





2-17-3911

Biblioteca Unive. Granada	
GRANADA	
Sala	<del>B</del>
Estante	<del>88</del>
Tabla	<del></del>
Número	<del>9</del>

BIBLIOTECA HOSPITAL REAL	
GRANADA	
Sala:	B
Estante:	5
Número:	76







i 16905519











**Lapsum** pedes lapsum vetustas. *Ouid. Eleg. 6. lib. 4. Trist.* Vnde petam lapsus solatris rebus: (aliis lassus.) *Ouid. Eleg. 2. lib. 5. Trist.* Et placido lapsu per sua regna ferunt (.i. natatu.) *Ouid. 6. Fasorum.* *Casar libro 5. belli Gallici,* Lapsus spe, pro frustratus. *Plaut. Cistellaria.* cum genitio iunxit: Ita me amor (inquit) lapsam animi ludificat.

**Lapsibundus.** *Seneca epist. 13.* Alterius fundamenta lapsibunda in mollem ac fluidam demissa humum.

**Lapsus,** lapsus, ruina. *מפלת מפתח mappellah. dicitur. מן הים. GAL.* *Cheute. IT AL. Rovina. GERMAN.* Ein fat. *HISP. Cayda. ANG.* A fall, a flying } *Cic. 4. Tusc.* Sed hæc in bonis rebus, quod alij ad alta bona sunt aptiores, facilitas nominetur: in malis proclivitas, ut significet lapsionem: in neutris habeat superius nomen.

**Lapsus,** frequentativum, Lubricus, & nutanti gradu incedo. *קליבן הכף. lib. 1. dicitur. GAL.* Se coulers, glisser souvere. *IT AL. Scorrere. GERMAN.* Schwancken } *A hen ato walt etnet esse teta fallen wotte. HISP. Deleznarse. ANG. LI. To slide or slip ofsen.* } *Virg. 2. Aeneid.* hæc dicens altaria ipsa tementem traxit, & in multo lapsantem sanguine nati. *Lapsantem gressum si mare. Silius li. 3. [Gell. c. 15. lib. 1.]* Humidis verbis & lapsantibus de fluere.

**Labor,** oris, Opera, defatigatio, diligentia, contentio. *למדי חמאל ימי יגהב. מים, קומוני. GAL.* Labour, peine & travail. *IT AL. Fatica. GERMAN.* Arbeit, mühe. *HISP. Trabajo con asan. ANG.* Labour, travail or paine. } *Nec me labor iste grauat. Valla.* Labo primam breuem habet: labor primam longam. Hinc labor, oris, & laboro, as, prima breui: quod an ab altero illorum deriuetur, an ab utroque potius, liberum opinaturis relinquo. *Cicer. de Senect.* Nonne melius fuisset otiosam ætatem & quietam sine ullo labore, aut contentione traducere? Labor exercet apes, *Virg. 1. Aeneid.* [Fallitur pensa trahentis ancillæ labor. (caruando) *Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.* Languida non noster peragit labor otia (i. nos laboriosi) *Tibull. lib. 4. 4.* Si labor illius, tua dum facundia maior. *Tibull. lib. 4.* Iam labor (obsidionis) in fine est, *Ouid. 1. Metamor.* Duorum laborum ego parissim lubens rogandi & respondendi. *Plaut. pseud. sc. 1. a. 1.* Labor pro dolore, siue morbo. *Plaut. Curcul. sc. 1. a. 1.* Valerudo decreuit, accrescit labor, i. dolor, siue morbus. Item, Decet pati, pati æquo animo, leuior labos erit. *Idem Capt. sc. 1. a. 2.* Euenit in labore & in dolore, mors ut obrepat interim. *Plaut. pseud. sc. 3. a. 2.* Hinc laborare, pro ægrum esse, ut laborare ex capite, ex renibus, laborare à frigore, laborare podagra, &c. } *Labor apud poetas frequenter accipitur pro periculo, calamitate, vel alio incommodo. Virg. 3. Aen.* Requies ea certa laborum. *Ouid. Epist. 9.* Series immensa laborum. *Dicitur etiam labos, sicut lepos, arbor. Plaut. Trinummus,* Quamquam ibi animo labos grandis capitur. *Arduns labos. Valerius sexto Argon.* Laborem serere, *πρωτὸν ἀρπύριον,* vulgò dicebantur qui frustra laborarent, quæ nihil fructus è labore reportaturi præter laborem. *Diogenianus.*

**Laboro,** as, penultima producta, Contendo, nitor, operam do, laborem adhibeo. *למדי חמאל ימי יגהב. מים, קומוני. GAL.* Labourer, travailler, peiner, ahaner. *IT AL. Affaticarsi, faticare, durar fatica. GERMAN.* Arbeit, werken. *HISPAN.* Trabajar, asanando. *ANG. L. To labour, to work.* } *Seneca,* lugiter fodiendi laborat. [ *Ouid. 4. Fast.* Vivat bos, & in dura sæpè laboret humo. *Seneca 9. de consol. ad Helviam.* Quicquid extra sitim, famem, & frigus concupiscitur, vitis non vitibus laboratur. *Plaut. Aul. sc. 1. act. 4.* Pueris qui nare discent, setpea inducitur ratis, Qui laborent minùs & facilius vident. *Quintil.* Perit labor (ci) cui semper idem laborandum est. *Cic. 5. Verr.* Omnes aratores lerere, impendere, laborare. ] *Cicero 5. Verrina,* Omnibus enim neruis mihi contendendum est, atque in hoc laborandum, ut omnes, &c. } *Ambitiosè in re aliqua laborare, Quintil. lib. 3. cap. 11.* } *Vnde & per translationem laborare pro maiè habere sumitur: ut quum aliquem laborare quartana, τριπρωτὸν ἀρπύριον, aut laborare podagra dicimus. Plinius, Succus eius podagra laborantibus prodest. Laborare ex renibus. Cic. 2. Tusculan.* Laborare ex dolore puerperij, *Terent in Andr.* Laborare à frigore, *Plinius lib. 32. cap. 11.* } *Concepit digiti, laborat, crebro commutat status. Plaut. mil. scen. 2. a. 2.* Laborant vtero puellæ. *Horat. 1.* } *Interdum idem quod angor, sollicitus sum. Quintil. Cic. Quinto fratri,* De silij cui eruditione quod labores nihil est. *Idem Decio Bruto,* Senatorem, populùmque Romanum de te laborare non solum salutis suæ causa, sed etiam dignitatis tuæ. [ *Nam simul insidiis hominum pelagique laboro. Ouid. Eleg. 10. lib. 1. Trist.* Cui nunc hæc cura laborat? *Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.* Laborare de patrimonii alienis. (.i. sollicitè ea curare) *Seneca de Consol. cap. 14. de Consol. ad Marc.* } *Aliquando pro arte scificere, colere. ἀρπύριον, διαπονειν. Virg. 2. Aeneid.* Arte laboratæ vestes. Et laboratus ager, dicitur qui probè cultus est. *ἀρπύριον, καλοῖτο.* Laborati libri, elucubrati. *Martial. lib. 1.* Plena laborantis habeas quum scribia libris, Emittis quare Sosibianus nihil? [ *Suet. in Neron. ca. 41.* Scientia tantopere laboratæ artis à se. ] } *Non laboro de hac re: hoc est, non curò, neque anxius sum ( inquit Bud. ) Cic. pro Roscio Amerino,* Quoniam cuius consilio occisus sit inuenio: cuius manu sit percussus, non laboro. *Idem 4. Academ.* Sed quia non laboro, quam valdè ea, quæ dico, probaturus sis, eo minus conturbor. } *Laborare re frumentaria. Casar tertio belli ciuilibus,* Illa omnia perpeti parati, maxime re frumentaria laborabant. } *Laborare are alieno. Suet. August. cap. 47.* } *Laborare vitibus. Lin. 4. bell. Maced.* Diuersisque duobus vitibus avaritia & luxuria ciuitatem laborare. } *Laborare crimine temeritatis. Quintil. 1.* } *Laboratur, in magnum discrimen est ventum. Cic. ad Lentul. li. 1.* Laboratur vehementer, inclinata res est. } *Laborantes, i. perclitantes. Cas. lib. 1. de bell. ciuili.* } *Huius verbi composita sunt, allaboro, & elaboro: de quibus egimus supra suis locis. A laboratus sit compositum Illaboratus, illaborata, illaboratum, quod ita fecernitur ab inelaborato, quod inelaboratum dicitur, quod non satis artificio excultum est, ἀρπύριον.*

**Illaboratum** vero, quod ex tempore & sine labore factum videtur, ἀρπύριον. Illud vino dari solet, hoc laudi. *Quint. de Cic.* Quum interim hæc omnia, quæ vix singula quisquam intermissa cura consequi posset, fluunt illaborata.

**Laborator,** comparatiuum, pro elaborator, hoc est operator. *Terent. tull. de Virgin. velandis.* Tanto continentia maioris ardoris laborator.

**Laboriosus,** a, um; duplici significatione dicitur. Nam & laboriosum dicitur quod multū laborat, & in quo multum laboratur, *[Cell. ca. 11. lib. 9.]* Laboriosus dicitur & qui laborat. & qui labori est. Item laboriosus homo, In dustris & *ἀρπύριον*: etiā impeditus, quia; se ex molestia explicare non potest. *πύριον, ἀρπύριον, ἀρπύριον.* *GAL.* Laborieux, penible. *IT. Faticoso. GER.* Arbeitfam. *HISP.* Trabajoso *con asan.* *ANG.* Painfull, full of labour. } *Ci. pro Calio.* Vos laboriosos existimite, quibus otiosus, nec in cōmuni quidè otia liceat esse. Laboriosus ager, in quo colendo plurimum laboratur, *Cæcil.* Durū rus fugit, & laboriosum. Laboriosum opus, difficile, & quod nō sine labore perficitur. [ *Quod hinc Cæcilio tribuitur est ex Galli poematis, ubi legitur fugite. A Nonio citatur: à Gellio sub Calui nomine leuior immutatus. ]* *Plaut. in Merc.* Laboriosi nihil tibi quicquid operis imperabo. Laboriosæ exercitationes. *Cic. 1. de Fin.* Quis nostrum exercitationem vllam corporis suscepit laboriosam, nisi ut aliquid ex ea commodi consequatur? } *Hinc laboriosior, laboriosissimus.*

**Laboriosè,** *ἀρπύριον.* *GAL.* Auec peine & travail. *IT AL. Faticosamente. con asano. GER.* Mit arbeit, leuerti ch. *HIS.* Trabajosamente. *ANG.* Painfullie, with great labour. } *Laboriosus, laboriosissimè, aduerbia,* Quod est cū maximo labore, *ἀρπύριον, τρυφή.* *Cic. 1. Ver.* Itaq; semper hi diligentissimè, laboriosissimèq; accularunt. *Idem pro Roscio,* In quò quicq; est ingeniosior, hoc docet iracundius, & laboriosius.

**Laboriosus,** pen. contr. adiectiuum. Idem quod laboriosus, seu laboris patiens, *ἀρπύριον.* *GAL.* Laborieux, qui porte ou endure travail. *IT AL. Saldo alla fatica. GER.* Arbeitfam / det arbeit hatt. *HIS.* Trabajoso, que trae labor. *ANG.* Laborious, that indur eth labour. } *vt, Hercules laborifer. Ouid. 9. Metam.*

**Laboria,** æ, arum, } *IT AL. Terra di lauoro. GER.* Ein theil der landtschaft Campanie in Statten. } *Campania pars illa, quæ vulgò Terra laboris dicitur, miræ fertilitatis, stipulam tantæ crassitudinis gignens, ut ea incolæ pro ligno vtantur. Dicitæ autem sunt Laboriæ, à laboro, cō quod ad sui cultum plurimum exigant laboris, Plin. lib. 8. cap. 11.* Quantum autem vniuersas terras campus Campanus antecessit, tantum ipsum pars eius, quæ Laboriæ vocantur. Finiuntur Laboriæ via ab utroque latere Consulari, à Puteolis, & à Cumis Capuam ducente. Hinc Laborinus campus: *Plin. lib. 17. cap. 4.*

**LABRABVS** Iupiter, in Caria colebatur: cuius simulacrum prius dicitur cōsecrasse Arsalis rex, quum Gyge aduersus Candaulum Lydorum regem suppetias tulisset, indeque securim. Lydorum regem gestamen, in Cariam retulisset. Securim autem Lydi labryni appellant. Vnde Ioui Labradeon cognomen factum est. *Vide Cælium lib. 6. cap. 11.* Autor est *Plin. li. 32. cap. 2.* Labradei Iouis delubri fontem fuisse anguillis insignè, quæ in aures additas gestabat. *Labrum, bri, Viue LABRYM.*

**Labellum,** li, diminutiuum: sicut à fiabro fiabellum. *λελλιον. GAL.* Petite leure. *IT AL. Labretto. GER.* Ein läfflein. *HIS.* El befo. *ANG.* A little lip. } *[Plaut. Asin. sc. 3. a. 3.* Compara labella cum labellis. *Idè ibidem sc. 3. a. 4.* Tu labellum amica abstergeas. Teneris labellis molles morsuncula. *Plaut. pseud. li. 1. a. 1.* Vbi labra ad labella adiungere. *Ibid. sc. 1. a. 15.* ] *Ci. 1. de Dini.* At Platonij cum in cunis paruulo dormienti apes in labellis confedisent, responsum est, singulari illum suauitate orationis fore. } *Interdum etiam pro vasculi genere ponitur, facto ad similitudinem labri, quo in balneis vitiolemus ad lauandum. Plin. Cineremq; in labellis aqua addita coficatur manu, & confidere patiuntur. [Columell. c. 28. lib. 12.]*

**Labrōtis,** a, um; Quod extremitates habet, veluti quædam labra prominētes, *λελλιον.* *GAL.* Lippu, qui a grossis leures ou gros bord. *IT AL. Cosa con orlo o con cornice. GERMAN.* Das ein port oder läffgen hat. *HIS.* Cosa de grandes befos. *AN.* That hath great lippes. } *Cels. lib. 7. ca. 26.* Ferramentum fecit in summa parte labrosum, in ima femi-circulatum.

**Labrum venereum,** Herba est ex genere aculeatarum, echinata ferens capitula, quibus fullones pannis vestibutque sanam inducunt, *λελλιον.* } *Dioscorides diaplacum appellat. Vulgus Herbariorum Virgam pastoris.*

**Labrus,** Piscis genus: cauda placens, ab vno Ouidio memoratum, *teste Plin. lib. 32. cap. vlt.*

**Labrusca,** æ, Vitis agrestis, quæ & erratica dicitur. *λελλιον, βοσχαβ ἀρπύριον, ἀρπύριον, ἀρπύριον.* *GAL.* Vigne sauage. *IT AL. Lambrusca. GER.* Ein wilde weinrd. *HIS.* La vna de la vid siluestre. *ANG.* A wilde wtne. } *Labrusca dicta, teste Seruio, quod in agrorum labris, hoc est, marginibus, & sepibus nascitur. Virg. in Buc.* Syluestris raris spar sit labrusca racemis, Legitur & labruscum neutri generis. *Virg. in Culice.* Denlaque virgultis auidè labrusca petuntur.

**Laburnum,** Arbor est Alpina, dura candidaque materia, aquas resurgens, cuius florem cubitali longitudine non attingunt apes. *Autor Plinius lib. 17. cap. 18.*

**LABVNETVS,** Filius Nictocris reginæ Babylonis, tandemque Babyloniorum tyrannus. *Vide Herod. lib. 1.*

**LABYRINTHVS,** ἀλκυονες, Locus multis viarum ambagibus inflexus. *[Ge. Ein Irig gebeum mit vlt vmbgeben / in wetchen ein den aufgang thor erit ch wider finden than.]* Quatuor autè præcipuos fuisse Labyrinthos docet *Plin. lib. 36. c. 13.* Creticū, qui arte maximè fuit spectabilis, à Dgdalo, vt putat, factus iussu Minois, qui Minotaurū illic includit: cui Athenienses ex fœdere septè quotannis ex liberis suis deuorados mittebat, Ægyptiū in nomo Heracleopolite, omnium maximū & portentosissimū humani ingenij opus, lapidè è Paro colūnis in in-



troitu, reliquis Syeniticis, vnde exempla sum pfit eius quem in Creta fecit Dædalus: quem Pomponius Mela lib. 1. describit Lemnium columnarum nitore insignem: centum enim & quinquaginta columnas habebat. Quatum Italicum, à Porfena Hetrusco- rum rege sepulcri causa exstructum. Creticus centesimam tantum portionem eius qui in Ægypto erat, continebat, tuncrum tamen ambagibus, occubibus & recuribus multo admirabilior. Si quis plura noscere cupit, Plin. adæat lib. 36. cap. 13. qui verè vclanam illam fuisse demeritiam scribit, quæ sille gloriæ impendio nulli profuturo, præterea fatigasse regni vires, quum tamen laus maior artificis esset. Labyrinthum, λαβύρινθος, olim vocabant orationem aut rem quampiam vehementer impeditam, & inextricabilem.

Labyrinthus, a, um, Camillus, Ne labyrinthis è flexibus egredientem. Terti frustraretur inobseruabilis error.  
Labyzus, λαβύζος. Aromatis genus, ex quo myrthæ commisto Persico: um regum diademata solent parari. Est autem labyzes gummi quoddam myrthæ non dissimile, sed longè pretiosius odorati- usque. Cal. Rhodig. lib. 18. cap. 18.

LACÆNA, Λακωνία, Fœmininum est à Lacon, significans mulierem ex Laconia. Virg. 2. Æn. Non tibi Tyndaridis facies inuisa Lacænae Has eueitit opes.

LAC, lactis, Sucus maternus, quo animalia nutriuntur, dictum à laciendo, quod admotis mammis infantes alliciantur. Vel potius à prisco recto: dicebant enim Lacete, à Græco amputatis duabus literis λακτεος. ἡ δὲ γὰρ ἐβαλαβή γάλα. GAL. Du lact. ITAL. Latte. GERMAN. Milch. HISPAN. Leche. ANGL. Milke. Virg. 3. Ecl. & lac subducitur agnis. \*Lac, de nucibus dictum. Ouid. de Nuce, Lamina mollis adhuc tenero est in lacte quod intra est. Idem Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. Natus est è scopulis, nutritus lacte ferinò. Quicquidioris disciplinæ cibo ac lacte fatiari, per metaphoram. Quintil. lib. 1. cap. 4. Quin ipsi doctoribus hoc curæ esse velim, ut teneras adhuc mentes more nutritam mollius alant, & latari velut quodam iucundioris disciplinæ cibo lacteque pariantur. Lacte, gen. neutr. in nomin. dixit Plaut. in Mil. Sc. 2. a. 2. Tam similem quam lacte lacti est. Idem in Amphur. Neque lac lacti magis est simile. Vbi etiam legitur lacte. Idem in Men. Nec aqua aquæ, nec lacte lacti, mihi crede, usquam similis. Hanc terminationem Sospiter lib. 1. approbat, quod omnino nullum, ut inquit ille, nomen in C. mutat, aut in duas mutas CT. (scribent enim veteres etiam lacti) finiat. Vfus etiam Cato est eodem autore Sospitro. Et in Italia atras capras lac album habere. Lac schilton, γαλακτίον appellatur, in qua pars caseosa separata est à serosa. Lac Cyrenaicum, lacte pitij succus, quod & Lacer appellatur, in Cyrenatica regione primum repertum. Vide infra in dictionibus LASER & LASERPITIVM. [De lactis vi & natura Gall. 1. lib. 12.]

Lactes, pluralis numeri, gen. scem. ἡ δὲ μικροτέρων. ANGL. The small. tripes. Dicuntur graciliora intestina per quæ labitur cibus, quæ tria sunt, tenue, ierunum, Pyloric: inuolunturque mesenterio ut à spinæ contactu duro munitiora tutioraque reddantur. Dicitur lactes à lacte, aut propter mollitiem, aut propter candorem pinguedinis: aut certè ab antiquo verbo Lacio: propterea quod cibum alliciant. Plautus Curcul. Sc. 3. a. 2. Ita cibi vacuitate venio laxis lactibus. [Ahiis lassis lactibus. Idem pseud. Sc. 3. a. 1. Eadem opera aligem canem fugitiuam agnoscit lactibus.] Plinius existimat Lactes tantum in hominibus & ouibus dici, in cæteris autem animalibus ille appellari. Eius verba sunt libro 11. capite 37. Ab hoc ventriculo lactes in homine & oue, per quas labitur cibus, in cæteris ille: à quibus capaciora intestina ad album, hominiquæ flexuosissimis orbitibus. Quidam pro intestinis pinguibus accipiunt: vnde Persius, Emeris auriculas pulmone & lactibus vnetis. Cornutus putat lactes loca in lateribus esse sub vmbilico pube tenus adeò delicata, ut plagam ferre non possint.

Lactarius, a, um, Quod lac in se habet, siue succum lacteum. Λακταριος. GAL. Lactier, qui rend du lait. ITAL. Cbe ha latte. GERMAN. Das milch hat/oder milch gib. HISPAN. Cosa que tiene leche. ANGL. That giueeth milke. Plin. lib. 26. cap. 8. Tuhymallum nostri herbam lactariam vocant, alij lactucam caprinam. Lactaria animalia, quæ lactis gratia pascuntur. Var. 1. 2. de Rust. c. 1. Dandum bubus lupinum, & lactariis medica & cythifum.

Lactarius, rij, Pistor qui cibos ex lacte conficit. Λακταριος. Spartianus in Helio gab. Dulciarios, & lactarios rates habuit, ut quæcunque coqui de diuersis edulis exhibuissent, vel structores, vel pomarij, illi modò de dulcibus, modò de lactariis exhiberent.

Lacteus, a, um, Quod ex lacte est. Λακτειος. GALLIC. De lait. ITALIC. Di latte. GERMANIC. Das von milch ist. HISPAN. Cosa toda de leche. ANGLIC. Of milke. Quandoque accipitur pro niuico & lactis candorem referente: vt, Col- la lactea. Virgil. 8. Æneid. - tum lactea colla Auro innectuntur. Lacteus porcus, qui lacte alitur, Mart. lib. 5. [Lactea, Liuij vber- tas. Quintil.] Lacteus orbis, siue circulus, in czelo dicitur, quem Græci γαλαξίας vocant: utroque nomine à lactis candore deducto. Cicer. in Somn. Scipion. Erat autem is splendidissimo candore inter flammam circus elucens, quem vos (vt à Graiis accepit) orbem lacteum nuncupatis. Plin. lib. 2. cap. 25. Omnes ferè sub ipso Septentrione aliqua eius parte non certa, sed ma- ximè in candida, quæ lactei circuli nomen accepit. Vide Macrob. in Somn. Scipion.

Lacteolus, a, um, diminut. ἡ δὲ λακτιος. vt puellæ lacteolæ, Catul. in Camerium, Epig. 51.

Lacteo, es, Lac sugo ἡ δὲ γανή. GALL. Teter, succer du lait de la mammelle. ITAL. Lattare. GERMAN. Milch frugen.

HISPAN. Mamar la leche. ANGL. To suck milk out of. A daga. gi. Var. 2. de Re rust. cap. 5. Lactentes cum matribus nec habent. Cicer. 2. de Diuin. Romulus lactens fulmine ictus. Vnde lactens porcus est, qui adhuc lac sugit. Var. 2. de Rust. c. 4. Lactentia frumenta vocat Virgil. 1. Georgic. quasi lactentia, hoc est, albescentia & lactis colorem referentia. Ouid. 2. Fast. At tibi dum lactens hærebit in arbore ficus. Item, lactens porca. Ibi- dem.]

Lactesco, scis, scere, Est in lac conuerti. ἡ δὲ γανή. GALLIC. Devenir lact, auoir du lait. ITAL. Conuertirsi in latte. GERMAN. Zu milch werden. HISPANIC. Serò hazerse leche. ANGLIC. To be turned in to milke. Cicer. 3. de Natur. deor. Omnis ferè ci- bus matrum lactescere incipit. Nonnunquam idem quod lacte impleri. Plin. lib. 11. cap. 4. Afinae prægnantes conuue lacte- scunt.

Lactos, Lac præbeo, quod propriè matrum est. ἡ δὲ γανή. GAL. Alaiter. ITALIC. Lattare, daril latte GERMAN. Eugegen odar zu fügen geben. HISPANIC. Dar à mamar la leche. ANGL. To giue sucke, to suckle. Var. 2. de Re rust. cap. 7. Anniculis iam factis dandum hordeum, & furfures vsque quo aderunt lactantes. Lactans mulier propriè dicitur, quæ lac in mammis habet. Gell. lib. 11. cap. 1. Nam plerumque sine dis- crimine quæcunque lactans est eo tempore, offerri solet. Celsus lib. 2. cap. 28. viderur lactantia accipere pro lactariis, hoc est, pro his quæ ex lacte confecta sunt. Lac (inquit) mel, adeoque lactantia, atque omne pistorum opus. Idem cap. 29. eiuſdem libri. Mel crudum, lac, lactantia omnia, nullum. A Lactio fit com- positum ab lacte, hoc est, à lacte arceo: quod vide suo loco. Est præterea lacto frequentatiuum ab antiquo verbo lacio, quod significat decipio, & per blanditias in fraudem illicio. Terent. in Andr. Non tibi satis esse hoc visum toli- dum est gaudium, Nisi melactasses amantem, & falsa spe pro- duceres?

Lactans, us, ui, Actus lactandi. ἡ δὲ γανή. GALL. Alait- tement, tettement. ITAL. Lattamento. GERMAN. S. uignog. HISPAN. Aquella obra de dar à mamar la leche. ANGL. A giuing of sucke or milke. Plin. lib. 32. cap. 2. Ob id sibilò à piscatoribus tan- quam serpentibus euocari, & capi, pinguedere lactatu, &c. De muranis.

LACOBRIGA, λακκοβρία, Oppidum Vaccarorum, in Hispania Tar- raconensi. Probl. 2. cap. 6.

LACOPLYTIA, λακοπλυτία, Cognominati sunt Calliæ Athe- nienſis poster, propterea quod is Callias repente ditatus esse: theſauro in campis Marathonis subter tertam inuento. Nam Græci λακκος appellabant, quos & syros dicimus, hoc est, loca subterranea in quibus vinum, oleum, frumentave recon- debant.

LACEDÆMON, onis, λακκεδαίμων. GERMAN. Ein fustrentliche ſtatt in Pe- loponneso gaidentſen. Hictra. Clarissima totius Peloponnesi vibs Lycurgis legibus optimè instituta, alio nomine Sparta dicta, Me- nelai olim regia. Dicta Lacedæmon à Lacedæmone; Iouis & Tay- getes filio. Virg. 7. Æneid. At non sic Phrygius penetrat Lacedæ- mona pastor. Huius ciues, Lacedæmonij dicuntur, & Lacores. Vegetius etiam Lacedæmonas appellat lib. 3. Athenienſes (inquit) & Lacedæmonas & Macedonas rerum potitos.

LACER, ri, & Lacerus, a, um, pe. co. Dilaniatus, discerptus, distractus, laniatus. ἡ δὲ γανή. GAL. Deschire, delmembre, mutilé. ITAL. Stracciato, squarciato. GERMAN. Zerſeyt, zerſſen, etneo glieds zerhaubt. HISPAN. Despedaçado en partes. ANG. Rent or torne. Propriè, ait Alconius, lacerus dicitur amputatus membris, aut oculis, vel auribus. Virgil. 6. Æneid. Deiphobum vidit, lacerum crudeliter ora. Tacit. Donec soluta compage scutorum, exangues, laceròsque proster- nerent. Lacer (inquit Festus) dicitur, qui auribus curtatis restri- tem, Lacerum, quodcunque in corpore imminutum. \* Laceras gentilitates colligere, id est, sparsas, & hæc atque illuc disperſas. Plin. in Paneg. 63.

LACERO, as, Dilatio, membrat in discerpo. ἡ δὲ γανή. GAL. Deschirer, del- membre, mutiler, mettre par pieces. ITAL. Stracciare, squar- ciare. GERMAN. Zerſeyt, zerſſen. HISPAN. Despedaçar en partes. ANG. To rent or teare in peeces. Virgil. 3. Æneid. Quid miserum Æneam laceras? Lacerare morſu viscera, Cicer. 2. Tuscul. [Lacerare fa- mam. Liuius lib. 8. bell. Maced. Lacerare existimationem. Sueton. in Caf. cap. 75. Laceratus litteris illius. Sueton. in Tiber. cap. 66. Lacer- abat eum canina rabie. Velleius. Cum laceraret pestilentia exer- cium. Idem Velleius. Lacerauit classem vis Africi. Idem Vell. Parce tamen lacerare genas. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Vos fœnore, hi malè tuadendo, & iustis lacerant homines. Plaut. Cure. Sc. 2. a. 4. Lacerare morſu artus suos. Quintil. Quin ego hanc iubeo tace- re, quæ loquens lacerat diem. Plaut. Afin. Sc. 2. a. 2. Lacerare diem, in vanum consumiere tempus diei. Plaut. in Stich. Lacerare rem suam, abſumere bona sua, Plaut. in Merc. Lacerat me meus mæ- ror. Cic. ad Attic. l. 3.

LACERATIO, onis, verb. Dilaceratio. ἡ δὲ γανή. GAL. Desclairment, delmembrement. ITAL. Stracciamento, smembramento. GERMAN. Zerſeyt, zerſſen. HISPAN. Despedaçadura. ANG. A renting or rearing. Cicer. in Pison. An ego si te & Gabinium cruci suffixos viderem, maiore afficerer læticia ex corporis vestri laceratione quam afficeret ex infamia? Muliebres lacerationes genarum, Cicer. 3 Tuscul.

LACERNA, æ, Vestis exterioris genus, pſtuitæ frigorisque iniuriæ pro- pullandæ in primis accommodatæ, quo olim solos milites vos esse Cornutus scribit in Pers. Satyr. 1. ἡ δὲ γανή. GALL. Manteau. ITAL.















Cic. 3. de Orat. Purgatio, conciliatio, lætio, optatio, atque execratio.

Lætiō, 3. a. Detrimentum & dispendium, Cum aliquid de re familiari nostra amittitur, iactura. Tertull. de patientia, Lætiuras quoque earum computandas non esse.

Lætiā, 3. a. Crapula, voracitas, & ventris ingluviēs, Lætiā, 3. a. Crapula, vorax, holluo. Sed hæc satius fuerit Græcolatino lexico petere. Huc enim nihil pertinent, quippe quæ neque Latini in vsu sunt, neque nostris literis scribi consueverunt.

Lætiōschaton, 3. a. Præmium quod reportabant qui ex gladiatorio ludo victores extitissent. Lætiō enim est guttur. 3. a. verò venationem feco: quasi præmium illud gladiatoribus daretur ob iugulationem. Præmium autem Græcis erat ex Demosthene & Suida, ceterum mixta.

Lætiā, lænæ, Vestis lanca (testibus Varrone & Festo) habitus duplicis, quæ super cætera vestimenta imponebatur. {χλωρα. GAL. Vne forte d'habit double dequoy vloyent les augures, aussi les gens d'armes en hyuer. IT AL. Habito de gli antichi, usatode gli auguri da soldati. GER M. Ein vbertriebener oberer. HISP. Cierta vestidura antica de soldados. ANG. A double woller garment which men of warre vse in winter. } [Lænæ dictæ sunt quasi χλωρα. Plinarch. in Nut. De lænæ habitu in agendo, vt togæ. Quintil.] Nonius putat esse vestem militare, Virgilij autoritate innixus. 4. Æneid. Tyriōque ardebat murice læna Demissa ex humeris. Pertusa læna. Iuven. Satyr. 5. Cicero de Claris orat. docet, lænam etiam fuisse vestis genus, qua Flauius vt solebant, quom sacrosacrificia facerent, Quom Consul (immo) esset, eodémque tempore sacrificium publicum cum læna faceret, quod erat Flamen carmentalis, plebis contra Patres concitacione & seditione nunciata, vt erat læna amictus, ita venit in concionem.

Lærtēs, res, 3. a. sive (vt apud Strab. & Steph. legitur) Laertes, castellum est Ciliciæ in tumulo quodam situm, qui mamillæ speciem præbet. Autor Strab. lib. 14.

Lærtēs, 3. a. Acrisij filius fuit, & pater Vlyssis, qui ab eo Lærtiades dicitur. Ouidius in Epistol. Penelopes, Tres sumus imbellēs numero, sine viribus, vxor, Lærtēsq; senex, Telemachusque puer. [Nam mihi Laertes pater est. Arceus illi. Ouid. 13. Metamor. Lærtiadesque de aris quæ meruit. Ouid. Ibid.]

Lærtius, 3. a. um, vt regina Lærtia, apud Virg. 3. Æn. [Donce Lærtius heros adstitit. Ouid. 13. Met.]

Lærtiūs, 3. a. DIOGENES, Ex Lærtē Ciliciæ castello ortus putatur, indèque cognomentum assumpsisse. Creditur floruisse sub Antonio philosopho. Scripsit vitas philosophorum oratione foluta: easdémque breui carmine perstrinxit, quod παρμυθη in scripsit.

Læstrigōnēs, s. penult. corrept. 3. a. Populi fuerunt immanissimi, Formias Campaniæ urbem incolentes, quos Plinius li. 7. tradit humana carne vstitasse. {GERM. Grausame tawe vdieter so Formias ein stadt in Campanien bewohnet haben vnd menschenfleisch gessen haben. } Gellius lib. 15. cap. 21. Præstantissimos virtute, prudentia, viribus, Iouis filios poetæ appellauerunt, vt Æacum, Minoa, & Sarpedona: ferocissimos & immanes, & alienos ab omni humanitate, tanquam è mari genitos, Neptuni filios dixerunt, vt Cyclopes & Cercyona & Læstrygonas.

Lætiūs, 3. a. um, Qui hilaritatem quam intus habet, etiam vultu ostendit: à latitudine mentis, vt quidam putant, alacer, volens, hilaris. (Πρω σαμέαχ' ΨΨΨ. φασιδετ, γηδ' οσω. GAL. Ioyeux, gay. IT A. Alegro, lieto. GERM. Fröhlich. HISP. Alegre. ANGLI. Glaid, ioyous. } Nam qui gaudium aspectu promunt dilatate quodammodo faciem videntur. (Imò (inquit Passer.) lætum est propriè quod lætè diffunditur, vnde læta arbor & seges. Inde ad animum diffusum transfertur. Tibul. lib. 4. lætiore eluxit structos super ignis acervos. Læta & nitens arbor. Gell. cap. 1. lib. 12. Lætiissima comæ arborum.) Senec. cap. 16. de Consol. ad Mart. Integer & lætus læta & Iuuenilia lusu. Ouid. Eleg. vbi. lib. 4. Trist. Læta exta Liu. lib. 1. bell. Maced. Læta fortuna. Lin. lib. 4. d. 4. Item lætus, i. propitius, Plaut. Initio Amphitru. in prologo, Vt vos in vobris vultis mercimoniis & me lætum lucrif afficere. i. propitium. Lambin. & Passer] Virgil. 4. Æneid. Imperio læti, parent. \* Lætus est de amica, Terent. Adelph. Lætus lætiis omnibus. Cicero. 2. de Finibus, Lætas oues (scilicet mæta Homero) dicimus quæ pingues sunt ac bona corporis habitudine. ¶ Læta segetes, id est, fertiles. Virgil. 1. Georgi. Quid faciat lætas segetes. Idem, Vnde prius lætum siliqua quassante legumien. Læta verò prata, læta domus, quæ lætos nos sua amenitate reddunt. ¶ Lætum aliquando à poetis inuenitur vsurpatum pro celeri: fortassis quòd in iis quæ læto animo aggredimur, celeritate vtamur. Virgil. lætus Eois Eurus equis. ¶ Accipitur præterea lætus pro fausto & foelici. Plin. lib. 8. cap. 47. Sunt enim delubra gemina, alterum intrasse, lætum est: in altero, dira portendit.

Læti, aduerb. Iucundè, & hilariter. {Seuerè. } 3. a. L. Ioyusement, gayement. IT AL. Allegramente, lietamente. GERM. Fröhlichen. HISP. Alegrementē. ANGLI. Gladlie. } Quintilian. li. 8. cap. 3. Concitate dicere an moderate lætè, an seuerè, &c. Lætius frondere, lætius fructicare: id est, vberius, apud Colum. li. 5. c. 9. & Plin. li. 16. c. 21.

Lætiāter, lætè 3. a. Cicero, Lætanti animo. Lampri. in Commodis, Quod Commodus lætante accepit.

Lætiōr, taris, Gaudeo, delectationem capio, me oblecto, lætitia perfundor, lætitiā percipio. {Πρω σαμέαχ' ΨΨΨ. γηδ' οσω, δ' φασιδετ. GAL. S'esouir, prendre plaisir. IT AL. Allegrar si, godere. GER. Fröhlich sein/ sich freuen. HISP. Alegrar se, hauer plaçer. ANGL. To rejoice, to be glaid. } Terentius in Heaut. ego non tam meapte

causa lætor, quàm illius quam ego scio honore quodis dignam. Coniungitur cum Ablatiuo, idque vel cum præpositione vel sine, & cum accusatiuo. Nam lætari dicimus de aliqua re, aliqua re, & aliquam rem: quanquam postremum dicatur rarius. Cicero 2. de Diuinat. An Cn. Pompeium censes tribus suis Consulatibus, tribus triumphis, maximarum rerum gloria lætaturum fuisse, si sciret se in solitudine Ægyptiorum trucidatum iri? Cicero ad Marium, Vtrumque lætor: une dolore corporis te fuisse, & animo valuisse. ¶ Inuenitur etiam cum genitiuo. Virg. li. 11. Nec veterum memini, lætorēve malorum ¶ Hinc collætor, simul lætor.

Lætiōtis, participium. {Πρω σαμέαχ' ΨΨΨ. γηδ' οσω. GAL. Qui se resouit. IT AL. Chi si allegro. GERMAN. Fröhlich/ sich freuend. HISP. El que se alegro. ANGLI. He that is, glaid and reioyceth, } Cicero. pro Cluent. Itaque nubit Oppiano continud Saffia lætanti animo, & spe optima consummata. [Vin te faciam ex læto lætante magis? Plaut. pseud. sc. 3. a. 1.]

Lætiāndum, Cicero pro lege Manilia, Atque illud in primis lætandum mihi esse video. Salust. Tamen lætandum magis quàm dolendum casum tuum puto.

Lætabundus, quid sit, docet Gellius cap. 15. lib. 11. [Læto, lætas, Lætum facio, lætifico, lætitia perfundo, lætitiā & gaudium affero. {Πρω σαμέαχ' ΨΨΨ. γηδ' οσω. GAL. Rendre ioyeux, resouir. IT AL. Far allegro. GER M. Fröhlich machen/ erfreuen. HISP. Alegrar a otro. ANGL. To make glaid. } Accius Pelopidias, vt citat Nonius, Et te vt triplici lætarem bono. Antiquum est.

Lætifico, as, idem. Πρω σαμέαχ' ΨΨΨ. γηδ' οσω. {ANG. To mak glaide } Plaut. ita meum cor hæc anus lætificauit modò. Cic. 2. de Nat. deor. Contrahit terram, tum vicissim lætificat, vt cum cælo hilarata videatur.

Lætifico, aris, deponens, Lætor, lætus sum. {Πρω σαμέαχ' ΨΨΨ. γηδ' οσω. GAL. Estre ioyeux, s'esouir. IT AL. Essere alegro. GERMAN. Fröhlich sein. HISP. Ser allegre. ANGL. To reioyce, to be glaid. } Plaut. Aul. [sc. 6. a. 4.] Nunc eo alij lætificantur meo malo, & damno.

Lætificus, lætifi, a, lætificum, lætitiā faciens. {Πρω σαμέαχ' ΨΨΨ. γηδ' οσω. GAL. Qui resouit. IT AL. Chi si allegro. GER. Das fröhlich macht. HISP. Que alegro. ANGL. That maked glaid. } \* vt Lætifice vites, Cic. 1. Tus. ex antiquo poeta.

Lætico, is, Prisci dixerunt, pro lætus sō. Πρω σαμέαχ' ΨΨΨ. γηδ' οσω. {Sisenna lib. 1. apud Nonium Marcell. Vuimue dij cultu erga se mortualium lætificant, an superna gentes humana negligant. } Obsoletum.

Lætiā, lætiā, Est exultatio animi ( vt definit Gellius lib. 2. cap. 27. ) cum gaudio efferentiore, propter eventum rerum expectatum, gaudium, voluptas. {Πρω σαμέαχ' ΨΨΨ. γηδ' οσω, γηδ' οσω, γηδ' οσω. GAL. Ließe, ioye, resouissance. IT A. Letitia, allegrezza, Ger. Freud. HISP. Alegria. ANG. Glaid, anesse, ioye. } Cic. 4. Tus. Lætitia, opinio recens boni præsentis in quo efferri rectum videatur. Et propriè lætitia est, quum ita mouetur animus, vt etiam ad exteriora egrediatur, & maximè in vultu: gaudium, quum animos exhilaratur aliqua re, neque tamen ad exteriora diffunditur vltra modum, vt faciliè appareat. Hinc dicunt Stoici Gaudium in sapientem cadere posse, lætitiā non posse. Vide GAVDIUM. Cicero in Catul. Hic tu qua lætitia perfuere? quibus gaudiis exultabis? quanta in voluptate bachabere? Prosequi aliquem lætitia, Quint. lib. 5. ca. 11. \* Lætitiam dare, id est, præbere causam lætitiæ. Cic. pro Plancio. [Cui tria gaudia, ter demeritas dem lætitiis. Plaut. pseud. sc. 4. a. 2. Item vt mea lætitia lætus promiscua hæc. Plautus pseud. sc. 5. act. 4. Quid sit lætitia docet Gellius capite 27. libro 2.]

Lætiūdo, inis, Lætitia. {Πρω σαμέαχ' ΨΨΨ. γηδ' οσω, γηδ' οσω. } Accius in Bacchu, vt citat Nonius, Quanta in venando affectus est lætitudine.

Lætiābilis, le, Lætitia dignus. {γηδ' οσω. GAL. Dequoy on se resouit, digne de resouissance. IT AL. Degno che ogniuno si r'allegri. GER. Freuens wirt/ freudentlich. HISP. Cosa digna de alegria. ANG. vber of one is glaid. } Cicer. lib. 1. Tuscul. Quod vt ita sit ( nihil enim pugno) quid habet ista res aut lætabile, aut gloriosum? ¶ Inde il lætabilis, contrariè significatlonis.

Lætiāmēn, inis, Fimus qui per agros iacitur, quòd lætas, hoc est, pingues segetes faciat. {Πρω δόμεν. αλετ. GAL. Fiens pour fumer la terre. IT AL. Letame. GER. Mist so man auff die acker thut. HISP. Estercol para estercolar la tierra. ANG. Donge. } Plin. li. 18. c. 16. Ipiūmque pro lætamine est.

Lætiā, 3. a. Manus sinistra dicitur. {Πρω σαμέαχ' ΨΨΨ. γηδ' οσω. GAL. La main fenestre, ou gauche. IT AL. Mano sinistra, manca. GER. Die linde hand. HISPAN. La y quierna mano. ANG. The left hand. } Vnde & Scæuolæ nomen tractum est à Græco λαίος, quod sinistrum significat. Cicero. 4. Acad. Quum autem læuam manum admoueret. &c. Virgil. 4. Æneid. Læuam cuncta cohors remis ventūque petiuit. Linius 4. ab Vrbe, Dextra montibus, læua Tyberi amne seprus.

Lætiūs, 3. a. um, Sinister. {Πρω σαμέαχ' ΨΨΨ. γηδ' οσω, γηδ' οσω. GAL. Gaufer, fenestre. IT AL. Sinistro. GERMAN. Und. HISP. Sinestro d yz quierno. ANGL. Left handed, left. } vt Læua manus, apud Cic. 1. Acad. Læuus humerus, Ouid. 6. Metamorph. Læuum cornu, Casar. 3. Comm. ¶ Per translationem accipitur pro inauspicato & infœlici. Virg. 1. Eclog. Si mens non læua fuisset. Idem li. 4. Georg. siqua Numina læua sinunt, audique vocatus Apollo. [Dextraque vt læuum teneat, dextrūmque sinistra miles. Tibul. li. 4. Seu quis dextra velit, seu læua tueri. Tibul. li. 4. Picus, cornix est. ab læua, coruus, parra ab dextra. Plaut. Afn. sc. 2. a. 2. Coruus mihi cantat



cantat ab læua manu. *Plaut. Aulul. sc. 3. a. 4.* Respicit ad læuam *Plaut. Merc. sc. 4. a. 2.* Abiiciam coronam ad læuam manum. *Plaut. Menach. sc. 3. a. 3.* Barbara pars læua est. *Ouid. Eleg. 10. lib. 1. Trist. 3.* Læuum tamen fulmen quom dicimus, prosperum significamus. *Aluianus* propterea quod quæ nobis sinistra sunt, superius sint dextra. Hæc utriusq; cælum in sedecim partes diuiserunt: de quibus octo ab exortu sinistras, totidem e contrario appellauere dextras. Hinc omnia fulmina læua existimantur esse prospera: quoniam à læua parte mundi ortus est, sicut scribit *Plinius*. Et (vt auctor est *Cicer. 2. de Diuinat.*) optimum auspiciu habebatur apud Romanos, quod sinistru fuerat. Vnde *Virgilius* antiquitatis consultissimus dixit. Intonuit læuum, quod fœlicitatem portendere credebatur. [Ipsi Græci *σκαρὸν* dicunt pro stulto, vt Latini Læuum. *Horat.* O ego læuus, qui purgo bilem verni sub temporis horam. *Virgilius* læpius eodem sensu.]

Læuorūm, ver sus læuam. { ANGL. *Lowardes the leth side.* } Apul. *ve-ro Florid. lib. 1.* Cum igitur aquila eo sese exulit, nutu elementi læuorūm vel dextrosūm.

Læuis, ue, cum diphthongo in priore syllaba, Plenus, politus, glaber, tactu mollis. { ἄλυστος } GALLIC. Vni, poli, aplani. *doux au toucher.* ITALIC. *Polito, liscio, dolce, molle.* GERMAN. *Hisp. Hispan. Cosa liza polida, y sin pelos.* ANG. *Light, plane, polished, smooth alike.* { *Virgil. 7. Æneid.* } Alæuem clypeum sublati cornibus Io Auro insignibat. Accipitur aliquando pro glabro & depilato. *Virg. 6. Eclog.* Et sæpe in læui quæssit cornua fronte. *Tibul. lib. 1. Eleg. 8.* Charior est auro iuuenis, cui læuia fulgent Ora, nec amplexus aspera barba terit. [Neque sum ce dro flauus, nec pumice læuis. *Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist. Vt Satyri læuisque senex tetigere &c. Ouid. 3. Fast. id est caluus Sile-nus.*]

Læuitas, & asperitas. { ἄλυστος } GAL. Vne douceur qu'on sent en touchant quelque chose qui n'est point rude. ITAL. *Vna ugualezza a che da piacere toccando.* GER. *Glatt.* HISP. *A quella liscia o rasata.* ANG. *Smoothness, planeness, lightness.* { *Marianus*, Lunarem circulum ingressa. Virgo conspiciatur globosum quoddam tenerūque corpus è superni roris læuitate compactum, instar speculi pendentis. [ *Apuleius Apol. 1.* ] Accipitur interdum læuitas pro lubricitate. *Celsus lib. 4. cap. 16.* Ex torminibus, interdum insectinorum læuitas oritur, quæ continere nihil possunt, & quicquid assumptum est, imperfectum protinus reddunt.

Læuor, oris, gen. m. Læuitas, & asperitas. { ἄλυστος } GAL. *Smoothness. slikenesse.* { *Plin. lib. 13. cap. 12.* } Spectantur in chartis tenuitas, densitas, candor, læuor. *Idem lib. 9. cap. 35.* Des omnis in candore, magnitudine, orbe, læuore, pondere, &c. De vniouibus. { *Cornutus in Persium*, Læuor pro mollitie & suauitate dixit. Talia, inquit, carmina facis, quæ mollitie & læuore suo inoffensa desuuant.

Læuigo, as, pen. cor. Complano, polio, quasi leue ago. { ἄλυστος } GAL. *Polire, spianare.* GERMAN. *Gietten/igat machen.* HISP. *Alisar o acpillar o acicalar.* ANG. *To make smoth and slike.* { *Plin.* } Sunt quidam in eo genere molliores, qui & cote læuigantur. *Idem l. 13. c. 32.* Scabritia chartæ læuigatur dente. [Subducit & læuigat aluum faba. *Gell. c. 11. lib. 4.*]

Læuo, as, Læuigo. { ἄλυστος } GAL. *Polire, spianare.* GERMAN. *Gietten/igat machen.* HISP. *Alisar o acpillar o acicalar.* ANG. *To make smoth and slike.* { *Plin.* } Sunt quidam in eo genere molliores, qui & cote læuigantur. *Idem l. 13. c. 32.* Scabritia chartæ læuigatur dente. [Subducit & læuigat aluum faba. *Gell. c. 11. lib. 4.*]

Læuātior, tius, tius, tius. *Gell. l. 17. c. 8.* Ad coeundum ideo videntur faciliora, quæ læuātiora, læuātique sunt.

Lægānum, ni, pen. cor. { ἄλυστος } GAL. *Bignet ou creper.* ITAL. *Lasagna.* GERMAN. *Ein gattung tuchlein oder ein pastet.* HISP. *La lasanna.* ANG. *A pancake or frizier.* { Placentæ genus ex farina aqua subacta, addito caseo, al. si que condimentis, simul in pingui iure decoctis. Lagana (inquit *Aaron*) sunt quædam quasi membranulæ ex farina & aqua, quæ iure pingui coctæ, & caseo, pipere, croco, cinnamōque conditæ, in cibis dantur.

LAGARIA, *λαγάρια.* Magnæ Græciæ oppidum, non procul à Thurriis, Epei, & Phocensium opus.

Lægāstānus, a, um, vt vinum Lagaritanum, mite & dulce, & à medicis mirificè commendatum. Auctor *Strab. l. 6.*

Lægōs, *λαγῶς.* Genus vna, quæ & leporaria dicitur. *Vir. l. 1. Geor.* Et passo *Plychia* vilior, tenuis que lagos. *Seruius.*

Lægāri, *λαγῶν.* Versus dicuntur, qui medio claudicant pede: sicut in *myri*, qui postremo: & accephali, qui à breui syllaba incipiunt. Ex *Hermolao.*

Lægēnā, æ, genus vasis testacei, ad vinum præcipuè accommodatum. { ἄλυστος } GAL. *Ein gattung tuchlein oder ein pastet.* HISP. *La lasanna.* ANG. *A pancake or frizier.* { Placentæ genus ex farina aqua subacta, addito caseo, al. si que condimentis, simul in pingui iure decoctis. Lagana (inquit *Aaron*) sunt quædam quasi membranulæ ex farina & aqua, quæ iure pingui coctæ, & caseo, pipere, croco, cinnamōque conditæ, in cibis dantur.

Lægūnculā, æ, diminutiuum, Parua lagena. { ἄλυστος } ANG. *A little pagon.* { *Plin. in Ep.* } Proinde quom venabere, licebit auctore me, vt panarium & lagunculam, sic etiam pugillaresferas. *Cic. Attic. l. 6.* In iis inuentæ sunt quinque lagunculæ matronarum, & c. sed Imagunculæ est legendum.

LAGIA, Vnum ex nominibus Deli insulæ, apud *Plin. l. 4. c. 2.*

LAGINIA, *λαγίνα.* Oppidum Caræ: Gentile Lagineus, Laginies. Est & *λαγίνα.* vide *Hecatæstia.*

Lægōis, pen. pro. *λαγῶν.* Genus auis quæ leporinas habet carnes Nam *λαγῶν* apud Græcos lepus est. { Est & genus piscis. *Horat.*

2. *Serm. Satyr. 1.* Nec scarus aut poterit peregrina iuuare *la-gois.*

Lægophthalmōs, *λαγῶφθαλμος.* Dicitur apud Celsum oculorū vitium, quom superior palpebra non descendit. Cui vitio contrarium est ectropium, quom inferior palpebra partim sursum attollitur, nec cum superiore committitur; Dicitur à leporibus qui aperti oculis dormire consueuerunt.

Lægōpūs, penultima producta. { ἄλυστος } GAL. *Vn certain oye-leau ayant les piés velus comme ceux d'un lieure.* ITAL. *Vcellò co i piedi pelosi come la lepre.* GERMAN. *Ein schnecken oder steinhenn die in hohen alpinen.* HISPAN. *Cierta auz que tiene los pie peludol como la lebre.* ANG. *A certaine birde with rough or heavy feet like the feet of an hare.* { Auis est Alpina de qua sic scribit *Plin. l. 10. c. 48.* }

Et præcipuo sapore lagopus. pedes leporino villo nomen hoc dedere, cætero candidæ, columbarum magnitudine. *Martial. l. 7.* Si meus aurita gaudet lagopode *Flaccus.* { Est etiam lagopus herba quædam à pedis leporini similitudine. *Plin. l. 28. cap. 8.* } Lagopus sicut alium è vino pota, aut in febrî ex aqua. Nasctur in legeribus.

Lagotrophia, { ἄλυστος } ANG. *A cunninger.* { Leporaria sunt, id est, loca in quibus lepores aluntur. Vtitur hac voce *Colum. l. 8. c. 1.*

LAGVS, *λαγῶς.* Pater fuit Ptolemæi successoris Alexandri, cui Philadelphus successit in regno, *Lucan. l. 10.* Nobilitas varij proles clarissima *Lagi,* &c. Hinc *Lagæus,* a, um, vide *Ptolem.*

LAGVS, *λαγῶν.* Insula est in mari Pamphylio, ex aduerso *Glaucl* fluij. Auctor *Plin. l. 5. c. 31.* *Strabo* Lagulam enumerat inter insulâs *Cretæ* vicinas, non procul ab *Io* insula.

L A G Y R A, *λαγῶν.* Verbs est Tauricæ Cherronesi, apud *Ptol. l. 3. c. 6.*

Lægēs, a, um, pen. cor. { ἄλυστος } GAL. *Qui n'est point clerc.* ITAL. *Chi non è chierico.* GERMAN. *Ein tey/ungewetset/ gemeln.* HISPAN. *El que no es clerigo.* ANG. *Of the common people.* { Quod commune est, non sanctum: hoc est, quod atrectabile est, sicut sacrum & sanctum dicitur cuius tactu populo interdicitum est. Nunc Lægōs vocamus quasi populares & profanos, qui sacris initiati non sunt. *Budaus.*

Lægōs, idis, *λαῖς.* Nomen proprium famosissimæ meretricis, quæ à scriptorib. Corinthia dicta est, quia Corinthi habitauit: ad quam propter insignem pulchritudinem potentissimi quique ex omni Græcia conueniebant, nec quispiam admittebatur, nisi qui dabat quod posceret, { GERMAN. *Ein reiche vnd wettertandre Mag in Corinthon.* } Vnde profectum creditur proverbium. Non cuiusuis hominis esse, adire Corinthum. Tam carè enim *Lais* suas locabas noctes, vt vel ditissimi homines pretij magnitudine deterrerentur. Inter quos etiam *Demothenes* fuisse fertur, qui quom scortum tam nobilis fama accensus, aliquando Corinthum nauigasset, illaque noctis vnus operam decem millibus drachmarum indicasset, expavesctus pretij immanitate, Græcè respondia, *τα ἀνθρώποι μισθῶν ἐργάζομαι μεταμέλιον.* Non emo, inquit, decem millibus drachmarum pœnitentiam. *Ouid. l. 1. Amor.* Multis *Lais* amata viris. *Vt de Gell. l. 1. c. 3.*

Lægōs, Filius fuit *Labdaci* Regis Thebarum, pater *Oedipi*, qui *locastam* *Creontis* Theani filiam vxorem duxit: quam quom concepisse audivit, de futura prole oraculum consuluit: cui responsum est, eum nascituri manu periturum. Quapropter *locastæ* præcepit vt quicquid peperisset, necaret. Verum quom illa insigni forma puerum peperisset, maternæque indulgentia affecta adduci non posset, vt eum interficeret, neque tamen educare auderet, ministro cuidam exponendum tradit: qui acceptum puerum in syluam detulit: plantisq; perforatis, viminèque traiecto ex arbore eum suspendit: futurum ratus, vt inedia moreretur. Verum quom *Phorbas* Polybij Corinthiorum Regis pastor illac iter faceret, audito vagitu, eò accurrit, puerūque serauit, quem & reagina, quæ liberis carebat, magni muneris loco obtulit: qua, veluti puer cælius missus, filij loco est educatus, & à pedibus ex vulnere tumensibus *Oedipus* est appellatus. Grandior deinde natu, quom generis sui cognoscendi avidus *Apollinem* consuluisse, responsum accepit, se patrem in Phocide inuenturum. Quò quom venisset, *Laium* in tumultu quodam inter ciues suos, extorsitque exorto, interfecit, matrèque imprudens duxit vxorem. *Stat. 17. Thebaid.* Insem sceptri ferri spolum lachrymabile *Laij.* Reliqua vide in dictione *OROPVS.*

Lægētānī, Hispaniæ regio est in tractu *Tarraconensī,* *Mart. l. 1.* Aprica repetes *Tarraconis* litora, Tuamque *Lægētāniam.*

Lægētānus, a, um, adiect. vt vinum *Lægētānum,* magis copia, quàm bonitate laudatum, teste *Plin. l. 14. c. 6. Martial. l. 9.* Et *Lægētānæ* uigra *lagena* sapæ.

LALASSIS, Fluius est *Isauriæ,* quæ *Asiæ* regio est, inter *Ciciliam* & *Pamphyliam* sita. Auctor *Plin. l. 5. c. 7.*

LALISANDA, *λαλισανδα.* Verbs *Isaurici,* nunc dicitur *Dalifanda.* *Steph.*

LALISSIO, onis, Pullus onagri. { ἄλυστος } GAL. *Peut alnon sauuage.* ITAL. *Asinello saluarico.* GERMAN. *Ein junger wotsest.* HISPAN. *El hijo del asino syluestre.* ANG. *A Little wydle asse.* { *Martial.* } Dum tener est onager, solaque *lalissio* matre nascitur, hoc infans, sed breue nomen habet.

Lallārē, Antiqui dixerunt pro dormire, de infantibus loquentes: quod inde ductum inquit *Cornutus*, quòd nutrices cum in fantes dormire volunt, iis *Lalla, lalla, lalla* dicere soleant. *Terf. Sat. 3.* Et similis regum pueris papare minutum *Poscis,* & iratus mammæ *lallare* recusat: Ex quo loco *Perfij* antea malè hic legebatur, *Lallare* veteres dixisse pro *lac sugere.* Est enim à *Perfij* sententia hoc alienum & à *Corauto* eius interprete reiectum.











Laneus, vide LANA.

Langa, z, A G acorum quibusdam animalis genus creditum est, quod & languriam appellatur, circa Padum Italiae fluvium vitam agens : cuius urinam Zenothemis in electrum putavit crescere : quod tamen falsum esse constat, ut pleraque omnia quae Graeci scriptores de tota electri ratione prodiderunt. Plin. l. 37. c. 2. Alij dixerunt langurium, & esse in Italia bestias langurias. Zenothemis langas vocat eadem, & circa Padum iis vitam affirmat.

LANGIA, penultima prod. Fons in Nemea sylva, postea Archemorus dicitur, ab Hypsipyles alumno, quem cum illa, Argivus fontem huc ostensura, in gramina reliquisset, serpens interemit. Stat. lib. 4. Thebaid.

Hæc quoque secreta nutrit langia sub ymbra:

Nondum illi raptus dederat lacrymabile nomen Archemorus.

Langula, species patinae, siue catini est, Varroni latior, unde & langulam dictam putat.

Langnor, guoris, defectio virium, & remissio vigoris, & tam de corpore quàm de animo dicitur, debilitas, infirmitas. { ויר דבואי וירוב מאבובח וירובח } GAL. Langueur, defaillance de force. ITAL. Languidezza, il languire. GERM. Krastlose/schwachheit vuermdogenheit. HISP. Flaquerza, condolencia. ANGLIC. Faintness, weakness, infirmity. [ Senec. cap. 15. de tranquill. Hebetatio & languor animorum ex assidue laboris. Plaut. psen. sc. 2. a. 3. Dabitur ibi lectus, vbi tu &c. usque ad langorem. (Futura ris. sup. vel quid simile, Passer.) Cic. de Divin. 1. Animus quum languore corporis nec membris vti, nec sensibus potest, incidit in varia visa & incerta. Idem 4. Phil. Expectatio legatorum quantum languoris afferat animis quis non videt? Et lib. 1. Of. Nihil autem magis cavendum est senectuti, quam ne languori se deficiatque dedat. Plaut. in Asin. [ sc. 2. a. 3. ] pro lassitudine posuit, quum ait,

Vbi sepe ad languorem tua duritia dederis octo

Validos lictores, vimeis affectos lentis virgis.

Langueo, es, gui, Deficio, infirmus sum, dissoluo, debilitor, infirmor. { נחלן nechlâh לללל וכלל רפח } GAL. Languir, venir en langueur, defaillir. IT. Languire, essere debile. GERM. Schwach sein/abnehmen. HISP. Emflaquearse. ANG. To fainte, to lose his strength. } ut languens vox, apud Cic. 1. Of. Idem in Pison. Quamquam languet iuventus, nec perinde, atque debet, in laudis & gloriæ cupiditate versatur. Idem 1. Philippica, Quumque languerem è vita, & mihi metum displicerem, nisi, &c. } Interdum ponitur pro timere. Salust. in Castilianam. Quanto vos attentius ea ageris, tantò illis infirmior erit animus: si paulum modò vos languere viderint, iam omnes feroces aderunt. } Interdum pro otiosum esse, { εδωμω. εδωμω. εδωμω. } Ibidem, Seque si pauci adiuverent, languentibus alijs, in curiam impetum facturum. } Huius verbi composita sunt, Elanguco, εδωματω, à quo elanguesco, quod est valde debilitor. περιωμω. Relanguco, à quo relanguesco, in languorem recido. Ouid. l. 6. Metam. Impositi fratri moribunda relanguit ore. Claudian. l. 1. Relanguere pro remissum esse posuit.

-vix ille pepercit,

Erubuitque preces, animisque relanguit atrox.

Languesco, Languis, infirmus & debilis fio { נחלן nechlâh לללל וכלל רפח } GAL. Venir en langueur, languir, perdre cœur, defaillir. IT. A. Diuvenir languido, languire. GER. Müd oder müde werden/erschöpfet werden. HISP. Enflaquearse. ANG. To waxe fainte or feble. } Cic. in Cat. Orator. metuo ne languescat senectute. [ Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Nec mea consueto languescunt corpora lecto. ] } Aliò transiit. Vir. l. 11. Purpureus veluti, quum flos succis aratro, Languescit moriens. \* Languescit e colore in luteum. Plin. lib. 17. ca. 13.

Languesfacio, Languorem affero, siue languere facio. { רפח rippâh. } GAL. Faire languir. IT. A. Far languire. GERM. Müd oder erschöpfet machen. HISP. Enflaquearse a otro. ANG. To make feble or aynne. } Cic. de legib. Incitare languentes & languescere excitatos.

Languidus, a, um, Remissus, debilis, infirmus. { ויר דבואי וירוב מאבובח וירובח } GAL. Quilanguit, languoreux, lasche. IT. A. L. Languido. GERM. Krastlos, schwach/büß/matt. HISP. Flaco, por dolencia. ANG. weak, feble, fainte. [ Ouid. Ele. 8. li. 4. Trist. Languidus in pratis gramina carpit equû. Tibul. lib. 4. Languida non noster peragit labor omnia. ] Ouid. l. 5. Fast. violas arere videres, Filæque puniceæ languida facta croci. Ci. in Catil. Qui nisi accubantes in conuiuijs, complexi mulieres impudicas, vno languidi, confecti cibo, fertis redimiti, vnguentis oblici, debilitati stupris eructat sermonibus suis eadem bonorum atque vrbis incendia. [ Senec. epist. 54. Languidum mare (mox aqualitas.)

Languidus, us, la, lum, diminut. { εδωμω. } GALL. Vn peu languoreux. IT. A. Vn poco languido. GERM. Zeglechtig/ inapetchtig. HISP. Flaco vn poco. ANG. Somewhat fainte. } ut Somni languiduli. Catull. Argon.

Languidè, adverb. Cunctanter, otiosè, negligentè. { εδωμω. } GALL. Lâchement, languoreusement. IT. A. L. Languidamente. GER. Gemächlich/ in frustsamlich/ säuettlich. HISP. A. Flacamente. ANGL. Feblely, wit hout quickenesse, or spirit. } Colum. l. 11. c. 1. Hoc igitur custodire oportet villicum, ne statim à prima luce familia cunctanter & languidè procedat. Cas. l. 7. bel. Gall. Quod paulò incautiùs custodias in muro dispositas videbat suos quoque languidiùs in opere versari iussit, & quid fieri vellet, ostendit. [ Senec. cap. 9. li. 19. de Consol. ad Mari. Languidiùs incurunt prouisa. ]

Langurium, Quidam ex Graecis scriptoribus succinum appellauerunt, quod putarent circa Padum fluvium bestias quasdam esse,

langurias, siue langas appellatas, quarum urinam ex istimabant in succinum concretescere. Vide Plin. l. 37. c. 2.

Laniger, vide LANA.

Lanius, nij, seu Lanio, onis, Qui carnes vendit: à laniando pecoribus, quod eas concidat, lanietque. { רבב rabbâh. } GAL. Boucher. ITAL. Beccato. GERM. Ein meger. HISP. A. El carcinero. ANG. A butcher. } Plaut. in Capt. [ sc. 2. a. 4. Quanta laniis lassitudo? quanta porcinariis? Varro 2. de Re rust. c. 5. Lanij qui ad cultrum bouem emunt. Teren. Eunuc. Concurrunt lati mihi obuiam cupidinarij, cetarij, lanij, coqui. f Lanij concinnant liberis orbas oues, Plaut. Capt. [ sc. 1. a. 4. Lanij amuli lenonum quia iureiurando malo rem quærunt. Plaut. psen. [ sc. 2. a. 1. Lanios arcesfam duo cum tintinabulis. Ibidem, Arcesse hostias, victimas, lanios, &c. ]

Lanienâ, z, Officina in qua laniantur, ac venduntur carnes. { λανια. } GAL. Boucherie. ITAL. Beccaria. GERM. Ein meger oder schol. HISP. A. La carniceria. ANGL. A slaughterhouse. } Plaut. in Epid. Per myropolia & lanienas, circumque argentarias rotigando sum rauceus factus. } Accipitur etiam pro ipsa laceratione: à laniando. λανια.

\* Lanca, lanca, idem quod laniena. Liu. l. 4. Decad. 5. Lancasque & tabernas coniunctas in publicum emit.

Lanionus, nia, nium, Quod ad lanium pertinet. { λανιον. } GALL. Appartenant à boucher. ITAL. Pertinente à beccato. GERM. Das zu dem meger gehört. HISP. Pertinente à carnicero. ANGLIC. That belongeth to a butcher. } Vnde Lanionio more. λανιον. Et Lanionia mensæ, in quibus scinditur caro. Suet. in Claud. Carnificem statim acciri cum machæra, mentaque lanionia flagitauit.

Lanio, as, Scindo, lacero, diripio. { παρακαραθ } GAL. Deschirer, despecer. ITAL. Fendere, stracciare. GERM. Zerstückeln/ zerhacken/ zerhacken. HISP. Hender despedaçar como carne. ANG. L. To rent, to quarter, to cut in pieces. } Vir. l. 3. Georg. ipsique suos iam morte sub ægra discissos nudis laniabant dentibus artus. Liu. 2. bell. Maced. Et Formiis, duo lupi oppidum ingressi, obuios aliquot laniauerant.

Laniatio, laniatus. Senec. 2. de Clementia, Et nullum certius quam quod in cædes hominum, & laniationes peruenit.

Laniatus, a, um, partic. Laceratus, discerptus. { נפרח niphrâk } GAL. Deschiré, Despecé. ITAL. Stracciato, strazato, squariato. GERM. Zerhacken oder zerhacken. HISP. Despedaçado. ANGL. Rent, or torned in pieces. } Vir. 11. Æn. Et rosas laniata genas. Clafsis laniata. Ouid. Ep. 7. Capillos laniata, Idem Ep. 14. Huius compositum est Dilanio, dissecio, diuoluo. διαολω.

Laniatus, us, ui, Ipse actus laniandi. { παρακαραθ } GAL. Deschirement, despecement, esquarterement. ITAL. Lastratio. GERM. Zerhackung/ zerhackung. HISP. Obra de despedaçar como carne. ANG. A retting or tearing in pieces. } Cic. 1. Tusc. Quid igitur mihi feratium laniatus oberit nihil sententia? Plin. l. 8. c. 40. Laniatusque & latratu adactum, ut cogeret fateri scelus.

Laniarius, nij, Laniena. { λανια. } GAL. Boucherie. ITAL. Beccaria. GERM. Ein meger oder schol. HISP. La carniceria. ANG. A slaughterhouse or butchers shoppe. } Var. 2. de Re rust. c. 4. Ignauus & sumptuosum esse qui succidiam in carnario suspenderit potius ab lanario, quam ex domestico fundo.

Lanista, Præfetti ludi gladiatorij, magistri qui gladiatores instituebant exercebantque ad muram lanienam. { λανιστα. } GAL. Maîtres d'escrimes. ITAL. Maistri di schermire. GERM. Schmetster. HISP. Maestros que enseñan à esgremir. ANG. A maister in suites of armes, which teaches to play with the sword. } [ Lanistarum familia. Suet. in August. cap. 42. ] Hi familias habent domi ad gladiaturam exercendam: quas instituere, & mox paratas vendere solebant munerarijs. Iuuen. Sat. 3. Hic plaudat nitidi præconis filius inter Pinnirapi coltos iuuenes, iuuenisque laniste. } Hinc lanistæ auium, dicti sunt à Columella qui aues certaminibus præparabant.

Lanugo, ginis, pen. prod. Tænera quasi lanæ cuiusdam mollities, quæ in adolescentum genis, & in pomis quibusdam cernitur. { λανω. } GAL. Poil solet, barbe qui commence à venir. ITAL. Prima barba lanugine. GERM. Das erste vnd parte barbaari/ gaußhaar. Item, Die wollen an ettigen frucht en. HISP. El vello, fluccos, primera barba. ANG. The downe feathers such as we see in pigeons when they are hatched: the mossiness in fruites. } Colum. lib. 4. Lanaxam quoque amineam quidam maximè probant: quæ hoc vocabulum non ideo usurpat, quod sola ex omnibus amineis, verum quod præcipuè canescit lanugine. } Ponitur aliquando pro serobe. Col. l. 4. c. 29. Nulla interueniente lanugine, quam excitabat antiqua terebra. [ Lanuginem excipiebant propinqui. Suet. in Neron. cap. 34. Id instituisse à prima lanugine. Suet. in Orhon. cap. 12. ]

Lanuginosus, adiect. { λανω. } GAL. Qui a force barbe solette, force cotton, ou moufle. IT. A. Chi a musco solette. GERM. Der viel parte haar hat. HISP. Cosa llena de fluccos o vellos. ANG. Full of cotton. } Plin. lib. 22. c. 2. Est & alia similis pseudanchusa ob id appellata, à quibusdam verò, enchusa aut doris, & multis alijs nominibus, lanuginosior, & minus pinguis.

Lanuvium, Oppidum erat Latij in via Appia, à quo prospectus prætebat maris, & Antij. Huius oppidi frequens est mentio apud Cic. in Orat. pro Milone. Vulgò Induina.

Lanuuius, a, um, Quod est ex Lanuuiio: vt Colei Lanuuii. Cic. Pato. l. 9. Honesti colei Lanuuii, Cliternini, non honesti.

Lanx, cis, vide supra LANCES.

LAOCOON, λαοκων. Filius fuit Priami ex Hecuba & Apollini's Thymbrei facerdes, qui primus hastam in equum ligneum torisit: ob quod factum Vir. l. 2. Æn. ait, ipsum cum duobus filiis perisse.



Primus ibi ante omnes magna comitante caterua,  
Laocoon ardens summa ducit ab arce, &c.

LAODAMANTIA, λαοδαμαντία, Insula in Lybia. Fortassis autem à Laomedonte Troiano Laomedontia dicebatur. Hinc Gentilia Laodamantides & Laodamantites, Steph.

LAODAMAS, λαοδάμας. Halius & Clytoneus, filij fuere Alcinoi regis & Aretes: ut scribit Homer. Odyss. l. 8.

LAODAMIA, λαοδάμια. Bellerophonis fuit filia ex Achemene conjugē, cuius amore correptus Iupiter cum ea concubuit, suscepitq; Sarpedonem, qui postea Lyciæ rex factus est. Verum quum Bellerophontes rerum successu elatus, in coelum evocare conaretur, Iupiter hominis temeritatem ægrè ferens, æstrum illi immisit, quo exagitatius equus, scissorem excussit. Diana quoque Laodamiæ infensata, suis eam telis confixit. Homer. 6. Iliad. Altera fuit Laodamia Acasti & Laodiceæ filia, quæ tanto amore Proteusum virum suum adamavit, ut quum ab Hecatore occisum cognovisset, superstes ei esse noluerit. Priusquam tamen interiret, in solatium mœtoris optaverat ut mortui vmbra videret: qua visa in illius amplexibus expiravit. Ouid. Epil. 10. Mittit & optat amans, quod mittitur ire salutem, Æmonis, Æmonia Laodamia viro.

LAODICE, λαοδίκη, Priami fuit filia & Hecubæ, quæ Helicaoni Antenor's regis Thraciæ filio nupsit. Alia fuit Agamemnonis filia, quam pater cum Chrysothemis & Iphigenia, seu Iphianassa, Achilli obtulit, ut ex eis quam vellet, uxorem eligeret.

LAODICEA, λαοδικία. Vrbis celeberrima in Asia Lyco flumini imposita. GERMAN. Ein weitbäumiger stein in Asia am fluss Lyco geißen. } primò Diopolis appellata, dein Rhoas, & postremò Laodicea. Hæc vrbis præ cæteris Asiæ vrbibus multis clarissimis ciuibus est nobilitata. Ex quibus fuit Hero, qui hæreditatem populo diuisit supra duo milia talentorum, & multis donis civitatem exornavit. Postea Zeno orator, & Polemo eius filius, qui ob res fortiter gestas prius ab Antonio, postea ab Augusto ad regiæ dignitatis fastigium euectus est.

LAODICEVS, λαοδικός, teste Homero lib. Iliad. 4. Antenor's Troiani filius, in cuius formam transfigurata Pallas, intulit se in acies Troianorum, ut Pandarum inuenire posset, quò ei suaderet ut sagitta Menelaum confoderet.

LAOMEDON, penultima correpta, λαομέδων. GERMAN. Etner auf dem ersten Rönigen zu Troia vnder meisen die stadt mittelung mairin ist vmbgeben worden. } Rex fuit Troiæ, Ili filius, qui quum de ædificandis Troiæ mœnibus cogitaret, Apollini & Neptuno id negotij dedit, pactus mercedem, quam mox extructis mœnibus se soluturum iururando affirmavit. Verum perfecto opere Laomedon periturus pactam mercedem negavit: propter quod dii irati, Neptunus aqua, Apollo pestem vrbis immisit. Duplici igitur calamitate affectus Laomedon, de remedio oraculum consuluit: responsum est, non aliter deos placari posse, quam si singulis annis virgo Troiana Ceto dilaceranda exponeretur. Institutum itaque est virginem quotannis exponi, eamque sorte eligi. Sed quum tandem fors in Hesionem (quam tamen alij solam ab Apolline & Neptuno expositulam tradunt) Laomedon's filiam cecidisset, & iam scopulo alligata monstrum expectaret: Hercules fortè illac transiens, liberatorem se filiam Laomedontis pollicitus est, si equos diuino semine procreatos, quos habere eum constabat, in præmium sibi traderet. Hunc igitur in modum pactione facta, Hercules interfecta bellua, virginem liberavit. Sed quum Laomedon promissis non staret, ina gnatus Hercules, collecto vndeque exercitu, Ilium expugnauit, Laomedontem occidit, Hesionem Telamoni uxorem dedit, quòd primus murum conscendisset, Priamum eius filium captiuum abduxit, qui postea auro à vicinis redemptus fuit, ideòque λαοτρυφία, hoc est, à redimendo nomen obtinuit.

LAOMEDONTIADÈS, patronymicum, λαομεδοντιάδης. Virg. l. 8. Laomedontiadem Priamum Salamina petentem. Vbi additur a, ut in multis aliis, ut commodius ingrediatur carmen heroicum, sicut Anchisiades, Telamoniades. Aliquando subtrahitur syllaba, ut Achemides, pro Achemonides, Deucalides pro Deucalionides.

LAOMEDONTIÈVS, penultima producta, λαομεδοντιάδης, adiectiuum deductum à Laomedonte Troianorum rege. Virg. 4. Æn. necdum Laomedontia sentis perierit a gentis.

LAONOME, λαονομία, Galliarum ex Oedædoco filiam peperit, qui Locrorum vrbis nomen dedit. Steph.

LAPATHUM, λαπάθον. ANG. A docke. } herba este acidi saporis quæ à Latinis rûmex appellatur. Multæ autem sunt lapathi species, quas vide apud Plin. l. 20. c. 21.

LAPERSE, λαπερσεύς, dii sunt Castor & Pollux Iouis filij, ab eo quòd lanagri Laconici vrbem expugnaverint.

LAPETHOS, λαπεθος, Cypri insulæ oppidum est, portum habens & naualia. Meminit eius Plin. l. 5. c. 31.

LAPIDIS, idis. } λίθος eben עלה sêlah. GAL. Pierre. ITAL. Pietra, sasso. GERMAN. Ein stein. HISP. Piedra. ANG. A stone. } Quem Græci λίθος vocant, à nonnullis ita distinguitur à saxo, ut lapis mitior sit, mitiorque, ac tenerior: saxum maius, ac perieris duriusque. Hinc gemmæ lapides non saxa dicuntur. Plin. lib. 36. cap. 18. Nusquam hic vultor, quàm in Italia gignitur, lapisque non saxum est. Idem, Est & viridis lapis, vehementer igni resistens, sed nusquam copiosus: & vbi inuenitur, lapis, non saxum est. Sed hæc profectò differentia non videtur cum Plinio conuenire, qui non magnitudine distinguit saxum à lapide. Nam etiam columnas ex vno lapide fieri, & Laocœdis statuam ex vno lapide excisam fuisse affirmat. Videtur itaque magis dicendum, saxum esse, quod ex rupibus vel lapideis excinditur: lapidem, qui è terra effoditur. [Lapide excutunt clauum (compedum) Plaut. Menach. sc. 1. a. 1. Nauis

verberare lapidem ne perdas manum (i. homo stolidus, stupidus, durus, idem Curcul. sc. 3. a. 1. Cerebrum mihi excutitur dicta tua, lapides loqueris soror. Plaut. Aul. sc. 3. a. 1. Illic nos infectabit lapidibus (de furioso) Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Nam me illud ducis vbi lapis lapidem terit? (de mola.) Plaut. Asin. sc. 1. a. 1. Nimis velim lapidem qui illi Speculo diminuat caput. Plaut. Mosch. sc. 3. a. 1. Lapidis oclonos quotidie effodere. Plaut. Capt. sc. 3. a. 3. Item, lapides eximere, ibidem. } Item, Iouem lapidem Iurare, Iusiurandum sanctissimum. Gell. cap. 21. lib. 1. } Et quoniam apud veteres lapidibus milliaria designabantur, ponitur quandoque lapis pro milliario. Vnde legimus ad tertium, ad quartum lapidem. [Ouid. 2. Fastor. sacra videt fieri sextus ab vrbe lapis. Et apud Liuium lapis & mille passus, sæpe pro eodem. ] De lapide emptos quoque dicimus, qui publica auctione à præcone erant venditi. Nam prisco more præcones ex lapide & loco altiore facere præconium solebant: vbi mancipia quoque venalia, præconis voce proclamabantur. Columella libro 4. Non tamen excedunt septem singula, vnus operam viatoris, quem vulgus quidem parui æris, vel de lapide noxiu posse comparari putat, Cicer. in Pisonem, Tribunus de lapide emptos esse ait, qui mercede suam potestatem vendebant, subque imperio in gratiam eorum qui dabant, abutebantur: significat autem homines vilissimos, alludens ad venditionem præconum, quæ è lapide fieri solebat, rerum nam mirum vilium & abiectarum. Hominem præterea lapidem quandoque dicimus, qui negligens stupidusque sit, quique ad id agendum, quod maxime oporteat, non moueatur. Terent. in Heauton. Hei, quid stas lapis? Ibidem, Quot res dedere, vbi possem persentire, Nisi essem lapis, quæ vidi? lapis interdum pro petra accipitur, Virgil. Eclog. 1. Et tibi magna satis quauis lapis omnia nudus. Limosòque palus obducatur pascua iunco. Lapis incusus, manualis mola est, cudendo exasperata. Virgil. 1. Georg. lapidemque reuertens incusum, aut atram massam picis orbe reportat. Lapis bibulus, qui arenarius vocatur. Virgil. 2. Georg. Aut lapidem bibulum, aut squallentes infode conchas, hoc est, pumicem. Lapidem decoquis, alibi 4. c. pro eo quòd est, Inaniter laboras. Neque nusquam mollefit lapis quantumuis diutina coctione. Lapidis fere, de re vehementer miseranda, proverbij hyperbole dici solet, eam esse tam lamentabilem, ut vel lapides cogantur ad fletum. Cicer. pro Mur. } Verberare lapidem, aptè proverbio dicimus, vbi quis oburgat incautibilem, aut docet indocilem, aut inanem operam sibi in re quæpiam. } Vitiabit lapidem longum tempus, Σηφει & πειρω & πολυ & χειρ. Nihil in rerum natura saxo durabilius: at id quoque temporum diuturnitate absumitur. \* Lapidem ferre altera manu, panem ostentare altera. Plaut. Aulul. [sc. 4. a. 3.] In eoa dicitur qui coram blandiuntur, clam obreptantes, palam amicos æquos, clanculum nocentem: ut qui hic profuit, illic lædunt, falsam beneficij spem ostentant, ut nacti occasionem fundicis perdant. Transarum ab iis qui canes ostentato pane pellicunt, deinde accedentibus saxum illidunt.

LAPIDVM finalium genera apud eos qui de limitibus scripserunt, multa reperiuntur, sunt enim hæc verba. Lapis fluuiialis, cromaticus vocatur. Lapis tiburtinus, cæsalis dicitur, terminus coctus testaceus, villageris dicitur. Lapis albus siliceus, si peralbus fuerit, Gallienus nuncupatur: si mixtam venam habuerit, significat nome habet: nam in aliquibus locis terminos non dolatos posuimus, & nihil illis subter addidimus. Lapis gammaus dicebatur, in quo forma gamma, & Græcæ literæ appareret, qui pentagoni recipiebat rationem, vnde & gammaei termini dicebantur. [Lapis numidicus Vide infra in Numidicus.]

LAPIDEVS, a, um, Quod ex lapide constat, saxum. } λίθος. GAL. De pierre. ITAL. Di pietra. GERMAN. Ein stein. HISP. Cosa de materia de piedra. ANG. Made of a stone. } ut lapideus murus, apud Liu. lib. 1. ad vrbe. [Lapideus postis. Velleis. ] Lapideus imber, apud eundem lib. 10. belli Punici, & lapidea Niobe, id est, in lapidam conuersa. Lib. 3. Tusc. Et Niobe singitur lapidea, propter æternum, credo, in lectu silentium. } Per translaonem ponitur lapideus pro graui & ponderoso. Plaut. in Truc. Lapidus sum, commouere me miser non audeo.

LAPIDOSVS, a, um, Saxosum, quod lapidibus abundat. } λίθος. GAL. Plein de pierres, pierreux. ITAL. Pieno de petre, pietroso. GERMAN. Ein steiniger ort stein. HISP. Pleno de piedras. ANG. Full of stones. } Ouid. de Nuce, lapidosus ager. Plin. l. 19. r. 8. In locis incultis, lapidosus. [ Desiit incerto lapidosus murmure riuus. Ouid. 3. Fastor. ] } Aliquando pro duro ponitur. Virg. 2. Georg. Et prunis lapidosa rubescere corna.

LAPIDARIVS, ria, rium, Quod ad lapides pertinet. } λαπιδαίος. GAL. L. Appartenant à pierres. ITAL. Pertinente à pietre. GERMAN. Das zu den stein gehört. HISP. Pertiniente à piedras. ANG. That belongeth to stones. } vt, Latoniæ lapidaria. Plaut. in Capt. sc. 5. a. 3. Inde ibis portum in latonias lapidarias.

LAPIDARIVS, ij, sub. Lapidaria. } λίθοκόπος. λίθοκοπος, λαπίδης, λιθοκόπος. GAL. Tireur de pierres, quarrier ou tailleur de pierre. ITAL. Taglia pietra, spezzapietra. GERMAN. Ein steinbrecher. HISP. El cantero. ANG. A digger of stones, a mason. } Vlp. in l. si vi certis, §. Sed inierdum. Commod. vel contra. Nam & Mela scripsit si feruus lapidario commodatus, sub machina perierit, teneri fabrum commodati, qui negligentiùs machinam colligit.

LAPILLVS, li, diminutiuum, Calculus, parvus lapis. } λιπίλλος. GAL. Petite pierre, pierrette. ITAL. Pietra picciola, pietruccia. GERMAN. Ein steinlein. HISP. A Piedra pequenna. ANG. A little stone. } Plin. lib. 10. cap. 23. Excubias habent nocturnis temporibus lapillum pede sustinentes, qui laxatus somno & decidens indiligentiam coarguat. } Lapillarum item nomine gemmas, hoc est, lapides preciosos intelligimus. Curtius, lapilli auribus



















in longitudinem non excedens: quod postea prolatis imperij finibus, antiquum Latium est appellatum. Postea verò, teste Sernio, Latij nomine dictum est, quicquid est inter Tyberim & Vulturum amnes. Totusque ille tractus diuiditur in Latium citerius, & Latium vltius. Citerius Latium à Tyberis ripa Fundos vsque protenditur: vltius à Fundis vsque ad Vulturum animum. [In Latium quæ mos spontaliorum fuit, & quando Latium ciuitas donata. Gell. cap. 2. lib. 4. Item, Quam prior in Latium non fuit vlla foro. Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist. 1. ¶ Dicitur autem Latium putatur, quòd illic latuerit Saturnus, dum Iouem fugeret. Ouid. lib. 1. Fast. Dicitur quoque est Latium terra latente Deo. Virg. Æneid. - Latiumque vocari Maluit, his quoniam latuisset tutus in oris. Contrà Varro Latium à Latino rege dictum asserit.

**Latius, a, um,** Quod ex Latio est, Latinus. Col. in Prefat. lib. 1. An Latium mulsæ non solos adytis suis Accium & Virgilium recepere, sed eorum & proximis, & procul à secundis sacras concessere sedes? Agri Latij, Ouid. 3. Fastor. Gens Latia, Ouid. 4. Fast. Lingua Latia, Ouid. 2. de Pont. eleg. 3.

**Latialis, le,** Quod ex Latio est: vt Iupiter Latialis dictus est, quòd in Latio coleretur. Vir. Et residens celsa Latialis Iuppiter alba. Cic. pro Mil. Latialis sermo, qui & Romanus, & Latinus. Plin. lib. 3. cap. 1. Ex his digna memorari, aut Latiali sermone dictu facilia. Macro. lib. cap. 1. Doctrinæ Latialis haud inficium.

**Latinitas, a, um,** Latinitas, nomen deductum à Latio: Latius, quod est ex Latio. Virg. 1. Æneid. Quos vnde Latinum. Inde Latinum sermone dicimus eum quo vtebantur in Latio. Carmen Latinum, Horat. 1. Car. Ode 32. ¶ Latinae consuetudini tradere, id est, in Latium sermonem conuertere. Colum. in Prefat. lib. 12. Hæc in Oeconomico Xenophontis: & deinde Cic. qui eum Latinae consuetudini tradidit. Vertere in Latium, hoc est, in Latinam linguam. Quint. lib. 10. cap. 5. Vertere Græca in Latium, veteres nostri oratores optimum iudicabant. Cic. 1. de Finib. Ita sentio & sæpe disseruit Latinam linguam non modò non inopem, vt vulgò putarent: sed locupletiorum etiam esse quàm Græcam. [Socij Latini nominis. Lilius lib. 34. Et eorum iura. Ibid. Latini priuci Plutar. in Romu.]

**Latina, arum,** Feriæ erant conceptiue, singulis annis à magistratibus concipi solita, quibus pro communi totius Latij salute Ioui Latiali in monte Albano sacra fiebant à præfecto vrbis Latinarum feriarum causa creato: populisque Latinis carnes diuidebantur ex præscripto vetusti fœderis inter Romanos & Latinos isti, Sp. Cassio, & Posthumo Cominio c o s s. Cuius fœderis leges ne vllò vnquam tempore intercederent, Romæ in aenea columna fuerunt incisæ. Cic. pro Planc. Quibus in municipiis vix iam qui carmen Latinis petant inueniuntur. [Latinarum causa præfecti vrbis. Gell. cap. vlt. lib. 14. Latinarum feriarum dies quatuor. Plutar. in Cam.] { G E R M. Fästtag an welchen die Latiner dem Ioui für ihr Wohlstand opfertend. }

**Latinae feriae dicebantur,** quum ex populis Latinis viri simul & mulieres in montem Albanum hostias adducebant: & quadruiduo sacrificio factò, accepta carne, in suam quisque ciuitatem digressi, reuertebant. ea dicta visceratio, quoniam ex hostiis carnes in partes cæcis distribuuntur. Viscerationem mox & Cæsar populo dedit, vt apud Suetonium legimus, Ferias autem Latinas, maximo Romanorum Latinarumque magistratum conuentu, cōsules proeurabant, cum interea cum populo agere non liceret: ob eam causam Latinae aliquando à consulibus instaurarentur, cum tribunis plebis obistere vellent, populares leges, & reipublicæ perniciosas, ferre cupientibus. Itaque ad Quint. Fratrem libro undecimo, Consul, inquit. Lentulus dies comitiales exemit omnes, nam etiam Latinae instaurantur: nec tamen deerant supplicationes. Sic legibus perniciosissimis obstitit, maximè Catonis. ¶ Instaurabant Latinas etiam Pontifices, vt Lilius lib. 32. tradidit. Id autem fiebat, quasi iam faciendis iis aut prætermisum aliquid esset, aut, quod non oporteret, commissum. Primus eas in vnum diem Tarquinus Superbus instituit: secundus dies additus, pulsus regibus: tertius post secessionem in Aventinum: quartus, plebe & patribus à dictatore Camillo in concordiam reductis. In eo meam fluctuare sententiam fateor, conceptiue an statiuæ ferie fuerint Latinae si Varronem & Macrobius sequamur, antiquitatis vt vnique pericissimum, conceptiue erant, non statiuæ, concipiebanturque in dies vel certos vel incertos. Lilius tamen statiuas indicat fuisse. cum ait lib. xxv. Romæ consules prætorisque vsque ante diem quintum Calend. Maij, Latinae tenebantur, eo die perpetrato sacro in monte, in suas quisque provincias proficiscuntur. Non enim simile veri est, consules cum victor Annibal vastaret Italiam, consulibus in v. Calend. Maij, qui dies à primo initi magistratus die, hoc est, ab idibus Martij, xliij. dierum spatium distat, Latinas distulisse, vt ipsi sibi diutina in vrbe mansio nis necessitatem imponeret: eū ire in provincias neque consulibus, neque prætoribus liceret, nisi Latinarum sacro perpetrato. Aut igitur eas è statiuis in ordinem conceptuarum postea transisse credendum est: aut latentem causam à iij. præterentur. Ex Paul. Manuic comment. in Epist. ad Att. & ad Quint. Fratrem.

**Latine, aduerb.** More Latinorum, lingua Latina. { Λατίνως. } G A L. En Latin, à la maniere des Latins. I T A L. Latinamente. G E R M. Lateinisch. H I S P. Latinamente, en Latin. A N G L. In Latine after the fashion of the Latines. } Cic. Verr. Latine me scitote, non accusatoriè loqui. Idem 2. Philip. Quem gladiatorem non ita appellauit, vt interdum etiam M. Antonius gladiator appellari solet: sed vt appellanti iij. qui plane & Latine loquuntur, hoc est propriè & apertè. Latine scire, est Latine scire loqui. Lilius 1. ab Vrbe, Terror ad hostes transit. Etenim adiuuerant clara voce dictum, & magna pars Fidenatum, vt qui coloni, additi Romanis essent, Latine sciebant. Cic. pro Cecinna. Quid enim facilius est, quàm probari iis qui Latine sciant, in vno seruulo familiaris nomen non valere? [Ouid.

Eleg. 1. lib. 3. Trist. Si qua videbuntur casu non dicta Latine: in qua scribebat barbara terra fuit. Plaut. Merc. sc. 1. a. 2. Alazon, id nos Latine gloriosum dicimus.]

**Latinitas, atis,** Locutio ipsa Latina, siue sermo Latinus. { GAL. Langage latin. I T A L. Fauella latina. G E R M. Die Lateinisch Sprach. H I S P. Habla latina. A N G L. The latine language. } Cicero ad Attic. lib. 7. Securisque sum, non dico Cæcilium manè vt ex portu in Piræum (malus enim autor Latinitatis est) sed Terentium, cuius fabellæ propter elegantiam sermonis putabantur à C. Lælio scribi. Latinitas præterea pro iure Latij, vt ciuitas ius vrbis. Suet. in Aug. c. 47. Vibium quosdam Latinitate vel ciuitate donauit. [i. iure Latij.]

**Latiniensis, & hoc Latinienfe, Latinus, Latius.** Cic. de Arusp. responsis. Quòd in Agro Latiniensi auditus est strepitus cum fremitu. ¶ Significare etiam potest eum qui alibi ortus, in Latium eum Latinis versatur, vt supra dictum est in dictione Hispanus.

**LATMIVS mons,** Λατμῖος, mons Ionie, natus fabula Endymionis, quem quum Luna adamaret, in Latmio monte ab ea sopitum ferunt, vt vnum ab eo osculum auferret: vnde & ipse Endymion Latmius dictus est. Ouid. lib. 3. de Arte, Latmius Endymion non est tibi Luna rubori?

**Latæis, idis,** secunda syllaba producta, Λατῆαι, patronymicum est femininum à Græco nomine Λατῆα deductum, quo nomine illi Dianæ matrem appellant, quam & nos Latonam. Latæis itaque à poetis accipitur pro Diana Latonæ filia, quam & Latini Græcorum imitatione Latoniæ appellant. Ouid. 7. Metam. Inde Calauræ Latoidos aspicit arua.

**LATOMIA, vel latumia, arum.** { Λατομῖα. } G A L. Quarrieres. I T A L. Luogo doue si scarpellano sassi, miniera di sassi. G E R M. Steinbruch / steingrab. H I S P. La cantera minera de cantos. A N G L. Quarrel off stones. } à Sיעול dicuntur, quas nos vocamus lapidinas autem Afconio, hoc est, loca vnde exciduntur saxa. Latæis enim Græcis est lapis: & πωρε, sectio. Lilius 6. bell. Pun. Comprehensa postea priuata ædificia, comprehensæ latomiæ: forūmque piscarium. Ad latomias damnari dicebantur ij, qui in opus metalli damnabantur. Plaut. in Capt. [sc. 5. a. 3.] Tyndarus in latomias lapidarias ab Ægione damnatur. Inde, inquit, ibis porò in latomias lapidarias. Latomia locus etiam fuit Syracusis, in quem rei & scelerati coniciebantur: ita dictus quòd in rupe esset à Dionysio Tyranno excisus. Cic. 7. Verr. Carcer ille qui est à crudelissimo Tyranno Dionysio factus Syracusis, quæ latomia vocatur, in istius imperio domicilium Romanorum fuit. [Sueton. in Tiber. cap. 51. In latomia damnatus eques Rom. De latoniis carcere. Vide Senecam cap. 17. de Consol. ad Martiam.]

**LATOMIS,** { Λατομῖς. } G A L. Tireur de pierre, quarrier, tailleur de pierre. I T A L. Spezzapietra, tagliapietra. G E R M. Ein steinbrecher / steinbauer. H I S P. Cantero que saca las piedras y labra. A N G L. A quarrier, a digger of stones. } Latine dicitur lapicida, qui è rupibus saxa excindit, aut ad opus adaptat.

**LATONIA,** penultim. prod. Λατοῖα, filia Cæi Titanis, à Ioue amata & oppressa est, ex quo geminam concepit prolem, Apollinem & Dianam. { G E R M. Die mutter Apollinis vnd Diana. } Quod Iuno aded ægrè tulit, vt immisso contra illam Pythone serpente, per totum terrarum orbem pellicem persecuta sit, donec eirando ad sororem Asteriam in insulam Ortygiam peruenit, à qua suscepta est, ibique Dianam peperit, quæ euestigio obstetricis officium in nascituro fratre matri præstitit, & Apollinem nascentem suscepit: qui adultus, mox Pythonem interfecit, & petentibus cepit dare responsa. Porò hæc insula, quum antea Ortygia vocaretur, postea Delos vocari cepit, quod quum antea aquis mersa fuisset, subito Iouis iussu extiterit. Nam Latoniæ Græci dicunt, quòd nos ostendere, seu manifestare.

**LATONIA,** Λατοῖα, dicta est Diana à matre Latona, quemadmodum Apollo ipse, Latous, Λατοῖος, Virgil. 9. Æneid. Tu dea, tu præfens nostro succurre labori, Astrorum decus, & nemorum latonia custos. Hinc Delos, vt ait Seruius, dicta est Latonia, quòd in ea Latona enixa sit Dianam & Apollinem.

\* Latonigenæ dij, id est, nati Latona, Λατοῖγενῆς: scil. Apollo & Diana. Seneca & Ouid.

**LATOR,** LATORIS. Vide FERRO.

**LATRVS,** vnus ex Centauris. Λατρός. Ouid. 12. Metam. Quem dederat Icho membris & corpore Latreus Maximus.

**LATRIA, æ,** penultim. product. Latine Cultus qui debetur Deo: obsequium, seruitus. { Λατρία ἑבודῆς. } G A L. Seruice, reuerence. I T A L. Seruitù, offeruatione. G E R M. Ein verehrana / dienst. H I S P. Honra ò acatamiento al mayor. A N G L. worshiping or seruice to god. } Vox est nostris Theologus vltata: à quibus eius vis est atque explicatio petenda. August. lib. 10. de Ciuit. Dei, Latraria nostri, vbicumque sanctorum scripturarum positum est, interpretari sunt seruitutem. Sed ea seruitus quæ debetur hominibus: secundum quam præcipit Apostolus seruos dominis suis subditos esse debere, alio nomine Græcè nuncupari solet. Latraria verò secundum consuetudinem qua locuti sunt qui nobis Diuina eloquia condiderunt, aut semper, aut frequenter, aut penè semper ea dicitur seruitus quæ pertinet ad colendum Deum.

**LATRINA, næ,** Cloaca, locus priuarum sordium, & ad exonerandum ventrem accommodatus: à latendo, siue potius à lauando, vt mox Varronis testimonio docebitur. { Λατρινῆς μέθορος ὀρθῆς ΤΑΥΡΩΝ Μορσῶθ, ἀφῖρῶν, ἀπὸ ταύρων. } G A L. Vn retrait, latrine. I T A. Cacatoio, necessario, cesso, luoco da scarricare il ventre. G E R M. Ein profel / hamisch gemach. H I S P. La prinada ò necessaria de la casa. A N G. A druggs, iakes, or prissie. } Foricæ verò loca publica. in



ca, in quibus licet omnibus ventrem exonerare. Cloaca, aquæ ductus subterraneus dicitur, ad eleuandas vrbis sordes accommodatus. Antiqui lauatrinam dixerunt: quæ postea, syllaba vna sublata, latrina est appellata. Varro l. 2. de Analogia, Deinde quum breuitatis causa nomina contraherent, quod essent aptiora, pro lauatrina latrinam nominarunt: sicut ex maxillis, axillis, & vexillis, mala, ala, & vela diminuta sunt. Ex quo apparet, latrinam, à lau- dō dictam esse, proprieque significare colluuiem omnium sordium, quæ ex tota domo in vnum locum confluunt. Plaut. in Curc. Istas tuas magnas minas non pluris facio, quàm ancillam meam, quæ latrinam lauat. Videntur que latrinæ differre à cloacis, tanquam priuata à publicis. Colum. lib. 10. Immundis quocunque vomit latrina cloacis. Inuenitur etiam apud veteres Latrinū in neutro. Liberius in comitalibus, Sequere in latrinam vt aliquid gustes ex Cynica hæresi. Lucilius, Hoc tum ipse credit, quanquam latrina petisse. Ex Nonio. [Suet. in Tib. cap. 38. Nummo, vel anulo est figiem impressam latrinæ aut lupanari intulisse.]

**LATRO**, as, Proprium est canis, quom vocem edit, terreus, & in aliquem impetum faciens. [כבד נבדא ב. לאקרו. GAL. Abayer, japper. IT AL. Abaiare. GERMAN. Wisten. HISP. Ladrar propremente los perros. ANGL. To bark as a dogge. } Virgil. 3. Eloga. Multum latrante Lycisca, Plaut. in Pannulo. Etia nne nœz in me latrant canes? Cicero pro Roscio Amerino, Quod si luce quoque canes latrent, quum deos salutatam aliqui venerint. [Gell. cap. 1. lib. 7. Eum non latrabant canes. Item Allatrare magnitudinem alicuius. Linius 8. d. 4.] Latrare ad homines transfertur, pro vociferari, & intentione voce clamare. Cicero de Oratore. Quid enim hic meus frater ab arte ad uare potuit, quum Philippo interrogatus quid latraret, furem se videre respondit? Huius verbi composita sunt, allatro & oblatro, de quibus vide suis locis. Latrare aliquando poscere est, sumpta translatione à canibus, qui cum quid poscunt, latrant, Lucret. 2. -nonne videris Nil aliud sibi naturam latrare, nisi vt cui Corpore scinnctus dolor abstr, &c. Eadem autem significacione Ennius vsum Varronis testimonio & Festi Pompeij intelligitur: quorum ille, Multa, inquit, ab animalium vocibus translata in homines, partim quæ sunt aperta, partim quæ sunt obscura. Perpicua, vt Enn. J. Annius cum p-ctore latrat. Ita autem legendum Victorius docet, ratione fretus & Festi testimonio. Malè enim antea lætat pro latrat, legebatur.

**LATRO**, latraris, passiuum. Plin. l. 25. c. 10. Hanc habentes negant latrari à canibus.

**LATRO**, impersonale. Ouid. 2. Trist. Scit cui latretur, quum solus obambulabat ipse.

**LATRANS**, latransis, particip. [כבד נבדא ב. לאקרו. GAL. Qui abayer. IT AL. Che abbaia. GERMAN. Wistend. HISP. Cosa que ladra. ANGL. Barking. } vt, Colla latrantia canis. Propert. 15. eleg. 18.

**LATRATUS**, participium, à passiuo latror. [λατρωεις. GAL. Abbeyé. IT AL. A chi si abbaia. GERMAN. Wogebullin. HISP. Ladrado. ANGL. Barked at. } Stat. 1. Achill. iuxtaque Caphareus Latratum pelago tollens caput.

**LATRATOR**. [כבד נבדא ב. לאקרו. GALLIC. Abbayer. IT AL. Abaiatore. GERM. Ein beller. HISPAN. Ladrador. ANGL. A barker. } Virg. 8. Æneid. - & latrator Anubis. [Quintil. Rabula & Latrator.

**LATRATUS**, ipsa vox canum, siue ipse latrandi actus. [ελακω, λαγωεις. GAL. Abbayement. IT AL. Abaiamento. GER. Das bellin. HISP. Ladrado de perros. ANGL. A barking of dogges. } Virg. 5. Æn. læuit canum latratus in auras. Ouid. 2. Fast. Sicut aper longè syluis latratibus actus Fulmineo celeres dissipat ore canes. Plin. l. 8. c. 40. Ab alio in Epiro agnium in conuentu percussorem domini, laniatu & latratu abductum vt cogere tur fateri scelus.

**LATRONES**, Grassatores, raptores, prædones, viarum obfessores, qui viatores aut vita aut pecunia spoliant. [פריצים parissim פריצים gbedhuhim. ANGL. Ladrones. IT AL. Ladroni. GERM. Mörder & Raubvögel. HISP. Ladrones. ANGL. Throtcutters, robbers by the highwayes. } Horat. lib. 1. Epist. Vt iugulent homines, surgunt de nocte latrones. Ita dicti, autore Festo, quod à latere adorian- tur, vel à Latendo, quod latenter insidiantur. Cicero 2. Philip. Erat ei viuendum latronum ritu, vt tantum haberet, quantum rapere potuisset. Horatius 2. Serm. Satyr. 1. quem cur distingere coner Tatus ab infestis latronibus. Vsurpant poetæ latronem pro venatore. Virg. lib. 12. fixumque latronis Impavidus frangit celum: quum superius dixisset. Saucius ille graui venantium uulnere pe- ctus. [Plaut. Amphitru. Ego idem latrones hostes bello & virtute contudi, &c. Sequitur qui Ach. iam, Ætoliam vi uotebâspiratica.] Apud antiquos etiam, latrones dicebantur conducti milites, à λατρωει inferuio: nam seruibant mercede. Moris autem erat, vt hos Imperator & circa se haberet, & primos mitteret ad omne dis- serimen. Varro autem huiusmodi stipatores putat latrones dictos, quasi laterones, quoniam latera tegerent. Hos nunc satellites vocant, qui principis alicuius latro tuerent, qui & stipatores, & συμπεριστατοι vocantur. Plaut. in Milite, Nam ego hodie ad Seleucum regem misi paratum meum, vt latrones quos conduxit, hinc ad Seleucum duceret. Qui eius regiam tuerantur. Idem ibid. sc. 1. a. 1. ad finem, Nam Rex Seleucus me opere orauit maximo, vt sibi latrones cogere atque conscriberem.]

**LATRUNCULUS**, diminut. Paruus latro. [λατρωειδον. GAL. Larronneau. IT AL. Ladronello. GERMAN. Ein streift. uder. HISP. Ladrone- quenno. ANGL. A little robber or throtcutter. } Cicero de Prouincis Consularibus, Res in Sardinia cum maffrucatis latrunculis à Prop- rætorè vna cohorte auxiliaria gesta. Quant etiam latrunculi siue latrones, quibus ludimus, se becim serupis gemina acie vtrinque directis: in quibus duo Reges sunt inuicem contententes, duæ regi- næ, quatuor equites, sedecim pedites, quatuor satellites, totidem ecurtiones. [De iis Senec. cap. 14 de Tranquil. Onidius meministi

Eleg. 1. lib. 2. Trist.] [GAL. Rthecs. IT AL. Scacchi. GERMAN. Ein schach. HISPAN. Axedherz. ANGL. A chessman. } Mar- tialis, Infidiosorum si ludis bella latronum. Seneca. Latrunculis ludimus.

**LATRUNCULATOR**, oris, Qui latronibus conquirendis & supplicio affi- cierendis præest, vulgò Index malefactorum. [δικαστικος των κραιωνων. GAL. Pceouft des marechaux. IT AL. Giudice di maleficio à Bar- rigello di campagna. GER. Ein stichtet. ein bittvogt. HISP. El juez de los ladrones. ANGL. That searcheth robbers to punish. } Vlp. lib. 5. Pand. l. Solemus, de iudic. Latrunculator de re pecuniaria iu- dicare non potest.

**LATROCINATOR**, aris, penultima correpta, Latronum more prædor, gras- sor, occido, interficio, neco. [כבד נבדא ב. לאקרו. GAL. Defrobber, brigander, destrouffer. IT AL. Rubbare. GERMAN. Wörderer oder reueterer iraben. HISP. Robar. ANGL. To robbe, to tak preys or beeties. } Cicero pro Milone. Quasi Appius ille Cæcus viam strauisset, non qua populus Romanus veterem, sed in qua posteris sui imponeret latrocinatorem. Cicero de Natura deorum, Tot millia latrocinantur morte proposita: alij omnia quæ possunt, sana compilant. Significat & mercede milito. Plautus in Milite, an quia latrocinaris, arbitramini. Quiduis vobis licere facere, verbero? Idem in Curc. Latrocيناتus annos decem mercede accipio.

**LATROCINIUM**, nij, Ipse latrocinati actus. [כבד נבדא ב. לאקרו. GAL. Briganderie, destrouffement de gens, volerie, larcin. IT AL. Assasi- namento, latrocinio. GERMAN. Mordtueßtat. HISP. Aquel robo publico. ANGL. A robbing anking by the highwayes. } Colum. Et in ipso facto latrociniom. Casar 8 bell. Gall. Quia repentino latrocinio atq; impetu incolæ illorum erant oppressi. Cicero pro Deiot. Tueri fines suos ab excursionibus hostium, & latrociniis. Apud veteres pro ipsa militia. Plaut. Qui apud Regem in latrocinio fuisti, stipendium acceptasti.

**LATROCINATIO**, Latrociniom. [כבד נבדא ב. לאקרו. Plin. lib. 19. cap. 4. Multitudinis innumeræ sæua latrocinatio.

**LATUS**, a, um, Spatiosus, Amplus, latus, (Angustus. [כבד נבדא ב. לאקרו. GAL. Large, de grand' estenduë. IT AL. Lato. GERMAN. breit und groß. HISP. Ancho en respecto de luengo. ANGL. wide, large, broad. } Plin. lib. 12. cap. 7. Lata radice arbor. Teren. in Heaut. Huc est intrò latus lectus. Ci. 6. Ferr. Vna via lata perpetua, multæque transuerfa Syraculis. Ibidem, Infula est Melita, satis lato ab Sicilia mari, periculosoque disuncta. \*Latus pectore: Martial. lib. 12. Latum pedum quinque faciunt. Colum. lib. 3. Buccina tortilis in latum. Ouid. 1. Metam. [Plaut. Mostell. sc. 2. act. 2. Si posthac scies me latum pedem modo imposuisse in vdam. } An. sc. 1. a. 1. La- tum vnguem non discedere. Plaut. Milit. sc. 2. a. 2. Diana laudes latus gratæque agam. Ouid. 5. Fast. Aut pecus aut latam diues ha- bebat humum, latifundia. Tibul. lib. 4. Latis audax Hispania terris. Ouid. Eleg. 4. lib. 3. Trist. Latatque plus paruis vela timoria habent.]

**LATUS** etiam aliquando participium est à Feror, Idem valens quod portatus. [כבד נבדא ב. לאקרו. GAL. Porte. IT AL. Portato. GERMAN. Betragen. HISP. Traiado. ANGL. Borne or broght. } Cic. ad Q. Frat. lib. 2. Latus lectica.

**LATE**, aduerbium, in multis locis, per multos locos. [επιπλεον, ελαττωει. GAL. Largement, au large, amplement. IT AL. Largamente, ampiamente. GERMAN. weit und breittan vllen orten. HISPAN. Largamente, anchamente. ANGL. Broadly, widely. } Cic. pro Lege Manil. Late longèque diffusa laus Pompeij. Idem pro M. Marcello. Vagabitur nomen tuum longè atq; late. Virg. 8. Æneid. Lucus late sacer. [Late possidere (i. diuitem esse, Senec. Epist. 88. } Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist. } Cic. in Catil. Latius opinione disseminatum est hoc malū. Idem 1. Offic. Hoc latissime pateat, ad plurimò que pertineat. Idem lib. 5. de Fin. In omni autem honesto de quo loquimur, nihil est tã illustre, nec quod latius pateat, quàm coniunctio inter homines hominum. \*Latus pro diuturnius. Plin. lib. 3. Epi. 10. Cuius famæ latus consuleretur, si dispensata & digesta fuerit.

**LATITUDO**, spatiositas, superfluitas. [כבד נבדא ב. לאקרו. GAL. Breite, weite. IT AL. Larghezza. GERMAN. Breite weite. HISP. Anchura, largura. ANGL. Largeness, broadness. } Cic. 1. de Nat. deor. In hac immensitate latitudinum, longitudinum, altitudinum. Cic. 3. de lege Agrar. Qui latitudinem possessionum tueri, qui inuidiam Syllanorum agrorum ferre non possunt. Idem 2. de Orat. Oris prauitatem, & verborum latitudinem imi- tatur.

**LATESCO**, Latus fio, & in latum extendor, [כבד נבדא ב. לאקרו. GAL. S'clargir, leuenir large. IT AL. Di'attarsi, allargarsi. GERMAN. Weit werden weit werden. HISPAN. Ensancharse, ser ancho. ANGL. To waxe wide or broad. } Col. lib. 2. I. gerum agri non amplius quatuor sextariis raporum seminis obserandum est, quarta parte amplius napsi spargendum, qui non in ventrem latefcunt, sed tenuem radicem deorsum agunt. Cic. in Arat. Hic equus à capite & longa ceruice latefcit.

**LATIFOLIÀ**, Arboris glandiferae genus, quam nonnulli eandè putant cum æculo: à latitudine foliorum nomen habens. [ελαττωειδης. Plin. lib. 16. cap. 6. In querna glande alia dulcior mullio: que fecundius, maris spissior, Maxime autem probantur latifolia: ex argu- mento dictæ. Laurus latifolia, & Myrtus latifolia, apud Plin. lib. 15. cap. 7.

**LATIFUNDIUM**, dij, Magnus & amplus fundus. [ελαττωειδης. GAL. Vn fond d'heritage de grande estenduë. IT AL. Gran fondo, gran possessione. GERMAN. Ein breit und groß ugend gut. HISP. Heredad entera y grande. ANGL. A broad or wide ground o field of heritage. } Plin. lib. 27. cap. 22. Latifundiis non legitima natura f stinatio, id est non potest vna certa ratio præscribi putandæ vineæ in magnis prædiis: quòd laltæ seriendū, alitæ maturandæ considerant. Idem lib. 18. cap. 6. Latifundia perdidit e Italiam. [Senec. Epist. 89. Latifundia



metiri docet Geometra. Ouid. Latam humum vocat. Ouid. 5. Fast. ]

Laticlauius, Tunica erat purpurea prætexta latior tunica vulgari, qua Senatores utebantur. {λατικλαυιον} Hoc vestis genere primus vltus est Tullius Hostilius Romanorum Rex, teste Plinio lib. 9. c. 39. Utebantur eo & sacerdotes: ut non obscure ostendit Silius Italicus lib. 3. Sacrificam lato vestem distinguere clauo. Et quoniam hac veste utebantur præcipue Senatores, factum est vt laticlauius accipiat pro dignitate Senatoria. Plin. in epist. Ego Sexto latum clauum à Cæzare nostro, ego Quæsturam impetraui. [ Vide Sueton. in Claud. cap. 24. Ouidius Eleg. vlt. lib. 4. Trist. Induiturque humeros cum lato purpura clauo. Quintil. Cui lati clauus non erit. ] Ab Ouidio Clauus simpliciter dicitur pro Senatoria dignitate, illo versu; Curia restabat, clauus mensura coacta est.

Laticlauii, Senatores appellati sunt, à lato clauo. πλατικλαυιοι. Suet. in Augusto. Ac ne expers, castrosum esset, binos plerumque laticlauios præposuit singulis; alius laticlauii tunica. Valer. lib. 5. Et tunica laticlauii donatum, ad Masinissam remisit.

Latus, eris. Quod est infra alam. {πλατος} GAL. Le costé. IT AL. Lato, fianco, costato. GERM. Die seite. HISP. Lado ó costado. ANG. A side. } Virgil. 2. Æneid. Late, ique Argium accommodat ensem. Quintil. lib. 1. cap. 11. Inclinatio laterum fortis & virilis. Cic. pro Cluent. Is ex equo cecidit, & latus offendit vehementer. Hinc lateris dolor, quem Græci πλάγος vocant. Cic. 3. de Orat. Crassus laterum dolore conuulsum. Horat. 1. Serm. Satyr. 9. Hunc neque dira venena, nec hosticus auferet ensis, Nec laterum dolor, aut tussis, nec tarda podagra. [ Quintil. declam. 258. Lateris honorem cedere seniori. Suet. in Neron. cap. 13. Latus dextro collocare. Gell. cap. 1. lib. 15. Ex omni latere circumplexa igni turris. Idem cap. 11. lib. 5. Quæ adue: so latere. Plaut. Aut. sc. 2. a. 3. Istuc malefactum arbitror quia non latus fodi. Idem in Mil. sc. 2. a. 2. Facia vestra latera lorea. Idem Plaut. Menach. sc. 6. a. 5. Nisi vos vestra crura & latera nihil facitis. Et Marcial. Ille sacri lateris custos. Latus fatigatum (orando causam) ruficiens cantico. Quintil. Lateris firmitas in pronuntiando. Quintil. Laterum tabula (i. nauis) feruntur ab vadis. Ouid. Eleg. 2. lib. 1. Trist. Increpuit quantis viribus vnda latus. (nauis.) Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Trist. Innocuum rigido perforat ense latus. Ouid. Elegiar. 9. lib. 3. Trist. Terreor hoste meum penè premente latus. Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist. Latus alicui petere. Suet. in Calig. cap. 36. ] Aliquando latus pro viribus & spiritu ponitur. Cic. de Senect. Quom legem Vocioniam magna voce & bonis lateribus suasissem. Idem de Sen. Neque enim ex te vnquam es nobilitatus, sed ex lateribus, & lacertis tuis. A latere, dicuntur chari & amici principum qui eorum lateribus semper adsunt. Lilius lib. 4. bel. Pun. Ab latere inde eos nominat tyranni, quorum capita viliissima fingenti inter dolores gemidumque occurrerunt. Curtius lib. 5. Quom ad perniciem eius etiam à latere pecunia ipsius sollicitaret hostis. \*Latus mundi, pro regione. Horat. 1. Carm. Ode. 22. Quod latus mundi nebulæ, malusque luppiter urget latera in sulcæ, pro extremis vtrinque partibus. Cic. 2. de Leg. Fibrenus diuisus æqualiter in duas partes, latera hæc alunt.

Lateralis, dicuntur satellites, qui principis alicuius latus tuerunt, qui etiam laterones & latrones dicuntur.

Lateralis, a, um, adiect. vt, laterarium lignum, Virruuius, lib. 10. cap. 20. Ipsi autem laterarii circa fixis contineantur, teganturque tabulis maxime palmæis.

Latus, diminutiuum, Paruum latus. {λατις} GAL. Petit costé. IT AL. Picciolo lato. GERM. Ein seipth. HISP. Pequeno lado ó costado. ANG. A little syde. } Catullus ad Thallum, Ne laneum latuseculum, manulque mollicellas Inusta turpiter tibi flagella conferbillerent. Speculorum latusecula, id est, parua latera. Lucret. lib. 4. Quin etiam quæcunque latusecula sunt speculorum.

Lateralis, à Latere nouè dixit Tertullianus, quos alioqui laterones appellamus. Tert. lib. 4. contra Marcion. Tot ferè laterensibus vsi solebat in duobus testibus, consistens Dei sermo. Dicitur sunt laterenses quod latus claudant.

Lateralis viatoria, Capitulæ videntur esse in quibus ad ephippium vtrinque foro suspensis, ea quæ nobis in itinere necessaria sunt, recondimus. Scæuola l. 102. D. de leg. & fideicommiss. 32. Vxori meæ lateralisa mea viatoria & quicquid in his conditum erit, quæ membranulis mea manu scriptis continebantur. Item. Hic chirographa debitorum & pecuniam cum esset profecturus in urbem, in lateralibus condidit. ex Holotano.

LATYMNVS, Λατυμνιον, Mons Crotonis, vel vt alij, Laconia, vt scribit Scholiastes Theocriti.

Laticrum, Vide LAVO.

LAVCA, Intula in Ponto, Borysthenis ostio obiecta: dicta Achillea, quoniam Achilles ibi situs sit.

Laudodas, Commendo, extollo. {λαυδο} GAL. Louer, dire bien, nommer en bien. ITAL. Laudare, ledare. GERM. loben. HISP. Loar ó alabar. ANG. To praise, so commend. } Virgil. 2. Georgicor. -laudato ingentia rura, Exiguum colito. Differt autem à verbo Probo: quod re magis probemus, laudemus verbis. Plautus in Trin. vtrunque coniunxit, Laudo (inquiens) consilium, & probo. [ Idem Mer. sc. 2. a. 2. Laudo commentum tuum. Item probant ædes: laudant fabrum (ædium) Plaut. Mostel. sc. 2. a. 1. Haud centesimam partem laudat, quam meritis est vt laudetur laudibus. Plaut. Capt. sc. 3. a. 2. Eamus ad lenonem. M. Laudo. Plaut. Curcul. sc. 2. a. 5. De Danais quis te laudatue, petiitue? Ouid. 13. Metamor. ] Aliquando Laudare est nominare. Plaut. in Capt. [ sc. 3. a. 2. ] Id scias, Iouem supremum testem laudo, laudare, inquit Macrob. lib. 6. cap. 7. Satur. [ & Gell. cap. 6. lib. 2. ] Significat prisca lingua nominare appellareque. In qua significatione vsus est Pomponius

in lib. 6. de action. empt. Si tibi iter vendidero, ita demum autorem me laudare poteris, si tuus fuerit fundus. Item Modestinus in l. 65. de euictionibus. Nonnunquam etiam citare, & in testem adducere. επιμαρ. Laudare testem, quo est Fabius vsus in declamati. est nominare: quem enim quis testem nominat, laudet eundem necesse est, ne videatur parum dignus cuius testimonium audiat. Turnebus. Gell. lib. 3. cap. 16. Varro vndecimo mense nasci hominem posse dicit, eiusque sententia tam de octauo, quam de vndecimo mense, Aristotelem laudat autorem. Cicero 3. de Orat. Atque hæc quidem ab his philosophis, quos tu maxime diligis Carule, dicta sunt: quod eo sæpius testificor, quod a autoribus laudandis ineptiarum crimen effugiam, id est, his philosophis nominatum citandis, & tanquam ad testimonium dicendum euocandis, quos auctores harum rerum habeo. Laudare cum exceptione, id est, non integre. Cicero lib. 1. Epist. ad Quint. Fratr. Vnum est quod tibi ego præcipere non deuiam, neque te patiar cum exceptione laudari. Omnes enim qui istinc veniunt, ita de virtute, integritate, humanitate commemorant, vt in tuis summis laudibus excipiant vnã iracundiam. Huius composita sunt, Allaudo, Collaudo, Elaudo, de quibus supra.

Laudatus, a, um, participium, siue nomen ex participio. {λαυδο} GAL. Loué. IT AL. Laudato. GERM. Gelobt. HISP. Alabado. ANG. Praised, commended. } Abundè laudatus, Ouid. 1. Trist. Eleg. 6. Falso laudata femina. Idem. 3. Amor. Eleg. 11. Laudatissima forma, Idem Epist. 15.

Laudator, oris. {λαυδο} GAL. Cely qui loué & dit bien de quelqu'un. IT AL. Chilauda alirui. GERM. Ein tober. HISP. Alabador. ANG. A praiser, a commender. } Ad Her. l. 4. Nolo esse laudator, ne videar adulator. Laudator voluntarius, Cicero. 6. Verr.

Laudatrix, a, um, participium, siue nomen ex participio. {λαυδο} GAL. Celle qui loué. IT AL. Donna che lauda. GERM. Ein tober. HISP. Alabadora. ANG. She that praiseth. } Cic. 3. Tuscul. Vitorum laudatrix fama popularis.

Laudandus, gerundiuum: vt loci non laudandi. Ouid. 1. Trist. Eleg. 2.

Laudatio, onis, Commendatio. {λαυδο} GAL. Louange. IT AL. Laude, lodo. GERM. lobung. HISP. Loor alabança, ó obra de alabar. ANG. Commendation or praising. } Cicero. 4. Verr. Præclara laudatio. Item 2. de Finib. Lege laudationes Torquate, non eorum qui sunt ab Homero laudati, &c. \* Laus & Laudatio differunt, Senec. Epist. 103. Præterea aliud est laus, aliud laudatio. Hæc & vocem exigit. Itaque nemo dicit laudem funebrem, sed laudationem, cuius officium oratione constat. [ Sueton. in Cæsar. c. 84. Laudatio in funere. Laudatio iudicialis. Idem in Augustio. cap. 56. ]

Laudator, compar. {λαυδο} Gell. lib. 4. cap. 9. Quanto maiora auctioraque sunt, etiam tantò laudari potest.

Laudabilis, le, Quod meriti laudari potest. {λαυδο} GAL. Louable, digne d'est loué. IT AL. Lodeuole. GERM. loblich. HISP. Cosa digna de ser alabada. ANG. worthy of praise. } Plautus in Persa. Ædopol dedisti virgo operam laudabilem, probam, & sapientem, & sobriam. Laudabilis vita, apud Ciceronem de Amic. Rectæ & laudabiles res, Idem l. 1. de Finibus. Opus laudabile, Lucr. l. 5. Carmen laudabile, Horat. de Ar. 16.

Laudabiliter, aduerbium, Cum laude & commendatione. {λαυδο} GAL. Louablement, avec louange. IT AL. Lodeuolmente. GERM. loblich. HISP. Honablemente. ANG. Praise worthely. } Cic. 5. Tuscul. Quid ad rectè, honestè, laudabiliter, postremò ad bene viuendum, saluè est præsidij in virtute? [ perquam laudabiliter iurare. Vel. l. iur. ]

Laudatiuus, a, um, Quod laudationi est accommodatum. {λαυδο} Vnde Laudatiuum genus orationis à Rhetoribus dicitur, quod alio nomine demonstratiuum vocant Rhetores. Quintil. l. 2. c. 16. Laudatiuum totam, quæ est pars Rhetorices tertia. Et laudatiuus casus, dicitur est accusatiuus, quia per hunc videmur vel accusare, vel laudare.

Laudis, dis, Præconium, commendatio, gloria. {λαυδο} GAL. Louange, los. IT AL. Laude, lode, gloria, honore. GERM. Ein lob. HISP. Loor, alabança, ó honra. ANG. Praise, commendation } Teren. in Adelph. Dij vestram fidem, vtrum studionè id sibi habet, an laudi putat fore, si perdidit gnatum? Proprie virtus est, non aliunde proueniens, sed suis nixa radicibus. Virgil. 5. Æneid. Primam merui qui laude coronam. Dicitur δὲ τὸν λαόν, hoc est, à populis, quod proprie laus sit populi, de aliquo recta loquentis. Certare laudibus alicuius. Virg. 2. Georg. Nec pulcher Ganges, atque auro turbidus Hæmus, Laudibus Italæ centent. Concedere laudem alicui. Cicero. 1. de Oratore, Vt eorum quibus summa dicendi laus à nostris hominibus concessa est, & Conciliare laudem. Quintil. lib. 2. cap. 7. Et laudem sæpe maiorem, quam si nostra sint, conciliant. Ponere in laude. Cicero. 3. de Oratore, Rectè genus hoc numerorum, dum modo ne continuum sit, in orationis laude ponetur. Tribuere laudem. Cicero. Metell. lib. 5. Ego dolori non solum ignosco, sed summam etiam laudem tribuo. [ Laudem cum sanguine penset. Ouid. 13. Met. Laudi vacare. i. laude. Gell. cap. 6. lib. 2. Et iam promissa poteram cum laude reuerti (de premio & gloria simul) Ouid. 13. Metam. Non ego sum satis ad tanta præmia laudis. Tibull. lib. 4. Ac non per dubias errant mea carmina laudes. Idem ibidem. Laudis assiduo vigeat certamine miles. l. 1. Pars est sua laudis in illo. Ouid. 13. Metam. Ignoscas laudibus ipse tuis. Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist. Vt Dianæ laudes latus gratæque agam. Plaut. Merc. sc. 5. a. 2. Perfidia laudes gratiasque habemus Plaut. Asin. sc. 2. a. 3. Laudes & gratias alicui scribere. Gell. cap. 8. lib. 3.







rum nocentissimum quendam, vltimo supplicio damnatum, in crucem erigi iussisse, & immissa vi fa dilacerari: atque ita rei verę, non fictę, spectaculum populo exhibuisse. *Martialis in Amphitheatro Casaris*, Qualiter in Scythica religatus rupe Prometheus Affiduamudo pectore pavit aem: Nuda Calydonio sic pectora præbuit vrfio Non falla pendens in cruce Laureolus.

laurel. ANGL. *A garland of the baye tree.* Cic. lib. 2. *Epist. Famil.* Qualemunque triumphum sine ovationem Laureolam appellat. Velles enim, aut, tamum modum ut haberem negotij, quod esset ad laureolam satis. Laureolam in mustaceo quærere est ex re friuola insignem laudem captare. *Cic. ad Attic.* Bibulus credo, voluit appellatione hac inani nobis esse par: in eodem Amano cepit laureolam in mustaceo quærere. \* Est autem mustaceum seu mustaceus, libi genus, cui aliquid additur de virga lauri decusum, ac decoquitur suppositis lauri foliis, ut indicat *Cato lib. de Agricult.* Vnde *Plin. lib. 15. cap. 30.* mustaceum dictum putat tertium lauri genus, quod ad usum eum adhibebatur. Alioqui laurus erat triumphalis, ornamentum ædium principalium ac pontificiarum. Hanc qui non poterant assequi laurum, in mustaceo quærabant laureolam.

Laureolus, a, um, nomen, Lauro ornatus. Latinum non est. Hinc laureati, qui laureis coronati sunt. *Ἰσχυροὶ ἐλαφιοί.* GAL. Couronnes de Laurier. ITAL. *Inghirlandari di lauro.* GERM. *Wit elnem torbeumnen oder torbeumnen krenzen betrient.* HIS. *Coronados de laurel.* ANG. *Crowned with the baye tree.* Cic. pro *Muran.* Qui inno genem parctis laul laureatam in gratulatione sua contempit. Sic faices laureatos dixit. *Idem Cic. 2. de Divinat.* id est, faices laurea vel laureo circumvolutos. *Plin. lib. 35. cap. 18.* Tantumque non cum laureatis faicibus remitti illud, vnde creatis pedibus aduenissent. \* Laureati lictores qui laureatos faices & laurea coronas gerunt. *Cic. ad Attic. li. 7.* [Laureatę fores. *Senec. cap. 10. de consil. ad Pelyb.*]

Laurifer, ra, rum, & Lauriger, Ferens, seu gerens laurum. *Ἰσχυροὶ ἐλαφιοί.* GALLI. Qui porte lauriers. ITALIC. *Luoco che produce lauri.* GER. *Der rimb torbeumnen wegr.* HISPAN. *Que siene o trae laurel.* ANG. *That beareth baye trees.* Lucan. lib. 5. Lauriferos nullo comitetur vulnere cutrus. *Mari. l. 13.* Laurigeros ageres quum lætatur umphos.

Lauriferius, a, um, Ἰσχυροὶ ἐλαφιοί, ἰσχυροί. GAL. Qui porte ou a du Laurier. ITAL. *Inghirlandato d'alloro.* GERMAN. *Dus vilt torbeum hat.* HISPAN. *Cosa que siene hojas de laurel.* ANGLIC. *That beareth baye trees.* vt, Montes lauricomis, id est, lauri comis ornati, *Lucr. l. 6.*

Laurinus, na, num, penul. prod. Quod ex lauro factum est, laureus. *Ἰσχυροὶ ἐλαφιοί.* vt Laurinum oleum. *Ἰσχυροὶ ἐλαφιοί.* GAL. De Laurier. ITAL. *D'alloro.* GER. *torbeumnt.* HISPAN. *Cosa de materia de laurel.* ANG. *Made of the baye tree.* Plin. lib. 23. cap. 4. Oleum laurinum vitilus quod recentius. *Idem l. 12. c. 8.* Item laurino folio.

Lavis, Lai, dictio distyllaba, λαιός, Fluuij nomen est in Finibus Italiz, agrum Brutium à Lucanis dirimens: cuius meminit *Strab. 6. c. 130. lib. 3. cap. 1.* Est & alter eiusdem nominis fluuius in ea parte Macedoniae, quæ Adriatico mari proxima est, per Apolloniatarum agrum in mare sese exonerans: idem (opinor) cum eo quem *Plin.* Mantem appellat. Vide *Procl. l. 3. c. 13.*

Lavis, dis, vide LAVDO.

LAVSANA, Allobrogum vrbis, ad lacum Lemanium sita, Vulgò *Lozanne.*

LAVS vsq; Filius fuit Numitoris, & frater Iliz Sylviz, quem Amolius patruus fugato patre occidit. *Ouid. 3. Fast.* Alius fuit Mezentij filius, quem Aeneas interfecit, quum parentem vulneratum detenderet. *Virg. l. 11. Aeneid.*

LAVTIA, Lavtitia, Laurus, vide LAVO.

LAVTILAB, arum, Locus fuit in vrbe Romana, non procul à Iano gemino: à lauando dictus, quod aquas calidas haberet. Auctor *Var. lib. 4. de ling. Lat.*

LAVS, Pompeia, Italiz Transpadanz oppidum, à Boiis conditum, teste *Plin. l. 3. c. 17.* vulgò *Loda.*

LAXAMENTUM, Laxare, Laxatus, vide LAXVS.

LAXUS, xa, xum, Laxatus, remissus, non contentus, aut adductus. *Ἰσχυροὶ ἐλαφιοί.* *Ἰσχυροὶ ἐλαφιοί.* GAL. *Lache, large.* ITAL. *Rallentato.* GERMAN. *Wit tuct abgylaxen.* HISP. *Flaxo, Ancho.* ANG. *Loose slack.* vt, Laxa fides, laxa rudentes, laxus arcus. *Virg. 11. Aeneid.* Sed laxos referunt humeris languentibus arcus. Sic laxa vela dicimus, quæ ventorum flatu non tenduntur. Item Laxas habenas, pro molli & leni imperio, translatione ab equis sumpta, quæ habenis adductis molestius & laboriosius incedunt, quam in idem relaxatis. Accipitur item laxus pro amplo & capaci. *Apul. Colura. l. 1. cap. 1.* Nec dubium quin minus reddat laxus ager, non recte cultus, quam angustus eximie. Laxum tempus, id est, longum: cui opponitur breue, & angustum. *Plin. in Epist.* Tempus sibi & quidem laxius vindicauit, id est longus. *Cic. ad Attic. lib. 6.* Ego hie diem statuo satis laxam, id est, tempus satis longum. *Proculus Laxum stipulatus ff. de Verborum obligat.* Quum ipse arbitrato meo aliam diem operi faciundo laxiorem dederim, id est, quum diem proulerim. Hinc Prolixum, quasi porrò laxum. Inuenitur & Laxum, adverbium, pro latè. *Martial.* Et adhuc superet centies tibi laxum. [Laxiorem diem date. *Luuius 4. d. 4.*]

LAXE, aduerbium, Remissè, latè. *Ἰσχυροὶ ἐλαφιοί.* GAL. Largement, au large. ITAL. *Largamente, ymmissione.* GERMAN. *Wit / oder offe eng.* HISP. *Flaxamente, anchamente.* ANG. *Looselye, largelye.* Cic. pro *Domoſia*, Habitare laxè & magnificè voluit. *Laxè* (angustè) *Varro de Re rust. cap. 10.* De numero pastorum alij angustus, alij laxus contentus solent.

Laxitas, atis, Remissio, contentio. *Ἰσχυροὶ ἐλαφιοί.* GAL. *Estendue au large, largeur.* ITAL. *Rallentamento, remissione, allentamento.* GER. *Wite.* HISP. *Flaxura, anchura.* ANG. *Looseness, slakeness.* vt Laxitas in fidibus esse dicitur, quum tensæ non sunt. Accipitur tamen non rarò pro amplitudine, seu magna capacitare. *Apulius*: cui opponitur angustia: vt Laxitas domus. *Cicer. 1. Offic.* Sic in domo eltri hominis inquam & hospites multi recipiendi sunt, & admittenda hominum cuiusquemodi multitudo, adhibeda est cura laxitatis. *Laxitas viarum*

Lauricus, s, huius laureotis pen. prod. Spodij genus est ex argento. Est autem spodium cineris genus ex metallis, dum in fornace coquantur, & uillæ modo euolans, & in fornacis pauimentum recidens: vt docet *Galen. li. 9. Simp. medic.* qui ea ratione distinxit spodium à pompholyge, quod hæc ob leuitatem ad summam vsq; fornacum cameris euolaret, usque adhæreret: illud neq; tam altè euolaret, & mox in pauimentum recideret. *Plinius* tamen spodio etiã illud appellat, quod fumis fornacum restudinibus adhæreret: distinguitque à pompholyge solo colore, quod pompholyx minus candida sit.

Laurices, Fætes sunt cuniculorum è matre execti, vel vberibus ablati, qui olim cum interancis non repurgatis cocti, gratissimis in cibis habebantur. Auctor *Plinius lib. 8. cap. 55.*

LAVRION, Lavrion, Locus in Attica montanis, mare spectans, argenti foliis nobilitatus: cuius meminit *Thucyd. bel. Peloponn. li. 2. c. 6.*

LAVRO LAVINIUM, Lavro, Urbis Lacij proxima Laurento.

Laurus, Lauri, Ἰσχυροὶ ἐλαφιοί, GAL. Laurier. ITAL. *Lauro, alloro.* GERM. *Em torbeerbaum.* HISPAN. *Laurel arbol.* ANGLIC. *A laurell or baye tree.* Aliquando quartæ classis fuit, & lauri in sexto casu, & in recto numeri multæ. laurus, efferebatur. Est autem genus arboris, perpetua virens coma. Itaque & Apollini sacra esse putatur, eo quod is Deus semper iuuenis & imberbis esse existimetur. à Græcis δῖον dicitur: quæ res poëtis fabulandi occasione videtur præbuisse, Daphnem puellam ab Apolline adamatam, quem vim eius effugere non posset, deorum miseratione in laurum fuisse mutatam. Laurus (*inquit Plin. lib. 15. cap. 30.*) triumphis propriè dicitur, vel gratissima domibus, ianitrix Cæsarium, pontificumque: quæ sola & domos exornat, & ante limina excubat. Duo eius genera tradit *Cato*, Delphicam & Cypriam. Delphica laurus dicta, quod victores Delphis ea coronarentur: & est viridior laurus, maximis baccis, & è viridi rubentibus. Cypria, folio breui, nigro, subcrispo. Quidam mustaceam addiderunt, ita dictam, quoniam mustaceis subiceretur. Hanc esse folio maximo constat, flaccidoque, & albicante. Numeratur etiam ab aliquibus inter lauri genera Tinus, quam nonnulli syluestrem laurum intelligunt, nonnulli sui generis arborem. Differt colore, est enim cærulea bacca. Item regia laurus, quæ & augusta cognominatur, amplissima & arbore, & folio, baccis quoque gustari non asperis. Sunt & alia lauri genera. *Plin. li. 15. cap. 30.* ex quo hæc paucis verbis immutatis. Laurus Apollinea, quod Apollini dicata sit. *Oui. 6. Fast.* Venit Apollinea longas concoctia lauro Nexa comas. Delphica lauro comam cingere. *Hora. 3. Car. Ode. 30.* Fatidica laurus, *Claudian. 3. Paneg.* Vel quod Apollini fatidico Deo est dicata: vel quod ex eius crematæ stipe futura colligebant, vt *Porphyrius philosophus.* & *Illia. 1. scribit Eustathius.* Fragoſius enim combusta sceleritate portendere credebatur. *Tibull. li. 2. Eleg. 6.* At laurus bona signa dedit, gaudeſe coloni. Contrà si tacite conflagraſset, tristitia portendeſcit. *Propert. li. 2. Eleg. 29.* Et iacet extincto laurus adusta foco. *Vide Cal. Rhodig. li. 5. cap. 7. Plin. lib. 15. cap. 30.* Laurus ipsa pacifera, vt quam prætendi etiam inter armatos hostes quietis sit indicium.

Lauræa, propriè lauri folium perpetuè virens, & topiariorum operi accedens. *Ἰσχυροὶ ἐλαφιοί.* GAL. *Fueille de Laurier.* ITAL. *Foglia di lauro.* GER. *Ein torbeerblat.* HISPAN. *Hoja de laurel.* ANGL. *The leafe of a baye tree.* *Ouid. 3. Fast.* Cedit ab Iliacis laurea cana facis. *Plin. lib. 15. cap. 30.* Vnius arborum Latina lingua nomen imponitur vitis: vnius folia distinguuntur appellatione: lauream enim vocamus. Quem *Plinius* locum sic intelligit, Nullam esse arborem à qua vitis nomen sit impositum præter vnam laurum: deinde nullam esse arborem, cuius folia habeant distinctam appellationem, præter vnius lauri folia, quæ laurea dicuntur. *Virg. 8. Eclog.* Populus Alcideæ gratissima vitis Iaccho, Formosæ myrtus Veneri, sua laurea Phæbo. *Hora. lib. 2. Carm. Tum spissa ramis laurea feruidis.* Aliquando corona est, ex lauro facta, quæ in triumphis adhibebatur. GAL. *Chapeau de fueilles de Laurier.* ITAL. *Ghirlanda confoglie di lauro.* GERM. *Ein torbeumnen krenze.* HISPAN. *Corona de guirnalda de laurel.* ANGL. *A garland of laurell leaues.* *Mar. l. 2.* Quæ datur ex Dacis laurea, tota tua est. \* *Cic. de prou. Consul.* Si in capitolium iuuchi victor cum illa insigni laurea gestiret. *Senec. cap. 10. de consol. ad Helu.* In Iouis gremio reponere lauream. *Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.* Dabitur meritò laurea Ioui, &c. *Cato de Re rust. lib. 1.* Lauream & Laurum, & mutata diphthongo, au, in o literam, Loream dixit.

Lauræus, a, um, Quod est ex lauro. *Ἰσχυροὶ ἐλαφιοί.* GAL. De Laurier. ITAL. *di lauro.* GERMAN. *torbeumnen.* HISPAN. *Cosa de laurel.* ANGLIC. *Of the baye tree.* quomodo roseus, myrteus, quod ex rosa, myrtòve confectum est: vt, Laurea corona, & ferta laurea. *Plin. lib. 15. cap. 30. Ouid. 2. Trist.* Ponat & in nitida laurea lecta coma.

Lauræum, Locus confitus lauris. *Ἰσχυροὶ ἐλαφιοί.* GALL. Vn lieu planté de Lauriers. ITAL. *Luogo piantato d'alloro.* GERMAN. *Ein ort da vilt torbeumnen stand.* HISPAN. *Lauredal, lugar de laureles.* ANG. *A place planted with baye trees.* veluti rosetum, myrterum, spinetum: locus roſis, myrtis, spinæ confitus. *Plin. lib. 15. cap. vlt.* Durat & in vrbe nomen impositum loco, quando lauræum in Auentino vocatur, vbi sylua lauri fuit.

Lauræula, læ, accentu in antepenultima, à laurea diminutiuum nomen, Coronula ex lauro. *Ἰσχυροὶ ἐλαφιοί.* GAL. *Perit chapeau ou guirlande de Laurier.* ITAL. *Ghirlanda di lauro.* GERMAN. *Ein torbeumnen krenze.* HISPANIC. *Corona de guirnalda de*



rum, Col. l. 4. c. 8. Et laxitas ædium. Sueton. in August. cap. 72. Et in Nerone cap. 31.]

Laxo, laxas, Laxum reddo, remitto. Et contendo, intendo, adduco. רִפָּאָה rippah פתח pithach ריחב bistr. χαλός. GAL. Mettre au large, lâcher, relâcher. IT A. Rallentar, rilasciare. GERM. Weite oder weit machen, nachlassen. HISP A. A floxar, ensauchar. ANG. To loose, to slake. Et laxare arcum, laxare fides citharæ, laxare rudentes. Vius est Cic. pro dilatare & proferre. ἀρῶν. Cicer. ad Att. l. 2. Ut monumentum illud eouque laxare, & vsque ad atrium libertatis explicare, Plin. l. 12. c. 14. Laxatur hic plaga, non adimitur. Senec. cap. 10. de Consolat. ad Heluiam, Laxare corpora, & maiora facere. Idem cap. 15. de Tranquil. Laxabat animum vino Cato. Laxare animum. Sueton. in August. cap. 83.] Aliquando accipitur pro relaxare, & ex eo quod debebatur aliquid remittere. ἀρῶν, habetque antitheton asfringere. Cl. ad Att. Tantum abest ut ex eo, quo asfricti sumus, aliquid laxari velim, ut, &c. Aliquando pro libero. Cic. in Catone M. qui se à libidinum viaculis laxatos esse non moleste ferrent. Idem in Tusculan. Quodque nunc facimus, qui laxati curis, &c. Aliquando pro aperio. Virg. 2. Æn. Laxat claustra Sinon. Hinc relaxo, quod est rursus laxo, recreo, remitto. Cic. l. 1. Off. Atque etiam quum relaxare animos voluerint, caueant intemperantiam.

Laxamentum, Relaxatio, remissio, requies, recreatio. { מַרְפֵּי מַרְפֵּי. GAL. Relasche, relaschement, et largissement, recreation. IT A. Rallentamento, relasamento da fatica, riposo, recreatione. GERM. Ein nachlassung oder tegung. HISP A. Floxura, anchura, recreation. ANGL. Release, recreation, refreshing. } Cic. l. 7. Epist. Ego tamen nactus in navigatione nostra pusillum laxamenti, concinnavi tibi munusculum. \*Laxamentum & veniam non habent leges, si modum excesseris, Lin. 2. ab urbe. [Laxamentum & otium. Gell. cap. 1. lib. 6. Item laxamentum dare Linus lib. 5. ab urb.]

Laxi, λαῖοι Stephano, Populi sunt Themiscyræ regionis, ad Pontum Euxinum. Vide Plin. l. 9. c. 5.

L ante E.

LEGED. In notis antiquorum, Lege eius damnatus LEG. legio. LEGI IIIIT. Legionis tertie Italice. LEG. X. legione decima. LEM. locus emptus. L. F. Lucij filius, vel Lucius Flavius, vel Lucius Flaminius. L. F. L. Lucij filius. L. F. V. Lucius Furius. L. G. legavit, vel leges, vel legatum. L. G. D. legem dat, vel dedit, vel legio decima. L. G. E. G. legem egisse. L. G. F. S. legem fecit suam. L. G. P. M. legem promissu. L. G. S. F. legem suam fecit. L. G. S. I. legem seruare iussit. L. G. S. P. legem suam promissit, vel percepit. L. H. locum hunc, vel locus hæredum, vel locum hæredibus.

Lea, Leonis femina est, quæ & Leæna dicitur. { לֵאָה לֵאָה. GAL. Lionne. IT A. Leona, leonessa. GERM. Ein Löwin. HISP. La leona. ANG. A lioness, or she lion. } Lucr. l. 5. Irritata lææ iaciebant corpora factu. Ouid. Nec lææ cum catulis lææntibus vbera præber. Rarius est & infrequentius. Itaque lææna nobis potius quam lææ dicendum. [Ouid. Eleg. 7. lib. 4. Trist. Chimæra à truce separat angue lææm.] Leæ item brassicæ genus, latis foliis è caule exeuntibus: unde & λαῖνός quidam vocauerit. Græci item lææ appellat, hoc est, lææcem, à foliorum lææntia. Plin. l. 10. c. 29.

Lea, insula supra Cretam, vna Sporadum: cuius meminit Plin. l. 4. c. 12. Item oppidum Syenitarum, qui sunt populi in ea Africæ parte, quæ sinum Arabicum spectat. Vide Plin. l. 6. c. 29.

Leæna, pen. prod. { לֵאָה לֵאָה. ANG. A lioness, or she lion. } Leonis femina, itidem ut lææ appellatur. Virg. 2. Eclog. Torua lææna lupum sequitur: lupus ipse capellam. Plin. l. 8. c. 16. Aristoteles tradit læænam primo foetu parere quinque catulos, ac per annos singulos vno minus, ab vno sterilefcere. [Læænx quot pariant, docet Gell. cap. 7. lib. 13.]

LEÆNA, scortum Athenis non ignobile, ob lyræ cantum Harmonio, & Aristogitonii familiare. Hanc memoriæ proditum est, ad necem vsq; à tyrannicis excruciatam, nullis tam tormentis adduci potuisse vt tyrannicidarum consilia patefaceret. Quam obrem Athenienses & honorem habere ei volentes, nec tamen scortum celebrare, animal nominis eius fecere: atq; vt intelligeretur causa honoris, in opere linguæ addi ab artifice venuerit. Autor Plin. l. 34. c. 8.

LEANDER, Λεάνδρ. Iuuenis nomen ex Abydo Asiæ oppido in litore Helleponti sito, qui quum Erus puellæ amore captus esset, quæ in oppidati lititoris oppido Sesto habitabat, noctu ad eam transfugabat. Quod vbi aliquoties non infeliciter cessisset, iam audacior factus, quum maritumido & impacato se commisisset, vi ventorū fluctuumq; victus, in Helleponto submersus est. { GERM. Ein freudiger Jungling su Abydos in Asia so seineu bulen gutted vber das eng meer schwam. } Fabulam hanc elegantissimo carmine apud Græcos prosequutus est Musæus: à quo Ouidius mutatus est argumentum epistolarum Erus ad Leandrum, & Leandri ad Erum.

LEARCHVS, Λεάρχος, Athamantis & Inus filius, quem pater furore correptus occidit. Quod quum vidisset Ino, arrepto Melicerta altero filio, in mare se præcipitavit: atq; illa quidem in deam maris mutata est, quam Græci Λητώθεα, Latini Matutam vocant: Melicertes autem in Deum marinum, quem Græci Παλαιονα, Latini Portunum vocant. Ouid. l. 6. Fast. Tūque cadis patria parue Learche manu. \*Hinc adiect. Learcheus. Ouid. 6. Fast. Mæsta Learchæas mater tumulauerat vmbas.

LEBADA, siue Lebadea, pen. prod. Λιβιάδα, Vrbis Bœotiz est non procul à Cheroneæ, & Orchomeno, ni illam omnino gignens talpam. Plin. l. 8. cap. 58. In Bœotiz Lebada illaræ, solum ipsam fugiunt, quæ iuxta in Orchomeno tota subruunt arua, talpæ quarum è pellibus cubicularia vidimus stragula: adeò ne religio quidem à portentis subinuet delicias.

LEBETHVS, pen. cor. Λιβέθς, Suidæ, Ioniz ciuitas est, à Colophone centum viginti stadia distans, hic scenicorum histrionum colle-

gium fuit, qui in honorē Liberi patris ludicra certamina quotannis edebant. Hor. l. 1. Epist. Scis Lebedus, quàm sit Gabiis desertior: Lebes, tis, masc. gen. pen. prod. Vas æneum in quo ignis apponitur aliquid vt ebulliat, auctore Porphy. in 9. Iliad. { סִיר סִיר אִילִיבִּי: אִילִיבִּי. GAL. Chauderon ou marmite. IT A. Paiuolo. GERM. AN. Ein eherner hof oder essel den man vber das feur setzt. HISP. El calderon de cobre. ANG. A pan, kettle, or caudron. } Virg. 3. Æn. Tertia dona facit, geminos ex ære lebetes.

LEBINTHVS, Λιβένθς, Insula est vna sporadum, non procul à Pathmo, teste Strab. l. 10.

Lecanomania, Λεκανομανία, cum accentu in pen. Diuinatio quæ fit per peluim. Vnde Strabo, lecanomantas & hydromantas in Perside frequentes fuisse tradit li. 6. Geographia.

LECHÆVM, Λεχαιόν. Portus est Corinthi ad sinum Crissæum siue Corinthiacum, qui Isthmum Peloponnesi ad Occidentem alluit: Nam alterum qui Sinu Saronico ab Oriente abluitur, Schœnuntæ appellant. Pappius, Curua Palæmonio secluditur vnda Lechæo. Lecte, vide LIGO, legis.

LECTICI, Lecticarius, vide LECTVS.

LECTIO & Lectus, participium, vide LIGO.

LECTVM, Λεκτόν, Homero, vulgò Scorpiota, Asiæ promontorium est, ad Idam montem pertinens, Troadēmq; determinans ab Æolidē: Auctores Plin. l. 5. c. 30. Et Strab. l. 13.

LECTVS, Cubile, grabbatur, dictus (vt Varro inquit) quòd lectis herbis frondibus, & stramentis fieri solebat. { מִיִּטָּה מִיִּטָּה מִיִּטָּה. GAL. Lit ou couche. IT A. Letto. GERM. Ein bett. HISP. Lecho. ANGLIC. A bedde. } Vel vt alij putant ab alliciendo, quòd fatigatos ad quiescendum allicit, Alij à Græco deducunt. Nam quem nos lectum dicimus, antiqui Græci vocabant λέκτρον. Cic. 7. in Ver. Nam pater grandis iam diu lecto tenebatur, id est, decumbebat, iacebat, & morbo vexabatur. [Plaut. Merc. sc. 5. a. 1. Et in prolog. Cass. In lecto cubat. de ægrotat. Apud lecti fulcrum capulastri construe. Gell. cap. 15. li. 10. Lectus illi, amatoris aues. Plaut. Asini. sc. 3. a. 1. Tibi dabitur lectus vbi haud somnum capias. Plaut. Pseu. sc. 2. a. 1. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Nec mea consueto languescunt corpora lecto. ] Lectos etiam habebant in tricliniis, in quibus fecumbentes cibū lumebant: quos ab vsu discubitorios, & tricliniarios appellabant: ad quorum differentiam Cic. 2. de Diuin. inquit. Quos nocturnæ quietis causa in cubiculis habemus. [Plaut. Mostel. sc. 3. a. 2. Vbi lectus stratus (conuiuus sup.) & Idem Menach. sc. 3. a. 2. Lectos sternite, incendite odores. Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Deduco pedes de lecto clam (surgens è conuiuio loquitur.) Plaut. Amphitru. Cœnauisti mecum. Ego accubui simul. A. In eodem lecto? De Triclinio. In Imo lecto cœnare. Suet. in August. c. 64.]

LECTVLVS, diminut. Paruus lectus. { Λεκτόν, Λεκτόν, Λεκτόν. GAL. Vn petit lit, vne couchette. IT A. Letto piccolo. GERM. Ein bettchen. HISP. Pequeno lecho. ANG. A little bedde. } Cic. Att. li. 14. A ducenda autē vxore sic abhorret, vt libero lectulo neget esse quicquā iucundius.

LECTICA, pen. prod. Cathedra aut sedes, quæ ferebantur diuites & potentes, in qua puluinar & lectulus stratus erat. { Λεκτικόν. GAL. Littiere ou on se fait porter. IT A. Letticia. GERM. Ein tragbetch / senftroßbaur. HISP. Las andas o litera. ANGL. A litter where in great lodes made selfe to be borne. } Iuue. Satyr. 3. Nāque facit somnum claua lectica fenestra. Græci modò λέκτικόν, modò λέκτρον appellant, à numero sex aut octo seruatorum lecticam gestantium. [Quos supra turbam delicatos lectica suspendit. Senec. Epist. 81. Lecticam assectari. Idem ca. 12. de tranqu. ] Plin. li. 17. ca. 14. In mollibus arborum lecticis. Hic lectica significat paruum lectum.

LECTICVLVS, diminut. Parua lectica. { Λεκτικόν. GAL. Petite littiere. IT A. Picciola lettica. GERM. Ein tragbetchen. HISP. Pequennus andas o litera. ANGL. A little litter. } Cic. Mario, Vt nostras villas obire, & mecum simul lecticula circuncursare possis.

LECTICVS, Qui lecticam ferebat. { Λεκτικόν. GAL. Qui porte ou aide à porter la littiere. IT A. Portatore di lettica. GERM. Eimer so ein bett oder sunfte huffetragen. HISP. El que à cuestras lleva las andas. ANG. That beareth the litter. } Seruius Sulp. ad Cic. Coactus sum in adem illa lectica, qua ipse delatus eram, melique lecticariis in vrhem eum referre. [Sueton. in Calig. cap. 58. Et in Githone cap. 6. Lecticarij cum asseribus accurrerunt.]

LECTICARIOLA, læ, à Martiale vocatur mulier, quæ lecticariorum (id erat vilissimum seruatorum genus) amores sectatur: quemadmodū contrā ancillariolus ab eodem appellatur, qui ancillarum consuetudinem appetit. Locus est Martialis in lib. 12. in Alaudam, Ancillariolam tua te vocat vxor. & ipsa Lecticariola est: estis Alauda pares.

LECTISTERNIVM, nij, Quum sacrorum gratia lecti in templis sternebantur ad discumbendum in epulo publico. { מַרְבָּדָה מַרְבָּדָה. apud Athenæum. } In Capitolio enim stratis tribus lectis conuiuium apponebatur tribus diti, Ioui, Iunoni & Mineræ: Iupiter, id est, Iouis simulacrum, staturabatur in lectulo recubans: Iuno & Minerva in sellis considebant: sed appositis epulis, non ipsi dij, sed septem epulones fruebantur. Lin. lib. 5.

LECTISTERNIATOR, Lectistrator, qui lectum sternit. { Λεκτιστράτης, εϋβία ποδός. GAL. Qui fait le lit. IT A. L. Chisai il letto. GERM. Ein bettbereter. HISP. Que haze el lecho ystrado. } Plaut. in Pseu. Tū esto lectistrator: tu argentum eluito.

LECYTHVS, pen. cor. { Λεκυθή, Λεκυθή. GAL. Bocal à tenir l'huile, gouter ou burette. IT A. Bocale da l'oglio. GERM. AN. Ein öleug / ein geschirre mit einem worten bauch und engen hato in dem man öl haß. HISP. El azeytera. ANGL. A pitcher or lyk vessel to containe oyle. } Vasis genus ventre protuberante, oréque angustiore, oleo asseruado accomodatam: quòd A. Gellius guttum appellat, Julius poll. Lecythum etiam inter vnguentaria vasa annumerat. [Lecythum habere in malis, ελεν λεκυθον, vel lecythum habere ad mala. Tectum & ænig- Tom. ij. B iij]



maticum contitutum est in anas, quæ ruga illis pigmentis diffimulant. Aristoph. in Concio. Non est oleum in lecytho, & λεκυθος. Scilicet quum significamus non esse precibus locum apud inexorabilem. Aristophan. in anibus. Est autem aliusio ad vocem: nam λεκυθος, oleum significat: & λεω. misericordiam.

LEDA. Tyndari Laconia regis vxor fuit, quam quum Iupiter adamaret, transformatus in cygnum, cum ea concubuit. GERMAN. Ein hauffraw Tyndarides Eaconifchen Königs / welche Jupiter in der geftalt eines Schwänen beschaffen hat. Ex quo congressu Leda duo peperit oua: ex quorum altero nati sunt Pollux & Helena, ex altero Castor & Clytemnestra. Ouid. in Epist. Helenes ad Paridem. Dat mihi Leda Iouem cygno decepta parentem.

Legalis, Vide LEX.

Legarium, Vide LEGO, legis.

Legatarius, Legator, Legatum, Vide LEGO, legas.

LEGURDA, ἡ Ἰερδα, Vrbs est Armenia maioris, in Enteria regione, non longe ab Euphrate fluuio. Ptol. lib. 5. cap. 14.

Legifer, Vide LEX.

Legio, onis. A delectu militum dicta est. ἡ λεγιών. GAL. Legion.

ITAL. Legione, squadra di soldati. GERMAN. Ein legion / ist ein jat oder hauffen ausserelesner vnd gemusterter trilestenten bey 6000.

HISP. Legion. ANG. A legion. teste Varr. lib. 4. de lingua Latina. eo quod legionis milites viritum legi soleant. Legiones erant 600. equitum, & sex millium peditum. Plusarch. in Romu. Legionis dicta ab eligendo. legionis veteranæ. Casar. lib. 1. de bel. ciu.

Legionis legatus. Suet. in Tiber. cap. 19. Legionis tribunus. Suet. in Claud. cap. 24. In legione sunt sexaginta Centuriæ. Manipuli triginta cohortes decem. Gell. ad finem cap. 4. lib. 16. Ad legionem cum irant, id est, ad exercitum. Plaut. Mostell. sc. 2. a. 1. Tua legio es (id est, tu es Imperator,) Ibidem. Syngraphum ad legionem ferat, vt liceat abire domum. Plaut. Capt. sc. 3. a. 2. Is nunc Amphitruo præfectus est legionibus. Plaut. in prologo Amphitruo. Quæ ad legionem facta sunt, apud exercitum, Idem ibidem. Clanculum abij ad legione (i. exercitu.) Plaut. Amph. sc. 3. a. 1. Quæ apud legionem vota voui. Idem ibidem sc. 2. a. 3. & metaphor. de dolo, Vt huic meas legiones adducam. Plaut. pseud. sc. 1. a. 2. Vel legioni facta est. (id est, optonitum.) Plaut. Aut. sc. 5. a. 3. Omnes ordines sub signis ducam, legiones meas. Plaut. pseud. sc. 2. act. 2. ] Diuiditurque legio in decem cohortes: cohortes in quinque manipulos: manipulus in viginti quinque milites. Legiones Romanæ, à numero atque ordine nomina sumebant: vt Primani, Secundani, Decumani milites vocabantur. qui erant primæ, secundæ, & decimæ legionis. Liu. 7. bell. Maced. Romana acies vnus propè formæ fuit, & hominum, & armorum genere: duæ legiones Romanæ, duæ sociorum è Latini nominis erant, quina millia, & quadragenos singulas habebant. Vide Veget. de Re milit. lib. 4. cap. 2. & seq. [Ea continebat eodem autore sena millia, & amplius.] In quavis autem legione erant, ætas prima, triariorum: altera, principum: tertia, hastatorum: vltima, velitum: quæ, velutibus exceptis, diuidebantur singulæ in decem centurias, singulis autem centuriis primarij centuriones præerant: ex quæ in triariis ita appellabantur, primum pilum, secundum pilum, tertium pilum, & deinceps vsque ad decimum pilum: in principibus, primus princeps, secundus princeps vsque ad decimum: in hastatis, primus hastatus, secundus item vsque ad decimum duces appellabantur, primi pili centurio, primi principis centurio, primi hastati centurio, & ita vsque ad decimum: velites verò in has triginta centurias pro rata parte distribuiebantur. Cic. in Epist. ad M. Brutum, Nasennius, inquit, octauum principem, id est, octauam centuriam principum duxit, Metello imperatore. Ex P. Manutij comment. ad Qu. Fratrem.

LEGIOR secunda Augusta, ἡ ἰσθμίου δεινίεξ σικασί, Britannia vrbs, vt scribit Ptolem. lib. 2. vulgo Leskerd.

Legiuncula, læ, diminut. Parua legio. ἡ λεγιονούλα. GAL. Petite legion. ITAL. Picciola legione. GERMAN. Ein schtechte oder kleine legion. HISP. Pequena legion. ANG. A little legion. ] Liu. lib. 5. bell. Maced. Vix duarum malè plenarum legiuncularum instar in castris regijs.

Legionarius, Qui est ex legione, quod ad legionem pertinet. ἡ λεγιοναριός. GAL. Appartenant à legione. ITAL. Pertinente à legione. GERMAN. Das ist einem solchen trilegvolet gehört. HISP. Pertinente a legion. ANG. L. That perteneth to a legion. ] Casar. 3. bell. Ciuil. Et legionarij interioris partitionis defensores scalis admotis, &c. Legionariæ cohortes. Liu. 4. bell. Maced.

Legirupa, Legislator, Legitimus. Vide LEX.

Legiuncula, Vide LEGIO.

Lego, legas, In legationem mitto, oratorem decerno, aliquem negotij expediendi causa aliud lego, ἡ ἑλεγεῖν. schaläch. διαπραξίαν, ἑλεγεῖν. GAL. Enuoyer en ambassade. ITAL. Mandar legati ambasciatori. GERMAN. Aufschicken / aussenden / mit besetich abfertigen. HISPAN. Embiar embaxador. ANG. To send in ambassage to bequeath. ] Varius est apud scriptores veteres huius verbi vsus. Plaut. in Amphitruo. Delegit viros primorum principes: eos legat Thelebois. Sæpius loco datiu accusatiuum habet cum præpositione, Ad, Cic. 5. Verr. Nobilem Andronem Centuripinum legarunt ad Apronium. [ Ipsa suum Zephyritis eo famulum legarat. Catull. de com. Beren. Hocce testamento seruitus legat tibi. Plaut. Afim. sc. 2. a. 2. ] Cum nominibus locorum constructum, eandem habet constructionem, quam cætera verba motum ad locum includentia. Nam si ea fuerint ciuitatum, castellorum, aut vicorum nomina, in accusatiuo collocabuntur sine præpositione: vt, Legare quempiam Carthaginem, vel Corinthum: sin regionum ea fuerint nomina, in accusatiuo ponitur, mediante præpositione, In: Sallust. in Iugurth. Legantur tamen in Africam maiores natu. Interdum legare, verbum est rei militaris, & ponitur, pro sibi aliquem substituere vel adiungere, qui belli & imperij sit admini-

ster & socius. Cic. Attic. lib. 8. Dolabella me sibi legauit, Idem A. Cecinna, Cassium sibi legauit, Brutum Gallia præfecit. Quandoque pro committere. Plaut. in Cas. quin ruri es in præfectura tua? Quin potius quod legatum est tibi negotium, id curas? Quandoque pro decernere, & testamento aliquid alicui relinquere. Plaut. in Amphitruo, ἡ ἑλεγεῖν. vt, Testator liberto suo argenti pondo decem legauit. hoc est, decreuit ex hæreditate sua decem argenti pondo liberto suo conferri. Liu. l. 1. ab Vrbe, Numitori, qui stirpis maximus erat, regnum vetustum Syluia gentis legat. Et in hac significatione præter dat. & accus. interueniente præpositione accedit ablatiuus, qui personam significat eius à quo testator legatum dat. Cic. in Top. Si paterfam. vxori ancillarum vltimum fructum legauit à filio, neque à secundo hæredè legauit, mulier vsu fructum non amittet. Aliquando assignare, ad scribere, dare & vertere vitio. Liu. 8. bell. Pun. Patere nos omnia quæ prospera tibi, & pop. Rom. imperio euenire, tuo consilio assignare: aduersa, casibus incertis belli & fortunæ legare. Huius verbi composita sunt, Ablego, allego, delego, telego, sublego, quæ habent pen. prod. Deriuatiua sunt, Collega, & Collegium: de quibus omnibus vide suo loco.

[Legatus, a, um, pro missus, a, um: Valer. Max. cap. 1. lib. 5. Legatus in eam (Albanam longam) custodia causa Perles. i. missus, & sepositus.]

Legatus legati, Qui legationem suscepit, qui mandata perfert. Nomen deductum à verbo lego: quia legatorum officium est legere, id est dicere. ἡ ἑλεγεῖν. ἡ ἑλεγεῖν. ἡ ἑλεγεῖν. GAL. Legat, ambasciatur. ITAL. Ambasciatore, legato. GERMAN. Ein gesandter bon / der mit etwas gwalt, vnd besetich abgefertiget ist. HAS. Legado ἡ nuncio ἡ ambaxador. ANG. An ambassadour. ] Virgil. 11. Æneid. Legati responsa ferunt. Cic. 9. Phil. Lartes Tolumnius Rex Veicum, quatuor legatos pop. Rom. Fidenis interemit. [ Quæ legatum abesse. Suet. in Tib. cap. 11. Legatus legionis. Ibidem cap. 19. ] Legatus item in bello dicebatur qui imperatoris potestate fungebatur, maximamque eo absente in exercitu obtinebat auctoritatem, quæ ab Imperatore cum parte copiarum in expeditionem mittebatur, aut præsidio præstebatur. ἡ ἑλεγεῖν. ἡ ἑλεγεῖν. Casar. lib. 2. bell. Ciuil. Neque se ignorare quod sit officium legati, qui fiduciam operam obtineret. Legatum verò propterea fiduciam operam obtinere dixit, teste Budæo, quia redeunte Imperatore, aut Consule, cedere eam oportet. Legatum mittere de aliqua re, est mittere aliquem qui de aliqua re, cum alio nostro nomine agat, Cic. 2. de Orat. Quum Athenienses ad Senatum legatos de suis rebus maximis mitterent. Legatos decernere, est cenere legatos mittendos esse, siue legatos sententia sua constituit. Cic. ad Lent. Crassus tres legatos decernit. Legatorum, qui cum Imperatoribus in provinciis mittebantur à Senatu tantum, iis que erant sine potestate & Imperio: Alij à Senatu quidem eligebantur, Imperium verò aut potestatem à populo accipiebant. Suet. in Galba, cap. 10. Legatum se Senatus & populi Rom. dixit, Sulpicius Galba sup.]

Legatio, onis, verbale, Munus, officium, vel functio legati. ἡ λεγιατιών. ἡ ἑλεγεῖν. GAL. Ambassade, legat, ou l'office d'un ambassadeur. ITAL. Ambascieria, ambasciata, legatione. GERMAN. Botschaft / des ampt etnes gesandten. HISP. Legacia ἡ embaxada. ANG. Ambassage, or office of an ambassadour. ] Cic. 9. Philipp. Etenim cui legatio ipsa mortis causa fuisset, eius monumentum extare valuerunt: vt in bellis periculosis obirent homines legationis munus audacius. Legatio interdum pro ipsis legatis qui mittuntur, ponitur. Quint. lib. 10. cap. 1. Missa ad Achillem legatio. [ Legationis patronus. Suet. in Claud. cap. 6. Equester ordo bis patronum eum perferendæ pro se legationis elegit. ] Legatio quoque quadam erat quæ libera dicebatur. Legationes, inquit Budæus, liberæ olim ornamentis tantum causa ab Senatu impetrabantur, quemadmodum honorarij magistratus à principibus honestamenti causa conceduntur tituloque tenus obeunt, & geruntur. Has autem ij Senatores impetrabant, quibus negotia futura erant in provinciis, vt qui hæreditates persequi, aut legata, aut qui nomina exigere volebant in provinciis, legatorum personis acceptis commendabiliores contouersias habent atque fauorabiliores. Quamobrem lege XII. tabularum id vetitum erat his verbis, Rei suæ ergo nequis legatus esto. Cic. contra Rullum, Legatos vestros auctoritate tenus, qui quanquam rerum priuatarum causa legationes liberas obeunt, tamen extræ nationes ferre vix possunt. Graue est enim nomen imperij: idque etiam in leui persona peritescitur, propterea quod vestro, non suo nomine abutentur. Brutus ad Cic. lib. 11. Quum in his angustijs versaretur, placitum est, vt postulare liberam legationem mihi, reliquisque nostris, vt aliqua proficiscendi causa honesta quæreretur. Est & Legatio votiua, quæ voti prætextu suscipitur. Cic. ad Att. lib. 15. Votiuæ ne tibi quidem placebat: etenim erat absurdum quæ si sterisset Resp. vouissem, ea me euerfa illa, vota dissoluerem. Legationem dare, est alicui obeundæ legationis munus iniungere. Cic. contra Rullum, Quibus vos legationem dedistis. Legationem accipere, id est, suscipere onus legationis obeundæ. Cic. pro Flacco, Qui hanc ipsam legationem, quam habet, non accipit à suis ciuibus, &c. Legationem gerere, id est, fungi legatione, & legatū esse. ἡ ἑλεγεῖν. Quint. lib. 7. cap. 5. Malæ gestæ legationis apud Græcos. Idem Quint. lib. 7. cap. Qui aberat, & qui militabat, & qui in legatione erat. Hoc est, legatus creatus erat, nec dum tamen legationem absoluerat.

LEGATIO LIBERA, quæ sui negotij causa, vt exigendæ pecuniæ, visitandi templa deorum abesse ab vrbe diuinitate volebant, legatione libera à senatu impetrata, utebantur. Erat autem ex hoc genere votiua legatio. nam ad Attic. lib. 11. Libera inquit, legatio voti causa datur. Harum legationum definitum fuisse tempus, lege à C. Cælare lata, ostenditur his verbis lib. xv. ad Att. Et habet, opinor,



opinor liberæ legationes definitum tempus lege Iulia, nec facile addi potest. Ante legem Iuliam annuum fuisse tempus lege ea quæ Consul M. Cic. tulit, ipse declarat *lib. 3. de legibus*, Hoc, inquit, genus legationis ego consul, nisi mihi leuissimus tribunus pl. intercessisset, fastidissimè: tamen minui tempus, & quod erat infinitum, annum feci, quo in loco liberæ legationes, quasi turpes, nec satis aut ordiæ senatorio, aut republ. dignas multis verbis exagitat. Nomen autem liberæ legationis inde ortum videtur, quod introire in urbem, & rursus exire, liberam legationem habentibus liceret: quod eodem in loco ostenditur, quem attigi iam *lib. xv. ad Atti.* Cæteri porro honores qui extra urbem gererentur, ingredientibus in urbem, deponbantur. *Ex comment. Pauli Manutii ad Quintum Fr.*

**Legatium**, vi, Dicebatur id quod dabatur legato nomine viatici, & impensæ. *τὸ ἀποδοτέον, τὸ ἀποδοτέον ἐφ' ἑσθίου.* GAL. Ce qu'on baille à vn ambassadeur pour despendre & faire son voyage. IT AL. *Spessa d'uno imbasciatore.* GERM. Das man etnem gesandten für sein beiohung vnd kosten gibt. HISP. *El gasto o despesa del ambaxador.* ANGL. *That which is given to the ambassadour to spend.* Vlp. in l. Muneru. ff. De munerib. & honor. Legati quoque qui ad sacrarium principis mittuntur, quia viaticum, quod Legatium dicitur, interdum solent accipere: sed & nicostrategi, & pistinorum curatores personale munus ineunt. *Idem l. 2. ff. de legat.* His qui non gratuitam legationem susceperunt, legatium ex forma restituitur. Sic legit *Buæzus: alij legatium* legunt.

**Legatum**, is, Donum quod in testamento testator ab hærede alicui dat. *τὸ κληροδοτέον.* GAL. Vn legat, vn legts, chose laiffée par testament. IT AL. *Vn lascio in testamento.* GERM. Ein vermachung oder erbhgemacht. HISP. *La manda en el testamento.* ANGLIC. *A pequest or legacie.* Modest. l. Legatum. ff. de leg. 2. Legatum, est donatio quædam testamento relicta: & Legati appellatione, fideicommissum, & mortis causa donatio continentur. *Plin. Epist. 44.* Illa vt in periculo credula, potest codicillos, legatum Regulo scribit. Petere legatum ex testamento, *Quintil. libro 4. cap. 14.*

**Legatarius**, vel Legataria, Dicitur cui ex testamento aliquid legatum est. *ἡ ἀναδοτέα* etiam *καταπέτορος.* GAL. Legataire, à qui on laisse quelque chose par testament. IT AL. *A cui è lasciata qualche cosa per testamento.* GERM. Dem oder deren zu setzen in erbtheil etwas vermachet worden ist. HISP. *A quella qui se dexa vna tal manda.* ANGL. *He to whom any thing is bequeathed.* Justin. *Instit. de legat.* Sed si re legatarij quis ei legauerit, inutile est legatum. Legataria prouincia, dicitur quæ alicui delegata est. *Cic. ad Atti. lib. 15.* O rem miseram, primùm vllam ab istis legationem: dein, si aliquam, hanc legatariam prouinciam.

**Legator**, Qui aliquid legat per testamentum, & testator. *ἡ ἀναδοτέα, ἡ ἀναδοτέα.* GAL. Testateur qui laisse quelques legts. IT AL. *Testatore chiunque lascia per testamento.* GERM. Der ein erbthgemacht aufliehet, etn vermachet. HISP. *Testador qui dexa la tal manda.* ANGL. *He that bequeatheth.* Sueton. in *Tib.* Iterum eo consente vt Trebianis legatam in opus noui theatri pecuniam ad munitionem viæ transferre concederetur, obtinere non potuit, quin rata voluntas legatoris effect.

**Legos**, gi, etum, Propriè colligo, hinc atque illinc decerpo. *ἡ ἄσπῃ* *ἀσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* GAL. Recueillir, & amasser. ITA. *Rauquare.* GERM. *Samtenlassen.* HISP. *Coger lo derramado.* ANGL. *To gather.* Virg. 3. *Eclóg.* Qui legitis flores, & humi nascentia fraga. Legere conchas. *Sueton. in Calig. cap. 46.* Legere ossa. *Liuius lib. 6. d. 4. & Suet. in Aug. cap. 100.* Ibidem legere reliquias. Legere spolia. *Idem l. 9. d. 4.* Legere littora. *Liui. lib. 6. d. 4.* Et legere oram. *Suet. in Tib. cap. 10.* Ossa legere è vulneribus. *Quintil. & Senec. cap. 22. de Consol. ad Mart.* Et artus dum legit extinctos triste retardet iter. *Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. Col. li. 2.* Optimam quanque spicam legere oportet. Hinc & ad homines transfertur. *Liui. lib. 21.* Scipio pater dux lectus ad uerfus Annibalem. Apud eundem crebro, senatum legere, & in partes legere, & in senatum. *Cæs. de bell. Gallie.* Hos posse conficere armata millia centum: pollicitus ex eo numero lecta millia ix. [Est aliquid vnum à Diomede legit. *Ouid. 13. Metam.* Vir virum legit, quid sit docet. *Victor. cap. 19. lib. 18. Suet. in August. cap. 35.* Legere militem *Sueton. in Tib. cap. 30. & in Galba cap. 16.* Non mihi seruorum comites non cura legendi, *Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Trist.* Quem legis, vt noris, accipe posteritas. *Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist.* Legi in iudices. *Gell. cap. 2. lib. 14.* Legere in Senatum. *Cæs. lib. 3. de bell. ciu. 1.* Hinc tractum est, vt legere etiam sit oculis scripta percurrere, quoniam literæ oculis legi, i. colligi videmur: nisi malis verbum Lego, deductum esse à Græco nomine λέγει dictio. *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* GAL. Lire. IT AL. *Leggere.* GERM. *Lesen.* HISP. *A. Leer.* ANGL. *To reade.* Cic. *Mario lib. 7.* Dummodo is tibi quiduis potius quàm orationes meas legerit. *Vir. 4. Ec.* At simul heroum laudes, & facta parentis iam legere. Ea quoque quæ picta sunt, legere dicimur. *Virg. 6. Æneid.* qui protinus omnem perlegerent oculis. Tractum à Græcis, qui λέγοντες scribere & pingere dicunt. \* Halitum alicuius ore legere, id est, ore excipere. *Virg. 4. Æneid.* Legere sermonem alicuius, per translationem pro Attentius audire & accipere. *Plaut. Pseud.* viginti minas Effodiam, ego hodie quas dem herili filio: Nunc huc concedam, vt horum sermonem legam. Item, quoniam nauarum dum aspera loca prætereunt, legere, id est, colligere vela consueuerunt, quandoque accipitur pro prætereire, vel præternavigare. *παραπλεῖν.* *Liui. 5. bell. Maced.* Oram Italix legens. *Virg. 3. Æneid.* Littorâque Epiri legimus. Aliquando pro surripere, quod ea quæ suramur, colligimus, λέγειν. *Virg. 10. Æneid.* Quid fœceras legere, & gremiis abducere pactas: Quo in loco Seruius exponit legere pro surari. *Idem Eclog. 9.* Vel quæ sublegi tacitus tibi carmina nuper. Hinc sacrilegium, ἡ ἐρυσία

**Lectus**, ta, tum, participium, Quod interdum comparatione, & temporis amissione in nomen migrat: idemque significat quod selectus. siue ex aliorum numero separatus, eximius, egregius, excellens. *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* GAL. *Esleu, choisi.* IT. *Scelto, eletto tra gli altri.* GERM. *Erlesen oder aussirrasen.* HISP. *Elegido.* ANGL. *Chosen read.* Horat. in *Car. seculari*, Virgines lectas, puerosque castos. *Virg. 9. Æneid.* Præterea bis sex genitor lectissimam matrum Corpora, captiuosque dabit. *Cic. 5. Ver.* Lectissimus adolescens, dixit. Et in *Lectissimi viri, atque ornatissimi. Idem in Cat. & ad Attic. lib. 10.* Lectissima foemina.

**Lectus**, lectius, lectissimè, aduerb. *Cic. in Orat.* Sententiis, verbisque lectissimè dicere.

**Lectio**, lectionis, Propriè est actus legendi. *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* GAL. *Leçon, lecture.* IT AL. *Lezione.* GERM. *Das lesen.* HISP. *La leccion, obra de leer.* ANGL. *Reading.* Cic. *ad Atti.* Quotus enim quisque est, qui epistolam paulò grauiorem ferre possit, nisi eam per lectionem releuarit? Accipitur etiam lectio pro recitatione poematis: quæ sic definitur à Diomede, Lectio est artificialis interpretatio, vel varia cuiusque scripti pronuntiatio, seruans dignitatem personarum, exprimentique animi cuiusque habitum. Aliquando pro electione. *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* GAL. *Electio.* IT AL. *Electio.* GERM. *Aussersung, erwählung.* HISP. *Elegimiento.* ANGL. *A choosing.* Cic. in *Antonio*, Vt hos iudices legere auderet, quorum lectione duplex imprimeretur reipublicæ dedecus. *Liuius lib. 9. ab Vrb.* Et cæ lectionem nemo ratam habuerat. [Lectio senatoria, duplex. Vna, quæ vir virum legit, altera fiebat arbitratu Imperatoris. De quibus vide *Sueton. cap. 35. & cap. 54. in August.* Aliquando pro collectione. *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* GAL. *Collectio.* IT AL. *Collezione.* GERM. *Sammlung.* HISP. *Elegimiento, obra de elegir.* ANGL. *Choosing or gathering.* Tacit. *lib. 20.* Tutor Treuirorum copias recitati Vangionum, Caracatium, Tribocorum lectu auctas, veterano pedite atque equite firmavit.

**Lectio**, ctus, ctui, Electio, siue collectio. *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* GAL. *Esleu, choisi, election.* IT AL. *Scelta, elezione.* GERM. *Erlesung, aussersung, wusselung.* HISP. *Elegimiento, obra de elegir.* ANGL. *Choosing or gathering.* Tacit. *lib. 20.* Tutor Treuirorum copias recitati Vangionum, Caracatium, Tribocorum lectu auctas, veterano pedite atque equite firmavit.

**Lectio**, tas, pen. cor. Frequenter lego. *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* GAL. *Lira souente.* IT AL. *Leggere spesso.* GERM. *Wit und oft lesen.* HISP. *Leer à menudo.* ANGL. *To read often.* Cicero *Pato.* Pyriti te video libros lectitasse. Aliquando pro, indentidem colligere. *Valer. li. 8. Conchulas, & calculos in litore lectitasse.*

**Lector**, lectoris, Qui aliquid legit, recitator. *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* GAL. *Lecteur.* IT AL. *Lettore.* GERM. *Ein leser.* HISP. *El lector.* ANGL. *A reader.* Cicero *de Oratore*, Brutus duos lectores excitauit: & alteri Crassi orationem legendam dedit, alteri de Leg. Seruili. *Idem libro 3. Epistolarum*, Nihil est aptius ad delectationem lectoris, quam temporum varietas, & fortunæ vicissitudines. [Ouid. *Eleg. 1. lib. 3. Trist.* Dicit lectores, si non graue, qua sit eundem. *Idem Eleg. vlt. lib. 4. Trist.* Iure tibi grates, candide Lector, ago.]

**Legulus**, guli, penultima correpta, Qui vvas aut oleas colligit. *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* GAL. *Cueilleur, vendengeur.* IT AL. *Raccogliitore.* GERM. *Ein abthser, abbrecher.* HISP. *Cogedor de cosas menudas.* ANGL. *A gatherer.* Cato *capite 144.* Legulos quot opus erit, præbet, id est, collectores. *Varro lib. 4. de ling. Latina*, Legulus & vindemiator: alter ab oleis, alter ab vuis. [D. lib. 7. Tit. l. 13. vbi de oliuetis, Magnum apparatus sint desideratura, opificum forte vel leguleorum pro, legulorum.]

**Legumen**, penult. prod. huius inis, Quicquid ex terra satis in siliquis nascitur: vt sunt fabæ, pisa, cicer, lentes & similia. *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* GAL. *Tout ce qu'on cueille en arrachant de terre, comme pois, feues & choses semblables, legume.* IT AL. *Legume.* GERM. *Urtelg gemüß das in hansen wachst.* HISP. *Legumbre.* ANGL. *All manner of pulse, as peaso, beanes.* Dicitur est autem legumen à legendo, quod manu legatur. *Varro libro 1. de Re rust. de ciscere.* Hoc enim quoque legumen, vt cetera, quæ euelluntur è terra, non subscãtur vt fruges: quæ quod ita legantur, legumina dicta sunt. *Virgilius 1. Georgicon.* Vnde prius lætum siliqua quassante legumen.

**Legumentum**, ti & Legarium, rij, idem quod legumen. *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* *ἡ ἄσπῃ* GAL. *Legumentum.* IT AL. *Legume.* GERM. *Legument.* HISP. *Legumbre.* ANGL. *Legume.* Cicero *de Re rust. l. 1. c. 32.* Viciam, lentem, cicerculam, eruiam, ceteraque, quæ alij legumina, alij (vt gallicani quidam) legaria appellant, &c. Gellius quoque eo vsus est *lib. 4. cap. 11.* Opinari enim sunt plerique καλοῦν legumentum vulgò dicti.

**LEITVS**, leitvs, Vnus ex quinque Bæotorum ducibus qui ad Troiam profecti sunt. teste *Hom. l. 2. Iliad.*

**LEIANTVS**, fluuius est Eubœæ in sulæ, apud *Plin. lib. 4. cap. 12.*

**LELEGES**, pen. corr. λέγετε. Alij populi fuerunt, origine Græci, ita dicti: quasi λέγετε, eo quod diuersis è locis collecti essent. Hi primùm insulas tenuerunt: indeque in continentem transfressi, partim in Mysia ad Adramittenum sinum confederunt: vbi & Homerus maiorem Lelegum partem vi detur collocare: partim in eo Ionix tractu, qui Cariæ est proximus: vnde etiam *Plin. tradit* Miletum Ionix totius caput Lelegeida olim fuisse appellatum. *Ouid. lib. 9. Metam.* Caras, & armiferos Lelegas, Liciamque pererrat. Lelegum originem nonnulli ad Thefalos retulerunt: è quibus est Seruius, explicans illud *Virg. 8. Æn.* Hic Lelegas, Carasque, sagittiferosque Gelonos Finxerat. *Plin. vero lib. 4. cap. 7.* Lelegas olim appellatos fuisse ait, quos postea Leeros Epienemidios nominauit, per quos Cephelus amnis in mare illabitur. *Eustathius* λέγετε multis ex locis confluxisse existimat: atque inde etiam nomen accepisse: quod etiam non obscure innotuit *Strab. li. 7.* Aristoteles autem Lelegum appellationem ad Lelegem quandam Leucadium refert, cuius nepotem ex filia tradit fuisse Teleboam.

**LELEGVN** Vrbs, λέλεγον πόλις, In Icaria est, Megalopolis postea, &c.



tiō Aphroditas dicta. Steph.
Lemuribus, Olim vocabatur Milesis vrbis Carie ab inhabitatoribus.

Lemā. Ἰάμυ. GAL. La chassie des yeux. ITAL. Lacrima congelata.
GERM. Die buzen der Augen so auß grober feuchte entstehend. HISP. Lagrimayada, dolencia de los ojos. ANGL. Bleared nesse of the eyes, which distilling frome the eyes. } Humor albus in oculis concretus. Flin. lib. 13. cap. 1. Aut si cruore suffunduntur oculi, vel si lemæ in oculis erunt. Inde Lemosi. Α μωίτες, Λεμωίδοι. Gal. l. 7. c. 6.

Lemānonivus, Sinus in Septentrionali Britannia parte collocatur à Ptolem. l. 2. c. 3.

Lemānvs, penult. prod. Λεμνίς, Vulgò Lago de Lozana. GERM. Der Lozanner oder Genffer see. } Lacus est Allobrogum, Geneuam & Lausannam vrbes alluens, Rhodanumque fluium impermittis aquis transmittens. Lucan. lib. 2. Deseruere cano tentoria fixa Lemano.

Lembus Ἰάμυ. ANGLIC. A swiffe shipe or bark. } Naviculæ exiguæ genus, sed miræ velocitatis: cuiusmodi antea cladem explorandi gratia solent præmitti. Polybius l. 1. Opimus ἰ τις ἐν τῷ συρκαυτοῦν ὁρατοῦν ἀφῆκε τὴν ἰμπίαν ἀνῆλθῆναι οἱ ὁρατοῦν ἰμπίαν ἀνῆλθῆναι. Hoc est, Similiter & Quæstoribus, qui à Syracusanis præmissi erant, annuntiarunt lembi qui selebant antecedere aduersarioum aduentum. Linius lembos inter naues ætuarioas videtur annumerare: vt Decadu. 4. lib. 4. Naues quas ciuitatibus maritimis admissit, redderet: neve ipsa nauim villam præter duos lembos, qui non plus quam sedecim remis agerentur, haberet. Erant autem & maiores lembi, bello vtiles. Idem lib. 5. Decad. 5. Antenor qui cum classe lemborum ad Phanas stabat, Calandriam inde traiecit. Erant & minores, scapharum instar, quibus à littore ad onerarias aduehebantur. Plautus in Mercatore, Dum hæc aguntur, lembo aduehitur parat tuus pauillulo. [Plau. Men. sc. 4. a. 2. Ducit lembum directum nauis prædatoria.] Virg. quoque lib. 1. Georg. lembos inter fluuiatiles lyncres annumerat, Nō aliter (inquit) quam qui aduerso vix flumine lembum Remigiis subigit.

Lembūn: ulus, lembunculi, penult. corrept. Diminut. μολιδιον. Tacit. lib. 14. Nando deinde occurfu lembunculorum Lucrium in lacum vectam. Id est, occurfu nauicularum.

Lemmat, atis, Ἰάμυ. Sumptio, id quod in ratiocinationib. assumitur. Cic. 2. de Diuination. sumptionem intel preterat. Sed demus (inquit) tibi istas duas sumptiones, ea quæ Ἰάμυ appellat dialectici: sed nos Latine loqui maluimus. } Vocantur præterea lemmata, quædam veluti themata, quæ carmini, aliue operi præfixa, paucis verbis eius indicant argumentum. Martial. lib. 14. Lemmata si quæris cur sint adscripta docebo: Vt si malueris, lemmata sola legis. Vbi lemmata vocat, succinctos illos veluti titulos quos epigrammatis suis præfixit ad indicanda singulorum argumenta. Accipitur etiam lemma, pro themate siue argumento: quod nobis in carmine, alioue opere scribendo proponimus. Plinius Epist. 92. Nam lemma sibi sumpsit, quod ego interdum verbis ludo.

Lemnicī, orum, Fasciolar coloratæ ex coronis depēdentes. Ἰάμυ. perhilim. Λεμνίκοι. GAL. Rubens ou bandes estroites à lier chapeaux de fleurs ou de triomphe, desquelles les bouts pendent. I. T. Fiocchi, nappo. GER. Die geferbten fisset oder bandel so von den trennen oder tronon herab hangend. HISP. Las vendras ó vendras de lienço. ANG. Labels hanging down on garlandes or crownes, iesses hanging at haukes legges. } Inde dicta quod antiquissimum genus coronarum fuit laurearum, inquit Festus Lemnicos, corollas, dapsiles. Plaut. Pseud. se. 1. act. 5. ] Plin. lib. 21. cap. 3. Crassus diues primus argento, aurōque folia imitatus ludis suis coronas dedit: accesserunt quoque & lemnicī, quos adici, ipsarum coronam honos erat propter Hetrufcas, quibus iungi nisi aurci, non debebant. Ex quo loco Plinij docti quidam colligunt lemnicos tuniculas fuisse ex libro ipso Tiliæ arboris, cuius eiusdē libelli sint, id quod auctores vocant Philyras. } Celsus lib. 7. cap. 28. viderur accepisse lemnicum pro linamento, quod chirurgi vulneribus imponunt oleo, vel vnguento illitum. Intus (inquit) implicatum in longitudinem linamentum (λεμνίκοι Græci vocant) in aceto tinctum demittere.

Lemnicātūs, adiect. Ἰάμυ. } vt Palma lemnicata. Cic. pro Rosc. Amerino, multas esse infames palmas: hanc primam tamen esse lemnicatam, quæ Romæ deferatur.

Lemnos, Ἰάμυ. GER. Ein Insel in N. O. des Ozean meert. bestjet in Statuene. } Insula est maris Ægæi, Thraciam à Septentrione, ab Occasu Athon montem habens, fabuloso Vulcani casu nobilitata. Eadem & Hypsipyle dicitur, à filia Thoantis eiusdem nominis, quæ in hac insula regnauit. [ Ouid. 13. Metam. Lemnos Vulcania & Lemnos expositum.

Lemnius, nia, nium, adiectiuum: vt Lemnia turba, apud Ouid. in Ibin. Saxa Lemnia apud eund. 5. Trist. Lemnia mala, Ἰάμυ. id est, ingentia, & inaudita: qualia Lemnum affixisse dicuntur. } Sic & Lemnia manu, Ἰάμυ. dicimus pro nefaria, impia, crudeli.

Lemnia terra, quæ in Lemno insula effoditur. Eius tres à Galeno enumerantur species, quarum vna fullonibus in vsu est, ad extergendas vestes: altera fabris, quæ à Græcis μίνας, à latinis rubrica vocatur: tertia medicis, quæ à Græcis ὀφθαλμίν, hoc est, sigillum Lemnium appellatur, ab imagine capræ (vt vult Dioscor.) aut certe Dianæ, (vt manuli Galenus) quæ illi imprimi solet. Effoditur autem hæc terra in sola Lemno, non tamen in quouis parte eius insulæ, sed tantum in colle quodam Hephæstidi ciuitati imminente: quem etiam Vulcano ipsi sacrum fuisse fabulantur, eo quod is à matre de celo deturbatus in collem illum feratur decidisse. Cuius fabulæ occasione præstitit collis eius color,

& sterilitas. Nam & exusto simillimus est, & nullam omnino plantam gignit. Hæc autem terra quo pacto soleat præparari à sacerdotibus Dianæ, vide Galen. lib. 9. de Facultate Simpl. medicamen. vbi merito reprehendit Dioscoridem, qui putauit terræ huic hircinum sanguinem admisceri. Hodie Seplassarij pro terra Lemnia supponunt terram sigillatam quam appellant. Quicquid enim terræ Lemniæ quotannis colligi potest, ad Turcarum principem deferunt, neque vlla ratione ad nos perueniri possit, nisi ille nostrorum principes, eorumve legatos aliquot orbiculis interdum donaret.

Lemonium, Herba est succum lacteum emittens, concretescentem gummi modo, humidis locis. Autor Plin. l. 25. c. 9.

Lemvres, lemurum, penultim. corrept. Latue nocturnæ, & terrificationis imaginum, & bestiarum, inquit Nonius. Ἰάμυ. } Gal. Elsprits qu'on dit aller de nuit, qui font peur, loups garoux. I. T. AL. Spiriti che si dice andare di notte, equali fanno paura. GER. Nachtgespenst oder geister. HISP. La fantasia que parescen de noche. ANGL. The sayres. } Ouid. 5. Fast. Mox etiam lemures animas dixere silentium. Varro lib. 1. de vita populi Romani, Quibus temporibus in sacris fabam iactant noctu, ac dicunt se lemures domo extra ianuam eicere. [ Lemures quid, docet Apuleius de deo Secrat. ]

Lemuria, orum, Festa erant Lemuribus sacra, quæ quum celebrabantur (id autem erat in mense Maio) templa omnia clauderantur, nuptiæque omnes infausæ putabantur. Quæ res fecit locum proverbio, Malum mense Maio nubere. Ouid. l. 5. Fast.

Ritus erit veteris nocturna Lemuria sacri, Inferias tacitis Manibus illa dabunt. Et paulo post, Fana tamen veteres illis clausere diebus, Vt nunc ferali tempore aperta vides, Nec viduæ tedis eadem, nec virginit apta Tempora quæ nupit, non diuturna fuit. Hac quoque de causa (si te proverbia tangunt) Mense malas Majo nubere vulgus ait.

Lena, æ, vide LENO.

LENÆVS, Ἰάμυ. Vnum ex Bacchi cognominibus, Ἰάμυ. hoc est, à torculari siue lacu impostum. } GERM. Bacchus der tronon Drogott } Virgil. lib. 2. Georg. Huc pater ð Lenæ: tuis hic omnia plena Muneribus.

LENIS, & hoc leno, Mitis, facilis, non iracundus, clemens, indulgens. } Ἰάμυ. Ἰάμυ. } GAL. DOME & gratieux, qui n'est point rude. I. T. AL. Mansuetofacile. GERMA. Sanftmütigtig. HISP. Cosa blanda al tocar, ó cosa menfa. ANO. Milde, meake, gentle. } Toron. i. in Hecyr. Ego sum animo leni natus, non possim aduersari meis. Cic. pro Sex. Rosc. Amer. Vestrum nemo est quin intelligat populum Romanum qui quondam in hostes lenissimum existimabatur, hoc tempore domestica crudelitate laborare. } Lenē Asperum: vt videre est apud Cicer. lib. 2. de finibus. } Lenes cibi } Acres, apud Celsum lib. 2. cap. 21. } Lene vinum, delicatum, non vehemens aut asperum, neque linguam aut cerebrum feriens. Toron. in Heaut. - pitissando modo mihi Quid vini absumpsit? sic hoc dicens, Asperum pater hoc est, aliquid lenius. } Lene venenum dicitur, quod mitem quodammodo & vix sensibilem mortem inducit. Cic. ad Att. l. 2. Sed ita lenib. vti videbantur venenis, vt posse videretur sine dolore interire. } Lenis sonus, id est, placidus. Cic. l. 3. de Or. Ille autem superior leniore quodam sono est vsus. } Lenissimus Auster quoque ab eodem 7. ad Attic. dicitur, id est leniter spirans. \* Quidam leno à leno dictum existimant: nam lentum proprie significat tenerum & facile flexuosum. Leno autem dicitur quod tactu nullam asperitatem habet. } Lenis littera L. Ouid. 5. Fast. Aspera mutata est in lenem tempore logo littera Vide supra in L. lenis somnus. Vide somnus. Clementia tanta est vt fuerit nostro lenior ira metu. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Sed tua peccato lenior ira meo est. Ouid. Eleg. 3. lib. 5. Trist. ]

LENITAS, tatis, Mansuetudo, facilitas. } Ἰάμυ. Ἰάμυ. } GAL. Douceur, graceuseté. I. T. AL. Mansuetudine, piaceuolezza, facilità. GERM. Sanftmütigtig. HISP. Helago, mansedumbre. ANG. Meekness, gentleness. } Ter. in Andr. Miraba: hoc si sic abiret: atque heri semper lenitas Verbar quorsum euaderet. Cic. ad Attic. l. 10. Patris autem lenitas amanda potius ab illo, quam tam crudeliter negligenda. Lenitas gustus, id est, suauitas } asperitas. Plin. lib. 26. cap. 8. Differentia intelligitur lenitate gustus.

LENITUDO, nis, Lenitas, facilitas. } Ἰάμυ. Ἰάμυ. } GAL. Douceur, graceuseté. } Cic. 6. Verr. Verebar ne eorum nimia lenitudine oppugnaret. Lenitudo orationis, id est, suauitas expers asperitatis. Idem 5. Tusc. Lenitudo orationis, mollitudo corporis, ea si bona dicemus, quid erit in philosophi grauitate?

LENITER, aduerbium, Placide, non vehementer. } Ἰάμυ. Ἰάμυ. } GAL. Doucement, graceusement. I. T. AL. Piaciuolmente, mansuetamente. GER. Sanftmütigtig. HISP. Blando mansamente. ANG. Meckelie. } vt, Leniter arridere, apud Cicer. 1. de finibus. Leniter disputare, apud eund. 4. Acad. Leniter agere. Liu. 7. bel. Pun. Castigando, increpandōque, & plus quam leniter agendo. [ Petere aliquem precario, leniter dictis bonis. Plaut. in prolog. Amphir. ] } Legitur & Lenē in eadem significatione: licet non æquē vritate, quo est vsus Martial.

LENIO, nis, niui, vel nij, nitum, Mulceo, placo, flecto, mitigo, reconcilio. } Ἰάμυ. Ἰάμυ. } GAL. Adoucir, appaiser, aliger. I. T. AL. Mitigare, placare, humiliare. GERM. Witteren, lenstigen, versünen. HISP. Helagar ó amansar. AN. To mitigat to appaise. } Salust. in Catil. in tali tempore tanta vis hominis magis leuanda, quam exagitanda videbatur. [ Aspera leniuntur ferendo placidē. Senec. cap. de Cons. ad Mari. Spe trahor tristitia leniri numina posse Dei, Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Trist. Tenta- retque



retque feros requie lenite dolores. *Quid. 3. Metam.* Dum hæc consilebant turbæ atque iræ leniunt. *Plaut. Mer. sc. 6. a. 2.* Lenita vis venti. *Liuius 6. d. 4. 1.* ¶ Aliquando, imminuere, leuare. *Idem in Cætil.* Nonnulli sicca & hæc, & multa præterea existimabant ab iis, qui Ciceronis inuidiam, quæ postea orta est, leniri credebant atrocitate sceleris, quæ pœnas dederant, id est, imminui. *Cicer. Trebat.* Tuam profektionem amore prosequar, reditum spe expectabo, absentem memoria colam, omne desiderium litteris mittendis, accipiendisque leniam. ¶ Legitur & lenibo, futurum antiquum. *Proper.* Lenibunt tacito vulnera nostra sono. ¶ Huius compositum est. Delinio. καυμάω, de quo vide suo loco.

**Lenimētum**, ti, Leuatio, & mitigatio. { κρηλη χελκῆβ πυσθη mischēb. κρηλη, κρηλη. } GAL. Adoucissement, appaisement, allègement. ITAL. *Alleviamento, addolcimento.* GERMAN. *Ein mitteruag.* HISP. *Halago.* ANG. *Any thing that maketh smooth, that mitigateth grief and shar pence.* ¶ vt, Elleborum dare cum lenimento raphani, *Plin. l. 25. c. 5.*

**Lenimētum**, in's, Lenimentum, hoc est, quo aliquid lenitur, & dulcoratur. { κρηλη χελκῆβ πυσθη mischēb. κρηλη. } *Quid. 11. Metamorphos.* - addidit illis Hoc quoque lenimen, quo solo flexit amantem

**Lenis**, vasis genus. *Afran.* - fratris labella lenis. *Laberius Cophin.* Cum prouincias disposuisset, columnas monolithas, labella lenis. *Hæc ex Nonio.*

**Leno**, onis, Qui scortorum prostitutione quæstum facit. ita dictus ab alliciendo, quod adolescentulos alliciat. { κρηλη χελκῆβ πυσθη mischēb. κρηλη. } GAL. Maquerreau. ITAL. *Ruffiano.* GERMAN. *Ein frauenwirt, oder hurenwirt.* HISPAN. *Al cabuete, o alcabueta.* ANGL. *A baude or merchant of hoors.* ¶ vel à leniendo, quod leniendo animos adolescentium corrumpat. *Terent. in Adelph.* Leno ego sum, fautor, pernices communis adolescentium. *Ouid. lib. 1. Amor. Eleg. 10.* Deuouet imperium tamē hæc lenonis auari. [Lenonum æmuli lanij (qui periuiri) *Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4.* Vbi sunt qui amant à lenone? *Ibid. sc. 2. a. 1.* Lenones in occultis locis profant & malè suadendo ac lustris lacerant homines. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 4.* Lenonum genus inter homines Item est vt muscæ. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 4.* Leno minuitur mihi? *Plaut. Curc. sc. 4. a. 4.* Egon vt à lenone quicquā mancipio accipiam, quibus nihil est, nisi vna lingua? *Plaut. Curc. sc. 2. a. 4.* Hic neque periuirus leno est, nec meretrix mala. [Priscianus existimat hoc nomen duobus generibus commune esse, quauis habeat fœmininum lena. [Plaut. *pseud. sc. 5. a. 1.* Eam mulierem lenonem circumducam.]

**Lenā**, næ, Appellatur ab *Vlpiano l. Palam. Digest. De ritu nuptiar.* quæ mulieres quæstuaris prostituit. { κρηλη χελκῆβ πυσθη mischēb. κρηλη. } GAL. Maquerelle. ITAL. *Ruffiana.* GERMAN. *Hurenwirtin.* HISP. *Alcabueta, o alcabueta.* ANGL. *A she baude.* Item ea, quæ alterius nomine hoc vitæ genus exercet. ¶ Item si qua cauponam exercens, & in ea corpora quæstuaris habeat, vt multæ assolent sub prætextu ministerij cauponij prostitutas mulieres habere, dicendum est hanc quoque Lenæ appellatione contineri. [Respicit ad melena. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 1.* Intimum se apud Lenam facit (supra matrem meretricis.) *Plaut. Merc. sc. 1. a. 2.* Maleuada vitij lena. *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.* Non video vidisse lenam callidiorē alteram. *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.*

**Lenūlus**, li, diminutiuum { κρηλη χελκῆβ πυσθη mischēb. κρηλη. } GAL. Petit maquerreau. ITAL. *Ruffianello.* GERMAN. *Ein hurenwirtin.* HISP. *Pequenno alcabueta.* ANGL. *A litle baude.* ¶ *Plaut. in Persa,* Ita vt occæpi dicere, lenule, de illa pugna.

**Lenūculus**, culi, aliud diminutiuum. { κρηλη χελκῆβ πυσθη mischēb. κρηλη. } GAL. Petit maquerreau. ITAL. *Ruffianello.* GERMAN. *Ein hurenwirtin.* HISP. *Pequenno alcabueta.* ANGL. *A litle baude.* ¶ *Plaut. in Pœn.* Sic deriorem ære militari tetigero lenunculum. ¶ Est & lenunculus nauigium piscatorium. { κρηλη χελκῆβ πυσθη mischēb. κρηλη. } GAL. Nauire à pêcher. ITAL. *Nauie picciola da pescare.* GERMAN. *Ein fischer schiff.* HISP. *Pequenno naua para pescar.* ¶ *Salust. lib. 1. Histor.* Indicit fortè per noctem lenunculo piscandum. *Cæsar 2. bel. Cæcil.* Horum fuga nauium onerariarum magistros incitabat: pauci lenunculi ad officium imperiumque conueniebant. *Amianus Marcell. lib. 14.* Nam solo orto magnitudine angusti gurgitis, & profundij, vel transitu arcebantur: & dum piscatorios quærunt lenunculos, vel innare temerè contextis ratibus. *Idem lib. 16.* Auido flata ventorum lenunculo se commisisse piscantis.

**Lenonūs**, a, um, Quod ad lenonem pertinet. { κρηλη χελκῆβ πυσθη mischēb. κρηλη. } GAL. De maquerreau. ITAL. *Cosa di ruffiano.* GERMAN. *Das zu dem hurenwirt gehôrt.* HISP. *Cosa pertenesciente à alcabueta.* ANGL. *Of a baude.* ¶ *Plaut. in Menach. [sc. 3. a. 3.]* Ab iis locis lenonibus. *Idem in Rud.* ne vt leno postules, Tu hic fide lenonia vt non potes: seruanda est fides. *Idem Asin.* Portitorum simillimæ sunt ianux lenoniæ. [Nō periculum est ne quid rectè monstret. B Non lenonium est. *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* In malam crucem istic ibit Iupiter Lenonius. *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Iam ego hoc ipsum oppidum expugnatum fixo erit lenoniuu. *Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2.* Cui seruitutem dii danunt lenoniam. *Plaut. sc. 1. a. 3.]*

**Lenocinium**, nij, Lenocinandi actus, hoc est, exercitium lenonis. { κρηλη χελκῆβ πυσθη mischēb. κρηλη. } GAL. Maquerelage, allechement, amadouement. ITAL. *Ruffianeria, o ruffianezzo.* GERMAN. *Hurenwirtschaft.* HISP. *Alcabueteria.* ANGL. *The practise or occupying of baudery.* ¶ *Vlpian. l. Palam. ff. De ritu nupt.* Lenocinium facere, non minus est quæ corpore quæstum exercere. Quid autè sit lenocinium facere, docet *Pl. l. Athletas. ff. de his qui not. infam.* Lenocinium facit (inquit) qui quæstuaris mancipia habuerit: sed & qui in liberis hunc quæstum exercet. [Lenocinium profiteri, & de eo. *Sueton. in Tiber. cap. 35.* Lenociniis & coloribus polluerè formam. *Senec. cap. 16. de consol. ad Heluiam.* Non ornamenta, non lenocinia verborum quærimus. *Quintil. 1. Plaut. in Epid.* Quid ergo lenocinium facio, qui quæstem habeam alienos domi? *Cic. 5. Verrina,* Pudorem & pudici-

tiam qui colit, potest animo æquo istius quotidiana adulteria, meretriciam disciplinam, domesticum lenocinium videre? Ponitur interdū pro delinimento, allecamento, illecebris, insecatione, & *γυναικ. Cic. pro L. Muran.* Vtrum Lenocinium, inquit, à grege delicatæ iuuentutis, an orbis terrarum imperium à popul. Rom. petebas? *Idem pro Sestio,* Et de vitiis illecebris, & cupiditatum lenociniis dederunt. ¶ Quandoque pro exquisitiore elegantia, & per omnes ætatis gradus venustissima, quamquam & omnis lenociniij negligens, & in capite comendo incuriosus. *Cicer. 2. de Natur. deor.* Perspicuum est enim quod compositiones vnguentorum, quod æborum condiciones, quod corporum leuocinia processerint.

**Lenocinē**, aduerbium. *Lamprid. in Commod.* Quæ gladiatorie, quæ lenocinē faceret, actis vrbis indi iuebant.

**Lenocinōr**, aris, tertia syllaba correpta, Lenocinium facio. { κρηλη χελκῆβ πυσθη mischēb. κρηλη. } GAL. Estre maquerreau, amadouer, blandir. ITAL. *Ruffianare.* GERMAN. *Hurenwirt sein.* HISP. *Alcabueta ar.* ANGL. *To exercise of the office of a baude.* ¶ Per translationem pro blandiri ponitur, siue allicere, quod lenones facere solent. *Cicer. 1. Verrinas.* Tibi seruiet, tibi lenocinabitur, minus aliquanto contendet, quæstem potest. ¶ Interdum significat gratiam conciliare. *Plin. lib. 2. Epidi. sol.* Potest tamen fieri, quamquam in his difficultatibus, libro istius nouitas lenocinetur. *Budaus. [Quintil.]* Formæ puerorum lenocinantur mangones.]

**Lenis**, lendis, scem. gener. Ouum pediculorum, capillis adhærentes: quæ postea pediculi generantur. { κρηλη χελκῆβ πυσθη mischēb. κρηλη. } GAL. Lende. ITAL. *Lenzadine.* GERMAN. *Ein liss des haupt.* HISP. *Liende.* ANGL. *A liss.* ¶ *Serenus,* Vnda maris capiti lendes deducit iniquas. *Plin. lib. 68. an.* Quo cum aceto calefacto & lendes tolluntur. *Idem l. 29. c. 6.* Lendes tolluntur adipe canino, vel asguibus in cibo sumptis anguillarum modo.

**Lenis**, lentis, Genus leguminis, folio vicæ, tribus quatuorve in siliqua granis, inter legumina minimis. { κρηλη χελκῆβ πυσθη mischēb. κρηλη. } GAL. Lentille. ITAL. *Lenticchia, lente.* GERMAN. *Ein lins.* HISP. *Lenzades.* ANGL. *A lentill.* ¶ *Plin. lib. 18. cap. 12.* Inuenio apud veteres autores æquanimitem fieri velcentibus lente. *Virgil. Georg.* Nec Palustiacæ curam spernabere lentis. ¶ Lentim pro lentem in accusatiuo frequens est apud *Catonem. ut c. 35.* Lentim in rudeto, & rubricoso loco, qui herbosus non fiet, ferit. ¶ Ante lentem augere olulam, & *περ τις γαρ αὐτὴν τὴν ληνίδα.* Prouerbiu in eos, qui spei ingentes in animo concipiunt, priusquam res ipsa teneatur. Augere polliceri quod ipse nondum habeat. Aut præpropere sibi placere, quasi iam possideat ea, quæ procul etiam absunt vt teneantur. Citatur à Cratere & à Plutarcho. ¶ *Diues factus, iam desit gaudere lente,* & *πενερα πλεῖστον, ὅτι δ' ἰδοὺ φαῖν.* Lens pauperum ac tenuium cibis est: quæ fastiditur simulatque fortuna contingit. Hinc prouerbiu in eos quibus ad vberiorum conditionem euectis fastiditio fuit ea, quæ prius inopes boni consuebant. *Ex Aristoph. [Lentis Ægyptiæ cœna. Gell. cap. 8. lib. 17.]*

**Lenticulā**, æ, Genus est leguminis, leati simillimum, sui tamen generis. { κρηλη χελκῆβ πυσθη mischēb. κρηλη. } GAL. Petite lentille. ITAL. *Lente picciola.* GERMAN. *Kein gemäss wie lins.* HISP. *Pequenno lenteia.* ANGL. *A mall lentile.* ¶ *Plin. lib. 15. cap. 11.* Folia sunt lenticulæ simillima. Græci *λενικὴ* appellant, vtex Theodoris versione annotat Hermolaus: nā lentem *λενικὴ* nominant. Vnde tritum illud Græcorū prouerbiu, *τὸ ἐν τῇ φαῖν μύρον,* sic ferè omnes vertunt, *In lenticula vnguentum.* Quod quidem prouerbiu in eos dici solet, qui nullo rerum discrimine quæ agunt dicuntve, pari nixu cuncta moluntur: quod genus homines Græci, *καυχῆλοι, ἢ ἀπειρηκῆλοι,* appellant. ¶ Lenticula etiam genus vasis est à figura leguminis dictum. Videturque id esse, quod discus appellatur apud *Dioscor. [sc. 7. p. 6. ἢ γ. gullab.]* *Plin. lib. 18. cap. 12.* Duo lentis genera in Ægypto. alterum rotundius, nigriusque: alterum sua figura: vnde vario vsu transfarum est in lenticularis nomen. Videtur autem lenticula fuisse vasis vnguentarij genus, in qua etiam significatio à sacrorum bibliorū interpretate vsurpatur. \* Quidam in hac significatione à liniendo deducunt, & aiunt esse vas olearium, ex quo reges & sacerdotis linebantur. ¶ Ab eius item vasis similitudine, in gemmis quæque lenticula appellatur, figura circa medium sui lata, rotunda, & depressa. *Plin. lib. 37. cap. 12.* Figura oblonga maxime probatur: deinde quæ vocatur lenticula: postea clypeidos. ¶ Ruus lenticulæ, maculæ sunt in corpore, quæ & lentiginis dici solent. ANGL. *A pimple, a wheelk.* ¶ *Cels. l. 6. c. 5.* Lenticulas tollunt galbanum & nitrum.

**Lenticularis**, & hoc lare, adiectiuum. { κρηλη χελκῆβ πυσθη mischēb. κρηλη. } vt, Lenticularis forma. *Apul. l. 2. Flor.*

**Lentēo**, Lentesco. Vide **LEN TV S.**

**Lentigo**, pen. prod. genitiuo lentiginis, Macula subrufa, & nigra interdum in facie, ad lētis similitudinem. { κρηλη χελκῆβ πυσθη mischēb. κρηλη. } GAL. Petite tache rousse en forme de lentille qui vient au visage ou au corps. ITAL. *Lentigine.* GERMAN. *Ein taubstuck d. p. t. y. b. s.* HISP. *Peca.* ANGL. *A freckle or litle reddish. marke in the face.* ¶ Vnde & lentiginosus. { κρηλη χελκῆβ πυσθη mischēb. κρηλη. } GAL. Lentilleux, qui est plein de taches qu'on appelle lentilles. ITAL. *Lentiginoso.* GERMAN. *taubstuckigt voll taubstucken.* HISP. *Pecoso.* ¶ *Plin. lib. 9. cap. 20. de atriplice,* Ac nisi mutata sæpe aqua conuendunt, stomacho contrarium esse, lentiginis & papulas gignere. *Idem l. 20. c. 15.* Sugillatis illinitur cum melle, & vna pasta, & aceto: lentigini nigri ex aceto.

**Lentiscūs**, Arbor est in Chio præcipue nascens, (quamquam & in Italia, & in Narbonensi Gallia proueniat) magnitudine Roboris, forbi folio, terebinthi odore, acinis, dum maturæ sunt rufis: vbi maturerint, nigris: mastichen exudans in modum gummi. { κρηλη χελκῆβ πυσθη mischēb. κρηλη. } GAL. Lentisque. ITAL. *Lentisco.* GERMAN. *Des mastixbaum/ vno in thuytschen tänden vmbecunt.* HISP. *Lentisomata.* Hæc







dam Orphei filius, qui tres filias suas virgines, Pasitheim, Theopen, & Eubulen tradidit immolandas. Cuius beneficii memores Athenienses monumentum in Ceramico exereerunt, quod Leocorion appellatur. *Autor Suidas.*

**L E O D A M A S**, penultim. corrept. gen. Leodamantis, λεοδάμας, Thasius Philosophus fuit, cuius meminit *Laertius in vita Archyia Tarentini.*

**L E O D I V M**, ducatus Iuliacenſis vibs Episcopalis: Vulgò Lutich.

**L E O G O R A S**, ρα, λεογόρας, Andocidæ rhetoris pater fuit, teste *Suida.*

**L E O N I D E S**, λεωνίδης, Lacedæmoniorum Rex fuit, ex genere Heraclidarum, qui apud Thermopylas, quum angustias aduersus Xerxem tueretur, fortissimè pugnas occubuit. Cuius cadauer Persæ, abscesso capite è cruce suspenderunt. *Autor Herodot. lib. 7.*  
**GERM.** Ein Löw der Lacedæmonier der im streit wider Xerxem vmbkommen ist. Fuit præterea Leonides Alexandri magni pedagogus: qui quum videret largè puerum thura aris ingerentem, monuit illum, vt tum demum quum thuriferas regiones tubegisset, ille modo supplicaret. Cuius rei memor Alexander Arabia iam potitus, misit ei nauim thure onustam, exhortans eum vt in deos parcus esse desineret. *Autor Plin. lib. 11. cap. 14.*

**L E O N T I C E**, λεωντική, Herba est quam Dioscorides cacaliam appellat, foliis grandibus & candidis, inter quæ semen dependet minutis margaritis simile: cuius grana quindecim in oleo macerata, atque aduerso capillo illita, porriginem tollunt. *Vide Plin. l. 35. c. 11. Omicnæ Carui agreste appellant.*

**L E O N T I O S**, λεωνίος, Gemma à Leoninæ pellis similitudine nominata, quemadmodum pardalios à similitudine pellis pantheræ. *Autor Plin. lib. 37. cap. 11.*

**L E O N T I S C O S**, λεωντίσκος, Mamertinus quidam Pyæta fuit, ex argumento Acrocherſites cognominatus, tanto corporis robore, vt summis aduersariorum manibus arripens, non prius eum desereret quàm deficientem sentiret. *Suid.*

**L E O N T I V S**, fuit quidam eximius statuarius qui Olympiæ fecit Stadiodromon aſtylon, aliâque opera quæ commemorantur à *Plin. l. 34. cap. 8.* Fuit item Leontios quidam Tripolis Lydiæ Episcopus ex Macia ortus, de qua vide *Suid.*

**L E O N T O P E T A L O N**, λεωντοπέταλον. Herba est caulem emittens dodrantalem, plurimis alis concanum, & in cacumine semina parua duo aut tria, eaque in filiquis ciceris modo: si flores punice coloris, anemoneæ similes: folia brassicæ, sed papaueris diuisura, radicibus nigris, rapæ similibus. Nascitur in aruis. *Vide Plin. l. 27. c. 1.* Vulgus à similitudine pedis Leonini *patalem Leonis* appellat.

**L E O N T O P H O N O S**, λεωντοφώνος, Exiguus est animal, in iis tantum regionibus nascens, in quibus gignuntur leones: quibus tam presens est venenum, vt gustato leontophono leo statim moriatur: vnde etiam animalculum hoc leontophoni nomen accepit. *Autor Plin. lib. 8. cap. 38.*

**L E O N T O P O D I O N**, λεωντοπόδιον, Herbula est duorum digitorum, folio paruo, angusto digitorum trium, quatuorve longitudine, hirsuto, lanosiorique: & radicem, & subcandido, in cacumine caulium capitula tanquam perforata, floribus nigris erumpentibus, semen quod oculis vix possit deprehendi propter circumdatam lanuginem. Ruellius existimat eam esse quam vulgus *cruciatam* appellat.

**L E O P A R D U S**, λέωνπαρδάλις. **GAL.** Leopard. **IT AL.** Leopard. **GERM.** Ein Leopard/ist ein grauſams thier von etnem panderthier vund etner löwin rhoben. **HISP.** Animal mezclado de leony pardo. **ANGL.** A leopard? Animal ex pardo & leana natum, iubis carens, nigris maculis Leoninam pellem distinguentibus. Nascitur in Africa, vbi propter penuriam aquarum ad paucos annes multitudo ferarum conuenit, ideo multiformes ibi animalium partus, multo se se miscentibus diuersorum generum animalibus. Vnde ortum est proverbium, Semper aliquid noui Africam afferre. *Vide Plin. l. 8. c. 15.*

**L E O S**, Orphei filius. Vide **L E O C O R I O N**.

**L E O S T H E N E S**, penultim. cor. λεοσθένης. Viri Atheniensis nomen, qui quum sponsus esset, & Lamiacum bello concitasset, in prælio interfectus est. Ob cuius amorem sponsa, Demotionis Areopagitarum principis filia, se interfecit, sicut Hieronymus contra Iouinianum testatur. *Suidas* Leontheum tradit eo in prælio, quod Athenienses aduersus Macedones commiserunt, quum multa strenuè gessisset, lapidis ictu interiisse.

**L E P T I D I U M**, λεπτίδιον. Herba est in cubitalem, eoque maiorem altitudinem allurgens, foliis lauri, sed mollioribus, & maioribus, quæ trita sinapim oleat, & piperis acrimoniam referunt. Vnde vulgus herbariorum *piperitum* vocat. Quidam etiam raphanum, quod raphano syluestri, quem armoraciam alio nomine dicunt: planè similis sit. Lepidum autem ab eff. & tu appellatur, quod παλιπιδας, hoc est, squamas & maculas faciei delect & repurget. \* Hæc herba hodie in Italia non reperitur, vt ait *Marthiolus.*

**L E P A D V S**, Vide **L O P A D V S A**.

**L E P I D O T E S**, λεπιδότης, Gemma quæ squamas piscium imitatur. *Plin. lib. 37. cap. 10.*

**L E P I D U S**, da, dum, penult. corr. In quo lepóris est plurimum, facetus, elegans, iucundus. **ΕΥΓΛ** παρὸν λαμυρὸς, κρηνηνὸς, χαερεῖς. **GAL.** Plaisant, gay, ioly, qui est de bonne grace. **IT AL.** Piacenole, graiia. **GERM.** Ist sätlich/ist bittich/angendm. **HISP.** P. N. Gracioso en donayres. **ANG.** Plaisant in talk prette, merie, that hath a good grace. **Terenti. in Andr.** O lepidum caput. *Plaut. in Miliie.* At quidem illuc ætatis qui sit, non inuenies alterum Lepidorem ad omnes res. *Idem in Aulul.* O lepidum diem. *Idem in Pæn.* Nimum lepidum mihi memoras facinus. *Idem in Epid.* Forma lepida & liberah. **[Visea amplectamur licet Lepida es. Plaut. Mof. sc. 4. a. 1.**

Quin tu te exornas moribus lepidis, cum tute lepida es. *Plaut. Mof. sc. 3. a. 1.* Vt lepida schapha selestia multum sapit? Lepidis litteris, lepidis tabellis, lepida conscriptis manu. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1.* Accepim te lepidio victu, & lepida aderat mulier. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 4.* Apud suum hospitem lepidum senem. *Plaut. Mili. sc. 1. a. 2.* Lepidus liber. *Idem Cure. sc. 2. a. 1.* Non mutit cardo, est lepidus. *Plaut. ibid. sc. 1. a. 1.* Pulchrum, probum, lepidum facinus. *Plaut. Menach. sc. 2. a. 1.* **GRÆC.** Lepidum paruis tantum in rebus dicimus, vt pote quod sit ductum. **Ποτὸν τι, λεπίδες, λεπίς** autem **λεπίδα** Pater. **[Lepidum interdum aduerbij significatione ponitur pro lepidè. Plaut. in Pæn. Lepidum eloquere. Lepidus, politus, inquit Donatus, λεπίς & λεπίδα, id est, à lamina siue squama. Plin. l. 34. Excutiuntur veluti mili squamæ quas vocant lepidas.**

**L E P I D E**, aduerb. id est, Cum lepore, facetè. **Ευφροσύνη, χαερίτως, κωλοδία, γλαφυρὰ.** **GAL.** Plaisamment, gaillardement, de bonne grace, **IT AL.** Piacenolmente, con buona gratia. **GERM.** Hois sätlich/ist/ist in vnd stebtich. **HISP.** Graciosamente en donayres. **ANGLIC.** With à good grace, merilie. **[Hoc effectum lepidè tibi tradam. Plaut. Cure. sc. 1. a. 3.** Ingenio hilari & lepidè nos accipiet, *Plaut. Mof. sc. 4. a. 3.* Lenones nouisti lepidè. *Plaut. Cure. sc. 2. a. 4.* Probe lepidè que concinnatam palam. *Plaut. Menach. sc. 2. a. 3.* Lepidè animum tentauit tuum. *Plaut. Nimis lepidè verba fecit. Idem Aul. sc. 5. a. 3.* Circunducam lepidè lenonem. *Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1.* Vt te accipiam lepidè vino, vnguentis. *Plaut. Pseud. sc. 1. n. 4.* Quicquid ago omnia, lepidè que prospere que eueniunt. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 2.* **GRÆC.** *Cicer. ad Attic. lib. 2.* Nunc sit lepidè illa **λεπιδω** radiorum. *Plaut. in Persa,* Lepidè hercle adiuuas, hoc est, eleganter, & opportunè.

**L E P I D U L E**, diminut. *Plaut. in Pseud.* Eam circunducam lepidulè.

**L E P I S T A**, λίστα, Vasis aquarij genus, teste *Festo*, idem fortassis eum eò quod Aristophanes **Λισπύ** vocat. *Var. l. 1. de vita pop. Rom. ut citat Nonius,* Lepista etiam nunc Sabinorum fanis pauperioribus plerisque aut fictiles sunt, aut æneæ. Meminit etiam *Var. l. 4. de ling. Lat.* vbi tamen malè Depesta pro Lepista in Romana conditione legitur.

**L E P O N T I I**, Populi sunt Alpini, Salassii finitimi, ex comitatu Herculis ibi relictis, quod membra haberent niue præusta. *Plin. l. 6. c. 20.* **GERM.** AN. Die wärdter so vmb das hōss d'iggebtz jentz vnd hiedtset dem gontzer wohnend/ stossend von auffgang an die hātter gegen mittag an die Metänber/ gegen nidergang vnd inſtanctie an die wualtisse vnd hēntler. \* Lepontij Rhetos habent ab Ortu, In subsus ad Meridiem, Salassios Seducòlque ad Occasum, Heluetios ad Septentrionem.

**L E P O R**, όρις, & Lepos όρις, Propriè est venustas, vrbantiaq; sermonis, facetiæ. **ΕΥΓΛ** νοβήα, κρημύθηα, χαερίτως. **GAL.** Ioluetè: bonne grace, dexteriè. **IT AL.** Piacenolezza, graiia. **GERM.** Cübungetit/ist/ist der rid. woffand. **HISP.** Gracia en donayre, dulce hablar suauiloquentia. **ANG.** Grace and delightful comelynes inſpeach and gesture. *Cicer. 7. Verr.* Lepore ac venustate affluens. *Idem de Orat.* Magnus in iocando lepos in Crasso Lepor dicendi, est ornatus, concinnitas, elegantia. *Cicer. 4. Acad.* Cuius primo non admodum probata ratio, quanquam floruit acumine ingenij cum admirabili quodam lepore dicendi, & c. **[Inest lepos ludicre in hac comædia. Plaut. prolog. Asin. & Curcul. sc. 2. n. 1.** Latini leporis, facetiæ. *Velleius.]*

**Leporarium, Leporinus**, vide **L E P V S**.

**L E P R A**, ληπρα, **ΕΥΓΛ** ληπρά, λεπρά. **GAL.** Lepre, ladrerie. **IT AL.** Lepra. **HISP.** Lepra. **GERM.** Die malyer/oder auſſig. **ANG.** Leaprie. **[Galenus, cæterisque Græcis medicis, scabiei genus est, cutem deformi obducent crusta, ab atra nascens bile, corporisque vehementer pruritu infestans. In qua significatione, Lepra vocabulo vtuntur etiam Latini. Plin. lib. 24. Lacryma vitium, veluti gemma, lepras, & lichenas, & pforas nitro antè præparatas soluit. Auicenna verò, cæteri que Arabicæ factionis, lepra vocabulum impropiè vturpant pro elephantiasi, quod morbi genus superiori multo est perniciosius: vt quod non solum cutem infestet, verum etiam carnem ipsam vsque ad ossa depascatur.**

**L E P R I V M**, λεπριον, Elidis oppidum ad Alpheum fluium, cuius incolæ dicuntur Lepriatæ. *Plin. lib. 4. cap. 5. Ptolem. l. 3. c. 16.* Est & alterum eiusdem hominis oppidum in Arcadia, cuius meminit *Plin. lib. 4. cap. 6. & Cic. l. 6. Epist. ad Att.*

**L E P S E M A N D V S**, λεψεμανδύς, oppidum Cariz. *Steph.*

**L E P T E A C R A**, λεπτέακρα, Indiæ promontorium, alias Drepanum appellatum: de quo vide *Plin. l. 6. c. 29.*

**L E P T I N E S**, penult. prod. λεπτίνης, Atheniensis orator non incelebris: qui quum liturgiæ onus ad paucos, eoque tenuioris fortunæ reduci videret, potentioribus ferè omnibus immunitate donatis, tulit legem, vt sublatò iure immunitatis, liturgiæ sumptus ex æquo à ditioribus suppeditarentur. Quam legem oppugnat Demosthenes in oratione quam aduersus Leptinè inscripsit.

**L E P T I S**, λεπτίς, *Ptolemæo*, Duarum vrbium nomen est in Africa propriè dicta, quarum minor, quæ Sarrana dicitur, inter duas Sytes est sita: cuius meminit *Sil. lib. 3.* Tebraca, tum Tyrium vulgus Sarranaque Leptis. Hæc etiam Neapolis dicitur. Vulgò *Mahometæ*. Altera quæ maior Leptis dicitur, trans Syrtim minorem sita est, ad Oeam oppidum. Vulgò *Tripoli*. De hac *Hieronymus*, In Lepti **(inquit)** vrbē semibarbara, & posita in solitudine, moris est, vt nurus altera die focrum ollam mutuo postulet. Vtriûque diuitatis meminit *Strabo lib. 17.*

**L E P T O C A T A**, λεπτοκάτα, Græco nomine dicuntur auellanæ, quæ & Ponticæ, & Heracleoticæ appellantur.

**L E P T O N** centaurium. **Μεταβόλον λεπτόν.** hoc est, centaurium minus, herba est quam *Launi* sel terra vocant, propter summam amantitudinem. Galli vocant *exacium*, eò quod potum, omnia me



dicamenta mala per aluum exigit. Plura vide apud Plin. l. 25.

cap. 6. Lepidophylōn, λεπιδόφυλον, Septima tithymali species est, in petris nascens: dicta à tenuitate foliorum, Alio nomine dendroides dicitur: app. hatur, eo quod ex omnibus tithymali generibus comestibilissimi sit. Vide Plin. l. 26. c. 9.

Lepidoragēs, λεπιδόραγες, Vuae quadam dicuntur, dulces quidem habentes acinos, sed tenues tamen & minutos: cuiusmodi sunt quas vnus Corinthiacus vulgò appellamus. Plin. lib. 14. cap. 1. Est & illa natura laticius, vt prægrandibus adhæreant per gulis parui, mites, & suauitate certantes: leporagas has vocant. Hætenus Plin. Dicitur autem sint leporagas, ab acinorum tenuitate. Nam λεπιδόραγες exiguum est, & tenuis, & γαγίς autem à Gæcis vuarum acini dicuntur.

Lepus, oris, Animal satis notum, à celeritate dictum, quæsi leuipus. [Quin. l. cap. 10. lib. 1.] [ἰσθρῖν αρτεβειθ λεγός. GALIC. Lievre. ITAL. Lepre. GERM. Ein has. HIS. Liebre. ANG. An hare.] siue vt Var. pu. at li 3. de Re ru. cap. 12. quod Æoles (vei potius Dorienis) antiquo vocabulo λεπιδόραγες vocabant, quem nos leporem. Quare non solum genus hoc nomen Latinum Lepus mutauit à Dorienis lingua qui dicunt λεπιδόραγες, sed etiam in recto casu lineamenta Latina sibi assumpsit. Virg. 3. Georg. Et canibus leporem, canibus venabere damas. Horat. Epod. 2. Pavidumque leporem, & aduenam laqueo gruem, lucunda captat præmia. Per translationem pro insani accipitur, & qui aduersas & auersas impudicus sit. Creditur enim lepori vtrunque sexum inesse, vt hæc Terent. in Eunuch. Lepus iutes, & pulpamentum quæris: quod habes (inquit Dona us) præcis in altero. Lepus etiam piscis est ex lacertorum genere, inter marina venena numeratus, præsertim in Indico Oceano, vbi vel solo tractu pestilens, vomitum dissolutionemque stomachi protinus creat: in nostro mari colore tantum lepori similis: in Indis & magnitudine, & pilo duriore. Hæc Plin. l. 9. c. 49. Lepus dormiens, λεπιδόραγες κοιμώμενος. Quadrat in eum qui quod non facit, id facere se adsumit: aut quod facit, id se facere dissimulat. Nam leporem patentibus genis dormite, cum alij permulti tradunt, tum Plin. l. 11. c. 37. id quod etiam hominibus nonnullis ait accidere, quos Gæci καρβειπείες appellant. Neque perperam dicitur & in timidus. Adagium à multis refertur. Leporem non edit. Antiquitus superstitiosè creditum est leporis pulpam conciliari formam. Lepus pro canibus λεπιδόραγες λέγειν λέγειν: subaudi periclitatur. In eos dicitur qui ob aliquam sui utilitatem in discrimen vocantur. Nam leporem non inesse & timur quod nocet, sed quod pulpamentum habet. Bone venari leporem, λέπιδόραγες πόν λεγών κωμικήτες, dicitur qui rem absurdam, stultam ac præposteram aggrediuntur. Plutarchus. Leporis vitam viuere, λεπιδόραγες βίωσι. Quid dicitur qui læpe anxij trepidi: s. viuunt, quod id animal omnium prædæ expositum, ne somnum quidem capit, nisi oculis apertis. Demost. in Æschin. [Theopompus apud Gellium cap. 15. lib. 16. ait in Bisaltia lepores biua iccora habere.]

Lé, uil, uis, li. diminutiuum. λεγυρίδιον. GAL. Leuraut, petit lievre. ITAL. Leprettino. GERM. Ein hasen. HIS. La lebrastica. ANGLIC. A little hare. Cic. 6. Verr. Si minus eiusmodi quidpiam venari poterant, illa quidem certè pro lepusculis capiebantur, patellæ, patetæ, thuribula, &c. Idem Lde Nat. deor. Si Seriphi uatus esses, nec vnquam egressus ex insula in qua lepusculos vulpeculæque læpe vidisses, &c.

Leporarium, -ij. Non tantum pro loco vbi lepores aluntur, sed etiam pro omnibus septis villæ affixis accipitur, in quibus inclusa pecudes pascuntur. λεγορῶριον. GAL. Garenne, parc ou clos à nourrir lieures ou autres bestes sauuages. ITAL. Chiusura, seraglia da nutritiui saluaticine. GERM. Ein ihergarten / ein eingestossen ort in dem man nit nur hasen / sondern auch andere iher zuecht. HIS. Biuar, lugar de liebres o otras bestias. ANG. A park, a cunningger, a warraine or any place to keep beastes for pleasure. Gell. lib. 2. cap. 20. Viuaria veteres quandoque Leporaria dixere, in quibus omnia clauderentur animalia. Varr. de Re rust. lib. 3. cap. 3. Leporaria te accipere volo, non ea, quæ tritauis nostris dicebant, vbi soli lepores sint, sed omnia septa, affixa villæ quæ sunt, & inclusa habeant animalia, quæ pascuntur. Hæc antiquiores Roboraria etiam appellari voluerunt à tabulis roboreis, quibus septa erant anti quam muro cingerentur.

Leporinūs, a, um, pen. prod. Quod est ex lepore. λεγορινός. GAL. De Lievre. ITAL. Cio che è dilepre. GERM. Hasen. HISPAN. Cosa de liebre. ANGL. Of an hare. vt, Pes leporinus, leporinus cinis. apud Plin. libr. 28. cap. 11. In leporinis, λεγορινός, carnibus viuere dicebantur, qui lautè atque in deliciis vitam agebant.

LERINA, Insula est provincie Narbonensis, adiacens eregione Antipolis. Plin. l. 3. cap. 5.

LERNE, siue Lerna, λίρνη, Lacus est in agro Argiuo, Herculis labore nouissimus, qui in eo hydram Lernæam fertur interemisse, vicina omni regioni adeo infestam, vt locum fecerit prouerbio λέρνη κακός, hoc est, lerna malorum, de malis plurimis simul in vnum congestis & accumulatis. GER. Ein see nit welt von Arros. Q. Est & fluuius eiusdem nominis per Prælias in sinum Argolicum illabens, teste Strab. lib. 8.

Lernæus, a, um, λερναίος, vt Palus Lernæa, Hydria Lernæa.

\*Lerniferus, pen. cor. Adiectiuum, λερνηφόρος, vt, venenum lerniferum. Ouid. Epist. 9.

LEROI, nis, λεροί, Insula est Gallie, Antipoli aduersa, cuius meminit. Plin. lib. 3. cap. 5.

LEROS, λερος, Insula est Carie adiacens, in mari Icario, vna Sporadum, quæ & Leria dicitur. teste Strab. lib. 10. Vulgò Lero. Insulanij, Lerij λεροι, dicuntur qui olim corruptissimis moribus fuisse perhibentur. Hinc illud Phocylide nomine circumfertur, Λίροι κα-

καλὸν ὁ πόρ ὁ δ' ἄ, Πάριος, πλὴν Πατρικαίου παρὰ Λέρος, hoc est, Lerij mali, non vnus quidem, alter verò minutè: Sed vnus est excepto Patrocle. & tamen Patrocles quoque Lerius, &c. In eos rectè dicitur, qui pariter omnes gentis vitio sunt improbi.

LETTOS, λεττώσα, Ilici caorum oppidum in Hispania Tarraconensi. Ptolem. l. 2. c. 6.

LESBOS, λῆσβος, Vulgò Metelin. GERM. Ein Insel im Ægæischen Meer. Insel in Ægæo. Insula est in Ægæo, Æolicarum vibium metropolis, quæ olim vniuersæ Troadis imperium obtinuit. Ambius eius stadiorum centum supra mille, à Borea in austrum protensa, quingenta & sexaginta stadia longitudinis habens, feraci agros, & multa materia ad classes conficiendas idonea. Vibes in ea fuerunt memorata dignæ. Mytilene qua nunc tota Insula, Mytilene vocatur, & Pyrrha sita in Occidentali litore. Fuit & Erastos, & Antilla cum portu, & Methymna. Dicta Lesbos ab urbis nomine, quæ in ea potentissima fuit: siue à Lesbō Iapeti filio, qui in eam insulam nauigauit. Ex hac Pittacus vnus ex septem Gæciæ sapientibus: item Alceus, Sappho, Theophrastus philosophus, & alij viri scientiæ clarissimi orti feruntur. Lesbos & Tenedon cepit Achilles. Ouid. 13. Metam.]

LESBIUS, a, um, λῆσβιος, vt Lesbium vitium, apud Gell. l. 13. c. 5. [Vates Lesbij, Sappho. Ouid. Eleg. 7. lib. 3. Trist.]

LESBOUS, a, um, penultim. prod. Horat. lib. 2. Carm. Lesboum refugere tendere barbaron.

LESBIDES, penult. corr. dicitur mulieres ex Lesbos, λεσβίδαι. Sappho apud Ouid. in Epist.

Lesbides infamem quæ me fecistis an atæ, Desinite ad citharas turba venire mæas.

LESSUS, us, Lugubris euulatio. { 7555 missib. 773 nekl. 7755. GALL. Pleure, esclat de deuil, lamentation. ITAL. Pianto. GERM. Ein klagts. huten vnd weinen. HISP. Endecha d llanto sobre muerto. ANGL. A bewailing, lamentation. } Plaut. in Trucul. Thetis quoque etiam lamentando lessum fecit filio. Cicer. l. de Legi. Mulierem genus ne radunto: mæve lessum funeris ergo habento. His enim verbis significatur lamentationem lugubrem in funeribus prohiberi.

LESTORI, Populi Indiæ extra Gangem, qui feri & syluestres esse dicuntur, & in specubus habitare, & coruis albis & pituacis abundare. Meminit horum Ptolem. lib. 7. cap. 2. Hodie Regnum Pego dicitur.

LESTRYGONES, siue potius LÆSTRYGONAS cum diphthongo in prima syllaba, λεστρυγόνες, Italiæ totius populi immanissimam agrum Formianum non procul à Caprea incolentes, humanæque carne vescentes. Dicitur Læstrygonas ἄπο τ' ἁγέρας, hoc est, à latrocinio: de quibus copiosius egimus suo loco.

\*Læstrygonius Adiect. λεστρυγόνος, vt, Amphora læstrygonia. Horat. 3. Carm. Od. 16. Et Rupes læstrygonia. Sil. l. 7.

LETHÆVS, λεθαίος. GERM. Ein Busch in Thon. Kist. Busch in Thon. Fluuus Asiæ ortum habens à Pactio Ephesiorum monte, & circa Magnesium urbem in Meandrum insuens. Autor Strab. l. 14. Est & Lethæus flus in Creta insula, non procul à Gortyne, Strab. lib. 10. Sunt & alij eiusdem nominis fluij, qui ab eodem lib. 14. recensentur.

Lethæus, lethale. Vide LETHVM.

Lethargus, gi, λεθαργός. GALL. Maladie qui fait dormir excessiuement & assoupit le malade en sorte qu'il lui fait oublier toutes choses. ITAL. Malattia che induce sonno, & obliuione dogni cosa. GER. Die schlafsucht ist ein solche tranckheit do elner vber die maass vnd satassen muß all r dingem vergist / vnd schlet vom sin sibe tomp. HISPAN. La enfermeda d que mata dormiendo. ANGL. A drowsie and forget full sicknesse. Est torpor, & inexpugnabilis pendè somni necessitas, cum alienatione mentis, vt inquit Celsus lib. 2. cap. 20. Plin. lib. 20. cap. 12. Præterea insaniam facere, & lethargos, & iocinosiis vitia, &c. Quidam Latine veterum dici putant: quantum Plin. in raphani medicinis veterum à lethargo distinguere videatur. Locum eundem in corpore occupat, quem phrenitis, nimium cerebrum: materiam verò habet contrariam. Gignitur enim ex abundantia pituitæ quum phrenitis ex flaua bile adfecta nascatur. Dicitur autem Lethargus (vt quidam putant) ἄπο τῆς ἀδυναμίας: hoc est, ab obliuione. Nam in eo morbo obliuio contingit omnium rerum, à pituita frigidiorè, humidiorèque cerebri refrigerante, & madeficiente, & præcipuè posteriorè ventriculos cerebri occupante, in quibus quidam memoria sedem esse volunt, quanquam verisimilius est eam per totum cerebrum esse diffusam.

Lethargia, etiam pro lethargo ponitur. ANGLIC. A drowsie and forget full sicknesse. Plin. l. 24. c. 9. Semen instillatur in lethargia & phrenesi.

Lethargi us, ca, cum, λεθαργικός. GAL. Qui est malade de lethargie. ITAL. Infermo di letargo. GER. Mit dir schlafsucht betaden. HISPAN. Que tiene tal dolencia. ANGL. That hath a drowsie and forget full sicknesse. Quis lethargum patitur. Plin. lib. 20. cap. 4. Hydropicis quoque ex aceto, & liniapi sumpti, & lethargicis. Vlturpar etiam adiuncti nominis significatione: vt lethargicus morbus. Plin. lib. 28.

LETHES, lethos, λεθηός. GERM. Ein kretischer flus d v r gassenbett brt. et aller dingen dem so darauß trinck. Nomen fluij, quem apud inferos esse poetæ tradiderunt, cuius latices si quis gustasset, omnium præteritarum rerum obliuisci voluerunt. Idcirco ἄπο τῆς ἀδυναμίας, id est, ab obliuione nomen habet. Datus est hinc fabulæ locus, morientibus omnium rerum obliuionem irrumperè. Constat autem hunc amnem in Africa circa extremum Syrtium cornu, Berenicem urbem alluere: sed ea apud omnes fama est, hunc fluum ab inferis ad ea loca inundatione prorumpere. Lucr. 8. Quam iuxta Lethes tacitus perlabitur annis, Inferus (vt fama) trahens obliuia venis.



Lethæus, thæa, thæum, ληθαῖος. Virgil. 6. Æneid. Lethæumque domos phœcias qui prænatat amnem. [Namque mei nuper lethæo gurgite fratris Pallidulum mauans alluit vnda pedem. Catul. ad Orallum. Et tua lethæis acta dabuntur aquis. Ouid. Eleg. 9. lib. 4. Trist.]

Lethum, thi, Mors, interitus. { Ληθη μῆτις, θάνατος. GAL. L. Mort. ITALIC. Morte. GERMAN. Der tott. HISPAN. Muerte. ANG. Death. } Cis. 1. de Dinin. Tamen eodem sibi letho, qui ipse interficit, percundum. Virgil. 5. Æneid. Milia multa daret letho, gementque repleti Amices. Ouid. 1. Trist. Eleg. 2. Genus miserabile lethi. De etymo, & scriptura huius dictionis, diuersi diuersa sentiunt. Prisc. putat ab antiquo verbo leo deriuari, quod veteres vsurparunt pro delco, vnde etiam sine aspiratione scribendum putat. Apuleius à luo deducit, & per e in priore syllaba scribi præcipit. Alij per antiphrasin dictum putant ab adiectiuo lætus, quod minimè sit lætum, sed omnium rerum tristissimum. Verissima tamen videtur Varius, & Festi opinio, qui λέθη, ληθη, hoc est, ab obliuione dictum putant, quod per mortem omnium rerum obrepit obliuio. Veteres enim abstinebant mortis mentione ne cogentur δυσφημῆν. Itaque abitionem pro morte dixerunt, vt Græci λέθη, & eodem modo lethum, quasi ληθη, obliuionem. Vnde etiam poetæ Lethen fluuium apud inferos esse sixerunt, cuius aquæ gustata nos omnium rerum protinus obliuisci crediderunt. [Et letho est vltimus ipse datus. Ouid. 6. Fasti. Quem letho fallax hospita pœnè dedit. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Viueret aut certè lethum sine crimine haberet Ouid. 13. Metamorph. Emortuum me mauelim letho malo. Plan. Aut. sc. 3. a. 4.]

Lethæ is, le, Mortiferum. { Ληθησιμος, κηλεος. GAL. Mortel. ITAL. Mortifero, mortale. GERMAN. Tödlich. HISP. Cosa mortal. ANG. worthy death deadlie. } Plin. lib. 11. cap. vltim. Homini non ante diem septimum lethalis inedia. Durasse & vltra vndecimum certum est. Plin. de Virus illustr. Tarquinium graui quidem, sed non lethali vulnere accepto petere: vt, & c. Virg. 11. Æneid. Qua vulnus lethale ferat. Ouid. 13. Metamorph. Qua patuit, ferro lethalem condidit ensem.

Lethaliter, aduerbium. { Ληθησιμῶς, ἀλθροῖως. GAL. Mortellement. ITAL. & HISP. Mortalmente. GERMAN. Tödlich. AN. G. Deadlie. } Plin. lib. 11. cap. 37. Oues quidem lethaliter circum renes concreto pingui.

Lethifer, a, um, Quod mortem infert, mortalis. { Ληθησιμῶς. GAL. Qui apporte la mort, qui fait mourir. ITA. Che da morte, mortifero. GERMAN. Das den tott bringet. HISP. Cosa mortal. ANG. That causeth death. } Colum. lib. 7. cap. 12. Et vt plurimi pastores affirmant, rabies arcetur, lethifer inorbus huic generi. Austri. Virg. 10. Æneid. queis tela, sagittæ Coryiæque leues humeris, & lethifer arcus.

Letho, as, Morte afficio. { Ληθησίν, θανατῶν. GAL. Faire mourir, tuer. ITA. Dar la morte, uccideve. GERMAN. Töden. HISP. Matar, dar la muerte. ANG. To kill. } Ouid. 3. Metamorph. de Cadmi sociis à serpente interemptis, Vt nemus intrauit, lethataque corpora vidit.

Leuamén, Leuaméntum, Leuátio, Vide in LEVIS. λευκίσιος, λευκισμός.

LEVÁN A, dea, quæ pueris præerat de terra leuandis: vt inquit Augustinus.

Leucacanthá, λευκακάνθα, Herba est in cacumine aculeum habens, radice cypri, quæ commanducata dentium dolores sedat. Alio nomine Rhamnus dicitur. Item carduus beatæ Mariæ, folia lactuceæ habens maculis albis confersa. Vide Fuchsium. { ANGL. Awhin. } Diosc. 1. 3. c. 11. Plin. 1. 22. c. 6.

Leucachátēs, chata, masc. gen. { Λευκαχάτης, Gemma candida ex genere Achatarum. Plin. 1. 37. c. 10.

Leucánthemis, λευκαάνθεις. Herba est quæ & Anthemis, & Leucanthemum à nobnullis vocatur: ab alijs etiam Chamæmelon, eò quod mali odorem habeat. Vide Plin. 1. 22. c. 21. Officinæ hodie Chamomillam vocant.

LEVCA THYRĒS, λευκαθύρες, teste Plin. lib. 5. cap. 7 Populi sunt interioris Libyæ, qui supra Getulos Meridiem versus primo occurrunt. Libyægyptiis proximi. { GERMAN. Die Bauffin moran. Ein vort im inneren Libya. }

LEVCA DĪA, λευκαδία, Vulgò Leucadia. Maura. Peninsula fuit contra sinum Ambracium, opera accolarum à continente abscissa, arenæque accumulatione rursus continenti reddita. vt tradit Pomp. Mela lib. 2. Hæc etiam Neritis appellata fuit. Plin. lib. 4. cap. 2. D. inde Leucadia ipsa peninsula, quondam Neritis appellata, opera accolarum abscissa à continente ac reddita, ventorum flatu congeriem arenæ accumulationum: qui locus vocatur Dioryctos. [Leucadia Oppia locus Romæ. Plan. Curc. sc. 1. a. 4.]

LEVCA GVS, vir interfectus, excussus curru, apud Virgil. li. 10.

Leucárgillium, λευκαργίλιον. Argillæ candidæ genus, quo in agro Megarico vtuntur, in humida duntaxat, frigidâque terra proueniens. { Vide Plin. 1. 17. c. 7.

LEVCA S, Leucadis, λευκαῖς, Oppidum est in Leucadia peninsula, olim Neritum appellatum, teste Plin. lib. 4. cap. 1. Quinetiam Strabo totam peninsulam, siue (vt ipse appellat) insulam (aliquando enim humano opere à continenti fuit abscissa, & rursus arenæ alluione eidem annexa) Leucadem appellat, eodem quo oppidum nomine. Leucadem (inquit lib. 10.) in insula formam redegerunt, & in eum locum transportato Nerito, qui quondam fuerat isthmus: nunc vero fretum, & euripus est, ponte in gabilis mutato nomine dixerunt Leucadem, sumpto (vt reor) à Leucate vocabulo.

Leucadiús, a, um, denominatiuum. Quod est ex Leucade insula. Ouid. in Epist. Sapphus. Tu quoque mollis Amor pennas suppone cadenti, Ne sim Leucadiæ mortua crimen aquæ. [Ouid. 5. Fasti. Tristia

Leucadio sacra peracta Deo (i. Saturno.)]

LEVCA SPIS, λευκασις, Vnus ex comitibus Æneæ, natione Lycius, vna cum Oronte in Tyrreno mari tempestate submersus. Vir. 6. Æn. Cernit ibi mæstos, & mortis honore carentes Leucaspim, & Lyciæ ductorem classis Orontem.

LEVCA TĒS, æ, penulum, productum, λευκατῆς, Promontorium est Acarnaniæ, ad sinum Ambracium, à Apollinis templo nobile: à petræ candore nomen habens. { GERMAN. Die vorgebürg an v Ambrasischen meitshoff. } Vir. 3. Æn. Mox & Leucata nimbofa cacumina montis, & formidatus nautis aperitur Apollo.

LEVCE, λευκε, Paruum oppidum in sinibus Ionæ, & Æolidis, non longè à Suyrna olim insula. Autor Plin. lib. 5. cap. 29. ¶ Est prætereà Leuce parua insula Ponti, Borythenis amnis ostio obiecta, quæ quod Achilles in ea sepultus fuerit, etiam vocatur Achillea, ab aliquibus etiam Macaron appellata. Autor Plin. lib. 4. cap. 13. ¶ Aliud item huius nominis oppidum in Italia stadiis quingentis à Tarento distans. Lucan. lib. 5. Secretiæque littora Leuce. ¶ Sunt item Leuce, in insula quinque Lesbio adiacentes, quarum meminit Plin. 1. 6. c. 32.

LEVCE, λευκε, à Græcis appellatur, quam Latini populum albam appellant. Galli à tremula frondium mobilitate Trambulam nominant. Vide infra in dictione FORVLEVS. ¶ Est item Leuce, herba mercurialis simillima, nisi quod per medium folium linea alba transcurrat: vnde & Mesoleucon appellatur. Autor Plin. 1. 17. c. 11. ¶ Est item Leuce morbi genus, quod Latini vitiliginem albam appellant.

LEVCI, Populi inter Belgas, Mediomatricibus finitimi, iaculandi olim peritissimi: idem (vt putatur) cum iis quos hodie Luxemburgenses vocamus. { GERMAN. Die Lygiburgel. } Lucan. lib. 1. Optimus excusso Leucus, Rhenique lacerto.

LEVCI PVS, λευκιπυς, Philosophus fuit Eleates, siue vt alijs placet, Abderites, Zenonis auditor, qui vniuersum quidem infinitum esse dixit, eusque partes plenum esse & ibane, omniaque fieri ex atomis sibi inuicem implicatis. Reliqua vide apud Lærtium. Meminit huius & Cic. 4. Tusc.

Leucóchrysus, λευκοχρυσος, Gemma est ex hyacinthorum genere inter aurum colorem vena candida interueniente. Autor Plin. 1. 37. cap. 9.

Leucogæa, Gemma est tota candida, quæ & Galactites, & Leucographia appellatur, lactis succo & sapore notabilis. Plin. 1. 37. cap. 10.

LECOGII, Vulgò Limeva, Colles sunt in agro Campano, inter Neapolim & Puteolos, in quibus sulphur præstantissimum effodiebatur, & creta genus optimum, quod alicæ admixtum, candorem simul afferebat & teneritatem: Fontes quoque ex his collibus erumpebant, vulneribus medicinam, dentibusque firmitatem afferentes. Vide Plin. 1. 18. c. 11. & 1. 31. c. 2. & 1. 35. c. 15.

Leucogáphis, idis, λευκογάφης, Herba quædam vtilis sanguinem excreantibus. Plin. 1. 27. c. 11.

Leucio, λευκίον, Diocorid. { GAL. L. Violette. ITAL. Viola, garafano. GERMAN. Reggettinviolen. HISPAN. El albeli blanco. ANG. The wall or stock gilofer. } Licet pro ratione etymi violam albam videatur significare, tamen & pro lutea & purpurea solet vsurpari. Neque tamen est, quod Leucioij nomine eum intelligas florem, quem in Græci, Latini violam propriè appellant: sed quem vulgus ab odoris similitudine carophyllon nominat: siue is albus sit, siue luteus, siue purpureus. Vnde Leucioion album dixit Colum. lib. 11. innuens nimirum etiam aliorum colorum esse leucioia.

LEVOOLA, Apud Plin. lib. 5. cap. 27. Promontorium Pamphylia, Lyciæ contemina. ¶ Est & insula prope Cyprum, & quidem in mari Lycio. ¶ Strabo quoque portum in Cypro vocari tradit Leucola.

Leucóma, penult. prod. huius leucomatis, λευκομα, Album dicitur, hoc est tabula illa in qua iudicum describantur nomina, & in qua singulorum annorum acta literis mandabatur à Pontifice maximo. Præstatium aliàs dicitur, & matrix. Hermolaus. ¶ Accipitur etiam Leucoma, λευκομα, pro albugine oculorum, & albo oui, quod vitellum ambit.

Leucómáridēs, λευκομαρίδες, Pisciculi exigui qui & βώνας appellantur, vt ex Speusippo annotauit Hermolaus.

LEVON, nis, λεων, Rex Ponti à fratre Oxylocho necatus, quod cum eius vxore adulterij & incestus consuetudinem haberet. Ouid. in Ibin. Aut pia te celo, dicatur adultera: sicut Qua cecidit Leucon vindice, dicta pia est. ¶ Est item Leucon λεων, genus quoddam ardeolarum, à candore ita dictum: de quo Plin. lib. 10. cap. 60.

\* Leuconium, leuconij: siue Leuconico, Tomentum dicitur. Martialis lib. 11. Culcitra leuconico quàm viduata suo. Idem lib. 14. Oppressæ nimum vicina est fascia plumæ, Accipe leuconicis vellera rafa sigis. Legitur & Lingonicis.

Leucóparýphos, λευκοπαρυφοί, Candidis vestibus indutus, nulloque pretioso fuce inebriatus. Est enim παρυφοί vestium contextus. Vnde tritum est apud Græcos prouèrbium, εὐδαι λευκοπαρυφῶς ἐστὶ τὰ βιβλῖον εὐδοκίμωνος, in eos dici solent, qui in vestium quidè sumptu frugi sunt, animi verò luxu distant. Vide Cal. Rhodig. li. 16. cap. 7.

Leucópetálos, λευκοπέταλος, Gemma quæ candorem niuis auro distinguit. Plin. 1. 37. c. 10.

LEVOPETRA, λευκοπέτρα, Vulgò Capo delle Arme, Sparimento en Calabria. GERMAN. Weissenstein ein vorgebürg zu hunderst in Italien gegen Sicilien. ¶ Promontorium è regione Sicilia in agro Rhegino, à candore nomen habens. Cic. 1. Philip. Quum autem me ex Sicilia ad Leucopetram (quod est promontorium agri Rhegini) venti deuulsi, ab eo loco conscendi vt transmitterem.

Leucóphæus, Cum diphthongo, color ex albo & fusco mistus, sub







cuius diminutio secundum paululum, siue admodum parum. *Plaut. in Pœnulo*: & quamquam bene volumus leuiter lenonibus. *Plin. in Epist. lib. 6.* Ea tamen quæ sunt pretiosiora, aut integra manent, aut leuissimè læsa sunt, id est, admodum parum. *Cic. de Nat. deor. Genæ oculis subiecta, leuiterque eminentes, id est paululum. Idè lib. 2. de Orat.* Leuiter eruditus homo, id est parum, & vix medicriter. *¶* Aliquando ponitur pro facili, patienter, siue æquo animo. *Cicer. ad Attic. Id grauer equidem, sed aliquanto leuius ferrebam.* \* Leuius pro Minus, vt apud *Hor. 2. Serm. Satyr. 7.* quanto constantior idem in vitis, tanto leuius miser, &c. Dolere leuius, *Ouid. in Ibin.*

**Leuifidus**, a, um, pen. corr. Qui facile fidem violat. *¶* *Leuifidus, & non ha ferma sede.* *G. R. Der sein glauben oder wasagen ring (id est).* *Hisp. Cosa de mala y liuiana fe. ANGL. Light of faith.* *¶* *Plaut. in Persa,* Omnes sunt lenæ leuifidæ.

**Leuipes**, pen. corr. huius leuipedis, omnis generis: Celer, & pedibus leuis. *¶* *Leuipes, G. A. L. Qui est leger de pied, qui va tost. I. T. A. L. Che ha i piedi veloci.* *GER. Ding auf fuf.* *HISPAN. El que ha los pies ligeros.* *ANG. Light of foot.* *¶* *Var. 3. de Re rust. cap. 12.* Ælius putabat ab eo dictum leporem à celeritudine, quod leuipes esset.

**Leuifomnus**, a, um, Quod leui somno est. elegans canum epitheton qui leui somno premuntur. *¶* *Leuifomnus, G. A. L. Qui est aise à se ueiller, de leger somne.* *I. T. A. Che ha il somno sottile.* *GERM. Leuifomnus.* *HISP. El que ha el sueno ligero y sutil.* *ANG. That sleepeth nos deeply, easie to waken.* *¶* *Lucr. lib. 5.* Et leuifomna canum fido cum per tectore corda.

**Leuo**, uas, pen. corr. In altum tollo, eleuo, extollo, eueho. *(NUN) nase* *¶* *Leuo, G. A. L. Hauffer, Leuer en haut. I. T. A. L. Leuare, alzare.* *GERM. Aufstecken, aufheben.* *HISPAN. Alzar.* *ANG. To lift up on high to mak light, to diluer and tak away.* *¶* *Liu. Mox aqua leuata vento, quum super gelida montium cacumina concreta esset.* *¶* Interdum est auferre. *Virg. 2. Æn. atque arcta leuari, Vincula iubet Priamus.* *¶* Interdum exonerare & quasi releuari, *Virg. 9. Elog. Ego hoc te fasce leuabo, cum datiuo, Plaut. in Mil. Leuandum morbum mulieri video. (Mœsta corda leuat tempus. Ouid. Eleg. 6. lib. 4. Trist. Nec siccam Getico fonte leuare sitim. Ouid. Eleg. 8. lib. 4. Trist.)* *¶* Interdum extenuare, minuerè, *uoluer. Virg. 1. Æneid. Nostriumque leues quæcunq; laborem. [Illa meos casus aggrauat, illa leuat. Ouid. Eleg. 7. lib. 3. Trist. Nec mala tam longa nostra leuata mora. Ouid. Eleg. 7. lib. 3. Trist. Iure Deus igitur veneror mala nostra leuantes. Ouid. 1. Ele. lib. 4. Trist. Auger, aut leuat Inuidiam persona. Velleius. Tristia quo possum carmine fata leuo. Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist.]* *Plaut. in Epid. Virgini pauperculæ, Turæque matri me leuare paupertatem, Cicer. pro Milone, & pro Corn. Balbo, Gaditani populum Rom. in caritate, frumento suppeditato leuauerunt. Aliquando pro recreare & relaxare animum. C. in Catone, Et corpora quidem defatigatione, & exercitatione ingraueleunt, animi autem se exercere leuantur. [Et inueos luna leuarit equos. (i. equos fessos recreare.) Ouid. 4. Fast. Me quoque Musa leuat ponti loca iussa petentem. Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.]* *¶* Ad corporis Leuationem transtulit. *Plin. lib. 18. cap. 4. Leuatur illic percussus à pœna. Leuare opinionem. Cicer. de Ami. Qui hac opinione non modò verbis, sed etiam opere leuandi sunt.* *¶* Aliquando ponitur pro curare, siue sanare. *Plin. lib. 7. cap. 2. Crates Pergamenus in Helleponto circa Parium genus hominum fuisse tradit, quos Ophiogenes vocat, serpentum ictus cõtractu leuare solitos. [Nullus Apollinea qui leuat arte malum. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Et mala vix vlla parte leuanda leuas. Ouid. Eleg. 4. lib. 3. Trist. Et aliquod fatale malum per verba leuare. Ouid. Eleg. 1. lib. 5. Trist. Vulnere qui feris facta leuare velit. Ouid. Eleg. 2. lib. 5. Trist.]* *¶* Item leuare tempus (i. ludere.) *Gellius cap. 13. lib. 18.]* Annonam leuare, est Populum leuare, frumento suppeditato in caritate annonæ. *Liu. 6. bell. Punis, Plagam leuare, vel insectas partes de arborè: hoc est, auferre tenuissimas partes quæ post incisuram remanserunt, ne infectioni noceant. Colum. varus in locis. Leuare tributum alicuius agri, Reditus illius capere. Vlpian. in l. forma § si verò. ff. de censibus, Agri enim tributum in eam ciuitatem debet leuari, in cuius territorio possidetur.* *¶* Composita huius verbi sunt, Alleuo, eleuo, releuo, & subleuo, de quibus suis locis.

**Leuaffo**, Antiquum verbum pro Leuo, sicut abiuraffo, pro abiuro. *Cicer. de Senectut. ex Ennio, O Tite si quid ego adiuto, curamve leuaffo.*

[Leuatiõra & leuiõra. *Gell. cap. 8. lib. 17.]*

**Leuaffo**, Leuamen, mitigatio, consolatio, animi remissio, & relaxatio, aberratio à dolore, solatium. *¶* *Leuaffo, G. A. L. Allegement. I. T. A. L. Alleviamento. GERMAN. Einichtering in trost. HISPAN. El aliuio. ANG. An easing of paine or sorow.* *¶* *Cicer. ad Attic. lib. 12. Leuatio quædam est: si minus doloris, at officij & debiti. Idem 1. Tusc. Quæ leuationem habent ægritudinum.*

**Leuamén**, inis, Leuatio, Leuamentum. *¶* *Leuamén, G. A. L. Soulagement, allegance, soulas. I. T. A. Alleviamento, alleggiamento. GER. Einichtering in trost. HISPAN. El aliuio. ANG. An easing or diminishing of paine.* *¶* *Cic. ad Attic. lib. 12. Quod si esset aliquod leuamen, id esset in te vno. Virg. 3. Æn. genitorem omnis curæ, califfque leuamen, Amitto Anchisen.*

**Leuaméntum**, ti, Leuamen. *ANG. An easing of paine or sorow.* *¶* *Cicer. 5. de Finib. nos autem non solum beatæ vitæ istam oblectationem videmus, sed etiam leuamentum.* *[Senec. cap. 8. de Consol. ad Polyb. & cap. 12. de Consolat. ad Martial. Et Gellius cap. 4. lib. 12.]*

**Leuor, Leuus, Vide LAIUVV**

**L E V P H A N A**, *Oppidum est Germaniæ in climate magis Septentrionali. Ptol. 2. c. 11.*

**L E V T Y C H I D E S**, *αδρυχιδης, Vir Lacedæmonius fuit, Menaris filius & inimicus Demarati, quem à Cleomene adiutus regno expulit, & in locum eius Spartanorum rex creatus est. Verum quum acceptæ contra leges pecuniæ in ius accerseretur, Tegeam profugit, vbi & diem suum obiit. Vide Herodot. lib. 8.*

**L E X**, Dicta putatur quod publicè legatur, vt omnibus nota sit, & ab omnibus obseruetur. *¶* *Lex, G. A. L. Ley, or- donnance, constitution. I. T. A. L. Legge. GER. Ein gesetz. HISP. La ley. ANG. A Law writen.* *¶* Hanc quidam definiunt esse generale iustum populi, aut plebis rogante magistratu, & hoc duntaxat in libera ciuitate. *[Lex quid, Gell. cap. 20. lib. 10. Lege denunciare testimonium. Quintil. Lex quæ vetat, semper potentior, quàm quæ permittit. Cupiditates prius naturæ, quàm vt leges morbi, quàm remedia. Linius lib. 34. Ad omnem legem exacta innocentia (id est, normam) Senec. cap. 3. de Consol. ad Polyb. Qui neque leges, neque æquum bonum vsquam colunt. Plaut. Menach. sc. 2. a. 4. Vt vales legem nobis imponite. Plaut. Asin. sc. 3. act. 1. Leges vt conscribantur quibus se populus teneat. Plaut. ibidem scen. 3. act. 3. Vis me cogis, lege agito mecum. Plaut. Merc. sc. 5. act. 2. Fam mihi des vxorem vt leges iubent (compressam ducere sup.) Plaut. Aut. sc. 6. a. 4. Lege barbarica (i. Romana) Ius meum persequar (de coitionibus veteris) Plaut. Capt. sc. 3. a. 1. Vt reliquit, sic relinquendus erat legem sibi dixerat. Ouid. 13. Metam.]* *¶* Quinetiam regum & principum iussa leges dici coepit, præsertim Imperatoris, postquam in eum populi Romani maiestas translata fuit. Rogabat magistratus populum, quod constituenda esset, populus iubebat. Id iustum si generale erat, & ad omnes pertinens lex dicitur: si ad singulos ciues spectabat, priuilegium est. *Cic. 1. de legib. sic legem definit, quod si ratio summa, iusticia in tratura quæ recta sua deat, prohibeatque contraria. Legum appellatio, Leges duodecim Tabularum, Senatusconsulta, Plebiscita, Edicta Prætorum, Decreta Principum, Legitimæ actiones, interpretationes prudentium, & alia id genus continentur. Legis virtus est imperare, vetare, permittere, punire. Dicimus eleganter, Lege agere cum aliis: quod aliter dicimus, Actionem intendere in iudicio, siue iudicio experiri. Plaut. in Autul. Lege agito mecum, molestus ne sis, & cœnam coque.* *¶* Interdum lege agere, est exequi sententiam à iudice latam, siue iudicis iustum peragere: vt si iudex sententiam tulerit, vt qui vineti sunt, virgis cadantur, deinde securi feriatur & lictori dicat Iudex, Lege age, hoc est, exequere sententiam. *Liu. de Campanis, lib. 26. Flauius acceptas literas, neque resolutus, quum in gremio reposuisset, præconi imperauit vt lictorem lege agere iuberet, id est, vt de damnatis supplicium sumeret.* *¶* Legibus aliquem soluere, pulchre etiam dicitur, quod nunc *Dispensare* vulgus vocat. *Liu. 10. ab Vrbe, Tribuni plebis nihil id impedimento futurum aiebant, sed ad populum laturos, vt legibus soluere- tur. Is legibus solui dicitur, cui speciali priuilegio conceditur, vt legibus parere non teneatur. Cic. Philipp. 11. Qui ex ædilitate Consulatum petit, legibus soluatur.* *¶* Legem ferre, est populo aliquid proponere, rogareque velint id ita vt recitatum fuit ratum esse, & pro lege habere. *Cicer. post reditum, Legem Tribunus plebs tulit ne auspiciis, &c. ¶* Condere leges, est leges perscribere. *Cicer. de legib. Constat profectò ad salutem ciuium, ciuitatisque incolumitatem vitamque omnium quietam, & beatam conditas esse leges. Vnde Conditores legum dicuntur, quos legislatores appellamus, νομοδωται, quales apud Athenienses fuerunt Draco & Solon: apud Lacedæmonios Lycurgus: Romæ Decemviri. Pro eodè etiam dicimus, Componere leges, constituere leges: sancire leges, dare leges, imponere leges, scribere leges, abrogare, tollere, reficere, antiquare. ¶* Lex quoque pro conditione ponitur. *Plaut. in Asin. [sc. 1. a. 4.] Agedum, istum ostendè quem conscripsisti syngraphum inter me, & amicam, & lenam: leges pellege. ¶* Dicimus & Hac lege, siue ea lege, id est, hac conditione, siue hoc pacto, siue hoc iure. *Cicer. 3. Tusc. Ea lege nos esse natos, vt nemo in perpetuum esse possit expers mali. Terent. in Eunuch. Verùm heus tu, lege hac tibi meam astringo fidem. [Semper tibi promissum habeto hac lege dum superes datis. Plaut. Asin. sc. 3. a. 1. His legibus ducas vxorem. Plaut. Aut. sc. 3. a. 1. An non despondes filiam? E. Illis legibus. Plaut. Aut. sc. 4. a. 1. Quasi fundum vendam meis addicam legibus, (paulò antè dixerat, nisi quis meliorem conditionem afferat.) Plaut. Capt. sc. 2. a. 1. Dabo ei talentum, sed ea lege, vt, Plaut. Most. sc. 1. a. 2. Legem suam secuta natura (mox, conditionem) Senec. cap. 10. de Consol. ad Polyb. In hac legem datus vt moreretur. *Ibidem. H. c. epulis leges hospitioque dedit. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Æquis condicionibus & iustis legibus bellum cõponere. Velleius. Lex orandi Demosthenes. Quintil.]* *¶* Accipitur item lex pro norma, siue regula. *Cicer. 3. de Orat. Hanc igitur, Crassus inquit, ad legem cum exercitatione, tum stylo qui & hoc maxime ornat, ac limat, formanda vobis oratio est. Idem in Orat. Quod etiam difficilior est oratione vt quàm versibus, quod in illis certa quædam & definita lex est, quam sequi oportet. ¶* Lex Cornelia, quam Cornelius Sylla dictator tulit aduersus falsarios, cuius pœna erat in liberum, deportatio, & bonorum omnium publicatio in seruum, capitis supplicium: vt docet *Martianus l. 1. ff. ad leg. Cornel. de falsis.* *¶* Lex Lepidiana, quam Lepidus tulit: quæ & sumptuaria dicta est, quod cœnarum sumptus restringeret. *¶* Lex Licinia, lata est à Publico Licinio Crasso diuite: cuius ferenda tantum studium ab optimatibus impensum est, vt Senatusconsulto iuberetur, vt ea tantummodo promulgata, antequam tribunodino confirmaretur, ita obseruaretur ab omnibus, quasi iam populi sententia comprobata esset. Huius legis summa erat, vt Calèdis, Nonis, Nundinis, liceret cuique in dies singulos duntaxat triginta asses edendi causa columere: cæteris verò diebus ne amplius*



apponeretur quam carnis arida pondo tria, & falsamentorum libra, & quod ex terra, vite, arborum natum esset. Lex Municipalis, quæ unaquæque vrbis sibi priuata constituit. Lex Orchia, prima omnium de cœnis lata ad populū fuit, quam tulit Orchius Tribunus plebis de Senatus sententiâ, tertio post anno quæ Cato Censor fuerat. Hæc numerum tantum conuiuiarum præscribebat, iubebatque vt patentibus ianuis cœnaretur, quod observatio eius videri posset. Lex plagiarum, quæ aduersus plagiarios erat lata, hoc est, qui puniebantur si qui aliena mancipia ad fugam incitabant, vel fugitiua receperant. Vide PLAGIUM. Lex Satyra siue satyra, dicebatur quæ vno rogatu multa simul cõprobabat, quasi saturata & multis legibus grauida. Lex tabellaria, suffragia scribere non permittebat, sed puncto notare iubebat. Lex & regio, Admonet prouerbium, feruendum & obsecrandum esse moribus regionis in qua verferis. Lex Lege de ficiariis commisit. Quintil. (i. In legem.) Ne legi fraudem faciant talarum. Plaut. Merc. sc. 2. a. 2. Item, legibus eripere reum. Suet. in Aug. cap. 56. Sub lege venundare. Ibid. cap. 21. Lege in æs incisa, & in ærarium condita. Suet. in Cas. cap. 28. Leges quasdam mortales Linius lib. 34. Lex in manibus, id est, lege manuum, id est, lege manuum res vi geritur, non ex præscripto legum. Æschin. contra Timarch. Quod Cicer. ait 3. de Legib. magistratum esse legem loquentem, legem autem mutum magistratum, persimile eius est quod de pictura & poësi dictum Simonidi tribuitur: picturam esse legem poësim, poësim autem præturam loquentem. F. Victor. Leges in seidebantur antiquius in æs, vel etiam in marmore, quod perpetuæ essent, & in Capitolio vel loco aliquo publico figebantur, vt omnibus apertæ essent. Cicer. variis in locis. Qui in Orat. pro Flacco, legum ferendarum morem sic breuiter describit: O morem (inquit.)

Legislator, totis, Legis scriptor, qui legem scripsit, & ad populum tulit. PPRIMO mechekék. GAL. Legiflateur, qui fait loy ou ordonnance. ITAL. Colui che fa la legge. GER. Ein gesetzgeber. HISP. El que haze o da la ley. ANG. A law maker or giner. Dicitur etiam legum iator, & leparatim iator legum, vel iator legis, & legum scriptor. Linius 4. bell. Maced. Noster legum iator non in paucorum manu Reimp. esse voluit. Cicer. 4. in Catul. Latorem legis Sempronæ iussu populi pœnas Reipub. dependisse. Legum iator cur dictus sit Parrhasius. Vide apud Quintilianum.]

Legifer, i, Legiflator. PPRIMO mechekék. GAL. Legiflateur. Ouid. 3. Amor. Eleg. 9. Opravit Minos similes sibi legifer annos.

Legifera, fœmininum. PPRIMO mechekék. GAL. Legiflateur. Virg. 4. Æneid. inactant de more bidentes Legifera Cereri, Phœbòque, pat. ique Lyxo.

Legirupã, legirupã. Legi perfractor, qui legem frangit. PPRIMO mechekék. GAL. Rompeur & violateur des loix. ITAL. Uomo che rompe leggi, conditioni, patti. GER. Ein gesetzbrecher. HISP. El que quitra la ley. ANG. A breaker of the laws. Plaut. in Pseud. [sc. 2. a. 4.] Impudice, scelestè, verbero, bustirape, furcifer, focifraude: parricida, sacrilege, periure, legirupã, perniciës adolescentum. (de Lenone.)

Legirupio, onis, Qui rumpit leges. PPRIMO mechekék. GAL. Violateur, infracteur de loy. ITAL. Lo istesso. GER. Ein gesetzbrecher. HISP. Quitador de ley. ANGLIC. A breaker or violator of the laws. Plaut. in Rudent. Iube modò accedat propè hunc legirupionem.

Legitimus, a, um, Quod est æquum, iustum, conueniens, lege, more atque instituto maiorum factum. PPRIMO mechekék. GAL. Legitime, selon la loy. ITAL. Legittimo. GER. Ein gesetzlich ordneter nach schriftlicher beschreibung des gesetzes. HISP. Iusto y hecho por ley. ANG. Lawfull, according to the laws. vt, Vxor legitima. Martial. lib. 5. Quæ legis causa nupti tibi Lælia Quinte, Vxorem potes hanc dicere legitimam. Ouid. 10. Metam. Ergo legitima vacuus dum coniuge lectus, &c. Ætas legitima ad petendum consularum, Liu. 5. bell. Pun. Amor legitimus. Ouid. Epistol. 13. Legitimo quique merebat equo. Ouidius tertio Fast.]

Legitime, aduerbium, Rectè, iustè ex lege. PPRIMO mechekék. GAL. Legitimement. ITAL. Legitimamente. GER. Nach dem gesetz ordentlich. HISP. Legitima y iustamente. ANGLIC. Lawfully. Cicero 3. Offic. Iustè & legitime imperanti. Idem pro A. Cecinna, Is qui legitime procurator dicitur. Cuius contrarium est illegitimum. Vnde legitimi filij qui secundum legem nati sunt.

Legule us, leguleij, Qui legum studia sectatur, seu versatur in legibus. PPRIMO mechekék. GAL. Legiste. ITAL. Colui che studia nelle leggi, leggista. GER. Ein gesetz gelehrter / etner der gesetz annehmpt. HISP. Letrado y docto en las leyes. ANG. A lawyer, a fopper in the law. Cicero. 1. de Orat. Ita & tibi Iurifconsultus per se nil nisi leguleius quidam cautus videtur, & acutus præco actionum, cantor formularum, anceps syllabarum.

Legalis, le, Quod ad legem pertinet. PPRIMO mechekék. GAL. De la loy, des appartenances de la loy. ITAL. Pertinente à lege. GER. Das zu dem gesetz gehöret. HISP. De ley o pertenesciente à la ley. ANG. Of or belonging to the law. Quintilian. lib. 3. cap. 10. Aliquando etiam incidere possunt legales tractatus in priuata maxime consilia.

Lexis, huius lexeos. מילאב. GAL. Parole, diction. ITAL. Vocabulo, voce. GER. Ein wort. HISP. palabra. ANG. Speath, a word. Dicitio. Cicero 3. de Orat. Quam lepidè lexes composæ vt tessellæ omnes Arte pavimento atque emblemate vermiculato. Ex Poëta quopiam veruisto.

Lexovis, Lexovis, Gallie Lugdunensis populi, apud Ptolem. lib. 2. cap. 8. quos Cæsar Lexouios vocat. Horum metropolis erat Neoma-

gus, vulgò Lysetus.

L . ante I

LIB. In notis antiquorum, libertas, vel libertus, vel liberti. LIB. LIB. Q. POST. Q. EOR. libertis, libertatibusque posterisque eorum. L. I. D. A. C. lex Iulia de adulteriis coercendis. L. I. D. A. G. Lex Iulia diui Augusti. L. II. locus iniuriæ. L. II. Q. locus iniuriæ Quiritum. L. IMPL. locus imperialis. L. II. F. locus inter fines. L. ITR. literæ. L. IV. REP. lex Iulia repetundarum. LL. Lælius. L. L. Lucij libertus, vel Lucij liberti, vel Lucius libertus, vel Lini libertus, vel laudabiles loci. L. L. L. Lucij liberti locus. L. L. L. M. M. lacerat lacertum Largij mordax Memmius vel Menius. L. L. Q. E. libertis libertatibusque eorum. L. LV. C. Q. F. Lucius Luceius Quinti filius. L. M. Lucius Muræna vel Muræna, Locum monumenti, vel locum mortuorum. L. M. A. N. Lucius Manlius. L. M. D. locus mortuis dedicatus, vel locus manibus dicatus. L. M. E. lex mecum est. L. M. V. Lucius Muræna. L. N. Latini nominis. L. N. N. F. Lucius Nonius Faustinus.

Liba, sunt foramina quæ in summo mali recipiunt funes. Libadion, ἡ λιβάδιον. Herba genus quæ nostris vulgò Centaurion minus appellatur, inde nomen habet, quod fontibus & locis irriguis gaudeat. Nam Græci fontium scaturigines λιβάδιον appellant. Plin. lib. 25. c. 65.

Libamên, Libamentum, Vide LIBO.

LIBANIVS, λιβανός, Nomen sophistæ Antiochi, qui floruit Iuliani apostatæ temporibus, vsque ad Theodosium seniore. Discipulus fuit Diophanti. Scripsit encomium Constantij Cæsaribus, & alterum Iuliani: præterea Progymnasmata Rhetorices, & epistolas quasdam. Suidas.

Libanochros, λιβανόχρως, Gemma quæ thuris similitudinem ostendit, & succum mellis. Plin. lib. 37. c. 10.

Libanotis, penult. corr. λιβανώτις. ANGL. Rosmary. Frutex odorem thuris habens, qui rosmarinus appellatur. Plin. lib. 19. cap. 12. Libanotis radicem habet olusatris, nihil à thure differentem. Vtus eius post annum stomacho saluberrimus. Quidam eam alio nomine rosmarinum appellant. Haecenus Plinius. Eius tres sunt species, quas vide apud Dioscor.

LIBANOTVS, λιβανός. ITAL. Medio orno lebeche. Fland. Zuydwesten zuyd. Ventus flans inter Liba, (hoc est, Africum) & Notum. Plin. lib. 2. c. 47.

LIBANVS, penult. corr. λιβανών. λιβανός. GER. Ein berg in Syrien so isthène Cederbaum getragen hat. Syriæ mons, à Sydone Phœnicen oppido, vsque ad Syrtim vrbem Syriæ Cœles extendens, centum quinquaginta stadiorum longitudine. Huic ex aduerso obtenditur Antilibanus, valle tantum interiecta, olim muro illi coniunctus. Inter duos hosce montes Orontes fluuius oritur, teste Plin. lib. 5. cap. 19. c. 22. Libanus item quæ & Dendrolibanus, dicitur frutex sine arbutula thurifera, ita dicta (vt Poëta fabulantur) à muene quodam Assyrio eiusdem nominis, in hunc fruticem conuerso. Hinc etiam ipsum Græci λιβανός appellant.

LIBARNVM, λιβάρνιον, Ptolomæo, Libarna Plinio, Oppidum Italiæ sub Apennino situm non procul à Dentona. Ptol. lib. 3. c. 1. Plin. lib. 3. cap. 5.

Libatio, Vide LIBO.

Libella, Vide LIBRA.

Libello, Libellus, Vide LIBER priore correpta.

Libens, Libenter, Vide LIBER.

[Libentia Dea. Vide Liber.]

LIBENTINA dea, Venus seu Proserpina. August. lib. 4. de ciuitate Dei. Neque enim audent aliquas partes sub nomine deorum vel dearum Cloacina tribuere: aut Voluptas, quæ à voluptate appellata est. vt Libentia, cui nomen est à libidine. Huius meminit & Cicero. 2. de Nat. deor.

LIBER, priore prod. in genitiuo Liberi, penult. corr. Bacchus siue Dionysius, δῖος βακχος, vini repertor. GER. Der Gott Bacchus ein finder des weins. Multos autem fuisse Liberos, siue Bacchos, Dionysios ostendit Diodorus quorum longè celeberrimus est, qui ex Semele Ioue genitus fertur, quem tertium fuisse autumant, & Thebis Bœotias natum, qui Liber appellatus est à liberando: nam libertatis deus est: siue quod Bœotias vrbes liberas fecerit (in se enim, vt inquit Plutarchus pro Bœotia libertate pugnavit) vel quia vinum curas soluat, & mentem ab illis liberet: seu quod vino vsi, liberè loquuntur. Fiunt autem plerique ebrietate petulantiores, Senec. lib. de Tranquil. vita. Liberum appellatum dixit, non ob licentiam linguæ, sed quia liberat seruitio curarum animi, & tristitiæ medetur. Varro à labendo deducit, quod lubrica mens ebrj quod iuber prolatur. Augustinus docet Liberum vocari, quod mares in coeundo per eius beneficium emissis seminibus liberentur. Hoc idem dicunt in sceminis agere Liberam, quam etiam Venere[m] putant. Interdum Liber vsurpatur pro ipso vino: sicut Ceres pro frumento. Salve liberi lepos. vinum. Plaut. sc. 2. a. 1. Liber lepidus vini pollens. Ibid. Terent. in Eunuch. Sine Cerere & Baccho friget Venus. Liber etiam dicitur Sol: quia liberè per ætrem vagatur. Virgilius lib. 1. Georgicor. vos ô clarissima mundi Lumina, labentem cælo quæ ducitis annum, Liber & alma Ceres.

[Liberia Dea, Ariadna. Ouid. 3. Fast.]

Liberalia, orum, Liberi festa, quæ apud Græcos dicuntur λιβηρία. Nanius, Libera lingua loquuntur, ludis liberalibus. Cicero. ad Cornis. lib. 12. Liberalibus literas accepi tuas. Idem ad Attis. Liberalia tu accusas? Liberaliorum periphrasis. Ouid. Eleg. 4. lib. 5. Trist.]

Libera, rum, Sui iuris in sua potestate. Seruus ἡ βαναφασχί. i. d. d. GER. Libre, franc. ITAL. Libero, non seruo. GER. Frey. HISP. Libro de seruidumbre. ANGL. Free, at libertie, not bounden.]







haeent enim seruilis ministerium. \*Liberales iocii, id est, libero quodam animo pronuntiat. Plin. in Paneg. Sed benigna inuitatio, & liberales iocii, & studiorum honor, &c.

Liberalitas, Munificencia. [A Libero patre videtur deducta apud Valer. Max. c. 1. l. 5. Inuitio.] { נדבבות נדבבות נדבבות. } Liberalitas, Magnificencia. G A L. Liberalitas, honeste largesse. I T A L. Liberalità, magnificencia. G E R. Freigebigkeit. H I S P. Liberalidad, franqueza. A N G. Liberalite, bonitie, freehart in zeuing. } Cicer. 5. de Fimbriis. Nam quum ita nacti factique sumus, vt & agendi aliquid, & diligendi aliquos & liberalitatis, & referenda gratia principia in nobis contineremus, &c. Idem 1. Offic. Iustitia est coniuncta beneficencia, quam eandem vel benignitatem, vel liberalitatem appellare licet. Liberalitas (vt inquit Speusippus) est habitus qui in quaerendis, erogandisque pecuniis decorum seruat. Hoc est, decens & moderata acquisitio, & erogatio pecuniae, avaritia & prodigalitate extremis tanguam finibus circumscripita. Nam si non tantum, quantum oportet, tribuas, avaritia oritur: sin excedas in dando modum, & desque plus quam oportet, & cui non oportet, & quando, & qua causa non oportet, in vitium laberis prodigalitate. Aliquando ita accipitur liberalitas, vt seruilis meiui opponatur. Terent. in Adelphi. Pudore & liberalitate liberos retinere satius esse credo quam metu. \* Quo Terentij loco sic Donatus, Pudore, ad filios reulit, liberalitate ad parentes. Argumentum a coniugatis: Liberalitate regendi sunt, propter quod liberi dicuntur. Liberalitatem autem bonitatem dicit.

Liberaliter, Large, munificē, indulgenter, liberē, splendide. { נדבבות. } G A L. Liberalement, franchement. I T A L. Liberalmente, magnificamente. G E R M A N. Freigebig. H I S P. Liberalmente, francamente. A N G L. Liberalite, bonifullie. } Cic. 4. Verr. His porro, qui successerunt, vehementer istius cupidit: liberaliter existis cibariis tractati, non minus acres contra me fuerunt. Cic. 3. de Fimbriis, esseque hominis ingenui, & liberaliter educati, velle bene audire a parentibus. Liberaliter eruditus is dicitur qui optimis artibus institutus est. Cicer. 2. Tuscul. Sed si possumus, eos excitemus, qui liberaliter eruditi, adhibita etiam disserendi elegantia, ratione & via philosophantur: Sic Liberaliter instructus, apud Casarem lib. 3. bell. Ciuil. Liberaliter seruire, id est, alacri animo, libenter obsequendo. Terent. in Andria, Propterea quod seruiebas liberaliter. [Liberaliter respondere, & liberaliter appellari. Cas. 3. de bell. ciuili.] Item pro indulgenter, vt apud Sallust. Exercitum quem in Asia ductauerat, luxuriose, nimisque liberaliter habuerat. Cuius contrarium est Illiberaliter, de quo suo loco.

Liberi, orum, plur. tantum numer. Dicuntur filij vel filiae: quauis etiam liberorum appellatione vnici filius, & vnica filia intelligatur. { בני בני. } G A L. Enfans, ou enfant. lignee. I T A L. Figliuoli. G E R M A N. Kinder. H I S P. Los hijos. A N G. Children. } Caius in l. Non est ff. de verborum signific. Non est sine liberis, cui vel vnus filius, vnave filia est. Terent. in Heeyr. Qui illum decrerunt dignum, suos cui liberos committerent. Sic & Cicer. En cui tuos liberos committas, quum de vno ageret. [Liberi liberæque? Liuius 3. ab Vrbe. Liberos quærendorum causa ei vxor data est. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Gell. cap. 3. l. 4. Quod tibi sempiternum salutare sit liberis procreandis volo te vxorem ducere. Plaut. Aul. sc. 3. a. 1.] Olim tamen in vsu erat nominatiuus singularis, liber, pro filio. Catul. in Argon. Optauit genitor primæui funera gnati, Liber vt in nuptæ potiretur florenouerca. Item nepotes & pronepotes, cæterique ex his descendentes, Liberosum appellatione continentur. Paulus ff. de Gradib. affin. l. Iuriconsult. Liberi, inquit, vocantur vique ad trinepotem. Callistratus l. Liberosum. ff. de Verborum signific. Liberosum appellatione nepotes, & pronepotes, cæterique qui ex his descendunt, continentur. hos enim omnes liberorum appellatione lex duodecim Tabularum comprehendit. Similes patri liberi, Seneca in Medea. Parere liberos. Idem Thebaid. Procreare liberos. Quintil. libr. 3. cap. 8. Auctus liberis. Tacitus lib. 3. Tanquam auctus liberis Drusus domum Germanici magis virgeret. Dare operam liberis, est procreandorum liberorum causa cum vxore rem habere. Cicer. 1. Offic. Liberi dare operam re honestum est, nomine obscœnum. \* Liberi dicti sunt a libertate regendi, vt ait Donat. [Item de brutis. Lanij concinnant liberis orbibus oues. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.]

Libertus, Qui quum esset seruus, factus est liber: ita dictus quasi liberatus, { נדבבות. } G A L. Affranchi, & mis en liberte. I T A. Fatto libero di seruo. G E R. Ein freigesahner. H I S P. A. El que de seruo fue hecho libre. A N G. A franchling, he yat is enfranchised. } Patronus. Plaut. in Asin. sc. 3. a. 3. Magis decorum est, liberum potius quam patronum, onus in via portare. Vlpianus eum esse liberum deinit, quem quis ex seruitute ad ciuitatem Romanam perduxit. Quintilian. lib. 7. cap. 8. Patrono in liberum manus iniectio sit. Idem l. 11. cap. 1. Eadem pro libertis aduersus patronos obseruantia. [Nec mihi libertus est vilus. L. Quis tu es. C. Libertus illius. Flaut. Curc. sc. 1. a. 3. & sc. 3. a. 4. Saluere iussi libertum. Iam manum emissi? Item. Quo nos vocabis nomine? A. Libertos. L. Non patronos? Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Libertorum suorum hetus Pompeius. Velleius. Libertorum tria genera olim: Romanorum, Latinorum, & Dedititorum. Iustinian.

Liberta, femininum. { נדבבות. } G A L. Affranchie & mise en liberte. I T A. Fatta libera, francaia. H I S P. A. Alibertad heca franca y libre. A N G L. C. She yat is enfranchised. } Horat. l. 1. Sermon. Satyr. 1. archue libera securi Diuisit mediom fortissima Tyndaridarum. Modestinus, Libertis liberatibusque meis, liberum libertæ testatoris non contineri. [Experiar, quam mihi fore liberam, & quam venalem credam. Plaut. puen. sc. 2. aut. 1.]

Libertinus, tini, ingenuus, { נדבבות. } G A L. Libertus ad patronum referrur. Per libertinum enim significamus conditionem hominis, sicut per ingenuum: per liberum vero priuatum quendam respectu ad patronum. Plaut. in Militie. Ingenuum, ab libertinam? Proprie itaq; libertini dicuntur, qui ex libertis procreati sunt, hoc est, qui ipsi quidem nunquam seruiuerunt, sed quoru parentes, antequam filij nascerentur, e seruitute manu emissi essent. Cic. 4. Philippi. Ipse ex libertini filia suscepit liberos. Postea tamen Libertinorum, & Libertorum vocabula in eadem significatione vsurpari cœperunt, pro iis scilicet, qui post iustam seruitutem libertatem essent consecuti. Quod manifestissime ostendit Sueton. in Claudio [cap. 24. Ibis verbu, Igoarus temporibus Appij & deinceps aliquandiu, libertinos dictos, non ipsos qui manumitterentur, sed ingenuos ex his procreatos. Quintil. declam. 311. Qui a seruitute in libertatem venit, libertinus dicitur.]

\* Libertinitas, penult. cor. Ipse status libertini dicitur, vt Ingenuitas, ingenui. in l. iuxta. Cod. de liberali causa. Siue de libertinitate, siue de ingenuitate quaestio moueatur.

Libero, beras, Manumitto, & ex seruo liberum facio, libertate dono, in libertatem traduco. { שחר חפפיש חפפיש חפפיש חפפיש. } G A L. Delinuer, mettre en liberte. I T A L. Liberate, Donare la liberta. G E R. Freigebigkeit. H I S. Librate de seruidumbre a peligro. A N G. To infranchise and set at libertie, to deliuer. } Proprie heri est, quum seruum de potestate sua emittit. Nonnunquam tamen & seruus se liberare dicitur cum peculio suo se redimat. Cicer. 1. de Orat. Si quis apud nos seruisset ex populo seederato, seseque liberasset. Aliquando forense verbum est, idem significans quod absoluo, & ab actione intentata liberum iudico, & inquit. Cic. pro Cluent. Iudices hunc quem iambis condemnatum acceperant, liberarunt. Idem 4. Verr. Qui Sopatrum eodem illo crimine liberarant. [Plaut. puen. sc. 2. a. 1. Quin omnes populum hac peste liberat? Plaut. Asin. sc. 2. a. 1. Quin tu labore liberas te onere crumena? Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Non te sinam hie esse triduum, quin te liberalem liberem. Plaut. Curc. sc. 3. a. 1. (1. manumitterem emptam a Domino) Eam velle aiunt amicam liberare (i. manumittere emptam a Domino) Plaut. sc. 5. a. 1. Si recte facias, here, me emittas manu. Liberem ego te? Plaut. Menach. sc. 7. a. 5. Amicas emitte, liberate. Plaut. Most. sc. 1. a. 1. Vbi amans scortum liberet. (id est, manumittat.) Plaut. Capt. sc. 4. a. 5. Item ¶ Cum genitiuo, liberare eius culpæ regem. Luu. l. 1. d. 5. ¶ Præterea, generale verbum est, significans, ex molestia, damno, vel periculo eripio. Cicer. Attic. Næ tu me sollicitudine magna liberaris. Liberare fidem, est præstare promissum. Cicer. pro Flac. Ipse tamen Fustis satis facit absentibus, & fidem suam liberat. Liberare se ære alieno, est creditam pecuniam creditori numerare. Cicer. ad Attic. lib. 6. Ita multæ ciuitates ære alieno liberatæ, &c. Liberare item debitorem dicitur creditor, aut eius hæres quum quod sibi debebatur, ei acceptum referit. Papin. l. Quum hæres ff. de Libertat. legat. Quum hæres rogatur debitorem suum liberare, de eo tantum cogitatum videtur quod in obligatione mansit. \* Liberare promissa, pro Abrogare, vel earum tollere obligationem, ac facere ne ligent. Cic. 1. Off. Quæ quidem promissa pleraque iure pratorio liberantur, nõnulla legibus. ¶ Liberare (inquit Siptonius) etiam aliquando vsurpamus pro eo quod est Addicere. Vnde in licitationibus rem, quæ venalis proposita est, plus offerendi addicere seu liberare dicimur: & nõ modo qui vendit, sed etiam qui emit, rem ipsam sic venditiã liberare dicitur. Hinc liberationis vocabulum, Paul. Iurisc. in l. liberationis ff. de Verborum & rer. signif. affirmat eandem vim habere quàm solutionis. Et contra solutionis verbum ad omnem liberationem pertinere, vt vult idem Paul. in l. Solutioni. ff. de Solutionibus.

Libertatio, liberatoris, Vindex libertatis { שחר חפפיש חפפיש חפפיש חפפיש. } G A L. Qui delinuer & met en liberte. I T A L. Libération, chi mette en liberta. G E R M. Ein freis. H I S P. El que libra. A N G. He that deliuereth and seteth at libertie. } Cicer. ad Attic. Patriæ liberatores vrbe carebant ea, a cuius ceruicibus in gum seruilis deiecerant. Idem alibi, Romæ nostri liberatores tuto esse non possunt.

Libertatio, nis, Actus liberandi, dimissio, absolutio. { שחר חפפיש חפפיש חפפיש חפפיש. } G A L. Delinuerance. I T A. Libération. G E R. Freigebigkeit. H I S P. Libramiento. A N G. An enfranchising or setting at libertie. } Cic. in Pison. Reorum acerbissimæ damnationes: libidinosissimæ liberationes. ¶ Accipitur præterea libertatio pro acceptilatione, quæ a Grecis λυσις dicitur, siue pro absoluteione a nexu. Vnde Titul. est in Pand. de liberatione legata.

Libri, bri, prior. corr. Proprie corticis genus est tenuius, quod in phyllycas plures diuidi potest: cuiusmodi erant quæ papyrus in Ægypto detrahebantur, chartæq; vsum præbebant. { נדבבות. } G A L. El corce da bre. I T A. Scorza d'albero. G E R. Waffel de inmerbaum rindin. H I S P. La corteza del arbol. A N G. The bark of a tree. } Cic. 1. de Nat. deor. Trunci obducuntur libro aut cortice, quod sint a caloribus & frigidibus tutiores. Plin. l. 13. cap. 11. Paimarum folijs primò scripturatum: deinde quardam aiborum libris. Indifferenter tamen pro quouis cortice positum inuenitur. Columel. lib. 5. cap. 10. Ita librum arboris inolescere finito. Virg. 10. Eclo. Nec si quum moriens alta liberaret in vltimo, Idem 2. Georg. -huc aliena ex arbore germin. Includunt vdoque docent inolescere libro. Et quoniam libri, hoc est, tenuiores arborum cortices, chartæ olim vsum præbebant, codices quoque qui ex iis compaginari solebant, libri, { נדבבות. } G A L. Liures. I T A. Libri. G E R M. Bücher. H I S P A N. Libros. A N G. A booke. } dicti sunt: obtinuitque vsus vt quauis murata re, alisque iam inuentis chartarum generibus, prisicum tamen manserit nomen, libriq; dicantur qui ex pluribus concinnati sunt chartis, ex quacumq; materia præparatis. Idem & codices dicuntur, ab arborum codicibus, ex quibus antiqui tabulas ligneas ad scribendi vsum solebat conficere.



causq; cera obducere. Cic. Att. Demetrii librum de concordia tibi remisit. Librum edidit, non esse, &c. id est, librum conscripsit, in quo, contendit non esse, &c. Suet. in Iulio Casare. Librum edidit, non esse Casaris filium quem Cleopatra dicit. [Liber commentarius. Gell. ca. 7. li. 14. Liber (de Oratione pro Cæcinnâ) Quintil. Græci incedunt suffarcinati cum libris, cum sportulis. Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Quasi in libro cum scribuntur calamo litteræ. Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1. Inuenies illam inter libros. Ouid. Eleg. 7. li. 3. Trist. Et eleg. vli. l. 3. Trist.] Quandoque tamen libro vocant operis alicuius partes, certaque segmenta, in quæ totum opus distinguitur. Græci ἀφύρα, πύρα, ἢ βιβλίον, appellant: ut Virgilij Æneida in xxi. libros distinctam esse dicimus. Liber præterea ponitur pro inventario, ut vulgò dicitur, siue registro, quod & repertorium dicitur. Cicer. 5. Verr. Misit literas ad Carpinatium, quas ego Syracusis apud Carpinatium in literarum allatarum libris, Romæ in literarum missarum apud Tullium magistrum familiarem tuam inueni. Budeus. A liber, quando corticem significat, sit verbum Delibro, penultim. corrup. quod est corticem detracto. ἄλλοτερον, ἄλλοτερον. Vide suo loco.

**Libellus**, li, Paruus liber. ἡγεμονία, βιβλίον. G A L. Vn liuret, petit liuret. ITAL. Libretto. GERMA. Ein büchlein. HISP. Librillo. ANGL. A little booke. Martial. lib. 14. Omnis in hoc gracili xeniorum turba libello Constatibus numis quatuor enpta tibi. Maiora libelli & diuturna magis sunt monumenta mei. Ouid. eleg. 3. lib. 3. Trist. Sed ego fastorum scripsi totidemque libellos. Cùmque suo finem mente volumen habet. Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Item in prima fronte libelli (.i. librorum metamorph.) Ouid. eleg. 6. lib. 1. Trist. Scra redunuit veteris vindicta libelli (.i. trium librorum de arte amandi. Ouid. eleg. 1. lib. 2. Trist. Ad libellum respicere ut pueri obliuiosi solent. Quintil. Quandoque veteres vsi sunt pro epistola siue tabella. Brutus ad Cic. lib. 11. Ne de Planco quidem spem adhuc abiecit, ut ex libellis eius animaduerti. [E libello sermones habere. Suet. in August. ca. 84. In hoc libello obsignato attuli gaudia multa (.i. in epistola) Plau. Pseud. sc. 4. a. 2.] Inde libelliones dicti sunt, de quibus infra. Libelli etiam dicuntur quod vulgus, supplicationes. ἡμυνηαί, appellat: quos Martialis Supplices libros nominauit isto hendecasyllabo. Idem supplicibus vacat libellis. Tales enim principibus dari solent ad negotia explicanda à subditis, in quibus petitiones continentur. Sueton. in Cas. pro eodem sine addito dixit libellum. Libellumque indicem insidiarum, ab obuiis quodam porrectum, libellis cæteris, quos sinistra tenebat: quasi mox lecturam commisit. [Libellum tradere. Sueton. in Claud. cap. 37. Libellos legere & referbere inter spectandum. Sueton. in August. c. 44. Libellum porrigere (de supplice) Suet. in August. cap. 53. Et libelli famosi cap. 55. Ibidem. Libellos quos componit litigator patronos contentus. Quintil.] Libellus ponitur etiam pro commentario, quam memoriam vulgò vocant. Quint. li. 12. c. 8. Pessimæ verò consuetudinis est libellis esse contentum, quos componit aut litigator, qui confugit ad patronum, aut alij ex genere advocatorum. Quo in loco teste Budæo, libellus accipitur pro scripto memoriarum causa parato, pro quo etiam libellum memoriale dicimus. Suet. in Iul. Cas. Epistolæ quoque eius ad Senatum extant, quas primùm videtur ad paginas, & formam memorialis libelli conuertisse. A Cicerone autem ad Attic. Libellus mandatorum dicitur, in quo memoriarum causa, aut alicui mandantur, siue iniunguntur, sunt præscripta. Libellus etiam, eodem Budæo teste, dicitur Epistola assertoria, quam vulgò certificationem vocamus: ut quas vestigialium & tributorum immunes ad publicanos destinare solent, ne pro vectura res suas aduehentes, importantæve inhibent. Paul. in l. si Publicanus. ff. de Publican. Significat, inquit. id. libello manu suo subscripto, eumque ad publicadum mittat. Est & libellus mensuræ genus. Cato de Rust. c. 15. Parietes villæ si locet in pedes centum, id est, pedes denos quoquo versum habeat libellum in pedes quinos, &c. Dicitur quoque libelli scripti genus, quæ aliquis in iudicium vocatur. Plaut. in Curc. sc. 3. a. 1. Vbi tu es qui me bello Venereo citasti? ecce me sisto, ades contra. A libellis autem ministri illi esse dicuntur, qui principi in hoc negotio subseruiunt, ut supplices libellos accipiant, euoluant, iisque respondeant. Suet. Epaphroditum à libellis capitali pœna condemnauit. Libellos proponere, est scriptum aliquod in locis publicis affigere, quibus notum aliquid omnibus sit. Cic. pro Quintio. De quo libelli, in celeberrimis locis proponuntur, huic ne perire quidem certè tacite, obscurèque conceditur. [Per libellos respondere postulatoribus Sueton. in Neron. cap. 15.] Libellos signare, siue subnotare dicitur is, qui libellis supplicibus, quas vulgus requestas vocat, respondet. Plin. in Epist. Sedeo pro tribunali, subnoto libellos, conficito tabulas. Pro eodem legitur & libellos agere: ut in l. scriptum de Distract. pig. Rescriptum est ab imperatore, libellos agente Papiniano, id est, Papiniano libellis apud Imperatorem præfecto. Apud leguleios libellus diuersis modis dicitur. Nam est libellus accusationis, conventionis, repudiij, & huiusmodi. ἡ δὲ ἑκαστὴ, καὶ ἑκαστὴ.

**Libellus**, diminutiuum à libellus, βιβλίον. Hieronym. In præsentibus libellulo edoceat.

**Libellaticus**, penult. corr. Qui metu suppliciorum eò pertrahentur, ut idolis etiam sacra facerent, sacrificati dicebantur, idemque thurificati. Qui non incendissent quidem thura idolis, sed tamen per libellos tantum nomina dedissent, Libellatici vocabantur. Cyp. l. 4. Epist. 2. Ex Erasmo in Cyprianum.

**Libellio**, onis, matc. gen. A veteribus dicebatur, quem nos TABELLIONEM vocamus. ἡ δὲ ἑκαστὴ, καὶ ἑκαστὴ. GALL. Porteur de lettres, notaire. ITAL. Porta lettere, notario. GERMANIC. Ein bou oder brieftrager. HISPAN. Mensajero escriuano. ANGL. A carrier of letters, a noter. Varro. Tum ad me ferunt, quod libellionem esse sciebant. Accipitur interdum pro librario qui libros scribit, & vendit. Stat. 4. Syl. Sed Bruci senis oscitationes,

De capsa miseri libellionis, Emptum plus minus esse Calano, Donas.

**Librarius**, a, um, Quod ad libros pertinet. ἡγεμονία. GALL. Qui appartient à liures. ITAL. Cio se s'appartiene à libri. GERMA. Das zu den bucheren gehort. HISP. Cosa perteneciente à libros. ANGL. Belonging to books. Vt, Atramentum librarium quo libri scribuntur: quemadmodum futurorum, quo coria: & rectorium, quo parietes denigrantur. Plin. lib. 35. c. 6. Omne autem atramentum Sole perficiunt, librarium & rectorium glutino admisto. Taberna libraria, in qua libri venales prostant. βιβλιοπωλεῖον. Cic. 2. Philipp. Quum tu illi in foro spectante populo Romano gladio stricto insecutus es: negotiumque transegesse, nisi ille se sub scalas tabernæ librariæ coniecisset.

**Librarius**, substantiuum. Qui libros manu sua met cede describit: ἡγεμονία. GALL. Libraire, escriuain de liures. ITAL. Copiatore, copista. GERMA. Ein buchschreiber. HISP. Pequenno librero d'escruano de libros. ANGL. A scriuener, a booke writer. Nam qui eos vendit, Græco nomine bibliopola dicitur. βιβλιοπώλης. Cic. pro leg. Agrar. Aliquando tandem me designato lex in publicum proponitur, concurrunt iussu meo plures vno tempore librarij, descriptam legem ad me afferunt. Liu. 8. bell. Maced. In L. Scipione malim equidem librarij mendum quam mendacium scriptoris esse in summa auri atque argenti. Horat. Arte 4. Vt scriptor si peccat, idem librarius, vsque Quauis est monitus, venia caret. Plin. l. 7. ca. 19. de insigni memoria Iulij Casaris, Epistolæ verò tantarum rerum quaternas pariter librarius dicitare, aut si nihil aliud ageret, septenas. [Ad librarios suos ita respiciunt, ut sportulam dicitare videantur. Quintil.]

**Librariolus**, li diminutiuum à librario. ἡγεμονία. GALL. Petit libraire ou escriuain de liures. ITAL. Picciolo librario d'escruano de libros. GERMA. Ein büchschreiberlein. HISP. Pequeno librero d'escruano de libros. ANGL. A little scriuener or writer of booke. Cic. ad Att. l. 4. Et iam velim mihi mittas de tuis librariolis duos: quibus Tyrannio vtatur glutinioribus. Idem. l. de Legib. Cuius loquacitas habet aliquid argutiarum: nec id tamen ex illa erudita Græcorum copia, sed ex libramolis Latius.

**Libraria**, æ, substantiuum, tabernâ in qua libri prostant. βιβλιοπωλεῖον. GALLIC. Librairie, bibliothecque. ITAL. Libreria. GERMA. Ein buchladen. HISP. La libreria de libros. ANGLIC. A shop wherein booke ar sold. Gell. l. 5. c. 4. Apud Sigillaria fo. t. in libraria ego & Lucius Paulus poeta, vir memoria nostra doctissimus, conederamus.

**Librarium**, rij, Theca est, siue serinium quo libri continentur. ἡ δὲ ἑκαστὴ, καὶ ἑκαστὴ. GALL. Vn garde liure, ou reg stre, ou bien gros registre. ITAL. Cassa d'altro luoco da guardare i libri. GERMAN. Ein buchammerbüchsen. HISP. Grueso registro, lugar para guardar libros. ANGL. A chest to keep booke or any lik thing. Cic. pro Domo sua. Exhibe, quæso, Sexte Clodij, librarium illud legum vestrarum, quod te aiunt eripuisse è domo, & ex medijs armis, turbaque nocturna, tanquam Palladium sustulisse.

**Libraria**, æ, louis & Cereris filia, quæ & Proserpina dicitur. ἡ δὲ ἑκαστὴ, καὶ ἑκαστὴ. GER. Proserpina die tochter Iouis und Cereris. Cic. l. de Nat. deor. Liber Cereris filius, & frater liberæ.

**Libet**, verbum impersonale idem significans quod Placet à labena de (ut Varro inquit) quod significat in mentem prolabantur. ἡ δὲ ἑκαστὴ, καὶ ἑκαστὴ. GALL. Il plait. ITAL. Piace. GERMA. Es gettebt mir. HISP. Atoja de plaze. ANGL. It pleases. Duo habet præterita, libuit, & libitum est. Plaut. in Pseud. sc. 3. a. 1. Cur id ausus faceret? libuit, id est, sic voluit, sic placuit mihi. Idem Afin. sc. 1. a. 1. Siquid te volam, vbi eris? Vbiunque libitum erit animo meo. [Seu libeat curus contendere gyro: seu libeat duplicem seu iustum cernere Martem. Tibul. lib. 4. Vt voles, ut tibi libebit, legem imponit. Plaut. Afin. sc. 3. a. 1. Qua libeat nubant dum dos ne fiat comes. Plaut. Aul. sc. 5. a. 3. Vbi libet, roga. Plaut. Menach. sc. vli. a. 5. Vbi libet, ire licet accubitur. Plaut. Mil. sc. 4. a. 2. P. aus. Cur sc. 3. a. 4. Vbi resisteras? Vbi mihi libitum est. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 4. Libet. Quid libet? Plaut. Pseud. sc. 2. a. 5. Libet potare, amare, &c. Plaut. Mostel. sc. 1. a. 1. Nunc dum libet, licetque, es, poeta, perde rem. Ibid. Qui libet ludibrio habere me? Plaut. Menach. sc. 4. a. 2. Non licet te colloqui? B. At mihi non libet. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Age iam, quando tibi libet, peri. Plaut. Merc. sc. 4. a. 2. Vt libet, quid tibi libebit fac. Plaut. Amph. Aliud cura quid libet. Plaut. Afin. sc. 1. a. 1. Quid ista tibi tactio est? T. Quia mihi libitum est. Plaut. Curc. sc. 2. a. 5. Ago ut libet. Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Quod tibi libet idem mihi libet. Plaut. Mostel. sc. 3. a. 1. Quamlibet exiguo imbre. Ouid. Eleg. 6. lib. 4. Trist. Versus quamlibet in paucos. Idem Eleg. 7. lib. 4. Trist.] Hinc sit Collibet, pen. cor. vel Colluber: collibuit, collibitum est, collibere idem quod libet. Terent. in Eunuch. Siquid collibuit, noui te. Colum. l. 1. c. 1. Facturus mox, si collibuerit, quod nunc aggredior.

**Libentis**, Volens, voluntarius, gaudens. ἡ δὲ ἑκαστὴ, καὶ ἑκαστὴ. GALL. Qui volontiers & de son bon gré fait quelque chose, volontaire. ITAL. Chifada se è voluntieri, facile. GERMA. Gutwillig, gern. HISPAN. Aplazible y de buena gana. ANGLIC. willing, that hath a good will to do anything. Cic. ad Att. l. 10. Si vera sunt, signofces: si falsa, me libente eripies mihi hunc errorem. Idem pro Cluent. Eamque animis vestris aut libentibus, aut æquis remittatis. [Gratus libentisque do, cedo (commodata) Senec. ca. 11. de Tranquill. Me libente feceris. Plaut. Curc. sc. 1. a. 5. Duorum hominum labori parissimem lubens. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. Vt ego hunc ausculto lubens. Plaut. Aul. sc. 5. a. 3. Ædepol me libente facies. Plaut. Amph. sc. 3. a. 2. Complectere. Facio lubens. Afin. sc. 3. a. 3. Liu. l. 9. bel. Pun. Vt modicas iniurias non æquo animo pati, sed propè libenti videri possent. Cic. ad Attic. l. 4. Illam porticum redemptores statim sunt demoliti libentissimis omnibus Tom. ij. C. 11]







uet. Huius verbi composita sunt, Delibo, pral bo, prolibo, penulima producta.

**Libātus**, particip. Decertus. { *ῥοδ μισάχθαι* *αἰσθῆς*. GALL. Gousté, extrait ou cueilli. ITAL. *Gustato, scielto*. GERM. *Gesamlet / alget / sen*. HISP. *Gustado, cogido*. ANG. *Tasted, taken out of*. } *Cicero. 2. de Diuin.* Naturale quod animus arripere, aut exciperet extrinsecus ex diuinitate, vnde omnes animos haustos, aut acceptos aut libatos haberemus. [ *Idem. Ouid. 5. Fast.* Salcifero libata leni duo corpora gentes mittite. ] (i. dicata.)

**Libānē**, inis, Libamentum, ti, & Libatio, onis, pro eodem sumuntur, significantque quicquid in sacris libatur: à Libero patre ( vt nonnulli putant ) qui primus Ioui libauit. { *ῥοδ νέσῃχ. λοῖβῃ, αἰσθῆς*. GALL. Ce qu'on offre en sacrifice. ITAL. *Cosa offerta in sacrificio*. GERM. *Ein offeret*. HISP. *Cosa offrida in sacrificio*, *offrenda*. ANG. *A sacrifice, any thing tasted and sacrificed*. } *Ouid. lib. 3. Fast.* Nōmine ab authoris ducunt libamina nomen. Liber enim qui Bacchus dicitur est, quū victor de Scythia, aliisque nationibus extitisset, rerum primitias magno Ioui obtulit. Verisimilius tamen videtur, hæc omnia deducta esse à verbo Græco *λεῖβω*, CIL. de legib. Quod tempus ut sacrificiorum libamentum seruentur, sciatque pecorum, quæ dicta in lege sunt, diligenter habenda ratio intercalandi est. *Plin. lib. 37. cap. 10.* Præterea in aras addita ea, traditur libamenta non amburi. *Virg. 6. Æneid.* Ignibus imponit sacris libamina prima. *Valer. Flacc. in Argon.* Pingui cumulat libamine flammam, *Statius 3. Syl.* Hæc ego nascentes lætas bacchatus ad aras Libamenta tuli. [ *Dare libamentum ex Dialectica, Gell. ca. 8. li. 16.* ] Vide DE LIBO.

**Libātio**, Libamētum, degustatio quæ in sacrificiis fieri solebat. { *ῥοδ νέσῃχ. λοῖβῃ, αἰσθῆς*. GALL. Offerre ou offerte qui se fait à Dieu, sacrifice. ITAL. *Offerta che si fa à Dio, sacrificio*. GERM. *A. Opferten / versuchung*. HISP. *Offerenda que se haze à Dios, sacrificio*. ANG. *A tasting in sacrifices*. } *Cic. de Arusp. responsis*, Te appello Lentule, tui sacerdotij sunt tenæ curricula præcentio, iudi, libationes, epulæque ludorum.

**Libum**, b, Genus dulcarij cibi, ex farre, caseo, melle, & oleo. { *ῥοδ ἄλλῃχ. λυσῆς*. GALL. Vn gasteau, ou vne tarte. ITAL. *Focaccia, torta*. GERM. *Ein gatung etneo süßin tuchens / ein opferlech*. HISP. *Torta*. ANG. *A wafer made of cleane wheat with hony and oile*. } *Virg. 1. 7.* & adorea liba per herbam Subiicitur epulis. Dicitur est autem libum à verbo Græco *λεῖβω*, quod nos mutata in diphthongo in longum dicitur libo. Solent enim liba sacrificiis adhiberi. Alij volunt à Libero patre dictum esse libum: quod etiam indicat *Ouid. 3. Fast.* Liba deo fiunt, succis quia dulcibus ille Gaudet, & à Baccho mella reperta ferunt. *Et paulo post*, Melle pater fruitur, liboque in fusa calenti Iure repertori candida mella damus. Quo pacto autem fieri soleat libum, docet *Cato de Re rustica, ca. 75. his verbis*, Libum sic facito: Caseum bene distere in mortario, vbi bene trueris, farinae siliagineæ libram, aut si voles tenerius esse, selibram similaginis solum eodem indito, permiscerisque cum caseo bene: ouum vnum addito & permisceto vna bene. Inde panem facito: & folia subdito: in foco calido sub testa ea coquito leniter. [ *Fingebatur trepidæ rustica liba manu.* Atque ita per populum fumantia manè solebat diuidere. *Ouid. 3. Fast.* Quare vilis anus populos ad sua liba vocet. *Ouid. 3. Fast.* Nōmine ab auctoris (liberi sup.) ducunt libamina nomen, Libaque quod sacris pars datur inde focus. *Idem ibidem.* Libaque dem (δ natalis) pro te, genitale notantia tempus. *Ouid. Eleg. 13. lib. 3. Trist.* Vna dies (natalis meus & fratris) celebrata est per duo liba. *Ouid. Eleg. vii. lib. 4. Trist.* ]

\* **Libātus**, Qui liba vendit. *Seneca Epist. 57.* Jam libarij varias exclamations.

**Libra**, libræ, Quæ & As, & Mina, seu Mna, & pondo dicitur, duodecim constitit uncias. { *ῥοδ maneb. ληρα*. GALL. Vne liure. ITAL. & HISP. *Libra*, GERM. *Ein pfund*. ANG. *A pound weight*. } *Libra* tamen vnciarum varietatem accepit, pondo semper idem fuit. Erat præterea libra apud Romanos mensuræ genus, constans ex duodecim partibus æqualibus, quas similiter vncias vocabant. Hæc autem mensuram ad differenciam ponderis, libram mensuralem vocabant, vel libram mensuram: alteram autem qua res appenduntur, hoc est, pondus ipsum, Libram ponderalem, vel libram pondo. Erat autem libra mensuralis, teste *Galeno. lib. 1. de Compos. medicament.* mensura cornea qua oleum admeticbantur Romani, interfecta lineis quibusdam diuidentibus ipsam in duodecim partes. Huius verò libræ pars duodecima, hoc est, interstitium inter duas lineas, vncia vocabatur. [ *Librarum septemdecim de adulescentulo. Suet. in August. cap. 43.* ] Poterit quantum differat libra mensuralis in pondere à libra ponderali, docet *idem Galenus eiusdem operis lib. 6.* ostendens libram mensuralem, æquale esse decem vnciam ponderalibus, hoc est, duabus vnciam minorè esse libra ponderali. Corneis autem mensuris oleum apud Romanos vendi consueuisse, ostendit etiam *Horatius lib. 2. Sermon. Satyr. 2.* Ac nisi mutatum parcat diffundere vinum: & Cuius olorem olei nequeas perferre (licebit. Ille repotia, natales, aliòve dierum Festos albus celebrat) cornu ipse libram Caulibus instillat, veteris non parcus acetii. [ *Laserpitij libram pondo diluunt. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 3.* Item Per assem & libram adoptare. *Suet. in Augusto ca. 64.* Et per æs & libram facere testamentum & emancipare familiam. *Gell. ca. 27. li. 15.* ] Propriè autè libra instrumentum est quo res ponderantur, duas habens lances, ex quarum depressione, vel elevatione iustum rei pondus deprehenditur. Vnde etiam bilancem vocant. *Cic. 5. Tus.* Quo in loco quæro quā vim habeat libra illa Critolai, qui quum in altera libræ lance animi bona imponebat, in altera corporis externa tantum propendere illam boni læcem putat, vt terram & maria deprimat. *Persius Satyr. 4.* Scis etenim iustum gemina suspèdere lance Anapitibus libram. *Cic. li. 5. de Finib.* Virtutis autem amplitudinem quæsi in altera libræ lance ponere. *Statera* verò instrumentum quo res

sine lancibus ponderantur. Est & libra cælestis signum, quod Cæsaris ætate octauo, hodie decimo tertio. Calend. Octobr. Sole ipsum ingrediente, æquinoctium facit autumnale. *Virg. 1. Georg.* Libra die, somnique pares vbi fecerit horas. *Plin. lib. 18. cap. 25.* Alterumque æquinoctium libræ. *Ouid. 4. Fast.* Pendula cælestes libra mouebat aquas. *Seneca Herculi. furen.* Libra Phœbeos tenet æqua curius. [ *Ad libram fecerat turres, Cæsar lib. 3. de bell. ciu.* ] *Libra* etiam instrumentum est fabrilis, seu potius geometrica machina qua exploramus altitudinem maris, fontium, lacuum, vel fluminum, num scilicet altiora sint eo loco quod ea ducere constituimus. Quamquæ etiam non raro Libræ vocabulum vsurpamus pro ipsa altitudine, quam machina, huiusmodi deprehendimus. Vnde lacu dicimus esse pari libra cum mari, id est, æquali altitudine. Itæ fontem dicimus esse infra libram montis, cuius scaturigo monte est inferior. *Colum. lib. 8. cap. 1.* Sin autem locus vbi vuarium constituitur censemus, pari libra cum æquore maris est in pedes nouè defodiatur piscina. *Et paulo post*, Quoniam modus ille aquæ iacentis infra libram maris non aliter exprimitur, quam si maior recensis freti vis incesserit. *Idem instrumentum & libella* appellatur per diminutionem. *Colum. lib. 8. cap. 1.* Hos autem meatus fieri censemus per imam concepti partem, si loci situs ita competit, vt in solo piscine posita libella septem pedibus sublimius esse maris æquor ostendat. *Ponitur quoque pro libramento. Plin. li. 10. cap. 36.* Contra flatus quoque peruicax libra Bononiensibus callamis.

**Libella**, bellæ, diminutiuum, Stater, instrumentum quo ponderamus, { *ῥοδ πελῃς οἰνῆδ μοχναῖμ. λυρον*. GALL. Balance. ITAL. *Bilancia*, GERM. *Ein wäglin*. HISP. *Balanza*. ANG. *A balance*. } Aliquando pro pondere duodecim vnciarum. { *ῥοδ maneb. ληρα*. GALL. Le poix d vne liure. ITAL. *Peso di vna libra*, GERM. *Ein gewicht zwölffer vng*. (st das alt römisch pfunt) *chur ünseter gewicht*. HISP. *El peso di vna libra*. ANG. *A pound weight*. } Aliquando etiam pro numullo argenteo qui & as dicitur. *Cic. 4. Ver.* Eo quis Volcatio, si sua sponte venisset, vnam libellam dedisset? Libellam pro asse dixit, quod libram æris valebat, id est, assem, Quum autem minimam pecuniam significare volebāt, assem & libellam dicebant. *Plaut. in cap.* At ob eam rem mihi libellam pro eo argenti ne duis. *Libella argenti* ideo dicitur, quod numullus erat argenteus decima pars denarij. *Cic. ad Attic. lib. 7.* Fecit palam te ex libella, me ex teruncio hæredem, nimirum. [ *Tibi libellam argenti nunquam credam. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 2.* Cuiusquam libella est. *Plaut. ibid. sc. 7. a. 4.* Cui neque numus argenti fiet, cui nec libellæ spes sit vsquam gentium. *Plaut. Pseud. sc. 4. a. 1.* ] *Libella* etiam est fabrilis instrumentum quod nostrates ( *aitor re Budæo* ) *Ninellam* appellant. { *ῥοδ ἀνάχθ. ἰσάδμν, ἡ μὲν ἰσάδμν*. GALLIC. Vn niueau, vn plomet. ITAL. *Piumbino da giustare*. GERM. *Ein richtschrot oder steinwäg*. HISP. *A. El nivel para niuear*. } *Plin. lib. 7. cap. 56.* Fornicem autem, & libellam, & tornum, & clauem Theodorus Samius inuenit. *Idem lib. 36. cap. 22.* Struaturam ad normam, & libellam, & ad perpendiculum respondere oportet.

**Libra**, is, ria, tium, à Libra, Quod est ponderis vnius libræ. { *ῥοδ ληρα*. GALL. De liure. ITAL. *Di libra*, GERM. *Das ein pfund* (st. HISP. *A. De libra*. ANG. *Of a pound weight*. } *Colum. lib. vltim. cap. 53.* Caro in libraria frustra conciditur. Hoc est quorum vnciam singularis libras pondere adæquarent. [ *Libarij asses olim. Gell. cap. 1. lib. 20.* ]

**Libraria**, à libra, Quo nomine significatur ancilla, quæ præficitur partiendis pensis. *Iuuen. Satyr. 6.* si nocte maritus Auersus iacuit, perit libraria ponunt Cosmetæ tunicas.

\* **Librator**, comparat. *Liu. lib. 1. bell. Pun.* Grauior ac pondere ipso librator superne ex onerariis ictus erat.

**Libra**, ille, pen. prod. Scapus libræ, inquit *Festus*, hoc est, trabs illa transferens, ex qua lances dependent. { *ῥοδ ληρα*. GALL. La brayete d vne balance. ITAL. *Il fondo di vna balanza*. GERM. *Das foch oder rbergerch ding daran die wag hangt*. HISP. *Hastil de la balanza*. ANG. *The beam of the balance*. } [ *In librili perpendeas.* ] *Gell. cap. 1. lib. 20.* ]

**Libripens**, dis, Antiquitus dicebatur, qui ante argentum signatum, quum Romani adhuc ære graui vterentur ex libra pendebat ænea, vnde & libripens dicitur est. { *ῥοδ ληρα*. GALL. Qui posse tenant la balance. ITAL. *Che pesa tenendo in mano la bilancia*. GERM. *Ein wagnelstr*. HISP. *AN. El que pesa con balanza*. ANG. *A weigher or holder of the balance*. } *Plin. lib. 13. ca. 3.* Populus Rom. ne argento quidem signato ante Pyrrhum regem deuictum vsus est. Libralis (vnde etiam nunc libella dicitur) & dupondium appendebatur assis. Quare æris grauis poena dicta: & adhuc expensa in rationibus dicuntur item impendia, & dependere. Quin & millium stipendiiorum, hoc est stipis ponderandæ pensatores, libripens dicuntur: qua consuetudine in his emptioibus quæ mancipij sunt, etiam nunc libra interponitur. Ex quibus Plioj verbis clarissimè ostenditur, eum primum dictum fuisse libripendum, cuius officium erat militibus appendere æs graue in stipendium. Postea verò libripens nomen transisse ad eum, qui in mancipationibus, hoc est, in rerum mancipij venditionibus æneam tenebat libram. Nam apud veteres ( *vt docet Boethius in tertia parte Commentariorum in Top. Ciceronis* ) res mancipij, hoc est, quæ nostri funt dominij, alienari non poterant, nisi adhibitis vt minimum quina-



que testibus civibus Rom. puberibus, & eo qui libram tenebat, qui vocabatur libripens. Quo autem ritu id fiebat docet *Cassius l. i. Instit. bus verbis*, Est autem mancipatio, venditio. Is qui mancipium accipit, æs tenens ita dicit, Hunc ego hominem ex iure Quiritium meum esse aio, isque mihi emptus est hoc ære, æneaque libra. Deinde ære percussit libram, idque æs dat ei, a quo mancipium accipit, quasi pretij loco.

**Libro**, as, Pondero, trutinò, æstimo, examino. { *לבר פיללס* *לבר פשחא קאל*. *מאזני* GAL. Poiser, balancer, contrepoiser. *ITAL. Pesar*, ponderare, esse minare. *GERM. Wägen*. *HIS. Pesar con peso*. *ANG. To weigh*, *to lenell*, *to wie by plumbe rule*. } *Plin. lib. 19. cap. 5.* In priore mirè tenui pediculo libratur pondus immobile auræ. ¶ Aliquando graue reddere. *Plin. lib. 11. cap. 11.* Apes, si oriatur procella, apprehensi pondulculo lapilli se librant. *Virg. 4. Georg.* Excursulque breues tentant, & sæpe lapillos Tollunt, his sese per inania nubila librant. [ *Ouid. 1. Fast.* Et iam finitima corpus librarat in herba. *Idem lib. 3. Fast.* Vela cadunt primo & dubia librantur ab aura. *Pila* librata ponderibus figi dicit. *Liu. lib. 7. ab Urb.* Grauior ac ponderis libratur ictus. *Liu. lib. 10. bell. Pun.* ¶ Aues etiam se librare dicuntur, quum velut sagitta arcu excussa, ex alto in terram se præcipitant. *Plin. lib. 10. cap. 3.* Superest halæetus clarissima oculorum acie, librans ex alto sese, &c. *Ouid. 8. Metam.* Corpus libranit in alas. ¶ Aliquando æquare. *Columel. lib. 4.* Sic per mensum & libratum opus in similitudinem veruæcti semper procedit. *Idem lib. 16.* Et paribus Titan orbem librauerat horis. Librare ponderibus. *Cicero 5. Tuscula.* Vnde terra, & quibus librata ponderibus, quibus cauernis maria sustineat, &c. Librare malleum. *Ouid. li. 12. Metamorph.* Lactentis vitulo dextra librata ab aure, Tempora discussit claro cana malleus ictu. ¶ Ponitur interdum pro iaculari, & magna vi aliquid iacere. *Virgil. 9. Æneid.* -hoc acrior idem Ecce aliud summa telum librabat ab aure.

**Libratio**, nis, Ponderatio. *Diomed. Gramm. li. 3.* Autor huius librationis Agrecius.

**Librator**, is, Ponderator. *ITAL. Scandagliere.* *GERM. Ein wäger*, ein stelsiger ermeget der wasseren vnd den brunnen wie hoch man so stnein tawen söndte. *HIS. Nivelador.* *ANGLIC. That weigheth.* } Dicitur qui in ducendis aquis peritiam habet librandi, hoc est, expendendi & examinandi altitudinem fontium, vel lacuum, quanto scilicet altiores sint eo loco, quo eos ducere constituimus. *Plin. in Epist.* Superest vt tu libratores vel architectum, si tibi videtur, mittas, qui diligenter exploret, sitne lacus altior mari, quem artifices regionis huius quadraginta cubitis altiores esse contendunt. ¶ Libratores etiam dicuntur, qui eminens cum hostibus pugnant, tela, aut lapides, aut glandes torquentes. *Tacit. lib. 13.* Libratoribus, funditoribusque attributus locus, vnde eminus lapides, & glandes torquerent. *Idem lib. 2.* Sensit dux imparem cominus pugnam, remotisque paulum legionibus, funditores, libratoresque excutere tela, & proturbare hostem iubet.

**Libramētum**, ri, Equamentum. { *επιπονητα*. *GAL. Nivellement*, contrepois. *ITAL. Agguagliamento, pareggiamento.* *GERMAN. Gleichheit.* *HIS. El nivel.* *ANGLIC. Equall poize or weigt he tounghe of a balane.* } *Colum. lib. 1. cap. 5.* Nam eiusmodi positio medium libramētum, temperamentumque ventorum hyemalium, & æstiuorum tenet. *Plin. lib. 31. cap. 6.* Libramētum aquæ in centenos pedes sursum elici minimum erit. ¶ Libramēta tormentorum, sunt habonæ & lora, seu funes quibus librantur, seu vibrantur tormenta. *Tacit. lib. 19.* Vincula & libramēta tormentorum abscessissent. ¶ Libramēta plumbi, sunt massæ plumbeæ in arietes coniectæ & vibratæ. *Liu. l. 8. Decad. 4.* In arietes telonibus libramēta plumbi, aut saxorum, stipitè vte robustos incuriebant.

\***Libramēn**, libraminis, penult. correp. Ipsa vis eiaculari & vibrandi. *Liu. l. 2. Decad. 5.* Huic spiculo ad libramen parmæ tres, vt sagittis solent, circum dabantur.

**Librillā** (inquit *Festus*) instrumenta bellica, saxa scilicet ad brachij crassitudinem, in modum flagellorum, foris reuincta: inde dicta quod librari manu, id est ponderari videantur.

**Libraria**, Librarius. Vide **LIBER**, & **LIBRA**.

**Librille**, Librilla, Libripens, Libro. Vide **LIBRA**.

**Libs**, libis, λιβ, Ventus ab Occasu brumali flans aduersus Vulturū: ita dictus, quod à Libya spiret: qua ratione & Africus à nostris appellatur. { *Fland. Zuyd. westen westen.* *GER. Der wind so von des wintres Nidergang*, oder vber *Africam* hâteln wäpet. } *Gell. l. 2. c. 12. Plin. l. 2. cap. 47.*

**Libum**, Vide **LIBO**, libas.

**Liburniā**, λιβυρνία, Regio supra intimum Adriatici sinus recessum sita, inter Istriam & Dalmatiam: ita dicta à Liburno quodam Attico, si Stephano credimus. Hodie *Croaciam* vocant, in ditione Ducum Austriæ.

**Liburni**, λιβυρνοι, Populi ex Liburnia regione inter Istriam, & Dalmatiam sita. *Virgil. 1. Æneid.* Antenor potuit mediis clapsus Achivis, Illyricos penetrare sinus, atque intima turus Regna Liburnorum, & fontes superare Timaui. *Lucan. lib. 2.* Pugnacèque mari Graiorum classe Liburnos. ¶ Liburni item viatores dicti sunt, qui ex agris iussu magistratum sæpe vocabant ciues, frequenstq; eorum via erat ab agris ad urbem. Liburni inde dicti, quod ferè ex Liburnia orti essent, qui hoc vilissimum officij genus administrabant. *Iuuenal. Satyr. 4.* primus clamante Liburno, Currite, iam sedidit, rapta properabit ab olla.

**Liburni**, x, vel Liburnica, x. { *GERMAN. Ein Segschiff* oder *reisenschiff.* } Genus nauigij leuissimi, velocissimique, quod *Liu. 3. Decad. lib. 4.* leuem biremem appellat. *Plutarcho & Appiano.* Ratio nominis tracta est à Lyburnis populis in Illyrico, qui olim nauibus velocibus vsu, Ionium mare insulasque prædabantur. Qua ex causa Romani naues leuitate celeritateque præstantes, Liburnas appellauerunt: aut Liburnicas, sicut refert *Appianus.* *Horat. in Epod.*

Libis liburnis inter alta nauium Amice propugnacula. *Sueton. in Augusto*, Vtrobique parte liburnicarum demersa, simulque eius qua vehebetur fuis armamentis, & gubernaculo distracto. *Luca. l. 3.* Ordine contentæ gemino creuisse liburnæ. Firmicus Liburnicum imperium vsurpat pro nauali. *Suet. in Nerone. cap. 34.* Liburnica cui præerat Trierarchus.

**Liburni**, ni, { *GERM. Ein sehnste oder gutfen wagen.* } Vehiculi, siue lecticæ genus, ad liburnicæ nauis similitudinem constructum, quo principes Romani vehi solebant ad eum molliter, vt interim vel dormire intus possent, vel legere, vel scribere, aut aliud quiduis non incommodè agere. *Iuuenal. Sat. 3.*

Si vocat officium, turba cedente vehetur  
Diues, & ingenti curret super ora liburno:  
Atque obiter leget, aut scribet aut dormiet intus:  
Nanque facit somnos clausa lectica fenestra.

**Liburnos**, λιβυρνοσ, Portus Tuscorum: *Ptolemao lib. 3. cap. 1.* *Hædic Limorna.*

**Libyæ**, x, & Libyæ es: { *לובים* *לובים* *לובים*. } Tertia pars totius orbis quam & Africam dicimus, ab Asia, Nilo fluuio: ab Europa mari Mediterraneo diuisa. { *GERMAN. Der großte theil des Landes Africa* wirt fur *Africam* vnd den dritten theil der wâlt genomet. } Dicta autem putatur Libya, quod inde Libs ventus flare soleat: seu quod pluuia indigeat propter nimiam siccitatem, *δὴν τὴν λειπιδου, ἢ φερ.* Vel à Libya Epaphi filia, Iouis filij. ¶ Semper adfert Libyia maliquippiam, *αἰεὶ φέρει τὴν ἀλευὴν κωνίδιν*, quod inde Romam monstra deportarentur. Hinc & in mœres ingeniumque detorqueri potest: siquidem, vt est regio venenorum ferax, ita gentis pestilens ingenium. Præcipuè conueniet in fœdistragos, ac pactorum nauatorum.

**Libys**, yos, { *לובי* *לובי* *לובי*. } Gentile est masculinum, cuius seminum est Libyssa, sicut à Phœnix, Phœnissa.

**Libycus**, ca, cum, λιβυκος. *Virgil. 4. Æneid.* Te propter Libycæ gentes Nomadumque tyranni Odère. Libycus campus, agri Argiui pars est, inde nomen habens, quod illuc primum fruges ex Libya allatae sint: vnde Ceres ipsa ab Argiuis Libyssa cognominata est, teste Festo.

¶ **Libyca fera**, λιβυκὴ θηρία, Dicebatur olim in hominem vasrum, callidum, versipellem, variis moribus, ancipitque ingenio. Quod genus portentum Cicero Catilinam fuisse testatur. Inde natum, quod in Libya varia ferarum species sapenumero misceantur, acque ita noua quedam hinc monstra spectaculo produci soleant, Romam à prouinciæ præsidibus deportata.

**Libyssa**, idis, λιβυσσι. Stephano, à nomine Libys deductum, quum tamen analogiæ ratio Libyssidis postulare videatur. *Virg. 5. Æn.* Horridus in iaculis & pelle Libyssidis vrsæ. Quo tamen in loco nonnulli Libyssidis legere maluerunt: quàm rectè, ipsi viderint. Stephanus certè à nomine Libys *λιβυσι* deducit *λιβυσσι*, *λιβυσσι*, *λιβυσσι*, *λιβυσσι*: putatque ea fieri à genitiuo *λιβυσι*, à nomine Libys formato, pleonasmò *σσι*, quum regularis genitiuus sit *λιβυσι*.

**Libyas**, adis, λιβυας, Iudææ oppidum, Herodis opus, Iordani fluuius ab Ortu adiacens, teste *Procl. l. 5. c. 16.*

**Libys**, s, λιβυσα, Oppidum fuit Bithyniæ, notissimum Annibalis interitu. *Plin. l. 5. c. 32.* Fuit & Libyssa oppidum, vbi nunc Annibalis tantum tumulus est.

**Libystin**, is, λιβυστιν, Dicitur est Apollo ab his qui Pachynum Siciliæ promontorium incolebant, quod inmissa Carthaginiensibus hostibus peste penè cunctos subita morte interemerit.

**Libystos**, λιβυσι, Oppidum est Scytharum Aroterum, non procul à Danubij ostiis: cuius meminit *Plinius in descriptione Thraciæ, lib. 4. cap. 11.*

**Licè**, es, cui, citum. { *ליקר* *ליקר* *ליקר*. } *GAL. Estre mis à pris, estre aprecié.* *ITAL. Essere estimato, essere apprezzato.* *GERM. Beschey*, oder *angeschlagen werden.* *HIS. P. A. Ser puesto in precio.* *ANGL. To be sett to a price.* } Antiquum verbum est, sub voce neutra passiuam habens significationem: vnde à Grammaticis neutrum passiuum dicitur: quemadmodum veno, & vapulo: quæ quum voce neutra sint, significationem tamen habent respondentem vendor, & verberor. Licere itaque res aliqua dicitur, quum pretium pro ea offertur. Contra liceri dicitur is, qui reialicuius emendæ animo pretium pro ea offert. *ιστοισιδου.* ¶ Indicare autem dicitur venditor, quum merces suas empturo certo æstimat pretio. *επιπονητα.* *Plaut. in Menach.* -die septimo Auctio fiet. *M. S. Menachme.* *MEN. manè sanè Vanibunt seruui, suppellex, fundi, ædes, omnia Vanibunt*, quiqui licebunt præsentu pecunia: hoc est, quantumluncque eorum nomine offeretur. [ Licere dicitur præco apud *Martial. Epigr. 66. lib. 6.* *Plaut. apud Fest. in sub corona.* Præco ibi adfic, quique liceat, vaneat. *Idem Menach. sc. 3. a. 3.* Vt quantum possit, quique liceat, vaneat, pro quilibet liceat, &c. ] *Horat. 1. Sermon.* Contra Levinum Valeri genus, vnde Superbus Tarquinus regno pulsus fuit, vnus affis. Non vnquam pretio pluris licuisse. *Martial. li. 6.* Paruo quum pretio diu liceret. *Cic. ad Att. li. 12.* De Drusi hortis quanti licuisse tu scribis, id ego quoque audieram, & vt opinor, heri ad te scripseram.

**Licè**, eris, Pretium offero. { *ליקר* *ליקר* *ליקר*. } *GAL. Priser, ou mettre encherer, apprecier.* *ITAL. Mettere all' incanto.* *GERMAN. Auff etn felt ding bieten.* *HIS. P. A. Poner en precio, en almoneda.* *ANGLIC. To offer the price, to prise, to chaopen.* } *Plaut. Stich.* Iocos ridiculos vendo agite licemini. *Persius Satyr. 3.* Et centum Græcos curto centusse licetur. Huius verbi præteritum ratione analogæ deberet esse licitus sum, quod teste *Val-la*, non est in vsu. Eo tamen vsus est *Cic. 5. Verrin.* Herbitenses quam viderent, si ad *Ælchri*onem pretium redisset, se ad Arbitriū libidinosisimæ mulieris spoliata iri, liciti sunt vsque eò, quoad efficere



efficere posse arbitrabantur. [Sueton. in Casa. cap. 40. Publicanos remissionem petentes, tertia parte mercedum reuelavit, ac ne in locatione nouorum uectigalium immoderatus licerentur, propalam mouit.] Liceri contra aliquem. Cic. 3. Offic. Non licitorem venditor, nec qui contra se liceatur, emptor opponet.

Licitator, oris, Qui crebriò licetur, qui pro re emenda conducenda pretium alio maius pollicetur. { ἀναγορεύων, ἀναγορεύω. GAL. Encherisseur, celui qui met enchere sur ce qu'on vent. ITA. Chi mette prezzo all'incanto. GER. M. Der stüts auff ein ding mehr bittet, ein anbieter. HIS. El que pone precio en almoneda. ANG. He chat prise, or cheapeth. } Licitatorem apponere, est subornare aliquem, qui coram emptore maius pretium offerat, vt res pluris aestimetur, vendaturque. Cic. ad Martium l. 7. Nunc quoniam tuum pretium noui, licitatore potius apponam, quam illud minoris veneat. Idem l. 3. Offic. Tollendum igitur ex contrahendis rebus omne mendacium, non licitorem venditor, nec qui contra se liceatur, emptor opponet.

Licitator, aris, Licetor. Quamuis enim frequentatium videatur a verbo liceor, eiusdem tamen omnino est significationis, vt autor est Valla l. 3. { ἑπιπράτω, ἐπιπράω. GAL. Mettre prix, mettre enchere. ITA. Mettere prezzo. GER. M. Auff etwas bieten. HIS. Poner en precio en halmoneda. ANGL. To prise, to cheap. } Cic. de reb. Alexand. Quum habeatis arma, licitami hostium capita. ἑπιπράτω χηρῆματα. Plin. l. 7. c. 38. Aristidis Thebani pictoris vnam tabulam centum talentis Rex Attalus licitatus est. Licitari item, teste Nonio, congruere, & pugnare significat. Caecil. in Hym. Quin machera licitari aduersum eum cepisti licens. Ennius, Pars ludicre saxa iactant, & inter se licitantur. Licitare dicuntur (inquit Festus) in pugnando siue mercando contententes.

Licitatio, Oblatio pretij, auctio, { ἀπαύσις. GAL. Enchere, mise sur ce qu'on vent au plus offrant. ITA. Prezzo, offerio sopra cosa che si vende. GER. Ein biet auff etwas, ein schreyung was etwas wirt sey. HIS. A. Aquella postura de precio. ANGL. A prising, cheaping. } Licitationem facere. Cic. 4. Ver. Exquisitis palam pretijs, & licitationibus factis describebat Cenfores, &c.

Licet, impersonale, Fas est, conceditur, potestas datur. { ἔμελλε, ἔμελλε, ἔμελλε, ἔμελλε. GAL. Il est permis, il est licite. ITA. Elicito, gli è licito. GER. M. Es ist mir schicklich, es ist mir gestattet. HIS. Licito, conuenire. ANGL. It is lesome, it is permitted. } Cicero, Neque enim licebat locum numini consecratum turpi flagitio contaminare. Virgil. 6. Aeneid. Quandoquidem Ausonios coniungi fœdere Teucris Haud licitum, nec vestra capit discordia finem. Martialis, Piscinam peto, non licet natæ. [Si licet, & pateris, nomen facinorose tacebo. Ouid. Eleg. 9. libr. 4. Trist. Caue mutire siueris. licet affirmantis. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 2. Licetne obsecro petere, an non licet? Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Vt tuo non liceat operam dare negotio. Plaut. Merc. sc. 1. a. 1. Orant videre vt liceat (te tam pulchrum) Plaut. Merc. sc. 1. a. 1. Licet me scire id quid sit? Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. Licetne? (id est, facis potestatem ingrediendi domum tuam & quaerendi?) respondet, inquire, iubeo. Plaut. Milit. sc. 6. a. 2. Licet inforare, si in comiuiare non licet? Plaut. Curc. sc. 1. a. 3. Si quid vis in illum bene loqui, id loqui licet. Non recte si illi dixeris, vulpablis. Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Se excruciat qui non potit (amica) dum licet. Plaut. Curc. sc. 3. a. 1. An arbitramini quiduis licere facere vobis. Plaut. Merc. sc. 6. a. 2. Onera maledictis. licet. (i. faciam.) Si meo arbitratu licet, omnes pendeant. Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1. Actutum hæc parata sunt. licet. Plaut. Menach. sc. 3. a. 1. Concede huc. licet. Ibidem sc. 2. a. 1. (assentientis.) oculum tenus lumen, licet. Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. (Concedentis & affirmantis.) Iube hominem accersi. licet. Plaut. Capt. sc. 1. a. 5. (eodem sensu.) Age recipe actutum. licet. Plaut. Curc. sc. 3. a. 5. (concedentis & festinantis.) In malam crucem, Ire licebit tamen tibi hodie tempori. Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4. Cæsari cui omnia licent, multa non licent. Senec. cap. 7. de Consol. ad Polyb. Non licuerat matri vt hauriret oscula. Senec. cap. 3. de Consol. ad Mart. Est mihi præterea de quo mihi quaerere restat, Si liceat, dixi: Dixit & illa licet. Non licuerat Matri vt hauriret oscula. Senec. cap. 3. de Consol. ad Mart. Neminem eorum per Italiam ire licitatum. Lius. 2. d. 5. Quæ licet, pro licuerit: Plaut. Aftin. sc. 3. a. 3. Næ iste herclæ ab ista non pedem discedat, si licet. Cicero. 10. Tusul. Idque cum multis alijs rebus, tum è Pontificio iure, & ceremonijs sepulcrorum intelligi licet. Cicero. 1. Tusulan. Licuit enim esse otioso Themistocli, licuit Epaminundæ. Cicero. pro Corn. Balbo. Si cui Romani licet esse Gaditanum. Quibus in testimonijs hoc animaduertendum est, vtroque modo recte dici, Licet esse mihi otioso, & otiosum. Cicero. Attic. lib. 1. Quo in genere mihi negligenti esse non licet. Idem pro Flacco. Cur his per te frui libertate sua? cur denique esse liberos non licet? [Si per te licet, id est, si permiseris, vel si potero, à te non impeditus. Plaut. in Aftin. Astuarium vult esse, si per vos licet. Terent. in Prolog. Heaut. Dare potestatem mihi statarium agere, vt liceat per silentium: id est, vt ego possim agere, vobis tacentibus. } Licet absolute, pro poteris facere. Cicero. lib. 1. de Inuent. Hanc si quis partem putat esse orationis, sequatur Hermagoram licebit: id est, poterit sequi, vel licet, vt sequatur. } Aliquando significat facile est. Cicero. lib. 2. Offic. Licet enim ora ipsa cernere iratorum, aut eorum, qui aut libidine, aut motu commoti sunt, &c. id est, facile est. } Aliquando aduerbium concedentis est, idem significans quod esto. Virgil. 6. Aeneid. licet ingens ianitor antro Æternum latrans exangues terreat umbras. } Est coniunctio aduersatiua pro quamuis. { ei. GAL. laçoit que, non obstant. ITA. Ben che. GER. Wie wol ob scho. HIS. P. Aunque. ANGL. Albeit, althogh. } Cicero. pro Sex. Rosc. Licet omnes in me terrores impendant subibo. Licetum est, licet. { ἔστιν. } Plaut. in Amphit. Quin introire in ædes nunquam licitum est, id est, nunquam permittitur.

\* Licitus, (adiectiuum) vt, Negotiatio licita. Vlp. l. 2. ff. De iure pair.

Liciturum. Cic. ad Attic. l. 2. Quod nihilo magis ei licitum esset plebeio Rempublicam perdere, quam similibus eius, &c.

Licentia, Libertas immodica, impunitas agendi, dicendique quicquid velis. { ἡσυχία, ἡσυχία, ἡσυχία. GAL. Licence, abandon. ITA. Licenzia. GER. M. Erlaubung, nachlassung, gestattung. HIS. Licentia, la soltura para mal hacer. ANGL. Licence, leaue. } Terent. Deteriores omnes sumus Licentia. Lucan. lib. 1. Quis furor ô ciues, quæ tanta licentia ferri? Quintil. Quæ in alijs libertas est, in alijs licentia vocatur. } Aliquando etiam in meliorem partem accipitur, vt idem sit quod libertas. Cic. 3. Offic. Nobis autem nostra Academia magnam licentiam dat, vt quodcunque probabile maxime occurrat, id nostro iure liceat defendere. Idem lib. 1. Offic. Magnis enim illi, & diuinis bonis licentiam hanc assequabantur. [Par fuit exigui similique licentia Calui. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Licentia gladiatorum. Vell. Non tuta licentia Circi est. Ibid. Quæ in alijs libertas, in alijs licentia videtur. Quintil. Cicero vir acerrimæ in studio literarum licentia, &c. Gel. cap. 3. lib. 15. Libertatem, Imò licentiam. Linius. 4. d. 4. Licentia ad exitum præcipites. Suet. in Aug. cap. 47. Ingens licentia æstuantium aquarum. Senec. cap. 18. de Consol. ad Mart.]

Licentior, oris, & Licentius, Quod immodicè liberum est. { παρρησιάζομαι. GAL. Trop abandonné. ITA. Più licentioso. GER. M. Das mehr erlaubtung hat. frâssentlicher, meistestoffiger. HIS. Ma suelto de regla. ANGL. Ouer dissolve. } Vt, Licentior epistola, in qua nimis liberè scribitur. Plin. in Prasat. Natural. histor. Licentior epistola narrare constitui. Licentiora mancipia, dicuntur nequiora, quasi multa per licentiam facientia. Licentior vita, id est, dissoluta. Valer. lib. 9. cap. 1. Licentior dithyrambus. Cic. 3. de Orat. Inde ille licentior & diuitior fluxit dithyrambus. Idem de Orat. Quid verò licentius, quam quod hominum etiam nomina contrahebant, quò essent aptiora?

Licentiosus, uni, Qui nimia vtitur licentia. { παρρησιάζομαι. GAL. Trop licentieux, trop hardi. ITA. Licentioso. GER. M. Das jaust frechheit oder erlaubtung hat. mutwillig. HIS. Suelto de regla. ANGL. Dissolute, licentious. } Quintil. lib. 1. cap. 10. Nam ebore dicere, non minus est licentiosum, quam si sulphuri, & gutturi subicerent o mediam in genitium. Tacitus, Ex moribus imperatoris miles intactus aut licentiosus.

Licentior, aduerbium, Liberè audacter. { ἀδράς. GAL. Licentieux semer, abandonnement. ITA. Licentiosamente. GER. M. Nachlässiglich frâssentlich. ANGL. with licence or leaue. } Cicero. in Ora. Solutum quiddam sit, nec vagum tamen, vt ingredi liberè, non vt licenter videatur errare. Idem 1. de Nat. deor. Tanta est impunitas garriendi, ad quam licenter fluentium frequenter transitio fit visum, vt è multis vna videatur. } Ab hoc Gellius formauit Prælicentior, quod est quasi nimis licenter, Quæ verba (inquit) finxit prælicentior.

Licās, { ἡ Ζῶρηθ. λίχας. ANGL. A spanne. } Mensura est quam Galli sua lingua improprie palmum vocant: hoc est, illud interstitium quod est inter pollicem & indicem quàm maxime extensos.

Lichas, Puer quidam Hercules, per quem Deianira viro suo in Oeta monte sacrificatorio, vestem misit Nessi Cætauri sanguine infectam: quam quum ille induisset, serpente iam per corpus veneno, doloris magnitudine in furorem versus. Lichæ perniciosis muneris latorem, capillis arripuit, & in subiectum mare præcipitavit: quem Poætæ fabulantur in saxum sui nominis fuisse mutatum, quod à nautis in mari Euboico ostenditur. Ouid. 9. Metamor. Nunc quoque in Euboico scopulus breuis eminet altè Gurgite, & humanæ seruat vestigia formæ: Quem quasi sensurum nauæ calcare venerunt, Appellântque Lichan.

LICHADES, { λιχάδες. } Insulæ tres sunt in mari Euboico, à Licha Hercules puero ita appellatæ, quem in hoc mare præcipitavit Hercules Nessi Centauri sanguine in furorem conuersus. Autor Strabo. lib. 9.

Lichen, enis, { λεχών, vel Lichenes plurali numero, λεχώνες. GAL. Darre ou feu volage, qui est vne maladie sur la peau de la personne. ITA. Mentagra. GER. Die wetwüftung des angstichts mit schuppichter randstiermaat. HIS. P. El empeyne. ANGL. A disease called a tetter, ringworme, or wildfire. } Morbi genus faciem præcipue infestans, quem Latini quòd à mento potissimum oriretur, mentegram appellarunt. Irrepsit in Italiam Tiberij principatu, antea vniuersæ propemodum Europæ incognita, siue vllò quidem dolore, & sine vitæ pernicie, tanta tamen fœditate, vt quæcunque mors præferenda esset. Hæc Plin. l. 26. cap. 1. Galenus tamen ceterisque Græci, lichenum nomine leuius quoddam mali genus videntur intellexisse, quam quod à Plinio describitur: illud scilicet, quod latini impetiginem appellant. Quinetiam Plin. ipse lib. 20. cap. 1. Lichenas impetiginem interpretatur, sicut psoram, scabiem. Vide Manardum Epist. Medic. li. 7. } Est & Lichen herbæ genus, singulari aduersus lichenus remedio: vnde & nomen accepit. Eius duo sunt genera, quorum alterum in locis nascitur saxosis, folio vno ad radicem lato, caule vno, paruo, longis folijs dependentibus: alterum petris roscidis adhæret, vt muscus. Autor Plin. lib. 26. cap. 4.

LICHINDVS, { λιχίνδος, } vrbs Siciliæ, vnde gentile nomen Lichindius, Stephan.

Lici, a, orum, Sunt fila quibus in telis textrices implicant stamina: quamuis nonnunquam etiam pro ipsis accipiuntur staminibus. { ἑρῆχ. ἑρῆχ. GAL. Les fils de la treme d'un tissier. ITA. Lici, fili da tramare. GER. M. Das wäbergschützigerust dardurch der netz auff dem stut gezogen wirt. HIS. Los flus de la tela. ANGL. Threads in the wobbers beame. } Plin. l. 8. c. 48. Plurimis vero licis texere, quæ polymerica appellantur, Alexandria instituit. Virgil. 8. Eclg. Terna tibi hæc primùm triplici diuersa colore licia circundo. [Licia dependent longas velantia sepes. (i. vitæ) Ouid. 3. Fast. Per lancem & licium concepta furta. Gell. cap. 18. lib. 11. Licio transuerlo & li-



mo præcincti lictores. Gell. cap. 3. l. 12. Ouid. 2. Fast. tunc cantata tenet cum fulco licia plumbo. Vnde Trilicem dicimus vestem, quæ ex tribus licis constat. Et Titulicia, fila de tela decidentia. Plaut. in Casin. Non ego verbum emptitem titulicio, id est re admodum vili.

L I C I A N V S. Poeta Martialis conterraneus, & conterraneus: ad quem extat eius Epig. l. 1. Videbis altam Liciane Bilbilim.

L I C I N S A, x. Genus oliuæ, quæ & Liciniana dicitur, ab inventore. Cato de Re Rust. cap. 6. Qui ager frigidior & micrior erit, ibi olea Licinianam ferri oportet. Colum. lib. 1. ca. 49. Videntur autem, & alia genera huic rei magis esse idonea, sicut Licinix & culmineæ.

L I C I T A T O R, Licitor, Vide LICIO.

L I C T O R, oris, Apparitor magistratus, viator, carnifex. { λικτωρ } Plutar. in Rom. G A L. Sergeant, bourreau. I T A L. Birro, boia, sergente. G E R M. Statistrecht ober schertz, stn diener der oberkeit. H I S P. El macero real. A N G. A sergeant or like minister to execute corporal punishment. [Licitor dicitur à ligando. Plutar. in Rom. Idem ibid. conatur à Gæco deducere: licitor è collegio Viatorum erat, Et vnde dicitur. Gell. cap. 3. lib. 12. Cum licitor ex more animad uerti iussisset. Sueton. in Cas. cap. 80.] Sed duodeni lictores Consulibus erant, aliorum seni tantum, portantes virgarum fasciculos cum securibus ligatis. Hi magistratus præbant, ac quoties iussi erant, fasciculos soluentes, primo virgis cædebant damnatû, mox securi ferebant. Linius, Misitque lictores ad sumendum supplicium, nudatos virgis cædunt, securique feriunt. Hos primus instituit Romulus, ut est auctor Plutar. Dicit autem sunt lictores à ligando, eò quod magistratus popul. Rom. priuquam quempiam verberari iussisset, pedes & manus à ministris illi iubebat ligari: quod & ipsum non obscure indicat. Cicer. in Orat. pro Rab. Licitor, inquit, colliga manus, Differunt tamen Licitor & Viator, vt Lictores dicantur qui iussi in damnatos animaduertunt, & sunt ministri Consulium, Prætorum, Proconsulium, Præfidum cæterorumque, qui cum imperio sunt. Viatores verò non cadunt aut animaduertunt, sed iussu tribunorum, quorum sunt ministri, tantummodo vocant, aut impediunt. Liu. l. 2. ab Vrbe, Ardens iraque ita Tribunus, viatorem mittit ad Consulem, Consul licitorem ad Tribunalium, Gell. l. 3. cap. 12. ex l. 21. Rerum huius Varronis, In magistratu habet alij prehensionem, alij neutrum. Vocationem, vt Consules & cæteri qui habent imperium: Prehensionem, vt Tribuni plebis, & alij qui habent viatorem: Neque prehensionem, neque vocationem, vt Quæstores, & cæteri, qui neque licitorem habent, neque viatorem.

L I C T O R I U S, a, um, Quod ad licitorem pertinet. { λικτωριος } GAL. Appartenant à bourreau ou sergent. I T A L. Pertinente à birro, à sergente. G E R M. Das zu den statisten oder schergen gehört. H I S P. Pertenescente à macero real. A N G. Belonging to a sergent. [Plin. l. 7. c. 30. Fases licitorios ianuz summisit is, cui se Oriès Occidentique sum miserat.

L I D O, dis, xgva, Verbum antiquum, significat Confringo, delco, cuius composita sunt, Alido, collido, illido.

L I E N, lienis, gen. masc. { λικνω } GAL. La rate ou ratelle. I T A L. Milza. G E R M. Das milz. H I S P. El bazo. A N G. The milie. [Viscus est in humano corpore sinistram partem occupans, concaua sui parte in dexteram, hepã versus, gibba verò ad spinalium costarum extremitatem conuersum, humorisque melancholicus ex hepate per vas venosum ad se attrahens, quorum partem tenuissimam in sui alimentum conuertit, reliquam per proprium quendam meatum, quem stomachum vocant medici, in ventriculum eructans, Alio nomine splen dicitur. Pers. Sat. 1. Sed sum perulanti splene cachinno. Hoc est, proculior sum ad risum. Tradunt enim Physici lienis magnitudinem, risus intemperantiam gignere. Intumescit quandoque lien, vt cingere hominem videatur. Plaut. in Curcul. Nam quasi zona, liene cinctus ambulo, Geminos in ventre habere videor filios: Nihil metuo, nisi medius disumpat miser. [Idem ibi. sc. l. a. 2. Lien necat, renes dolent, Ambula hoc lieni optimum est. Plaut. Curc. sc. l. a. 2.]

\* L I E N I S, huius lienis, idem quod Lien, lienis bubulus, apud Cels. l. 4. c. 9. Lienis torquet, apud eundem Cels. l. 5. c. 18. [Varro 6. de ling. Lat. Lienes necant, vbi Passer. putat legendum Lienes necat.]

L I E N O S U S, Qui lienem laborat. { λικνωσος } GAL. Qui à douleur derate. I T A L. Chi patisce di milza. G E R M. Wundenfuchter. H I S P. El que cria bazo. A N G. That hath a disease, in the milre. [Accidit autem hic morbus (vt inquit Arist. l. 3. de part. anim.) quoties plus excrementi in lienem diuerit, quam calor eius visceris possit conficere. Plin. l. 7. c. 2. Quorundam corpore partes nascuntur ad aliqua mirabiles: sicut Pyrho regi pollex in dextero pede, cuius tactu lienosis medebatur. Lienosum cor lienis naturam habens, vt turgeat sicut lien. Plaut. in Casin. -vbi sim nescio: Perij, cor lienosum, opinor, habeo: iam dudum salit. \* Fortasse legendum ludiosum: id est, subsultans more ludionum, ac in corpore emicans, vt illi in theatro.

L I E N I U S, Lienosus. Plin. l. 29. c. 3. Hæc & illita lienicis, &c.

L I E N T E R I A, x. { λικνωρια } GAL. Flux de ventre. I T A. Flusso di ventre. G E R M. Diur der bauchtauff. H I S P. Fluxo de ventre. A N G. The fluxe, laxæ, or leasenesse of the bellie. [Fluxus ventris ex laxitate intestinorum: quum scilicet intestina ob laxitatem cibum non continent, sed talem propemodum excernunt, qualis est ingestus. Nā λαν Græci laxæ dicunt, & ιτερεια intestina. Hoc morbo qui laborant Lienterici dicuntur.

L I G A M E N, Vide L I G O.

L I G A R I V S, Cuius Romanus, Pompeij partes in bello civili sequutus: eo mortuo in Africam sese contulit ad Scipionem, pertinacissimum que sese Casari hostem præbuit. Postea apud Cæsarem cum à Tuberone accusaretur, defensus est à Cicerone elegantissima illa oratione, quæ pro Ligario inscribitur.

\* L I G A R I A N U S, Adiectiuum (λικαριος) Cicer. Attic. l. 13. Ligarianam, vt

video, præclare authoritas tua commendauit. Subaudi subst. Orationem. Nam de Oratione loquitur, quam pro Ligario habuit.

L I G E L L U M, li, Breue domicilium & tugurium. { λικελλιον } melunab... GER M. Ein hutten ein schicklich heufflin. H I S P A N. Choça à casa pagiza. A N G. A little house or corage. [Plaut. in Aulul. Diuū atque hominum clamat continuo fidem, De suo ligello fumus si quæ exit foras. Quo in loco Nonius ligelli nomine domunculam siue tugurium intelligit. Quoniam non inuenistè ligellum intelligere possumus diminutiuum esse à ligao, quemadmodum rigellum à Tigno. Legitur autem in vulgatis libris Nonij sigello non ligello.

L I G E Æ, penultima producta, λικεα Nymphæ Nomen, Nerei & Doridis filix, à cantus suauitate ita dicitur. Virg. 4. Georg. Drymôque, Xantôque, Ligæaque, Phylodocæque.

L I G E R I U S, Ligeris, Rutuli cuiusdam nomen fuit, fratris Lucagi, quem Turni auspicia sequutum Æneas interfecit. Virg. 10. Ænei. -vclano talia latè dicta volant Ligeri.

L I G E R I U S, eris, λικερις, Ptolem. qui & Ligeris in nominatiuo: vnde accusatiuus Ligerim. Nobilis est Cæstarum fluius, qui in Auernorum sinibus oriens, Heduosque à Biturigibus diuidens, non procul à Pætonibus in Oceanum Britannicum influit. [G A L. Loire. G E R M. Ebrein vernampter fluß in Brandenrich entspringt in dem berg Cemenot sanft ein wenig gegè Rittmach/darnaß gegè Nidergang ins gros Meer. G A L. l. 7. bell. Gall. Liger ex niuibus creuerat. Idem paulò post, Magnis itineribus ad Ligerim peruenit.

L I G I L I U M, genus herbæ, de qua apud rei rusticæ scriptores fit mentio quomodo seratur.

L I G N A R I U S, ria, rium, Quod ad ligna pertinet. { λικναριος } GAL. Appartenant à bois. I T A L. Pertinente à legno. G E R M. Das zu dem holz gehört. H I S P. Pertenescente a lenna. A N G. Belonging to wood. [Lignarius, ij, substantiuum. { λικναριος } G A L. Boischeron, charpentier. I T A L. Legnaiudo. G E R M. Ein holzhammer/hocher. H I S P. Cortado de madera. ] qui lignum secat, aut qui lignatum it. Liu. 5. bell. Maced. Et iidem porticum extra portam Trigeminam inter lignarios fecerunt.

L I G N U M, ni. A legendo (inquit Varro) quod ligna caduca in agris legebantur, quibus ad focum vterentur. { λικνωσος } GAL. Bois. I T A L. Legno. G E R M. Holz. H I S. Lenno à madera. A N G. woode [Plin. l. 12. c. 11. Quoniam fructus is constat radice, frutice, cortice, ligno, &c. Cic. 3. Verrin. Cædere ianuam saxis, inflare ferro, ligna & sarmenta circundare, ignem subiuicere cœperunt. Horat. 3. Carm. Od. 17. -dum potes aridum compone lignum, cras genium meo Curabis. Virg. 1. Georg. Nam primi cuneis scindebant fissile lignum. Idem 2. Georg. Quid tibi odorato referam sudantia ligno Balsaminaque, & baccas semper frondentis acanthi? [S. Ligna apud nos nulla sunt. St. Sunt asseres, sunt igitur ligna. Plaut. Aul. sc. 3. a. 2. Neque ego ligna vsquam vidi præbrius pulchrius. Plaut. Aul. sc. 1. a. 3.] Ligna cocta dicuntur: quibus humiditas exempta est, vt fumare nequeant. Vlp. l. 55. D. de legat. 3. Sed & titiones, inquit, & alia ligna cocta ne fumum faciant, vtrum ligno an carboni an suo generi adnumerabimus. [Lignum aliquando pro tabulis ligneis in quibus scriptum est. Triphon. l. 19. de bon. possess. contra tabul. Quod vulgò dicitur liberis datam bonorum possessionem contra lignum esse sic intelligendum est, &c. Paulò post dixit contra tabulas. Ex Hotomano. [In syluam ligna ferre, est aliquem his rebus augere velle, quibus ipse maxime abundet. Horat. [Lignum curuum, haud vnquam rectum, ξυλαρ, αγκυλον ε διστορ ορδορ. Distorta prauaque ingenia vix vnquam ad bonam frugem traducuntur. Vsurpauit Galenus.

L I G N E U S, a, um, Quod ex ligno est. { λικνωσος } GAL. De bois. I T A L. Di legno. G E R M. Holz. H I S. Cosa de madera o de lenna. A N G. Made of woode. ] vt Ligneus equus. Plaut. Rud. Nempe equo ligneo per vias cæruleas estis vecti. Ouid. 12. Met. quo multa sacerdos Ligneæ contulerat veterum simulacra deorum. Cic. 2. de Inuen. Materiam ligneam flamma vri posse necesse est. [Pro ligna salute via argenteam remittere illi. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. (de tabellis) Item, Quam tu nauem mihi narras? ligneam, sæpè tritam sæpè fixam. Plaut. Men. sc. 4. a. 2.

L I G N E O L U S, diminut. { λικνωσος } GAL. De bois. I T A L. Di legno. G E R M. Holz. H I S. Cosa de madera o de lenna. A N G. Made of woode. ] vt Ligneus equus. Plaut. Rud. Nempe equo ligneo per vias cæruleas estis vecti. Ouid. 12. Met. quo multa sacerdos Ligneæ contulerat veterum simulacra deorum. Cic. 2. de Inuen. Materiam ligneam flamma vri posse necesse est. [Pro ligna salute via argenteam remittere illi. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. (de tabellis) Item, Quam tu nauem mihi narras? ligneam, sæpè tritam sæpè fixam. Plaut. Men. sc. 4. a. 2.

L I G N I L E, huius lignilis, pen. prod. & neut. gen. { λικνωσος } GAL. Lieu à tenir bois. I T A L. Legnaio, siua di legno. G E R M. Ein holzhaufstodes holzlege. H I S P. Lugar de se guarda la lenna. A N G. A woode house, or woode pile. [Dicitur est vbi ligna in domo ad comburendum parata sunt: sicut scænilæ, vbi seruatur scænum. Sic bouile, equile, caprile, & huiusmodi. [Lignarius. Linius libro 5. d. 4. Inter lignarios.

L I G N E S U S, sa, sum, Quod instar ligni durum est. { λικνωσος } GAL. Abondant en bois; ressemblant à bois, dur comme bois. I T A L. Legnosò, duro come legno, simile à legno. G E R M. Holz/hart wie heiz. H I S P. Cosa lenna de lenna o de madera, o dura come madera, o semejanse à ella. A N G. Full of woode. ] Plin. l. 12. c. 7. Arbor radice lata, lignosaque.

L I G N O R I A R I U S, ari, Verbum est castrense, idem significans, quod ligna colligere siue congerere. { λικνωσος } GAL. Aller querir du bois, ou en couper, ou apporter. I T A. Far legne, ir per legna alla foresta. G E R M. Holz in das holz gehn ober faren. H I S P. Hazer lena yr per lenna o madera. A N G. To go to purneigh or get woode. ] Proprie enim milites lignari dicuntur, quum in syluam profecti ligna cædunt, quæ in castra conuehant. Liu. l. 1. ab Vrbe, Respondentibusque lignatum se ire, An tandem, inquit, nunc castra vallata non habentis? Plaut. Capt. [sc. 4. a. 3.] Ite istinc, afferre lora C. num lignatum mittimur?

L I G N A T I O, onis, Lignorum collectio, comportatio, defectio, { λικνωσος } GAL. Apport de bois, caillis, le lieu où on coupe le bois.



pe le bois. ITAL. Il far legna. GER. Holzung/ostfamsung. HISPAN. A quella obra de y por linna, el lugar doue se haze lenna, cortadura de lenna. ANGLI. An hewing fetching or purueighing of woode. } Caf. 5. bel. Gal. Ut nonnulli milites, qui lignationis munit. onis que caula in syluis descendent, repente aduentu interciperent. } Lignatio pro loco vnde ligna accipi possunt. Colum. l. 1. c. 5. Sit autem vel intra villam, vel extrinsecus inductus fons perennis, lignatio pabulumque vicinum.

Lignatores, D & font milites, qui lignatum eunt. } לויטובח חובב הכסם. Eul. d. r. GALL. Qui vont querir ou apporter du bois, bocherons. ITAL. Soldati che vanno a far legne. GER. Die aufschub/oder auffarend zu holzen. HISPAN. Los que van por lenna par aquemar. ANGLI. A woodmoiger, a prouydeur of wood. } Liu. l. 1. ab Vrbe. Paucis citra militibus lignatores et cum praesidio occurrunt. Caf. 5. bell. Gall. Subitoque oppressis lignatoribus, magna manu, &c.

Ligo, as. Vincio, constringo, colligo. } Descendit à Græco λυγναι, vimen: non autem à Legendo, vt Varro voluit, & in breui mutato. [ Ligo olim, nunc alligo. Plutar. in Rom. ] } לויטובח חובב הכסם. Eul. d. r. GAL. Lic. ITA. Legare. GER. Binden. HISPAN. Atar. ANGLI. To bende, to tie. } Quint. l. 5. c. 14. Quæ apprehensa Græci magis (nam hoc solum nobis peius faciunt) in catenas ligant, & inextricabili serie connectunt. Gutturra ligauit laqueo. Ouid. 5. Met. Vulnera ligare. Ouid. 7. Met. Legibus ligatū a Prætorē missum. [ Veluti sacramento ligatos. Senec. Epist. 66. Vidimus in glacie pisces hæere ligatos. Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist. ] } Huius composita sunt, Aligo, colligo, circūligo, deligo, illigo, obligo, præligo, religo, subligo, quorum quæ sint significata, vide suis locis.

Ligamēti, inis, Ligaculum, li, Ligamentum, ti, significat id quo aliquid ligatur. } לויטובח חובב הכסם. Eul. d. r. GAL. Lien, liaison, liement. ITAL. Ligame, ligatura. GER. Ein band. HISPAN. Atadura. ANGLI. That wher by any thing is tied. } Colum. l. 11. c. 12. Possit etiam salix decisa pridie ad lucubrationem expurgari, & ad vitium ligamina præparari. Proper. l. 2. Eleg. 30. Nocturna ligamina mitra. [ Aurium ligamenta. Quintil. ]

Ligaturæ, f. d. e. i. u. m. a. n. o. l. e. t. a. } Fab. Victorinus, l. Rhet. C. c. Medici officium est curare, sed quia multi & incantatione & ligaturis curant.

Ligo, onis, Rusticum instrumentum ad extirpandas herbarum radices accommodatum. } לויטובח חובב הכסם. Eul. d. r. GAL. Vn hoyau. ITA. Zappa. GER. Ein haw/oder tarrf. HISPAN. El açadadò el açadon. ANGLI. A shouell spade. } Plin. l. 18. c. 6. Adduxit graues ligones, vomeres ponderosos. Ouid. 3. Amor. Quum bene iactati pulsant arua ligones.

Ligula, Vide LINGVA, & lingua.

Liguriæ, f. l. a. } Arquea, Italia regio, pro maiore parte montosa, inter amnes Varum & Macram, ab altero latere habens Apenninum, ab altero Padum, Tuscam attingens: cuius caput est Genua. Dicitur Liguria, à Ligysto Phætonis filio, conuersione y in u } GER. Ein tandtschaff. Itala wether Hauptstätt ist Genua. }

Ligur, vel Ligus, ris, Abys, Secundum Priscianum aliquando est proprium nomen, & tunc est generis masculini. Alias est nomen gentile, virum significans, vel mulierem ex Liguria: & sic est communis generis. Probus putat Ligus esse adiectiuum omnis generis: nullum tamen de neutro genere profert testimonium. Lucan. l. 1. Et tunc tonse Ligur quondam per colla decora, &c. Virg. lib. 11. Vancligis, frustra que animis elate superbis. Idem Georg. 2. Assuetumque malis Ligurem.

Ligusticus, a, um, pen. corr. λυγιστικός, Nomen possessiuum: vt, Mare Ligusticum: quod Liguriam alluit. Saxum Ligusticum. Iuuen. Sat. 3. Nam si procubuit, qui saxa ligustica portat.

Ligurius, ris, iui, vel rij, rum. Abligurio, consumo, deuoro, dilapido, helluo. } לויטובח חובב הכסם. Eul. d. r. GAL. Gourmander, licherder, ou prendre les meilleurs morceaux. ITA. Consumare il suo in pacchia. GER. Versfichten/versfaten. HISPAN. Comer y gastar en golosinas. ANGLI. To wast, or spend to playe the glutton. } Personæ trisyllabæ huius verbi, penultimam produunt, contra consuetudinem eorum quæ sunt eiusdem terminationis. Horat. l. 2. Serm. Satyr. 2. puer vñctis Tractauit calicem manibus, dum furta ligurit. } Est etiam ligurire, suauissima quæque degustare paulatim, & cum quadam mora atque elegantia comedere, quasi sinendo vt per se cibus in stomacho liqueat. Terent. in Eunucho. Quæ cum amatore suo, quum cœnant, liguriant. Dicitum λυγιστικός, quod Græci suauē dicunt, inquit Donatus. Ci. D. Bru. 20, ad suppletionem rerum transtulit. Quum quidam (inquit) de collegis nostris agrariam ligurirent curatiōē, disturbati rem, totamque nobis integram referuauit, hoc est, cum appeteret & præpropera quadam spe quasi deuorarent. [ Plaut. Capt. sc. 1. a. 1. Dum ruri rurant homines, quos liguriant. } Item ligurire naturam. (obscenè.) Suet. in Tib. ca. 45. } Ligurire lucra, pro sensim depululari. Cicero per translationem 5 Verr. Comm. f. a. est, inquit, pecunia tanta Prætori: non reperitis hominem timidè, nec leuiter hæc improbitissima lucra ligurientem, &c.

Ligurius, Dicuntur gulosi, & voratores eduliorum dulciorū, qui consumptis dapibus catillos etiam lingunt, quos antiqui catillores appellabant. } לויטובח חובב הכסם. Eul. d. r. }

Ligurius, onis, Auiditas, immoderata appetentia. } λυγιστικός, φιλολόγος. GAL. Gourmandise & frandise, appetit de l'ordonné de licherder & manger bons morceaux. ITAL. Auidità grande, ardente appetito. GER. Versfittung, oder schtederhafftigleit. HISPAN. Aquella obra de comer golosinas. ANGLI. Licourousnes & gluttonie. } Cic. 4. Tuscul. Egrotationi autem talia quædam subiecta sunt, mulierofitas, peruicacia, liguritus, vinolentia, cupedia, & siqua sunt similia.

LIGVS, Liguris, Vide LIGVRIA.

Ligusticum, Herba est in ea Appennini parte præcipue nascens, quæ Liguria imminet, vnde & nomen habet. Quidam panaceam appellant, quod Panaceam Heracleoticam caule referat, radice, & eff. C. Galenus literæ vnus immutatione Libycticum vocat. Cf. Ætina Leuisticum appellant.

Ligustrum, stri, à lego, quasi legastrum. } λυγιστρί. quibusdam aliis quopia. GAL. Duntroche. ITAL. Ligustro. GER. Wintehol/oder winterweiden. HISPAN. El arbol de la albenna. ANGLI. Priuet. } Arbos, ex cuius ligno tesserae fiunt aptissimæ, olivæ similis folio, semine coriandri, flore candido & odorato. Coquitur hoc in oleo, præmiturque, quod postea cyprinum vocatur, ab arbore sua, quæ dicitur cypros alio nomine: à cuius vbertate Cypro Cilicij maris insula nomen inditum est. Plin. libr. 24. cap. 10. Ligustrum eadem arbor est, quæ in oriente Cypros. Suos in Europa vnus habet.

LIGYTES, Αλυται, Populi Asiatici, qui cum Xerxe contra Græcos militarunt: quorum meminit Herodot. lib. 7.

LIGYS TI B E S, Insula eadem, quæ Stoa had. 5, vt infra dicitur.

LIGYS TI N A, Αλυσιον, Vrbs Ligurum prope occidentalem Iberiam, & Tharsum: incolæ Ligyes vocantur, Steph.

LIGYSTVS, teste Fabio Piçore, Phæthontis fuit filius, à quo Liguria cognominata est.

LILIA, Αλίζα, Vrbs, Phocidis, Steph.

Lilium, li, } λιλίον schoschannáh xipor. GAL. Herbe ou fleur qu'on appelle li. ITAL. Giglio. GER. Ein gisten/oder litten. HISPAN. Agucena. ANGLI. A lillie. } Flos est nobilissimus, proximam (teste Plinio) à rosa nobilitatem obtinens, eximio candore, foliis foris striatis, & ab angustis in latitudinem paulatim se laxantibus, effigie calathi, resupinis per ambitum labris, tenuique filo, & semine, stantibus in medio crocis. Ex hoc flore conficitur oleum, siue vnguentum, quod Græci λιλίον vocant. Nam illi λιλίον vocant florem, quem nos lilium dicimus. Sunt autem diuersa liliorum genera. Vide Plin. libr. 21. cap. 4. Virgil. 6. Æneid. & candida circum Lilia funduntur. Idem 4. Georg. Hic rorum tamen in dumis olus, albaque circum Lilia verbenasque premens vescaumque pauer.

Liliacæus, a, um, adiectiuum. } λιλίαιος. GAL. De lis. ITAL. Di giglio. GER. Blüten/ auf gigen gemacht. HISPAN. Cosa de agucena. ANGLI. Of lillies. } vt, Oleum liliacum, Pallad. lib. 6. cap. 14.

Lilium, Vnguentum siue oleum ex lilio. } λιλίον. GAL. Hoyla ou onguent de lis. ITA. L. Oglia d'unguento di giglio. GER. Blügensaft/ oder öl. HISPAN. Aceyte d'unguento de agucenas. ANGLI. An oile of lillies. } Plin. lib. 21. cap. 5. Lilium rosæ nobilitate proximum est, & quadam cognatione vnguenti, oleique, quod lirinæ appellatur. Idem lib. 23. cap. 4. Lirinum, quod & Phaselinum, & Syrium vocauimus, renibus vtilissimum est sudoribusque euocandis, &c.

Lilicium, ti, Locus in quo sunt lilia consita. } λιλίον. GAL. Lieu où croissent les lis. ITA. Luogo doue sono molti gigli. GER. Ein ort da vit gigen sit. HISPAN. Lugar de muchas agucenas. ANGLI. A place where lillies. } Palladius, Liliæta, cannæta ponenda sunt. Idem l. 3. cap. 21. Noua lilieta formabunt.

LILYBAEVM, Αλυβαίον, Promontorium Siciliae, cum vrbe eiusdem nominis, Libyam spectans. } GER. Das vorgebürg Sicillia gegen Mit tag vnd Africa/ heißt Marfata. } Tria enim traduntur esse eius insulae præcipua promontoria: ex quibus quod Græciam respicit, Panchymum: quod Italiam, Pelorum, Scyllæ oppositum: quod autem in Austrum Libyam versus procurrit, Lilybaeum appellatur. Antor Pompon. lib. 2. Vulgò Marfala.

\* Lilybaeus, Adiect. λυλυβαίος. Virgil. 3. Æneid. Et vada dura lego saxa Lilybaea cæcis.

Lima, æ, Instrumentum fabrilis, quo ferrum aut aliquid aliud terendo expolitur. } לימא. GAL. Vne lime. ITA. Lima. GER. Ein fettr. HISPAN. La lima de hierro, instrumento para limar. ANGLI. A file. } Quintil. lib. 10. cap. 3. Opus poliat lima. [ Tunc compeditur ianua lima perteritur. Plaut. Menæ. sc. 1. a. 1. ] } Hinc non eleganter dicimus, scriptis deesse vltimam limam, quum significare volumus, non satis tersa esse, & expolita. } Item lima vti, pro castigare, & expolire. Ouid. lib. 2. de Ponto, Scilicet incipiam lima mordacius vti, vt sub iudicium singula verba vocem. [ De-fuit & scriptis vltima lima meis. Ouid. Eleg. 6. lib. 1. Trist. ] Item, lima poliat opus, non exerat. Fab. cap. 4. lib. 10. In eo scriptore plus limæ. Velleius.

Lima, veteres dicebant omnia transfusa: à quo & limina ostiorum, per quæ foris & intus itur: & limites, quod per eos foris & intus eatur.

Limo, limas, polio, læuigo. } λειμω, ενερίω, σερίω, δραπετώ. GAL. Limer, polir à la lime. ITA. Polire, limare. GER. Seit n. HISPAN. Polir, limar con lima. ANGLI. To file, to polish with a file. } Plin. lib. 36. cap. 6. Scalpere atque limare gemmas. } Ponitur per translationem pro expolire, exornare, & superuacua recicare. Cicero. 1. de Orator. Neque hæc ita dico, vt ars aliquid limare non possit, neque enim ignoro, & quæ bona sunt, fieri meliora posse doctri-na. [ Decoquent anni (styum) ratio limabit, deteret vsus. Quintil. cap. 4. lib. 2. ] } Aliquando significat limis oculis aliquid intueri. Horatius, Non istic obliquo oculo mea comoda quiscquam limat. } Aliquando est coniungere, teste Nonio. Plaut. in pæto. At videsis, cum illa nunquam limauit caput. Idem in Mercat. Nisi cum illo, aut ille mecum neuter stupri caput limat. } Huius composita sunt, Delimo, & elimo, quæ habent penultimam productam.

Limatus, a, um, nomen ex participio, Politus, expolitus, perfectus, } λειμωμένος. GAL. Limé, poli, orné. ITA. Limato, polito, ornato. GER. Orstet/ auf gigen. HISPAN. Limado, ornado, afeyado. ANGLI.



*Polished, filed.* } *Cic. de clar. Orat.* N. h. l. enucleate, quo fieri possit aliquid limatus. *Horat. I. Serm. Satyr. 10.* fuerit Lucilius inquam Comis & v. banus, fuerit limator idem, Quam rudis.

**Lima**, ē. t. ūs, aduerbium, Politè, ornate, perfecte. } *GAL. Ornament.* ITAL. *Ornamento.* GERM. *Berthigung.* sicut offi. *HISP. Ornadame.* ANGL. *Perfection.* } *Cic. 5. de Finib.* Vnum populariter scriptum, quod *limatus* appellabatur alterum limatus, quod, &c.

**Limaculus**, tuli, diminutiuum. } *Impiuius dicitur.* *GAL. Vn peu limé & polu.* ITAL. *Aliquanto limato & polito.* GERM. *Bimlich gestreift.* *HISP. Limado yornado vn poco.* ANGL. *Semewhai filed.* } *Cic. Volumin.* Opus est huc limatulo, & polito tuo iudicio. Id est, terlo & subtili.

**Limaculā**, rā, Scabs, hoc est, pulvisculus limando detractus. } *Impiuius.* *GAL. Limure, limaille.* ITAL. *Limatura.* GERM. *Wschlecken, fällen, spän.* *HISP. Limadura.* ANGL. *Filing, or dust of filing.* }

**Limax**, cis, teste *Varr. lib. 6. de ling. Lat.* cochlea: nomēque habet à limo, in quo per hycem delitescit, vere prodrens. } *Ἰμῶν χόμοι* *Ἰμῶν* *σχάβη* *Ἰμῶν* *σχάβη*. *GAL. Limace ou limagon.* ITAL. *Lumacca.* GERM. *Ein schnecke.* *HISP. Caracol.* ANGL. *A snail.* } *Colum. lib. 1.* Implicitus conchæ limax, hirsutaque campe. Nonnulli tamen cōtendunt limacis nomen patere potius quàm cochleæ: vt cochlea tantum dicitur, quæ conchæ includitur, suamque secum domum circumfert. limax etiam illa, quæ testa caret. \* Item limax, limacis, pro eo qui exquirat vt aliquid auferat. *Plaut. Bacchid.* Limaces viri quod atterant & contumant. *Nonius.*

**Limbus**, bi, Fimbria, Est pars infima vestis muliebris, imos pedes cōtingens: vel potius fascia extremitatem vestium circunquaque ambiens. } *Ἰμῶν* *χάραξ* *Ἰμῶν* *χάραξ*. *GAL. Bord, bordure.* ITAL. *Lambo, orlo.* GERM. *Ein saum ober belege: furnemisch an weibliche de ren.* *HISP. El cabo o borde de la vestidura.* ANGL. *A garde or hemme of a garment.* } *Ouid.* quam limbus obibat Aureus, ornabat aurata monilia vllum. *Virg. 4. Aneid.* Sidonium picto chlamyde circumdata limbo. *Vbi Seruius.* Limbus est fascia extremitatem vestium ambiens, secundum antiquum ritum. ¶ Huius diminutiuum est Limbulus, à quo limbellus, quorum oportet afferri exempla, è locupletibus autoribus sumpta.

**Limbolā**, rūs, rij, Qui limbum vestium confuit. } *Ἰμῶν* *ῥῦς* *Ἰμῶν* *ῥῦς*. *GAL. Broderer, qui fait bords.* ITAL. *Chifa tali orlo.* GERM. *Wstendger.* *HISP. Bordador o bordador.* ANGL. *An embroiderer, or that seweth hannes of garments.* } *Plaut. in Aulul.* Textores limbolarij, arcularij, &c. [ *sc. 5. a. 3.* ]

**Limen**, minis, Quod ex transuerso in ianua statuitur: à limo, id est, obliquo quod ingrediētibz, exeuntibzque transuersum sit, vt est apud Donatum, Festumque. } *Ἰμῶν* *ῥῦς* *Ἰμῶν* *ῥῦς*. *GAL. Le linteau ou lucil de l'huis, l'entree d'vn huis ou porte.* ITAL. *Soglia, foglio della porta, enitrata di casa.* GERM. *Die thurschwelle, die ober vnd vnder.* *HISP. El limbral de la puerta.* ANGL. *The threshold, an entry.* } *Terent. in Hecyr.* Iam vt limen exirem, ad genua accidit. ¶ Ausus es deplorata limen adire domus. *Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Trist.* Toties præter limen exequias immaturas fax & cereus præcessit. *Seneca cap. 11. de tranquil.* Item Cur trans limen rapitur noua nupta. *Plutar. in Rom. quæst.* ¶ Nec solum in inferiore partem significat, quæ sub pedibus calcari solet in ingressu, sed etiam superiore quam Græci *Ἰμῶν* *ῥῦς* *Ἰμῶν* *ῥῦς* appellant. *Ἰμῶν* *ῥῦς* *Ἰμῶν* *ῥῦς*. *Iuuen. Satyr. 6.* pendencia liquit Vela domus, & adhuc virides in limine laurus. Næuius verò limen superum & inferum dixit: Exime limen superum, quod mihi misero sæpe contrefigit caput: inferum quoque, vbi ego omnes defregi digitos. ¶ Limen superum, inferumque discedentes salutabant. *Plaut.* Limen superum, inferumque salue, simul autem vale. ¶ Ponitur interdum limen pro ingressu. } *Ἰμῶν* *ῥῦς* *Ἰμῶν* *ῥῦς*. *Virg. 2. Aneid.* Limen erat, cæcæque fores, & peruis vlti Teætorum. ¶ Interdum pro domo ipsa. *Virgil. 2. Georg.* Penetrant aulas & limina regum. \* *Vbi Seruius.* Profitentur Satellitium: limina autem ait interiorē familiaritatem. ¶ Interdum pro carceribus vnde stadiodromi cursum auspicantur. *Virgil. 5. Aneid.* - signoque repente Corripuit spatio auditu, limenque relinquunt. ¶ Interdum pro amicitia, vt censet *Seruius.* enarvans illud de *Turno*, - se limane pelli. *Iuuen. Satyr. 3.* Limine submoueor, id est, repellor ab amicitia. [ *Peristi si intra limen intrassis* *Plaut. Men. sc. 4. a. 2.* Ter limen tetigi, ter sum reuocatus. *Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Trist.* ] ¶ Ad limina seruis, pro atriens. *Virgil. lib. 9.* Fidusque ad limina custos, id est, lanitor, inquit *Budaus.* Limina imperij, id est, extremi fines. ¶ Musas vix à limine saluasse, pro verbiij metaphora dicuntur ij, qui vix leuiter & sum mis tantum laboris literas degustarunt. ¶ Ipsum ostij limen tetigi sti, *Ἰμῶν* *ῥῦς* *Ἰμῶν* *ῥῦς*. *Dici solitum* quoties ad rem ipsam peruenitur. \* At limen, limēnis, Græcè *Ἰμῶν* *ῥῦς* portum significat: à quo Limenarcha, de quo paulò post.

**LIMENOTIS**, Ἰμῶν *ῥῦς*, Cheroneusis Celtica, *Steph.*

**LIMENTINVS**, Putabatur deus, qui liminibus præset. *Ἰμῶν* *ῥῦς* *Ἰμῶν* *ῥῦς*.

**LIMERE**, Ἰμῶν *ῥῦς*, Urbis nomen. vide supra in Epidaurio ex *Stephano.*

**Limenarcha**, æ, mascul. gen. } *Ἰμῶν* *ῥῦς* *Ἰμῶν* *ῥῦς*. *GAL. Celuy qui garde les passages sur mer, qui a la charge des ports de mer, maistre des ports.* ITAL. *Amiraglio di portio, chi guarda vn passo di mare o vn portio marittimo.* GERM. *Ein oberster so verordnet ist zu der hnt etico meerbefehrs oder passen in frömdde land.* *HISP. Gardador de los puertos marinos.* ANGL. *A constable, maister of the watch or portes.* } *Dicitio* Græca est, quam Latine præfectum portus interpretari possumus. *Ἰμῶν* *ῥῦς* enim Græci portum dicunt. Erant autem Limenarchæ, qui portubz præerant, ex quibus frequens erat traiectus ad externas nationes. *Hos Aristot. lib. 6. Politicōn.* *Ἰμῶν* *ῥῦς* *Ἰμῶν* *ῥῦς* appellat. *Hæc ferè Budaus in l. Limenarcha. ff. de seruis fugi.*

**Limes**, itis, mascul. gener. Semita transuersa, militari via angustior.

*Ἰμῶν* *ῥῦς* *Ἰμῶν* *ῥῦς*. *GAL. Frontiere ou lisiere, chemin trauersant les terres, sente.* ITAL. *Via per trauerso termino, confine.* GERM. *Ein wærdet patho, durch etn ader.* *HISP. La lina de termino.* ANGL. *A cross path or way.* } *Colum. lib. 1.* Semitæ nouòsque limites in agro fieri non patiatur. *Virgil 8. Aneid.* Hæc ego vasta dabo, & lato te limite ducam. *Idem 2. Aneid.* - tunc lōgo limite sulcus Dat lucem. [ *Et longum tenuit limite ferit iteq* (*Naui sup.*) *Ouid. Eleg. 9. lib. 1. Trist.* Discolor vt recto grassetur limite miles (*i. i. latruculus.*) *Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist.* In vario limite caeli fixa corona foret. *Catull. de Com. Beren.* Limites regionēsque Cœli quor, *Gell. cap. 22. lib. 2.* } *Quintil. lib. 2. cap. 13.* Itaque & stratum militari labore iter sæpe desertum, compendio ducti: & si rectum limitem rupti torrentibus pontes inciderint, circuire cogimur. *Liu. lib. 1. bell. Maced.* Intra portam, extraque latae sunt viæ: vt oppidani dirigere aciem à foro ad portam possent: & extra à limes mille ferme passus in Academiæ gymnasio ferens, pediti, equique hostium liberum spatium præberet. *Budaus.* ¶ Limites item in agris dicuntur ipsi termini quibus agrorum fines distinguuntur. *Festus.* Limites in agris modò termini, modò viæ tranuertæ dicuntur. *Virgil. 1. Georg.* Nec figuræ quidem aut partiri limite decumum Fas erat. ¶ In agris limites duo maximi erant, cardo & decumanus. Limes decumanus est, qui ab oriente in Occidentem spectat. Cardo à Meridie ad Septentrionem. Reliqui limites angustiores, distanque inter se paribus interuallis. *Vide Plin. lib. 22. cap. 33.*

**Limito**, limitas, penult. corr. Termino, limitibus circunscribo & distinguo, quemadmodum Semito, in semitas distinguo. } *Ἰμῶν* *ῥῦς* *Ἰμῶν* *ῥῦς*. *GAL. Limiter, borner par sentiers & voyes, diuiser & partir par chemins & bornes.* ITAL. *Limitare, terminare.* GERM. *Wit wægen vnder scheiden vnder machen.* *HISP. Deslindar o poner lina.* ANGL. *To bounde or limite.* } *Vnde limitatus ager dicitur in centurias diuisus, inquit Festus. Pl. li. 17. c. 22.* Vineas limitari oportet decumano xviii. pedum latitudinis, ad contrarios vehiculorum transitus, aliisque limitibus denum pedum distinguui per media iugera. Aut si maior modus sit, totidem pedum cardine quot decumano limitari: semper verò quintanis seminari, hoc est, vt quinto quoque palo singulari iugo paginæ includantur. ¶ Per translationem accipitur pro restringo, releco, adimo, præcido. *Cic. Appio Pul.* De tua prolixa beneficæque natura limitauit aliquid posterior annus, propter quandam tristitiam temporum. Quo tamen in loco quædam exemplaria limitauit habent non limitauit.

**Limitōnē** milites, Qui sunt in limitibus, id est, in finibus imperij, in præsidio constituti, ad incursum inimicorum vicinorum arcendos. } *Ἰμῶν* *ῥῦς* *Ἰμῶν* *ῥῦς*. *GAL. Gens d'armes qui se tiennent es frontières d'vn pays.* ITAL. *Gente d'armè alle frontiere.* GERM. *Wsteggen so auff den grenzen vnd anstèß in zur hut tigen.* *HISP. Hombres de armas fronteras as.* ANGL. *Souldiours appointed to defend the marches.* } ¶ Item agri limitanei, qui in limitibus alicuius prouinciæ, proxime hostes sunt siti. *Iurisc. in l. fin. de Fundu limitrophis.* Agros limitaneos vniuersos cum paludibus, omnique iure, quos ex prisca dispositione limitanei milites ab omni munere vacuos ipsi curare profuso compendio, atque arate consueuerunt, &c. Limitanei fundi, sunt limiti deputati.

**Limitatio**, onis, Definitio, circunscriptio siue distinctio. } *Ἰμῶν* *ῥῦς* *Ἰμῶν* *ῥῦς*. *GAL. Limitation, diuision de sentiers & chemins.* ITAL. *Diuisione & partimento dal camino.* GERM. *Wndermarchung vnder scheidung.* *HISP. Obra de deslindar o poner lindes, apartamiento de caminos.* ANGL. *A bounding.* } *Colum. lib. 3. cap. 12.* Non intempestiue commemorabimus Iulij Græcini conscriptam, velut formulam, ad quam posita est limitatio terræ vinealis.

**Limneum**, Herba qua venatores sagittas inficiunt: à nonnullis Venenum ceruarium appellatur. *Plin. lib. 27. cap. 11.*

**LIMIOS ALEVM**, *Ptolem. lib. 2. cap. 11.* vrbs Germaniæ. \* Vulgò *Gnifna.*

**ΛΙΜΝΑΕ**, λιμναι, Locus erat in arce Athenarum, templum habens Dionysii sacrum, à Theleo rege extructum. } *GERM. Ein ort im schloß zu Athen an dem ein tempel stand des Goss Bacchi.* } quo in loco vestitura Bacchanalia peragebantur die duodecimo mensis Anthesterionis, qui nostro ferè Nouembri responderet. Meminit huius loci *Aristoph. in Ranis.* & *Thucyd. lib. 2. Histor.*

**Limnē** s'ium, } *Ἰμῶν* *ῥῦς* *Ἰμῶν* *ῥῦς*. } Herba est quam alio nomine Centauriū minus appellant, copiosissime circa lacus proueniens, & paludes, quos *Ἰμῶν* *ῥῦς* Græci appellant: vnde & nomen accepit. *Diosc. lib. 3. cap. 7.*

**ΛΙΜΝΟΣ**, λιμνη, Insula est deserta, iuxta Orientalem plagam Hyperbiæ, teste *Ptolem. lib. 2. cap. 1.* *Plin. lib. 4. cap. 16.* Silinum vocat.

**ΛΙΜΝΟΤΜΑΛΑΣ**, λιμνοτάλασσα, Insula Hispaniæ adiacens inter Carthaginem nouam & Sucronem, non procul à Dianio. *Strabo lib. 2.*

**ΛΙΜΝΟΡΙΑ**, λιμνορία, Nympha: à cura lacus sic dicta: *Ἰμῶν* *ῥῦς* enim lacus, & *Ἰμῶν* *ῥῦς* cura dicitur.

**Limoniā**, æ, λιμονια, Alterum genus anemones. *Plinius lib. 11. cap. 11.*

**ΛΙΜΟΝΙΑ**, λιμονια, Nymphae sunt florum & pratorum, quas aliquando mori & deficere dicit Aristoteles, sicut Faunos & Satyros. Dicitur Limoniades à pratis, quæ Græci vocant *Ἰμῶν* *ῥῦς*.

**Limoniātēs**, λιμονιατις, Gemma eadem videtur, quæ smaragdus *Plin. lib. 37. cap. 10.*

**Limoniōn**, λιμονια, Herba est similis betæ, verum folijs tenuioribus, & minoribus, numero circiter decem, caule tenui, recto, altitudine hiorum pleno seminis rubri, quod gustatum linguam stringit. *Plin. betam syluestrem appellat. lib. 20. cap. 8.* Vulgò *betaprasensis.*



LIMONVM, Pictorum oppidum in Gallia Aquitana, teste Ptol. lib. 2. cap. 7.

Limpidus, a, um, Clarus, purus, luens. } ... Clear as water. } Colum. lib. 5. cap. 28. Vere florente rosa, defacatum quam limpidissimum in vasa bene picata & pura transfero. Lacus limpidi, Catullus ad Simionem peninsulam, Epigr. 29. \*Vocem limpidam ac canoram facit sandaracha. Plin. libr. 34. capite ultimo.

Limpitudo, dinis, Puritas, claritas. } ... L'impitudo, dinis, Puritas, claritas. } ... L'impitudo, dinis, Puritas, claritas. } ...

Limo, Lemouices. Vulgo Limofins. } GERMAN. Die Limofiner / in vult in Gasconen. }

Limosus, limi. Genus vestis, ab umbilico ad pedes pertingens, qua teguntur, vt ait Seruius, pudenda poparum. Hæc cutem vestis habet in extremo sui purpuram limam, id est, flexuosam: vnde & nomen accepit: nam limum obliquum dicimus Virgil. 12. Velati limo, & verbera tempora vincit. Limus præterea lutum significat, seu cœnum illud molle, quod ab aquis deferri solet. } ...

Limosus, a, um, Limo plenus, & cœnosus } ... LIMOSUS, a, um, Limo plenus, & cœnosus } ... LIMOSUS, a, um, Limo plenus, & cœnosus } ...

Limulus, ma, mum, Obliquus, transuersus, obtortus: pro quo etiam Limis dicitur, teste Festo, per tertiam declinationem. } ... LIMULUS, ma, mum, Obliquus, transuersus, obtortus: pro quo etiam Limis dicitur, teste Festo, per tertiam declinationem. } ...

LIMYRA, Lyciæ fluvius, cum oppido eiusdem nominis. Plin. lib. 5. cap. 27.

Linentum. Vide LINVM.

LINDARIVM, Rhetorice vrbis ad lacum Brigantium sita. } GERMAN. Lindaw. }

LINDOS, a, um, Vulgo Lindo, In Rhodo, inquit Pomponius, tres quondam erant vrbes, Lindos, Camiros, Ialifos. Gentile est Lindus, Lindo.

LINDVM, Duo, Duorum oppidorum nomen est in Britannia insula. Ptolem. lib. 2. cap. 3.

Linea, a, A Geometris proprie appellatur longitudo latitudinis expert } ... LINEA, a, A Geometris proprie appellatur longitudo latitudinis expert } ... LINEA, a, A Geometris proprie appellatur longitudo latitudinis expert } ...

plorandum locorum profunditatem funiculum mittunt in mare, cui plumbum in extremo adhaeret. Græci βαρῖδα vocant. Alij a piscatoribus ductum putant, qui ad capiendos pisces lineam hamatam in aquam mittunt. Sunt etiam qui a pictoribus, qui vbi quid pingere volunt, lineam prius vmbrae cupiam similem mittunt, per quam ipsi picturam dirigunt: sed ex illa tamen ab intuitibus nihil deprehendi potest de picturae forma. } Nullam hodie lineam duxi, } ...

Lineola, a, Parua linea, diminutum a linea. } Gell. lib. 10. cap. 1. Tribus tantum lineolis III. incisis significatus est. Lineo, as, Est lineas ducere, lineis rem aliquam figere, delineo, informo. } ...

Lineamenta, Linea quædam in corpore apparentes, ex quibus rei vniuersiuulq; forma dignoscitur: a lineari pictura tracta, in qua per solas lineas effigies hominis cognoscebatur. } ... LINEAMENTA, Linea quædam in corpore apparentes, ex quibus rei vniuersiuulq; forma dignoscitur: a lineari pictura tracta, in qua per solas lineas effigies hominis cognoscebatur. } ...

Lineamentum, idem quod lineamentum. Tertull. lib. de Resur. car. Talia interim diuinarum virium liniamenta, non minus probablis operato Deo quam locuto, &c.

Lineamentatio, Lineamentorum ductus. } Iul. Firmic. Matheseos lib. 1. Vnde enim sese singuli propria corporis lineamentatione cognoscunt.

Linearis, re, Quod ad lineam pertinet. } Appartenant à la ligne. ITAL. Lineare. GERM. Das zu den Linien gebort. HIS. Cosa pertenesciente à la linea. ANG. Belonging to a line. } Vnde linearis pictura vocata est, quæ nullis adhibitis coloribus, rei pingendæ similitudinem solis lineis exprimit. [Linearis ratio in Geometria.] Primi hanc picturam exercuerunt Ardices Corinthius, & Telephanes Sicyonius, sine vilo colore, spargentes tamen lineas intus: vnde & Græci huiusmodi picturam βαρῖδα appellant. Vide Plinium lib. 3. ca. 3.

Lines, Vasa fuisse videntur ad fontes pertinentia. Vlp. l. 15 D. de act. emp. Lines & labra salientes fistulæ quæ salientibus iunguntur. Quo tamen loco Lenes corrigendum putarem. Nam apud Nonium Lenis vasis genus est: vbi tamen corrupte Lenas legi, ex duobus autarum, quos citat locis, intelligitur. Ex Hieronimo.

LINGOGIS, xi, aum, Est aliquid lingua leniter delibo, degusto, lambio. } DIOMEDES. lib. 1. } ... LINGOGIS, xi, aum, Est aliquid lingua leniter delibo, degusto, lambio. } DIOMEDES. lib. 1. } ...

Lingentus, us, Lingendi actus. } ... LINGENTUS, us, Lingendi actus. } ... LINGENTUS, us, Lingendi actus. } ...

LINGONIVS, idem quod Lingonius. } ... LINGONIVS, idem quod Lingonius. } ... LINGONIVS, idem quod Lingonius. } ...

Lingonicus, a, um, adiectiuum: vt, Bardoculus Lingonicus apud Persum, pro vestimenti vilissimi genere, quod Lingonibus præcipue erat in vsu. [Lingonicum tomentum Martial. Epigr. 159. & 160 lib. 14.]

Lingua, a, Pars corporis nobilissima, voci formandæ, dignoscendæque saporibus destinata: ita dicta quod eius ministerio lingentes viamur. } ... LINGUA, a, Pars corporis nobilissima, voci formandæ, dignoscendæque saporibus destinata: ita dicta quod eius ministerio lingentes viamur. } ...







manchado. ANGLIC. Anoynted or over smered. } vt, Litæ vene- no fa guttæ. [Lita auro domus. Suet. in Nerone. cap. 31.] Aliquan- do idem quod maculatus, siue maculis quibusdam aspersus. *Virg. 4. Georg. elucens alix & fulgore coruscant Ardentes auro, & paribus lita corpora guttris.*

Litūra, Scripturæ macula, quum scilicet defendi aut expungendi verbi causa, atramento transtuerfam lineam ducimus, aut delero penitus aliud superinducimus. { *ῥατῆρῖς*. GALL. Effacement, effaceure. ITAL. Cassatura. GERMA. Ein buchschreibung. HISPAN. Borrón o ruedura de letra. ANGLI. A straik with a penne, à blou. } Cic. pro Arch. Et vnus nominis litura se commotum esse dixerit. [Neve liturarū pudeat, qui viderit illas, De lachrymis factas sentiat esse meis. Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. ] Litera suffutas, quæ habet maculosa lituras, Læ sit opus lachrymis ipse poëta suum. Idem Eleg. 1. l. 3. Trist. Litura extet, dempta nota. Metaphor. Suet. in Claud. cap. 16. ] Ponitur aliquando pro ipsa linitione vel linitio- nis. { *Πῶδ μαχ ῥισι, ὄμαχ ῥισι, ἄλειμος.* } Colum. li. 4. cap. 24. Nam & reredinem formicani que prohibet: solem etiam & pluuias arceat eiusmodi.

Lituro, as, expungo, induco, deleo. { *Πῶδ μαχ ῥαβ. ἀμαχ ῥαβ, ἔφατ ῥαβ.* GALL. Effacer. ITAL. Cancellare. GERMANI. Durstreichen/ aufschreiben. HISP. Borrá traer la letra. ANGLIC. To crosse or straik out with a penne, to pur away. } Sidon. Apol. Tunc vel certius te probasse reliqua gaudebo, si liturasse aliqua cognouero.

Linostraphon. Herba est notissima, quam nonnulli prasion, alij marubium vocant. Vide Plin. l. 20. c. 22.

Linozōstis, { *λινόζωστις.* } Dicitur herba quam Latini mercurialem vocant. Plin. li. 25. c. 5.

Linguo, is, liqui, lictum, vt Priscianus censet: quanuis in simplici supinum in vsu non sit. { *Ἰνὴ βαζ ἄβ ὄβω σχαμάι. λέωω.* GALL. Abandonner, laisser, delaisser. ITAL. Abandonare. GERMA. lassen oder verlassen. HISP. Dexar, desamparar. ANGLIC. To leaue or forsake. } Sunt qui putent, Nestorem sequuti, priorem præteriti liqui indifferenter esse decepti (quod res ipsa loquitur) corrupta Virgilij lectione, quam sic adducunt. Namque suam patria liquerit tellure sepultam. Quem tamen versus omnium tum grammaticeorum, tum exemplarium consensu sic legendum constat. Namque suam patria antiqua cinis ater habebat. } Est autem linquere idem quod deserere, relinquere [Cælo vicinum liquit Olympum Iuppiter. Tibul. li. 4. Linque collum precor. (alloquitur eum, qui capiebat alterum obstructo collo. Plaut. Amphit. sc. 4. a. 4. Herum in obsidione linquet, Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. ] Plaut. in Amph. Vbi meliquisti? domi cum Alcumena coniuge. Virg. 1. Eclog. Et dulcia linquimus arua. Idem 3. Æneid. Linquimus Ortygiæ portus, pelagôque volamus. Linqui animo, hoc est, deficere, & deliquium pati. Curium, Linqui denique animo, & submitti genu cepit. [Suet. in Cas. cap. 45. Linqui animo solebat, le cœur lui faillit, il y auoit des de faillances & foibleses.] Et linquens animus, pro, Deficiens: apud eundem Cur. Huius compositum est Delinquo & Relinquo. \*Linquendus, { *λινότις.* Ouid. 13. Metamer. - vtque reliquit sic linquendus erat.

Linquens, particip. vt Linquens animus, apud Curium, animus deficiens, & deliquium patiens. Linquentem (inquit) reuocauit animum, & nudum hostis laeus mucrone bouit.

Linteatus, Linteatus, Linteones, Linteolum, vide L I N T R I V M.

Lintētris, Naviculæ genus ad flumina traicienda, ex arbore excauata in nauigij formam: æquæ autem inuenitur & virilis & muliebris generis. { *σκάφῃ, σκαφῆς.* GALLI. Petit bateau. ITAL. Batello, pati chermo. GERMA. Ein wachling ist ein arntsch en ansgschēter baum so man an stat etnes schiffins brauch. HISP. La canoa, & barco de un madero pequerro. ANGLIC. A litle boate. } Virg. 2. Georgic. -cauat arbore lintres. Cas. lib. 7. bell. Gall. Conquirat etiam lintres: has magno sonitu remorum incitatas, in eandem partem mittit. Tibul. lib. 2. Eleg. Exiguus pulla per vada linter aqua. Plin. lib. 6. cap. 23. Præterea longè à terra abest nauium statio, linteribusque efferuntur onera quæ geruntur. Liu. lib. 1. bell. Pun. Itaque ingens coacta vis nauium est, linteribusque temere ad vicinalium vsum paratarum. Cic. pro Mil. Repente linteribus in eam insulam materiam, calcem, camenta atque arma conuexit. Inde Lintarij, quorum meminit Vlp. in leg. 1. Nauæ, cauponarij, stabularij, linterium sunt exercitores. Linter etiam vas est vno ligno exculpto, vt nauis quo videntur aluo in vindemia. Nauia dicitur à festo Pompeio, Tibul. li. 1. Eleg. 4. Aut mihi seruabit plenis in linteribus uas.

\*Lintarius, Qui linteri præest: apud Vlp. lib. 5. De exercitoribus. ff. Nauales, c. ampnes, c. 9.

LINTERNVM, Campaniæ vicus, vbi Scipio Africanus inuidiæ cedens obit, ac sepultus est.

Lintēum, linteij, Pannus lineus: & sudarium quo in balneis vtimur, & alijs negotijs ad extergendum. { *Ἰνὸν* sabbon. ὄβιν. GAL. Linceul, linge de quelque sorte qu'il soit. ITAL. Lenzuolo, seingauio. GERMAN. Wascel tettnat etn tettnat. HISP. Lienpo, ὀ sanaua de lino. ANGL. All kind of linnen. } Plaut. in Mostell. Linteum cape, tūque exterge tibi manus. Marcial. Non tam saepe teret linte fullo tibi. [Linteum exterlum (in suppellectile lenonis) Plaut. Curc. sc. 4. a. 4. Coquit Plaut. Pseud. sc. 2. a. 3. Orba luisse etiam nunc linteæ ventis.] \*Linteæ etiam dicuntur vela quibus vtuntur nauitæ, Virgil. 3. Æneid. Certum est dare linteæ retro. } Item quæ in theatro tendi solent ad spectantium vmbracula. Hinc legitimus Cæsarem totum forum linteis adumbrasse. } Accipiuntur etiam linteæ pro vestibus lineis.

Linteolum, linteoli, diminutivum. { *ἰνέω, ὀβιν.* GALL. Petit drapeau, drapelet, petit linceul. ITAL. Linzuolo piccolo GERMA. Ein tettn. tuchlein / stumpf. HISP. Pequeno lienpo. ANGL. A cloute. } Plin. lib. 11. cap. 22. Vulneribus (inquit) in linteolis imponitur. Idem lib. 20. cap. 17.

Distillationem narium discutit usum, in linteolo olfactum. Colum. lib. 6. cap. 16. Præ fractis cornibus linteola sale atque aceto & oleo imbuta superponuntur.

Linteatus, Linteis indutus: id est, lineis vestibus: quali habitu vsus fertur Apollonius philosophus: quoniam huiusmodi habitus videbatur mundior, quàm qui ab animalibus deglubebatur. { *ὀβιν ὀβιν.* GALL. Vestu de linge. ITAL. Vestito con lenzuolo. GERMA. Mit tettnat bettetet. HISP. Vestido de lienpo. ANGL. Clothed with linnen. } Liu. 10. ab Vrbe, Ea legio linteana ab integumento concepti, quo sacra nobilitas erat, appellata est. [Linteatus senex. Sen. cap. 27. de vita beata.]

Linteatus, Qui linteæ conficit aut vendit. { *λινόπρε, ἀνοπῶλις.* GALLI Linger, qui vend linge. ITAL. Che fa ouero vende lenzuoli. GERMA. Einer der mit len wachgeht / so vrs macht oder allein vertaufft. HISPAN. El lencero. ANGL. A linnen drapper. }

Linteones, Qui texunt linteamina in vestium vsum: vt docet Seruius li. 7. Æneid. { *ἰνέωπι, ἀνοπῶλις.* GALL. Tisserans de toiles, lingers. ITAL. Tessari di tele, tesseri. GERMA. Leitwäber. HISP. Teixidores de tela. ANGL. Linnen weauers. } Plaut. in Aulul. Aut manularij, aut microbrecarij, propolæ, linteones, calceolarij. Firmicus lib. 2. Math. - Si Luna in Veneris signis constituta feratur ad Martem, illa coniunctio faciet linteones, aut tabernarios, atque colorum tinctoris.

Linteus, a, um, adiect. vide linum.

LINTRIVM, Vrbs Norici ad Danubium sita.

Linum, lini. { *ἰνὸν* pischiab ῥα badb ἰνόν. GALLI. Du lin, fil ou filet de lin. ITAL. & HISPAN. Lino. GERMA. Flachs, weil. ANGLIC. Flaxe or linnen. } Herba est notissima quæ cannabis modo in lanæ molliem cōtusa, netur in vsum intimarum vestium. Virg. 1. Geor. Vrit enim campum lini seges vrit auenæ. Plin. lib. 10. cap. 33. Argatilis appellatur eadem figura ex lino intexens. } Linum pro filo posuit Cels. lib. 7. cap. 14. A quibusdam, inquit, tumor ad imum acu traiectatur duo lina duceant: vtriusque lini duobus capitibus diuersæ partes astringuntur. [Linum ruptum aut turbata cera in configurationibus. Quantil. Per ceram & linum, litteralque interpretas. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1.]

Lincus, a, um, Lineus, quod ex lino est. { *λινό, ἰνός.* GALLI. Qui est fait de lin. ITAL. Cosa di lino. GERMA. Fidschū. HISPAN. Cosa de materia de lino. ANGL. Made of linnen or flaxe. } vt Vestis lineæ, de lino facta. Plin. lib. 11. cap. 6 Sed vnde lineas vestes faciunt. Virg. 5. Æneid. Nodos & vincula lineæ rupit.

Liniger, ra, rum, Gerens vestes lineas. { *λινόροφός.* GALL. Vestu de lin. ITAL. Vestido di lino. GERMA. Das fidschū / oder tettn kleidung tregt. HISPAN. Vestido di lino. ANGL. Clothed with linnen. } Ouid. 1. Metam. Nunc dea linigera colitur celeberrima turba. Sacerdotes Idis intelligit, qui lineis vestibus indui solebant. Iuuen. Satyr. 6. Qui grege linigero circumdatus, & grege caluo Plangentis populi currit densior Anubis. Ouid. 1. Amor. eleg. 2. Nec tu linigeram fieri quid possit ad Isum. Quæ fieris.

Liniūm, Filum est transtuerfum cui stamina applicantur. Gell. lib. 2. cap. 3. Licio transtuerfo quod Liniūm appellatur, qui magistratibus ministrabant, cuncti erant.

Linteus, a, um, Lineus, quod ex lino est confectum. { *λινό.* GALLI. Chose faite de lin. ITAL. Cosa fatta di lino. GERMA. Nust fidsch gemacht tettn. HISPAN. Cosa hecha de lino. ANGL. Made of linnen. } vt Vestis lineæ, id est, lino contexta. Cic. 7. Verri. Illi ad deprecandum periculum proferebant, alij purpuram Tyriam, thus alij atque odores, vestemque linteam. Linteij libri, qui de lino fiebant, cuiusmodi Sibyllini quidam fuerunt. Liu. 4. ab Vrbe, Licinius Mancer author est, & in fœdere Ardeatino, & in linteis libris ad Moneta inuentis. Plin. lib. 13. cap. 13. In plumbeis linteisque voluminibus scriptitatum constat. [Linteæ, religioisæ veste. Suet. in Orho. Lorica linteæ. Suet. in Galba.]

Linamentum, ti, Penicillus ex linteo decerptus, qui vulnere imponitur ex linteolo, vel spongia, vel lana ad exsiccandam saniem, & purulentiam extrahendam. { *ἰνός, πῆλις.* GALL. Drapeau ou charpie, tence de charpie, de drapeau, delaine, ou d'espouge. ITAL. Drapo di lino ὀ di lana. GERMAN. Ein tettnet messel / so man in die wunden thut. HISPAN. El panno de lino, las hilas de lienpo, la mencha ὀ el parilo. ANGL. A peece of linnen put in a wounde for to drye it a sent. } Cels. lib. 5. Linamentum inuolutum & oblongum eodem medicamento illinendum, demittendumque in nares, Idem. lib. 7. cap. 28. Et intus implicitum in longitudinem linamentum, ἰνέωπιον Græci vocant, in aceto tinctum demittere: supràque succidam lanam aceto madentem deligare. } Linamenta item dicuntur quæque ex lino constant. Plinius lib. 32. cap. 10. De Iphini adipe linamenta accensa excitant vuluæ strangulatu oppressas.

L I N vs, Apollinis & Terpsichores filius, siue vt quidam malunt, Mercurij & Vranix Musæ, lyricæ peritissimus, vt qui discipulos habuerit Orpheum, Thamyram, & Herculem. Hunc ab Hercule plestro & cithara: occisum ferunt, quum eum rusticis canentem nimis petulanter corripuisset. } GERMA. Ein herrlicher Musens bey den Orthen. } Virg. ecl. 4. Non me carminibus vincet nec Thracius Orpheus, Nec Linus: huic mater quanuis atque huic pater adsit, Orphet Calliopeia, Lino formosus Apollo. } Fuit autem re vera Linus poëta antiquissimus, qui fertur primus à Phœnice ad Græcos literas attulisse. Hermodorus verò Platonicus li. 1. disciplinarum, dicit hunc Mercurij ex Musâ Vranix filium, Thetis genitum, scripsisse que de mundi generatione: item de Solis & Lunæ cursu, animaliumque & fructuum generatione. In principio sui operis omnia simul nata dixit, quem sequutus est Anaxagoras, Occubuit in Eubœa, sagitta ab Apolline transfixus. } Alius fuit Lynus Hypermetræ maritus Ægisti filius, quem tamen Ouidius in Epist. Heroidum, Lynceum appellat, non Linum.



**LIPARA**, pen. corr. *λίπαρος*, Vulgò *Lipara*, Insula vna ex Æoliis, à Liparo rege, Ausonius regis filio, cui successit Æolus: quom antea Meligonis vocaretur, teste *Plin. lib. 3. cap. 9.* ¶ Est etiam medicamenti pinguis & lenis nomen, ut ait *Celsus. Plin. lib. 33. cap. 6.* Addunt & in medicamenta quæ vocant Liparas, ad excrecentias vicerum.

\* **LIPARIS**, liparites, Idem *Clauus. Paneg.* Ignis huius genuit Lipare fumosa caueris.

**LIPARIS**, a. um, adiect. *λίπαρος*.

[Liparo Siciliae Ty. annus. *Plaut. Men. sc. 4. a. 2.*]

**LIPARIS**, *λίπαρος*, Cilicis fluvius. *ἵππος* quoniam, ut scribit *Virgilius*, natantes in hoc flumine, aut se lauantes, non aliter vnguntur aqua, quam si oleo, aut adipe lanarentur. GERM. Ein Fluss Cilicid wässers wasser. eto wan es di wätre. ¶ Est quoque piscis quidam ex genere lacertorum teste *Plin. lib. 31. cap. 11.* ¶ Est & gemmæ nomen quæ suffusa bestias omnes euocat. *Plin. lib. 37. cap. 10.*

**LIPOPS**, *λίποψία*, vox Græca est, Latine sonans animi defectiōnem, vel animi deliquium: quæ & *οὐλοψία* dicitur.

**LIPOTHY**, *λίποθυμία*, Latine defectus animi, siue animæ, quæ & *lipoplychia* dicitur.

**LIPPUS**, *λίππος*, Qui oculis est lachrymantibus, putri inde humore deficiente. { *λίππος*. GAL. Chassieux, à qui les yeux pleurent. ITA. *Lippo*. GERM. *Bluttriefaug*. HISP. *Cegafajo*. ANGLIC. *Bleared.* } [Num tibi Lippus videor? (quia non credis me Vlysem. *Plaut. Mil. sc. 3. a. 2.*) *Plaut. in Milii.* Cubare in nani lippam, atque oculis turgidis naucens dixit. ¶ Lippus aliquando pro homine vili & nullius momenti. *Persius Satyr. 5.* Hic dum non est tressis agaso, Vappa lippus & in tenui farragine mendax. ¶ Lippa ficus dicta, vel quod fucus foliorum eius lacteus lippis prodest, vel quod dum folia & ramuli truncantur, succum lacrymosum emittat. *Marital. lib. 7.* Et lippa ficus, debi sique boletus.

**LIPPITUDO**, inis, Ipsum oculorum lacrymantium vitium. { *λίππος*. GAL. Mal des yeux quand ils pleurent & font chassieux. ITA. *Il lacrymar de gli occhi offese*. GERM. *Augent riefaug/das augen runnen*. HISP. *A queña dolencia de los ojos*. ANG. *Blearedness*. } *Corn. Celsus*, Si frons prurit, lippitudinis merus est.

**LIPPO**, is, ui itum, Lippus fio, hoc est, matorem in oculis contrahere. { *λίππος*. GAL. Este chassieux, auoir les yeux chassieux. ITA. *Diuenir lippo*. GERM. *Trifend / oder stiefige augen habend*. HISP. *Ser cegafajo*. ANGL. *To be bleared*. } *Plin. lib. 28.* Oculorum vitia fieri negant, nec lippire eos, qui, quum pedes lauant, aqua inde ter oculos tangant. *Cic. ad Attic. lib. 7.* Quum leuiter lippirem, has literas dedi. *Plaut. in Cure. ad fauces transfudit*, prospicio parum. Os amarum habeo, dentes plenos, lippunt fauces fame, Ita cibi vacuitate venio laxis lactibus.

**LIPPI**, ur, penultima product. impersonale *Plin. lib. 28. cap. 8.* Aut ne omnino lippiat decoctum cum mellis Artici cyathis uibus, & crocia vncia.

**LIPSNÀ**, penultima correpta. { *λίππος* *scheerlib. 24. f. 4.* } multitudinis numero, Reliquæ quæ ex tota re superiunt. *Vlpiam*. Si animal legatum occiderit, puto teneri, non ut carnes praestet, vel cætera *λεψία*, id est, cornua, corium, &c.

**LIPSI**, a, Vbi Mifina, Academia celeberr.

**LIPOTOTE**, A quibusdam recentiorum Grammaticorum vocatur figura, quando vis verborum rei magnitudini non respondet. Ut apud *Virg. I. Æneid.* Non ignara mali miseris succurrere disco. Vbi non ignara mali, dixit pro eo quod est, in malis magnopere exercitata Originem autem huius dictionis referunt ad verbu *λίποτος*, quod est de ficio, id quod eiusmodi orationibus vis quorundam verborum deesse videatur. In antiquissimis tamen Seruij aliorumque commentariis manuscriptis, non lippote legitur, sed litoros *λίποτος*, quæ vox Græcis inter cætera tenuitatem significat, & simplicitatem. Hæc fit, ut credam recentiorum quorundam Grammaticorum inscitia factum esse, ut figura quam vetustiores *λίποτος* nominarunt, Lippote cœperit appellari.

**Liquamen**, Liqueo, Liquefco, Liquefco, Vide Liquo, liquas, in LIQUOR.

**LIQUENTIA**, vide LIQUETIA.

**Liquet**, impersonale, vide post LIQUOR, eris.

**LIQUETIA**, siue (ut quidam scribunt) Lipientia, Fluvius est Iapidæ, in sinibus Venetiæ ex Opiterginis montibus nascens, teste *Plin. lib. 3. cap. 8.* Vulgò *Liuentia*. *Virg. I. Æneid.* Quales acris Lipientia flumina circum siue Padi ripis, Athesim seu propter amœnum Conflunt geminæ quercus. Quo tamen in loco nonnulli Lipientia legere malunt: & Lipientia flumina eadem ratione dicta existimant, quæ alibi, & Fluvius liquentes, & Campos liquentes, & Mella liquenta perpetuo epitheto Peëta appellauit.

**Liquidus**, vide LIQUOR, liqueris.

**Liquor**, ans, tertiar conjugationis, absque præterito & supino, Resoluo, de fluo, de fluo, liquefco, liquefco { *λίπος* *namas* *πρὸς* *namak*. *λίπος*, *λίπος*. GAL. Se fondre, couler. ITA. *Essere liquefatto*. GERM. *Trifend / oder stiefige augen habend*. HISP. *Derretir se*. ANG. *To be melted*. } Productum autem hoc verbum primam syllabam, quæ in verbis liquo, liquefco, liquefco, & in nomine liquor corripitur. *Lucanus lib. 9.* semorum quoque musculus omnis liquitur, & nigra distillant inguina tabe. Liquidus autem indifferenter apud Lucretium ponitur, eo quod tam a liquo fieri possit, quam a liqueo. Quasque (*inquir*) conueniunt liquidus & liquida crassis.

**Liquidus**, da, dum, pen. corr. Molle, fluxum humidum, fluidum. { *λίπος* *namas* *πρὸς* *namak*. *λίπος*. GAL. Liquide, fondu. ITA. *Liquido*. GERM. *Trifend / oder stiefige augen habend*. HISP. *Humido*. ANG. *Soft, liquid*. } *Plaut. Milite*, Liquidus cultusque quam ventus

est Fauonius. Liquidus venter dicitur à *Maritale lib. 13.* qui est fluidus & laxus. ¶ Aliquando ponitur pro puro. { *λίπος* *λίπος* *λίπος*. GAL. Clair, pur, sans lie. ITA. *Puro, chiaro*. GERM. *Klaor / klaor / better*. HISP. *Puro, claro, y sin lie*. ANG. *pure, clean, clear*. } *Virg. 6. Æneid.* Liquidumque per aëra lapsæ. *Idem lib. 4. Georg.* Dulcia mella premes, nec tantum dulcia, quantum Et liquida, & durum Bacchi domitura saporem, id est, defæcata, & sine fordibus. *Idem in Pseud. sc. 2. a. 1.* Liquido es animo. (Tranquillo & defæcato. Liquida luce *Liu. lib. 2. bell. Pun.* Liquido ac puro sereno. *Suet. Aug. cap. 95.* Ad liquidum explorata veritas. *Liu. lib. 5. d. 4.* Ego per liquidum volucris vehar astra penas. *Tibul. lib. 4.* Splendidior liquidis eum sol caput extrulit vndis. *Tibul. lib. 4.* Liquido testa sit apta mero. *Ouid. Eleg. 1. li. 2. Trist.* Ad liquidum & confessum deducere. *Quintil. Item Velleius & Curtius*. ¶ Aliquando pro prospero, siue optimo. *Plaut. in Pseud.* Aui sinistra, aulpiro liquido, atque ex sententia confidentia est. Inimicos me posse perdere. ¶ Liquidus animus & tranquillus. *Plaut. Epid.* Quid pater ræcus, viuus est? E animo Liquido & tranquillo es, tace. Sic, mente liquida videre aliquid. *Catull. de Berynthia*.

**Liquidum**, di. Pro aqua usurpauit. *Horat. 1. Serm. Satyr. 1.* Ut tibi si sit opus liquidi non amplius vna vel cyatho.

**Liquidus**, Piuè, manifeste, certò, omnino { *λίπος* *λίπος*. GAL. Liquidement, clairement, manifestement. ITA. *Paramente, chiaramente*. GERM. *Klaor / klaor / garr better*. HISP. *Claramente, manifestamente*. ANGL. *Clearly, plainly*. } *Terent. in Andr.* Quia si forte opus sit ad hec iurandum mihi non appoluisse, ut liquidus possim. *Cic. ad Catoem lib. 15.* Gracissimum est te libenter amicitia dedisse quod liquidus veritati dares. Liquidus dicere, id est, aperte. *Cic. 4. Verr.* Nemo esset, quin hoc se audisse liquidus diceret.

**Liquide**, liquidus, liquidissimè, quod tamen non est in vsu. [Liquidè serenum Cælum. *Gell. cap. 21. lib. 2.* Hæc non liquide consistunt. *Idem cap. 1. lib. 1.*] Idem quod liquidus. *Cic. ad Planc. lib. 10.* Liquidus de toto sensu tuo iudicauit, hoc est, aperte, certius, ac fidelius.

**Liquor**, oris, masc. gen. Humor liquidus. { *λίπος*. GAL. Liqueur, humeur coulant. ITA. *Liquore*. GERM. *Abberley feuchtses da stefft / als wasser / wets / safft*. &c. HISP. *Licor de lo que cuela*. ANG. *Licour*. } *Plin. lib. 10. cap. 52.* Piscium oua ex liquore mollia. *Cic. 1. de Nat. deor.* Atque admistum esse calorem primum ipse liquor, tum aquæ declarat effusio. *Virg. 3. Georg.* Rursus abundat fluidus liquor, omniaque in se ossa minutarum morbo collapsa trahebat. Pellucidi amnium liquores. *Cic. 2. de Nat. deor.* Virgini liquoris latex, *Lucret. lib. 5.* Inuegere in me liquores tuos sine ð liber pater. *Plaut. Cure. sc. 2. a. 1.* fontibus ut dulces erumpat terra liquores. *Tibul. lib. 4.*]

**Liquor**, es, liqui, liquere, liquidum & fluidum esse, { *λίπος* *namas* *πρὸς* *namak*. *λίπος*. GAL. S'amollir, se fondre. ITA. *Lique / arsi*. GERM. *Werd / wend stiefig sein / zerfließen*. HISP. *Derretir se*. ANG. *To melt or to be melted*. } Vnde liquens, nomen ex participio, idem significans quod liquidus. *Virg. 6. Æneid.* Principio cælum, & terras, campisque liquentes Spiritus intus alit. Vbi campos liquentes dixit pro mari. ¶ Hinc sunt composita colliqueo, & deliqueo, à quibus rursus sunt augmentativa colliquefco, & deliquefco: quorum significata vide suis locis.

**Liquescit**, is, liquidus. fluidusque fio, mollesco, resoluo, dissoluo, & conerefco. { *λίπος* *namas* *πρὸς* *namak*. *λίπος*. GAL. Deuenit lique, s'amollir, se fondre. ITA. *Liquescit / si, & amollesci*. GERM. *Werd / wend an / sahen schmelzen / zergehen*. HISP. *Derretir se*. ANG. *To be ready or about to melt*. } *Virg. 8. Ælog.* Limus ut hic durctur, & hæc ut cera liquefco. *Idem 8. Æneid.* Vulnificusque calybs vasta fornace liquefco. Vbi *Seruius*, Liquefco, proprie dixit: nam ferrum non soluitur, sed mollescit. Liquefcoere voluptate, & flere mollitia, est mollem esse, & voluptati deditum. *Cic. 2. Tusc.* Opinio est enim quædam esse effeminata & leuis, nec in dolore magis, quàm eadem in voluptate: quæ quum liquefco: suumque molliam, apud aculeum sine clamore ferre non possumus. *Liu. 1. de bel. Pun.* Veve: ð tot hominum iumentorumque incessu dilapsa est, per nodam infra glaciam fluentemque labem liquefcoentis niuis ingrediebatur.

**Liquo**, as priore syllaba correpta, liquidum facio, liquefacio, quum scilicet animum vel plumbum igni dissoluimus. { *λίπος* *hemis* *πρὸς* *hemak*. *λίπος*, *λίπος*. GAL. Fondre, amollir, esprandre & tirer le jus. ITA. *Liquefare*. GERM. *Werd / wend / zerfließen*. HISP. *Derretir*. ANG. *To melt, or mak to melt*. } *Lucanus lib. 7.* Ereptaque tela liquavit. *Cic. 2. Tusc.* Ex quo liquata Solis ardore excidunt guttæ. *Ouid. 4. Fast.* Nec pigeat tritum niueo cum lacte papaver sumere, & expressis mella liquata fauis. Liqueare alium. *Celsus lib. 4. cap. 4.* Liquanda aluus. Interdum etiam ducenda. Aluus quida, fluida & libera, non astricta. Ducta aluus, quæ liberius fluit quam natura patiatur, ac multum soluta. { *λίπος*. } Tempore & annis liquata (i. scripta deserbuerunt.) ¶ Hæc composita sunt, Deliquo & eliquo.

**Liquamen**, inis. *λίπος*, *λίπος*, *λίπος*. GAL. Graisse, sein ou autre chose fondue. ITA. *Grasso* ð *seno colato*. GERM. *Erwas das geschmelzt oder zerlassen ist / als saft / wasser / &c.* HISP. *La manteca de cosa derretida*. ANGL. *Dripping tryed, suet molton* } Pinguedo animalium ad ignem liquefacta, & in vsum coquinarium seruata ad condiendos cibos. De aliis etiam dici potest, quibus non vescimur. Est etiam genus condimenti liquidus, ex putrefactis piscium intestinis confectum, & in vsum coquinarium seruatum ad condiendos cibos: *γὰρ*. *Colum. lib. 7. cap. 4.* Succus excocti lupini, veteris vini sex & anura pari mensura miscentur, eoque liquamine tonsa ouis imbuitur. *Idem lib. 6. cap. 2.* Libera lique offis in præsulæ adipis liquamine tinctus lingua demitto.







**L I T S V S**, *litus*, Flouius Thraciæ, inter Mesambriam Samoethracum & Strymam Thasio in mare illabens, quem Græci scriptores inter eos annumerant, quos à Xerxis exercitu excitatos tradunt. *Autor Herodot. lib. 6.* Lissos autem oppidum est in finibus Dalmatiæ, Macedoniæ contiguum, non procul à Nymphæo promontorio. *Plin. lib. 3. cap. 22. & Ptolem. lib. 2. cap. 11. Lucanus lib. 3.* Prætereunt frustra tentati littora Lyssi, Nymphæumque tenent.

**L I T A N T I A**, { *ἱκετήριον* *ἡμετέριον* *ἡμετέριον* *ἡμετέριον* } supplicatio: à verbo Græco *ἡκετάω*, quod significat supplicare, & vota suscipere. *Vulgus ineptè vocat Litantiam.*

**L I T E R A**, *litera*, Quauis ratione etymologiæ primum videatur debere corrumpere (creditur enim *litera* dicta, quasi *litura*) ubique tamen apud veteres poetæ eandem produxit. Alij tamen veram *literæ* appellationem ex figura emergere arbitrantur, cum eas certis lineis contineri videant, ut quæ primùm lineaturæ dicitur, postea *literæ* dictæ sint. { *ἡμέτερος*. GAL. Lettre. ITAL. Lettera. GERM. Ein Brief. HISP. Letra. ANG. A letter. } Superflua itaq; anxietas eorum potest videri, qui primam huius dictionis syllabam producere non audent, nisi geminata consonante: insignis autem illorum temeritas qui eam nullo veterum exemplo corripiunt, frivoloque atq; incerto etymo freti, ab unanimi veterum omnium consensu non dubitat discedere. Proprie autem *literæ* dicuntur minimæ atque diuinae partes orationis, ex quibus constituuntur syllabæ, & tam singulari quàm plurali numero elementum significat, videlicet A, B, &c. *Cicero pro Sylla*, *Literæ* posteritatis causa repertæ sunt. *Quintil. lib. 1. cap. 4.* Ut pro Fundanio Cicero testem, qui primam eius *literam* dicere non posset, irridet. *Cic. 4. Verr.* Huic etiam Romæ videmus in basi statuarum maximis literis incisum, à cõmuni Sicilia datas. Dicitur autem *Literæ* quasi *Legitæ*, ut quibusdã placet, eo quod legenti præbeat iter: vel quod in legendo iteretur, ut ait *Seruius*: vel à *lituris*, quod scripta deleri possit: in ceratis enim tabulis antiqui plerumq; scribere solebant, & deinde debebant. Alij à verbo *lino* deducunt, quod in scribendo atramentum illinitur, hoc est, *leuiter* inducitur chartæ. Aliquando *Literæ* capitur pro scriptis manu. *Cic. ad Att. Nã* Alexidis manu amabã, quod tam propè accedebat ad similitudinem tuæ *literæ*. Plurali numero *literæ* epistolâ designant. { *ἡμέτερος*. GAL. Lettres missives, epistres. ITAL. Lettere. GERM. Briefe. HISP. La letra, carta mesfagera. } Apud poetâs tamẽ legitur *Literæ* in singulari pro epistola, quæ quoque à Græcis. *Ouid. in Epist.* Quæ legis ab rapta Briste de *litera* venit. Ignari etiam seruiti *literarum*. *Senec. cap. 9. de Tranq.* *Littera* sermonis fida ministra me. *Oui. Eleg. 7. lib. 3. Trist.* Seu per scriptas *litteras*, seu per internuntium abire, &c. *Plaut. prolog. Amph.* Non fuit arbitrij *littera* nostra tui. *Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist.* *Litteras* facere super re aliqua, (i. scribere) *Gell. cap. 15. lib. 6. & Plaut. Afin. sc. 1. a. 4.* Salutem mittit per ceram & linum *litteras* que interpretes. *Plaut. pseud. sc. 1. a. 1.* Ut *literarum* harum sermonem audio. *Plaut. pseud. sc. 1. a. 1.* Expoliunt (liberos) docent *litteras*. *Plaut. Mostell. sc. 2. a. 1.* *Littera* pro *Mula*, Non tamen ut lusit rursus mea *littera* ludet. *Ouid. Eleg. 1. lib. 5. Trist. &c.* Item Ad *litteram* locum dicere. *Epist. 676.* *Litteras* scisse *Ciceronem* negabat. *Senec. Epistola 676.* Vocatur præterea *Literæ*, λόγος, disciplinæ, quæ *literarum* monumentis continentur. *Plaut. in Trucul.* *Litteras* didicisti, sine alios discere. Hinc, Dare *litteris* operam dicimus, hoc est, in cumbere ingenij artibus, quæ *litteris* consignata sunt. *Litteris* tinctus, vide *Tingo*. Ad *litteram*, idem quod ad verbum. *Quintil. lib. 9. cap. 1.* Quem duobus ab eo libris tractatum locum ad *litteram* subieci. Aliquando vsurpatur pro scriptura. *Cic. in Verr. act. 3.* ut Romam rediit, nullam *litteram* pupillo, malam matris eius, nullam tutoribus reddidit, id est, schedulam nullam scriptis, qua testaretur & agnosceret se accepisse pecunias, &c. *Ne* *litteram* quidem, pro nihil scripsit, nullas *litteras* misit. *Cic. Caninio lib. 2.* Ille quum ad Thermum de Parthico bello scriberet, ad me *litteram* nunquam misit, id est, tantum abest ut ad me *litteras* miserit, ut ne *litteram* quidem miserit. *Litteras* attingere, est ipsas tractare, seu versari in studiis *literarum*. *Literæ* interiores, sunt abstrusiores, altioresque disciplinæ. *Literæ* publicæ sunt, quas barbari *registra* vocant. Referre aliquid in *litteras* publicas est quod barbari *Inregistrare* dicunt. *Literæ* pro Edicto & mandato magistratus. *Cic. 7. Verr.* Cedo mihi eiusdem Prætoris *litteras*, & rerum decretarum, & frumenti imperati. *Budæus.* Apud *Ciceronem* pro scriptis & monumentis *literarum*. *Ad Att. Quod* meis omnibus *litteris* in Pompeiana laude esset perstrictus, id est, meis omnibus scriptis. *Literam* longam facere, pro laqueo vitam finire, quod laqueus similitudinem *literæ* habeat. *Plaut. Aulul. [sc. 2. a. 3.]* Nihil est melius quàm ex me vnam faciam *litteram* longam, laqueo collum quando obstrinxero. ] Trium *literarum* homo, id est, *Fur*, apud eundem *Plaut.* [ *Aulul. sc. 1. a. 2.* Tu trium *literarum* homo, vituperas me? ]

**L I T E R U L A**, diminut. { *ἡμέτερος*. GAL. Petite lettre. ITAL. Picciola lettera. GERM. Brieflein. HISP. Pequena letra. ANGLIC. A little letter. } *Cic. ad Tironem lib. 16.* Accepi tuam epistolam vacillanti-bus *litterulis*. In numero plurali pro exigua epistola. *Cic. ad Att. lib. 14.* Et si noui nihil, nostro more tamen ne patiantur intermit-ti *litterulas*. Aliquando eodem numero, pro disciplinis aut earum studiis. *Cic. ad Tironem lib. 16.* *Litterulæ* meæ, siue nostræ tui desiderio oblanguerunt.

**L I T E R A T U S**, Qui *litteris* præditus est, *litteris* ornatus, eruditus, doctus, { *ἡμέτερος*, *ἡμέτερος*, *ἡμέτερος*. GALLIC. Lettré & sauant. ITAL. Letterato, dotto. GERM. Gelehrter. HISP. Letrado, hombre de letras. ANG. Learned, cunning. } *Cic. in Verr. act. 3.* Circum-pedes autem homines formosos, & *litteratos*, suos esse dicebat, se emisse. *Idem Famil. libro 9. ad Pat.* Frater tuus, quem *litteratissimum* fuisse iudico, facile diceret. Hic versus *Plauti* non est, hic est. *Litteratus* etiam dicitur, cui aliquid in sculprum est, & super-scriptum. *Plautus in Pænulo*, Haud secus tu videas *litteratas* ibi

*epulas*, &c. *Litterarum* otium, in quo *litteris* operam damus, *Ci-cero 5. Tuscul.* Quid est enim dulcius otio *litterato*? huius contra-rium est, *illiteratus*: de quo suo loco. *Litteratulus*, diminuti-uum est.

**L I T E R A T O R**, comparatiuus. *Seneca Quæst. Natur. lib. 4. cap. 13.* Quid i-stas inquis ineptias quibus nec *litteratior* sit quisquam, nec melior tam operosè persequeris?

**L I T E R A T E**, aduerbium, Doctè, eruditè, el-ganter. { *ἡμέτερος*, *ἡμέτερος*. GAL. Doctement. ITAL. Dottamente. GERM. Kunstlich. HISP. Doctamente. ANG. Learnedlie, cunning-glic. } *Cicer. in Pison.* Ita enim sunt perscriptæ scitè & *littera-tè*, &c.

[ *Literalis* vel scriptilis vox. *Diomedes lib. 1.* ]

**L I T E R A R I U S**, *ria*, *rium*. Quod ad *litteram* vel ad *litteras* pertinet. { *ἡμέτερος*. GAL. Appartenant aux lettres. ITAL. Chio che ap-parteniene à lettere. GERM. Das zu den buchstaben oder tuessen und bee-gschafft gehort. HISP. Cosa para letras, o pertenesciente à letras. ANG. Belonging to letters. } Hinc dicitur ludus *litterarius*, παιδαγω-γικόν, *ἡμέτερος*, in quo adolecentes in *litteris* instituuntur. *Plin. lib. 9. cap. 8.* Ex *Bziano* *Pateolos* in ludum *litterarium* itantem, &c. id est, in scholam.

**L I T E R A T O R**, oris qui leuiter *litteris* tinctus est, vel qui prima *literarum* elementa docet, grammaticus. { *ἡμέτερος*. GAL. Lettré telle-ment qu'ellement. ITAL. Alquanto dotto. GERM. Ein hal-gelerter, des ein wenig gelehrt ist. HISP. El mal grammatice, o le-trado. ANG. A smaterer, that hath little skill of good letters. } *Literatore* enim non perfectum *litteris*, sed imbutum tantum esse docet. *Sueton. de claris Grammat.* Vnde apud maiores, quum familia alicuius vernalis produceretur, non temerè quem *littera-rum* in titulo, sed *litteratorem* inscribere solebant, quasi non per-fectum *litteris*, sed imbutum. [*Literator* linguæ Latine. *Gell. cap. 6. lib. 16.* ]

**L I T E R A T U R A**, *tæ*, Eadem quæ grammatica. { *ἡμέτερος*. GAL. Littera-ture, cognoissance des lettres. ITAL. Scrittura, scienza. GERM. Ein schrift der buchstaben und geschriff. HISP. El letrero, conscri-miento de las letras. ANG. Learning, writing, cuning. } *Quintil. lib. 2. cap. 15.* Nos ipsam nunc volumus significare substantiam, ut Grammaticè *litteratura* est, non *litteratrix*, quemadmodum ora-trix, nec *litteratoria*, quemadmodum oratoria. Aliquando inue-nitur pro *litterarum* scientia, & cognitione. *Cic. 2. Philip.* Fuit in illo ingenium, ratio, memoria, *litteratura*, cogitatio, diligentia. De *Cætare*. [*Senec. Epist. 89.* prima illa *litteratura* (ut antiqui voca-bant) per quam elementa pueris traduntur. *Cic. in part.* *Littera-tura* constat ex *literarum* notis.]

**L I T E R O S U S**, *um*, *literatus*, { *ἡμέτερος*. } *Cassius Hemina. Annal. lib. 4.* Homo merè *literosus*. Ex *Nonio*. Antiquum.

**L I T H A R G Y R O S**, λίθαργυρος. } Corporis metallici genus, quod à *Plinio* argenti spuma appellatur: quamuis non ex solo argento, ve-rum etiam ex auri vena fiat, & ex plumbo. Sunt autem tria eius genera, *Chrystitis*, *Argyritis*, & *Molybditis*. *Plin. lib. 33. cap. 6. & Dios. lib. 5.*

**L I T H A S I V S**, λίθισος, *Apollo* in *Malea*, quod in lapide colloca-tus sit, ut *Lithos*, sicut *Marathesius* à *Marathos*. *Steph.*

**L I T H I A S I S**, λίθιασις. } Calculi generatio in vesica per quem vrinæ excretio prohibetur. A verbo Græco *λίθια*, quod est calculo la-boro. *Lithiasis* præterea dicitur quum in palpebris gignuntur albicantia quædam & dura tubercula lapillorum inodo.

**L I T H I Z O N T E S**, λίθίζοντες, Gemmæ quædam ex genere carbunculo-rum, liuidius, & languidius lucentes, vnde nomen acceperunt, quod ad lapidum potius quàm ad gemmarum naturam accedant. *Autor Plin. lib. 37. cap. 7.*

**L I T H O C O L L A**, { *λίθια*. } Glutinum quo lapides coniunguntur. Fit autem ex lapide *Pario*, aut marmore cum taurino glutino, *Hermol.*

**L I T H O G L Y P H U S**, pen. corr. { *λίθια*. } *GAL. Tailleur, sculpteur.* *ITA. Scarpellino.* *GERM. Ein steinhauer oder bildhauer.* *HISP. Sculpidor o entallador.* *ANG. A grauer o enayller.* } Sculptor la-pidum.

**L I T H O S P E R M O N**, { *λίθια*. } Herba est quæ hodie nomine notio-re *Milium Solis* dicitur. *Lithospermum* idè dictum, quod semi-na tanquam calculos ferat, candore & rotunditate margaritarum, duritia vero lapidea. *Vide Plin. lib. 27. cap. 11.*

**L I T H O S T R O T O S**, pen. pro. { *λίθια*. } Græcis. *GAL. Pavé de pierres.* *ITA. Terra 70, battuto, lastricato di pietra visua.* *GERM. Mit steinen oder steinen erstet besetzt.* *HISP. El suelo solado de piedras.* *ANG. A place paved whit sine square stones.* } Adiectiuum significans quod lapide est stratum: à nomine *λίθος*, lapis, & verbo *στρώω*, sterno. Hinc *Lithostrota* dicta sunt quædam pavementorum genera, quæ ex minimis lapillis sternebantur, colorum diuersitate rerum quarumlibet imaginem exprimen-te. *Plin. lib. 36. cap. 15.* Pavimenta originem habent apud Græcos elaborata arte, picturæ ratione, donec *lithostrota* expulere eam, et pauld post, *Lithostrota* ceptuere iam sub *Sylla*, parou-lis certè crustis: extatque hodie quod in *Fortunæ* delubro *Præne-ste* fecit.

**L I T H O T O M I A**, { *λίθια*. } Lapidicina, quæ & *Latomia* dicitur à nomine *λίθος*, lapis, & verbo *τέμνω*, cædo, vel secō. Fuit etiam carceris nomen *Syraculis*, in quo noxij alleruaban-tur. Meminit huius carceris *Thucyd. l. 6. & sapius Cic. in Ver-rinis.*

**L I T I G A T O R**, *Litigiosus*, *Litigo*, *Litigium*, Vide **L I S**, *lit-tis*.

**L I T O**, *as*, Sacrificio facto deos placō, diuinam rem facio, verbum à precibus dictum teste *Festo*, quas Græci *λίται* vocant. { *ἡμέτερος*. } *GAL. Impetret de Dieu par sacrifices.* *ITAL. Placare*







cen dre du foyer. IT A. Genere. GER. Cich. HISP. La ceniza del hogar. ANGL. Ashes. } Plin. lib. 36. cap. 27. ex Varrone, Lix cinis est foci.

\*Vel, lix aqua cineri immista. Lixiu, x, Aqua in qua lauandi gratia decoctus est cinis. } Noxia. GAL. Lixiu. IT A. Liscia. GER. Lang. HISPAN. La lexia de ceniza. ANGL. Lie made of ashes. } Colum. lib. 12. cap. 16. Sunt qui culmo fabae exurant, & ex eo, quod cremarint, cinere lixiuiam faciant.

Et paulo post eodem cap. Deinde in lixiuix sextarios, decem salis cyathos & olei cyathum adiciant. Et rursum paulo ante, In olla fictili ampla, preparatam lixiuiam cineris farmenti calefieri conuenit. Nonius Marcellus lixiuium effert neutro genere. Lix (inquit) cinis dicitur, vel humor cineri mistus. Nam etiam nunc id genus lixiuium vocatur.

\*Lixiuum vinum vel linixum (inquit Budens) dicitur a Columella, lib. 12. c. 21. quod Plinius Protopropum vocat.

\*Lixiuus, adiect. vt lixiuius cinis. Plin. lib. 14. cap. 20. & lib. 11. cap. 17. Quidam vt has faciant, in cinere lixiuio, tingunt protinus quam detraxere vitibus.

Lix, arum, dicti sunt, inquit Sipontinus, qui vilioris quastus gratia exercitum sequuntur, vt pura lauandi, aut coquendi gratia a cinere, qui lix antiquus dicebatur, vt Varronis testimonio docet Plin. libro 36. capite 27. } GALLIC. Qui sicut le camp pour gagner a seruir, & blanchir ou cuire aux gens de guerre. IT AL. Guochi gente d'arme, saccomanni. GER M. Enbeibuben mit tochen vnd waschen / schmugelst. HISP. Los aquaderos que lleuan agua al real, o que sieruen a otras cosas. ANGL. which follow the men of warre for to gaine some thing by an office, scullions of the kitchen. } Nonius tamen affirmat antiquos lixam dixisse pro aqua: indeque elixum dictum esse, quod aqua coctum & mollium esset: & lixas, qui militibus aquam ad castra vel tentoria solent ferre. Silius lib. 1. Inutile Marti Lixatum vulgus. Scipio apud Liuium, Aetium Vmbrum appellat femilixam, quasi semi mancipium, nomine vgnominioso. Varro lixulas & femilixulas vocabulo Sabino scribit dici circulos ex fatina, caseo, & aqua commistos, olim inter viliora cibaria numeratos.

Lix, lixas, Aqua coquo: quod tamen apud veteres non facile inuenies. } HEB. bischschel, i. i. a. GA. Cuire en eau, faire bouillir en eau. IT AL. Alessare. GER. Sieden oder kochen. HISP. Coxer en agua. ANGL. To seek. } Magis in vsu est compositum eius Elixo, quod est eiusdem significationis. Prolixo huc non pertinet. Neque enim fit a lixo, sed ab adiectiuo prolixus, quod componitur ex porrò, & laxus, a, in i.

Lixus, xa, xum, Coctus, elixus, a lixa antiquo nomine, quo veteres aquam significabant referente Nonio. } HEB. mebuschschal, i. i. a. GAL. Bouilli, cuit en l'eau. IT A. Bollito, allesto. GER M. Gesotten, gekocht. HISP. Coxido en agua. ANGLI. Soddin. } Frequentiore tamen in vsu est elixus, quemadmodum elixo vsitatus quam lixo.

Lixabundus, Dicitur qui exigua mercedis gratia vilissimis sese obsequiis immiscet. } HEB. ianias, vel iadepidat. } Tractum a lixarum consuetudine qui vilissima quaque in exercitu munia obibant. Plautus, Qui famam tuam lixabundus, & nomen facdas.

Lixus, xis, Colonia Claudio Cesare in Mauritania Tingitana instituta, circa quam Poetarum fabulae & Antei regiam, & Hesperidum hortos collocarunt, aurea mala ferentes a dracone peruigili summa cura asseruata. Cui fabulae occasione suppeditasse existimat Plinius, flexuosum maris aestuarium, draconis modo nemus quoddam ambiens, nihil prater oleastro ferens, libro 3. capite 1. } Est & lixis amnis in eadem ora, cuius meminit ibid. Plin. & Pomp. Mela.

L ante O

LONG. P. VII. L. P. III. In notis antiquorum, Longum pedes septem, latum pedes tres. L. P. locus propitijs, vel proprijs: vel lege punitus: vel, Latini prisci: vel locus publicus, vel priuatus. L. P. C. R. Latini prisci ciues Romani. L. P. D. Locus publicè datus. L. P. L. lex plebeia: vel locus publicus. L. P. O. S. Lucius Posthumus. L. P. R. locus priuatus. L. P. V. B. locus publicus. L. Q. S. locus qui supra, vel quos. L. Q. S. E. locus qui supra est. L. R. lex Rom. vel locus religiosus. L. R. V. lex rusticana, L. R. I. lex regis iusta. L. S. laribus sacrum, vel sacrorum: vel locus sacer, vel, Lucius Samius. L. S. C. locus sacer. L. S. D. E. N. Lucius Sicius Dentatus. L. S. P. A. L. loca sacra palatij. L. T. Lucius Tarius: vel, legem tulit: vel Lucius Ticius. L. T. P. R. Latini patres.

Lobæ, In milio Indico dicuntur culmi, siue comæ arundinaceæ semen complectentes. } Δόβα. } Plin. lib. 38. cap. 7. Milium (inquit) intra hos decem annos ex India in Italiam est inuectum, nigrum colore, amplum grano, arundineum culmo. Adolefcit ad pedes altitudine septem prægrandibus culmis (Lobas vocant) omnium frugum fertilissimum.

Lobri, In Phrygia sunt: vnde Rhea Lobrina. Scholiastes Nicandri.

Lobus, bi, } HEB. bedhal, lobes. } Ima auricula: } HEB. i. i. a. } quod eam apprehendimus, quempiam admonentes. In hepate quoque partes extremæ: & quadam veluti segmenta, ventriculum circumquaque amplectentia, lobi dicuntur. Nican. in Ther. Ηπατος περιεχεται λοβοι ε: τα κρηνητα εφορτα. Vbi interpres κρηνητα accipit summam solidamque hepatis partem ex qua lobi dependent.

Lobatum, vide L O C V S.

Locellus, vide Loculus, in L O C V S.

Locito, Loco, vide L O C V S.

LOCANVS, Fluuius est Loctorum, in fronte Italiae, quæ olim magna Græcia dicebatur. Plin. lib. 3. cap. 10.

LOCRIA S, Λοκρια, Promontorium est Ægypti, non procul ab A-

lexandria, & Pharo. Strabo lib. 17. LOCORITVM, autore Ptolem. vrbs Germaniæ, hodie, Trutonia, vulgò Forcheim In Franconia.

LOCOSVS, Λοκοζο, Vrbs Phrygiæ, quam Thraces tenuerunt, cognomento Locazij. Vide Steph.

LOCRI, orum, Λοκροι. } GER M. Wäster in Orientland vmb den berg Parnassum. } Græciæ populi, Parnassum montem vtrinque accolentes: quorum qui occiduam incolunt plagam, ad Crisæum vsque sinum pertingentes medij inter Æbolos & Phocenses, a grauitate odoris Ozolæ & a situ Hesperij cognominantur. Qui verò Parnassum ad ortum accolunt ad mare vsque Euboicum extensi, in duplici sunt differentia. Nam hi quidem a Cnemide monte Epicnemidij, illi verò ab Opunte vrbe Opuntij cognominantur. Autor Strab. lib. 9. } Sunt & Locri in extrema Italiae ora quam magnam Græciam antiqui appellauerunt, oppidum incolentes eiusdem nominis abius qui Asiæcum Oileum ad Troiam sequuti sunt, conditum: vt annotauit Seruius in illud Virg. Æneid. Hic & Narici posuerunt mœnia locri. Hi discriminis gratia Epizephyrij cognominantur, quod supra Zephyrium promontorium sita sint.

LOCRESIS, idis, Λοκρης, Græciæ regio vtrinque Parnasso incumbens: cuius incolæ dicuntur Locri: vt iam dictum est.

Loculatus, Loculamentum, Loculus, Locuples, vide L O C V S.

Locus, huius loci, & in plurali num. Loci, orum, vel Loca, orum. Quicquid aliquid continet, siue, vt ait Varr. lib. 4. de ling. Lat. vbi quid consistit, vel vbi aliquid locatur, a Græco λωκοζο cin k murato. } Λωκοζο μακρόν. } G A L. Lieu, place, I T A. Luogo. GER M. Ein ort. HISP. Lugar. ANGL. A place. } Virg. Æneid. Hic locus vrbs erit, Seruius Sulpic. Cic. lib. 4. Epist. Nos in nobilissimo orbis terrarum gymnasio Academiae locum delegimus, ibique eum combustissimus: posteaque curauimus, vt iidem Athenienses in eodem loco monumentum ei marmoreum faciendum locarent. } Frequentissimè etiam accipiuntur locum pro vice: vt quum dicimus, Loco patris te habeo, hoc est, vice patris, & ea charitate te amplector qua patrem. Sic etiam dicimus, Diligo te in loco germani. Terent. in Andr. Si te in germani fratris dilexi loco, In locum filij superstitem tibi dolorem fecisti. Seneca cap. 1. de Consol. ad Mariam. Item locum vacentem explere (in vicem fun) Senec. cap. 16. de Consol. ad Mariam. Apud me nihil est Summano loci. Plaut. Cur. sc. 1. a. 3. Faciam huius diei locique meique meminere. Plaut. cap. sc. 1. a. 4. Animus nunc mihi est in tuo loco. Plaut. pseud. sc. 5. a. 4. Sine arbitris nobis detis loquendi locum Plaut. Capt. sc. 1. a. 2. Meis date locum fallacis & hinc amouemini. Plaut. pseud. sc. 5. a. 1. Det locum illi qui queat. Plaut. pseud. sc. 5. a. 1. Loco meliore eum pones (i. apud Inferos.) Senec. cap. 3. de Consol. ad Mariam. Non hinc emigrasti? Quem in locum? Plaut. Menec. sc. 2. a. 5. Augusta mihi loca, Diique locorum. Ouid. Eleg. 1. l. 1. Trib. Vide capillum satis suo loco compositum est. Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Fieri non potest, vt idem vno tempore duobus locis sit. Plaut. Amphit. Tempus abire est ab his locis lenoniis. Animum amittunt prius quam loco demigrent. Plaut. Amphit. } Interea loci, Vide Interea. Et Plaut. pse. sc. 3. a. 1. } Adhuc locorum feci faciam ledulò. Plaut. Capt. sc. 3. a. 2. } Ex hoc loco ibo ad tres viros. (i. e. veltipio) Plaut. Aft. sc. 2. a. 1. } Loco voluptatis mihi est, loco turpitudinis, loco honoris id est, voluptuosum, turpe, honorificum. Valla lib. 3. } Mouere aliquem loco, est aliquem de loco suo, vel de dignitate depellere. Horat. lib. 2. Epist. Audebit, quæcunque parum splendoris habebunt. } Senec. lib. 3. de bel. ciuili, loco mouere Centurionem. Verba mouere loco. Cic. ad Quin. frat. lib. 2. Exarhit dolor: vrgere illi vt nos loco mouerent. } Accipitur etiam Locus pro natalibus, vel conditione natiuitatis. Sallustius, Inter suos non obscuro loco natus. [ De summo loco summoque genere. Plaut. in Capt. Prologo. ] } In plurali numero indifferenter dicimus Loca, vel Locos. De neutro genere vbi que plurima occurrunt exempla. Masculino genere vsus est. Virg. 6. Æneid. Deuenere locos lætos. Idem 1. Æneid. Deuenere locos, vbi nunc ingentia cernis Mœnia. Gell. l. 6. c. 6. eodem in loco vtroque genere vsus est. Nam quoniam non ipse tantum aues, quæ prosperius præuolant, sed etiam loci quos capiunt, quod idonei foelicetque sunt, præpetes appellant: idcirco Dædali pennas præpetes dixit, quoniam ex locis in quibus periculum metuebat, in loca tutiora peruenerat. } Loci item sedes sunt argumentorum, quos Græci τόποι vocant. Cic. libro 2. de Orat. & in Topicis, ex quibus veluti ex promptuarijs quibusdam petuntur argumenta. } Loci etiam in mulieribus dicuntur vascula semen recipientia inter vesicam & intestinum rectum sita, in duos diuisa sinus, vnde & loci plurali numero appellantur: in his (vt ait Varro) nascendi initia consistunt. Plin. lib. 11. cap. 37. Fœminis eadem omnia, præter vesicæ iunctus vtricusulus. Vnde dictus vterus, quod alio nomine locos appellant, hoc in reliquis animalibus vluam tantum dicimus. Colum. tamen lib. 6. capite 37. equarum etiam genitalia vocat locos. Quod si (inquit) admiffarius iners est in venerem, odore perfricatur deterfis spongia fœminæ locis, & admota equi naribus. Idem etiam lib. 8. cap. 11. pauonum loca appellat, in quibus oia nascuntur, Sæpiusque (inquit) digitis loca fœminarum tentanda sunt: nam in promptu gerunt oua. } E loco inferiore agere, est ad iudices. De superiore loco agere, est pro rostris. Ex æquo loco agere, est in Senatu: vt etiam annotauit Bud. Cic. 2. de Orat. Nam siue de cælij natura loquitur, siue de terræ, siue de diuina vi, siue de humana, siue ex inferiori loco, siue ex æquo, siue ex superiore. } Priore loco causam dicere, est ante defendere quam quis accusatus sit. Cicero pro Quintio, Vt ipse causam capitis, si sponsonem fecisset, priore loco diceret. Posteriore verò loco dicere, est vltimo loco dicere quod defensores solebant, qui accusationi respondebant, eamque refutabant. Idem ibidem. Quoniam ma-



niam maiores ita constituerunt ut qui pro capite diceret, is posteriore loco causam diceret. ¶ Secundo loco, à Cicerone, ad *Lenulum*, pro præterea ponitur, Facile, inquit, secundo loco me consolatur recordatio meorum temporum, &c. Pulchrè etiam dicitur, Si in isto essem loco, si meum esset negotium, si mea res ageretur. *Plautus in Bacch.* Verùm, ut ego opinor, si ego in isthoc siem loco. Dem potius aurum, quàm illum corrumpi sinam. ¶ Ponitur aliquando locus pro statu & fortuna. *Plaut. in Bacch.* In eum nunc reuenit res locum, &c. *Terent. in Adelph.* Peiores res loco non potest esse, quàm in quo nunc sita est. *Cicer. ad Brutum*, Nostræ res meliore loco videbantur, id est, statu meliore & fortuna. ¶ In loco res posita dicitur, quæ rectè atque ordine posita, siue collocata est. *Cicer. 7. Verr.* Rectè collocata, & iudicio populi in hoc loco posita esse videatur. [¶ Locus bonus, de hospitio. *Senec. cap. 23. de uita beata.* Et in loco festiuo festiuè accepti sumus. *Plaut. Pseud. sc. 1. n. 5.*] ¶ Ponitur interdum locus pro æstimatione, amore, gratia. *Cicero in Philip.* Quem locum apud Cæsarem obtinuitis quo numero fuitis? Esse magno loco apud Regem, dixit idem in *Epist. Casar. 1. Comment.* Qui si fuissent, eodem se eo loco, quo Heluetios, habiturum. [¶ Locus de laude. *Velleius*, Magnam locum facere operi suum. *Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist.* Dat tibi nostra locum tituli fortuna (i. laudis occasionem.) ¶ Ponere in loco maledicti, & contumeliæ, est quod barbari dicunt. *capere ad malum & ad iniuriam. Cic. in Pisonem*, Tunc etiam ausus meum discessum in maledicti & contumeliæ loco ponere? Tenere principem locum, est maximo esse in pretio, & auctoritate, primumque dignitatis gradum obtinere. *Cicer. pro Plancio*, Qui in mea salute principem semper locum, auctoritatèque tenuistis. [¶ Locum suum relinquere, & locum suum retinere (in acie) *Gell. cap. 6. lib. 5.*] ¶ Locus aliquando ponitur pro opportunitate, *capere. Cic. de Offic.* Locum autem ætionis, opportunitatem temporum esse dicunt. [¶ *Cas. lib. 1. bell. ciuili.* Dum locus comminus pugnandi daretur (i. facultas, occasio, opportunitas.) *Linus lib. 9. d. 4.* Ne locus esset mortis concitendæ. *Velleius.* Desisset fortuna eius destruendi locus. (i. facultas.) ¶ Loco aliquo quærere, est quærere quando res postulat. *Cic. in Partit.* Loco tu quidem quæris, sed plenius, &c. ¶ In loco, id est, opportune. *Terent. Heaut.* In loco ego verò laudo. *Cicero Ante quam iret in Exilium*, Fidei conducit, inquit, in loco beneficium retribuere. ¶ Loco dicere, est ordine sententiam dicere, & rogatum. *Cic. 3. de Legib.* Ut loco dicat, id est, rogatus: ut modo, ne sit infinitus. ¶ Locus non est bonitatis, id est, bonitas contempnitionis est. *Cic. 3. de Finib.* Quod ni ita se haberet, nec iustitiæ ullus esset, nec bonitati locus. ¶ Locum alicui dare, est ipsum admittere, & recipere. *Cic. de Orat.* Hæc turba & barbaria forensis dat locum vel vitiosissimis oratoribus. ¶ Aliquando locus pro tempore, vel spatio agendæ rei. *Terent. in Heaut.* Nam & cognoscendi, & ignoscendi dabitur peccati locus. [¶ *Et Suet. in Augusti. cap. 54.* Contradicerem tibi, si locum haberem (i. tempus.) Item *Linus*, Tempus ad id locorum, Infelicem fuisse. (pro ad id temporis) *lib. 5. bell. Pun. & 2. d. 5.* Item in vnum locum tres patritij perierunt. *Linus lib. 5. d. 4. (i.)* In idè tempus.] Locus preti non est relictus: hoc est, precibus amplius flecti non potest. *Terent. in Andr.* Nihil est precii loci relictum. ¶ Locus etiam in scriptoribus dicitur quæuis operis exigua pars, sed quæ tamen extet, & illustris sit. *Terent. in Prolog. Adelph.* eum *Plautus* locum Reliquit integrum, eum hinc locum sumpsit sibi in *Adelphos*.

**Lōcārium**, locarij, Pretium quod datur in stabulo & taberna pro consistendi potestate. *Var lib. 4. de ling. Lat.* § *vinum.* GAL. Louage de maison, payement de louage. ITAL. L'affitto. GER. Dis standtgeit/ st. g. HISP. La paga del meson. ANG. The price for the setting of an house.

**Lōcūs**, li, diminutiuum, exiguus & angustus locus. § *χῶρον.* GAL. Petit lieu. ITAL. Luoghetto. GER. Ein drüßlin. HISP. Pequeno lugar. ANGL. A little place. } *Plaut. Milit.* Sed in cella paululum erat loculi lubrici. ¶ Aliquando loculi dicitur loculamenta quædam separata in piscinis, ornithotrophis, aliorumve animalium stabulis, in quibus vna quæque seorsum aluntur, *Senec. Varro lib. 3. de Re. rust. cap. 17.* Hortensius familiaris noster cum piscinas haberet magna pecunia ædificatas, ac loculos ita sæpe cum eo ad villam iui. § Sæpe etiam, loculos accipiunt pro sacculo in quo pecunia seruatur. § *χῶν chis* locus seror. § *βυβλίον.* GAL. Boule ou gibbeciere. ITAL. Borsa. GER. Ein sacker oder d. HISP. Bolsa, d. bolsico. ANGL. A bagge of leather. } *Mart. libr. 14.* Hos nisi de flaua loculos implere mouet Non decet. \* Stimulorum loculi, id est, ut in loculis seruatur, pecunia, ita hic meretur ut in ipso stimuli recondantur, quo venter magis. ¶ Interdum etiam loculus. § *κόρυμβος.* GAL. Serceuil ou coffie in quoy on garde les corps morts. ITAL. Catalesso. GER. Ein todtenbaar. HISP. Vasa de la ceniza de los muertos. } pro capsula, seu conditorio quo mortuorum cadavera conduntur. *Plinius lib. 7. cap. 2.* Hunc cremari cum reliquo corpore non potuisse tradunt, conditumque loculo in templo.

**Lōcūllus**, li, id est, erumenula, diminutiuum à loculis. § *βυβλίον.* GAL. Petite bourlette, sachet, ou gibbeciere. ITAL. Borsetta, sachetto. GER. Ein sackerlein oder d. HISP. Bolsito d. coxa pequenna. ANGLIC. A little purse or bagge. } *Mart. lib. 14.*

Siquid adhuc superest in nostri sæce locelli,  
Munus erit: nihil est: ipse locellus erit.

**Lōculātus**, ta, tum. Quod habet diuersos locos. § *συνωτός.* GAL. Ayant plusieurs petits trous & lieux pour mettre plusieurs choses chacune à part. ITAL. Dove sono piu ripartimentia a porui cose diuerse separatamente. GER. Das vil d. d. oder vnder schlechten hatt. HISP. Cosa de muchas bolsas y lugares para guardar las cosas apartadamente. ANGL. That hath many places and holes. } *Varro. 3. de Re*

*rust. cap. 17.* Nam ut *Pausanias* & cæteri pictores eiusdem generis loculatas magnas habent arculas, vbi diuersi colores sint, certas sic hinc loculatas habent piscinas, vbi dispares disclusos habent pisces.

**Lōculōsus**, a, um, Quod multos habet loculos seu sinus septo aliquo intermedio distinctos. § *συνωτός.* GAL. Plein de lieux & petits trous. ITAL. Pienno di luoghi. GER. Viel d. d. oder vnder schlechten. HISP. Cosa llena de muchos lugares y bolsos. ANG. Full of places and holes. } *Plin. lib. 15. cap. 22.* Sola differentia generum in putamine duro fragilive, & tenui ac crasso, loculoso & simpliciter.

**Lōculāmētā**, orum, Loca distincta siue capsulæ in quibus aues, apes, aut etiam maiora animalia seorsim nidificare, seu habitare solent: & à loculis deduci videntur. § *συνωτός.* GAL. Petits lieux & trous separez pour retirer quelque chose, comme ruches à miel, & v. nichent les oiseaux. ITAL. Luochi diuersi da farui nido gli uccelli. GER. Versondere vnd vnder scheitne d. d. oder gem. d. d. HISP. Caxones d. castillas como del palomar. ANGL. Lockers or any places with little boxes or holes as a douecote. } *Colum. lib. 8. cap. 8.* Vel si non ita competit paxillis adactis tabulæ supponantur, quæ vel loculamenta, quibus nidificant aues, vel scilicet columbaria recipiant. *Idem lib. 9. cap. 12.* Protinus custos nouum loculamentum in hoc præparatum, perliniat intrinsecus prædictis herbis, deinde guttis mellis respersum ad moueat, tum manibus, aut etiam trulla congregatas apes recondat. ¶ Ponitur aliquando pro conceptaculo siue theca rei alicuius. *Virru. lib. 10.* Super autem tertium tympanum planum eadem ratione dentatum, inclusum in alterum loculamentum collocetur. \* Loculamenta appellatur etiam loculi libris digerendis compositi in bibliotheca: apud *Senec. de Tranquill. vna c. 9.* ubi sic ait, Apud desidiolosissimos videbis quicquid orationum historiae unquam est, & tecto tenui extructa loculamenta.

**Lōcuplēs**, pen. cor. genitiuo locupletis, pen. prod. Diues agri, multas habens possessiones, quasi locorum plenus. [¶ *Gell. cap. 5. lib. 10.* Locuples dicitur, qui plerique loca possidet. *Idem ait Ouid. lib. 5. fast.*] § *לשון* baschir. πολυκελευς, πλήρης. GAL. Riche. ITAL. & HISP. Ricco. GER. Reich. § furnumith antlegenden güter, als der vlt. oder / manen / oder gärten hatt. ANGL. Rich. } *Plin. lib. 18. cap. 3.* Cognomina etiam prima: inde *Pisonis*, qui pilum pistrinis inuenerunt: *Pisones* à pinendo: hinc & locupletes dicebant locorum, id est, agrorum plenos. Est autem hoc nomen omnis generis, ut *Priscian.* cenet, & æquè in sexto casu, e, vocalem postremam, & i, habet. *Cicer. Attic.* Nec moderatior quàm *Sylla* in pecuniis locupletum. *Idem in Frumentis* In prouincia locupleti & referta. *Horat. 1. Serm.* In locupleti domo. ¶ Neque solum pro diuite, & loca multa possidenti accipitur, verum etiam pro graui homine atque auctoritatis summa, & exploratæ fidei. Hinc locupletem autorem, testem, fidem iustorem dicimus, de cuius fide meritò nemo debeat ambigere, *Senec. Cic. 1. 3. Offic.* Accedit eò testis locuples *Possidonius.* Et paulo post, Quorum quidem testem non mediocre, sed haud scio an grauissimum Regulum nolite quæro vituperare. Quem, n. locupletorem quærimus, quàm principem pop. Rom. qui retinendi officij causa, cruciatum subierit vltro? Locupletis antitheta sunt *Egens*, & tenuis. *Cic. 4. Verr.* Nam locupletissimi cuiusque census extenuarant, tenuissimi auerant. *Idem pro Plancio.* Egentes in locupletes armabantur. ¶ *Locuples oratio*, diues verborum, & abundans. *Cic. 3. de Orat.* Inde ille licentior, & diuiciis fluxit dithyrambus: cuius membra & pedes, ut ait idem, sunt in omni locuplete oratione diffusa. ¶ *Locuples etiam* aliquando per translationem ponitur pro instructo & copioso. *Cicer. 1. de Nat. deorum.* Locupletior igitur hominum natura ad beatè viuendum, quàm deorum: quòd pluribus generibus fruatur voluptatum.

**Lōcuplētissimè**, aduerbium. In *Epitome Sex. Aurelij Victoris in Vespasiano*, Huius inter cætera bona illud singulare fuit, inimicitias obliuisci adeo ut *Vitelli* hostis sui filiam locupletissimè dotatam splendidissimo coniungeret viro.

**Lōcuplētō**, tas, pen. pro. Dito, locupletem reddo. § *לשון* hebeschir. *πλουτος.* GAL. Enricher. ITAL. Arrichire. GER. Reich machen. HISP. Enriquescer à otro. ANGL. To make rich, or enrich. } *Colum. lib. 3.* Ut ante perpensum & exploratum habeamus, ut locupletem patrem familiarum vinearum cultus. *Plaut.* Visus est paterna hæreditate locupletarier. *Cic. 5. Verr.* Ob hæc res, quoniam te locupletauit, hoc anulo aureo dono. *Idem 1. Offic.* Hicque arbitrantur se beneficos in suos amicos visum ita, si locupletent eos quacunque ratione. ¶ Huius compositum est *Collocuplētō*, de quo suo loco.

**Lōco**, as, Pono, constituo, colloco, repono. § *לשון* hischir. *לשון* hischir. *לשון* hischir. GAL. Mettre en quelque lieu, alkoir, poser. ITAL. Collocare, porre. GER. Setzen ordnen. HISP. Poner alguna cosa en lugar. ANGL. To put in some place, to place, to set. } *Linus lib. 1.* Castra ab vrbe haud plus quàmque millia passuum locat. *Virg. 1. Æneid.* hinc alta theatri Fundamenta locant alij. *Plaut. in Aulul.* Dum aulam domi locatam perquirat, ablatam reperit. \* Locare in fidiis alicui. *Plaut. Rud.* Metuo hercle ne illa mulier mihi infidias locet. Id est, struat & ponat. Vitam in tranquillo locare. *Lucret. lib. 5.* Locare aliquem in regno *Linus lib. 7. d. 4.* Locatus in terra exercitus idem fecit. *Velleius.* Quod (malum) molli sub veste locatum (i. in gremio) *Catull. ad Ortalum.* Locare castra. *Linus lib. 10. d. 4.* ¶ Interdum ponitur pro elocare & nuptui tradere. § *לשון* hischir. *לשון* hischir. GAL. Donner en mariage, marier. ITAL. Maritare. GER. Gut ehe geben/ Verheueraten. HISP. Casar hija, d. nieta, d. criada. } *Terent. in Phor.* Quæro quid si filiam suam vnicam locaret? Locare filiam nuptum. *Terent. in Phor. dixit.* Ut potui, virginem nuptum locaui huic adolescenti. *Idem.* Locare



in matrimoniam, *Plaut. Trin.* Vbi erit locata virgo in matrimoniam. [Dote castam & illocabilem, neque eam queo locare cuiquam. *Plaut. Aulul. sc. 4. a. 1.* Si filiam locastim meam tibi (i. dederim uxorem) *Plaut. Aulul. sc. 4. a. 1.*] ¶ Interdum idem est, quod pretio vtendum do. { ἡ δὲ sachar' ἡδὸν, ἡδὸν ἡδὸν. } GALL. Bailier à loage, loër. ITAL. Affittare, appigionare. GER. Betteihen vmb geit. HISP. Arrendar alguna cosa à otro. ANGLIC. To hire or lett out to hire. } In qua significatione frequenter dationem habet personæ cui quid locatur, cum accusatiuo rei quæ locatur, & ablatiue pretij: vt *Ædes* quas in Palatio amplissimas habebas, centum te festertius Mutio locasse audio. ¶ Sæpe tamen pretium non exprimitur. *Cic. in Verr.* Menonis nobilissimi hominis vxoris fundus erat colono locatus. [Ornamenta quæ locauit metuo vt possim recipere. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 4.* Perinde ac si agrum sterilem fodiendum loces. *Plaut. Amph.* ¶ Locare alicui operam suam, est aliquid mercede faciendum suscipere. ἡδὸν ἡδὸν. *Gell. lib. 5. cap. 3.* Ob quærendum victum ad circumagendas molas quæ trusitiles appellantur, operam pistoriæ locasse. *Plaut. Tri.* Nam operam meam tribus nummis ego locauit ad artes nugatorias. Locare alicui opus faciendum, dicitur is qui pro opere faciundo alteri mercedem constituit ἡδὸν ἡδὸν. *Sulpit. Ciceroni,* Curauimus vt iidem Athenienses in eodem loco monumentum ei marmoreum faciendum locarent. [In cædum illum agnum conduxit. E. loces efferendum: Nam mortuus est. *Plaut. Aulul. sc. 5. a. 3.* Item Autor sum vt me castrandum loces. *Idem Aulul. sc. 4. a. 1.*] Interdum locare idem est quod collocare, siue impendere: vt quom operam, pecuniamve bene aut male locatam dicimus. *Plaut. Mæstel. [sc. 1. a. 1.]* Nec quicquam argenti locauit tam diu vsquam æquè bene. *Idem Amphitr.* Optumè optumo optumam operam das, datam pulchrè locas. [Locare inuidias alicui, *Plaut. Aul. sc. 4. a. 1.* Non tu pudicæ cuipiâ inuidias locas? *Plaut. Curc. sc. 1. a. 1.* ¶ Item locari locationes & induci. *Liui. l. 9. d. 4.* \* Argentum fœnori locare, pro fœnori dare. *Plaut. Mæst.*

**Lōcōtas**, as, penul. corr. Frequentatiuum formatum à supino verbi locō, a in i mutata { ἡδὸν ἡδὸν ἡδὸν. } GALL. Bailier souuent à loage, loër souuent. ITAL. Spesso appigionare & affittare. GER. Ofto vnttihen/oder aufstehen. HISP. Arrendar à menudo. ANGL. To lett out often to hire. } Terenti. in *Adelph.* Agelli est hic sub v. be paululum quod locitas foras: Huic demum qui fruatur.

**Lōcātōr**, oris. { ἡδὸν ἡδὸν ἡδὸν. } GALL. Loueur qui baille à loage. ITAL. Colui che dà à pigione, à fitto. GERM. Ein wetterher vmb geit/oder vmb ein gins. HISP. El que arrienda à otro por renta. ANGL. A lessour. } Proprie dicitur is qui rem aliquam pretio vtendam dat: vt, locator prædij vel ædium, dicitur is, qui prædij ædiū. nve vsu conductori concessu pretium accipit. Interdum tamen locator is dicitur, qui redemptori pro opere aliquo faciundo mercedem constituit. *Budeus.* Quoniam locator sit plerunque qui pretium accipit, & conductor qui dat: vt sit locator dominus, conductor inquilinus: tamen nonnunquam viceuersa euenit, vt locator pretium det, conductor accipiat. *Plin. lib. 7. cap. 52.* Romæ quoque Corfidium materteræ suæ maritum, funere locato reuixisse, & locatorem funeris ab eo elatum.

**Lōcālīs**. { ἡδὸν ἡδὸν. } Vt aduerbia localia apud Probum. **Lōcālītēr**. { ἡδὸν ἡδὸν. } *Diomedes Grammat. lib. 1.* Aduerbia localiter posita.

**Lōcātio**, onis, verbale. (Conductio: Propriè que eius est qui pretium accipit. { ἡδὸν ἡδὸν ἡδὸν. } GALL. Loage, bail à loage. ITAL. Locatione, il dare à pigione. GER. Ein aufstehung/ item ein verdingung. HISP. Arrendamiento. ANGL. A letting out to hire. } *Cic. 3. Ver.* Hic istius scelerata locatione nefariòque latrociniò, bonis patriis fortunisque omnibus spoliatus, venit in iudicium. *Idem ad Attic. lib. 4.* Disturbata porticus Caull quæ ex s. c. coss. locatione reficiebatur, & ad rectum penè peruenerat. ¶ Inducere locationem, est irritam facere locationem, tabulæ que de locatione confectas interlinire, aut discernere. *Cic. ad Attic. lib. 1.* Afiani qui de Cenforibus conduxerunt, questi in Senatu, se cupiditate prolapsos nimium magno eduxisse vt induceretur locatio, postulauerunt. [Locari locationes & induci. *Liuius lib. 9. d. 4.*]

**Lōcūstā**, stæ, insecti genus est, infirma habens alas, tam modicis se volatibus è terra attollens vt saltare potius videatur, quàm volare. { ἡδὸν ἡδὸν ἡδὸν. } GALL. Vnc langouste, vn fautereau, ou faute-relle. ITAL. Cavaletta. GER. Ein hawtschret. HISP. Langosta. } In Africa & Syria maiore corpore nascuntur, firmioribusque alis: tanta autem copia, vt herbas, mellese omnes, aut erodant aut tactu adurant. Quinetiam & maria transuolare dicuntur, & absumptis domesticis omnibus, externa pabula quærere, non sine infausto prælagio eorum ad quos penetrarint. In India monströse magnitudinis nasci traduntur, vt interdum trium pedum longitudinem excedant: ex quorum femoribus & cruribus quom inauerunt, seræ solent confici. *Vide plura de his apud Plin. lib. 11. cap. 29.* ¶ Locustæ etiam piscis est ex genere crustatorum, corpore longo, cornua ante oculos bina, longa & aspera habens: dictus à similitudine terrestris. *Plin. l. 9. c. 30.* Locustæ fragili crusta muniuntur in eo genere quod caret sanguine. Latent mensibus quinis: & veris principio senectutem exuunt anguine more, renouatione tergorum. Cætera in aquis natant, locustæ reptantium modo fluitant. Si nullus ingruat metus, recto meatu, cornibus, quæ sunt rotunditate præpilata, ad latera porrectis: in pauore, in latera procedunt. Cornibus inter se dimicant. Vauum hoc animal, nisi vitium seruèti aquæ incoquatur fluida carne non habet callum. [ *Sueton. in Tiber. cap. 10.* Locusta prægrandis lacerat os piscatoris. ]

**Lōcvs** r' a, Venefica fuit Neroni grata ex Galliis euocata: cuius opera Agrippina Claudium, & Nero Britannicum de medio sustulerunt: *Tacit. lib. 11. c. 32. Iuuen. Satyr. 1.*

Institutæque rudes melior Locusta propinquas Per famam, & populum nigros efferre maritos. **Locutio**, **Locutor**, **Locutuleius**, vide *LOCUTOR.*

**Lōdix**, cis, pen. prod. Lecti operimentum. { ἡδὸν ἡδὸν ἡδὸν. } GAL. Loudier ou grosse couverture de list. ITAL. Coltre, schianina, coperta di letto. GER. Ullertey breede & ats teinisch: gauteren. &c. HISP. La mantia è coberto de cama. ANGL. A blanket for a bed. } *Iuuen. Satyr. 6. 2. a. 3. & 4. 1. 1.* modò sublodice relichs Vteris in turba. [ *Vide Martial. epigr. 148. lib. 14.* ]

**Lōdiculā**, læ, diminut. { ἡδὸν ἡδὸν ἡδὸν. } GAL. Vn petit loudier, ou couverture de list. ITAL. Picciola schianina è colira. GER. Ein teinestlin. HISP. Pequenna mantia è cobertor de cama. ANGL. A little blanket } *Suet. in Augusto.* Ita vt in extremis spatij subfultim decurreret festiculo, vel lodiculâ inuolutus.

**Lōdoriā**, a, & λαιδρία. } cum accentu in penultima, A Græcis dicitur mordax conuitium, differtque à scommate, quòd hoc sit mordacitas quadam vrbantate & ioco adumbrata: Lædoria verò aperitum, amarulentumque conuitium, nulla vrbantatis specie velatum. *Vide Macrob. in Saturn.*

**Lōēmīys**, λαιμῖς, Apollinis cognomen, quod ei Lydij imposuerunt ob malorum expulsiōnem, finita pestilentia. Nam pestem Græci λαιμῖς appellant.

**Logarium**, **Logeum**, **Logica**, **Logion**, **Logistæ**, **Logistèrium**, **Logisticè**, **Logistoricus**, **Logodædalius**, **Logoglyphi**, **Vide LOGOS.**

**Lōgōs**. { ἡδὸν ἡδὸν ἡδὸν. } GAL. Parole, raisonnement. ITAL. Ragionamento, parola, regione. GERM. Ein red oder wort: item die vtenunfft. HISP. Razón, palabra, razonamiento. ANGL. Speache, a word. } Apud Græcos modò sermonem significat, modò verbum, modò rationem. *Hieron. ad Paulinum,* Logos Græcè multa significat: nam & verbum est, & ratio, & supputatio, & causa vniuersusque rei, per quam sunt singula quæ subsistunt. *August.* contra hæreses, Hermes, qui Latine dicitur Mercurius scripti librum qui λόγος τέλει appellatur, id est, verbum perfectum. ¶ Λόγος item Græci vocant operis tomos siue sectiones, quos & libros Latine appellamus. ¶ Haber & alias notiones apud Græcos, quæ ad nostrum institutum nihil pertinent. Hoc tamen hic præterendum non fuit, logos etiam à Latinis scriptoribus vsurpati, pro verbis subtilibus & ad nihil profus conducentibus. *Cic. Gallo,* Ego te ce. tō scio omnes logos qui ludis dicti sunt animaduertisse. [ *Plaut. Menec. sc. 2. a. 5.* Loquere paucis, non longos logos. *Logos* Æsopæos, pro Apologos. *Senec. cap. 18. de Consol. ad Polyb.* ] *Terent. in Phorm.* Fœneratum istud beneficium tibi pulchrè dicitur. **Logi**, (id est, ridicula dicta, & verba inutilia.) ¶ **Logos** finit. **Catalogus**, **epilogus**, **dialogus**, **clogium**, **analogia**, & propè infinita alia.

**Logarion**. { ἡδὸν ἡδὸν ἡδὸν. } GALL. Petit conte, ou petit registre. ITAL. Picciol conto, picciol registro. GERM. Ein register tin oder te schenblich tin daltis ansogetens. HISP. Pequenna cuenta, è pequenna registro. ANGL. A little counte. } apud *Vlp. l. 3. de penu legat.* accipitur pro leuioribus minutoribusque rationibus, quales iis de rebus, quæ quotidie in vsu familiæ erogantur, in aduersariis solent conscribi. *Verba Vlpian.* Sed & chartas ad ratiunculam, vel ad logarion paratas, contineri appellatione Penoris.

**Lōgēum**, pen. prod. λογίον. Pulpitum in scena, in quo chorus Tragediarum & Comædiarum (quoad Comædiæ chorus habuerunt) cæterique personam non habentes, fabulæ subseruiebant. *Vilius hac voce Viir. lib. 5.*

**Lōgicā**, cæ, & **Logice**, ces, Instrumentum est, cognoscendi, siue cognitionis, & ratio verum inquirendi, cuius omnino finis est inquisitio veritatis. { ἡδὸν ἡδὸν ἡδὸν. } GAL. Logique, dialectique, science pour disputer. ITAL. Logica, dialettica, arte da disputare. GERM. Die kunst so dat hret sich artlich mit einander en vnderreden vnd die warheit ergrunden. HISP. La logica, arte de disputar. ANGL. Dialectick, logick, the art of reasoning. } Nonnulli Græcæ vocis etymon reddentes, rationalem philosophiæ partem appellant. *Cic. de Fin.* Iam in altera philosophiæ parte, quæ est quærendi ac differendi, quæ λογική dicitur, iste vester, vt mihi quidem videtur planè inermis ac nudus est. *Ibidem,* Totiæque est logice, quam rationem differendi voco, *Boetius in comment. Top.* Hæc est, (inquit) disciplina quasi differendi quædam magistra, quam Logicem veteres Peripatetici appellauerunt, continens in se inueniendi, iudicandique peritiām.

**Lōgicā**, orum neut. gen. plur. num. *Cic. 4. Tus.* Habes ea quæ de perturbationibus enucleatè disputant Stoici, quæ logica appellant, quia differuntur subtilius.

**Lōgion**, pen. corr. λογίον, Græci oraculum appellant, præsertim soluta oratione editum. Nam quod carmine respondebatur, χρησµόν ποτιūs nominant: vt post *Suidam annotauit Calius Rhodig. libr. 7. cap. 6.*

**Lōgistæ**, λογιστῆς, Supputatores siue æstimatores dicuntur. ἡδὸν ἡδὸν ἡδὸν, quod est rationes subducere, æstimare, seu rem aliquam diligenter expendere. ¶ Athenis Logistæ magistratus erant, quorum munus erat expendere quæ in magistratu quisque gessisset. *Aristophanis* tamen interpres, Logistas eisdem fuisse existimat cum Agoranomis, quorum munus persimile *Ædiles Romæ* exercebant.

**Lōgisticè**, ces, λογιστική, Ars supputandi quam vulgus *Abacum* vocat ἡδὸν ἡδὸν ἡδὸν, quod est supputare & calculum subducere.

**Lōgistèrium**, λογιστήριον, Locus in quo exercitio recensetur, militiæ stipendium penditur. *Iulius Pollux* inter Atheniensium dicasteria numerat & Logisterium: interpretaturque locum fuisse in quo Logistæ confidere, & muneri suo vacare locuerunt.



Logistoricus, Liber fuit Varronis sermonum, & dictionum insignium narrationem continens, Gell. lib. 4. cap. 19. Marcus Varr. in Logistorico scripsit, &c. Macrobi. lib. 3. Saturn. Varro in Logistorico qui inscribitur Matius de Fortuna.

Logodædalus, λογδοδαλος, Qui inanem verborum ornatum, non rerum pondus sequitur: hinc qui captiosa, arteque composita oratione, alium in fraudem conatur inducere. Cicer. in Orat. Hæc tractasse Thrasymachum Chalcedonium primum, & Leontinum ferunt Gorgiam: Theodorum inde Byzantium multosque alios quos λογδοδαλους appellat in Phædro Socrates.

Logographi, pen. cor. λογογραφοι teste Suida, dicuntur qui acta iudicialia excipiunt. Cuius sententia subscribit & Ammonius ὁ ἐπιγραφεύς, ἢ ὁ τῶν δικαστικῶν λόγων γράφων. Demosthenes tamen & Æschines vocem hanc in deteriorem partem ferè usurpant, magnique conuictij loco sese mutuo λογογραφους appellant. Meminit horum Arcadius l. ult. §. 1. C. de mun. & hon.

Loligo, pen. prod. genitiuus loliginis, Pisces genus, à volatu dictum, teste Varr. ἰσθιδίς Theodoro. GAL. Vn possion qu'on appelle calamit ou tante. ITA L. Pesca calamajo, GER. Ein mesersch 8 schwartz blut hat wie dinsten. HISP. A. El calamar pescado, conofcido. Nan (ut ex Trebij Nigri sententia scribit Plin. lib. 3. c. 2.) tanta interdum multitudine è mari euolat loliginis, vt nauigia demergant. Coeunt linguis quemadmodum & sepia, componentes inter se brachia, & in contrarium nantes: pariunt autem ore. Itali hodie à theæ calamariae similitudine, calamarium appellant. Habent enim duo officula, quorum alterum calami, alterum gladioli perspicui pelucidique agnem refert. Ad hæc cruorem habent nigrum atramenti similitudine. Vnde succum loliginis pro liuore hominis parum candidi posuit. Horat. I. Serm. Satyr. 4. hic nigra succus loliginis, hæc est Æugo mera. Vbi Porphyrio, Ex loliginis succo liuorem mentis vult intelligi: ex ærugine, venenum. Prima huius dictionis syllaba semper producitur, idque contra naturam primitiuu volo, quod priorem corripit. Vnde nonnulli in carmine geminato scribunt lolligo.

Loligia, ūla, diminutiuum, ὀλοῖδιον, Plaut. in Casina, Emito sepiohis, lepidas, loligunculas, &c.

Lolium, li, Herba est hordeo similis (cuius etiam vitium esse putatur) in legibus nascens. Gallis Turax, ab inebriando dicitur. Περὶ κέλαιου ἄρουρα, ἢ ἰσθιδίς. GAL. Yuraye. ITA. Imbriga, loglio. GER. Laitwort. HISP. A. El ioyo o vallico. ANG Cockle a mong corne. Virg. I. Georg. Infelix lolium, & steriles dominantur auenæ. Plin. lib. 18. cap. 17. Nam lolium, & tribulus & carduus, lappalque non minus quam rubos inter frugum morbos potius quam inter ipsius teratæ pestem numerauerunt. [Miror lolio victitare te, tam vlti critico. (quia lusciosus.) Plaut. Merc. sc. 3. a. 2.] Lolio victitare dicuntur, qui visu sunt imbecillo. nocet enim oculis lolium, propter vapores acres quos in cerebrum attollit. Ouid. I. Fast. Et careant lolis oculos vitiantibus agri.

Lolliæ, æ, um, Quod ex lolio est. ἰσθιδίς. GAL. D'yuraye. ITA L. Di loglio. GER. M. A. Laitwort. HISP. Di ioyo o vallico. ANG. Of cockle. Vt, Farina lolliæca.

Lolliarius, æ, um, ἰσθιδίς. GAL. Appartenant à yuraye. ITA L. Pertinente à loglio. GERMAN. Das ist dem telt geist. HISP. Pertene-sciente à ioyo o vallico. Vt, Cibus lolliarium, quo lolium ex frumento excernitur. Colum. lib. 8. cap. 5. Cibus viciario, vel lolliario, qui tam fuerit in vsu, pulli superponantur.

Lollius, Genus pisces admodum parui, & facie à loligine dissidens. teste Hermul in Plin.

Lomentum, ri, Farina fabacea, qua ad eruganda corpora vsa est antiquitas. ἰσθιδίς. GAL. Farine de feues. ITA L. Farina di faua. GER. Bohnenmehl. HISP. Harina de las hauas. ANG. Beane meal. Martial. lib. 3. Lomento rugis vteri quod condere tentas. Plin. lib. 22. cap. 15. de faba loquens. Lomento, inquit, ex aceto decocto, tumores maturat, atque aperit. Est item Lomentum coloris quoddam genus, quod in vsu pictorum ex cæruleo cõfici solet. Plin. lib. 3. cap. 15. Ex cæruleo fit, quod vocatur lomentum: perficitur id quando tereddõve: & hoc ex cæruleo candidius. Et paulo post, Est & subtilissimum genus lomenti (quidam tritum vocant) quinis assibus æstimatur. Postremum hoc genus à Græcis proprie ἰσθιδίς appellatur.

Lonchitis, ἰσθιδίς. GAL. Espece de plantain qu'on dict long plantain ou lancelec. ITA L. Herba di lungo gambo. GER. Ein kraut des cammens nitte emerley art / denet etnes genamp nitte spleant. HISP. El carmel yerua nota. Herba est in locis siccantibus nascens, folijs porri, id radicem rubentibus, flores habens seu galericulos, personis comicis similes, paruum exerentes linguam: semen verò inuolucris clausum triangulum, & lanceæ simile. vnde sibi nomen vendicauit. Non esse autem eandem cum Xiphio, seu Phalgunio (vt hæcenus Dictionarij huius concinnatoribus perperam creditum est) apertissime docet Plin. lib. 25. cap. vndecimo.

Londinium, ἰσθιδίς. Ptolem. lib. 1. cap. 3. siue vt alijs placet, Londinium, Britannia: insulæ metropolis. Vulgò Londres. GER. M. London. Vt.

Longano, nis, A quibusdam appellatur intestinum rectum, à crasso intestino, quod ἰσθιδίς appellant, ad sedem vsque porrectum, spinæ è directo incumbens. ἰσθιδίς. Ratio nominis inde tracta est quòd in longum protendatur, nullis orbibus implicitur, vt cætera intestina. Apicius, Longanones porcinos ex rure Tarentino, fartos cunctos in cinere pullorum.

Longæus, Longanimis, vide LONGVS.

[Longinus Suet. in Neron. cap. 37. meminit Cassij Longini Iureconsulti.]

LONGOBARDI, Populi Cisalpinæ Gallia: à Germanis oriundi & à barbari proximitate cognominati. GER. Die Lamparter / die vort. r in Teata vmb Melland vnd den Padum. Hi relicto Oceano vltimisque Germaniarum oris, Albino duce Italiam ingressi, breui omnes penè ceterioris Gallia: vrbes cepere. Ibi quum ducentis annis regnassent, à Carolo Magno superati sunt. Alij arbitrantur Longobardorum gentem ex Lingonibus & Bardis, hoc est Gallis coaluisse: quemadmodum Celiberi ex Celus Gallia: populis & Iberis creduntur commisti: idèque Longobardos potius appellandos putant.

LONGONE, ἰσθιδίς, vrbs Sicilia: Steph.

Longo, gas, ἰσθιδίς, quauis non sit in vsu, habet tamen composita in frequenti usurpatione habita, quæ sunt, Elongo, prolongo, quod est protraho. Plaut. Quæ mihi anus prolongat promissa.

Longus, ga, gum, Proprie (inquit Nonius) idem quod per plantam porrectus. ἰσθιδίς. GAL. Long. ITA. Longo. GER. M. Lang. HISP. Luengo. ANG. Long. Virg. 5. Georg. Tum longo nullus lateri modus. Nonnunquam idem quod in altum erectus, hoc est, procerus. Virg. 9. Æneid. Stant longis innixi hastis, & scuta tenentes. Plautus Trin. -qua facie est homo? S. Sescupede quidem est quam tu, longior. Longus pedes septem. Plinius, In hoc egli circumplexu æquinostij die media, vmbilicus, quem gnomonem vocant, septem pedes longus, vmbra non amplius quatuor pedes longam reddit. Longus pedum quatuor. Columella, In morem horri areas latas pedum dentum, longas pedum quinquaginta facito. Idem, Atque ita mensè vitimo Aprilis feritur tantum, quantum singuli cyathi seminis locum occupent, decem pedum longum, & quinque latum. Per translationem usurpatum quandoque pro disturno. Virg. I. 3. Æneid. & longum Andromache testantur amorem. Nonnunquam pro prolixo & fuso, Plaut. in Trin. Longo sermone vitimur. Cic. I. de Natur. deorum, Sed nolo esse longior. Longum est, id est, multi temporis. Cic. 3. Verr. Longum est dicere quam improbe fecerit. Quandoque pro magno: vnde Longiores dies, maiores dicimus. Quandoque pro pernicioso, Virg. lib. 1. Æneid. Necnon & vario noctem sermone traherat infelix Dido, longumque bibebat amorem. Longi versus (i. Hexametri. Gell. cap. 11. lib. 18. In quamcunque (formam) me longa receperit æras. Tibul. lib. 4. Cum tunica longa muliebri. Gell. cap. 10. lib. 6. Sat sic sunt longa fabular. Plaut. pseud. sc. 1. a. 1. Longi tædia belli mentes ferunt placida. Ouid. 13. Metam. Longa referre mora est. Ouid. 13. Metam. Nimis diu & longum loquor. Plaut. pseud. sc. 3. a. 2. Quæ mala sunt longa multiplicata die. Ouid. Eleg. 6. lib. 4. Trist. Nisi de te mihi supplicium datur longum diuturnumque à mane vsque ad vesperum. Plaut. Merc. sc. 6. a. 2. In longum duravit eis constantia. Velleius. Longum est enumerare. Sueton. in Tib. cap. 61. Longum erat armari. Ouid. 2. Fast. Longa dies, pro longo tempore. Plaut. Epid. Longa dies animum incertat meum. Iuue. Satyr. 10. Longa dies igitur quid contulit? Ne longum faciam, id est, vt breuiter dicam. Horat. lib. 1. Serm. Sat. 3. In longum ducere. Virg. 9. Eclog. Causando nostros in longum ducis amores. Nimum longi sumus in. Cicero 2. de Finibus. Sed in rebus apertissimis nimum longi sumus. Nihil mihi longius quam, id est, nihil mihi molestius, aut nihil desideratius. Cicero varius in locis.

Longum, aduerbialiter, Diu, longo tempore. ἰσθιδίς. GAL. Longuement. ITA. Longamente. GER. Lang. Wilt du erzeit. HISP. Luengamente. ANG. Long time. Martial. Vique tuis longum dominusque perque fruatur Muneribus. Vir. lib. 10. Æneid. non me, quicunque es, inulto, Victor, nec longum lxtabere.

Longè, aduerbium, Procul, longo intervallo, longo loci spatio. ἰσθιδίς. GAL. De loing, loing. ITA. Dilungo. GER. Weit / ferre. HISP. Lexos o de lexos. ANG. Farre of. Cic. pro Flacco, Non longè à gradibus Aureliis hæc causa dicitur, Ibidem, Longè omnino à Tyberi ad Caium. Idem pro domo sua, eius simulacrum non longè à Tanagris in sepulchro positum fuit. Dicitur etiam de temporis intervallo. Cic. pro Sylla, Tempus muneris dandi longè abest. Idem de Cl. Oratoribus. Varro vitam Næuij producit longius. Longè, latèque, id est, multis, variisque in locis, ἰσθιδίς. Cice. 1. de Nat. deorum. Sed longè latèque collucet, Idem pro lege Manilia, Tantum bellum tam diuturnum tam longè latèque diu perit. Gell. cap. 1. lib. 4. Suprà longè & longè per vltimatum, (de pterito.) Quid longissimè meministi? Plaut. Mene sc. 1. a. 5. Interdum significat valde. Sallustius, Longè mihi alia mens est. Interdum accipitur pro multo, vngiturque comparatiuo, aut superlatiuo. Cicero 2. de Cl. Orator. Vir longè post natos homines improbissimus. Idem alibi, illud homini, longè optinuius esse. Virg. 9. Æneid. At pedibus longè melior Lycus. Postuius Excellentis & Præstabilis iunctum aliquando reperitur. Apul. de deo Socr. Chalcas autem longè præstabilis hariolas Idem in Florid. Longè antè cæteros excellens. Longè princeps, Id est excellentior cæteris. [Vt vestra fortuna meis præcedunt longè. Asin. sc. 3. a. 3.] Cic. Brut. lib. 13. Longè primus. Id est excellentior. Cic. 4. Ver. Longè primus ciuitatis est Epicrates. Aliquando idem ferè valet, quod procul. Vt pro eo quod barbari dicunt à longè. Ouid. Eleg. 1. lib. 5. Trist. Longè prouectus in oras Sarmaticas. Catul. de Com. Beren. An quod amantes non longè à caro corpore abesse volunt? Visus sum procul sedere, longè à me Æsculapium. Plaut. Cure. sc. 2. a. 2. Longè que volante sagitta. Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist. Sic Virg. 2. Geor. li. xii. Littora longè resonantia. Plaut. Longè habere, hoc est, habere quod procul intendas. In Truculen. Ne ista stimulum longè habet quæ vsque illinc cor pungit meum, hoc est, habet stimulum longum, vel à longè prorentum. Longè prospicere futuros casus, est eos longè ante videre, quam eueniant Cic. de Amic. Vt nobis longè prospicere oporteat futuros casus Reipublic. Longè gentium, significat omnino longè, sicut nusquam gentium, nusquam loco.



rum. idem significant quod omnino nusquam. *Cic. Attic. lib. 6.* Tu autem abes iongè gentium. *Lucr. lib. 3.* longiter dixit pro longè. Non ut opinor, id à læto iam longiter errat. *Sopater lib. 1. institutum Grammat.* Longius, comparat. longissimè superlat. [Ituc aberat longius. *Plaut. pscud. sc. 5. a. 1.* Quisq; sit à seuo longius hoste locum. *Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist. 1.*] Longissimè abest à vero. *Cic. 4. Acad.* Longissimè pro longum est. *Plaut. Stich.* -quàm dudum in portum huc venis? P. Longissimè. [Concede huc mea gnata ab istoc quàm potes longissimè. *Plaut. Mena. sc. 2. a. 5.* Quid longissimè meministi? *Plaut. Mena. sc. 2. a. 5.*]

Longius, a, um, diminut. { *ὑπομήκνυς*, GAL. Longuet. ITAL. Longhetto. GERMAN. Langsch. HISP. Luenco un poco. } vt, Longulum iter. *Cic. ad Attic. lib. 6.* Itaque eo die mansi Aquini, longulum sane iter, & via inepta.

Longiusculus, la, lum, diminutivum nomen, Longior siue Longius: idem valens quòd paulò longior. { *ὑπομήκνυς*. } *Cicer. pro Archia.* Quòd epigramma in eum fecisset tantummodo alternis versibus longiusculus. *Plin. lib. 10. cap. 36.* Fœminis (passeribus) longiusculum spatium.

Longiùle, diminutivum. [ *Διομ. lib. 1.* ] { *ὑπομήκνυς*. } GAL. Vn peu loing. ITAL. Vn poco di longi. GERMAN. Etwas weiters wegig frr. HISP. Lexos un poco. ANGL. Semewal parte of. } *Plaut. in Rud.* Haud longulè ex hoc loco.

LONGIMANVS, ni, Cognomen fuit Artaxerxis Persarum regis, inde impostum, quòd alteram manum haberet longiorem, *ἰσχυρῶς*.

Longipes, pedis, omnis generis, Longos pedes habens, siue longa cura habens. { *ὑπερποδῆς*. } GAL. Haut sur iambes, qui a longs pieds. ITAL. Longo di piedi. GERMAN. Langfüßig. HISP. El que tiene luengos los pies. ANGL. Long footed. } *Plin. lib. 30. cap. 4.* Buprestis animal est rarum in Italia, simillimum scarabæo longipedi.

Longa, a, um, Annosus, senex, quasi longævus. { *ἡλικία*. } *Plin. lib. 17. cap. 1.* Longa a, um, Annosus, senex, quasi longævus. { *ἡλικία*. } GAL. Qui vitou a vesco long temps, de longue vie & durèe. ITAL. Vecchio, attemperato, di longa età. GERMAN. Alt/wolbetagt. HISP. Cosa de luenga edad. ANGL. Long lived, of many year es continuance. } *Virg. 6. Æneid.* Quem tibi longæuo ferum Lavinia coniux E. lucet sylvi regem, reginque parentem. *idem 3. Æneid.* Surge age, & hæc lætus longæuo dicta parenti. Haud dubitanda refer. *Cicer. in Catone,* O miserum senem, qui mortem contemnendam in tam longæva ætate non viderit.

Longævitas, tis, Annositas, { *ὑπερποδῆς, πολυπῆς*. } *Macr. Satyr. lib. 7. cap. 10.* Liqueo vitalis longævitate siccatu est.

Longanimis nime penult. corr. Qui est perseverantis animi, æquanimiter toleras quicquid sibi acciderit. { *ὑπομήκνυς*. } *Plin. lib. 10. cap. 4.* Buprestis animal est rarum in Italia, simillimum scarabæo longipedi.

Longanimitas, Tolerantia, patientia: vox à Theologis introducta. { *ὑπομήκνυς*. } GAL. Patience. ITAL. Toleranza, patientza. GERMAN. Langmütigkeit. HISP. Paciencia, y sufrimiento. ANGL. Long suffering. } *Hieronymus.* Longanimitas, quæ ibi iustitatio dicitur, à patientia differt. Minime etiam Latina vox.

Longitudo, dinis, prolixitas. { *ὑπερμήκνυς*. } GAL. Longeur. ITAL. Longhezza. GER. Länge. HISP. Longura. ANGL. Length. } *Plin. lib. 11. cap. 25.* Intelligi autem gracilitate & longitudine. *Cic. 9. Philip.* Non enim longitudo itineris, non asperitas viarum, non morbus ingrauescens retardavit. Accipitur nonnunquam pro longo temporis spatio. *Terent. in Heaut.* Vbi te vidi animo esse onisso, & suavia in præsentia. Quæ essent, prima habere, neque consulere in longitudinem, Cæpi rationem, vt neque egeres neque vt hæc posses perdere. *Cic. 7. Verr.* Noctis longitudo stupris & flagitiis conturbatur.

Longinquus, a, um, Remotus, distans, diversus, longè disunctus. { *ὑπερμήκνυς*. } GAL. Loinrain. ITAL. Lontano, straniero. GERMAN. Weit von danne/jett. HISP. Cosa de lexos. ANGL. Farre of strang. } *Cicer. Marcello,* Non dubito quid præsentis censeant, nos quidem longinqui & à ipso missi in vltimas gentes. Aliquando significat quod in longum tenditur. *Claudianus,* Sic qui vesturus longinqua per æquora merces Molitur tellure ratem. Aliquando ponitur pro externo & peregrino, *ἠποδοῖς*. *Ouidius de Trist.* Si mea longinquus viscera piscis edet. E longinquo & E præsentis opponuntur. *Plin. lib. 7. cap. 51.* Reperimus inter exempla Clazomenij, animam relicto corpore errare solitam, vagamque è longinquo multa annuntiare, quæ nisi à præsentis nosci non possent. Ex longinquo veniens nobilitas dicitur antiqua nobilitas. *Plin. lib. 10. cap. 42.* Minor nobilitas quia non ex longinquo venit, &c. [In longinquum non sunt mittendæ cupiditates. *Senec. cap. 10. de tranq.* Apud *Plautum Amph. sc. 4. a. 4.* vbi legitur E loco compellemus, Passerat. legendum suspicatur E longinquo.] Ponitur aliquando pro diuturno. *Liu. lib. 1. ab urbe.* Donec ipse quoque longinquo morbo est implicitus. *Plaut. in Mil.* Vitam longinquam darent. Nonnunquam pro lento. *Plaut. Mercat.* Longinquum amanti istud, Longinquus sermo opponitur breui. *Plaut. in Mil.* Breui' an longinquo sermone? Longinquum loqui, id est diutius. *Plautus in Mercat.* Oratio ne quodiosa est, quum rem agas, longinquum loqui. Equidem ad capita rerum peruenias.

Longinquitas, ipsa locorum distantia. { *ὑπερμήκνυς*. } GAL. Loinraineté, longue distance des lieux. ITAL. Lontananza. GER. Die weitestober weithin/ verrenuß. HISP. Aquella lexura de lexos. ANGL. Long distance of place, length of tyme. } *Cicer. ad Calium lib. 2.* In his enim sum locis, quòd & propter longinquitatem, & propter atrocitiam tardissimè omnia perferuntur. Ali-

quando pro diuturnitate. *Terent. in Heayr.* Hæc mihi nunc cura est maxima, vt ne cui mea longinquitas ætatis obstat, mortemque exoptet meam. *Casar. 1. bell. ciuil.* Tamen rei eius moram, temporisque longinquitatem timebat. *Cic. 2. de Fin.* Qui autem voluptatē vitam effici beatam putabit, qui sibi fin conueniet, si negabit voluptatem crescere longinquitate?

Longisco, is, Longus fio. { *ἰσχυρῶς*. } GAL. Deuenit long. ITAL. Diuentar lungo. GERMAN. Lang werden. HISPAN. Hazerse luengo. ANGL. To wax long. } *Ennius.* Neque corpora firma longiscunt quicquam. *Nonius.*

Longus, io, onis, Longus homo, & procerus, à pertica, quam longurium vocant, similitudine dictus. { *ἰσχυρῶς*. } GAL. Long. ITAL. Lungo. GERMAN. Ein vass langer mensch. HISPAN. Luengo. ANGL. A long man. } *Varr.* Hic qui ante me est, nescio quis longurio. *Priscum verbum.*

Longuridus, rij, Pertica longior, quæ sepibus hortorum traieci solebat ad eas confirmandas, eadem bellicis in rebus magno vsui ad munienda castra. { *ἰσχυρῶς*. } GAL. Vne longue perche. ITAL. Lunga pertica. GERMAN. Ein iwerstfang. HISPAN. Hasta de pertiga luenga. ANGL. A long pole such as lieh ouerwhart inbedges. } *Varro de Rust. lib. 1. cap. 14.* Secunda sepes ex agresti ligno, sed non viuic. Fit autem palis statutis crebris, ac virgulis implicitis, aut latis perforatis, & per ea foramina traiectis longuridis ferreis binis aut ternis, aut ex arboribus truncis demissis in terram, deinceps constitutis. *idem lib. 2. cap. 7.* Interciere longurios. *Casar. lib. 4. bel. Gall.* Ac longuridis, cratibù que confisterebantur. [ *idem lib. 2. de bell. ciu.* Item lib. 2. Longuridis ac furcis. ]

LONGVSIA, Insula inter Siciliam & Libyam è regione Thapsi, cuius meminit *Strabo lib. vlt.*

Lopas, adis, onis Genus conchæ marinæ. *Plaut. in Medico parasito.* Addito lopades, echinos, ostreas. Dicitur Lopades à vasis culinarij genere, quod Græci λωπάδα, ἢ λωπάδιον appellant. Baysius sarragenem interpretatur. Est & Lopas, siue Lope, vestimenti genus in qua significatione priorem syllabam producit, quam apud Græcos scribatur per α.

Loquor, loqueris, locutus, per e. vt Prisciano videtur, siue loquutus per q. Propriè significat, verba quacumque profero. Formatur à Græco verbo λέγω, λέχασ, hinc loquor χ in g mutata. { *ἰσχυρῶς*. } *Plin. lib. 10. cap. 4.* Buprestis animal est rarum in Italia, simillimum scarabæo longipedi.

Loquor, loqueris, locutus, per e. vt Prisciano videtur, siue loquutus per q. Propriè significat, verba quacumque profero. Formatur à Græco verbo λέγω, λέχασ, hinc loquor χ in g mutata. { *ἰσχυρῶς*. } *Plin. lib. 10. cap. 4.* Buprestis animal est rarum in Italia, simillimum scarabæo longipedi.

Loquor, loqueris, locutus, per e. vt Prisciano videtur, siue loquutus per q. Propriè significat, verba quacumque profero. Formatur à Græco verbo λέγω, λέχασ, hinc loquor χ in g mutata. { *ἰσχυρῶς*. } *Plin. lib. 10. cap. 4.* Buprestis animal est rarum in Italia, simillimum scarabæo longipedi.

Loquor, loqueris, locutus, per e. vt Prisciano videtur, siue loquutus per q. Propriè significat, verba quacumque profero. Formatur à Græco verbo λέγω, λέχασ, hinc loquor χ in g mutata. { *ἰσχυρῶς*. } *Plin. lib. 10. cap. 4.* Buprestis animal est rarum in Italia, simillimum scarabæo longipedi.

Loquor, loqueris, locutus, per e. vt Prisciano videtur, siue loquutus per q. Propriè significat, verba quacumque profero. Formatur à Græco verbo λέγω, λέχασ, hinc loquor χ in g mutata. { *ἰσχυρῶς*. } *Plin. lib. 10. cap. 4.* Buprestis animal est rarum in Italia, simillimum scarabæo longipedi.



**Locutiſej**, Sunt homines in verba prouecti, quos & garrulos, loquaces, blaterones, & linguaces dicimus, quorum lingua tam effuſa ad loquendum, inſtruiſque eſt, vt terribila quadam colluſione verborum fluat ſemper, & æſtuet. { *ἰδοὺ γάρω*. GALL. Grands paroleurs, babillards. ITAL. Cianciatori, gran parlatore. GER. { *ſafferig / ſtapperet / denis ſtuis das maui geht*. HISP. Habladores, parleros. ANGL. Bablers or praters. } Gell. lib. 1. cap. 15.

**Loquacitas**, aris, Multiloquium, inanis & immodica garrulitas { *πολυλογία, πολυλογία*. GALL. Trop grande abondance de paroles, trop parler. ITAL. Cianciare, chiacchiere, parlare ſouo chio & vano. GER. { *ſtapperig / ſtapperig*. HISP. Obra de mucho hablar. ANG. Babbling, much talking. } Cic. Torquato, Facit autem non loquacitas mea, ſed beneuolentia longiores epiſtolas Idem ad Attic. lib. 7. Loquacitati ignoſces, quæ & me leuat ad te quidem ſcribentem, & elicit tuas literas.

**Loquacitas**, Multum loquor. { *ἰδοὺ γάρω*. GALL. Parler beaucoup, caqueter. ITAL. Parlar molto. GER. { *ſtapperig / ſtapperig*. HISP. Hablar mucho. ANG. To bable, to ſpeak much. } Hieronym. Si quando mulierculæ de diuitiis propriis, de filiis, de veſtibus, de mundi vanitatibus garrulando loquacitent, vt moris eſt eis, frangantur. Vox noua eſt, quam apud veteres non facile inuenias.

**Loquax**, cis, Verboſus, garrulus, loquendo importunus. { *ἰδοὺ γάρω*. GALL. Caqueteur, babillart, grand paroleur. ITAL. Cianciare, che parla molto. GER. { *ſtapperig / ſtapperig*. HISP. Cosa mucho habladora. ANG. That bableth. } Cic. pro Cluent. Præterea ſeruum illum Nicôſtratum, quem nimium loquacem fuiſſe, ac nimium domino fidelem arbitrabatur, &c. Idem lib. 2. de Orat. Quare iſtam artem totam dimittamus, quæ in excogitandis argumentis muta nimium eſt, in indicandis nimium loquax. Hinc corui & alia aues quæ humanam vocem imitantur, loquaces dicuntur. [Loquaces multum omnes habemur mulieres. Plaut. Aul. ſc. 2. a. 1. Indociliſque loquax gutture vernatavis. Ouid. Eleg. 12. lib. 3. Trist.]

**Loquax**, comparatiuum, *λαλις*, & ſuperlatiuum loquaciſſimus. { *λαλις*. } Cic. de Senect. Et ſenectus eſt natura loquacior. Idem pro Flacco, Repente homo loquaciſſimus obmutuit.

**Loquax**, aduerbium. { *λαλις*. } GALL. Auec trop grande abondance de paroles ſuperflues. ITAL. Da cianciare. GER. { *ſtapperig / ſtapperig*. HISP. Parlar mucho con muchas palabras. ANGLIC. Babblingly with much talk. } Cicero pro Muræna, Quid huc tam loquaciter litigioſo reſponderet ille?

**Loquela**, loquela, Sermo quem loquendo proferimus. { *ἰδοὺ γάρω*. GALL. Parole. ITAL. Parola. GER. { *ſtapperig / ſtapperig*. HISP. Habla. ANG. Speache or talk. } Catullus, Verboſa gaudet Venus loquela. Inter eſt tamen inter loquela & ſermonem, quod ſermo omnium gentium eſt, loquela cuiuſque gentis propria dialectus: quemadmodum autor eſt. Corn. Fronto, de differentiis uocabulorum. Ouid. Eleg. 3. lib. 5. Trist. Græcæque quod Getico mixta loquela ſono.]

**Loquela**, & Loquium, quanuis à loquor deducuntur, non tamen eis veteres vtuntur, niſi in compoſitione. vt breuiloquentia, breuiloquium, multiloquentia: multiloquium, magniloquentia, magniloquium. Similiter magniloquus, multiloquus, ſtultiloquus, blandiloquus, & huiuſmodi quæ habent pen. corr. *λαλις*. Valerius Probus tamen, teſte Gell. lib. 1. cap. 15. affirmat, Salluſtium loquentiam uſurpaſſe pro loquacitate. Sic enim legit, Satis loquentiæ, ſapientiæ parum. Vbitamen vulgò legitur, Satis eloquentiæ.

**Loquor**, aris, Garror, multo loquor, verba multa inaniter profundo. { *ἰδοὺ γάρω*. GALL. Parler beaucoup. ITAL. Cianciare, parlar molto. GER. { *ſtapperig / ſtapperig*. HISP. Hablar mucho. ANG. To ſpeake muche. } Plautus in Bacchid. Eho tu loquitatiſne es guato meo malè? Uſus eſt hoc verbo & Apuleius in Floridus.

**Lora**, æ, ſine Lorea. Genus potionis eſt, quam Græci *δουπελας* appellant quaſi ſecundarium: velut apud nos tertiaria per vini caritatem: nam *δουπελας* apud Græcos ſecundum dicitur. { *ΓΑΛΛ. Vin de deſpenſe, baucette*. ITAL. *Vino leggiero*. GER. { *ſtapperig / ſtapperig*. HISP. *El vino agua pie*. ANGL. *A ſmall or thinne vine*. } Plin. lib. 14. cap. 10. Non poſſunt iure dici vina, quæ Græci *δουπελας* appellant, Cato & nos lorum, maceratis aqua vinaceis, quanuis inter vina operaria numerentur. Tria eorum genera Primum decima parte aquæ addita, quæ muſti expreſſa ſit, & ita nocte & die maſefactis vinaceis, ruſuſque prelo ſubiectis. Alterum, tertia parte eius quod expreſſum ſit, addita aquæ, expreſſioque decocto ad tertias partes. Tertium facibus vini expreſſum, quod ſecatium Cato appellat. Varro de viſa populi Romani, Antiquæ mulieres maiores naua bibebant loram. Dicta lora quaſi lora, quod ſiat ex vinaceis aqua diluſis. Vide Varro de re Ruſt. libro 1. cap. 5. & Colu. lib. 12. cap. 40.

**Loramentum Lorarij**, Vide LORVM.

**Loricæ**, æ, penultima producta. { *ἰδοὺ γάρω*. GALL. Halecret, cuiraffe ou harnois d'homme d'armes: brigandine ou cotte de maille. ITAL. *Pancierà, corazza*. GER. { *ſtapperig / ſtapperig*. HISP. *Ein ſtapperig / ſtapperig*. ANGL. *An habergion, a coate of male*. } Eſt munimentum corporis, quale in Imperatorum antiquis ſtatuis videmus: quanuis ſerè accipitur pro quouis genere armorum, quo corpus aduerſus vim tegimus. [Sueton. in Auguſto cap. 35. Lorica ſub veſte munita exiſtimabatur. Item lorica ſinteana induere. Idem in Galba cap. 19.] Dicta autem putatur lorica à lora Nam antiquitus, teſte Varro, pectoralia ex crudo corio fiebant. Cic. pro Muræna. Deſcendi

in campum cum firmiſſimo præſidio fortiſſimorum virorum, & cū illa lata inſignique lorica, non quæ me tegeret. (etenim ſciebā Catilinam non latus, aut ventrem, ſed caput & collum ſolere petere) Liniua lib. 5. ab Vrbe, Multoſque imperitos nandi, aut inualidos, graues lorice, aliſque tegminibus hauſere gurgites. Virgil. 3. Æneid. Lorica conſertam, hamis autoque tralicem. ¶ Dicitur præterea lorica in ædificiis quoddam quaſi tepimentum, & veluti peribolus, quæ nos tenetur à lapſu, *δερμας*. Lorica enim pars eſt murorum, & ſtructurum. Vitru. lib. 2. de latericiis parietibus loquens, Quum enim in tecto tegula fuerit fracta, aut à ventis deiecta, qua poſſit ex imbribus aqua perpluere, non patietur lorica reſtacea lædi laterem: ſed proiectura coronarum tectit extra perpendicularum ſtillas. Curtius lib. 8. Anguſta muri corona erat: non pinnæ, ſicut alibi, ſaſtigiū eius diſtinxerat: ſed perpetua lorica obducta tranſitum ſepierat. Itaque Rex hæret magis quam ſtabat in margine clypeo vndique incidentia tela propulſans, Lorica appellat ſtructuram ſaſtigiata, quæ aquam pluuiam vtrinque diſpellit extra perpendicularum veluti ſuggerudulis prominentibus. Huiuſcemodi ſtructuræ à noſtris ſtructuribus Capitrata appellatur. ¶ In pavimentis etiam ruderatis lorica appellatur corium à marmore tuſo cum calce & arena. Vitru. lib. 6. Itaque ſi neceſſitas urgeat, vt minimè vitioſa ſiant, ſic erit faciendum. Quum coaxata fuerit, in ſuper altera coaxatio tranſuerſa ſternatur, clauſque præfixa duplicem præbeat contignationi loricatione: deinde ruderum nouo tertia pars reſta tuſe admiceatur. Varro lib. 1. de Re ruſt. cap. 57. Parietes & ſolum opere tectorio marmurato loricandi. Hæc Bud. Caſ. bell. Gall. Turres contabulantur: pinnæ, loricaque ex cratibus atextuntur.

**Lorico**, cas, Loricam induo. { *ἰδοὺ γάρω*. GALL. Vestire vn halecret ou harnois, ſe couuir. ITAL. *Armarſi di corazza*. GER. { *ſtapperig / ſtapperig*. HISP. *Armarſi como de cotta de maille*. ANGL. *To put on an habergion*. } Plin. lib. 8. cap. 24. Mox ubi pluribus eodem modo ſe corioſ loricauit, in dimicationem pergit. ¶ Huius verbi compoſitum eſt dilorico, de quo alibi.

**Loricatus**, ta, tum, participium. Lorica indutus { *ἰδοὺ γάρω*. GALL. Armé d'vn halecret, brigandine, ou cotte de maille. ITAL. *Armato di corazza*. GER. { *ſtapperig / ſtapperig*. HISP. *Armarſi como de cotta de maille*. ANGL. *Armed with an habergion*. } Lin. 3. bell. Pun. Statua eius iudicio fui Præneste in foro ſtatuta, loricata, amicta toga, velato capite, &c. ¶ Loricati milites. Lin. 5. bell. Maced. Partim loricatos, quos cataphractos vocant, partim ſagittis ex equo vtentes.

**Loricatio**, *δερμας*, Incruſtatio parietis, Paulus de verb. ſignif. Aquæ ſalientes, incruſtationes, loricationes, picturæ.

**Loricula**, æ, à Loricæ deminutum nomen, Parua lorica ſignificat. { *ἰδοὺ γάρω*. GALL. Petite halecret, petite cotte de maille. ITAL. *Picciola corazza*, giacco di maglia. GER. { *ſtapperig / ſtapperig*. HISP. *Picciola cotta de maille*. ANGL. *A little habergion or coate of male*. } ¶ Accipitur etiam pro munimento quod obſeſſores urbium conſtruunt. Nam vltra iactum reli ſoſſam faciunt, eamque vallo ſudibus, & turriculis inſtruunt, vt erumpentibus de ciuitate obſiſtere. { *ἰδοὺ γάρω*. GALL. Vn lieu fort ou fortification que font ceux qui aſſiegent vne ville pour reſiſter aux ſaillies de ceux de la ville. ITAL. *Luoco fortificatio come ſiſa nelle terre perreſſere à gli aſſalti de terrarani*. GER. { *ſtapperig / ſtapperig*. HISP. *Emprenta de texhique para defenderſe*. ANGL. *A trench made to defend an armie*. } Auor. Veget. lib. 4. Caſ. 8. bell. Gall. ſic ſcribit, Hæc imperat vallo xii. pedum muniri, coronique pro ratione eius altitudinis inædificari: ſoſſam duplicem pedum denum, quiuſum lateribus directis deprimi: turres crebras excitari in altitudinem trium tabulatorum, pontibus traiectis, conſtratiſque coniung quorum frõtes viminea loracula munirentur, vt hoſtes à duplici propugnatorum ordine depellerentur.

**Loripēs**, edis, penultima corr. Qui pedem in modum lori tortum habet. { *ἰδοὺ γάρω*. GALL. Qui a la jambe tortue. ITAL. *Zoppo, che ha il pie torto*. GER. { *ſtapperig / ſtapperig*. HISP. *gareajoſo*. ANGL. *That hath his ſoote crooked or legge*. } Iuuenal. Satyr. 2. Loripedem reſtius derideat. Æthiopen. Plaut. in Penul. Nequicquam hos patronos mihi elegi, loripedes tardiſſimos.

**Lorum**, ri, priore producta, Proprie ſignificat corrigiam ex corio: vnde habenæ & retinacula iumentorum, quæ ſerè ex corio fieri ſolent, lora appellamus. { *ἰδοὺ γάρω*. GALL. *Lanière, longue courroye de cuir, ſangle*. ITAL. *Corregia, ſtaſſile, redine*. GER. { *ſtapperig / ſtapperig*. HISP. *La cuerda de laco yunda*. ANGL. *A corde or leaſh made of along thonge leather*. } Ouid. 2. Metam. Colla iugo erumpunt, abruptaque lora relinquunt. Ibidem, Corripe lora manu. Virg. 2. Georg. illi inſtant verbere torto, Et proni dant lora: volar vi ſeruidus axis. Idem lib. 1. Æneid. Fertur equis, curruſque hæret reſupinus inani, Lora tenens tamen. ¶ Præterea etiam lora dicuntur zonæ ac volumina ex corio bubulo, quibus pugiles vtentur: quos & æſtus appellabant. ¶ Præterea quæcundque ligamina, lora dici poſſunt. Gellius, Poſtea videbamus Androdum & leonem lora tenui reuinctum, vrbe tota circum tabernas ire. ¶ Et loramenta, quælibet ligamenta, etiam que ex tabulis ſunt. Hieron. Loramento ligneo circumdatum ædificij fundamentum non diſſoluetur. Inſtinus lib. 11. de nodo Gordy. Quæ capita loramentorum intra nodos abſcondita reperire nō poſſet, violentiſſis oraculo vſus gladio loramenta cædit. ¶ Lorum etiam pro corrigia accipitur quo homines verberantur. Donat. [Veſtra latera loris faciam varia. Plaut. Pſeud. ſc. 2. a. 1. Item, Iniecto in collum loro (i. laqueo.) Velleius. ¶ Item lora pro habenis, vt loris equos ducere. Lilius lib. 5. d. 4. Et Plaut. Men. ſc. 2. a. 5. Iam alitudo in currum, lora teneo. ¶ Lora patricia. Senec. c. 11. tranquill.] Lora erat veteres laura dicebatur à lauro triumphorum, ſub qua mos erat captiuos vinciri, ducique per pompam. Ideo autem vt &







schaff. } Vulgò etiam hodie *Lucca*. Dicta à Lucomone Hetrusco- rum rege. De hac *Strabo lib. 5*. Luca vrbs est ad montes Lunæ in- cumbeutes, vbi plerunque viatim habitant, regio tamen viro- rum probitate floret: itaque robur militare hinc magnum educit- ur, & equitum multitudo, ex quibus Senatus milites capit ordines.

**LUCIA** boues, siue Lucanæ, Dicti sunt elephantes, eò quòd in Luca- nia primùm vili sint, eo tempore quo Pyrrhus Romanis bellum intulit. *Plin. lib. 8. cap. 6* Elephantes Italia primùm vidit Pyrrhi regis bello, & boues lucas appellavit in Lucanis visos. Dicti autem sunt boues, eo quòd Itali ad ea vsque tempora maius animal non nossent, quàm bouem. *Nauis*, Atque priùs pariet locusta bouem lucam. Varro tamen hanc notationem & etymologiam reicit *li. 6. de Ling. Lat.* multis de causis, & Lucas esse dictas ait, à luce, quòd longè relucebant propter iuauatos regio clypeos, quibus eorum tum ornate erant turres.

**LUCANIA**, *Λυκαονία*, Populi Italia à Samnitibus oriundi, secundum mare extendi, Silaro fluuio à Picentinis, Lao à Brutis dirempti: quorum oppida præcipua fuerunt, Velia, Paestum, & Buxentum, aliæque nonnulla. *Plin. lib. 3. cap. 5. Horat. lib. 2. Sermon. Sat. 8.* Lucanus an Appulus ancept. *¶* Item Lucanus, adiectiuum, vt, Aper, Lucanus. *Horat. 2. Sermon. Satyra 8. Iuga Lucana. Silius lib. 8.* Mare Lucanum, *Stat. 3. Sylu.*

**LUCANICA**, Genus farcininis ex porcinis carnis à Lucanis popu- lis primùm inuentum. *¶* *GALLIC.* Saulcille. *IT A. Sal- ciccia.* *GERMA.* Ein wurt mit schmetzen fleisch außgesullet. *HISPAN.* Longanica. *ANGLIC.* A pudding called à sewsege. *¶* *Cicero Pat.* Solebam antea delectari oleis & Lucanicis tuis. *Martialis libro 13.*

Filia Picenæ venio Lucanica porcæ.  
Pulchris hinc niueis grata corona datur.

**LUCANVS**, Nomen proprium poetæ, nepotis Senecæ, viri vnde- canque doctissimi, & grauisissimi Tragediarum scriptoris. Hic bel- lum civile inter Cæsarem & Pompeum grauisimo carmine per- scripsit. Item Orphei tragediam, multaque alia quæ hodie non extant. Perijt incisa iussu Neronis vena. iam Consul designatus, propterea quòd inter eos nominatus esset, qui cum Pisone con- iurarent. *Vide Latius vitam eius apud Crinitum.*

**LUCAR**, Pretium (*inquit Festus*) quod ex lucis captatur: vel ero- gatio quæ in lucis fiebat. Et Lucaris pecunia, quæ in luco erat data.

**LUCARIA**, orum, Festa quæ in luco Romani faciebant qui permagnus erat inter viam Salariam & Tyberim: eo quòd victi à Gallis, fugientes è prælio ibi sese occultauerant, *Festus.*

**Lucellum**, Vide **LVCERV**.

**LVCENTIA**, Citerioris Hispaniæ vrbs, & Romanorum quondam colonia, *vt scribit Pomp. Mela. lib. 2.*

**LVCENTVM**, Hispaniæ Tarracoenfis oppidum à superiore diuer- sum, quòd *Ptolem. lib. 2. cap. 6.* statuit supra Carthaginem, Occa- sum versus.

**LUCEO**, vide **LUX**.

**LVCRES**, siue Lucerenfis à luco *Plutarch. in Rom.* Tertia pars erat populi Romani tempore Romuli Romanorum regis. Constat enim, autore Livio, receptis iam in vrbe Sabinis populis, & au- cto, Romulum omnem populum in tres seceuisse tribus: quarum vna Tatienfium appellata est à T. Tatío Sabinorum duce: altera à Romulo Ramnesium: tertia Lucerum à Lucero Tuscorum re- ge (*vt refert Varro*) qui pugnatim aduersus Tatium Romulo sup- petias tulit. \* Luceres autem primam syllabam habet ancipitem, productam apud *Ouidium*, correptam apud *Propert.*

**LVCERIA**, *Λυκέρια*, Vrbs Apuliæ, Ansonum colonia. *Plin. lib. 3. cap. 11.*

**LVCERIVS**, *Λυκέρης*, Ardeæ rex, qui auxilio fuit Romulo aduersus Tatium.

**Lucerna**, **Lucesco**, vide **LUX**.

**LVCERNA**, Vna ex primariis fœderis Heluetici vrbsibus.

**LVCETIVS**, *Λυκέρτιος*, Dictus est Iupiter, à luce quam præstare homi- nibus putabatur. Sic Iuno Lucretia, quòd lucis causa sit, parturien- tes adiuvans. *[Gell. cap. 12. lib. 5.]*

**LUCI**, aduerbium, **Lucidus**, **Lucifer**, **Lucifuga**, vide **LUX**.

**LVCILIVS**, Poetæ verustissimi nomea, patria Auruncani, qui pri- mus Latinorum Satyræ scribere aggressus est. Obijt apud Nea- polim anno ætatis suæ quadragesimo sexto, publicè que funere e- latus est. De Lucilio *vide Quin. lib. 10. & Horat. lib. 1. Sermon. Sat. 4.* Hinc omnis pender Lucilius hoc fecutus, &c.

**LVCINA**, pen. prod. Dea partuum præses, teste Seruio, quæ & Iuno dicitur Diana. *Æliod. 4. GERM A.* Iuno die gortin der tunderburt. *¶* *Terent. in Andr.* Iuno Lucina fer opem. *[Iuno Lucina tuam si sem. Plaut. Aul. sc. 5. a. 4.]* *Virg. in Pollione*, Casta faue Lucina, tuus iam regnat Apollo, & pro Luna nascente apud *Macrob.* Atq; hic quide- m accipitur pro Diana. *Cic. lib. 2. de Nat. deor.* Quum Luna à lucendo nominata sit, eadem est enim Lucina. Itaque vt apud Græcos Dianam, eamque luciferam, sic apud nostros Iunonem Lucinam in pariendo inuocant: quæ eadem Diana omniuaga di- citur, non à venando, sed quod in septem numeratur tanquam va- gantibus. Dicta Lutina, quòd partum ferat in lucem. *Plin. lib. 16. ca. 44.* putat Lucinam dici, quòd oculis præsit & luci. Sunt qui à luco deducant, qui Romæ Iunoni sacer est in Exquilis. *Ouid. lib. 2. Fast.* Gratia Lucinæ dedit hæc tibi nomina lucus: Aut quia prin- cipium tu dea lucis habes. *Idem legendus 6. Fast.*

**LUCINOS**, Dicitur quisbus sunt parui vtrinque ocelli, & breuis visus. Illud enim videtur innuere *Plin. lib. 11. cap. 37.* si vulgatis editioni- bus adhibeamus fidem. Ab iisdem (*inquit*) qui altero lumine orbi nascerentur, coclites vocantur: queis parui vtrinque ocelli, Luci- ni, iniuriæ cognomen habuere. In quibusdam tamen venerandæ vetustatis exemplaribus legitur. Ab iisdem qui altero lumine or-

bi nascerentur, coclites vocabantur: queis parui vtrinque ocelli, Lucinij, &c.

**LVCIVS**, Prænomen est Romanis familiare, quod idcirco illi, qui primò hoc prænomine fuit appellatus, impositum creditur, quod prima luce esset natus. *¶* **Lucius** Ostius tempore bellorum civi- lium patrem suum proscriptum, quem Triumviri ad supple- tum perquirebant, latentem prodidit, vt eius bona acciperet, *Autor Plutarch.* Est etiam Lucius piscis nomen, cuius solus *Au- fonius meminit in Mosella.*

Lucius obscuras vulvas cæcòque lacunas  
Obsidet hic, nullos mensarum lectus ad vsus.

**LVCRETIA**, *Λυκρέτια*, *GERMA.* Ein hauffvaw Cokeant / ein truch Rdmisch weib. *¶* Romanæ castitatis præcipuum lumen, filia Tricipitini Præ- fecti vrbs, & vxor Collatini quam Sex. Tarquinius, quum preci- bus exorare non posset, vi oppressit: stricto enim gladio in cubi- culum iruens mortem minabatur, ni voluntati suæ obsequere- tur: addebaturque se cum mortua iugulatum seruum positurum, vt in sordido adulterio necata diceretur: quibus minis illa perterri- ta, vt infamie suspicionem effugeret, expugnari sese passa est. Quo facto conuocatis patre, marito, cæterisque amicis obortis repente lachrymis, tyranni flagitium detexit, & educto cultro; quem sub veste occultum habebat, sese statim confodit. Qua re moti pater cum marito & cæteris amicis, populo ad arma concita- to, reges expulerunt. Vide hæc latius apud *Linium ad finem libri. 1. ab Vrbe. Martial.* Esse videbaris, fateor, Lucretia nobis, &c. *[In- ter lucubrantes ancillas reperta Lucretia, Linium lib. 1. ab Vrbe.]*

**LVCRETIVS**, penult. correp. Mons fuit in Sabinis: de quo *Ho- rat. lib. 1. Car.* Velox Amœnum tæpe Lucretiem Mutat Lycæo Faunus.

**LVCRETIVS**, Poeta antiquissimus, Cicerone xij. annis natu mi- nor. Scriptis de rerum natura libros sex, qui etiam hodie leguntur: Extat honorificum de eo elogium apud *Ouidium in Eleg.*

Carmina sublimis tunc sunt peritura Lucreti,  
Exitio terras quum dabit vna dies. *[Lucretius pater Lucræ- tiæ. Co. Plutarch. in Public.]*

**LVCIFICABILIS**, **Lucrifuga**, Vide **LVCERV**.

**LVCERINVM**, Dauniorum est oppidum in Apulia, *vt scribit Strab. lib. 6. Pomp. lib. 2.*

**LVCERINVS**, penultima producta, *Λυκέρινος*. Lacus Campaniæ in li- nu Baiano, contra Puteolos, propinquus Auerno lacui aded, vt in maximis quandoque tempestatibus coniungi soleant. Dictus à lu- cro, vt vulgò creditur, propter multitudinem piscium, qui ibi cap- iebantur. *De vtroque Martial.* Dum modò Lucrino, modò se per- mittit Auerno. *[De Lucrinis ostris. Senec. Epist. 79.]*

**LVCERV**, cri, Quæstus, commodum, compendium, utilitas. *¶* *Βεβη- βήσας, ἡ ἀπὸς τῶν γαλ. Gain, profit. ITAL. Guadagno, acquisito; profito. GERMA. Ein gewun. HISP. Ganancia, o el logro. ANG. Gaine; profit, winning. ¶ Terent. in Heaut.* Nam ille haud scit, hoc paulum lucri quantum ei damni apporet. *Cicero. 5. Tusculan.* Nam vt illic alij emendi, aut vendendi quæstus & lucro ducerentur. *Qui. 3. de Arte.* Ira subit deforme malum, lucrique cupida: Iurgiaque & ri- xæ, sollicitusque dolor. *[In lucro est, quæ datur hora mihi. Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Trist.]* Potin vt hunc cum lucro respicias? *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Lucrum, Ludum, locum, ferias. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.* Necesse est vt septum faciat, qui quærit lucrum. *Plaut. Afin. sc. 3. a. 1.* Nobis potius lucro fuisi, quàm decori tibi. *Amanti amœnitas malo nobis est lucro, Plaut. Menæc. sc. 3. a. 1.* Da factò gaudia lucros: *Ouid. 5. Fast.]* *¶* **Lucri** est, veteres vsi sunt præ conducti, vel vile est. *Plaut. in Amphitru.* **Lucris** est, quod miseriam deputat. *¶* Fre- quentius pro eodem dicimus, **Lucro** est, *Cicero*; Quibus vter ve- strum ceciderit, lucro futurum est. Deputare in lucro, est tanquam lucrum æstimare. *Terent. Phormion.* Quicquid præter spem eueniet, omne id deputabo in lucro. Pro eodem etiam dicimus **Ponere** in lucro *Cic. pro Flacco*, **Quiescant** igitur, & me hoc in lucro ponere atque illud agere patiantur.

**LVCRA**, ius, *D. lib. 6. Tit. 2. l. 7.* Sed & si quis ex lucratiuis causis rem accipit, habet Publicianam.

**LVCROSUS**, a, um, Plenum lucro, vilis, fructifer. *¶* *Βεβη βήσας, ἡ ἀπὸς τῶν γαλ. Gain, profit. ITAL. Pien de guadagno. GERMA. Gewun, bringend. HISP. Ganancia. ANG. Full of gaine, whereof one gaineth much. ¶ Plin. lib. 18. cap. 12.* Et auctionibus eam adhiberi lucrosos putant. *Ouid. 2. Amor. Eleg. 10.* Cur inhi sit damno, tibi sit lucrosa voluptas. *¶* *Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Quæque minus prodest palma est lucrosa poe- tæ. *¶* *Plin. lib. 8. cap. 31.* Id peræquè lucrosissimum. *Idem lib. 37. cap. 12.* Neque est villa fraus vitæ lucrosior.

**LVCCELLUM**, li, diminutiuum, Paruum lucrum. *¶* *Λυκέρηλον. GALLIC.* Petit gain, petit profit. *ITAL. Picciolo guadagno. GERMA. Ein gewun- ten. HISP. Pequenna ganancia. ANG. Small gaine. ¶* *Horat. 2. Sermon. Sat. 5.* De sene gustarit tecum partita lucellum. *Cic. 5. Verr.* Agè quid tum si Apronio deliciis Prætoris lucelli aliquid iussi sunt da- res? putate Apronio datum: si Apronianum lucellum, ac non Præ- toria præda vobis videbitur.

**LVCIFICABILIS**, le, Lucrum afferens. *¶* *Λυκέρηλος. GAL.* Gaignable, qui apporte gain. *ITA. Che aporta guadagno. GERMA. Gewun bringend. HISPAN. Cosa de mucha ganancia. ANG. That bringeth gaine. ¶* *Plaut. Persa.* Ne hic tibi dies illuxit lucrificabilis.

**LVCIFUGA**, Qui lucrum fugit. *¶* *Λυκέρηλος. GALLIC.* Qui fuit le gain. *ITA. Che fugge il guadagno. GERMA. Der ein gewun haßte oder fledt. HISP. El que huye el logro y ganancia. ANG. That fleeth fiome gaine. ¶* *Plaut. in Pseud.* Venus hæc mihi Bona dat, quum hos huc adigit lucrifugas damni sui cupidos.

**LVCRIDNES**, Dicti sunt qui vndique lucrum aucupantur. *¶* *Λυκέρηλος. GALLIC.* Qui gaignent de tous costez. *IT A. Ingordis al guadagno. GERMA. Gewun suchet ge; gewunnsogt frige. HISPAN. Los que ganan*







Virgil. 7. Eclog. Posthabui tamen illorum mea serio ludo. Ita enim hoc in loco ludum interpretatur Servius. ¶ Ludo ablatius ponitur: pro per ludum Virgil. lib. 5. Aeneid. Qua ludo indutus belli simulacra ciebat. \* Ludus item pro cantilena Virgil. 7. Eclog. Posthabui tamen illorum mea serio ludo. Servius. ¶ Lusus verò, & lusio (vt iam diximus) ad voluptatem magis pertinent, sine vlla spe lucri aut periculo damni: & puerorum propriè dicuntur. Quinil. lib. 1. Nihil me lusus offenderit. Et paulo post, Sunt etiam nonnulli acueendis ingenijs non inutiles lusus. Cic. de Finl. 5. Infantes lusioibus vel laboriosis delectantur. Idem li. de Senect. Sibi igitur alij habent arma, sibi equos, sibi hastas, sibi clauam, sibi pilam, sibi nautationes & cursus: nobis senibus ex lusioibus multis talos relinquunt & tesseras. ¶ Vfurpatur tamen quandoque lusus pro ludo, & ludus pro lusu: similiter lusus pro ioco: opponiturque serio quemadmodum & iocus. Plin. Iun. Aristoni. Quos quantoque auctores sequar, facillè impetrari posse confido, vt errare me, sed cum illis suant, quorum non serua modo, verum lusus etiam exprimere laudabile est. ¶ Ludi verò tantum plurali numero, spectacula publica significant, & sicut, & sicut. Cic. in Verr. Inter ludos. Idem Philipp. 10. de Bruto loquens, Qui ne Apollinares quidem ludos pro sua, populique Romani dignitate apparatus, prærens fecit. Sic ludos gladiatorios potius dicimus, quam ludum gladiatorium, quos vnus, plurave paria gladiatorum depugnatura in arenam producuntur. Contrà, locum vbi gladiatores instituuntur, ludum gladiatorium dicimus in numero singulari. Legitur tamen aliquando ludus gladiatorius pro publico spectaculo. Quinil. in Declam. pro gladiatore, Quod me diu piratæ in carcere retentum, quia redemptorem illis diuitem promiseram patrem, in ludum vendiderunt, hoc est, vt me exhiberent in ludis gladiatorijs. Frequentius tamen in hac significatione numero plurali vtiuntur. Sic legitur Apparare ludos, facere ludos, pro edere. Facere ludos alicui nummi, hoc est, in honorem alicuius numinis spectacula exhibere. ¶ Item committere ludos, id est, edere & celebrare. Cic. ad Quintum Frat. lib. 3. Hæc scripsi ad octauum Kalendas Nouembrijs, quo die ludi committebantur. Fuerunt apud Græcos quatuor ludorum genera præcipua, scilicet Olympici, Pythij, Isthmici & Nemæi, de quibus dictum est in dictione CERTAMEN. Ludi apud Romanos etiam plures erant, Megalenses, Funebres. Plebeij & Apollinares, Circenses alij. Nam & Piscatorij erant, & Palatini, de quibus in voce PALATINVS, & PISCATORIVS agemus. [Ludi quoque semina præbent nequitie. Ouid. Eleg. 1. 2. Trist. Ludo ille nobis & voluptati fuit. Gell. cap. 16. lib. 6. Id fuit naxia ludo (.i. finis ea salationi fuit.) Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5. Inest lepos ludusque in hac comædia. Plaut. prolog. Afin. Iocus, ludus, sermo, suavis suauitatio. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. Ludum lustrare. Gell. cap. 13. lib. 18. Nugarum ludus (de quæstionibus frivolis.) Gell. c. 13. lib. 6. Ludos exhibere alicui. Senec. Epist. 42. Inspice ludos sumptus Auguste tuos. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Ludi Talares. Vide Talares. Ludi Honorarij, Vide Honorarij: Ludi Martiales, Ludi Magni. Suet. in Aug. cap. 23.]

Ludius, dij, & Ludio, onis, Ioculator, histrio, ἑρμῆσιος, χερειβύος. G. A. Ioueur, basteleur, ioueur de souppelles, danseur. ITAL. Giuocolari, astotegiare. GERM. Einer der sich in schauenspielen oder mit gangten ubri elngauger/ spatman. HISP. Truhan, albardan. ANG. A dancer or player with puppetes. } Liu. Acciti ex Hetruria ludiones qui ad tibicinis modum saltabant. Cic. pro Publ. Sexti. Ipse ille maximo ludius, non solum spectator, sed actor, & actor. Ouid. 1. de Arte, Ludius æquatam ter pede pulsata humum. Litiu. 5. bell. Maced. Et coniuualia ludionum oblectamenta addita epulis. Ludij adolecentes erant tuniculas induti insignes, galeati, ensiferi, & peltati: qui Circensibus & theatralibus pompis in versum incedebant, velut pompæ duces, salijs similes. Ludi ex eo vocari, quod à Lydis hoc genus ludieri inuentum videretur. At si qui erant grandiosculi vellebantur, vt glabri fierent. Hæc Turnebus ex Dionysio Halicarnass.

Ludijs, diæ, Dicitur mulier gesticulatrix, quæ saltu & gesticulatione spectatores oblectat. ἑρμῆσεια. GALL. Basteleuse, ou ioueuse de farces. ITAL. Donna che giuoca & allegia. GER. Ein gauglerin. HISP. La muger del escremidor o uruban o albardan. ANGL. She that playeth with puppetes. } quemadmodum viri, qui artem eam exercent, ludiones dicuntur, vt iam dictum est. Martialis. lib. 5. Hermes cura laborique ludiarum. Martianus de nuptijs Philologia, Ludiam quandam Gaditanam saltantem vidimus semicinctam.

Ludi magister, Qui ludo literario præest. ἑρμῆσιος. GAL. Maître d'eschole. I. T. A. Maestro di scuola. GER. Ein schultmeister/lehrmeister. HISP. Maestro de escuela. ANGL. A schole master. } Cic. 1. de Natur. deorum, Sed quum agellus eum non aleret, vt opinor, ludimagister fuit. Ludimagistri (inquit Asconius) dicuntur, qui primas literas docent.

Ludibundus, Ludens, & nullo negotio. ἑρμῆσιος meschabascchéa. ἑρμῆσιος. GAL. Qui se ioue & s'esbat. ITAL. Chi si da al giuoco. GER. Schimpffig/ scherzend. HISP. El que mucho juega o burla. ANG. That playeth and sporteth. } Cic. 4. Verrina, Si Vulteiun habebis, omnia ludibundus perficies. Idem ad Tironem, Postero die in Italiam ad Hydruntem ludibundi peruenimus. [Incessi ludibundus. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 2. Vide Gell. c. 15. lib. 8. & cap. 5. lib. 3. Ludibundi oculi.]

Ludo, is, si, sum, Notæ est significationis, & construitur ferè cum ablatiuo eius rei qua luditur. ἑρμῆσιος schibascchéa. ἑρμῆσιος schibascchéa. ἑρμῆσιος schibascchéa. GAL. Iouèr I. T. A. Giuocare, burlare, scherzare, beffeggiare. GERM. Spülen. HISP. Iugar o burlar. ANGL. To play or sport. } Terent. in Adelphis, Ita vita est hominum, quasi quum ludas tesseras. Cic. in Antonio, O hominem nequam, qui non dubitauit vel in foro alea ludere! Idem de Orat. Vt qui pila ludunt non vtuntur in ipsa lusione artificio proprio palæstræ: sed

indicat ipse motus didicerit intne palæstram, an nesciant. ¶ Nonnunquam etiam accusatiuo. Sueton. in Augusto cap. 71. Aliquando vt vincat, ludit assidue aleam. ¶ Sic ludere ludum dicitur, & ludere ludo. Terent. in Eunuchis, Confusilem luserat iam olim ille ludum. Plaut. in Mofell. Scis solere illam ætatem tali ludo ludere. [ Id quoque quod viridi quendam male ludit in æuo damnat opus. Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist. Ludibus nunc luditur armis. Ouid. Eleg. 12. lib. 3. Trist. Vide ne me ludas, i. fallas, & frustra habeas. Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Abi in malam rem, ludis me; Plaut. Capr. sc. 1. a. 4. Isti qui ludunt datatim. Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Profecto luditte. Plaut. Men. sc. 2. a. 3.] Ludere alieno corio proverbij vim habet, in re aliena munificum se præbere, & liberalem: vt contrà, Ludere suo corio, est de suo largiri, aut suo sumptu periculumque quippiam aggredi. Martialis lib. 3. Das gladiatores futorum Regule cerdo: Quodque tibi tribuit fibula, sica rapit. Ebrius es: neque enim faceres hoc sobrius vnquam, Vt velles corio ludere cerdo tuo. ¶ Interdum est deridere, iocari leuiter, siue scurriliter loqui, vel alterum deludere, siue eludere, ἑρμῆσιος Plaut. in Asinaria, Nec me cur ludatis scire possum. Terent. in Adelphis. Cur non ludo hunc aliquantisper? melius est, Quandoquidem hoc nunquam mihi voluit credere. ¶ Interdum moueri. Terent. in Adelphis, Congrum istum inaximum in aqua finito ludere paulisper. Virgil. lib. 8. Aeneid. -geminos huic vbera circum Ludere pendentes pueros. ¶ Interdum canere, pulsare Gellius, His optimè ludere à magistro eius didicerat. ¶ Interdum verbis scribere, sed non nisi in opusculis ferè, qualia sunt epigrammata, & huiusmodi opuscula, lusus dicitur. Virgil. 1. Ecloga, Ludere quæ vellem calamo permittit agresti. [ Scis vetus hoc Iuueni lusum mihi carmen. Ouid. Eleg. 8. lib. 1. Trist. ] Non tamen vt ludit, rursus mea littera ludet. Sit semel illa ioco luxuriata meo. Ouid. Eleg. 1. lib. 5. Trist. Integer & lætus læta & iuuenilia lusi. Ibidem. Quæ decuit primis sine crimine lusibus annis. Ouid. 4. Fastor. Luterunt ista Poeta. Sen. c. 26. de Consad Mart. ¶ Interdum amittere. Terent. in Phorm. In illis fructus est, in his opera luditur. Nam ludere operam, est ipsam perdere, & frustra laborare. Plaut. in Casina, Si nunc me suspendam, meam operam luserim. Vbi notandum, ludo modò actiuum, modo neutrum esse, vt ex iis quæ scripta sunt, intelligi licet. [ Idem Capr. sc. 2. a. 2. Operam luseris. ] ¶ Interdum decipere. Plaut. in Asinaria. Virgil. lib. 1. Aeneid. Vana spe lusi amantem; ¶ Ludere aliquem dolis, est dolo circumuenire. Terent. in Eunuchis. An potius hæc pati æquum est fieri, vt à me ludatur dolis? (vide supra.) Ludere in numerum, est saltare ad rhythmi modum, & sonum cantilenæ. Virg. in Sileno, Tum verò in numerum Faunòque, serasque videres Ludere. ¶ Ludunt mea verba, venustè dicitur, pro iocanter iactantur, incaustum volant, & tanquam ludibria sunt. Proper. lib. 1. Non audis, & verba sinis mea ludere. Fortasse legendum est, Verba sinis me ludere: vt dicamus ludere verba quemadmodum dicimus ludere operam, hoc est, perdere. Lulum ire. Horat. 1. Ser. Satyr. 5. Lulum it Meccenas dormitum ego, Virgihique.

Lusus, lusa, sum, particip. Deceptus, falsus. ἑρμῆσιος ἑρμῆσιος. GAL. Moqué, deceu. ITAL. Schernito, burlato, beffato. GERM. Witzspottet/ betrogen/ genötret. HISP. Escarnescido, burlado. ANG. Mocked, deceived. } Cic. lib. 2. de Fin. Sed & illum, quem nominatiuè & cæteros sophistas, vt è Platone intelligi potest, lusus videmus à Socrate. [ Lusus. Ouid. Eleg. 7. lib. 1. Trist. Lusus & serua nosse. Bis: Idem Eleg. 1. lib. 2. iusibus vt possis aduerrere nomē inepris (.i. carminibus amatorijs.) Item lusus quis nunc est, &c. Idem Ouid. Eleg. 12. lib. 3. Trist. Et, lusus fallentes. Ouid. 2. Fast. Lusus de se dare aduersario. Quinil. Lusus amoris abest. Ouid. Eleg. 1. lib. 5. Trist.]

Lusio, tas, frequentatiuum. ἑρμῆσιος ἑρμῆσιος. GAL. Iouèr souuent. ITAL. Giuocar spesso. GERM. Diffe spülen oder turtz wiffen. HISP. Iugar burlar muchas vezes. ANGL. To play often or all about. } Plaut. in Capr. [sc. 4. a. 5.] Nam vbi illo adueni, quasi patritijs pueris, aut monedulæ, aut anates, aut coturnices dantur, quibuscum ludenti. [Lustrare ludum. Gell. cap. 13. lib. 18.]

Lusor, lusoris, Qui ludit, aut decipit. ἑρμῆσιος meschabascchéa ἑρμῆσιος meschabascchéa ἑρμῆσιος meschabascchéa. GAL. Ioueur. I. T. A. Giuocatore. GER. Ein spiler oder ein betrieger. HISP. Jugador. ANG. A player or sporter. } Plaut. in Aphis. Quid enim censes, te vt deludam contra lusorem meum, Qui nunc primum te aduenisse dicas, modò qui hinc abieris? Ouid. lib. 4. Trist. Eleg. 10. Ille ego qui fueram tenerorum lusor amorum, id est, scriptor. [ Et Eleg. 3. lib. 3. Trist. Hæc ego qui iaceo tenerorum lusor amorum. Idem Ouid. Eleg. 1. lib. 5. Trist. Ille pharetra lusor amoris abest.]

Lusorius, a, um, Quod ad ludum spectat. ἑρμῆσιος ἑρμῆσιος. GAL. Appartenant à ieu. I. T. A. Pertinente à giuoco. GERM. Das zu dem spilt gehört. HISP. Pertenciente à juego. ANGL. Belonging to playe. } vt, Tabula lusoria, in qua tesseres luditur. Plin. lib. 37. cap. 2. Transtulit alueum cum tesseres lusorium geminis duabus. Lusoria quæstio, id est, ridicula & nullius momenti. Plin. lib. 7. ca. 53. Pudore Diodorus sapientie Dialécticæ professor, lusoria quæstione non protinus, ad interrogationes Stalbonis dissoluta, obit. ¶ Sic lusorium edictum apud Iuriscoultos dicitur, quod est inane, ludibrio habitum, omnium irrisione delusum. L. 75. D. de iudicio. & alius in locis. \* Lusoria fulmina, pro innoxijs, apud Senecam. 2. Natur. quæst. 2. Lusorium nomen pro ficto & ementito. Seneca lib. 5. de Benef. cap. 8. [ Idem Epist. 49. Lusoria ista (.i. ludicra, & vana: de sophismatis.)

Ludificio, as, actiuum: & ludificor, aris, deponens, seu per iocum & ludum fallo. ἑρμῆσιος ἑρμῆσιος ἑρμῆσιος. GAL. Se moquer, abuser, tromper & decevoir. ITAL. Beffare, burlare, dilleggiare. GERM. Verspotten/ äffen/ betriegen/ spacen. HISP. Escar-



uener & burla. ANA. To mocke, to deceine. Plant. in Casina. Iam hic est lepidè ludificatus. Terent. in Phorm. Ergo sic me ludificamini? Plaut. in Cistell. Mcámque rem perire, & ludificare filiam. Idem in Amphit. Rogáne improbe etiam, qui ludificas me? Cicero pro Rosc. Amer. Quum enim aliquid habeat, quod possit criminose ac suspiciosè dicere, apertè ludificat & calumniari sciens non videatur. [Ludificari faceret & calumniari sciens non videatur.] Ludificari locutionem veftigium Liu. dec. 4. lib. 9. Item ludificare voce actiua. Ille me inultus ludificabit. Item, Herum ludificas dictis delirantibus. Plaut. Amphit. Nugas ludificabitur. Plaut. Capt. sc. 4. a. 4.

Ludificans, ris, participium, Ludens, deridens. { ΓΡΥΧΑ meifachék לַחֲבֹל mehabhél. אֲדֹדֵי בָּרָא, וְאֲמֹרֵי. GAL. Qui se mocque. ITALIC. Chi beffa altrui, chissi burla. GERMANIC. Verspottend/ dffend. HISPANI. El que se burla. ANGLIC. Mocking, deceiuing. } Silius lib. 7. sicci stimulabant sanguinis enses Ludificante ducem Fabio.

Ludificatus, aliud participium. { ΓΡΥΧΑ meifachék לַחֲבֹל mehabhél. אֲדֹדֵי בָּרָא, וְאֲמֹרֵי. } Silius lib. 7. - variè nunc læuus in orbem, Nunc dexter, leuibus flexo per deuia gyris Ludificatus equo. Plaut. Bacchid. - neu quid ei succenscat Mea causa, deauro quod eum ludificatus est. Ludificatus passiuè. לַחֲבֹל mehabhél. אֲדֹדֵי בָּרָא, וְאֲמֹרֵי. GAL. trompé, moqué, & abusé. ITAL. Ingannato, beffato. GERMAN. Betrogen/ g. dffet. HISPAN. Escarnescido, burlado, enganno. ANGL. Mocked, deceiued. } Sallustius in Iugurth. Ludificari incerto pælio.

Ludificatio, onis, Derisio, deceptio. { לַחֲבֹל mehabhél לַחֲבֹל mehabhél אֲדֹדֵי בָּרָא, וְאֲמֹרֵי. GAL. Tromperie, moquerie, abusement. ITAL. Inganno, scherno. GERMANIC. Verspottung/ dffung betriegung. HISPAN. Escarnescimiento, enganno. ANG. A deceiuing or mocking. } Liu. lib. 8. Dec. 4. Ferri iam ludificatio ista non potest.

Ludificabilis, le. { ΑΜΑΡΤΟΣ, ΙΜΑΡΤΟΣ. GAL. Qu'on peut iouer, ou qu'on doit moquer. ITAL. Che si può burlare. GER. Verleglich/ spöttig. HISP. Cosa que se puede jugar. ANGLIC. That may be mocked. } Plaut. Cas. Neque vquam ludos tam festiuos fieri, quam Hic intus sunt ludi ludificabiles Seni nostro.

Ludibrium, brij, Res vana & derisoria. { לַחֲבֹל mehabhél לַחֲבֹל mehabhél אֲדֹדֵי בָּרָא, וְאֲמֹרֵי. GAL. Moquerie, risée. ITAL. Scherno. GERMA. Ein gespött. HISP. Burla d'escarnio. ANG. A mockery or a scoffing thing to be laughed at. } Virg. 4. Æneid. - folius tantum ne nomina manda: Ne turbata volent rapidis ludibria ventis. Hinc haberi aliquid ludibrio dicitur. ΑΜΑΡΤΟΣ, id est, derisui, & contemptui. Ter. in Hecyr. Non sic ludibrio tuis factis habitus essem. Esse alicui ludibrio: est derideri, vel illudi ab aliquo. [ Non nisi in ludibrium referuauit. Suet. in Calig. c. 27. Ludibria naturæ. Suet. in Aug. c. 8. Ludibrio habitus. Senec. c. 14. de Consol. ad Mart. Ad ludibrium Antonij moriturus. Velleius. Habeo ludibrio (à marito) Plaut. Men. sc. 4. a. 2. ] Cicero ad Brutum, Nec pati sceleratissimo hosti ludibrio esse imperium populi Romani.

Ludibriosa probra. { Gell. cap. 11. lib. 4. }

Ludicrum, cri, penult. corr. Ludus, & quæcunque res, quæ ioco, & non serid fiat. { ΓΡΥΧΑ meifachék אֲדֹדֵי בָּרָא, וְאֲמֹרֵי. GAL. Ieu de basculeur, farcerie, ieu de plaisir. ITAL. Cosa da scherzo. GERMAN. Ein schertz/ schatz/ spott/ u. d. HISPAN. Cosa de burla juego. ANG. Playe, or what soeuer is noi done in earnest. } Liu. lib. ab Vrbe, Iam tum in Palatino monte Lupercal hoc fuisse ludicrum ferunt, & à Palanteo vrbe Arcadica Palanteam, deinde Palatinum montem appellatur. Ibidem, Turbato per metum ludicrum moestæ parentes virginum profugiunt. Idem libro 7. bell. Pun. Simul quod Olympiæ ludicrum ea ætate futurum erat, quod maximo cætu Græciæ celebraretur. Vertere in ludicrum prouerbij, id est, iocoso prouerbio celebrari. Plinius libro 3. capite 11. Diomedes ibi deleuit gentes Monadorum, Dardorumque, & vrbes duas quæ in prouerbij ludicrum vertere, Apinam, & Tricam. [ Ludicrum, paulò antè ludus (i. certamen puerorum in Troia ludenda) Suet. in Aug. cap. 43. Ludicrum certamen Olympiorum. Mox ludi & Sacrum, Velleius. ]

Ludicrum, am, Iocularius, leuis. { ΑΥΡΥΜΟΣ. GAL. Appartenant à ieu. ITAL. Pertinente à giuoco, d' à recreatione. GERMAN. Schimpffig/ schertzig/ u. d. HISPAN. Pertinente à juego. ANGLI. Belonging to playe. } Virg. 12. Æneid. - nec enim leuia aut ludicra petuntur Præmia. Artem facere ludicram, id est, histrionicam exercere. Hinc in duodecim tabularum lege cautum erat, ne in quatuordecim gradibus federet, quæ artem ludicram fecisset. Plaut. in Aulul. Continud meum eor cepit artem facere ludicram, id est, subsillire. Ludicræ tibix, quibus in ludis vti solebant ad modos faciendos. Plin. lib. 16. capite 38. Nunc sacrificæ Tuscorum è buxo, ludicræ tibix loto, ossibusque asininis, & argento fiunt. [ Ludicræ artes quæ sint. Docet Senec. cap. 89. Ludicras partes sustinere. Suet. in Nero. cap. 11. ]

Ludentium, siue potius LEVENTINVM. Britannix vrbs. Ptol. lib. 2. cap. 2.

Lues, Dicitur quum in vrbe aut in agro febris, aliudve morbi genus homines vel pecora, arborève aut segetes corripit. { לָוֶה לְבֵר. GAL. Maladie contagieuse qui court generalement sur les bestes & gens, peste publique. ITALIC. Pestilenzia contagiosa sopra huomini & bestie. GERM. Ein plex oder suchet so gemeinlich vber teutumb vntsch außt. HISP. Pestilencia, dolencia d' enfermedad que se pega. ANGLI. Pestilence in men, murraine in cattaille, a commeu and great destruction. } Differtque à peste, quod hæc aut cito perimit, quæ corripit, aut cito ab eo quem inuafit. Lues verò generalius accipitur etiam pro iis morbis qui lentè ea quæ corripunt, concitant. Dicitur autem putat Festus lucem à luendo,

quod omnia quæ corripuit, ad nihilum vsque diluat. Alij lucem dicitam putant dicitam, quod omnia dissoluat. Cic. de Arusp. resp. ad hominem transfudit. Vt eos ludos hæc lues impura polueret, Virg. 3. Æneid.

-subitò cum tabida membris  
Corruptio cæli tractu, miserandaque venit  
Arboribusque, sarisque lues & lethifer annus.

LUGDUNVM, ΛΥΓΔΥΝΙΑ, Stephano, Emporium est totius Gallix Celticæ longè celeberrimum, à quo ea pars Gallix Lugdunensis dicta est, à L. Munario Planco, dum Gallix comatæ præfess, conditum in colle supra confluentem Rhodani & Araris imminente: vbi etià hodie non obscura antiquæ vrbis extant vestigia, Strab. lib. 4. Lugdunum in colle conditum, vbi Arar amnis Rhodano immiscetur: Romano tenetur imperio: ampliori quoque dignitate vrorum secundum Narbonem affluens, quibus vsui magno est emporium. Ibi quoque Romani duces aureum numisma, argentumque signarunt. Lugdunum etiam templum fuit eorum vni vniuersæ Gallix impensa extructum, & Cæsari Augusto consecratum, ea parte ante vrbem, vbi amnes confluunt: in ibique ara dignitatis eximix erat, gentium sexaginta titulo insignis: dicitur ibi totidem gentium simulachris. Hæc Budæus de Asse. Fuit præterea hæc ciuitas celeberrimis nundinis insignis, ad quas totius Gallix populi ad emendum, & vendendum conueniebant: vnde etiam hodie locus ille in quo olim situm fuit Lugdunum, Forum Veneris appellatur. In hac etiam vrbe à Caligula Cæsare ( vt in vita eius cap. 20. testatur Suet. ) institutum fuit certamen Latinæ, Græcæque sacundix. Quo certamine serunt victoribus præmia victos contulisse, eorundem, & laudes componere coactos. Eos autem qui maxime displicuissent, scripta sua spongia, linguaque delere iustos, nisi ferulis verberari, aut flumine proximo mergi maluissent. Huc spectasse videtur Iuuenalis, quum de Rhetore loquitur ad aram Lugdunensem dicturo. Ea autem vrbs tam insignis, totque egregiis ornamentis nobilitata, teste Seneca in Epist. sub imperio Neronis, centesimo anno à quo fuerat condita, vna nocte conflagrauit. Hodie verò Lugdunum in plano situm est, magna sui parte Rhodano & Arari fluminibus inclusum, nulli Christiani orbis angulis iugonitum. Vulgò Lion. { GERMAN. Lion. }

LUGEO, es, luxi, luctum, Deploro, lamentor, desleo, à verbo Græco λυω. ( vt quidam putant ) quod est soluo: eo quod continuo luctu vita hominis soluat. { לָכֵן אָבָל. דָּבָר שֶׁאֵין בּוֹ חַיִּים. אֲרָאִי עֲשָׂוִי, מִיָּדָיו. GAL. Pleurer abondamment. ITAL. Piangere. GERM. Heulen vnd weinent/ sich tragen. HISPAN. Llorar. ANG. To lament, waide or to mourne. } Ouid. lib. 11. Meta. Fratrem lugere ademptum. Cic. ad Curium lib. 7. Epist. Sed merchere, & tum Republicam lugere, quæ non solum sui erga me, sed etiam meis erga se beneficiis mihi erat charior. Pponitur etiam absolutè & simpliciter, pro in luctu esse. Cic. pro Plancio, Hos pro me lugere, hos genere videbam. Idem pro domo sua. Lugente Senatu, mærentibus bonis omnibus. Aliquando lugere, est ob necessarij alicuius interitum veste lugubri dolorem testari. Liu. lib. 7. ab vrbe, de Bruto, Matronæ annum vt parentem, eum luserunt, quod tam acer vltor violatæ pudicitix fuisset. Huius verbi composita sunt Prolugere, & elugeo, quorum significata vide suis locis. \*Luxi, pro luxisti, Catull. At tu non ortum lucti deferta cubile. Lugetur, Imper. Capud eundem Catullum.

LUGETUS, us, Mæror, dolor, ex alicuius interitu perceptus. { לָכֵן אָבָל. דָּבָר שֶׁאֵין בּוֹ חַיִּים. אֲרָאִי עֲשָׂוִי, מִיָּדָיו. GAL. Pleur, ducil, gemissement. ITAL. Pianto. GERM. Ein heutung/ ein seid/ farnem/ sich von wegen etnes abgestorbenen. HISPAN. Lloro, llanto, ANG. A wailing, a mourning. } Cic. 4. Tuscul. Luctus, ægrotudo, ex eius qui charus fuerit, interitu acerbo. Idem pro Plancio. Quum quidem nunc multitudinem videtis, Iudices, in squalore & luctu supplicem vobis. Ouid. 8. Metamorphos. Per coaceruatos percat domus impia luctus. Virgil. 2. Æneid. - crudelis vbique Luctus, vbique pavor, & plurima mortis imago. [ Nec me lachrymæ luctusque timoræ que tardarunt. Ouid. 13. Metam. Luctus minuit tempus. Ouid. Eleg. 9. lib. 4. Romæ, luctus tempus fuit decem mensium, Spartæ, xl. dierum. Idem in Lycurgo. Luctus diuersa tempora pro ratione ætatis. Plutar. in Num. In luctu purpuram & aurum deponebant fæminæ. Liu. lib. 34. Hinc Ouid. Non est conueniens luctibus ille color. ( purpuræ. ) Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Ad luctus Romani morem redigere. Senec. c. 11. de Consol. ad Polyb. Luctus ubi nunciatus lugenti. Senec. cap. 2. de Consol. ad Heluiam. Seruius, Lugentes dicitur quasi luce carentes. } Sæpe etiam ipse habitus, vultusque & vestes, luctus dicitur. Is enim mutatione significabatur. Nam in luctu atrati sunt, purpura atroque depositis: quum eluxerunt nigram vestem exuunt, purpuramque resumunt. Itaque post cladem illam Cannensem Senatusconsulto cautum est, ne matronæ vltra triginta dies in luctu essent. Quo in loco luctus pro dolore accipi non potest: quandoquidem in potestate Senatus non erat dolori imperare: sed potius pro veste lugubri, cæterisque exterloribus doloris indicij. Antiqui etiam esse rebant Luctus, Lucti. Accius, Cello hinc ire, & rapere lucti vestem in lecto coniugis.

LUCIFER, a, um, Ferens vel nuntians luctum. { לִיְכֹנֹד מֵאֲבִיל יִפְעִיע. GAL. Qui apporte ou annonce ducil. ITALIC. Ch' apporta pianito. GERMAN. Das leid vnd weinen bringt/ oder anzeigt. HISPAN. Cosa que trae lloro. ANGL. That causeth mourning. } Seneca Herculfurem. Hic vultur, illic lucifer bubo gemit. Fax lucifera, Senec. Medea, ter latratus Audax Hecate dedit, & sacros edidit ignes faces lucifera.

LUCIFICABILIS, e. Quod luctu affectum est. pers. Satyr. 1. Antiopa ærumnis cor luctificabile facta.

LUCIFICUS, a, um, penultim. corr. Quod luctum inducit. { לִיְכֹנֹד מֵאֲבִיל יִפְעִיע. GAL. Qui cause ducil, qui fait porter ducil. ITALIC. Ch' induce pianito. GERM. Das leid anfaisset/ das weiten vnd weinen machi. HISPAN. Cosa que haze lloro d' lugo. ANGL. That causeth











quem hodie Fuldam vocant intelligatur. Tacitus (ad eum in re tanta  
 illa variant scriptores) lib. *Augusta historia* 2. Lupiam vocat am-  
 nem non in Rhenum, sed in Oceanum elapsam. Hæc Vadianus.  
 Cuius viri alioqui diligentissimi lapsum tam lupinum satis mira-  
 ri non possum, præsertim in suæ Germaniæ chorographia. Con-  
 stat enim Lupiam Bructerorum (hodie westphalos appellant) flu-  
 vium esse, qui etiam hodie nomen retinet, u tantummodo in i-  
 murato, non procul à Badenborna nascentem, ad cuius caput ex-  
 tat oppidulum, quod Germani sua lingua lipensprunge, quasi Lipiæ  
 fontem appellant: aliud, quæ circa medium ferè fluminis tractum  
 visitur oppidulum, quod eodem cum fluuio nomine Lupiam no-  
 minant. Labitur autem in Rhenum (quod & Mela asserit) circa  
 Vesaliam agri Cluensis oppidum.

LUPFVRDVM, *Ptolemao* li. 2. cap. 11. Vrbs Germaniæ, hodie Mysna.  
 Vulgo *Wesssen*.

Lupinus, ni, & Lupinum, pini, substantiuum, Leguminis genus  
 est omnium amarissimum, quod sui circumactu agricolis horas  
 etiam nubilo die ostendit. *Septimus GALE*. Du lupin. I T A. *Lupino*.  
 GERM. *Beigbonen/wolffschotten*. H I S P A N. *El aluamuz*. } Di-  
 ctus autem putatur lupinus, à lupi natura, quod non minus ter-  
 ram appetat, voraxque illius sit, quam lupus: & tellurem ad eum a-  
 mar, ut quauis fructuoso solo coniectum inter folia vepræque  
 ad terram tamen radice perueniat. *Vide Plin. lib. 18. cap. 14. Horat.*  
*1. Epist. 7. Nec tamen ignorat quid distent æra lupinis. Vide E-*  
*rasm. in Chilian. Virg. 1. Georg. tristis*que lupini sustuleris fragiles  
 calamos.

Lupus, lupi, Animal rapax, quod nulli notum non est. *Æt.*  
*λυκος*. GALLIG. Vn loup. I T A. *Lupo*. GERM. *Ein wolff*. H I S P A N.  
*Lobo*. ANGLIC. *A wolff*. } Huius scemin. est lupa. *Ouid. 1. Trist.*  
*Excussa est audi dentibus agna Turbar*et hybernum mare. *Virgil.*  
*3. Georg. Quid lynces Bacchi variæ, & genus acre luporum, Atque*  
*canum? Horat. Epod. 6. -habitandaque fana apris relinquunt, &*  
*rapacibus lupis. Virgil. 6. Æneid. -pleno lupis insidiatus ouili.*  
*Valleius*. Nunquam defuturos Italiæ libertatis raptores lupos  
 nisi sylua (Romana) excisa esset. *Item*, Quasi lupus efuriens me-  
 tui, ne in me faceret impetum. *Plaut. Capt. sc. 3. m. 4. Ut malis lu-*  
 pos apud oues linqere, quam hos domi custodes. *Plaut. Pseud. sc.*  
*2. a. 1. Utque rapax stimula nte fame, cupidusque cruoris incustodi-*  
 tum captat ouile lupus. *Ouid. Eleg. lib. 1. Trist.* } Est etiam Lu-  
 pus, piscis genus, quem Romani olim piscibus omnibus prætule-  
 runt, eoque præcipue, qui in Tyberi inter duos pontes capti es-  
 sent: quos catillones, hoc est, liguriores vocabant: metaphora du-  
 cta ab hominibus gulosis, & delicatis, quos ideo catillones voca-  
 bant antiqui, quod absumptis cibis ipsos etiam catillos lingerent.  
*Adæph.* Est enim hic piscis voracissimus, stercorumque, ac latrin-  
 arum avidissimum sectator, à nullo sordium genere temperans.  
 Paulus Iouius in eo libello quem de piscibus Rom. edidit, Spigo-  
 lam vocari ostendit: multisque argumentis eorum opinionem  
 conuincit, qui hunc Sturionem esse putarunt. *Plin. lib. 9. cap. 17.*  
 Postea præcipuam autoritatem fuisse lupo & asellis Corne-  
 Nepos, & Laberius poeta Mimorum tradidit. Luporum laudatissi-  
 mi qui appellatur lanati, à candore mollitiæque carnis. *Mari-*  
*us lib. 13. Laneus Eugani lupus excipit ora Timau, Æquoreo*  
 dulces cum sale pastus aquas. *idem lib. 2. Mullum dimidiuum, lu-*  
 pumque totum. } Item lupus genus est frani asperissimi, quod &  
 lupatum dicitur, à lupinis dentibus, qui inæquales sunt, quorum  
 propterea morsus est asperissimus. His franis utebantur Galli. *Oui-*  
*lib. 4. de Tristibus*. Tempore parit equus lentis animosus habenis,  
 Et placido duos accipit ore lupos. } Item lupus, est instrumen-  
 tum aduncum, quo vasa quæ in puteum forte ceciderunt, extra-  
 huntur. *Idem* Græco vocabulo & à nostris arpagus nominatur. *Liu.*  
*8. bel. Pun. In alios lupi supernæ ferrei iniecit, ut in periculo essent.*  
 ne suspensi in murum extraherentur. } Item aranei genus. *Plin.*  
*lib. 11. cap. 24. Luporum nomine minimi non texunt. } Hoc no-*  
 mine etiam dicta est herba, quæ asparagi vite mandi solet: quæ  
 & lupus salictarius appellatur, quod salices ad similitudinem vi-  
 tis ascendat. Hanc herbam officinæ vocant lupulum, Galli *hou-*  
*belon*. Ea vtuntur Belgæ ad condiendam ceruissiam manubriata  
 vocatur. } Quem lupo commisit. *Terent. in Eunuch.* Can-  
 cinnè hoc vtetur pro uerbis, quoties ei seruandum aliquid  
 committitur, cuius gratia custodem magis oporteat adhiberi.  
*Cicer. 3. Philipp.* Etenim in concione dixerat se custodem futurum  
 vrbis, ut quæ ad Calendas Maias ad vrbem exercitum habiturum.  
 O præclarum custodem ouium (vt aiunt) lupum. Custosne vr-  
 bis an director & vexator esset Antonius? Quadrare videtur quo-  
 ties inimico negotium committitur: eique qui nobis pessimè ve-  
 lit: propterea quod lupus & agnus genaino quodam odio dissi-  
 dent. } Lupo agnum eripere. *Plaut. Pæn.* Lupo agnum eripere  
 postulant: nugas agunt. Hoc uti possumus pro uerbis ubi quis frustra  
 conatur prædam recipere, cui semel manus iniecit rapax aliquis.  
 Improbum enim videtur, sperare futurum, ut lupus agnum semel  
 arreptum amittat. } Lupus est in fabula, pro uerbis est nocissi-  
 mum, quo vnum quoties nostro sermone superuenit is, de quo  
 loquebamur, & nobis sua præsentia amputat loquendi facultatē.  
 Pro uerbis tractum est à lupi natura, quem ferunt iis, quos prior  
 aspexerit, vocem includere. Ad quod alludit. *Virgil. 9. Eclog. vox*  
 quoque Mærim. Iam fugit ipsa: lupi Mærim videre priores. } In  
 raucum dicitur, & cui vox repente sit adempta. Festiuus dicitur  
 in eos, qui metu aliuus obticeant. alioqui feroces. } Lupum  
 auribus tenere, pro uerbis est, quod in re ancipiti periculosaque  
 dici solet. Nam qui auribus lupum tenet, nec eum dimittere au-  
 det, nec retinere potest sine periculo. *Sueton. in Tiberio cap. 25.*  
 Cunctandi causa erat metus vndique imminentium discrimi-  
 num, ut sæpe lupum se auribus tenere diceret. Lupus aquilam su-

grem, *λυκος* à τὸν φάλαξ. Vbi periculum eminens euitari non potest.  
 Aquilam enim, alara quum sit, frustra lupus fugit. } Lupus ante  
 clamorem festinat, *λυκος* τὸν τῆς ἐπιπέδου. Vbi quis admissi con-  
 scius, vltro et met priusquam accusetur: siquidem lupus simulat-  
 que prædam rapit, mox properat aufugere, ne coorto rustico-  
 rum clamore, veniat in periculum. } Ale luporum catulos, *ἄλῃ*  
*λυκιδεύς*. Pro uerbis est, teste Theocriti interprete: in eos qui læ-  
 duntur ab iis, de quibus bene meriti sunt: aut in ingratos. } Lupus  
 hiæ, *λυκος* ἡ χύμα. Dicebatur si quis re multum sperata, multum-  
 que appetita frustratus discederet. Aiunt enim lupum prædæ in-  
 hiantem cietu latè diducto accurrere: quæ si frustratur, obambulare  
 hiantem. *Aristotel. in Lysistrata*. } In laqueos lupos, *αἰς πύλας ἐν λῶ-*  
*κῆς*. Quum improbus quispiam tandem in extremum adducitur  
 discrimen. } Ex ore lupi, *ἐκ λυκοῦ στόματος*. Vbi res quæpiam præter  
 spem recipitur, quæ iam planè perisse videbatur. } Vt lupus ouem  
 amat, *αἰς λύκος ἀγαπᾷ τὸν οἶον*, qui sui cominodi gratia simulat amore  
 nam is vulgò dicitur amor, quum reuera sit odium. *Socrat. in Phe-*  
*dro*. } Lupus pitum mutat, non mentem, *ὁ λύκος ἀλλάζει τὸν σπῆν,*  
*ὡς τὸ πῆν ἀλλάζει τὸν ἀνθρώπον*. Seneca canitiam asserit improbis, non item aufert  
 malitiam. } Lupus est homo homini, non homo: quum qualis sit,  
 non nouit. *Plaut. As. sc. 4. a. 2.* } Hoc pro uerbis monetur ne quid  
 fidamus homini ignoto.

Lupus, li, Saliarius memoratus à Plinio vulgariter lupulus. Græci  
 hodie vulgò Bryon dicunt, nimirum, à Bryoniæ similitudine. V-  
 tuntur eo ad coquendam ceruissiam.

Lupæ, lupæ, scamininum. *λυκῆ*, *σπῆν*. GALL. Loue, paillarde pu-  
 blique. I T A. *Lupa*, *bagascia*, *putana*. GERM. *Ein wolffin*. H I S P A N.  
*Loba* à *la puta del bordel* & *amerá*. ANGLIC. *A she wolf*, *a common*  
*hoore*. } *Plin. de Viris illustr.* Ad vagitum lupa accurrat, eoque vbe-  
 ribus suis aluit. *Quid. lib. 3. de Arie amandi*, Rapidæ tradis ouile  
 lupæ. } Ponitur tamen quandoque pro meretricis, quod ut lupa  
 edendit, ita hæc quæstus appetens sit. [ *Plutarch. in Rom.* ] *Plaut. in*  
*Epid.* Deuortunt mores virgini longè, ac lupa. *Cic. pro Mil.*  
 Ille qui semper secum scorta, semper exoletos, semper lupo du-  
 cebat.

Lupanar, penultim. prod. Prostibulum, ganeum, in quo lupæ, hoc est  
 meretrices profant. *ἡ λυκαναία, ἡ κομιτασσοει*. GALL. Bourdeau. I T A.  
*Chiasso*, *bordello*. GERM. *Ein hurenhaus*. H I S P A N. *El bordel*. AN. *A*  
*brothelshouse*, *the common stews of baudrie*. } *Quintilian. lib. 7. cap.*  
*4. An deprehensus in lupanari cum aliena vxore, adulter sit, quæ-*  
*ritur. Iuuen. Sat. 6. Intrauit calidum, veteri centone lupanar. Oblit-*  
*um lupanar, Catullus.*

Lupanarium, arii, Lupanar. *ἡ λυκαναία*. AN. *A brothels house*. } *Vl-*  
*pian. de Petit. hared.* Licet à lupanario præceptæ sint. Nam  
 in multorum honestorum virorum prædiis lupanaria exerceba-  
 tur.

Lupanaris, & hoc re, ut infamia lupanaris apud Apuleium, pro spur-  
 ca & fæda fama, qualis esse solet meretricibus. *ἡ λυκαναία*.  
 GALL. De bourdeau. I T A. *Di bordello*. GERM. *Das des hurenhaus*  
 ist. H I S P A N. *Cosa de bordel*. AN. *Of a brothels house*. } *Ambros.* Cum  
 meretricibus scortaberis in contuberniis lupanari.

Lupus, aris, Scortari, meretricari. *ἡ λυκαναία*. } *Turpilium*  
*apud Nonium*. Qui cum meretrice per vias habitu nostro lupan-  
 tar. *Antiquum*.

Luparius, rij, Qui venatur lupos. *ἡ λυκαναία*. GALL. Chasseur de  
 loups. I T A. *Cacciatore de lupi*. GERM. *Ein wolff jeger*. H I S P A N.  
*Casador de lobos*. ANGLIC. *Thas hunteth wolves*. } *Seruius in com-*  
*ment. Georg.* Constat enim luparios carnibus tinctis veneno lupos  
 necare.

Lupatum, ti, lupus pro fræno asperitimo. *ἡ λυκαναία*. GALLIC. Vn mors  
 de bride fort rude, vn frein fort aspre. I T A. *Morso aspero, duro*.  
 GERM. *Ein scharff gebiss wie man es den rossen rittigt*. H I S P A N. *El*  
*freno de la brida de del coscoja*. AN. *A sharpe biste for an horse*. }  
*Virgil. 3. Georg.* -presisique negabant Verbera dura pari, & duris  
 parère lupatis. Dicta lupata (vs *Seruius inquit*) à lupinis dentibus,  
 qui inæquales sunt: vnde & eorum morsus vehementer obest.

\*Lupatus masculino genere dixit *Solinus cap. 57*. Isque adeo spre-  
 uit lupos, vt de industria cernuatus ruina & se & equitem pari-  
 ter affligeret.

Lupinus, a, um, Quod est lupi. *ἡ λυκαναία*. GALL. De loup. I T A. *Lupino*,  
*di luppo*. GERM. *Das des wolffs ist/oder von etnem wolff*. H I S P A N.  
*Cosa perteneçiente à lobo à loba*. AN. *Belonging to a wolf*. } *Cic. in*  
*Catil.* Quem inauratum in Capitolio paratum atque lætantem  
 vberibus lupinis inhiantem fuisse meministis. *Plin. lib. 18. cap. 11.* Lu-  
 pino quoque adipe, vel medulla suum fricari oculos contra lip-  
 pitudines præcipiunt.

Lurta (inquit *Festus*) Os culci siue vtris ab antiquis dicebatur.

Lurco, as, Cibum cum auiditate nimia sumo. *ἡ λυκαναία*. GALL. Gour-  
 mander auidement. I T A. *Traguggiaro*. GERM. *Wiltst essen/schlem-*  
*men*. H I S P A N. *Tragar mucho*. AN. *To eat greedily like a glutton*. }  
*Pompon. Syris, apud Nonium*, lardum lurcabat lubens.

Lurcor, aris, deponens, idem. *Lucil. Satyr. 2. Ut lurcetur lardum &*  
*carnaria furtim*.

Lurcōnes, Dicitur sunt gulosi, & bonorum suorum consumptores,  
 comedones, edaces. *ἡ λυκαναία*. GALL. Gourmands, qui dependent  
 tout leur bien en gourmandise. I T A. *Traguggiatori, gulosi*.  
 GERM. *Schlemmer/praßer/die te hab vnd güt vnnuhtich verdem-*  
*pfen*. H I S P A N. *Golosos à glotonos*. ANGLIC. *Gluttones gulligustes*. }  
*Plaut. in Persa*, Perennis ferue, lurco, edax, furax, fugax. *Lucil.*  
*Satyr. 1. 5. ut ciat Nonius*, Edite lurcones, comedones, viuite ventres  
 Sueton. *de star. Gram. c. 15.* Lastaurum & lurconem, & ne-  
 bulonem, popinonemque appellans, & vita scri ptisque monstro-  
 sum.

Luridus, a, um, pen. corr. Quicquid est supra modum pallidum,  
 quasi luridum, seu loro percussum, & liuidum factum. *ἡ λυκαναία*,  
*ἡ λυκαναία*. GALL. Fort pale & comme batu &







ur. { ΠΑΙ Ζανάχ. πορδία. GALL. Haunter le bordeau, bordeler. ITAL. Putaneggiare. GERM. Huter trepbeo / zu bösen brüetern gehn. HISP. Andar por las puerias. ANGL. To haunt the brothels house or bawderie. } Plaut. in Pseud. Luxuriantur, lustrantur, comedunt quod habent. Plaut. item in Casin. Vnde is nihil: vbi lustratus? vbi bibisti?

Lustrā ūs participium, Purgatus, expiatus. { לִשְׁרֹבֵי mechuppār. קָדַשׁ-שֵׁי. G A L. Purgé & nettoyé. ITAL. Purgato. GERM. Öreintiget. HISP. Atquiado por sacrificio. ANGL. Purged, cleansed. } vt Lustratum atque purgatum Capitolium. Liu. lib. 2. ab urbe. Marcial. in p̄sati. lib. 8. Meminerit non nisi religionis purificatione lustratos accedere ad templa debere. Corpus lustratum diuino odore, Ouid. 14. Metam.

[Lustrator orbis Hercules. Apul. Apolog. I.]

Lustrātio, verbale, Circuitio, peragratio. { ἁγνόςτης. GALL. Aller à l'entour, tournoyement. ITAL. Il torniare, l'andare qua & là. GERM. Das vmb gehn / das hünd vnd här gehn. HISP. Andadura en derredor. ANG. A compassing or going about. } Cicero. 2. Phillip. Quæ fuit eius peragratio itinerum? lustratio municipiorum? ¶ Ponitur & pro sacrificio expiationis { לִשְׁרֹבֵי mechuppār. קָדַשׁ-שֵׁי. G A L. Purgation. I T A. Purgatione. G E R. Ein reinigung durch etwas offer. HISP. Purgacion. ANGL. A purging by sacrifice. } Colum. lib. 2. cap. 28. Hoc loco certum habeo, quosdam, quum solennia festorum præcensuerim, desideraturos lustrationum, cæterorumque sacrificiorum quæ pro frugibus fiunt, morem præcis vsurparum.

Lustrator. { ἁγνόςτης. } Apuleius in Apologia, Hercules lustrator orbis, pugnator ferarum, gentium domitor.

Lustrāmen, inis, Lustratio. Valer. lib. 6. Argonaut. Seminecēsque duces inter sua tela, sicōque Inter equos læuam misero lustramine versant Congeriem.

Lustrāmentum, ti, neutri. gen. secundæ declinationis. Purgatio facta per beneficium: aut sacrificium aut incantationem, à lustrando dictum. Marcel. ad leg. Cornel. de Venef. & sicar. Leiusdem. Si, quis, inquit, lustramenti causa dederit cantharides.

Lustrālis, strale, Quod lustrandi, hoc est, purgandi, seu expiandi vim habet { ἁγνόςτης, κἀδαρπός. G A L. Purgati. I T A. Purgatio. GERM. Das zu der reinigung / oder versünung gehert. HISP. Cosa para limpiar. ANG. Purgatiue. } Vnde aqua lustralis dicitur, quæ à sacerdote lustrationis, hoc est purgationis causa aspergebatur. Ouid. 3. de Ponto, Spargit aqua captos lustrali Graia sacerdos. Sic Lustrale sacrificium dicitur quod lustrationis causa fit. Liu. lib. 1. Sacrificium lustrale in diem posterum parat. Lustralia exta, veteres dixerunt præpinguia: cō quod lustralis, id est, quinquennialis bos dicitur esse perfectæ ætatis. Adi vocem MOLIA, vbi certa eius rei ratio redditur.

Lustricus, a, um, Lustralis. { κἀδαρπός. } Pertaining to purging or making holy. } Vnde Lustrici dies infantium appellantur, puellarum octauus, puerorum nonus, quia his infantes lustrantur, & nomina eius imponuntur. Hac Festus. ¶ Et qui eos lustrant lustratores vocantur, & scemina lustratrices: & qui lustrantur, lustrati nominantur.

Lustrificus, a, um, idem quod lustralis. { ἁγνόςτης. } vt Cantus lustrificus. Valer. 3. Argon.

Lustus, vide Ludo in LVDS.

Lutamentum, Lutarius. vide LVTVM.

Lutea, Herba est in aquis & palustrib. locis nascens, flore rufo vel aureo, cauliculos spargens cubitales, eoque maiores, quorum è geniculis folia exeunt gracilia salicis foliis non dissimilia, λυσημαχίου quibusdam Rustici Corneolam vocant, pannorum insectorib. hoc nomine notissimam qui cærulei coloris pannos ei incoquentes, colorem viridem efficiunt. Nam ex flauo cæruleique commistione viridis color emergit. Qua ratione olim etiam adulterinam chrysocollam conficiebant, lutea herba cæruleo subtrita. Plin. lib. 33. cap. 5. Luteam putant à lutea herba dictam, quam ipsam cæruleo subtritam, pro chrysocolla inducunt, vilissimo genere atque fallacissimo.

Lutē, e, is, penultima producta, { λυτή. } Vasis genus est (vt quidam existimant) quo vinum diluitur: cuius meminit Hieronymus in Iouinianum. Alij hoc nomine peluim significari arbitrantur, aut certe vas in quo vasa abluuntur. Quibus etiam vocis ipsius etymon suffragari videtur, quod λυτή, hoc est à lauando deducitur. ¶ Vnde & λυτήιον diminutiuum inde nomen vasis genus est, Iulio Polluci. in quo calices abluuntur.

Lutescere. Vide LVTVM.

LVTETIA, Parifiorum vrbs celeberrima, primum in Sequana insula condita, nunc præter insulam vtramque ripam latissimis occupans ædificiis, cumque maximis Europæ vrbus magnitudine certans & frequentia, Græci λυθηναίαν nominant, à parietum (vt quidam existimant) albedine. Meminit huius vrbs Strab. l. 4. Vulgò Paris. { GERM. Parß die haupststat in Franckr. tch. }

Luteus, tea, teum, prima syllaba producta, Quod est coloris rufi, sed dilutioris. { χρυσόχλωρος. } GALL. Jaune. ITAL. Di color d'oro, giallo. GERM. Galtb oder galtfarb. HISP. Cosa de color amarillo. ANG. Pale yellow lik the yelks of an egge. } Vnde Luteum oui, dicimus pro vitello, qui albumine ambitur. I Luteus color, rufi species. Gell. cap. 26. lib. 2. Et de eo plura. ¶ Huius nominis primitiuum est lutum priore syllaba producta, quo nomine herba quædam significatur, croceo colori tingendo idonea, quam & luteam nominat Plinius, vt paulò antè latius diximus, & iterum dicturi sumus, infra in voce Lutum. Hoc colore nuptialia vela, quæ flammea vocabantur, olim tingebantur. Plin. l. 21. c. 8. Lutei videro honorem antiquissimum, in nuptialibus flammeis totum sceminis concessum. Lucan. l. 1. Lutea demissa velarum flammea vultus. Plaut. Men. sc. 5. a. 5. An puniceum, an luteum. Herbam lu-

teum meminit. Vitruuius lib. 7. Et Mela cap. 3. lib. 19.

Lutēōlūs, diminutiu. { ὀλίον. } GAL. Vn peu jaune. ITAL. Alquanto giallo. GERM. Gältwetchtig. HISP. Vn poco de color amarillo. ANG. Somewhat y, a low, ye alamyb. } Vir. 2. Eclog. Mollia luteola pingis vaccinia calcha. Colum. l. 2. c. 47. Oliua pauesa vel orchita, quum primum ex albo dulcoratur, sitque luteola.

Lutēus, priore correpta, Vide LVTVM, priore correpta.

LUTO, as, vide LVTVM.

Lutā, æ, Animal est ex iis, quæ Græci ἀμολία vel ἰσὸς vocant, simile fibro, sola cauda ab eo differens. id est, Herodoto. Nam fiber piscis caudam habet. { GAL. Vn loutre. ITAL. Lodra. GERM. Ein oter. HISP. Nutria. ANG. An oter. } Plin. l. 8. c. 30. de fibro loquens, Cauæ piscium iis, cætera pars lutæ. Vtrumque aquaticum, vtrique molitor pluma pilus.

Lutum, ti, penultim. corrept. Cœnum. { ἰσὸς. } GALL. Jauné ou de mortier, de terre. ITAL. Fango, loto. GERM. Lüt. taber. men. HISP. Lodo. ANG. Clay, dirt. } Iuuenal. Satyr. 6. Compositique luto nullos habuere parentes. Horat. lib. 1. Epist. 2. Vixisset canis immundus, vel amica luto, sus. ¶ Per translationem dicitur Fictus ex argilla & luto homulus, Cicero. in Pisonem, Volutatus in luto totius corporis vestigis Verres, 6. Verr. Tibullus lib. 1. Eleg. 4. Fictilis antiquus primum sibi fecit agmine Pocula, de facili composuitque luto. [Ludo luto. (Ambigebis agmine lutulento)] Plaut. Merc. sc. 3. a. 2. Vbi onus nequeam ferre, pariter laceam ego abinus in luto. Plaut. Aut. sc. 4. a. 1. ¶ In eodem luto hæsiare: id est, in eodem statu, eodemque periculo manere. Terent. in Phormione. - quid nunc porro? Quid fieti in eodem luto hæstas, vorturam soluis Geta: præsens quod fuerat malum, in diem abiit, plagæ crescunt. [Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Homo iū medio est luto] ¶ Extra lutum pedes habes ἴσος τὸ ἀμολίον πόδας ἴσος, hoc est, emeris si in periculo, aut extra periculum constitutus es. A viatoribus sumptum. ¶ Lutum luto purgare, καὶ τὸ πῦρ καὶ τὸ αἶμα δεινὰ δεινὰ δεινὰ, dicitur, vbi res sordida sordibus tollitur: hoc est, quum sordes nostræ tolluntur, sed aut mutantur, aut augentur etiam. Apollonius. ¶ Per translationem Plaut. in Persa lenonem vocat lutum? Possum, inquit, te facere, vt argentum accipias, lutum? Quemadmodum Cicero sæpe Antonium & Pisonem vocat cœnum.

Lutēus, a, um, prima syllaba correpta, Quicquid ex luto confectum est. { ἁμολία. } GALL. Fait de bouë ou de mortier, de terre. ITAL. Di terra, di loto. GERM. Lüt. in die anstätt gemacht ist. HISP. Cosa toda de lodo. ANG. Made of clay. } vt, Luteus paries, lutea vasa, Ouid. lib. 1. Fast. ignoraquæ prodit hirundo, Et luteum cella subtrabe fingit opus. ¶ Per translationem luteum dicimus, quicquid vile est, & nullius pretij. Plaut. in Pœn. Neque periturior, neque peior alter vsquam est gentium, Quam herus meus est, neque tam luteus, neque cœno collitus. Idem in Truc. Blicæ & lutea est meretrix, nisi quæ sapit in vino ad rem suam. Cicer. 6. Verr. Tum illos cœpisse Prætori dicere, putasse id se, quod audissent, alicuius pretij scyphos esse Pamphili: luteum negotium esse, non dignum quod in suo argento Verres haberet.

Lutōsūs, a, um, Cœnosus, luto plenus, vel luto infectus, lutulentus. { ἁμολία. } GAL. Boueux. ITAL. Fango. GERM. Lüt. tch. tch. tch. tch. tch. HISP. Lleno de lodo. ANG. Full of clay. } Plin. lib. 18. cap. 19. Lutosa terra ne tangito. Colum. l. 2. c. 54. Raporum quam rotundissima sumito, eaque si sint lutosa, detergito, & summam cutem nouacula decerpito.

Lutulentus, a, um, Lutosus. { ἁμολία, βορρὸς ἀμολίας. ANG. Divitie. } Colum. lib. 2. de Arboribus, cap. 12. Lutulentam terram neque arare, neque fodere oportet. Declamat. in Sallust. Itaque nihil aliud studeat, quam vt lutulentus sus cum quouis voluari. Horat. l. 1. Serm. Satyr. 5. de Lucilio, Quum stueret lutulentus, erat quod tollere vellet.

\* Lutensis, & hoc lutense, Luto nutritum. Plin. lib. 9. cap. 37. Pürpüræ nomine alio pelagiæ vocantur. Earum genera plura, pabulo vt solo discreta. Lutense putri limo, & algente enutritum alga vilissima.

Luto, as, Luto inficis, siue obliuo. { ἁμολία. } GAL. Enduire ou faire de bouë. ITAL. Infangare. GERM. Mitteim oder lutt bestreichen mit lutt oder that mauren. HISP. Enlodar con lodo. ANG. To defile with clay. } Caso de Re rust. cap. 92. Postea conspergito amurea bene omne quod lutaueris. ¶ Ponitur etiam pro maculare. Mar. lib. 1. q. Ne lutet immundum nitidos ceroma capillos. I Vfus est Pers. Satyr. 3.]

Lutatūs, Particip. Lampr. in Hellogab. Sed vbi primum lutati sunt tituli statuarum, milites omnes exarserunt.

Lutēscere Significat luteum fieri, & in luti morem mollescere. { ἁμολία. } GAL. Se convertir en bouë. ITAL. Diuenir fango. GERM. Zu that werden / tünd werden mit der that. HISP. Ser enlodado. ANG. To waxe clay or lyk clay. } Colum. lib. 8. cap. 17. Nam quæ limo cœnosusque lutescunt, vt anemiam dixi, conchyliis magis & iacentibus apta sunt animalibus. Nonius ex Poeta, Vetere sanguine diluitur tellus, caua terra lutescit. I Gell. cap. 11. lib. 18.]

Lutamentum, ti, Paries, aliudve opus ex luto confectum, luteo oblitum. { ἁμολία. } GAL. Chose faite de terre ou bouë. ITAL. Cosa fatta di terra o loto. GERM. Ein lehmne oder tabige wand. HISP. Cosa hecha de lodo o de tierra. ANG. A wall or any thing made of clay. } Caso de Re rust. cap. 128. Neque mures caua facient, neque herbæ nascentur, neque lutamenta scindent se. I Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. Multos homines lutulentos reddidit.]

Lutāriūs, a, um, quod in Luto degit. { λυθηναίος. } GALL. Qui vit en bourbier. ITAL. Chi vine nel fango. GERM. Das in dem taas Tom. ij.







pro ipso lumine accipitur. { ἡνερ λυχνος. } G A L. Lampe, lumie-  
re. I T A L. Lucerna. G E R M. Ein tern oder umpel. H I S P A. El candil.  
A N G. A Lampe or light. } Huius prima corripitur, quum tamen  
in luceo producatur. Iuuen. Dispositæ pinguem nebulam vomu-  
re lucernæ. Cic. 4. Acad. Itaque Timagoras Epicureus negat sibi  
vnuquam, quum oculum torrisset, duas ex lucerna formulas esse.  
Plautus in Mostell. [sc. 2. a. 2.] Lucernam fortè oblitus fueram ex-  
tinguere. [Laurum & lucernam tenens. Senec. cap. 27. de beat. vita.  
Si lucerna extincta sit ne quid, &c. Plau. Afin. sc. 1. a. 4.] Plinius, Ex  
medulla eius elegantium lucernarum ellychnia sunt. Lucerna-  
rum vsum primi Egyptij monstrauit, e, ut auctor est Eusebius lib.  
10. Preparat. Euan. Lucernarum alia simplex est, quæ habet par-  
tem vnã tantum exporrectam, & quæ vno ellychnio contenta  
est, quæ cubicularia dicitur: de qua Marcialis li. 14. epig. 39. Et 41.  
Alia dimyxos, ad duo ellychnia ferenda, alia trimyxos, ad tria,  
alia polymyxos, ad plura. Martialis lib. 14. Illustrem quum tota  
meis conuiuia flammis, Torque geram myxos, vna lucerna vocor.  
Lucernam adhibes in meridie, ἡνερ λυχνος ἡνερ λυχνος. Id  
est, facis, non suo tempore: aut, explicans quæ per se sunt clarif-  
sima.

Lucernula, diminutiuum. { λυχνίον. }

Lucernarius, Qui lucernam fert. { λυχνίχθ. } Lucernarium oleum,  
Vide in voce, O L E V M.

Lucubro, lucubras, penultima correpta, Vigilo, & nocte ad lucernam  
aliquid compono. λυκυρω. GAL. Veiller de nuit, besongner  
à la chandelle. I T A L. Veggiare, comporre, escriner qualche cosa  
vegghiando. G E R. Bey dem Licht zu nacht arbeiten. H I S P. Velar  
trabajando à la candela. A N G. To make any thing by candell  
light. } Varro de Origin. Non solum ad Aristophanis lucernam,  
sed etiam ad Cleanthis lucubraui. Liu. lib. 1. ab Vrbe. Sed nocte fe-  
ra deditam lanæ, inter lucubrantes ancillas in medio ædium  
sedentem inueniunt. [ Suet. in Tib. cap. 19. Quoties lucubran-  
te se lumen extinctum, &c. ] Cicer. in Paradex. Accipies igitur  
hoc paruum opusculum lucubratum his iam contractioribus no-  
ctibus.

Lucubratiō, nis, Vigilia, & opus quod fit lucubrando. { λυκρωσις, ἡνερ λυχνος. } G A L. Veille, ou besongne faite à la chandelle.  
I T A L. Vegghia à compositione ò scritto fatta alla candela. G E R.  
Ein arbeits zu nacht bey dem licht. H I S P A N. A quella obra de ve-  
lar ò trabajar à la candela, cosa hecha à la candela. A N G. A study-  
ing by candell a worke made in the night by candell. } Cic. lib.  
1. de Natura deorum, Nam ista quæ vos dicitis, sunt tota com-  
mentitia, vix digua lucubramine ancillarum. [ Fuligo lucubra-  
tionum Oratorum bibenda. ] } Sunt lucubrations rusticarum,  
vespertinæ & antelucanæ, quando à vespere & ante lucem,  
conficiunt intra villam opera rei rusticæ conducibilia. Colum.  
lib. 11. cap. 2. Item ad lucubrationem vespertinam palos decem,  
vel ridicas quinque conficere, totidémque per antelucanam lu-  
cubrationem.

Lucubratiuncula, diminutiuum. Gell. lib. 20. cap. vli. Voluptatque  
erit lucubratiunculas istas cognoscere.

Lucubratiōria lectica, In Tranquillo Augusto, cap. 78. dicitur in qua  
lucubrare solebat Augustus.

Luxo, as, Membrum aliquod intorqueo, & loco suo moueo, à verbo  
Græco λυω, soluo. { λυω, ἡνερ λυω. } G A L. Desmettre  
de son lieu, lesnouer. I T A L. Slegare, senestrare, mouer di louogo.  
G E R M. Werten. H I S P A. Desconcertar ò desencasar huesos.  
A N G. To put out of ioining. } Vnde luxa, siue luxata membra di-  
cuntur locis suis mota, & soluta. Plin. lib. 38. Cato pro-  
didit luxatis membris carmen auxiliari. M. Varro. podagris. Idem  
lib. 31. cap. 6. Luxata hominum corpora & quadrupedum natando  
in cuiuslibet generis aquam, facillimè in artus redeunt. } Et luxa-  
ti, dicitur quorum membra suis locis mota sunt. } Althææ radix decocta luxatis prodest. [ Suet. in Neron. cap.  
34. Luxata inachinâ lacunaria. ] } Scirpium quoque radices luxari  
dicuntur, quum aratro aut ligone perstrictæ mutilantur, locoque  
mouentur. Plin. lib. 17. cap. 24. Aut culpa vinitorum colentium æ-  
grotant vites, quum perstringuntur: aut circumfossor iniurioso i-  
ctu verberatur, vel etiam subarator imprudens luxauit radices,  
corpulæ desquamauit.

Luxus, xi, Probus in Catholicis, Luxus huius luxus luxuriam scilicet  
significans, Terentius, Adolefcens luxu perditus. Nam luxus va-  
cillans, luxi facit. Sallustius in ablatiuo, luxo pede.

Luxus, xus, Non solum pro venerea, sed etiam, & ferè semper pro-  
prièque pro omni superfluitate, & nimia profusione, & sumptuo-  
sitate cibi, vestitus, & aliarum cura dici solet. { ἡνερ λυχνος. } G A L. Superfluité,  
exces. I T A. Lussuria, somtuosità. G E R. Ein vngemittelter vberflus  
vnmäßig, geitheit. H I S P. Qualquiera superfluidad viciosa, luxu-  
riosa. A N G. All superfluitie and exesse in carnall pleasures, som-  
ptuous fare or building. } Cicer. 5. Verr. Nisi fortè existimatis, eum  
in vino & luxu non risisse, qui, &c. Regali luxu splendida domus,  
Virgil. lib. 1. Æneid. At domus interior regali splendida luxu in-  
struitur. Reg fico luxu paratæ epulæ, Virgil. 6. Æneid. Tacit. lib.  
20. Effugi in luxum, & epulas, & nocturnos cætus. } Luxum depo-  
nere, est fastum, pompam, habitusque splendorem abicere. Clau-  
dian. lib. 2. Sub tua purpurei veniunt fastigia reges, Deposito  
luxu.

Luxuria, siue Luxuries, ei, Lasciuia, petulantia, immodicus volupta-  
tum deliciarumque vsus, nimiaque non modo in rem veneream,  
verum etiam in molliorem vestitum, lautiorisque epulas profu-  
sio. ἡνερ λυχνος. G A L. Superfluité, excez. I T A. Lussuria, superfluità. G E R M A N.  
Vberflusigkeit vnmäßiggeit, geitheit mueru in essen trincken, steiben  
&c. H I S P A. Luxuria, superfluidad. A N G. Superfluitie, exesse. }  
Cicer. lib. 1. Off. } Luxuria cum omni ætati turpis, tum senectuti

scèdissima est. Et paulo post, Turpe est distuere luxuria. Idem pro  
Murana. Odit populus Romanus priuatam luxuriam; publicam  
magnificentiam diligit. Idem pro Sextio Rosc. In vrbe luxuries crez-  
tur, ex luxuria, auaritia, ex auaritia erumpit audacia. Idem 2. Verr.  
Luxuries in flagitiis, crudelitas in suppliciis. [Luxuriæ sumptus vt  
suppeditare possis (de amante) Plaut. Afin. sc. 2. a. 4. ] [In segetibus  
item, cæterisque stirpibus luxuries dicitur, quum alimentum vber-  
tate quodammodo lasciuunt, herbarum frondium vber copiam iu-  
sto maiorem emittentes. Virg. 1. Georg. Luxuriam segetum  
tenera depascit in herba.

Luxuriōsus, a, um, Immodicè voluptatibus deliciisque indulgens, &  
non solum rei veneræ vsu, verum etiam in epularum appara-  
tu, vestiumque ornatu modum excedens, in voluptate corporis  
profusus, lasciuus. { ἡνερ λυχνος. } G A L. Luxurieux, excessif, trop somptueux. I T A L. Lussurioso, dis-  
soluto, somtuoso. G E R M A. Vberflusigkeit vnmäßiggeit. H I S P A. Vicio-  
so, superfluo y luxurioso. A N G. Excessiue, or superfluous, very costly. }  
Quintil. in Proem. lib. 1. Muliebri & luxurioso cultus non cor-  
pus exornat, sed deregit mentem. Cicer. de leg. Agrar. contra Rub-  
lum: Vt in suis rebus, ita in Rempublic. luxuriosus nepos. Idem 6.  
Philipp. Multa & lauta suppellex, non illa quidem luxuriosi ho-  
minis, sed tamen abundantis: Cicer. 2. de Finib. Si ea quæ sunt lu-  
xuriosis facultia voluptatum, liberarent eos deorum & mortis,  
& doloris metu, &c. Ibidem, Luxuriosi reprehendendi sunt ob  
eam ipsam causam, quod ita viuunt, vt perfequantur culusque  
di voluptates. } Luxuriosa lætitia dicitur nimia, & profusior quàm  
par sit, Liu. lib. 2. ab Vrbe condita, Sed patribus nimis luxuriosa ea  
fuit lætitia. } Luxuriosa frumenta, quæ tam confertim, & copiosè  
nimis proueniunt, vt immitti in ea soleant aues ad depascendum.  
Cicer. in Oratore de rusticis agens, Siquidem est eorum gemmare  
vites, sicut agros, lætas esse segetes, luxuriosa frumenta. } Luxu-  
riosa vitis, quæ plures æquo frondes habeat, aut sarmenta. Colum-  
mell. li. 4. cap. 21. Siquidem luxuriosa vitis, nisi fructu compescitur,  
malè deflorescit, & in materiam frondèque effunditur. Luxu-  
riosa pabula, quæ maximam herbarum copiam adferunt. Plin. lib.  
17. c. 4. Nec luxuriosa pabula, pinguis soli semper indicium habet.  
[Luxuriosa oculi, Senec. cap. 2. de Tranquil. Nec petit adscitas luxu-  
riosa dapes. Ouid. 6. Fast. Luxuriosa & valdè lasciuus. Martialis. 8.  
figy. lib. 9.]

Luxuriōsè, aduerbium. { ἡνερ λυχνος. } G A L. Avec excez & super-  
fluité, excessiuement. I T A L. In superfluità, excessiuamen-  
te. G E R M A N I C. Vberflusigkeit / vnmäßiggeit / in mueru  
vnd vberflus. H I S P A N. Viciosa y superfluumente. A N G L.  
Excessiuely, superfluously. } vt, Luxuriosè viuere, id est, mollitè  
& delicatè. Cicer. pro Calio, Cum facinorosis audacter, cum  
libidinosus luxuriosè viuere. [ Timeo ne hæc lætitia ni-  
mis luxuriosè eueniat, ( id est, nimia sit. ) Gell. cap. 3. li-  
bro 7.]

Luxuriōsitas, xuias; neutrum: & luxuriosus, luxuriosus, deponens, Pro-  
spere de plantis dicuntur, quum nimia alimenti vberitate quo-  
dammodo lasciuunt, ramos, frondisque iusto plures emitten-  
tes. { ἡνερ λυχνος. } G A L L I C. S'abandonner à toutes  
superfluités, delices & voluptés, croistre trop. I T A L I C.  
Redondare, suprabondare, lussurire. G E R M A N. Gellen. H I S P A N.  
Enuiciarse, ser superfluo. A N G L I C. To spring or grow rankly,  
to excede, to be wanton and geuen to riot. } [ Luxuriantur,  
lustrantur, comedunt. Plaut. pseud. sc. 7. act. 4. Luxuriant  
corpus in modum Immodicum. Gellius cap. 22. lib. 7. Item  
Vercor ne hæc quoque lætitia luxuriat nobis ac vana euadat,  
Linus lib. 3. bell. Pun. ] Columell. lib. 3. Cacumina virgarum, ne lu-  
xurientur, demutilato. Plin. lib. 18. cap. 24. Aliquid in frigidis ab  
æquinoctio autumnis: in calidis ferius, ne ante hyemem luxu-  
rient. Agri quoque præpingues luxuriant dicuntur, quum  
abundè stercoreati præter modum feraces euadunt. Ouid. 1. Epist.  
Luxuriat Phrygio sanguine pinguis humus. } Transfertur &  
ad homines, quos & ipsos luxuriare dicimus, quum rebus secun-  
dis, otio vberè lasciuunt. { G E R M. Dem vberflus mueru vnd  
gellheit plegen. } Tibullus, luxuriant animi rebus plerunque se-  
cundis. Ouid. Epist. 15. Deliciisque decet luxuriare notis. Idem  
lib. 5. Fast. Nos quoque idem facimus tunc, quum iuuenilibus  
annis Luxuriant animi, corporaque ipsa vigent. Liu. lib. 1. Po-  
sitis exterorum periculorum curis ne luxuriarent otio animi,  
quos metus hostium disciplinæque militaris continuerat. } A lu-  
xurior sit compositum Eluxurior, de quo vide suo loco.

Luxuriāns, tis, particip. { ἡνερ λυχνος. } A N G. That  
vseth things excessiuely. } Horat. lib. 1. Epist. 2. Latiumque  
beabit diuite lingua: Luxuriantia compescet: nimis aspera sa-  
no Leuabit cultu. [Luxuriantem civili sanguine Antonium. Se-  
nec.]

Luxuriātus, participiu, { ἡνερ λυχνος. } A N G. That  
hath vseth things excessiuely. } Ouid. lib. 3. Trist. Non tamen vt lu-  
sit, rursus mea litera ludeat: Sit semel illa mea luxuriata ioco. Fa-  
mes luxuriata multo sanguine. Stat. 2. Theb.

L ante Y

LYÆVS, æi, pen. prod. λυα. Vnum ex Liberi patris cognomini-  
bus, inde impostum, quod immoderatus vini vsus pariat, hoc  
est, rixam & seditiones. } G E R. Ein zunan Buechueder der weis. }  
Est certè ἡνερ λυχνος ἡνερ λυχνος ἡνερ λυχνος, hoc est, ab eo quod  
ebriorum membra soluat, vnde & λυα ἡνερ λυχνος ἡνερ λυχνος  
Virgil. lib. 4. Æneid. Legifera Cereri, Phœbòque, patrique  
Lyæo.

LYÆUS, a, um, pro Lyæius. Virg. lib. 1. Ænei. Regales inter mensas, la-  
ticemque Lyæum.



**L Y C A B E T V S**, beti, pen. prod. *λυκαβητις*, Suidæ, Atticæ mons est, apud *Plin. lib. 5. cap. 7.*  
**L Y C A E A**, *λυκαία*, Sacra erant in Lycæo Arcadiæ monte in honorem Panos fieri solita, quæ postea ab Euandro in Arcadiam translata, Lupercaria dicta sunt, ut placet *Ouid. lib. 2. Fast.* Pausanias tamen in Arcadicis Lycæa Iouis sacra fuisse tradit à Lycæone Pelasgi filio ad Iouis Lycæi aram primam instituta. *Vide Calium Rhodig. li. 24. cap. 17.*

**L Y C A E V S**, *λυκαίου*, Arcadiæ mons, Ioui sacer, teste Pausania in Arcadicis, olim etiam Olympus & *ἱεὺς λυκαίου*, id est, sacer vertex ab incolis appellatus, quod Iouem ibi educatum existimarent. {GER. Ein berg in Arcadia dem Jupiter zugeeignet.} In quo etiam monte Iouis Lycæi ara fuit, à Lycæone Pelasgi filio primam consecrata, quam quum postea mactati pueri sanguine resperisset, in lupum dicitur esse transformatus. Erat ibidem & Iouis lycæi lucus, quem si quis lege spreta esset ingressus, annum superuiuere negabatur. Item fons insignis, nomine Agno, tam admirabilis naturæ, ut re diuina ibi curiosius peracta, quernôque ramo aqua leuiter commota, mox densus inde surgeret vapor nebulae affinis, quæ non multo post effecta nubes, aggregatis item aliis, largos dimitteret imbres. *Hac Pausanias.* Constat tamen lycæum montem non soli Ioui, vermetiam Pani sacrum fuisse. *Virgil. I. Georg.* Ipse nemus linquens patrium, saltusque lycæi, Pan ouium custos, tua si tibi Mænala curæ, Adhuc ð Togeæ fauens. Hinc etiam Lycæus passim à Poëtis cognominatur. *Idem l. 8. Æneid.* gelida monstrat sub rupe Lupercal, Parrhasio dictum Panos de more Lycæi.

**L Y C A M B E S**, bis, per tertiam, vel Lycambes bæ, per primam declinationem, *λυκάμβρης*, Neobules pater fuit, qui quum filiam Archilochi poëtæ despondisset, posteaque pœnitentia ductus, non tradidisset, tam acerbo carmine ab eo est perstrictus, ut vnâ cum filia laqueo vitam finierit. *Horat. in Epod. Ode 7.* in malos asperimus Parata tollo cornua: Qualis lycambæ spretus infido gener.

**L y c a m b e ũ s**, a, um, penult. prod. *Oui. in Ibin.* Tincta Lycambeo sanguine tela dabit.

**L Y C A O N**, penult. prod. genitiuo Lycaonis, pen. cor. *λυκαίων*, Arcadiæ Rex fuit, Pelasgi filius, quem Iupiter, quod aram suam in Lycæo monte, mactato puero, sanguine resperisset, in lupum mutauit: ut scribit Pausanias in Arcadicis. {GERM. Ein löwen in Arcadien / welchen Jupiter vmb einer mtschändung wilsen / etnê woff wandlet ha.} *Ouid. tamen lib. 1. Metamorph.* omnino aliam tradit transformationis huius causam, quæ sic habet: Iupiter aliquando quum multa de humani generis impietate inaudisset, neque tamen omnia crederet, ut rem omnem certius exploraret, relicto cælo in terras descendit: aliquotque regionibus peragratis, tandem sub noctem in Arcadiam peruicacit ad Lycaonis regiam, vbi quum se Deum esse significasset, vulgusque se ad sacrificia accingeret, irridens credulitatem eorum Lycaon, ea ipsa nocte se periculum facturum esse dixit, deumne, an mortalem hospitio suscepisset: conatusque est noctu dormientem interimere. Quod quum frustra tentasset, alia ratione rem aggressus est. Habebat obfides à Molossofium gente ad se missos. Horum vnum iugulauit, partimque aſsum, partim elixum, Ioui epulandum apposuit. Cuius rei immanitate indignatus Iupiter, regiam tyranni immisso fulmine exuſit, ipsumque in sylvas fugientem, in lupum transformauit. Alius fuit Lycaon Nelei filius: & frater Nestoris, quem Hercules capta Pylo interemit. Alius item fuit Priami filius ex Laothoë Atar Lelegum regis filia, quem Achilles in bello Troiano interemit: *ut placet Homer. lib. 21. Iliad.* Lycaon, item faber insignis fuit ex Gnoſſo Cretæ vrbe, artifex eius ensis, quem Alcæus dedit Euryalo: *de quo Virg. 9. Æneid.*

**L Y C A O N I A**, *λυκαονία*, Asia regio, Cappadociæ pars, secundum Ptolemaum ad Taurum montem pertingens ea in parte, qua Paphlægia inueniet. {GER. Ein erſte the landtschafft des minderen Aſiâs / ſoſſet gegen auffgang an berg Taurum.} Vrbes habet Iconium, adopiſſum, Cannam Paralaïda, aliâque complures quas vide apud *Ptolemaum lib. 5. cap. 6.* Lycaonia item olim appellata fuit Arcadia, à Lycaone, Rege, Pelasgi filio, & patre Arcadis, à quo deinde Arcadia dicta fuit. [*Oui. Eleg. 2. lib. 3. Trist.* Quæque Lycaonio terra sub axe iacet.]

**L y c a o n e ũ s**, pen. corr. *λυκαονίης*, Populi Lycaoniae in finibus Cappadociæ ad Taurum montem, qui & Lycaonij appellantur. Lycaones alij à *Ptolem. li. 5. ca. 2.* collocantur in finibus Lyciæ, non procul à Themiſoniis.

\* **L y c a o n i ũ s**, Adiectiuu. *λυκαονίης*, vt, axis Lycaonius, Septentrionalis. *Ouid. 3. Trist. Eleg. 2.* Quæque Lycaonio terra sub axe iacet.

**L y c a o n ũ s**, aliud adiectiu. Idem quod Lycaonius. *Ouid. l. 2. Fast.*

**L y c a n t h r o p i a**, *λυκανθροπία*, Melancholicæ affectionis siue insanix genus est, quo qui afficiuntur, lycanthropi, *λυκανθροπία* dicuntur, teste *Ægineta*, eò quod lupos imitentur, noctu è lectis exilientes, & ad diem vsque inter sepulchra diuersantes, facie interim pallida, oculisque arefcentibus & lingua sitibundi quoque, eruribusque immedicabiliter exulceratis.

**L Y C A P S V S**, Vicus propè Lydiam, *Steph.*

**L Y C A S T E**, *λυκάστει*, Filia fuit Priami ex concubina, cuius amore flagras Polydamas Antenoris & Theanſtis fororis Hecubæ filius, eam vxorem duxit. Fuit item Lycaste meretrix nobilis apud Drepanu Siciliæ vrbe, ob formæ excellentiam Venus appellata, quæ quum Buren, Amyci Bebrycorum regis filium hospitio excepiſſet, eius concubitu vsa, Erycem ei peperit: quo factum est, ut apud posteros creditum fuerit Buren ex Venere Erycem genuiſſe. *Vide supra*

in dictione BYRHS.  
**L Y C A S T V S**, *λυκάστει*, Vrbs Cretæ ita dicta à luporum multitudine, quæ ibi esse perhibetur. *Strab. l. 10.*

**L Y C E V M**, pen. prod. *λυκείον*, Gymnasia celeberrimi nomen iuxta Athenas, in quo Aristoteles frequentissimo auditorio philosophiam profitebatur, quem admodum Plato in Academia. {GER. Die ſchul Aristotelis bey Athen.} *Cic. l. 1. Academ.* Qui erant cum Aristotele Peripatetici dicti sunt, quia disputabant inambulantes in Lyceo. Fuit & Lyceum gymnasium Ciceronis in fundo Tusculano, a nomine scholæ Aristotelicæ ita dictum, de quo *l. 1. Diuin.* Nuper, inquit, quum essem cum Quint. fratre in Tusculano, disputatum est. Nam quum ambulandi causa in lyceum venissemus, id enim superiori gymnasio nomen est, Perlegi (inquit ille) tuum paulò antè tertium de Natura deorum. Huius nominis penult. producit à Cic. in versu illo, Inque academia vmbriſera, nitidòque Lyceo, Fuderunt claras secundi pectoris artes.

\* **L y c e ũ s**, *λυκείος*, Mons Arcadiæ, qui Pani deo sacer fuit, & vbi templum bicornis Fauni. *Ouid. l. 2. Fast.*

\* **L y c h a s**, *λυχας*, nomen famuli Herculis. *Ouid. lib. 9. Metamorph.*

**L Y C H N I D V S**, *λυχνίδης*, vulgò *Ocrida* Macedoniæ oppidum, sub Candauia monte situm, ad viam Egnatiam, quæ ab Apollonia, marique Adriatico in intimam Macedoniam ducit. *Autor. Strab. lib. 7. Ptol. l. 3. cap. 14.*

**L y c h n i ũ s** coronaria. {*λυχνίς coronaria*.} Herba est quæ à Romanis genicularis vel bellaria vocatur. Florem habet violæ albæ magnitudine, sed purpuream. Nestitur ad coronas. *Pl. l. 21. c. 4. rosam Græcam appellat: vulgus hodie Cadelariam.* Lychnis syluestris, *λυχνίς αγία*, herba est satiuæ lychnidi per omnia similis, cuius radicem Asiatici boliten vocant. Dioscorides à Romanis accipitrinū pedem appellari testatur. Penitus tamen diuersa est à lysimachia siue lutea, quam vulgus hodie *Accipitrini pedis* nomine cognoscit. *Plin. l. 25. c. 10.* Lychnidem agriam scribit esse herbam lino similem, radice nulla, flor. hyacinthi, semine vitularum narium similitudinem referente, aliòque nomine antirrhinon, siue anarhinon appellari.

**L y c h n i t e ũ s**, penult. prod. {*λυχνίτης*.} Marmor album quod in Pars insula effodiebatur: sic cognominatum, quod ad lucernam in cuniculis exaderetur. *ſicut Plin. l. 36. ca. 5. testatur.* Est etiam hoc nomine gemma ardens, ita dicta à lucernarum accensarum præcipua gratia. *Plin. l. 37. c. 7.*

**L Y C H N I T I S**, idis, *λυχνίτις*, Lacus in Occidentali tractu Macedoniæ, sub Carnania monte, cui imminet oppidum nomine Lychnidus. *Vide Steph. ðει το λυχν. ἐν Strab. li. 7.*

**L y c h n i t i ũ s**, *λυχνίτις*, Herba est ex phlomidis generibus, alio nomine thryallis dicta: foliis ternis aut quaternis crassis, pinguibus, plumosis, ad lumina lucernarum vitibus. *Autor Plin. libro 25. cap. 10.*

**L y c h n ũ s**, ni, {*λυχνίς*.} Græcis idem est quod nobis lucerna, *ἡ το λυχνίς πύριον*. **G A L.** Lampe, lumiere, chandelle. **ITAL.** Lucerna, lume. **GERM.** Einlicht / terq oder ampel. **HISPAN.** Candil, lumbr. **ANGL.** A lampe, light or canale.} quod tenebras soluat. *Virg. l. 1. Æn.* Dependent lychni laquearibus aureis. *Plautus.* Lucernam emunge parumper, vt videat anus vbi pedes ponat. Lychni pensiles, lucernæ erant multis lucentes myxis quæ ex laquearibus suspensæ, totum illustrabant triclinium. Hinc elychnium, *ἐλυχνίον*, dicitur funiculus, qui lucernis adhibetur, vt affuso oleo flammam nutriat.

**L y c h n o b i j**, {*λυχνόβου*.} Dicti sunt, qui loco dierum noctibus vtunt, & ad lucernas viuunt, quasi lucernarij. Apparatus pro verbi ioco dictos, qui lucernariam vitam ducunt, vt torqueri possint in nocturnum potoregi, vel hominem supra modum studiosum, qui (quemadmodum dictum de Demosthene) plus absumat olei quàm vini: vel in sordidum & parcum, quasi de lucernario oleo vitiatatem. *Senec. vlt. ep.* Nil consumebar, nisi noctem. Itaque crebro dicitentibus illum quibusdam auarum & sordidum. *Vos, inquit,* & lychnobium dicitis.

**L y c h n ũ c h ũ s**. {*λυχνόχου*.} **G A L.** Vn chandelier, ou qui tient la lampe, qui tient la chadelle ou autre lumiere. **ITAL.** Lucerniere. **GERM.** Einlicht / ſtock altes das darauff ein licht ſteht / em licht itager / ð des zundet. **HISP.** Donde se pone el candil. **ANGL.** A candlestick.} Græcè nominatur quicquid lucernas sustinet, siue id sit candelabri genus, siue homo qui ipsam lucernam gestans. *Pl. l. 34. c. 3.* Placere & lychnuchi pensiles in delubris, aut aiborum modo mala sequentium lucentes.

**L y c h n u c h i** pro hominibus qui lucernas portabant, quique ab elephantis gestabantur. *Suet. in Cas. dicta. cap. 37.* Ascenditque capitolum ad lumina quadraginta elephantis dextra atque sinistra lychnuchos gestantibus.

**L Y C I A**, *λυκία*, Regio minoris Asiæ: inter Pamphiliam & Cariam sita. {GER. Ein landtschafft des minderen Aſiâ zwischen Pamphiliam vnd Cariam getzogen.} olim (si poetarum fabulis credimus) Chimæra monstri ignibus infestata. Cuius fabulæ occasionem prebuit Chimæra eius regionis mons crebro ignem eructans. Dicta est autem Lycia à Lyco Pandionis filio, Vrbe quem habet Pataram Apollinis oraculo celebratam: à qua Apollo Patareus cognominatur. [*Rhodiæ & Lyciam subegit. Plaut. Curcul. sc. 1. a. 5.*]

**L y c i ũ s**, gentile. *Virgil. l. 1. Æneid.* Vnam quæ Lycios, fidumque vehent Orontem.

**L y c i ũ s**, a, um, adiectiuum, vt Lyciæ sortes, apud *Virg. 4. Æneid.* id est, sortes Apollinis, qui in Lycia apud Pataram responsa edebat.

**L Y C E I D A S**, *λυκεϊδαί*, Nomen Centauri vnus ex iis qui Pirithoo Hippodamiam sponsam eripere conati, à Lapithis interempti sunt.



sunt. Ouid. 22. Metamorph. At non Eurynomus, Lycidafque & A- ræus & Imbreus Effugere necem. ¶ Est & nomen pastoris apud Virgil. 9. Eclog.

**L Y C I M N I U S**, siue potius Lycimnius, λυκιμνιος. Anus maternus Herculis, quem Tlepolemus, eiusdem Herculis ex Astiochia filius iam ætate prouectum interfecit. Auctor Homer. in Cata- logo.

**L Y C I S C A**, Nomen canis proprium, à lupi (vt videtur) similitudine impositum, siue ab eo quod lupum coerceat. Virgil. 3. Eclog. Mul- tum latrante Lycisca. Seruius Lycisca vocari arbitratu canes ex lu- po & cane femina natas: cuiusmodi in Cyrenaica Lybia gigni scribit Aristoteles, Plin. lib. 8. cap. 21. hoc genus hybridas Crocutas vocat, omniaque dentibus frangere ait, & deuorata protinus con- coquere.

\* **L Y C I C U S**, nomen cuiusdam pueri. Horat. Epod. 11. 5.

**L Y C I U M**, λυκίον. Dioscoridi spinæ genus, folia habens buxeis similia: vnde & pyxacantham appellauerunt Virgas habet tricubitales, quib- cum radicibus rufis, succo que expresso, fit medicamentum, quod & ipsum Lycium appellant. Nascitur hæc spina copiosissimè in Ly- cia Asiæ regione, teste Dioscoride: vnde & nomen videtur accepisse. Plin. lib. 24. 14. Lycium præstantius è spina fieri tradunt, quam & pyxacanthon Chironiam appellant.

**L Y C I V S**, λυκίος, Apollinis cognomen. ¶ GERMAN. Ein junnam Apollinis oder der Sonnen. ¶ vel λυκίος, quo nomine præci Græcorum dicebant lucem illam quæ præcedit Solem vel (quod verius puto) à Lycia Asiæ regione, in qua præcipuè colebatur. Ha- bet enim ea regio Pataram urbem Apollinis oraculo insignem. Non enim sunt audiendi, qui quod lupi naturam imiterur hau- riendo humore vi caloris vehementiore, Lycium dictum con- tendunt.

[Lycio, nomen Trapezitæ. Plaut. Cur. sc. 3. a. 2.]

**L Y C O C T O N O N**, λυκοκτόνον, Aconiti genus, ita dictum, quod eo in crudæ carnis ossis occultato lupos necat venatores. Vide Dioscorid. li. 4. cap. 66.

**L Y C O M A R E S**, λυκομαρής, Scyri insulæ rex, cui Thetis filium suum dor- miente præceptore suo Chitone clam raptum seruandum tradi- dit, vt ibi inter eiusdem regis filias (erat enim facie venusta & ele- ganti: ita vt facile pro puella sese gereret) muliebri habitu indu- tus latitaret, ne ad bellum Troianum, à quo non reuersurum scie- bat, proficisci cogeretur. Apud quem quum delitesceret, Deida- miam regis filiam vitiauit, & ex ea Pyrrhum suscepit. ¶ Fuit & al- ter Lycomedes Creontis filius, cuius meminit. Hom. I. 9. 11.

**L Y C O N** λυκων, Philosophus Peripateticus fuit, ex Troade Asiæ regio- ne, in dièdo aded suauis, vt pro Lycone Glycon nominaretur, tracto nomine à dulcedine. ¶ GERMAN. Ein wothbederter Philosophus auß Troade in Asia bürtig. ¶ Hic fuit cultu & vestium mollitie niti- dissimus, lucta & pilæ lusione exercebatur. Pœiit podagræ morbo annos natus septuaginta quatuor. ¶ Fuit præterea Lycò quidam ora- tor, vnus ex accusatoribus Socratis: de quo Laertius in vita Socra- tis. Fuerunt & alij eiusdem nominis quorum meminit idem Laer- tius.

**L Y C O N E**, λυκωνία, Vrbs Thraciæ, gentile Lyconeus. Steph.

**L Y C O P H R O N**, λυκοφρων, Poeta patria Chalcidensis, natura quidem Sophoclis grammatici, adoptione verò Lyci Rhagini historici fi- lius inter septem poetas, qui Pleiades dicebantur à numero stella- rum à Philadelpho Ptolemæo receptus. Erant autem bi, Theocri- tus, Aratus, Nicander, Apollonius Philæus, Homer. junior & Ly- cophron. Tragedias eius enumerat Suidas. Scripsit & Alexan- dram, poemata valde obscurum, in quo agit de vaticiniis Castan- dræ: exorsusque ab Hercule & rebus Troianis, profequitur vsque ad Alexandrum Macedonem. De huius morte Ouid. in Ibin. Vt- que cothurnatum periisse Lycophrona narrat, Hæreat in fibris fixa sagitta tuis. ¶ Alius fuit Lycophron Periandri Corinthiorum regis filius ex Melissa, Proclis Epidauriorum Tyranni filia, quam quum Periander gravidam, ictu calcis occidisset, Lycophron cum Cypselo fratre suo ad Proclen se recepit. Verum repente filios Pe- riandro quum Procles dimittere cogeretur, flens admonuit, me- minisse eos debere quisnam matrem eorum occidisset. Quod ver- bum tam late Lycophronis menti infedit, vt Corinthum reuersus adduci non potuerit, vt aut prior patrem salutaret, aut ab eo com- pellatus, verbum vllum responderet. Qua filij pertinacia irritatus Periander, ædibus eum eiecit, edicto simul proposito, Apollini vt sacer esset quisquis eum tecto reciperet. Cuius edicti metu quum ab omnibus excluderetur, quarta demum die in porticu quadam à patre iauentus, illuue squalidus & inedia tantum non enectus, blandè que ab eo inuitatus, vt posita pertinacia regni successionem miserimo præferret exitio, nihil aliud respondit, quam caput eius Apollini debere, quod contra edictum in colloquium suum venis- set. Periander itaque animaduertens grauius esse malum filij, quàm cui facile mederi posset, in Corcyram (nam & illi imperabat) eum ablegandum curauit. Verum quum ingrauescente iam ætate Pe- riander sibi conscius esset, se deinceps tyrannidi administrandæ minus idoneum esse, missa ad Lycophronem sorore, ad regni ad- ministrationem eum euocauit. Cui quum ille respondisset se patre viuo Corinthum non reuersurum, hanc ei conditionem tulit Pe- riander, sese in Corcyram concessurum, modò ipse ad tyrannidis successionè sese in Corinthum conferret. Id approbante filio, Pe- riander conscensa nauis, in Corcyram cursum tenuit, futurus ratus, vt filius mitteretur Corinthum. Quæ res eum magnopere fessellit. Edocti enim de his omnibus Corcyraei, qui Periandro malè cupie- bant, vt aduentum eius intercluderent, Lycophronem interiimūt. Quod facinus tam indignè tulit Periander, vt insulam vi ingressus trecentos primorum Corcyzorum pueros Sardis ad Helyatten regem miserit castrandos: qui tamen quum Samum appulissent, beneficio Samiorum seruati sunt, & incolumes domum remissi. Vi- de Herodot. lib. 3. & Laert. in Periandro.

**L Y C O P H T A L M O S**, λυκοφθαλμος. Gemma est quatuor colorum, ex ru- tilo & sanguineo: in medio nigrum caedido cingitur, vt luporum oculi, illis per omnia similis. Plin. l. 37. c. 11.

**L Y C O P O L I S**, λυκοπολις, Vrbs Ægypti, à lupis dicta, quod Æthiops Æ- gyptum incursantes, lupi facta acie vsque ad urbem elephantiam repulissent. Ibi Ægyptij Lycopolim condiderunt à bestis illis no- men imponentes: quas etiam pro diis coluerunt. Auctor Diodor. l. 2. Germanicè dici posset wolfstadt.

**L Y C O P S I S**, λυκοψις, Anchusæ species, longiorib. quàm lactuca foliis, crassiorib. que, caule longo, hirsutò que. Vide Plin. l. 27. c. 11. Galli Linguam caninam appellant.

**L Y C O R E A**, λυκορέα, Vicus in Delphis à Lycoreo rege. Ciuis Lycorus, Lycorus Lycorites. Est & Lycoreus Iupiter, & λυκορέα per ei re- peritur. Steph.

**L Y C O R I S**, λυκορία. Volumnij Senatoris liberta fuit, vero nomine Ci- theris dicta, misè à Cornelio Gallo adamata: quo tamen spero: Antonium in castra sequuta est. Vir. 10. Eclog. tua cura Lycoris Pær- que niues alium, pærque horrida castra sequuta est.

**L Y C O R M A S**, λυκορμας, Steph. Fluuius est Ætolia flauus arehas voluens. Hic postea Euenus ab Eueno rege Ætolia, qui se in illum præci- pitauit appellatus est. teste Strab. l. 7. Ouid. l. 2. Met. Arsurusque ite- rum Xanthus flauusque Lycormas.

**L Y C O S**, λυκος. Minimum aranei genus à rapacitate dictum. Plin. l. 30. c. 6. Araneus & maximè qui lycos vocatur, dolenti medetur Iteni. Idem alibi lupum appellat, vt l. 11. c. 24. Luporum nomine minimi non texunt.

**L Y C O S T H E N E S**, λυκοσθένης vel λυκοσθένεια, Vrbs Lydiæ Steph. Gentile Ly- costheneus vel Lycosthenites.

**L Y C O Z E A**, λυκοζέα, Vrbs Thraciæ. Ciuis Lycozei. Steph.

**L Y C O S Y R A**, λυκοσύρα, Vrbs Arcadiæ in Lycco monte, inde Lycosu- reus. Steph.

**L Y C T O N I A**, Vrbs Cretæ insulæ, vt notat Tortelius.

**L Y C T V S**, λυκτιος. Cretæ vrbs edito in loco sita: vnde & Lithon quidam appellauerunt, teste Steph. de urb. & Strab. l. 10.

**L y c t i u s** gentile, λυκτιος, vt Lyctius Idomencus, apud Virgil. 3. Æ- neid.

**L Y C V R G V S**, λυκοργος, Nobilis Spartiata fuit, Polydectæ filius, & fra- ter Eunomi Lacedæmoniorum regis: cui etiam in regnum successit, ignarus Eunomum vxorem grauidam reliquisse. GERMAN. Ein bruder Euno mi des Lac. dâmonier tönigs/ welcher sich nach des abstr. then des reichs vaterwunden/ vnd mit gaten gshen angethien hatte. ¶ Quod vbi primùm cognouit, posito regis nomine, Proclis, nec est, tutoris nomen assumpsit, regique adulto (Charilaò ei no- men erat) regnum fideliter restituit. Verum quum ciuitatem pessimè institutam animaduerteret ad constituendam salubriori- bus legibus Rempubliam animum adiecit. Conscriptis ita- que iis quæ longa peregrinatione didicerat ciuitati vtilia fore; Delphos sese contulit, vt dei quoque consilium in re sanctissi- ma exploraret. Quumque Pythia consilium eius à Phæbo ma- ximè probari, deique potius quam hominis inuentum esse re- spondisset, alacrior ad peragendum institutum factus; so- ro aliquot armatis occupato, leges suas perfert: quibus quum iam ciues mediocriter affluactos videret, vt quas tulerat leges, æternas quoque redderet, hanc rationem commentus est. Simulat arduum quiddam ad huc superesse, quod ad ciuitatis salutem pertineret, quod tamen inconsulto oraculo aggrediendū non esset: eaque de causa se Delphos proficisci velle. Interim ta- men Reip. interesse, vt leges quemadmodum latæ erant in reditum suum inuiolatæ seruaentur: idque ita futurum primùm à regibus, deinde à cæteris omnibus iusurandum exigit. Profectus itaque Delphos quum Pythiam respondente audisset, nihil legibus il- lis absolutis esse: felicissimamque fore ciuitatem eam in qua il- læ quàm diutissimè seruaentur, constituit sibi amplius in patriam non esse redeundum, ne illi aliquando iureiurando soluti, leges suas excuterent. Misso itaque Spartam oraculo, amicòsque itineris comites amplexus, iisque dimissis, Cirrham concessit: vbi mortuus sibi manibus necem consciiuit. Quamquam alij Crissæ: nonnulli et- iam in Creta interiisse volunt: vbi etiam eius sepulchrum apud Pergameam urbem ostenditur. Spartani mortuo sacellum conse- crarunt: & ob singularia eius in patriam merita diuinis ei hono- res tribuerunt. Vide latius vitam eius apud Plutarchum. ¶ Fuit & Lycurgus Nemeæ rex, & pater Archemori, alumnus Hypsipyles: cuius meminit Statius libro 5. & 6. Thebaidos. ¶ Fuit & Lycurgus alius, Thraciæ rex, filius Dryantis, qui quod Thracas immoderatè vino dedito conspiceret, vites omnes toto regno excidi iussit: vt scribit Plutar. eo in opusc. quod de poetarū vtilitate scripsit. Hinc datus est poetis locus fabulæ, Lycurgum in festissimo Bacchum o- dio profequutum esse, aded vt nutrices illius in Nysa latentes per- sequeretur, & Baccho ipsi tantum terroris incusserit, vt præcipiti fuga tracto mari, in Narum se receperit: idèque iusta numinū ira Lycurgum in furorem conuersum: & quum vites quoque, ne Baccho in posterum libaretur, excidere vellet, tibias sibi succidis- se. Hic est ille Lycurgus, cuius meminit. [Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Alc- mæon, Orestes, Lycurgus, insani.] Item Virgil. 3. Æneid. Terra pro- cul vastis colitur Mauortia campis: Thracæ arant, acri quondam regnata Lycurgo.

**L y c u s**, a, um, pen. pro. λυκος. Cic. ad Attic. lib. 1. Nosmetipsi qui Lycurgei à principio fuissimus, quotidie dimitigamur. Vbi in terpes, Lycurgei, id est, optimates, legum affectæ, & propugnato- res, quales Lycurgus apud Laconas legum conditor. Budæus seu- rissimum interpretatur.

**L y c u s**, λυκος, Bœotia rex fuit, Qui Antiopeam Nyctei regis filiam vxorem duxit, quam postea, quum à loue in Sarycum conuerso cõ- pressam cognouisset, repudiavit, Dircemque vxorem duxit: quæ verita ne Antiope eum Lycò in gratiam rediret, acerbissimis eam in vinculis asseruauit: quibus Iouis miseratione dissolutis, in Cithæ- Tom. ij. E. iij



ronem montem profugit, ubi Amphionem & Zethum peperit: qui postea à pastore qui ipsos nutrierat, de Lyci iniuria edocti, cum vna cum vxore, interfecerunt. ¶ Alius fuit Lycus quidam exul Thebanus, qui id temporis quo Hercules ad inferos descenderat, rei bene gerentis occasionem sibi oblatam ratus, Creonte occiso, regnum Thebanorum occupavit: quòque iam Megaræ Hercules vxari vim inferre pararet, opportuno illius reditu oppressus est, & cum suis omnibus interfectus. Vide Senecam in Hercule furente. ¶ Fuit item Lycus, quidam ex Æneæ comitibus, de quo Virgil. lib. 1. Nunc Amyci casum gemit, & crudelia secum fata Lyci. ¶ Est etiam Lycus, fluvius in Pontu præter Heracleam Mariandinorum in Pontum Euxinum influens. Auctor Plin. ¶ Alius item est eiusdem nominis fluvius in Asia, Laodiceam præterfluens: cuius meminit idem Plin. lib. 5. cap. 29. ¶ Est item Lycus Germaniæ fluvius, Rhætos dirimens à Viudelicis, & præter Augustam Vindehelicorum in Danubium illabens, teste Prolem. lib. 2. cap. 12. ¶ GER. Ser. 116.

**L Y D D A**, Ἰουδαία, Iudææ oppidum, ad oceanum Jordanis fluvij, teste Prolem. lib. 5. cap. 16. & Plin. lib. 16. c. 14. Vulgò Rama.

[Lyde dilecta claro Poetæ, Ouid. Eleg. 5. lib. 1. Trist.]

**L Y D I A**, Ἰουδαία, Regio Asiæ minoris, Cræso rege & Pætolio aurifero flumine nominata, quæ flexuosis Meandri amnis recursum perfusa, super Ioniam procedit, Phrygiæ ab exortu Solis vicina, ad Septentrionem Myliæ, Meridiana parte Cariam amplectens. ¶ GERMA. Et in tanaidiasse tres mnderes Asiæ stoff. nō an Phrygiam. ¶ Lydia dicta est à Lydo Atys filio, quum antea Mroonia vocaretur. V. habet Philadelphia, Hypepas, Magnesium, & Sardis Cræsi regiam, totiusque reg. ois caput. ¶ Huius regionis incolæ Lydi dicuntur, qui primi aurum, argentumque signarunt: primisque cauponas infitoris que fuerunt, Auctor Herodot. lib. 2. ¶ Lydus in meridie, Ἰουδαία. In hominem insanatæ autetiam intempertæ libidinis dicitur. Narrat Lydos ad. d. libidine perditos fuisse, vt non tantum nocte vacarent voluptati venereæ, verum etiam ipso meridie lascivirent, manibus sædū opus peragentes. Vnde Ἰουδαίαν dicunt Græci pro Lydorum more vitæ agere. ¶ Lydus cauponatur, Ἰουδαίαν. In effeminatos & voluptatis addictos tacitatur. ¶ Lydum in planicem prouocas, Ἰουδαίαν. In cum competi qui lasciviam dudum ad id propensum ac promptum. Notati sunt Lydi, quod ad bellum capessendum plus æquo propensiores essent.

**Lydius lapis**, Corticula est, cuius atritu aurum proditur cuiusmodi sit: alio nomine Heraclea lapis vocatus, teste Theophrasto de natura lapidum, βάρβαρος. Latini etiam indicem appellant: in quem Batus ille pastor apud Ouidium transfiguratus fingitur, manente nimirum etiam num prodenda studio. De hoc meminit Plin. lib. 33. cap. 8. his quidem verbis, Auri argentique mentionem comitatur lapis, quem Corticulam appellant, quoniam non solitus inueniri, nisi in flumine Tmolio, vt autor est Theophrastus: nunc vero passim, quem alij Heracleum, alij Lydium vocant. Is corticulis periti quum è vena, vt lima rapuerunt experimentum, protinus dicunt quantum auri sit in ea, quantum argenti, vel æris, scrupulari differentia, mirabili ratione non fallente. ¶ Vicem autem proverbi habet in eos qui vehementer acri, exactoque iudicio sunt, vt lapides Lydi, Ἰουδαίαν, Ἰουδαίαν vocentur. [Tibull. lib. 4. Non mihi regna Lydia, non magni potior sit fama Philippi.]

[Lydij barbari, i. Ludij. Vide Ludius.]

**L Y D I V S**, Ἰουδαίαν, Hercules filius ex Iole. Alter filius Athyos, & frater Tyrrheni: à quo Lyda regio est appellata. Nam quum propter terræ fertilitatem Mæonia populum suum alere non posset. Tyrrhenus forte iacta discendens, cum ingenti multitudine ad Italiam veniens, eam tenuit partem, quæ ad mare inferum versa est, & à se Tyrrheniam nominavit, marisque ipsum Tyrrhenum: Lydus vero remansens, Mæoniam de suo nomine vocavit.

**L Y D I A M V S**, Ἰουδαίαν, Naxius quidam fuit, Pisistrato in recuperanda tyrannide adiutor. Herodot. lib. 1.

**L Y D A N V M**, Oppidum Theuthraniz, quæ Myliæ pars est, teste Plin. lib. 5. cap. 30.

**Lygos**, seu Lygus, Ἰουδαίαν. Frutex est ad iustæ penè arboris magnitudinem excrelens in asperis nascens locis, & ferè in aluminium ripsis, ramos habens longos, folia olivæ, sed molliora. ¶ Duo eius sunt genera, vnum flore partim albo, partim purpureo: alter è flore purpureo tantum, & semine piperi non dissimili. Ratio nominis dicta est à ramorum flexibilitate. Nam Ἰουδαίαν, à Græcis dicitur vimen. Ob quam etiam rationem à Latini Vitex dicitur, Officinæ vocant, Agnitiæ casum.

**L Y L E**, Ἰουδαίαν. Vrbs Arcadiæ. Gentile Lyæus. Steph.

**L Y M I R A**, Oppidum est Lyciæ, cum fluvio eiusdem nominis, in quem Arycandus influit, teste Plin. lib. 5. cap. 17. Ptolemæus transpositis vocalibus Ἰουδαίαν appellat.

**Lymphæ**, Ἰουδαίαν. G. A. L. Eau. I. T. A. L. Acqua. GERMA. Wasser. H. S. P. Agua. ¶ A nostris aqua, per mutationem n in l quasi Nympha. Nam Græcè dicitur Ἰουδαίαν. Colum. lib. 10. Doctaque Partenoep Sebethide rosida lymphæ. Virg. 4. Æneid. -D c corpus properet: fluviali spargere lymphæ. Hor. Epod. 16. -montibus altis Leuis crepitante lymphæ desilit pede. Virg. 9. Æneid. -hausit de gurgite lymphas, Restinguere pocula lymphæ, Horat. I. Serm. Sat. 5. [Tibull. lib. 4. Regia lymphæ.]

**Lymphæticæ**, Furiosi, insanientes, quasi Nympharum conspectu in furorem versi. Ἰουδαίαν meschughghabim. Ἰουδαίαν. G. A. L. L. Forcenæ, troublez d'esprit par quelque vision. I. T. A. L. Matti, parzi, stolti, furiosi. GER. Besinnlich, verführerich. H. S. P. Locus, ranoiosos. ANG. which is mad or out of wit by seeing some thing in the water. ¶ Nam creditum est ab antiquis, ut inquis Festus, qui in fonte speciem quandam, id est, imaginem nymphe vidisset, furore corripit, quos Græci Ἰουδαίαν, Latini Lymphaticos vocant. Plin. lib. 25. c. 5. de Elleboro albo. Medetur itaque morbis comitialibus, ver-

rigiæ, melancholicis, insanientibus, lymphaticis. Plin. lib. 26. cap. 8. Semen eius potum lymphatica somnia facere dicitur. Liu. 10. ab Vrbe. Ira victorem equitatum velut lymphaticus pavore dissipat. Tales sunt ferè ij, qui cæti & larvati dicuntur: quasi Cereris ira, aut larvatum occurrantem vexat. Plautus, Larvatus certe es, aut ceritus, Et alibi, Iube hanc pro cerita circumferri. [Lymphatici metus. Senec. Epist. 86.] Lymphatici nummi apud Plautum. Vide verbum CONSISTO.

**Lympho**, as, verbum actiuum, In furorem ago. Ἰουδαίαν schighghabim. Ἰουδαίαν. GAL. Mettre hors du sens. I. T. A. L. Insultare. GER. Unfinntig oder verführerich machen, verführen. H. S. P. Raurus, y haer rausar à oiro. ANG. To make mad. ¶ Valer. 3. Argonauti. Rupta quies: Deus ancipitem lymphaverat verbum. Id est, turbabat, & in belli furorem verterat. Eius passivo vsus est. Plin. lib. 34. c. 17. Hac herba epota lymphari homines. ¶ Aliquando etiam legitur Lymphor deponens, teste Prisciano: vt aqua Curtium, Quippe Lymphari, trepidare ceperunt, omnia pectora, occulto metu percurrente. Nisi fortè ibi malimus legere lymphaci.

**Lymphatūs**, ta, rum, Furiosus, insanus, furore correptus. Ἰουδαίαν meschughghabim. Ἰουδαίαν. G. A. L. Forcené, trouble de son sens pour quelque vision. I. T. A. L. Insano, furioso, parzi. GER. Besinnig. H. S. P. Rausoso. ANG. Mad, furious. ¶ Horat. lib. 1. Carm. Mentemque lymphatam Mareotico Redegit in veros timores. Virg. lib. 4. Æneid. Immensam sine more furit lymphata per urbem, id est, mente commota, furiosa. Plin. lib. 30. cap. 10. Rursus magis tradunt lymphatos sanguinis talpa alperit respiscere. Metu lymphato trepidare, Luc. libr. 7. Pectora lymphata. Ouid. 11. Metamorph.

**Lymphatō**, onis, Ἰουδαίαν schighghabim. Ἰουδαίαν. G. A. L. Troublement d'esprit, forcenerie. I. T. A. L. Parzia, furia. GER. Mütung. H. S. P. Aquella obra de rauriar. ANG. Rage, madness. ¶ Plin. lib. 35. cap. 15. Et præfixisse in limine è sepulchro cullos clavos, aduersus nocturnas lymphationes.

**L Y N C E S T I S**, Ἰουδαίαν, Macedonia fluvius est, cuius aqua pota nõ minus ebrietat inducit, quàm si quis vino se ingurgitasset. ¶ GER. Et fluit in Mac. donan wetche wasfer trunden machi. W. der wau. ¶ Plin. lib. 2. cap. 103. Lyncestis aqua temulentos facit. ¶ Est etiam Lyncestis, idis, Ἰουδαίαν, Macedonia regio in Occidentem versus cuius caput est Heraclea, teste Prolem. lib. 3. cap. 13. ¶ Fluvius incolæ dicuntur Lyncestæ, quorum meminit Plin. lib. 4. cap. 10. Cæterum idem auctor lib. 2. cap. 103. quod est de miraculis aquarum, fontium & fluminum, Lyncestis vim describit, Lyncestis (inquit) aqua quæ vocatur acidula vini modo temulentos facit.

**Lyncestiūs**, a, um, Ouid. lib. 15. Metam. Hinc fuit effraus dispar Lyncestius amnis, Quem quicumque parum moderato gurgite traxit, Haud aliter titubat, quàm si mera vina bibisset.

**L Y N C E V S**, dissyllabum, huius Lyncei vel lynceos, penult. obliquorum correpta, Ἰουδαίαν, Vnus ex Argonautis, tanta oculorum acie præditus, vt diceretur, vel parietem visu penetrare, & (vt ex historicis nonnulli prodiderunt) nouissimam Lunam, primamque eodem die in signo arietis conspiciere: quod paucis mortalium contigit vidisse. Hinc Valer. lib. 1. Argonauti. Solus transigit nubila lynceus. Hunc Varro centum triginta millia passuum profpe-xisse scribit: solitumque exeuntem à Carthagine classem Puniceam, nomenque nauium, ex Libycana specula manifestissimè notare. Solinus refert fuisse Strabonem. ¶ Fuit & Lynceus alius, frater Ixæ, qui pro duabus Leucippi filiabus, quas desponsatas Castor & Pollux rapuerant, arma imperseruit, iniquitate pugna Castor Lyncei, Lynceus Pollucis manu occubuit. Idas vero, quum ipsum etiam Pollucem conaretur adoriri, immisso à Ioue fulmine interiit. Vide Ouid. ad finem lib. 5. Fast. Apollonius tamen in Argonaut. Idem à Castore interfectum tradit: idque Lynceum per abietem vidisse, & Castorem occidisse. [Fuit & Lynceus, qui Danao patruo interfecto Argis regnavit. Idcirco Ἰουδαίαν Ἰουδαίαν. Argos Lynceum seu Lynceus nominatur. Vide apud Ouid. 1. Met. Lyncea serua, i. Argiua.]

**Lynceūs**, a, um, per tres syllabas, & pen. prod. Ἰουδαίαν, denominatiuū est à Lynceus formatum. Ouid. 5. Fast. P. Clora traiectus Lynceo Castor ab ense, Non expectato vulnere pressa humum. Vitor adest Pollux, & Lyncea perforat hasta, Qua ceruix humeros continuata tegit. In primo carmine, Lynceo est adiectiuum: in tertio Lyncea est accusatiuus à Lynceus primitiuo.

**Lynceus**, a, um, id est, Argiuis, a, um. Ouid. 1. Metam. Vide in proximo vocabulo supra.]

**Lynctium**, Ἰουδαίαν, Gemma est coloris subflaua, quam vetustas credit ex lyncis vrina concrefcere: vnde & nomen videtur accepisse, in qua etiam sententia fuit Plin. lib. 8. cap. 38. item Ouid. 15. Metamorph. vbi sic se habet, Et quibus (vt memorat) quicquid vestea remisit. Vertitur in lapides, & congelat aëre tacto. Recentiores tamen asserunt lyncis vrinam noui concrefcere: quod etiam superioribus annis compertum est, lyncibus aliquot ex Asia in Galliam aduectis.

**L Y N C V S**, Ἰουδαίαν, Rex Scythiæ fuit, qui missum à Cerere Triptolemum, vt hominibus frugum vsuum demonstraret, susceptum hospitio, vt in se gloriam trāferret, interimere cogitavit. Ob quam rem irata Ceres eum conuertit in lyncem feram varij coloris, vt ipse variz mentis extiterat. Hæc Seruius. Ouid. 5. Metamorph. Rex ibi Lyacus erat, regis subit ille penates.

**L Y N D V S**, Vide LINDVS.

**L Y N X**, Ἰουδαίαν, Vrbs Lydiæ iuxta Gades, post Atlantem, Est insula Atlantis, & vbi Lyuxo, Ἰουδαίαν Gentile, Lynxites & Lyuxius.

**Lynx**, masculinū vel fœmininū generis, coniectiuo lyncis. Ἰουδαίαν. Lynx, vne espèce de cerf de diuerses couleurs, & ayant le cuir tacheté & de veuë fort aiguë. I. T. A. Lupo cerniera. GER. Ein tuchel ih au h. decht; thier/han vortanf ein scharpf gesicht. H. S. P. A. Lobo cernal, animal de aguda veija. ANG. A beast sharpe of sight called lynx.



sed lina. } Animal est ex luporum cervariorum genere, vario colore, & maculoso tergo, acutissimè que visu. Plin. lib. 23. cap. 8. Peregrinæ sunt & lynces, quæ clarissimè omnium quadrupedum cernunt. Horat. 2. Carm. Timidos agitare lynces. Virgil. 1. Æneid. Maculosæ regmine lynceis. Huius vrina in calculi duritiem verti olim credebatur & in lapidem eum concrevere, quem ob id lycurium appellant. Quod tamen falsum esse nuper compertum est, lycibus aliquot ex Africa in Galliam aduectis.

LYNCEUS, a, um, adiect. pen. cor. Quod est Lynceis, vel quod lynceis haber naturam. λυγνός. Horat. 1. Sermon. Sat. 2. - ne corporis optima lynceis Contemplerè oculis. Est enim prius hemistichium versus dactylicis finis: nisi per lynceum malis duas syllabas in vnam contrahi. Homo lynceus, id est, vehementer perspicax, quem non facile quisefellerit Cic. ad Var. l. 9. Ep. Quis est tam lynceus, qui in tantis tenebris nihil offendat, nusquam incurrat?

LYRA, {λύρα, χίλυρ. GAL. Vne harpe. ITAL. Lira. GERM. Ein tetren. HISP. Cierto instrumento musico de cuerdas como guitarra. ANG. An harpe. } Instrumentum musicum, in quo quot sunt fides, tot resonant voces. [Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Fertur in abducta Briseide tristis Achilles, Æmonia curas attenuasse lyra. Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. Item Dum ferit Ausonia carmina culta lyra. Idem Eleg. 1. lib. 4. Trist.] Lyra dicta, quasi λυγνός propterea quod Apollini à Mercurio (qui eam primus creditur inuenisse) pro bono compensatione fuerit data: quum ante chelys diceretur. Formam habet (ut inquit Plin. l. 9. c. 10.) testudinis. Horat. 1. Carm. Ode 10. Te canam magai Iouis, & deorum Nuntium, curasque lyrae parente. Ouid. 10. Metam. Te lyra pulsa manu, te carmina nostra sonabunt. Lyra etiam signum cælestis est. Varro l. 2. de Re rust. cap. 5. Hoc secundum astri exortum facite, quod Græci vocant Lyram, fidem nostri. Lyra occidit quarto Nonas Februarij, vel certè Calendis Februarij, idque noctu, teste Higino, quando occidunt terga Leonis. Ouid. 3. Fast. Illa nocte aliquis tollens ad sidera vultum Dicet, ubi est hodie, quæ lyra fulsit heri? Qui poeticam Astrologiam scripserunt, volunt hanc lyram esse à Mercurio primum inuentam in Cyllene Arcadiæ monte, & ab eo Apollini donatam. Apollinem autem, inuenta cithara Orpheo lyram concessisse: mortuo autem Orpheo, à musis in celo fuisse collocatam. Alij dicunt esse lyram Arionis citharædi, qui floruit tempore Periantri Corinthiorum tyranni, & primus fuit omnium citharistarum.

LYRICUS, ca, cum, adiectiuum, Quod ad Lyram pertinet. {λυγνός;} Hinc Poetæ Lyrici dicti, quod ad Lyram sua carmina cantabant, stantebatque eis chorus quinquaginta virorum, ac tauro donabantur. Horat. 1. Carm. Od. 1. Quod si me lyricis varibus inferis, Sublimi feriam sidera vertice. Modi lyrici. Ouid. Ep. 26. Quum lyricis sim magis apta modis.

LYRICA, orum, Pro carminibus lyricis. Plin. Iunior l. 1. Ep. 3. Scribit enim & vtraque lingua Lyrica doctissima.

LYRISTES, nis, penult. cor. Qui lyra canit, cuius significationis est etiam lyristes. {λύριστής. GAL. Loueur de harpe. ITAL. Sonatore de lira. GERM. Ein tetser. HISP. Tannador de aquel instrumento. ANG. An harper. } Plin. Iunior ad Genitorem, Quam multi, quum lector, aut lyristes, aut comædus inductus est, calceos ponunt?

LYRÆCÆVS, penult. prod. λυρæκός, Fons Arcadiæ sub Cynuria monte, ex quo Inachus fluuius oritur. Autor Strabo lib. 4. ca. 2. Stat. 4. Thebaid. Aret Lerna nocens, aret Lyrcæus, & Ingens Inachus. Stephanus Lyrcæum agri Argiui montem esse ait, indeque vicinam regionem Lyrcæam appellari.

LYRÆCÆUS, cea, ceum, λυρæκός. Ouid. 1. Met. - iam pascua Lernæ Constitaque arboribus Lyrcæa reliquerat arua.

LYRÆCÆUS, a, um, per quatuor syllabas. λυρæκός. Valor. Flaccus l. 1. Argou. - dominum Lyrcæa tellus, Antæque deprentæ tremuerunt conscia culpæ.

LYRIS, Vide LIRIS, per 1, Latinum. LYRNATIA, λυρνάτια, Cheronesus & parua regio Lyciæ. Gentile Lyrnaticus, Steph.

LYRNESSVS, λυρνησός, Steph. Oppidum fuit Troadis ab Achille euersum, quum Priamo bellum, ob Helenam à Paride filio raptam à Græcis inferretur. { GERM. Ein statt in Troade so Achille im Troantischen eetes zerstört hat. } Ex quo Briseida quoque abduxit, occiso Minete eiusdem oppidi principe, quæ inde Lyrnessis ab Ouid. l. 4. Eleg. 1. Trist. appellatur, fertur & abducta Lyrnesside tristis Achilles.

LYRNÆSIUS, a, um, inde deductum nomen, λυρνησιός, Stephano. Vir. l. 10. Æneid. Lyrnessius Æmon. Ouid. 1. Ep. Briseidis ad Achillem, Diruta morte tuo Lyrnessi moenia vidi.

LYSANDER, λυσάνδρς, Lacedæmoniorum Imperator, homo factiosus, qui odium totius Græciæ in Lacedæmonios concitauit. Huius ductu Lacedæmonij athenienses, ducemque eorum Cononem nauis prælio superarunt: paulò post tamen eodem duce à Conone superati sunt terrestri prælio, in quo & Lysander ipse occisus est. Reliquam eius vitam pete ex Plutarcho.

LYSANIAS, λυσάνιας, Orator Græcus. Alter fuit Arcas, qui Lycæonem regno expulit.

LYSBONA, Lusitanicæ vrbs primaria, in Hispania sita.

LYSIADVS, λυσιάδης, Atheniensis, Phædri philosophi filius. De quo Cic. Phil. sic scribit, Lysidem atheniensem plerique noimus: est enim Phædri philosophi nobilis filius, homo præterea festiuus, ut ei cum M. Curio confessore eodem & collatore facillimè possit conuenire, &c.

LYSIAS, λυσίας, Syracusanus genere, Cephalî filius, vnus è decem oratoribus, natus athenis, quo pater se transfulerat. Puer Thurion coloniam migravit, rediit annos natus quadraginta septem, interque principes oratores est habitus. De quo sic scribit Cicero in Brutis, Tum fuit Lysias (inquit) ipse quidè in causis forensibus non ver-

satus, sed egregiè subtilis scriptor atque elegans, quem iam propè audeas oratorem perfectum dicere. (nam planè quidè perfectum. & cui nihil admodum desit. Demosthenem facillè dixeris) nihil acutè inueniri potuit in eis causis quas scripsit, nihil (ut ita dicam) subdolè, nihil versutè, quod ille non viderit: nihil subtiliter dici, nihil pressè, nihil enucleatè quo fieri possit aliquid limatius: nihil contra grande, nihil incitatum, nihil ornatum, vel verborum grauitate, vel sententiarum, quo quicquam esset elarius.

LYSICRATES, λυσικράτης, Atheniensis quidam, in quem aliquoties inu. hitur Aristophanes, quod capillos iam canos nigro colore inficeret, quò muenis etiam tum videretur. Erat autem alioqui sâmus, & deformis, & furax, & largitor, adeò vt locum fecerit pro uerbis, λυσικράτης δ' αὐτοῦ καὶ, σπάρτην ἂν δίδωμι, hoc est, Lysicrates largitor, Atheniensium Imperator. quo opportunè vtetur, quum significare voluerimus penes eos summam esse potestatem, qui vt honores largitionibus sunt adepti, ita eisdem turpissimè habent venales. Autor Suidas.

LYSIDICE, λυσιδική, Filia fuit Pelopis & Hippodamiæ, Pithei soror, quæ Electioni nupsit, & ex eo Alcmenam Herculis matrem peperit, ut inquit Plutarchus. { GERM. Die groß mutter Hercules. } Alij verò, inter quos est interpretes Homerum, matrem Alcmenes non Lysidicem Pelopis, sed Anaxo Ancei cuiusdam filiam dicunt.

LYSIMACHIA, λυσιμάχια, Vulgò Hexamili, Thraciæ Cherronesi vrbs, ad Hellespontum, ob terræ motum deserta. Eli. l. 4. ca. 1. Fuit & Lysimachia Ætolicæ vrbs, ad Hydram lacum, quam & ipsam sua ætate fuisse prostratam scribit Strabo lib. 10.

Lysimachia, Plinio, λυσιμάχια Diofcoridi. Herba est, que vulgò Salsicaria dicitur, siue quòd folia habeat salicis, siue quòd subter salices nascatur. Dicta Lysimachia, siue ab inuatore Lysimacho, siue αὐτὸ τοῦ ἄλλου τοῦ λυσιμάχου. Refert enim Plinius tantam huic herbæ compendiorum dissidiorum vim inesse, vt discordantibus etiam iumentis iugo imposita, asperitate eorum cohæbeat. Huius varietates sunt species. 1. Lysimachia lutea, siue flore luteo. 2. Lysimachium flore purpureo. 3. Lysimachy genus, secundum quosdam, dicitur herba quæ Antony vocatur, & filius ante patrem.

LYSIMACHVS, λυσιμάχος, Agathoclis filius, è successoribus Alexandri magni, Pergamo præfuit, ibi thesauri regis fuerunt. Hic illustri quidem Macedoniæ loco natus, virtute illustrior fuit: amorem literarum ac philosophiæ ardebat adeò vt Callisthenem tunc ab Alexandro affectum, atque in vinculis habitum de virtute differente sæpius audierit, poculumque ei, ac remedium miseræ optanti propinauerit. Quod ægrè ferens Alexander, Lysimachum leoni obiecit: sed ille viribus fretus rem posteris prodèdam fecit, manum amiculo conuolutam in os leonis inferens, adrepta lingua feram exanimauit: quo facto vehementius postea Alexander dilectus, & in honore maximo fuit. Vide Trogum l. 15. Lysimachus λυσιμάχος, natione Caraban, Alexandri pædagogus, secundus post Leonidè obtinuit: nullo vrbaniutis genere præditus, nisi quòd se Phœnicem: Alexandrum, Achillem: Philippum verò Pauleum nuncupabat. Autor Plutarchus in Alexandro. Lysimachus item alius fuit, patria Atheniensis, Aristidis Iusti filius, qui ob memoriam paternorum in Rempublicam meritorum, adeò charus populo fuit, vt quum à patre prorsus inopæ relictus esset: (fuit enim Aristides adeò pauper, vt in defuncti ædibus nihil præter veru ferreum fuerit inuentum) publico tamen decreto centum ei agrî constiti, totidemque in cultu iugera in Eubœa fuerint assignata, centumque minæ ex publico numeratæ, & quaternæ drachmæ in singulos dies. Vide de his plura apud Plutarchum in vita Aristidis, & Demosthenem in oratione aduersus Leptinem.

LYSIPPE, es, λυσιππός, Vna fuit filiarum Præti, quæ & sorores quòd se Iunoni præferre non essent veritæ, tanto furore correptæ sunt, vt per agros discurrentes, se vacas esse crederent. Vide I PHILANISSA.

LYSIPPVS, Sicyonijs clarissimus statuarius, qui ad sexcenta decem opera fecisse traditur, quorum singula arti claritatem dare potuissent. { GERM. Ein weisheit vmpier bildhauer in Sicyon. Hic, teste Quintiliano, ad veritatem oprimè accessit: quam voluit etiam Alexander ille Magnus ab vno Lysippo se fingi voluit, vt pingi ab Apelle. Horat. lib. 2. Epist. ad Augustum. Edicto vetuit, ne quis se præter Apellem, Pingeret, aut alius Lysippo duceret æra Fortis Alexandri vultum simulantia. Cicero, Neque enim Alexander ille gratiæ caula ab Apelle potissimum pingi, & à Lysippo fingi volebat: sed quòd illorum artem cum ipsis tum etiam sibigloriæ fore putabat, &c. Lysippus item poëta comicus fuit, cuius fabulas enumerat Athenæus.

Lysis, huius lysis, & lysios, λύσις, Id est solutio, à λύω, soluo, 30. Tusc. Ex quo ipsam ægritudinem & λύσις Chrysippus, quasi solutionem totius hominis appellatam putat. Lysis in architectura, hiatus est ianuarum, id est, solutio continui parietis. Vitruu. lib. 6. cap. 10.

LYSISTRATVS, pen. corr. λυσιστράτης, Lysippi statuarij frater fuit, qui primus signa ex gypso finxit. Vide Plin. lib. 35. cap. 12.

LYSIVS, λύσις, Liberi patris cognomen apud Bæotios, & λυσιών, hoc est, à soluendo impositum. { GERM. Ein junger Bæot. } Fertur enim Bæotios aliquando à Thracibus deprehenso, partim captos, partim in fugam versos fuisse: ex quibus quum nonnulli ad Trophonij specum confugissent, visum est iis noctu, astantem Deum Liberi patris sibi auxilium promittere. Quo somnio alacriores redditi, Thracas ex insidijs adorti sunt: quos quum vino somnòque obrutos inuenissent, nullo negotio superarunt: receptisque suis quum in patriam redissent, Dionysio cognomento Lysio templum consecrarunt. Autor Hermetides ponticus. Iulius Pollux, deos omnes qui auerruncandimalij gratia colebantur, Lysios vocari ait, quos & λυσιώνες, & λυσιπαιδες Græci nominat.











**ANGLIC.** *To devise or inuents some ginne or ingenious work.* { Frequentius enim in malam partem accipitur. *Plautus in Cas.* Illa nubet mihi machinare quod lubet. [ Nisi aliquam corde machinator astutiam. *Plaut. Capt. sc. 3. a. 3.* ] *Litu libro primo ab Vrbe, Confestim Turno necem machinator. Sallust. in Catil.* Iam tum non consulibus, sed plerisque Senatoribus perniciem machinabatur. Dicitur autem machinari à μαχανάρι, quod est Inuenio. Vnde μαχανάρι, inuentum & molimen dicitur. *Cicer. 3. de Natur. deor.* Nobe parúmne ratiocinari videtur, & sibi ipsa nefariam pestem machinari? Machinari pestem in omnes idem dixit. *Cic. in Catil.* Accipitur etiam machinari in bonam partem, pro inite rationem & viam agendi aliquid. *Cic. 2. de Diuin.* Nam primùm aliæ mares, aliæ sceminae sunt: quod perpetuitatis causa natura machinata est.

**Machinamentum**, pro machina capitur. { חשבון mechbun } *chels. machav. 4. bell. Pun.* Turres contabularas, machinamentaque alta quatiendis muris portabant. *Tacit. l. 15.* Adiabeni quum promoverent scalas & machinamenta incipient, facile detrusi. { Machinamenta de tormentis dixit etiam. *Senec. cap. 20. de Consol. ad Mart.* }

**Machinator, oris**, Machinarum inuentor & artifex. { מרחשבי } *machav. 4. bell. Pun.* Archimedes is erat, vnicus spectator cæli syderumque, mirabilior tamen inuentor ac machinator tormentorum bellicorum operumque, quibus ea quæ hostes ingenti mole agerent, ipse perleui momento ludificaretur. [ De machinatorum arte. *Senec. epist. 89.* ] Machinator item dicitur, doli alicuius & fraudis confutor, { מרחשבי } *Cic. in Catil.* Improbissimus machinator omnium scelerum, hoc est inuentor & autor.

**Machinatio**, Inuentio, astutia, fallacia, ars, inuentum, consilium, dolus. { חשבון } *חשבון חלילה Halilah. machav. 4. bell. Pun.* **GALLIG.** Inuentio & subtil moyen, engin. **IT A L.** Inventione, astutia. **GERM.** Einlistige erbednung oder erfindung. **HISP.** Soit inuention de engenho. **ANG.** A devising or subtil working. { *Colum. lib. 6. cap. 2.* } Hac machinatione consequemur, vt etiam contumaces boues grauissima onera non reculent. { Interdum etiam pro ipsa machinatio, quod tanta machinatio ab tanto spatio instrueretur. [ *Linus lib. 4. bel. Pun.* ]

**Machinatus, us**, machinatio. { μαχανη } *Apul. in Apol.* Itaque apud omnes intemperantissimè gloriatur me suo machinatu reum postulatum.

**Machinatus, a, um**, μαχανηστος. *Salust. apud Macrob. Satur. lib. 3. capite 13.* Præterea cum sedenti in transfenna, demissum victoriæ simulachrum cum machinato strepitu tonitruum, coronam imponebat.

**Machinosus, a, um**, πολυμαχης. machinis confectus, vel dolis excogitatus: vt Navigium machinosum. *apud Sueton. in Neron. cap. 34.* Reperentque Baulos in locum corrupti nauigij, machinosum illud obrulit.

**MACLYAE, μακλυσ**, Herodoto, Populi Africæ supra Nasamones quos Androgynos esse tradit Calliphanes, vtriusque naturæ inter se vicibus coeuntes. His Aristoteles tradit dextram mammam esse virilem, læuam muliebrem. *Vide Plin. lib. 6. cap. 2.*

**Machlis**, Fera est Scandinauicæ insulæ peculiaris, alca similis, sed nullo suffraginum flexu. Vnde dormitura non cubat: sed arbori se acclinans somnum capit: quæ à venatoribus antè succisa, quum semel ceciderit: erigere se non potest: eaque sola ratione capitur: aliàs miræ velocitatis: labrum ei superius prægrande: ob id retrograditur in pascendo, ne in priora tendens inuoluatur. *Vide Plin. lib. 8. cap. 15.*

**MACIDOS**, Vrbs Thraciæ, quam Ptolemæus Madi nominat degenerate vocabulo, *Vide Vadianum in Melam. lib. 3. in descriptione Thraciæ.*

**Macidatus**, Liquoris infusione madens. { חושב } *nischibab. GALL.* Mouillé, trempé. **IT A.** Bagnato. **GERMANIC.** Besenchtiget. **HISP.** A. Mojado. **ANGLIC.** west. { *Apul. l. 8.* } Ille spongiis macidatis tumores comprimere.

**Macir**, *Plinio, alius Macer, ῥαμαρ. Dioscoridi,* Cortex est subrusus & magnæ radicis, qui ex India aduehitur, detractus ex arbore sui nominis. *Vide Plin. lib. 12. cap. 8.* Officinis Macis appellatur.

**MACISTVS, μακιστος**, *Stephano*, Oppidum est Triphyliz. hoc est Elis, quod Caucomes inhabitant: ita dictum à Macisto fratre Phryxi. *Plin. lib. 4. cap. 6.* Macistum enumerat inter Arcadiæ ciuitates.

**MACRA**, Campus est Iudææ, teste *Strabone lib. 16.*

**MACRAS**, Regio Iudææ, mari proxima. *de qua idem Strabo lib. 16.*

**MACRA**, Fluuius est ex Apennino fluens, Liguriæ ab Hetruria diuidens. *vt scribit Plin. lib. 3. cap. 5.* & iuxta Lunam ciuitatem in Tyrrhenum mare influens. *Vide Strab. lib. 5.* { **GERM.** Ein Fluss in Statlen flusst auff dem berg Apennino vnder schiedet Liguriam von Hetruria. } Est & insulæ nomen in Carcinite sinu, teste eodem *Plinio l. 4. cap. 13.* à Ptolemæo Marcalla dicitur.

**MACRIS, μακρῖς**, Insula est exigua Eubææ adiacens, olim eius pars, donec impetu maris sit abscissa. *Vide Plin. lib. 2. cap. 88.* Stepham Eubæam ipsam olim Macrim vocatam tradit.

**MACRITVS, μακριτος**, vir Cotis fuit, Sinopes celeberrimæ Ponti vrbs conditor. *Vide Steph. in dictione SINOPE.*

**MACROBIVS, μακροβιος**, Populi sunt Ethiopiæ, vltra Meroen, vt inquit *Solinus*, quibus dimidio protiosior est vita, quam nostra. { **GERM.** Weitdauern volder des Meroelandis so lang idem. } Iustitiam colunt, amant æquitatem, plurimum valent robore, & forma sunt pulcherrimi.

**MACROBIVS, μακροβιος**, Viri consularis nomen est, qui fuit Seruij coætaneus, qui in somnium Scipionis Commentariorum libros

duos, aliisque septem Saturnaliorum conscripsit.

**MACROCENI**, montes, Vide **MACROCEMNI**.

**MACROCEPHALI, μακροκεφαλοι**, Populi sunt Themiscyræ regionis quæ Ponto & Colchidi proxima est. *Horum meminit Plin. lib. 6. c. 4. & Mela. lib. 1.*

**MACROCHIR, μακροχειρ**, Cognomen fuit Artaxerxis Assyriorum regis. { **GERMAN.** Janahand/ist eis gunan Artaxerxis des Persers handtong. } idco illi impositum quod alteram manum haberet longiorem. Latini Longimanum vertunt.

**MACROCHIRA, μακροχειρα**, Tunica manicata, quæ & chirodota appellatur *Lamp.* Macrochiras ex purpura ad vsum suum reuocavit. *Hæc Romæ induere fuit indecorum. August. l. 1. de Doct.* Talares ac manicatas tunicas habere apud veteres Romanos flagitium erat.

**MACROCOLA, orum**, pen. prod. { μακροκολα. **IT A L.** Carta reale. **GERM.** Regst paper. **ANG.** Paper royal. } Teste *Hermolao in Plin.* maiores & longiores chartæ, quas nos hodie chartas regias vocamus: quo etiam nomine Catullus chartæ quoddam genus appellauit, *Cic. ad Attic. l. 13.* Sed tamen ego non despero probarum iri Varroni: & id quoniam impesam fecimus in macrocola, facile patior teneri. Arbitratur autem Hermolaus Macrocolum dici ὑπομακρολογον, quasi ἰσθμum mentrum, vel potius longam membranam. Quod si ita est, vnico, scribendum videtur: quemadmodum & protocolon. Nam vtriusque eadem videtur origo. Est enim Protocolon prima illa charta, in qua scribæ acta breuiter delineant, ornantur, & amplius, quoties res poposcerit, descripturi, Macrocolorum meminit *Plin. lib. 13. cap. 12.* de generibus chartarum loquens. Præterea (inquit) in chartis spectatur tenuitas, densitas, candor, & læuor. Primum mutauit *Clau. Cæsar.* Nimita quippe Augustæ tenuitas tolerandis non sufficiebat calamis. Ad hoc transmittens litteras, licuræ metum afferebat aduersis, & aliàs indecoro visu per translucentia. Igitur & secundo corio facta sunt statumina è primo subregmine. Auxit & latitudinem. Pedalis erat mensura & cubitalis, macrocolis. *Hæc Plin.* Sunt qui Macrocollum scribant gemino ll, putantes dictum esse, ὑπομακρολογον, hoc est à glutine, quo chartæ glutinantur.

**MACROCEMNI**, Montes sunt non procul ab Istri fluminis ostiis. *Plin. l. 4. c. 12.*

**MACROLOGIA, μακρολογία**, Sermonis prolixitas: cui opponitur ἄκακτολογία, hæc Laconismus. μακρολογία enim Græcis est multa loqui, & prolixo sermone vti.

**MACRONES**, penult. product. μακρονες, Populi Iberiæ, Albanis finitimi. *Plin. 6. cap. 10.*

**MACRONTICHOS, μακροντιχος**, Oppidum est Thraciæ non procul ab Istmo Cherronesi, ita dictum à longo muro, quem Miltiades ibi à Propontide ad Melanem sinum duxit, Cherronesum à reliqua excludens Thracia. *Autor Plin. l. 4. c. 11.*

**MACROPOLIS, μακροπολις**, Agri Syracusani oppidum, quod & Euryalus appellatur. *Steph.*

**MACRYES, μακρυες**, Libyæ populi sunt Stephano, idem opinor, cum iis quos Herodotus & Plinius, Machlyes vocant. *Vide supra.*

**MACTEA**, Dicuntur pretiosa edulia. { μακτα μαλβαμμιν. μαζα. **GAL.** Viandes exquisites & de grand pris. **IT A L.** Cibi di molio prezio. **GERM.** Schickelostliche speissen. **HISPAN.** Manjar magnifico y costoso. **ANGLIC.** Deintie dishes. } *Sueton. de Caligula. l. cap. 8.* Multis venenatas mactæas misit. Quo in loco nonnulli legunt Mactyas, alij Metteas. Apud Martialem legitur Mactæa pluralis numeri & neutri generis. Mactæa (inquit) sola iuuant. *Vide exactius infra in dictione MACTYA.*

**Macticus, pen. cor.** Qui habet magnas malas, & os patens, quasi macticus. *Festus.*

**Mactio, ctas**, interficium. { חשב } *חשב שחכת. GALL.* Tuer, occir, mettre à mort. **IT A.** Occidere, amazzare. **GERM.** R. g. gn idten/ schachten. **HISPAN.** Matar. **GER.** To kill, to slaye. } Mactare morte, supplicio, malo, damno, infortunio & simpliciter etiam mactare. *Cicer. de Arusp. responsis.* Clodius diuinos omnium tribuum domi suæ crudelissima morte mactauit. *Idem in Catil.* Nonne hunc in vincula duci, non ad mortem rapi, non summo supplicio mactari imperabis? *Plaut. in Aulul.* Num quæ indotata est, ea in potestate est viri. Dotatæ mactant & malo & damno viros. *Plaut. in Pæn.* Diuitem audacter solemus mactare infortunio. *Idem in Amphitr.* At ego certè cruce excruciatum mactabo. [ Nisi te magna re mala mactari cupis. *Plaut. Mosel. sc. 1. a. 1.* ] Mediocriter te mactio infortunio. *Plaut. Curc. sc. 3. a. 4.* Hac dextra regem mactauit. *Idem Amph.* ] Tractum videtur à sacris: mactantur enim hostiæ quæ immolantur. Dicitur autem mactare hostiam alicui Deo, vt, Cælicolum regi mactant in littore taurum. &, mactare deum hostia, minus quidem vstratum, sed tamè à veteribus dictum, *Cicer. in Vatim.* Quum inaudita & nefaria sacra susceperis, quum inferorum animas elicere, quum puerorum extris deos manes mactare soleas [ Natam mactare Dianæ. *Ouid 13. Metam.* ] Atque inde iocandi occasionem arripuit, *Plaut. in Amphitr.* Sacrificio ego tibi. *Amphitr.* Qui? So s. Quia enim te mactio infortunio. Iocus enim ex ambiguitate verbi quæsitus. { Mactare Orco, id est, ad Orcum demittere, & præcipitare. *Liu. lib. 9. ab Vrbe,* Sacratos more Samnitium milites, eoque candida veste, & paribus candore armis insignes, eos se Orco mactare Iunius dicitans, quum intulisset signa, &c. } Dicitur putant mactio, quasi magis aucta, hoc est Augeo. Nam prius quàm victimam immolarent, thus, aut vinum super eam fundebant. Vnde Mactum esse taurum dicebant, thure, vel vino cumulatam hostiam, quasi magis auctam. { Hinc mactare pro magis augere, veteres vsurparunt. *Cic. de Repub.* Ferunt laudibus, mactant honoribus. } Quandoque pro præcipitare. *Accius,* Aut illorum copias fundam in campo, aut naues vram, aut castra mactabo in mare. Quandoque pro honorare. *Plaut.* Tamen honeste mactatum reducam domum. { Quandoque pro violare. *Cic. 6. Verr.* Quum videant ius ciuitatis illo supplicio esse mactatum. }  
Mactatus



Maculatus, a, tum, participium. מְכֻלָּט מִשְׁחָטִים, מְכֻלָּטִים, מְכֻלָּטִים. GALL. Tué. IT AL. Amazzo. GERMANIC. Beschädigt. HISPAN. Matado. ANGLIC. Killed. Vt, Hostia maculata. Horat. 1. Car. Od. 19. Maculata venet lenior hostia. Ouid. 15. Metam. Vite caper mortua Bacchi maculatus ad aras dicitur vltoris. [ Illo ministro maculata corpora capta. Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Trist. ]

Maculanda, maculanda, standum. Senec. Troad. Maculanda virgo est Thessali busto ducis.

Maculatus, huius maculatus. מְכֻלָּט מִשְׁחָטִים, מְכֻלָּטִים, מְכֻלָּטִים. GAL. Tuerie, affomment. ITALIC. Vescisione. GERMAN. Beschädigung. Miegung. HISPAN. Matanza. ANGLIC. Killing, or slaying. Luc. 1. Nubendi tempore in ipso Hostia caeciderat maculatu moesta parentis.

Maculator, oris. מְכֻלָּטִים מִשְׁחָטִים, מְכֻלָּטִים, מְכֻלָּטִים. Senec. Troad. Perge maculator senum.

MACULUM, מאכולום, V. bs Siciliae apud Steph.

Macra, Arca panaria. מְכֻלָּטִים מִשְׁחָטִים, מְכֻלָּטִים, מְכֻלָּטִים. Græcis dicitur: à verbo Græco μακρῶς, quod significat subigo vel pinso. GAL. Vne buche, ou may. ITAL. Madia. panaria, arcella. GERMAN. Ein brottorb oder brotenstettn. HISPAN. Arca para guardar el pan. ANGL. A kneading trough. }

Macrus, Actus, etum. מְכֻלָּטִים מִשְׁחָטִים, מְכֻלָּטִים, מְכֻלָּטִים. GALLI. Augmenté, amplifié. ITAL. Accresciuto. GERMAN. Fortgeschritten / Gemehrt. HISPAN. Cresciuto. ANG. Augmented, more increased. } Putatur esse dictio composita ex adverbio Magis, & nomine auctus, Solus autem vocatiuus virtutisque numeri ab hoc nomine est in vsu, in numero singulari Macre, & in plurali macri quibus proprie virtum, quum aliquem ob rem bene ceptam laudamus, & ad perficiendum adhortamur. Vig. 1.9. Æneid. Macre noua virtute puer, sic itur ad astra. Martial. 1.12. Macre animi quem rarus habet, morumq; tuorum. Sil. lib. 5. venerande pudici Doctor macre animi. Cic. Attic. Macre virtute esto. Plin. lib. 2. cap. 12. in laudem Astrolog. Macri ingenio este cæli interpretes, rerumque naturæ capaces. Stat. lib. 7. Thebaid. Macre animo iuuenis. Simillimum est illud apud Græcos, ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς, quibus vtuntur re gnauiter & feliciter gesta. His autem dictionibus Macre & Macri, quanuis vocatiui sint, attamen ex vsu autorum tam pro nominatiuo, quam pro accusatiuo licite vtuntur, non ratione, sed auctoritate. Liu. 1. 2. ab Vrbe, Iubere macre virtute esse, si pro mea patria ista virtus staret. Idem 1. 4. ab Vrbe, Macre virtute Seruili esto, liberata Repub. [ Macrus virtute Diomedes lib. 1. Item Macre virtute esto, dicitur Sanguinolentis & ex acie redeuntibus. Senec. Epist. 67. Et Linius 7. ab urb. Macri virtute, inquit Decius, milites Rom. este. ] Ponitur aliquando aduerbii significatione Plaut. in Mil. [sc. 5. a. 2.] Is amabat meretricem macre Athenis Atticis, idest valde, vehementer, & quantum poterat amabat. \*Macre, absolutum. Cic. Attic. 1. 15. Seruulos autem dicere eum & agripetas ciectos à Butroitiis. Macre. Sed amabo te. per scribe mihi rotum negotium.

Macula, a, s. Sordes sine labe, nota, ignominia, infamia. מְכֻלָּטִים מִשְׁחָטִים, מְכֻלָּטִים, מְכֻלָּטִים. GAL. Tache, macule. ITAL. Macchia. GERMAN. Ein macul / ein masea oder fleck. HISPAN. Mancha o Mançilla. ANG. A spotte, reproche, or blemish. Plin. Fullones eas maculas è vestibus tollunt. Virgil. 3. Georg. Ne maculis infusce tellera pullis nascuntur. Lucentes maculae, Stat. 1. Syl. Cic. Cuius vt adolescentiæ maculas, ignominiasque præteream. } Quandoque pro retis foramine, seu plaga ponitur. Idem in Verr. act. 7. Reticulum ad nares sibi admouebat, tenuissimo lino, minutis maculis, plenum Rosa. Varro lib. 2. pro reti posuit, Septum totum grandibus maculis integitur, ne ed inouolare aquila possit, néve ex ea euolare aues. } Maculae item in corpore dicuntur, colorum varietates, à reliquo corporis colore differentes. Plaut. in Captiuis, Viden' tu illi maculari corpus totum maculis luridis? Attribilis agitat hominem, [de rabioso id dicitur. Item Exigam tibi omnes maculas mærorum tibi. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. ] Macularum varietate, conspicua mensa. Senec. cap. 1. de tranquill. } Marmora item variegata maculis, picta dicuntur. Seneca Epist. 116. Delectant nos ingentium maculae cularum. } Eleganter dicimus, Delectere maculam. Cic. pro lege Man. Delenda est vobis illa macula Mithridatico bello superiore suscepta. Eluere maculam. Cic. pro Sest. Quoniam illa in Repub. macula regni publicati maneret, quam nemo iam posset eluere. } Inurere maculam. Cic. in Sallust. Nonne tibi videret æternas inurere maculas, quas reliqua vita eluere non possit? } Afficere macula, Cic. pro Rosc. Com. Legationis ipsius cæremoniã polluerit, maculaque affecerit. Id est, maculam imposuerit.

Maculosus, a, um, Sordidus, immundus, plenus maculis, notatus. מְכֻלָּטִים מִשְׁחָטִים, מְכֻלָּטִים, מְכֻלָּטִים. GALL. Plein de taches & macules, tacheté. ITAL. Macchiato, taccato, sporco. GERMAN. Maffschtig / maff. HISPAN. Manchado, mançillado. ANG. Spotted here and there, full of spottes. } Plaut. Sordida & maculosa facie. Cic. 2. Phil. Auctionis verd miserabilis aspectus: vestis Pompeij non multa, eaque maculosa. } Maculosus, notis siue maculis confersus. Virgil. 1. Æneid. Succinctam pharetra ac maculosa regimine Iyncis. } Maculosus homo, per translationem dicitur immundus & impurus. [Maculoso corpore, notis, per pectus dispersus. Suet. in August. cap. 80. ] Litera suffulsa habet maculosa lituras. Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist. Cic. Attic. 1. 1. Non enim vquam turpior in ludo talatio confessus fuit: maculosi lenatores, nudique, &c. Tacit. 1. 17. Auaritia & libidine fædus, & maculosus Horat. 4. Carm. Ode 5. - mos, & lex maculotum edomuit nefas.

Maculosus, Fædo, turpo, conspurco, inquinio. מְכֻלָּטִים מִשְׁחָטִים, מְכֻלָּטִים, מְכֻלָּטִים. GAL. Maculer, tacher, souiller. ITAL. Macchiare, sporcare. GERMAN. Verschlecken / vermassen / verwaschen. HISPAN. Mouchar o mançillar, ensuciar. ANGLIC. To defile, to spotte. } Plaut. in Capt. Viden' tu illi maculari corpus totum maculis luridis? Virgil. 3. Æneid. Et terram tabo maculant. Ouid. 7. Metamorph. Eri-

guo maculavit sanguine ferrum. Virgil. 10. Æneid. translate. Idem ego nate tuum maculaui crimine nomen. Pulsus ob inuidiam folio sceptrisque Paternis. Cic. pro Mil. Tûque ex tuo edito monte Latialis sancte Iupiter, cuius ille lacus, nemora, sinelque sæpe omni nefario stupro & scelere macularat. } Hinc Commaculatus & Immaculatus, qui est sine macula.

Maculatio, מְכֻלָּטִים מִשְׁחָטִים, מְכֻלָּטִים, מְכֻלָּטִים. } Julius Firmicus Matheos libro 1. Vix omni in tamia maculationeque pollutus.

MACYBERNA, vide MECYBERNA.

MACYNIA, מאכניה, Oppidum est Ætolia, in Taphiasso monte situm, de quo Strabo libro 10. & Plin. 1. 4. c. 2. Apud Stephanum Maccynia legitur, sed corrupte quod & ipsa literarum series, & alphabetici ordinis lex satis indicat.

MADAVRA, מדאברה, Ciuitas in confinio Getuliz sita, & Numidia, à qua Apuleris Madavrensis est appellatus.

MADAVRENSE, Plin. 1. 5. c. 4. Vrbs in Africa libera.

Madidus, es, Madidus sum, & humore aliquo confersus. מְכֻלָּטִים מִשְׁחָטִים, מְכֻלָּטִים, מְכֻלָּטִים. GAL. Estre trempé ou mouillé, estre moiste. ITAL. Effere humido, bagnato, molle. GERMAN. Beschuldigt / beschuldigt. HISPAN. Mojarse. ANG. To be wet or moist. } Plin. 1. 8. c. 25. Tergoris ad scuta galæaque impentabilis, præterquam si humore madeat. } Madere metu, est præ timore, sudore aspersum esse. Plaut. in Mostel. Hic mihi quum istæ blanda dicta, quod eueniant cogito, madeo metu. } Madere vino, est ebrium esse. Martial. lib. 11. Hic totus volo rideat libellus, Et sit nequior omnibus libellis, Qui vino madeat, nec erubescat. Item sine adiuncto ablatiuo VINO, vt apud Plaut. Most. sc. 4. a. 1. Madet homo, i. ebrius est. } Et, Madent in corde parietes Plaut. Most. sc. 3. a. 1. Viden' vt madidè madeam (i. sim ebrius) Plaut. Pseud. sc. 2. a. 5. Hinc Madens, id est, potus. Sueton. in Claud. cap. 31. } Madere pro coctum esse, iam hæc madebunt faxo, i. cocta erunt. Plaut. Men. sc. 2. a. 2. } Ouid. 13. Metamorphos. - arripuit ensem: Hoc ait vtendum est in me mihi: quique cruore Sæpe Phrygum maduit, domini nunc cæde madebit. Idem 1. Fast. Sparfaque celestis rore madebit humus. \*Sermonibus madere. Hora. 3. Carm. Ode 21. Non ille, quanquam Socraticis madet Sermonibus, te negligit horridus. Madet, id est, refertus & plenus & quasi ebrius est præceptis Socratis. [Iure madens, (de Iureconsulto) Martial. Epig. 50. lib. 7. Sic Madere vitius. Gell. cap. 8. lib. 13. Ofque madens fletu. Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Trist. ] iam hæc madebunt faxo, (i. cocta erunt) Plaut. Men. sc. 2. a. 2. Et quo ista eueniant madeo metu. Plaut. Mostel. sc. 1. a. 2. } Hoc enim magis placet quam quod Acron ait. Madet, id est, Fluit, Ense madens, id est, cruore madens haut ab ense. Stat. 3. Thebaid.

Madefco, scis, Habet significationem passiuam innatam, idemque ferè est quod madidum fieri, humescere, siue humectari. מְכֻלָּטִים מִשְׁחָטִים, מְכֻלָּטִים, מְכֻלָּטִים. GAL. Estre mouillé. ITAL. Effere bagnato. GERMAN. Naß werden. HISPAN. Mojarse, ser mojado. ANGL. To be wet or moist. } Colum. lib. 11. cap. 3. Hæc enim res efficit, vt in coctura celerius madescat, & viridem colorem sine nitro conferuet. [Ouid. Eleg. 9. lib. 1. Trist. ] Nec læuis victa madescit aquis. (nauis sup.) } Aliqui hoc discriminis constitunt inter Madescere & Madefieri, Madescere nos sudore, vel alio humore ex nobis proueniente: Madefieri humore extrinsecus veniente. Sed hoc non est omnino verum. Colum. lib. 7. Stabuletur siccò loco, ne humore madescant vngulae. } Hinc componitur Permadefco, quod est valde madidus fio. מְכֻלָּטִים מִשְׁחָטִים, מְכֻלָּטִים, מְכֻלָּטִים. Idem lib. 2. In id tempus conuenit inter peritos rei rusticae, non esse arandum, nisi si magnis (vt fit connumquam subitanis imbribus) quasi hybernos pluuiis terra permaduerit.

Madefacio, cis, Madidum facio, humore aspergo. מְכֻלָּטִים מִשְׁחָטִים, מְכֻלָּטִים, מְכֻלָּטִים. GAL. Ramoistir, mouiller, trempier. ITAL. Bagnare, immolare, inhumidire. GERMAN. Naß machen. beschuldigen / beschuldigen. HISPAN. Mojarse. ANGL. To make wet or moist. } Cic. 1. de Diuin. Vaticinatum, madefactum, iri minus xxx. diebus Græciam sanguine. Virgil. 5. Æneid. Humum viridèque super madefecerat herbas. Colum. lib. 2. cap. 4. Quum post longas siccitates leuis pluuia superiorem partem glebarum madefecit, inferiorem non attingit.

Madefio, habet significationem passiuam, idemque est quod madidus fio, vel humore aspergore, aqua perfundore. מְכֻלָּטִים מִשְׁחָטִים, מְכֻלָּטִים, מְכֻלָּטִים. GAL. Se mouiller. ITAL. Effere bagnato, effere immolato. GERMAN. Naß werden. HISPAN. Ser mojado. ANG. To be made wet or moist. } Suet. in Cas. Quum decidisset in mare per ducentos passus, euasit ad proximam nauem elata læua, ne libelli quos tenebat, madeficerent. Ouid. 8. Met. madefactaque terra cruore est. Idem 15. Met. Emarisque iterum madefient cæde Philippi.

Madidus, a, um, Aliquo liquore resperfus. } Siccus. מְכֻלָּטִים מִשְׁחָטִים, מְכֻלָּטִים, מְכֻלָּטִים. GAL. Humide, mouillé, moiste. ITAL. Humido, molle, bagnato. ANG. wet or moist. } Ouid. 1. Metamorph. Tuni quoque vt ora Dei madida rorantia barba Contigit. Virgil. 5. Æneid. madidâque fluens in veste Menæces. Ou. 1. de Art. ama. Fac madidas videat, si potes, illa genas. [Madidum Cic. (i.) elixum. Mart. Epigr. 98. lib. 1. & tepidum Epig. 71. lib. 1. } Madida quæ apposita (i. cocta) Plaut. Men. sc. 3. a. 1. } Ponitur aliquando pro ebrio. Plaut. in Amphit. Faciam vt sit madidus sobrius, id est, efficiam vt videatur ebrius, quum nihil biberit. [Te reddam madidum, si viuo, probè. Plaut. Aul. sc. 3. a. 3. Madidum, nihili, incontinentem. Plaut. Asin. sc. 2. a. 5. paulò antè, Siccum, frugi continentem. ] } Quandoque idem quod imbutus re aliqua. Mart. Epigr. 96. lib. 1. } Siquis Cæcra pæ madidus, Latæq; Mineræ Artibus. } Hinc Semimadidus, מְכֻלָּטִים מִשְׁחָטִים, מְכֻלָּטִים, מְכֻלָּטִים. Colum. 1. 2. Sed quancunque arabitur, obseruabimus ne lutosus ager tractetur, néve exiguis nimis semimadidus.

[Madidè: Viden' vt madidè madeam: Plaut. Pseud. sc. 2. a. 5.]











et asen an sic gredi. His v. La piedra y manco del hierro. A N G. The lodestone, which hath property to draw yron to it. Genes masculini, Genus lapidis, ad se ferrum attrahentis. Plin. lib. 36. cap. 16. Quid ferri duritia pugnacius? sed cedit, & patitur mores: trahitur namque à magnete lapide: domitrix illa rerum omnium mater ad inane nescio quid currit: atque ut propius venit, assistit, teriturque, & complexu hæret. Sideritum ob hoc alio nomine appellatur, quidam Heraclion. Magnus appellatus est ab inventore, ut ex Nicandri sententia tradit. Plin. lib. 36. cap. 16. qui cum pedes pascens, pedem forte haberet ferratum, crepidas ferreis clavibus compactas, animadvertit lapidem hunc ferro adhærescere. Alij à Magnesia dictum volunt Lydia reg. uncula, in qua lapidem hunc primum volunt esse inventum circa Heracliam urbem. vnde & Heraclion appellatur. In qua sententia est Lucret. lib. 6. ubi sic scribit, Quod superest egere incipiam, quo fœdere fiat Natura: lapis hic ut ferrum docere possit, Quem magneta vocant patris de nomine Graij, magnetem quia sit patris in finibus ortus. Cicer. 1. de Divinat. Ut si magnetem lapidem esse dicam, qui ferrum ad se alliciat & trahat: ad rationem cur ita sit, affert nequeam.

Magnētis, a, um, Claud. De magnete, Venerem magnetica gemma figurat.

MAGNETES, μᾶγνητες, Atheniensis antiquæ Comœdiæ scriptor tempore Epicharmi, docuit fabulas novem, vicit duabus. Magnetes item alter Smyrneus puer, præ cæteris mortalibus formosus: poetica insuper & musica ornatus, corona insignis aurea, atque habitu molliore indutus, civitates obibat multis dilectus præteritum Gyge Lydorum regi. Parentes autem probum huiusmodi perosi, capta occasione comam eius incidunt, vestem ornatumque omnem laceraverunt. Quare commotus Gyges, Magnetis bellum intulit, quibus tandem superatis revertens, Satyribus panegyricum celebravit magnificentissimum. Suid.

MAGNĒSIA, μαγνησία, Macedonia regio Thessaliæ annexa, de qua Plin. lib. 4. cap. 9. Est & Magnesia, Ionix oppidum ad mæandrum fluvium, distans ab Ephelo (sic ut scribit Plin. lib. 5. c. 29.) XVI. M. pass. circa quam L. Scipio Asiaticus Antiochum regem victum magna elade effecit.

Magnētia, α, Stephano, Mulier è magnesia regione Thessaliæ aueraxat è magnesia Ionix civitate Horat. lib. 2. Carm. Ode 7. Magnesianam Hypolyten dum fugit abstinentis. masculinum eius est magnes, etis: quod de se facit sceminium magnesia, quemadmodum à masculino Crescit sceminium Crescæ.

MAGNETES, μᾶγνητες, Qui & magnesi, μαγνησι, Populi vocati sunt. Lucret. lib. 8. Et magnetes equis. Menæx gens cognita Ionis.

Magnētes, tum, {μαγνηται. GAL. Senateurs. ITAL. Senatori. GERM. Dichters. n. Digenen. HISP. Senadores. ANGL. Senators. shireffs. } Apud macedones erant, qui apud nos Senatores dicuntur, siue principes & capita urbis: vnde & summum magistratum vocant Magnetarchen, teste Linius lib. 5. bel. Macedonia.

MAGNUS, a, um, Grandis, arduus. {מגדל גדול רב. GAL. Grand. ITAL. & HISP. Grande. GER. Groß. ANG. Great. } Comparativum est Maior, superlativum Maximus. Virg. 1. Georg. Heu magnum alterius frustra spectabis æcerum. Idem 2. Æneid. Tum magnum exitium (quod di prius omen in ipsum convertant) Priami imperio, Phrygiisque futurum, Cic. in Orat. Magnum opus & arduum Brute conamur. Idem 1. de Orat. Studio acriore, otio ac facilitate discenda maiore & maturiore, & labore atque industria superiore. Ovid. 13. Metamorph. quaritur istis, Quam hi maior honos. Cicer. Quins frat. lib. 2. Eum tibi commendato maiorem in modum, hominem domi splendidum, gratiosum etiam extra domum. Idem de Amic. Sed hi ne comparentur Catoni maximo & spectato viro. Ovid. ad Liu. maximus ille armis, maximus ille toga. [Solut utroque idem diceris magnus in orbe. Tibull. lib. 4. Parvæ magnum decus urbis Vlysiæ, Ibidem. Vbi sunt ignorantia magis verba viri? Ovid. 13. Metam. At tibi qui possit magnis se actingere rebus. Tibull. lib. 4. Homo admodum magnis pedibus, magno capite, acervis oculis. Plaut. sc. 7. a. 4. magna est præda cum magno malo. Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. Legatus publice magna: reipublicæ gratia. Plaut. Mil. sc. 1. a. 2. magnum iter (i. longum) Cas. 1. bel. civ. } Quæ maior, ad annos relatâ, pro longiore ævo. Terent. Eunuc. Verum illa si vivit, annos nata est sedecim, Non maior. Mart. lib. 9. maior erat mensibus illa tribus. [ Maior potius est hostium (i. filius maior natu.) Plaut. Capt. sc. 1. a. 3. Puerum te vidi puer: At ego te video maior maiorem. (de virili ætate) Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. maior herus. Vide Herus. Tu, an ille maior? Ambo pares. Plaut. Mena. sc. 1. a. 5. Ut ego maiores, sic me colere minores. Ovid Eleg. 1. lib. 4. Trist. Quanto est dux milite maior. Ovid. 13. Met. Hinc tibi laus maiorue, minorue. Tibull. li. 4. } Magno nata. Liu. 3. ab Urbe, Conlurgit P. Scaptius de plebe magno natu. Idem 6. bell. Pun. Inter hæc è media turba obfidium mulier magno natu, mandons vxor, &c. } Maior natu. Cicer. 1. Tuscul. Anno ante natum Ennium, qui fuit maior natu quam Plautus & Nævius. } Maximus natu. Liu. 1. bel. Pun. Ita enim maximus natu ex iis in consilio respondit. } magnum facere, id est magnum aliquid præstare. Horat. 1. Serm. Sat. 10. At magnum fecit, quod verbis Græca Latinis miscuit Cic. 1. Acad. magnum est efficere ut quis intelligat, quid sit illud verum & simplex bonum. hoc est magni laboris, vel magnæ virtutis. } Quod maius est. Cicer. de Amicis. Quod si tanta vis probitatis est, ut eam vel in eis, quos nunquam vidimus, vel quod maius est, in hoste etiâ diligamus. } Cœpere maiore animo. Ovid. 15. Metam. Viribus maior audere. Virg. 10. Æneid. Maior morbus, qui & comitalis dicitur. Cels. lib. 3. ca. 23. Inter notissimos morbos est etiam is, qui comitalis, vel maior nominatur. } Magno, Absolūtè, pro magno pretio. Martial. Apul. me denique pauperculus quidam hortulanus comparat quinquaginta numis, sed magno aciebat. Varr. lib. 3. de Re rust. Piscina edificatur magno. Virg. 2. Æn. Hoc Italicus velit, & magno mercatur Atridæ. Cic. 5. Verr. Qui, ut ais, magno vendidit Eros: è significationis est gentium Magni, verbis affirmationem importantibus iunctus. Cic. Cass. lib. 15. Magni enim mihi literæ tuæ. Id est, habeo eas in pretio. Plin. Epist. 2. li. 3. Itaque magni a se mo, dignitati eius aliquid asstruere. } Magnum, Pro valde, supra Plautus Mil. Eho an dormit Scædruus iustus? Ite. Non nalo quidem in meo magnum clamat, recigit calicem. } Magnum inclinat a se. Gell. 1. 9. 15. Item maximum exclamare. Plaut. Mostell. sc. 2. a. 2. Iidem Mostell. At. que ille exclamat derepente maximum. } Optimus maximum non solum de Deo dicitur, sed etiam de fundo, agro, domo, & aliis. Cels. in l. Quum venderes ff. de contrab. emp. Quum venderes fundum, non existi, Ut optimus maximumque esse verum est quod Qu. Murro placebat, non liberum, sed qualis est, fundum præstari oportet. [ Adolecens est etiam maxima (i. plurimi cibi.) Plaut. Men. sc. 1. a. 1. Ut quique sunt optimi maximum hanc morem habent. Ibidem sc. 2. a. 4. } Maximum vnde cognominati Valerij & Fabij, Plutarc. in Pomp. } Pontifex maximus, qui primus in Pontificum collegium venerat, qui omnium factorum potestatem, & cæteros sacerdotis sibi subiectos habebat. Minori autem post illum reliqui, & minimus, qui ad prætoratus erat postremus. } Maxima dignationis Flamen (inquit Festus) Dialis est inter quindecim Flamines: & quum ceteri discrimina maiestatis suæ habeant, minimi habetur Pomonalis: quod Pomona leuissimo fructu agrorum præfidet, hoc est pomis, maiores Flamines appellabantur patricij generis: minores, plebeij. } Maximus Curio, cuius auctoritate Curia, omnæque curiones reguntur. } Maximi annales appellabantur, non magnitudine, sed quod eos Pontifex maximus confecerit. } maiorem consulem L. Casar apud Festum purabat dici, vel cum penes quem fides sint, vel eum qui prior creatus sit. Prætorum autem maiorem urbanum, minores cæteros. Maximum Prætorum purant dici alij eum, qui maximum imperij sit: alij, qui ætatis maximæ in collegio: quantum Angurum decretum sit, quod in salutis augurio Prætores maiores & minores appellatur, non ad ætatem, sed ad vini imperij pertinere. } Magnum annum dicunt mathematici, quo septem sidera errantia expletis propriis cursibus in eundem locum redeunt, siue ad idem punctum revertuntur. } Maximum ostium ouilli pecoris appellatur, non ab amplitudine corporis, sed ab animo placidiore. } maxima multa, antiquitus erat bouum triginta & duarum ovium, μῆνιστρα. Sed quum in fraudem multæ dictæ soluerentur boues autem parvi pretij, ideo constituti sunt postea in singulas oves deni æris, in boues vero æris cæteri. Erat itaque multa maxima trium millium & viginti æris, hoc est trecentarum & duarum drachmarum. } Magnum, focerum, appellat vir vxoris suæ avum, magnam focerum, vir vxoris suæ auum, maior focer vxoris suæ proavus, maior focer, vxoris suæ proavia, maior patruus auum & auum patruus, maior amita, auum & auum amita, maior avunculus, auum & auum avunculus, maior magistratus, Consul dicitur. Hæc Festus.

Maiōres, {מורא אבות. GERM. Die vetteren der ait vorderen. HISP. Los padres subiendo arriba. ANGL. Forebearers. } Intelligi possunt quicumque aui, abau, proau, atavi, tritavi, & ante hos in infinitum: sicut minores, qui etiâ post trinepotes futuri sunt, Declamat. in Sallust. Ego meis maioribus virtute præluxi, ut si prius noti non fuerint à me accipiant initium memoriæ suæ. Casar 4. bell. Gall. Quod Germanorum consuetudo hæc sit à maioribus tradita, quicumque bellum, &c. [ Non tua maiorum contenta est gloria fama. Tibull. li. 4. Maiorum meorum fretus virtute (loquitur seruus de fraudibus) Plaut. v. scid. sc. 1. a. 2. Virtute Deum & maiorum nostrorum diues sum satis. Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. Et in Aut. sc. 3. a. 1. Ibi mei maiores sunt sitii, (de seruo) Plaut. Merc. sc. 4. a. 2. Maioris frater Atridæ. Ovid. 13. Metam. } Accipiuntur etiam maiores indifferenter pro omnibus qui ante nos fuerunt: quemadmodum minores pro posteris: vndeque his duobus nominibus in duabus hisce significationibus tantum in numero plurali.

[Maius, ut Maius æquo dolore. Senec. c. 7. de Cons. ad Mart. Nam quis te maiora gerit castissime, sorbove? Tibull. lib. 4. Dicitis ut non maiora capere sint. Tib. lib. 4.

Maiusculus, Diminutivum, tam ad corpus, quam ad ætatem refertur. Plin. lib. 26. c. 6. Folia sunt maiuscula, quam edera Cic. Dolabella, l. 9. Sed quid ego? quum mihi sit incertum, tranquilliore sis animo, an ut in bello, in aliqua maiuscula cura negotiove versere, labor longius.

Magnānīmūs, mi, ΠΝΙ gheeb. μαγνητορ, μαγνητορ. GAL. Courageux, magnanime. ITAL. Magnanimo. GERM. Großmütig eines dapperen gütig. HISP. De grande animo, magnanimo. ANGL. Stout of a loose heart. } qui magni est animi. Cic. 1. Offic. Itaque viros fortes, & magnanimos, eosdem bonos, & simplices, veritatis amicos, minimeque fallaces esse volumus. Ovid. 3. Trist. Eleg. 5. Corpora magnanimo satis est prosternere leoni. Idem 12. Meta. Nève eam magnanimo frustra memoraverit heros, Virg. 4. Georg. Magnanimique duces, totiusque ex ordine gentis mores, & studia, & populos, & prælia dicam. [ Magnanimi viri, freti virtute & viribus superbi. Plaut. Amph. Cognoram à parua virgine magnanimam. Carol. de Com. Beren. ]

Magnānīmītas, atis, Fortitudo, animi elatio. ΠΝΙ ghaón. μαγνητορ. GAL. Magnanimité, grand cœur & courage. ITAL. Magnanimità. GERM. Großmütigkeit. HISP. Grandeza de animo, magnanimitad. ANGL. Valiantness of heart, & courage. } Sic definit Speusippus, Magnanimitas est moderatus contentivumque suis viribus cum hominibus conuersatio, magnificentia cum ratione Cic. 1. Offic. Nam quum omnis bonitas manet à partibus quatuor, quarum vna sit cognitionis altera communis, tertia magna:



magnanimitatis, &c. *Plin. l. 7. c. 25.* Idem magnanimitatis præbuit exemplum cui comparari non possit aliud, &c.

[Magnificatio. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 2.* Omnes res perinde sunt ut eas magnificas (i. ut eas magni parvi existimes) *Idem Ibidem sc. 1. a. 4.* Te amo, & metuo, & magnificatio.]

Magnificus, a, um, Liberalis, splendidus. { מַגְנִיפִּים addit. מַגְנִיפִּים } GALL. Magnifique, honorable. ITAL. Magnifico, splendido. GERM. Großhätig, reichlich prächtig. HISP. Cosa magnificay liberal. ANG. Magnifick, that doth great aites, sumptuous. } Qui magnis in rebus pro dignitate, in ludis, in rebus diis sacris, in adficiis, in eopulo publico sumptum facit. *Plautus Asinar.* Extemplo facio facerem me, atque magnificum virum, Dico me esse arriensem. *Terent. Heaut.* Mea est potens, procax, magnifica, sumptuosa, nobilis. *Cic. l. Offic.* Delectant etiam magnifici apparatus, vitæque cultus cum elegantia & copia. Magnifica verba, *Terent. Eunuch.* V. bes magnificæ, *Quint. 2. de Pont.* magnifica domus, *Plin. lib. 17. cap. 1.* [Magnificæ prælia. *Velleius.* magnifica verba rebus confutere, *Liv. lib. 7. a. 4.* Tua magnifica verba & tuas magnas minas. *Plaut. Curs. sc. 4. a. 4.* magnificas opes, *Quint. 4. Fast.* Satin magnificus tibi videtur. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1.*] ¶ A magnificus comparatiuus magnificentiæ & superlat. magnificentissimus. *Cic. 2. de Finib.* Ad altiora quædam & magnificentiora, mihi crede Torquate, natus sumus. *Idem 2. Offic. L. Crassus Qu. Mutio* magnificentissima ædilitate functus est. [magnificentissimas res gerere. *Velleius.*] Magnificentissima dicebant antiqui pro magnificentissima. Re enim vera magnificens dici non potest, vnde magnificentissima videtur deduci. *Festus.*

Magnificentia, æ, Est (ut inquit *Cic. 2. de Inuent.*) rerum magnarum & excellentiarum cum animi ampla quadam & splendida propositione agitatio, atque administratio. } מַגְנִיפִּים מַגְנִיפִּים ghebulláh. מַגְנִיפִּים מַגְנִיפִּים. GALLIC. Magnificence. ITAL. Magnificenza. GERM. Großhätigkeit / prächt. HISPAN. Magnificencia, grandeza de animo. ANGLIC. The doing or archieving of great things, noble and sumptuous provision. } *Idem de Amic.* Nec metiamur eam, ut quidam indocti, verborum magnificentia. *Idem contra Rullum.* Hoc vix est liberi populi: vix vestrorum amicorum magnificentia. *Quint. li. 4. c. 2.* His tribus narrandi virtutibus adiciunt quidam magnificentiam, quam מַגְנִיפִּים מַגְנִיפִּים vocant.

Magnificè, aduerbium, Laute, honorificè, liberaliter, splendide מַגְנִיפִּים מַגְנִיפִּים. GALL. Magnifiquement. ITAL. & HISP. Magnificamente. GERM. Großhätig / prächtig. ANGL. Noble, sumptuously. } *Terent. in Adelph.* Nunquam ita magnificè quicquam dicam, id virtus quin superet tua. *Brutus ad Cicer.* Iuvat enim magnificè loqui: & certè decet aduersus ignorantes. *Plin. lib. 13. cap. 7.* Sicca fistula stomachum lædunt, gutturi & faucibus magnificè viles, *Cic. l. Offic.* Hæc præscripta feruantem licet grauius, magnificè, animo teque viuere, atque etiam simpliciter, fideliter, & vitæ hominum amice. [Magnificè volo summos viros accipere. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1.* magnificè hominem compellabo. *Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2.* Ut magnificè infer sese? *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 4.*] ¶ Magnificus Cato pro magnificentius dixit, seruata recta formatione à positiuo magnificè. *Vide Festum.*

Magnifico, as, Extollo, exalto. { מַגְנִיפִּים מַגְנִיפִּים } GALL. Magnifier, extoller. ITAL. Esaltare, magnificare. GERM. Großmachen / erheben. HISPAN. Engrandecer. ANGL. To magnifie, to praise or exoll. } *Plin. lib. 28. cap. 16.* magnificant & vituli, qui nondum herbam gustauerit, tumum. *Plin. lib. 17. cap. 9.* Archeulauum quoque magnificat Varro. *Plaut. Men. [sc. 4. a. 2.]* Te vnum ex omnibus Venus voluit me magnificare.

Magnificatio. { מַגְנִיפִּים מַגְנִיפִּים } *Macrob. Saturn. libr. 5. capit. 13.* Hinc diuersarum inter heroas suos personarum varia magnificatio.

Magniloquus, Qui magna loquitur. { מַגְנִיפִּים מַגְנִיפִּים } GALL. Qui parle d'un haut style, beau & magnifique parleur. ITAL. Che parla cose grandi. GERM. Der grosse ding redt ober tünnet / prächtig in der red. HISP. El que habla grandezas. ANG. That speaketh with an high style. } *Martial. lib. 2.* Candida uana gloriæ, hæc sunt tua Candide patris, Quæ tu magniloquus nocte diæque sonas. *Tacit. in vita Agricola.* Atque illi modo cauti ac sapientes prompti post euentum, ac magniloqui erant.

Magniloquentia, { מַגְנִיפִּים מַגְנִיפִּים } GAL. Parole ou style de haut appereil, magnifiqué & hautaine parole. ITAL. El parlar de cose grandi. GERM. Ein red von hohen vnd grossen dingin. HISP. Grandeza de palabras. ANGL. A speaking with an high style. } *Cic. in Orat.* Quod ille dactylicus numerus hexametrorum magniloquentiæ sit accommodatior Homeri magniloquentia *Cic. Cas. lib. 13. Epist.* [magniloquentia Græcarum facundiarum. *Gell. cap. 7. lib. 3.*]

Magnipendo, is, Per magni facio, magnificatio, bene æstimo. { מַגְנִיפִּים מַגְנִיפִּים } GALL. Fort estimer & priser. ITAL. Estimare molto. GERM. Groß achten / groß schätzen. HISPAN. Estimar d'apreciar mucho. ANGL. To set much by. } *Plaut. Cursul.* Neque eum ad me adire, neque me magnipendere visus est. *Liuius.* Romanorum nemo id authoritatis aderat, ut promissa eius magnipenderentur. *Terent. Adelph.* Ego quoque à meis me amari & magnipendi postulo. [Non magnipendo, ne dicit. *Plaut. Asin. sc. 4. a. 2.* Oleum haud magnipendis. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1.*]

Magnitas, pro magnitudine apud antiquos. *Accius.* Namque sat frugi: neque dici potest pro magnitate.

Magnitudo, Copia, amplitudo. } מַגְנִיפִּים מַגְנִיפִּים ghebulláh מַגְנִיפִּים מַגְנִיפִּים.

GAL. Grandeur. ITAL. Grandezza. GERM. Größe. HISP. Grandeza, generalmente. ANGL. Greatness, biggenesse. } *Cic. pro Rosc. Amerin.* Magnitudo æris alieni. magnitudo animi, id est excellentia, præstantia. מַגְנִיפִּים מַגְנִיפִּים. *Cic. 4. de Finibus.* Quæque ab iisdem de temperantia, de modestia, de magnitudine animi, de omni honestate loquuntur. Magnitudinem animi superbia imitatur in animis extollendis. *Cic. in Partit.* ¶ Magnitudo periculi pro grauitate. *Cic. pro Quinctio.* Primum magnitudo periculi summo timore hominem aspicit.

[Magnò, aduerbium. Fides rerum auctori suo magnò impunita. *Senec. capit. 1. de Consolation. ad Mari.* Item Empyrtibi magnò tibialia. (suprà, non paruo) *Ouid. Eleg. 1 libro 2. Trist.*]

Magnòpèrè, aduerb. Valde, vehementer. } מַגְנִיפִּים מַגְנִיפִּים meòdh. מַגְנִיפִּים. GAL. Grandement, beaucoup. ITAL. Grandemente. GERM. Großhätig / heftig / sehr. HISP. En grande manera. ANGL. Greatly. } *Plaut. in Truc.* malam rem is & uagnò: magnopere serua uaticum. *Terent. Heaut.* meministine me esse grauidam, & mihi te magnopere interminatum, Si puellam parerem, nolle tolli? *Lucret. lib. 3.* Sed in omnibus rebus magnopere à vera lapsi ratione uidentur. *Cic. ad Casium lib. 15.* Ego caterarum rerum causa tibi Romæ magnopere properandum censeo. ¶ Magnopere facere. *Cic. 7. Verinum.* Quid, inquam, magnopere potuit Cleomenes facere, istius auaritia nauibus exinanitis: Non magnopere laboro: quod imperiti dicunt, Non multum curo *Cic. pro Rosc. Comæd.* Et quorsum recidat responsum tuum, non magnopere laboro. ¶ Magnò opere separati aliquando leguntur. *Plaut. Casi.* Atque id non tam ægrè est iam uicisse uillicum, Quàm id expetiuisse opere tam magno senem.

Maximè, Præcipuè, in primis, summe, vehementer. } מַגְנִיפִּים מַגְנִיפִּים meòdh. מַגְנִיפִּים. GAL. Grandement, Principalement, sur tout. ITAL. Massimamente, sopra tutto. GER. Vorauf furnemst / &c. HISP. Mayormente. ANG. Greatly, speciallie. } *Cic. Lentulo.* Vel etiam id, quod mihi maximè libet. *Idem pro Domo sua.* Iutucemini paulisper animis iuuentem, & maximè eos qui, &c. *Idem 1. de Nat. deor.* Quæ ratio poetas, & maximè Homerum impulit. *Cic. 1. Offic.* Ut quisque maximè opis indigeat, ita ei primum opitulari. *Idem de Orat.* Dicere quàm maximè ad ueritatem accommodatè. [Cum illi pugnabant maximè, ego fugiebam maximè. *Plaut. Amphitru.* Item Arbitrari tuo maximè. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 2.*] ¶ Inter huc est affirmantis responsio *Terent. in Eunuch.* Tu parsum esto: huc fac illi adducantur. P. Maximè: In quid peccatum est? C. Imò maximè. *Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1.* Facile uentum ut gaudeam. P. Maximè. (assentientis.) *Plaut. Curs. sc. 3. a. 2.* Recede. C. Maximè (concedentis.) *Plaut. Ibid. sc. 1. a. 3.* ¶ Iunctum superlatiuo, maximè grauiusimam *Liv. lib. 1. dec. 5.*]

Maximòpèrè, aduerb. } מַגְנִיפִּים מַגְנִיפִּים meòdh. מַגְנִיפִּים. GAL. Grandement. ITAL. Grandissimamente. GER. Sehr heftig / sum höchst. HISP. Mayormente. ANGL. Greatly. } *Cic. Epist.* A te maximòpèrè peto, & quæso [Non rarè diuifum legitur. Opere à me petiuit maximo. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 3.* Me opere orauit maximo. *Idem Mil. sc. 1. a. 1.* maximo opere herus te orauit. *Plaut. Most. sc. 1. a. 2.* Item maximo opere. *Gell. cap. 13. lib. 16.*]

Maximitatem, Veteres pro magnitudine dixerunt. *Lucilius.* Neque ad hoc me rogas inani maximitate.

MAGNVS PÖRTVS, מַגְנִיפִּים מַגְנִיפִּים, mauritania Cæsariensis oppidum est, à portus spatio ita appellatum: ut tradit *Ulin. lib. 5. cap. 2.*

MAGO, Nobilium aliquot Penorum ducum nomen fuit: quorum primus rem ac disciplinam Carthaginiensium uehementer auxit, Is ante bellum Punicum, ut *Liuius & Trogus* referunt, cum ceteris nauibus bello Tarentino auxilio uenit Romanis: ægrè ferens Italiam ab externis inuadi. Cui actæ à Senatu gratiæ auxiliæq; miffa. Duos moriens filios reliquit, Afrubalem & Annibalem, de quibus antè scripsimus. ¶ Mago, Annibal's frater, causa uictoria apud Trebiam fuit, sed apud Locros à Manlio clausus, ab Annibale liberatur. *Liuius quoque lib. 30. scribit* magonem Annibal's fratrem, in agro Infubrium vulneratum, quum in Africam per legationem reuocatus nauigaret, apud Corsicam obiffie. ¶ Mago alius à Scipione capitur apud Carthaginem in Hispania, Romamque per Lælium mittitur. ¶ Mago denique Afer, qui de Re rust. duodeviginti uolumina scripsit, de quo *Colum. lib. 1.* Veruntamen Carthaginensem magonem uel rusticationis parentem ueneremur. Nam huius octo & uiginti memorabilia illa uolumina ex Senatu consulto in Latinum sermonem conuersa sunt. Huius magonis meminit & *Seruius*, quem *Virgil. in Georgic.* scribit esse imitatum. *Item M. Varro de Re rust. lib. 1. cap. 1. & Plinius lib. 18. cap. 2.* ¶ Mago item oppidum est in minoribus Balearibus, ut scribit *Pomponius in sine lib. 2.*

MAGOG, { מַגּוּג מַגּוּג } Nomen uiri filij Iaphet, proprium à quo (ut ait *Iosephus lib. 1.*) magogæ dicti sunt, qui à Græcis Scythæ dicuntur.

Magudaris, siue (ut alij scribunt) magydaris, מַגּוּדָרִים, Caulis esse creditur ex laferpitij radice enascens. *Plin. lib. 9. cap. 3.* Alij tradunt laferpitij radicem fuisse maiorem cubitali, rubèque in ea super terram. Hoc inciso profuere solitum succum ceu lactis supernato caule quem Magydarin uocauerunt. ¶ Est etiam Magudaris laferpitij species, ut testatur *Plin. eodem lib. & cap.* Alterom, inquit, genus est quod magydaris uocatur, tenerius, & minus uehemens sine succo. *Plaut. in Rudin.* Si tibi confidis fore multam magudarin. *Colu. li. 6. c. 16.* Facit & radix, quam Græci uocant מַגּוּדָרִים. Vulgus nostra consuetudine uocat laferpitium. Vbi tamen quædam exemplaria, מַגּוּדָרִים, habent non מַגּוּדָרִים.

Magus, gi, { מַגִּים מַגִּים } mechischscépb. מַגִּים. GALL. Magicien, enchanteur. ITAL. Mago, incantatore. GERM. Ein weiffert / weiffager. Item, magister. HISP. Hombre sabio enel arte magica. ANGL. Tom. ij. F







ne malas. (Nequiter ferire malam male dicitur manus. Plaut. Amphitr. Pugno malam si percussero. Idem Afini. sc. 3. a. 2. Iam crepabunt manu mala tibi. Plaut. Merc. sc. 5. a. 2. Cerussam cedo, qui malas oblinam. Plaut. Mofell. sc. 3. a. 1. ) Cicer. in Orat. Malam a maxilla dictam esse ostendit, abiectis mediis literis. Quæntiam (inquit) verba sepe contrahuntur, non vsus causa, sed aurium, Quomodo enim ex Axilla, Ala facta est, nisi fuga literæ vastitiois? quam literam etiam è maxillis, è taxillis, è vexillo, & paxillo consuetudo elegans Latini sermonis euellet.

Malabathrum, penult. corr. μαλαβάθρον. Dioscoridi, folium nardi odore, quod ex India aduehitur: cuius duo sunt genera. Alterum in Indiæ paludibus quibusdam gignitur, nullisque hærens radicibus, lenticulæ modo aquis innatat. Alterum in Syria, copiosiusque etiam in Ægypto arboribus eiusdem nominis detrahitur. Ex utroque vnguentum conficitur odoratissimum, quod Malabathrinum & fohatum appellatur. Scribitur & Malobathrum, per quartam vocalem in secunda syllaba.

MALACA, μαλακία. Stephano, Ciuitas in Hispania Bætica. Mala. lib. 2. Siga oppidum è regione Malacæ urbem Hispaniæ contemplatur.

Malächē, μαλαχία, pen. corr. Species est maluæ ventrem emolliens: vnde & nomen habet. Nam Græci μαλαχίαν dicunt quod Latinis est molle. Plin. lib. 20. cap. 21. Duo maluarum genera amplitudine folij discernuntur. Maiorem Græci Malopen vocant in sariis: alteram ab emolliendo ventre dictam putant Malachen.

Malachra, quam alio nomine Maldacon vocant, arbor est in Bætriana regione magnitudine olæ, folio roboris, fructu caprifici, gummi genus exundans, quod Bdellium vocant. Plinius lib. 12. cap. 9.

Malachitēs, μαλαχίται, Gemma spissius virens: ita dicta à colore maluæ, quæ Græcè μαλαχία dicitur. Eadem & molochites appellatur nam Græci μαλαχίω & μαλόχλω pro eodem dicunt. Plin. lib. 37. cap. 9. Non tranflucet molochites spissius virens, à calore maluæ nomine accepto, reddendis laudata signis, & infantium custodia quadam, innato contra pericula ipsorum medicamine.

Malactis, α, um, mollis, delicatus. { ΓΓ rāch 1137 banigh. μαλακός. GAL. Mol. I T A L. Delirato, molle. GER. melchittid. HISP. Muelle. ANGL. Soft, delicat. } Plaut. in Bacch. Pro lorica malacum capiam pallium, id est molle & effeminatum. Ibidem, Hic nostra agerur atas in malacum modum: hoc est molliter & suaviter.

Malacia, ciz, μαλακία. G A L. Tranquillité de mer, quand la mer est calme, foibleffe. I T A L. Bonaccia di mare, bonaccia calma, languidezza. GER. Die meeresflut. HISP. Bonanza en la mar o calma. ANGL. Calmness of the sea. } Tranquillitas quum maris fluctus omnino quiescent & languent, neque vlla aura commouentur. [Senec. epist. 68. Non est tranquillitas, Malacia est.] Casar. 3. bell. Gall. At conuersis in eam partem nauibus, quod ventus ferebat, tanta subito malacia ac tranquillitas exitit, vt se loco mouere nõ possent. Lucretius pellacia ponti. ¶ Est etiam malacia, mollities quædam prægnantium & defæctio, quum modò hoc, modò illud appetunt: adeo vt ne terræ quidem, aut carbonibus extinctis abstinere, quod vitium alio nomine μήνη, hoc est pica vocatur. Prouenit hoc incommodum à conceptu potissimum mense tertio, neque ante sceru omnia ad se delata alimenta absumere. Plin. lib. 25. cap. 6. Malicorium expetitur grauidarum malaciæ, quonia gustatu mouet infantem. Ibidem, Horum semen edendum præcipiunt in malacia prægnantibus. ¶ Malacia stomachi, hoc est deprauatus appetitus, propter oris ventriculi affectum ab humorum erodentium copia. Plin. lib. 18. c. 17.

Malactisfo, las, Mollis, subigo. { ΓΓη herāch. μαλακίζω. G A L L I C. Amollir & pestrir, rendre lâche. I T A L I C. Amollire, domare. GERMAN. Was machen. HISP. Amolentar. ANGL. To mak soft. } Plaut. in Bac. Ah nimium ferus es. P. mihi sum. S. malactislandus es.

Malasso, las, Mollis, subigo, maturo. { ΓΓη herāch. μαλάσσω. G A L. Amollir & pestrir, rendre lâche. I T A L. Far molle, maturare. GER. Erweichen/braten. HISP. Hacer muelle, madurar. ANGL. To mak tender and ripe. } Commalasso, quod est mitigo, maturefacio. Varro. In dolore adiaphoron esse, quod philosophia commalassaret eam partem, quæ concuti cupiditatibus solet.

[Malaxare malas dixit Laberius, Gell. capite 7. libro 16.]

Malacostracon, μαλακστράκων, Græci vocant quod mollem habent testam. Vnde malacostratos pisces, μαλακστράκων ἰχθύνας vocamus qui testam quidem habent, sed tamen molliorem, vt in cancrorum genere animaduerti potest. Pisces enim omnes aut squamis reguntur, vt mugil & Cyprinus: aut molli cute, quos μαλακέρμοις vocant Græci: vt polybus & sepia: aut testis durioribus, qui ὀστρακίμοις à Græcis appellantur, quales sunt ostrea, purpura, & buccinæ: aut molliore testa, quos μαλακστράκων iam diximus appellari.

\*Malagma, malagmatis, μάλαγμα. Pomentum, ad rem duram emolliendam superpositum. Malagmata enim contusa, & super cutem imposita, abundè mollescent à verbo Græco μαλάσσω, id est, mollio. his enim molliuntur apostematata & matura sunt. Colum. lib. 7. Cuminum conteritur, eisque adiecitur ex gummi picis liquidæ & aungiuæ, vt lentorem malagmatis habeat. Expeditum malagma, Cel. lib. 5. cap. 14.

MALCHVS: μάλχϙ, Sophista fuit Byzantius, qui scripsit historiam à Constantino vsque ad Anastasium. Suidas.

Malē, aduerb. Vide MALVS, pen. corr.

MALBA, μάλβα, μάλβα, penultima indifferente, Promontorium Læconiæ, quod per quinquaginta millia passuum in mare protenditur, vbi periculosa est nauigatio propter aduersos ventorum flatus. } GER. Ein vorgabirg in Læconia so weit auß hin das meer tangt bey wārd m gefahrlich ist zu seiffen. } Hinc est illud proverbium, Quum ad Maleam deflexeris, domesticos obliuiscere. Virg. lib. 5. Ionioque mari. Maleæ que sequacibus vndis. Stat. lib. 7. Thebaid. Rauca circumsonat ira Maleæ. Dicta Malea à Maleo Argiuorum Rege, qui in ea templum pulchrum construxit, quod Maleoticum appellauit. ¶ Maleacus vnus, vide MALIACVS.

Mal edico, Maledictum, Maledicatio, vide MALVS adiectiuum: MALLENTVM, Hirpinorum vibs, postea auspiciationis omnis gratia Beneuentum appellatum. Vide Plin. lib. 3. cap. 11.

Malevolentia, vide MALVS adiect.

MALBVS, μάλβϙ, per simplex l, mons est Oretum, Indiæ gentis, iuxta quem vmbiæ æstate in Austrum, hyeme ad Septentrionem iaciuntur.

MALIACA, Hispaniæ Tarraconensis vrbis. Ptolemao lib. 2. cap. 6: vulgò, Malgrado.

MALIACVS SINYVS, { μαλιακός μάλος. GER. Die mees schof gegen Eubœa/ in der Locrenser landtschafft. } Locrorum Epicnemidiorum est, è regione Eubœæ, in quem Sperchus fluuius influit, teste Ptolemæo, ita dictus à Malieo oppido, cuius meminit Stephanus.

Malicorium, Putamen mali granati. { ὀδόν. GAL. L'escorce d'vne grenade. I T A L. Scorza di malagrana & di poma granato. GER. M. Granatoidpfeffrinden. HISP. Corteza de granada. ANGL. The bark or pairing of a pomegranete. } Plinius lib. 24. cap. 11. Huius aridis folijs vt malicorio coria perficiuntur. Idem lib. 23. ca. 6: Vulgus coria maximè perficere illo nouit. ob id malicorium appellant medici.

MALIEA, Μαλία, Vibs Thessaliæ, à qua populi Maliees, & mare vicinum Malium dicitur. Vide Strab. lib. 13.

Μαλιός, Stephano, vibs dicta à Malo filio Amphictionis, aut Amyti Bœoti: Hinc sinus Maliacus. Gentile Maleus & Maleates: quod etiam à Malea promontorio Læconiæ deriuatur. Stephanus. Vide Melos.

Maligno, Malignus, vide MALVS, adiect.

MALIMVS, μάλιμος, Siciliae mons est apud Theocritum, pomis refertus.

Malitia, vide Malus, adiectiuum.

MALLADA (μαλλάδα, Vrbis Persica, gentile Malladenus. Steph.

Malleus, lei, Fabricæ instrumentum notissimum, ita dictum, quod res duras molliat, quasi mollesce: vel quod quæ dura sunt, molliuntur ad ignem vt malleis flagellentur. { ὄνθα πατisch. ὀφειξ. G A L. Maillet ou marteau. I T A L. Martello. GER. Ein hammer. HISP. Martillo. ANGL. An hammer. } Varro de Re rustic. lib. 1. cap. 21. Corbes, siscinæ, tribulla, mallei & rastelli. Plaut. in Menach. Quam te nunc mihi nauem narras? MEN. ligneam, sæpe tritam, læpe fluxam, sæpe excussam malleo.

Malleolus, malleoli, diminutiuum à malleus, Paruus malleus: { ὀφειξ. GAL. Maillet. I T A. Mariellino. GER. Ein hammerlein. HISP. Pequeno martillo. ANGL. A little hammer. } ¶ Ab huius etiam similitudine vocatur malleolus. { μάλοζ. G A L L I C. Marquote de vigne, ou le sarment. I T A L. Sarmento di vite. GERMAN. Ein jung rabschostlein / schustling / ein heurtæe rabsgerien. HISPAN. El sarmiento. ANGL. A young shote or branthe of a vine. } Nouus palmæ vitis innatus prioris anni flagello, dictus quod in ea parte quæ decidit, ex veteri sarmento prominens vtrinque malleoli speciem præbet & plantationi aptus est. In qua etiam sententia fuisse Plin. videtur lib. 17. cap. 21. furculum vtrinque capitulatum è duro seri consueuisse, eoque argumento malleolum etiam nunc vocari. Cic. de Senect. Malleoli, plantæ, sarmenta, vites, traduces, propagines, nonne ita afficiunt, vt quemuis cum admiratione desecent. Dicuntur etiam malleoli, fasciculi ex pice, sulphure, aliisque id genus ignis fomitis confecti, ad incendenda ædificia accommodati. Cicer. in Catilin. Desinant infidari domi suæ, Consul circumstare tribunal prætoris vrbani, obsidere cum gladiis curiam, malleolòsque ad incendendam vrbem, facèque comparare. Idem pro Milone. Domus in cliuo Capitolino securis referta, plena omnia malleolorum ad vrbis incendia comparatorum.

Malleolòs, & hoc malleolare, à malleolus fit. { μαροζ. GAL. Appartenant à marquote ou sarment. I T A L. Pertenente à sarmento di vite. GER. Das etnes jungen rabschost ist. HISP. Perteneciente à sarmiento. ANGL. Belonging thote yonge branthe of à vine. } Colum. lib. 3. Virgam malleolarem non amplius, quam sex gemmarum esse conuenit.

Malleolòs, ra, tum, Quod malleo factum aut contusum est. { ὀφειξ. GAL. Batu ou accoustre au maillet, martelè. I T A L. Martellato. GER. Schmettet / mit den hammer geschlagen. HISP. Martillado o hecho al martillo. ANGL. Made or beaten with an hammer. } Vnde malleati libri dicuntur, qui malleo percussi complanati sunt: quod ferè fieri solet antequam libri compaginentur. Vlpian. l. librorum appellatione. de Legat. 3. Sed & percipiti libri; nondum malleati, vel ornati continebuntur. Colum. lib. 12. cap. 19. Ilque qui præerit huic decoquendo, cola iuncea, aut sparteæ, ex crudo, id est, non malleato sparto præparata habeat.

Malleator, { ὀφειξ. GAL. Qui vsè de maillet ou de marteau. I T A L. Martellatore. GERMAN. Ein hammerer / der mit dem hammer schlägt. HISPAN. Aquel que maia o martilla. ANGL. That worketh with an hammer. } Martialis. lib. 12. Illinc paludis malleator Hispaniæ tritum nitenti fuste verberat saxum.



MALLO, μάλλο, Indix populi, à Mallo monte vicino ita dicti, *Ausores Plin. lib. 6. cap. 17. & Strabo lib. 15.*

[Mallia, Nomen proprium apud Suet. in August. Cap. 70.]

MALLOIS, εντις : μάλλοισι, Loces in Lesbo, ubi Apollinis templum est

καὶ τὸ μάλλοισι μάλλοισι, Steph.

MALLOS, μάλλοισι, Calicia oppidum clarissimum, à Mallo conditore ita

appellatum, ut ex Callimachi sententia refert Steph. Lucr. libro

3. Mallos & extremæ resonant Navalibus Ægæ. Hodie vulgo

Malo.

MALLOYS, μάλλοισι, pen. product. à Græcis appellatur mons Ida ab

ovium multitudine. Nam μάλλοισι apud eos significat vellæ, vel

pellam lanatam. Vide Calium lib. 15. cap. 1.

MALLVS, μάλλω, Mons est in ea parte Indix, quæ est intra Gangem, à

quo vicini populi Mallo, μάλλω appellantur. *Autor Plin. lib. 6. cap.*

*17.*

Malluivium, uij, Vas in quo lauantur manus. { χειρομύτη. GALL.

Bassin ou vaisscau à laver les mains. ITAL. Lauaiolo da mani.

GERM. Ein Handbecke. HISP. El plato fuenta para aguar manos.

ANGL. A bason to wash the hands in. } & foraminio genere

malluivæ (ut Fest. ait) sicut pelluivium & pelluivæ, quo lauantur

pedes.

MALO, ma uis, mauult, malui, malle, Magis velle. { בחר בחר

ראש. GALL. Aimer mieux. ITAL. Voler più solito, a-

mar meglio. GERM. Esber wollen. HISP. Mas querer. ANGL. To lo-

ue or well rather. } Cicer. de Clar. Orat. Meo iudicio multo stare

malo, quam altorum. Idem 1. Tuscul. Næ ego haud paulo hunc a-

nimum malim, quam omnium fortunas. Ad Atticum lib. 14. Tam-

en arbitror malle, quæ quietam senectutem potius agere, quam

solicitam [mauis vituperari falsò, an verò laudari. Plaut. sc. 3. a. 1.

Posse melitteras nec mallem mittere chartas. Tibul. lib. 4. Emor-

tuum me mauelim letho malo. Plaut. sc. 3. a. 4. Laudari multo ma-

lo, quam culpari. Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. ] Legitur à malo, m-

auellem, mauelim, pro malo, malle, malim. Plaut. in Asin. A-

mari mauolo, mi gnate, me abs te. Idem in Amphitru. Experiit il-

huc mauellem me, quàm mihi memorari. Idem in Aulul. mortuū

egomet mauelim letho malo, Quàm non ego illi dem hodie in-

diat seni.

Malobathrum, τρι. μάλοβαθρον φύλλοι, Folium est nardi odorem re-

ferens; cæius doz sunt species: alterum in quibusdam Indix palu-

dibus gignitur, nullisque hærens radicibus leniculæ modo aquis

innatat. Alterum in Syria, copiosiusque etiam in Ægypto, arbori-

bis eiusdem nominis derrahitur Ex utroque vnguentum vel oleū

exprimitur odoratissimum, quod & malobathrinum, & foliatum

vocatur; còque matronæ & effæminatiorales aliquot viri Romæ

vti solebant ad vngendos capillos. *Horatius 2. Carmin. Cum quo*

morantem sepe diem mero Fregi coronatus nitentes malobathro

Syrio capillos, scribitur & malobathrum, μάλοβαθρον Diofcori. Vi-

de supra.

MALOION, μάλοισι, à quibusdam appellata est herba quam Diofcori, λεχι-

ον σαρωματικον, hoc est lychnidem coronariam appellat.

MALSANE, μάλοισι, Oppidum est soliticum Arabiæ: à quo fit gentile

maliantes, Steph.

MALTA, μάλα, Cera erat pici liquidæ commissa, tabulis cerandis

idonea, καὶ τὸ μάλα, hoc est à mollitie nomen habens. Hoc

etiam nomine appellatur limus quidam flagrans, magna in copia

proueniens in stagno quodam Samofate vrbis Comagenes, natu-

ra tam admirabili, vt aqua accendatur, nec nisi terra restinguatur.

Hoc limo Samofatei vrbem suam, Lucullo oppugnante defende-

runt hostes vnà cum armis exurentes, vt *autor est Plin. lib. 2. cap.*

*107. Est præterea maltha materia quædam durissima ex calce vi-*

*ua, adipe suillo subacta aduersus omnem annorum iniuriam inui-*

*eta, vide eundem lib. 36. cap. 34. Hinc deducitur verbum maltho,*

*as, quod est maltham alicui inducere, vel maltha oblinere, quod*

*fiat in iis præcipuè monumentis quæ æterna esse volebant, &*

*aquæ resistentiâ Plin. loco iam demonstrato, Quæ malthantur oleo,*

*perfricantur antè. Itémque veteres malthas appellabant molles, à*

*Græco quasi μάλαρι. Lucil. lib. 8. Infanum vocant quam maltham*

*ac feminam dici vident.*

MALVA, Africæ fluvius Cæsariensem Mauritaniam à Tingitana diri-

mens, teste *Probl. lib. 4. cap. 1. Plin. lib. 5. cap. 2. maluanam appellat.*

MALVUS, μάλλω, GALL. Mauluc. ITAL. Herba malua. GERM.

Wapelenstein. HISP. La malua. ANG. An hearbe called a mal-

wa. } Herba est notissima cuius duo genera posuit *Plin. lib. 20. cap.*

*21. quæ foliorum amplitudine discernantur. In satius maiorem*

*Græci malopen: altera ab emolliendo alio malachen dixere Cic.*

*Gallo lib. 7. Ita ego qui me ostreis & murzænis facile abstinebam, à*

*beta & malua deceptus sum. Martialis. Vtere lactucis, & mollibus*

*vere maluis.*

MALVACEUS, cæa, ceum. { μάλλω. GALL. De mauluc. ITAL. Di mal-

ua. GERM. Das der pappeln st. HISP. Cosa de malua. ANGL.

Of che malosse. } *Plin. lib. 21. cap. 4. Alia funditur è caule malua-*

*cco.*

Malus, li, scem. gen. arbor cuius fructus est malum, notissimum po-

mi genus. { μήλον capriάα. GALL. Pomier. ITAL. Li molo, il po-

maio. GERM. Ein äpfelbaum. HISP. Mancano. ANGL. An apple-

tree. } *Virg. Eclog. 3. Malo me Galatea petis, lasciuia puella. Tractum*

*nomen à Græcis qui malum, μάλλω dicunt. Vnde melimela dicuntur*

*penult. producta Virg. 3. Eclog. Aurea mala decem misit, cras altera*

*mittam. [Vt missam sponi furtino munere malū. Catull. ad*

*Ortulum. ] Malum granatum. Plin. lib. 15. cap. 8. Malum Persicum*

*Plin. lib. 25. c. 14. Plura alia malorum genera inuenies apud ipsum*

*Plinium & Colum. lib. 5. cap. 10. & Varr. de re rust. lib. 1. c. 59.*

Malum Punicum, Malum granatum. { μήλον ποινικόν. GALL. Pom-

me de grenade, vne grenade. ITAL. Mala grana, pomo granato. GERM.

Ein granatäpfel. HISP. La granada. ANGL. A pome garnette. } Di-

ctum Punicum, quod è Pœnorum regione primum in orbem no-

strum sit translatum. *Martialis lib. 1. Aut imitata breu es Punica*

*mala rosas. Et granatum, à granorum multitudine.*

Malum terræ, A Latinis vocatur herba: quæ à Græcis Aristolochia

dicitur: cuius quatuor sunt species, quas recenset *Plinius libro 25.*

*cap. 8.*

Malinus, adiectiuum, Factus ex malo. { μάλλω. GALL. Chose faite de

potier. ITAL. Cosa fatta di melo. GERM. äpfelbaum. HISP. Cosa

hecha de mango. ANGL. Made of an apple tree. } *Colum. lib. 7. cap.*

*8. Est etiam non ingrati saporis maria præduratus, atque ita mali-*

*ni ligni, vel culmi fumo coloratus.*

Malus, li, priore produ. mascul. generis, Arbor nauis, quod instar ma-

li sit in summitate, vel quasi cingitur, quasi quibusdam malis, quo-

rum volubilitate facilius leuantur vela. { μήλον τόνου, ισός. GALL. Le

mat ou arbre d'un nauiere. ITAL. L'arbove della naua. GERM. Ein

schiffbaum. HISP. Mastel de la naua. ANG. The mast of a ship. } *Virg.*

*5. Æneid. Iugentique manu malum de naue Seresti Erigit. Ouid.*

*Epist. 5. -rigido pendencia linca malo. Cic. de Senect. Vt Siqui gu-*

*bernatorem in nauigando agere nihil dicant; quum alij malos*

*scendant, alij per foros current. Lucan. li. 2. Antennas, proram, ma-*

*los tonasque natantes.*

Malus, la, lum, prima correpta, Improbus, scelestus, perditus, & bon-

us. { μάλλω. GALL. Mauuais. ITAL. Cosa mala. ANG. Schred,

naughtie, euill. } *Cic. 3. Offic. Philosophi quidam inuicem mali*

*illi quidem, sed non satis acuti. Ouid. 4. Tristium, Leuior fortuna*

*malorum. Pœnas exere malorum, hoc est, castigare malos.*

*Virg. 6. Æn. Mala atas. Plaut. Aulul. [sc. 1. a. 1.] Atque vt te dignam*

*malam malam ætatem agas. Homo malus. Plaut. Menach. [sc. 2. a.*

*4.] ô hominem malum! Vt dissimulat? [ô facinus indignum &*

*malum! Ibidem sc. 6. a. 5. Certum est bonum esse potius, quam ma-*

*lum. Plaut. Menach. sc. 6. a. 5. Doctus, verus, malus. Plaut. Pseud. sc.*

*8. a. 1. Bonus animus in re mala didimidi est mali. Plaut. sc. 5. a. 1.*

*Ioculando malo rem querunt. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Caue sis*

*malum rem (i. malum) Plaut. Menach. sc. 1. a. 1. Haud malum huic*

*pondus pugno (i. paruum, leue. Plaut. Amph. Socium ad malam*

*rem querit. Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. malam rem quero cum lucro.*

*Plaut. Aul. sc. 3. a. 4. mala es. malè merenti bona es. Plaut. Asin. sc.*

*2. a. 1. Malus clandestinus est amor dampni merum. Plaut. Curc.*

*sc. 1. a. 1. Malum vobis queritis. Plaut. Asin. sc. 4. a. 2. malam rem*

*æffages nunquam. Ibidem sc. 4. a. 2. malus & malitiosus homo.*

*Gell. cap. 2. lib. 9. Nullus qui leuet malum (i. morbum) Ouid. E-*

*leg. 3. lib. 3. Trist. malum vlcus, vide vlcus. mala frigora. Ouid. E-*

*leg. 10. lib. 3. Trist. bonis & malis rebus (i. secundis & aduersis.)*

*Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Sic mala pugna (i. aduersa) Suet. in Calig.*

*c. 51. Qui malam faciem habet liber non est. (i. turpem) Quintil.*

*Malum Ingenium & Inconstans in eligendo genere dicendi. Suet.*

*in August. cap. 86. Omnia mala ingerebat (i. conuicia) Plaut.*

*Mench. sc. 1. a. 5. 1. Dicimus etiam potam malum qui indoctus*

*est, imperitus. Malum imperatorem, qui imperatorias artes*

*non callet, qui rei militaris est imperitus. Malum Grammaticum*

*qui est rudis. Malum iudicem, qui est iniquus. malam fa-*

*ciem quæ est deformis. Mala mansio, genus tormenti videtur*

*fuisse. Vlp. l. 7. D. depositi. Si hominem apud te depositum vt que-*

*stio de eo haberetur, ac propterea vincum vel ad malam mansio-*

*nem extensum sequester soluerit. Idem in l. 15. De iniuriis, Questio-*

*nium verbo etiam ea, quam malam mansioem dicunt continetur.*

*Ex Hotomano. Præterea malum substantiuè sumitur pro labore,*

*afflictione, & angustia. Virg. 2. Georg. Assuetu-*

*que malo ligurem. Plaut. Pœnul. Siquid boni promittunt, pro (pif-*

*so euenit: Id quod mali promittunt præsentarium est Terent. in*

*Andr. Quid facias illi qui dederit dampnum aut malum? Cic. Verr.*

Tu nisi malo coactus, rectè facere nescis Ibidem. Nam vt, malo,

plagis adductus est, vt frumenti daret, non quantum haberet, sed

quantum cogeretur, Felles malis. Ouid. 9. Metamorphos. Causa

caprique malorum. Virg. 12. Æneid. Opes irritamenta malorum.

Ouid. 1. Metamorph. Deforme malum. Idem 3. de Arie, Fatale malū.

Ouid. 5. Trist. Affligi malo. Quint. in Proem. l. 6. Ego vel hoc vno

malo lice eram affligtus, vt me iam nulla fortuna possit efficere scæ-

licem. Item sumitur pro malignitate, iniustitia. Seneca, Imbec-

illum, infontemq; damna summum est malum. Item malum,

pro interiectione, perinde acsi diceremus, Proh nefas. Qui loquē-

di mos per interrogationem, & honestus & vñatus est. Gell. Quæ

(malum) ista ratio est. Plin. lib. 7. cap. 55. Quæ (malum) ista de-

mentia est iterari vitam morte? Terent. in Adelph. Quod hoc (ma-

lum) infelicitatis? in eundem sensum. Cic. ad Atticum dixit. Qui

(malum) isti Pindenistij? Quæ hæc, malū Impudentia est. Plaut.

Mench. sc. 2. a. 5. Quid tibi malum, hæc clamatio est. Plaut. Mostell.

sc. 1. a. 1. b. 5. Nam quid, malum, rogatis, quid ago. Plaut. Mostell. sc.

1. a. 2. Item malum militibus meis qui quieuerint. (Minantis)

Liu. lib. 4. ab vrb. Quid tu (malum) curas crudum an coctū edam-

Plaut. Aul. sc. 2. a. 3. Quas malum nugas, latin tu sanus es! Plaut.

Amph. Aliquando capitur malum pro paruo, sicut bonum pro

magno.

Malè, Prauè, nequiter, flagitiosè, incommodè, grauiter, improbè.

{ μάλλω. GALL. Mauuaiseinent, mal. ITAL. malamente, Inqui tosa-

mente. GERM. Boffuô/vbdt. HISP. malamente. ANG. Shred-

dly, naughtily } Cicer. Attic. Ô hæc malè de Alexione. Ali-

quando ponitur pro valdè. Idem de Clar. Orat. Addebat etiam

idè ad rem pertinere credebat, scriptores illos malè mulctatos,

id est magna pœna affectos. Similiter quum dicimus, Malè

formido, malè maceror, malè metuo, malè timeo, malè odi, si-

gnificat valde, multum, siue vehementer. [Minus malè timui.

Plaut. Aul. sc. 4. a. 1. Vitorem malè odi, Plaut. Menach. sc. 3. a. 1.

Formido malè, ne hic nomen commutem, Plaut. Amphitru. (i. val-

dè.) Malè feriat. Gell. cap. 21. l. 10. malè pedatis. Suet. in Othom. c.

11. malè doctorum hominum inuidencia. Gell. cap. 11. lib. 2.0. Mal-

lè luteratj



le litterati. Idem cap. 3. lib. 17. Male solertes, cap. 12. lib. 10. Male plene legiones. *Liv. lib. 5. d. 4.* Male dissimulara, (pro ægrè) *Sueton. in Tiber. cap. 42.* ¶ Aliquando valer ægrè, difficillimè. *Virgil. 3. Georg.* Hec malè tum mites defendit pampinus uvas. ¶ In compositione habet vim negationis, ut Malefanus, Malefortis. *Ouid. lib. 4. Fast.* Nondum tradiderat victas victoribus artes Græcia, facundum, sed maleforte genus. ¶ Male viuere, est paupertimè, & in egestate, vel anxie, & sollicitè viuere. ¶ Male loqui, est maledicere. Male habet nre hæc res, me angit, vexas, sollicitat, torquet. ¶ Male docere quod sit, hæc Terentii verba docebunt in *Heauton.* Male docet te mea facilitas multa, id est causa est tibi ut male agas: arripis inde ansam malè faciendi. ¶ Male consulere in aliquem est quod illi sit incommodo agere. ¶ Male acceptus inopia rerum dicitur, qui propter inopiam malè tractatur. ¶ Male aliquem verbis accipere, est iniuria afficere. Male animatus erga aliquem, qui illi malè afficitur, & qui illum odit. ¶ Male esse animo tum dicitur, quum ictu alicuius mœroris percussus animus non sustinet corpus, sequiturque collapsio membrorum. [Animo malè est aquam velim. *Plaut. Amph. & Curs. sc. 3. a. 2.*] ¶ Male aliquid cuiquam credere, est non tuto credere. *Plaut. in Pæn.* Male credam, & credam tamen. *Horat. 2. libro Sermonum.* pratenfibus optima fungis Natura est: aliis malè creditur. ¶ Male cadere, id est malè succedere, & præter spem alicui. *Cas. in Comment.* Vbi tantos suos labores & apparatus malè cecidisse viderunt, &c. ¶ Male audio, Laboro aduersa fama, maledictis vexor, { ἀδύξω, ἀδύξωμαι, κακῶς ἀκούω. } G A L. Auoir mauuais bi uir, estre diffamé & mal renommé. I T A L. *Hauer cattiuo fames, hauer mal nome.* GERM. *Ein böß geschrey oder iumbden haben.* H I S P. *Ser infamado.* } sicut Bene audio, laudor. Cuius antitheton est Maledico. *Terent. in Andr.* Si pergar maledicere, peius audiet. *Cic. in Orat.* Non quod libenter male audiam, sed quia ego causam non libenter relinquo. *Idem ad Atticum.* Hanc nonnulli amici Appij ridiculè interpretantur, qui me idcirco putent bene audire velle, ut illic malè audiat. ¶ Male cogito, de te, id est malè affectus sum e: gate, & minimè æquo in te sum animo. καχῶς ποτίζω. *Ouid. in Ep.* Dedit non tamen Æneam, quamuis malè cogitet, odi. *Calius Ciceroni.* Et ipse facillè animaduertam malè eam de me cogitare. Hæc contrarium est, Bene cogito, ἀγαθῶς. ¶ Male conciliat pro magno emprus. *Terent. Eunuch.* Fugitiue prodi, malè conciliare. *Vbi Donatus,* Malè: magnè significat, ut *Plaut. Amphit.* Hæc nox scita est exercendo scorto conducto malè. Ego, Malè conciliate: magnè empte significat. *Plaut. pseud. [sc. 1. a. 1.]* Exite hinc, agite, ire ignauum, malè habitum, & malè conciliatum [i. inimio empti] ¶ Malè iudico, κακῶς κρίνω, κακῶς φρονέω, malè cenfeo, malè opinor. ¶ Malè mereor de te, κακῶς ποτίζω, te iniuria afficio, tibi noceo, & incommodo. Cuius contrarium est, Bene mereor, ἀγαθῶς, ἀγαθῶς. *Cic. 1. de Finib.* Malè credo, mererer de meis ciuibus si ad eorum cognitionem diuina illa ingenia transferrem. [Bene merenti bene profuerit: malè merenti par erit. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.* Bene merenti, malè refertur gratia. *Plaut. pseud. sc. 3. a. 1.* Plura vide in Mereor.] ¶ Malè opto tibi, κακῶς βούλομαι σοι, malè precor, vel imprecor tibi rem aliquam malam. ¶ Male suadus, pen. prod. Qui malè suadet. *Plaut. Mostell.* Perij hercle, mægo illam pessimis exemplis enecasso. Illa hanc corruptit mulierem maleduca vulgitanæ. Fames maleducada. *Virg. 6. Æneid.* Et metus & maleduca fames, & turpis egestas. Amor maleducadus sceptri. *Stat. 1. Thebaid.* ¶ Malè vertere, Est in perniciem vertere. { ἀναστρέφω. } G A L. Venir en ruine, venir à mal. I T A L. *Succeder male.* GER. *Wet aufschichten; vñ: trefschiffen.* H I S P. *Tener mal prouecho.* } *Terent. in Adelph.* Minis viginti tu illam emisti, quæ res tibi veritatè malè. *Vbi Donatus,* Vertumnus dicitur Deus qui rebus ad opinata reuertentibus præest. Sæpè autem malè cedit, quod bono futurum putatur: & hoc est, malè vertisse: ut ille gladius qui muneri datus, adminiculum reginæ fuit pereuntis, de quo *Virg. 4. Æneid.* -enlèmeque reclusit Dardanum, non hos quæsitum munus in vsus. ¶ Malè volo tibi, Odi te: quod & malè cupio dicitur. { ἀποθυμῶ. } G A L L I C. Vouloir mal. I T A. *Voler male.* GER. *Wber wöllen.* H I S P. *Malquerer.* } [Malè sobrius (mox potus) *Ouid. 5. Fast.* Me & meos iustibus malè contuderunt. *Plaut. Aut. sc. 1. a. 3.]*

**Maledico, Maledictis afficio, maledicta, conuitia, probra, contumelias conicio, maledictis exagito, incesso, prosequor, insector.** { מַלְדִּיף ghiddéph מְרַעַר chereph מְרַעַר מְרַעַר מְרַעַר. } G A L. M. faire, iniurier, blâmer. I T A L. *Maldire.* GER. *Wber den; ist: ren Schmähen.* H I S P. *Maldixir.* ANG. *To backbite, to report ill, to slander.* } *Terent. in Eunuch.* Nalcis, cui maledicas nunc viro. Non sanus satis, qui ipse maledicas tibi. *Plaut. Menach. sc. 2. act. 2.* Qui mihi maledicas homini ignoto. *Plaut. Menach. sc. 2. a. 3.* Ne vlli verbo maledicat. *Plaut. Afin. sc. 3. act. 4.* Interdum etiam diuifim vsurpatur: Nolo huic malè dici. *Plaut. sc. 2. act. 1.* Insaniam hic quidem, qui ipse malè dicit sibi. *Plaut. Menachm. sc. 2. act. 2.]*

**Maledicus, a, uis, maledicentior & maledicentissimus.** Qui procliuus est ad maledicendum, aut obrectandum dicax. { מְגַבְדִּיף meghaddéph מְרַעַר meracheph. } G A L. M. disant. I T A L. *Chi dice male d'ogno uno.* GER. *Saubel reden genetischmâchredig.* H I S P. *Maldixente.* ANG. *An ill reporter, a backbiter or slanderer.* } *Cicer. pro Flac.* In ram suspiciosa, & maledica ciuitate locum sermoni obrectatorum non reliquit. *Idem 1. de Finib.* Homo natura malediculus & maledicus. *Idem pro Flac.* Qui in vberissima re turpe compendium in maledicentissima ciuitate, in suspiciosissimo negotio maledictum omnè, non modò crimen effugit. *Plaut. in Merc.* At ego pol maledicentiozem, quam te noui neuinem.

[Maledicentissimus liber, *Gell. c. 13. l. 3.* Maledicentissima carmina *Sueton. in Cas. cap. 75.]*

**Maledicentia, Obrectatio, dicacitas.** { מַלְדִּיפּוּת ghidduphâh מְרַעַר }

*ghidduph.* κακολογία, δυσφημία. GAL. *Detraction.* I T A. *Detrasso* ve. GER. *M. A. N. Wbetredung; schmächung.* H I S P. *A. quel habito de maldixir.* ANG. *Backbiting, slandering.* } *Gell. lib. 3. cap. 3.* Ob assiduum maledicentiam & probra in principes ciuitatis, &c.

**Maledice, aduerb. Contumeliosè.** { ἀκαλίγοι, δυσφημοί. } G A L. Par detraction, en maldisant. I T A L. *Mordendo edicendo male.* GER. *Schmähen; mit vbet reden.* H I S P. *Maldixente mente.* ANG. *Backbiting, or slanderingouslie.* } *Cicer. 3. Offic.* Quod maximè tuum solet euenire, quum stuerè de ablentibus detrahendi causa aut per ridiculum, aut licuè, aut maledicè, contumeliosèque dicitur.

**Maledictum, & Conuitium, probrum, Contumelia.** { מַלְדִּיפּוּת chereph מְרַעַר ghidduphâh. } GAL. *Maudisson.* I T A. *Parole iniuriose, & discortesi villani.* GER. *Ein schmächtwort; streuwort.* H I S P. *Maldicho, injuria de palabras.* ANG. *Backbiting, slandering, ill reporting.* } [Indignis sit malè dicitur, maledictum est, si dignis benè dicitur, benè dictum. *Plaut. Curs. sc. 2. a. 4.* An tibi malam rem vis pro maledictis dari? *Plaut. Monac. sc. 2. a. 3.* Maledicta expectet (i. obiectò stuprò) *Plaut. Amphit.* Satin hæc pro sano maledicta maledictis respondeo. *Plaut. Menach. sc. 5. a. 5.* } *Pseud. sc. 2. a. 1.* } *Afin. sc. 3. a. 1.]* *Cic. ad Quint. frat. lib. 2.* Quum omnia maledicta, versus denique etiam oblectatissimi in Clodium & Clodiam dicerentur. *Ouid. 5. Metamorph.* maledictæque culpæ Additis, & non est patientia libera nobis. ¶ *Figere omnes maledictis.* *Cic. 1. de Natur. deor.* Congerere maledicta. *Quintil. lib. 7. cap. 3.* Coniicere maledicta in vitam alicuius. *Cic. pro Planc.* Vexare aliquem probris & maledictis. *Cic. pro Flac.*

**Maledictio, onis,** { מַלְדִּיפּוּת ghidduphâh מְרַעַר ghidduph. } G A L. *Maudisson, detraction.* I T A L. *Il dir male, detractione.* GER. *Ein schmächtred; ubel redung.* H I S P. *Maldixiontu.* ANG. *A cursing, a backbiting.* } *Cic. pro Calio,* Maledictio nihil habet propositi præter contumeliam.

**Malefacio, Malo aliquem afficio, malum adfero.** { מַלְעִיף herach herach herach. } GAL. *Mal faire, nuire.* I T A L. *Far male.* GER. *Wßes thun.* H I S P. *Mal hacer.* ANG. *To do euil, to noye.* } *Cic. ad Brutum. libr. Epist. 11.* Dij isti Segulio malè faciant, homini nequissimo omnium qui sunt, &c. *Idem ad Att.* Quod si iste Italiam relinquet, faciat omnino malè. Et Malefacio compositum. *Terent. Adelph.* Neque tu verbis vnquam tolues quod mihi re malefeceris. [Patroni qui pro illis malè quæ fecerunt loquantur. *Plaut. Menach. sc. 2. a. 4.* Nemo est cui amplius malè plus lubens faxim. *Plaut. Aut. sc. 6. a. 4.* Istud malefactum arbitror quia non latus fodi. *Plaut. Aut. sc. 2. a. 3.* Quod ei malefeci nolim te succedere (i. in lapidinas condidi. *Plaut. Capt. sc. 3. a. 5.* Malè morigerus malè facis mihi (i. molestus es.) *Plaut. pseud. sc. 2. a. 1.]*

**Malefactum, & Benefactum.** { מַלְעִיפּוּת herach herach herach. } GAL. *Mal fait, ou meffait.* I T A L. *Maleficio, iniuria, danno.* GER. *Ein ubelthat oder ein böse that.* H I S P. *Malhecho.* ANG. *An euill deed.* } *Cic. 1. Offic.* Benefacta malè locata, malefacta arbitror. *Ex Ennio. Idem de Iuuent. 2.* Deinde aduersarius malefacta angebit, insignia malefacta. *Lucret. lib. 3. [Plaut. Capt. sc. 3. a. 3.]* Neque malefactis fuga est. *Idem Afin. sc. 1. act. 3.* Tua quoque malefacta iterari possunt. *Plaut. Men. sc. 2. a. 4.* Omnibus malefactis teneri. *Idem in Amphit.* Ego istis pro dictis ac malefactis forcifer te accipiam.]

**Maleficus, a, cum, Perniciosus, qui damnum infert, & qui nocet alteri, improbus, sceleratus.** { מַלְעִיף merach merach. } G A L. *Mal faisant, nuisant, dommageable.* I T A L. *Colui che fa male.* GER. *Schädlich; das etwas ubels oder schadens thun; schädlich.* H I S P. *Cosa malhechora.* ANG. *An euill doer, a shred person.* } *Cic. 7. Verr.* In externorum hominum & maleficorum, sceleratorumque custodias, in prædonum, hostiumque, tu tantum numerum ciuium Romanorum includere ausus es? *Plin. lib. 11. cap. 52.* Oculi quibus uisusque sunt longi, maleficos esse indicant: qui carnosos à naribus angulos habent, malitiæ nota præuenti. *Varr. 3. de Rust. cap. 7.* Ut locus omnis sit illustris, nè que serpentes, aut itule quid animal maleficum introire queat. Maleficum frondibus & nimis, capra. *Plin. lib. 12. cap. 17.* [Non vidi hominem magis malum & maleficum. *Plaut. pseud. sc. 1. a. 4.* Satin magnificus tibi videtur? P. Polatque etiam mal-ficus. *Ibid. sc. 2. a. 1.]* ¶ Interdum idem est quod veneficus. { מַלְעִיפּוּת meehaschschéph. } Hinc Maleficus mulieres dicimus incantatrices, quæ & sagæ dicuntur: & Maleficus artes, pro incantationibus & veneficiis.

**Maleficium, & Malefactum, iniuria, facinus.** { מַלְעִיפּוּת merach herach herach. } G A L. *Mal fait, ou meffait, mal.* I T A L. *Maleficio.* GER. *Ein ubelthat; Mischhandlung.* H I S P. *Maleficio malhecho.* ANG. *A mischief, or mischieuous deed.* } *Bud.* Maleficium dicitur, quicquid improbè admittitur est. *Vlpianus l. 1. ff. si fam. fir. fec. dic.* Vtilissimum id edictum Prator proposuit, quo dominis prospiceret aduersus maleficia seruorum. *Cic. pro Rosc. Amer.* Ut si dissimulare omnes eoperent se scire, ad quem maleficium pertineret. *Idem 2. Offic.* Vt ne illi quidem, qui maleficio & scelerate pascuntur, possint sine vlla particula iustitiæ viuere. Committere maleficia, & admittere maleficia, apud Ciceronem pro *Sext. Rosc. Amer.* Temperare à Maleficio. *Cas. 1. bell. Gall.* Neque homines inimico animo data facultate itineris per prouinciam faciendi, existimabat temperatos ab iniuria & maleficio. [ *Idem 2. de bell. ciuil.* Legio in foro confedit sine maleficio.]

[Malefice. *Plaut. pseud. sc. 7. a. 4.* Malefice neque sycophantiosè &c.]

**Maleficientia, Damnum, iniuria, facinus.** { מַלְעִיפּוּת merach herach herach. } G A L. *Mal faifance.* I T A L. *Maleficio, danno, injuria.* GER. *Wschädigung.* H I S P. *Malhecho, danno, injuria.*



ANGL. A mischievous deede. } Caesar lib. 1. bell. Gall. Sibi esse in ani- mo iter facere per provinciam sine vlla maleficientia. Plin. lib. 9. ca. 9. Absent enim illa lascivius, maxime tamen rostris canicularum maleficientia assimilati.

Maleficientia, adverb. Infidiosè, nequiter, callidè. } xaxiç, xaxiç. GERM. Bösehoffentlich. ITAL. Maliosamente. GERMAN. Bösehoffentlich. HISP. Malicioso y astutamente. ANGL. Mischievouslie, wickialie. } Cicero pro Cæcio. Quum hoc novæ litis genus tam maleficientiè intenderet. Sic enim legit Calepinus: quum tamen constet, Malitiosè ibi, non maleficientiè legendum esse: nam maleficientus & maleficientiè Latina non sunt.

[Malefuada. Plaut. Mostell. sc. 3. act. 1. malefuada vitij lena.] Maleuolus, Invidus, luidus. } xaxiç. GAL. Malueillant. ITAL. Maluogliente, nimico. GERMAN. Bösewiltig. HISPAN. Cosa que mal quiere à otro, mal quisto. ANGL. Evil willie, despit full. } Cic. 3. Tusculan. Nam illum quidem nouerat ex commemoratione alienorum malorum ad maleuolos consolandos esse accommodatam. Idem ad Bruttum, Atque illo die cognoui paulò plures in senatu maleuolos esse, quam gratos. [Maleuoli solatij genus est turba miserorum. Senec. cap. 12. de Conf. ad Mart. Garruli & maleuoli. Plaut. Cure. sc. 1. 2. 4.]

Maleuolens, tis, maleuolus. } xaxiç. GAL. Malueillant. ITAL. Maluogliente. GERMAN. Bösewiltig. HISPAN. Malquisito. ANGL. That willeth euill. } Plaut. Vni maleuolente genio natus. [Est miserorum vt maleuolentes sint & inuideant bonis. Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Manu malam rem mittunt maleuolentibus (i. inimicis.) Plaut. Pseud. sc. 2. 4.]

Maleuolentia, x, inuidia, odium. } xaxiç, d'ouoia. GAL. malueillance, & enuie. ITAL. Maluoglienza. GERMAN. Bösewiltigkeit. HISPAN. Malquerencia. ANGL. Grudge malice. } Cicero 4. Tusculan. maleuolentia est voluptas ex malo alterius sine emolumento suo. Item ad Qu. frat. lib. 1. Quamquam illorum erit verius iudicium obreccatione & maleuolentia liberatum.

Malignus, a, um, Qui malo est & deprauato animo, & consuetudine maleuolus, vt interpretatur Nonius, parum gratus & memor in referenda gratia: cuiusque est contrarius Liberalis & benignus. } xaxiç, xaxiç. GAL. malign, mauuais. ITAL. Maligno, scelerato, che ha mal animo. GERMAN. Bösehaftig / vngutig / misgünstig. HISPAN. Maligno, malicioso. ANGL. Malicious, that beareth euill will, that oweth grudge. } Plinius, homo malignus & inuidus. Interdum idem quod iniquus, & alienus. Terent. Heec. Sed vt sit, postquam hunc alienum ab sese videt, maligna multo & magis prociac facti illic est. Hinc maligna via, quæ angusta & ardua est. Virg. 11. Æneid. Aditque maligni. Maligna lux, quæ subobscura est. Idem 6. Æneid. Quale sub incertam lunam, sub luce maligna. Interdum idem quod parcus & minime liberalis: xaxiç, qeðaxiç, cuius antitheton est Benignus. Hinc malignus ager dicitur, hoc est sterilis, quisque domino suo se quodammodo ingraturum exhibet, semèque sibi creditum parum liberaliter refundit. Virgil. 2. Georg. Difficiles primùm teræ collèsq; maligni. Laudatores quoque malignos dicimus qui intra modum & frigide laudant, ad eò vt præ inuidia ex meritis laudibus aliquid detrachere videantur. Quintilianus, In laudandis discipulorum dictionibus nec malignus, nec effusus. [maligno sermone carpere. Sueton. in August. cap. 27. Non fuit ingenio fama maligna meo. Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist.]

Malignitas, ratis, Quæ est peruersa, & deprauata voluntas. } xaxiç, xaxiç. GAL. malignité, mauuaisité, malueillance. ITAL. Malignita. GERMAN. Bösehaftigkeit / verrauch. HISPAN. Malignidad. ANGL. Malice, ill will, grudge. } Plaut. in Capt. sc. 1. a. 3. Nam hercle huic dici, si liceat, oculos effodiam lubens, Ita malignitate oneravit omnes mortales mihi. Et quandoque pro parsimonia ponitur. Liu. Malignitas cõferendi ex priuato. [Est lib. 5. malignitas prædæ partita. Interdum pro inuidia. Idem Liu lib. 34. & lib. 3. d. 4. & Suet. in Calig. c. 34. Nec minore liuore ac malignitate, quam superbia læuitaque, &c.]

Malignè, adverb. Peruersè, deprauatè, & quod Cicero dicit, malitiosè, parum candidè, & cum quadam parsimonia. } xaxiç, xaxiç. GAL. malicieusement. ITAL. Malignamente, scarsamente. GERMAN. Bösewiltig / verrauch. HISPAN. Malicioso y astutamente. ANGL. Maliciouslie. } Liu. 3. ab Vrbe. malignè Senatus in vnum diem supplicationes Consulium nomine fecit. Laudare aliquem malignè. Horat. 2. Epistol. 1. [Neque enim benefacta malignè detrachere meum est. Ouid. 13. Metamorph.]

Maliçias, atis, legitur apud Vlp. l. 5. D. quod met. caus. eodem modo vt Bonitate dicimus: in vulgatis tamen eo loco contra autoritatem Pandectarum Florentinarum legitur mali.

Maliçia, x, Peruersitas, quæ virtuti seu bonitati contraria est. } xaxiç, xaxiç. GAL. Malice. ITAL. Malitia. GERMAN. Böseheit / bösewiltigkeit / schalkheit. HISPAN. Malicia, astucia. ANGL. Malice, grudge. } Seneca, In hoc summa bonitas, in illo extrema malitia. Propriè autem malitia est, quum quis data opera malè agit. Senec. Epistol. 47. Hoc habent inter cetera boni mores, placent sibi, & permanent: leuis est malitia, sæpe muratur non in melius, sed in aliud. Frequenter autem in vsu est pro versutia, in d'ouoia. Cic. 4. Tusc. Huius igitur virtutis contraria est vitiositas: sic enim malo quàm malitiam appellare, quam Græci xaxiç appellat. Nam malitias, certi cuiusdam vitij nomen est: Vitiositas omnium. Antiquis malitia vocabulum medium fuisse videtur, quod & in bonam partem accipi poterat. Hinc ma-

litiam malam, legitur apud Plaut. in Autol. Equidem (inquit) te ciuem sine omni malitia mala etiam Semper sum ratus, & nunc arbitror. Accipitur etiam quòdoque malitia pro inclementia, vel intemperie. Plin. Quod modo calli, modò terra malitia facit, Varro, id sæpe accidit malitia soli.

Maliçiosus, Verfusus, callidus, astutus, fallax. } xaxiç, xaxiç. GAL. Maliciox. ITAL. Pien di malitia, malitioso. GERMAN. Bösehaftig / bösewiltig. HISPAN. Malicioso, astuto. ANGL. That beareth ill will, malicious. } Cic. 3. Offic. Hoc autem celandi genus quale sit, & cuius hominis, quis non videt? certè non aperti, non simplicis, non ingenui, non iusti, non viri boni: versuti potius, obicuri, astuti, fallacis, malitiosi, callidi, veteratoris, vafri. Malitiola iuris interpretatio. Cic. 1. Offic. [Malus & malitiosus homo. Gell. cap. 2. lib. 9.]

Maliçiosè, adverb. Callidè, dolosè, versutè. } xaxiç, xaxiç. GAL. malicieusement, par finesse & tromperie. ITAL. Maliosamente. GERMAN. Bösewiltig / verrauch / schalkheit. HISPAN. Malicioso y astutamente. ANGL. Maliciouslie, by deceit and guile. } Plaut. in Mil. [sc. 6. a. 2. feci insipienter, at non malitiosè tamen] id est, non feci vt deciperem. Cic. 2. Verr. malitiosè necesse est istiusmodi rationi aliquo consilio obistere. Idem in Orat. Et in eligendo fecit malitiosè. Malitiosius getere rem mandatam. Cicero pro Resc. Amer.

Pèior, & hoc peius, comparatiuum. } xaxiç, xaxiç. GAL. Pire, plus mauuais. ITAL. Peggioro, men buono. GERMAN. Böser. HISPAN. Peor, menos bueno. ANGL. More nauhtie. } Cic. 2. Tuscul. Turpitudine peius est quàm dolor. Nunquam peius facinus feci nec scelestius. Plaut. Men. sc. 1. a. 3. Peiorem non potui cocum conducere. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 3. Quid peius muliere, aut audacius. Plaut. Mil. sc. 3. a. 2. Dux mulieres peiores vna. Plaut. Cure. sc. 1. a. 5. Peior illi res familiaris, quàm mens erat. Velleius.]

Peius, adverb. Deterius, magis & vehementius. Cic. li. 7. Epistol. Postremò vix verisimile fortasse videatur, oderam multo peius hunc quàm illum ipsum Clodium [Plaut. Mil. sc. 1. a. 1. Et ait non odisse quemquam peius. Quid illa pote peius inukere memorarier. Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Peius cæno turpes mores collinunt, &c. Ibidem.]

Pèssimus, pen. cor. superlatiuum, vt Omnium pessimus poeta, Catul. ad Marcum Tullium. [Pessuli pessumi. Plaut. Cure. sc. 2. a. 1. Derides Pessumus homo. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5. Salue multum ferue Athenis pessime. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Pessimus est facinus malè ferire. Plaut. Amph. sc. 1. a. 2. Homo pessime & nequissime. Plaut. Menach. sc. 2. a. 3. Plurimas res pessimas offert mala ætas. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Ex bonis pessimis sunt Plaut. Capt. sc. 1. a. 5.]

Pèssimè, adverb. Cicero 5. Verr. Intelligit secum actum esse pessimè. [Pessimè ornatus eo. Plaut. Autol. sc. 6. a. 4. Vt pessimè in medium processerim. (i. aui sinistra, à la malheure. Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Pessimè metui, ne mihi, &c. Plaut. Cure. sc. 3. a. 5.)]

Peiorare, verbum à comparatiuo peior factum, pro deteriore reddere, quemadmodum meliorare, meliorem reddere. Paul. lib. Sentent. 2. cap. 19. Homo liber qui statum suum in potestate habet & peiorare eum & meliorem facere potest.

MAMAVS, μῆγος. Fluvius est Peloponnesi, in tractu Triphyliaico, non procul à Pylo, qui olim Amathus dicebatur, Auctor Strabo lib. 8.

MAMARCINA, μαρμαρῖνα, Vrbs Ausonia, Gentile Mamarcinæus. Steph.

MAMBLYA, Oppidum Æthiopiæ, ab ea parte, qua Africam spectat. Auctor Plin. lib. 8. cap. 20.

MAMBRE, { Νῆδος mambré, μαμβρέ. } Mons iuxta Hebron.

MAMERCVS, P. ælul fuit Viennensis, qui sepe Ptolemao Lucensi, anno CCCCLXIII. supplicationes primus instituit, quas Rogationes nostri vocant, ob frequentes terræ motus, quibus ea regio infestabatur. Volaterranus. Mamerus item Pythagoræ filius creditur, insigni humanitate, à quo Ænylia gens Romæ appellationem traxit [Plinius in Num.]

MAMERTVS, Osciurum prænomen, à Marte deductum, quem illi Mamertem appellarunt.

MAMERS, Lingua Osciurum dictus est qui à Romanis detrachione vnus syllabæ Mars & à Poetis per epenthesim Mauors appellatur. Steph.

MAMERTVS, Corinthius, filius fratris sui Sifalponis libidine regnandi interfecit in aximo suo malo. Nam vbi Sifalpo factum rescituit, eum membratum discerpit, vt est auctor Ouid. in Ibin.

MAMERTINI, μαμερτῖνοι, Populi Campani, qui quum Messanam colonos misissent, ipsi quoque Mamertini ponus, quàm Messanenses sunt vocati: & vinum eorum, cuius ager ille feracissimus est, Mamertinum. Plin. lib. 14. cap. 6. GERMAN. Mamerter Campanen Statuæ. } Mart. lib. 13. Amphora Nestorea tibi Mamertina, senecta Si detur, quoduis nomen habere potest. Dicta ciuitate Mamertia, quæ à Lacedæmonis subuersa fuit, quòd Messenij quinquaginta virgines Lacedæmonias violare tentarent: & non consentientes, eas occidissent. Steph. μαμερτῖνοι vocat.

MAMILIA, x, Telegoni filia, à qua Mamiliorum familia nomen traxit.

Mamillana, Fici genus est, à mamillarum similitudine ita dictum: cuius meminit Plin. lib. 15. cap. 18.

Mammæ, x, Dicitur receptaculum lactis in scemina, quo scetum educat, quod & vber dicitur. } xaxiç, xaxiç. GAL. Mammelle, tette. ITAL. Poppa, mamma. GERMAN. Die brust oder dotten. HISPAN. La teta. ANGL. A dug, teat, or pappe. } Iuuenal. Satyr. 1. Ei nuda teneat venabula mamma. [Ecquid videor tibi mammam adire? mox, Tun meam vis mammam adire? Plaut. Mostell. sc. 4. a. 1. Vbi mamma manica opprimitur. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5.] Mammæ habent & capræ. Plin. lib. 11. cap. 40. Quibus solida vngula, nec supra



nec supra genitos partus, hæc omnia binas habent mammæ, nec alicubi quàm in foeminis. ¶ Mammæ etiam porcarum dicuntur. *Marialis lib. 2.* Quicquid ponitur, hinc & inde verris. Mammæ suminis, imbricæque porci, &c. ¶ *Mammæ* quoque Græca dictio est, quæ significatur Aua, id est patris, seu matris mater. ¶ Hoc etiam nomine infantuli matrem vel nutricem appellant, sicut patrem Tatam. *Mar. lib. 1.* Mammæ, atque Tatas habet Asia. *Plaut. in Mostel.* Nunc comestatum ibi ad Philolacheten, ubi nos hilari in genio, & lepto accipiet. Ecquid tibi videor mammam Adire? *Cato*, qui cibum ac potionem Buas, & Pappas vocant, & patrem Tatam, & matrem Mammam. \*mamma, in sirculis arborum, Parua illa extuberantia corticis, è qua profiliunt & nascuntur rami. *Plin. lib. 6. cap. 16. de illo inferendi genere loquens, quam emplastrationem vocant.* Ergo amputatis omnibus ramis, ne succum auocent, nitidissima in parte quæque præcipua cernatur hilaritas, exempta scutula (ita ne descendat ultra ferrum) cortici imprimitur ex alia cortex par cum sui germinis mamma: sic compage densata, cicatrici ut locus non sit, & statim vnitas fiat, non humorem non afflatum recipiens.

**Mammilla, læ.** Quamvis diminutiuum nomen sit à mamma, quod geminata consonante scribitur, vnico tamen m contentum est, primamque syllabam corripit, quæ in voce mamma vnde deducitur, est producta. { *notor.* G A L. Mammelle, petite tette. IT AL. Mammella. GER. Ein bucht. HISP. Pequenna teta. ANG. A little seat or pappe. } *Iuuen. Satyr. 6.* Illa loqui recta facie, strictisque mammillis. ¶ Mammillæ pensiles in capris *Varr. lib. 2. de Re rust. c. 3.* Duas ut mammillas pensiles habeant, quod hæc fecundiores sint, &c. [Vbi sunt, quibus vos oculi estis, vitæ, luauia, mammillæ, &c. *Plaut. Mammillæ sinistrae admoere gladium, quæ cor emicat. Vel-leius.*]

**Mammilla, læ,** aliud deminutiuum nomen à mamma.

**Mammillæ, ris,** Velum, siue fascia, aut quoduis aliud amuliculi genus, quo mulieres mammæ tegere consueverunt. { *notor.* G A L. Vn gorgias ou gorgette dequoy les femmes couuroyent les tetes. IT AL. Velo da coprire le mamelle. GER. Ein baus mentel das steit mit dem die brust bedekt worden. HISP. Faxas para faxar las tetas. ANG. A gorget, a kerchief where, with women cover there pappes. De quo est distichon illud apud *Marialis lib. 14.* Taurino poterat pectus constringere tergo. Nam pellis mammæ non capit ista tuas.

**Mammæus, ta, tum,** Quod mammarum similitudinem refert, *usque ad hunc.* Hinc regulæ mammææ dictæ sunt, quæ balneis adhibentur, & aquæ ductibus.

**Mammæus, ta, tum, mammosus,** *usque ad hunc.* *Plaut.* Cuius amicam mammeatam vidimus.

**Mammosus, sa, sum,** Quicquid magnis est mammis { *usque ad hunc.* G A L. Qui a grandes mammelles. IT A. Che ha gran mamelle. GER. Mit großen dotten. HISP. Tetudo, que tiene grandes tetas. ANG. That hath great pappes. } *Mar. lib. 14.* mammas metuo, teneræ me trade puellæ. *Varr. lib. 1. cap. 9.* Canes etiam mammas appellat. Et apud *Plin. lib. 15. cap. 15.* Pyra mammas. Apud *eundem lib. 12. cap. 34.* Thus mammosum dicitur, pro feminituo, ad differentiam masculi uburis. ¶ *Mummosum panicum. Idem lib. 18. cap. 7.*

**Mammōnā pe. pr.** { *notor.* ΜΑΜΜΟΝΑ ἡρμῆναιε. } Vox est Syriaca, diuitiarum deum significans. Quem Græci ΜΑΜΜΟΝΑ vocant: accipiturque pro ipsi diuitis.

**Mamphūr,** Lignum rotundum, loro circunvolutum, quod circum agunt fabri in operibus tornandis. *Festus.*

**MAMVRVS,** *usque ad hunc.* Faber ærarius laudatissimus, qui tempore Numæ floruit, & Saliorum ancilia confecit, ad similitudinem eius quod de cælo deciderat. [De eo *Plutar. in Num.*] De hoc sic scribit *Festus*, mamurij Veturij nomen frequenter in cantibus Romani frequentabant: hæc de causa, Numa Pompilius regnante, è cælo cecidisse fertur ancile, id est scutum breue, quod idèd sic appellatum est, quia ex vtroque latere erat recisum, ut summum infimūque eius latus medio pateret: vnique edita vox est, Omnium potentissimam fore ciuitatem, quandiu id in ea mansisset. Itaque facta sunt eiusdem generis plura, quibus id misce-retur, ne inter nosci cælestis posset. Probatum opus est mamurij Veturij, qui præmij loco petiit, ut suum nomen Salij inter carmina canerent. *Hæc ille. Ouid. 3. Fastor.* Inde sacerdotes operi promissa vetusto Præmia persoluunt, mamuriumque vocant.

**MAMVRA,** Formis natus, eques Romanus, & præfectus fabrorum C. Cælaris in Gallia, qui primus Romæ in Cælio monte parietes domus suæ marmore incrustauit, nullamque in ædibus columnam habuit, nisi è marmore: omnesque solidas è Carysto, aut Lunensi. Hic est ille Mamurra. Catulli Veronensis carminibus profectus, qui domum eius dixit habere, quicquid habuisset Comata Gallia. *Hæc Plin. lib. 6. cap. 6.*

**MANETHVS,** *usque ad hunc.* Ægyptius fuit ex Diospoli vrbe ortus, qui de Physiologia, & de Astrologia iudiciaria carmen reliquit. ¶ Fuit & alter hoc nomine mandæsius, sacerdos apud Ægyptios. *Vtriusque meminuit Suidas.*

**Manalis,** Vide MANO.

**Manceps, pis,** Qui aliquid à populo emit, conductus, quia sublata manu significat autorem emptionis esse, conductor, redemptor, publicanus. { *notor.* G A L. Vn acheteur ou fermier des choses publiques. IT AL. Chi compra à piglia a fit to del publico. GER. Ein kuffer oder Entpfaher. ein solcher der von etner oberkeit oder etner gemeind etwas vmb ein benamt gelt kaufte oder nur entpfahet / ato da stat zuu / abgeben / &c. H I S V. El que compra à arrenda en almoneda. ANG. An byer of publick things. } *Cic. pro Rose. Amer.* Hominis studiosissimi nobilitatis manceps fuit Chrysofonus. *Paul. Lquis fidei iussor. ff. Locati.* Qui fidei iussor existit, apud mancipem pro colono publicorum prædiorum, hoc est apud publica-

num. *Cic. 3. Verr.* Si opus pupillo redimeretur, si res abiret ab eo mancipe, quem ipse apposuisset, sibi nullam prædam esse. Quo in loco manceps pro redemptore sartorum testorum, dictus est. [Manceps, qui in auctione aliquid emit. manceps fuit publicanorum principes Romani homines, qui quæstus causa si decumas redimunt, Decumani dicuntur: si portum aut pascua publica. Portitores aut Pecuarij, quorum ratio scriptura dicitur. Hi omnes exigenda à sociis suo periculo exigunt, & Reipub. repræsentant, providentes tamen in illa redemptione commodis suis. Licet autem si moderatè fiat æstimare in cellam Prætori frumentum mancipi pro frumento pecunias ab aratoribus accipere non licet. *Asco. in Diuinat.* *Sueson. in Vesp. cap. 1.* Non negarim iactatum à quibusdam Petronij patrem è regione transpadana fuisse mancipem operarium, id est conductorem mercenariorum, & operariorum seruorum, ut opera eorum ad quæstum videretur. *Plin. lib. 10. cap. 43.* videtur mancipem accepisse, pro magistro officinæ, qui operis redemptus vitur ad quæstum: aut certe pro eo quem Græci Propolam vocant, qui minoris emit, ut carius vendat. Hunc (inquit *Plin.*) siue æmulatione incitatus manceps proximæ futinæ, siue iracundia subita, ut voluit videri, excrementis eius imposita calcis macula exanimauit. In hac etiam significatione hoc nomine vsus est idem *Plin. lib. 33. cap. 4.* Aut aliquis præualens manceps anonomam flagellet. *Hæc ferè Bud.* ¶ Quandoque accipitur pro eo, qui dat aliquid mancipio. *Plaut.* Ego mancipem te nihil moror, nec lenonem alium quenquam. Ego autem dixerat, Egon' ab lenone mancipio aliquid accipiam, quibus sui nihil est. Item maniceps dicitur, qui emit mancipatione, quod in solenni emptione emptor manu rem capiebat. ¶ Metaphoricè hæc dictione vsus est *Plin. Epist. lib. 2.* Sequuntur auditores actoribus similes, conducti, & redempti mances, conuenitur à conductis, & redemptis in media basilica. manceps, inquit, id est ij qui caudicicos in causis agendis, conducta ad hoc corona vulgi plaudentis, laudandos redemerunt.

**MANCINVS,** *usque ad hunc.* Consul fuit Romanus, qui quod ignominiosam cum hostibus pacem erat pactus, ad liberandos religione Romanos, hostibus fuit deditus.

[ **Mancio, arum, i. Manus.** *Gell. cap. 7. lib. 19.* manciosis dixit pro manibus. ]

**Mancipium, pij,** vel mancipium, Homo in bello captus, & seruienti addictus. { *notor.* שָׁבִי schabi עֶבֶר hebéd. אִדְעָמְדֹר. G A L. Eklau & serf. IT A. Mancipio, schiano. GER. Ein tebtetnet mensh / als die sind die man erkauft im erteg fahet / &c. H I S P. Siervo o sierva, esclauo. ANG. A drudge, a slave. } *Varr.* mancipium dicitur, quod manu capiatur. *Plaut. in Stich.* Damna euenerunt maxima misero mihi: ita me mancipia miserum affecerunt malè. ¶ Neque tamen solum de homine in bello capto dicitur, sed de omnibus rebus quæ manu capiuntur, *teste Varr.* [Mancipiorum negotiatores (id est, mangones.) *Quintil.* Bone vir lepidum mancipium. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 5.*] ¶ Aliquando pro dominio & potestate dicitur: Sic mater familias dicitur esse in mancipio mariti. [ *Gell. c. 3. lib. 4.*] hoc est, in eius dominio, & potestate. ¶ Mancipio dare, Est rem solenni illa venditione, de qua paulò post, alienari: transferretur tamen & ad alia, & significat in potestatem & dominium tradere. Sic mancipio accipere, est eodem modo emere. *Plaut. in Curcul. [sc. 2. a. 4.]* memini, & mancipio tibi dabo, c. v. egone à lenone quicquam mancipio accipiam, quibus sui nihil est, nisi vna lingua? *Idem ibidem:* Quis tibi hanc dedit mancipio? aut vnde emisti? *Et Milit. sc. 1. a. 1.* Ne sibi habeto, & ego me illi mancipio dabo. Ex hoc loco facillè intelligitur quid sit mancipio dare & accipere, inquit *Passer.* [ *Lucret. lib. 3.* Vtrique mancipio nulli datur, id est, nulli ita datur, ut propriam ac perpetuam habeat. ] Nihil dat fortuna mancipio. *Senec. Epist. 73.* mancipio non dedit natura eum, sed commodauit. *Senec. cap. 10. de Consol. ad Polyb.* Item mancipiorum negligens domina fortuna. ¶ Sui mancipij esse est nullius dominio subiectum esse. *Brutus ad Ciceronem,* Quærendū esse arma putasti, quibus dominari prohiberetur Antonius. An scilicet ut illo prohibito rogarem alterum, qui se in eius locum reponi pateretur, an ut esset ei iuris, & mancipij Respublica? Quo loco Sui mancipij Respublicam dixit Brutus, quæ nullius dominio subiecta esset antequam Augustus imperium occupasset. ¶ Inde res mancipi, vel (ut antiqui loquebantur) res mancipi dicuntur, quæ in nostro sunt mancipio, hoc est quæ nostro dominio, iuri, aut potestati sunt subiectæ, quæque modis iure Ciuili institutis ut mancipatione, in iure cessione, & alienari & distrahi possunt, quales sunt prædia in Italico solo, tam rustica, quàm urbana eorumque iura, item serui, & quadrupes quæ dorso collève dominantur, veluti boues, muli, equi, asini. Ceteræ res nec mancipi sunt, quoniam modis iure Ciuili institutis alienari non possunt. *Hæc ferè ex Vlp. Inst. cap. 19.* ¶ Emptio mancipi, dicebatur solenne quoddam genus emptionis, quod fiebat inter solos ciues Ro. præsentibus nõ minus quinque testibus puberibus Romanis, & eo qui libram tenebat, Libripensque vocabatur quibus præsentibus, is qui mancipium accipit, æs tenens ita dicit, Hunc ego hominem ex iure Quiritium meum esse aio: isque mihi emptus est hoc ære, æneaque libra. Deinde ære percutit libram: isque æs dat ei, à quo mancipium accipit, quasi pretij loco. ¶ Sunt itaque emptio mancipi, & mancipatio, quasi relata & à *Wegs n.* Nam respectu venditoris contractus hic dicitur mancipatio: contra respectu emptoris, dicitur Emptio mancipi. De his latius diximus in dictione Libripens. Quod autem attinet ad Grammaticæ rationem, in hisce locutionibus, Res mancipi, vel mancipi, Res nec mancipi, Emptio mancipi, & similibus, Mancipi genitiuus est à mancipiū, abiectione vltima vocali per apocopen: quanquam non desunt qui aut nomen indeclinabile putent, aut datiuum esse à manceps: qui certè falluntur, ut vbi latins docuimus. Huiusmodi emptionis meminit *Plin. lib. 33. cap. 3.* Quæ consuetudine (inquit)







ei mandata esse facta. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 5.* Qui tua quæ tu iusseris mandata perferat. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.*

\*Mandatus, huius mandatus, Quarta declinatione apud Iurifconsultos legitur. *Cassus*, si mandatu meo Titio credideris. *Iulianus*, Mandatu creditorum.

Mando, dis, di, sum, Cibum dentibus conficio. { מַנְדוּ מַנְדוּ } *GALL. Mâcher, manger. ITAL. Masticare. GERMAN. Kewen. HISP. Maxcar o comer. ANGLIC. To eat, so chew.* { *Cic. de Natura deorum*, Alia sugunt, alia carpunt, alia vorant, alia mandunt. *Seruius*, Purgatur cerebrum manfa radice pyretri. [ *Diomedes. lib. 1.* ] Accipitur etiam pro rodere, vel mordere. *Virgil. 4. Æneid.* Stat sonipes ac fræna ferox spumantia mandit. Huius compositum est Remando, { מַנְדוּ } quod est rursus mando, rumino. *Plin. lib. 10.* Pontici quoque mures simili modo remandunt.

Mansito, frequentatiuum. *Plaut. in Amphit. [sc. 3. a. 4.]* mutatos Atticos in Arcadia homines, & sævas belluas mansitasse. [ *manfisse*, hic apud *Plaut.* significat mansisse, & formatur a supino verbi maneo, es, de quo infra post Mansio.]

Mando, onis, Edax, qui assidue mandit. { מַנְדוּ } *GALL. Vn grand mâcheur ou mangeur. ITAL. Mangione. GERMANIC. Ein frass. HISP. Comilon, que mucho come. ANG. A great eater, or ehewer.* { *Lucil. apud Nonium*, Atque omnes mandonum gulæ.

Manducor, cas, pen. prod. Mando. { מַנְדוּ } *GALL. Manger ou mâcher. ITAL. Mangiare, masticare. GERMAN. Essen/ ætzen. HISP. Comer o maxicar. ANG. To eat or ehew meate.* { *Suet. in Augusto*, Qui in balneo demum post boram primam noctis duas buccas manducaui prius quam vngi inciperem. [ *Quid sit proprie docet Diomedes lib. 1.* ]

Manducor, aris, { מַנְדוּ } *Deponens apud antiquos. Lucilius lib. 14. (ut citat Nonius) illud qui faciat, quod manducamur in ore. Eius compositum est commanducor. Plinius lib. 20. Huius cucurbitæ commanducatae succus stomacho admodum prodest. [Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. Occisam fœcum plus sapere cum manducatur.]*

Mansus, participium, Dentibus confectus & tritus. { מַנְדוּ } *GALL. Mâché. ITAL. Masticato. GERMAN. Gekumet. HISPAN. Maxicado. ANGLIC. Chewed.* { *Quintil. lib. 10. cap. 1.* Cibos mansos ac propè liquefactos demittimus. *Cicer. 2. de Orat.* Atque omnia minima manfa (ut aiunt) nutrices infantibus pueros in os inferant.

Mansurus, à mandendo, Edacem significat, inquit *Festus.* מַנְדוּ

Manducatus, Manducatus, non tam significat comestum, quam mansum, & dentibus comminutum, masticatumque, qui deinde pro medicamento imponi solet. מַנְדוּ

Manducor, onis, Edacem significat, teste *Nonio.* { מַנְדוּ } *GALL. Vn grand mâcheur, ou mangeur, goulu. ITALIC. Mangione, gran mangiatore. GERM. Ein frass oder frassiger. HISPAN. Comilon que mucho come. ANGLI. A great eater or ehewer.* Hæc enim omnia ferè idem denotant, Manducos, Manducosnes, Manduci, Manducij, Comedones, Comedi, Edones, Edaces, Epulones, Lurcones, Gurguliones, Helluones, Parasiti, Gulones, Phagones, Ligitores, Nepotes, Catillones.

Manducus, ci, Manduco, onis, teste *Nonio. Plaut. in Rud.* Quid si aliquid ad ludos me pro manduco locem? Manduci effugies in pompa antiquorum inter cæteras ridiculas, & formidolosas imagines ire solebat. Erant enim lauato capite humano, maxillas vastæ magnitudine, vastæque armatas dentibus habentes: qua oris hiatu, dentiumque crepitu sese in vtranque partem viz dum fisterent, ridentem turbam vertebant in fugam. Quædam exemplaria hoc loco apud *Plautum* habent Manduca. *Festus* legit Manduce à nominatio Manduces vel mandux Iuuenalis ad hunc morem respicit, tandemque redit ad pulpita notum Exodium, quum personæ pallentis hiatum, In gremio matris formidat rusticus infans. *Varro libro 6. de Lingua Latina*, Manducum, opsonium quoddam esse ait, cuius rei testimonium ut ille non profert, sic quoque non extare arbitror.

MANDONVS, Dux Hispanus, partes Romanorum cum Scipione Africano in Hispania iuuit: deinde Scipione ægrotante seditionem agitare, in Romanosque insurgere cepit: quem quum Scipio morbo liberatus comprehendisset, veteris officij memor, tantum castigatum verbis dimisit. *Linus lib. 18.*

Mandra dræ, { מַנְדוּ } *GALL. Estable à bœufs, cheuaux, ou autres bestes. ITAL. Mandra. GERMA. Ein dîch stiel/ stielstûck. HISPAN. El cobre o recua de bestias. ANG. An houell or conering, a stable.* Spelunca, cubile, & receptaculum ouium, boum, aliorumque huiusmodi. Item agmen ipsum veterinorum, aut aliorum brutorum animatum. *Iuuenal. Satyr. 3.* -stantis conuiuia mandræ Eripiunt somnum Druso. *Probus* scribit, Mandram esse vici ostium, vel flexum, vel arrectum, aut breue, & vile ædificium, quod angustat latitudine vici: vel ingens vehiculum, quo trabes portantur: quod Græce Mandron dicitur, *Martial. lib. 5.* Vixque datur longas mulorum vincere mandras, Quæque trahi multo marmorâ tunc vides.

Mandragora, { מַנְדוּ } *GALLI. Mandragore. ITAL. Mandragora. GERMANIC. Wraun. HISPAN. Mandragola. ANGL. A mandrager hearbe.* penultima correpta. Herbæ soporiferæ genus est, quod alio nomine appellatur Circeium. Eius duæ sunt species, quas & sexu distinguunt. Nam candidam, marem putant nigram fœminam. Ferunt mala auellanarum nucum magnitudine. Mandragoram fossuri ab aduersante vento cauent, & Occalum spectant. Vix eius in poculo somnifera est, ac etiam olfactu. *Colum. lib. 10.* Mandragoræ pariat flores.

De hac herba vide *Plin. lib. 25. cap. 13.*  
MANDRENI & Mandianitæ, { מַנְדוּ } *Populi Arabiæ. Vtuntur autem Arabes duobus his tipis gentilium. Steph.*

MANDRO, Fuit nauicularius quispiam, qui aspirante fortuna, tandem factus est Imperator: vnde etiam factus adagio locus, in eos qui præter meritum ad opes euecti, pristinae conditionis non meminerunt.

MANDROPHYS, { מַנְדוּ } *Oppidum est Phrygiæ: à quo Gentile Mandrophites, { מַנְדוּ } Stephano.*

MANDVRIVM, { מַנְדוּ } *Oppidum Iapygiæ, hoc est Apuliæ: à quo fit gentile, Mandurinus. Stephano.*

Mane, { מַנְדוּ } *GALL. Le matin, au matin. ITAL. La mattina. GERMAN. Morgenstûck. HISP. La manana. ANG. The morning, early.* Diei principium, quum dies clarus est: ab omine boni nominis. Manum enim veteres bonum dicebant, ut ait *Seruius*. Teste autem *Nonio*, Manum veteres clarum dixere. *Macrobi. lib. 1.* Saturnaliorum, putat Mane dictum esse à manibus, quod exordium lucis ab inferioribus partibus emeigat. *Varro* à manando deriuat, quod cum Sole manet dies ab Oriente: Hinc Manij & Lucij, qui nati sunt mane: & luce. Iunctum inuenitur sæpe adiectiuus, migratque in nomen substantiuum. *Martial. lib. 1.* Sed mane totum dormies. *Persius Satyr. 3.* Iam clarum mane fenestras intrat. Iunguntur quoque ei aduerbia. *Cicer. 3. ad Atticum*, Bene mane hæc scripsi. Inuenitur iunctum genitiuo: ut, Mane diei. *Hirc. de bell. African.* Præsertim quum milites à mane diei ieiunij stetitissent defatigati. \*Mane & mani veteres dixerunt, quemadmodum Here & heri, propter cognationem literarum. *E & I, auctore Donato. Seruius* mani ablatiuum esse dicit à mane, adducens *Plauti* exemplum, A mani vsque ad vesperam. [ *Idem*, à mane. *In Amphit. pugnata pugna* à mane vsque ad vesperam. Et nisi datur de te supplicium à mane vsque ad vesperam. *Plaut. Mil. sc. 6. a. 2.* Auctio fiet à mane diei septimi. *Plaut. Menach. sc. 1. a. 5.* ]

Maneo, nes, mansi, sum, Commoror, in aliquo loco me contineo, { מַנְדוּ } *Demeur & sarrester, ne bouger. ITAL. Restare, remanere. GER. Steiben/ sich an etnem ort enthalten. HISP. Quedar. ANGL. To stary, to abyde.* { *Cic. lib. 3. Offic.* Cyrillum quendam suadentem ut in vrbe maneret. *Virgil. 10. Æneid.* Manet imperterritus ille, Hostem magnanimum operiens. Quandoque expectare aiunt, { מַנְדוּ } *Plauti.* Ego hæc te maneo. Quandoque futurum esse, instare, imminere, { מַנְדוּ } *Cic. 2. Philip.* Cuius te fatum, sicut Curionem, manet. Hoc est cuius fatum tibi imminet, sicut Curioni. Quandoque inherere, fixum esse. *Virgil. 1. Æneid.* manet alta mente repositum Iudicium Paridis. { *Quandoque durare, persistere, perstare. Terent. in Heecyr.* Manere assinitatem hauc inter nos volo, si vilo modo possit, quod spero fore. { *Manere promissis idem quod stare promissis. Virg. 2. Æneid.* Tu modo promissis manees, seruataque serues Troia fidem. { *Mane, gaudentis aliquando particula, non oppetiri iubentis, inquit Donatus. Terent. in Adelpho.* Sed quidnam foris crepuit? s. mane, ipse exit foras. [ *Mane, maneo*, exiit. *Plaut. Menach. sc. 2. a. 1. Hinc* Intræ abeam. *Mane, (reuo cantis) Plaut. Menach. sc. 2. a. 4. Mane* suffundam aequalam. *Id est*, necdum egredere, *Plaut. Curc. sc. 3. a. 1. Nunc* te nox, quæ me mansisti, mittere. *Plaut. Amphit. Quid* faciam? maneam, an abeam? *Plaut. Curc. sc. 4. a. 4. Quin* tu hæc manes? A. Mox si voles manebis, (ambiguè de mortuo qui abire non poterit.) *Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Etiam* parasitum manes? (id est, expectas.) *Plaut. Men. sc. 4. a. 2. Lecti* sedendo dolent manendo medicum. *Plaut. Men. sc. 3. a. 2. 1. Huius* composita sunt, Commaneo, emaneo, eminco, uminco, obmaneo, permaneo, præminco, prominco. *De quibus suis locis.* \*Maneri, impersonale. *Cic. Attico l. 8.* Id si est, in Italia fortasse manebitur.

\*Manurus, Particip. vt, V. bs mansura. *Virg. 3. Æneid.*

Mansio, onis, à Maneo. { מַנְדוּ } *Actus ipse manendi, aut quiescendi in alio loco: cui contrarium est Decessio. Cic. ad Sulpit. lib. 4. Is* mecum sæpe de tua mansione, aut decessione communicat. { *Ponitur etiam pro stationibus in quas se milites expeditionis tempore quiescendi causa recipiebant, quæ auonnis, & pabulis ex vicinorum collatione instruebantur. Sueton. in Tit. Vespasian. cap. 10.* Deinde ad primam statim mansionem febriam statutus, quum inde lectica transferretur, &c. { *Ponitur* quandoque pro itinere vnius diei. { *Plin. lib. 12. cap. 14.* Mansionibus octo stat regio thurifera a monte excelso. *Idem lib. 6. capite 23.* A Copto camelis iter a quationum ratione mansionibus dispositis.

Mansio, as, Maneo frequentius & crebrius. { מַנְדוּ } *Demeur souuent. ITAL. Molto & spesso dimorare. GERMA. Offe bald die bletben oder wohnen. HISP. A. Quedar muchas vezes. ANGL. To stary or abyde often.* { *Tacit. lib. 13.* Quippe mansitasse vnâ conuincebatur, *Idem lib. 14.* Quum veterem ex more familiam omnem, quæ sub eodem tecto mansitauerat, ad supplicium agi oporteret. [ *Plaut. Amphit. sc. 3. a. 4.* Statim in principio: Olim est auditum, mutatos Atticos in Arcadia homines, & sævas belluas mansitasse, nec vnquam denuo parentibus cognitis. ] Mansio, à Mando, dis.

Manes, manium, *Seruius* putat per antiphrasim dictos ab antiquo nomine adiuncto, manus, mana, manum, quod pro bono veteres in vtu habebant, tanquam qui minimè bono esse hominibus crederentur. { מַנְדוּ } *GALL. Les esprits & ames des trespassés. ITAL. Anime infernali. GERMAN. Die Gister der abgestorbenen/ oder die geister so beg der abgestorbenen geister sind. HISP. Animas de muertos. ANGL. The spirits and ghosts of the dead.* { *Putabatur enim veteres Manes esse deos inferos, eoque inter numina*



læua numerabatur: placabantque eos sacrificiis, ne nocerent. Alij putant hoc nomine appellatas fuisse animas separatas à corpore: unde videmus vetusta sepulchrorum monumenta Diis manibus esse inscripta. *In qua etiam sententia videtur fuisse Apuleius de demo- nio Socrati.* *Munus (inquit) animæ dicuntur melioris menti, quæ in corpore nostro genij dicuntur, corpori renuntiantes.* Lemures, quum domos incursionibus infestarent, Laruæ appellabantur: contra si æqui & faucentes essent, Lares familiares. Sunt etiam qui putent Manes eisdem esse quos vetustas Genios appellauit: duobusque Manes corporibus ab ipsa statim conceptione assignatos fuisse, qui ne mortua quidam corpora deserant: consumptisque etiam corporibus, sepulchra inhabitent. Quare qui sepulchra demoliebantur, Deos manes violare putabantur. *Cic. 2. de legibus, Deorum manium iura sancta sunt.* [Plaut. Amphitru. Quem si comperero, Telebois sacrificabo manibus.] Atque eandem ob causam Manes pro ossibus ipsis & sepulchris ponuntur: [Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist. Parce precor, manes sollicitare meos. Ibidem, simula- chra, cineres, ossa, busta. In quo significatu etiam Lin. lib. 1. bell. Maced. Quinil. Iuro per illos manes (filij) numina doloris mei. Item Perque feros manes hospita semper erit. (id est Sarmaticas inter umbras.) Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist.] *Perfusa Saryr. 1. Nunc non è manibus illis nascuntur violæ? Vbi Cornutus Manes pro ossibus, Perfusa posuisse scribit. Idem Sat. 5. Indulge genio, carpatum dulcia, nostrum est. Quod viuis: cinis & manes, & fabula fies. Quandoque manes dicuntur pœnæ. Virgil. 6. Æneid. Quisque suos patimur manes. Vbi Seruius, Manes, id est supplicia, quæ sunt apud manes.*

**MANES**, *manes*, Heresiarcha fuit, tempore Aureliani Cæsaris, genere Brachmanes, tantæ dementiæ, vt se Spiritum Paracletum esse auteretur à Christo promissum, à quo Manichæorum secta fluxisse traditur. Hic tandem à Persarum rege, quod eius filium, quem repul- sis omnibus medicis sanandum susceperat, interemisset, viuis ex- coriatus est. *Autor Suid.*

**MANES**, fluius, siue potius torrens, Locrorum Epicnemidorum, Thionion præterfluens: interdum tam exiguus, vt transeuntis vix tingat pedes, interdum tam latus, vt in bina diffundatur iugera. Alio nomine Boagrius appellatur. *Vide Strab. lib. 9.*

**MANES** *manes*, Phygia oppidum, à diuite quodam, cui Manes nomen fuit, ita appellatum. *Steph.*

**MANETH** *maneth*, Vide paulo antè **MANARTHVS**.

**MANETHVS**, Vrbs Cretæ insulæ, apud Pomp. Melam. lib. 2.

**MANGONÉS**, Dicti sunt magistri formæ puerorum, & mentendi col- lons artem probè callentes, qui homines vendebant. [Ouid. Trist. 1. lib. 3. Mangones, qui homines vendebant.] **ITALIC.** *Venditori & mercatori d'huomini.* **GERMA.** *Sind voi getten die g. wesen/welche die l. ut so fo vertauffen wolt. n. auffmucken/das v. d. f. vertouffig. wärlind.* **HISPA.** *Progoneros que venden esclauos.* **ANG.** *which painte and sett out old things to sell the derar as horse cour- sers, buesters.* Solebant enim pueris, puellisque, quod facilius ven- di possent, artificio quodam inducere colorem fucos, ac verum robur inani lagina mentiri, vt carius venderent. *Martialis*, Millia pro puero centum me mango poposcit. *Sueton. in Domi.* Castrari mares vetuit: spadonum, qui residui apud mangones erant, pretia moderatus est. [Sueton. in August. cap. 69.] Adultas ætate virgines denudare tanquam Thorani mangone vendente. De mangone & nouitio puero per rostra iactò, & publicanis. *Quintil. in Decla- mat.* Mangones vitia vauualium occultant. *Senec. Epist. 81.* Mangonum periphrafi, negotiatores mancipiorum. *Quintil. Plinius,* Thynei languine oblitos pueros pubescere negant Mangones. Aliatum quoque rerum Mangones dicuntur, qui merces poliunt, atque interpolant, vt plures vendant. *Vide Plin. lib. 36. ca. 13.* Decussi fragmenti paululum quod in lamina ferrea teratur, efficacis- simum, experimento exculant mangones gemmarum. Nec ma- res tantum, sed etiam foemina, Mangones vocantur. *Plin.* Mango obsterit erat.

**MANGONIZO**, mangonizans. Orno, compono rem ad alliciendos em- ptiores. [Ouid. Trist. 1. lib. 3. Mangonizans.] **GALL.** *Regratter, rabiller, farder.* **ITAL.** *Ornare le cose accio che piu facilmente si vendano.* **GERMA.** *Su dem tauff außbuq. n. ober auffmucken mangon.* **HISPA.** *Afeytar lo que se vende.* **ANG.** *To paint old things and sett y ame out.* [Plin. lib. 23. ca. 1.] Succus radicis vitis nigrae, cum eruo, lætiora quodam colore, & cutis teneritate mangonizat corpora. Hodie etiã mangonizantur panni, siue hnei, siue lanei. Quin & equos man- gonizatos vñire videmus. Hos Græci ab equis comendis *μαν- γονιζοι* vocant.

**MANGONIZO**, mangonizans, cum, Quod ad mangonem pertinet. [Ouid. Trist. 1. lib. 3. Mangonizans.] **GALL.** *Appartenant à farder, frippier, ou regratter.* **ITAL.** *Cosa pertinente à tale venditore.* **GERMAN.** *Das zu etnem arbdit der ahtne oder sunst vngeschaffne ding gû dem tauff auffmucken.* **HISPA.** *Cosa perteneſciente à progoneros.* **ANG.** *That belongeth to an buester or lyk man.* [Plin. lib. 21. cap. 26.] Radix hyacinthi bulba- tea, mangonicis venalibus pulchrè nota, quæ in suo dulci illi- ta, pubertatem coercet & non paritur erumpere. *Sueton.* Necessariòque ad mangonicos quæstus sustinendæ dignitatis causa descendit.

**MANGONIZO**, mangonizans, Artificium, quod ad res facilius vendendas adhibetur. [Ouid. Trist. 1. lib. 3. Mangonizans.] **GALL.** *Fardement, delguille- ment, regratterment, fripperie.* **ITALIC.** *Acconciamento & rabbelli- mento di cose vecchie per meglio venderle.* **GERM.** *Mangonizerey/ die tauff etnen ding. n. som an wêrl. auff. n. wîll etn farb außstreich. n. vñ außjubung. n. His. El afeyte de lo que se vende.* **ANG.** *Painting or set- ting out of old things.* [Plin. lib. 10. cap. 50.] Nec tamen in hoc man- gonio quicquam totum placet, hic clune, alibi pectore tantum gallinarum lau datis.

**MANIÆ**, maniarum, *mania*, Deformes personæ, autore Festo. Manias item laruas, quas nutrices pueris munitari solent, appellant. Item

Mania dea, Larium mater, cui olim sacrificabant. Maniæ e- tiam dicebantur fœta quædam ex farina in hominum figuras, quod deformes essent quas etiam Maniolas appellabant. *Autor Festus.*

**MANIÆ**, Infania, furor. [Ouid. Trist. 1. lib. 3. Maniæ.] **GALL.** *Trou- blement d'esprit, folie.* **ITA.** *Turbamento d'animo, pazza.* **GERMA.** *Beſinntheit.* **HISPA.** *La locura.* **ANGLIC.** *Madness, woodnesse.* [Cic. 4. Tusc. Græci *μανια* unde appellentur non faciliè dixerim: cani tamen ipsam distinguimus nos melius, quàm illi. Hanc enim insaniam quæ iuncta stultitiæ patet latius, à furore distinguimus. Græci volunt illi quidem: sed parum valent verbo: quos nos furorem, me- lancholiam illi vocant: quasi verò atra bili solùm mens, ac non sæpe vel iracundia g. auctore, vel timore, vel dolore moueatur. Quo genere Athamantem, Alcæonem, Atacem, Orestem furore dici- mus. Qui ita sit affectus, eum dominum esse reum suarum vetant duodecim Tabulæ. Itaque non est scriptum, Si insanus: sed, si fu- riosus esse incipit. Stultitiam enim censuerunt, id est inconsistan- tiam sanitate vacantem, posse tamen tueri mediocritatem officio- rum, & vitæ communem cultum, atque vſitatum. Furorem autem esse tantum mentis ad omnia cæcitatem, quod maius est quàm infania, &c.]

**MANICÆ**, manicæ, pen. corr. Pars vestis, qua manus teguntur. [Ouid. Trist. 1. lib. 3. Manicæ.] **GALL.** *Manche, gant, gantelet.* **ITA.** *Manica.* **GERMAN.** *Ein bermet an etnen hand.* **HISPA.** *Guante de la mano, ó manga de la vestidura.* **ANGLIC.** *A sleeve, a manicle.* [Virg. 9. Æneid. Et tunicae manicas: & habent redimacula mitæ.] Hinc Manicæ vestis, quæ mani- cas habet: quas, velut probrosas, & minime viriles notat poeta, quod prisca Romani breues, & circa humerum desinentes vestes primò gestauerint. *Cic. in Catil.* Quos pezo capillo nitidos, aut imberbes, aut bene barbaros videris, manicatis, & talaribus ac trit- tis tunicis, velis amictos, non togis. Manicæ etiam dicuntur manu- num vincula, quemadmodum Pedicæ, vel Compedes, vincula quibus pedes ligantur. [Ovid. Trist. 1. lib. 3. Æneid. -manicas, atque arcta leuari, Vincula iubet Præmus.] **PLAUT.** *Capit. sc. 5. a. 3.* Inicite huic manicas mastigæ. *Idem Asin. sc. 2. a. 2.* Vbi manus manicæ complexæ sunt. Aliquando etiam Manicæ per translationem dicuntur vincula nauium. *Lucanus*, Ast alias manicæque ligant teretesque cateos. Item Manicæ, theææ sunt ex ferro, quibus brachia & manus cõtra hostium iniurias munifur- tur. *Inuenalis*, Quale decus rerum, si coniugis auctio fiat. Balteus, & manicæ, cristæ crurisque sinistri Dimidium tegmẽ, *Brasileterum* Gallicum vulgus appellat. Et manicæ dicuntur, quibus aduer- sum vim frigoris manus muniuntur. *Plin. Iunior ad Ma- curum*, Ad latus notarius cum libro, & pugillaribus, cuius manus hyeme manicis muniabantur, vt ne cæli quidem asperitas vllum studij tempus eriperet.

**MANICATUS**, penult. cor. adiect. Quod habet manicas. [Ovid. Trist. 1. lib. 3. Manicatus.] **GALL.** *Qui a manches.* **ITAL.** *Chi a maniche.* **GERMANIC.** *Das ermet hat.* **HISPA.** *Cosa de luenga mangas.* **ANGLI.** *That hath sleeves or manicles.* vt Manicata tunica, *Cic. in Cat.* Quos pezo capillo nitidos aut imberbes, aut bene barbatos videris, manica- tis, & talaribus tunicis, velis amictos, non togis, *Columell. libro 11. cap. 1.* Quæ vtraque prohibeatur optimè pellibus manicatis & sagatis cucullis.

**MANICHÆI**, Hæretici, vide supra **MANES**.

**MANICÓN**, *manicon*, Strychni herba species est, quam si quis drach- mæ pondere sumperit, strychni species ac lætitiæ plenæ animo ob- uerſantur: quod pondus duplo maius mentis excessum triduo af- fert, triplo mortem. Alio nomine Dorycnion appellatur, quod cuspidis in præliis eo tingerentur. *Vide Plin. lib. 21. capite 31.* Ea putatur esse, quæ hodie in officinis, *Solatrium mortale* appella- tur.

**MANICULÆ**, diminutiuum, Parua manus. [Ovid. Trist. 1. lib. 3. Maniculæ.] **GALL.** *Picciola mano.* **GERMAN.** *Ein händlin.* **HISPA.** *Pequeña mano.* **ANG.** *A little hand.* [Plaut. in Rud. Dux connexæ mani- culæ & fucula.] **PLAUT.** *pseud. sc. 1. a. 5.* Maniculæ mamma oppri- mitur. Manicula item dicitur transversa regula in stiuâ ara- tri, ita dicta quod manu bubulci teneatur. *Autor Var. l. 4. de Ling. Lat.*

**MANIFESTUS**, festa, festum, adiectiuum, Clarus, & apertus: ab antiquo adiectiuo Manus, quod clarum significabat. (*teste Nonio*) & verbo Facio. [Vel à manu ferendo, vt Infestus ab inferendo. Unde ma- nifestus sur quasi manibus furtum ferens deprehensus. *Passer*] [Ovid. Trist. 1. lib. 3. Manifestus, clarus, & euidens.] **ITALIC.** *Manifesto, chiaro, aperto.* **GERM.** *Offenbar, helter.* **HISPAN.** *Cosa manifesta y clara.* **ANGLIC.** *Manifest, clear, plaine.* [Cicero quarta *Verrina*, Manifestis in rebus hominem iam teneri vide- bitis. Hei mihi cur nimium quæ sunt manifesta requiro? *Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist.*] Lungitur pulchrè genituo: vt, Manifestus sceleris, aut mendacij: cuius scelas, aut mendacium omnibus palam est. *Sallustius in Iugurtha*, At Iugurtha manifestus tanti sceleris, non prius omisit contra verum niti, &c. [Quid facerem per quod fierem manifesta doloris. *Ouid. l. 5. Fast.* Furti manifesti, & nec manifesti, siue manifesto furto præhensorum pœna, & quid sit. *Gell. cap. 18. lib. 11.*]

**MANIFESTE**, aduerbium. Palàm, perspicuè, clarè, non obscure. [Ovid. Trist. 1. lib. 3. Manifeste, clare, & euidens.] **ITALIC.** *Manifestamente, chiaramente, apertamente.* **GERMAN.** *Offenlich etatlich.* **HISPA.** *Manifesta y claramente.* **ANGLIC.** *Clearly, plainlie.* [Cic. in Catil. vt tota res à vobis manifestè deprehende- retur.]

**MANIFESTISSIMÈ**, *Scauola Digest. li. 33. Tit. 2. l. 32.* Nisi manifestissimè probetur, aliud testatorem sensisse.

**MANIFESTO**, aduerbium eiusdem significationis. *Cicero pro Cluen.* Op- pianici facinus manifestò compertum, ac deprehensum. [Præhen- sus in furto, & manifestò verberatus, *Plaut. Asin. sc. 2. a. 3.* Quid cum







colle. } *Martialis libro 12.* Nusquam est molio, mānuli tacebunt. *Plinius Epist. 67.* Habebat puer manulos multos, & iunctos, & solutos. habebat canes maiores, minoresque. { *Dicit autem sunt Manuli, siue, ut est apud Horatium, Mani, quod mansuetudine manuum sequantur: ut scribit Acron in illud Horatii, lib. 3. Car. Si per obliquum similis sagitta Terruit mannos.*

**MANNACARTA, MANACARTI,** Vrbis Arabiæ, Gentile Mannacartenis. *Steph.*

**MANNEOS, MANEOTI,** Regio media inter fluuios, in qua habitant Arabes, *Manneose manotey. Steph.*

**MANNVS, MANVS,** Filius fuit Teutonis Dei, aliàs Teutonius, à quo Alemanni se dici gloriuntur. Vide in **ALEMANNI.** { **GERMANIC.** Der andet stolt der Teutichen: et son Teutonto. }

**Mano, manas, manare,** Propriè destillo & minutatim fluo. { *ἄνω ναίω* } *Gal.* Sortir, sourdre, couler. *ITAL.* Stillare, sorgere, colare. *GERM.* Tropfen tropf. *Angl.* rinnen oder fließen. *Hisp.* Manar como argua defuente, destillar. *ANGL.* To spring, drop, or ruine out. } Tractum à Græcis, qui uicidrarum, & siue densitate appellant. *Festus* manare à manè aduerbi dictum putat, Solitque proprium esse existimat, quum orientes radij splendorem actare incipiunt: sed frequentius ad aquam & ad humores refertur. ¶ Per translationem usurpatur pro detcedere, fluere, procedere. { *ἄνω βα. ἀεὶ ἔρχεται.* } Et huiusmodi res, quæ manat, quandoque in nominatiuo ponitur. *Virg. 3. Aeneid.* Tam gelidus toto manabat corpore sudor. Quandoque in accusatiuo. *Plin. lib. 14.* Arborum succo manantium picem, resinamque; aliæ ortæ in Oriente, aliæ in Europa feruntur. [*Linus lib. 10. d. 4.* Manantia sanguine spolia. *Catull. ad Oratillum.* Lætheo gurgite manans pallidulum alluit vnda pedem. ] ¶ Quandoque in ablatiuo. *Liu. lib. 1. ab Vrbe.* Cultrum ex vulnere *Lucretiæ* extractum manantem cruore præ se tenens, id est fluentem, vel stillantem. Quandoque pro disseminari, dispergi, serpere, percrebrescere accipitur, atque id quidem translatè. *Cic. 2. Tusc.* Lauus enim manabit hæc ratio, & aliquando maiorem locum, quam de vno dolore occupabit ¶ Sic fama vel rumor rei alicuius dicitur manare, diuisari, crescere dilatari, & proferrè latius. *Liu. lib. 7. ab Vrbe.* Diuisa enim erant per Campaniæ vrbes, manauerantque à Capua consilia in exercitum omnem. *Cic. 14. Philipp.* Quum, ut scitis, hoc tri-duo, vel quadri-duo tritis à Mutina fama manaret. ¶ Sic manat malum, apud eundem. *Philipp. 3.* \* Manantia vlcera, *Plinius* identidem pro iis quæ serpunt accipit, *ut lib. 23. cap. 3. Budeus.* ¶ Huius verbi composita sunt, *Emano, & Permano:* quæ vide suis locis.

**Mānālis fons dictus,** quia aqua ex eo perpetuò manat. ¶ **Manalis vrceolus,** siue gurgitium. Vas dicebatur ex quo aqua in postludrum dimittitur. *Steph.* ¶ **Manalis lapis,** Ostium est Orci, per quod animæ inferorum ad superos manant, qui dicitur manes. manalem lapidem etiam vocabant petram quandam, quæ erat extra portam Capenam, iuxta ædem Martis: quam quum propter nimiam siccitatem in urbem pertraherent, sequebatur statim pluuia: eumque, quod aquis manaret, manalem lapidem dixit. *Fe-flu.*

**Mānobarbūlus,** Teli genus simile plumbeæ pilæ, quo vcentes milites ipsi manobarbūli dicti sunt. Hi postea à Maximiano Cæsare, quod se fortiter in Illyrico gessissent, Iouiniani, & Herculiani dicti sunt. *Sipontinus* putat esse vocabulum peregrinum.

**Manon,** { *μᾶνον.* } Spongæ genus minus spissum, & mollius *ἄνω τῆς μανθῆτος,* hoc est à raritate appellatum. *Plin. lib. 9. cap. 45.* Spongiarum tria genera accepimus: spissum, prædurum & asperum, tragos id vocatur: minus spissum & mollius, manon: tenuem denique, ex quo penicilli, Achilleum.

**Mānsilērna,** Aquæ vrba, id est vrceus. { *ἄνω εἶα.* } *Plaut. in Bacchiā.* Effert mānsilērnā eum aqua foras.

**Mānsuetūs, a, um,** Mitis, cicur, quasi manu affuetus, quod omnia quæ sunt natura fera, manuum permissione mitescant. { *ἄνω ἡανᾶν.* } *Gal.* Doux & traitable, priuè & appriouè. *ITAL.* Mansueti, dolce, traitabile. *GERM.* Gemüthsam/gesittet. *Hisp.* Manso. *ANGL.* Meek, tame, mild. } *Virg. 7. Aeneid.* Ille manum patiens, mentisque affuetus herili. *Terent. in Andr.* Hæc ego parabam esse omnia humani ingenij, Mansuetiq; animi officina. *Cic. 3. Philipp.* Illud quero, cur tam subito mansuetus in senatu fuerit, quum in edictis ita fuisset ferus? *Ouid. 3. Trist. Eleg. 6.* Numinis vt læsi fiat mansuetus ira. *Idem in Ibin.* Huic igitur meritas grates, vbi cunque licebit, Pro tam mansueti pectore semper agam. *Cic. 2. de Oratore,* In moribus suis erga necessarios declarandis mansuetissimus. *Festus,* Mansuetus, neque misericordia mæstus, neque crudelitate læuus, sed modestia temperatus. [ Nequeo te interdicitis facere mansuetam meis. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 3.* Reddam te ex fera fame mansuetum (aliàs mansuetem) *Idem Ibidem sc. 2. a. 1.* ] ¶ Bestiæ mansuetæ, etiam placidæ, & cicures dicuntur. *Plin.* trisariam diuidit animantia: in placida, fera, & inter hæc media. Nam hirundines, apes, delphini, nec placida sunt, nec fera: sed mediæ inter vtunque naturæ.

**Mānsuetē, a, uerbi.** Placide, clementer. { *ἄνω εἶα.* } *GALL.* Doucement, paisiblement. *ITAL.* Dolcemente. *GERM.* Gütlich/sonstlich/lieblich. *Hisp.* Dulce y mansamente. *ANG.* Meeklie, genlie. } *Cic. pro Marcel.* At verò quum aliquid clementer, mansuetè iuste, moderatè, sapienter factum, in iracundia præsertim, quæ est inimica consilio, & in victoria, quæ natura insolens & superba est, aut audimus, aut legimus, quo studio incendimur, vt eos læpe, quos nunquam vidimus, diligamus.

**Mānsuetudo, mansuetudinis.** Lenitas, clementia, facilitas, &, vt inquit *Speusippus,* constantia animæ aduersus iræ impetum immobilis. { *ἄνω ἡανᾶν.* } *Gal.* Douceur, humanité, priuauté. *ITAL.* Mansuetudine, humanità. *GERM.* Gemüth. *Hisp.* Mansuedumbre. *ANG.* Meekness. } *Cic. 1. Offic.* Quid ad hanc mansue-

tudinem addi potest, cum, qui cum bellum geras, tam molli nomine appellari?

**Mānsuetudo, cis, mansuetum reddo, domo, cicuro.** { *ἄνω ἡανᾶν.* } *Gal.* Appriouiser, adoucir, domter. *ITAL.* Domesticare, far mansueti. *GERM.* Zam macheln/ammern. *Hisp.* Amanjar. *ANG.* Tomake, meeke, to tame. } *Plin. lib. 8. cap. 16.* Primus autem hominum leonem manu tractare ausus, & ostendere mansuetum. *Liu. lib. 3. ab Vrbe,* Paulatim permulcendo, tractandoque mansuefecerant plebem. *Cic. 1. Tuscul.* A quibus mansueti, & exculti, à necessariis artificijs ad elegantiora defluximus. \* ¶ **Mānsueti,** *Cæsar,* multa que erant intra eum locum mansueti, quibus interitum iumentum pascerebantur. Id est, vt ipse dicit, inter munitiones sua. *Budeus.*

**Mānsuetio, mansuetus fio, mansuesco, cicuror.** { *ἄνω ἡανᾶν.* } *Gal.* Deuenir doux & priuè & s'adoucir & appriouiser. *ITAL.* Deuenir domestico, lascia la saluatichezza. *GERM.* Zam werden. *Hisp.* Ser amansado. *ANG.* To waxe meeke or tame. } *Cæsar 6. bel. Gallie.* Sed assuescere ad homines, & mansuescieri, ne parum quidem excepti possunt.

**Mānsuetus, ens,** Antiqui dicebant pro mansueti. { *ἄνω ἡανᾶν.* } *GALL.* Doux, traitable, priuè, appriouise. *ITAL.* Mansueti. *GERM.* Günstig oder sanftmüthig. *Hisp.* Manso, amansado. *ANG.* Meek, genlie. } *Plaut. Asinar. [sc. 2. a. 1.]* Reddam ego te ex fera fame mansuetem. *Accius Meleagro,* Nunc me matrem mansues miser cordia capiti.

**Mānsuesco, is, mansuetus fio, mitesco.** { *ἄνω ἡανᾶν.* } *Gal.* Deuenir doux & priuè & s'adoucir & appriouiser. *ITAL.* Deuenir domestico, lascia la saluatichezza. *GERM.* Zam werden. *Hisp.* Ser amansado. *ANG.* To waxe meeke. } *Columella lib. 7.* Nam per hæc blandimenta triduo fera mansuescunt. *Virg. 4. Georg.* Nesciæque humanis precibus mansuescere corda. *Idem 2. Georgic.* Tellus mansuescit arando. *Varro lib. 1. de Re rustica,* pro mansuefacio vsus est. Sic ex animalibus, quum propter eandem utilitatem, quæ possent syluestria deprehenderent, ac concluderent & mansuescerent. Fortasse legendum mansuefacerent.

**Mānsuetarij, Qui feras mansuefaciunt.** { *ἄνω ἡανᾶν.* } *Gal.* Appriouiseurs, qui appriouissent les bestes sauages. *ITAL.* Coloro che domestico le fiere. *GERM.* Thier, ämmer. *Hisp.* Los que amasan à domar animales brauos. *ANG.* which tame the wild beasts. } *Lampriidius in Helioga.* Habuit leones, & leopardos, quos edoctos per mansuetarios, subito ad secundam mensam iubebat accumbere. *Iul. Firmicus lib. 8. Matheos,* Septentrione oriente nati, erunt mansuetarij ferarum.

**MANTALIS, MANTALIS,** Phrygiæ oppidum, ita dictum à Mantalo conditore. Gentile Mantalenus, *Steph.*

**Mantatē,** Veteres pro manere usurpabant, *teste Nonio. p. 86.* *Plaut. in Pseud.* At dabit, parabit aliquid hos dies, manta modò. *Cacilius Hyprimeo apud Nonium,* In vltis eodem, in eadem mantat malicia. *Plaut. Pseud.* nos herus apud ædem Veneris mantet.

**Mantelum, manteli, & mantelium, mantelij, & mantele, mantelis,** composita dictio ex manus, & Tela, idem quod mantile, linteolum quo manus tergere solemus. { *ἄνω ἡανᾶν.* } *Gal.* Seruiette ou toilette à mains, ou nappe. *ITAL.* Mantile, touaglia. *GERM.* Ein handtuch. *Hisp.* Panniquelo de manos. *ANG.* A table napkin, a towel. } *Ouid. lib. 3. Fastorum.* Dixerat ad dextram villis mantele solutus. *Martialis lib. 12.* Mantele è mensa lustulit Hermiogenes. Aliqui hoc in loco legunt Mantile: quo tamen in idem recidit, vt suo loco dicemus. ¶ **Mantelia,** seu mantela accipiuntur etiam pro penulæ genere, quo se, vt lorica milites, solent munire: siue pro thorace, quo pectus armatur. Græci hanc *μανθῆτιν* vocant, *ut Suidas ait, Plin. lib. 7. cap. 2.* Offibus humanorum caputum bibere, cutibûsq; cum capillo pro mantelibus ante pectora vti. ¶ **Ponitur** metaphoricòs, pro tegmine quolibet, siue velamento in quo fraudis aliquid & fallaciæ lateat. *Plaut. in Capt. [sc. 3. a. 3.]* Nec mendacijs subdolis mihi vsquam mantelum est meis. Ponitur ibi pro pallio, latebra aut quouis alio tegmine, quo dolus tegi possit.

**Mantīs, mantis, Latine, vates, diuinus.** { *ἄνω ἡανᾶν.* } *GALL.* Deuin, forcier. *ITAL.* Indouino. *GERM.* Ein weissager / oder warfager. *Hisp.* A deuino à aduina. *ANG.* A diuinour or soothsayer. } *Cic. 1. de Diui.* Nam Athenienses omnibus semper publicis consilijs diuinos quosdam sacerdotes, quos Mantes vocant, adhibuerunt.

**Māntēum, mantei, penultima producta** { *ἄνω ἡανᾶν.* } *Gal.* Locis oraculis dicatus. *Cic. 1. 2. de Finib.* Vt quasi de manteo promanant medicamenta illa Epicurea, dolor si grauis, breuis: si longus, lenis. Vetera exemplaria habent, de narthecio. *Plin. lib. 5. cap. 29.* Ab Ephefo manteum aliud colophoniorum.

**Mānticē, mantices, penult. corrept.** Diuiniatio. { *ἄνω ἡανᾶν.* } *GALL.* Lart & science de deuiner. *ITAL.* L'arte d'indouinare. *GERM.* Detunft des weissagere. *Hisp.* Arte para aduinar. *ANG.* The art of sooth saying or telling of things to come. } *Cic. 1. de Nat. deor.* Sequitur *μανθῆτιν* vestra quæ Latine Diuiniatio dicitur.

**Māntis, a, Diuiniatio, vaticinium.** { *ἄνω ἡανᾶν.* } *GALL.* Deuination. *ITAL.* Diuinatione, profetia. *GERM.* Weissagung. *Hisp.* Diuination. *ANG.* Diuination, soothsaying. } A Mantia per compositionem sunt Necromantia, Hydromantia, Pyromantia, & alia huiusmodi, quorum penultima producit. Vide supra in **diuisione MAGIA.**

**MANTHYREA, MANTHYREIA,** Vicus Arcadiæ, Gentile Manthyreus.

**Mānti cā, cæ, pen. corr.** Perula viatoria, qua scilicet iter facientes viaticum, aliæue necessaria circumferunt. { *ἄνω ἡανᾶν.* } *GALL.* Bourle ou gibeciere, besace ou bissac. *ITAL.* Bisaccia. *GERM.* Ein waldsack/ ein sack in welchen etner alle ding thut wand etner vberfeld reißt etn wassack. *Hisp.* Los arguenas à alforras ó mochlia. *ANG.* A bagge of leather, parse or pouche. } Finxit *Æolopus*



lopus mortales singulos binas habere maticas, quarum altera ante pectus, altera à tergo propenderet : sed in priorem aliena vitia contere, in posteriorem sua. Hinc ortum est proverbium, Homines non videre quod in tergo maticæ est, hoc est : quum aliena vitia acutissimè videant, in suis profus cæcutire. *Caull. ad Varrum*, Sed non videmus, maticæ quod in tergo est.

**Mantica**, pro parua matica, in qua (ut ait *Festus*) pecunias suas tenuiores solent recondere, *in pignoris*.

**Manticiarius**, Dicuntur ea quæ in frequenti vsu habentur, & quasi manu tractantur. Frequens enim ad manus tergendas vsus fuit manceolorum: vnde hæc trahitur similitudo. *Festus*.

**Manticiarius**, Dicitur fur, qui inferens se confertæ multitudini, marfupia aut secat, aut artificio dolofo aperit, & euacuat, ablata pecunia. *Caull. in pignoris*. GAL. Coupebourfe. ITAL. Tagliaborfe. GERMA. Ein fectetraumerctn fecti abfctncter. HISPAN. Ladrõn corzabofas. ANGL. A purfe cutter. Dicitur à mantuculis, in quibus tenuiores, *refte Festo*, pecuniam recondabant.

**Manticiario**, Astus & fraus, furtum, incisio loculorum, *κατασφαισις*.

**Manticioloris**, Est, *autore Festo*, furandi gratia mantuculas attritare. *Caull. in pignoris*. GAL. Desrober. ITAL. Far l'arte del furto. *Ucellare a borfe mariulare, rabbare*. GERMAN. Einem zum fecti gteff fen darauf zu ståten. HISPAN. Desalforjar. ANGL. To fteall, to pike a purfe. Inde ponitur pro aliquid dolosè ago. *Pacu*. Ad mantuculandum astu aggreditur. Hoc verbo etiam vsus est *Plaut. in Captiuitate* (sc. 1. a. 4.) Sume, postee, prome quiduis: te facio cellarium. Nam hercle nisi mantuculatus probè hæc fuisti, perito, Æternum tibi dapinato vctum, si vera aurumas.

**Manticores**, *μαντικορες*, Bestia in India quæ triplicem dentium ordinem, & hominis faciem vnà cum corpore leonino habet, humanas carnes maximè affectans, *Plin. lib. 8. cap. 21*. De manticores sic scribit *Ælian. lib. 7. cap. 2*. Apud Indos (inquit) nascitur immenso robore animal, cui Indorum lingua Manticores nomen est, magnitudine maximi leonis, colore rubrum, canis modo villosum, facie eadem propè quæ hominis, dentium triplici vtrinque ordine acutissimorum, caninis maiorum, auribus hominis similibus. nisi quod hæc & grandiores & villosiores sunt: oculis cæcis, & his non dissimilibus hominis: pedibus & vnguibus iisdem, qui leonis. Summa cauda illi scorpionis modo terreni, aculeo plus quàm cubitali armata: reliquum caudæ vtrinque aculeis cuspidatum est: quos, tanquam, tela, siquis insequaret, eminus iaculatur. Humanis caribus maximè delectatur: quocirca complures homines interficit: nec singulos duntaxat homines inuadit, sed plures collectos solum interimit. Ideo Indicè Manticores appellatur, quod bestia sit hominum conficientissima, ex rebus quas gerit, nomen trahes. *Vide plura apud Ælianum loco iam indicato*.

**Mantile**, lis, penultima producta, generis neutri. Mantelum, linteolum ad detergendas manus factum. *Caull. in pignoris*. GAL. Seruiette ou rouaille à mains, nape. ITAL. Mantile, sonaglia. GERMAN. Ein handtuch. HISPAN. Pannizuelo de manos, touaja. ANGL. A seruiett, a towell. *Virgil. 4. Georgic.* tonsilque serunt mantilia villis. *Seruius inquit*, maiores mappas villos habuisse. Epigramma est apud *Martialem lib. 14. de mantili*, siue Gaulapa villosa, Nobilis villosa tegant tibi linteæ citrum, Orbibus in nostris circulus esse potest, *Plin. lib. 7. cap. 2*. Cutibusque cum capillo pro mantilibus ante pectora vri. Quo tamen in loco, in plerisque *Plinij* codicibus Mantelibus legitur per secundam vocalem in antepenultima.

**Mantinea**, penultima producta, *μαντινα*, Vrbs Arcadiæ, quæ postea Antigonina dicta fuit, in adulationem Antigoni eius, qui Philippo Perse patri curator regni fuit. Sed postea Hadriani Imperatoris iussu rursus Mantinea fuit appellata.

**Mantineus**, tinea, tineum: vt Prælium Mantineum quod inter Thebanos & Lacedæmonios eorumque socios apud Mantineam contigit: in quo Epaminondas Thebanorum dux victoria iam propemodum potitus, cecidit. *Vide Xenoph. de rebus Græcorum lib. 7. Plutar. in vita Epaminonda*.

**Mantis**, Diuinus, vel vates. *Vide post Mantelum*.

**Mantissa**, Lingua Tusca, *autore Festo*, dicitur additamentum rei quæ venditur, id est pauxillum illud quod addicere potderi: ita dictum quod manu addatur. *Caull. in pignoris*. GAL. Addition au poix. ITAL. Giunia. GERMAN. Ein zug das man in etnem lauff zugt. HISPAN. Anadidura al peso justo. ANGL. An addition to that which is sold. *Lucilius*, Mantissa obsonium vincit.

**Mantivus**, *μαντινός*, Melampyri filius ex Iphianissa filia Procti & pater Polyphidei, & Cliti, *Homer. lib. 15. Odyss.*

**Manto**, as, are, pro manfiro: *Plaut. Mostell. sc. 2. a. 1*. Vsq; dum mantant, domum parietes ruunt.]

**Mantus**, huius Mantus, *μαντῶς*, Mulier fatidica fuit Tiresiæ Thebanorum vatis filia. *GERMANIC. Ein wiffagertin* ein tochter Tiresine. Quæ quum post patris obitum Creontis, & Thefei tyrannidem fugeret, primùm in Asiam venit: vbi Apollinis Clarij templum condidit: deinde etiam in Italiam, vbi ex Tiberio fluuiæ (vt poetæ fabulantur) vel ex Tyberino rege Ocnium peperit: qui postea ad Padum fluuium urbem condidit, quam à nomine matris Mantuum appellauit.

**Mantua**, *μαντῶς*, *μαντῶς*, *Stephano*, Vulgo Mantoua. *GERMAN. Mantau*. Vrbs est clarissima ab Ocnio filio Tyberis, & Mantus Tiresiæ Thebani vatis filia ad Padum condita, & à nomine matris eius Mantua appellata. *Vnde Virgil. li. 10*. Ille etiam patris agmen ciet Ocnus ab oris Fatidicæ Mantus & Tusci filius amnis, Qui muros, manuque dedit tibi Mantua nomen. Poëtarum clarissimo illustrissimoque Virgilio Marone gloriatur Mantua, cuius felix ingenium tam omnes esse debent, quàm imitari nulli possunt.

**Mantuanus**, mantuana, mantuanum, *μαντῶνος, ὑμαντῶνός*. à Mantua deductum nomen, *Vnde Mantuanus Homerus, Virgilius dictus est. fama mantuana. Stat. 4. Sylua.*

**Manubriæ**, & Manubrium, vide post MANVS.

**Manum**, Dicitur clarum, Mane, post tenebras dici pars prima. *Nonium*.

**Manus**, huius manus, à manando dicta est, quod ex brachiis manata, vel quod ex ea manent digiti. *Caull. in pignoris*. GAL. Gall. Main. ITAL. & His. Mano. GERMAN. Ein hand. ANGL. The hand. *Quid. Epist. 17*. Iam tibi formosam porriget illa manum. *Caull. Berycynia*. Niveis citata cepit manibus leue tympanum. *Virg. 1. Æneid.* Tendentemque manus Priamum coniecit inermes. (Finem non operit sed manu facere (i. vni vitæ suæ adferre.) *Senec. Epist. 39*. Manu sua finem vitæ fecit. *Senec. cap. 19*. De vita beata. Manu facere orbitatem, id est, scribendo exheredare. *Idem cap. 19. de Consol. ad Mart.* Manus nostræ oculatæ sunt. *Plaut. Asin. sc. 7. a. 1*. Talos poscit in mnum. *Plaut. Curc. sc. 3. a. 2*. Si mihi dantur duo talenta argenti numerata in manu. *Plaut. Asin. sc. 3. a. 1*. Si stimulum cepero in manu. *Plaut. Aulul. Prolog.* Manus leuis artificis (i. docta & facilis) *Martial. Epigr. 52. lib. 6*. In auro nihil præter manus pretium intertrimenti fit. *Lu. li. 4. d. 4*. Manus solent ad id decurrere quod dolet. *Senec. cap. 17. de Consol. ad Heluiam*. Da mihi optimam manum scemina salutatantis. *Plaut. Aul. sc. 3. a. 1*. Vbi manum iniicit benignè. *Ibid. sc. 4. a. 1*. Impuris illis omnibus adj. manum. *Plaut. Aul. sc. 5. a. 2*. Manu salutem mittunt beneuolentibus. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 4*. Cedo manum, in Salutando. *Plaut. Capti. sc. 1. a. 4. & Curc. sc. 3. a. 2. & Pseud. sc. 5. a. 4*. Manum oculabantur veteres. *Suet. in Tib. c. 72*. Manus lauabant post epulas. *Senec. Epist. 89*. Tutius est fictis cõtendere verbis, quàm pugnare manu. *Ouid. 13. Metamorph.* Crepabunt manu malæ tibi *Plaut. Mil. sc. 5. a. 1*. Quamuis manus vltima accepto defuit. *Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist.* Manus demens studiis irata. *Ouid. Eleg. 1. lib. 4*. Manum commodare (ad necem.) *Velleius*. Manu reddere (i. Manu propria) *Suet. in Tib. c. 34*. Manu summa operibus excelendi defuit. *Quintil. Quædam ingenia manu, vt aiunt faciendæ sunt. Senec. Epist. 53*. In maledicto plus iniuriæ, quàm in manu. *Quintil.* Manu prima deformatum Marmor: *Quintil.* Manu strenuus. *Gell. cap. 8. lib. 4*. Non subducta ceruicè, nec manibus oppositis recipere ferrum. *Senec. cap. 11. de Tranquil.* In manibus victoria. *Lu. lib. 5. d. 4*. Manus penulis continere. *Suet. in Galba cap. 16*. Manu promptus. *Vide promptus: Item A manes feruus. Suet. in Caf. cap. 74. Item*, Manus remittere. *Quitter la main, in ludo. Suet. in Aug. cap. 71.* Plena manu [ *Senec. Epist. 33*. ] hoc est ampliter, copiosè, prolixè, minimèque malignè. *Cic. Attic. li. 2*. At hercle alter tuus familiaris Hortensius, quàm plena manu, quàm ingenuè, quàm ornate nostras laudes in æstra sustulit. Manu breui *Vipianus* eleganter posuit pro directo & sine ambagibus. *Quoties, inquit*, extraneus accepto fert debitori dotis constituendæ causa, siquidem nuptiæ infectæ non fuerint, liberatio non sequitur: nisi fortè sic accepto tulit, vt velit mulieri istotum donatum: tunc enim credendum est breui manu acceptum à muliere & marito datum, id est, quasi mulier non per acceptilationem & circuitionem illam, sed directo per manum ipsius creditoris, pecuniam accepisset & marito dedisset. Contra; *Manu longa* lauolenus figurata locutione dixit, pro flexuosè & obliquè. *Virg. 1. 79. ex Hosomano*. Manus factus, *κατασκευαστος*, vna dictioe, siue duabus (n naturalis. *Celsus*, Naturales vel manu factæ nationes. *Cic. 3. de Finib.* Quid enim aut in natura, qua nihil est aptius, nihil descriptius: aut in operibus manufactis tam compositum, tamque compactum, & coagmentatum inueniri potest? Manus præterea instrumentum, & telum nauale dicitur, quonaves harpagonibus raptæ tenentur: à manus humanæ similitudine. *Plin. lib. 7. cap. 56*. Auacharis harpagona, manus Pericles Atheniensis inuenit. *Item* Manus, multitudo vocatur, vel exercitus. *Virg. 6. Æneid.* Hic manus ob patriam pugnando vulnere passus. *Idem 6. Æneid.* Iuuenum manus emicat ardens Litus in Hesperium. [ Manus hæc *Ciceronem* insequatur (i. turba, natio.) *Quintil.* Mota manus procerum est. i. multitudo. *Ouid. 13. Met.* Denique vt voluimus, nostra superat manus. (i. exercitus.) *Plaut. Amphitr.* Sic manus Clientum. *Suet. in Tiber. cap. 1*. Manus equitum. *Suet. in Caf. c. 14*. Manu facta irrumpere. *Cæs. lib. 3. bell. ciuili.* Sic sit tibi serua manus (i. turba ancillarum.) *Ouid. lib. 5. Fast.* Quæcipitur etiam Manus pro potestate: vt quum dicimus, rem aliquam in manu nostra esse sitam. quod Græci dicunt, *δὴ κατέχεις*. *Lucanus lib. 1*. In manibus vestris, quantus sit Cæsar habetis. Hinc mulieres in manum conuenire dicebantur, quum per coemptionem matres familias factæ essent: de qua re *Boetius in Topic. & Vlp. in Instit.* [In manu mancipioque (viri) esse matrimonij causa. *Gel. cap. 3. lib. 4*. Quia tibi in manu est quod credas. At ego quod dicam mea in manu est, id est, liberum, arbitrium. *Plaut. Merc. sc. 4. a. 3*. Quibus est ea res in manu (i. in potestate.) *Plaut. prolog. Amphitr.* Istuc tibi est in manu. *Ibid. sc. 1. a. 2*. Cui plus in manu sit, quàm tibi. (i. potestatem maiorem) habet dandæ pecuniæ. *Idem Asin. sc. 1. a. 1*. In manu & tutela. *Lucretius*. Quammittere, Est de seruo liberum facere, libertatem dare. *Lucretius. Cic. pro Cal.* Ad sunt serui ex cognatorum sententia manumissi. *Manumissus*, liberatus à potestate domini. *Lucretius, in d. 9. de Sens.* Nam quandiu quis in seruitute est, manui, hoc est, potestati subditus est. *Interdum* verbum hoc diuiditur: dicimurque Mittere manu, vel Emittere manu. *Plaut. in Aulul.* Igitur orabo, vt manu me mittat. *Frequenter* coniunctim scribitur. Alienos manumittitis. alienisque imperatis. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 4*. Ibo igitur, orabo vt manu me mittat (quia aurum reperi.) *Plaut. Aul. sc. 1. a. 5*. Volo me emitti manu. *Ibi, Et Capti. sc. 3. a. 2*. Dicitur & manu emittere. *Li. 1. d. 3*. Et manu emissus vide Emissus. *Hinc* Manumissio, quæ est datio libertatis. *Cic. pro Cælio*. Sed scire cupio, quid habeat argumenti ista manumissio. *Erat autem* mos in manumissione, vt dominus caput, aut aliud mem-



brum ferui tenens, diceret, hunc hominem liberum esse volo, & mitebat eū ē manu: Inde manumissio dicta est, & manumissus a potestate liberatus. (Manumissioni vacaturus tribunal concedit. Suet. in Galba cap. 10.) Item Manus capitur pro proboscide elephantis, quōd ea in decerpendo pabulo pro manu vtatur elephantus. Curs. lib. 4. de elephanto loquens, Præcipue terribilis illa facies erat, quum manu arma virisque corripere, & super se regentibus traderent. Idem de eodem. Copidas vocabant gladios leuiter curuatos, falcerbus similes, quibus appetebant belluarum manus. Nonnunquam pro scriptura manuum. Quintilian. li. 1. de Oratorographia, Causa, Causus. Cicero & Virgilius scripserunt: sic manus eorum docent. Cic. ad Attic. li. 4. Occupationum mearum vel hoc signum erit, quod epistola librarij manu est. Idem ad Atticum lib. 11. Quibus tibi videbitur, velim des literas nomine meo: nostri familiares signum requirent, & manum dices, me propter custodias eas vixisse. Budæus \*Manus in ludo dicitur id quod sibi tollit qui proficit Venere. Augustus in quadam Epistola quam recitat Sueton. cap. 71. in Augusto. Ego perdidici viginti milia nummum meo nomine: sed quum effuse in lusu liberalis fuisset, vt soleo plerumque. Nam si quas manus remisit cuique, exegisset, ac retinisset, quod cuique donauit, vicisset vel L. millia. ¶ Manum conferere, Est prælium incipere, & comminus pugnare, vt in aliis dicitur, quam manus coniungere. Apud Iurisperitos autem Manum conferere dicebantur litigantes, quum in agrum, aut aliam rem, de qua lis erat, profecti, præsentem Prætorē rem litigiosam manu apprehendebat, iusque suum in re præsentem vindicabat. Postea tamen perpagatis Italia finibus, Prætoribusque aliis negotiis occupatis: placuit vt litigantes sine Prætorē in agrum proficiscerentur, glebamque inde in ius ad Prætorē deferrent, & in ea, tanquam in toto agro, vindicarent, aduersarumque ex iure manu confertum ad Prætorē vocarent. Vide ea quæ de hoc annotauimus in verbo Confero. Vltus autem obtinuit, vt, verbo ad rem militarem tranato, Manum conferere, pro pugnare, inire prælium, cum hostibus signa conferre, dimicare, certare diceretur. ¶ Manibus prælium facere, Est manus conferere. Sallust. in Iugurtha. Romani pro ingenio quisque, pars eminus gladiis, aut lapidibus pugnare: alij succedere, ac modo murum suffodere, modo scalis aggredi, cupere manibus prælium facere. ¶ Manu docere, Est aperire docere. Cic. de Natura deorum, Epicurus autem res occultas, & penitus abditas non modo viderat animo, sed etiam sic tractauit, vt manu doceat nos, eam esse vim & naturam deorum. ¶ Primas & secundas manus, apud Quintilianum lib. 5. Hermolus vocari posse ait, quando fessis recentibus succedunt: sed tamen potius istus significari videntur, vt ait Budæus. ¶ Inter manus arripere aliquem, est collatis simul manibus aliquem sublimem ferre. Plaut. in Mostel. Arripite hunc introrsum inter manus. Inter manus aliquid esse dicitur per translationem, pro in potestate esse, Virg. Ante oculos, interque manus sunt omnia vestras. ¶ Versari inter manus, Est in vltu esse, ¶ Sub manu esse, id est ad laus, expeditum, promptumque in vltu, siue esse in promptu & in proximo. ¶ In manus sumere librum, pro eo quod est librum legere. Quintilian. & Cic. ¶ Esse in manibus liber dicitur, qui editus est, & legitur. ¶ Manus remittere in alex ludo est collusori iactum condonare, quem sua quisque manu damnosum iccit. ¶ Manu capere, bello querere. Sallust. Populus Romanus quascunque vrbes, & agros manu ceperat, Regi donat. ¶ Succedere sub manus, Est aliquid bene, & ad optatum contingere. ¶ Rem ad manus venire, est etiam ad contentionem & pugnam venire. ¶ Per manus tradere, de manu in manum, quo vtitur Cic. ad Casarem lib. 7. Totum denique hominem tibi trado de manu, vt dicitur, in manum tuam istam. ¶ Per manus tradita disciplina, vel res gesta dicitur, quæ non monumentis literarum, sed verbo tantum traditur, & a maioribus ad posteros sine literis transmittitur: quemadmodum sacrorum mysteria olim tradi solebant. ¶ Præ manibus pro in manibus, vel inter manus. Plaut. in Bacchid. Reddi patri omne aurum: quod mihi fuit præ manibus. ¶ Præ manu dare, Est quod vulgò dicitur, Ante omnia, vel ante inanium dare Gallico sermone. Auancer. ¶ Tollere manus, Modus est loquendi, quo signum lætitiæ significamus. Cic. Cas. Sufultimus manus & ego, & Balbus: tuta fuit opportunitas, &c. ¶ Tendere manus, Est petentis auxilium vel misericordiam implorantis signum. Cas. lib. 3. bell. Gall. Hedui manus tendere, deditioem significare. ¶ Plus est illi in manu, quam tibi. Id est ditior est te. ¶ Nihil illi est in manu, Id est nihil habet. Habere enim in manibus dicuntur, qui aliquid possident, & diuites sunt. ¶ Manus tua hæc est, Hoc est hi fauent tibi, & te iuuant. ¶ Manus veterat prius, quam penes sese habeant, quicquam cedere. Plaut. in Trucul. id est, nihil credam te daturum, nisi prius numeraueris. ¶ Manus multas poscit hoc opus. Plin. in Epist. 158. id est, hoc opus est multi laboris. ¶ Manus oculatæ dicuntur a Plauto in Asin. quæ re ipsa aliquid volunt exhiberi, non oratione promitti. Semp. (inquit) oculatæ nostræ sunt manus: credunt quod vident. ¶ Manu fingere, Est arte, curaque formare, tractum a plastris, qui è molli luto manu imagines faciunt. ¶ Manum ferulæ subducere, Est iam aliquo modo in literis proficisse, & lesinare in ludo l' terario versari. Nam Grammatici solent puerorum manus ferula percutere. Iuuen. Satyr. 1. Et nos ergo manum ferulæ subduximus. ¶ Manum de tabula tollere nescire, Est in re aliqua conficienda nimis anxium esse. Tractum ab Apellis elogio de Protogene, quod dicebat illum manum de tabula tollere nescire. ¶ Manum non verterim, Proverbialis est Hyperbole, qua vtitur, quoties nos rem aliquam sicut de que ferre volumus significare, & de ea nos nihil esse sollicitos. ¶ Manum sub pallio habere dicuntur Rhetores, qui inter agendum non commouentur. Nam bona pars actionis in manibus consistit. Quæ omnia vide latius in Adagio Erasmi. ¶ Manus iniectio, Dicitur quoties nulla iudicis auctoritate expectata, tem

nostram nobis vendicamus. χερσὶν ἑπιβίβω. De quo vide in Iniecio. ¶ Manibus ac pedibus quicquam obire. Id est summa diligentia. Illis enim verbis extremum conatum significamus. ποιοῦν ἔργον γέν, Terent. in Andry. Quem ego credo manibus, pedibusque obnixè omnia facturum. ¶ Serui ad manum, vide Ad præposit. ¶ Ad manum est quod fat esse. [Sub manum, id est, promptè. Suet. in Aug. cap. 49. Sub manu, quod aiunt, nascatur consilium. Senec. Epist. 71.]

**Manū** vltā, maniculæ, diminut. Vide supra post MANICON.

**Manū** vltā, mantiolæ, dimin. Item a manus. Parua manus. Nonius, Mantioles tene illis.

**Manū** vltā, le, Quod extensa manus altitudinem habet, vel quod amplecti manu possumus. Plin. lib. 24. cap. 13. Ob id incipientibus hydropicis efficac, manualibus scapis eius in tribus heminis atque decoctis vique ad tertias. ¶ Manualis fasciculus lini. ¶ χερσὶν ἑπιβίβω ἢ χερσὶν ἑπιβίβω. GAL. Qui non peut empoigner ou tenir à la main. ITALIC. Quanto si puo tenere in mano. GERM. Ein handvoll da man in einer hand fassen mag. HISP. Cosa que se pueto tener en la mano. ANGLIC. That may be comprehended in the hand. ¶ Apud Plinium libro 19. cap. 1. est, qui manus implet: nostræ verò ætatis medici Manipulum vocant. [Manuale quid sit. Martia. Epig. 84. l. 14.]

**Manū** vltā, a, um, Quod ad manum pertinet. χερσὶν ἑπιβίβω. GALIC. Appartenaat à la main. ITALIC. che appartiene a la mano. GERM. Das zu der hand gehört. HISP. Cosa perteneciente a mano. ANGL. Belonging to the hand. ¶ vnde, Es manualium, quod manuum labore acquiritur. Gell. [cap. 13. lib. 18.] Hoc ære quasi manuario collecto, cœnula parabatur.

[Manuarius subitintium, pro fure. Et, Manuari pro furari dixit Laberius apud Gellium cap. 7. lib. 16.]

**Manū** vltā, a, um, Manicatus. χερσὶν ἑπιβίβω. GALL. Vestu d'vn habillement ayant manches. ITAL. Vestido di habito con maniche. GERM. Das ermet han. HISP. Vestido de vestidura con mangas. ANG. Clothed with a garment that hath sleeves. ¶ Plaut. in Pseudolo, Manuleatam tunicam hominem habere addeceat, hoc est tunicam manicas proluxorias habentem. ¶ Manicatum aut Manuleatum hominem dicimus, indutum tunicis manicatis. Suet. in Calig. cap. 52. Gemmatasque indutus penulas, manuleatus, & armillatus in publicum processit.

**Manū** vltā, is, qui vestimenta manicata conficiebat, χερσὶν ἑπιβίβω. Plautus in Aulul. Aut manulearij, aut myrobrecharij.

**Manū** vltā, sum, brij, a manu, Capulus cuiuscunque rei appellatur, quod manu teneatur. χερσὶν ἑπιβίβω. GALL. Manche. ITALIC. Manica. GERM. Ein hofte/ ein handhab. HISP. Empunadura, como de espada. ANGLIC. An handle, hilt, or haste. ¶ Plaut. Aulul. Exemi è manu manubrium. Plin. libro 16. capite 43. Hygys fieri iubet manubria rusticis, carpinea, iligna cerrea. Col. lib. 11. cap. 2. Vel f. ca manubria aptare, quorum optima sunt ilignea.

**Manū** vltā, solum, li, diminutivum. Paruum manubrium. χερσὶν ἑπιβίβω. GALLI. Petite manche. ITALIC. Manicheto. GERM. Ein hofstitt. HISP. Pequenna empunadura. ANGL. A little handle. ¶ Celsus lib. 7. cap. 7. Lini duo capita apprehendere, & per ea erecto vngue, si qua parte oculo inheret, manubriolo scalpelli diducere, donec ad angulum veniat.

**Manū** vltā, a, um, Dicitur, quod manu capiatur ab hostibus: χερσὶν ἑπιβίβω. GALL. La despoille & le butin qu'on a gaigé sur les ennemis. ITAL. Preda, botino. GERM. Die raub so dem feynd abirungen ist. HISP. Botin, el despojo de la caualgada. ANG. Boote or spoile of the enemies. ¶ Est enim præda ab hostibus capta. Asconius scribit, Manubias esse prædas imperatorum proportionē de hostibus capta. Cic. 5. Verrina, inuidiæ augendæ causa, Manubias vocat signa & tabulas quæ è Sicilia Verres, tanquam hostium spolia deportauerat. Nonne (inquit) perspicuum est, Verrem esse qui vestras villas suis manubijs ornet? ¶ Spolia quoque quæ sita de hoste nobili per deditioem, Manubias veteres dicebant, de quibus vt vellent constituerent. Gell. verò li. 13. cap. 23. quid præda à manubijs distet his verbis declarat, Nam præda, inquit, dicuntur corpora ipsa rerum, quæ capta sunt: Manubiæ appellatæ sunt pecuniæ, quæ à Quæstore ex venditione prædæ redactæ sunt. Dicit tamen quosdam non ignobiles scriptores, aut temere, aut incuriosè prædam pro manubijs, & manubijs pro præda posse: sed qui propriè locuti sunt, sicut Cic. in Orat. de Lege Agraria, Manubias pecuniam dixisse. Quod, inquit, ad quenque peruenerit ex præda, ex manubijs, ex auro coronario. Quo in loco M. Tullius manifestè distinguit Prædam à Manubijs: vt annotauit Nonius Marcellus: qui prorsus eadem de Manubijs sentit, quæ Gellius. [Ex manubijs pecunia illata ætario. Velleius. Ex manubijs Inscriptio. Gell. c. 24. lib. 13. Manubijs de præda civili. Sueton. in Calig. cap. 41.] ¶ Manubias facere, est prædari. Cic. in Verr. Qui manubias sibi tantas ex L. Metelli manubijs fecit. ¶ Est quoque cum iactus fulminum Manubiæ dicantur, χερσὶν ἑπιβίβω. Senec. lib. 2. Quæst. autor est. Ioui tres manubias dari, quarum prima monet, secunda prodest, tertia adhibitis consilio diis emittitur.

**Manū** vltā, is, & hoc biale, quod ad manubias pertinet. χερσὶν ἑπιβίβω. GALLIC. Du butin. ITALI. Di botino. GERM. Das zu der put oder dem raub gehört. HISP. Cosa de botin. ANGLI. Belonging to booty. ¶ vt Manubialis pecunia, quæ ex venditione manubiarum contracta est. Sueton. in August. Quod autem facilius vndique vrbs adiretur desumpta sibi Flaminia via Arimino tenuis munientia, reliquas triumphalibus viris ex manubiali pecunia sternentibus distribuere.

**Manū** vltā, is, adiect. Manubiarum particeps. Plaut. in Trucul. Amicus mihi esto manubiaris.



[Manumitto, & Manum sio. Vide Manus.]  
**M**anūōr, aris, deponens, furor, furaris, *μαίνω*, Accius, Manuatus vestem amica. [Liberius apud Gell. c. 7. lib. 16.]  
**M**anūpretium, dictio composita, Merces pro opera manus. Cic. in Pison. Quū verō ista tibi provincia manupretium fuerit non euerse per te, sed perditæ civitatis. [Da mihi in aures, M. fiat. Ceco aurum ego manupretium dabo. Plaut. Menach. sc. 3. a. 3.]  
**M**apālīā, orum. { *μαπαλιών* *μαπαλιών* *μαπαλιών*, *μαπαλιών*. GALLIC. Logettes, mailonnettes à la mode des Perles. ITALIC. Capane. GER. Quacn/hiten *mafi*. HISPAN. *Majadas como de ganado*. ANGLIC. *Cottage bulded roundly k ouens*. } Punica lingua, & greffes casæ dicuntur, autore Feslo, in quibus quia nihil est secreti, solet id vocabulum solute viventibus obici. Sunt autem quasi rotundæ cortices, ut inquit Cato lib. 4. Orig. Lin. 9. bell. Pun. Familiaz aliquot cum mapalibus, pecoribusq; suis (ea pecunia illis est) profecturi sunt regem. ¶ Mapalia, inquit Servius, idem significat quod Magalia, hoc est Afrorum casæ: sed Magalia, ma, producit, Mapalia verò corripit. Virg. 3. Georg. Et ratis habitata mapalia rectis. Idem 4. Æneid. Vt primum alatis tetigit magalia plantis.  
**M**APETĀ, *μαπετα*, Sarmatiæ Asiaticæ vrbs, autore Ptolemao lib. 5. ca. 9. Vulgò *Copa*.  
**M**appā, æ, Lintum quo mensa sternitur, aut certè qua manuum sordes in mensa absterginus. { *μαπα*. GALL. Nape. ITAL. *Touaglia*. GERMA. Ein *tischlach* oder *tischwäpeli*. HISP. *Los manteles de touajas*. ANG. *A table cloth, a table napkin, a towel*. Nam in conuiuium pro fe quique mappam afferbat. Martial. l. 12. Attulerat mappam nemo, dum furta timentur. Plin. lib. 19. cap. 3. Ardentes in focis conuiuiorum vidimus mappas, sordibus exustis, splendescentes igni magis quam possent aquis. ¶ Mappam (inquit Quintil. lib. 1. cap. 9.) vsitatum Circo nomen Pœni sibi vendicant. Idcirco autem dicit mappam Circo vsitam, quod in ludis Circensibus Prætor solet præsidere, qui mappam missione signum dabat ineundi certaminis. Mar. lib. 12. Cretatam Prætor quum vellet mittere mappam, Prætori mappam surripit Hermogenes. ¶ A Mappa verò fit diminutivum mappula.  
**M**ARACHA, *μαραχη*, V. bs Indica. Gentile Marachus, Steph.  
**M**ARAS, *μαρασα*, Suida, Nomen proprium viri ex Beroa Syriæ civitate, qui vt ditissimus, ita humanissimus, & officiosissimus in omnes ciues tum hospites exiit. Vide Suidam.  
**M**arālinus, *μαραλινος*, Tabes, hoc est totius corporis, vel partis alicuius siccitas, quæ accidere solet, humore nativo vi caloris absumpto: A verbo Græco *μαρασσω*, quod est tabesco. ¶ Hinc Febris marasmodes à medicis appellatur hæcicæ species, quæ contingit ex febris ardente aded propagata, vt humorem totius corporis absumat. Vide Galen. de Different. feb. lib. 1. cap. 10.  
**M**ARATHESIUM, *μαραθησιον*, Ephesiorum oppidum in Caria: cuius incolæ dicuntur Marathesi, Steph.  
**M**ARATHONĪĀ, *μαραθηνια*, Oppidum Thraciæ, nō procul ab Abderis: cuius incolæ dicuntur Marathoniæ Steph.  
**M**ARATHONĪA, *μαραθηνια*, Attici agri ciuitas, distans ab Athenis circiter decem milla passuum, non procul à Tricorytho, & Rhamnunte: morte Icarī regis interfecti insignis, victoriq; Thesiti, tauro Marathonio superato: similiter & Multiadis gloria, qui ibi centum millia ex Darij Persarum regis exercitu profugavit. { GERMA. Ein *flaht in Grieschenland nahe bey der flact Uthen*. } ¶ Est & Marathon, exiguum oppidulum Phocidis ad mare, non procul ab Anticyla, vt est videre apud Strab. lib. 9.  
**M**arathoniæ, nia, nium, *μαραθηνια*, Vnde Taurus Marathoniū, qui apud Marathonem à Theseo interfectus est Hic est Taurus amatus à Pasiphæ quem Hercules ex Creta ed abegit.  
**M**arathron, { *μαραθρον*. GALL. Du fenouil. ITALIC. *Finocchio*. GERMAN. *Finckel*. HISP. *Hinojo*. ANGL. *Fenell*. } Latini feniculum dicunt de Marathro Hippomarathro. vide Plin. lib. 20. cap. 10.  
**M**arathritēs, { *μαραθηριτες*, *μαραθηριτες*. GALL. Vin de fenouil. ITA. *Vino di finocchio*. GERMA. *Finckelwein*. HISP. *Vino di hinojo*. ANG. *Wyne of fenell*. Vinum eo modo dictum quo Aromatites, nempe quod marathrum insulum habet: valèrque ad visus imbecillitatem adiuuandam. Col. lib. 22. cap. 35.  
[Marathus Iulius nomen auctoris. Suet. in August. cap. 94.]  
**M**ARATHVS, *μαραθς*, Antiqua Phœnicum ciuitas: cuius memorum Plin. li. 5. c. 20. & Strabo li. 16. ¶ Stephanus item Marathrum vrbum in Acarnania collocat.  
**M**ARATHVSĀ, *μαραθηνια*, Stephano, Insula ante Ioniam, Asiæ regionem, non procul à Clazomenis: cuius memorum Plinius lib. 5. cap. 31. ¶ Est & Marathusa, Cretæ insulæ oppidum, apud eundem lib. 4. cap. 10.  
**M**ARCAEVM, *μαρακων*, Mons Troadis, iuxta Geraghitem, incolæ Marcæsiij, Steph.  
**M**ARCELLĀ, *μαρακων*, Nomen mulieris Romanæ, quæ quum à matre rogata esset, gauderetne se vupfisse: ita valde respondit, vt amplius nolim.  
**M**ARCELLVS, Nomen viri clarissimi Romani proprium, cuius res gesta & à Livio & ab alijs literis traditæ sunt. Hic Gallorum ducem singulari certamine fudit, spolia legit. Annibalem primus vinci posse docuit: Syraculis per tres annos obsedit, & tandem expugnavit, quinq; Consul. Qui postremo consuliato, dum ad occupandum collem quandam cum paucis proficisceretur, insidijs circumventus, occisus est, magnificèque ab hoste Annibale virtutis causa elatus. [Marcellus quasi Martius. Plutar. in Marcello. inuio.]  
**M**arceō, es, ui, Putreo. { *μαρακων* *μαρακων* *μαρακων*, *μαρακων*. GALL. Estre flestri, pourri & gaste. ITALIC. *Marcire*. GERMAN. *Santen*, *verwexten*. Item, *abnemen* oder *erasttost werden*. HISP. *Marchitarso*. ANG. *To wiber, to corrupt, to waxe rotten*. } Martial. lib. 5. Marcetes tibi porrigentur vix. ¶ Nonnunquam idem quod

langueo, tabeo & tabesco. Ouid. 1. Amorum, Eleg. 13. Cur ego plector amans si vir tibi marcet ab annis. Cels. lib. 2. cap. 2. Si marcet animus, si corpus torpet, si moueri loquiq; piger. Liu. li. 3. bell. Pun. Sed qui pugnent, marcere Campana luxuria, & c. [Vigebat in hac parte miles: ita illa marcebat omnia. Velleius Marcere & oscitare. Senec. cap. 2. de Tranq.]  
**M**arceō, Putresco. { *μαρακων* *μαρακων* *μαρακων*, *μαρακων*. GALL. Devenir ou estre pourri ou gaste. ITA. *Marcere*, *guastarsi*. GERMAN. *Abgeben* *faulen*. Item, *erasttost werden*. HISPAN. *Marchitarso*, *ser marcello*. ANGLIC. *To waxe rotten or withered*. } Plin. lib. 10. cap. 48. Corpus occisæ statim marcescit. Ponitur quandoque pro languesco. Sueton. in Calig. Marcescente adhuc stomacho pridiani cibi onere. Liu. 8. bell. Pun. Ad hæc equitem marcescere desidia. [Marcescere otio. Livius lib. 5. A. 4. Marcescente stomacho (aliàs marcente) Suet. in Calig. cap. 38. ¶ Huius composita, Emarcesco & immarcesco, de quibus suis locis.  
**M**arceō, a, um, adiectiuum. Putridus, languescens. { *μαρακων* *μαρακων*. GALL. Flestri, pourri. ITALIC. *Marcio*, *marcio*. GERMAN. *Bastweid*. HISPAN. *Cosa marchita* *o mustia*. ANG. *Rotten*, *unlustig*, *withered*. } Plin. lib. 11. cap. 37. Fells equis aures marciæ. Plin. in Panegy. Alij marci domo, hesternæque cœna redundantes: comitorum suorum nuntios opperiebantur.  
**M**arceō, marcoris, Putredo, vel languor, & consumptio, quæ & Tabes dicitur. { *μαρακων* *μαρακων*, *μαρακων*. GALL. Flestrilure, ou pourriture. ITA. *Marcia*, GERMAN. *Fute*, *verwexten*, *angiverrung*. HISP. *Marchitura*. ANG. *withering*, *unlustiness*. } Plin. li. 22. cap. 92. Si ferri vel chalybis aliqua rubigo vel pannī marcor affuerit. Celsus de Leishargo lib. 3. cap. 10. In hac marcor, & inexpugnabilis penè dormiendi necessitas.  
**M**arceō, Marci puer, hoc est famulus: sicut Publipor, Lucipor, & alia huiusmodi. Plin. li. 33. cap. 1. Singuli Marcipores, Luciporeſve, dominorum gentiles, victum in promiscuo habebant. Quibus verborum significat Plinius, p̄ficos Romanos singulis seruis contentos fuisse: quare Marcipores, quasi Marci pueri vocabantur, hoc est ministri & assellæ, vt Græci *μαρακων*, vocant seruos. Quod in numerosa familia postea fieri non potuit. Fabius lib. 1. In seruis iam intercidit genus illud nomen, quod ducebatur à domino: vada Marcipores, Publipores.  
**M**ARCLVDS, Latro fuit insignis in sylua Dodonea: vt scribit Torcellius.  
**M**ARCOMĀNI, vnico n, & pen. corr. *μαρακων*. Populi Germaniæ, quos Cæsar cum Ariouisto Germanorum rege superauit. Hos Bohemos vel Morauos putant esse. { GER. *Die merher*. } Stat. lib. 3. *Syluatum*, Quæ modo Marcomanos post horrida bella, vagolque Sauromatas. Vide & Strab. lib. 7.  
**M**ARCVLVS, diminutivum à Marco, inquit Festus. ¶ Est etiam nomen instrumenti, quo fabri æriij vt solent. { *μαρακων* *μαρακων*. GALL. *Vn marteau de chaudronnier*. ITALIC. *Martello di magnano*. GERMAN. *Ein hammer* oder *dergeltzen wetzgeschiltz der ortzschmidten*. HISPANIC. *El martillo de hierro*. ANGLIC. *A cooper smithes hammer*. } Plin. lib. 7. capit. 56. Tegulas inuenit Cinyra Agriopæ filius & metalla æris. vtunque in insulâ Cypro: item forcipem, marculum, veltētem, incudem. Martial. lib. 12. Nec cogitandi spatium nec quiescendi in vrbe locus est pauperi, negant vitam ludi magistri manē, nocte pistores, ærariorum marculi die toto. Martulus scribit Turnebus.  
**M**ARCVS ANTONIVS ORATOR, Vide in ANTONIO.  
**M**ARCI, *μαρακων*, Populi Agiæ, supra Pontum, non procul à Colchide: quorum meminit Plin. lib. 5. cap. 6. ¶ Stephanus Mardos quosdam inter Hyrcanos collocat.  
**M**ARDONĪS, *μαραδων*, gens Epirotica.  
**M**ARDONĪVS, *μαραδων*, Ex præcipuis fuit Persarum Satrapis, quæ Xerxes prælio nauali apud Salaminem à Themistocle superatus, cum trecentis armatorum millibus in Græcia reliquit. { GERMA. *Einer auß den furnemsten tandtscherren der Perser weicher in Grieschenland im grossen ndertag Xerxis steyben ist*. } Hunc postea Paulanias speciosissima victoria apud Platæas superauit: vbi & Mardonius ipse occubuit, ab Aimnesto quodam Lacedæmonio interfectus. Vide Herodot. lib. 9.  
**M**arē, huius maris, Pelagus, oceanus, æquor, dictum (vt putatur) ab amaritudine aquarum. { *μαρακων* *μαρακων*. GALL. La mer. ITAL. *Mare*. GERMA. *Das mer*. HISP. *La mar*. ANGLIC. *The sea*. } Virgil. 2. Æneid. vastum maris æquor arandum. Idem 2. Æneid. -quum Iupiter æthere summo Despicens mare veluolum: terrâque iacentes, Cic. 1. Tuscul. inuastate, Tanquam ratis in mari immenso nostra vehitur oratio. [Pro te vel rapidas usim Maris ire per vndas. Tibul. lib. 4. A mari supero per Apennini dorsum. Suet. in Calig. cap. 44. Mare huius est mares Vos estis mare acerrimum. Nam in mari reperi, hic clauis bonis. Plaut. Aſin. sc. 2. a. 1. Oras Italicas quæ egreditur mare; quâ, quas adgreditur mare. Plaut. Menach. sc. 1. a. 2. Quisnam iste fluuius est, quem non recipiat mare. Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. Sæpè maris pars Intus erat. Ouid. Eleg. 10. lib. 1. Trist. Contentus parte dolorum exiguum pleno de mare (.i. mari) demat aquæ. Ouid. Eleg. 2. lib. 5.] ¶ Maximum autem illud mare, quod totam terram ambit, à velocitate Oceanum appellant. Illud verò quod inter Abylam & Calpen irrumpens, Africam diuidit ab Europa, Mediterraneum mare vocatur. Vtriusque autem maris partes à prouincijs quas alluunt, varia sortiuntur nomina. Sic Oceanum Atlanticum vocamus mare illud quod ab Occidente Atlanticum montem alluit. Britannicum quod Britannia: Germanicum, quod Germaniæ est proximum. Ad hunc etiam modum sinus ille maris, quem Mediterraneum mare vocamus.



à regionibus quas alluit, varia inuenit nomina. Nam ubi Hispaniam alluit, Ibericum appellatur ubi Liguriam Ligusticum: ubi Tuscia proximum est, Tuscum mare, vel Tyrrhenum appellatur. Sed haec latius sua loca. Mare caelo miscere, est omnia turbare, nihilque non facere. Vergil. de Iunone omnia aduersum Troianos sentante. maria omnia caelo miscuit, iuuenal. Satyr. 6. clamas licet, & mare caelo confandas, homo sum. Mari terraque quærere, id est ubique. Plaut. in Pœniu. postquam eas perdidit, Mari terraque illas vique quaque quærat. Sic Cicero, Terra marique conquerere. Mare quandoque pro sinu maris usurpatur. Mare rubrum, quod dicitur Sina, Sinus maris est, Arabiam foelicem à meridie alluens ab angustis Arabici sinus usque ad sinum Persicum extensus. Rubrum appellatum, non quod aqua eius re vera sit rubra (ut plerique putauerunt) sed quod eiusmodi appareat, à subiectæ arenæ rubedine. vel Solis repercussu, Sine, (quod magis placet) imitatione Græcorum, qui mare hoc Erythraum appellant, à Erythra rege Persæ & Andromedæ filio, qui ea in ora imperauit: ubi etiam sepulchrum eius ostendi solet, teste Strab. lib. 16. Latini itaque rati: Erythraum à Græcis dictum, quod ἐρυθρὸν, hoc est rubrum esset, ipsi quoque Rubrum mare appellant. Et de latius apud Strab. loco iam in dscaso. Hebræi vocant mare Suph, hoc est, procellosum, vel caricosum seu fruticosum. Contenduntque pro rubro sic fuisse Latine uertendum. Mare mortuum. Iustinius Historiar. lib. 1. de Iudæa. in ea regione lacus latus est, qui propter immobilitatem in mortuum mare dicitur. Hic Asphaltites lacus, Iosepho, Plinio, Solino. Cum mari comparata uita. Seneca. cap. 9. de Consol. ad Pelyb. Mare mortuum, uita sine fortuna telis. Seneca. Epist. 68.]

**MARINUS**, a, um, pen. cor. Quod mare incolit, vel quod est in mari, vel ex mari. {θαλασσιῶν, θαλασσιῶν. GALLI. De mer, marin. ITAL. Marino. GERMANIC. Das in dem meer wohnet. HISPAN. Cosa de mar. ANG. Of the sea.} ut piscis marinus. Marina aqua, Ostrea marina, apud Plin. lib. 10. cap. 69. Cicero. 2. de natura deorum. Probabile est igitur præstantem intelligentiam in sideribus esse, quæ & ætheream partem mundi incolunt, & marinis terrenisque humoribus longo intervallo extenuatis aluntur. Sine marinis flumine cegit aquas. Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist. ] Transmarinum autem dicimus quod trans mare est. {ἐπὶ θαλάσσιον, ὑπὲρ θαλάσσιον. Transmarinæ merces, & Transmarinus triumphus.

**MARITIMUS**, a, um, pen. cor. Quod ad mare est, vel quod ad mare uel in mari sit. {ἐπιθαλασσιῶν, θαλασσιῶν. GALLI. Maritime, qui est ou demeure auprès ou sur le bord de la mer. ITAL. Maritimo. GERMANIC. Das an dem meer wohnt. HISPAN. Cosa cerca de la mar. ANG. That dwelleth by the sea coast. } ut Ora maritima. Quæ ἐπιθαλασσιῶν. Gens maritima, Bellum maritimum. Cic. ad Attic. lib. 2. Quod extremum est, tein Arpinati uidebimus, & hospitio agresti accipiemus, quia maritimum hoc contempisti, Plinius Cist. Modò quod lausit, dissuadet: quia dissuasit, id ostentat. Maritimis moribus mecum experitur, ita meum frangit amantem animum. Id est, periculum de me ita facit ut mare quum iactatur uariis fluctibus. Accipitur etiam aliquando maritimus. pro eo quod ex mari est, vel quod ad mare pertinet: pro marino. Cicero. 2. de Nat. deor. Æstus maritimi multum accedentes & recedentes. Sic etiam Plaut. in Rud. Fluctus maritimos dixit, pro fluctibus marinis.

**MAREA**, a, um, pen. cor. Lacus est Alexandriam à meridie alluens, multis Nilis fossis auctus, portum habens altero qui ad mare est, multo uilliore. Alio nomine dicitur Mareotis: ut testatur Strabo lib. 17. ¶ Stephano item marea oppidum est Mareotidi lacui adiacens.

**MAREOTIS**, idis, marōtis. GERM. Ein grosser See in Negropen/brist. 1. 3. Du mareo. Lacus in Ægypto, Alexandriam à Meridie alluens, multis Nilis fossis tum à superioribus partibus, tum à latere adauctus, portum habens nobilem, eoque qui ad mare est, multo uilliore. Autor Strab. lib. 17. ¶ Mareotis præterea appellatur pars illa Lybiæ, quæ est inter Cyrenaicam regionem & Ægyptum, à Ptolemæo Marmarica appellata. Eius descriptionem Vide apud Plinium lib. 5. cap. 6. ¶ Est præterea Mareotis pars Epiri, in qua uinum optimum nascitur: unde Mareotides uix dictæ sunt. Virg. 2. Georg. Sunt Thasiæ uites, sunt & Mareotides albæ. Colum. lib. 3. cap. 2. Mareoticæ uites.

**MAREOTIA**, a, um, pen. cor. Populi sunt in ea parte Lybiæ, quæ Ægypto proxima est, quæ Mareotis Plinio, Ptolemæo Marmarica appellatur. Vide Plin. lib. 3. cap. 6.

[Mareplacidæ arum, genus est nauium. Gell. cap. 25. libri 10.] **MARGA**, a, um, pen. cor. Genus terræ in modum cretæ albæ, qua rustici uiuantur ad agros stercoreandos. Vide Plin. lib. 17. cap. 6.

**MARGANA**, a, um, pen. cor. sive Marganz, a, um, pen. cor. Oppidum Indiæ, ut ex Mariiani sententia tradit Stephanus.

**MARCELLA**, a, um, pen. cor. Nomen fontis in agro Syracusano, apud Plin. lib. 3. cap. 8. quo etiam nomine dicta est urbs in Elide: cuius meminist Stephanus.

**MARGARIDIS**, a, um, pen. cor. Palmæ sunt à margaritis nomen trahentes, quoniam & breues & candidæ, & rotundæ sunt, acinis, quàm balanis similiores. Plin. lib. 13. cap. 4.

**Margarita**, a, um, pen. cor. vel margaritum, margariti, penultima producta. {πάρρα, βελκόλας, ὀνύξ, peninim. μαργαρίτης. GALLI. Vae perle. ITAL. Perla. GERMANIC. Ein pärren. HISPAN. Aljofar menudo ó perla gruesa. ANG. A pearl. } Lapillus candidus est in conchis nascens, quem Romani unonem uocant, quod nulli duo reperiantur indiscreti. Plin. lib. 9. cap. 35. Principium ergo, culmenque omnium rerum pretij margaritæ tenent. Et paulò post, Dos omnis in candore, & magnitudine, orbe, & uore, pondere, haud promptis rebus: in tantum, ut nulli duo reperiantur indiscreti. Cicero. 6. Ferr. Nego ullam genuinam, aut margaritam suis-

se quin abstulerit. Tacit. in uita Agricol. Ferè Britannia aurum & argentum, & alia metalla gignit & Oceanus Margarita, sed sulphica, & lucentia Galli sua lingua uocant. Perlam. [Non genuinæ, non margaritæ se flexerunt. Seneca. cap. 16. de Consol. ad Helu. Monilia & margaritæ sunt foeminarum. Quintilian. Margaritæ acetate liquefactas sorbere. Suet. in Calig. cap. 17.] ¶ Margaritum in neutro genere Sophater tamen reperchndit. Ita enim ait, Margaritum dicere vitiosum est, propter ea quod Græca nomina in terminata, transeunt in a, ut χαρῖτος, charta. & ἄθλητης, athleta, & μαργαρίτης, margarita. Vnus est tamen, eodem teste. Varro ipse lingua Latina uocab. lib. 8. Epist. Et præter eum Valgius in epigrammate.

**MARGARITARI**, a, um, pen. cor. GALLI. Vendeurs de perles. ITAL. Venditori di perle. GERMANIC. Pärrenameridie mit pärren ombgondt. HISPAN. Vendidores de aljofares menudos ó gruesas perlas. ANG. That sellesh pearls. } Negotiatores, mangonéque margaritarum, apud Firmicum.

**MARGARITIFERA**, a, um, adiect. Quod fert margaritas. {μαργαρίτης, ἄγος. GALLI. Produisant perles. ITAL. Che prouince perle. GERMANIC. Das pärren traget oder gebirt. HISPAN. Cosa que trae ó erin aljofar ó perlas. ANG. That beareth pearls. } Plin. lib. 32. cap. 11. Concharum genera, inter quæ & margaritiferæ cochleæ.

**MARGIANA**, a, um, pen. cor. Regio Asia maioris, in clytæ apertitatis ( ut inquit Solinus ) ambitu studiorum mille quingentorum, difficilis aditu propter arenosas solitudines: in qua Antiochus Antiochiam extruxit: ut l. 10. & il. scribit Strabo. GERMANIC. Ein sandtschaffts des mirders. Hic in d. ren. Helle & ia gâgæ est. }

**MARGION**, a, um, pen. cor. Ciuitas Phrygiæ, postea Apollonia dicta.

**MARGO**, tam masculini quàm foemini generis, uisculi usque rei extremitas. {μαργή, ἄγος. GALLI. Le bord de quelque chose que ce soit, la marge, la frontiere. ITAL. Margine. GERMANIC. Das eusserst au einem tethen ding, das wort. HISPAN. Do margen ó cabo de alguna cosa. ANG. The brimme or edge of a thing, the margin. } Ouid. lib. 1. Metamorph. Nec brachia longo Margine terrarum porrexerat Amphitrite. Iuuenal. Satyr. 1. Plena iam margine libri. Margines testudinis. Plin. libro 9. cap. 10. Dentis non sunt testudini, sed rostri margines acuti, superina parte inferiorem claudente pyxidum modo. Margines fluminum. Varr. 3. de Re rust. cap. 5. Quum habeam sub oppido Cassino flumen, quod per uillam fluat, liquidum, & altum marginibus lapideis, latum pedes 1111. ¶ Margines imperij. Plin. lib. 12. cap. 20. Quin & in nostro orbe seritur extremo in margine imperij, qua Rhenus alluit. Gramineus margo fontis. Ouid. 3. Metamorph. [Vixque hæsit in Imperij margine terra tui. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.]

**MARGINATUS**, a, um, & Marginatus, a, um. {μαργατοεις, μαργατοεις. GALLI. Margé, qui a grand bord. ITALI. Di grande orlo ó margine. GERMANIC. Das ein gross ort hat. HISPAN. Cosa que tienen margen. ANG. That hath a bordour or brimme. } ut Marginata tabula, apud Plin. lib. 35. cap. 12. quæ marginem habet latissimum [Marginandas uias. Luuius libro primo de acad. 5.]

**MARGVS**, Fluuius Asiæ, quem Ptolem. lib. 3. cap. 10. duobus fontibus ex montibus Seriphis descendere tradit, & per Mallagectas, qui Margianis vicini sunt, ac Dorbicas in Oxum amnem deferri.

**MARIAM**, a, um, pen. cor. Foeminitum est à nomine Marius, & accentum in antepenultima habet: nam penultimam habet correptam. quemadmodum & Marius. Claudian. de Nupt. Honorij, Præparat & pulchros Maria, sed luce minoris Eligis ornatus. ¶ Pro Deipara Virgine uult Valla Mariam non uatiuo casu legi, quemadmodum Abraham, indeclinabile, & accentu in ultima. Nam apud Lucam cap. 1. ubi legitur, Et nomen Virginis Maria, Græca lectio habet Mariam. Hebræi uero Mirjam dicunt duabus tantum syllabis: ut in Exodo capite 15. legitur de sorore Aaron prophetissa, Nos i consonantem uertimus in primam uocalem. Hac ferè Erasmus in annos. in Lucam.

**MARIABA**, a, um, pen. cor. Stephano, Metropolis Sabæorum est. Strabo lib. 16. Incti sunt his Sabæi, eorumque metropolis Mariaba.

**MARIABVRGV**, Vrbs alia Prussiæ, alia uero Liouoniæ.

**MARIAMMIA**, a, um, pen. cor. Phœnicis oppidum, cuius incolæ dicuntur Mariammæ. Autor. Paus. l. 6.

**MARIANA**, a, um, pen. cor. Corsicæ insulæ ciuitas, ita dicta à C. Mario leptes Consulè, qui eò coloniam deduxit. Autor Plin. libro 3. cap. 6.

**MARIANA**, a, um, pen. cor. Narbonensis prouinciæ oppidum est quod hodie Aquas mortuas uocant, ita dictum à uicina fossa à C. Mario ad mare usque ducta. Vide Ptolem. lib. 2. cap. 10. Plin. lib. 3. s. 4. & Strab. lib. 4.

**MARIANDYNIA**, a, um, pen. cor. Stephano, Regio in Asia sita est, Bithyniæ contermina. ubi Hercules Cerberum canem tricipitem ad superos traxisse dicitur: quem ferunt ibi uirulentam spumam in saxis euomuisse, ex qua ibi natum uolunt aconitum. Eius regionis incolæ dicti sunt Mariandyni, qui olim, teste Herodot. lib. 1. Cræsi regis imperio paruerunt. Horum meminit Strab. lib. 8. & Valer. Flacc. lib. 4. Argon. Et Mariandynum penetrauit ad vrbes.

**MARIANVS**, a, um, pen. cor. Hispaniæ Bætica mons, uulgo Sierra Morena, saltus Castulonensis.

**MARICA**, a, um, pen. cor. Dea habita fuit litoris M inturnensium iuxta Lyrim amnem. Horat. lib. 3. Carm. Qui Formiarum mœnia dicitur princeps & innanem Maricæ litoribus tenuisse Lyrim. ¶ Fuit etiam Marica



Ma Fauni vxor & regis Latini mater, ut testatur Virgil. lib. 7. Æneid. rex arua Latinus & vires iam senior longa placidas in pace regebat. Hunc Fauno & nympa genitum Laurente Marica Accipimus.

MARIDVNVM, *μαρίδων*, Britannia insula vrbis. Ptolem. lib. 2. cap. 3.

Marinus, Maritimus, Vide MARE.

MARIONIS, *μαρίων*, Germaniæ ciuitas. Ptol. lib. 2. cap. 11. Vulgo Eurenburg. Est & altera Germ. ciuitas, eodem Ptol. anth. lib. 2. cap. 11. Vulgo *Cherit*.

MARIS, Fluius Agathyrsorum in Istrum fluens, teste Herodot. lib. 4.

MARISCÆ, Ficus grandiores, sed insipidæ, quas à Græcis *βουρουν* appellari tradit Festus. { *Μαρίσκων*. GAL. Ficus foles. ITAL. Fichi sciapiti. GERM. AN. Wngeschmackte feygen. HISP. A. Vn certo genero de higo sin sabor. ANGL. wild or wnsauery figges. } Mart. lib. 14. Infanti melimela dato, fatuâque mariscas. Plin. lib. 15. cap. 18. Cato de ficis lerendis ita meminit, Ficos mariscas in loco cretoso, & aperto serito. Colum. lib. 10. Purpuræque chelidonæ, pingueque mariscæ. ¶ A fœtu huius similitudine etiam Mariscæ dicuntur, tubercula vlcerosa, quæ ex præpostera libidine circa podicem nascuntur: & fortasse eadem sunt cum illis, quæ Martialis in *Cacilianum*. Ficos appellat. Iuuen. 2. Satyr. Cæduntur tumidæ, medico ridente mariscæ.

MARISCUS, mascul. gener. vel Mariscum generis neutri, Genus iunci maioris, quem *μαρίσκον* Græci vocant, hoc est totum iuncum. Ex eo fiant tegetes, & marinæ nassæ: ut ait Plin. lib. 21. cap. 18.

MARITUS, ti, Vxoris vir, à nomine Mas, maris. { *מרי* *באבאל* *בין* *ישכנא*, *אבאל*. GALLIC. May. ITAL. Marito. GERM. Ein eheman. HISP. Marido de muger legitima. ANGL. An husband or married man. } Plaut. in *Cas*. Quid agis tu marite, mi vir? vnde ornatu hoc Aduenis? Ignara puella mariti, hoc est virgo. Horat. 2. Epistol. 1. Iura violata mariti, Ouid. 2. de Arte. I Vbi sunt amatores mariti? quid cessant? Plaut. *Menachm*. sc. 2. a. 1. Dites damnosi mariti. Plaut. *Cure*. sc. 1. act. 4. Quæ si non esset, cælestis te vita deceret: nullaque cui posses esse maritus erant. Ouid. *Eleg*. 1. lib. 2. *Trist*. Cùmque sefellit amans aliqua nouitate maritum, plauditur. Ouid. *Eleg*. 1. lib. 2. *Trist*. ¶ Poniunt aliquando simpliciter pro masculino, & de aliis quoque animantibus dicitur: ut de gallinæo apud Columell. libro 8. cap. 15. Rarior est in his aubus, maritis bonitas. Olenis vxores mariti, dictæ capræ. Horat. 1. *Carm*. Ode 17. ¶ Maritæ, dicuntur mulieres nuptæ. *מרי* *בבאל* *בין* *אבאל*. GALL. Femmes mariées. ITAL. Donne maritate. GERM. Ehemibter. HISP. Mugeres legitimas de alguno marido. ANGL. Married women. } Ouid. lib. 2. *Fastor*. - dura cum sorte maritæ Reddebant veteri pignora rara sui. Hinc maritus pro coniugibus. [Vide infra Maritus, a, um.] Papinianus posuit in l. 52. in fi. D. de donat. inter virum & uxorem. Nam quo casu, inquit, inter cæteras conditio nascitur, inter maritos nihil agit. Transfertur autem ad arbores vitiferas, quales sunt vmi & populi, cætera que id genus arbores, quibus vites applicantur, quasque suis clauiculis complectuntur. Plin. lib. 14. cap. 1. Iam in Campano agro populis nubunt vites, maritæque complexæ, atque per ramos earum procacibus brachiis, geniculato cursu scandentes cacumina æquant. ¶ Maritæ domus. *Λι*. 7. bell. *Fun*. Vagabatur enim cum vno aut altero comite per maritas domos dies noctesque, id est per domos maritorum adulterium committebat cum maritis vxoribus. ¶ Marita pecunia. Plaut. *Epid*. Pulchra ædepol dos pecunia est. P. quæ quidem ædepol non est marita. Quali dicat, Fateor pecuniam esse pulchram dotem: sed eam pecuniam quæ non sit vxori coniuncta. Id est, dummodo extra matrimonium habeatur.

MARITO, ras, Viro trado, seu añcio. { *מרי* *בבאל* *בין* *אבאל*. GAL. Marier, conioindre. ITAL. Maritare. GERM. Verheibthen. HISP. Ayuntar marido y muger. ANGL. To marie. } Sueton. in *Vesp*. cap. 14. Vitelli hostis sui filiam splendidissime maritauit, dotauique etiam, & instruxit. Tacit. lib. 12. Capto rursus initio, quando maritandum principem cuncti suaderent, deligi oportere fœminam nobilitate, puerperis, sanctimonij insignem. [Sueton. in *August*. cap. 34. Retraxitque leges de ambitu, de maritandis ordinibus.] ¶ Neque solum de hominibus, sed etiam de aliis dicitur: ut de arboribus, quæ vites sustinent. Colum. lib. 3. Sexto anno si iam videbitur firma, maritabitur hoc modo. De arbore loquitur. *Et lib*. 4. cap. 1. Et ideo maritandis arboribus nemo minore bipedanea serobem vitibus compzrat. ¶ Maritari etiam dicuntur canes. Varro 2. de *Re rust*. cap. 9. Tum enim dicuntur catulire, id est ostendere se velle maritari. ¶ Maritari, Prægnantem fieri. Solinus cap. 36. In proximis Vlyssiponis equæ lasciuunt mira fœcunditate. Nam spirante Fauonio vento concipiunt, & sciens viros aurarum spiritu maritantur.

MARITALIS, & hoc marital. { *μαρί* *τι*. GALLI. Appartenant à mariage, ou mari. ITAL. Pertinente a maritaggio, o maritajo. GER. Das zu dem eheman oder der verheibthen gebürt. HISP. Cosa pertenesciente à casamiento, o à marido y muger. ANGL. Belonging to marriage or an husband. } Colum. in *Proem*. lib. 12. Xenophon Atheniensis e libro. P. Syluine, qui Oeconomicus inscribitur, prodidit marital coniugium sic comparatum esse naturæ, &c. Capistrum marital. Iuuenal. Sat. 6. Stulta maritali iam porrigit ora capistro. Vestis maritalis. Ouid. 2. de *Arte*, Lusa maritali Gallica veste manus.

MARITUS, a, um, adiect. Idem quod coniugalis. *Μαρί* *τυς*. GAL. Marié, conioint, ou lié avec. ITAL. Coniugato. GER. Das der ehe

luten stehet. HISP. Cosa de marido y muger. ANGL. Married. } Iu. lib. 7. *terry* bel. Pun. Vagabatur cum vno aut altero comite per maritas domos dies noctesque. [Suet. in *August*. cap. 44.] Maritis è plebe proprios ordines assignauit. (i. matrimonio Iunctis.) Ouid. 2. *Fast*. - Dura cum sorte maritæ Reddebant veteri pignora rara sui. *Ibid*. Tu rapis: hic castas, duce se, lubet esse maritas. Vide supra Maritus, ti. Ouid. in *Epist*. *Paridis ad Helenam*. An pudet, & metuis Venerem temerare maritam, Castaque legitimi fallere iuga tori? Sic maritum oliuetum per translationem dixit. Colum. lib. 3. cap. 11. Rarissimum (inquit) arbustum, vel oliuetum, quod non fuerit maritum, vineis destinatur. ¶ Marita pecunia, hoc est dotalis, apud Plaut. in *Epid*. Pulchra ædepol dos pecunia est. P. Quæ quidem ædepol non est marita.

MARIVM, *μαρί* *ον* Stephano, Oppidum fuit in Cypro insula, teste Plin. lib. 5. cap. 31.

MARIVS, Qui septies Romæ Consul fuit, ex municipio Arpinate humili loco fuit natus, multotiesque annos in villa Ciuernate vitam rusticam egit procul ab vrbis deliciis. Hic per ordinem primis honoribus functus, legatus Metellum in Numidia criminando, Consulatum adeptus, Iugurtham captum ante curiam egit. In proximum annum Consul vltro factus Cimbro in Gallia apud Aquas Sextias, Teutonas in Italia vicit, deque his triumphauit. Victus à Sylla Minturnis in palude latuiniuentus, & in custodia traditus, immisum percussorem Gallum vultus autoritate deteruit: acceptaque nauicula in Africam traiecit, vbi diu exulauit. Mox Cinnana dominatione reuocatus, cæsis inimicis, septimo Consulatu (ut quidam ferunt) voluntaria morte decessit. Hic quum in cruribus varices haberet, præbuit varicosum crus medico secandum: & dum secaretur, neque suspirans, neque superciliosus contrahens, pertulit sectionem, fixisque oculis cruciantem se medicum spectauit. Quumque medicus alterum crus secare vellet, minimè assensum præbuit, dicens, Curationem tanto dolore dignam esse non arbitror. ¶ Habuit filium Marium nomen, qui quum esset viginti septem annorum, Consulatum inuasit: quem honorem mater tam immaturum fleuisse fertur. Hic patris seuitia similis, Curiam armatus obedit, & inimicos trucidauit tandem & ipse crudelissimo mortis genere Catuli manibus ad inferos missus est.

MARIANUS, a, um. Cicer. 1. de *lege Agrar*. Quid ergo ait Marianus Tribus pleb. qui nos Syllanos in inuidiam rapit? Propert. 1. 3. *Eleg*. 5. Auibus in campis Mariano prælia signo Stent.

MARMACES, *μαρμακας*, Populi Æthiopiæ: quorum meminit Hecestaus in *descriptione Asia*.

MARMARICA, *μαρμαρικη*. Regio Africa, quæ (ut Ptolem. lib. 4. scribit) ab occasu terminatur Cyrenaica provincia, à Septentrione Ægyptiaci pelago, ab Oriente Ægypto, à Meridie interioris Lybiæ parte, quæ Ægypto continetur. Est. { *Μαρμαρικη*. Ein sandischaff in Africa so ans meet vnd gegen auffgang an Ægypten stoffet. } Plin. lib. 5. cap. 6. Mareotidem appellat. Populos habet Adirmachidas, Marmaridas, & Mareotas.

MARMARIDÆ, Populi sunt Marmaricam Lybiæ regionem incolentes. Inter hos sunt Pylly, qui habent saluam præsens aduersus omnia venena remedium afferentem. Horum opera vsus est Cato, quum reliquias Pompeiani exercitus per desertam Libyæ ad Iubam perduceret.

MARMARIDIUS, Magi nomen, apud Plin. 1. 3. c. 1.

MARMARITIS, *μαρμαριτις*, Herba à quibusdam appellatur, quæm Dioscorides *μαρμαρι* nos Fumariam, vel fumum terræ dicimus. Est autem ex iis non enclaturis, quas inter notha Dioscoridis reiciunt eruditi.

MARMARITIS, penult. prod. *μαρμαριτις*, Herbæ genus, quæm alio nomine Aglaophotim vocant, propter admirabilem colorem. Nascitur in Marmoribus Arabiæ, qua de causa Marmaritis vocata est. Vide Plin. 1. 24. c. 17.

MARMARIVM, *μαρμαριον*, Eubœæ insula oppidum: cuius incolæ dicuntur Marmarij, & Marmarini, Vnde & Apollo Marmarinus dictus, qui insigne ibi habebat templum. Strab. 1. 10.

MARME, es, *μαρμα*, Oppidum Phœnicæ: cuius incolæ Marmæi, & *μαρμα* appellantur. Steph.

Marmor, oris, penultim. prod. { *Μαρμαρι* *σθ*. GAL. Marble. ITAL. Marmo. GER. Ein marmelstein. HISP. Piedra marmolena, marmel. ANGL. Marble stone. } Genus lapidis durissimi, & solidissimi: cuius diuersa sunt genera. ¶ Quoddam enim album, Parium dicitur à Paro insula: quare & in Liguria olim Lunensium lapidicinarum dederunt. ¶ Aliud Laconicum, quod est viride, & cunctis hilarius. ¶ Aliud Luculleum, quod ferè atrum erat, quo delectus Lucullus illi nomen indidit. [Marmor Alexandrinum. Senec. *Epist*. 87.] ¶ Aliud Ophites à maculis serpentum, quibus distinguitur, nomen accipit. ¶ Aliud Porphyrites, quod est rubrum, candidis interuenientibus punctis, quod & Leucostictos vocatur. ¶ Basaltes ferri coloris & duritæ, vnde nomen mutatur. ¶ Onychites ex Arabiæ montibus est: ex quo vasa potoria in Germaniam afferuntur. ¶ Alabastriten quoque candidam cauere solent ad myrothecia: quoniam vnguenta incorrupta seruari creditur. Sunt & alia marmoris genera, quæ breuitatis causa omitto. Vide Plin. lib. 36. cap. 7. Templum de marmore. Virg. 4. *Æn*. Præterea fuit in tectis de marmore templum. Incisa notis marmoræ. Horat. 4. *Carm*. Od. 8. Virg. 6. *Æn*. Solido de marmore templum. Inclusæque gelu stabunt ut marmore puppes. Ouid. *Eleg*. 10. lib. 3. *Trist*. Idem ibidem *Eleg*. 3. lib. 3.]

Marmoraræ. Lamprid. in *Alex. Seuer*; Hoc genere marmorandi statuas Colossæ in vrbe multa locauit.

Marmorarius, Qui marmora vel polit vel lecat. Seneca ep. 89. Non enim adducor, ut in numerum liberalium *magis* pictores recit.



piam, non magis quam statuarios, marmorarios, aut ceteros luxuriosos ministros.

Marmoratio, onis, Constructio ex marmore. {usurpatio. GALLIC. Bâtimeut de marbre. ITAL. Fabrica di marmo. GERM. Ein baum von marmor. HISPAN. Encaladura de marmol. ANGL. A building of marble stone. } à Marmoro, ras, quod est ex marmore constructio. Apul. libr. 3. Flor. Quid igitur superest ad statum meum honorem? pavimenti marmoratio, nec profectus contabulatio, nec scenæ columnatio, sed nec culminis ætis pretium, & artificis ministerium, quæ mihi ne in mediocribus quidem ciuitatibus, iniquè defuerit.

Marmoratus, a, um, Ex marmore factus, vel marmore obductus. {usurpatio. PAUL. ou reuettu de marbre. ITAL. Coperto di marmo. GERM. Mit marmelstein bedect / gemarmelt. HISPAN. Edificio de piedra marmol, cubierto de marmol. ANGL. Paved or oter layed with marble stone. } vt Marmorata pavimenta apud Cicer. 2. de Legibus. Varro lib. 3. de Rust. Substantiuum vsurpatiu Intrinsicus (inquat) quasi leuissimum marmorato toti parietes, ac cameræ oblinuntur, & extrinsecus circum fenestras, ne mus aut lacerta arreperere ad columbaria possit.

Marmoreus, a, um, Ex solido marmore factus. {usurpatio. GALL. De marbre. ITAL. Marmoreo, di marmo. GERM. Marmelstein. HISPAN. Cosa de marmol. ANGL. Made of marble. } vt Sepulchrum marmoreum. Plin. lib. 3. cap. 1. Varro autor est, Putium quendam Prætura functum marmorei signi faciem habuisse propter id vitium. Cicer. pro domo sua, Columnæ marmoreæ ex ædibus meis inspestante Populo Romano ad focerum Contulis portabantur. Ouid. 4. Metamorph. Marmoreum ratus esset opes. [Marmoreæ moles peribunt. Senec. cap. 8. ad Polyb.] [Tecta marmorea, & sola marmorea, apud Cic. in Parad. Cervix marmorea, hoc est candida, niuei marmoris similitudine, Virg. 4. Georg. [Sic Ouid. lib. 4. Fast. Aurea marmoreo redimicula demitte colto. Idem ibidem, marmoreo pallet adusta gelu. Idem Terraque marmoreo est candida facta gelu. Ouid. 10. lib. 3. Trist.]

Marmorosus, a, um, adiectiu. {usurpatio. GALL. Plein de marbre, dur comme marbre, ressemblant à marbre. ITAL. Pieno di marmo; duro come marmo, simile à marmo. GERM. Dem marmelstein geth / hart wie marmelstein. HISP. Cosa llena de marmol, o que tiene marmol, o semjante à marmol. ANGL. Full of marble, resembling marble. } Quod marmoream formam, vel duriciem habet. Plin. libro 33. cap. 12. Sil proprie limus est: optimum ex eo quod Atticum vocatur. Pretium in libras xxxii. Proximum marmorosum sub dimidio Attici pretio.

MARNAN, templum Iouis Cretensis in Gaza Palestinae. Vocantur autem puellæ in Creta Marnan. Steph.

MARON, onis, Opifex fuit figulus, siue (vt alij putant) magi cuiusdam viatoris mercenarius, Virgilij latinorum poetarum principis pater.

MARONÆUS, a, um, penultim. prod. Stat. lib. 4. Sylvarum, tenues ignauo pollice chordas Pulso, maroneique sedens in margine templi, Sumo animum.

MARONEA, pen. prod. Steph. Ciconum ciuitas, præstantissimo vino laudata. [Inde maroneus, a, um, Tibull. ad Messalam, Victa maroneo fœdatus lumina Baccho.]

MARONIS, Germaniæ ciuitas. Procl. lib. 2. cap. 12. vulgò Lunenburg.

MARPEVS, marpeia. Steph. pen. prod. mons in Paro insula: à quo marpeius, a, um, vt marpeia cautes, apud Virg. 4. Æn. id est Parius lapis.

MARPESSA, marpeia. Homero, Filia Eueni, & speciosa inter paucas nympha, vxorque Idæ, omnium illius seculi virorum formosissimi: mater Cleopatæ pulcherrimæ fœminæ, vxoris meleagri. [Hanc maritus tam perditè fertur adamasse, vt quum eam Apollo rapere conaretur, sumpto arcu & sagittis, raptorem inuadere nõ dubitavit. Verum quum eius recuperandæ spes nulla superesset, mater eam pro marpeia Halcyonem nominauit, propterea quod fatum Halcyoni simile sortita videretur. Vide Homer. 9. Iliad.]

MARPLACIDÆ, Nauigij genus, quo Siculi utebantur.

MARTE, Ferreum instrumentum, ad excindendas herbas accommodatum. {usurpatio. GAL. Vne marre de vigneron. ITAL. Marra. GERM. Ein bickwete / ein traubbaue. HISP. Almadana o marra. ANGL. Amat rock or pikax. } Col. l. 10. Contundat marra, vel fracti dente ligonis. Iuuen. Sat. 3. Ne marra, & sarculla desint.

MARRUBI, populi fuerunt Italiæ, circa Fucinum lacum habitantes, sic dicti, vel à Rege marrubio, vel quod circa mare habitent. Virgil. 7. Æneid. Quin & marrubia venit de gente sacerdos.

MARRUBIUM, bij, Herba satis nota, quæ exulcerare vesicam putatur. Græci ομαρ, alij Linostrophon, quidam Philopæda, nonnulli Philochares appellant. {GALL. Herbe appellée du marrubium. ITAL. Marrobio. GERM. W.isser Andorn / oder Marobet. HISP. Marrubio. ANGL. An herb called marrubium, or horehound. } Plin. l. 20. c. 22. [Est & marrubium nigrum, ομαρ μαλα, & βαρβατὸ à Græcis appellatum: quod & marrubium tœridum nonnulli nominant. apud Deof. lib. 3. cap. 15. c. 118. [Vnde dicti, Cato apud Pysicianum lib. 9.]

MARVICINI, Populi Italiæ in regione marforum. Silius l. 8. marrucina simul Frentanis æmula pubes.

MARS, Deus, belli præses ab antiquis creditus. {usurpatio. GERM. Die

God des Krieg. } Deus, vt ait Varro lib. 4. de Lingua Lat. quod maribus in bello præsit: siue à Sabina dictione marmers: quo nomine Sabini Martem dicebant: à poetis maors dicitur per epenthesim, quod magna veritat. Hic Iouis & Iunonis filius fuisse fingitur: vel, vt Ouidius fabulatur, solius Iunonis. Quum enim olim Iuno turbata, eo quod animaduertisset Iouem marium percusso capite sine muliere procreasse Mineruam, verus Oceanum proficisceretur, vt scrutaretur quo pacto & ipsa sine viro parere posset, & in itinere fatigata secus fores Floræ Deæ, coniugis Zephyri, consedisset, interrogata ab ea fertur, quam ob causam ad Oceanum pergeret, qua cognita, facturam se voti compotem Deam pollicita est si id Iuno Iouem celaret. Quod quum Iuno iureiurando affirmasset, mox illam Flora monuit, in Campis Olenis florem esse, quo tacto statim conciperet sine viro: id experta Iuno, concepit, & peperit filium, quem Martem nominauit. Hunc ferunt postea cum Venere concubuisse, eoque Vulcani fallacis tam obsecrè iacentes catena inuisibili ligatos, omnium deorum risu expositos fuisse: tandem Nepruno intercedente, à Vulcano solutos esse. Sororem habuit Bellonam, bellidæam. Sacrum ei fecerunt lupum & picum: quos in Dei huius tutela esse credi voluerunt. Salios habuit sacerdotes, de quibus infra. [ Marti vltori dicere gladium. Sueton. in Caligul. cap. 24. Nec aperti copia Martis vlla fuit Ouid. 13. Metamorph. Quamquam ego Marte feroci in acie valeo. Ibidem. Vique suo Martem cecinit grauis Ennius o. e. Ouid. Eleg. lib. 2. Trist. Et fora Marte suo litigiosa vacent, Ouid. 4. Fast. Finistimo cinctus premor vndique Marte. Ouid. Eleg. lib. 5. Trist. Dubio Marte equo descendere. Velleim. Iam simul audacis veniunt Martis. Tibull. lib. 4. Seu libeat duplicem, seu iunctum cernere Martem Te manet inuictus Rom. Marte Britanus. Tibull. lib. 4. Martia Roma. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. ] [Vsurpatur sæpissimè pro ipso bello, vt apud Virgil. Eclog. 10. Nunc infans amor duri me martis in armis Tela inter media, atque aduersos detinet hostes. Liu. lib. 1. ab Urb. cond. Aliquandiu ibi Marte incerto, varia victoria pugnatum fuit. [Est etiam Mars stellæ nomen quatuor & viginti mensibus, & sex diebus minus ferè orbem Iustrans. [Marte nostro aliquid dicimus facere, quos es aliquid nostro ingenio nullius adiuti auxilio conficimus. vt apud Sueton. Cic. 3. Offic. Hanc igitur partem relictam explebimus, nullis adminiculis, sed vt dicitur, nostrum Marte. [Mars communis dicitur, quod incertus ac varius belli euentus sit. Cic. 11. Philipp. Sed vt concedam incertos esse exitus belli Martem communem, tamen pro libertate, vitæ periculo decernendum.]

Martius, a, um, Quod ad Martem pertinet, aut ad bellum, vt Martia auis, Marti dicata. Ouid. Fast. 5. Martia picus auis gemino pro stipite pugnat. August. lib. 3. de Ciuit. Dei. Nullo martio impetu territi sedarentur inimici. [Martias hastas nunciatum mouisse. Gell. cap. 6. li. 4. Martia cum durum sternit arena forum. Ouid. Eleg. 1. li. 2. Trist. ] [Interdum bellicosum significat, vt Martios populos. [Martius campus, Planities quædam fuit in agro Romano, inter Tyberim, & antiquam urbem sita: hodie v. bis pars. ita dictus, quod Tarquinio in exilium acto (cuius hic erat) marti fuerit consecratus apud Martem. Liu. lib. 2. ab Urbe. Ager Tarquiniorum qui inter urbem & Tyberim erat consecratus marti, martius deinde campus fuit. [Idem Campus etiam Tyberinus campus dictus est, donatus à Tarratia virgine. Gell. cap. 7. lib. 6. vltiar ch. in Valer. Item est & mons Martius (locus) Plutar. in Camill. ] [Martius mensis. {usurpatio. GALL. Le mois de Mars. ITAL. Marzo. GERM. März. HISP. El mes de Março. ANGL. The month of marche. } Primus olim anni mensis apud Romanos, quem Romulus genitori suo dicauit. Ouid. 3. Fast. A te principum Romano ducimus anno. Primus de patrio nomine mensis erit. [Plutar. in Num.]

\*Marticola, Qui Martem colit, Ouid. 5. Trist. Eleg. 4. Nec patria est habitata tibi, sed ad vsque inuolunt Stymona venisti, Marticolam que Getam.

\*Martianus Adiect. {usurpatio. vt Fœdus Martianum Cic. pro Cornelio Balbo, Qui & veterem illam speciem fœderis Martiani, semper omni sanctionem Marte duxerunt.

Martigenus, a, um, adiect. Marte genitus. {usurpatio. Plaut. in Amphit. Martigenam ille aggressus beluam magaus Europæ quæstor, anguineos, Repente hostes peperit seminio.

Martialis, & hoc le, apè. Quod est natum sub martis stella, vel qui martis sacris seruit. Cic. pro Aul. Cluent. Martiales quidam Latini appellabantur, ministri publici martis, atque ei Deo veteribus institutis, religionibusque Larinatum consecrati. [Martiales Iudi. Sueton. in Claud. cap. 4. ] [Martialis est præterea nomen Poetæ proprium qui Epigrammarum festiuitate nomen sibi celebre & illustre præmeruit.

MARSI, {usurpatio. Stephano, Populi Italiæ Picentibus, Æquiculans, & Samnitibus sitissimi à marso Circes filio orti, qui salua sua serpentum morsibus medebantur. Vide Plinium lib. 7. cap. 2. Quinetiam regio ipsa eadem nomine effertur, Cic. pro Domo sua. Is in maris natus est. [Sunt & Marsi Scythiæ populi apud Herodot. l. 4. ] [A maris, sit mariscus, a, um, vt mariscum bellum, quod Romani cum maris gesserunt.

MARSIPPVS, vrbs Phœnicæ, {usurpatio. gentile Marsippeus, Stephan.

MARSVS, Circes filius, qui marforum genti in Italia nomen dedit, vt testatur Plin. l. 7. c. 2.

MARSPITER, penultim. corrept. Mars pater, {usurpatio. sicut Iupiter, & Iouis pater, vt Iouis sit nominatiuus, hoc est ipse Iupiter, & ipse Mars. Gell. l. 5. c. 12.

Marsupium, pij, Loculi, sacculus numorum. {usurpatio. GALL. Gibectere, bourse. ITAL. Borsa. GERM. Ein scatt oder tasch. HISPAN. La bolsa. ANGLIC. A bagge of leather



*leather, a wallet.* } *Cato de liberis*, Et quod perspicuum est, maiorem curam habere marsupij nostri, quam vitæ nostræ. *Plaut. Amphitr.* [sc. 4. a. 4.] Vt bene nummatum servaretur marsupium. [Paulo post crumena dicitur. *Plaut. Menach.* sc. 1. a. 2. Cedo dum hæc mihi marsupium. *Plaut. Menach.* sc. 1. a. 2. Cum Inspicio marsupium. *Plaut. Menach.* sc. 9. a. 5. Rectè obsignatum est in vidu-marsupium.] *Ibid.* sc. 4. a. 2. Oboluit marsupium, &c. Festo autem dicitur marsupium. *Varro 3. de Re rust.* c. 17. Magis ad oculos pertinent, quam ad vesicam: & potius marsupium domini exinaniant, quam replent.

**MARSYAS**, *μαρσῦας*, Tibicen fuit à Phrygia, ea temeritate, ut ipsum etiam Phœbum ad cantus certamen auderet provocare: à quo & victus, & excoctatus est. **GERMAN.** Ein Pfaffen oder schwäger in Phrygia / der auß vermissenbett setzer tuast phöbo hau außbleten dörren. } Vide fabulam apud *Ovid. lib. 6. Fastor.* Est & Marsyas, siue Marsya, Asiæ minoris fluvii Apamiæ alluens: quem Poëta fabulantur ortum esse ex Nympharum & Satyrorum lachrymis, Marsiam desinentium. *Ovid. 5. Metamorph.*

Illum ruricolæ, sylvarum humina, Fauni, Et Satyri fratres, & tunc quoque clarus Olympus, Et Nymphæ sterunt, & quisquis montibus illis Lanigerosque greges, armenta que buccera pavir, Fertilis im maduit, madefactaque terra caducas Conceptit lachrymas, ac venis perbibit imis. Quas ubi fecit aquas, vacuas emisit in auras. Inde petens rapidum ripis declivibus æquor, Marsya nomen habet, Phrygæ liquidissimus amnis. [Vide *Livium lib. 8. a. 4.*]

**MARSYAS**, *μαρσῦας*, Oppidum Phœnicæ: vnde Marsyeni. *Steph.*

**MARSYAS**, Periandri filius, Pellæus historicus, nutritus vna cum Alexandro Magno. scripsit res Macedonicas libris decem à primo rege vsque ad Alexandrum. Item de rebus Atticis libris duodecim. ¶ *Marsyas* Philippeus historicus superiore recentior. *Marsyas* Tabenus, qui scripsit de Tranquillitate libris duodecim: fabulosa libris septem, & quædam alia de patria sua. *Autor Suid.*

[*Martha* mulier fatidica. *Plutarch. in Mario.*]

**MARTES**, *τίς*, Fera exigua, ex genere mustelorum: cuius pellis summo habetur in pretio. **ANG.** *A fulmer or polecatte.* } *Mart. l. 10.* Venator capta marte lupercus adest.

**MARTIA**, *κατωνία*, Catonis Vticensis vxor fuit, quam postea, quum ex ea aliquot liberos sustulisset, Hortensio amico concessit: eoque mortuo sub initium bellorum civilium rursus eandem duxit. Quam in re Cato maleuolorum reprehensione non caruit, qui vacuum & pauperem eam dimissam esse calumniabantur, ut postea Hortensij testamento locupletatam reciperet. *Autor Plutarch. in Vita Catonis.*

**MARTIA QVÆ**, Quæ & Aufcia, omnium toto orbe aquarum clarissima fuit, à nono lapide stractis fornicibus in urbem perducta: ita dicta ab Anco Martio Romanorum rege, qui eam primus in urbem ducere auspiciatus est. *Vide supra in dictione AVFETA.* & apud *Plin. l. 3. cap. 3.*

**MARTION**, Smyrnæus medicus, de quo sic *Plin. lib. 28. cap. 4.* Martion Smyrnæus, qui de simplicibus affectibus scripsit, rumpi scolopendras marinas spuro tradit: item rubetas, alia que ranas.

**MARTIVS**, cognomen Ancæ, quarti Romanorum regis, qui Numæ Pompilij nepos fuit, æquitate & religione avo similis. **GER.** *Der vierde kóng de Rómere.* } Latinos bello domuit, & Aventinum Ianiculumque montes urbi addidit, noua mœnia oppido circumdedit: sylvas ad vltimum nauium publicauit: salinarum vestigium instituit: carcerem primus ædificauit: Ostium coloniam maritimis comœatibus opportunam, in ostio Tyberis deduxit. *Autor Liv. lib. 1. ab Vrbe.* [De Mauortiorum familia & vnde *Plutar. in Coriol.* & in *Numa.*]

**Martyr**, martyr. **GER.** *hēdh. mērup.* } à Græcis dicitur quem nos testem vocamus. Quo factum est, ut qui sanguinis sui pignore Christo diuinitatis testimonium dederunt, Martyres vocentur. ¶ Hinc martyrium *μαρτυριον*, testimonium. ¶ Item martyrium pro templo martyribus dicato ponitur apud *Impp. in lege 13. & lege, decernimus. C. de sacrosanctis ecclesiis.*

**Maruda**, Mensuræ genus, quod heminas sex capiebat. *Autor Iulius Pollux.*

**MARVLVS**, Tribuus plebis cum Flauio, coronas Cæsaris dictatoris statuis detraxit, eoque qui primi Cæsarem regem saluauerant, in vincula duci iussit. Quamobrem Cæsar Marullum magistratu priuauit. *Autor Plutarch. in Cæsare.* ¶ *Marullus* item poëta miuographus sub Antonio principe. apud *Spartianum.* ¶ *Pomponius* item *Marullus*, Grammaticus, Romæ profitebatur, sermonis Latini exactor molestissimus, quum ex oratione Tiberium reprehendisset, affirmante Atteio Capitone & esse illud Latinum: & si non esset, futurum certè. Iam inde mentitur (*inquit*) Capito: tu enim Cæsar ciuitatem dare potes hominibus, verba non potes. Pugilem olim fuisse *Asinius Gallus* hoc in eum epigrammate ostendit.

Qui caput ad læuam didicit, glossemata nobis

Præcipit: os nullum, vel potius pugilis.

**Marum**, *μαρῦν* *Dioscoridi* herba est sarcutosa, flore origani, sed odoratiore, foliisque multò candidioribus: quæ circa Magnesiæ & Tralleis copiosa gignitur. *Plinius quoque libro 12. cap. 24.* in Ægypto marum nasci tradit, sed peius, quam Lydium, maioribus foliis, & variis.

**MARS** (quod hic pro nomine montis perperam legebatur) vide **T M A R V S.**

**MAS**, maris, mascul. gen. *Masculus* (fœmina { *מסר זאחר. אפלו. אפלו.* **GAL.** *Masse.* **ITAL.** *Maschio.* **GERM.** *Ein wand oder manobel.* **HISP.** *El macho.* **ANGL.** *The male.* } *Cicer. 1. de Natura deorum.* Bestiæ alia mares, alia fœminæ sunt. *Liu. lib. 8. bell. Pun.* Cære porcus biceps, & agnus mas, idemque fœmina. *Colum. lib. 8. cap. 2.* Contumax ad concubitum dedignatur gallina, admittere marem, *Varro 3. de Re rust. cap. 12.* Quis item nescit, paucos si lepores mares in fœminas intromiserit, breui tempore fore vt impleatur leporarium? *Colum. lib. 6. cap. 24.* Mense Iulio fœminæ maribus plerunque permittebat. Interdum Mares sumuntur pro fortibus & magnanimis. *Horat.* Et maribus Curiis & decantata Camillis. vt contra, malè marem vocat. *Catullus.* Effeminatum & mollem. *Plaut. Milit. sc. 5. a. 2.* Non hi me marem, sed fœminam esse reuertur.]

**Masculifco**, *מסר*, ere, Est masculum fieri. { *מסר זאחר. אפלו. אפלו.* **GALLI.** *Deuenit masse.* **ITAL.** *Immaschirsi.* **GER.** *Zu einem man werden.* **HISP.** *Haerse macho o mas rezo.* **ANG.** *To turne to the male kind.* } *Plin. lib. 18. cap. 13.* de rapis & naps loquens; Genera eorum Græci duo prima fecere, masculinum, fœmininumque: & ea ferendi modo ex eodem semine. Denfiore enim satu masculifco, hoc est ex fœminis masculos fieri.

**Masculo**, *מסר*, Masculum animum induo, firmo, roboro. { *מסר זאחר. אפלו. אפלו.* **GAL.** *Faire masse.* **ITAL.** *Immaschire.* **GER.** *Manitsh vnd gehöret machen.* **HISP.** *Haerse macho.* **ANG.** *To mak of the male kind.* } *Apul. 2. de asino.* His cognitis, animum meum comasculau.

**Masculerum**, *מסר*, Locus in quo plantæ vinearum masculæ consistunt. Plantæ autem masculæ sunt, quæ non subiguntur, vt palmites alios emittant: sed altius cresunt, & in altum attolli permittuntur. *Plin. lib. 17. cap. 22.* Nec veterem placet palmitem in longum, & ad quartum vsque pedamentum emitti: quod alij dracones alij luniculos vocant, vt faciant quæ Masculera appellantur.

**Masculi**, *מסר*, substantiuum, diminutiuum. { *מסר זאחר. אפלו. אפלו.* **GAL.** *Masse.* **ITALI.** *Maschino.* **GER.** *Ein männlin.* **HISP.** *Macho.* **ANG.** *Male.* } *Plaut. in Cistell.* Bona fœmina, & malus masculus hic te volunt. Aliquando adiectiuum est, idem significans quod masculinus, vt *Mascula* facies. *אפלו. אפלו.* *Mascula* Sappho, dicta est ab *Horat. lib. 1. Epistol.* eo quod tribas esset, & in portento mulierum concubitu viri vice fungeretur. ¶ *Mascula* proles, *Horat. 3. Carm. 6.* Sed rusticorum mascula militi proles. Sabelis docta ligonibus Versare glebas. ¶ Aliquando accipitur pro fortis, & vehementis, & quod virum decet. Sic *mascula* bilis dicitur à *Persio 5. Sat.* calido sub pectore mascula bilis Ineumuit. *Plin. lib. 12. c. 14.* quandam thuris speciem Thus masculum appellat ad differentiam fœmini. Idcirco autem thus masculum quidam dicunt, quod testium speciem habeat.

**Masculinus**, *מסר*, num, Quod est maris, siue masculi, { *אפלו. אפלו.* **GAL.** *De masse.* **ITAL.** *Di maschio.* **GERM.** *Männlich.* **HISP.** *Cosa de macho.* **ANG.** *The malekind.* } *Plin. lib. 18. cap. 33.* Genera eorum Græci duo prima fecere, masculinum, fœmininumque, & ea ferendi modo ex eodem semine.

\* **Masalia**, Cretæ fluvius. *Ptolemao lib. 3. cap. 17.* Hodie *Mesano.*

**MASARIS**, *μασαρις*, Bacchi cognomen apud Cætas: de cuius origine sic fabulantur. In comitatu Rheæ, cui Iupiter Bacchum alendum commiserat mulierem fuisse, cui nomen erat Maquam quum Inno rogasset cuius esset puer, *απλο. απλο.*, hoc est Martis, illa respondit. Quæ voce à vulgo excepta, Bacchus deinceps Masaris dictus est, quasi *μασαρις*.

**MASDORANI**, Asiæ populi, iuxta Parthiam, & Carmaniam desertam incolentes. Horum meminit *Ptolem. li. 6. ca. 17.*

**MASANORADA**, *μασανοραδα*, Vrbs Cariz, à Masanorado Cyndaphi filio, gentile Masanoradeus. *Steph.*

**MASCHANE**, *μασχανη*, Vrbs Scenitarum Arabum, *μασχανη* *Steph.*

**MASCOTVS**, *μασκοτος*, Vrbs Libyæ, & alia prope Hesperides. *Steph.*

**MASDORANVS**, Mons Asiæ, qui Parthiam ad Orientem ab Asia dirimit. *Autor Ptol. l. 6. c. 5.*

**MASES**, *μασες*, Vrbs Argiuorum. *Homer. οἱ ἴσχυοι ἄρματ μασες ἰσχυοι, εἰ ἀχαιοι,* dicitur etiam *μασες* in recto, Ciues Maserij. *Steph.*

**MASBITIS**, *μασβιτις*, Palus quidam & vicus, & insula. *Steph.*

**MASINISAS**, Numidarum rex fuit, æcerimus primùm nominis Romani hostis, postea verò fidelissimus socius. Hic ad extremam vsque senectam mira valetudinis prosperitate, vegetoque corporis robore vius est, adeò vt nonagésimo ætatis anno filium genuerit, iterque quamuis prolixum faciens, equum nunquam ascenderit, nullo imbre nulloque frigore adduci potuisset, vt capite aperto fuerit, teste *Cicer. in lib. de Senect.* *Ouid. 6. Fastor.* Postera lux melior, superat Masinissa Syphacem. De hoc multa. *Liu. lib. 3. bell. Punici.*

**MASIVS**, *μασιος*. *Steph.* Gordyæorum montium pars est, supra Nisibim, vbi Armenia dirimitur à Mesopotamia. *Autor Strab. l. 11.*

**Maspetum**, maspet. penult. corr. *μασπετον*, *Dioscoridi*, Caulis est laserpitij ferulæ similis. *Plin. autem lib. 19. cap. 3.* folia laserpitij hoc nomine tradit appellari.

**MASPII**, *μασπιοι*, Gens Persica, apud *Steph.*

**MASSA**, Libyæ fluvius, *Ptolemao.*

**Massa**, *μασσα*, Farina macerata, & aqua subacta. { *מסר זאחר. אפלו. אפלו.* **GAL.** *Paste, masse, chose massue & espouffe.* **ITAL.** *Pasta & simili cose spesse.* **GERM.** *Ein teig.* Item, ein teig. **HISP.** *La massa de pan, y sal cose semejante.* **ANG.** *Paast, all ibing thick and massieyk, paast, a masse or wedge.* } ¶ Significat **Tom. ij.**



etiam quicquid dentum est, spiritumve ad similitudinem farinae subacta: ut massa auri, Massa ferri, hoc est pila, & veluti moles. *Colum. l. 12. c. 3.* Quidam ferri massas exorunt, ita ut ignis speciem habeant. *Virg. 1. Georg. massam picis vrbē reportat. [Ouid. 4. Fast. Es erat in pretio, Chalybis iam massa placebat.]*

**MASSA**, massas, massare, in massam redigere, Conglobare, Condensare. *Lucret. lib. 1.* Quod si forte vlla credunt ratione potesse ignes in cœtus stringi, massareque corpus.

**MASSULA**, eius diminutivum est. *πικρομαζα, μαζαριον. GAL.* Petite malle. *IT AL.* Picciola massa. *GERM.* Ein teiglein oder steiglein. *HIS P.* Pequenna pasta. *ANGL.* A little masse. *Colum. l. 12. c. 38.* Post hæc complures ex ea massulæ fiunt, & ita per latera sericæ in mustum demittuntur, &c.

**MASSACA**, *μασάκα Steph.* Indorum oppidum est, apud *Arrianum*.

**MASSÆSYLIÆ**, *μασασυλία*, siue, ut apud *Steph.* & *Strab.* legitur, *μασασυλία* vnicæ, Africae regio, à Mauris malucha flavio (quem *Strabo* molochat appellat) dirempta. *Vide Strab. lib. 17. & Plin. lib. 5. ca. 2.* Huius regionis populi massæsyli vocati fuerunt quos *Plinius* testatur sua ætate extinctos fuisse, regionemque eorum à Gerulis fuisse occupatam.

**MASSAGETÆ**, *μασσηται*, Populi Scythici in Asia vltra mare Caspiu: qui quum per deterta discurrunt, equorum suorum sanguinem cum lacte bibunt. *[GER. Graufame Scythische völkter aufferthaib de Hircanischen mer in Asia greegen.]* Apud hos senio confecti, in frustra caduntur, admittisque ouillis carnibus à suis eduntur: qui verò morbo intereunt, feris devorandi obiciuntur. Infectissimi sunt hospitibus, neque cum vicinis populis vllam seruant amicitiam, aut fidem. Vxoribus habent communes, cum quibus etiam in publico coire non verentur. Solem præcipue venerantur, cui æqueum immolant: ceteros deos habent neglectui. *Vide Strab. lib. 11. & Herodot. lib. 5. Stat. in Achilleide, Lactea massagetæ veluti qui pocula fuscant sanguine punice, &c. [Nominatiuus singularis est massageta, vel massagetes. Lucr. l. 3. Longaque Sarmatici soluens ieiunia belli massagetes, quo fugit equo.]*

**MASSARI'S**, Vna est quæ ex vite syluestri cum flore in Africa decerpitur: medicina tantum, & odoramentis idonea. *Vide Plin. lib. 12. ca. vli. & in Procem. l. 23.*

**MASSIA**, *μασσία Stephano*, Oppidum Hispaniæ vterioris, non procul à Tartesso, circa quod lateres fiebant ex terra punicosa, qui siccati non mergebantur in aqua. *Vide Plin. l. 35. c. 14.*

**MASSICA**, regio Bæticæ Tartessu oppposita, hanc *Vitruvius* Maximam appellat.

**MASSICVS**, penult. corr. Mons Campaniæ optimi vini ferax. *Silius l. 7.* Massicus vnaferis addebat nomina glebis. Hinc Massicum vinum, inter Campana vina olim laudatissimum. *Plin. lib. 14. cap. 6.* Certant Massica æque ex monte *Gaurano*, *Puteolos* Basiæque spectantia. *Horat. lib. 1. Carm.* Est qui nec veteris pocula massici. Nec partem solido demere de die Spenit. *[Plaut. Pseud. sc. 2. a. 5. Massici montis fructus ebibere.]* *Doces Seruius*, Massicus in plurali facere massica. *Virgil. lib. 7.* Vertunt scelicia Baccho massica.

**MASSILIA**, *μασσηλία GAL.* Marseille. *GERM.* Marstilen/ ein stadt in der Prouing am meer gütgea. *Vrbis* in Narbonensi Prouincia, à Medis Astyage imperante condita, circa secundam & quadragesimam Olympiadem, annis antè quàm Virgo pareret. *D. C. XIIII.* post obitum David regis annis *C. C. C. LXXXIII.* Diruta deinde, à Phoenibus instaurata est qui *Cyrus* tyranidem fugientes destituta Græcia in hanc sinum navigauerunt. Olim massilia studia ingenuarum doctrinarum aded floruerunt, ut Romani pro Attica peregrinatione massiliensē peterent gymnasium ad disciplinas capellendas. *Plaut. in Casm.* massilienses mores, tanquam optimos & probatissimos dixit. Vbi *(inquit)* tu es, qui colere mores massilienses postulas? Massiliensium mores & instituta summis laudibus extollit *Cicero*, cum alibi sepe, tum præcipue in *Oratione pro L. Flacco: cuius hæc sunt verba*, Neque verò te massilia prætereo, quæ *L. Flaccum* militem quæstorem cognouisti: cuius ego ciuitatis disciplinam atque grauitatem, non solum Græciæ, sed haud scio aut cunctis gentibus anteponendam iure dicam. Quæ tam procul à Græcorum omnium regionibus, disciplinis, linguæque diuisa, quum in vltimis terris cincta Gallorum gentibus, Barbariæ fluctibus alluatur: sic optimatum consilio gubernatur, ut omnes eius instituta laudare facilius possint, quàm æmulari. Inclutam autem fuisse clarissimo gymnasio in Agricola vita *Tacitus* quoque testatur, quum *locerum* scribit Agricola statim paruulum sedem ac magistram studiorum massiliam habuisse, locum Græca comitate & provinciali parsimonia mistum ac bene compositum. *Legit Strab. lib. 4. De eius veteribus institutis multa Valer. lib. 2. [Vide Senecam cap. 8. de Consol. ad Heluiam. Plutarch. in Solon. Mercator massiliam condidit.]* De origine verò & primiti initiis non pauca *Iustinus lib. 43.* hæc vini optimi ferax fuit: *vnde Martial. lib. 13.* Tu me massilia povere vina putes. *[A massilia fiunt, massiliensis, massilianus, massilioticus, μασσηλιος, μασσηλιωτης Vnde massilienses viri. [Plaut. Men. sc. 1. a. 1. massilienses, Illirios sumus præteruecti.]* massiliana vina, & massilitoticum ostium Rhodani, quod massilia proximum est. *Plin. lib. 3. cap. 4.* Libyca appellantur duo Rhodani ora modica: ex his alterum Hispaniense, alterum Metapinum: tertium: idemque amplissimum, massilioticum.

**MASSYLIA**, penult. prod. *μασσυλία Steph.* populi Africae, Cæsariensi Mauritaniæ, & masselyli proximi. Hi neque frænis, neque ephippiis vntur, sola contenti virga, qua equos regunt.

**Massylus**, a, um, adiectiuum. *Virg. 4. Æneid.* Hinc mihi massylæ genis monstrata sacerdos.

**MASSYLIDIS**, a, um, *Lucan. l. 4.* Et gens quæ nudo residens massylia dorso

Ora leui flestit frænorum nescia virga.

**MASSYLIDIS**, a, um, *Martial. libro 9.* Et massylæum virga gubernatum.

**MASTAVRA**, *μασταυρα*, Lydiae ciuitas: ita dicta, quod in ea Rhex, Bacchi nutrici. (quæ Mā Lydis appellatur) taurus soleat immolari. *Vide supra in dictione MA.* Huius incolæ dicti sunt mastaurenses, *μασταυρῆς, ἢ μασταυρηται Stephano*, quorum meminit *Plin. lib. 5. cap. 29.*

**MASTIANI**, *μαστιανῶν*, & alibi *μαστινῶν*, populi iuxta Herculis columnas, ab vrbē mastia. *Steph.* Sixus, *inquit* alibi vrbis Marinorum corripit, ut videtur.

**Mastiche**, es, penult. corr. cum aspiratione in vltima syllaba, *μαστικη Dioscoridi.* *[GAL.* Du mastich. *IT AL.* Mastice. *GERM.* Ein gummt auß dem Baum lentsico. *HIS P.* El almáciga goma de lentsico. *] Vnde Plin. lib. 12. cap. 17.* lacryma est, quam lentiscus arbor gummi modo sudat.

**Mastix**, igis, penult. obliquorum prod. Scuticia, flagrum siue lora quibus mancipia caduntur. *[VW schot, VW schotet. vort. GALL.* Fouet, verges à feller. *IT AL.* Staffile, scorreggiata. *GERM.* Ein geifst. *HIS P.* El azote. *ANGL.* A whip to whipe seruandes with. *] à Grego* verbo *μασσειν* flagris cædo. *Inde Homeromastix* appellatus est *Zoilus* ille *Homeri* calumniator. *Vide infra in dictione ZOILVS.*

**Mastigophorus**, *μαστιγοφορος*. Dicebatur seruus flagellifer, qui scilicet agonothetas in sacris certaminibus comitabatur, virgas præferens, ad submouendam turbam, & cohibendas seditiones. *Bud.*

**Mastigis**, antep. pro. Verbero, verberibus dignus. *[μαστιγας. GALL.* Digne d'auoir du fouet, batable. *IT AL.* Uomo da bastone, perzo bastino. *GERM.* Der geisteno wirt ist. *HISPA.* Aposadizo. *ANGL.* A knave worthie to be scourged. *] Plaut. [sc. 4. a. 3.]* Crucior lapidem non habere, ut illi mastigia cerebrum excutiam. *[Reddiu an non virginem mastigia? Plaut. Curc. sc. 4. a. 4. Exi culina, sis foras, mastigia. Plaut. Mench. sc. 1. a. 2.]*

**Mastigeus**, mastigea, mastigeum. *Plaut. in Trinum.* Aggrediundus est hęc homo mastigeus.

**Mastruca**, vestis genus, qua Sardi utebantur. *[si mastria. GAL.* Vne forte d'habillement duquel vscnt les Sardes. *IT AL.* Veste usata da Sardo. *GERM.* Ein gattung etno tiards der völkaran in der Insel Sardinia. *HIS P.* Vestidura propria de los de Cerdenna. *ANGL.* A king of garment which the Sardes vseth. *] Cic. pro Scauro*, Quem purpura regalis non commouit cum Sardonum mastruca, mutauit.

**Mastucatus**, Qui mastruca vitur. *[si mastucatus, mastucatus völk. GALL.* Vestu de tel habit Sardinian. *IT AL.* Vestito di tale habito. *GERM.* Mit einen solchen Sardinischen kleid angethen. *HIS P.* Vestido de aquella veste. *ANGL.* Clothed with agarmens of the Sardinians. *] Cic. de prou. Cons.* Res in Sardinia cum mastrucatis latroneulis à Propatore vna cohorte auxiliaria gesta.

**[Masturbari**, scđum verbum. *Martial. Epigr. 42. lib. 9. & epist. 203. lib. 14.*

**Mastus**, *[TW schad. mastus.]* Latine mamma, & proprie animalium est. Per translationem tamen masti etiam appellantur tubuli mammati in fontibus, & aquæ ductibus, quos Latinorum nonnulli Mammas, Varro etiam Papillas vocat. *Virgil. lib. 7.* Athenis *(taquin)* ex huiusmodi locis & fontibus masti vsque ad portum Piræcum ducti sunt salientes. A *Cassiodoro* etiam Vbera appellantur. Quanto *(inquit)* pulchrius est *Claudiam* aquam per tot sicca motium iuga laueris, & domibus hiquores purissimos fistularum verberibus immisisse *Plin. lib. 26. cap. 13.* herbam etiam huius nominis esse dicit, quæ potui indita, pilos mammarum à partē nascentium aufert.

**MASTVSRIVS**, *μασσυριος*, Eques Romanus fuit tempore Tiberij, Iureconsultus non incelebris, qui publicè diuere scripsit.

**Mateotechnia**, *ματεοτεχνια*, Superuacua atque inutilis artis imitatio, & vanitas artis dicitur, quæ scilicet artificij nihil affert comodi. Eiusmodi fuit ars eius, qui *Ciceris* grana ex spatio satis longinquo in acum sine frustratione iniiciebat. *ματαρον enim vanum dicitur. τικρον ars.*

**MATAVRVS**, *ματαυρος*, Siciliæ oppidum Locrorum opus: cuius incolæ dicuntur Mataurini. *Steph.*

**Mataxæ**, *inquit Budens*, Sunt manipuli & Fasciculi cannarum quos *Vitruvius* tomice alligari iubet. Ipsaque, *inquit*, tectoria abacorum & speculorum diuisionibus circa se prominentes habent expressiones. Existimo autem ex *Æmari Rauconeti* sententia, diuisionis abacorum formas esse quadratas in tectorio prominentes: speculorum autem diuisiones formas esse rotundas. *Hęc Turnebius.*

**Matella**, Matello, *Vide MATVLA.*

**Mateola**, apud *Plin.* & *Catonem*, Genus est sarculi. *Cato de Re rust. cap. 46.* Quum taleam demittes, pede tantum opprimo: si parum descendit, malleolo aut mateola adigito: cauetque ne librum sciandas, quum adiges.

**Mater**, huius matris, Notæ significationis nomen est, à Græco *μητηρ*. *[VN em. GALL.* Mere. *IT AL.* & *HIS P.* Madre. *GERM.* Ein mütter. *ANGL.* Amother. *] Cic. pro A. Cluenti.* Nam Sasia mater huius Habiti (mater enim à me nominis causa, tamen in hunc hostili odio & crudelitate est, mater inquam appellabitur: neque vnquam ita de suo scelere & immunitate audiet ut naturæ nomen amittat. *Virgil. 8. Eclog.* crudelis tu quoque mater. Carentes matre priuigni. *Horat. 3. Carm. Ode 24.* Mater abest, nihil iubeo Romane requiras. *Ouid. 4. Fast.* Mater, ait virgo, (mora est Dea nomine matris) Quid facis in solis inco mitata locis. (Honoris verbum) *Ouid. Ibid.* Triste matribus



tribus agmen. *Senec. cap. 2. de Consol. ad Mart.* Quam multas matres fecerit ille Deus (Iupiter) *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Dum aduentu matris profilit (virgo) excuntur malum. *Catull. ad Ortalum.* Me pia derinuit coniux, pia mater Achillem. *Ouid. 13. Metam.* Est quoque per matrem Cyllenius addita nobis altera nobilitas. *Ouid. 13. Metam.* Sine matrē creata carmina Palladis exemplo. *Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist.* Mater tu (ei) eadem hera es. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 1.* Salutem dico matri & patri. *Plaut. Capt. sc. 3. a. 1.* Vtrum te spem, an matrem salutem (i. qui vt mater mihi das lucis tuendae copiam) *Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2.* Aliquando tamen pro nutrice vsurpatur. *Plautus* vtramque significationem complexus est, Ita forma simili pueri, vt mater sua Non internosse posse, quae mammam dabat. Neque adeo mater ipsa, quae illos pepererat. Sumitur etiam hoc nomen latius, vt & de brutis animantibus dicatur, quae foetum ediderunt. mater, inquit *Nonius*, quae quoduis animal partu edit. *Virgil. 3. Georg. excretos prohibent a matribus haecdos.* Mater mellis, apis. *Varro 2. de Rustica cap. 5.* Denique ex hoc putrefacto nasci dulcissimas apes, mellis matres. Transfertur & ad arbores, quae matres dicuntur ob propaginas, quae ex ipsis nascuntur. *Plin. lib. 12. c. 5.* Superiores eiusdem rami in excelsum emicant, syluosa multitudine, vasto matris corpore. Luxuries auaritia mater. *Cic. 2. de Orat.* Sapientia omnium bonorum mater. *Idem 2. de Legib.*

**Matercula**, diminutivum a mater. *ἡ μητέρα, ἡ μητέρα.* GALL. Petite mere. ITAL. *Picciola madre.* GERM. Ein mutterlein. HISPAN. *Pequena madre.* ANGL. *A little mother.* Cic. pro Flacc. Nunc denique matercula tuae festinus filius, aniculae minimae suspiciosa purgat se per epistolam. *Horat. l. 1. ep. 7.* Dum pueris omnis pater & matercula paller.

**Maternus**, um, Quod matris est. *ἡ μητέρα.* GALLIC. De mere: ITAL. *Di madre.* GERM. *Mutterlich.* HISPAN. *Cosa de madre.* ANGL. *Of the mother.* vt maternus, patrisque sanguis. *Cic. pro Rosc. Amerin.* Idem pro Cluent. quo est nomen amantius indulgentiusque maternum. *Ouid. 3. Metamorph.* maternaque tempora complect. *Virg. 4. Aeneid.* materno veniens ab auo Cyllenia proles Vbera materna, *Statius 1. Thebaid.* maternus animus, *Terent. in Heaut.* Res maternae atque paternae absumptae. *Horat. 1. Epist. 16.* [Sed neque materno quod sum generosior ortu. *Ouid. 13. Metamorph.* Maternus illius animus in iure. *Senec. cap. 1. de consol. ad Helium.* Et modo maternis tecta videtur aquis. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.*

**Materfamilias**, Vxoris species est *בְּחַיִּית הַבַּיִת* *baḥalait habbayith.* *οἰκὸς ὡνοια.* GALL. Mere de famille, la maistresse ou dame de la maison. ITAL. *Patrona di casa, donna, madonna.* GERM. Ein hausmutter. HISPAN. *Muger casada parida.* ANGL. *The goodwife or maistress of the house.* Non enim quaevis vxor statim materfamilias est, sed ea sola, quae in mariti manu mancipioque est aut in eius in cuius manu mancipioque est maritus. ita dicta, quoniam non in matrimonium tantum, sed in familiam quoque mariti, & in sui haereditatem venit. *Festus dicit*, non ante matrem familiam dici. quam vir eius paterfamilias appelletur: nec posse hoc nomine plures in vna familia appellari, sed vnam tantum materfamilias dici. *Vlpianus l. pronuntiatum. ff. de Verb. signific.* aliter hoc nomen interpretatur. materfamilias (inquit) accipere debemus eam, quae non in honeste, sed honeste & cum dignitate vixit. matrem enim familiam a ceteris foeminis mores discernunt atque separant: proinde nihil interest nupta sit, an vidua, ingenua an libertina. Nam neque nuptiae, neque natales faciunt materfamilias, sed boni mores. *Liu. 4. bell. Maced.* Et quum tibi viro liceat purpura in veste stragulata vti, materfamilias tuam purpureum amiculum habere non sines? Iusta materfamilias, & Pellex, contraria. *Liu. 9. bell. Maced.* Hunc iusta materfamilias, illum Pellice ortum esse. Vide hac de re plura apud *Gell. lib. 18. cap. 6.* & apud *Boethium in Comment. 3. in Topic. Cic.* Materfamilias quoque dicitur, quae est sui iuris & emancipata. *Vlpian. in l. post mortem. ff. de adopt. & emanc.* [Per sumpti Regis regnum iuro, & materfamilias *Iunonem.* Quae sit & quid dicitur a matrona. *Gell. cap. 6. lib. 18.*] Porro quod ad vocis huius compositionem attinet, Familias antiquus est genitivus Graecorum imitatione formatus: qui genitivum foemininorum in a purum desinentium mittunt in as.

**Mater magna**, Dicebatur Tellus, deorum (vt vetustas credidit) omnium mater a Graecis Cybele dicta, cui sus praegnans mactabatur, quae hostia est propria tetræ. *ἡ βίβλα.* Dicitur & mater alma, quod omnia alat. Item mater deum quod omnia generet. Vocatur item mater Phrygia, a monte Phrygiae, quem plurali numero Dindyma vocant.

**Mater matrum**, Illa quae quum mater sit, adhuc matrem habet viuentem. *Vide infra in dictione MATRIMVS.*

**Mater matrum**, Aurora dicitur, quam antiqui, esse Festo, ita appellauerunt a vetusto nomine manum, quod illi bonum significabat. *ἡ ἀνὰ ἡμέρας.* Hanc Poetae fingunt fuisse Ino Cadmi filiam, quae Archaentis furorem metuens, vna cum Melicerte filio se in mare precipitavit: qui quum nusquam conspiceretur, in marinos deos mutati credebantur: atque ipsa quidem a Graecis *ἡ ἑσπερία*, & a nostris mater matrum: melicertes autem ab illis *ἡ ἑσπερία*, & a Latinis Portunus appellatus est *Cic. Tuscul.* Ino Cadmi filia *ἡ ἑσπερία* nominata a Graecis matrum habetur a nostris.

**Matertera**, matris soror, quasi mater altera, inquit *Festus.* *ἡ μητέρα.* GALL. La sœur de ma mere, ma tante. ITAL. *Zia.* GERM. *Der mutter Schwester.* HISPAN. *Hermana de la madre.* ANGL. *The sister of my mother, myne auntie.* Cic. 2. de Oratore. Quorum nostra erat matertera, &c. *Idem 1. de Diuina.* Puellam defatigatam perisse a matertera, vt sibi concederet paulisper, vt in eius sella requiesceret. *Ouid. 1. Metamorph.* tu tantum sida sorori esse velis: prolique meae matertera dici. [Pater meus istum gestauit. At mea matertera. *Plaut.*

*Cur. sc. 2. a. 5.] Matertera magna auia, maior prouia. maxima abauia mea soror dicitur: de quibus Iuriconsultus in L. Iuriconsultus D. de grad. cognat.*

**Matralia**, Matris matrum festa, tertio Nonas Iunij celebrari solita. *ἡ μητέρα.* *Ouid. li. 16. Fast.* Itē bonae matres, vestrum matralia festum, Flauaque Thebanae redditae liba deae.

**Matrona**, Dicitur, inquit *Libell. lib. 8. cap. 6.* quae in matrimonium cum viro conuenit, etiam si liberi adhuc non sint suscepti *כַּעֲלָת חַוִּית* *baḥalait habbayith.* *οἰκὸς ὡνοια.* GALL. Dame, maistresse d'une maison. ITAL. *Patrona di casa, matrona.* GERM. *Ein eccltich che-wib.* HISPAN. *Matrona, senora de casa.* ANGL. *The goodwife, housewife.* Quippe appellationem habet a matris nomine, non a deo, sed cum spe & omine mox adipiscendi. Vnde ipsum quoque matrimonium vocatum est, quoniam eo vir & vxor coniunguntur, vt illa mater fiat. *Plaut. Cass.* Non matronarum officium est, sed meretricum. Viris alienis, mi vir subblandier. *Cic. 3. de Natura deorum.* Natio quoque dea putanda est: quae quia parvus matronarum tueatur, a nascentibus natio nominata est. *Ouid. 2. Metamorph.* Senlerat hoc olim magni matrona Tonantis. [Vt matronarum hic facta pernoctat probe, vbi earum luxur recensetur. *Plaut. Aulul. sc. 5. a. 3.* Deripiamus aurum matronis palam *Ibid. sc. 6. a. 4.* matronae, non meretricum est vnum inseruire amantem. *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.]* Distinguitur autem matrona a matrefamiliis, quod matrefamiliis dicitur, quae per conceptionem in manum mancipioque viri conuenit, & in sui haereditatem locum: viroque intestato, veluti filia, succedit: matronae autem quae & vxor vsu dicebatur, quae in lecti tantum consortium veniebat, non etiam bonorum. *Vide Boet. in Trop. Cicero nis. Vide supra in dictione. Materfamil.* [Vide & *Gell. cap. 6. lib. 18.]*

**Matronalis**, & hoc de, adiect. apud *Liu. 4. bel. Maced.* Matronale decus apud *Colum. lib. 12. in Proem.* Matronalis labor, qui proprius matronae est. matronales genae. *Ouid. 2. Fast. de Lucretia.* Quaeque potest narrat: testantur vltima, fleuit. Et matronales erubescere genae. *ἡ γυναικῶν, ὁ τῆς οἰκὸς ὡνοια.* GALL. De matrone, & femine d' honneur. ITAL. *Di femina honorata.* GERM. *Das ehren eeren wibis ist.* HISPAN. *Cosa de matrona.* ANGL. *Of a matron or a woman of honour.* [Matronalis decus. *Liu. lib. 34.* S. C. de matronali iure ac de foeminis famosis. *Sueton. in Tiber. cap. 18.]*

**Matrona**, penult. corrept. Vulgo *Marne.* GERM. *Ein fust Campanen in Brantisch.* Nomen est fluuij Campaniam Galliarum alluentis: de quo *sc. Ausonius in Mos.* Non tibi se Liger ante ferret, non Axona praiceps, matrona non Gallos Belgaeque interstita fines.

**Matronalia**, Qui erant dies matronis festi, quibus viri pro consuetudine coniugij diis supplicabant. [De iis *Plutarc. in Rom.]*

**Matricida**, x, Qui matrem occidit: Hinc Matricidium matris occisio. *ἡ μητέρα, ἡ μητέρα.* GALL. Homicide & meurtrier de la mere. ITAL. *Vcciditor della madre.* GERM. *Der sein mutter etldet.* HISPAN. *El que mata a su madre.* ANGL. *That killeth his mother.* Cic. ad *Quint. Fr. lib. 1.* Quem scribis certiumum matricidam.

**Matricidium**, ij, *ἡ μητέρα, ἡ μητέρα.* GALL. Homicide fait de la mere. ITAL. *Micidio de madre.* GERM. *Erdöung oder todtschlag setzen miter.* HISPAN. *Matança de madre.* ANGL. *A killing or murdering of the mother.* Cic. *1. de Iuuent.* Orestes si acculetur matricidij.

**Matrimonium**, nij, est maris & foeminae coniugatio. *ἡ γάμος, ἡ γάμος.* GAL. Mariage. ITAL. *Matrimonio.* GERM. *Die che oder ehstand.* HISPAN. *Casamiento, matrimonio.* ANGL. *Marriage.* Cic. *5. Verr.* Vectius affinis, cuius sororem habes in matrimonio. *Cic. pro Cluent.* Saffian in matrimonium ducere cupiuit: Idem, quae nuptiae non duntaxat fuerunt: erant enim non matricidij dignitate, sed sceleris societate coniunctae. *Idem 2. Phi.* Curio te a meretricio quaestu abducit, & tanquam stolam dedisset in matrimonio stabili, & certo collocavit. [Nunquam causam dicis quin te hoc multem matrimonio? *Plaut. Amphitru.* Nullis matrimonij diuertentibus. (i. coniugibus.) *Gell. 3. lib. 4.* Matrimonij causa esse cum aliquo. *Ibidem.* In matrimonium amare meretricem. *Quintil.* Ego me patiar hic esse in matrimonio, vbi vir compilet quicquid domi est. *Plaut. Menach. sc. 1. a. 4.* Matrimonia contrahere, dimittere, tenere. *Sueton. in Calig. c. 25.* Diadum autem matrimonium, a matris nomine, quia ideo nubunt foeminae vt matres aliquando fiant. Et vt *Gell. cap. 6. lib. 18.* loquitur a matris nomine non adepto, sed cum spe mox adipiscendo. *Vide in voce MATRONA, & in voce NUPTIAE.*

**Matrimoniale**, est adiect. Quod ad matrimonium pertinet. *ἡ γάμος.* GAL. De marriage. ITAL. *Di matrimonio.* GERM. *Das dem Ehestand zu gehöret.* HISPAN. *Matrimonial cosa.* ANGL. *Of marriage.* August. *li. 13. de Ciuit.* Quid concubitus coniugalis qui secundum matrimonialium praescripta tabularum procreandorum sic causa liberorum?

**Matruelis**, Dicitur qui ex matris fratre prognatus est. *Vlp. l. 1. ad Legem Pomp. de Par.* *ἡ μητέρα, ἡ μητέρα.* GALL. Le fils ou la fille du frere ou de la sœur de ma mere. ITAL. *Figliuolo o figliuola del fratello di mia madre.* GERM. *Meiner mutter binders kind.* HISPAN. *El cunhado, hijo del hermano de la madre.* ANGL. *An aunes child, a mother sisters child.*

**Matertera**, Est matri similem fieri. *ἡ μητέρα.* GAL. Estre fait semblable a la mere. ITAL. *Assimigliarsi alla madre.* GERM. *Der mutter gleich werden.* HISPAN. *Semejarse a la madre.* ANGL. *To be like to the mother.* Pacus. Vtinam nunc matrescam ingenio, vt meum patrem vlciscer queam. *Nonius.*



**Māter mūs**, tri, pen. cor. { ὄντι μῦσαι ἐκ τῆς μητρός. GAL. De qui la me-  
re est ecor viuante. ITAL. Colui che ha madre ancora viuua.  
GER. Des ſein muater noch läbe. H I S P. El que tiene a ſu madre viu-  
ua. ANGL. Whos mother lyued yet. } Qui matrem adhuc habet ſu-  
perſtitem, quem admodum patrimus qui patrem. Cic. de Aruſp. reſp.  
S. puer ille patrimus, ac matrimus terram non tenuit. Reliqua  
vide infra in diſtione PATRIMVS, & ſupra, M A T E R M A-  
TRIMA.

**Mātrix**, matricis, Fœmina, quæ foetus gratia tenetur. { GAL. Vne  
portiere, vne femelle qu'on garde pour porter des petits.  
ITAL. La femina di qualcunque animal qui ſe tiene per rat-  
za. GERMAN. Ein jedes weibliche geſchlecht darvon man Zunge  
putzt ſich zu muter. H I S P A N. La madre o que puede de ſorlo.  
ANGLIC. A damme or mother. } Col. Sint ergo matricis robu-  
ſti corporis, quadratæ, pectoroſæ, magnis capitibus. Idem li. 7. cap.  
3. Vt eadem ratione matricis incantetur. { Medici accipiunt pro v-  
triculo, qui in foemina iunctus eſt veſicæ, ad recipiendum ſemen,  
& continendum foetum accommodatus. Πηρ ῥέχθην, μήτρα. Vide  
Gell. lib. 2. cap. 7. } Matricem arborem dixit Sueton. in Aug. ex qua  
ſtolones ſucceuerunt. Et ex ea arbore, inquit, continuo na-  
ta ſoboles, adeo paucis diebus adoleuit, vt non æquipararet mo-  
do matricem, verum etiam obtegeret. Matrix autem arboris ap-  
pellatur, quod in medio ligni vel caudicis continetur, à nonnul-  
lis Cor, à alijs Medulla dicitur à Theophrasto μήτρα. Vide Ruel-  
lium lib. 1. cap. 2. } Matricis etiam vrbes dicuntur quæ à Græcis  
appellantur μητροπόλεις, ex quibus multæ aliæ vrbes natæ & ductæ  
ſunt.

**Māteriā, riæ**, ſeu Materies, ei, Eſt ex qua aliquid fit. { ὄντι. GAL. I.  
Matiere comme bois à baſtir, marrain ou autre choſe. ITAL.  
Materia, ſogetto. GERMAN. Materien genz oder materi darauß man  
etwas macht. H I S P A. Madera, materia. ANGL. Ael maner of ſuffio  
work vpon. } vt Materia libri, membrana eſt, & atramentum. Ouid.  
2. Metamorphoſ. Regia Solis erat ſublimibus alta columnis, Clara  
micante auro, &c. Et paulo poſt, Materiam ſuperabat opus: nam  
Mulciber illic æquora clarat mediâ cingentia terras, &c. { Mater-  
ia domus, calx, lapides, ligna, ſaxa, & tegulæ: quanquam Mate-  
riæ appellatione præcipuè intelligantur ligna, quæ ædificiis aptā-  
tur. Lta. Multam materiam ceciderat miles. Quinilian. lib. 7. cap. 1.  
Opera extruendibus ſatis non eſt, ſaxa & materiam, & cætera ædifi-  
canti congerere vtilia, niſi diſponendis eis, collocandiſque arti-  
fici manu exhibeatur. Columel. libro 3. vocat materiam lignum,  
quod eſt intra corticem. Quasi cuneum ferreum (inquit) vel offcū  
inter corticem & materiam lenè dimittito, nã lædas aut rumpas  
corticem. Idem lib. 5. cap. 6. Materiam vocat palmitem, qui de no-  
uello naſcitur: & in tenero alligatum dependet. } Materies de e-  
quis etiam dicitur. Columel. lib. 6. cap. 27. Equinum pecus triparti-  
to diuiditur: eſt enim generoſa materies quæ circo ſaciſque cer-  
taminibus equos præbet. { Accipitur etiam Materia pro argumen-  
to libri, aut orationis aut carminis. } ὄντι. GAL. Argument-  
matiere, ſubiect. ITAL. Argomento, ſogetto. GER. Der uabaltrales  
das dauon in einen buch oder geſchriſt an die dicitur. H I S P. Argu-  
mento, materia. } Horat. de Arte Poet. Sumite materiam veſtris, qui  
ſcribitis, æquam viribus. Sueton. de Cla. Gram. Ad exercitanda di-  
ſcentium ingenia, æquales inter ſe committere ſolebat, propoſita  
non ſolum materia quam ſcriberent, ſed & præmium, quod victor  
auferret. [Non hæc ingenio, non hæc componimus arte, Materia  
eſt propriis ingenioſa malis. Ouid. Eleg. 1. lib. 5. Triſt. Diuitis ingenij  
eſt immania Cæſaris acta Condere Materia ne ſuperet opus.  
Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Triſt. Et ſe (louem) materiam carminis eſſe iu-  
uat. Ouid. Ibid. Materiam ſcripto conuenit eſſe ſuæ. Ibid. Eleg. 1. lib. 5.  
Materiam que tuis triſtem virtutibus imple. Ouid. Eleg. 3. l. 4. Triſt.  
Materiam belli præbere. Valerius. Sentit amans ſua damna, ſerè  
tamen hæret in illis materiam culpæ proſequiturque ſuæ. Ouid.  
Eleg. 1. lib. 4. Triſt. Quos in materia proſperiore iuues. Ouid. Eleg. 5.  
li. 2. Triſt. } Materia Triumphorum. Suet. in Caſ. cap. 22. Materiam  
tumultus ſubducere. Idem in Tiber. cap. 22. Nequid materiæ præ-  
beret conſpirand: (i. occaſionis.) Suet. in Galba cap. 9. } Cicero. ad  
Attic. lib. 2. Quod me, vt ſcribam aliquid hortaris, creſcit mihi qui-  
dem materies, vt dicis, ſed tota res etiam nunc ſuſcipit, &c. \*Ma-  
teria beneficiendi. Plin. in Paneg. 61. Delibaſſe quædam ſeu potius  
demonſtraſſe contentus, largam ac propè intactam beneficiendi  
materiam filio reſeruauit. } Materiam tamen & materies videntur  
aliquo modo diuerſa eſſe. Materiam enim rectè appellamus arbor-  
is, panni, cerei, & aliarum omnium rerum quibus opifices vtun-  
tur: non autem materiem. Materies enim potius animus & inge-  
nium ſpectat. Cornel. Front. de differ. vocab.

**Māteriāle**, Quod eſt materiæ, ὄντι. GAL. ματριογενής, à quo Materiali-  
ter, ματριογενή. Vnde materialiter aliquid ſumi dicitur,  
quom non forma rei, ſed materia ſignificatur. Vtitur hac voce  
Macrob. Comment. lib. 1. cap. 12. Materialis inſuſio. Vox maximè in  
ſ. holiſ philoſophorum trita.

**Māteriārius**, rijs, ſubſtant. Dicitur qui materiam ad ædificia ſuppedit-  
tat. { ὄντι. GAL. Charpentier ou boſcheron. ITAL.  
Maestro de legnami, chi prepara la materia à i muratori. GERMAN.  
Der daß holz einet bauus zuſtuet oder zuſtfergget. H I S P A. El ma-  
dero. ANGL. A carpenter. } ſi quæ à materia, cuius nomine ligna  
ad ſolciendum, ædificandūque neceſſaria, idoneæ ſignifican-  
tur. Plaut. in Milit. Adſunt fabri, architectique, eam quidem ad-  
rem haud imperiti. A. Si non nos materiarius reſtoratur, quo qui-  
dem opus eſt, Noui indolem noſtri ingenij, citò erit parata  
noſis.

**Māteriārius**, adiectiuum. { ὄντι. GAL. Appartenant à matiere.  
ITAL. Pertinente à materia. GER. Das zu dem holzwerck gehöret.  
H I S P. Coſa perteneciente à materia. ANGL. Belonging to ma-  
ter. } vt Materiarius faber, Faber lignarius: & Materiaria fabrica,  
lignaria, Plin. l. 7. c. 56. Fabricam materiariam Dædalus, & in ea

feram, aſciam, &c. inuenit.  
**Māteriōr**, aris, Materiam cædo. Deponens, verbum eſt caſtreſe, ea  
forma dictum, qua Lignor, { ὄντι. GAL. Charpenter. ITAL.  
Fabriſare. GER. Holz ſeſſem / ſich mit holz verſtößen. H I S P. Obrar  
de madera, maderar. ANGL. To dreſſe any ſuff for building or  
other work. } Propriè enim milites materiari dicuntur quum  
materiam cædunt ad conficiendum vallum. Caſar 7. bell. Gall. E-  
rat eo tempore & materiari, & frumentari, & tantas munitiones  
feri neceſſe.

**Māteriātus**, a, um, adiectiuum, Quod ex materia confectum eſt. { ὄντι.  
GAL. Fait de marrain. ITAL. Fatto de legami.  
GERMAN. Huß aller troyseng gemacht. H I S P. Maderado de maderia  
y otra coſa. ANGL. That is made of any ſuff. } Sic Cicer. lib. 3. Offici-  
vocat ædes malè materiatas, quæ ex mala, & improba materia  
ſunt confectæ.

**Māteriatio**, & Materiatura, deducta videntur à verbo materio, quod  
tamen nuſquam (quod quidem ſciam) legitur. Vtroque tamen v-  
ſus eſt Vtriuſ. lib. 4. cap. 2. \*In ædificiis omnibus inſuper colloca-  
tur materiatio varijs vocabulis nominata. Et paulo poſt, E quibus  
rebus, & à materiaria fabrili in lapideis & marmoreis ædium ſa-  
crarum ædificationibus.

**Māteriſ**, huius materis. { ὄντι. GAL. L2  
charpenterie d'un edifice. ITAL. Legname d'una fabrica.  
GERMAN. Ein langer pſeſt doch turzet dann ein glân. H I S P A.  
A quella obra de maderar. ANGL. A dreſſing of timber for  
building. } Teli genus poſt lanceam longius, Siſenna, Gal-  
lia materiibus. Sueui lanceis configunt. Fæminini generis eſt,  
Nonius.

**Māternus**, Matertera, Vide MATER.

**Māthēſis**, ὄντι. vel Matheina, tis, penult. prod. μαθημα, diſci-  
plina, ſi quæ à verbo μαθηδω, quod & diſco ſignificat & doceo.  
Propriè autem de iis dicuntur artibus, quæ firmis demonſtratio-  
nibus conſtant: cuiuſmodi ſunt Geometria, Aſtrotologia, Muſica, &  
Arithmetica.

**Māthēmaticus**, μαθηματικός, A nomine Græco μαθημα, quod di-  
ſciplinam ſignificat. Dicitur propriè, qui Geometriæ, Muſicæ,  
arithmeticæ, aſtrotologiæque diſciplinæ nouit. Nam hæc pro-  
ptè Mathematicæ ſcientiæ vel diſciplinæ dicuntur, eò quod di-  
ſcantur planè, & per demonſtrationem aliquam percipiuntur.  
Philoſophia verò, vt Logica, cum alijs, non dicuntur Diſcipli-  
næ, quia non firmiſſima demonſtratione, vt illæ, ſed ratione  
quadam, & ſtudij inueſtigatione percipiuntur. Cicero. 1. de Ora-  
tore, Quis ignorat, ij qui Mathematici vocantur, quanta in ob-  
ſcuritate rerum: & quàm recondita in arte, & multiplici,  
ſubtilique verſentur? Iuuenal. Satyr. 14. Nota mathematicis  
geneſis tua. [ Mathematici vrbe pulſi. Sueton. in Tiber. ca-  
pit. 36.]

**M A T I A N I A**, ὄντι. pars Mediæ. Steph. ex Strab. lib. 22. Hyope,  
inquit alibi, vrbs eſt ματιανών.

**M A T I N V S**, pen. prod. Mons eſt Calabria, autore Porphyrione, api-  
bas abundans. Lucan. l. 9. & calidi lucent buxeta Matini.

**Matinus**, a, um, adiectiuum: vt apud Matina. Horat. 4. Car. Ode 2. Ego  
apis Matinæ more modoque Grata carpentis thyma per laborem  
Plurimum circa nemus, vuidique Tyberis ripas operoſa paruus  
carmina ſingo. { Cacumina Matina. Idem Epos. 16. - quando Padus  
Matina lauerit cacumina.

**M A T I V M**, Cretæ inſulæ oppidum eſt, apud Plin. l. 4. c. 12.

**Matralia**, vide MATER.

**Matreſco**, Matricida, Matrimus, Matrimonium, Matrix,  
Vide MATER.

**Matrona**, Matronalis. Vide MATER.

**Matrici**, Feſto, Homines dicuntur malarum magnaſum, atque ore  
laè patentū.

**M A T R I N V S**, ὄντι. Fluuij nomen in Piceno, non procul ab Adria  
vrbe. de quo Sign. l. 5. & Ptol. in deſcriptione Italia.

**Matra**, Storia, & teges. quæ ſit ex cannabæ, lino, iunco, palma, ſcir-  
po, aut ſparto: vbi ſtuppa, vel ſcœnum, vel lanæ radioreſ aut quid  
ſimile inſertum eſt. { ὄντι. GAL. Loudier, materas ou  
matelats, natte. ITAL. Stuoia, coperta imboſtrita di ſtoppa, di go-  
tone d'altra coſa. GERMAN. Ein ſergen oder dæte auß hōw / ſicow  
hauff, tingen vnd der gletchen tingen gemacht. H I S P. Eſpera de eſpar-  
to y iuncos. ANGL. A mat. } Ouid. 6. Faſtor. At dominus, Diſcedi-  
te, ait, plauſtroque morantes ſuſtulit: in plauſtro ſcirpea matra  
fuit.

**M A T T I A C V M**, Germaniæ oppidum, calidis fontibus nobilita-  
tum, de quibus ſic ſcribit Plin. lib. 31. ca. 2. Sunt & Mattiaci in Ger-  
mania fontes trans Rhenum. quorum hauſtus triduo ſeruet. Circa  
marginem verò pumiceo faciunt aquæ, fontisſis ea eſt vrbs, quam  
Germani ſua lingua vocant Waden, quæ eſt in ditione Marchionis  
Badenſis, vbi hoc etiam tempore Thermæ ſunt magnificentiſſi-  
mæ, & celeberrimæ. Hinc Mattiacas pilas quidam dictas exiſti-  
mant ſphæras ex odorato ſapone conſtantes, quod fortisſis  
præſtantiſſimè apud Mattiacum conſicerentur. Martial. in Di-  
ſtichis, Si mutare paras longæuos cana capillos. Accipe Mattiacas  
(quod tibi calua) pilas. Idem paulò ante, Cauſticam ſpumam pro  
eodem poſuiſſe videtur: quum ait, Cauſtica Teutonicos accendit  
capillos, Captiuus poteris cultior eſſe comis.

**Mattici**, lege MATRICI.

**Mattyā**, æ, quid ſit oſtendit Calius lib. 9. cap. 12. his verbis, Mattyā  
(inquit) putant ex farina, oleo & aqua conſici ſolitam: Suidas  
etiam ex lacte, vnde mox paulò nata & mattya eſt: dictaque eo ho-  
mine pretioſa omnia edulia, vt ſcribit Athenæus. Martial. lib. 10.  
[Epigr. 59.] Diues & ex omni poſita eſt inſtructa maccello Cœna  
tibi, ſed te mattya ſola iuuat. Suet. in Calig. Et multis venenatū  
mattyas miſit.

**Matulā**, æ. Vas eſt in quod veſicam leuamus: quod & Matella & Sca-  
phium



phium dicitur: quanquam Scaphium propriè mulierum esse voluit. { *scaphium* } GALLIC. Pot à pissier, vrial. I T A. O. rinal, boccale da orinare. GERMA. Ein brunnstuch. HISPAN. Orinal. ANGLI. A pissipos. } *Plaut. in Mofell.* [sc. 1. a. 2.] Iam hercle ego vos pro matula habeo nisi matulam datis. ¶ Pro meticuloso, vanòque accipere videtur. *Idem Plaut. in Persa.* Tacen, annon taces? nunquam ego te tam esse matulam credidi. Quid metu is?

**Matellà,** à matula, Vas in quod vrinam reddimus. { *matella* } GALL. Pot à pissier. ITAL. Orinale. GERMAN. Ein brunnstuch. HISPAN. Orinal. ANG. A pissipos. } *Martialis lib. 10.* Disperant, si tu Pyladi præstare matellam dignus es. Græci *ματῆλον* vocant. [Matellam crepitu digitorum pòcere. *Idem Mart. Epigr. 119. lib. 14.*] ¶ Sunt tamen qui ita matellam distinguunt à scaphio, vt illa virorum sit, hoc mulierum tam ad ventris onus, quam ad vrinam excipiendam accommodatum. Matellam verò, quòd angustiore esset ore, vrinæ tantùm excipiendæ fuisse videm. ¶ Est item Matella, aquarium vas, teste *Nonio Plautus Amphitrione*, Næ tu postulas, matellam vnâ tibi aquæ infundi in caput. *Varro Eudymionibus, vt à Nonio citatur*, Diuitum aphocalchias ad communem reuocat matellam.

**Matellio,** Vasis aquarij genus, teste *Varrone lib. 4. de Ling. Lat.* ita dicitur à Matula, à cuius figura tamen non nihil recedit. *Varro de vi ta pass.* Postulare truellum, matellionem, peluim. *Cic. in Paradoxo*, Quid enim censes, si L. Mummius aliquem istorum videret matellionem Corinthum cupidissimè tractantem, &c. ¶ Matellio item *Pompeio Feste* vas est, in quod vrina redditur: quod & Matella appellatur.

**Maturus,** a, um, penult. prod. Coctus, temperatus, & propriè de fructibus dicitur. [Vide *Gell. cap. 11. lib. 10.*] { *maturo* } GALL. Meur, auancé, hasté. ITAL. Maturò. GERMAN. Reif. HISPAN. Cosa madura à ligera. ANGLIC. Ripe, hasté. } *Cicer. in Caton.* Et quasi poma ex arboribus, si cruda sunt, vt velluntur, si matura, & cocta, decidunt. [Tondeturque seges maturus annua partus. *Tibull. lib. 4.* Maturumque vterò molliter auferonus. *Ouid. 2. Fast.*] Per translationem ponitur quandoque pro senè, vt, Maturus xui homo, id est senex, & perfectæ ætatis habens. *Virg. 5. Æneid.* Eui maturus Accetes. ¶ Matura ætas, Senilis: quasi omnino perfectæ, & tempus debitum assicura. *apud Plautum, Maturus, in Calig. cap. 44.* Matura militiæ progenies. *Liuit. lib. 2. d. 4.*] ¶ Ponitur interdum pro celeri, & festino, siue repentino: vt matura senectus. *Celsus*, Ignauia corpus hebetat, labor firmat: illa maturam senectutem, hic longam adolescentiam reddit. *Cicer. 7. Verr.* Vt etiam illa vox, & illa imploratio. *Ciuis Romanus sum*, quæ sæpe multis in vltimis terris opem inter barbaros, & salutem tulit, ea mortem illius acerbiorè, & supplicium maturius ferret. ¶ Maturum malum, *Plaut. in Pseud.* Mittam hodie huic suo Die natali malam rem magnam & maturam. ¶ Maturum facere, Est citò expedire. *Gell. lib. 3. cap. 6.* [Hunc stirps Oceani maturis nixibus æthra edidit. *Ouid. 5. Fast.* Item Seu matura dies fato properat mihi mortem. *Tibull. lib. 4.* In herum matura, in se fera concedet capessere. *Plaut. Aulul. sc. 1. a. 4.* Matura virtute, correctæ fortuna temporis. *Velleius.*] ¶ Maturum censeo, si rem seruare vis, faciendum. ¶ Quandoque pro graui ac constanti. *Cicer. pro Cecinna*, Siquis quod spondeat, qua in re verbo se vno obligauit, id nò facit maturo iudicio, sine vlla religione iudicis condemnatur. ¶ Virgo matura viro, *Gell. lib. 12. c. 7.* Virginitatem habens iam maturam viro. *Hor. 2. Carm. Ode. 6.* Motus doceri gaudet Ionicos matura virgo. ¶ Virginitas matura toris, *apud Stat. 3. Achil.* ¶ Eius composita sunt duo, immaturus, Præmaturus, de quibus alibi.

[Maturior. *Ouid. 13. Metam.* Si mora pro culpa est, ego sum maturior illo (id est, prior veni.)]

**Maturissimus,** superlatiuum. *Columel. lib. 4. cap. 29.* Fœcundos, & quàm maturissimos furculos viti detraxerit. *Idem libro undecimo cap. 3.* Horum autem ruborum semina quàm maturissima eligi oportet.

**Maturrimus,** aliud superlatiuum. *Tacitus lib. 12.* Robur ætatis quam maturrimum precari.

**Maturitas,** atis, Propriè est perfectæ coctio succi in fructibus. { *maturitas* } GALLIC. Meureté, maturité. ITALIC. Maturità. GERMANIC. Reifung. HISPAN. Madurez, à presto. ANGLIC. Ripeness. } *Cicer. de Orat.* Non potest in eo esse succus diuturnus, quod nimis celeriter est maturitatem assecutum. *Idem de Natura deorum.* Commutationes temporum quadripartitæ, ad maturitatem frugum aptæ. *Colum.* Nos quoque meditata fabam sic comperimus, quàm ad maturitatem producta sit, minus à crecutione infestari. ¶ Transfertur & ad alia: vt Maturitas orationis, Maturitas sceleris, Maturitas ætatis. *Cicer. Sulp. l. 4. epistol.* Tamen hoc studium quotidie ingrauescit, maturitate credo ætatis, ad prudentiã. *Idem de senectute.* Sic senectutis maturitas naturale, quiddam habet, quod suo tempore percipi debeat. ¶ Maturitas virtutis. *Cicer. pro Cal.* Quæ studia in his iam ætatibus nostris contractiora esse debent: in adolescentia, tanquam in herbis significant, quæ virtutis maturitas, & quantæ fruges industriæ sint futuræ. [Maturitas in ingenijs.] Indicium exitij. *Senec. cap. 23. de Consol. ad Marc.* ¶ Accipitur item Maturitas pro tempore maturo, siue oportunitate. *Cicer. ad Atticum lib. 1.* Inducendi senatusconsultum maturitas nondum est. *Idem ad Quint. fratrem l. 3.* Sed eius rei maturitas necdum venit, & tamen nunc appropinquat. [Maturitatem mortis precari. *Sueton. in Tib. cap. 81.*]

**Maturè,** aduerbium, Tempestiue, in tempore, opportunè. { *maturè* } GALL. Meurement, de bonne heure, à temps, soudainement. ITAL. A tempo, presto. GERMAN. Zeitlich, ben getten. HISPAN. Maduramente à presto. ANGL. In season, in dew yme. } *Sallust. in Catil.* Prius quàm incipias consulito: & vbi consulueris, maturè opus est factò.

[Quid propriè sit docet *Gellius cap. 11. lib. 10.*] ¶ Aliquando significat citò, & tardè simul. *Plaut. in Curcul.* [sc. 1. a. 3.] Qui homo vix maturè quæ fuit pecuniam, nisi eam maturè parcat, maturè eflurita. ¶ Comparatiuum Maturus. *Cic. 4. Acad.* Quòd quidem & maturius venimus.

**Maturè,** ismè, vel Maturimè, superlatiuum. *Cicer. 3. de Orator.* Quippe quì omnium maturimè ad publicas causas accesserim. *Idem pro Cecinna.* Nam vt quæque res est turpissima, sic maximè, & maturimè iudicanda est. ¶ Pro eodem etiam legimus Maturatè *Liui. 2. bell. Maced.* Iussis cæteris, quantum maximè possent, maturatè sequi. *Plau. Mil.* Iube maturatè illam exire huc. *Idem Pseud.* at maturatè propera: vides iam diet multum esse.

**Maturò,** ras, Maturum facio, perficio. { *maturo* } GALLI. Meurir, hasté, auancé. ITALIC. Maturare. GERMAN. Machen. HISPAN. Madurar. ANG. To make ripe, to hasté. } *Cicer. in Cat.* Primò est peracerba gustari, deinde maturata dulcescit. Interdum maturare est accelerare, ita vt adhibeatur industria celeritas, & diligentia tarditas: ex quibus duobus contrariis fit maturitas, vt neque aliquid citius, neque ferius fiat. Hoc temperamentum Augustus Græcè ita exprimere solebat, *ὀψις βραχέως*, qual significant, Accelerata tardè. *Vnde Virgil. lib. 3. Georg.* quasi contraria, separauit Maturare, & Properare. quum ait, Frigidus agricolam si quando detinet imber, Multa forent, quæ mox cælo properanda sereno Maturare datur. [At *Plautus coniuuati. in Pseud. sc. 7. a. 4.* Matura & propera. Nam propero.] ¶ Hinc maturè fit, quod tempestiue fit. *Idem Æneid. lib. 1.* Maturate fugam, quod est, quasi cum maturitate, id est in tempore & cum comodo vestro discedite. *Sallust. videret simpliciter posuisse pro properare quum ait*, Antonius Catilinam cum exercitu persequi maturaret. *Sic Liui. lib. 10.* Inde comitorum causa Romam profecturus maturauit. His exemplis manifestum est, Maturare absolute dici posse & Maturare rem aliquam. ¶ Maturare coepit. Est maturè absoluerè. *Liui. 4. bell. Pun.* Domum ad coepit maturanda, redire iubet. ¶ Maturare alicui mortem, hoc est accelerare, vt apud *Ciceronem pro Cluent.* Huic moi tem maturabat inimicus. ¶ Maturare iram, Et mitigare, & lenire. ¶ Maturor eiusdem significationis cum maturefco. *Liui. lib. 35. cap. 18.* Contra nouissimâ sub hyeme maturatur chelidonia. [Quintilianus: Maturatur & concoquitur labor ille (edificandi.)]

\*Maturatio, Verbale. *Author ad Herennium lib. 3.* Dolus confutitur in pecuniam, pollicitationes, dissimulationes, maturations, mentiones, & cæteras res.

**Maturatus,** participium, Maturus factus, coctus. { *maturo* } GALLI. Meurir, hasté, auancé. ITALIC. Maturato. GERMAN. Reifung. HISPAN. Maduro. ANG. Made ripe, hasté. } *Cicer. in Catilina nam,* Deinde maturata dulcescit. ¶ Maturatum negotium dicitur acceleratum aut maturè perfectum. *Et apud Plinium.* Maturata concoctio, id est perfectæ. ¶ Maturato opus est, hoc est, Opus est celeritate & maturitate. *Liui. 4. bell. Pun.* Sed quod volebant, non quæ maturato opus erat, gnauiter expediebant. *Item 1. ab Vrb.* Vt cum singulis fidelibus amicis veniant, ita factò, maturatòque opus esse rem atrocem incidisse, &c.

**Maturæ,** id est Festinanter. *De hoc diximus in aduerbio. Maturè.*

**Maturefco,** à Maturò, Maturum fieri. { *maturefco* } GALLI. Se meurir, deuenir meur. ITAL. Maturarsi. GERMAN. Reifung werden. HISPAN. Madurarse. ANG. To waxe ripe. } *Plin. lib. 11.* Quum mella coeperint maturefcerè, abigunt fucos. *Colum. lib. 4.* Nam & quæ maturefcerè incipient, tempestiue leguntur: & quæ nondum maturitatem ceperunt vix sine dispendio differuntur. ¶ Maturefcerè dicitur homo, quum nondum grauis est, sed iam incipit grãdior esse. [Senec. cap. 23. de Consol. ad Marc. Quæ citò maturuerunt, citò occidunt.] ¶ Et apostema maturefcerè dicitur, quum nondum discuitur, sed perducitur ad maturitatem, vt vel frangi per se, vel ferramento aperiri possit.

**Maturè,** scens, participium. { *maturè* } GALLI. Se meurir, deuenir meur. ITAL. Che si fa maturauro. GERMANIC. Reifung. HISPAN. Que se haze maturo. ANGL. Waxing ripe. } *Plin. lib. 20. cap. 3.* Malus Assyria omnibus horis pomifera est: aliis cadentibus, aliis maturefcentibus, aliis subnascensibus.

**Maturità,** æ, penult. prod. A nostris Aurora, à Græcis *ἠὺρος*, hoc est alba dea. { *maturità* } GALLI. L'aube du iour. ITALIC. Aurora. GERMAN. Die morgen rōu. HISPAN. Alua madrugada. ANGLIC. The break of the day. } ita dicta eò quòd matutino temporì præstitit: vt ait *Cicili. Tuscul. sic inquires*, Quid Ino Cadmi filia? ònne Leucothea nominata à Græcis, Matura habetur à nostris? Hæc fuit filia Cadmi nomine Ino, Athemantis vxor, quæ mariti insaniam fugiens in mare sese præcipitauit vnâ cum Melicerta filio: quorum corpora quum nusquam inuenirentur, pro diis marinis habiti sunt: & Ino quidem à Græcis *ἠὺρος*, à nostris Matura dicta est: Melicerta autem à Græcis Palæmon, à Latinis Portunus est appellatus. [De Dea Matura. *Plutar. in Camil. Ouid. 6. Fast.*]

**Matutinus,** na, num, & Matutinum tempus. { *matutinus* } GALLI. Du matin, matinal. ITAL. De la mattina, matutino. GERMAN. Die sit des morgens vñnd herbrichenden tags. HISPAN. Cosa de la madrugada. ANGLIC. Earlie, soone in the morning. } quum scilicet Matura, hoc est Aurora incipit apparere. *Cic. ad Attic. lib. 1.* Itaque quum bene completa domus est, tempore matutino, quum ad forum stipati gregibus amicorum descendimus, reperire ex magna turba neminem possumus, quocum aut iocari liberè aut suspicare familiariter possumus. Quare te expectamus, &c. [Matutinis omnibus, pro quolibet mane dixit. *Plin. l. 10. ca. 43.* Coruus omnibus matutinis euolans in rostra. [Quintil. Eodem matutino venire.] ¶ Matutinò, pro manè. *Idem Plin. dixit lib. 9. cap. 10.* & subauditur Tempore. Ferunt, inquit, & pastum egressas noctu, auidèque Tom. ij. G liij



saturnas lassari, atque matutino summa in aqua obdormiscere, [Dionid. lib. 1. Matutinus homo. Virgil. 3. Aeneid. Nec minus Aeneas se matutinus agebat. Vbi Servius, Rem temporis ad personam transtulit.

Maturus, matutini penult. product. Mand. v. v. Quinil. lib. 12. cap. 18. Prædæ ad se venire litigatorem aut eodem matutino iubente.

MATYCETHAE, Μαυριθηαι, Populi Scythiæ Europææ. Steph. MAUOLO, mauius. Idem quod Malo: quod frequens est in Plauti Comædiis. [Experiri istuc mauelim (aliis mauellem) quàm mihi memorarier. Plaut. Amphit. Liber esse an seruus esse mauelis. Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. Moriri se miserè mauolet. Plaut. Asin. sc. 1. a. 1. Nolo metui, amari mauolo. Ibid. sc. 1. a. 5. Emortuum me mauelim letho malo. Idem Aul. sc. 3. a. 4. Ostium crepuit. P. Crura mauellem Plaut. pseud. sc. 1. a. 1. Vt mauelim lupos apud oues linquere. Plaut. pseud. sc. 2. a. 1.]

MAVORS, qui & Mars, quod magna vertat, vt ait Cic. lib. 1. de Nat. deorum, &c. Vnde Mauortius, tia, tium. Vide MARS.

MAVRITANIA, Μαυριτανια, Africa regio extrema, versus Gaditanum fretum, & Occidentalem Oceanum. GER. Ein sandisch off in Africa gegen Hispanien / vberstosset an das groß meer gegen Niderganga. In ea Antæus gigas regnasse dicitur ab Hercule victus. Est autem duplex, Cæsariensis à Cæsarea, & Tingitana à ciuitate Tingit. Diçtaque est Mauritania, & Μαυρι, quod inter cætera significat obscurum, vel nigrum, quod nigros habeat colonos. Gignit simias, dracones, struthiones, & elephantes.

MAVRE, Μαυρι, Μαυριται, Populi sunt, qui Mauritaniam Africae regionem Occidentalem versus Gaditanum fretum incolunt. Eos fuisse Indos, & Hercule duce cum innumera aliarum gentium multitudiae, in hæc loca peruenisse multi crediderunt, vt Strabo libro vlt. scribit. Salsustius certè in Iugurtha. Mauros, & Numidas, reliquosque qui maritimam Africam cultiorem reddiderunt, Medos, Armenios, Persas, & Phœnices fuisse indicat. Hi Romanis, bellis Punicis, maxime autem contra Iugurtham gestis, innotuerunt. Vide Strab. li. vltimo.

MAVRVS, nomen gentile est, vt Gallus qui è Gallia originem habet Mauritanus vero, vt Gallicus. Quidam enim virum Maurum, & bellum Mauritanum. [Ouid. 6. Fast. Et lætho Consul: omnes attoniti Mauras pertimere manus.]

Mauricè à Mauro, vt Gallus Gallicè dicitur, teste Gellio libro 2. cap. 25.

Maurusius, 2, um, Μαυρισιος, à nomine Maurus. Silius libro 10. Et multra thorax perfossus cuspide, & hærens Lorica interdum Maurusia pendet arundo. Sic Tellus Maurusia, Apud Claudiam 3. Pa-negyri.

Maurusiacus, 2, um, Martial. libr. 12. Et Maurusiaci pondera rara citri.

MAVSOLIUS, penult. product. Μαυσαλιος, Caria regis nomen, quum Theopompus scripsit, referente Suida, nulla à re pecuniæ cupiditate abstulisse. GER. Ein König in Caria. Hunc tam ingenti amore profecuta est vxor Artemisia, vt eius fato perfuncti cineres vino permistos tradatur ebibisse. Ad hæc sepulchrum eidem sumptuosissimum extruxit, vt in sequenti dictione dicemus. GER. Ein König in Caria so im sein getelbet gwahri gwäsen Artemisias hat bawen lassen. Mausoli regis Caria sepulchrum, ab Artemisia vxore extructum, tanta operis magnificentia, vt inter septem orbis miracula fuerit numeratum. Martial. de Amphitheatro Domitiani. Ere nec vacuo pendentia Mausolea Laudibus im-medicis Cares in astra ferant. [Mausolei fores sponte patefactæ. Sueton. in Neron. cap. 46.] Ab operis huius similitudine sepulcra omnia sumptuosiora, Mausolea sunt appellata, hinc & Suetonius sepulchrum Cæsarium Mausoleum appellauit, De Mausoleo, vide plura apud Plin. lib. 36. c. 5. & apud Herodot. l. 7.

MAVSOLI, Μαυσαλιος, Diçti sunt Cares Asiæ populi, à Mausolo rege, Artemisia viro. Steph. MAVSOS, Μαυσοι, Agri Corinthij vicus est. Steph. MAXIES, Μαξιαι, Africae populi, à Troianis (vt ipsi gloriantur) orti, qui dextram partem capitis comatam gestant, sinistram radunt, & corpus minio tingunt. Auctor Herodot. l. 4.

MAXILLA, 2, um, Non est diminutiuum à mala (vt putauit Priscianus) sed Mala à Maxilla sit per detractionem mediæ syllabæ, sicut docet Cicero in Oratione ad Brutum. Vide supra in dictione MALA. GER. Ein Endack es sey der vnder oder der ober. HISP. La quitaxada à maxilla de la cara. ANG. The iawbone or cheekbone. Quid autem Maxilla, in qua fixi sunt dentes: quauis etiam de parte exteriori quandoque dicatur, quæ barbam emittit. Persius Satyr. 4. Tu quum maxillis balanarum gausape pectas. Inguinibus quare detonsus gurgulis extat? Suet. in Tiber. cap. 21. Milerum populum Romanum, qui sub lentis maxillis erit (vulgò, edidit.) Hinc Maxillaris, & hoc re, quod ad maxillam pertinet: vt dens maxillaris, & hoc re, qui etiam dicitur Molaris. Plin. l. 11. c. 37. Maxillaresque ita sanari dentes præcipiunt putant.

MAXIMVS, Maximus opere, Vide MAGNVS.

Mazæ, Μαζαι, Panis genus est constans farina, oleo & aqua, aut etiam ex lacte, teste Suida. Vide Calium Rhodig. lib. 9. cap. 12.

Mazæna, Μαζαινα, Palæstina oppidum: cuius incolæ dicuntur Mazæneni, Μαζαιναι.

Mazæca, Μαζαικα, Stephano, Ciuitas Cappadocia sub monte Argeo, quam Tyberius Archelao pulso, & Cappadocia in prouincia for-

mam redacta, nominauit Cæsaream. Hinc Mazæcenus, & Mazæces, Mazæcis in genitiuo, Μαζαικων, Μαζαικι. Suet. in Neron. Turba Mazæcum.

MAZÆVIA, Μαζαινα, Bithynia oppidum, teste Stephano, in dictione Μαζαινα.

MAZÆVI, Μαζαινοι, Pannonia populi sunt. Strab. l. 7.

MAZÆRES, Μαζαιρη, Ex Medorum Satrapis fuit, qui Prienensis in Cyri ditionem redegit. Vide Herodot. l. 1.

MAZÆTES, Μαζαιται, Libyæ populi inter Nomades, diuersi ab iis, quos ab Herodoto, Maxias vocari supra ostendimus.

Mazæta, æ, Genus teli quo antiqui in bello uterentur, Cæs. libell. Gal. & nonnulli inter carnos, rotasque, mazaras, ac tragulas subiiciebant, nostròsque vulnerabant.

\*Mazæta, Μαζαιται, Africa populus, qui in torquendis missilibus non est inferior Medis. Beroaldus in illud Lucani lib. 4. æquatursque sagittas Medorum, tremulum quum torfit Missile Mazæta.

MAZÆRAS, Fluvius in ora maris Hircani. Plin. l. 6. c. 16.

Mazônômum, penult. cor. Μαζονομιον, Μαζονομιον. ANG. A charger or great plaiter wherin meate is caried. Græca dictione, qua laox grandior significatur ad ferenda opsonia in mensam. Hor. 2. Serm. Satyr. vlt. Mazonomo pueri magno discerpta ferentes Membra gius. Varr. lib. 3. de Re rust. cap. 4. Vt in eodem tecto ornithonis inclusum triclinium haberet, vbi delicatè cœnaret, & alios videret turdos in mazonomo positos coctos, alios volitare circa fœditas captos.

M ante E

M.E.M. In notis antiquorum, Municeps eius Municipij, MENS, menses. MER. S. Mercurij sacrum. MENS. IAN. mensis Ianuarij. MENS. FEBR. &c. M.F. Marci filius, vel mala fide, vel malè fides, vel malæ fidei, M. F.A. Marcus Fabius. MA. F. manifestum fecit. MAN. L. manifestus locus. MA. OPP. manifestum oppidum. M. TER. manifestum territorium. M.H. malus homo. M. H.E. mihi hæres erit.

Mē, pro Mihi, inquit Festus, dicebant antiqui. Ennius l. 2. Si quid me fuerit humanus, vt teneatis, &c. [Me scis cum illo non conuenire. i. mihi. Gell. cap. 5. lib. 12. & cap. 9. Ibidem. Quid fiat me nescio. Plaut. Mil. sc. 3. a. 2. Imperi me quod commentus es, (pro mihi.) Plaut. Merc. sc. 2. a. 2. Vt qui me opus sit Insurari. i. mihi. Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Licet me id scire quicquid sit. Plaut. pseud. sc. 1. a. 1. Vocem loquentis me audire visus sum. Plaut. Aul. sc. 6. a. 4. Me faciat quod volt magnus Iuppiter pro mihi vel de me. Plaut. Aul. sc. 6. a. 5. Si magis me instabunt (pro mihi.) Plaut. Curc. sc. 1. a. 3. Item me pro ego, qui me quid rerum agitem patri perferat. Pl. Capt. sc. 3. a. 2. Item mauolo amari me. Plaut. Asin. sc. 1. a. 5. Eius iussu huc me affero. Plaut. Amph. sc. 4. a. 3. Hoc ego nequam ratus sum me vt tibi fuere supplicem. Plaut. pseud. sc. 2. a. 5. Vbi me vacat. sicut & in Asin. sc. 1. a. 1. Ego id me facere studeo. Item si ego, me sciente paterer vicino fieri iniuriam. Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. N. vides, me vt madidè madeam? Plaut. pseud. sc. 2. a. 5. Quis me æque fortunatus erit (i. æ ego.) Plaut. Curc. sc. 2. a. 1. Me mauelim esse viduam, (pro ego vidua.) Plaut. Men. sc. 1. a. 5. Emori me malim. Plaut. Asin. sc. 3. a. 4. Item si me exquiret pro ex me, Plaut. Mil. sc. 2. a. 2.

Mēapre, Compositum ex ablatiuo Mea, & particula Pte. extra compositionem nihil significante: vt Meapte causa, & hoc re, id est, mea propria. Terent. in Heaut. Ita me dij ament, vt ego nunc non tam meapte causa lætor, quàm illius, quum ego scio esse honore quouis dignam.

MĒARVS, Μαυρα, Ptolemæ, Fluvius Hispania in ora Asturum. Pompon. Mela lib. 3. Vulgò Mearen.

Meatus, tus, vide in dictione MEO, meas.

Mecaphroditon, Μακαφροδιτον, Species est papaueris, spumeum habens semen: vnde etiam à Dioscoride, πινακισκος, hoc est spumeum papaueris appellatur.

Mecastor, Μεκαστορ, Iurandi aduerbium, Mecastor, ait Festus, & Mehercules iurandum erat, quabi diceretur: ita me Castor, ita me Hercules: vt subaudiatur Iuuet. [Næ ego mecastor mulier misera. Plaut. Men. sc. 1. a. 4. & sc. 2. a. 4. Mecastor pulcher est. Plaut. Mil. sc. 1. a. 1. Mecastor dignus est. Plaut. Asin. sc. 2. a. 5. Noui hominem haud malum mecastor. Plaut. Aul. sc. 3. a. 1. Terent. in Hecyr. Salue mecastor Parmeno. Vbi Donatus, Olim salutantes adæbant iurandum, vt hoc sedulo facere viderentur.

MĒCĒSTVS, Μεκαστος, Troadis fluvius, in Rhyndacum influens: cuius meminit Strab. li. 12.

Mēchānicūs, Opifex, qui artem illiberalem exercet. GER. Ein Handwerker oder Handwerker man. HISP. Oficial de qualquier arte. ANG. A handie craftsman, a man of occupation. & hoc re, quod inuentionem significat. Sueton. in Vesp. cap. 18. Mechanico quoque grandes columnas exigua impensa perducturum in Capitolium pollicenti, præmium pro commento non mediocre obtulit.

Mēchanicus, adiectiuum: vt, Ars mechanica, & hoc re, quæ manu exercetur: cuiusmodi est ars fabrilis. Vnde artes diuiduntur in liberales, & mechanicas, id est, vt Cic. vocat, illiberales.

MĒCĒSTVM, Μεκαστον, Triphyliæ oppidum est Steph. Est autem Triphylia Peloponnesi regio littoralis, quæ & Messenia dicitur.

MBCISTVS, Μεκαστος, Fuit ex sociis Aiæci Telamonij, vt scribit Homer. lib. Iliad. 13.

MĒCĒNĒS, Μεκαστος, cum æ diphthongo, Proprium nomen equitis Romani viri clarissimi, & apud Augustum potentissimi: cui velut



velut vnicō studiorum patrono, Virgil. *Georgica sua*, & Horatius libros Carminum inscripsit. {GERM. Ein süßem mit hirt dem Reiter Augustus ein trübhaber vnd beschreder tuffen.} Delicatum hunc fuisse, non solum cultu ac moribus, sed etiam stylo commemorant, quare cum Augustus malacinum vocabat & exagrabat frequenter ut cacozeolum, teste *Tranquillo*. Horat. 1. *Carm.* mœcenas atavis edite regibus. Sicut vir hic in prouehendis cum omnium disciplinarum tum præsertim poetica cultoribus adeo benignus, vt ab eo hodie etiam studiorum patroni, qui in subleuanda doctorum hominum egestate se munificos præbent, mœcenas appellentur. [mœcenasiani horti. *Sueton. in Tiber. cap. 15.*]

Mœcenas, adiectiuum a mœcenas. *Suet. in Neron. [cap. 38.]* E turri mœcenasica prospiciant.

Mēcōn, onis, μέκων. *Steph.* Vrbs est Peloponnesi, non procul à Corintho, quæ postea Sicyon appellata est, teste *Strab. l. 8.*

Mēcōmum, μέκωνιον. Succus est papaueris, teste *Dioscor.* adeo frigidus, vt epotus exitum afferat.

Mēcōntēs, μέκωντες. Gemma est papaueris similitudinem exprimens, de qua *Plin. l. 37. c. 10.*

Mēcōnī s, μέκωνις. Lactucæ genus: à copia lactis soporiferi. μέκων enim Græci papauer dicunt. De hoc videas *Dioscorid. libro 6. cap. 17.* & *Hermolaum Barbarum in eundem libr. 4. cap. 68.* & *Plin. libr. 8. cap. 19.*

Mecum, cum me per transpositionem præpositionis, Vnà, simul. {ἄνω ἑσθμι. μετ' ἐμοῦ. GAL. Aucc moy. ITAL. Meco, con meco. GERM. Mit mir. HISP. Comigo. ANG. with me.} *Cicer. in Ora. ad Brut.* Ex eo mecum & Tecum: non Cum me, & Cum te, vt esset simile illis vobiscum, atque nobiscum. Interdum mecum, μετ' ἐμοῦ, ὀπίσθ' ἐμοῦ, significat intra me, *Terent. in Hecy.* Haud propterea te rogo, vt hæc proferam, sed vt tacita mecum gaudeam. Sic Secum, Tecum, Nobiscum, & Vobiscum. [Hæc quidem quoquo ibo, mecum erit, mecum feram. (de *Theauro*.) *Plaut. Aul. sc. 3. a. 3.* Quid tibi cominercij mecum est, senex. *Ibidem sc. 3. a. 4.* Quid tibi est mecum & tecum? (sup. rei.) *Plaut. Cure. sc. 3. a. 5.* Etiam mutire audes, aut mecum loquis? *Plaut. Men. sc. 1. a. 5.* Quid tibi rei mecum est. *Ibid. sc. 2. a. 2.* Quid mecum tibi vnquam fuit negotij. *Ibid. sc. 4. a. 2. &c.*] ¶ Mecum pulchrè cum Simul iungitur. *Plaut. in Bacch.* Atque vt eum mecum ad te adducam simul. ¶ Similiter cum Vnà. *Terent. in Hecy.* Vt colloqui mecum vnà possit. ¶ Interdum hæc tria coniungimus, Mecum, Vnà, Simul *Terent. in Heaut.* Clinia hæc fieri videbat? m. quidnam? mecum vnà simul. ¶ Mecum facere, significat mecum sentire: quod & Latine dicitur, à me facere, barbare pro me facere. *Cicer. pro Cacin.* Rem & sententiam interdicti mecum facere fatebatur, verbo me excludi dicebat.

Mēcybērnā, μέκωνία. Oppidum Maritimum in Orientali tractu Macedoniae, non procul à Pallene: à quo & vicinus sinus Meczybernæus dicitur. meminit huius oppidi. *Plin. l. 4. c. 10.*

Mēdābā, μέδαβα. *Steph.* Nabathæorum oppidum.

Mēddīx, Summi magistratus nomen erat apud Oscos. *Ennius*, Summus ibi capitor meddix, occidit alter.

Mēdēā, μέδεια. Insignis incantatrix fuit Ætæ Colchorū regis filia, quæ quum Iasonem perditē deamaret, facilem illi ad aureum velus aditum præbuit, sopito peruigili dracone, qui noctes, diesque illud aſteruabat. Quo facto patris iram metuens, Iasonem in Græciam sequuta est, patrēque insequentem discerptis Abſyrti fratris membris, & per viam dispersis, retardauit. Repudiata deinde ab Iasone, filios suos, quos ex eo susceperat, occidit, Glaucāmque Creontis filiam, cum qua Iason secundas contraxerat nuptias, incensa regia, viuam cremavit, ipsūque etiam Iasonem impatiētia doloris manus sibi inferre coegit. {GERM. Ein frauw Iasonis vnd ein groue zaubetin.} [Medea Peliam concoxit senem. *Plaut. Psen. sc. 2. a. 3.*]

\*Medeīs, huius medeidis, fœminin. gen. Patronymicum, positum pro possessiuo. *Oui. 2. de Arte amandi.* Non faciunt vt vincat amor medeides herbæ.

Mēdērga, pro me erga, id est Erga me, dixerunt antiqui, interposito d. propter hiatum vocalium. *Plaut. in Epid.* quasi quid filius meus Deliquisset mederga.

Mēdēōn, onis, μέδων. Duorum vicorum nomen est apud *Strab. l. 9.* quorum alterum in Phocide collocat ad sinum Crisæum: alterum in Bœotia, non procul ab Onchesto.

Mēdēor, deris, medicinam do, medicinam alicui facio, aut adhibeo. {מֵדְוֹרָפָה מְדָרָפָה. GAL. Mediciner, remedier. ITAL. Medicare. GERM. Heilen/ mit atzen/ gesund machen. HISP. Amelizar. ANGL. To remede, to heale, to cure.} A Medius fieri videtur, quod ad medium temperamentum, quoad fieri queat, æger debeat reduci. ¶ Est autem mederi, remedium afferre. Et construitur ferè cum datiuo. *Cicer. pro Quintio*, Ita fit, vt ego qui tela depellere, & vulneribus mederi debeam, &c. ¶ Quandoque cum accusatiu. *Terent. in Phorm.* Quas, quum res aduersæ sint, minus mederi possit. ¶ Inuenitur etiam medetur impersonale. *Plin. lib. 27.* Ex eo medetur oris vlcibus perunctis hoc succo foliis pusillis. ¶ Dicimus etiam mederi contra morbum. *Plin. lib. 9. cap. 13.* Contra serpenticum ictus medentur.

Mēdēdo, gerundium, quod etiam in passiva significatione inuenitur, vt *ann. auis Seruius in illud Virgilij 11. Æneid.* Exuperat magis ægrestiq; medendo: id est dum ei medetur. Huius verbi cōpositum est Immedeor, quod est intus medeor. *Colum. lib. 6.* Si oportebit palorum capita, & imas partes misto simo cum cinere oblinire, & ita totos eos immederi.

Mēdelā, æ. Idem quod medicina, siue morbi remedium. {מֵדְוֹרָפָה מְדָרָפָה מְדָרָפָה. GAL. Medecine. ITAL. Medicina. GERM. Arznei. HISP. Medicina. ANGL. A remede to cure.} [Gell. cap. 1. lib. 5. Qua medela, quæque solertia ignem defenderes. *Idem cap. 1.*

lib. 20. & c. 11. lib. 16. Herbarum succis, & incantationibus facere medelarum miracula.]

Mēdēsicāstēs, filia Priami notha, vt scribit *Homerus.* [Medi. *Catull. de Com. Bero.* Cum Medi irrupere nouum mare. (L. Perla.)]

Mēdīā, {מדיא.} Regio Asiæ, à Septentrione Hyrcano mari, ab Occasu maiori Armenia & Assyria discreta: à meridie Persidem ab Ortu Hyrcaniam habens & Parthiam, quæ Cassæorum montibus ab ea excluditur. {GERM. Ein weite landeschaft in Asia stofft auff das Hyrcanisch mee/ gegen vndergang an Armentam vnd vffortam/ gegen vffgang an Persiden/ &c.} *Strabo lib. 11.* Mediam in duas diuidit partes: quarum alteram maiorem vocat, cuius caput Ecbarana facit: alteram minorem, quæ & Atropatia dicta est, ab Atropato duce, qui eam eamacedonum impetu tutam præstitit. Est autem Media bona sui parte montosa & frigida: & fere tota sterilis, excepta regione quæ sub Caspiis portis in humilis & concaui iacet solo, quæ opulenta est, rerumque omnium necessariorum ferax, præterquam olei. In ea campus est latissimus, quem Hippoboton vocat, in quo equorum quinquaginta millia pasci dicuntur. Regium id armentum est. Mediam Solinus dictam putat à Medo, Ægei & medæ filio. Hinc medicus, a, um, prima syllaba longa, μέδω: vt, malum medicum, quod & Citreum appellant.

Mēdicā, æ, {מדיקא.} GALL. Herbe appellée grand Trefle ou foin de Bourgongne. ITAL. Medica, trefoglie. GER. Durendisch oder Medisch heuw. HISP. Trebol.} Herba est trium foliorum semper virens, in equorum pabulis laudatissima: quæ semel facta decem annos durat singulisque annis quater aut interdum sexies demesla, flos semper sponte succrescit: ita dicta quod in media abundet. *Seruius scribit* medicam à medis in Græciam fuisse translata, quod tempore Romani eam inuaserunt. *Colum. libro septimo.* Ad macient nulla res tantum, quantum medica, potest, *Vide Canonem de Rustica, capite 41.* & *Varr. libro primo de Re rustica. cap. 42.* & *Columel. libr. 7.* Hieronymus Tragus fœnogræcum syluestre vocat. Idem locum syluestrem siue Lybicum esse suspicatur. Rustici quidem apud nos in Polonia, folia trifolij maioris sui ad vomitum prouocandum edunt, aduersus crapulam præsertim: nimia enim sui dulcedine & nescio qua incredibili qualitate nauicam ciet.

Mēdīstīnūs, Vide MEDIVS.

Mēdicō, cas, & medicor, aris, medeor. {מֵדִי קָבָה מְדָרָפָה. GAL. Medeciner, remedier. ITAL. Medicare. GERM. Heilen/ arzenen. HISP. Amelizar, d curar dolencia. ANGL. To heale, to cure.} *Virgil. lib. 1. Georg.* Semina vidi equidem multos medicare ferentes. *Ouid. 1. Amor. Eleg. 14.* Dicebam, desiste tuos medicare capillos, Tingere quàm possis, iam tibi nulla coma est. Eius passiuo vsus est. *Plin. lib. 16. cap. 27.* Ficus sola ex omnium arborum fœtu maturitatis causa medicatur. Sed hoc rarius. Frequentius enim vtitur verbo deponente medicor: quod modo cum datiuo iungitur. *Virgil. 2. Georg.* Senibus medicantur anhelis. *Terent. in Andr.* Eius labore, atque eius dolore Gnato vt medicarer tuo. Modò est accusatiu. *Idem lib. 11. Æneid.* Sed non Dardanice medicari cupidis ictum Eualuit. [Ego istum lepidè tibi medicabor mecum. *Plaut. Most. sc. 1. a. 2.*]

Mēdicātūs, a, um, Quod medicamentis admixtis est infectū. {מֵדִיקָוֹת מֵדִיקָוֹת. GAL. Medecinè, mictionné de quelque drogue ou liqueur. ITAL. Medicato, mescolato di qualche liquore medicinale. GER. Mit argneten vermischt/ oder mit vermengt. HISP. Amelizarado, mesclado con melizina. ANGL. Healed, mixed with some drogge or licour.} vt, medicatæ fruges. *Virg. 6. Æneid.* Melle soporata, & medicatis frugibus offam. ¶ Sic medicata pocula, Medicatæ ficus, medicatus sapor, medicatus odor. *Martial. lib. 9.* Santonica medicata dedit mibi pocula virga. *Plin. lib. 23. cap. 7. de scis.* Nouissima salubriores, quàm primæ: medicatæ verò nunquam. *Plin. Epistol. 16.* Color cæruleo albidior, viridior & pressior, sulphuris odor, saporque medicatus, vis, qua fracta solidantur. Medicata suffitio vine, *Columel. libro 1. cap. 6.* Tela medicata, veneno, *Silius lib. 7.* medicatus pro venenatus, & toxico infectus. *Sueton. in Claudio*, Et veneno quidem occisum conuenit. Alij domestico conuiuio per ipsam Agrippinam, quæ holetum medicatum auidissimo ciborum talium obulerat.

Mēdicōtū, verbale. {מֵדִיקוֹת מְדָרָפָה מְדָרָפָה. GAL. Medicament, medecine, remede. ITAL. Medicamento, remedio. GERM. Arznei/ netung/ heilung. HISP. Melizina, medicina. ANGL. Healing, curing.} *Columel. libro secundo, capite decimo.* Potest tamen etiam citra istam medicationem cineri mista commode seruari.

Mēdicūs, ci, Qui artem medendi nouit. {מֵדִיקוֹת מְדָרָפָה. GAL. Medecin. ITAL. Medico. GERM. Ein Arzt. HISP. Medico, curador de dolencias. ANGL. A phisician.} Huius duo sunt scopi, vt scilicet præter naturam affectos, quoad eius fieri potest, ad naturalem statum sciat reducere: aut si id fieri non queat, vt saltem dignoscit qui sanabiles sint, & qui deplorati. ¶ Officium medici (vt inquit *Asclepiades*) est, vt tutò, vt celeriter, vt iucundè curet. Vocantur quoq; medici, ἀσκληπιωδὲς ἀπὸ πᾶσις à Græcis. *Plaut. in Rud.* Imò ædēpol vna licera plus sum, quam medicus. c. nunc tu mendicus es? L. tetigisti acu. *Cicer. pro Cluentio.* Iam hoc quoque probe iniquissimè comparatum est, quod in morbis corporis, vt quisque est difficillimus, ita medicus nobilissimus atq; optimus queritur: in periculis capitis, vt quæque causa difficillima est, ita deterrimus, obsecrissimisque patronus adhibetur. ¶ Cura solers medicorum, *Ouid. 1. de Pont. Eleg. 7.* Celer, atque fidelis medicus, *Horat. 2. Sarm. Satyr. 3.* Conuocare medicos, *Catullus.* I Medici mulci. *Gell. cap. 10. lib. 3.* Numo sum conductus, plus iam medicus. *Plaut. Men. sc. 6. a. 5.* Obsecro herclè, medice, propera quicquid fa-







**MEDION**, *μείδιον*, Oppidum in finibus Aetoliz. *Polyb. lib. 28.*  
**MEDIONUM** D. J. vide *Mediocra* in **MEDIVS**.  
**Medipontus**, instrumentum funarium, quod apud *Catonem capite 3.* numeratur inter ea quae necessaria sunt ad conficiendum oleum. *Medipontus* in instrumento funario erat, quem *Medi Xerxis pontem* vocabant. *Herodotus* appellat: ad cuius imitationem hic factus videri possit. Funi enim ponte *Xerxes Hellespontum iunxerat*: cuius tamen qui vsus in torculari esset non facile est dicere. Fortè ad traducendum vsui erat. Verisimile etiam est vehementissimos funes fuisse, quibus ad premendum vehementius oleum vterentur. *Ex Turnebo.*  
**Meditor**, aris, pen. cor. Quasi medio animo verso, cogito & mente pendendo, considero, expendo, commentor. *אֵיךְ הַחֲבֵרָה עָבַדְתָּ* *חֲבֵרָה*, *מִלְּמַדְרַשׁ*, *מִפְּנֵי*, *מִפְּנֵי*. **GALL.** *Mediter*, penser diligemment, & attentivement. **ITAL.** *Pensare*, curare. **GERM.** *Bedachten*, *Bedencken*, *Nachsinnen*. **HISPANIC.** *Mucho pensar*. **ANGLIC.** *To muse* *er study* *on a thing*, *to recorde in ones mynde*. } *Plautus in Amph.* Ea nunc meditor quomodo illi dicam, quum illud aduenero. [Haud in malè meditantem, malè dicax es. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 4.* Vt te accusem meditarbar. *Plaut. \*Syeophanta* nequam est, nugis meditar malè. *Plaut. pseud. sc. 7. a. 4.* & *Mastel. sc. 1. a. 2.*] *Teren. in Andr.* Venit meditatus alicunde ex solo loco. } *Plautus in Panegy.* Igitur quod temperamentum omnes in illo subito pietatis calore seruamus, hoc singuli quoque meditati tenemus, &c. *Meditati, inquit*, id est, præparata oratione. } *Interdum exercere. Virgilius 6. Eclog.* Agrestem tenui meditor arundine musam. *Plautus in Stich.* Simulque ad cursuram meditor Me ad ludos Olympiaz. [*Gell. cap. 15 lib. 9.* *Meditans & exercens eloquentiaz Latinae facultatem. Ex Suet. in Nero. c. 40.* Prædictum à Mathematicis olim erat fore ut quandoque desitueretur, &c. quo maiore venia meditaretur Citharodicam artem, &c.] *Inde Meditationes, μείδιον* in Romana militia dicebatur exercitationes, & imaginarij quidam conflictus, qui citra sanguinem fiebant. Nam ars militaris, teste *Vegetio*, ut cæteræ omnes artes meditatione perficitur. } *Meditari* alicui insidias, vel dolum, Idem est quod tendere insidias, vel dolum. *Virgil 5. Eclog.* Nec lupus insidias pecori, nec retia cervis vlla dolum meditantur. [*Meditari* sunt doli probè. *Plaut. pseud. sc. 1. a. 4.*] } *Seruius* putat *Meditor* dictum esse quasi melitor, à verbo *μείδιον*, per immutationem I in literam d. Interdum enim hæ duæ literæ sibi mutuo cedunt: ut *Sella* pro *Sedda*. Hinc *meditari* apud *Virgilium* pro canere, i. *Eclog.* Syluestrem tenui musam meditaris aeuena. } *Reperitur etiam hoc verbum in passiva significatione. Terent. in Phormion.* *Meditatur* sunt mihi omnia mea incommoda. } *Cicero 1. Officiorum.* Leuiora enim sunt ea quæ repente aliquo motu accidunt, quàm ea quæ meditata & præparata inferuntur. *Diomedes Grammaticus libro primo, Medito, inquit*, & *meditor* differunt. Nam, ut putat *Plin.* (nempe in arte Grammatica, de qua se scripsisse testatur in historia præfatione.) *Meditare* est secum cogitare, *Meditari* voce dicere.  
**Meditare**, *Cogitare*. } *Terentius in Phormion.* **GAL.** *Pour y auoir pensè de long temps.* **ITAL.** *Pensatamente per longo tempo.* **GERMAN.** *Mit betrachtung mit erwägung.* **HISP.** *Con mucho pensamiento.* **ANGL.** *translyngly wit meditation and studye.* } *Plautus in Bash.* Næ tu illorum mores, per quàm meditatè tenes, quasi dicat, probè calles illorum mores, illòque ad vnguem nosti ex longa meditatione, vsu, & experientia. [*Nouisse me tuos mores meditatè decet. Plaut. Mil. sc. 1. a. 1.*]  
**Meditatio**, onis, *Commètatatio*, exercitatio. } *ἡμίση* *highghajon* *μείδιον*. **GALL.** *Grand pensement.* **ITAL.** *Gran pensiero.* **GERMAN.** *Ein Betrachtungsbung.* **HISPAN.** *Grande pensamiento.* **ANGLIC.** *Great pansing and musingsadto.* } *Cic. 2. de Orat.* Quos locos multa commentatione, ac meditatione paratos, atque expeditos habere debetis. *Idem 2. de Diuin.* Multi naturæ vitium meditatione, atque exercitatioe sustulerunt: ut *Demosthenes. idem 2. Tuscul.* Stulta est meditatio futuri mali. [*Meditationes, pro conflictibus imaginariis, Vide supra in Medior.*]  
**Meditatio**, nis *meditatio.* *Catullus in Carmine nuptiali*, Aspice ut nuptæ secum meditantina quarant.  
**Meditatio** militum, *Meditatio.* *Tacitus lib. 20.* Et cæteris belli meditationis militum firmabant. *Idem lib. 15.* Nomina summæ curæ, & meditationa.  
**Meditabundus**, *Cogitabundus.* } *μείδιον*, *δὲ* *μείδιον*. **GAL.** *Pensif.* **ITALIC.** *Pensoso.* **GERM.** *Boß betrachtens vnd nachsinners.* **HISPAN.** *El que mucho piensa.* **ANG.** *Pansive.* } Et aduerbium mirabundè, *cogitabundè, φειγνόμεως.*  
**Meditarium**, *Diëtio* facta à *Grammaticis*, qui *meditatum* verbū appellant, quod sensum quandam meditando videntur habere, cuiusmodi sunt *Esurio*, *Micturio*, & similia: quæ *Valla desideratiua* vocat, quod desiderium significat, actus per verbum primitiuum significata.  
**MEDITRINA**, pen. prod. *Medicamentorum dea. Festo.*  
**Meditrinalia**, orum, *Sacra deæ Meditrinæ.* *Mos* erat, aut *Festus*, *Latiniis populis*, quo die quis primùm gustaret mustum, dicere omnis gratia, *Vetus nouum vinum bibo: veteri nouo morbo medeor.* A quibus verbis etiam *Meditrinæ deæ* nomen ceptum: cuiusq; sacra *Meditrinalia* dicta sunt. *Varr. de ling. Lat. lib. 5.* *Meditrinalia*, dies dictus est à *Medendo*: quod (*ut ait Flaccus*) *Flamen Martialis* dicebat: hoc die solitum vinum nouum & veteri libari, & degustari *medicamenti* causa: quod facere solent etiam nunc multi, quum dicant, *Nouum veteri vinum bibo, nouo veteri morbo medeor.*  
**Meditus**, dia, dium, *Quod non mensuratum æqualiter distat ab extremis.* } *μείδιον*. **GALL.** *Qui est au milieu, moyen.* **ITALIC.** *Mixto.* **GERMAN.** *Das mittelst dastu mitten ist.* **HISPAN.** *Cosa media entre dos cabos.* **ANG. *That is in the middlest.* } quamuis etiam *Medium***

dicatur quicquid inter duo extrema est, etiam si non æqualiter distet ab utroque. *Virgilius 7. Aeneid.* Interea medium *Aeneas* iam classe tenebat *Certus iter.* [*Arma viri fortis mittantur in hostes. Ouid. 13. Metam.* Nihil metuo, nisi ne medius disumpar miser. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 2.* Medios terra dissecare. *Suet. in Calig. cap. 27.* *Media* de plebe. *Vide Plebs.* *Media sermonum* reliquere. *Gell. cap. 4. lib. 18.* In *medij* rel quere aliquid *Velleius*. *Dubium se medij* que partibus præitare. *Idem Vell.* Sed est natu grandior *media* est mulieris ætas. Item post *mediam* ætatem, qui *mediam* vxorem ducit domum. *Aul. sc. 3. a. 1.* *Media* litium manus, & *sequester* & *interpres.* *Quintil.* Decem *medij* dies (id est interiecti.) *Senec. ca. 14. de Tranquil.* *Medio* defenditur *Istro* (id est, *Interposito*) *Ouid.* *Eleg. 12. lib. 3. Trist.* Quis è *medio* (id est, è vulgo) *Gell. c. 12. lib. 9.* ex *medio* sumpta verba. *Quintil.* *Medium* vinum (i. nihili) *Gell. c. 13. lib. 13.* *Media* & *communis* verba. *Gell. c. 9. lib. 12.* *Medium* *piagnus* *Concordiæ* inter *Cæsarem* & *Pompeium* *Julia Velleius*. Si *media* nox est, siue est prima vespera. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 1.* *Medius* in eo bello *Eumenes* fuit animo. *Velleius*. *Medij* nec in alterius fauorè inclinati. *Liv. 10. d. 4.* *Medij* & *neutrius* partis. *Suat. in Cæs. c. 7.* *Medij* & *neutram* partem sequentes. *Idem in Nero. c. 2.* } *Quandoque* idem valet quod in commune, siue in communem vsu. *Virgil. i. Georgic.* Nec signare quidem aut partiri limite caritum *Fas* erat. In *medium* quærebant: *Idem ii. Aeneid.* *Confusit* in *medium* & *rebus* succurrite *fessis.* *Cic. 1. Offic.* Et omnes utilitates in *medium* afferre mutatione officiorum. Aliquando, *Medij* est è duobus temperatum quiddam & admixtum, quæ inter se contraria sunt. *Liuius lib. 1. ab Vrbe.* *Medium* erat *Anco* ingenium: hoc est proclive tam ad pacis, quàm ad belli artes: ita religioe *Numam* auum suum exprimens, ut *militarem disciplinam* non negligeret. } Aliquando pro *dubio* ponitur. *Liuius 9. bell. Maced.* *Medio* responso *Ipem* ad voluntatem interpretantibus fecerat, *cessurum* patrum autoritati esse. } *Quandoque* manifestum. *Virgil. 2. Aeneid.* *Medio*que ex *hoste* recepi. *Ibidem.* Quamquam in *media* iam morte tenetur. *Vtrobique* exponit *Seruius* *medium* pro manifesto. In *priore* tamen exemplo, non inceptè interpretari possimus, *E medio* *hoste*, pro, *E mediis* *hostibus*, vel *E medio* *hostium*. } *Quandoque* *intercedens*, aut potius *importunus*: & *incongruus.* *Idem 1. Aeneid.* Ne qua scire dolos, *mediis*ve occurrere possit. } *Accipere* aliquem *medium*, hoc est *medium* amplecti. *Liv. 1. ab Vrbe.* Multo & ætate, & viribus validior, *medium* *arribit* *Seruius*, *clauum* que è *curia* in *inferiorem* partem per *gradus* *deicit.* *Sic* apud *Terent. in Andria.* *Accurrit*, *mediam* *mulierem* *complectitur.* } *Ponere* in *medio*, vel, quod idem est, *Proferre* aliquid in *medium*, est *Publicè* exponere, & *omnibus* ea de re *iudicandi* potestatem facere. *Cic. 2. de Natur. deor.* *Ponam* in *medio* *sententias* *Philosophorum.* } *Vocare* in *medium*, idem fere est, quod *vocare* in *dubium*, & *claris* de re aliqua *velle cognoscere.* *Cic. 3. de Cluent.* *Rem* in *medium* *vocare* ceperunt, & *causam* *illam* *totam* *deposcere.* } *Venire* in *medium*, est in *disputationem*, & *controuersam* *venire.* *Cic. 1. de Finibus.* *Prima* *veniat* in *medium* *Epiciuri* *ratio.* } *Procedere* in *medium*, est in *coronam* *prodiere*: & *interdum* *idem* *cum* *superiori.* } *Relinquere* aliquid in *medio*, [*Velleius.*] est *indecisum*, & *controuersum* aliquid *relinquere*, nisi hinc de eo *statuere.* } In *medio* *esse*, vel *positum*, aut *litum* esse in *medio*; est *manifestum* esse, *facile*, vel in *promptu.* *Cic. 4. Verr.* *Tabulæ* *positæ* sunt in *medio.* } Aliquando in *medio* esse, est *Dubium* esse, vel *incompertum*, ut apud *Sueton.* *Quod* *discrepat*, in *medio* sit: hoc est *indecisum* *relinquatur.* } In *medium* *consulere*, est in *commune* *consulere*, vel ad *communen* *vilitatem*: de quo supra dictum est. } *Pellere* de *medio*, vel è *medio*, est *extra* *cæcum* *aliorum* *pellere.* *Eanius* apud *Cic. pro Muræna*, *Pellitur* è *medio* *sapientia.* [*Sueton. in Tiber. cap. 10.* è *medio* se *amouere.*] *Recedere* de *medio*, est se *subducere*, & *occultare.* *Cic. 1. pro Sexi. Rosc.* *Recede* de *medio*, per *alium* *transigam.* } *Sumere* *argumenta* de *medio*, est *ex* *rebus* *manifestissimis*, & *omnibus* *notis* *argumenta* *sumere.* } *Tollere* de *medio*, pro *occidere.* *Cic. 1. pro Ros. Amer.* *Perfacile* *hunc* *hominem* *incautum*, & *rusticum*, & *Romæ* *ignotum*, *colli* de *medio* *posse.* } *Medio* *excedere*, pro *moderi.* } *E medio* *discedere*, pro *secedere* & *occultari*, ait *Budæus.* } *Medio* *tempore*, pro *Interea.* *Sueton. in Cæsare.* *Medius* pro *mediocri.* *Liv. lib. 6. ab Vrbe*, *Apparebatur* que nec *veri* *iudicij* *mediant* *gratiam*, nec *falsi* *offensionem* *fore.* *Velleius* *Medius* *eloquentia* *Pompeius.* (i. *mediocris.*) } *Priscianus* *Medium* *dictum* *puræ* à *modo*, hoc est à *mensura*: unde & *modium*, & *differentiæ* *causa* *Medium* *dici* *existimat*, *mutato* *o* in *e.* Alij *malunt* à *Græco* *μείδιον* *deducere*, quod idem est quod *medius.* } *Hinc* *Dimidius*, a, um; quasi per *medium* *diuisus.*  
**Mediæ** vocabula dicuntur quæ in bonam & in malam partem accipi possunt: ut à *Græcis* dicta. *Qualia* sunt *Tempestat*, *Valetudo*, *Facinus*, *Dolus*, *Gratia*, *Industria*, *Periculum*, *Venenum*, *Contagium*: & apud *veteres* *Honor*, quod etiam significabatur *iniuria.* *Vide Gell. lib. 12. c. 9. cap. 4. lib. 18.* *Vide supra.*  
**Mediale**, huius *medialis*, *neutr. gen. Solin. cap. 65.* *Lignum* omne atque *mediale*, eadem *ferme* & *facie* & *nitore*, qui est in *lapide* *gagate.* Id est, omnes *hebeni* *partes*, tam *extera* quàm *media* seu *medullacea*, *similes* sunt *gagati* *lapidi.* *Idem cap. 33.* *Comperta* *arbor* est *pinei* *generis*, cuius *mediale* *Autumni* *tempore* *succino* *lacrymat.*  
**Medianum**, idem quod *medium*, *verbum* *architectonicum.* } **ANG.** *The middle or middlest.* } **VLPIANUS** l. 5. §. 2. *D. de his qui deiecer.* *Quod* si *ex* *mediano* *cænaculi* *quid* *deiectum* *sit*, *verius* est *omnes* *teneri.* *Adiectiue.* *Vitruuius* *persæpe* *medianas* *columnas* *dicat*, ad *differentiam* *angularium*, & *mediana* *epistylia*, &c. *Ex Hottomano.*  
**Mediæ** aris, *Alicuius* *pars* *media.* } **ἡμίση** *μείδιον*. **GALL.** *Le milieu, la moitié.* **ITALIC.** *Mediæ.* **GERMAN.** *Das mittelst dastu* *ist* *so*



*durh die mitte gerthelt ist/oder die mitte selb.* HISPAN. *El medio de dos extremos, mediania.* ANGL. *The half of any thing.* } *Hac vobis Cicero ausus est vni, vni testatur in libello de Mundo, sine vniuersitate. Sic enim ibi habet, Vt in singulis essent bina media: vix enim audeo dicere medietates quas Graeci vocant, vocantised quasi ita dixerim, ita intelligatur: erit enim planus.*

**Mediocris**, & hoc cre. Medium tenens, modestus, temperatus, *μετριος*. GALL. *Medioere, moyen, ne trop grand ne trop petit.* ITAL. *Medioere, mezo.* GERMANIC. *Mittelmaessig* HISPAN. *Cosa communal, o mediana.* ANGL. *Moderat, neither too much nor too little.* } *Cicero 2 de Oratore, Hac sunt omnia ingenij vel mediocritis, exercitacionis autem vel maximae Idem Tuscul.* Omne enim malum etiam mediocriter, magnum est. *Cic. de Amica.* Nec vero negligenda est fama, nec mediocriter telum ad res gerendas existimare oportet benevolentiam cuium. [Non mediocriter incedo iratus iracundia. *Plaut. Cure. sc. 3. a. 4.* Mediocriter maesto in fortunio. *Ibid.* Mediocres viri quibus opponuntur eminentissimi. *Velleius.*]

**Mediocritas**, Medium, *ut ait Nonius*, modus. } *μετρος, μετριος.* GALL. *Mediocrite, ne trop ne peu, moyen.* ITALI. *Mediocrita, ne troppo ne poco.* GERMANIC. *Mittelmaessigkeit* HISPAN. *La mediana entre dos cabos.* ANGL. *Mediocrity, a measure or mean.* } *Cic. lib. 1. Offic. Eadem ratio est habenda vestitus in quo, sicut in pleurisque rebus, mediocritas optima est. Colum. l. 4.* Mediocritas in electione loci maxime probatur, quoniam in confinio boni, malique posita est.

**Mediocriter**, aduerbium, Quodam modo, prudenter & moderate. } *μετριος.* GALLIC. *Mediocrement.* ITAL. *Mediocremente.* GERMANIC. *Mittelmaessig* HISPAN. *Medianamente.* ANGL. *Meanly, measurably.* } *Cicero 5. Verr. Quod mehercule iudices, mihi non mediocriter ferendum videtur. Idem secundo Tusculana. Nemo mediocriter doctus ignorat. Terentius in Andr. Horum ille nihil egregie praeter caetera studebat. & tamen omnia haec mediocriter.*

**Mediocris**, vel mediocris, penultim. corr. Mediocre, siue medium significat. } *μετρος.* GALL. *Medioere, moyen.* ITAL. *Medioere.* GERMANIC. *Der mittlere oder mittelmaessig.* HISPAN. *Cosa cerca del medio.* ANGLIC. *Moderat, neither so much nor so little.* } *Vnde Mediocris dicitur vocantur, potestatis media. Seruius in l. 2. Aeneid. dicit Herculeum esse communem deum, vtriusque naturae medium, inter mortalitatem, & diuinitatem. Esse enim numina aliqua tantum terrestria, aliqua tantum caelestia, aliqua media, quos deos Apuleius Medioxonus vocat. *Plaut. in Cas. At ita medij, deaque superi & medioximi, &c. in Cistell. Medioxumam quam duxit uxorem: ex ea nata est haec virgo.**

**Mediocris**, Putauit *Calepinus* diminutiuum esse ab adiectiuo Medius, deceptus corrupto *Plinij* loco, quem ex libro undecimo capite 37. citat ad hunc modum. Oculos unicolores nulli, cum eandem omnibus mediocris differente. Qui locus hodie sic restitutus est, Oculi unicolor nulli cum eandem omnibus mediocris differens.

**Medius**, fidius. Aduerbium est iurandi, ex tribus compositum. putaturque idem significare quod Mehercules: quasi dicas, ita me Iouis filius amet. } *μετριος.* Nam *Δια*, Graeci dicunt quem nos Iouem. Fidium autem pro filio dictum videtur: quia antiqui pro l. litem dicitur, sapientissime collocabant. } *Quidam interpretantur, Per diui fidem: quidam per diurni temporis, id est diei fidem. Hac Festus.* Alij sic exponunt, Medius fidius, hoc est, Per deum Fidium, nam fidias Deus, est qui fidei praestit. *Plaut. in Afin.* Per Diuum fidium creatus iurato mihi. *Cicero ad Brut.* Ego medius fidius non existimo tam omnes deos auerlos. } *Fidij dei, alia duo fuerunt nomina: nam & Sancus, & Semicaper appellabatur: sicbatque ei sacrum Nonis Iunij in colle Quirinali: vbi templum habebat a Sabinis (vt putatur) primum dedicatum: qui in urbem recepti, deos quoque patrios in urbem transtulerunt. Ouid. 6. Fast. Quarebam Nonas Sancto, Fidione referrem. At tibi Semicaper: tunc mihi Sancus ait. Cuiusque ex istis dederis, ego munus habebō, Nomina terna sic voluere Cures.*

**Medius**, Moderate. *Vlpianus D. l. 13. Tit. 7. l. 2.* Cum dicere vult iudici mediam viam tenendam esse, sic inquit: *Mediè* igitur haec ad iudice erunt disponenda, vt neque delicatus debitor, neque onerosus creditor audiatur.

**Mediastinus**, penultim. prod. } *μεσστης, μεστος.* GALL. *Seruitur qui fert en choses viles, vn fouillon.* ITAL. *Famigliaccio.* GERMANIC. *Ein Subelbubst, ein schlechtes so man zu assen groben vnd subelbubst hauffarbit brauchet Ein Hausbust.* HISPAN. *Sieruo de poco precio.* ANGL. *A drudge, a kitchen slave.* } *Mancipium abiectus est, teste Budaeo, quod vilissima & sordidissima ministeria obire domi cogitur, qualia sunt domum verrere, purgamenta efferre, ligna congregare, & huiusmodi alia facere: ab hoc ita dictum, quod in media domo ad imperia omnium natusque soleat excubare. *Cicero in Castil. Magnopere contentum exercitum collectum ex senibus desperatis, ex agris luxuria, ex rusticis mediastinis decoctoribus, ex iis qui vadimonia deserere, quam illum exercitum maluerunt. Columel. libro primo, capite nono, Mediastinus qualiscunque status possit esse, modo perperitio labori sit idoneus. Ibidem, Separandi sunt aratores a vinitoribus, atque a mediastinis. *Horat. l. 1. Epistol. Tu mediastinus tacita prece rura petebas. Lucil. Villicum Aristocratem mediastinum, atque bubulcum. Vlpian. lib. 3. Digest. Nau. caup stabul. Qui mediastini opera fungitur, non continetur: vt purpurarij, atrarij, & socarij, & his similes. } *Priscianus Mediastinus interpretatur, seruos esse abiectissimos lauantiibus in balneis ministrare solitos: itaq; appellatos existimat, quod in medio balnei stare soleant, ad sordidissima quaeque ministeria parati. } *Mediastinum appellant medici membranas in ventre hominis medio quae sunt veluti medius quidam paries, diuidens thoracem totum in duos veluti ventriculos. [Legend. Beroaldus*****

in Indice Columellae.] **Mediastinus**, pen. corr. *Summus apud Campanos magistratus erat. Liu. lib. Decad. 3.* **Mediasturicus** ( qui *summus magistratus apud Campanos est* ) eo a *anno Seppius Lestus erat loco obscuro, tenuijq; fortuna ortus, &c.*

**Mediterraneus**, nea, neum, Quod est a mari remotum, quasi in media terra } *μαριτιμος.* GALLI. *Qui est au milieu de la terre.* ITAL. *Chi sta intra terra.* GERMANIC. *Das wirt von mer vnd fast in mitten des lands ligt.* HISPAN. *Cosa lexos de la mar y en medio de la terra.* ANGLI. *That is in the middle of the earth.* } *Cesar. 5. belli Gall. Nascitur ibi plumbum in mediterraneis regionibus in maritimis ferrum. [Mediterraneis agris abditus.] Suet. in Tib. cap. 12. Quintilian. lib. 5. cap. 10. Montanus, an planus maritimus, an mediterraneus. Cicero. 1. de Natur. deor. Ita fit, vt mediterranei mare esse non credant. Mediterraneum mare, dicitur *Βαλτικον*, quod ex Oceano inger Abylam Mauritaniae, & Calpen Hispaniae promontorium irrumpeus, per medias terras diffunditur, Africamque dirimit ab Europa.*

**Mediterraneus**, adiectiuum, Mediterraneus. *Festus, Mediterream melius quam Mediterraneam Silenna dici putat. Antiquum.*

**Mediullum**, li, non medium terrae, sed procul a mari, quasi medietellium, ab eo quod est tellus. } *μεδωλ, Cicero in Top. dicit, tullium in hoc verbo extensionem esse vocabuli nihil significantem. Apuleius libro de philosophia: Nec solum quod careant redundantia, & egestate, sed quod in mediullio quodam vitioum sunt.*

**Medma**, *μεδμα*, Steph. Oppidum in agri Brutij littore, vna cum portu. *Plin. l. 1. c. 3.*

**Medmasa**, *μεδμαςα*, Steph. Oppidum Cariae, cuius maximè *Plin. lib. 5. cap. 29.*

**Medon**, *μεδων*, Nothus fuit O. lei, ex matre Rhyna, esse *Homero* libro 2. *Iliad.* *Calius Troianus, apud Virgil. 6. Aeneid. Medonisque.*

**Medoae**, *μεδοαι*, siue Meduacus } *μεδωκος.* Venetorum fluius Patavium alluens, qui nunc vulgo *Brema* dicitur. Nam ostia Padi *Plinius* describens, ait, Pars eorum & proximum portum facit *Brundisium*, sicut *Edronem* *Meduaci* duo, & fossa *Clodia*. *Strabo* scribit *Medoacum* vocari & portum & fluium. *Idem* supra Venetos *Garnorum*, & *Meduacorum* fuisse gentem tradit. *Vide Plinium lib. 3. cap. 16.*

**Medulla**, *δulla*, Est quod in medijs est ossibus. [Sic autem dicta est, quod sit in medullis ossium. *Passer.* Alij, quod in ossibus sit media. Sed minus rectè. ] } *μεδωλα, μωδωλα.* GALL. *Mouelle.* ITAL. *Midollo.* GERMANIC. *Das merg.* HISPAN. *Meollo, o tuetano del hueso.* ANGL. *The marrow within the bone.* } *Plaut. in Stich. At ego perij, cui medullam lassitudo peribit. Plin. lib. 11. cap. 32. Et medulla ex eodem videtur esse: in iuuenta rubens, & senecta albescens. Cicero. 4. Tusc. Quum autem hic feruor concitatioque animi inueterauerit, & tanquam in venis medullisque infederit, tum existit & morbus, & agrotatio. Idem 5. Tuscul. Tu verò *Metrodore*, qui omne bonum in visceribus medullisque condideris, &c. [Cum penitus mortuus exedit cura medullas. *Catull. de Coniug. Beren. Hac mihi semper erunt imis defixa medullis. Ouid. Eleg. 4. lib. Triuif. Hoc (dicitur) si quis in medullas deniferit. Seneca. cap. 11. de Tranquill.] Medulla mellis, De re maiorem in modum suauis dicebatur. *Vnde & Ennius apud Cicero. de Claris orator. M. Corneliu* *Cethegum*, *Suadæ medullam* appellat, ob singularem suauiloquentiam. Nam quod optimum est, id natura videtur intimo recordidisse. [ *Gell. c. 4. l. 18.* Non primam cutem, sed medullas & sanguinem *Salustij* tenere. ] *Vnde & illa passim obuia, in medullis, & medullis amaræ, non dissident a simulacro proverbiali. Erasmus. } Hinc emedullo, } *μεδωλο, quod est medullam extraho. Plin. de Limonia, Item graueolentiam alarum emendat, radicis emedullatae vocia in vini Falerni heminis tribus decocta. } Per translationem significat declaro. Plaut. Narra iam rem nobis omnem, atque emedulla.****

**Medullula**, Diminut. } *μεδωλυλα.* *Catull. ad Thallum epig. 22.* *Cinæde* *Thalle* mollior cuniculi capillo, vel antheris medullula, vel ioula mollicella.

**Medullus**, pen. corr. aduerbium est, significans Ex ipsis medullis, vel vltque ad medullas. } *μεδωλυς.* GALL. *Profondement, affectueux* sement. ITAL. *Profundamente, affectuosamente.* GERMANIC. *Don dem inberst in heruschinuitich.* HISPAN. *Profunda y affectuosamente.* ANGL. *Deepely, affectuouly, euen frome the heart.* } *Varrò, Medullitus Aquiloniam seruat frigidinem. } Per translationem significat intimo, vel ex intimo animo & affectu. Plaut. in Mostell. [sc. 3. a. 1.] vt Videas medullitus me amare.*

**Medvlla**, *μεδωλυλα*, Steph. Latij oppidum, Albanorum opus, cuius meminit *Plin. l. 3. c. 5.*

**Medvllina**, *μεδωλυνη*, *Plutarchus*, Puellae cuiusdam Romanae nomen, quae a patre in tenebris vitio passae: quum ex detracto ei annulo stupri autorem agnouisset, capillis cum ad aram pertraxit, patremque primum, deinde etiam seipsam ad expiandum flagitium interfecit. *Vide Plutarch. in parallelis.*

**Medvsa**, penultim. prod. *uid. vov.* Fuit filia *Phorcis* ex *Ceto* marina belua, quae vna cum duobus fororibus *Euryale* & *Sterione*, *Gorgadas* insulas in Oceano *Aethiopico* tenuisse feruntur. } *GERMANIC. Ein tochter Phorcis wirtter Winerna jr schdn haar in schlangen verwandelt hatt. } Vnde & Gorgonides appellantur. Haec quum esset insigni forma, etiam habuit inter alia decoris insignia crines proximè ad auri colorem accedentes, quorum splendore captus *Nepunus*, in *Mineræ* templo cum ea concubuit, ex quo concubitu natus est *Pegasus* equus. Quam iniuriam *Minerva* graui & iniquo animo ferens, *Medusæ* crines quibus maxime amatoris suoplacuerat, in angues mutauit, qui ea vi essent, vt omnes eam aspicientes in lapides verterentur. Quamobrem quum asmo tam immane monstrum*



monstrum intueri posset, Perseus Iouis & Danaes filius, Mercurij talariibus, & falcato ense accepto, Palladis item scuto, ut aere repercussam effigiem eius videre impunè posset, ex improbitate, quod ipsa anguèscitque sopiti essent, adortus, vno sed eo validissimo ictu, peremit, & in patriam rediens quum eiusdem caput secum deferret, contigit ut gutta sanguinis decidens per solitudines Africae mutarentur in serpentes. Vide Luca. l. 9. Squallebant late Phorcidas arua Medusæ. Inde Medusæus, a, um, vide in dictione PEGASVS.

**MEDUSA**, *μεδουσα*. A quibusdam appellatur herba ea, quam Romani Veneriam siue Lanceolam, Dioscorides *λεγγιμη* appellauit. Habet hæc herba florem inuerso pileolo similem, qui theatralis laruæ, & histrionice personæ formam refert: ex cuius medio, quasi ex aperto & hiante ore, se profert quædam quasi lingua candido colore. Ob quam causam & Medusam appellarunt, à Gorgonis, abscissi capitis similitudine. Nam etiam hodie in antiquis monumentis Medusæ caput ita effictum videmus, ut quàm maximè potest, aperto ore, linguam exerat. Vide Marc. in Dioscor.

**MEDYLLIA**, *μεδυλλια*, vrbs ab Albanis condita, Romanorum colonia. Gentile Medyllinus. Steph.

**MEGA**, id est magnum, Promontorium Mauritanie Cæsariensis, inquit Ptolemaus.

**MEGALYTI**, *μεγαλυτοι*, siue Megalotyti. Dicebantur Ephesii Dianae sacerdotes, quos eunuchos esse oportebat. {GERMAN. Die hundertossen paffen der grossen Göttin Diana zu Epheso.} Vnde & pro imbellibus ac mollibus poni consueverunt, quales sunt spadones. Quint. lib. 5. cap. 10. An verò statuarum artifices, pictorè que clarissimi, quum corpora quàm speciosissimè pingendo, fingendove effingere cuperent, nunquam tamen in hunc ceciderunt errorem, ut Bagoum, aut Megabyzum aliquem in exemplum operis assumerent sibi, sed Doryphorum illum apum vel militiæ, vel palæstræ: aliorum quoque iuuenum bellicosorum & athletarum corpora decorare exiit marunt, &c.

**MESÆR**, *μεσαερ* cum diphthongo in pen. Vna è furiis. {GERM. Eine aus den wassrigen heissen wetteren.} Nam *μεσαερ* Odii, siue inuidio Latine denotat. Clau. Inuetiua prima in Rufinum, Improbata mox surgit tristi de sede Megæa.

**MEGALUM**, *μεγαλον*, Vnguentum à magnificentia sic appellatum, eo quod excussit Teliuon ante se cautissimum. alij à Megaleo inuente Siculo Atheniensi dictum malunt. Vide Diosc. lib. 1. cap. 9. & Hermolaum in Plinium.

**MEGALESTIA** rum, *μεγαλεστια*, Dies sacer magnæ matri deorum. Ludi quoque qui celebrabantur ante templum in ipso Magnæ matris deam consecrata, Megalestia siue Megalenstia dicebantur, & ludi Megalenses. {Ete id est tag vnd schawspil der grossen Göttin Cybele.} Liu. l. 2. ab Vrbe. M. Iunius Brutus ædem magnæ matris deam in palatio dedicauit, & Ludos ob eam dedicationem factos, Megalestia appellauit. Cic. de Arusp. respon. Nam quid ego de illis ludis loquar, quos in palatio nostri maiores ante templum in ipso Matræ magnæ cõspectu in Megalensibus fieri celebratiq; voluerunt. {Patricij Megalensibus militare soliti sunt, plebs Cerealiibus. Gel. cap. 2. lib. 18.}

**MEGALOPOLIS**, *μεγαλοπολις*, Atcadie vrbs post Leuetricum bellum condita: quæ dimidia sui parte Orestia vocabatur, ab Orestis aduentu. Ex hoc oppido ortum traxerunt Cercidas, præstantissimi legislator, Ægeus Peripatericus Theophrasti discipulus, Ace Sodorus, qui de vrbibus scribit, & Polybius Historicus. Megalopolis item Asiæ oppidum fuit, postea Aphrodisias dictum, inter Lycum & Meandrum fluuios situm quod Stephanus Carie tribuit: quanquam in Græcis codicibus Icaria corruptè legitur pro Caria. Tertia eiusdem nominis ciuitas in Iberia collocatur ab eodem Stephanò, & Alia item vrbs Megalopolis Germaniæ est. {Gæ. M. Heiburg.}

**Megalopollitæ**, *μεγαλοπολιται*, Megalopolis incolæ. Stephanus.

**MEGALOPREPIDA**, *μεγαλοπριπειδα*, Gall. Magnificence. ITAL. Magnificenza. GERMAN. Großthatigkeit. HISPANIC. Franqueza. ANGLIC. Magnificence. Magna decencia, vel magnificentia, quæ inter magnos viros versatur magnisque in rebus. Et Megaloprepes, *μεγαλοπριπειδος*, dicitur, qui huiusmodi magni decencia, aut magnificentia vitur: quem Magnificum quidam appellant.

**Megalopysychia**, *μεγαλοψυχια*, Magnanimitas: & Megalopsychus, *μεγαλοψυχος*, Magnanimus.

**MEGARA**, pen. cor. *μεγαρη*, Vrbs est Achaie in confinio Atticæ, & Peloponnesi, patria Euclidis Geometræ ita dicta à Megario Apollinis filio. {GERMAN. Ein stat in Achaja.} Vrbs huius meminit Plin. lib. 4. cap. 7. & Seruius Sulpit. ad Cic. lib. 4. Epist. Pro eodem dicitur Megara, ortum, plurali numero. Plin. lib. 16. cap. 39. Megaris diu stetit oleaster in foro. Colum. lib. 10. Iam Megaris veniant genitalia semina bulbi. Est item Megara, montis nomen in Sicilia apibus abundantis, qui urbem habet eiusdem nominis in radice sitam. Fuit præterea hoc nomine filia Creontis, & vxor Herculis.

**Megarus**, a, um, adiectiuum. Virgil. 3. Æneid. Pantagiam Megarotisque finus.

**MEGAREVS**, dictio trisyllaba, *μεγαρης*. Nomen fuit patris Hippomenis & nepotis Nepruni, ex Onchesto Bœotiae oppido oriundi. Ouid. 10. Metam. Nanque mihi genitor Megareus: Onchestus illi Est Neprunus auus: pronepos ego regis aquarum. Fuit præterea eodem nomine Apollinis filius, qui Megaris à se conditis nomen fecit.

**MEGARIS**, idis, pen. corr. *μεγαρης*, Regio est Achaie, in confinio Atticæ & Peloponnesi, ita dicta à Megaris, præcipua eius tractus vrbe. Plin. lib. 4. cap. 7. Atingit isthmu parte sui, quæ Megaris appellatur à colonia Megara. Ex hac regione præstantissimi mittebantur bulbi, qui ab ea dicti sunt Megarici. Plin. lib. 19. cap. 5.

Proxima his est bñlhorum natura quos Cato in primis ferendos præcipit, celebrans Megaricos. Est præterea Megaris insula nomen inter Neapolim & Paulyppum sita, resta vlin. lib. 3. cap. 6. Megaris item Nisæa vocabatur, à Niso Pandionis filio. Item Nisæa nauale Megaridis, Stephanus.

**MEGASTA**, *μεγαστα*, vrbs Lybie: in qua *στροφαι* & *αεγυποι*. Stephanus.

**MEGEBVS**, *μεγεβος*, Vnus ex Græcorum principibus, qui ad Troiam profecti sunt: de quo Homerus in Catalogo nauium.

**Megistans**, *Μεγισταν* *ghehdolim* *Μεγισταν* *farim* *uuyr* *ans*. GALL. Grands personages, & excellens. ITA. Magnati, grand personaggi. GERM. Die furientsten. HISP. Grandes en dignidad. ANGL. Excellent, or noble men. Dicuntur proceres primatè que: nam *μεγιστος* Latine dicitur Maximus. Corn. Tacit. Megistans Armenios, qui primi à nobis defecerant, pepulit sedibus. Sueton. in Caligula cap. 5. Regem etiam regum & exercitatione venandi, & conuictu megistanum abstulisse.

**MEGISTIA**, *μεγιστια*, Vrbs & insula Lyciæ, à Megisteo quodam Steph.

**Mehercule**, iurandi aduerbium. Per Herculem, medius fidius, mecautor. *μηδεια*, *μηδεια*, Cic. Attic. lib. 10. Epistola tua gratissimam fuit meæ Tullia, & mehercule mihi, {Strenue, mehercule, istis. Pseud. sc. 7. a. 4.} Dicimus etiam mehercules in eadem significatione. Festus. Meccator, & Mehercules iurandum erat quasi diceretur, Ita me Castor, ita me Hercules: ut subaudiatur, iubeat. Cic. in Orat. Imperatum est, inquit, à consuetudine, ut peccare suauitatis causa liceret: & Pomeridianas quadrigas, quàm Pomeridianas libentius dixerim, & Mehercule: quàm Mehercules.

**Meio**, is, distyllabum, tertie coniugationis, Significat vrbem in Italia. *Μειο* *hischia* *αρια*, *αρχα*. GAL. Pisser, viner. ITAL. Orinare. GERMAN. Dingen / gethen. HISP. Meiar, orinar. ANGLIC. To piss / to make water. Diomedes præteritum quidem proprium Meij esse dicit, sed mixti esse in vsu. *Præteritum Satyr. 7. sacer est* pueri locus, extra Meite. Horat. 2. Serm. Satyr. 7. Ditiore aut formæ melioris meiat eodem. Mart. lib. 3. Mixisti corrente semel Fatiline carina. Meiere vis iterum, iam Palinurus eris. *Inuen. Satyr. 1.* Cuius ad effigiem non tantum meiere fas est. Mictum, mictum in supino. Horat. 1. Serm. Satyr. 8. atque in me veniat mictum atque cacatum Iulius & fragilis Pedacia. Mula melech; *Caullus*.

**MEIONIS**, *μειονης*, Cyprus olim dicebatur, Steph.

**MEL**, huius mellis, à Græco *μελις*, notæ significationis est. {*Μελις* *hebasch*. GAL. Miel. ITALIC. Mele. GERMAN. Honig. HISP. Miel. ANGL. Honie.} Cic. de Senect. Villaque tota locuples est: abunda lacte, caseo, melle. Idem 3. de Finib. Mel etiam dulcissimum est: suo tamen proprio genere saporis, non comparatione cum alijs, dulce esse laetur. Virgil. 4. Georg. hinc cæli tempore certo Dulcis mella prems. *Ibidem*. Feruet opus, redolentque thymo fragrantia mella. *Ibidem*, & spumantia cogere piceus Mella fauis. *Ibidem*. In Trucul. In melle sunt linguæ sitæ vestra, atque orationes, Corda in felle sunt sita, atque a terbo acetio. *Ibidem*. Tuus sum aluiculus, mel meum. *Plaut. Mostel. sc. 4. a. 1.* O melle dulci dulciore mihit tu es. *Plaut. Afin. sc. 3. a. 3.* Mel meum anime mi. *Plaut. Curc. sc. 3. a. 1.* & *Pseud. sc. 4. a. 2.* Sunt qui dicant mel esse cæli sudorem, alij quæderum saluam, alij purgantis se æris succum. Constat sanè eâ arte decidere, syderum maximè exortu, sublucentis temporibus: Vnde sub primam auroram, folia arborum melle rosida inueniantur. Mel vernum, dicitur Anthium mel. *Æstiuum*, quod per se fluxit, Acetion vocatur, quod sine retrimento sit: Mel syluestre, Ericæum; ab Erica frutice, quam & gitarum nominant, folia habet tamarici similia, Acraton, Mel purum atque integrum, quod neq; accescere cepit, nec vllum passum est vitium. Vide Plin. l. 11. c. 14.

**Mellicatum**, li, blandientis, *μελις*. ANGL. Darling, sweet heart of honie. *Plaut. Casi.* Meum corculum, mellicum, verculum. *Idem*. Curc. Eggon' apicularum opera congestum non feram, Ex dulci oriundum melliculo dulci meo?

**Mellarius**, a, um, quod ad mel pertinet. *μελις*. GAL. Li. Appartenant à miel. ITALIC. Pertinente à mele. GERMAN. Das zu dem honig gehort. HISP. Pertenesiente à miel. ANGLIC. Belonging to honie. *Plin. l. 2. c. 14.* Vasa mellaria, aut sauos lauaria qua præcipiunt.

**Mellarium** substantiuum, vide infra MELITONES.

**Mellarius**, rij, substantiuum, Qui mellis opus exercet. *μελις*. GAL. Celui qui a le gouuernement des mouches à miel, & qui en retire le miel. ITALIC. Chi ha in gouerno le api & il melo. GER. Honig macher / Der mit honig vmbgibt. HISP. El colmenero. ANGL. That hath rule of the bees and honie. *Varr. lib. 3. de Rust. cap. 16.* Ad extrema, qua mellarij fauum eximere possant, opercula imponunt alueis.

**Meliturus**, *μελιτυρος*, Latine Mellarius dicitur, qui mellificium exercet. sic enim interpretatur *Var. l. 3. de Rust.*

**Mellatio**, onis, Mellis vindemia, quum mel eximitur. *μελις*. GAL. Cucillette de miel. ITAL. Raccolta del mele. GERMAN. Honigsamlung / das honig den Wmbn. HISP. La castrazon de las colmenas. ANGL. The tyme of drowing hives to tak out honie. *Plin. l. 12. c. 16.* Hæc ergo mellatio sine vindemia & virgillarum occasu, Idibus Nouembris ferè includitur. *Idem* l. 11. c. 15. Æstiuam mellatione decimam partem Thasio Dionysio apibus relinqui placet.

**Melleus**, a, um, Quod ex melle est, vel mellis dulcedinem refert ipso gustu. *μελις*. GAL. De miel, ou lui ressemblant. ITAL. Di mele, siuue. GERMAN. Das von honig ist honig sup. HISP. Cosa de melle / de miel. ANGL. Of honie, or lik honie. *Plin. l. 15. c. 14.*

**Mellillus**, a, um, diminutiuum, à Melleus, *μελιδαιος*. *Plin. in Cas. Mea*



vita, mea mellilla, mea festiuitas Sine tuos ocellos deosculer vo- luptas mea Quamquam non abfurde fortassis legendum mellilla, vt sic deminuto nomine intelligere possimus à nomine mel: vt mea mellilla, plurali numero dictum intelligamus, pro mea mella, vel meæ delicatæ.

Mellitus, a, um, penult. prod. Quod est melle conditum. { μωλιώδης, μωλιός. } GAL. Fait de miel ou doux comme miel. ITAL. Mellato. GERM. Honig augemacht oder vermischt. HISP. Cosa dulce como mel. ANG. Sweet lyk honie, or layed with honie. } vt Placentæ mellita. Horat. l. Epist. 10. Vtque sacerdotis fugitivus, liba recuso, Panc ego iam mellitis potiore placentis. Plin. lib. 36. cap. 19. mellites succum remittit dulcem, millitumque rufus. Varr. 3. de Rustica cap. 16. Et faui melliti intus ponendi, à faucibus longè. ¶ Mellitus puer, pro suavi, & iucundo. Cic. ad Att. li. 1. Ita sum ab hominibus destitutus, vt tantum quietis habeam, quantum cum vxore, & filiola, & mellito Cicerone consumitur. Catullus ad Iuuenium, Mellitos oculos tuos Iuenci, &c.

Mellifluus, a, um, Ex quo fluit mel, vel Fluere videtur. μωλιώδης, μωλιώδης, hoc est dulce, iucundum. vt Melliflua oratio. [mellita, in Cœna in Nero. cap. 27. Vbi sunt quibus oculi, vitæ, suauia mellita, Plaut. Pseud. sc. 2. a. l.]

Mellifico, as, mel facio. { μωλιώδης. } GAL. Faire du miel. ITAL. Far melle. GERM. Honig machen. HISP. Hazer miellas abeias. ANG. To make honie. } Virgilius, in quodam Epigrammate, Sic vos non vobis mellificatis apes.

Mellificus, a, um, { μωλιώδης. } GAL. De miel. ITAL. Di mele. GERM. Das honig machi. HISP. Cosa hecha de miel. ANG. Of honie. } Columell. lib. 18. Vt ab opere mellifico euocare apes fœtibus expleant. ¶ Item mellificatio, onis, μωλιώδης.

Mellificium, cij, Mellis factio. { μωλιώδης. } GAL. Façon de miel, acourement de miel. ITAL. Artificio di far melle. GERM. Honig machung, honigmach. HISP. Aquella obra de hazer miel. ANG. The making of honie. } Varro de Rust. lib. 3. cap. 16. Sed vt hoc aptissimum ad sanitatem apum, sic ad mellificium thymum. Idem. Quod ad mellificium bonum vehementer profect. Colum. l. 9. c. 12. Apes magis mellificiis, quàm fœtibus student.

Mellifer, a, rum, Ferens mel { μωλιώδης. } GAL. Qui porte miel. ITAL. Chi porta mele. GERM. Das honig bringt oder samlet. HISP. Cosa que trae miel. ANG. That bringeth or beareth honie. } Ouid. 15. Metamorphos. Nōne vides quos cera tergit sexangula fœtus Melliferatio apium sine membris corpora nasci?

Melligenus, na, num, penult. corr. Quod est eiusdem generis cum melle. { μωλιώδης. } GAL. De miel. ITAL. Di mele. GERM. Das dit art oder gatung des honigs ist. HISP. Cosa de miel. ANG. Of honie. } Plin. lib. 16. cap. 7. Fert & aliam inutilem pilulam cum capillo, ver no, tamen tempore melligeni succi. Hoc est eiusdem succi, cuius est mel ipsum.

Melabathrum, pen. cor. μωλαβαθρον, Herba est quæ alio nomine Parthenium dicitur, chamæmelo adeo similis, vt pro ea sæpe fallar legentem. Vide Diosc. l. 3.

MELÆNA, μωλανα. { GERM. AN. Die Insel Cotfa. } Insula est in ostio maris Adriatici, quæ alio nomine Corcyra dicitur, vt docet Plin. li. 3. c. 26. Statius lib. 12. Thebaid. Icarij, Celerique domus, viridisque Melæna.

MELÆNÆ, μωλανα, Oppidum in Arcadia, à Melæno, Lyaconis filio conditum inter Hæream, & megalopolim. Plin. Melænæm vocat. l. 4. c. 6. Steph. Melænæ.

MELAMPÆA, μωλαμπεα, vrbs Lydiæ à Melampo quodam. Gentile melampeus. Steph.

Melampelos, pen. cor. μωλαμπελος, Herba est, quæ alio nomine Helxine dicitur, quidam etiam ex Latinis Vitem nigram appellant. De hac Diosc. li. 4.

Melampyllum, μωλαμυλλον. Herba est aculeata, folio in nigredine tendente: vnde & nomen accepit. Alio nomine Acanthus dicitur. Vide Plin. l. 22. c. 22. & Diosc. l. 3. & qua supra annotauimus in distione Achantus.

MELAMPYLLON, μωλαμυλλον, Nomen est montis in Thracia apud Plin. l. 5. c. 11.

MELAMPYLLVS, μωλαμυλλος, Insula est Ionie adiacens, antè Ephesum, quæ notiori nomine Samus appellatur. De hac Plin. li. 5. c. 31. & Strab. l. 14.

Melampyros, μωλαμυρος, Herba est in segetibus nascens, teste Theophrasto, quæ aliàs miagos appellatur. Latine atrum frumentum.

Melampodion, μωλαμυδιον. Genus est nigri hellebori. ita dictum à Melampode quodam, qui eo vti in diuinationibus solebat vel à pastore eiusdem nominis, qui primushanc herbam inuenisse dicitur, dum capras eo purgari animaduertit. Vide Plin. l. 25. c. 5.

MELAMPVS, μωλαμπος, Amythaonis Argiui, & Dorippes filius, teste Homer. Odyss. l. 15. Nomen autem accepisse fertur, eo quod mater infantem exposuerat toto corpore rectum, præterquam pedibus qui à sole atro colore atræto, nomini causam dederunt. Augurio claruit, Byntem item iuuit in auferendis bobus Iphiclo, quas ille Neleo restituit, accepta eiusdem filia, Pero nomine, in vxore, filias quoque Proeti furibus agnatas sanitati mentis restituit, quarum vnâ Iphianassam nomine in coniugem accepit, vt superius traditum est Virg. l. 3. Georg. Phyllirisque Chiron, Amythaon usq; Melampus, [Vide Tibul. lib. 4. &c.] ¶ Est quoque Canis nomen apud Ouid. l. 13. Metam. A pedum nigredine impositum.

\*Melania, huius melanæ, fœm. gen. Idem quod nigritia seu nigredo Plin. l. 24. c. 8 Et lentiginem & carcinomata, melanias quoque veteres, addito melle emendant. Meminit etiam Hermolaus.

MELANCHÆTES, μωλαχαιτες, Canis nomen apud Ouidium lib. 3. Metamorphos. δει τοι μωλαχαιτες, hoc est à pili nigredine impositum.

Melancholia, Cum accentu in penultima, Latine dicitur atra bilis, quæ sæpe in furorē agit homines. { μωλαχολια. } GAL. Melancholie. ITAL. Maniconia, humor maniconico. GERM. Die schwarz gall / der schwarz saftem von der gallen in dem gebilt. HISP. Melancholia. ANG. Melancholie. } Cicer. 3. Tuscul. Græci volunt illi quidem, sed parum valent verbo: quem nos furorē, melancholiam ipsi vocant: quasi verò atra bile solum mens, ac non sæpe vel iracundia grauiore, vel timore, vel dolore moueatur. ¶ Melancholiz varias species, vide apud Galen. in tract. de Atra bile.

Melancholicus, qui nigra bile plurimum abundat. { μωλαχολια. } GAL. Melancholique. ITAL. Maniconico. GERM. Der schwarzger gallen oder schwarzgebilt. HISP. Melancholico. ANG. Melancholick. } Plin. lib. 20. cap. 7. Dantur & melancholicos candidæ copiosiores, &c. Cicer. 1. Tuscul. Aristoteles quidem ait, omnes ingeniosos melancholicos esse: vt ego me rariorem esse non moleste feram. Idem 1. de Diuin. Aristoteles eos etiam qui valetudinis vitio furerent, & melancholici dicerentur, censere habere aliquid in animis prælagiens, atque diuinum. [Vide Plutarch. in Lyfandr.]

MELANCHLÆNI, μωλαχλαει, Scythiæ populi, à nigris vestib. quas ferunt ita nominati, Steph.

Melancoryphus, phi, μωλακορυφος, Auis, quæ & Ficedula dicitur: sed Ficedula tantum autumnō ab edendis ficis, aliis temporibus melancoryphus vocatur, quod κορυφω μωλαγαν, hoc est verticem nigrum habeat. Latine atricapillam dicere possumus. Plin. lib. 37. c. 8. Sunt qui in Arabia inueniri eas dicant in nidis auium, quas Melancoryphos vocant.

MELANCHRÆNA, μωλαχρηνα, Sybilla Cumana à quibusdam dicta est, Aristot. in Mirabilibus.

MELANDIA, μωλανδια, Regio Sicyoniz, gentile melandius. Steph. Melandryon, μωλανδρυον, Ruellius interpretatur intimam, durissimam que roboris in ateriam, quæ cortice & albarno detraëtis relinquatur.

MELÆNÆA, μωλανα, Stephano. Oppidum est in Arcadia. Plin. lib. 4. cap. 6.

MEDANES, vel nigri, montes, iuxta deserta Arabiæ. Ptolom. li. 6. ca. 17. Hodie mons Sinai, mons S. Catharinæ, Sur desertum Hebræis, à Mauris Tur dicitur.

MELÆSEVS, per tres syllabas, & penultim. corr. μωλασειος, numeratur inter canes Aethionis, apud Ouid. 3. Metamorph. Harpalos, & melæneus, hirsutōque corpore Lacne. ¶ Est & centauri nomen apud eundem 12. Metamorph.

Melaniōn, μωλανιον, Flos est subnigri coloris. Latine violam nigram possumus interpretari.

MELANIPPION, μωλανιπιον, Pamphyliz fluius, apud Hecataum in descriptione Asia.

Melanthion, penultim. prod. μωλανθηον. Herba est, quam alio nomine Veratrum nigrum appellant. Nomen habet à radicis nigredine. μωλας enim nigrum est, & ριζα, radix. De hac Diosc. lib. 4.

Melanthia, μωλανθια, Filia fuit Deucalionis ex Pyrrha, & foror Hellenis.

Melanthion, μωλανθιον, Herba est, siue potius frutex pusillus, à seminis nigredine nomen habens, quod à Plin. lib. cap. 17. Gith appellatur, & à quibusdam melaspe: mon. Officinæ Nigellam vocant.

MELANTHIYS, μωλανθιος, Pastor caprarum Vlyssis, qui, quod & re domini absentis vnâ cum procis absumpsisset, & heræ, filioque herili semper se molestum præbuisset, post reditum Vlyssis, à Telemachō, trucidatus est. Homer. Odyss. lib. 22. { GERM. Ein geschitzter Bistum welsche er vmbdracht hatte aller aus dem Troianschen teteg wider ihm tommen ist. } Fuit item hoc nomine quidam Atheniensis, cuius celebratur illud in Gorgiam æmulum suum dictum. Hic nobis concordiam suadet, qui tres in vna domo concordēs efficere non potuit. ¶ Præter hos & pictor nobilis fuit hoc nomine Pamphilus Macedonensis discipulus: de quo Plin. l. 25. c. 10.

MELANTHO, μωλανθος, Filia fuit Protei senis, cui consuetudo erat positus vestibus dorso delphinum insidere, atque sic per maria vagari. Quare cognita, Neptunus se in delphinum transformauit, illaque blandiendo illexit, vt dorso suo insideret, transeētque in aduersum litus stuprum obtulit. Ex quo concubitu Amycum natum fuisse quidam prodiderunt: quem tamen Seruius melites filium facit.

Melanthus, μωλανθος, penultim. prod. Piscis ex saxatilis, nigricantem habens caudam. Lippius in 3. Oppian. Haud facili paruus Melanthus fallitur arte. Ennius tamen contra ortographiæ rationem penultimam corripuit, primamque, quæ per scribitur, licentem produxit in hoc versu, Melanthum, turdum, merulam, timbramq; marinam. ¶ Est præterea Melanthus, serpentis genus, præcipue in Lybia & Arabia nascens, vipera minus, sed ad inferendam perniciem multo velocius. Morti ab eo siti torquentur immodicè; bibentes sibi necem inferunt, Cauda lineis duabus nigris distinguitur: (vnde & nomen accepit) corpore reliquo albicante. Vide Cal. lib. 25. cap. 33.

MELANYON, μωλανιον, dictus est Hippomenes, eo quod pomis certamen confecerit. Quamuis corruptè apud Propertium mimalyon, pro melanyon legatur, cum inquit, Mimalyon nullo fugendo Tulle labores.

Sauitiam duræ coniugis Laidos, &c. Malim penultimam per iora.

Melapsum, Mali genus, ita dictum ab Appij mali similitudine. Plin. lib. 15. cap. 14.



**MELAS**, *μῆλας*, Multorum fluuiorum nomen est. Nam vnum esse in Mygdonia ostendit *Ouid. lib. Metamorphos. 2. Mygdoniūq; Mela.* Rursus alium navigabilem esse qui Ciliciam a Pamphylia diuidat, scribit *Plin. l. 5. c. 27.* Alium item in Thracia collocat *idem Plin. l. 4. c. 11.* Item alium in Bœotia, qui à Parnasso profuens Meneræ sacer dicitur a Poëtis, quia ripæ eius oliui sunt refertæ. *Strab. l. 7. Thebaid.* Palladiūque Melas Hecateia gurgite nutriti Flumina. Is vnus omnium Græciæ fluuioꝝ ab ipso fonte navigabilis, atque circa solstitium æstiuum, vt Nilus, stata accipiens incrementa, nec longus excurrit, sed in lacus & cuniculos delapsus, modica sui parte Cephiso infunditur. Huius fluminis aqua oues nigras efficere scribit *Plin. l. 2. cap. 103.* Eius etiam meminit *Herodotus l. 7.* Postremū alium esse in Sicilia, auctor *Ouid. Fast. l. 4.* quum de fluminibus & de locis Siciliæ, quæ peragrauerat Ceres, loquens ait, Sacratūque Melan, pascua læta boum.

**MELÆGER**, & **MELÆGRVS**, pen. prod. *μῆλαγγεῖρ* *Suida*, fuit Oenei Calydoniæ regis filius ex Althæa coniuge, quo recenter nato, visa sibi esse mater, tres Parcas igni assidentes videre, manūq; stipitem tenentes, æqualem puero cum stipite vitam assignare. Rece dentibus itaque Parcis, Althæa extinctum stipitem diligentissimè asseruauit. Adulto deinde Meleagro, quum spreta ab Oeneo Diana, immensæ magnitudinis aprum immisisset, qui omnē regionē latè vastabat, Meleager collecta robustissimorum iuuenum manu, aprum interfecit, capūque eius Athalantæ lasij Argiuorum regis filia, quæ prima aprum vulnerauerat, velut partē spolij dedit. Quod quum auunculi sui vi puellæ auferre conarentur, vt uñque occidit. Nuntiata itaque fratrum morte, Althæa doloris impatientia in furorem versa, fatalem illum stipitem in ignem coniecit. quo exusto, Meleager etiam exustus intus intestinis omnibus consumptus est. Nominis huius nominatiuus tripliciter effertur, Meleager, Meleagrus & Græco more Meleagros. *Ouid. 6. Metamorph.* Nec tamen illa sui successu laetior iustus, Quam Meleager erat. *Ibidem.* Infcius atque absens flamma Meleagrus eadem Virtute. *Et paulo ante.* donec Meleagros, & vnà lecta manus iuuenem caluere cupidine laudis.

**MELÆGRĒA**, *μῆλαγγεῖρα*, Calydon vrbs dicitur, quoniam Meleager in ea imperauit.

**Melægrides**, *μῆλαγγεῖδες*. **GALLIC.** Gelines d'Afrique. **ITALIC.** Galline d'India. **GERMAN.** Indiantisch hünner. **HISPAN.** Gallinas moriscas. **ANG.** Hennes of Afrike. *z* Gallinæ Africanæ sunt, quas vulgus Indicas gallinas vocat. *Has Ouidius lib. 8. Metamorphos.* fabulatur Meleagri sorores fuisse, doloris impatientia, quem ex morte fratris conceperat, in has aues conuersas. *Plin. lib. 10. cap. 16.* Simili modo pugnant Meleagrides in Bœotia Africanæ, hoc est gallinarum genus gibberum, variis conspersum plumis. *Varr. l. 3. de Rustic.* Gallinæ Africanæ sunt grandes, variæ gibberæ, quæ *μῆλαγγεῖδες* appellantur Græci. Hæc nouissimè in trichinium generarium introierunt è culina, propter fastidium hominum. Vide ea quæ in dictione **GALLINA** annotauimus de tribus gallinarum generibus.

**MELÆNEIS**, Vicus in Antiochide tribu. *Callimachus Melænas vocat.* Tribulis Melæneis, *Steph. Vide Melænas.*

**MELÆS**, cis, penultima genitiui producta, *μῆλας*. Fluuius est Ioniz, Smyrnæ alluens, ad cuius ripas natus fertur Homerus. Meminerunt fluuij huius. *Plin. lib. 5. cap. 29. z Strabo lib. 12.*

[Meleææ chartæ. *Tibull. lib. 7.* Possit Meleææ nec mittere chartas *Tibull. lib. 4.*]

**MELÆSIGENES**, pen. cor. *μῆλασιγγεῖν*. Nomen proprium poetarum principis, qui postea à cæcitate dictus est Homerus. *{ GERMAN. Der Hophgachti Poet Homerus }* Melesigenes autem appellatus est (vt refert in vita eius *Herodotus*) à Melete fluuio Smyrnæ alluente, ad cuius ripas natus creditur.

**MELÆTI**, sinus, *μῆλατι κῆλυς*, à Meleto fluuio dictus, antea Smyrneus, *Steph.*

**MELÆTIVS**, Præsul fuit in Ægypto Vitianæ sectæ. vt scriptum est in Historia Tripartita.

**MELIA**, *μῆλια*, à Græcis dicitur arbor quem Latini Fraxinum vocant. *Vide Ruellium lib. 1. cap. 82.* Est & Melia Catizæ oppidum, *apud Hecateum lib. 1. Genealog.*

**MELIÆ** terra, *μῆλια γῆ*. Terræ genus est Eretriæ cineræ non dissimile, quodque digitis confricatum stridorem reddit trito pumici similem. Vires habet in medicina casdem ferè cum alumine, paulò tamen ignauiores. Pictoribus etiam vsus est; ad diuturniorem colorum firmitatem. *Plin. Melinum vocat, nomine deducto à Melo insula, vna Sporadum, vnde aduchi solet.*

**MELIBŒA**, *μῆλιβοῖα*, *Stephano*, Vrbs est Magnesiæ, quæ est Græciæ regio, annexa Thesaliæ, teste *Plinio lib. 4. cap. 9.* Patria Philoctetæ Pæantis filij; à quo Melibæus, *z* um, *μῆλιβοῖς*. Item Melibæus, *μῆλιβοῖς*, nomen pastoris ab eo impostum, quod boum curam habet.

**Meliceris**, dis, pen. prod. *μῆλιερῖς*. Abscessus species est ex pituitæ affluxu generati, qui humorem in se continet, mellis & crassitudinem & colorem referentem. Vnde & nomen accepit. *Plin. lib. 21. de Meliloto.* Peculiariter contra meliceridas efficitur. *Celsus lib. 5.* hoc abscessus genus, *μῆλικηελαν*, vocari asserit, nomine sumpto à facto, cuius similitudinem refert.

**MELICERTA**, siue Melicertes, *μῆλικέρτης*, Inus & Athamantis Thebarum regis filius, cum quo mater, quum virum videret furere, in mare se præcipitavit, ambòque deorum miseratione in numina marina sunt commutati: Ino quidem in Leucotheam, quam & Maturam matrem vocant; Melicerta verò in Palæmonem, quem Latini Portunum appellant. Vide **MATVTA**.

**Melichros**, *μῆλιχρῶς*, Gemma est mellei coloris: vnde & nomen habet. *Plin. lib. 37. cap. 1.* Colos appellauit chrysolitum aureus, chrysolitum herbaceus, melleus melichrota.

**Melichrysdos**, *μῆλιχρῶς*, Gemma quæ ex India mittitur, quasi per

aureum sincero melle translucens. *Plin. lib. 37. cap. 9.*

**Meliceraton**, *μῆλικράτων*, Potus est confectus ex aqua & melle, qui à Latinis Aqua mulla dicitur. Nomen accepit *ἄνω τὸ μῆλις*, hoc est à melle, & verbo *κράω* & *κράωμις*, quod est misceo, siue teinpero.

**Melicos**, *αἰὺμ*, pen. corr. idem quod musicus. *{ μῆλικός. GAL. Musicien. ITALIC. Musico. GERMAN. Ein senger/ der gesang macht oder sich in denen sibt. HISPAN. Dulce en canto. ANGLIC. A musician. }* A Græco nomine *μῆλις*, quod carmen: siue cantum significat. Vnde poetæ Lyrici, Melici dicti sunt. *Ausonius*, Tu melicos, lyricòque modos. *Cicer. de Opt. gen. Orator.* Poematis enim tragici, comici, epici, melici etiam, atque dithyrambici, &c.

**Melicæ**, Gallinæ, teste *Colum. lib. 8. cap. 2.* vulgò appellatæ sunt, quæ Medicæ dici debeuerant. (Melicæ gues, alias Melicæ præstantis; *Gell. cap. 16. lib. 7.*)

**MELIGINE**, *μῆλιγγῆ*, Insula est maris Adriatici ante Dalmatiam sita; *Ptolem. lib. 2. cap. vlt.*

**MELIGVNIS**, *μῆλιγγωνῖς*, Insula est Siciliæ adiacens, vna ex Æoliis, quæ notiore nomine Lipara dicitur. *Plin. lib. 3. cap. 9.*

**Melilotos**, penult. producta. *{ μῆλιότος. }* quasi dulcis & melileotos. Herba est croco similis, frequens in Campania, quæ quod coronamentis adhiberi solet, Sertula Campana appellatur à Latinis. De hac *Plinius libro 21. capite 11. z Ruell. lib. 3. cap. 35. Ouid.* Pars thyma, pars flores, Pars meliloton amans.

**Melimela**, penult. prod. *{ μῆλιμῆλα. ANGLIC. Mellow apples. }* vtrobique per simplex i, Dicuntur poma mustea, siue dulcia, quasi mellea mala: Nam *μῆλι*, mel, *μῆλις* malum significat *Varro de Rustic. lib. 1. cap. 59.* Quæ antea mustea vocabantur, nunc melimela appellant. Eadem vulgò Nana vocantur, à paruitate arborum è quibus præueniunt. *Plin. lib. 13. cap. 14.* Mustea à celeritate mitescendi quæ nunc Melimela dicuntur à sapore melleo. *Martial. lib. 7.* Infanti melimela dato, fatuæque mariscas. Nam mihi quæ nouit pungere, Chia sapit. *Vide Colum. l. 10.*

**Melinæ**, *αἰὺμ*, vt *Festus* ait, genus tibiz acutissimi soni. Est & genus vestis, vel à colore, vel à melo insula, vnde afferebatur, sic dicta. *Plaut. in Ep.* Vbi ergo est nisi si in vidulo, Aut si in melinâ atulisti. [Est quoque potionis genus ex melle. *Plaut. in Pseud. sc. 4. a. 2.* Dulce promat indidem. Ecquid habet? Murrhinam, passum, defrutum, Melinam, &c.]

**MELINOPHAGI**, *μῆλινοφάγοι*. Thraciæ populi ita dicti, quod panico vescantur. *Steph.*

**Melinum**, *μῆλιον*. **GALL.** Melisse. **ITALIC.** Melissa. **GERMAN.** Melissen traub oder Bsptraut. **HISPAN.** Torongil. **ANGLIC.** Baulme bearbe. *z* neut. gener. Apiastrum vocat *Varro lib. 3. de Rustic. cap. 16.* Est & melinum (vt ait *Plin. lib. 23. cap. 6.*) oleum ex flore malorum. Est & vnguentum. *Plin. lib. 13. cap. 1.* Amaracinum in Coo; postea eodem loco prælatum est melinum. Melinum quoque coloris candidi species est, à Melo insula, vna Sporadum, nomen habens; vbi præstantissimum effoditur, *Dioscorid. libro 5.* Meliam terram vocat. *Plin. lib. 35. cap. 6.* Melinum candidum & ipsi sunt est, optimum in melo insula; In Samo quoque nascitur, sed eo non vtuntur pictores, propter nimiam pinguedinem. *Plaut. in Mostell. sc. 3. a. 1.* Neque cerussam neque melinum, neque aliam officiam.

**Melior**, **Meliosculus**, **Melioro**, & **Melioresco**, vide **BOVVS**.

**Meli pēta**, *μῆλιπέτα*, Cibaria mellita, cuiusmodi sunt placentæ mellitæ.

**Meliphylion**, *μῆλιφύλλον*. **GALL.** Melisse. **ITALIC.** Melissa. **GERMAN.** Melissen traub oder Honigblat. **HISPANIC.** Torongil. **ANG.** Baulme bearbe. *z* Herbæ nomen est, quæ alio nomine dicitur Apiastrum. *Varro libro 3. de Rustic. cap. 16.* Reliquum thymo, & cythiso obsecuisse, & apiastro quod alij *μῆλιφύλλον*, alij *μῆλιωδύλλον*, quidam *μῆλιον* appellant. *Virgil. 4. Georg.* hoc tu iussos asperge liquoribus Trita meliphylla, & cerinthæ ignobile gramen. Vbi *Seruius* annotauit, Meliphylla per syncopen esse dicta, quasi melissophylla.

**Meliponul**, Quem & Melipontum vocari supra ostendimus. Fenis genus est, quod à Catone non vno in loco numeratur inter ea quæ necessaria sunt oleum conficiendis. *Cato cap. 68.* Vbi vindemia, & oleitas facta erit, præla extollito, funes, torculos melipontos, subductuarios, aut in carnario aut in prælo suspendito.

**Mellis**, huius mellis, scem. gen. *{ μῆλις. ANG. A brockobadger. }* Animal, quod & Taxus siue Taxo dicitur, quod sit mellis audissimum, & aluearibus semper insectum, in cavernis viuens, asperum mordaxque, magnitudine vulpis, colore felis, ex cuius pelle pharetras, & canum collaria obtegunt. *Plin. lib. 8. cap. 38.* hanc esse ait melibus in metu solertiam, vt sufflata cute distentæ, ictus hominum, & morsus canum arceant.

**MELISSA**, *μῆλισσα*, Oppidum Libyæ, cuius incolæ dicuntur Melissei, *Steph.*

**MELISSA**, *μῆλισσα*, Melissa Cretensium regis filia, quæ vnà cum sore Amalthea, Iovem caprino aluit lacte. Fuit item huius nominis Nympha, quæ mellificum primò inuenit: vnde data est occasio fabulæ, Mellissam in apem fuisse conuersam. *Colum. lib. 9. cap. 2.* Nec sanè rustico dignum est sciscitari, fueritne mulier pulcherrima specie, quam Iupiter in apem conuertit. Est Melissa præterea quædam fuit, Periantri Corinthiorum tyranni vxor, quam ille, concubinarum delationibus temere credens, quum grauida esset, pedibus conculcans interemit. *Vide Laert. in vita periantri.*

**Melissophyllon**, *μῆλισοφύλλον*. **GALL.** Melisse. **ITALIC.** Melissa. **GERMANIC.** Melissen traub/ oder vmbrißlat. **HISPAN.** Torongil. **ANGLIC.** Baulme bearbe. *z* Herba est balloræ similis, quæ & Apiastrum & Citrago & Meliphylum, & Melinum appellatur. **Galli**



Melissam vocant Nomen habet... hoc est ab apibus...

MELISSVS, melissos, Cretensium rex fuit antiquissimus...

MELITA, vel Melite, es, melita, Insula est non procul...

Melitarus, a, um, & Melitenis, melitai, Steph. ut Melitai...

MELITENAS, es, melitani, Cappadoeiae regio, praeterea Armeniae...

Melites, melitai, Gemma sic dicta a colore mali Cydonei...

Melitres, mascul. gen. melitres, penult. prod. genus potionis dulcis...

MELITTEBA, melitae, Thesalicae oppidum, Steph. civis Melitæus...

MELITVSA, melitusa, Steph. Illyrici oppidum: cuius incolæ Melitusæi...

Melittone s, pen. prod. melittone, Aluei, in quibus apes nutriuntur...

Meliturus, vide MEL.

MELITVVS, melitv, Nomen alterius ex accusatoribus Socratis.

Melium, meli, Herba est in aquis & locis viginosis nascentis...

MELIZARDVS, melizard, Poeta Milesius, Lapitharum & Centauro-

Melissimum, melissimum, pen. prod. Condimentum quoddam vocat Apicius...

\*Mella, mella, Fluvius Galliae, iuxta quem Amello herba frequens nascitur.

MELLARIA, Mellaria, Oppidum Hispaniae in tractu Baetico, Pomponij Mellæ patria.

Mellactum, mellactum, Mustum ad mediam partem decoctum, quam Saram appellamus.

Mellificatio, Mellificator, Mellifico, Mellitus, Vide MEL.

Melligo, melligo, ANG. Mildew on corne, penultima prod. Succus è lachrymis arborum, siue florum quem apes deuorant...

Melliloquus, pen. cor. Cui oratio susuis instar mellis, ex ore profuit.

MELON, nomen flumini, qui & Nilus, & Geon appellatus est.

MELOBOSIS, melobosis, Nympha est, Oceani & Tethyos filia.

MELOCABVS, Germanicae vrbs, apud Ptol. lib. 2. cap. 11. Vulgò Eshobant.

Melocarpus, melocarpus, Herba est, quæ alio nomine Aristolochia longa appellatur.

MELIOSSA, meliossa, Insula est ex Syrenensis vna, è regione Lacinij extremi Italiae promontorii non tam à pomorum, quam à pecoris abundantia dicta.

Melomeli, melomeli, Confectio quædam ex malis cydoneis melle obrotis in lagana.

Melonēs, ANG. Melon fruit, A Palladio dicuntur, qui ex genere peporum ad malorum rotunditatem accedunt.

Sto ex malo & pepone nomine, Melopepones appellantur. Melonōmus, pen. cor. ouium pastor.

Melopepones, melopepones, Fructus sunt ex genere peporum, qui mali figuram rotunditate imitantur.

Melos, melos, GAL. Douceur de chant, melodie. ITAL. Dolcezza di canto, melodia.

MELIOS, gen. fem. insula est Crete adiacens, vna Sporadum, & vrbs in eadem insula.

MELIOS, & Melaria, melos, Duo oppida in finibus Hispaniae à malis sic dicta.

MELVS, melus, Filius Mantus, à quo Melois Lebi locus.

Melodia, melodia, GAL. Douceur de chant. ITAL. Melodia. GERMAN. Ein lieblich oder süß gesang.

Melodes, pen. prod. melodes, Accipitur pro melico dulcia carmina cantante Sidon.

Melota, melota, & Melote, tes, melote, penult. prod. Dicitur potest pellis ouina vna cum lana corpori detracta.

Melothrum, melothrum, Herba est, quæ alio nomine amela vocatur, hoc est vitis alba appellatur.

MELPOMENE, melpomene, penult. corr. Vna ex Musis, tragædiarum inuentrix à modulando nomen trahens.

MEMALIARVS, memaliarvs, Vnus ex Cadmi sociis, Theram insulam condidit.

MEMLIARVS, memliarvs, Insula est maris Aegæi, vna Sporadum, non procul à Thera & Anaphe.

Membrum, membrum, Proprie dicitur caro artus tegens. GAL. Membre. ITAL. Membro.

Mellificatio, Mellificator, Mellifico, Mellitus, Vide MEL.

Melligo, melligo, ANG. Mildew on corne, penultima prod. Succus è lachrymis arborum, siue florum quem apes deuorant...

Melocarpus, melocarpus, Herba est, quæ alio nomine Aristolochia longa appellatur.



**Membratim adverbium**, Significat per membra singula, per partes. *Quint. l. 9. c. 4.* **GALLI.** Par membres, par pieces, membre à membre. **ITAL.** A membro à membro. **GERM.** Von einem glied zu dem anderen, in stückes weise. **HISP.** Miembro à miembro. **ANG.** By member and member, by partes. **Plin. lib. 9. cap. 15.** Hi membratim caesi, ceruice & abdomine commendantur. *Idem libro 11. capite 37.* Itaque nunc per singulas partes corporis, præter iam dictas, membratim tractetur historia. *Cic. in Partit.* Narratio autem accuratior erit, quasi membratim gesti negotij suspiciosa explicatio. *Quint. l. 9. c. 4.* Vbiunque acriter erit & instanter, pugnaciterque dicendum, membratim casumque dicendum.

**Membrana, a,** Pellis exterior quæ membra tegit, & generaliter pro quavis tenuiori pellicula accipitur. *Γεννησιν περὶ δακ, δῆμι.* **GALLI.** Tave, petite peau. **ITAL.** Pelle sottile. **GERM.** Die cust est haut des leibs. **HISPAN.** La tela. **ANG.** The uppermost skinne of any thing. **Cicer. 2. de Natur. deor.** quæ primum oculos membranis tenuissimis vestiuit & septit. *Lucret. lib. 4.* Membranas mittunt vituli de corpore summo. *Plin. lib. 9. cap. 29.* Membranam inter illa miræ tenuitatis extendit. *In ligno quoque membrana est. Plin. lib. 13. de uilia.* Inter corticem & lignum tenues tunicas multiplici membrana. *Membranae etiam dicuntur chartæ pergamenæ ex pellibus animalium factæ. {σπυριμωδ.* **GALLI.** Parchemin. **ITAL.** Pergamina. **GERM.** Perment so man aufschreiben etherer hent mach dorauß zu schreiben. **HISP.** Pergamino. **ANGL.** Parchement. *Etiam usus Pergami, regnante Eöcene inchoavit: magamque earum vim Rex Attalus Romam misit, ut penuria chartæ pellibus pensaretur. Vnde Pergamenarum nomen ad hanc usque diem, tradente sibi inuicem per manus posteritate seruatum est. Quintilian. lib. 10. cap. 3.* Illa quoque membra non sunt transeunda, scribi optimè ceris, in quibus facillima est delendi ratio, nisi forte visus infirmior membranarum potius usum exegit. *Plin. lib. 7. cap. 21.* In nuce inclusam Iliada, Homeri carmen in membrana scriptum, tradidit *Cic. Mart. lib. 1.* Hos eme, quos arctæ breuius membrana tabellis. *Horat. de Arte.* Membranis inuis positus delere licebit Quod non edideris. *Differt autem Charta à Membrana, quod Membranae pelliceæ sunt, & Pergami primum inuenta: vnde & Pergamenæ sunt appellatae. Chartæ autem ex papyro olim in Aegypto fiebant, ut Plinius ostendit apud nos de centonibus certo quodam modo maceratis, & glutino concretis formantur. Chartam ex papyro in victoria Magni Alexandri inuentam scribit Varro antea palmarum folijs scripturatum fuisse: deinde quarundam arborum libris, postea publica monumenta plumbeis voluminibus, mox & priuata lineis & scedis confici cœpta. Prolemæus autem chartas, Eumenes verò membranas, quum veterque eorum maximas haberet bibliothecas, inuenerunt: quorum alter Pergami, alter Aegypti rex fuit. Plinius autem purat chartarum usum Numæ temporibus fuisse, idque autoritate Cassij Heminae confirmat, qui Cn. Terentium scribam, agrum suum in Ianiculo repastinantem, inuenisse ait aream in qua Numa rex situs esset, & in ea libros eius è charta scriptos. Sed Numam, pluribus ætatibus ante Alexandrum fuisse constat. *Membrana item pro Superficie, figura, & simulachro aliquo rerum: ut Membrana fumi, coloris, &c. Lucret. lib. 4.* At contra, tenuis summi membrana coloris Quam iacitur, nihil est quod eam discernere possit, &c. *Ibidem.* Dico igitur rerum effigies tenuisque figuras Mittere ab rebus summo de cortice earum: Quæ quasi membranae, vel cotexte nominanda est. Quod speciem ac formam similem gerit eius imago.*

**Membrana, a,** diminutiuum. *πυριμωδ.* **GALLI.** Tave, petite peau. **ITALIC.** Pelle sottile. **GER.** Eto primentin. **HISPAN.** La tela. **ANGL.** A thinne out ward kinne. **Cicer. ad Atticum lib. 4.** Illique imperes, ut sumant membranulam, ex qua indices fiant.

**Membranae, a,** um, Quod similitudinem membranae habet. *σπυριμωδ.* **GALLI.** Semblable à parchemin. **ITAL.** Simile à membrana. **GERM.** Dem pergament getich. **HISP.** Cosa semejante à pergamino. **ANGL.** That is lyk parchment. *Plin. lib. 16. cap. 31.* Quibusdam cortex membranaceus, ut vitis. *Idem lib. 16. cap. 61.* Volucrum animal parit vesperilio tantum, cui membrana cœnæ pinnæ.

**Membranae, a,** um, Quod ex membranis est. *σπυριμωδ.* **GALLI.** De parchemin. **ITAL.** Di pergamina ò membrana. **GER.** Permentin/ausi perment gemacht. **HISPAN.** Cosa de pergamino. **ANGL.** Made of parchment. *Vlp. l. librorum appellatione ff. de Legat. ii.* Quod si in codicibus fiat membranae, vel chartaceis, vel etiam eboris.

**Membrana, i,** Significat per membra formari, *αἰσποδωδ.* quo verbo vitur *Cenforinus in lib. de Die natali.*

**Membrana, a,** Est membrorum positura, *δραμέλωντι.*

**Membrösus, a,** um, *μυρῶδης.* Qui magna habet membra.

**Memecylös, μωμύλωδ,** Species est arbuti. *Plin. lib. 15. cap. 24. de uenedone loquens.* Duobus tamen hoc nominibus appellant Græci, Comaron, & memecylon. Ex quo apparet totidem esse genera & apud nos. *Vide Dioscor. lib. 1.*

**Memet, Pronomen compositum, pro Me ipsius. Plaut. Cistell.** Sed nunc ego memet moror.

**Memini, A** Meno antiquo verbo fit, quo veteres vsi sunt pro recordor & in mentem reuoco: à quo prima syllaba geminata fit præteritum Memini, sicut à Pungo Pupugi. *Γεννησιν περὶ δακ, δῆμι.* **GALLI.** Se souvenir, Inuen. **ITAL.** Ricordarsi. **GERMANIC.** Ich bin engedes. **HISPAN.** Recordarse. **ANGL.** To remember. *Et quanuis sit præteriti temporis, in præsentem tamen ferè semper accipitur, teste Valla in Ruden. Plaut. Epid.* Lunulam atque anellum aureolum in digito? v memini mi homo. *In Non meminitis me in aureum ad te afferre natali diei? Idem Ason. l. i. vsq. voco te. l. 2. non ego. l. 3. non is? memento, l. 4. memini. Te-*

*vent in And.* Facturum quæ vales, scio esse omnia. **Memini. Cic. pro Quint.** Memini, verus est, de scurra multo facilius diuitem; quam patrem familiars fieri posse. *Virg. 2. Aeneid.* Quamquam animus, meminisse horret, luctu que refugit, incipiam. *[Memor meminit. Plaut. pseud. sc. 1. a. 4. Quid longissimè ineministi? Plaut. Menach. sc. 1. a. 5. Heus memento mihi dare dimidium. Idem pseud. sc. 7. a. 4. Memoria memini. Plaut. Capt. sc. 3. a. 2. Aliud est meminisse, aliud scire. Senec. Epist. 33. Plaut. tamen pro scire posuit. Capt. sc. 2. a. 2. Memini ego istuc, id est scio. Passerat. idem Curc. sc. 1. a. 3. distinguit, Memini & scio.] Ouid. 9. Metamorph.* Dum loquor, horror habet, parque est meminisse doloris. Requirit genitiuum, vel accusatiuum. *Terent. in Eunuch.* Faciam ut huius loci dieique, meique semper memineris. *[Idem & totidem verbis: Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Faciam ut huius locique meique semper memineris. Item, At sine me fati non meminisse mei. Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist. cogor meminisse dolore Temporis illius. Idem 13. Metamorph.] Virg. 9. Eclog.* numeros memini, si verba tenerem. *Ouid. Epist. 11. - meminerunt omnia amantes. Cicer. de Senectute;* Omnia quæ curant senes, meminerunt; *[Hic rem non meminisse tuam. Plaut. Menach. sc. 2. a. 4. Potes hoc meminisse. Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Monet quod memet meminit. Plaut. pseud. sc. 1. a. 4. Si potes istuc memoriter meminisse. Plaut. Capt. sc. 1. a. 2. Præcepta facio, ut vt memineris. Plaut. Menach. sc. 4. a. 2. Memento, l. 2. memini: (aut inuicem aut antestantis) Plaut. Ason. sc. 4. a. 2. Sed quum significat mentionem facio, reculat accusatiuum, postulatque ablatiuum cum præpositione DE, vel genitiuum. Quintilian. lib. 11. cap. 2. De quibus multi meminerunt. Ibidem, Neque omnino huius rei meminit Poeta ipse. [Plaut. Ason. sc. 2. a. 5. De palla memento amabo.] In priore significatione iungitur tam cum præterito infinitiui, quam cum præsentem. *Virg. 9. Eclog.* Naque sub OEbalia memini me turribus altis Coricium vidisse senem. *[Facito vt memineris conuenisse me quid dotis afferret. Plaut. Aulul. sc. 4. a. 1. Memento promississe. c. Meminero. Plaut. Curc. sc. 1. a. 4. Oro te meminis. l. 2. vt memineris. Idem Capt. sc. 2. a. 2.] Idem Cantando puerum memini me condere Soles. Cicer. Appio, Ad me adire quosdam memini. Idem Papyrio lib. 4. Nec tamen eas cœnas quæro, ut magna reliqua fiant. Quod erit, magnificum sit & lautum. Memini te mihi Phameæ cœnam narraret temperis fiat, cætera eodem modo. [Memini fieri. Plaut. Menach. sc. 1. a. 1. Meministi me dicere tibi. Plaut. pseud. sc. 6. act. 2. Meministi Atriensem vendere asinos. Plaut. Menach. sc. 2. act. 1. Idem Attic. lib. 1. De comitiis meis & tibi me permisisse memini. Idem pro Rosc. Amer. Meministi me ita distribuisse inuicem causam. *Huius compositum est, Commemini, de quo supra loco.***

**Meminiens, partic. Ansonium. Meminiens zui.]**

**Memor, huius memoris,** penultima corrept. gen. omnis, *secundum Priscianum,* à verbo Memini, Qui rei alicuius recordatur. *Γεννησιν περὶ δακ, δῆμι.* **GALLI.** Memoratif, qui à memoire, & se souient. **ITAL.** Ricordauole, memore. **GERM.** Eingedenk. **HISP.** El que se recuerda. **ANG.** Myndfull. *Plautus in pseudol. [sc. 2. a. 1.]* Aduerte ergo animum, & fac sis promissi memor. *Idem Capt. Nunquid vis? p. Venias temporis. A. memorem mones. Virg. 4. Aeneid.* Et bene apud memores veteris stat gratia facti. *Idem 6. Aeneid.* Quisque sui memores alios fecerit merendo. *Horat. 2. Serm. Satyr. 6.* Viue memor quam sis aui breuis. *[Cum memor accitos semper dolor admonet annos. Tibull. Et Iusti sonos memores esse mei. Ouid. Eleg. 1. lib. 5. Trist. Inde alios aliosque memor componere versus. Tibull. lib. 4. Gaude meque tui memorem teque fuisse pium. Ouid. Eleg. 5. lib. 4. Trist. Sicque memor nostri necne referte mihi. Idem ibidem Eleg. 3. lib. 4. Et memor sum & diligens, vt quæ imperes contempant. Plaut. Amphitr. Memorem in memorem facit qui mouet quod memor meminit. Plaut. pseud. scen. 1. act. 4. Item, Este mei memores. Ouid. lib. 13. Metamorphos.] *Quum autem de inanimatis rebus dicitur, significat rem cuius nos memores sumus: Virg. 1. Aeneid. - scæ memorem Iononis ob iram. Horat. lib. 1. Carm. Sive puer furens Impressit memorem dente labris notam, hoc est eam vehementem, vt non facile excidat memoria. Ouid. Epist. 173. Et vocem memori condidit ante tuam. Idem 4. de Ponto. Eleg. 2. Carmina sola tibi memorem in testantia curam. Non data sunt, quid enim, quæ facis ipse darem? Huius contrarium est Immemor, de quo supra loco.**

**Memoria, a,** (vt inquit autor ad Herennium lib. 1.) Est firmã animi rerum & verborum dispositionis perceptio, item recordatio, ætas, antiquitas. *Γεννησιν περὶ δακ, δῆμι.* **GALLI.** Memõire, **ITAL.** Memoria, rimembranza. **GERMANIC.** Gedächtnis. **HISP.** La potentia de se recordar, memoria. **ANG.** Memory, remembrance. *Cic. 2. Inuen. Memoria est, per quam animus repetit illa quæ fuerunt. Idem de Clar. Orat. Quorum memoria & recordatio in maximis nostris grauissimæque curis iucundã sanè fuit. Idem ad Plancum lib. 10. Epist. Nihil post hominum memoriam gloriosius, nihil gratius; ne tempore quidem ipso opportunè accidere vidi. Terent. in And. In memoria habeo, δὴ μνήμη ἔχω. Vbi Donatus, Plus est, quam si dixisset, Scio. Nam quæ scimus possumus obliuisci: quæ verò memoriæ commendamus, nunquammittimus. Facinus, Perque nostram egregiam humanitatem, quam memoria firmat. [Memoria consulendum quæ magnis viris aternitatem promittit. Senec. Memoria (tua) est optima. Plaut. Mil. sc. 1. a. 1. Huius memoriæ scriptor est Herodotus. (rei memoriæ) Gell. cap. 9. lib. 5. Memoria datum pro mandatum. Idem cap. 1. lib. 7. Homo in nostra memoria doctissimus. Gell. cap. 12. lib. 1. cap. 6. lib. 18. In nulla memoria. Cap. 10. lib. 16. In vetere memoria. Idem cap. 4. lib. 13. Ad litteras memoriæque veteres se dederat. Idem in memoriis veteribus scripturam esse. Gell. cap. 8. lib. 4. cap. 13. lib. 10. cap. 24. lib. 10. cap. 5. lib. 5. Gell. cap. 2. lib. 14. A maioribus memoria sic*



niens. { חֵלֶלֶת *halilab* חֵלֶלֶת *toanab* חֵלֶלֶת, *duxia*. GAL. Occasio, opportunitate. ITA. *Occasione*, opportunitate. GER. Ein antast/gelegenheit. HIS P. *La occasion* o *achaque*. ANG. *Occasion*, opportunitate. Cicero. 1. de *Inuent.* Occasio est pars temporis, habens in se alicuius rei idoneam faciendi opportunitatem. Idem 1. *Offic.* Tempus autem actionis opportunum Græcè *δυναμειν*. Latine appellatur occasio. Hæc nascitur per hominum actus agendi facultatem non impediens, vt per dormiens facit furantibus occasio. [Peccauisti largiter, qui amisti occasionem tam bonam. *Plaut. Ad. ost. sc. 2. a. 2.* Vbi huic euenit occasio. *Plaut. Milit. sc. 1. a. 2. Ibidem*, Postquam occasio est. Nemo est quin vbi quicquam occasionis sit, sibi faciat bene. *Plaut. Asin. in fine.* Quid cesso dum datur occasio tempusque abire? *Plaut. Men. sc. 3. a. 3.* si huic occasioni tempus se subterduxerit. Item, Si mecum hanc occasionem opprimere, quæ obuenit, studet. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 2.* Quando illæc occasio perit, post sero cupit. Idem *Aul. sc. 4. a. 1.* Vt quæque illi occasio est surripere se ad me. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 1.* Vbi data est occasio, rape, clepe. *Plaut. pseud. sc. 2. a. 1.* Fuit occasio, si vellet, iam pridem argentum vt daret. *Plaut. pseud. sc. 3. a. 1.* Hæc ea occasio est dum dormit. *Plaut. pseud. sc. 1. a. 4.* Nunc est occasio & tempus. *Plaut. pseud. sc. 2. a. 4.* Occasionem reperisti, vbi me perconteris. *Plaut. pseud. sc. 4. a. 4.* Accipitur aliquando Occasio pro copia, teste *Budæo. Colum. lib. 9. cap. 1.* Id fabricatur ex robore, quercu, vel subere: nam oleæ rara est occasio. Dicimus occasionem capere, occasionem captare, occasionem parere, occasionem esse, occasionem venire, occasionem videri, occasionem dare, occasionem habere, occasionem offerri, occasionem nancisci, occasionem tenere, aut remittere, quæ sunt contraria, occasionem amittere, occasionem amplecti, occasionem arripere. Exempla apud probatos autores sunt inuentu facilia. Occasionem veteres Romani deam esse putauerunt, Græci deum, quem *αἰσῆ* vocabant. Simulachrum occasionis ita fingebatur, vt pennatis pedibus volubili rotæ insisteret, vertigine quadam velocissima se in orbem circumagens, priore capitis parte capillatâ, posteriore glabra. Quo commento occasionis breuitatem & inconstantiam voluerunt significare: quæ nisi quum primum sese offerat arripiatur, statim elabitur è manibus: nihilque nobis remanet præter pœnitentiam: quæ perpetua occasionis fingitur esse comes: ita vt quum occasio effugerit, nobis maneat pœnitentia. De occasionis effigie extat elegans Epigramma apud *Ausonium*: quod quoniam dignum visum est, quod non tantum in legeretur. hic etiam adscripsimus.

Cuius opus? Phidiaz, qui signum Pallados eius,  
 Quisque Iouem fecit: tertia palma ego sum.  
 Sum dea, quæ rara & paucis Occasio noia.  
 Quid rotulæ insitit: Stare loco nequeo.  
 Quid talaria habes? Volueris sum: Mercurius quæ  
 Fortunare solet: tardo ego quum volui.  
 Crine tegis faciem? Cognosci nolo. Sed heus tu  
 Occipite caluo es? Ne teneat fugiens.  
 Quæ tibi iuncta comes? Dicat tibi. Dic rogo quæ sis.  
 Sum dea quæ facti, non factique exigo pœnas.  
 Nempe vt pœniteat, sic Metanœa vocor,  
 Tu modo dic quid agat tecum: Si quando volui,  
 Hæc manet: hanc retinent quos ego præterij.  
 Tu quoque dum rogitas, dum percontando moraris,  
 Elapsam dices me tibi de manibus.

Occasus, uincula, & diminut. { *πρόσπεστος, ἡ μυστὴρ* *μεσποστος*. GAL. Petite occasio. ITA. *Picciola occasione*. GERMANIC. Ein kleiner oder geringe antast. HIS P. *Pequenna occasion*. ANG. *A little occasion*. *Plaut. in Trinumm.* Nam nihil aufero nimis argute obrepisti mea occasiuncula.

Occado, & Occasus. Vide occido.

occido, occedis, accessi, accessum. ex ob & Cedo, occurro, obuiam eo. { *παρὰ πρὸς* *paghab* *πρὸς* *ἀντιπρὸς*. GAL. Aller au deuant. ITA. *Andare incontro*. GER. *Entgegen treten* / *entgegen gehen*. HIS P. *Andar en contrario* o *al encuentro*. ANG. *To meete with in the way*. *Plaut. in Asin.* Næ tu herclè cum magno malo mihi obuiam accessisti. Idem. Quisquis obuiam huic accesserit, irato, vapulabit. Item vbi legitur in *Pseud. sc. 3. a. 1.* Accedamus hæc obuiam: *legis Passer*. occedamus.]

\*Occento, as, are, frequentatiuum Occentare (inquit *Festus*) Conuitium facere significat, vt apud antiquos, quum id clarè & cum quodam canore fieret, vt proci exaudiri posset, quod turpe haberetur, quia non sine causa fieri putatur. *Plaut. Curc. [sc. 2. a. 1.]* quid si adeam fores, atque occentem? P. A. neque vero neque iubeo, quædò te video immutatis moribus esse herc. Idem *Persa*, -at ego intromittere vereor: Hæc enim illi noctu occentabunt ostium, exurent fores.

occipso, veteres pro incepto posuerunt. *Plaut. in Amph.* Ni ego illi puto, si cecepso, animam omnem intertraxero. [*Plaut. Asin. sc. 1. a. 4.* Si tussire cecepit.]

occido, dis, pen. prod. ex ob & Cædo, significat quocunq; modo interficio. { *חָמַיִם* *hemish* *חָמַיִם* *katál* *חָמַיִם* *baragh*. *חָמַיִם*, *δυναμειν*, *αἰσῆ*. GAL. Tuer, faire mourir, mettre à mort. occir. ITA. *Occidere*, *ammazzare*. GER. *Abdrin* / *ombbringen*. HIS P. *Andar*. ANG. *To kill*, *to slay*. *Terent. in Andr.* Si quicquam mentitum inuenies, occidito. Aliquando significat necare, excruciare, & nimium alicui molestum esse. *Terent. in Adelph.* occidunt me quidem, dum nimis sanctas nuptias student facere. Iocidisti, quem mortalem? omnes tuos. *Plaut. Mostell. sc. 2. a. 2.* Iubes me imperum facere in eum atque occidere. *Plaut. Men. sc. 2. a. 5.* occidor, nisi intus propro currere. (vt ibidem eradicari.) *Plaut. Aul. sc. 5. a. 5.* occidis me (i. enecas) *Plaut. pseud. sc. 1. a. 4.* occisus, 2, um, occisam sapere plus multo suem, cum manducatur. *Plaut. Mil. sc. 6. a. 1.* occisa hæc est res, nisi reperio astutiam. (i. actum est, parum spei reliquum est, res deperdita est. Sic Idem in

*Mena. sc. 2. a. 3.* Satin' sanus: occisa hæc res est. Et iterum *Pseud. sc. 5. a. 1.* de quo infra. occisus plus est, quàm cæsus. *Quint.* ] Quandoque est cædere, ferire, percutere. *Terent. in Adelph.* Ctesiphon me pugnis miserum, & istam psaltriam vsque occidit. *Vbi Donatus*, occidit, vehementer cecidit. Vnde etiam occisum possumus intelligere cæsum, quauis interfectus non sit. Proprie autem occisus dicitur qui est interemptus. *Vlpia*. occisum interemptum accipere debemus, siue gladio, siue fuste: vel alio telo vel manibus, si forte strangulauit eum, vel calce petiit, vel capite, vel qualitercunq;. Neque verò homines soli cæteræ animalia occidi dicuntur, verum etiam planta: quæ licet non sentiant, tamen viuere dicuntur. Differuntque inter se Occisus & necatus: quod occisus dicitur. Occisa res dicitur, desperata & perditâ. *Plaut. in pseud.* Occisa iam est hæc res, hæret hoc negotium. Vnde & occisorem & Occisissimum veteres dixerunt. Idem in *Cas.* Occisissimus omnium qui viuunt.

occisio, onis, Interemptio, interfectio. { *חָמַיִם* *hérégh* *חָמַיִם* *barogháb* *חָמַיִם* *kérel*. *חָמַיִם*. GAL. Tuerie, occision. ITA. *Occisione*. GERMANIC. Ein erschöpfung / *tobtschlag*. HIS P. *La matança*. ANG. *A killing*. *Plinius de virus illust.* In insidias delapsi, ad vnum occisione perueniunt. Occisione occidere, idem est quod vsque ad internecionem delere. *Cicer. 14. Philipp.* Et vsque copias occisione occiderit, suo exercitu ita incolumi, &c.

occido, onis, Occisio, cædes, mors. { *חָמַיִם* *hérégh* *חָמַיִם* *barogháb* *חָמַיִם* *kérel*. *חָמַיִם*. GAL. Occision. ITA. *Occisione*. GERMANIC. *Tobtschlag*. HIS P. *La matança*. ANG. *Slaughter* or *killing*. *Colum. lib. 5. cap. 5.* Sola ea fomenta non aspernatur lætis caprini, quod insusum tantum valet, vt & blandiatur, igneam sæuitiam differens magis, quàm occisionem gregis prohibens. *Cornel. Tacit. lib. 12.* Copiarum occisione occubissent. Idem, Ac post multum vultnerum occidioni exempti sunt. Occisione occidere, idem est quod ad internecionem delere. *Linus lib. 8. bell. Pun.* Quum duo exercitus eorum propè occisione occisi sunt, &c. [Nihil certè frequentius. Ita etiam. *Gell. cap. 17. lib. 15.* Exercitus pop. Rom. Occisione occisus.]

occido, occidis, penult. corr. occidi, occasum: ex Ob & Cado, Intereo, pereo, perdor. { *חָמַיִם* *meth* *חָמַיִם* *gharváb* *חָמַיִם* *abáb* *חָמַיִם* *chó*, *חָמַיִם*. GAL. Mourir. ITA. *Morire*. GER. *Storben* / *su grund gehen*. HIS P. *Morir*. ANG. *To die*, *to perish*. *Terent. in Eunuch.* -occidi, Neque virgo est vsquam, &c. [Pulchrè occidi. *Plaut. Curc. sc. 3. a. 1.* Perij interim, occidi. *Plaut. Aul. sc. 9. a. 4.* Exurgite omnes, qui terrore meo occidistis. *Metaph. i. lumi occidistis. Plaut. Amphitr.* Nunc enim uero occidi. *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3.* Repensè exortus sum, repensè occidi. *Plaut. pseud. sc. 1. a. 1.* Scilicet occidimus. *Ouid. Eleg. 2. lib. 1. Trist.* ] Occidit spes nostra, inquit *Plaut. in Mostell. sc. 1. a. 2.* id est, perijt, amissa est, de spe decidimus. Accipitur aliquando Occido, pro obuenio: vnde Occasio. Neque solum de homine, cæterisque animalibus, verum etiam de herbis & de arboribus dicitur, quum senescunt, & euanescent. *Virgil. 4. Eclog.* - & fallax herba veneni Occidet. Aliquando pro cado siue descendo. *Plaut. in Rud.* Et alia signa de cælo ad terram occidunt, id est cadunt. Hinc & sol occidere dicitur, quia cadere videtur dum mergitur: quem admodum e contrario Orii dum videtur furgere, *Latian. lib. 3.* Videbant siderum cursus in occasum meantium solem atque Lunam in eandem partem semper occidere. Huius compositum est Præoccido, antè occido. *Piin. lib. 18.* Quarto Kalend. Maij Canis occidit, sydus & per se vehemens, & cui præoccidere Caniculam necesse sit.

occidens, participium. { *חָמַיִם* *obésh* *חָמַיִם* *abáb* *חָמַיִם* *chó*, *חָמַיִם*. *Cicer. Epist. ad Sulp. lib. 4.* Profecto aliquid opis occidenti Reipub. tulissemus. occidens, substantiuum, penultim. corrept. dicitur plaga, in qua Sol occidit. { *חָמַיִם* *maharáb*. *חָמַיִם*. GAL. L'occident. ITA. *Occidente*, *ponente*. GERMANIC. *Der Nidergang*. HIS P. *Occidente*, *El Occidente*. ANGLIC. *The West*. ] Quæ & Occidentalisa plaga vocatur. *Plinius 2. de Natura deorum.* Qui has nobiscum terras ab Oriente ad Occidentem colunt. *Plinius libro 2. cap. 67.* A Gadibus columnisque Herculis, Hispaniæ & Galliarum circuitu totus hodie navigatur Occidens: Septentrionalis verò Oceanus maiori ex parte navigatus est.

occidentalis, occidentale, Quod vergit ad occidentem. { *Occidit*. GAL. Occidental. ITA. & HISPA. *Occidentale*. GER. *Der Nidergang* / *gegen Nidergang gegen*. ANG. *Of the west*. *Plinius lib. 19. cap. 34.* Ab Occasu Solstitiali & Occidentali latere Septentrionis.

Occaso, verbum antiquum ab Occasum, quod est supinum verbi Occido, idemque significat quod intereo. *Plaut. in Casim.* Satin' propter te pereo ego atque occaso?

[Occasus, 1, um, Sol occasus in XII, Tabulis. *Gell. cap. 2. lib. 17.* & cap. 7. lib. 14. Item post solem occasum, & à sole occaso. Idem *Gell. cap. 2. lib. 3.* Item *Plaut. Menæc. sc.* Per ego. Absque te esset, nunquam hodie ad Solem occasum viuerem.]

occasus, us, Interitus, & tam de homine, quàm de rebus inanimatis dici solet. { *חָמַיִם* *marvêsh* *חָמַיִם* *abaddon* *חָמַיִם* *maô* *חָמַיִם* *maô* *חָמַיִם* *maô* *חָמַיִם* *maô*. GAL. Mort, reconfement, occidit. ITALIC. *Morte*, *ocasso*. GER. *Der vndergang* / *abgang* / *verdringung*: Item, *der Nidergang*. HIS P. *Muerte* o *el occidente donde se pone el sol*. ANGLIC. *Death*, *the west*, *the going downe of the sunne frome our sight*. *Cicer. 1. Acad.* Ac post Lælij nostri occasum. Idem 3. *Caill. translatè*, Totius vrbis atque imperij occasus appropinquat. Et *Virg. 2. Aeneid.* Testor in occasu Troiæ nec tela nec vllas Virasse vices Danaum. Interdum dicitur Solis vespertina abscensio, vel transitus ad inferius hemisphærium. *Autor ad Herennium libro 3.* Solis exortus, cursus, occasus nemo admiratur, propterea quod quotidie fiunt. Vlturpatur crebriò pro loco vbi Sol occidit. *Cic. 1. de Natur. deor.* Ab ortu ad occasum spatium immutabilibus commensans







accepi. *Gell. cap. 2. libr. 1.* Dabimus te in omnem memoriam clarissimum caput. *Saec. cap. 14. de Tranquil. vit.* In memoriam redeo. Item in memoriam regredior audisse me. *Plaut. Capt. sc. 4. a. 5.* Sacra patris eius memoria. *Quintil. Vitis & memoria filia sapientia. Gell. 1. 8. 13.* memoria non est, pro non memini. *Gell. cap. 11. li. 12.* Et quantum nobis memoria est. *cap. 10. 7.* Memoriam de Commentariis & scriptis. *Gell. cap. 11. lib. 20. & cap. 13. lib. 11.* memoria & reliquias suas commendare (de mox morituro) *Suet. In Orho. cap. 10. Idem in Claud. c. 11.* Excidentis, In memoriam reponuntur vnius admonitione verbi. *Quintil.* Quid sit memoria docet *Diomed. lib. 1.* ¶ Nominis huius in oratione varius est usus. Dicimus enim Insidere in memoria, memoria affigere, memoria mandare. [dare. *Idem Gellio cap. 1. lib. 7.* Cui opponitur memoria eximere. *Suet. in Claud. cap. 11.*] Memoria custodire, memoriam alicuius sibi proponere, In memoria esse alicui, memoriam alicuius usurpare, memoria alicuius dare operam, memoria tenere, memoria continere, memoria complecti, memoriam alicuius tenere, memoria meminisse, memoria prodere, memoriam alicuius rei prodere, memoria tradere: Memoria est, pro eo quod est memini: memoria cadit vel intercidit. memoria falli, memoria repetere, In memoriam redigere, In memoriam reuocare, Reducere in Memoriam, In memoriam redire, Referre memoriam alicuius, Omni memoria, vel in omni memoria, pro in omni tempore: Superiori memoria, pro superiori tempore: Usque ad hanc memoriam, id est, usque ad hoc tempus: Ut mea memoria est, id est, quantum possum meminisse, aut reminisci: Memoria mea factum non est illud, id est, quantum meminisse possum. Quorum loquutionum testimonia passim bonos autores legenti occurrent.

**Memoriola**, diminut. *Cic. ad Atticum lib. 12.* Sed quod scribis igniculum matutinum *μεμνησθησιν*, est memoriola vacillare.

**Memoralis**, & hoc memoriale ¶ Adiect. vt *Memoralis liber*, id est enchiridion ad iuuandam memoriam. *Sueton. in Cesare ca. 56.* Epistolæ quoque extant ad Senatum, quas videtur primùm ad paginas & formam memorialis libri conuertisse.

**Memoriter**, aduerb. imperiti dicunt, Mente tenuis, de memoria, ex memoria. { *μνησθησιν*. GALL. Par memoire, par cœur. ITAL. Ricordando se, & hauendo à memo. GER. Aufwendig. HISP. AN. De corò de memoria. ANGL. Byhart, redelse, with good remembrance. } *Cicero de Amicitia.* Qu. *Murius Angur Scævola* multa narrare de C. *Lælio* focero suo memoriter & iucundè solebat. [Quæ illic res sunt gestæ memorat memoriter. *Plaut. Amph.* Si potes istius memoriter meminisse. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. & Asin. sc. 2. a. 3.*] Sic etiam dicimus, memoriter cognoscere, memoriter memorare, enumerare, pronuntiare, complecti rem, recitare, respondere, memoriter colligere, memoriter meminisse, Memoriter narrare, memoriter respondere, memoriter exponere, memoriter vocare.

**Memoraculum**, { *μνησθησιν*. } *Apuleius in Apologia*, me sanctissimè tot factorum signa, & memoracula custodire.

**Memorabilis**, le. Qui est dignus memoria, laudabilis, præclarus, excelsus. { *מזכיר נישבחר*. *אין מן המעשר*. GALL. Memorable, digne de memoire. ITAL. Memorabile. GERM. Gedächtnis würdig. HISP. Cosa digne de memoria. ANGL. worthy of memorie or remembrance. } *Columel. in Præfat. lib. 1.* Quum tot alios Romani generis intuear memorabiles duces. *Cic. de Amic.* Quum accepissemus à patribus maximè memorabilem C. *Lælij*, & *Pub. Scipionis* familiaritatem fuisse. *Terent. in Heaut.* Heus tu, non sit sine periculo facinus magnum & memorabile. *Virg. 4. Æneid.* magnum & memorabile nomen. *Idem 2. Æneid.* namque et si nullum memorabile nomen fœmine in pena est. *Cicero 3. de Finibus*, Si enim sapiens aliquis miser esse possit, nã ego istam gloriosam memorabilemque virtutem non magno æstimandam putem. [Memorabilis dulcedine carminum *Hesiodus*. Erit mihi factum mortuo memorabile. *Plaut. i. Curc. sc. 5. a. 3.* Nec istuc bellum nec memorabile. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 1.*]

**Memoro**, as penult. corrept. Ad memoriam reduco. { *μνησθησιν*. GALL. Penfer & rememorer, reduire en memoire. ITA. Commemorare, ricordare. GERM. In gedächtnis bringen/widerholen. Item, Ergötten. HISP. Recordar à algo. ANG. To bring in remembrance, to make mention, to recite or report. } *Plaut. in Pæn.* Memorandum mihi, si noui fortè aut si sunt cognati mihi. [ *Idem in Capt. sc. 3. a. 5.* Memorandum mihi. ] ¶ Interdum est dicere, narrare seu exponere, recitare, *λίμνησθησιν*. *Lin. lib. 1. ab Vrbe*, Herculè que in ea loca *Geryone* interempto, boues mira specie abegisse memorant. *Virg. 1. Æneid.* Musa mihi causas memora. *Plaut. in Trin.* Aggedum nomen tuum primum memora mihi. *Idem in Amphit.* Ibi nunc memos pater primum legiones hostium vt fugauerit, hoc est, commemorat vel narrat. [ *Quid. 13. Metamorph.* Qui nunc, vt memorant, laxa mouet gemitu. Quæ illic res gestæ sunt memorat memoriter. *Plaut. Amph.* Eandem patriam & patrem memorat *Plaut. Menach. sc. 1. a. 5.* Seruus an liber esse nauclis memora mihi. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.* Occidi, si tu verè memoras. *Idem Mostell. sc. 1. a. 2.* Nomen si memoret modò, *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 4.* Quid illa potè muliere peius memorarier. *Idem Mostell. sc. 3. a. 1.* ] ¶ Huius compositi sunt, Commemoro, & Rememoro, quod est in memoriam reduco. Legitur & passiuum Memoror. *Plautus in Amphit.* Experiri istuc mauellem me, quàm mihi memorarier. *Salustius*, Incredibile memoratu est, quàm facile coaluerint.

**Memorator**, oris, verbale. Qui memorat. { *מזכיר* *מזכיר*. GALL. Raconteur. ITAL. Raccontatore. GERM. Ein erzähler. HISP. Recordador. ANG. That maketh mention, or reporteth. } *Propert. lib. 3. Eleg. 7.* Necnon ille tui casus memorator *Homærus*.

**Memoratus**, us, Memoratio, *מזכרת* *זכרון* *זכרון* *זכרון*

*רזן*, *אזכרון*. GAL. Memoire. ITAL. Rimembranza. GERM. Gedächtnis/widerholung. HISP. Obra de recorderse. ANGL. A reporting or making of mention. } *Gellius lib. 11. cap. 4.* Eos versus non minus frequenter, assidueque memoratu dignos puto, quàm philosophorum de officiis decreta.

**Memoratifissimus**, superl. Celeberrimus. { *μνησθησιν*. } *Gell. lib. 8. cap. 4.* Herodotus scriptor historiae memoratifissimus. [Memoratifissima imago *Ialyfi*. *Idem cap. 11. lib. 15.*]

**Memorifosus**, si, Qui memoria præditus est. *Corn. Fronio de diff. voc.* memorifosus habet ad dicta factaque memoriam.

**Memorioso**, aduerb. *Idem Corn. Fronio*, memoriosè qui facit, ostendit in omni re naturæ bonum.

**Memmius**, vs, Cuius Romanus, qui de ambitu postulatus fuit à *Quint. Curtio*, teste *Cicerone ad Quintum fratrem lib. 3.* à quo *Memmiorum* familia.

**Memnon**, *refse Homero*, filius fuit *Tithoni* fratris *Laomedontis* ex *Aurora* susceptus, qui cum maxima Orientalium populorum copia in auxilium venit *Priamo*, & in pugna ab *Achille* occisus, vel (vt alij tradunt) à *Thestalis* insidiis occisus est: qui cum in rogo cremaretur, precibus *Auroræ* in aera mutatus est: ex eademque pyra multæ alie aues euolarunt, quæ *Memnonides* vocantur. Has ferunt quotannis ex *Æthiopia* ad *Memnonis* sepulchrum, quod est iuxta *Ilium* aduolare. *Virg. lib. 1. Æneid.* Boasque acies & nigri *Memnonis* arma. *Strabo lib. 15.* vbi sepulturae eius mentionem facit. \* *Memnonis* color, id est niger. *Ouid. 3. de Ponto eleg. 3.* *Memnonio* cygnos esse colore putem. multi enim putant *Memnonem* *Æthiopem* fuisse.

**Memphis**, { *Ἡρῖ* *νοφ* *Ἡρῖ* *νοφ*. } Vrbs *Ægypti* regia, ab *Ogdoo* rege condita, & à nomine filiae eius appellata. { *GERMA.* Ein gewaltige grosse stadt in Ægypten am Nillo des orientis geleyt das er sich an hebt in seine aufgang surbettin: best. in Nitar. } Hæc inter omnes *Ægypti* vrbes secundum ab *Alexandria* locum obtinuit, pyramidibus, & regum sepulchris, in primis insignis. Eius ambitus traditur fuisse centum & quinquaginta stadiorum. Sita est hæc vrbs in loco totius *Ægypti* opportunissimo vbi *Nilus* in duas scissus partes literæ Δ speciem præbet: quo fit vt portuosissima sit, omniaque penè ex parte nauigijs aditus præbeat. Valgus hodie *Alcayrum* vocat. ¶ Hinc sunt duo patronymica, vnum masculini generis, *memphites*, & alterum fœm. *memphitis*, idis, *Tibul. lib. 1. Eleg.* *Barbara* *memphitem* plangere docta bouem. *Iuuen. Satyr. 15.* ane aliam terra *memphitide* sicca inuidiam facerent nolenti surgere *Nilo*?

**Memphiticus**, a, um, adiect. *Ouid. 2. de Art. amandi*, Ne u fugæ Niligenæ *memphitica* sacra iuuenæ.

**Memphitès**, & vel is, pen. prod. *μυφίτης*, Lapis est pinguis variòque colore, in membris secundis vel vrendis citra omne periculum sensum adimens. De hoc *Dioscor. lib. 5.*

**Mempricus**, Rex *Britannia*, qui fratrem *Malyn* exiit vita, vt eo mortuo regnaret. *Autor Volaterranus.*

[ *Men*, *Pacuius* apud *Gell. cap. 11. lib. 15.* Men' me seruasse, vt essent qui me perderent? men hodie conuenisse te audes dicere. *Plautus Menach. sc. 8. a. 5.* Abi ad *Acherontem* venefica. *Idem Amphit. sc. 4. a. 4.* men' rogas *Plaut. Menach. sc. 2. a. 4.* ]

**Mēna**, *μήνα*, Apud Romanos fuit dea, quæ mensuris fluxibus præesse putabatur. Quo etiam nomine dictus est piscis quidam breuis, *μυφίς*, qui hyeme candidus, æstate nigrior fit: sed tunc *mæna* cum *diphthongo* scribitur. *Cicer. de Finibus*, Qui voluptatem contemnunt, eis licet dicere, se accipenserem *mæna* non antepone. *Martialis libro 11.* & caudam cibij breuifque *mænas*. Hunc piscem eundem esse cum *halece* *Theodoros* credimus, qui ex *Aristot.* *Heleccem* vertit, quem ille *μυφίδα* appellat.

**Mēnaë** *CHMVS*, *μηναιχμ*, Philosophus *Eudoxi* auditor, qui *Platonis* temporibus vixit, & scripsit libros tres, in libros *Platonis* de Republica. ¶ *Menæchmus* item *Sicyonius* historicus, qui scripsit historiam *Alexandri magni*. *Meminit viriusque Suidas*. Hic est quoque *menæchmus* nomen proprium viri. *Plaut. Menach. sc. 1. a. 2.* Audia *menæchmæ*, &c.

**Mēnachmi**, *μηναιχμ*. Apud *Plautum* comœdia, in qua fratres gemini introducuntur eisdem nominis, qui indiscreta similitudine viros aspicientium errores excitant.

**Mēnaë** *CAS*, *μηναιχμ*. Pastoris nomen apud *Virg. 3. Eclog.*

**Mēnalippa**, & vel *Menalippe*, es, *μηναιπιπ*. Fuit *Antiope* *Amazonum* reginæ soror. Hæc ab *Hercule* capta dicitur in bello quod contra *Amazones* gessit, quæ quum *Antiope* sorori restitueret, accepit pretium, arma reginæ & balteum. Nam hæc quoque ex eo bello reportare fuerat iunus ab *Aristeo*. *Iuuen. Satyr. 8.* *Syrma* vel *Antigones*, seu personam *menalippes*.

**Mēnalippides**, *μηναιπιπιδης*, Poeta *Melius* genere, scripsit *Dithyrambicorum* plures libros, & poemata epica, & epigramata, & elegos. ¶ Huius ex filia nepos *menalippides* iunior, item poeta, scripsit *Lyrica* & *Dithyrambica*. Vixit, mortuusque est apud *Perdicam* regem *Macedoniæ*. *Suidas*.

**Mēnalippus**, *μηναιπιπ*, *Thebanus* quidam fuit qui *Tydeum* in pugna apud *Thebas* lethaliter vulnerauit. Qui quum mortem appropinquare videret, ad eò impatienter tulit, vt ferè in rabiem versus sociis iusserit vt vulneratoris caput ad se deferret. Sic enim apud *Statium vociferatur*, caput è mihi si quis Apporet *Menalippetuum*. Qui postquam illud multo sanguine fuso derulisset, mordicus arripuit, ac ceruici non aliter, ac canis rabidus, dentes infixit: quumque illud bestiali ritu deuoraret, occubuit. ¶ Fuit & alter *Menalippus* *Tydei* frater, quem *Tydeus* in venatu fertur peremisse, obque id facinidium exulasse. ¶ Fuit & tertius *Menalippus* *Troianus*, quod virtute præstaret, à *Priamo* filij loco est habitus.







Quie. IT A L. *Pistoccheria mendicatione.* GER. *Wandbetel / Wändel-tes / greiff arant und mangel.* HISP. *A. Mendiguez.* ANG. *L. Extreme powerie, beggerie.* Cic. *pro Flac.* Potius dare Sextilius? nam fratres quidem confortes sunt mendicatis. *Plaut. Ruen.* Mendicitatem mihi obtulisti opera tua, Dum tuis ausculto magnidicis mendacis. *Cic. de Finib.* Quam & mendicitatem multi perpessantur, & viuunt. *Idem in Catil.* Ut omnes animi cruciatus, & corporis egestas, & mendicitas consequatur. [Qui se propter ad mendicitatem detrudere. *Plaut. Mena. sc. 3. a. 1.*]

† Mendicē, cui opponitur plena manu. *Senec. Epist. 35.*

Mendiciter, Misere, & tenuiter, *Horat.*

Mendicimonium, Inopia, *ἄσυχια*, qua voce usus est verborum insignis inuouator Laberius, ut refert Nonius. [Et Gell. cap. 7. lib. 16.]

Mendicabulum, Mendicatio ipsa, siue ipse mendicis. { UT *resch* *ἰστον chesron. ἰστορία.* GAL. Mendicitē. IT AL. *Pistoccheria, mendicatione.* GER. *M. A. N.* Ein abbtitung / oder ein bñater. HISP. *Mendiguez.* ANG. *L. Beggerie.* Plaut. *in Aulid. sc. 5. a. 4.* Nam istos reges memorare nolo, hominum mendicabula.

Mendum, Vide MENDA.

MENECINA, *Ἰμενίτις*, Vrbs in mediterranea Oenotriā, à qua Menecingi, *Ἰμενίτις*, & Meneceni populi. *Steph.*

MENECRATES, *Ἰμενίτης*, *Æliano teste*, medicus fuit Syracusanus, qui ab ægrotis aliam mercedem non stipulabatur, quam ut ipsum Iouem appellarent, sese autem illius seruos faterentur. Alter Menecrates comicus poeta fuit, ut scribit *Suidas.*

MENEDĒMĪVM, *Ἰμενίτις*, Vrbs Lyciā, Gentile Menedemius, vel Menedemicus, *Steph.*

MENĒDĒMVS, *Ἰμενίτης*, Philosophus ex Eretria ciuitate, à quo Philosophi Eretriaci dicti sunt. { GER. Ein Philosophus aus der Stadt Eretria in der Insel Negropont gegen / buttig. } Eretria verò in Eubœa est, ut inquit *Strabo lib. 9.* Hic militiam primò exercuit, postea ad Platonem concessit. Fuit honestate & gravitate insignis, status corporis in senē ut in iuuenē, firmus & validus. Et quum primus ab omnibus ludibrio haberetur, postea tanta in admiratione habitus, ut ciuitatis gubernacula ei traderentur. Obiit vitæ suæ anno septuagesimo tertio. ¶ Fuit & alius Menedemus Lampfacenus Cynicus, qui in tam prodigiolum venerat superstitionem, ut sumpto habitu Furis, prodiret, dictitans se exploratorem ex inferis venisse, delaturum demonibus mortalium peccata. Pullatus ambulabat cum tunica talari adstricta balteo puniceo, Arcadicum pileum gestabat, corthunostragicos, virgam in manu, *Autor Laertius.* ¶ Item alius Rhodius, Aristotelis auditor, de quo vide *Aristotelis iudicium apud Gellium lib. 13. cap. 5.*

Menelætus, *Ἰμενίτης*. ANG. *An hauke called a faker.* Avis ex aquilarum genere, minima magnitudine, viribus præcipua, colore nigricans, quæ sola fetus suos alit, frequensque versatur in montibus. Vide *Plin. lib. 10. cap. 3.*

MENELAVS, *Ἰμενίτης*, Filius Atrei & Æropes, ut *Homerus tradit*, Plithenis verò, ut *Hesiodus*, & frater Agamemnonis, rex Spartæ, qui Helenam Iouis, & Leda filiam, uxorem habuit: quam quum Paris Priami filius eo absente rapuisset, legatos ad Paridem misit qui illam repeterent: sed quum reddere nollet, omnes totius Græciæ principes ad bellum convocauit, qui collecto maximo exercitu, ad vnu omnes sub Agamemnone rege in excidium Troianum conitularunt. Quumque iam tota Phrygia: atque Myſia deuastata, Ilium Priami regiam decennali bello oppugnassent, tandem fraude magis quam viribus expugnauerunt: ita Helena recepta post octauum erroris annum, domum rediit. *Virgil. lib. 2. Æneid.* Et Menelaus, & ipse dolus fabricator Epeus. [Menelaus legatus cum Ulyſſe venit Troiam. *Ouid. 13. Metam.*]

MENELAVS, *Ἰμενίτης*, Vrbs Ægypti. *Strabo lib. 14.* & regio Menelaites, Est etiam Menelaum, *Ἰμενίτης*, parua regio Spartæ, Gentile, *Ἰμενίτης*, possessiūm Menelaites: sed ab Ægyptia vrbe Menelaites dicitur, *Steph.*

MENEPHRON, Viri proprium qui cum matre occubuit, *autore Ouid. lib. 7. Metamorph.*

MENES, *Ἰμενίτης*, Teste *Herodoto*, primus omnium hominum in Ægypto regnauit, sub quo tota Ægyptus præter Thebaicam plagam palustris fuit. { GER. *Der erste auß aden denen tönigen so von je zellen hñr Egypten beherrschet haben.* }

MENESTHĒVS, *Ἰμενίτης*, Viri fortis nomen, qui vnā cum Adrasto & Thydeo profectus est ad bellum Thebanum. Vide *Strab. lib. 6. Thebaid.*

MENESTHŌ, *Ἰμενίτης*, Nomen Nymphæ, à memorando dictum.

MENĒSTHĪVS, *Ἰμενίτης*, Fuit Arithoi & Philomedusæ filius, ex Arna ciuitate, quam Paris in bello Troiano occidit. *Hom. in initio lib. 7. Iliad.*

Meniana, Ædificia appellata sunt à Menio Censore, inquit *Festus*: qui primus in foro vltra columnas tigna proiecit, quò ampliarentur superiora spectacula. *Ascon.* autem huius verbi originem sic explicat. Menius quum domum suam venderet Catoni & Flacco Conſs. ut ibi basilica ædificaretur, exceperat ius sibi vnus columnæ, super quam tectum proieceret ex prouolantibus tabulatis, vnde & ipse & eius posterī spectare munus gladiatorium possent. Ex illo Menia columna vocitata est. Ex quibus apparet error Porphyriōnis cum scribit Menium scurrilitate nouissimum, post abrosūm patrimonium vendidisse domum quam habuerat ad forum spectantem, vnā sibi recepta columna, vnde gladiatores spectaret, quæ ex eo Menij columna nominabatur. Super hac columna (ut nonnulli tradiderunt) Menius tectum proiecit & tabulara: vnde & ipse & posterī eius spectare munus gladiatorium possent. Vnde factum putatur, ut omnia id genus ædificia Meniana vocarentur. *Sueton. in Calig.* Pauci è proximis Menianis spectabant.

Meninges, *Ἰμενίτης*, Membranz duæ sunt, cerebrum circūquaque

contegentes, quarum exterior, quæ aduersus cranij impressiones cerebri veluti propugnaculum est & tegumentum, Crassa siue Dura meninx appellatur: & vulgò *Dura mater.* Hæc cranij inuentus succingit, inter se & alteram mebingem tantum relinquens spatij, quantum cerebri pulsibus satis est. Est autem hæc cribri ritu perforata, duplicaturque, ut commodius venas muniat, quas in se habet ad summum capitis verticem ascendentes. Altera cerebro penitus coniuncta est, quæ quod tenuissimæ illi membranz (quam in seruo *χρωειν*, id est, secundas vocant) perſimilis sit *χρωειν*, appellatur. Vulgò *Pia mater.*

MENĪNX, *Ἰμενίτης*, Nomen insulæ, ex aduerso minoris Africa (ut docet *Plinius lib. 5. cap. 7.*) quæ in longitudinem patet triginta tantum millia passuum, in latitudinem viginti quinque. Vulgò *Gelues.*

MENIPPVS, *Ἰμενίτης*, Phoenix philosophus Cynicus, conditione seruus, qui nihil memoria magnopere dignum reliquit, præter Nænias aliquot, Testamenta & Epistolas, & id genus crebris salibus, Cynicæque mordacitate referas: ad quarum imitationem M. Varro Satyras conscripsit, quas ab illius nomine Menippeas appellauit, ut tradit *Macrobius in Saturn.* Hic ad rem augendam tam audis fuisse dicitur, ut etiam nauticum scenus exerceret, Quæ ratione immensam pecuniæ vim breui congestit, quam quum per insidias sibi comperisset esse ereptam, laqueo vitam finiuit. *Hæc Diogenes Laertius.* ¶ Fuit item, teste *Suida*, Menippus quidam Poëta Comicus. ¶ Alius item Sratonensis, tota Asia disertissimus, præceptor Ciceronis, ut ipse in *Bruto* testatur. Post à me (inquit) Asia tota peragrata est, cum summis quidem oratoribus, quibuscum exercebar ipsis iuentibus: quorum erat princeps Menippus Sratonensis: meo iudicio tota Asia illis temporibus disertissimus: & si nihil habere molestiarum, nec ineptiarū, Atticorum est, hic orator in illis numerari rectè potest. *Hæc tenus Cicero in Bruto.*

MENĪVS, Lycaonis filius, qui quum patre in lupum versò, & domo conflagrante Iouem detestaretur, ab eodem fulmine percussus est.

MENĪVS, Cos. Romanus, anno ab vrbe condita 430. deuictis nauali pralio præcis Latinis & Antiatis, eorum rostra nauium ærata in foro posuit, appellarique forum Rostra cœpit. *Autor Lin. lib. 8. & Plin. lib. 34. cap. 5.*

MENLEARIĀ, *Ἰμενίτης*, *Ptolemao lib. 2. cap. 6.* Hispaniæ vrbs: vulgò, *Marcia.*

MENODŌTVS, *Ἰμενίτης*, Medicus insignis, ætate Serapionis, cuius mentu *Galenus in Therapeut.*

MENŌCEVS, *Ἰμενίτης*, Thebanus filius Creontis, qui pro patriæ salute sanguinem suum, atque adeo vitam ipsam sponte profudit. Nam quum Thebanis eo tempore, quo ab Argiuis obsidebantur, redditum esset oraculum, vrberē saluam fore, si vltimus ex Cadmi posteris, spontanea se morte manibus eius deuoueret, intelligens Menæceus oraculum illud ad se pertinere, nihil cunctatus, suo sibi gladio necem consciiuit. Vide *Statium 10. Thebaid.*

MENŌCEVS, *Ἰμενίτης*, penult. prod. Vrbs Phocensium vltima, quæ ad Occalum vergit.

MENŌETES, *Ἰμενίτης*, Nomen vnus ex sociis Æneæ. *Virg. 5. Æneid.* Rectorem nauis compellat voce Menæeten.

MENŌBTĪVS, *Ἰμενίτης*, teste *Homero*, Filius Actoris ex Ægina, quam viratam Iuppiter illi in coniugem dederat. Hic postea relicta Ægina matre Opuntem Locrorum se contulit: ibique Patroclum ex Sthenelæ vxore suscepit, qui ab eo Menætiades appellatur, *Ouid. in Epist. Penel.* Siue Menætiadem falsis cecidisse sub armis, &c.

Menolēs, Vide MAENOLBS, cum diphthongo.

MENŌN, onis, *Ἰμενίτης*, Arrogantissimus Sophista Socratis ætate: cuius meminit *Plutarchus in libello, quem dei παρονομασις inscripsit.*

MENŌPHĪLVS, *Ἰμενίτης*, Eunuchus fuit, cui Mithridates à Pompeio victus filiam seruandam dedit in arcem quadam: quam quum Manlius Priscus obsidisset, defensoris que deditionem patientes Menophilus sentiret, puella interfecta, gladium in viscera sua compexit, veritus ne captiuus raperetur & violaretur. *Autor Ammianus Marcell. lib. 16.*

MENŌSĀ, *Ἰμενίτης*, Oppidum Vardulorum in Tarraconensi Hispania, cuius meminit *Plinius lib. 4. capit. 20.* & *Ptolemaus libro 2. cap. 6.*

MENOSGADA, Vide MONOSGADA.

MENŌTHĀRVS, *Ἰμενίτης*, Fluius in Mæotim influens, cuius meminit *Plin. lib. 6. cap. 7.*

Mēns, huius mentis, scem. gen. Animus, intelligentia, memoria. { NYI *dabāth. vov.* G. A. L. Entendement, pensee, esprit, memoire. IT AL. *Mente, pensiero, memoria.* GER. *Der verstand / verunfist / das gmūt.* HISP. *Entendimiento / memoria.* ANG. *L. The mynd, the vnderstanding the thoght.* Est princeps animæ facultas, qua solus homo præditus, cæteris antecedit animantibus quaque res incorporeas & ab omni materia abstractas contemplantur. Hinc fit, ut mentem plerique dictam existiment quasi eminentem, siue quòd inter omnes animæ facultates maximè emineat, siue quòd per eam inter animalia plurimum emineamus. *Ouid. 15. Metamorph.* *Mente deos adiit:* [ Ut tibi sollicitæ sensibus ereptis mens excidit. *Catul. de Com. Beren.* Ut longi tædia belli mente ferant placida. *Ouid. 13. Metamorph.* Bona mente vel mala facere. *Quint. Meæ* semper placuerunt otia menti. *Ouid. Eleg. 8. lib. 4. Trist.* Sic igitur carmen recta si mente legatur, *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Tota tibi mente, mihi que gratulor. *Idem Eleg. 8. lib. 1.* Mens in querelis. *Plaut. Men. sc. 2. a. 4.* Melius est, mulier, sanam mentem sumere. *Ibidem.* Hæc sola sanam mentem gestat mearum fzmiliarium, *Plaut. Amphitr. sc. 1. a. 5.* Hæc ego sumptus qua possum mente videbo. *Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.* Qui duo corporibus, mentibus vnus erant. *Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist.* ] & quòd natura negabat Vibus humanis, oculis



gra Dianæ figura, cum ea concubuit. Quapropter quum postea ob patratu sceleris pudorem timens ne denuo deciperetur, vocanti se Dianæ obsequi nollet ab eadem sagittis confossa occubuit. Tandem in canem est mutata, Ouidius lib. 7. Metamorphos. Et quos mera nouo latratu terruit agros. Est etiam alterius canis nomen, de qua supra in dictione EREGONES.

**MERACUS**, a, um, penult. prod. merus, solidus, purus, immixtus. { מֵרָאֵךְ } *naki* 72 bar. *meracius*. G A L. Pur. I T A L. & H I S P. Puro. G E R M. *lauter oder ungemengt*. ANGL. Pure, cleane, not mixed. } *Plin. lib. 13. cap. 1.* Meracis potionibus per viginti dies ante Canis ortum, totidemque postea suadet Hesiodus vti. Vnde vinum meracum dicitur, quod nihil habet aquæ admistum. [Et meracum vocabulum, (i. merum Latinum.) *Gel. cap. 18. lib. 1.*] *Horat. 2. Epist. 2.* Expulit helleboro bilem, moti bimumque meraco. *Propertius*, Ah pereat quicumque meracas reperit vvas, Corruptique bonas ne stare primus aquas. Calepinus putauit huius dictionis penultimam syllabam corripit, adducens hunc versiculum ex *Lus. in Præapum*, Constitui meracas, edidicique notas. Sed quoniam hic versiculum mendæ suspicione non caret: tanti apud nos esse non debet, vt receptissimorum poetarum testimoniis, quæ iam adduximus debeat præferri.

**MERACULUS**, diminutiuum *μερακίον*, *μερακίον*. *Plin. lib. 20. cap. 19.* Opium ex vino meraculo, si protinus detar, scorpionum ictibus resistit.

**MERACIUS**, comparatiuum: & meracissimus superlatiuum. Itaque meracius bibere dicuntur ij qui minus aquæ vino miscent. *μερακίον*, *μερακίον*, *μερακίον*. Dilutius, qui plus aquæ adhibent. Celsus præcipit hyeme meracius bibendum esse, ætate dilutius. *Cic. 3. de Natur. deorum*, Vt si medicus sciat eum agrotum, cui iussisset vini sumere, meracius sumpturum, statimque periturum, magna sit in culpa.

**MERCALIS**, Mercator, Mercatura, Mercatio, Mercatus, partici piuum mercatus, adiect. vide MERCOR.

**MERCES**, cedis, A merendo *μερεω*, inquit Varro lib. 4. de lingua Lat. Premitium, stipendium. { מֵרָאֵךְ } *saehar*, *מֵרָאֵךְ*. G A L. Loyer, salaire. I T A L. Mercede, salario. G E R M. Ein begehung (id est lohn). H I S P. jornal de cada vna dia. ANGL. A reward or hyre. } *Iuuen. Satyr. 7.* Scire volunt omnes, mercedem soluere nemo. [Merces mihi gloria datur. (Supra, facti præmia. *Ouid. 3. Fast.* Cupio mercedem dare (ei) qui illum comonstret mihi. *Plaut. Curo. sc. 4. a. 4.* Mercedem vbi eris nactus. *Plaut. Asin. sc. 3. a. 1.* Dromo mercedem retulit. (sup. operæ locatae.) *Ibidem. sc. 4. a. 2.* Iam medico mercede est opus. *Plaut. Aul. sc. 2. a. 3.* Pro vululando mercedem petam. *Plaut. Aul. sc. 3. a. 3.* Meritam mercedem dabo (sceleris) *Plaut. Capt. sc. vlt. a. 5.* Qui mercedis domino demeret Petasus (i. quanti conductus est, *Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4.*] *Cic. pro Sext. Rosc.* Interim mihi videris Eruci vna mercede duas res assequi velle: nos iudicio perfunderi: accusare autem eos ipsos, ad quibus mercedem accepisti. [Merces quisque mortis lux. (In proscriptione.) *Velleius*. Sui quisque periculi merces foret. *Petronius*. (Roma) Ipsa sui merces erat, & sine vindice præda. } Quandoque ponitur pro reditu annuo qui ex agris percipitur. Nam pensio est reditus qui percipitur ex locatione prædiorum vrbanoium. *Cic. 2. de Finib.* Vides igitur si amicitiam tua charitate metiare, nihil esse præstantius: sin emolumento, summas familiaritates prædiorum pretiosorum mercede superari. [Sueton. in *Cæs. cap. 20.* Publicanos remissionem petentes, tertia mercedum parte reuelavit. (i. eius pecuniæ, quam ex locato debebant.) } Quandoque pro pretio & damno. *Cic. ad Leni.* Tamen in molestia gaudeo te eam fidem cognoscere hominum non ita magna mercede, quam ego maximo dolore cognoueram.

**MERCDULA**, te, diminutiuum. { מֵרָאֵךְ } *saehar*. G A L. Petit salaire. I T A. Picciolo salario. G E R M. Ein löhlin. ein kleine besoldung. H I S P. Pequeño jornal. ANGL. A little reward. } *Cic. 1. de Orat.* Itaque vt apud Græcos infimi homines mercedula adducti ministros se præbent in iudiciis oratoribus. [mercedulas exigere à discipulis. *Quintil.*]

**MERCENARIUS**, rij, Qui mercede gratia operam suam alicui præstat, operarius. { מֵרָאֵךְ } *saehar*, *מֵרָאֵךְ*, *מֵרָאֵךְ*. G A L. Mercenaire, qui fait quel que chose pour auoir salaire. I T A L. Chi lauora à solario. G E R M. Ein tagelöhner. H I S P. El peon jornalero de vn dia. ANGL. That is hiree for a reward, a hireling. } *Colum.* Siue mediariū facultati dominus ex mercenariis aliquens reuelantem iam quotidianum illud tributum, qui vctigialis esse non possit, ignarum rei, cui præstatum est magistrum fieri iubet. *Cic. 1. Offic.* Illiberales & sordidi quæstus mercenariorum omnium, quorum operæ, non quorum artes emuntur.

**MERCENARIUS**, a, um, Qui mercede conductus est, emptus, redemptus, venalis. { מֵרָאֵךְ } *saehar*, *מֵרָאֵךְ*, *מֵרָאֵךְ*. G A L. Appartenat à loyer & à salaire. I T A. Cosa pertenente à solario. G E R M. Dmb lohn besisset oder gedung. H I S P. Cosa pertenesciente à jornal de cada vna dia. ANGL. Hired for a reward. } vt, Mercenarij testes apud *Ciceronem* in *Epistol.* & Mercenarium prætoris decretum; apud eundem in *Vonem.* mercenarij & Gratuitus sunt contraria. *Cic. 1. de Leg.* Quid libertas? gratuita est, an mercenaria? Si sine præmio, benigna est, & gratuita: si cum mercede conducta. [Vox mercenaria, & opera forensis. *Quintil.*]

**MERCIONIUM**, Vide MERT.

**MERCOR**, aris, deponens est, Emo, mihi comparo, pretio concilio. { מֵרָאֵךְ } *saehar* *מֵרָאֵךְ* *kanah*. G A L. Marchander, acheter. I T A L. Mercare. G E R M. Wirben/gerwerb, affi oder tauffman schaz trahen. item, tauffen. H I S P. Mercare à comprar. ANGL. To use merchandise, to bid. } *Terent. in Heaut.* Inde adeo, quod agrum in proximo hic mercatus es. *Cic. lib. 1. Offic.* Sordidi etiam putandi, qui mercantur à mercatoribus quod statim vendunt. *Plaut. in Epid.* Mercatus te hodie est de legone Apæcides?

[Qui scias mercari furtiuas. *Plaut. Curo. sc. 2. a. 5.* Qui hinc à nobis est mercatus mulierem. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 2.*] *Terent. in Eunuch.* Quidam eunuchus, quem mercatus fuerat frater Thaidi: mercari ad certam summam. *Cic. ad Gallum lib. 7.* Sed essent, mi Galle, omnia facilia, si & ea mercatus esses quæ ego desiderabam; & ad eam summam quam volueram. } Mercari Græca fide, est vbi non verbis, neque stipulationibus, sed præsentem pecunia res agitur. Ob leuitatem enim Græcis nihil habebatur fidei, nisi præsentem pecuniam numerassent. *Plaut. in Asin.* Cætera quæ volumus vti, Græca mercamur fide. } Mercari præsentem pecunia. *Idem in Capt.* Quos tam grandi sum mercatus præsentem pecunia. } Composita sunt, & Commercior. *Plaut. in Capt.* Pater ergo captiuos commercatur alios. Præmercor, ante alios mercor, vt scilicet carius vendam.

**MERCATUS**, a, um, partici. { מֵרָאֵךְ } *saehar*. G A L. Qui achete, seu qui est achete. Nam modò actus, modò passus ponitur. I T A L. Mercante. G E R M. Getaufft. H I S P. Mercador à comprador. ANGL. Vising or making merchandise, that bid. } *Actus: vt apud Terent.* Agrum in proximo mercatus es, id est, emisti. } *Passus: מֵרָאֵךְ* *nimehar* *מֵרָאֵךְ* *nikneh*. G A L. Achete. I T A L. Comprato. G E R M. Das g. taufft ist. H I S P. Comprado. } *Plin. lib. 37. cap. 2.* Hæc est m: trullam vnam non ante multos annos mercatam à matre familiæ nec diuere.

**MERCATUS**, us, mercatura, mercatio. { מֵרָאֵךְ } *miknah*. G A L. Marchandise, achete, [traffiq.] I T A L. Mercato. G E R M. Ein tauffman schaz oder tauffung. H I S P. El mercador, obra de mercar. ANGL. Merchandise, or bying } *Plaut. in Most.* Aedes filius tuus emittit te: ædes? T R. ædes. T R. Euge Philolaches patrisat, & iam homo in mercatum auortitur. } Aliquando etiam pro loco accipitur: ad quem mercatores emendi, vendendique gratia conueniunt, quem etiam appellant Emporium, vel Forum. { מֵרָאֵךְ } *saehar*. G A L. Marché. I T A L. Mercato. G E R M. Ein markt. ein ort an welchem man markt oder markt hat. H I S P. Mercado, lugar de mercar à comprar. } *Liu. lib. 1. ab Vrbe*, Tullus ad Feroniæ sanum in mercatu frequentij negotiatoribus Romanos comprehensos querebatur. *Cicero lib. 1. Offic.* Quorum tanquam ad mercatum bonarum artium profectus sis, inanem redire turpissimum est. [Abij cum patre Terentium ad mercatum. *Plaut. Menach. sc. vlt. a. 5.* Mercatus & ludij funebres (Olympiorum) *Velleius*.] *Terent. in Adelph.* empta mulieres complures, & item hinc alia quæ porto in Cyprum, nisi ead ad mercatum venio, damnum maximum est. *Quem* in locum *Donatus* annotauit, mercatum aliquando accipi pro ipso tempore quo negotiatores ad emendum & vendendum conueniunt: hoc est, pro ipsis nundinis. [Sic *Plautus Asin. sc. 4. a. 2.* Afinos vendidit mercatori Pellæo mercatu. (i.) in ipsis nundinis. G A L. A la Foire.]

**MERCATIO**, onis, verbale, Emptio. { מֵרָאֵךְ } *miknah*. G A L. Achet, marchandise. I T A L. Il mercare. G E R M. Kaufman schaz oder tauff. H I S P. Obra de mercar. ANGL. Merchandise, bying. } *Gell. lib. 3. cap. 3.* Pecunia omni in mercationibus perdit.

**MERCATOR**, oris, Qui in exportandis aut importandis mercibus operam suam collocat. { מֵרָאֵךְ } *saehar*. G A L. Marchand. I T A L. Mercante. G E R M. Ein tauffman tramer. H I S P. Mercador à comprador. } *Horat. 1. Epist.* Impiger extremos currit mercator ad Indos. *Cic. in Orat.* Neque me diuitiæ mouent: quibus omnes Africanos & Lælios multi venalij, mercatorisq; superarunt. *Iuuen. Satyr. 14.* Sæci mercator olentis. *Horat. de Arte*, mercator ve vagus, cultor que virentis agelli. [Cepi tabellas, consignauit, dedi mercatori, qui ad herum deferat. *Plaut. Merc. sc. 1. a. 2.* Periphanes Rhodus mercator diues. *Plaut. Asin. sc. 4. a. 1.*]

**MERCATURA**, æ, negotiatio, seu actus mercandi. { מֵרָאֵךְ } *saehar*. G A L. Marchandise. I T A L. Mercantia. G E R M. Getaufft oder tauffman schaz handietung tauffen vnd verkauffen. H I S P. Marchaderia. A N G. The trade of merchants in bying. [mercaturæ olim honos habitus. *Trud. in Solon.*] *Cic. lib. 1. Offic.* mercatura autem si tenuis est, sordida putanda est: sin magna & copiosa, multa vndique apportans, multis sine vanitate impertinens, non est admodum vituperanda. Dicimus autem, facere mercaturam, pro exercere. *Cic. 7. Verr.* Alios qui à prædombus erant capti, quum mercaturas facerent, &c. *Idem de Lege Agrar.* Hanc verò emendi & vendendi quæstuosissimam ac turpissimam mercaturam, alienam actione Tribunitia, alienam dignitate pop. Rom. semper putauit.

**MERCALIS**, le, Vendibilis. { מֵרָאֵךְ } *saehar*. G A L. Vendible. I T A L. Vendibile mercantisco. G E R M. Verkauftig/oder sci. H I S P. Cosa que se puede vender. ANGL. Saleable. } *Columella lib. 7. cap. 6.* Ex his singula capita quæ videntur esse robustiora, in supplementum gregis resertantur, cetera mercalibus traduntur: id est, vendibilibus. Quædam exemplaria hæc legunt Mercantibus, non mercalibus. } Hinc componitur *promercalis*, de quo infra.

[Mercedinum mensis intercalaris. *Plin. in Num.* Mercedonius dicitur ab eodem, in *Casare*.

**MERCEDULA**, Mercenarij, Vide MERCES.

**MERCURIALIS**, Herba est insigniter aluum ciens. { מֵרָאֵךְ } *saehar*. G A L. Herbe appellée mercuriale ou foirole. I T A L. Marcella. G E R M. Bingeitran/edwauch oder Mercurius traut. H I S P. Mercuriales, origa mueria. } Huius duo genera, masculinæ & feminæ. *Plinius lib. 25. ca. 5.* Linozofis, seu parthenion, mercurij est inuentum: ideo apud Græcos Hermupon multi vocant eam, apud nos omnes mercurialem.

**MERCVRIVS**, Iouis & maiæ filius, ita dictus à mercibus; eo quod negotiatoribus præsidere existimetur, } *Ga. Eth son* Iouis vnd *Maia* det *Kauff* *tauff* *God*. } A Græcis *εργατης* dicitur, *εργατης* in hoc est, ab interpretando. Variis à Poetis appellatur nominibus: nam modò *Ligius* dicitur, modò *Argiphontes*, modò *Nomius*, modò *Cyllenius*. } Præter hunc tres alij fuisse mercurij dicuntur: vnus *Tom. ij.* *H. in j.*



mensis conficitur. Terent. in Adelp. Compressu grandid facta est, mensis hic decimus est. [In decem mensibus homo ederetur. Gell. c. 1. lib. 14. Alter decimo post mense nascitur puer quam seminat. mens post. Septimo. Plaut. Amphitru. Alter peperit decimo mense post. Plaut. Anl. sc. 6. a. 4. Vel sex operibor mensis. Plaut. p. 1. sc. 7. a. 1. S preni mensis sunt cum nemo in hac aedes intrid totulis pedem. Plaut. Most. sc. 2. a. 2. ¶ Mensum pro Mensium. Quid. Fas. Cum tua sint, cedantque tibi confinia mensum. Et Iterum Idem ibid. Necti dux mensum sane biformis eras. Item Plaut. Most. sc. 1. a. 1. Ita vetus Codex paucorum mensum sunt reliquia reliqua. Horat. 2. Epist. 1. Qui vel mense breui, vel toto est iunior anno. Stat. 1. Syl. - si per ipse labores Annus, & angusto bif- feni limite mensis. Virgil. 3. Georgic. Saepè diem noctemque, & totum ex ordine mentem Patitur. Terent. Adelp. Hac dum dubi- tas menses abierunt decem. Virg. 4. E. log. Et incipient magni pro- cedere menses. ¶ Menses in plurali, sunt mulierum menstrua. Plin. lib. 21. cap. 25. Ciet menses e vino pota. Idem lib. 21. cap. 21. Prodest & orthopnoicis & anhelationi mulierumque mensibus retardari. ¶ Mensis etiam in singulari idem significat. Plin. lib. 28. cap. 4. Multa genera morborum primo coitu, tolluntur, primoque fac- minarum mense. Hinc Trimestris, trium mensium. Augu- stus lib. 13. de Civitate. Arcades quorum anni trimestres fuerunt. ¶ Bimestris duorum mensium. [De vario numero mensium in anno. Plutar. in Num.]

**Menstruus**, a, um, Quod est vnus mensis, { μηνιαῖος, μηνιαῖος. GAL. D'vn mois, ou qui vient de mois en mois. ITAL. Di vn mese. GERMAN. Das einis monats ist. HISP. Cosa que dura vn mes. ANG. Of one month, or that cometh euerie month. } Cicer. 1. de Nat. deorum, Huius hanc lustrationem eiusdem mensis radiis mensuo spatio luna complet. Varro de Re rust. lib. 9. cap. 27. Et quando tempora duorum generum sunt, vnum annale, quod Sol circuitu suo finit, alterum menstruum, quod Luna circumiens cō- prehendit, &c. Cic. pro Rose. Com. Quid est, quod negligenter scri- bamus aduersaria? quid est, quod diligenter conficiamus tabulas? qua de causa? quia hæc sunt menstrua, illæ æternæ. ¶ Menstrua cibaria, apud Cic. 5. Verr. quæ sunt vnus mensis. Sic Opus Men- struum, Menstrua vita. [Mensurum iussus militum secum ferre. Livius 4. d. 5. Frumentum menstruumque gratuitum. Suet. in Ne- ron. cap. 10. Menstrua supplicationes. Suet. in Galba cap. 4.] ¶ Men- struum etiam ponitur aliquando pro alimento in singulos menses legitur: vt Annuum, quod in singulos annos Vlp. in l. Qui ponit ff. de cess. bonor. Si quid misericordie causa fuerit relictum, putà men- struum, vel annuum alimentorum nomine.

**Menstrua**, orum, substantiuum, pluralis numeri, Menses mulierum profuuum est & purgatio frigidi & indigesti humoris, quem natura quasi noxium expellit. { מנחה מנחה מנחה מנחה. GAL. Le flux de sang qui vient des femmes tous les mois, leur male sepmaine. ITAL. Flusso di sangue che paiscono le donne ogni mese. GERMAN. Die wietenfluge tranckit der weyberin. HISP. La purgation de la muger. ANG. A flux of blood that a woman hath monthlie. } Dicta sunt autem Menstrua, quod vno- quoque mense mulieribus, quæ eius ætatis sunt, vt possint concipi- pere, soleant accidere. vnde etiam Menses appellamus. Menstrui virus describit Plin. lib. 7. cap. 15. his verbis, Sed nihil facile reperit mulierum profuuium magis monstrificum: accescunt superuētū multa, sterilescent tactæ fruges, moriuntur insita, exuruntur hor- torum germina, & fructus arborum quibus insidere, decidunt: speculorū fulgor ipso aspectu hebetatur, acies ferri præstringitur, eborisque nitor: aluei apum emoriuntur: æs etiam atque ferrum rubigo protinus corripit odorque dirus aëra Et in ratiem agun- tur gustato eo canes, atque insanabili veneno morsus insigitur.

**Menstrualis**, le, Quod singulis mensibus fit. { μηνιαῖος. GAL. D'vn mois, qui se fait par chacun mois. ITAL. Cosa che si fa ogni mese. GERMAN. Das alle monat beschicht. HISP. Cosa que se haze cada mes. ANG. That is done ouerie month. } Plaut. [C. 1. a. 3.] Qui solebam menstruales epulas ante adipiscier. ¶ Menstrualis molier, quæ menstrua patitur, quæ mulieribus singulis mensibus accidere solent: vnde Plin. lib. 16. cap. 10. Omnia ve- rō accessu mulieris menstrualis fluuefcunt. Idem lib. 7. cap. 15. So- lum autem animal menstruale mulier est.

**Mensura**, Vide MATIOR.

**Mentagra**, a, Morbus dictus à mento, à quo incipit & faciem qui- dem, collum, pectus, manūque scædo quodam furfure occupat, { μενταγρα. GALLIC. Male dartre. ITAL. Infemita che vienne el mento. GERMAN. Ein böse raudtsan dem tynen ansatz vnd weilt vmb sich fessat. HISP. La hula d' erapnye de la barna. ANG. A tatter or ting worme. } Vide Plinium lib. 26. cap. 1. & ea qua annotauimus in di- ctione Lichen.

**Mente captus**, Vide MENS.

**Mentercos**, a, { μεντερκοσ. Ciuitas est Hispaniæ, in finibus Celti- beriz, Strab. lib. 2. cap. 6.

**Mentis**, a, { μεντις. Oppidum Hispaniæ, in plaga Australi Celtibe- riæ, Ptolem. lib. 2. cap. 6.

**Menthā**, a, { μενθα. GAL. Herbe appellee menthe. ITAL. Men- ta herba. GERMAN. Die minze. HISP. La yerua buena. ANG. L. Mynte. } Herba vulgò nota, etiam hodie apud nos nomen retinens: ita dicta à Græca dictione μινθη. Sic enim olim hæc herba à Græcis vocabatur à nomine Minthes Cocytii filia, quam Proserpi- na cum Plutone deprehensam in hanc herbam commutauit: quæ postea commutato nomine propter odoris suauitatem dicta est Mentha. Plinius lib. 9. cap. 8. ¶ Menthæ nomen suauitas o- doris (hoc enim significat Hedyolmos) apud Græcos mutauit quum alioqui Mintha vocaretur: vnde veteres nostri nomen de- clinauerunt.

**Menthastrum**, Syluestris olus dictum, quod mentham imiteret, quasi syluestris mentha. { μενθαστρου. GALLIC. du pouliot ou de la

menthe sauage. ITAL. Mentha saluatica. GERMAN. Wilde münze. HISPAN. El mastrano. ANG. wild minte. } Plin. lib. 20. cap. 4. Diosc. l. b. 3. cap. 40.

**Mentigo**, inis, penult. prod. Genus morbi, quod pecudes inuadere soleat. { μεντιγος. Colum. lib. 7. cap. 5. Est autem Mentigo, quam pastores Originem vocant, mortifica lactentibus. Ea plerunque fit, si per imprudentiam pastoris emissi agni, vel etiam hædi rosidas her- bas depauerint, quod minime committi oportet: sed quum id fa- ctum est, velut ignis facer, os, atque labra scædis vlcibus obsidet.

**Mentioris**, Vide MENS.

**Mentō**, a, { μεντο. Fluvius olim dicebatur, quem nunc (Eustathio in Dionysium teste) Istrum, siue Danubium appellamus. { GERMAN. Die Thonauer. }

**Mentō**, toris, { μεντορ, pen. corr. Mirus fuit in vasis cælandis artifex. Iuuen. Satyr. 8. Rara sine Mentore mentæ. Plin. 33. cap. 11. L. verò Crassus orator duos scyphos habuit, Mentoris artificis manu cæ- latis scærtis. Idem lib. 12. Mentori quotidie testimonium per- hibet Capitolinus Iupiter, & Diana Ephesia, quibus suæ con- secrata eius artis vasa.

**Mentō**, ſa, um, Proper. lib. 1. Lesbia Mentoreo vina bibas opere.

**Mentō**, rēs, pen. corr. { μεντορ, Stephano, Populi fuerunt in Illyri- co, quorum meminit Plin. 3. cap. 11.

**Mentum**, ci, ab eminendo: à gula enim eminet. { μεντω. GAL. Le menton. ITAL. Mentto. GERMANIC. Das tunc. HISPAN. La barba de hombre d' muger. ANG. L. The chin- ne. } Et quannō Plin. lib. 11. cap. 37. dicat mentum nulli præter homi- nem esse, Plautus tamen in Menach. porcis etiam menta tri- buit: Glandonicam (inquit) suillam, lardum, pernam. Itidem au- tem incipit, aut menta porcina. Item Virgil. 3. Georg. de boue, Et crurum tenus à mento palearia pendent. Cic. 1. Tusc. Mento sum- mam aquam attingens siti enectus Tantalus. Virg. 3. Geor. Nec mi- nus interea barbas, incanæque menta Ciuypphij rudent hirci, se- ralsque comantes vsum in castrorum & miseris velamina nautis. Ecce autem ædificat Columnam mento suffulcit suo. Plaut. Mi- lit. sc. 2. a. 2. }

**Mentyrna**, { μεντυρνα, Vrbs Samnitum in Italia. Gentile Mentyr- næus.

**Menus**, lege MOENVS.

**MENVS**, Vicinter Samnitas natus, qui mirè solitudinem amabat, in qua nequid per otium perperam faceret, apes curabat.

**MENVT**, Hēs, { μενυτ. Steph. Insula est Æthiopia adiacens, iuxta Præsum promontorium: cuius meminit Ptolem. lib. 4. cap. 6. Vulgò Madagascar d' Isla de S. Jorge.

**MENVT**, Hēs, { μενυτ. Vicus Ægypti non procul à Canopō: cuius in- colæ Menuthæ { μενυτ, vocantur. Steph.

**Meo**, as, Vado, vitro citòque eo. { μεω. GAL. Aller à trauers, passer, trauffer. ITAL. Andare. GERMAN. Gehen. HISP. Andar. ir. ANG. To go or flowe. } Plin. lib. 9. cap. 17. de accipensere, Vado omnium, squamis ad os versis, contra aquam nando meat. Idem li. 6. c. 14. Interruptis angusto trāsitu iugis, ita vt vix singula inuent plauftra. Anima means in membra diuersa. Lucan. lib. 3. Mobilitas meandi per magnum inane. Lucr. li. 2. ¶ Est item Meare, fluere, manare { μεω. GAL. 711 nighgar. p. 1. } Vnde Meatus quos Græci meos vocant. Plin. lib. 20. cap. 22. Succus malæ decoctus, poros, hoc est, meatus suaves facit. Huius composita sunt, Commeo, Im- meo, Permeo, Remeo, & Transmeo, de quibus suis locis.

**Meatus**, Itio, incessus, curfus. { μεα. GAL. Cour, passage. ITAL. Corso, passagio. GERMAN. Ein gang oder struung. HISPAN. Corrida, passamien. ANG. A going, or flowing. } Plin. li. 10. c. 38. Aues solæ (inquit) vario meatu feruntur, & in terra, & in aëre. Item li. 2. c. 8. Meatus tyderum, hoc est, curfus & motus astrorum. \* Meatus etiam dicuntur meos, in corpore. Plin. lib. 20. cap. 21. Succus malæ decoctæ, poros, hoc est me- atus suaves facit.

**Meabilis**, & hoc bile, adiectiuum. Quod meat. { μεαβιλος. GAL. Qui passe facilement & va par tout. ITAL. Chi passa facilmente per tutto. GERMAN. Gång turhtrung. HISP. Cosa passadera por lugar. ANG. That goeth easilie through all. } Plin. lib. 2. cap. 1. Vitalem hunc & per cuncta rerum meabilem aërem, id est, qui fa- cile per omnia meat & fluit.

[Meopte. Plaut. p. 1. sc. 2. a. 3. Hominum avaritia, non meopte in- genio, Meopte ingenio id reperit. Idem Plaut. Most. sc. 2. a. 1.]

**Meon**, { μεν. Dioscoridi, Herba est folia habens aniso non dissimilia, quam Plin. lib. 20. cap. 23. Meu appellat.

**Mephitis**, huius mephitis, penult. prod. Terræ putor, & aqua s ma- xime sulphuratis, atque corruptis protentens. { μενφίτις. GAL. Vne puanteur de terre & eaux enfouffées. ITAL. Puzza di terra solforata. GERMAN. Ein starker gestank so von dem erdtrich oder gestanktaten wasser drauß d'impft. HISP. El odor de la pie- dra, tierra y agua suffre. ANG. Astin. ke of the earth. } Est & in no- moribus grauior ex densitate sulphurum. Virg. lib. 7. - nemorum que maxima sacro Fonte sonat, lætissimæ exhalat opaca mephitis in. ¶ Alij Mephitim Deum esse volunt, Leucothææ conexum: sicut est Veneri, Adonis Dianæ Viribus. ¶ Alij Iunonem intelligunt, quam aërem esse constat. Omnis autem putor non nisi ex corrup- tione aëris nascitur, sicut bonus odor de aëre incorrupto: vt fit Mephitis dea odoris grauissimi, id est, graueolentiæ. Hæc Seruiss in locum Virgilyiam citauit.

**Mephiticus**, a, um, Apud Sidonium Apollinariem pro fetulento pu- dicitur.

[Mepte. Plaut. Menach. sc. 8. a. 5. Certissimum est mepte potius fieri feruum, quam te emittam manu.]

**MER**, a, { μερ. Proprium nomen sacerdotis Veneris. Stat. lib. 8. Theb. Egæx Veneris quos Mera sacerdos Ediderat perhibente Dea. ¶ Mera itaq; Præti & Antia filia fuit, quæ quum venationi dedica, Dianam per nemora sequeret, à loue visa & dilecta est, qui sum- pra Dianæ



to, meritamente. GERMA. D. *aus* / *aus* verb. dicitur. HISP. A. Dignamente, mercedamente. ANGL. *wish good cause, worthelie.* Terent. in *Adolph.* Bene facis, meritò te amo, Cicero. *5. Verr.* Quoniam meritò sum iratus Metello, tam eni hæc quæ vera sunt, dicam. [Ago gratias meritò magnas, Plaut. *Capr. sc. 1. a. 5.* Meritòque vobis bona se facere quæ facit. Plaut. *prolog. Amphitr.* Ego te amo, tu me amas meritò uterque fieri existimat. Plaut. *sc. 3. a. 1.* Ut te accusum meritò meditabar. Idem *Aul. sc. 5. a. 3.* Perfidia laudes gratiasque habemus meritò magnas. Plaut. *Afin. sc. 2. a. 3.* Merito ea tibi eueniant à me. Plaut. *Capr. sc. 3. a. 2.* Superlatiuum habet Meritissimò, itidem aduerbium citra tamen, comparatiuum. Cicero *de Orat. lib. 1.* Primum Scæuolæ te dedisti, quem omnes amare meritisimò pro eius eximia suauitate debemus. [P. Gallio & Cui ego meritisimò omnia volo & debeo, hæres esto. Quinil.]

Merito, as, frequentatiuum à Merito. { *μεροσ* / *μεροσ*. GAL. Meriter, deservit. *gagner.* ITAL. *Guadagnare.* GERMA. *Gewinnen.* HISP. *ganar.* ANGL. *To deserve.* Plinius *lib. 7. cap. 31.* Quippe quam iam apud maiores Roscius histrio n. s. quinquaginta annua meritalle prodatur. [Haud in malè meritantem malè dicax es. Plaut. *Cure. sc. 2. a. 4. sic legit Passer.* pro meritantem.]

Meritorius, a, um. Quod quæstus gratia locatur. { *μεροσ* / *μεροσ*. GAL. Meritorie, mercenarie, de louage. ITAL. *Che si da per guadagno, che si da à nolo.* GERMA. *Das man vñd gett oder gewuue wñden außsethet.* HISP. A. *Cosa alquilada por precio.* ANGL. *That is sett for gaine.* Hinc equi meritorij & meritoria rheda. *Idem.* Meritoria vehicula. *Tranq. in Calig. cap. 39.* Quicquid instrumenti veteris aulæ erat, ab vrbe repetit, comprehensus ad deportandum meritorij vehiculis. Meritorium quoque cœnaculum idem Tranquillus dixit, pro allocatione diuersorio: ita de Vitellio scribens, Satis constat exituro viaticum defuisse: tanta egestate rei familiaris, ut vxore & liberis, quos Romæ relinquebat, meritorio cœnaculo abditis domum in reliquam partem anni ablocaret. Pueri meritorij, dicuntur scorta mascula, quæ ad turpem quæstum prostituuntur: quemadmodum mulieres, quæ corpus suum vitiorum libidini prostituunt, Meretrices appellantur: utriusque à merendo dicti, quod corpore suo mereant, hoc est turpem quæstum faciant. Cicero *in Anton.* Ingenui pueri cum meritorij, scorta cum matribus familiâs versabantur. [Scorta meritoria. *Suet. in Calig. c. 15.* Meritoria artificia. (i. artes mercenariæ.) *Senec. Epist. 82.*] Meritoria sunt loca quæ mercede locantur à merendo dicta. *Vlp. li. 13. D. de vsuf. Quod autem dicit meritoria non facturum, ita accipe quæ vulgò diuersoria, vel Fullonica appellant.* Hinc Taberna meritoria, diuersoria atque hospitium mercenarium, quod cuique introire licet danti mercedem. Ratio verò meritoria, quasi vilis & malè compta. Aliquando Meritorium absoluitur dicitur, pro taberna mercede conducta. *Iuuen. Satyr. 3.* nam quæ meritoria somnum Admittunt. [Meretricum cellæ. *Interpres Iuuenal.*]

Meretrix, cis. { *μεροσ* / *μεροσ*. GAL. Paillard, putain. ITALIC. *Meretrice.* GERMA. *Ein hur oder Dñn/ ein gemeine mñ.* HISP. A. *puta.* ANGL. *An harlot, or hoore, à strumpet.* A merendo: nam mercede videtur merere, quæ copiam sibi corporis facit. Hæc etiam prostibula dicitur, siue à prostando, siue (ut alij putant) quod pro stabulis, hoc est ante diuersoria soleat habitare. *Vnde Plautus in Cistell. [Men. sc. 7. a. 5.]* Intro ad bonam meretricem: in via sola prostibula sanè est. *Idem Truc.* Meretricem ego icidem esse reor, Mare ut est, quod des deuorat, nunquam abundat. *Idem in Cap.* Hic neque perurus leno est, nec meretrix mala. *Quid. 1. Amor. Eleg. 15.* Dum fallax seruus durus pater, improba lena viuet, dum meretrix blanda, Menandrus erit. *Horat. 1. Serm. Satyr. 4.* à turpi meretricis amore, Quam deterret. [Eca est meretrix, illex. *Plaut. Afin. sc. 3. a. 1.* Meretrix tanisper blanditur, dum illud quod rapiat videt. *Plaut. Men. sc. 3. a. 1.* Meretrices hunc morem habent, ad portum mittunt. *Plaut. Men. sc. 2. a. 2.* Meretrices nusquam blandiores. *Plaut. Ibid. sc. 1. a. 1. & sc. 3. a. 1.* Leno eam vult meretricem facere. *Plaut. Cure. sc. 1. a. 1.* Condidit hæc meretrix fecit, ut mos est meretricibus. *Plaut. Men. sc. 5. a. 3.* Matronæ, haud meretricum est vni inservire. *Plaut. Most. sc. 3. a. 1.* Meretrices sunt illecebæ argentariæ. *Plaut. Menach. sc. 4. a. 1.*

Meretricula, diminutiuum, { *μεροσ* / *μεροσ*. GAL. Petite putain, petite paillarde. ITALIC. *Picciola meretrice.* GERMA. *Ein hürlein.* HISP. *pequena puta.* ANGL. *A little hoore.* Cicero. *5. Verr.* à meretricula commendari.

Meretricium, a, um. Quod est meretricis, quod pertinet ad meretricem. { *μεροσ* / *μεροσ*. GAL. De paillardes, appartenant à putains. ITAL. *Cosa da meretrice.* GERMA. *Dñnlich.* HISP. A. *Cosa de puta.* ANGL. *Belonging to hoors.* ut ars meretricia. Terent. *in Heaut.* Ignaram artis meretriciæ. *Idem in Andr.* Ac meretricios amores nuptijs glutinas? *Idem in Eunuch.* Quis homo pro mœcho vnquam vidit in domo meretricia Deprehendi quonquam? Meretricia disciplina. Cicero. *5. Ver.* Meretricia opes: *Idem pro Calio.* [Turba meretricia. *Quid. 5. Fasti.* Et *Eleg. 1. lib. 6. Trist.* Corpora vestales oculi meretricia cernunt. (nuda.)]

Meretricium, cij. { *μεροσ* / *μεροσ*. GAL. Paillardise & puterie. ITALIC. *Arte meretricia.* GERMA. *Hurenweß / Hurerei.* HISP. A. *Arte de puteria, puteria.* ANGL. *Harlotrie.* Tranquill. *in Caligul.* Additumque ad caput legis, vt tenerentur publico, & quæ meretricium, & quæ lenocinium fecerant.

Meretricie, aduerb. In modum meretricis. { *μεροσ* / *μεροσ*. GAL. A la façon d'une paillarde. ITAL. *A foggia di meretrice.* GER. *Wiff hürts wiff.* HISP. A. *En manera de vna puta.* ANGLIC. *After the fashion of an hoore.* Plaut. *in Milit.* Quam dignè ornata incedit, haud meretricie.

Meretricor, aris, pen. pro d. Scottor, lupor. { *μεροσ* / *μεροσ*. GAL. Paillarder, putasser. ITAL. *putassiere.* GERMAN. *Huren*

ström. HISP. *putanear.* ANGLIC. *To playe the hoore or harlot.* Aulus Gellius, Thais meretricando magnam pecuniam demerebat, *Colum. lib. 1. cap. 1.* Quippe plurimum affert mali, si operario meretricandi potestas fiat.

Mergarum, arum. { *μεροσ* / *μεροσ*. GAL. Vn iadclif, fourche, ITAL. *Forcole, forche.* GER. Ein torn gabel oder schanfel. HISPAN. *Las horcas para trastonar monojos.* ANGL. *A pitchfork.* Furculæ sunt, autore Festo, quibus acerrui frugum sunt: dictæ à mergis volueribus. Ut enim illi se in aquam mergunt, dum pisces persequuntur sic messorum fureas in fruges mergunt, ut eleuare possint manipulos. Plaut. *in pœn.* Palas vendundas sibi mergas dadas, ut horum fodiat, atque ut frumentum metat. Alij mergas ferramenta esse existimant, quibus olim in frugibus demetendis utebantur. Nam in rariore segete ea metendi erat ratio, ut culmi medijs falce incidere, spicæque inter duo ferramenta distingerentur, quæ à Colum. *Mergæ appellantur.* Sic enim habet ille *lib. 1. cap. 21.* Sunt autem metendi genera complura: multi falcibus ferriculatis, arque his vel rostratis, vel denticulatis medium culmen secant: multi mergis, alij pœnibus spicam ipsam legunt, idque in rara segete facillimum, in densa difficillimum est. *Plin. 18. cap. 30.* Mergites appellat.

Merges, itis, penul. cor. Manipulus spicarum. { *μεροσ* / *μεροσ*. GAL. Vne poignee ou iauelle d'espics de blé. ITAL. *Fascio di spiche.* GERMAN. Ein torn gabel. HISP. *El manojo.* ANGL. *A knitsel or bostel of cares of corne.* à mergedo dictus, inquit Seruius. *Virgil. lib. 1. Georg.* Aut scetu pecorum, aut Cerealis mergite culmi, Proventuque oneret sulcos. Mergites quoque à veteribus dicebatur ferramenta quædam, quibus in rariore segete messorum spicas solent distingere, quæ & Mergæ vocantur à Columella, ut supra suo loco ostendimus. *Plin. lib. 18. cap. 30.* Stipulæ alibi mediæ falce præciduntur, atque inter duos mergites spica distringitur.

Mergo, gis, sum, Immergo, submergo, aqua obruo. { *μεροσ* / *μεροσ*. GAL. Plonger en l'eau, mettre tout dedans l'eau & Ten couvrir. ITAL. *Assuffare, porre sotto acqua.* GERMA. *Einstunden in das wasser stoffen / tauffen.* HISP. *gabullir so el agua.* ANGL. *To drowne or plunge in the water, to dip.* Plin. *lib. 9. cap. 13.* Rursusque mergitur lana carminata, donec omnem ebiberit saniem. *Virgil. Æneid. 6.* quis te, Palinure, deorum Eripuit nobis, medicusque sub æquore meritis? Manifestius etiam. *Plin. lib. 9. cap. 42.* Piscantium cymbas speculari, occultusque adnatans mergit. [ *Suet. in Calig. cap. 20.* Mergere scripta flumine Ebrietas, non ut mergat nos, sed deprimat curas. *Senec. c. 15. de Tranquil.* Meris somno & vino. *Lin. 1. d. 5.* Cum graue nexa simul retia mergat onus. *Quid. Eleg. 4. lib. 3. Trist.* Imoque sub æquore meris incolumem toties vna probella ratem. *Quid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Quos Sciani odium vel amor merferat. (i. perniciem attulerat.) *Senec. Epist. 56.* Tetamen est vno iudice mersa parum: (sup. mea fortuna.) *Quid. Eleg. 1. lib. 3. Trist.*] Per translationem autem Mergere dicimus pro obruere, inuoluere, seu implicare. *Virg. Æneid. 6.* Sed me fata mea, & sceelus exitiale Iacant, His mersere malis. Huius composita sunt, Demergo, Emergo, Immergo, Submergo: quorum significata vnde suis locis. \* Mergi, pro, ære alieno obrui. *Vlpian. in L. Quid ergo de Contraria & vtili actione tuela.* Neque enim in hoc administrantur tutelæ vt mergantur pupilli. Id est, ære alieno obruantur *Budæus.*

\* Mersurus, particip. fut. temporis. *Quid. in Ibin.* Sic te mersuras adiuuet ignis aquas.

Merilo, fas, Sæpe mergo. { *μεροσ* / *μεροσ*. GAL. Plonger en l'eau souvent. ITAL. *Assuffare spesso.* GERMAN. *Offt der emsig / stunden.* HISPANIC. *gaboullir so el agua muchas vezes.* ANGL. *To plunge or dip often.* Colum. *lib. 7. cap. 4.* Quarto die, si est vicinia maris, ad litus deducta mersatur ouis. *Virgil. Georgitor.* Balanumque gregem fluuii mersare salubri. *Caullus.* Fluctibus fortunæ mersor.

\* Mersito, as, are, frequentatiuum à frequentatiuo Merlo. *Solinus c. 17. ad finem.* Quo quis acrior fuerit, speque maioris, eo profundius nares mersitat in bibendo. De pullo equino.

Merto, tas, Merlo, Accius Deiphobo, Vel hic qui in eâ parte effrenatæ impudentia præsentem præsens dicitur meritare instituit. *Hæc Nonius.* Festus, *Mertat,* pro mersat antiqui dicebant; *Fabius verò Quinl. lib. 1. cap. 6.* Et hæc ipsa (inquit) littera, ab his nominibus exclusa, in quibusdam ipsa alteri successit. Nam Mertare, atque Pultare, dicebant. Item, *Mertare Nonius accipit pro mærentem facere.* *Apud Accium in Myrmidonibus,* Quod siue decuit, ista res mectum, aut meus mertaret dolor, iamdiu inflammari naues vidissent suas.

Mergulis, li, Funiculus ille qui in lychno flammam nutrit, ellychnium. { *μεροσ* / *μεροσ*. GAL. La meche. ITAL. *Stoppino, lucignolo.* GERMAN. Ein dæse. HISP. *La mecha del candil.* ANGL. *The meich of a candle.*

Mergus, goris, uerba. Genus vasis, quod nonnulli situlam appellant, ita dictum, quod pureo mergatur; dum eo aquam haurimus.

Mergus, gi, uerba. GAL. Vn oiseau appellé plongeon. ITAL. *Smergo.* GERMA. Ein taucher oder tauchent. HISP. *Cuernio marino.* ANGL. *A cormorant.* Auis ita dicta, quod se in aquam, captans cibum, assidue immergat; *teste Varr. lib. 4. de ling. Lat. & Quid. Metam. 11. de Æsaco Priami filio, ita scribente,* Equor amat, nomenque manet, quia mergitur illi. *Vir. 5. Æneid.* - immotæque attollitur vnda Campus, & apicis statio gratissima mergis. *Quid. 1. de vonto, Eleg. 7.* Nam prius incipient turres vitare columbæ, Antera feræ, precudes gramina, mergus aquas, Quam malè se præstet veteri Græcicus amico. Huius auis natura est, ut sæpe mergens aurarum signa colligit, & præuidens tempestatem futuram, properè medio reuolet ex æquore, & ad litorum tuta cum clamore







est Ilocrates, magister istorum omnium, cuius e ludo, tanquam ex equo Troiano, meri principes... Idem 3. de Nat. deorum. Vehementius quidem inuectus es in meram Stoicorum rationem. Idem ad Atticum lib. 4. Venerat horis duabus ante Cherrippus, mera monstra nuntiarat. Idem, Quid est igitur quod laboreris? amicos habet, meras nugas, &c. [Plaut. Curc. sc. 3. a. 1. Hanc amas, meras nugas, Paulò ante, persolæ nugæ. Idem in Amphitru. Ego, ut matre fuerat natum vini eduxi meri. Plaut. Men. sc. 1. a. 1. Nugæ sunt meræ.]

Merum, substantivum, Vinum aqua non dilutum. { מֵרִי מֵרִי מֵרִי } ririsch. d. x. x. x. GAL. Vin pur & sans eau, & sans aucune mixtion. IT. Vino puro. GER. wein der sauter vndd allein ist vnuermischter wirt. HISP. Vino puro y no mezclado. ANGL. wyne not alayed. { Plin. lib. 23. cap. 1. Merum quidem remedio est contra cicutas, coriandrum, aconitæ, viscum, meconium, argentum viuum. Ouid. 15. Metamor. -oditumque meri permanfit in vndis. Idem 9. Metamorpb. Haud alio vultu, quam si conuiua iaceres Inter plena meri redimitus pocula tertis. Virg. 3. Æneid. Tum pater Anchises magnum cratera corona Induit, impleuitque mero, diuòque vocauit, Stans celsa in puppi.

Merè, aduerbium, d. x. x. x. pure. Plaut. Trucul. Interim ille Hamum vorat, si semel amoris poculum accepit merè.

Meribubulus, li, Qui vinum sine aqua bibit. { ἀκερατόπιος. } GAL. Qui boit vin sans eau. IT. Colui che bene il vino senza aqua. GER. Der ettel oder tahter wein trincht on wasser. HISP. Beuedor de vino sin aqua. ANG. That drinketh wine with out water. { August. Quum temerari audior esset: quadam die ab irata ancilla per conuiuium appellata est meribubula: quæ res tantum ei pudorem iniecit, ut post modum sobria prorsus fuerit. Et hoc quidem nomen diminutiui est. Sicut enim Bibulus diminutiui videtur à Bibus, quo extra compositionem non vitimur, ita meribubula, vel merobubula, à merobiba: quo nomine licentiosa compositione vsus est Plaut. in Curc. Anus hic recubare solet, custos, tanitrix: nomen est lenæ multibiba, atque merobiba.

MERVSIVM, sij, μερυσίον, Sicilia locus 70. à Syraculis stadiis distans: cuius incolæ merusij dicti sunt. Auctor Stephan.

Merx, huius mercis, Res quæ à mercatoribus venales importantur, aut exportantur. { מֵרֵךְ } merche. d. x. x. x. GAL. Marchandise, denree. ITAL. Merce. GER. Kaufmanns ware. HISP. Mercaderia. ANGL. Merchandise, ware that is bought and sold. { Cic. lib. 3. de Repub. Phœnices primi mercatores, & mercibus suis, auaritiâ & magnificentiâ, & inexplēbiles cupiditates omnium rerum exportauerunt in Græciam. { Singularis huius vocis numerus minus est vsitatus. Legitur tamen apud Plin. lib. 12. cap. 25. Sarmenta quoque in merce sunt. Plaut. in Cistela. mala merx hara hæc, & callida. Idem in Milit. Sicuti mercis pretium stat pro virtute ut vœneat. Quæ improba est, pro mercis vitio dominum pretio pauperat. Idem Persa, merx tua mala est. Quimil. lib. 1. cap. 12. Sordidæ mercis negotiator. Gestat mercem sine fuce, Horat. 1. Serm. Satyr. 2. Frequentius verò in plurali. Horat. in Aria, Ut præco ad merces turbam qui cogit emendas. Cic. 7. Verr. Mercibus ademptis in vincula coniectos esse mercatores. { Esculentæ merces, apud Colum. lib. 12. hoc est ea quæ hominum elui accõmodata venduntur Fallices & fucosæ merces, Cic. pro Rabir. Posth. Mutare merces. Ouid. 1. Tri. Eleg. 2. { Si æs habent, dant mercem, (i. panem & vinum.) Plaut. Asin. sc. 3. a. 1. mala merx est. (de Lenone. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 4. ]

Mercimonium, eiusdem significationis: nomen quidem antiquum, sed quod tamen non reformidauit exactissimus verborum censor Laurentius Valla, qui eo statim in fronte versionis Latinæ Herodoti Græci historici vsus est. { Plaut. in Curc. [sc. 4. a. 4. ] Sed quid agit meum mercimonium apud [te de puella empti] Idem in Prologo Amphitru. Ut vos in voftris voftris mercimoniis emundis vendundisque, &c. ]

Mēsā, uicā, Tēste Vitruuio, sunt partes mediæ ædium, quas idem Latine medianas appellari asserit.

Mefanculæ, tela. Gell. c. 28. lib. 10 ]

MESAPIA, MESAPVS, Vide MESSAPIA.

MESANITES SINVS, μεσανίτης κόλπος, Perfici sinus pars est. Steph.

Mēsāzūm, μεσαζών. Vide MBSENTERIVM.

Mēsārchōn, μεσαρχών, Dicitur corpus illud venosum, per quod hepatis, veluti per manum, chylum ex ventriculo attrahit. Alio nomine Mesenterium dicitur.

Mēsāull, μεσαυλοί, Ædium itinera dicuntur, quæ inter duas aulas, id est duo atria sunt interposita. A nonnullis etiam Andrones vocantur, teste Calio Rhodig. lib. 27. cap. 2.

Mēsēntērium, μεσηντήριον, Crassa quædam & adiposa membrana est multis & nervis, & venis, & glandulis intertexta, medium inter intestina situm obtinens: vnde & nomen accepit. Huius veluti manus cuiusdam opera, iecur chylum à ventriculo attrahit, per eas venas, quas mesaraicas vocant. Alio nomine mesāzūm appellatur.

MESSES, mesæ, μεσσε, Ventus inter Boream, & Cæciam medius: vnde & nomen habet. { ITA. Griego, tramontana. Flandr. Nordvesten, nord. GER. Qiner auß dem nordwestinden heisse g. gen. Nuffgang. } Huius meminit Plin. lib. 2. cap. 47.

MESMBRIA, μεσημβρία. Vulgò Mesember. Megarensum colonia, quam antea menebriam vocabant, quasi menapolim, id est menæ ciuitatem. Eius enim ædificator menas appellabatur: Bria verò sermone Thracio ciuitas vocatur. Hæc Strabo lib. 7. Mesembriaci portus meminit Ouid. 1. Trist. Eleg. 9.

MESIA, Vide MESTIA.

Mēsōchōrūs, pen. cor. { μεσοχορος. } Qui in medio turbæ itans, reliquis canendi, vel aliud agendi signum proponit. Sardonius, - nullus ibi lyristes, Choraules melochorus, tympanistris, psalteria canit.

Vide Calium Rhod. lib. 4. cap. 14. Mēsōcraniūm, μεσοκρανίον Vertex capitis, medium tranij locum obtinens.

MESOLA, μεσολα, Messeniaci agri oppidum, inter Taygeteum montem, & Messenem urbem situm. Gentile est Mesolates, Stephan.

Mēsōleū cōs, μεσολέαι, Gemma, quam mediam linea alba distinguit: de qua Plinius lib. 37. cap. 10. { Est præterea hoc nomine herba quædam habens candidam lineam per folium discurrentem. Plin. lib. 27. cap. 11. Leuce Mercuriali similis, nomen ex causa accipit per medium folium candida linea tranfcurrente: quare Mesoleucon quidam vocant. μεσσε nanque medius est, & λευκός albus.

MESOMESDES, pen. prod. μεσομέδης, Poëta Lyricus ex Creta oriundus, Adriani Cæsaribus libertus: in cuius gratiam scripsit laudes Antinoi, qui Adriano in delictis erat. Suidas.

Mēsōmēlas, μεσομήλας, Gemma est nigram habent venam, quemlibet colorem per medium secantem Plin. lib. 37. cap. 10.

Mēsōn, μέσον, μέσον, μέσον, μέσον, Persona Comica appellatur aut coqui, aut nauæ, aut eius generis: dicta ab inventore eius Mesone Comædo, ut Aristophanes ait grammaticus. Rectius quidem videtur manare à fonte Græco, μέσον nanque medium significat. Porro coquorum, nauarum, cerdonum, atque huiusmodi opificum personarum mediæ sunt: ut quæ neque seruales videantur, quum liberæ sint operæ: neque omnino liberæ, & quum mercenariæ. Est enim merces, ut ait Cic. autoramentum seruitutis. Proinde mediæ sunt & mixtæ personæ, quæ μέσον οριστικῶς dici possunt: ut κατὰ τὴν ἰσοπέταν, dicimus in Comædiis. { Fuit præterea Meson, μέσον, quidam Astrologus, qui Atheniensibus in expeditionem Siciliensem profecturus, quum ipse quoque ad id bellum delectus esset, imminente toti exercitui cladem prospiciens, propriis ædibus ignem iniecit, furorẽmque tam scite assimulauit, ut veluti insanus, & bellò parum idoneus, domi fuerit relictus. Vide Plutarch. in Nicia, Alcibiade, & Pyrrho. Item apud Cal. lib. 11. cap. 76.

Mēsōnautā, qui medium inter nauas, id est; remiges locum obtinens, reliquis remigandi signum præbet: eodem modo dicitur, & μέσον ἡγεμῶν. ANGL. That hath middroome or place amange the maners or rowers. } Ex Horomano. Vfus est hoc vocabulo Vlpia. l. 1. D. de nauit. camp. stab. Sed de exercitore solummodo prætor sentit, nec enim debet inquiri, Pomponius per remigem aut mesonauarum obligari, sed per se, vel per nauis magistrum.

Mēsōnyctōn, μεσονύκτιον, Media nox. Vide latius supra in Aristobolus, AVKORA & DIES.

MESOPONTIVS, μεσοπόντιος, cognominatus est Neptunus, qui apud Eresum Lesbi insulæ ciuitatem colebatur. Steph.

MESOPOTAMIA, { מֵסוֹפּוֹתַיִם aram naharajim. μεσοποταμία. } Regio maioris Asiæ inter Euphratem & Tigrim, vnde nomen habet: μέσος enim sonat, & ποταμός, fluum. { GER. Ein tandsisch affte. Uff den wüschden den wuelen wasser; dem Euphrat vnd Tigris geidgen. } Tacit. lib. 5. Mox repetita amicitia regis, multo apud eum benoctis præfectus campis: qui Euphrate & Tigri in clytis amibus circumfui, Mesopotamiæ nomen acceperunt. Habet hæc regio Tigrim ab Oriente, & Euphratem ad Occidentem: à Meridie Babyloniâ; ab Aquilone Caucasum. { Mesopotamiam impingunt Euphrates ( ut inquit Solinus ) annuæ inundationis excessibus terris superfluis. Hæc regio etiam dicta est Seleucia; ut lib. 6. refert Plinius.

Mēsōspharūm, μεσοσφαγγον, Indici hardi folium, ut magnitudine, ita & pretio, medium è triplici specie locum obtinens. Vide Plin. lib. 12. cap. 12.

Mēsōpilus, li, pen. cor. { μεσοπίλος. } GAL. Messier, ou messier ou messier. ITAL. Nespolo. GER. Ein nespei baum. HISP. Mespero. ANG. A medler tree. } Genus arboris, cuius fructus Mespilium. { μεσοπίλου. } GALLIC. Melle, mesle, ou nelfle. ITAL. Nespolo frutto. GER. Ein melper. HISP. Mespero fruta. ANGL. A medler fruit. } dicitur. Palladius de insitionibus, Mespilique exarmat pugocibus horrida membris. Hæc arbor folijs est prius rubris, quàm deciduis, radice quæ euelli non potest, ignota Italicæ Carbnis æuo.

MESABA, μεσαβα, V. bs Carum. Gentile Messabeus. Steph.

MESSALIA, læ, pen. pro. μεσάλια, Dicitur est Valerius Coruinus, quia Messaniam in Sicilia expugnauit, & vrbis captæ in se translato nomine, Messana primò, paulatimque vulgo permutante literas, Messala dicitur est. Hinc Valeria familia Romæ florētissima, ex qua Messala Coruinus orator nobilis ortum habuit. Hic quum prouentior ætate esset, ante biennium quàm moreretur, ad eò memoriæ sensum amisit, ut vix pauca verba conuingeret, & nominis quoque sui immemor esset. Tandem verò vlcere ori innato, seipsum inedia confecit: auctor Celsus, & Crinit. lib. 1. cap. 12. Is orator fuit (Fabio teste lib. 10. cap. 1.) nitidus & candidus, & quodammodo præ se ferens nobilitatem suam: viribus tamen minor. Illius familia Coruini cognomētum tulit à coruo, qui Valerio Tribuno, vni ex maioribus, aduersus Gallum pugnantem suppetias tulit, ut meminit Gell. libr. 9. cap. 11. Liu. libr. 7. [ Vide Sueton. in Tiber. cap. 70. ]

MESSALINA, μεσαλίνα, pen. prod. nomen filicæ Barbati Messalæ, consobrinæ Claudij Imperatoris. Tandem à Claudio supplicio affecta quum C. Silo nupsisset. Auctor Tranquillus in Claudio. Prodigiosam huius libidinem lege apud Luuen. Satyr. 6. Tacit. lib. 11. & Plin. lib. 10. cap. 62.

MESSANA, μεσάλια, Vrbis est Sicilia, propinqua Peloro promontorio à Messenis Achaia populis condita; & à nomine relicta ab illis vrbis ita appellata. { GERMAN. Ein vernaupf stat in Sicilien nahe bei dem mittlern d. isten vorgeburg Pistoro getidgen. } Silius lib. 15. Incumbens Messana freto, niuibis que reuulsa. Huius incolæ primùm Messanenles dicitur: postea quum Mamertini, è Campania,



contendat. **Mergus** in vite, ut docet Colum. lib. 4. cap. 15. Quum supra terram iuxta suum adminiculum vitis curvatur, atque ex alto serobe iuxta perducit ad vacantem partem Pallad. **Mergus** dicimus, quoties velut arcus supra terram relinquitur, a parte vitis in fossa. *Esposito* post Mergeti verò post biennium rescinduntur, in ea parte que supra est, & in loco iustas vites relinquant.

**Mergina**, *μυρίκη* A Romanis vocatur herba illa quam Græci *μυρίκη* vocant, hoc est simlacem asperam vocant. Vide Dioscorid. lib. 4.

**Meribululus**, Vide **MERVS**.  
**Meridies**, ei, Medius dies, quasi medidies. *μεσημέριον* *isabor* *αίμ* *μεσημέρια*. GAL. Midi. ITAL. Meriggio. *μεσημέριον*. GERMA. Der mittag. HISPAN. Medio die. ANGLI. The midde day. } Nam ( ut inquit Varro ) d, antiqui, non r, hoc loco dicebant: sed suavioris pronunciationis gratia mutatum est d, in r, quod & confirmat Cic. in Orat. ad Brutum dicens, Ipsam meridiem, cur non medidiam? credo, quod erat insuavius. *Plaut. in Mosel.* Heus iam appetit meridies. Id est instat, appropinquat. *Horat. 3. Carm. Ode 28.* Inclinare meridiem sentis. *Terent. in Adelph.* -præter hæc, Meridie ipso faciam, ut stipulam colligat. Semper autem masculinum est, quia certum diei tempus significat. [ Meridie quidam interuigere soliti. *Senec. cap. vit. de tranquill.* Quotumo die huc peruenisti? Altero ad meridiem ( alias alto adhuc meridie. ) *Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4.* ] Annotandum & illud, Veteres meridiem pro media nocte dixisse: quomodo & æquidiale pro æquinoctio. *Varro in Maripore*, Repente noctis circiter meridiem cum pictus æt feruidus lacte ignibus, Cæli Choreas astricas ostenderet. *Nonius.*

**Meridianus**, a, um, Quod ad meridiem spectat. *μεσημεριος*. GALL. Demidi. ITALIC. Di mezzo di. GERMANIC. Mittag. HISPANIC. Cosa di medio dia. ANG. Of the midde day. } Sic *Plin. lib. 2. cap. 19.* Meridianum Solem dicit, & lib. 13. cap. 4. Orbem meridianum. Meridianum pro meridie, id est hora meridiana. *Plin. lib. 2. cap. 26.* Emicant & faces, non nisi quum decidunt, visæ, qualis Germanico Cæsare gladiatorum spectaculum edente, præter ora populi meridianum transeunt. Meridianus pro gladiatore. *Suet. in Claud. ca. 34.* Bestiariis, meridianisque aded delectabatur, ut etiam prima luce ad spectaculum descenderet: & meridie dimisso ad prandium populo præsideret, præterque destinatos etiam leui, subitaque de causa quosdam committeret. Inde fit compositum Pomeridianus, de quo infra.

**Meridianus**, siue Meridianus circulus *μεσημεριος κύκλος*, Vnus est ex sex maioribus sphaeræ circulis, per polos mundi, & verticem nostrum ductus, qui vnâ nobiscum mutatur pro locorum & regionum in quibus sumus ratione. Dicitur meridianus, quod Sole in nostro hemisphaerio ad circulum huc accedente, apud nos sit meridies: & rursus media nox, quum in inferiore hemisphaerio Sol ad eundem peruenerit.

**Meridio**, dias, & Meridior, diaris, deponens, significat somnum meridianum capio *μεσημεριος*. GALL. Meriener, reposer ou dormir à midi. ITALIC. Mangiare ouero dormire dopo mezzo giorno. GERMAN. Zu mittag oder zu ambis essen. HISPAN. Merendar o comer o dormir à medio dia. ANGLIC. To dyne. } *Plautus*, alentando, meridiando, comessando, pergræcundo vitam ducere. Aliquando significat somnum meridianum capio, *μεσημεριος* *αδιδυ* *δω*. *Cornel. Celsus lib. 1. cap. 2.* Longis diebus meridiari potius ante cibum, vile est: sin minus, post eum per hyemem totis noctibus conuiescere *Sueton. in Nerone cap. 6.* Missos à Messalina vxore Claudij, qui eum meridiabant, quasi Britannici æmulum strangularent. *Idem in Calig. cap. 38.* Gloriatuque est expergefactæ somno Cæloniæ, quantum egisset, dum ea meridiaret.

**Meridiatio**, Quies meridiana. *μεσημεριος ἀδιδυλα*. GALLI. Merienne, le repos ou dormir sur le midi, ou sur le iour. ITAL. Effo dormire à mezzo giorno. GERMAN. Die mittag oder mittags schlaffen. HISPAN. A quella obra de dormir à medio dia. ANGLIC. The rest of the midde day. } *Cicer. lib. 2. de Divinat.* Tunc & lucubrations detraxi, & meridiationes addidi, quibus antea uti non consueueram.

**MERIONENS**, *μεριονης*. Fuit, teste Homero lib. Iliad. 2. Auriga Idomenæi, & cum eo dux nauium, quæ à Creta venerant ad Troiam, Marti, ut ait, Martis arbitrio comparandus. *I Memini Ouid. 13. Met.*

**Meris**, *μυρίς*, Herba est, quæ alio nomine Tripolium appellatur. *De hac Dioscorides lib. 4.*

**Merismos**, *μερισμος*, A Græcis dicitur figura apud Rhetores, quam Latini distributionem vocant: quum scilicet genus in species, aut totum in partes dissecamus, ordine discreto: quæ sententiarum figura diuisioni ac partitioni affinis est. Nam dispositio (quæ verūque complectitur) est, auctore Fabio, utilis rerum ac partium in loco distributio. Huc etiam pertinet: *διδυσις*, id est dissolutio, quum dispersa distributione dissimulantur: quales *Cicero vsus est in Epistola ad Lucium secundâ, Familiarem lib. 5.* Transferam animum ad ea quibus secundæ res ornantur, aduersæ adiuvantur.

**Merito**, aduerbium, Merito, meritas, Meritorius, Meritum, Meritus. Vide **MAREO**.

**MERTVS**, Mons Thraciæ, apud *Plin. lib. 4. cap. 11.*

**MERMEROS**, Vnus est Centauris. *Ouid. Metam. 12.* Quique pedum nuper certamine vicerat omnes Mermereos, accepto tum vulnere tardior ibat. *Mermereos* autem Latine curiosus interpretatur, à verbo *μεμεριζω*, cogito & consulo.

**MERMESVS**, *μερμεσος*, Verbs Troadis, Sibyllæ Erythrææ patria, ut *Stephano placet*, qui etiam ab vrbis huius rubedine Erythræam eam appellatam existimat. Straboni tamen magis credendum existimo, qui *lib. 14.* Erythræam Sibyllam dictam existimat, ab Erythris Iouis vrbe, non procul à Clazomenis sita.

**MERO**, per iocum dicitur est Tiberius Cæsar, pro Nerone: quod impendio vinosior esset. *Sueton. in Tiberio Cæsare*, In castris tyro etiam cum propter nimiam vini auiditatem, pro Tiberio, Biberius: pro Claudio Claudius: pro Nerone, Mero vocabatur.

**MEROBIBVS**, a, um, Vide **MERIBIBVVS**.

**Meroctes**, Lapillus porracei coloris, qui lacte sudat. *Plinius lib. 37. cap. 10.*

**MERODES**, *μεροδης*, Vulgò Saba dictio trisyllaba, infulæ Nili Metropolis, à qua & tota insula Meroe dicitur. *GERMA. Die Sapphast in der Insel Meroe des stufs Nilu.* } vulgò Saba. De hac ita scribit *Herodotus*, Meroe fuit olim regni caput: elypei figuram ea insula imitatur, ad tria millia stadiorum cum Nilo protensa, accolunt pastores eam, qui passim venantur, & agricolæ qui aurifodinas habent. Hanc Cambyses coudidit, appellauitque à nomine sororis Meroës. Quum enim Ægyptum omnem occupasset, Meroën secum vsque ad Ægyptios duces processit: quæ quum ibi mortem obiisset, vrbi nomen indidit. *De hac Lucan. lib. 10.* -gurgite rupto Ambitus nigris Meroe fecunda colonis Patet lōgitudine stadiorum tribus millibus, latitudine mille. Effodiuntur in ea aurum, argentum, æs, ferrum, ebenum. Præterea fert & lapidum multiplex genus: distatque à Syene quinque millibus stadiorum, ultra quam est torrida zona. Exuperat omnes alias Nili insulas, quæ circiter septingentas esse scribit *Diodorus lib. 1. cap. 17.* *Strabo lib. 16.*

**MEROPES**, es, pen. cor. *μεροπης*, Vna filiarum Atlantis ex Pleione Nympha, cuius stella ex septem Pleiadibus obscurissima apparet, quod quum sorores omnes diis nupsissent, sola Sisypho nupsit homini mortali. *GERMA. Die vna chs samste der tochter en Atlantio so sunst Pleiades genennet werden.* } *Ouid. 4. Fast.*

**MEROPIS**, *μεροπια*, Vulgò Sifano. Insula est vna Cycladum, quæ aliis nominibus & Siphnos, & Acis appellatur. *De hac Plinius lib. 4. cap. 12.*

**MEROPIS**, *μεροπια*, Insula est Carix adiacens, quæ notiore nomine Cos appellatur. *Plin. lib. 5. cap. 31.* Vulgò Lango.

**MEROPS**, *μεροψ*. ANGL. bird which eateth bees. } Avis est, teste *Æliano*, pietate in parentes volucris cæteris præstans: nam vbi per ætatem volare potest, parentes in altissimis specubus reconditos alit. Infesta in primis est albeariis, apesque absumit: vnde & *Apiastra* à quibusdam appellatur. *Virgil. 4. Georgic.* Absunt & picti squallentia terga lacerti Pinguibus à stabulis meropesque, aliæque volucres. *Plinius lib. 10. cap. 33.* Nec verò iis minor solertia, quæ cubula in terra faciunt, corporis grauitate prohibita sublime petere. Merops vocatur, genitores suos reconditos patens: pallido intus colore pennarum supernè cyaneo, priori subrutulo. Nidificat in specu sex pedum defossa altitudine. Merops præterea diuersarum linguarum homines dicuntur à *uellsa*, diuido, & *βή*, per o breue, quod vocem significat. Est etiam Merops Gigantis nomen, vnus ex iis qui Iouem de cælo deturbare conati sunt: à quo insula Cos Meropis appellata existimat.

**MEROPVS**, *μεροπος*, penultima corrept. Mons Græciæ iuxta Thesaliam, variis præruptus anfractibus: qui vndique referente Echo, voces diuersas reddit, vnde etiam appellationem sortitus est.

**MEROS**, siue Merus, *μερος*, Mons est in sibus Indiæ, in cuius radice Dionysius in Indiam proficiscens, Nyfam vrbe condidit. *Curr. lib. 7.* Nyfa sita est sub radicibus montis, quem Meron accolæ appellant. Inde Græci mentiendi traxere licentiam. Iouis semine Liberum patrem esse celatum. Græcè enim *μερος* femur significat.

**Merfo**, & **Merto**, Vide **MERGO**.

**Merula**, Avis sic dicta, quod sola volat, & solitaria pascitur: quasi mera volans. *μερουλα*. GALLIC. Vn merle. ITAL. Merla uccello. GERMAN. Ein awsel. HISPAN. La mierla. ANG. An owl, a bird called a black mack. } Hanc tamen etymologiam, ut super Nitiofam & plus iusto curiosam ridet *Fabius lib. 1. cap. 10. ita Varronem uellicans*, Sed huic tanti fuit vertere, ut merula, quia sola volat, quasi mera volans nominaretur. De huius avis natura. *Plin. lib. 10. cap. 29.* Merula ex nigra rufescit, ætate canit, hyeme balbutit, circa solstitium muta. Rostrum quoque in aniculis, in ebur transfiguratur duntaxat maribus. *Horat. 2. Serm. Satyr. 8.* Vidimus & merulas poni & sine clune palumbes. *Idem de Arte*, Intentus merulis auceps. Est etiam pilcis saxatilis, *Plinio teste libr. 32. cap. 11.* *ANG. A whiting.* } Hoc nomine etiam dicitur est fluuius: qui Albingæ vrbs latus aluit: alio nomine Centa dicitur, quia centenis amonibus augetur.

**MERVS**, a, um, Solus, immixtus, vnicus. *μερος*. GALL. Seul. ITAL. & HISPAN. Solo. GERMANIC. Allein/antwundermisset. ANG. Onlie, alone or mixed. } Ostentatores sunt meri. *Plaut. Curr. sc. 1. a. 4.* Amor clandestinus damnum est merum. *Ibid. sc. 1. a. 1.* Quæ in nos dicit aurum & argentum merum est. *Plaut. Asin. sc. 3. a. 1.* Quæ memini, mora mera est monerier. *Plaut. sc. 3. a. 2.* Mera mendacia fundis. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 4.* Merum condidit bibere, soribus dat aquam. *Plaut. Curr. sc. 3. a. 1.* Sed lingua nimio non tenuisset mero. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Laplace sunt nimio verba profana mero. Quicquid meris adicietur affectibus. *Quintil.* Mera indulgentia. *Seneca cap. 8. de Consol. ad Polyb.* Mera est mortuaria gloriaria. *Gell. 6. 7. lib. 18.* Lacte mero veteres vsu narratur & herbis. *Ouid. 4. Fast.* *Terent. in Phorm.* Nil habet nisi spem meram. Merum, inquit *Festus*: antiqui dicebant solum. At nunc merum, purum appellamus. Hinc merum furtum, quod ab omni datione seiuunctum est, merum officium Prætoris, quod à iudicis officio secretum est: mera pœna, quæ à rei persecutione seiuuncta est: merum imperium, quod in rerum capitalium questionibus versatur, & a priuatarum rerum iurisdictione purum est. *Reliqua vide apud Hosannum. Cic. li. 2. de Orat.* Ecce tibi exortus est Mo-



metal. ANGLIC. Diggers of metall out of the earth. Qui in metallis versatur, & præcipue qui ad effodienda metalla dam- nati sunt. de quibus apud Iuriscosult. ff. de Pœnis, & C. de met- talli.

Metallicus, adiectivum, Quod ad metallum pertinet. { METALLICUS. GAL. De metall. ITALIC. Di metallo. GERMANIC. Des erzes. HISPANI. Cosa de metal. ANGLIC. Belonging to metall. } Plin. lib. 27. cap. 4. Fuere, qui traderent, in Iudæa super Hierosolymam eius naturam metallicam. Metallicum aramentum, Corpus est metallicum, quo mulomedici excrementem in iumentorum vl- cerib. carnem consumunt. μολυσθησια. Vide supra in dict. MELAN- TBRIA.

Metallifer, substant. Metallarius, qui metallis effodiendis & purgan- dis operam dat. { METALLIFER. GAL. Tireur de metall. ITA. Cavatore de metalli. GERMA. Ein erznapp/ bergnapp. HISPANI. El que anda à buscar mineros, facador de metal. ANGLIC. A purger of metall or digger. } Plin. lib. 34. cap. 15. Lavant eas arenas metallici, & quod subdit coquant in fornacibus.

Metallifer, Metallum gignens. { METALLIFER. GAL. Qui porte metall, ou il y a mines de metall. ITALIC. Che produce metalla. GER. Das erz oder metall tregt. HISPANI. Cosa che trae à crise metall. ANGLIC. That bringeth metall. } Stat. Sylvarum lib. 4. Anne metalliferæ repe- rit iam moenia Lunæ

Metamorphosis, μεταμορφωσις, pen. pro. Transfiguratio seu trans- formatio Latine dicitur à verbo Græco μεταμορφωσις, quod significat transformo. Hoc nomine Ovid. & Apul. libros transformatio- num inscripserunt.

Metapæa, μεταπαια, Acarnaniæ oppidum, apud Poly. l. 5. cuius gen- tile est Metapæus. Steph.

Metaphoræ, μεταφορα, Translatio à Cicerone dicitur. Sic- que quum nomen aut verbum ex proprio loco in eum transfe- ritur, in quo aut proprium deest, aut translatum proprio melius est: ut, Clasiq. immittit habenas. Virg. Æneid. 6.

Metaphrentum, μεταφρενον, Pars illa corporis, quæ præcordiis à ter- go est obiecta. Ita dicta quod μεταφρενον, hoc est post præcordia sita sit.

Metaphysica, metaphysicorum, tantum pluraliter, supernaturalia vocant. Quum tamen verè, & ex ipsius operis, quod conscripuit A- ristoteles, titulo, μεταφυσικα scribatur, q. d. postnaturalia. Metaphysica quid. Plutarch. in Alexand. l.

Metaplasimus, μεταπλασμις, Dicitur potest transformatio. Est autem teste Donato, translatio recti, solitque sermonis in alteram spe- ciem, metri vel ornatus, vel necessitatis gratia, ut Agreste, in Ablati- vo, pro agresti. Fit autem à verbo μεταπλασμις, quod est trans- formo.

Metapinum, teste Plin. lib. 3. cap. 4. vnum est ex ostiis Rhoda- ni.

Metapontis, μεταποντις, Insula est in mari Carpathio, inter Rhodum & Gnidum sita, recentiore nomine Syme appella- ta, à Syme Ialyis filia. { GERMA. Ein Insel im Carpathischen meer zwischen Rhodus und Gnidus gelegen. } Vide Stephan. in dictione SYME.

Metapontium, μεταποντιον, Ptolemao, quasi transpontum, Dicitur est oppidum Italiae in sinu Tarentino: à quo Metapontini populi à Pylis, qui Nestore duce à Troia nauigauerunt, conditum: ad eò terræ prouentu, & agricolatione fecit, ut ea gratia auream æsta- tem Apollini Delphico, aliquando donum obtulerit. Pomponius libro 2.

Metathesis, pen. cor. μεταθεσις, Latine transpositio, quum vna lite- ra necessitatis causa, ex vno dictionis loco in alium transponitur, ut Tymbræ pro Tymber. Virg. Æn. At tibi Tymbræ caput Euan- drius abstulit ensis.

Metator, & Metatio, Vide in verbo METO.

Metavm, μεταυμ, Lesbi oppidum, à Meta quodam Tyrreno ita ap- pellatum. Steph.

Metavrus, & Metaurum, μεταυρος. { GERMA. Metro / ein Fluss in Sta- tten. } Umbriae fluvius per Flaminiam decurrens & inter Fanum Fortunæ, & Senogalliam in mare defluens. Iuxta hunc fluvium Claudius Nero Consul. eum Livio Salinatore ad interuentionem eius exercitu delecto, Alarubalem interfecit. Plin. lib. 3. cap. 14. Nunc in ora flumen Ælis, Senogallia, Metaurus fluvius, colonia Fanum Fortunæ, Pisaurum cum amne. Luc. lib. 2. In læuum ceci- dèr: latus, veloque Metaurus, Crustumiumque rapax. Horat. l. 4. Carm. Ode 4. Quid debeas, à Roma Neronibus, Tæstis Metaurum flumen, quo in loco Metaurum flumen, neutro genere protulit, sicut alibi Rhenum, Quum flumen Rhenum aut pluvius descri- bitur arcus.

Metaxarii, Negotiatores dicuntur, qui serici mercaturam exer- cent. Nam μεταξα Græcis sericum est. Vtitur hac voce Iustinianus, C. de pignoris lib. l. si. eamque interpretatur Alciatus in l. Balluca. C. de metall.

Metelis, μεταλις, Oppidum Ægypti, non procul ab Alexandria, re- centiore nomine Bechis appellatum: à quo vicinus Nomus Metel- ites dicitur est. Steph.

Metellus, μεταλλος, Cæciliorum familiae cognomen, ex qua non pauci fortissimi, Reique pub. vtilissimi ciues orti: in primis L. Cæ- cilius Metellus Pontifex Maximus, quem ad eò impeditæ ac balbu- riantis linguæ fuisse tradit, vt multis mensibus fatigatus, tortusq; sit, dum meditaretur dicenda in æde Opiferæ dedicanda. Hic fuit ille Metellus, qui teste Plin. lib. 7. c. 44. consagranthe æde Vestæ, Pal- ladium Troia aduectum, subtraxit ab incendio, magna quidem pietate, sed euentu misero. Nam dum in flammis audius se con- liceret, orbatu est visu. Iuven. Satyr. 3. Da testem Romæ tam san- ctum, quam fuit hospes Numinis Idæi: procedat vel Numa, vel qui Seruauit trepidâ flagranti ex arce Mineruam. Hic Metellus etiam primo bello Punico de Pœnis spectiosissimum egit triumphum.

Metellus, à domita Macedonia Macedonicus est vocatus. Prætor Pseu- dophilippum, & Achæos, quos bis prælio fudit, triumphandos Mummio tradidit. Inuisus plebi ob nimiam seueritatem, & ideo Consul agrè factus, De hoc Liv. lib. 59. Memorantur alij plures Metelli, vt Balearicus, Vittatus, quem Plinius Diadematum vocat. Metellus præterea Numidicus, qui de Numidiæ rege Iugur- tha triumphauit. Cuius meminit Cic. & Item Aulus Gell. cap. 6. li. 7. & lib. 6. cap. 11. Metellus Creticus à deuicta Creta dictus, cuius meminit Plutarch. in Pompeio. Metellus Dalmaticus, à deuictis Dalmatibus. Auter Padianus in Act. 3. contra Verrem. Metelli, Plebei fuisse, vt ait Livius lib. 19. verum clari victoris & magi- stratus, Cæciliique omnes appellati.

Metempsychosis, pen. prod. μεταψυχωσις, Latine reddi potest Ani- mæ transmigratio, hoc est transire animarum, ex vno corpore in aliud. Putabat enim Pythagoras nihil interesse inter animam hominis, quam rationalem animam vocamus, & brutorum ani- mantium: sed mortuo homine eius animam transmigrare in cor- pora brutorum, Vnde Ouidius Pythagoræ dogma libro 15. Me- tam. explicans ait, Morte caret anima, semperque priore relicta Sede, nouis domibus viuunt, habitantque receptæ. Ex hoc Pytha- goræ dogmate inducta est ab esu animalium abstinencia, ne forte (vt festiniter ait Tertull.) bubulum quis de aliquo proauo suo op- sonaret. Hieron. Probabo non Empedoclis & Pythagoræ vos dog- ma sectari, qui propter μεταψυχωσις, id est transformationem, om- ne quod mouetur, vt viuat, edendum non putant.

Metemora, pen. pro. μεταμορφα, à Græcis dicuntur, Mistæ imperfectæ, quod in sublimi, hoc est in aëre generetur: cuiusmodi sunt pluuia, nives, grandines, faces ignitæ: de quibus tractat Aristoteles in vltimo primis libris meteorologicis: nam quatuor qualitates perscrutatur. Vox Philosophis vitata planè à monumentis scriptorum veterum abest.

Metemoroscopus, penultima correpta. μεταμοροσκοπος, Qui sublimia respicit. Accipitur pro stolido, rebûque gerendis inuili. Græcæ vox.

Methodus, μεθοδος, pe. cor. ex μεθ & οδος, aspiratio componitur. Methodum appellat. Quint. lib. 1. Institut. quam Cicero viam; ar- tem, & rationem vocat: & alibi breue dicendi compendium vertit, quasi breuem viam, qua quam celerimè ad peritiã, propolunt nobis in discendo finem, perueniamus.

Methodici, μεθοδικοι, A methodo dicti sunt, qui rationem artis, & di- scendi compendia sequuntur. Et Amethodi, αμεθοδοι, hoc est à via, & ratione docendi, discendique abhorrentes, quasidè auili. Hac ex Budæi annotat. in Pandectis. Methodice, sc. scem. ge. Est pars Grammatices, rationem loquendi tradens. Quintilianus libro 1. cap. 15.

Methodon, μεθοδον, penultima producta. μεθοδον. Vulgo Modon, Ciuitas est littoralis Peloponnesi, in Messeniaca regione, quam quum obsi- deret Philippus Rex Macedonum, Alexandri magni pater, oculum amisit ictu sagittæ, quam iecerat Aster oppidanus, cui quodæ in- scriptum erat, Aster telum Philippo in oculum iniecit. Quam- vis in statu in Peloponneso am met gelagen in der Messenischer gegend. Valer. Flaccus libro 1. Neleidesque Periclymenus, quem patrua Methone, &c. Huius meminit Ptolemaus libro 3. capite 16. Hodie Modone.

Methone, Steph. vrbs Thraciæ, Homerus per 2. οδω / μεθωνος / η / οδω / οδω / εν / αωρο. Ciuis Methoneus. Alia est Macedonia, Abundat vno, quod Græci μεθου vocant: vnde nomen. Asia est Laconia, cuius gentile Methoneus. Quarta, Perfidis. Quinta Eubææ.

Methyriades, μεθυριαδες, Steph. huc (vt apud Plin. legitur) Methu- rides, in sulz quatuor sunt in sinu Megarico, non procul à Treze- ne. Vide Plin. lib. 4. c. 12.

Methyrium, μεθυριον, Steph. Arcadiæ oppidum est, de quo Strab. lib. 8. & Plin. lib. 4. cap. 6.

Methymna, vel Methymne, μεθυμνα, Vrbs Lesbi, apud quam fia- scitur generosum vinum. Ouid. l. de Arte amandi. Gargara quot segetes, quot habet Methymna racemos.

Methymneus, μεθυμνεος, Idem li. II. Meta. Et Methymnitæ, potiuntur littore Lesbi. Ab hac vrbe ortum habuit Arion citha- rædus nobilis, quem Herodotus à prædonibus in mare proiectu, & à Delphicè incolumem deuectum in portum ad Tænarum fa- bulatur.

Methymnias, adis, scem. gen. μεθυμνιαις, Ouid. Epist. 21. Nec Pyrrhia- des, Methymniadesque puellæ.

Metia porta. Vide infra in Metius.]

Meticulosus, Vide METVO.

Metiscus, μετισκος, Fuit, teste Herodoto lib. 6. Miltiadiæ Athe- nienis ducis filius, qui cum à Phœnicibus captus, ad Darium Perlarum regem, contra quem bellum gererat adductus esset, donatus ab eo amplissimis ædibus, diuitis auctus, data vxore Persica ex qua liberos susciperet, & magno in honore habitus, fertur.

Meticor, μετικος, Mensuro, dimetior, iudico, æstimo. { μετικος / μα- δαβ / μετικος, GALLIC. Mesurer. ITALIC. Misurare. GERMAN. Mässen / oder aufmässen. HISP. Medir. ANGLIC. To measure. } Cic. 2. de Nat. deor. Sed fuit quædam ab infinito tempore æternitas, quam nulla temporum circumscripção metiebatur. Idem I. Offic. Etiam si dinumerare se stellas aut metiri mundi magnitudinem posse arbitrareretur. Idem de Amic. Iam virtutem ex consuetudine vitæ, sermonisque nostri interpretetur: nec metiamur eam, vt qui- dam indocti, verborum magnificencia. Idem in Cat. Neque enim ipso- rum conuiuorum delectationem corporis voluptatibus ina- gis, quam cætu amicorum & sermonibus metiebat. Aliquan- do ponitur pro transire, & abire. Virg. - magnum qui piscibus æ- quor, Et iuncto bipedum cursu metitur equorum. Composita eius sunt, Permetior, hoc est, ad finem vsque metior, vel peragro. Virg.







Metretam enim Cato & Columella dixerunt. Est autem congi-  
 rura decem, ut auctor est Dioscorides lib. 5. his verbis, *Ἐστὶ δὲ ἡ μετρε-  
 τή χίλις δέκα*. Decem autem congi sexaginta sextarios valent, id  
 est amphoram & quadrantem. Pollux tamen in 10. de Vocabulis  
 ait, Cratinum comicum metretam amphoram appellasse. [Iuven.  
 Satyr. 3. Capiti incutit ille metretam.] De hoc nomine plura apud  
 Budaum lib. 5. de Asse.

**Metricus**, a, um, Vide METRUM.  
**METROCLIS**, μετροκλής, Cynicæ sectæ Philosophus, & discipulus Cra-  
 tetis, qui Hipparchiam sororem eius in matrimonium habebat.  
 Vide Laertium.

**METROCOMIA**, μετροκομία. Sic est inter vicos, ut Metropolis inter  
 vrbes, à suisq; colonis agnoscitur. Est enim propriè Metrocomia  
 vicus vel pagus, vade in alios vicos ductæ sunt coloniæ: quemad-  
 modum Metropolis vrbs est; ad quam deductæ coloniæ, velut ad  
 matrem originem suam referunt. Vide Annot. Budai. Vitur hac  
 voce Iustinianus in codice, titulo, Non licere habitatoribus metro-  
 comia possessiones suas ad extraneum transferre, & Iuriscon. leg. ul-  
 tim. de Exact. tribus. Latine Matix villa dici potest, quemadmo-  
 dum Metropolis, Matix ciuitas. Nam *μητρα* matricem significat,  
 & *κομία* vicum, siue villam.

**METRODORVS**, penultima producta, μετροδορος, Pictor, & Phi-  
 losophus Atheniensis, Carneadis auditor. Cicero de Oratore libro  
 1. Erat, inquit, etiam Metrodorus, qui cum illis vnâ illum ipsum  
 Carneadem diligentius audierat. Fuit præterea Metrodorus qui-  
 dam Scepsius, qui postea relicta philosophia, ad ciuiliū rerum  
 administrationem sese contulit. Hic oratori in scriptis suis, quam  
 philosopho vicinior fuit, nouôque quodam dicendi genere mul-  
 tos à sui imitatione deterruit. Propter nominis tamen famam,  
 quanquam pauper erat, clarum coniugium apud Carthaginien-  
 ses assequutus, Carthaginienſis ciuis est habitus. Quumque ami-  
 citiam Mithridatis regis sibi conciliaſſet, ad illum cum vxore pro-  
 fectus, honore maximo ab eo affectus est. Nam iuri dicundo præ-  
 fectus dicitur fuisse, cum potestate tam ampla, ut ab eo ad regem  
 prouocare non liceret. Quæ tamen res ei non feliciter celsit.  
 Nam quum hominum aliquot improborum odium incurriſſet,  
 legatus ad Tigranem Armeniorum regem missus à Mithridate  
 desciiuit. Quamobrem comprehensus à Tigrane, iniurius ad Mithri-  
 datem remissus est: quo in itinere, siue regis opera, siue morbo  
 (nam vtrunque dicitur) extinctus est. Hæc Strabo l. 13. Huius etiam  
 meminuit Cicero, memoriamque eius commendat Tuscul. quaest. lib. 1.  
 Non quæro, inquit, quanta memoria Simonides fuisse dicatur,  
 quanta Theodectes, quanta is, qui à Pyrrho ad senatum missus est  
 legatus, Cincas quanta nuper Carneades, quanta qui modo fuit,  
 Scepsius Metrodorus, quanta noster Hortensius. Hæc enim Cicero.  
 Fuit & Metrodorus quidam Chius, qui vniversum sempiternum  
 esse dicebat. Fuit item Metrodorus Lampſacenus, Epicuri disci-  
 pulus, fidissimusque amicus. Strabone Diogenèque testibus.

**METROPOLIS**, ἡ ἐπι. μετροπολις, 3 pen. corr. Dicitur vrbs, teste Budaio  
 in prioribus Annot. in Pand. ex qua colonia deductæ sunt, quales  
 multæ ex Athenis missæ sunt, & ab vrbe Roma. Latine Matricem  
 ciuitatem dicere possumus. Nam *μητρα* matricem sonat, & *πολις* ci-  
 uitatem. Nam quemadmodum in pecore ex matricibus noui sem-  
 per fortus: ita ex metropoli nouæ ciuitates propagantur. Potest &  
 ad *τὴν μητρίαν* compositum videri. Sic enim se habet Metropolis  
 ad coloniam, ut mater ad filiam: id quod illo Thucydidis loco ma-  
 nifestè declaratur, *Ἀπορία ἔστι πᾶσι τοῖς πᾶσι τῶν μετροπολιῶν, ἃ δὲ οὐκ ἔστιν  
 ἄλλο ἢ ἀπορία*, id est, Colonia beneficio affecta, honore Metropo-  
 lim suam persequitur: iniuria autem affecta, ab ea alienatur. Me-  
 tropoles, inquit Suidas, dicuntur quæcunque ciuitates colonias  
 deduxerunt. Latine dici possunt Matrices vrbes.

**Metropolitæ**, μετροπολίται. Qui ex Metropoli oriundi sunt, quæve me-  
 tropolim inhabitant.

**Metropolitæ**, μετροπολίται, pen. prod. Metropolitanæ ciuitatis inco-  
 la.

**METROPOLIS**, μετροπολις, Vrbs Phrygiæ, teste Stephano, à Cybele  
 Deâ matre condita. Item alia eiuſdem nominis in conuentu  
 Apameno. Tertia in conuentu Ephesiorum ad Caystrum flu-  
 uium. Stephanus præterea alias septem enumerat, quarum pri-  
 mam in Lydia, secundam in Thessalia collocat, tertiam Acarna-  
 niæ, quartam Scythiæ attribuit, reliquas tres in Ponto, superiore  
 Thessalia, & Eubœa constituit.

**Metrum**, tri, Mensura, dimensio. *שֵׁרֵי שְׁבִירֵי שֵׁרֵי שְׁבִירֵי*  
*מִזְמוֹר, מִטְרֹן*. GAL. Mensura. ITAL. Misura. GERMA. Ein Maß oder  
 Maß. HISPAN. Madida. ANGLI. Measure, dimension. Et quoniam  
 metiuntur versus, à nostris dicuntur Metra. Colum. lib. 3. cap. 10.  
 Nam id ipsum censuſiue maiores nostros non dubium est, quauis  
 nullo alio sit scripto proditum, exceptis, quæ retulimus metris  
 Virgilianis. Hinc sunt per compositionem Monometrum, quod  
 voica mensura maiori, hoc est duobus pedibus constat. Dimetrum  
 quod duabus mensuris, hoc est pedibus quatuor. Trimetrum,  
 quod sex pedibus. Tetrametrum, quod octo pedibus, siue qua-  
 tuor mensuris constat, quem numerum pedum raro supergredi-  
 mur. Pentametrum dicitur, quod quinque habet mensuras mi-  
 nores, quas vocamus pedes. Hexametrum, quod sex minoribus  
 mensuris seu pedibus constat.

**Metricus**, a, um, μετρικός. Quod ad metrum, hoc est ad versum, siue  
 ad mensuram pertinet: ut Ars metrica, μετρική, & Lex metrica,  
 ἡ ἐπι. lib. 11. cap. 17. Arteriarum pulsus in modulos certos, legesque  
 metricas per ætates stabilis, aut citatus, aut tardus. [Metrici, (i. qui  
 metra faciunt.) Gell. c. 14. lib. 18.]

**METUO**, metuis, metui, Timeo. *מִתְיָוֵה*, *מִתְיָוֵה*. GAL. Crain-  
 dre, auoir peur. ITAL. Temere. GERMAN. Fürchten. HISPAN. Temer.  
 ANGL. To feare, to dread. Varro à motu animi deductum putat,  
 quum id, quod male casurum putat, mens refugit. Quumque ve-  
 hementius in mouendo, ut à se habeat, foras fertur, Formido ap-

pellatur, si autem ex horrore venturæ rei vehementer tundatur  
 pectus, à pauendo Pauor dicitur. Pauire enim rubdere est. Inde  
 pauimentum, quod pedibus pauitur, id est tundatur, & quia in  
 hac perturbatione frigeſcimus ab horrendo Horror dicitur, ut à  
 tremendo Tremor. Et propriè Metuere, seruatorum est, Veteri li-  
 berorum. Cic. in Cat. Metuebant enim serui, verebantur liberi  
 charum omnes habebant. [Serui qui cum culpa catent, metunt;  
 ij sunt heris vtibiles, non qui metuunt malum prouenerit. Plaut.  
 Menach. sc. 6. a. 5. Sanè ego illum metuo, ne quid malè faxit mihi.  
 Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Sed metuo, ne serò ventiam. Plaut. Men. sc. 6.  
 a. 5. Metuo maxime P. Quid metuis? Ne nos perdididerimus. Plaut.  
 Mil. sc. 5. a. 1. Deos, quos maxime æquum est factuere. Plaut. Pseud.  
 sc. 3. a. 1. Et nunc cum malè metuo miser! Plaut. Pseud. sc. 2. a. 5.  
 Quam (tundentem) me veteri & metuere est par maxime. Plaut.  
 Amphit. sc. 3. a. 1.] Quærit Aristoteles in Problem. Cur tremunt qui  
 contrahunt? An propter refrigerationem? Deficit enia calor, atque  
 contrahunt. Hinc Virgil. gelidusque per ima cucurrit Ossa tre-  
 mor. Metuentibus alius funditur, alior & sitis prouocatur, testicu-  
 li contrahuntur dentes crepant, & aridentur. Dicimus  
 Metuo te, & Metuo tibi, quemadmodum Timeo te, & Ti-  
 meo tibi: quæ sic differunt, ut Metuo, vel Timeo te, idem sit  
 quod metuo, nequid mihi mali inferas: Metuo vel timeo tibi,  
 nequid tibi mali accidat. Terens in Eunuch. Metuebant omnes  
 iam me. [Ut quum abſint me ames, metuam absentem. (pro ab-  
 sentis, inquit Passerat. si vera est lectio.) Plaut. Amph. sc. 3. a. 1.] Me-  
 tuo à vel ab Cic. ad Atticum lib. 9. Sed quum eadem metuam ab  
 hac parte. Metuo Reip. malum ab eo. [Nolo metui; amari mauiola  
 abs te, mi gnate. Plaut. Amph. sc. 1. a. 5. Cur spoliaris, erit, non cur me-  
 tuaris ab hoste. Ouid. 13. Met. Quid à nobis metuit? Plaut. Capt. sc. 1.  
 a. 2.] Cic. Attic. lib. 1. Metuo de vita. Idem Attico lib. 30. Metuere  
 pro aliquibus. Celsus lib. 3. ca. 11. Non metuo quin meæ vxori latè  
 suppetias sint, id est, certo scio latas esse suppetias. Plaut. Amphit.  
 Metuo vi, Plaut. Curcul. sc. 1. a. 4.] Ornamenta quæ locauit metuo  
 ne non possim recipere: Cicero, Metuo vt ne pereat. [Item, Nihil  
 metuo, nisi medijs disruppar. Plaut. Men. sc. 1. a. 2. Item hunc  
 seruum metuebam, ne vxori renunciaret. Plaut. Men. sc. 4. a. 2.  
 Metuo autem fr̄ à me & tuo, pro tuor, id est, mihi caueo, quia  
 Metus cautio est.]

**Metuens**, nomea ex participio. *Μετῴων*, *μετῴων*, *μετῴων*. GAL.  
 Craignant, crainit. ITAL. Temere. GERMA. Fürchtſam, oder  
 fürcht. HISPAN. Temeroso. ANGL. Fearing. Cic. post red. in Sen. Nati  
 Consules, modesti, legumque metuentes, impediabantur lege-  
 non ea quæ de me, sed ea quæ de ipsis lata erat. Idem pro domo sua,  
 Homines legum, iudiciorumque metuentes. [Metuens pueris  
 mihi formidans. Plaut. Amphit.]

**Metuentior**, comparat. Ouid. 6. Fast. Regis opus placidi, quo non me-  
 tuentius illum Numinis ingenium terra Sabina tulit.

**Metuendus**, Cicero de Arusp. resp. Eodem serè tempore factus in agro  
 Piceno Potentia nuntiat terræ motus horribilis, cum quibus-  
 dam multis metuendisque rebus. [Sic pugnat, sic est metuendus  
 Vlyſſes. Ouid. 13. Metam.]

**Metutus** penult. prod. particip. Lucet. lib. 5. Nam eupidè conculat  
 nimis antè metutum.

**Metus**, tus, Timor, horror, formido, & (sicut Vlpianus scribit) de in-  
 ſtanti vel futuro periculo, mentis trepidatio. *Μετῴων*, *μετῴων*, *μετῴων*  
*πάθος, φόβος, δέος*. GAL. Peur, crainte. ITAL. Timore, tema;  
 paura. GERMA. Ein schrecken. HISPAN. Miedo espanto. ANGL. Feare:  
 dread. Cic. 4. Tuscul. Metus est opinio impendentis mali, quod in-  
 tolerabile esse videatur. Ibidem, Agridudini finitimus est metus:  
 est enim metus, & agridudo præteritis, sic ille futuri mali: itaque  
 nonnulli metum Præmoleſtiam appellabant, quod esset quasi dux  
 consequentis molestiæ. [Ista quod eueniant mædo metu. Plaut.  
 Mostell. sc. 1. a. 2. Videbque trepidantem pallentemque metu, & tre-  
 pidantem marte futuro. Ouid. 13. Metam. Fugiat capite obuolutò  
 cum summo metu. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 2. Ego istum tibi lepidè  
 medicabor metum. Plaut. Ibidem. In metu esse maximo. Plaut.  
 Pseud. sc. 3. a. 4. & Amph. sc. 1. a. 1. Item, Per metum, pro metu vel præ-  
 metu, Plaut. Aut. sc. 3. a. 1. & Ibid. sc. 4. a. 1. Metum atque fugam  
 meis perduellibus iniciam. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 2. Pone metum  
 (i. abiice, amoue) Ouid. Eleg. 7. lib. 3. Trist. In metu aliquem po-  
 nere pro metuere dixit Cic. ad Attic. Quid autem, inquit, absur-  
 dius hunc metuere, alterum in metu non ponere? [Metus autem  
 tam actiue quàm passiue sumitur, teste Gellio cap. 12. lib. 9. Nam  
 metus hostium, rectè dicitur, & quum timent hostes, & quum ti-  
 mentur. Et Metus meus quo ego metuo alios: tèmque metus, quo  
 metuor ab aliis. Salustius apud Nonium, Ad bellum excitabat metus  
 Pompeij victoris, hoc est, quo Pompeius metuebatur. [Sic  
 Detim metum patrum amorum, & cognatum concordiam.  
 Plaut. Amphit. Item, Capitor interdum pro religione, quo, ut  
 ait Seruius, ex metu nata est religio. Virgil. lib. 7. Multòque metu  
 seruata per annos.]

**Meticulus**, diminutiuum. Hinc  
**Meticulosus**, significat Timidum. *Μετῴων*, *μετῴων*, *μετῴων*. GAL.  
 Craintif, poureux. ITAL. pauroso, timido. GERMA. Fürchtſam.  
 HISPAN. Medroso, o temeroso. ANGLI. Fearfull. Plaut. in Mo-  
 stell. Nescis quàm meticulosa res sit ire ad iudicem? Idem in Amph.  
 Nullus est hoc meticulosus aque.

**METYS**, Purgamentum cereæ, ex quo partem alvei priorem apes illi-  
 nunt. Hæc Sipontinus. Plin. tamen lib. 11. cap. 7. vnde Sipontinus  
 hæc videtur esse mutatus) primum cereæ fundamentum Commo-  
 sim appellat. Quare libet suspicari, Perottum deprauato Plinij v-  
 sum esse exemplari.

**MEV**, per duas syllabas, μεύο. Dioscor. Herba est caule, foliisque aniso  
 non abſinilis: de qua Plin. lib. 20. cap. 23.

**MEVANIA**, μευανία, Proſémæo, Vulgò Meuania. Ciuitas Vmbriæ,  
 inclyta Propertio alumno, sita ad vnam Flaminiam, armentorum



**M. Aeneid.** Nos tumidum sub te perennis classibus æquor, id est uentum ut inquit Seruius. [Ouid. Eleg. 4. lib. 1. Trist. Freta sideribus totus distantia mensos. (i. emensos.)] ¶ Remettor, Rursus metior, uentum. Idem lib. 2. Aeneid. Arma deoſque parant comites, pelagique remeſo Improſiſi aderunt. ¶ Metiri ſtipendium. Curt. li. 3. Ex pecunia deinde Babylonix Macedonibus equitibus ſexcenti denarij tributi, peregrinus eques quingenos accepit, ducentis pedestrium ſtipendium menſum eſt.

**Mensores.** à Metior, Appellatur agrorum finitores. { מדר modébb. mensural. GALL. Arpentiers, meſureurs. ITALIC. Miſuratori. GERM. Meſſer, uel meſſer. HISPANIC. Medidores. ANGLIC. Meſurers. } Colum. lib. 6. cap. 1. Ego non agricolæ, ſed menſoris officium eſſe dicebam. ¶ Menſores præterea ſunt (inquit Vegetius lib. 2. cap. 7.) qui in caſtris ad poſiſimum demeruntur loca, in quibus tentoria milites ſigant, uel hoſpitia in ciuitatibus præſtant. Hoc in loco Poſiſimus eſt dimenſio pedibus facta. Hi etiam Metatores (autore Budeo) dicuntur.

**Mensio, onis,** à verbo metior, Meſura, dimenſio. { מדה middáh מדה memááh. מדה מדה. GALL. Meſurement, meſurage. ITALIC. Miſuramento. GERM. A. N. Ein meſſung. HISP. Obra de medir, medimienſo. ANGL. A meſuring. } Cic. in Orat. Aures uel animus aurium nuntius naturalem quandam in ſe continet uocum omnium menſionem.

**Meſura, re,** Inſtrumentum quo metimur, unde & nomen habet: aut quo rei alicuius quantitate apprehendimus. { מדה middáh מדר memááh. מדה. GALL. Meſure. ITALIC. Miſura. GERM. Ein meſſ ober meſſ. HISPANIC. Medida. ANGLIC. A meſure. } Plin. lib. 7. cap. 56. Meſuram & pondera Phidon Argiuus, aut Palamedes (ut maluit Gellius) inuēnit. ¶ Ouid. Eleg. vi. lib. 4. Trist. Curia reſtabat clauſi meſura coacta eſt. ¶ Transferunt etiam ad alia. Idem lib. 2. cap. 1. Quasi uero meſuram uilius rei poſſet agere, qui ſui neſciat. Plin. in Epist. Ex illo enim meſuram beneficij tui proſus intelligo. Meſura corporum humanorum, apud Solin. cap. 5.

**METIS,** Νύμφη, Nympha Oceani & Tethyos filia, ſic dicta à conſulendo: uñ enim conſilium ſignificat. Huius meminit Heſiod. in Theog. ¶ Eſt & uerbs in Mediomatricibus ſita, huius nominis. ¶ GERM. Metis.

**METISVS,** Turni auriga. De quo Virg. lib. 12. Æn. Aurigam Turni media inter ſora Meſiſcum Excutit, &c. Sunt qui ſcribendum putent Methyſcus, etymon eius deducetes à Græco uerbo μέθυ, quod eſt inebrius.

**METIVS SVFFETIVS,** Dux Albanus, tempore Tulli regis Romanorum, qui quod ex præſcripto fœderis ad belli ſocietatem contra Fidenates uocatus, euntibus in hoſtem Romanis, ſuos prælio eduxerat, iuſſu Tulli duabus admotis quadrigis diſcerptus eſt. Vide Liu. lib. 2. ab Vrbe. [Currendum eſt extra portam Metiam. Plau. Pſeud. ſc. 3. a. 1.]

**METIVS GEMINVS,** dux Tuſculanorum, ſuperatus à Romanis bello Latino. ¶ Metius item Curtius, Sabinorum dux contra Romulum, ob raptas Sabinas acriter pugnauit.

**METIVS CARVS,** Delator inſignis, de quo Plin. 1. Epist. ad Vocanum, lib. 6. ad Hiſpanum.

**METOS,** meſſui, meſſu, Fruges ſeco & fructus colligo { קצר katzár. מטה, מטה. GALLI. Moissonner. recueillir le grain, ouster. ITA. Mietere. GERM. A. Schnitten/ernten. HISPAN. Segar. ANGLI. To reap or mowe. } Propriè enim ſegetes meti dicuntur, & herbæ, quum falce aliòue inſtrumento reſecantur. Cic. 3. de Ora. Ut ſementem feceris, ita & metes. Caſar. 4. bell. Gall. Tum diſperſos depoſitis armis, in metendo occupatos ſubito adorti. ¶ Uuas quoque metere dixit Virgil. 2. Georg. pro colligere uuas, ſeu uindemiam facere. Sarmenta (inquit) & uallos primus ſub tecta reſertor: poſtremus metito. ¶ Item pro depaſcor, apud Virgil. 4. Geor. Illæ contuendæ ſalutis ſyluæſque peragræ. Purpureæſque metunt flores. ¶ Metere maximam meſſem malorum, dixit Plau. in Trin. pro, Maximam malorum hominum copiam inuenire. Vide in dictione MESSIS. Idem in Epidico, Mihi iſtic nec ſeritur, nec metitur: hoc eſt iſta res nihil ad me pertinet, ut quæ neque meo periculo fiat, neque emolumento. Vide Eraſmum in Chilia. ¶ Huius compoſita ſunt, Demeto, Emeto, & Præmeto, de quibus ſuis locis.

**Meſſio,** ipſa metendi, id eſt fruges uel herbas ſecandi actio, à uerbo Meto, metis. [Han e uocem negat eſſe Latinam. Diomedes libr. 1. Meſſura enim dicitur (inquit) nō Meſſio. Vide paulò infra.] קצר katzár. מטה, מטה. GALLI. Moissonnement. ITALIC. Il mietere. GERM. A. Schnit ung; das ernten. HISPAN. Miesse à mies. ANGL. Reaping, mowing. }

**Meſſor, meſſoris,** Dicitur qui metit. { קצר katzár, מטה, מטה. GALLI. Moissonneur. ITALIC. Mietitore. GERM. A. Ein Schnitter. HISPAN. Segador. ANGL. A reaper, a mower. } Virg. Georg. 1. quum flauis meſſorem induceret aruis Agricola. Cic. 3. de Orato. Non mihi Oratores antiquos, ſed meſſores uideris imitari. Vir. 2. Eclog. Theſſylis & rapido feſſis meſſoribus æſtu Allia, ſerpillūmque herbas contundit olentes. Plau. in Capl. [ſc. 5. a. 3.] rogas? Sartor, ſatorque ſcelerum, & meſſor maxime.

**Meſſorius, meſſoria, meſſorium,** Quod ad Meſſorem pertinet. { מטה מטה. GALLI. Appartenant à moissonneur. ITALIC. Pertinente à mietitore. GERM. A. Das d; ſchnitter. HISPAN. Cosa perteneciente à ſegador. ANGL. Belonging to a reaper or mower. } Cic. pro Seſtio, Meſſoria ſe coibe contextit.

**Meſſura,** { מטה מטה. Meſſio. } Diomedes Grammat. lib. 1. Metor meteris cum ad fructum, ex quo perfectam ſit Meſſus non metitus ſum: meſſuram enim dicimus non meſſionem: Et futuro actiuo meſſurus, paſſiuo metendus.

**Meſſæcus,** { μετρεος. } Qui de vna ciuitate in aliam migravit habitandi animo, Latine aduena dici poteſt, uel inquilinus. Pompon. de uer. ſigniſ. l. 1. uipillus. Paræcum, μετρεος appellat.

[De Metonè Astrologo Plutarch. in Alcibiad.] **MÉTŌNYMI** à μετάνομια, cum accentu in penultima, Latine tranſnominatio. Figura eſt, uel potius tropus, quum cauſa pro effectu, ſubiectum pro adiuncto aut contra ponitur, ut cum Cererem pro pane & frugibus. Bacchum pro uino ponimus: ferrum pro armis: Italiam pro Italis, &c. De hac uidentur ſunt Rhetores. Neque enim huius loci eſt exempla adducere ex autoribus & paginas implere. **MÉTŌPIŌN**, μετῶπιον, Arbor eſt in Africa Æthiopiæ ſubiecta naſcens, ex qua Ammoniaci lacryma in ſubiectas arenas diſtillat. Plin. lib. 12. c. 28. Ergo Æthiopiæ ſubiecta Africa Ammoniaci lacrymam ſtillat in arenis ſuis. Inde & nomen etiam ab Ammonio oraculo, iuxta quod gignitur arbor, quam Metopion uocant. Habentus vli. ¶ Dioſcoridi uero Metopion, ferula eſt in Syria naſcens, ex qua galbanum diſtillat. ¶ Eſt & Metopion olei genus ex amaris amygdalis conſectum, ſeſte Plin. lib. 15. cap. 7.

**METOPŌSCŌPIŌS**, μετῶπιοσκοπος, Latine frontis inſpector interpretari poteſt. μετῶπιοσκοπος, quod frontem ſignificat, ὁ σκοπῶν, quod eſt exemplari, inſpicere, conſiderare. Sunt enim Metopſcopi, qui ex frontis & oris lineamentis, quid cuique euenturum ſit, diuinant. Suet. in Tio. Quo quidem tempore aiunt metopſcopum à Narcifſo Claudij liberti adhibutum, ut Britannicum aſpiceret, conſtantifunè aſſirmaſſe, illum quidem nullo modo, cæterum Titum, qui tum propè adſtabat, utique imperatorem. Plin. libro 35. cap. 10. Imaginum ſimilitudines aded in diſcretè pinxit, ut (incredibile dictu) Apion Grammaticus ſcripturam reliquerit, quendam ex facie hominum adiuuantem (quos Metopſcopos uocant) ex iis dixiſſe aut futura mortis annos, aut præterita.

**METŌR,** metaris, Metas & terminos pono, diuido, deſinio, metior. { מדר madhááh מדר מדר. מדר מדר. GALLI. Aligner, mettre boines, meſurer, aſſeoir. ITALIC. Por meta, miſurare. GERM. A. Aufſetzen / aufſetzen / aufſetzen. HISPAN. A poſentar, poner termino. ANGL. To ſet marches and boundaries, to meſure. } Gell. lib. 1. cap. 1. Nam quum ſerè conſtare curriculum ſtadij, quod eſt Piſis apud Iouem Olympium, Herculeus pedibus ſuis metatum, idque feciſſe longum pedes ſexcentos. Virgil lib. 2. Georg. - ſi pinguis agros metabere campi, Denſa ſere, ¶ Metari caſtra id eſt deſcribere & collocare μέτρον. Salluſt. in Iugurtha, Sylla pariter cum ortu Solis caſtra metabatur. [Et ſimpliciter Metari, pro caſtra metari, Liu. lib. 4. d. 5. Et metari frontem caſtrorum. Idem ibidem. Item, Metata caſtra, paſſiue: Vidè infra, in Metarus.] ¶ Metari cælum, Quid. 1. Faſtor. Nos quoque ſub duobus cælum metabimur illis, Ponemusque ſuos ad uaga ſigna dies. Inuenita etiam Meto, metas, Virg. in Culice, Metabat ſe circum loca. ¶ Cōpoſitum à Metor eſt Emetor, penultima producta perfectè metior. Dioſcoridi. Laſtan. de Opificio Dei, Nam ſi peritus architectus, quum magnum aliquod ædificium facere conſtituit, primò omnium cogitat quæ ſumma perfecti ædificij futura ſit, & antè emetatur, quem locum leue pondus expetat.

**Metatio, metationis,** Ipſe metandi, hoc eſt collocandi, diuidendi uel diſponendi actus. { מתכות methchóneth. מטה, מטה, מטה, מטה, מטה, מטה. GALLI. Affiete, alignment. ITALIC. Ordine, diſpoſitione. GERM. A. Aufſetzung / ordnung / ſetzung. HISPAN. A poſenamiento. ANGL. A meſuring or bounding of landes. } Columella libro nono capite decimoquinto, Hæc in quincuncem uinearum metatio expeditiſſima ratione conſicitur.

**Metator, metatoris.** Meſſor, qui arbores in ſeminario, uel arbuſto diſponit, & ordine quodam digerit. { מדר modébb. מטה, מטה, מטה, מטה, מטה, מטה. GALLI. Qui aſſiet, qui plante les arbres à la ligne. ITALIC. Chi pianta gli arbori con ordine & diſpoſitione. GERM. A. Ordner / anſeher / aufſetzer. HISPAN. A poſentador, el que planta a diſſenta los arboles por orden. ANGL. A planter of trees by order and ranks. } ¶ Item qui locum futuro ædificio aut caſtris collocandi metitur, aut qui agrum, aliūme quemuis locum in certas diſtribuit partes. Cic. in Philip. Saxa caſtrorum antea metator, nunc ut ſperat, urbis. Ibidem, Saxa peritus metator & callidus urbem iam decempeda ſua diuiſerat. Eucan. lib. 1. Heſperios audax ueniam metator in agros. Pro eodem Cic. in Philip. Decempedatorem dixit. L. Antonius (inquit) agrj publici & priuati æquum ſummus decempedator. Metatores etiam dici poſſunt, qui iuſſu arque autoritate principis militibus diuerſoria aſſignant: quique in caſtris, ſigendis tentorijs locum unicuique oſtendunt. Vegetius lib. 2. cap. 7. Metatores (inquit) in caſtris dicuntur, qui præcedentes, locum caſtris idoneum eligunt. Hi etiam Meſſores dicuntur, ut ſupra ſuo loco docuimus.

**Metatus, particip.** quod aliquando paſſiue acceptum, uideri eſſe à uerbo Metor. Horat. lib. 2. Carm. Nulla decempedis metata priuatis Opacam porticus excipiebat Arcton. [Liu. lib. 4. dec. 5. Metata caſtra.]

**Métrénchyta,** μετρηχύτα. Inſtrumenta ſunt medicorum: per quæ medicamenta in ueterum iniiciuntur. Lynacrus uertit ueterinos clyſteres. Vide Galenum 5. Methodi.

**MÉTREA,** Erifichthonis cuiuſdam Theſſali filia, meretrix liberali forma, ad quam qui commebant adoleſcentes, corporis copiam non aſſequebantur, niſi equos, boues, ampliſſimæque deferrent munera: quia nondum id temporis reperit fuerat gemmarum uſus. Porro Theſſali per iocum dicebant: Metram Erifichthonis uerti in ea omnia, quæ illi ab amatoribus donabantur: unde fluxit prouerbiū Mutabilior Metra Erifichthonis. Ouid. lib. 8. Metam.

**MÉTRETA,** æ, penultima producta, Genus uas, conſtans ex duobus baſis. { μετρετα. GALLI. Une ſorte de meſure contenant ſelon la ſuppuration de Budee, ſoixante ſeptiers. ITALIC. Meſura di dieci congj. GERM. A. Ein meſſ bey zehn getrichen ſtück wiſſ conglos / baſ machi ſechs vund dreiſſig maſſ. HISPAN. El arreuca a ciería ora medida. ANGLI. A veſſel or meſure of ten gallones. } Quod (inquit Budeus lib. 5. de Aſſe.) Dioſcorides metretam dixit, Plinius cadum tranſtulit, quod & ipſum Græcum eſt, ſed utroque noſtri uincunt. Metretam



¶ Tmolio monte ( qui Phœbum victorem pronuntiauerat ) secundum Pana iudicium tollisset, indignatus Apollo, asinas ei auriculas addidit, quas tam seint occulauit, ut nemo sciret præter solum tonforem: qui quum rem inauditam tacere non posset, fossam ingressus proclamauit, Aures asinas habet rex midas. Deinde fossam terra adoperuit, successuque temporis creuerunt illic arundines, quæ commotæ vocem quam tonfor infoderat, reddiderunt. Vide *Ouid. ii. Metam.* arguitur tamē, atque iniusta vocatur. Vnius sermone midæ. Nec Deius aures Humanam stolidas patitur retinere figuram, &c. Nonnulli dicunt, quum inter Apollinem & marfyam decertantes iudex constitutus esset, & ipse pro marfya sententiam tulisset, auriculis asininis à Phœbo fuisse donatum. Hinc natum est proverbum, Auriculas asini midas habet: quo vimur in stolidis, & crassis auribus: pinguique iudicio homines. Alij narrant, quum præteriret aliquando Liberi patris asinos, atque eos afficeret iniuria, iratum Bacchum midæ auriculas asininas addidisse. Sunt qui dicant huic aures natura prælongas fuisse: & asininarum instar prominentes: atque hinc fabulæ locum ortum esse: quanquam pluribus placet, hæc allegoria significatum midam tyrannum coryceos ac subaufcultatores demittere solitum, per quos quæcunque per omnem regionem vel fierent, vel dicerentur, cognosceret, n mirum illis vitens aurium vice. Proinde quum vulgus admiraretur, ab illo resciri etiam ea quæ clam ac procul fierent, occasionem fabulæ datam esse, ut midas diceretur auriculas asini habere. Vel quod nullum aliud animal acrius audiat, quâ asinus, excepto mure: vel quod aures habeat omnium longissimas. *Perfius*, Auriculas asini quis non habet? Ferunt nonnulli primùm potantem scripsisse, Auriculas asini midas rex habet: deinde metu Cæsaris scripturam mutasse, Quis non habet? *Hæc ex Erasmi Chlidibus.*

**Midas**, *midæ*, Vermiculus est in fabis nascens inquit *Theophrast. lib. 4. de Plantarum causis*, & *Hermolauus in Plinium lib. 21. cap. 19.* ¶ Est item midas felicissimus iactus in ludo tesserarum à midâ beatissimo rege nomen habens.

**MIDA**, siue **MIDVA**, pen. prod. *plidæa. Steph.* Oppidum in agro Argi- no ita dictum à midâ Alocē filia, quum antea Persepolis appellaretur. Meminit huius *Homerus lib. 2. Iliados.*

**MIEZÁ**, *midæa*, Oppidum macedoniæ, quod olim Strimonium vocabant: à miez: Baretis macedonis filia cognominatum. *Autor Steph. Hæc oppidi meminit Plin. lib. 31. cap. 2.*

**MIDION**, Genus haurigij, *apud Fest. Pomp.*

**Migro**, gras, Est, inquit *Vallis*, domicilium muto, & aliud me ad habitandum confero relicta priorē habitatione, demigro, in alium locum me confero. { *נוצא יסוהאי הלי gholah vob nasah. uonnu, uonru. GALL.* Desloger, changer de logis, aller demeurer d'un lieu en autre. *ITAL.* Mutar stanza, andare ad habitare altrove. *GERM.* Ausziehen, aus einer wohnung oder behausung in ein andere ziehen. *HISPAN.* Mudarse de casa a casa. *ANGL.* To go out of one place to another for to dwell, to stie. } *Liuius lib. 1. ab Vrbe*, Et Romam inde frequenter migratum est à parentibus maxime, & propinquis raptarum. ¶ Migrare ex vita, pro mori. *uram d'leu nō sio. Cic. lib. 6. de Republ.* Antequam ex hac vita migro, conspicio in meo regno & his rebus P. Cornelium Scipionem. *Idem de Finibus 13.* Non dubitat, si ita melius sit, migrare de vita, id est mori. [Hoc est magis feliciter de vita migrare, quam mori. *Velleius*, loquens de Metello. Ego in cælum migro: Iuppiter apud *Plaut. Amphir.* migrare certum est iam nunc è sano foras. *Plaut. Curo. sc. 3. a. 1.* Item, fac sis, vacuas Pseudole ædes aurium, mea ut migrare dicta possint, quò volo. *Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1.* ¶ Legitur interdum migrare actiue pro transferre, *uracāmen. Gell. lib. 2. cap. 19.* Ita Cassita nidū migravit. ¶ Apud antiquos in vlu fuit, migrasse pro migrauerit, ut apud *Cic. 3. de leg. 11. Tabul.* Quisquis earum rerum in grassit, noxiæ poena par esto. ¶ Migrare in mucronem. *Plin. lib. 11. cap. 37.* Alis ad iactum plurius modis, supina, conuersa, conuexa, omnia in mucronem migrantia. Id est cuspidem acuminatum habentia, veluti mucro. ¶ Huius composita sunt Commigro, Demigro, Emigro, Imigro, Remigro, Semigro, Transmigro: quorum significata vide suis locis.

**Migratio**, tionis, Commigratio, discessio { *גולוה הלי מלח. salte- lah vob nasah. uonnu. GALL.* Deslogement, changement de logis. *ITAL.* Diloggiare, il mutar stanza. *GERM.* Das aussziehen von hauss zu hauss/verenderung der wohnung. *HISPAN.* Mudança de casa. *ANGL.* Changing of lodging or habitation a sitting. } *Cic. Fam. 9.* migrationem, & emptionem feliciter euenire volo, tuumque in ea te consilium probo. *Idem Tuscl. 1.* Sin vera sunt quæ dicuntur, morrem esse migrationem, in eas oras, quas, qui vita excesserunt, incolunt, id multò iam beatius est.

**Mihi**, pronomen datiuu casus ab Ego, [Si bonam famam mihi seruaffo, lat ego diues. *Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1.* Dij te omnes mihi seruent. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. & sc. 1. a. 4.* Nisi quid in te est auxilij mihi. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 4.* Nimia mira mihi hodie exorta sunt. *Plaut. Mon. sc. 7. a. 5.* Palla est mihi surrepta. *Ibid. sc. 4. a. 2.* Rem mihi esse dicit. *Ibid. sc. 1. a. 5.* Hoc (enfe) ait, in me utendi m est mihi. *Ouid. 13. Metam.*] Varium vsum habet. { *לי ל. uidi. uidi.* } Ad meam utilitatem hoc spectat, ad meum incommodum. *Terent. in Adelph.* Si quid peccat, Demea, mihi peccat. [Sic *Plaut. Menach. sc. 4. a. 2.* Mihi dolebit, non tibi, si qui l stulte fecero.] ¶ Aliquando, quantum ad meum iudicium, ut interpretatur *Donatus in illud Adelph.* Nam is mihi est profectò seruus spectatus satis, Cui Dominus curæ est. ¶ Aliquando à me. *Idem in Heaut.* Cyrus est reprehendendus, atq; adhortandus mihi. [Tacta mihi tandem ora Sarmatis. (i. à me) *Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist.* Liberior fratri sumpta mihi que toga. *Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist.* Non hæc mihi crimina fingi scit bene Tydides (i. à me. *Ouid. 13. Metam.* Illa nocte mihi Trojæ victoria parata est. *Idem Ibid.* (i. à me).] ¶ Aliquando, In me, Circa me. *Idem in Heayr.* Ut vos mihi domi eritis, proinde ego ero summa foris [¶ I-

tem apud me. *Plaut. Men. sc. 2. a. 1.* Superior sis mihi (i. potior apud me. *Passer.*) Item, Quid mihi tristis es (i. cōtra me, vel vocat.) *Ibid. sc. 2. a. 4.* Et, malignitate oneravit omnes mortales mihi. (i. in me) *Plaut. Capt. sc. 1. a. 3.* ¶ Item Mihi pro me. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 3.* Nimis velim, qui certum mihi faciat. ¶ Mihi pro mei: Quantum æris mihi sit, & quantum alicui. *Plaut. Curo. sc. 1. a. 3.* ¶ Item pro meo. Peccato mihi. *Terent. Heayr.* ¶ Pro me, Quid mihi futurum est? *Pl. Men. sc. 2. a. 4.* ¶ Pro mea, Nec tanto carcat mihi nōmine charta: *Tibul. lib. 4.* ¶ Item eleganter dicitur mihi scribo, mihi lego, mihi bibo, esturio, eadē turro, &c. pro, scribo pro me, lego pro me, &c. *Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist.* Ipse mihi (quid enim faciam?) scribōque, legōque. Mihi esturio, non tibi. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.* It dies mihi cesso. *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Item, Mihi sapio, mihi credo, Ego mihi video. Vide Credo supra] ¶ Aliquando mihi & Tibi in oratione ponuntur festiuitatis tantum gratia. *Cicer. in Pifo.* Is mihi etiam gloriabitur se omnes magistratus sine repolla assequiturum? Mihi crede, seu Credas mihi velim, affirmantis sunt particula, quæ idem significant, quod certē. *Cic. Tuus* (mihi crede) literis perlectis, exili gaudio. ¶ Mihi metipsum datiuus est ab Ego metipset quo vsus est *Cicer. pro Quintio*, Breuitas postulat, quæ mihi metipsum amicissima est. *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.* Cupio mihi met approbarier.]

**Mihiptē**, Pro mihi ipsi posuit *Cato. in uerba. Festus.*

**Milax**, { *μιλὰξ* } A Galeno appellatur frutex hederæ similis, quem Similacem vocat *Dioscorides*. Vterque duas eius facit species, asperam & læuam. Vide infra in dictione **S M I L A X**.

**MILCIADES**, lege infra **MILTIADES**.

**Milēs**, huius militis, gener. commu. { *μηλιτης* *ισχ* *hāmilitēs* *māh. segnōrus. GALL.* Soldat, homme de guerre, gendarme. *ITAL.* Soldato. *GERM.* Ein kriegsmann. *HISPAN.* Hombre armado para la guerra, soldado. *ANGL.* Aman of ware, a soldier. } Dicitur quicumque militiam exercet, *Autor Valla lib. 6. cap. 32.* sed propriè qui pedes militat: à mil tia, id est à duritia, quam pro Repub. sustinet dicitur, aut à multitudine, aut à malo, quod ardet, aut à mollitie per contrarium (ut *Festus parat*) Itemque Donatus eo quòd nihil molle, sed potius asperum quid gerat. Vel à mille, quasi millefimus quisque quod trium milliū prius legio siebat, & singulæ tribus, Tatiensium, Ramnensū; Lucerum, mille milites mittebant. [Eutropius scribit militem dictum à mille, quòd cum Romulus initio mille ex populo delectum *ut ait Plinius*, quòd minimum sit mollis. Quis hic ferat tot Grammaticorum Ineptias? *Plaut. Capt. prolog.* Meretrix malas miles gloriosus. Miles emeritis armis ad lares arma ponit; *Ouid. Eleg. 8. l. 4. Trist.* Cedit miles, æs petit. (i. stipendium à priuatis.) *Plaut. Aulul. sc. 5. a. 3.* Lauds assiduo vigeat certamine miles. *Tibull. lib. 4.* De militum cibariis detrahere graue crimen. *Quintil.* ¶ Miles pro latrone, Discolor, ut recto grassetur limite miles. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* De Iureiurando & excusationibus militum. *Gell. cap. 4. lib. 16.* Milites pro militibus. *Cæs. 2. bell. ciu. Et Lædus* summi Imperatoris. *Idem pro Corn. Bal. C. Marius P. Africani* discipulus ac miles. ¶ Leuis armaturæ milites *Cæs. 2. bell. Gall.* Quibus celeriter subueniunt leuis armaturæ milites. Qui pedites erant, & expediti milites. ¶ Avarij milites, ut ait *Varro 4. de lingua Latina*, dicuntur ab aere, quòd stipendia facerent. ¶ Auratis & argentatis milites in Samnitum militia. *Liui. 9. ab Vrbe*, Tunicæ auratis militibus versicolores, argentatis lintæ candidæ. ¶ Casarij milites, hoc est morbo aut debilitate affecti, ob idque cessare coacti. *Liui. 6. ab Vrbe*. Tertius exercitus ex casariis senioribus à Lu. Quintio scribatur, qui vibi, mœnibusque præsidio sit. ¶ Legionarij & auxiliarij milites. *Asinius Pollio Ciceroni lib. 10. Epist.* Militem non modò legionarium, sed ne auxiliarium quidem vltimum quoquam misit. ¶ Triâ autem sunt (ut inquit *Seruius*) militum genera, Euocati qui non milites, sed pro milite erant. Vnde *Contra* solebat dicere, qui vult Remp. saluam, me sequatur. Nam diuersi ad diuersa loca propter cogendos exercitus mittebantur. *Virgil. 9. Aeneid.* Mittitur & magni Venulus Diomedis ad vrbem. *Sallust.* Ab his omnes euocatos centuriones. Tumultuarij qui necessitate aliqua electi ad vnum duntaxat bellum, militant, quando vicinum periculum vrbis singulos iurare non patitur. *Virgil. lib. 7.* simul omne tumultu Con uat trepido Latium. ¶ Sacramento religati, qui post electionem in Rempub. iurabant, se non recessuros à præscripto Consulibus, nisi post completa stipendia: quod militare sacramentum dicebatur. Hi plenam militiâ habebant, erantque quinque & viginti annis obligati: ut apud eundem in illud *Virgil. 2. Aeneid.* Fas mihi Gratorum sacra resoluere iura; De his tribus militia generibus, vide *Bud. in Pandectas*. ¶ Milites pro apparitoribus iudicum & magistratuum. *Vlp. in L. in eadem ff. Ex quibus caus. maiores.* In eadem causâ sunt & qui à milibus statoribusque vel à municipalibus ministerijs adferuntur: si prebentur rei suæ superesse non potuisse.

**MILETOPOLIS**, *μυλεπολις*, Vibs in minore Asia, inter Cizicum, & Bathyniam, ad Rhyndacum amnem, cuius meminit *Strabo libro 12.*

**MILET** vs, *μίλητος*, Filius fuit Apollinis, & Argæ Cleochi filia, vel (ut *Ouidius censet*) Deiones, qui quum Minoa Cretensium regem iam senem regno priuare vellet, à Lotte tertius, in Samum, deinde in Cariam Asia regionem fugit, ibique oppidum condidit: quod de suo nomine Miletum appellauit, eisque incolas Milesios. { *GERM.* Ein ion spolisius vnd Argæ/ wicher in Asiam entrunnen muße also er nach dein Cretensischen reich trachete. } *Ouid. lib. 9. Metamorph.* Tunc erat inualides, Deionidēque iuuenat Robore Miletum, Phœbōque parente superbum Pertimuit, credensque suis insurgere regnis: Haud tamen est patris arcere penatibus Tomij.







*Cicer. ad Attic. lib. 19.* Fecisti mihi pergratum quod Serapionis hbrum ad me misisti : ex quo quidem ego ( quod inter nos liceat dicere ) millesimam partem vix intelligo. *Idem de fato,* Quamquam id millesimo ante anno Appollinis oraculo editum esset.

Millefolium, millefolij, Herbæ genus est, quod Græci *μυρτόφυλλον* appellant: de quo vide *Plin. lib. 24. cap. 16.*

Millefolia, Panacis genus est, ab Achille inuentum, vnde Achilles appellatur. *Plinius libro 25. capite 5.* Aliqui & hanc Panacem Heracleon, alij Sideritin, & apud nos Millefolium vocant, cubitali scapo, ramosam, minutioribus quàm fœniculi folijs vestitam ab imo.

Millepæda, dæ, Animal est (teste *Plinio lib. 29. cap. 6.*) è vermibus terræ pilosum, multis pedibus arcuatim repens, tactuque contrahens se. *Χιλιπόδι.* Oniscion Græci appellant, alij Tilon, qui multo pedum agmine scaret, ab alijs centipæda, aut multipæda dicta. *Hieron. contra Iovinian.* Goge Syrum, Africam & Arabem, vt Vermes Ponticos glutiat : ita eos aspiciet vt muscas, multipedes & lacertos.

Milliarium, a, um, mille librarum. *Χιλίων λίτρον.* GALL. De mille. ITAL. *Migliaro.* GERM. Das da tausent begetreffu das tausent pfundt ist. HISP. *Cosa de mil.* ANGL. *Of a thousand or belonging to a thousand.* Vnde Apri milliarij apud *Columellam* dicebantur mille librarum, qui apponebantur in cœnis Romanorum. *Seneca libro 21. Epistol.* Non magnam rem facis, quod viuere sine recto apparatu potes, quod non desideras milliarios apros, nec linguas phœnicopterorum, & alia portenta luxuriæ iam nota animalia fastidientis. *Plin. lib. 17. cap. 12.* Milliaris vocari multas oleas narrat à pondere olei, quod ferant annuo prouentu. Et milliaris grex apud *Varr. de Re rustica lib. 2. capite 108.* Item milliaris porticus, apud *Suet. in Ner. capite 3.* Vestibulum eius fuit, in quo colossus c c x x. pedum staret. Ipsius effigiei, tanta laxitas, vt porticus triplices milliarias haberet.

Milliarium, rij, Mille passuum spatium, milliare *μίλιον.* GALL. L'espace de mille pas, vne demi lieue. ITAL. *Miglio.* GERM. Ein mill wäge tausent schritt lang. HISP. *La milla.* ANGL. *The space of a thousand passes, a myle.* *Cic. ad Attic. lib. 8.* Postea adiuui à tertio milliario tum eum esse : *πεπλά ησθεν, η, παδουμην, δ, η, η.* Hoc etiam millium dicitur. Vnde *Bud. in prior. Annot. in Pand.* [Milliarium quodque octo stadiorum erat. *Plutarch. in Graccho.*] Itaque huius octaua pars stadium vocatur, passus continens 125. Passus autem ex quinque constat pedibus, & singuli pedes è quatuor palmis : singuli autem palmi quatuor digitis. Milliarium etiam dicitur vas ad coquendum accommodatum : *Solanus. Cato de re Rust.* inter orbem & milliarium vnum digitum interesse oportet. *Palladius lib. 1.* Vas æneum milliarium simile, id est altum & angustum, vespere inter aluaria collocemus, & in fundo eius ponamus lumen accensum. Milliarium aureum, fuit columna aurata in capite fori Romani, in qua incisæ omnes viæ Italix terminabantur. Et hoc milliarium, *Plinij, Plutarchi,* atque *Taciti* monumentis celebratur. [Item *Suetonij in Neron. cap. 6. Plutarch. in Galba.*]

Milliare, Milliarium, hoc est mille passuum spatium. *Cic. ad Attic. lib. 6.* Accepi tuas literas ad quintum milliare Laodiceæ, quas legi libentissimè.

Millies, aduerb. est numerandi, idem significans quod vulgò aiunt mille vicibus. *Χιλίους.* GAL. Mille fois. ITAL. *Mille volte.* GERM. *Tausent mal.* HISP. *Mil vezes.* ANGL. *A thousand times.* vt *Millies te vidi.* Sic Decies, Centies, & huiusmodi. *Cicer. in Verr. Act. 5.* Millies adiuui. *Terent. Phorm.* At enim tætere iam audire eadem millies. *Cic. 1. Offic.* Millies opteret mortem, quàm illa pati maluisset. [Millies periurare mauellem. *Plaut. Pseud. sc. 5. a. 4.*]

Millus, siue Millum, li. Collare canum factum ex corio, multis clauis ferreis eminentibus aduersus impetum luporum, aut aliarum ferarum. *Μίλιον.* GALL. Vn collier, comme celuy qu'on met aux chiens, ayant des picquans par dehors. ITAL. *Collare de cani.* GERM. Ein dorneckteg haßband so man dem hunden anteg. HISP. *Collar del can con carrancas.* ANGL. *A mastiues collar made of leather and nails.* Scipio Æmylianus ad populum, Nobis (inquit) resque publicæ præsidio eritis, quasi millus cani. Dicitur millus, à multitudine clauorum, hoc est, à mille clauis: vel quasi melius, quod ex pelle animalis melis ferè hæc collaria fiunt. *Varro de Re rust. lib. 2. cap. 9.* Ne valnerentur canes à bestijs, imponuntur his collaria que vocantur millum: id est cingulum circum collum ex corio firmo cum clauis capitatis, cui intra capita insuitur pellis mollis, ne noccat collo durtia ferri.

Milo, *μίλον.* Cuius Romanus ex municipio Lanuino, qui quum P. Clodium Tribunum plebis multa seditione in Republica molientem occidisset, frustra à Cicerone defensus elegantissima illa oratione, quæ etiam hodie omnium manib. teritur, Massiliam dånatus in exilium profectus est: vbi quum aliquando vidisset orationem Ciceronis pro se scriptam, multo meliorè ea, quæ in iudicio habita erat, dixisse fertur, Si sic orasset Cicero, non ego Massiliæ barbaros millos esitarem. *Hæc Dionysius in Roman. hist.* Fuit alius hoc nomine athleta Crotoniense, qui taurum in Olympico certamine icturnudæ dextræ occidisse dicitur, & sine fatigatione per stadij spatium supra humeros portasse, totumque die comedisse. Huic malum tenenti digitis nemo poterat extorquere: dum constitisset, nemo vestigio educere. Quum autem nimia neruorū fiducia ardore in parte media hiantè diducere vellet, brachijs hinc inde contractis, & deficiente conatu retentus, lup is fuit præda. [De eo *Vid. Gell. 16. l. 15.*] Est & Milo siue Milus, nomen montis Indiæ, in quo homines auersis plantis nascuntur, octonos digitos in singulis pedibus habentes. *Autor. Plin. 7. cap. 2.*

MILONIA, *μίλονία,* Oppidum Samnitium, apud *Dionysium lib. 16. An. rignit.*

MILTIADES, per t, in secunda syllaba *μιλτιάδης.* *Suid.* Dux Atheniensium clarus, qui decem milibus suorum ciuium & Plataensibus auxiliarijs mille, prostrigauit Persarum sexcenta millia in capis marathonijs. *Autor est Iustinus lib. 2.* Postea tamen peculatus, damnatus, in carcere & vinculis mori ab Atheniensibus coactus est. *Autor Valer. Maximus lib. 5. c. 3.* *Æmilius Probus qui eius vitam deganti breuitate conscripsit.*

[Miluius pons, iuxta Romam. *Martial. Epig. 14. lib. 3.*]

Miluius, & Miluius, utroque modo dicitur, Auis rapacissima: à molli volatu ( vt quibusdam placet ) vel siletio nomine à voce quam edit. *Μιλύ δαιήδ. ix. α. β.* GAL. Vn milan; ou vn hua; ou vne escouffe. ITAL. *Nibbio.* GERM. *Ein neibe.* HISP. *Milano.* ANGL. *Akire.* *Quid. lib. 3. Fast.* Iuppiter altibus rapere imperat: atulit illi Miluius, & meritis venit in astra suis. [Pulmentum ei pridem eripuit miluius. *Plaut. Aulul. sc. 1. a. 2.*] *Terent. in Phorm.* Non retè accipitri tenditur neque milui. *Plin. lib. 10. cap. 10.* Miluij in eodem accipitrum genere magnitudine differunt. Notatum in his rapacissimam, & famelicam semper alitem, nihil esculenti rapera vnquam ex funerum ferculis, nec Olympiæ ex ara. Ab huius auis similitudine pitcis quidam Miluius, siue miluus dicitur, quod se saltu supra mare attollens, milui in modum volare videatur. *Plin. lib. 9. cap. 26.* Volat hirundo sanè quàm similis volucri hirundinis item miluus. Ponitur & pro sydere cælesti, in quod miluus, quæ Ioui elapsam anulum retulit, fertur mutatus. *Quid. lib. 3. Fastorum;* Stella Lycaonia verget decliuis ad arcton miluius, hæc illa nocte videnda venit. Item miluus per translationem de homine rapaci dicitur. *Plaut. in Pænulo.* Tenens me arctè mea voluptas, malè ego meuo miluos, mala ista bestia est, ne fortè me auferat pululum tuum.

Miluius adiect. à nomine Miluus, Quod ad miluum pertinet. *Μιλύ.* GALL. De milan, hua ou escouffe. ITAL. *Di nibbio.* GERM. *Bachstindler des vuerthes.* HISP. *Cosa de milano.* ANGL. *Belonging to akite.* Miluius sibi dicuntur quæ in accètus exent acutissimos. Item Miluinæ vngulæ, pro manibus rapacibus. *Plaut. in Pseud.* An tu inuenire postulas quenquam coquum, Nisi sit miluinis, aut aquilinis vngulis? Et Miluius pes, herbæ nomen est apud *Columell. l. 12. c. 7.* quam nonnulli eandem esse putant cum coronopos. [Plaut. *Mena. sc. 3. a. 1.* Quæ mihi madida apposita miluinam suggerunt.]

MILYAS, adis, *μύλας.* Regio est in minore Asia, Carix, & Lycix finitima: cuius incolæ milyæ *μύλας,* appellati sunt, à milya Cragi vxore, quum antea Solymi appellarentur. *Vide Stephan. & Strab. lib. 12.*

\*MIMALION, adolefcens fuit qui Atalantam puellam Arcadiæ venatricem amauit. Sunt qui eundem & Meleagrum dictum fuisse putent. *Quid. 3. de Arie & alibi* Mimalion humeris Atalantæ crura ferebat. &c. Quædam exemplaria legunt melanion.

MIMALLIS, *μυμάλλις,* *Callimacho* Insula dicitur, quæ ab alijs melos, à nonnullis Zephyria vocatur, teste *Plin. l. 4. c. 12.*

MIMALLONES, *μυμάλλωνες,* Bacchæ mulieres, à Mimante Thraciæ, vel ( vt alij malunt ) Ionix monte, vel à *μυμολμ* verbo Græco, quod imitor significat, quod Liberum patrem imitarentur, & ad eius imitationem cornua ferrent. Inde Mimallonis, idis, patronymicum fœmin. quo ferè in eadem significatione vitur. *Ouid. lib. 1. de Artis amandi,* Ecce Mimallonides sparsis in terga capillis.

Mimalloneus, mimallonea, mimalloneum. *Perf. Sat. 1.* Torua mimalloneis implerunt cornua bombis. Hæ quoque Bassarides, & Thyades & Ogygides vocatæ sunt.

MIMAS, antos, *μύμας,* Mons Ionix in minori Asia, testibus *Plinio & Strabone:* vel, vt *Suidas* manu: Thraciæ, vbi sacra, & certamina quotannis fieri Baccho consueuerunt. *Quid. 2. Metamorph.* Et tandem Rhodope niuib. caritura Mimisque. Mimas etiam gigantes nomen fuit, quem Iupiter fulminauit. *Horat. l. 3. Car.* Sed quid Typhoeus, & validus Mimas, &c.

MIMERMVS, *μίμρμος,* *Suida,* Ligyrtdæ filius, Colophonius, aut Smyrnæus, aut Astypalænsis Elegiarum scriptor. Natus fertur Olympiade xxxviii. quod si est, septem sapientibus antiquior est. Quidam tamen eodem tempore vixisse illum dicunt. Vocatus fuit Ligystades, propter concinitatem & dulcedinem carminis. Scripsit libros multos. *Hæc Suid. Propert. l. 1. Eleg. 9.*

Plus in amore valet Mimermi versus Homero:  
Carmina mansuetus lenia querit amor.

Mimesis, Alienorum morum imitatio. *Μίμησις.* GAL. Art pour contrefaire tous gestes & contenance. ITAL. *L'arte da imitare i gesti & le parole d'altri.* GERM. Ein erbtete nachtbugung römber gebürden. HISP. *Arte para contrahazer las personas.* ANGL. *A following of others maners, the art to counterfai: gestures.* Alio nomine à Græcis dicitur *μίμησις.* *Quintilian. lib. 9. cap. 2.* Imitatio morum alienorum, quæ *μίμησις,* vel ( vt alij malunt ) *μίμησις* dicitur, iam inter leuiores affectus numerari potest. Est enim posita ferè in eludendo, sed versatur in factis & in dictis: In factis, quod est *μυμωπάρις* vicinum: in dictis, quale est apud *Terent. in Eunuch.* At ego nesciebam, quorsum tu res, Paruula bine est abrepta: aduxit mater pro sua: Soror dicta est: cupio abducere, vt reddam suis. *Donat. super illo Terenti loco in Phorm.* Ad præcatorè abeam, credo, qui mihi sic oret nunc omite quælo hunc. cæterum posthac si quicquam, nihil precor, &c. mimesis, inquit, dicitur, vbi non verbè modò, verum etiam gestum, vocemque fingimus alienam. *Idem alibi,* Mimesis, est quando aliqua verba sic pronuntiamus, vt vana videantur. Mimesis igitur figura est cognata ironiæ, quando alterius verba, seu gestum imitatur: quod ferè deridentes, improbantèque facimus.

MIMNÆVS, *μύμναις,* Oppidum Lydiæ, apud *Hecateum*



ausus Sponte fugis, Milete tua, celerique carina Egæas metiris a-  
 quas, & in Aside terra Mœnia constituis posituris habentia no-  
 men. Alij tamen aliam asserunt nominis rationem: Vide in di-  
 ctione loquenti. Inde Miletus, idis, Patronymicum, id est Byblis,  
 Mileri filia.

**M I L E T Ū S**, pen. prod. *μῆλιος*. Vrbs in finibus Ionæ & Carix, autore  
 Herodote: ad sita à Mileto Solis & Deionis filio, *ut testatur O-  
 vidius o. Metamorph.* { GERM. Ein stat in milderer Asie am an-  
 fassen Jontae ond Carix geidgen. } *Strabo lib. 12.* à Serpedone con-  
 ditam manuit, Iouis filio, & Minois ac Rhadamanthi fratre: &  
 ab eo Miletum appellatam fuisse ab altera eiusdem nominis vrbe,  
 quam in Creta reliquerat. Vrben hanc præstantissimæ lanæ pro-  
 uentus nobilitavit, ex qua fiebant milefia stragula, quæ ob insignè  
 molliorem in prouerbiū cesserunt. *Martialis lib. 8.* Nec mile-  
 tus erat vellere digna tuo. *Et Virgil. lib. 3. Georgic.* quanuis Mile-  
 sia magno Vellera mutantur Tyrios incocta colores. *Vbi Ser-  
 uilius,* Milefia vellera, id est lanæ prætiostissimæ. Nam miletus ciui-  
 tas est Asiæ, vbi tinguntur lanæ optimæ. *Idem 4. Georgic.* mile-  
 sia vellera Nymphæ Carpebant, hyali saturo fucata colore. *Cic. in  
 Verrem.* Nam quid à milesiis lanæ publicè abstulerit. ¶ Eadem  
 est Anactoria nominata ab Anacte quodam, Cæli & terræ filio.  
 Fuit autem hæc vrbs colonis à se conditis in primis fecunda,  
 quæ octoginta & amplius vrbiū per omnia maria metropolis  
 extiterit. Oraculum habuit antiquitus Branchidarum appella-  
 tum, postea Apollinis. Didymæi. Ex Mileto ortum traxerunt viri  
 memoratu digni, Thales vnus ex septem sapientibus, qui primus  
 Physiologiæ, ac Mathematicæ autor inter Græcos est habitus: &  
 Anaximander eius discipulus. Item huius discipulus Anaxime-  
 nes, & Hecataus, qui scripsit historiam, & Æschines orator,  
 non ille qui cum Demosthene contendit, sed alter qui sibi sumpra  
 nimia in Pompeiū licentia, in exilium missus est. Hinc & Ti-  
 mothem musicum ortum ferunt, & Pittacum philosophum.  
 ¶ Alia fuit eiusdem nominis vrbs in Creta, teste Homero, lib. 2. I-  
 liad.

**M I L E S I Ū**, *μῆλιος*, Populi à Mileto vrbe dicti sunt, qui quum prius  
 potentes essent & opulenti, deliciis deinde addicti & opes, & po-  
 tentiam amiserunt. Hinc milesius sermo dicitur voluptuarius, à  
 mileborum moribus lasciuus. *Apuleius in asino aureo.* At ego tibi  
 sermone isto milesiō varias fabellas conferam, aureisque tuas be-  
 neuolas lepido susuro permulceam. *Vnde Lapud Plutar. in Crasso.*  
 milesi j libri & m. leste delitix. ¶ *Martianus Capella.* Nam certè  
 mythos poetice etiam diuersitatis delicias milefias, &c. Et *μῆλιος*  
 librorum impudicorum author Aristides, apud Plutarchum  
 in Crasso, de quibus Ouid. in Epist. ad August. Vertit Aristidem  
 Cicena, nec obfuit illi Historiæ turpes inseruisse iocos. *Idem O-  
 uid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Iunxit Aristides milefia crimina se-  
 cum.]

**Miliaria**, Auis dicta, quod milio vescatur, & pinguescat. *μυλῆρις*. Hu-  
 ius meminuit Varro lib. 3. de Re rust. cap. 5. ¶ Miliaria etiam herba est,  
 quæ milium necat. *Plin. lib. 22. cap. 25.*

**MILIAS**, legē MILTAS.

**MILICIA**, Fontis nomen in agro Syracusano, teste Plinio libro 2. ca-  
 pite 8.

**MILESSIA**, *μῆλιος*, Vrbs Epidaurus dicta, *ut supra ex Stephano dixi-  
 mus.*

**Militiā**, & Bellum, & rem militarem significat. { *מלחמה* *milcha-  
 mach* *מלחמה* *isabā. Exptia.* GALL. Guerre, le temps de la guerre.  
 ITAL. Militia soldo. GERM. Ein teleg/ teleg ruffung. HISP. La guerra,  
 o tiempo de la guerra. ANGLIC. warfare or warre. } *Cic. 3. de Offic. de  
 Pylse*, Sed insimulante cum tragœdia, simulatione insanix militiam  
 subterfugere voluisse. *Horat. lib. 1. Sermon. Satyr. 3.*  
 O fortunati mercatores grauis annis miles ait, multo iam fractus  
 membra labore. Contra mercator, nauim iactantibus Austris Mil-  
 itia est potior, quid enim? concurritur: horæ Momento aut cita  
 mors venit, aut victoria læta. ¶ Quandoque per metaphoram pro  
 quouis exercitio, munere & officio sumitur. *Cicero ad Atticum li-  
 bro quinto*, Grata hæc & magna mihi quæ nondum laboriosa ex  
 illa vetere militia. Hinc militix casus, cum alicuius militia, hoc  
 est inunus alicuius eorum qui publica principis negotia gerunt,  
 per eius mortem cecidit, quæ dicitur caducam militiam, caducum  
 officium, de qua Nouel. 53. apud Iustinianum. ¶ Militiæ nomen da-  
 re est, *inquit Budæus in Annot. in Pandect.* ad delectum responde-  
 re, nomēque suum in militum album describendum edere. *Cic. in  
 Philipp.* Re & veritate nobis milites sine vlla recusatione sum-  
 mo etiam cum studio nomina dant, id est, *καυτοῖς ἐκδοῦσθαι δὲ πρὸς  
 φιδῶν.* Militiam vrbanam sequi, dixit Cic. pro Murana, in iudicis  
 versari & cum aduersariis in foro contendere. ¶ Imaginariam mi-  
 litiam, *Suet. in Claud.* vocat pugnam simulatam ad spectatorum  
 delectationem exhibitam. A militia fit compositum Commiliti-  
 um, hoc est ipsa belli societas & Commilito, onis, qui nobiscum  
 militat, *εὐκωνός*. *Cic. pro Deiotaro.* Hic verò adolescens, qui meus  
 in Cilicia miles, in Græcia commilito fuit. ¶ Militiæ, genitiuus  
 aduerbij vice positus, sicut domi. *Ter. in Adelph.* vnà à pueris par-  
 uuli sumus educati: vnà temper militiæ & domi fuimus. *Sallust.*  
 Sed mihi multa legenti, multa audienti, quæ populus Rom. domi  
 militiæ que, mari atque terra præclara facinora fecit. [ Detrectare  
 militiam: *Ouid. 13. Metam.* Detrectauitque furore militiam ficto.  
*Suet. in Claud. c. 24.* Militias equestres ordinare. *Ouid. Eleg. 1. l. 4.*  
*Trist.* Alpera militiæ iuuenis certamina fugi. *Senec. Epist. 47.* Per  
 militiam Senatorium auspiciū vaco scriptura militiæ. *Diomed.  
 lib. 1.]*

**Milito**, tas. militiam exerceo, & stipendia facio, mereo. { *מלחמה* *isabā.*  
*εὐκωνός, ἔργον.* GALL. Guerroyer, militer, suivre ou faire la guerre.  
 ITAL. Militare, esercitare l'arte de la guerra, guerreggiare. GERM.  
 Kriegen, krieg vmb sich blenen. HISP. Estar à andar à la guerra,  
 guerrear. } vt, Sic sub Cæsare militauit. *Plin. in Prefat. lib. 23.* Mili-

tare didicisset sub Annibale, *Cic. Offic. 1.* Qui in eadem legione mi-  
 litabat. Militare mercede, *Curt.* Græcis mercede apud Persas mili-  
 tantibus.

**Militatur**, nulla certa & definita persona, *Plaut. in Persa*, Illa militia  
 militatur magis. Legitur & militor passiuam. *Hora. Epod. 1.* Liben-  
 ter hoc & omne militabitur Bellum in tuam spem gratiæ.

**Militaris**, & hoc rare, Quod ad milites aut militiam pertinet, bellico-  
 sus. { *εὐκωνός*. GALL. Militaire, de guerre. ITAL. Chio che  
 si appartiene à militia. GERM. Krieger. HISP. Cosa pertenesciente  
 à la guerra. ANGL. Belonging to warrefare. } vt militaris ho-  
 mo. *Plautus Epid.* scio te esse quidem hominem militarem. *Sal-  
 lustius*, Præmittit illis homines militares. ¶ Militaris via, Quæ  
 vulgò communis dicitur, alio nomine Regia, Consularis, Præto-  
 ria, aut Publica, *καὶ πόρος*. ¶ Dicta est autem militaris, quod à mili-  
 tibus sterneretur, vel quod milites in bellum proficicentes, per eā  
 iter facerent. [ *Quintil.* stratum iter militari labore vocat. ] Eius-  
 modi fuerunt Romæ Salaria, Flamma, Appia, Æmilia. ¶ Ætas mi-  
 litaris, hoc est robusta, & ad militiam apta. *Tacitus libro 2.* Refere-  
 bat habitasse quondam septingenta millia ætate militari. [ Milita-  
 ris eloquentia (i. virilis non effœminata, impolita.) *Sueton. in Cæf.  
 cap. 55.* ¶ Militaris ignominia, sanguinis. *Gell. cap. 8. lib. 10.* Ita disci-  
 plina militaris. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 4.* Militaris acusticus, (pro  
 Imperio.) *Quintil.* Dabo in timorem militarem aduocans; Supra,  
 qui adest à milite. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 4.]* ¶ Signa militaria. *Cicero in  
 Cæsil.* Quum arma, quum secures, quum falces, quum tobæ, quū  
 signa militaria, quum Aquilā illam, &c. ¶ Timor militaris, *Plaut.  
 Pseud.* sic ego illum dolis Atque mendaciis dabo in timorem mi-  
 litarem aduenam.

**Militari's**, herba, quam & *Dioscorides εὐκωνόμυλον* appellat. Herba est  
 quæ alius nominibus Achillea, Millefolium, & Supercilium Vene-  
 ris appellatur. militaris dicta, quod ab ea milites vulnerati petere  
 soleant præfidium.

**Militarius**, adiect. Antiqui vsurpauerunt pro militaris. *εὐκωνός.*  
*Plaut. in Pseud.* Quin hinc metimur gradibus militariis?

**Militariter**, aduerb. significat more militum, seu more militiæ. { *εὐκωνός.*  
 GALL. En homme de guerre, en façon de la guerre. ITAL. Da solato.  
 GERM. Auf kriegerischen weis kriegerisch. HISP. A manera de  
 guerra a la soldada. ANGL. warre like, like a warriar. } *Liu. 5. ab Vr.*  
 Aduersus hæc Tempanij oratio incomposita fuisse dicitur, cæte-  
 rum militariter grauis, non suis vana laudibus, non crimine alie-  
 no læta.

**Milium**, lij, Genus frugis, à mille dictum est (*ut putat Festus*) pro-  
 pter multitudinem granorum. { *ἰνῆ δόξαν. μυλῆρις.* GALL. Du mil-  
 let. ITAL. Miglio GERMANIC. Hirf. HISP. El mijo. ANGL. A kind of  
 grain or corne named millet. } *Martialis lib. 12.* Frumentum, mi-  
 lium, pitisanamque, sabamque solebas vendere. *Plin. l. 18. c. 10.* Mi-  
 lium Campania gaudet præcipue, pultemque candidam ex eo facit  
 fit & panis prædulcis. *Ibidem cap. 7.* Milium intra hos decem annos  
 ex India in Italiam inuectum est, nigrum colore, amplum grano,  
 arundineum culmo: adolefcit ad pedes altitudine septē prægran-  
 dibus culmis. Lobas vocant, omnium frugum fetidissimum.

\***Miliarius**, Adiectiuum (*μυλῆριος*) Quod ad milium pertinet, vel  
 quod est milij. Miliaria auis, quæ milio vescitur & pinguescit. *Var-  
 ro de Re rustica lib. 3. cap. 5.* Igitur testudo fit magna, in qua millia  
 aliquot turdorum ac merularum includere possunt. Quidam cum  
 eo adiciunt præter eas aues alias quoque, quæ pingues vaneunt  
 caræ vt miliaria ac coturnices.

\***Miliaria** herba dicitur, quæ milium necat, *Plinius libro 22. capi-  
 te 25.*

**Mille**, substantiuum: & neutri generis. { *ἑπὶ δὲ λέφθρον.* GALL.  
 Mille. ITAL. Mille. GERM. Tausent. HISP. Mil. ANGL. A thousand. }  
 Declinatũrque in vtroque numero, quamuis in  
 sing. nom. genitiuus, & datiuus non inueniantur. Ablatiuus,  
 quamuis hodie in vsu non sit, inuenitur tamen apud antiquis-  
 simos. *Lucilius libro 9. ut citat Gellius libro 1. capite 16.* Tum  
 milli nummũ potes vno quærare centum. Vbi, Vno milli  
 nummorum dixit, pro vnis mille numis: [ *Gell. Ibidem.* ] q. d. potes  
 vnis mille numis acquirere centum millia. ¶ Construitur autem  
 mille substantiuum cum genitiuo, vtroque numero, *Cicero in An-  
 tonio*, Quis vnquam in illo Ilano inuentus est, qui L. Antonio  
 mille nummũ ferret expensum? [ Sic mille talentũ, dixit *Li-  
 uius lib. 7. d. 4.* Et, Vel manè possum mille cantharũ (potare)  
*Plaut. Men. sc. 2. a. 1.* Est aliquid de tot Graiorum millibus vnũ  
 à Diomede legi. *Ouid. 13. Metam.* Quot millia passuum declama-  
 sti? *Quintil.* Quot Philippæ? A. Duo millia. *Plaut. Amph.* Item  
 Millia qui noues distat ab vrbe decem. *Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist.*  
 Inter tot populi, tot scripti millia nostri. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.*  
 Libros mille locis plenus nominis esse tui. *Ibidem.* Nempe ego  
 mille meo protexi pectore puppes. *Ouid. 3. Metam.* ¶ *Quadrige-  
 rius libro 3. Annal.* Ibi occidit mille hominum. *Varro lib. 7. Rerũ  
 human.* Plus mille & centum annorum est. *Plautus in Millie,*  
 Qui mille annorum perpetuò viuunt, hoc est, quod Græci *χαιῖδα*  
 vocant. Aliquando mille adiectiuum est pluralis numeri tantũ,  
 & indeclinabile, quemadmodum & centum: vt quum dicimus,  
 mille nummi, mille propugnacula: [ Nec licet dicere ] millia ho-  
 mines, quia substantiuua nõ coherent sine copula non dicitur. De-  
 cem millia, & ducenti homines, quod ira intelligitur, decem millia  
 hominũ, & ducenti homines rectè dici potest. *Georg. Valla putat,*  
 mille adiectiuum etiam scriptura differre à substantiuo, quod il-  
 lud gemina consonante scribi debeat, hoc vnico I conuenit sit,  
 quemadmodum ile, & Cubile, & reliqua eiusdem terminatio-  
 nis.

**Millefimus**, a, um, adiect. Ordinis numerus est, à mille formatus.  
 { *χαιῖδος*, GALL. Millieme. ITAL. Millefimo. GERM. Tausentst. }  
 HISP. Cosa de mil en orden. ANGL. The thousandth in order. }  
 Cicero



tentare minaces Auder & ignaro sese committere ponto. Cicer. pro Font. Inducio marus iste minax atque arrogans. Idem. Cæsar minaces & acerbis literas ad Senatam misit. Minaci simus, superlat. [Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Edictum quamvis immitte minaxque.] Suetonius in Caligul. Aduersus quoque barbaros minacissimus.

Minaciter, aduerb. ἠμνακτικῶς. GALL. En menaçant, par menaces. ITAL. Minacciofamente. GERM. Mit irduwen. HISP. Mucho amenaçando. ANGL. Threat eningly. } Liu. lib. 2. Minaciter fremunt, id est iurgiosè, & cum minis. Plautus in Stich. An potius tentem leuiter? an minaciter? scio lites fore. Cicer. in Philipp. 5. Num putatis P. C. dixisse eum minacius, quàm facturum fuisse?

MINÆI, sive, ut apud Steph. legitur, Minnæi, duplicato n, μινῆι, Populi sunt in regione Arabiæ, mari rubro adjacentes, qui primi commercium thuris fecere, nec præter hos Arabes, alij thuris arborem vident. GER. Wäster in Arabien am toten meet getägen/ bñ wetchen des wätruchs vte ist. } Vnde ab ipsis thus ipsum minæum dictum est, teste Plin. lib. 12. cap. 14.

\*MINAS, vnus gigantum cuius meminit Horatius 3. Carm. Ode 4. sed quid Tiphæus & validus minas.

MINCIUS, Venetorum fluius, qui ex Benaco lacu defluens, alium prope Mantuam lacum efficit: & inde rursus, multis torrentibus auctus, effluit in Padum. GER. Ein Fluss in Lombarden/ laufft durch den gardsee vñnd nitzen Maytown ist in suß Padum. } Virg. Georg. tardis vbi mincius errat Flexibus. Ab hoc Virgilius minciacum dicitur. Iuuen. Illos minciacæ celebrat dulcedo maronis.

MINERVÆ, Disciplinarynam dea, quæ Græcè Pallas dicitur, ἠδωῶ. GERMAN. Die göctin gutter kunsten vñd der wettschett. } Et à minando dicitur, quasi vim minetur. Solet enim pingi ægide & hasta formidabilis. Aut à minuendo ( ut placet Cicer. lib. 2. de Natur. deor. ) Aut ( ut alij malunt ) à monendo, quòd rectè moneat. Fessus, minerua dicta quòd bene moneat. Hanc enim veteres pro sapientia colebant. Cornificus verò quòd fingatur, pingaturque militaribus minitans armis. [ mineruæ armigeræ festa quinque. Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist. Vide Quinquatrus. Flauæ tutela mineruæ nauis. Ouid. Eleg. 9. lib. 1. Trist. ] Eadem & Tritonia à Poëtis appellatur, quòd Ogygis regis temporibus circa Tritonidem Africa paludem virginali facie dicitur apparuisse: ab Homero etiam γλαυκῶπις, quasi glaucos habens oculos. Palladis autem nomen accepisse putatur ἀντιπάλαιος, hoc est à iaculando, vel vibrando. Pingitur enim quasi manu hastam tenens eamque vibrans. Prima olei, & lanificij inuentrix creditur extitisse: ob quæ erga humanum genus beneficij, diuinis honores meruit sapientiaque & bona: umoniaum artium dea habita est. Fabulantur autem Poëtæ Mineruam ex cerebro Iouis esse prognatam: quo commento significare volunt humaniorum literarum disciplinas humani ingenij non esse inuentum, sed ex Iouis cerebro, hoc est ex inexhausto diuinæ sapientia fonte ad hominum vsum esse promptas. Pingui seu crassa Minerua aliquid facere, est simplicius, rudius, vel indoctius aliquid facere. Columella in Præfat. lib. 1. Potest enim nec subtilissima, nec rursus ( quod aiunt ) pingui Minerua res agrestis administrari. Inuita minerua aliquid facere: idem est, quòd repugnante ingenio vel repugnante natura aliquid aggredi. Horat. de Arte Poë. Tu nihil inuita dices, facièsue minerua. } Sus mineruum, subaudi docet, vel monet: tritissimum est prouerbium, quo vitur, quoties indoctus aliquis eum conatur docere, à quo ipse sit magis docendus. Vide Brasmi Adagia.

Minerua & mineruale, à minerua deductum nomen, erat quasi præmium quod dabatur præceptoribus, sicut cœna, & huiusmodi quasi magisterij merces paucis dieb. à scholasticis dari solita ante Quinquatria, per quos dies pueri vocant. diuæ. Varro 3. de Re rustic. cap. 2. Quin simul ac promiferis minerual, incipiam, inquit Ouid. 3. Fastr.

Nec vos turba fieri sensu fraudata magistri Spernite: discipulus attrahit illa nouos.

\*MINVS, μινός, vir quidam fuit Thebanus, cuius filia in vespertiliones mutata fuerunt, ut fabulatur Ouid. 4. Metamorph. eo quòd Bacchi sacra spernerent, nec illum pro Deo haberent. Hinc \*Mincias & mineis, Patronymica fœminina, apud eundem Ouid. 4. Metamorphos.

Mingo, mingis, minxi, minctum, Vrinā facio, meio. [Diomed. li. 1. ] ἠδωῶ bischism. ἠρίο. GALL. Pisser, vrider. ITAL. Pisciare, orinare. GERM. Wungin. hānen/ seiden. HISP. Mear, orinar. ANGL. To pisse, to mak water. } pro quo magis vitur meio. Vnde & Permingo. ἠρτοπιῶ. Horatius 1. ser. satyr. 2. Hunc perminxerunt calones atque caballi. } Hinc ministurio, & mictio, tas, quæ vide suis locis.

Minaria, Minarius, Miniacijs, Miniatus, Vide MINIVM.

MINILIVS, mons Theflia, postea Orhomenus dictus est.

MINIO, Fluius est Tuscæ, non procul à Cærete oppido, vulgò Memnone. Virg. lib. Æneid. 10. Qui Cærete domo, qui sunt minionis in aruis.

Minimus, minimè. Vide PARVVS.

MINIO, minias, miniare, Vide MINIVM.

MINISTRO, as, Seruio, porrigo, præparo, administro. } ἠρτῶ schereb. ἠρτῶ chibén, ἠρτῶ ἠρτῶ, ἠρτῶ, ἠρτῶ. GALL. Administrer, seruir. ITAL. Ministrare, seruire. GERM. Dienen/ darreiden. HISP. Seruir, ministrar. ANGLIC. To serue, to giue a thing in seruing. } Plaut. in Curcul. Tu tabellas conignato, hic ministrabis, id est seruiet. Gell. lib. 2. Idque facile factu dixit, quoniam filij sui pocula in conuuiu regi ministrarent. Virgil. 1. Æneid. Iamque faces & saxa volant, furor arma ministrat. Varro 3. de Re rustic. cap. 17. Quam non paulò sumptuosius, quàm ego, his ministret victuam. [Mihl plano de fonte ministrat. Ouid. Eleg. 1. lib. 5. Trist. Atq; vt mi-

nistres mihi. &c. ( Alloquitur Iupiter Mercuri. ) Plaut. in Amph. ] Huius composita Administro, Subministro, quorum significata vide suis locis.

MINISTRATOR, ministratoris, Qui ministrat, administrator, adiutor, } ἠρτῶ mescharéth ἠρτῶ chopen. ἠρτῶ ἠρτῶ. GALL. Seruiteur, ministre, administrateur. ITAL. Seruitore. GERM. Ein diener. HISP. El que sierue. seruo. ANGL. That serueth or giueth in seruing. } Cic. 2. de Orat. Vt quom reipsum Sulpiti obiurgabam, quòd ministratorem peteres non aduerlarium.

MINISTRATRIX, cis, Ministra, ministra. } ἠρτῶ mescharéth. ἠρτῶ ἠρτῶ. GALLIC. Seruante, chambriere. ITAL. Seruitrice, cameriera. GERM. Ein dienerin/ dienstmagt. HISP. Sierna, la que sierue. ANGL. She that serueth or giueth in seruing. } Cic. 1. de Orat. Sed vt omnes comites atque ministratrices esse diceres. Tu tamen ministras leges: Ita enim legitur in emendatis exemplaribus.

MINISTRATORIUS, adiectiu. Quòd ad ministratorem pertinet. } ἠρτῶ ἠρτῶ. GALL. Chof pour seruire. HISP. Cosa para al seruicio. ANGL. That seruise. } vt ministratorij vrceoli: apud Martial. 1. 4. [ Epigr. 109. ]

Minister, stri, Qui inseruit & ministrat, ministrator, administrator. } ἠρτῶ mescharéth ἠρτῶ cohen. ἠρτῶ ἠρτῶ. GALL. Seruiteur ou ministre. ITAL. Ministro. GERM. Ein diener/ gehuff. HISP. Sierno. ANGL. That ministrerth or serueth. } Cic. 1. de Orat. Infimi homines mercèdula adducti, ministros se præbent in iudicijs oratoribus, Valer. Flac. in Argon. -taciti sedent ad iussa ministri. Cic. de Amic. Vt autè in iudicijs ministri, aut adiutores essent ad iniuriam. [ Minister ali-quando in xpo. ( i. qui vinum ministrat. ) Qua etiàm significatio ne dicitur ministrare. Cicero. Cum maioribus poculis ministraretur. Catullus. Ministe vetuli puer Falerni. Illo dicunt macata ministro corpora. Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Trist. ] Huius fœmininum est ministra, ἠρτῶ ἠρτῶ. Idem 1. de Frib. Ministra & satellites voluptatibus vitutes. [ Littera sermonis fida ministra mei. Ouid. Eleg. 7. lib. 3. Trist. ]

\*Minister, ministra, ministrum. Adiectiu. Ouid. epist. 20. Lumina propositi facta ministra tui.

Ministerium, nij, Opera quæ à ministris præstantur, obsequium. } ἠρτῶ schareth. ἠρτῶ ἠρτῶ. GALL. Ministere, seruice, ministration. ITAL. Ministerio. GERM. Ein dienst/ dte dtenung. HISP. Seruicio, ministerio. ANGL. Seruice, the charge or office to do a thing, the work. } Virgil. 7. Æneid. Abstinet tactis patet, abersufque refugit Pœda ministeria: & cæcis se condidit vmbrijs. Plin. lib. 10. cap. 71. Et minor varietas in pedum ministerio. Virgil. 6. Æneid. - pars ingenti subiere phereiro, Triste ministerium. Ouid. 11. Metamorph. Somne quies rerum, placidissime Somne deorum, Pax animi, quem cura fugit, qui corpora duris fessa ministerijs mules, reparatque labori, &c. [ Sub ministerij honorifice titulo relegatus Cyprum Cato: inquit Velleius. ] Ministerium pro sacrificio, lib. 1. ab Vrb. dixit Linus: vt Ministerium pro eo qui mactat, Ouid. supra in minister. ] Aliquando ministeria accipiuntur pro ministris, sicut Seruitia pro Seruis. Paulus Iureconsultus, Vrbica ministeria dicimus etiam, quæ extra vrbem nobis ministrare confueverunt.

Minitor, & Minitabiliter. Vide MINOR, tinaris, in MINORÆ.

Minium, nij, Pigmenti genus est laudatissimi coloris, quòd in argenti metallis cum argento viuo inueniri solet. } ἠρτῶ scharchar. ἠρτῶ ἠρτῶ. GALL. Vermeillon. ITAL. Minio. GERM. Wintet/ bergsteinobet. HISP. Bermellon. ANGL. Vermillion, read lead. synops. } Maxima eius copia, teste Plin. lib. 31. cap. 7. effoditur in Hispania, sed hoc durum est & arenolum. Opimum nascitur supra Ephesum in Cilbianis agris. Quo pacto autem purgetur minium, docet idem Plinius paulo post, arenam esse colore cotci, quæ teri consuevit, & deinde lauari, abiectioneque purgantis, quæ in aqua supernatant minium in fundo inueniri. Nonnulli per errorem minium idem esse putant cum cinnabari, quom propriè cinnabaris sit sanies draconis morientium elephantum pondere elisi, vtriusque animalis sanguine permistæ, Idem loco iam citato, Comperitque vulgò pro cinnabari Indico in medicamenta ministri addi inciticia nominis, quòd esse venenum docebimus inter pigmenta. [ Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Nec titulus minio, nec cedro charta notet. ]

Miniaris, x, Locus in quo foditur minium. ἠρτῶ ἠρτῶ Plin. lib. 33. c. 7. Sisapontibus autem miniaris suæ vna arena sine argento excoquitur. Auri modo probatur.

Minarius, adiectiuum, vt Ministerium metallum. Plin. ibidem, Celebratissimus ex Sisapontensi regione in Bærica miniaris metallo &c.

Miniacius, cis, cium, Quòd est ex minio, ἠρτῶ ἠρτῶ, Virg. lib. 7. Parietes passim expolitione miniacia expoliebantur.

Miniatius, & per diminutionem miniatulus, idem est quòd rubrum quasi minio tinctum. ἠρτῶ ἠρτῶ. Homero, Vnde ceram miniatulâ veteres dixerunt, quam nos rubram dicimus. Et miniatula cera aliquid notare pro eo quòd est, loca corrigenda annotare. Cicer. ad Dolabellam in Epistol. ad Attic. lib. 15. His literis scriptis me ad Attic. dedi quæ quidem vereor, ne miniatula cera tua pluribus locis notandæ sint. Idem ad Attic. lib. 15. Ceras enim tuas miniatulas illas extimescebam.

\*Minio, minias, are, ἠρτῶ ἠρτῶ, minio tingere Plin. lib. 33. cap. 7. Hac religione etiam nunc addi in vnguenta cœnæ triumphalis, & à Censoribus in primis Iouem miniatandum locari.

MINIVS, Fluius Hispania iuxta Abubricam Callæcorum oppidum, vastissimò ore in Oceanum profuens. vulgò Minio. De hoc Plin. 1. 4. c. 20. & Prob. 1. c. 6.

Mino, as, Duco. } ἠρτῶ nahâb. ἠρτῶ. GALL. Mener, conduire. ITAL. Tom. ij. I ij



in descriptione Asia. Steph.

**Mimus, mi,** Qui dicta & facta aliorum imitatur gesticulando ea exprimit. *Idem*. Gall. Basteleur, bouffon, qui contrefait tous gestes & contenance. Ital. Mimos; buffone. GERM. Ein gontier so schertzer nicht anten luten / Ste wort oder werck vnd q:berd n. (i) (het). HISPAN. El mimo, contrahedor de personas. ANGL. He that counterfaitheth others gestures and manners. } A *quibus* (ut Diomed. inquit) quod significat imitor. Histrion vero personatus in scena Comœdias & Tragedias, voce & corporis gestu agit. Inde Pantomimi, id est omnium personarum imitatores, effictoresque. Et Archimimi, pro histrionum principibus, *Hæc fusiis à Budæo declarantur in prolego Annotat. in Pandect.* [Mimi olim dicti familiares. Senec. Epistol. 47. Mimi centunculo vi. Apul. Apolog. 1. Mimi similia omnia negotia humana. Senec. 15. de Tranquil. Vtrum simulator & mimus fuerit. Senec. Epistol. 26. tanquam mimo, aut lalomnio delectare. Gell. cap. 2. lib. 12. De mimis & eorum obscena materia. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. mimum vitæ transigere. Suet. in August. cap. 99.] } Mimi etiam dicuntur poemata, sine vilo pudore lasciuia imitantia: quod genus Latini vocant Plautipedias. Ouid. 1. Trist. Eleg. 1. Scribere si fas est imitantes turpia mimos. Sueton. in Casare, Decius Laberius eques Romanus mimum suum egit. Cicer. pro Cælio, Mimi ergo est iam exitus, non fabulæ. [Talia poemata referta erant sententiis.] } Mimus quoque pro ridiculo facto, & quasi fabula risu digna translata ponitur. Sueton. in vita Othonis cap. 1. Quare diducto matrimonio sepositus est per causam legationis in Lusitaniam: & satis visum, ne pœna acrior mimum omnem diuulgaret: qui tamen sic quoque hoc disticho enotuit, Cur Otho merito sit quæritis exul honore: Vxoris meeus ceperat esse sua. Dicimus etiam, mimo subscribere, pro contrariam vocem in symphonia fingere, hoc est figmentum, vel fabulantem adiuuare.

**Mimæ, æ,** { *μῖμῆς*. GALL. Celle qui contrefait tous gestes & contenance. Ital. Dona che contra fa gli altrui gesti. GERM. Ein gauteria mit austrung vnd machung frömden geberden. HISP. La muger contrahedora de personas. ANGL. A wanton winche she that counterfaitheth or hers gestures. } Cicer. in Philipp. 2. Vehementur in effedo Tribunus pleb. listores lauricati antecedeabant, inter quos aperta lecticamina portabatur: quam ex oppidis municipales homines honesti obuiam necessarij prouident, non vero illo, & mimico nomine, sed Voluminam saluabant.

**Mimula,** dimin. à mima, quod gesticulatricem significabat, *μῖμῆς* *μῖμῆς*. Cicer. 2. in Anton. Venisti Brundisium in sinum quidem & complexum tuæ mimulæ. Mimiambus, Scribunt mimographi mimiambos, comediæque versibus lascibicis, vt Laberius, Virgilius, Romanus de quo Plin. Epistol. lib. 6. Caninio, Scripsit mimiambos tenuiter, argute, venuste, atque in hoc genere eloquentissimè.

**Mimographus,** pen. corr. Lasciui poematis scriptor, vt fuit Philistio, vt Publius, vt Laberius.

**Mimicus,** a, um, adiectiuum, à mimus, sicut à Satyrus, Satyricus, Quod ad mimum pertinet. Cic. de Orat. 2. Vitandum est oratori vtunque ne aut scurrilis iocus sit, aut mimicus. [Senec. cap. 11. de Tranquil. mimicæ ineptiæ.]

**Min' pro mihine,** Figura synæresis, quæ a Persia vititur Satyr. 1. Quis leget hæc min' tu istud ais?

**Minæ, æ,** { *μῖνα* maneb. Græcè *μῖνα*. } Atticum est vocabulum, quod tam in appellatione rei numariæ, quam ponderalis Athenienses utebantur. Constabat autem ex drachmis Atticis centum: erâque maior Romana libra drachmis quatuor. Nam hæc nonaginta sex tantum pendebat drachmas. Fannius apud Priscianum.

Accipe præterea paruo quam nomine Graij

Mnam vocitant, nostrisque minam dixere priores.

Centura hæc sunt drachmæ, quod si modo dempseris illis

Quatuor, efficias hanc nostram denique libram.

Sed hoc de mina noua intelligi debet, quæ & Solonis mina à quibusdam appellatur. Constat enim minam Atticam antiquitus fuisse drachmarum tantum septuaginta quinque: quæ auctis postea à Solone ponderibus, mina vetus appellata est: de qua intelligi debet quod scribit Fannius apud Priscianum, Attica quæ fiet quartam si dempseris hinc mna. Quo tamen in loco Fannius sentire videtur, minam Atticam eam esse, quæ constat septuagintaquinque drachmis, quam nos minam veterem vocauimus: alteram vero quæ centum constat drachmis, minam Græcam vocari. Sed hoc non esse verum, facile Plinij auctoritate conuinci potest: qui lib. 21. cap. vlt. ubi ex professo Atticorum ponderum interpretationem tractat, subdit in fine capituli, mna, quam nostri minam vocant, pendet drachmas Atticas centum. Vide plura eius rei testimonia tam Græca, quam Latina apud Georg. Agricolam. Quoties autem apud scriptores minæ mentio occurrit, de mina noua intelligendum est, quæ epitri portionem habet, ad minorem seu veterem minam: quemadmodum & talentum maius ad talentum minus. Continet itaque mina: si de pondere intelligas, uncias duodecim, & semissem. Quod si de re numaria sit sermo, mina ad monetæ Gallicæ æstimationem reducta, valebit circiter libras Turonenfes septendecim, & semissem. Tantum enim consistunt centum drachmæ, singulæ tribus solidis Turonenfis & semissem æstimate. Budæus æstimat minam aureis coronatis decem: quod in idem recidit, modo sanè intelligas singulos coronatos ab eo triginta quinque duntaxat solidis Turonenfis æstimari. [Triginta minas pro capite tuo dedi. Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Istuc verbum vile est viginti minis. Plaut. Mostell. sc. 3. a. 3. Emi puellam paruulam decem minis. Item Curcul. sc. 2. a. 4. Si credis numo (te docebo): si non, ne mina quidem, Plaut. Pseud. sc. 2. a. 3. Quatuor

Minis enim istam pallam: quatuor minæ perierunt. Plaut. Menæ. sc. 3. a. 1. Viginti minis siue mois, æstimabatur serui. Plaut. Capt. sc. 2. & 3. a. 2. Alias me poscit (leno) pro illa, (amica triginta minas: Alias talentum magnum. Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. Emi de illo virgine triginta minis: & pro veste, & auro decem coaccedunt minæ. Plaut. Ibidem. Leno me vendidi militi viginti minis. dedit quindecim minas &c. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Iam ducentæ fieri possunt præsentis minæ. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.] } Quia etiam mensuræ genus est qua agri metiuntur: qui & modius dicitur & Actus quadratus, Habet in latitudine pedes centum viginti, & in longitudine totidem. Vide Varr. de Rerust. lib. 1. cap. 10. } In pecore item ouillo, minæ dicuntur, quæ ventre sunt glabro. Idem lib. 2. cap. 2. Emptor stipulatur prisca formula, illa scæ oues, sanas rectè esse, vt pecus ouillum, quod rectè sanum est extra luscam: surdam, minam, id est ventre glabro.

**Minaciæ, arum,** a Plauto dicuntur, quæ nos hodie minas vocamus, *μῖνα*. vt in Truc. melius te munere certare mecum, quam minacis. Idem in Rud. minacias ego istas flocci non facio tuas.

**Minæ, arum,** Comminatio, minitatio, mali denuntiatio. { *μῖναι*. GALL. menaces. Ital. Minaccie. GERM. Tröwenen / tröwen. HISP. Las amenazas. ANGL. Threats, menaces / either in words or signs. } Larua vmbraçialis, tu me minis teritas. Plaut. Amph. Idem ibidem. sc. 3. a. 4. Ostendam quid sit herum fallere minis. Et Asin. sc. 3. a. 2. Minis expletus. Terent. in Andr. Si illum relinquas, eius vitæ timeo: siu opitolor, huius minas, Cicer. ad Attic. lib. 2. minæ Clodij contentioneque, quæ mihi proponuntur, modicè me angunt. Liu. 2. ab Vrb. Destitutus cum quoque inter tantas fortunæ minas: metuendus magis quam metuens. Virg. 3. Æneid. Dij prohibete minas, dij talem auertite capum. [Aduersusque minas frigoris arma parat. Ouid. 4. Fast. Sc (hycem) rigidas incutiente minas Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist.] } Quandoque etiam dicuntur eminentiæ murorum, quas pinnas *μῖναι* vocant, teste Seruio: & à minor, aris, deriuatur, quod inter cætera exrare & eminere significat. Virg. 8. Æneid. -pendent opera interrupta minarum ingentes.

**Minor, aris,** minas infero, terrorem alicui incutio denuntiatione periculi. { *μῖναι*, *παλαίτιμα*. GALL. Menacer. Ital. Minacciare. GERM. Tröwen. HISP. Amenazar. ANGL. To threaten or menace. } [Perij, minatur mihi oculos exurere. Plaut. Menach. sc. 2. a. 5. Minatur sese abire. Idem Asin. sc. 3. a. 3. Et Menach. sc. 2. a. 5. Illum metuo vt minatur ne quid male faxit mihi.] Cicer. 1. Tuscul. Cui quum Lyfimachus Rex crucem minaretur. Istis quæso ista horribilia minitare purpuratis tuis. Ouid. Epistol. 10. multa mihi terræ multa minantur aquæ. Terent. Heaut. Abiturum se abs te illico minabitur. } Item eminere, exrare, exherri. Virgil. 2. Æneid. -geminasque minantur in caelum scopuli. [Falsò hic citatur Virgil. Nam ibi potta alludit ad Gigantum fabulam.]

**Minans,** minantis, particip. { *μῖναις*. GALL. Menaçant, qui menace. Ital. Minacciante. GERM. Tröwen. HISP. Amenazar, qui amenaza. ANGL. Threatening. } Ouid. 2. Fastorum, Edidit impudicos ore minante sonos. Idem 5. Metamorph. Rident Pæonides, spernuntque minantia verba. } Composita huius verbi sunt, Comminor, & Interminor, quæ habent penultimam correptam.

**Minatio,** obis, minæ vel actus comminandi, comminatio. { *μῖναις*. GALL. Menacement. Ital. Minacciamento. GERM. Tröwen. HISP. Amenazamiento. ANGL. Threatening. } Cicer. de Oratore 2. Excretiones, admirationes, minationes.

**Minanter,** adverb. minaciter. { *μῖναις*. GALL. En menaçant, par menaces. Ital. Minacciosemente. GERM. Wit tröwen. HISP. Amenazando. ANGL. Threating. } Ouid. lib. 3. de Arte amandi, multa que submisit, multa minanter agant.

**Minitor,** aris Frequentatiuum, sæpe vel impetuosè minor. { *μῖναις*. GALL. Menacer, ou fort menacer. Ital. Minacciare. GERM. Nistöden / heftig tröwen. HISP. Amenazar. ANGL. To threaten / often. } Plaut. in Curcul. [sc. 4. a. 4.] Min' in malum minirare? c. Atque ædè pol non minitabor, sed dabo. [Qui minus mihi liceat minitaret populo. Plaut. Amph. minitaris tui vitam esse amissum. Idem Asin. sc. 3. a. 3. Imperito plagas minitaris. Plaut. Capt. sc. 2. a. 5. Nol' minitari. Sei crucem futuram mihi sepulchrum. Plaut. Mil. sc. 4. a. 2. Erit vbi te vleiscar. Quid minitare habeo tergum. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 5. Caue quisquam quod ille minitetur flocci fecerit. Plaut. Menæ. sc. 6. a. 5. Cic. 2. Cail. Vobis atque huic vrbis ferro, flammâque minitantur. } Pro eodè etiam legitur minio, as, præsertim apud antiquos. Plaut. Amph. Quid minitabas te facturum, si istas pepulisset fores? [Idem Capt. sc. 5. a. 3. Breue spatium est perferendi quæ minitas mihi.]

**Minitans,** tis, particip. { *μῖναις*. GALL. Menaçant, qui menace. Ital. Minacciante. GERM. Nistöden / vnd vil tröwend. HISP. Amenazar. ANGL. That menaceth or threateneth. } Cicer. 7. Verr. Quem iam ingredientem nauem & Verri nimis atrociter minitantem, à se retractum esse, & asseruatum, &c.

**Minitabundus,** Valde minans, quasi plenus minarum. { *μῖναις*. GALL. Menaçant, vsant de menaces, plein de menaces. Ital. Minacciante, pieno di minaccie. GERM. Voll tröwens / fides tröwend. HISPAN. Cosa que mucho amenaza, llena de amenazas. ANGL. The attering. } Liu. 9. bel. Maced. Etendim tum quoque minitabundus pecebat.

**Minitabiliter** Veteres dixerunt pro minaciter. *μῖναις*. Pacuuius in Antiopa, Minitabiliterque increpare dictis lauis incipit.

**Minax, cis,** Qui frequenter minatur. { *μῖναις*. GALL. Menaceur, ou qui menace. Ital. Minaccioso. GERM. Tröwig / det da tröwt. HISP. Cosa que mucho amenaza. ANGL. That threateneth often. } Virgil. lib. 3. Georg. - & ire viam, & audios tentare



zum Anigro. Homer. lib. ix. Iliad. iuxta Areneh in mare defuere tradit.

Επι δὲ τῆς τριτοῦ Μιροῦ ἐστὶ ἀλλὰ βέλτερον ἔχειτο Ἀπίου.

Mirabilis, Miraculum, Mirificus, & alia, Vide MIRROR.

MIRITVS Vide MERITVS.

Mirmillonēs, Erant pugiles Retiariorum aduersarij: nam digladiatium alter Retiarius, alter Mirmillo appellabatur. [De mirmillone Retiarium conſequentē. Quintil. item Turneb. cap. 4. lib. 3. Aduersar.] Festus, Retiario, inquit, pugnantī aduersus mirmillonem cantatur, Non te peto, pifcē peto, quid me fugis Galle? Quia mirmillonicum genus armaturæ Gallicum est, ipſique Mirmillones ante Galli appellabantur: quorū galeis piſcis effigies inerat. Quod genus pugnae institutum est à Pittaco vno ex septem ſapientibus, qui aduersus Phrinonem dimicaturus, propter controuerſas finium, qui erant inter Atticos, & Mitylenæos, reti occulte allato, impediuit Phrinonem. [Mirmillonum armaturam reſcidiſt Caligula. Sueton. in Calig. cap. 55.]

MIROBRICA, uel βίρα Ptolemæo, Vulgò Chiuada Rodrigo. Hispania vterioris vrbs in conuentu Cordubensi. Plin. lib. 3. cap. 1. Mirobricam vocat per ſecundam conſonantem in vltima ſyllaba.

Miro, miras, pro Miro, Varro Eumenidib. Hoſpes quī id miras Nonius.

Mirror, aris, Admīror, ſtupro, in admiratiōnem rapior. { מִירָר } tamah. Sauer. GAL. S'elmerueiller & esbahir. ITAL. Ammirare, ſtupire. GERM. Bewunderen. HISP. Marauilla. ANGL. To meruell, to wonder or be aſtonied at a thing. } Virgil. I. Aeneid. Artificūmque manus inter te, operūmque labore miratur. [Mirror te non ſtultam ſtultē facere. Plaut. Moſtell. ſc. 3. a. 1. \* Meum ſeruum Strobilum mirror vbi ſit. Plaut. Aul. ſc. 4. a. 4. Vinctiam dicam quod magis miremini. Plaut. Pseud. ſc. 5. a. 1. Quod mireris magis. Mart. Epig. 43. lib. 4. Ne quis miretur qui ſim, paucis eloquar. Plaut. Aul. prolog. Non queo mirari ſatis Plaut. Capt. ſc. 1. 2. 4. Mirabar ſi non, &c. Senec.] \* Mirari etiam eſt, cum voluptate intueri. Idem 2. Georg. Seu quis olimpiacæ miratus præmia pugnae. Item neſcite, quia (ut Donatus inquit) admiratio ab ignorantia deſcendit. Terent. in Andr. mirror vnde ſit. Item aliquando ponitur pro extollo, laudo & glorioſe de aliquo ſentio. Martial. lib. 13. qui ſe mirantur, in illos Virus habe. \* Conſtruitur hoc verbū cum accuſatiuo, & cum genitiuo. Virg. II. Aeneid. Iuſtitia ne prius mirer, bellū laborum. \* Quandoque abſolutē ponitur. Ouid. lib. 13. Metamorphoſ. Dūque moror, mirorque, ſimul fugit omnis in vnda. \* Huius compoſita ſunt, Admīror, Demīror, Emīror: quorum ſignificata vide ſuis locis.

Miratio, Admiratio, obſtupefactio. { מִרְיָהוּ } timmahon. Sauer. GAL. Admiration. ITAL. Ammirazione. GERM. Bewunderung. HISP. Marauillamiento. ANGL. Merueyling, wondrous. } Cicer. 2. de Diuin. Cauſarum enim ignorantio, in re noua mirationem facit.

Mirator, { מִרְיָהוּ } tometh. Sauer. GAL. Eſmerueilleur, qui eſmerueille. ITAL. Chi ſi marauiglia. GERM. Ein vewunderer. HISPAN. El que ſe marauilla. ANGL. He that merueyleth. }

Miratrix, cis, foeminiū: vt Turba miratrix. Iuuen. Satyr. 4. Item, Fama miratrix, apud Senecam in Hippolyto, Fama miratrix ſenioris xui.

Mirandus, a, um, Admiratiōne dignus { θαυμάσιος } GAL. Digne d'admiration. ITAL. Degno d'admiratione. GERM. Wunderſam vewunderens wārt wunderbar. HISP. Cosa digna de marauilla. ANG. Merueyloſus. } [Plaut. Curc. ſc. 2. a. 2. Nihil eſt mirandum melius ſi non ſit tibi, &c.] Terent. in Andr. mirando hoc tanto, tam repentino bono. Cicer. 6. Verr. Quoniam mirandum in modum Græci rebus iſtis, quas nos contemnimus, delectantur.

Mirandus, Qui miratur. } θαυμάζω. GAL. Qui ſ' eſmerueille, ou fait de l'esbahir. ITAL. Pieno di marauiglia. GERM. Der ſich vewunderet. HISP. Cosa que mucho ſe marauilla. ANGL. That wondrous and is aſtonied. } Liu. 5. bell. Pun. Extemplo improuidā res pauorem incutit Pœnis, mirabundūque vnde tot hoſtes tam ſubitō exorti, &c.

Miranda, ra, rum, admiratiōne dignus, mirabundus, admiradus, magnus, egregius. { מִרְיָהוּ } niphla n'ya p'le n'ya pali. Sauer. GAL. Merueilleux, digne d'admiration. ITAL. Marauiglioso. GERM. Wunderbar. HISP. Marauilloſo. ANGL. Merueyloſus, wonderful. } Plin. lib. 2. cap. 108. Hipparchus & in coarguendō eo, & in reliqua omni diligentiā mirus, adicit ſtadiorum paulō minus xv. millia. Idem lib. 12. cap. 9. Mira arborum natura. Et lib. 9. cap. 55. mirā ad cauendum ſolertæ. Virg. 4. Aeneid. Præterea fuit in tectis de marmore templum Coniugis antiqui, miro quod honore colebat. Plaut. in Amphitr. Enimuerō illud præter alia mira, mirror maximē, ſi hæc habet pateram illam. [Mirum & magnum feceris facinus. Plaut. Pseud. ſc. 5. a. 1. Neque mirum, neque nouum fecit, nec ſecus quā alij ſolent. Idem in Aſin. In extremo. Num mirum hic aut nouum quiſpiam facit. Plaut. Moſtell. ſc. 4. a. 1. Toties monere mirum eſt. Plaut. Milit. ſc. 4. a. 2. mirum eſt lolio vicitate te tam viſi tritico. Plaut. Milit. ſc. 3. a. 2. Tanta mira in ædibus facta ſunt. Plaut. Amphitr. maxima memorauit mira. Ibidem. mira memoras. Idem Menach. ſc. vlt. a. 5. & Amphitr. ſc. 3. a. 1. Quæ mira video poſtquam aduenio peregrinē? Plaut. Amphitr. Mira videntur hic teſtare. Plaut. Men. ſc. 3. a. 2. Nimia mira mihi extorta ſunt. Item, mira ſunt hæc, & nihilominus quā inſomnia. Plaut. Menach. ſc. 7. a. 5. Et Dea per lucos mira locuta ſuos. Ouid. Eleg. 12. lib. 3. Trift. } \* Hinc permirum a, um, penult. produ. Cicer. App. Pul. Illud verō mihi permirum accedit, tantam temeritatem fuiſſe in eo aduſcente. \* Apud veteres mira pro monſtris atque horrendis ſumuntur. Sauer. nega. Plaut. in Amph. ſc. 1. a. 2. 4. 5.] mira memoras, nimis formidoſolum prædicas facinus. [Exempla

ia Plauto habes modō citata.] Virgil. autem Georg. 4. de Proteo canens, res huiusmodi admirandas, & portentofas vocat miracula, Omnia (inquit) commutat ſeſe in miracula rerum. \* Mirum nō, id eſt, mirandum niſi: vel ponitur pro certē, profecōd. Plaut. in Amphitr. mirum ni hic, me quaſi miranam exollare cogitat. Terent. in Andr. Age igitur vbi nunc eſt ipſus? e. mirum ni domi eſt. \* Mirum, reſponſio aduerbij cuiuſdam formam habens. Terent. Eunū. Rex te ergo in oculis. r. ſcilicet. g. Geſtare. t. verūm credere omnem exercitum, Conſilia e. Mirum. \* Hinc mirus antiqui dixerūt, pro magis mirum. Varr. Nunquid hoc mirius. \* Mirum in modum, id eſt, in maiorem modum, vide infra. \* Mirum in modum, & mirandum in modum, Sauer. in ſc. 3. a. 1. 2. 3. 4. 5. id eſt, maiorem in modum, vel ſuprà modum. Plaut. in Amphitr. Vterque deluditur dolis mirum in modum. Cicer. Meſello, marcellum tuum Conſulem factum, tēque ea lætitia eſſe affectū, mirandum in modum gaudeo. \* Mirum quantum cuiſdem ſignificationis. Liu. 1. ab Vrbe, Mirum quantum illi viro hæc nuntiant ſides fuerit.

Mire, aduerbium, pro miro modo, ſiue mirabiliter. { θαυμάσιος } Sauer. GAL. Merueilleuſement. ITAL. Mirabilmente. GERM. Wunderbarſehen. HISP. Marauilloſamente. ANGL. Merueyloſly, wondrously. } Cic. ad Attic. Pūero mancipia mirē fauent.

Mirificus, ca, cum, mirabilis, mirus. { מִרְיָהוּ } niphla n'ya p'le n'ya pali. Sauer. GAL. Merueilleux, admirable. ITAL. Mirabile. GERM. Wunderbar, das vewunderung bringet. HISP. Marauilloſo. ANGL. Merueyloſus, wonderful. } Cicer. in Cat. mirificus fructus ferunt. [mirificus homo in doctrinis & præſtigijs. Gell. 10. lib. 6.] \* Hinc ſuperlatiuum mirificiſſimus. Terent. in Phorey. Quidnam arbitraris, neſcio, atqui mirificiſſimum, ſcilicet facinus.

Mirificē, aduerbium, pro mirum in modum, mirabiliter. { θαυμάσιος } Sauer. GAL. Merueilleuſement. ITAL. Marauigliosamente. GERM. Wunderbarſag. HISP. Marauilloſamente. ANGL. wonderfully. } Cicer. 4. Acad. Delectabatur autem mirificē lectiōne librorum.

Mirificus, as, mirabilem facio. { מִרְיָהוּ } niphla n'ya p'le n'ya pali. Sauer. GAL. Faire merueilleux. ITAL. Far marauiglioso. GERM. Wunderſam machen. HISP. Hacer marauilloſo. ANGL. To make merueyloſus or wonderful. } Plaut. in Amph. Quanquam aded Thebani ciues modo miro mirificant.

Mirabilis, & hoc mirabile, mirus, mirificus. { מִרְיָהוּ } niphla n'ya p'le n'ya pali. Sauer. GAL. Admirable, merueilleux. ITAL. Mirabile. GERM. Wunderbar, das zu vewunderen tēt. HISP. Maruilloſo. ANGL. merueyloſus. } Cic. 1. 3. Offic. Quare ex multis mirabilibus exemplis, haud facile quē dixerit hoc exemplo, aut laudabilibus aut præſtantius. [Tibul. 1. 4. Alter dicat opus magni mirabile mundi.]

Mirabilitas, miratio, ſtupor. { מִרְיָהוּ } p'le. Sauer. GAL. merueille. ITAL. Mirabilia. GERM. Bewunderung / wunderſame. HISP. Marauilla. ANGL. Merueyling, wondrous. } Cicer. libr. 5 ad Attic. Ea ergo, & hæc animi deſpicientia mirabilitatem magnam facit.

Mirabiliter, aduerbium, mirificē. { θαυμάσιος } GAL. merueilleuſement. ITAL. Mirabilmente. GERM. Wunderbarſehen / vberaus. HISP. Marauilloſamente. ANGL. Merueyloſly. } Cicer. ad Cat. libr. 13. Satisfacere immortalitati laudum tuarum mirabiliter tu pot.

Miraculum, Dicitur quicquid admirationem afferre poteſt, quā ſic contra naturam; portentum, prodigium, monſtrum. { מִרְיָהוּ } p'le. Sauer. GAL. Miracolo. ITAL. Miracolo. GERM. Ein wunder oder wunderwerch. HISPAN. Milagro o marauilla. ANGLIC. A meruell, & wonder. } Liu. lib. 2. Adiciunt miracula huic pugnae. [Suet. in Calig. cap. 51. miracula locorum irridere. Item, miracula Medelarum faciunt Marſi. Gell. cap. 11. lib. 16.] Silentio proxima noctis ex ſyllua Arſya ingentem auditam vocem. \* Hinc Accius perſonas diſtortas, oribus deformes, miriones appellat. \* miracula ſeptem mundi ſunt hæc; Templum Dianæ Ephēſiæ, quod ſummæ magoi ſicentia fuit, & admiratiōnis apud Priſcos Ducentis viginti annis conſtat factum eſſe à tota Aſia. Columnæ altitudo viginti ſeptem à ſingulis regibus facta, ſexaginta pedum altitudine: ex his triginta ſex ædificata. Simulachrum ipſius deæ ex hebeno eſſe tradunt. Plin. lib. 7. cap. 38. & lib. 16. cap. 40. & lib. 36. cap. 5. & 14. Secundum, mauſoli regis ſepulchrum. Plin. lib. 35. ca. 14. Tertium coloſſus Solis apud Rhodios. Plin. lib. 34. cap. 7. Quartum, Iouis Olympici ſimulachrum, quod Phidias fecit ex ebore. Plin. lib. 7. cap. 18. & lib. 14. cap. 3. & lib. 35. ca. 8. & lib. 36. c. 5. Quintum muri Babylois, quos Semyramis regina conſtituit. Sextum, Pyramides in Ægypto. Plin. lib. 36. cap. 12. Septimum, Domus Cyri medorum regis, quam menon arte prodiga, ligatis auro lapidibus fabricauit. [Vide Senec. de Conſol. ad Polyb. cap. 1.]

MISACH, Vnus ex tribus pueris, de quibus Daniel.

Miſantrōpōs, penult. prod. { μισανθρωπος } GAL. Qui hat les hommes. ITAL. Che ha in odio gli huomini. GERM. Ein teufelſcher / oder mit niemandi theind gemethſchaft habend mag. HISP. Aborreſedor de los hombres. ANGL. He that hateth and abhorreth the companie of men. } Oſor hominum, qui homines odit, qui ſi gric hominum cōgreſſus, quaſi μισοφιλία ad ipſos. Hoc cognomine præcipue eſt dictus Timon quidam Athenienſis, qui hominum genus vniuerſum perofus nullius cōgreſſum admittēbat, præterquam vnus Alcibiadis, quo ſe idcirco delectari aiebat, quod ſciret eum aliquando populo Athenienſi magni mali cauſam futurum.

Miſceō, ſces, miſcui, miſtum, per ſub per x, Tempero, turbo, confundo, immiſceō, admiſceō. { מִשְׁכָּה } miſchah. GAL. Meſter, brouiller, mixtionner. ITAL. Meſchiare, meſcolare. GERM. Miſchen / vermischen / veworten. HISPAN. Meſclar / denirbiar. ANGL. To mixte, to mingle. } Tom. ij. I iij











*Virgila. Aeneida* Interea magno misceri murmure pontum. *Encl.* tanque hyemem sentit Neptunus, & imis Stagna refusa vadis. *Plin. lib. 7. cap. 56.* Vinum aqua miscere Staphylus docuit. *Colum. lib. 6. cap. 2.* Multi largo sale miscerent pabula. *Idem lib. 7. cap. 5.* Cælestis aqua pati mensura lacti miscenda est. *Cicer. pro Sextio Roscio,* In tenebris ruebant, omnia miscerent, hoc est perturbabant. [Miscere seditiones *Lin. lib. 5. d. 4.* Miscere certamina. *Idem l. 2. ab Urb.* Agitandum aliquid miscendumque rati. *Lin. 5. d. 4.* Miscere summa imis. *Velleius.* Atque ea (ossa) cum foliis & Amomi pulvere misce. *Ovid. Eleg. 3. lib. 3. Trist.* miscuisti cum illa lacrymas tuas. *Seneca. de Consol. ad Helu.* miscetur vasta multa per ora freto. *Ovid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.* Armis tumultuque omnia miscerant. *Velleius.* Antiquas miscuerantque comas Cantices. *Ovid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist.* Dulce & amarum vna nunc misces mihi. (cum legis Epistolam Amicæ) *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1.* ¶ Quandoque est potum ministrare, *ut inquit.* tractum à commistione calidi & frigidi: aut certe aquæ & vini. *Iuvenal. Satyr. 5.* nescit tot millibus emptas Pauperibus miscere puer. ¶ Miscere absolute, pro miscere omnia. *Cicer. ad Quint. frat. lib. 2.* Pompeius abest, Appius miscet. ¶ Miscere contractum, *Paulus duxit,* pro facere contractum, & contractu cum aliquo implicari. ¶ Huius composita sunt, Admiscere, Commisceo, Immisceo, Intermisceo, Permisceo, Promisceo, vnde Promisceus. \* Miscuerunt, trisyllabum apud *Virgil. Georg. 26.* Miscueruntque herbas, & non innoxia verba. *Sic & 3. Georg.*

\* Misceri ex *Cicer. 3. Offic.* Nec verò finis bonorum & malorum, qui simplex esse debet, ex dissimilibus misceri, & temperari potest.

Mistus, particip. Temperatus, confusus, turbatus. { מִשְׁתָּהוּ *balul.* מִשְׁתָּהוּ, *supra quibus* מִשְׁתָּהוּ. GAL. Attempere, melle. ITAL. Mescolato, temperato. GERM. Gemischt oder v. mischt. HISP. Templado, mezclado. ANGL. Mixed or mingled. } *Lin. 3. ab Vrbe,* Ea collutio mistorum omnis generis animantium, &c. [meo malum mœrorem ne mixtum bibam. *Plaut. Aul. sc. 4. a. 1.*]

Mistura, ræ, Temperatura, confusio, & moderata, vt ait Nonius. { מִשְׁתָּהוּ *balul.* GAL. Meslange, mixture. ITAL. Mescolanza, mistione. GERM. Ein verraichung. HISP. Mescladura. ANGL. A mixture or mingling } *Colum. 1. 7. cap. 5.* Nam ea mistura palatum, aque lingua, totumque os perficitur. *Quintil.* etiam eo verbo vsus est.

Miscellaneus, a, um, Quod variarum ex rerum commistione, nullo obseruato ordine, constitutum est. { מִשְׁתָּהוּ *balul.* GALLIC. Melle, mixtionné. ITAL. Mescolato. GERM. Das vermischtet ist. HISP. Mezclado. ANGL. That is mixed or mingled of sundrie. } *Gell. lib. vltim. cap. 11.* Quia variam & miscellaneam, & quasi confusaneam doctrinam conquisiuerunt, ed titulos quoque ad eam sententiam exquisitissimos iadiderunt. [Emendatioris codices hic habent miscellam, non miscellaneam. Itaque hic locus Gellij pertinet ad verbum miscellus, de quo paulò infra.] Sic *Apul. in Metamorphos.* miscellaneam turbam vocat, ex promiscua colluione hominum diuersi ordinis, atque dignitatis constat. Nec mora (inquit) cum magna irruptione patefactis adibus magistratibus, eorumque ministris, turbæ miscellaneæ cuncta completa.

Miscellanea, orum, Dicuntur quæcumque ex variis dissimilibusque rebus, nullo seruatò ordine, sunt commista. { συμμιχτα. GAL. Meslanges. ITAL. Mescolamenti, miscugli. GERM. Mischteten. Blicke ding on ordnung zusamen getragen. HISP. Mezclamientos. ANGL. A Gallemal frey or hotchpot or any thing so mixed. } Vnde nonnulli opera sua, in quibus res variæ nullo ordine tractantur, miscellanea vocauerunt. ¶ Inter ludos quoque miscellanea dicebantur, in quibus varia spectacula nullo ordine exhibebantur: dicta à permissis spectaculis, siue (vt alius placet) à confusis concessibus, quòd in iis sedendi ordo, vt in iustis ludis non seruaretur. *Iuvenal. Satyr. 11.* Sic veniunt ad miscellanea ludi. [Imò illic genus cibi est, vt annotauit *Passer.* Laudans interpretem in hunc locum. Tu ipsum adi.]

Miscellus, la, lum, adiectiu. Quod mistum est. { מִשְׁתָּהוּ *balul.* συμμιχτα. GALL. Melle. ITAL. Meschio. GERM. Vermischtet auß mancherley dingen. HISP. Mezclado. ANGL. Mixed or mingled. } miscellos ludos Lugduni edidisse Caligulam, scribit *Suet. in Calig. cap. 20. Varro lib. 3. cap. 7.* miscellum vocat columbarum genus, quod nec agreste est, nec domesticum, sed ex vtroque temperatum. Ex his duabus stirpibus (inquit) fit miscellum tertium genus fructus causa, atque incedunt in locum vnum. [ *Gell. cap. vlt. lib. vlt.* Variam & miscellam & quasi confusaneam doctrinam conquisiuerunt. ] ¶ Item miscellæ vites, quæ omni agro conueniunt, quòd exteris vbique vitiler miscantur, *Cato de Rust. cap. 6.* Ceteræ vites, & de his miscellæ maximè, in quemuis agrum coueantur. *Varro. 1. de Rust. cap. 54.* Nam & præcox, & miscella, quam vocant nigram, multo antiè coquitur. Miscellæ vnas vocat *Cato cap. 23.* quibus præliganeum vinum fit, quod operarij bibant.

MISCELLVS, MISCELLVS. Crotonis vrbis in magna Græcia conditor: de quo vide infra in dictione SYRACVSÆ.

MISERRA, MISERRA. Oppidum Sicilia: apud *Steph.*

Misellus, Vide MISER.

MISENVS, penult. prod. *uglud.* Vulgò *Monie Miseno.* Promontorium est Campaniæ, non procul à Cumis, nomè habens à Miseno Aeneæ tubicini illic sepulto. *Virg. 6. Aeneid.* At pius Aeneas ingenti mole sepulchrum imponit, hæque arma viro, reuinque, tubamque Monte sub ætèri qui nunc misenus ab illo dicitur, æternumque tenet per secula nomen. *Horat. l. 2. Seru. Sat. 4.* Ostrea Cyzæis. Miseno oriuntur echini.

Miser, ra, um, Flebilis, calamitosus, ærumnosus, infelix. { מִשְׁתָּהוּ *balul.* συμμιχτα. GALL. Misereux, pitieux. ITAL. Misero, meschino. GER. M. Misertig.

*Quintil. aff. lib. 5. d. 1.* HISP. Cosa me quinã de desdichada. ANG. Miserable, wretched. } *Terent. Eunuch.* Apparet feruum hunc esse domini pauperis, Misericque. *Idem Heaur.* Nemo est miserior me. [Miser & pauper orator. *Quintil. Perij,* perditus sum miser. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 1.* (de amante) Tu fortunatus, ego miser. *Plaut. Mosell. sc. 1. a. 1.* Et miser & fortunatus sum. *Plaut. Capt. sc. vlt. a. 5.* Drachmiser miser. i. egenus. *Pl. Ps. sc. 2. a. 3.* Perdidi infelix miser. *Plaut. Aul. sc. 6. a. 4.* Ego illum miserum habeo. *Plaut. Afin. sc. 2. a. 5.* Næ ego mulier misera. *Idem Men. sc. 2. a. 4.* Qui me miseram arguit stupri, innocente. *Pl. Amph.* Ossa & pellis sum misera maeritudi- ne. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 1.* Miser sum nusquam inuenio argentum. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1.* \* Miserorum turba maleuoli solatiij genus est. *Seneca. c. 13. de Consol. ad Mart.* Nulla domus, quæ non inueniat in miseriore solatium. *Idem ibidem.* Me victitare pulchre, te miseris modis. *Plaut. Mosell. sc. 1. a. 1.* Facile est miserum irridere. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 2.* Se miserum prædicat (ambiguè de ægrotò & infelice. *Pl. Men. sc. 5. a. 5. 1.* Miser animi. *Plaut. in Militie,* Quid illam miseram animi exercitas, Quæ nunquam malè de te merita est. Miser animo, & miser ex animo, apud eundem in *Truculentio,* & *Sicho.* [ *Sic Gell. c. 1. lib. 14.* Miser ex animo vel è fato. ] ¶ Interdum miser pro ægrotò: nã ægrotudo genus est infelicitatis. *Plaut. in Pœnulo,* Miseram esse prædicat buccam, Fortasse medicos nos arbitrat. ¶ Interdum ponitur pro innocente. *Cicer. pro Mil.* Miseros interdum ciues optimè de Republ. meritos. ¶ Ingenuit: etiam pro interiectione dolentis positum, acsi diceremus, Nefas, deus. *Virg. 6. Aeneid.* Cæropidæ iussi (miserum) septena quotannis Corpora natorum. ¶ Miserrimum miseriarum. *Cic. ad Quim. frat. lib. 3. Epistol.* Quod de fratre, vbi eum visuri essemus, nesciebamus: quem quidem ego, nec quo modo visurus, nec vbi dimisurus sum, scio, id est maximum & miserrimum mearum miseriarum [ *Plaut. Men. sc. 2. a. 5.* Omnium hominum exopto vt fiam miserorum miserrimus. *Idem Capt. sc. 1. a. 3.* Miser homo est, sed ille miserior, & ille miserrimus. *Cæsar 2. bell. Ciu.* Miserrimus exercitus qui inopia constitatur. ] \* Miseram me Dolentis & nocentis particula: *Terent. Andr.* Miseram me quod verbum audio? *Vbi Donatus,* Miseram me proprium est mulierum quum loquuntur, aut alijs blandiuntur.

Misellus, a, um, diminutiuum est à miser. { מִשְׁתָּהוּ *balul.* GAL. Pourer, pourer, petit mal-heureux. ITAL. Meschinello, GERM. Dimich arbeitsig. BEND. HISP. Meschino de desdichado un poco. ANG. wretched. } *Plaut. Censell.* misello mali aliquid facturum? ¶ Misellum pallium. *Plaut. in Rud.* Heu, sum redactus ad hanc vique vnam tuniculam, Et ad hoc misellum pallium? *Cic. ad Attic. lib. 3.* meum Ciceronem, cui nihil misello relinquo præter inuidiam & ignominiam nominis mei, tuere quoad poteris. *Idem ad Terentiam,* Sed certe quoquo modo res te habebit, illius misellæ & matrimonio & famæ feruendum est.

Miserè, aduerb. Infelicitè. { ἀδύνατος, *talios.* GAL. Miserelement, mal-heureusement. ITAL. Miseramente, infelicemente. GERM. Unmerckthentlich. HISP. Mezquina de desdichadamente. ANG. wretchedly, miserably. } *Cicer.* Neque commoueri eius desiderio non possum, qui tam miserè perit, miserè & beate viuere idem opposuit, *De finib. lib. 3.* (male & miserè sudare. *Gell. ca. 15. lib. 9.* (de damnato capitis) Cum labore magno & miserè viuere. *Plaut. prolog. Aul. & ibid. sc. 1. a. 2.* Item, Ego sum miser miserè perditus. *Ibid. sc. 6. a. 4.* Heu me miserum, miserè perij. ] ¶ Quandoque significat Valde, nimis *Plaut. Curcul.* Vidènt vt miserè moliantur, neque queunt completi satis. *Terent. Andria.* nam omnes nos quidem Scimus, quàm miserè hanc amarit. *Idem Adelphe.* Nescio, nisi quia tam miserè hoc esse cupio verum, eo vereor magis. *Ibidem,* nam hunc diem miserè nimis cupio, vt cœpi, perpetuum in læticia degere. *Idem Heaur.* Eam miserè amar.

Miseriter, Miserabiliter. { αἰσθητός. GAL. Miserelement. ITAL. Miserabilmente. GERM. Elendlich. HISP. Miserelemente. ANGL. wretchedly, miserably. } *Lactantius apud Nonium,* Mens in corrupta miseriter corrumpitur.

Miseria, æ, Infelicitas, calamitas. { ἡνὴρ ἰσὶν ἡμιβω *schemamab nyv rahab FNW schoh IN a ven, ἀδύνατος, miseria.* GALL. Misere, malheur. ITAL. Miseria, infelicità. GERM. Unbetsig iteit. Jamer vnd eudob. HISP. Miseria, desdicha. ANGL. Miserie, wretchedness. } *Cic. 2. Tusc.* Gentes nostras sibiunt miseria. *Plaut. Amphitr.* miserima istæ miseria est seruo bono, &c. *Cic. 3. de Fi.* Ita qui processit aliquatulum ad virtutis aditum, nihilominus in miseria est, quàm ille qui nihil processit. [ Nimia est miseria esse pulchrum hominem nimis. *Plaut. Men. sc. 1. a. 1.* Quæ te miseria & cura contabefacit (de amore) *Idem,* Quæ te miseria tam misere macerant. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1.* ]

Miseritudo, vox antiq. pro miseria. { ἡνὴρ ἰσὶν ἡμιβω *schemamab nyv rahab FNW schoh IN a ven, ἀδύνατος.* ANG. wretchedness. } *Actius.* qui scilicet misertitudine factus est alienus. *Idem in Alphesibæa.* Misertitudo eorum ista est liberum. *Ex Nonio.*

Misereor, misereris, misertus vel miseritus, verbum deponens, misericordia moueor, ægitudine quadam animi ex alicuius infortunio afflictor. { ἡνὴρ ἰσὶν ἡμιβω *schemamab nyv rahab FNW schoh IN a ven, ἀδύνατος.* GAL. Avoir pitié & compassion. ITAL & HISP. Hauser misericordia. GER. Sich erbarren. *Idem tranen.* ANGL. To haue pize or compassion. } *Huber* enim animi passiuum affectum. *Virg. 1. Elog.* Nil nostri miserere, mori me denique cogis. *Brutus Cic.* aut miserere vestri. *Cic. pro Corn. Balbo,* Misere mini eius qui non de suo peccato, sed huius summi & clarissimi viri factò discepat. *Virg. 2. Aeneid.* miserere laborum Tantorum, miserere animi non digna ferentis.

Misereo, antiqui vsurpabant pro misereor. { ἡνὴρ ἰσὶν ἡμιβω *schemamab nyv rahab FNW schoh IN a ven, ἀδύνατος.* *Ennius in Hecuba,* Misere te manus, date ferrum, vt me anima priuem. *Nonius.*

Miseret, Imperatoricè, simili modo commotionem animi & affectu habet.



Huiusmodi missionum in re militari multa sunt genera. Est enim honesta, quae emeritis stipendiis ab Imperatore indulgetur. Est causaria, qua quis propter valetudines à laboribus militiae soluitur. Unde Causarij milites dicuntur à Livio. Est & ignominiosa, quom quis propter delictum sacramento soluitur. Vide Exaltoro. ¶ Item, Sanguinis Missio. Sueton. in Calig. cap. 29. Gallicè la saignée.

Missio, tas, penult. corr. frequentat. Saepe mitto. {επιμιττω. GAL. Enuoyer souuent. ITAL. Mandar spesso. GERMA. Ditt schickten. HISPAN. Embiar à menuao. ANGLIC. To send ofren. } Liu. 9. ab Vrbe. Quod incolumi Hernico nomine simul cum iis Samnites auxilia missauerant.

Missicula, as, item frequentatiuum à mitto, idem quod mittiro. {επιμιττω. GAL. Enuoyer souuent. ITAL. Mandar spesso. GERMA. Ditt vund diet schiden/ widerumb schickten. HISPAN. Embiar à menuao. ANGL. To send ofren. } Plautus in Epic. empta est ancilla, quod tute ad me literas missiculas.

Missilis, & hoc missile, adiect. penult. corrept. Quod facile mittitur. Missile, pen. corr. quum per se subsistit, Telum quod manu mittitur. {επιμιττω. GAL. Toure forte de dard. ITAL. Ogni sorti di dardo. GERMAN. Das teicht zu werffen oder zu schickten ist. ato da sie d' p'felt schickten/ f'f'itn. &c. HISPAN. La lanza o porlo que se tira. ANG. A dart or any such thing. } Virg. 9. Aeneid. sed pellere vallo Missilibus certant. Plin. lib. 28. cap. 4. Ferunt difficiles partus statim solui quum quis tectum in quo sit grauida transmitterit lapide vel missili, ex his quæ tria animalia singulis ictibus interfecerat hominem, aprum, vrsum Missiles lapides. Liu. 1. ab Vrbe, Pontus missile disci. Prop. lib. 3. Eleg. 14. Missilia faxa, & missilia tela. Liu. 2. cap. 5. ab Vrbe, Missilia tormenta. Plin. lib. 8. cap. 21. Ouid. 3. Fast. Sed ramem in dextra Missilis hasta fuit. Suet. in Aug. cap. 98. & in Nero. c. 21. Diripere res missiles. ] Missilia etiam dicuntur munera quæ à principibus populo spargebantur, vt putà, bellaria, lintea, odores, vnguenta, &c. Suet. in Calig. Sparfit & missilia varia rerum { & panaria cum obsonio viritum diuisit. Idem in Nerone cap. 21. Quare spectaculum multiplicatis missilibus in serum protrahabatur.

MITYLENE, nes, μυτιληνη, penultima producta, & Mitylanæ, arum, Vrbs in Lesbò iuxta Mithymnam, à cuius nomine nunc omnis insula Mitylene appellatur. Vulgo Metelin. { GERMA. Ein verumppte f'f'auit der Insel Lesbò. } Martial. lib. 10. Quum tibi non Ephesos, nec sit Rhodos aut Mitylene. Dicta Mitylene, vt Diol. 4. scribit, à Mitylene Machari filia. Hæc nunc Metelinum dicitur, vrbs clara Pittachio ex septem sapientibus vno, & Alcæo poeta, & Antimenide fratre eius, & Diophane oratore, & Theophane Pompeianorum rerum scriptore, qui Magno Pompeio admodum familiaris fuit, & ab eo in coniectione militum ciuitate donatus, vt restatur Cic. pro Archia. De hac scribit Vir. lib. 1. Magnificenter & eleganter ædificatam fuisse, sed non prudenter positam: in qua Auster cuna fuit, homines ægotant: quum Corus tussit: quum Septentrio restituitur in salubritatem. [A Mitylenis recepit vxorem; Pompeius: (An Mitylenæsis?) Dicuntur etiam Mitylenæ, arum, Caesar lib. 3. de bell. ciuili.]

[Mius, pro Meus, vnde Mi, in vocatiuo. Diomedes. lib. 1.]

MITYS, mi, μυτις, Vir quidam, cuius statua, eum à quo interfectus fuerat Mitys, collapsa oppressit. Aristot. cap. 10. de Aris Poetica.

MITERIM, insula vltà Britanniam sex dierum navigatione, vt li. 4. Plin. scribit, In ea candidum plumbum prouenit.

MIXOBARBARI, μυξοβαρβαροι, Dicebantur qui ex altero parente Græco, altero Barbaro prognati erant: quo nomine dicti fuerunt Medæ liberi, quos illa ab Iafone repudiata Ægæo peperit. Nonnulli recentiorum: detorto nonnihil vocabulo, Mixobarbaros vocauerunt, qui quum Barbari essent, Græcè tamen noscent.

MIXTARIUS, vel potius MISTARIUS, Vas quo vinum aqua miscemus, μυξαρ, Lucil. Vrcus, aut gemina longus mistarius ansa.

M ante N

M. N. In notis antiquorum, meo nomine, vel nullia nummum vel nummorum MNE. L. Manifestus locus. MNM. manumissum. MN. MN. municipalis, municeps.

Mna, { μνη maneb. μυα. } Græcè, Latine, Mina. Vide MINA.

MNAS, Pirata fuit, qui temporibus Pompeij oram Italiae prædatoria classe infestabat, vt est auctor Plutarch. in Antonio. { GERMA. Ein Meerüberer zur zeit Pompeij }

MNASIVM, μυνασιον, Locus est in Rhodo insula non procul à Lyndo oppido: cuius meminit Strab. lib. 4.

MNE M O S Y N E, penult. corr. { מנחם זיך charon ירר זעcher. מנחם זיך } Memoriam significat. Poetæ Musarum matrem faciunt, quod omnium scientiarum thesaurus memorie beneficio & acquiratur, & conseruetur. GER. Die Gedächtnis/ ein miter der Musar. } Inde Mnemosynon. { מנחם זיך charon זיך זעcher. מנחם זיך } penult. corr. Dicitur Monumentum, vel pignus quod ad nostri memoriam apud amicum relinquimus. Catullus, Mnemosynon mei sodalis, id est monumentum.

MNE M O N I C A, μνημονικη, ab Autore ad Heren. lib. 3. vocantur præcepta memoriam adiuantia. Quæmadmodum (inquit) qui literas sciunt, possunt id quod audierunt scribere, & recitare quod scriperunt: ita qui mnemonica didicerunt, possunt, quæ audierunt, in locis collocare, & ex his memoriter pronuntiare.

MNE S A R C H Y S, μνησαρχειος, Inter principes philosophorum Ciceroni numeratur, Academ. quest. lib. 4.

MNESIMACHVS, μνησιμαχος, Poeta comicus: cuius fabulæ tres enumerantur à Suida.

NESITHVS, μνησιθης, Medicus Atheniensis, cuius meminit Galenus de arte curandi ad Glauconem. ¶ Mæsipticos quoque à qui-

bisdam vocatur herba, quæ notiore nomine Buphthalmus appellatur. Vide Dioscor. lib. 3.

MNESTER, μνηστηρ, Agrippinæ matris Neronis libertus. Is Agrippinâ à Satellitibus Neronis interempta, ferro se transfixit: incertum charitate in patronam, an metu exitij. Auctor Cornel. Tacit. lib. 14. Lantè procum significat. Nam μνησθη, idem est quod puellæ nuptias ambio.

MNESTHEVS, μνησθης, Proprium nomen viri Troiani, vnus ex comitibus Æneæ, qui ab Assaraco rege originem traxit. vt auctor est Virg. 12. Æneid. Et genus Assaraci Muestheus. Nonnunquam vero causa metri additur epost in, vt fiat dictio trifyllaba, Mene-theus. Virg. 10. Æneid. Nec Lycio genitore minor, nec fratre Mene-theo. Nam aliter non potest consistere versus, vt annotauit Seruius.

MNEVVS, μνηυς, Suidæ. Bos Soli sacer, quem Helipolita pro deo colebatur in septo cum nutrites. Auctor Strab. l. 17.

M ante O

MO. in notis antiquorum, modi, vel, modo, mors. M. P. maiò positus, vel Marcus Pacuuius, vel mensa positus, vel maximus princeps. M. P. D. maiorum partem dicit. M. POP. Marcus Popilius. M. R. miles Romanus. M. R. militia Rhauentia. M. REG. militia Regienum vel militum. M. S. menses, vel mensibus, vel molestus. M. S. P. memorie suæ posuit. M. mos vel mus. M. T. E. malo tuo factum est.

M O A B, { מואב } Arabia ciuitas, quæ & Arcopolis nomenatur.

Mobilis, Mobilitas, Mobiliter, Vide MOVENS.

MOCARVS, μακαρος, proparoxytonum, Parua regio Thraciæ. Gentile μακαρος, oxytonum. Steph.

MOCATA, μακατα, Vrbs Bithyniæ. Gentile Mocatenus. Steph.

MOCLE, μακλε, Vicus Phrygiæ, incolæ Moeleni. Steph.

Moderate, Moderatio, Moderator, Moderatrix, Moderatus, Modero, Modeste, Modestia, Modestus, Modice, Modicum, Modico, Vide MODVS.

Modius, dij, vt inter doctos nostra ætatis ferè conuenit, mensuræ genus fuit continens sedecim sextarios. { μδιον εφ' αβ. } μδιον, qui etiam μδιον. GAL. Vn muy ou vn boisseau. ITAL. Moggio. GERMANI. Ein Maß wie bey vnser gemeintlich fur ein sester genomen. HISPAN. Coleminò almud. ANGL. A bushell. } Cicero. de Amic. Verumque illud est quod dicitur, Multos modios salis simul edendos esse, vt amicitia munus expletum sit. Idem 2. Offic. Ne Marco quidem Seio vitio datum est, quod in caritate alle modium populo dedit. Volusius Metianus, Quadrantal, inquit, quod nunc plerique amphoram vocant, habet venas duas, modios tres, semodios sex, congios octo, sextarios octo & quadraginta, heminas sex & nonaginta, quartarios centum nonaginta duos, cyathos quingetos septuaginta sex. Ex quibus Volusij verbis facillimè colligi potest quantum modius contineat. Nam quum dicit Amphoram, quam antiqui Romani Quadrantal vocabant, continere tres modios, sextarios autem octo & quadraginta, sequitur necessario Modium tertiam partem esse XLVIIII. sextariorum, quæ est sedecim sextariorum. Lapsus est itaque Perottus, & post eum alij, qui Modium esse putauerunt duorum & viginti sextariorum: quam vtrobique librariorum (vt arbitror) culpa Sextartiorum legatur, non Sextariorum. ¶ Hinc fit compositum Semodius, quod significat modij dimidium. Columelia libro secundo, Eadem quatuor modijs, nonnunquam tribus, aliquando etiam duobus at semodio iugerum accipat. ¶ Modius vini Parisinus, tricenens senos sextarios nostros capit. Sextarius autem octonas eas quas pintas dicimus. Budeus. ¶ Modius tritici Parisinus, quatuor & viginti medimnos Atticos capit. ¶ Modius agri, Actus quadratus, qui latus est pedes centum viginti, & longus totidem: Mina etiam Latine dicitur, seste Var. 1. de Re rust. c. 10. ¶ Modium neutro genere etiam dicitur. Plin. l. 18. c. 16. Id præstant in iugera modia vicena.

\*Modiatio, modiationis, pro eodem, in l. Quum non frumentum. Cod. de Vsuris, Quum non frumentum, sed pecuniam fœnori te accepisse alleges, vt certa modiatio tritici præstaretur: ac nisi is modius sua die fuisset eblatus mensurarum, &c.

Modiolus, h, cum accentu in penultima. { μδιον, χερμης. } GALLIC. Vn petit muy ou boisseau. ITAL. Moggio piccolo. GERMANI. Ein sesterlin oder wtersteln. HISPAN. Pequeno coleminò almud. ANGLI. A lute bushell. } Est quarta pars modij, vt putat Spononius innixus. Plauti loco ex Cistell. vix exulpsi vt diceret, Quia ei promisi modiolum vini dare. Ex quo Plauti loco satis constat modiolum esse genus mensuræ: cuius tamen fuerit capacitatis: neque ex hoc loco deprehendi potest, neque alibi memini me legisse. ¶ Hoc etiam nomine dictum est paruum vas quadratum ad hauriendum ex puteo, aut lacu, aut flumine aquam. Horum autem modiolorum (vt est apud Frontinum, de aqua ductibus.) alius est erogatorius, alius acceptorius, vt multis in locis intueri licet. Virruuius. Ita quum rota à calcantijs vsfabatur, modiolii pleni ad summum elati, & rursus ad imum reuertentes insuident in castellum ipsi per se quod extulerunt. ¶ Modiolus etiam est vas mensurarum potui paratum, vt phiala, vt trulla: non tamen poculum, inquit S. auola in l. Scie. ff. de auro & argento legat. Hæc Budeus. ¶ Modiolus in rota, cui affixi sunt radij. Plin. lib. 9. cap. 4. Apparet & rotæ appellatæ à similitudine, quaternis distinctæ radijs, modiolos earum oculis duobus vtinque claudentibus. ¶ Est præterea modiolus instrumentum chirurgicum. Celsus lib. 8. ca. Excidunt verò os duobus modis: si paruum est, quod læsum est, modiolus, quem χερμης Græci vocant: si spatiosus, terebrum. Deinde subdit, Modiolus ferramentum concavum, & teres est, imis oris ferratum per quod medium clauus ipse quoque interiore orbe cinctus demittitur.



nomen habet, quod primum hoc commissionis genus creditur inuenisse, & aduersus venena eo se primum iussit. {GERMA. Ein besonnerer arney fur giftige schlangen. {Mittigebates soll erstlich erfinden haben. {Plin. lib. 25. cap. 2. Vni ex cogitatum quotidie venenum bibere, prae sumptis remedijs, vt consuetudine ipsa innoxium fieret. Primum inuenta genera antidoti, ex quibus etiam vnum eius nomen retinet. Illius inuentum autumant, sanguinem anatum Ponticarum miscere antidotis: quoniam veneno viuerent.

Mitigo, as, vide MITIS.

Mitis, & hoc mite, Lenis, dulcis, mansuetus, suavis. {13Y hanaw. GALLI. Doux, debonnaire. IT AL. Mansueto, humano, piaceuole. GERMA. Wilt sanftmütig sein. HISPAN. Manso o blando. ANGLIC. Meek, gentle, mylde. [Ouid. Eleg. 4. lib. 3. Trist. Quae pro te vt voueam, miti pietate mereris. - ego mite parentis Ingenium verbis ad publica commoda verti. Idem 13. Met.] Cicer. de Senect. Facit persape sibi audientiam disertis lenis compta & mitis oratio. {Inimicitis, a uinis, id est asper, saeuus, crudelis. Virg. 2. Aeneid. Troas reliquias Danaum atq; inimicitis Achilli. {Quandocumque mitis pro tranquillo, & immitis pro procelloso & inquieto. Idem lib. 9. Mitis vt in morem stagni placidaque paludis. Cic. Attic. 7. Ita belle nobis flauit ab Epeiro lenissimus Auster & mitis. [Ouid. 1. Fast. Hinc altae Satyris incendia mitia praebent.] {Quandocumque pro maturo. {Virg. 1. Elog. - sunt nobis mitia poma, Castane molles. Plin. Immitia adhuc & eruda poma. {Superlat. Mitissimus, a, um, Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Tu vero tua damna dolo mitissima coniux. (i. piissima.) {Miticior & mitius: Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist. Mitius exilium oro. Idem Eleg. 2. lib. 5. Trist. Caesare nil ingeni mitius orbis habet. Et Eleg. 8. lib. 4. Trist. Mitius immensus quo nihil orbis habet. Ibid. Gall. {A mitis sicut aduerbia mitius & mitissimè. Caesar. 7. bell. Gall. Quam mitissimè potest, legatos appellat. Ouid. 15. Metam. similes aliorum respice casus, Mitius ista feres. [Mitius ac moderatius esse in arumnis. Senec. c. 3 de Conso. ad Mari.]

Mitescis, Mansuesco. {707 lummadh. GALLI. Deuenit doux & traittable, s'adoucir. IT ALI. Mansuesarsi. GER. Zamwirdin mit werden. &c. HISPAN. Amanarse, amandarse. ANGL. To waxe meek and gentle. {Plin. lib. 21. cap. 25. Vt feræ domi educatae mitescunt. [Linus lib. 5. ab Vrbo. Mitescunt discordia. Et lib. 3. bell. pun. Mitescit hyems.] {Aliquando tranquillis sio. Apul. Conflaccescunt fluctus, mare mitescit. {Aliquando maturalesco, Plin. 1. 15. c. 13. Reliquorum pomorum velocitas cito mitescerentiam tranluolat. [Gell. cap. 5. lib. 15. Vuas à sole mitescere tempus est.]

Mitigo, as, penult. cor. Placo, reconcilio, quasi mitem ago. {החליק החבלית הכחש. schibab hab chiboi hischbiach chskish hischkit. GALLI. Adoucir, amollir. IT ALIC. Mitigare, indolere. GERMAN. Witteren / versünen / beuigen. HISPANIC. Amanar o ablandar. ANGLIC. To appease, mitigate or assuage. {Cicer. 7. Verrin. Neque in parentum luctu staque lacrymis, te mei nominis commemoratio mitigauit. Virg. 5. Aeneid. Iunonis grauis ira & inextinguibile peccus, Quam nec longa dies, pietas nec mitigat vlla. [Mitigare mentis. Quintil. Mitigat iras tempus. Ouid. Eleg. 6. lib. 4. Trist. Mitiganda ferocia (doloris) efficacissimum tempus. Senec. ca 8 de Conso. ad Mari. Mitigare atrocitatem temporum. Sueton. in Tiber. cap. 65.] {Item ponitur pro coquere & in maturum reddere, m. aduer. Cicero libro quarto de Republica, Quumque autumno terras ad concipiendas fruges patefaceret, hyeme ad concipiendas relaxant: aestiua maturitate alia mitigauerit, alia tortuerit. {Idem 2. de Natura deorum, Arborum autem confectione, omnique materia & culta & syluestri, partim ad calcificandum corpus igni adhibito, & ad mitigandum cibum vimur, id est, coquendum. {Huius compositum est commitigo, de quo supra.

Mitigatio, onis, nomen, Placatio. {שפן sheket megwone. GALLI. Applaement, adoucisement. IT AL. Mitigatione, placamento. GERMAN. Witterang. HISPAN. Obra de amansar o ablandar. ANGL. Asswaging, appaising. {Cic. 3. de Orat. Omnifque ad omnem animi motum impulsio, & si ita res feret mitigatio.

Mitigatorius, adiectiuum, Quod habet vim mitigandi. {megwone. GALLI. Lenitif, quia vertu & puissance d'adoucir. ITALIC. Lenuo, c'ha virtu di placare. GERMAN. Kesttig in witteren. HISPANIC. Cosa que puede amansar o ablandar. ANGLIC. That hath vertue and force to assuage. {Plin. libro 28. capite sexto, Contra renem & lumborū, vesicæq; cruciatus in balnearum solijs pronos vrinam reddele mitigatorium habetur.

Mitificatio, as, Mitem ac placidum reddo, mitigo. {החליק החבלית הכחש. schibab hab chiboi hischbiach chskish chmarioquay. GALLI. Rendre doux & appaiser. ITALIC. Mansuescare, domesticare. GERMAN. Zamwachen / witteren. HISPANIC. Amanar o ablandar. ANGLIC. To mak meek and appease. {Plin. lib. 8. cap. 7. de elephanto, Capti celeritè mitificantur hordei succo. {Mitificare cibum, concoquere. Cic. 2. de Diuin. de gallis loquens, Depulso enim de peccore & in omne corpus diuiso, & mitificato cibo, cantus edere quietè satiatis.

Mitra, & {מטרת mistnephet. GALLI. Mitre. IT ALI. Mitra. GERMAN. Ein gattung eine huts oder hauben zu der dampfled von wunden vorsetzen gebraucht sein bisch offshut. HISPANIC. Mitra, ornamento dela cabeza. ANGLIC. A miter. {D. Gio barbara qua significatur quoddam capitis ornamenti genus, hoc est pileus incuruus, quo primum Ionij, deinde Aegyptij, Syri, Phryges, & Lydi vsi sunt. {Aliquando tamen & pro muliebri corona ad ornatum capitis adulescentularum accipitur, ex qua pendebant fasciolar, quæ Phylla dicebantur, quod foliorum instar dependent. Nostri quoque pontifices mitris vtuntur, quum rei diuinae operam dant. Et apud Graecos non solum pro ornatu capitis, sed etiam pro fascia in loricae modum contexta, ad latera defendenda vsui erat. Virg. 9. Aeneid.

Et tunicae manicas, & habent redimicula mitrae. [Ouid. in Epist. Deian. Aulus es hirsutus mitra redimere capillos.] {Fuit etiam mitra zonæ genus quoddam, quam soluebant primum parientes & Dianæ consecrabant, quam ob causam eam uxoribus cognominabant. Vide Calium Rhodig. l. 16. c. 10.

Mitella, diminutiuum, Parua mitra, ut in Virgil. Copa Syrisca caput Graia redimita mitella.

\*Mitrula, mitrulae, diminutiuum. Solinus cap. 40. Serpens est pene ad semipedem longitudinis alba quasi mitrula lineatus caput. De basilisco.

Mitto, mitris, misi, missum. {מטו schalab. GALLI. Enuoyer. IT ALI. Mandare. GERMAN. Schicken. HISPANIC. Embiar. ANGLIC. To send. {Cicer. in Catone, Hunc librum ad te de senectute misimus. [Nullam salutem mittere scriptam solet? Manu salutem mittunt beneuolentibus: eadem malam rem mittunt inaleuolentibus. Plaut. pseud. sc. 2. a. 4. Mittam hodie huic suo die natali malam rem. Plaut. pseud. sc. 3. a. 1. Mitto in comitium. (i. iubeo.) Plaut. Curc. sc. 1. a. 3. Misi parasitum in Cariam petere argentum. Plaut. Curc. sc. 3. a. 1. {Pro dimittere: sed tum mœsta virum mitens. (i. dimitteas à te.) Catull. de Coma Beren. Mitte me, sis (quia complexus erat.) Plaut. pseud. sc. 3. a. 1. Nunc te nox, quæ me mansisti, mitto. Plaut. Amph. Cur me retentas? & c. Mitte quæso. Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Ariolos aruspices mitte omnes. Plaut. Amph. Mitto scriuarii. (i. desino.) Idem Aut. sc. 3. a. 4. Mitte istum. (quem tenes sup.) Plaut. Curc. sc. 2. a. 5. Abire non sinam. P. Mitte. (id est, sine abire.) non omitto. Plaut. Mil. sc. 5. a. 2. Mittis, an non mittis? Ibid.] {Interdum deponere, aponere. Virgil. 1. Aeneid. - mœstumque timorem Mittite, Terent. in Adelph. Itera lacrymas mitte. {Item deponere. Virgil. 9. Elog. Hos (illi quod nec bene vertat) mittimus hædos. [Mittere munus hero die natali. i. offerre. Plaut. pseud. sc. 1. a. 3. bis. Hic est quam tibi misi natali die. Plaut. Curc. sc. 2. a. 5. {Mittere metum, pro dare, & signa timoris. Cas. l. 1. bell. civ. Si placuimus, signum mittite. Plaut. Capt. sc. 1. vlt. a. 5. id est, date. Item Tibi misi mulierem. Et, Non meum est ad te vt mittam gratis. Plaut. ibid. sc. 3. a. 1. & sc. 3. a. 3. {Mittere in consilium est dimittere iudices ad sententiam ferendam, vbi orator dixerit, Dixi, Auditor Aconius. Cicer. pro Cluentio. Cur Stalenum, quum in consilium iretur, Cluentius & Canutius abesse patiebantur, & quum in consilium mittentur, Stalenum iudicem cui pecunia dederant, non requerebant? Budæus, {Mittere in possessionem prætor dicitur, quum seruandi crediti causa vel ventris, vel dotis, legatorumve nomine, damniue infecti causa rerum custodiam alicui mandar, non vt possideat, sed vt in possessione sit. Hotoman. {Sic; Mittere in concordiam aliquos. Gell. c. 12. lib. 2. Item mitti & dimitti causa in rem aliquam dicitur. Quintilian. {Missum facere, est deponere à nostra consuetudine, familiaritate, potestate, arbitrio de-mittere. Terent. in Phorm. Missum te facimus. {Mitti ex ipsius ore, (i. proferri.) Caesar lib. 1. de bell. civ. Mittere vocem liberam aduersus aliquem. Liu. lib. 5. d. 4. {Mittendus animus in præteritum. Senec. cap. 10. de Conso. ad Polyb. Mittere oculos per viam. Quintilian. Non sunt mittenda in longinquum cupiditates. Senec. cap. 10. de Tranquil. {Mitti sanguis dicitur, quum sit phleboromia, Cornuadus, Epidem. quæ. Cornel. Celsus libro secundo, Miti sanguis debet ex brachio. Idem, Sanguinem in cava vena, mitti nouum non est. {Mittere, pro Tranmittere, Cicer. in libello loculari, vt Quintilian. vocat. lib. 8. cap. vlt. Fundum Vatro vocat, quem possit mittere funda. {Talos mittere pro iacere seu iactare. Propert. {Vocem mittere pro Emittere. Linus, Cicer. & alij. {Mitto vitam duram, pro Tacco. Cicer. 3. Verr. Vt mittam cetera, quo tandem pudore tales viros &c. {Huius composita sunt Admitto, Amitto, Committo, Immitto, Omitto, Permitto, Præmitto, Prætermitto, Promitto, Remitto, Manumitto, Summitto, Transmitto, de quibus suis locis.

Missus, a, um, participium, significationes habet quas Mitto. {שלוט schalab. GALLI. Enuoyé. IT ALI. Mandato. GERMAN. Geschickt / geschendet. HISPANIC. Embiado. ANGLIC. Sent. {

Missus, substantiuum, quarta declinationis. Immissionem ferarū aut gladiatorum in arenam significat. {In d sunt missiones eurrum. Vide Turneb. & Seruatum. {שלוט mischlab. חלוט mischlobach חללוט mischlabach. Idem, שמועו גילי GALLI. Ictement. IT ALI. Mettere en conta se fiere ne spettacolo. GERMAN. Di biur fastung der ebteren oder fuchteren zu einen schaumspol. HISPANIC. Echamiento. ANGLIC. A sending or putting forth. {Sueton. in Domitiano, In his Circensium die, quo facilis centum missus pergereatur, singulos à septenis spatris ad quina corripuit. Idem in Claudio, Circenses frequenter: etiam in Vaticano commisit, nonnunquam interiecta per quinos missus venatione. Hac Budæus. [Missus ordinarius in Circensibus. Interpret Inuenal. Satyr. 11.] {Aliquando sumitur pro immissione ferculorum. {שמועו GALLI. Meis. ITALIC. Misso. GERMAN. Ein tractet oder majest. HISPANIC. El mazar, o cosa que se leua en plato. ANGLIC. A messe or dish of meate borne to the table. {Ita Lampridius scribit, Helioabalum celebrare tale conuiuium, vt apud ami eos singulos singuli missus apparerentur: & aliquando omnes missus sola carne phasianorum struxisse. Budæus.

Missio, A, us ipse mittendi. {שלוט mischlab. חלוט mischlobach חללוט mischlabach. GALLI. Enuoy. ITALIC. mandare. GERMAN. Schickung / sendung. HISPANIC. Embiar. ANGLIC. A sending. {Cicer. ad Attic. lib. 1. De literarum missione sine causa abs te acculor. Legatorum missio. Idem 7. Philippicæ. Non sine causa legatorum istam missionem semper timui, nunquam probaui: quorum reditus quid sit allaturus, ignoro. {Missio ponitur etiam pro dimissione. {Sueton. in Casar. c. 70. Missionem continuè efflagitauit. [Missiones facere veterum Suet. in Tib. c. 48. Missioem commoda (In Militia) Idem in Ang. cap. 49. Idem ibid. c. 45. Gladiatores sine missione edi prohibuit. Huius.



Modulamentum, idem quod modulamen. Gell. lib. 1. cap. 7. Id potius *Amperia* quod *λεγω*, modulamenti orationis M. Tullij conuenisse.

Modulator, oris, qui modulatur. *ἄρτιστος* *μετ' ἀμμέρ* *ἰσθμην* *αὐτοῦ* *ἄρτιστος* *μετ' ἀμμέρ* *ἰσθμην* *αὐτοῦ*. GALL. Faiseur de chansons, chanteur. ITAL. *Chi insegna à cantare, cantore.* GERMA. *Ein gstandtscher, in sanger.* HISPAN. *El cantor que canta suave.* ANGL. *That singeth by measure.* Columell. in *prafat. lib. 1.* Placitæ disciplinæ consecratur magistrum uocis, & cantus modulatorem.

Modulatè, aduerbium, Concinnè, & cum mensura. *ἰσθμην* *μετ' ἀμμέρ*. GALL. Auec mesure. ITAL. *Con misura.* GERMAN. *Nach der weis.* HISPAN. *Con medida.* ANGLI. *By measure.* Cicero. 2. de *Nat. deor.* Si ex oliua modulatè canentes tibix nascerentur, num dubitares quin esset in oliua tibicinis quædam scientia?

Modifi: or, aris, Dimetior, metior, mensuro. *ἄρτιστος* *μετ' ἀμμέρ*. GALLI. Mesurer. ITALIC. *Misurare.* GERMA. *Messen, maß machen.* HISPAN. *Medir.* ANGL. *To measure.* Gell. lib. 1. cap. 1. Comprehensa autem mensura Herculei pedis, secundum naturale membrorum omnium inter se competentium modificatus est: atque ita id collegit quod erat consequens, tantò fuisse Herculem corpore excelsoiorem quàm alios, quantò Olympicum stadium cæteris pari numero factis antereit. Cicero. 3. de *Oratore*, Verba illa modificata esse debebuir. Hinc modificatio, pro temperantia, modo, vel mensura *μετρίωτος*. \*Seneca *epistol. 89.* syllabarum enarratio, uerborum diligentiæ, fabularum memoria, uersuum lex ac modificatio. [Modificatio uerborum. Gell. cap. 3. lib. 10.]

Modicus, a, um, Paruus, pusillus, exiguus. *ἄρτιστος* *μετ' ἀμμέρ* *ἰσθμην* *αὐτοῦ*. GALLI. Moyen, mediocre, petit. ITA. *Poco, picciolo.* GERMAN. *klein.* HISPAN. *pequeno, poquillo.* ANGL. *Little, small, betwene iherwo.* vt Modica pecunia. *Plin. lib. 10. cap. 55.* Sed inuentum, vt oua in calido loco imposita paleis, igne modico fouerentur. *Horat. 2. epist. 2.* - ex modico, quantum res posset, aceruo Tollam. *Colum. lib. 6. cap. 2.* Humilis enim & modica corporatura pecori operarij debet esse. Sic in modicum quod plus æquo est magnum. *ἀρτιστος* *μετ' ἀμμέρ*. *Colum. C.* Licinius damnatus est, quoniã in magistratu rogatione tribunitia quam promulgauerat, in modica possidendi libidine transcendisset. Refertur etiam ad numerum, vt idem sit quod exiguo numero. *Plautus.* In angiportu turba est, domum modici introierunt. *Cicero. in Paradox.* Meam autè quoniam pecuniam contemnis, & rectè: est enim ad uulgi opinionem mediocris, ad tuam nulla, ad meam modica: de me silebo; de te loquar. Sic immodicos, dicimus nimis multos. *Martialis.* Atriaque immodicis arctat imaginibus. Propriè tamen Modicum dicitur, non cui aliquid sit iuminatum, sed quod non excedat modum, & modestum est, & temperatum. *ἀρτιστος* *μετ' ἀμμέρ*. *Plautus*, Cui animus modicus, continens, exersat ambitionis. [Sufficiencia sibi. (i. modica possidere. *Quint.* Modica est (anus caput quadrantal) ambigue de modiali. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 1.* Modica & modesta forma (i. mediocris. *Gell. c. 1. lib. 5.* Modicus uirium. *Vel.* Modicus uoluptatum. *Tacit. lib. 2.]*

Modicum, modici. Aliquãdo nomen per se subsistens. *ἄρτιστος* *μετ' ἀμμέρ*. GALLI. Peu. ITA. *Poco.* GER. *Ein kleins, in wenig.* HISPAN. *Poco, pequenno.* ANGL. *A little of any thing.* *Iuuenal. Sat. 8.* - modico contentus agebas.

Modicellus, a, um, diminutiuum à Modicus. *ἄρτιστος* *μετ' ἀμμέρ* *ἰσθμην* *αὐτοῦ*. GALLI. Petit. ITALIC. *Picciolino.* GERMA. *Bastlein.* HISPAN. *poquillo.* ANGLI. *C. Little.* *Sueton. in Nerone. c. 48.* Decubuit super lectum modicella culcitra, uetere pallio stratum, &c.

Modicum, aduerbium, Parum. *ἄρτιστος* *μετ' ἀμμέρ* *ἰσθμην* *αὐτοῦ*. GALLI. Vn petit, moyennement. GERMA. *Wenig, suget.* HISPAN. *Medianamente, poco.* ANGL. *Little.* Idem, *Ædopol* id modicum curat.

Modicè verò, Temperatè, moderatè. *ἄρτιστος* *μετ' ἀμμέρ*. GALLI. Moyennement, assez peitement. ITALIC. *Moderamente, temperamente.* ANGLI. *with measure, moderatlie, temperatlie.* Idem in *Milite*, Modicè lapis. Hoc est mediocriter & temperatè, moderatè. *Varr. de Re rust.* Quam aèr est modicè temperatus. Immodicè, nimis vel intemperatè. *ἀρτιστος* *μετ' ἀμμέρ*. *Colum. l. 2.* Magisque conducere agricolæ, frequenter id potius, quàm immodicè facere. Aliquando etiam Modicè idem uidetur significare quod parum. *Plin. lib. 6. cap. 22.* *Ædificia* modicè à terra extantia.

Modicò, pro paulò. *Apuleius Apolog. 1.* Modicò prius. i. paulò antè. *Paffer.*

Moderor, aris, Rego, moderationem adhibeo, modum statuo, pono, guberno, rego. *ἄρτιστος* *μετ' ἀμμέρ* *ἰσθμην* *αὐτοῦ*. GALLI. Moderer, regir, gouerner. ITA. *Moderare, reggere.* GERMA. *Mäßig, in maß halten, misstehen, regleten.* HISPAN. *Regir y templar.* ANGL. *To gouerne, guide and rule.* Variè autem cum dandi & accusandi casu constructur. *Sall.* Fortuna, cuius libido gentibus moderatur. *Cic. de Nat. 3.* Deus cælum uersans, terram tuens, maria moderans. *Idem Academ.* Mens, quæ omnia moderetur, moueat, regat. *Et de Orat. 1.* Senatuum seruire populo, cui populus ipse moderandi; & regendi sui potestatem tradidisset? *Idem in Vex. 5.* Venti & tempestates res iusticas moderantur. *Plaut. in Curc.* Linguæ moderandum est. *Suot. in Aug.* Nec successum uictoriae moderatus est. *Terent. Heaut.* Ex sua libidine moderantur, quæ nunc est, non quæ olim fuit. *Cicero, Tuscul.* Tibicines, isque qui fidibus utuntur, suo, non multitudinis arbitrio cantus numerisque moderantur. Linguæ moderari. *Plaut. Curcul.* Sed interim crepuere fores, linguæ moderandum est mihi, hoc est, tollendum est mihi. Dicitur & Modero, ras, in eadem significatione. *Sallust.* Vbi hoc exemplo per Senatus decretum Consul gladium eduxerit, quic illi finem statueret, aut quis moderabit? *Accius in Epigonis apud Non.* Viden, vt te impietas stimulat, neque moderat metus.

Moderatio, quæ, temperatio. *ἄρτιστος* *μετ' ἀμμέρ*. GALLI. Gouverne-

ment, mesure. ITALI. *Gouerno, misura, temperamento.* GERMAN. *Mäßig, in maß halten.* HISPAN. *Regimiento y templança.* ANGLI. *A gouerning, guiding, or temperance.* Cicero. *de senect.* Moderatio modò uirtutum adit, & tantum quantum quisque potest nitatur. *Vide* MODESTIA.

Moderans, participium. *ἄρτιστος* *μετ' ἀμμέρ* *ἰσθμην* *αὐτοῦ*. GALLI. Qui modere & gouerne, qui donne mesure. ITALI. *Chi gouerna & dà norma & regula ad altri.* GERMA. *Regirent, leitend.* HISPAN. *El que dà y medidà y regemiento.* ANGL. *That guideth or gouerneth, ibat giveth measure.* *Iuuenal. Sat. 10.* de *Demosthenem*, & pleni moderantem fræna theatri.

Moderanter, aduerb. Moderatè. *ἄρτιστος* *μετ' ἀμμέρ*. GALLI. Temperément, moderément. ITALI. *Templadamente, moderatamente.* GERMA. *Mäßig, in maß halten.* HISPAN. *Templadamente.* ANGLI. *C. Moderatlie, with measure.* *Lucet. libro 2.* Quis regere immensum summam, quis habere profundi Endo manu ualidas potis est moderanter habenas? *Ouid. 1. Metamorph.* - moderantius oros Curte, fugamque in hibe, moderantius insequar ipse. Huius compositum est Præmoderor, antè moderor.

Moderatus, adiect. Temperatus. *ἄρτιστος* *μετ' ἀμμέρ*. GALLI. Tempéré, moderé. ITALI. *Moderato, temperato.* GERMA. *Mäßig, bescheiden.* HISPAN. *Templado.* ANGLI. *Temperat, moderat.* Cicero. *de Senect.* Moderati enim, & nec difficiles senes, nec inhumani tolerabilem agunt senectutem. *Ouid. 1. Trist. Eleg. 8.* Nec solet irasci, neque enim moderator alter. [Moderator *Ajax.* *Idem 13. Metamorph.*]

Moderatissimus, superlatiuus. *Iulius Capitolinus in M. Antonio.* Fuitque per omnia moderatissimus in hominibus deterrendis à malo.

Moderatè, aduerbium, Adhibita moderatione. *ἄρτιστος* *μετ' ἀμμέρ*. GALLI. Temperément, moderément. ITALI. *Temperamente, moderatamente.* GERMAN. *Mäßig, bescheiden.* HISPANIC. *Templadamente, medianamente.* ANGLI. *Temperatlie, moderatlie.* vt, Moderatè dictum *Cic. pro Fonte.* Ab his quicquam sanctè aut moderatè dictum putabis? *Idem 1. de Fin.* Qui autem, si maximè hoc placeat, moderatius tamen id uolunt fieri, &c. *Idem 3. de Legibus.* Quæ res quum sapientissimè, moderatissimèque constituta esset à maioribus nostris, nihil habui (sanè non multum) quod putarem nouandum.

[Moderatius ac mitius esse in ærumnis. *Seneca. cap. 3. de Consol. ad Mart.*]

Moderatim, aduerb. *Lucet. l. 1.* - naturæque rebus Paulatim tribuit moderatim crescere cogens.

Moderator, oris, Reor, gubernator. *ἄρτιστος* *μετ' ἀμμέρ* *ἰσθμην* *αὐτοῦ*. GALLI. Gouverneur, maistre & regent. ITALI. *Chè regge, chi ha imperio, chi gouerna, gouernatore.* GERMA. *Ein regieret, fñter vnd leitet in gwisser maß.* HISPAN. *Regidor, templador.* ANGLI. *A ruler, a gouernour or guider.* Cicero. *lib. 1. Tuscul.* Hæc igitur, & alia innumerabilia quum certimus, possumusne dubitare quin his præsit aliquis conditor uel effector, si hæc nata sunt, vt Platoni uideretur, uel si semper fuerunt, vt Aristoteli placet, moderator tanti operis & muneris? *Idem 2. de Nat. deorum.* Postea quum uiderent motus eius finitos & æquabiles, omniaque raris ordinibus moderata, immutabilique constantia, cæperunt intelligere inesse aliquem non solum habitatorem in hac cælesti & diuina domo, sed etiam rectorem & moderatorem, & tanquàm architectum tanti operis, tantique muneris. Moderator iuuentæ, Præceptor & pædagogus. *Martial. lib. 2.* *Quintiliane* uagæ moderator summe iuuentæ. *Ouid. 2. de Pont. Eleg. 5.* Succedatque suis orbis moderator habenis. *Tibull. lib. 4.* Validisque sedet moderator habenis.]

Moderatrix, Gubernatrix, reatrix. *ἄρτιστος* *μετ' ἀμμέρ* *ἰσθμην* *αὐτοῦ*. GALLI. Gouernante. ITALI. *Gouernatrice.* GERMA. *Ein regieret.* HISPAN. *Regidora, gouernadora.* ANGL. *A wo man ibat guideth and ruleth.* Cicero. *1. de Inuent.* Moderatrix rerum sapientia. *Idem 3. de Nat. deor.* Eius autem uarietia fricticem & moderatricem diuinam esse prouidentiam.

[Moderamentum. *Gell. cap. 6. lib. 13.* Moderamenta uocum, id est, accentus.]

Moderamen, inis, Moderatio, gubernatio. *ἄρτιστος* *μετ' ἀμμέρ* *ἰσθμην* *αὐτοῦ*. GALLI. Gouernement, regiment. ITALI. *Gouerno.* GERMAN. *Regierung, leitung.* HISPAN. *Regimiento.* ANGLI. *Gouernement, or rule.* *Ouid. 3. Metamorphos.* Obstupui, capiatque aliquis moderamina, dixi, de nauis moderamine, hoc est, gubernatione, intelligit, quam *κρημνιστῶν* uocant Græci. *Idem 2. Metamorphos.* Vitima pro na uia est & eget moderamine certo, de quorum moderamine loquitur, quod *κρημνιστῶν* uocant Græci. Sumere moderamina mundi. *Claud. de laudib. Serenæ.* Ingenium est quod eget moderamine nostro. *Ouid. 13. Metam.]*

\*Moderabilis, & hoc moderabile. Quod moderatum est. *Ouid. 1. Amorum Eleg. 6.* Nox & Amor, Vinumque; nihil moderabile suadent: Illa pudore vacat. Liber, Amorque metu.

Modestus, a, um, à Modico, Quia animi elationi, cæterisque cupiditatibus moderatur, & in rebus omnibus modum seruat; arrogans. *ἄρτιστος* *μετ' ἀμμέρ* *ἰσθμην* *αὐτοῦ*. GALLI. Modeste, tempéré. ITALI. *Modesto, accostumato, temperato.* GERMAN. *Süchtig, bescheiden, sitig.* HISPAN. *Modesto y templado, moderado.* ANGLI. *Demure and modest.* Terent. in *Adelph.* Proba & modesta, ubi *Donatus*, Proba sibi & modesta apud alios. [Ouid. *Eleg. 3. lib. 3. Trist.* Ne mea sint timeo uota modesta parum. *Plaut. Curc. sc. 3. a. 1.* Auro contra cedo modestum amatorem. Modesta & modica forma. *Gell. cap. 11. lib. 5.]* *Idem Hecyr.* Hæc ita uti liberali esse ingenio decet. Prudens, modestus, incommoda, atque iniurias uiri omnes ferre, & tegere contumelias. Modestus uultus, id est ipso aspectu modestiam quandam præ se ferens. *Terent. in Andr. & uul-*



Modialis, le. A modio, quod est vnius modij. { *modios*. GAL. D'vn muy ITALIC. D'vn *moggio*. GERMANIC. Das ein seker hattet. HISP. Cosa de vno celemin. ANGLI. Of one bushell. } *Plaut. in Captiuis*. [ *sc. 3. a. 4.* ] Aulas, caliceſque omnes confregit, niſi quæ modiales erant.

Modò, Quando habet o finale m corr. ſignificat tempus præſens, vel paulò antè præteritum, vel nondum præteritum, ſed ſtatim futurum { *הנהיך* *hathach*. GAL. A ceſte heure, tantost, n'agueres. ITALIC. *Moſ, hor, hora, ſolamente, pure*. GERMAN. *Sehnd, eben eſt*. HISP. *Agora, poco ha paſſado*. ANGL. *Now, euen now*. } vt Modò id ago. *Terent. in Eunucho*. Modò ait, modò negat. Sic etiam dicimus, Modò dicebam, modò veni, modò faciam. [ Crepuit Lenonis oſtium. P. Crura mauellem modò. (pro quidem, aut quid ſimile.) *Plaut. pſeud. ſc. 1. a. 1.* Sine modò. (iniantis) *Plaut. Ibid. ſc. 4. a. 1.* Vide *ſino*. Quandum iſtud factum eſt? Iamdudum, pridem modò. *Plaut. Amph.* Dic modò quod te iubeo. *Plaut. Menæ. ſc. 2. a. 1.* Tace modò. *Idem Men. ſc. 2. a. 1.* Crucior modò ſi interfectus, &c. *Plaut. Capti. ſc. 3. a. 5.* Nequeo exorare lacrumam vt exprimat vnam modò. Impera quiduis modò. Ambiguè. *Plaut. Menach. ſc. 4. a. 2.* Modò vtendum. (i. modicè) *Quintil.* Operare ſex dies, ſaltem modò. *Plaut. pſeud. ſc. 3. a. 1.* Modò ego abeam. (id eſt, dum modò.) *Plaut. pſeud. ſc. 3. a. 1.* Fert bene præcipites nauis. Modò factas procellas. *Quid. Eleg. 6. lib. 4. Trift.* Caue modò ne prius accumbas. *Plaut. Moſtel. ſc. 4. a. 1.* Si ſcies melatum pedem modò Impoſuiſſe in vndam. *Plaut. Moſtel. ſc. 2. a. 2.* Si modò viuut. *Ouid. Eleg. 9. lib. 4. Trift.* Modò ne communia ſolus occupet. *Ouid. 13. Metam* In quantum modò humanis eſt. *Senec. cap. 17. de Conſol. ad Polyb.* ] De tempore præterito teſtimonium eſt apud eundem in *Eunucho*, Quam dudum? po. Modò. *Vbi Donatus*, Nota modò aperte pro tempore præterito dictum eſſe, id eſt iamdudum. Nam qui vitauerat virginem, non modò, ſed longè antè veſtem mutauit eam *Eunucho*. [ In vſu eſt aliquando pro duntaxat, ſolum, tantummodo. { *וונין*. } *Liuius lib. 1. ab Vrbe*, Euentus belli minus miſerabilem dimicationem fecit quòd nec acie certatum eſt & reſtis modò dirutis alterius vrbis, duo populi in vnum confuli ſunt. Id eſt ſolum vel tantum vnius vrbis teſtis dirutis. *Quintil. lib. 2. ca. 16.* Quidam enim circa res omnes, quidam circa ciuiles modò verſari Rhetoricem putauerunt. ] Aliquando idem eſt quod Si modò, Dum modò, *והיך*. *Terent. in Heaut.* Modò liceat viuere, ſpes eſt. *Virgil. lib. 4. Aeneid.* Si modò quod memoras factum fortuna ſequatur. ] Hinc & Solummodo, Tantummodo, &c. modo, *והיך* quod ſignificat Poſthac. Quòd ſi Modò producta vltima ſyllaba proferatur, datiuſ vel ablatiuſ caſus eſt à modus. ] Modò, pro ſaltem. *Terent. in Adelph.* Vtinam hoc ſit modò deſunctum. ] Modò pro interdum, Propert.

Qualis Amazonidum nudatis bellica mam mis  
Thermontecis turba lauator aquis:  
Et modò Taygeti crines aſperſa pruina.  
ſcatur primos per iuga longa canes.  
Modò non idem eſt quod ferè, vel propemodum: vt, tantummodò. *Terent. in Phorm.* Modò non auri montes pollicens. \* Item pro quidem vel tamen. *Cicer. 1. de Diuinat.* Nemo aliter philoſophus ſenſit in quo modò eſſet autoritas.

Modulor, Modulatio, Modulatur, Modulatus, Vide MODVLVS in MODIS.

Modus, Ai, Temperatio, mediocritas, ratio. { *דערעך* *derech* *קח* *chok*: *מדה* *medah* *מד* *midah*. GAL. *Moyen, maniere, &c.* ſon, meſure, regle. ſin. ITAL. *Modo, miſura, rigola*. GERMAN. *Maß, Maß, Maß, Maß*. HISP. *Manera medida*. ANG. *Amaner fashion, or meſure*. ] Ratio vero iubet nequid nimis, ſed omnia cum moderamine ſiut. Vnde Quo modo & Quemadmodum dicimus, id eſt qua ratione. Et Admodum pro Satis, quaſi ſecundum rationem. Et Propemodum, ferè, quaſi parum abſit à modo, hoc eſt à ratione. Et mirum in modum, Maiorem in modum, quaſi præter id quod ratio poſtulat. Commòdum aptum, conueniens; quaſi cum modo & ratione. *Plaut. Pæn.* verùm hoc vnum tamen cogitato, modus omnibus in rebus ſoror eſt optimum habitu *Cicer. de Orat.* In omnibusque rebus videndum eſt quatenus: eſi enim ſuis cuique modus eſt, tamen magis offendiſſe nimium, quàm parum. *Idem de Senect.* Nam habet natura, ſicut aliarum omnium rerum, ſic viuendi modum. *Idem 1. Offic.* His enim rebus quæ tractantur in vita, modum quendam adhibentes & ordinem, honeſtatem & decus conſeruabimus. *Colum. libro ſecundo*, Eſt autem modus in ſiccando ſæno, vt neque peraridum, neque ruruſ viride colligatur. Id eſt meſura quædam, & moderatio. *Idem libro tertio*, in quo ſerobe deſtinaueris nec ſerere, terram minutam in modum ſemipedis ponito. Id eſt meſuram. [ Ad immodicum modum inſoleſcere. *Gell. c. 3. l. 7.* Intra modum. *Gell. cap. 8. lib. 1.* Eſt modus, quo id pati vixorem oportet. *Plaut. Men. ſc. 2. a. 5.* Qui modus dandi. Nam te nunquam expleri potes Lena. Quid modi eſt deſtando? *Plaut. Aſin. ſc. 3. a. 1.* Nec ſinis nec modus adhibitus. *Velleius.* Quid modi amplexandi facies? *Ibid. ſc. 2. a. 5.* Quid modi futurum eſt illum quærere? *Plaut. Menach. ſc. 1. a. 2.* Ita nunc ſeruitium eſt: profecto modus haberi non poteſt. *Plaut. Curt. ſc. 3. a. 2.* Modum impoſiturus incrementis Caſaris Pompeius, *Seneca. ep. 14. de Conſol. ad Mart.* Ipſe modum ſtatuum catinipis, illa hiepa) ſei. *Ouid. Eleg. 10. lib. 1. Trift.* Modus regnat in omnibus. *Quintil.* Modo pecunie triumpus priores exceſſit. *Velleius.* Debueras illis (annis) Impoſuiſſe modum. *Ouid. Eleg. 13. lib. 3. Trift.* Quis tibi, Naſo, modus lactynofii carminis, &c. *Idem Eleg. 1. lib. 5. Trift.* ] Modus etiam dicitur quantitas, *Cicero in Verr. 5.* Tamen antiquum modum ſationis nulla ex parte exequi potuit. Hoc eſt quantum ſoli arari, & ſeri antea conſueuerat. [ Agri reliquit ei non magnū modum. *Plaut. prologo Aulul.* Item modum alimentorum rumpit Inopia. *Senec. de Conſol. ad Mart. cap. 11.* ] *Idem pro Flacco.* voluisti magnam agri modo ceſere. [ Exequi delicta pro modo,

(i. pro magnitudine.) *Suet. in Caſ. cap. 67.* - Magnum modum legionis velleſerat. *Velleius.* Modò ciuilem conſpicere dignitatis. *Idem Velleius.* In non credendos corpora verſa modos. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trift.* ] Hinc ſunt illa tranſlata, Statuere, Conſtruere, Terminare, Apponere, Adhibere, Deſinire, Habere, retinere modum. Hoc eſt in rebus omnibus moderatione vti. *Columel. libro 2.* Atque ruruſ in Sole ſiccata, & mox refrigerata reconditur: ſi maior eſt modus in horreo: ſi minor, in vaſis oleariis, ſalſamentariisſque. ] Interdū dicitur ſinis ſeu euentus, { *מד* *soph. 1. iuenalis*, Imponitque modum ſapiens, & rebus agendis. *Virgil. lib. 4. Aeneid.* Sed quis erit modus? [ Item variè viurpatur: vt hic ſcripturæ modò non recipit iſta. Alibi forma operis. *Velleius.* Mihi moleſta eſt quoquo modo! *Plaut. Men. ſc. 2. a. 5.* Malis perdidit modum quod dedi. *Idem pſeud. ſc. 3. a. 1.* Oratus inceſſi in nouum modum. *Plaut. prolog. Amph.* GALLI. Aller veſtu à la nouelle mode. Noſtras more noſtro & modo inſtruximus. *Plaut. Ibid. ſc. 1. a. 1.* (de legionibus loquitur) miſerum eſſe omnibus modis. *Plaut. Aulul. ſc. 4. a. 4.* Meo modo loquar quæ volam *Idem Aſin. ſc. 2. a. 1.* Nouo modo in ſcenam perueniſ. *Plaut. pſeud. ſc. 5. a. 1.* &c. In modum vxoris habuit. *Suet. in Calig. cap. 24.* (i. pro vxore. ) In modum tumuli concaua ſurgit aqua. *Ouid. Eleg. 10. lib. 1. Trift.* Inhumano modo humana ferre. *Senec. cap. 3. de Conſol. ad Mart.* ] In metu ſum maximo triplici modo. *Plaut. pſeud. ſc. 3. a. 4.* Semper iſtoc modo moratus viuere debebas. *Plaut. Moſt. ſc. 4. a. 1.* ] Accipitur etiam Modus pro meſura illa quam muſici inter canendum obſeruare ſolent. *Cic. 1. de Orat.* Solet idem Roſcius dicere, ſe quò plus ætatis ſibi accèderet, eò tardiores tibicinis modos, & cantus remiſſiores eſſe facturum. Hinc illud in *Titulis Comediarum Terentij*, Modos fecit Flaccus Claudi filius tibiis paribus, dextris & ſiniſtris. [ *Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trift.* Scribere conabar verba ſoluta modis. *Senec. Epift. 89.* Elebiles modi in muſica. *Et Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trift.* Inſegreſſe ſuis fortia facta modis. *de Achille.* ]

Modulus, ſi, diminutiuum eſt à nomine modus. Meſura. { *מד* *midah* *מד* *medah*. GAL. Petite mode & meſure. ITALIC. *Misuretta*. GERMAN. *Ein Maß*. HISP. *Pequena medida o manera*. ANG. *A little manner of meſure*. ] *Sueton. in Nerone*, Scrobem coram fieri imperauit, dimenſus ad lui corporis modululum. ] Modulos etiam vocabant veteres architecti particulas quaſdam, ad quas totum opus ſolent dimeſiri: vulgus hodie *Paruum pedem* vocat. *Paulus in l. Non ſolum ſſ. de Oper. noui nuntiatio*. Sed vt probari poſſit quid poſtæ edificatum ſit, modululos ſumere debet is qui opus nouum nuntiat. ] Erant præterea moduli, quædam meſuræ in aquæ ductibus, quibus aqua ex caſtellis ad priuara edificia duci ſolet. *Vlpianus l. damni infecti. D. de damno infecto*. Vnde *Labeo* putabat eum, qui modulorum aut riuu faciendi cauſa opus faceret, etiam ſatiſdare debere. *Hæſerunt omnia ex Budo.* Eſt etiam modululus, idem quod modulatio, vel ipſe cantus, aut flexus vocis, vel ipſa (vt loquuntur) cantus meſura. *Plin. lib. 11. cap. 37.* Arteriarum pulſus in modululos certos, legèſque metricas, per ætates ſtabilis, aut citatus, aut tardus. *Idem l. 7. cap. 56.* Lydios modululos Amphion, Dorios, Thamisras Trax, Phrygios, Marſyas Phryx inuenit. ] Modulus, ſive Modus poteſt etiam dici id cantionis genus, quod Galli cantores vocant. *Vn mottoet.*

Modulor, aris, penult. corr. Dimeſior, ſiue cum meſura & numerorum ratione compono. { *מד* *immor* *מד* *nighghen*, *מד* *מד* *מד* *medah*, *מד* *מד* *מד* *medah*. GAL. Chanter, prononcer, ou iouer de meſure & muſique, compoſer par meſure. ITAL. *Misurare*, comporre con miſura. GERMAN. *Zuſammenſetzen* *mit* *Maß* *oder* *maß* *oder* *maß* *oder* *maß*. HISP. *A Medir, componer algo con medida*. ANG. *To meſure, to ſinde or tak the meſure of any thing, to ſing by meſure*. ] *Gell. lib. 1. cap. 1.* Scitè ſubtiliterque ratiocinatum Pythagoram philoſophum diçit in reperienda, modulandaque ſtatuſ longitudiniſque eius præſtantia. ] Sic Modulari carmen, eſt componere, vel cantare. *Virgil. 7. Eclog.* Carmina deſcripſi, & modulans alterna notauit, *Idem 10. Eclog.* Carmina paſtoris Siculi modulabor auena. *Cicer. in Oratore*, Ipſa enim natura, quaſi modularetur hominum orationem, in omni verbo poſuit acutam vocem, nec vna plus, nec à poſtrema ſyllaba ciſca tertiam: quo magis naturam duceſ ad aurium voluptatem ſequatur induſtria.

Modulatus, tum, particip. Ad modum factus, cantatus, vt Modulata cantica. { *מד* *medah* *מד* *medah*. GAL. Faict & compoſe par meſure. ITAL. *Fatto con miſura*. GERMAN. *In geiſt vnd maß nach dem ſeins geſt*. HISPAN. *Hecho con medida*. ANGLIC. *Done or ſung by meſure*. ] *Quintilian. libr. 9. cap. 2.* Nomen ductum à cantibus ad aliorum ſimilitudinem modulatis. ] Sonus modulatus. *Senec. Agam.* - nò quæ verno nobile carmè Ramo cantat quærla *Ædonis* Ilyn, in varios modulata ſonos.

Modulatus, us, ui, Modulandi actus, modulatio. { *מד* *medah* *מד* *medah*. GAL. Meſure de muſique. ITALIC. *Miſura e proportioni di muſica*. GERMAN. *Das ſingen nach dem maß*. HISPANIC. *Medida de muſica*. ANGL. *A tuning or ſinging by meſure*. ] Idem quod modulatio. *Seneca Hercuſ. ſentent.*, Cuiusque muros natus Amphion Ioue Struxit canoro ſata modulatu trahens.

Modulatio, onis, { *מד* *medah* *מד* *medah*. GAL. Meſure de muſique, melodie. ITAL. *Miſura di muſica*, melodia. GERMANIC. *Ein geſang ſtueck*. HISPANI. *Medida de muſica, melodia*. ANGL. *A muſicall meſure, a pleaſant tuning*. ] *Quintil.* Quorum alterum modulatione, alterum canore, ac ſonus conſtat.

Modulamen, inis, neut. gen. { *מד* *medah* *מד* *medah*. } Modulatio. *Author Philomela.* Nam quauis alia volucres modulamina tentent,  
Nulla poteſt modululis æquualere tuis.  
[ *Cæſius varmenſis*: Donec modulamine ſyluas apulſiſque ſuis ſcopulos radicibus egit. ]



M O G A M, primùm dicebatur quæ postea Cappadocia, nunc Cæsarea à Cæsare, ut refert Iosephus: ut supra dictum est in Cæsarea.

M O G V N T I A, *μωγοντία*. Oppidum Transalpinæ Galliæ ad Rhenum fluvium, vulgò *Mogoncia*: A Galis vocatur *Maience*. { GERMAN. *Meiz*. }

[Molæ, vires Martis. *Gell. cap. 21. lib. 13.* Molas Martis.]

Mola, læ, nomen habet à mole, quòd saxi mole frumenta leguminâque ea terantur. { *סחך* *recharim* *סחך* *tachanâb. מולא*, GALL. Vne meule. ITAL. *Macina*. GERMAN. *Muete*. HISP. *Muela*. ANG. *A mill*. }

Alij à mouendo dictam putant, quòd quæ in eam conuiciuntur motu lapidis comminuantur. *Iuuenal. Satyr. 8.* -tritòque trahunt epicedia coilo Segnipedes, dignique molam versare nepotis. [Sed cesso Pleudolum facere, vt der nomen ad molas. (aliàs ad molarum colonem. *Plaut. pseud. sc. 6. a. 4.* Item, *Verbera, compedes, molæ. Idem Menach. sc. 6. a. 5.*) *Ouid. 3. de Arte*. Illa sonat raucum quiddam atque inamabile ridet, Vt rudis à scabra turpis asella mola. *Cicer. ad Attic. lib. 2.* vt Rhodi videretur molis potius, quàm Moloni operam dedisse. { Puniceæ molæ. *Ouid. 6. Fast.* Inde focum seruat pistor dominâque focorum, Et quæ puniceas versat asella molas. { Molas Antiqui ab asinis Asinarias, aliàs à manu manuaris, à trudendo Trufatiles appellabant. [Hinc Molas trufatiles circumagere, *Gell. cap. 3. lib. 3.* Hæ versatiles quoque dicuntur à vertendo.] Hinc *Plin. lib. 36. cap. 18.* Idem molas versatiles Volsiniis inuentas: quarum aliquas & sponte motas inuenimus in prodigijs. Sumunt quoque molæ nomina ex rebus quæ per eas comminuantur: vnde molas frumentarias dicimus & molas fabarias. { Molæ oleariæ dicuntur, è quibus ex nucibus, aut ex semine aliquo oleum exprimitur. Et Latine quidem mola, Græcè *μύλα*, siue *μύλα* dicitur: vnde *Amylum*. { *μύλα*, placentæ genus sine mola factum ex tritico. In molendinis, vt nunc vocat vulgò, superiorem partem Metam vocant, *μύλα* inferiorem verd Catillum *δορυ*. { Accipitur etiam quandoque mola, *μύλα*, pro mandibula siue maxilla. { Dicitur præterea aliquando mola, caro informis, & inanima in vtero mulieris, sine viri semine genita: quæ licet his quoque accidat, quæ coitu vtuntur, quoties menstrua vitiosa sunt, aut semen viri ad formandum factum debile est, atque ineptum: frequentius tamen his accidit, quæ à coitu abstinent, solitæ aliàs coire, quales viduæ sunt, in quibus fit huiusmodi tumor præter naturam, quum semen sanguine mistum, indure sit in carnem: quauis aliquando ex solo spiritu fiat mola, quæ mouetur natura tentante eam expellere. *De hac Aristot. lib. 4. de Generation. animal.* Quum ex humore conceptus stetit, tunc mola gignitur, idque in mulieribus merito ad solis, aut maximè. { Præterea Mola, à molito farre, dicitur far tostium, & sale sparsum, quòd eo molito hostiæ spargantur. *αλοχότυς. Plin. lib. 12. cap. 18.* Nec minus propitij erant dij mola salsa supplicantibus, imò verd (vt palam est) placatores. *Plautus in Amphitruo*. -prodigiali lous, aut mola salsa hodie aut thure imprecatum oportuit. *Horat. 1. Sermon. Satyr. 3.* Tu quum pro vitula statuis dulcem Aulide natam ante aras, spargis que mola caput, improbe salsa. *Lucret. 1. 1.* iam funder Bacchum Cæperat, obliquòque molas inducere cultro. { In spargere molam. *Cicer. 2. de Diuinat.* Caput est in fœore, cor in exus: nam abscedet, simul ac molam ac vinum insperferis. { Apud antiquos post glandes & arbuta vsus farris in honore fuit seruatus in tantum, vt sacrificium non fieret sine sale & farre. *Virg. 8. Eclog.* Sparge molam. Hinc *Immolo, as, de quo suo loco.*

Molaris, is, substantiuum, gener. mascul. Dens maxillaris. { *סחך* *recharim. מולא*, GALL. Dent mascheliere. ITALIC. *Mascellare*. GERMANIC. *Ein stock an darauff man die spitz wolgernmet*. HISP. *La muela para mascar*. ANGLIC. *The chek tooth*. }

A mola pro maxilla deducto nomine, quòd cibum à cæteris dentibus confractum dentes maxillare molant, Aliquando etiam molaris accipitur pro molæ fragmento. *Ouid. 1. 3. Metam.* Aut comes, inquit, ero: dixit, dexirâque molarem sustulit. *Stat. 1. 3. Theb.* Vastæque fudes, fractæque molares.

Molaris, & hoc molare, adiectiuum. { *μύλας*, GALLIC. Propre ou conuenable à faire meule de moulin. ITALIC. *Cosa de far mole*. GERMANIC. *Das der mule ist*. HISPANIC. *Cosa para hazer muela*. ANGLIC. *Of a mill*. }

Vt Lapis molaris, ex quo mola fit. *Plin. lib. 36. cap. 23.* Vitilior eadem ex effosso lapide, quàm ex ripis fluminum collecto: vitilior è molari, quia est quædam pinguior natura eius. [Molari lapidi signum exculpere. *Quintil.*] { Hunc quidam Pyriten vocant, quòd ei insit plurimus ignis, quem *σπρ* Græci dicunt: vel frumento: quod *σπρ* nominant: quòd eo conteritur. *Vide infra.*

Molarius, a, um, Quod ad molam pertinet. { *μύλας*, GALL. De meule. ITAL. *Da macina*. GERMANIC. *Das zu der mule gehört*. HISPANIC. *Cosa de muela*. ANGLIC. *Of a mill*. }

Vt Asinus molarius, quo vitur ad molam. *Cato de Re rust. cap. 11.* Molarium asinum vnum.

Molo, is, molui, molitum, Mola tero. { *σάβαν* *axio. μύλα*, GALL. Mouldre. ITAL. *Macinare*. GERMANIC. *Malen*. HISPANIC. *Moler*. ANG. *To grind*. }

*Terent. in Phorm.* Molendum vsque in pistino, vapulandum. *Plin. lib. 7. cap. 36.* Ceres frumento inuenit, quum antea glande vescerentur: eadem molere, &c. *Cæsar libro 1. Commentar.* Trium mensium molita cibaria cibi vnumquemque domo efferre iubet. [Nimio lubentius edo molitum, quàm molitum præhibeo. *Plaut. Menach. sc. 6. a. 5.*] Compositum eius est permolo, quod aliquando pro subagitare accipitur. *Horat. 1. Sermonum, Satyr. 2.* Huc iuuenes æquum est descendere, non alienas permolo vxores. Translatio sumpta à mola. Commolo, simul molo, *συνάλλω*, *Laçans. de Opific.* Contritos & commolitos dentibus cibos colligit: & conglobatos vi sua deprimit, & transmittit ad ventrem. Emolo, perfectè molo. Habent autem hæc penultimam correptam.

Molitura. { *σάβαν* *tachanâb. μύλας*, GALLIC. Moulture. ITALIC. *Molitura*. GERMAN. *Das malen*. HISPANIC. *La molidura de obra de moler*. ANGLIC. *A grinding*. } *Plinius libro 15. cap. 23.* Molitura etiam præstant ieiunio seminarum quandam imaginem panis.

Molitor, penultim. corrept. Qui molit. { *σάβαν* *rochen. μύλας*, GALLIC. Meulnier. ITALIC. *Magnâio, molinaro*. GERMAN. *Ein mueller*. HISPANIC. *Molinero è el que muele*. ANGLIC. *A miller*. }

Vulgò *molendinarius* dicitur. Et molitrix, quæ molit, *μύλας*. Est & molitor penultim. product. à molior loco. *Vide suo loco.*

Molendinarius, a, um. Quod ad molendinum pertinet. { *μύλας*, GALL. Appartenant à mouler. ITAL. *Da molino*. GERMAN. *Das zu der mule oder malen gehört*. HISPANIC. *Cosa para moler*. ANGLIC. *That belongeth to grinding or to a mill*. }

Vt Asina molendinaria. *Paul. Iureconsul.* Asinam molendinariam negant ea appellatione contineri.

Molctrina, æ, penult. prod. à molendo, Pistrinum olim dicebatur, quo tempore frumenta tundebantur, non molebantur. { *סחך* *recharim. מולא*, GALL. Vn moulin. ITAL. & HISP. *Molino*. GERMAN. *Ein stein muel*. Item, *in Wasser muel*. ANGLIC. *A hand mill or quern*. }

*Cato in Thermum* (vt citat Nonius) carcere, ueruo molitetrina. *Bud.* credit etiam hoc nomine appellari posse aquarium molarum loca.

Molile, lis, Instrumentum quo aliquid molitur siue immunitur, vel id quod molæ, aut collis boum, vel humeris feruorum ad alligatur ad trudendas molas. { *μολίλια* *τῶν βουχίτων*. *Cato cap. 104.* Molas asinarias vnas, & trufatiles vnas, Hispanientes vnas, moliliãtria, abacum vnum. *Ibidem*, Iuga plostraria duo, iugum asinarium vnum, molile vnum.

Molēs, huius molis, { *עבה* *ebēbēh* *מול* *mafa*, GALL. Toute chose grande, puillante & massue. ITAL. *Grandezza, mole*. GERMAN. *Ein taftelweis das groß und schwer ist*. HISPANIC. *Grandezza de pesadumbre*. ANGLIC. *A pile of wood or any such thing*. }

Res magnâ & ingentis ponderis: nomen habens à mouendo, quòd agrè moueatur. *Fofius*, Molcs pro magnitudine sæpe poni solet. *Virgil. 6. Aeneid.* totâque insula per artus Mens, agitat Molem, id est; magnitudinem mundi. *Colum. lib. 4.* India perhibetur molibus ferarum mirabilis. *Idem lib. 2. cap. 2.* Atque hoc modò tota molē corporis totòque pondere nititur. *Ouid. Epist. 2.* Est sinus adductos modicè sulcatus in arcus, Vltima prærupta cornua mole rigent:

[Opposuit molem clypei textique iacentem. *Ouid. 13. Metam.* Non ea te moles Romani nominis vrget. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2.* *Trist. Architectus Atheniensium molis*. (de portu) *Gell. cap. 13. lib. 1.* { Molem & montes, apud *Virgil.* pro molem montium, *libro 1. Aeneid.* Hoc metuens molēque & montes insuper altos Imposuit. Quoniam verd quæ magna sunt difficilia esse consueuerunt, capitur quandoque moles pro re difficili atque ardua. *Virgil. lib. 1. Aeneid.* Tantæ molis erat Romanam condere gentem. [ *Quintilian.* Operum mole difficiles ciuitates. ] { Et in mari molles opera dicuntur siue aggeres, quibus excluditur aqua. *Cicer. ad Attic. libro. 4.* Constat enim aditus insuæ esse munitos mirificis molibus. Accipitur & pro motu. *Virgil. 5. Aeneid.* Inde Gyam ipsamque ingenti mole chimæram Consequitur. [ *Suet. in Calyge cap. 37.* ]

Molestus, a, um, Grauis, odiosus, inportunus. { *עבה* *ehabēbēh* *מול* *kaschēb. מול*, GALLIC. *Fascheux, ennuyeux*. ITAL. *Molesto*. GERMAN. *Berlegen / verdrustig / beschwærtigt*. HISPANIC. *Pesado, denoso*. ANGLIC. *Griuous, painfull, troublous*. }

[Dictum putat. *Passerat*, à pœna feruorum & mola, quæ nihil illis grauius & odiosius. *Plaut. Cap. sc. 2. a. 2.* Non fuit molestus feruitus. Item, *Nolo tibi molestos esse nos. Plaut. pseud. sc. 4. a. 2.* Dabo malum mihi, si pergis molestus esse. *Plaut. Curc. sc. 4. a. 4.* Loge agito tecum, molestus ne sis. *Plaut. Aul. sc. 3. a. 3.* Paruas res voluptatum præ quàm quod molestum est. *Plaut. Amphitruo*. (id est, comparatione molestiæ) Qui moram occupato molestam obtulit. *Plaut. pseud. sc. 3. a. 1.* Molestus ne sis, non tuo hoc fiet modo. *Plaut. Menach. sc. 1. a. 2.* *Cicer. de Amic.* Molesta veritas est: siquidem ex ea nascitur odium. *Idem de Senectute.* Impottunitas autem & inhumanitas omnis ætati molesta est. *Terent. in Andr.* Molestus ei certè fuero, atque animo morem gesserò. { Molesta tunica dicebatur alimcoris ignium illita & intexta, qua reos in pœnam induebant. *Iuuenal. Satyr. 8.* Et *Martial. Epigram. 25. lib. 10.* ] Ausi quod liceat tunica punire molesta. *Vide Calium Rhodig. libr. 10. cap. 5.* [ *Plaut. Menach. sc. 4. a. 4.* Qui feci isti, quæ mihi molesta est quoquo modo. *Insanus es*, qui molestus es homini ignoto. *Idem ibidem sc. 1. a. 2.* ] \* Molestus etiam interdum difficilis dicitur, vt separatio molesta. *Vlpian. in l. Si seruus, paragr.* Item *ff. Ad legem Aquiliam*, Item si quis frumento arenam vel aliud miscuerit, vt molesta separatio sit: quasi de corrupto agi poterit.

Molestia, æ, Sollicitudo & grauitas. { *עבה* *deaghâb* *מול* *deabâb* *עבה* *hefēb* *מול* *bistfabôn. עבה*, GALL. *Ennuy & facheur*. ITAL. *Molestia, fastidio*. GERMANIC. *Berlegenheit / verdrustig / beschwærd*. HISPANIC. *Pesadumbre y enojo*. ANGLIC. *painfullness, greuousness*. }

[ *Cicer. 4. Tuscul.* Molestia, ægritudo permanens. *Idem de Senectute.* Mihi quidem ita iucunda huius libri confectio fuit, vt non modò omnes absterferit senectutis molestias, sed effecerit molem etiam & iucundam senectutem. *Terent. in Eunuch.* - si lapis neque præterquam quas ipse amor molestias Haber, addas. Inde fit compositum Præmolestia. *Cicer. lib. 4. Tusculan.* Alij metum præmolestiam appellant, id est anticipacionem molestiæ, quasi metus sit præuius dux molestiæ futuræ. [ *Plaut. Asinar. sc. 2. a. 3.* Et in *Amph.* Amoui ab ostio maximam molestiam. (de homine molesto.) Damno & molestiæ esse. *Idem Aulul. sc. 1. a. 4.* Ne moræ







aus. Accipitur & pro facilitate & flexibilitate. Autor ad Heren. lib. 3. mollitudo vocis, quum eam torquere pro commodo nostro possumus.

Molliter, aduerbium. Leniter, non duriter. {μαλακῶς, ἄσφαι. GALL. Mollement, delicatement. ITAL. Mollemente. GERM. Sanftthetlich/geristlich/ſittigheit. HIS P. Muelllemente ò blandamente. ANGL. Softlie, tenderlie. } Plin. lib. 15. ca. 10. mira naturæ cura molliter femina collocandi. Cic. 2. de Nat. deor. Et cubilia sibi, nidōsque conſtruunt, eōsque quam possunt molliſſimè ſubſtruunt, vt quam facillimè ouis feruentur. Ferre molliter, id est placidè, æquo animo. Cic. de Sen. Quod ferendum est molliter ſapienti, Idem 2. de Finib. Aberat enim omnia dolor: qui ſi adſſet, nec molliter ferret, &c. Aliquando ugnificat delicatè. {ἀπαρῆ, μαλακῶς. GALL. Delicatement. ITAL. Delicatamente. GERM. Gütthet/geristlich. HISP. Delicadamente. ANGL. Delicately, eaſely. } Terent. in Adelph. Ædopol. Syrice te curasti molliter. Plaut. Pæn. Ego id quarto hoſpitiū, ubi ego curer mollius, Quam regi Antiocho curari hoſpites ſolent. [Mollis loquentur ferui de ſpectaculis. Quint. Mollis curari. Senec. c. l. de Tranquil. } Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist. Dij tibi dent molliter in patria poſſe viuere tua. Quid autem proprie dit molliter viuere. Senec. Epistol. 8. Plaut. Pſeud. ſc. 2. a. 5. Molliter ſiſte me, alias ſuſtine me, caue ne cadam. Alij molliter agant, ego conſigam cum mœrore tuo. Senec. Epistol. 1. de Conſol. ad Mart.]

Mollis, comparatiuum. Tacit. lib. 18. Et amici adulantes, mollius interpretabantur vnius legionis eam ſeditionem.

Mollis, is, molliui, vel mollij, molliuim, melle reddo, lenio, mitigo. {ἄσφαι heræch. διαμαλίσσασθαι, μαλακῶς. GALL. Amollir, adoucir. ITAL. Far molle, mollificare. GERM. Weichen/ ſind machen. HISP. Amollentar, o ablandar. ANGL. To make ſoft and tender, to aſſwage or mitigate. } Horat. l. 1. Seru. Satyr. 4. dum ferrum molliat ignis. Accipitur & pro ſedare, mitigare, ſiue placare. {ἄσφαι heræch. διαμαλίσσασθαι, μαλακῶς. } vt mollire mare, mollire ventos. Gell. lib. 9. cap. 1. Sed poſtea, quum Brundusiū aduentaremus, molliūque eſſent venti maris, percunctatus ego cum ſum, quænam illa ratio eſſet pauoris ſui, Accius Telepho. Remiſque nixi, propter nauem in fugam tradunt ſubter ſaxa ad lauan, qua mons molliat niare. \* mollire impetum, Reprimere. Liu. 3. ab Vrbe, Propalam obuiam ire cupiditati parum auſi, obſecundando mollire impetum aggrediuntur. mollire animos, mites facere, Cic. 2. Tuſcul. molliunt animos noſtros, ita ſunt deinde dulces, vt non legantur modo, ſed etiam diſcantur. [Mollire iras. Liu. lib. 1. ab Vrbe. Eloquioque virum morbiſque iraque furentem molliet. Ouid. 13. Metamorph. Vt molliet ipſe mutati pœnam condicione loci. Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Trist. Indocili numero cum naue molliet opus ( foſſor ) Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. Molliamque manu ( Cererem ) duret in igne focus. Ouid. 6. Faſt. Ipſo interuallo molliente. Senec. cap. 15. de Conſol. ad Helu. } Fur. Mollibit reperitur apud Horat. Od. 13. lib. 2. Carm. } Mollire animos pro effœminare. Cic. 5. Tuſcul. Sed nos vmbris, deliciis, otio, langore, deſidia animum infecimus: opinionibus, maloque more delinitum molliuimus. Salluſt. Loca amœna, voluptuoſa, facile in otio feroces militum animos molliuerant, id eſt effœminauerant. Lanam mollire. Ouid. 3. Faſt. -lanam mollire puellæ Diſcant, & plenas exonerare colos. } Huius compoſitum eſt Emollio, quod eſt valde mollio, μαλακῶς. Plinius, Quæcunq; emolliri opus ſit, anſerino adipe curantur. Et Præmollio, ἀσφαί, & Remollio.

\*Mollimentum, mollimenti, Lenimentum. Seneca de Tranquill. vita. Nullo nomine melius de nobis meruit natura quàm quod calamitatum mollimentum conſuetudine inuenit.

Molleſco, is, mollis aut placatus ſio. {ἄσφαι heræch. διαμαλίσσασθαι. GAL. Samollir. ITAL. Amollirſe, placarſe, acquerarſe. GERM. Weichen/ ſanft ſich oder beſſerger werden. HISP. Hazerſe, mas muelle, o blado. ANGL. To waxe ſoft. } Claud. li. 1. de Rapt. Proſerp. diuſque ſeueri Ferrea laſciuis molleſcant corda ſagittis. Ouid. 4. Metam. Quisquis in hos fontes vir venerit, exeat inde Semiuir, & tactis ſubitò molleſcat in vndis. Idem 1. de Pont. eleg. 7. Pectora molleſcunt, aſperitatque fugit. Plin. lib. 12. cap. 17. Ladanum viſu aridum, ſtatim tactu molleſcere. } Hinc compositum Remolleſco. Ouid. 1. Metam. precibus ſi numina iuſtis Viſta remolleſcunt, ſi ſſectitur ira deorum. Caſar, Vinum ad ſe omnino importari non ſinunt: quod ea re ad laborem ferendum remolleſcere atque effœminari arbitrentur.

Molleſco, as, & Molleſcacio, is, Idem quod mollio, μαλακῶς. Mollipes, pedis, Qui mollem habet pedem. {μαλακῶς. GAL. Qui a le pied mol & tendre. ITAL. Uomo chi a i piedi molli. GERM. Ein ſuffig. HIS P. El que tiene los pies muelles ò blandes. ANGL. Tender and ſoft footed. } Cic. de Diuin. Mollipedesque boues ſpectantes limina cæli.

Molleſtra, æ, pellis ouina. {μαλακῶς. GALL. Peau de brebis. ITAL. Pelle pecorina. GERM. Ein ſchaff ſâll. HIS P. pelle ja ò cuero de cneja. ANGL. A ſheepes ſkinne. } Molleſtras ( inquit Feſtus ) antiqui vocabant pelles ouinas, quibus galeas extergebant.

Mollicina, æ, penultim. prod. Veſtis ( inquit Nonius ) à mollitie dicta: μαλακῶς ἐπιπνοί. Manius in Epidico, mollicinam, crocotam, chirodotam, ricam.

Molugo, molis, Vide MOLA. Mollugo, inis, Species eſt lappaginis, ſimilis anagallidi, niſi quod ramioſior eſt, ac pluribus foliis, aſpera alioqui, & graui odore. Plin. 1. 26. cap. 10. Quidam eandem credunt, quam Dioſcorides vocat Hippophæſton.

Molluſca, æ, τὸ χέριον, μαλακῶδες. Nux eſt è genere iuglandium, cortice aded molli, vt vix atrectata ſtatim frangatur: vnde & no-

men accepit. Hæc etiam nux Perſica appellatur, quod è Perſide præmum ad nos ſit tranſuecta: cuius rei optimus teſtis eſt Suenius apud Macrobiū, qui hoc nucis genus eo tempore quo Alexander Macedo cum regibus Perſarum bellum geſſit, in Græciam tranſlatum affirmat. Meminit huius nucis & Plin. lib. 15. cap. 22. atq; eam matureſcentem putamen ſuum rumpere. Macrobius putauit molluſcam eandem eſſe cum malo Perſico, adducens Suetij teſtimonium, qui idem eſſe oſtendit Perſicum & molluſcam: ſed in hoc fallitur Macrobo, quod putat Suetium de pomo Perſico loqui, quum de nucce loquatur. Vide Ruel. l. 1. c. 89.

Molluſcum, vber eſt aceris arboris, quemadmodum, & Bruſcum: Sed bruſcum iotortius eſt criſpum, molluſcum verò ſimplicius ſparſum: & ſi magnitudinem menſarum caperet, haud dubiè prælatum à veteribus fuiſſet. Plin. libr. 16. capit. 16. Pulcherrimum verò eſt bruſcum, multoq; excellentius etiam cum molluſcuni.

MOL O. μολοι. Orator Alabandenſis, qui Rhodi claruit Ciceronis ætate: cuius meminit Plut. in vita Cic. & Strab. l. 14.

MOLOCHAT, Africæ fluuius, Mauritiam Cæſarienſem à Maſſælylotum regione dirimens. Plinio & Salluſtio Mallucha dicitur.

Molochæ, quæ & malachæ, μολόχη, ἢ μάλαχη, Herba eſt notiffima, quam Latini maluam appellant.

Molochæ agria, μολόχη ἀγρία, Herba eſt inter ſylueſtris maluæ generæ annumerata à Galeno. Plin. Hibicuſcum interpretatur l. 20. c. 4. paſſinacæ ſimilem facit.

Molochinus color, Qui in purpuram inclinat, quod maluæ ſtati ſimilis ſit, μάλαχινος. Græci enim μάλαχινω maluam dicunt.

Molochinarius, molochini coloris infector. Cecilius in Pauſimacho ( vt citat Nonius ) Carcaſina, molochina. Plaut. in Aulul. ſc. 5. a. 3. Aſtant molochinarij, petunt fullones.

Molochites, μολόχίτης, Gemma eſt non tranſlucens, ſpiſſa viriditate maluæ colorem referens: vnde & nomen accepit. Nam maluam Græci μάλαχινω, ἢ μάλαχινω appellant. Plin. lib. 37. cap. 8. Nō tranſlucet molochites, ſpiſſius virens à colore maluæ nomine accepto reddendis laudata ſignis, & infantium cuſtodia quadam, innato contra pericula ipſorum medicamine.

MOLORCHVS, μολόρχος, Dicitur fuit ſeniculus Arcadicus, qui ad expugnationem leonis Nemæi proficiſcentem Herculem ſuſcepit comiter hoſpitiū. Cuius beneficij nomine Hercules illi ſacra ſolennia inſtituit quæ molorchæa dicebantur. Quia & leo ipſe à nomine eius molorchæus, μολόρχος, à poetis dicitur. De hoc Statius l. 4. & Seruius in 3. l. Georg. [ Tibul. l. 4. Læta molorchæis poſuit veſtigia rectis Calades. ]

Molorthus, Idem quod perpendiculum, hoc eſt plumbum à filo & gnomone dependens, quod à ſummo ædificio deorſum demiffū, reſtitudinem eius, vel obliquitatem indicat. μολορθος. Dicitur autem puratur molorthus, quafi μολορθος ὄρθος, hoc eſt plumbum reſtutum, ſine prioris dictionis in compoſitione euphoniæ gratia abiecto.

MOLŌSSIA, μολοσία. Regio, pars Epiri, à moloſſo Pyrrhi & Andromaches filio nominata: cuius incolæ etiam appellantur moloſſi μολοſſοί. { GERM. Ein Landſchafft Eptel. } Scribit Theopompus fuiſſe XIIII. Epirotarum gentes, è quibus celeberrimi fuerunt Chaones, & moloſſi. In hac regione naſcebantur egregij canes, qui & iuſſi moloſſi dicti ſunt. Virg. 3. Georg. Nec tibi cura canum fuerit poſtrema, ſed vna Velocis Sparthæ catulos, acremque moloſſum Palce ſero pingui. [ Moloſſici canes paraſiti ( quibus opponuntur venatici. Plaut. Capt. ſc. 1. a. 1. ) } Legitur & moloſſus, a, um, adiectiuum! Ouid. 1. Metam.

Nec contentus eo, miſſi de gente moloſſa. Obſidis vnius iugulum mucrone reſoluit. Moloſſi, μολοſſίδης υἱοί, ex moloſſia Epiri regione mittebantur: vnde & nomen acceperunt. Poëtæ fabulantur canes hoſte originem traxiſſe à cane æneo, à Vulcano fabricato, quem ille Ioui, Iupiter Europæ, Europa Procridi, Procris Cephalo dono dedit. Vide Iulium Pollucem libro 5. cap. 5.

Molofſus, μολοſſος, Pes metricus dicitur eſt ad eius regionis ſalutationes vel quod odas eo pedis genere magna ex parte conſtantes moloſſi in templo Iouis canere conſueverunt, in memoriam moloſſi filij Pyrrhi & Andromaches: à quo poſtea feſta moloſſia dicta ſunt. Vel ( vt alij volunt ) quod moloſſi ad bellum procedentes, huius modulata compoſitione utebantur. Conſtat autem tribus longis, vt Æneas.

Molothrum, penult. corr. Lignum quadratum eſt, autore Feſto, quo veteres immolabant. Item illud quo molæ vertuntur, quod Græci μολοθρον dicunt. } Item tumor ventris, qui etiam virginibus accidere ſolet, molucrum vocatur. Afranius, Ferme virginis, itaquam grauidæ mulieri, creſcit verus: molucrum vocatur, tranſit ſine doloribus.

MOLVS, μολος, vxorem habuit Siden Mentari filiam, & nomen dedit inſula Steph.

MOLVCHA, Vide MVLVCHA.

MOLVS, Homero vir fuit Cretenſis, & Merionis, aurigæ Idomenci pater.

MOLYBDANA, μολυβδῖνα, vrbs maſſienorum. Autor Steph.

Moly, μολυ. Herba eſt Homeri carmine celeberrima, de qua ſic ſcribit Plinius libro 25. capite 4. Laudatiſſima herbarum eſt Homero teſte, quam à diis vocari putat moly: & inuentionem eius Mercurio aſſignat, contraque ſumma veneficia demonſtrat. Naſci eam hodie circa Pheneum, & in Cyllene Arcadiæ tradunt, ſpecie illa Homerica, radice rotunda, nigraque, magnitudine cæpe, folio ſcillæ, effodi autem difficulter, Græci autores ſtorem eius luteum pinxere, quum Homerus candidum ſcripſerit. Ibidem plura. Nomen habere putatur ἀπὸ τοῦ μολυβδῖνος.



molestiaque Imperium habere seruis frugi sibi. Ibidem. Mole-  
stiam nato exhibere. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.* Odio, & malo, & mole-  
stia sunt Lenones, Vt mulcæque, culicæque, pedæque, pulicel-  
que. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 4.*

Molestia adverbium, Grauitur, ægrè. *GALL. Avec ennuy & fâcherie. ITAL. Con despiacere, con affanno. GERMAN. Unbet-  
räglichkeit mit beschwerd vnd verdruß. HISPAN. Grauey enofofa-  
mente. ANGL. Greuouslie, painfullie, with trouble. } Cicer. 4. A-  
cad. Non molestè ( inquit ) fero nos hæc contulisse. I-  
dem 2. Verr. Cupiebam dissimulare, me id molestè ferre:  
cupiebam animi dolorem vultu tegere, & taciturnitate ce-  
lare.*

Molesto, molestas. molestia afficio, & quasi molem affero. *צכץ*  
*חיספס וידו.* *GALLI. Molester, fâcher, donner ennuy. ITAL.*  
*Molestare, fâstidire. GERMAN. Derschâdren / vbertâgen sein.*  
*HISPAN. Agrauar o enojar. ANGLIC. To vex, to disquiet, to trou-  
ble. } Modest. ab Aurelio Sempronio fratre meo neminem mole-  
stari volo.*

Moletrina, Molise. Vide MOLA.

Molitor, aris, à mouendo, vel à molibus. Significat rem aliquam ma-  
gnam & ponderosam moueo. *חניתי חלה ערר* *חלה ערר*  
*חלה ערר*. *GALL. Mouvoir avec peine. ITAL.*  
*Mouere con difficultà. GERMAN. Ein wâ von stein ort ruck vnd*  
*entwacken / item mit arbeit vnder stein juthun / ruckstuck. HISPAN. Dissi-  
cultosamente mouer. ANGL. To moue, to force, to streigne him selfe*  
*to do any thing. } Liu. lib. 9. ab Vrbe, Num montes moliri sua*  
*sede paramus? Dicitur autem de omnibus rebus grauibus, quæ*  
*cunq; vel ingenio vel corpore aguntur, & significat ædificare,*  
*parare, meditari, machinari, inuenire, excogitare, vt ex sequenti-*  
*bus locis apparebit. Virgil. 3. Æneid. -classèmq; sub ipsa Antan-*  
*dro, & Phrygiæ molimur montibus Ida. Idem 6. Æneid. Inde da-*  
*tum molitur iter. Idem 12. Æneid. Et manibus molitur habenas.*  
*Idem lib. 1. Georgic. Insidias auibus moliri incendere vepres.*  
*Apuleius, Dom mihi molitur insidias. Virgil. 1. Æneid. -pars*  
*ducere muros, Molire arcem. Demoliri. Virgil. 1. Æneid. Mol-*  
*liuè moram, aut veniendi poscere causas. Idem 1. Georgic. Ipse*  
*pater media nimborum in nocte corusca Fulmina molitur dex-*  
*tra. Colum. in Præfat. Qui bella molitur, armorum & militiæ*  
*gnaros adhibeat. } Moliri simpliciter positum etiam inuenitur:*  
*vt apud Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. Viden vt miserè moliantur, nec*  
*queunt completi satis? Plautus, Aliquid moliar, quo me hoc*  
*discrimine liberem. Cicer. de vniuersitate, Mundum efficere mo-*  
*liens Deus, terram primùm ignemque coniunxit. Idem 3. de*  
*Legibus, Qui aliquod munus efficere molitur. Cicer. lib. 1. Tus-*  
*cul. Quarum altera, quam nos incolimus, sub axe posita ad stel-*  
*las septem, ynde horrifera Aquilonis stridor gelidas molitur ni-*  
*ues. Colum. lib. 2. Et ideo minoribus aratris moliantur, id est o-*  
*perantur. [Ecce meus patruus ferrum molitur in illas (palmas) ]*  
*Ouid. 3. Fast. Hoc crudeliter aduersus te fortuna molita est. se-*  
*nec. cap. 15. de Consol. ad Heluiam. Paruula molientium opera,*  
*(id est, fodientium.) Sueton. in Nerone. cap. 31. Portarum obices*  
*moliri: videtur posuisse Liuus lib. 6. pro labefactare. Moliri*  
*terram dicuntur cultores. Liu. lib. 10. d. 4. Item Moliantur obti-*  
*nere. Liu. 2. d. 5. } Aliquando passiuè Moliri, pro retardari. Lucil.*  
*lib. 7. Mutilatur, molimur, subducimur. } Huius composita*  
*sunt, Amolior, Admolior, Demolior, & Remolior. Quorum si-*  
*gnificata explicantur suis locis.*

Molitus, particip. *ἰργασάμενος, μηχανασάμενος.* *Cic. l. 1. de Finib. Molita*  
quippiam impietas.

Molitiu, onis, verbale, Ipse molienti actus, conatus ipse, & ma-  
chinatio. *חלילה חלילה.* *GALL. Effort pour faire quelque cho-*  
*se. ITALIC. Sforzo che si fa per fare qualche cosa. GERMANIC.*  
*Burustung / das vnderthon. HISPAN. Es fuerço para hazer alguna*  
*cosa. ANGLIC. A forcing and streigning him self in doing any*  
*thing. } Cicer. 1. de Natur. deor. Quæ molitio, quæ ferramen-*  
*ta, qui vestes, quæ machinæ, qui ministri tanti muneris fue-*  
*rint?*

Molimen, inis, penult. prod. Nisus & conatus, quo aliquid molimur,  
& conamur. *חלילה חלילה.* *GALL. Effort.*  
*ITAL. Sforzamento. GERMAN. Et: arbeitsame vndernehmung oder v-*  
*rustung / das vnderthon. HISPAN. Es fuerço. ANGLIC. Indeuon or going*  
*about to do a thing. } Liu. 2. ab Vrbe, Res tamen suo ipsa molimine*  
*gravis certaminibus in annum extrahitur. Ouid. 1. de Pont. Eleg. 3.*  
*Magna tenent illud numen molimina rerum. Idem 12. Metamorp.*  
*-solidòque reuellerè dæmo Annosam pinum magno molimine*  
*tentat. } Pro eodem etiam dicimus Molimentum. Liu. 7. bell. Ma-*  
*cedon. Et eo minoris molimenti ea claustra esse, quod in fluminis*  
*modum, longum & angustum, & vadofum ostium portus sit.*  
*[Idem lib. 5.]*

Molitor, penult. prod. Qui aliquid machinatur, conatur, struit, aut  
efficit. *חורש חורש.* *GALL. Qui s'efforce de fai-*  
*re quelque chose. ITALIC. Chiss' sforça di fare qualche cosa.*  
*GERMAN. Ein vnderfischer oder juthar / der etwas grosses jubauden*  
*nmpf. HISPAN. El que se fuerça para hazer algo. ANGLIC. He*  
*thai deuseth and forced him self in doing any thing. } Cicer.*  
*de Vniuer. Hanc igitur habuit rationem effector mundi, molit-*  
*torque Deus, vt vnum opus totum atque perfectum ex omnibus*  
*totis atque perfectis absoueret. } Maximorum molitores scele-*  
*rura, Senec. cap 7. de Tranquil. } Molitor rerum nouarum, apud*  
*Suet. in Domit. c. 10. Molitrix nouarum rerum. Idem in Claud. Ne-*  
*ron. c. 35.*

Molitor, pen. cor. Vide MOLITOR, in MOLA.

Mollis, le, Tener, non durus, tactu cedens; à mouendo, quasi mobi-  
lis. quod in quancunq; partem facillè trahi ac moueri possit.  
*חך רכה: חך רכה, חך רכה.* *GALL. Mol. delicat. ITAL. Molle, tene-*  
*ro. GERMAN. Weich, mad. HISPAN. Muelle o blando al sentido del to-*

car. ANGLIC. Soft tender, nice. } *Virgil. 2. Georg. Quid nemo*  
*ra Æthiopum molli canentia lana. Cic. 3. de Orat. Sicut mollis-*  
*simam ceram ad nostrum arbitrium formamus & fingimus,*  
*[Egi mollem in studiis vitam. Ouid. Eleg. 4. lib. 5. Trist. Mollis sub*  
*veste locatum malum. Catul. ad Oratulum. Assuetus studiis molli-*  
*bis ipse fui. Ouid. Eleg. 4. lib. 1. Trist. Fustibus sum mollior miser*  
*magis, quàm vtilis Cyprius. Plautus. Aut. sc. 2. a. 3. Teneris label-*  
*lis molles morsuuncula. Plaut. pseud. sc. 1. a. 1. Tua Cæsar fiat ab in-*  
*genio mollior ira meo. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Qui que facis docta*  
*per mollia laxa manu. Ouid. 3. Fast. Molliora facere (de statuis)*  
*vel duriora, vel minus rigida. Quinil. Mollissima dulcedo carmi-*  
*num Hædodi. Mollia præbuerint, posteriora grauant (fata sup.)*  
*Ouid. Eleg. 8. lib. 4. Trist. Purpureus molli fiat in ore pudor. Ibid.*  
*Eleg. 3. Viue sine inuidia, mollè que inglorius annos Exige. Ouid.*  
*Eleg. 4. lib. 3. Trist. Ad duram verbis mollibus vsus erat. Ouid. 6.*  
*Fast. Flet pariter molles animis vngodæ senexque. Ouid. 4.*  
*Fast. Nil fuerit læsi mollior ira Dei. Ouid. Eleg. 4. lib. 1. Animi in-*  
*centis res, & mollis frontis Quinil. Molle Cupidinis, nec inex-*  
*pugnabile telis cor mihi. Ouid. Eleg. 6. lib. 4. Trist. Nec nocet au-*  
*thori mollem qui fecit Achillem. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Dum*  
*veniet placido mollior aura Deo. Idem Eleg. 5. lib. 4. Trist. Item*  
*Molles Cleopatraz (i. Spadones) Senec. Epist. 88. Molle fastigium,*  
*Cæsar lib. 2. de bell. ciu. Mollis manu lenne aspera. Quinil. Mollis*  
*articulo tractare. Idem. Mollis digitorum gesticulatio. Sueton. in*  
*Tiber. cap. 68. } Cum homine iunctum in deteriorem partem ferè*  
*accipitur, pro effeminato, languido & inerti. Cicer. 1. de Orat.*  
*Quis hoc philosophus tam mollis, tam languidus, tam eneruatus,*  
*tam omnia ad voluptatem corporis, dolorèmq; referens probare*  
*possit? Idem de Clar. Orator. Solutus & mollis in gestu. Liu. 1.*  
*bell. Maced. Quum in publico epulatus, reuenteretur domum te-*  
*molentis prosequentibus mollibus viris, qui ioci causa conuiuio*  
*celebri interfuerant. } Molle ingenium, hoc est docile, cuique fa-*  
*cilè quicquid discit imprimitur. } Mollis animus, hoc est tracta-*  
*bilis, flexibilis, placabilis, qui scilicet facillè accipit offensiones, &*  
*facillè deponit. Cicer. Attic. lib. 1. Quanta sit in Qu. fratre meo co-*  
*mitas, quanta iucunditas, quàm mollis animus & ad accipiendam*  
*offensionem, & ad deponendam, nihil attinet ad te, qui ea nosti*  
*scribere. } Quoniam verò ea quæ tenera sunt pro voluntate no-*  
*stra facillè tractantur, & quocunq; lubet ducimus, factum est vt*  
*Mollis quandoque pro domito sumatur. Vir. 3. Georg. Belgica vel*  
*mollis melius feret esseda tollo. } Quandoque pro facili. Ibid.*  
*-iuuat ire iugis qua nulla priorum Castaliam molli diuertitur or-*  
*bita cliuo. } Quandoque pro maturo, vt in. Idem 1. Eclog. sunt*  
*nobis mitia poma, Castaneæ molles. } Mollia vina, dicuntur de-*  
*fecata, & asperitate carentia, vt annotauit Seruius in illud Vir-*  
*gil. 1. Geor. Tunc agni pingues, & tunc mollissima vina. } Quando-*  
*que pro opportuno ac tempestiuo, vt in. Idem 4. Æn. Sola viri*  
*mollis aditus, & tempora noras. } Quandoque pro remisso, & cõ-*  
*temnendo. xai. Idem 3. Georg. Tua Meccenas haud mollia ius-*  
*sa. } Quandoque pro suauis, iucundo, & placido. Idem, Mollè que*  
*sub arbore sonni. } Hinc Mollior, & Mollissimus. Liu. 4. bell. Ma-*  
*cedo. Volo id quàm mollissima via consequi. Colum. lib. 6. cap. 1.*  
*Corpore denso breuique, colore rubeo, vel fusco, tactu corporis*  
*mollissimo.*

Molliculus, a, um, diminut. Mollis. *ἡ βεβη, ἡ παλ.* *GALLIC. Moller,*  
doullet. *ITAL. Delicatio, tenerello. GERMAN. weichtich / i-*  
tem, ein jettung. *HISPAN. Luxurioso delicado. ANGLIC. A lit-*  
*le protie soft thing, a fine little tender one. } Plaut. pro tenello &*  
*delicatio posuit, quum inquit in Casina, - sed lepide volo Moll-*  
*liculus escas, vt ipsa mollicula est. Catull. ad Atylum, Qui me*  
*ex verficulis meis putastis, Quod sint molliculus, parum pud-*  
*icm.*

Molliculus, vt Molliculus Catullo. *Plin. Epist. l. 1. Facit verius quos-*  
dam sanè, sed data opera molliculus, lennuculòque, duricul-

Mollicellus, diminut. à Molliculus, *μολλῆς.* *Catull. Cinæde Thalli*  
mollicellus cuniculi capillo, Vel anteris medulla, vel inula molli-

[Mollimentum. *Senec. c. 10. de Tranq. Mollimentum calamitatum*  
consuetudo.]

Mollities, ei, quæ & Mollitia, æ, mollicitudo. *חך רפה*  
*חך רפה.* *GALLIC. Mollisse, delicate.*  
*ITAL. Mollisse, delicatesa. GERMAN. weichtich / weichtich.*  
*HISPAN. Mollidura, blandura, o delicadesa. ANGL. Softness, tenderness, niceness.*  
*} Plin. lib. 11. cap. 1. Item omnium auriciuæ ac nares, quæ modic-*  
*um eminent fl xili mollitia. Idem lib. 13. cap. 9. Sed vbi nex il-*  
*li, huic pomum, differens breuitate ac mollitie. [Mollitis fluens*  
*ultra feminam (Sardanaपालus) Velleius. Incessu ipso ultra mu-*  
*liebrem mollitiam fluere. Senec. 13. de Tranq. Vos quæ in mundi-*  
*tis, mollitis, delicis atatulam agitis. Plaut. pseud. sc. 2. a. 1.]*  
*} Creb: din malum, pro languore & inertia capitur. Sallust. Sed*  
*inertia & mollitie animi alius alium expectantes cunctantini. Te-*  
*rent. in Eunuch. Abi sis, nihil dicis Parmeno: Et iucunda hercle hæc*  
*mollities animi nimis te indulgeo. Cic. 1. de Finib. Qui officia*  
*deserunt mollitia animi, id est laborum & dolorum fuga. } Mol-*  
*lities maris, Placiditas, tranquillitas. } חך רפה / scheketh. u. u. u. } Plin-*  
*nius de Vir. illustr. Vbi per mollitiam maris anguis proximum*  
*Æsculapij sanum petiit. Colum. lib. 7. cap. 2. Ex his rursus quicquid*  
*conceptum est, maternam mollitiam, paternam & anitum reculit*  
*colorem.*

Mollitudo, Durities. *חך רפה*  
*חך רפה.* *GALL. Mollisse, delicate.*  
*ITAL. Tenero. GERMAN. weichtich. HISPAN. Mollidura, o blandura.*  
*ANGL. Softness, delicatness. } Cic. 2. de*  
*Nat. deorum. In pulmouibus autem inest raritas quædam, & assi-*  
*milis spongus mollitudo, ad hauriendum spiritum aptissima. I-*  
*dem 3. de Orat. In ipso tactu inest & mollitudinis, & laxitatis mo-*  
*dua.*







Molybdæna, ... pen. prod. Est (inquit Plin. l. 37. c. 18.) quæ aliàs Galena vocatur, plumbi & argenti vena communis. (Est etiam ut idem asserit l. 25. c. 13.) genus herbæ sic dictæ, quod nomine Plumbago dicitur.

Molybditis, ... Argenti spuma, quæ fit ex plumbi fusura. Plinius libro 33. capite sexio, Fit in istdem metallis & quæ vocatur spuma argenti. Genera eius tria: optima, quam chrysitin vocant: secunda, quam argyritin: tertia, quam molybditin. Deinde subdit, Chrystitis ex ipsa vena fit, argyritis ex argento, molybditis ex plumbi fusura, quæ fit puteolis, & inde nomen habet.

MOLYCRÏA, ... Oppidum est Ætoliæ, non procul ab Antirrhio promontorio, quod Rheum Molycritum appellavit Thucydides lib. 2.

MOLYNDÏA, penult. product. ... Stephano, Lyciæ oppidum.

Molyris, idis, ... locustæ genus, quæ frumenta depopularur.

MOLYS, ... Libyæ oppidum, à quo fiunt gentilia Molytes, & Molyates. Stephan.

Molyzæ, ... ab Hippocrate appellatur, alij caput cum ipsa coma, Vide Ruell. l. 2. c. 85.

MOMËMPHÏS, ... Ægypti oppidum, à quo Momemphitica præfectura, apud Strab. l. 17.

MOMËN, mominis, id est momentum, Lucret. l. 3. Momine uti paruo possint, impulsa moveri.

Momentum, dicitur quæcunque spatium temporis, & quæcunque pondus, siue magnam hoc fit, siue paruum. { ... }

GERM. Ein enderung / vertrackung oder weigung es sey der zeit des gewichts, &c. A N G. A moment, the estimation or value of a thing, a weight or poise. { Momentum id proprie purat esse Passerat. quod licet sit perexiguum lanci impositam eam mouet ac deprimit. Gellius li. 14. c. 1. Momentum punctum, cursum temporis transuolant, eadem sunt, idemque significant. Cic. Trebat. Omnia momenta obseruabimus, neque vllum prætermitemus tui iuuaudi & leuandi locum. Idem 3. de Finib. In his momenta sunt maxima ad beatè viuendum. Accipitur etiam frequenter Momentum pro minimo puncto temporis, quod Græci ἀμων vocant, vel ἀμωνι. GERMANIC. Ein augenblick. Horat. lib. 1. Ser. Saryr. I. -quid enim? concurrit: horæ Momento cita mors venit, aut victoria læta. Sueton. in Augusti cap. 49. Ad Epistolas omnes horarum momenta nec diei modo, sed & noctis, quibus datæ significarentur, addebat. Idem in Casar. cap. 65. Sed (militem siue exercitum) paratum & Intentum momentis omnibus, quo vellet educeret, { GALLI. à tous momens, à toute heure, à vn instant. } Nonnunquam etiam pro aliarum rerum minima quantitate. Plin. lib. 30. cap. 7. Profunt & combustæ vt cinis earum bibatur in vino, addito resinæ momento. Momentum etiam iuxta eum modum dicitur, quo multi dicunt Resparui, vel magni momenti: id est quæ magnum vel paruum pondus, & vim habet. GALLI. Qui est de grande ou petite importance. Seneca. Nunquid vt concordat res, magni momenti est? Cap. 11. de Consol. ad Mart. Liu. li. 3. ab Vrbe, Rege superato nullum momentum in solis per se Gallorum copiis fore. Cicero. 4. de Finib. Sic errare Zenonem, qui nulla in re nisi in virtute aut vitio propensionem ne minimi quidem momenti ad summum bonum adipsendum esse diceret. Idem in Verr. Cuius testimonium propter turpitudinem vitæ, sordisque domesticas, nullius momenti putaretur. Brassica nullius momenti in medicina, Plin. l. 20. c. 9. Momentum pro exiguo loci spatio siue intervallo. Plin. l. 8. c. 34. Sol autem quotidie ex alio cæli momento, quàm pridie oritur. Quintil. In parua momenta diducere corpus. }

GERM. Ein enderung / vertrackung oder weigung es sey der zeit des gewichts, &c. A N G. A moment, the estimation or value of a thing, a weight or poise. { Momentum id proprie purat esse Passerat. quod licet sit perexiguum lanci impositam eam mouet ac deprimit. Gellius li. 14. c. 1. Momentum punctum, cursum temporis transuolant, eadem sunt, idemque significant. Cic. Trebat. Omnia momenta obseruabimus, neque vllum prætermitemus tui iuuaudi & leuandi locum. Idem 3. de Finib. In his momenta sunt maxima ad beatè viuendum. Accipitur etiam frequenter Momentum pro minimo puncto temporis, quod Græci ἀμων vocant, vel ἀμωνι. GERMANIC. Ein augenblick. Horat. lib. 1. Ser. Saryr. I. -quid enim? concurrit: horæ Momento cita mors venit, aut victoria læta. Sueton. in Augusti cap. 49. Ad Epistolas omnes horarum momenta nec diei modo, sed & noctis, quibus datæ significarentur, addebat. Idem in Casar. cap. 65. Sed (militem siue exercitum) paratum & Intentum momentis omnibus, quo vellet educeret, { GALLI. à tous momens, à toute heure, à vn instant. } Nonnunquam etiam pro aliarum rerum minima quantitate. Plin. lib. 30. cap. 7. Profunt & combustæ vt cinis earum bibatur in vino, addito resinæ momento. Momentum etiam iuxta eum modum dicitur, quo multi dicunt Resparui, vel magni momenti: id est quæ magnum vel paruum pondus, & vim habet. GALLI. Qui est de grande ou petite importance. Seneca. Nunquid vt concordat res, magni momenti est? Cap. 11. de Consol. ad Mart. Liu. li. 3. ab Vrbe, Rege superato nullum momentum in solis per se Gallorum copiis fore. Cicero. 4. de Finib. Sic errare Zenonem, qui nulla in re nisi in virtute aut vitio propensionem ne minimi quidem momenti ad summum bonum adipsendum esse diceret. Idem in Verr. Cuius testimonium propter turpitudinem vitæ, sordisque domesticas, nullius momenti putaretur. Brassica nullius momenti in medicina, Plin. l. 20. c. 9. Momentum pro exiguo loci spatio siue intervallo. Plin. l. 8. c. 34. Sol autem quotidie ex alio cæli momento, quàm pridie oritur. Quintil. In parua momenta diducere corpus. }

MOMENTANEUS, nea, neum, Quod est caducum, & quod facile mutatur ac deficit. ...

MOMENTARIUS, a, um, Quod in momento fit. ... GALLI. Ce qui se fait en vn moment. ITALI. Cio che si fa in vn momento. GERMANI. Augenblicklich. HISP. Cosa que se haze en vno momento. ANGLI. That is in a moment. Ambrosii. Syros verò Elisæus, quos oblidentes in ciuitatem induxerat, momentaria cæcitate percussos, quæ quò ingrederentur, videre non poterant, &c. Sed nemo me autore Ambrosium imitatur, Theologum quidem summum, sed Latinæ linguæ autorem parum locupletem.

MOMENTOSUS, Alicuius momenti. ... GALI. De grande importance. ITALI. Di molta importanza. GERMANI. Erheblich / das vñ vermag fürder sein. HISP. Cosa de grande peso. ANGLI. Of great importance. Quinti. Declam. 13. Nunc verò differendum mihi est, quàm momentosa sit huius animalis rapina. Loquitur de apibus, quæ ita leuiter flores decerpunt, vt nulla appareat rapinæ iactura.

MOMENTO, as, are, Vno momento siue exigua re dirigere & æquare. Cornut. in Pers. Sat. 5. Reuera scis iusticiam in lance pensare, & ipsius dubiæ lancis rectitudinem calles discernere, & curuam regulam momentare.

MOMVS, mi, ... Deus Nocte matre (inquit Hesiodus) ac Somno patre progenitus. Huic adeò mos est, ipsum quidem nihil operis edere, sed aliorum deorum opera curiosis oculis contemplari, & siquid est omisum, aut perperam factum, id summa cum libertate carpere. GERMANI. Ein Schetter dem nuchst gefalt. Nam ... Græcè reprehensionem sonat. Vide de eo fabulam apud Lucianum in dialogo de heresibus.

MONA, ... Insula est inter Britanniam & Hyberniam sita, vt docet Plin. lib. 4. ca. 16. GERMANI. Ein Insel zwischen Engelland vnd Iriland. Corn. Tacit. l. 14. Igitur Monam incolis validam, & receptaculum perfiguratum, aggredi parat, quæsiq; fabricatur plano aluco, ad-

uersus breue littus, & incertum. Idem in Iulij Agricola Vita, Monam insulam, cuius possessione reuocatum Paulinum, rebellionem totius Britannia supra memorauit, redigere in potestatem animo intendit.

MONABAË, ... Mauria oppidum: à quo fit gentile Monabates, Stephan.

MONACHUS, chi, Solitarius. ... GALLI. Moine, solitaire. ITALI. Monaco, solitario. GERMANI. Ein munnch / der ein abgefaneret einzia (Idem sunt.) HISP. Monje, solitario solo. ANGLI. A monk. ... quod est in solitudine viuere. Primi enim monachi, quò contemplationi, sacrarum literarum studio, atque orationi commodus vacare possent, hominum cœtus fugiebant, & in vastissimas se conferebant solitudines. Hinc Monasterium. ... antiquus ... GALI. Monastere. ITALI. Monasterio. GERMANI. Ein erndde / clostet / ein abgefunde ort. HISP. Monasterio. ANGLI. A monasterie. Solitudo.

MONACHIUM, pro conuentu & sodalitate monachorum. L. 13. C. de sacrosanct. eccles. Sanctimonialis mulier, siquid vel testamentum, vel codicillo ecclesie, martyrio, clero, aut monachio relinquendum creditur, id omnibus modis ratum firmumque consistat.

MONACRII, Arcadia mons, quasi solus vertex siue sola summitas, vt notat Toytelius.

MONACVM, Ciuitas Buarie, vulgò Munchen, vide Cambodunum. Est & alia Hercinie fyluæ. GERMANI. Waldmunchen. }

MONACORDA, ... insula iuxta Orientalem plagam Hyberniae, alio nomine Monarina dicta.

MONAPIA, ... Insula est inter Hyberniam & Britanniam, cuius meminit Plin. l. 4. c. 16. In emendatioribus exemplaribus Monapia non Monapia legitur.

MONARCHIA, ... cum accentu in penult. Est vnus principatus, quem Suetio appellat Arbitriam orbis terrarum. Hac qui potitur, Monarcha, monarchus, dicitur.

MONAS, nadis, ... deducitur, & significat vnitatem. GALLI. Vnité. ITALI. Vnita. GERMANI. Die etliche jaat. HISP. El numero de vno. ANGLI. One. }

MONASTERYM, VVestphaliae vrbs. GERMANI. Munster. }

MONAULOS, ... Tibia simplex: ... enim solus interpretatur, & ... tibia, Martial. l. 14. Saepè duas pariter, saepè monaulum habet. Plin. l. 6. c. 56. Monaulon, id est vnicam & simplicem tibiam, Mercurii inuenitur.

MONEDULA, æ, Auis ex graculorum genere, quasi monetula, quòd monetas surripit. ... GALLI. Chucas, ou chouette. ITALI. Monachia. GERMANI. Ein ule. HISP. Lagraja. ANGLI. A daw, a cadesse. Huic enim aui furcitas argenti atque auri præcipue est. Plinius libro 10. capite 29. Insubrium tractu examina graculorum, monedulamque: cui soli aui furcitas auri argentique præcipue mira est. Ouid. 7. Metam. Nigra pedes, nigris velata monedula pennis. Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Dic me tibi hirundinem, monedulam, passerulum. Idem Capti. sc. 4. a. 5. }

MONEO, nes, nui, itum, Admoneo, suadeo, hortor, præcipio. ... GALLI. Admonester, auertir, conseiller. ITALI. Auisare, ricor dare, ammonire, auertire. GERMANI. Warnen / vermanen. HISP. Amonestar, recordar. ANGLI. To warne, to counsayle, to put in mynde or remembrance. Quin monere quid erro. Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Qui monet, quasi adiuvat. (De eo qui consilium dat perituri) Plaut. Curc. sc. 1. a. 3. Nunquid vis? h. venias temporari. E. Monitore moneo. Plaut. Capti. sc. 2. a. 1. Memini, mora mera est monerier. Plaut. Capti. sc. 3. a. 2. Toties monere, mirum est. Plaut. Mil. sc. 4. a. 2. Abscede moneo, molestus ne fies (verba minantis & iubentis cauere.) Plaut. Amph. Rectè moneo. Plaut. Amph. sc. 3. a. 4. Ne me moneo, ego istum curabo. Plaut. Asin. sc. 2. a. 5. Te mihi, & me tibi consulere, & monere æquum est. Plaut. Aul. sc. 3. a. 1. Est paucis quod vos monitos voluerim. Plaut. Capti. prolog. Hoc te monitum volueram. Plaut. Capti. sc. 2. a. 2. Meliusculum est monere: Memento promississe te. Plaut. Curc. sc. 2. a. 4. Monendus, ne me moneat. Plaut. pseud. sc. 1. a. 4. Memorem immemorem facit, qui monet quod memor meminit. Plaut. pseud. sc. 1. a. 4. Haud malè moneo. Plaut. pseud. sc. 2. a. 5. Moneo rectè, sciam rectè monuisse, si tu rectè caueris. Plaut. Men. sc. 2. a. 2. Cicero. ad Qu. Fratrem, Tu me de retinenda Sestij gratia literis monuisti. Idem ad Attic. Id ipsum me moneo, quod triduo antè cogitaram. Idem de Amic. Sed quum tot signis natura declaret quid velit, obsurdescimus tamen nescio quomodo: nec ea quæ ab ea monemur, adimus. Ibidem. Nam & monendi saepe amici sunt, & oburgandi: & hæc accipienda amice quum beneuolè fiunt. Plaut. in pseud. At hoc volo monere te, monendus ne me moneas. Interdum Monere, est temporis, horæ, diei, loci, personæ admonere. Terent. in Heaut. - sed vt dici tempus est, Monere oportet me hunc vicinum Phanium ad cœnam vt veniat. Variè hoc verbum construitur. Nam & monere aliquid, & de re aliqua, & allicuius rei dicimus. Cicero. in Caut. Sed eos de hoc monco, desinant furere. Cicero. l. de Diuin. Quod idem dici de Moneta potest: à qua, præterquam de sue plena quid vnquam moniti sumus? Terent. in Andr. Habeo pro illa re, illum quod moneam probè. Valer. Max. Ab eo qui proximè assidebat, soluta à se legis suæ admonitus. Moneris, pro monueris, Prisci dicebant. Pacuius in Armorum iudicio, vt citatur à Nonio, Dic quid faciam: quod me moneris, effectum dabo. Idem in Chryside, Dij monerint meliora. Moneo, admonco, & submoneo, ita separati Corn. Front. de Verb. differ. Moner, inquit, aliquis propter beneuolentiam: Admoner, vt confirmet memoriam: Submoner, vt possit ordinatè pronuntiare. Igitur in monete beneuolentia, in admonente memoria, in submonente officium. Composita sunt, Admonco, Commoneo, Emonco, Præmonco, & Submoneo, quorum significata vide suis locis.

MONITUM, ti, Quod quis monet, monitio, admonitio. ... GALLI. Auortissement, admonition. ITALI. Auiso, ammonimento, }



Item Monstruosus, a, um. Suet. in Caligul. cap. 16. Monstruosæ libidinis Spinzbria.]

Monströse, aduerbium, Præter naturam. {περὶ φύσιν. GALL. Monstrueusement, contre nature. ITAL. Monstruosamente, contra natura. GERMANIC. Unfürnehmlich / Scheußlich / unnaturlich. HISPAN. Milagrosamente, contra natura. ANGLIC. Monstrously, against nature. Cicer. 2. de Diuinis. Nihil tam præposterè, tam inconditè, tam monstruosè cogitari potest, &c.

Monstrifer, ra, rum, adiectiuum, monstrum referens. {περὶ φύσιν. GALL. Monstrueux. ITAL. Monstruoso. GERMANIC. Das ein wunderfame gestalt hat. HISPAN. Milagroso. ANGLIC. Monstruous or representing a monster. Plin. lib. 6. cap. 30. Animalium hominumque effigies monstriferas circa extremitates eius gigni minimè mirum. Lucil. lib. 5. -mundumque coerces Monstriferos agit vnda sinus. Monstrificabilis, e, idem quod monstrifer. Lucilius, Nunc ignobilitas his mirum ac monstrificabile.

Monstrificus, a, um, Qui monstra dicendo, vel faciendo profert. {περὶ φύσιν. GALLIC. Monstrueux. ITALIC. Monstruoso. GERMAN. Das wunder sitigam ding macht. HISPAN. Milagroso. ANGLIC. Monstruous. Plin. lib. 21. cap. 5. Inuenta in his & ratio inferendi, monstrificis hominum ingenium. Idem lib. 6. cap. 15. Sed nihil facilè reperitur mulierum profluuio magis monstrificum.

Monstrificè, aduerb. {περὶ φύσιν. GALL. Monstrueusement. ITAL. Monstruosamente. GERMAN. Wunder sitigamlich / scheußlich. HISPAN. Milagrosamente. ANG. Monstruously. Plin. lib. 28. cap. 11. Equarum virus à coitu in lychnis accensum, & Anaxilaus prodidit, equinorum capitum visus repræsentare monstrificè.

\*MONTANVS, Poëta, cuius meminit Ouid. 4. de Ponto, Eleg. 16. MONTANVS, Montigena, Montiuagus, Montosus, Vide MONS.

MONUMENTUM, ti, vel etiam monimentum per i, dicitur quicquid nos monet, vt tituli, sepulchra, statua, fana, porticus, carmina, historia, documenta, præceptiones, sapientum monita, libri, & cetera eiusmodi. {מצבה maishébah זכרון zichcharon. מונומנט, מונומנט. GALL. Memoire, monument, souuenance. ITAL. Memoria, monumento. GERM. Ein gedächtniszeichen / etwas das uns etwas vergangnen dings et innereteln gedächtnis. HISP. Memoria, à recordacion, amonestamiento. ANG. A monument, or remembrance of any thing done. Cic. ad Casarem. Sed ego quæ monumenti ratio sit, nomine ipso admonere, ad memoriam magis spectare debere posteritatis, quam ad præsentis temporis gratiam. Ouid. 13. Metamorph. At puto, funeribus dotabere regia virgo, Condeturque tuum monumentis corpus auitis. Cic. 1. Tuscul. Quid testamentorum diligentia? quid ipsa sepulcrorum monumenta? quid elogia significant, nisi nos futura etiam cogitare? Florent. Iurecon. l. monumentum ff. de Relig. & sumpt. funerum, Monumentum generaliter est res memorie causa in posterum prodita, in quam si corpus, vel reliquie inferantur, fiet sepulcrum: si verò nihil eorum inferatur, erit monumentum memorie causa factum, quod Græci κληρονομία appellant. Varro lib. 5. de lingua Latina, Monumenta à monendo, quæ sunt in sepulchris. Et ideo secundum viam, quod prætereuntes admoneant & se fuisse, & illos esse morales. Ab eo cætera quoque scripta ac facta memorie causa Monumenta dicta. Hactenus Varro. Rerum gestarum monumenta, sunt historia, vel annales, quæ virorum fortium memoriam ab interitu vindicant, quæque posteros admonent, vt illorum exemplis, pericula omnia pro patria intrepidè subeant. Cic. 1. de Orat. Rerum gestarum monumenta, & vetustatis exempla oratori nota esse debent. Idem 2. de Finib. Vt enim nos ex annalium monumentis testes excitamus eos, quorum omnis vita consumpta est in laboribus gloriosis. [Monumenta quæ Caf. 2. bell. ciu. vocauerat ornate templi. Quintilian. Monumentum aliud, aliud tumulus. Velleius Fecit virtutis suæ monumentum Carthaginem, quod monumentum fuerat aui, &c. Plaut. Curo. sc. 2. a. 1. Satuam vineam, quæ tuo gaturum sit monumentum. Idem ibid. sc. 1. a. 3. Vult dare auream statuam faciendam factis monumentum suis. Velleius. Monumenta virtutis Pompei sunt Syria & Pontus. Idem Vell. Et monumenta eius victorie & triumpho. Item Senec. Eloquencie monumentis. (i. scriptis & ingenio) Idem Senec. Monumenta ingenij sui comburere. Quintilian. Oratio scripta est monumentum orationis habitæ. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Maiora libelli Et diuturna magis sunt monumenta mei.] ¶ Monumentum etiam dicitur pignus, aut res aliqua, memorie causa apud aliquem relicta: Græci μνηστωριον vocant. Virg. 5. Æneid. -quem candida Dido Esse sui dederat monumentum & pignus amoris. ¶ Monumentum etiam dicitur pro munere & dono quoddam memorie eorum qui acceperunt inhæreant. Persius Satyr. 3. -neque inuideas. Et piper & perna, Marti monumenta clientis.

MONYCHIA, chæ, cum y, & ch aspiratio, μονυχη. Nomen est matris diui Augustini, cuius vita sanctimoniam & ipse diuus Augustinus, & Maphæus Vegius Laudensis vates literæ mandauerat.

MONYCHVS, monyche, penult. corr. vnus fuit Centaurorum, de quo Iuuen. Satyr. 1. Quantas tulerit Monyche ornos. ¶ Ductum autem est hoc nomen à Græco μόνος, quod perinde est, ac si Latine solungulum dicas. Hoc autem proprium equorum est epitheton, qui vnicam & solidam habent vagelam. Quo fit, vt & centauris tribuatur, quibus Poetarum fabulæ equinos tribuerunt pedes.

MONYMA, monyma, pen. cor. Mithridatis vxor, quæ in desperatione rerum prodigatarum, detractum è capite diadema collo circumligasse traditur, seseque ex eo suspendisse: & quom corporis ponde-

re laqueus ille diruptus esset, dixisse, Execrandum diadema, neque in tam tristi ministerio mihi profuisti, moxque quum super illud humi abiectum inspuasset, eunuchio regio iugulandam sese obtulisse.

MONYMVS, monymus, Corinthij cuiusdam trapezitæ feruus: qui quum magno philosophiæ amore teneretur, Diogenique in primis operam dare cuperet, simulata insaniam moneta heri spargere cœpit, eoque modo ab illo dimissus, ad philosophiæ studium se conuertit, & Diogeni se totum tradidit. Vide Laertium. { GER. Ein diener eines mächet breuen zu Corintho. }

MOPSIUM, mopsius, Agri Pelasgici oppidum in Thessalia, apud Strabo, lib. 9.

MOPSOVS, mopsus, Liberum Cilicie oppidum, ad Pyramum fluvium situm, teste Plin. lib. 5. cap. 27. Strabo lib. 14. μὸψος appellat.

MOPSIATA, mopsia, Attica regio, à Mopso rege sic dicta, vt autov est Strabo lib. 9.

MOPSVS, mopsus, Nomen proprium viri vatis, qui (vt Pomponius Mela refert) in finibus Pamphylie Phaselium urbem condidit. ¶ Fuit & alter Mopsus Lapitha, id est Thessalus (vt Strabo libro 9.) qui fuit Ampyci & Chloridis filix Orchomeni filius. ¶ Alius fuit cum quo certauit Calchas de peritia diuinandi, Apollinis filius.

MORA Expectatio, temporis dilatio, cunctatio. {μὸρα ἡκίκεβῆθ. διατελεῖ, ἀπομείνει ἀέβηθ. GALL. Demeure, retardement, delay. ITAL. Indagio, dimora. GERM. Ein vortzug oder vortzindérung. HISPAN. La tardança o detenimiento. ANG. Tarrying stay or delay. } ¶ Mora nulla tibi est: licet ire accubitum. Plaut. Mon. sc. 4. a. 2. Mora habuit quo minus. Velleius. Pars hominum moram hanc induxerunt. Plaut. Mostell. sc. 2. a. 1. Si mora pro culpa est, Ego sum maturior illo. Ouid. 13. Metam. Præter hanc moram non facies mihi. (si molestus non eris. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Mora ius tibi fecit dolor. Senec. cap. 1. de Consol. ad Mari. Tibi moram dicti creas. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Fames & mora bilem in nasum concitunt. Plaut. Amphitr. Ne moræ molestiæque herile imperium habeat sibi seuis frugi. Plaut. Aul. sc. 1. a. 4. Mora mea est monerier, Plaut. Capt. sc. 3. a. 2. Si alia memore mora est. Plaut. Capt. sc. 2. a. 4. Cæue in te mihi sit mora. Plaut. Curo. sc. 1. a. 3. Ne mora quæ sit. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Quis est qui moram occupta molestam obtulit. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Ærumna creuit aucta morâ. Ouid. Eleg. 6. lib. 4. Trist. Hos frustra per omnes moras exitu prohibera conatus. Suet. in Casar. c. 34. Non decreuit mora quod naturale est. Senec. c. 8. de Consol. ad Mari. Si auaritia dimisit (te,) ambitio moram non faciet. Senec. c. 13. de Consol. ad Helu. Nec mala tum lōga nostra leuata mora. Ouid. Eleg. 3. l. 3. Trist. Quis nulla (malorum) nisi in studio Pieridumque mora. Ouid. Eleg. 1. li. 5. Trist. Item, Longa referre mora est, Idem lib. 13. Metamor. Mora segnis, Vide Segnis. ¶ Plaut. cui mora semper obfuit, diligentia profuit. Cic. 6. Philipp. Itaque bellum nefarium illatum Reipublicæ quum viderem, nullam moram interponendam insequendi Antonium putavi. Terent. And. Nec mora vlla est quin cam vxorem ducam. Virg. 3. Æneid. Hic tibi nequa moræ fuerint dispendia tanti. Idem 3. Eclog. In me mora non erit vlla. Terent. And. Sed sequere me intro: ne in mora illi sis. \*Frangere moras portarum, id est frangere portas quæ nos morantur. Stat. 10. Theb. -rapite arma morisque Frangite portarum.

MORULA, a, Diminutiuum à mora. diareth. Aug. lib. 11. Conf. Quæro quoniam dies dicitur non tantum morula Solis super terram, secundum quod aliud est dies, aliud nox.

MORUMENTUM, ti, Mora. {μὸρα ἡκίκεβῆθ. μὸρα. GALL. Demeure, retardement, delay. ITAL. Dimora. GERM. Ein vortzindérung. HISPAN. Tardança. ANG. Tarrying stay or delay. } Apul. in Florida, Hilce igitur moramentis omnibus, qui volunt equitare, ad vectorem sibi bimet equum diligunt.

MORATOR, verbale, Retardator, cunctator. {μὸρα μὸρα ἡκίκεβῆθ. μὸρα. GALL. Retardeur, dilateur. ITAL. Dimoratore, tardatore. GERM. Ein vortzindérer. HISPAN. Tardador. ANG. A taryer, delayer or stayer. } Liu. 2. ab Urb. Quatuorque tribunorum aduersus vnum moratorem publici commodi auxilio detectum coss. habent.

MORATORIVS, a, um, adiectiuum. {μὸρα μὸρα. GALL. Chose pour retarder. ITAL. Cosa da tardare. GERM. Das des versugs ist. HISPAN. Cosa para tardar a otra. ANG. A thing for to tari upon. } Paulus Iureconsult. Quo minus prædium iure pignoris distrahatur, oblata moratoria cautio non admittitur. Hoc est cautio quæ datur vt quis differat & expectet.

MORA VATICANA, a, uicosa, a. A Romanis vocatum fuisse rubi fructum, Autor est Diosc. lib. 4. cap. 35.

MORALIS, Moratus, Vide MOS.

MORBUS, bi, Ægritudo corporis, vel mala affectio contra naturam, quæ vltim eius faciat deteriori. [Calius apud Gell. cap. 2. libr. 4. vbi plura de differentia morbi & vitij.] {μαχῆθολη ἡκίκεβῆθ. μάχῆθολη. GALL. Maladie. ITAL. Morbo, male. GERMAN. Ein tranckheit sucht. HISPAN. Dolencia, enfermedad, mal. ANG. Sickness, disease or sore. } Apud Iureconsultos scriptum est, Morbum & Vitium inter se differre: id quod Ciceronis loco ostenditur li. 4. Tuscul. Morbum esse totius corporis corruptionem, veluti febris est: Ægrotationem, morbum cum imbecillitate. Vitium, quum partes corporis inter se dissident. Ex quo prauitas membrorum, distortio, deformitas. Cicer. Atti. li. 11. Tullix meæ morbus, & imbecillitas corporis me exanimat. Idem 1. in Catiil. Vt homines ægri morbo graui, quum æstu, febrilique iactantur. Idem 2. Offic. Quapropter in adeundis periculis iunctuod imitanda medicorum est, qui leuiter ægrotantes, leuiter curant, grauioribus autem morbis periculosas curationes, & ancipites adhibere coguntur. ¶ Te igitur morbus agitat hepaticus? Plaut. Curo. sc. 1. Tom. ij. K ij



















consequatur. ¶ Mortalitas etiam pro hominibus mortalibus. *Plin. lib. 2. ca. 76.* Mortalitas ipsa inuenit sibi medium quiddam. *Idem li. 7. ca. 40.* Vana mortalitas, & ad circumscribendum seipsam ingeniosa. [Mortalitatem ignorare stulti: Impudentis reculare. *Senec. c. 11. de Conso. ad Polyb.* Ius mortalitatis. *Ibid. 17.* Mortalitatē exempla colligere ridiculum. *Senec. c. 12. de Conso. ad Marc.*]

**Mortifer**, siue mortiferus, a, um, pen. cor. Lethifer, lethale, quod mortem affert. { *δαταρτις*. GALL. Mortel, qui fait mourir. ITAL. Mortifero. GERM. Das den töd bringend. HISP. Cosa matadora que trae muerte. ANGL. Death, that causeth death. } *Col. lib. 7.* Est etiam mortiferus serpentis ietus, *Plin. lib. 10. cap. 50.* Pulvis autem vrtica mortifera contactu. *Cic. 1. Tuscul.* Et quum pete in manu iam mortiferum illud teneret poculum, locutus ita est, ut non ad mortem trudi, verum in cælum videretur ascendere. *Virg. 6. Æneid.* mortiferumque aduerto in limine bellum. *Celsus li. 5. cap. 16.* Nani musculus percussus mortiferus est, præcisus sanitate recipit. [ *Seneca c. 11. de Conso. ad Marc.* Mortifera multa homini. ]

\*Mortiferè, adverb. Lethaliter. *Plinius Epistola 60.* Ægrotabat mortiferè.

**Mortuale**, Quod ad mortuos pertinet. { *μωρτάλιος*. GALL. Mortuaire. ITAL. Che appartiene a morti. GERM. Das zu den toten gehört. HISP. Cosa perteneciente a mortuorio. ANGL. That belongs to the death. } *Plaut. in Asin. [sc. 1. a. 4.]* Hæc sunt non nugæ: non enim mortualia. ¶ Vnde *Emortualis* dies, in quo quis est mortuus: sicut Natalis, in quo quis natus est. *Idem [Plaut. Pseud. sc. 3. a. 4.]* Certum est enim hunc emortualem facere ex natali die.

[**Mortuarius**, a, um. *Gall. c. 7. lib. 18.* Mortuaria Glossaria. *Scalig.* In Varro nem legit mortualia.]

**Morticinus**, a, um, pen. prod. Quod est exangue, corruptum, & sponte sua mortuum. { *τὸ μεθ. θανάτου*. GALL. Qui est mort de soy-mesme, & qui n'a point esté tué. ITAL. Morio da se. GERM. Der von selbstes gesto. ben ist toterscheit. HISP. Muerto de su voluntad. ANGL. That is dead by the self. } Vnde *Morticina* carnis dicitur animalium, quæ non sunt mactata, sed per se mortua. *Plinius*, Sola hæc ausin eo genere morticina carnis non attingit. *Varro 2. de Rerust. cap. 9.* Morticina ouis non patiuntur vesci carne.

**Morticini**, Clavi dicuntur pedum, quod velut morticina caro sit, quam Græci *θνασιμα* vocant. *Plin. li. 22. ca. 23.* Clavis pedum, qui vulgò morticini appellantur, &c.

**Mortificatio**, Mortificatio, Mortuus, Vide **MORDEO**.

**MORTAM**, Vnam esse ex *Parcis* dicunt, quas veteres Latini tres esse putauerunt, eaque natiuitati & morti præsidere. Earum nomina fuerunt *Nona*, *Decima*, & *Morta*, & commentum illud nomen voluisse significare, tempestiuum patris tempus esse mensi nonum & decimum: qui verò ante hoc tempus in lucem prodeunt, aut mortuos nasci, aut natos statim mori. *Sipontinus ex Martiano.*

**Mortarium**, In quo res, quæ resoluendæ sunt, pistillo contusæ tenentur. { *מורתיא* *medhoehab*. *θύμα*, *ἀλμυρ*, *ἰγδν*. GALL. Vn mortier. ITAL. Mortaio. GERM. Ein mörset. HISP. El mortero para majar. ANGL. A mortar. } *Plautus in Aulul.* Cultrum, securi, pistillum, mortarium, Quæ vtenda vasa semper vicini rogant. Lapis mortariorum, *θούρα*, ex quo mortaria confici solent. *Plin. lib. 36. cap. 22.* Autoribus curæ suæ: e lapides mortariorum quoque, nec medicinalium tantum, aut ad pigmenta pertinentium. ¶ Huius diminutiuum est *mortariolum*, *Sueder.* *Hieronymus in Numerus*, Ponent cum eo thuribula, mortariola, cyathos, & crateres ad vina fundenda. ¶ Est & mortarium locus, & susceptaculum, in quo calx, siue intrita subigitur, seruaturve, quæ loca etiã hodie vulgò *Mortaria* appellantur. *Budaus*, Mortarium locus est vbi arenarum tutro subigitur. *Vitruuius lib. 7. cap. 3.* Græcorum verò tectores nō his rationibus solum vtendo faciunt opera firma, sed etiam mortario collocato, calce & arena ibi confusa, decuria hominum inducta, ligneis vectibus pisant materiam, vt ita ad certamen subacta tunc vtantur.

**Morticinus**, Mortifer, Mortualis, vide **MORS**.

**MORTVVM MARE**, Straboni dicitur, quia nihil viuū gignit. *αποθνήσκουσι*. Lacus est in pentapoli Syria, qui nihil præter bitumen gignit, nihil in eo graue submergitur. { *Γ* *Β* *Ρ* *Μ*. Das todtmoort in stinender See in Syria. } Vnde & *Asphaltites* vocatur, siue ab eo quod Græci bitumen *ἀσφαλτον* appellant, siue *ἀποθνήσκουσι*, hoc est à securitate, eò quod corpora viuā ei innatent, cuiusque sint à submersione. [Hinc mortuum mare vita sine infortunio. *Senec. epist. 68.*]

[**Morus**, a, um, id est, stultus, a, um. *Plaut. Mil. sc. 4. a. 2.* Ego stulta atq; mōra multum. *Idem Ibidem sc. 1. a. 3.* Morus es. *Et Men. sc. 2. a. 4.* More moro vtimur maximè.]

**MORUS**, ri, Arbor. { *μωρύν*, *συκίον*. GALL. Vn meurier. ITAL. Moro albero. GERM. Ein morbeerbaum. HISP. El moral arbor. ANGL. A mulberry tree. } *Morum*, fructus, *συκίον*, à mora, id est tarditate, vt quidam putant: nam postrema omnium arborum morus floret, propter quod prudentissima arbor dicitur, quia lædi se à frigore non sinit: neque nisi planè frigore peractò germē emittit: sed quum cœpit, in tantam vniuersā germinatio erumpit, vt vna nocte peragat, etiam cum strepitu. Sunt qui à Græco id nomen deriuant. *μωρύν* enim nigrum dicitur. *Plin. lib. 16. cap. 44.* In hoc arborem mori eximia ætate nostra adamauit Passienus. ¶ *Mora* quoque in rubis sunt, sed multum ab his differentia. *Columel. li. 3. de pruno.* *Morum* ab *Idibus* Februariis vsque in æquinoctium vernale rectè feret.

**Morus** Pyramea, arbor sub qua occubuerunt *Pyramus* & *Thysbe*, *Fabula est apud Ouid. lib. 4. Metam.*

**MORVLLI**, *μωρύναι*, Macedoniae populi in occasum vergentes iux-

ta *Alantenses* & *Lyncestas*. *Plin. lib. 4. c. 10.*  
**MORYCHVS**, *μωρυχός*, *Cogno*men *Bacchi* apud *Siculos*, cuius faciē vindemiæ tempore musto & recentibus ficis oblinere consueverunt. *Vide Erasmus in prouerbio Morycho stultior.*

**MOS**, moris, Est vitæ institutum consuetudine firmatum. { *ἡ ἡθὴ* *δε* *ῥέχ* *ἔθε*, *ἡθός*. GALL. Maniere, costume, façon de faire. ITAL. Costume, usanza. GERM. Sitten brauch/ gewohnheit. HISP. Costumbre. ANGL. A manner or fashion, à custome. } *Varr. ait*, *Morem* esse institutum animi, quod sequi debeat consuetudo. *Cicer. pro Cluen.* Non mos, consuetudōque seruata. *Cic. de Clar. Orat.* Mos est hominum, vt nolint eundem pluribus in rebus excellere. *Virg. 1. Æneid.* *Virginibus* *Tyriis* mos est gestare pharetram. *Idem 4. Æneid.* Non licuit thalami experire sine crimine vitæ *Degete* more feræ. [ *Mores* natura pudicos tibi dedit. *Quid. Eleg. 7. lib. 3. Trist.* Doctaque non patrio carmina more canis. *Ibid.* Quamuis fortuna, vt mos est illi me aduersa fatiget. *Tibul. l. 4.* Habent hunc morem meretrices. *Plaut. Men. sc. 2. a. 2.* & *sc. 2. a. 4.* & *Curc. sc. 1. a. 3.* mos est meretricibus. *Plaut. Men. sc. 5. a. 5.* Et prolog. *Amphur.* Ad mos ita est hic, vt peregrinis aduenticibus narrent fabulas. *Plaut. Men. sc. 1. a. 5.* Vt nunc mos est maximè, quid mirum si amat, *Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1.* Nostri amores mores, consuetudines. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1.* Nouisse mores me tuos decet (suprà, animum.) *Plaut. Mil. sc. 1. a. 1.* ¶ *Amator* meretricis mores sibi emit auro & purpura. (i. morigeram reddit sibi.) *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.* Mos obliuiscit hominibus. *Plaut. Capt. sc. 3. a. 5.* Maxima pars hominum hunc morem habent. (i. vitium.) *Plaut. Capt. sc. 1. a. 2.* Nos nostras more nostro & modo instruximus legiones. *Plaut. Amph. Mo.* ribus præfectum mulierum hunc factum velim. *Plaut. Aul. sc. 5. a. 3.* Pulchrum ornatum turpes mores peius cœna collunt. *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.* Antiquis adolescens moribus. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 1.* ¶ Quæ vni præcipue morem geras. *Plaut. Most. sc. 3. a. 1.* Cape tabellas: lege. P. Mos tibi geretur. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1.* Is senex hospiti amanti morem gerit. *Plaut. Mil. sc. 1. a. 2.* Bene morem gerere hero. *Plaut. Capt. sc. 3. a. 2.* Vni modo gessi morem. *Idem Mostell. sc. 3. a. 1.* Pater nunc intus suo animo morem gerit. *Plaut. prob. Amphit.* Fiat, geratur mos tibi. *Item* Feci more meo: Fecit more hominum, *Plaut. Aul. sc. 4. a. 2.* Soror facis more tuo. (In laudem) *Plaut. Aul. sc. 3. a. 1.* ¶ Interdum sumitur pro consuetudine approbata, quæ habetur pro lege. *Cic. 1. Offic.* Quæ more aguntur, institutisque ciuilibus. *Idem contra Rullum.* Et hoc in more positum institutōque maiorum. ¶ *Mores* plurali numero, *ἡθῶν*, consuetudo cuiuspiam familiaris, & in habitum recepta, à qua bene vel malè morati dicimur. Est enim vocabulum medium, quod tam in bonam quam in malam partem accipitur. *Plaut. in Trinum.* Nam hæc nimium morbus mores inuasit bonos. Ira plerumque omnes iam sunt intermortui. Sed dum illi ægrotant, interim mores mali, Quasi herba irrigua, succereuerunt vberimè. ¶ *Mores* grauiores, item mores maiores, conjugum vitia & minus honestas actiones leui vocabulo & honesto Iure consulti vocat. *Vlpian. cap. Institut. 6.* *Mores* grauiores sunt adulteria tantum: leuiiores omnes reliqui, maritus propter maiores mores præsentem dotem reddit: propter minores, sentum mensium die. ¶ *Mores cæli*, *Plin. lib. 14. ca. 1.* Succique tantum gratia ex his pluribus modis ad cæli mores, solique ingenia. \* *Mores*, de equis. *Colum. lib. 6. cap. 29.* *Mores* autem laudantur qui sunt ex placido & concitato mitissimi. \* *Moribus*, pro more & consuetudine. *Cic. Tribuni* appellati negarunt se in mora esse quominus seu legibus, seu moribus mallet, anquireret. *Virg. 1. Georg.* Varium cæli perdiscere morem. ¶ *Transferre* ad morem. *Cic. in Orat.* Græcorum prudentiam posse ad nostrum morem, vsūque transferri. \* *Morem gerere*, Obedire. *Terent. Eunuch.* Mos gerundus est Thaidi. *Cic. pro Murana*, Gestus est mos & voluntati & dignitati tuæ. ¶ Hinc fit *Moratus*, *Moralis*, *Morigeratus*, & quod hodie in vsu non est, *Mosculus*, diminutiuum, quod apud *Catonem* legitur.

**MORATUS**, Nomen est, non participium, à nomine mos, diciturque vt plurimum de eo qui bonis laudatque moribus est præditus. { *ἡθῶν*, *ἡθῶν* *μωρῶν*. GALL. Moriginé, apprins, & accoustumé. ITAL. Costumato. GERM. Voigebärde/der guet siten vad gebdrden ist item vbegebärde. HISP. Bien acoustumbrado. ANGL. That hath good or badde manners. } *Plaut. in Aulul. [vs. sc. 4. a. 1.]* Dummodo morata rectè veniat, dotata est satis. *Cic. 2. Tuscul.* Quotus enim quisque philosophorum inuenitur, qui sit ita moratus, ita animo ac vita constitutus, vt ratio postulat? *Idem de Clar.* Quæque erant propria cum præstantis viri in Republicum bene morata & bene constituta ciuitatis. ¶ In malam partem vsus est *Plaut. in Trucul.* Noui ego hominum mores. Ita nunc adolescentes morati sunt. *Item Terent. in Heeyr.* Sed quid mulieris vxorem habes, aut quibus moratam moribus? [Ita morata est hæc ianua, ex templò Ianitorem vocat. *Plaut. Asin. sc. 3. a. 2.* Isto more moratam tibi placere. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 3.* Reliquit filium pariter moratum, vt eius pater fuit. *Plaut. Aul. prol.* Moratus est eius moribus, pater. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 1.* Nec quiquam exornata est bene, si morata est malè. *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.* Semper istoc modo moratus viuere debebas. *Plaut. Most. sc. 4. a. 1.*]

**Moralis**, Ad mores pertinet. { *ἡθῶν*. GALL. Moral, appartenant aux mœurs. ITAL. Morale, che s'appartiene a costumi. GERM. Das zu siten vnd der gutt gehört. HISP. Cosa perteneciente a costumbres. ANGL. Belonging to manners. } *Cicer. de Fato*, Quia pertinet ad mores, quos ἡθῶν, Græci vocant, nos eam partem philosophiæ de moribus appellare solemus: sed decet augentem linguam Latinam nominare moralem, explicandaque vis est, ratioque: nunciacionum, quæ Græci *ἡθῶν* vocant.

**Moralitas**, { *ἡθῶν*. } *Macrob. Saturn. lib. 5. cap. 5.* Sunt præterea styli dicendi duo, dispari moralitate diuersi.

**Morigeror**, aris, *Morem* gero, obsequor & quasi ad alterius voluntatem mores transformo. { *ἡθῶν* *σχηματίζω* *ἡθῶν*, *ἡθῶν*. GALL. Faire











quidem gratias ago, quum votis me multatis meis. Interdum male tractate. *Columel. lib. 1. cap. 2.* Nam illud verus est Ceronis, Agrum pessimè multari, cuius dominus quid in eo faciendum sit, non docet, sed audit villicum. Multare matrimonio, est repudiare coniugem, & diuortium facere. *Plaut. in Amph.* Nunquid causam dicis quin te multem matrimonio? [Pseudolus viginti commodis multauit minis. *Plaut. pseud. sc. 7. a. 4.* Me malis multauit modis. *Idem ibidem.* Virtutem filij morte multauit Manlius. *Quintilian.* Multatus est, pro multauit. *Sueton. in August. cap. 21.* Neque vnquam rebellantes grauiore multatus est pœna, quàm, &c.

Multatitius, tia, tium, Quod ex multa sit, vel quod ad multam pertinet, siue quod nomine multa exigitur. *τὸ μὲν ἄλλο, ὡς ἐστὶν.* GAL. Qui prouient des amendes. *ITA. Risso per condannazione.* GERMAN. Das der tuse oder der straff ist. *HISPA. Cosa de penna de dixeros.* ANG. That cometh of amercement. *Liu. li. 10. ab Vrbe,* ex multatitia item pecunia, quam exegerunt pecuariis damnatis, ludi facti. *Et lib. 7. bell. Pun. Ediles plebis ex multatitio argento signa ænea ad ædem Cereris dedere.*

[Multatus, a, um: male multatum cornu aciei. *Velleius.* Multatus à patria contumeliosissimè. *Hesiod. Velleius.* Multata fece libertatis. *Idem Vell.]*

\*Multatio, Verbale, τὸ μὲν ἄλλο, Cic. pro Rab. perduel. reo. Misera est ignominia iudiciorum publicorum, misera multatio bonorum, miserum exilium. *Plin. lib. 18. cap. 3.* Multatio quoque non nisi ouium bouumque impendio dicebatur.

Multus, ta, tum, Notæ significationis. *τὸ γὰρ ῥαβ. πολ. ἑ.* GALL. Beaucoup. *ITALI. Molto.* GERMAN. Viel. *HISP. Mucho.* ANG. Much, many. *Cic. pro P. Seft.* Et in cæteris, quæ reru poritæ sunt, multis fortissimis atque optimis viris, iniustis iudiciis tales casus incidisse. *[Gell. ca. 9. lib. 20. celebri hominem fama, & multo nomine. GAL. Et de grand renom. Cas. lib. 1. de bell. ciuil. Multum frumentum prouifum. Cum multo sanguine fudi. Ouid. 13. Metam. Virgilius. Multæ antiquitatis homo. Gell. cap. 12. lib. 5. Multam salutem tibi me iussit dicere. Plaut. Curc. sc. 1. a. 3. & pseud. sc. 2. a. 4. Iam hos multos dies gestas tabellas: Plaut. pseud. sc. 1. a. 1. Pauci è multis amici certi homini. Plaut. pseud. sc. 3. a. 1. Verba multa facimus. Plaut. pseud. sc. 2. a. 2. sup. nimis. Tibull. li. 4. Quin largita tuis sunt multa silentia votis. Item Multos annos est. Vide ANXVS, Multa de re opinio. (i. varia.) Gell. cap. 16. lib. 3. &c.]* Multus in opere, hoc est continuus, assiduus. *Sallust. in Iug.* Ioca atque seria cum humillimis agere in operibus, in agmine, atque ad vigiliam multus esse. Multus in eo fuit, siue in ea re, *Cic. 4. Acad. Ad multum diem, Cic. ad Attic. lib. 13. Multo die, hoc est bona diei parte transacta. Cesar 1. belli Gallici, Multo denique die per exploratores Cesar cognouit, & montem à suis teneri, &c. Sic, Multa nocte. Cic. ad Quinium Fratrem lib. 2. Multa nocte veni ad Pompeium. Multo manè. Cic. ad Attic. [Multo tantò, ea forma dicitur, quæ altero tantò quod Græci dicunt, πολλὰ πλείους. Plaut. in Ruden. Ego multò tantò miserior, quàm tu Labrax. Multus pro multiplici. Plin. lib. 19. cap. 3. Radice multa, crassaque.*

Multum, adverb. valde, vehementer. *τὸ γὰρ ῥαβ. πολ. GAL. Beaucoup.* *IT. Molto.* GER. Heftig oder viel. *HISPAN. Mucho.* ANG. Much, or greaſtie. *Plaut. in Versa. Dic me illam amare multum. Cic. ad Gallum lib. 7. Epist. Sed opinor Cassium vti non ita multum forore. Idem de Senec. Adsum amicis, venio in senatum frequens, vltroque affero res multum & diu cogitatas. [Multum colloqui id est, diu. Cesar lib. 1. de bell. ciu. Salue multum serue cathenis pessimè. Plaut. pseud. sc. 3. a. 1. Ego stulta ac mora multum. Plaut. Mil. sc. 4. a. 2. Odiosi diu & multum. Plaut. Capt. sc. 1. a. 1. \*Amare multum ait vt hoc deferas. (horate.) Plaut. Menec. sc. 2. a. 3.]*

Multo, *τὸ γὰρ ῥαβ. πολ. GAL. De beaucoup.* *ITALI. Assai piu.* GERMAN. Viel. *HISP. Mucho.* ANG. Muche. Cum dictionibus Alius, Aliter, Secus, Antè, post, Præstò, Malo, Antecedo, Excello: item cum comparatiuis, aut superlatiuis: aut eorum vim habentibus elegantem in oratione vsum habet. *Teren. in prologo Andria, Verùm aliter euenire multò intelligit. Cic. in Verrem. Cui quem admodum resistam multò mihi antè est iudicis, prouidèdum. Idè Attico, Non multò post quàm tu à me discessisti. Idem, Multò secus euenit. Sallust. Multò præstat beneficij, quàm maleficij memorem esse. Cic. de Amicitia, Sed obsequium multò molestius, quod peccatis indulgens præcipitem amicum ferri sinit. Idem pro Lege Manilia, Magna ac multò maxima parte, non modò utilitatis, sed dignitatis atque imperij caruit. [Multo maximè diffusum est. Gell. cap. 11. lib. 3. Nec nihil nec multò plus edes. Plautus Capt. sc. 1. a. 4. Magis multò facilius patior verba. Plaut. Menec. sc. 6. a. 5. Haud multò post. Plaut. Curc. sc. 3. a. 1. Haud multò post scribis. Plaut. pseud. sc. 4. a. 4. Haud multò prius abduxit mulierem. Plaut. sc. 6. a. 4. Si quid ille deliquerit, multò tantò illum accusabo amplius. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Pater venibit multo potius quàm te sinam. Plaut. Mostel. sc. 3. a. 1.]*

Multitudo, dinis, Frequentia & copia. *τὸ γὰρ ῥαβ. πολλοί.* GAL. Multitude. *ITALI. Multitudine.* GERMAN. Die viele. *HISPAN. Muchedumbre de cosas.* ANG. A multitude. *Cic. de Orat. lib. 2. Habet enim multitudo vim quandam talè, vt quemadmodum tibi canis sine tibiis canere, sic orator sine multitudine audiente eloquens esse non possit. Idem 2. Tusc. Est. n. philosophia paucis contenta iudicibus, multitudinem consulto fugiens, etique ipsa & suspecta & iniusta, &c.*

Multangulus, la, lum: Multos angulos habens. *τὸ γὰρ ῥαβ. ἄγ. GALLI. Qui a plusieurs coins ou angles. ITA. Che ha molti cantoni. GER. Das vii eden hat/ed èchtig. HISP. Cosa de muchos rincones. ANGL. That hath many corners. Lucet. li. 4. Esse minora igitur quedam, maioraque debent, Multa rotunda, multis modis multangula quedam.*

Multesima pars, pro quantitate infinita, eadem forma dicitur, quàm millesima, *πολλοσύνειον. Lucet. lib. 6. Quàm sit paruula pars: & quàm multesima constet.*

Multibarbus, Qui habet multam barbam. *τὸ γὰρ ῥαβ. ἄγ. GALLI. Qui a grand barbe. ITALI. Che ha molta barba. GERMAN. Volgebartet/der vii barts hat. HISPAN. Cosa que tiene mucha barba. ANGL. That hath a great beard. Apuleius in Flori. Multibarbus, spinis obstutus & pilis,*

Multibibus, Dicitur qui multi est potus, hellsuo: *τὸ γὰρ ῥαβ. πολλοί.* GAL. Grand buueur, qui boit beaucoup. *ITALI. Che beue molto. GERMAN. Ein grosser trinker. HISP. Cosa que mucho beue. ANGL. That drinketh much. Plaut. in Curcul. [sc. 1. a. 1.] Nomen est lenæ multibiba atque merobiba.*

Multicaucatus, a, um, penultima producta, Multa habens caua. *τὸ γὰρ ῥαβ. πολλοί.* GALL. Qui a beaucoup de trous. *ITALI. Di molti caue di fori. GERMAN. wotgehdiel oder geidheret. HISP. Cosa que tiene muchos agujeros. ANGL. That hath many holes. Varro 3. de Rust. cap. 16. Fingus est quem fingunt multicaucatum è cera, quum singula caua, singula latera habeant.*

Multicaucus, a, um, Multum habens concavi. *τὸ γὰρ ῥαβ. πολλοί.* GAL. Qui a forcetrous *ITA. Che ha molto concauo. GERMAN. wou geidiet oder geidheret. HISPAN. Cosa que tiene muchos agujeros. ANGLI. That hath many holes. Ouid. lib. 8. Metamorphof. Pumice multicaucatus, nec leuibus atria tophis Strueta subit.*

Multicaulis, ile, Multos habens caules. *τὸ γὰρ ῥαβ. πολλοί.* GALL. Qui a plusieurs tieges. *ITA. Di molti gambi. GERMAN. Das vii finget hat. HISP. Cosa que tiene muchos tallos. ANGL. That hath many stalkes. Plinius libro 21. c. 16. Est & illa differentia, quòd quedam in iis multicaulia ramosaque sunt, vt carduus.*

Multicolor, oris, omnis generis, Quod habet multos colores, versicolor, discolor. *τὸ γὰρ ῥαβ. πολλοί.* GAL. De beaucoup de couleurs. *ITA. Di molti colori. GERMAN. Das vii, etey farbin hat. HISPAN. Cosa de muchos colores. ANGLI. Of diuers colours. Plin. lib. 17. cap. 10. [Gellius cap. 16. lib. 11. Sicuti multicoloria, multiformia dicimus.]*

Multifacio, cis, Magni æstimo. *τὸ γὰρ ῥαβ. ἄγ. πολὺ τιμῶμαι.* GALLI. Estimer beaucoup. *ITALI. Estimare molto. GERMANIC. Hoff oder grossachten. HISPAN. Estimar en mucho precio. ANGLI. To esteem much. Sicut magnifacio & paruifacio. Cato. Neque fidem, neque iusturandum, neque pudicitiam multifacite Festus.*

Multifarius, a, um, Varium, quod multis modis possit diuidi, vel quod est ex multiplici specie. *τὸ γὰρ ῥαβ. πολλοί.* GALL. De diuerses sortes & manieres. *ITALI. Variò. GERMAN. Mancherley/ vltetey. HISP. Cosa de muchas maneras. ANGL. Manifestly. Gellius lib. 5. cap. 6. Militares coronæ multifarie sunt.*

Multifarie, aduerbium, Variè, multis modis. *τὸ γὰρ ῥαβ. πολλοί.* GALL. En plusieurs ou diuerses manieres & façons. *ITALI. Variamente, in diuerse maniere. GERMAN. Hoff mancherley wiff. HISPANIC: En muchas maneras. ANGLI. Manifestly, many wayes. Plin. lib. 6. cap. 54. Et tamen multifarie præcos seruare ritus.*

Multifariam, aduerbium idem quod multifarie. *τὸ γὰρ ῥαβ. πολλοί.* GAL. En plusieurs sortes. *ITALI. Variamente. GERMAN. Hoff mancherley wiff auff vltetey gattung. HISP. En muchas maneras. ANGL. Many foldly, by sundry fashions. Cic. 2. de Orat. Quod esset multifariam detossam. Idem 1. de Legibus. Hodie multifariam ulla sunt, Sueton: in Calig. cap. 18. Scenicos ludos & assidue & varij generis multifariam fecit.*

Multifer, a, um, Multa ferens, fertilis. *τὸ γὰρ ῥαβ. πολλοί.* GALLI. Fertily qui porte & produit plusieurs ou diuerses choses. *ITALI. Fertile. GERMAN. Das vii regt. HISPAN. Fertil, cosa que mucho trahè. ANGL. Fertile, that bringeth many things. Plin. lib. 16. cap. 8. Tam multifera sunt, & tot res præter glandem pariunt robora. Idem de brassica, Nullo æquè genere multifero, donec sua fertilitate consumatur.*

Multifidus, a, um, Quod in multis partes finditur, & multas diuisuras habet. *τὸ γὰρ ῥαβ. πολλοί.* GALLI. Fendu en plusieurs parts. *ITALI. Fesso in molte parti. GERMANIC. Das vii in thett gespalten. HISPAN. Cosa hendida en muchas partes. ANGL. Having many clefts and creuises. Plin. lib. 11. cap. 37. Cornua nulla quibus multifidi pedes. Martial. lib. 14. Multifido buxus quæ tibi dente datur. Ister multifidus. Lucan. lib. 3. Lingua multifidæ. Valerius Flac. in Arg. Faces multifidæ. Ouidius 6. Metamorphof. Timaeus multifidus, quòd in multa ostia fissus in mare prætempat. Martial. lib. 8. Antea multifidum numerauit lana Timaeum.*

Multiforis, re, Quod est multorum foraminum. *τὸ γὰρ ῥαβ. πολλοί.* GALLI. Qui a forte trous. *ITALI. Di molti buchi e pertugi. GERMAN. Edheretigt/ vol isheren. HISP. Cosa de muchos agujeros. ANGLI. That hath many holes. Plin. lib. 8. cap. 55. Iniciant eas in specus, quæ sunt multifores in terra. Pro eodem etiam dicimus Multiforus, a, um, Ouid. lib. 12. Metam. Longaque multifori delectat tibia buxi.*

Multiforatis, Multiforis, *τὸ γὰρ ῥαβ. πολλοί.* vt tibia multiforatilis, apud Apu. in Flor.

Multiformis, me, Varius, quasi multiplicis formæ aut variæ. *τὸ γὰρ ῥαβ. πολλοί.* GALLI. De diuerses manieres & façons. *ITALI. Variò, di forme diuerse. GERMANIC. Mancherley oder vltetey gestat. HISP. Cosa de muchas formas y maneras. ANGLI. Of many fashions. Plinius lib. 11. cap. 36. Oculi conuicti multiformes. Columell. lib. 8. cap. 9. Vt per anni diuersa tempora, mala, pruna, pyrum, multiformes nuce, ac ficum præbeat. Cicero 1. Academic. Ex iis autem ortæ variæ sunt & quasi multiformes.*

Multiformiter aduerbium, Variis modis. *τὸ γὰρ ῥαβ. πολλοί.* GAL. En diuer-



Vos etenim iuvenes animos geritis muliebres. *Idem pro Catio*, Aluectine ille an equus Troianus fuerit, qui tot iniuctos viros muliebri bellum gerentes tulerit ac tulerit? *Idem pro Milone*, muliebri & delicato ancillarum puerorumque comitatu. ¶ muliebris folliculus, Foculus receptaculum, quod & vulua, siue vicrus appellari consuevit *μύρα*.

Muliebriter, aduerbium, molliter, effeminate, more mulierum. *Γυναικίως*. GAL. En femme, en mode & maniere de femmes. ITAL. *Da femina, da donna, mollemente*. GER. *Weiblich/nach weiblich* etc. HISP. *Mugerilmente, muellemente*. ANGL. *womanly, faintly*. Justin. Quæ non muliebriter hostium aduentu terri. Cic. 2. Tuscul. Nequid abiecit, nequid timidè, nequid ignauè, nequid feruliter muliebriterve faciamus in dolore, maxime prouidendum est. [Senec. cap. 15. de Tranq. muliebriter & ignauè perire.]

Muliebricitas, Qui nimium appetit mulieres, effeminate, libidinosus. *μυλιεβρις, φιλουγυια*. GAL. Trop amoureux de femmes. ITAL. *Feminiere, volto all' amor delle donne*. GER. *Weibegirtig/weiblich/der/den weiberen ergaben*. HISP. *Dado a mugeres*. ANG. *Effeminate, that hath to great a lust of women*. Cic. de Fato, Hunc scribunt, apud sua miliare, & ebriosum, & mulierosum fuisse. ¶ Nonnunquam idè quod muliebris, vel effeminate. *Plaut. in Pænu*. Sanè genus hoc mulierosum est, tunicis demissitiis.

Mulierofitas, *ἡ γυναικισια, ἡ φιλογυια*. GAL. Amour de femme de raisonnable. ITAL. *Inclinazione et animo volto alle donne*. GER. *Weibegirtig*. HISP. *El vicio de se dar a las mugeres*. ANGL. *Rankee to ward women*. Cic. 3. Tuscul. Similitudineq; ceteri morbi, ut gloria cupiditas, ut mulierofitas, ut ita appellem eam, quæ Græcè φιλογυια, id est amor mulierum dicitur.

Mulierarius, Mulierofus. *φιλογυιας*. GAL. Femenin, adonné aux femmes. ITAL. *Feminiere*. GER. *Ein weib begirtiget*. HISP. *Mugeril*. ANGL. *That haungeth women inordinately*. Julius Capitol. Mulierarius fuit inter primos amatores.

Muliero, ras, Effemino. *γυναικίζω, δυνώω*. GALL. Effeminer, debiliter. ITAL. *Effeminare, far molle*. GER. *Weiblich machen*. HISP. *Debilitar ó enflaquecer, hazer mugeril*. ANGL. *To make effeminate, or weak*. Varro apud Nonium, Et res, & miscellus ille pauper amat, habetque ignem intus acrem: hic ephēbus mulierauit.

Mulio. Vide MULVS.

Mullei, orum, Calcei regum Albanorum erant, purpurei coloris, postea patritiorum, à mullando, id est à suendo, ut ex Titinio probat Festus Cato Orig. lib. 7. Qui magistratum curulem cepisset, calceos mulleos allucinatos, ceteri perones. *Vopiscus in Aureliano*, Calceos mulleos, & cerceos, & albos viris omnibus abstulit, mulieribus reliquit.

Mullo, as, are, *Antiquum verbum, ὄνομα ἰουδαίου*, Græco verbo quod luere significat.

Mullus, per duplex ll. *ῥήλα*. GAL. Vu poisson nommé barbeau ou surmulet. ITAL. *Treglia, barbole à Venetia*. GER. *Ein merbarb*. HISP. *El barbo*. ANGL. *A fish called a barbill*. Genus piscis marini, maximæ nobilitatis, & gratissimum autem pretij, ut à Plin. lib. 9. cap. 17. memoria proditum sit, Asinium Celerè virum Consularem Claudij Cæsaris temporibus mullum vnum octo millibus numorum emisse: quum tamen, eodem Plin. teste, hic piscis duarum librarum pondus raro excederet. *Horat. lib. 6. Serm. Satyr. 2.* laudas insane trilibrem mullum. *Marii*. Nolo mihi ponas thombum, mullumque bilibrem. [Suet. in Tib. c. 34. Trésque mullos x x. millibus nummiū venisse. (i. venditos & emptos fuisse) grauiter conquectus est. *Idem ibidem c. 60.* Piscatori, & c. qui mullum obtulerat eodem pisce perfricari faciem iussit. (in pœnâ sc. propter asperas squammas.) Habent autem mulli in inferiore labro geminam barbam: vnde peculiari epitheto Barbatî & Barbatulî appellantur à Cic. in Parado. & Var. l. 3. de Re rust. Hinc & vulgò Venetiis, *Barbones*, vocant. Mullorum autem nomen acceperunt (ut ex *Fenestella venentia docet Plinius*) à colore mulleorum calceamentorum. Romani seruatò Græco vocabulo, etiam hodie Triglam appellant.

Mullus, penultima correpta, Diminutiuum. *ῥήλαειον*. GALL. Vn petit barbillon. ITAL. *Picciola treglia, picciolo barbone*. GER. *Ein bärbin*. HISP. *Pequeño barbo*. ANGL. *A little barbill fish*. Cic. in Parado. Et videant aliquem summis populi beneficiis vsum barbatulos inullulos exceptantem de piscina & pertractantem.

Mullum, si, Potio ex melle & vino. *ἰνόμελον*. GALL. Vin miellè ou emmiellè. ITAL. *Vino melato*. GER. *Ein mât auß hontg vnd wein gemacht*. HISP. *La clarea compuesto de vino y miel*. ANGL. *A drinke of onie and wine*. à mulcendo (ut quidam putant) hoc est molliendo, eo quod vini austeritas mellis dulcedine molliatur. *Plin. lib. 22. cap. 24.* scribit mullum ex vetere vino vtilissimū fieri, quod facillimè cum melle incorporatur. [Mihi ob iactum Cantharo mullum date. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 5.* Mulli Congiālem plenam faciam tibi o fides fideliam. *Idem Aul. sc. 2. a. 4.*] *De hoc Marcialis*, Attica nectareo turbatis mella Falerno, misceri decet hoc à Ganymede merum. Hoc si calidum bibatur, vocem permulcet, si frigidum, exasperat. *Cic. lib. 2. de Orat.* Quum vocem in dicendo obtudisset suadebat Granius, ut mullum frigidum biberet simulac domum rediisset. Perdam (*inquit*) vocem, si id efficerò, *Vlpia*. vini appellatione ait mullum non contineri, ænomeli contineri interpretaturque *ἐνόμελον*, vinum dulcissimum. Quæ sententia si vera est, in mullum non erit idem quod ænomeli. Si quis tamen ea quæ paulo ante de mulso ex Plinio annotauimus, diligentius conferat cum iis quæ *Diosc. lib. 5. cap. 9.* tradit de cōfectione ænomelitis, facillè intelliget alterum ab altero non differre. Vtrumque enim fit ex vino vetustissimo, & optimo melle, & confert ægrotis.

Mulfeus, a, um, Dulce, quodque mulsi saporem refert. *ῥηλαειον*. GAL. Doux. ITAL. *Dolce*. GER. *Der süß oder geschmackt ist wie ein weinmâ*. HISP. *Dulce*. ANGL. *Sweet that gusteth of honie and wine*. *Columell. lib. 12. capite 45.* Hæc ratio non solum ipsa mala custodit, sed etiam liquorẽ mulsei saporis præbet. *Plin. lib. 21. cap. 19.* Viriūque radix mulsei saporis est.

Mullus, a, um, adiectiuum. Quod habet aliquid mellis admistum: vt, Aqua mulla. *ἰνόμελον*. ANGL. *That hath any honie admixed*. potio ex aqua & melle confecta. *Plin. lib. 21. cap. 24.* Rursus naturam rerum pernoscere volentibus, in mellis operibus, & aqua mulla tractari debet, *Colum. lib. 9. cap. 12.* Rorem marinum aqua mulla decoctum. Lac mullum. *Plin. l. 9. cap. 22.* Exemplum quoque lacte mulso augetur. ¶ Dicta mulla, hoc est suauia apud *Plaut. in Rud.* *Idem Casin.* Mea mulla dixit, blandientis affectu, pro eo quod est, mea suauitas.

Multa, ta, *ῥηλαειον, ἄντιμοι, ἔπιμα*. GAL. Amende, peine pecuniaire. ITAL. *Pena, condannazione in denari*. GER. *Ein buß oder straff*. HISP. *La pena que se pone en dinero*. ANGL. *An amerement, a fine, a forfeiture*. Pœna pecuniaria, quæ pro delicti magnitudine variè irrogabatur, ita dicta, teste *Varrone*, quod multa simul imperabantur, idque contra antiquorum consuetudinem, qui singulas tantum, aut certè vnus generis res multæ nomine exigebant. *Festus tamen auctor est* vocabulum hoc Oscum esse, non Latinum. In hoc autem multa differt à Pœna, quod Pœna generali nomine dicitur omnium delictorum correctio: Multa verò specialis est peccati, cuius animaduersio pecuniaria est. Pœna *πρωια*, contra non tantum pecuniaria, sed & capitis, & existimationis irrogari solet. Et multa quidem ex arbitrio eius venit, qui multam dicit: Pœna non irrogatur nisi qua lege, vel quo alio iure specialiter singulis delictis constituto. Suprema multa, teste *Gell. lib. 11. ca. 1.* apud priscos erat in singulos dies triginta boum, & duarum ouium: minima ouis vnus. Postea tamen cum in multa dicitur fraudem pecora minimi pretij soluerentur, constitutum est lege Aterina, ut in singulas oues æris deni, in boues centeni soluerentur: hoc est, pro singulis bobus denarij decem; pro singulis autem ouibus denarij vnus. Erat itaque multa suprema trium millium, & viginti æris, seu trecentarum & duarum drachmarum: quas si ad Gallicæ pecuniæ æstimationem reducas, inuenies libras Turonicæ duas & quinquaginta, & solidos septemdecim. Dicimus autem in eadem ferè significatione, Dicere multam, *ἄντιμοι, ἔπιμα*. Infligere multam, irrogare multam, & Facere multam, quorum postremo vsus est *Cato lib. 4. Orig.* Imperator, *inquiens*, noster, siquis extra ordinem depugnatum iuit, ei multam facit. [Item edicere multam. *Linus lib. 2. ab urb.* Multam irrogare & prædes poscere. *Gell. cap. 19. lib. 7.* multam subire nocentes. *Ouid. 5. Fast.* Pignus capitur & dicitur multa Senatori, qui nec adest. *Gell. c. 7. l. 14.* multæ punitio quæ olim *Gell. c. 1. lib. 11.* ¶ Multam dicere, propriè erat iudicis, vel magistratus, exigi tamen non poterat, nisi populus rectè multatum videri censuisset. De hoc multa scribit *Budeus in Pand.* multam (*inquit*) dicere antiqui rum dicebant, quum ad populum, & in comitio multa disceptanda irrogabatur, quod ipsi certare multam dicebant. *Liu. lib. 5. bell. pun.* Sp. & L. Caruilij, quum rem inuifam, infamemque cernerent, ducentum millium æris multam M. Posthumio dixerunt: cuius certandæ quum dies aduenisset, cōsiliūque frequens plebis adestet, vna spes videbatur esse, si Casca Trib. pleb. qui propinquus erat, cognatusque Posthumio prius quæ ad suffragium tribus vocarentur, intercessisset. *Idem paulo post.* Hæc quæ ab optimo quoque pro atrocitate rei acta essent, vniq; eam contra rempublicam pernicioso exemplo factam Senatorem dicerent, confestim Caruilij Trib. pleb. omiffa multæ certatione, rei capitalis diem Posthumio dixerunt: ac, ni vades daret, prehendi à viatore, atq; in carcerè duci iusserunt. His verbis apparet moris fuisse ut Tribuni pleb. multam dicerent, quæ postea populi suffragiis vel irrogaretur, vel adrogaretur, vel etiam remitteretur: quo tempore multa certari dicebantur. Non enim Tribuni damnae multæ poterant, sed tantum rogare populum: apud quem reus non iure multarum se contenderet, lis illa multatitia disceptabatur. *Hæc Bud.* ¶ Nonnulli hodie scribunt multa per c, cuiusque originem referunt ad verbum mulgeo: quia quemadmodum pecora, dum mulgentur, suo spoliantur lacte: ita cui multa dicitur, emungitur, & veluti emulgetur pecunia. Ita tamen à veteribus scribi non solere, ex iis quæ paulo ante ex *Varrone adduximus*, satis potest intelligi. \* multa committere, est quum quis aliquid committit propter quod multa est afficiendus. *Cicero pro Cluētio*, Nilominus enim potest, ut illam multam non commiserit, accepisse tamen ob rem iudicandam pecuniam, & c. *Budeus.* \* multa ei esto, ut *Plaut. Asin. sc. 3. a. 4.* Hæc multa ei esto, vino viginti dies ut careat. Id est, interdicitur ei vino.

Multo, as, Punio condemno, multam dico, vel irrogo. *ῥηλαειον, ἄντιμοι, ἔπιμα*. GALL. Condamner à l'amende, punir. ITAL. *Punire, condannare*. GER. *Ein straff eno straff aufliegen*. HISP. *Imponer pena de dinero, condenar*. ANGL. *To amorce, to punish by the purse, to put to asine*. Et constructum cum ablatiuo, vel genitiuo, poniturque pro Priuo. *Virgil. 11. Aeneid.* Multatam tristi morte Camillam. *Curtius libro 2.* Is quoque infulas præsidis occupat, pecunia multat. *Tacit. lib. 13.* Ut quidam accusatorum eius exilio multarentur. *Cic. 5. Verr.* Multos crudelissimè per vim morte esse multatos. *Virg. in Priap.* Quod si perdidderim, patria multabor. ¶ Interdum lacerare, mutilare, verberare, dissolueret. *Terent. in Adelph.* Ipsum dominum atque omnem familiam multauit vsque ad mortem. [Plaut. *Amphit.* Nisi vsque ad mortem matè multastis, Aliqui emendant Mulcare. *Tacit. sub finem lib. 1.* Multato corpore pro Mutilato, nisi sit mendum.] *Columel. lib. 2. cap. 4.* Quo eucnit, ut in iteratione quoque scamna fiant, & boues iniquitate operis maximè multentur. ¶ Interdum agere, & you compotem facere. *Nanius in Colace, apud Nonium*, Et vobis quidem



& hoc Plure. non hoc plus dicebant. *Hac ille Gellius [c. vlt. lib. 8.]* verò refert. Capitonem docuisse Pluria Latinum esse: Plura verò barbarum. Nunc autem de vfu & Pluria, & Plura dicimus. Vnde & Compluria & complura. *Terent. in Phorm.* Multa aduenienti, vt fit, noua hic compluria. Sed inter se differunt Plura & Complura, quòd Plura de duobus dici poffit, Complura non nisi de maiore numero. Est præterea illud comparatiuum, hoc minime, ideò que non regit casum. Complurimus non reperitur, sed tantum plurimus. Est etiam Plus aduerbium. Plus satis, *πλεον ἄνευ* dicimus, pro eo quod est abundè, & plus quàm satis. *Terent. in Eunuch.* Accede ad ignem hunc, iam calefcas plus satis. Plus minus, Plus minùsve, plusve, minùsve, in eadem significacione vsurpantur, pro Circiter, frequentius tamen inuenitur Plus minus. vt Dies plus minus triginta, pro eo quod est, paulo plus, aut paulo minus, hoc est circiter. Dicimus etiam Plus, plùsque, pro eo quod est in dies vehementius. *Cic. Att. li. 6.* Quem mehercule plus, plùsque in dies diligo. Plus plusque satis sospitent istuc. magis magisq; *Plaut. Aul. sc. 5. a. 3.* Item, Aut plus aut minus, quàm quod opus erat. *Plaut. Men. sc. 4. a. 5.* Hinc Per plures compositum, idem significans quod permulti. *Plin. lib. 13. cap. 24.* Spondetque iugero eius annuos per plures vel mediocri solo reditus. Vnde Per plurimum aduerbium: vt Per plurimum refert, *apud eundem lib. 2. cap. 54.* Item derivata, Pluralis, & Plurale à vulgò grammaticis si cæ voces. *πληθυντικός*, & Pluratiuus a, um, eiusdem significacionis, vt *apud Macrobius*, Pluratiuus numerus. [Et *Gell. c. 16. l. 1. & c. 8. l. 19. & c. 5. l. 20.*]

Plufculus, a, um, diminutiuum à Plus. *πλεονέτης*. GALLIC. Vn peu d'auantage, vn peu plus. ITALIC. *Vn poco piu.* GERMAN. Ein wenig mehr. HISPAN. *Vn poco mas.* ANG. *Somewhat more.* Quamuis, Plus masculinum, scemininumve gènus non habeat: idemque significat quod Paulò, vel aliquanto plus. *Terent. in Phorm.* Tum plufcula suppellectile opus est. Inde fit compositum Complufculus. *Idem in Heceyr.* Primum dies complufculos. Plufculus, h, neutri generis. *Columel. lib. 12. cap. 47.* Deinde exiguum acetum piperati, & plufculum mellis, aut nulli addiunt. *Cic. 2. de Oratore*, Vt ùm vt aliquando ad causas deducamus illum, quem constituimus, & eas quidem, in quibus plufculum negotij est. *Cic. Lucio lib. 5.* Plufculum etiam, quàm concedit veritas, amori nostro largiare. [Inuitauit se in cœna plufculum. *Plaut. Amphitr.*]

Plurifarius, adiectiuum, Varius, multiugus, multifarius. *πλουροχός*. GALLIC. En plusieurs fortes & manieres. ITALIC. *Vario, di molti sorti.* GERMAN. *Witterey mannfaltig.* HISPAN. *Cosa de muchas maneras.* ANGLIC. *Manifold.* Suet. in *Claud.* Cæsar gladiatoria munera plurifaria ac multiplicia exhibuit, Quædam exemplaria hinc legunt Plurifariam, significacione aduerbij.

Plurifariam aduerb. Pluribus modis, siue pluribus locis, multifariam. *πλουροχός*. GALLIC. En plusieurs fortes. ITALIC. *A molti modi, in molti luoghi.* GERMAN. *Wiffaltig.* HISPAN. *En muchas maneras.* ANGLIC. *Of many sortes.* Sueton. de *Tib.* Cubicula plurifariam disposita, tabellis ac sigillis lasciuissimarum picturarum adornauit. [ *Gell. cap. 9. lib. 16. & cap. 24. lib. 10.* Et *Suet. in Aug. c. 46. & cap. 80.* ]

Plurimus, a, um, penult. corr. Superlatiuum à Multus. *πλεῖστος*. GAL. Beaucoup plus. ITALIC. *Assaisimo.* GERMANIC. *Wang vñ uberauß vil.* HISPAN. *Mucho mas.* ANGLIC. *Very mani.* Plaut. in *Aul.* Quod me sollicito plurimus miserum modis. Quandoque pro longo & porrecto. *Virgil. II. Eneid.* Iam que ascendebant collem, qui plurimus vrbis Imminet. Vnde apud eundem, Nux plurima: id est longa, qua significatur amygdalum. [ *Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist.* In toto plurimus orbe legor. *Plaut. Men. sc. 1. & 2. a. 2.* Sycophantiæ plurimi. *Ibid. sc. 2. a. 4.* Pro eius factis plurimis pessimisque dixi causam. *Ibidem sc. 2. a. 5.* Res plurimas pessimas adfert secum senectus. Plurimum cum genitiuo: vt Plurimum ætatis, plurimum iucunditatis. *Cic.* Nam quòd in publicanorum causis vel plurimum ætatis meæ versor, vehementerque illum ordinem obseruo, &c. *Idem I. de Finibus*, Itaque ne iustitiam quidem recedè quis dixerit per seipsam optabilem, sed quia iucunditatis vel plurimum afferat. Plurimi genitiuus verbis æstimandi iungitur. *Cicer. 3. de Finib.* Sic bonum hoc, de quo agimus, est illud quidem plurimi æstimandum sed ea æstimatio, genere valet non magnitudine. *Plaut. Bacchid.* Imò vnicè illum plurimi pendit.

Plurimum, aduerbium, Permultum. *πλεονέτης*. GAL. Beaucoup, la plus part du temps. ITALIC. *Molto, la più parte del tempo.* GER. *uberauß vil.* HISPAN. *Mucho mas, la mayor parte de tiempo.* ANGLIC. *Greatumlie, very much.* Cic. de *Amic.* Plurimum sibi confidit. Quandoque valet. Vt plurimum, *ὡς ἔστι πλεονέτης*. *Ter. in Phormione*, Domum ire pergam, ibi plurimum est. [ *Plaut. in Mil. sc. 3. a. 2.* Mihi credo plurimum. ]

Pluralis & hoc plurale, apud Grammat. Quod plura comprehendit, vel plures. vt, Pluralis numerus, qui & Pluratiuus numerus dicitur apud *Macrobius*.

MVLVCHA, Fluuius Mauritanix, Massætylorum fines à Cæsariensi Mauritaniam distinguens. GERMAN. Ein fluss in Mauritania. De quo *Strab. lib. 17.* Post Mauritaniam (inquit) est Massætylorum regio à Molacharh flumine (ita Mulucham nominat) initium fumens, &c. Vbi indicat, trans flumen in ortum Massætylos esse, sicut *Plin.* Intelligendum ergo Mulucham regnorum terminum fuisse, Bocchi quidem Orientalem, Iugurthæ verò occidentem, diuersa ratione: quemadmodum aliquando Rhenus Romani imperij ab ortu, & septentrione terminus fuit: rursus verò Germanorum ab occasu, & Meridie limes: vt quod mihi in ortum prospicienti dextrum est, id tibi in occasum verso sinistrum fit. Sic Rubiconem veteris Italiæ olim, & Togatæ Galliæ terminum fuisse intelligimus. Ita in *Iugurtha Sallustius*, Haud longè (inquit) à flumine Mulucha quod Iugurthæ Bocchi que regnum distungebat. Et alibi a-

può eundem, Bocchus inquit, Ego flumen Mulucham, quod inter me & Micypsam fuit, non egrediar, neque id Iugurtham intrare sinam. *Hætenus Sallustius*, Sunt qui hoc nomen neutro genere efferendum putent (in quibus est & *Caper insignis Grammaticus*) vnde apud *Sallustium* locotiam citato, Mulucha legendum putant, non Mulucham: quemadmodum etiam in exemplaribus quibusdam vetustissimis scripturam offendimus.

Mulus, per simplex l, Animal quod ex Asino & equa generatur, *μύλος*. GALLIC. Vn mulet. ITALIC. & HISPAN. Mulo. GERMAN. Ein maulschiff. ANG. A mule. qui autem ex equo & asina genitus est pullus, Hinnulus dicitur. *Plin. lib. 8. cap. 44.* Ex asino & aqua mulus gignitur mense duodecimo, animal viribus in labore æximum. Et paulò post. Equo & asino genitos mares, Hinnulos antiqui vocabant: contraque Mulos, quos asini & equæ generarent. *Vide de hoc latius in dictione HINNULVS.* Mali pretio superat equos (in quibus vehentur matronæ) *Plaut. Aul. sc. 3. a. 3.* *Ibidem.* Ancillas, mulos, Muliones. Item Mulos curant & fricant Ventidius. *Gell. c. 4. lib. 15.* Multi Mariani, furculæ sunt, teste *Festo*, quibus religatas sarcinas viatores gerunt: quarum vsus quia Marius inuevit, Multi Mariani postea sunt appellati. *Sueton. in Marius.* *Plaut. Ærumnulas* vocat, *Front. lib. 4. Strabon.* C. Marius recidendorum impedimentorum gratia, quibus maxime exercitus agmen oneratur: vasa & cibaria militum in fasciculis aptata furcis imposuit, sub quibus & habile onus, & facilis requies esset. [De mullo pisce, supra in *Mullus*.]

Mula, æ, sceminini generis. *μύλα*. GALLIC. Vn mule. ITALIC. & HISPAN. Mula. GERMAN. Ein maulschiff. ANGLIC. A she mule. *Plin. lib. 8. cap. 44.* Gignitur mula ex equo & asina, sed effrænis, & tarditatis indomita. *Iuuen. Satyr. 7.* Mundæ nites vngula mulæ. *Fæta mula.* *Idem Satyr. 3.* -Et fæta comparo mulæ. [Mulæ saginata &c. omnes vnus coloris. *Senec. Epist. 88.* Mula Pomiliæ. *Martial. lib. 14. Epigram.* Item, *Suet. in Galba cap. 4.* Cum Mula pepererit.]

Mularis, & hoc lare, adiectiuum à mulo. *μυλωνίας*. GALLIC. De mulet ou mule. ITALIC. Da mulo, ò mula. GERMAN. Maulschiff. HISPAN. Cosa pertenesciente à mulo, ò mula. ANGLIC. Of a mule. *Colum. lib. 6. cap. 27.* Est enim quæ circo sacrisque certaminibus equos præbet: est mularis quæ pretio factus sui comparatur generoso.

Mulio, onis, Qui mulos elitellarios, siue quadrigarios ducit. *μυλωνίας*. GALLIC. Mulatier. ITALIC. Mulatiere. GERMAN. Ein mulatier. HISPAN. *Atemilero, ò mulatero.* ANGLIC. That ruleth or guideth mules. *Iuuen. Satyr. 3.* Nam mihi commota iam dudum mulio virga. *Plaut. Aul. sc. 5. a. 3.* Ancillas, mulos, muliones, Pedifsequas. [Mulus mulij, quòd hic legebatur pro mulione. Latinum non est: quauis Calepinus deceptus in emendata Horatij lectione, putauerit indifferenter pro eodem dici Mulionem & Mulium. Locus Horatij qui Calepino imposuit, est *ex lib. 2. Serm. Satyr. 7.* Abdit cum magao blateras clamore, furisq; Muluius. Sic enim legi debere, & constanti castigatiorum exemplariorum consensu, & Acronis autoritate constat: qui Milium insignem fuisse asserit Horatij temporibus parasitum. Est præterea mulio geaus culicum. *Plinius lib. 11. cap. 18.* Impugnant eas naturæ eiusdem degeneres vesperæ atque crabrones, & è culicum genere; qui vocantur Muliones.

Mulionius, a, um, Quod ad mulionem pertinet. *μυλωνίας*. GAL. Appartenant à mulatier. ITALIC. *pertinente à mulatiere.* GERMAN. *Dus des mulatiers ist.* HISPAN. *pertenesciente à mulatero.* ANGLIC. *It has belongeth to the ruler of mules.* Cic. pro *Sest.* Mulioniam penulam arripuit, cum qua primum Romam ad Comitium venerat, &c.

MUMASTES, *μυμαστῆς*, Carix oppidum: cuius incolæ dicuntur Mumastæ.

MUMMVS, Prænomine Lucius, in primis Romæ & nobilitate gloria rerum gestarum clarus, qui Corinthum bello captam diruit, Italiamque vasis Corinthiis: æneisque signis impleuit. *Autor Plin. lib. 34. cap. 3. & 7.*

MUNDVS, Oppidum est Hispaniæ Beticæ multis cladibus & funeribus celebre. Ad Mundam enim Cæsar cum Pompeij filij manus conferuit, in quo prælio tanta strages facta dicitur, vt Cæsar obfidens victos congestis corporibus vallum circum urbem struxerit. *Lucan. lib. 1.* Vltima funesta concurrunt prælia Munda. *Vide Plin. lib. 3. cap. 1.* Vulgò *Mundefara*.

Mundus, a, um, Quod est purum, tersum, politumque, & immundus. *μυλωνίας*. GALLIC. Net, pur. ITALIC. Mondo, polito, netto. GERMANIC. *Wang vñ uberauß vil.* HISPAN. *Limpio, ò asoyado.* ANGLIC. *Nette, cleane.* Plaut. in *Cist.* Neque munda es adæque vt soles. *Terent. in Eunuch.* Quæ dum foris sunt, nihil videtur mundius, Nec magis compositum quicquam. *Horatius I. Epist. 5.* Iam dudum splendet focus, & tibi munda supellex. *Idem Sat. 7.* vnde Mundior exiret vix libertinus honestè. Mundior iusto cultus. *Liu. lib. 9. ab Vrbe.*

Mundulus, Delicatus, mollis, diminutiuum, qui nimia mundicia vitur, vt placeat mulierculis, *μυλωνίας*. *Plaut. in Trucul.* Nunc ego istos mundulos vrbanos amafios. Hoc istu exponam.

Mundus, di, substantiuum, Dicitur ornatus muliebris: quo scilicet mulier mundior fit. *μυλωνίας*. GAL. Ornament. ITALIC. *Ornato.* GERMAN. *weybergerdias die welber brachen sich damit zu strecken mugen.* HISPAN. *Las joyas de la muger.* ANGLIC. *The whole attire, iowels or ornaments of women.* In cuius nominis appellatione continetur speculum, in aures, armilla, anuli, gemmæ, & similia, quibus mulier ornatur. *Cato pro lege Oppia.* [Imò *alius* Li-



res fortes & maneres. ITAL. In diuerse manere. GER. Auff vltter-  
 kung. HISP. En muchas formas. ANGL. By diuers fashions. }  
 Gell. lib. 9. cap. 5. Plato ante hos omnes ita variè & multiformiter  
 differat de voluptate. Plin. lib. 36. cap. 37. Pestilentia, quæ solis ob-  
 lectu atione contrahitur, gnis suffitu multiformiter auxiliari cer-  
 tum est.

Multigenus, & multigenere, significat quod est multorum gene-  
 rum. } πολυγενής. GALL. De plusieurs sortes. ITAL. Di molte ma-  
 niere. GERMANIC. Vtielich geschlecht oder gattung. HISPAN. Cosa  
 de muchos generos o especies. ANGL. Of diuers kinds. } Plaut. in Cap.  
 Multis & multigenibus opus est tibi militibus.

Multigenus, a, um, Multigenus. Plin. lib. 11. cap. 1. Multa hæc & mul-  
 tigena, terrestrium volucriumque vita.

Multiugus, a, um, & multiugis, e, pen. cor. Quod est multiplex, vari-  
 um multum & numerolum. } πολυύγος. GAL. De diuerses for-  
 tes. ITAL. Di molte sorti, vario. GERMA. Mancherley / mansattig.  
 HISPAN. Cosa de muchas maneras. ANGL. Of diuers sortes and kin-  
 des. } Vbi uigus nihil significat, sicut in Postliminium, Medicullis  
 & huiusmodi. Prima pars in multiugum multum significat, reli-  
 qua pars protractio sola est, nihil significans. Cic. ad Attic. lib. 14.  
 Veruntamen de Rep. multa cognoui ex tuis literis, quas quidem  
 multiuges accepit vno tempore à Vestorij liberro. [Gell. c. 2. lib. 10.  
 Multiuga pactio, Multiuga dona. Idem cap. 11. lib. 2. Multiuga  
 disputatio. Idem cap. 2. lib. 14. Et c. 16. lib. 12. vbi agit de huius nomi-  
 nis compositione.]

Multiloquus, Qui multa loquitur } πολυλόγος, πολυφώνος. GALL. Qui  
 parle beaucoup, grand parleur. ITAL. Colui che parla molto.  
 GERMA. Ein schwärzer / der viel tanndet: in tandem. HIST. El que ha-  
 bla muchas cosas. ANGL. That speaketh much. } [Plaut. Pseud. sc. 2.  
 a. 3. Multiugum & gloriofum coquum.]

Multimodus, a, um, Multiplex, varius. } πολυμόδος. GAL. De plusieurs  
 & diuerses sortes. ITAL. Di molti modi. GERMA. vnterley waf-  
 mancherley gattung HISPAN. Cosa de muchas maneras. ANGL. Mani-  
 fold, of sundrie sortes } Liu. 1. lib. 200. Oppidani ad omnia tuenda  
 atque obeunda, multimoda arte distineri cepti sunt, & non suffi-  
 ciebant.

Multinuba, æ, Qui vel quæ multis nupsit. Coruuius in Persum Sa-  
 tyr. 1.

Multinumus, adiect. pen. product. } πολυκίς. GAL. De beaucoup  
 de pecune & prouit. ITAL. Di molti denari. GER. Viel gewin-  
 nend. HISPAN. De muchos dineros y provecho. ANGL. Very riche. }  
 Varro 3. de re Rustic. cap. 17. Ego enim vno seruulo, hordeo non  
 multo, aqua domestica, meos multinumos alo asinos, id est quo-  
 rum opera multos paro numos.

Multipartitus, a, um, adiectiuum } πολυμήτης. GALL. Diuisé en plu-  
 sieurs parties. ITALIC. Diuiso in piu parti. GERMA. In viel abge-  
 theilt. HISPAN. Partido en muchas partes. ANGL. Deuided in to many  
 partes. } Plin. lib. 6. cap. 19. Namque vita mitioribus populis ludo-  
 rum multipartita degitur.

Multipes, multipedis, vel multipeda, æ, Vermis est pilosus, multis pe-  
 dibus arcuati proserpens, qui & Centipeda & Millepida appel-  
 latur. } πολλαπόδης. GAL. Vne chateluse, vne sorte de ver velu, qui se  
 treuve en abondance es arbres quand les fruits commencent à  
 se former. ver qui a plusieurs pieds. ITAL. Verme di molti piedi.  
 GER. Ein wurm in das vil fuß hatt ein Esel. HISP. El ciento pies ga-  
 sano ponçonoso. ANGL. A worme that hath many feete. } Plin. lib. 21.  
 cap. 25. Ad multipedum morsus cum melle. Idem lib. 29. cap. 6.  
 Millepida, ab aliis Centipeda, aut multipeda dicta, animal est è  
 vermibus terræ pilosum, multis pedibus arcuati repens, tactu-  
 que contrahens se. \* Item multipes, huius multipedis, Adiect. Qui  
 multos pedes habet. Plin. lib. 11. cap. 45.

Multiplex, cis, omnis gen Varius, inuolutus, multas plicationes ha-  
 bens } Simplex. } πολλαπλόος. GALL. Qui a plusieurs plis, de plu-  
 sieurs & diuerses sortes. ITALIC. Inuolutato è doppio, vario.  
 GERMAN. Wilsattig. HISPAN. Plegado muchas vezes, de muchas ma-  
 neras. ANGLIC. Mansfold, of diuers sortes. } Sueton. de Clar. Gram-  
 mar. Multiplici variæque doctrina censēbatur. Plaut. in Epid.  
 Simul ærumnam multiplex exereita Habet paupertas. Virgil. 4.  
 Æneid. Hæc tum multiplici populos sermone replebat Gau-  
 dens. De Amic. Qui fieri poterit, si ne in vno quidem quoque va-  
 nus animus erit, idemque semper, sed varius, commutabilis, mul-  
 tiplex.

Multipliciter, aduerbium, Titulus est apud Plin. De eodem multipli-  
 cius. lib. 7. cap. 14. πολλαπλάσιος.

Multiplicabilis, le, Quod potest multiplicari, & nonnunquam idem  
 quod multiplex. } πολλαπλασιαστος, πολυπλοχος. GALLIC. Qui se  
 plie & entortille en plusieurs plis. ITAL. Che si puo multiplicare.  
 GERMA. Das viltsattig zu machē. HISPAN. Lo que se puede multi-  
 plicar. ANGL. That is pliant or may be folded. } Cic. 2. Tuscul.  
 Hæc intermit totum multiplicabili Draconem auriferam obtu-  
 tu afferunt em aiborem. Carmen est è Sophocle à Cicerone ver-  
 sum.

Multiplico, as, are, Multiplex reddo aut facio. } πολλαπλασιάζω. GAL.  
 Multiplicier, accroistre, augmenter. ITAL. Multiplicare.  
 GERMAN. Wilsattig machen. HISPAN. Multiplicar o acrescen-  
 tar. ANGL. To multiply, to augment. } Plin. lib. 34. cap. 8. Primus hic  
 multiplicasse varietatem videtur. Cic. ad Quir. Frat. Si diem no-  
 bis Clodius dixerit, tota Italia concurrerit, vt multiplicata gloria  
 discedamus. Ouid. 1. de Remed. Flumina collectis multiplicantur  
 aquis. [Ouid. Eleg. lib. 4. Trist. Cogitur & vires multiplicare suas  
 (dolor inelusus) Idem Eleg. 6. lib. 4. Quæ mala sunt longa multi-  
 plicata die.]

Multiplicatio, } πολλαπλασιασμός. GALL. Multiplica-  
 tion, accroissement. ITAL. Multiplicazione, accrescimento. GERMA.  
 Wilsattigung / me: rung. HISPAN. Accrescentamiento. ANGL. A multi-  
 plying, or augmenting. } Crl. lib. 3. cap. 2. Nam si sordidus aut vilis

est, feracissimam quanque serere conducit, vt multiplicatione fru-  
 gum reditus augeatur.

Multipotens, tis, omnis generis, Qui multum potest. } πολυκρατής.  
 GALLI. Fort puissant, qui peut beaucoup. ITAL. Uomo che pu-  
 molto. GERMA. Gwattig, vil vermdend. HISP. Lo que mucho puede.  
 ANGL. Of great might and power. } Plaut. in Bacch. nequius ni-  
 hil est. Quam egenus consilij seruus, nisi habet peccatis multipo-  
 tens, Vbiunque vsus fiet. Idem Trinum. Salsipotentii multi-  
 potenti Iouis fratri tibi Nerei Neptune Lætus, lubens laudes  
 ago.

Multifidus, Qui multa scit & multarum rerum scientiam habet.  
 } πολυμήθης, πολυγώνος. GALLIC. Qui scait beaucoup. ITALIC. Che  
 sa molto. GERMANIC. Wilsattig. HISPANIC. El que mucho sabe.  
 ANGLI. That knoweth much } Apuleius in Apologia, Meminerat  
 Homerum poetam multiscium vel potius multarum rerum ap-  
 primè peritum.

Multisonorus, a, um. } πολυδιδος. GALLI. Qui rend diuers sons. ITAL.  
 Che rende suoni diuersi. GERMAN. Das vilgionō gibe. HISPAN. Cosa  
 que suena per muchas partes. ANGL. That giveth diuers sounds. }  
 Claudian. de mulabus Gallicis, Elscda concordēs multisonora tra-  
 hunt.

Multisonus, adiectiuum. } πολυφωνος. Martial. lib. 1. Sic vbi multifoua  
 seruet sacer Atihide lucus.

Multiuagus, a, um, Qui multum vagatur, errans. } πολυπλάγιος. GAL.  
 Qui vague en plusieurs sortes, qui ne se peut arrester. ITAL. Che  
 vaga molto. GERMANIC. Wilsattig, vnterschwiffig. HISPAN. Cosa  
 che vaga per muchas partes. ANGL. That erreth and wandereith  
 much. } Plin. lib. 10. cap. 37. Ferunt non mutare sedem columbas,  
 multiuaga alioqui aue. Multiuagus lunæ cursus. apud eundem lib.  
 2. cap. 10.

Multipere, ea forma dixit Plautus qua magnopere, vt in Merc. Mul-  
 topere in mundo rustico se exercitum. } πολυπείρος. GAL. Moulte,  
 beaucoup. ITAL. Grandement. GERMA. Sreffig. HISPAN. En grande  
 manera. ANGLIC. Greatlie. }

Multitia, orum, Indumenta dicebantur minutissimis filis contexta,  
 ita à multis filis & propterea subtilibus appellata. } πολυμήτης. GAL.  
 Draps & accoustremēt de soye dont le tissu est moult dellé &  
 subtil. ITALIC. Vesti di fili sottili. GERMAN. Dene vnd gar te stidēt.  
 HISPAN. Vestidura de seda subtil. ANGL. Cloth wouen of many small  
 threads, taffeteie. } Vel à multitudine, quoniam carnem demul-  
 ceant. Et tantum pluraliter declinatur. Iuuenal. Satyr. 2. quæro an  
 deceant multitia testem. Ibidem. sed quid Non facient alij, quum  
 tu multitia sumas Cretice?

Multiuolus, a, um, Qui multarum rerum desiderio tenetur. } πολυβου-  
 λος. GALLI. Ayant diuerses volonrez, qui veut beaucoup. ITAL.  
 Che vuole molto. GERMANIC. Wilsattig, vil wntendtg. HISP. Cosa  
 que quiere muchas cosas. ANGL. That willet many things. } Catull.  
 ad Mallium, Multiuola est mulier.

Plus, eis, } πλεον. GAL. Plus, d'auantage. ITAL. Piu.  
 GERMAN. Mehr. HISPAN. Mai. ANGL. More. } Generis neutr. in  
 obliquis verò, & numero plurali trium generum, secundum tri-  
 scianum, comparatiuum est, significatione tantum, non voce, à  
 Multum, quoniam Gell. lib. 5. cap. vlt. ex Capitonis autoritate pu-  
 tauerit esse absolutum, hoc est positiuum. [ Aut dimidium  
 aut plus feret. Plaut. pseud. sc. 2. a. 1. Quos dum feras, tibi plus no-  
 ceas. Ibid. sc. 2. a. 1. Nemo illi est cui amplius malè plus lubens faxim.  
 Plaut. Aul. sc. 2. a. 3. Plus illi est in manu, quàm tibi (id est,) maio-  
 rem habet eius rei potestatem. Plaut. Asin. sc. 1. a. 1. Oculis carebis,  
 qui plus vident, quàm quod vident. Plaut. Milit. sc. 4. a. 2. Ne mi-  
 nus aut plus, quàm tu sapier. Plaut. Asin. sc. 1. a. 4. Plus oportet sci-  
 re, quàm loqui, Plaut. Milit. sc. 3. a. 2. ] Plus nominatio ali-  
 quando iungitur. Liu. de bell. Macedon. Plus quinquaginta homi-  
 num millia ceciderunt. [ Plus duo millia. Liuus lib. 9. d. 4. ] Ali-  
 quando accusatiue. Terent. in Eunuch. Non plus triduum. Vi-  
 truius lib. 7. Asseres directi disponantur inter se, nec plus spa-  
 rium habentes pedes binos. [ Quin suspirabo plus sexcentos  
 in dies. Plaut. Menach. sc. 4. a. 5. Plus annum. Liuus lib. 9. d. 4. Et v-  
 bique Liu. lib. 6. d. 4. Plus partem dimidiam. ] Aliquando ablati-  
 uo. Plaut. Menach. [sc. 1. a. 3. ] Plus triginta annis sum. In  
 quibus omnibus locutionibus intelligitur particula Quàm, quæ  
 plerunque etiam exprimitur. [ Mihi vno te plus est etiam quàm  
 volo. Plaut. Amphib. Plus anno hoc scio. Plaut. Curc. sc. 4. a. 1. Sat  
 scio multo plus occisam suam sapere. Plaut. Milit. sc. 6. a. 2. Id sa-  
 tis scio & plus nimio merui mali. Plaut. Milit. sc. 6. a. 2. Quem ni-  
 mio plus est indoluisse semel. Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Plus petendo  
 excidere formam. Suet. in Claud. cap. 14. Nihil plus, Vide Ni-  
 hilo. ] Iungitur aliquando & genitiuo, communi more omnium  
 nominum quæ per se subsistunt: vt plus sapientia, apud Plaut. in  
 Milit. [ Liuus lib. 10. ab vrb. Paulò plus viginti millium exercitus  
 fuit. Item, Non habet plus sapientia, quàm lapis. Plaut. Milit. sc.  
 2. a. 2. ] Item iungitur verbis emendi & vendendi, & omni-  
 bus æstimationem quandam significantibus in genitiuo. Cicer.  
 pro Quinto Rosc. Ager nunc multo plus est quàm tum fuit.  
 [ Non est in heri ædibus seruus, qui sit plus. Plaut. Asin. sc. 4. a.  
 2. ] Inuenitur etiam apud Antiquos in ablatiuo. Plaut. in Caco.  
 Plus altero canto, quanto eius fundus est. Idem Plaut. Menach.  
 sc. 3. a. 4. Id ita eleganter exprimit Bis tanto plus tibi redi-  
 mam aliam pallam. (i. vestem) ] Lucilius, Plure vendunt, quod  
 pro minore emptum antiqve. Aliquando temporis aduerbium  
 fit, idem significans quod Diutius. Terent. in Hecyra, Vt cum  
 matre vnà plus esset. Plus pro Multi, passim apud autores  
 legitur. Cic. 2. de Finib. Plures dies manere non potest. Plin. lib. 9.  
 cap. 12. Aquatiliam tegmenta plura sunt. In plurali numero,  
 Plura dicimus, & Pluria. Donatus, Antiqui hoc Complure, & hæc  
 Compluria, quod nostri Complura dicunt. Cic. in Orat. Confir-  
 manda genera compluria. Credo quia veteres hic & hæc Pluris  
 & hoc



Munerarius, a, um, Adiectivum. { Seneca Quasi. Natur. cap. vii. Iam peculum ornatus tantum causa adhibitum nulli non vitio munerario, necessarium factum est.

Muneratio, { Sapia, d. d. d. Vlpia. D. lib. 27. Tit. 3. l. 1. Si munus nuptiale matri pupilli miserit, non cum pupillo imputaturum Labeo scripsit, nec perquam necessaria est ista muneratio:

Muneralis, adiectivum, Quod ad munus pertinet. { Sapia, d. d. d. GALLI. Appartenant à don. ITA. Pertinente à dono. GERMA. Das zu dar gab gehört. HISPAN. Cosa perteneciente à don d dadiua. ANGL. Belonging to a gift. } Hinc muneralis lex, & dicitur qua Cincius cauit, na cui liceret munus accipere. Plautus, Nec muneralem legem, neque lenoniam rogo: fuerit necne, flocci extimo.

Munero, ras, & Muneror, aris, deponēs. Dono beneficium in aliquē confero. { Πρω schachādh, d. d. d. GALL. Remunerer, faire present, donner. ITA. Donare, prestare. GERMA. Besagaben / schenken. HISPAN. Dar don. ANGL. To give a gift, to reward, to recompense a good turn. } Plaut. in Capt. & dii potestatem dabunt, ut beneficium bene merenti nostro merito munerēs. Ter. in Heaut. Nam disciplina est eisdem munerarier Ancillas primū, ad dominas qui affectant viam. Cic. 2. de Inuen. Aliud alij commodi aliquo adiuncto incommodo muneratur. Macrob. 1. Satur. cap. 7. Ianus quē Saturnum classe prouectum excepisset hospitio, & ab eo edoctus peritiam iuris, ferum illum & rudem ante fruges cognitum victum in melius redegit, regni eum societate muneravit. } Munerari, Vlpianus l. j. D. vacat. & excusat. pro munus gerere & sustinere posuit. Qui, inquit, in fraudem ordinis, in honoribus gerēdis, cum inter eos ad primos honores creari possint qui in ciuitate munerabantur, euita dorum maiorum onerum gratia, &c. Hotomanus. } Hinc remungro. d. d. d. l. i. ab Vrbe, Tum Mutius quasi remunerans meritum.

Munus, inquit Festus, Officiosus. Plaut. in Merc. Dico eius pro meritis gratum me, & munem fore. De hoc vocabulo ita Nonius. Munus inquit, apud veteres dicebantur non à largitione quæ ignota erat, sed consentientes ad ea quæ amici velient. ut etiam munificus, de quo infra. Compositum huius est Immunis.

Munia, orum, Onera lege debita: & officia, quæ publicè præstantur. { Πραρ pekudhāh, d. d. d. GALL. La charge, l'office, ou le devoir. ITA. Uffici. GER. Di. pflicht oder ampter so einer schuldig ist. HISPAN. Los officios. ANGL. Offices or charges due to be done. } Cic. pro Muræna, Hæc sunt officia necessariorum, comoda tenuiorum, munia candidatorum. Colum. lib. 12. cap. 1. Sic enim & magistri singulorum officiorum sedulo munia sua exequuntur. Liv. 1. ab Vrbe, Interim Seruio Tullio iubere populum dicto audietem esse, eum iuræ esse redditurum, obiturūque alia regis munia. Ibidem, Censum enim instituit, rem saluberrimam tanto futuro imperio, ex quo belli pacisque munia non vitium, ut antea, sed pro habitu pecuniarum fierent. [ Senec. ca. 14. de Conf. ad Mari. Munia Imperatoria obire. Et munia ducis obire. Vel leius. ] Hinc Immunis, ἀπαλις, qui ab eiusmodi onere liber est. } Item Communis, de quo diximus suo loco.

Municeps, Vide MUNICIPIA.

Municipalis, & hoc le. Quod ad municipes pertinet. Cic. 3. de Legib. Vitam isto animo, atque virtute in summa Repub. versari nobiscum, quam in municipali maluisses. Municipales homines dicuntur, qui in municipiis degunt, hoc est in iis oppidis quæ ciuitatis Romanæ ius sunt adeptæ. Cic. ad Attic. lib. 8. Multum mecum municipales homines loquuntur, multum rusticani. [ Casar lib. 1. de bell. ciu. Municipis, dixit pro eiusdem municipij. De hoc nomine legendus Gell. cap. 13. lib. 16. ] Budæus municipales homines interpretatur, pro simplicibus & imperitis: fortassis idcirco, quod homines in municipiis degentes minus astu & calliditate valeant, quam urbani. } Municipalia sacra vocantur, quæ ab initio habuerunt municipes ante ciuitatem Romanam acceptam: quæ obseruare eos vulerunt Pontifices, & eo more facere, quo facta fuissent antiquitus. Municipale ius, dicitur priuarum ius vniuersiūque ciuitatis. Municipia magisteria, dicuntur administrationes, & officia sui municipij.

Municipia, orum, Dicebantur ciuitates suo iure & legibus vtentes, muneribus tamen populi Romani, & honoribus fungentes. Capiabant enim munera, honores & magistratus cum ciuibus Romanis: à quo nomen sibi vendicauerunt, nulla populi Romani lege restricti. Erant itaque municipiorum incolæ, qui municipes dicebantur, meliore conditione quam coloni. Municipiorum iura iam penitus obliterata sunt. Municipem (inquit Vlpianus) facit aut ciuitas, aut manumissio, aut adoptio, quoniam Municipes est, & qui liber in municipio natus est, & qui in municipio à seruitute se liberauit, & qui ciuitatem quancunque assequutus est. Propriè tamen Municipes dicuntur, qui in ciuitatem Romanam recepti munerum participes fiunt. Sed abusuè nunc Municipes dicimus, suæ cuiusque ciuitatis ciues. Quo nomine tam Oratores, quam Poetæ vtuntur. Inuen. Saty. 4. Iam principes equitum, magna qui voce solebat Vendere municipes facta de merce siluros, Cic. in Bruto. Non dubito quin scias non solum cuius municipij sim, sed etiam quam diligenter soleam municipes Arpinates tueri. Municipia, quidam putant à munitionibus dicta, alij à munificentia, quod munificæ essent ciuitates, primæque origo oppidorum, quæ ciuitates dictæ sunt, municipia nominata. Hæc Siculus Flaccus.

Municipatim, Significat per municipia: sicut Oppidatim, per oppida. \* Sueton. in Iulio cap. 14. Senatu vniuerso in socios facinoris vltimam statuentem pœnam, solus municipatim diuidendos custodiendosque publicatis bonis censuit.

Munificus, a, um, adiectivum. Liberalis, facilis. { נדבית nadbit, מנחם מנחם, d. d. d. GALLI. Courtois, franc & liberal. ITA. Cortese, liberale. GERMA. Freyghetig. HISPAN. Cortes, franco & liberal. ANGL.

Courteous free ad liberal. } Apud antiquos, non à largitione, quæ nulla erat, sed consentiens appellabatur ad ea quæ amici velient, iustore Nonio. } Nunc autem munificus pro liberali ponitur, quasi munera largè præbens, de quo in dictione Liberalis. Munificus amicus. Liv. 3. bel. Mac. Mitis & munificus amicus fuit. Oui. 3. Amor. Elegia 5. Te dea munificam gentes vbicunque loquuntur. Idem 4. de Ponto Eleg. 1. Nec mihi munificas arca negauit opes. \* Munificus laudis, id est qui largiter laudat. Claudian. 7. Paneg. Munificus laudis, sed non & prodigus auri. [ Plaut. Amphit. Tibi morigera, atque ut munifica sim bonis, profum probis. ] } A Munificus, sic Munificentior & Munificentissimus. Cic. pro Rosc. Com. Semper liberalissimus, munificentissimusque fuit. Cato tamen Munificior, & munificissimus dixit. Festus, Munificior à munifico, identidem Cato dixit, quum nunc munificentior dicamus, quauis Munificens non sit in vsu.

Munifico, aduerbium. Large, abundanter. { μνημοσύνη. GALL. Largement, liberalement. ITA. Cortesemente, abundantemente. GERMA. Freyghetig / reichthum. HISPAN. Cortesemente, liberalmente. ANGL. Liberalite, bountifullie. } Cic. 3. de Nat. deor. Sic haud scio, an melius fuerit humano generi motum istum celerem cogitationis acumen, solertiam quam rationem vocamus, quoniam pestifera sit multis, paucis admodum salutaris, non dari omnino, quam tam munificè, & tam largè dari. Munificè & æquè veri societatem coniunctionis humanæ. Cic. 5. de Finibus, Munificè prædam largiri. Liv. 1. ab Vrbe.

Munifico, as, are, Ditare, beatum facere. { מנחם beheschir מנחם ischschér. מנחם. GALLI. Faire dons & presens, enrichir. ITA. Arrichire, far beato. GERMANI. Besagen / reich machen. HISPAN. Enriquescer à otro, hazer bienauenturado. ANGL. To giue gifts, and make riche. } Lucæus libro 2. de Cybele deorum matre, Ergo quum primum magnas inuicta per vrbes, Munificat tacita mortales muta salute, Ære atque argento sterant iter.

Munifex, cis, mascul. gener. quauis etiam aliis generibus iungatur. { מנחם מנחם, d. d. d. GALLI. Qui fait sa charge & son estat. ITA. Che fa il suo officio. GERMANIC. Der sein ampt hat oder verrihtet. HISPAN. El que haze el suo officio. ANGL. That doeth his charge and office. } Munifices autore Festo, qui non vacabant, sed munus principij facebant. Contrà Beneficiarij dicebantur, qui vacabant muneris officio. Munifices item à Vegetio libr. 2. cap. 7. dicuntur milites, qui munera faciunt: quibus immunes non obstricti sunt. Inde illud Plinianum per Metaphoram dictum libr. 11. cap. 40. Vno verò ex omni turba relicto, sola munifex mamma quæ genito fuerat attributa, descendit.

Munificentia, æ, { נדבית nedabit. מנחם מנחם. GAL. Liberalité & largesse. ITA. Cortesia, liberalità. GER. Freyghetig. HISPAN. Franqueza, liberalidad. ANGLI. Liberalitie, bounie. } Plin. lib. 27. cap. 1. Nec dubiè superata hoc modo posset videri etiam rerum naturam ipsius munificentia, si humani operis esset inuentio. [ Suet. in Tib. cap. 48.

Munigerulus. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Munigeruli assunt ante æ] des.]

MUNYCHIA, μουνυχία, Tumulus est in Cherronesi formam curuatus, ingressum habens angusto ore, à quo murus 40. stadiorum longitudine protendebatur. Athenarum urbem cum Piræo, duobusque alijs portibus connectens. } Hinc Munychius, a, um, possessivum. Ouid. 6. Metamorph. Munychiosque volans agros gratamque Minervæ Despiciebat humum. } Fuit item Munychia Dianæ cognomen, quæ apud Pygellam, non procul ab Epheso colebatur, ut refert Strab. lib. 14.

MURÆNA, Piscis est Longitudine non dissimilis anguillæ, & scæminiantantum sexus. { μύρηνα. GALL. Murène. ITALIC. Murèna. GERMAN. Ein meerfish dises nammens ist in der form wie Matoder schlang. HISPAN. Morena. ANGLIC. A lamprey. } Nam masculus, teste Plin. lib. 9. cap. 23. Myrinus vocatur robustior quam Muræna, & unicolor. Fuit autem hoc piscis genus apud veteres in maximis deliciis, partim ob præstantiam saporis, partim ob insignem viuacitatem. Nam quum reliqui pisces aut cædio carceris, aut vitio piscinarum facillè intereant, solæ murænae ad quotidianos vsus viuariis inclusæ diuissimè possunt asseruari. Constat enim autoritate Plin. libr. 9. cap. 35. C. Hiricium ex viuariis suis Cæsari Dictatori sex millia murænarum murud appendisse. Mansuecunt autem murænae, & de manubium capiunt: vnde à quibusdam supra quàm credi possent, feruntur adamatæ. Nam & Crassus Murænam in viuario suo mortuam fertur ut filiam desueuisse, & tumulo condidisse: & Antonia Drusi murænae a se amatæ in aures addidisse. Optimæ autem inter murænas habebantur quæ capiebantur in freto Siculo: quas Macrobius Saturn. lib. 3. Flutas vocari asserit his verbis: Accerlebantur ad piscinas vrbs ab vsque freto Siculo ( illæ enim optimæ esse creduntur ) tam muræna quàm anguillæ, & vtræque ex illo loco Plotæ, à Latinis Flutas vocantur, quod in summo supernatantes, sole torrefactæ curuare se, & in aqua mergere desinunt, atque ita facillè capiuntur. Mart. 13. Quæ natus in Siculo grandis muræna profundo, non valet exustam micgere sole cutem. [ Gellio verò cap. 16. l. 7. Muræna Tarteßia optima. ] Plautus in Aulular. sc. 6. a. 2. ] Congrum, murænam ex dor sua quantum potes. Plaut. in Amphit. Mirum ni hic me quasi murænam exorasse cogitat. [ Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Exostabo ego illum vbi Murænam coquus. ] } Est autem Muræna duplex, Marina & Fluuiatilis: Marina rostrum habet, quale anseres: Fluuiatilis, quæ à quibusdam Galeos dicitur, multò minor est marina, utpote quæ cubiti longitudinem non multum excedat. Paulus Iouinus in eo libello, quem de Romanis piscibus edidit, arbitratur eandem esse Tom. ij



nus l. 4. d. 41. *apud Livium lib. 34.* Munditia ornatus, & cultus, foeminarum indicia sunt. his gaudent & gloriantur. Hinc Mundum muliebrem appellarunt nostri maiores. *Liv. 2. bel. Maced.* Non autem modò his sed & postremo vestem, mundumque omnem muliebrem ademit. *Col. lib. 12. cap. 3.* Postea mundum muliebrem, qui ad dies festos comparatur. Dicitur & Mundum, neutro genere. *Lucil. Legat.* quidam vxori mundum omne penumque. Hinc etiam mundus accipitur pro eleganti illa ornatuque totius vniuersi machina, quæ ex omni eo constat quod cæli ambitu continetur. *שולחן ערוך Solam. GAL. Le monde, l'vniuers.* ITAL. & HISP. *Mondo.* GER. *Die welt.* ANGL. *The world.* Nam sicut *Γαζκι κόσμος*, quod apud eos ornatum significat, ita nos à perfecta, absolutaque elegantia vocamus Mundum, quod nihil eo sit mundius & pulchrius, & ornatius. *Hæc ex Plinio lib. 2. cap. 1. & 4.* *Caull. de Com. Beren.* Omnia qui magni dispexit lumina mundi. *Tibull. lib. 4.* Teque (manet) interiecta mundi pars altera Sole. *Ibidem.* Alter dicat opus magni mirabile mundi. *Ouid. 13. Metam.* Nec Clypeus vasti cælatus imagine mundi. *Ouid. 4. Fast.* Octa mundus agit. *Cic. de Finib. bon. & mal. lib. 3.* Mundum autem censent regi numine deorum, etumque esse quasi communem urbem, & ciuitatem hominum, & deorum, & vnum quenq; nostrum huius mundi esse partem, ex quo illud natura consequitur, vt communem utilitatem nostram antepouamus. *Idem 2. de Natura deorum.* Mundus est quasi communis deorum atque hominum domus, atque vrbs vtrorumque. In mundo aliquid esse, veteres dicebant, cum in promptu & in manibus aliquid esse significare vellent. *Plaut.* Quia sciebam in mundo fore. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 2.* Aut mihi in mundo sunt virgæ. *Et ibid. sc. 2. a. 2.* Hariolari ocepserunt sibi esse in mundo malum. Item Pistrinam in mundo scibam. *Plaut. pseud. sc. 5. a. 1.* Vide *Vitro. cap. 20. lib. 8.* *Ennius,* Tibi vita seu mors in mundo est. *Vsus est quoque Calvus, Annaeus Cornutus & alij veteres, vt Auctor est Sospit. lib. 1.* [Mundus etiam dicitur fossa quædam in vrbe condenda. *Plutarch. in Rom. Et 70. p. 1.*]

Mundanus, na, num, Quod mundum est. *שורש מנדא. GALLI.* Du monde. ITALIC. *Mundano.* GERMANIC. *Wältisch.* HISPAN. *Cosa del mundo.* ANGL. *Of the world.* Vnde interrogatus Socrates philosophus, cuius esset, Mundanum se esse respondit. *Vide Cicer. 5. Tuscul.*

Munditer, aduerbium, *שורש מנדא. Plaut. in pæn.* Nam quum sedulo munditer eos habeamus, vix agrè amatorculos inuenimus.

Mundities, tiei, & Munditia, a, Lautitia, puritas, elegantia, nitor. *שורש מנדא. GALLI.* Netteré. ITALIC. *Munditia, polirezza.* GERMAN. *Saubertete / reinheit / aufmunhung.* HISP. *Afeyte, limpiezza.* ANGL. *Cleanesse, pikelness.* Cic. lib. 1. *Offic.* Adhibenda prætere munditia est, non odiosa nec exquisita nimis, tantum quæ fugiat agrestem & inhumanam negligentiam. Ita munditiis dignè habitum (in conuiuio.) *Plaut. pseud. sc. 1. a. 5.* In munditiis, delictis, mollitiis ætatem agit. *Plaut. pseud. sc. 2. a. 1.* Munditiis sermonis. *Gell. cap. 24. lib. 10.* Munditia, illecebra est animo amantur. *Plaut. Menæch. sc. 2. a. 2.* *Ouid. 3. de Arte,* Munditiis capimur, ne sint sine lege capilli. [Munditiarum & lautitiarum studiosissimum multi prodiderunt. *Sueton. in Casa. cap. 46.* *Colum. libr. 9. cap. 14.* Nec quantis amarissimas munditiarum offendunt odore suo. Munditiis facere, *apud Catonem cap. 2.*

Mundifico, Mundum facio. *שורש מנדא. GALLI.* Nettoyer, monder. ITALIC. *Mondare, nettare.* GERMAN. *Senberantretngen.* HISP. *Alimpiar d'afeytar.* ANGLI. *To make cleane, or neate.* *Plin. lib. 15.* Ob id crebrius vasa mundanda. Hinc componitur Emundo, expurgo, sordibus libero, *שורש מנדא. Colum. lib. 2.* Quædam pluuiis diebus, vt bubilia, & ouilia, debent emundari.

Munero, ras, Vide M V N V S.

Mungo, mungis, xi, etum, quasi mucum ago, Mucum è naribus educo. *שורש מנדא. GALLI.* Moucher. ITAL. *Moccare.* GERMAN. *Die nase in butten.* HISPAN. *Limpiar los mocos.* ANGLIC. *To snuff, a candle, to make cleane or wipe the nose.* Id enim Mungere est, quum è naribus mucus trahitur. Vnde Emungo fit, *שורש מנדא. de quo supra.* Inuenitur etiam Mungor deponens. *Cato de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem. \*Alij legunt emungen- tur.

Municèps. Vide M V N V S.

Munio, nis, niui, vel munij, nitum. Significat Fulcio, vallo, circudo, defendo. *שורש מנדא. GALLI.* Moucher. ITAL. *Moccare.* GERMAN. *Die nase in butten.* HISPAN. *Limpiar los mocos.* ANGLIC. *To snuff, a candle, to make cleane or wipe the nose.* Id enim Mungere est, quum è naribus mucus trahitur. Vnde Emungo fit, *שורש מנדא. de quo supra.* Inuenitur etiam Mungor deponens. *Cato de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem. \*Alij legunt emungen- tur.

Munio, nis, niui, vel munij, nitum. Significat Fulcio, vallo, circudo, defendo. *שורש מנדא. GALLI.* Moucher. ITAL. *Moccare.* GERMAN. *Die nase in butten.* HISPAN. *Limpiar los mocos.* ANGLIC. *To snuff, a candle, to make cleane or wipe the nose.* Id enim Mungere est, quum è naribus mucus trahitur. Vnde Emungo fit, *שורש מנדא. de quo supra.* Inuenitur etiam Mungor deponens. *Cato de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem. \*Alij legunt emungen- tur.

Munio, nis, niui, vel munij, nitum. Significat Fulcio, vallo, circudo, defendo. *שורש מנדא. GALLI.* Moucher. ITAL. *Moccare.* GERMAN. *Die nase in butten.* HISPAN. *Limpiar los mocos.* ANGLIC. *To snuff, a candle, to make cleane or wipe the nose.* Id enim Mungere est, quum è naribus mucus trahitur. Vnde Emungo fit, *שורש מנדא. de quo supra.* Inuenitur etiam Mungor deponens. *Cato de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem. \*Alij legunt emungen- tur.

Munio, nis, niui, vel munij, nitum. Significat Fulcio, vallo, circudo, defendo. *שורש מנדא. GALLI.* Moucher. ITAL. *Moccare.* GERMAN. *Die nase in butten.* HISPAN. *Limpiar los mocos.* ANGLIC. *To snuff, a candle, to make cleane or wipe the nose.* Id enim Mungere est, quum è naribus mucus trahitur. Vnde Emungo fit, *שורש מנדא. de quo supra.* Inuenitur etiam Mungor deponens. *Cato de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem. \*Alij legunt emungen- tur.

Fortification ou fortresse, munition, defense. ITAL. *Munitione, guarnimento.* GERMANIC. *Defistung / schantz.* HISPAN. *Fortalecimiento o guarnicion.* ANGL. *A fortifying, a fort or strong hold.* Cic. 8. *Philip.* Antonius Metinam operibus munitionibusque sepelit. *Idem 3. de Orator.* Fons qui totus fluctibus operiretur, nisi munitione, ac mole lapidum à mari disinctus esset. *[Cass. de bell. ciu. Munitione flumen à monte secluit. Suet. in Calig. cap. 27.* Ad munitiones viarum damnare.]

Munimen, inis, siue Munimentum, ti, penult. product. Munio, quæ propriè castrorum est, æteratimque rerum, quæ contra aduentum hostium muniuntur, siue vallo, siue fossa, siue alio quouis modo, quo hosti aditus præcludatur. *שורש מנדא. GALLI.* Moucher. ITAL. *Moccare.* GERMAN. *Die nase in butten.* HISPAN. *Limpiar los mocos.* ANGLIC. *To snuff, a candle, to make cleane or wipe the nose.* Id enim Mungere est, quum è naribus mucus trahitur. Vnde Emungo fit, *שורש מנדא. de quo supra.* Inuenitur etiam Mungor deponens. *Cato de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem. \*Alij legunt emungen- tur.

\*Munitor, huius munitoris, Qui munit. *Liv. 7. ab Vrbe.* Et ab hastatis, principibusque qui pro munitoribus intenti armatique steterant, prælium intum.

\*Munio, as, frequent. *Cic. pro Rosc. Amer.* Quæ quidem dominatio, Iudices, in aliis rebus antea versabatur, nunc verò quam viam manet quod iter affectet, videtis.

Munus, Vide M V N V S.

Munus, eris. *שורש מנדא. GALLI.* Don, present.

ITALI. *Dono, presente.* GERMAN. *Ein gab od' schenke.* HISP. *Dono d'adina, d'beneficio.* ANGL. *A gift, or present.* Munus propriè est quod necessariò subimus, lege, more, imperiò ue eius, qui iubendi habet potestatem. Dona autem propriè sunt, quæ nulla necessitate, iure, aut officio, sed sponte præstantur. Quæ si non præstantur, nulla reprehensio est, Et si præstantur, plerumque laus quædam est. Sed in summa in hoc ventum est, vt non quodcumque munus idem quod donum accipiatur, ac quod donum fuerit, id munus dicatur. *Verba Martiani sunt, D. de verb. sign.* Tribus autem modis dicitur.

Primo, pro dono: vnde Munera dari, ac miti dicuntur, Dicitur Munus (vt inquit Varro) quod qui mutuo animo sunt id dant officij gratia. *Plaut. in Truc.* Melius te munere certare mecum, quam minaciis. [Muneri accipere seruos. *Suet. in Galb. cap. 10.* *Caull. ad Ort.* Et missam sponi furtiuo munere malum. *Caull. de Com. Beren.* Pristina vota nouo munere dissoluo (i. dono ex voto.) *Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist.* Non in modo fortuna munere factus eques. *Ouid. Eleg. 5. lib. 4. Trist.* Te præsta constanter ad omne munus amicitia. Et, Prælatum munere sortis. *Oui. 11. Met. Plaut. pseud. sc. 2. a. 1.* Facite multa munera conueniant huc ab amatoribus: (natali die, scilicet) *Ouid. 3. Fast.* Grauidæ pueræ munera vitæ amans. (anus.) *Idem Eleg. 11. li. 3.* Vt Munus quod poteris. Deinde pro officio siue Munere. *שורש מנדא. GALLI.* Moucher. ITAL. *Moccare.* GERMAN. *Die nase in butten.* HISPAN. *Limpiar los mocos.* ANGLIC. *To snuff, a candle, to make cleane or wipe the nose.* Id enim Mungere est, quum è naribus mucus trahitur. Vnde Emungo fit, *שורש מנדא. de quo supra.* Inuenitur etiam Mungor deponens. *Cato de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem. \*Alij legunt emungen- tur.

Secundo, pro officio siue Munere. *שורש מנדא. GALLI.* Moucher. ITAL. *Moccare.* GERMAN. *Die nase in butten.* HISPAN. *Limpiar los mocos.* ANGLIC. *To snuff, a candle, to make cleane or wipe the nose.* Id enim Mungere est, quum è naribus mucus trahitur. Vnde Emungo fit, *שורש מנדא. de quo supra.* Inuenitur etiam Mungor deponens. *Cato de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem. \*Alij legunt emungen- tur.

Tertio, pro officio siue Munere. *שורש מנדא. GALLI.* Moucher. ITAL. *Moccare.* GERMAN. *Die nase in butten.* HISPAN. *Limpiar los mocos.* ANGLIC. *To snuff, a candle, to make cleane or wipe the nose.* Id enim Mungere est, quum è naribus mucus trahitur. Vnde Emungo fit, *שורש מנדא. de quo supra.* Inuenitur etiam Mungor deponens. *Cato de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem. \*Alij legunt emungen- tur.

Quarto, pro officio siue Munere. *שורש מנדא. GALLI.* Moucher. ITAL. *Moccare.* GERMAN. *Die nase in butten.* HISPAN. *Limpiar los mocos.* ANGLIC. *To snuff, a candle, to make cleane or wipe the nose.* Id enim Mungere est, quum è naribus mucus trahitur. Vnde Emungo fit, *שורש מנדא. de quo supra.* Inuenitur etiam Mungor deponens. *Cato de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem. \*Alij legunt emungen- tur.

Quinto, pro officio siue Munere. *שורש מנדא. GALLI.* Moucher. ITAL. *Moccare.* GERMAN. *Die nase in butten.* HISPAN. *Limpiar los mocos.* ANGLIC. *To snuff, a candle, to make cleane or wipe the nose.* Id enim Mungere est, quum è naribus mucus trahitur. Vnde Emungo fit, *שורש מנדא. de quo supra.* Inuenitur etiam Mungor deponens. *Cato de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem. \*Alij legunt emungen- tur.

Sexto, pro officio siue Munere. *שורש מנדא. GALLI.* Moucher. ITAL. *Moccare.* GERMAN. *Die nase in butten.* HISPAN. *Limpiar los mocos.* ANGLIC. *To snuff, a candle, to make cleane or wipe the nose.* Id enim Mungere est, quum è naribus mucus trahitur. Vnde Emungo fit, *שורש מנדא. de quo supra.* Inuenitur etiam Mungor deponens. *Cato de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem. \*Alij legunt emungen- tur.

Septimo, pro officio siue Munere. *שורש מנדא. GALLI.* Moucher. ITAL. *Moccare.* GERMAN. *Die nase in butten.* HISPAN. *Limpiar los mocos.* ANGLIC. *To snuff, a candle, to make cleane or wipe the nose.* Id enim Mungere est, quum è naribus mucus trahitur. Vnde Emungo fit, *שורש מנדא. de quo supra.* Inuenitur etiam Mungor deponens. *Cato de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem. \*Alij legunt emungen- tur.

Octavo, pro officio siue Munere. *שורש מנדא. GALLI.* Moucher. ITAL. *Moccare.* GERMAN. *Die nase in butten.* HISPAN. *Limpiar los mocos.* ANGLIC. *To snuff, a candle, to make cleane or wipe the nose.* Id enim Mungere est, quum è naribus mucus trahitur. Vnde Emungo fit, *שורש מנדא. de quo supra.* Inuenitur etiam Mungor deponens. *Cato de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem. \*Alij legunt emungen- tur.

Nono, pro officio siue Munere. *שורש מנדא. GALLI.* Moucher. ITAL. *Moccare.* GERMAN. *Die nase in butten.* HISPAN. *Limpiar los mocos.* ANGLIC. *To snuff, a candle, to make cleane or wipe the nose.* Id enim Mungere est, quum è naribus mucus trahitur. Vnde Emungo fit, *שורש מנדא. de quo supra.* Inuenitur etiam Mungor deponens. *Cato de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem. \*Alij legunt emungen- tur.

Decimo, pro officio siue Munere. *שורש מנדא. GALLI.* Moucher. ITAL. *Moccare.* GERMAN. *Die nase in butten.* HISPAN. *Limpiar los mocos.* ANGLIC. *To snuff, a candle, to make cleane or wipe the nose.* Id enim Mungere est, quum è naribus mucus trahitur. Vnde Emungo fit, *שורש מנדא. de quo supra.* Inuenitur etiam Mungor deponens. *Cato de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem. \*Alij legunt emungen- tur.

Undecimo, pro officio siue Munere. *שורש מנדא. GALLI.* Moucher. ITAL. *Moccare.* GERMAN. *Die nase in butten.* HISPAN. *Limpiar los mocos.* ANGLIC. *To snuff, a candle, to make cleane or wipe the nose.* Id enim Mungere est, quum è naribus mucus trahitur. Vnde Emungo fit, *שורש מנדא. de quo supra.* Inuenitur etiam Mungor deponens. *Cato de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem. \*Alij legunt emungen- tur.

Duodecimo, pro officio siue Munere. *שורש מנדא. GALLI.* Moucher. ITAL. *Moccare.* GERMAN. *Die nase in butten.* HISPAN. *Limpiar los mocos.* ANGLIC. *To snuff, a candle, to make cleane or wipe the nose.* Id enim Mungere est, quum è naribus mucus trahitur. Vnde Emungo fit, *שורש מנדא. de quo supra.* Inuenitur etiam Mungor deponens. *Cato de liberis educandis:* Neque mungentur libertatem. \*Alij legunt emungen- tur.

Munus, eris. *שורש מנדא. GALLI.* Don, present.











debere luxuriam cito restringere, quia musce floritura oleum suavitatis exterminant. Erant & Muscaria bubula, quae ex bouum caudis conficiebantur, pulveri vestibus exutiendo idonea, quorum etiam meminit idem Martialis loco iam indicato. Ab horum similitudine herbarum quoque comae in orbem radiatae, haec minima in fascies coacta, Muscaria appellatur. Plin. lib. 12. cap. 26. Semine in muscariis dependente, ut ferulae.

Muscicida, Muscipala, Musculus, Vide M V S.

Muscis, musci, Viridis herba, seu portus lanugo in corticibus arborum, & circa fontes & loca humida nascens. Ita Diomedes lib. 1. Herba quae in parietibus aut corticibus arborum haeret. Muscorum, G A L. Muscoe. I T A L. Musco, musca che nasce sulla corteccia degli alberi. G E R. Musso an den bäumen furnemstsch wachst. H I S P. El mohó de los arboles. A N G. Musse. Virg. 6. Eclog. musco circumdat amara Corticis. Colum. lib. 4. cap. 24. Iam vero muscus, qui more compedis, crura vitium devincta comprimit, sicutque ex veterino macerata, ferro distingendus, & eradendus est.

Muscosus, salsum, Quod musco opertum est. Muscosus, G A L. Plein de Mousse. I T A. Pieno di musco. G E R M. Weisses Salz vor musc. H I S P. Llena de tal mohó. A N G. Full of musse. Vnde dicuntur Muscosi fontes Et muscosa prata, apud Varr. 1. de Re rust. cap. 9. Cic. ad Quint. Frat. lib. 3. Nihil muscosus. Plin. 12. cap. 1. Muscosi pumices.

Muscari, Est musco tegi. Muscaria, Vnde Emuscari, Est musco liberari. Colum. lib. 11. cap. 2. Olea putantur, & emuscantur.

Muscra, muscorum. Vide Museum in M V S A.

Musica, Vide M V S A.

Musimon, is, pen. corr. mascul. gen. Animal ouillo pecori non dissimile, villo tamen caprino similius, Hispaniae & Corsicae familiare. Plin. lib. 8. cap. 49. Est & in Hispania, & maxime in Corsica, non maxime ab simile pecori, genus musimonum, caprino villo, quam pecoris velleri propius, quorum id genere, & ouibus natos praefi Umbros vocauerunt. Infimum pecori caput: quomobrem auctum à sole pasci cogendum. Nonius aliter, Musimones, inquit, asini, muli, aut equi breues. Luc. lib. 6. Pretium emit, qui vendit eorum musimonem.

Musio, musas. Vide Mutio in M V T V S.

Mustace, ces, pen. prod. siue potius Mustax, cis, Lauri species, quae maximo folio constat, flaccidoque & albicante: ita dicta quod mustaceis soleat subici. Plin. lib. 15. cap. 30. Duo lauri genera tradit Cato, Delphicam & Cypriam. Pompeius Lenaeus adiecit, quam Musticam appellavit, quoniam mustaceis subiceretur. Hanc esse folio maximo, flaccidoque & albicante. Ex quo Plinij loco apparet nominatum huius dictionis potius videri Mustax, quam Mustace, quippe quae accusativum faciat Mustacem: qua etiam declinatione usus est Ruellius.

Mustaceus, & Mustaceum, cei. Libi genus est, constans ex farina siliginea musto conspersa, caseo, cumino, aniso, adipis, & rametis lauri, quod in nuptiis adhiberi solet, Iuven. Satyr. 6. Si tibi legitimum pactam, intactamque tabellis Non est amaturus, ducenda nulla videtur Causa, nec est cur coenam & mustacea perdas. Cato de Re rust. ca. 121. vsus est hoc nomine in masculino genere. Mustaceus (inquit) sic facito: farinae siligineae modium unum musto conspergito, anisum, cuminum, adipis pondo duo, casei libram, & de virga lauri deradito eodem addito: & vbi defixeris, lauri folia subris addito dum concoques. Dicta sunt autem Mustacea à Musto, quo farina conspergebatur: non (ut quidam putauerunt) à mustace lauri genere: quum è contrario, vel ipso Plinio teste, constat, hoc lauri genus à Mustace nomen accepisse, quod mustaceis soleat subici. Vide ea quae de hoc annotauimus in dictione AVREOLA.

Mustella, a, siue Mustela, vnico Ipenult. prod. Mustella, G A L. Vnebelette. I T A L. Donnola. G E R. Ein wiesel. H I S P A. Comadreja. A N G L. A weefell. Animal est paruum, sed oblongum, flui coloris, quod columbariis, aliisque id genus auariis maxime insiditur, oua exorbens, ipsaque etiam aues enecans. Plin. Mustellarum duo facit genera magnitudine distantia, sylvestre, quod Graeci istidem vocant: & alterum domi nostrae oberans, quod suos quotidie transfert catulos, & serpentes persequitur, Plin. lib. 29. cap. 4. Est etiam Mustella, piscis nomen, apud Plin. lib. 9. cap. 17. proximam à learo bonitatem obtinentis: quem Paulus Iouinis eo libello, quem de piscibus Romanis edidit, multis argumentis ostendit, eundem esse quem nos à lambendis petris Lampetram vocamus. Item Mustela viri nomen proprium, qui Ciceronis valde studiosus fuit, ut ipse testatur scribens Attico lib. 12. Idem 2. Philipp. dicit hunc gladiatorum principem fuisse.

Mustellinus, a, um, pen. prod. adiectivum. Fit à mustella, Mustellinus, G A L. Appartenant à belette. I T A L. Pertinente à donnola, G E R M. Das der wiesel. H I S P A. Pertenescente à comadreja. A N G. Belonging to a weefell. Terent. in Eunuch. Hic est vetus, victus, veteranus senex, colore mustellino. Plin. lib. 30. cap. 14. Aut ex vtriculo mustellino per genitale effluentes aquas.

Mustriccola, a, est machinula, auctore Festo, ex tegulis, in qua calcus nouus insuitur. Afranius, Mustriccolam in dentes indam tibi.

Mustum, sti, Recens vinum. Mustum, G A L. Du moust, vin doux qui vient de la cuue. I T A L. Mosto, vino nouo. G E R M. Most / vandersticht wets. H I S P. El mosto de las uvas. A N G. New wyne, or any drink that is new and fresh. Praximia de lacubus proxima musta tuis. Plin. lib. 23. cap. 1. Musta differentias habent naturales has, quod sunt candida, aut nigra, aut inter vtraque, aliaque ex quibus vinum fiat: alia ex quibus passum. Cic. de Clar. Orat. Sic ego istis censuerim & nouam istam quasi de musto ac lacu feruidam orationem fugendam, &c. Virg. Georg. Aut dulcis musti Vulcano decoquit humorem. Ouid. 2. de Arte, Qui properant noua musta bibant: mihi fundat aurum. Conculcibus praeis condita testa murem. (Ne

musta in lacu statim austera sint. Quintil. Nec cumulant altos feruida musta lacus. Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist. Vide plura in Lacus, supra.]

Mustus, sti, stum, Recens, Mustus, G A L. Nouueau fait, freschement fait. I T A L. Nouo. G E R. Rem als das most. H I S P. Fresco nueuo. A N G. New and fresh. Plaut. Mustam iuuenam dixit. Mustum (inquit Nonius) non solum vinum, verum etiam nouellum quicquid est, recte dicitur. Nauius in Gymnastico, Vtrum est melius, virginem, an viduam uxorem ducere? virginem, si musta est.

Mustarius, a, um, Quod ad mustum pertinet. Mustarius, G A L. Appartenant à moust. I T A L. Pertinente à mosto. G E R. Das zu dem most gebdet. H I S P. Pertenescente à mosto. A N G. Belonging to sweet wyne. Vt, Mustarius viceus in quo mustum reponatur, Cato de Re rust. cap. 11.

Musteus, a, um, Dulcis, & multi saporem referens. Musteus, G A L. Doux comme moust. I T A L. Mostoso. G E R M. Süß und geschmackt wie most. H I S P. Dulce mostoso. A N G. Sweet lyk new wine. Vnde Pomma mustea, Plin. Est tanta musteis pomis suauitas, ut finis mandendi non nisi periculo fiat. Dicitur etiam Musteus, recens idem quod Mustus. Idem lib. 12. cap. 7. Amaritudo grano eadem quae piperi musteo creditur esse. Colum. lib. 9. ca. 15. Transfertur in vasa fistilia melia quae paucis diebus aperta sint, dum musteus fructus deseruescat.

Mustulentum, vt vinolentum, Quod odorem habet musti aut oblitus musto ac madens. Plaut. in Clit. Nam ista mustulentus aetus nares attingit. Ex Nonio.

Mutabilis, Mutabilitas, Vide M V T O.

Mutilus, a, um, Truncatus, aut membro aliquo necessario diminutus, mancus. Mutulus, G A L. Mutile, qui n'est point entier, coupé. I T A L. Tronco, Tagliato. G E R M. Gestumptet einet gtds betanbet. H I S P. Mochó de desmochado. A N G. Mutilar, cutto. Vnde boues, aut capri, qui cornua non habent, mutili dicuntur. Horat. 1. Serm. Sat. 5. o tua cornu Ni foret execto frons (inquit) quid faceres, quum Sic mutilus militaris? Ouid. Tarpe pecus mutulum. Col. lib. 8. scribit meliorem esse arietem mutillum, quam cornutum. Caesar 6. bell. Gall. Harum est consimilis capri figura & varietas pellium: sed magnitudine paulo antecedunt, mutilaeque sunt cornibus, Et per translationem mutilus pro imperfecto. Cic. in Ora. Sed quum mutila quaedam & hiantia locuti sunt, quae vel sine magistro facere potuerunt, germanos se putat Thucydidis. Sunt qui sic distinguant Mutillum à Mance, vt Mutili dicantur hi quibus ferro vel alia re aliquod membrum exectum sit: Manci vero, quibus membrum naturae vitio desit. Iuuenalis, ex eo tanquam Mancus, & extinctae corpus non vtile dextrae. Debiles autem, quibus membrum vel vulnere vel morbo inutile sit redditum.

Mutilo, las, pen. cor. Truncus, aliquid detraho, diminuo. Mutilo, G A L. Mutiler, couper. I T A L. Troncure, tagliare. G E R M. Stumpfen. H I S P. Desmochar à cortar membre. A N G. To mayme. Terent. in Hecyr. Ego propterea te sedulo & moneo, & hortor ne cuiusquam miserearis. Quin spolies, mutiles, laceres, quenquam nacta sis. Huius composita, Admutilo, Dimutilo, de quibus suis locis.

Mutilatus, a, tum, Truncatus, diminutus. Mutilatus, G A L. Mutile, coupé. I T A L. Troncato. G E R M. Gestumptet. H I S P. Desmochado. A N G L I C. Maymed. Plin. lib. 8. cap. 5. Certè Cato quum imperatorum nomina annalibus describeret, eum qui fortissimè praeliatus esset in Punica acie, Surtum tradidit vocatum, altero deinde mutilato. Ouid. de Nuce, At mihi saeva nocent mutilatis vulnera ramis. Cic. 3. Philipp. In Galliam mutilatum duxit exercitum, id est diminutum.

Mutilus, Lapis in pariete prominens, quadrangulus ferè, inferiore tamen sui parte nonnihil imminutus. Varro lib. 3. cap. 7. Sed pro columbariis in pariete mutulos aut palos in ordinem, supra quos regeticulæ cannabinae sint impostae. Idem lib. 3. cap. 16. Eas aluos iam collocant in mutulis parietis, vt ne agitentur, neve inter se contingant.

Mutinensis, color, Mutinensis, dicitur natiuus, à Mutinensibus lanis, ex quibus natiuo colore panni fiebant. Varro, Nam & ludera alacrem vidimus Mutinensi tunica.

Mutio, tis, Vide M V T V S.

[Mutio, vide post Muto.]

Mutius, Vir Romae clarus, qui accepta potestate à senatu, in castra Porſenae regis, tum temporis Romanos obsidens solus intrauit, eo animo vt regem interficeret: sed quum regem non cognosceret, satellitem purpura indutum pro rege occidit. Hinc comprehensus, & ad regem perductus, iustus est & coniuratus si qui essent, iudicare. Mutius vero vt ostenderet se nullo supplicio vinci posse, & vt poenam de dextra sua exigeret, quod in eade aberrasset, ipsam igni impostam in conspectu regis sibi ipsi adussit: vnde illi postea Scruolæ cognomen, quod sinistra manu vt cogere. Graeci sinistrae vocant. Ita Rex eius fortitudinem admiratus, liberum dimisit. Mutius igitur, regi vt grati animi significationem aliquam daret, indicauit trecentes iuuenes in eum similiter coniurasse. Quae re teritus Porſena, bellum acceptis obsidibus deposuit. Martial. Vtere quam potuit contempto Mutius igne, Hanc spectare Manum Porſena non potuit. Vide Lium lib. 2. ab Vrbe condita. Fuerunt praeterea alij Mutij, quorum facta illustria multis prote-



sa. *Quint. lib. 1. cap. 10. 117.* Libet propter quosdam imperitiores  
 crassiore (vt vocant) musa dubitationem huius utilitatis eximere.  
 Iocosa musa. *Ouid. 3. Trist. Eleg. 2. Pedestris musa. Horat. 2. Serm. Sa  
 ty. 6. Solers lyrae musa Idem de Arte.* [Nec potis est dulces Musarum  
 exponere sortis, Mens animi *Catull. ad Octulum.* Inque suum  
 furim Musam trahebat opus. *Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.* Vita verecunda  
 est, Musam iocosa mihi. *Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Me quoque  
 Musam leuat sola comes *Idem.* *Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.* Cane musa  
 receptus. *Ouid. Eleg. 9. lib. 4. Trist.* Gratia Musam tibi, quod viuo. *Ibi.*  
*Eleg. 1. lib. 5. Trist.* A liberali Musam non abhorrens. *Gellius cap. 3. lib.*  
*9. Eiusdem Musam vir (.i. studij) Gellius cap. 10. lib. 9.]* [Hinc Musica,  
 Ars & facultas canendi. Et Musicus, *μουσικός*, musicae peritus.  
 Poetae Musas novem finxerunt easdemque deas, Iouis, &  
 Memoriae filias, quae poetas & Musicae praesent. Oportet enim vi-  
 rum eruditum, ac doctum, intelligentiam memoriaeque vigere. Has dix-  
 erunt in Helicone habitare, qui mons Baeotiae est, Phocidi affinis  
 à quo Heliconides, & Heliconiades appellantur. Distat autem Hel-  
 icon non procul à Parnasso Phocidis monte, gemulus illi & altitudi-  
 ne & ambitu rupes amborum saxea est. Quin & Parnassum ha-  
 bitare Musae dicuntur: vnde & Parnassides dictae. Et quoniam  
 Phocidi confinis Aonia est, etiam Aonides appellantur. Alio  
 etiam nomine dicuntur Cithærides, vel Cithæriades ab Atrica  
 regionis monte, qui Cithæron dicitur, quem similiter Musis sacrum  
 esse dicunt. Initium habet à Megaricis & Atticis montibus, fini-  
 tur prope Thebas. Pierides item dictae à Pieria, quae regio est Ma-  
 cedoniae, Emathia ante dicta. Haec Musarum patria, domusque est,  
 à nemore item appellata, cui nomen est Pieris. Thespiades, à  
 Thespia oppido Heliconi propinquo. Hippocrenides, ab Heliconis  
 pulcherrimo fonte, qui à Graecis Hippocrene dicitur, hoc est  
 equi fons, *ἵππων* equum vocant, *πρηνίω*, fontem, vnde & à nostris  
 Fons Caballinus vocatur, & Pegaseus, quod Pegasus eo loco saxu  
 vngula feriens, fontem dicatur aperuisse. Hunc equum putant esse  
 qui inter sidera collocatus est. Quanus alij Bellerophonis equum  
 esse dicunt. Libethrides vocatae sunt à fonte Macedoniae, in ea  
 regione, quae Magnessa dicitur. Hic fons Libethros, Musis est sa-  
 cer, & spelunca eodem in loco, quae Libethra appellatur. Item Pim-  
 pleides, seu Pimpleae, à Pimpla Thraciae monte, vel à fonte Pim-  
 pleo in radice eius montis sito. Castalides à fonte Castalio, in  
 radicibus Parnassi, Musis sacro, qui à Castalia Nympha nomen as-  
 sumpsit. Nouem autem Musas fingunt, quibus haec nomina im-  
 posita sunt. Primam enim à bonitate vocis dixere Calliopen. Se-  
 cundam Clio, à gloria & celebritate rerum gestarum, quas canit:  
 quae eadem Historica dicitur. Tertiam, *Ἔρως*, Erato, vel à canen-  
 dis amoribus, vel quod cantus omnibus experatur. *Ouid. 2. de Art.*  
 Nunc mihi, si quando puer, & Cytherea fauete, Nunc Erato: nam  
 tu nomen amoris habes. Quartam à voluptate, ac lasciuia cantus  
*Ἰαθυία* Thalia. *Ἰαθυία* enim vitere, germinare, florere est. Quintam  
*Μελπομένη*, Melpomenem, à canendo: *μῆλομαι* enim canto, &  
 modulor significat *ἄπ' τῆ μῆλομαι*, hoc est à concentu faciundo:  
 vnde & Tragædiis praesidere putabatur. Sextam *Ἐρμῆ*, hoc est à  
*ἑρμῆ*, hoc est delectandis choreis: vnde à quibusdam di-  
 citur Citharistria. Septimam *Ἐρπῆ*, Euterpen, à suauitate con-  
 centus, quasi bene delectantem. Haec à nonnullis Tibicina dicta  
 est, & praecipue tibiarum cantui creditur praesidere. Octavam Poly-  
 hymniam quod multa canendo, sit & vigeat memoriae magnitu-  
 dine, aut si Polymniam scribas, quod memoria excellar. Nonam  
*Ὠρεία*, Vraniam, quasi caelestem, vel à caelestium rerum cantu, vel  
 à cantus diuinitate. *Ἠρατώ* enim Graeci vocant caelum. Vnde autē  
 dictae sint Musae, inter scriptores non satis conuenit. *Plato in Cra-  
 tylo.* *ἄπ' τῆ μῆλομαι* dictas putat, hoc est ab inquirendo: vnde ab anti-  
 quis interdu vocatae sunt Mosae. Alij Musas dictas putant, quasi  
*μουσαι*, quod inter omnes disciplinas similitudo sit, & quoddam  
 quasi cognationis vinculum, quo inter se omnes coniunguntur. &  
 copulantur: vnde & Musae ita pingi solent, vt se mutuo tenentes,  
 choros ducant. Sunt etiam qui Musas dictas putent *ἄπ' τῆ μῆλομαι*,  
 quod significat bona, honestaque disciplina instituire. Musarum  
 nomina & inuenta exequitur *Virg. in Epigram.*  
 Clio gesta canens transactis tempora reddit.  
 Melpomene Tragico proclamat mæsta boatu.  
 Comica lasciuo gaudet sermone Thalia.  
 Dulciloquis calamos, Euterpe flatus vt reget.  
 Tersichore affectus citharis mouet, imperat, auget,  
 Plestra gerens Erato saltat pede, carmine, vultu,  
 Carmina Calliope libris heroica mandae.  
 Vrania caeli motus scrutatur & astra.  
 Signat cuncta manu, loquitur Polyhymnia gestu.  
 Mentis Apollinae vis has mouet vndique musas.  
 In medio residens complectitur omnia Phoebus.

\* Musae item pro humanitate, doctrina & literis accipiuntur. *Cic. 5. Tusc.* Quis est enim omnium qui modo cum musis, id est cum hu-  
 manitate & cum doctrina habeat aliquid commercium, qui se non  
 hunc mathematicum malit, quam illum tyrannum? \* Auerfus à  
 musis infensus & ineptus ad literas. *Cic. pro Archia.*  
 Musica, *αὐ*, & musicus, *αὐ*, Scientia canendi, vna liberalium artium  
 quae vim & rationem canendi demonstrat. *μουσική*. GALL. Musi-  
 que. ITAL. Musica. GERM. Die Kunst der Kunst und der Wissenschaft. HIS P.  
 El arte de la musica para cantar. ANGL. Musick. Hæc apud Graecos  
 tanti olim fuit, vt iidem musici & vates, & sapientes iudicarentur.  
 Cuius scientiam quum se imperitum Themistocles confessus  
 esset (vt inquit Cicero) indoctior habitus est. [Suet. in Ner. cap. 20.  
 Occulta musicae nullus respectus. Et apud Gell. cap. vlt. lib. 13. mu-  
 sica abscondita nulli rei est.] Musicae appellatione (inquit Budæus)  
 prisca humanitatem literarum significabant: in qua ingen-  
 uos homines docebant orium contemnere, animi sum que recreare.  
 Recenciores vero ad numerorum modulationem hanc verbum

transulerunt: quia musica velut ludus animi est, & à curis vixati  
 requies. [Hinc *Priscian. lib. 1. cap. 2.* Artem possidere musicae (i. litter-  
 rarum.)]  
 Musica, orum, *Cic. 1. de Orat.* Quis musicis, quis huic studio Litera-  
 rum quod profiterentur ij qui grammatici vocantur penitus se dedi-  
 dit, quin, &c. *Idem 5. Trisul.* musicorum vero perstudiosum acci-  
 pimus.  
 [Musicor, aris, *Palæmon Grammaticus Cap. de pronomine.* At enim  
 (inquit) studium fuit omnibus musicari latinam (i. Euphoniae  
 latini sermonis consilere & concinnitari.)]  
 Musicus, a, um, pen. cor. Ad musicum pertinens. *μουσικός*. GALL.  
 Appartenant à musique. ITAL. Musicco, pertinet a musica. GER.  
 Das zu der Kunst des singens gehöret. HISP. Cosa perteneciente a la  
 musica. ANGL. Belonging to musick. } *Plin. lib. 2. cap. 22.* Sed  
 Pythagoras interdum ex musica ratione appellat tonum, quantum  
 abut à terra Luna. *Quintilian. lib. 3. cap. 12.* Aut musicis notis can-  
 tica excipiat. [Suet. in Ner. cap. 22. musici agones (i. certamina mu-  
 sica.) *Idem Sueton. Ibidem cap. 12.* musicum, Gymnicum, equestre.]  
 Artem tractare musicam periphrastice dictum est fabulas & co-  
 mediam scribere. *Terent. in Prolog. Phorm.* In medio omnibus pal-  
 mam esse positam, qui artem tractant musicam. Musicum studiū.  
*Idem in Heaut.* Repente ad studium hunc se applicasse musicum.  
 [Item *Gell. cap. 9. lib. 19.* Ad rem musicam facili ingenio. (i. ad lit-  
 teras.) *Priscianus sol. 1. pag. 2.* Artem musicae possidere (i. litterarū.)  
 Et *Gell. c. 10. l. 3.* medici musici (i. docti litterati.) *Idem cap. vlt. lib.*  
*vt.* Profanum vulgus à ludo musico diuersum (i. litterario, siue à  
 litteris alienum.)]  
 Musicus, ci, Cantor, qui nouit aut docet musicam. *μουσικός*. GALL.  
 Musicien. ITAL. Musicco. GERM. Ein singer. det diser kunst des singens  
 wort behältet ist. HISP. Cantor che canta por musica. ANG. A musicien. }  
*Cic. 3. de Finibus.* Ergo in Graecia musici floruerunt. *Idem in Offic.*  
 In fidibus musicorum aures vel minima sentiunt. *Idem 2. Tusc.* Si  
 absurdè canat is qui se haberi velit musicum.  
 Musicè, Ponitur pro integrè vt nihil desit. *μουσικός*. GALL. Musicalement,  
 en musique. ITAL. Musicalmente. GER. Musiklich. HISP. Con  
 musica, musicalmente. ANGL. After the maner of musick. } Nam mu-  
 sicam veteres encyclopaediam dixere, in qua omnes sunt compre-  
 hensa disciplinae. Musicè etiam delicate significat, & genialiter: nā  
 musicos epipare & genialiter viuere manifestum est. *Plaut. in Mo-  
 stel.* Musicè herclè agitis etatem: itaque vti vos decet, Vino, & vi-  
 ctu, piscatuque probo electili vitam colitis.  
 Musæus, a, um, *μουσικός*, Quod musarum est: vt Lepor musæus. *Lucrui.*  
*lib. 4.* Deinde quod obicura de re tani lucida pango  
 Carmina, musæo contingens cuncta lepore.  
 Museum, pen. prod. *μουσείον*. GALL. Lieu consacré ou dédié aux mu-  
 ses, vne estude. ITAL. Museo, luoco consacrato alle muse. GER. Ein  
 ort da man gutten kunst eblligato ein studiet stub. HISP. Lugar con-  
 sacrado a las musas. ANGL. The house of a le armed man, a studie. }  
 Locus est musis, & studij consecratus. *Strab. li. vlt.* scribit apud A-  
 lexandriam fuisse celeberrimū museum. *Plin. Iun. li. 1. Epist. ad Fū-  
 dantium,* *ὄ* mare, *ὄ* litus, *ὄ* litus, verū, secretumque musicon quam multa inue-  
 nitur! quam multa dictatis Philostratus in vita Apollonij Tyanei  
*μουσείον*, vocat locum vbi Musae colebantur, & responsa reddebant:  
 quasi musarum sacrarium. Est praeterea museum *μουσείον*, opus ex  
 pumicibus constructum, ita dependens, vt imaginem specus imite-  
 tur. *Plin. lib. 36. cap. 21.* Non praetermittenda est & pumicum natu-  
 ra, appellantur quidem ita & cætera saxa erosa annis: in aedificio  
 Musæa vocant, dependentia ad imaginem specus arte reddendam.  
 MVS A ANT ENVS, Augusti medicus fuit, cuius meminist *Horat. lib. 1.*  
*Epistol. ad Vallam. Plin. lib. 19. ca. 8.* Diuus certè Augustus laetitia  
 cõseruatus in ægritudine fertur prudentia musæ medici. Eiusdem  
 meminist & *Sueton. in August.*  
 MVS E VM, pen. prod. *μουσείον*, Locus est circa Olympum macedoniae  
 montem, musis consecratus. *Steph.*  
 MVS E VS, *μουσικός*, Poeta insignis, Orphei tempore, vnus ex Argonautis.  
 GER. Ein herrlicher Poet zu den besten Diphel. } de quo extat versus,  
 Ancus erat Roma quo Martius optimus auro, musæus Graecis flou-  
 ruit in patibus. Quod epigramma si verū est, musæus nō fuit vnus ex  
 Argonautis, q̄ expeditionē fecerūt in Colchos ante tēpora Troiana.  
 Potest tanē hoc de alio quopis museo intelligi. Nā tres cōmemor-  
 ratur à Suida, omnes poetae, inter quos praecipu fuit musæus Eumol-  
 pi filius, Atheniēsis, qui amores Erūs & Leādi carmine heroico de-  
 scripsit. De huius laudibus extat honestissimum *Virg. Elegio 6.*  
*Æn.* Musæum ante omnes: medium nam plurima turba. Hunc ha-  
 bet atque humeris extantem suspicit alius.  
 Muscæ, muscæ. Paruum animal volatile nulli non notum. } *Ἰβρί*  
*ζεβύβ. μῦα*. GALL. Vne mouche. ITAL. & HISP. Mosca. GERM.  
 Ein fleg oder muet. ANGL. A flie. } *Plaut. in Curcul.* Item genus est  
 lenonum inter homines, meo quidem animo. Vt muscæ, culices,  
 pedesque, pulicesque. *Varro 3. de Re rust. cap. 6.* Nō vt muscæ ligu-  
 riunt, quod nemo has videt: vt illas in carie, aut sanguine, aut adipe.  
 Eius diminutiuum est muscula. *Boetius*, Quid imbecillius ho-  
 mine, quem morsus muscularum necat?  
 Muscarium, ria, rium, Quod ad muscæ pertinet. *μουσική*. GALL. De  
 mouches. ITAL. Di mosche. GERM. Das der fliegen ist. HISP.  
 Cosa de moschas. ANGL. Belonging to a flie. } *Plin. lib. 29. cap. 6.* A-  
 raneae muscarij telæ, & praecipue spelunca ipsa imposita per frontem  
 ad duo tempora. Vbi Muscarium araneam vocat, qui venatur mu-  
 scas.  
 Muscarum, rij, Flabellum, quo muscæ abiguntur. *μουσική*. GALL. Vn  
 esuantoire, ou autre instrument à chasser les mouches. ITAL. Pa-  
 remosche. GERM. Ein fliegenwadel. HISP. Moscadero. ANGL.  
 A flie flappe. } Cuiusmodi ex caudis pavonum confici solent,  
 quae muscaria pavonina vocat. *Mart. lib. 14. Epigram. 67. &*  
*71.] Hieronymus ad Marcellam*, Quod autem matronis offertis  
 muscaria, paruis animalibus ventilandis, elegans significatio est,  
 debere



more respondeas, & me vicissim ames. Idem in Epist. Te vt diligas me, si mutuo me facturum scis, rogo. [Senec. cap. 10. de Consol. ad Marc. Mutuo hæc bona accepimus.]

Mutuo, Aliud adverb. Cic. in Pomp. lib. 5. Nulla in re tam lætari soleo, quam meorum officiorum conscientia, quibus si quando non mutuo responderetur, apud me plus officij residere facillimè patior.

Mutuo, mutuas, mutuare, mutuū dare. { מלווה } *hibváb. daveiçem.* GAL. Prestar, bailler à usure. ITAL. Dare à cambio, dare in prestito. GERMAN. Leihen. HISP. Emprerstar alguna cosa à alguno. ANGL. To lend or please a man with the use of a thing for a while. & Plautus in Trin. Siquis quid mutuauerit, sic pro proprio perditū. Nam ego talentum, mutuo quod dederam, talento. Hoc inimicum mihi emi, amicum vendidi. ¶ Significat etiam mutuuum accipio. Cecilius, Ad amicos currat mutuatū, mutuet causa mea. Quia in re autem differant mutuare, & Commodare, vt in dictione COM-MODO.

Mutuo, mutuaris, deponens, mutuuum, vel mutuo accipio, & propriè dicitur de iis quæ numero, pondere, vel mensura pari, non eadem specie reddimus. { מלווה } *laváb. daveiçem.* GAL. Emprunter, prendre à usure. ITAL. Prendere à cambio, pigliare in prestito. GERMAN. Entleihen. HISP. Tomar lo emprestado de otro. ANGL. To borrow. ¶ Plautus, Decem minas à patre mutuatū, quod etiam dici potest, Sumpsit mutuuum, vel mutuo. ¶ Mutuari per translationem, pro aliunde sumere. Cic. de Nat. deor. mutuemur hoc quoq; verbum, dicaturque tam æther lætè, quam dicitur ær. Idem de Fato, Orator ab Academicis subtilitatem ingenij mutuat. Vide Bud. in Epist.

\*Mutuitans, particip. tanquam à frequent. mutuito, Rogitans mutuuum. Plaut. Mercat. mutuitanti credere.

Mutuatio, mutuatiōnis, mutui acceptio, alienæ rei usurpatio. { משכב } *meschché. daveiçem.* GAL. Emprunt. ITAL. In prestito. GERMAN. Entleihen. ANGL. Borrowing. ¶ Cic. pro Flacco, Itaque quum Roma clam esset profectus, multoq; minutis mutuatiōibus fraudauisset, in Asiam venit. Cic. 3. de Oratore, Translationes quasi mutuatiōes sunt, quæ quod non habeas, aliunde sumas. Idem, multari ea pœna, quæ sine mutuatiōe & versura possit dissolui.

Mutuatus, id est, mutuo sumptus. { ANGL. Borrowed. } Cic. de Fin. Aliiter mutuatam, aliter inuitatam. Idem alio loco, Hæc ab illo viro, quemzmodum multa solet ab eo, mutuata sunt.

Mutuatiuus, tiu, tium, Quod mutuo datur. daveiçem, vt pecunia mutuatiua. Gell. lib. 20. cap. 1. Maximeque in pecuniæ mutuatiuæ vsu, atque commercio.

Mutuus, a, um, dicitur. Quod mutuo datum acceptūve est. [ Plaut. Asin. sc. ult. a. 1. Nam si mutuas non potero (sup. pecunias) accipere. certum est sumam scẽnore. Item Saltem tu te si pudoris egeas sumas mutuuum. Plaut. Amph. Illa me amat, Et ego cum illa nolo facere mutuuum. P. Quid ita? Ph. quia facio proprium, amo pariter simul. Potes mihi drachmam mutuuum dare. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. Misi petiitum argentum à sodali mutuuum. Plaut. Cur. sc. 1. a. 1. Nullas est quem roges mutuuum, &c. Quin nomen ipsam interiit mutuuum. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Coniugibus nostris mutua cura sumus? Ouid. 2. Fast. Mutuas pecunias sumere. Cas. lib. 1. de bel. cin. mutua officia usurpare cum aliquo. Suet. in Tib. cap. 11. ] Cic. ad Attic. Ille mihi n. s. quatuordecim non reddidit, quæ dedi eius filio mutua. Sic sæpe ab eodem dicitur Sumere, accipere pecunias mutuas. ¶ Mutuus idem aliquando quod pariter æquabilitèrque respondens, *meschché. daveiçem.* Cic. ad Attic. Tua voluntas erga me, meaque erga te par atque mutua. Sic mutuas amor, mutua voluntas, id est alterius in alterum par & æqualis. Sic mutuuum cum aliquo facere, id est idem ac par. Plaut. in Trin. Lesbou. Quid agit filius? P. Benè vult tibi. Lædepol mutuuum mecum facit. Idem in Curcul. Eam volt meretricem facere, ea me deperit, Ego autem cum illa facere volo mutuuum.

MVSTRVM, Indiæ Emporium, cuius meminit Plin. 6. cap. 23.

M anæ Y

Mya, *μυα*, Genus conchæ, siue margaritæ in freto circa Bosphorum Thracium vniones rufos, ac paruos gignens. Plinius libro 9. cap. 35. ¶ Est item Mya, insula in sinu Ceramico, cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 31.

Myacanthon, *μυακάνθον*, Herba est, quæ alio nomine Corrua, hoc est syluestris asparagus dicitur: de qua Plin. lib. 8. cap. 9. ¶ Myacantha verò quibusdam herba est que à Dioscoride *μυακάνθον*, à Latinis Rulcus appellatur. Cuius nomenclaturæ rationem hanc reddunt, quod herba hæc in carnario suspensa, aculeis suis mures à lardo, carnèque salsa arceat. Vide Marcellum Virg. in Dioscor.

Myia, *μυια*, Græcis muscam sonat: quo etiam nomine appellatur ludus quidam puerilis, quum aliquis obduētis oculis, extensisq; manibus colloueris quatit, Græca vox.

MYIAGRVS, *μυιαγρῦς*, Mulcarum Deus, qui & Myodes dicitur, teste Plutarcho, & Achor. GERM. A. Der muetengott. ¶ Plin. lib. 1. ca. 28. Inuocant & Egyptij lbes suas contra serpentū aduentū: & Elei myiagron deum mulcarum, multitudine pestilentiam afferente, quæ protinus intereunt, quæ litatum est illi Deo. ¶ Est item Myiagrus, Nobilis statuarij nomen apud Plinium libro 34. cap. 8. ¶ Myiagrus præterea herba est ferulacea, folijs similibus rubiæ, tripedanea, semine oleoso. Fit item ex eo oleum, quod oris vlcibus eò perunctis medetur. Græci *μυιαγρῦς* appellant, quasi nigrum frumentum: vulgus Gallorum vocat *Camelinam*. teste Ruellio libro 3. cap. 126.

Myaces, *μυακῦς*, Pisces sunt ex concharū genere, qui muricū modo coacervantur, viuuntque in locis algosis, & vbi dulcis aqua copio- sa mari miscetur: gratissimi autumgo: nam procedente hycme a-

maritudinem contrahunt, colorèque rubrum. Reliqua vide ad pud Plin. lib. 32. cap. 9.

MYCALE, Mycales, *μυκαλα*, Mons est Ioniz, inter Mæandrum & Caystrum fluuios, non procul ab Epheso: ad quem Iones vniuersi conuenire solent sacrificiorum causa, quæ Panonia vocant. { GERMAN. Ein berg in Donta anss walden das ganß landt vnter vnderwylten zusamen tam zu offeren. } Autor Herodotus lib. 1. ¶ Est item mycale insula Ioniz adiacens, cuius meminit Plinius libro quinto capite 31. ¶ Mycale præterea veneticæ nomen est, apud Ouid. 12. Metamor.

MYCALESSVS, *μυκαλασσός*, Mons in mediterraneo Bætiæ, oppidū habens eiusdem nominis, Viriisque meminit Plin. l. 4. c. 7. ¶ Stephanus Mycalessum nomen accepisse existimat à mugitu bouis, quæ Cadmum in Bæotiam perduxit.

MYCENÆ, mycenarum, & mycena, mycenæ, pe. pro. *μυκῆναι*. Vrbs Peloponnesi, non procul ab Argis, quam Perseus Danaes filius extruxit, & in qua postea regnauit Agamemnon: à mycena Nymphæ sic appellata. { GERMAN. Ein vnterümbe stau in Peloponneso. } Virgilius 6. Æneid. Eruct ille Argos, Agamemnoniaque mycenas.

Mycenæ, a, um, *μυκῆναι*, Nomen adiect. à mycenis deductū. Virg. 1. Æneid. Ipse mycenæus inagorum ductor Achiuū. [Qui. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Teque mycenæo amata duci.]

Mycenis, mycenidis, pen. prod. *μυκῆνις*. Gentile scemin. à mycenis Argiui agri oppido deriuatum: quo poetæ pro Iphigenia Agamemnonis mycenarum regis filia vtuntur. Ouidius 12. Metamorph. Victa dea est, nubemque oculis obiecta, & inter Officiū turbamque sacri, vocèque precantum, Supposita fertur mutasse mycenida cerua.

MYCERINVS, Cleopis Egyptiorum regis fuit filius, qui postquam patri successit in regnum, ita paterna facta perosus est, vt & templa ab eo clausa referant, & populo pyramidum operibus exhausto, & ad extremum calamitatis afflicto, res suas agendi fecerit potestatem: quinetiam præ regibus omnibus iustitiam exercuisse fertur. Herodot. lib. 2.

MYCHTHONIA, *μυχθῶνια*, vide Mygdonia.

MYCI, Populi de quibus Hecateus. Steph.

MYCŌN, myconis, Nomen egregij pictoris, patria Atheniensis: cuius meminit Plin. li. 35. cap. 6. ¶ Fuit etiam hoc nomine insignis statuarius, qui 87. Olympiade floruit. Plin. lib. 34. cap. 8.

MYCŌNĒ, mycones, & myconos, myconi, pen. cor. *μυκῶναι*. Insula vna ex Cycladibus, non procul à Delo. Virg. 3. Æneid. Quam prius Arcitenens oras & litora circum Errantem, celsa Gyaro, myconèque reuinxit. Ouid. 7. Metamorph. Hinc humile Myconem, cretosaq; rura Cimoli. Sub hac insula fabulantur poetæ sepultos esse gigantes, postremò ab Hercule interfectos: vnde factus est locus proberbio, Omnia sub vnam myconum: quod in eos dici consuevit, qui res natura disunctas, eodem opere conantur complecti. Stat. lib. 1. Achil. Cyclades hinc sprete, myconos, humilisque Seriphos.

MYCŌNIS, a, um, *μυκῶνις*. Nomen à mycono, seu mycone insula. Accipitur pro caluo, quod eius in sulæ homines sine capillo gignere- rentur. vt tradit Stephan. & Plin. lib. 10. cap. 37.

MYDIA, Insula, quæ etiam Delos dicitur, vna ex Cycladibus.

MYDON, *μυδών*, teste Homero lib. 5. Iliad. Atymnis filius, & Pylæmenis ducis Paphlagonum auriga, ab Antilocho Nestoris filio in bello Troiano interemptus.

MYDRIASIS, *μυδριασις*, Vocatur morbus oculorum, quum pupilla quidem ipsa colorem non mutat: sed videtur vltra naturalem situm, multò latior, interim vt visum omnem adimat, interim vt partem: res verò ipsæ minores quàm sint, appareant: econtratio in phthisi maiores: in qua pupilla contrahitur, corrugaturque. Latini pupillæ dilatationem vocant.

Mydusa, *μυδουσα*. A quibusdam recensetur inter nomenclaturas Anchusæ herbæ: & legitur sanè in Græcis quibusdam Dioscoridis exemplaribus à doctioribus tamen inter eius scriptoris nota reiecta tur.

MYES, eris, *μυες*, Vrbs Ionica, gentile myesius. Steph.

Mygale, mygales, *μυγαλα*, Animal mediæ inter murem & mustellâ speciem habens, quod Latini murem araneum appellant. Vide supra in dictione MVS.

MYGDŌNĪA, *μυγδονια*, Regio littoralis macedoniæ, in qua Niobe Tatali filia, vtròque Amphionis in saxum versa est, à Mygdone rege sic dicta. { GERMAN. Landtschafft in Macedonia dem Meer nach gegen. } ¶ Est & altera Mygdonia, Asiæ regio, in ea Phrygiæ parte, quæ Troadi superiacet, ad Rhyndacum amnem, & Dalcyliticum lacum. Strab. libr. 12. Vtriusque incolæ dicti sunt Mygdones.

MYGDONVS, fuit frater Otrei, ac teste Porphyrio in Iliad. 3. ambo fratres He cubæ regis Priami vxoris, & Cissei filij ambo reges in Thracia: & à Mygdono, eius filius Choræbus Mygdones dictus est. Malim *μυγδον* Mygdon, qui fratrem habuit Edonum, à quo Edoni Thraciæ populi. Steph. & alibi, A mygdone, inquis, Mygdonia dicta est, vt etiam Herod. à mygdone rege. Mygdon filium habuit Gerastum. Stephan. in Parthenopoli. ¶ Mygdonus, idos, scem. gen. Patronymicum. Ouid. 6. Metamorph. Mygdonidèque nurus.

MYGIST, *μυγιστι*, Vrbs Cariæ. Hinc Mygiasia Minerua, & Mygialis. Steph.

MYLACRVS, *μυλακῦς*, Blattæ genus magnitudine cicadæ, circa molas nascens, vascènsque farina. Pollux autor est mylacridem apud Aristophan. accipi pro gallina.

MYLÆ, *μυλα*, Stephano, oppidum Siciliæ, de quo Seneca lib. 4. Naturalis quæst. Circa messanam & Mylæ simo quiddam simile mare profert, feruetque & æstuat non sine calore scædo. Vnde illic stabulari Solis boues fabula est. [Suet. in Aug. cap. 16.] Vulgo Mila. { GERMAN. Tom. ij. } L. iij



quitur Raphael Volaterranus lib. 17.

Muto, as, Vario, immuto, commuto, ανωου. { מוּטוּ bebeliph מוּטוּ Schinnab מוּטוּ hemir. dauid פּוּטוּ, פּוּטוּ בּוּטוּ. GALL. Muer, changer. ITAL. Mutar, variare. GER M. Enderen, verwardten. H I S P. Mudar. ANGL. To change. } Plin. lib. 9. c. 29. Colorem muta ad similitudinem loci, & maxime in meta. Vnde mutare sententiam dicitur, ut homo est, an mutet animum. Cic. ad Gal. lib. 7. Famil. 7. Sin autem sententiam intractasti, ego habeo. Quandoque aliud pro alio accipio, permuto, αλλαγμα, μεταβολη, μεταβολη, μεταβολη, Sallust. in Jugur. Statuit tamen Metellus pecoris, & mancipiorum pradas certatim agere, eaque mutare cum mercatoribus vino aduenticio, & aliis talibus. Ouid. Eleg. 2. lib. 1. Trist. Non latum mutandis mercibus æquor aro. Ouid. Eleg. 2. lib. 1. Trist. Mutare, pro eo quod est emere, aut vendere. Antiqui sæpe dicebant. Columell. cap. 9. lib. 7. Porcus lactens ære mutandus est. Idque Græcorum exemplo apud quos sæpe isto modo ponitur verbum μεταβολη. Quia antiquissima ratio contrahendi, ut Aristoteles & Iureconfulti docent, permutatio est. Plaut. Capt. sc. 1. a. 1. Si queat inuenire qui cum mutet filium. Item, Si quem reperire possit cum quo mutet suum captiuum. Idem Capt. prolog. (Cum) hoc illum me mutare confido fore. Plaut. Capt. sc. 2. a. 1. Aliquando sine ablatiuo. Virgil. 4. Eclog. nec nautica pinus mutabit merces: omnis ferret omnia tellus. Mutare consilium, Cic. ad Attic. lib. 3. & ad Quint. Frat. lib. 3. mutare decretum, & mutare ius. Idem 3. Verr. Mutare factum. Terent. in Andr. Haud muto factum. Vbi Donatus, Vetustè non me pœnitent. Idem Donatus in Phor. Sic enim veteres dicebant, muto factum, & Nolo factum, quom alicuius rei eos pœnitebat. Mutare fidem. Plaut. in Milit. Sed ne istam amittam, & hæc muret fidem. Mutare sacramentum. Sueton. in Claud. cap. 13. mutare personam. Senec. cap. 6. de Consol. ad Mart. Colore mutari initio dicendi. Quintilian. mutare prætextam & virilem togam. Gell. cap. 4. lib. 18. Quamuis in cinerem corpus mutauerit ignis. Ovid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. mutare se aliud, est se aliud habitatum transferre. μεταβαλεω. Varro, Fac te aliquod cum omni familia mutes. Pace bellum mutare, est loco belli pacem accipere. Sallust. in Cail. Nemo, nisi victor, pace bellum mutauit. Mutare neutrum absolutum, pro variare. Liu. lib. 5. ab Vrbe, Annona ex anteuecta copia, nihil mutauit. Id est, Quoniam vrbs frumento abundabat propter anteuectam copiam, annonæ pretium non creuit. Gell. cap. 12. lib. 18. mutare, pro mutari dixit. Et cap. 3. lib. 13. pro varium esse, siue variare. Mutans Partici. præsens: aliquando accipitur pro eo qui mutatur, Quintil. lib. 7. cap. 10. Diu enim mutantibus (scilicet verbis) repugnandum: sed abolita atq; abrogata retinere, insolentia cuiusdam est, & friuola in paruis iactantia. Huius composita sunt, Commuto, Demuto, Immuto, permuto, de quibus suis locis.

Mutatus, a, um, Particip. { מוּטוּט meschunneh מוּטוּט schonéh. μεταβαλεως, μεταβαλεως. GAL. Mué, change. ITAL. Mutato. GER M. Gendertel verwandelt. H I S P. Mudado. ANGL. Changed. } Plin. lib. 3. cap. 11. In secunda regione Hirpinorum colonia vna Beneuentum, auspiciatus mutato nomine, quæ quondam Maleuentum. Virg. 2. Aeneid. Hei mihi, qualis erat! quantum mutatus ab illo Hectore, qui redit exuuias in duto Achilli!

Mutatio, onis, Commutatio. { מוּטוּת מוּטוּת מוּטוּת temuráh. μεταβολη. GAL. Mutation, changement. ITAL. Permutazione. GER. Enderung, verwardtung. H I S P. Mudanga. ANGL. A changing. } Cic. 12. Philip. Consilij mutatio optumus est portus pœnitenti. Cicero pro Quint. Loci non ingenij mutatio. [Vt mutatio inter me & illum nostris fiat filiis. Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.]

Mutabilis, le, à muto, Inconstans, qui facile mutatur, varius. { μεταβαλεως, μεταβαλεως. GAL. Muable, inconstant. ITAL. Mutabile, instabile. GER M. Wandtbar, unbeständig, das sich teichlich enderen lasst. H I S P. Mudable, que se puede mudar. ANGL. That maybe changed, unconstant. } Virg. 4. Aeneid. varium & mutabile semper Fœmina. Mutabilis vulgi animus. Liu. 7. ab Vrbe. mutabili ratione labuntur planetæ. Cicero de Vniuers. A quo immutabile.

Mutabilitas, tis, mobilitas, varietas. { מוּטוּבּוּל מוּטוּבּוּל temurah. μεταβαλεως, μεταβαλεως. GAL. Muaberté, inconstance. ITAL. Mutabilità, leggerezza, inconstanza. GER M. Wandtmdigkeit. H I S P. Aquella que se puede mudar, no constancia. ANGL. Varietie, unconstancie. } Cicero 4. Tusc. Hæc inconstantia, mutabilitasq; mentis, quem non ipsa grauitate deterreat? [Item cap. 11. lib. 7.]

Mutuo, ras, pen. corr. mutua conuicia agito. μεταβοιω. Gell. lib. 2. cap. 24. Principes ciuitatis, qui ludis megalensibus antiquo ritu mutarent, id est mutua inter se conuicia agitent.

Mutulus, Vide MUTULVS.

Mutuo, aduerbium, & Mutuo, mutuas, Vide MUTVVM.

Mutus, a magiando quidam deduci putant. { מוּטוּ illém. מוּטוּ, מוּטוּ. GAL. Muet. ITAL. Muto. GER M. Ein stumm. H I S P. Mudos. ANGL. Dumme. } Nam quauis mutus loqui non possit, prorupit tamen in vocem, quæ mugitus potius, quam sermo videtur. Vel dicitur mutus, quasi minutus, quod eo sensu minutus sit. Vel dicitur à mussando, quod non aliud quam inconditum quendam sonum edat. (Muta reperta nulla mulier. Plaut. Aul. sc. 3. a. 1. Quis ait hoc quasi muti silent. Plaut. Capt. sc. 1. a. 3. mutis gregibus maxima animalia præfunt. Senec. Epist. 91. mutus aspectus miserorum mouet. Quintil. muti magistrat. lib. 1. Gell. cap. 2. lib. 4. Cic. Cornif. lib. 12. mutum esse latius est, quam quod nemo intelligat, dicere. Plin. lib. 10. cap. 29. Merula canit ætate, byeme balbutit, circa solstitium muta. Cic. 3. de legibus, Vt enim magistratibus leges, ita populo præfunt magistratus: verèque dici potest, magistratuum legem esse loquentem, legem autem, mutuum magistratuum. Virgil. 12. Aeneid.

Scire potestates herbarum, vsùmque medendi maluit, & mutas agitare inglorius artes. Vbi Seruius, Artes mutas exit. quasi minus celebres, vel comparatione musica. Mutæ item artes dicuntur picturæ, quæ quoni non loquantur, res tamen ipsas exprimiunt. Cic. 3. de Orat. Et hoc in his quibus mutis artibus est mirandum, & tamen verum: quanto admirabilis in oratione, atque in lingua. De arte picturæ. Mutæ dicuntur literæ quædam ex consonantibus, quod præ aliis modicum, & veluti mutum quendam reddant sonum æpora. Mutæ cicadæ dicuntur cicadæ minores, non quod nihil canant, sed quod parum canant. αφαυτερον. [Quintilian. cap. 16. lib. 1. muta animalia, de Apibus.]

Muti, Lapides in agrorum diuisionibus dicebantur, sine inscriptione appositæ, ideo quia nulla significatione apparerent, quoto loco numerarentur. Ex Hygino.

Muteo, mutes, mutui, à quo mutescio, mutus fio, vel mutorum more taceo. { מוּטוּט neelâm. מוּטוּטוּ. GAL. Deuenit muer. ITAL. Ammutire. GER M. Stumm (sein) erstummen. H I S P. Emmudescerse. ANGL. To waxe dumme. } Laë. lib. 7. Quum in exitu lingua mutescat. Hinc Immutesco, & Obmutesco, de quibus suis locis.

[Mutio, onis. Quid tibi hanc rem curatio est aut mutio? (i. cur mutis? Plaut. Amphit.)

Mutro, tis, tui, vel tij, titum, Timidè & imperfectè loquor, mu, facies { מוּטוּטוּ lachasch. מוּטוּטוּ. GAL. Parler entre les dents, grommeler, gronder. ITAL. Mutire, parlar con timore, & imperfettamente. GER. Unsprechendigen. H I S P. Hablar como entre dientes, querer hablar y no osar del todo. ANGL. To whisper, to mutter. } Terent. in Andr. Itaq; hercle nihil iam mutire audeo, id est verbu mutire. Plaut. in Curc. Vide ut aperiuntur ædes festiuissimè non mutit cardo, id est non crepitat. [Si mutiuero, dato me ex cruciatum. Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. Etiam mutis? lam tacebo. Plaut. Amph. sc. 1. a. 1. Non mutit cardo, est lepidus. Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. Nunquam vllum verbum mutit cum aperit (ostium). Ibid. Etiamne verbum mutire aude? Plaut. Menech. sc. 1. a. 5.]

[Mutio, as. Vide supra.]

Mutum, ti, verbum est à verbo mutio, quod rectius antiquo more mutio scribi videtur. Hinc Gallica dictio, un mor. Cornuius in Persium, Proverbialiter dicimus mutum nullum emiseras, id est verbum, eodem modo ne mu aut mut feceris. de quibus supra in ditione M V.

Muticus, a, um, { מוּטוּטוּ charush מוּטוּטוּ charus מוּטוּטוּ gharus מוּטוּטוּ mehus. מוּטוּטוּ. GAL. Mutilé. ITAL. Truncato. GER M. Gestumptet, abgetrohen. H I S P. Desmochado. ANGL. Maymed. } Vt spica mutica. Varro 1. de Rerust. cap. 48. Spica mutica dicitur, quæ non habet aristam: ex enim quasi cornua sunt spicarum. Quibus verbis ostendit Varro, spicam dici muticam, quasi cornibus mutilatam. Quam etiam interpretationem probat Calius lib. 3. cap. 10.

Musso, mussas, Submissa voce loquor, & secretè occultèque quod celatum velim, quasi murmuro, { מוּטוּטוּ lachasch. מוּטוּטוּ, מוּטוּטוּ. GAL. Parler bas & entre les dents, grommeler. ITAL. Parlar sommesso. GER M. Waderen brummen vnd nicht heller auß sprechen. H I S P. Hablar como entre dientes. ANGL. To whisper, to mutter often. } Plaut. in Aulul. [sc. 3. a. 3.] Neque occultum id haberi, neque per metum mussari. Quin participem pariter ego te, & tu me ut facias. Aliquando vsurpatur pro tacere, & quasi obmutescere. Ennius apud Festum, Non decet mussare bonos. Terent. Sile, cela, occulta, tege, tace, mussa. Aliquando pro dubitare. Vir. lib. 11. mussat Rex ipse Latinus, Quos generos vocet. Mussare, murmurare, inquit, Festus. Ennius, In occulto mussabant, Seru. mussare, queri. Virg. 11. Aeneid. Flent mæsti, mussantque patres.

Mussito, mussitas. Freqventatiuum à musso, hoc est multum & frequentè musso, & quod apertè dicere non audeo, clàm murmuro. { מוּטוּטוּ lachasch. מוּטוּטוּ. GAL. Parler souvent bas & entre les dents. ITAL. Mussare, parlar sotto voce. GER M. Wit muderen vnd brummen. H I S P. Hablar como entre dientes. ANGL. To mutter, to speak softly and often. } Quicquid est mussitatio potius quam intereum male. Plaut. Mil. sc. 3. a. 2. Ergo mussitabis, si lapis. Ibidem sc. 5. a. 2. Liu. lib. 1. Haud mirum esse Superbo inditum Romæ cognomen: iam enim ita clàm quidam mussitantes, vulgò tamen cum appellabant. Idem lib. 7. Mussitantesque inter se rogabant, num quem plebeij Cos. pœniteret. Plaut. in Mil. Illi inter se certant donis, ego mecum mussito. Terent. Adel. Verum cogito id quod res est: quando eum quæstum acceperis, Accipiunda, & mussitanda iniuria adolescentium est. Vbi Donatus, mussitanda, patientia, consideranda cum silentio. mussitare enim propriè est dissimulandi causa tacere. [Cur ea mussitabas (i. tacebas) Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1.]

Mussitabundus, Multum mussitans, & quod non satis tutò apertè dici possit, clàm murmurans. { מוּטוּטוּ lachasch. מוּטוּטוּ. }

Mutuum, mutui, Dicitur, ab eo, quod de meo tuum fit, vel quia res, quæ redduntur, mutantur, & propriè sine vlura. { מוּטוּטוּ maschschébdéuor. GAL. Prest, emprunt. ITAL. Scambio, prestanza. GER M. Ein guthens das man entlehnet. H I S P. Prestido. ANGL. A loan, that which is borrowed. Paulus Iureconsultus, mutuuum damus, recepturi non eandem speciem, quam dedimus, alioquin aut commodatum erit, aut depositum: sed idem genus. Nam si aliud genus, veluti pro tritico vinum, recipiamus, num erit mutuuum? Mutuum item aduerbiallyter ponitur, pro mutuo. Cic. pro Flacco, Pecuniam sumpsit mutuuum à schola. Item amant se mutuuum, id est, inter se amant.

Mutuò, aduerb. Inuicem, inter se. { מוּטוּטוּ. GAL. L'vn l'autre. ITAL. Scambievolmente. GER M. Einanderenigleithen. H I S P. A verter. ANGL. Course about, one after another. } Cicero, mutuò se amabant. amare, id est, inter se amant, quod venustissime alibi dixit Plancus Ciceroni, Fac me mutuò diligas, id est, fac mihi in amore



cul à Lampaco. Gentile est Myrmissius, *μυρμισσιος*. Steph.  
 Myrobalanum, *μυροβαλανον*, Glans est arboris similis heliotropio,  
 magnitudine nucis auellanz, quam *Dioscorides* βαλανου μυροβαλανου  
 appellat, hoc est glandem vnguentariam. Glandis huius nucleus  
 Græcarum nucum more tritus, humorem reddit, quo ad pretiosa  
 vnguenta pro oleo vntur. Nascitur in Æthiopia, Ægypto & Ara-  
 bia, quæ Iudeam ab Ægypto determinat. ¶ Habet autem hæc di-  
 ctio omnes syllabas breues: vnde carmen heroicum ingredi non  
 potest: ad quod alludit *Martialis* in *Apophoreis*, Quod nec *Virgi-  
 lius*, nec carmine dixit *Homerus*. Hoc ex vnguento constat &  
 ex balano. Retinet hæc glans etiam hodie nomen suum in  
 pharmacopolarum officinis. Vide de hoc plura in dictione BALA-  
 NUS.

Myrobrechii, *μυροβρεχου*, Vasa vnguentaria, quasi vnguento stillan-  
 tia. *μυροβρεχου* Græci vnguentum vocat, *επιχρηστω*, stillo, pluo & irri-  
 go. Hinc *Plautus* in *Aulul.* Myrobrecharios, *μυροβρεχαι*, pro vnguentorum cõ-  
 fectoribus accipit, ad capillos madefaciendos. Ait enim, aut manu  
 learij, aut myrobrecharij *Suetonius* in *August.* cap. 86. Cuius (mæce-  
 natis) *μυροβρεχου* cinnos vsquequaque persequitur, & imitan-  
 do per iocum irridet.]

MYRON, *μυρων*, Statuarius insignis fuit, Ageladis discipulus. *Cicer.* 6.  
*Verr.* Verum vt ad illud sacrarium redeam, signum erat hoc, quod  
 dico, Cupidinis è marmore, ex altera parte Hercules egregie fa-  
 ctus ex ære, is dicebatur esse myronis, vt opinor. Hæc ille. Ex huius  
 operibus præcipuam laudem meruit bucula ex ære veræ vaccæ si-  
 millima multis poetarum versibus celebrata. *Ouidius* 3. de *Ponto*,  
 Vt similis veræ vacca Myronis opus. *Propertius*. Atque aram circun-  
 steterant armenta Myronis. Quatuor artificis inuida signa bo-  
 ves.

MYRON, *μυρων*, Vrbs Lyciæ, à Myrone vel Myro fluuio profuen-  
 te, vel potius à Myra. Vlturpatur in fœminino & neut. gen.  
*μυρονι*.

MYRONIS, Infula, *μυρωνος νησος*, in Arabico sinu est. Gentile Myrono-  
 nisites vel myroneseus. *Steph.*

MYROPOLA, Vnguentarius, vnguentorum venditor pen. prod. *επι-  
 ρακταβ. μυροπωλαιου*. GALL. Parfumeur, vendeur de senteurs, o-  
 deurs ou vnguens. ITAL. Profumiere. GERM. Ein apoteker/  
 der allerley salb vertaufft. HISP. El que vende vnguentos oloro-  
 sos. ANGL. A seller of sweet oyles and perfumes. *Plautus* in *Cas.*  
 Myropolas sollicito omnes, vbicunq; vnguentum est lepi-  
 dum.

Myropolium, Locus vbi vnguenta venduntur. *εμυροπωλαιον*. GAL. Le  
 lieu où on vend senteurs, odeurs ou vnguens. ITAL. Profumeria.  
 GER. Ein apotek. HISP. La tienda donde se venden los vnguentos o-  
 lorosos. ANGL. A place where oyles and perfumes or sold. *Plautus* in  
*Amph.* Nam omnes plateas perreptauit, gymnasia, myropolia. La-  
 tinè Vnguentaria taberna dicitur. *Suetonius* de *Augusto*. Et modò  
 vnguentariam tabernam, modò pistrinum Aritiæ exercuisse obi-  
 cit.

Myrothecium, *μυροθηκειον*, Vnguentorum repositorium. *Cicero* scribit  
 se myrothecium Iocratidis totum consumpsisse, in commentario  
 Consulatus sui scribendo, hoc est pigmenta oratoria. *Epistola ad  
 Attic.*

MYRRHA, *μυρρη*, *mor. σμύρα*. GAL. Myrthe. ITA. Mirra. GERM. Myrthen.  
 HISP. Mirra. ANGL. Myrre. *Arbuscula* est in Arabia nascens, alti-  
 tudine quinque cubitorum, non sine spina, caudice duto & in-  
 torto, cuius cortice inciso defluit lacryma, quæ & ipsa myrrha vo-  
 catur seu stacte. Eius præcipua virtus est, vt mortuorum cada-  
 uera incorrupta conferuet. Vide *Plin.* lib. 12. cap. 15. & 16. [*Ouid.*  
 1. *Fast.* Nondum perulera lacrymas cortice myrrhas.] ¶ Myr-  
 rha præterea Cyniræ Cypriorum regis fuit filia, quæ nefando pa-  
 tris amore capta, quam aliquot noctes auxilium nutricis cum  
 illo concubisset, tandem illato lumine agnita, quum illam pa-  
 ter vellet occidere, noctis beneficio elapsa, in Arabiam profugit,  
 vbi in arborem sui nominis est conuersa, *Ouidius* 6. *Meta-  
 morph.*

Myrrheus, a, um, Quod ex Myrrha est. *μυρρηος*. *Propertius*. Myrrheaque in  
 Parthis pocula cocta focis.

Myrrhinus, na, num. *μυρρηινος*, Quod myrrham habet admistam, vel  
 quod myrrha est conditum. [*Suetonius* in *August.* cap. 71. Myrrhinus Ca-  
 lyx: Et *Martialis* epigr. 113. lib. 14. Myrrhina vasa.]

MYRRHAPIA, siue vt apud *Plin.* legitur, Myrapia, *μυρρηα*. Genus pyro-  
 rum, quod odore gratissimum reddit. *Plin.* l. 15. c. 15.

MYRRHINE, myrrhines, *μυρρηινος*. Fluuius est Troadis, alio nomine Se-  
 bastopolis dicta. *Autor* *Plin.* l. 5. c. 30.

MYRRHIS, idis, *μυρρη*, Oleris genus cicuræ simillimum, folijs ali-  
 quo minoribus & breuiori caule, saporis & odoris iucundi. Vtilis  
 herbariorum vocat *Cicutariam*.

MYRRHITES, *μυρρηιτης*, Gemma quæ myrrhæ colorem habet, odorèmq;  
 vnguenti. *Plin.* l. 17. c. 10.

MYRSILVS, *μυρσινος*, Myrsi filius vltimus ex Heraclidarum gene-  
 re. Lydiæ Rex, alio nomine Candaules appellatus, qui quum vx-  
 orem haberet formosissimam, non contentus secreta voluptatum  
 suarum conscientia, Gygi cuidam ex satellitibus suis, nudam cam  
 ostendit. Quam rem ille indignè ferens, Gygem ad viri necem im-  
 pulit, seseque illi & Lydorum regnum tradidit. *Autor* *Herodotus* li-  
 bro 1.

MYRSINITES, *μυρσινιτης*, teste *Plin.* l. 26. c. 8. Species est thymali, & fo-  
 liis myrthi acutis, compungentibus, sed mollioribus. ¶ Item myr-  
 sinites gemma est, quæ melleum colorem nigricantem habet, &  
 myrthi odorem. *Plin.* l. 37. c. 10.

MYRSINVS, myrsini, *μυρσινος*. Oppidum Elidis, teste *Stephano*, postea  
 Myrrotium appellatum, cuius meminit & *Homerus* in *Catal.* na-  
 uium.

MYRSVS, *μυρσος*, Proprium nomen fuit patris Candaulis à quo & ipse  
 Myrsilus dictus fuit. *Herodotus* l. 1.

Myrtacantha, *μυρτακανθα*, à quibusdam appellatur Ruscus, Frutex,  
 quem *Dioscorides* *μυρτακανθα* appellat, hoc est, syluestrem myrtum ap-  
 pellar. ¶ Est autem ex his nomenclaturis, quas eruditiores, veluti  
 nothas, è *Dioscoridis* familia summouerunt.

MYRTILIS, Oppidum est in ora Lusitaniz, ad Oceanum, cuius memi-  
 nis *Plin.* l. 4. c. 22.

MYRTILVS, *μυρτιλος*. Mercurij ex Phaerusa, sed Myrto Amazone fi-  
 lius auriga OEnomai, qui à Pelope curuli certamine cum Hippo-  
 damia OEnomai filia certante, pecunia corruptus, axi in certami-  
 ne vectem non obiecit, vt Hippodamiaz currus dissolueretur, &  
 Pelops victor euaderet. Quod à quum fecisset, à Pelope victore præ-  
 mium postulauit: qui ab OEnomao moriente antè rogatus, vt  
 Myrtili factum vicisceretur, eundem in mare præcipitavit, quod  
 ab eo myrtum dictum est. *Claudianus*, -nam perfidus obice reg-  
 is prodidit OEnomai deceptus myrtulus axem, &c. ¶ Fuit item  
 Myrtulus quidam Comicus Atheniensis, Lydis filius & Hermippi  
 Comici frater: cuius fabula commemoratur à *Suida*.

MYRTOPELUM, *μυρτοπειλον*, Herba est quam alio nomine Poly-  
 gonaton appellant, à multitudine geniculorum. *Autor* *Plin.* lib. 17.  
 cap. 12.

MYRTOVM pelagus, *μυρτοπος πελαγος*, Pars maris Ægæi, seu quod est in-  
 ter Ægæum & Ionium. { GERM. Ein theil des Egæischen meeres so genant-  
 schen Candia ligt vnd den Inseln Cyclades genant. } Nomen habens  
 à Myrtilo Mercurij filio, qui in id proiectus fertur: siue (vt *Plinius*  
*tradit* lib. 14. cap. 11.) ab exigua insula non procul Carysto Eubœæ  
 oppido sita, quæ cernitur à Geresto, Macedoniam petentibus. Incipit  
 à megarico sinu, Cretamque abluit, & Atticam Occiduatque  
 Cariaz oram, habetque insulas plurimas, Cythera, Calauriam &  
 quæ Æginam cingunt, & Salaminem, & ex Cycladibus pleraque:  
 quod verò contiguum est, iam Ægæum existit. *Autor* *Strabo*. *Ouid.* in  
*Ibin.* Proditor vt sæui perit auriga tyranni Qui noua myrtos no-  
 mina fecit aquæ, &c.

MYRTUS, *μυρτιν*. GALL. Vn arbre appellé meurte. ITAL. Mirto.  
 GERM. Myrtenbaum/welsche oder frömbde heubelbeet. HISP. Ar-  
 rathan morisco que se labra. ANGL. Myrt. } Arbor saporis præ-  
 cipui producens, ex quibus vinum fit, quod Myrtiten vocant. [*Gel-  
 lius* cap. 6. lib. 5. Erondem Veneris appellat. *Quintus* myrthi tonsa &  
 Platani steriles. *Plautus* *Asin.* sc. 2. a. 5. Fœctet anima vxoris tuæ. D.  
 Myrrham olet.] Dicebant & veteres in fœminino murta. *Varr.* li-  
 bro 4. de *lingua Latin.* muratum, inquit, à myrta, quod ea largè far-  
 tum intestinum crassum. sic enim rectè legitur vt est in antiquis,  
 quum & *Caro* in hoc sexu vsus sit. De murato autem vide *suprà*  
 suo loco.

MYRTIDANVM, *μυρτιδανον*, Vini genus myrthi syluestris baccis conditum  
*Plin.* lib. 14. cap. 16. Ramis teneris cum suis folijs in albo musto de-  
 coctis, tuis, libram in tribus musti congijs deferuere faciunt, do-  
 nec duo superint. Quod ita syluestris myrthi baccis factum est;  
 myrtidanum vocant.

MYRTIDANVM, pen. prod. Locus myrthi confitus. *μυρτιδανον*. GAL. Vn lieu  
 planté de meurtes. ITAL. Luogo doue sono piantati molti mirti. GER.  
 Ein ort da vnt myrtenbaum stont. HISP. Arrathanal. ANGL. A place  
 planted with myrth. } *Plautus* in *Aulul.* Nescio qui Ceruus è myrtheto  
 profuit. *Horatius* lib. 1. *Epistol.* ad *Vallum*. -sanè myrtheta reliqua  
 Sulphura contemni vicus gemit.

MYRTEUS, a, um, Quod ex myrto est. *μυρτιν*. GALL. Demeurte.  
 ITAL. Di mirto. GERM. Von myrtenbaum/oder von welschen heubelbe-  
 ren. HISP. Cosa de arathan. ANGL. Of myrth. } *Tibullus*. Et gerie  
 insigni myrtea ferta coma. ¶ Hinc myrteam venerem prisca appel-  
 lauerunt. *Plin.* lib. 15. cap. 29. Ara fuit Romæ vetus Veneris Myrteæ,  
 quam nunc murthiam vocamus. [*Gell.* cap. 6. lib. 5. Qualis corona  
 myrtea est.]

MYRTINVS, a, um, penultim. prod. eiusdem significationis; vt oleum  
 myrthinum *μυρτιναιον*. *Plin.* lib. 23. cap. 4. Oleo myrthino illitum sta-  
 tum resoluitur.

\*MYRTUOSVS, a, um, aliud Adiect. à Myrtus. *Plin.* l. 12. c. 13. Frutice myr-  
 tuos, palmi altitudine.

MYS, Myos, *μυς*, Nomen fuit calatoris, qui claruit argento calando.  
*Martialis* lib. 8. Quis labor in phiala, docti Myos, anne Myronis?  
 ¶ Est item mys, piscis marini genus, cuius meminit *Plin.* lib. 32. c. 11.  
 Hunc & muram marinum appellant, & in littore oua parere asse-  
 runt, serobæque facta ea terra operire: trigessimoque die terra re-  
 fossa, fertur in aquam ducere. Vide eundem libro 9. cap. 51.

MYSIA, *μυσια*, Vulgò Bosna & Seruia, Regio est minoris Asiæ ad Hel-  
 lespontum, Troadi contermina: cuius incolæ Mysi dicti sunt, abie-  
 ctissimæ conditionis homines, fortisque adeo contemptæ vt ces-  
 serint in proverbium. Quoties enim hominem nullius pretij vo-  
 lebant denotare, Mysorum vltimum esse dicebant. *Cicero* pro *L.*  
*Flacco*, Nanque, vt opinor, Asia vestra constat ex Phrygia, Mysia,  
 Caria, & Lydia. Vtrum igitur nostrum est, an vestrum hoc prouer-  
 bium, Phrygem plagis solere fieri meliorem? Quid de tota Ca-  
 ria? nonne hoc vestra voce vulgatum est, Siquid cum periculo ex-  
 periri velis, in Care id potissimum esse faciendum? Quid porro in  
 Græco sermone tam tritum, atque celebratum, quam si quis de-  
 spicatur ducitur, vt Mysorum vltimus esse dicatur? *Strabo* etiam  
 Mylos constituit in Europa in confinio Pannoniæ ad Danubium  
 fluuium, putatque Mylos Asiæ populos ab his vt originem, ita  
 & nomen duxisse. Sed hi à *Plinio* non Mysi, sed Mœsi appellan-  
 tur.

MYSOMACEONES, *μυσσομακεωνες*, Populi sunt Asiæ in tractu maioris  
 Mysiæ Macedonibus oriundi: vnde & nomen habent. Meminit  
 horum *Plin.* l. 5. c. 29.

MYSTERIA, *μυστηρια* *sedhōth. μυστηρια*. GALL. Mysteres, secrets  
 concernans les choses diuines. ITAL. Misterij. GERM. Ge-  
 heimnisse. HISP. Los secretos del sacrificio. ANGLIC. Mysteries,  
 secret maters. } à Græcis dicuntur sacra quædam arcaua quæ Latini  
 seclusa vocant: ita dicta, quod ea *εμυστηρια* *αποκρυφθησιν*, hoc est,











quod ea intus oporteat occludere, nec cuiquam profano explicare. Nefas enim erat alicui aperire mysteria, qui sacris non esset initiatus. Vnde Poeta nescio quis occaecatus fertur, quod mysteria enuntiarat. Hinc non sine mysterio fieri dicimus, quod occulta aliqua sacrorum ratione perficitur. Vnde Mystæ dicti sacra discerentes, mysteriorum periti, discipuli, & initiati sacris alicuius numinis, ut apud Ausonium, Senecam & Apiniam. Et Symmytæ, confacerdotes, eisdem sacris initiati. Qua dictione Apuleius, Sidonius, & Hieronymus vtiuntur. Mystæ, qui dicantur, Plutarc. in Alcibiad. In mysteriis autem tradebantur multa arcana, quæ in vulgus enuntianda non sunt, quum (autore Tertulliano) omnibus mysteriis silentij fides debeatur. Scribit Eusebius libro secundo de Preparatione Euangel. in sacris Isis & Serapidis fuisse Harpocratis simulacrum, quod digito labijs impresso admonere videretur, ut silentium fieret. Mystera etiam quædam festa dicebantur in honorem Cereris celebrari solita, quæ & initia dicebantur: de quib. nonnulla diximus in verbo Initiator. Cic. ad Attic. lib. 6. Facietque me in quem diem Romana incidant Mystera, certiorum, & quomodo hyemaris. Putatur autem hoc sacrorum genus ab Eleusine Attici agri oppido in reliquis terras exportatum. Ibi enim duo erant mysteriorum genera: maiora quæ Cereri sacra erant: & minora, in honorem Proserpinæ filix eius instituta. Et quoniam utrorumque ceremoniæ summo studio occultabantur, factum est, ut Mystera pro arcana accipiamus. Cic. ad Attic. Neque enim sunt epistolæ nostræ, quæ si perlatæ non sint, nihil ea res nos offensura sit: quæ tantum habent mysteriorum, ut eas ne librariis quidem ferè committamus.

**Mythagogus, mythagogi, Sacrorum custos, qui custodiæ sacrorum est præfectus.** מַשְׁגָּרֵם *chamar, musagarp.* GAL. Sacrestain. ITAL. Sacra-fano. GERMÁNIE. Der vber heilige ding sur hut verordnet ist/ ein sacrist/ der etwen vber geheymliche ding sâren than. HISPAN. Guardador de los secretos, sacristan. ANGLIC. Achurchwarden. } Cicero Verr. 6. Itaque indices ij, qui hospites ad ea quæ visenda sunt ducere solent, & vnumquidque ostendere, quos illi mythagogos vocant, eonuersam iam habent demonstrationem suam.

**Mysticus, ca, cum, αἰαγμακός, μουκός.** Propriè quod in arcanis deorum sacris fiebat, qualia erant Bacchi Orgia, quæ noctu clam à solis mulieribus celebrabantur. Vnde Mystica sacra pro arcanis sacris dixit. Mart. lib. 8. Non per mystica sacra Dindymenes, Nec per Nilixæ bouem iuencæ, Nullos denique per deos, deasque Iurat, Gellia, sed per vniones.

**MYSTIA, mystia, Vrbs Samnitum, ciues Mystiani, Autor Steph.** **Mytilus, Genus piscis, qui à Plinio lib. 32. cap. 11. numeratur inter genera lacertarum.**

**MYTHERATA, μυθηράτα, Castellum Siciliæ, gentile Mytheseratinus: Steph.**

**Mythologîa, μυθολογία, A Latinorum nonnullis, Affabulatio dicitur, hoc est, fabulæ explicatio. Vnde Mythologi dicuntur, qui rationes reddere conantur, quare fabula vnaquæque fuerit excogitata.**

**MYTILENE, Mytilenides, Mytonides, Mytilæ, Myton, &c. Vide supra in MYTYLBNE, cum prima per iota.**

**Mytilus, μυτίλος, pen. eorr. Piscis est ex genere concharum, in arenosis potissimum locis proueniens, cuius exsatis cinis causticam vim habet, non secus ac muricis. Vide Plin. lib. 32. cap. 9. & lib. 9. cap. 51. Mart. lib. 5. Sumitur inciso mytilus ore mihi.**

**MYTISTRATON, μυτιστρατον, Oppidum iuxta Carthaginem. Gentile Mytistratius, Steph.**

**MYVS, myuatis, μυς, Vna ex duodecim Ionix urbibus, triginta à Mæandri ostio distans: quam postea ob hominum paucitatem Milesij incoluerunt. Autor Strabo lib. 14.**

**Myxa, { μύξα. GAL. MOCHE, mouchen. ITAL. MOCCO. GERMÁN. Schniedertron auß der nâsn. HISPAN. El moco. ANGL. Suattineste, or slish of the nose. } apud Græcos, propriè pituitæ excrementum è naribus fluens, qui & Mucus dicitur: vnde μύξων mucosus appellatur, hoc est nares mucu sordidas habens. Μύξατις verò ipsum narium foramen appellatur. Hinc etiam Myxos prominens pars lucernæ vocatur, ex qua profertur ellychnium, quemadmodum ex naribus mucus. Quare Græci quoties vollunt ellychniū produci, ut luceat αεζμύξαι τὸ λυχνιον dicunt: nostri verò Emungere lucernam. Quia Myxos fit Dimyxos, quæ est lucerna duo ellychnia habens: Trimyxos, tria: Polymyxos, multa. Mart. libr. 14. Illustrem quum tota meis conuiuia flammis, Totque geram myxos, vna lucerna vocor.**

**Myxon, myxonis, μύξων, Piscis est, apud Romanos olim in deliciis habitus. Plinius libro 35. cap. 12. De vasis fistilibus loquens, Tripantinum appellabatur summa cœnarum lautitia: ut erat murænatis: altera luporum, tertia myxonis piscis, inclinatis iam scilicet moribus. Hinc piscem nonnulli Banchum vocauerunt. Idem lib. 32. cap. 7. de iecore huius piscis loquens, Auribus, inquit, vtilissimum bati piscis vel recens, sed inueteratum vino. Item Banchi, quem quidam Myxona vocant.**



N



**LITERA, vna semiuocalium, ab antiquis inter liquidas commemorata, quæ si primum in dictione locū teneat, aliquando sumit ante se g, ut Narus, Gnarus, vnde Ignarus: Nauus, Gnauus, vnde Ignauus. Aliquando etiam in compositione c literæ, quæ statim subsequitur post n, vertitur in g, ut Quadringenti, pro Quadrincenti, Quingenti, pro Quincenti. Sed in quibus non fuerit, seruatur e, ut Ducenti. N. In notis antiquorum, num, vel nec, vel non, vel nomen, nepos, vel Nonius. N. Noster, vel numisma, vel nummorum. N. Nascitur, vel nisi, vel noster. N. Numerator. N. Nostri. N. Nostrum. NAV. In notis antiquorum nauicula, vel naues, vel nauibus. NO. Nobis. NBL. Nobilis. NC. Nanc. N. C. Non certè. N. C. Nero Claudius. N. C. SN. CO. S. D. E. Notis cuiusvis Senatui suffragium datum est. N. C. N. P. Non clam, nec precario. N. C. C. Non alumnix causa. Hæc litera vna cum litera L. nota erat, non liquere significans, qua iudices in amplianda causa utebantur, quum nondum satis vel conuictus esset reus celeris, vel etiam non planè defensus.**

**NAARDA, נארדא, Vrbs Syriæ iuxta Euphratem: inde Naardanus, Steph.**  
**NABATHA, Ciuitatis cuiusdam nomen est.**  
**NABATHAEA, נבאיהא, nebatjoh. nabathia Dionysio, נאבאיהא, Steph. } Regio Arabiæ, Syriæ contermina, populosa in primis, & pascuis abundans: cuius metropolis est Petra, trium aut quatuor dierum itinere distans ab Hiericente, teste Strabo. li. 16. } G. R. C. Ein sandtschaffe des festschiffen Arabiæ, stoß an Syrien. } Hinc Nabathæus, a, n, m, nabathæus. pen. prod. Iuuen. Et quos deposuit Nabathæo bellua salta. Et quia Nabathæa regio Orientem spectat, factum est ut Nabathæus accipiat pro regionibus & populis ad orientem vergentibus. Ouidius 2. Metam. Eurus ad auroram, Nabathæaque regna recessit.**

**Nabis, Giraffa. Lingua Æthiopum camelopardalem significat, animal camelo simile capite: collo, equo: pedibus & cruribus boui: albis maculis rutilum colorem distinguentibus, quod animalis genus Cæsaris Dictatoris ludi Circenses primum Romæ ostendunt. Autor Plin. lib. 8. cap. 18.**

**NABIVS, Tarracoenfis Hispaniæ fluuius. Ptolem. lib. 5. cap. 6. Narium dicit Mela.**

**NABRITS SA, נאבריסא, Ptol. lib. 2. cap. 4. aliis Nebrissa, hodie Venetia cognominata, Hispaniæ Bætiæ ciuitas est.**

**Nablium, diminutiuum à Nablum, Instrumentum musicum, quod & Psalterium appellatur. } נבל, נבליו. GAL. Vn psalterion. ITALIC. Istromento musico detto salterio. GERMÁN. Ein musick instrument so man vorzeiten gebraucht hat/ ist teg nâche sonder mehr betant. HISPAN. Psalterio. ANG. A musickall instrument called a psalterion. } Ouid. lib. 3. de Arie amandi, Discite etiam duplici genalia nablia palma Vertere: conueniunt dulcibus illa modis.**

**NABUCHODONOSOR, Rex Chaldæorum.**

**NACA, inquit Festus, vulgò appellantur Fullones, quòd nauci sint ( ut voluit Curuius ) id est nullius pretij. Quidam inde dictos malunt, quòd omnia ferè opera ex lana nâxi dicantur à Græcis. } נאכא chobesim, Hac Festus.**

**NACOLLA, נאקולא, aliàs נאקוליא vel נאקוליא, Vrbs Phrygiæ à Nacole nympha, vel à Nacolo Dacoli filio, aliàs Nacolæ, Gentile Nacolaus, Meminit eius Strabo libro duodecimo.**

**NACONA, נאקונה, Vrbs Siciliæ, Gentile Naconæus, Steph.**

**NACRIA, נאקריא, Vide NVCRIA.**

**Næ, per dipthongum scriptum, Græca dicitio est, significans Vehementer, valde, vel nimis. } נאעבן, נאעבן. GALLIC. Certainement, en verité, certes. ITAL. Certamente, di certo. GERMÁN. Suttwar/warlich. HISP. Ciertamente, en verdad. ANG. Verklie. } Terent. in Prolog. And. Faciunt næ intelligendo, ut nihil intelligant. Hoc est, quum plus quàm opus sit velint intelligere, in eorum numero sunt habendi, qui nihil intelligunt. } Sapius tamen affirmandi aduerbium est, idem significans quod certè, vel vtiq; Cicero. Curioni, Incredibile quàm turpiter facere videar, qui his rebus interfirm: næ tu videris multo ante prouidisse quid impediret. } Idem Trebatio, Næ ego multo libentius emerim diuersorium Tarracina. Idem in Catil. Næ illi vehementer errant. [Ædopol næ adueni tempore**



ri narrent fabulasy *Plaut. Men. sc. 1. a. 5.* Vxor quid hic narravit tibi? *Ibid. sc. 2. a. 4.* Narrare somnium. *Plaut. Curs. sc. 1. a. 2. & sc. 2. a. 2.* Quod argentum? quom tu mihi tricas narra? *Ibid. sc. 2. a. 5.* Quid morbi esse dixerat, narra senex. *Plaut. Men. sc. 4. a. 5.* Quid epistola ista narret. *Plaut. p. sc. 2. a. 4.* Quid ait? quid narra? quid dicit tibi? *Plaut. p. sc. 6. a. 4.* Narrando fallere tempora labentia tardè. *Quid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. J.* Narrant pro Dicunt. *Plin. lib. 11. cap. 37.* Solui enim pericula & metus, narrant. Huius composita Denarro, Enarro, & Prænarro.

**Narratio, onis,** Quæ est rerum gestarum expositio, alicuius rei longa commemoratio, & ponitur pro ea orationis parte à Rhetoribus, qua quemadmodum res gesta est de qua agitur, solet exponi. *פארשחבן* *paraschab* *פארשחבן* *scheninab*. *דבריו*. *GAL.* Narration, recit. *ITAL.* Narrazione. *GERM.* Erzählung. *HISPAN.* Obra de contar & de tr, narration. *ANGL.* Narration, a telling of any thing. *J Cic. 2. de Orat.* Obscura narratio totam occæcat orationem. *Idem in Orat.* Credibiles non historico, sed propè quotidiano sermone dilucidè explicatæ narrationes.

**Narratiuncula, Parua narratio.** *פארשחבן* *paraschab*. *GAL.* Petit recit & narration. *ITALIC.* Picciola narration. *GERMAN.* Ein kleine oder kurze erzählung. *HISPAN.* Pequena narracion. *ANGLIC.* A little narration. *Quin. lib. 10. cap. 9* Narratiunculas à poetis celebratas notitiæ causa, non eloquentiæ tractandas puto.

**Narrator, aris, Qui narrat.** *פארשחבן* *paraschab*. *GALLI.* Racontant, qui recite ou conte. *ITAL.* Chi narra & racconta. *GERMANIC.* Ein erzeller. *HISPAN.* Contador assi. *ANGLI.* That maketh narration or mention of any thing. *J Cic. 2. de Ora.* Cæteri non exornatores rerum, sed tantummodo narratores fuerunt.

**Narratus, a, um, participium.** *פארשחבן* *paraschab*. *GAL.* Narré, recité, raconté. *ITALIC.* Narrato, raccontato. *GER.* Erzelt. *HISPAN.* Contado, narrado. *ANGL.* Recited, mentioned. *Quid. 3. de Pomio, eleg. 2.* Fabula narrata est postquam vulgaris ab illo, Laudarunt omnes, facta, piàmque fidem.

**Narratus, us, ui.** *פארשחבן* *paraschab*. *GALLI.* *פארשחבן* *paraschab*. *Quid. 6. Met.* veniet narratus hora Tempestiva meis.

**Narrabilis, le,** *פארשחבן* *paraschab*. *GALLIC.* Qui se peut raconter. *ITALIC.* Che si puo raccontare. *GERMAN.* Das uerzelt. *HISPAN.* Cosa que se puede assi contar. *ANGLI.* That may be heard and declared. *J Ouid. 2. de Pomio, eleg. 2.* Lingua sile, non est ultra narrabile quicquam.

**NARSÈS,** *ναρσης*, Suidæ, Eunuchus, Iustiniani principis cubicularius: bibliopola prius, deinde obanimi virtutem patritiatus honore auctus, vir religione pietatèque præditus. Is in locum Belisarij ducis in Italiam missus, decem annos variis euentibus pugnavit, tandemque Gorhos insigni prælio fudit ad Anienem fluuium, quem & ponte primus instruit: quarum rerum nequandò vlla temporum diuturnitate memoria obscuraretur: saxo eas insculpendas curavit in igni epigrammate, quod etiam hodie in Anienis ponte legitur. *De quo vide apud Volaterranum.*

**NARTHÈCIA, æ,** *ναρθηκία*. Species ferulæ humilioris, quæ ad iustam altitudinem narthecis non affurgit, folia habens maxima, ut quæque terra proxima. Dicta videtur Narthecia per diminutionem à fruticis humilitate: quare etiam à quibusdam Ferula minor, & ab aliis Ferulago appellatur. *Plin. l. 13. c. 12. de ferula loquens,* Duo eius sunt genera. Nartheca Græci vocant affurgentem in altitudinem, Nartheciam verò semper humilem.

**NARTHÈCIUM, cij,** *ναρθηκιον*. *ANG.* A spice tree, a place to keep spice in. *J* Dicitur repositoryum medicamentorum: ita dictum quòd narthecis, hoc est ferulæ lignum ad medicamenta asseruanda esset accommodatissimum: vnde primò Narthecia appellata sunt vasa medicamentaria, quæ ex ferula conficiebantur: postea vero quænis vasa in hunc vsum comparata, quauis de ferula confecta non essent, hoc nomine dici cœperunt. *Cic. 2. de Fin.* Iam doloris medicamenta illa epicurea tanquam de narthecio promant. *Martian. l. 14. Epigr. 78.* Artis opes medicæ narthecia cernis habere.

**NARTHÈCVS, a,** *ναρθηκος*. Insula est in mari Carpathio, cuius meminit *Plin. lib. 5. c. 31.*

**NARTHÈX, cis,** *ναρθηξ*. Arbuscula est, lignum foris corticis loco habes, intus autem ligni loco fungosam medullam. *Plin. lib. 13. cap. 22.* Ferulam appellat, ponicq; duo genera ferularum, Nartheca, quæ in iustam excrefcit altitudinem: & Nartheciam, hoc est minorem ferulam, quæ non altè ab humo attollitur. Et ferulam, inquit, inter externas dixisse conueniet, arborumq; generi ascripisse, quoniam quarundam naturæ (sicut distinguemus) lignum omne corticis loco habent, hoc est forinlecus: ligni autem loco fungosam intus medullam, ut sambuci: quædam verò inanitatem, ut arundines. Ferula calidis nascitur locis, atque trans maria geniculatis nodata scapis. Duo eius genera: Nartheca Græci vocant affurgentem in altitudinem: Nartheciam verò semper humilem. *Hæc ille.* *J* Narthex autem dicti sunt Narthecophori, *ναρθηκοφοροι*, Bacchi ministri, quasi Thyrsigori. Nam thyrsi antiquitus etiam ex ferulis fiebant.

**NARYCEIVM,** *ναρυκειον*. Quod & *Ναρυξ*, *ναρυξ*, & *Naryce*, *ναρυξ*, dicitur, oppidum fuit Locrorum vetustissimū à quo Aiax Narycius, & populi Narycij dicti sunt. *Virgil. 3. Æneid.* Hic & Narycij posuerunt mœnia Locri. Abundat autem pice optima quæ Narycia dicitur. *Virg. 2. Georg.* Et iuuat vandantem buxo spectare Cytorum, Naryciaque picis lucos.

**NASAMONÈS,** penult. prod. *νασαμωνες*. Sunt populi Lybiæ, nauium Syrtibus involutarum spoliatores. *J GERM.* Videtur in Libya so die schiff verstopfen vnd heraubten wann sy in den Syrten beständig. *J Lucanus libro 9.* Hoc tam segne solum, raras tamen ex erit herbas. Quas Nasamon, gens dira legit qui proxima ponto Nudus rara tenet, quem mundi barbara damnis Syrtis alit, nam littoreis populator arenis imminet & nullos portus tangente carina Nouit oppes: sic cum toto commercia Mundo Naufragiis Nasamones ha-

bent. *J* Hinc Nasamonius & Nasamoniacus adiectiua, Nasamonites, *νασαμωνιταις*, Gemma, quæ quum sanguinea sit, scateat nigricantibus venis. *Plin. l. 17. c. 10.*

**NASCOR,** sceris, natus Notæ significationis. *נולד* *nold* *נולד* *nold*. *פולד* *pol*. *פולד* *pol*. *GAL.* Naître. *IT A.* Nascere. *GERMANIC* Geboren werden. *HISP.* Nascer. *ANG.* To be borne. *J* *Plin. lib. 10. cap. 53.* Aues omnes in pedes nascuntur contrà quàm reliqua animalia. *Sallust. L.* Catilina nobili genere natus fuit magna vi animi & corporis. *J* Natus laudi, & ad laudem. *Cicer. pro Sex.* Qui se patriæ, qui ciuibus suis, qui laudi, qui gloria, non somno, non conuiuio, non delectationi natos arbitrantur. *Ibidem.* Nam quid ageret vir ad dignitatem & gloriam natus? *Horat. l. epist. 2.* Nos numerus sumus, & fruges consumere nati. (Ad nascendos homines vim habere certum aliquem numerum sup.) *Gell. c. 10. lib. 3.* Quos legi nascendè nascenti corpus haberet humus. *Ouid. Eleg. 3. lib. 2. Trist.* Nascenti mors determinata. *Senec. c. 10. de Consol. ad Mari.* Nasci impune nulli contigit. *Ibidem c. 13.* Omnia nostra scripta dum nascuntur, nobis placent. *Quintii.* Neque postquam sum natus, habui nisi te ferum. *Plaut. Amphitr.* *J* *Cicer. de Senectute.* Mortuus est (quum ego quinque & sexaginta annos natus, legem Voconiam voce magna & bonis lateribus suasisset) annos septuaginta natus: tot enim vixit *Ennius. Idem de Amicitia,* Magna etià dissidia, & plerunque iusta nasci. *J* Huius verbi composita sunt, Annascor, Connascor. *J* Enascor, Ex re aliqua nascor, *επινομα*, *Iustinus libro 1.* Hic per somnum videt ex naturalibus filiæ (quam vnica habebat) vitam enatam, cuius palmite omnis Asia adumbratur. *J* Denascor, decreasco, deficio, morior, *δεσφομα*, *Cassius Hemina lib. 2. Animalium,* Quæ nata sunt omnia, denasci aiunt. *J* Innascor, intus nascor. *επινομα*, *Cicer. lib. 1. Offic.* Sed illud odiosum, quod in hac elatione & magnitudine animi, facillimè pertinacia & nimia cupiditas principatus innascitur. *J* Internascor, In medio nascor, *επινομα*, *Colum. libro 5.* Ne autem pampinarij palmes internatus, & c. *J* Obnascor; Circumnascor, *επινομα*. *J* Renascor, Rursus nascor. *επινομα*, *Laetan. lib. 7.* Ita que renasci eas putauerunt. *J* Pronascor, Ortum habeo, *επινομα*, *Teren. in Phorm.* Aiunt illam ciuem Atticam, bonam, bonis prognatam.

**NATUS, a, um, participium à Nascor.** *נולד* *nold* *נולד* *nold*. *GALL.* Này ou né. *ITAL.* Nato. *GERMANA.* Geboren. *HISPAN.* Nascido. *ANG.* Borne. *J* *Teren. in Heaut.* Annos sexaginta natus es, aut plus eo, ut conicio. Pro re nata, hoc est pro præfenti rerum statu, & ut res nouè se habent. *Cicer. ad Atticum libro 3.* Animaduertendum posse pro re nata te non incommodè ad me in Albanum venire. *Ibidem;* in his locis pro re nata non incommodè possunt esse. (Ita natus locus est, i. e. iusmodi est loci à natura situs) *Lin. 9. ab Vrb.* *J* Natus sermo super cœnam. *Suet. in Cæs. c. 87.* Pauper natus in armis. *Tibull. lib. 4.* Si memor es de quo mihi sit Proserpina nata. *Ouid. 2. Fast.* Neque postquam sum natus intra portam penetraui pedem. *Plaut. Men. sc. 4. a. 2.* Vltus natæ rei ita erat. *Gel. cap. 13. l. 13.* Natum eum nemo putat. *Mart. epig. 27. 10. & Epigram. 63. l. 8.* Plus triginta annos sum natus cum Interea. *Plaut. Men. sc. plus triginta.* Securâq; in otia natus. *Ouid. Ele. 2. l. 3. Trist.* Homo quado hic natus est, similis est nouarum ædium. *Plaut. Mest. sc. 2. a. 1.* fratres germanos duos geminos vna matre; vno patre natos, vno die. *Plaut. Men. sc. vlt. a. 5.* Seni huic fuerunt filij nati duo. *Plaut. Capt. prolog.* Augetus nato filio. *Gell. cap. 1. lib. 12.* Facinus apud nos natum nouum. *Plaut. Milin. sc. 3. a. 2.* Suum reperunt, alienum reddunt nato nemini. *Plaut. sc. 3. a. 1.* Libera ego sum nata. *Plaut. Curs. 2. a. 5.]*

**NATUS, ti, nomen substantiuum, Gnatus, filius, sicut nota, siue gnata;** pro filia. [Disimulabat cultu natum. *Ouid. 13. Metam.* Concede huc mea nata *Plaut. Men. sc. 2. a. 5.* *J* Nati, pro libris, qui sunt foetus ingenij. *Ouid. Eleg. vlt. li. 3. Trist.* Tres mihi sunt nati, contagia nostra secuti. (i. libri amorum) *Idem Eleg. i. lib. 3. Ibid. J* *נולד* *nold*. *דפולד* *pol*. *GALLI.* Vn fils. *ITALIC.* Figliuolo. *GERM.* Ein Sohn. *HISPAN.* Hijo. *ANGL.* A sonne. *J* *פולד* *pol*. *GALL.* Vn fille. *ITALI.* Figliuola. *GERM.* Ein tochter. *HISPAN.* La hija. *J* *Virg. 1. Æneid.* Nate meæ vires, mea magna potentia solus. *Idem 3. Æneid.* Et nati natorum, & qui nascitur ab illis. *Cicer. de Amic.* Primùm ex ea charitate, quæ est inter natos & parentes, quæ dirimi, nisi detestabili scelere non potest. *Virg. 1. Æneid.* Maxima natarum Priami. *Horat. 2. Serm. Satyr. 3.* Tu quum pro vitula statuas dulcem Aulide natam Ante Aras, spargisque mola caput, improbe, falsa. *J* Natorum appellatio (inquit *Modestini.*) ad nepotes extenditur. *J* Addimus quandoque, & dicimus Gnatus, gnata, quæ semper sunt substantiua. *J* Natos etiam pullos equarum dixit *Colum. l. 6. c. 27.* Id præcipue genus pecudis amore natorum, nisi fiat potestas, noxam trahit.

**NATU,** Ablatiuus est solus sine nominatiuo, aliòve casu vtitato, iungiturque cum his adiectiuis Magnus, Paruus, & grandis. *Idem. Cicer. in Cat.* Quamquam eum colere cœpi, non admodum grandem natu, sed tamen iam ætate prouectum. *Teren. Adelph.* Id mea minime refert, qui sum natu maximus. *Lin. 1. ab Vrb.* Sed de istis rebus in patria maiores natu consulemus. [*Plaut. Aul. sc. 3. a. 1.* Sed est grandior natu: media est ætas mulieri. (i. non est Iuuenis. Item *Magnò natu* quidam. *Lin. 2. ab Vrb.]*

**NATIO, onis, Genus hominum (inquit *Festus*) qui non aliunde, sed sibi nati sunt.** *נולד* *nold* *נולד* *nold*. *GAL.* Nation, gent. *ITAL.* Nazione. *GERM.* Ein vord das in eine Land erboeren ist. *HISPAN.* La ntion. *ANGLIC.* A nation or country. *J* *Plaut. in Menach.* Nanque Epidamnea natio est hæc ita hominum, Voluptarij, atque potatores maximi. *Plin. lib. 12. cap. 25.* Color in quacunque natione præfertur rufus. Erudita illa Græcorum natio. *Cicer. 2. de Orat.* Inanes & barbaræ nationes. *Cicer. ad Quint. frat. libro 1.* *Idem de vrouint. consul.* Cæsar cum acerrimis nationibus Germanorum & Heluetiorum, præliis multis felicissimè decertauit. *Idem pro Font.* Verum etiam exteris nationibus ac gentibus offendere, & c. [Dimidiam partem nationum vique omnium subegit. *Plaut. Curs. sc. 1. a.*



ui corpore hominem, paululum supra terram extantem, quem Latine Putuilionem dicimus. Nec de hominibus tantum, sed de aliis quoque rebus dicitur. Vnde etiam mala nana, quæ alio nomine Melimela vocantur.

**NAPATA**, *Ναπατα*, Sylvarum decem quæ & Dryades dicuntur: nam sicut in *Græcis* Saltum significat, siue locum syluolum. Naides autem vel Naiades dicuntur fontium nymphæ, sicut Oeades montium, Hamadiades arborum, quæ cum arboribus nasci credebantur, & cum istis interire. Nereides verò maris nymphæ sunt appellatæ. *Virg. 4. Georg.* Faciles venerare Napeis.

**NAPA**, *Ναπα*, Populi in Lesbos, ita dicti ab Vrbe Napa: vnde & Apollo Napæus dictus est.

**NAPATA**, *Ναπατα*, Vrbs in Æthiopiæ vrbs est: olim Candaces reginæ regni cuius meminit *Strab. l. 17.*

**NAPHTHA**, *Ναφθα*, Bituminis flos tenuissimus, circa Babylonem copiosissime proveniens, cui est tanta cum igne cognatio, vt flamma transiit in eam vndeque visam. *Autor Plin. l. 2. c. 105.* Vulgus Oleum Nephæ vocat. Ex hoc conficitur ignis penè inextinguibilis, quem Græcicum appellant. [ *Vide Plutarch. in Alexand.* ]

**NAPHTA**, *Ναφτα*, Populi in Scythia, quorum caput vicus Napis, & Napata nominantur. *Steph.*

**NAPUS**, *Ναπος*, *GALL.* Naueu, *ITAL.* Nauone, *GERMANIC.* Ein toder rüb: ster tub. *HISP.* El nabo. *ANGL.* A nauewa or turnep. Herba est rapo forma, temperamentoque simillima: quam Galli, seruatim præci nominis non obscuris veltigis, *Nauettam* appellant. *Colum. l. 2. cap. 10.* Napus detexam terram amat, & siccam. *Vide Plin. lib. 20. c. 4.* Huius diminutium est Napunculus.

**NAPINÆ**, Loca napis confusa. *βουβινος*. *GALL.* Vnc nauetièrè, lieu où croissent force naves. *ITAL.* Luoco da seminarui nauoni. *GER.* Clarub garten oder ruback. *HISPAN.* La semiente de nabos. *ANGL.* Beddes of nauewes. *Colum. l. 11. c. 2.* Napinæ, itémque rapinæ siccanis locis per hos dies fiunt.

**NAR**, *Ναρ*, *Stephan.* Sabinorum fluuius in Fiscello monte nascens, qui per vrbem Narniam fluens, Tyberi immiscetur. *Lucanus libro 1.* Qui Nar Tyberino illabitur amni. *Virgil. lib. 7.* Sulphurea Nar albas aqua. Mela præterea eiusdem nominis fluuium in Illyride constituit, qui ex Adrio monte profluens, non procul ab Epidaurum in mare Adriaticum illabitur. *Plin. Ptolem. & Strabo* Naronem vocant.

**NARAMA**, (Quod pro Dalmatiæ, siue Illyridis fluuii incepte legatur.) *Vide NARO.*

**NARACVSTVMA**, *Ναρακστυμα*, Secundum Istri fluminis ostium, apud *Plin. lib. 4. cap. 12.*

**NARCASSIS**, Vrbs æstuarium in Hispania. *Steph.*

**NARBIS**, *Ναρβις*, Vrbs Illyriæ. *Steph.*

**NARBO**, *Ναρβον*, Cognomento Martius, olim amplissimum fuit Galliarum aduersus Hispanos propugnaculum: à quo tota ea pars Galliarum, quæ olim Romanorum fuit prouincia, nomen accepit. *Narbonam* vocat *Cæsar 2. de bell. ciu.* sed in aliis legitur *Narbonem*. [ *GALL.* Narbonne. *GERM.* Narbun / etn stad in Languedoc gegem dem Roemisch am oberu meer getegen. ] Martium autem Narbonem ex eo dictum putant, quod eò Cæsar ex Martia legione colonos dederit. *Cicero pro Fonteio*, Est in eadem prouincia Narbo Martius, colonia nostrorum ciuium, specula pop. Romani, ac propugnaculum istis ipsis nationibus oppositum & obiectum. [ *Sueton. in Tiber. c. 4.* Narbona colonia in Galliam deducta. ]

**NARBONENSIS GALLIA**, *Ναρβονης*, teste *Plin. lib. 3. cap. 4.* dicta fuit tota illa Galliarum pars, quæ interno mari alluitur, antiè Braccata dicta à braccis villosæ vestis genere, quibus ea regio præcipuè utebatur: quem reliqua Gallia à studio nutriendæ comæ, Comata diceretur. [ *GER.* Die Stadt schaffte Gallia so da brgetst die Prouing / Langento & Disptinat / vnd die Sophoer. ] Hæc olim fuit Romanorum prouincia, quam à Narbone Martio, amplissimo eius regionis emporio, hodie munitissimo Galliarum propugnaculo, *Narbonensem* prouinciam appellabant. Diuiditur ab Italia amne Varo, & Alpium iugis: à reliqua autem Gallia latere Septentrionali Iura & Gebenna montibus.

**NARCASSVS**, *Ναρκασσος*, Vicus & vrbs Carizæ, inde *Narcassus*. *Steph.*

**NARCISSVS**, *Ναρκισσος*. *GALL.* Narcisse. *ITAL.* Narcisso. *GERMANIC.* Ein nare: ssen rößlin. *HISP.* Vn cierto genero de lirio. *ANG.* A kind of lilly. Lilij genus, radice carnosâ atque odora, flore purpureo, folia in radice habens ad similitudinem foliorum arundinis sed aliquanto crassiora: Dicitur à *ναρξ* (vt *Plin. autor est lib. 21. cap. 19.*) quod stuporem Latine significat. Nam odor eius caput aggauat. Eius duo sunt genera. Vnum purpureo flore, alterum herbaceo. Poetæ fabulantur Narcissum puerum fuisse Cephisi amnis, & Lyriopes Nymphe filium, tanta formæ præstantia, vt quum aliquando ad fontem bibiturus accessisset, conspexisset suæ imaginis amore captus, quum nulla potius amoris spes esset, in nio desiderio contabuerit, & in florem sui nominis commutatus sit. *Vide Ouid. lib. 3. Metamorphos.* Huius monumentum in ora Bæotiz fuisse tradunt, quod cum silentio viatores præteribant. Vnde & *ομαρτις*, hoc est taciturnum appellatur. Est & Narcissus nomen fluuij, & nomen liberti potentissimi Claudij.

**NARCISSIVS**, *Ναρκισσινος*, Quod ex narcisso fit: vt oleum narcissinum. *Plin. lib. 21. cap. 19.* Ex hoc flore fit narcissinum oleum ad emolliendas duricias. Inde etiam Narcissinum vnguentum, quod ex flore narcissi fieri solebat, sed statim obliteratum est. *vt refertur in Plin. lib. 13. c. 1.*

**NARCISSITES**, pennultima producta, *Ναρκισσιτης*, Gemma appellata est, quæ narcissi colorem habet, venis hederæ distincta. Huius meminit *Plin. l. 37. c. 12.*

**NARCOÛCA**, *Ναρκοϋκα*. Medici nostri temporis appellant medicamentum, quibus stupor conciliatur, ac torpor, aduersus sensum doloris & cruciatum. *vt in Plin. quod stuporem significat.*

**NARDOSPHERUM**. *Vide NARDOSPHERVM.*  
**NARDUS**, *Ναρδος*, *nerd.* *βαρδος*. *GERM.* Nardum neutri, Frutex est, teste *Plin. lib. 12. cap. 12.* graui & crassa radice, sed breui ac nigra, fragillique, quauis pingui, sicutum redolente, vt cyperi, aspero sapore, folio paruo densoque, cacumina in aristis se spargunt: idè gemina dote nardi spicas, & folia concludunt. Eius duo sunt genera, Indicum & Syriacum, non quòd ex istis regionibus afferatur, sed quòd montes, in quibus nascitur, aut Indiam, aut Syriam spectent. Retinet hæc herba etiam hodie nomen suum in officinis.

Est præterea herba huic non dissimilis, quam ob id Pseudonardum vocant, folio crassiore, carnoso, angusto, colore languido in candidum vergente, frequentibus spicis in aristis sparitis, sterculis purpureis. Gaudet petrosi locis & apricis: tanta suauitatis fragrantia, vt omnes flores odoris suauitate prouocet: qua dote in vestibus inferitur. Duo etiam huius sunt genera: vnum procerius adulescit, & maiorem spirat odorem: quod quia non minus, quam nardum placet, sibi spicæ nomen apud nos arrogauit. Vulgus *Aspicum* vocat. Alterum tum amplitudine, tum odore minus: quod quia balneis & lauacris expeditur. *Lauanda* vulgò, & *Lauandula* appellatur. quam nonnulli malè putant esse nardum Celticam: vt postea docebimus. Vtraque pseudonardi specie Narbonensis prouincia maximè abundat, ad eò vt & montes, & campi iis vestiantur. Nardus autem Gallica, siue Celtica herba est ab hisce diuersa, folia habens longiuscula, & flauescencia, florèque luteum, quæ teste *Plinio*, cum radice velli solet, & in manuales fasciculos digerit. Hæc alio nomine appellatur *Saliunca*: vt docet *Ruellius lib. 2. cap. 6. & 7. ex quo hæc excerptimus.* Ex nardo fiebant pretiosissima vnguenta, quibus Romani solebant capillos delibutos gestare. *Tibull. lib. 2. Elegia.* Illius puro distillent tempora nardo.

**NARDINUS**, adiecti vt *Nardina pyra*, dicuntur ab odore, scilicet quæ nardum redolent. *vt Plin. lib. 15. cap. 13.* Pyra ab odore myræ, laurea nardina. *Nardinum* pen. cot. *vt Plin.* vnguentum ex nardo factum, addito omphacio, balanino, iunco, costo, amomo, myrha, & balsamo. Alio nomine dicitur *Foliatum*. *Plin. lib. 13. cap. 1.*

**NARIS**, *Ναρξ*, *βις*. *GALL.* Narines. *ITAL.* Narice, buchi del naso. *GERMAN.* Die nasidocher. *HISPAN.* Las narices. *ANGL.* The nostrilles. } Propriè nasi latiores partes, in quibus sunt spiracula, à raritate, siue gnaritate, (vt inquit *Donatus*) quòd nos odoratu doceant præstè ac propè esse quòd adhuc oculi non vident. Siue, vt alij volunt, quòd per eas odor vel spiritus nate non desinat. Vel à Græco *βις*, per inuersionem literarum, vt *Plin.* tener. *Cicero. 2. de Natur. deor.* Itémque nares, eo quòd omnis odor ad superiora fertur, rectè sursum sunt. *Persius Satyra 1.* balba de nare locutus. *Quidius 1. de Arte*, Inque caua nullus ster tibi nare pilus. *Virgil. li. 3. Georg.* Collectumque premens voluit vbi naribus ignem. *Quidius vsus est singulari pro naso*, Pandæque naris erat. *Naribus* aduocis indulgere, à *Persio Satyr. 1. dictum est*, *Murmellio teste*, pro naribus in rugam contractis irridere, & sublannare. *Verba Persij sunt*, nunc non è manibus istis, Nunc non è tumulo fortunatæq; fauilla nascetur violæ? rides, ait, & nimis vncis Naribus indulges. *Simile est illud Horatium li. 1. Sermom. Satyra 6.* Naso populum suspensis adunco. *De quo Lanius in dictione Nasus.* Emunctæ naris homo, is dicitur, qui nares habet emunctas & purgas, hoc est qui facile rem subodorat: vnde & pro prudenti & sagaci accipitur. *Horat. lib. 1. Sermomum Satyr. 4.* Hinc omnes pendet Lucillus hosce secutus. Muratis tantum pedibus, numerisque facetus, Emunctæ naris, durus componere versus. Obesæ naris iuuenis, apud *Horatium Epod. 12.* qui nihil olfacit Corrugare nares. *Horatius 1. Epist. 5.* ne fordida mappa Corruget nares. *(Plant. Curc. sc. 2. a. 1.)* Flos veteris vini naribus obiectus est.]

**NARICA**, Est genus piscis minuti. *Plant.* Muriaticam video in vasis stæoneis naricam bonam, & canatam, & taguma, quinas farras echas piscinarjas, Naricem piscem leges apud antiquos per t, non per r, & videtur à natando dictus. *Hæc Festus.*

**NARITIA**, *Vide NARYCIUM.*

[ *Naritiæ dux Vlyssis. Ouid. Eleg. 4. lib. 1. Trist.* *Vide Neritius.* ]

**NARMALES**, *Ναρμαλις*, Vrbs Pisidiæ, gentile *Narmaleis*.

**NARNIA**, *Ναρνια*, *Stephano*, Vulgò *Narni*. [ *GER.* Ein stad in ter tandtschafft Umbria Statte ] *Vmbriæ* ciuitas, per quæ Nar fluuius, *vt Stephano*, labitur, à quo & nomen accepit. *Liu. lib. 10.* A Nare fluuii ne *Narina* appellata.

**NARNIENSES**, *Ναρνιαται*, *Narninæ* populi.

**NARON**, siue *Naro*, onis. *vt Plin.* Vulgò *Narenta*, Fluuius Dalmatiæ, siue Illyrij, iuxta Epidaurum in mare Adriaticum influens: quem *Porphyrius Mela*, *Narem* appellat. [ *GERMAN.* Ein fluss in Dalmatien heist leg Narenta. ] *Vide supra in dictione NAR.*

**NARONAPEN**, pro. *Liburniæ* oppidum, oppositum *Naroni* fluuii: vnde & nomen accepit, à *Solona lxxii. m. pass.* distans. *Autor Plin. lib. 4. cap. 22.*

**NARRO**, as. Dico, recito, enarro, & recenseo. [ *דבר ספער דבר אמר* *נררתי* *בשכחאבאב* *דמירמא*. *GALL.* Raconte, reciter, conter. *IT.* Narrare, raccontare, dire. *GERMA.* Erzellen sagen. *HISPAN.* Contar historias & razones, desir. *ANGL.* To shew, to declare, to rehearse, to make mention. ] *Narrare*, i. narum siue gnarum facere: vnde gnarrigare dicebant narrare, *Festus*. *Passerat*. gnarrare, *Vet. gl.* *Terent. in Eunuc.* Narra istuc quæ lo quid fier. *Ibidem*, Tu isti narrato omnem rem ordine, vt factum fiet. *Propert. lib. 2. Eleg. 1.* Nauita de vêtis, de tauris narrat arator. [ *Fabellam narrare surdo a fello.* *HORAT. 2. Epist. 1.* Quid naras? Admirantis vox, non interrogantis, inquit *Donatus*. *Terent. Adelph.* Quid (malum) bone vir mihi naras? equidem perij. [ *An hic ita mos est, peregrino vt aduenientibus narrentis.* ]







3. Ita est hominum natio, sunt potiores maximi. *Plant. Men. fr. l. a. 2. Gell. c. 12. l. 15.* Si vlla meretrix meam domum introiuit & omnium nationum postremissimum nequissimumque existimato- te. ] Nationis autem vocabulum latus extenditur, quam Gentis: nam in eadem natione plures possunt esse gentes. Neque enim omnes qui eiusdem sunt nationis, ex eadem sunt gente. ¶ In pecoribus quoque (vi inquit *Festus*) bonus proventus sceturæ, bona natio dicitur. \* Dicitur & de rebus inanimatis. De melle. *Plin. lib. 12. cap. 24.* Mellis causas atque differentias nationeque & iudicationem, in apium ac deinde florum natura diximus. De resina. *Idem lib. 24. cap. 6.* Resinam è supradictis arboribus gigni docuimus, & genera eius & nationes in ratione vini, ac postea in arboribus. ¶ Natio quoque ordinem, societatem, sectam & genus hominum significat. *Cic. pro Sest.* Nimirum hoc illud est, quod de me potissimum in accusatione quæstisti, quæ esset nostra natio optimatum.

**NATIŌ**, onis, Nomen deæ, natiuitatum præsidis. { *GERM.* Die göttn der auburren. } de qua sic *Cicer. 3. de Nat. deor.* Furæ deæ sunt, speculatrix, eredo, & vindices factorum, & sceleris. Quod si tales dii sunt, ut rebus humanis intersint, Natio quoque Dea putanda est: cui, quum sana circuis in agro Ardeat, rem diuinam facere solemus: quæ quia partus matronarum tuetur: à nascentibus. Natio nominata est.

**Natalis**, & hoc natale, Natalitius, quod ad natiuitatem pertinet. { *ἡμερομηνία.* } *GALL.* De la naissance ou natiuité. *ITAL.* Natale. *GERM.* Das der geburt. *HISP.* Cosa pertenesciente al nascimiento. *ANGL.* That belongeth to the natiuitie or birth. } Vnde natalis dies dicitur, quo quis natus est. *ἡμερομηνία.* *Cicer. ad Anticum libro 3.* Natali die tuo scripsisti epistolam. *Terent. in Phorm.* Porro autem alio, ubi erit puero natalis dies. *Cicer. Attic. lib. 6.* Quum is dies casu Bruti natalis esset. *Idem 2. de Diuinatione.* Chaldæis in prædictione, & in notatione cuiusque vitæ ex natali die minimè credendum. Agere diem natalem. *Cic. 2. de Finibus.* [ Vocatus ad cenam? E. Quid dum? quia mihi est natalis dies. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 1.* Hic est ( anulus ) quem tibi misit natali. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 5.* Hodie meus est natalis dies, volo ( vos ) magnificè accipere. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1.* Lucifer ambo- rû natalibus adfuit idem: Vna celebrata est per duo liba dies. *Oui. Eleg. 7. lib. 4. Trist.* Mittam huic suo die natali malam rem, *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Emortualem ( diem ) facere ex natali die. *Idem sc. 7. a. 4.* Natalis adest. *Oui. Eleg. 13. lib. 3. Trist.* ¶ Item De die natali ac eius ritu. *Idem Ouid. Ibidem.* ] ¶ Interdum supprimitur substantiuum Dies, vt quod facile queat intelligi. *Virgil. 2. Eclog.* Phyllida mitte mihi, meus est natalis, Iola. ¶ natale solum, Patria in qua quis natus est. *ἡμερομηνία.* *Ouid. 1. de Ponto,* nescio qua natale solum dulcedine cunctos Ducit, & immemores, non sinit esse sui. ¶ Dicitur & Natalis de rebus inanimatis, pro nascens. *Plin. li. 37. cap. 4.* Similis est huic quidem Arabicus, minor tantùm, similiter & nascens, cæterùm pallor gentis, & in auro non nisi ex excellentissimo natalis. De Adamante: Natalis vrbs, id est dies qua condita fuit vrbs. *Plin. lib. 14. ca. 4.* Ea cæli temperies fultit quam cocturam vocant, solis opere natali vrbs dicitur xxxiiii. Id est, ab vrbe condita. *Cicer. pro Flacco,* O Nonæ illæ Decembres quæ me Consule fuistis: quem ego diem verè natalem huius vrbs, aut certè salutare appellare possum. [ De Natali, *Vide Suet. in Calig. cap. 26.* De natali vrbs Romæ. *Plutar. in Rom.* Natales magnorum virorum celebrare. *Senec. Epist. 65.* Qui memor accepti per me natalis. i. vitæ. *Ouid. 5. Fast.* Natalis item dicitur semen è quo aliquid nascitur. *Plin. lib. 17. cap. 10.* E cupressu fœmina pilulæ collectæ, quibus docui mēsis siccantur sole: ruptaque emittunt semen, formicis mirè expetitum: ampliato etiam miraculo, tantuli animalis cibo absumi natalem rantarum arborum.

**Nat'ales**, Plurali tantum numero. [i. generis nobilitas. *Diomed. lib. 1.* ] { *מולדת* molédheth *משפחה* mischpachâh. } *GALL.* Parenté, parentage, famille. *ITAL.* Famiglia, parentato. *GERM.* Das vditommen von der geburt; der stamm; das geslecht. *HISP.* El estado en cada vno nasce. *ANGL.* The stock and familie where of one cometh, parentage. } Ins libertatis quod natura principio generi humano æqualiter tribuit, vt alter alterius ne pareret imperio: vel ius In- genuitatis, quod Seruitus & manumissio ademit. Hinc restituere natalibus est quum princeps liberis ingenuitatis ius ac dignitatem tribuit. Et restituti natalibus sunt, qui quum liberti essent, eo loco beneficio principis habentur, quasi nunquam serui fuissent. *L. 3. D. de bon. libert. l. 4. D. de iure aureo. annul.* ¶ Dicitur tamen natalibus restitui non modò libertes, sed etiam plebeius & ignobilis, quum ad nobilitatem asciscitur, quauis à nobilibus ortus non est. Itaque natalibus restituere, id est quod vulgò dicitur Nobilitare. *Cornel. Tacit.* Aderat Conelius Fuscus vicens ætate claris natalib. *Plin. in Epist. ad Messenium lib. 3. in mala parte accepit, pro ignobilitate & sordibus generis, Nonnūquam (inquit) candidatus aut natales competitoris, aut annos, aut etiam mores arguebat.* ¶ *Iuuenal. Satyr. 6.* etiam pro celebritate diei natalis sumpsit. Palmam inter dominas virtus natalibus æquat, id est, nō aliter à victoria exhilaratur, quam si dies natales celebrètur. ¶ Natales, etiam pro annis accipiuntur. *Sappho Phaoni in ep. Heroid. Sex mihi natales ierant.* Tor enim dies celebrètur natales, quot aguntur. ¶ Natales diuersarum gentium. *Plin. lib. 7. cap. 12.* Diuersarum quidem gentium natales tam concordia figura reperire, super omnem esse taxationem. Natales videtur vsurpasse pro origine, & generis principio.

**Natalitius**, a, um, Quod ad natales, siue ad natiuitatem pertinet, natalis. { *ἡμερομηνία.* } *GALL.* De natiuité, appartenant à naissance. *ITAL.* Della natiuità. *GERM.* Das zu der geburt gehöri. *HISP.* Cosa pertenesciente a nascimiento. *ANGL.* That belongeth to the natiuitie or birth. } *Cicer. 2. de Diuin.* Qui hæc Chaldæorum natalia prædica defendunt. *Et paulo post,* Chaldæi notant sydera natalitia.

**Natalitia**, orūm, Celebritates quibus quis diem suum natalem colit, siue ipsum conuiuū quod quis natali suo die amicis præbet. *ἡμερομηνία.* *Cicer. 2. Philipp.* Hodie non descendit Antonius, cur? dat natalitia in hortis, cui? neminem nominabo: putatore cum Phormioniali cui, tum Gnathonium, tum Ballionem. \* Natalitia prædicta. Id est diuinationes astrologorum, inquit *Budeus. Cic. 2. de Diuin.* Sic isti disputant, qui hæc Chaldæorum natalitia prædicta defendunt. *Et paulo post,* Notent sydera natalitia.

**Natiuum**, a, um, penultima producta, Quod nullo artificio confectum est, sed tale omnino est quale nascitur, naturalis, genuinus. { *ἡμερομηνία.* } *GALL.* Naif, naturel, qui vient de nature. *ITAL.* Natio. *GERM.* Naturlich; anerboren. *HISP.* Cosa natural. *ANGL.* Natiue, naturall. } *Plin. lib. 31. cap. 7.* Sunt & montes natiui salis, vt Indis Oromenus. *Gell. lib. 12. cap. 1.* Propereæ, obliteratis, & abolitis nativæ pietatis affectibus. [ *Capo apud Gell. cap. 3. l. 7.* Cogitare quanto nos nostri natiui cautius facimus. ] Et nativæ lanæ, apud *Plinium lib. 8. cap. 47. dicuntur*, quæ natiuum colorem retinet. ¶ Natiuum malum, id est innatum, ingentium. *Cic. pro Domofua,* Nonne suiteo maior adhibenda medicina, quæ & illud natiuum, & delectum malum sanare possit? ¶ Natiui dei, qui nascuntur, & occidunt. *Cicer. de Natura deorum primo,* Anaximandri autem opinio est natiuos esse deos, longis intervallis orientes, occidentesque. ¶ Natiua verba, quæ primitiva, seu primæ positionis vocant Grammatici: quibus opponuntur Reperta, id est deriuata. *Cicer. in Partition.* Simplicia verba partim natiua sunt, partim reperta. Natiua ea quæ significata sunt sensu: Reperta, quæ ex his facta sunt. ¶ Natiuus color, naturalis, qui nulla arte, sed natura producitur, modò in albedine tendens, modò in nigredinem: non tamè perfectè aut albus, aut niger. *Plin. lib. 26. cap. 4.* Natiuus color albus, Leucophæus appellatur, ab eo quòd Græci album vocant λευκόν, & φαίς, fuscum, siue pullum. Huc contrarius Bæticus, vel Pullus vocatur. *Plin. lib. 31. cap. 10.* Iecur rubetæ, vel cor adligatur in panno leucophæo: & quarranis prodest. Hinc Leucophæati, qui ru- diori alba veste, ac vili, & natiui coloris induti sunt. *Martial. l. 1.* Amator ille tristitiam laccarnarum, Et bæticatus simul & leucophæatus.

**Natiuitatis**, atis, Ortus. { *מולדת* molédheth *מולדת* molédheth. } *ἡμερομηνία.* *GALL.* Natiuité, naissance. *ITAL.* Natiuità, nascimiento. *GERM.* Die geburt. *HISP.* Nascimiento. *ANGL.* Natiuitie, birth. } *Vlpianus,* Municipem aut natiuitas, aut adoptio facit.

**Natura**, a, Dicta est ab eo quòd aliquid nasci faciat, diuinus omnium rerum ordo quo omnia mouentur, oriuntur & occidunt. { *ἡμερομηνία.* } *GALL.* Nature. *ITAL.* Natura. *GERM.* Die natur. *HISP.* Natura, naturaleza. *ANGL.* Nature. } Hinc quidam Deum esse dixerunt, à quo omnia sunt creata. *Senec. lib. 4. de Benef.* natura hoc mihi præstat. Non intelligis te, quum hoc dicis, mutare nomen Deo? Quid enim aliud est natura quàm Deus, & diuina ratio toti mundo: & partibus eius inserta? *Plinius ubique* naturam parentem, rerumque opificem appellat. [ *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Inuida me spatio naturæ coeruit arcto ( Ingenij. ) *Ibidem Eleg. 7. lib. 3.* Nam tibi cum facie mores natura pudicos, & raras doctes, ingeniumque dedit. Naturam sibi facere rei alicuius. *Quintil. 1.* ¶ Natura pro situ: *Cas. 1. bell. civ.* cognita natura locorum. *Item:* Fluminis natura. *Ibidem.* ¶ Accipitur interdum pro vi, & ingenita rei alicui virtute & potentia: vnde arborum atque herbarum naturas dicimus. *Plin. lib. 12. cap. 14.* Hæc concreta densantur, ubi loci natura poscit. *Cicer. de Somm. Scipion.* Animæ natura propria, atque vis, vt ipsa se ipsa moueatur. *Virgil. lib. 4. Georgicor.* Nunc age, naturas apibus quas Iuppiter ipse Addidit, expediã. *Terent. in Eunuch.* Si qua habitior paulò, pugilem esse aiunt, deducunt cibum: Tamen si bona est natura, reddunt curatara iun- ceas. ¶ Naturæ satisfacere, & naturæ concedere dicimus pro mori. *Cic. pro Cluent.* Vos auditis de eo in quem iudices non estis, de eo quem non videtis, de eo quem odisse non potestis, de eo qui & naturæ & legibus satisfacit, quem leges exilio, natura morte multauit. *Sallust. in Jugurt.* Pater vi necesse erat, naturæ concessit: fratri: quem minimè decuit, propinquus per scelus vitam eripuit. ¶ Et, In rerum naturam cadere, dixit *Quintilianus* ( vt notauit *Budeus* ) pro Interdum accidere. [ ¶ Natura pro corpore: *Sueton. in Tib. cap. 68.* Natura vitia esse, non animi. ] ¶ Aliquando etiam natura accipitur pro genitalibus, tam virilibus, quàm fœmineis, quæ & à Græcis dicitur φύσις. *Cic. 1. de Diuinatione,* Parere quædam matrona cupiens, dubitans, essetne prægnans, visa est in quiete obsignatam habere naturam: retulit: negauit eam, quoniam obsignata fuisset, concipere potuisse. *Plin. lib. 22. cap. 13.* Si quadrupes factum non admittunt, vitica naturam fricandam monstrat. [ *Suet. in Tiber. cap. 45.* Hircum verulum capris naturam ligurrire. ] Dicta autem natura quòd in eo membro nascendi vis sit. ¶ Quinta natura. *Cicer. 1. Tuscul.* Aristoteles longè omnibus (Platonem semper excipio,) præstans & ingenio, & diligentia, quum quatuor genera illa principiorum esset complexus: è quibus omnia oriuntur, quincam quandam naturam censet esse, è qua sit mens. \* Natura ablatius, pro naturaliter apud *Quintilianum libro primo,* Fieri natura, cui opponitur, Fieri quodam instituto. *Cic. in Orat.*

**Naturalis**, & hoc naturale, Quod secundum naturam est. { *ἡμερομηνία.* } *GALL.* Naturel. *ITAL.* Naturale. *GERM.* Naturlich. *HISP.* Cosa natural. *ANGL.* Natural. } Vnde naturalis filius dicitur, qui naturaliter ex nostro semine est prognatus: ο γινώσκων γινώσκων πατρί, cui opponitur filius adoptiuus, εὐνομιον. [ *Apud Sueton. in Tiber. cap. 52.* naturalis filius & adoptiuus opponuntur: Filiorum, inquit, neque naturalem Drusum, neque adoptiuum Germanicum, patria charitate dilexit. ¶ Naturalia desideria, pro cupiditate coeundi dixit *Columella lib. 4. cap. 24.* de vaccis loquens, Atque ( in- quit )



lib. 4. bell. Gall. pro nauibus exploratoriis, quas vulgo Brigantinas appellant. Speculatoria, inquit, nauigia impleri iussit. Accipitur aliquando Nauigium pro ipsa nauigatione, ut in L. Qui Roma. ff. de verb. obligat. Idque creditum esse, in omnes nauigij dies ducentos sub pignoribus & hypothecis, mercibus à Beryto comparatis.

Nauigolum, diminutiuum. { πλοῖον. GAL. Vne barque, vne fette. I T A L. Piccola barqua. GERMAN. Ein Schiff. HISP. Pequena nauio. ANG. A barge, a boate. } Lenzul. Cic. lib. 12. Famil. Tantum enim absuit ut illorum praesidio nostram firmarem classem, ut etiam à Rhodijs vrbe, portu, statione, quae extra urbem est, commearu, aqua denique prohiberentur nostri milites: nos vix ipsi singulis cum nauigijs recipemur.

Nauiger, ra, rum, penult. corrept. Qui nauem fert aut sustinet. { ναυιογός. GAL. Portant nauie. I T A. Chi porta nauie. GERMAN. Des ein Schiff tregt. HISP. Que trae nauie. ANG. That beareth a ship. } Mare nauigerum. Lucr. l. 1. Quae mare nauigerum, quae terras frugiferentes concelebras. Plin. lib. 9. c. 30. Nauigeram similitudinem & altam in Propontide visam sibi prodidit Mutianus.

Nauigo, as, penultim. corrept. Naui iter facio, nauim ago, naui vehor, { ναίω, ναυπηγομαι. GAL. Nauiger. I T A L. Nauigare. GERMAN. Schiffen. HISP. Nauegar. ANG. To sayle. } Quod verbum tamen neutrum est, tamen accusatiuum nonnunquam recipit. Virgil. 1. Aeneid. Gens inimica mihi Tyrrhenum nauigat aequor. Cicero. 2. de Finibus. Maria ambulare, terramque nauigare dixit, de Xerxe. { Saepius absolute. Cicero. Famil. 16. Quum recte nauigare poterit, tum nauiges. Ibidem, Si poteris, cum Messenio nauiga: solet is caute nauigare. } Nauigo in mari, Cicero. de Inuent. 2. Quum iam in alto nauigareat. Terentius in Andr. Huius periculo sit, ego in portu nauigo. id est à periculo absum, tutus sum. Hoc enim significat, In portu nauigare: propterea quod qui adhuc in medijs fluctibus nauigant, hi ventorum & aestus arbitrio feruntur: qui vero iam portum attingunt, omni periculo sunt defuncti. Vide Erasmi Adagia. { Eius composita, Annauigo, Euanuigo, & Renauigo. \* Nauigatur, Imperfonale. Cicero. pro Manil. Quum aut hyeme, aut referto praedonum mari nauigatur.

Nauigatio, Cursus est marinus. { ναυίη. GAL. L. C. Nauigation. I T A L. C. Nauigatione. GERMAN. Schiffung odet Schiffart. HISPANIC. Nauigation. ANGLIC. A sayling. } Cicero ad Quintum fratrem. Aiebant te prima nauigatione transmissurum. Caes. lib. 5. bell. Gall. Corus ventus nauigationem impediebat.

Nauimachia, ae, Pugna naualis, nauale bellum. { ναυμαχία. GAL. L. Guerre sur la mer ou par mer. I T A L. C. Guerra nauale. GERMAN. Ein streit so auff wasser auß den schiffen geschicht. HISPAN. Pellea o batalla naual. ANGLIC. A ghsighting on the sea or warre by the sea. } Mariialis libr. 1. Do tibi nauimachiam, tu das epigrammata nobis: Vis, puto, cum libro Marce natate tuo. Suet. in Claud. ca. 21. Quum & emissurus Fucinum lacum, nauimachiam ante commisit. Interdum accipitur pro loco vbi fit pugna. Suet. in Tiberio, Semel tremiti vsque ad proximos nauimachiae hortos subuectus est.

Nauimachiarum, Qui nauale praelium committunt. { ναυμαχοι. GAL. L. Combatans sur la mer. I T A L. Coloro che combattono in mare. GERMAN. Krieger so auff dem wasser auß den Schiffen streiten. HISPAN. Pelendores de naues. ANGL. Fighters on the sea. } Suet. in Claud. [cap. 21.] Proclamantibus nauimachiaris. Hi etiam τηβαται, dicuntur Graeca voce. { Nauimachiaris, a, um, adiectiuum, ut Pons nauimachiaris. Plin. lib. 16. c. 39. Concremato ponte nauimachiaris.

Nauigabilis, le, Quod potest nauigari. { ναυίμος, πλοίος. GAL. L. Nauigable, commode potest nauigari. I T A L. C. Che si puo nauigare. GERMAN. Das man schiffen than / schiffreth. HISPAN. Cosa que se puede nauegar. ANGL. That may be sayled on. } Lin. lib. 5. bell. Macedon. Nam simul primum anni tempus nauigabile praebuisse mare. Colum. lib. 1. c. 2. Ne procul à mari, aut nauigabili flumine, quo deportari fructus & per quod merces inuchi possint.

Naulum, li. { ναυλον, ναυλον. GAL. Le salaire qu'on baille pour estre passé l'eau. I T A L. Nolo di nauie. GERMAN. Der schiffstion. HISPAN. El nollido o el frete de la nao. ANGL. The fraite for passage ouer the sea. } Pretium quod soluitur pro vectura in nauis. Iuuen. Sat. 8. Furor est post omnia perdere naulum. Vlpian. 6. D. qui pot. in pign. Si quis in merces sibi obligatas crediderit, vel ut salua sint, vel ut naulum exoluatur.

Naupegus, Nauium architectus. ναυπηγος dicitur apud Taruntentum in L. vlt. D. de iur. immunit.

Nauis, & Nauira, ae, [Fiunt à nauis & itare, quasi nauis itans. Pass.] πλοῖον mall'chi. ναυίη, ναυίη. GAL. L. C. Marinier, matelot, batelier, nauionier. I T A L. Nocchiero, matinaro, nauigante. GERMAN. C. Ein schiffmann / der ein schiff firt. HISPAN. Marinero. ANGL. A mariner. } Qui se in nauis agenda exercet: & quicumque in nauis est, nauis ducendae gratia. Cicero. Famil. 15. Solent nauis festinare quaestus sui causa. Terent. in Phorm. Saluas audiui ex nauis, qui illas vlexerat. Cicero. ad Attic. libr. 10. Nauitiam ipse audire videor iam euocantem. [Plaut. Men. scen. 1. a. 2. Nauis nulla voluptas maior, quam quum ex alto terram conspiciunt.]

Nauitepibata, ναυτεπιβηται, Dicuntur qui nauem conscendunt, & nauili loco nauarum officio funguntur. Vide Alciai. libr. 2. Dissona.

Nauis, us, Nauta. { ναυτις. GAL. L. Marinier. I T A L. Marinaro. GERMAN. Ein schiffmann. HISPAN. Marinero. ANGL. A mariner. } Plin. lib. 9. cap. 31. Quod vbi videre nauici, statim pluribus anchoris nauigia

infrenant. Liu. lib. 8. bell. Pun. Metumque etiam ex terra nauticis praebuit.

Nauticus, ea, cum, Quod est nauarum. { ναυτικός. GAL. L. C. De nauionier. I T A L. C. Di nauicante. GERMAN. Schiffmann / das det schiff. uten ist. HISPAN. Cosa di mariner, o piloto. ANGL. That belongeth to a mariner. } Virgilius libro 3. Nauticus exoritur vario certamine. Cicero de Natura deorum 2. Propter nauicarum rerum scientiam plurimis maritimis rebus fruimur. { Nauticus panis dicitur, quem hodie Bischoffium vocamus. Plinius libro 22. cap. 25. Nauticus panis rursus, atque iterum coctus sicut aluum. Virgil. 4. Eclog. Ceder & ipse mari vector, nec nautica pinus Mutabit merces. } Nauticus cantus, ναυικός. Cicero 2. de Natura deorum. Idemque iuuenibus visis, auditoque nautico caru. { Nautica pecunia quae & traiectionis dicitur, quam creditor vsque ad certum locum, vel in omneitionis & reditionis tempus suo periculo praestat, qua de causa permissum est, ut eius nomine & ex pacto vsuram petat grauissimam, quae nauticum foenus & vsura maritima dicitur. Ex Hotomann. [De nautico foenote. Vide Plutarch. in Cato. Cens.]

Naula, ae, scem. gen. ναυλα. Genus instrumenti musici, quod idem cum Pfalterio esse quidam tradunt.

Nautium, lij, diminutiuum. Ouid. 3. de Arte. Disce etiam duplici genialia nauia palma Vertere, conueniunt dulcibus illa modis. Vide Calium l. 9. c. 4.

NAVLIVM, Ciuitas in Liguria, à portu & turribus, inclita: & vadorum Sabatorum portus, à quo decem millibus distat Sabatia.

NAVLOCHVM, ναυλοχος, Locorum oppidum est, teste Plinio lib. 4. capite 3. { Est item Naulochum siue Naulochus, Thraciae oppidum, non procul ab Haemo monte: cuius meminit idem Plinius l. 4. c. 11. Steph. praeterea Naulochum urbem in Italia collocat, alio nomine Smyrnam appellatam. [Sueton. in Aug. cap. 16.]

Nauo, as, Do, confero, adhibeo. { ναύω sciam οὐδὴν bischlim. ναυωχομαι. GAL. L. Accomplir, s'employer à faire quelque chose. I T A. Empire, compire. GERMAN. Dieß anwenden / gestiffen erzeig. HISPAN. Hinchir dar. ANGL. To force im self, and give diligence in doing any thing. } Cicero libro secundo de Oratore. Iam mihi videor nauasse operam, quod huc venerim. Idem App. Pulchro, illud pugna & enitere, nequid nobis temporis prorogetur, ut quum hic ubi satisfecerimus, istic quoque nostram in te beneuolentiam nauare possimus, id est, conferre, vel ostendere, vel (ut inquit Budaus) nauo animo adhibere & praestare. Traestum verbum à nauis, quum sunt auxilio aliis in gubernandis nauibus. Naues enim quum ex naualibus in mare deducuntur, maxime hominum auxilio indigent: Studium suum alicui nauare. Cicero ad Attic. libr. 15. Nauare & efficere opus aliquod. Cicero ad Attic. libro nono. Vtinam hac miseria aliquod Reipub. πολιτικόν opus efficere & nauare mihi liceat.

NAVPLACTVS, ναυπλακτος, Oppidum est Aetoliae non procul à Locris. { GERMAN. Ein furcheinne stat in Aetolia. } ita dictum (inquit Stephanus) ὄνομα τῆς ἰσχυρῆς ἀνατολικῆς ἀνατολικῆς, hoc est ab Heraclidarum naualibus. { Hodie vocatur Lepanthum, per Turcas Venetis eripitum. Vide Strab. lib. 9. [Plaut. Milit. sc. 1. a. 2. Is publicè legatus Naupactum fuit.] { Hinc Naupactus, a, um, ναυπλακτος, & Naupactus penultima producta. ναυπλακτος. ut Naupactus Achelous. Ouid. 2. Fast.

NAVPLIA, ae, ναυπλία, Agri Argiui oppidum est, & portus Argorum: qui & inde nomen accepit, quod naues eo soleant applicare. Autor Strab. l. 8.

NAVPLIVS, ναυπλιος, Palamedis pater fuit, qui ut mortem filii falsa Vlysis accusatione oppressi, viscisceretur, Graecis tempestate laborantibus, ex Capharzo monte ignem ostendit, bonamque classis partem ad ignem, tanquam ad vicinum portum, annauigantem, in asperimos scopulos pellexit, miserandoque perdidit naufragio. Postea vero quum intellexisset Vlysem & Diomedem, quibus eas insidias potissimum struxerat, incolumes euasisse, doloris impatentia seipsum in mare praecipitem dedit. [Suet. in Neron. ca. 29. Transcentem eum Ihdorus Cynicus in publico, clara voce, corripuerat, quod Nauplij mala bene cantaret, sua bona male disponeret.]

Naupliades, ναυπλιαδης. Patronymicum masculinum, quod pro Palamede accipitur, Nauplij filio. [Ouid. 13. Metamorph. Timidi commenta vetereit Naupliades animi. Item, Sed neque Naupliades facinus defendere tantum. Ibid.]

Nauplius, Piscis est sepiae similis, de quo vide Plinium libro 9. cap. 30.

NAVPLONTVS, ναυπλοντος, Strab. l. 7. Oppidum est Istriae, Tauriscorum colonia, ad fluium Corcoram.

NAVPLORTVS, Istriae fluius est, inter Aemoniam & Alpes nascens, nomen habens ab Argo nave, quam Argonautae humeris eoulsque delatam per hunc fluium subuexerunt. { GERMAN. Ein flus in Istrien. Autor Plin. l. 3. ca. 18.

Naufcio, is, it, De grano fabae dicitur, quum nascendi gratia se aperit, quod non sit dissimile nauis figura. Festus.

Naufca, ae, { ναυκα γὰρ γυλ γοβαλ. GAL. Appetit de vomir, vomissement. I T A. Mouimento di vomitare & direcere. GERMAN. Ein vntillen / egentlich ein solcher vntwet so das Kogen bringt. HISPAN. Alteracion o disposition para vomitar, vomito. ANGL. Appetit of vomiting, or vomiting, lothing. } Stomachi ad vomitum ex graui odore perturbatio, & concitatio. Cicero. libro 16. Familiar. Festinare te nolo ne nauca molestiam suscipias aeger. Idem ad Atticum 5. nauigauimus sine timore & nauca. Plin. lib. 20. cap. 14. Nauca cum sale & polenta in frigida aqua pota inhihet. A nauis deductum nomen, ex quibus sentina mouetur vomitus, vel ex cuius frequentia & inordinato motu, subuertitur stomachus & ad vomitum Tom. ij. M



ere siebant, æratæ etiam dicebantur. *Virgil. 8. Æneid.* In medio classes æratas, Actia bella Cernere erat. *Lin. 4. Decad. lib. 16.* Vna & octoginta rostratis nauibus multis præterea minoribus, quæ aut aperte, rostratæ, aut sine rostris speculatoriæ erant, Delum traiecit. [Naves aperte. *Lin. lib. 5. dec. 4. contrariæ textis.* & Æratæ dicuntur *Cæsar. lib. 3. de bell. civ.*] Fluuiatiles naues quibus vehitur in fluuiis, apud *Linium lib. 10. Decad. 1.* Frumentariæ naues, onerariæ, ad frumentum vehendum aptæ, *Cæsar. lib. 3. bell. Gall.* Longæ naues ab onerariis differant: siquidem onerariæ velis duntaxat incitabantur: Longæ verò etiam remis agebantur. *Leont. in epist. Cicer. l. 12.* A classe discesserunt, nauique longa profugerunt, onerariis relictis. [Naves marinæ, quibus mari vehitur, ad differentiam fluuiatilium, *l. Iulia repetundarum ff. de Vocation. & excusat. muner.*] Piscatoriæ naues, ad pisces capiendos paratæ. *Lin. 3. Decad. lib. 3.* Prædatoriæ naues, & Naves piraticæ, apud *Lin. 3. Decad. l. 9. & Decad. 4. l. 4.* [Plaut. *Mens. sc. 2. a. 1.* Eleganter & allegoricè, de meretriciis insidiis: Nauis, inquit, prædatoria stat in portu. Ducit lembum directum nauis prædatoria. (i. ducit meretrix herum meum sub dio erectu & quasi cruci affixum, lembus enim nauicula leuis est.) *Ibid. sc. 3. a. 2.*] Prædatoria nauis, quam Græci *ναυραγίδα* vocant, nostri vulgò *Capitanæd.* *Lin. 3. Decad. lib. 1.* [Speculatoriæ naues. *Lin. Decad. 4. l. 6. [ & Dec. 4. lib. 5. ]* Turritæ naues, quibus ad libram turres imponebantur. Idque non solum ad proram, sed etiam ad puppim, ut testatur *Appianus de Bell. ciuilibus.* [Nauis frumentaria. *Cæsar. 3. de Bell. ciu.*] Vinaria nauis apud *Vlp. l. vulgaris. ff. de furiis.* Constratæ naues, *κατὰ πρῶταν ἀλλῆς*, quæ & textæ dicebantur: de quibus *Plinius lib. 7. cap. 56.* [Ex tegebantur pellibus *Cæsar. lib. 3. de bell. ciuilibus.*]

**Nauicula, læ,** Est parua nauis, qua vel in mari, vel in flumine circumuehimur. { *ναυκίδα*. GAL. Petite nauire, nasselle. ITAL. Nauicella. GERM. Ein Schifflein. HISP. Naueticha, ò nauie chica. ANGL. A little ship. } Quo nomine appellari possunt quæ plurimæ Venetiis scita in primis atque eleganti forma ad aquam traiciendam visuntur. *Cic. Acad. 4.* Ita sermone confecto, Carulus remansit: nos ad nauiculas nostras ascendimus. *Idem Attic. l. 14.* Deinde ad epulas Vestorij nauicula, subauditurus. *Idem ad Quirit.* post reditum, Cum parua nauicula traiecit in Africam.

**Nauicella,** diminut. à Nauicula, quo vititur *Martianus Iurisconsulius in tractatu de Fundo instructo.*

**Naualis,** & hoc nauale, adiect. Quod ad naues pertinet. { *ναυικός*. GAL. De nauire. ITAL. Nauale. GERM. Das zu schiffen gehörte. HISP. Cosa perteneciente à las naues. ANGL. That belongeth to a ship. } Hinc naualis corona, qua donabatur qui primus in nauem hostiu armatus transiisset. *Virg. Tæpora nauali fulgent rostrata corona.* [ & De Nauali corona, *Gell. cap. 6. lib. 5.* ] Prælium nauale, *Plin. lib. 16. ca. 1.* Bellum nauale. *Cic. pro lege Manil.* Certamen nauale. *Virg. 5. Æneid.* Disciplina naualis, *Cic. pro lege Manil.* Pugna nauales & pedestres. *Cic. de Senect.* Socij nauales, pro remigibus, apud *Linium l. 34. bell. Punici.* [ *Quid. lib. 1. Fast.* Sed cur naualis in ære Altera signata est: altera forma biceps. (i. forma nauis) *Quid. Eleg. 8. lib. 4. Trist.* In caua ducuntur quatæ naualia puppes. ] [Naualia vasa, in quibus onera recondita in naues imponuntur. *Vlpian. l. 19. D. de aur. & argent.* Vasorum appellatio generalis est: dicimus vasa Vinaria & Naualia. Vbi nonnulli reponunt nualia, quod & *Vlpiani* sententia repudiat & loquendi consuetudo. Nuararia enim per R. legendum esset. *Ex Hotomano.*

**Nauale,** iis, substantiuum, vel Naualia, um, In quibus stant vel fieri solent naues. { *ναυαλῆς*. GAL. Vn haure. ITAL. Arsenale. GERM. Ein Schiffendort; item, das ort an welchen man schiff macht. HISP. El atarazana de las naues. ANGL. A dock haven where shippes are layd up or made. } *Virgil. 4. Æneid.* Diripiuntque rates alij naualibus? ite. *Quid. l. 3. Metam.* Haud aliter quam sic siccum nauale tenent. *Cic. Offic. 2.* Atque etiam illæ impensæ meliores, muri, naualia, portus, aquarum ductus.

**Nauarchus,** chi, P. æfectus classis, qui à prætoribus vel consulibus, in prouincijs constitui solebant, vt in mari versarentur, maritimâsq; suæ prouinciæ partes à piratis defenderet. { *ναυαρχος*. GAL. Pilote & patron de nauire. ITAL. Capitano d'armata di mare. GERM. Ein Schiffherr; der obersit ubet alle gange armada. HISP. Capitan sobre la mar. ANGL. The shipmaister, the pilote. } Hanc Græci eadem ratione *ναυαρχία* vocant, quod in ea nauigaret nauarchus. *Cic. 2. Verr.* Sumptum omnem in classem frumento, stipendio, cæterisque rebus nauarcho sup quæque ciuitas semper dare solebat. *Ibidem.* An quod forum Syraculanum nauarchorum sanguine redundauit?

**Nauclerus,** ri. { *ναυκληρῆς*. GAL. Pilote de nauire, ou patron de galere. ITAL. Nocchiero, patron di galera. GERM. Ein Schiffherr der da lügt das die stürtzt das schiff recht leiten. HISP. Nauchel, pilote ò patron de la nauie. ANGL. The shipmaister or pilote. } Qui nau præstet, & nauarum cuiq; munia sua præscribit. *Cic. Nauicularium vocat, & Nauiculatorem.* *Plaut. in Mil.* Cubare in nauie lippam, atque oculis turgidis Nauclerus dixit, qui illas aduexit mihi.

**Nauclerius,** a, um, { *ναυκληρῆς*. GAL. Apartenant à patron de galere. ITAL. Pertinente à padron di galera. GERM. Das dem schiffherrn oder schiffman zu gehört. HISP. Cosa perteneciente a nauchel, piloto ò patron de la nauie. ANGL. That belongeth to the pilote. } Quod ad nauclerum pertinet. *Plaut. in Mil.* Facito vt venias huic ornatu naucleriaco.

**Nauclerius,** a, um, eiusdem significationis. *Plaut. in Asin.* Volo mei patris me similem, qui causa mea nauclerio ipse ornatu per fallaciam. Quam amabam abduxit ab lenone mulierem.

**Naufragus,** Qui naufragium passus est, qui iactura facta omnia sua amisit. { *ναυαγῆς*. GAL. Qui est el. happé du peril de la mer,

apres auoir perdu le nauire où il estoit. ITAL. Che è fugito dal pericolo dal mare: e ancho chi non è fugito ma morto ò andato male. GERM. Ein Schiffbruch i. e. / der ein schiff bruch erlitten hat. HISP. El que estapa de la nauie quebrada, ò que es muerto en tal peligro. ANGL. He that is scaped, asied à shipwreck. } *Propert. lib. 2. eleg. 3.* Ille venena libens, & naufragus eibat vadas. *Cic. de Inuentione. 3.* Duo quidam quum iam in alto nauigarent, & eorum alterius nauis, alterius onus esset, naufragu quendam natantem, & manus ad se tendentem animaduertunt: misericordia commoti nauim ad se applicauerunt, hominem ad se sustulerunt. *Ouid. in Ibin.* Sive per immentas iactabor naufragus vadas.

**Naufragus,** ga, gum, adiectiuum. { *ναυαγῆς*. GAL. Qui fait perdre ou rompre le nauire. ITAL. Chifa rompere la nauie. GERM. Schiffbruchig das schiff bruch bringet. HISP. Que haze quebrantar la nauie. ANGL. Pertaining to shipwreck, or that causeth shipwreck. } vt Mare naufragum, in quo naufragia fiunt. *Horat. 1. Carm. Ode. 16.* nec mare naufragum, Nec saeuus ignis, &c. Corpora naufraga, *Virgil. 3. Georgicor.* Tempestas naufraga. *Valer. Flac. 1. Argonaut.* Vnda naufraga, *Tibul. l. 2. Eleg. 4. Idem 4. Fastor.* Et vos Nisæi naufraga monstra canes. *Item.* Et redit in tumidas naufraga puppis aquas. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* (Ne) Naufraga seruat omni vna foret. (Carina.) *Ouid. E. leg. 1. lib. 2. Trist.* [Naufragus etiam translàtè, qui bona dissipauit, vel qui quauis re alia calamitosus est, & res suas in desperatis & profugatis habet. *Cic. in Catil.* Quod si se eiecerit, lecumque suos eduxerit, & eodem cæteros vndique collectos naufragos aggregauerit, extinguetur, atque delebitur non modò hæc tam adula Reip. pestis, verum etiam stirps ac semen malorum omnium.

**Naufragium,** gij, Nauis fractio, submersio. { *ναυαγῖον, ναυαγία*. GAL. Britement & perte de nauire. ITAL. Naufrago. GERM. Ein Schiffbruch. HISP. Quebrantamiento de la nauie. ANGL. Shipwreck, lesse on the sea. } *Cic. pro rege Deiotaro,* Itaque quum esset ei nuntiatum, Domitium naufragio periisse, ce in castello circumfideri: de Domitio dixit verum Græcum, &c. *Idem Famil. Epist. 16.* Interea qui cupidè profecti sunt, multi naufragia fecerunt. [Translatè verò pro calamitate, damno, iactura, vel exitio vsurpatur. *Cic. Famil. 4.* Verlor in eorum naufragijs, & bonorem direptionibus. Ex naufragio tabula. *Idem ad Atticum 4.* Perspice æquitatem animi mei, & ludum, & contentionem Sclencianæ prouinciæ, & meam hercle cum Cæsare suauissimam cõiunctionem. Hæc enim me vna ex naufragio tabula delectat. Id est ex communi Reip. calamitate & iactura hoc mihi vnicum subsidium, hæc amicitiarum reliquæ. [ *Ouid. Eleg. 5. lib. 1.* Naufragij tabulas, qui petiere mei.]

**Nauifragus,** a, um, Eiusdem significationis: vt Fretu nauifragum. *Ouid. 14. Metamorphos.* Liquerat & Zancle, aduersaq; mœnia Rhegi, Nauifragumque fretum, gemino quod littore pressum Ausonia, Siculaque tenent confinia terræ. Saxa nauifraga, *Statius 5. Thebaid.*

**Nauifragor,** pen. cor. Nauifragium facio, nauë frango. { *ναυαγῖον*. GAL. Rompre le nauire. ITAL. Rompere la nauie. GERM. Ein Schiffbruch erliden. HISP. Quebrantar la nao en la mar. ANGL. To make shipwreck. }

**Nauicator,** oris, Nauicularius, nauclerus, *ναυκληρῆς, ναυκῆτορ*. *Ci. pro lege Manil.* Maiores vestri sæpe mercatoribus, ac nauicatoribus iniuriusus tractatis bella gesserunt.

**Nauicularius,** rij, Qui nau præstet, cæterisque imperat, suâque vnicuique munia distribuit. { *ναυκληρῆς*. GAL. Pilote, ou patron. ITAL. Nocchiero. GERM. Ein Schiffherr / schiffsteterr / schiffherr damit das schiff recht gefürt werde. HISP. Nauchel. ANGL. A shipmaister or pilote. } *Cic. Tironi libro 16.* Mare magnum & difficile tibi restat: si poteris cum Melcinio, cautè is solet nauigare: si minus, cum honesto aliquo homine, cuius autoritate nauicularius moueatur. *Idem 7. Verr.* Malo, inquam, te isti generi hominum, quam mercatoribus, & nauiculariis inimicum, atque infestum putari.

**Nauicularia,** x, Nauis administratio, vel quæstus ex navigatione. { *ναυκῆτα*. GAL. L'art & science de conduire & gouverner vn nauire. ITAL. Arte di gouernar nauie. GERM. Die kunst zu schiffen / oberder gewon mit schiffen. HISP. La arte de gouernar y regir la nauie. ANGL. The art of gouerning a ship. } Nauiculariam facere. *Cic. 7. Verr.* Quid eos loqui qui videbant: quid existimare eos qui audiebant, arbitrare? Inanem te nauem esse in Italiam ducturum? nauiculariam te, quum Romam venisses, esse facturum.

**Nauicularis,** { *ναυκῆτα*. } *Hermogenianus D. l. ult. Titul. 4. 1.* Patrimonij sunt munera rei vehicularis, item nauicularis decemprimatus.

**Nauicularis,** aris, Propriè otiosus nauicula vehor. { *ναυκῆτα*. GAL. Aller sur l'eau en vn nauire. ITAL. Barcheggiare. GERM. In schiff faren. HISP. Nauigar por su plazer. ANGL. To sayle or goby a ship. } *Marial. l. 3.* Piger Lucrino nauiculatur in stagno.

**Nauigium,** gij, Omne genus nauis, quo nauigamus. { *ναυγῖον*. GAL. Toute sorte de nauire. ITAL. Nauito, uasello. GERM. Ein jede gattung eines schiffes. HISP. Nauie ò el nauio. ANGL. All sort of ship, sayling. } *Colum. in Prasat. lib. 1.* Jamque qui ædificare velint, fabros & architectos aduocent, qui nauigia mari concedere, gubernandi peritos: qui bella moliri, armorum & militiæ gnaros & ne singula prosequar, ei studio quod quis agere velit, consultissimum rectorem adhibeat. *Cic. 2. de Natur. deorum,* Arborum sectio magnos vsus adfert ad nauigia facienda, Cæsar Hi primùm nauigia hostium lapidibus ac fundis repellabat. Nauigia speculatoria, apud *Cæsarem lib. 4.*



**Amic.** Nūquam illum ne minima quidem re offendi. ¶ Ne dicam Si hæc clauſula ſequatur ſubſtantiuum, adiectiuum ſequens in ac- culatio ponitur. *Cicer. pro rege Deiotaro*, Crudelis Caſtor, ne di- cam (celeratum & impius, qui nepos, &c. in ſubſtantiuum poſt- ponatur huic particula. id eſt ſi intericiatur inter adiectiuum & ſubſtantiuum, vtrunq; erit in nominatiuo: vt Crudelis, ne dicā acceleratus & impius Caſtor. *Hæc ex Valla libro tertio, cap. 20.* Sunt & alia dicendi formulæ à particula Ne, profectæ, quibus vitimur deprecandæ longitudinis cauſa. Ne vos, vel, Ne te diutius teneam: vel, Ne te pluribus teneam. Item, Ne multa, Ne multis, Ne plura. Ne pluribus, Ne longus ſum, Ne longum ſit, Ne longum facta, &c. Id eſt, vt breui expediam, ad ſummum, vt breuiter dicam. \*Ne ſit ſanè, videri certè poteſt. *Cicer. 4. Acad.* Barbari dicunt, Cape quod ita non ſit. *Liuius*, Ne ſint vera quæ Athenienſes modo legati de libidine regis dixerunt. *Cicer. pro Calio*, Obliuſcor iam iniurias Clodia, depono memoriã, &c. ne ſint hæc in te dicta quæ dixi.

**NEA**, *νῆα*, Inſula prope Lemnum, in qua nonnulli volunt Philocte- rem hydri morſu fuiſſe interfectum. *Plin. lib. 2. cap. 87.* de infulisq; enatis, Inter Lemnum & Hellespontem Nea.

**NEA**, *νῆα*, Nomen eſt nymphæ, quæ peperit Soli duas filias, Phæthulam & Lamperiam, quæ armenta Solis tranſeuntis Vlyſſi iuxta Siciliam oſtendit. ¶ Eſt etiam mulieris nomen proprium apud *Virg. Eclog. 3.* Dum fouet ille Nearam.

**NEAETHVS**, *νεαῖθς*, Fluuius eſt in extremis Italiæ finibus, non pro- cul à Lacinio promontorio, & Crotone vrbe. *Vide Plin. lib. 6. c. 11.*

**NEALCÆS**, *νεαλκῆς*, Piſtoris nomē, qui Venere pinxit, Naumachiam Aegyptiuam & Perſarum. Item aſelūm b'beantem in litore, & crocodylum ei inſidiantem. *Autor Plin. l. 35. c. 10.*

**NEANDRVS**, *νεανδρς*, Troadis oppidum, poſtea Perperenne nomi- natum, teſte *Plinio l. 5. c. 30.* *Stephanus* Neandriam, *νῆανδρῖδων*, ap- pellant.

**NEAPOLIS**, *νεάπολις*. **ITAL.** Neapoli. **GERM.** Ein gewaltige ſtatt gelegen in Campania der Landſchafft Bratta am Meer. } Ciuitas eſt Campa- niæ à Chalcidienſibus condita, quæ quum à Cumaniſ eſſet euerſa, ingruente acerbiſſima peſte, ita iubente Apollinis oraculo, ab ill- dem ſplendidius eſt reſtituta: bonaque ciuitum eò tranſlata, ad dif- ferentiam videris v. bis. Neapolis eſt appellata. Hæc & Partheno- pe dicitur, à nomine Sirenis ibi ſepulta. *Autor Plin. lib. 3. c. 3. Suid.* *νεάπολις πόλις ἵππευκὴ διὰ τὸν ἵππον, ἢ τὸν παρθενίον ἵππον, οὗ οὐκ ἀναγὰρ, πολλὰ ἔχει ἀμύματα.* ¶ Eſt & Neapolis, Africa oppidū, vt ſcribit *Pomp. Mela libro primo.* ¶ Eſt item eius nominis Carix vrbs ad Ia- ſum ſuum, eodem auctore. ¶ Neapolis, quæ & Leptis magna. *Plol. l. 4. c. 3.* vrbs iuxta Syrtim parua, quam *Tripolim* hodie vulgus ap- pellant.

Neapolitanus, na, num. Qui ex Neapoli eſt. *νεαπολιτῆς.*

**NEARCHVS**, *νεάρχς*, Iuuenis eximia pulchritudinis, cuius meminit *Horat. lib. 3. Carm.*

**NEBIS**, apud *Procl. l. 2. c. 6.* Tarraconenſis Hiſpaniæ fluuius, Beniſ *Straboni* dictus l. 3.

**NEBRIDES**, pen. corr. } *νεβριδῆς*. **GALLIC.** Peaux de daim, ou de cerf. **ITAL.** Pelle di daimo o di ceruo. **GERM.** Gewiſen oder hirten heut. **HISPA.** Pelle jas de gama o ciervo. **ANGL.** The hides of dees or bar- tes. } Damarum ceu ceruorum pelles quibus vti veteres in Bacchi ſacris iolebant. *νεβριδῆς* enim dama, ſeu ceruus eſt.

**NEBRITES**, *νεβριται*. Gemmæ ſpecies eſt, Libero patri ſacra, à nebrid- um pellium ſimilitudine, quibus in Liberi ſacris utebantur. *Plin. lib. 37. cap. 10.*

**NEBRODVS**, *νεβροδῆς*, Mons in Sicilia cui damarum copia nomen dedit. Eſt & vnum ex Bacchi cognominibus.

**NEBROS**, *νεβροί*, Clariffimus ex Aſclepiadis fuit in Co inſula, vel Py- thiaæ teſtimonio, vnde & Nebridæ dicti, ex quibus & Hippocrates. *Stephan. in Co.*

**NEBULA**, *νεβύλα* *ἢ νῆβαν* *ἢ νῆβαν* *ἢ νῆβαν*. **GAL.** Vne brouee, brouill- lart, nuée. **ITAL.** *Caligo, nebbia.* **GERM.** Ein nebel. **HISPAN.** *Niebla.* **ANGL.** *Miſte, a cloude.* } Sic differt à Nube, quòd nebula vapor ſit è terra atque aquis ſurgens, quæ ſiue ſtatim euaneſcit, ſiue in altum ſublata, conuertitur in nubem. Nubes quocunq; tempore fieri poſſunt, Nebulæ nec aſtare calida, nec nimio frigo- re exiſtunt, *inquirit Plin. lib. 2. cap. 60.* Atra nebula. *Virg. 2. Aeneid.* Hamentes nebula. *Stat. 9. Theb.* Liuens nebula. *Sil. lib. 6.* - tandem exhalauit in auras Liuentem nebulam fugientis ab ore veneni. Nebula erroris. *Iuuenal. Satyr. 10.* - pauci dignoſcere poſſunt Vera bona, atque illis multa diuerſa, remota Erroris nebula. ¶ Quasi per nebulam audire, eſt leuiter, & non attentè audire. *Plaut. in Capi. [ſc. vlt. a. 5.]* Nunc ædepol demum in memoriã regredior, audiſſe me quaſi per nebulam Aegionem meum patrem vocarier. [Ex ſpiritu atque anheliu nebula conſtat. *Plaut. Amph. ſc. 1. a. 1.* Nebulæ quaſtionem. *Gell. ca. 9. li. 8.* Nebulæ dolia ſumma tegunt. (cūm floreat vina) *Quid. 5. Faſt.* Quæ quaſi per nebulam ſcimus atque audiuiſus. *Plaut. Pſeud. ſc. 5. a. 1.]*

**Nebularium**, *νεβυλαριον*, Aduſium à ſubiicienda meſſe per nubilū tempus. *νεβυλαριον ἢ νεβυλαριον ἢ νεβυλαριον.*

**Nebulones**, & Tenebriotes. } *νεβυλῶν, ἀέροι, ἐπιδροί.* **GAL.** Vant- neants, trompeurs, ſaineants. **ITAL.** *Humani da niente, ciur- matori, cicalani.* **GERMAN.** Nut ſollend è ut / die mit bubenget & witzgehd / totte rebuden / eht off. **HISPAN.** *Hombres de poca eſtima.* **ANGL.** *A knave, a lying ſing follow.* } Dicitur ſunt fures, nuga- tores, vani, nullius pectij homines, qui mendacijs & aſtutijs ſuis nebulam quandam & tenebras obiciunt, vel quòd ad fugam fugi- tiuis nebulae ſunt accommodatæ: vel quòd molles ſunt inanes, & vani, vt nebula, vt *Donatus inquit. Lucilius*, Nugator quidam ac nebulo ſit maximus multo. *Cicer. ad Attic. lib. primo.* Torū inue- ſtiga, cognoſce, perſpice & nebulonem illam, ſi quo pacto potes, ex iſtis locis amoue. *Terenti. in Eunuch.* Nebulonem hunc ceruum eſt ludere. *Ibidem*, ſanè quòd tibi nunc videatur eſſe, hic nebulo

magnus eſt. *Horat. 1. Serm. Sat. 1.* non ego auarum Quum verò fieri vappam iubeo, aut nebulonem. *Idem 1. Epistol. 2.* Nos num- rus ſunus, & fruges conſumere nati, Sponſi Penelopes, nebulon- nes, Alcinoique. ¶ *Nebulo homo. Gell. cap. 6. libr. 16.* Nebulo- nis hominis facerias riſi. Item nebulo egregius. *cap. vltimo. li- bro 13.]*

**Nebulolus**, ſa, ſum, Nebulis reſtus, nebulis & nubibus plenus, repi- dus, & frequentibus nebularum humoribus conſperſus. } *νεβυλῶ- δης.* **GALLIC.** Nebuleux, plein de nuées & brouillars. **ITAL.** *Nnuoloſo.* **GERMANIC.** *Nebelzug oder neblig.* **HISPANIC.** *Coſa llena d' cubierin de Nieblas.* **ANGL.** *Full of miſt or cloudes.* } *Caio de re Ruſt. cap. 6.* Ager ſi nebulofus eſt, rapa, raphanos, mi- lium, panicum, ibi maximè ſeri oportet. *Columella libro ſecundo, capite decimo*, Eaue nec maxum nec nebulofum locum pati- tur. [*Gellius capite 2. libro 20.* Nebuloſo nomine vocari (.i. ob- ſcuro.)]

**Nec, & Neque**, Coniunctiones ſunt diſiunctiuæ, quæ ſerè gemi- natae in oratione collocantur, aut etiam ſingulae, ſed tamen ita vt ſerè ſemper præcedat negatio. } *νεκ, νεκει, νεκει, νεκει.* **GALLIC.** Ne. **ITALIC.** Ne. **GERMANIC.** *Nicht.* **HISPAN.** *Porqueno.* **ANGLIC.** *Neither, nor.* } ¶ *Nec reſtè* in nos dicitur. *Plaut. Afin. ſc. 3. a. 1.* Nec viuam, nec mortuum. *Plaut. Curc. ſcen. 3. a. 5.* Nec quicquam quam. *Sueton. in Claud. cap. 10.* Nam nec edo, nec emo, niſi quod eſt cariſſimum. *Plaut. Men. ſc. 1. a. 1.* Emittere ſine necne cum manu. *Plaut. Caps. ſc. 5. a. 3.* Nec reſtè, nec non reſtè. ¶ *Nec non vt tempora noras. Ouid. Eleg. vlt. li. 4. Trist.* Vide non in corpore noſtro pectora ſunt potiora manu. *Idem l. 13. Met.* Nec etiam. *Suet. in Auguſt. c. 66.* ¶ *Nec, ſemel poſitum initio* orationis. Nec te vltro orauit. *Plaut. Men. ſc. 3. a. 4.* Ita ponitur neq; *Ibidem de quo inſr. a.* ¶ *Item, Nec manifeſti furti poena duplici.* *Gell. cap. 18. lib. 11.]* *Cicer. de Amicitia.* Nec enim melior vir fuit Africa- no quiſquam, nec clarior. *Terentius in Eunuch.* Occidi, nequè virgo eſt vſquam, neque ego, qui illam è conſpecta amiſi meo. *Ci- cer. de Amicitia*, Neque quicquam vnquam, niſi honeſtum & re- ctum, alter ab altero, poſtulabit: neque ſolum colent ſe inter ſes ac diligent, ſed etiam verebuntur. ¶ Nonnunquam ſignificat noni vt, *Nec video quorſum res euadat. Cicero lib. 3. de Legibus.* Senato- ri qui nec aderit, aut cauſa, aut culpa eſt. Verba ſunt legis anti- quæ, quibus hoc ſignificatur, Senatori, qui ad ſenatum vocatus non conuenerit, aut culpam imputari oportere; aut iniungendam neceſſitatem cauſæ legitimæ excuſandæ, *Hæc Budæus in Poſteriti- bus Annotat. [Plaut. Aul. ſc. 1. a. 1.]* Nec nunc queo comminſci, qui illi euenerit (.i. non queo.) ¶ *Terentius in Andria.* Audini iam omnia d. ah, nec omnia, *idem in Heauton.* Vt hanc læticiam nec opinanti primus obiicerem, hoc eſt, non opinanti, & præter expe- ctationem. *Cicer. in Offic.* Nec opinatò, pro inopinatò aduerſij lo- co. *αποροδοκῆται.* *Cicero libro tertio de Finibus.* Quam incididit, vt alterum nec opinatò videremus, ſur rex it ſtatim. ¶ *Reſoluntur* ab- tem ſerè hæc conjunctiones, per negationem & conjunctionem diſ- inctiuam vt hæc oratio, *Nec fuit Africano vir melior, nec elarior, ſic ſerè exponitur.* Africa non fuit vir melior aut clarior. Sed ſi ſequatur Enim, vni ſimplicis negationis habet. vt *Nec enim id* facerem, id eſt, non enim id facerem, Quandoque ſignifi- cat Etiam. *Quintilianus*, Perſolui gratia non poteſt, nec ma- lo patri, id eſt etiam malo patri. ¶ *Factum eſt autem Nec à Neque;* per apocopen duarum extremarum literarum & q; quòd ſinem Latine dictionis tenere non poſſit in c. commutato. ¶ *Neque* quid velim, neque quid nolim magni facitis. *Plaut. Afin. ſc. 3. a. 1.* *Factis* neque malis, neque improbis. *Plaut. Aul. ſc. 4. a. 1.* Neque leges, neque æquum colūt. *Plaut. Men. ſc. 2. a. 2.* Neque ego iſta- nio, neque ego pugnas cœpio. *Plaut. Men. ſc. 5. a. 5.* Neque veriſi- nule, neque veram. *Plaut. Moſt. ſc. 1. a. 1.* Neque reſugit & adhor- ratus eſt. *Suet. in Caſ. cap. 63. Et in Aug. cap. 44.* Neque quicquam melius eſt. *Plaut. Pſeud. ſc. 7. a. 4.* Neque hominem magis malum vidi. *Plaut. Pſeud. ſc. 1. a. 4.* neque tibi occupare patrem, neque tibi præripere poſtulo. *Plaut. Men. ſc. vlt. a. 5.* ¶ *Neque non*, Initio pœ- riodi. *Gell. c. 23. lib. 13.* Neque non illa quoque, &c. Item Initio ora- tionis. *Plaut. Men. ſc. vlt. a. 4.* Neque te defraudandi cauſa poſco. *Idem Pſeud. ſc. 7. a. 4.* Neque quicquam melius eſt. ¶ *Neque*, qua- ter poſitum. *Vide apud Plaut. in Pſeud. ſc. 4. a. 1.]* ¶ *nequum* non adhuc. } *νεκεν.* **GALLIC.** Non point encore. **ITAL.** *Non anchor.* **GERM.** *Not noch.* **HISPAN.** *Ni aun, ni agora.* } *Virg. 1. Aeneid.* *Nec tū* etiam cauſæ irarum, ſæuque dolores Exciderant animo. *Cicero ad Atticum libro 6.* Caſſius inceptas literas miſit: necdum Bibula erant allatæ. ¶ *Nequedum* idem quòd *Nequum*, id eſt, Et nondum *Cic. ad Quint. frat. lib. 3.* Sed eius rei maturitas nequedum venit, & tamen iam appropinquat. *Idem ad Atticum libro 14.* Nequedum Roma eſt profectus. ¶ *Nec eo minus.* } **GALLIC.** *Non autrement.* **ITAL.** *Ne punto manco, ne niente manco.* **GERM.** *Nicht beſ mindet.* **HISPAN.** *Ne otramente.* } pro nihilo ſecius dixit. *Sueton. Tranquill. in Otho- ne, cap. 4.* Nec eo minus alium alia vita militum demerebatur. ¶ *Neque ſecius* eo pro Nihilominus, *idem in Domit. c. 12.* Item; nec quicquam aliud, pro Tantum, *idem in Nerone cap. 43.* Neque quicquam quàm, pro Tantum, *idem in Claud. Caſar.* Haſ formu- las loquendi notaui *Eraſmus in Sueton.* ut inde exempla petito.

**NECESSO**, Nomen autoris, de quo *Firmicus l. 8. ſic inquit*, Hunc ſacri- diuiniſ ille Neceſſo, vt remedia valetudinum inueniret, diligen- tiſſimè quidem (vt diuinum tantiviri potuit ingenium) manifeſtè traſtibus explicauit.

**Necessus**, ſiue neceſſum. [*Gell. c. 7. l. 2. c. 2. lib. 16.]* Dicitur quod vi aliqua cogente fieri opus eſt. } *νεκεν.* **GALLIC.** *Neceſſaire,* **ITALIC.** & **HISPAN.** *Neceſſario.* **GERMANIC.** *Notwendig / von nöten.* **ANGL.** *Needfull, neceſſary.* } à Ceſſo verbo deductum, quòd non ſit in eo ceſſandum. Olim, teſte *Donato*, declinabatur, hic & hæc *Neceſſis*, & hoc *Necceſſe*, & *Necceſſus*, a, um, ex quibus hodie man-











Terunt necesse & necessum. Terent. in Eunuchis. Sed necesse est, hinc ut subuenias. Cicer. ad Atticum, Eo minus habeo necesse scribere, aut etiam cogitare quid sim facturus, id est eo minus mihi opus est, siue opus habeo. Plaut. in Stichis, nunc auctorem facere de certum est mihi, Foras necesse est quicquid habeo, vendere. [Casus de bell. civ. ne necesse habeant ad ultimum supplicium pro gredi. (i. ne velint.) Plaut. Asin. sc. 2. a. 3. Video iurato mihi necesse esse loqui, quicquid roges. Plaut. Asin. sc. 1. a. 1. necesse est hodie Sicyoni me esse, aut cras mortem exequi. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 4.]

**Necessitas**, aris, Vis. { ἰσχύς } *isochē* *weisam, uia' un.* GALL. Necessité. ITAL. Necessità. GER. M. Notwendigkeit. HISP. Necesidad. ANGL. Necessity, need. } vt, Necessitas mihi incumbit eundi Mutinam. [Necessitas me subigit, vt te rogitem. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. Necessitatis hinc nulli gratiam facit natura. Senec. cap. 10. de consol. ad Polyb. nullis necessitatibus adstricti municipes. Gall. cap. 13. lib. 16. Famem & ceteras necessitates pati. Suet. in Cas. c. 68. Idem necessitates pro inopia. In Tib. cap. 47. Apud Quintilian. Necessitas est vis qua quis cogitur aliquid facere.] Cicer. 10. Philip. Sed mihi necessitatem attulit paulo plura dicendi sententia, eius qui rogatus est ante me, Idem post reditum ad Quir. Fatali aliqua quasi necessitate mihi cum fortuna belligerandum fuit. Idem pro Cluen. Necessitate coactus feci. Idem 2. Offic. Datur necessitati venia. Non nunquam pro instantibus & necessariis negotiis sumitur. Plin. lib. 4. Epist. Collegæ optimi meique amanti, sumi, de communis officij necessitatibus proloquuti, excusare me, & eximere tentarunt. Aliquando appellatio necessitatis, ius quoddam & vinculum religionis & diuinitatis, hoc est sanguinis familiaritatis significatur, *συνδύα, σικεϊστος.* Caesar in sua oratione leges Plautia, Equidem mihi videor pronostri necessitate, non labore, non opera, non industria defuisse. [Necessitas & necessitudo, quid, & an differant, vide apud Gell. c. 3. lib. 13.]

**Necessitudo**, inis, Aliquando idem est quod necessitas, hoc est vis illa vrgens, quæ nos ad aliquid faciendum cogit. Sallust. in Iugur. Coactus rerum necessitudine statuit armis certare. Præterea necessitudo, est coniunctio quædam affinitatis, vel sanguinis, vel etiam meritorij. { אבובאב ידירות } *iebidhahh* *עדר עדר מודבאב.* GAL. Estroite amicitie & alliance. ITAL. Amicitia stretta. GER. Gifffschafft verbandt. HISP. Amistad. ANGL. Necessitie night friendship. } Cicer. Famil. 13. Multos tibi commendem necesse, quando omnibus nota nostra necessitudo est, utaque in me beneuolentia. Sallust. in Iugur. Etiam antea Iugurthæ filia Boccho nupterat: verum ea necessitudo apud Numidas, Maurorum leuis ducitur. [De Necessitudine & Necessitate legendus Gell. c. 3. lib. 13.] Aliquando Necessitudo ponitur pro necessario, id est, cognato, vel affine. Suet. in August. Remisit tamen hosti iudicato necessitudines, amicolque omnes.

**Necessarius**, a, um, Dicitur aliud, quod omnino fieri necesse est: vt Necessarius est mihi aduentus tuus. { נכסר } *necher.* GALL. Necessaire? ITAL. & HISP. Necesario. GER. M. Notwendig. ANGL. A necessary thing. } Cicer. Ver. 5. Quo minus miremini Siculos re necessaria nulla coactos, ut iulium a patronis, a Consulibus, a Senatu, ab legibus, a iudiciis petuisse. Idem 10. Philip. An quum illum necessarium, & fatalem pendè casum non tulerimus, hunc feremus voluntarium. Idem pro Quin. Rosc. Illa superior fuit oratio necessaria, hæc erit voluntaria. Idem 2. de Nat. deor. Nos de terræ cavernis ferrum elicimus, rem ad colèdos agros necessariam. Idem 1. Offic. Ad vltis vitæ necessarios experantur diuitiæ. Sic necessarius hæres apud Iuriconsultos dicitur, Seruus hæres institutus, quia siue velit, siue nolit omnino post mortem testatoris protinus liber & necessarius hæres fit. \*Necessarium dicitur. Plin. l. 11. c. 24. Plura autem horum sunt genera, nec dictu necessaria in tanta notitia. [Non necessarium bellum suscipere. Item non necessariis bellum duci (i. magno incommodo) Cas. l. 1. de bel. civ.]

**Necessarij**, Dicuntur cognati, vel affines, vel amici, & hi quibus vt i familiariter solemus, quod necessaria inter eos officia conferantur, autore Febo. { מודבאב } *modhabim* *עדר עדר מודבאב.* GAL. Parens & aliez, ITA. Parenti, amici, stretti. GER. Gesipfel, verwandte. HISP. Amigos, parientes. ANGL. Nere friends, kinmen. } Cicer. Planc. lib. 13. Epist. Nec dubito quin scias, in iis necessariis, qui tibi a patre relicti sunt, me tibi esse vel coniunctissimum. Marcus Cicerio Familiar. II. Vitio mihi dant quod mortem hominis necessarij grauior ferro. Idem pro Cluent. Quam obrem tota ista res per Staienum potius, hominem ab utroque alienissimum, sordidissimum, turpissimum, quam per bonum aliquem virum ageretur, & amicum, necessariumque communem. [Vide Gell. cap. 3. lib. 13.]

**Necessarij**, & Necessarij, adueib. { ἐπιναρως } *epinawos.* GALL. Necessairement. ITA. & HISP. Necessariamente. GER. M. Notwendiglich. ANGL. Necessarily, of necessity. } Cicer. 1. de Inuent. Necessarij demonstrantur ea quæ aliter ac dicuntur, nec fieri, nec probari possunt. Idem 4. Tuscul. Nullisque vnus disciplinae legibus adstricti, quibus in Philosophia necessarij pareamus. Terent. in Andria, Tum necessarij se aperiant & timent.

**Necus**, as, aui, atum, vel necui, necu, Interitio vel interficio. { ἡμισθὴ } *hemisthē* *κατάληπτινα.* GAL. Tuer, occir, metpre à mort. ITAL. Uccidere, ammazzare. GER. M. Töden, umbringen. HISP. Matar. ANGL. To slay, to kill. } Diomed. l. 1. de Priscian. ita distinxerunt hæc præterita; vt Necui, sit quasi ferro occidi: Necus, quasi suffocari: idemq; omnino iudicabant de participijs Necatus & Necetus. Sed hæc differentia sæpissimè confunditur, Valla ita distinguit, vt Necatus generalem habeat significationem, necus speciale: putatque hoc postterio non esse vtendum, nisi addito certo genere mortis: idq; stre quæritus in obpositis: nam simplex Necus ratio legitur. Liu. l. 2. Fame, frigore, diluuij, squallore ebecta. Sic etia dicitur Euectus siti, Euectus morbo: non autem Euectus ferro: quod esse Valla, nusquam legitur. Necarus aut dicitur tam is qui ferro,

quam qui alio quouis modo interit. Autor ad Herennium lib. 3. Si accusator dixerit à reo hominem veneno necatum, Nec de homine tantum dicitur: sed de alijs quoque. Colum. lib. 2. Sic omnes radices herbarum perruptæ necantur. Fame neco, *νεκω* *neko.* Suet. in Tib. cap. 54. Hostes fame necauit. Cicer. ad Attic. li. 9. Parentem patriæ fame necandam putet. Morfu necare. Ouid. 2. de Remedio amoris, Paru a necat morfu spatiosum vipera tauium. Necaturus participij. Ouid. 1. Trist. eleg. 2. Opprimet hæc animam fluctus, frustra quo precanti, Ore necatur accipiemus aquas. Composita, Euecto, Interneco, & Perneco. [Lien necat, renes dolent (i. lien valdè me cruciat. Plaut. Curc. sc. 1. a. 2. Hospes necauit hospitem captum manu. Plaut. Mostel. sc. 2. a. 2.)]

**Necator**, ris, occisor interfector. { νεκω } *neko.* Macro. Saturn. lib. 1. c. 12. Marti esset dicatus, Deòque plerumque hominum necatori. Necos, Filius fuit Plamitichi & Aegypti rex, cui filius Plammis in regno successit. Iste Herodoto lib. 7.

**Necromantia**, penultima acuta, Diuinitio quæ fit euocatis ad sua cadauera spiritibus. { νεκρωμαντεια } *nekromanteia.* GALL. Necromance. ITAL. Necromantia. GER. Die kunst der watsagen aus beschwerung der todten. HISP. Necromantia. ANGL. Necromancy, soothsaying by calling the dead. } Eius duas faciunt species, Necyomantiam & Sciomantiam. Necyomantiam, vocabant, quum ad recès cadauer, calido sanguine oppletum, vmbra vel dæmon aliquis magicis carminibus euocatus, per os ipsius cadaueris futura prædicebat. Huiusmodi Necyomantiam depingit Lucanus lib. 6. vbi à Thessalica quadam malefica reuocatus ad vitam miles recenter occisus, Sexto Pompeio euentum belli Pharsalici prædicit. Sciomantiam autem vocabant, quum euocata tantum vmbra futura discebant. Dieta est autem Necromantia *νεκρωμαντεια*, quod mortuum significat, vel cadauer: *νεκρωμαντεια*, hoc est à diuinatione. Est enim diuinationis quoddam genus, fieri solitum per vmbra aut cadauera mortuorum. Hinc Necromantæ, *νεκρωμαντεις* dicti sunt, qui hoc magia genere vtuntur.

**NECROCORINTHIJ**, *νεκρωκορινθιοι.* Hoc est Corinthiorum defuncti, dicebantur vasa Corinthia, tam ænea quam fictilia, quæ eberis Corintho ex mortuorum sepulchris eruebantur, Vide Strabonem lib. 8.

**NECROPOLIS**, *νεκροπολις.* Aegypti oppidum est, triginta non amplius stadiis ab Alexandria distans. GER. Ein stat in Aegypten nach bey Alexandria. } ita dictum, quod ibi Cleopatra, ad mota vberibus aspide, sese interemerit.

**NECTAR**, ris. { νεκταρ } *nektar.* GALL. La boisson des dieux des Payens. ITAL. Nettare. GER. Ein trankt in der Götteren aus die Hölischen Poeten getrunck haben. HISP. La pocion que buenen los dioses clarea. ANGL. The drinck of the goddes, of the heathen. } Deorum (vt inquit Festus) potionem significat. Cic. lib. 1. Tusculan. Non enim ambrosia deos, aut nectare, aut iuuentute pocula ministrante lætari arbitror. Ouid. 4. Metamorph. Protinus imbutum celesti nectare corpus Delituit, retramque suo madefecit odore. } Dicitur putatur nectar à priuatiua particula *νεκ*, & verbo *νεκω*, quod est occido: quod non eorum qui moriuntur, sed immortalium deorum sit potus. Per translationem accipimus pro quouis vino dulciori. Virgil. in Daphnidæ, Vina nouum fundam calathis Aruista nectar. Interdum etiam pro melle. Virgil. 1. Aeneid. -aut cum liquentia mella stupant, & dulci distendunt nectare cellas.

**NECTAREUS**, a, um, *νεκταρειος.* Quod nectaris saporem refert, aut odore, vt Falernum nectareum, apud Martialem lib. 13. Flores nectarei, apud Claudianum de nupt. Honorij. Est & Nectarea herba, alijs nominibus Helenion, & Medica, & Symphyton, & Idæa dicta: ex qua conficitur vini quoddam factitij genus, quod Nectarites appellatur. Vide Plin. lib. 14. cap. 16.

**NECTO**, nectis, nexui & nexi, nexum, ligo, iungo. { ἵκω } *hikō* *κατὰ φάρμακον.* GALL. Attacher, nouer, lier ensemble. ITALIC. Ligare, annodare. GER. Knupffen / zusammen binden. HISP. Travar, atar. añudar. ANGL. To knitt, to tie. } Virgil. 2. Ecloga, Ille dolum ridens, quod vincula nectitis inquit, Hor. primo Car. Ode 29. Non antè deuictis Sabæ Regibus, horribilique Medo Nectis catenas. v. proper. lib. 3. Eleg. 9. At tibi qui nostro nexisti retia lecto. Nectere aquam dixit proper. pro gelu constringere. lib. 4. eleg. 3. Africanus in glaciem frigore nectit aquam. } Eleganter nectere dolum alicui dicitur, pro dolis circumuenire. Liu. ab Urbe lib. 1. & lib. 7. bell. Puni. Vndique dolus Regi nectitur. [Protinus incedunt Charites nectuntque coronas Ouid. 5. Fast.] Aliquando Nectere est in vincula & compedes conicere, quemadmodum diuites sceneratores homines nobiles, miseris obarratis qui soluendo non erant, facere solebant. De qua re Liuus ab Urbe, Eo anno plebi Romanæ velut aliud initium libertatis factum est, quod necti deserunt. } Nexus, a, um, participium, & Nexus, us, ui, vide infra suo loco. } Huius verbi composita Annecto, Connecto, Internecto, Obnecto, & Subnecto: quorum significata vide suis locis.

**NECUBI**, Ne alicubi, in nullo loco. { νεκυβι } *nekybi.* GALL. Nulle part, en nul lieu. ITALIC. Che non in qualche luogo. GER. Ni nicht HISPANIC. En ningun lugar. ANGLI. C. In no place. } vt, Iussi necubi mihi præstò sis, id est ne in vlllo loco sis. Varro de Re rust. cap. 47. Si erunt imbres sequuti, videndum necubi aqua conuistat.

**NECVIA**, *νεκυια.* Vrbis Vmbrore, Gentile, Necuiates. Steph. Nécunde, Neex aliquo loco. { νεκυνη } *nekyne.* GAL. De peur que de quelque part. ITAL. Che non da qualche luogo. GERMANIC. Niennhâr. HISP. De ningun lugar. ANGLI. Least out of any place. } Liu. l. 2. bell. Puni. Circumspectus necunde impetus in frumentatorum reserit.

**Necya**, feruida. GALL. Les festes des trèspassez. ITAL. Festa de i morti. GERMA. Gedrâßfest tag oder etwas ander so man den abgetordrognitsh batter. HISPAN. A mortuorios, o fiestas de los muertos. ANG.







faciat. Idem de Clari Oratoribus, A Mauio, si fateris, sumptu multa aut si negas, surripuisti. [Qui promisi? r. lingua. C. Eadem nunc nego. Plaut. Curc. sc. 3. a. 5. r. negas? C. Nego hercle verò. Ibid. Nullus sum. A. Imo es, Me negato, omnium acquisissimus. Plaut. Afin. sc. 2. a. 5. Struum negas esse me sine abire liberum. Plaut. Men. sc. 7. a. 5. Nego enim uero & me aduenire nunc aio. Plaut. Amph. Tun' Amphurum? Nego me dicere. (pro dicturum.) Plaut. Curc. sc. 1. a. 5. Et negat accipete (pro, accepturum) Gell. cap. 6. lib. 6. Nimio hæc Impudenter negas. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Negabas te daturum, tantum das. Plaut. pseud. sc. 2. a. 5. Ne nega. Idem Afin. sc. 2. a. 2. Poma negat regio. Ouid. Eleg. 10. l. 3. Trist. Vox fella dictandi, vires, sicquæ lingua negat. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Arma negite mihi omnia. Ouid. 13. Metam.] Interdum accipitur pro Recuso, vt non ad verba solum, verum etiam ad facta extendatur. Terent. in Andr. Hic nunc non dubitat, quin te ducturum neges. [¶ Martial. Epigr. 7. lib. 11. Negare cœna, tertio casu dixit.] Huius composita sunt, Abnego, Denego, Pernego, quod est perfectè & constanter nego. Plaut. in Afin. Vbi creditum quod tibi sic datum esse pernegaris. Subnego, Aliquantum nego. v. apud Cicer. Trebat. in prefatione Topic. Veruntamen quod præsentis tibi propè subnegarem, &c. Et habent penultimam correptam.

Negatio, onis, recusatio. { NEG negatio, negatio. GAL L. Negation, niement ou deniement. ITAL. Negatione. GERMAN. Négung uerminung. HISPAN. Negacion, obra de negar. ANG. A denying, a naye. } Cicer. pro Sylla. Eandem vim esse negationis huius, quam si cura coniurationem hunc esse se scire dixisset. Idem de Partit. Negatio, inficiatioque facti. Idem 2. de Inventione, Disparatum est id, quod ab aliqua re per oppositionem negationis separatum hoc modo, sapere & non sapere. ¶ Negatio postposita negationi, non semper habet vim affirmandi, sed interdum magis negandi: vt quum altera pro vniuersali ponitur, & particulares sequuntur, hoc modo, Nullas accipi à te literas, nec breues, nec prolixas. Virgilius libro 3. Georgic. nulla, neque annem Libauit quadrupes, nec graminis attingit herbam. ¶ Item vna sola negatio postposita negationi negat, ita tamen vt sequens iungatur cum Quodem. Cicer. Lentulo, Neque errarent, ne aduersarij quidem. In huiusmodi enim locutionibus subauditur semper pars aliqua prioris membri vt quum dico, Non tibi hoc persuaderet, ne Deus quidem: desideratur nominatiuus Aliquis, vel similis: hoc modo, Nemo hoc tibi persuaderet, ne Deus quidem, cui omnino est credendum. Terent. in Heauton. Agrum in his regionibus meliorem neque pretij maioris habet nemo. ¶ Aliquando etiam duæ negationes inueniuntur positæ pro vna. Varr. de vita populi Romani, Qua abstinentia vini, mulieresque Romanæ fuerint, quòd à rege munerum eorum noluerit nemo accipere, &c. Quid si voluerit legendum, facili errato ab vna in alteram literam? Tres negationes pro vna ponuntur. Terentius in Andria, Neque haud dicas tibi non prædictum. ¶ Aliquando etiam præpositiones negant, sed hoc solum in compositione: vt indoctus, idem est quod non doctus. Sic etiam apud Grecos ἀνομιος, idem est, quod sapio: ἀνομιος, idem quod desipio.

Negatiuus, a, um, & negatorius, a, um, Quod negat. { NEG negatio, negatio. GAL L. Negatio, qui nie. ITA. Negatio, che nega. GERMAN. Das dat negnet. HISPAN. El que niega o cosa para negar. ANG. That denieth. } vt dictio negatiua. ¶ Actio negatiua sine negatoria, apud Iurisconsultos quæ verbis concepta negantibus, per quam aut libertatem, aut iurisdictionem vindicamus. L. 5. D. si vsusfr. petat. L. 2. §. 4. D. de seruit. vind.

Negatiua, negatio. { NEG negatio, negatio. ANG. A denying. } Cicer. in Topic. Deinde addunt coniunctionem negatiuam, sic, Non & hoc est, & illud.

Negatio, as, frequentatiuum. Plaut. Merc. Abnuere, negitare ad eum me natum suum. Idem Bacchid. Vix quidem negito.

Negatiuus, a, um, participium. { NEG negatio, negatio. GAL L. Negatio. ITA. Negatio. GERMAN. Negation. HISPAN. Negado. ANG. Denied, refused. } Ouid. 15. Metam. Nuntur in vetitum semper, cupimusque negata. Idem Eleg. 8. lib. 4. Trist. Nec tamen crori vita negata meo est. Horat. 3. Carm. Ode 2. Virtus recludens immeritis mari Cælum, negata tentat iter via.

Negans, tis, particip. seu nomen ex participio. { NEG negatio, negatio. GAL L. Niant, qui nie. ITAL. Neganti. GERMAN. Négungend. HISPAN. Negador, qui nega. ANG. Denying, refusing. } Cicer. in Topic. Sunt etiam valde contraria alia, quæ appellantur negantia, ea ἀποφασις Græci, contraria aientibus: vt, Si hoc illud non est. ¶ Negatur impersonale. Ouid. 1. de Arte, Si tibi per tutum placidumque negabitur iter.

Negotium, ij, Occupatio, munus, opus: à Nec, & Orum, quasi non otium, hoc est opus, sicut à Nec, & Lego, Negligo: c, mutata in g, sicut in Quingenti, quauis à centum deductum sit. ἵππῳ ἥμισυ. ἀποφασις. GAL L. Negoce, affaire, charge, soing. ITA. Affare, negotio. GERMAN. Ein geschæfft. HISPAN. El negocio. ANG. Bußines, affaire. } Cicer. 1. Offic. Peregrini officium est, nihil præter negotium suum agere. Idem pro Flacco, Non debuit, quum prætor esset, suum negotium agere. [Tuum illic negotium actum. Senec. cap. 6. de Consol. ad Mari. Negotij plenus sum. P. Paul. Id post magis (futurus sup.) quia tibi damnum dabo & malum. Plaut. pseud. sc. 3. a. 1. Magna res est. Quid negotij est? Plaut. Curc. sc. 2. a. 5. Et Mil. sc. 2. a. 2. & sc. 2. a. 2. Quid hoc negotij est? Neminem meum dictum magnificere? Idem Afin. sc. 4. a. 2. Transcurre citò, ita negotium est, (i. ita res postulat.) Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. Propera pellegere, ita negotium est. Plaut. pseud. sc. 2. a. 4. Celere obiectum est mihi negotium. Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Qui cum opulento homine cœpit habere negotium aut rem. Plaut. Aul. sc. 4. a. 3. Cum

istoc negotij mihi nihil est. Plaut. Curc. sc. 1. a. 4. Tace. P. quid negotij est? C. Ostium crepuit. Plaut. pseud. sc. 1. a. 1. Teneo, quid sit hoc negotij. Plaut. Capt. sc. 5. a. 3. Apage te à me, si quid est negotij. (i. rei.) Plaut. Amph. Quid istuc negotij dicam (esse) Plaut. Men. sc. 3. a. 2. Quid est negotij quam obrem succenses mihi. Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Neque herile negotium plus curat (de concubina) Plaut. Mil. sc. 6. act. 2. Vah? C. Quid negotij est? Plaut. Aul. sc. 1. a. 2. Miror quid sit hoc negotij. Plaut. Men. sc. 4. a. 2. Quid hoc est negotij? quid deliqui? Plaut. Capt. sc. 5. a. 3. Age tuum negotium. Senec. 8. de Tranquill. Negotijs alienis se offerunt. Ibid. 12. Tuum illic negotium actum est. Idem c. 6. de Conf. ad Mari.] ¶ Negotium dare, est Imperare, in mandatis dare, mandata dare, mandare, Caesar lib. 2. Commentariorum, Ipse quum primum pabuli copia esse inciperet, ad exercitum venit: dat negotium Senonibus, reliquisque Gallis qui finitimi Belgis erant, vt ea, quæ apud eos gerantur cognoscant. ¶ Aliquando negotium, accipitur pro labore & molestia. megguarèa, Cicer. Cornificio, Eri perimquo patiebar animo, te à me digredi: tamen eo tempore non consolabar, quòd & in summum etiam otium te ire arbitrabar, & ab impendentibus magnis negotijs discedere, Idem Fabio, Adhibui diligentiam, quoties Senatus fuit, vt adessem, plurimumque in eo negotij habui. Idem Attic. libro 4. Nolo enim negotij Quantum fratem habere quicquam. Terentius in prologo Anaria, Poëta quum primum animum ad scribendum appulit, ad sibi negotij credidit solum dari, Populo vt placerent, quas fecisset fabulas. Quo in loco Negotium, teste Donato, accipitur pro cura, & molestia. megguarèa. ¶ Facessere negotium, Est molestiam exhibere. megguarèa. Cicer. App. Pulchro, Quum est allatum ad nos de temeritate eorum qui tibi negotium facesserent. [Gellius cap. 16. lib. 3. Etiamque esse (ei mulieri) negotium (i. In ius vocatam esse) Quinil. Facere Innocenti negotium (pro accusare.) Plaut. Men. sc. 9. a. 5. Hæc exhibui negotium. (i. molestiam.) Idem Mil. sc. 5. a. 2. Quid tibi negotij mecum est? (i. cur me moraris, aut mihi molestus es? Idem Amphitru. Illi meus amor Infanti exhibuit. Suet. in Calig. c. 40. Negotium componere. i. Item. ¶ Gell. c. 16. lib. 3. Negotio rei tunc parua postulante, ¶ Idem c. 15. lib. 1. Sine iudicij negotio loqui. i. sine ratione & cura. Idem cap. 25. lib. 1. Non id Varroni negotium fuit. i. non curauit, Cæf. lib. 3. bel. ciu. Negotium vnus dicit. i. quod facile transigi potest. ¶ Suet. in Cæs. c. 23. In magno negotio habere. i. maxime ducere. ¶ Est mihi negotium. Terent. in Adelphis, Mirabar quid hic esset negotij tibi. ¶ Aliquando negotium accipitur pro contouersia, vel dissensione. Cicer. ad Attic. lib. 7. Veruntamen video mihi cum homine audacissimo, paratissimoque negotium esse. Calius Ciceroni lib. 8. Epistoliarum, Vt existimarent homines, Pompeio cum Cæsare esse negotium. ¶ Item negotium dicitur factum, de quo est quæstio, vnde dicta est Constitutio negotialis. ¶ Negotium pro remedio apud Plaut. in Capt. sc. 3. a. 3. Neque de hac re negotium est quin malè occidam. Id est nullo remedio occurrere potest quia malè occidam. ¶ Negotium est, apud eundem in Milite, pro Ita oportet, Sic res postulat. ¶ Nullo negotio pro facili Cicer. ad Attic. lib. 8. Iurabat ad summam, quod nullo negotio faceret. amicissimum mihi Cæsarem esse debere. Ibidem lib. 4. Cato, qui tenere Siciliam nullo negotio potuit. ¶ Negotium pro decessione. Quinil. lib. 3. cap. 5. circa sinem, Negotium est congregatio personarum, locorum, temporum, causarum, modorum, casuum, factorum, instrumentorum, sermonum, scriptorum & non scriptorum. Causam nunc intelligimus hypothesein, negotium dicitur. Peristasis Latine circumstantia dici potest.

Negotiolum, diminutiuum, ἀποφασις. Cic. ad Q. frat. lib. 4. Erit nescio quid negotioli.

Negotior, aris, Negotia gero, & mercaturæ operam do. { NEG negatio, negatio. GAL L. Traffiquer, negotier. ITA. Negociare, trafficare. GERMAN. Wårben handtieren: taußmanschaften treiben. HISPAN. Negociar, mercader. ANG. To be and sell, to exercise business. } Cicer. lib. 3. Officiorum, Quum se Syraculis ostendi cauta, non negotiandi contulisset. Idem Seruius Sulp. lib. 13. Epistol. M. Curius qui Patris negotiator, id est, mercaturæ operam dat. ¶ Negotiari animas, apud Plin. lib. 29. cap. 1. est accepto pretio homines interimere, & veluti vendendarum animarum negotiationem exercere. Nec dubium est, inquit, omnes istos famam nouitate aliqua occupantes, animas statim nostras negotiari, hoc est anima & vita nostra ad quæstum & negotiationem suam abuti.

Negotiator, Præfectus negotiationis. { NEG negatio, negatio. GAL L. Negociateur, marchand, trafficqueur, faeteur. ITA. Mercante, fattore. GERMAN. Ein gewerßman. HISPAN. Negociador, mercadero. ANG. A trafficker, à merchant. } Vnde, Labeo, Negotiatores serui videntur, qui præpositi sunt negotij exercendi causa, veluti qui ad emendum, aut locandum, & conducendum præpositi sunt. Cic. libro 1. Epistoliarum ad Quintum fratrem. Improbis negotiator, paulo cupidior publicanus. Idem 5. Verriana, Qui plus existimet apud lectissimos senatores, pecuniam, quam apud tres negotiatores mecum valere. Mercis sordidæ negotiator. Quintilianus libro primo, capite 12. Quod si tamen rectè quis consideret, inter mercatorem & negotiatorem, hoc interesse videbit. vt mercator dicatur qui exportandis aut importandis mercibus operam dat, easque vendit. Negotiator vero non qui merces distrahit, sed qui in coemendo vino, frumento, & vendendo, tuendisque & arandis agris, suam industriam ponit. [mancipiorum negotiatores, i. mangones. Quintil. ¶ Item Negotiatores erant vt decumani, aratores, pecuarij, qui vestigialia publica redimebant, vnde perspicuum est, aliud esse à mercatore. Passer.]

Negotiatix, Paulus D. lib. 34. Tit. 2. l. 22. Cum testatrix negotiatix fuerit.



Aristippus in purpura nepotatus.  
 Nepotatus, huius nepotatus, Voracitas, & vitæ luxuries, *αὐτορία*. Asta  
 scurrilitate ac nepotatu nobilitas.  
 Nepris, huius nepris, Qui ex filio filivæ nata. Est enim scemininum à  
 nepos. *ἑγγύνη*. GALL. Niepce. ITALIC. *Nezza*, nepote. GERMAN.  
 Ein Kind des Vaters. HISPAN. *Nieta*. ANGLI. *A nece*. Cic. *de*  
*Claris Orat.* Ergo illam patris elegantia tinctam videmus, & filias  
 eius Murias ambas, quarum sermo fuit notus, & neptes. Licinias.  
 [Suet. in *Cæs.* cap. 27. Octaviai sororis suæ neptem, conditione  
 Pompeio detulit.] GALLIC. La petite fille, ou l'arriere fille de la  
 seur. Vide in nepos. Ouid. *Epist.* 8. Arbitrium neptis habebat  
 auus.

Nepotinus, a, um, *νεποτινός*. Suet. in *Calig.* Nepotinis sumptibus om-  
 nium prodigorum ingenia superavit.

NEPTVNVS, *νεπτούνης*. Saturni & Opis filius, maris deus dictus est  
 à nando, mutatis litteris primis (ut inquit Cic. lib. 2. de *Natura deo-*  
*rum*) vel (ut Varro placet) à nubendo, hoc est regendo, quod ut  
 cælum nubes, ita mare terras tegat. GERMAN. Ein son Saturni vnd  
 Opio. Dicit enim Varro, Neptunus est deus maris, vel ipsum  
 mare, quod terras nubat, id est cooperiat. Neptunus autem, vt  
 est in fabulis, mater abscondit, ne à patre deuoraretur, eique po-  
 stea, expulso Saturno, aquæ in sortem ceciderunt, vt supra de Io-  
 ue dictum est. Vxorem habuit Amphitritem, ex qua plurimas  
 iuventas suscepit. Tridentem habet pro sceptro. Muros Troianos  
 iuuante Apolline condidit. [Habe Neptune gratiam tibi Plaut.  
*Mof.* sc. 2. a. 2. Neptunus in Tragædiis (Latinis) Plaut. prologo  
*Amphit.* Hæc ad Neptuni pecudes condimenta. Plaut. *pseud.*  
*sc. 2. a. 3.*]

Neptunius, a, um, *νεποτινός*, possessiuum [Tibul. lib. 4. Celsit & æ-  
 nææ Neptunius incola montis. Plaut. *Mil.* sc. 5. a. 2. In locis Neptu-  
 nis templisque turbulentis.]

Neptunalia, *νεποτινῶνα*. Neptuni sacra, quæ & Salaria à Salo dicuntur.  
 [Diomed. lib. 1.]

NEPTVNINE, es, Patronymicum est scemininum à Neptunus. Catul. in  
 Arg. Tene Thetis genuit pulcherrima Neptunine?

Nequa, aduerb. significat Ne per aliquem locum, aut Ne aliqua ra-  
 tione, *νεκῶς*. Virg. 1. *Æneid.* Ne qua scire dolos, medijsve occurrere  
 possit. Est & nequa compositum à Ne, & Quis, quæ, quod: pro  
 Ne aliqua. Cic. in *Verr. act.* 1. Tamen nequa deductio fieret, magna  
 ex parte tua potestas erat.

Nequalia, Sunt detrimenta. Festus.

Nequam, Nomine declinabile, quod apud veteres significabat ho-  
 minem nullius pretij, quod ne tanti quidem sit, quati quod habe-  
 tur minimi. *βελιζήβαλ*. GALL. Vaut-  
 neant, meschant. ITALIC. *Humo da niente*. GERMAN. Ein nicht  
 seltener mensch / ein schatt / Louershub. HISPAN. *Hombre de poca es-*  
*tima*. ANGL. *A man of no price à knave*. Var. Nequam ex Ne  
 & Quicquam, media syllaba extrita componi ostendit li. 4. *delin-*  
*gua Lat.* Quidam à nequeo, quod nihil queat, nullique rei sit ap-  
 ptus. Caper docet Nequam significare non malum, sed inutilem:  
 quod vel ex eo apparet, quod Cicero 2. de *Oratore*, Seruo nequam  
 opponit Seruum frugi. Iisdem (inquit) verbis & laudare frugi ser-  
 uum possumus: & si est nequam iocari. \* Nequam vitis, inutilis.  
 Colum. lib. 3. cap. 10. ad finem, Nisi tamen (quod est absurdum) cre-  
 diderunt id translatum, & abscissum à sua stirpe destitutum; ma-  
 terno alimento, frugiferum, quod in ipsa matre nequam fuisse.  
 Aliquando etiam Nequam accipitur pro lasciuo, petulant, libi-  
 dinoso, & prodigo. Cic. 2. *Philippic.* O hominem nequam! (nihil  
 enim possum magis proprie dicere) ergo vt te catamitum nec opi-  
 nato quum ostendisses, præter spem mulier aspiceret, idcirco vr-  
 bem terrore nocturno Italiam multorum dierum metu perturbasti?  
 Gell. lib. 7. cap. 11. Persuadenti cuidam adolescenti Luciano qui  
 apprimè summo genere natus erat, sed luxuria & nequitia pecu-  
 niam magnam consumperat, &c. Plura de ea re exempla vide apud  
 Gellum. Cic. pro *Deiot.* Dij te perdant fugitive: ita non modo  
 nequam & improbus, sed & fatuus & amens es. Pro nequiter vsus  
 est. Plaut. in *Pænul.* Dicatque locum sibi velle liberum præbe-  
 tier, Vbi nequam faciat clam, nequis sit arbiter. [Malum & ne-  
 quam est seruus. Plaut. *pseud.* sc. 7. a. 4. Vbi sunt nequam homines  
 qui polentam pinstant. Plaut. *Asin.* sc. 1. a. 1. Sectatus es homo ni-  
 hilli nequam bestiam. (i. simiam Plaut. *Mil.* sc. 3. a. 2. Quamquam  
 nequam es (equus) *Asin.* sc. 3. a. 3. Quamquam nequam homo es.  
 rectè mones. Plaut. *pseud.* sc. 4. a. 4. Dives malus, frugi habetur: si  
 pauper haud malus, nequam. Plaut. *Men.* sc. 4. a. 2. Opus est, vt  
 mendices, (here) tanto nequior es, (quod seruus mendic.) Plaut.  
*Men.* sc. 4. a. 5. Item homo ingeniosissime nequam. C. Curio.  
 Velleius. Sycophanta nequam est. i. non satis callidas. Plaut. *pseud.*  
*sc. 5. a. 1.*

Nequior, & Nequissimus. [Plaut. *pseud.* sc. 3. a. 1. Si (ego memoriar.)  
 te sit Athenis nemo nequior. Item Nequius videtur opponi pruden-  
 ter apud *Linium.* li. 1. *Decad.* 5. Ego sum in vsu nimio factus ne-  
 quior. Plaut. *Mof.* sc. 2. a. 1. Vfus ædium nequior. *Ibid.* Colum.  
 lib. 1. cap. 1. Nulla est nequissimi hominis amplior custodia, quam  
 quotidiana operis exactio. Nam illud verum Marci Catonis ora-  
 culum, nihil agendo homines malè agere discunt.

Nequiter, A Nequam, Luxuriosè, intemperanter, profuse *ἀναστροφῶς*.  
 GALLIC. Meschantement. ITALIC. *Maluamente*. GERMAN. *Laster-*  
*lich*. HISPAN. *Malu y luxuriosamente*. ANGLI. *wickedlie, liba*  
*knave*. Cic. 3. *Tusc.* Aderit temperantia, quæ est eadem modera-  
 tio, à me quidem paulò antè appellata frugalitas, quæ te turpiter,  
 & nequiter, facere nihil patiat. *Idem de Firibus* 2. Ille porro  
 malè, præuè, nequiter, turpiter, cenabat, id est cum nequitia. Eius  
 contrarium est Frugaliter, quemadmodum Nequitia Frugalitas  
 opponitur. [Cato apud Gell. cap. 1. lib. 16. Nequiter facere. & ne-  
 quiter factum. Item, Nequiter ferire malam malè discit manus,  
 Plaut. *Amphit.* Fugere & facere nequiter. Plaut. *Men.* sc. 1. a. 1. Ni-

mis proeuctum est nequiter. Plaut. *Men.* sc. 5. a. 5. Quis illam surri-  
 puit? Factum ædepol nequiter. Plaut. *Menach.* sc. 2. a. 4. Item, De  
 subito facere nequiter cuius faciliè est, pro Improbè. Plaut. *Mof.*  
*sc. 1. a. 2.*]

Nequitia, a, Improbitas, malitia, denique vitium omnia cetera in  
 se complectens. (Frugalitas. *βελιζήβαλ*. GALL. *Meschanceté*. ITALIC. *Maluamente*. GERMAN. *Ni-*  
*chtheit*. Vbi est vbi est, HISPAN. *Maluamente*. ANGLI. *wickedness*  
*knauerie*. Vt enim Frugi à fruge, id est à fructu per quamdam ani-  
 morum fecunditatem, ita Nequitia à Sterilitate, hoc est à nihilo  
 nominata est. Nihil est enim quicquid fuit, soluitur, liquefcit, &  
 semper perit. Hinc nequam iisdem & periti ac profligati, postre-  
 mique omnium hominum dicti. Cic. 3. *Tuscul.* Reliqua igitur, &  
 quarta virtus vt ipsa sit frugalitas necesse est, eius enim videtur  
 esse proprium, motus animi appetentis regere: & sedare, semper-  
 que aduersantem libidini moderatam in omni re seruare con-  
 stantiam: cui contrarium vitium Nequitia dicitur. Frugalitas;  
 vt opinor, à fruge, qua nihil melius è terra oritur. Nequitia ab eo  
 (est) hoc erit fortasse durius, sed tentemus, & lusile putemur, si  
 nil sit) quod nequicquam est in tali homine, ex quo nihil item  
 dicitur. Sæpe tamen Nequitia pro lasciuia, & libidinosa illece-  
 bra, & pro cultu vitæ prodigo atque effuso accipitur. Hinc Aphri-  
 canus (referente Gellio) sc. 11. lib. 7. I scripsit, Mala, probra, flagitia;  
 quæ homines faciunt, in duabus rebus esse, Malitia, & Nequitia.  
 Nequitia, inquit Denatus, proprie libidinosa inertia dicta est,  
 quod nihil queat, nullique rei apra sit. Terent. in *Adolph.* Id mihero  
 restat mihi mali si illum potest, Qui alieni rei est, etiam cum ad  
 nequitiam abducere. Cic. pro *Roscio Amerino*, Si domus hæc potius  
 habenda est, quàm officina, nequitia, & diuerforium flagitiorum  
 omnium domus eius, Ouid. 1. *Faster.* Nequitia est quæ te non sinit  
 esse senem. Cic. in *Verr.* Ex mulierum mortu vestigia libidinis at-  
 que nequitia. [Nequitia pro Improbitate, Senec. *Epist.* 42. Ludè  
 quoque semina præbent nequitia. Ouid. *Eleg.* 3. lib. 2. *Trist.* Ne-  
 quitia pro inertia.] *Linus* lib. 2. *bell.* *Vun.* Vide Gellium libro 7.  
 cap. 11.

Nequities, ei. *βελιζήβαλ*. Horatius 2. *Serm.* *Satyr.* 2. Illum  
 aut nequities, aut vafri inscitia iuris, Postremum expellet certè  
 viuacior hæres.

Ne quando, Ne villo tempore. *ἄνωγαν*. GALL. *Asin* que quelque fois  
 ou quelque temps ne. ITALIC. *Accioche à niun tempo*. GERMAN. *Das*  
*nicht etwan*. HISPAN. *En ningun tiempo*. ANGLI. *Least at*  
*any time*. Sicut Siquando, Si aliquo tempore. *αὐτορι*. Cic. ad *Att.*  
*lib.* 10. Tu tamen eas epistolas, quibus asperius de eo scri-  
 psi, aliquando concerpito, nequando quid emanet: ego item  
 tuas.

Nequaquam, aduerb. negandi significat enim Non, vel nullo mo-  
 do. *ἄνωγαν*. GALL. *Non, pour neant*. ITALIC. *Non*. GERMAN. *Ni*. HISPAN. *No*  
 ANGLI. *No*. Virgilius *Geor.* Nequicquam pinguis palea teret are-  
 culmos. Sed hoc rarius: frequentius in vsu est pro frustra. *ἄνωγαν*  
 GALL. *En vain*. ITALIC. *In vano*. GERMAN. *Umsonst* / *ver-*  
*gebentlich*. HISPAN. *En vano*. ANGLI. *In vain*. Idem *Æneid.* 2. Armæ  
 diu senior deserta trementibus æuo Circundat nequicquam hu-  
 meris. [Vera dico, sed nequicquam, quia non vis credere. Plaut.  
*Amphit.* Cupio id, quod te nequicquam cupere intelligo. Plaut.  
*Asin.* sc. 1. a. 1. Ne istuc nequicquam dixeris. 1. Impudè. *Ibid.* sc. 3. a. 3.  
 Nolo faciat. C. At enim nequicquam neuis. Plaut. *pseud.* sc. 5. a. 1.  
 Ne me nequicquam serues hodie, ducam scortum. Plaut. *Men.* sc.  
 2. a. 1. Nequicquam exornata es bene, si malè morata es. Plaut. *Mof.*  
*sc.* 3. a. 1. Ne tuq̄ dicta vagis nequicquam credita ventis. Catul.  
 ad *Ortulum*.]

Neque, Vide nee.

\*Nequeo, nequius, & nequi, nequitum, nequire, Non ire interpre-  
 ratur Festus. Significat autem Non posse. Cic. de *Ami.* Cuius autem  
 aures clausæ veritati sunt, vt ab amico verum audire nequeant;  
 huius salus desperanda est. Plaut. *Mil.* heu mihi; nequeo, quid  
 beam quum abs te abeam. [Si dicitis nequis perduci, vt hæc cre-  
 das. Plaut. *Mof.* sc. 3. a. 1. Haud timeo si iam nequeam defendere  
 crimen. Ouid. 13. *Metam.* Si id facere nequeat; det illi locum, qui  
 queat. Plaut. *pseud.* sc. 5. a. 1. Nequeon te facere mansuetari.  
 Plaut. *Asin.* sc. 1. a. 3. Nequeo me continere, quin loquar. Plaut.  
*Men.* sc. 1. a. 1. Nequitum & Nequitur pro non posse dixerunt ve-  
 teres. Accuius, Sed quum contendit nequitum, vt clam intendens  
 da est plaga. Plaut. *Mof.* sc. 1. a. 2. Nequitia facta: (aliàs, facta ne-  
 quitia.) Plaut. in *Satyrione*, Retrahi dequitur quoquò progressa  
 est femel.

Nequicquam, aduerbium, Non, nullo modo. *ἄνωγαν*. GALL. *Non, pour neant*. ITALIC. *Non*. GERMAN. *Ni*. HISPAN. *No*  
 ANGLI. *No*. Virgilius *Geor.* Nequicquam pinguis palea teret are-  
 culmos. Sed hoc rarius: frequentius in vsu est pro frustra. *ἄνωγαν*  
 GALL. *En vain*. ITALIC. *In vano*. GERMAN. *Umsonst* / *ver-*  
*gebentlich*. HISPAN. *En vano*. ANGLI. *In vain*. Idem *Æneid.* 2. Armæ  
 diu senior deserta trementibus æuo Circundat nequicquam hu-  
 meris. [Vera dico, sed nequicquam, quia non vis credere. Plaut.  
*Amphit.* Cupio id, quod te nequicquam cupere intelligo. Plaut.  
*Asin.* sc. 1. a. 1. Ne istuc nequicquam dixeris. 1. Impudè. *Ibid.* sc. 3. a. 3.  
 Nolo faciat. C. At enim nequicquam neuis. Plaut. *pseud.* sc. 5. a. 1.  
 Ne me nequicquam serues hodie, ducam scortum. Plaut. *Men.* sc.  
 2. a. 1. Nequicquam exornata es bene, si malè morata es. Plaut. *Mof.*  
*sc.* 3. a. 1. Ne tuq̄ dicta vagis nequicquam credita ventis. Catul.  
 ad *Ortulum*.]

NEQVINVM, Vmbria oppidum, teste *Plin.* lib. 2. cap. 14. quod nunc  
 Narnia dicitur: ob incolarum libidinosam inertiam. A quo Ne-  
 quitates, qui nunc Narnienfes. Vulgo Narni.

Nequunt, pro Nequeunt, id est, non possunt, dixerunt antiqui  
 Festus.

Nequis, *ἄνωγαν*. GALLIC. *Qu'aucun ne*. ITALIC. *A sine che alcuno non*.  
 GERMAN. *Das nicht einer, das nicht jemandes*. HISPAN. *Ninguno*. ANGLI.  
*Least any*. Ex Ne & Quis, pro Ne aliquis, hoc est. Vt nullus. Vide  
 Nequa.

Nequid nimis, *ἄνωγαν*. GALL. *Que quelque chose ne*. ITALIC.  
*Accioche niuna cosa*. GERMAN. *Was man eines dings nicht soll*.  
 HISPAN. *Que ninguna cosa*. ANGLI. *Least any thing to muche*.] Sen-  
 tentia peruulgata, qua admonemur in rebus omnibus modum  
 seruare. Terent. in *Andr.* nam id arbitror Apprimè in vita esse vit-



Mittit præcipuos nemoralis Aricia porcos. Nemorale templum & Nemorale stagnum, hoc est nemeri Aricino vicinum. *Quidius de Arte*, Ecce suburbanæ templum nemorale Dianæ. *Idem de Metamorphos.* Quæque colunt Scythicæ stagnum nemorale Dianæ.

Nemō, iugās, a, um. Quod in nemore vagatur, { *ἐν νεμώδεσσιν*, *ὁ λέγουσιν*. GAL. Vagant par les bois. ITAL. *Vagante per boschi*. GER. M. *Waldschweinfisch* in dem wald umbhär schweiff. HISP. *Que erra y vaga por las montañas*. ANG. *That erret throught the forrest*. } vt aper nemoriuagus. *Catal.* de Berecynthia, vbi cerua syluiculator, vbi aper nemoriuagus.

Nenum, pro Non apud antiquos reperitur. *Luceull.* Sed tamen hoc dicas quid est, nenum molestum est, *Varro*, Si hodie nenum venis, cras quidem si veneris, &c. *Ex Nonio*.

Nēo, nes, neui, netum, Significat filium torquæ: estque proprium mulierum. { *Νέω τωσάνθη*, *κλῆρος*. GAL. Filer. ITAL. *Filare*. GER. M. *Näweu* (synnen). HISP. *Hilar*. ANG. *To spine*. } *Iustinus libro primo*, Inuenit eum inter scortorum greges purpuram colonem. *Plinius libro 33. capite 3.* Superque omnia netur, atque rexitur lanæ modo, & sine lana. *Silius lib. 7.* -donum Quod nostræ neuere manus. { *Hinc Perneo* compositum.

Nēō bvlē, *νεώβυλη*, Lycambis filia, quæ quod Archilochi poetæ promissa negaretur, Iambis insectari cœpit Lycamben Archilochus, eumque ad laqueum dicitur adegisse. *Vide supra in dictionibus*, Archilochus, & Lycambes.

Nēobvrqvm, Vrbs ad Danubium. Alia eiusdem nominis in Thuringia sita est.

Nēōcæsārīa, *νεωκασαρία*, Vrbs Cappadociæ, quam Lycus amnis præterfluit. *Autor Plin. l. 6. c. 1.*

Nēōclēs, clis, *νεωκλῆς*, Philosophus Atheniensis Epicuri frater. *Suidas*.

Nēodvnm, *Πτολεμαίος* libro 2. capite 8. Galliæ Lugdunensis ciuitas.

Neogamūs, mi. { *νεογάμος*. GAL. Espoux. ITAL. *Sposo*. GER. M. *Der newtich gewenbet hat* / *ein newer Ehemann*. HISP. *Novio*. ANG. *A brydgroom*. } Qui recens uxorem duxit.

Neomenia, pen. acuta, *νεομηνία*, Latine Nouilunium, vel prima dies lunæ, aut mensis. Græci enim menses suos ad Lunæ cursum dirigebant, & à primo nouilunij die menses suos auspiciabantur.

Neon, *νεων*, Vrbs Phocidis, *Herodo. l. 8.* Gentile, Neonius & Neonæus. *Stephan.*

Neophytus, pen. cor. *νεοφυτ*. Nouellus, quasi *νεοφυτ*, hoc est nouum germem, noua planta.

Nēoptōlēmvs, mi, *νεοπτολεμαίος*, Pyrrhi Achillis filij cognomen fuit, ab eo impositum, quod admodum adolescentulus primum tyrocinium in bello posuerit Troiano. Græcis enim *νεοπτολεμαίος*, tyronem, vel nouum militem significat. { *Neoptolemus* veteris *Tragædus*. *Sueton. in Calig. cap. 57.* }

Nēoris, Iberiæ oppidum insignè, iuxta Harmastim fluuium. *Autor Plin. l. 6. c. 10.*

Nēotēricus, a, um, Recens. { *Νεωτερικῶς*. GAL. Moderne, noueau. ITAL. *Fresco*, *Novello*. GER. *Neuer*. HISP. *Moderno*. ANG. *One of late tyme, new, a freshwater souldiour*. } à comparatio Græco *νεωτερος* formatum. Vnde Neoterici scriptores dicuntur recentiores, quibus opponuntur Antiqui, vel præci.

Neoterice, aduerbium. { *νεωτερικῶς*, Nouè. } *Aconius Padianus in Diuinat.* Hoc quod leuiter à Cicrone dictum & neoterice putant.

Nēotēchītāē, *νεωτεχίται*, Æolidis populi sunt, quorum vrbs, *νεωτεχίται*, hoc est, noua menia, commemoratur à Stephano.

Nēpa, x, Animal venatum, cauda feriens, quod Latine Scorpion dicitur, nam teste *Festo* Nepa africanum est. { *νεοπα*. GAL. Vn scorpion. ITAL. *Scorpione*. GER. M. *Ein scorpion*. HISP. *Escorpion* *o el alacran*. ANG. *A scorpion*. } *Cicer. lib. 3. de Finibus*, Serpente anguiculos, natate anaticulas, volare merulas, cornibus vti videas boues, nepas aculeis, suam cuique naturam esse ad viuendum ductem. Huius nominis prima corripitur, *Manil. lib. 2.* pictate ad lydera ductam

Erigenone, id est que nepam, spoliouque leonem.

Natura huius est, vt in parietum latibulis delitescat, & quum aliquid senserit, retrocedat. *Plaut. Casin.* Recessum cedam à parietem, imitabor nepam: Captandus est horum clanculum sermo mihi. { *Festus*, Nepa Afrorum lingua sidus, quod Cancer appellatur: vel, vt quidam volunt, Scorpion.

Nepenthes, neuiri gen. *νεπενθης*, Herbæ genus est, quæ vino iniecta tristitiam discendit, animique hilaritatem inducit: vnde à quibusdam eadem esse putatur cum buglossa, quæ teste *Plinio* eandem habet vim. Ab hac exhilarandi virtute huic herbæ nomeq creditur inditum, à vt priuatiua particula, & *πενθος* luctus. *Plinius libro 21. ca. 21.* Attribuunt & hilaritatis vim eidem potæ in vino, quam nepentes illud prædicatum ab Homero, quod ea tristitia omnis aboleatur.

Nēpētā, *νεπέτα*, ciuitas Hetrurix, quæ *Plinio* Nepet, & vulgò dicitur *Nipi*, à qua Nepefina, *νεπεσίν*. *Silius*, Hos iuxta Nepefina cohors, æquique Phalisci. { *Nepeta* etiam siue *Nepita* nomen est herbæ, quam *Dioscorides* secundam ealaminthæ speciem facit. Vulgus herbariorum à pulegij similitudine, Pulegium vocat agreste. De hac meminit *Plin. l. 20. c. 14. c. Colum. l. 8. c. 7.* }

Nēphallā, { *νεφάλη*. } Sobriorum festa erant, in quibus non viuunt, sed aqua multa libabatur, Græci enim *νεφάλη*, sobrios vocant. Apud Athenienses siebat *νεφάλη θυσία*, id est, sobrium sacrificium, Soli, Lunæ, Memoria, Nymphis, Auroræ, & Veneri, in quo *εὐχάριστα*, id est ligna sobria cremabantur, quæ scilicet ex vite, ficu & moro non essent. *Vide Chiliad. Erasmi.*

Nēphēlē, *νεφέλη*, Latine sonat nubem. Nomen proprium vxoris

Athamantis, & matris Phryxi & Helles. Vnde *Quidius*, Hellen Nephelæida dixit.

\*Nephelæus, Adiect. *νεφελῆος*, vt, Pecus Nephelæum, Ariet qui Phryxum & Hellen per mare vexit. *Valer. l. Argon.* I decus: & pecoris Nephelæi vellera Graio Redde tholo.

NEPHELOCCYGIÀ, *νεφελωκυγία*, Confectum vrbis nomen apud *Aristoph. Comicum* & *Steph.*

NEPHTHALITAE, *νεφθαλίται*, Populi denominati in Oriente, vt scribit *Iosephus. Steph.*

Nēphrītis, *νεφρίτις*, Renum morbus, quum scilicet calculo, aut vice: re renes infestantur, *νεφρι*, enim Græci renes sunt, vnde Nephriticij dicti *νεφριται*, qui renum morbo laborant.

Nēpītā, *νεπίτα*, *Vide supra NEPETA.*

Nepos, Qui ex filio filix natus est, teste *Festo*: quod natus post sit patri, quam filius. { *Νεπὸς*, *νεπὸς*, *νεπὸς*. GAL. Nepueu. ITAL. *Nipote*. GER. M. *Ein elnkel* / *ein findoting*. HISP. *Nieto*. ANG. *A nephew*. *Cic. pro Deiotaro*, Crudelis Castor, ne dicam sceleratum & impium, qui nepos auum in discrimen capitis adduxerit. Eius relatiuum est Auus, sicut Proauus relatiuum est Pronepotis, & Proauia Pronepotis. Etenim Proauus, aut paterni vel materni pater: & Abauus proauij paterni vel materni pater: item proauix paternæ vel maternæ pater: à quo Abauia, relatiuumque eius Abnepos, à quo Abnepotis. Huius rursus pater dicitur Atauus, Atauij autem pater Tritauus: quibus respondent relatiua Atnepos, & Trinepos, Atnepotis, & Trinepitis. Qui verò post trinepotem sunt, Minores dicuntur: sicut post tritauos Maiores. { *Nepos* ex fratre, idem est qui nepos fratris. Nam quod hic antea scriptum erat, Nepotem ex fratre aut sorore esse nihil aliud quam filium fratris aut sororis, ineptum est. Appellatur enim ille non nepos fratris, sed filius. *Paul. in L. vltim. ff. de grad.* Illud, *inquirit*, notandum est, non quemadmodum patris matrisque fratres & sorores: ita fratris sororisque filios filixque nomen speciale cognationis habere: sed ita demonstrari fratris sororisque filios filias. Nepotē autem ex fratre post fratris filium constitui aperte docet *Caius in L. 7. D. de legit. tutor.* Veluti, *inquirit*, frater eodem patre natus, fratris filius neposve ex eo. *Item Imp. L. 17. C. de nuptiis.* Quod verò eruditi nonnulli. (Illa verba Suetonij *In Cas. cap. 83.* ita loquentis, sed nouissimo testamento tres instituit (Cæsar) haredes sororum nepotes. C. Octauium, &c. ita interpretantur, ] Nepotes ex sororibus, id est sororum filios, planè absurdum est: quum satis constet Octauium ex Accia Iulix sororis C. Cæsaris filia natum esse. *Ex Hotomano.* [Nam, vt ex *Sueton. in August. cap. 4.* clarum est, Iulia soror Cæsaris, mater fuit acciæ, siue (vt ibi legit *Caes. fabonius*) Atiæ, quæ mater fuit Octauij, præterea. *Ibidem* cap. 7. ipsa Iulia vocatur Auia Octauij, & ipse Cæsar, maior eius auunculus, i. auix maternæ frater. Cæterum quem vulgò vocant nepotē, (GAL. *Nepueu*.) aperte vocat eum *Suetonius* sororis filium *cap. 63.* & aperte *cap. 64.* Infrà *Ibidem*. vbi nepotes augusti appellat filios ex Iulia eius filia natos. GAL. *Petit fils*, *arrière fils*. *Neptes* eiusdem Iulix filias. *Vide Nepris.* Sic itaque intelligendus est *Vel-leius cum ait*, Nepos sororis Cæsaris Iulix Caius Octauius, i. filius filix sororis ipsius Cæsaris (le petit fils.) *Idem Vell.* Nepos africanus ex filia Tiberius Gracchus. *Et Quintil. Initio lib. 4.* Nepotes sororis. *Plaut. Mil. se. l. a. i.* Bombomachides Neptuni nepos, &c. { *Inuenitur* tamen interdum positum pro filio sororis quem Gal. li vocant *Nepueu*, vt apud *Plaut. Amph. scen. 4. a. 4.* Ego sum amphitruo Gorgophones nepos. \* (Atqui Gorgophone fuit amphitruoni amita, non auia vt *notat Passer*. quippe soror fuit Alci patris amphitruonis. Hic Alceus *Plauto* in *Prologo Amphie* dicitur argus, i. argutus, Nonio interprete, quia argus oriundus. ] *Quandoque* nepotes, *Posterij*, *δορυοι* vocantur. *Virgil. 6. Æneid.* Fortè recensebat numerum, clarosque nepotes, id est, posteros & ex stirpe sua nascituros. { *Per translationem* etiam Nepotes dicuntur tenellæ vitium fructificationes, quæ postremo loco exoriuntur. ita dictæ, vel quod nulli alteri rei sint vitiles, quam absumendis vitis alimentis, quum ipsæ vvas non ferant: vel quod ad successionem veterum palmitum, veluti nepotes in maiorum suorum locum succrescant. *Columella libro 4. cap. 6.* Ex eo loco vnde nepotem ademeris confestim alterum fundit. *Ibidem*, Omnes eius intra id spatium nepotes enatos sapius decerpimus. { *Nepos* etiam dicitur de mulis. *Idem libro 6. cap. 37.* itaque eiusmodi emissarius nepotibus magis, quam filiis vitior est. { *Item* nepotes dicuntur homines nequam, dissoluti & decoctores, *scæuati* *Cicer. secunda Catilina*, Quis ganeo, quis nepos, quis adulter, quis perditus inueniri potest, qui cum Catilina non familiarissimè vixisse videatur? *Idem in Rull.* Vt in rebus tuis, ita in Republ. luxuriosus nepos. Sine dubio autem dissolutos & homines perditos, nepotes veteres appellarunt, quod qui perit, patre mortuo, in aui tutelam veniunt, tales euadere consueverint. Nam & indulgentiores patribus ferè sunt aui, & si seueri esse velint, facile propter ætatis imbecillitatē à pueris patrio meru solutis contemnantur. { *Sextus Pompeius* Nepotem dictum putat, quod rei familiaris ei maior nō sit, quam ei cui pater & auus viuunt. ] Nam quod antea hic scriptum fuit à Nepa scorpione dici Nepotem, vel inde falsum esse intelligitur, quod Nepa africanum vocabulum est, teste *Festo*: Romani autem tam longè suæ linguæ originem petere non consueverunt. { *Nepos* autem antiquis & de femina dicebatur. *Ennius apud Nonium*, Dia nepos quas ærumnas reulisti. Sed nunc *nepris* dicitur.

Nepotulus, diminutiuum, *νεποτύλος*, *Plaut. in Milie* (bis *sc. vlt. a. 5.*) Sic te saluum hinc mittimus ire Venerium nepotulum.

Nepotor, Luxuriosè & prodigiosè viuo. { *νεποτορ*. GAL. Viure ou faire prodigalment. ITAL. *Lussuriare*, *viuere prodigalment*. GER. M. *Im saul siben / prassen / dempffen*. HISP. *Luxuriar*, *glotonear*. ANG. *To lesterio ioullie*. } *Seneca de Benefic. libr. 1. cap. 15.* Vero liberalitatem nepotari. Hoc est in prodigalitate verri, & iacum conferrì qui nequiter profusus sit. *Tertul. in Apologeticis*



ex hoc rogem quod nesciam? *Plaut. Curc. sc. 3. a. 5.* Vehementer te perire cupio, Ne tu me nescias. *Plaut. Milii. sc. 3. a. 2.* Quid suat me nescio. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1.* Atque id, unde futurum dicam, nescio. *Cic. 1. de Orat.* Nemo in eo, quod nesciat, dilectus esse potest. *Terent. in Eunuch.* tu pol si sapias, Quod scis, nescis, neque de Eunuch, neque de vitio virginis. Donatus adnotet esse proverbum, Quod scis, nescis, sumptum à Dialecticorum ludis, in quibus huiusmodi quidam serupi proponi solent, Facio, & non facio, Sum amicus & non sum amicus, Audio, & non audio. Hoc autem proverbio summa taciturnitas, certa que in tacendo fides significatur: dum quis videlicet quod scit perinde continet, ac dissimulat, quasi nesciat. *Simile est in Heaut.* Tu nescis quod scis, Dro-mo, si sapiens. d. mutu dices. *Nescio quid, locutionis forma, quoties rem aliam, cuiusve causam nobis ignota esse volumus significare. Terent. in Heaut.* Nescio quid tristis est, non temerè est, in-teruo quid fiet. *Cicero pro Quinto.* Postea quum nescio quid impedit, & in commune contulit, mediocri quasi contentus esse non poterat. *Terent. in Heaut.* Faciam sed nescio quid profecto mihi animus praesagit mali. *Plaut. Men. sc. 2. a. 5.* Nescio quid velitati est. s. inter vos. Tu breue nescio quid victæ telluris habebas. *Ovid. 2. Fast.* Hoc quoque nescio quid nostris appone libellis. *Ovidius.* *Nescio quis.* *Cicero de Amicit.* Quinetiam si quis asperitate ea est, & inmanitate naturæ ut hominū congressus fugiat, atque oderit qualem fuisse Athenas Timonem nescio quem accepimus. [Ibi nescio quis maxima voce exclamat. *Plaut. Amph.* Ibi nescio quis me accepit. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 5.* Nescio quem loqui autumat. *Plaut. Amph.* Cum altero nescio quo osculantem vidi. *Plaut. Mil. sc. 3. a. 1.* Terræque nescio quo nō placet ista modo. *Ovid. Eleg. 3. lib. 3. Trist.* Nescio qui herum sublimem ferunt, *Plaut. Menach. sc. 6. a. 5.* *Nescio quomodo.* *Cicero de Amicitia.* Serpit enim nescio quomodo per omnem vitam amicitia. nescio quo pacto. *Idem de Amicitia.* *Nescire Latine.* *Cicero de Clar. Orat.* non enim tam prælarum est scire Latine, quam turpe nescire. *Nescitur, Cicero ad Atticum libro 7.* Inde utrum cōsistere vspiam velit an mare transire nescitur. *Idem 4. Acad.* Ut stellarum numerus par an impar sit, nesciatur. *Nescire alicum pro non cognoscere.* *Plautus Menach.* Quem tu hominem me arbitrarer? v. nescio te ego? m. Scis tu me? v. non te noui? *Vbi nescio te ego? significat,* Putas te mihi nō esse notissimū. *Nescio, cum Insuperuo. nescis nec in pace nec in bello viuere. Ci-cero.*

**NESCĪUS, a, um,** Ignarus, qui aliquid nescit, siue ignorat. *GALL.* Qui ne sait ou ne cognoit point, ignorant. *ITAL.* Ignorante, che non sa. *GERM.* Unwissend; das ist in wissen treget. *HISP.* No sabidor. *ANGL.* Unskillfull, ignorant. *Cicero Famil. 1. ad Lucium.* neque tamen hæc quum scribebam, eram nescius, quantis oneribus premerere susceptarum rerum, & iam institutarum, id est neque tamen ignorabam. *Idem pro Deiotaro,* Iratum te regi Deiotaro fuisse non erant nescij. *Virgilius 1. Æneid.* nescia mens hominum fari, sortisque futuræ. *Idem 4. Georgic.* Nesciaque humanis precibus mansuescere corda. [Viuit (attonitus) Et est vitæ nescius ipse suæ. *Ovi. Eleg. 3. lib. 3. Tristium.* nesciaque est vocis quod barbara lingua Latine. *Ovid. Eleg. 3. lib. 5. Trist.* Quod nescio id nescium tradam tibi. *Plaut. Men. sc. 1. a. 5. & Capt. sc. 2. a. 2.* *Interdum passiuè accipitur pro ignoto, siue incognito.* *Plautus in Rudēte,* Nunc tibi amplectimur genua, egentes opum, quæ in locis nesciis nescia spe sumus, ut tuo recipias recto, seruelque nos. Id est in locis incogitatis, & incerta spe. [Vide *Gellium cap. 12. libro 9.*]

**NESAEË, es,** siue Nefæa, æ, *uocata.* Nympha marina, Nerei & Doridis filia, *Ætæa* hoc est à natando dicta. *Autor Hesiodus in Theog.*

**NESEI,** Populi India: Oceano proximi. *de quibus Plinius libro 6. capite 20.*

**NESIŌN, uocata.** Insula in Campano littore inter Paustlypum & Puteolos, quæ alio nomine dicitur Nefis, *uocata.* *Lucanus,* Tali spiramine nescis. Huius nominis obliquos producit Papinius, Syluaque quæ fixam Pelago Nefida coronat. Item *Sannaazar Eclog. 1.* Huic illuc dum Paustlypi latus omne pererro, Piscolanque lego celer, Nefida Phaeolo. [*Senec. epist. 54.*]

**NESPATVS, uocata.** vrbs Italiae, Gentile, Nespelinus. *Steph.*

**NESSON, uocata.** vrbs Thessaliae. Gentile Nessonites. *Steph.*

**NESSVS, uocata.** Nomen est Centauri Ixionis, & Nabis filij, qui quum Deianiram rapere uellet, ab Hercule sagitta confixus est. *GERM.* Ein Centaurus welcher dem Hercules sein frau die Deianiram hat entführt. *zen wöhen/ vnd von im beschossen worden.* *Vide fabulam latius apud Ouid. lib. 9. Metamorph.* Inde

**Nesseus, a, um, pcn. prod.** *Ouid. in Ep. Deianira,* Illira Nefico mihi tibi texta veneno.

**Nesōtrōphōn,** penultima producta. [*uocata.* *ANGL.* A place or coope where drakes or auces are kept to be made fatted.] *Locus ubi anates claufæ aluntur & pascuntur.* *uocata.* *anates* Græcis dicuntur, & *uocata.* *alo.* *Columella lib. 8. capite 15.* Media deinde parte nescotrophij lacus defoditur in duos pedes altitudinis, spatiumque longitudini datur & latitudini quantum loci conditio permittit.

**NESTOR, uocata.** Filius fuit Nelei & Cloridis, teste *Homero lib. Odys. 11.* qui adhuc adolescens bellum gessit, etiam tum uiuo patre, aduersus Epeos Peloponnesū populos, qui postea Elij dicti sunt: & deinde quum Pirithoi nuptiis interesset, aduersus Centauros, qui Hippodamiam rapere conabantur, strauit pugnavit. Postremò belli Troiani tempore, iam senior effectus, *ut idem Homerus in secundo Iliados scribit,* quinquaginta nauibus cum reliquis Græcis principibus ad Troiam venit, quum natus annos nonaginta, iam tertiam hominis ætatem uiueret, *ut ipse ait apud Ouidium 12. Metamorphoseos,* quum trecentesimo annu ageret: ubi consilij dignitate tantum Græcorum rebus profuit, ut Agamemnon profi-

teri non dubitaret, breui se Ilium fuisse expugnaturum, si decem sibi diurnitate collectam, tanta præterea eloquentia excellit, ut ex eius ore melle dulcior fluere diceretur oratio. *GERMAN.* Ein trefflicher alter welscher vnd wöheredter Orter. *Vxor*em habuit Eurydicem Clymeni filiam, ex qua septem filios, & unicā filiam suscepit. *Ouidius libro 13.* Qui licet eloquio fidum quoque Nestora vincat. [Non tamen efficit desertum ut Nestora crimen esse rear nullum. *Ouid. 13. Metam.*]

**Nestorides, uocata.** Patronymicum, & Nestorius, *uocata.* possessiuum.

**NESTOS, uocata.** Vrbs & fluuius Illyriæ. Hinc Nestius, & regio, *uocata.* *Steph.* Vide Naspus & Nestus.

**NESTVS, uocata.** Thraciæ fluuius est, in Hæmo monte nascens, & Abderam urbem præterfluens. *GERM.* Ein Fluss Thraciens/ant springt im berg Hæmo. *Vide Plin. lib. 4. cap. 11.*

**NEVSVS, uocata.** Græcè, quod Latine insula. Est & Nefus vrbs Iberiæ: *Stephanus.*

**NESSVS, uocata.** Thraciæ vrbs condita à Constantino imperatore, patria eiusdem. *Steph. autor.*

**NEŪ, pro NÉve,** abicēta vltima litera per apocopen. [*uocata.* *GALL.* Que non. *ITAL.* Che non. *GERM.* Das nicht. *HISP.* Que no. *ANGL.* That nether.] *Virgilius 2. Æneid.* Ne recipi portis, aut duci in moenia possit. *Hæc* particula geminata elegantem vim habet. *Cæsar. lib. 1. belli Ciuilis,* Flens Petreius manipulos circum, mille tæsq; appellat: ne u se neu Pompeium absentem Imperatorem suum aduersariis ad supplicium tradant, obsecrat. [Operam obsecro mihi des, neu sinas mihi fieri tantam iniuriam. *Plaut. Men. sc. 7. a. 5.*]

**NEVCERIA, uocata.** vrbs est Vmbriæ, *Vide Nuceria.*

**Nēve,** idem quod Ne aut: & interdum idem quod Neque. *Cicero, Peto à te ne id à me, nēve in hoc reo, nēve in aliis queras. Idem in Orat.* Nēve vastius syllabæ deducantur.

**NEVIVS, uocata.** *Vide Næuius.*

**NEŪOLO, neuis, neult,** quasi Non volo, vel Nolo. *Plaut. in Trinummo,* Filiam meam tibi desponsatam esse audio, nisi tu neuis. [Nolo faciat. At enim nequequam neuis. *Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1.* Nisi neuis. *Idem Curc. sc. 1. a. 1.* Neult. *Idem Mosel. sc. 2. a. 1.* *uocata.* *Titi-nius Setina,* Ipsi quidem, hercle, ducere sanè neult. *Ex No-nio.*

**NEŪRĀS, adis, uocata.** Ionum lingua herba appellata est, quæ alio nomine Poterion dicitur, nervorum dissolutiones iuuas: unde & nomen accepit. Nam quos nervos Latini, Græci *uocata.* appellant. Hæc etiam in vino pota, ranarum quas Rubetas nominant, veneno medetur. Unde & Phryniun vocatur. *Plin. 25. cap. 10.* Sunt & ranis venena, rubetis maxime. Auxiliatur ei Phryniun in vino pota. Aliqui acurada appellant, alij poterion, & Eadem & Paronychiæ appellatur, quod *uocata.*, hoc est abscessibus circa vngues medeatur.

**NEVRIS, idis, uocata.** Insula est Propontidis, Cyzico adiacēs, aliis nominibus Elaphonnesus, & Proconnesus dicta. *Autor Plinius lib. 5. cap. 11.*

**NEVRĪ, uocata.** Populi Scythiæ Europeæ, ad Borysthenem amnem: quorum meminit *Plin. lib. 4. cap. 12.*

**NEVRIS, uocata.** Herba quam alij solanum alij vesicariam appellant. *Diosc. lib. 4. cap. 74. & 75.* *Hermolaius in eundem.*

**NEŪRŌBĀTĀ, uocata.** penultima correpta. Qui omnifariam prorepunt, qui ambulat super neruos & funes nerueos. Nam *uocata.* Græci neruos dicunt. *Iul. Firm. li. 7. Matheseos,* Oriente Ingeniculo, quem *uocata.* Græci appellant, natium testimonio vero Martis & Lunæ, erunt funambuli, oribatæ, neurobatæ, & qui talia pertrahent.

**NEŪRŌDĒS, uocata.** Species est syluestris lactuce: quæ alio nomine Limonides appellatur, multò minoribus foliis quam Beta latiuas, vnde interdum caules habens. *Autor Plin. lib. 20. cap. 8.*

**NEŪROSPHĀSTŌN, uocata.** Herba est quam *uocata.* Lat. Rubum caninum appellant. Folium habet vestigio hominis simile, quam autem nigram, in cuius acino neruum habet: unde & nomen accepit. *Autor Plin. lib. 24. cap. 14.* Sunt item Neurospasta, id est maguncula, quæ neruis quibusdam, & fidiculis occultis mouentur, perinde ac si uiuerent. *Vide Calium Rhod. lib. 7. cap. 16. Horat. 2. Seru. Satyr. 7.* Duceris ut neruis alienis mobile lignum. *Vt, inquit, fidicula neurospasta mouentur, sic tua libidine, ut neruis aut fidicula traheris: Hæc Turnebus.* Hoc se habuisse in suis aduersariis Lambinus etiam affirmat, ubi cum locum interpretatur.

**NEŪTĒR, neutra, neutrum.** [*uocata.* *GALL.* Ne l'un ne l'autre. *ITAL.* Ne l'uno ne l'altro. *GERM.* Neither weder disse noch the other. *HISP.* Ni uno ni otro de dos. *ANGLIC.* Nether the one nor the other.] In genitiuo neutrius olim etiam Neutri Neutræ, quemadmodum nullus, Solus & similia. *Est* autem Neuter, Vtrique contrarium, significatque, Nec hic, nec ille. Dicendum autem est: neuter alterum, non autem neuter neutrum: nam si ita esset, neuter alterum diligit, hoc significat, neque ille hunc diligit, neque hic illum. Quod si neuter neutrum dicimus, perinde est, ac si hoc dictum sit, ne se quidem ipsum verumque diligere. [Quoties edixi ut neuter iretis ad me cum querimonia. *Plaut. Me. sc. 2. a. 5. P.* Nos non nouisti. P. Neutrum noui. *Plaut. Mil. sc. 5. a. 2.* Sit in neutrum conspicendum eques. (i. neque diuitis, neque pauperate) *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.]*

**NEŪTRŌ, aduerbium** significat nec ad vnā partem, nec ad aliam. [*uocata.* *GALL.* Ne vers vn costé ne vers l'autre. *ITAL.* Ne nell'uno, ne nell'altro luogo. *GERM.* Weder auff dise noch auff thens sieten. *HISP.* Ni à una parte ni à otra. *ANGL.* Nether to the one part nor to the other.] *Lin. 5. ab Vrb.* Et neutrò inclinata spe torpebat, id est in neutram partem.



le, ut nequid nimis. NERABVS, bi, in ex 80, Syriae oppidum, apud Stephanum, cuius incolae Nerabij appellantur.

NEREIDAE, pen. cor. in p. 178, Maris nymphae, Nerei, & Doridis filiae, humamam effigiem habentes, quarum nomina sunt Nereæ, & Cymothoe, & alia, quae apud Hesiodum in Theogonia enumerantur. GERM. Nereid. Nominativus singularis est Nereis, penultima indifferentem. Ovidius in Metam. Sed memor admilli Nereida colligit orbam.

NEREUS, in p. 178, Oppidum est in Cea insula: cuius meminit Aeschines Epist. ad Polycretem.

NEREVS, in p. 178, Deus maris est (ut docet Hesiodus in Theogonia) Oceanus & Tethyos filius, qui ex Doride vxore, eademq; sorore maximam Nympharum turba suscepit, quae a nomine patris Nereides appellantur. GER. Ein son Ocean dndd Tethyos die Gott des Meers. Hinc Orpheus in Argonau. deorum Antiquissimum appellatur, unde & Grandæus a Virgilio dicitur 4. Georgic. hunc & Nymphæ venerantur, & ipse Grandæus Nereus. [Tibull. lib. 4. Vexit & Aëlios placidum per Nerea ventos.] Figurata vsus est pro mari. Persius Satyr. 1. Et qui cæruleum dirimebat Nerea delphin.

NEREVS, in p. 178, Neriens, es, & apud antiquissimos Neria, vxor Martis, Martis vxor. Plautus in Truculen. Mars peregrè adueniens salutatur Neriensem vxorem suam. GER. Das weib Martis. Gallia lib. 13. c. 21. docet Sabinum esse vocabulum, quo significatur virtus & fortitudo, unde & pro vi, potestate & maiestate Martis accipitur. Vide Gellium.

NERIS, in p. 178, Oppidum est Peloponnesi, in agro Messeniaco. Steph. Est item Neris Dioscoridi nardi montani genus, in Syria, Ciliciaque nascens, ramulis & folio eryngij, eiusdem naturæ cum Nardo Gallico.

NERITAE, in p. 178, Sunt ex coucharum genere, quæ per maria nauigant, præbentes concuam sibi partem: alteram verò stanti auræ instat veli opposcentes. Hæc Plin. lib. 9. cap. 33.

NERITVS, pen. cor. in p. 178, Mons est in Ithaca insula: cuius meminerunt Strabo lib. 10. & Plin. lib. 4. cap. 12. Hinc Neritus, Adiect. quio nomine Vlysses intelligit. Ouid. 1. Trist. Eleg. 4. Pro duce Neritio docti mala nostra potest Scribere: Neritio nam mala plura tulli. Est item Neritus, siue (ut apud Plin. legitur.) Neritis, peninsula Acarnaniæ adhærens, alio nomine Leucadia appellata, opere accolarum olim à continenti abscissa, denuoque reddita ventorū flatu congeriæ arenæ accumulantium. Virg. 3. Aeneid. Dulchissimumque, Samæque, & Neritos ardua saxa. Neritus item, siue Neritū, neutri generis, peninsula huius oppidum est, quod recentiores Leucadem appellant, teste Plin. lib. 4. cap. 1.

NERITUM, in p. 178, Frutex est foliis amygdalæ, sed maioribus & pinguioribus, quæ quadrupedibus sunt venenum, homini autem contra serpentes præsidium. Rhododaphne aliàs dicitur, quod florem roscæ, folium lauro simile habeat. Vulgò in officinis dicitur Oleander. Meminit Plin. lib. 24. cap. 21.

NERITVM, in p. 178, Ptolem. lib. 6. cap. 6. Promontorium Tarraconensis Hispaniæ iuxta Arabos. Vulgò Finis terræ.

NERO, in p. 178, Teste Gellio lib. 12. c. 21. verbum Sabinum est, quo significatur virtus & fortitudo. Itaque ex Claudius, quos à Sabinis oriūdos accepimus, vir egregia ac præstanti fortitudine, Nero appellatus est. Sabini autem id nomen à Græcis accepisse videntur, qui vincula & firmamentum membrorum, ut dicunt, nostri neruos. Ex hac familia fuit Claudius ille Nero, qui Asdrubalem Annibali fratri supplicias ferentem iunctis cum Lituio collega copiis, superauit. Fuit item hoc cognomen Romanorum imperatoris, illi ex Claudij principis adoptione partum: omnium quos terra tulit, crudelissimi. Imò prænomen fuit huius, non cognomen: Suet. in Claudio cap. 1. Olim Decimus: mox Neronem prænominem, &c. At Tiberij cognomen, Nero fuit, non prænomen. Idem Suet. in Tib. cap. 1. Hinc proprium nomen in appellatiuum commutatum est, ut Nero, nes nunc crudeles dicantur. A Nerone autem sunt duo Adiectiua, Neroneus & Neronianus, quorum illo vtitur. Stat. 1. Sylu. hoc Martialis lib. 12.

NERVA, in p. 178, Romanorum imperator fuit, Flauio Domitiano, cui successit, dissimillimus. Hic quum liberis sibi nullos genuisset, Ælium Traianum sibi adoptauit, qui illi etiam in Imperio successit.

NERVVS, ui. in p. 178, GALLI. Ners. ITALIC. Neruo. GERMANIC. Ein spanader oder senader. HISP. Neruo. ANGLI. A sinew. Prima sunt in corpore animalis sensus motusque instrumenta, à cerebro & spinali médulla orta, totius corporis membris mouendi sentiendique vim conferentia. Cicero de Natura deo. Nec enim dij venis, neruis, & ossibus continentur. Et paulo post, Huc adde neruos, à quibus artus continentur, eorumque implicationem toto corpore pertinentem. Ouid. 12. Metam. Nec graue vulnus erat, sed rupti vulnere nerui Deficiunt, motusque negant, vitæque volandi. [Neruos vnde dictus sit, docet Gell. cap. 12. lib. 13. 1. Quandoque Neruus pro robore & viribus vsurpatur: in neruis enim robur maximè existit. Hora. 2. Serm. Satyr. 11. sine neruis altera quicquid Composui, pars esse putat. Terent. in Eunuch. digna adeo res est, vbi tu neruos intendas tuos. Hoc est vbi vniuersas ingenij tuivires exprimas. Est enim neruos intendere, siue omnibus neruis contendere, vel, Omnes neruos contendere, totis viribus conari, & omnem sollicitudinem, atque operam adhibere, summa vi, summoque studio niti. Cic. 5. Verr. Omnibus enim neruis mihi contendendum est, atque in hoc elaborandum vt omnes intelligant, &c. Idem 2. Verr. Magnum fortasse onus, & mihi periculosum, veruatamen dignum in quo omnes neruos stratis, industriaque mea contenderem. Metaphor. Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Non careat neruis candor vt iste suis.] Neruus pro chorda arcus. Virgil. 5. Aeneid. Primaque per calqum neruo stridente sagitta Hyrtacidae iuuenis

volutres diuerberat auras. Idem 10. Aeneid. -neruoque aptare sagittas. [Neruos retrò tendimus expulsuri tela. Quintil.] In neruum ire, prouerbium ductum à sagittariis, qui nimium contendendo arcum, aut arcus neruum rumpunt, aut neruum sibi aliquem lædunt. Terentius in Phorm. Ceterum quum argentum repeterent, nostra causa scilicet In neruum potius ibit, id est decipiet, ait Donatus. Vide Erasmus in Chiliadibus. Neruus Reipub. Cicero pro lege Manilia appellat milites, classes & vestigalia, quod in his consistat oninis Reipublicæ fortitudo & robur. Et enim (inquit) si vestigalia neruos esse Reipublicæ semper duximus, eū eerte ordinem, qui exercet illa, firmamentum cæterorum ordinū rectè esse dicemus. Neruus etiam vinculi genus est, quo pedes aut ceruices impediuntur. Ex quo est illud Catonis, Fures priuatorum furtorum in neruo, atque in compedibus ætatem agunt, fures publici, in auro atque in purpura, & rantes in Aulul. Et Afri. sc. 2. a. 3. Neruos, catenas, numellas, pedicas, boias. Idem, Perfidiosè captus, eo ædè pol neruos ceruices probat. [Nudus aleator in neruo. Quintil. Item Ego te in Neruum, haud ad prætorem hinc rapiam. Plaut. Cure. sc. 3. a. 5. Tu in neruo iam iacebis, nisi mihi argentum reddiderit. Plaut. Cure. sc. 3. a. 5. Itate neruo torquebo vt Catapultæ solent. (de debitor.) Plaut. Cure. sc. 3. a. 5. Credo deos voluisse, vt te apud me in neruo enicem. (de fure.) Plaut. Aul. sc. 3. a. 4. Neruo vincus noctu custoditur. Plaut. Capti. sc. 5. a. 3. Item nerui dicuntur chordæ citharæ. Cicero 1. Tuscul. Summam eruditionem Græci sitam censebant in neruorum vocumque cantibus. Propertius, hæc carmina neruis Aprat. [Neruum spatia complere (in cithara) Quintil. Vox, vt nerui, quo tenuissior, eo plenior. Idem Quintil. Est & Neruus membrum virile, Iuuen. Mensura incognita nerui.]

Nerulus, dimin. in p. 178, GALL. Petit nerf. ITAL. Picciolo neruo. GERMANIC. Ein spanader. HISPANIC. Pequeno neruo. ANGL. A little sinew. Cicero lib. 10. ad Att. Si nerulos tuos adhibueris.

Neruiæ, ab antiquis dictæ sunt fides, siue chordæ musicorum instrumentorum. in p. 178, metharim. GALLI C. Cordes d'instrument de musique. ITAL. Cordæ de stromenti. GERMAN. Saiten. HISP. Cuerdas de neruo en la musica. ANGLIC. Strings of instruments of music. Varro in Satyra quæ dicitur Neruiæ inscribitur, Scientia doceat, quemadmodum in Pfalterio tendamus neruias. [Gell. cap. 7. lib. 9. Neruiæ in fidibus certo tempore sponte sonant.] Obseruatum est & Neruium neutr. gener. Varro ibidem, Et id dicunt suam Briscidem producere, quæ eius neruia tractare solebat. Ex Nonio.

Neruosus, 3, um, Quod multos habet neruos. in p. 178, GAL. Nerueux, plein de nerfs. ITA. Neruoso, nerbuto. GER. Aderechtig. item, stark inn gedden. HISP. Cosa de muchos neruos. ANGLI. Pithie, that hath grosse and many sinews. Plin. lib. 11. cap. 37. Ideo nulla est ei caro, sed neruosa exilitas. Per translationem Neruosus dicitur fortis & vehemens, quod omne robur in neruis consistat. Sic neruosus orator, qui magnam vim & copiam ad dicendum affert. Cic. de Claris Oratoribus. Quis Aristotele neruosior? Hinc fit Neruosè pro Audacter, validè, firmiter. in p. 178, GAL. Vigouusement, puissamment. ITA. Arditamente, vigorosamente. GER. Mit stärke. HISP. Poderosamente, fueratamente. Plancus ad Cic. lib. 10. Vt vigilanter, neruosèque nos, qui stamus in acie, sobornes. Cic. de Orat. Dicitur enim non Peripatericorum more (est enim illorum exercitatio elegans, iam inde ab Aristotele constituta) sed aliquando neruosus.

Neruositas, apud Plin. lib. 19. cap. 1. Neruositas filo æqualior. in p. 178, GAL. Vigueur, force. ITALIC. Vigore, forza. GERMAN. Stærte. HISP. Neruosidad, fuerza. ANGL. Strength or hauing of many sinews.

Neruicus, 2, um, Quod est ex neruo. in p. 178, GAL. De nerf. ITAL. Di neruo. GER. Das auß aderen st. HISP. Cosa de materia di neruos. ANGL. Of a sinew.

Neruicus, 2, um, Dicitur qui neruis laborat. in p. 178, GA. Qui a douleur de nerfs, qui a les nerfs debilitet. ITAL. Che patisce infermità di nerui. GERMAN. Der an dem gedder etwas erandelt oder gewidsten hat. HISPAN. El que padesce el mal de los neruos. ANGL. That hath the gout or douleur in the sinews. Vitru. li. 4. Aqua neruicos & podagricos efficit, sulphureosi fontes neruorum labores rescitant. Ita enim legit Calepinus, quum tamen in omnibus exemplaribus Neruicos legamus, vt proculdubio legendum est. Fit enim à Græca dictione Neru, quæ nobis neruum sonat.

NERVIVS, in p. 178, Fuerunt populi inter Belgas Attrebatibus vicini, ad Scaldem fluuium, omnium Belgarum fortissimi, & maximè ferri: de quibus Caesar libro 2. Comment. meminit. Hi nunc Tornacenses dicuntur. Vulgò Tornay. GERMANIC. Das Hentzeu oder Ddntc.

NERVLIVS, Populi in Latio iuxta Romam, quorum meminit Plin. lib. 3. c. 5.

NERVLVM, Oppidum in Lucanis, quod vi captum repentino aduentu Æmilij cestatur. Liu. lib. 9. ab urb. cond. Inde Nerulonenfes dicti sunt. Sueton. in Augusto. Manibus colybo decoloratis Nerulonenfis menfarij.

NESAP, Regio montana iuxta Ætnam. [Nesapus, qui non sapit, (inquit Taren. Scaurus de Orthographia) quia ne, pro non, antiqui dicebant.]

NESCIO, is, Ignoro, me fugit, me præterit: ex Ne, & Scio. in p. 178, lo jashab. dyvda, & c. GALLI C. Ne savoir, ignorer. ITA. Non sapere. GERMANIC. Nicht wissen. HISPAN. No saber. ANGLIC. No to know, to be unskifull or ignorans. [Nescio debet proferri, vt f. littera posteriori syllabæ ætatis. Nā venit à Ne. i. Non, & scio. Terent. Scaurus de Orthogr. Plaut. Amphi. Me miseram, quid agam nescio. Plaut. Afri. sc. 1. a. 1. Verum meam vxorem nescis qualis fiet. Plaut. Aul. prolog. Illa illum nescio. Plaut. Milit. sc. 5. a. 2. Quin ex hoc



collars of gold. } Sunt præmia relata ex victoria, ut torques. *Iuuenal. Satyr. 3.* Et ceromatico fert bicetera collo. Dicitur bicetera, à *νικη*, quod est vinco. } *Niceteria* præterea dicuntur sacrificia, & publica conuiuia, quæ victoria adepti victores facere solent. *Bud. in Paph.*

**NICO**, νικω, Fuit vnus ex tredecim principibus Tarentinorum, qui contumaciter in Annibalem deductus est. *De quo Liu. Decad. 3.*

**NICO** CRÉON, ontis, νικητής, Cypriorum tyrannus, qui Anaxarchum philolophum malleis ferreis cædi iussit. *Vide ANAXARCHVS.*

**NICOLAÛS**, Damasceus, Νικολαῦς ὁ δαμασκηνός, Peripateticæ sectæ philolophus, Herodi Iudæorum tetrarchæ & Augusto Cæsari familiaris, qui vniuersarum rerum historiam libris 80. complexus est. } *Nicolaus* alius fuit ex Myra Lyciæ ciuitate, flagrantissimus Christianæ religionis propagator, qui sub Constantino Cæsare vixit. } Fuit item Nicolaus quidam Sophista, ex eadem vrbe ortus. Diogenidis Grammatici frater, qui artem Rhetoricam conscripsit, & Meditationes quasdam. *De his omnibus vide plura apud Suidam.*

**NICOMACHVS**, πε. cor. νικηχός. Nomen patris Aristotelis philolophi. } *Nicomachos* quinque trahit Soidas: primum ex Alexandria Troadis, poetam tragicum, qui scripsit tragœdias vndecim, Secundum Atheniensem, item tragicum qui vixit Euripidem & Theogonim, Nicomachum item Medicum, Machaonis filium, Æsculapij nepotem qui scripsit de medicina lib. 8. sex, & de philolophia vnum. Reliquos duos, patrem & filium aristotelis recenset ambo medicos: quorum filius scripsit commentarios in Physica patris. Sextum Nicomachem addit Plinius pictorem, Aristodemum filium & discipulum, qui pinxit raptum Proserpinæ (quæ tabula fuit Romæ in delubro Mineræ in Capitolio, supra ædiculam Iuuentutis) Scyllamque quæ erat in templo pacis. *Autor Plin. lib. 35. cap. 2.*

**NICOMÉDES**, νικημέδης, pen. prod. Nomen regis Bithyniæ, Romanorum maximè studiosi, qui olim raso capite iumpfic pileam, & se Romanorum libertum vocauit. Hic in adolescentia eo nomine male audierat, quod turpi obsequio sibi Cæsarem crederetur conciliasse.

**NICOMÉDIA**, νικημέδεια. Vulgò *Nichor*, nautis *Comidia*. Ciuitas Bithyniæ à Nicomede rege qui eam condidit, appellata. } **GERMAN.** Ein stadt in Bithynien vulgò *Nichor*, nautis *Comidia*. } In huius vrbis vlla Magnus Constantianus obiit, qui quum vellet in Iordane fluuio baptizari, atque idcirco Hierosolymam peteret, morte præuentus ab Eusebio Nicomediensi Episcopo, Arrianæ perfidiæ sectatore, baptizatus est. Quæ res Christiani principis fidem apud plerisque in dubium verit. Sed nõ est verisimile eam principem qui per omnem vitam Arriani dogmatis hostis fuerat, in extremo spiritu ei dementiæ consensisse, quam summo studio de suo imperio prius eliminauerat.

**NICONIÀ**, νικωνία, Oppidum est Ponti ad Istri fluminis ostia, cuius incolæ dicuntur *Niconiatae*. } *Autor Stephanus & Strabo libro 7.*

**NICOPHANÈS**, νικηφάνης, penul. cor. Nomen pictoris insignis, cuius meminit *Plin. lib. 35. cap. 10.* Annueratur (inquit) his & Nicophanes, elegans & concinns, ita vt vtriusque opera pingeret propter æternitatem rerum impetuosis animi, & cui pauci comparentur. *Cothurnus ei & grabitas artis.*

**NICOPHÓRÓS**, νικηφόρος, Frutex est, ex generibus hederæ, alio nomine, Similax appellatus. *Vide Plin. lib. 24. cap. 600.*

**NICOPÓLIS**, νικηπόλις, Vulgò *Preussia*, Ciuitas Epiri à victoria Auguti sic appellata, qui quum Cicopatram, & M. Antonium apud Actium prælio superasset, in proximo littore vrbem condidit, & à victoria sua Nicopolin appellauit. } **GERMAN.** Ein stadt in Epiro heißt Preussia. } **EST** & *Nicopolis* alia in Bithynia: item tertia in minori Armenia: & quarta inter Ciliciam & Syriam, ab Alexandri victoria ita appellata qui ibi Darium superauit, quam antea *Iffus* diceretur.

**NICÓSTRÁTÄ**, νικηστράτη, Eudæri mater, quæ quod fatidica esset, à Carminibus Latinè Carmenta est appellata.

**NICÓSTRÁTÛS**, νικηστράτης, Macedo, orator inter decem secundus, tempore M. Antonij, & Dionis Chrysofomi, & Aristidis Oratoris equalis, scripsit nonnulla, vt *autor est Suidas*. } Fuit item alter *Nicostratus* poeta comicus, cuius meminit *Athenæus in Dipnosoph.* } *Nicostratus* citharædus, & Laodosus, quum inter se certarent, dixit *Nicostratus* Laodocum esse in magna arte paruum, se autem in parua magnum, fatidique esse non domum diuitiis, sed artem studio & diligentia augere. *Ælianus de varia histor.* [ } *Nicostratum* *Quintilianus* meminit, quem senem se adolescentem ait vidisse. Sed intelligit *Pantratiastem*, de quo *Pausanias*. ]

**NICTO**, nis, Ad canes pertinet, quum sentiant odorem leporum seu perdicum, &c. } **GALLIC.** Iaper, vrler. **ITALIC.** Osmare. **GERMAN.** Dem gelpor nach les besien velt eigentich von den hunden verstanden. **HISPAN.** Gannir. **ANGLI.** To yaulpe lyk a dogge when he hath the sente of a thing. } *Festus*, Nictus canis in odorandis vestigijs ferarum leniter ganniens: vt *Ennius lib. 10.* Veluti si quando vinculis venatica veneno capta solet, si fortè ex nare sagæi sensit, voce sua nictit, vlulat: quæ ibi accita est, vn de ipsa gannitio. *Hæc Festus.*

**NICTO**, as, frequentatiuum verbi *Nitico*, es. Est oculis signum dare, altero vel vtroque clauso. } **GRÆCIS.** νικητός. **GALL.** Cligner les yeux. **ITAL.** Far di cenno, accennare. **GERMA.** Mit den Augen winken oder ein geschen geben. **HISPAN.** Hazer d dar sennal con los ojos. **ANGLIC.** To winck, tot wynckle with the eyes. } *Plaut. in Asin. [sc. 1. a. 4.]* Nec illa vlli homini nuter, nictet, anauæ. [Non herclè auer, neque nictio tibi. *Plaut. Men. sc. 2. a. 4.]* *Plin. lib. 11.* Plerisque verò naturale est, vt nictare non cessent, quos pauidiores accepi-

truis. Pro eodem etiam legitur *Nictor* deponens. *Ibidem cap. 37.* Grauiores alitum inferiore gena conuicti, eadem nictantur ab angulis membrana obeunte. } *Nictari* (inquit *Festus*) est oculos, & aliorum membrorum nisi sæpe aliqui conari, *Lucret. lib. 4.* Hic vbi nictari nequeunt iustiterque alis. } Hinc deducuntur verba *Nictatio* & *Nictus*. *Cæc. in rugil.* Tamen inter laudandum hunc timidum Tremulis palpebris percutere nictas: hic gaudere & mirari. } *Compositum*, est *Annicto*, quod est metu afflicti quippiam significo. *Isid. lib. 10. Festus*, *Annictat*, sæpe leuiter oculo annuit.

**NICTATIO**, Oculorum conclusio & apertio. } **FRÆC.** GAL. Cligner des yeux. **ITALIC.** Effo cenare con gli occhi. **GERMA.** winken oder nictung mit den augen. **HISPAN.** Obra de hazer d dar sennal con los ojos. **ANGL.** A winckng or wyncckling. } *Plin. lib. 11. cap. 37.* Nec genæ quidem omnibus, adeo neque uicinationes his, quæ animal generant.

**NIDAMENTUM**, Locus vbi nidulantur aues, apud *Plaut. in Rud.* In nervo mille hodie nidamenta congeret.

**NIDÈS**, des: dui, cuius compositum *Renideo* in frequentiori est vsu; Resplendo, splendo. } **FRÆC.** naghâb. *sidca.* **GALLIC.** Resplendir, reluire. **ITAL.** Splendere. **GERM.** Scheinen; glessen. **HISPAN.** Resplender. **ANGL.** To shine, or glister. } *Strab. lib. 10. Theb.* Emicæ effigies, & sparsa orichalca renident. *Plin. lib. 7.* Neque in recessu geminæ aut in deiectu renident. *Horat. lib. 2. Carm.* Non ebur neque aurum Mea renidet in domo lacunar. Modò redoleo, vnde *Nidor*, oris, de quo infra.

**NIDÛS**, nidi, Auium domicilium: à *nidore* (vt putatur) quod mali odoris sunt auium cubilia, } **FRÆC.** hen. *νιδία, νανία.* **GALLIC.** Vn nid. **ITAL & HISPAN.** Nido. **GERMA.** Ein vogelstûß. **ANGL.** A nest. } Quandoque tanten *Nidus* accipitur pro factæ auium quasi continentis pro contento. *Virgil. lib. 4. Georgic.* Ipsæque volantes Ore ferunt dulcem nidis immitibus escam. } Quandoque pro quodam vasis genere à *nidorum* similitudine. *Varro*, Lymphaque è lacuna fontium allata *nidos* implent. } Et *Nidi* dicuntur in quibus merces in tabernis separatim teneantur. *Suidas. Martial. lib. 1.* De primo dabit, alterò ve nido *Rafum* punice, purpuræque cultum.

**NIDULUS**, diminutiuum, Paruus *nidus*. } **FRÆC.** nofidus. **GAL.** Petit nid. **ITAL.** Nideto. **GERM.** Ein nâstlein. **HISPAN.** Pequeno nido. **ANGL.** A little nest. } *Gell. lib. 2. cap. 29.* De auiculæ *nidulo* lepido, atque iucundè præconet.

**NIDIFICO**, præs, *Nidum* facio. } **FRÆC.** kinnén. *νιδίω.* **GAL.** Faire vn nid. *nicher.* **ITAL.** Far nido. **GERMAN.** Nisten. **HISPAN.** Anidar d hazer d poner nido. **ANGL.** To buid op make a nest. } *Virg. in quodam Epigram.* Sic vos non vobis *nidificatis* ames. *Col. lib. 3. cap. 15.* *Pedalia* in quadratum cubilia, quibus *nidificatis* aues.

\***Nidificus**. A diectiuum, apud *Senecam in Medea*, Quodcunque telæ lus. Vere *nidifico* creat.

**NIDULOR**, aris, penult. corr. *Nidifico*. } **FRÆC.** kinnén. *νιδίω.* } *Plin. lib. 11.* Aliud rursus eorum genus, quid fito ingentes pilas aueris pedibus volutant, parvòque in his contra rigorem hiemis vermiculos fetus sui *nidulantur*. [ *Cassia* habitat *nidulaturq;* in segetibus. *Gell. lib. 2. cap. 29.* } Aliquando est ouis incubare. *Varro*, Deinde dies illos, quibus halcyones hyeme in aqua *nidulantur*, eos quoq; septem esse dixit. [ *Gell. cap. 10. lib. 3.* ]

**NIDOR**, oris, } **FRÆC.** réach. *νιδος.* **GALLIC.** L'odeur & fair de quelque chose qui est au feu ou brûlé. **ITAL.** Odore di cosa arrostita. **GERM.** Ein geschmacketen. Item ein geschmackt eines gebratnen oder gerösteten dings. **HISPAN.** Olor suano del manjar. **ANGLI.** The sauour or smell of any thing burned or roasted. } Odor rei adustæ: vt apud *Virg. 12. Æneid.* Illi ingens barbæ reluxit, *Nidor*emque ambusta dedit. } Proprie tamen de carnis assis & exteris epulis coctis dicitur, à nitore ignis. *Martial. lib. 1.* Pasceris & nigræ solo *nidore* culinæ. *Suet. in Claud. c. 33.* Idèstque *nidore* prandij. *Plaut. Most. sc. 1. a. 15.* Exi *nidor* è culina de homine. ] Interdum pro ritu. *Horat. 2. Serm. Satyr. 7.* Nasum *nidore* supinor. Sic enim *Porphyrio* interpretatur, *Acron* vero, Nasum (inquit) *nidore* supinatur, qui nimium delectator, & inclinatur odoribus pulmentariorum. *Nidor* autem à nimio odore tractum. *Nidor* pro putore, apud *Apuleium*. } *Nidor* differt ab odore. *Plin. lib. 13. cap. 1.* Cedri tantum & citri suorum fructum in sacris fumo conuolutum *nidorem* veriùs quàm odorem nouent.

**NIGELLA**, α. } **FRÆC.** keisach. *νιγέλιον.* } Frutex est pusillus, ramulis tenuibus: alitudine palmorum duorum, folijs paruis, senecionis herbæ similibus, in cacumine capitulum habens exiguum, ceti papaueris, in quo semen nigrum, acre, odoratum includitur: in officinis etiam hodie nomen seruat, à Gallis *royurete* appellatur.

**NIGER**, Nigri coloris, ater. } **FRÆC.** schachôr. *νιγρός.* **GALL.** Noir. **ITAL.** Nero, oscuro, moro. **GERM.** Schwarz. **HISPAN.** Negro, oscuro. **ANGLI.** Blacke. } *Cic. lib. 2. de Diuinat.* Nescio, quid ille diuinus si oculis captus sit, vt *Tiresias* fuit, possit quæ alba sint, quæ nigra, dicere. *Plaut. in Capt. [sc. 4. a. 3.]* Macilento ore, naso acuro, corpore albo, & oculis nigris. *Qui. Epist. 17.* Ipla vides calam pice nigrius, & freta ventis Turbida. [ *Ibidem Eleg. 1. lib. 4. Trist.* Stamina de nigro vellere facta mihi. ] *Virg. 4. Georg.* Et nigram macetabis ouem, lucumque reuises. Vna nigerrima. *Catullus Epigram. 17. ad Coloniam.* } Per translationem tamen ponitur quandoque pro mortuo. *Iuuen. Satyr. 1.* Instituitque rudes melior. Locusta propinqua Per famam & populum nigros effere maritos. } Quandoque pro noxio. *Virgil. 2. Georg.* & nigris exca chelydris Creta. } Quandoque pro malo. *Iuuen. Satyr. 3.* Nigrum in candida vertunt. Solebant enim prius quod bonum & laudabile erat, creta vel alba linea notare: contra, quod turpe fuisset, nigra signabant. *Perfusus*, Quæque sequenda forent, & quæ vitanda vicissim, illa priùs creta mox ex carbone nota. } *Nigerimus* superlatiuus. *Plin. lib. 15. cap.*



Neutralis: & hoc trale, Vulgò Grammaticis vox vñtata. *¶* *Neutr.*  
 GALL. Neutrie. ITALIC. Neutrale. GERMAN. Das derzweien teils (st)  
 Unparteylich. HISP. Cosa neutral, de ninguna parte. ANGLIC. Neu-  
 tral, of none of the two. *¶* Quintil. lib. 1. cap. 4. Aut quæ fœminina  
 positio: ne mares, aut neutrali fœminas significant.  
 Neutrobi, idem quod Neutro, apud Plaut. in Aulul. [sc. 4. a. 1.] & te  
 vtar iniquiore & meus me ordo irrideat, Neutrobi habeam stabi-  
 le stabulum.

Nēntiquam Nequaquam, vel nullo modo. *¶* IN lo DEN *ēphes*, *μὴ*  
*μὴ*. GALLIC. Nullement, en nulle maniere. ITAL. In niuna manie-  
 ra, per niente, à nissun modo. GERMAN. Gar gar nicht, *ēlno* wāgo.  
 HISPAN. En ninguna manera. ANG. No in no wise. *¶* Habet enim a-  
 liquid assertionis. Terent. in Heeyr. Illud visum est Pamphilo neu-  
 tiquam graue. Id neutiquam mihi placet. Plaut. Capt. sc. 4. a. 3.  
 Vide Gell. c. 13. lib. 16.]

Nex, cis, Proprie mors, quæ ferro, aut alia vi fit, violenta mors. *¶* *נֶחֶס*  
*מֵאֵת*. GALLI. Mort. ITAL. Morie. GER. Det todt. HISPAN.  
 La muerte violenta. ANG. Death. *¶* Neci datus dicitur, qui quo-  
 vis modo interfectus est: quamvis festus neci datum intelligi ve-  
 lit, qui sine vulnere interfectus est, vt veneno aut fame. Ansonius  
 in Monosyllabis, Sera venenato potu abstulit Annibaiem nex Si-  
 fenna. Quoniam neque mea nex neque intercessio posse videtur  
 illorum dementem repræmere audaciam. Cic. pro Milone. Infidua-  
 tori verò, & latroni quæ potest afferri iniusta nex? In necem al-  
 terius aliquid facere, id est in damnum & fortunarum euectionem.  
 Vlpian. de crim. stellionatus, Si quis imposturam fecerit, vel collu-  
 sionem in necem alterius. Casar 6. bell. Gall. Viri in vxores, sicut in  
 liberos, vitæ, necisque habent potestatem. Artifices necis, qui  
 nouum aliquod necis genus comminiscuntur. Ouid. de Arte, ne-  
 que enim lex iustior vlla est, Quam necis artifices arte perire sua.  
 [Tantus amor necis est. Idem Eleg. 8. lib. 3. Trist. Et illi pro merce-  
 de complexus dedit. Oui. Eleg. 4. lib. 4. Trist. Ergò aut ex alio vires  
 subduxit Achiuus: aut necce (Palamedis) Idem 13. Metam.] Necem  
 à Græco dici certum est (inquit Festus) *νεκρὸς* enim mortuum di-  
 cunt Græci.

Nexum, xi, & nexu, us, Abalienatio ciuiliis quædam est quæ fiebat  
 per æs & libram, id est, ære nummòve aliquo percussâ libra, quo  
 pacto solutio repræsentabatur. Cic. pro Cacin. Sylla ita tulit, vt nò  
 sustulerit horum nexa atque hæreditates. Idem de Ora. Nexum  
 quod per libram agitur. Idem in paradox. Mancipia quæ sunt do-  
 minorum facta nexu aut aliquo iure ciuili. *¶* Et quoniam qui ab-  
 alienabat, alteri obliatus erat, nexu ponitur etiam pro vinculo  
 obligationis. Vlpianus lege 26. D. de cond. indeb. Si emptor fundi  
 damnauerit hæredem suum, vt venditorem nexu venditi libera-  
 ret, id est, obligatione de re vendita præstanda. *¶* Transfertur hoc  
 nomen eleganter & ad alia. Cic. in Epist. Atticus noster cuius quæ-  
 do proprium te esse scribis mancipio & nexu: meum autem vsu &  
 fructu, contentus isto sum. Idem paulo post, Sum enim *χρηστέ*  
*ωφ*, tuus, *ἀρνεῖς* δὲ Attici nostri: ergo fructus est tuus, mancipium  
 illius.

Nexus, a, um, Aptus, coniunctus. Cic. in Tusco. Omnes virtutes inter  
 se nexæ & iugatæ sunt. Idem de Diuina. Cùm causa causæ nexa  
 rem ex se gignit. Idem de fato. Ex æternitate quædam vera esse,  
 & ea non esse nexa causis æternis, & à fati necessitate esse li-  
 bera.

N ante I

Nī, pro Nisi, per apocopen, id est, Si non, subiunctiuo iugitur. *¶* *לֹא*  
*לִּלְעֵי* *וְאִם*. GAL. Si non, si ne. ITA. Si non. GERMAN. wo nicht. HISP.  
 Si no. *¶* Terent. in Phor. Nam ni hæc ita essent, cum illo haud stares.  
 [Dij me perdant si ego tui quicquam abstuli, nive adeò abstulisse  
 vellem. Plautus Aul. sc. 3. a. 4. Dij me faciunt quid volunt, ni te  
 liberafio, & ni scapham enicafio. Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Ni mala,  
 ni stulta sis, ni indomitâ, pro nisi esses. Plaut. Men. sc. 2. a. 1. Quid  
 ego ni ne gem, pro Quidni. Plaut. Amphitr. sc. 1. a. 1. Quippe ego te  
 ni contemnam. (i. quidni. Plaut. pseud. sc. 1. a. 4. Ni piget vide piget.  
*¶* Nisi si, Seneca sapius, vt cap. 13. de Tranquill. *¶* Plaut.  
 Men. sc. 1. a. 2. Nisi si historiam scribimus, pro nisi. Idem. Nisi  
 si aliquam astutiam machinor. Plaut. Capt. sc. 3. a. 1. Pudica  
 est nisi si est osculando impudicior. Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. *¶* Nisi ne:  
 Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. *¶* Nisi neuis, vide ne uolo. *¶* Nisi pro si non  
 Quid tibi in meis *ἐπι*bus erat negotij nisi ego infferam. Plaut.  
 Aul. sc. 2. a. 3. *¶* Pro Sed: Exit domo. S. Domo. P. Te vident. Vj-  
 deo. Nisi mirum est facinus, qui potuerit huc transire. Plaut. Milit.  
 sc. 4. a. 2. *¶* Pro Præter: Si tamen extinctis aliquid nisi nomina re-  
 stant. Ouid. Eleg. vll. lib. 3. Trist. nisi minantis: Nisi mihi vasa red-  
 di iubet. Plaut. Mil. sc. 3. a. 2. Nisi refers. Plaut. Aul. sc. 1. a. 1. *¶* Quan-  
 doque etiam indicatio. Terent. in Andr. Mirum ni domi est, Vbi  
 sciendum est, ni, nisi, Quasi, & Præterquam semper repetere eol-  
 dem casus qui præcesserunt. vt, Quid est animal, nisi corpus cum  
 anima concretum. *¶* *οὐ μὴ*. nulli placet, præterquam mihi. Præter  
 verò semper exigit accusatiuum: vt, nulli placet, præter me.  
*¶* Poniatur interdum ni, pro ne. Virgil. 3. *Æneid*. Inter vtranque  
 viam lethi discrimine paruo, ni teneant cursus, certum est dare  
 lintea retro. *¶* *quem in locum vide ea que annotauit Seruius Plaut.*  
 Ni stulta sis. Hæc particula etiam nonnunquam vsurpata est in  
 sponsonibus, & in iudicio recuperatorio. Cic. in Verr. a. 4. Spon-  
 sio facta est cum cognitore tuo Apronio de fortunis tuis omni-  
 bus, ni socium te sibi in decumis dicitaret. Idem P. Rabirius Ap-  
 pronium in sponcione lacesiuit, ni Apronius dicitaret te sibi inde-  
 cumis esse socium. Hæc Bud. in Epist. Interdum nisi, aduersariæ  
 particule vim habet, vt idem ferè significet quod Sed. Cic. li. 13. Ep-  
 ist. Famil. De te nihil possum iudicare, nisi illud mihi certè per-  
 suadeo, te talem virum nihil temerè fecisse. *¶* *videm*. Nec cur illa  
 tantopere contendant video, nec cur tu repugnes, nisi tamen mul-

to minus tibi concedi potest, quàm illi, laborare sine causa. [Quid  
 mihi, nisi malum, vestra opera est. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. nihil me-  
 tuo, nisi ne medius distumpar miser. Plaut. Curc. sc. 1. a. 2. nisi oc-  
 cepto mihi aliquod consilium, hi me ad se auferent. Plaut. Men.  
 sc. 2. a. 5. Id vnde futurum dicam nescio, nisi quia futurum est,  
 Plaut. pseud. sc. 1. a. 1. Meus est nisi me. Plaut. pseud. sc. 3. a. 1. Hoc te  
 nisi fortè non vis monitum volui. Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. Nisi qui-  
 dem ambulau dormiens. Plaut. Mil. sc. 3. a. 2. Nisi qui meliorem  
 conditionem afferat. Plaut. Capt. sc. 2. a. 1. Non sum qui sum, nisi  
 hæc iniuriam vltus fuero. Plaut. Men. sc. 2. a. 3. Quis igitur nisi vos  
 narrauit mihi. Plaut. Amphitr. Eo ad forum nisi quid vis. Plaut.  
 Asin. sc. 1. a. 1. nisi quidem maus agitari virgis. Plaut. Milit. sc. 2. a.  
 2. nisi vnum hoc faciam, vt in puteo cœnam coquant. Plaut. Au-  
 lul. sc. 4. a. 2. Nisi quidem vestra cura nihil pendicis. Plaut. Men. sc.  
 6. a. 5. nihil pauco, nisi vnum. Plaut. Mena. sc. 2. a. 4. *¶* Item Hor-  
 tensius, Omnibus oratoribus, nisi M. Tullio, clarior, Gell. cap. 5. l.  
 1. ] Cum aduerbio Mirum venustè coniungitur. Cic. de Ora. 2. Quid  
 ploras pater? mirum mihi cantem. [Plaut. pseud. sc. 7. a. 4. Tu nisi mi-  
 rum est, perdidisti mulierem.]

N I A E T H O S, lege NEATHVS.

N I B I S, vrbis, Vrbis Ægypti, Gentile nibites. Steph.

N I C A E A R C H V S, *νικαρχος*, Pictor fuit sua ætate eximius: qui in-  
 ter alia Venerem inter Gratias & Cupidinem pinxit: & Herculem  
 tristem in sania pœnitentia. Plin. lib. 35. cap. 11.

N I C A N D R U S, *νικανδρος*, vel Nicandrus, Colophonius Grammaticus,  
 & Poeta Medicus tempore Attali illius, qui Gallogræcos vicit,  
 Scripsit de Theriacis, alexipharmacis, & de agricultura. Præterea  
 Curationum collationes, & Prognostica Hippocratis versibus e-  
 didit: aliisque complura. Autor Suidas. Cic. de Ora. Nicandrus ho-  
 mo ab agro remotissimus, de agricultura tamen diligentissimè  
 scripsit, tanta vis est eloquentiæ.

N I C A N O R, *νικανωρ*, pen. prod. Alexandrinus Grammaticus, sub A-  
 driano principe, æqualis Hermippo Berytio: cuius scripta enume-  
 rantur à Suida.

N I C A R C H V S, *νικαρχος*, Philosophus fuit Corinthius, sub Be-  
 rriandro, cuius meministi Plutarchus in Symposio septem Sapien-  
 tium.

N I C A S I A, *νικασια*, Insula est exigua circa naxum: à qua insulani ni-  
 casij, *νικασιοι*, appellantur. Steph.

N I C A T O R, *νικατορ*, Cognomen fuit Seleuci potentissimi regis, (vt  
 Appianus auctor est in Syriacis) bello semper inuicti.

N I C A T O R I S, *νικατορις*, Syriæ oppidum, à Seleuco nicatorè condi-  
 tore ita appellatum: cuius incolæ dicuntur Nicatoriæ. Steph-  
 anus.

Nicerotianum, *νικαροτιανόν*, Laudatissimi vnguenti gēdus, ita di-  
 ctum ab artifice Nicerote. Martial. lib. 6. Laudas pingua Niceroti-  
 ana.

N I C E A, Sive potius nicea per diphthongum, *νικα* Stephano & Sui-  
 da, multarum vrbium nomen est, quarum vna est Gallia, nò pro-  
 cul à Varo fluuio, à Massiliensibus condita. Altera Asia & Bithy-  
 niæ metropolis, quam primus Antigonus Philippi filius condidit,  
 & Antigonianum nominauit. Postea Lyfimachus à nomine vxoris,  
 Antipatri filia, niceam appellauit. Vrbis ambitus stadioum sexagin-  
 ta fuit, in figura quadrata in campo sita. Habuit quatuor portas ad  
 rectos angulos: quæ ex vno lapide, qui ad medium gymnasium  
 positus erat, omnes cernebantur. Hic iubente Constantino claris-  
 sima illa synodus celebrata est, trecentorum decem & octo episco-  
 porum, in qua perisidum Arij dogma conuulsim sublatumque  
 est. *¶* Tertium huius nominis vrbem Stephanus apud Locros Ep-  
 picnemidios constituit: quartam in Illyride: quintam in India:  
 sextam in Corsica insula. septimam in Leuctris Bæotia: & octa-  
 uam in Thracia.

N I C E P H O R I U M, *νικηφορον*, Oppidum est Mesopotamiæ, non pro-  
 cul ab Euphrate fluuio, ab Alexandro magno conditum. Autor  
 Plin. lib. 6. cap. 26.

N I C E T E S, *νικητες*. Smyrnæus sophista, Adriano principi gratissimus  
 ab eoque Musæo Ægyptio ascriptus. Quum causas tentaret, foro  
 etiam aptissimus videbatur. Ad eò ingenium ad vtranque dicen-  
 di rationem accommodauit, vt genus iudiciale sophistica qua-  
 dam facultate exornauerit: sophistum verò & vmbraile foien-  
 sibus aculeis roborauerit. Genus dicendi antiquum, & positum  
 retinuit, lasciuus nihilominus, & dithyrambicis visus. Ex philo-  
 strato.

N I C I A S, *νικιας*, Pyrrhi medicus, qui olim ad Fabricium veniens, ei  
 promisit Pyrrhum se veneno necaturum. Ad ille auersatus facinus  
 Pyrrho relespisse vt à Nicia sibi caueret. Curtius. *¶* Nicias Gram-  
 maticus Romæ familiaris Pompeio & Ciceroni, qui eius in epi-  
 stola quadam ad Atticum meminuit: item Epistola ad Dolabel-  
 lam. Tranquillus. *¶* Nicias item nomen viri Atheniensis nobilis-  
 simi. Aristoteles scribit tres viros Athenis eodem tempore æqui-  
 potentes fuisse, Niciam Nicerati, Thucydidem Mylesium, & The-  
 ramenem Anonis. Thucydides hæc natu aliquantum maior, multa  
 cum Pericle clara pro Republica gessit. Post mortem Periclis ad  
 Niciam primæ partes delatæ sunt. Missus igitur imperator vnâ cū  
 Demosthene altero duce contra Syracusanos, qui Gilippum La-  
 cedæmoniorum duce auxilio accesserant, infeliciter pugna-  
 tes ambo à Syracusanis, in bello capti sunt, in carceremque con-  
 iecti, sibi manus intulere. Nicias Marco Crasso ex nostris compa-  
 ratur à Plutarcho in Parallelis: quòd & diuitiis abundauerit, &  
 eundem ferè exitum hic apud Siculos, ille apud Parthos inuen-  
 rit. *¶* Nicias alius Atheniensis pictor, qui testa Plin. lib. 35. cap. 11. dili-  
 gentissimè mulieres pinxit, lumen & vmbra custodiuit: atque vt  
 eminerent è tabulis picturæ maximè curauit. Hic etiam in artem  
 tanta contentione animi incubuisse dicitur, vt cibum sumere sæ-  
 pe oblitus sit. *¶* *Ælianus de varia historia.*

N I C I T A S, *νικιας*, Pyrrhi medicus, qui olim ad Fabricium veniens, ei  
 promisit Pyrrhum se veneno necaturum. Ad ille auersatus facinus  
 Pyrrho relespisse vt à Nicia sibi caueret. Curtius. *¶* Nicias Gram-  
 maticus Romæ familiaris Pompeio & Ciceroni, qui eius in epi-  
 stola quadam ad Atticum meminuit: item Epistola ad Dolabel-  
 lam. Tranquillus. *¶* Nicias item nomen viri Atheniensis nobilis-  
 simi. Aristoteles scribit tres viros Athenis eodem tempore æqui-  
 potentes fuisse, Niciam Nicerati, Thucydidem Mylesium, & The-  
 ramenem Anonis. Thucydides hæc natu aliquantum maior, multa  
 cum Pericle clara pro Republica gessit. Post mortem Periclis ad  
 Niciam primæ partes delatæ sunt. Missus igitur imperator vnâ cū  
 Demosthene altero duce contra Syracusanos, qui Gilippum La-  
 cedæmoniorum duce auxilio accesserant, infeliciter pugna-  
 tes ambo à Syracusanis, in bello capti sunt, in carceremque con-  
 iecti, sibi manus intulere. Nicias Marco Crasso ex nostris compa-  
 ratur à Plutarcho in Parallelis: quòd & diuitiis abundauerit, &  
 eundem ferè exitum hic apud Siculos, ille apud Parthos inuen-  
 rit. *¶* Nicias alius Atheniensis pictor, qui testa Plin. lib. 35. cap. 11. dili-  
 gentissimè mulieres pinxit, lumen & vmbra custodiuit: atque vt  
 eminerent è tabulis picturæ maximè curauit. Hic etiam in artem  
 tanta contentione animi incubuisse dicitur, vt cibum sumere sæ-  
 pe oblitus sit. *¶* *Ælianus de varia historia.*

N I C I T A S, *νικιας*, Pyrrhi medicus, qui olim ad Fabricium veniens, ei  
 promisit Pyrrhum se veneno necaturum. Ad ille auersatus facinus  
 Pyrrho relespisse vt à Nicia sibi caueret. Curtius. *¶* Nicias Gram-  
 maticus Romæ familiaris Pompeio & Ciceroni, qui eius in epi-  
 stola quadam ad Atticum meminuit: item Epistola ad Dolabel-  
 lam. Tranquillus. *¶* Nicias item nomen viri Atheniensis nobilis-  
 simi. Aristoteles scribit tres viros Athenis eodem tempore æqui-  
 potentes fuisse, Niciam Nicerati, Thucydidem Mylesium, & The-  
 ramenem Anonis. Thucydides hæc natu aliquantum maior, multa  
 cum Pericle clara pro Republica gessit. Post mortem Periclis ad  
 Niciam primæ partes delatæ sunt. Missus igitur imperator vnâ cū  
 Demosthene altero duce contra Syracusanos, qui Gilippum La-  
 cedæmoniorum duce auxilio accesserant, infeliciter pugna-  
 tes ambo à Syracusanis, in bello capti sunt, in carceremque con-  
 iecti, sibi manus intulere. Nicias Marco Crasso ex nostris compa-  
 ratur à Plutarcho in Parallelis: quòd & diuitiis abundauerit, &  
 eundem ferè exitum hic apud Siculos, ille apud Parthos inuen-  
 rit. *¶* Nicias alius Atheniensis pictor, qui testa Plin. lib. 35. cap. 11. dili-  
 gentissimè mulieres pinxit, lumen & vmbra custodiuit: atque vt  
 eminerent è tabulis picturæ maximè curauit. Hic etiam in artem  
 tanta contentione animi incubuisse dicitur, vt cibum sumere sæ-  
 pe oblitus sit. *¶* *Ælianus de varia historia.*

N I C I T A S, *νικιας*, Pyrrhi medicus, qui olim ad Fabricium veniens, ei  
 promisit Pyrrhum se veneno necaturum. Ad ille auersatus facinus  
 Pyrrho relespisse vt à Nicia sibi caueret. Curtius. *¶* Nicias Gram-  
 maticus Romæ familiaris Pompeio & Ciceroni, qui eius in epi-  
 stola quadam ad Atticum meminuit: item Epistola ad Dolabel-  
 lam. Tranquillus. *¶* Nicias item nomen viri Atheniensis nobilis-  
 simi. Aristoteles scribit tres viros Athenis eodem tempore æqui-  
 potentes fuisse, Niciam Nicerati, Thucydidem Mylesium, & The-  
 ramenem Anonis. Thucydides hæc natu aliquantum maior, multa  
 cum Pericle clara pro Republica gessit. Post mortem Periclis ad  
 Niciam primæ partes delatæ sunt. Missus igitur imperator vnâ cū  
 Demosthene altero duce contra Syracusanos, qui Gilippum La-  
 cedæmoniorum duce auxilio accesserant, infeliciter pugna-  
 tes ambo à Syracusanis, in bello capti sunt, in carceremque con-  
 iecti, sibi manus intulere. Nicias Marco Crasso ex nostris compa-  
 ratur à Plutarcho in Parallelis: quòd & diuitiis abundauerit, &  
 eundem ferè exitum hic apud Siculos, ille apud Parthos inuen-  
 rit. *¶* Nicias alius Atheniensis pictor, qui testa Plin. lib. 35. cap. 11. dili-  
 gentissimè mulieres pinxit, lumen & vmbra custodiuit: atque vt  
 eminerent è tabulis picturæ maximè curauit. Hic etiam in artem  
 tanta contentione animi incubuisse dicitur, vt cibum sumere sæ-  
 pe oblitus sit. *¶* *Ælianus de varia historia.*

N I C I T A S, *νικιας*, Pyrrhi medicus, qui olim ad Fabricium veniens, ei  
 promisit Pyrrhum se veneno necaturum. Ad ille auersatus facinus  
 Pyrrho relespisse vt à Nicia sibi caueret. Curtius. *¶* Nicias Gram-  
 maticus Romæ familiaris Pompeio & Ciceroni, qui eius in epi-  
 stola quadam ad Atticum meminuit: item Epistola ad Dolabel-  
 lam. Tranquillus. *¶* Nicias item nomen viri Atheniensis nobilis-  
 simi. Aristoteles scribit tres viros Athenis eodem tempore æqui-  
 potentes fuisse, Niciam Nicerati, Thucydidem Mylesium, & The-  
 ramenem Anonis. Thucydides hæc natu aliquantum maior, multa  
 cum Pericle clara pro Republica gessit. Post mortem Periclis ad  
 Niciam primæ partes delatæ sunt. Missus igitur imperator vnâ cū  
 Demosthene altero duce contra Syracusanos, qui Gilippum La-  
 cedæmoniorum duce auxilio accesserant, infeliciter pugna-  
 tes ambo à Syracusanis, in bello capti sunt, in carceremque con-  
 iecti, sibi manus intulere. Nicias Marco Crasso ex nostris compa-  
 ratur à Plutarcho in Parallelis: quòd & diuitiis abundauerit, &  
 eundem ferè exitum hic apud Siculos, ille apud Parthos inuen-  
 rit. *¶* Nicias alius Atheniensis pictor, qui testa Plin. lib. 35. cap. 11. dili-  
 gentissimè mulieres pinxit, lumen & vmbra custodiuit: atque vt  
 eminerent è tabulis picturæ maximè curauit. Hic etiam in artem  
 tanta contentione animi incubuisse dicitur, vt cibum sumere sæ-  
 pe oblitus sit. *¶* *Ælianus de varia historia.*

N I C I T A S, *νικιας*, Pyrrhi medicus, qui olim ad Fabricium veniens, ei  
 promisit Pyrrhum se veneno necaturum. Ad ille auersatus facinus  
 Pyrrho relespisse vt à Nicia sibi caueret. Curtius. *¶* Nicias Gram-  
 maticus Romæ familiaris Pompeio & Ciceroni, qui eius in epi-  
 stola quadam ad Atticum meminuit: item Epistola ad Dolabel-  
 lam. Tranquillus. *¶* Nicias item nomen viri Atheniensis nobilis-  
 simi. Aristoteles scribit tres viros Athenis eodem tempore æqui-  
 potentes fuisse, Niciam Nicerati, Thucydidem Mylesium, & The-  
 ramenem Anonis. Thucydides hæc natu aliquantum maior, multa  
 cum Pericle clara pro Republica gessit. Post mortem Periclis ad  
 Niciam primæ partes delatæ sunt. Missus igitur imperator vnâ cū  
 Demosthene altero duce contra Syracusanos, qui Gilippum La-  
 cedæmoniorum duce auxilio accesserant, infeliciter pugna-  
 tes ambo à Syracusanis, in bello capti sunt, in carceremque con-  
 iecti, sibi manus intulere. Nicias Marco Crasso ex nostris compa-  
 ratur à Plutarcho in Parallelis: quòd & diuitiis abundauerit, &  
 eundem ferè exitum hic apud Siculos, ille apud Parthos inuen-  
 rit. *¶* Nicias alius Atheniensis pictor, qui testa Plin. lib. 35. cap. 11. dili-  
 gentissimè mulieres pinxit, lumen & vmbra custodiuit: atque vt  
 eminerent è tabulis picturæ maximè curauit. Hic etiam in artem  
 tanta contentione animi incubuisse dicitur, vt cibum sumere sæ-  
 pe oblitus sit. *¶* *Ælianus de varia historia.*

N I C I T A S, *νικιας*, Pyrrhi medicus, qui olim ad Fabricium veniens, ei  
 promisit Pyrrhum se veneno necaturum. Ad ille auersatus facinus  
 Pyrrho relespisse vt à Nicia sibi caueret. Curtius. *¶* Nicias Gram-  
 maticus Romæ familiaris Pompeio & Ciceroni, qui eius in epi-  
 stola quadam ad Atticum meminuit: item Epistola ad Dolabel-  
 lam. Tranquillus. *¶* Nicias item nomen viri Atheniensis nobilis-  
 simi. Aristoteles scribit tres viros Athenis eodem tempore æqui-  
 potentes fuisse, Niciam Nicerati, Thucydidem Mylesium, & The-  
 ramenem Anonis. Thucydides hæc natu aliquantum maior, multa  
 cum Pericle clara pro Republica gessit. Post mortem Periclis ad  
 Niciam primæ partes delatæ sunt. Missus igitur imperator vnâ cū  
 Demosthene altero duce contra Syracusanos, qui Gilippum La-  
 cedæmoniorum duce auxilio accesserant, infeliciter pugna-  
 tes ambo à Syracusanis, in bello capti sunt, in carceremque con-  
 iecti, sibi manus intulere. Nicias Marco Crasso ex nostris compa-  
 ratur à Plutarcho in Parallelis: quòd & diuitiis abundauerit, &  
 eundem ferè exitum hic apud Siculos, ille apud Parthos inuen-  
 rit. *¶* Nicias alius Atheniensis pictor, qui testa Plin. lib. 35. cap. 11. dili-  
 gentissimè mulieres pinxit, lumen & vmbra custodiuit: atque vt  
 eminerent è tabulis picturæ maximè curauit. Hic etiam in artem  
 tanta contentione animi incubuisse dicitur, vt cibum sumere sæ-  
 pe oblitus sit. *¶* *Ælianus de varia historia.*

N I C I T A S, *νικιας*, Pyrrhi medicus, qui olim ad Fabricium veniens, ei  
 promisit Pyrrhum se veneno necaturum. Ad ille auersatus facinus  
 Pyrrho relespisse vt à Nicia sibi caueret. Curtius. *¶* Nicias Gram-  
 maticus Romæ familiaris Pompeio & Ciceroni, qui eius in epi-  
 stola quadam ad Atticum meminuit: item Epistola ad Dolabel-  
 lam. Tranquillus. *¶* Nicias item nomen viri Atheniensis nobilis-  
 simi. Aristoteles scribit tres viros Athenis eodem tempore æqui-  
 potentes fuisse, Niciam Nicerati, Thucydidem Mylesium, & The-  
 ramenem Anonis. Thucydides hæc natu aliquantum maior, multa  
 cum Pericle clara pro Republica gessit. Post mortem Periclis ad  
 Niciam primæ partes delatæ sunt. Missus igitur imperator vnâ cū  
 Demosthene altero duce contra Syracusanos, qui Gilippum La-  
 cedæmoniorum duce auxilio accesserant, infeliciter pugna-  
 tes ambo à Syracusanis, in bello capti sunt, in carceremque con-  
 iecti, sibi manus intulere. Nicias Marco Crasso ex nostris compa-  
 ratur à Plutarcho in Parallelis: quòd & diuitiis abundauerit, &  
 eundem ferè exitum hic apud Siculos, ille apud Parthos inuen-  
 rit. *¶* Nicias alius Atheniensis pictor, qui testa Plin. lib. 35. cap. 11. dili-  
 gentissimè mulieres pinxit, lumen & vmbra custodiuit: atque vt  
 eminerent è tabulis picturæ maximè curauit. Hic etiam in artem  
 tanta contentione animi incubuisse dicitur, vt cibum sumere sæ-  
 pe oblitus sit. *¶* *Ælianus de varia historia.*

N I C I T A S, *νικιας*, Pyrrhi medicus, qui olim ad Fabricium veniens, ei  
 promisit Pyrrhum se veneno necaturum. Ad ille auersatus facinus  
 Pyrrho relespisse vt à Nicia sibi caueret. Curtius. *¶* Nicias Gram-  
 maticus Romæ familiaris Pompeio & Ciceroni, qui eius in epi-  
 stola quadam ad Atticum meminuit: item Epistola ad Dolabel-  
 lam. Tranquillus. *¶* Nicias item nomen viri Atheniensis nobilis-  
 simi. Aristoteles scribit tres viros Athenis eodem tempore æqui-  
 potentes fuisse, Niciam Nicerati, Thucydidem Mylesium, & The-  
 ramenem Anonis. Thucydides hæc natu aliquantum maior, multa  
 cum Pericle clara pro Republica gessit. Post mortem Periclis ad  
 Niciam primæ partes delatæ sunt. Missus igitur imperator vnâ cū  
 Demosthene altero duce contra Syracusanos, qui Gilippum La-  
 cedæmoniorum duce auxilio accesserant, infeliciter pugna-  
 tes ambo à Syracusanis, in bello capti sunt, in carceremque con-  
 iecti, sibi manus intulere. Nicias Marco Crasso ex nostris compa-  
 ratur à Plutarcho in Parallelis: quòd & diuitiis abundauerit, &  
 eundem ferè exitum hic apud Siculos, ille apud Parthos inuen-  
 rit. *¶* Nicias alius Atheniensis pictor, qui testa Plin. lib. 35. cap. 11. dili-  
 gentissimè mulieres pinxit, lumen & vmbra custodiuit: atque vt  
 eminerent è tabulis picturæ maximè curauit. Hic etiam in artem  
 tanta contentione animi incubuisse dicitur, vt cibum sumere sæ-  
 pe oblitus sit. *¶* *Ælianus de varia historia.*

N I C I T A S, *νικιας*, Pyrrhi medicus, qui olim ad Fabricium veniens, ei  
 promisit Pyrrhum se veneno necaturum. Ad ille auersatus facinus  
 Pyrrho relespisse vt à Nicia sibi caueret. Curtius. *¶* Nicias Gram-  
 maticus Romæ familiaris Pompeio & Ciceroni, qui eius in epi-  
 stola quadam ad Atticum meminuit: item Epistola ad Dolabel-  
 lam. Tranquillus. *¶* Nicias item nomen viri Atheniensis nobilis-  
 simi. Aristoteles scribit tres viros Athenis eodem tempore æqui-  
 potentes fuisse, Niciam Nicerati, Thucydidem Mylesium, & The-  
 ramenem Anonis. Thucydides hæc natu aliquantum maior, multa  
 cum Pericle clara pro Republica gessit. Post mortem Periclis ad  
 Niciam primæ partes delatæ sunt. Missus igitur imperator vnâ cū  
 Demosthene altero duce contra Syracusanos, qui Gilippum La-  
 cedæmoniorum duce auxilio accesserant, infeliciter pugna-  
 tes ambo à Syracusanis, in bello capti sunt, in carceremque con-  
 iecti, sibi manus intulere. Nicias Marco Crasso ex nostris compa-  
 ratur à Plutarcho in Parallelis: quòd & diuitiis abundauerit, &  
 eundem ferè exitum hic apud Siculos, ille apud Parthos inuen-  
 rit. *¶* Nicias alius Atheniensis pictor, qui testa Plin. lib. 35. cap. 11. dili-  
 gentissimè mulieres pinxit, lumen & vmbra custodiuit: atque vt  
 eminerent è tabulis picturæ maximè curauit. Hic etiam in artem  
 tanta contentione animi incubuisse dicitur, vt cibum sumere sæ-  
 pe oblitus sit. *¶* *Ælianus de varia historia.*

N I C I T A S, *νικιας*, Pyrrhi medicus, qui olim ad Fabricium veniens, ei  
 promisit Pyrrhum se veneno necaturum. Ad ille auersatus facinus  
 Pyrrho relespisse vt à Nicia sibi caueret. Curtius. *¶* Nicias Gram-  
 maticus Romæ familiaris Pompeio & Ciceroni, qui eius in epi-  
 stola quadam ad Atticum meminuit: item Epistola ad Dolabel-  
 lam. Tranquillus. *¶* Nicias item nomen viri Atheniensis nobilis-  
 simi. Aristoteles scribit tres viros Athenis eodem tempore æqui-  
 potentes fuisse, Niciam Nicerati,



feu canalibus, quæ spectaculis circundari solent, aut quibus aqua ad privata ædificia ducta confluent: quibus etiam hodie videmus magnatam insulas esse cinctas. *Cic. de Legib.* Ductus verò aquarum, quos isti Euripos, & Nilos vocant. *Vide latius in dictione Euripos*: Niligenus, aliud adiectivum à nilo fluviio, apud *Ovid. de Arte*, Ne u fuger Niligenæ Memphis sacra iuvenæ, Id est Sidis. **NIMBUS**, Insula non longè à Gyaro, quam Calimachus Agathusam vocat.

**Nimbūs**, bi, Repentina & præceps pluvia, imber. *ἄβρι γήεσχημ.* *ἄβρι γήεσχημ.* GALL. Vne gillée, vne ondée de pluye froide qui vient tout à coup. *ITA. Piogia subita nimbo.* GERMAN. Etn gäch winder pichregen. *HISP. Nuvada de lluvia, o viento rebulto con agua.* ANGL. A shower of fraigne. *LIU. I. ab Vrbe.* Subitò coorta tempestas cum magno fragore tam denso regem operuit nimbo, vt conspectum eius concioni abstulerit. *Ouid. I. Met.* - densi funduntur ab æthere nimbi. *Virg. I. Æneid.* Inuoluerè diem nimbi, & nox humida cælum abstulit. *Accipitur & pro vento.* *Virg. I. Æn.* Nimborum in patriam, loca facta furentibus austris, Æoliam venit. *Interdum pro nube, ἄβρι γήεσχημ, & qua dii dicebantur in terras descendere.* *Lucilius,* Cum nimbo cælitus descendit Iupiter. \* **Nimbus** per translationem pro repentino & præcipiti casu. *Cic. Attic. li. 15.* Quod autem iste in domo tua casus æmorum? Sed hunc quidem nimbum citò transisse lætor. *Nimbus* item vasis genus, quo vina, vnguenta, & alij liquores funduntur. *Martial. lib. 14. [Epigr. 12.]* A Ioue qui veniet, miscenda ad pocula largas Fundet nimbus aquas hic tibi vina dabit.

**Nimbosus**, a, um, nimbum inducens, vel imbrì & ventis obnoxius & infestus, pluviosus. *ἄβρι γήεσχημ.* GALL. Pluvieux. *ITALIC. piovoso.* GERMAN. Wierig das vol pichregen vnd vngewidert ist. *HISP. Lluuioso.* ANGLIC. Full of showers, rainy or stormy. *Virg. Æn.* Fluctu nimbosus Orion. *Plin. li. 8. cap. 10.* Campus est montis subiacens nimbosis. *Virg. 3. Æn.* Mox & Leucæ nimbosa cacumina môtis.

**Nimbifer**, Hoc est ferens nimbos, ἄβρι γήεσχημ.

**Nimbatus**, a, um, vnguentatus, siue vnguento perfusus, à nimbo vase. *Plaut. in Pœn.* Quam magis aspecto tam magis est nimbata, & nuga meræ.

**Nimirum**, aduerbium confirmandi, sine dubio, certè, videlicet, nèpe. *ἄβρι γήεσχημ.* GALLIC. Certainement. *ITAL. Ciertamente.* GERMANIC. Gewisig & tan gewisig. *HISPAN. Ciertamente.* ANGL. Truly, without doubt, that is to say. *Componitur ex particula Ne (qua veteres pro Non) & Mirum: quasi dicas. Mirum non est. Cic. Attic.* Ita que nimirum hoc illud est quod Cæsar scripsit, se velle uti consilio meo. *Aliquando ad responsionem adhibetur. Quint. I. I. c. 1.* Demus id, quod nullo modo fieri potest, idem ingenij doctrinæ, studij pessimo atque optimo viro, vter melius dicitur orator? nimirum, qui homo quoque melior.

**Nimis**, Plus æquo, plus satis. *ἄβρι γήεσχημ.* **Trop.** *ITAL. Troppo.* GERMAN. Zuviel. *HISPAN. Muy mucho.* ANGL. To much. *Terent. in Andr.* nequid nimis. *Cic. I. de Orat.* non sumus nimis auditi: tua ista mediocri eloquentia contenti sumus. *Nimis stultè faciunt. Plaut. Men. sc. 1. a. 1. & sc. 1. a. 5.* Nimis meretibus male. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 4. & sc. 1. a. 1.* Scire nimis lubet vbi fient? *Plaut. Curc. sc. 3. a. 2.* Nimis verecundè tandem. *Plaut. Men. sc. 3. a. 4.* Legionem educunt suas nimis, pulcris armis præditas. *Plaut. Amphitr. sc. 1. a. 1.* Nimis similis est mei. *Ibid.* Nimis verecunda es. *Idem sc. 2. a. 3.* Nimis lepide verba fecit ad parisioniam. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 3.* Nimis vellem habere peritiam. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 3.* Nimis sollicitum me habuit. *Plaut. Men. sc. 2. a. 4.* Si pulcra est, nimis ornata est. *Plaut. Most. sc. 3. a. 1.* Nimis diu abstineo manum. *Ibidem.* o nimis doctum, dolum. *Plaut. Mil. sc. 2. a. 2.* Nimis velim lapidem. *Plaut. Most. sc. 3. a. 1.* Nimis velim (dari mihi sup.) qui certum faciat. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 2.* nimis, quod commearus est trans iam parietem (Alias transtinet parietem) *Plaut. Mil. sc. 5. a. 2.* Sed nimis sum stultus, nimum sui indoctus. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1.* Nimis superbe: B. nimis molestus. *Ibid.* nimis ea lenta vincula escaria. *Plaut. Men. sc. 1. a. 1.*

[**Nimis** quam. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 1.* nimis quam cupio vt Impetret: Et *Gell. cap. 1. lib. 14.* nimis quam, &c. *Item Quimilian.]*

**Nimum**, nomen pro aduerbio, nimis multum. *ἄβρι γήεσχημ.* **Trop.** *ITAL. Troppo.* GERMAN. Zuviel. *HISPAN. Muy mucho.* ANGL. To much. *Terent. in Adolph.* Nimum istò abisti: hic propter hunc afflute. *Ci. 4. Academ.* De quo nimum diu etiam disputo. *Nimum* libenter edo. *Plautus Asin. sc. 5. a. 3.* nimum est mortalis graphicus. *Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2.* nimum te habui delicatum. *Plaut. Men. sc. 2. a. 1.* Heu nimum fati tēpora lenra mei. *Ouid. Eleg. 1. l. 4. Trist.* Malè conuicti nimum memor iste furoris. *Ouid. 13. Met.* Noa erat hoc nimum nunquam nisi magna loquenti. *Ibi.* Diu quos experior nimum constanter iniquos. *Ouid. Eleg. 2. l. 3. Trist.* *Facundia nimum quantò præstabilis. Gell. c. 3. lib. 8. Item, nimum quantò delectabiliter. Idem c. 1. l. 15.]*

**Nimio**, Ablatiuus, comparatiuus solet iungi. *Cic. ad Attic. lib. 10.* Sed quia te nimio plus diligo, *Plaut. in Bacch.* Quem ego sapere nimio censui plus quam Thalem. *Ibidem,* Vixisse nimio satius est quam viuere. *Nimio* plures. *Linus lib. 9. d. 4.* nimio celerius venit, quod molestum est. *Plaut. Most. sc. 1. a. 1.* Satis & plus nimio merui mali. *Plaut. Milit. sc. 6. a. 2.* Fuisse, quam esse nimio inuelim. *Plaut. Capt. sc. 3. a. 3.* nimio confidentius id est. *Gell. cap. 26. lib. 10.* nimio facilius fieret quod pudet, quam quod piger. *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Quem nimio plus est indoluisse semel. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* nimio libentius edo molitum (ab aliis) quam molitum (à me) perhibeo. *Plaut. Men. sc. 6. a. 5.* nimio expectator venire potuit. *Plaut. Most. sc. 2. a. 2.* Factus sum nimio nequior. *Plaut. Most. sc. 2. a. 1.* *Item* iunctum non comparatiuo inuenitur. *Suet. in Calig. cap. 45.* An hoc quoque nimio præter modum Intemperans. *Ita pffer. legitur: Cassaban.* verò in hoc quoque mimo, &c.]

**Nimio** pere, pep. cor. aduerbium eadem forma dictum, qua Magnopere, & Minimopere. *ἄβρι γήεσχημ.*

perere, & Minimopere. *ἄβρι γήεσχημ.* **Trop.** *ITAL. Grandemente.* GERMAN. Gar zuviel. *HISPAN. Muy mucho, grandemente.* ANGL. To much greatly. *Cic. in Parado.* Quos ædificia magnifica nimio opere delectant. *[Dicitur & nimio opere diuisum: Plaut. Curc. sc. 1. a. 4.* Ne nimio opere sumat operam.]

**Nimie**, aduerbium, nimis, supra modum, & interdum idem quod valde. *ἄβρι γήεσχημ.* ANGLIC. Beyond measure: out of measure. *Plaut. in Mil.* nam nulli mortali scio Obiigisse hoc, etsi duobus, tibi & Phaoni Lesbio, Tam nimie vt amarentur.

**Nimius**, a, um, Quod modum excedit, nimis magnus. *ἄβρι γήεσχημ.* **Trop.** *ITAL. Troppo.* GERMAN. Demäßig vt zu groß oder heftig. *HISP. Demasiado.* ANGL. That is excessive, to much. *Plautus in Mil. [sc. 1. a. 1.]* Nimia est miseria, pulchrum esse hominem nimis. *(Nimio ego periculo hanc absteli pallam: Plaut. Men. sc. 3. a. 1.* Ne nimio opere sumat operam. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 4.* nimia memoras mira. *Plaut. Amph. sc. 1. a. 2. bis & ter sc. 1. a. 5.* Vide Mitus, a, um. *Nimij Boreæ vis læua. Ouid. Eleg. 1. l. 5.* Reperi ego hodie diuitias nimias. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 3.* Ad huius sapientiam nimius nugator fuit Thales. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.* Qui nimia nouerat artis opem. (de Æsculapio) *Ouid. 6. Fastor.* Lapsum sunt nimio verba profano mero. *Ouid. Eleg. 5. lib. 3.* Erant nimio iunctus amore tibi. *Ouid. Eleg. 7. lib. 3. Trist.]* *Terent. in Heaut.* Nulla aded ex re istuc fit, nisi ex nimio otio. *Nimius animi.* *ἄβρι γήεσχημ.* nimis magno animo animi impotens. *Linus,* Manlius nimius animi, quum alios principes sperneret, &c. *Sermonis nimius erat. Tacit. lib. 19.* Nimius in decernendis honoribus, & tanquam prodigus. *Cic. Brut. lib. 5. Epist.* \* Et cum ablatiuo sine Præpositione, apud *Plin. lib. 14. cap. 2.* Ex nimus fertiles vino, acinis & sacce nimia. *Nimum* absolute. *Cic. 4. Tusc.* Nam quod aiunt, nimia refecari oportere, naturalia relinquere: quid tandem potest esse naturale, quod idem nimum esse possit?

**Nimietas**, atis, superfluitas. *ἄβρι γήεσχημ.* GALL. Superfluité; trop grande abondance. *ITA. Superfluita.* GERMAN. Überflüssigkeit. *HIS. Muchedumbre à demasia y superfluidad.* ANGL. Superfluitie. *Colum. lib. 4. cap. 24.* Naturalia congruunt desideria, quoniam nimietate verni pabuli pecudes exhilaratæ lasciuunt. *Plin. lib. 14. cap. 6.* Exoleui hoc quoque nimietate copia. *[Vnus est Apul. Apolog. 1.]*

**NINÆA**, uia, Vrbs in Cœnorum mediterraneo. - **Gentile Ninæus;** vel **Ninæus.** *Stephanus.*

**Ningo**, gis, vel **Ninguo**, is, xi, Niue pluere. *ἄβρι γήεσχημ.* **Trop.** *GAL. Neiger.* *ITAL. Neigare, neuare.* GERMAN. Schneegen. *HIS. Neuar.* ANGL. To snow. *Priscianus* ningo quoque nixis, unde & Nix, sicut à duxi Dux, à rexi Rex. *Virg. lib. 3. Georg.* Interea toto non secius æquore ninguunt. Sunt qui Ninguo dictum velint, à ningue, cuius nominatiuus erat Ninguis, quod antiqui pro niue usurpabant. *Lucret.* Albas effundere ninges. *Apuleius in Hermet.* Aspera hiems crâs, omnia ningue caneant, Nunc dicimus Nix, *xius de quo suo loco.*

**Ninguidus**, a, um, Niuosus, vel niue abundans. *ἄβρι γήεσχημ.* **Trop.** *GAL. Neigeux, plein de neiges.* *ITALIC. Neuso.* GERMAN. Schneegig / voll Schnee. *HISPAN. Cosa neuada à llena de nieue.* ANGL. Snowie or full of snow. *Ausonius ad Paulinum,* Barcino me bimarum ninguidâ linguunt Oppida Iberorum.

**NINIVE**, es, *ἄβρι γήεσχημ.* **Trop.** *Suida, pen. corr.* Vrbs Assyriorum ad Tigrim fluuium sita. *GERMAN. Di Hauptstadt in Ufforten gegen auf Tigris.]* ita appellata à Nino conditore Belis filio. *August. lib. 15. Ciuit.* Ninives ciuitatis Magnæ Ninus Belli filius conditor: vocare nomen ex illius nomine deriuatum est, vt à Nino Ninie uocaretur. *Populi in ea habitantes, Ninuitæ, mētra,* penult: prod. dicuntur. *Ptolemæus* in descriptione Assyriæ vrbes hanc Ninum, *hor,* appellat, quo nomine ferè ab omnibus rei geographice scriptoribus censetur. *Vide Plin. lib. 6. cap. 26. & Strabonem in principio lib. 16.*

**NIMOBES**, es, vrbs, Carie oppidum est, aliàs Aphrodyfias appellatum; *Lelegum, Pelasgorum colonia; si Steph. credimus.*

**NINVS**, vrbs, Belis filius, & Semiramidis vir, primus Assyriorum rex: *GERMAN. Der erst Assyrisch kunig / so die stat Ninus erbaunten hat.]* Nam Belus solum habuit Babylonem, Ninus verò totam Assyriam partem armis obtinuit.

**NIOBÈ**, vrbs, Nomen filie Tantalì sororis Pelopis, vxorisque Amphionis quæ in saxum versa est ex dolore, vt poete fingunt, quum ex focuo dissimata matre ad orbitatem redacta, extinctos vidisset filios, filiasque omnes, quos Apollo & Diana sagittis confixerat. *Que in saxum versa dicitur, quoniam ex nimio dolore attonita obmutuit, ac veluti lapidescens malis dirigit. A Statio in syluis Sipyliæ mater dicta Niobe, quoniam facta læta turbine ventu in Sipyliam patriam rapta est, vbi fixa cacumine montis Liquitur, & lacrymis etiam nunc marmora manant. Fuit & altera Niobe Phoronei filia, ex qua Iupiter Osirim suscepit, qui & Serapis dictus est.*

**NIPHATÈS**, vrbs, penult. pro. Mons supra Assyriam, ad finem maioris Armeniæ, Tauri pars ex quo Tigris nascitur, vt refert *Strab. lib. 11.* GERMAN. Ein berg im grôßeren Armenta an wetchem der Fluss Tigris entspringt. *Virg. 3. Georg.* Addam vrbes Asiæ domitas, pulsumque Niphaten. *Dictus Niphates à niubus, & ἄβρι γήεσχημ.*

**NIPHATÈS**, vrbs, Nomen viri proprium, ab equis interfecti, apud *Virg. 10. Æneid.*

**NIPHÈS**, es, vrbs, Vna ex comitibus Dianæ, à niueo candore appellata. *Ouid. 3. Metamorph.* Excipiunt Laticem Niphæque Hypanisque, Rhanisque,

**NIPSA**, vrbs, Thraciæ oppidum: cuius incolæ dicuntur Nipsæi, *ἄβρι γήεσχημ.* *Stephanus.*

**NIPTRA**, vrbs, Dicitur laetra, à *niro,* quod significat lauo: quo no-



25. Ceraforum Aproniana maximè rubent, nigerrima sunt. Actia. Nigra vena, id est, mediana.

**Nigellus**, a, um, Subniger. שחורחור *schachchor*. *שחורחור*. GALL. Vn peu noir. ITA. *Alquanto nero*. GERMANIC. *Schwarzpfecht*. *שחורחור*. HISPAN. *Negro y poco*. ANGLIC. *some what black*, *blackish*.

**Nigredo**, inis, & Nigrities, ei, & Nigritia, æ, Color niger. שחור *schachchor*. *שחור*. GALL. *Noirceur*, *noireté*. ITAL. *Nigrezza*. GERMAN. *Schwarz*. HISP. *El negror*. ANGLI. *Blackness*. Plin. *nia*, Capillorum nigritiam dixit. *Lib. 9. cap. 26*. Num. æque eius nigritia dat austeritatem. *Ibidem libro 13. cap. 9*. Materies nigritia nihil differens à loco. *Cornel. Celsus lib. 8. cap. 2*. Si nigrities est, aut si carnes ad alteram quoque partem ossis transit, oportet excidi.

**Nigritudo**, inis, Nigredo. שחור *schachchor*. *שחור*. Plin. *lib. 10. cap. 26*. Nulla Veris initio apparet nigritudo in rostro, quæ ab ætate incipit. De *fallacibus*.

**Nigreo**, es, Nige: sum, à quo Nigresco, niger fio. שחור *schachchor* קר *kadha*. *שחור*. GALL. *Devenir noir*, *te noircir*, *estre noir*. ITAL. *Divenir nero*, *farfi nero*. GERMAN. *Schwarz sein*, *schwarz werden*. HISP. *Ennegrescerse*. ANGL. *To waxe black*. *Claud. lib. 3. de Rap. Profer*. Nunc sibi mutatas liceat nigrescere vestes. *Colum. lib. 12. cap. 48*. Olyvæ quum nigruerint, nec adhuc maturæ fuerint, sereno celo, distingere manu conuenit. *Plin. lib. 8. cap. 32*. Tunc rostra eorum nigrescunt. *Virg. 11. Æn. - & tenebris nigrescunt omnia circum*. *Æquora nigrescunt ventis*. *Ouid. 1. Trist. Eleg. 3*. Cælum nigrescit ab Austris, *Idem 5. Fast.* Venæ nigrescunt sanguine, *Ouid. 3. de Arie*.

**Nigro**, as, Nigum reddo, denigro. שחור *schachchor*. *שחור*. GALLIC. *Noircir*, *faire noir*. ITAL. *Far nero*. GERMAN. *Schwarz machen*. HISPAN. *Negregar a otra cosa*. ANGL. *To make black*. *Lucr. lib. 2*. Aut ea quæ nigrant, nigro de semine nata. *¶ Vnde Denigro, as, Hieronymus*, Denigrata est facies. *¶ Interdum est nigrum esse*. *Colum. lib. 7*. Parrandi sunt boues nouelli, quadrati, magnis membris, cornibus proceris, & nigrautibus, & robustis, &c. *Plin. lib. 9*. Rubens color nigraute deterior.

**Nigro**, oris, Nigredo, nigritudo. שחור *schachchor*. *שחור*. GAL. *Noircir*. ITAL. *Nerezza*. GERMANIC. *Schwarz*. HISPANIC. *Negrua*. ANGL. *Blackness*. *Cic. li. 1. de Diuin.* Noctisque & nimborum occæcat nigror.

**Nigrefacio**, is, שחור *schachchor*. *שחור*. GAL. *Noircir*, *faire noir*. ITAL. *Far nero*. GERMAN. *Schwarz machen*. HISPAN. *Haer negro*. ANGLIC. *To make black*. *¶ Nigrefacio*, *שחור*, notæ significatio nis.

**Nigrico**, cas, penultima correptam nigresco. *שחור*. GAL. *Être noir ou tirer sur le noir*. ITAL. *Essere neretto, oscure*. GERMAN. *Schwarzgen / sich auff die schwarze geben*. HISPANIC. *Negregar por de fuera*. ANGL. *To waxe somewhat black*. *Plin. lib. 10. cap. 3*. Viribus præcipue, colore nigricans, sola aquilarum corrus suos alit. Id est aliqua nigredine tinctæ vel subnigra. *Idem libro 9. capite 38*. Color sanguinis concreti nigricans aspectu.

**NIGRIDVS**, sigulus, Philosophus Pythagoricus Romæ floruit Cæsaris, Ciceronis & Var. tempore. Hic, *teste Gellio*, multa de re grammatica edidit volumina, quæ ad nostra secula non peruenerunt.

**NIGRVS**, niger, Fluvius est interioris Æthiopiæ, cuiusdam cum nilo naturæ. Nam calatum gignit, *teste Plin. lib. 5. c. 8*. & papyrus, eiusdemque generis animantes, quæ in nilo gignuntur, iidemque etiam temporibus augetur. Dicitur nigris propter solitudines nigri pulueris eminentibus interdum velut exustis cauitibus. *¶ Stephanus Nigretem*, *שחור*, appellat, accolatque ipsos Nigretas: *quorum meminit Strabo lib. 16. Plin. lib. 5. cap. 8* nigritas nominat. *¶ Item Nigris fons est in Æthiopia, quem nonnulli caput Nili esse crediderunt. Plin. 1. c. 9.*

**Nihil**, Vide NIHILVM.

**Nihilum**, { *שחור* *schachchor*. *שחור*. GAL. Rien. ITAL. Niente. GERMAN. *Nichts*. HISPAN. *Nada*. ANGL. *Nothing*. } Ex non, & Nilum componitur: quod auctore Festo, significat id quod grano fabæ adhaeret. *Cic. 1. Tuscul.* Tum illud quod Sysiphus versat saxum, sudans nitendo nec proficit hilum. *¶ Inde sunt nihilum & nihil per apocopen*, quæ significant quantitatis priuationem. *¶ Inuenitur etiam pro aduerbio negandi positum. Teren. in Andr.* Nihil circuitione vsus es, id est non. [ Nunquid iratus es mihi? nihil profecto. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 5.* nihil te mei miseret *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Nil tu me saturum monueris. (i. non) *Plaut. Curc. sc. 1. a. 3.* Nihil est, quæ hæc transire possit. i. nulla via. *Plaut. Mil. sc. 3. a. 2.* ] *¶ Inuenitur etiam Nihili*, *שחור*, trium generum, quasi qui nihili quidem, hoc est nullius pretij sit. *Cic. 4. Tuscul.* Nequitia ab eo quod nequiquam sit in tali nomine, ex quo idem Nihili dicitur. Possent tamen non absurdè Nihili, in huiusmodi locutionibus genitiuus à Nihilum existimari. ] Dicitur enim Nihilo in ablatiuo. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 4.* Minus nihilo est. *Et Mostell. sc. 3. a. 1.* Quid ad lauationem messis? Nihil plus quam lautio ad messem. *Ibid.* Nihilò quam tu amata fui. (sub. minus.) Nihilò fecius, vide *Sciens*. *Item*, Nihilò hercle magis facieris, &c. *Plaut. Merc. sc. 9. a. 5.* Acrius? L. Nihilò magis intus est? *Plaut. Afin. sc. 3. a. 2.* *Item*. De nihilo, id est, pro nihilo, siue nulla causa. *Tit. lib. 4. d. 4.* Nihilò sum certior, &c. *Plaut. Curc. sc. 3. a. 2.* De nihilo dicunt contumeliam alteri. (i. nulla de causa. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 4.* *Item*, Nihili imperium heri seruus facit. *Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4.* Nihili seruus (i. nequam.) *Ibidem*, Madidus, nihili, incontinentis: Cui opponitur siccus, frugi, continens. *Plaut. Afin. sc. 2. a. 5.* Iis qui nihili sunt, quid pretij datur. *Plaut. Men. sc. 6. a. 5.* Siue sim nihil. *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* (de amante) Vetus est nihili *שחור*. *Plaut. Afin. sc. 3. a. 2.* Nihili bestia (simia) *Plaut. Milit. sc.*

a. 2. Homo nihili sectatus nequam bestiam. *Plaut. Mil. sc. 3. a. 2.* Perspicio vos nihili meam gratiam facere. *Plaut. Cur. sc. 2. a. 1.* Me nihili faciat, nec saluum velit. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 2.* *¶ Istuc quidem nihil est* (eleuantis sua facta.) *Plaut. Mil. sc. 1. a. 1.* Nihil est quicquid ille dicit. (i. negatur.) *Plaut. Curc. sc. 2. a. 5.* Nihil hac docta doctius. *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.* In hoc (penu) aut iam nihil est, aut iam nihil erit. *Plaut. Capt. sc. 3. a. 4.* Postquam nihil sit clamore hominem posco (de lento debitore.) *Plaut. Curc. sc. 3. a. 5.* Nihil equidem paued nisi vnum. *Plaut. Men. sc. 2. a. 4.* Postquam nihil sit clamore hominem posco (de lento debitore.) *Plaut. Curc. sc. 3. a. 5.* Luce nihil gestum nihil est, Diomede remoto. *Ouid. 13. Metam.* Quid facis interea qui nihil nisi prælia nosti? *Ouid. 13. Met.* Quando nihil est amator amare desinat. *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* *¶ Nihil ago tecum verba*. I. C. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 1.* Nec nihil nec multo plus. Nihil est quod perdam domi. *Plaut. Men. sc. 2. a. 2.* Nihil mento, nisi ne ditumpat. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 2.* Nihil hoc confidentius. *Plaut. Men. sc. 2. a. 4.* Nihil hoc homine audacius. *Plaut. Men. sc. 2. a. 4.* Nihil est ad illum ignotum mittere. i. nihil proderit. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.* Nihil est. i. nihil promoueo. *Plaut. Afin. sc. 4. a. 2.* Vbi nihil habebis, gemes. *Pl. Men. sc. 1. a. 2.* Nihil mihi tecum: te non appello. *Ibi. sc. 2. a. 4.* Nihil moror. *Vide Moror*, nihil quicquam: *vide quicquid*. Nihil verbum, pro vili. *Plautus Stich.* Nihil quidem hercle verbum, ac vilissimum. Nihil iunctum cum genitiuo, vt Nihil falsi, Nihil gratiæ, &c. *Terent. Andria*, Me miseram nihil pol falsi dixi mi lenex. *[Vide Infra in Nil.]*

**Nihilum**, Nondum, vel nihil adhuc. שחור *schachchor*. GAL. Rien encor, ITAL. Niente sin hora. GERMAN. *Nichts nicht*. HISPAN. *Aun no*. ANGL. *Nothing yet*. *¶ Cicero Cass.* Et quanquam nihil dum audieramus, nec vbi esses, &c. [Nihil etiam dum. *Vide infra in Nil.*]

**Nihili facio**, Nihil æstimo. שחור *schachchor*. GAL. Ne faire ou tenir compte de quelque chose, ne l'estimer rien. ITAL. *Apprezare niente*. GERMAN. *Nichts schätzen*. HISPAN. *Estimar nada*. ANGL. *To esteem regard, or set at nothing*. *¶ Plaut. in Milit.* Sed me exceptit, nihili facio quid faciat cæteris.

**Nihili pendo**, is, ere, nihili facio. שחור *schachchor*. GAL. Rien en compte. *Plaut. in Mostell.* Videte te nihil pendere omneshomines præ Philolache. *[Vide supra in Nihil.]*

**Nihilominus**, non minus. שחור *schachchor*. GAL. Neantmoins, ce non obstant. ITAL. *Non meno*. GERMAN. *Nichts desto mindet*. HISPAN. *No menos*. ANGLI. *Nevertheless*. *¶ Cic. Figulo*, Tamen nihilominus eis conficior cuius, vt ipsum quod viuam, peccare me existimem. [ Dicitur & nihilo minus: & minus nihilo, diuisim, de quo *Vide Nihil.*]

**NIL**, Per syncopen factum est à Nihili. שחור *schachchor*. GAL. Rien. ITALIC. Niente. GERMAN. *Nichts*. HISPAN. *Nada*. ANGL. *Nothing*. *¶ Et modò nomen est*, vt Nilul bonitatis. [ Nihil loci. *Vide locus*. nihil est hic Sycophantis quæstus. *Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4.* Quibus sui nihil est, nisi vna lingua, (de lenonibus.) *Plaut. Curc. sc. 2. a. 4.* Nihil pudet. *Plaut. Men. sc. 2. a. 4.* Nec dare thralibet, nil exorantia diuos. *Ouid. Eleg. 13. l. 3. Trist.* Nihil etiam dum harpagauit. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 4.* ] Modò aduerbium. *Ter. in Andr.* nil me fallis. [ Nil agis. *Vide Ago.* ]

**NILION**, *שחור*. Gemma est colore, habens fumidæ topazij, aut aliquando melleæ. *Plin. lib. 37. c. 8.* India & has generat, & nilion fulgore hebeti, & breui, & quum in teneare, fallaci. Est autem color fumidæ topazij, aut aliquando melleæ. Iuba in Æthiopia gigni tradit, & in littoribus fluminis, quem Nilum vocauimus, & inde nomen trahere.

**NILVS**, Lacus est inferioris Mauritanie, non procul ab Oceano, quem Nil aquæ stagnantes efficere creduntur. *Vide Plin. lib. 5. cap. 9.*

**NILVS**, שחור *schachchor*. *שחור*. *¶ Egypti fluius* [ fluiorum maximus. *Gell. c. 7. l. 10.* ] à Nileo rige sic dicitur, vel à nouo inferendo Iuto, quod sua inundatione totam seracem reddat Ægyptum. *¶ GER.* Ein großer nammschiffiger Fluss in Egypten. *¶ Seruius Nilum dici existimat, quasi נילוס, hoc est nouum trahentem limum, quod oblimet Ægyptum, & oppleat.* Vnus est ex maioribus totius orbis fluius. A quibusdam Geon dicitur, quasi terra, antea Melo vocabatur. Habet septem ostia. *Virg. 6. Æneid.* Et septem gemini turbant trepida ostia Nili. Nomina ostiorum hæc sunt, Canopicum, Bolbiticum, Sebenniticum, Pharniticum, Mendeficum, Tenuiticum, & Pelusiacum. Nascitur in monte inferioris Mauritanie, non longè ab Oceano stagnante ibi lacu, quem vocant Nilidem: deinde condit se itinere aliquot dierum, rursumque erumpit alio lacu maiore in Mauritanica Cæsariensi, iterumque arenis receptus: per deserta viginti dierum spatio fertur ad proximam Æthiopas, & de nouo profilit fonte, qui Nigris dicitur. Inde Africam ab Æthiopia determinans, moxque Æthiopas medios secans, plerisque insulas facit, quarum clarissima est Meroë, cuius metropolis etiam Meroë vocatur. Æthiopes Astapum vocant quod illarum gentium lingua significat aquam è tenebris profluentem. Circa Meroen in duo dispergitur brachia, Astabores læuo alueo dicitur: dextro Astufapes: nec antè quam se concordibus aquis iunxerit, Nilus appellatur. Postremò septem (vt dictum est) ostiis exonerat se in mare Ægyptum, Ægyptique inferiorem partem, dextra, læuaque diuisus, amplexu suo determinat, Canopico ostio ab Africa, ab Asia Pelusiaco: propter quod aliqui Ægyptum inter insulas posuere, ita se diuidentem Nilo, vt triquetram terræ figuram faciat. Idcirco multi à Græca literæ similitudine Delta vocauerunt. Augetur Nilus circa æstrium solstitium mirum in modum, & per totam spaciatus Ægyptum, terram pluuiis omnibus destitutam aquis suis irrigat, fecundissimòque limo obducit. Causas incrementi Nili *vide apud Luca. lib. 10.* A Nilus sunt adiectiua Niloticus, itacicum, *שחור*, Nilotici pisces: & Niliacus, a, um, *שחור*, pen. cor. *Mart.* Niliacis primùm puer hic sit natus in oris. *¶ Nili* quoque apud veteres capiuntur pro solis



Nixus, huius nixi, Sidus caeleste, quod Iulius Firm. Ingeniculum vocat...

Nixurto, is, penult. prod. nixurij, Niti volo, seu cupio, aut conor facere...

Nixor, aris, nixatus sum, nixari, Nitor, hoc est fulcior, sustentor. { 700 Jam ab h...

Nixii, dij, inquit Festus, tria signa in Capitolio ante cellam Minervae...

Nixibundus, a, um, Vehementer nitens. { 700 Jam ab h... Gell. lib. 1. ca. 11. Sed enim Achæos Homerus pugnam indidipisci ait...

NITRITES NOMO S, Nitria, præfectura est in ea parte Ægypti, quæ est supra Memphim, nomen habens à duabus nitriaribus...

NITRUM, { 700 Jam ab h... GALL. Nitre. ITAL. Nitro. GER. Spawet/ Satyter. HISP. Salitre. ANGL. Saltpeter, ... ut quidam putant, eo quod abluendi purgantique habeant facultatem...

NITROSUS, a, um, { 700 Jam ab h... Quod nitrum habet, vel nitri saporem. Plin. lib. 31. cap. 10. Aquæ verò nitrosæ pluribus locis reperiuntur...

NITRUM, a, um, { 700 Jam ab h... Locus ubi nitrum fit, aut effoditur. Plin. lib. 31. cap. 19. Sunt tibi nitriaræ, in quibus & rufum exit à colore terræ.

NITRUM, a, um, { 700 Jam ab h... Cui nitrum admistum est. Martial. lib. 13. Nitratam viridis brassica fiat aqua. Colum. lib. 12. cap. 55. Nitratam aquam suffundito.

NITRUM, a, um, { 700 Jam ab h... quod minimè est in vsu à quo conajueo. Vide in dictione NICTO.

Nix, uis, notæ significationis. { 700 Jam ab h... GALLIC. Neige. ITAL. Neve. GER. Schnee. HISP. La nieve. ANGL. Snow. Plin. lib. 17. cap. 2. Quando nix, aquarum caelestium spuma est...

NIVALIS, & hoc niuale, Quod ad niuem pertinet, ut nivalia loca, obnoxia niuibus, in quibus plurimum igit. { 700 Jam ab h... GALL. De neige. ITAL. Nevale, neuoso. GERMANI. Schneerig...

Nivarius, a, um, ut niuarium colum. { 700 Jam ab h... GALL. Oû on met la neige, ou par oû on la coule. ITAL. Sacco de colar la neve. GER. Ein Schneefackel oder geschirre...

Colum niuarium, vas quo aqua ex niuibus colari solebat. Nos hodie colo utimur ad lac colandum, & est vas ligneum quod fundum linteum habet annexum. Saccus niuarius. Plin. lib. 24. Nitrosæ aut amaræ aquæ, polenta addita mitigantur, ut intra duas horas bibi possint...

Nivatus, a, um, Quod est niue refrigeratum. { 700 Jam ab h... GAL. Meistè ou raffraichi avec de la neige. ITAL. Rinfrescato di neve. GER. Mit Schnee bestet. HISPAN. Mezclado de cabierro de nieve. ANGLI. Conered or made cold with snow. Sues. in Nero. Refotus sæpius calidis piscinis, ac tempore æstivo niuatis.

Niveus, a, um, Quod est ex niue. { 700 Jam ab h... GAL. Neigeux, qui est de neige. ITAL. Nevofo, cio che è di neve. GERMAN. Das auß Schnee ist. HISPAN. Cosa de niue o cosa blanca. ANGL. Of snow. Sed, Massa niuea, Niucus liquor. Cicer. 2. de Divin. Virgil. Georg. 7. Et iacet aggeribus niueis informis & alto Terra gelu latè. Vfus est Martial. pro candido, & Virgil. lib. 8. Æneid. Dixerat, & niueis hinc atque hinc diua lacertis Curstantem amplexu molli fouet. Ebur niueum. Ouid. 10. Metamor. Interea niueum mira sceleriter arte Sculptur ebur, &c.

Niuosus, a, um, Niue abundans. { 700 Jam ab h... GALL. Neigeux, abundant en neiges. ITAL. Nevofo, che abonda di neve. GER. Schneehertig oder da es sehr schneeigt ist. HISP. Cosa llena de nieve. ANGL. Full of snow. Colum. lib. 2. cap. 9. Ea locis prægelidus ac niuosis, ubi æstas est humida, & sine vaporibus rectè committitur. Niufosa hyems. Livius lib. 5. ab Vrbe. Niufosa grando. Livius 1. bell. Punic. Et mox aqua leuata vento, quum super gelida montium cacumina concreta esset, tantum niuolæ grandinis deiecit, ut omnibus omiffis procumberent homines. Ouid. Eleg. 4. lib. 5. Trist. Adusque niufosum strymona venisti.

Nixurto, Nixus, a, um. Nixus, huius nixus, vide NITOR.

N ante O

NO, in notis antiquorum nostrum. NOBB. Nobilibus. NOB. G. Nobis generatus, vel nobilis genere. NOB. EN. Nobili familia natus. NON. Nonarum. NON. APR. Nonis April. NOR. Nostrorum. N. P. Nihil potest, vel non potest. N. Q. Nunquam, vel neque, vel nanque: vel nunquam. N. Q. A. N. numerat, qui annumerat. N. Q. N. Nunquid non. N. R. N. Non restituerant, N. R. Nero. N. R. Nobis Rhænas. N. R. CL. Nero Claudius. N. R. Nofter. N. S. E. Non sic est. N. T. Nominatus. N. T. Nofteri temporis.

NO, nas, nau, natum, Proprium est piscium. { 700 Jam ab h... GAL. Nager. ITAL. Nuotare. GER. Schwimmen. HISPAN. Nadar. ANGLIC. To swimme. Plin. lib. 9. cap. 17. de accipensere. Vnus omnium squamis ad os versis contra aquam nado meat. Quaquam & de alijs rebus rectè dicitur in aqua fluitantibus. Ouid. 1. Metamor. nat lupus inter oues, fuluos vehit vnda leones. Virg. 1. Æneid. Apparent rari nantes in gurgite vasto. Inter geminæ nantem confinia mortis. (i. nauigantem. Tibull. lib. 4. Cuiusq; luuentus per medium classe barbara nauit Athon. Catul. de Com. Beren.) Nare sine cortice, proverbialis metaphora est, de iis dici solita qui suo iam Marte sibi possunt consulere, nullo alieno egentibus subsidio. Translatio sumpta est ab iis qui natandi uo fati periti, suberis corticem corpori subiciunt, donec eum in arte profectum fecerint, ut cortice deinceps non egeant. Quasi pueris, qui nare discunt scirpea induitur ratis facilius ut nent. Plin. Aul. sc. I. a. 4. Hic artem nandi præcipit, ille trochi. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Inter geminæ nantem confinia mortis. Tibull. lib. 4. Cuiusque luuentus per medium classe barbara nauit Athon. Catul. de Com. Beren.

NAROTAS, frequentatiuum est verbi no, nas, & proprium est piscium. { 700 Jam ab h... GAL. Nager. ITAL. Nuotare. GER. Schwimmen. HISPAN. Nadar. ANGL. To swimme. Martial. lib. 1. Sacris piscibus hæ natantur vnda. Cic. Tuscul. 5. natura bestias nantes aquarum incolas esse voluit. Nant, seu natant, tamen volucres, & bestia & homines, Virgil. Æneid. 1. Apparent rari nantes in gurgite vasto. Cicer. de Natura deorum, In quo quidem magis tu mihi natate visus es, quam imple Neptunus. Colum. de Arbor. per translationem pro Serpente posuit. Adioqui etiã nouella vinea quæ ex refestatione enata fuerit, vim inuilem habebit, summa parte terræ natantibus radicibus. Quandoque pro trepidare. Ouid. lib. 6. Fastorum, Nox erat, & viris oculique animique natabant. Dicitur etiam de nauibus. Virg. 4. Æneid. & litore Celsas Deducunt toto naues, natat vnda carina. Interdum pro madere, manare seu diffluere. Cic. Philipp. 3. Natabant pauimentum vino, madebant parietes, &c. Virg. 3. Æneid. -fantiq; aspersa natante Limina. Huius composita sunt Abnato, Annato, & Natato, iuxta nato, siue ad aliquem locum nauigo. Virg. lib. 1. Æneid. Hinc pauci vestri annatimus oris, Sic & lib. 6. Connato, & Natato, simul nato, Plaut. connat nobiscum, id est, nualis est. Denato, deorsum nato, & Natato. Obnato, contra, seu citra nato: ut in æquore fuluis Obnata vmbra fretis. Prænato, ante nato. Plinius, Prænatante piscicula frontem suam spargit. Renato, rursus nato, vel natando reuertor, & Natato. Supernato, super vndis sto, non mergor. Plin. lib. 24. Postea supernatans aqua tollitur spongiis. Transnato, ultra nato. Natato, & Natato, Linnæus, Magonem cum equitatu flumen transnataste.

NAROTAS, us, Ipse natandi actus. { 700 Jam ab h... GALLI. Nagement. ITAL. Esse nuotare. GERMAN. Das Schwimmen. HISPAN. Oera de nadar. ANGLIC. Swimming. Claud. lib. 3. de Raptu Proserpinae. Tom. ij.







pro ænigmate, vel quæstione aliqua difficili, & generaliter pro quacunque difficultate. *Calvus ad Cic. Famil. 8.* Incideramus enim in difficilem nodum. *Idem Attic. lib. 5.* Dum hic nodum expeditur. [*Liu. lib. 10. d. 4.* Nodum erroris exsoluere.] Hinc est vetus illud proverbum, Nodum in scirpo quæris: quod dici solet in homines vehementer scrupulosos, & anxios, qui etiam in re facillima scrupulum inveniunt. Tractum est proverbium à læuitate scirpi, quem constat omni prorsus carere nodo. *Terent. in Andr.* At mihi vnus scrupulus etiam restat, qui me malè habet. Dignus est cum tua religione odio: nodum in scirpo quæris. ¶ Nodus item in exercitu dicitur densa pedum multitudo, quod non facile possit resolui. *Autor Siphontinus.* Equidem Cæsar, Livium, Sallustium, quam Siphontinum sequi malle. ¶ Cælestis nodus, sydus piscium olim dicebatur. *Cic. in Arato.* Quam veteres soliti Cælestem dicere nodum. ¶ A nodus sunt Enodis, ἐνοδός. Inenodabile, Internodium, de quibus diximus suis locis.

**Nodulus**, diminutivum. ἄμυλον. GALL. Petit nœud. ITA. Picciolo nodo. GER. Ein Knöpflein. HISP. Pequeno nudo. ANG. A little knot. *Plin. lib. 25. ca. 1.* Dein nudantibus se nodulis in facie nigri vini, vel Græci mense Martio macerantur.

**Nodulosus**, um, Quod multos habet nodos. ἄμυλος. GA. Noueux, nouailleux, plein de nœuds. ITAL. Pieno de nodi, nodato. GER. Knöpfchenig. HISP. Cosa llena de nudos. ANGL. Full of knottes. *Luc. lib. 8.* Tunc nervos, venasque secat, nodosaque frangit Olla. *Ouid. 1. de Pont. Eleg. 2.* Tollere nodosam nescit medicina podagram. *Horat. 2. Sermon. Satyr. 3.* adde Cicutæ. Nodosi tabulas centum. *Acron*, Nodosi, scrupulosi, diligentis in accipiendis cautionibus.

**Nōdo**, as, Nodos facio, ligo in nodos. ἄμυλον. GALL. Nouer. ITAL. Ligare, annodare. GER. Knöpf machen/tnöpfen. HISP. Atar, annudar, hazer nudo. ANGL. Tok knittis, to tie knottes. *Plin. lib. 37. c. 3.* Tanta copia inuicta, ut retia ardentis feris podium protergentia succinis nodarentur. *Lact. de Offic.* Deus igitur solidamenta corporis, quæ ossa dicuntur, nodata & adiuncta inuicem, nervis alligauit, atque construxit. *Virgil. lib. 4.* crines nodantur in aurum. *Cat. de Re Rust. cap. 33.* Vites bene nodentur per omnes ramos. Vbi docet quomodo vites alligari debeant arborum ramis. ¶ Huius composita sunt, Enodo, quod nodatum erat soluo, λύω. ¶ Per translationem significat declaro, expono. *Gellius libro 2.* Ad hunc modum Iulianus enodabat, diuidicabatque veterum scriptorum sententias, quas apud eum adulescentes læsitabant. Interdum Enodare est arbores à nodis purgare, & enodes facere. *Colu. 12. c. 5.* Quæ vltimus à positione bene prouerit, eius summæ virgæ falce debent enodari. Connodo, & Innodo sunt eiusdem significationis cum simplici: & habent penult. prod.

**Nodatio**, onis, pro nodositate. *Vitru. lib. 2. cap. 9.* Præcisâ altè dicitur pedes viginti, & per dolata propter nodatioris durtitiam.

**Nōdīnvs**, pen. prod. Deus quem diuus Augustus in lib. de Ciui. Dei, ex Varrone scribit cultum fuisse à veteribus Romanis, putantibus Proserpinam frumentis præpositam germinantibus & proserpentibus geniculis verò nodisque culmorum, deum Nodinum: inuolucris autem illis folliculorum, deam Volutinam: quum folliculi patefcerent, quò exeat spica, deam Patelenam: quum segetes nouis aristis exæquantur, Hostilium deam: quia hostire ac hostimentum veteribus exæquationem significabat. Floram quoque adiecit, & Lactucinam ac Marutam, quæ florentibus lactescentibusque ac maturefcentibus præfunt frumentis.

**NOBGA**, Oppidum est Hispaniæ Tarraconensis, in tractu Astarum in peninsula Piscis. *Autor Plin. lib. 2. cap. 20.*

**Nōægrum**, Amiculi genus est, autore Festo, prætextum purpura, coloris candidi: vnde etiam pro candido quandoque ponitur. *Livius Andro.* Lacrymas de ore noægro detersit.

**Nōēma**, atis, νῆμα. Est sententiæ quoddam genus, quum aliud intelligitur quàm videtur dici: vt si quis dicat, Aliquem nasum cubito emungere, quum velit indicare ipsum esse saltamentarium. Aliud exemplum ponit *Quintil. lib. 8. cap. 5.* de muliere quadam, quæ quum fratrem sæpius è ludo gladiatorio redemisset, tandem dormienti, ne toties vitæ discrimen subiret, pollicem præcidit. Quo nomine quum frater aduersus eam talionis ageret, Eras, inquit, dignus qui integram haberes manum, hoc est vt iterum in arcem descenderes, & nullo te redimente interficereris.

**NOB MAGVS**, Vide NEOMAGVS.

**NOLA**, vna. Ptolemæo, Campaniæ vrbs mediterranea, quam Virg. ob aquam sibi denegatam è carmine suo erasisse dicitur. Hanc prius Sidicinum fuisse dictam scribit *Plin. lib. 3. cap. 5.*

**Nolo**, Ex Non, & Volo. ἄδω. GALL. Ne point vouloir, ne vouloir point. ITA. Non volere. GER. Nicht wollen. HISP. No querer. ANGL. To will not. [Nolo ego te malè præcipere. *Plaut. Mof. sc. 3. a. 1.* Num non vis me Interrogare te? *Plaut. Aul. sc. 3. a. 1.* Nam non vis hinc me ire obuiam. *Plaut. Mof. sc. 4. a. 1.* Ego vos nolo ambos. *Plaut. Curc. sc. 3. a. 5.* Aut satisfaciat mihi, atque adiuret in super nolle esse dicta, quæ in me insontem protulit. *Plaut. Amph. Idem valet.* In *Asin.* Neque illud dixi, neque dictum volo. Neque quid velim, neque quid nolim facitis magni. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 1.* Nisi non vis illa referri. *Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist.* Hoc te, nisi fortè non vis, monitum volo. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.* Terent. in *Eun.* Noui ingenium mulierum, Nolunt vbi velis, vbi nolis cupiunt vltro. *Idem in Eun.* -nolo me in via Cum hac veste videat. *Cicero in Orat.* Libenter etiam copulando verba iungebant: vt Sodes, pro-Si audes: Nolle, pro Non velle: Non nolle, pro velle. *Cicero. 4. Verr.* Vt quam tabulas nouo magistro tradere in exempla literarum ipsi habere non nollent. ¶ Nolens participium. *Luc. lib. 1.* quanuis nolente Senatu Traximus imperium. ¶ Veteres neuolo, neuis, neult, dicebant. *Plaut. Epidic.* meam tibi desponsatam esse audio, nisi tu

**NOMADÉS**, dum, νῆμας, Africæ populi inter Zeugitaniam regionem & Mafricanam siti, qui postea literis aliquot mutatis Numidæ appellati sunt. Hos scribit Sallustius ex Persis ortum traxisse, quos Herculeum in Hispaniam sunt comitari: eoque mortuo, in Africam traicisse, locaque occupasse Oceano proxima, aluèque nauium inuersos, pro tuguriis habuisse: deinde paulatim per conuicia sibi Getulos miscuisse, posteaque Numidiæ nomen propter multitudinem à parentibus digressos, possedisse ea loca quæ proximè Carthagine Numidia appellatur. Hæc ille. Dicti autem sunt Nomades ὀνόμας, hoc est à pascendo, quod pastionibus præcipuè vacarent, herbisque vno in loco depastis, papilionibus suos curribus aliò tranferebant. ¶ Sunt & alij Nomades in Scythia supra Mæotim Agathyrsis & Basilidis finitimi, quorum meminit *Plin. 1. 4. c. 12.*

**Nōmæ**, vna, νῆμα. Vlcera quæ depascunt, vorantque serpendo corpus. *Plin. lib. 23. ca. 4.* Tosti autem, & cum melle triti nomas repurgant.

**NOMAI**, νῆμαί, Populi qui postea Scythiæ dicti sunt. *Steph.*

**Nōmārehā**, æ, & Nomareha, æ, vide in dictione NOMOS.

**NOMBA**, vna, νῆμα. Vrbs Iudææ, Gentile, Nombæus. *Steph. ex Iosepho.*

**Nōmēn**, inis. ἄμυλον. GALL. Nom. ITAL. Nome. GER. M. Ein nam. HISP. Nombre. ANGL. A name. ¶ Quasi nouimen (inquit Festus) à Nosco, quòd notitiam faciat: nam per id quo quicquid nominamus agnoscitur. Aut à Græco νόμος, abiecto ο. Propriè autem nomē dicitur, teste Nonio, proprium vocabulum singulorum, hoc est quo singulæ res appellantur. Inde Nominio, quòd est nomen alicui rei impono. [Te ne dicat, nomen nominet *Plaut. Asin. sc. 1. a. 4.* Paratum nomen puero, Posthumus. *Plaut. Aul. sc. 3. a. 1.* Aliud nomen quærendum est mihi. *Plaut. Amph. sc. 1. a. 1.* Quicquid est nomen tibi. *Gell. cap. 1. li. 4.* & *Plaut. Men. sc. 2. a. 5.* & *Psen. sc. 2. a. 2.* Nomen comutare, mutare. *Pl. Aul. sc. 5. a. 1.* & alibi. Ibo ad tres viros, libiq; vestra nomina, saxo erunt. (i. deferat nomina.) *Pl. Asin. sc. 2. a. 1.* Et, Ad tres viros ego deferam tuum nomē. *Plaut. Aul. sc. 2. a. 3.* Iniuria es. Falsum nomen possidere postulas (i. alienum, aut certè non tuum) *Plaut. Milit. sc. 5. a. 2.* Quid est tibi nomen Syrus. Id nomen est mihi. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 2.* Ibid. Quid est tibi nomen? Harpax. Iterum *Ibid. sc. 4. a. 2.* Quid nomen esse dicam mihi seruo? Simix. Nomen diu seruitutis ferant. (nequam serui) *Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4.* Adire nomen Inuidioz fortune Cæsar. *Velleius. de Augusto eius herede.* Vt nostrum tantis inscribam nomē in actis. *Tibull. lib. 4.* Pol tibi istuc nomen (furciferi) credo actutum fore. *Plaut. Mof. sc. 1. a. 1.* Est mihi nomen Menegchm. *Plaut. Men. sc. vlt. act. 5.* Rebus adest nomen, nominibusq; pador. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Quid nomen illi? Leno Bilbio. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 4.* Quomodo nomen factum Menegchmo tibi. *Plaut. Men. sc. vlt. a. 5.* Nomen & argumentum Comædiæ eloquar. *Plaut. Mil. sc. 2. a. 1.* Nomē Onagos est huic fabulæ. *Plaut. Asin. prolog.* Quo nos vocabis nomine? libertos. *Plaut. Asin. sc. 3. a. 3.* Iuuentus nomē indidit Scorto mihi. *Pl. Capt. sc. 1. a. 1.* Comutare nomen alicui. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1.* Vno nomine ambo eratis. *Pl. Men. sc. vlt. a. 5.* Nominum muliebri dætu Ius in lachrymas. (i. sexui) *Senec. c. 15. de Consol. ad Heluiam.* Muliebri nomen prætere. *Ibid. c. 16.* Et plures quorū nomina magna v. g. *Ouid. Ele. 1. l. 5. Trist.* Nec mihi ius cuius nec mihi nomē abest. *Oui. Ele. 3. l. 5. Trist.* Nomen clarū meruit inter patronos. *Quint. Idq; tuo nuper scriptum sub nomine Cæsar (opus) Oui. Ele. 1. l. 2. Trist.* Nullo nomine melius natura de nobis meruit quàm, &c. *Sen. cap. 10. de Tranq.* Et superest sine me nomen in orbe meum. *Oui. Eleg. 10. lib. 3.* ¶ Latini nominis socij. (i. gentis.) *Liu. 1. 34.* Nomen enim Latinum apud Liuium sæpè pro gente vsurpatur. *Sic. Oui. Romanū si modò nomen amat (Dij) Ele. 1. l. 2. Trist. Iterum Ibid.* Mores Romani nominis virget. Et, *Velleius* Nominum Romano inuisa *Carthago.* ¶ Nomen stipendij imponere prouinciæ (i. stipendiariā facere) Rendre tributaire, taillable. *Suet. in Cæsar. 25.* ¶ Nomen dare in coloniam. *Livius lib. 4. d. 4.* Et *Sen. cap. 7. de Consol. Hel.* Quod tibi est, nomen fecit mihi. *Plaut. Men. sc. vlt. a. 5.* Nomē autem sic dupliciter. Aut enim vniuerso generi imponimus quod Grammaticis Nomen appellatiuum vocant: vt quum animal vtens ratione Hominem dicimus nominari. At singulis rebus peculiare nomen imponimus, quòd illi cum alio non sit commune. Hoc à Grammaticis nomen proprium appellatur. Quòd sic definitur à Cicero, Nomen est quòd vnicuique personæ attribuitur, quo quæque suo proprio & certo vocabulo appellatur. Hoc rursus diuiditur in Prænomen, Nomen, Cognomen, & Agnomen, vt Publius, Cornelius, Scipio, Africanus. ¶ Prænomen interdum vna, interdum duabus, interdū tribus literis notabatur: vt, C. Caius, Gn. Gneus, Sex. Sextus. Fuitque nonnulla ratio prænominis: nam & Quintum ideo dixerunt, quòd quinto fortassis loco natus esset: Lucium, quòd initio lucis exortus: Manium mane: Gueum, à corporis effigie. ¶ Nomen, quòd gentis & familiæ originem declarat, quòdque omnibus qui ex eadem gte sunt commune est, vt Cornelius. ¶ Cognomen, quòd nomini subiungitur tractum ab aliquo vel corporis vitio, vel commodo, vel aliquo euentu, vt Scipio. ¶ Agnomen, quòd cognomen sequitur, & quemadmodum cognomen, à corporis siue mentis adiunctis, aut aliis euentis ducitur, vt Africanus à deivicta Africa. Sæpe autem Cognomen pro Agnomine ponitur. *Cicero.* Scipio ille, cui Africano fuit cognomen. *Idem ad Attic.* Tèque non cognomen solum Athenis depastasse, sed humanitatem & prudentiam intelligo. Romani plerunque tribus vti solent nominibus: nonnulli etiam quatuor: vt P. Cornelius Scipio Africanus: vbi Publius est prænomen, Cornelius nomen propriè dictum, Scipio cognomen. Africanus agnomen. Et nomen quidem atque cognomen omnium eiusdem familiæ cōmune erat, prænomen verò tantum singulorum. Prænomen enim erat, quo fratres à se mutuo distinguebantur: vt pater appellabat ex duobus filiis alterum Publium, alterū Lucium: nec se aliter inter se fratres ipsi vocabant. [Prænomina Patriorū Improborū non indebāt aliis. *Gel. c. 2. l. 9. 1.* Quidā etiam à vestimento cognomē sortiti sunt, vt Antonius Caracalla. Quidā à peccore minorj, vt Porcius, Seropha. Quidā à peccore.]







no, Virgil. 1. Georgic. non illa quisquam me nave per altum ire, neque à terra moveat conuellerè finem. Infinitiuo Terent. in Phorm. Amo te, & non neglexisse habeo gratiam. [Non tu scis quantum isti morbo facias mali? (pro Num.) Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Non hinc emigrasti? (pro Nonne) Idem Ibid. sc. 2. a. 5. Sic, Non tu scis quapropter, &c. non equidem scio. Plaut. Men. sc. 1. a. 5. non tu istas meretrices nouisti. Plaut. Men. sc. 4. a. 2. Si credis, numo: si non, ne mina quidem. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 3. Tibi credam? Cur non? Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Non tu istinc abis? Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4. Non taces? Non herclè verò taceo. Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Non ego te vidi indutum palla exire? Plaut. Men. sc. 2. a. 3. Non tu abis quo dignus es? Plaut. Men. sc. 2. a. 3. Non loquens, pro Muto: Gell. cap. 9. lib. 5. Non, subauditum: Sed id quam facillè mihi sit, haud sum falsus. (pro quam non.) Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Non sine Vide sine. non si. Tibull. lib. 4. Ipse mihi non si præscribat carmina Phœbus. Oui. Eleg. 4. lib. 4. Aut sine me fati non meminisse mei. Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist. Doli non sunt doli, nisi astu colas. Plaut. Capt. sc. 1. a. 2. Non pro necne: sit non sit nefcio. Plaut. Asin. sc. 4. a. 2. Non pro non solum: Velleius, non sæculi sui, sed omnium æui optimus. Non visitator, (pro minus visitata) Gell. ca. 13. lib. 15. Non, negationi præponitur, affirmat: vt non nihil tibi debeo: vt est aliquid tibi debeo. Quum verò postpositur magis affirmat: vt si duxero, nihil non tibi debeo, significat omnia tibi debeo. Ouidius libro 3. Fastorum, Multa tibi memores, nihil non debemus Elisæ, id est debemus multa tibi, quum fueris de nobis merita, sed Elisæ debemus omnia. Non autem, rectè dicimus: at non dicimus, non verò. vt Amicus Cæsaris sum, non autem assentator: vel, Assentator verò non. Non ita pridem, hoc est non multo tempore antè: vt non modo, vt non modo significat non solum. GALL. Non seulement. ITAL. Non solamente. GERMAN. Nicht nur/nicht allein. HISP. Non solamente. vt, non modò te diligo, sed etiam amo. non vtique, id est, non restrictè, non præcisè. Vlpian. l. 21. D. mand. Sed si non vtique vnus, sed vtiqueque mandatum intuitus id fecerim. Sic Pæponius ad leg. Aquil. Dominum enim lex Aquilia appellat, non vtique eum qui tunc fuerit, cum damnum daretur. Quandoque ponitur pro Nedum. Treb. Ciceroni, non enim nescit quanti te faciam, & quam pro veterinno amore omnibus tuis etiam minimis commodis, non modo tanto bono gaudeam. Nonnullus, aliquis. GALL. Aucun, quelqu'un. ITAL. Alcuno. GERMAN. Etwas/etlicher. HISP. Alguno. Cicero pro Muræna, Consilium tuum nonnulla in re forsitan emendare possim. [Nonnullum periculum est, ne id mihi eueniat. Plaut. Capt. sc. 1. a. 1.] Nonnunquam significat aliquando, vt non sobrius, pro ebrius accipitur. GALL. Yurongne. ITAL. Vbbriaco. GERMAN. Nicht nüchtern/das ist/Not und trunken. HISP. Borracho, embriago. Martialis, Et non sobria verba subnotasti. Non tacendus, hoc est nominandus & laudandus, Mart. ad Licianum, vir Celtiberis non tacende gentibus. [NUM non vis. Vide nolo.]

**Nondum**, { non, & non, & non. GALL. Non encore. ITAL. Non ancora. GERMAN. Nicht noch. HISP. Aun no. ANGL. Not yet. } Aduerbiu, significans Nedum, neque dum, nihil dum, etiam nunc, non. Cic. in Epist. Famil. Nondum fatis constitui. Idem in Som. Scipio. Cuius quidem anni nondum viceſimam partem scito esse conuersam. De magno anno loquitur.

**Nonne** Aduerbiu Interrogandi, ex non & ne compositum. Virg. 1. Georg. nonne vides, croceos vt Tmolus odores India mittit ebur? &c. Cic. 7. Verr. Nonne publicè vindicaremus?

**Nonnihil**, indeclinabile, Aliquid vel Aliquantum. Cicero pro Quintio. Nonnihil commoueo. Nonnihil æstimare. Cicero 4. de Finibus, Non quia bonum sit valere, sed quia nonnihil æstimandum.

**Nonnullus**, Vide in Non.

**Nonnunquam**, Vide in Non.

**Nonnunquam**, Aduerb. in aliquibus locis, [siue alicubi. Gell. cap. 23. l. 13.] Plin. lib. 14. cap. 19. Nonnunquam vini facce acetoque condiunt.

**NONA**, & Vna ex parcis, Latini Nonam, Decimam, & Mortem, Parcas dixere: quod tempestiuum tempus partus, sit & nono & decimo mense: qui verò ante hoc tempus in lucem prodeunt, aut mortui nascantur, aut paulò post moriantur. Vide ea que annotauimus in dictione Morta: & que ea de re scripta sunt apud Gell. lib. 3. cap. 16.

**NONACRIS**, pen. cor. nonacris, Plin. lib. 4. cap. 6. Mons est Arcadiæ: aut (vt alij malunt) reginacula montosa, cum oppido eiusdem nominis. Virg. lib. 8. cap. 3. Est in Arcadia Nonacris nominata, quæ habet in montibus stillantes ex saxo frigidissimos humores. Hæc autem aqua, nonacris appellatur, quam neque argenteum neque æneum, neque ferreum vas potest sustinere, sed dissilit ac dissipatur, conseruare autem eam & continere, nisi vngula mulina nil potest.

**Nonacrius**, criæ, crium, nonacris, nonacris, nonacris. Ouid. in Fast. Et macri & vari pariet Nonacrius heros. Item Nonacrinus, criæ, num, Idem, Quid fuit asperius Nonacrina Atalanta?

**NONÆ**, arum. GALL. Les nones du mois. ITAL. Le none de ciascun mese. GERMAN. Eitthe gewuffte tag in etnem jedom Monat so bey denn atten Nonæ geshiffen haben. HISP. Las nonas de cada mes. ANGL. Certaine dayes of the moneth called nones. } Quasi nonæ, propter initium obseruationis: vel quod ab eo die semper ad idus nouè dies putentur, siue ad imitationem Tuscorum, qui nonas vocabant nonum quemque diem, quo regem suum salutabant, & de propriis negotiis consulebant. Erant autem Nonæ, in Martio, Maio, Iunio, & Octobri sex illi dies, qui Calendas sequuntur: reliqui verò menses quatuor tantum habebant nonas: iuxta vulgatos versus.

Maius sex Nonas October Iulius & Mars. At reliqui quatuor, dabit Idus quilibet Octo. [Nonæ, dies in auspiciatus, Suet. in Aug. cap. 92. Nonæ caprotinæ quæ. Plutarch. in Rom.]

**Nonageni**, Nonagies, Noningenti vel Nongenti, Nonariæ. Nonus, Vide Nouem.

**NONYMNA**, nonymna, Vrbs Siciliæ, cuius Nonymnæus. Steph.

**NORBA**, casarba, Lusitanix vrbs, Ptolemeo lib. 2. cap. 5. Vulgò Alcantara.

**NORICVM**, pen. corr. { norica. } Regio est Germaniæ habens ab Occasu Ænum fluium, qui medius est inter Vindelicos & Noricos: à Septentrione Danubium: ab Ortu Solis montem Cæcium, qui Pannoniam superiorem determinat à Norico: à Meridie montem Curnancam qui est super Istriam. { GERMAN. Das beyerland mit sampt dem Stat. } Eam nunc regionem bona ex parte Bauriam appellant, Sunt qui vulgò Siria & Carinthia vocent.

**Noricus**, um, noricus. Her. lib. 1. Car. quas neque Noricus Deterret enſis. Virg. 3. Georg. Tum sciat aeris Alpes & Norica siquis Castella in tumulis, &c.

**NORMA**, & { ἰσχυρὸν δὲ πέλος ἴσχυρῶς } GALL. Vne esquierre ou regle. ITAL. Norma, regula, squadra, reglia. GERMAN. Ein winkelmaß. HISP. La squadra de cantero, regla. ANGL. Arule or squire. } Fabrorum instrumentum, quo omnia dirigunt, metiunturque, quæ & Regula dicitur. Plin. lib. 36. cap. 22. Structuram ad normam & libellam fieri, & ad perpendicularum respondere oportet. Vitruu. lib. 7. Longitudines ad regulam & lineam, altitudines ad perpendicularum, anguli ad normam respondentes exigantur. Nostrates Quadrantem vocant. Vnde quæ recta, dimensaque sunt ad normam facta dicuntur. Per metaphoram etiam norma accipitur pro lege, formula & præscripto. Cic. pro Mur. Et primum M. Catoni vitam ad rectam rationis normam dirigenti, & diligentissimè perpendenti momenta officiorum omnium, de officio meo respondebo. Cic. in Lelio, Nunquàm ego dicam C. Fabricium, M. Curium, Tiber. Coruncanum, quos sapientes maiores nostri iudicabant, ad istorum normam fuisse sapientes. Norma loquendi. Horat. de arte, volct vsus quem penes a. bitruum est, & vis, & norma loquendi. A norma sunt adiectiua, Adnorme, & Enorme.

**Normalis**, le, Ad normam factus. GALL. Fait à l'esquierre. ITAL. Fatto in squadra. GER. In das winkelmaß gefitt. HISP. Hecho a la squadra. ANGL. Made of ster a rule or squire. } Normalis angulus, Quintil. lib. 11. [cap. vltimo.] de pronuntiationis gestu loquens. Sinistram brachium eoufque alleuatum est, vt quasi normalem illum angulum faciat, super quod ora ex toga duplex æqualiter sedeat.

**Normarus**, a, um, Quod est normam factum, & directum, Antiquam illam ciconiam infiximus, vt tanquam supposito vasi ad perpendicularum normata in sisteret.

**NORMANNIA**, Regio Galliæ vltra Sequanam flumen, quæ à Carolo Magno deuicta, sedem Christianam suscepit: ita dicta à Northmannis Cimbricæ Cherronnesi populis, qui eam regionem occuparunt, Northmanniæ autem nomen, Germanorum proculdubia vocabulum est, qui North, Septentrionem appellant, & Man, virum. A Cæsare totus ille tractus inter Armoricas ciuitates numeratur.

**NORVEGIA**, Regio in Europa, Septentrionalis, versus Oceanum Germanicum sita: sub imperio regis Danorum. Vulgò Nonor-ga.

**NOS**, nostrum, vel nostri, Plurale est ab Ego, mei, vel mis. GALL. nous. ITAL. Noi. GERMAN. Wir. HISP. Nos otros. ANGL. we. } Nos inter nos. Cic. ad Pompeium lib. 5. Illud non dubito, quin si te mea summa erga te studia parum mihi adiungerent, Resp. nos inter nos conciliatura, conuicturæque sit. Terent. in Adelph. Quasi non norimus nos inter nos. [Nos iam defessi sumus (dicendo tu) Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Item, Nullus huc com-meatus à nobis (i. ex domo nostra.) Plaut. Milit. sc. 3. a. 2.] Nosmet, pro Nostri. Plaut. in Rud. Si non moneas nosmet meminimus. Nosmetipsi. Cic. 4. de Finib. Sed primum postum sit, nosmetipsos commendatos esse nobis. Nosmetipsi inter nos. Cic. ad Attic. li. 4. sed vt nosmetipsi inter nos conuictiores simus, quam adhuc fuimus.

**NOSTER**, a, um, pronomen possessiuum. GALL. Nostre. ITAL. Nostro. GERMAN. Unser. HISP. Nuestro. ANGL. Our. } Noster absolutè Pro noster filius familiars. Terent. in Phorm. Noster quid ageret, nescire: & illam ducere cupiebat, & metuebat absentem patrem. [Languida non noster peragit labor otia. Tibull. lib. 4. Vtque tui mihi sic fiat tibi copia nostrum. Ita Vetus Edictio, pro Nostri. Ouid. 13. Met. Deum virtute & maiorum nostrum. Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. Nostrum amborum vicem. Plaut. Capt. sc. 3. a. 2. Incundum nostri nescia tempus agis. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Hic noster est circiter triennium. (in seruorum numero) Plaut. Mil. sc. 3. a. 2. Tacere nostrorum solus scio. (i. familiarium, & conseruorum.) Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. Noster nostræ qui est magister curiæ. Plaut. Aut. sc. 2. a. 1. Tu me alienabis nunquam Noster. Plaut. Amphitr. Item Perſerutari volo, nos nostri, an alieni simus. (i. ex nostra familia) Moz: Certè equidem noster sum. Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. Non te deficient nostræ memorare camænx. Tibull. lib. 4. Vestrum est dare, vincere nostrum est. Ouid. 4. Fast. Flagrant odio tua pectora nostro. Ouid. 9. libr. 4. Trist. Quæ nos non fecimus ipsi vix ea nostra voco. Ouid. 13. Met. am.] Noster, pro Nostras. Terent. in Eunuch. Haud similis virgo est virginum nostrarum. Donatus Nostrarum ciuium scilicet, id est terræ ac patriæ nostræ: vt Virgilius 2. Georg. Non eadem arboribus pendet videntia nostris. } nostra pro mea, moraliter dictum, autore De-



re maiori, vt Equitius, Taurus. Quidam à piscibus, vt Sergius, O-  
 rata, Muræna. Quidam ab arboribus, vt Fronditius. Quidam ab ea  
 re quam optine scirent, vt Fabius, Lentulus, Cicero, Piso: quan-  
 tis hoc nonnulli à pensendo dictum putent. Pilum autem cognom-  
 en inde tractum putatur: quod qui primus in ea familia hoc cog-  
 nomine dictus est, pili vsum inuenit. [Aliquando Nomen pro  
 decore, gloria, fama, existimatione, prædicatione & sermone ho-  
 minum vsurpatur. *Virg. Æn. Auulsumque humeris caput, & sine  
 nomine corpus. Ibidem & nos aliquod noménque decusque Ges-  
 simus. Oui. 10. Met. Magnum & memorabile nomen.* [Multo no-  
 mine Grammaticens. *Gell. c. 9. l. 20. Nomen clarum inter patronos  
 meruit. Quintil. Nomen captare, (i. famam, Senec. c. 9. de Tranq.)*  
 ¶ Nomen etiam accipitur pro gente: vt apud *Virg.* nostrumque in  
 nomen ituras. ¶ Nomina præterea dicuntur, teste *Budæo*, capita,  
 vel (vt hodie loquimur) articuli rationis argentariæ, in quibus  
 descripta sunt nomina debitorum, quibus pecuniæ expensæ fertur.  
*Cic. 3. Verr. Satis te elapsurum omni suspitione arbitrabare, si  
 quibus pecuniæ credebas, iis expensum non ferres: neque in tuas  
 tabulas vllum nomen referres, quum tibi tot nominibus acceptum  
 Currij referret: quid proderat tibi expensum illi non tulisse? Non  
 nunquam nomen accipitur pro ipso debitore. Columel. l. 1. c. 7. Vel op-  
 tima nomina non appellando fieri mala, fœnerator Alphius dixisse  
 verissimè fertur. Hoc est etiam si optimi sint debitores, si tamen  
 diutius debitum exigere distuleris, negligentia tandem eos fieri  
 non soluendo. *Cic. in Epist. Ego sum affectus vt bonum nomen  
 existimer. Sæpe etiam Nomen accipitur pro ipso debito. Cic. ad  
 Att. l. 16. Nomina mea per Deos expedi. Idem ad eundem lib. 6. Sa-  
 laminius autem adduxi, vt totum nomen Scaptio vellent soluere.*  
 [Nomen est quicquid in accepti vel expensæ tabulas refertur. No-  
 mina facere (de debitore) *Senec. c. 1. & 24. li. 1. de Benefic. ¶ Nomen  
 profiteri & cedere, pro dare dixit Lilius li. 2. ab Urb. ¶ Item Nomina  
 collis habet, pro nomen. Oui. 3. Fast. ¶ Nomine deferre, vide Deferre.  
 Nomina recipere. *Liu. 9. ab Urb. Est, vt opinor, redigere in reorum  
 tabulas. ¶ Nomina in socios transcribere. Lii. Perdidit meo nomine  
 ccc. Suet. in August. c. 71. De nomine, prænomine, cognomine,  
 Vide *Plut. in Coriela. & in Mario.* ¶ Itè videtur nomen quoque acci-  
 pi pro ipso creditore. *Cic. pro Quint. Cum æris alieni aliquantum ef-  
 set relietum quibus nominibus pecuniæ Romæ curari oporteret,  
 &c. ¶ Ponitur etiam nomen aliquando pro causa. Cic. de Ami. ab  
 amicitia Qu. Pompeij meo nomine se remouerat vt scitis, Scipio.  
 Idem in Vat. Non rã tuo, quomodo Reip. nomine. *Cas. 3. bell. Gall. Odis-  
 se etiã suo nomine Cæsarem, & Romanos.* [Quo nomine mirari  
 eos conuenit. *Velleius*, i. qua de causa. ¶ Nomen cũ pars orationis  
 est, aliquando transit in aduerbiũ, vt Toruumque ruetur: i. toruè,  
*duob. 3. pp. 7. Item aduerbiũ in nomine, vt apud *Persum.* Iam cras  
 hesternum consumpsimus, ecce aliud cras. Nomina tamen in ad-  
 uerbiũ migrantia suam sepe seruant quantitatem, vt apud *Virg.*  
 3. *Eclo. Transuersa tuentibus hircis. Nam Transuersa quũ aduer-  
 biũ sit, a tamen breuis quia venit ex nomine, quum sit in a ter-  
 minata aduerbia longa. ¶ Nomina per diuersos casus loco aduer-  
 biorum ponuntur. Per nominatiuum, vt Fors pro Fortè, Recens  
 pro Recenter. Per genitiuum, Militiæ pro in Militia, Per datiuũ,  
 vt Vesperij, Rurij, Sortij, per sortem. Per accusatiuum, vt Toruum pro  
 Toruè, Clarum pro Clarè, Per ablatiuũ, vt Rure, Domo.*  
 Nomino, as, Appello, nomẽ impono, nomẽ indo. { *ἰσχυρὰ, ὀνομαζέω.*  
 GAL. Nommer, ITA. Nominare. GER. Nennen/ ein nammen geben.  
 HIS. Nombrar/ poner nombre. ANG. To name. } *Cic. de Ami. Amor  
 enim ex quo Amicitia est nominata, princeps est ad beneuolentiã  
 coniungendã. Interdũ accipitur pro nominatiu copello. *Plaut. in  
 Mœst. Hem quis me nominat? Idem *Asin. Alienũ hominẽ intromita-  
 rat neminẽ. Quod illa aut amicu, aut patronũ nominet. [Cõtumel-  
 iæ causa aliquẽ nominare. *Suet. in Tib. c. 27. Quẽ te nominẽ Deũ:  
 Plaut. *Asin. sc. 3. a. 3. Quem vides eũ ignoras, eũ nominas quem non  
 vides. Plaut. *Cap. sc. 4. a. 3. Nominãdi Istorum, quã edundã copia.  
 Plaut. *Cap. sc. 1. a. 4. ¶ Nominare aliquando est Proferre, declara-  
 re, vt vulgò dicimus, & exprimere. *Cic. pro Calio. Multi à me sum-  
 mi viri prædicarentur, quorum partim nimia libertas in adolefcẽ-  
 tia, partim profusa luxuries, magnitudo æris alieni, sumptus, libi-  
 dinis nominarẽtur. ¶ Et etiam nominare, præsentẽ sistere, & vt iur-  
 is Pontificij scriptores dicunt, Ius patronatus habere: hoc est no-  
 minare designandum, de quo vide testimonium in dictione Nomi-  
 natio. Denomino quod idem est: quod nomino, seu nomen alicui  
 impono: *ἰσχυρὰ, ὀνομαζέω. Colum. lib. 4. Quippe vniuersæ regiones regio-  
 numque singulæ penè partes habent propria vitium genera, quæ  
 consuetudine sua denominant.*  
 Nominatus, Nomen ex participio pro celebri. { *ἰσχυρὰ, ὀνομαζέω.*  
 nikra ἰσχυρὰ kerĩ. *Senec. GALL. Nominẽ, renomẽ. ITA. L. sc.*  
 Nominato, celebrato. GERMAN. Benannt/ Rammhaft. HIS. P.  
 Nombrado, bien afamado. ANGLIC. Named/ renowned. } *Cic.*  
 6. *Verr. Quid illa Attalica tota Sicilia nominata ab eodem Heio  
 peripetasmata emere oblitus es? Plin. lib. 12. cap. 19. Vicina est  
 Bactriana, in qua Bdelium nominatissimum. [Nominati coloni.  
 Velleius.]  
 Nominatum, aduerbiũ, Per singulorum nomina. { *ὀνομαζέω, ὀνομα-  
 ζέω.* GAL. L. sc. Nommẽment, par nom & furnom; expressẽment.  
 ITA. Nominatamente, nominando vno à vno. GERMAN.  
 Rammth/ Mit nammen. HIS. PAN. Nombradamente. ANG.  
 Name by name, namely. } *Plinius*, Quum villico omnes nomi-  
 natum assignati essent. *Liu. lib. 2. ab Urbe. Dimisso Senatu, Consu-  
 les in tribunal ascendunt, citant nominatiu iuniores. ¶ Dicitur  
 tamen & de vno: vt Tenens euentum pugionem Brutus, nominati-  
 uum Ciceronem inclamauit. ¶ Aliquando etiam accipitur pro Ex-  
 presse. *Cicer. lib. 3. Offic. Quidquid enim est in prædio vitij id sta-  
 tuerunt, si venditor sciret, nisi nominatiu dictum esset, præstari  
 oportere. Nominatiu] Generatiu. *Cicer. ad Attic. lib. 9. Tanta  
 grat in illis cruditas, tanta cum barbaris gentibus coniunctio, vt*****************

non nominatiu, sed generatiu proscriptio esset informata. [No-  
 minatiu è ciuitatibus fortissimum quemque euocare. *Cas. lib. 1. de  
 bell. ciuili.]*  
 Nominatio, onis, vrbale. { *ἰσχυρὰ, ὀνομαζέω, ὀνομασία.* GAL.  
 Nomination, denombrement. ITA. Eſſo nominare. GERMAN. Ren-  
 nung/ Benamfung. HIS. P. Obra de nombrar. ANG. Anaming. }  
*Plin. Epist. 73. Mihi verò etiam illud gratulatione dignum videtur,  
 quod successori Iulio Frontino principi viro, qui me nominatio-  
 nis die per hos continuos annos inter sacerdotes nominabat tan-  
 quam in locum suum cooptaret. Budæus. Nominatio est, vt vulgò  
 hodie appellatur: id enim nomen in ea significatione vulgus nos-  
 trum retinuit. *Brutus ad Cicer. Bibulus in Panfæ locum petere  
 constituicam nominationem à te petimus. ¶ Nominatio. Figura  
 Rhetorum. de qua autor ad Heren. lib. 4. \* Nominatio est prima  
 quæ nos admonet, vt cui rei nomen aut non sit, aut satis idoneum  
 non sit, eam nosmet, idoneo verbo nominemus, aut imitationis,  
 aut significationis causa.*  
 \* Nominatiuus casus, ὀνομαστικός, à grammaticis dicitur, quòd nomi-  
 nat rem, & rectus, quòd à nullo cadit.  
 Nominatiuus, ὀνομαστικός. Nomen est Censur Grammatici. *Diomedes  
 Grammatic. lib. 1. Vbiq; enim deficit Latinus sermo ideo quia  
 duo appellatiu nominales sunt copulati.*  
 Nominatores, ris, Vlp. D. lib. 27. Tit. 8. l. 1. Nec nominatores magistra-  
 tum ex hac causa tenebantur.  
 Nominatio, as, frequentatiuum à Nomino. { *ἰσχυρὰ, ὀνομαζέω.* GAL.  
 Nommer souuent. ITA. L. Nominare spesso. GERMANIC. Doff  
 und die nennen. HISPAN. Nombrar muchas vezes. ANGL. To  
 name often. } *Lucret. lib. 3. Suscipere hunc motum, quem sensum  
 nominatumus. Idem li. 4. Quæ quasi membrana, vel cortex nomi-  
 nitanda est.*  
 Nomenclator, ris, vel (vt quibusdam placet) Nomenclator, A no-  
 mine calandò, id est vocando, qui memoriter vnumquemque no-  
 minatiu vocare, & nomina omnium de memoria subicere po-  
 test. { *ἰσχυρὰ, ὀνομαζέω.* GAL. Nommeur, celui qui sçait les noms d'vne  
 multitude. ITA. L. C. Colui che sa il nome d'ogni vno. GERMAN.  
 Der etner jeden mit seinem nomen ruffen than. HIS. P. El que llama  
 à los otros, y que tiene los nombres de todos. ANGL. That calleth the  
 names of a multitude by order. } *Cic. ad Attic. lib. 4. Ad vrbem ita  
 veni, vt nemo vllius ordinis homo nomenclatori notus fuerit,  
 qui mihi obuiam non venerit. Horum opera vtebantur potissimũ  
 candidati, vt sibi in presando suffragatores, nomina citium sug-  
 gererent. Vnde laudatur Cato, quòd legem seruauit, quæ candi-  
 dato nomenclatores adesse vetat, vt per seipsum sine nomenclato-  
 re nominatiu salutaret ciues Romanos. Hi & Factores quoque  
 dicebantur, quòd saluatorum nomina (vt ait *Festus*) velle in fac-  
 erent petitorum auribus. *Cicero etiam monitores vocat in *Mur-  
 niana. Nam si nomine appellari abs te ciues tuos honestum est,  
 turpe est eos notiores esse seruo tuo, quàm tibi. Si etiam noris, ta-  
 men per monitorem non appellandi sunt. [Nomenclator ser-  
 uus. *Sueton. in Aug. c. 19. Et Nomenclatores. Idem in Calig. c. 41.*  
 Nomenclator per salutat. *Senec. c. 12. de Tranquill.]*  
 Nomenclatio, & Nomenclatura, Pro nuncupatione, & nominatio-  
 ne, { *ἰσχυρὰ, ὀνομαζέω.* GAL. Denombrement de noms &  
 furnoms de plusieurs choses. ITA. L. il nominare. GERMAN. Ruff-  
 fung mit dem nomen/ Benamfung. HIS. P. Obra de llamar por  
 nombres. ANG. A numbring and calling of names by arder. } *Columel.  
 lib. 3. cap. 2. Quare prudentia, magistri est, eius nomenclat-  
 tionis aucupio, quo potiri nequeat studiosos non demorari. *Plin.  
 lib. 2. Iouem quidem aut Mercurium, alitèrve alios inter se voca-  
 ri, & esse caelestis nomenclaturæ.*  
 Nomen, tum, ὀνομασία, Stephano. Vulgò, Lamentana, { GER. Ein  
 stutt in Diemert. d. } Oppidum in Latio, non procul à Roma.  
*Martia. lib. 13. Si vicina tibi Nomento rura coluntur. ¶ Hinc No-  
 mentana via Romæ. [Suet. in Neron. c. 48.] quã itur Nomentum: &  
 Nomentani, ὀνομαστικοί, qui Nomentum habitant. Dictum Nomen-  
 tum à Nomento conditore.*  
 Nominima, ὀνομασία, Vide NVMVS, & NVMISMA.  
 Nominis, ὀνομαζέω, Dicitur est Apollo, quasi pastor, siue quod caelo exu-  
 lans (vt fabulantur poëtæ) Admeti regis pecus pauerit, siue (vt se  
 haberet res) quòd Solis calore omnia hæc inferiora pascantur &  
 vegetentur.  
 Nomos, Græca dictio est, quæ quum accentum habet in posteriori  
 ὀνομαζέω, significat præfecturam: qua etiam voce Latini vtuunt in  
 hac significatione. *Plin. lib. 5. c. 9. Summa pars contermina Ethio-  
 piæ Thebais vocatur: diuiditur in præfecturas oppidorum (quas  
 Nomos vocant) duodecim. ¶ Inde Nomarchæ dicti sunt qui No-  
 mis præfunt, quos Præfectos Latini vocant. Et Nomarchia pro  
 Nomo vel præfectura. ¶ Nomos etiam legem significat vel insti-  
 tutum: sed tunc apud Græcos scribitur ὀνομαζέω, cum accentu in prio-  
 re. [Sueton. in Neron. cap. 20. Inchoatum absoluerè nomon. musi-  
 ca. i. cantilenam numeris constantem.]  
 Nomodactes, Qui legem docet, ὀνομαδῆκται.  
 Nomophilætes, ὀνομαφίληται, Legum custodes & seruatores, *ἰσχυρὰ, ὀνομαζέω.*  
 id est à lege, ὀνομαζέω hoc est custode. *Colum. lib. 12. Non sa-  
 tis visum est bonas leges habere, nisi custodes earum diligentissi-  
 mos ciues creassent, quos Græci ὀνομαφίληται appellant.*  
 Nomothetæ, ὀνομοθετῆς, ὀνομαζέω, GAL. Legislatores.  
 ITA. L. sc. Legislatori. GER. Gesaggeber. HIS. PAN. Los que dan  
 à poner la ley. ANG. A lawmaker or prescriber of laws. Latini legi-  
 ferit dicitur: vnde Solon apud Athenienses Nomothetes di-  
 ctus & Lycurgus apud Lacedæmonios.  
 Non, Negatiua dictio. { *ἰσχυρὰ, ὀνομαζέω.* GAL. Non, ne, non pas.  
 ITA. L. Non, no. GERMAN. Nist/ nicht. HIS. PANIC. No. ANG.  
 No. Accommodari potest omnibus modis, præterquam Impera-  
 tiuo, Indicatiuo. *Terent. in Eun. Non te dignum Chærea fecisti.*  
 Optatiuo, *Plautus in *Magnach. Non negem, si nouerim: Subiuncti-  
 uo, Virg.********



quando nota refertur ad laudem *Ouid. lib. 1. Fast.* Ille Numantina traxit ab vrbe notam. [Est vbi non parua parua columna notæ. *Ouid. 6. Fast.*] Est item nota signum, quo aliquid notatur *Cic. Qu. Valerio*, Reliquis epistolis tantum faciam, vt notam apponam eam, quæ mihi tecum conuenit, & simul significem de numero esse Cuspijamicorum. *Liv.* Edit nomina eorum quibus conuentus opus esset, instruit etiam secretis notis, per quæ haud dubiè cognoscerent sua mandata esse. id est dat signa quibus fidem faceret. [Notæ etiam accipiuntur pro indicis. *Celsus lib. 2. cap. 6.* Nec tamen ignorare oportet, in acutis morbis fallaces magis notas esse & salutes & mortis. Idem in longis quoque morbis tales notas non habentibus, scire licet increfcere, si somnus incertus est.

**Notabilis, le.** Qui notari, hoc est considerari debet & nosci. { *YIT jadhââ* *YIT nodhâh* *YIT ghâlûi* *YIT vâsôr*. GALL. Notable. ITAL. Notabile. GERM. *Wortlich*, *betentlich*, *schonbarlich*. HISP. *Notable*, cosa que puede à deuo ser conocida. ANGL. *worthie to be noted and marked.* } *Colum. lib. 3. cap. 21.* Quia maior pars putationis per id tempus administratur, quo vitis neque folium notabile gerit, &c. id est per quod nosci possit, Notabilis, insignis, apertus. [Notabilis fauor in bonam partem. *Suet. in Calig. cap. 14.* Notabiles res raritate. *Suet. in August. cap. 72.* Notabiliora erant. *Suetonius in Tiber. cap. 29.* Notabile hoc in eo fuit. *Suet. in Nero. ca. 38.* ] Vsurpatur etiam in malam partem *Quintil.* Notabile verbum & veluti macula Notabilia ad reprehensionem. *Quintilian. Plin. lib. 36. cap. 5.* Notabilis foeditas vultus Hippocrati. Quo in loco notabilis accipitur in deteriorem partem. In meliorem accipitur apud *Ciceronem ad Lucium, lib. 3. Epist.* Si exitu notabili concludantur.

**Notabiliter, aduerbium.** { *Yacipoc*. GALL. *Notablement*, euidentement. ITAL. *Notabilmente*. GERM. *Wortlich*. HISP. *Notablemente*. ANGL. *Notably*, euidently. } *Plinius Epistol. 5.* Expalluit notabiliter, quantum pallescat semper. Id est ita vt perciperetur. *Tacitus libro 17.* Quibusdam vt tumultu, notabiliter turbantibus. [*Sueton. in Aug. cap. 87.*]

**Notarius, rij,** Scriba publicus, seruus publicus, quia acta in iudicio, vel extra iudicium notis, vel literis excipit. { *Yaxpaxâs* *Yaxpaxâs*. GALL. *Notaire*, escriuain leus vn autre. ITAL. *Notario*, notaio. GERM. *Ein aufschreiber*, *Schreiber*, Notarij. HISP. *Notario*, que escriue lo que otro dice. ANG. *A scrivener*, or *notary.* } *Plin. in Epist.* Notarij voco, & dic admisso: quæ formaueram, dicto. *Martial. lib. 10.* Nec calculator, nec notarius vel ex Maiore quisquam circulo coronetur. [Notarius quid sit, *Martial. Epigr. 217. lib. 14.* Item de iis & eorum vsu *Plutar. in Catone Vitiens.*]

**Notus, as,** Freqventatiuum à nosco. In quo est animaduertendum, quum à notus sit deductum, corripit tamen penultimam. Composita enim à notus mutant o, in i, corr. vt Agnitus, cognitus, quum ignotus seruaerit o Est autem notare, animaduertere. { *Yashâm* *Yashâm*. GALL. *Noter*, signer, marquer. ITAL. *Notare*. GERM. *Warnehmen*, mercken. HISP. *Notar*, *señalar*, *señalar*. ANG. *To not*, to obserue, to marke and consider. } *Lactant. lib. 2.* Cursus syderum & defectus notauerunt. *Ouid. 2. Met.* Qua tenuit leuui venientem prima notauit Mercurium. [Nec titulus minio, nec cedro charta notetur. *Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist.* Vidi ego confusus vultus, visisque notauit. *Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Trist.* Cum te delicta notantem. *Ibidem Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Vt me morisque notaret. *Cæsar meos. Ibidem.* Genitale notantia tempus. (*liba*) *Ibidem Eleg. 13. lib. 3. Trist.* Vt neque diuitiis, nec paupertate notanda est domus. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* ] Notari ignominia est ignominia nota affici à Censore, vel imperatore, ob turpitudinem, vel scelus aliquod commissum. Vnde Senatores ob flagitium aliquod Senatu moti, ignominia notari dicebantur: quemadmodam & Equites, quibus equus adimebatur: & milites, qui alicuius flagitij causa exautorabantur. *Cicero Cecin.* Deinde vt eam in ciuitatem boni viri, & boni ciues nulla ignominia notati non reuertantur: in quam tot scelera condemnati reuenterunt. Potest etiam à nota deduci, vt fit notare signum, notamve apponere. *Inuenal.* Sed quæ Fabricius Censor notet. Notare etiam ab alio dictata scribere. Hinc factum est, vt qui dictata notis excipit, Notarius appelletur, *Yaxpaxâs*. Notariunt hoc annales, pro Scriptum est in annalibus. *Plin. lib. 8. cap. 51.* Item ignominia afficere, *Yaxpaxâs*, *Cic. de Senec.* Sed notandam putauit libidinem nimiam. Composita huius verbi sunt, Annoto, Connoto, Denoto, Prænoto, de quibus suis locis.

**Notatus, a, um,** participium. Scriptus, item celebris. { *Yaxpaxâs*. GALL. *Noté*. ITAL. *Notato*. GERM. *Wortumbdet*. HISP. *Notado*. ANGL. *Noted*, *marked.* } vel nomen ex participio. *Cic. 2. Tuscul.* Verbis Latinis melius quàm Græcis hæc notata sunt. *Idem pro domo sua*, Notatissimus omnium scelerum, libidinumque maculis.

**Notatio,** notationis, verbale, Animaduersio, quæ & Nota dicitur. { *Yaxpaxâs*. GALL. *Note*, notation, remarquement. ITAL. *Notatione*. GERM. *Warnehmung*, *gemect*. HISP. *Nota*, *notacion*. ANGL. *Marking*, *noting*, or *observing of any thing.* } *Cicer. 2. de Diuinat.* Cæli enim distributio, quam ante dixi, & cæterarum rerum notatio, docet vnde fulmen venerit, quod ceciderit. *Ibidem*, Chaldaeis in prædictione & in notatione cuiusque vitæ ex natali die, minimè esse credendum. Temporum notatio. *Idem de Clar. Orat.*

**Notescere, vide NOTIO, in verbo nosco.**  
**Nothia,** pen. prod. *nothia*, *ni*, Græci vocant portionem illam bonorum, quæ ex testamento patris nothis poterat obuenerè. Crudele enim iudicabant, quibus vitam dedidissent, nihil ad vitæ alimèta relinquere: neque rursus equum videbatur nothum filio legitimo adæquari. Ea itaque moderatio adhibita est, vtiliceret parenti à lege statutam portiunculam nothis relinquere: quæ nothia ab illis vocabantur.

**Not hūs,** apud Græcos dicitur, teste *Quintil. lib. 3. cap. 8.* qui ex vxo re non legitima natus est. { *YITD* *manzer*, *noth*. GALL. *Bastards* ITAL. *Bastardo*. GERM. *Ein bandart*, *ein ledigt oder vnebtich*. HISP. *Bastardo*, *ò no legitimo*. ANGL. *A bastard.* } Latium eius rei nomen (vt *Cato quadam oratione testatur*) non habemus: ideòque vtnur peregrino. *Virgil. lib. 7.* Supposita dare matre nothos furata creauit. [Nothus ante legitimum natus, legitimus habetur: post tantum ciuis. *Quintil. lib. 2. cap. 8. lib. 3.* ] Nothum Græci appellant quicquid non legitimum, verum, nec germanū est, vt Nothum Atricismum dicunt, non verum schema Atticū, sed adulterinum, spuriumque. Nothi pulli. *Colum. lib. 8. cap. 10.* Omni autem horum generum nothi sunt optimi pulli, quos conceptos ex peregrinis maribus nostrates ediderunt. Nothos etiam appellant Arabicos elephantes, Indicis minores: teste *Plin. lib. 8. cap. 1.*

**Notiā, x, nota,** Gemma est cum imbribus cadens, vnde & Ombria alio nomine dicitur eandem vim habens quàm Brontia. *Autor Plin. lib. 37. cap. 10.*

**Notiæos,** id est, Dorfago, medulla dorsū: Reliqua quæ in vertebis continentur, Spondilionis occupant nomen, vt inquit *Iulius Polux.*

**Notifico, Notio, Notitia, Notities,** vide nosco.

**Notivm, vnov,** Oppidum est Ionæ non procul à Colophone: cuius meminit *Plin. lib. 5. cap. 29.* Est item Notium Calydes insulæ oppidum. *Idem li. 5. cap. 31.* Calyde insula cum tribus oppidis, Notio, Nisyro, Mendetero. Vulgò *Cabo de Mar.*

**Notivm mare,** vōtov *vōtov*. A Græcis dicitur ea maris Mediterranei pars quæ est inter Ligusticum & Siculū: alio nomine à Tuscia, quam alluit, Tuscum appellatum. *Plin. lib. 3. cap. 5.* A Ligustico vsq; ad Siciliam insulam, Tuscum, quod ex Græcis alij Notium, alij Tyrrhenum, è nostris plurimi inferum vocant.

**Not vs, ti,** *YIT*, *YIT*, *YIT*. A vent de Midi. ITAL. *Auzro*, *Fland. Zuyden*. GER. *Der Sudwind*, *wind von Mittag*. HISP. *Vento de medio dia*. ANGL. *The south wind.* } Ventus Meridionalis quem nos Austrum appellamus: ita dicitur *YIT*, hoc est ab humiditate.

**Notius, a, um,** *YIT*. Idem quod Australis, & humidus. Nam Græci *vōtov* vocant, quem nos Austrum.

**Novacula, la,** Culter ratorius, culter tonsorius. { *YIT* *YIT*. GALL. *Vo rasoir*. ITAL. *Rasore*, *rasoio*. GERM. *Ein schärmeffer*. HISP. *La nauaja para raer pelos*. ANGL. *A razor.* } A Nouo, as, quod faciem nouare, id est nouam quodammodo & recentiore facere videatur. *Cic. 1. de Diuin.* Ita cotem in comitiū allatam, inspectante & rege & populo, novacula esse discissam. Aliquando etiam accipitur pro quouis cultro. *Columell. li. vlt. cap. 49.* Raporum quàm rotundissima sumito, eaque, si sint lucosa, detergito, & summam eam novacula decerpito. [Novacula secare fauces. *Sueton. in Calig. cap. 23.*]

**Novalis, s,** huius noualis, gen. fæmin. & Nouale genere neutro secundum Seruium, diuersis modis exponi solet. { *YIT* *YIT*, *YIT*. GALL. *Terre qu'on seme de deux ans l'vn*, varet ou guerret. ITAL. *Terra non seminata gia due anni*. GERM. *Ein Brauchfeld*, oder *ein Neuer Aufferbruch eines Felds*, oder *Wider*. HISP. *La sementera echa in Baruecho*. ANGL. *A fallow field that is to be sowed the next year.* } *Paulus Iureconsult.* dicit esse terram proscissam, quæ anno cessat. *Sic Varro*, Qui intermittitur, à nouando Noualis ager dicitur. *Sic Plinius*, Nouale est (inquit) quod alternis annis feritur. Idem sentire videtur *Festus*, Noualis, inquit, ager nouæ relictus sementi. *Seruius* Noualem esse aruum credit tunc primum ad sementem proscissum. Alibi tamen noualem interpretatur terram, quæ per singulos annos semine renouatur. *Virg. 1. Eclog.* Impius hæc tam culta noualia miles habebit? Deplorabat enim agrum, in quo instructendo magnopere laborasset. *Quintil. in Milit. Mariano.* Mox ingentibus lacertis humum fodere, legem futuris noualibus eruere sylvam. Sed *Virgilius* in sensum priorem accipit: Alternis, inquit, idem terras cessare nouales, Et legnem patiere situ durescere campum.

**NOVĀ MOINĀ,** *YIT* *YIT*, Sarmatiæ vibs in Europa. *Ptolem. li. 3. ca. 5.* Hodie *Album castrum* appellant. *Stephanus* quoq; eiusdem nominis vrbem in Æolide constituit, cuius ciues Neotichitas ait appellari. Vulgò *Wissemburg.*

**NOVĀN VS, ni,** Fluuius est in agro Picinate trans Apenninum, qui æstiuus solstitiis supra modum augetur, & circa brumam siccatur. *Vide Plin. lib. 2. cap. 103.*

**NOVĀRĪA,** Oppidum est Italiæ in tractu transpadano: cuius meminit *Plin. lib. 3. cap. 17.* Vulgò *Novara.*

**NOVĒLLVS TORQVATVS,** Mediolanensis quidam fuit temporibus Tiberij Cæsaris, qui gestis honoribus è Prætura ad Proconsulatum vsque peruenit. Hic Tricongius cognominatus est, quod tres congios vini vno impetu epotauerit, adcoq; siccauerit, vt nihil prorsus reliquerit quod ad panimentum posset elidi. *Autor. Plin. lib. 14. cap. 22.*

**NOVEM,** Numeri nomen. { *YIT* *teschâh*, *onia*. GALL. *Neuf*. ITAL. *Noue*. GERM. *Neun*. HISP. *Nueue*. ANGL. *Nyne.* } *Virg. 5. Æneid.* Iamque dies epulata nouem gens omnis, & aris factus honos. *Ci. Quint.* Frat. In nouem & dies & liberis distributus sermo. [Nouemque addiderat lustris altera lustra nouem. *Ouid. Eleg. vlt. li. 4. Trist.*]

[**NOVIES,** Aduerbium. *inuenit*. GALL. *Neuf fois*. *Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist.* Millia qui nouies distat ab vrbe decem.]

**Nouenarius, rij,** { *YIT* *teschibi*, *inea*. GALL. *Neufielme*, *neufuain*. ITAL. *Numero di noue*. GERM. *Das neunte*, *st* / *oder das neunte* *st* *begreift*. HISP. *Cosa de nueue*. ANGL. *The ninth of nine.* } & Nouenarius, a, um, *Varro*, Quo pacto erunt in multis & pastoribus nouenæ partes, vbi nec admittitur, nec fecerit obseruantur? Sed do in hominibus posse nouenarium rectere au-







*videtur de quibus vide suis locis.*  
 Nouans, participium. { מחדש mechadash. } Virg. 4. Aeneid. Aeneam fundantem arces, ac tecta nouantem Conspicit.  
 Nouandus, a, um. Ouid. 8. Metam. etiam mihi saepe nouandi.  
 Corporis, o iuuenes, numero finita potestas.  
 Nouatus, a, um. { מחדש mechadash. } GALLIC. Innoué, renouuélé. ITAL. Rinouellato. GERM. Erneueret/renau gemacht. HIS. Renouado. ANGL. Made new. Ouid. 2. de Remedio, Admonitu recreatur amor, vulnusque nouatum Scinditur: infirmis, culpa pu-  
 filla nocet.  
 Nouator, Nouatrix. Ouid. 15. Metam. rerumque nouatrix.  
 Ex aliis aliis reddit natura figuras.  
 Nouatio,ouis. { מחדש mechadash. } GALL. Innovation, renouvellement. ITAL. Rinouamento. GERMAN. Ein neuwring. HISP. Renouamiento. ANG. A making new, or renewing. DICTIO est Iurifconsultijs vtitata, qua illi vntur pro prioris debiti in aliam obligationem aut natura-  
 lem, aut ciuilem transfusione, quod tripliciter fit, primum cum vnus personae obligatio in alterius personae obligationem nouatur: secundò, cum alterius generis obligatio, in verborum obligationem nouatur: tertio: cum verborum obligatio in alteram formam commutatur. HOTOMANUS.  
 Nouellus, a, um, diminutiuum. { מחדש mechadash. } GALLIC. Nouueler, noueau planté. ITAL. Nouello. GERMAN. Ein neuw schoss/ das neuwlicht. HISPAN. Nouillo. ANGLI. New, fresh. } Virgil. 3. Eclog. Atque mala vites incidere falce nouellas. Cic. 5. de Finib. Itaque & viuere vitem, & mori dicimus, arborémque & nouellam, & vetulam, & vitem, & senescere. Ouid. 4. de Pon. eleg. 12. tu dúxque, comésque fuisti Quam regerem tenera fræna nouel-  
 la manu.  
 Nouello, as, are, Nouum agrum colere, seu nonas vites pangere. { מחדש mechadash. } GAL. Planter de noueau. ITAL. Plantare di nuo-  
 uo. GERMAN. Ein neuen aufforcht oder ein neuw sch machén. HISP. Poner vides en majuelo. ANG. To mak new. } Suetonius in Domitiano, Edixit nequis in Italia nouellaret. Huius compositum est Renou-  
 ello, de quo vide suo loco.  
 Nouelletam, Vinca ex nouellis vitibus confita. { מחדש mechadash. } GAL. Vn lieu complanté de ieune ou nouvelle vigne. ITAL. Vignale nouuo & giouane. GERMA. Ein neuw sch machén. HISP. Lugar plantado de vides nueuas in majuelo. ANGL. A plate planted with new vines. } Paulus Iureconsult. in l. Veluti ff. de impens. in rebus dotatib. fact. Veluti si nouelletam in fundo factum sit.  
 Nouellus, Vide NOVVS.  
 Nox, huius noctis, à noceo, quòd oculis noceat: vel à Græco νύξ. Hinc enim & Nyctelius dictus Bacchus, quòd eius sacra noctu ce-  
 lebrantur. { מחדש mechadash. } GALL. Nocht. ITAL. Nocté. GERMAN. Die nacht. HISP. Noche. ANGL. Night. } Est autem Nox, terræ umbra, vel (ut Speusippus ait) umbra diei contraria, & solis privatio. Cic. 2. de Nat. deorum. Ipsa umbra terræ Soli officens, noctem efficit. Virgil. 2. Georg. Et quantum lógis carpent armenta diebus, Exigua tantum gelidus ros nocte reponet. Idem 2. Aeneid. & iam nox hu-  
 mida cælo Præcipitat, suadentque cadentia sidera somnos. Ouid. 2. Amor. Eleg. 11. lasciuæ gaudia noctis, Quorum nox confecta so-  
 la est. Ouid. 13. Met. Et veniunt æstus, & nox Immenfa videtur. Ovi. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Neque diem me morari decet, neque nocti nocerit. Plaut. Curs. sc. 3. a. 1. Vix nocte & die perdocere. Plaut. Capt. sc. 5. a. 3. vbi alterum vacat. Ea si in memorem, Nox diem adim-  
 mar. Ibid. sc. 3. a. 2. Illa tegi cæca condita nocte velim. Ouid. Eleg. 6. lib. 3. Trist. Hic ero vsque ad noctem, saltem intromittar domum. Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Vt esset noctes & dies hunc annum totum pl. Asin. sc. 1. a. 4. Dies noctisque potent. Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Nox Im-  
 munis est ab expeditione redeuntium militum. Seneca cap. vlt. de Tranquil. Diem, aquam, Solem, Lunam, noctem, Hæc argento nõ enio. Plaut. Asin. sc. 3. a. 1. Pactus legibus noctem huius, & carnam sibi dare. Plaut. Ibidem De nocte. Cas. l. i. bell. ciu. nocte hæc emi-  
 grasti. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. noctem huius opto, & vini cadum. Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Hanc tibi noctem dono dabo. Plaut. Asin. sc. 3. a. 1. Alternas noctes amica frui. Ibid. sc. 2. a. 5. Adiudicato cum vtro istam noctem hies. Idem Men. sc. 3. a. 1. Spreto noctisque hosti-  
 que periculo. Cuius equos pretium pro nocte poposceret hostis. (i. opera nocturna exploratoris) Ouid. 13. Metam. Noctem incustoditam speculari. Tacit. lib. 2. Dies noctisque bibite. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Equare nocti ludum, est, ludere totam noctem. Virg. 9. Aeneid. facti, si protinus illum Equasset nocti ludum, in lucemque tulisset. } Supremam noctem agere. Virgil. 6. Aeneid. } Dare noctes alicui, de meretricibus dicitur. Hor. epod. 15. Non feret assiduas potiones dare noctes. } Hinc locare noctes. Ouid. 1. Amor. Eleg. 10. Sola locat noctes, sola locanda venit. Negare noctem, quom admittere amatores noctu negant. Ouidius 1. Amor. Eleg. 8. Saepe nega noctem, capitis modò finge dolorem, &c. } Poscere noctem, Rogare noctem: amatorum iunt. Ouid. 1. Amor. eleg. 8. lib. 2. Amor. eleg. 2. } Nox pro somno: vt exurbare noctem Stat. 10. Theb. Talia vociferans noctem exurbabat, &c. } Nox æterna pro morte. Virg. 10. Aeneid. in æternam claudantur lumina noctem. } Nox animi: hoc est ignorantia, & cæcitas. Ouid. 6. Me-  
 tamorph. Tanti que nox animi est. nox pro nocte aut noctu. De-  
 cemviri in XII tabulis posuerunt, vt ex Gellio intelligitur [cap. 1. lib. 8.] Lex enim erat hæc. Si nox furtum faxit, &c. } Noctes & dies: id est continuè, semper. Plaut. Merc. Obiurgare pater ob hæc me noctes & dies. Virg. 6. Aeneid. Noctes atque dies pater atri-  
 ianua Ditis. } Noctis partes sunt Vespera, Crepusculum, Prima fax, Concubium, Nox interpesta, Ad mediam noctem, Media nox, De media nocte, Gallicinium, Conticinium, & Diluculum. Vide Censuram de Die natali: & ea qua supra annotauimus in  
 ditione Dies. } Diuidunt etiam milites noctem in vigilijs qua-  
 tuor, quæ singulæ trium horarum spatio supputantur, quoniam  
 seruant castra vicissim per vigilijs. Hinc prima vigilla, Secunda,

Tertia, & quarta. Vnde Lucan. lib. 7. Tertia iam vigiles commoue-  
 rat hora secundos. } A nox sunt Pernox, parvix, Noctua, no-  
 cturnus, noctesco, Pernocto, Noctiuagus, noctiluca, Binoctium,  
 Trinoctium, Quadrinoctium, & huiusmodi.  
 Noctis, Pro nocte, vtebantur antiqui. { מחדש mechadash. } GALLIC. De nuit. ITAL. Di notte. GERMAN. Zu nacht/ bey nachtlicher zeit. HISP. De noche. ANGL. In tyme of night. } Quadrigarius Conuenit Senatam no-  
 ctu multa donum dimitti. Plaut. in Milu. [sc. 4. a. 1.] Haud factum enenit somnium, quod noctu hac somniaui. [Idem Curs. sc. 1. a. 2. Hæc noctu quod somniaui. Plaut. Amphitru. Nonne hæc noctu, nostra nauis hæc ex portu Persico venit. Hæc noctu in portum aduecti sumus. Idem ibidem. Item. Credo hæc noctu Nocturnum obdormisse ebrium. Ibid. & Capt. sc. 1. a. 1. Vide Gell. cap. 1. lib. 8.] } Nocti verò aduerbium, vt in, significat per noctem. Sall. Dicit noctique laborate, festinare. Plaut. pseud. sc. 3. a. 1. pietatem istam amplexator noctu pro Phœnicio. Ibid. sc. 7. a. 4. Nocti in vigiliam quando ibat in miles. } Aliquando etiam legitur nox pro noctu, vt est in XII. Tabulis, Si nox furtum factum sit, si in aliquis occi-  
 dit iure cæsus esto, Vbi in, accusatiuum dixerunt ab is, & Occidit pro Occiderit. Vide Macrobius lib. 1. Satur. cap. 4. ] Et Gell. cap. 1. lib. 8.]  
 Nocturnus, a, um, Quod est noctis. { מחדש mechadash. } GALL. Chosa de nuit, nocturne. ITALIC. Di notte. GERMAN. Nachts/ das der nacht. HISPAN. Cosa de noche, ANGLIC. Of the night. } vt nocturna lux: sicut à Die Diurnus. Claudianus, Omnia quæ sensu voluuntur vota diurno, Tempore nocturno redit amica quies. Cic. 4. Verr. Sic etiam fortunis hominum abutebatur ad nocturna vota cupiditatum suarum. Somnia nocturna. Horat. 4. Car. Visus nocturni. Tac. lib. 20. Nocturni temporis licentia. Caesar. li. 1. de bell. ciu. Nocturnum iter. Suet. in Tib. c. 6. Nocturnum vinum edormire. Gell. cap. 10. l. 6. Dulcia nocturna portans vestigia rixæ. Car. de Com. Beren. Opera vt largus es nocturna. Pl. Asin. sc. 3. a. 3.] [Nocturnus. i. noctis Deus, Plaut. Amph. Credo ego hæc noctu Nocturnum obdormisse ebrium.]  
 Noctis color, Gell. cap. 7. lib. 19.]  
 Noctifer, penult. cor. Perpetuum epitheton est stellæ vespertinæ, quam Hesperum, siue Vesperum appellamus. { מחדש mechadash. } GALLIC. Qui apporte la nuit. ITAL. Che porta la notte. GERMAN. Der abensitern so die nacht bringet. HISP. Que trae la noche. ANGLIC. That bringeth or toke, nothnight. } Caius. in Carmine nuptiali, Nimirum Eos ostendit noctifer ignes.  
 Noctifuga, Qui noctem fugit. { מחדש mechadash. }  
 Noctiluca, penult. pro. Dicitur luna hæc noctu lucet. { מחדש mechadash. } GAL. La lune qui luit de nuit. ITAL. La luna che lucé dinotte. GERMAN. Das nachtslicht/ der mon. HISPAN. La luna que luce de noche. ANGLIC. The moone that shymeth by night. } Hor. 4. Car. Ode 6. Lesbium seruate pedem, meique Polli-  
 cis stum, Rite Latonæ puerum canentes, Rite crescentem face Noctilucam, Prosperam frugum, celeremque pronos Voluere menses. } Noctilucam etiam quidam appellauerunt animalculum exiguum, quod nocturno tempore lucet, æstate præsertim, segete iam matura, & messi vicina. Alio nomine Nitedula dicitur.  
 Noctipuga, Lucilius vocauit obscena, quod noctu pungant, atque excitant Venerem.  
 Noctescere, Est obtrebrari. { מחדש mechadash. } GALL. Se faire nuit. ITAL. Far si notte. GERMANIC. Nachten/ nachts werden. HISPAN. Anochescerse, hãcersi noche. ANG. To waxe night or dark. } Furus apud Nonium, Omnia noctescunt tenebris caliginis atræ. [Gellius cap. 11. lib. 18.]  
 Noctes Attica, videtur à νύξ. Gellij opus ita appellatum ( vt ipse testatur capite vlt. totius operis. ) quòd vigilijs noctibus in Attico agro fuerit elucubratum.  
 Noctiuagus, pen. cor. Qui nocte vagatur. { מחדש mechadash. } GAL. Errantj & vagant de nuit. ITAL. Che va vagabundo di notte. GERMAN. Der zu nacht ombelwanderen schrifft. HISPAN. Cosa que anda de noche. ANGL. That erreth or wandereth by night. } Virg. 10. Aen. alma-  
 que curru Noctiuago Phœbe medium pulsabat Olympum. Deus noctiuagus, Sopor. Stat. 10. Theb.  
 Nox, delictum, siue culpa. { מחדש mechadash. } ANGL. An offence or faulte. } Caius. L. plebis. D. de verb. sig. Noxæ appellatione omne delictum continetur. Linius lib. 3. Alia omnis penes milites noxa erat, qui nequid ductu atque auspicio rectè gereretur, vincis se per sumi atque illorum de decus patiebantur. } Noxa item damnum & vitium ex aliqua re contra-  
 ctum significat. { GERMAN. Die se aff von wegen etner missthat oder die miss that seibe/ what that } Hinc capere noxam & concipere & contrahere apud Columellam dicuntur serui ex nimio labore. Hinc noxam nocere apud Linium, & Noxius seruus qui noxam noquit, id est, damnum intulit, & ob eam causam obnoxius est. Hinc eundem seruum vel quadrupedem quæ damnum dedit. Noxæ dedere præcisâ locutione dicimus, pro noxæ nomine dedere, id est ob damnum & noxam quam intulit. Quemadmodum Ver. 5. Lucri & accessionis dare frequentissimè pro lucrj & accessionis nomine. } Transfertur autem elegantèr hoc à Lino: Obui, inquit, Aenæ ignibus aut mergi fieto illi insolè satius esset, quam velut dedi noxæ inimico Consuli. Hinc noxis solutus dicitur seruus, noxio contrarius, ob cuius noxam nihil debetur, vel qui nemini est obnoxius, quasi liber & solutus omni obligatione quæ ex noxa contrahitur. Ex HOTOMANO. } Eximere noxæ, Est gratiam criminis facere, hoc est Remissionem dare. Lini. lib. 8. ab Vrbe. Tum dicitur silentio factò, Bene habet (inquit) Quirites, vicit disciplina militaris vicit imperij maiestas, quæ in discrimine fuerunt au vlla post hæc diem essent, non noxæ eximitur Q Fabius, qui contra edictum imperatoris pugnavit, sed noxæ damnatus donatur populo Romano, donatur Tribunitia potestati, precarium non



merum. *Plin. lib. 17. cap. 11.* Sulco qui nouenarius dicitur.  
 \*Nonus, *ἑνάτος*, Adiect. numeralc. *Plin. li. 18. cap. 21.* Et à semente non nisi nonis mensibus in aream redeunt.  
 Nonarius, *ἑνάτος*, *Perfusus Sca. 1.* Si Cynio barbam petulans nonaria vel lar. Nonarium meretricem hic dicit, quia apud veteres à nona hora hoc est tertia pomeridiana prostabant, ne mane ommissa exercitatione illi irent adolescentescens.  
 Noueus, *ἑνάτος*, *ἑνάτος*, *ANGL. Nynce.* } *Martial. l. 10.*  
 Annos adde ter pretor nouenos. *Plin. lib. 3. cap. 5.* Nouenorum ita concepta dierum. *Liu. 7. bell. pun.* Deceuerit item Pontifices, vt virgines ter nouenæ per urbem euntes carmen canerent. Terga nouena boum. *Ouid. 12. Metam.*  
 Nouendium, Nouem dierum spatium. } *ἑνάτος*, *GALL. Espace de neuf iours.* ITAL. *Spazio di noue giorni.* GERM. *Neun tag tang.* HISP. *Ethacio di noue dias.* ANG. *The space of nyne dayes.* } à quo Nouendiale sacrificium dicebatur, quod nouem diebus continuis fieri solet ad expiationem prodigiorum. *Liu. lib. 1. ab Vrbe,* Romanis quoque ab eodem prodigio nouendiale sacrum publice susceptum est, seu voce celesti ex Albano monte missa. (nam id quoque traditur seu aruspicum monitu. Mansit certè solenne, vt quædocunque idem prodigium nuntiaretur, feriæ per nouem dies agerentur.  
 Nouendialis & Nouendiale. *Plaut. Aul. sc. 1. a. 2.* Cocus ille nouendialis est, in nonum diem solet ire coctum. Item, *Liuius lib. 1. ab Vrbe.* Nouendiale sacrum, de quo vide in præcedente dictione. ]  
 Nouuacium, *ἑνάτος*. Dodrans, hoc est pondus vel mensura nouem vnciarum.  
 \*Nonagesimus, *ἑνάτος*, Ultimus ex nonaginta. *Cic. de Senect.*  
 \*Nonagenarius, Qui nonaginta annos natus est.  
 \*Nonagenarius, pro Nonagesimo, vt Nonagenarius motus. *Plin. li. 2. cap. 15.*  
 Nonageni, *ἑνάτος*, tantum pluraliter. } *ἑνάτος*, *ANGL. Ninety.* } Numerus est distributus à Nonaginta.  
 Nonages. } *ἑνάτος*, *GALL. Nonante fois.* ITAL. *Nonanta volte.* GER. *Neunzig mal.* HISP. *Nonanta vezes.* ANG. *Nynety tymes.* } à Nonaginta numerale aduerbium.  
 Noningenti, [vel (quod vltimius est) per syncopen Nongenti, *ἑνάτος*] *ἑνάτος*. GALL. *Neuf cens.* ITAL. *Noncento.* GERM. *Neunhundert.* HISP. *Nonacentos.* ANG. *Nyne hundred.* } Idem quod nouies centum. Pro eodem etiam dicimus Noningeni, & per syncopen Nongeni.  
 NOVEM VIBIS, *ἑνάτος*, *Stephano*, Ciuitas Thraciæ, quæ & Amphipolis *ἑνάτος* dicitur.  
 Nouerca, *ἑνάτος*, dicitur quam pater meus post matris obitum, no uam uxorem ducit, & dicitur respectu priuigni. } *ἑνάτος*, *GALL. Marastre.* ITAL. *Matrigna.* GERM. *Ein stieffmutter.* HISPAN. *Madrastra.* ANG. *A step mother, a mother in law.* } dicta quasi *ἑνάτος*, id est noua princeps. *Virgil. in Buc.* Est mihi nanque domi pater, est iniusta nouerca. *Cic. in Orat.* Ab hac indole iam illa matura, vxor generis, nouerca filij, filix pellex. [Istuc apud Nouercam quæreret. *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* (Ambiguè de eo, qui est iniquus & infestus.) Quorum est nouerca Italia. *Velleius.* Item Quorum est mea Roma nouerca. *Petronius.* ]  
 Nouercalis, & hoc nouercale. } *ἑνάτος*, *GALL. De marastre.* ITAL. *Di matrigna.* GER. *Stieffmutterth.* HISP. *De madastra.* ANG. *Of a stepmother.* } Quod nouercæ proprium est: vt, Odium nouercale, quo nouerca priuignum prosequitur. *Tacit. lib. 1.* Manus nouercales. *Sen. Herc. fur.* Stimuli nouercales, *Claudianus li. 2. de Rapt. Proserp.*  
 Nouercari. Est nouercarum more agere, hoc est malignè & inimiciter. *ἑνάτος*.  
 Nouissimus, Nouitas, Nouitius. *Vide NOVVS.*  
 NOVVM, *ἑνάτος*, Tarraconensis Hispaniæ vibs, in tractu Artabrorum, non procul à Nerio promontorio.  
 NOVVS, Fluius Britannia. *Ptolem. lib. 2. cap. 3.*  
 Nouo, nouas, *Vide NOVVS.*  
 NOVVM COMVM, *ἑνάτος*, Gallia Cispalpinæ oppidum est ad Latium lacum situm: antea Comum appellatum, donec deductis eò à Diuo Iulio quinque colonorum milibus auctius factum, nouum comum appellatum est, & oppidani nouocomenses. *Vide Strabonem lib. 5.*  
 Nouus, *ἑνάτος*, proprie dicitur recens, & quod nuper factum est, vel ceptum. } *ἑνάτος*, *GALL. Noueau, neuf.* ITALIC. *Nouo.* GERM. *Neuw.* HISPANIC. *Nueuo.* ANGLIC. *New fresh.* } *Ouid. 1. Metam.* In noua fert animus mutatas dicere formas corpora: *Terent. in Adolph.* Nouus maritus anno demum quinto & sexagesimo Piam, atque anum decrepitam ducam? *Ibidem.* Et noua nupta eadem hæc disce. [Noua nupta: *Vide in Nupta.* nouarum ædium similis est homo quando natus est. *Plaut. Mofell. sc. 2. a. 1.* Vt Spinther ad aurificem ferres, vt fieret nouum. (suprà reconcinari) *Plaut. Men. sc. 3. a. 4.* Nec noua, quod tecum loquor est iniuria nostra. *Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist.* Admonitu sit nouus ipse dolor. *Ouid. Eleg. 6. lib. 3.* Supplicium patitur non noua culpa nouum. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Nouus amator Catulo subblanditur. *Plaut. Asin. sc. 3. a. 1.* neque mirum neque nouum fecit, nec fecus, quàm alij solent. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 5. & Mofell. sc. 4. a. 1.* Facinus apud nos natum nouum. *Plaut. Mil. sc. 3. a. 2.* Vult te nouus herus veteri domino operam dare. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.* Iubeas nouum spinter reconcinariet, *Idem Men. sc. 3. a. 3.* Nouo cõfilio opus est, noua res obiecta est. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 2.* Fortior àn fulua nouus est luctator arena. *Ouid. Eleg. 6. l. 4. Trist.* Noua pignora interpolare vis opus lepidissimum. *Plaut. Mofell. sc. 3. a. 1.* nouo modo qui prouenit in scenam, nouum aliquid afferre addecer. *Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1.* ] Accipitur quandoque pro magno & mirando, incredibili & inopinato, *ἑνάτος*. *Virgil. 3. Eclog.* Pollio & ipse facit noua carmina. *Idem.* Quis furor iste nouus. [Vt geni-

tor lucisque nouo tardetur (i. ingenti & inopinato) *Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist.* Noua re (i. inopinata.) *Cas. lib. 1. de bell. ciu.* Et nouus aduentus. *Idem lib. 3. de bell. ciu.* Item nouus pro ignoto. *Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2.* Iste Pseudolus nouus mihi est (i. ignotus) Æstate anni noui. (i. veri.) *Gell. cap. 1. lib. 18.* Nouæ tabulæ, *Vide Tabulæ.* Nouis auctus hymenæis. *Caull. de Com. Beren.* Irupere nouum mare. *Ibidem.* Nouum orbem. *Tibull. l. 4.* Noui homines dieitur, quorum nulli maiores clari fuere, sed ipsi per seiplos clari esse incipiunt, & magistratus in ciuitate assequi. [*Plutarch. in Caton. Censore.*] *Cic. T. Fabio libro 4. Epistol.* Adeptus es, quod non multi homines noui: amisti quæ plurimi homines nobilissimi.  
 Nouè, & nouiter aduerbia. } *ἑνάτος*, *GALL. Nouuellement.* ITAL. *Contra l'uso,* & *il costume.* GERM. *Neuweg.* HISP. *Nueuamente.* ANG. *Newly, lately.* } *Autor ad Herennium lib. 1.* Nequid ambiguè nequid nouè dicamus. *Plin. in Paneg.* Vidimus delatorum iudicium, quasi grassatorum, quasi latronum: non solitudinem illi nouiter sed templum, sed forum infederant.  
 Nouissimus, superlatiuum. Vltimus, postremus: quia quæ recentior sunt vltimum locum habent. } *ἑνάτος*, *GALL. Le dernier.* ITAL. *Vltimo.* GERM. *Das allerletzte.* HISP. *Vltimo.* ANG. *The last of all.* } *Gellius cap. 2. lib. 10.* Fallus est, cum asserit nusquam fuisse vsum verbis his (nouissimus & nouissimè) Ciceronem, cum non semel vsum fuerit. } *Cic. lib. 1. de Oratore.* Quæ duo sunt ad iudicandum nouissima. *Idem pro Roscio Comædo.* Itaque per breui tempore, qui ne in nouissimis quidem erat histrionibus, ad primos peruenit comædos. [Hæc est Aufonio sub iure nouissima (tellus.) *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Dum me terrarum pars penè nouissima hæbet. *Ouid. Eleg. 13. lib. 3. Trist.* Barbara me tellus orbique nouissima magni sustinet. *Ouid. Eleg. 2. lib. 2. Trist.* ]  
 Nouissimè, aduerbium, Postremò. } *ἑνάτος*, *GALL. Finalemè,* dernierement. ITAL. *Finalmente,* vltimamente. GERM. *Zum allerletzen.* HISP. *Vltimamente.* ANG. *Last of all finally.* [ *Suet. in Neron. cap. 11.* Nouissimè naues, in sulæ, agri. [Item pro postremò aut tandem: *Senec. cap. 2. de Consol. ad Heluidem.* ] Ad postremum dixit *Plancus epistola ad Cic. Famil. 10.* Denique quod ad omnes casus coniunctiores Reipublicæ esse volebam vt nouissimè ad omni omnium sollicitatione auerfus, eos tales vobis præstare possè, quales adhuc fuerunt. [ *Gellius* hic fallitur: vt in nouissimus diximus. ]  
 Nouitas, atis, vetustas, antiquitas. } *ἑνάτος*, *GALL. Noueauté,* nouelleté. ITAL. *Nouità.* GERM. *Die neuwe.* HISP. *Nouedad* à *innouationem.* ANG. *Newness,* freshness. } *Cic. de Amic.* Nouitates autem si spem afferunt, vt tranquam in herbis non fallacibus fructus appareat, non sunt illæ quidem repudiandæ: vetustas tamen suo loco conseruanda est. [Nouitas rei pro re inopinata & inexpectata ac repentina. *Cas. 2. de bell. ciu.* Cùmque fecellit amans aliqua nouitate maritum. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* ] *Virgil. 1. Æneid.* Res dura, & regni nouitas me telia cogunt *Moliri.* *Ouid. 4. Metam.* dulcique animos nouitate tenebo. *Cic. 2. de Diuin.* Eùmque errorem, quem tibi rei nouitas attulerit, naturæ ratione depellito. } Nouitas pro generis ignobilitate, quemadmodum homines noui dicuntur ignobiles. *Sallust. in Jug.* Nouitatem meam contemnunt, ego illorum ignauitiam: mihi fortuna, illis probra obiectantur. *Cic. ad Lentulum,* nouitati esse inuisum meæ. [ *Velleius.* Cicero nouitatis nobilissimæ. ]  
 Nouitius, *ἑνάτος*, Quod est nouum. } *ἑνάτος*, *GALL. Nouice,* tout noueau. ITAL. *Nouizzo,* nouo. GERM. *Das neuw* (st) *neuwitag.* HISP. *Nueuo.* ANG. *New or newish.* } vt Nouitium opus quod est nuperimè factum. Nouitia mancipia, teste *Martiano* de *Edil. edic.* intelliguntur, quæ nondum annum seruiunt: quibus opponuntur Veterana. *Vl. eodem titulo,* Plerique solent mancipia, quæ nouitia non sunt, quæsi nouitia distrahere, ad hoc vt pluris vendant. Præsumptum est enim ea mancipia, quæ rudia sunt, simpliciora esse, & ad ministeria aptiora, dociliora, & habiliora. Trita verò & veterana mancipia difficile est reformare. *Plin. lib. 13. cap. 1.* Nouitium vinum reficiatur nulli conducit. *Terent. in Eunuch.* Abducit secum ancillas, paucæ, quæ circû illam essent, manent. nouitia puellæ. *Cic. pro Domo,* Syrum nescio quem, de grege nouitiorum factum esse Consulem Nouitium inuentum. *Plin. lib. 17. cap. 21.* Inuentu nouitio funditur malleolus. *Idem lib. 23. cap. 1.* Vinum ieiunus bibere nouitio inuentu inutilissimum est. I *Legendus Gell. c. 5. l. 6.* vbi reprehendens Alphenum Iureconsultum, docet Nouitium dictum, non quòd magis sit nouum: sed quòd à nouo dictum inclinatumque sit. Alphenus contra existimauit nouum nouitium dici per augendi figuram, quasi magis nouum. *Qua sententia v assertario probatur.* Item Nouitij, à patricijs differunt. nouitium mango fecit per rostra prætextatum. *Rab. Quirisi. Declamati. 340.* Nouitij vt instituntur. *Idem cap. 20. lib. 1. Interpres Iuuenalis. Satyr. 7.* Isti Nouitij semidocti. *Gell. cap. 7. lib. 16.* ]  
 Nouo, as, nouum facio, innouo, inuenio. } *ἑνάτος*, *GALL. Innouer,* faire quelque chose de noueau. ITAL. *Far di nouello,* rinouellare. GERMANIC. *Erneueten / etwas neuws machen.* HISP. *Renouar* à *innouar.* ANGLIC. *To make new.* } *Sallust. in Catil.* Consul optimum factu ratus, noctem quæ instabat antè capere, nequid eo spatio nouaretur. *Cic. ad Caton. Famil. 15.* Qui nouari aliquid volebant. *Cic. 3. de legibus,* nihil habui sanè, nõ modò multum, quod putarem nouandum in legibus. nouare item est verbum Iuriscõsultis vstratum, pro debitum in aliam obligatum nem transferre. [ *Ouid. 1. Fast.* Ingratos nulla prole nouare viros, *Tibull. lib. 4.* Nam cura nouatur cum memor accitos semper dolor admonet annos. *Tibull. lib. 4.* ] Vnde nouatio, de qua paulo post. Huius composita sunt, Innouo, *ἑνάτος*, & Renouo, *ἑνάτος*.



posita sunt. Connubo, *συνουσία*, quod est Matrimonio iungor, quasi Simul nubo. *Apul.* Nescientibusque parentibus puellari aetate connupseramus. Hinc Connubium, ius legitimi matrimonij. Denubo, Innubo, quod proprie significat, ad domum viri transire. Unde & pro transire simpliciter sumitur. *Lucil. li. 6. Satyr.* Suam enim inuadere, atque Innubere censet: Hinc innubus, qui uxorem nunquam duxit: & Innuba, quæ viro nunquam fuit tradita. Obnubo, abscondo, tego, *Statius*, Obnubique comes, & temperat astra Salero. Pronubo, Nuptiis præsum: à quo Pronubus, Pronuba, quæ duo penultimam corripunt: quemadmodum & Innubus, & Innuba: cætera omnia habent penultimam productam.

**Nuptus**, a, um, participium, In matrimonio collocatus. *ἄμφω* *nuptus*. *GALL.* *ἄμφω*. *GALL.* Mariæ, espoulé. *ITA.* *Maritato*. *GERM.* *Vermañhet*. *HISPAN.* *Desposado, casado*. *ANG.* *Maried*. *Cic. pro Sestio*, Sestius C. Albini filiam duxit, ex qua hic est puer & iam nupta filia. *Idem 6. Verr.* Mulier nupta vni, proposita omnibus. [*Ouid. Eleg. 3. l. 4. Trist.* Me miserum si turpe putas mihi nupta videri, Dum quidem cum illo nupta eius. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 5.* Qui cum Almena est nupta. *Plaut. prologo Amph.* Quid ego tibi deliqui, si cui nupta sum. *Plaut. Amph. sc. 3. a. 2.*] *Nupta* verba, hoc est obsecra, & lasciuiora, qualia sunt mulierum, quæ viro traditæ verecundiam dederunt: ea autem virgines nequaquam decent. *Plaut. in Dyscolo, referente Festo.* Virgo sum, nondum didici verba nupta dicere. *Huius antitheton est, Innupta, ἀγαθή* quæ nondum accepit virum, vt *Innupta puella*, *apud Virg. 2. Æneid.*

**Nuptus**, huius nupti, Nuptæ maritus. *ἄμφω* *nuptus*. *GALLIC.* *Époux*, le nouueau marié. *ITAL.* *Sposo, marito*. *GER.* *Ein bräutigam* / *ter man wetchem etne vermañhet ist*. *HISPAN.* *Novio, esposo*. *ANGLI.* *A bridegrome or neww married man*. *Quamuis* raro sit in vsu, nisi apud veteres, vt apud *Plaut. in Cas.* Lubet Chalinum quid agat scire nouum nuptum. Id est maritum, vt exponit *Priscianus*.

**Nupta**, æ, substantiuum, Quæ nupsit. *כלה* *challah*. *GALLI.* *Qui est mariée*. *ITALIC.* *Sposa*. *GERM.* *Ein bräut*. *HISPAN.* *Novia, esposa*. *ANGL.* *A bride*. *Vnde* nouam nuptam dicimus; quæ iam recens viro tradita est. *Catull. in Epitalamio Mallia*, Prodeas noua nupta venit dies. *Ter. in Adelph.* Ea noua nupta eadem hæc disset. *Nupta* duos vna nupta efficit. *Gell. cap. 23. lib. 1.* Dum te te abstineas, nupta, vidua, virgine. *Plaut. Curo. sc. 1. a. 1.* Vna vt duobus nupta fieret. *Gell. loco citato. & Plaut. Menach. sc. 1. a. 5.* Etne nouis nuptis odio Venus? *Catull. de Com. Ber.* Sicæquet tua nupta virum bonitate. *Ouid. Eleg. 5. lib. 4. Trist.* Noua nupta rapiebatur translimen. *Plutarch. in Rom.*

**Nuptus**, ptus, pro ipso nubendi actu. *ἄμφω* *nuptus*. *GALL.* *Maricement, mariage*. *ITAL.* *Il maritarsi*. *GERM.* *Das mennen / verheurung / vermählung*. *HISPAN.* *Obra de se casar la muger*. *ANGLIC.* *Marriage, wedding*. *Hinc* nuptui dare, vel nuptui collocare, *συνουσία*. *Cic. 1. bell. Gal.* Et sorores suas nuptui in alias ciuitates collocasse. *Plin. de viris illustr.* Eo die Numantini fortè solenni nuptu filias locabant. [*Nuptum & tedas passa. Statius 5. Syluarum.*]

**Nubilis**, huius lis, Quæ est apta & matura viro, viripotens. *ἄμφω* *nubilis*. *GALL.* *Mariable, & se dit des filles*. *ITALIC.* *Damarito*. *GERM.* *Manbar*. *HISPAN.* *Donzella casadera*. *ANG.* *Apt or ready to be married*. *Virg. 7. Æneid.* Iam matura viro, iam plenis nubilis annis. *Cic. pro Cluent.* Nubilis filia. *& Liu. 9. bell. Punici*, Nubilis virgo. *Ouid. l. 2. Trist. Eleg. 1.* nubilis hæc virgo, matronaque, virque, puerque Spectat.

**Nupturio**, ris, ptu. cor. nubere cupio. *ἄμφω* *nupturio*. *GALL.* *Desirer de se marier, auoir faim d'estre mariée*. *ITALIC.* *Bramare di maritarsi*. *GERMANI.* *Wegtrö haben zu maunen oder sich zu verheuraten*. *HISPAN.* *Auer gana de se casar*. *ANGL.* *To desire to be married*. *Apuleius in Apolog.* Ea si nupsisset homini rusticano, inde crepito leni sponte, eam diceres sine vlla magia iam olim nupturisse.

**Nuptia**, arum, Matrimonium, coniunctio matris & fœminæ omnis vitæ consortium continens. *ἄμφω* *nuptia*. *GALL.* *Nopees*. *ITAL.* *Nozze*. *GERMAN.* *Hochzeit*. *HISPAN.* *Casamiento de bodas*. *ANGLI.* *The solemnitie or tyme of marriage*. *Proprie* tamen dicuntur ceremoniæ, & solemnitates in ducendis vxoribus, ipsæque nuptiarum dies; ita dictæ proculdubio à nubendo, quod proprie significat Velo, vel tego. Sed quoniam noua nupta, dum viro tradebatur, flammeo præ pudore caput oboluebat, factam est vt Nubere accipiatur pro Tradi viro: Et Nuptiæ pro maris & fœminæ coniunctione. *Cic. pro Cluent.* Nuptiæ plenæ dignitatis, plenæ concordia. *Ibidem*, nuptiæ non matrimonij dignitate, sed sceleris societate coniunctæ. [*Cœnabis apud me hodie fient nuptiæ. Plaut. Curo. sc. 3. a. 5.* Cedo, nuptias adorna. *Plaut. Aul. sc. 3. a. 1.* Sed nuptias hodie quin facimus? num quæ causâ est? (Mox.) Ibo igitur & parabo. nunquid me vis? *Plaut. Aul. sc. 4. a. 1.* Venimus coctum ad nuptias (i. pro nuptiis. *Ibidem sc. 2. a. 3.* Repudium? rebus paratis & exoratis nuptiis? *Ibidem sc. 6. a. 4.* nuptiis similia omnia hominum negotia. *Senec. c. 15. de Tranqui.*) Veteres in nuptiis maxime omnia obseruabant, id quod Virgil. ostendit, -primisque iungat Omnibus. Et rursus 4. *Æneid.* Prima & tellus & Pronuba Iuno Dant signum. Ita & *Stat.* de infauti Adrastu nuptiis, commemoratis prodigiis ait, Cunctos tamen omnia rerum Dicta mouent, variisque metum sermonibus augent. *Hæc ex Turnebi Aduersar.*

**Nuptialis**, le, Quod ad nuptias pertinet. *ἄμφω* *nuptialis*. *GALLI.* *De nopces, nuptial*. *ITAL.* *Nuziale*. *GERMANI.* *Hochzeitlich*. *HISPAN.* *Casa de casamiento de bodas*. *ANGLIC.* *Pertaining to marriage*. *Vt*, nuptialis thalamus, nuptialis cœna. *Plaut. Curo. sc. 2. a. 3.* Tu vt, hodie adueniens cœnam des sororiam. Hic nuptialem cras dabit, Nuptialis vox. *Linum 1. ab Vrbe*, nuptiales faces, & nuptialis dona. *Cic. pro Cluent.*

**Nuptialiter**, aduerbium, quod significat more nuptiarum. *ἄμφω* *nuptialiter*.

**Nuptialitius**, idem quod nuptialis, *ἄμφω* *nuptialitius*. *Plinianus*, L. 194. de verb. signif. Mucos esse donum cum causâ vt puta natalitium, nuptialitium.

**Nucamënta**, *ἄμφω* *nucamënta*. *teste Plin. lib. 16. cap. 10.* dicuntur quedam quasi paniculæ dependentes ex ramis abietis & piceæ. *Ruelius*, Cæterum ea quæ callo squamatum compactili pendente à ramis nucum, roborum, picearum, appellantur Nucamënta: vel id quod sint quasi quedam naturæ rudimenta, pineam nucem facere condiscens, vel quod apertissime in nucibus propendere cernantur. Græci etiam Cytara appellare consueverunt.

**NUCERIA**, *ἄμφω* *nuceria*. *Vulgò* Nucera. Ciuitas Campaniæ, cuius populi dicti sunt Nuceriini: & ager Nucerinus. *Plin. lib. 3. cap. 5.* Haud procul à monte Vesuio ager Nucerinus est: & nouem m. passuum à mari ipsa Nuceria.

**Nuces**, *ἄμφω* *nucis*. *Vide* *NUX*.

**Nucleus**, *ἄμφω* *nucleus*. *Vide* *NUX*.

[*Næturia*, nauium, siue nauigij genus. *Gell. cap. 25. lib. 10.*]

**Nudipedia**, *ἄμφω* *nudipedia*. *Vide* *NUVDVS*.

**NUVDITANVM**, Hispaniæ Beticæ oppidum est, *apud Plin. lib. 3. cap. 1.*

**Nudo**, das, *ἄμφω* *nudo*. *Vide* *NUVDVS*.

**Nudiustertius**, *ἄμφω* *nudiustertius*. *GALLI.* *L'autre hier, deuant hier*. *ITAL.* *L'altr hieri*. *GERMANI.* *Worgestern*. *HISPAN.* *An hier*. *ANG.* *Two dayes agoe*. *& Nudiustertius*, composita sunt (inquit *Festus*) à nunc, & Die tertio, & quarto: quasi dicas nunc est tertius, & nunc est dies quartus: semperque de die præterito dicuntur. [*Nuper die quarto. Idem Gell. cap. 24. lib. 10.*] Dicitur & nudiusquintus, & nudiussextus. *Plaut. in Most.* Nam heri & nudiustertius, Quartus, quintus, sextus, vtque postquam hinc peregrè eius pater Abit. [*Idem Plaut. in Curo. sc. 1. a. 1. & sc. 3. a. 1.* Nudiustertius parasitum misi in Cariam.] *Cic. 5. Philip.* Recordamini qui dies nudiustertius decimus fuerit, quantus consensus vestrum, quanta virtus, quanta constantia.

**Nudus**, a, um, Quod est sine tegmine, apertus, integer. *ἄμφω* *nudus*. *GALL.* *Nud*. *ITAL.* *Nudo*. *IGNUDO*. *GERM.* *Nackend*. *HISPAN.* *Desnudo*. *ANGL.* *Naked*. *Virg. 1. Æneid.* Nuda genu, nudòque sinus collecta fluentis. [*Nuda pulchra mulier, quam purpurata pulchrior. Plaut. Most. sc. 3. a. 1.* Nudus Vincus centum pondos es. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 2.* Nudus in neruo (aleator) *apud Quintil.* Nudo pede pressa vna. *Ouid. Eleg. 6. l. 4. Trist.*] *Nudus* propupere & egente. *Cic. pro Flac.* Quoniam nudus te delectarat, semper nudum esse voluisti. *Qui* iocus est ambiguus: quo nudo, inquit, in flore ætatis oblectatus est, cum semper nudum, hoc est fortunis omnibus spoliatum atque euersum esse voluisti. Nudum nucem legere. Iocus ex similitudine. *apud Cic. lib. de Orat. 2.* cum innumerabilem Magio præfecto pecuniam dixisset datam: idque Scaurus tenuitate Magij redargueret: Erras, inquit, Scaure. Ego enim Magium non conseruasse dico, sed tanquam nudus nucem legeret, in ventrem abstulisse. *Nudus* ab amicis, & nudus à propinquis, qui nullos habet amicos aut propinquos. *Cic. pro dome sua*, Tam inops autem ego ab amicis: aut tam nuda Respub. à magistratibus? Sic, nuda vrbs præsi ho. *Cic. Attic. li. 7.* nudum in causa destituere, *apud eundem*. *Nudo* vestimenta detrahere, est commodum sperare ab eo qui nihil habet quod auferri queat. *Plaut. in Asin.* Me defraudato. I. Maximas nugas agis: nudo detrahere vestimenta me iubet. *Nudus* item Insepultus, siue Mortuus. *Virgil. 5. Æneid.* Nudus, & ignota Palinure iacebis arena. *Idem Eclog. 13.* Et freta destituent nudos in littore pisces. *Seruius*. [*Sic*, traduntur ducibus mœnia nuda suis (cæsis principibus) *Ouid. 2. Fast.* Ipsa virum rapui, simulachraque nuda reliqui. (1. Cæsaris) *Ouid. 3. Fast.* Nudos sine arbore campos. *Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.* Et mensas olæq; nuda videt. *Ouid. 2. Fast.* Sub nuda positum cernere possit humo. *Ouid. Eleg. 5. lib. 1. Trist.* Nudæ valles, apertæ. *Liu. lib. 8. d. 4. Sueton. in Tib. c. 17.* In nudo celsipite cibum capere. *Nudus* per metaphoram accipitur pro plano & claro, & quod nullo prætextu, aut coloribus est velatum, *quos*, vt quum Nudam veritatem dicimus, & Nudam simplicitatem. *Nudæ* artes Rhetorum quorundam. Et, Nuda præceptorum traditio: *Quintil.* Nudos artus probationum & velut carne spoliatos. *Idem Quintil.* Vixque meus capiet nomina nuda liber. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Nuda vina. *Ibidem Eleg. 10. l. 3.* Nudam Cæsaris iram. *Nuda* pax. *Eleg. 11. lib. 3. Trist.* Nudum certamen habetur. (i. solum.) *Ouid. 13. Metam. Item*, Turpi ac nuda fuga. *Velleum.*

**Nude**, aduerbium, Simpliciter, & non fucate. *ἄμφω* *nude*.

**Nuditas**, atis, Simplicitas: & quandoque sumitur pro inopia. *ἄμφω* *nuditas*. *GALLI.* *Nudité, poureté*. *ITAL.* *Nudezza*. *GERM.* *Diebloß*. *HISPANIC.* *Desnudez*. *ANGLIC.* *Nakedness, want of any thing*. *Quintil. lib. 10. cap. 2.* Tenuitas ac nuditas, placuit &c.

**Nudo**, as, Nudum facio, detego, aperio, nudum constituo. *ἄμφω* *nudo*. *paschai* *פרע* *parâch*. *GALL.* *Desnuer, mettre nud, decourir*. *ITAL.* *Nudare*. *GERMAN.* *Emblossen / nachd machen*. *HIS.* *Desnudar*. *ANGLIC.* *To mak naked or bare, to vncouar*. *Cic. 7. Ver.* Repente hominem protipi atque in foro medio nudari, ac diligari, & virgas expediri iubet Nudatur arbor folijs. *Plin. li. 16. cap. 22.* Quum quedam primæ germinent, & inter nouissimas nudentur. *Nudare* viscera. *Virg. 1. Æneid.* Tergora diripiunt costis, & viscera nudant. *Nudare* gladios, pro distringere, *Liu. 8. Bell. Pun.* *Nudata* castra. *Cæsar. 2. bell. Gall.* *Nudatus* defensoribus murus. *Ibidem*, *Nudare* scelus aliquod, Indicare, patefacere. *Liu. 5. bell. Maced.* Iam enim & id magis in dies, Ætoli defectionem nudabant. [*Nudare* animos. (i. aperire voluntatem.) *Liu. 3. d. 4. & 3. d. 4.* Et *Nudare* littora. (i. deserere se præditiis. *Cæsar. de bell. cin.* *Nudati* opere censorio. *Vide* *Sueton. in Cæs. cap. 14.*] *A Nudo*



iustum auxilium ferenti. Budaus. [Noxam luere pecunia. Linius 8. d. 4. Noxa liberare reum. Quintil. Noxam facere de furto. Gell. cap. 18. lib. 12. Linius lib. 9. ab urb. In noxa esse, Idem in crimine. Linius lib. 2. d. 4. Sueton. in August. cap. 67. Noxæ arguere. (i. culpa & criminis.) Linius 3. d. 4. Nihil lus aut socius eorum noxæ futurum fraudive. Idem lib. 4. d. 4.]

Noxalis, le. Vnde Noxalis actio, dicitur, quæ aduersus nos instituitur, non propter vitium à nobis contractum, aut culpam, sed ob noxam, hoc est damnum à seruo aut pecude nostra datum. βλάτης δίκην. Caius in l. 1. ff. de Noxalibus actionibus. Noxales actiones appellatur, quæ non ex contractu, sed ex noxa, atque maleficio seruorum aduersus nos instituntur: quarum actionum vis & potestas, hæc est, vt si damnati fuerimus, liceat nobis deditioe corporis, quod deliquit, euitare litis estimationem. Vide supra in NOXA.

Noxia, Culpa. {מחשבת אשמה פון נזק} ער ראתו מרע ראיה. אפי. GAL. Fautē, offense, culpa. ITA. Colpa. GERMANIC. Die schuld etncr sunt oder vbetat. HISPANIC. Culpa. ANGLIC. An offence or fauete. Terent. in Phor. Meministi olim vt fuerit nostra oratio In te incipiunda ad defendendam noxiam? Plautus. Amicum castigare ob meritam noxiam. Terent. in Eunuch. vnam hanc noxiam Mitte, si aliam vnquam illam admisero, occidito. Noxiæ esse, hoc est fraudē esse, aut vitio, vel culpæ alteri. Linius. Si domū abire vellent, publica fide accepta, nihil eam rem noxiæ futuram, quod se hostibus iniurasset. Noxiā & noxam pro eodem accipi contendit Valla lib. 6. Tamen noxiam pro noxa, id est Peccati poena aut damno, rarò scriptum reperias. [Noxia, i. damno. Linius lib. 1. d. 5.]

Noxius, a, um, Quod nocet. {מרהב} מרהב, גאב, עג. GALLIC. Dommageable, qui porte dommage. ITAL. Nocente, nocente. GERMANIC. Schädlich, Item Schuldig. HISPANIC. Danoso. ANG. That offendeth, or hurteth, may some. Sallust. Quæ nisi quaesita erunt, & nisi vindicatum in noxiis, quid erit reliquum. Linius. ab Vrbe. Qui noxijs ambo, alter in alterum, &c. Virg. 6. Aeneid. Igneus est ollis vigor, & cælestis origo Seminibus quantum non noxia corpora tardant. Ouid. in Ibin. Inque tuis opifex, vati quod fecit Achæo, Noxia luminibus spicula condar apis. Idem 10. Metam. Nec metuens atro crinitas angue sorores, Quas facibus læuis oculos atque ora petentes Noxia corda vident. Noxius, cum genitiuo. Tacitus libro 5. vt noxiū coniurationis ad disquisitionem trahebat. [Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Cur aliquid vidi? Cur noxia lumina feci?] Cuius contrarium est Innoxius, culpa carens, innocens, qui non nocet. Plaut. in Aulul. Heu Megadore, haud decorum facinus tuis factis facis. Vt inopem atque innoxium abs te, atque abs tuis, me irideas. [Noxius de patricia. Suet. in Claud. cap. 34.] Obnoxius, idem est quod astrictus, vel obligatus: de quo suo loco.

Noxior, Comparatiuus à noxius. Seneca lib. 1. de Clementia cap. 13. Omnibus reis noxior, ac sollicitior.

\*Noxiosus, idem quod noxius. Seneca 1. de Clement. Si noxiosissimo cuique animalium in nos daretur potestas, &c. Idem Epist. 71. Quod animi perditū noxiosique habent, non habebunt illi quos aduersus hos casus instruxit longa meditatio?

Noxitudo, inis, Pro Noxia apud veteres dicebatur. Accius in iudicio armorum, vt citat Nonius, Noxitudo obliteretur Pelopidarum ac per nos sanctificat genus.

N ante V

N.V. In notis antiquorum non vis, vel non vocat, vel non valet. N.V. N.D.N.P.O. Neque vendetur, neque donabitur, neque pignori obligabitur. NVP. Neptias.

NVB. &c. Stephano Populi sunt Libya, ad sinistram Nili flexum habitantes, in multa diuisa regna, teste Strab. lib. 17.

Nubes, {נב} נבאנא נבאב נבאב, GAL. Nubes, ou nuée. ITAL. Nuvola, nebbia. GER. Ein woid. HISPANIC. La nuue. ANG. A cloude. Est vapor humidus in sublimē elatus è terra per æstum: siue aer in liquorem coactus, cuius densitas haud dubiè Solem obumbrat: vnde etiam nomen accepisse creditur, à nubendo scilicet, hoc est te-gendo, quod à solem obnubat. Sunt tamen qui eius originem referant ad dictionem Græcā νεφός quæ nebulam significat, vel nebulam. Cic. de Diuinat. Si autem nubium conflictu ardor expressus se emiserit, id esse fulmen. Virg. 5. Aeneid. & alijs plaudentem nigra figit sub nube columbam. Idem 3. Aeneidos, Inuoluere diem nimbis, & nox humida cælum Abstulit: ingeminant abruptis niuibibus ignes. Idem 1. Georg. Et scdam glomerari tempestatem imbribus atris Collectæ ex alto nubes. Nubes peditum per translationem, pro multitudine & densitate vsurpauit. Linius 5. belli Macedonici, Rex contra peditum equitumque nubes iactat, & consternit maria suis classibus. [Linius lib. 4. d. 4. Telorum velut nubes. Idem lib. 2. d. 5. Nubes locustarum. Nubes animi. Vt tamen hanc animi nubem dolor ipse remouit. Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Trist.] Armorum nubes, Statius quarto Thebaid. Belli nubes. Virgilius 10. Aeneid. Nubis in nominatiuo apud Plautum in Merc. nonne quæ aduerso vides? Nubis atra, imberque instat.

Nubecula, æ, diminutiuum, Parua nubes. {νεφέλιον} GALL. Petite nuée. ITAL. Nugeletto. GERMANIC. Ein woidlein. HISPANIC. Nue pequena. ANGLIC. A litle cloude. Plin. lib. 18. cap. 15. Nubecula quantuis parua, ventum procellosum dabit. Per translationem accipitur pro supercilio, tristitia vultus, frontis contractione. Cicero in Pison. Neque tam sui timidus, vt qui in maximis turbinibus ac fluctibus Reip. nauem gubernassem, saluamque in portu collocassem, frontis tuæ nubeculam, cum collegæ tui contaminatum spiritum pertimescerem.

Nubifer, pen. cor. Nubes ferens, {νεφέλιος} GALL. Portant nuées. ITA. Chi porta nuuole. GERMANIC. Der das gewuld bringet. HISPANIC. Que trae nubes. ANGLIC. That bringeth or causeth cloudes. Vnde

Nubiferi montes dicuntur, ita editi, vt nubes sustinere videantur. Ouid. 2. Metam. Aeris que Alpes & nubifer Apenninus. Nubifer notus qui nubes affert siue gignit. Idem Epist. 2. Te dare nubiferis linea vela Notis.

Nubifugus, adiectiuum, Qui nubes fugat. {νεφελοφύγος} GALL. Qui chasse les nuées. ITALIC. Che caccia le nuuole. GERMANIC. Der die woiden vertreib. HISPANIC. Ahuyentador de las nubes. ANGLIC. That putteth away or dissolueth cloudes. Columell. libro 10. Nec tam nubifugos borea Latonia Phœbe Purpureo radiat vultu.

Nubigena, æ, Ex nube genitus. {νεφελογενής} GALL. Engendré de nuée. ITA Generatio di nuuola. GERMANIC. Aus dem gewuld erbor. HISPANIC. Engendrado de nuue. ANGLIC. That is engendred of a cloude. Colum. lib. 10. Mox vbi nubigenæ Phryxi, nec portitor Helles, &c. Nubigenæ dicuntur centauri, quod ex nube sint nati. Quam enim Ixion lunonem deperiret, oblata est illi nubes, quæ imaginem Iunonis representaret, cum qua congressus, genuit Centavros. Statius 5. Thebaid. Luxuriant Lapitharum epulæ, si quando profundo Nubigenæ caluere mero. Feri nubigenæ. Ouidius 12. Metamorphos. Bimembres Nubigenæ Virgil. 8. Aeneid. tu nubigenas iniucte bimembres, &c. Amnes nubigenæ, Statius 1. Theb.

Nubilus, a, um, pen. corr. Fuscum, nubibus tectum. {νεφέλιος} GALL. Nubileux ou nebuloux, obscur. ITALIC. Fesco, nubiolo. GERMANIC. Gewuldet, obscur, non woiden. HISPANIC. Nubioso, à annubiado. ANGLIC. Dark, cloude. Plin. lib. 16. cap. 26. Pyrus, & amygdala, etiam si non pluat, sed fiat austrinum cælum atque nubilum, florem emittunt. [Nubila sunt subitis tempora nostra malis. Metaph. Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Trist. Tempora si fuerint nubila, solus eris. Ouid. Eleg. 8. lib. 1. Trist. Nubila promissi styx mihi testis erit. Ouid. 3. Fastor. Nubila nascenti seu mihi parca fuit. Ouid. Eleg. 4. lib. 5. Trist.] Nubilus color, obscurus. Plin. lib. 9. cap. 35. Inde nubilum trahi colorem, aut pro claritate matutina serenum.

Nubilum, substantiuum, ipsam nubem significat. {νεφέλη} ANGLIC. Dark weber. Plin. lib. 2. cap. 62. Rhodi & Syracusis nunquam tanta nubila obducit, vt non aliqua hora sol cernatur. Ouid. 7. Metamorph. nubila pelio, Nubila que induco: ventos abigō que, vocō que. Virgil. 6. Aeneid. Et pater omnipotens densa inter nubila telum contorsit. [Regem ostensurum propter nubilum distulit. Sueton. in Neron. cap. 13. Tristitia quoddam nubilum ducunt oculi. Quintil.]

Nubilarium, rij, Locus, quod propter nubes conferuntur frumenta semitrita. Colum. lib. 1. cap. 6. Huic aræ nubilarium applicari debet, maximè in Italia propter inconstantiam cæli, quo colata semitrita frumenta protegantur, si sabitanus imber accesserit, Dicitur & Nubilar. Idem lib. 2. cap. 21. Quod si falcibus seges cum parte culmi demessa sit, protinus in acruum vel nubilar congeritur.

Nubilo, as, are, Nubilum fieri, nubibus obscurari. {נביל} נבילא. GAL. Couir de nuées, rendre obscur & nubileux, obscurcir. ITALIC. Nnuolare. GERMANIC. Gewuldte werden. HISPANIC. Annublar. ANGLIC. To waxe darke or cloudie. Vnde nubilat aer, apud Varr. de Re rust. Plin. lib. 37. cap. 7. Callistratus fulgorem carbunculi debere candidum esse posuit, extremo visu nubilantem. Hinc componitur Obnubilo, de quo vide suo loco.

Nubilor, aris, deponens. Nubilo. Cato de Re rust. cap. 88. Vbi nubilabitur, noctu sub tecto ponito: quotidie. quum sol erit, in sole ponito.

Nubilofus, sa, sum, Quod est nubibus plenum. {νεφέλιος, ζοφώδης} GALL. Nebuleux, plein de nuées. ITALIC. Nuvoloso. GERMANIC. Woidet. HISPANIC. Llano de nuues. ANGLIC. Cloude or full of cloudes.

Nubo, bis, pti & nuptus sum, in præter. in sup. nuptum, Volo, operio, te-go, obnubo. {נביל} נבילתו נבילתו נבילתו. GAL. Couir. ITALIC. Coprire, velare. GERMANIC. Woiden. HISPANIC. Cobrir. ANGLIC. To cover. Vnde nubes dicta creditur, quod cæelum obnubat. Quoniam verò sponte apud veteres dum viro tradebantur, nubere, hoc est velare capita solebat, factum est vt Nubere vsurpetur pro Viro tradi. {נבילתו} נבילתו נבילתו נבילתו נבילתו. GAL. Prendre mari, espouser mari. ITA. Maritare. GERMANIC. Mannen mit man nemmen. HISPANIC. Casarse la muger. ANG. To be married to some man. Est enim proprium mulieris [Quod libeat, nubantur domo ne fiat comes. Plaut. Aulul. sc. 5. a. 3. Eholan tu huius nupisti patri? (obscenè) Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Quod eam facilius nuptum, si vellet, daret. Plaut. Aul. sc. 1. a. 1. Filiam despondi. Ego hodie nuptum huius dabo. Plaut. Aul. sc. 4. a. 1. Sc. 1. a. 4. Quam minime sumptu filiam vt nuptum darem. Plautus Aul. sc. 5. a. 2.] Terent. in Andr. Aiebant hodie filiam meam nubere tuo gnato. Non enim vir sed mulier propriè nubit. Licet quandoque figuratè vel peruerso naturæ ordine præposterè dicatur Pomponius in Pannuceatis, vt citat Nonius, sed meus frater maior, postquam vidit me inde eiectū domo, nupisti posterius dotata vetulæ, varicosæ Aphræ. Iuuen. Satyr. 2. Quis quæris? nubit amicus. Sunt qui dicant virum tum nubere, quum seruit uxori, sèque illi subiicit, quæ sibi parère debebat. Vnde Martialis li. 8. Vxori nubere nolo meæ. [Senec. Controuers. 6. lib. 7. in Titulo, Tyrannus permisit seruis vt dominabus suis nubant.] Vtroque autem modo dicitur, & Nubere alicui, & cum aliquo Nubere. Cic. Marc. Catoni, Regis Parthorum filium, quocum esset nupta regis Armenorum soror. Nubere in familiâ clarâ. Cic. pro Calio, Quum ex amplissimo genere in familiam clarissimam nupisset. [Nubere in domum. Linius lib. 4. ab urb. Et Nupta in domo. Idem lib. 6. ab urb.] Nubere dicuntur etiam arbores vitibus, & vites arboribus, pro coniungi & implicari. Plin. 34. cap. 1. In Campano agro populis nubunt. De vitibus. Nubitur. Plaut. Persa. Hic cum mala fama faciliè nubitur, Dum dos, si nullum vitium vitio vortitur. Dare nuptum viro. Plaut. Casi. Ancilla Casina vt detur nuptum nostro villico. Huius verbi composi-







fit compositum Denudo, Enudo. pen. prod. *Smypviva*, de quo infra suo loco.

Nudipedalia, Sacra erant Hierosolymis, vt scribit Hieronymus contra Iou. *μυρτὸς εἰα*. De his meminit Egesip. libro secundo bell. Iud.

Nugæ, arum, A non, & Ago, componi videntur, quod qui nugatur, nihil agat. *ἡ γὰρ λαισίων φλυαρία, λαρὸς ὕδατος*. GAL. Baureries, bourdes, gaberies. ITAL. Ciancie, baie. GERMAN. Bunnhei nichtsolende ding/ so find wort oder werck. HISP. Los desuarios de vanas palabras. ANGL. Triffles, toys. } Sunt enim aut res nullius pretij, aut sermones leuium rerum ac nullius ponderis, & plerunq; seculares, ioculatoriq;e. Hinc Catullus, poemata sua vocat nugæ, vt de inanibus minimèq;e seriis rebus agentia. *Plaut. in Menach.* nugæ sunt meræ. *Idem in Trin.* Hic postulet frugi esse, nugæ postulat. [Nugæ gartus. C. Solco, propterea viuo facilius. *Plaut. pseud. sc. 6. a. 4. Item.* Quid dicit tibi? nugæ theatri. Verba, quæ in Comædiis solent. (q. d. res nihili, ridicula, sine factias.) *Plaut. Curc. sc. 2. a. 5.* Hanc amat, nugæ meras. *Ibid. sc. 3. a. 1.* Non fuit liber. nugæ agit. i. loquitur. *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3.* Non potes probare nugæ (id est, persuadere te nihil habere) quod falsum est. *Plautus Aul. sc. 1. a. 5.* Maximas nugæ agis. (id est, dicis.) *Idem Asin. sc. 1. a. 1.* Hæ sunt non nugæ. Non enim mortalia. *Ibid. sc. 1. a. 4.* Nugæ ludificabitur, garricit. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 3.* Sycophanta nequam est nugis meditatur malè. *Plaut. pseud. sc. 7. a. 4. Item* "Nugarum ludus, de quæstionibus frivolis. *Gell. c. 13. l. 6.* } Nugæ, de vnguentis. *Martial. Epigr. 102. lib. 5.* }

Nugæ, cis, trium generum & nugator, Qui meras nugæ loquitur, nugigerulus. *ἡ γὰρ λαισίων ἡ λαισίων φλυαρία*. GAL. Vain, plain de baueries. ITAL. Cianciatore. GERMAN. Ein teichfettgever/ der gern mit vnnugen dingem vmbgabt oder darvon redt. HISP. Vano, loco, que mucho desuaria. ANGL. That speaketh only triffl'es or toys. }

Nugigerulus, penultim. correp. Qui vana nuntiat, qui nugæ circumfert. *Plaut. Aul. sc. 5. a. 3.* Vbi nugigerulus res soluta est omnibus. } *ἡ γὰρ λαισίων ἡ λαισίων φλυαρία*. GAL. Portant baueries. ITAL. Che porta ciancie. GERMAN. Ein märtetzager/ der vnnuge ding vmb het tregt zu elappeten. HISP. El que trabe nueuas vanas. ANGLIC. A teller of triffl'es. }

Nugiger, ra, rum, Idem, vt nugigera manus, hoc est vana, & quæ seipiam sefellit. *Cicer. ad Attic. lib. 4.* Dices, Vellem iam pridem scio te voluisse & me: ast nugigeram manum fuisse. Aliqui codices sic habent: Ast me mastigiam germanum fuisse, emendat Mala spina, vt in malis non malè. Est enim planè corruptus & deprauatus locus.

Nugiuendus, di, Ab antiquis dicebatur (*inquit Nonius*) qui aliquid mulieribus venderet. *ἡ γὰρ λαισίων ἡ λαισίων φλυαρία*. GAL. Vn vendeur de bourdes. ITAL. Che vende baie. GERMAN. Der scheltet vnnuge wart vettawff/ tats finden ding oder werck/ ding. HISPANIC. joyero de joyas de mugeres. ANGLIC. A seller of triffl'es or toys. } Nam omnia quib. mulieres vtuntur, pro rebus vanis atque inutilibus habentur. *Plaut. in Aulul. [sc. 5. a. 3.]* nugiuendis res soluta est omnibus.

Nugor, aris, Vana loquor & nugæ ago. *ἡ γὰρ λαισίων φλυαρία, ὕδατος, φλυαρία*. GALLIC. Dire bourdes, bauer, reueur. ITALIC. Cianciare. GERMAN. Mir etelen vnd vnnugen dingem vmbgehn. HISP. Desuariat en vanas palabras. ANGLIC. To triffl'e, to speak a thing vnmeet for the porpose. } *Cic. 2. de Diuin.* Democritus tamen non insecitè nugatur.

Nugator, Qui meras nugæ loquitur. *ἡ γὰρ λαισίων φλυαρία, ὕδατος, φλυαρία*. GAL. Isaeur, bauer, caufeur. ITALIC. Cianciatore, che sempre dice parole vane. GERMAN. Der mit etelen vnnugen dingem vmbgeht. HISPAN. El que desuariat en vanas palabras. ANGL. A triffl'er, à dallier. } *Idem in Capt. [sc. 2. a. 2.]* Euge pol Thalem talento non e mam Miletium: nam ad sapientiam huius nimis nugator fuit. *Cic. pro Flac.* Neque in istum nugatore tanquam in aliquem testem inuehar. [Nugator homo. *Gell. c. 1. lib. 12.* Item Nugatorem lepidum lepide est nactus. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 4.]*

Nugatorius, a, um, Nugalis, leuis, inanis, futilis, nullius momenti & ponderis. *ἡ γὰρ λαισίων φλυαρία*. GAL. Plein de bauerie & iserie. ITAL. Pie no di ciancie. GERMAN. Der wolt vnnugen ledertliche dingis ist. HISP. Lleno de desuarios. ANGL. Triffl'ing vaine, that triffl'eth. } *Cic. 1. de Nat. deor.* Tota res Vellei nugatoria est. *Idem pro Cecinna*, Omnino ad probandum, vtramque rem videam infirmam, nugatoriàm que esse.

Nugalis, & hoc nugale. Quod est nugis plenum. *ἡ γὰρ λαισίων φλυαρία*. *Gell. lib. 1. cap. 2.* Sed theorematibus tantum nugalibus dilatanates, obiurgatione ista incessiuit. [Nugalia quædam loqui, siue dissidere, mittere. *Gell. cap. 16. lib. 3. cap. 1. lib. 4. cap. 17. lib. 7.]*

Nugamenta, nugæ. *ἡ γὰρ λαισίων φλυαρία, ὕδατος*. GALLIC. Bourdes. ITAL. Ciancio. GERMAN. Egette vnd vnnuge ding/ matten werck oder harten tddung. HISP. Desuarios de vanas palabras. ANGL. A toys or triffl'ing thing. } *Apul. l. 1.* A quorum istorum nugamenta hæc comparasti?

Nullus, la, lum, ὕδατος, ὄσις. GALLIC. Nul. ITAL. Niuno, nessuno. GERMAN. Keiner. HISP. Ninguno. ANGLI. None or noman. } Compositum est ab vllus, quasi non aliquis vel ne vnus quidem. *Cicer. de Amicitia.* Sic munitus est, vt nullo egeat. *Horat. l. epistol. 1.* nullius addictus iurare in verba magistri. [Tibul. lib. 4. Nulla mihi staret finem te facta canendi. Et nulla incepto perlabitur vnda liquore. *Ibid.* Item, Nulla nec exustas habitant animalia partes. *Ibi.* Hic patera nulla in cistula est. *Plaut. Amphiv.* Vbi satur sum, nulla crepant intestina. *Plaut. Men. sc. 9. a. 5.* Magna res est. Ph. Nulla est mihi. Ambiguè, de negotio & bonis. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 5.* Perij. (Mox) nullus sum. *Plaut. Mestell. sc. 1. a. 2.* Quam abduxisti à Leone? nullam abduxi. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 5.* Nullus eo melius medicinam facit. *Plaut. Men. sc. 1. a. 1.* } Quem ego hominem nulli coloris noui. (pro nullius.) *Plaut. pseud. sc. 7. a. 4.]* } Nullus, leuis, & inanp. *Cicer. de Amicitia.* Nulla hæc igitur amicitia, quum

alter verum audire non vult, alter ad mentiendum paratus est; *Plaut. Trin.* Nullum beneficium esse duco, id, quod cui facias, non placet. } Nullus pro non. *Terent. Hecy.* -si quæret me, vt Tum dicas: si non quæret, nullus dixeris. *Cicer. Attic. lib. 12.* Philotimus non modo nullus venit, sed ne per literas quidem, aut penuntium certiore facit me quid egerit. [Ita *Plaut. Asin. sc. 4. a. 1.* In tonstrinam, vt iusseram venire, Is nullus venit. ] *Cicer. de prouinci. consul.* Nisi C. Virginius legatus vir fortis & innocens interuenisset, vnum signum Byzantij ex maximo numero nullum haberent. *Terent. Andr.* Liberatus sum, Daue, hodie tua opera, d' au. At nullus quidem. *Plaut. Trinummio.* Nullus credas: nulla est mihi vita expetenda sine te. } Nulli consilij, pro nullius. *Terent. Andr.* -quando quidem tam iners, tam nulli consilij sum. Nullis literis, id est illiteratus. *Plin. epist. 15.* Video etiam multos paruo ingenio, literis nullis, vt bene agerent, agendo consecutos. [Hoc non nulli rei, pro, nullius: *Gell. cap. 9. lib. 15. cap. 2. l. 6. cap. 1. 13. cap. vlt.* Musica abscondita nulli reiecta. ] } Nullus sum: frequens apud Comicos pro perij, vel occidi. *Terent. in Andr.* Nullus sum, id est, non sum. Et plus est dicere, nullus sum, quam perij nam qui perit, corpus est reliquum: qui vero nullus est, ita est ac si natus non sit. *Cicer. de Senectute.* nolite putare me, quum à vobis discessero, nusquam aut nullum fore. [ *Plaut. Asin. sc. 2. a. 3.* nullus sum. A. In d' es, Ne negato: omnium nequissimis, nullus. (i. Incertus siue Ignotus.) *Lucret. lib. 4. ab vrb.* Patre nullo. (i. incerto, ignoto.) } Nulli modo, pro nullo modo. *Macrobi. lib. 1. in Somn. Scip.* ni sit mendum. } Item, nullo differt, (i. nulla re.) *Quintilian.* } Inter nullus autem & nemo multum intercedit. Dicitur enim nullus de rebus omnibus. Nemo vero tantum de hominibus. *Autor est Cornel. Fronto in libr. de diff. vocabulorum.*

Nullibi, Significat in nullo loco. *ἡ γὰρ λαισίων φλυαρία*. GAL. En nul lieu. ITAL. In niun luogo. GERMAN. Nienen. HISP. En ningun lugar. ANGLI. No where. }

Nullusdum, Id est nullus in hunc diem, nullus adhuc. *ἡ γὰρ λαισίων φλυαρία*. GAL. Nul encore iulques à present. ITAL. Niuno fin hora. GERMAN. Noch nicht etner. HISPAN. Ninguno hasta agora. ANG. No man yet. }

Nūm, ἡ γὰρ λαισίων φλυαρία, ὕδατος, ὄσις. GALLIC. N'est ce pas? n'est il pas? ITAL. Ansoy. GERMAN. Ist es? HISP. Por ventura alguno? ANGL. whither. } Interrogatiua particula est, quæ negatiuam præ se fert resolutionem, sicut contra non interrogatiue acceptum affirmandi vim habet. Est itaque Num, idem quod An, siue Nunquid *Cic. l. Acad.* Quis dixit est hic? num sophistes? Et paulo ante, Num cesses Ennium digressus? Num quid minus vestra opera vtor? pro nunquid, vel qua in re } *Plaut. pseud. sc. 2. a. 1.* Vel num parelecon est, Num quem alium, non me quæritas. *Plaut. Men. sc. 4. a. 2.* Num non vis me Interrogare te? *Plaut. Aul. sc. 3. a. 1.* Num laruatus es, an territus? *Idem Men. sc. 4. a. 5.* Num confidit? ( de Sycophanta.) *Plaut. pseud. sc. 7. a. 4.* Num mentior? *Ibid. sc. 1. a. 4.* Num ancilla, aut serua tibi responfant? *Ibid. sc. 2. a. 4.* Num non vis me ire obuiam. *Plaut. Mof. sc. 4. a. 1.* Num quid causæ est, quin te in pistrinum condam? *Plaut. pseud. sc. 5. a. 1.* Num mea gratia pertimescit? *Plaut. pseud. sc. 2. a. 5.* Num mirum, ille aut nouum quippiam facit? *Plaut. Mof. sc. 4. a. 1.* } Numnam eiusdem significationis, *Cic. 1. de Somn. Scip.* Numnam aspicias quæ in templa veneris? Pro eodem etiam dicimus An num. *Cic. 2. de Diuin.* An num Imperatorum scientia nulla est?

NVM A POMPILIUS, ἡ γὰρ λαισίων φλυαρία, ὕδατος, ὄσις. Ex Curibus Sabinorum vrbe ortus, secundus à Romulo Romanorum rex, iustitia & pietate insignis, qui pacatis finitimorum odiis, quod truces efferatōsque longa militia animos ad pacis artes traducerat, ad deorū cultum a munera adiecit: primūque ad infimum Argiletum Iani templum condidit, quod apertum, bellum: clausum, pacem indicaret. Deinde Dialectem, Martialem, Quirinalem Flamines creauit, Salios item duodecim Marti assignauit: virgines Vestales sacrauit, Pontificem maximum primus declarauit, dies fastos, nefastosque condidit: annum in duodecim menses diuisit, Quæ omnia quod maiore apud imperitam plebem in veneratione essent, simulauit sibi cum Ægeria Nymphæ nocturnos congressus esse, eiusque se monitu, quæ acceptissima diis essent, sacra instituire. Postremo vbi maxima cum reuerentia & suorum, & finitimorum creuisset, quadragintaque annis regnasset, diem suum obiit. *Vide Lili. lib. 1. ab Vrbe condita.*

NVMANA, Oppidum est Piceni, à Siculis conditum, teste *Plin. lib. 3. cap. 13.*

NVMANTIA, ἡ γὰρ λαισίων φλυαρία, ὕδατος, ὄσις, Stephano, quibusdam *Casus Augustaliis* verò *Soria*. Celtiberorum insignis fuit Vrbs, quæ quum à Romanis frustra oblecta fuisset per annos quatuordecim, tandem ab Africano cuius Paulus pater Perlea vicit, fame potius, quam viribus est deleta. Quum enim fame laborarent, nec eis daretur iusti certaminis copia, omnia sua, & seipsos igni concremarunt. *Florus li. 2.*

Numantinus, a, um, pen. prod. *ἡ γὰρ λαισίων φλυαρία, ὕδατος, ὄσις*, Stephano, Numantia incolæ. Quod etiam cognomen Scipionis Æmiliani fuit, qui Numantiam expugnauit.

Nūmārtius, adiectiuum, Numarius, rij, Numatio, Numatus, *Vide NVMVS.*

NVMATIVS PLANCVS, Nobilis fuit Romanus, Iulij Cæsaris temporibus, qui primus Lugdunum coloniam deduxit. Ad hunc extant Ciceronis aliquot epistolæ, & Horatij carmen. Sunt qui scribant Munatius.

Nūmella, Genus vinculi lignei, ad discrucandos noxios paratum, quod & collum & pedes immittuntur. *ἡ γὰρ λαισίων φλυαρία, ὕδατος, ὄσις*. *Plaut. in Asin.* Qui aduerfum stimulos, laminas, erucelque compedescit. Nervos, catenas, carceres, numellas, pedicas, boias. } Festus Numellam vinculi genus esse asserit, quo canes solent alligari. ANGLA. A collar or leash



copen dixit pro Numicij.  
 N V M I D I A, *Numidica*, Vulgo, *Il regno di Tunis*, Pars Africae inter Ce-  
 sariensem Mauritaniam, & Carthaginensem regionem, cuius po-  
 puli à Latinis Numidæ, à Græcis Nomades, *Numides*, dicuntur, quasi  
 in pascuis inter armenta degentes: *Son' to v' me' n*, quod est pascere. E-  
 rat enim ea gens rei pecuarie in primis studiosa: & ob id ad læ-  
 tiora pabula cum vsus requirebat, magalia sua trāsferēbat: quem-  
 admōdum & Hamaxobitæ, qui plaustris domos suas circumfere-  
 bant. *Plin. lib. 5. cap. 3.* Numidæ verò, Nomades, à permutandis pa-  
 bulis, magalia sua, hoc est domos plaustris circumferentes. Hi à  
*Virg. lib. 4. Æn.* Infræni Numidæ appellantur quod equos non  
 frango, quem admodum nos consuevimus, sed virgula duntaxat  
 regeant. [Cursores & Numidæ in comitatu delicatarum. *Senec.*  
*epi. 85.*]

Numidicus, a, um, *Numidicus*: vt Lapis Numidicus, qui inter generosa  
 marmora annumeratur. A Papiniano Libycus filix appellatur. Et  
 Pavimenta Punicia à veteribus dicebantur, quæ ex Marmore Nu-  
 midico strata erant. [Numidicæ crustæ. *Senec. epi. 87.* Numidicæ ar-  
 ues. *Suet. in Calig. c. 22.* è lapide numidico columna. *Idem in Cas.*  
*cap. 35. Vide supra NOMADES.*

Numidiana pyra, A patria nomen sortita: quorum meminit *Plin. lib.*  
*11. cap. 15.*

Nunitor, pen. cor. Filius Procæ Albanorum regis, & Amulij frater,  
 Romuli & Remi avus maternus Hic Rheam Sylviam filiam ha-  
 buit, quam Amulius pulso Nunitore fratre Vestalem virgi-  
 nem fecit, ut quando sobolem haberet, quæ patrum viciscere-  
 tur. Postea verò senex à Romulo & Remo nepotibus, occiso A-  
 mulio, in regnum restitutus est. *Virg. lib. 6.* Et Capys & Numi-  
 tor, & qui te nomine reddit Sylvius Æneas, &c. *Vide Liv. lib. 1. ab*  
*Urbe.*

Numisma, Numosus, Numularius, *Vide NVMVS.*

Numus, numi, Moneta, numisma. { *מוןטא* *aghorab. vōm' mē.* GALLI.  
 Monnoye. ITA. Denaro, moneta. GERMAN. Ein munngetp fenstg.  
 His. Dineros, moneda. ANG. Money or coine. } *Son' to v' me' n*, hoc est à lege  
 appellatorem accepit, o in u commutato: quum enim olim  
 permutatione mercium homines uti solerent, lege vsus numi in-  
 troductus est. [Nummum argenti inuenire nequeo. *Plaut. pseud.*  
*sc. 1. a. 1.* Non ferēs hinc argenti nummum. *Plaut. Asin. sc. 4. a. 2.*  
 Diuidere argenti nummos in viros. *Plaut. Aul. sc. 2. a. 2.* Inauresda  
 mihi faciundas, pondo duūm nummūm. *Plaut. Menach. sc. 1. a. 2.*  
 Numo sum conductus, plus iam medico mercede est opus. *Plaut.*  
*Aul. sc. 2. a. 3.* Tu isto genere natus nummum non habes. *Plaut.*  
*pseud. sc. 3. a. 1.* Me nemo potest me minoris numo conducere.  
*Plaut. pseud. sc. 2. a. 5.* Itane causa tibi nummum dabo? *Ibid. Item.*  
 Ecce tres numi ad emendum opsonium (de aureis) *Plaut. Men.*  
*sc. 1.* Quanti veniunt hic porci sacres? *Plaut. Men. sc. 2. a. 2.* Siquid  
 numo sarciri potest, &c. *Plaut. Aul. sc. 2. a. 1.* Nunc eris hinc numo  
 diuitior. *Plaut. pseud. sc. 2. a. 5.* Ne quisquam credat nummum edi-  
 cam omnibus. *Plaut. pseud. sc. 5. a. 1.* Rescribere numos. *Vide re-*  
*scribere.* Mihi præterea vnum nummum ne dais. *Plaut. pseud. sc. 5.*  
*a. 1.* Numus Philippus aureus: *Vide Philippi.* ] Alio etiam no-  
 mine dicitur Numisma, quod ab eodem etiam fonte creditur de-  
 rivatum. Quapropter utrunque vaico in, scribendum videtur.  
 Sunt tamen nonnulli, qui nummum geminato in, scribendum  
 putent, eo quod videant primam vbiq; produci, quæ in dictio-  
 ne numisma corrumpitur: vt apud *Martialem. lib. 1.* Cur data sunt  
 equiti bis quinque numismata? Sed hoc in loco cæterisque omni-  
 bus, in quibus huius nominis prima syllaba corrumpitur, quidam  
 Numisma legendum contendunt, per quartam vocalem. Vtun-  
 que scribas, illud certè constat primam in dictione Numus sem-  
 per produci quæ contra in Nomine Numisma apud probatos au-  
 tores semper corrumpitur: quavis nonnulli inter recentiores, nullo  
 veterum exemplo ausi sint producere. ¶ Numus autem aliquan-  
 do generale nomen est, idem significans quod Numisma: & de  
 qualibet pecunia, siue moneta dici potest, siue aurea sit, siue ar-  
 gentea, atque adeo ære. *Plaut. in v' sordido. [sc. 3. a. 1.]* Nimisul-  
 ter, nummum nusquam reperire argenti qui. *Cic. 1. de Finib.* Vn-  
 de si secutus esset eorum sententiam, qui honesta & recta emo-  
 lumentis omnibus & commodis anteponebant, ne nummum qui-  
 dem attingeret. ¶ Aliquando etiam speciale nomen est pecuniæ æ-  
 reæ, quæ alio nomine Sestertius vel congiarium namus sestertius  
 appellabatur: valebatq; æstimatione Gallicæ pecuniæ decem den-  
 arios Turonenses & semissilem, hoc est quartam partem dena-  
 rij argentei. *Cicero 4. Verr.* Facta est sponso sestertiis quinque: cog-  
 nit Scandilius quinque illa millia nummum dare æe numerare A-  
 pronio. Et *versus inferias*, Cogit scandilium Apronio ob singu-  
 larem improbitatem atque audaciam prædicationemq; nefariæ  
 societatis, H s, quinque millia mercedis nomine, ac præmij dare.  
 Vbi hoc notandum est, Cicero dicit Quinque sestertia, Quinque  
 millia sestertium, & Quinque millia nummum pro eodem dixisse.  
 ¶ Numus adulterinus, non legitimus *κλέπτης νόμος*. *Cic. lib. 3.*  
*Offic.* Quærit etiam, si sapiens adulterinos numos accepit im-  
 prudens pro bonis, quum id nescierit, soluturū sine sit eos, sicuti de-  
 beat, pro bonis.

Numulus, diminutivum, Paruus numus. { *μυρομύνη*. GALLI.  
 Petite monnoye. ITA. Picciola moneta. GERMAN. Ein gütsp fenstg.  
 Hispanico. Pequena moneda. ANGL. Little or small money. }  
*Cic. ad Attic. lib. 1.* Si iudicium est triginta homines populi Roma-  
 ni, leuissimos ac nequissimos, numulis acceptis ius, & fas omne  
 delere. *Idem*, Tu si quis blanditiis à Sicyoniis numulorum aliquid  
 expresseris, velim me facias certiorē.

Numisma, vel Numisma, atis, utrunque enim dicimus. { *מוןטא* *aghorab.* GALLI. Monnoye. ITA. Danari, moneta. GERMANI.  
 Ein munn. His. El nimo d moneda. ANGL. Money or coine. } Græca  
 dictio est, idē significans quod Numus, *Son' to v' me' n*, hoc est à lege:  
 vnde & Numus dictus putatur. Nam quum ante percussum nu-

missima homines mutuo permutationis commercio vterentur, po-  
 stea lege introductus est vsus numi. De hoc latius in dictione N V M  
 vs. Habet autem hoc nomen primam syllabam correptam quæ  
 in dictione NVM vs producitur: vnde Græcorum more Numisma  
 per o, in carmine scribendum esse plerique arbitrantur, quum a-  
 lioqui sapius per u, scribamus. *Hor. 2. Epist. 1.* Retulit acceptos re-  
 gale nomisma Philippus. *Mart. lib. 1.* Cur data sunt equiti bis  
 quinque nomismata? quare?

Numatus, Qui numis abueat. { *πυλαγος*. GALLI. Riche, pecunieux.  
 ITA. Danaro, ricco. GER. Weit reich, oder viel bargelt hat. Hisp. Rico de  
 dineros. ANG. Riche, wealthy in money. } *Plaut. Amph.* Vt bene nu-  
 matum seruetur mansipium. [Cic. ad lege Agrar. Volitat enim au-  
 te oculos istorum Iuba regis filius adolefcentis. non minus bene  
 numatus, quàm bene capillatus. *Horat. 1. Epist. 6.*

Et genus, & formam regina pecunia donat:  
 Ac bene numatum decorat suadela, Venūsq;.

Numatio, onis, Numerorum abundantia & affluentia. { *πλουτισμός*.  
 GALLI. Richeffe d argent, abundance d argent & deniers. ITA. Abundanz  
 a di denari. GERMAN. Reichthumb, on der gütt. HISPANI. Abundancia de  
 dineros. ANGL. Richeffe, plenty of money. } *Cicer. 2. phil.* Pone ante oculos læticiam Senatus, populique Romani, con-  
 fer eam cum numatiq; tua, tuorumque: tum intelliges quantum  
 inter laudem & lucrum intersit.

Numarius, a, um, Quod ad numos pertinet. { *χρηματίας*. GALLI. De  
 monnoye. ITA. Cio che s appartiene à danari. GERMAN. Das ist des  
 munn' oder dem gelt gehört. HISPANI. Cosa pertenesciente al dinero.  
 ANGL. Pertaining to money. } Vt Res numaria. *Cic. 3. Offic.* Vt res nu-  
 maria de communi sententia constitueretur. ¶ Numarius, interpres  
 pacis & concordie, apud eundem pro Clienti id est mercenarius, &  
 qui ob id pecunias accepisset. Numarium iudicium, quod acceptis  
 pecuniis corruptitur. *Idem 2. Verr.* Ecquod iudicium Romæ tam  
 dissolutum, tam perditum, tam numarium fore putasti, quo ex iu-  
 dicio te vlla salus seruare possit? Numarij iudices, sordidi & cor-  
 rupti. *Idem ad Attic. lib. 1.* Numaria theca. *Idem ad Attic. lib. 4.* [Nu-  
 maria difficultas. *Suet. in Tib. c. 48.*]

Numarius, rij, Qui numis deditus est. { *χρηματίας*. GALLI. Adonné à  
 l'argent, corrompu par argent. ITA. Dato à danari. GERMANI. Geltfuchtig, dem gelt ergeben. HISPANI. Corruptido par dineros. ANGLI.  
 That u geuen to money. } *Hieron. ad Marcel.* Volo in numarijs in-  
 ueli sacerdotēs.

Numulariolus, diminutivum, *Senec. controuers. 9.*

Numularius, rij, { *ἀγρογυμναστής*. *Βιδεο*. GALLI. Banquier, changeur.  
 ITA. Bancchiere. GERMAN. Ein wechster. HISPANI. Cambiador, banque-  
 ro. ANGLIc. An exchanger or banker. } à numis permutandis dici-  
 tur, quem nos Camplorem vocamus, qui scilicet pecunias permuta-  
 tionem exercet, [Numularius, & Mensarius. *Idem Suet. in Aug.*  
*c. 4. & in Galb. c. 9.*] Horum autem officium vilius erat quàm ar-  
 gentariorum qui nō tam pecuniarum permutationem quàm ma-  
 iorem negotiationem exercebant, acceptique & expensi rationes  
 conscribant, quas non faciebant numularij. Dicuntur autem  
 numularij à numulis, quod maioris pretij numis acceptis, numu-  
 los id est, minusculam monetam per partes reddebant: aut certæ  
 regionis acceptam pecuniam, regionis alterius pecunia permuta-  
 bant. *Hieronymus.*

Numularia, æ, Herba nomen, centimorbia vulgò Mattheolus luna-  
 rium minorem vocat, fortè echicos altera Plinij, pulegio similis;  
 vt *Gesnerus in Iulio admonet.* Hanc quidam falsò elatinem esse  
 putant.

Nunc, { *ἄνυ* *ἡατάβ. νῦν, ἄ νῦν*. GALLI. C. Maintenant, à ceste heure,  
 à present. ITA. Hora, adesso. GERMANI. In p'unt. HISPANI. A-  
 gora, luego. ANGLI. Now. } Adverbium est temporis, quod tem-  
 pus præiens significat: dictum à Græco *νῦν*, o in u, commutato, &  
 in fine addita litera e. [Cor dolet, cum scio, nunc ut sum, & ut  
 olim fui; *Plaut. Most. sc. 2. a. 1.* Nunc postquam nihil sum. *Plaut.*  
*Most. sc. 2. a. 1.* Nunc dum liber, licetq; pota. *Plaut. Men. sc. 1. a. 1.*  
 Nunc redeo, nunc tum video. [Laudatur, primūm.] *Plaut. Men.*  
*sc. 3. a. 4.* Nunc iam meus es (Gall. Delmaistenant.) *Plaut. pseud.*  
*sc. 5. a. 1.* Quid nunc, dolētes? *Plaut. pseud. sc. 5. a. 1.* Quid nunc? (el-  
 ipticis) dictura es amplius sep.) *Plaut. Cure. sc.* Loquere nunc  
 iam. *Plaut. Most. sc. 2. a. 2.* Nunc illinc venit (pro nuperimē.) *Plaut.*  
*Men. sc. 4. a. 2.* Hoc agite nunc iam (i. nunc maxime) *Plaut. prolog.*  
*Asin. Ep. sc. 5. a. 1.* Festinate nunc iam quantum lubet. *Plaut.*  
*Men. sc. 3. a. 3.* Abscede nunc etiam, etiam nunc, etiam. Ohe nunc.  
*Plaut. Aul. sc. 1. a. 1.* Nunc demum experior ob alios caliginem mi-  
 hi obtigisse. *Plaut. Milir. sc. 4. a. 2.* Soluite istum nunc iam. *Plaut.*  
*Capt. sc. 2. a. 1.* Nunc ego te experiar (i. in tanto periculo) *Plaut.*  
*pseud. sc. 1. a. 1.* Molestus ne sis, nunc iam i. res. *Plaut. Most. sc. 1. a. 1.*  
 Nunc (pro tunc) *Liu. lib. 4. d. 5.* Nunc anima tenues. (i. tunc) *Quint. 2.*  
*Fab.* Nunc irascentis & dolentis. *Liu. lib. 3. Et Cic. pro Archia, &c.]*  
 ¶ Interdum ponitur pro Tandem, vel serò. *Virg. 8. Eclog.* Nunc autē  
 scio quid sit amor. ¶ Interdum pro Sed, accipitur sine vlla tempo-  
 ris significatione. *Cicero 1. de Distin.* Quæ quidem multò plura eue-  
 nirent, si ad quietem integri irentis nunc onusti cibo & vino consu-  
 fta & perturbata carnisus. \* Nunc, item concedendi adverb.  
*Plaut. Truculentio.* Haud mansisti vt ego darem: tute sumptisti ti-  
 bi nunc habes vt nactus. Hoc est, Age habes, vel habes sanè.  
 \* Nunc, pro Autem, qua in significatione frequens est apud opti-  
 mos scriptores, & habet gratiam, si in loco vtaris. *Quint. lib. 1. cap.*  
*1.* Nam bona facile mutantur in peius: nunc quando in bonum  
 veteris vitia? Id est, quando autem. \* Nunc temporis, id est hoc  
 tempore, vt dicitur, Tunc temporis, pro illo tempore. \* Nunc i-  
 psum, pro Hoc ipso momento & puncto temporis. *Cicero ad Ar-*  
*itic. lib. 12.* Nunc ipsum ea lego, & scribo, vt ij, &c. *Idem.* Nunc i-  
 psum sine te esse non possum. ¶ Dicitur & Nunc nuper, pro Non  
 ita pridem. *Terent. in Eunuch.* Idem Menandri Phasma nunc nup-  
 per dedit. Quo in loco, teste *Donato*, Nunc adiectum est tollendæ



ningeni. pro Quadringenti, Quingenti, Sexcenti, Septingenti, Octingenti, Nongenti, Centi autē & milleni, propter dictionū breuitatē non cōtrahuntur. ¶ Sūt itē nomina numeralia, Simplex, Duplex, Triplex, Quadruplex, Centuplex, & similia: à quibus simplicitas, duplicitas, & reliqua. Et aduerbia simpliciter, Dubus simplicitas, duplicitas, & reliqua. Et aduerbia simpliciter, Dubus simplicitas, duplicitas, & reliqua. Bis, Ter, Quater, Decies, Centies, Millies. In quibus notandum sicut superiora illa quæ diximus supra centum contrahuntur, infra centum minimè ita hæc ediverlo infra centum contrahi, vltra verò non: vt Vicies pro Viginties, Tricies pro Triginties, Quadragies, Quinquages, Sexages, Septuages, Octogies, Nonages: cætera verò non contrahi, Quinquies, Sexies, Septies, Octies, Nouies, Decies, Centies, Ducenties, Trecenties, Quadringenties, Quingenties, Sexcenties, Septingenties, Octingenties, Nongenties, Millies, Bis millies, Ter millies, Decies millies, Vicies millies. ¶ Numeri autem apud Latinos sic notari solent, vt vsque ad quinarium per vnitates scriberentur: quinarium autem per quintam vocalem v. Denarius autem per x. quæ est decima consonans apud Græcos. L. littera, quinquagenarium numerum representabat, c. centenarium, d. quingenarium, m. millenarium. ¶ Quod si numero alicui transuerfa linea, superducatur, tot significabit millenarios, quot per se valebat vnitates. Ad hunc modum i, millenarium significabat: v, quinq; millia: x, decem millia. ¶ Vntras duos habens à tergo apostrophos, ad hunc modum 100, quinque denotat millia. Quod si etiam totidem à fronte ponantur apostropho, hunc in modum, c c100. decem sient millia: quæ & aliter hoc modo notari solent, x. Quinquaginta millia sic scribi consueuerunt, 1000. Centum autem millia, sic, c c1000, qui numerus legitur apud Cicer. lib. 2. ad Catinisem Sallust. Quod (inquit) scribis ad me de drachmis c c c1000, nihil est quod cuiquam in isto genere commodare possim. Quingenta millia ita notari solent c c c c q littera, quæ in voce Quingenti prima est, inter duos apostrophos interposita. Millies autem mille in hunc modum scribi consuevit c m o. Ex *probo*.

**NUMERVS**, Notis quibusdam veteres utebantur numeros significantibus, quas deinde ad literarum formam scribendi consuetudine, paulatim conuertit librariorū insecitia, quas quidem notas, & earum significationem è regione subiciam. Atque hæc tredecim sunt totidem, quot Priscianus agnoscit: ab eo tamen quiddam est, cui dissentire cogar.

Antiquæ notæ:		Significatio.
I	I	vnius
V	5	quinque
X	10	decem
L	50	quinquaginta
C	100	centum
D	500	quingenta
C10	1000	mille
100	5000	quinque millia
c c100	10000	decem millia
1000	50000	quinquaginta millia
c c c1000	100000	centum millia
10000	500000	quingenta millia
c c c c10000	1000000	decies centena millia.

**NON** erat autem, inquit Plinius, apud veteres numerus vltra centum millia. itaque & hodie multiplicatur hæc, vt decies centena millia, aut sæpius dicatur. Atque hæc notæ, si figuram consideres, eadem omnes sunt, nisi quod in quinq; primis deprehenditur dissimilitudo. nam eum scribimus c10, sive 100, & inde quæ subleuantur, duabus tantum vitium notis, i & c, hoc tamen obseruantes, vt c post i, non tanquam auersa, sed quasi respiciens constituitur, sic vnquamque summam, quàm volueris immensam explicari, primis quinq; notis animaduertes. Hæc est prima consideratio: sequitur altera, quod à prima nota ad vsque eas, quæ in extremo posui, alternis modò in quincuplū, summa crescit, modò in duplum: quod, ipsas notas qui persequi singulas voluerit, intelliget. Priscianus autem hanc rationem tractat imperitè, primum mille sic ait notari, x, & decem millia sic, c x d. in quo repugnat verustatis obseruatio. triplex, n. genus est, quod antiquitatem maximè testatur, lapides, libri, numi. & cum ego in singulari non ita negligenter sum versatus, nunquam tamen x pro mille comperi, nunquam c x d pro decem millibus, sed idem labat in sua sententia: infert enim paulò post: Decem millia, quod verisimilius est, notatum per M. circunscriptam ex vtroque latere, & M putat mille significare, quia nominis prima sit littera. quorum alterum concedo, vt M, mille valeat: alterum, quia cum ratione pugnat, concedere non possum, vt M. ideo mille significet, quod in verbo mille princeps occurrat littera. mihi enim dubium non est, quin M inde sit deriuata, quod veteres pro quingentis hac utebantur figura 10: vnde contra Prisciani sententiam, qui de origine D nescio quid ridiculè commiscuitur, facta est D. negligentia, simul & ignorantia describentium, dum antiquas notas elementa putant, ergo pro quingentis, vt dixi scribebant 10, pro mille c10: vnde fluxit M errorem creante similitudine, quod M, quandoque ita scribunt c10, vt minimum discrepare videatur à c10. In antiquis autem libris & alias figuris pro mille vsurpata licet animaduertere, vt c & c10, quæ peperit minus accurata librariorū festinatio, id argentium, vt c10 vno calami ductu perficerent. etiam c o & c o pro mille reperias: quæ deriuatæ sunt ab c10 corrupta scilicet à corrupta. Queritur etiam, cur L quandoque pro. i. posita reperitur, vt in hac figura c c c1000, & similibus: huius quoque mutationis culpam sustinet librariorū insecitia: qui cum antiquam notam l, longiusculam viderent, exempli gratia sic, c c c1000, decepti similitudine consonantem l. putarunt, & pro c c c1000, scripserunt c c c l000. Hæc de numerorum notis. Resiqua erant nonnulla, quæ, quia scripturæ legentium placet occurrere, prætermitto. hæc

de re paulò plenius agetur in libris de quæstis per epistolam. Ex Pauli Manutij commentario in Ep. ad Attic. Numerò, aduerbium, veteres pro nimum citò dicebant, autore Festo. Imò etiam pro aduerbio temporis. Passer. Gall. bien à point, à temps. ¶ *Plaut. in Amphitr.* Numerò mihi in mentem fuit (alias, nunc verò.) Non admodum numerò ignota fuit historia. *Gell. cap. 1. l. 20. sub finem.* ¶ *Plaut. in Menach. sc. 2. a. 2.* Menæchme, numerò huc adueus ad prandium, *Idem in Mil.* Haud etiam numerò hoc dicit. *Idem in Cas.* O Apelles, o Zeuxis pictor, cur numerò estis mortui.

Hinc exemplum vt pingeretis? Numerosus, s. a. sum, Quod magno constat numero, magnus, multus, innumerus. { *plu. GAL. Qui est en grand nombre. Ital. Numeroso. GERMAN. Groß am jaat. HISP. Cosa de mucho numero d cuen- 20. ANGL. In great number.* } vt Numerosus populus, Numerosa multitudo, Numerosa cohors. *Plin. lib. 7. cap. 44.* Numerosa varietas. *Idem lib. 9. cap. 17.* Numerosus partus. *Idem lib. 11. cap. 40.* Quæ numeroso secunda partu, hæc plures habet mammæ. Numerosa verò oratio quæ numeris oratoriis constat. *ῥοδμυδὸς λόγος. Cicer. in Orat.* Id numerosum est in omnibus sonis, atque vocibus, quod habet quasdam impressiones, & quod metiri possumus interuallis æqualibus. (Detinuit nostras numerosus Horatius aures. *Ouid. Eleg. vli. l. 4. Trist.* Paulò numerosius opus dicitur argumentosum. *Quint.*)

Numerose, aduerbium, Sonorè & per numeros, hoc est per mensuras, sive dimensiones musicas. { *ῥοδμυδὸς, ἑρ ῥοδμυδὸς. GAL. Par mesure. Ita. Con misura. GERMAN. Den mesur odet dem schlagnach / tagewusst jaat. HISPAN. Con medida. ANGL. By dimension and measure.* } *Cicer. 3. de Orat.* Et tamen eam coniunctionem, sicuti versum, numerosè cadere, & quadrare, & perfici volumus. *Idem 2. de Nat. deor.* Quid si platanī fiducias ferrent numerosè sonantes?

Numerosissimè. *Apul. de Deo Socratis,* Familias numerosissimè comparant. [Quam numerosissimè versare scripta. *Quintil.*] Numerositas, { *πολυαριθμία* } *Macrob. Saturn. lib. 5. cap. 20.* Sed Aristophanes adiecit Gargara, ad significationem numerositatis innumeratæ.

Numerale, Quod ad numerum pertinet, à Grammaticis ficta vox, præclaris Latinæ linguæ autoribus, si Calepini iudicio standum est. Studiosi politiorum literarum ab imitatione scriptorum veterum non discedent: tanquam scopulum minus Latinum verbum sibi vitandum ducentes. { *ἄριθμητικόν. GAL. Appartenant à nombre. Ital. Che si appartiene à numero. GERMAN. Das zu der jaat gehört. HISPAN. Cosa perteneciente al numero. ANGLIC. Pertaining to a number.* } vnde numeralis scientia, quæ tractat de numeris, Græcè Arithmetice dicitur. Et apud Græmaticos Nomina numeralia, quibus vitumur in numerando: vt, Vnus, Duo, Tres. Et aduerbia numeralia, vt Bis, Ter, & c.

Numerabilis, le, Quod numerari potest. { *ἄριθμητὸν, ἀριθμητὸν. GAL. Qui se peut nombrer. Ital. Che si puo annomerare. GERMAN. Zahlbar: das wohl zu zählen ist. HISPAN. Cosa que se puede contar. ANGL. That may be numbered easilie.* } Cuius contrarium est innumerabile, quod numerari non potest. *Hora. de Arte,* Quo sanè populus numerabilis, vt pote paruus. Et frugi, casusque, verècundusque coibat.

Numeros, as, Supputo, per numeros recenseo, vel colligo & metior. { *ἄριθμησάμενος, ἀριθμησάμενος. GAL. Nombrier, conter. Ital. Annomerare. GERMAN. Zählen. HISP. Contar por numeros. ANGL. To number, reckon or cast a counte.* } *Virg. 3. Eclog.* Bisque die numerant ambo pecus alter & hædos. *Cicer. de Amicis.* Nec metiamur eam, vt quidam indocti verborum magnificentia, viròsque bonos eos, qui habentur numeremus, Paulos, Catones, & c. *Idem 4. Verr.* Numerare omnes non est necesse. [Tu quæ pro capite mihi iam iam que argenti numeras. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 2.* Sit hæc præstitium numerando argentò dies. *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Si mihi dantur duo talenta argenti numerata in manum. *Plaut. Afin. sc. 3. a. 1.* Hic sunt quinque argenti lectæ & numeratæ minæ. *Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4.* ¶ In numerato habere ingenium. *Quintilian.* ¶ Numerare pecuniam, pro præsentem pecuniam dare, soluere. *Cicer. ad Planc. Atticus,* qui ciuitatem conseruatam cuperet, pecuniam numerat de suo. ¶ Interdum supputatur accusatiuum. *Plautus in Afin.* Numerari iussit seruolo Leonidæ. *Cicer. pro Quintio.* Sed Romæ quotidie, simulatque sibi hic aduissit numeratum se dicebat. Numerare, pro habere, & censere. *Cicer. 3. Verr.* Qui collega Timarchidis propè numerabatur, id est habebatur, & censebatur. ¶ Nullo loco numerare, id nihili facere. *Cicer. 2. de Fin.* Idque Socratem, qui voluptatem nullo loco numerat, audio dicentem. ¶ Huius composita sunt, Annunero, Connumero, Dinunero, Enumero, Pernunero, & Renunero: quæ vide suis locis.

\*Numeratio, Verbale, *ἀριθμησις. Columella l. 11. c. 1.* Sed vbi æris numeratio exigitur, res pro nummis ostenditur.

Numeratim, aduerbium, significat per numeros, *ἄριθμησις. Diomedes lib. 1.*

Numeratò, aduerbij loco positum. { *GALL. Par compte. Ital. Numeratamente. GER. Mit jaat in geist. HISP. Contando por numeros. ANGL. By reckoning.* } *Cicer. ad Attic. lib. 12.* Mihi & res, & conditio placet: sed ita, vt numeratò malim, quàm æstimatione. Id est malim numerari mihi, quàm æstimari.

**N V M E S T R A N I**, Populi Italix, in tractu Lucanorum, Vrsentinis, Volsentanis proximi: quorum meminist Plin. lib. 3. c. 11.

**N V M I C I** vs, Fluuius in Latio, in quo repertum cadauer Æneæ, & Anna soror Diòs sese submersisse fertur. Hic postea decreuit & in fontem redactus, qui & ipse postea exicatus est, sacris Veitæ (cui ex hoc fluuiò modò libari fas erat) vnà interceptis. *Quintus 3. Fast.* Corniger hanc tumidis rapuisse Numicius vndis Creditur. *Virgil. 7. Æneid.* Hæc fontis stagna Numici. Vbi Numici per apocopen



Nunquamnon, Semper, omni tempore. { נאמא לאו לאו } GAL. TOUTIORS. ITA. Sempre. GERMAN. Immermer. HISPAN. Siempre. ANG. Ever, at all times. Suet. in Tib. Turbatiore celo nunquamnon coronam lauream ceruice gestatur, quod fulmine affari negetur id genus frondis.

Nunquando, Num aliquando. Et habet accentum in antepenultim. sicut Aliquando. Cicer. de Amic. Existit autem hoc loco quaestio subdificilis, Nunquando amici noui digni amicitia, veteribus sicut antepoenendi, vt equis vetulis teneros antepoenere solemus.

Nunquid, nunqua, nunquod, vel nunquid. Num aliquis. { נאמא } GAL. Y a-il quelq' e autre chose? ITALIC. Vi è piu altro. GERMANIC. Ist semandis? oder etwas? HISPAN. Auentura algo? ANGLIC. whether if any. Terentius in Eunuch. Nunquid vis? Ibidem. Nunquid hic est? nemo est, nunquid hinc me sequitur? nemo homo est. Nunquid iratus es mihi? Nihil profectò. Plaut. pseud. sc. 2. a. 5. Nunquid aliud me vis? Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. Curc. sc. 2. a. 4. Et Aul. sc. 3. a. 1. Et sc. 4. a. 1. Et sc. 2. a. 2. Et Amphitr. sc. 3. a. 1. Et saepe alibi, Nunquid causae est, quin te condam in pistrinum. Plaut. pseud. sc. 5. a. 1. Pro eodem etiam aliquando legitimus Nunquismam, & in neutro genere, Nunquidnam: praesertim apud Comicos. Terent. in Andria. Ehodum dic mihi, nunquidnam amplius tibi cum illa fuit Charine?

Nuntio, as, are, Nuntius &c. Vide NVNCTIO.

Nupero, nupis, cum suis compositis, Vide in dictione ABNVO. Nuper, aduerbium, Non longo antè tempore, superioribus siue proximis diebus. { נאמא } GAL. N'guerres, il n'y a pas long temps. ITA. Di nuouo, poco far, pur hora. GERMAN. Kurzlich/nicht lang hior/zu ndsch. HISPAN. poco tiempo ha. ANG. Late, not long agoe. hoc est ante paucos dies, vel menses. Vir. 1. Eclog. Nuper me in littore vidit. Boetius, Hoc autem quod nuper diximus. Quandoque de longiore tempore dicitur, Cic. 2. de Diuin. Neq; ante philosophiam patefactam quae nuper inuenta est, hac de re communis vita dubitauit. Hinc nuperimè superlatiuum hoc est recentissimè. [Gell. 1. 4. l. 6.]

Nuperus, i, um, Quod recens est, quod nuper fuit. { נאמא } GAL. Recent, noueau. ITAL. Di nuouo. GERMAN. Neum/nurdt. HISPAN. Cosa de poco tiempo. ANG. New, late. Plaut. Capt. [sc. 5. a. 3.] Recens captum hominem, nuperum, nouitium.

Nuptia, nuptia, Nuptus. Vide NVBO.

Nur, si, a, Vrbis antiqua Sabinorum, ex qua Quertorius, vir rei militaris scientissimus ortus est. Vir. 7. En. quos frigida misit Nursia, & Hortinae classes, populique Latini. Vbi Seruius, Frigida Nursia, vel quia re vera talis est, vel frigidam dixit, quasi venenosam, & nocentem, Gracchi nanque vbiq; in cõcionibus suis Nursinos sceleratos appellauere. Scimus autem Virgilium amare historiarum rem per transitum tangere. Haec ille, Huius oppidi incolae dicti sunt Nursini: quorum meministi Plin. lib. 3. cap. 12.

Nurinus, a, um, adiect. Martial. lib. 13. Nursinas poteris parcius esse pilas.

Nurus, filij vxoris. { נאמא } GAL. Bru, la femme de mon fils. ITAL. Nuora. GERMAN. Ein sohnweib. HISPAN. La nuera, muger del hijo. ANG. My sonnes wife, a daughter in law. Cic. 2. Philipp. Reiecta mater amicam impuri filij, tanquam nurum sequebatur. Poetae Narum saepe pro sexu tantum ponunt. Ouid. 2. Metam. Excepit, & nuribus mitit gestanda Latinis, id est feminis Latinis. Mart. lib. 4. Atque inter Lauias gloria prima nurus. Romanas eruditaeque nurus. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Cumque bonis nuribus pro sospite Liuii nato Munera dat. Ouid. Eleg. lib. 4. Trist. Aufonias matresque nurus. (i. matronas) Ouid. Eleg. 1. lib. 1. lib. 2. Ibidem.]

Nusquam, aduerbium loci est. In nullo loco. { נאמא } GAL. En nul lieu, nulle part. ITAL. In niun luogo. GERMAN. Nimmer/oder nimmer an etnem ort. HISPAN. En ningun lugar. ANGL. In no place, no where. Terent. in Eunuch. Ille autem bonus vir nusquam apparet. Nusquam gentium, id est nusquam omnino. Plaut. in Amphitr. Sed quid ais? num obdormisti dudum? A. nusquam gentium. Ter. in Adelph. Næ ego homo sum infelix, primum fratrem nusquam inuenio gentium. [Nusquam erat Pompeius corpore, vbiq; nomine. Velleius. Cum libella tibi nusquam est. Plaut. pseud. sc. 7. a. 4. Id quod nusquam est, vides. Plaut. Mil. sc. 3. a. 2. Nusquam ego quicquam deliqui. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Nusquam inuenio salutem (argenteam) Plaut. pseud. sc. 1. a. 1. Querit quod nusquam est gentium. Plaut. pseud. sc. 4. a. 1. Minore nusquam bene fui dispensio. Plaut. Men. sc. 2. a. 3. Operam nusquam melius potui ponere quam quod te amo. Plaut. Mostel. sc. 3. a. 1. Nusquam esse (de moruo) Gell. ca. 8. l. 7. Nusquam ad locum. Plaut. Aul. Nam ad aedes nostras nusquam adit quanquam propè. Idem Mil. [sc. 5. a. 2.] Te nusquam miram, nisi mihi das firmatam fidem. (i. emittam, siue abire sinam.) Terent. in Eunuch. Detineo te, fortasse tu profectus abò fueras. P. Nusquam.

Nusquamnon, vbiq; Nonnusquam, alicubi. { נאמא } GAL. En tout lieu par tout. ITAL. In ogni luogo. GERMAN. Nimmer/oder allenthalben. HISPAN. Donde quiera. ANG. Euerie where, in all places.

Nutro, as, Frequentariuum est à Nuo, quod proprie est frequentia capitis inclinatione aliquid significat. { נאמא } GAL. Faire signe en baillant la teste, branler, hocher. ITA. Acennare col capo chinandolo. GERMANIC. Mit dem haupt schwenken vnd damit etwas zu merken geben. HISPAN. Mo-

uer d'inclinar la cabeza. ANGLIC. To signifie by neddng or shaking of the ead. Plaut. in Afin. Nec illa vlli homini nutet, niq; tibi, annuat. [Nutat ne loquar. Non herclè nato, neque niq; tibi. Et isti non nutaste. Plaut. Men. sc. 2. a. 4.] Accipitur & pro vacillare, labascere & ruinae minari Cic. 6. Verr. Illud signum interea nutabat, quom vestrubus subiectis conarentur submouere. [Caes. de Com. Ber. Impellens nutantibus aera pennis. Gell. cap. 13. lib. 2. Frigere & nutare à Menandro Caecilius visus. Nutantes ciuitates retinere. Suet. in Caes. 4. Nutantia nemora. Senec. c. 18. de Consol. ad Mart. Nutantem, ambigud posuit apud Suet. in Calig. cap. 38.] Transfertur & ad animum vt idem fecit sit quod herere, & dubitare in quam potissimum partem te inclines. Cic. 2. de Nat. deor. Democritus nutare videtur in natura deorum.

\*Nutatio, Verbale. Plin. lib. 11. cap. 37. A cerebro proficiscitur somnus: hinc capitis nutatio. Hoc est, inclinatio & decliuitas capitis dum somnus virget.

Nutritio, tris, triui, vel trij, secundum Priscianum, Educio, alo. { נאמא } GAL. hecehil רכב ribbâh נאמא amân. GALL. Nourrir. ITALIC. Nutrire. GERMAN. Ernehren/erziehen. HISPAN. Criar. ANG. To nourish, to bring up. Plin. lib. 11. c. 40. Balanzæ, vitulique mammis nutriunt fetus. Inuenitur etiam Nutritio: agendi & patendi significatione. Virg. 1. 2. Georg. Hoc pinguem & placidam paci nutritor oliuam, id est nutritio, vel nutritas, Colum. lib. 12. cap. 30. Quanto magis fetus erit, eo saepius conuenit vinum nutriti, refrigerarique, & ventilari. Ibidem. Et nutritum vinum operimus, atque oblinimus.

Nutritus, us, Nutrimentum. { נאמא } GAL. Nourrissent. ITA. Nodrimento. GERMAN. Ein ernahrung/nahrung. HISPAN. Mantenimiento. ANG. Nourishing. Plin. lib. 22. cap. 25. Multi fenestram longam multum tantum nutritio tolerauerunt.

Nutritico, as, penult. pro Nutritio. { נאמא } GAL. hecehil רכב ribbâh נאמא amân. GALL. Nourrir, alimenter. ITAL. Nutrire. GERMAN. Ernehren/erziehen. HISPAN. Criar. ANGLIC. To nourish, to bring up. Plaut. in Mil. Bona mea inhiat certatim, nutritic & munere. Idem in Merc. Nec pecus ruri pascere nec pueros nutrire.

Nutricor, aris, deponens, Nutricio, alo. AN. To nourish, to bring up. Cic. 1. de Nat. deo. Omnium autem rerum, quæ natura administrantur, seminatur, & fator, & parens (vt ita dicam) atque educator, & altor est mundus. omniaq; sicut mæbra sua, & partes suas, nutritic, & continet. Colum. lib. 8. Nam suburbanus (inquit) lactens porcus nutriticandus est. Varr. 1. de Re rust. c. 23. Quod ea sole nutriticantur.

Nutricatio, onis, Educatio. { נאמא } GAL. Nourrissent. ITAL. Nutrimento. GERMAN. Ernahrung/aufferziehung. HISPAN. Obra de criar, mantenimiento. ANGL. Nourishing, up bringing. Gell. lib. 11. cap. 1. Ne ad dolores, quos in enitendo tulisset, munus quoque nutriticatis graue ac difficile accederet.

Nutricatus, us, ui, Nutricatio. Varr. 1. de Re rust. ca. 47. Contra herba in pratis ad spem feminicæ nata, non modo, non euellenda in nutritico, sed etiam non calcanda.

Nutritus, iij, Qui nutrit, siue qui curam habet infantium, & adultorum, vt viuant. { נאמא } GAL. Nourricier, qui nourrit. ITAL. Beilo, colui che nodrisce. GERMAN. Ein ernehrer. HISPAN. El amo que cria. ANGL. That nourisheth. Caesar 3. belli ciuile. Nutritus eius pueri eunuchus.

Nutritus, a, um, adiect. { נאמא } GAL. Appartenat à nourrir. ITA. Pertinente à nutrire. GERMAN. Das zu der ernahrung vund erziehung gehort. HISPAN. Pertinente à criar. ANG. That belongeth to nourish. Colum. lib. 3. cap. 3. Ne incrementa duritia sua reuerberet, sed tenero velut nutritio sinu recipiat, & celestes admittat imbres.

[Nutritum, ij. Senec. cap. 17. de Consol. ad Heluiam: Illius materno nutritio, conualuit.]

Nutritor, oris, Qui nutrit. { נאמא } GAL. Nourricier, qui nourrit. ITAL. Chi nutrice, & alleua. GERMAN. Ein ernehrer/erzieher. HISPAN. El que cria, criador. ANGL. He that nourisheth. Stat. 10. Theb. Vertice sic Pholoes volucrum nutritor equorum Latatur, &c. Suet. de claris Gramm. M. Antonius Glypho, ingenuus in Gallia natus, sed expositus, & à nutritore suo manumissus.

Nutrix, cis, Quæ nutrit. { נאמא } GAL. Nourrice. ITA. Nutrice, bailla. GERMAN. Ein ernehretin in söngam. HISPAN. El ama que cria. ANGL. She that nourisheth, a nourice. Terent. in Eunuch. Nutricem accersitum iit, quæ illam aluit parvulam. Cic. de Amic. Isto enim modo nutrices & pædagogij iure vestratis plurimum beneuolentiæ postulabunt. Idem 3. Tusc. Vt penè cum lacte nutricis cruorem suscipere videamur. Perij mea nutrix, vterus dolet. Plaut. Aul. sc. 5. a. 4. Equitam ex gnata pedisequa nutrice anu. Ibidem sc. 63. a. 4. Inuoco almam meam nutricem. Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Nutrix, pro Seminario (inquit Buduus) in quo tenella adhuc semina depanguntur, deponunturq; Plin. lib. 17. c. 10. Omnia ea non statim monis est in sua locari, sed prius nutrici dari, atque in seminariis adolere, iterumque migrare.

Nutricula, diminut. { נאמא } GAL. Petite nourrice. ITA. Picciola nutrice. GERMAN. Ein ernehretin. HISPAN. Pequenna ama. ANGL. A little nourice. Iuue. Sa. 7. Gallia vel potius nutricula caudidior.

Nutritia, orum, gen. neut. numeri pluralis, Merces nutricis. { נאמא } GAL. Le salaire d'auoir nourri. ITAL. Salareo di bailla. GERMAN. Der söngammen lohn. HISPAN. Salario de soldada del ama. ANGL. The reward of a nourice. vt in titulo de variis & extraordinariis cognitionibus circa finem.

Nutritum, ti, Alimentum, hoc est vt medici definiunt, quicquid substantiam nostram augere potest. { נאמא } GAL. Petite nourrice. ITA. Picciola nutrice. GERMAN. Ein ernehretin. HISPAN. Pequenna ama. ANGL. A little nourice. Iuue. Sa. 7. Gallia vel potius nutricula caudidior.

Nutritio, tris, triui, vel trij, secundum Priscianum, Educio, alo. { נאמא } GAL. hecehil רכב ribbâh נאמא amân. GALL. Nourrir. ITALIC. Nutrire. GERMAN. Ernehren/erziehen. HISPAN. Criar. ANGLIC. To nourish, to bring up. Plin. lib. 11. c. 40. Balanzæ, vitulique mammis nutriunt fetus. Inuenitur etiam Nutritio: agendi & patendi significatione. Virg. 1. 2. Georg. Hoc pinguem & placidam paci nutritor oliuam, id est nutritio, vel nutritas, Colum. lib. 12. cap. 30. Quanto magis fetus erit, eo saepius conuenit vinum nutriti, refrigerarique, & ventilari. Ibidem. Et nutritum vinum operimus, atque oblinimus.



ambiguitatis causa. Est enim nuper ex iis dictionibus, quas veteres propter ambiguitatem cum adiectione proferebant, Nunciis, et vel potius Nuntius, Qui nunciat & quod nunciatur, { נַחְמִי מַלְאָכִים } GALLI. Mellager, ou mellage. ITAL. Messo, messaggero, nuncio. GERMAN. Ein boß oder boßschafft. HISPAN. Mensajero, mensajero. ANGL. A messenger. } [Nuncij dicti fortasse quia per eos nova sciuntur. Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. Ego ad parentes hunc remittam nuntium (id est, mittam) Hanc stratagem nuntium percutiam, Plaut. Pseud. sc. 2. a. 2.] Vir. 2. An. - & nuntius ibi Pelida genitoris Nuntio Pratoris accessit. Cic. ad Verr. } Nuntium remittere uxori, pro repudiare uxorem. Cic. ad Attic. lib. 1. Deinde ex Senatusconsulto Consules rogatione promulgasse, uxori Cæsarem nuntium remisisse. Nuntium remittere virtuti, virtuti valedicere, & ab ea deficere. Idem ad Casium. Iam biennium, aut triennium est, quum virtuti nuntium remisisti. } Nuntius, quod nunciatur. Plaut. in Stich. } Suo nunquam æque patri nuntium lepidum attulit. Ibidem, Citus præcurrit, ut nuntiare nuntium exoptabilem. [Item, A latini nuncij per dispositos equites. Cas. li. 3. de bell. civ. Bonis nunciis afficit homines Mercurius, Et nunciis præest, &c.] } A nuntius sit internuntius dicitur, qui inter duos medius est ad aliquid tractandum. Vide suo loco. Nuntium in neutro genere, Pro re quæ nunciatur. } בְּשֵׂרָה besorâh. מְסַגֵּר מַלְאָכִים GALLI. Messager. ITAL. Messaggio. GERMAN. Ein boßschafft. HISPAN. Mensajero. ANGL. A messenger. } Catul. de Berecynia, Geminas deorum ad aures nova nuntia referens. Nuntia, æ, scem. gen. } מְבַשְׂרֵת מְבַשְׂרֵת. GALLI. Mellager. ITAL. Messaggiera. GERMAN. Ein boßschafft. HISPAN. Mensajera. ANGLI. She that telleth tydings. } Plin. lib. 15. c. 30. Romanis præcipue lætitiæ victoriarumque nuntia additur literis, & militum lanceis pilisque. Cic. 1. de Legib. Nuntia virgo loqis miranda visa figura. Ouid. Epist. 6. Cur mihi fama prior, quam nuntia littera venit? Idem 1. Metamorph. Nuntia lunonis varios induta colores concepit Iris aquas. Nuncio, cias, vel potius Nuntio per t. Moneo, significo. } בְּשֵׂרָה bisser. מְבַשְׂרֵת מַלְאָכִים. GAL. Dire ou porter nouvelle, annoncer. ITAL. Annunciare, annunciare. GERMAN. Sagen/auszusprechen/anzusagen. HISPAN. Traher mensajero a nuevas. ANGLI. To tell to reporte to warne, to tell tydings or newes. } Terent. in Hecyr. At istos invidios dij per dant, qui hæc libenter nuntiant. Plaut. Capt. Nunquid aliud vis patri nuntiaris? Cic. ad Brutum. Ita enim Romana erat nuntiata, ita persuasum omnibus, cum paucis inermibus, perterritis metu, fracto animo fugisse Antonium. } Nunciare bellum, pro denunciare & indicare. Liv. lib. 6. d. 4. Epistolæ, quibus nunciavit. (id est, scripsit.) Gell. c. 3. lib. 9. Nunciavit luctus tibi lugenti. Senec. c. 2. de Consol. ad Helv. Quæ ad patrem vis nunciari? Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. Salutem dico Patrono. c. Nunciabo. Plaut. Cure. sc. 2. a. 4. Istæc nuntiabo, supra dico. Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. Qui te nunciaret mortuum. Plaut. Mostel. sc. 2. a. 1. Utinam ad me pater mortuus nunciatur. Ibidem sc. 3. a. 1. } Huius composita sunt Annuncio, Denuncio, E-nuncio, Obnuncio, Prænuncio, Renuncio: quorum significata vide suis locis. Nunciatio, onis, Ipse denunciandi actus. } בְּשֵׂרָה besorâh. מְבַשְׂרֵת מַלְאָכִים. GAL. Nonciatio, announcement. ITAL. Ambasciata, & messo. GERMAN. Ansetzung/ortkundung. HISPAN. Obra de traheer mensajero. ANGLI. A declaring, a shewing, or telling of tydings or newes. } Cic. 2. Phil. Nos enim nunciacionem solam habemus, Consules & reliqui magistratus etiam inspectionem. Nunciator, Qui rem quampiam nunciat. Apud Iureconsultos, Nunciatores dicuntur delatores criminum, ex quo eorum indicia notoria dicuntur. Paulus libro sexto ad Turpil. Nunciatores qui per notoria indicia produnt, notoriis suis assistere iubentur. Ex Hotomano. NVNCOREVS, Sestostridis filius, qui obeliscum illum, qui nunc visitur Romæ in Vaticano, curavit excidendum. Autor Plin. lib. 6. cap. 11. \*Nuncubi, Aduerb. compositum ex nunquid & alicubi. Terent. Eunuch. nuncubi meam benignitatem sensisti in te claudier? Vbi Donatus, Nuncubi, Nunquid alicubi. Nuncupatio, as, penultim. corrept. Nomino, appello, voco. } נִקְרָא נִקְרָא נִקְרָא. GAL. Nommer, dire, nommer, & expressement. ITAL. Nominare, appellare. GERMAN. Nennen. HISPAN. Nombrar por nombre. ANGLI. To name, to call by some name. } Liv. lib. 1. Quem Iulium eundem Iulia gens autorem sui nominis nuncupat. Varro in Medo, Quis tu es mulier, quæ me infueto nuncupasti nomine? (Se esse philolophum nuncupavit. Apul. Apol. 1.) Cic. 2. de Nat. deorum, Itaque tum illud, quod erat deo datum, nomen ipsius dei nuncupabant: ut quum fruges Cæterem appellamus. Nuncupata vota dicuntur, quæ Consules & Prætores, quando in provinciam proficiscuntur, faciunt. } Nuncupare vota, Est alicui diuorum vota polliceri & destinare. Plin. in Paneg. Nuncupare vota & pro æternitate Imperij, & pro salute civium solebamus. Ibidem, Quo maiore fiducia iisdem illis votis, quæ ipse pro se nuncupari iubet, oro & obtestor, si bene rempubl. si ex utilitate omnium regit. Cic. 3. Philipp. Neglextis que sacrificiis solennibus, ante lucem ea vota quæ nunquam solueret, nuncupavit. } Nuncupandi voti exemplum apud Lianum lib. 6. d. 4. } Nuncupare testamentum, est viva voce supremam voluntatem declarare. Plin. lib. 14. cap. 22. Alij testamenta sua nuncupant: alij mortifera loquuntur, redituraque per iugulum voces non continent. } Inde Nuncupatiuum testamentum dicitur, quo testator viva voce, que post mortem agi velit declarat. } Et Nuncupatus heres dicitur, qui voce testatoris hæres pronuntiatus est: differtque ab hærede scripto: de quo vide Iustin. Institut. de Testament. [Nuncupari inter hæredes. Sueton. in Aug. cap. 16. Et plura in Calig. cap. 38.] } Item nuncupata pecunia, id est, ut ait Curtius in libr. de officio Iurisconsulti, nominata, certa, nominibus propriis pronuntia-

ta. Quum nexum faciet, municipiumque, uti lingua nuncupasti, ita ius esto. Nuncupatio, Operis dedicatio. Plinius in profat. operis. Sed hæc ego mihi nunc patrocina ademi nuncupatione. } Nuncupatio item hæredis institutio. Suetonius in Calig. Quo metu cum iam & ab ignotis inter familiares, & a parentibus inter liberos palam heres nuncuparetur: derisores vocabat: quod post nuncupationem vivere perseverarent: & multis venenatas matreas misit. [Nuncupatio fausta (dedicationis.) Senec. cap. 13. de Consolat. ad Martian.] NVNDINA, nã, Romanorum dea, a nono die nascentium dicta, qui & Lustricus dicitur. Erat autem Lustricus dies, quo infantes lustrabantur. Is autem erat in masculis nonus, in puellis verò octavus. Vide Macrobi. l. 1. Saturn. c. 16. NVNDINARUM, penultim. corrept. A nono die dictæ sunt, quasi nomen dicitur. } פּוֹרְתֵי הַיָּמִים מַרְחֵב הַיָּמִים, GALLI. Foire, marché public. ITAL. Fiera, mercato. GERMAN. Wärschoder jarm: dr. HISPAN. Feria o mercado. ANGL. A faire or market. } [Nundinæ quid, Item Trinum nundinum spatium datum reis. Plutarc. in Carola. } Postridie nundinas, dies inauspicatus. Sueton. in August. cap. 92. } Ius Nundinarum petere. Idem Sueton. in Claud. cap. 12. ] Instituta autem eo consilio perhibentur, ut rustici octo diebus in agris essent, & nono die repeterent urbem ad mercatum, legum accipiendarum causa: & ut scita atque consulta frequentiore populo referrentur, & trinundino propofita, à singulis atque uniuersis faciliè noscerentur. Unde etiam mos tractus, ut leges trinundino die (τρίτην ἡμέραν) apud Athenæum ) promulgarentur. Cic. contra Rullum pro lege Agr. Ille Capuam, nundinas rusticorum, horreum Campani agri esse voluerat. Colum. lib. 11. cap. 1. Villicus non urbem, non vllas nundinas, nisi vendendæ, aut emendæ rei necessariæ causa frequentauerit. } Dicitur & Nundinam, neutro genere. Liv. Postquam verò comitia Decemuiris creandis, in trinundinum indicta sunt. Sic enim legunt nonnulli. Castigatiora tamen exemplaria habent Trinundinum, Trinundinus autem dies, vel Trinundinum, siue Trinum nundinum, dicebatur dies tertiarum nundinarum, qui prædici antè solebat, ut notior esset uniuersis. Nundinalis, le, Quod pertinet ad nundinas. } πανμυνηός. GALLI. foire. ITALIC. Che si appartiene à mercati. GERMAN. Das zu der mäs oder jarmdræt gehört. HISPAN. Cosa perteneciente à ferias. ANGLI. Belonging to the faire or market. } Plaut. Aul. (sc. 1. a. 2.) Coquus ille nundinalis est, in nonum diem solet ire coctum. Nundinaris, Palam vendo, publico mercatu distraho. } סוֹחֵר סוֹחֵר. GAL. Marchander, faire marchandise, negocier en foire. ITAL. Vendere in publico, vendere al mercato. GERMAN. Öffentlich verkauffen/sein habin ats in ein er wasirvnd sem gewinn damit suchen. HISPAN. Negociar o vender en ferias. ANGLI. To mak merchandise, to sell and bie openly in the market. Julius Firmicus lib. 6. Matheos, Quæstus & libidinis causa pudorem duobus fratribus nundiuabit & ad coitum fratrem iuuitabit, & filium. Suetonius in Titu Vestras. Suspecta & rapacitas, quod constabat in concionibus patris nundinari, præmarique solium, deinde propalam alium Neroneis & opinabantur & prædicabant. Cicero Lepius Nundinari pro egere posuit, in Verrem, Ab isto pueri annorum senum, septennumque denum Senatorium ordinem nundinati sunt. Idem. 3. Philipp. Vna in domo omnes quorum intererat, totum imperium populi Romani nundinabant. Nundinatio, onis, Ipse nundinandi actus. } סוֹחֵר סוֹחֵר פּוֹרְתֵי הַיָּמִים. GAL. [vel] factus סוֹחֵר סוֹחֵר. GAL. Vente ou achat. ITALIC. Vendita o compra. GERMAN. Si habung, das kauffen vnd verkauffen. HISPAN. La obra de negociar à las ferias. ANGLI. Bying or selling openly. } Cic. de lege Agr. Hinc vos quas spoliaciones, quas pæctones, quam denique in omnibus locis nundinationem iuris, ac fortunarum fore putatis? Nundinatio iuris, Idem Verr. 4. sape. Nundinator, Qui nundinas frequentat. } εὐκαταμάχης. GALLI. Marchant qui hante les foires. ITAL. Mercante che va alle fiere. GERMAN. Ein tràmer/ der die mäs sen tar mâræt brauch und besücht. HISPAN. Aquel negociador. ANGLI. A merchant that haunteth the faires. } Festus, Nundinis rustici cosueiebant mercandi & vendendi causa, tumque nefas erat cum populo agi, ne interpellarentur nundinatores. Nundinarius, a, um, Quod ad nundinas pertinet, vel quod nundinis deputatum est. } πανμυνηός. GAL. Appartenant aux foires. ITAL. Pertinente alle fiere. GERMANIC. Das zu der mäs gehört oder verordnet ist. HISPAN. perteneciente à ferias. ANGLI. Belonging to faires. } Plin. lib. 12. cap. 17. His commerciis Carras oppidum aperuerit, quod est illis nudinarium. Idem 1. 8. cap. 15. de suisibus, Quin & duces in vibe forum nudinarium, domosque petere discunt. NUNQUAM, Nullo tempore. } לֹא לְעוֹלָם לֹא לְעוֹלָם. GAL. Jamais. ITAL. Mai. GER. Dimmer mehr/ zu etinet sein. HISPAN. En ningun tiempo. ANGL. Neuer. } [Nunquam possum referre gratiam. Plaut. Most. sc. 3. a. 1. Nunquam hercle auugiet. Plaut. Men. sc. 1. a. 1. Nunquam quisquam faciet quin ea sit. Plaut. Mil. sc. 5. a. 2. } Nunquam pro non: Nunquam id argentum tam bene collocassem. Plaut. Mostel. sc. 3. a. 1. Nunquam factum est. (id est, non) Plaut. Amph. sc. 2. a. 2. bis. Nunquam etiam quicquam verborum prolocutus est perperam. Plaut. Amph. (id est, non.) Introire in ædes, nunquam licitum est. Plaut. Ibidem sc. 1. a. 2. (i. non.) Item. Nunquam quicquam animo comitæ fuit ægrus. Plaut. Amphit. Nigquam erit tam auarus quin te emittat manu. Plaut. Capt. sc. 3. a. 2.] à quo nonnunquam, quod significat Aliquando. Plaut. in Mercat. Nonnunquam ædepol quisquam illam habebit, potius, quam ille, quem ego volo. Nunquam



pellari. Alia in Caria apud Plin. lib. 5. cap. 29. ¶ Est item vicus in Helicone. apud Steph. Baccho sacer. ¶ Item oppidum Eubœæ, apud eundem, in cuius agro fabulantur eodem die & vites florescere, & uvas maturefcere. Ptolem. præter has duas alias eiusdem nominis vrbes commemorat, quarum alteram in Lycia, alteram in Ionia collocat. Plin. lib. 8. cap. 36. Nysam Indiæ montem esse tradit, iuxta quem lacertæ ad 24. pedum longitudinem feruntur excrefcere.

**NYSÆA**, pro Indiæ oppido, lege Nysa. Pro emporio autem siue portu Megarenfium. lege NISÆA.

**NYSVS**, *voss*, Dissyllaba diestio, Bacchi cognomen est, à Nysa Arabiæ oppido vbi ferunt esse educatum. Ouid. lib. 4. Metam. Additur his Nyseus, indetonsulque Thyoneus.

\*Nyseus, Adiect. vt Iuga Nyseia, apud Luc. lib. 8.

\*Nysias, Nyfiadis, Patronymicum scem. *voss*, vt Nymphæ Nyfiades,

apud Ouid. 3. Fast. positum pro gentili.

\*Nyfgena, qui in Nysa genitus est, Catull. Argonaut. Epigr. 59.

\*Nysæi, habitatores Nysæ vrbis : de quibus meminit Cicero scribens Silio lib. 13. 65,

\*Nysæus, Adiect. vt chori Nysæi. Prope libr. 3. Eleg. 17. Palma Nysæus, Vitigineus. Sil. lib. 7. Festas Nysæo redimitit palmitq menfas.

**NYSIRVS**, Vide NISYRVS.

**NYSÆA**, *voss*, Per geminum ff, repagulum vnde cursores mouentur, *voss* *voss*, quod inter cætera significat pungere: propterea quod illic inciperent equos calcaribus vrgere. ¶ Item ipsa meta, *voss* *voss*, hoc est, ab inclinando, quod quum metam attigissent ibi inclinarentur, & flecterentur. Hæc tamen vox, vt pleræque aliarum, quum in vsu Latinorum non sit, in Græcolatjnum Lexiconis erat reicienda.



O



**VARIIS** modis positum inuenitur. ¶ Aliquando aduerbium vocandi Terent. in Adelp. O Ctesipho. c. d. Syre Æschinus vbi est? Vir. 1. Æn. O regina, nouam cui condere Iupiter urbem, &c. [Plaut. Milit. sc. 5. a. 2. O Scelldre. Et pseud. sc. 5. a. 4. O Fortunatè! Cedo fortunatam manum.] ¶ Nonnunquam etiam interiectio est, variis feruens affectibus. [Senec. cap. 17. de Consol. ad Helu. d. quam multorum egregia opera in obscuro iacent! In-

uita d. regina tuo de vertice cessi. Catull. de Com. Beren. O Venus venusta! Hæc est illa tempestas mea. Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. d. carnificinum cribrum. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. d. quanto mitior illa fuit! Ouid. 5. Fast. O qui, Initio Eleg. 3. lib. 4. Trist. O mihi Initio Eleg. 4. lib. 3. Trist. Et Eleg. 5. lib. 4. O cines ciues. Plaut. Curcul. sc. 2. a. 5. d. melle dulci dulcior mihi tu es. Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. d. lepidum diem. Plaut. Aul. sc. 5. a. 4. d. miserrime. Plaut. pseud. sc. 1. a. 1. ¶ Est enim aliquando admirandi à Iuuen. O qualis facies, & quali digna tabella! ¶ Aliquando indignandi. Cicer. in Catil. O tempora, d. mores, d. paterni generis oblite, materni vix memor. ¶ Aliquando optati aduentus, aut repente insperatæ rei atque improvisæ occurræ percussu. Terent. O salue, d. Pamphile. [d. Teuropides here salue! Plaut. Mostell. sc. 2. a. 2. d. adulescens salue, qui me seruast! Plaut. Men. sc. 9. a. 5. d. mea oportunitas, d. mea commoditas salue! Plaut. Men. sc. 2. a. 1. d. salue insperate multis annis, &c. Plaut. Menach. sc. ult. a. 5.] Virg. 4. Æn. Adis d. placidusque veni. ¶ Interdum est interiectio dolentis. Cicer. O me miserum, d. infelicem. *voss* *voss*. ¶ Exprimat nonnunquam exultantis affectum. Virg. 3. Æn. O mihi sola mei super Astyanactis imago. Terent. Adelp. O frater, frater, quid ego te nunc laudem? Idem And. O factum bene, beasti. ¶ Aliquando exclamantis. Terent. in Phor. O audaciam, etiam me vltro accusatum aduenit. t. d. hominis impudentem audaciam. Plaut. Men. sc. 1. a. 5. d. facinus Indignum. Plaut. Men. sc. 6. a. 5.] ¶ Aliquando irridentis. Cicer. de Amic. O præclaram sapientiam. solem enim è mundo tollere videntur, qui amicitiam à vita tollunt. ¶ Aliquando ponitur pro Vtinam. Virg. 2. Eclog. O tantum libeat mecum tibi sordida rura, Atque humiles habitare casus. [Plaut. Amphit. d. D] faciant.] ¶ Aliquando ytrunque coniungimus: ita tamen, vt O præcedat, Vtinam sequatur. Ouid. in E. p. Penelopes, O vtinam tunc, quum Lacedæmona classe petebat. Obrutus insanis esset adulter aquis. ¶ Iungitur quoque ei particula Si: & dicimus O si, & est desiderantis, idem valens quod vtinam. Virg. 11. Æn. O si vnam argenti fors quæ mihi monstret. ¶ Taceatur quandoque d. quum accusatio iungitur: (nam & nominatiuo & vocatiuo iunctum legimus, vt pater ex superioribus exemplis) vt apud Plin. Auniorum, Hominem te patientem, ac potius durum ac penè crudelem. Et (sicut docet Donatus) maioris stuporis est hoc modo pronuntiatum, & quandoque melius sonat, Terent. in Eunuch. Hominem perditum, miserumque, & illum facile legum. [Plaut. Milit. sc. 2. a. 2. Nimis doctum dolum! Idem Men. sc. 2. a. 4. Hominem malum! vt dissimulas.]

O AQ. In notis antiquorum, omnes aliquos. Oataricha, *voss* *voss*. Dicuntur mugilum oua, sale condita. *voss* c.

nim est. quod nos ovum dicimus, interposita v, euphoniæ causâ *voss* falsum dicitur: *voss* *voss*, seruo, condio, liquetfacio, sicco.

**OANVS**, ni, *voss*, Lydiæ oppidum, apud Stephan.

**OASTS**, *voss*, Oppidum in desertis Libyæ, septem dierum itinere à Thebis distans, quod Herodoti ætate à Samiis tenebatur, *voss* *voss* refert lib. 3.

**OAXIS**, *voss*, Fluvius Cretæ insulæ, ab Oaxe Apollinis filio sic vocatus: vnde & Oaxia tellus; Creta appellatur, Vir. Eclog. 1, Pars Scythiam, & rapidum Cretæ veniemus Oaxem. At Seruius putat esse fluvium Mesopotamiæ, cretosum, vehentem limum: vnde à poeta rapidum Cretæ putat appellatum. Quæ tamen interpretatio à doctioribus omnibus merito reicitur.

**OAXVS**, *voss*, Ciuitas Cretæ, ab Oaxo Minois ex Acallide filia nepote, vel à situ loci, quod Crepidines Græci Axos vocent. Herodotus quoque lib. 4. Oaxum urbem Cretæ facit, in qua Etearchus pater Phronimæ matris Batti regnavit, qui Cyrenen Libyæ urbem ædificauit.

O ante B.

**OB**. In notis antiquorum obriacum, vel orbem, vel orbiter. **OB. CS.** Ob ciues seruatos. **OB. M. E.** Ob merita eius. **OB. M. P. E. C.** Ob merita pietatis & concordia. **O. B. O.** Omnia bona.

**ob**, Præpositio separari & componi potest. Separata causalis conjunctionis locum tenet, & significat propter. { *voss* *voss* GAL. Pour, à cause de. ITAL. Per, per ragione. GERMAN. Von wßgenumb. HISPANIC. Per. ANGL. For. } Virg. li. 11. Cuius ob auspiciam infaustum, morisque sinistros. Terent. in Andr. Ego pretium ob stultitiam fero. [Ob hoc verbum te donabo aliqui. Item, Ob istuc verbum. Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Ob eam rem, quia te seruauit, me amisisti liberum. Plaut. Men. sc. 8. a. 5. Ob Remp. hoc habeo (i. pro patria pugnando. Plaut. Curc. sc. 1. a. 3. Patera quæ mihi ob virtutem data est. Pl. Amph. Ob istanc industriam amabit amplius. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Ob eam rem in carcerem compactum: Plaut. Men. sc. 5. a. 5. ¶ Follem obstringit ob gulam (i. per, siue ad) Plaut. Aul. sc. 2. a. 2. Ait se ferre ob asinos argentum Atrienf. Sauriæ (paulò antè, pro asinis.) Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. ¶ Plaut. in Asin. Itaque ob asinos relatum pretium Sauriæ? Pretium ob stultitiam, vel ob asinos, id est, pretium asinorum, vel stultitiae: ait Donatus. ¶ Veteres etiam pro Ad, vel potius contra & aduersus vel ante vsurpabant. Ennius apud Fesum, Ob Romam noctu legiones ducere cepit. Cicer. Papyrio vato, Cuius ob os Graij ora obuerrebant sua. Sic dicebant Obire pro adire. Obmoueo pro admoueo: Obiacent pro adiacent. Plaut. in Milit. Nunc demum experior, ob oculos caliginem. Prius mihi obigisse. Ibidem, Qui lanam ob oculos habebat. [Sic Plaut. Milit. sc. 4. a. 2. Experior ob oculos caliginem obigisse. Idem Ibid. sc. 1. a. 2. Glauconiam ob oculos obiciemus.] ¶ Composita significant contra, *voss*, vt Oppugno, Obiicio. ¶ Quandoque circum: vt Obambulo Obideo. ¶ Quandoque super, siue coram, siue obuiam: vt Obuenio. ¶ Quandoque Ad: vt Obeco. Dicimus enim, Iste obiit mortem, hoc est ad mortem concessit. ¶ Compositur autem cum verbis incipientibus ab a: vt Obaudio: cum e, vt Occumbo: d, vt Obduco: e, vt Obeco: f, vt Offero: g, vt Oggatio: h, vt Obhebesco: i, vt Obiicio: i, vt Oblittero: m, vt Obmutesco: n, vt Obnitoro: vt Oborior: p, vt Oppugno: q, vt Obquinifcor: r, vt Oburo: s, vt Obsto: t, vt Obtineo: u, vt Obumbro. Sed quoties vocalibus iungitur, vel d, n, r, seruatur b. integra. Cum e, mutatur b, in c. præterquam in obscuro, & obicænus: in quibus duobus, b seruatur, & s additur post b. Cum alijs literis mutatur b in sequen-











tem literam: vt offero, offendo, opportunus, oppono. Excipitur omisso quod abiicit b: nam perpetuo apud poetas corrumpitur. *Hor. de Arte*, Pleraque differat, & praesens in tempus obmittat. *Job*, muteleo feruat vtramque compositionis partem integram. In operio, & compositus Adoperio, & cooperio abiicitur b. De r litera ante diximus. In iis quae a t incipiunt, feruatur b, vt obrudo.

**obacero**, as, pen. corr. autore *Festo*, idem est quod obloquor, atque alterius sermoni obstrepeo, *παρηγορέω*. Sumptum videtur ab acere frumenti purgamento quod Graeci vocant *αχουρ*.

**obacero**, bas. Exacerbo, *μικρύνω*. *Festus*.

**obacratu**s, a, u, n, om. a diphthongo, Aere alieno obstrictus, aere alieno oppressus. *ἄσπιλον, ἀσπίλον*. GAL. Endebré. ITAL. Obligato por debito, indebitato. GER. Mit gelt schuldig betaden vnd verstedt. HISPAN. Obligado por deudas. ANG. Indebted, oppressed with debt. *Cesar lib. 1. Comment.* omnes obacratos, quorum magnum numerum habebat, eodem conduxit. *Varro li. 1. de Re rust. cap. 17.* omnes agri coluntur hominibus seruis, aut liberis, aut vtrisque. Liberis, aut quum ipsi colunt, vt plerique pauperculi cum sua progenie, aut mercenariis, cum conductitiis liberorum operis res maiores, vt vindemias ac foenificias, administrant ij, quos obacratos nostri vocitarunt: & etiam nunc sunt in Asia, atque in Aegypto, & in Illyrico complures.

**obambulo**, as, Deambulo, huc illuc ambulo. *ἡθηλάειν* *hithalléeb* *ἡθηλάειν*. GAL. Cheminer, coultoyer, aller à l'encontre. ITAL. Passaggiare, andare d'intorno qua & là. GER. Um vnd hñr gehn spacteren. HISPAN. Passear, andar en derredor. ANG. To walk about or against. *Plaut. in Cap.* Item alij parasiti frustra obambulant in foro. *Quid. 2. Trist.* - quum solus obambulet ipse. [*Plaut. Amphitr.* Famem expectat obambulans.] Saepé etiam idem quod circumeo, circumambulo, & sic feré accusatiuo igitur. *ἄσπιλον, ἀσπίλον*. *Quidius 13. Metamorph.* Ille quidem totam gemebundus obambulat. *Aetnam. Virgil. lib. 3. Georg.* datiuo iunxit, Non lupus insidias explorauit ouilta circum Nec gregibus nocturnus obambulat. *Vbi Seruius exponit* Obambulat, pro insidiatur. *Liu. 6. bell. Maced.* obambulare muris, vt facilié noscere tur ab Aetolis, cepit. Aliquando accipitur pro vna iuncturae ambulare. *Sueton. in Tiber.* Et secretum petenti, non nisi adhibito Druso filio, dedit, dextramque obambulantis, veluti incumbens, quoad perageretur sermo, continuit. Est item Obambulare, interprete *Festo*, aduersus alios ambulare, & quasi ambulanti se opponere.

**Obambulatio**, Deambulatio, inambulatio. *ἡθηλάειν* *halieháb*. *Deuicatio*. GAL. Pourmenement. ITAL. Passaggiamento. GER. Das hñ vnd gehn spacteren. HISPAN. Obra de passear se. ANG. A walking about or against. *Autor ad Herenn. l. 3.* Propterea quod frequentia & obambulatio hominum conturbat & infirmat imaginum notas.

**OBAREN**, obaplui, Armeniae populi non procul à Cyro flauio: quorum meminit *Steph.*

**obatesco**, Circumque arefco. *ἄσπιλον*. GALLIC. Se secher à l'encontre. ITAL. Seccarsi intorno. GERMANIC. Su rings vnd verdotzen. HISPAN. Secarse en derredor. ANGLI. To waxe drie on all partes.

**obarmo**, as, are, Armis tego, armo. *ἄσπιλον* *ἄσπιλον* *ἄσπιλον*. GAL. Armer. ITAL. Armare. GERMAN. Waapnen. HISPAN. Armar. ANG. To arme or weapon. *Horat. 4. Carm. Ode 4.* - quibus Mos vnde deductus per omne tempus Amazonia securi Dextras obarmet, quarere distuli.

**obaro**, Circum aruo, vel arando excolo, *ἄσπιλον*. GAL. Labourer autour. ITALIC. Arare, arare intorno. GER. Um berren als wann man bracht. HISPANIC. Arar en derredor, labrar la tierra. ANGL. To eare about. *Liu. 3. bell. Pun.* Et quum hostes obarassent, quicquid herbidi terreni extra murum erat, raporum semen iniicerunt.

**obater**, adiectiu. quodam modo ater, & veluti subater. *ἄσπιλον* *ἄσπιλον* *ἄσπιλον*. GAL. Vn peu noir, noistré. ITAL. Alquanto negro, negreggiante. GER. Schwartzecht. HISPAN. Negro un poco. ANG. Somewhat blacke. *Plin. lib. 18. cap. 35.* Nascens Luna cornu superiore obatro surget.

**obaudio**, is, A nonnullis vsurpatur pro non audio. *ἄσπιλον*. cuius tamen significationis nonnullum idoneum ex aliquo veterum profertur testimonium. Olim Obaudio idem significabat quod hodie Obedio: quod & aperte docet *Festus*, qui obedio interpretatur pro obaudio. Nestor non contemnendus Grammaticus auctor est, Obedio dictum esse ab Obaudio, au, in e, commutato. *Vide plura in verbo Obedio.*

**obba**, a, Poculi genus, autore *Nonio*, vel ligneum, vel ex spartho, à verbo Obbibio (vt quidam putant) appellatum: quo verbo etiam Cicero vsus est pro simplici Bibo. Vel vt alij malunt à Graeco *ἄσπιλον*, quod tribum, vel populi partem, siue turbam significat. *ἄσπιλον* *ἄσπιλον* *ἄσπιλον*. ANG. A bottle. *Varro in Epist. ad Marullum.* Vtrum meridie, an vesperi libentius ad obbani accedas. *Perf. Sat. 15.* Veicentanumque rubellum Exbalet vapidam laesum pice fissilis obba.

**Obbibio**, is, pen. cor. Bibo, *ἄσπιλον* *ἄσπιλον* *ἄσπιλον*. GALLIC. Boire. ITAL. Bere. GERMAN. Trinken. HISPAN. To drink. *Cic. 1. Tusc.* Qui cum coniectus in carcerem tringinta iussu Tyrannorum, venenum vsuriens obbibisset, reliquum sic è poculo eiecit, vt id resonaret.

**obbruteo**, es, Obstupeo: quod verbum ab adiectiuo Brytus, ortum traxit, quod olim stupidum significabat, teste *Festo*. *ἄσπιλον* *ἄσπιλον* *ἄσπιλον*. GAL. Perdre sens & raison, s'abbrutir. ITAL. Perdere il sentimento, stupirsi. GERMAN. Erstannens getagen. HISPAN. Quedar sin sentido y pasmado. ANGLI. To lose sense and mynd, to be brutish. *Africanus*, Non possum verbum facere, obbrutiui.

**Obbruteo**, is, ere, Brucum fieri, rationem amittere. *ἄσπιλον* *ἄσπιλον* *ἄσπιλον*. GAL. S'abbrutir, perdre sens & raison. ITAL. Perdere la ragione. GERMAN. Su etzem vnuernunftigen epter werden. HISPAN. Hazerse bruto bestial y sin seso. ANG. To waxe brutish or stupide. *Lucretius libro tertio.* An contractu suis è partibus obbrutescat.

**Obcantans**, *ἄσπιλον*. *Apuleius in Apologia*, Dic tu quibus verbis epistolam finierit mulier obcantata, vecors, amens, amans.

**obcaeco**, as, vel, vt alij scribunt, Occaeco, Caeco, videndi sensum adi. *ἄσπιλον* *ἄσπιλον* *ἄσπιλον*. GAL. Aueugler. ITAL. Acciecare. GERMAN. Verblenden, blind machen. HISPAN. Cegar à oiro. ANGLI. To blind. *Col. lib. 4.* Veluti ignorantiae tenebris obcaecata, luce veritatis caruit. *Cic. ad Senatum*, Quod ego negotium non stulticia obcaecatus, sed verecundia deterritus recusavi. Accipitur & pro obscurare. *Autor Carminis ad Pisonem*, Aether terrinis obcaecat sidera nimbis. *Cic. 3. de Orat.* Narratio obscura totam obcaecat orationem. Obcaecare fossas in agro, pro obtegere. *Col. li. 2. c. 7.* At vbi solutior humus est, aliquae sunt patentes, quaedam etiam obcaecantur, ita vt in patentes ora hiantia caecatum competant. Id est de super teguntur.

**obdo**, dis, ex Ob, & Do, significat, vt inquit *Festus*, Oppono. *ἄσπιλον* *ἄσπιλον* *ἄσπιλον*. GAL. Opposer. ITAL. Opporre. GERMAN. Furthun, furstossen. HISPAN. Poner en contrario. ANG. To oppose. *Terent. in Eunuch.* Pessimum ofio obdo. Aliquando est claudo. *Plaut. in Cas. Forem obdo*, ne senex me opprimeret. *Plin. 1. 6. c. 11.* Ab iis sunt portae Caucasiae magno errore à multis Caspiae dictae, ingens naturae opus & montibus interruptae repente, vbi fores obditae ferratis trabibus, &c.

**obdormio**, Dormio, *ἄσπιλον* *ἄσπιλον* *ἄσπιλον*. GAL. Dormir. ITAL. Dormire. GERMAN. Entschlafen. HISPAN. Adormescerse. ANG. To steupe. *Plaut. in Amph.* Sed quid ais, num obdormiuisi dudum? *Cic. 1. Tusc. de Endymione*, Nescio quando in Latmo obdormiuit: nondum, opinor, experrectus est. Obdormire crapulam, dixit *Plaut. in Mostel.* Vbi inquit, somnum sepeliuisi ebrium. Sed quid ais? Hinc Obdormisco. *Cic. 1. Tusc.* Quid melius, quam in mediis vitae laboribus obdormiscere, & ita coniuuentem somno consopiri sempiternos *Sueton. in Claudio*, Quoties post cibum obdormisceret (quod ei feré accidebat) olearum ac palmularum offibus incessebatur.

**obduco**, is, penultim. prod. Operio, tego. *ἄσπιλον* *ἄσπιλον* *ἄσπιλον*. GAL. Couvrir. ITAL. Coprire. GERMANIC. Ubergessen, bedecken. HISPAN. Cubrir. ANGL. To couer, to laye before or ouer. *Virgil. in Moreto*, Et cinis obducta celabat lumina prunae. *Cicero secundo de Natur. deor.* Obduciturque libro, aut cortice cicero scriptum, quo sint à frigoribus & caloribus tutiores. [*Ces. lib. 3. de bell. civ.* Obducere fossam inter crates.] Aliquando ponitur pro Detego, aperio, *Lucil.* Vos interea lumen auferte atque aulam obducite, id est aperite, vt interpretatur *Nonius*. Aliquando pro Adduco, admoveo, *Terent.* Nam vt supra docuimus, Ob, in compositione idem valet quod Ad. *Plaut. in Pseud.* [sc. 1. a. 2.] Si hos expugno facilem ego hanc rem meis ciuibus faciam. Post ad oppidum hoc vetus continuè meum exercitum Protinus obducam. Aliquando pro inducere ponitur. *Plin. 1. 22. c. 25.* Torporem autem obducit percussio loco. *Cic. 4. Acad.* Conatus est rebus tenebras obducere. Obducere frontem, est frontem contrahere, siue corrugare. *Quint. 1. 10. c. 3.* Interrogauit quae causa frontis tam obductae. Obducere diem, dixit *Cic. ad Attic. lib. 16.* Nonno, inquit, Kalend. itur ad Siccam: ibi tanquam domi meae scilicet: inique obdixi posterum diem, id est consumpsi, siue circum illa loca duxi. Obducere vulnus solatij, *Senec. 1. 2. de Consol. ad Polyb.* Obduxit vultum tristitia. *Senec. cap. 1. de Consol. ad Mars.* Obducta (vulnera) rescindere. *Ibid. ca. 2.* En regulas, en obductas fores, Paulò antè Oppellulatas. *Plaut. Amphitr.* Obducere callum dolori, est perpetua doloris affluetatione res aduersas aequiore animo pati. *Cic. 2. Tusc.* Et ipse labor quasi callum obducit dolori. Tracta est metaphora ab iis quorum manus, pedesque ex perpetuis laboribus callis obdurerunt. Illi enim ad ferendos labores magis sunt accommodati.

**Obducto**, as, frequenta. *ἄσπιλον* *ἄσπιλον* *ἄσπιλον*. *Plaut. Mercat.* Measque in aedes sic scorta obductarier.

**Obductio**, Tectio, inuolutio. *ἄσπιλον* *ἄσπιλον* *ἄσπιλον*. GAL. Couurement. ITAL. Coprimento. GERMAN. Ubergessen, bedecken. HISPAN. Obra de cubrir, cubrimiento. ANGL. A covering. *Cic. pro C. Rab.* Carnifex verò, & obductio capitis, & nomen ipsum crucis abfit, &c. Obductio capitis, id est, obuolutio, inquit *Bud.*

**obdulcesco**, celsis, Dulcesco, dulcis fio. *ἄσπιλον* *ἄσπιλον* *ἄσπιλον*. GALLIC. S'adoucir, deuenir doux. ITALIC. Adollescere. GERMAN. S'hoff werden. HISPAN. Endulzar. ANG. To waxe sweeter.

**obdureo**, res, rui, A quo Obdureo, durior fio. *ἄσπιλον* *ἄσπιλον* *ἄσπιλον*. GAL. Sendurcir. ITAL. Indurarsi. GERMAN. Hertz werden. HISPAN. Endurecerse. ANG. To waxe hard. *Cic. Cornif.* Equidem si iam obdurui, vt ludos Caesaris nostri aequissimo animo viderem: quod est quasi callum obdixi, occallui.

**Obdureo**, is, Idem quod Obdureo. *ἄσπιλον* *ἄσπιλον* *ἄσπιλον*. AN. To waxe hard. *Var. 3. de Re rustica. cap. 14.* Barum semen minutum, ac testa molli, diuturnitate obdureo. Per translationem, est longa doloris affluetatione res aduersas aequiore animo ferre. *Cic. ad Attic. lib. 10.* Exanimauit omnes qui mecum erant: nam ipse obdurui. Iungitur aliquando accusatiuo cum



philosophia videtur esse quae obiurgat caeterarum villarum infamiam.

Obiurgatio, frequentativum. *Plautus in Trinummo*, Rogitas, tene obiurgitem?

Obiurgatio, Castigatio, reprehensio. {תוכחה *tochechab*. חמיונים. GAL. Tanfement, aigre reprehensio. I T A. *Aspra riprensione di qualche errore*. GERMAN. *Wischeltung* (straff mit Worten). HISPAN. *Aquella obra de reprehender*. ANG. *A chiding, à rebuking*. Cic. *de Amicitia*. Deinde ut obiurgatio contumelia caret.

Obiurgator, Qui alterum obiurgat. {מכחיב *mochiach*, חמיונא. G A. Repreneur. I T A L I C. *Reprentore*. GER. *Ein beschelter*, der einem mit rauher Worten umh sein missthat strafft. HIS. *Aquel que assi reprehende, reprehendedor*. ANG L I C. *A reprehender or rebucker*. Cic. *de leg. Agr.* Nam attendite quantas concessionis agrorum hic noster obiurgator vno verbo facere conetur.

Obiurgatorius, adiectivum, Quod ad obiurgationem pertinet. {חמיונא. GAL. L I C. Appartenant à reprehension. I T A. *Pertinente à riprensione*. GERMAN. *Das zu der bescheltung gehert*. HISPAN. *Pertenescente a reprehension*. ANG. *Pertaining to chiding or rebuking*. Cic. *ad Attic. lib. 13*. Vna cum illis obiurgatoria tibi meam quoque quam ad eum rescripseram, misi.

Obiuro, as, penult. prod. iureiurando astringo. {שבעתי *hischbiti*. חשבתי. *Inquit Festus*, citans locum ex antiqua fabula, cuius inscriptio erat Penthesilea, Formidabant obiurare. *Cicer. pro Calio*. Fuit in hac causa pertristis quidam, patruus, censor, magister, obiuravit Marcum Caelium, sic neminem vnquam parens. Ita enim legit Calepinus, sed corruptè. Ibi enim Obiurgavit legendum est, non Obiuravit.

Oblando, Lædo. {הרהר *herah* נגב *naghâph* נגב *naghâph*. בלאתו. GAL. Blesser, offenser, mutiler. I T A L. *Offendere*. GERMAN. *Bertagen*. HIS. *Dannar ôlisar*. ANG. *To annoy, to liuri*. *Plaut. in Cas.* Ne oblegis manum, hoc est, ne oblaferis.

Oblanguo, es, Languo, {חלה *chalâh* חלה *nachalâh*. חסרתי. GAL. Effere languido. GER. *Eitgen* (sich) und mäd werden. HISPAN. *Enflaquecerse*. ANG. *To be leane and weare away*. Cic. *ad Tiron*. Literulæ meæ, siue nostræ, tui desiderio oblanguerunt.

Oblatro, as, Circum aut contra latrare. {περιουακτιο. G A L. Abbayer contre, crier apres. I T A L. *Abbaiare all incontro*. GERMAN. *Widertreiben* (wider) *huffen*. HISPAN. *Ladrar y maldecir en contrario*. ANG. *To barke about or against*. Et proprie est canum: quanquam etiam per translationem pro obloqui siue obtestare accipitur, *καταλαλεω*. *Vi apud Silium lib. 8*. hinc auctus opes, largæque rapiunt, Intima dum vulgi fouet, oblatratque Senatum. *Lactan. l. 5*. Quæ Demetrium (sicut ipse ait) oblatrantem atque obstrepentem veritati, redarguere conatur.

Oblatrator, & Oblatratrix, eis. *Plaut. Mil.* Sed nolo mihi, oblatraticem in ædes intromittere.

Oblatio, & oblatum, vide in OFFERO infra.

Oblecto, as, Recreo, delecto, *καταψω*. {שחית *schitahschah*. פשוטו. GAL. Recreer, resjouir. I T A L. *Recreare, delectare*. GERMAN. *Wustigen / ergetzen*. HISPAN. *Alegar o deleitar a otro*. ANG. *To delight inathing*. *Plaut. Asin.* Oblectabo interea illum. *Terent. in Phorm.* Habebis quæ tuam senectutem oblectent. *Plaut. Pen.* Amabo, num hi falso oblectant gaudio nos? *Horat. de Arte*. Interdum speciosa iocis, moratæque rectè Fabula nullius veneris, sine pondere, & arte. Valdius oblectat populum, meliù que moratur, Quam, &c. *Terent. Hecyr.* Dic mihi Philotis, ubi te oblectasti tam diu? *Habet autem Oblecto interdum cum accusatiuo ablatiuum cum præpositione Cum*. Cic. *ad Quin. Fratrem*. Oblectat te cum Cicerone nostro quàm bellissimè. *Terent. in Adelph.* Bono animo esto, tu cum illa te intus oblecta interim. *Habet & ablatiuum post accusatiuum, eumque sine præpositione*. Cic. *de Senect.* Num igitur horum fenestras miserabilis fuit, qui se agricolatione oblectabant? *Terent. in Eunuch.* Me speres, me te oblectes, mecum tota sis. *Cic. ad Calp. l. 2*. In communibus miseris hac tamen oblectabar specula. *Idem pro Murena*, Ludis tamen oblectamur, & ducimur.

Oblector, aris deponens, Oblectatio. *Cic. ad Quint. Frat. l. 2*. Ego me in Cumano & Pompeiano, præterquam quod sine te, caeterum satis commodè oblectabar. [*Plaut. Asin. sc. 2. a. 1*. Sordido vitam oblectas pane. Ego illum hic interea oblectabo. (de ludis) *Ibid. sc. 2. a. 2*. Qui vos oblectem, hanc fabulam dum transigo. *Plaut. pseu. sc. 5. a. 1*.]

Oblectatio, onis, Delectatio, recreatio. {שחית *schitahschah*. חמיונים. GAL. Resiouissance, recreation. I T A L I. *Dilettatione*. GERMAN. *Wustigung*. HISPAN. *Obra de deleytar, deleyre*. ANG. *A delighting or taking of pleasure*. Cic. *Acad.* Indagatio ipsa rerum cum inaximarum, tum etiam occultissimarum habet oblectationem. *Idem l. Acad.* Doloris medicinam à philosophia peto, & otij oblectationem hanc honestissimam peto.

Oblectamentum, ti, Idem, Solatium in malis quaesitum animi fallendi causa, aberratio à mœnore, à tristitia, à doloris sensu. *Cic. de Senect.* Satiari delectatione non possum, ut mæx senectutis requietem oblectamentumque noscatis. *Tacitus lib. 14*. Nec deerant, qui voce, vultuque tristi, inter oblectamenta regia spectari cupe-rent.

Oblectamen, inis, Oblectamentum. *Stat. 3. Syl.* Nec defunt variz circum oblectamina vita.

Oblenio, oblenis, obleniui & oblenij, oblenire pro lenire. *Senec. de Ira. 3*. Lectio illum carminum obleniat.

Oblido, dis, penultim. pro duc. ex Ob & Lædo, significat lædo, suffoco, neco. {הרהר *herah* נגב *naghâph* נגב *naghâph*. GAL. Suffoquer. I T A L. *Suffocare*. GERMANIC. *Bertagen* erst. den. HISPANIC. *Abogar*. ANG L I C. *To stifell, to beate esen to death*. *Colum. libro 7. capite 3*. Ne angustiaz fœtus oblidant. *Tacit.*

libro 5. Exin oblidos faucibus, id ætatis corpora in Gemonias abiecta.

obligo, gas, penult. corr. Circunligo, astringo, constringo. {רנד *ajar* רנד *ajar* רנד. GAL. Lier autour ou auec, enuclopper. I T A. *Ligare intorno, riligare*. GERMAN. *Verbunden*. HISPAN. *Ajar en derredor*. ANG. *To bind about or with, to fold togheter*. *Colum. lib. 6. capite 28*. Siue ut foemina, siue ut masculus concipiatur, non stri arbitrij fore Democritus affirmat, qui præcipit ut quum progenerari masculum velimus, sinistrum testiculum admittari lineo funiculo: aliòve quolibet obligemus: quum foeminam, dextrum. *Curtius*, Ne obligato quidem vulnere, haud segnus destinata exequitur. *Colum. lib. 11. cap. 2*. Bonus operarius prati, iugerum defecat, nec minus mille ducentos manipulos vnus obligat, qui sunt singuli quater narum libratum. [An obligasse se crus fratrem Æsculapio, Apollini autem brachium. *Plaut. Men. sc. 3. a. 5*. Ad obliganda vulnera alterius. *Senec. c. 1. de Conf. ad Helu*. Item Ventis obligor. (si vela facio.) *Ouid. Eleg. 2. lib. 1. Trist.*] Per translationem Obligare est, deuincire beneficiis, & sibi obstringere. רנד *ajar* רנד *ajar* רנד. GAL. Obliger. I T A. Obligare. GERMAN. *Verpflichten*, *verbunden*. HISPAN. *Obligat*. ANG. *To oblige*. Cicero *Autio Trebonio*, Dolabellam antea tantummodo diligebam, obligatus nihil etiam. *Idem ad Quinimum Fratrem li. 30* Scaurum beneficio defensionis valde obligauit. *Idem 4. in Catil.* Hostes alienigenæ aut oppressi seruiunt aut recepti beneficiosè obligatos putant. *Plin. Epist. 69*. Obligabis me, obligabis Caluissimum nostrum, obligabis ipsum non minus idoneum debitorem, quàm nos putas. Obligare se ferti, hoc est, ferti crimem incurere. *Gellius lib. 7. capite 15*. Quod cui seruandum datum est, si id vsus est, siue quod vtendum acceperit ad aliam rem, atque accepit, vsus est, furti se obligauit.

Obligatio, onis. {רנד *ajar* רנד. GAL. Obligation. I T A L. Obligo. GERMAN. *Bebindung*. HISPAN. *Obra da obligar*. ANG. Obligation. Cicero. *ad Brutum*. Est autem grauior & difficilior animi & sententiæ, maximis præsertim in rebus, pro altero, quàm pecuniæ obligatio.

Obligans, & Obligatus, participia. *Senec. de benef. l. 1. c. 4*. Tu me ali-quid eorum doce, per quæ obligantium obligatorumque animi certent. Dapem obligatam reddere loui, id est, promissam ac debitam. *Horat. 2. Carm. Ode 7*. Differunt tamen secundum Alconium, Obligatus & Districtus, quoniam Obligatus etiam nodis vinculorum duci potest: Districtus manu tantum & sine vinculis.

Obligatio, g, uris, penultim. prod. Multa auidè confumo, voluptatem & suauitatem ex eduliorum immoderato vsu capio, dilapido, profundo, abligurio. {καταψω. GAL. Confommer, & despender tout par friandise. I T A L I C. *Traguggiare*. GERMAN. *Beisuchen* (in) *vnnguligheit* *verthun* *und* *verlassen*. HISPAN. *Gastar en golosinas*. ANG. *To wast much and spend verry riotously*. Vnde etiam pro patrimonio profundere sumitur. *Cicer. in Catil. Orat. 2*. Nihil cogitur nisi cædes, nisi incendia, nisi rapinas: patrimonia sua profuderunt, fortunas suas obliguric-runt.

Oblimo, as, penult. product. ex Ob, & Limus, componi videtur, & significat Limo obduco, siue limo repleo. {καταψω. GAL. Emplir, ou couurir de bouë, fange & ordure. I T A. *Coprire di gorræ, de lea, di fango*. GERMAN. *Wit* *teymechigen* *fath* *und* *setem* *uberziehen*. HISPAN. *Ensuñar concieno*. ANG. *To cover or fill with clare*. Cicero libro secundo de *Natura deorum*, Nilus Aegyptum irrigat, & quum tota æstate obrutam, oppletamque tenuerit, tum recedit, mollitòsque & oblimatos agros ad serendum relinquit. [*Sueton. in August. cap. 18*. Follas omnes, in quas Nilus exæstuat, oblimatas longa vetustate, militari opere deterfit.] *Virgil. lib. 3. Georg.* & sulcos oblimet inertes. Per translationem *Claudianus libro 2. sortio*, pro obæcare, seu obtundere, vel inquinare posuit, sed quòd dissuasor honesti luxus & humanas oblimat copia mentes. Est & oblimo, à Limo limas, compositum, quo *Horat. l. 1. Sermo Satyr. 3*. vsus est pro confumo. *καταψω*. Rem (inquit) patris oblimare, malum est.

Oblinno, is, Circumlinio. {καταψω. GAL. Oindre & froter autour, enduire. I T A L. *Vngere, fregare intorno*. GERMAN. *Wstichen*. HISPAN. *Vniar y fregar en cerco*. ANG. *To annoynt about or upon, to rubbe about, to smeare ouer*. *Col. l. 5. c. 9*. Sed oportebit talearum capita, & imas partes misto simo cum cinere oblinire.

Oblino, is, penultima corrept. Circum lino. {καταψω. GAL. Souiller autour. I T A. *Coprire, bruttare, vgnere intorno*. GERMAN. *Wstichen* *umfathen*. HISPAN. *Ensuñar en cerco*. ANG. *To dawbe or smeare ouer*. [Quid opus cerossa? Qui malas oblinam. *Plaut. Most. sc. 3. a. 1*.] *Colum. lib. 5. cap. 10*. Ita cacumina arboris summa obleuimus, *Var. 3. de Rust. c. 8*. Qui ita decipiuntur, quum se obleuerint visco. *Sallust. in Iugur.* Simul gladium sanguine oblitum ostentans.

Oblitus, penultim. corrept. Ab Oblino, Circunlitus, & circunquaque scedatus. {καταψω. GAL. Souillé autour. I T A L. *Vnio, tinto, bruttato, imbratato attorno*. GERMAN. *Wstetochen* *beubtet*. HISPAN. *Ensuñado en derredor*. ANG L I C. *Dawbed or smeared ouer*. Tibullus, Oblitus & multo feriat pede rusticus vvas. Oblitus vnguentis, Cicero in *Catil.* Oblitus stultitia atque inhumanitate, dixit Cicero in *Verrem*. Et ad *Papyrium Epist. libro 9*. Facetia oblitæ Latio, id est asperfa. *Idem 7. Verr.* Vt non cera, sed cæno oblitæ esse videntur. Particidio oblitum idem dixit in *Anton. 11*. [Siccine mihi os esse oblitum? aliàs sublitum] *Plaut. Curc. sc. 4. a. 4.*

Obliquis, a, um, adiectivum, penultim. prod. Non rectus, indirectus. {καταψω. GAL. Oblique, qui va de trauers, & de costé. I T A L. Oblinno, sortio. GERMAN. *Schlim* *schlim*. HISPAN. *Tuerto*, &







harentia inter obnata ripis salicta conspiciuntur. Hoc est, circum ripas nata.

Obnecto, is, auctore Festo, Obligo, verbum maxime in nuptiis frequens.

Obniger, adiect. Niger, vel subniger, aut ut quidam volunt, admodum niger. GALL. Noirastre, ou fort noir. ITAL. Poco nero, o molto nero. GERM. Schwarzlicht oder bestia schwarz. HISP. Poco o mucho negro. ANGL. Very black or somewhat black. Plin. lib. 8. cap. 23. Radicibus multis & obnigris.

Obniti, eris, obniti, pen. prod. Contra nitor, obductor. GALL. Resister de tout son pouvoit, tenir ferme contre. ITAL. Sforzarsi all'incontro. GERMAN. Entgegen trin-gen oder sich ben/widerhalten/wider stehen. HISP. Esfribar en contrario. ANGL. To resist, to withstand. Virgili. Georg. Verlaque in obnoxios vigentur cornua vasto Cum genuit. Cic. pro Mil. At non P. Clodio mortuo vltatis iam rebus obnitendum est Miloni, ut iueatur dignitatem suam. [Velleius: Fuere, qui obniterentur impedire.]

Obnixè, aduerbium, Cum conatu, enixè, totis viribus. GALL. En s'efforçant contre, de tout son pouvoit. ITAL. Con ogni forza. GERM. Heftlich/strungentlich/mitt allen tressen. HISP. Esfribando con todas fuerças. ANGL. with all power and force. Terent. And. Pedibus manibusque obnixè omnia facturum.

Obnoxius, a, um, ex Ob & Noxius componitur. GALL. Coulpable, qui a deservir d'estre puni pour quelque faute. ITAL. Reo, colpeuole, obligato. GERM. Schuldig/underworfen/verstrickt. HISP. Obligado, subiecto, reo, digne de punition. ANGL. That hath deserueth punishment, guilty, bounden, subiect. & Noxus autem à noxia, aut Noxa deriuatur, quæ à nocendo originem trahunt. Apud antiquos Noxia deriuatur, quæ à nocendo originem trahunt, apud poetas pro culpa: Noxa verò pro peccato, aut peccati pœna, quæ omnia complectitur. Noxius. Nam qui noxius est, damnum sibi plerunque, & aliis: culpam verò sibi infert, postremò que peccati pœnam: Vnde Obnoxius, id est noxia, siue noxa circumdatus, vel quasi ob noxiam, siue noxam notatus, & pœnæ addictus. Propriè enim Obnoxius dicitur, (ut inquit Festus) qui pœnæ obligatus est ob delictum, ut puta si quis morbis obnoxius, ob nimiam cibi intemperantiam: aut si mulier, ob stupri cum aliquo viro consuetudinem, illi obnoxia sit. [De hoc vocabulo Gell. cap. 17. lib. 7. Obnoxius pecuniæ fuit. Senec. cap. 2. de Consol. ad Polyb. Aduersum vel obnoxium gratia reddere iudicem. Quintil. Quia obnoxij, i. pœnæ ob noxam obligati, trepidi, dabij, incerti, supplices sunt, Inde variæ notiones fluxerunt, & quod ait Plautus in Stichos, non obnoxie, i. certò, non dubie, non arbitrariò. Et Ennius apud Gellium loco citato: Innoxium vocat intrepidum: & res obnoxias, incertas, dubias, suspensas, sine fiducia.] Senec. cap. 6. de Consol. ad Mari. Vel in naufragio laudandus rector nauigij quem obruit mare clauum tenentem. [Non priuatum modò sed etiam obnoxij, & trepidum egit (i. supplicem) Suetonius in Tiber. c. 12.] Accipitur tamen etiam generalius, ut Obnoxius dicitur qui quouis modo est obligatus, seu addictus. Terent. in Hecyr Tum vxori obnoxius sù, ita me olim suo ingenio pertulit. hoc est, vxori propter eius erga me beneficia obligatus sum. [Plaut. Afin. sc. 2. a. 2. Adeo ut ætatem ambo ambobus nobis sint obnoxij, nostro deuincti beneficio, Obnoxij ambo sumus (beneficio.) Plaut. Capt. sc. 1. a. 2.] Obnoxium etiam aliquando dicitur, quod noxa, hoc est, damno est expositum. Eli. de viris illustribus, Illa virginis, pueriò que eligi, quorum ætatem iniuriæ obnoxiam sciebat. Sic etiam dicimus arbores, vel regiones ventis, vel tempestatibus esse obnoxias, hoc est expositas, & (ut ita dicam) subiectas. Colum. lib. 4. cap. 15. Rursus exilis terra, & accliuis, torrensque æstu, vel que vehementius procellis obnoxia est, humilioris iugum possit. [Est præterea, quãdo Obnoxius accipitur pro obedientè, & morigerò. Salliu. in Catil. Eratque ei cum Fulvia nobili mulierè vetus consuetudo, cui quàm minus gratus esset, quia præ inopia minus largiri poterat, repèdè glorians, maria montesque polliceri cœpit, & minari interdum ferro, nisi sibi obnoxia foret, id est, moriem gereret. Interdum Obnoxius, ponitur pro noxio.] Innoxius, Ennius, sed virum vera virtute viuere, animatum addeceat fortiter, eumque innoxium vocare aduersus aduersarios ea libertas est, qui pectus purum & firmum gestitat: alia res obnoxia nocte in obscurâ latent. [Obnoxius animus, id est illiberalis, seruilis & degener dicitur à Plinio in Prefat. Histor. natur. obnoxij profectò animi, atque infelicitis ingenij est, deprehendi in furto malle, quàm mutuum agnoscere. Obnoxia corpora dicuntur à Plinio, quæ sunt valetudinaria, lib. 31. cap. 6. Nanque paulò diutius quàm balneis uti oportet. Ac postea frigida dulci nec sine oleo descendentibus, quod vulgus alienum arbitratur, idcirco non alibi corporibus magis obnoxias. [Senec. cap. 21. de Consol. ad Mari. Nulla pars vitæ tam obnoxia, ac tenera est, quàm quæ maxime.]

Obnoxius, a, um, ex Ob & Noxius componitur. GALL. Coulpable, qui a deservir d'estre puni pour quelque faute. ITAL. Reo, colpeuole, obligato. GERM. Schuldig/underworfen/verstrickt. HISP. Obligado, subiecto, reo, digne de punition. ANGL. That hath deserueth punishment, guilty, bounden, subiect. & Noxus autem à noxia, aut Noxa deriuatur, quæ à nocendo originem trahunt. Apud antiquos Noxia deriuatur, quæ à nocendo originem trahunt, apud poetas pro culpa: Noxa verò pro peccato, aut peccati pœna, quæ omnia complectitur. Noxius. Nam qui noxius est, damnum sibi plerunque, & aliis: culpam verò sibi infert, postremò que peccati pœnam: Vnde Obnoxius, id est noxia, siue noxa circumdatus, vel quasi ob noxiam, siue noxam notatus, & pœnæ addictus. Propriè enim Obnoxius dicitur, (ut inquit Festus) qui pœnæ obligatus est ob delictum, ut puta si quis morbis obnoxius, ob nimiam cibi intemperantiam: aut si mulier, ob stupri cum aliquo viro consuetudinem, illi obnoxia sit. [De hoc vocabulo Gell. cap. 17. lib. 7. Obnoxius pecuniæ fuit. Senec. cap. 2. de Consol. ad Polyb. Aduersum vel obnoxium gratia reddere iudicem. Quintil. Quia obnoxij, i. pœnæ ob noxam obligati, trepidi, dabij, incerti, supplices sunt, Inde variæ notiones fluxerunt, & quod ait Plautus in Stichos, non obnoxie, i. certò, non dubie, non arbitrariò. Et Ennius apud Gellium loco citato: Innoxium vocat intrepidum: & res obnoxias, incertas, dubias, suspensas, sine fiducia.] Senec. cap. 6. de Consol. ad Mari. Vel in naufragio laudandus rector nauigij quem obruit mare clauum tenentem. [Non priuatum modò sed etiam obnoxij, & trepidum egit (i. supplicem) Suetonius in Tiber. c. 12.] Accipitur tamen etiam generalius, ut Obnoxius dicitur qui quouis modo est obligatus, seu addictus. Terent. in Hecyr Tum vxori obnoxius sù, ita me olim suo ingenio pertulit. hoc est, vxori propter eius erga me beneficia obligatus sum. [Plaut. Afin. sc. 2. a. 2. Adeo ut ætatem ambo ambobus nobis sint obnoxij, nostro deuincti beneficio, Obnoxij ambo sumus (beneficio.) Plaut. Capt. sc. 1. a. 2.] Obnoxium etiam aliquando dicitur, quod noxa, hoc est, damno est expositum. Eli. de viris illustribus, Illa virginis, pueriò que eligi, quorum ætatem iniuriæ obnoxiam sciebat. Sic etiam dicimus arbores, vel regiones ventis, vel tempestatibus esse obnoxias, hoc est expositas, & (ut ita dicam) subiectas. Colum. lib. 4. cap. 15. Rursus exilis terra, & accliuis, torrensque æstu, vel que vehementius procellis obnoxia est, humilioris iugum possit. [Est præterea, quãdo Obnoxius accipitur pro obedientè, & morigerò. Salliu. in Catil. Eratque ei cum Fulvia nobili mulierè vetus consuetudo, cui quàm minus gratus esset, quia præ inopia minus largiri poterat, repèdè glorians, maria montesque polliceri cœpit, & minari interdum ferro, nisi sibi obnoxia foret, id est, moriem gereret. Interdum Obnoxius, ponitur pro noxio.] Innoxius, Ennius, sed virum vera virtute viuere, animatum addeceat fortiter, eumque innoxium vocare aduersus aduersarios ea libertas est, qui pectus purum & firmum gestitat: alia res obnoxia nocte in obscurâ latent. [Obnoxius animus, id est illiberalis, seruilis & degener dicitur à Plinio in Prefat. Histor. natur. obnoxij profectò animi, atque infelicitis ingenij est, deprehendi in furto malle, quàm mutuum agnoscere. Obnoxia corpora dicuntur à Plinio, quæ sunt valetudinaria, lib. 31. cap. 6. Nanque paulò diutius quàm balneis uti oportet. Ac postea frigida dulci nec sine oleo descendentibus, quod vulgus alienum arbitratur, idcirco non alibi corporibus magis obnoxias. [Senec. cap. 21. de Consol. ad Mari. Nulla pars vitæ tam obnoxia, ac tenera est, quàm quæ maxime.]

Obnoxie, aduerb. quod, teste Bud. significat seruiliter & trepidè. Vide in Obnoxius paulò antè. Ita apud Liumum l. 3. ab Vrbe, Obnoxie dicere sententiam. GERM. Seruilement, par crainte. ITAL. Seruilmemente, con timore. GERM. Unterwiltlich/ensio: disfamertich. HISP. AN. Seruilmemente, con miedo. [Item Obnoxie (i. certò, nò arbitrariò.) Passer. ex Plaut. in Stichos, Vide Gell. cap. 17. l. 7. Et suprâ in obnoxius.]

Obnubilo, as, are. Est quasi caligine quadam & nubilo obtenebrare, hoc est obscurum facere, & quasi nubibus implere. GALL. Obscurcir. ITAL. Annubbiare, imbrunire. GERM. Dunctel vnd trüb machen/ als mit etnem gewuld verhandien. HISP. Anublalar, escurecer. ANGL. To mak darcke or couer with cloudes. Gell. l. 1. c. 2. Ac ne oris quoque &

vultus serenitatem Stoici hominis, vnaquam vlla posse agritudine obnubilari.

Obnubilus, adiect. GALL. Obscur. ITAL. Oscuro. GERM. Dunctel/dunctel. HISP. Escuro. ANGL. Cloudie, dark. & ut, Obnubila loca dicuntur obscura, & tenebris obfita, apud Cic. in Tusculan.

Obnubo, is, pen. prod. Abscondo, tegeo. GALL. Chaphab non chasabi. GERM. Verhullen. HISP. Cubrir. ANGL. To couertor hide. Stat. 6. Thebes Obnubiq; comas, & temperat astra galero. Festus, obnubiq; caput operit: vnde & nuptiæ dicuntur à capitis operatione. Hac. Fest. Cic. pro Rabir. Sed Tarquinij superbissimi regis ista sunt cruciatus carmina, quæ tu homo lenis ac popularis libetissimè commentor. Caput obnubito: arbori infelici suspendito. Virgil. in Æneid. comas obnubiq; amictu.

Obnuntio, as, Mali aliquid nuntio. GALL. Annoncer mauuaise nouvelle, denoncer le mal à venir. ITAL. Nuntiare qualche male. GERM. Böse botschaft vertunden. HISP. Denuntiar en contrario o mal. ANGL. To tell euill ydings. Terent. Adel. Primus sentio mala nostra, primus rescisco omnia, Primus porrò obnuntio: ægrè solus si quid sit, sero. Augures item obnuntiare dicebantur, qui vbi de cælo seruassent, nuntiant se mali aliquid auspici vidisse, quod prohiberet nequid eo die cum populo agi posset. Erat autem id potissimum remedium contra perniciosas leges. Cic. pro Sestio, Quàmque auspiciis religionis parens obnuntiaret quod senterat. Obnuntiare, item pro Resistere & reluctari. Suet. in Cas. c. 20. Lege autem Agraria promulgata obnuntiantem Collegam armis foro expulit.

Obnuntiatio, GALL. Denoncement de mauuaises nouvelles. ITAL. Protesto & auertimento di malo incontro. GERM. Bertundung/awas vbeis. HISP. Obra de denuntiar en contrario o mal. ANGL. A telling of euill ydings. Cicer. 1. de Diuinatione. M. Crasso quid acciderit, videmus, dirarum obnuntiatione neglecta. [Item, Obnuntiare per edicta. Suet. in Cas. c. 20.]

Obolus, li, pen. cor. GALL. Obolus. ITAL. Obolo. GERM. Obolus. HISP. Obolo. ANGL. Obolus. Obolus sextam partem drachmæ Atticæ, hoc est, æreola sex: singula autem æreola septem continent minutias: quæ à Græcis vocantur ληνία. Fuit præterea Obolus minimum numisma apud Athenienses, quod sexies sumptum explebat drachmam Atticam. [Plaut. in Lyfandr. Ibidem vnde dicitur obolus,] ad Galliæ autem monetæ æstimationem redactum, valet denarios Turonens septem, Terent. in And. Etiam puerum inde abeniens conueni Chremis, Olera & pisciculos minutos ferre obolo in cœnam seni. Suid. Obolo: & ad huiusmodi & ad huiusmodi, id est, Obolus quidem apud Athenienses sex est æreolorum: æreolum verò septem minutiarum, ληνία autè, id est, minutia indiuisum manet. [Quos Philippi A. Duo millia. l. Oboli verò bis totidem. Plaut. Amph. sc. 4. a. 4.]

Oboleo, Malè oleo, & grauem odorem reddo, molestum odorem iniicio. GALL. Rendre mauuaise odeur, f. ut de loing. ITAL. Putire, rendere cattiuo odore. GERM. Vbel schmecken/ stincken. HISP. Heder, echar de si mal olor. ANGL. To giue an euill sauour, to stinck. Plaut. in Mostel. at te Iuppiter, Disique omnes perdant, oboluisse allium Germana illuuiet, Sueton. in Calig. [cap. 23.] Ille antidotum oboluisse, quasi ad præcauenda venena sua sumptum. [Accipitur etiam interdum pro sentire, siue subolere. Plaut. in Menach. [sc. 4. a. 2.] Oboluit marsupium huic istud, quod habes. [Idem Amphit.]

Oborior, Orior, erumpo, adnascor, subnascorve. GALL. Naitre. ITAL. Nascere. GERM. Entscheyen/erwachsen. HISPAN. Nascer. ANGL. To be borne. Liu. l. 1. ab Vrbe, Aduentu suorum lachrymæ obortæ. Cic. pro Ligar. Vide quanta lux liberalitatis, & sapientie tuæ mihi apud te dicenti oboritur. Ouid. in Metam. Sùntque oculis tenebræ per tantum lumen obortæ. [Et Plautus Curc. sc. 3. a. 2. Tenebræ oboriantur! Mox, prospicio parum.]

Obreppo, pis, penultima producta, Latenter, & tacitè aduenio, sicut & Surrepo. GALL. Se couler doucement, suruenir ou auenir sans qu'on y pense. ITAL. Venire celatamente. GERM. Heuten schleich/heimlich hinc in erscheyen. HISP. Entrar à escondidas. ANGL. To creep or come in priuily. Tractum ab animalibus pedibus carentibus, quæ gressu tacito gradiuntur, & transfertur etiam ad inanimata. Iuuenal. Satyr. 9. obrepi non inhecteta senectus. Obrepi fames. Plaut. Pœnuli. Nam nisi clamabis, statim te obrepiet fames. Obrepi mors. Plaut. Pseud. [sc. 3. a. 2.] atque hoc euenit in labore, atque in dolore, ut mors obrepiat interitum. Obrepi somnus. Horatius de Arte, Verùm opere in longo fas est obrepere somnum, Obrepi dies. Cic. Attic. lib. 6. Obrepi dies, ut vides: mihi enim ad tertium Kalend. Sextiles de propincia decedendum est. Obrepiere in. Cicer. 1. de Diuinat. Nulla ergo imagines obrepunt in animos dormientium extrinsecus. [Significat interdum fallere, siue incautum aggredi. Plinius lib. 36. cap. 3. Nec potest videri Scaurus rudi, & huius nali improuidæ ciuitati obrepsisse quodam vitæ rudimento, &c. [Obrepi id Trebatio] (i. fellit specie veri.) Gell. cap. 12. lib. 6. Obrepiere id potest, (i. fallere legentem,) & aliter atque est, accipi ab eo. Gell. cap. 5. lib. 16. [Obrepiere ad magistratus dicitur, qui falsa specie probitatis, & virtutis ad magistratus assumitur. Cic. pro Planc. Et doceo Cn. Plancium non obrepsisse ad honores, sed eo venisse cursu, qui semper paruerit omnibus hoc nostro Equestri loco, id est, ut vulgus loquitur, per abusum, Budæus.]

Obrepro, as, frequentatiuum. Plaut. in Pers. Opertane fuerint, nequis obrepiat erit.

Obreptio, onis, Latens & fallax aditio. GALL. Fine & subtile entre. ITAL. Soprauenimento da nascosto & di soppiato. GERM.



**altraves.** ANGLIC. *A crosse, awrie or oucrubart.* Ouid. 1. *Metam.* Illa deam obliquo fugientem lumine cernens Murmura parua dedit. *Idem ep. 4.* Nec obliquo dente timendus aper. *Idem 1. Amor. Eleg. 6.* -aditu fac tanua paruo Obliquum capiat semi adaperta larus. *Plin. lib. 9. c. 29. de cancri loquens.* Natant obliqui in caput, id est transluceri non recte. [Obliqua fulmina. *Senec. c. 18. de Cons. ad Mariam.*]

**Obliquitas.** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη. GAL. Tortuosité, flexuosit. ITAL. *Disformimento, traversamento.* GER. *Ἐφάβη* tenuit. HISPAN. *La torceda a trancilla.* ANGLIC. *Crossness, awrie, or oucrubartness.* Plin. lib. 3. c. 5. Nitalis obliquitas in latus digredi videtur.

**Obliquè, aduerbium.** Rectè. ἄνωγυ, ἄνωγυ. GALL. De trauers, obliquement, de costè. ITAL. *Di trauerso, tortamente.* GERMAN. *Krum/bey setta.* HISPAN. *Tuertamente.* ANGL. *Crosslike, awrie, or oucrubartlike.* Cato c. 41. Vitus utriusque latus alterum præradito obliquè. [Gell. cap. 17. lib. 7. Agendum obliquè, ut cum homine stulto existimauit.]

**Obliquo, Curuum facio.** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη. GAL. Faire aller de trauers & de costè, desloüer. ITALIC. *Far andare a trauerso, trauersare, piegare.* GERMAN. *Kromben / tromb machen.* HISPAN. *Entortar a torcer.* ANGLIC. *To sett awrie, to crosse.* Plin. lib. 6. cap. 13. At ubi cœpit in latitudinem pandi, lunatis obliquatur cornibus.

**Obliuero, as, Abolco, obscurum facio, deleo, vel in obliuionem dico.** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη. GAL. Effacer, abolir. ITAL. *Dipennare, cancellare.* GERMAN. *Durchhunen / aufstigen.* In vergâf bringen. HISPAN. *Raer, borrar, cancelar.* ANGL. *To abolish, to crosse out.* Cic. ad Senatium post reditum. Publici in me benefici memoria priuatam offensionem obliterauit. [Gell. c. 14. l. 9. Illo quod ante scriptum erat obliterato. (id est, deleto) Idem c. 18 l. 9. Obliteratæ leges tacito illiteratòque consensu. *Ne uis apud Gell. cap. 7. lib. 19. Obliteram gentem, pro obliterata, dixit. Obliterato suorum casu. Sueton. in Calig. cap. 10. Veritate obliterata res. Linius lib. 3. ab urb. Suet. in Tibe. cap. 20. in Tib. c. 22. Ladan. Obliterari rem silentio. Sueton. in Nero. c. 40. & in Tib. c. 22. Ladan. Ergo idem Dominus ac parens indulgentissimus, remissurum se penitentibus peccata promittit, & obliteraturum omnes iniquitates eius, qui iustitiam denuo cœperit operari. Catul. Argon. Hæc vigeant mandata, nec vlla obliteret ætas. Liu. 6. bell. Pun. Aduersæ pugnæ in Hispania nullius in animo quàm meo minus obliterari possunt. Idem 1. bell. Pun. Nondum obliterata memoria superioris belli. Fit autem Oblitero (ut quidam putant) à litrus quod ibi notata à fluctibus æquari & tolli soleant. Alij à verbo Obliuiscor deduci malunt, cuius supinum est obliuiscor: propterea quod nihil aliud sit Obliterare, quàm æternæ obliuionis tradere. Alij à literis dici putant, ut sit Obliterare quasi à literarum monumentis eradere.*

**oblitesco, is, ab Obliteo, inuisitato verbo, Abscondor, siue delitesco.** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη. GAL. Estre caché & mulsé. ITAL. *Asconderse.* GERMAN. *Berttgen.* HISPAN. *Ejconderse.* ANGLIC. *To lurke.* Var. 2. de Re rust. c. 51. Ne æstu rimosa in rimis grana oblitescant & recipiant aquam.

**Oblitus, Vide Oblino & obliuiscor.**  
**obliuiscor, Memoria rei alicuius amitto, non recordor, ex memoria depono.** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη. GAL. Obluer. ITAL. *Dementicarsi, scordarsi.* GERMAN. *Bergessen.* HISPAN. *Oliudarse.* ANGL. *To forgett.* [Ab Ob, & Leo, leui, quasi obliuiscor: quia deletur aliquid ex memoria: vel, ab oblinendo. *Passer. Plautus sc. 2. a. 1. Est quod domi dicere penè oblitus fuit. Idem Amph. sc. 1 a. 1. An egomet me illic reliqui, si fortè oblitus fuit. Item Mostell. sc. 2. a. 2. Lucernam oblitus fueram extinguere. Catul. de Com. Beuen. An ne bonum oblita es facinus. Plaut. Capt. sc. 3. a. 5. Mos est obliuisci hominam, & non nouisse, cuius nihil facienda gratia. Plaut. Capt. sc. 3. a. 5. Ouid. Eleg. 3. li. 4. Trist. Et oblitam non finis esse mei. Idem 13. *Metamorph.* Oblitus regisque ductus meique. Verbum est deponens, quauis aliquando passivè sumatur. *Virg. 6. Eclog. Nunc oblita mihi tot carmina, pro à me. Obliuisci aliquid. Plaut. in Cas. Non sum ego oblitus officium meum. Virg. Æn. Quisquis es, amissos huic iam obliuiscere Gratos. Obliuisci alicuius rei. Cic. 2. Verr. Quæ te obliuisci laudis domesticæ non sinant. Idem pro plane. Memini enim, memini, ne si vnum obliuiscor noctis illius.**

**Oblitus, a, um, pen. pro. participium ab obliuiscor.** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη. GAL. Oublié, qui s'est oublié. ITAL. *Dementicato, che s'è dimenticato.* GERMAN. *Bergessen.* HISPAN. *Oliudado, que se oliuida.* ANGL. *Forgotten.* Ouid. 1. de ponto. Oblitus moris patrij. *Virg. 5. Æn. Oblitus decorisque sui sociumque salutus.*

**Obliuio, onis, Est memoriæ defectus, siue imbecillitas.** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη. GAL. Oubli, oubliance. ITAL. *Obliuione, senescenza.* GERMAN. *Bergessenheit oder vergâsttatheit.* HISPAN. *Oliudança.* ANGL. *A forgetting or forgettfulness.* Plin. lib. 13. cap. 17. de lo to arbore, Tam dulcis ibi cibus, ut nomen etiam genti terræque dederit nimis hospitali aduenarum obliuione patriæ. Venustè dicimus, Huius rei capit me obliuio, Hanc rem obliuione contemto, obliuioni do, obliuione deleo, obliuione obruo. Res hac in obliuione diu iacuit, Hanc rem nulla obscurabit obliuio, Huius rei obliuio mihi subrepat. Hæc res venit in obliuionem, Hanc res ab obliuione vindicabo: quarum locutionum exempla omnia à Cicerone suppeditantur, & nulli legenti receptos autores non eunt obuia. \* In obliuione iacuit, Cic. 3. Verr. Id est in obscuro. De homine dictum: cui opponitur, In assidua esse commemoratione.

**obliuiosus, a, um, Dicitur is qui citò obliuiscitur.** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη.

**obliuio.** GAL. Qui oublie incontinent, oubliant. ITAL. *Scordarsi uolo.* GER. *Bergessenheit.* HISPAN. *Oliuida.* ANGL. *Forgetfull.* Cicero. 1. de Inuen. Acutus, an hebetior: memor, an obliuiosus. *Idem de Senect.* Nam quos ait Cæcilius comicus stultos senes, hos significat, credulos, obliuiosos, dissolutos. \* **Obliuiosus, Qui obliuionem inducit.** Horat. 2. Car. Ode. 7. Obliuioso læuia Maffico Cibiaria exple.

**obliuio, a, um, adiectiu. significat id quod obliuione obscuratum est.** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη. Varr. 4. de Ling. Lat. Verba, inquit, sunt aut aliena, aut nostra, aut obliuia de obliuio relinqua, &c. Ὁβλιuio, idem quod Obliuio, sæpè & in plurali vsitatum. *Horatius in Sermon. Ducere solitæ iucunda obliuia vitæ. Virg. 6. Æneid. Securos latice & longa obliuia ponunt. Cepere te obliuia nostri.* Ouid. 2. Trist. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist.] Vtque meæ famam tenuit obliuia culpæ.

**obloco, as, pen. cor. Loco, abloco.** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη. GAL. Alouer à faire, arreter. ITAL. *Locare, affittare.* GERMAN. *Werdigen.* HISPAN. *Arendar.* ANGL. *To sett for wage, to lett out.* Iustinus Quam operam oblocare ad puteos exhauriendos solitus esset. [Suet. in Cæs. cap. 26. quæ ad epulum pertinebant, quamuis macellaris oblocata, tamen domesticam apparabat.]

**oblongus, a, um, adiectiu. Longus, nisi quid addat prepositio.** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη. GAL. Long. ITALIC. Longo. GERMAN. *Wast lang / tanglich.* HISPAN. *Luengo.* ANGL. Long. [Plinius libro 34. cap. 12. Figura oblonga maximè probatur. Idem lib. 10. cap. 51. Quæ oblonga sint oua, gratioris saporis putat. Horatius Flaccus.]

**obloquor, Obtrubo, obstreps, sermonem alicuius interpello, contradico.** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη. GAL. Parler contre, maldice, parler mal. ITALIC. *Interrumpere il parlar d'alcuno.* GERMAN. *Widersprechen / entreden / etnen in die red fallen.* HISPAN. *Hablar en contrario, estornar al que habla.* ANGLIC. *To gaine say, to backbite or report ill.* Cic. Quint. frat. l. 2. Tu verò ut me & appelles & interpellas, & obloquare & colloquare velim. *Idem pro Cluentio, Vocat me iam dudum tacita vestra expectatio, quæ mihi obloqui videtur. Virg. pro Accinere posuit lib. 6. Æneid. Nec non Threicius longa cum veste sacerdos, Obloquitur numeris septem discrimina vocum.* Interdum idem est quod detracto, maledico ἰσχυρῶς κρημνισμένη. Liu. 1. ab Vrbe, Notatos quoque qui ferocissimè obloquuti erant, singulos manu corripuit. *Plaut. in Cure. sc. 1. a. 1. Lenonis hæ sunt ædes. PA. malè istis eueniat. PH. Qui. PA. quia scelestam seruitutem seruiunt. PH. Obloquere. PA. fiat maximè. PH. etiam taces? PA. Nempe obloqui me iusseras.* [Gell. cap. 11. lib. 1. Obloquebatur (dum verberabatur) se non meruisse. Gell. c. 11. lib. 1. Il contredisoit. *Plaut. Menach. sc. 2. a. 1. Te morare, mihi cum obloquere.*]

**Obloquutores, Mal edici, detractores,** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη. GAL. [Controllers, qui controllent, & trouent à redire à tout.] Mefoisians. ITAL. *Maldicenti.* GERMAN. *Ein hunderstscheteln vntredet.* HISPANIC. *Maldexidores.* ANGLIC. *Backbiters, sclaundersers.* Plaut. in Mil. Obloquutor non sum alteri.

**obluctor, aris, Contra luctor, aut vehementius contra aliquid nitor.** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη. GAL. Lucter contre, s'efforcer contre, resister. ITAL. *Sforzarsi all'incontro.* GERMAN. *Widerstreben widerstehen / entgegen / vtingen.* HISPAN. *Luchar en contrario.* ANGL. *To struggle against, to resist, greatlie.* Colum. 1. 7. Quom in proscindendo aut duriori solo, aut obuix radici obluctorus, conuellit armos.

**obluo, dis, pen. prod. Ludo, vel cum aliquo ludo.** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη. GAL. Se iocor. ITAL. *Giuocare, scherzars.* GERMANIC. *Wit etn anderen schimpffspil treiben.* HISPAN. *Jugar o buclar.* ANGLIC. *To playe or sport.* Plaut. in Trucul. Quom vident quempiam se aduersare, obluo, quo custodem oblectent per ioculum & ludum.

**obmanens, Pro diu manens, ut Permanens, Festus, obmolior, liris, Facta mole obstruo, vel molem obicio.** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη. GAL. Au cepeine & trauail mettreau deuant, afin d'empescher passage ou autrement. ITAL. *Porre confatica una cosa auanti à vn luoco per impedire il passo.* GERMAN. *Entgegen bawen / stwas grosses entgegen setzen.* HISPAN. *Empachar il passaiio con estorço.* ANGLIC. *with great labour to sett some thing against some place where one must needs passe.* Liu. 7. bell. Macedon. Sed vndique omnes ad munienda & obuolienda, quæ ruinis strata erant, concurrerunt, id est obstruenda oppositis molibus, Curtius lib. 6. Arborum truncos & saxa obmoluntur.

**obmoneo, nes, pro Admoneo apud antiquos dicebatur, autore Festo.** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη.

**obmurmuro, as, Contra murmuro.** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη. GAL. Murmurer contre quelqu'un. ITAL. *Mormurare contra alcuno.* GERMAN. *Wider etwas mutren ond burmen.* HISPAN. *Marmorar contra algo.* ANGL. *To murmur against.* Ouid. epist. 17. Vana peto, precibusque meis obmurmurat ipse. [Obmurmurare, pro sæpè & tacitè dicere. Sueton. in Othon. c. 7.]

**obmutescor, leis, quasi mutus fio.** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη. GAL. Se taire comme vn muet. ITAL. *Animutire.* GERMAN. *Erstummen.* HISPAN. *Emmudescerse.* ANGL. *To keep silence, to bedumme.* Cic. 2. de Fin. Sed quia tale sit, ut vel si ignorent id homines, vel si obmutissent, sua tamen pulchritudine esset, specièque laudabile. *Idem 2. de Orat. Ego verò, inquit Crassus, neque Antonium verbum facere patiar, & ipse obmutescam nisi prius à vobis impetraro, &c. Virg. 6. Æneid. Dixit, preloque obmutuit ore.* Apud Plin. pro obsolescere. lib. 33. cap. 13. Lydium Sardibus emebatur, quod nunc obmutuit.

**obnato, as, vide NATO, in NO, nas.**  
 \* **Obnatus,** ἄνωγυ ἰσχυρῶς κρημνισμένη, Particip. ab Obnascor. Liu. lib. 3. bell. Pun. lib. hancantia



lorum sanant. ¶ Transfertur etiam ad alias res & pro difficultate penitur & aliquando pro ignobilitate Cic. 4. de Finib. Sed inest in rebus ipsis obscuritas. Cic. lib. 2. Offic. Quorum autem prima aetas, propter humilitatem & obscuritatem in hominum ignorantia verfat.

Obscuro, as, pen, prod. Supprimo & obscurum reddo. { חשכה hebschisch חשכה hebsch. } GALL. Obscurcir. ITAL. Obscurare. GERM. Verduunkeln/verfinstern. HIS P. Escurecer. ANGL. To shadow, to make dark. ¶ Cic. 1. de Natur. deor. Arcuorum ignium tenebrae finitimas regiones obscurauerunt. Idem 2. de Fin. Lumen lucernae obscuratur & offunditur luce Solis. Idem pro Archia. Neque enim est dissimulandum quod obscurari non potest, sed praer nobis ferendum. [Sueton. in Tiber. cap. 70. Obscurare styli. Item Non obscuratur eius memoria tanta patris imagine. Velleius. & Catull. de Com. Beren. Flammeus ut rapidi Solis nitor obscuratur.] ¶ Est item obscurare, extenuare, humilemque & obscurum reddere: cui opponitur celebrare. Sallust. Sed profecto fortuna in omni re dominatur: ea res cunctas ex libidine magis quam ex vero celebrat, obscuraturque.

Obscuratio, onis. { אפלה aphelak אפלה maaphal } GERM. Obscuratio. GAL. Obscurissement. ITAL. Oscuramento. GERM. Verduunklung/verfinstern. HIS P. Obra de escurecer a otro. ANGL. A making dark. ¶ Ut Obscuratio solis apud Plin. lib. 37. cap. 26. Cit. 4. de Finib. In quibus propter eorum exiguitatem obscuratio sequitur.

Obsecro, as, ex ob, & adiectiuo Sacer, Per sacra rogo, obtestor, precor. { חלה chillah חלה chillah } GAL. Prier avec obtestation, prier affectueusement, [au nom des dieux ou des choses saintes & lactees.] ITAL. Pregare, scongiurare. GERM. Durch etwas heitich bitten. HIS P. Rogar coniuuando. ANGL. To pray or request with obtestation or affectiuously. ¶ Terent. Obsecro te, quamprimum hoc me miserum libera metu. Obsecrate, inquit Donat. est iratos rogare. Terent. in Eunuch. Exclufit, reuocat, tedeam; non sine me obsecret. [Obsecro te per Deos & homines. Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. Vbi est is obsecro te? Plaut. Mosel. sc. 1. a. 1. Eloquere obsecro te. Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. pro dij obsecro vestram fidem. Plaut. Mosell. sc. 1. a. 1. Rescero quod dudum obsecraueram. Plaut. Aul. sc. 5. a. 4. (alias sc. 7.) Vide Rescero infra. Perij, obsecro te, nutrix. Ibidem. Mihi auus huius obsecrans credidit auri thesaurum. Plaut. Aul. Prolog. Tuam fidem obsecro. Plaut. Amphitru. Item obsecro te (mox) Obsecro te hospes defende. Plaut. Afin. sc. 4. a. 2. Obsecro quantum & quam validus est? Plaut. Amph. Obsecro te hoc vnum. Plaut. Capti. sc. 1. a. 2.] Additur aliquando ablatiuus Precibus. Marcell. ad Ciceronem lib. 4. Quum mihi Caius Marcellus frater amantissimus mei non solum consilium daret, sed precibus quoque me obsecraret. ¶ Ponitur quandoque aduerbii significatione pro cedo: estque veluti rogantis cum interrogantibus particula. Terent. in Eunuch. Obsecro an is est, id est dic quae sit. [Dic mihi obsecro verum hercle serio. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Obsecro, parente sine meos mihi prohibeas? Plaut. Curc. sc. 2. a. 1. Eloquere obsecro hercle. Ibid. sc. 3. a. 1. Obsecro hercule, cur me deridiculi gratia sic salutas. Plaut. Capti. sc. 1. a. 2. Obsecro, etiamne: hoc negabis? Pl. Ibidem. An obsecro hercle habent quoque Gallinae manus. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. Quem in locum obsecro (migravit) Pl. Men. sc. 2. a. 5. Quid illic homines ad me currunt obsecro? Dij Immortales, obsecro quid oculis aspicio meis? Pl. Men. sc. 6. a. 5.] Obsecro cum duobus accusatiuis. Cic. pro Quintio, &c. Itaque te hoc obsecrat C. Aquili, ut quam existimationem, &c.

Obsecratio, verbale. { תפלה sechimab תפלה tephillah } GAL. Priere affectueuse. ITAL. Prego affettuoso. GERM. Ein fleitliche und heitich bite. HIS P. Aquella obra de rogar coniuuando. ANGL. Earnest prayer or request for goddes sake. ¶ Cicer. pro Font. Cavere ne periculosum, superbumque sit eius nos obsecrationem repudiare. [Obsecrat in vnum diem populo indicta. Liu. 6. bell. pun.]

Obscundo, as, ex ob & adiectiuo Secundus, quod significat prosperum: Obsequor, obediator, ad alterius nutum omnia facio. { חנן } GAL. Complaire & faire au gre de quelqu vn. ITAL. Secondare, compiacere. GERM. Zu wilen werden/voigen. HIS. Obedeser, haterbien auenturado. ANGL. To obey, to do as one wald haue. ¶ Terent. in Adelphis, Sed si vultis potius quae vos propter adolescentiam Minus videtis, magis impense cupitis, consultis parum, Haec reprehendere & corrigere me, & obsecundare in loco, &c. Vbi Donatus, Nam qui reprehendit non continuè corrigi: qui corrigi non illico obsecundat, id est laetissimum reddit. Cic. pro leg. Manil. usus est pro obsequi. Non modò omnes (inquit) eues assenserint, socij obtemperarint, sed etiam venti tempestatesque obsecundauerint. ¶ Inuenitur & obsecundator deponens.

Obscuro, pis, Sepibus circumdo. { סך sach } GAL. Enuiler & clore de hayes, boucher & estouper. ITAL. Circundare dissepe. GERM. Besseuen oder umbseuen/verhagen. HIS P. Cercar de seto. ANGL. To inclose with an hedge. ¶ Plaut. in Cas. Vbi illum salum video obseptum: rogo vt alterum sinat adire. ¶ Obspire iter ad honores per translatione pro occludere & impedire. (Munire viam. Liu. 9. ab Vrbe, Haec plebi ad curules magistratus iter obsepit, Cicer. pro Murana, Haec omnia tibi accusandi viam muniebant, adipiscendi obsepiebant. [Obspta via est. Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1.]

Obsequor, penult. corrept. Alterius voluntati morem gero, in seruitio. { חנן } GAL. Complaire, obeir, obtemperer, faire au gre. ITAL. Compiacere. GERM. Wohlgefallen/gedultig sein. HIS P. Obedeser, compiacer. ANGL. To obey, to do as one wald haue. ¶ Plautus, Ego sane cupio obsequi gnato. Terent. Heaut. Nos quoque senes aequum est senibus obsequi.

Idem in Andr. Eorum obsequi studiis, aduersus nemini. Iuuenal Satyr. 10. -interea tu obsequere imperio. [Plaut. Capt. sc. 2. a. 1. Alterius obsequor imperio. (i. serui.) Item Obsequi pro cedere. Plaut. Amph. Baccha bacchanti si velis aduorsari ex insanai nantiosem facies, si obsequare, vna reclusa plaga. Idem Curc. sc. 2. a. 1. Naso obsecutus est odor (i. placuit.) Id pro cupio, obsequi gnato meo. Vide dictionem sequentem.] ¶ Obsequi animo suo vel obsequi animo est indulgere sibi; siue genialem vitam agere. Plaut. in Bacchid. Lubido est homini suo animo obsequi. [Vide in dictione sequenti.] ¶ Aliquando iungitur cum accusatiuo. Gell. lib. 2. cap. 7. Sed ea tamen quae obsequi non oportet.

Obsequens, Obediens, aliquando nomen, aliquando participium. { שומע } GAL. Obsequens. ITAL. Obediens. GERM. Gehorsam/gehorsig. HIS P. Obediens. ANGL. Obediens, pliant. ¶ Terent. in Heayr. Obsequentem volupratu hominem. Plautus Senatus, Legiones nostra liberalitate nobis obsequentes. [Amantes cordi & animo obsequentes. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5. Facit id quod pauci, vt sit inagistro obsequens. Plaut. Curc. sc. 2. a. 2. Amans animo obsequens. Plaut. Amphitru. sc. 1. a. 1.] Declam. in Cic. Filia matris pellex, tibi iucundior atque obsequentior quam parenti par est.

Obsequenter, tius, tissimè, aduerbia, Obedienter [Liu. 1. d. 3.] Biturum, & opus. GAL. Avec obeissance. ITAL. Per obediens. GERM. Gehorsam/gehorsig. HIS P. Con obediens. ANGL. Obediens. ¶ Plin. in Epist. Vixit in contubernio auiæ delicate severissimè & tamen obsequentissimè.

Obsequium, ij, Ministerium, reuerentia quam quis id sequitur & facit quod alteri placet. { שומע } GAL. Plaisir ou seruire, obeissance. ITAL. Compiacimento. GERM. Ein wilsaartung/ein wilsfertiger dienst. HIS P. Plazer y obediencia. ANGL. Pleasure, seruire, obedience. ¶ Terent. in Andr. Obsequium amicos, veritas odium parit. ¶ Obsequium animo sumere ait Plaut. in Bacchid. pro indulgere sibi & animo obsequi. Cicer. ad Attic. 7. Itaque effeci omni obsequio, vt neutri illorum quisquam esset me charior. Idem 1. de Leg. Nam quum animus cognitis perceptisque virtutibus, a corporis obsequio indulgentiaque discesserit, &c. Idem in Pison. Ego Antonium collegam patientia atque obsequio meo mitigavi. [Sened. c. 1. de Consol. ad Mar. Molliter & per obsequium assequi dolorem. Oui. 6. Fast. Arserat obsequio: semine Iouis.]

\*Obsequentia, obsequentia. Cas. 1. 7. bell. Gal. Factum imprudentia Biturum & nimia obsequentia feliquorum.

Obsequela, Morigeratio. { שומע } GAL. Obeissance. ITAL. Compiacimento, compiacenza. GERM. Gehorsam. HIS P. Obediencia al plazer de otro. ANGL. Obedience. ¶ Plaut. in Afin. [sc. 1. a. 1.] Omnes parentes, Litane, liberis suis. Qui mihi auscultabunt, facient obsequela. [Plaut. Afin. sc. 3. a. 3. A Quem te nominem Deum? L. Fortunam & Obsequela.]

Obsequiosus, Qui facillè obsequitur. { שומע } GAL. Seruiable, prompt à faire seruire. ITAL. Che compiacce facilmente. GERM. Gehorsig. HIS P. Cosa obediens. ANGL. Seruiceable, that obeyeth easilie. ¶ Plaut. in Capti. sc. 3. a. 2. Nam si meus seruus es, nihil fecius Obsequiosus mihi semper fuisi.

Obsequibilis, Qui obsequitur. { שומע } GAL. Seruiable. ITAL. Dolce facile a compiacere. GERM. Underdienstlich dienbar. HIS P. Cosa obediens. ANGL. Seruiceable. ¶ Gell. 12. cap. 29. Cognatos affinesque nullos ferme tam obsequibiles esse ait, &c.

Obsidero, pen. cor. Consero. { זרע } GAL. Seme ou planter. ITAL. Seminare, piantare. GERM. Besaen, vberstzen. HIS. Sembrar o plantar. ANGL. To seme or plante. ¶ Colum. lib. 2. c. 9. Vtatur praecipis eorum, qui vberem campum in singula iugera tritici, quique & adorei modis octo obserere praecipunt. Idem 1. 3. Agrum antequam vineis obseras, explorato qualis saporis sit. Varro 1. de Re rust. c. 14. Primum naturale sepimentum quod obseri solet virgultis aut spinis. [Plaut. Men. sc. 7. a. 5. Sementem his in ore faciam, pugnisque obseram.] ¶ Obserere mores, per translationem dixit Plaut. in Trinum. pro Imbuere. hem istic (inquit) Oportet obserere mores malos: si in obserendo possint interficere. ¶ Quandoque obducere. Terent. in Heaut. Ea tacebat vna pannis obstita.

Obsitus, pen. corr. Inuolutus, reclusus, obductus. { זרע } GAL. Complante, laisi, occupé. ITAL. Inuoluto. GERM. Besseuen/bedekt. HIS P. Embuelto. ANGL. wrapped, compassed, sett about. ¶ Terent. in Eunuch. pro pannolo, squalore & sordibus cooperto. Video sentum, squalidum, aegrum, pannis annisque obstitum. Virgil. 7. Aeneid. proprie est vsus. A. Ixuem clypeum sublatis cornibus Io Auro insignibat, iam setis obstita, iam bos, &c. Horat. 1. Car. Od. 18. Variis obstita frondibus. Aer obstitus pallore. Lucan. 1. 5. Tenebris loca obstita, ex Poeta. Cic. 1. Tus. Nubibus obstitum iter. Curius 1. 5. Ventum erat ad iter perpetuis obstitum nubibus, quas frigoris vis gela astrinxerat. ¶ Obsitus, consitus locus. { זרע } GAL. Obsitos loca, & obsitos virgultis tenebat colles. ¶ Rura obstita pomis. Ouid. 15. Metam. Varro 1. de Re rust. c. 14. Primum naturale sepimentum quod obseri solet virgultis aut spinis, &c.

Obsidero, as, penultim. corr. Occludo, veluti sera imposta. { זרע } GAL. Fermer au verrouil ou à la clef, bascler. ITAL. Serrare. GERM. Verschlissen/ mit mite schlössen/ mit rieglen oder bergelassen. HIS P. Cerrar con llave. ANGL. To lock, to make close. ¶ Terent. in Eunuch. Tu abi, atque obsera intus.

Obsidero, uas, Oculis mentis & corporis seruo, specular, custodios, noto. { שומע } GAL. Obseruer, guetter, espier, prendre garde. ITAL. Osseruar, custodire por mente. GERM. Wachten. HIS P. Mirar y guardar.







sum mucrone resoluūt. \*Obsides, Per translationem. Cic. 4. in Catil. Habemus enim à C. Cæsare sicut ipsius dignitas & maiorū eius amplitudo postulat, sententiam tanquam oblidem perpetuam in Reip. voluntatis. Quint. Obsidem Reip. dare malorum, civium accusationem.]

Obsidianus, na, num, vt Obsidianum vitrum, quod ita dictum est, quod similitudinem habeat lapidis Obsidiano, qui, teste Plin. nigerrimi est coloris, in speculis parietum pro imagine umbras redens. Nascitur in India, & in Samnio Italix, & ad Oceanum in Hispania: maximè autem in Æthiopia, vbi etiam ab Obsidio inuentus Obsidianus vocatur. Vide l. 36. c. 26.

\*Obfigillo, as, aui, are, Abscondere. Senec. epist. 1. l. 27. Nunc multa obfigillant, & aciem vestram vel splendore nimio repercutiunt, vel obscure retinent. Alludit ad morem antiquum obfignandi anulo quæ clausa esse volebant.

Obfigno, as, Signi impressione occludo, & ad literas, ceteraque quæ signo quouis notatur, aut imprimuntur, pertinet. { חתום חתום } Gal. Scilicet & cacheter. Ita. Sigillare, sugellare. GERMAN. Besigeln/etn sigel dat auff trucken. HISPAN. Sellar, cerrar con sello. ANGL. To scall, to seal a mark on a thing. PLAUT. in Curcul. Scribit, & obfignat literas. Idem in Amphitru. Eloquere, vbi nunc patera est? c. in cistula Amphitruonis obfignata signo est. [Erat signum obfignatum probe. PLAUT. Amphitru. sc. 3. a. 4. In libello obfignato attulit (i. in Epistola.) PLAUT. pseud. sc. 4. a. 2. Imaginem obfignatam mittere. Ibidem. Rectè obfignatum est in vidulo marisupium. PLAUT. Men. sc. 7. a. 5.] Quandoque sumitur pro eo quod est signo notariorum, seu subscriptione eorum, aut testium signare. Cic. pro Cluentio, Diuina testamentum faciente, quum tabulas prehendisset, Oppianicus qui gener eius fuisset, digito legata deleuit. Et quum id multis locis fecisset, post mortem eius, ne lituris coargui posset, testamentum in alias tabulas transcriptum signis adulterinis obfignavit. Caesar. 1. bell. Gallic. Vulgò totis castris testamenta obfignabantur. Cicero. pro Cluentio, pecuniæque obfignata, quæ ad eam rem dabatur.

Obfignatores, { חתומים חתומים } Dicitur sunt testes, qui testamentum signis suis obfignabant. Cic. pro Aulo Cluentio, Aulius, vt constitutum erat simulat se ægrotare, & testamentum facere velle: Oppianicus obfignatores ad eum, qui neque Afianum, neque Aulium nossent, adducit. Potest tamen hodie obfignator dici tabello, qui in testamentis suum & testium nomen subscribit.

Obsipio, pas, pen, prod. Obiicio, { Obsipio } vt quum rustici dicunt, Obsipa pullis escam, Festus.

Obstipio, stis, Contra sisto, obsto, repugno. { חמאדב חמאדב } Resister, contredire, s' opposer. ITAL. Ostare, far resistenza. GERMAN. Widerstehen/entgegen sehn. HISPAN. Resistir à otro. ANGLIC. To withstand. [ Hic obstipiam, ne se surrepsit mihi. (i. obstabo exire volenti.) PLAUT. Mil. sc. 3. a. 2. Iracundia oculis obstipuit. PLAUT. Asin. sc. 4. a. 2. Nec quisquam tam audax fuit, qui obuium obstipat. PLAUT. Amph. Et in Curc. sc. 3. a. 2. Obstant, obstitunt, incedunt, cum suis sententiis. PLAUT. Curc. sc. 3. a. 2. Non potest pietate obstipit haic. (denotat) PLAUT. pseud. sc. 3. a. 1. Pro te vel solus densis obstipere turmis (ausim) Tibull. lib. 4. Obstitit Orion, i. se opposuit, & excepit ictum, quo cæsus est. Ouid. lib. 5. Fast. ] Cic. 7. Verr. Quis enim vnquam istius libidini obstipit? Idem de Senect. Hoc est illud quod Pistratum tyranno à Solone responsum est, quum illi quærenti qua tandem se fretus, sibi tam audacter obstipiteret, respondisse dicitur, Senectute. Idem de Finib. Itaque idem natura victus, (cui obstipi non potest) dicit alio loco, &c. Lucan. l. 3. Viribus an possent obstipere iura. Ouid. Epist. 13. Tunc freta debuerant vestris obstipere ventis.

Obsoleo, Sueton. in August. cap. 88. Obsoleueri nomen commissio-nibus.]

Obsoleo, scis, leui, vel lui, lerum, ex Ob, id est contra, & Olesco, interposita h. Olesco, quod significat cresco. Obsoleo, deficio, reicio, inueterasco, defuesco. { παλαιός } GAL. Aller ou estre hors d'usage, defaccoustumer. ITAL. Disusato, vscir d'uso, inuecciar. GERMAN. Veraltent/alters hat in abgang kommen/abgehn/auff dem brauch kommen. HISPAN. Defacoustumbrarse, enuescarse. ANGLIC. To waxe out of use. Cicero. pro lege Manilia, Obsoleuit iam ista oratio, re multo magis, quam verbis refutata, id est defueuit, siue ab vsu recessit. Idem pro Cato, Chartæ quoque, quæ illam prisecam seueritatem obtinebant, obsoleuerunt, id est inueterauerunt, siue defecerunt. Et hæc præterita ab Obsoleo, non ab Obsoleo sunt. ¶ Nitere, ¶ Obsolescere, Cicero. de lege Agraria, Non dico hoc solum in Repub. vetigale esse, quod amissis remaneat, intermissis aliis non conquiescat, in pace nitat, in bello non obsolescat.

Obsoletus, participium est, aut nomen ex participio, In desuetudine inductus, inueteratus. { Gallie. Defaccoustumè. Ita. Disusato. GERMAN. In abgang kommen/Veraltet. HISPAN. Defacoustumbrado. ANGLIC. Out of use or decayed. } Cicero. pro P. Quinctio. Audacem, cupidum, perfidiosum, vulgaris & obsoleta sunt, id est, inueterata, & quæ ab vsu recesserunt. Senec. de Consol. ad Pol. 1. Obsoleto longo situ animo & hebetato. [ Accipitur etiam Obsoletus pro Obscuro, sordido, & detrito. Linus lib. 3. Filiam secum obsoleta veste, comitantibus aliquot matronis cum ingenti admiratione in forum deducit. Cicero. in Rub. Vestitu obsoleto, corpore inculto & horrido, capillatior quam antea, barbæque maiore; vt oculis aspectu denuntiare omnibus vim erubuntiam, exitiumque minitari Reipublicæ videretur. Colum. lib. 3. Sapote certè nihilo differt à cicercula, colore tamen differ-

nitur. Non est obsoletior, & nigro colori propior. [ Suet. in Nerone. cap. 48. Obsoleti coloris tunica. ]

obsolete, aduerb. { παλαιός } GAL. Hors d'usage. ITAL. Fora d'uso. GERMAN. Wie etwas veraltet oder geschiltsamen sündeten. HISPANIC. Enera de costumbre. ANGLIC. Out of use. } Cic. 3. Verr. Saltem vt cum, cuius opera ipse multos annos est in torpidis, paulò tamen obsoletius vestitum videret.

[Obsono, as, are, PLAUT. pseud. sc. 2. a. 1. Sermone huic obsonas (i. obstrepsit, quasi malè sonas.)

\*Obsonus, Malum sonum habens. Varro, Humili & obsona & tremula voce. Fortasse legebatur obsona.

Obsonum. Vide OVSONIUM.

Obsorbeo, es, Obsorpsi, vel obsorbui, obsorptum, Sorbeo. { שרב } Gal. Humet tout, engloutit. ITAL. Sorbire. GERMAN. Aufsupffen/auffsauffen. HISPAN. Sorber. ANGL. To suppe up all. } PLAUT. Curcul. sc. 3. a. 2. Vin' aquam? VRG. Si frustulenta est da obsecro: hercle obsorbear.

Obsordeo, Sordidus fio, aut obsoleo, inquit Nonius. { שרבו } Gal. Deuenit ord & sale, se honoir. ITAL. Lordarsi. GERMAN. wiff oder ait werben. HISPAN. Ensuizarse. ANGL. To besillie and stutise. } Calius, Obsorduit iam hæc in me ærumna miseria.

Obstaculum, Vide OBSTRO.

Obstetricis, cis, Quæ parturientium curam habet: ab obstâ do dicta, eo quod obstât dolori, vel certè factui, ne laxatus vteri genitalibus clausuris, in terram desinat. { מלידה } Gal. Vne sage femme, qui aide aux femmes qui veulent enfanter. ITAL. La baila, la commadre, la tuora donna. GERMAN. Ein hebamm. HISPAN. La partera. ANGLIC. A midwife. } Terent. in And. Obstetricem accerso. Quæ opem tulerit parienti, Obstetricis dicitur, ait Donatus: vnde & parturientes, Per opem clamant. Plin. lib. 28. cap. 7. Quæque alia non obstetrices modò, verum etiam meretrices prodidere. [ PLAUT. Capt. sc. 4. a. 3. An meæ matri fuisti obstetricis.]

Obstetrico, as, pen, prod. Parturientium adiuro, siue obstetricis officium ago. { מלידה } Gal. Faire l'office de sage femme. ITAL. Far l'ufficio d'allenatrice. GERMAN. Einet hebammen werck oder ampt thun. HISPAN. Hazer officio de partera. ANGLIC. To do the office of a midwife. } Pro eodem etiam vtuntur Obstetricor verbo deponente.

Obstino, as, pen, corr. Offirmo. { פין } Gal. Sobsstiner, s'opiniastre. ITAL. Ostinarsi, esser pertinace. GERMAN. Stig gånstich widerstehen vnd sperren/beharrlich eigenständig sein/sich festsetzen. HISPAN. Confirmarse en mal. ANGL. To be obstinat or stubborn. } Liul. 2. ab vrbe. Quoniam id certum (inquit) atque obstinatum est, neque ego obtundam. PLAUT. in Aulul. Credo ego iam illum inaudisse mihi thesaurum domi, id inhiat, ea assiduitatem hæc obstinavit gratia.

Obstinatus, participium, aut nomen ex participio, Offirmatus, aut perseverans vt tenere possit, inquit Festus. { וי } Gal. an' dotes, an' d'as, an' d'as. GALIC. Obstine, perseverant & ayant ferme propos. ITALIC. Ostinato, perseverante, di sermo proposito. GERMAN. Ernst /stiff vnd beharrlich auff seinem satzkommen. HISPANIC. Confirmado en mal. ANGLIC. Obstinat, stubborn. } vt Obstinata voluntas, Obstinata pudicitia, apud Liuium I. ab Vrbe de Lucretia, Quo terrore quum vicisset obstinatam pudicitiam, velut victrix libido, &c. Idem tertio ab Vrbe, Aduersus quæ omnia obstinato animo Appius ( tanta vis amicitia verius, quam amoris mentem turbauerat ) in tribunal ascendit. [ Seneca. capit. 8. de Consolat. ad Marrian. Pertinax & obstinata tristitia.]

Obstinatio, Firmitas animi, pertinacia siue perseverantia. { פין } Gal. zek. no an' d'as. GALIC. Obstinat. ITALIC. Ostinatione. GER. Ein bestistung des gemüts/eigenständigheit/beharrlichkeit. HISPANIC. A quella confirmacion en mal. ANGL. will fulness stubbornesse. } Cic. de prouinc. consul. Quæ omnia ego non ingrato animo, sed obstinatione quadam sententia repudiau.

Obstinate, Firmiter, { an' d'as } GAL. Obstinatam. GERMAN. Berharlich/entfestig/itig. HISPAN. confirmadamente en mal. ANGL. Obstinatly, stubbornly. } [ Liuius lib. 2. d. 5. Obstinatè mori. Item alibi. Obstinatè resistere. PLAUT. Asin. sc. 1. a. 1. Ita me obstinatè aggressus. (de adiurante.) Terent. in Andria, Itane obstinatè operam dat, vt me à Glycerio miserum abstractat? vbi Donatus, Obstinatè facere aliquid, est in alterius malum conatu facere perseverantem, & in alterius perniciem nimis niti.

Obstipio, as, are, Obiicere ait Festus. { חמאדב } GAL. Estouper. ITAL. Oiuurare, iurare, streppare. GERMAN. Versprechen. HISPAN. contraponer. ANGLIC. To stoppe chinks or clefies. } Alij interpretantur condesare, obturare, obturere. PLAUTUS in cistil. Obstipat aequulam. ¶ Obstipare verticem dixit. PLAUT. in Mercat. pro contorquere, vt cogitabundi solent.

Obstipus, pe, pro. Dicitur, cui collum riget, & in humerum caput est inclinatum. { חמאדב } GAL. Qui panche la teste, torcol. ITALIC. Chi a torso la testa, calionio. GERMAN. Der den kopff auff ein seiten traget/ Der den kopff treget also ob er im an in reb siden gestet wäre. HISPAN. cabeç gaido. ANGLIC. wrie necked, holding downe the dead toward the shoulde. } versus, ærumnosique Solones Obstipo capite, & figentes lumine terram. Horat. 1. Serm. Sat. 5. Datus sis comicus, atque Stes capite obstipo. Colum. lib. 7. cap. 10. Fabricantium signa sunt, quum obstipæ sines transuersa capita ferunt, & per passua ibitò, quum paulum procurrerint consistunt. Plin. obliquum caput dicit, Index, inquit, suis inualida caput est obliquum in incessu. [ Sueton. in Tiber. cap. 68. ]



**A** N G L T o marte, to obseruare, note and consider, to keep. Terent. in And. Obserues filium, quia agat. Idem ibidem. obseruabam manē illorum seruos Venientes, aut abeuntes: rogatibam, & Heus puer, &c. Ego illas obseruasse fores. Plaut. Mosell. sc. 3. a. 2. Illa me rabiōsa ab aua obseruat canis. Plaut. Men. sc. 2. a. 3. Ego inde obseruabo vbi aurum abscondat. Plaut. Aut. sc. 3. a. 4. Vx illi, qui tam indiligēter obseruauit ianuam. Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. cœpi obseruare equid mihi honorem haberet. Plaut. Aut. prologo. Obseruabo quid agat, hominem. Plaut. Men. sc. 2. a. 3. Obserua istunc ne quod hinc abeat. Plaut. Ibid. sc. 2. a. 5. Hoc obseruato modō, pro adseruato. Plaut. Men. sc. 2. a. 2. Obseruare virum desines: mox, seruare. Ibid. sc. 2. a. 1. Auentinum (montem) receptum & intra pomerij fines obseruatum. Gell. cap. 14. lib. 13. \*Obseruare, etiam est verbum augurum. Virg. 6. Æneid. Obseruans quæ signa ferant, quō tendere pergant, &c. Vbi Seruius, Obseruare enim & de cælo & de aëribus, verbo augurum dicitur. \*Obseruare, inquit Seruius in 4. Geor. est callidē aduertere. \*Obseruare item est venerari & admirari homines, tantum dignitatis vel virtutis cultu, καὶ δὲ ἀδμύρῳ, ἴδεναι. Virgil. 3. Georg. Præterea Regem non sic Ægyptus, & ingens Lydia, nec populi Parthorum, aut Medus Hyalpes Obseruant. Cic. Octauio. M. Aruilius Auianus ab inuente adulescentia me obseruauit, semperque dilexit.

\*Obseruato, Frquentariū. Cic. 1. de diuin. Neque solum Deorum voces obseruauerunt Pythagorei, sed etiam hominum quæ vocant omina.

Obseruans, participium, vel nomen potius ex participio. { מְשַׁמְרֵם meehabbédh. משמר. GALLIC. Qui prend garde & obserue par honneur. ITAL. Chi porta honore ad alcuno. GERM. Eherentlich/der etnen in ehren hatret/auff etn ach tragend/etn ehet oder etn dienft zu bewesen. HISPANIC. Mirar y guardar con horra y acatamiento. ANGL. That waiteth on or marketh. } Cic. Attic. l. 4. Cognoui te mei ita cupidum, vt mehercule paucos æquē amantes atque obseruantes me habere existimem. Cic. pro Quintio, Ita credo hominem propinquum, cui obseruantem virum bonum, &c. Idem ad Quint. Fratrem, Fert enim grauitur homo & mei obseruantissimus, & sœ dignitatis retinens, se apud te neque amicitia, nec iure valuisse. [Item Gell. cap. 15. lib. 10.]

Obseruatus, tus, nomen, Obseruatio, { מִשְׁמָרָה mischmâr. משמר. mischmérêth. משמר. GALLIC. Obseruation, esgard. ITAL. Auertimento, reuerenza. GERM. Warnemung. HISPAN. Obra de guardar y mirar y acatar. ANGL. A marking, or keeping. } Varro 2. de Re rust. c. 7. His maiores qui sunt, intelligi negant posse, præterquam quum dentes sunt facti brochi, & supercilia cana & sub ea lacunæ. ex obseruatu dicunt eum equum habere annos sexdecim.

Obseruatio, onis, Animaduersio, aut catio. { מִשְׁמָרָה mischmâr. משמר. mischmérêth. משמר. GALLIC. Obseruation, esgard. ITAL. Auertimento, reuerenza. GERM. Warnemung. HISPAN. Obra de guardar y mirar y acatamiento. ANGLIC. A noting, marking, or considering. } Plin. lib. 11. ca. 10. Mira obseruatio operis. Cic. de Clar. Orat. Veruntamen natura magis, tum casu nonnunquam, quàm aut ratione aliqua, aut obseruatione fiebat. [Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. Certum est obseruationi operam dare (de custode mulieris.)] Apud Valer. Max. pro obseruantia & cultu. l. 1. cap. 1. Haud Marcello adiecto impense impedimento fuit, quod minus religionibus suis tenor, suaque obseruatio redderetur. [ Vide dictiouem sequentem.]

[Obseruatē, Aduerb. Gell. cap. 17. lib. 2. Obseruatē curiosēque animaduertit M. Tullius.]

Obseruantia, æ, vi inquit. Cic. 2. de Inuent. Est per quam homines aliqua dignitate antecedentes, cultu quodam & honore dignamur, reuerentia, honos. כְּבוֹד chabódh. אֲדָוָה, אֲדָוָה. GAL. Obseruante, reuerence. ITAL. Offeruanza, reuerenza. GERM. Eherentlichung. HISPAN. Acatamiento. ANGL. Reuerence. } Lin. 1. ab Vrbe, Obsequio & obseruantia in regem cum omnibus, benignitate erga alios cum Rege ipso certasse. Cic. Sulpis. l. 4. Seruius tuus, vel potius noster, Summa me obseruantia colit. Idem pro Quintio. Amicos obseruantia, rem parsimonia retinere. [Obseruantia, pro obseruatione. Suet. in August. ca. 76.]

Obseruabilis, Qui idoneus est vt obseruetur, vel veneretur. { מְשַׁמְרֵם meehabbédh. משמר. GALL. A quoy on peut & doit prendre garde. ITAL. Offeruabile, degno d'essere offeruato. GERM. Das man wol warnemmen kan/ittem wâret dem man ehet entbiet. HISPAN. Digno de sal acatamiento y honra. ANGL. worthie to be reuerenced or takend head to. } Quint. l. 9. cap. 1. In armorum certamine & aduersus ictus, & rectas & simplices manus tum videre tum etiam cauere & propulsare facile est: auerteræ, te ceteraque minus sunt obseruabiles. Huius contrarium est Inobseruabilis, de quo suo loco.

Obses, obsidis, Vide Obsideo.

obsido, obsidis, pen. prod. Obsedi, obsidere, tertia coniugationis: & obsidēo, des, penult. correpta, obsedi, obsidēre, secunda coniugationis, propemodum idem significat, nisi quod in Obsido, motus quidam est, vt sit quasi Obsitio: in Obsidēo verò quies, quasi Obsito. { אֲרָסָר. אֲרָסָר. אֲרָסָר. GALL. Assieger, enuironner. ITAL. Assediare. GERM. Betegen/betägen. HISPAN. Poner sitio ó cerco a lugar. ANGL. To besiege, to compass about, to enuiron. } Sallust. in Catil. Permittit illis homines militares sine tumultu, præfidiis collocatis, sicuti præceptum erat, occulte pontem obsident. Idem in Iugurtha. Armis obsessus teneor, id est impeditus. Significat itaque Obsido, & Circumsido, quasi Obsespio, & Circumsespio, aut ad obsidendum, siue circumsidendum eo, vel ad obsidendum me loco. Obsidēo verò, & Circumsidēo, obsessum, hoc est vallo & fossa septum teneo. Quamquam simpliciter pro Circumsidēo ponatur, vt apud Curtium, Per hos pellices introducebantur alio aditu, quàm quem armari obsidebant. [ Liu. lib. 10. d. 4. Obsidere aures. Obsidere angustias. Liu. lib. 1. bell. Ma-

ced. Obsidere vias: vbi que apud Liuium, vt lib. 1. bell. Maced. Obsidere saltum. Liu. l. 10. d. 4. Cum Marianæ partes iam triennium obsiderent. Velleius. Item Obsidere Ianuas. Liuius lib. 34. } Accipitur interdum Obsidere pro simplici sedere. Terent. in Adolph. nunc verò domi Certum obsidere est vsque donec redierit. \*Obsidere stuprum, est per insidias, & stupri occasionem aucupari. Cic. in Catilin. Iacere humi non solum ad obsidendum stuprum, verum etiam ad facinus obendum. \*Apud Senecam pro circumsistere: Varia & incerta pericula humanam vitam obsident. \*Aliquando pro morari & detinere. Cic. 1. Verr. Vt perspicuum cuius esse possit, hominem ab isto quaesitum esse: non qui reum suum adduceret, sed qui meum tempus obsideret, hoc est qui tempus quod mihi inquirendum depoposci, coarctaret, & me angusto temporis spatio concluderet.

[Obsessus, a, um, Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist. Fluctus in obsesso gurgite nullus erit. Cas. lib. 1. de bell. ciu. Obsessi rebus omnibus. Ouid. 4. Fast. Et leuis obsessio stabat aena solo. Quinil. In metris omnes longæ breuēsq; ( syllaba ) inter se obsessæ sunt pares. Nec fera te Tyrio tellus obsessa colono.]

Obsidior, ris, insidias facio. { אֲרָסָר. אֲרָסָר. אֲרָסָר. GALLIC. Espier, guetter. ITALIC. Par insidie. GERM. AN. Lauffren/ auffspiegeln. HISPAN. Hazer celada ó assenchangas. ANGL. To lie in waite to tak one. } Columel. libro 5. capite 14. Sed inter Cancule, & Arturi exortum cauendum erit, ne apes intercipientur violenter crabronum, qui ante alucaria plerunque obsidantur prodeuntibus.

Obsessi, Sunt qui ita in loco aliquo ab hostibus cincti sunt, vt egressi non possint. { אֲרָסָר. אֲרָסָר. אֲרָסָר. GALL. Assiegeer. ITALIC. Assediati. GERM. AN. Belägerer. HISPAN. Encerrados por sitio en lugar alguno. ANGLIC. Besett or beseged. } Cic. post redit. Quum vis, ferro, metu obsessi teneremini. Plin. lib. 10. cap. 5. Dulcissima omnium fagi, vt qua obsessos etiam homines durasse in oppido Chio tradit Cornelius Alexander. Cas. 1. bell. Gal. Tandem omnibus rebus obsessi, quartum iam diem sine pabulo retentis iumentis, aquæ, ligni, & frumenti, inopia, colloquium petunt.

Obsidium, dij & Obsidio, nis & Obsessio. Idem significant. I. Caesar lib. 6. c. 7. de bello Gall. ] & ab Obsido, siue obsidēo hunt. { אֲרָסָר. אֲרָסָר. אֲרָסָר. GALLIC. Siege. ITALIC. Assedio. GERM. Ein belägerang. His. Sitio ó cerco del lugar. ANGL. A siege or besieging of a towne. } Colum. l. 9. c. 7. Atque vtilissimum est, pro frequentia domicilij, duos vel tres aditus in eodem operculo distantes inter se fieri, contra fallaciam lacerti, qui velut custos vestibuli prodeuntibus inhians apibus, affert exitium, eaque pauentiores creunt, quum licet vitare pestis obsidia, per aliud vadentibus esfugium. [Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. Coge in obsidium perduelles, nostris præsidium para. Idem Ibidem: Viden hostes adesse, tuoque tergo obsidium. Item Asin. sc. 2. a. 2. Herum in obsidione linquet, loimicium animos auertit. Metaphor.] Sæpius tamen in vsu est, Obsidio, onis. Cic. pro Rabirio, Quum innumerabiles hostium copias in Italia fudisset, atque obsidione Rempublicam liberasset. Cic. pro Cornelio Balbo, & pro domo sua, Obsessio temporum. Occupatio fori. \*Pro eodem autem dicimus, Obsidere urbem, Cingere urbem obsidione, Claudere muros obsidione, & \*Face-re obsidium: quorum postremo vsus est Gell. lib. 15. cap. 30. Demetrius inquit dux ætatis sœ inclitus, cui a peritia, disciplinaque ferpetarum, cognomentum πολιορκητής fuit. \*Soluere obsidionem, vel obsidium, est obsessos obsidione liberare. Tacit. libro 4. Primo sui inceslus soluit obsidium. Pro eodem etiam dicimus, Eximere obsidione Liu. l. 1. bell. Pun. Legati affuerunt orantes vt se obsidione eximeret.

Obsessor, Qui obsidet. { אֲרָסָר. אֲרָסָר. אֲרָסָר. GALL. Assiegeur, qui assiege. ITAL. Chi assidia vna terra. GERM. Ein belägerer. His. Que pone sitio ó cerco a lugar. ANGL. He that besieget. } Liu. 9. ab Vrbe, Papyrio quoque, qui obsessori Luceriæ restiterat. Ouid. 2. Fastr. Hic mihi causa moræ viuarum obsessor aquarum. Hic tenuit fontes, officiumque meum. Obsessor fori. Plaut. pseud. sc. 2. a. 3. Hoc ego sai hodie obsessor fori. [i. Diu in foro tedi.] Obsessor curiæ, Cic. pro domo sua.

Obsidiz, arum, Insidiz. { אֲרָסָר. אֲרָסָר. אֲרָסָר. GALLIC. Embuscées, ITALIC. Insidie. GERM. AN. Lauffrenge/heimliche auffspieg. HISPAN. Celada ó aschachas. ANGL. A lying in waite, to decetue. } Colum. l. 8. cap. 2. Dum tamen anus sedula, vel per adhibeatur custos vagantium ne obsidiis hominum, aut insidiatorum animalium diripiuntur.

Obsidionalis, & le, Est à nomine Obsidio, onis, deductum. { אֲרָסָר. אֲרָסָר. אֲרָסָר. GALL. Appartenant à siege. ITALIC. Pertinente ad assedio. GERM. AN. Das zu der belägerung gehörig. HISPAN. Pertenescente à sitio. ANGL. Belonging to a siege. } Vnde corona obsidionalis, quæ et debebatur, qui obsessos ab hostibus liberasset. Hæc fiebat ex gramine viridi, ex eo loco decerpto, in quo erant inclusi. Plin. de Vir. illust. Quare à Minutio, & eius exercitu obsidionali corona donatus est. [ Gell. c. 6. lib. 5.]

Obses, huius obsidis, Qui traditur imperio alicuius, ea conditione, vt si is qui obsidem dedit à fide recedat, recipienti sit potestas in corpus & vitam eius sciendi qui datus est obses. { אֲרָסָר. אֲרָסָר. אֲרָסָר. GALL. Baillé en ostage. ITAL. Uomo dato in pegno, ostaggio. GERM. Ein teiffburg/ Ein pfand. HISPAN. El rehen delas pazes ó treguas. ANGLIC. An hostage or pledge. } Hic quoniam obsidionis solvendæ causa dari consuevit, inde nomen assumpsit: quanuis Iustus ex Ob, & Fides, compositum velit, per mutationem literæ, quod sit ob fidem datus. Cic. 1. Verr. Anobis multos obsides habet populi Rom. Ouid. l. Metamorph. missi de gente Melossa Obsidis vnius iugum



magistri Bellu.] Interdum pro consulo, provideo. *Ter.* Ex qua re minus aut fama foret, aut rei obtemperans.

**Obtemperatio.** { *Υπομίσχμαθ.* } *GAL.* Obeflan- ce. *ITAL.* Obedienza. *GERM.* Gehorsamkeit. *HISP.* Obediencia. *ANG.* Obedience. } *Cic. de Leg.* Iustitia est obtemperatio scriptis legibus, &c.

**Obtendo, is,** Ante aliquid, & contra tendo, oppono. { *ἴσασθαι* } *GALL.* Tendre au deuant, courir, opposer. *ITAL.* Distendere, opporre. *GERMAN.* Surspannen. *HISP.* Tender o contraponer. *ANGL.* To cover over, to hang before. } *Cicer. Quint. Frat.* Vniuersusque natura tegitur, & quasi quibusdam velis obtenditur. [ *Sueton. in Neron. cap. 48.* Obtenso ante faciem sudario. ] *Plinius lib. cap. 2.* Huic par, interiaccnte valle mons aduersus Antilibanus obtenditur, hoc est oppositus est. } Aliquando obtendo idem est quod exultationem aliquam prætexo. *Plinius Epist. 159.* Nec puduit rationem turpitudini obtendere, egregiam quidem pulchramque rationem.

**Obtendiculum,** Quo aliquid tegitur. { *ὑποκάλυμμα* }

**Obtentus, pro Velo,** operimento, & prætecto. { *ὑποκαλυμμα* } *GAL.* Couerture, prætecte. *ITAL.* Coprimento, profesto. *GER.* Zuzammenhang. *HISP.* Cubierta, prætecto. *ANGL.* A pretence or colour, a drawing of a curtain before. } *Gell. lib. 10. cap. 22.* Qui obtentus philosophiæ nominis inutile otium, & linguæ vitæque tenebras sequuntur. } Poniunt aliquando pro extensione. *Virgilius libro II. Æneid.* Extructisque toros obtentu frondis inumbrant.

**Obtentus, est participium.** { *ὑποκαλυμμένος* } *Virgilius I. Georg.* Et obtentâ densantur nocte tenebræ, id est obducta, ait *Seruius*.

**Obtento, as,** Vide Obtineo.

**Obteto, is,** pen. cor. Contero, contundo, suffoco. { *καταθάλω* } *GAL.* Escacher, briser, fouler, broyer, menuyser. *ITAL.* Fracassare. *GER.* Zertrüthen; item zerreiben. *HISP.* Hollar o quebrar. *ANGL.* To wear in rubbing, to bruse. } *Linus, Ab elephantis obruti sunt, id est pedibus elephantorum contusi.* [ *Caui. ad Ortalum.* Troia Rhæteo quem subter littore tellus Ereptum nostris obtetit ex oculis. *Plaut. Cur. sc. 4. a. 4.* Meæ pugna præliares obrutæ iacent. ] Aliquando significat circum, seu ab omni parte tero, tûdo in mortario. *Colum. lib. 6. cap. 4.* Nonnulli pellem serpentis obrutam cum vino miscunt.

**Obritus, huius obritus.** { *καταθάλω* } *GAL.* Brifement, foulement. *ITAL.* Rompimento, triamento. *GER.* Zertrütung/ zerstampfung. *HISP.* Hollamiento, quebradura. *ANG.* A wearing in rubbing, a brasing. } *Plin. lib. 18. cap. 28.* Ne herbæ vellantur, obrititque hebetentur.

**Obtestor, aris, Precor,** oro vehementius, imploro. { *ἠεθῆμι* } *GALL.* Prier ou demander aide avec adoration, prier de grande affection. *ITAL.* Pregare con scongiuro. *GERM.* Hestigt bitten vund gar nach beschweren. *HISP.* Rogar con iurando. *ANGL.* To obtest, to besik for goddes sake. } Hoc verbo vitatur in summis negotiis, & ferè semper cum aduratione. *Terent. in And.* Quod eo per hanc de dextram oro & genium tuum, per tuam fidem perque huius solitudinem Te obtestor. [ *Plaut. Aul. sc. 6. a. 4.* Oro, obsecro, obtestor vos homines demonstratis. *Idem Asin. sc. 1. a. 1.* Te obtestor per senectutem tuam. *Idem Capt. sc. 2. a. 2.* Te obtestor Hægio, ne tuum animum avariore famint diuitiæ meæ. ] Aliquando etiam sine aduratione. *Sallust. in Catilinam.* Te atque senatum obtestamur, vt miseris ciuibus legis præsidium, quod iniquitas prætoris eripuit restituatis. *Cic. pro Flacc.* Quum ego te Flacce cælum, noctemque contestans, flens flentem obtestabar, quum tuæ fidei optimæ & spectatissimæ salutem vrbis & ciuium commendabam *Cæsar li. 7. bell. Gall.* Matres familiæ passis manibus obtestantur, Romanos vt sibi parcerent.

**Obtestatio, verbale.** { *ἠεθῆμι* } *GALL.* Requête avec aduration. *ITAL.* Esso pregare scongiurando. *GERM.* Ein trugentlich ernstliche bitte. *HISP.* Obra de rogar con iurando. *ANGL.* A humble desiring, a taking of god to witness. } *Cicero ad Mummius 13.* Phædri obtestationem, sedem, domicilium, vestigia summorum hominum sibi tuenda esse dicit.

**Obtexto, xis, circumtexto.** { *ἀποβάω* } *GAL.* Tistre à l'entour. *ITAL.* Tessere d'intorno. *GERM.* Umbwâhen/ zu ring umb bedecken. *HISP.* Texer en derredor. *ANGL.* To weaue round about. } *Plinius lib. 11. cap. 19.* Filis etiam araneus quacunquæ inceserit, alio: um maximè lanugines obtexit. *Virgil. II. Æneid.* fundum simul vndique tela Crebra niuis ittu, cælumque obtexitur vmbra.

**Obticeo, ces ere,** Taceo: & est propriè de iis quæ nos pudet dicere, { *ἠεθῆμι* } *GAL.* Se taire. *ITAL.* Tacere. *GERM.* Schweigen. *HISP.* Callar. *ANGL.* To keep silence. } *Terent. in Eunuch.* Virgo conscissa veste lacrimas obticet. *Martial. lib. 10.* Et queritur nugas obticuisse meas. *Quid. 14. Metamorphos.* Nec prius obticuit, quàm guttura condidit arboros.

**Obricentia, æ,** *Quint. lib. 9. cap. 2.* { *ἀποβάω* } *GALL.* Quand on se tait. *ITAL.* Quando si tace. *GERM.* Stillschweigung/ geschweigung. *HISP.* Quando se calla. *ANGL.* An holding of peace or silence. } (quam idem *Cicero* Reticentiam: *Celsus*, Obtinentiam: nonnulli interruptionem appellant) & ipse ostendit affectus.

**Obtineo, es, pen. corr.** Adipiscor, vinco, quasi contra teneo. { *καταθάλω* } *GALL.* Obtenir. *ITAL.* Ottenere. *GERM.* Erlangen/ gewinnen/ bekommen/ erhalten. *HISP.* A. lançar. *ANGL.* To obtain, to get. } *Cic. ad Attic. lib. 7.* Malas cau-

tas semper obtinuit, in optima cœdit. } Obtinere interdum pro seruari & fortiter tenere. } Interdum significat certum locum & gradum tenere siue habere. *Columel. lib. 2.* Tertium locum obtinere pecudum stercus. } Aliquando retinere & conseruare. *Cicero ad Trebatium,* Tu si istic commendatione mea dignitatem tuam obtinebis, perferas nostri desiderium. [ *Senec. cap. 16. de Consol. ad Helviam.* Ad obtinendum dolorem (i. retinendum) defendere nomen muliebri. *Plaut. Men. sc. 1. a. 5.* Vique dum regnum obtinebit Iuppiter. } Obtinere vel vitare auspicio. *Gell. cap. 14. lib. 13.* Ibidem retinere Hæres non potest Ellebori iugere obtinerier. *Plaut. Men. sc. 5. a. 5.* Quisque vt iterat iacet, obtinèrque ordinem. *Plaut. Amphitru.* Si istam firmitudinem animi obtines, salui sumus. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 2.* Obtinere Brundisium (la Garder) *Cæsar. lib. 1. de bell. ciu.* Collaudauit milites quod duabus tantis fecti cladibus prouinciam obtinuissent. *Linus l. 6. Pun. Idem Ibidem.* Oratione pro Scipione. Amissa tanta clade possessione Pop. Rom. & mihi successorum integram obtinuistis. } Obtinere & Repelli sunt contraria. *Cic. ad Lentulum lib. 1. Epist.* Neque si quid non obtinuerimus, repulsi esse videamur. } Vsurpatur aliquando pro occupare. *Plin. lib. 12. cap. 12.* Arbor agros longis obtinens vmbis. } Obtinere prouinciam, est Habere prouinciæ gubernationem vel regimen quod vocant, ad tempus, vt Proconsul, aut Prætor, vel vt Quæstor. *Cic. 5. Verr. etc.*

**Obtento, as, frequentat.** ab obtineo, es, *ἠεθῆμι*. *Cicero ad Atticum lib. 9.* Et tamen me spes quædam obtentabat, fore vt aliquid conuenire potius, quàm aut hic tantum sceleris, aut ille tantum flagitij admitteret.

**Obtingit, Obuenit, euenit.** { *ἠεθῆμι* } *GALL.* Il auient, il est adueni. *ITAL.* Toccare, accedere. *GERM.* Berfâren/ begehren. *HISP.* Acomescer o venir a suerte. *ANGL.* It happeneth or chaunceth. } *Terent. in And.* Nescis quid mihi obtigerit. *Idem in Heaut.* Istuc tibi ex sententia obtigisse lætor. *Cic. 1. Offic.* Ex quo quia suum cuiusque sit eorum quæ natura fuerat communia, quod cuique obtigit, id quisque teneat. Non nisi in tertius personis legitur. [ *Plaut. Mil. sc. 4. a. 2.* Exporior mihi ob oculos caliginem obtigisse. *Plaut. Mil. sc. 3. a. 2.* Plus mali illud affit, si boni obtigit quid. *Plaut. Amphitru.* facile ex optatu obtingent. *Idem Asin. sc. 3. a. 3.* Cui tanta mala, mæstitudoque obtigit. *Plaut. Aul. sc. 6. a. 4.* Hic dies mihi peruorsus & aduersus obtigit. *Plaut. Menach. sc. 5. a. 5.* } Obtingere alicui prouincia dicitur quæ sorte obuenit. *Cic. 3. Verr.* Quæstor ex Senatusconsulto prouinciam sortitus es, obtigit tibi consularis.

**Obtorpescio, is,** ab obtorpeo, Torpidus fio, & stupore quodam afficior, obupesco, senlum mitto. { *ἠεθῆμι* } *GALL.* Être engourdi, s'engourdir. *ITAL.* Ipirirsi. *GERM.* Ding werden erstauet vnd erstâctet werden. *HISP.* Entorpeserse. *ANGL.* To fainte for feare, to be very slow or dull. } *Curtius libr. 10.* Quis crederet sanam paulò antè concionem obtorpuisse subito metu? *Cicero pro Domo sua,* Miror ei & linguam non obmutuisse, & manum obtorpuisse. *Idem tertio Tusculan.* Sed iam subiectus miseris obtorpuisti. Ex *Euripide versum.*

**Obtorqueo, es,** Vehementer torqueo. { *ἠεθῆμι* } *GALL.* Fort tordre. *ITAL.* Torcere forte. *GERM.* Wmtrâgen. *HISP.* Torcer en contrario o fueremente. *ANGL.* To wringe or wrest about. } *Plin. de Vir. illust.* Consuli legibus agrariis resistenti ita collum in comitio obtorsit, vt multus sanguis efflueret è naribus.

**Obtorus, a, um, participium.** { *ἠεθῆμι* } *GALL.* Tors, tourné. *ITAL.* torrio. *GERM.* Wndgetrâct/ gewunden. *HISP.* Sorcido. *ANGL.* wringed or wresten about. } *Cicero. 6. Verr.* Quem obtorto collo in carcerem abripi iussit. [ *Vide Plutar. in Publicola.* ]

**Obtreto, as, ex ob Tracto:** a in e mutata: Tracto verò frequentatiuum est verbi Traho. { *ἠεθῆμι* } *GALL.* Melsdire, detracter, blâmer. *ITAL.* Dir mal. *GERM.* Wbetreden/ hindereden/ schmähtz zu reden. *HISP.* Deiraer dixiendo mal de alguno. *ANGL.* To sclauder, to backbite, to report ill; } Est autem Obtrectare, auctore *Festo*, contra alienam sententiam tractare seu maledicere: quum scilicet alicuius dicta aut facta deprauantur. Obtrectat (inquit *Erasmus*) qui malè dicit de alio: detrahit qui inquit laudem alicuius. *Cicero Dolabella:* Non tam id laboro, vt si qui mihi obtrectent à te refutentur, quàm intelligi cupio me à te amari. } Obtrectare gloriæ. *Linus lib. 6. decad. 4.* Obtrectare commodis. *Sueton. in Caligul. capit. 35.* Obtrectare laudes. *Linus libro 6.* Item Obtrectare (simpliciter) *Sueton. in Tiber. capit. 10.* Reprehendere & Obtrectare. *Gell. cap. 15. libr. 4.* } Accipitur aliquando pro culpæ siue damnarum. *Plinius libro 9. capit. 35.* Superbo simul ac procaci factu, vt regina meretrix lautitiam eius omnem apparatusque obtrectans.

**Obtrectatio, Vituperatio.** { *ἠεθῆμι* } *GALL.* Detraction, melsdison. *ITAL.* Deirazione, maldicentia. *GERM.* Ein böser tzh das etner mte schmergen sich das etid andeter bey im auffumpt; Item, Ein böse nachred/ vberredung. *HISP.* Obra de maldezir. *ANGL.* A sclaudering, a backbiting. } Obtrectatio est, quam intelligi zelotypiam volo, ægritudo, ex eo quod alter quoque potitur eo quod ipse concupierit. *Cic. 4. Tuscul.* Poniunt aliquando pro detractiōe. *Cæsar. 2. bell. Ciuil.* A quibus & indutum & deprauatum Pompeium queritur inuidia atque obtrectatione laudis suæ, &c.

**Obtrectator, oris, Maledicus.** { *ἠεθῆμι* } *GALL.* Detracter, melsdiant, melsdicer. *ITAL.* Detrattatore, maldicente. *GERM.* Ein nachredder verum böser/ ein vnderdret der anderen tobs. *HISP.* Maldexador, que maldix de otro. *ANGL.* A sclauderer or backbiter. } *Cicero de Clar. Orat. Doç*







**eyes.** Cic. pro Sestio, Sed mihi ante oculos obuerfatur Reipublicæ dignitas, quæ me ad se rapit. Obuerfari per metaphoram etiam illud dicitur, quod ita animo apparet, vt adesse coram videatur, & cerni. Et dicimus Obuerfari ante oculos, vel cum datus, obuerfari oculis. *Linus s. bell. Macedonici,* Caudinæque claudis memoria, non animis modò, sed propè oculis obuerfabatur.

**Obuerfatio,** verbale. *ἔμπροσθεν, ἔμπροσθεν.* Cic. pro Muræna, Mæstos amicos, obuerfationes, testificationes, seductiones, & c. animaduertebant.

**Obuerto.** Contrà verfo. *ἑναντίον, ἀπὸ πρὸς.* GALL. Tourner vers ou contre. ITA. *Volgere contra.* GERM. *Entgegen theeren.* HISP. *Boluer en contrario.* ANGL. *To turne against, to turne backe.* Plin. lib. 14. cap. 21. Fenestras obuerti in Aquilonem oportere. Cic. in Arato, Obuertunt nauem magno cum pondere nauæ. Virg. 6. *Æneid.* Obuertunt pelago proras. Idem 2. Georg. -qua parte calores Austrinos tulerit, quæ terga obuertit axi. Obuerfus flo, pro aduersus. Plin. lib. 9. cap. 17. Contraque venantes refugere in suas cavernas, & in illis obuertos stare. Colum. lib. 7. Plurimum refert vt pascentium capita sint obuerta Soli, qui plerunque nocet animalibus. *Linus,* Tum totam aciem in Samnites obuertit. [Plaut. p. 1. s. 3. a. 4. Metuo ne in me obuertat cornua. (i. ne me oppugnet.)]

**Obuio,** as, Occurro, obuiam proficiscor, seu obuius fio, quasi ob, id est contra viam eo: quem admodum Deuio, à via recedo. *ἄνω παρὰ τὴν ὁδὸν παρὰ τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν ὁδὸν.* GALL. Aller au deuant. ITAL. *Ire incontro, incontrare.* GERM. *Begegnet entgegen kommen oder gehen.* HISP. *Venir al encuentro, encontrar en el camino.* ANGL. *To meete in the way.* Per translationem ponitur pro occurrere & obistere. *Sallust. in Iugurth.* Tum primum superbix nobilitatis obuiatum. Quid si potius legas, & obuiam, i. tum.

**Obuius,** a, um, Quod alicui occurrit, & tanquam in via oppositum est. *ἄνω παρὰ τὴν ὁδὸν παρὰ τὴν ὁδὸν.* GAL. Qui rencontre ou qu'on rencontre. ITA. *Chio che viene all' incontro.* GER. *Entgegen kommend / oder stossend.* HISP. *Cosa en contradiç.* ANGL. *That which meeteth with one.* Sallust. in Iugurth. Deinde omnes puberes Numidas atque negotiatores promiscue, vt quisque armatus fuerat obuio interfecit. *Lucan. lib. 1.* infestisque obuia signis signa. Obuium se dare alicui. *Lin. 1. ab Vrbe,* Romulus, inquit, Quirites, parens vrbis huius, prima hodie luce cælo repente delapsus, se mihi obuium dedit. Obuium esse. Cic. pro Cæcin. Sin autem ingredienti cum armata multitudine obuio fueris. [Linus lib. 7. d. 4. In obuio esse. *Quintil.* Brutus ex obuio victus. Item *Quintilian.* Obuia & illaborata virtus. (i. quæ facile obuonit, & sine labore) *Tibul. lib. 4.* Lento perfrerit obuia pilo.] Rectè verò dicitur, Obuius tibi fio, Obuius sum tibi, Obuiam me tibi fero, & Obuio tibi. Obuius, & expositus homo dicitur, qui omnes admittit, nec se difficilem præbet in colloquiis. *Plin. Epist. 10.* Est enim obuio, & expositus, plenusque humanitatis quam præcepit.

**Obuiam,** Aduerbum loci, occursum denotans, quasi ob, id est contra viam. *ἑναντίον, ἐναντίον.* GAL. Au deuant. ITA. *All' incontro.* GERM. *Entgegen.* HISP. *Encontrando al encuentro.* ANGL. *By meet ing.* Terent. in Phormione, Argeo obuiam conabar tibi Daue. Apud Ciceron. & alios, Procedere obuiam alicui, Prodire obuiam, Propere obuiam, Ire obuiam, Venire obuiam, Mittere obuiam, Obuiam fieri. Cic. pro Milone, Obuiam fit ei Clodius: expeditus in equo. Effundere se obuiam, Obuiam ire periculis, Obuiam ire conatibus, hoc est obistere. Obuiam esse, quod est in promptu esse. *Plaut. in Capt. sc. 3. a. 3.* Nec syncophantiis, nec fucis vllum mætellum obuiam est. [Nonne vis hisce me obuia ire. (i. officij gratia.) *Plaut. Mostell. sc. 4. a. 1.* Vide ire aduersum. Obuiam ire dolori. *Senec. de Consol. ad Mart. c. 1.* Præcurristi obuiam, vt inficias eas. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quis oculis meis obuiam obiicitur. *Plaut. p. sen. sc. 1. a. 2.* Ne quis mihi obstitit obuiam. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.* Eunt obuiam; (pro veniunt) gratulantur. *Plaut. Ibidem sc. 2. a. 3.* Nec quisquam homo tam audaæ fuit, qui mihi obstitat obuiam. *Plaut. Amphitru.* Quod te scio facile abstinere posse si nihil obuiam est. (de fure) *Plaut. Aul. sc. 2. a. 2.* Occedamus hac obuiam. *Plaut. p. sen. sc. 3. a. 1.* Et in *Asin. sc. 3. & 4. a. 2.* Obuiam vltro deferam ei argentum. *Plaut. p. sen. sc. 8. a. 5.* Vt malus viro optimo obuiam it. *Plaut. p. sen. sc. 2. a. 5.*]

**OBVLCO,** onis, Oppidum mediterraneum vltioris Hispaniæ in conuentu Cordubensi, cuius meminit *Plin. lib. 3. cap. 1.*

**Obumbrō,** as, Vmbris vndique obscuro. *ἑνὸς ἑνὸς ἑνὸς.* GALL. Enombrager, obscurer, obcurcir. ITAL. *Adombrare.* GERM. *Beschattigen / allenthalten vber beschattigen.* HISP. *Cubrir con sumbra.* ANGL. *To cast a shadow vpon.* Virg. 1. *Æneid.* obumbrant æthera telis. Per translationem obumbrare pro tueri sumptum. Idem lib. 11. & magnum regiæ nomen obumbrat. Aliquando pro obscurare. *Quintil. in proæmio lib. 1. c. 1.* Eidem amittunt, propter id quod sensus obumbrant, & velut læto gramine strangulant. *Plin. lib. 23. cap. 1.* Sic quoque in proverbium cessit. Sapientiam vino obumbrari. *Budaus.* Obumbrare cum datiuo quoque reperitur. *Plin. lib. 17. cap. 21.* Meliorque ea vino, quando sibi ipsa non obumbrat, assiduoque sole coquitur, & afflatum magis sentit.

**Obuncūs,** adiectiuum, Vacuus, & incuruus. *ἄνω παρὰ τὴν ὁδὸν.* GAL. Fort crochu & tortu. ITA. *Molto torto.* GERM. *Gebeckel / hockel / trumb.* HISP. *Cosa encorvadada / tuerta.* ANGL. *Verse crocked.* Virg. 6. *Æneid.* rostròque immanis vultur obunco Immortale iecur tundens.

**Obundō,** as, are, abundo, Ab vnda. *Stat. 1. Achill.* -latèque deæ Sperchios abundat obuio, & dulci vestigia circuit vnda.

**Obuoluo,** uis, Circumuoluo. *ἑνὸς ἑνὸς ἑνὸς.* GAL. *Tem. j.*

**Obuoluo,** uis, Circumuoluo. GALL. Enuolopper, entortiller. ITA. *Inuolgere, volgersi incontro.* GERM. *Umwickeln / verwickeln.* HISP. *Boluer en derredor o al encuentro.* ANGL. *To folde or wrappe ro geiber.* Cic. in Orat. Obuoluendum caput Agamemnonis esse, quoniam summum illum luctum penicillo non possit imitari, & c. Idem 7. *Verrin.* Alij capitibus obuolutis à carcere ad palum rapiebantur. [Plaut. *Most. sc. 1. a. 2.* Vt obuoluto capite fugiat cum summo metu. Item *Sueton. cap. 51.* Caput obuoluerit.] Sumitur aliquando per metaphoram pro dissimulo, velo, obtegò. *Horat. 2. Seru. Satyr. 7.* Tu quum sis quod ego, & fortassis nequior, vltro insectare, velut melior verbifque decoris Obuoluas vitium.

\*Obuistus. Adiect. *ἄνω παρὰ τὴν ὁδὸν.* Circumustus: vt Sudes obuista. *Onidius 2. Metam.* Qua iuncta est humero ceruix, iude sigis obuista. Robur obuistum.

O ante C

**OCALÆA,** æ, siue Ocalæe, es, pen. cor. *Ὀκαλαία,* Bæotix oppidum est, cuius meminit Homerus in Catalogo nauium, *Ὀκαλαία, μὲν ἄρα τῆς Βαυτοῦ.*

**Occā,** Instrumentum, quo tracto reptantēque super terram, ferreis dentibus, quibus instructum est, glebæ conteruntur, & agri superficies coæquatur, & semina cooperiuntur. *ἄνω παρὰ τὴν ὁδὸν.* GAL. Vne herse ou vn ploustre. ITA. *Arpagò.* GERM. *Ein eggen.* HISP. *Instrumento par quebrantar los terrones.* ANGL. *An harrow or dragee.* Colum. lib. 2. cap. 18. Deinde viciam permistam seminibus foeni seremus, tum glebas sarculis resoluemus, & inducta occa coæquabimus. Sunt tamen qui legunt hic, inducta crate. Cratibus enim glebas solere æquari locupletissimus testis est. *Virg. 1. Georg.* Multum aded rastris glebas qui frangit inertes, Viminæalque trahit crates.

**Occo,** occas, occare, Est glebas confringere, & sata operire. *ἄνω παρὰ τὴν ὁδὸν.* GAL. Rblester, herfer. ITA. *Arpegare.* GERM. *Eggen / mit der erden decken.* HISP. *Quebrantar los terrones.* ANGL. *To harrow.* [Plaut. *Capt. sc. 5. a. 3.* Semper occant prius quam Sarriunt rustici.] Cic. de Senect. Quæ quæ gremio mollito, ac subactò, sparsum semen excepit, primum id occatum cohibet, ex quo occasio (quæ hoc efficit) nominata est. *Palladius,* Arbores quæ ablaqueatæ fuerant occare, hoc est operire iam conuenit. *Varr. 2. de Re rust. cap. 31.* Vineas pouellas fodere, aut arate, & postea occare, id est comminere, ne sit gleba, quod ita occidunt, occare dicunt. *Festus,* Occare, & Occationem *Verrin* dictam putat ab occidendo quod cedant grædes globos terræ: quum *Cicero* venustissime dicat ab occidendo fruges iactas. *Muius* composita, Deocco & inocco, vide suis locis.

**Occatio,** onis, ab Occo, as, *ἄνω παρὰ τὴν ὁδὸν.* GAL. Hersement de terre pour rompre les mottes. ITA. *Arpegamento per romper le zolle.* GER. *Das eggen / oder decke egge.* HISP. *Obra de quebrantar los terrones.* ANGL. *An harrowing.* Plin. lib. 3. cap. 20. Aratione per transuersum iterata occasio sequitur. *Sic Col. lib. 2. ca. 8. & Cic. de Senect.*

**Occator,** oris, Qui occat, hoc est glebas in aruo confringit. *ἄνω παρὰ τὴν ὁδὸν.* GAL. Herfer. ITA. *Arpegatore.* GERM. *Ein egger / der mit der eggen auff dem acker fahrt.* HISP. *Quebrantador de terrones.* ANGL. *He that harroweth.* Plaut. in *Capt. (sc. 5. a. 3.)* quid ego deliqui? AE. rogas? Sator, satorque scelerum, & messor maxime. τ. Non, occatorem dicere debebas prius: Nam semper occant prius, quam sartiunt rustici. *Sic Col. lib. 2. ca. 13.*

**Occatorius,** a, um, Quod ad occationem pertinet. *ἄνω παρὰ τὴν ὁδὸν.* GAL. Appartenant à herfer. ITA. *Pertinente à arpegare.* GERM. *Das zu dem eggen gehort.* HISP. *Pertiniente à quebrantar los terrones.* ANGL. *Pertaining to harrowing.* Colum. libro 4. cap. 11. Bubulcorum operas tres exigunt, occatorem vnam, & c.

**Occallēo,** Callosus sum. *ἄνω παρὰ τὴν ὁδὸν.* GAL. Senc durcir en durillon, se faire des cals. ITA. *Hauer calli, far il calli lo.* GERM. *Wihert / schwoßen haben / voss / schwoßen sein.* HISP. *Hafser callos.* ANGL. *To be hard skinned.* & per translationem pro obdurescere vsurpatur. A quo Occalleco, quod est callo obducitur. Partes autem illæ callum obducere dicuntur, quæ obdurescunt. *Plaut. in Asin. (sc. 4. a. 3.)* Qui latera conteram tua, quæ occalluere plagis? Occalluit animus, *alibi ait Plaut.* hoc est, Diutina malorum alititudine aduersa patienter ferre didicit. Longa patientia occalluit. *Plin. opist. 34.* Fauces gulonum à Seneca dicuntur occalluisse tanquam callum obduxerint ex cibis ardentibus aduersus sensum feruidorum ciborum, qui vix suffrænat gulam heluonum magis ardentem, quam ardeat feruens opsonium.

\*Occallatus, Qui callum obduxit. *Senec. 4. Nat. Quæst.* Sed quid sentire emortuæ fauces, & occallatæ curis ardentibus?

**Occāno,** is, & Occino, is, pen. cor. occinui, & occinui, & occinui, secundum *Probum*, quum Cano Cecini faciat: & significat contrà cano, cantu obstrepe. *ἄνω παρὰ τὴν ὁδὸν.* GAL. Chanter contre. ITA. *Cantare incontro.* GERM. *Singen / entgegen singen.* HISP. *Cantatar en contrario.* ANGL. *To sing against.* *Linus,* Si pulli non pascuntur, si tardius ex cauea exierint, si occinuerint auis. *Tacit. lib. 2.* Tum Sentius occanere cornua, tubalque, & erigi scalas iussit. *Catullus Epigram. 12.* Quum diua mater alites ostendit occinentes, Remitte pallium mihi meum, quod inuolasti. *Supinum* facit occentum.

**Occentus,** pro concentu, aut ipso occinendi actu. *Stat. 1. Valer. Max. lib. 1.* occentusque soricis auditis Fabio Maximo Dictaturam, C. Flaminio Magisterium equitum deponendi causam præbuit.

**Occento,** as, are, frequentatiuum, vide infra suo loco.

**Occæco,** Vide Obæco.

**Occāsō,** onis, inquit *Festus*, est opportunitas temporis casu prouentum.



lebantque, quod non viderique putabant, aduersarium aut obtrectatorem laudum mearum, sed locum patius & consortem gloriae laboris amiseram.

Obtrectatus, huius tus, idem quod obtrectatio. Gell. lib. 20. cap. vli. Equum esse puto, ut sine vano obtrectatu considerent.

Obtrudo, dis, si, sum, Aduersus aliu trudo, obiticio. { תרדו בידים } ypp. at ad. GALL. Pousser vers on contr. ITA. Spingere incontro. GERM. Entgegen drücken / zu drücken: icē, aufstossen. HISP. Empujar en contrario. ANG. To put to with force, to offer or give to one against his will. } Hoc obtrudere fores dicitur qui in aedes ingrediens, foris astantem excludit. Plaut. in Menach. lamne abit intro: abiit: obtrudit foras. Obtrudere, quasi iuuito & renuiciti offerre & dare. Terent. in Andria, ea quoniam nemi obtrudi potest. Itur ad me Vbi Donatus, Bene obtrudi, quasi iuuito. De hoc vide etiam supra in verbo Obstrudo. [ Et apud Plaut. Pseud. sc. 1. a. 4. C. C. sc. 3. a. 2. ]

Obtrusus, a, um, participium, Abditus, reconditus. { יקרהו } dicitur. GALL. Poussé contre. ITA. Spinto incontro. GERM. Aufgestruckt oder aufgestossen. HISP. Empujado en contrario. ANGL. Thrust, or put to by force. } Cic. de Clar. orat. Quod magis expurgandus est sermo & adhibenda quaedam obtrusa ratio quae mutari non potest.

Obtruncio, Occido, vulneribus conficio, quasi corpus membris mutilatis truncum reddo. { נקח } nakaph. דפוסתו, חתכותו. GAL. Decapiter, ofter la teste, escouppeller. ITA. Tagliar à pezzi. GERM. Zerhauen / enthaupet. HISP. Decabegar à cortar miembro. ANG. To kill, to behead, to cut away the toppe. } Cic. 2. de Nat. deorum, Puerum interea obtuacat, membra articulatum diuidit. Virgil. 3. Aeneid. Excipit incautum, patriasque obtruncat ad aras. Lin. lib. 1. ab Vrbe, Ita regem obtruncant. [ Capiu fustem, obtruncu galum. Plaut. Amph. sc. 4. a. 3. Ipsi Amphitruo, regem sua obtruncavit manu. Plaut. Amph. Eum ego obtruncabo (machara) Plaut. Milit. sc. 5. a. 2. ]

Obtruncatio, { חקק } חקקו, חקקו. GALL. Coupement par le haut, escouppement. ITA. Troncamento. GERM. Ein abschneidung oder beschneidung. HISP. Cortadura de miembros, descabegadura. ANG. A beheading or cutting away of the toppe. } Col. lib. 4. ca. 29. Quod tum & obtruncatione vitis, & cum eiusdem refectionis fistura praecipit fieri.

Obtueor, eris, pen. prod. obtutus sum, obtueri. Diligenter conspicio. { ראה } rāh. ראה, ראה. GAL. Regarder fermement. ITA. Guardare. GERM. Beschauen: n / seynig etwas schauen. HISP. Mirari. ANGL. To look or behold sted fastlie. } Plaut. in Bacchid. Num qui numi exciderunt here tibi, quod sic terram obtuere? Idem in Mostel. At tu istac nos obtuere, quoniam cornicem nequis conspiciari. [ Plaut. Mostel. sc. 1. a. 1. Quid est? Quid me nunc obtuere furcifer? Idem in Amphitr. Inimicos semper oia sum obtuerier. ]

Obtueor, eris, pen. cor. obtuitus vel obtutus, obtui: obtueor. Vide infra in dictione, Tucor, eris.

Obtutus, huius obtutus, pen. prod. quasi obtuitus, id est aspectus. { ראה } rāh. ראה, ראה. GAL. Ferme regard. ITA. Lo sguardo. GERM. Anschauung / anschung. HISP. Mirada. ANGL. Sted fast looking or beholding. } ab obtueri: ראה, ראה. Virg. 1. Aen. Dum stupet obtutuū que haeret defixus in vno. Cic. 3. de Orator. Qui vultum eius, quam ei dicendum esset, obtutuūque oculorum in cogitando probe nosset. [ Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. Semper in obtutuū mentem vetat esse malorum. (Musa) ]

Obtundo, dis, di, obtusum, sine u, sicut fit in aliis à Tundo compositis, quantum Tulum, à Tundo, u retineat. { תבב } kēbah. אבב. GAL. Rebouff-her ou refouler le trenchant ou la pointe, faire mouce, estourdir. ITA. Spuntare, rumber la testa, sfondire, ribattere à taglio. GERM. Zribauen / mod stumpff machen. HISP. Embotarla hagudo beriendo. ANG. To mak the edge of a thing blunt, to mak dull. } Est autem proprie Obtudo, totum seu circum percutio, & hebero. [ Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Fuge domum, quantum potes, ne hic te obtundat (pugnis). ] Plaut. in Amphitr. Na sum obtusus pugnis pessime est percussus vel percutus. Columel. lib. 4. cap. 24. Obtusus, hebetusque & mollis fax putatorum imoratur, eo que minus operis efficit, & plus laboris affert vinitori. } Transfertur quoque ad ingenium: ad oculos & ad vocem: ut Obtusum ingenium, & obtusa acies, id est hebes & sine acumine. { תבב } kēbah. אבב. } Obtrudere & Acere sunt contraria. Cic. 1. Tuscul. Multa enim est corpore existunt, quae acunt mentem, multa quae obtundant. } Aliquando sige ficat sapius repetendo eade m, alicui molestiam & fastidium afferre. { תבב } kēbah. אבב. } Tractum à fabris qui repetunt ictus tundendo aliquid malleo. Terent. in Andr. Obtrudis tamen si intelligo. Idem in Adelp. Ne me de hac re obtundas sapius. Cic. antequam iret in exilium, Quis nunc ego de propriis meis meritis praedicem? Si meministis obtundam, id est fastidio vos afficiam.

Obtusus, participium. { תבב } kēbah. אבב. GAL. Rebato, rebouff-her, moucé. ITA. Ribattuto, mazzato. GERM. Zertrunnt. HISP. Embotado. ANGL. Made blunt or dull. } ut Obtusus pugnis pessime. Plaut. in Amph.

Obtusus, nomen, pro hebere. { תבב } kēbah. אבב. GERM. Dull / etneo grob. ANGL. Dull, blunt. } Cic. in Casone, Nonne vobis videtur: animus is, qui plus cernat, & longius videre, & ad meliora proficisci: ille autem cuius obtusior sit acies, non videre? Aures auditorum obtusa, auior ad Herennium. [ Quint. ]

Obtuse, aduer. Indoctē, stupidē. { תבב } kēbah. אבב. GAL. Lourdemēt, grossement, sans esprit. ITA. Grossamente, allagrossa, senza giudicio. GERM. Grodich / tollt. HISPAN. Sin iudicio, gruesamente. ANGL. Dullie, blunlie, without spirite. } Cic. de Na-

tura deorum, Quod quid dici potest obrufius? } Obrufus legitur apud Plinium epist. 123. sed minus frequenter, & parum vilitate.

Obturbatio, as, Sermonem vel negotia alicuius interpellatio. { תבב } bibel. אבב. GAL. Troubler totalement. ITA. Rompere il parlare, interrompere. GERM. Einem in seinem Worten oder in seinen Versen / beublen / verwirren. HISP. Turbar, estoruar el que habla. ANGL. To vex or trouble someone. } Terent. in Andr. Itane verò obturbat? Turbo. Cic. ad Attic. lib. 2. Me in te & scriptio non lenient, sed obturbant. [ Sueton. in Aug. cap. 86. Obturbare lectorem. ] } Obturbatio, Imperfonale. Plinius epistol. 190. Incipit respondere Venio, nemo patitur, obturbatur, obstruitur, ad eum ut diceret, Rogo. P. C. ne me cogaris implorare auxilium Tribunorum.

Obturo, as, pen. prod. Occludo. { תבב } atām תבב sachar. אבב. GAL. Boucher, estouper, clore. ITA. Serrare, chiudere, turare. GERM. Wstoppfen / wst vermachē. HISP. Cerrar, ANGL. To stoppe or close. } Horat. lib. 2. Epist. Obturam patulas impunē legentibus aures. Cicer. de Fato, stupidum esse Socratem dixit, & bardum quod iugula concava non haberet obstruktas eas partes, & obturatas esse dicebat. [ Plaut. Autul. sc. 1. a. 2. Etiamne obturat inferiorem guttorem. ] } Festus dicit dictionem esse compositam ex Latina praepositione Ob, & Graeca dictione τυρο, quo nomine illi ostium appellant: & ita (si Festo de hac etymologia fidem adhibere velimus) videretur per th alpiratum esse scribendum.

Obturamentum, Quo aliquid obturatur. { תבב } secher. אבב. GAL. Boulchon, bondon, estouillon. ITA. Cosa da stoppare. GERM. Ustos dem man etwas wstoppft oder verschoppet. HISP. Aquella cerradura. ANGL. where by any thing is stopped, a stopell. } Plin. lib. 16. cap. 8. Vfus eius cadorum obturamentis. De cortice suberis loquens. Idem libr. 33. cap. 4. Et repleto stagno exculsis obturamentis erumpit torrens tanta vi, ut laxa peruoluat.

Obturgio, is, antep. prod. Contra vagio, seu vagitu obstrepro. { תבב } GAL. Brate comme petis enfans. ITA. Gridare come i bambini. GERM. Umher grannen oder grellen / mit von kleinen klytinen verstanden. HISP. Llorar como el niño. ANGL. To crie as a child. } Plaut. in Pen. Nutrices pueros infantes minutulos Domi ut procurent neque in spectatum afferant, Ne & ipsa sitiant, & pueri pereant fame, Neve esurientes hic quasi haedi obturgiant.

Obuallo, as, Circumuallo. { תבב } bikhph שבב sabab. אבב. GAL. Enuironner de rampars & assieger. ITA. Circumdare, murire, forisficare, serrare in torno. GERM. Verbotwerden / verfangen / oder wstfangen. HISPAN. Cercar de palizada. ANGL. To enuiron or compass about with a ditch or trench. } Cicer. de Lego Agraria. Me longo interuallo propē memoriae, temporūque nostrorum primum nouum hominem Consulē fecistis, & eum locum quem nobilitas praesidis firmatum atque omni ratione obuallatum tenebat, me duce rescidistis.

Obuaricatore, dicebantur, qui cuiusdam occurrerant, quod minus rectum iter conficeret, inquit Festus. } Obuarico, as, verò penult. cor. Est occurro, obsto, resse eodem.

Obuaro, as, pen. prod. Deprauo, peruerto. { תבב } bivarab. אבב. GAL. Gaster, corrompre. ITA. Guastare. GERM. Bertren / verbosen. HISP. Entortax lo deracho. ANGL. To corrupt. } Tractum à varis, qui intorsum pedes intortos habent. Ennius in Achill. Nam consiliis obuarent quibus tamen concedit hic ordo. Nonium.

Obuevia, a, Oppidum viterioris Hispaniae, in conuentu Astigitano: Cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 1.

Obuenio, nis, Obtingo, in tertis personis. { תבב } ba תבב hajab. אבב. GAL. Suruenir, venir au deuant, escheor. ITA. Auenire, suprauenire, accadere, venir all incontro. GERM. Wegegen / zu hon denstopen / sich begaben. HISPAN. Venir à proceder, acontecer. ANGL. To chance, to come in the meane time, to meete with. } Plaut. in Asin. Sed si occasionem opprimere huc, quae obuenuit, studet. Quint. 1. 2. d. 3. Expectantes quid obuenuit, quid res poscat, quid personam deceat. } Aliquando dicitur etiā de rebus, quae forte contingunt. Livius 10. ab vrbe, Consulē inter se prouincias partiti sunt, Scipioni Hetruria, Fuluio Samnites obuenerunt. Cic. 3. Ver. Verri sorte prouincia obuenuit. Idem 6. Philipp. In sortitione prouinciarum, quae cuique apta erat, ea cuique obuenuit. } Obuenire ex hereditate, vel hereditatem Cic. in Ver. 4. Ita H. s. vndecies Q. Dionem, quod hereditas ei obuenuisset, perdidisse. Suprà dixerat idem per verbum Venio. Varro de Re rust. lib. 1. cap. 12. Quid potero facere, si huiusmodi mihi fundus hereditate obuenuit? [ Senec. Epist. 91. Sapiencia non obuenuit: mox, beneficiaria res non est. ]

Obuentio, verbale, Dicitur emolumentum omne quod tum ex corpore ipso rei, tum ex hominum opera & industria obuenuit, veluti pensiones vbanorum praediorum, vecturae iumentorum, &c. } Obuentio, i, obuentus, ut tunc κληρονομία αν τριβινας μεγε. Vlpian. 1. Magis puto esse reb. eor. qui sub tutel. cura sunt, An pecuniam pupillus habeat, vel in numerato, vel in nominibus, quae conueniri possunt, vel in fructibus conditis, vel etiam in redituū spe, atque obuentionem.

Obuersor, aris, deponens, In oculis versor, adsum. { תבב } bibel. אבב. GAL. Se tourner contre, aller souuent en quelquelieu. ITA. Versarsi intorno. GERM. Etwan vor sich / etwan vor schwaben. HISP. Boluerse à trastornarse en derredor, y en contrario. ANGL. To walk of ten in one place, to be before the eyes. }



means sydus. [Tu facito ante solis occasum venias aduorsum mihi. *Plaut. Mez. sc. 4. a. 2.* Ibit in occasum quicquid dicitur ab ortu. *Ouid. Eleg. 9. lib. 4. Trist.*]

**Occiduo**, a, um, Occidentalis. *Plaut. lib. 2. de raptu proserpine.* Solus Amazonio cinctus Strynphalidas arcu Appetit; occiduo ducis ab orbe greges. Nonnunquam id quod occidit. *Ouid. 1. Metam.* Vesper & occiduo quæ littora sole tepescunt; Proxima sunt Zephyro. Quæ occidua pro mari Hesperio, apud eundem primo *Fastorum*, Et Senectus occidua, decimoquinto *Metamorphos.* [*Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist.* Et maris occiduas non subeat aquas. (*Vrsæ.*)]

**Occillare**, Contundere. {כחך *chatach. ovynamless.* G A L. Pestrire. I T A L. Pestrare. G E R M. Zerstoßen. H I S P. Herir ó majar. A N G. To knock & break in small pieces. } *Plautus in Amphitruo.* Qui mihi aduenienti occidet os. Quidam tamen legunt Occillare, pro inclinare.

**Occino**, Vide Oceano.

**Occipio**, pis, pen, cor. compositum est à Capio, quemadmodum Incipio, Concipio, præcipio & similia, significatque idem quod incipio. {לחך *hechel. wisarum.* G A L. Commencere. I T A. Commenciare. G E R M. Anheben/ansahen. H I S P. Començar. A N G L. To beginne. } [Primum vnde occipias habes. *Plaut. pseud. sc. 4. a. 1.* Aliam occipis fabulam. *Plaut. Men. sc. 5. a. 5.* Occæpit quæstum inhonestum. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 1.* Postquam parituræ vxor occæpit tua. *Plaut. Amph. Pergam* quò occæpi. *Pl. Asin. sc. 1. a. 1.* Id occæpi dicere. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 1.* Amphitruonem me esse vt occæpi semel esse assimulabo. *Pl. Amph. Liuius l. 1. ab urbe.* Agere porro occæpit. *Terent. in Eunuch.* Interea miles qui me amare occæperat. *Idem in Andr.* si quid barbare occæpi, continuò dari tibi verba censes. Occipere aliquando pro inire siue suscipere; vt Occipere magistratum. *Liui. lib. 23.* Creatur Marcellus qui extemplò magistratum occiperet. *Idem lib. 41.* Collegam qui extemplò magistratum occiperet, creauit. [Occipso: vide supra.]

[Occæpto, as, are. *Plaut. Men.* iam occæpat infanire primulum.] **Occiput**, pen, cor. huius occipitis neutri generis, ex Ob & caput, significat posteriorem capitis partem quæ fronti opponitur. {הרף *horeph. inio.* G A L L. Le derriere de la teste. I T A. Parte di dietro della testa. G E R M. das hinder theil des hauptes. H I S P. El colodrilz. A N G L. The hinder part of the head. } *Auson. in Epigram. simulachri Occasionis & remittentia.* sed heus tu Occipite caluo es, Ne teneat fugiens.

**Occipitium**, occipitij, Idem. *Plaut. Aul. sc. 1. a. 1.* Quæ in occipitio quoq; habet oculos pessima, id est ita versuta, circumspectaq; est, vt non sit eam facillè fallere. Frons occipitio prior, præscis agricolis celebratum adagium, atque instar ænigmatis iactatum. *Vide Erasmus in Chiliad.*

**Occlamito**, as, are, Idè quod Clamitare & obstrepere. - dormio. Ne occlamites. [*Plaut. Curc. sc. 3. a. 1.*]

**Occludo**, dis, Claudio. {סך *saghar. אטומה.* G A L. Enfermer, clore & enuironner. I T A L. Chiudere, serrare. G E R M. Besitzen. H I S P. Encerrar. A N G L. To shut & fast. } *Plaut. in Aululo.* occlude sis Fores ambobus pessulis. *Cicer. 4. Acad.* Quid me igitur Luculle in inuidiam & tanquam in concionem vocas, & quidem vt seditiosi tribuni solent, occludi tabernas iubes? Occcludere linguam. *Plaut. in Milit.* Quippe, si rescivere inimici consilium tuum, tibi Tuopte consilio occludunt linguam, & constringunt manus, hoc est impediunt ne quid respondere possis. [Ædes occludam hinc foris clauj laconica. *Plaut. Mostell. sc. 1. a. 2.* (i. clauj, vt ita dicam, dolosiore & malitiosiore) Abi intro, occlude ianuam. *Plaut. Aul. sc. 2. a. 1.* Item, Fores occlusæ omnibus sient nisi tibi. *Idem Asin. sc. 1. a. 4.* Occluserunt ædes. *Pl. Amph.* Occlude ostium intus & ego hinc occludam foris. *Plaut. Men. sc. 1. a. 2.* Sed quid hoc? Occlusa est ianua interdius. *Plaut. Mostell. sc. 2. a. 2.* Ædes fac occlusæ sient. *Idem Men. sc. 1. a. 2.* Non me excludet à se, sed includet domi. *Ibid. sc. 2. a. 2.* Fores omnibus occlusæ sient, nisi tibi. *Idem Asin. sc. 1. a. 4.*]

**Oculus**, aliquando participium, aliquando nomen. *Plaut. in Trinummio.* Oculuforèmque habeant stultiloquentiam, hoc est magis occultam & obscuram.

**Occo**, as, vide Occa.

**Occubo**, as, penult. corr. Compositum à Cubo, idem quod occubo. {מך *meth yu. גחאדב דינא.* G A L. Mourir, cheoir. I T A L. Morire, cadere. G E R M. Sterben/vmbtommen. H I S P. Morir, caer. A N G. die co fall downe. } [Morte occubuit. *Liuius l. 1. d. 1.* Virgil. 1. *Aeneid.* nec adhuc crudelibus occubuit vmbri. [Vide Occumbo infra.]

**Occulco**, as, idem quod conculco. {דך *darach. אטומה.* G A L. Fouler, inculquer. I T A. Calcare. G E R. Zutreten/odet zertretè. H I S. Hollar ó acoccar ó pisar. A N G. To go upon and tread with the feete. } *Cato de re rustica. cap. 49.* Ita vbi fuerit, ponito in scrobe, aut in sulco, operitòque & bene occulto.

**Occulo**, pen. corr. ocului, occultum, Abscondo siue abdo: ex Ob & Colo, o in u mutata: licet quidam à celo compositum velint. {ספך *isaphan. הסתיר היסיר הכחבי.* G A L. Cachere, celer. I T A. Celare, abscondere. G E R M. Berbergen/verstoffen. H I S P. Esconder ó encobrir. A N G. To hyde. } *Virg. 2. Geor.* Quod superest, quæcunq; premeas virgulta per agros sparge simo pingui, & multa memor occulte terra. *Cicer. ad Attic. l. 5.* Appij vulnera non refrico, sed apparent, nec occulpi possunt. *Idem 2. Tuscul.* Quæ ceteris in vrbibus mollissimo cultu parietum vmbri occultantur. Æther occultit deos. *Ouid. 2. de Pont. Eleg. 8.* Sylua occultit feras. *Idem 2. Fast.* Iupiter occultit aere in nubibus. *Idem 14. Metam. Virg. 12. Aeneid.* quæ nube fugacem Fætmina tegat, & vanis sese occultat vmbri. [Vitia corporis fuce occultant. *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.*]

**Oculus**, participium, Abscondus abditus. {ספך *nistâr. ספך isaphân.* G A L. Caché, mussé, secret. I T A L. Apiattato, occulto, ascoso. G E R. Verborgen. H I S P. Escondido, encubierto. A N G. Hidden, kept close. } [Quum autem in nomen transit, idem est quod secretus. *Virg. 1. Georg. 2. plaut. in Trinum.* In occulto iacebis, quum te maximè clarum voles. [In occultis locis prostant lenones. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 4.* Non æquum est id occultum haberi. *Plaut. Aul. sc. 3. a. 1.* In occulto viuunt parafiti. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 1.* Vt summa Ingenia sæpe in occulto latent. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 1.* Et sc. 1. a. 1. ] *Cicer. ad Mart. l. 1.* Habeo multò occultiora, quæ vix verbis assequi possum, & Ex occulto aduerbij vi ponitur pro secretò. *Plin. lib. 9. cap. 42.* Nâ pastinaca latrocinaur ex occulto, transeuntes radio (quod telum est ei) figens.

**Occulte**, aduerbium, Clam & cautè. {סתר *befether. אפוף.* G A L. Secretement. I T A. Di soppiato, nascosamente. G E R. Verborgentlich/heimlich. H I S P. Escondidamente. A N G. Priuely, closely. } *Cæsar. 1. bel. Ciuil.* Occulte ad exploranda loca proficiscitur. *Cic. 1. de leg. Agra.* Quæ res appetè petebatur, ea nunc occultè cuniculis oppugnatur. *Idem 1. Offic.* Remouent se ab oculis, ipsiq; necessitati dant operam, vt quàm occultissimè pareant. [Occulte si quis (me) amauit, amet. *Oru. Eleg. 4. l. 3. Trist.*]

**Occulto**, tas, frequentatiuum est ab oculo, is, Abscondo, abdo. {ספך *isaphân. הסתיר היסיר הכחבי.* G A L. Cachere, celer. I T A L. Occultare, abscondere, coprire. G E R M. Ensig/verbergen/verhilt. H I S P. Escondar ó encobrir. A N G L. To hyde. } *Virg. 2. Ecl.* Nunc virides etiam occultant spineta lacertos. *Cic. 1. Offic.* Quæ eum natura occultauit, eadem omnes qui sana mente sunt, remouent ab oculis. *Cæsar. 2. bell. Ciuil.* Quanto hæc dissimulare & occultare, quàm per nos confirmari præstat. [Volui sedulo occultare genus & diuitias meas. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.* Occultemus lumen & vocem. *Plaut. Cur. sc. 1. a. 1.* Aliquò aufugiã & me occultabo aliquot dies. *Plaut. Milit. sc. 6. a. 2.* Qui vestitu & creta occultant se. *Plaut. Aul. sc. 6. a. 4.* Purpura ætas occultanda est. *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.*]

**Occultatus**, participium. {סתר *nistâr. ספך isaphân.* G A L. Caché, mussé. I T A. Apiattato, occulto, ascoso. G E R M. Verborgen. H I S P. Escondido. A N G L. Hidden, kept close. } & Occulte, aduerbium occultè *Virg. 2. Ecl.* Quod igitur & occultatus conari, & efficere cautius potuit, id tibi & medico calido, & seruo, vt putabat fidelis non credidit? Et hic Calep. fallitur, occultus enim legendum est.

**Occultatio**, onis. {סתר *sether. סתרה מכתבה.* G A L. Cachement, cachette. I T A. Nascondimento. G E R M. Verbergung/verhiltung. H I S P. Escondedo. A N G L. An hiding. } *Cic. 2. de Finib.* Quæ libido se non propriet, ac proliciet in occultatione proposita aut impunitate, aut licentia? *Cæsar. 6. bell. Gall.* Cuius rei nulla est occultatio.

**Occultator**, oris. {סתר *masfir. ספך isaphân.* G A L. Cacheur, receleur. I T A L. Chi nasconde. G E R M. Ein verbergen/Versteher. H I S P. Escondedor. A N G L. He that hideth. } *Cicer. pro Mil.* Sustinuisse hoc crimen primum ille ipse latronum occultator & receptor locus.

**Occumbo**, is, Morior, mortem oppeto. ex ob & Cubo, as, aut certè ab antiquo verbo Cumbo. {מך *meth yu. גחאדב דינא.* G A L. Mourir. I T A L. Morire. G E R M. Vmbtommen/undergehen/sterben. H I S P. Morir. A N G L. To die. } *Ouid. 3. de Arte amandi.* Respice Phylacidum, & quæ comes ille marito Fertur, & ante annos occubuisse suos. Occumbere morte. *Cic. 1. Tuscul.* Vt esset qui pro patria morte non dubitaret occumbere. *Liui. 1. ab urb.* Quem quum vadentem ad speluncam, Cacus vi prohibere conatus est, ictus claua, fidem pastorum nequiquam inuocans morte occubuit. *Idem Liui. lib. 1. dec. 1. & lib. 8. dec. 4.* Quod eodem die cum Occumbere mortem. *Liui. 1. bell. Maced.* Qui pugnantes mortem occubuisse. *Suet. in August.* Voluntariam occubuisse necem. Et occumbere morti. *Virg. 2. Aeneid.* seu certæ occumbere morti. Occumbere etiam de Sole & stellis dicitur, quum occidunt: vnde occubitus syderum pro occasu.

**Occupo**, as, penult. corrept. ex ob & Capio, Inuado, arripio, mihi vendico, vi detineo. {ספך *lakach. ספך inn achâz.* G A L. Occuper, usurper. I T A L. Occupare, usurpare. G E R. Etanemmen/zu vor besitzen. H I S P. Occupar ó tomar de primero. A N G L. To prevent, to do yr tak before an other. } *Quintilian.* Declamations 13. Multa, quò nihilominus libera fuerunt, transeunt in ius occupantium, sicut venatio & aucupatio. [Ne te ad aliud occupes negotium. *Plaut. pseud. sc. 5. a. 1.* Vnumquemque animo occupa. (1. considera.) *Senec. ca. 14. de Consol. ad Mari.* Qui hæc re occupatos occupat. *Plaut. Men. sc. 1. a. 3.* Occupare nuptias pactæ alteri. *Vell.* Luxuria & ornatu occupatæ matronæ. *Liuius lib. 34.* Occupatus sum, non audio. (verba excusantis) *Quint.* Declam. ] *Cicer. de Amic.* Tiberius Gracchus regnum occupare conatus est. Occupari sæpe etiam accipitur pro derineri, seu distringi. *Cicero Offic. lib. 1.* Et in ea funditus delenda occupati sent, & fuerunt. [Interdum pro occidi. *Velleius.* Occupatus Cæsar ab ingratis. h. e. occisus ab iis, quos occidere debebat. Sic Occupare est præuenire, siue aliquid ante alium facere. *Gell. cap. 1. lib. 3.* Nisi tu occupasses. (i. prior rogasses.) *Et cap. 3. l. 7.* Id priores facere occupabimus. Item, Opinio vetus occupauit & conualuit. *Idem cap. 11. l. 4.* Occupat occidit. *Liui. 5. d. 2.* Volo vt prior occupes adire. *Plaut. pseud. sc. 1. a. 4.* Occupat (nos) odium generis humani. *Senec. cap. 13. de Tranquil.* (i. præuenit) Occupat egressas quam libet ante rates. (i. præuertitur.) *Ouid. Eleg. 9. lib. 1.* Quam quidem nisi illa ante occupasset, te affliges scio. (i. præuenit, & antè sustulerit.) *Plaut. Asin. sc. 2. a. 4.* Occupant bellum facere. *Liui. 1. ab urb.* Primam occupat fugam Cleopatra. *Vallianus.* Occupatus alicuius rei apud *Plinium lib. 26. cap. 2.* Sedere nanque in his



scholis auditioni occupatum gratius erat. Occupatus in alio amore. *Tertul. in Anar.* Occupare se ad aliquid. *Plautus.* Ne quod aliud occupet negotium. *Plautus in Pseudo. [sc. 5. a. 1.]* Interdum est locum tenere, seu vi capere. *Linus libro 33.* Nam & ipsis vocantibus videm hanc accepit, non occupavi: id est non vi cepi. Aliquando significat, præuenire. *Plautus in Ruden.* Occupas præloqui. *Parro in Ephebo.* Crede mihi plures dominos serui comedere, quam canes: quod si Actæon occupasset, & ipse prius suos canes comedisset. Aliquando est inuenire. *Plaut. in Menach.* amplius enim hæreo, Ni occupo aliquid mihi consilium. Aliquando tenere, possidere. *Plautus in Trinu.* Familiam optimam occupavit. Idem aliquando quod exercere, vt occupate pecuniam, id est exercere, & otiosam non relinquere. *Col. lib. 2. cap. 8. de villico loquens.* Nève negotietur sibi pecuniamque domini aut animalibus aut aliis rebus occuparet. Hinc occupare pecuniam, pro locare scenam. *Cic. pro Flacc.* Pecuniam adolescentulo grandi scenore, fiducia tamen accepta occupavisti. *Idem Verr. 3.* Præterea pecunias occupauerat apud populos & syngraphas fecerat. *Hæc ex Hottomano.*

Occupatus, a, um, Quod modò participium est, modò ex participio nomen admittens comparationem. { קָרָב נִלְכָּאֵךְ וְנִלְכָּאֵךְ אֲחִיךָ. *Mag. lib. 5. GALL.* Occupé, empesché, fati, detenu. *ITAL.* Occupato, impedio. *GERM.* Vonmüssig mite geschäftten brhaffet. *HISP.* Occupado, tomado de primero empujado. *ANGL.* Lett by business. *se, occupied.* Cic. ad Atticum libro 12. Non dubita quin occupatissimus fueris. Occupatus & otiosus contraria. *Cic. I. Tuscul.* Vt si occupati aliquid profuimus ciuibus nostris, profuimus etiam, si possumus, otiosi. Dicimus cum datiuo, Occupatus alicui rei. *Plin. lib. 26.* [Ego nimium occupatos dixerim, quos id fecelle rit. *Valleius.* In pauca, vt nunc occupatus sum, confer quid velis. *Plaut. pseud. sc. 3. a. 1.* Occupatam ab aliis relinquere materiam.]

Occupatiuus ager, Dicitur qui desertus à cultoribus propriis, ab aliis occupatur. *καταρηνοποιήσας χωρίον.*

Occupatio, Negotium. { וְעִיּוּן הִמְיָאֵן. *Mag. lib. 5. GAL.* Occupation. *ITA.* Occupazione. *GERM.* Geschäft vnmiss. *HISP.* Ocupacion. *ANG.* Occupation. } *Cicer. in Orat.* In maximis occupationibus nunquam intermittit studia doctrinæ. Est etiam occupatio. *αὐτομαθία,* apud Rhetores schema quoddam quum aliquid nos reticere dicimus, & tamen tacitum intelligitur: quod sit vel quum rem notam esse putamus auditoribus, vel quum suspicionem excitare maiorem reticendo volumus. A Græcis *ὀκουλία* vocatur. Quale est illud, Cogis me iniuriæ tuæ causam proferre, Nihil agis, non dicam, sed ipsum tempus eam patefaciet. Præterea Occupatio siue præoccupatio, aliud schema dicitur, quum quæ dici ab alio poterant, ea ipsi præueniendo dicimus in aduersarium nostrum, ne nobis postea officiant, detorqueantes. Dicta Occupatio, quasi præuentio, nam Occupare vt suo loco diximus, inter cetera significat præuenire.

Occurrō, oris, occurri, [ & Occurri, dixit Tubero apud Gell. c. 9. l. 7. ] occursum, obuius fio, obuiam procedo. { קָרָב קָרָב וְנִלְכָּאֵךְ אֲחִיךָ. *Mag. lib. 5. GALL.* Rencontrer, aller au deuant. *ITAL.* Occorrere, andar all'incontro. *GERM.* Entgegen tauffen / entgegen kommen. *HISP.* Encontrar, andar al encuentro. *ANGL.* To meet with. } *Inuen. Satyr. 1.* Occurrit matrona potens. *Cicer. pro Cluent.* per translationem. Sed ego occurram expectationi vestræ iudices, id est vltro anteuertam, & præueniam. Occurrere ad prædictam horam Cœnæ. *Sueton. in Claud. cap. 8.* Occurrere non posse ad comitorum tempus. *Linus lib. 7. dec. 4.* Occurrere alicui ad disidium. *Idem in Caligul. cap. 39.* Item, Abduxit prædam qui occurrit prior. (i. aduenit.) *Plaut. pseud. sc. 7. a. 4.* Quandoque occurere, ponitur pro in mentem venire. *ἄμειψιδωγ.* *Idem de Senect.* Sed mihi, quum de senectute aliquid vellem scribere, tu occurrebas, *αὐτομαθία.* *Theod.* Et in hac significatione possumus addere datiuum aliquè, qualis est Animo, vel Menti, vel similem. *Cic. 4. Academ.* Si id quod officij sui sit, non occurrit animo, nihil vnquam omnino agget. *Linus 3. bell. pun.* Sed occurrebat animis, quantos exercitus terrestres, naualesque, &c. Aliquando pro offerri, incidere, *αὐτομαθία.* *ut apud Ciceronem.* Occurrebat tibi oratio, id est offerebat se. *Columel. lib. 2. cap. 2.* Occurrebant oculis tot paludes, tot etiam campi. Quandoque pro obitare, siue obistere, *αὐτομαθία.* *versus,* Venienti occurrit morbo. Occurrit, Impersonale, Obstitit, resistit, repugnat. *Cicero 2. Offic.* Occurrit item nobis & quidem à doctis & eruditis, quærentibus satisne constanter facere videamur, qui quum percipi nihil posse dicamus, &c.

Occursus, huius occursus, Ipse occurrendi actus. { קָרָב קָרָב וְנִלְכָּאֵךְ אֲחִיךָ. *Mag. lib. 5. GAL.* Rencontre. *ITAL.* Incontra. *GERM.* Begegnung. *HISP.* Encuentro. *ANGL.* A meeting with. *Plin. lib. 8. cap. 30.* Qui ne contrario occurru hebetetur, caplarum modo includitur. [Conuictus filij & occursus iucundi. *Senec. cap. 5. de consol. ad Mart.*]

Occursio, onis. *Senec. c. 18. de Consol. ad Mart.* Ab occursionibus Solis lumen muratur suum.]

Occurrō, sus, frequentatiuum, Currendo obuiam eo. { קָרָב קָרָב וְנִלְכָּאֵךְ אֲחִיךָ. *Mag. lib. 5. GAL.* Rencontrer. *ITAL.* Incontrare. *GERM.* Entgegen tauffen. *HISP.* Encontrar. *ANGL.* To meet by running. } *Virgilius Elog. 9.* - & inter agendum Occursare capro (cornu ferit ille) caueto. Aliquando Occursare est in memoriam venire, *Plaut. in Milit.* Nam ita mihi occurfant multæ, haud meminisse omnes possum. *Plin. Epist. lib. 5.* Occursant animo meo mortalitas, & mea scripta. Occursare numinibus, est adorare, & sacrificiis placare, & præuenire numina, ne nobis noceant. *Plinius in Panegyricis,*

Atque inter hæc pia mente adire lucos, & occurfare numinibus.

Occursatio, verbale, Diligens captatio honorum, quum gratiosis hominibus, aut populo decurrimus prius quam decernatur. *αὐτομαθία.* *Cicero pro Plancio,* Facilis est illa occursatio & blanditia popularis.

OCĒANVS, ὠκεανός, pen. cor. & per simplex c, Cæli & Vestræ filius, & maritus Tei hyos, quem poetæ maris deum efficiunt. *Virg. 9. Geor.* Oceanumque patrem rerum Nymphasque sorores. *GERMAN.* Das hoch Meer, oder groß Meer. Oceanus item mare vniuersum appellatur, quod vniuersam circum terram. [Britanniam paragrauit Cæsar, nec Oceano continere fecelicitatem potuit. *Senec. cap. 14. de Consol. ad Mart.* Clypei celamina, Oceanum & terras, cumque alto sidera cælo. *Ouid. 13. Metam.* Oceanus ponto qua continet orbem. *Tibull. lib. 4.*] Pro eodem etiam neutro genere Oceanum dicitur, præsentem si Mare sequatur. *ut Capet & Probus testantur.* Irrumpit autem Oceanus in medium terrarum, inter Africam & Hispaniam, ab Ilyam Africæ montem ad dextram, Calpen Hispaniæ ad sinistram relinquens, qui ob altitudinem Herculis, columnæ dici consueuerunt, eo quod testimonio vetustatis laboris Herculei limes illic fuerit consecratus. Dicitur est autem Oceanus, à Græca voce ὠκεός, quæ velocem significat, vt quidam putant. Suidas verò deducere videtur ab α, priuatiua particula, & ὠκεός, quod est ἄλμα, mutato α, in ω. Et quauis nomen sit proprium Oceanus, aliquando tamen non mare vniuersum sed partes eius significat. Quo modo mare, aliquando totum Oceanum ambientem terras, singulas eius partes tantum aliquando significat, nam à littoribus plerunque accipit nomen. Ad dextram siquidem, antequam terram intraret, Atlanticus dicitur ad sinistram, & Gaditanus: illinc Arabicus, Persicus, Indicus. Hinc Britannicus, Germanicus, Scythicus. Postquam verò terras intrauit, primo ab Iberia, hoc est Hispania dicitur Ibericum mare. Tum à Balearibus in sulis, Balearicum: post hæc Narbonensium prouinciæ contingens, Gallicum. Deinde à Liguria, Ligusticum. Mox vsq; in Sicilia in Tuscis, Tuscum, siue Tyrrhenum à Tyrrhenis, siue etiam ad differentiam Superi maris, Inferum appellatur. Superum enim, Adriaticum vocamus, quod ad id ab Vrbe venientes, Apenninum conscendamus, siue quod Italiam ab ortu alluat. Inde ab Ionibus, Ionium: à Sicilia Siculum: à Creta, Creticum: ab Asia, Asiaticum: & à Pamphylia, Pamphylicum, & multa alia nomina, quæ enumerare longum esset. Poetæ tamen Oceanum pro quocunque mari vsurpant. *Virg. lib. 2. Æneid.* Et ruit Oceano nox. Est & Oceanus solum vastum in balneis, & omnino lacus, alueusque maior, ab amplitudine vocatus, & à lauantium quoque strepitu, & marino quasi æstu, *Lampridius,* Oceani solum primus inter principes Alexander appellauit, quum Traianus id non fecisset, sed diebus solia depelleret. Nam thermarum magnitudo Romæ quanta fuerit, *Amianus testatur lib. 16.* quum inquit, Lauacra in vrbe in modum prouinciarum extructa. Ab Oceanus fit Oceanitis, pen. prod. tidis. *αὐτομαθία, ὠκεανός,* pro filia Oceani. *Virg. lib. 4. Georg.* Oceanitides ambæ.

OCĒLLA, ab ocellis cognominati sunt, hoc est ab exiguis oculis, qui scilicet iusto minores habent oculos.

OCĒLLATUS, Ocellus. *Vide Oculus.*

OCĒLVN, ὠκεανός, Hispaniæ Tarraconensis vrbs in tractu Gallæcorum, teste *Ptolem. l. 2. c. 6.*

OCĒNA, α, ὠκεός. Eubœæ insulæ opp. est. cuius meminist *Plin. lib. 4. cap. 12.*

OCĒRA, ὠχρα. *GAL.* De l'Ochre. *ITA.* Ocra. *GERM.* Ogger ober berggalt. *HISP.* Color de almagra quemada. *ANGL.* Okre that painters vse. Genus est coloris lutei, qui fit ex vsta rubrica in ollis nouis luto circumlitis. *Plin. lib. 35. c. 6.*

OCĒVS, ὠκεός, Fluius, qui in Indiæ montibus ortus, per Bactrianorum regionem fluit. *Plin. l. 6. c. 16.*

OCĒMUM, per i nostrum. { ὠκίμων. *GAL.* Herbe appellee Basilic. *ITA.* Basilico. *GERM.* Wassten ein trant bart drey summe geschlecht / zwergzame vñd ein vñdes. *HISP.* Albachaca ó alfabega. *ANG.* An herbe called basil. } Dioscoridi herba est hortensis pedali altitudine surculosa, ramulis teretibus, folio muralis herbæ, diluti viroris, odorisque fragrantissimi, quam recentiores Basilicam herbam vocant: quo etiam nomine vitur vulgus. Ductum est nomen, vt putatur à celeritate nascendi, quod omnium eorum quæ in hortis nascuntur, celerissime proueniat, dièque à quo sata est tertio erumpat, vnde etiam à nonnullis per y scribitur, quo quod à dictione Græcæ ὠκός, derivari putetur. Sed (vt suo loco docebitur) ocimum farraginis quoddam genus est, ab ocimo omnino diuersum. Sunt hæc nostra ætate viri non indocti, qui Ozimum per z, scribendum contendunt, dictumque putant à Græco verbo ὠκεός, quod est fragro: est enim herba fragrantissimi odoris. Quæ opinio in primis ardeat, nisi reclamarent castigatissima quæque Plinij & Dioscoridis exemplaria, in quibus constantissime pro hac herba Ocimum legitur per secundam consonantem.

OCĒMUM, cij, siue (quod eruditus magis placere video) Otium per i, propriè vacatio à labore. (Negotium. { שְׁבוּת *schébeth.* *αὐτομαθία.* *GALL.* Oisnécié, loisir. *ITAL.* & *HISP.* Ocio. *GERM.* Müßiggang / Müß. *ANGL.* Rest or leysure. } *Colum. lib. 2.* Sed quum tam otij quam negotij rationem reddere maiores nostri consueuerint, nos quoque monendos esse agricolas existimamus, quæ ferriis, facere, quæ non facere debeant. *Autor ad Herennium in præfat. oper.* et si negotij familiaribus impediti vix satis otium studio suppeditare possumus, & idipsum quod datur otij, libentius in philosophia consumere consueuimus, tua nos tamen, &c. Accipitur etiam Otium pro exercitatione leuiore animi, vel corporis, & relaxatione à grauioribus & magis seriis negotiis. Hinc Otium literarum pro studio literarum, quod hoc exercitationis genus oblectat.



oblectamentum potius videri debeat, quam serua aliqua occupatio. Cicero, Quid dulcius est otio literario: id est studio, & (vt ita dicam) negotio otio. Accipitur etiam Otium pro tranquillitate, pace, quiete, *ἠσυχία*. Cic. in Verr. Ergo tunc quum bello fugitivorum tota Italia arderet, C. Norbanus in summo otio fuit. Idem i. Famil. Epist. 28. Si antea auditum erit, otium esse in Syria. [Otia mundus agat, Ouid. 4. Fast. Oblitusque mei ductæque per otia vitæ. Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist. Quæ meæ placuerunt otia menti carpens. Ouid. Eleg. 8. lib. 4. Trist. Item, Et petere Aonia suadebant tuta sorores Ouid. Iudicio semper amata peteo. (iam tæniora studia, poem.) Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist. Non tibi contigunt quæ gentibus otia præstas, Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Et non exigua otia legentem delectent. Ouid. Eleg. 6. lib. 1. Trist. Excursatque oculis otia nostra tuis. (i. carmina iocosa.) Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Ad otium repositi mores. Senec. cap. 17. de Consol. ad Helv. Pacem atque otium dare illis, Plaut. Amph. sc. 1. a. 1. Hem: nunc otium est (i. vacat cœnare.) Plaut. Capt. sc. 2. a. 1. In otii vixerunt. Gell. cap. 2. lib. 17.]

Ociosus, vel potius otiosus, Vacans, cessans, liber à negotio, opere solutus. { οχολαος, ἠσυχος. GAL. Oisif, oisieux. ITAL. & HISPAN. Ocioso. GERM. Müßig. ANG. Idle, that resteth or ceaseth from labour. } Cic. de Claris oratoribus, Quum inambularem in Xysto, effemque domi otiosus. Plin. Epist. 9. Satius est enim (vt Attilius noster eruditissimè simul & facetissimè dixit) otiosum esse, quàm nihil agere. Dicitur & de animo, qui tunc otiosus est, quum tranquillus est, securus, & sollicitudine vacuus. Terent. in Andria. Animo iam nunc otioso esse impero, id est securo. Nam nisi securus est, nemo est otiosus, vt inquit Donatus. Dies otiosus, pro festo. Cic. ad Quint. frat. lib. 3. Id perficiam his supplicationum otiosus diebus. Cic. de Senectute. Si verò habet aliquid tanquam pabulum studij, atque doctrinæ, nihil est otiosa senectute iucundius, Idem 3. Offic. Dicere solium Scipionem accepimus, nunquam se minus otiosum esse, quàm quum esset otiosus. [Quintilian. Otiosus sermo (i. Inutilis & nullius effectus oratio. Otiosos homines ad concionem decuit deligi. Plaut. Menach. sc. 1. a. 3. Eos esse otiosos à metu iubet. Gell. cap. 29. lib. 2.] Otiosa pecunia, dicitur à Iureconsultis quæ in arca iacet nullum suo domino fructum afferens: eique tanquam è regione respondet, Occupata. Nam occupare pecuniam alicui, est scœnori apud eum collocare, & quasi exercere ne otio & inertia languescat. Plinius lib. Epist. 10. Pecuniæ publicæ & exatæ sunt, & exiguntur, quæ vereor ne otiosæ iaceant. Vlpianus etiam in L. 3. D. de const. tut. sterilem pecuniam appellat. Ex Hotomano.

Ociosè, aduerb. Quod est cum otio. { οχολαος, ἠσυχος. GAL. Oisivement, tout à loisir, sans souci, negligemment, tout bellement. ITAL. Otiosamente, senza pensiero, negligentemente. GERM. Müßigheit. HISP. Ociosamente, negligentemente, sin pensamiento. ANG. Idlelie, at leysure. } Terent. in Adelph. Otiosè nunc iam illico hic consistit. Apud Cic. Otiosè spectare, otiosè quærere aliquid, otiosè viuere. [Plaut. pseud. sc. 1. a. 4. Ambula citò, Imò otiosè volo. Idem Aul. sc. 6. a. 4. Magna est res, quam ego tecum otiosè cupio loqui.]

Ociar, aris, ociaris, in otio & quiete sum. { οχολαος, ἠσυχος. GAL. Oisier, in otio & quiete sum. ITAL. Ocioso, in otio & quiete sum. GERM. Müßig sein. HISP. Estar en ocio y holgar. ANG. To be idle, to be at rest. } Cuius contrarium est, Negotior. Cic. lib. 3. Offic. C. Caninius Eques Romanus, neque infacetus, & satis literatus, quum se Syraculas otiaandi, non negotiaandi causa contulisset, dicitur ab se horculos aliquos emere velle.

Ocnus, οκνος, Tiberis filius fuit ex Manto muliere fatidica, Tirestæ Thebani filia, qui in Gallia Cisalpina urbem condidit, & à nomine matris Mantuanam appellauit. Virg. 10. Æn. Ille etiam patris agmen ciet Ocnus ab oris fatidicæ Mantus, & Tusci filius amnis, Qui muros matrisque dedit tibi Mantua nomen. Est etiam Ochnus nomen cuiusdam apud inferos, multis insignium artificum picturis celebrati, quem effinxerunt perpetuò torquentem funem, astante a sella, quæ quantum ille torfisset, statim præderet. Inde ortum est proverbium, Ochnus funiculum torquet, quod quum in eos omnes competat, qui non profuturam in re aliqua operam collocant, tum in eos præcipuè qui quum nihil neque laboris, neque industriæ ad augendam rem familiarem prætermittant, nihilo tamen redduntur ditiores, quod domi habeant a sellam, hoc est uxorem prodigam, quæ quicquid miscellum multis sudoribus corrasit, strenue profundit. Ad hanc picturam alludit Propertius li. 4. Eleg. Dignior obliquo funem qui torqueat Ochno, Æterumque tuam pascat a sella famem.

Ocquinisco, { οκνισκος. GAL. Inclinisco. ITAL. Inclinisco. GERM. Sich neigen oder biegen. HISP. Inclinarse. ANG. To incline. } Inclino ( inquit Nanius ) Pomponius in Pistore, Nisi nunc aliquis subito obuiam occurrerit mihi, qui ocquiniscent, quod compingam terminum in tutum locum.

Ocrea, æ, Militaris calceamenti genus est ex ære ad obtegendas tibias accomodatam quo utebantur tantum duarum primarum classium milites: reliqui enim caligis tibiis muniabant. { οκρεα. GAL. Houfeaux, botes, greues, armures des iambes. ITAL. Cambiera. GERM. Ein Stiefel mit netzen sich die eriego teur wasschen. HISP. El calçado como botas o antiparas. ANG. A boote or legge hameys. } Apuleius, Hic galea caput, ille ctura ocreis inuoluit. Varrò ocream dictam ait, quod opponeretur ob crus. Festus tamen ab antiquo vocabulo ocri dictas esse putat: quod in modum ocri inæqualiter tuberatæ essent.

Ocreatus, a, um, Qui ocreis calceatus incedit. { οκρεατος. GAL. Houfé, botté, armé par les iambes. ITAL. Instriatalato, armato le

gambe. GERM. AN. Mit eisinen stiften angethon. HISP. A. Calçado de boras. ANG. L. C. That hath bootes on or legge hameys. } Plin. lib. 19. cap. 2. Ad reliquos vsus laboriosè euellitur ocreatis cruribus, manibusque teclis manibus, conuolutum ossis lignis (ve conamentis: [Liuus lib. 9. Crus ocrea teclum.]

Ocris, antiqua vox, quæ montem confragosum significat, vt apud Liuium Andronicum. Sed qui sunt qui ascendunt altum Ocrimæ Cellis que ocreis, aruæque pertrita, & mare magnum. Festus.

Ocrivm, siue Ocrion, οκριν. Britanniz insulæ promontorium est, apud Ptolemaum lib. 2. cap. 3. Vulgò Mont S. Michel.

Octangulus, Vide Octo.

Octavius, gens, à Velitris originem accepit, quoniam nonnulli Augusti gratiam per assentationem captantes, nobilitate eximia fuisse prodiderunt. Ipse autem Augustus nihil amplius quàm equestris familia ortum se scribit, veteres locuplete, & in qua primus Senator suus pater fuerit, M. Antouius libertinù ei proauum exprobrat, Restionem è pago Thurino, & auum argentarium. Ex Tranquillo. Cic. in Epistola quadam, (si modo eius autor est) cum nepotem argentarij, & filium ad stipulatoris vocat. Vtunque id fuerit, constat Augusti patrem honestissimum fuisse, magnæque laudæ Macedoniam provinciam administrasse, ex ipsius etiam testimonio Ciceronis, qui ad Quintum fratrem scribens, hortatur vt in promerendis sociis vicinum suum Octauium imitetur. Natus est Octavius Augustus M. T. Cicerone, & C. Antonio Consulibus: cui infanti cognomen Thurino inditum est, in memoriam originis maiorum. Postea C. Cæsar, & deinde Augusti cognomen assumptum alterum testamento maioris auunculi, alterum Munatij Plancti sententia. De his vide Suetonium in vita Octauij, & Octauius Manilius, alius fuit, cum quo Aulus Posthumius Dictator bello Tusculano dimicauit, vt scribit Cic. 2. de Nat. deorum, & in Epistola ad Artic. lib. 9. Alius Octauius Balbus iudex, homo & iuris & officij peritissimus. Cic. 4. Verrina. Alius Octauius Marfus sceleratus & insignis latro, de quo Cicero 11. Philipp. Qu. Octauius à L. Cinna collega in Consulatu interfestus. Padian. Octauius auitus, & Petelius Faustinus, furta Virgilij adnotarunt, locaque indicant vnde carmina essent surrepta, vt ait Seruius. Fecit & hoc iadem Macrobius.

Octauia, porticus, duæ appellantur, quarum alteram theatro Marcelli propiore Octauia soror Augusti fecit, alteram theatro Pompeij proximam Cn. Octauius, Cn. filius qui fuit ædilis curulis. Pr. Con. Decemuir sacris faciendis, triumphauitque de rege Perse nauali triumpho: quam combustam reuocandam curauit Cæsar Augustus. Festus.

Octavianus, a, um. Cic. 1. de Diuin. Ex quo genere sæpe ariolorum etiam & vatum furibundas prædictiones, vt Octauiano bello Cornelij Culeoli, audiendas putauerunt.

Octavianus, Augusti Cæsaris cognomen, inde tractum, quod ex Octabiorum familia in Cæsarum gætem fuit adoptatus, quem admodum & Africanus minor dictus est Æmylianus, quod Pauli Æmylij filius fuerit, à P. Cornelio Scipione adoptatus. Solebat enim in adoptionibus nomen naturalis familiæ vna aut altera littera extendi ad eam retinendam memoriam.

Octo, { οκτω. GAL. Huit. ITAL. Otto. GERM. Acht. HISP. Ocho. ANG. Eight. } Nomen numerale, adiect. indeclinabile. Virg. 1. Georg. -pedes temo protentus in octo. [Octo hominum munus facile fungitur parasitus. Plaut. Men. sc. 4. a. 1. Octo virgatores siue cædebant seruos. Plaut. in Amph. sc. 1. a. 1. Et in Asin. sc. 2. a. 3.]

Octies, aduerb. { οκτωσις. GAL. Huit fois. ITAL. Otto volte. GERM. Acht mal. HISPAN. Ocho vezes. ANG. Eight tymes. } Colum. li. 8. c. 8. Nam & octies anno pullos educat. De columbis.

Octauus, a, um. { οκτωσις, scheminis. GAL. Huitieme. ITAL. Ottauo. GERM. Der achtste. HISP. Cosa ochaua en orden. ANG. the eight. } Horat. in Epist. 7. Strenuus, & fortis, causisque Philippus agendis Clarus, ab officiis octauam circiter horam Dum redit, &c.

Octauum, Ponitur aliquando tanquam aduerbium pro octies Liu. 6. ab Vrbe, Nam præter Sextium, Luciniumque latores legum iam octauum Tribunos plebis resectos. Sic Octauum Consulem dicimus, qui octauum gerit consulatum. Octauus autem consulens, qui octauo anno ab exactis regibus, institutisque Consulibus, fuit Consul. Vide Aulum Gellium in Noct. Attic.

Octingenti, æ, a. Cic. 4. Acc. Mille & octoginta stadia, &c. { οκτωκισσις. GAL. Huit cens. ITAL. Ottocento. GERM. Achtshundert. HISP. Ochocientos. ANG. Eight hundred. }

Octingenarius, a, um, Quod ex octingentorum numero constat: vt Octingenarius grex, qui octingentas habet pecudes. { οκτωκισσις. GAL. De huit cens. ITAL. Diottocento. GERM. Das achtshundert begriff. HISP. De ochocientos. ANG. Of eight hundred. } Varro de Re rust. cap. 10. Septingenarij enim mei (geges) vt opinor, octingenarios habuisti.

Octingentesimus, a, um. { οκτωκισσις. GAL. Huicentiesime. ITAL. Ottocentesimo. GERM. Der achtshundertste. HISP. Vno de ocho cientos. ANG. The eight hundredeth. } Vltimus ex octingentis, vel vnus ex numero octingenario. Cic. de Senect. Deinde qui minus grauis esset iis senectus, si octingentesimum annum agerent, quàm octogentesimum?

Octingenta, adiect. { οκτωκισσις schemonim. GAL. Octante, ou quatre vingts. ITAL. Ottante. GERM. Achtzig. HISPAN. Ochenta en numero. ANG. Eighty fourscore. } Cic. de Senect. Argantonius quidam Gadibus qui octoginta regnavit annos, centum viginti vixit.

Octogenus, adiectiuum. { οκτωκισσις schemonim. GAL. Octantiesime. ITAL. Diottanta. GERM. Je achtzig. HISPAN. Cosa de ochenta. ANG. The eighteth. } Plin. li. 9. c. 51. Torpedo octogenos sætus habens inuenitur, id est octogenta.



**Octogesima**, a, um, { οὐδὲν ἴσχυοντες. } *GAL.* Octantiesime. *IT A.* Octantesimo. *GERM.* Der achtzigste. *HISP.* Ochenta en orden. *ANGL.* The eightyth. } *Plin.* lib. 3. cap. 37. Dentes homini nouissimi, qui genuini vocantur, circiter vicefimum annum gigauntur, multi & octogesimo.

**Octogies**, aduerb. { οὐδὲν ἴσχυοντες. } *GAL.* Quatre vingt fois. *ITAL.* Quattro volte. *GERM.* Achtzig mal. *HISP.* Ochenta veces. *ANGL.* Eighty times. } *Cic.* in *Pis.* Nonne scitertium centies & octogies, quod quasi vasarij nomine, in venditione mei capitis ascripseras: ex arario tibi attributum, Romæ in quæstu reliquisti?

**Octonius**, a, um, Proprie distributiuus numerus, quanuis etiam accipitur pro Octo. { οὐδὲν ἴσχυοντες. } *GAL.* Huit. *ITAL.* Otto. *GERM.* Acht. *HISP.* Ocho. *ANGL.* Eight. } *Varr.* Nutricare octonos porcos paruolos primo possunt, incremento facto, à peritis dimidia pars remoueri solet. *Plin.* lib. 8. cap. 50. Octonis mensibus ferunt partus: id est octo mensibus. *Plaut.* *Capt.* sc. 5. a. 3. Octonos lapides effodere. *Item* Octona loca. *Lin.* lib. 6. ab *Urbe.*

**Octonarius**, Adiect. *Plin.* lib. 3. cap. 6. Fistulas dentium pedum longitudinis esse, legiumum est. Esti quinaria erunt, sexagena pondo pendere: si octonaria, centena, si denaria, centena vicena: ac deinde ad has portiones. Denaria appellatur, cuius laminæ latitudo antequam curuetur, digitorum decem est, dimidióque eius quinary. *Loquitur Plin.* de aqua per fistulas dudenda. [De Octonarij numeri dignitate. *Plutar.* in *Theseo* in extremo.]

**Octoiugis**, pen. cor. Octo habens iuga. { οὐδὲν ἴσχυοντες. } *GAL.* Accouplez ou alliez huit ensemble, huit d'une bande. *IT A.* Otto da una banda & uniti insieme. *GERM.* Acht eimer ross oder buis die zu einander verbunden sind. *HISP.* Ochos, ayunados, juntamente. *ANGL.* Eight in one couple or bande. } *Lin.* lib. 5. ab *Urbe.* Antea trina loca cum contentione summa patritios explere solitos: nunc iam octoiuges ad imperia obtinenda ire.

**Octangulus**, Res vel figura dicitur, octo angulos habens, { οὐδὲν ἴσχυοντες. }

**Octipes**, pen. cor. huius octipedis, quod octo habet pedes. { οὐδὲν ἴσχυοντες. } *GAL.* De huit piez. *IT A.* Di otto piedi. *GERM.* Achtfüßig. *HISP.* De ocho pies. *ANGL.* Of eight feet. } ita ab *Ouid.* lib. 1. *Fastor.* hoc epitheton Cancro caelesti signo tribuitur. Octipedis frustra quærantur brachia Cancri.

**Octuplus**, pen. corr. adie. { οὐδὲν ἴσχυοντες. } *GAL.* Huit fois au double. *ITAL.* D'otto, d'oppi. *GERM.* Achtfeltig. *HISP.* Cosa de ochos, dobles. *ANGL.* Eight fold. } *Cic.* 6. *Verr.* Dicis enim te in Decumanum, si plura sustulerit quam debitum sit, in octuplum iudicium datum esse.

**Octuplicatus**, a, um, pen. prod. { οὐδὲν ἴσχυοντες. } *Lin.* 4. ab *Urbe.* Octuplicatòque censu ararium fecerunt.

**Octuflis**, Numi species ad valorem octo assidm. { οὐδὲν ἴσχυοντες. } *Horat.* 2. *Serm.* *Satyr.* 3. Quanti emptæ? paruo, quanti ergo? octuflibus.

**October**, bris, Mensis dictus est, quod octauum locum teneat à Martio, qui primus incuntis anni mensis erat. { οὐδὲν ἴσχυοντες. } *GAL.* Le mois d'Octobre. *IT A.* Ottobre. *GERM.* Der wintmonat. *HISP.* El mes de octubre. *ANGL.* The month of October. }

**Octominutalis**, *Lampyridis* in *Alexandro Seuero*: Cum fuisset octominutalis libra, ad duos vnaquæque vtriusque carnis libra redigebatur.

**Octo** ἄρῳν, { οὐδὲν ἴσχυοντες. } Vaccæorū oppidum in Hispania Tarracoenfi, cuius meminit *Ptolemaus* lib. 2. cap. 6. *Vulgo* Toro. { οὐδὲν ἴσχυοντες. } *Est* etiam Octodurum oppidum in Alpibus Cottis, non procul à Centronibus: cuius incolæ Octodurenses commemorantur à *Plin.* lib. 3. cap. 20. *Vulgo* S. Maurino.

**Octophorum**, ri, pen. cor. { οὐδὲν ἴσχυοντες. } Lectica dicitur, quæ ab octo feruis gestatur, sicut Hexaphorum, quæ à sex feruis ferri consuevit. *Sue.* de *Calig.* Interdum adeo signetur & delicatè incescit, ut octophoro veheretur. *Martial.* lib. 6. Octophoro sanus portatur Auite Philippus, id est octo feruis in lectica.

[**Oculifera**, siue **Oclifera**. *Vide Senecam epist.* 33.]

**Oculus**, li, Dicitur est ab occulendo, quod ciliorum teguminibus occultatur. Latet enim oculi sub ciliis, & genis. { οὐδὲν ἴσχυοντες. } *GAL.* Oculi. *ITAL.* Occhio. *GERM.* Ein aug. *HISP.* Ojo. *ANGL.* The eye. [Huius oculos in oculis habeas tuis. *Plaut.* *Pseud.* sc. 2. a. 3. Sinapi, oculi ut extillent facit. *Plaut.* *Pseud.* sc. 2. a. 3. Non te ante hunc diem vidi oculis meis. *Plaut.* *Pseud.* sc. 2. a. 2. Vbi sunt quibus oculi estis, quibus vitæ. *Plaut.* *Pseud.* sc. 2. a. 1. Seruum oportet domitos habere oculos & manus. *Plaut.* *Mil.* sc. 6. a. 2. Nisi oculos & orationem commutas tibi. *Plaut.* *Mil.* sc. 3. a. 2. Ob oculos obicere. *Ibid.* sc. 3. a. 2. Quid dicam illud quod fugitare te oculos meos video. bis. *Plaut.* *Capt.* sc. 4. a. 3. Herile Imperium ediscat, ut quod frons velit, oculi sciant. *Plaut.* *Aul.* sc. 1. a. 4. Fugin' hinc, ab oculis. *Plaut.* *Aul.* sc. 3. a. 4. In oculos inuadit oprium. *Plaut.* *Afin.* sc. 2. a. 5. Per oculos iurare. *Plaut.* *Menach.* sc. 9. a. 5. Ad eorum ne quem illa oculos adiciat suos. *Plaut.* *Afin.* sc. 1. a. 4. Pallam reposcis: tibi habe, aufer, vt ere, vel tu, vel tua vxor; vel etiam in oculos compingite. *Plaut.* *Menach.* sc. 3. a. 2. Oculi ludibundi. *Gell.* c. 5. l. 3. Iracundia obstitit oculis. *Plaut.* *Afin.* sc. 3. a. 2. Lumbi sedendo, oculique spectando dolent. *Plaut.* *Men.* sc. 3. a. 5. Bene vale ocule mi. *Plaut.* *Curc.* sc. 3. a. 1. Neque corde sapere, neque oculis vi. *Plaut.* *Mil.* sc. 3. a. 2. Oculis mihi signum dedit, ne se aspicerem. *Plaut.* *Mil.* sc. 1. a. 2. Viden tu illi oculos vivere, a lias vtier. Et oculi vt scintillant. *Plaut.* *Menach.* sc. 2. a. 5. Apollo imperat, vt ego illi oculos exuram lampadibus ardentibus. Perij, Minatur mihi oculos exurere. *Plaut.* *Ibidem.* Eripe oculum, ab humero, isti, qui te tenet. *Plaut.* *Men.* sc. 1. a. 5. Solentne tibi vnquã oculi duri fieri? an me locustam esse censet. *Ibid.* Sub oculis domini suam probare operam. *Cæs.* lib. 1. de bell. ciuil. Sub oculis Cæsaris accepta clades. *Velleius.* Oculos hominum conuertere fulgore purpuræ. *Sueton.* in *Calig.* c. 35. Oculos intendere in cælum. *Gell.* c. 4. lib. 6. Oculos circumferre, vide circumferam. Ab oculis valere.

*Gell.* cap. 20. lib. 13. Oculis fascinationes fieri, etiam ab iis, quibus pupilla est duplex. *Gell.* cap. 4. lib. 9. Exhausti oculi fletibus. *Senec.* c. 2. de *Consol.* ad *Polyb.* & cap. 5. Conturbat & exhaurit oculos. *Item* defessos exhaustos oculos. *Senec.* c. 1. de *Consol.* ad *Mari.* *Item* oculos fluentes continere. *Ibidem.* Oculos exficcare. *Ibidem.* c. 39. In oculos hoc quoridie incidit. *Senec.* cap. 9. *Ibidem.* *Item* Oculis in hærentia ingenia (i. Oratores & poetæ viui) *Velleius.* Oculis admota virtus reuilescit. *Senec.* c. 15. de *tranquill.* Ne oculis quidæ contingere mulierem. *Gell.* c. 8. Oculis requirere aliquem. *Gellius* cap. 1. lib. 19. Sub oculos venire. *Quintil.* Et, oculos Implere (lacrymis sup.) *Seneca* cap. 13. de *Consol.* ad *Mari.* Sub oculis tuis formauit studia sua. *Senec.* cap. 24. de *Consol.* ad *Mari.* Et sub oculis patris posita. *Ibidem* cap. 25. Ex oculis pectorèque somnum & fecordiam amouere. *Plaut.* *Pseud.* sc. 2. a. 1. Teneo ego huc oculum, face vt oculi locus in capite appareat. *Plaut.* *Men.* sc. 7. a. 5. In oculum vtrumuis conqueficio. P. Oculum vtrum an in aurem? *Quid.* *Pseud.* sc. 1. a. 1. Ille ferox & adhuc oculis hostilibus ardens. *Ouid.* *Eleg.* 2. lib. 4. *Trist.* Circumspectatrix cum oculis emissit. *Plaut.* *Afin.* sc. 1. a. 1. Truculentis oculis. *Ibid.* sc. 3. a. 2. Tu cum nocturnis oculis. *Idem* *Curc.* sc. 3. a. 1. *I. Lactan.* lib. de *Opif.* Vt igitur oculi munitiores ab iniuria, ciliorum teguminibus oculi vt de oculos dictos Varroni placet. Sunt autem oculi pars corporis pretiosissima, in quibus (vt *Albertus Magnus* inquit) maxima iudicia amoris & odij existunt. Sunt enim veri cordis nutrij, in quibus animus inhabitat. *Terent.* in *Adelph.* - dij me pater Omnes oderint ni magis te quam oculos nunc amo meos. *Cic.* 2. de *Naturæ deorum.* Nã & oculi tanquam speculatores altissimum locum obtinent, ex quo plurima conspicientes fungantur suo munere. *Plaut.* in *Trinum.* quem ego quis sit homo nescio, Neque oculis ante hunc diem vnquam vidi. *Virg.* 8. *Æneid.* atque oculos per singula voluit. } Accipimus etiam Oculos pro notis, seu maculis rotundis, quales videmus in pardorum pedibus, & caudis pavonum. *Plin.* lib. 8. cap. 17. Pantheris in candido breues macularum oculi. } Per translationem posuit *Cicero* in *Lalio*, Nec verò ille in luce modò, atque in oculis magnus: sed intus, domique præstantior. Magnus in oculis & luce id est coram hominibus. } Dicuntur etiam oculi in arborum surculis, vnde germinant. *Caio* de *Rerum* cap. 6. Ibi oculos arundinis pedes ternos alium ab alio serunt. } Habet præterea hoc nomen varios, eòque elegantes in oratione vsus. Dicitur enim Adicere oculos rei alicui, pro eo quod est, rei alicuius cupiditate teneri. *Cic.* 4. *Verr.* Partim planè videbant adiectum esse oculum hæreditati. } Capere rationem oculis apud *Plautum*, est rem aliquam visu æstimare. *Plaut.* in *Pseud.* [sc. 2. a. 2.] Vt ego oculis rationem capio. } Habere alicuius oculos in suis, est videre quid ille velit, aut imperet. *Plaut.* *Pseud.* sc. 2. a. 3. vide *supra.* } In oculis aliquid habere, est ad illud valde, semper quod intentum esse, vt interpretatur *Budæus*, semper aliquid obseruare. } Oculi mei in vultu illius habitare dicuntur, à quo conuendo non mouetur. } Oculum exculpere, idem quod eruere. [Excludere. *Idem* Excludit herclè oculum si dederò. *Plaut.* *Pseud.* sc. 5. a. 1. Oculos tibi effodiam, ne me obseruare possis. *Idem* *Aul.* sc. 1. a. 1. Alicui oculos effodere, prouerb. *Seneca* ep. 89. } Oculi alicui dolere dicuntur, quoties aliquid videt quod videre molestum est. } Intendere oculos, est fixis oculis aliquid intueri, & oculos immobiles tenere. } Oculos aliquorum tenere, est in contemplationem sui adducere. } Oculos tollere, per translationem, est reficere, recreari, & delectari vt lætior nuntio de re aliqua, quæ cupidè expetatur. *Cic.* ad *Tironem*, Literæ meæ, siue nostræ, tui desiderio oblanguerunt: hac tamen epistola quam *Acastus* attulit, oculos paululum sustulerunt. } Ab oculo *Plaut.* suo more formauit superlatiuum *Oculissimus*, pro charissimus, *Salue*, valuit in ostium oculissimum? [ *Et* *Cic.* sc. 2. a. 1. *Salue* homo ocul. *salu.* } Oculis captus, *Cæcus* dicitur: ἀλαίς, πικρὸν οὐδὲν τὰς ἴσχυοντες. *Cic.* 6. *Verr.* Tametsi in oculis quidem captus in hanc fraudem tam sceleratam decidisti.

**Ocellus**, ō, diminut. { οὐδὲν ἴσχυοντες. } *GAL.* Oillet, petit œil. *IT A.* Ochiello. *GERM.* Ein Englin *HISP.* pequenno ojo. *ANGL.* A little eye. } *Cassius* de *Arme.* Et dulcis pueri ebrios ocellos. } Ocellus meus, apud *Plaut.* in *Afin.* blandientis vox est, *Da* (inquit) meus ocellus, mea rosa *Pl.* *Most.* sc. 3. & 4. a. 1. Ocellus es meus, meum mel. *Gell.* cap. 7. l. 15. *Mi* Cai, meus ocellus iucundissimus. }

**Ocellatus**, a, um, Quod ocellos habet, id est cauernulas quasdam. { οὐδὲν ἴσχυοντες. } *GAL.* Qui a plusieurs petis yeux. *IT A.* Chi a molti piccioli occhi. *GERM.* Gucke Aug. *HISP.* Llano de muchos ojitos. *ANGL.* That hath many eyes. }

[**Ocellatum**, i, vel in plurali ocellata, orum: *Sueton.* in *Augusto* cap. 83. Talis, aut ocellatis, nucibusque ludabat. Hic, vt putat *Passeratus*, Ocellata sunt putamina, siue nuclei malorum persicorum; *GAL.* Noyaux de pesches; quæ ab ocellis, h. e. minutis foraminibus, quibus cooperiuntur, Ocellata dicta sunt. *Cassianus* vero præstantissimus *Suetonij* interpres, scribit Ocellata ibi esse globulos, vel lapideos, vel eburneos, vel ex alia materia, quibus olim puellæ ludabant: & frustra esse *Brodæum*, cum inibi *Ocellis* legi voluit: Itenique alios qui ocellatis legendum esse contendunt, pro Ocellatis. }

**Oculus**, a, um, Plenus oculis, oculatus. { οὐδὲν ἴσχυοντες. } *GAL.* Plein d'yeux. *IT A.* Occhinto, pieno d'occhi. *GERM.* Voll augen. *HISP.* Llano de ojos. *ANGL.* Full of eyes. } *Plaut.* in *Aul.* [sc. 5. a. 3.] Quos Argus seruet, qui totus oculus fuit. Quem quondam *Ioui* *Iuno* custodem addidit. Is nunquam seruet. } Per translationem ponitur pro perspicaci, quasi qui totus ex oculis consistet. *Apuleius*, Perspicaciorem ipso *Lyncio*, vel *Argo*, & oculo tum.

\***Ocularius**, Adiect. *Solinus* cap. 37. Cuius succus proficit ad oculariam claritatem. *Loquitur autem de exphorbia.* Ocularia ægritudine. *Solinus* cap. 10. ad finem. Aut etiam ocularias dissipant ægritudine. *Gell.* lib. 6. cap. 6. *Euclides* autem qui nostra ætate ma.



rimus fuit oculus medicus, utebatur eo quod ipse composuerat.

Oculus, a, um. Qui multos habet oculos, vel qui acute videt. ... Oculatus, a, um. Qui multos habet oculos, vel qui acute videt. ... Oculatus, a, um. Qui multos habet oculos, vel qui acute videt.

Oculus, onis. In vitibus pro gemmarum luxuriantium defectu. ... Oculatus, a, um. Qui multos habet oculos, vel qui acute videt.

Oculus, 25. Illustro vel illumino, quasi ex caeco oculatum facio. ... Oculatus, a, um. Qui multos habet oculos, vel qui acute videt.

Oculus, 25. Illustro vel illumino, quasi ex caeco oculatum facio. ... Oculatus, a, um. Qui multos habet oculos, vel qui acute videt.

Oculus, 25. Illustro vel illumino, quasi ex caeco oculatum facio. ... Oculatus, a, um. Qui multos habet oculos, vel qui acute videt.

Oculus, 25. Illustro vel illumino, quasi ex caeco oculatum facio. ... Oculatus, a, um. Qui multos habet oculos, vel qui acute videt.

Oculus, 25. Illustro vel illumino, quasi ex caeco oculatum facio. ... Oculatus, a, um. Qui multos habet oculos, vel qui acute videt.

Oculus, 25. Illustro vel illumino, quasi ex caeco oculatum facio. ... Oculatus, a, um. Qui multos habet oculos, vel qui acute videt.

Oculus, 25. Illustro vel illumino, quasi ex caeco oculatum facio. ... Oculatus, a, um. Qui multos habet oculos, vel qui acute videt.

Oculus, 25. Illustro vel illumino, quasi ex caeco oculatum facio. ... Oculatus, a, um. Qui multos habet oculos, vel qui acute videt.

Oculus, 25. Illustro vel illumino, quasi ex caeco oculatum facio. ... Oculatus, a, um. Qui multos habet oculos, vel qui acute videt.

O ante D

OD. In notis antiquorum ordo. O.D.M. opera domus munus. ... OD. In notis antiquorum ordo. O.D.M. opera domus munus.

Odium, pen. prod. ... OD. In notis antiquorum ordo. O.D.M. opera domus munus.

Odium, pen. prod. ... OD. In notis antiquorum ordo. O.D.M. opera domus munus.

mina sua Odas appellauit. ... OD. In notis antiquorum ordo. O.D.M. opera domus munus.

Odium, pen. prod. ... OD. In notis antiquorum ordo. O.D.M. opera domus munus.

Odium, pen. prod. ... OD. In notis antiquorum ordo. O.D.M. opera domus munus.

Odium, pen. prod. ... OD. In notis antiquorum ordo. O.D.M. opera domus munus.

Odium, pen. prod. ... OD. In notis antiquorum ordo. O.D.M. opera domus munus.

Odium, pen. prod. ... OD. In notis antiquorum ordo. O.D.M. opera domus munus.

Odium, pen. prod. ... OD. In notis antiquorum ordo. O.D.M. opera domus munus.

Odium, pen. prod. ... OD. In notis antiquorum ordo. O.D.M. opera domus munus.

Odium, pen. prod. ... OD. In notis antiquorum ordo. O.D.M. opera domus munus.

Odium, pen. prod. ... OD. In notis antiquorum ordo. O.D.M. opera domus munus.



Latini etiam Remoras vocant. *Sen. in de rebus ad iracundiam est solucendo dolore, partus. Quippe sale asseruati & alligati, grauidis partum soluere prodiderunt. Plin. lib. 32. cap. 1.*

**ODITES, id est.** Vnus ex Centauris, Ixionis ex Nube filius, à Mopso interfectus in nuptiis Pirithoi. *Quid. 12. Met. Occubuit frustra que loqui tentauit Odites.*

**ODIVS, id est.** Halizonium dux fuit, quem Agamemnon in bello Troiano interfecit. *Homer. lib. 11. l. 5.*

**ODO, odonis,** Calceamenti genus. Cuius meminit *Vlpiam. l. 25. §. 17. D. de aur. & argent. Alia, inquit, causa odonum est: quia usum calceamentorum præstant. Significare videtur soleas lanceas aut lineas, quarum alteras caloris, alteras mundicie causa induimus. Vdone tamen apud Martialis legimus. Vide infra v. DO. Ex Hotomano.*

**ODOPORICON, Vide** Hodoporicum prima vocali aspirata.

**ODONTAGRA, æ, id est, ὀδονταγρα.** Instrumentum est chirurgicum dentibus euellendis accommodatum.

**ODONTORUMMA, id est, ὀδοντορῦμμα.** A Græcis dicitur dentificium, hoc est medicamentum quo dentes fricantur vt albescant. *Sen. in de rebus ad iracundiam.*

**ODOR, odoris,** Nihil aliud est quam infectus aer, interprete *Plinio lib. 9. cap. 7. { ὀδὴν ῥεῖαχθ. ὀσμὴν. GAL. Odeur, senteur. ITA. Odore. GER. M. Ein geschmack oder geruch. HISP. Olor. ANG. A savour, smell, or sent. }* Dicitur quoque quasi olor: literæ vnus commutatione dicitur & Odos pro odor, sicut Honos. Lepos. *Plaut. in Capt. Quorum odos subbasilicanos omnes abigit in forum. Idem in Menæch. [sc. 2. a. 1.]* Equid de odore possis, si quid forte olfeceris, Facere coniecturam. [Naso odos obsecutus est meo. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 1.* Is odos demissis pedibus in cælum volat. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 2.* Eum in odorem (patinarum) cœnat *Ibidem.* Quarum odore præterire nemo pistrinum potest (ictetro) Et, Quorum (piscium) odos abigit. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.* Vbi vino conspersi fores: De odore scit me adesse. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 1.* Sternite lectos, incedite odores. *Plaut. Men. sc. 3. a. 2.* Omnium vnguentum præ tuo nauca. *Idem Curc. sc. 1. a. 1.* Naso odos obsecutus est meo. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 1.* Dianæ arabico fumificem odore. *Plaut. Milit. sc. 5. a. 2.* Vnguenta odores, corollæ, (in conuiuio.) *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5.] Virg. 3. Æneid. - cõtactũque omnia sædant Immundo ratum vox tetrum dira inter odorem. Ouid. 2. Metam. Vt tamen ingratus in pectora fudit odores. Per translationem quandoque ponitur pro indicio, teste Budeo, vt Odor Dictaturæ. Cic. ad Att. lib. 4. Res fuit ad interregnum & est nonnullis odor dictaturæ. [Gell. cap. 14. lib. 12. Odor suauitatis in versibus.] Quod odores & aromata pro eodem accepit. *Col. lib. 12. cap. 20.* Quod si non ita vt præcipimus, permiscueris, subident aromata & aduruntur. Et paulo post, Ad prædictum autem modum musti adici debent odores, nardi folium, iris Illyrica, &c.*

**ODORUS, a, um, pen. pro.** Quod ex se odorem mittit. *{ ὀδωρὸς, ὀσφραγιστός. GAL. Qui flaire bon, qui rend bonne odeur. ITA. Che ha bono odore. GER. M. Geschmact geschmacterticht / wotgeschmact. HISP. Cosa de buon olor. ANG. That hath and letteth out a savour. }* *Stat. 6. Theb. & odore vulnere pinus Scinditur. Ouid. 9. Met. Naiades hoc pomis, & odoro flore repletum Sacrarunt: diuèlque meo bona Copia cornu est. Aliquando actiue pro sagaci & eo qui odoratur. *Virg. 4. Æneid. - & odora canum vis.**

**ODORO, as, pen. prod.** Odoratum facio. *{ ὀδοῦν τινα, ὀδωραίνω. GAL. Donner bonne odeur à quelque chose, la faire sentir bon. ITA. Profumare. GER. M. Ein guten geschmack oder geruch machen. HISP. Hazer buen olor, perfumar. ANG. To mak to smell and savour well. }* *Colum. lib. 9. cap. 4.* Qui coloret odoratque mella: hoc est odorata reddat. Quod pro odore repleo. *Ouid. 15. Metam. Thura super ripas, aris ex ordine factis, Parte ab vtraque sonant & odorant aëra fumis.*

**ODOROR, aris, deponens,** Odorem percipio. *{ ὀδωρῶν ἡρῖαχθ. ὀσφραγιστός. GAL. Sentir & flaire, odor. ITA. Odorare, sentir odor. GER. M. Schmecken / eines geschmacks in den werden. HISP. Sacar el rastro por olor. ANG. To fede the savour of a thing. }* *Colum. lib. 6. cap. 2.* Deinde nares perficatio, vt homines discant odorari, id est olfacere. *Plaut. Menæch. Agedum odorare hanc quam ego habeo pallam, quid olet? Per translationem est odore quodam suspicionis aliquid sentire: vt apud Cicero. ad Att. Cupio antequam Romam veniam odorari diligentius quidnam futurum sit. Quod odorari sagacius, est indigenti inuestigare & indagare. Cic. ad Attic. lib. 6. Tu sagacius odorabere. Odorari & degustare aliqũe, est callidè & clam explorare quid quisque habeat animi. Cicero. ad Attic. lib. 4. Tu velim vt Fabium si quem habes aditum odorere & istum conuiuium tuum degustes. [Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. Ibo odorans quasi canis venaticus. Age dum odorare istam pallam Quid det supra olfacere. *Plaut. Milit. sc. 2. a. 1.] Pro eodem etiam legimus Odorare in actiua voce. Cic. post reditum, Hi voluptates omnes vestigant & odorant. [Ibo odorans quasi canis venaticus. *Plaut. Milit. sc. 2. a. 2.]***

**ODORATIO, onis, Odoris perceptio.** *{ ὀδωρῶν ἡρῖαχθ. ὀσφραγιστός. GAL. Flairement. ITA. Odoramento, esso odorare. GER. M. Das schmecken die krafft zu schmecken. HISP. A quella obra de hazer buen olor. ANG. A savouring or feeling the smell of a thing. }* *Cic. 4. Tusculan. Et qualis est hæc aurium, tales sunt otulorum, & actionum & odorationum, & saporum voluptates.*

**ODORATOR, oris, id est, ὀδωρῶν ἡρῖαχθ. ὀσφραγιστός.** *GAL. Qui flaire. ITA. Che odora bene. GER. Ein rasmacher / der ein ding geswint woterschmeckt. HISP. El que saca le rastro olor. ANG. That smelleth or senseth the savour of any thing. }* Qui odoratus sensu plurimum valet, vt sunt ex canum genere qui & Odorifequi, & sagaces dicuntur.

**ODORAMENTUM, ti, Pastillus vel aliud quiduis quod odoris gratia tenemus.** *{ ὀδωρῶν ἡρῖαχθ. ὀσφραγιστός. GAL. Odeur, senteur,*

**ITAL. Odoramento, odore.** *GER. M. Ein was das mol schmecken / sein woterschmecken. HISP. Buen olor. ANG. Any sweet thing that savoureth well. }* *Plin. lib. 21. cap. 27.* Omnium odoramentorum atque aded herbarum differentia est in colore & odore & succo. *Colum. lib. 11. cap. 2.* Tum etiam salem atque odoramenta quibus condire vinum consueverunt.

**Odoramen, Idem. Macrob. lib. 1. Saturn. in prof.** Confusura videlicet omnium succos odoraminum in spiramentum vnum.

**Odorarius, rij, substantiuum, Qui odores conficit venditque.** *{ ὀδωρῶν ἡρῖαχθ. ὀσφραγιστός. GAL. Perfumeur. ITA. Perfumiere. GER. M. Der woterschmecke ding macher und verkaufft. HISP. Perfumero. ANG. That maketh and selleth perfumes. }* Quod ad odores pertinet. vt Odoraria myrrha. *Plin. lib. 12. cap. 27.* Pretium eius, quam odorariam vocant ad 11111.

**Odoratus, a, um, Odore repletus, odore perfusus, & qui aliunde odorem accepit.** *{ ὀδωρῶν ἡρῖαχθ. ὀσφραγιστός. GAL. Plein d'odeurs, qui sent & flaire bon. ITA. Odorato, profumato. GER. M. Wohlgeschmack / wot gutes geschmack. HISP. Cosa de buen olor. ANG. That swelleth sweetlie, replenished with sweet savour. }* vt Templum odoratum. *Plin. Epist. lib. 2.* Anter cryptoporticum xystus violis odoratus. *Horat. 3. Carm. Ode 20.* Fertur & leni recreare vento Sparsum odoratis humerum capillis. *Idem 2. Seru. Sat. 7.* prodis ex iudice Dama Turpis, odoratum caput obscurante lacerna. Interdum sumitur pro odorifero, id est quod ex se odorem habet. *Plin. lib. 21. ca. 4. de rosa, Quibusdam annis minus odorata provenit. Præterea locis omnibus siccis quam humidis odorator. Virg. lib. 3. Georg. Disce & odoratum stibulis accendere cedrum. Seruius Odoratam pro odoriferam. [Pleuque odorati disponit pocula Bacchi. *Ouid. 3. Fast. Festaque odoratis incedunt tempora fertis. Ouid. Eleg. 4. lib. 5. Trist.]**

**Odoratus, huius odoratus pro olfactu.** *{ ὀδωρῶν ἡρῖαχθ. ὀσφραγιστός. Cic. 2. de Nat. deor. Eorum iucundus non gustatus solum, sed odoratus etiam & spectatus.*

**Odoratus, item pro Odore.** *Plin. lib. 25. ca. 13.* Folia coriandri tenuiora, graui odoratu.

**Odorifer, a, um, adiectiuum, Odorem reddens.** *{ ὀδωρῶν ἡρῖαχθ. ὀσφραγιστός. GAL. Odoriferant, qui rend bonne odeur. ITA. Odorifero. GER. M. Das wot schmeckt / oder wot schmecken ding bringet. HISP. Cosa que da buenos olores. ANG. That bringeth a savour or smell. }* *Plin. lib. 12. cap. 17.* Eundem & ad serpentes fugandas vrunt, in odoriferis syluis frequentissimas. Gens odorifera. *Ouid. 4. Metam. Arabia odorifera, in qua nascuntur odores. Plinius lib. 5. cap. 11.*

**ODRYSI, id est, ὀδρῖαχθ.** Populi sunt Thraciæ. *Plin. lib. 4. cap. 11.* Horum olim amplissimum fuit regnum, ab Abderis Thraciæ vrbe vsque ad Pontum Euxinum, & Istrum fluuium extensum. *Vide Thucydides lib. 2.*

**Odrysius, Adiect. Idem quod Thracius, Stat. 1. Aschi. Carmen Odrysiu. Id est Orphei qui Thrax erat. Valer. 5. Argon.**

**Odysea, Odysseæ, Odyssea.** Homeri opus de Vlyssis erroribus, 24. libris absolutum. *Cic. de Clar. Orat. Nam & Odyssea Latina est sit tanquam aliquod opus Dædali, & Liuianæ fabulæ, &c.*

O ante E

**O. E. R.** In notis antiquorum ob eam rem.

**OEA, ea,** Africæ ciuitas est, vna ex tribus quæ Tripolim illam Africam fecerunt. *Solinus, Achæi Tripolim lingua sua signant de triu urbium numero, Oea, Taphræ, Leptis magnæ, &c.*

**OEAGRVS, eia, eus,** Nomen est patris Orphei. Est præterea hoc nomine Thraciæ quidam fluuius, à quo Hebrus initium sumit, qui ob id Oeagrius cognominatur. *Virg. 4. Georg. Tū quoque marmorea caput à ceruice reuulsum Gurgite cum medio portans Oeagrius Hebrus, &c.*

**OEANTHVS, oia, eus, eia, eus.** *Steph. oppidum est Locrorum: apud Eli. lib. 4. cap. 3.*

**OEBARES, oia, eus,** Darij stabularius, cuius industria ipse Darius Persarum regnum adeptus est. Nam quum placuisset septem Persarum Satrapis, vt postridie singulos equos certum in locum adducerent, cuiusque equus primus hinnitum edidisset, is Persarum rex declararetur. *Oebares re intellecta, domini equum eodem in loco quod conueniri erant equæ admisit. Quo quum postridie reduceretur, coitus desiderio rursus hinnitum edidit. Vide Herod. l. 3. & Iust. l. 1.*

**OEBA LIA, oia, eia,** vulgò *Tarantio*, Regio in Peloponeso, quæ & Laconia dicitur ab Oebalo Arguli filio, qui rex Laconum fuit. *Stat. lib. 1. Achill. Soluerat Oebalis classem de litore pastor Dardanus. Quod autem Virg. 4. Georg. dixit Namque sub Oebaliæ memini me turribus altis, &c. idem posuit, vt ostenderet Tarentum à Laconibus fuisse conditum, quorum pars est Oebalia. [Oebaliæ matres Sabinæ. *Ouid. 3. Fast.]**

**OEBA LIDÆ, pen. cor. oia, eia, eus.** Dicti sunt Castor & Pollux ab Oebalia Laconia regione, in qua nati feruntur. *Ouid. 5. Fasto. Effugere Oebalidæ cursum potuerunt sequentes. Helena quoque illorum foros eandem ob causam Oenobalis dicta est.*

**OEBA LVVS, pen. cor. oia, eia, eus.** Rex Laconum, Arguli filius, à quo Regio Oebalia. Alius fuit Telonis caprearum regis, & Sebetidis nymphæ filius, qui bonam Campaniæ partem in ditionem suam subegit. *Vide Seruium in Virgilio 7. Æneid. [Qui (ros) prius Oebalio fuerat de vulnere natus. *Ouid. 13. Metam.]**

**OECHALIA, oia, eia, eus,** Vrbs Laconia, ab Oechaleo fluuijo eam præterfluente ita dicta, sed postea ab Hercule euerfa. Vnde & ea pars Laconia, quæ vrbi huic propinqua est, Oechalia appellatur. *Virg. 8. Æneid. Vt bello egregias idem discecerit vrbes. Troiamque Oechaliæque. In hac Eurytus regnauit, qui Herculi filiam Iolam antè promissam negauit, quod filius eum dehortatus, Herculem & vxorem & filios esse interempturum affirmauerat. Quare illum & filios interemit, atque Oechaliæ eius vrbes euertit, teste Virg. 8. Æneid.*



Æneid. Ouid. lib. 9. Metamorph. Victor ab Oechalia Cœno ritè paravit Sacra Ioui. Aliæ etiam fuerunt Oechaliæ, vt in Thessalia, & Eubœa.

OECONOMUS, penult. corr. i. p. u. ben meschek. inu. i. p. u. GALLI. Maître d'hostel, despensier. ITAL. Dispensiere, maestro di casa. GERMAN. Ein haushalter; Schaffner. HIS. Mayordomo. ANG. A steward, he that keepeth the store of an household. Tam pecuniæ, quam frugum, & omnium quæ dominus possidet, dispensator & rei familiaris administrator est.

OECONOMIA, vix, Administratio, dispensatio. i. inu. i. p. u. GAL. Gouvernement & conduite d'une maison. ITAL. Governo di una famiglia. GERM. Ein haushaltung; haushaltung; schaffner. HIS. La mayordomia. ANG. The stewardship or gouernance of an house. Transfertur tamen ad alia. Nam apud Quintil. lib. 1. pro dispositione accipitur, oratoribus & poetis maximè necessaria, quæquid, quo loco sit dicendum, ostendit. Sic enim eodem lib. cap. 8. inquit. Oeconomia quoque in his diligentior, quam in plerisque noborū erit, idem lib. 3. cap. 3. Heronagoras iudicium, partitionem, ordinem, quæque elocutionis sunt, subiecit œconomiz: sic Græcè appellata ex cura rerum domesticarum, & hic per abusionem posita, nomine Latino caret.

OECONOMICA, orum, Quæ ad rem domesticam ac familiarem pertinent. i. inu. i. p. u. [Oeconomica, pars politicæ, & eius laus. Plutarch. in Compar. Catonis & Aristidis.] Vnde & Oeconomicus. Xenophontis pulcherrimus liber est, qui non gubernationem villæ, sed dispensationem vniuersæ domus describit: qui est liber à Cicerone Latinus factus. Componitur enim ex οἶκος, quæ est domus & οἶκος lex.

OECONOMUS, i. inu. i. p. u. Græcè. Domus siue familia Latine dicitur: à quo Oeconomus. Ea voce vititur. Plin. lib. 36. cap. 25.

OECONOMICUS, i. inu. i. p. u. Latine vniuersalis, & ad totum orbem pertinens: vnde Oeconomicum concilium dicimus. i. inu. i. p. u. enim id est quod orbis terrarum, terra habitabilis.

OEDEMA, aris, penult. prod. i. d. n. u. Est tumor præter naturam, rarus, & indolens, confans ex frigida partis intemperie cum affluxu pituitæ. Vide Galenum li. 14. Methodi cap. 4.

ŒDIPUS, huius Oedipodis, vel Oedipi, i. d. n. u. Laij, Thebanorum regis & locastæ filius fuit. GER. Ein son Laij das Thebanschen kunigs/welcher dem wunderthier Sphinx genant/sein frag auff gelöst hat/ vnd es darnach vmbraucht. quem pater quum ex Apollinis oraculo futurum intellexisset vt à filio occideretur, pastori occidendum tradidit: qui misericordia commotus, quum inuitus regis stirpi manus inferret, neque tamen regis imperium auderet detestare, perforatis gladio plantis, vimineque traiccto, ex arbore suspendit, futurum putans vitæ inedia moreretur. Caterum quum Phorbas Polybij Corinthiorum regis pastor illac iter faceret, audito vagitu, cò accurrens, puerum seruauit, reginamque, quæ liberis carebat, magni muneris loco obtulit: à qua, veluti puer cæcitis missus, filij loco est educatus, & à pedibus ex vulnere tumentibus, Oedipus est appellatus. Grandior deinde natus factus, quum fortè Thebas venisset, Laium patrem suum ignorans occidit, locastamque matrem duxit vxorem. Postea verò recognita, tantorumque à se scelerum poenam repetens, vtrumque sibi eruit oculum, Athenasque in voluntarium concessit exilium. Declinatur autem Oedipus, podis, per tertiam declinationem, vel Oedipus, Oedipi, per secundam: vt apud Plautum in Pæn. Oedipo est coniecto: o opus, qui Sphingi interpretis fuit. [Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Oedipodas facito.] Pro eodem etiam legitimus Oedipodes, æ, per primam declinationem. Statius lib. 1. Thebaid. Oedipodæ consula domus. Dauid sum, non Oedipus, pro uerbo vsurpatur à Dauo, apud Terent. in Andria. quum vellet significare hominem sefe rudem, ad intelligenda obscuriora ænigmata minimè parem esse. Træcum est pro uerbum à callido, acutoque Oedipi ingenio, quod dissoluto Sphingis ænigmate in vulgi celsu pro uerbum.

Oedipodionius, ab Oedipus deducitur. Lucan. Oedipodionias infelix Fabula Thebas.

Oedipodionides, pen. cor. Patronymicum masculinum. Stat. 1. Theb. Interæ patriis olim vagus exul ab oris Oedipodionides furtim deserta pererrat Aonia.

Oenanthinum, i. inu. i. p. u. Vnguentum œnanthinum est, teste Ægineta, qui non ob id sic nominatum putat, quòd œnanthen respicit, quum sepe fiat sine ea, sed à vino & floribus lilij.

ŒNANTHE, huius œnanthes, i. inu. i. p. u. Flos labruscæ, hoc est vitis syluestris, nò tamen cuiuslibet, (nam duæ sunt labruscæ species) sed eius tantum quæ solum florem, non etiam uvas profert. Colligitur quum optimè olet, siccat in umbra substrato linteo, atq; in cados conditur. Dicta quasi οἶνον ἄνθος, hoc est vini flos. Autor Plinius libro 12. capite 28. Est præterea Oenanthe herba in petris nascens, folio pastinacæ, radice magna, numerosa. Autor Plin. lib. 21. cap. 24.

œnanthinus, a, um, pen. prod. a. die. i. inu. i. p. u. Quod ex œnanthe factum est: vt Oenanthinum vnguentum, quod ex œnanthe, hoc est flore labruscæ fit. Plin. lib. 13. cap. 1. 14. 16.

ŒNANTHIA, vrbis Sarmatiæ in Asia. Ptolem. lib. 5. Hodie S. Sophia, alias Oenanthe.

ŒNEUS, vrbis, Ætoliz rex Parthaonis filius, qui ex Althea Thetij filia Meleagrum, Tydeum, & Deianiram genuit, quam Hercules duxit vxorem: licet alij matrem Tydei Eurigoeam appellent. Stat. lib. 1. Theb. Vos quæ progenies quanquam Calydonius Oeneus, &c. Fabulantur Poëtæ regem hunc de primitiis, omnibus numinibus sacrificasse, excepta Diana, quæ irata aprum immisit qui cuncta vastabat, donec à Meleagro occideretur. Hac Seruius.

Œneus, a, um, pen. prod. Quo vsus est Ouidius 8. Metam. & Œneius per quatuor syllabas, quo vititur Stat. 1. Theb.

ŒNOANDIA, vrbis, Oppidum Galatiæ, quæ Lyciæ regiuncula est tria habens oppida, Balburam, Bubonem, & Œnoandam. Autor Plin. lib. 5. cap. 25.

ŒNOCHËM, vrbis, Mons in finibus Africa.

ŒNOMACHIA, vrbis, Hippodamiz pater, Elidis rex, & Pifæ, & ex Marte & Harpina Alopei, seu, vt alij tradunt, Eurythoe Danaï filia progenitus, qui quum ex oraculo se à genere interfectum iri didicisset & illa tamen à multis precibus ob formæ præstantiam ambiretur, curule certamen precibus proposuit, ea lege vt filia victori in matrimonium cederet, victus mortem subiret. Tredecim igitur victis & occisis, Pelops Tantalus filius amore eius captus, Myrtilum eius aurigam pretio corruptum, vt axes infirmos & fragiles currum subiungeret. Quo facto, Oenomaus vnà cum curru corrui, membrisque omnibus ea ruina collisus, mortuus est. Pelops itaque & coniuge & regno potitus, vniuersam Cherronensem de nomine suo Peloponnesum appellauit. Stat. lib. 8. Alter fuit Peloponnesus in bello Troiano ab Hectore interfectus, teste Homero.

ŒNOMELI, itos, vrbis, Potio ex melle & vino austero, quam Latini mullum appellant. Rationem conficiendi, vide apud Dioscorid. lib. 5.

ŒNOMON, vrbis, Mons in finibus Phrygiæ, quæ Paridem admauit. Ouid. in Epist. Quum Paris Oenone poterit spirare relicta, Ad fontem Xanthi versa recurret aqua.

ŒNOPHORUM, pen. corr. οἶνον ἀφ' ἑσβησῆς. Vas vinarium ad ferenda vina aptum: ab οἶνος, vinum, & φορος, porto. Martial. lib. 8. Reddidit œnophori pondera parua sui. Apuleius Metamorph. lib. 2. Oenophoro, quo immistum vino gerebat venenum. Iuuenalis Satyra 6. tandem illa venit rubicundula totum Oenophorum fictiens.

Œnophorus, ri, vrbis, Minister, qui vinum in mensa ministrat.

ŒNOPIDIA, vrbis, Nomen Mathematici ex Chio insula, Anaxagora aliquantò minor.

ŒNOPOLA, æ, pen. prod. οἶνον πωλῆς, Venditor vini.

ŒNOPOLIUM, li, vrbis, in A. N. G. L. C. A wine tauerne. Taberna vinaria. Plaut. in Afin. Quum à pistore panem petimus, vinum esse œnopolio. [Plaut. Curc. se. 3. a. 2. Quos semper videas bibentes ex in Oenopolio.]

ŒNOPTIA, vrbis, In Græcorum symposiis dicebantur, quorum officium erat dare operam vt ex aquo biberetur, Vide Celsus Rhodig.

ŒNOTRIA, vrbis, Regio Italiæ, seu ipsa Italia, cuius populû Oenotrii dicitur, vel Oenotrii appellata. Ouid. in Epist. quod optima in Italia vicia nascuntur: vel (vt Varro putat) ab Oenotrio Sabinorum rege. Virg. lib. 2. Æneid. Oenotrii coluere viri, nunc fama minores Italiam dixisse ducis de nomine gentem, &c. GERMAN. Das weintand Statia.

ŒNOTRIDIA, vrbis, Diæ sunt duæ insulæ, quæ sunt contra Veliæ: Fontia scilicet, & Iscia. Plin.

ŒNOSSA, vrbis, Tres insulæ sunt ante Messenem Peloponnesi vrbem: quarum meminit Plin. lib. 4. cap. 12. Est etiam Oenussa exigua insula, Chio adiacens: de qua idem Plin. lib. 5. cap. 31.

ŒSOPHAGUS, pen. corr. οἶνον φάρμακον. Est fistula ab ore ad ventriculum vsque protensa, & veluti via quædam cibo, potuque transmittendo destinata. Latine gulam vocamus, Græcè etiam οἶνον φάρμακον, quam stomachum nonnunquam improprie pro ventriculo positum inuenimus.

ŒSTRUM, vrbis, i. inu. i. p. u. GALI. Vn tabon qui tourmente les bestes l'est. Ita A. T. A. S. GERMA. Ein rauffende bräm. HISPAN. La mosca. ANGLI. C. An horse flie that sucketh the blood of beastes. Insecti genus est horridum strepitu, quod Latini Asilum vocant, vulgus Tabanum. Virg. 3. Georg. Est lucos Silari circa illicibusque vltentem Plurimus Alburnum volitans, cui nomen Asilo Romanum est, Œstrum Graij vertere vocantes: Asper acerba sonans, quo tota exterrita syluis Diffugiunt armenta. Colum. lib. 9. cap. 14. scribit nasci in extremis partibus fauorum, amplioris magnitudinis, quam sunt apes cæteræ, eisque nonnulli putant esse reges. Verum Græcorum autores vrbis appellant, quod exagitant, nec patiantur examina conquiscere. Plin. lib. 11. cap. 6. Nascuntur interdum in extremis fauis apes grandiores, quæ cæteras fugant: Œstrum vocatur hoc malum. Eo Iuno in pellicem Io immisso, eam in furorem egit. Ita & poëtæ diuino furore correpti, Œstro perciti dicuntur.

ŒSTRUM, vrbis, Oppidum est in Thracia, siue in ea Macedoniæ parte, quæ Thraciæ proxima est, non procul à Philippis, & Neapoli. Meminit huius oppidi. Plin. lib. 4. cap. 11.

ŒSYPUM, vrbis, i. inu. i. p. u. Dicitur pinguedo, & sordes herentes in ouium velleribus nondum purgatis. Ouidius 3. de Arte amandi. Œsypa quid redolent, quanuis mittantur Athenis, Demptus ab immundæ vellere succus ouis: Dictum est autem Œsypum ab οἶνον, quam Græci vrbis vocant quasi οἶνον πῦρος, id est ouium sordes. Vide Plin. lib. 29. cap. 2.

ŒTUS, vrbis, Mons inter Thessaliam, & Macedoniam clarus morte & sepulchro Herculis, & copia hellebori, quod optimum in eo nasci traditur. In hoc monte (vt Seruius inquit) stellæ videntur occidere, sicut de monte Ida nasci, A Parnasso vsq; Pindum pars in Thermopylas vergens, proprie Œta vocatur. GERMA. Ein hoher berg zwifchen Thessalien vnd Macedoniam.

ŒTUS, a, um, vrbis, Vnde Hercules Œtæus, nomen Tragædiæ. apud Senecam.

ŒTOSCYROS, vrbis, Lingua Scythica Apollo dicebatur.

ŒTYS, vrbis, Gygas ingens fuit, filius Aloi, & frater Ephialtis, qui











**offirmo**, as, Firmum propositum in animo habeo, & quasi obstinate in re aliqua persisto. { *ἔπι ἐπιβίβω, ἐπιβίβω*. GALL. S'obstiner, s'opiniastrer. ITA. Firmare, ostinarfi. GER M. Stetf sich stuer. s'ersthen/darwider stehen/sich sperren. HISP. Confirmarce in mala significacion. ANGL. To be obstinat and wilfull. } Terent. in Heaut. Age quælo, ne tam offirmes te, Chreme. Vide in Officium.

**officio**, Circum, vel contra flecto, *ὑπεκλίνα, ἀντικλίνα*. Plaut. in Asin. At ego hinc offiectam nauem.

**offoco**, as, pe. prod. Aquam in fauces ad forbendū excipio. { *ἀφαιρῶ*. GALL. Gargarifer. ITA. Gargarizare. GER M. Gurgeln oder ersecken. HISP. Haer gargarismo. ANGL. To gargill & washe the mouth or throte. } Quidam non offoco, sed offuco dicunt. Festus.

**offringo**, is, ex ob & Frango, terræ proprium est, teste Festo, quando iterum transuerso sulco aratur. { *שכר schibber פאר רישאס, פארמאד*. GAL. Destrompre, desbriser, rompre ce qui auoit esté rompu. ITA. Rompere le zolle della terra. GER. Ubergwerch mit dem pflug obit ein garten oder faren vnd die schollen zerbrechen. HISP. Arar al trauers lo arado. ANG. To break in small peeces which was broken before. } Varro lib. 1. de Rerustic. cap. 32. Quum profcideris, offringi oportet, id est iterare ut frangantur glebæ. Ibidem cap. 29. Rurum terram quumprimū arant, profcindere appellant: quum iterum offringere dicunt: quod prima aratione glebæ grandes solent excitari: quum iteratur offringere vocant. Tertio quum arant, iacto semine, lirare dicuntur. [ut obstringantur (in cruce) bis pedes, bis brachia. (aliàs offigantur, Item affigantur.) Plaut. Mostell. sc. 1. a. 2.]

**offucia**, æ, Fucus quo mulieres faciei candorem inducunt aut ruborem. { *ῥυβ. παρνεύς*. GALL. Fard, tromperie. ITA. Boletto. GER M. Ein witzel beschiss oder farb/ mit welcher sie ihren ein erdichtete farb machen. HISP. Enganno. ANGL. Paynting that women vse, deceit. } Plaut. in Most. [sc. 3. a. 1.] Neque ceruissam neque melinum, neque aliam vllam officiam. Per metaphoram autem accipitur pro fallaciæ uel technæ. [Plaut. Capt. sc. 5. a. 3. Suis os mihi subleuere officuiis.] Gell. 1. 14. c. 1. Sed id præstigiæ atque officiarum genus, &c. Rarius inuenimus hoc nomen in singulari numero.

**Offula**, æ, vide OFFA.

**offundo**, dis, Circum fundo, obiciio, aspergo. { *שפח schaphach. ἄνυψω, ἄνυψω*. GAL. Espandre quelque liqueur contre ou par dessus. ITA. Gettar d'intorno. GER M. Umgessen/ umgessen/ anschütten. HISP. Derramar en derredor. ANG. To poure or sprinkle vpon any thing. } Plaut. in Trinummio, Adimit animam mihi ægritudo. Stasine tene me. s. I. Visne aquam tibi petam? c. Quum iam animam agebat, tum esse offusam oportuit. [Plaut. Asin. sc. 3. a. 1. Auiceps quod concinnavit aream, offundit cibum.] Per metaphoram etiam dicimus Offundere rei alicui caliginem, noctem, tenebras: pro eo quod est obscurare, vel obtenebrare. Cic. pro Rosc. Erat interea qui suis vulncribus miederentur: qui tanquã si offusa Reipub. sempiterna nox esset, ita ruebant in tenebris omniâque miscebant. Idem 5. Tuscul. Hic error & hæc doctorum animis offusa caligo est. [Ita ferè Livius l. 34.]

**offusco**, as, Obscuro, denigro, & quasi fuscum reddo. { *ἠεθεχβιχ. ἠεθεχβιχ, ἠεθεχβιχ*. GAL. Offulquer. ITA. Offuscare. GER M. Schwärz vnd dunckel machen. HISP. Embazar d' descolorar. ANGL. To make dull or dark. } Iustinus Histor. lib. 12. de victoria gloria, Scuticæ macula offuscaretur.

O ante G

**ogdoās**, adis, ὀγδοάς. Latine numerus octonarius.

**ogdolapis**, Fluuuius nauigabilis ex Alpius fluens, & iuxta Segestiam urbem in Saum irrumpens. vide Strab. l. 4.

**ogdovs**, ὀγδοῦς. Ægypti rex Achæus cognominatus, qui Memphim condidit à nomine filia. Autor est Diodorus Siculus.

**oggannio**, ogganis, Occino, inculco, eadem ad fastidium vsque repeto. { *ἄγαννιζομαι, ἄγαννιζομαι*. GALL. Glappir aux aureilles de quel vn/ luy rompre les aureilles, & le facher de paroles. ITA. Cianciare. GER M. In die ohren blenwen/ offt singen vnd sagen. HISP. Gannir. ANGL. To chat, to vobispe in ones eare and tell often. } Plaut. in Asin. [sc. 4. a. 2.] Cui nunquam vnam rem me licet semel præcipere fieri, quin centies eadem imperem atque ogganiam. [Idem in Amphitruo. B. Oggannis. So. Nec gannio, nec latro.] Ter. in Phor. Habet hæc ei, quod dum uiuat vsque ad aurem ogganiat. In aurem ogganire. Apul. l. 2.

**oggero**, ris, pen. cor. ἀγγίζω. Intendo seu inuicio. Plaut. Truc. Vos eorum aliquis oculum amicæ oggerit, dum illi agent. [Plaut. pseu. sc. 2. a. 3. Boues coniuuas faciunt, herbâque oggerunt.]

**oggrasari**, Incedo. { *ἡλίσχ. ἡλίσχ*. GAL. Cheminer, aller. ITA. Caminare, andare. GER M. Dahât resten. HISP. Andar con pompa, caminar. ANGL. To walk, to go. } Plaut. in Capt. Nisi cum pedicis didicistis oggrasari gradu.

**ogyges**, pen. cor. ὀγυγες. Thebanorum rex qui Thebas Bœotias edificauit, circiter mille & quingentos annos ante urbem conditam. Sub hoc rege fuit diluuium magnum, teste Augustino de Ciuitate Dei, non illud quidem maximum, quod Noe temporibus contigisse Sacræ literæ testantur: sed tamen maius eo quod Deucalionis seculo bonam terram inuaduit.

**ogygius**, a, um, ut Thebæ Ogygiæ. Autor Carminis de Ætina, quod Virgilio à quibusdam adscribitur, Nunc iuuat Ogygiis circumdata mœnia Thebis, &c.

**Oegyia**, ὀγυγία, Insula inter Phœnicium & Syriacum mare, ab Ogyge Thebanorum rege, qui in ea regnauit appellata: in qua Calypso nympha habitauit quæ Vlyssæ morem festinate eod adactum hospitio & lecto excepit, cuiusq; a more supra septem annos apud se detinuit, tandemque Ioue iubente dimisit. Homer. in primo Odyf.

**Ogyllvs**, ὀγυλλῶς. Insula est inter Peloponnesum & Cretam. Steph.

**Ogyris**, ὀγυρίς, Insula est ante felicem Arabiam, Erythræi regis monumento nobilitata. Autor Plin. lib. 6. c. 28. Rufus ex Dionysio, Ogyris inde salo promit caput, aspera rupes Carmanidis, quæ se pelagi procul inuehit vndis Regis Ecithræi tellus, &c. Huius insule incolæ dicuntur Ogyritæ, ὀγυριται.

O ante H

**O. H. S. S.** In notis antiquorum Ossa hic sita sunt.

**Oh**, { *ὄ, ὄ, ὄ, ὄ*. Ob. } Qua utimur, ubi ex interuallo notos videmus. Comiciis vitata. Terent. in Adelph. Oh qui vocare? Est etiam admirantis cum contemptu quodam. Terent. in Andron. Oh, tibi ego ut credam furcifer? Aliquando affirmantis vehementius. Terent. in Eunuch. Oh, qui egomet produxi. Aliquando dolentis & reprehendentis. Terent. in Heaut. Oh, iniquus es, qui me tanta postules. Aliquando dolentis & deprehensivæ. Plaut. in Cas. Oh perij, Manifeste teneor miser. Aliquando exultantis ob rem bene gestam. Plaut. in Mostell. [sc. 3. a. 1.] Oh probus homo sum. Idem in Mostell. [sc. 4. a. 1.] Oh oh, ocellus es meus, tuus sum alumnus, &c. Oh oh oh oh, eivantis est more comico. Plaut. in Capt. [sc. 2. a. 1.] Oh oh oh oh. 1. Eulatiōne haud opus est, &c.

**Ohe**, { *ὄ, ὄ, ὄ, ὄ*. Oh. GER. Oh/ he/ he/ he/ he. } Interiectio exclamantis & iactantem vsque ad fastidium designat, & iuber modum imponere. Martial. lib. 4. Ohe iam satis est, ohe libelle. [Plaut. Asin. sc. 3. a. 2. Qui nostras sic frangit fores. Ohe, inquam, si quid audis. Idem in Aulul. sc. 1. a. 1. Abscede etiam nunc, etiam nunc etiam: Ohe nuuc.]

**Oho**, Interiectio admirantis aliquid fieri repente. Plaut. in Pœnuli. Oho amabò: quid illuc nunc properas? Aliquando est agnoscens cum gaudio particula. Plaut. in pseud. Oho Polymachæ oplacides Purus putus est ipse. Budaus.

**Oicles**, Filius fuit Antiphatis filij Melampj, & pater Amphiarai Argiui vatis. Homer. l. 15. Odyf.

**Oileus**, οἰλεύς, per tres syllabas pen. prod. Locrorum rex fuit & pater Aiæcis illius quem ab eo Virgil. Oileum cognominat, lib. 3. Æneid. Vnius ob noxam & furias Aiæcis Olei.

**\*Oilides**, Patronymicum masc. Propert. lib. 4. eleg. 1. Victor Oilide rape nunc, & dilige vatem. Intelligit autem Aiæcem Oilei filium.

**OINA** οἶνα. Aristoteli in lib. quem dei διατροφῆς ἀναρτυροῦν ἐν τριῖσι τριγίνα σταδίων, aquas & sylvas in vertice habens. Hoc rama, oppidum an vnquam fuerit, viderit Aristoteles. Nemo geographorum eius meminit.

O ante L

**O. L.** In notis antiquorum Operas locauit.

**OLBIA**, ὀλβία, Pamphyliæ oppidum iuxta Cataracten fluuium, teste Plin. l. 2. c. 27. Fuit & Olbia Bithyniæ vrbs in extremo Ascanij sinus sita, quæ postea Nicæa appellata fuit. Est & alia in Sarmatia Europæa ad Borysthenem amnem quæ & Borysthenis appellatur à Ptol. tab. 8. Europæ: cuius etiam Plinius meminit lib. 4. c. 11.

**OLBIAPOLIS**, ὀλβία πόλις. Oppidum est Galliæ Narbonensis apud Ptolem. l. 1. c. 10. Straboli lib. 4. Olbiam vocat.

**OLBIOPOLIS**, ὀλβία πόλις, Ciuitas Sarmatiæ Europææ ad Borysthenem amnem xv. m. pass. à mari recedens. Hanc Milesij condiderunt, teste Strab. lib. 7. Vnde & Miletropolis appellata est, Ptolemaus. Olbiam vocat, & Borysthenidem.

**OLCACHITES**, ὀλκαχίται κίλις. Zeugitanæ regionis, hoc est Africae propriè dictæ, sinus est, cuius meminit Ptol.

**Olea**, æ, & Oliua, æ, tam de fructu dicuntur quàm de arbore. { *ὀλιβ. ὀλιβ, ὀλιβ*. GAL. Oliuier, ou le fruit est appelé oliue. ITA. Oliua, frutto dell' oliuo, oliua. GER M. Ein ölbaum oder die frucht daraus die ölbeer. HISP. Oliua, azeytuno. ANG. An oliue or oliuo tree. } Virg. l. 2. Georg. Sed truncis oleæ melius spicagie vites Respondent. Idè 8. Eclog. Incumbens tereti Damon sic caput oliuæ. Vir. 1. Georg. Adsis ò Tegæe fauens aleæque Minerua Inuentrix. Plin. l. 15. c. 82. Oleã si lambendo capra lingua contigerit, depauerit primo germinatæ, sterilefcere autor est. M. Varro. Cic. 2. de Diuin. Agricola quum florem oleæ videt, baccam quoque se visurum putat. Mares oleæ. Oul. 4. Fast. Vre mares oleas, tedâmque herbâsq; Sabinas. Cic. 3. de Nat. deor. Quid aristæus qui inuētor oliuæ dicitur, Apollinis filius, &c. Vir. 2. Georg. Nunc te Bacche canam, nec non Ilycæstria tecu Virgulta & prolem tardè crescentis oliuæ. Idem 5. Ænet. tres præmia primi accipient, flauâq; caput nec teneor oliua. { Similitur & pro fructu Olea & oliua dicitur, ὀλιβ. Vnde olea conditua Varroni dicitur quæ ad condituram afferatur. Colum. lib. 11. c. 2. Tum & olea distringenda est, qua velis viride oleum conficere. [Plaut. Cur. sc. 1. a. 1. Vult sine oliuas, aut pulpamentum, aut capparim? Qui. Eleg. vit. lib. 4. Trist. Vincus oliua victor eques. } Gell. c. 7. l. 9. Olearum folia conuertit certo tempore. Olearum quædam dicuntur Licinia quædam Pausiæ: quædam Sargæ, quædam archites, quædam Regiæ & quædam Radijaliæ Algiæ, aliæ Neuiæ, aliæ culmineæ, aliæ Circites, aliæ myrtæ: quas solas olearum species in suam notitiam peruenisse scribit Colum. lib. 5. cap. 8.

**Oleum** dicimus & olium pro pingui illo olei liquore. { *ἴσχυρ. ἴσχυρ, ἴσχυρ*. GALL. Huile. ITA. Olio. GER. Öl. HISP. Azeyte. ANGL. Oyle, oliue. } Oleum ab olea, olium ab oliua. Virg. 2. Georg. - liquidum corrumpitur vsus oliui. Horatius 1. Serm. Satyr. 6. - vigor oliuo, Idem 2. Serm. Satyr. 4. Quali perfundat pices securus oliuo. Colum. lib. 9. Oleum optimum Licinia dicitur, plurimum Sergi 5. Æneid. Cætera populea velatur fronde iuuentum, Nudatòsque humeros oleo perfusa nitescit. [Plaut. Asin. sc. 4. a. 2. Ecquis pro vectura oliui resoluat? Plaut. Asin. sc. 4. a. 2. Tu oleum haud magnipendis, vino te deuinciens. Plaut. pseud. sc. 2. a. 1. Cuius amatores oliui dynamin habent domi maximam. Ibidem. Habes amatores oleo onustos. Ibidem. Eme die cæca oliuum. Id vendito oculata die. Plaut. pseud. sc. 3. a. 1. Nunc ubi perfusa est oleo labente iuuentum. Ouid. Eleg. 2. lib. 3. Trist. Oleum foris vile Ineius noxiu. Plaut. in Cato. Censor, Oleum condituum pro vi-



ridi apponere. *Suet. in Cas. cap. 53.* Oleum præbere. (in ludis.) *Sueton. in Nerone. c. 12.* Oleum cur congelascit. *Gell. c. 8. l. 17.* ¶ Oleum addere camino, est malo suppeditare fomentum, ac velut alimoniam, quod magis ac magis crescat. *Horat. 2. Sermon. Sat. 3.* Addepocinata nunc, hoc est oleum adde camino. ¶ Oleum & operam perdere. *Plaut. in Pœn.* Tum pol ego & oleum & operam perdididi, hoc est quicquid lumpsit seu rei seu laboris perdididi. *Vide Chiliades Erasmi.* ¶ Oleo tranquillior, in hominem minimè iracundum lenisque ingenio præditum: à natura eius liquoris quo nihil magis lenet. *Plaut. Pœn.* - ita hanc canem faciam tibi oleo tranquillior. Est autem vsque adeo tranquilla olei natura, *inquit Plin. lib. 2. cap. 103.* vt mare quoque rem omnium sæuissimam tranquillit: atque ob id vrinantes aiunt oleum ore spargere, quod mitiget elementum naturam asperam, lucemque deportet. ¶ Oleum pro simulachro pugnae, & pro exercitatione, non pro vero certamine. *Cicero 1. de Orat.* Nitidum quoddam genus verborum & lætum, sed palæstræ magis & olei, quàm huius ciuilis turbae & fori. Id est accommodatam iudiciis & concionibus.

**Oleaceus, a, um,** Quod est simile oleæ. { *ἄλιον*. GALL. Semblable à l'oliuier, ou d'oliuier. ITAL. Simile all' oliuo. GERMAN. d'oliet; dem d'oliet. HIS. Semejante à azeituno, ò de materia de azeituno. ANGL. Like unto an oliue or of an oliue tree. } Vt Foliolum oleaceum, Liguor oleaceus. *Plin. lib. 35. cap. 15.* Cignitur & pingue liquorisque oleaceus. *Idem lib. 21. cap. 4.* Alia funditur è caule maluaceo, folia oleacea habens.

**Oleaginus, a, um,** penult. corr. Quod ex olea arbore est, sicut Fagus à fago. { *ἄλιον*. GALLI. D'oliuier. ITAL. D'olivo. GERMAN. d'ibum. HISPAN. Cosa de materia de azeituno. ANGL. Made of the oliue tree. } *Virg. 1. Georg.* Truditur è sicco radix oleagina liguo. ¶ Dicitur etiam oleaginum, quod est coloris olei. *Plin. lib. 37. c. 5.* Post eos autem cerini, ac deinde oleaginis: hoc est coloris olei.

**Oleagineus, a, um,** aliud adiectiuum. Idem significans. *Varro lib. 1. de Re rustica.* Demum in oleagineis seminibus arboris, videndum, vt sit de tenero ramo ex vtraque parte æquabiliter præcisum, quas alij Clauolas: alij Talcas appellant.

**Olearius, oleare,** Quod ad oleum pertinet. *ἄλιον*. GAL. Appartenant à huile. ITAL. Cio che s'appartiene a oglio. GERMAN. Zu dem öl gehörig. HIS. Cosa pertenescentia à azeite. ANGLIC. Belonging to oyle. } *Plin. lib. 34. cap. 14.* Quippe quum in exacuendo oleares cotes, & aquarum aquæ differant, oleo delicatior fiet acies: id est cotes quæ oleo aspergantur, qualibus vtuntur tonsores.

**Oliaris, oliuare,** idem. *seruus*, Trapetis autem & molis oliuariibus.

**Olearius, a, um,** idem: vt Olearia cella. *ἄλιον*. *Colum. lib. 2.* In sole siccata & mox refrigerata reconditur: si maior est modus, in horreo: si minor, in vasis oleariis salamentariisque. [ *Plaut. Capt. sc. 1. a. 3.* Compacto rem agunt quasi in velabro olearij. ]

**Olearius, rij,** Qui oleum facit vel vendit. { *ἄλιωτάριος*. GAL. Huillier, qui fait ou vend l'huile. ITAL. Chessa l'oglio. GERMAN. Ein ölmaacher. HISPAN. Azeitero, molinero de azeite. ANGL. That maketh or selleth oyle. } *Col. l. 1. l. 1.* Peritissimii olearii vix patientur ad vnam lucernam opus fieri.

**Oleaster, stri,** Olea syluestris. { *ἀγροειάεινα*. Diosc. GAL. Oliuier sauage. ITALIC. Oliua saluatica. GERMAN. Ein wilder ölbaum. HISPAN. Azebucho. ANGL. A wilde oliue tree. } *Virg. 2. Geor.* Indicio est tractu surgens oleaster eodem Plurimus, & strati baccis syluestribus agri.

**Oleastellus, li,** Frutex est exiguus & furculosus, ramulos habens dorantales, & folia oleæ: vnde & nomen accepit, *χαριστάεινα*. *Columella etiam.* Oleam Calabricam vocat. *lib. 12. cap. 49.* Veruntamen (inquit) præcipua in hos vsus olea Calabrica, quam quidam propter similitudinem Oleastellum vocant.

**Oleastro, n,** Nigri plumbi genus. *Plin. lib. 33. cap. 17.*

**Oleastrinum, dicitur** oleum quod ex oleastro fit: quo mobiles dentes confirmantur, teste *Dioscor. lib. 1.* *ἄλιον ἐν τῷ αἰγυρίῳ ἐλάει.*

**Oleatus, a, um,** Quod est factum ex oleo, vel quod oleum admistum habet. *ἄλιον*.

**Oleitas, atis,** Tempus legendarum oliuarum, hoc est fructus oleæ. *ἄλιον ἔσθαι ὅταν τῶν ἄλιων σπυρακτῶν ἐλάει πρῶτον, ἄλιον ἔσθαι.* GALL. Le temps de cueillir les oliues & en faire de l'huile. ITAL. Tempo di raccogliere de oliue. GER. Die zeit zu wecheln man die oliuen oder d'ibere obisset. HIS. La ce fecha de las oliuas. ANGL. The tyme of gathering oliues and making of oyle. } *Cato de Re rust. cap. 68.* Vbi vindemia & oleitas facta erit præta extollito. [ *Oliuatas, atis.* *Idem.* Vide infra suo loco. ]

**Oleosus, adiectiuum,** Quod est plenum oleo. { *ἄλιος*. GALL. Plein d'huile. ITAL. Pieno d'oglio. GERMAN. d'oliet; vol öl. HISP. Llano de azeite. ANGL. Full of oyle. } *Plin. lib. 17. cap. 12.* Semen oleosum quod & sit ex eo medetur oris vlcibus perunctis. ¶ Ponitur & pro pingui. *Plin. lib. 38.* Ibi quod supernatat, butyrum est oleosum natura.

**Oletum, ti,** Locus oleis confusus. { *ἄλιωτόριον ἄλιον*. GALLI. Vn lieu où croissent oliuiers, lieu complanté d'oliuiers, oliuete. ITAL. Oliueto, luogo doue sono molti oliui. GERMAN. Ein ölgarten; ein jedes ort an dem vlt d'ibereum stehnd. HIS. Oliua. ANGLI. A place plantied with oliues. } *Cato de Re rustica. cap. 1.* Secundo loco hortus irriguus, tertio salictum, quarto oletum, quinto pratium. ¶ Oletum item dicitur excrementum humanum, quita dictum ab odoris feciditate. { *ἄλιον ἄλιον*. GALL. La siente del'homme. ITAL. La merda dell'huomo. GERMAN. Menschen dret. HISPAN. Hestierco de hombre. ANGLIC. Ordure or excremente of man, a prisie. } *Verranius apud Fest.* Sacerdotula in sacratio Martiali fecit oletum. *Perseus Satyr. 1.* Veto quisquam hic faxit oletum. ¶ Nonnunquam etiam accipitur pro ipso loco in quo alium exoneramus. *Tacitus in Nerone,* Gymnasium eo anno dedicatum à Nerone, præbitumque oletum Equiti ac Senatui.

**Olenticeum:** Sterquilinum, atque oleti locus: *Apuleius in Apolog.* Lingua mendaciorum, & amaritudinum, præministra semper in futuris & olenticeis suis iaceat.

**Oliuetum, ti,** Locus in quo oliuæ confusæ sunt, Oletum. Idem vt modo dictum est. { *ἄλιωτόριον, ἄλιον*. GAL. Vn oliuete. ITAL. Oliueto doue sono piantati molti oliui. GERMAN. Ein ort an welchem vlt d'ibereum stehnd. HIS. P. El oliuar. ANGL. A place where oliues is plantied. } *Columel. lib. 3.* Melius autem truncis, quàm plantis, oliuetum constituitur. *Cic. de Senect.* Quid de pratorum viriditate, aut arborum ordinibus, aut vinearum, oliuetorumve specie dicam? *Horat. 2. Sarm. Ode 15.* Tum violaria, & myrtus, Et omnis copia narium Spargent oliuetis odorem festilibus domino priori. Maritum oliuetum. *Columel. lib. 3. cap. 11.* Si nec hæc est, rarissimum arbutum, vel oliuetum quod non fuerit maritum, vineis destinatur.

**Oliuaris, a, um,** Quod ad oliuam pertinet. *ἄλιωτάριος*. *Colum. lib. 12. cap. 47.* Quæ ne possint oleam sobere, tanquam oliuariæ metreta imbuntur liquamine, tum demum & assiccantur.

**Oliuina, na,** Cella oliuaria, aut olei maxima copia. *Plaut. in Pœn.* Cuius amatores domi oliuinam habent maximam.

**Oliuitas, atis,** siue Oleitas, Tempus legendarum oliuarum. *ἄλιωτόριον ἄλιον*. GALLI. La saison de cueillir les oliues. ITAL. Raccolta d'olivo d'oglio. GERMAN. Die zeit d'ibere abzu tzen. HISPAN. La cosecha de azeite de las azeitanas. ANGL. The tyme of gathering oliues. } *Columel. libro 12. capite 50.* Media est oliuitas plerumque initium mensis Decembris: nam & ante hoc tempus oleum acerbum conficitur. ¶ Interdum ipse olei prouentus. *Idem libro 1. cap. 1.* Saferna eo libro quem de agricultura scriptum reliquit, mutatur cæli statum sic colligit, quod quæ regiones antea propter hyemis assiduam vehementiam nullam stipem vitis, aut oleæ depositam custodire potuerint, nunc mitigato iam, & in tepescente pristino frigore, largissimis oliuitatibus, liberisque vindemiis exuberent. Huc etiam pertinet illud *Varronis*, Tum denique quum omnis lucerna combusta est in lucubrando, oliuitaque consumpta.

**Oliuifer, adiectiuum,** Oliuam ferens. { *ἄλιωφόρος*. GALLI. Qui porte & produit oliuiers. ITAL. Che produce & porta oliui. GERMAN. Das oltzen oder d'ibereum tregt. HISPAN. Que tiene o cria oliuas de azeitanas. ANGL. That beareth and bringeth forth oliues. } *Mart. lib. 11.* Betis oliuifera crimem redimit corona. *Ouidius 3. Fastor.* Primus oliuiferis Romam deductus ab aruis Pompilius menses sensit obesse duos.

**Oliuo, as, pen. prod.** Oliuarum vindemiam facio, siue oliuas colligo. { *ἄλιωτοῦμαι*. GALLI. Cueillir ou vendanger les oliues. ITALIC. Vindemiare oliue. GERMANIC. d'ibere oder d'stracht abidfen. HISPAN. Hazer cosecha de azeite. ANGL. To gather oliues. } *Plin. lib. 5. cap. 30.* Quippe oliuatiibus lex antiquissima fuit, Oleum ne stringito, nève verberato.

**OLENVS, pen. cor.** *ἄλιον*, Bœotia vrbis, sic dicta ab Oleno Vulcani filio. ¶ Fuit & alia vrbis in Ætolia, iuxta quam fuit aper Calydonius. *Strabo lib. 8.*

**Olenius, adiectiuum,** possessiuum est ab Oleno: vnde Capella Olenia vocata est, Amaltheæ capra, Iouis altrix, propterea quod circa Olenum Bœotia & nata dicitur, & nutrita. *Ouid. 5. Fastor.* Nascitur Olenia signum pluuiale Capellæ. [ *Idem ibidem.* Quo petis olenis inquam tibi missus ab aruis flos dabit. ]

**Oleo, les, oleni,** & oliui, oleum, vel olium, Odorem spiro, & emitto. { *ἄλιον ἄλιον*. GALLI. Sentir & rendre odeur. ITALI. Oltre, rendere odore. GERMAN. Schmecken; ein geschmack gaben; riechen. HISPAN. Oler echando de si olor. ANGLIC. To yeeld a smell or savour either good or bad. } Olere aliquid. *Cic. 3. de Orat.* Vnguentum magis laudatur quod terram, quàm quod crocum olet. *Horat. Vna ferè dulces oluerunt manè Camænae.* [ *Quid oleant confusa iura nefecias, nisi fid vnum, vt malè olere intelligas.* *Plaut. Mofell. sc. 3. a. 1.* Mulier rectè det, vbi nihil olet. *Ibid.* Fœtete anima vxoris? Myrrham olet. *Plaut. Aul. sc. 2. a. 5.* Quid olet (pals?) furtum, scortum, prandium. *Plaut. Menac. sc. 2. a. 1.* Aurum huic olet. *Plautus Aul. sc. 4. a. 1.* Metuo oleant argentum inanus. *Plaut. Mofell. sc. 3. a. 1.* ¶ Olere aliqua re. *Ouid.* Perque locos sacros, & olentia sulphure fertur. *Propertius lib. 4. Eleg.* Cur nardo flammæ non olere meæ? [ *Plaut. Amphitr.* Olet homo quiddam malo suo. ] ¶ Aliquando absoluet. *Plin. lib. 1. cap. 26.* Rosa recens à longinquo olet. ¶ Est autem medium verbum: nam Bene olere, Iucundè olere, & Malè olere dicimus. ¶ Huius composita sunt, Aboleo, Adoleo, Exoleo, Inoleo, Oboleo, Peroleo, Redoleo, Suboleo, Graueoleo, vnde Graueolentia, de quibus suis locis.

**Olenis, tis,** *Plaut. Men. sc. 2. a. 5.* Lenonem vetulum olentem, edentulum (i. graueolentem.) Olenticea: *Apul. Apolog. 1.*

**Olesco,** fit ab Oleo. Idque inter se differunt, quod Oleo habet significationem naturalem transitiuam, Olesco passiuam innatam.

**Oletum,** pro excremento humano, *Vide OLETUM in Olea.*

**Olidus, a, um,** pen. corr. Dicitur tam illud quod bonum, quàm quod malum odorem habet. { *ἄλιωτός*. GALLI. Qui sent fort, soit bien soit mal. ITAL. Che a odore cossi bono come reo. GERMAN. Ein medend; es schmecke wol oder vbel; volgeschmackt; stinkt. HISPAN. Hediondo de bron d' mal olor. ANGL. That hath a strong savour either good or bad. } *Martial. lib. 1.* Olidæque vestes murice. *Horat. lib. 1. Epist.* Sed nimis arcta premunt olidæ conuiuia capræ. [ *Olidus senex de hirco virili.* *Sueton. in Tib. 45.* ]

**Oletacius, a, um,** *Vide OLVS.*

**OLERVS, ἄλιον, Vrbis Cretæ in edito loco sita, vltra Hierapytam: Hinc Minerua Oleria, & festum olerium in eius honorem. *Steph.***

**oleum, olei,** *Vide OLEA.*

**olfacio, olfacis, olfaci, olfactum,** Odores, odorem percipio. { *ἄλιον*



**beriac.** ὀσφραϊσμός. GALLIC. Flairer & sentir. ITA. *Odorare.* GERMAN. *Esmet n'rin g'schma' fassen.* HISP. *Oler recibiendo el olor.* ANGL. *To smell, to feel the smell or favour of a thing.* Plin. lib. 11. cap. 17. Quoniam modo olfaciant delphini, mirum: iidem nec olfactus vestigia habent quum olfaciant sagacissime. [Plaut. Men. sc. 2. a. 1. Si quid olfeceris, ecquid poteris de odore facere coniecturam?] Per translationem inuenitur pro subodorari, siue praesentire. Terent. in Adelphi. an non lex totis mensibus prius olfactum quem ille quicquam coeperit?

**Olfactio,** ctas, frequentatiuum ab Olfacio. {ὀσφραϊσμός. GAL. Flairer & sentir souent. ITALI. *Odorar souente.* GERMAN. *Wit vnd offt schmecken.* HISPANIC. *Oler mucho y a menudo.* ANGL. *To sent and smell often.* Plin. l. 20. ca. 14. Xenocrates pulegij ramum lana inuolutum, in tertianis ante accessionem olfactandum dari tradit. [Plaut. Men. sc. 2. a. 1. Summum me oportet olfactare vestimentum muliebre. Olfacta igitur hinc. Ibidem.]

**Olfactus,** ctas, ctum, participium, quod odoratus sensu percipitur.

**Olfactus,** us, Facultas olfaciendi, quae sedem habet in anterioribus ventriculis cranij. {ὀσφραϊσμός. GAL. Flairerment, sentement. ITALIC. *Odorato.* GERMAN. *Der geschmack/die tracht zu schmecken.* HISP. *El sentido de recibir el olor.* ANG. *Smelling or facultie of smelling.* Plin. lib. 29. ca. 4. Basilici quem etiam serpentes ipsi fugiunt, alios olfactu necantem, &c.

**Olfactorium,** iij, Odoramentum. {ὀσφραϊσμός, ὀσφραϊστής. GAL. Vn bouquet de fleurs, ou pomme de senteurs. IT. *Cosa che si porta per fiutare, come vn mazzo di fiori.* GERMAN. *Etwas datan man schmecken als bisem endyff buscheln weiggeschmackter bitumen.* &c. HISPAN. *Pomada buxica de olor.* ANGLIC. *Any thing that saoureth well, a nose gaye.* Florum vel odorum fasciculus, delectandis naribus, vel olfactus gratia comparatus. Plin. lib. 10. cap. 11. Ex istis confecta aut certe versimilia ponemus sicut & lethargum olfactoriis excitari.

**Olo,** is, ere, Verbum antiquum. *Aspirantus in fratriis.* Non potest quia illa tacta longaeque & multis olet. Pomponius in *Alconib.* Alea ludam, sanè meae malè olet manus. *Idem in mod.* Non omnes possunt olere vnguenta exotica. Est enim dactylus in tertia sede. Nonius.

**OLIAROS,** ὀλιαιός. Insula in mari Aegæo, vna Cycladum, de qua Virg. lib. 3. Oloron, niueamque Paron, &c.

**OLIBA,** Ptolem. lib. 2. cap. 6. Hispaniae Tarraconensis vrbs.

**OLICANA,** ὀλικαία, Vrbs Britanniae, apud Ptolem. lib. 2. cap. 3.

**OLIDUS,** adiect. Vide OLVS.

**Oligarchia,** ὀλιγαρχία, Status Reipublicae paucorum constans dominatione. Vnde Oligarchici, ὀλιγαρχικοί, dicti sunt, qui paucorum dominatione gaudent.

**Olim,** Aduerbiu temporis, non solum praeteritum tempus: sed etiam praesens, & futurum significans. {ὀλιμ mikēdhem ככ chebar en malai, malai. GAL. Iadis, le temps iadis, quelque fois. ITALIC. *Altre volte, per il passato, per l'auenire.* GERMAN. *Ein mal/ ein farr.* HISPAN. *En tiempo pasado o venidero.* ANGLIC. *In yme past.* & de praesenti. Vir. 10. Eclo. Vestra meos olim si fistula dicat amores. De futuro. *Idem 1. Eneid.* Hunc tu olim caelo spoliis Orientis onustum Accipies. Quint. li. 10. cap. 1. Qui olim nominabuntur. [Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Nec nominis Immemor huius olim placandi spem mihi tolle tui. Item, Non ut in Ausoniam redeam mihi forsitan olim. Ibid. Et Eleg. 1. lib. 3. Trist. Et Eleg. 8. ibidem. Et Eleg. 4. lib. 4. Trist.] De praeterito exemplum nunquam non occurrit. Cic. 3. de Orat. Sic enim olim loquebantur. *Idem Attic. lib. 1.* Antelucem inambulabam domi, ut olim candidatus. [Interdum incerti est temporis: ut apud Plaut. in Milit. sc. 1. a. 1. Curate ut splendor meo sit clypeo clarior, quam Solis radij esse, olim cum sudum est, solent. (i. tum cum serenum tempus est.)] ¶ Valet etiam, Aliquando. Horat. lib. 1. Seru. Satyr. 1. ut pueris olim dant crustula biadi Doctores elementa velint ut discere prima. ¶ Inuenitur interdum pro iamdudum, vel iam pridem apud Plin. Epist. 162. Olim non librum in manus, non stylum sumpsit. ¶ Aliquando etiam pro nuper. Terent. id And. Alium esse censes nunc me, atque olim quum dabam. ¶ Vsurpatur interdum pro quouis tempore. Virg. 1. Georg. Hic tibi praualidas olim multoque fluentes. Sufficiet Baccho vites. [Serò venis. Igitur si olim aduenissem magis tu istuc diceres. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Idem in Amphitr. sc. 4. a. 4. Verum est quod olim auditum est fabulari.] ¶ Olim particulam fabulae propriam esse, ait Donatus in illud Terent. in Eunuch. Olim fuit isti generi quæstus apud seculum prius. ¶ Olim iam, iam longo tempore. {ככ chebar, malai. GAL. Iadis, il y a long temps. ITALI. *Gia longo tempo.* GERMAN. *Vorjesten.* HISPANIC. *A mucho ha.* Quint. in Milit. Mariano. Olim iam imperator inter fulgentes virtutes tuas liuor locum quaerit.

**Oltor,** Vide OLVS.

**Oliva,** Vide OLEA.

**OLIZON,** onis, ὀλιζών. Thessalix oppidum, cuius meminit Homerus in Catalog.

**Olium,** oliui, Vide OLEA.

**Olla,** Genus vasis, ait Nonius, pro quo antiqui dicebant Aula, quia nullam literam geminabant, inquit Festus. {סיר סיר אודב. ח' ח' ח' GAL. Vn pot de terre. ITAL. *La pignatta; la pentola.* GERMAN. *Ein tedner fassen.* HISPANIC. *La olla de barro.* ANG. *A pott of earth.* Inde Plauti quædam comædia Aulularia est appellata. [Plaut. Aul. sc. 5. a. 2. Aulam maiorem si potes à vicinia quaere. Aulam auri repesco. Ibidem sc. 6. a. 2. Poculum grande aula magna. Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Idem ibidem, sc. 1. a. 3. Quid id refert mea? an aula quassa cum cinere effusus fiet oculus. Plaut. Capt. sc. 1. a. 1. Frangi aulas in caput (parasti) Ibidem sc. 1. a. 4. Iuben astitui aulas (ad ignem patinas elui.) Plaut. Capt. Ollas, calicisque omnes confregit. Colum. lib. 8. cap. 8. Eius pulli singuli fistilibus ollis conduntur.

**Ollula,** pen, corr. Parua olla, aulula. {ὄλλυλον. GALLIC. Vn petit pot de terre. ITA. *picciola pignatta di terra.* GERMAN. *Ein tedner b'stlin.* HISP. *Pequena olla de barro.* ANG. *A little pott of earth.* Varr. *Le. Et in secretam corbulam, inde in ollulas addatur.*

**Ollaris,** & hoc ollare. Vnde ollares vuae, dicuntur quæ in ollis fistilibus, optimè conduntur. χυρηνί de quibus Colum. lib. 12. ca. 43. *Martia. libro 7. illic & vuae collocant ollares.*

**Ollaria,** rix, Temperatura aeris. Plin. lib. 34. cap. 6. Nouissima est, quæ vocatur ollaria, vase nomen hoc dante, ternis aut quaternis libris plumbi argentarij in centenas aeris additis.

**Ollis,** & Ollice, pro illis, & illic scripserunt veteres. Festus, Virg. 1. Aen. Olli subridens hominum sator, &c.

**ὄλλυγόνες,** pen, corr. ὄλλυγόνες. Mares rane, quo tempore vocem mittentes, orient ad coitum feminas. Fit à verbo ὄλλυζω, quod significat vluo. ἴδουζα, a credula, genus auiculæ. Theocr. in 7. Idyl. -αδ' ὄλλυζατ' Τηλθεσ' ἀναίτην εὐταί, πρὸς ἴσσην ἰθαίδαί.

**Olor,** orloris, pen, corr. Auis est nouissima quam Graeci χυρηνί vocant. GAL. Vn cygne. ITA. *Cigno.* GERMAN. *Ein schwan.* HISPAN. *El cisne.* ANG. *A swanne.* Ouid. Epist. 7. Ad vada Mæandri concinit albus olor. Sil. lib. 13. Cerna fuit raro terris spectata colore, Quæ candore virentem, candore anteit et colores. Sunt qui Holor scribant prima vocali aspirata, quod putat ita dictum χροτὸν ὄλο, ὄλοζις, quod sit totus pulcher. Quicquid id est, eruditorum vsus habet vt sine aspiratione scribatur.

**Olorinus,** a, um, pen, prod. Quod est orloris. {χυρηνί. GAL. De cygne, ITA. *Di cigno.* GERMAN. *Des schwanen.* HISPAN. *Cosa de cisne.* ANG. *Of a swanne;* vt color orlorinus, hoc est candidus. Plin. l. 37. cap. 10. Galidano Medici mittunt coloris olbrini.

**ὄλλυς,** eris, Dicitur omnis herba sariua quæ in vsu cibario est, ab alendo, quod oleribus alerentur homines antequam fruges repertæ essent. {ἴρη jerek (vel jarak, λάχρον. GAL. Herbe bonne à manger. ITALI. *Ogni herba da mangiare.* GERMAN. *Ullerye d'ssig hant das man in den garten zetzet.* HISPAN. *Oraliza.* ANGLIC. *All maner of garden hearbes or pott hearbes.* Varr. 2b Olla deducti, Nonius in Festus inter aspirata connumerant. [Plaut. Capt. sc. 2. a. 1. Multis oleribus (cenabitur sup.) E. Curato ægrotos domi. Idem in Casin. Profecto hercle non fuit quicquam olerum.] ¶ Ponitur quandoque figurate pro tenui & quotidiano victu. Horat. 2. Seru. Satyr. 7. si nuiquam es forte vocatus. Ad cœnam, laudas securum olus, hoc est dicis nihil esse melius quam parè & continenter domi viuere, nihil esse melius domestico & quotidiano victu, moderatus enim ferè est, ac minus valetudini officiens.

**Olusculum** diminutiuum. {λαχναρίον. GAL. Perites herbes bonnes à manger. ITALI. *Ogni herba da mangiare.* GERMAN. *Ein truttlin.* HISPAN. *La oraliza.* ANG. *A little hearbe apt or good for meate.* Hor. 2. Seru. Satyr. 6. Vncta faris pingui ponentur oluscula lardo. Cic. ad Attic. lib. 6. Lancibus & splendidissimis canistris olusculis nos soles pacere. Iuue. Satyr. 11. Curius paruo quæ legerat horto, Ipse focis breuibus ponebat oluscula: quæ nunc Squalidus in magna fastidi compe de fossor.

**Oltor,** orloris, penult. corr. Qui olera colit, hortulanus. {χυρηνί. GAL. Iardinier, vendeur d'herbes bonnes à manger. ITA. *Hortolano.* GERMAN. *Ein gartner.* HISPAN. *Hortolano de hortaliza.* ANG. *A gardener or seller of hearbes.* Similiter holor, λάχρον ὄλος, qui olera vendit. Colum. lib. 10. cap. 8. Ipse ferens oltor ductos ponderales. Cic. ad Tiron. lib. 16. Sic oltor ipsum commodebis. Horat. 1. Epist. 19. ad imum, Traxerit aut oltoris ager merce de caballum. [Plaut. Milit. sc. 2. a. 2. Oltori nunquam supplicat mulier si qua est mala.]

**Oltorius,** a, um, Quod ad olera pertinet. {χυρηνί. GALLIC. Appartenant à herbes. ITALI. *Pertinente à herbe.* GERMAN. *Das zu dem trant gesort.* HISPANIC.  *perteneçiente à oraliza.* ANG. *Belonging to hearbes.* vt Forum oltorium vbi venduntur olera. Horti oltorij, & Ostia oltoria, hoc est ostia hortorum. Plin. libr. 19. cap. 8. Est lactuca genus ad cò lati caulis, vt ostiola oltoria ex his factitari prodiderint.

**ὄλιράκευς,** adiectiuum, vt Oleraceus frutex: hoc est herba olerum modo fruticans. Nam etiam olera fruticare affirmare Theophrastus, quæ ipse δειδ' ὄλιραία, appellat voce composita δειδ' ὄλιραία λάχρον, hoc est, ex arbore & olere. Nos Fruticantia olera vocamus. Aut etiam Oleraceum fruticem intelligere possumus, qui oleri similis est. Plinius libro 26. capite 8. Eadem praestat hypericon, quam alij Chamepityn, alij Corion appellant, oleraceo frutice, tenui, cubitali.

**ὄλισατρουμ,** vna dictio composita, Herba est quam Graeci Hippocelinum, ἵπποκελίνον vocant: ita dicta à colore foliorum, quod folia habeat subnigriora: propter quod Columella, Pullum olus appellat. Atque oleris (inquat) pulli radix. [Plaut. pseud. sc. 2. a. 3. Feniculum, allium, atrum olus.] Vide Plin. lib. 19. cap. 8.

**ὄλυμπες,** es, ὄλυμπες, Vrbs Illyridis, cuius incolæ dicuntur Olympici. Autor Steph.

**ὄλυμπερὶα,** πιά, ὄλυμπερ, Vrbs Elidis fuit, quinquennali Iudorum celeberritate, quæ & ipsa Olympia dicebatur, toto orbi celebrissima, Stephanus. Olympiam eandem putat fuisse cum Pisa. Strabo autem libro 8. videtur indicare Pisæ partem fuisse. Cic. 1. Tusc. Quum Olympiam venisset, in maxima illa quinquennali celebritate locorum.

**Olympia,** orum, ὄλυμπερ, Ludi ab Hercule instituti in honorem Iouis, circa Olympiam Eleæ regionis vrbes: à quo & nomen habent. GERMAN. *Sachspilt oder schawspilt so Hercules ben der stat Olympia der tandeschafft Cithro zu ehen Souts angertchtet hat.* Hercules enim Augea Elidis rege superato, repurgatōque eius stabulo, in campis Olympiæ vicinis iuxta Alpeum fluium, sacrum certamen instituit, quod quinto quoque anno vel (vt Lycophronis interpretes asserunt) quinquagesimo mense celebraretur: idque eo consilio, vt in illo certamine Græci iuuentus sese pentathlo, hoc est quinquage



quinque gymnasticis certaminibus exercebat, castibus scilicet, cursu, saltu, disco, & palæstrâ: quæ velut meditationibus vero certamini præluderet. Huic certamini quinto die finis imponebatur: & victor (qui Olympionices vocabatur) oleastro (ut Aristoteli placet) olea, quæ phlostephanos dicitur, coronabatur: tantumque ei honoris habebatur, ut non per portas urbis, sed per ruinas iuorum, sublimis in curru in patriam reuheretur. *Horat. l. i. Ep. l. i.* Qui cum pago, & circum compita pugnaz Magna coronari contemnat Olympia. *Cic. de Clar. Orat.* Pugiles exercitati pugnos & plagas Olympiorum cupidi ferre possunt. *Idem 2. de Diuin.* Curfor ad Olympia proficisci cogitans, visus est in somnis curru quadrigarum vehi. [*Sueton. in Nerone. cap. 11.* Olympiæ Cereris spectaculum.]

Olympiacus, a, um, pen. corr. Vt Olympiacum certamen, Victoria Olympiaca. *Autor ad Hære. lib. 4.* Quasi si quis ad Olympicum venerit cursum, &c. *Virg. 3. Georg.* Seu quis Olympiæ miratus præmia palmæ Pæsit equos.

Olympionices, penult. prod. ὀλυμπιονίκης. Qui in olympiaco certamine victor euasit. uinæ quippe victoria dicitur. {GERMAN. *Der in dem Dichter spyt oder schauw spyt Olympias den sig erhielt.* } *Ælianus de Variâ histor. lib. 10.* Duxit ad Olympicum certamen filium suum Pherenice scæmina, prohibentibus eam spectare qui præsidebant: licere id sibi persuasit, quæ patrem & fratres treis haberet olympionicas. *Cicero pro L. Flac.* refert quod apud Græcos esse olympionicon, iudicabatur prope esse maius & gloriosius quam Romæ triumphasse.

Olympias, adis, ὀλυμπιάς. Quinque annorum spatium. {GERMAN. *Ein zeit bey den Griechen so sunst 3 ar la sich hielt.* } *Sine (ut Lycophronis interpret tradit)* quinquaginta mensium: quod Romani Lustrum appellauerunt: interuallum scilicet interpretum inter deo Olympia. Græci enim tempora per olympiadas supputabant, ita numerantes Olympiadas primæ, aut secundæ, aut centesimæ anno primo, vel secundo, vel tertio, vel quarto. Atque ut *Consules* ita & in Olympiis victores tertium & tertium dicimus. *Plaut. in Men.* Iterum (inquit) Pythia & tertium Olympia.

OLYMPIAS, Nomen mulieris proprium, quo nomine dicta Alexandri Macedonis mater, cuius frequens est mentio apud *Plutarchum*, & alios.

OLYMPIEVM, pen. prod. ὀλυμπιέων. Locus in Delo, quem quum Athenienses Adriani sumptu condidissent, Novas Athenas Adrianas vocauerunt. *Steph.*

OLYMPIODORVS, pen. prod. ὀλυμπιόδορος. Nomen proprium eius qui docuit Epaminondam cantare tibis.

OLYMPVS, pi, ὀλυμπος. Mons cuius vertex vsque ad eam attollitur, ut summa eius accolæ caelum vocent. *GÆR. Ein hoher berg in Thessalie des gipfels bey ober die wotzen auff im reth.* } Propter quod Poetæ caelum Olympum vocant. Dicitur Olympus, quasi ὄσ λαμπερός hoc est totus fulgens, solem enim clarum habet, nullisque vaquam nubibus fuscatur. *Lucan. lib. 2.* Nubes excedit Olympus. ¶ Sunt autem quatuor montes hoc nomine. Primus mons altissimus inter Thessaliam & Macedoniam, qui tamen Thessaliæ ascribitur. Alter in Gallogræcia, vel in Cypro. Alius apud Mylos, ad cuius radices Prusa ab Annibale condita. Quartus, ad Mare rubrum in Æthiopia, haud longè ab Heliopoli oppido: qui oriente sole vsque ad quintam diei horam flammam emittit. *Virg. l. i. Georg.* Scilicet atque Ossæ frondosum inuoluere Olympum. [*Tibul. lib. 4.* Et caelo vicinum liquit Olympum.]

OLYMPIVS, ὀλυμπος, Mylius tibicen & poeta Melicus & elegiarum Marfya Satyri discipulus, qui citharæ legem dedit, modòque pulsandi reperit & docuit. Floruit ante bellum Trojanum. Ab hoc & mons in Mysia nomen accepit. Fuit item alius iunior è Phrygia tibicen tempore Midæ regis. *Suidas.* ¶ Præter hos fuit & Olympius Nemesianus, qui (ut ait *Vopiscus in vita Cesarum*) scripsit Hæliætica, Cynægetica, Notica, Olympius item præsul, natione Hispanus, inter Christianos commemoratur scriptores à *Gennadio*. Edidit librum aduersus eos qui naturæ, non voluntati liberæ & arbitrio peccata nostra ascribunt. ¶ Olympius etiam hexarchorum Italiæ vau.

Olympicus, a, um, ὀλυμπικός. Quod est Olympi, vel quod ad Olympum pertinet: ut, Iupiter Olympicus. Dicitur est autem Iupiter Olympicus ab Olympo, à quo eruditus & ad virtutem institutus sit. Alij verò à cælo, quem Olympum Græci vocant, in quo regnare fertur. Puluis Olympicus. *Horat. l. i. Carm. Ode 1.* Sunt quos curriculo puluerem Olympicum Collegisse iuuat.

Olympus, a, um, ὀλυμπος. Cælestis deductum nomen ab Olympo.

OLYNTIENSIS, ὀλυνθίων, Thraciæ urbs iuxta Atticam regionem, sub Atheniensium imperio, quam quum Philippus Macedonum rex obsideret, nec tamen vi capere posset, eiusdem custodes auro corrupit, atque hoc modo suæ ditioni subiecit. Postea verò ab Atheniensibus deleta fertur: quauis non desint qui à Philippo euerfam tradant. *Iuuen. Satyr. 12.* biberat quo calidus emptor Olynti. Stephanus autor est Olythum ab Herculis filio Olyntho conditum, & appellatum fuisse: quauis non desint qui à Chalcedensium colonia illuc missa conditum malint. Olynthi item, ὀλυνθίων, ficus parua, & non maturescens dicuntur, quas Latini Grossos appellant.

Olynthiacus, a, um, ὀλυνθιακός, ut Olynthiacæ orationes Demosthenis, quibus Athenienses aduersus Philippum incitantur Olynthiis bellum inferentem.

OLYTHIA, ὀλυθία. Frugis genus est, quod teste *Plinio*, à Latinis Siligo dicitur, olim etiam à Gallis Arinen. Spicam habet semperere etiam, neque rubiginis obnoxiam, grano candido, leui, & multipliciter coniuncto. *Columella* tritici vitium esse ait: & quauis candore præstet, ponderè tamen inferius esse. Idem autor est triticum omne v. lignosum in loco tertia ratione in olythiam degenerare.

OLYTHIAS, ὀλυθίας. Fluuius est prope Thermopylas, quem fabulantur

conatum esse Herculis rogam extinguere. *Strab. lib. 9.*  
 OLYSIPPO, *Plin. lib. 4. cap. 12.* ὀλυσιπποῦ. *Ptolemao*, ὀλυσιπποῦ. *Straboni*, Lusitanix urbs, quæ nostris temporibus Vlybana appellatur. *Vulgò Lisbona*, {GERMAN. *Ein gwaltig: stadt am meer hafen in Portugal gelagen.* }

O ante M.

OM. In notis antiquorum, optimus maximus, OM. omnium, OMA. omnia, OMIS. omnibus: OM. V. P. omnibus viuis fecit.

OMASUM, penultima producta. {ἄμαστος. *ἄμαστος.* } *GALLI.* La pancé ou le gras boyau. *ITAL.* Budel largo, budel gentile. *GERMANIC.* Ein fetter darm. *HISPAN.* Grossura en la barriga. *ANGLI.* A chitterling. ¶ Est pinguis atque crassius intestinum, quod nonnulli bubulum esse credunt: apud veteres in mensarum deliciis habitum, *Horat. 2. Sermon. Satyr. 5.* seu pingui tentus omaso. *Plin. lib. 8. cap. 45.* de bubus, Sociari enim laboris agrique culturæ habemus. Hoc animal tantæ apud priores curæ, ut sit inter exempla damnatus à populo Romano, qui concubino procaci rure omasum edisse se negante, occiderit bouem, ad usque in exilium, tanquam colono suo interempto.

OMBRIA, ὀμβρία, Gemmæ species quam nonnulli Notiani vocant: quæ cum imbribus & fulminibus fertur in terram decidere, quem admonum Ceraunia & Brontia: eundemque effectum habere quem Brontia narratur, *autor Plin. lib. 11. cap. 10.*

OMBRICI, Populi iuxta Illyricum, apud *Herod. lib. 3.*

OMBRIO S, ὀμβριος, Vna & prima ex fortunatis insulis habens in montibus stagnum, & arbores ferulæ similes. *Plin. lib. 6. cap. 32.*

OMEN, inis, Augurium quod fit ore, quasi Oremen, inquit *Festus*, Varro eam ob causam omen ab antiquis dictum esse ait, *li. 5. de lingua Latina.* {ΩΜΝ] *náchasch.* οἰωνός, ἀνδάν, φέρων, σὺμβολον οἰωνοῦ. } *GALLIC.* [Augure, prelage, que l'on prend sur quelque chose. } *ITA.* Augurio. *GERMAN.* Ein loserem das man von etwa wortem oder anderwa hat nempt von tussigen gluck oder ungluck zu wetz sagen. *HISPAN.* Agüero. *ANGLIC.* Good luck or euilluck wich is gathered by the word of any man. ¶ Est enim rei futuræ enuntiatio ori hominis incidens, diuini tamen id furore procurante. *Cic. l. de diuin.* Neque solum deorum voces Pythagorei obseruauerunt sed etiam hominum, quæ vocant Omnia: quæ maiores nostri, quia valere censebant, idcirco omnibus rebus agendis, Quod bonum, faustum, scilicet, fortunatumque esset, præfabantur. ¶ Et tam de malo quæna de bono dicitur. De bono, *Liu. l. i.* Dextra Hercules data accipere se omen, impleturumque fata, ara condita ac dicata. ait. De malo. *Virg. 2. Æn.* - quod diiprius omen in ipsum conuertant. [*Sueton. in Caf. cap. 58.* Omine ad melius verso. Item, Faustis ominibus. *Idem in Augu. ca. 57.* Fausta omnia congerere. *Suet. in Aug. cap. 98.* Omnia habetur. *bis. Ouid. 2. Fast.* Non impune fasit. Nam dicitur omine ab isto Roma suburbanis in caluise rogis. (ob delerta parentalia.) Ominibus secundissimis. *Sueton. in Galba cap. 9.* Omnia victoria: *Sueton. in August. cap. 94.* Auspiciatis Reipub. omnibus Liuiam duxit uxorem. *Velleius.* Quasi dirum omen respuat, & in capita inimicorum abire iubeat. *Senec. cap. 9. de Consol. ad Mart.* Omine non fausto femina virque meo. *Ouid. Eleg. l. 1. 2. Trist. Idem lib. 3. Fast.* Aptius omen erit. Et *Plaut. Mostel. sc. 2. v. 2.* Occidit. Queni mortalem? atque tuos. *Dij te perdiunt cum illo omine.*] Dicimus venustè, Accipere omen, Accipere in omen terroris, victoria, & similia, & Conicere omen in aliquem.

OMINOSVS, Qui verbo & oratione malum portendit. *Vuonius.* {ΩΜΝ] *Epistol. 14. lib. 3.* Notabilis, atque etiam (vexitus docuit) ominosa res accidit. id est malum omen portendens. *Gellius libro 13. capite 14.* Montem istum excluderant quasi aibus obicænis ominolum.

OMINOR, penult. corrept. aris. Auspicor, omen capio. {ΩΜΝ] *náchasch.* φημι, οἰωνοποιεῖν. *GAL.* Predire ou pronostiqueur bien ou mal encontre. *ITAL.* Prendere da parole augurio. *GERMAN.* Iosenteln vordutung oder lossetzen abnehmen. *HISPAN.* Tomar agüero, agorar de mala palabra. *ANGLI.* To gesse what shall happen, to speake a thing lucklie or vn lucklie. } *Plin. lib. 18. cap. 2.* Cur enim primum anni incipientis diem lætis precationibus inuicem faustum omninamur? *Æquian. Currius.* In illo periculo Macedones ominati esse videbatur. [*Velleius.* Ominatus est (moriens) digna & vera de exitu eius. Et *Liu. lib. 9. bell. pun.* Naues cum commeam rediere velut ominatæ alteram prædam venire: (id est, diuinantes.)] Hinc abominor, de quo supra.

OMINO, as. Antiqui dicebant. *rompon.* Ita sit & tibi bene, qui rectè ominas.

OMINATOR, oris, Qui omen capit, qui ominatur. {ΩΜΝ] *menachisch.* οἰωνοποιεῖν. *GALL.* Diseur ou pronostiqueur de bon ou mal encontre. *ITA.* Chi predice buona ventura o trista. *GERMAN.* Ein loser des tussigen gluck oder ungluck. } *ter auf den lossetzen etwas abnimpe und wegsetzet.* *HISPAN.* El que toma agüero. *ANGLI.* A speaker or geser of things to come luckie or unlucklie. } *Plaut. in Amph.* Ob istuc omen ominator capies quod te condecet.

OMENTVM, ri, Membrana tenuis & pinguis, qua integuntur ventris inferioris partes. {ΩΜΝ] *johéretth.* τὸ ἐμπύλον. *GALLIC.* Vne peau grasse qui couure les intestins, la coëste. *ITAL.* La rete di grasso che cuopre il ventre. *GER.* Das netz in den das stugeweld ist. *HISPAN.* El redado de las tripas. *ANGLIC.* The caule or setvet which conuerth the bowels. } *Persius Satyr. 2.* Tot tibi quum in flammis iuniceum omenta liquecant. Constat autem omentum ex duabus tunicis à peritonæo ortis, densis & subtilibus sibiipsis incumbentibus, quamplurimis verò arteriis & venis, pinguedine non pauca, ut ventriculorum, cuius fundo insidet, & veluti ὀμπύλον, id est supernat, vnde & à Græcis nomen accepit: foueat, innatuique calorem per incediam tueatur. Longissimè protenditur in omnia inte-



stina, ut eorum concoctiones, quæ imbecilles sunt, adiuvet. Homini inter animalia longè maximus est, ut quod ad ipsum usque os pubis extendatur. *Autor Galen. lib. 4. de usu part. 6. Anat. ad ministr. Macrob. lib. 1. de somn. i. 1.* Omentum posuit pro membranis cerebrum ambientibus, quas Græci *μυστικα* vocant. Cerebrum (inquit) quod tactu suo hominem vel torquet, vel frequenter interimit non suo sensu, sed vestitus sui, id est omenti, hunc importat dolorem.

**Omenta** tus, ta, tum, Quod est pingui omento factum, *ἄμνηστος*. *Apicius*. Istia omentata, pulpani concisam teras.

**Omittere**, is, ex Ob & Mitto, abiectione b, Rem aliquam penitus dimitto, relinquo, ac pratero. *ἄμνηστος* *ἄμνηστος*, *παρέρω*. GALL. Omettre, laisser, delaisser. ITA. *Lasciar da canto, lasciare*. GERMAN. *Nuplassen vnderlassen/sinlassen vnd surgeben*. HISP. *Dexar de hazer*. ANGL. *To cease, to lett passe*. Terent. in *Adelph.* Nanc si hoc omitteram, ætulum a gam. *Horat. l. 1. Epist. 1.* Quod petit, spernit: repetit quod nuper omisit. Hæc tamen differentia non est perpetua. Legitur enim Omittere etiam pro Intermittere, & in aliud tempus differre. *Idem de Arte*, Pleraque differat, & præsens in tempus omitterat. [Omitte ista quæso, & quod rogo responde. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 3.* Omittere la crymas. *Senec. cap. 2. de Consol. ad Mart.* Abire non sinam. P. Mitte Non omitto. *Plaut. Milit. sc. 5. a. 2.* Omitte, sine me abire, *Plaut. pseud. sc. 3. a. 1.* Omittere tempus. *Cæs. lib. 1. de bell. civ. 1.* \*Cum infinitiuo Terent. *Miturat*. Omitte de te dicere, ego te furcifer si viuo. Et, Omitte mirari opes Romæ. *Horat. 2. Carm. Ode 29.*

**Omissis**, a, um, participium. *ἄμνηστος* *ἄμνηστος*, *ἀφαιρηστος*. GALL. Laisse. ITA. *Lasciato da canto, lasciato da parte, lasciato da banda*. GERMAN. *Sintlassen*. HISPAN. *Dexado*. ANGLIC. *Letten passe, omitted*. \* *Cic. pro Ligario*, Omnia controuersia, oratio omnia ad misericordiam team conferenda est. *Horat. 1. Epist. 6.* Delicis omissis hoc age. Migrat etiam in nomen, & accipitur pro negligente, languido, ac remisso. Terent. in *Heau*. Vbi te vidi animo esse omissio. Attentus, *ἄμνηστος*, ut apud eundem, Attentiores ad rem sumus omnes.

**Omissior** ab te, Dicitur qui lucrum negligit, neque sollicitus est de acquirendis diuitiis. Terent. in *Adelph.* At enim metuas, ne ab re fiat tamen Omissiores paulò.

**Omnis**, & hoc omne, Vniuersus, totus. *ὅλος* *ἄμνηστος*. GALLIC. Tout. ITA. *Ogn uno, ciasuno*. GERMAN. *Ein jeder/alles*. HISPAN. *Todo*. ANGLIC. *All*. Distributiuum dictio, eandem vim habet in vtroque numero. Omnis enim homo, significat idem quod omnes homines. *Cicero pro Rosc. Amer.* Non omnem frugem, neque arborem, in omni agro reperire posses. [Omnia tibi in hoc sunt, & hic pro omnibus est. *Senec. cap. 7. de Consol. ad Polyb.* Omnia parere, & quædam non parere, pro omnibus *Gell. c. 7. l. 2. Item Velleius*. Illi ex omnibus optima volo. *Plaut. Mostell. sc. 4. a. 1.* Ora omnium fetes. *Ouid. 5. Fast.* Occidisti. B. Quem mortalem? C. omnes tuos. *Pl. Mostell. sc. 2. a. 2.* Commoditatis omnes articulos scio. *Plaut. Mena. sc. 2. a. 1.* Omnibus modis res tibi salua. *Plaut. pseud. sc. 6. a. 2.* Dum versat in omnia vultus. *Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist.* Dij omnes illum perduint. *Plaut. Men. sc. 1. a. 3.* Euenus rebus in omnibus velut hornis æstus magni fit. *Plaut. Most. sc. 2. a. 1.* Vxor rescuiit rem omnem ut factum est ordine. *Plaut. Men. sc. 3. a. 4.* Non omnes possunt ole-re vnguenta exotica. *Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1.* Per omnia fortunam hominis egressus Pompeius. *Velleius*. Omnibus paruis magnisque miseris præfulsor. *Plaut. pseud. sc. 1. a. 3.* Omne tranfactum reddet. (id est, omnia.) *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.* Ordine omne edisertavit. (i. omnia.) *Plaut. Amphitr.* Non omnino omne lucrum utile homine. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.* Omnium hominum exopto ut siam miserorum miserimus. *Plaut. Men. sc. 2. a. 5.* Non omnia eadem, omnibus æquè suaui. *Plaut. Asin. sc. 3. a. 2.* Omnibus pro vlla. *Plaut. Aul. sc. 4. a. 1.* Ciuem sine mala omni malicia. (i. sine vlla. *Idem Ibi dem sc. 1. a. 4.* Sine omni suspicione in ara hic assidam, &c.] *Plin. lib. 12. ca. 3. de malo Assyria*, Arbor ipsa omnibus hortis pomifera est, alijs cadentibus, alijs maturescens, alijs verò subnascentibus. ¶ Omne genus, & omnis generis, pro eodem. *Varro de Re rust. cap. 29.* Seminaria omne genus vt ferantur. *Liui. 7. bell. pun.* Merita inde sua in duces Carthaginenses commemoravit: auaritia contra eorum, superbiãque & omnis generis iniurias in se, atque populares. ¶ Omnis cum genitiuo. *Liui. 1. bell. Maced.* Macedonum ferè omnibus, & quibusdam Andriorum, vt manerent, persuasit. ¶ Differt tamen Omnis à Toto, quod omnis ad numerum refertur, Totus ad quantitatem, Totum dicimus corpus aliquod integrum: vt Tota domus, Omnis, de vniuersis numero distinctis, vt, Omnis grex. Confunduntur tamen plerunque. *Cicero pro Quirint.* Vtique dū inueniretur, qua ratione res ab vñsata ratione recederet, & in hoc singulari iudicium causa omnis concluderetur, id est tota. [*Plaut. Curs. sc. 3. a. 5.* Decem minas dum soluit, omnis mensis transit. (i. totus.)] ¶ Omne genus, & omnis generis, pro eodem. *Varro 1. de Re rust. cap. 29.* Seminaria omne genus vt ferantur. *Liui. 7. bell. Pun.* Merita inde sua in duces Carthaginenses commemoravit: auaritia contra eorum, superbiãque & omnis generis iniurias in se atque populares, [Omnes vniuersi *Gell. cap. 12. lib. 19.*

**Omnino**, aduerbiũ, pro fus, planè. *ὅλον* *ἄμνηστος*, *ἄμνηστος*. GALL. Totalement, entièrement. ITALIC. *Al tutto*. GERMAN. *Gehtlich/ganz vnd gar*. HISP. *De todo punto*. ANGL. *Througħly, persuelic*. ¶ Vnde apud *Iurecons.* Omnino recessisse dicitur is, qui recessit animo permurandi domicilium. ¶ Ponitur aliquando pro Etiam. *Cic. ad Nigidium lib. 4.* Perfeceratque fortuna, nequid tale scribere possem, aut omnino cogitare. *Idem pro Quirintio*: Mihi perdifficile esse dicebam contra tales oratores non modò tantam causam perorare, sed omnino verbum facere conari. id est sed etiam. ¶ Accipitur etiam omnino aliquando pro tantummodo. *Cic. pro Cluen.* Quinque omnino fuerunt, qui illum vestrum innocentem Oppianicum absoluerunt. *Cæsar lib. 1. de bello Gal.* Erant omnino itinera

duo quibus domo exire possent. *Omnicanus. Apuleius Florid. lib. 2.* Sed enim philosophi ratio & ratio tempore iugis est, & auditu venerabilis, & intellectu utilis, & modo omniana.

**Omnifariam**, aduerbium, Omnibus modis, siue omnis generis. *ἄμνηστος*. GALL. En toutes manieres. ITA. *A ogni guisa*. GERMAN. *In allerley*. HISPAN. *En todas maneras*. ANGL. *Many ways, manifoldly*. *Gel. li. 12. cap. 13.* Quum verò omnes terras omnifariam: & vndique versum circumfluat, nihil circa eum est.

**Omnifarius**, Dicitur, sicut Plurifarius: quo *Suetonius* vtitur: quod etiam *Erasmus* annotauit. *ἄμνηστος*.

**Omnifer**, ra, rum, Omnia ferens. *ἄμνηστος*. GALL. Portant toutes choses. ITA. *Che produce ogni causa*. GERMAN. *Alles tragend*. HISP. *El que trae todas cosas*. ANGL. *That beareth or bringeth all things*. *Ouid. 2. Metam.* Suffulit, omniferus collo tenus arida vultus.

**Omniformis**, *ἄμνηστος*. *Apuleius in Hermetis Asclepio*. Horum *ἄμνηστος*, vel princeps est, quem *ἄμνηστος*, vel omniformem vocant, qui vniuersis speciebus diuerfas formas facit.

**Omnigenus**, na, um, penultima correpta, Ex omni genere. *ἄμνηστος*. GALL. De toutes sortes. ITA. *Di ogni sorte*. GERMAN. *Allerley artetey hand ober gatung*. HISP. *De todos generos, y todas maneras*. ANGL. *Of all sortes*. *Virg. lib. 8. Æneid.* Omnigenamque deum monstra, & latrator Anubis. *Lucret. lib. 2.* E quibus omnigenos gignunt, variantque colores.

**Omnimodus**, a, um, pen. corr. Omnium modorum. *ἄμνηστος*. GALL. De toutes manieres. ITA. *Vario, d'ogni maniera*. GERMAN. *Allerley weis vnd maass*. HISP. *Cosa de todas maneras*. ANGL. *Of all manners or fashions*.

**Omnimode**, aduerbium, *ἄμνηστος*. GALL. Totalement. ITALIC. Totalmente. GERMAN. *In all weis vnd maass*. HISPAN. *De todo punto*. ANGL. *Many ways, or all manner of ways*. *Lucret. lib. 2.* Omnimodè expertus fueris quam quisque det ordo.

**Omnimodis**, aduerbiallyter, Omnibus modis. *Lucret. lib. 1.* Nec tamen omnimodis connecti posse putandum est Omnia. *Idem lib. 3.* Si non omnimodis, at magna parte animal Privatus.

**Omniparens**, penult. corr. Qui omnia genuit. *ἄμνηστος*. GALLIC. Qui engendre toutes choses. ITA. *Che genera tutto*. GERMAN. *Die oder der alles gebiet vnd hnd fur bringt*. HISPAN. *Lo que pare todas cosas*. ANGLIC. *That engendreth all things*. *Virg. 6. Æneid.* Nec non & Tyria terræ omniparentis alumnus. Cernere erat. *Sis Lucret. lib. 5.*

**Omnipotens**, tis, pen. cor. Omnia potens. *ὅλος* *ἄμνηστος*. GALLIC. Tout puissant. ITALIC. *Omnipotente*. GERMAN. *Allmechtig*. HISP. *Cosa toda poderosa*. ANGLIC. *Almightie*. *Plaut. in Pæn.* Dij immortales, omnipotentes, quid apud vos est pechrius? *Virg. 1. Æneid.* Sed pater omnipotens speluncis abdidit atris. *Idem 8. Æneid.* Me pulsam patria, pelagique extrema sequentem Fortuna omnipotens, & ineluctabile fatum Hisposuere locis. Hinc omnipotentia, rerum omnium facultas, *ἄμνηστος*.

**Omnipotentissimus**. Vt omnipotentissimus Deus apud *Macrobius Comment. lib. 1. cap. 17.*

**Omnipotencia**. *Macrob. Comment. libr. 1. cap. 6.* Hæc ab illa omnipotentia solitaria in corporis intelligibilis lineam primam desluit.

**Omnitenens**, pen. corr. Qui omnia complectitur. *ἄμνηστος*.

**Omnivagus**, a, um, pen. corr. Per omnia vagans. *ἄμνηστος*. GALL. Vagant ou vagabond par tout. ITA. *Vagabondo per tutto*. GERMAN. *Das allenthalben vmbher schweiff*. HISP. *Que vaga por todas partes*. ANGL. *A vagabound through all*. *Cic. 2. de Nat. deor.* Quæ eadem Diana omnivaga dicitur, non à venando, sed quòd in septem numerat tanquam vagantibus.

**Omnivalens**, pen. cor. corr. Omnia valens. *ἄμνηστος*.

**Omnivolus**, a, um, Omnia volens, vel omnia cupiens: quod epitheton à Catullo Ioui tribuitur, quem poetæ finxerunt in amoribus admodum inconstantem, omniumque ferè formosarum concubitus appetentem. Sic enim scribit ad Mallium, Sæpe etiam Iuno maxima calicolum Coniugis in culpa flagrauit quotidiana, Nescens omnivoli plurima furta Iouis.

**Omnivorus**, adiectiuum. Qui nullo discrimine quibuslibet vescitur, *ἄμνηστος*. GALL. Qui mange & deuore tout. ITA. *Che mangia d'ogni cosa*. GERMAN. *Der allers fetst*. HISPAN. *Comilon de todas cosas*. ANGL. *That deuoreth all*. *Plin. libr. 25. cap. 8.* Bibunt autem lac vacciniũ, quoniam boues omnivorus sunt in herbis.

**Omnoplata**, *ὅλον* *ἄμνηστος*. Sunt duo ossa lata, vtrinque à ceruice ad scapulas tendentia, quæ Latinis Scopula operta vocantur. *Autor Celsus lib. 8. cap. 1.*

**Omphagium**, *ὀμφαγιον*, pen. prod. Qui cruda carne vescuntur, quales olim perhibentur fuisse Ætoli, vt ait *Thucyd.*

**Omphacium**, omphacij. *ὀμφακιον*, *Dioscoridi*, Succus est vuz acerbæ, nondumque maturæ, *ὀμφακιο*, hoc est ab vua acerbâ ducto nomine. *GALLIC.* Du verjus. ITA. *Agresta*. GERMAN. *Empfferten/ber wein so auß vnzellig gen trauben gemacht wirt*. HISPAN. *cum ode agræ*. ANGL. *Verdiuce*. *Plin. in prol. lib. 13.* Omphacium qua fieret ratione, incipientis vuz pubertate, in vnguentis docuimus. *Diosc. lib. 4. cap. 6.* docet Omphacium esse succum vuz acerbæ nondum maturescens, à Thasia aut Amamea vite.

**Omphacinus**, a, um, penultima correpta. *ὀμφακιο*. GALL. Chose faite de verjus. ITA. *Cosa fatta d'agresta*. GERMAN. *Nuß vnzellig gen trauben gemacht*. HISPAN. *Cosa de fruso no maduro*. ANGL. *Made of verdiuce*. Quod ex omphace, hoc est ex vua acerbâ conficitur vt, Oleum omphacinum. *ὀμφακιο*, quod duobus modis fieri posse ostendit. *Plin. lib. 12. cap. 27.* Altero modo ex olea adhibebat, aut certè iam colorem mutare incipientem, quam *Drapam* vocat altero



cat: altero ex vite Prythia, aut Amminea, quum sint acini ceteris magnitudine.

omphalocarpon, ἀμφοῖν, Dioscoridi, Herba est quam alij Ampelocarpon, alij philantropon appellant, quod semen gignat hamatum, quod vestibus adhærescens hominum amore teneri videtur. Omphalocarpon autem idcirco appellatum est, (ut non obscure significat Dioscor. l. 3. c. 103.) quod semen eius rotunditate quadam vmbilicis speciem videatur referre. Apud Plin. lib. 27. c. 5. Omphacocarpo legitur: facit tamen ratio etymologiae, quam modò adduximus, ut Omphalocarpon restituendum putemus. Vide Marcellum Virgilium in locum Dioscoridi paulò ante citatum, & Hermolaum in Plinium.

omphale, ἐμφάλη, Nomen proprium reginae Lydiae, quæ Herculem multis muneribus ornauit, quod anguem iuxta Sagarim fluvium multos homines interficientem interemisset. Hæc ut Poeta tradunt, Herculem sibi feruentem etiam ad lanificium compulit, quum ipsa calathum & colum, cultusque foemineos, sagittis & clava, leonisque regimine mutasset. Alij dicunt, ob Iphiti Euryti regis filij cædem, à Mercurio iussu Iouis, Omphalæ Lydorum reginae fuisse in seruitutem addictum: & inde esse quod illi seruisse, & calathos subministrasse dicatur. [ Vide Plutarch. in Theseo.]

O ante N

ON. In notis antiquorum, omnino. ONA. Omnia. ONT. IMP. ornamentum imperiale.

onax, ὄναξ, Ficus sunt prædulces, quæ Tarenti tantum nascuntur: sic dicitur, quod propter bonitatem iure emi dicantur ὄναξ enim Græcè dicitur emptio, à verbo ὄναξ, id est emo. Apud Plin. lib. 15. cap. 18. legitur Onax.

onager, gri. pen. cor. Afinus agrestis. { ὄναξ περὶ ἀγρῶν. GAL. Afne lauage. ITA. Afino saluatico. GERM. Ein waldeseher oder wilder esel. HISP. Afno syluestre. ANG. A wilde asse. } Cõponitur enim ex ὄναξ afinus, & ἄγρῶν syluestre. Nomen in ῥ Græca disinentia, quum ad Latinam transeunt declinationem, mutant ῥ in er, ἀλιξῶδῆς, Alexander: ἀγρῶν, onager. Varro 2. de Re rust. cap. 6. Afinorum duo sunt genera. Vnum ferum, quos vocat Onagros: in Phrygia & Lycaonia sunt greges multi. Alterum mansuetum, vt sunt in Italia omnes. [Plau. Ajm. Prolog. Onagos, aliàs onagros, nomen huic fabulæ.] Legitur aliquando etiam nominatiuus Onagrus. Ibidem, Ad seminationes onagrus idoneus, quod è fero fit mansuetus facile, ex mansueto ferus nunquam. Cic. ad Attic. l. 6. Erat præterea cynocephalus in effedo, nec decrat onagri. Albe. lib. de Animalibus scribit medullam onagri curare podagram, si ea inungatur: & eius sterco siccatum, & cum vino potui sumptum, valere contra scorpionis ictum.

onchestus, ὄνχης, Fillus fuit Neptuni, qui Onchestum ciuitatem Mycaleffo promontorio propinquam condidit, deque suo nomine appellauit.

onchestus, ὄνχης. Bœotia vrbs est, non procul à lacu Capayde, vbi Amphycitionum concilium cogi solet, teste Strab. libro nono, Condita putatur ab Onchesto heroe, Neptuni filio, & ab eo nomen accepisse.

onesticus, ὄνηστικός, penult. corrept. ὄνηστικός, Philosophus & historicus Aeginensis: vt autem Demetrio Magneffo placet, Aftypalæus fuit è Diogenis schola. Similitudinem quandam cum Xenophonte habere videtur. Vt enim hic cum Cyro ita ille cum Alexandro militauit. Xenophon Cyri Pædiam, Onesticus Alexandri incunabula & originem scripsit. Similiter vterque persequitur laudes eius, quo Imperatore meruit: stylus insuper vtriusque similis. Autor Diog. Laert. Fuit etiam medicus.

onesticus, ὄνηστικός, Cyprius, seu Spartiata, tempore Constantini magna scripsit de Rhetorica, De statuum differentia, Præexercitationes, Declamationes & alia. Suid.

oniscus, ὄνησκος, GALL. Vne cloporte ou vne chenille. ITA. Verme di molti piedi. GERM. Ein esel / ist ein steiner mug mit vñ füssen / wetzen so man antret / tegt er sich nider als ober tod wære. HISP. Gallina ciega. ANG. A rough worme with many feete. } Animal pilosum è vermibus terræ, arcuatim repens, & tactu contrahens se. Latini Millepedam, Centipedam, & Multipedam appellant. Quanquam hæ appellations generaliores sunt quàm oniscus: vt etiam ad scolopendram extendantur, quæ arcuatim non serpit, multoque minor est onisco, sed perniciosior. Vide Plin. lib. 29. cap. 21.

onobam, ὄνοβη, Ciuitas inter Sacrum promontorium, & Hercules columnas, in Bætica regione. Autor Plin. libro tertio, capite 1. & Pomp. lib. 3.

onobalistria, ὄνοβαστρία, Vulgò Gibraleon, Hispaniæ Bætice oppidum est teste Ptolem. libro secundo, cap. 4. in tractu Tudertanorum: idem cum eo quod Plinius & Pomponius, Onobam vocant.

onobatis, ὄνοβάτις, Apud Cumanos dicebatur mulier in adulterio deprehensa, teste Plutarcho, qui refert Cumanis in more fuisse, vt quæ aliqua in adulterio deprehenderetur in forum deductam, & saxo impositam, spectandam omnibus proponerent: deinde asino impositam, per vrbes perueherent: eaque infamia notatam Onobatiū appellabant.

onocentaurus, ὄνοκένταυρος, Animal monstruosum, quod à parte superiori hominis speciem habet: à parte inferiori, asini præfert imaginem: quemadmodum & Hippocentaurus finxit antiquitas, superiori parte hominem, reliqua equum referentes. Onocentaurorum mentio est in Sacris literis apud Ieremiam.

onochelos, penultima producta. ὄνοχελός, Latine sonat Labrum asini, Genus herbæ paruo frutice, flore purpureo, asperis foliis & ramis, radice mellibus sanguinea, cætero nigra, in locis sabulosis

nascens. Hæc à Plinio libro 22. cap. 21. numeratur inter species asinichusæ.

ONOCHEONVS, Thessaliæ fluvius, vnus ex iis quos Xerxis exercitus traditur ebibisse. Autor Herod. l. 4.

onocrotalus, penultima corrept. { ὄνοκροτάλλος. } Avis est cygnofimilis, dicta quod collum in aqua mergens, spiransque, veluti rudicum asini edat. ὄνοκροτάλλος, Crepitus. Plinius libro 10. capite 47. Olorum similitudinem onocrotali habent.

onomatopœia, ὀνοματοποιία, cum æ diphthongo in antepenultima; nominis fictio: vt Balatus ouium, mugitus bouum. Dicta Onomatopœia, quasi τὸ ὀνόματος ποιησις. A quibusdam Nominatio dicitur, qua rei, cui nomen aut non sit, aut satis idoneum non sit, ipsi nomen effingitur, aut imitationis, aut significationis gratia. Inde sunt Rudere, Vagire, Murmurare, Sibilare.

ononchis, penultima producta. quæ à Dioscoride, ὄνονχίς appellatur, herba est spinosa post Ver. folio ruscæ aculeatis ramis, vt tribulus, Gaudet cultu solo, præcipueque in legetibus prouenit, aratro inimica: vnde & Restia bonis vulgò appellatur, quod in opere boues sæpe fistat.

ONTYRION, ὄντυρον, Oppidum est Thessaliæ iuxta Arnen, cuius incolæ Onthyrici appellantur. Steph.

ONYPHIS, ὄνυψος, Vbs celebris Aegypti: à qua vicina profectura Onophitis appellatur: cuius meminit Plin. l. 5. c. 9.

onus, oneris, Pondus, sarcina. { ὄνυξ ἡ μάβα ἡ δὸν σέβελ. ὄνησις, ὄνησιον, ἄχθος. GAL. Charge, fardeau, faix. ITAL. peso, carico. GERM. Ein burde oder etn last. HISP. La carga, o el peso. ANGL. A lode or burden. } Cicer. pro lege Manil. Insula Delos, quod omnes vindique eum mercibus atque oneribus commeanit. Ouid. 7. Metam. Hic nos frugilegas aspeximus agmine longo Grande onus exiguo formicas ore gerentes. } Ponitur aliquando pro negotio, incommodo, molestia. Liu. 3. bell. Pun. Exercitum se non in agrum Hirpinum, Samnitè vt, ne & ipse oneri esset, sed in proxima loca lociorum populi Romani adducturum. &c. } Aliquando pro munere, prouincia partibus, & officio. Cic. 6. Verr. Cur ergo tuas partes suscipio? cur tuum onus sustineo? Videtur ratio exigere vt aspiatur: quum Varro dicat, Honos ab honesto onere: & Honestus, quod onus sustineat Reipublicæ: Quum autem Honor, & Honor aspiracionem habeant, & ab honore deducantur, videtur etiam Onus aspirandum vt quod in deriuatiuis seruatur, in primitiuis seruari debeat: verum vsus refragatur. } Honus, & honestus, cur aspietur vide Gell. cap. 3. lib. 2. Oneri se subtrahere. Quintil. Onus inguinis aufert. (i. restes) Ouid. 4. Fastor. Quam graue ballistæ mœnia pulsant onus. Ouid. Eleg. 2. lib. 1. trist. Onus imperij reclamare in aliquem. Senec. cap. 2. de Consol. ad Mari. Quicquid onerum supra cecidit, sustine. (de cladibus) Senec. cap. 6. de Consol. ad Mari. Impositumque sibi fama tuetur ortus. Ouid. Eleg. 4. lib. 3. trist. Humanum purget, vt ignis onus. Ouid. 4. Fast. Nisi tria grauida carnaria mihi oneri vberi erunt (alias onerata.) Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Habendum & ferendum hoc onus. (seruitutis) cum labore. Plaut. Amph. sc. 1. a. 1. Nolo te qui herus mihi sis onus istuc sustinere (de crumena) Plaut. Afm. sc. 3. a. 3. Vbi onus nequeam ferre pariter iaceam ego asinus in luro. Plaut. Aul. sc. 4. a. 1. Cogitabat quantum tu & ornamentum tuorum esses, & onus, &c. Senec. de Consol. ad Polyb. cap. 3. Si bene fers magna solatia; si male, magna onera. Metaphor. de amisso filio, & relictis nepotibus Senec. cap. 16. de Consol. ad Mars. } His autem verbis in oratione pulchre adhære solet, Abiicere opus, Allevare onus. Cicer. pro Rosc. Amer. Hoc onus si vos aliqua ex parte allevabit, feram vt poterò. } Deponere onus Cic. pro Sylla. Ita se gessit in tribunatu, vt onere deposito domesticis officij, nihil postea nisi de Reipublicæ commodis cogitaret. } Habere onus. Cic. 5. Verr. Ego plus oneris habeo quàm qui cæteros accusarunt. } Imponere onus. Cicer. ad Ther. Nunc quum mihi ab amico officiosissimo tantum oneris imponitur: ego quoque tibi imponam pro tuis in me summis officijs, ita tamen, vt, &c. } Opprimi onere, Premi onere, Suscipere onus, Sustinere onus, & Tollere onus. Testimonia sunt inuentu facilia.

Onerosus, a, um, Quod est oneri, siue quod onerat, & gravat. ὄνηστικός, GALL. Poissant, chargeant. ITAL. Graue, ponderoso. GERM. Ubertig / ist / beschwerlich / ist / schwer. HISP. Graue, molesto, pesado. ANG. He auie, weghtie. } Plin. lib. 22. cap. 25. Vomitiones mouit, aluum purgat, capiti & stomacho onerosum, id est graue & ponderosum. Virg. 9. Aeneid. Euryalum tenebræ ramorum onerosaq; præda impediunt, id est magni ponderis præda. Ouid. 1. Metam. Imminet his æter, qui quinto est pondere terræ, Pondere aquæ lenior, tanto est onerosior igne.

Onerosus, Onus impono. { ὄνυξ ἡ μάβα. ὄνηστικός, ὄνησις, ὄνησιον. GAL. Charger, greuer. ITA. Caricare. GERM. Laden / ein burden / auffsetzen. HISP. Cargar de algun peso. ANGL. To burden, to lode. } [ Onerabo præda participes meos. (i. opplebo) Plaut. Pseud. sc. 1. a. 2. Onera hunc hominem. (argento) Ibid. sc. 2. a. 5. Illæc machinæ meas onerat scapulas. Plaut. Amphitr. Hic dies oneratur malignitate omnes mortales. Plaut. Capt. sc. 1. a. 3. Variis onerat caussis. Ouid. lib. 3. Fastor. Onerare laudibus. Liu. 4. ab vrb. Onerare laudibus & promissis. Livius lib. 10. ab vrb. Onerati larga portione. Suot. in Tib. cap. 62. Onerat discentem, non inseruit librorum copia. Senec. cap. 9. de Tranquill. Habes amatores tam probè oleo onustos. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Onerata tergores carnaria. Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Vnde onustum celocem agere te dicam. (i. te ebrium) Plaut. Pseud. sc. 2. a. 5. Onustum zero corpus. (sene & tute) Plaut. Men. sc. 2. a. 5. } Virg. 1. Aeneid. Vina bonus quæ deinde radis onerarat Acestes. Terent. in Phorm. Sed ego nunc mihi cesso, qui nõ humerum hunc onero pallio. Virg. 1. Geor. Sæpe oleo tardi costas agitator aselli Vilibus aut onerat pomis. } Transfertur etiam ad Tom. ij.



animum: vt Onerati me curis, id est implesti. Sic onerare lætitia, amicitate. [Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.] Onerare maledictis, iniuriis: id est iniuriis afflicere. [Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.] Onerare pugnis, pro pugnoscitur. Onerare laudibus, vehementer laudare. Onerare promissis, Onerare mendaciis, Onerare rationes, id est dispendiosum esse, Onerare præceptis, est mandata dare. [Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2.] Onerare populum, est populo nimis exactionibus grauem esse. Annonam onerare, id est chariorem facere. [Vlpian. in l. Annonam. ff. De extraord. criminib.] Onerant annonam etiam statera adulterina. Huius verbi compositum & contrarium, est Exoneratio. [Simplicius, in Xenocrate, de quo vide suo loco.]

Oneratus, & Onustus, is cui impositum est onus: & Onusta frumento nauis. Cicer. 3. Offic. [ἄφορτος, ἄφορτος. GAL. Chargé. ITAL. Caricato. GERM. Laden, besetzt. HISP. Cargado. ANGL. Loded, or loode.] Terent. in Heaut. Ancillas secum adduxit plus decem Oneratas veste, atque auro. Accipitur aliquando pro Pleno. Plaut. in Stich. Itaque onustum peccus porto lætitia, lubentiaque. Idem in Aulul. cum genituro Aulam onustam auri. [Plaut. Aul. sc. 1. a. 5.] Quadrilibrem aulam auro onustam. [Ibid. sc. 1. a. 5.] Exegit foras omnes onustus aulibus. Et sc. 2. a. 4. Si quis illam inuenit aulam onustam auri. (bis.) Plaut. Amph. Faxo, vt bubulis coris sis onustus Saturni hostia. [Liu. 4. bell. Maced. Partim donis, partim spe præmiorum oneratus.]

Onerarius, ria, rium, Quod oneratur, vel onerari potest. [ἄφορτος, ἄφορτος. GAL. Appartenant à charge, ou qui peut estre chargé. ITAL. Da carico. GERM. Das man ladet, oder laden vnd besetzt. ANGL. That is or may be loded or laden with a burden.] Vnde naues onerariæ quæ à gestandis operibus dictæ sunt, naues sunt magnæ, & capaces, obque id reliquis tardiores: contra Actuariæ, vt minores sunt, ira & celeritate, agilitateque onerariis præstant: vnde & nomen habent, ab agendi scilicet facilitate. Cicer. 3. Verr. Eaque in onerariam nauem suam conicienda curauit. [Plin. Epist. 173.] Sæpe minores maioribus, velut cymbulæ onerariis, adhaerescunt.

Onychipuncta, Gemma est ex Iaspide generibus, quæ & Iaspionix, ἰασπιονίς, dicitur, niueo colore, utilis punctis stellata: vnde & nomen accepisse videtur. [Vide Plin. lib. 37. c. 9.]

ONYTES, ὄνυτις. Nomen proprium Thebani cuiusdam qui Æneam secutus, à Turno fuit interfectus. [Virg. 12. Æn. Ille Talon, Taniusque neci fortæque Cethegum, Tres vno congressu, & mæstu mittit Onyten.] Nomen Echionium, matrisque genus Peridiæ.

ONYX, ychis. [ὄνυξ, ὄνυξ.] masculini, vel femin. gen. frequentius tamen masculini, Gemmæ cuiusdam species est humani vnguis candorem referentis, interuenientibus venis, quibusdam sardæ & iaspidis colorem imitantibus. [Vide Plin. lib. 37. ca. 5.] Est etiam Onyx marmoris genus quod à nonnullis Onychites, ab aliis etiam Alabastrites appellatur in montibus Arabiæ præcipue nascens. Postea etiam in Germania inuentum: quod ad potiora & vnguentaria vasa primùm cæpit excavari: postea etiam lectorum pedes, & sellæ, & solidæ etiam columnæ ex eo fieri cæptæ. [Auror. est idem Plin. lib. 36. cap. 7. & 8.] Ex hoc marmoris genere olim etiam pretiosissima fiebant pauimenta: quod non obscure significat [Martialis. lib. 3. quum ait, Calcatûsque tuo sub pede lucet onyx.] Figurata etiam inuenitur Onyx accipi pro vasculo vnguentario ex hoc marmore excavato. [Idem libro 7.] Vnguentum fuerat quod onyx modò parua gerebat. Apud Græcos ὄνυξ proprie vnguem significat, à cuius similitudine hoc marmoris genus, & ipsa etiam gemma nomen accepit, quod scilicet humani vnguis coloris, vt diximus, referant. Onyx item medicis, oculi affectus est, quum pus sub cornea tunica colligitur ad similitudinem vnguis, vnde & nomen accepit. Latini etiam vnguem appellant: quod tamen nomen etiam alteri oculi affectui tribuitur à Celso, quem ὄνυξ, ὄνυξ vocat Græci, quum scilicet in adnata membrana quiddam exerescit, à maiori angulo vt plurimum ortum, ad oculi coronam ita procedens vt quandoque pupillam operiat.

ONYCHINUS, a, um, pen. cor. ὄνυχινος. Quod ad onychen pertinet, vel quod ex onyche confectum est: vt, Onychina vasa. Onychina pyra vocat. [Plin. l. 15. c. 15.] quæ vnguis colorem referunt. Item Onychina pruna apud Colum. l. 12. c. 10. quæ vnguis formam & similitudinem habent.

O ante O, & P

OO, In notis antiquorum, oportebit, & oportuit, vel omnino, & aliquando omnes. OOTS, ornamentis omnibus textus.

OBNE, ὀβνε, Insulæ in Oceano Septentrionali, in quibus (vt Plin. refert. l. 4. c. 13.) Iouis auium, & auenis incolæ viuunt.

OPELLVM, Britannia insulæ vrbis, Ptol. l. 2. c. 3. Vxellum aliis dicta, hodie Cestria

OP, In notis antiquorum, optimo, vel opiter, vel oportere, O P E T. S. P. optimo & sancto patrono, vel optimæ & sanctæ patronæ. O. P. F. optimo principali fecit. O P P oppidum. O P P R I N. optimo principi OPT. P. Optimo principi.

Opaca, Onobrychis herba apud Diosc. l. 3. c. 171.

Opacus, a, um, penult. producta. Vmbrosus, opertus, tectus, & apertus. [ἄφορτος, ἄφορτος. GAL. Ombra, obscur. ITAL. Ombroso. GERM. Schatten. HISP. Obscuro o sombro. ANG. Shadowed or in shadow, dark, obscure.] Virgil. 1. Eclog. hic inter flumina nota, Et fontes sacros frigus captabis opacum. Cicer. de Part. In locis autem & illa naturalia, maritimi, an remoti à mari: plani, an montuosi: læues, an asperi: salubres, an pestilentis, opaci, an aprici, &c. Ouid. 1. Fast. Alueus in limo syluis appulsus opacis. [Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist. Cingit & augustas arbor opaca comas. (i. laurus.)]

Opaco, cas, penultima producta. Obumbro, cooperio, obscuro. [ἄφορτος, ἄφορτος.]

Opacitas, citatis. [ἄφορτος, ἄφορτος. GAL. Ombragement, obscurité. ITAL. Ombreggiamento. GERM. Beschattung oder die dunkle vom Schatten. HISP. A quella obscuridad o sombra. ANGL. A shadow or mak dark.] Virgil. libro 1. Georg. Nunc altæ frondes & rami matris opacant. Colum. lib. 5. cap. 5. Quum plerunque dicti syderis tempore quædam partes eius regionis sic infestentur Euro, vt nisi reguminibus vites opacentur, veluti halitu flammeo fructus vratur. Cicer. 2. de Nat. deor. de Sol. Vt quum terras larga luce compleuerit, eadem modò his modò illis partibus opacet.

Opacitas, citatis. [ἄφορτος, ἄφορτος. GAL. Ombragement, obscurité. ITAL. Ombreggiamento. GERM. Beschattung oder die dunkle vom Schatten. HISP. A quella obscuridad o sombra. ANGL. A shadow or mak dark.] Colum. l. 8. c. 17. Plurique nocet putris vnda quàm prodest opacitas.

Opalûs, ὀπαλιός, Gemma est in India tantum nascens colore quidem candida, ita tamen vt in ea vario modo & carbunculis tenuior ignis & amethysti fulgens purpura, & smaragdi virens mare, incredibili pariter mistura transluceant: vnde & inter gemmas prædioras, hoc est à pueris in deliciis habitas, numeratur à Plin. lib. 37. cap. 6.

Opalia, ὀπαλία, Festa erant Opideæ, quæ Saturni vxor putabatur, dicata: quæ mense Decembri paucis diebus ante Saturnalia celebrantur. [Plin. l. 19. c. 6.] Sunt qui allium & vpicum inter Opalia & Saturnalia aptissime feri putant.

Opeconsua, Dies festi Opeconsuæ deæ instituti, cuius in regia sacrorum, in quod nemo præter virgines Vestales & sacerdotem publicum introibat. [Varro lib. de lingua Latina.]

OPERA, ræ, Actio est, & labor, & industria operariis, seu operatio, [ἔργον, ἔργον. GAL. Labeur, travail, peine. ITAL. Opera, fatica, industria. GERM. Arbeit. HISP. Obra, studio, diligentia. ANGL. Labour, working, pain.] Cic. lib. 1. Offic. Non malè præcipiunt qui seruis vt iubent vt mercenariis, ad iusta præbenda, & ad operam exigendam. Calp. bell. Gall. Ipse, et si res erat multæ operæ, & laboris, tamen commodissimum esse statuit. Plaut. Capt. Nam tua opera, & comitate, & virtute, & sapientia fecisti, vt redire liceat ad parentes denuò. Cic. 1. Offic. Quidam nimis magnum studium multamque operam in res obscuras atque difficiles conferunt. Opera interdum accipitur pro Delicto. [Liu. lib. 1. Decad. 5.] Placuit Lanuuios, quorum opera instauratæ essent feræ, hostias præbere: illi enim in preceatione errauerant. Opera ferè ad hunc modum in oratione collocatur. Operam do, Operam impendo, Operam nauo, quod est ad aliquam rem agendam incumbo, & studium laborisque impendo. Cic. Tiro. Da operam vt valeas. Hinc dedita opera, dicimus pro eo quod est de industria quasi cura adhibita, & labore impenso: quod & data opera dicitur. Cic. in Epist. Data opera parui, qui sic, &c. Dicimus etiam operam conferre in aliquam rem, operam consumere in aliqua re: Operas, vel operam dare alicui, pro iuuare: Dare operam in exercitationem aliquam. Dare operam alicui, est audientiam accommodare: Dare operam præceptoris, est eum audire: Dare operam funeri, est interesse populi exequiarum: Dare operam tonsoni, est tonderi. Id operam do, id est curo, laboro. [Operam dare ventri & studere somno. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. Viginti minæ bonæ mala opera partæ. Idem in Asin. sc. 4. a. 3. Bona opera aut mala inuenire argentum. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. Certum est obseruationi operam dare. (i. speculati.) Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. Occupata est: operæ non est: non potest. Ibid. sc. 2. a. 2. Exulantis operæ si sit plus, tecum loquar. (i. si sit plus rei quam verborum Lambin.) Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Et in Merc. sc. 2. a. 5. Operæ non est. (i. otium non est. Gell. cap. 17. li. 7. vel vt Lambinus, operæ non est copia, siue facultas. (i. non vacat, non licet.) Sic Lilius 9. bell. pun. Operæ non est vobis audire.]

Opera consilioque nos adhortante iuuat. Plaut. Milit. sc. 1. a. 2. Ne nimio opere sumat operam (i. ne nimiam operam.) Plaut. Curc. sc. 1. a. 4. Mandauit vt ei daret operam, de aduocato vel procuratore. Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Vult te nouus herus operam dare fideliter veteri domino. Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. Opera huc conductæ vestra non oratio. Plaut. Aul. sc. 3. a. 3. Opera vt largus est nocturna. Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Opto mihi hunc annum perpetuum huius operas eodem sensu. Ibid. Date benignè hanc operam mihi. (i. audite.) Plaut. prolog. Asin. Redde operam mihi. (i. audi vicissim.) Da mihi operam parumper, paucis est quod te volo. Plaut. Aul. sc. 4. a. 1. Operam hanc furrupit tibi. (i. de concubitu.) Plaut. Amphitr. Par pari datum hostimentum opera pro pecunia (i. concubitus.) Asin. sc. 3. a. 1. Faxo & operam & vinum perdiderit simul. Plaut. Aul. sc. 5. a. 3. Senatus operam dare aut clientibus. Plaut. Asin. sc. 2. a. 5. Triduum hoc assiduum operam dedi foro. Ibid. sc. 4. a. 2. Dixit se promissam operam dare. (sup. in foro.) Pl. Asin. sc. 2. a. 2. Iustif' columnis deiici operas araneorum. Ibid. sc. 4. a. 2. Facie haud videntur mali: opera fallunt. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Operam vt deti, (velim sup.) Dabit. (i. coniciet somnium.) Plaut. Curc. sc. 2. a. 2. Domo abs te afferto ne operam perdas poscere. Plaut. Aul. sc. 2. a. 2. Operam date vestro imperatori. Calp. l. 3. de bell. Civ. Operam dare matrimonio. Suet. in Galb. cap. 5. Operam dare auspicio. Liu. l. 4. d. 4. Operam date tonsonibus. Suet. in August. Liu. lib. 4. ab vrb. Neque consulibus eum tot populorum bella inuincerent operæ erat id negotium. Item operam dare rebus diuinis. Lilius lib. 1. d. 4. & auspicio lib. 8. d. 4. Inter operas campestris & diuisores Augustum proditum miror. Suet. in August. cap. 3. Item opera forensis, de vili aduocato. Eadem opera aliquid facere, id est eadem diligentia, eodem labore. Opera est mihi quod barbarè dicitur, habeo ad faciendum, sum impeditus. Opera tua, opera mea aliquid fieri, quod barbari dicunt tuo medio. Mea opera liber nunquam fies ocyus. Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. Nec sua opera rediget vnquam in splendorem compedes. Plaut. Aul. sc. 1. a. 4. Apiculatum opera congestum. Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. Vna opera ebur aramento







*Perf Satyr. 6.* Lunai portum est operæ cognoscere ciues. [Vide exempla in Opera supra.] *¶* Pretium operæ, *Plin.* Id verò audire pretium operæ sit facere operæpretium, est facere rem opera, & labore dignam. *Lin. in Praef. operis.* Facturine operæpretium sim, si à primordio vrbs respopuli Romani perscripsero, &c. [*Idem l. 3. d. 5.*] *¶* Operæpretium habere, id est pretium pro opera & labore. *Lin. 5. bell. Pun.* Seruorum legionibus T. Sempronius consul, toties iam cum hoste signis collatis pugnavit, operæpretium habent libertatem, civitatemque. [*Quintil.* Tum operæpretium venit. *Item Plaut. prologo Amphit.* Operæpretium hic spectantibus Iouem atque Mercurium facere histrioniam. *Plaut. Milit. sc. 1. a. 1.* Operæpretium non est ea enarrare.]

*Operor, aris, ab Opera,* In opere aliquo faciundo laboro, operam do. [*ἔργον παθῶν. ἔργα ποιῶμαι, αὐτοῦργος.* GALL. *Onurer, besongner.* ITAL. *Lauorare, operare.* GERM. *Werk en/arbeiten.* HISP. *Obrar, irabajar.* ANGL. *To labour, to worke.* *¶* *Flin. lib. 11. cap. 10.* Adolescentiores ad opera exeunt, seniores intus operantur. *Colum. libro 11. cap. 4.* Si rebus venereis fuerit operatus vel vir, vel femina, debere eos flumine ablui. *¶* Operari superstitionibus, *Lin. lib. 10. ab Urb.* *¶* Item rem diuinam facere, sacrificare *in egyptiis, ἱεροποιῶν.* *Iuuen. Satyr. 12.* Vt matutinis operatur festa Lucernis. *Pomponius.* Ad Venereis profectus est mane vetulus, votum vt solueret: ibi nunc operatus est. *¶* Operari noctes luna dicitur, quum circum suum per noctis tempus absoluit, & post solis occasum lumen nobis præbet, quod veluti opus eius est. *Propert. l. 3.* Cynthia iam noctes est operata decem. *¶* Huius verò compositum est coöperor.

*Operatus, a, um, participium.* [*ἔργατος ἰσθθ.* GALL. *Ouéré.* ITAL. *chi a fatto lauoro.* GERM. *Gewerk.* HISP. *Obrado.* ANGL. *wrought.* *¶* [*Quintilian.* Operatus scholæ. *Linus lib. 4. ab urb.* Additum & operatum Reip. corpus. *Subdii Passerat.* An consecratum est? *Virgil. 3. Æneid.* Connubiis, aruisque nouis operata iuuentus. *Linus lib. 10. ab urb.* Hostes operati superstitionibus. *Item Ouid. 6. Fast.* Vesta fauce tibi nunc operata resoluimus ora.]

*Operatus, absolute pro Operatus sacris.* *Tacit. l. 2.* Nox eadem lætam Germanico quietem tulit, viditque se feratum.

*Operatio, onis.* [*ἔργον περὶ ἑκάστης ἰσθθ, ἰσθθ, ἰσθθ.* GAL. *Operation, œuure.* ITA. *Opera.* GERM. *Ein werck oder die verbringung des wercks.* HISP. *Obra.* ANGL. *A working.* *¶* *Plin. lib. 11. cap. 24.* Tertium aranearum genus erudita operatione conspicuum. *Cicer. Attic. libro 6.* Huius nebulonis operatione si Brutus moueri potest, licet eum solus ames. [*Quinti.* In Operationis opere.] *¶* Accipitur etiam pro sacrificio *in egyptiis. Plaut.* vt istæc operatio crimen explet.

*Opusculum, diminutiuum ab Opus.* [*ποιμῶνον.* GALL. *Petit ouurage.* ITA. *Picciola opera.* GERM. *Ein wercklein.* HISP. *Pequena obra.* ANGL. *A little worke.* *¶* *Cic. 4. Acad.* Vt etiam inter deos Myrmecides aliquis minutorum opusculorum fabricator fuisse videatur.

*Opertio, ris, rui, tum, ex Ob & Partio,* sed b, abiicitur: vnde & per simplex p. scribitur, Tego. [*ἔκαστος χρισθ, ἔκαστος χρισθ, ἔκαστος χρισθ.* GAL. *Couerir, enfermer, enclore.* ITA. *Coprire, serrare, ascondere.* GERM. *Bedecken oder zudecken / item, beschutzen.* HISP. *Cubrir, cerrar, esconder.* ANGL. *To couer or ouerwhelme.* *¶* *Propertius libro 3.* Atque hinc nulli pellis totos operibat amantes. *¶* Significat quoque Claudio, *Teren. in Heaut.* Vbi abiere intrò, opertuere ostium [*Plaut. Men. sc. 4. a. 2.* Abiit intrò, operuit fores. Vide in Operio vocabulo sequenti.] *Plin. lib. 11. cap. 37.* Morientibus oculos operire, rursusque in rogo patefacere. *¶* Quandoque celare, abscondere, non patefacere. *Plin. Epistol. 60.* Abdere lachrymas, operire luctum, amissioque filio matrem adhuc agere. [*Gell. capit. 14. libr. 13.* Operire facinus peiore facinore.]

*Operior, tiris, riri, passium.* Tegot, offundor. *Cic. 6. Verr.* In hac insula extrema, est fons aquæ dulcis, cui nomen Arethusa est, incredibili magnitudine plenissimus piscium, qui fluctu totus operiretur, nisi munitione ac mole lapidum à mari disiunctus esset. [*Plaut. pscud. sc. 2. a. 2.* Iube te sis operiri, beatus si confudaueris. *¶* Sumitur etiam pro Claudi. *Plaut. Men. sc. 4. a. 2.* Sine fores, sic nolo operiri. Vide in Operio.]

*Opertus, a, um, participium, Tectus.* [*ἔκαστος mechussth, ἔκαστος mechussth.* GAL. *Couere.* ITA. *Coperto.* GERM. *Bedekt.* HISP. *Cubierto.* ANGL. *Couered.* *¶* vt montes operi arbore. *Ouid. 5. Metamorph.* Caput opertum. *Horat. 2. Serm. Satyr. 3.* Æmus opertus nobis. *Ouid. 4. de Ponto Eleg. 5.* Fores opertæ. *Idem 2. Fast.* Læticia operta ferri pro oppidum vt mortuus. *Cicer. 2. Philipp.* \* Operi præda, id est onusti. *Plin. in Paneg. 69.* \* Operus dedecore & contumelia, id est affectus. *Cicer. pro Cluent. 6. Verr.* \* Operis oculis, id est clausis. *Seneca de Benef. 4.* Multa reges, præsertim in bello, operis oculis donant. [*Ouid. 5. Fast.* Eana tamen veteres illis claufere diebus: vt nunc ferali tempore operata vides. *Ouid. 3. Fast.* femina cur præstet (liba) non est rationis operata. *Item* operto capite salutare. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 3.* Manibus puris, operto capite Deos inuocare. *Plaut. Amph.* Operti barba & pallio (philosophi.) *Gellius cap. 8. lib. 13.* Græci palliati operto capite ambulant. *Plaut. Curc. sc. 3. a. 2.* Operto capitulo caldum bibunt. *Ibid.* *¶* Opertum, *¶* Apertum. *Plaut. Caps. sc. 3. a. 3.* Operata quæ fuerit, aperta sunt: patent præstigiæ, omnis res palam est.]

*Opertus, us, ui.* [*ἔκαστος.* *¶* *Apul. in Apolog.* Sed enim mundissima lini leges, inter optimas fruges terra exortas, non modo induti, & amictui sanctissimis Ægyptiorum sacerdotibus: sed opertui quoque inde rebus sacris usurpatur.

*Opertè, aduerbium, rectè.* [*ἔκαστος.* *¶* *Gell. lib. 9. cap. 11.* Eòsque more Pythagoræ, opertè atque symbolice appellatos,

*Opertum, ti, substantiuum.* [*ἔκαστος chessth.* *¶* *Opertum Bonæ deæ, sacrificij genus erat, quod à solis mulieribus in loco operto fiebat, cuique virum interesse nefas erat. Cicer. in Paradox.* Familiarissimus tuus de te privilegium tulit, vt si opertum bonæ deæ accessisses, exulares. [*Pro admirabili & occulta scribendi ratione, videtur positum à Gellio c. 9. l. 17. cum ait* Commisiscitur opertum hoc literarum admirandum.]

*Operto, as, frequentatiuum est ab Operio, vt inquit Festus. an. 1. 10.*

*Opertimentum, ti, Dicitur quod aliquid tegit, operculum.* [*ἔκαστος chessth, ἔκαστος mechussth, ἔκαστος mechussth.* GAL. *Couerture.* ITA. *Coprimento.* GERM. *Ein deck.* HISP. *Cobertura.* ANGL. *Anything that couereth.* *¶* *Cato de Re rust. c. 10.* Instragula octo, puluinos sedecim, operimenta decem, mappas tres. *Plin. l. 8. c. 42.* Detraeto oculorum opertimento.

*Opertorium, rij, Opertimentum.* [*ἔκαστος chessth, ἔκαστος mechussth, ἔκαστος mechussth.* GAL. *Couerture.* ITA. *Copriura.* GERM. *Ein deck.* HISP. *Cobertura.* ANGL. *A couer.* *¶* *Senec. in Epist.* Ex duabus penulis altera stragulum, altera opertorium facta est.

*Opertulum, li, Instrumentum quo aliquid tegitur, opertimentum.* [*ἔκαστος.* GAL. *Couercle.* ITAL. *Coperchio.* GERM. *Ein deck.* HISP. *Tapadero ò cerradura.* ANGL. *A thing to couer with.* *¶* *Colum. lib. 9.* Sunt qui à superiore parte foramina ipsis operculis imponant, quod fieri non oportet: nam superfiliens auis, proluit ventris cibos & aquam conspurcat. *Cato de Re rust. cap. 10.* Operculum atheni vnum. Operculum ambulatorium. *Plinius libro 21. cap. 14.* Operculum à tergo esse ambulatorium, vt proferatur intus, si magnus sit alueus. Hoc est quod faciliè huc vel illuc mouetur.

*Operculo, as, Operculo operio, tego.* [*ἔκαστος.* GAL. *Coupir.* ITA. *Coprire.* GERM. *Decken mit etnem deck / jupunden.* HISP. *Cubrir.* ANGL. *To couer.* *¶* *Colum. lib. 11. ca. 30.* Ab eo tempore, quo primum dolia opercularis, usque ad æquinoctium vernum, semel in diebus triginta sex vinum curate satis est. *Idem lib. 12. ca. 15.* Quæ vasa confestim opercularæ, & oblinere conuenit.

*Opertaneus, a, um, adiectiuum:* vt Opertanea sacra, Sacrificia quæ in operto fiebant, quæ & Seclua dicebantur, ne profanorum oculis polluerentur. Hæc à Græcis *ἄρτυρα* appellantur. Ad rem diuinam luteo rostro pedibusque non videntur: ad opertanea sacra nigra. *Plin. l. 10. c. 56.*

*Opertor, Operosus, Operula.* Vide OPERA, &c.

*Opes, opum, vide ops.*

*OPHARVS, ὄφαρος, Scythiæ fluius, in montibus Cathæis nascens, & in Lagoum influens. Plin. l. 6. c. 8.*

*OPHÈL TÈS, ὄφελτες, Filius fuit Lycurgi regis Thracum, & alumnus Hypsipyles, alio nomine Archemorus appellatus: quem quum nutritrix Argiuis Langiam fontem indicatura, in herba reliquisset, serpens interemit. In cuius honorem Argiui Nemeza certamina instituerunt, quorum victores apio coronabantur.*

*OPHIASIS, penultima correpta, ὄφιασις, Vitium est capitis, pueris præsertim familiare, ab occipite plerunque originem ducens, indeque vsque ad aures & frontem paulatim serpens, donec vtrinque fines quasi capite & cauda committantur. Vnde & nomen inuenit. Ophis enim Græcè nobis serpentem sonat. Quocunque hoc malum serpit, cutis emoritur, pilus excidit, glabretaque per extimam capitis cutem sparsa, serpentis effigiem relinquunt.*

*OPHIDION, ὄφιδιον, Pisciculus est congruo similis, multò tamen minor: à serpentis figura nomen habens. Meminit eum Plin. lib. 32. cap. 11.*

*OPHICARDELUS, Gemma est, in qua nigrum colorem binæ lineæ albæ includunt. Plin. l. 37. c. 10.*

*OPHINEVS, ὄφινος, Messeniorum vates, qui quotannis natali die serore correptus, futura prædicere solebat.*

*OPHIOCTONON, ὄφιοκτόνος, Herba quæ notiore nomine Elaphoboscò appellatur: dicta, quod serpentes enecare credatur. Herbariorum vulgus *Gratiæ Dei* appellat, teste Ruell.*

*OPHIOGENIUM, ὄφιογενιον, Herba est, cuius pastu cerui sese aduersus serpentes muniunt. Alio nomine Elaphoboscò dicitur, hoc est cerui pabulum.*

*OPHIOGENÆ, ὄφιογενῆ, Genus hominum in Helleponto, quos Crates Pergamus scriptis serpentum ictus tactu solitos leuare, & manu imposta venena extrahere corporibus. *¶* Sunt & alij eodem nomine in Cypro insula. *Plin. lib. 28. cap. 3.* Quorum è genere sunt Pfylli, Marsique, & qui Ophiogenes vocantur in insula Cypro: ex qua familia legatus Hexagon nomine, à Consulibus Romæ in doliu serpentium coniectis experimenti causa, circum mulcentibus linguis, miraculam præbuit.*

*OPHIOMACHUS, ὄφιομαχος, pen. cor. Lacerta à Græcis dicitur, quòd cum serpentibus pugnet.*

*OPHIOPHAGI, ὄφιοφάγοι, Dicitur sunt qui serpentibus vescuntur: cuius generis populos ad sinum maris rubri memorat *Plinius libro sex. 10. capite 29.**

*OPHIOSTAPHYLOS, ὄφιοσταφυλός, Frutex est ex Ilyestrii vitium genere, quæ Vitis alba, & Græco vocabulo Ampeloleuce vocatur à *Plin. l. 23. c. 1.* Latinorum nonnulli Serpentis vnam interpretantur: itaque dictam putant, quòd in Arabia hoc fructicis genus præsentissimum venenum putetur.*

*OPHION, onis, ὄφιον, Socius Cadmi fuit, & in Thebis ædificandis adiutor: ita dicitur, quòd è serpentium dentibus fingatur prognatus. *¶* Est etiam Ophion nomen filij Oceani, qui cum vxore Eurynome ante Saturnum rerum est potitus. *Claud. libro tertio de Rapt. Pros.* Hos onerat ramos exurus Ophion. *¶* Ophion verò, ophiognimal quæ Sardinia in insulæ peculiare, pilo & dentibus ceruo similis: quod Plinius sua ætate interisse tradit *libro 28. capite 10. & lib. 30. c. 14.**

*OPHIOCORODON, ὄφιοκοροδόν, Frutex est, qui notiore nomine Caparis*



paris appellatur. *Autor Diosc. l. 2.*  
**ophiostaphyle**, οφιοσταφύλη, Frutex est idem cum cappar. *Plinius libro 13. cap. 23.* Capparidis firmioris ligni frutex, seminisque & cibus vulgati. Quidam cum cynofbaton vocant, alij ophiostaphylen.  
**οφίται**, οφίται. Hæretici quidam fuerunt, qui Christum sub serpentis specie colebant. Interim tamen habebant & viuum serpentem, quem venerabantur & nutriebant.  
**οφίτες**, penultima producta, οφίτης. Marmoris genus serpentis maculas habentis. *Lucan. l. 9.* Quam paruis tinctus maculis Thebanus ophites. *Plin. l. 36. c. 7.* duo eius facit genera, alterum molle & candidum, alterum nigricans & durum. Vtrunque capitis doloribus, & serpentum ictibus medetur.  
**οφίτης**, οφίτης, Cælestis sidus est, quod à poetis aliquando Anguitenens appellatur, eo quod hominis effigie fingi soleat anguem manu tenentis. Itaque nonnulli Herculem esse putauerunt, qui adhuc in cunis vagiens, angues à Iunone immisos manibus præfocauit. Dicitur Ophiuchus, quasi οφίτης & per syneresim mutatis e & in v, οφίτης. Sunt tamen qui Ophiucum Æsculapium esse velint: alij Canobanta Getarum regem: alij Phorbantem Triopæ Thessalorum regis filium. *Vide Hist. Romanum.*  
**οφίτης**, οφίτης, Insula est in mari Balearico, teste *Ptolemaeo*, x. duabus Pithyus minor, (nam maior Ebasus dicitur) propter serpentem copiam inculta: vnde & colubraria à Latinis appellatur. *Plin. lib. 3. cap. 5.* Ebusi terra serpentem fugat, Colubraria parit: ideo infesta omnibus, nisi Ebusitanam terram inferentibus, Græci Ophiucam dixerunt. Est & altera eiusdem nominis insula non procul à Creta, cuius etiam meminit *Plin. lib. 4. cap. 12.* Ophiucam item oppidum fuit Sarmatiæ Europæ ad Tyram amnem: de quo idem *Plinius* loco iam indicato. Rhodus quoque insula, aliquando propter serpentem copiam Ophiuca dicta fuit: *ut tradit Strab. lib. 14.*  
**οφίσις**, οφίσις, ut Ophiusia arua. *Orid. 10. Metamor.* Ipsa suas vrbes, Ophiusiaque arua parabat. Deserere alma Venus.  
**οφίσις**, οφίσις, Herba est in Elephantina Æthiopiæ regione nascens, liuida, difficilisque aspectu: qua pota minas terrorumque serpentium animo obuersari tradidit Democritus, eousque vt mortem sibi eo metu damari consciscant: quare & sacrilegis bibenda dari consuevit, *autor Plin. lib. 24. cap. 17.*  
**οφρύς**, οφρύς, Herba quædam denticulato oleri similis, foliis duobus, quæ capillis nigredinem inducit. *Plin. lib. 26. cap. 15.*  
**οφθαλμία**, Vitium oculorum. { οφθαλμία. G A L. Mal des yeux. I T A. Morbo d'occhi. G E R M. Wuthumb der augen so etnem ein rôte vnd ein stuf dar ein schicht. H I S P. Dolencia de los ojos. A N G L I C. A disease of the eyes. } *Celsus* Lippitudinem appellat. *Galenus Therapeut. ad Glauconem lib. 2.* dicit esse inflammationem eius tunice quæ cornæ adhæret. Idem in *Isagoge* latius hunc morbum describens. Ophthalmia (*inquit*) est quoties rubet oculi pars candida, extollantur cilia, simulque fit ne possunt sine dolore coniungi palpebræ, tractatúsque manibus oculus dolet. Negat tamen *Iulius Pollux* Ophthalmiam esse propriam aliquod oculorum vitium, sed eo verbo significari tradit cauitatem oculorum ex corporis ægritudine. Ophthalmia etiam dicitur piscis, qui à *Plinio* vocatur Oculata. *Plaut. in Capt.* Pernam atque ophthalmiam, horæum, scombrum, & trygonem, & cetum.  
**οφθαλμύς**, mi, οφθαλμύς, Latine oculus dicitur. Hinc Ophthalmicus, medicus oculorum. *Martial. lib. 8.* Hoplomachus nunc es, fueras ophthalmicus antè. Hinc Triophthalmus lapis: qui hominis tres oculos simul exprimit. Ægophthalmus, qui oculum capræ habet, Monophthalmus, vnoculus.  
**οφθησις**, οφθησις, Vrbis Lybiæ Mareoticæ, Ægypto proxima. *Autor Steph.*  
**οφθιον**, *Vide supra* OPHION.  
**οπίαις**, οπίαις, Populi iuxta Indum fluuium. *Steph.*  
**οπίαις**, οπίαις, cum, penul. corr. Sordidus, immundus, obsecundus. { οπίαις. G A L. Ord. sale. I T A. Lordo, sporco, immondo. G E R M. Nüstigt/wuff/vnsauber. H I S P A N. Barbaro, sucio. A N G. Filthie, foule. } Mores opicos dixit *Iuuenalis*, hoc est impuros, & putidos. Cuius significationis ratio tracta est à moribus Opicorum Italiæ populorum, qui idem Ofci esse creduntur, teste *Festo*, spurcæ, præposteræque libidinis nomine maxime infames. Vnde & verba impudica, Obscena dicta fuisse Verrinis existimauit. Eosdem etiam barbaram linguam, & sermone maxime inquinato vsos fuisse acceptimus, quemadmodum & Volscos. { Vnde Ofcæ, siue Volscæ loqui, est inquinato, & impuro sermone vii. *Titiinius fabula 5. ut citat Festus*, Ofcæ, & Volscæ loquuntur: nam Latine nesciunt. } Hinc etiam barbaros omnes veteres Opicos appellarunt. *Cato apud Plin. lib. 29. cap. 1.* Nos quoque dicitant Barbaros, & spurcius nos, quam alios Opicos, appellatione scædant. *Iuuen. Satyr. 6.* Nec curanda viris opicæ castigat amicæ Verba. Id est quæ non Latine loqueretur, sed Opicæ. [Opici & agrestes. *Gell. cap. 9. lib. 3.* Opicus, id est, Indoctus. *Gell. cap. 16. lib. 11. c. 1. lib. 2.* Quid vos Opici dicitis? Et *Interpres Iuuenalis Satyr. 6.*] Fuerunt autem Opici, *omni* uai, *Stephano*, Campaniæ populi quidam à linguarum colluue dicti, siue à serpentibus, quasi ophici, in quibus numerabantur *Bariani*, *Cumani*, *Pateolani*, *Neapolitani*: hæc nanque vrbes Opicorum fuisse dicuntur.  
**οπίαις**, οπίαις, rum. *Vide OPS.*  
**οπίαις**, οπίαις, pen. corr. Ab opere faciundo deducitur, & artificem non modo rerum, sed etiam verborum significat. { οπίαις. G A L. Ouerier, Artisan. I T A. Artefice, artigiano. G E R M. Ein werckmacher/werckmeister. H I S P A. Oficial de qualquier arte. A N G L. A worker or craftsman. } *Cicero Tuscul.* Et *Zeno* Criticus, aduena quidam, & ignobilis verborum opifex insinuasse se in antiquam philosophiam videtur,

*Idem in Catil.* Omne opificum instrumentum, omnis opera ac æstus, frequentia sustineretur, alitur orio. *Idem 1. Offic.* Omnes autem opifices in turpi sunt exercitio. Opifex mundi à *Cic. 1. de Nat. deor.* dicitur Deus omnium rerum conditor. Opifex (*inquit*) ædificatorque mundi Deus.  
**οπίαις**, οπίαις, huius cij, Operis confectio, ipsum opus. { οπίαις. G A L. Ocuire. I T A. Opera. G E R M. Ein werck. H I S P. Obra. A N G. A worke. } *Varr. 3. de Rust. cap. 16.* de apibus loquens, nisi opificij eas vrget tempus.  
**οπίαις**, οπίαις, Opificium, ait *Budans. Plaut. in Milite*, Si eam opificiam nesciam aut malam esse, aut fraudulentam. [Vulgò tamen exponitur locus vbi sit aliquod opus, & sumitur pro Opificis taberna. *GAL. Ouairoir, Bouquier.*]  
**Opigena**, ab ope dicta est Iuno, quod ea ferre opem in partu laborantibus credebatur. *Vide PARTVRIO.*  
**οπίαις**, οπίαις, onis, quasi ouilio. [Imò quasi Ovipellio: quod Ouium custodes ouillis pellibus olim se tegeant.] Pastor ouium, qui ouium regem seruat & pascit. { οπίαις. G A L. Vnberger. I T A. Pecorajo, pastore di pecore. G E R M. Ein schaaffwrt/schaffer. H I S P. Pastor de las ouejas. A N G. A sheepherd. } *Plaut. in Asin.* Etiam opilio, qui pascit alienas oues, aliquam habet peculiarem, quæ spem soletur suam. { Sunt tamen qui Vpilio, non Opilio scribant, *autoritate Prisciani*, qui affirmat, o, breuim in hoc nomine esse conuersam in u, longam ex literarum affinitate. Et hoc omnino in carmine obseruandum putò: alioqui enim hexametron ingredi non posset, quod tres primas syllabas habeat breues. *Virg. 10. Ecl.* Venit & vpilio, tardi venere bubulci. *Vbi Serv.* Vpilio propter metrum dixit Græcè vt ούριον pro ούριον. Nam ούριον productio nis gratia vertitur aliquando in siphthongum, quam vertimus in u longum.  
**Opilo**, (*inquit Festus*) genus auis est.  
**οπίαις**, οπίαις, Prænomine Lucius, Consul Romæ fuit, quo anno C. Gracchus seditiosis concionibus statum Reipublicæ labefactans cæsus est. Ab eius nomine vina Opimiana dicta sunt, quæ Opimio Consule nata sunt. *Plin. lib. 14. cap. 4.* L. Opimio Consule, quum C. Gracchus Tribunus plebis seditioibus agitatis interemptus est, ea cæli temperies fuit, quam cocturam vocant, solis opere, natali vrbs DC XXXIUI. Durantque adhuc vina decentis fei è annis iam in speciem redacta mellis asperi: (crenim hæc natura vinis in vetustate est) nec potari per se queunt, si non peruinat aqua, vsque in amaritudinem carie indomita.  
**οπίαις**, οπίαις, a, um, penultima producta. Diues & pinguis. { οπίαις. G A L. Ricco, grasso. G E R M. Reich/felst/wolger/spist. H I S P A. Grueso ò fertil, rico. A N G L I C. Fat, fertile, riche. } vt, Mensa opima. *Stat. lib. 15.* stupet inconsuetus opimæ Sidonius mensæ miles, faciémque superbi Ignotam luxus. Opima præda. *Horat. Epod. 10.* Opima quod si præda curuo littore Potrestæ mergos iuuerit. *Cicero pro Sexto Roscio.* Vt ad illam opimam præclarâque prædam damnatio Sext. Roscij velut cumulus accedat. *Horat. 1. Epist. 2.* Inuidus alterius macrescit rebus opimis. [*Plaut. Captiuus sc. 2. a. 2.* Diuitiæ sunt Opimæ: vnde excoquat seuum fenex.] { Opimus. } Gracilis. *Cicero de Clar. Orat.* Habet enim certos sui studiosos, qui non tam habitus corporis opimos, quam gracilitates conseruentur. { Opima spolia, *quæ dux duci detrahit: dicta (ut Varro inquit) ab ope, vel (ut Plutarchus ait) ab opere, quum sit opus egregium ac clarissimum, ducem belli parem sibi ductorem superare. Primum omnium Romulus, cælo Ceninenium ducem, Ioui Feretrio opima spolia obtulit. Liu. 1. ab Vrbe. Vir. 10. Euid.* Aut spoliis ego iam raptis laudabor opimis. } [*De spoliis opimis. Plutarch. in Marcell. c. in Romul.*] Vnde ab opere.  
**οπίαις**, οπίαις, comparatiuus, quo vsus est *Gell. lib. 5. cap. 14.* Nam quas venabatur feras, membra opimiora ad specum mihi suggererat, hoc est pinguiora.  
**οπίαις**, οπίαις, Abundanter, lautè. { οπίαις. G A L. Abondamment, grassement, fertilement, richement. I T A. L. Abondantemente, grossamente, fertilemente, riccamente. G E R M. Reichthent, vber fustigtich. H I S P A N. Fertil y gruesamente. A N G L. Fatlie, fertillie, richelie. } *Plaut. in Baech.* Omnium ad perniciem instructa domus opimè, atque opiparè.  
**οπίαις**, οπίαις, a, um, penultim. producta, Opimum, seu pingue facio. { οπίαις. G A L. Ingrossare. G E R M. Engordar à otra cosa. A N G. To make fat. } *Colum. lib. 8. cap. 9.* Hyeme tamen offæ panis vino madefactæ, sicut etiam palumbos, celerius opimant quam ceteri cibi.  
**οπίαις**, οπίαις, atis, Abundantia. { οπίαις. } *Plaut. in Asin.* [sc. 2. ad 2.] Maximas opimitates & gaudio offertissimas. *Idem in Capt.* [sc. 1. a. 4.] Maximas opimitates opiparæque offers mihi, Ex Nomo.  
**οπίαις**, οπίαις, (sunt, vi in L. miss. de Exact. tribut. lib. 10. C. describuntur (si menda caret textus) militaris annonæ exactores. Vbi *Pyrrhus* non opinatores legendum credit, sed opimatores, qui præsumt annonæ opimandæ, ne desit aliquid exercitui, cuiusmodi *Viuedandrius*. { *GERMA.* Prostantmeister. } fortè appellamus. *Haloandri* lectionem, quæ Opinatores habet, magis probandam puto.  
**οπίαις**, οπίαις, onis, Existimatio, vel fama de aliquo cõcepta. { οπίαις. G A L. Opinion. I T A. Opinione. G E R M. Ein achtung oder achbarkeit. H I S P A N I C. Opinion, pensamiento dudoso. A N G L. An opinion. } *Cicero 1. Offic.* Quorum de iustitia magna est opinio multitudinis, *Idem Lentulo libro 1.* Magna est hominum opinio de te, magna commendatio liberalitatis. *Idem de Amicitia*, Nam quum conciliatrix amicitie virtutis opinio fuerit, difficile est amicitiam manere, si à virtute defecerimus. [Plus est







officive cultellis succum mittit, quem Opobalsamum vocant, eximie suavitate. *Opobalsamum* enim à Græcis succus dicitur. Xylobalsamum verd lignum balsami: Carpobalsamum, fructum balsami dicunt.

**Opocarpus**, *Opocarpus*, Succus carpathi, quem Plin. l. 28. c. 10. connumerat inter venena.

**Opopanax**, *Opopanax*, Succus panacis herbae, quæ omnes morbos sanare dicitur. Plin. lib. 20. c. 24.

**Oporicem**, *Oporicem*, Genus quoddam medicamenti, quod à pomis, arborumque fructibus: quod qua ratione contici solet, docet Plin. l. 24. c. 14. his verbis. Vnum etiamnum arboris medicinis debetur nobile medicamentum, quod Oporicem vocat. Fit ad dysentericos, stomachique vitia, in congio musti albi lento vapore decoctis malis cotoneis quinque cum suis seminibus, puniceis totidem, sorborum sextario, & pari mensura eius quod thus Syriacum vocant, croci semuncia. Coquitur vsque ad crassitudinem mellis. Hæc Plin.

**Oportheca**, *Oportheca*, num, penultima correpta, Autumnalis. *Oportheca*. GAL. Automnal, de l'automne. ITAL. Autumnale. GERM. Herbst. HISP. Otonnal. ANGL. Of the harvest time. *Oportheca*, quod nobis autumnum sonat. Martialis libro nono, Si daret autumnus mihi nomen, *Oportheca* esset. Horrida si brumæ sidera, *Oportheca*.

**Oportheca**, *Oportheca*, Custodia pomorum vel fructuum.

**Oportheca**, *Oportheca*, Locus ubi fructus autumnales conduntur. *Oportheca*. GAL. Le lieu où on garde les fruits qu'on amasse en automne, grenier à pommes. ITAL. Bottega dove si vendono i frutti autunnali. GER. Ein oportheca in ort dabin man die herbste frucht als oportheca vortet & behaltet. HISP. Sillero para guardar o vender fruta otonnal. ANGL. A place to keep harvest fruit. Nam *Oportheca* fructus autumnales significat, & Theca repositorium, Var. l. de Rust. cap. 59. In oportheca mala manere putant satis commode. *Ibid.* Et idem oporthecas qui faciunt, ad Aquilonem vt fenestras habeant: atque vt perficiantur, curant.

**Oporthet**, *Oporthet*, Impersonale verbum est, Expediit, vile aut necesse est. *Oporthet*. Quamvis Oportet & Necesse est differant, vt patet ex hoc Quintilianam loco, libro 1. cap. 1. Dein vt repetitis altius causis diligenter ostenderet, quam id quod erat in matrem dicturus, non oportet modo fieri, sed etiam necesse esset. [Tamen sæpe ponitur pro Necesse est: vt apud Plaut. *Asin.* sc. 4. a. 2. Si is est, eam esse oportet. (i. necesse est, necessario sequitur.)] *Oporthet*. GAL. Il faut. ITAL. Far bisogno, bisognare. GERM. Man muss oder sollt esst von nöten. HISP. Ser cosa conueniente. ANGL. It ought or must. *Cicer.* pro Corn. Balbo, Oportere, est consentaneum esse officio: Licere, legibus & iuri: Decere, temporibus, & personis. *Idem Attic. libr. 6.* Hoc fieri & oportet, & opus est. *Idem in Catil.* Quos ferro trucidari oportebat. [Istanc ætatem non oportet pigmentum vllum attingere. *Plaut. Mostell.* sc. 3. a. 1. Commune esse oportet (quod inuenisti) *Plaut. Pseud.* sc. 7. a. 4. Tenent, quod se facere oporteat. *Plaut. Pseud.* sc. 4. a. 2. Quanta summa? septem millia. Tamen esse oportet. Rationem tenes. *Plaut. Mil.* sc. 1. a. 1. Est modus quoad vxorem pari oportet vitia viri. *Plaut. Men.* sc. 2. a. 5. Quid dubitatis? iam subnaem raptum oportuit. *Plaut. Men.* sc. 6. a. 5. Eas ædes esse oportet. *Plaut. in Andria.* certa de causa nondum adducor vt faciam. *Terent. in Andria.* Nonne prius communicatum oportuit? *Idem.* Totam rem illi integram seruatum oportuit. *Plaut. Aul.* sc. 6. a. 4. Scibas non tuam esse: non attractam oportuit. Aliquando est conscientis. *Plaut. in Pseud.* [sc. 2. a. 2.] Hunc hominem malum esse oportet. *Plaut. in Pseud.* [sc. 2. a. 2.] id est mirum nisi hic homo malus est. Nō dissimilis huic oratio fit per Volo. *Idem.* Liberis consilium volumus, etiam si posthumi futuri sint. Inuenitur aliquando personale. *Quintilian.* Disertos satis putat dicere, quæ oporteat. *Cecilius apud Priscianum.* Vt ea quæ oportuerint, facta non sint.

**Oppango**, *Oppango*, is, oppegi, oppactum, Affigo, coniungo. *Oppango*. GAL. L. Ficher pres ou contre. ITAL. Asiaccare, coniungere. GERM. Wafften. HISP. Hincar, ayuntar. ANGL. To fasten or ioyne. *Plaut. in Curcul.* [sc. 1. a. 1.] Vbi suauium oppegit fugit.

**Oppedo**, *Oppedo, is, pen. prod. Contrà pedo: & per translationem reductor, reclamo. *Oppedo*. GAL. Contredire. ITAL. Contraddicere de alcuno. GER. Si wider sein wider stehen. HISP. Contradeciere. ANGL. To fast against, to gainsay. *Horatius* l. 1. Seru. Satyr. 9. vin tu Cartis iudæis oppedere?*

**Oppetior**, *Oppetior, riris, Verbum deponens, gemino pp. scribi debet, Expecto, prætor. *Oppetior*. GAL. Attendre. ITAL. Aspettare. GERM. Warten/betten. HISP. Esperar. ANGL. To wait for. *Oppetior* enim primam syllabam, quæ in passiuo Oppetior corripitur. *Silius* li. 5. cedas, Oramus, superis, tempusque ad prælia dextrum Oppetiar. Supinum facit Oppertum, teste *Prisciano*, vnde participium Oppertus. *Terent. in Phormione.* Si non tum dedero, vnam præterea horam ne oppertus sit. Legitur tamen quandoque participium Oppertus. *Plautus in Mostell.* Seni non otium erat, id sum oppertus. *Plautus in Cistell.* Virtus si adueniet, iube domi oppertier. [Vt oppertiare sex dies, vel sex oppertior menses. pro oppertiar. *Plaut. Pseud.* sc. 3. a. 1. præ, vel oppertier. *Ibid.* sc. 2. a. 1. Quem Iulleram me illic oppertiri. *Plaut. Aul.* sc. 4. a. 4. Ego te oppertiar domi. *Plaut. Asin.* sc. 3. a. 4. Vise, te hic oppertiar. *Plaut. Milit.* sc. 3. a. 2. Oppertiri successionem. *Suet. in Tib.* cap. 25. *Terent. Adelph.* Oppertiar hominem hic, vt salutem, & colloquar. *Idem Andria.* Abi intro: ibi me oppertire. *Cic. Att.* Ego*

in Albano oppertior, dum ista cognosco, *Virg.* l. 10. *Aeneid.* manet imperterritus ille, Hostem magnanimum oppertiens. *Oppertus* sum, *Oppertus*, apud *Plautum* in *Mostell.* Seni non otium erat, id sum oppertus.

**Oppellulare fores**: *Oppellulare*. *Oppellulare* ante fores graditur.]

**Oppeto**, *Oppeto*, is, penultima correpta, Ex Ob & Peto. Non autem ex Os, & Peto (sicut *Plautus* *Seruius*) vt sit quasi ore terrâ peto, quum ij qui moriuntur, non ore omnes terram petant. Propriè autem Oppeto, idem quod obeo vel subeo: ferè tamen semper accipitur pro morior. *Idem* *meib.* vii. *ghav.* ab. *Oppeto*. GAL. Mourir. ITAL. Morire. GERM. Sterben. HISP. Morir. ANGL. To die. Sed hoc non tam fit ex natura verbi, quam propter accusatiuum Mortem, qui in eo quamvis aliquando non exprimitur, semper tamen subauditur. Oppetere mortem pro patria, nihil aliud est quam subire vel obire mortem pro patria. *Cic.* l. de *Diuin.* Aequius esse censuit maturationem se mortem oppetere. *Virg.* l. *Aeneid.* ô terque quaterque beati, Quis ante ora patrum, Troiæ sub mœnibus altis Contigit oppetere! *Cic.* l. *Tuscul.* ex antiquo Poeta, Vestras manus peto prius, quam oppeto, malam pestem hostili manu, [Quin malè occidam oppetamque pestem. *Plaut. Capt.* sc. 3. a. 3. *Plaut. Asin.* sc. 1. a. 1. Ve pestem oppetas. *Idem Cic.* l. *Tuscul.* Clarè verd mortes pro patria oppetitur; non solum gloriose rhetoribus, sed etiam beata: videri solent.

**Oppia**, *Oppia*, Vna fuit ex Vestalibus, quæ conuicta stupri, viua defossa est. Cuius scripsit Epitaphium *Siro*, filius, Vestalis virgo, læsi damnata pudoris, Contegor hoc viuens Oppia sub tumulo. *Lin.* lib. 12. hanc Opimiam vocat.

**Oppia**, *Oppia*, Leucadia locus Romæ. *Plaut. Curc.* sc. 1. a. 4.]

**Oppianus**, *Oppianus*, Grammaticus & Poeta insignis, Agesilai & Zenodotæ filius, ex Anaxarbe, siue (vt *Suida* *Placet*) ex Corycæ Ciliciæ ciuitate ortus. Scripsit *Oppianus* *κωνσταντικῆς ἐξέστης*, versus viginti millibus, quæ quum M. Antonio, Seueri filio obtulisset, totidem aureas stateras ab eo accepit.

**Oppico**, *Oppico*, as, pe. cor. Idem quod Pico, hoc est pice illino. *Oppico*. GAL. Poissier. ITAL. Impogolare. GERM. Weysschen mit pich vertzeihen. HISP. Empegar. ANGL. A pitch or touer with pitch. Quod genus picationis fieri antiquitus solebat in dolis, vel cadis viniariis, ne perfluereat. *Cato* cap. 120. Mustum si voles totum annum habere, in amphoram mustum indito, & corticem oppicato.

**Oppidum**, *Oppidum*, di, siue ab ope dictum sit, siue ab Opibus, siue etiam ab Opponendo, vt quibusdam placet, geminato pp scribendum est. *Oppidum*. GAL. Vne ville moyenne, vn grand bourg fermé. ITAL. Città, castello. GER. Ein statt, ein ombgemeurer ort. HISP. Ciudad, castillo. ANGL. A towne. Est autem propriè oppidum, locus mœnibus conclusus, in quem homines multi habitandi causa conueniunt. Quamvis Oppida ab vrbibus distinguunt, vt hæ quidem maiores amphorètique, illa minora sint & obscuriora. Alij vni Romæ vrbis nomen tribuunt, reliqua omnia oppida appellantes. Sed hæ dfferentiæ non obseruantur. Sæpe enim indifferenter legimus eandem ciuitatem Oppidum, & Vrbem appellari. Vnde *Plaut.* in *Perfa*: quum Eleusipolim sæpius vrbem vocasset, postea subdit, Eleusipolim *Perfa* cepere in Arabia, plenam bonarum rerum antiquum oppidum. Sic *Seruius Sulpitius*, in Epistola illa consolatoria ad Ciceronem de morte Tullæ, quum numerasset multas insignes vrbes, partim vi hostili, partim terræ motu euerfas, subdit, Quæ oppida quodam tempore florentissima fuerunt, *Cic.* 6. *Verr.* Segesta est oppidum peruetus in Sicilia, Iudices, quod ab *Aenea* fugiente è Troia, atque in hæc loca veniente, conditum esse demonstrant. *Virg.* 4. *Eclog.* quæ cingere muris oppida, *Horat.* 2. *Epist.* 1. aspera bella Componunt, agros assignant, oppida condunt. *Tibull.* lib. 4. struētis exurgunt oppida muris. Hoc oppidum Ephesus est. *Plaut. Mil.* sc. 1. a. 1. Excidionem condidici facere oppidis. *Plaut. Curc.* sc. 3. a. 4. Cùmque ducum titulis oppida capta leget. *Ouid.* *Eleg.* 2. lib. 4. *Trist. Metaphor.* pro homine sene. *Plaut. Pseud.* sc. 3. a. 1. Hoc ego oppidum aduenire vt capiatur volo. *Ibidem* sc. 1. a. 2. eodem sensu.]

**Oppidulum**, *Oppidulum*, diminutiuum, Paruum oppidum. *Oppidulum*. GAL. Citadelle, vilette. ITAL. Ciudadella. GERM. Ein stättchen. HISP. Castilla, willotta. ANGL. A little towne, or willage. *Cic.* ad *Att.* lib. 10. Nec tamen in acie, sed Melitæ, aut alio in loco, siue in oppidulo futurum puto.

**Oppidatim**, *Oppidatim*, aduerb. Per singula oppida. *Oppidatim*. GAL. De ville en ville. ITAL. Di città in città. GERM. Durch alle stättchen stättchen stättchen. HISP. De ciudad in ciudad. ANGL. Towne by towne. vt Oppidatim discutere. [*Suet.* in *Aug.* c. 59. Oppidatim ludos constituere. *Idem* in *Galba* cap. 18.]

**Oppidanus**, *Oppidanus*, ni, Qui oppidum incolit. *Oppidanus*. GAL. Citadin, citizen. ITAL. Cittadino. GERM. Ein stättchen in der stättchen wone. HISP. Ciudadano. ANGL. That dwelleth in a towne, a townes man. *Caslib.* 3. Comm. Sub vesperum Cæsar portas claudi, milites ex oppido exire iussit, ne quam noctu oppidani à militibus iniuriam acciperent. *Idem* 2. *bell. Cin.* Vniuersique oppidani, & milites, obuiam gratulantes Antonio exierunt.

**Oppidanus**, *Oppidanus*, a, um. Quod est ex oppido, quod ad oppidum pertinet, vt oppidanum ius. *Oppidanus*. *Cic.* pro *Planc.* Vetere quodam in scenicos iure, maximè que oppidano. *Cic.* de *Clar.* Orat. Quæstores celeriter facti sunt oppidano quodam, & incondito genere dicendi.

**Oppido**, *Oppido, aduerbium, significat Valde, multum. *Oppido*. GAL. Mout, beaucoup, fort. ITAL. Molto. GERM. Waff gar/ufftig. HISP. Mucho, muy. ANGL. Muche, verymuche. Ortum est autem hoc verbum, teste *Festo*, ex sermone inter se confabulantiuum, quantum quisque frugum faceret: vt que multitudo significaretur, sæpe respondebatur, Quantum vel oppido facis esset. Hinc in consuetudinem venit, vt diceretur Oppido pro val-*







luis libro i. cap. 15. Idem Cato M. Caelio Tribuno plebis vilitatem opprobrians non loquendi tantum, verum etiam tacendi. Frusto, inquit, panis conducitur potest, ut taceat, vel ut loquatur. Plaut. Mostel. Egone id exprobrum, qui mihi meto cupio id opprobri-

rius? Opprobatio, vel bale. חפרה חפרה חפרה ghidduph חפרה ghidduph חפרה. GAL. Reprochement, outrage de paroles. ITA. Rinfacciamento. GERM. Ein verwiltung ober aufstypfang in wocher/ fommahna. HISP. El denueso. ANG. A rebuking, outrage of words. } Gell. l. 2. c. 11. Tum Cicero inopinata opprobatione permotus.

Opprobrium, ti, Oprobrium. חפרה חפרה חפרה ghidduph חפרה ghidduph חפרה. GAL. A reproche or rebuk full speaking. } Plaut. in Merc. Litigare ego nolo vos: quam tuam autem accusari fidem, Multo addepol, si quid faciendum est damni, facere mauolo, Quam opprobrium aut flagitium muliebri offerri domo.

Oppugno, as, Contra pugno, resisto, obsum. חפרה חפרה חפרה nilcham חפרה חפרה חפרה. GAL. Oppugner, donner l'assaut. ITAL. Oppugnare, dare assalto. GERM. Westreiten/betriegen/stutzen. HISP. combatir. ANG. To fight against, to assaile. } Cic. pro Sestio, Domus est oppugnata ferro, facibus, exercitu Clodiano. Idem Cell. 2. Ibi quintum & vigesimum iam diem aggeribus, vineis, turribus oppugnabam oppidum munitissimum Pindenissum. [Pugnatas pugnatas proloquuta est & Pterelam oppugnatam. Plaut. Amph. Mihi cor retusum oppugnando pectore. Plaut. pseud. sc. 4. a. 4.]

Oppugnatio, onis. חפרה חפרה חפרה milchamah חפרה חפרה חפרה. GAL. Assaut. ITA. Assalto. GERM. Sturmung. HISP. Combatimiento. ANG. An assiege or assault. } Liu. 4. ab urbe, Nec seignior oppugnatio est, quam pugna fuerat.

Oppugnator, propugnator. חפרה חפרה חפרה nilcham חפרה חפרה חפרה. GAL. Assailant, qui donne assaut, combatant. ITAL. Colui che da l'assalto. GERM. Sturmet/betrieget. HISP. Combatitore o combatiente. ANG. An assaulter. } Cic. pro Cornel. Balb. Atque, utinam qui ubique sunt propugnatores huius imperij, possent in hanc ciuitatem venire, & contra oppugnatores Reipublicae de ciuitate exterminari.

Opputo, as, Puto, vel amputo, proprieteque de arboribus dicitur. חפרה חפרה חפרה. GAL. Pouer, coupper, & oster les branches superflues. ITAL. Potare. GERM. Beschneiden/erschauen. HISP. Cortar o podar. ANG. To cut off bowes, to prune trees. } Plin. l. 17. c. 2. Opputatur autem quicquid proximo tulit fructum.

Oppuere, Antiquissimi dixerunt pro percutere. חפרה חפרה חפרה. GAL. Vnde Oppuua, verbera dicuntur. Afranius, Oppuuis pueri coercentur. Vide in dictione PAVIO.

Ops, Opis, gen. scem. Iulia Caeli ex Vestia, & foror & coniunx Saturni, quae & p'ia dicitur Graeco vocabulo, & p'ia quod est fluere: propterea quod terra rebus omnibus affluat. } GERMAN. Die frau Saturni/ist die frau auch Cybele genant wirt. } Eadem Cybele appellatur, vel a monte atque oppido Phrygiae Cybello, ubi sacra eius primò instituta sunt. Vel a p'ia quod est fluere, quibus in sacris eius utebantur sacerdotes. Opes autem idcirco dicta putatur, quod terra ope vita hominum sustentetur. Vel ab antiquo nomine Ops, quo veteres pro diuie utebantur, quemadmodum contra, Inopem, pauperem & egenum dixerunt. Veteres enim quorum opes praecipuae in re pecuaria, & agricultura consistebant, terram huiusmodi opum largitricem diuinis profecuti sunt honoribus, Opemque hoc est opulentiam nuncupauerunt. } Hae etiam Mater Deum appellatur a poetis, quod putaret caelestes omnes in terris fuisse genitos, & ob insigne aliquod meritum in caelum fuisse translatos.

Opses, in numero plurali dicuntur. Omne id quo possumus aliquid, siue bona fama, existimatio & autoritas sit, siue diuitiae, siue bellica copia, siue quidvis aliud. חפרה חפרה חפרה. GAL. Richesses, biens, cheuance. ITAL. Ricchezza. GERM. Reichthum/das vermogen mit haab vnd gut. HISP. Riquezas. ANG. Riches, goods, substance. } Virg. l. 1. Aeneid. Auxilio tutos dimittam, opibusque iuuabo. Horat. Sermon. lib. 2. Sat. 2. puer hunc ego paruos Ofellum Integris opibus noui non largius vsum, Quam nunc accisis videas. Quo in loco Horat. vocat opes accisas, quae imminutae sunt & attenuatae, quibus opponit Opes integras, hoc est florentes, & nulla in parte deminutas. [Ruris opes paruae, pecus, & plaustra. Ouid. 3. Fast. Nam mihi cum magnis opibus domus alta niteret. Item nec mihi detractas possidet alter opes. Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist. Dilacerasti opes & deartuasti. Plaut. Capt. sc. 5. a. 3. Vis hostilis meas opes fecit cum isto aequabiles. Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. Magnificas quercus habebat opes. i. glandes. Ouid. l. 4. Fast.] } Apud vetustissimos etiam Ops aliquando inuenitur, ut idem sit quod opem ferens. Accius, Quorum genitor fertur esse ops genitibus. } Hinc inops siue ope, & Inopia: de quibus suis locis. } Obliqui singulares significant auxilium, & auxilia. Ouid. 1. de Remed. Carminis & medicæ Phoebe repertor opis. Cic. l. 3. Tusc. Opis egens, dixit: id est auxilij indiga. [Seruatos ciues iudicat huius ope. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Spes opes, auxilia segregant a me. Plaut. Capt. sc. 3. a. 7. Spes & opes iacent sepultae in pectore. (de exanimata metru) Plaut. Amph. Tibi commendo spes, opisque meas: laus, capt. sc. 3. a. 2. Arripere opem & auxilium prope. Plaut. Milit. sc. 2. a. 2. (de re militari.) Vana vulnera mulcet ope. Exitium superabat opem. Ouid. 5. Fastor. Nihil opis in cura seirent superesse Deorum. Ouid. 6. Fast.] } Aliquando tamen significant vires, vel potestatem, & uiam. Virg. l. 1. Aeneid. grates persolucere dignas, Non opis est nostrae. } Aliquando vim. Sallust. in Catil. Summa ope niti decet, ne vitam silentio transigant: id est, summa vi. [Erange opes] i. vires. Liu. lib. 8. a. 4. Ex lumina ope niti, Gell. 6. 3. l.

7. Humana ope inuictus Augustus. (i. viribus) Vallitur. Nec hostiles secutus opes. (i. copias & vires.) Oui. Eleg. l. lib. 2. Trist. Experiat opibus, omni copia. (i. omni opum vi.) Plaut. Asin. sc. ult. a. 1. } Aliquando etiam opem in singulari numero legitur pro diuitiis. Cic. 3. Tusc. ex vetusto poeta, O Priami domus, septum altifsono cardine templum, Vidi ego te adstantem ope barbarica, id est opulentia & fastu immani. } Quandoque etiam Opes pro auxilio legitur in numero plurali. Idem ad Quinti. frat. Nunc ita accedit, ut neque Praetores suis opibus, neque nos studio nostro quicquam proficere possimus. Horat. l. 1. Epist. -donec in certamine longo implorauerit opes hominis.

Opifer, ra, rum, Opem ferens. חפרה חפרה חפרה. GAL. Qui donne aide & secours. ITA. Chi poe aiuto & soccorso. GERM. Hiffer/der Hiff bewisset. HISP. Que trae consigo ayuda. ANG. That helpeth. } Ita Iunonem Opiferam appellatunt Romani, quod parturientibus opem ferre crederetur. Plin. l. 11. c. 37. Metellum Pontificem linguæ aded inexplantae fuisse accipimus, ut multis mensibus tortus credatur dum imeditatur in dedicanda æde, Opiferæ dicere.

Opulentia, a, um, Diues & opib. abundans. חפרה חפרה חפרה. GAL. Riche, opulent. ITAL. Ricco, opulente. GERM. Reich/wohlhabend. HISP. Rico, y abundante. ANG. Riche, wealthy. } Plaut. in Amph. Opulento homini hæc seruitus dura est, cicer. de Amic. Ut mulierculæ magis amicitiarum præsidia querant, quam viri: & inopes, quam opulenti. Horat. 3. Car. Od. 24. Intactis opulentiore thesauris Arabum, & diuitis Indiæ. [Opulentiores pauperiorum filias debent vxores ducere. Plaut. sc. 5. a. 3.] Virgil. l. 1. Aeneid. Hic templum Iunoni ingens Sidonia Dido Condebat donis opulentum, & numine diuæ. Catul. in Iul. cas. Ebone nomine urbis opulentissimæ focer, geneti que perdidistis omnia? [Ne quisquam tam opulentus, qui mihi obstitat. (i. superbus, Plaut. Curc. sc. 3. a. 2.)

Opulentia, & Opulentitas, atis, Opes, diuitiæ. חפרה חפרה חפרה. GAL. Richeffe, abondance. ITAL. Ricchezza, abondanza. GERM. Reichthum. HISP. Riquezas, abundancia. ANG. Richesse, wealthy. } Plaut. in Mil. Quasique eius opulentiam reueraris. Sallust. in Cic. Cui potest esse dubium, quin opulentiam istam ex sanguine & miseris ciuium paraueris? Flin. lib. 17. c. 1. Tam recens est opulentia, tantòque tunc plus honoris arbores domibus afferebant, ut sine his ne inimicitiarum quidem pretium seruauerit Domitius.

Opulenter, Sumptuosè, splendè, cum opulentia. חפרה חפרה חפרה. GAL. Riche, en grand abondance. ITAL. Riccamente, in abbondanza. GERM. Reichthum/wohlhaben. HISP. Rica y abundante. ANG. Richely, with great wealthy. } Liu. l. 1. ab Urb. Ludos opulentiore, instructisq; quam priores reges, fecit.

Opulento, as, Dito, seu abundantem facio. חפרה חפרה חפרה. GAL. Enrichir, faire riche. ITA. Arricchire. GER. Reich machen. HISP. Enriquecer. ANG. To make riche. } Colum. l. 8. c. 1. Quippe villaticæ pastiones, sicut pecuniariæ, non minimam colono stipem conferunt: quin & auium stercore macerimis vineis, & omni circulo atque aruo medeantur, & eiusdem familiarium focum, mensamq; pretiosis dapibus opulenter. Horat. 2. Ep. 17. Ne perconteris fundus meus, optime Quinti, Aruo pascat herum, an baccis opulenter oliuæ.

Opulesco, Ditesco. חפרה חפרה חפרה. GAL. S'enrichir. ITA. Arrichire. GERM. Reich werden/reichen. HISP. Per enriquecido y abundado. ANG. To waxe riche. } Furius, Quo magis incomptis possint opulescere campis. Nonius.

Opsimathes, i. φσιμαθης, Qui iam grandis natu discit, vel qui serius ad discendum accedit.

Opimathia, i. φσιμαθια, Sera eruditio, interpr. Gell.

Opsonium, nij, Omne id quod cum pane vescimur. חפרה חפרה חפרה. GAL. Toute viande outre le pain & le vin, pitance. ITA. Companatico. GERM. Usterten dffige speiff/one wein vnd brot/die naben speiff/tauch/psiff. HISP. Qualquier manjar que no es pan. ANG. All meat except bread and drink, eaties. } Plaut. in Aul. Dat coquos cum opsonio. Iuuen. Sat. 11. non tamen his vlla inquam obsonia sunt Rancidula. Horat. 1. Ser. Sat. 2. Omnia conductis coemens opsonia nonumis. [Adest opsonium: a portu redit de piscatu. Plaut. Mostel. sc. 1. a. 2. Affert opsonium tribus quod sit satis. Plaut. Men. sc. 4. a. 3. Ut dispartirem obsonium bifariam. (i. duos agnos. Plaut. Aul. sc. 1. a. 2. Vino, ornamentis epiparis opsoniis. Plaut. Milit. sc. 1. a. 2.)

Opsono, as, & Opsonor, aris, deponens, pen. prod. (nam Græcè φσιμαθια per a, scribunt.) Emo, seu præparo opsonium. חפרה חפרה חפרה. GAL. Acheter ou faire provision de viandes. ITA. Comprare companatico. GERM. Usterten nabend speiff etntauffen. HISP. Comprar de comer. ANG. Lo laye out money for eaties. } Plaut. in Casin. Argentum ne parcito, opsonato ampliter. Idem, Cæcæ opsonauit, id est opsoniū emit, Terent. in Andr. Vix drachmis opsonatus est decem. [Opsonate pollucibiliter. Plaut. Mostel. sc. 1. a. 1. Bene opsonauit atque ex mea sententia. Plaut. Menach. sc. 2. a. 2. Postquam opsonauit herus & conduxit coquos (i. opsonium emit.) Item, Quid? Non poterat de suo opsonari filiae in nuptiis? Plaut. Aul. sc. 1. a. 2. Satin hoc vides Tribus vobis opsonatum est? An opsono amplius? Plaut. Men. sc. 2. a. 2.] } Opsonare famem ambulando, est acueri, & excitare. Cic. 5. Tusc. Socratem ferunt, quum vique ad vesperam contentius ambularet, quæsitumque esset ex eo quare id faceret, respondisse, Se, quod melius cœnaret, opsonare ambulando famem.

Opsonio, as, frequentatiuum, Sæpe opsono. חפרה חפרה חפרה. Nautius, Multum mecum eo die opsonatauere.

Opsonatus, us, Ipsa opsonatio. חפרה חפרה חפרה. GAL. Achet ou provision de viandes. ITAL. Preparazione di uinnde, GER. Ein tauffen



der facti per se HISPAN. Aquella obra de comprar de comer. ANG. A laying out of money for cates. } *Plaut. in Truc.* Dedi equidem nodie quinque argenti deferti minas, praeterca vnam in opsonatum. [Opsonatum redeo. *Plaut. Men. sc. 5. a. 2.*]

Opsonato, oris, verbale. Qui emit opsonia. } *Opsonia.* GALLIC. Despensier qui achete viandes. ITAL. Spenditore proeditore di viuande. GERMAN. Ein kausier der tischspensier. HISPANIC. Despensero que compra de comer. ANG. An case. } *Senec. ad Lucil.* Adice opsonatores, quib dominici palati notitia subtilis est, qui sciunt, cuius illum fapor exciret. *Plaut. Milii.* Vel primum parafitum, atque opsonatore optimum.

Opopoeus, } *Opopoeis.* GAL. Cuisinier. ITAL. Cuoco. GERMAN. Ein kocher. HISPANIC. Cocinero. ANG. A cooke. } Concinnator opsonatum, id est coquus.

Opopolis, gen. prod. } *Opopolis.* Opsoniorum venditrix.

Opopolium, Locus ubi opsonia venduntur.

OPSONHAGVS } *Opsonhagvs.* Apicij cognomen fuit, qui omnes gulae proceres longo intervallo superauit.

opticus a, um, pen. cor. Visibilis, qui perspicui potest. } *Opticos.* GALLIC. De perspective, chose appartenant à voir. ITAL. Vissio, perspective. GERMAN. Des gesichte zu dem gesicht gebildet. HISPANIC. Cosa para ver y mirar perspectiva. ANGLIC. That serueth for the sight. } Hinc nerui optici, a medicis dicuntur, per quos spiritus visus defertur in pupillam. *Idem in lib. 2. c. 7.* Hinc etiam pars Geometricae disciplinae dicitur Optice, *Optica*, id est, Perspectiva, quae ad oculos pertinet, quae causas reddit cur visiones subinde fallant, & ea quae in aqua conspiciuntur, maiora ad oculos fiunt, quae procul ab oculis sunt, minora.

Optimas, Optimitas, Optimus, Vide BONVS.

Opto, ras, Desidero, cupio. } *Opto.* HEBRAIC. אָבָה אֶת הַיַּיִן וְשָׂרָה וְשָׂרָה חָפְפִים. GAL. Desirer. ITAL. Desiderare. GERMAN. Begären wunschenn. HISPANIC. Deseñar. ANG. To wish or desire. } *Cicer. libro 4.* Itaque mihi venire in mentem nil potest, non modo quid sperem, sed vix iam quid audeam optare. [Habeo multos homines, si optandum foret, videre & conuenire te mauellem. *Plaut. Milii. sc. 5. a. 2.* Cui tantum adfero: quantum à Diis optat & amplius. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.* Inopem optauit potius eam relinquere. *Plaut. prolog. Aulul.* Optas quae facta. *Plaut. Amph.* Dij tibi dent quaecunque optes. *Idem Asin. sc. 1. a. 1.* Cur me morti dedere optas. (i. vis.) *Ibidem. sc. 3. a. 3.* Optare à Diis immortalibus, &c. *Cic. pro Flacco.* Optati ciues, populares, incolae. *Plautus Asin. sc. 1. a. 4.* } Vnde Optatius modus apud Grammaticos, *Optatius.* Quandoque eligo. *Idem Cicero libro primo Offic.* Quaeque maiori parte pulcherrima videantur, ea maxime optant. *Virgilius libro 1.* Optauitque locum tectis. } Aliquando Optare ponitur pro petere vel rogare. *Cicero in Catil. libro 2.* Neque ego à diis immortalibus Quiritibus optabo, vr, &c. } Interdum etiam pro asciscere. *Idem in Epistol.* Sed ne optari quidem sacerdotem licebat, qui cuiquam ex collegio esset inimicus. } Huius composita sunt, Adopto, Coopto, Exopto, Praeopto: de quibus suis locis.

Optatus, a, um, participium } Optati dicuntur, qui in honestum gradum aliquem sunt elati. } *Optatus.* a verbo Opto, quod inter caetera eligo significat & adscisco.

Optatus, Expectatus, desideratus. } *Optatus.* HEBRAIC. אָבָה אֶת הַיַּיִן. } *Cic. ad Lent.* Tametsi mihi nihil fuit optatum, quam vt primum abs te ipso, deinde à caeteris omnibus quam gratissimum erga te esse cognosceret. *Idem Quint. frat. Vale mi optime, ac optatissime frater.* [Me illi expectatum, optatum venturum scio. *Plaut. Amph.* (legitur & optato.) Noctem tuam velim si optata fiant. *Plaut. Asin. sc. 3. a. 3.* Dij tibi omnes omnia optata ferant. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.*]

Optatissimus, superl. vr. Optatissimus nuntius. *Cic. 4. Philipp.*

Optatum, ti, substantiuum, Expectatum. } *Optatum.* HEBRAIC. אָבָה אֶת הַיַּיִן. GAL. Chose desiree. ITAL. Cosa desiderata. GERMAN. Ein wunsch oder begären. HISPANIC. Cosa deseñada. ANGLIC. A wish and desire. } *Cicer. in Pison.* Illud etiam accidit praeter optatum meum, sed valde ex voluntate. Optata loqui. *Terentius Heaut.* Eueniunt optata. *Onid. 6. Met.* Respondet optatis meis fortuna, *Cis. Curio. 2. libro Epist. Famil.*

Optato, aduerbium, Cum desiderio. } *Optato.* GAL. Desirablement, avec desir & souhait. ITAL. Desideratamente. GERMAN. Erwünscht. HISPANIC. Deseñadamente. ANGLIC. As one walde wished. } *Terent. in And.* Optato adueniens. *Cic. ad Attic.* Nisi quid te aliud impedit, mihi optato veneris.

Optatio, onis, verbale, Optio. *Cic. 3. Offic.* Cui quum tres optationes Neptunus dedisset, optauit interitum Hippolyti filij. *Quintil. 1. 9. c. 2.* Detracta voce, libera, effragnatore iracundia, optatione, excretionem. Hic pro *Opto* ponitur.

Optabilis, ic, Quod est expectandum. } *Optabilis.* HEBRAIC. אָבָה אֶת הַיַּיִן. GAL. Desirable. ITAL. Desiderabile. GERMAN. Zu erwünschend / wünschenswürdig. HISPANIC. Cosa para ser deseñada. ANG. That is to be desired or wished. *Cic. Luce.* Quae etiam nobis optabiles in experiendo non fuerunt, in legendo tamen erant iucunda. *Idem 1. de Fin.* Itaque ne iustitiam quidem recte quis dixerit per seipsam optabilem, sed quia iucunditatis vel plurimum afferat.

Optabiliter, aduerbium, Ad iustitiam. } *Optabiliter.* GAL. A souhait. ITAL. Desideratamente. GERMAN. Erwünscht. HISPANIC. Deseñadamente. ANG. Delectably, in such sorte as is to be wished. } *Cicer. 1. Tuscul.* Pro diu immortales, quam optabiliter iter illud iucundum esse debet.

Optiens, pen. prod. adiectiuum, Pro adoptiuo. } *Optiens.* GALLIC. Adoptiuus. ITAL. Adoptiuo. GERMAN. Angenommen: adoptiert. HISPANIC. Adoptado. ANG. Adoptiuus. } vt Nomen optiuum. *Horat. 2. Ep. 1.* si plures adposcere visus fit Mimaeus, & optiuo cognominat crederet.

Optio, onis, scru. gen. Optatio atq; eligendi facultas. } *Optio.* HEBRAIC. אָבָה אֶת הַיַּיִן. GAL. Souhait, chois, eslite. ITALIC. Elet-

zione. GERMAN. Ein wahl. HISPANIC. Obra de deffear de eleger, electione. ANGLIC. Choise or election. } *Plautus in Casin.* Optio haec tua est, vnam harum vis conditionem, accipe. } Dare optionem, & Facere optionem, & dare & deferre alicui, & Permittere optionem alicui. *Cicer. 1. Verr.* Quoties ille tibi potestatem, optionem, quae facturus sit, vt eligas vtrum velis factum esse, necne. *Quint. 1. 9.* Nec optio iudicis aduersario est permittenda. *Cicer. 4. Acad.* Si optio naturae nostrae detur. } Optio etiam aliquando macul. generis est, significatque ministrum à Centurione vel decurione adoptatum, qui priuata eius obeat negotia, dum ipse publicis curis est districtus. Veteres appellabant Accensum. *Festus.* In re militari Optio appellatur is, quem Decurio, aut Centurio optat sibi rerum priuatarum ministrum, quo facilius obeat publica officia. Optio qui nunc dicitur, antea appellabatur Accensus, qui à Tribuno militum Centurioni dabatur adiutor. Dicitur ab optando (vt *Vegetius ait*) quod antecedentibus ægritudine praepeditus, ij tanquam adoptati eorum, atque vicarij solent, vniuersa curare: vt nihil aliud sit Optio in re militari, quam adoptio: quoniam Centurio, aut Decurio optabat sibi rerum priuatarum ministrum, quod facilius publica obiret negotia. *Plaut. in Asin.* Optionem tibi sumito Leouidem. *Callist. in l. vlt. de iur. immuni.* Quam obrem etiam eum qui in palatina militia ipsam agat, quod in exercitu Optiones, iure arbitror dici Optionem. [Optio in Militia, quis dicatur. *Plutarch. in Galba.*]

opulento, Opulentus, Opulesco, Vide OPVS in OPS.

Optulus, h, penultima correpta, Genus arboris, maritandis vitibus maxime idoneum. *Colum. lib. 5. ca. 6.* Sed vitem maxime opulus videtur alere, deinde vlmus, post fraxinus. *Ruel. 1. 1. ca. 105.* Opulus cornu similis arbor, arbusto Gallico faciundo idonea: *Opulus*, vel *Opierus* apud nos ruri dicitur, vlni proceritate adolescit, caudice recto, enodi, &c.

Opuntia, x, Herba est circa Opuntem nascens, etiam homini dulcis: mirumque è folio eius radicem fieri, ac sic eam nasci. *Verba sunt Plin. lib. 2. c. 17.*

Opus, antis, oris, oris. Civitas Loconum Epicnemidiorum, non procul ab Alope flumine. *Quint. 1. 1. de Pont.* Facta caede puer Patroclus Opuntia reliquit.

Opuntij, Populi dicuntur, *Opuntia*, *Opuntia*: & propinquus sinus Opuntius.

Opus, operis, & Opus, indeclinabile. Vide OPERA.

Opusculum, diminutiuum, Vide OPVS in OPERA.

O ante R

OR. In notis antiquorum, ornato, vel Ordo ORB.P.A.R. orbati parentes. ORD. ordinis OR. M. ordo militum. ORN. IMP. ornatus imperialis.

ORa, orae, Extremitas cuiusque rei. } *ORa.* HEBRAIC. אֶת הַיַּיִן אֶת הַיַּיִן. GAL. La fin & bout de quelque chose que ce soit, fin & limite, le bord de quelque habit. ITAL. Estremita di qualche cosa. GERMAN. Das end oder eufferst lines jedendings. HISPANIC. Orilla fin de cabo. ANGLIC. The edge of an habilement, the borders of countreys. } *Vir. 9. Aeneid.* ad bellum reulit, Et micum ingentis oras euoluit belli, hoc est finem belli, vel belli extrema, vt interpretatur *Seruius*. Hinc vestimentorum extrema, ORa dicuntur. *Idem in Aeneid.* Regionum item, terrarumque fines, insuper maritima ipsae regiones, ORa dicuntur. *Virgil. 1. Aeneid.* Arma vitumque cano Troia: qui primus ab oris, Italiam fatis profugus, Lauinaeque venit Littora. [Sic, Orani legere *Liuius lib. 7. d. 4. Sueton. in Tib. cap. 10.* GAL. Prendre la rive, le bord.] } *ORa* alueariorum. *Virgil. 4. Georg.* Spiramenta linunt, fucoque & floribus oras Explant. } *Plin.* ORa appellatione ferè semper regionem litoralem appellat, *Idem in Aeneid.* apud quem crebro illa legitur: in ora sunt ciuitates: & oppida ora proxima. Quae verò remota sunt ab ora in mediterraneo esse dicuntur. [Velleius: ORa maritima praeficere. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 3.* ORam omnem Conterobromiam subegit.] } *ORa* pro regione. *Cic. 2. de Nat. deor.* Omnibus hominibus, qui vbique sunt, quaecunque in ora ac parte terrarum. } *ORa* pro climate, vel segmento caeli. *Cic. 1. Tuscul.* Tum globum terrae eminentem à mari, fixum in medio mundi vniuersi loco, duabus oris distantibus, habitabilem, & cultum. } Sunt qui dicant ORam etiam significare nauticum funem, quo naui lictori alligatur, adducens testimonium illud *Quintil. in Praefat. ad Tryphonem.* Permittamus vela ventis, & oram soluentibus bene precemur, & *Liui. lib. 28.* In ipsis quoque trepidatum nauibus, dum ne hostes cum suis irrumperent, trahunt scalas, orasque & anchoras, ne in moliendo mora esset praecedunt. Caeterum eruditi negant ORam inueniri pro fune nautico apud idoneos auctores, quum se in *Liuius* quidem ORas, sed Lora in vetusto codice scriptum reperitur: & apud *Quintil.* ORa soluentibus, in quibusdam exemplaribus legatur: vt idem sit ORa solueret, quod solueret à littore. } *ORa* pro initio rei, auctore *Festus*, vsus est *Cacilius*: ORam, inquit, reperire nullam, quam expediam, quae. } Apud *Celsum*, ORa vulneris vocantur, hiantis vulneris extremitates, quae futura coniunguntur. ORas, inquit, vulneris futurae comprehendant.

Oraculum, li, Deorum responsum. } *Oraculum.* HEBRAIC. אֶת הַיַּיִן אֶת הַיַּיִן. GAL. Oracle. ITAL. Oracolo. GERMAN. Ein göttliche antwort vnd eröffnung. HISPANIC. Respuesta de Dios. ANGLIC. An oracle an answer geuen by god. } Ita dictum à verbo Oro, vel ab Oratione, teste *Cic. in Topic.* Oracula (inquit) ex eo ipso appellata sunt, quod inest his deorum oratio. *Virg. 2. Aeneid.* Suspensi Eurypilum scitatum oracula Phœbi Mittimus. } Quandoque ponitur pro templo in quo responsa dantur. *Plinius libro 12. cap. 23.* Inde & nomen Ammoniacum ab Ammonis oraculo, iuxta quod nascitur arbor. } Nonnunquam etiam pro celebri, notatuque digna, & minime vana sententia. *Seneca.* Vnum illud optimum oraculum est, Praegrandum esse pro patria. *Plin. lib. 18. cap. 6.* Inde illa reliqua oracula. Nequam agricolam esse, quisquis emeret quod praestare ei fun-







Orbitudo, Orbitas, sed antiquum est. Accus. Miseret lacrymarum, lu-  
ctuum, orbitudinis.

Orbo, as, Re chara aliquem priuo. { ארבו schichchél ארבו chifer.  
אנבו, ארבו. GAL. Priuer de quelque chose qu'on tient chere.  
ITAL. Priuare, orbare. GERMAN. Wrauben. HISPAN. Priuar de  
cosa amada. ANG. To deprive of a thing that a man, sei thesh mach  
by. Cicero de Amic. Et illi planè orbatus essem, magnum tamen  
affertur ætas illa solatium. Idem 4. Acad. Non ergo is excærat nos  
aut orbat sensibus. Orbare se luce. Cic. Tusc. Orbati auxilio. Idem  
pro Murana.

Orbas, participium. { ארבו schachál. ארבו ארבו. Cic. pro Cluent. Mater orbata filio. Idem ad Cæcin. Necius quidem  
verbis, quibus te consolet, vt afflicto, & iam omni spe salutis or-  
batum.

Orbatio, onis. { ארבו schachél. Sen. epist. 88. Paupertas non per posi-  
tionem, sed per detractionem dicitur: vel (vt antiqui dixerunt) per  
orbationem: Græci dicunt εὐπορία: quod quum dicunt non quod  
quis habeat dicitur, sed quod non habeat. [ Idem c. 7. de Consol. ad  
Mart.

Orca, æ. { ארבו GAL. Espaulart. ITAL. Orca. GERMAN. Ein gewichtsch  
maß. Ein meer. Ein sonder bare gaung dises nammens. HISPAN.  
Vna especie de wallena. ANGLIC. A whale, or such great beast in the  
sea. Genus beluz marinz (inquit Festus) balanis infestum. Plin.  
lib. 9. c. 6. Balanz & in nostra maria penetrant. In Gaditano Ocea-  
no non ante brumam conspici eas tradunt, condi autem æstatis  
temporibus in quodam siuu placido & capaci, mirè gaudentes ibi  
parere. Hoc sære orcam, infestam his beluam, & cuius imago  
nulla repræsentatione exprimi possit alia, quàm carnis inmensæ  
dentibus trualentæ. Irrumpunt ergo in lætæra, ac vitulos earum  
ac foetas, vel etiamnum gravidas lancinant morfu, inculsæque ceu  
Liburnicarum rostris fodiant. Horat. 2. Serm. Satyr. 4. simplex è  
dulci constat oliuo, Quod pingui miscere mero, muriq; decebit,  
Non alia quàm quæ Byzantia pstruitorca. Ab luvius beluz simi-  
litudine vasis quoddam vinarij genus specie tereti, & vniformi,  
Orca dicitur. ANG. A sat. Var. de Re rust. l. 1. c. 13. Orca in Hispania  
feruore musti ruptæ. Erat etiam olim Orca vasis genus, in  
quo fici asseruabatur. Plin. l. 15. c. 19. At vbi copia ficeorum abun-  
dat, impantur orca, in Asia cadi. Quidam etiam Orcam acci-  
piunt pro vasculo lusorio quò coniecti tali, agitatique emittuntur  
in tabulam aleatoriam, quod à Martiale dicitur Turricula, ex imi-  
tatione Græcæ dictionis οὐρπη, quàm & Latini vsurpant. Pers. Sat.  
3. Angustæ collo non fallierorca. In hoc tamen Persij loco scribit  
Cornutus, Orcam vasis genus esse collo angusto, in quod nubes  
iaciebantur distanti ex loco, & qui certo iactu mittebat, victor ha-  
bebatur. Plin. lib. 35. pro capsâ pigmentorum muliebrium vsas est,  
Vta casu reperta, incendio Piræi cerussa in orcis cremata. Orca et-  
iam gemmæ nomen est, nigro, fuluo, viridi ac candido colore  
distinguitur. Plin. lib. 37. c. 10.

Orcula, diminut. ab Orca, orca. Cato de Re rust. Cuminum, fœni-  
culum, rutam, mentham in orculam condito.

Orca, æ. { ארבו. Ptol. pen. cor. Insulæ Oceani Septentrionalis vlt-  
tra Britanniam & Hyberniam, numero triginta, secundum Pom-  
ponium, parum inter se distantes. Vulgò Orknes.

Orcelis, orcelis, Vrbs Bæstætorum in tractu Tarracoenfis Hispani-  
æ Ptol. l. 2. c. 7.

Orchamys, Assyriorum rex fuit, qui Leucotheam filiam ab Apol-  
line vitiatam viuam defodit, Vide fabulam apud Ouidium libro 4.  
Metamorphos.

Orchestra, orchestræ. Locus erat in theatro inter scenam & cuneos, Se-  
natoribus ad spectandum designatus, in quo erat pulpitum quin-  
que non amplius pedibus altum, quod Græci Thymelem dicebāt,  
& Longeum, in quo chorus Tragædiarum, & Comædiarum, quã-  
diu Comætiæ choram habuerunt, ipsique etiam citharædi & au-  
lædi, & quotquot personam ex fabula non agebant, actioni sub-  
seruiebant. Dicta Orchestra, ὄρχηστρον, hoc est à saltado, quod  
in eo gesticulatores, hystionibus in scenam abditis, populam salt-  
tando detinerent. Suet. in Nerone, Deinde in orchestram, scenam-  
que descendit, & orationis quidem carminisque Latini coronam,  
de qua honestissimum quisque contendere ar, sumpsit. Sueton. in  
Cæs. cap. 76. Suggestum in Orchestra. Idem in Cæs. cap. 39. Sessum in  
orchestra. Et cap. 14. Per scenam in Orchestram transit. Iuuenalis  
posuit pro sessione Senatus & primorum, quum ait, - Similemque  
videbit Orchestram & populam.

Orchælex, orchelex. Prima fuit inter leges sumptuarias, quæ ab  
Orchie Tribuno plebis nomen accepit. Hac certus conuiuarum  
numerus perscribatur, cauebatque vt apertis ianuis cœnaretur,  
nequa legi fraus fieri posset.

Orchis, orchis. Herba quam & Cynosorchin vocat Plin. l. 26. c. 10. Cuius  
vocabuli vim reddentes officinæ etiam hodie Testiculum canis  
appellant. Est etiam Orchis, piscis quidam durissimus cuius me-  
morat Plinius lib. 32. cap. 2. Durissimum (inquit) esse piscium con-  
stat, qui Orchis vocatur, rotundus est, & sine squamis, totusque ca-  
pite constat.

Orchites, pen. cor. orchites, Genus oliuarum, quæ à testiculis nomen  
impulerunt, vt inquit Seruius in l. 3. Geor. Nam orchites testes dicitur,  
vnde Orchites dictæ sunt, quæ testiculares oliuæ. Nominatiuus  
singularis est Orchis. Colum. l. 5. c. 82. Orchis quoque & radius me-  
lius ad escam, quàm ad liquorem stringitur.

Orchidæ, orchidæ. Babyloniz oppidum est, in confinio Arabiæ  
quam delectam vocat. Prol. l. 5. c. 20.

Orchomeneus, pe. cor. orchomeneus. Thesalia fluuius antea Meneus  
appellatus, teste Plin. l. 4. c. 8. Orchomeneus item, siue Orchome-  
num. Bœotiz oppidum est, ad sui nominis fluuium situm, olim po-  
tentissimum, vt pote cui & Thebani aliquando tributum pepen-  
derint (vt testatur Strab. l. 9.) præsertim sub Eteocle tyranno, qui  
primus Gratijs templum extruxit. Fuit item eiusdem nominis

oppidum in Arcadia, non procul à Lebadia, quod Strabonis ætate  
interierat, vt ipse testatur l. 8. Fuit & tertium in Eubœa insula  
non procul à Caristocuius meminit idem Strab. l. 8.

Orchomenus, a, um, adiect. orchomeneus.

Orcus, A veteribus inferorum deus est existimatus, quem & Plutonē  
& Ditem patrem vocabant. Varro terram ipsam Orcum esse vide-  
tur significare, quod in ea omnia oriuntur & aboriuntur. Itaque di-  
ctum esse Orcum ab ortu, quod omnium rerum finis sit ortus.

Orcus, a, um, adiect. orchomeneus. Thesalia fluuius antea Meneus  
appellatus, teste Plin. l. 4. c. 8. Orchomeneus item, siue Orchome-  
num. Bœotiz oppidum est, ad sui nominis fluuium situm, olim po-  
tentissimum, vt pote cui & Thebani aliquando tributum pepen-  
derint (vt testatur Strab. l. 9.) præsertim sub Eteocle tyranno, qui  
primus Gratijs templum extruxit. Fuit item eiusdem nominis  
oppidum in Arcadia, non procul à Lebadia, quod Strabonis ætate  
interierat, vt ipse testatur l. 8. Fuit & tertium in Eubœa insula  
non procul à Caristocuius meminit idem Strab. l. 8.

Orcinus, a, um, Quod ad O. cum pertinet, vt Orcinus libertus dicitur  
qui directam ex testamento libertatem accepit, nec vnquam pa-  
tronum viuum habuit, quare cum hic libertus nullius libertus vi-  
uentis sit, Ditis siue Orci libertus nominatur. Vlpian. D. l. 2. Tit.  
4. l. 3. Quod quidem in omnibus Orcinis libertis locum habet te-  
stamento manumissis. [ Orcini Senatores qui dicuntur Suetonio,  
Plutarcho Charoniz vocantur in Antonio. ] Sic apud Gell. l. 1.  
c. 24. in epigr. Nautij poeta, Orcius thesaurus pro sepulchro. Itaque  
postquam in Orcio traditus thesauro oblitus sunt Romæ lingua  
Latina loquer.

Ordis, a, um, Pluuius maximus Scythiæ, qui ab Oriente  
profluens miscetur cum Istro. Herod. lib. 3.

Ordium, dei, & Ordeaceus, a, um, Vide Hordeum.

Ordinaris, Ordinaris, Vide Ordo.

Ordior, diris, Orsus & orditus, teste Prisciano, præteritum facit, Lo-  
qui incipio, orationem inchoo. { ארבו hechel. ארבו ארבו. GAL. Commencement. ITALIC. Cominciare à parlare.  
GERMAN. Anheben/Anfangen. HISPAN. Començar. ANG. To beginne to speak. Virg. 1. Æneid. Veneris con-  
tra sic filius orsus. Cicero pro Marcell. Sed vt vnde est orsa, in eodem  
terminetur oratio mea. Liuius libro primo ab Vrbe, Vnus rem ex  
composito orditur, id est narrare incipit. Vnde Exordium, princi-  
pium orationis. Ponitur etiam simpliciter pro incipio. Cicero. 5.  
Tuscul. Vnde igitur rectius ordiri possumus quàm à communi pa-  
rente natura, quæ quicquid genuit, non modò animal, sed et-  
iam quod ita ortum esset ex terra, vt stirpibus suis niteretur, in  
suo genere perfectum esse voluit? Orsum aliquando poetæ pro  
eo qui finit, & absoluit, dixerunt. Virgil. 9. Æneid. - sic orsus  
Apollo, Mortaleis mediò aspectus sermone reliquit. Ordiri te-  
lam, pro texere. Plin. lib. 11. cap. 24. Araneus orditur telas, tanti-  
que operis materiæ vterus eius sufficit. Veteres etiam Ordio  
protulerunt. Afranius, Expecta tamen, animo me ordire o-  
portet. Composita huius verbi sunt, Abordior, Exordior, &  
Redordior, litera euphoniæ gratia interposita, de quibus suis  
locis.

Orsus, us, verb. Telæ vel alterius operis principium. { ארבו hechel. ארבו ארבו. GAL. Commencement. ITALIC. Comincia-  
mento. GERMAN. Ein anfang. HISPAN. Comienço. ANGLIC. A begining. Virg. in Cullis. Atque vt araneoli tenuem formauius  
orsum.

\*Orsa, orforum, neut. gen. orsa. Incepta, initia, Liuius in prefat.  
libri primi ad finem, Sed quærelæ ne tum quidem gratæ futuræ,  
quum forsitan necessariæ erunt, ab initio certè tantæ ordindæ rei  
absint, quum bonis potius omnibus, votisq; ac precationibus deo-  
rum dearmque, si vt poetis nobis quoque mos esse libentis in-  
ciperemus, vt orsis tanti operis successus prosperos darent. \*Or-  
dia, ordiorum. Lucret. lib. 4. Quòve modo distracta rediret in or-  
dia prima. Id est in primordia.

Ordo, dinis, Est digestio, & in suo loco rei cuiusque collocatio: veluti  
in acie fit, vbi pedites, vbi alæ, cæteraque omnia suo quoque or-  
dine collocantur. { ארבו hechel. ארבו ארבו. GAL. Ordre, disposition. ITAL. Ordine, disposizione.  
GERMAN. Ein ordnung. HISPAN. Orden. ANG. An order. Cic. 3. de Or-  
rat. Ordo est, qui memoriæ maximè lumen affert. Idem Paradox.  
Quicquid peccatur, perturbatione peccatur regionis atque ordi-  
nis. [ Ordine præcipere & agere. (id est rectè) Liuius lib. 4. ab Vrbe.  
Rectè atque ordine. Idem lib. 4. bell. pun. ] Ordo pro concludendi-  
ne. Sueton. in Tib. c. 72. Nihil ex ordine quotidiano prætermittit  
et c. 17. Eum vitæ ordinem tenuit. In ordinem redigi, & in nu-  
merum



merum venire. *Quintilianus. Sueton. in August. cap. 35.* Non more atque ordine, sed prout libuisset, sententias rogabat. In ordinem redigere auctores vel numero eximere. *Quintil.* Idem nobis ducendus ordo per auctores. *Quintil.* In ordinem redegit Socrates triginta Tyrannos. *Quid. 3. Metam.* sed virtutis honor spoliis quærat in istis. *Quid. 1. lib. 1. Trist.* Vxor rescivit omnem rem, vt factum est, ordine. *Plaut. Men. sc. 3. a. 4.* Quisque vt steterat iacet, obtinetque ordinem. *Plaut. Amphitr. Virgil. 5. Eneid.* - terno confurgunt ordine remi. *Quid. 3. Metam.* Digerere in quinceuncum arborum ordines. *Cicero de Senectute.* *Quid. 3. Metam.* Aliquando Ordo pro statu hominum, fortuna, censu, loco & gradu vsurpatur. *Cicero in Verr. 4. de pratura urbana. M. Octauium* hominem ornatissimum loco, nomine, ordine, virtute. *Tres erant ordines Romæ, Senatorius, Equestris, & Plebeius: ab Aristotele tres dicuntur. Virgil. 7. Enei.* Tum factus Anchisa delectos ordine ab omni. *Vbi Seruius.* Ordine ab omni, id est ex omni qualitate dignitatum: quod apud Romanos in legatione mittenda hodie quoque seruatur. *Ordo amplissimus, Senatorius vocabatur. Cicero. pro domo sua ad Pontifices.* Quid, quum Senatum pro me non modo propugnare amplissimum ordinem, sed etiam plorare, & supplicare mutata veste prohiberet? *Ordines ducere dicuntur, qui militibus præstantur, vt Tribuni militares. Centuriones atque alij. Liuius 2. ab Vrbe, Noscebatur tamen in tanta deformitate, & ordines duxisse aiebant, aliæque militiæ decora, vulgò miserantes eum iactabant. [Plaut. pseud. sc. 4. a. 2. Omnes ordines sub signis ducam. Extra turbam ordinum colloquuntur simul. (i. ducem). Plaut. Amph. sc. 1. a. 1. Accipitur quandoque pro ipsi hominibus, hoc est iis qui sunt eiusdem dignitatis, vt sunt Equites, Senatores, & ceteri quorum dignitas etiam ordo appellatur. Cicero. 3. Offic. Qui esset, vt argentarius, apud omnes ordines gratiosus, id est apud omnium ordinum homines, Sallustius, Sæpe numero Patres conscripti, multa verba in hoc ordine feci, id est in Senatu. Aliquando refertur ad fortunam, & genus vitæ. Terent. in Eunuchis, Conueni hodie adueniens quemdam mei loci hinc atque ordinis hominem: Mei, inquit, ordinis hominem: id est pauperem, quemadmodum ego. Sic honesti ordinis homines dici possunt, opulenti. Donatus. Ordinis inferioris amici dicuntur, qui sunt infimæ conditionis, vel infimi amici, & omnium minimi. Cicero. de Amicitia. Nunquam se ille. Philo, nunquam Rutilio, nunquam Mummio anteposuit, nunquam inferioris ordinis amicis. Extra ordinem, apud Iurisconsultos, id est sine verbis & formulis solennibus, inusitato more & consuetudine. Paulus in l. Ordo ff. de publ. iudic. Ordo exercendorum publicorum iudiciorum in vsu esse desit: durante tamen pœna legum, eorum extra ordinem crimina probantur, [Extra ordinem multa flagitabant milites. Sueton. in Tib. cap. 25. Extra ordinem audire Grammaticum. Sueton. Ibid. cap. 2. Item Creditori præter fortem extra ordinem numerant. Seneca. Epist. 81. Item Oletis extra ordinem donatus miles. Liui. lib. 3. ab Urb. Et lib. 3. d. 5.] Extra ordinem metaphoricè, Eximie, quasi præter ceteros. Cicero ad Aul. Cæcili. libro 6. Quare ad eam spem, quam extra ordinem de te ipso habemus, non solum propter dignitatem & virtutem tuam (hæc enim ornamenta sunt tibi etiam cum aliis communia) accedunt tua præcipua propter eximium ingenium, summamque virtutem. Inde sunt Interordo, & interordinium: de quibus supra.*

**Ordinarius, a, um, V**itatus in quo seruatur ordo. *Γαλλ. Ordinaire, mis par ordre. Ital. Ordinario. German. Ordentlich. Hispan. Cosa perteneciente a orden. Angl. Ordinario, put in order.* *Ordinaria femina, dicuntur ordine disposita. Colum. lib. 3. cap. 13. Confitis compluribus inter ordinaria femina malleolis. Sic & ordinaria vitis apud eundem. eodem libr. cap. 16. Vitruu. lib. 2. Ordinarios lapides appellat, qui sunt eiusdem formæ, & ordinis, & inter se similes. Ordinarius homo (vt post Oppium docet Festus) dicitur homo scurra & improbus, qui quæ affidue in litibus moratur, ob eamque causam in ordine stat Prætorum aduentum: siue per contrarietatem, vt ait Aelius Stilo, quod minimè ordinatè viuunt. Extraordinarium, quod sit extra ordinem. Ordinaria consilia. Liui. lib. 7. bel. Punic. Ordinarium officium, Seneca dicitur, vbi præficiuntur aliquis certæ functioni. lib. 3. de Benef. Ad hortos alicuius ne ordinarium quidem habeatis officium. Ordinarius seruus, apud Vlpian. l. Item apud Labonem. §. prator ait. ff. de iniurijs. Vicarius. [Seneca. Epist. 54. Non est res subiectua Philosophiæ: ordinaria res est. Ordinaria oratio quæ nunc breuiarium, olim summarium. Seneca. Epist. 39. Item Ordinarius, Iurisconsultus Vicarij dominus dicitur. Ordinarij & legitimi pugiles, Sueton. in Aug. cap. 44. Ordinarij Reip. vsus. Liui. lib. 3. d. 4. Ordinario Iure. Sueton. in Aug. cap. 31. Iuris ordinarij res & cognitionis opponuntur. Sueton. in Claud. capite. 5.]*

**Ordino, as, S**uo quæque ordine dispono, digero, distribuo. *Γαλλ. Ordonner. Ital. Ordinare. German. Ordnen. Hispan. Ordenar, poner in orden. Angl. To put euerie thing in the a win place, to put in order.* Vnde & Ordinatim dicimus, inquit Budæus, rectè atque ordine constitutum. *Liui. 9. bell. Punic. Scipio posteaquam in Sicilia venit, voluntarios milites ordinavit, centuriamque. Horat. Epod. 17. In quem superbus ordinatæ agmina Mylorum. Idem 4. Car. 11. - quod ex hæc luce Meccenas meus affluentes Ordinat annos. Curtius, Fortitan dij fata ita ordinauerunt. Ordinare locum vicibus. Colum. lib. 5. cap. 3. Partes orationis ordinare. Cicero. 1. de Inuent. Ordinare litteram. de Crator. lib. 1. & pro Sylla, ordinare, instruere, parare. Tueri & ordinare vitam. Gell. cap. 21. lib. 10. Ordinare supremam Iudicia. Quintilian. Item Ordinare provincias de Senatus decreto. Sueton. in Cas. cap. 18. Et bibliothecas, cap. 56. & 76. Ibidem. Ordinare desideria. Gall. Y donner ordre. Sueton. in*

*August. cap. 17. Ordinare, pro in ordinem referre. Ibidem c. 46. Ordinare Reipublicæ statum. Sueton. in Jul. Caf. capit. 40. Conuersus hinc ad ordinandum Reipublicæ statum. \* Ordinare, item ad honorem & magistratum promouere. Suetonius in Vesp. Quendam è charis ministris dispensationem cuidam quasi fratri petentem quum distulisset, ipsum candidatum ad se vocauit, exactæque pecunia quantam is cum suffragatore suo pepigerat, siue mora ordinauit. Est enim hic ordinare, quasi in ordines adoptare, vel in ordinem municipalem prouehere.*

**Ordinatus, a, um, participium.** In ordinem redactus. *Γαλλ. Ordonné. Ital. Ordinato. German. Geordnet. Hispan. Ordenado. Angl. Placed in order.* *Liui. 4. bel. Punic. Vt veterum militum verba audiuit, quàm multarum rerum ipse ignarus esset, ex comparatione tam ordinatæ disciplinæ animaduertit.*

**Ordinator, Comparatiuus, uerbum.** Seneca Epist. 75. Non dices viuum iustiorum salus liberis, quàm amicis. Nec ordinatorum, nec prudentiorum. [Seneca Epist. 75. Ordinator & prudentior homo.]

**Ordinatissimus, superlatiuus.** Apuleius de Deo Socratis, Stellex quæ indeflexo cursu meatus longè ordinatissimos diuinis vicibus æternos efficiunt.

**Ordinatè, aduerbium.** Distinctè, ordine. *Γαλλ. Par ordre, d'ordre. Ital. Per ordine. German. Ordentlich. Hispan. Ordinate. Angl. Orderly, or by good order.* *Ad Heren. 4. Quæ si sequemur, acutè & citò reperiemus: distinctè & ordinatè disponemus.*

**Ordinatim, aliud aduerbium.** Casar 2. bel. Gal. Ita fastigiato, atque ordinatim structo, &c. Brutus ad Ciceronem. Ille enim iit Passum, ego ordinatim: quacunque iit, ergastula soluit.

**Ordinatus, uerbum.** Apuleius in Apologia: Præsertim ordinatus & coibilibus, eadem Græcè & Latine adnitur conscribere.

**Ordinatio, onis, uerbum.** Dispositio, constitutio. *Γαλλ. Ordonnance. Ital. Ordinanza. German. Ordnung / tichtung in die ordnung. Hispan. Ordenamiento. Angl. Ordering of things in order.* *Ad Heren. 4. Quæ si sequemur, acutè & citò reperiemus: distinctè & ordinatè disponemus.* *Plin. Epist. 205. Quum certius de vitæ nostræ ordinatione aliud audieris. Ordinatio, pro administratione provinciarum. Sueton. in Nero. cap. 40. Sponponderunt tamen quidam destituto ei ordinationem Orientis: nonnulli nominatim regnum Hierosolymorum. [Velleius: Omnem ordinationem & necis & testamenti Cæsaris comperit.]*

**Ordinator, oris.** *Γαλλ. Ordonneur. Ital. Ordinaire. German. Ein ordnet. Hispan. Ordenador. Angl. That settles things in order.* *Seneca. Epist. 110. In his opus est illi alieno consilio: quomodo medico, quomodo nauis gubernatori, quomodo aduocato & litis ordinatori. Hinc sit compositum Prætorio, antè ordino.*

**ORDOVICES, Populi fuerunt** Britanniarum insularum arduis montibus proximis: apud quos (vt Tacitus scribit l. 12.) Hosterius dux Romanus Caratacorm rexem vitium cepit, Romamque misit.

**ORÆA, a, ore sit,** & significat frænum, dictum ita quod ori inseratur. *Γαλλ. Orèa, mors. Gall. Le frein ou le mors d'une bride. Ital. Freno, morso. German. Das bits des zaums so man etnem thier in das maul legt. Hispan. Freno. Angl. A bridle or bit.* *Tertullianus in Sermonibus, Et si tacebit, tantum gaudebit sibi permittit oreæ. Trebellius pro se apud populum, Equo qui mihi sub femoribus occisus erat, oreæ detraho, inspectante L. Stertino, auctor Festus. Aureæ verò dicuntur illæ habenarum partes, quæ circa aureas religantur.*

**ORÆA DÆS, a, ore sit,** Montium Nymphæ. Nam Græcis montem significat. *Virgilius 1. Eneid. Exercet Diana choros, quam mille secutæ, Hinc atque hinc glomerantur Oræades.*

**ORÆGES, Pars Tauri montis, in Caspium mare vergens.** *Plinius libro 5. cap. 29.*

**ORÆON, a, ore sit,** productæ, Tertia species polygoni, teste Plinio. *lib. 27. cap. 12. teneræ harundini similis, vno caule, densis geniculis, & in le fractis, folijs piceæ. Nascitur in montibus: vnde nomen accepit.*

**ORÆSELINUM, a, ore sit,** Montanum apium, cicuræ folijs, radice tenui, samine anethi, minutiori tamen. *Plin. lib. 21. c. 11. Quarum genus ex eodem faciunt aliqui Oreoselinon, palmum alto frutice ac recto semine cumino simile, vrinæ & mēstruis efficac.* Latini Apium montanum vocant: Græci etiam *παρασίλιον ἀγρον*, hoc est petroselinum agreste.

**ORÆSITRORPHVS, a, ore sit,** Vnus ex canibus Aethionis, ita dictus, quasi in montibus educatus, *Quid 3. Metamor. Prima Melanchætes in tergo vulnere fecit, Proxima Theridamas, Orestrophus hæsit in armo.*

**ORÆSTHVS, a, ore sit,** Vrbs, cuius Hecatus in Europa meminit, gentile similiter, Oreste.

**ORÆSTES, a, ore sit,** Agamemnonis, & Clytemnestræ filius, sic appellatus ob ferinam atque agrestem, & quasi montanam naturam: cui soror Electra necem parari ab Egistho, qui patrem Agamemnona interfecerat, matremque constuperauerat, præuidens, ipsum per pædagogum in Phocidem clam ablegat ad Strophium Phocesium principem, qui Agamemnonis sororem duxerat. Illi ex 11. annos demoratus, cum pædagogo suo Argos rediit: vbi specie hospiti Phocensium, quos Strophius miserat, vt Orestis obitum nuntiarent, intromissi ad Clytemnestram, eandem cum Egistho adultero conscia Electra in vltionem patris occidit, vt scribit Sophocles in Electra, & Euripides in Oreste. *Γαλλ. Oreste. Hispan. Agamemnonis ynd Orestes. Ital. Oreste. German. Oreste.*



stiffmutter umbradit hat. Deinde Pyrrhum quoque Macareii sacerdotis ope in Apollinis templo interfecit, eo quod Hermionem Menelai filiam sibi prius desponsatam rapuisset. Propter quæ scelerata agitata est fortis, quibus non ante purgari potuit quam ad alteram Dianæ Tauricæ, illuc à Pylade perductus perpetrata facinorosa expiaret. [Alcæon, Orestes, Lycurgus. (infani.) *Plant. Cap. scilicet 2.* Orestis corporis longitudo. *Gell. c. 10. lib. 3.*] Vide supra in *diálogo* Iphigenia. Amicum habuit Pyladem, perpetuum omnium suarum protectionum comitem, periculorumque omnium socium, cum quo tam sanctè amicitiam coluit, ut alter pro altero mori non recuset. *Cic. de Amic. Qui clamores tota cavea nuper in hospitis & amici mei Pacuvij fuerunt nova fabula? quum ignorante rege vter eorum esset Orestes, Pylades Orestem se esse diceret, ut pro illo necaretur, Orestes autem, ita ut erat, Orestem se esse dicere perseveraret.*

ORÉTIſ, ορετις, Regiuncula Macedoniæ, in eo tractu qui mari Adriatico imminet, cuius populi dicuntur Orestæ, Amantinis finitimi: quorum meminit *Plin. l. 4. c. 10.*

ORÉTAË, ορεταις, Gens Ionica, secundum *Strab. l. 15.* post Arhim amnem Ariarum: quos *Plin. lib. 16.* ait, ab Indorum, sed propria ut lingua, *Lucep. lib. 3.* Tum furor extremos movit Romanus Orestas.

ORÉTEſ, ορετες, Gal. Inſques à la bouche. ITA. Sino alla bocca. GER. Des mauff haib. HISP. Hasta à la bocca. ANG. Vnto the mouth. *Gellius*, Gutturum Samium oretenus imprudens inane, tanquam inesset oleum affert.

ORÉVS, ορεως, pen. prod. Dicitur est liber pater, à montibus, in quibus ei fieri sacrificia solebant. *Festus.*

ORÉXIS, ορεξις, ἡρεξις, Græcè, Latine appetitus, seu esuricio dicitur, ab ορεγω, quod est appeto. A N. G. Appetit, or desire to eat. *Juven. Satyr. 6.* de quo sextarius alter Ducitur ante cibum rabida facturus orexim. *Idem Satyr. 11.* hinc surgit orexis, Hinc stomacho bilis.

ORGANUM, ni, Latine instrumentum. *Cheli. οργανον.* GALL. Instrument, outil, engin. ITAL. Organo, ordigno, strumento. GER. Ein Instrument / werckzeug. HISP. Instrumento generalmente. ANGL. A instrument, or organ. *Cic. lib. 11. Epist. ad Brutium, οργανον* enim meum erat Senatus: id iam est dissolutum.

¶ Per excellentiam tamen peculiariter Organa dicuntur, quævis musicorum instrumenta. *Quintil. lib. 9. cap. 4.* Natura ducimur ad modos: neque enim aliter eveniret, ut illi quoque organorum soni, quamquam verba non expriment, in alios tamen atque alios motus ducerent auditorem. *Juvenalis*, prætoribus organa semper in manibus, densi radiant testudine tota Sardonyches, crispo numerantur pectine chordæ. [Vox toto, ut aiunt, organo instructa. *Quintil. Vox* penè extra organum. *Idem Quintil. bis*]

¶ Architectorum quoque instrumenta quædam Organa appellantur. *Virg. lib. 10. cap. 1.* Inter machinas & organa id videtur esse discrimen, quod machinæ pluribus operibus in maiores coguntur effectus, ut ballistæ torculariumque præla. Organa autem, unius operæ prudenti tractu perficiunt, quod propositum est: ut scorpionis, & anisocyclorum versationes. [Hæc maioribus velut organis commoventur. *Quintilian.* Organis fractis similes fauces.] ¶ *Apud Columel. lib. 5.* sumitur pro instrumento ad metiendum apto, ubi ait, Sic compositum organum quum in sulcum demissum est, littem domini & conductoris sine iniuria deducit.

ORGANARIJ, Organorum fabricatores, οργανιστοι. *Iulius Firmic. l. 2.* Mercurius cum Venere in sexto ab horoscopo facit organarios, & myropolas.

ORGANICUS, 2, um, οργανικος, ut Saltus organicus Heliconis. *Lucret. lib. 3.*

ORGANICÈ, adverbium, οργανικος, ut Organicè moveri, & Mechanicè, apud *Virruvium*, pro eo quod est Per machinas & per organa, teste *Budæo.*

ORGANICORUM, Qui musicis organis canunt. *Lucret. l. 2. x.* quæ Ac musæa mele, per chordas organici quæ Mobilibus digitis expergesta figurant.

ORÉIA, orum, pen. cor. ορεια. Neutrius generis & pluralis numeri, apud Græcos teste *Serui*, primùm dicta fuerunt quævis sacra. Erat enim Orgiorum appellatio generalis, quemadmodum apud Latinos Ceremoniarum. Postea tamen factum est ut præcipuè hoc nomine Liberi patris sacra nominaretur. *Serui* ορειας, hoc est à furore, ut quidam putant, quod hæc præcipuè sacra à mulieribus furore correptis celebrarentur: vel *Serui* ορειας, hoc est à montibus in quibus potissimum hæc sacra fiebant. Innotabantur autem tertio quoque anno: vnde Trieterica dicta sunt, id est triennialia. *Virg. 4. Æneid.* ubi audio stimulant trieterica Baccho Orgia.

ORGYIA, οργια, Mensuræ genus, sex continens pedes, siue vtriusque manus extensionem, quam Vnam Latini appellant. Gaza mensuram vertit quatuor cubitorum.

ORIA, 2, Nautis piscatoria. *Plant. in Rud.* Mea opera, labore, & rete, & oria. *Idem*, Malo hunc alligari ad oriam ut semper piscetur, etsi sit tempestas maxima. *Apud Nonium* tame, à quo hæc desumpta sunt, Horia legitur, prima vocali aspirata: quemadmodum etiam vtrouque legitur apud *Plantum.*

ORIBASIVS, οριβασιος, Sardinianus, Iuliani principis fuit familiaris, à quo & Quæstor Constantinopolitanus factus est. Scripsit libros Medicinæ LXXII. ad Iulianum: & eorum epitomen libris novem ad Eustathium filium. Præterea de regno, & de affectibus. *Hæc Suidas.* Eunapius verò Græcus autor in eo libro quem de Sophistarum vitis conscripsit, eius vitam pluribus persequitur. Oribasius, ait, Pergamenus genere, in eloquentia pariter & medicina profecit, è Iulianoque præterea ut medicus fuit acceptus. Invidia deinde succedentium principum, bonis privatus, atque in exilium ad Barbaros missus, animum philosophi semper in calamitate retinuit.

Tanta apud eas nationes gratia, & opinione ob doctrinam & medicinæ experimenta perseveravit, ut pro Deo penè coleretur. *Hæc ille.*

ORICHALCUM, οριχαλκον, vel οριχαλκον. GAL. Cuiure, laiton. ITAL. Oricalco, ottone. GER. M. Messeroder miff. HISP. Laiton Morisco. ANGL. Laiten metall. Metallum genus est, accedens ad colorem auri: quod olim maximo in pretio habebatur. Ita dictum *Plin. c. 21. c. 22.* οριχαλκον, quasi ορεως χαλκον, hoc est æs montanum: nascitur enim in montibus. *Cic. lib. 3. Offic.* Siquis aurum vendens, orichalcum se putet vendere, indicetne illi bonus vir, id aurum esse? Sunt qui aurichalcum scribant, dicitque putent, quasi aureum æs: quorum opinio refragat primæ syllabæ quantitas, quæ ubique corrumpitur. *Stat. 1. Theb.* Emicat effigies, & sparsa orichalca residet. *[Plaut. Curo. sc. 3. a. 1.]* Cedo mihi auro contra modestum amatorem P. Cedo mihi contra Orichalco cui sano seruiam. *Idem Pseud. sc. 3. a. 2.*

Orichalco non carum fuit mendacium meum.]

ORICONS, siue ORICVM, ορικον, Civitas Epiri, à Colchis condita, in confinibus Macedoniæ, teste *Plin. l. 3. c. 23.* iuxta quam nascitur terebinthus, nigrum lignum habens & solidum in buxi speciem. vnde Oricia terebinthus, apud *Virg. 10. Æn.* aut quale per artem Inclusum buxo, aut Oricia terebintho Lucet ebur. De hac & *Lucret. l. 3.* Tunc qui Dardaniam tenet Oricon, & vagus altis Dispersus sylvis Athamas, &c. Hæc quondam insula quum esset, continentij iuncta est. *Plin. l. 2. cap. 86.* Epidaurus & oricum insulæ esse deservunt.

ORICULARIUS, pro Auriculario subinde apud *Celsum* legitur, ea ratione qua Coliculus & Colis pro Cauliculo & Caule dicuntur: & Codex: pro Caudex, ut ait *Bud.*

ORIGENS, vide Orior.

ORIFICIUM, sicij, Introitus, & veluti ostium uniuscuiusque rei. *Plin. c. 21. c. 22.* ORIFICE, la bouche ou ouverture de quelque chose que ce soit. ITA. Bocca à apertura di qualche cosa. GER. Das mundloch. HISP. La boca de qualquier cosa. ANG. The mouth entre or brimme of any thing. Vnde duo ventriculi orificia esse dicimus: vnum superius, acutissimo tactus sensu præditum, quod cætophago adherens, cibo aditum præbet: Alterum inferius, superiori multò angustius, quod Græci πυλωρον, hoc est Ianitorum appellant: propterea quod veluti custodis officio fungatur, ciboque non nisi propè cæcto excussioque exitum permittat.

ORIGANUM, ni, penultima corrept. οριγανον. GAL. Origan. ITAL. Origanum. GER. M. Do stinodur wosgenut. HISP. Origanum. *Dioscoridi* herba est, siue fruticulosa, tam foliis quam ramis sylvestri serpillo similis, comante supra cacumen umbella, in qua flores ex albo purpurei, odore iucundo præditi emeant. Quatuor autem origani commemorantur genera, Heracleoticum, Onitis, Tragoriganon, & Sylvestre. Primùm ab Heraclea Pontica dictum est, circa quam copiosissimè nascitur. Secundum ab ænis, qui eius pabulo maxime delectantur. Tertium ab hircis, qui præcipuè illud appetunt. Quartum, quod sine cultura & sua sponte proveniat. Dictum autem putatur Origanum, quod montibus gaudeat. *Vide Plin. lib. 20. c. 17.*

ORIGENES, penultima correpta, οριγανος, (qui & Adamantius dictus est) Theologus magni nominis, qui tempore Philippi primi Christiani Imperatoris, fidem Evangelicam & scriptis, & viva voce non parum illustravit. Incidit tamen in aliquot errores ab Ecclesia damnatos, quos nonnulli suspicantur ab æmulis, eiuslibris fuisse inspersos. Hic adhuc adolescens feruido quodam studio atque acri incensus, ut liberius & citra pudicitiam periculum Evangelicæ professioni posset incumbere, seipsum castravit.

ORIGO, penul. prod. ginis, à verbo Orior, oris, Genus, initium, stirps, fons, ortus. *ἡριβα μακρον ἡριβα.* GAL. Origine, naissance, source, commencement. ITAL. Origine, principio. GER. Ein ortprung. HISP. Origen, nacimiento, comienzo. ANG. A spring, a birth, a creation, beginning a kinne. *Plin. l. 10. c. 37.* Multi nobilitatem singularum columbarum & origines narrant. *Cicer. de vniuersis.* Nullius enim rei causa remota, reperiri origo potest. *Virg. 2. Georgic.* Non alios prima crescentis origine mundi Illuxisse dies, aliumve habuisse tenorem Crediderim. *Idem 6. Æneid.* Igneus est ollis vigor, & celestis origo Semimibus. *Quid. 3. Fastrum.* O quam de tenui Romanus origine creuit. *Virg. 1. Æneid.* Nascetur pulchra Troianus origine Cæsar.

ORIGINATIO, onis, Notatio, etymologia. *ἡριβα οριγανος.* GAL. Etymologie, derivation. ITAL. Etimologia, derivazione. GER. Ursprung gttelt. HISP. La derivacion de la origen. ANGL. A beginning or drawing frome another. *Quint. l. 1. de Etymologia.* Etymologia, quæ verborum originem inquirat, à Cicerone dicta est Notatio, quia nomen eius apud Aristotelem inuenitur οριγανος, quod est notati: nani verbum ex verbo ductum, id est Veriloquium, ipse Cicero, qui finxit, reformidat. Sunt qui vim potius intuiti, Originationem vocent.

ORIGINALE, adiectiuum: ut Culpa originalis, Originalis decor.

ORIGINARIUS, adiectiuum, idem quod originalis. *Budæus*, Originarij sunt qui contrahunt municipatum origine principaliter. *lib. 10. C. de iudic.* titulus est de municip. & originariis.

[Orioles, sunt naues. *Gell. cap. 25. lib. 10.*]

ORION, οριων, quasi Vrion, dictus est filius Iouis Neptuni & Mercurij. De hoc variè fabulantur poetæ. Quidam tradunt Iouem, Neptunum, & Mercurium, quum terram peragrarent, superueniente nocte ad pauperem quandam Hyreum, quem Aristonichus Erythreum appellat, diuertisse, qui eos hilaris animo suscepit, quumque deos esse animaduertisset, oeci fo boue iisdem sacrificium obtulit. Quo officio motus Iupiter, iussit ut aliquid muneris à se peteret, statim voti compos futurus: qui nihil se magis cupere respondit, quam filium conjugem tamen se non habere.

ORION, οριων, quasi Vrion, dictus est filius Iouis Neptuni & Mercurij. De hoc variè fabulantur poetæ. Quidam tradunt Iouem, Neptunum, & Mercurium, quum terram peragrarent, superueniente nocte ad pauperem quandam Hyreum, quem Aristonichus Erythreum appellat, diuertisse, qui eos hilaris animo suscepit, quumque deos esse animaduertisset, oeci fo boue iisdem sacrificium obtulit. Quo officio motus Iupiter, iussit ut aliquid muneris à se peteret, statim voti compos futurus: qui nihil se magis cupere respondit, quam filium conjugem tamen se non habere.

ORION, οριων, quasi Vrion, dictus est filius Iouis Neptuni & Mercurij. De hoc variè fabulantur poetæ. Quidam tradunt Iouem, Neptunum, & Mercurium, quum terram peragrarent, superueniente nocte ad pauperem quandam Hyreum, quem Aristonichus Erythreum appellat, diuertisse, qui eos hilaris animo suscepit, quumque deos esse animaduertisset, oeci fo boue iisdem sacrificium obtulit. Quo officio motus Iupiter, iussit ut aliquid muneris à se peteret, statim voti compos futurus: qui nihil se magis cupere respondit, quam filium conjugem tamen se non habere.

ORION, οριων, quasi Vrion, dictus est filius Iouis Neptuni & Mercurij. De hoc variè fabulantur poetæ. Quidam tradunt Iouem, Neptunum, & Mercurium, quum terram peragrarent, superueniente nocte ad pauperem quandam Hyreum, quem Aristonichus Erythreum appellat, diuertisse, qui eos hilaris animo suscepit, quumque deos esse animaduertisset, oeci fo boue iisdem sacrificium obtulit. Quo officio motus Iupiter, iussit ut aliquid muneris à se peteret, statim voti compos futurus: qui nihil se magis cupere respondit, quam filium conjugem tamen se non habere.

ORION, οριων, quasi Vrion, dictus est filius Iouis Neptuni & Mercurij. De hoc variè fabulantur poetæ. Quidam tradunt Iouem, Neptunum, & Mercurium, quum terram peragrarent, superueniente nocte ad pauperem quandam Hyreum, quem Aristonichus Erythreum appellat, diuertisse, qui eos hilaris animo suscepit, quumque deos esse animaduertisset, oeci fo boue iisdem sacrificium obtulit. Quo officio motus Iupiter, iussit ut aliquid muneris à se peteret, statim voti compos futurus: qui nihil se magis cupere respondit, quam filium conjugem tamen se non habere.

ORION, οριων, quasi Vrion, dictus est filius Iouis Neptuni & Mercurij. De hoc variè fabulantur poetæ. Quidam tradunt Iouem, Neptunum, & Mercurium, quum terram peragrarent, superueniente nocte ad pauperem quandam Hyreum, quem Aristonichus Erythreum appellat, diuertisse, qui eos hilaris animo suscepit, quumque deos esse animaduertisset, oeci fo boue iisdem sacrificium obtulit. Quo officio motus Iupiter, iussit ut aliquid muneris à se peteret, statim voti compos futurus: qui nihil se magis cupere respondit, quam filium conjugem tamen se non habere.











publicis & priuatis plena. & perfecta vtitur eloquentia. Canorus & volubilis orator. Cic. de Claris oratoribus. Iuuen. Satyr. 11. te confule, dic tibi quis sis Orator vehemens, an currius, &c. ¶ Orator etiam dicitur quidam Ciceronis liber, in quo instituitur futurus orator. Cicer. ad Treb. libro 15. Oratorem meum (sic enim inscripti) Sabino tuo commendavi.

Oratoris, a, um, adiectiuum, Quod ad oratorem pertinet. {Interuoc. GAL. Appartenant à orateur. I T A L. Pertinente à oratore. G E R M. Das ist dem redner godes. H I S P. Pertinente à orador. A N G. Belonging to an orator. } ¶ Oratoria præcepta. Cicer. 1. de Orator. Sic illam orationem disertam sibi oratoriam, fortem & virilem, non videri. Ornatus oratorius. Quint. l. 3. c. 1. Urbanitas oratoria. Idem l. 6. c. 3.

Oratoris, aduerb. Oratoris more, ornate & eleganter. {Interuoc. in tog. G E R M. En orateur. I T A L. Come si conuene ad oratore. G E R M A N. Rednerisch. Was einem redner zu steht. H I S P A N. En guisa de orador. A N G L I C. Disinollie and trimmelie lyk an orator. } Cicer. in Orat. Nihil est enim aliud Brute, pulchre & oratorie dicere, nisi optimis sententiis, verbisque lectissimis dicere.

Oratrix, apud Quint. l. 2. c. 15. legitur. OROATIS, Plin. de agris, Straboni, Fluuius est Carmanix in confinio Persidis, cuius meminerunt Ptolem. lib. 6. cap. 3. Plin. l. 6. cap. 23. & Strabo lib. 15.

OROBIA, a, u, u, Vrbs est Allyria in Mediterraneis. Ptolemaus libro 6. cap. 1.

OROBANCHÉ, οροβάνχη, Cauliculus est sine foliis, altitudine sesquipedali, subrubens, flore subalbido in luteum vergente. Nomen accepit à strangulatu, quod eruum, & cicer (nam in hisce leguminibus ferè nascitur) circumligando præfocet: vnde etiam à Latinis Bruangina dicitur, voce Græca ad verbum reddita. Quidam etiam Cynomorion, à canini genitalis similitudine appellauerunt. Vide Plin. libro 22. cap. 25.

OROBATIS, οροβάτις, Vrbs mediterranea Persidis. Ptolemaus libro 9. cap. 4.

OROBIA, a, u, u, Thuris genus, minoribus constans guttis, teste Plin. lib. 12. cap. 4. ab erai similitudine ita dictum: quanquam in vulgatis Plinij exemplaribus Arabiam corruptè legitur pro Orobia: quod etiam annotauit Hermolaus.

OROBITIS, οροβίτις, Chrysolle factitix genus, lutea herbâ, & alumine scissil: unctum. Rationem conficiendi vide apud Plinium libro 31. cap. 9.

ORODES, οροδός, Parthorum rex, à quo Crassus captus fuit & interfectus. Vide Plutarch. in Crasso. Est & Orodes Tulci cuiusdam nomen, apud Virg. 10. Æneid. qui Æneæ arma secutus, à Mezentio fuit interfectus.

OROTES, οροτες, Vir Persa, & Sardium præfectus, qui Polycratem Samyrorum tyrannum dolo captum suspendit. Hic postea iussu Darij & opera, astutique Bagæi à Sardibus trucidatus est, ut scribit Herodot. lib. 3.

ORONTES, οροντες, Vir Troianus, qui Troia capta cum Ænea in Italiam nauigans, naufragium fecit, ut scribit Virgil. 1. Æneid. ibidem, - nunc acris Oronti, Nunc Amyci casum gemit, &c. Hic Oronti, genitiuus est à nominatiuo Oronteus, quemadmodum Achilli & Vlyssi, à nominatiuis Achilleus & Vlyseus. Contrahuntur enim duæ ultimæ in vnam: vt Vlyseus Vlysej, & per synæresin Vlyssa vel Vlyssi. Sic Oronteus, Orontes & Oronti.

Oronteus, a, um, οροντες. Proper. lib. 1. Ant quod Orontea crines perfundere myrrha.

ORONTES, οροντες, Vir Troianus, qui Troia capta cum Ænea in Italiam nauigans, naufragium fecit, ut scribit Virgil. lib. 1. Æneid. Vnam, quæ Lycios, fidumque vehabat Orontem.

OROPYS, πεντιλ. prod. οροπυς, Stephano. Oppidum in Attica, in confinio Bæotix. Plin. l. 4. cap. 7. Est & alia eiusdem nominis ciuitas in Macedonia, patria Seleuci Nicatoris. Item alia in Eubæa, Apollinis templo clarissima, cuius alia in Syria, non procul ab Amphipoli, à Nictore condita, aut certè instaurata, & à nomine patriæ ita appellata. Sunt & aliæ nonnullæ, quæ enumerantur à Stephano.

Oropygium, Vide in dictione VROPHYGIUM.

ORPHANUS, ὀρφανός. GAL. Orfelin. I T A L. Orfano. G E R M A N. Ein weisfinteln waterlos kind. H I S P. Huersano. A N G L. One that is fatherless, an orphan. } Qui caret patre, præsidioque paterno. Pupillus, qui caret patre, sed non præsidio paterno, quum tutore iuuetur.

Orphanotrophium, ὀρφανοτροφίον. Locus alendis pueris paratus. Hinc Orphanotrophos, ὀρφανοτροφός. Cui pueros parentibus orbatos alendi procuratio commissa est.

ORPHEVS, Ὀρφεύς, Poeta seu vates genere Thrax, Call. & Apollinis filius, quem à Mercurio: siue, vt alij habent, à patre Apolline lyram accepisse ferunt, eaque tantum vatisse, vt illius tanta syluas & saxa mouerit, fluuiorum cursum prohibuerit, feræque mitiores reddiderit. { G E R M A N. Ein Poet auß Thraciateta Sun Apollints vnd Callstos: ein außbau diger harpfferschlager. } Eurydicem vxorem habuit, quæ Aristæum vim sibi inferre volentem fugiens, à serpente occisa est: ob cuius mortem Orpheus maxime contristatus, accepta lyra, ad inferos descendit, vbi suo cantu à Proserpina vxorem Eurydicem recepit. Sed quum eandem non seruata lege à Proserpina sibi imposita, cursum amississet, cœlibem vitam agere statuit: quumque iam multas nuptias reieccisset, aliisque in super à mulierum consortio detereretur, atque in puerorum amores pelliceret, à Ceradibus inter Bacchi sacrificia, iuxta Hebrum fluuii

occisus & disceptus est: cuius membra passim per agros sparsa Muse colligerunt, dederuntque ea sepulturæ: lyra vero & caput in Hebrum deiecta, ad Lesbion insulam delata sunt, caput ab incolis sepulturæ mandatum est, lyra autem in cælum assumpta. Virg. Eclog. 3. Non me carminibus vincet nec Thracius Orpheus, &c. Alij Orpheum Ciconum regem, Æagri (à quo Ægrius appellatur) & Polyhymnæ filium fuisse dicunt, atque cum Argonautis in Colchos nauigasse, ideoque assumptum, quod iuxta vaticinium Chironis, Sirenes præteriri non poterant nisi præfente Orpheo. ¶ Sunt qui duos Orpheos fuisse dicant, quorum alterum Colchos nauigasse perhibent.

Orpheus, phea, pheum, pen. prod. Ὀρφεύς. Denominatiuum: vt Orpheæ cithara. Martial. lib. 1. Quicquid in Orpheo Rhodope spectasse theatro. Dicitur, exhibuit Cæsar arena tibi.

Orphaicus, adiectiuum ab Orphæus, Macrobi. Comment. lib. 12. Liberum patrem Orphaici vni vlnar suspicantur intelligi.

Orphus, Ὀρφός, (Galæa vertit Cernuam,) piscis est marinus, litoralis, pagro non dissimilis, cui oculi magni, dentes serrati, piæ pagri color ex purpureo rubescens. De eo Plin. lib. 9. cap. 16. Muræna & Orphus, conger, perca & saxatiles omnes.

ORPHNÆVS, Ὀρφναεύς, apud Claud. lib. 1. de Rapt. Proserp. vnus est ex equis Plutonis, à tenebris nomen habens: Orphnæus crudelitateus, Æthónque sagitta Ocyor, & Stygijs sublimis gloria Nyctæus Armenti, Disque nota signatus Alaster.

ORRHÆA, Ὀρρηαία, Oppidum est in occidentali tractu Britannix, teste Ptol. lib. 2. cap. 5. Vulgè Neucastel.

ORSILOCHVS, Ὀρσίλοχος, Filius fuit Idomenei. Hic patrem secutus ad expeditionem Troianam, quum per totum bellum ex voto omnia successissent, in exitu rei ob insolentiam, cum obstaret totis viribus ne ex præda capti Ilj fors debita daretur Vlyssi, ab eo occisus est.

ORSUS, orsa, sum, Orsum, orsi, Orsus, us, nomen verbale. Vide Ordiar.

[Ortalus Hortensius. Caull. in Eleg. ad Ortalum.]

Orthium carmen, Ὀρθίον, Genus est modulationis Musicæ, quod Arionem cecinisse refert Herod. lib. 1. priusquam se in mare præcipitaret: sic fortè dictum, quod eius carminis numeri quàm altissima & intentissima voce ferrentur. Ὀρθίον, enim Græci dicunt quod arduum est, & quàm altissimè eleuatum. Gell. lib. 16. cap. 19. Stansque in summa puppis foro, carmen quod Orthium dicitur, subtilissima voce cantauit.

ORTHOCORYBANTES, Ὀρθοκορυβάντες, Populi sunt Medix & Hyrcanis finitimi, quorum meminit Herodot. lib. 3.

Orthodoxus, Ὀρθόδοξος. GAL. Qui à bonne opinion. I T A L. Chò à buona opinione. G E R M. Rechtsinnig: det ein recte vnd gute meinung hatt. H I S P A. Hombre de derecha opinion. A N G L. Of a good opinion. } Homo rectæ opinionis, siue sententiæ aut fidei, vna, cœnim gloriam, & existimationem, siue opinionem & sententiam significat.

Orthodoxia, Ὀρθοδοξία, Recta opinio.

Orthogonius, pen. prod. Ὀρθόγωνος, Rectus angulus, qui ex vtraque parte æqualis est.

Orthogonius, adiect. quod rectis angulis constat, & omnium partium æqualitatem habet. Colum. lib. 5. cap. 2. Orthogonius ager.

Orthographia, Ὀρθογραφία, Recta scriptura, vel pictura. Quint. lib. 1. cap. 7. Quod Græci orthographiam vocant, nos Recte scribendi scientiam nominamus. [Suet. in August. cap. 88. Orthographiam definit formulam rationemque scribendi à Grammaticis institutam.]

Orthomastica, Poma dicuntur, ab effigie mammarum. Plin. lib. 19. cap. 14.

Orthominum, (inquit Calepinus Perottum secutus) Est lini genus quod fit è panicula palustris arundinis. Sed vterque lapsus est vitio corrupti exemplaris. Nam apud Plin. lib. 19. cap. 1. (ex quo loco Perottus ea quæ de lini generibus conscripsit, est muruatus.) legitur Orchomenium linum. Quod ideo admoneo visum est, ne quid temerè videamur reseculisse.

Orthopeia, Ὀρθοπέια, Est recta locutio, & emendatio cum vocis suauitate prolatio. Apud Græcos enim Ὀρθοπέια, est rectè & proprie loquor.

Orthopnea. Vide Orthopnoici.

Orthopnoici, Ὀρθοπνοϊκοί. A N G. Pursey. } Asthmatici dicuntur, qui eam anhelitus difficultatem habent, vt nisi recta ceruice stent, spirare non possunt. ¶ Orthopnea, Ὀρθοπνοία. Ipsa morbi affectio. Ὀρθόν enim rectum, πνοία, spirio. Est enim circa fauces malum, quod apud Græcos aliud atque aliud nomen habet, prout se magis, minusque intendit: omne tamen in spirandi difficultate consistit. Sic difficultas hæc dum modica est, ὀσπνοία Græcè dicitur: quum vehementior, & spirare ager sine anhelatione non potest, ἀσπνοία vocatur: quum accessit id quoque, vt spirare non possit, nisi recta ceruice spiritus trahatur, ὀρθοπνοία appellatur. Ab his Dispnoici, Asthmatici, Orthopnoici à Latinis verò vno vocabulo, Suspiriosi dicuntur. Ville Cel. li. 4. c. 4.

ORTHOSIA, Ὀρθοσία, Oppidum est in ea parte Syriæ quæ Libano monti subiacet: cuius meminit Plin. lib. 5. cap. 20.

Orthostatas, Vitiu. lib. 2. cap. 8. & lib. 10. cap. 17. postes vocat ianuz, eod quod arrecti stent, non iaceant transfuersi, quemadmodum limina. Alibi cap. 16. Arrectaria tigna vocat, teste Budæo.

Orthrogorsicus, Ὀρθρογορσικός, Latine Aper. siue porcus, piscis in Aura fluuio Laconix, qui vocalis esse perhibetur, Vide Plin. lib. 32. ca. 2. Sed & porcelli lactantes, & adhuc subgrumi, ita nominantur apud Lacedæmones, inquit Athenæus. Ὀρθρογορσικός, quoniam matutinis temporibus venales circumferantur.

ORTON, Ὀρτων, Ptol. lib. 3. cap. 1. Pelignorum vrbs, hodie Ortona.

ORTOPLA, Ὀρτοπλα, Liburnia vrbs. Ptolemaus lib. 2. cap. 15. Ortopula hodie.



Ortus, a, um, vide in verbo Orior.

ORTUS, ri, & quæ ab eo deducuntur, vide in dictione Hortus.

ORTYGIÀ, ὀρτυγία, ὀρτυγία. GERM. Ein Insel des Hegetischen meeres/so Delos genant wird. Insula in mari Ægeo, omnium Cycladum clarissima. Apollinis alumna, templo & mercatu nobilis. Dicta Ortygia, quia in ea primò visæ sunt coturnices, quas ortæci ὀρτυγας vocant nos à sono vocis Quales dicimus. Alij vt Nicander, ab Ortygia oppido dictam putant. Virg. 3. Æneid. Linquimus Ortygiæ portum. Hæc etiam dicta est Delos (vt docet Aristoteles) quod quum antea, sub aquismersa esset, subito apparuerit: nam ὀρτυγία, Ostendo significat. [Ortygiam diuersam à Delo, videntur facere Orpheus & Homerus, neque in eadem natos Apollinem & Dianam asserere. Orphei verba sunt hæc. τὴν αἰνιόταν φασὶν τὴν ἐν ἄρτυμι ἰχθυοῦσαν τὴν ὄρτυγίαν τὴν ἐκ κραταιῶν ἰδιόθλου. Homer. αὐτὴν καὶ ἄλλοι, ἀπὸ τῆς ἀρχαίας λέξεως Ἀπόλλωνα τὸν ἀδελφὸν καὶ Διὸν ἰχθυοῦσαν.] Ab aliquibus præterea Pyripile nominatur, ab igne ubi primum reperito: ab alijs Cynathia, ab alijs Astartia, ab alijs Cynathus. De Delo terræmotu concussa, vide Thucydidem lib. 2. Est alia Ortygiæ nomine insula in Sicilia, Syracusarum pars, reliquæ vbi ponte coniuncta, quæ fontem habet Arethusam. Hæc ex opposito Plemmyrii Siciliæ amnis sita est: de qua Virg. lib. 3. Sicano præterea sinu iacet insula contra Plemmyrium vndosum, nomen dixerit priores Ortygiam, Alpheû fama est huc Elidis amnem Occultas egisse via subter mare, quæ nunc ore Arethusa tuo, Siculis confunditur vndis.

ORTYGO, mē trā, pen. prod. ὀρτυγία. Rex coturnicum est, maior aliquanto & nigrior quàm coturnices. Dictione est composita ὀρτυγία, ὀρτυγία, ὀρτυγία, quasi Coturnicum matrix.

ORTYX, gis, ὀρτυξ. GALL. Vne caille. ITAL. Coturnice. GERM. Ein waldhuet. HISP. Codorniz. ANGL. A quail. Avis quæ Latinè Coturnix, & Vulgò Qualea dicitur. Vide ea quæ annotauimus in dictione Coturnix. Est præterea Ortyx herbæ cuiusdam nomen, quæ à nonnullis Plantago vocatur. Plin. 21. cap. 17.

ORTYX, ὀρτυξ, Animal est in Getulia nascens, bisulcum & vnicorne, alioqui capræ non dissimile, pilum habens, contra aliorum animalium naturam ad caput versum. Sub ortum Cuniculæ, tanquam eius syderis aduentum præsentans, fixis oculis eam plagam cæli intuetur, vbi primum signum hoc exoritur: eoque conspecto sterneratur, & veluti venerandus adoratur. Auctor Plinius libro 2. c. 40. & lib. 8. c. 53. Columell. lib. 3. Feræ pecudes vt capreoli damæq; nec minus origum, ceruorumque genera & aprorum, modò lauitiis & voluptatibus dominorum seruiunt, modò quæstui ac redditibus. [Marzial. Epigr. 95. lib. 13.]

ORYZÀ, ὄρυσσα. [GAL. Du Ris.] ANGL. Rife. Dioscoridi, Frugis genus est in locis palustribus, & viginosis maximè proueniens, folia habes carnosa, porro similia, sed latiora: florem autem purpureum. Semen nõ in spicis, quemadmodum frumenta, sed in paniculis gignit, aut iubis, more millij aut panici. Orызa in Italia maxima est copia, teste Plinio, vbi ex ea prisana fiebat, quam reliqui mortales ex hordeo conficiebant. Theophrastus Orызon vocat, testaturque sua ætate peregrinum fuisse semen & non ita pridem ex India allatum. Galli abiecta prima litera sua lingua vocant Rizum. Du Ris.

O ante S.

OS. In notis antiquorum. Omnes. OS. C. Omnes conciliant.

OS, oris, Propriè concavum illud intra quod lingua & dentes concluduntur. [ἄσπερος. GALL. Bouche, le viaire, ou visage. ITA. Bocca, faccia. GERM. Der mund oder das maul. HISP. La boca, el rostro, la cara. ANGL. The mouth or contenance of man.] Plin. lib. 11. cap. 37. Continui dentes, aut vtraque parte oris sunt, vt equo, & in superiore primores non sunt vt bobus, ouibus. [Os amaram habeo (fame.) Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Os opprime. i. claudere & contine. & Asin. sc. 2. a. 3. Qui tu malum in os mihi irructas. Plaut. pseud. sc. 2. a. 5. Sæpe celebrare quolibet ore finit Iupiter. Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist. Concupiamque bonas ore fauente preces. Ouid. Eleg. 13. lib. 3. Faciamus ei conuicia non ore nostro tantum, sed & publico. Senec. cap. 16. de Consol. ad Polyb. Os columbarum poetæ esse inaudiui barbaro. Plaut. Milit. sc. 3. a. 2. Pugnis vetas me in huius ore quicquam ponere. Ore tenus ferre. Gel. c. 8. l. 17. Siccinæ os mihi oblitum est? Plaut. Curc. sc. 4. a. 4. (Aliàs sublitum est, Vide Sublino, & Oblino, supra.) Hiscæ in ore mentem faciam, pugnisque obseram. Plaut. Men. sc. 7. a. 5. Acutis oculis, ore rubicundo. Plaut. pseud. sc. 7. a. 4. Os ducere exquisitis modis (de inepto gestu) Fabius Quintilian.] Quando que pro facie scriptores vtuntur. Cicero in Catil. 4. Vide P. C. In me omnium vestrum ora, atque oculos esse conuersos. Idem pro Milon. Rumorem (timemus) fabulam fictam, falsum perhorrescimus ora omnium atque oculos intuemur. Et in Verrin. 3. Qui tam nefariis criminibus, tam multis testibus cuius, ita iudicium aspicere aut os suum Populo Romano ostendere auderet. Virgil. 1. Æneid. Os humerosque deo similis. Ouidius lib. 1. Metamorph. Pronaque quum spectent animantia cætera terram, Os homini sublime dedit, cælumque tueri. [In ore atque oculis eius Leucas expugnata est Velleius. Plaut. Men. sc. 7. a. 5. Nimis bene ora commentaui (i. pugnis quasi multa compensationem feruorum faciem interpolaui ac finxi denuò. Idem Capt. sc. 4. a. 3. Os denasabit tibi, & GAL. L. Il vous ostera le nez.) Nonnunquam etiam de brutis dicitur. Virgilius 12. Æneid. Ora citratorum dextra detorsit equorum. [Per os Elephanti brachium transmitteres. Plaut. Milit. sc. 1. a. 1. Item edere mugitus & bouis ore queri (in Tauro æneo.) Ouid. Eleg. 1. lib. 5. Trist.] Neque solum de facie dicitur, sed etiam ad alia transfertur. Idem 3. Georg. Quam si quis ferro potuit rescindere summum Vlcera os. In hac autem significatione Os producit, quum Os ossis, corripitur: & habet omnes casus plu-

rales præter genium Orium. Virg. lib. 8. Componens manibusq; manus, atque oribus ora. \*Os pro sermone. Plin. de Viris Illustratiss. Mithridates rex Ponti, oriundus à septem Persis, magna vi animi & corporis, vt sex iuges equos regeret, duarum & viginti gentium ore loqueretur. [Ore cælesti. Cicero. Velleius. Et Os cælestissimum. Blandique Propertius oris. Ouid. Eleg. 11. lib. 5. Trist. 91. tem, Ora pro ostiis. Vorticibus densis Tibridis ora tenent. (i. ostia) Ouid. 6. Fast. Miscetur vasto multa per ora freto Ister. Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Fast.] Vno ore, pro Vno consensu. Terent. in Phorm. -nam cæteri quidè hercle amici omnes modò Vno ore auctores fuere, vt præcipitem hanc daret. Accipitur aliquando Os pro impudentia, vel temeritate. Cic. 6. Verr. Os hominis, insignemq; impudentiam cognoscite. Idem 2. de Orato. Quod tandem os est illius patroni qui ad causas sine vlla scientia iuris audet accedere? [Præduri oris homines. Quint. Et, Livius lib. 2. bell. Pun. Duri oris esse.] Nonnunquam etiam pro præsentia & conspectu. Tacit. lib. 19. In conspectum Iulianus ad L. Vitellium perductus, vt beribus scedatus, in ore eius iugulatur. Sallust. in Iugurth. Incedunt per ora vestra magnificè. Ponitur etiam aliquando pro favore & beneuolentia, Pers. Satyr. 1. An erit qui velle recuset os populi meruisse & cedro digna locurus? Huius nominis derivata sunt Oscular, Osculum, Ocula, Omen, Orificium, & nonnulla alia, de quibus suis locis.

OSculum, culi, diminutiuum, Paruum os. [Osculo. GALL. Petite bouche, bouchette. ITAL. Bocchina. GERM. Ein waldhuet oder mund. HISP. Columpio d rostro pequenno. ANG. A little mouth.] Quod est contra Priscianum qui vult osculum non tenere significatum primitiuum, Ouid. lib. 1. Metamorph. videt igne micantes Sideribus similes oculos: videt oscula, quæ non est vidisse satis. Mar. lib. 11. I. plaque crudeles ederunt oscula morbi. Ponitur etiam Osculum pro Basio: quoniam basiano os coarctamus, atque minui-mus, & quasi ex ore osculum facimus. [Πρωσιν neschikab. τὸ σίνος. GAL. Vn baiser. ITAL. Bascio. GERM. Ein tuss. HISP. Beso. ANGL. A kisse.] Cicer. ad Atticum, Atque vtinam continuo ad complexum meæ Tulliæ, & ad osculum Atticæ possem currere. [Et manum prehendi & osculum tetuli tibi. (de salutatione) Plaut. Amphitru. bis. Iam non placet illud principium de osculo. Ibidem. Osculi multebri oblati cognatis mos, vnde Plaut. in Romul. Et quasi discedens oscula summa dedi. Ouid. Eleg. 13. lib. 1. Trist. Et singultatis oscula mista sonis excepi. Idem Eleg. 5. lib. 3. Trist. (Ita Aldus legit Singultatis, non singultantis, vt vulgò.) Donatus ita distinguit hæc vna, Osculum, Basium, & Suauium: vt Osculum officij sit, vt quum è longinquo redeunt salutationis, atque osculatur. Basium pudicorum vt patris in filium: Suauium voluptatis, à suauitate dictum. Quod tamen discrimen neque Catullus agnouit neque alij Latinæ linguæ auctores locupletes. [Per Ius osculi & blanditiarum. Sueton. in Claud. cap. 26. Et, Oscula prohibita à Tiberio. Idem Sueton. in Tiber. c. 54.]

OScillum, cilli, diminutiuum à diminutiuo Osculum, pro paruo ore, sicut à tantulo Tantillum. [ὄσκιλλον, ὄσκιλλον. GAL. Petite bouchette. ITA. Bocchina. GERM. Etocs tletnes mente. HISP. Columpio, d boca pequenno. ANG. A little mouth.] Colum. l. 2. c. 19. Reliquum quod superest seminis, in tabulatum quod sumus peruenit, optime reponas: quoniam si humor inuasit, vermes gignit, qui simulatque oscilla lupinorum ederunt, reliqua pars enalci nõ potest. Oscilla item; Sigilla sunt, & parue imagunculæ quæ arte fictili fingebantur, & venales proponebantur, quibus homines pro se, atque suis, Di patri & Saturno piacula faciebant, vt inquit Macrob. lib. 1. cap. 5. ἀγαμύπη. Virg. l. 2. Geor. Oscilla ex alta suspendunt mollia pinu. Et sic ab Osculum fit, quum significat faciem paruum, vel totam speciem.

OScillo, las, Oscillorum ludum exerceo, oscilla moueo, vel in altum proicio. Dicta autem sunt oscilla, teste Festo, quod os celant, id est inclinant, præcipitiq; in os ferantur. Oscillantes ait Cornificius ab eo dictos, quod os celare soliti sunt propter verecundiam, qui eufusus genere vebantur. Causa autem eius iactationis proditur Latinus rex, quod prælio quod ei aduersus Mezentionis Ceritum regem fuit, nusquam apparuerit, iudicatusque sit Iupiter Latialis factus esse. Itaque per sex eos dies feriatos liberos seruosque requirere eum non solum in terris, verum etiam qua cælum videretur posse adiri per oscillationem. Hæc ille. Seruius putat esse compositum ab Os, & Cillio, les: quod in hoc ludi genere cillenterur, id est mouerentur ora. Nam Cillere, mouere est. Plaut. in Amphitru. Næ illi ædepol, si merito meo referre studeant gratias, aliquem hominem allegent, qui mihi aduenienti os oscillet propè. id est os moueat, probè ipsum pugnis percutiendò.

OScular, aris, Osculum do. [Πρωσιν neschikab. οἰσία. GAL. Baiser. ITAL. Basciare. GERM. Kussen, ein tuss oder schmuß geben. HISP. Besar. ANG. To kisse.] Cic. Appio Pulchro l. 3. Complexus igitur sum cogitatione te absentem, epistolam verò osculatus. Filium mater osculata est. Ci. pro Murena, Amplecti, in manibus habere, fauere, osculari aliquem, Ci. Lentulo l. 1. [Eam se vidisse cum alieno osculari. Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. (bis.) Osculando ego vlcisari potissimum. Plaut. Asin. sc. 2. a. 5. Nautæcum bibere malim, si necesse sit, quam vxorè oscularier. Plaut. Asin. sc. 2. a. 5. Amandone exorariet te visan osculando? Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Nisi si est osculando impudicior. Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. Vidit eos osculantes. Plaut. Milit. sc. 2. a. 2. bis. Osculandi manum mos. Plutar. in Caton. Vt in Senec. Epist. 19. Item Sueton. in Tib. c. 72. & in Calig. c. 56.]

OSculatio, onis, Verbale. [Πρωσιν neschikab. οἰσίου. GAL. Baisement. ITAL. Basciamento. GERM. Kussung. HISP. Besamiento. ANG. A kissing.] Cic. pro Cal. Non fragrantia oculorum, non libertate sermionis, sed etiam complexu, osculatione &c. Catullus ad Luuentium, Num si densior aridis aristas. Sit nostræ leges osculationis.

OS, ossis, Significat solidamentum illud corporis quod ueruis alliga-











puarta. ANGL. Frome dore to dore. } *Quintilianus*, Nec se standi singula, & veluc ostiatim pullanda. *Cic. 6. Verr.* Ostiatim pro Nominatum, siue singulatum, translate vsurpauit: Hic, inquit, nolite expectare, dum ego hoc crimen agam ostiatim, &c. *Idem 6. Verriana* Qui prateriens, lectica paulisper deposita, non per praestigia, sed palam per potestatem, vno imperio ostiatim totum oppidum compilarit. [Ostiatim querere exempla. *Senec. cap. 35. de Consol. ad Marc.*]

[L. Ostius, primus parricida Romae: & quando, *Plutar. in Romulo. Vi. de infra in parricida.*]

Ostracias, siue Ostracites, pen. pro. *ostiatim*. Gemma est testacea, cuius duae ponuntur species a *Plin. lib. 37. cap. 10.* altera similis acathae, nisi quod achates politura pinguefcit: altera tam dura vt aliae gemmae fragmentis eius scalpanur. Nomen accepit haec gemma ab ostrei similitudine. Est etiam Ostracites lapidis testae similitudinem habens, cuius vsus est pro punice ad laeuigandam cutem. *Plin. lib. 36. c. 19.*

Ostracina, Suffragia Atheniensium dicebantur, quod ea in figulinis scribi solebant, vt *ostiatim* & *ostiatim*, vt *latius ostendemus in diuisione sequenti.*

Ostracismus, *ostiatim*, Relegationis genus. Nam ciuitates olim quae populari statu regebantur, eos qui excellere videbantur, vel propter diuitias, vel propter amicos: aliamve potentiam, extra ciuitatem relegare solebant ad tempus, sicut docet *Arist. lib. 3. Polit.* non ad criminis improbitatem castigandam, sed ad potentiam moderandam. Erat autem definitum ostracismi tempus apud Athenienses annorum decem. Dicitur ostracismus *ostiatim*, hoc est a testulis in quibus suffragia scribi solebat. Solet autem ostracismus peragi hoc modo: Testulae viritum in consilio dabantur, in quibus quisque nomen illius perscribebat, quem vix credere voluisset. Magistratus vero qui haec negotia praerant, vniuersos simul calculos recenscebant: qui nisi sex millium numerum excessissent, nil confectum esse iudicabatur. Qui vero hoc suffragiorum numero damnatus erat, eum ad decenniam in certum locum relegabat vbi bos vniuersus erat magnitudine visenda. Vnde factum est, vt qui illic exulabant, bouem seruare dicerentur. Hoc ostracismo Themistocles, Cimon, & Aristides multati fuerunt. De Aristide legitur: quod iuxta eum quidam rusticus illiteratus sederet, ipsi Aristidi testam dedisset, vt nomen suum scriberet. Admiratus id Aristides interrogauit, nunquid ipsum cognosceret. Minimè, inquit, sed quia ceteri ita sentiunt, ego quoque ita censo eum esse damnandum. Hoc Latini testulatum exilium vocant.

Ostracium, *ostiatim*, Latine testis, Graece *ostiatim*. Vnde testaceum pavementum, vulgò nunc *Ostracum* vocant. Ponitur quandoque pro onyche. *Plin. lib. 32. cap. 10.* Inuenio apud quosdam ostracium vocari quod aliqui onychem vocant.

Ostreum, ostrei, *ostiatim*. GAL. Huitre ou autre poisson en escaille. ITA. *Ostrea*. GER. *Wetter Meer fisch* oder *Meerschnecke*. Die in herten and rachen schalen oder muschelen liegen. HIS P. *La ostia de la mar*. ANG. *An oyster*. Generale nomen est ad omnes eos pisces qui asperam, scabi: amque testam habent: qui autem laeuem & planam habent testam, proprie conchae dicuntur. Quamquam generaliter ostrea: quoque Conchae dicantur: sicut & ea quae ex vno tantum latere testam habent, altero scopulis aut lapidibus, alterive materiae adhaerentes. Nam testae ipsae duriores, proprie cochlearum dicuntur, quales sunt cochlearum. *Seneca*, Quid ostreum sapiat, quid nullus, optimè nosti. *Horat. lib. 1. Sermon.* Ostrea gallearum primo dependere morsu. *Iuuenal. Sat. 6.* Grandia quae mediis iam noctibus ostrea mordet. [Ostrea Tarentina optima. *Gall. cap. 16. lib. 7.* Et *Lucrina*. *Seneca Epist. 79. Eleg. 2. lib. 4. Trist.*] Dicitur ostrea à Graeco: nam sicut nos à testa testudinem vocamus, siue hoc sit animal quod veluti testa testum est, siue id genus aedificii, quod ex testa est compositum, vel ad testudinis similitudinem est factum: sic Graeci *ostiatim* id est *ostiatim*, id est ostrea à testis nominauerunt. Dicuntur etiam ostreae foeminino genere, *Gellius lib. 20. cap. 9.* Ostreae, senescente Luna, inhuberes, macrae, tenues, exucae sunt; crescente Luna pinguescunt. Spondylus, dicitur callosum illud rotundum albicans, quod intus habet in medio, à similitudine spondyli, quod nos vericulum dicimus. Nam reliqua caro circumspersa, lacinia dicitur. *Vide Plin. lib. 32. c. 6.*

Ostrearius, *ostiatim*, adiectiuum, quod ad ostrea pertinet. *ostiatim*. GAL. Appartenant à huitres. ITA. *Pertinente à ostriche*. GER. *Das zu solchem Meer fische zu gehort*. HIS P. *Pertinente a ostrea*. ANG. *Belonging to oysters*. vt, Ostrearius panis. *Plin. lib. 18. cap. 11.* Panis ipsius genera prosequi superuacuum videretur, alias ab optonnis appellati, vt ostrearii, Ostrearius autem panis est, quo veteres cum ostreis vesci solebant. Ostrearia, arum, vbi ostreae viuunt, & capiuntur. *ostiatim*. GAL. Le lieu où se nourrissent huitres, ou autres poissons en escaille. ITA. *Luogo doue vengono ostriche*. GER. *Ort der weichen Me. Meer schnecken sind vnd auch gefangen werden*. HIS P. *El biuar de ostero de ostias*. ANG. *Places where oysters are fedde and taken*. *Plin. lib. 9. cap. 51.* Nuper compertum in ostreariis, humorem his foeticum lactis modo effluere.

Ostreatus, *ostiatim*, Durus, asper. *ostiatim*. GAL. Dur, aspre. ITA. *Duro, aspero*. GER. *Heru rauch/ats die schalen der Meer schnecken*. HIS P. *Duro, aspero*. ANG. *Hard, rough*. *Plau. in ven.* Itaque iam quasi ostreatum tergum vlcereb. gestio Propter amorem vestrum.

Ostreosus, Ostreosior, abundans ostreis. *Terentianus Maurus in exemplo Priapae carminis*. Nam te praecipue in suis vrbibus colit ora Helleponna, ceteris ostreosior oris.

Ostrifer, *ostiatim*, arum, adiect. quod ostreum producit. *ostiatim*. GAL. Qui porte huitres. ITA. *Che produce ostri. be*. GER. *Das vil Purpurschnecken hat oder bringt*. HIS. *Que crabe à tria huitres*. ANG. *That*

*beareth or bringe th oysters*. *Virg. 1. Georg.* Pontus & ostriferi fauces restantur Abydi.

Ostrinus, *ostiatim*, Quod ostro est tinctum, vel quod ostri colorem habet. *ostiatim*. GAL. De couleur de pourpre ou escarlate. ITA. *Scarlatto, di color purpurino*. GER. *Das purpur farb*. HIS P. *Cofa de color de purpura*. ANG. *Of the colour of purple*. Ostreae vestes, dicuntur purpureae, & subrubrae, *veste Nonio Turpil.* Interea in sepe virginem gestantem in capite riculam, indutam ostrinam. *ostiatim*. *Varro in Eumenid.* Aurora ostrinam hic indutus supparum.

Ostrum, *ostiatim*, *ostiatim*. GAL. Pourpre ou escarlate. ITA. *Porpora, escarlato*. GER. *Der schweiss oder blut der Meer schnecken so die purpur farb gibt*. HIS. *La purpura*. ANG. *Scarlette in graine*. Proprie sanies illa dicitur, & liquor qui ex murice seu conchylio eximitur ad pretiosarum lanarum insecturam, vnde pro ipso colore muriceo ponitur. Conchylium enim murex, & ostreum in eadem significatione sumuntur. *Virg. 4. Aeneid.* Tyrioque ardebat murice lana. *Idem 2. Georg.* Vt gemma bibat, & Sarrano dormiat ostro. [*Quid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.*] Iuue. Horum ego non fugiam conchyliarum id est vestimenta murice infecta. De ostri natura tradiderunt scriptores non habere in omnibus locis, quibus nascitur vnius generis colorem, sed Solis cursu naturaliter temperari. Itaque quod legitur in Ponto & Gallia (quia haec regiones sunt proximae ad Septentrionem & Occidentem) inuenitur liuidum Quod autem legitur ad Aequinoctialem exortum, violaceo colore. Et maioribus quidem conchyliis detracta concha succum eximunt, minora traepetis frangunt, ita demum rorem est eximentes, Ostri autem appellationem accepit, quod Graeci *ostiatim* nomine etiam mureces seu conchylia comprehendant. *Plin. lib. 9. cap. 36. & 37.* viderur distinctas habere species, muricem, purpuram, & conchylium. Similiter Nonius ostrinum colorem distinguit à murice, quod Ostrinas color sit subrubeus, Murex purpureus. Sed haec (vt iam dixi) à scriptoribus confunduntur.

Ostrya, vel Ostrys, vocatur arbor quae solitaria nascitur circa saxa a quoque similis fraxino, cortice & ramis, folio pyri, paulò tamen longioribus trassioribusque, ac rugosis incisuris, materia dura aque firma: qua in domum illata difficiles partes fieri, mortisque murexas veterum supersticio existimauit. *Plin. lib. 13. c. 21.*

Ostus, Vel potius Hostus à veteribus appellabatur quod ex vno facto olei purum purgatimque relinguit. Factum vero dicebant quod vno tempore conficerent, quem alij centum sexaginta modiorum, alij centum viginti faciebant. *Vide Catonem de Re rustic. cap. 6. & Varronem in libr. 1. cap. 24.* apud quos legitur hostus per aspiracionem.

Ostus, *ostiatim*, Vide Odio, odis. [*Otracilius Marci Marcelli frater. Plutar. in Marcell.*]

O ante T

OT.FN. in notis antiquorum, ostium fenestra. OTANUS, *ostiatim*, Persa nobilis, vnus ex his qui cum Dario in Magea conurauit. *Vide latius apud Herod. lib. 3.*

Othonne, *ostiatim*, Herba, quae in Syria nascitur, similis erucæ, perforatis crebris foliis, flore croci: quare quidam anemonem vocauerunt. *Plin. lib. 27. c. 12.* Dioscoridi othonne profus fuit incognita, vt quod hoc nomine ab aliis herbam, ab aliis succum, à quibusdam etiam lapidem accipi tradiderit, neque in re tam controuersa quid ipse sentiret explicare ausus sit.

OTHRYS, *ostiatim*, Nomen Lacedaemonij viri, qui cum cotrouetia nata esset inter Lacedaemonios & Argiuos de agro Tyreato, placuissetque vt ea lis trecentorum vtriusque praelio decideretur, solus ex Spartiatis superfuit, duobusque, qui ex hostibus reliqui erant, in fugam versus: patriaeque parta victoria, ne solus ex locis in patriam rediret, sibi manus intulit. *Auiores V. Aler. 1. 3. c. 2. Plu. in Paral. & Ouid. in Fastis.*

Othrysius, adiect. vt Hebrus Othrysius, in *Claudianis*. OTHRYS, *ostiatim*, Thessalici mons est, non procul ab Oeta, Centauroarum olim sedes. *Luc. lib. 5.* Solstitial caput nemorosus sub mouet Othrys.

Ostia, Piceis est marinus, ex genere ostreatum. *Plinius libr. 32. cap. 21.*

Ostis, *ostiatim*, Auis est minor bubone, & maior noctua, aures plumbeas habens eminentes: vnde & nomen accepit. *vide Plin. 1. 10. c. 32.* Sunt qui Latine Aphonem vocent.

Ostum, *ostiatim*, vide Ocium.

Ostres, *ostiatim*, & Mydon, Fratres fuerunt Hecubae & filij Cyssae, & patruelis Polymnestoris, vt annotauit *Porphyrus in 3. Iliad.*

Ostus, *ostiatim*, & Ephialtes, filij Nepruni fuerunt ex Iphimidea Aloci vxore, quos poetae fabulantur nono aetatis anno in nouem iugum altitudinem excreuisse, quo corporis robore fretos, etiam diis bellum mouere: montesque montibus imponentes, caelum ipsum oppugnare ausos, donec Apollinis telis confixi, temeritatis suae poenas dedere. *Vide Homer. 1. 11. Ody.*

O ante V

O.V.D. In notis antiquorum, omni virtuti dedito. O.V.F. optime viuenti fecit, vel omnia viuens fecit, vel omnibus viuus fecit, & vel ð. mortem significat. Est autem Graeca litera cui *ostiatim* nomen est.

Oualis, Ouans, Ouarlo, Quatus, nomen, Ouatus participium, *ostiatim* de Quo, ouas.

Ouis, huius ouis, à Graeco *ostiatim*, interposita u, propter hiatus. Pacuslanigera, Lanicutem vocat Pacuius. *ostiatim*. GAL. Brebis. ITA. *Pecora*. GER. *Ets schaff*. HIS P. *Oueja*. ANG. *Sheepe*. [*Plaut. pseud. sc. 2. a. 1.* Vt malis lupos apud Tom. ij.



ues linqere.] Cic. 2. de Natur. deor. Ouum villis confectis, atque contextis homines vestiuntur. Ouem masculino genere legi admonent *Festus de Nominis*. Varro rerum humanarum lib. 27. Vt etiam putantibus, qui oues duos, non duas dicunt. Homerum sequuntur, qui autem, *id est*, M. Terentio quando citatus neque respondit, neque excitatus est, cum ego unum ouem multam dico, excusatus alij legunt. *Gell. lib. 11. cap. 1. amor est*, in multis dicendis hoc semper obseruatum fuisse, vt Ouem virili genere appellarent, alioqui multam iustam non videri. [Vtatum tamen magis est in feminino genere. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 3. Opilio qui pascit alienas oues habet aliquam peculiarem. (Metaphor. de amantibus) Idem Capt. sc. 1. a. 4. Lanij concinnant liberis orbas oues.*]

[Ouicula cognomen Fabij Maximij; Et Cur, *Plutarch. in Fabio.*]  
 ouinus, a, um, Quod ex oue est. { *ουίνος*. GALL. De brebis oumouton. ITAL. Pecorino. GERMAN. Schaff. HISP. Cosa de oueja. ANGLIC. Of sheepe. } vt Pellis ouina. Huius nullum exemplum reperimus.

ouillus, a, um, Ouinus, { *ουίνος*. *Plin. lib. 19. Quin & ouillo fimo vt quoniam aliud herbesceret.*

ouisse, huius ouis, Locis in quo oues morari solent, siue in quem oues sese recipiunt. { *ουίσση*. GALL. Bergerie, ettable à brebis. ITAL. Ouile stada pecore. GERMAN. Ein schaffstat. HISPAN. A prisco do se acogen las ouejas. ANG. A fold or sheepe cote. } [Ouid. Eleg. 5. lib. 1. Trist. Incustoditum caprat ouile lupus.] *Liu. 6. bell. Pun. Datum secreto in ouili cum his colloquendi tempus. Ouid. 13. Metam. tepidis in ouilibus agni. Idem 3. de Arte, Dixerit multis aliquis. Quid virus in angues Adiciis, & rapidis tradis ouile lupis?*

ouitari, rit, ouium grex. { *ουίτη*. GALL. Bergerie, troupeau de brebis. ITAL. Greggia. GERMAN. Ein schaffstat. HISPAN. Manada de ouejas. ANG. A flock of sheepe. } *Varro in prologo libri de re Rust. Quod in eo facilius faciam, quod & ipse peculiaris habui grandes, in Apulia ouitarias, & Reatino equarias.*

ouitarius, ca, cum, possessiuum ab oue derivatum. { *ουίτη*. GALL. De brebis. ITAL. Pecorino. GERMAN. Des schaffs. HISPAN. Cosa de oueja. ANGL. Of sheepe. } *Columell. lib. 7. cap. 6. Et quoniam de ouiarico satis dictum est, ad caprinum pecus nunc reuertar.*

ouicula, dimin. Significat paruam ouem, { *ουίτη*. GALL. Bergerie, troupeau de brebis. ITAL. Greggia. GERMAN. Ein schaffstat. HISPAN. Manada de ouejas. ANG. A flock of sheepe. } *Varro in prologo libri de re Rust. Quod in eo facilius faciam, quod & ipse peculiaris habui grandes, in Apulia ouitarias, & Reatino equarias.*

ouans, particip. esse videtur à Verbo Ouo, quod raro apud probatos autores inuenies: quum Ouans nusquam non occurrat. { *ουάνης*. GERMAN. Grewend / von freuden lauschend. HISP. Que se alegra, ò triumpho. ANG. Reioycing. } *Cic. 2. de Oratore. Ascendit ouans in Capitolium M. Aquilius. Vt us est pro lætabundo. Virgil. 4. Æneid. Quid tum? sola fuga nauas comitabor ouantes, Vbi Seruius, Ouantes, lætantes, abusiue. Nam proprie Ouatio est minor triumphus, qui enim ouationem meretur, & vno equo vitur, & à Plebeis, vel ab Equitibus Romanis deducitur ad Capitolium, & de ouibus sacrificat: vnde & Ouatio dicta est. Qui autem Triumphat albis equis vitur quatuor, & Senara præeunte in Capitolio tauros sacrificat. [Ioan. Passeratius: Ouantes, inquit, quauis olim pedibus ingrederentur, Tiberius tamen primus & ouans, & curru ingressus est urbem. Sueton. in Titum. cap. 9.]*

ouatio, onis. [Ouatio quid, & vnde, & quomodo à triumpho differat. *Plutarch. in Marcell. teste Seruio*, dicebatur minor triumphus, quum belli duces rebus quidem prosperè gestis, non tamen ita magnis, vt iusto triumpho dignæ essent ex Senatusconsulto pedites, vel (vt alijs placet) equo vecti urbem ingrediebantur, myrteam coronam (quam ob id oualem vocabant) in capite gestantes, vniuerso autem Senatu subsequente. { *ουάτιον*. ANGL. A reioycing. } Ouandi autem & non triumphandi teste *Gell. lib. 5. cause* erant, quum ante bella non ritè erant indicta neque cum iusto hoste gesta: qualia erant ea quæ aduersus piratas & seruos fugitiuos aliquando suscepra leguntur: aut quoties deditione repente facta, victoria citra puluerem (quod dici solet) hoc est citra magnam sanguinis effusionem contigerat.

Ob quam etiam causam oualem coronam ex myrto (quæ arbor Veneri est sacra,) conficiebant, quod inuentas huiusmodi victorias, Venereas potius iudicarent, quam Martias. Vnde autem tractum sit ouandi vocabulum, inter Grammaticos non satis conuenit. At Seruij quidem quæ esset sententia, supra ostendimus. Alij ouationem dictam putant, quasi Ouationem, ab interiectione lætantis, Ohe deducto etymo. Nonnulli etiam à voce eorum qui ouantem comitabantur, Ouo deductum verbum putant. Illi enim oo gemiunt, lætabundi solent acclamare. Vnde interposita u consonante, Ouo credunt deduci. Vt etiam Ouatio à nomine ouum, significans tempus quo Gallinæ oua pariunt, *ouatio*, dictam ea forma qua Venatio, Mellatio, Bullatio. *Plinius libro 29. cap. 3. Certa Luna capiendum censent, tanquam congruere ouationem etiam serpeatium humani sit arbitrij.*

ouatus, us, Nomen pro ouatione. { *ουάτιον*. VALER. Flac. 6. Arg. -hinc barbarice glomerantur ouatus.

oualis, & hoc ouale, quod ad Ouationem pertinet, vt Qualis coro-

na, quæ ex myrto fiebat, qua donabantur Imperatores qui ouantes urbem introibant, neque iusti triumpho honorem meriti videbantur. Id autem contingebat quoties bellum legitime indictum non erat, neque cum iusto, aut magnopere formidando hoste gestum, vt pote victis seruis, aut piratis: aut quoties facta repente deditione, inuenta victoria contigerat. *Vide Aul. Gell. libro 5. Noct. Attic. capite 6.*

Ouum, ab oue, interposita u, euphonia causa. { *ουόν*. GALL. Vn œuf. ITAL. Ouo. GERMAN. Ein eg. HISPAN. Huevo. ANGL. An egge. } *Mars. lib. 23. Candida si croceos circumfluit vnda vitellos, Hesperius scombri temperet ora liquor. Vitellus, vel luteum ouis dicitur illud quod in ouo crocei coloris est: Albumen autem, vel Album ouis, liquor ille candidus, qui vitellum circumdat. [Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. Quotque frerum pisces, ouaque piscis habent. Linius lib. 1. d. 3.] Quomodo tam simile non est: prouerbij hyperbole de rebus indiscretæ similitudinis dici solita. Cic. 4. Acad. Videtur, vt in prouerbio sit ouorum inter se similitudo? Quo prognatus eodem, prouerbium de illis dici potest, quorum ingenium morisque ita conueniunt, vt iisdem parentibus nati videri possint. *Vide Erasmi Adagia.* } Oui luteum, diuisis dictionibus, vocamus vitellum in ouo, *ouo*.*

ouatus, ta, cum, Quod est in similitudinem oui factum. { *ουάτιον*. GALL. Qui est de la forme & figure d'un œuf. ITAL. Ouato, fatto in forma d'ouo. GERMAN. Das ein gestalt des Eys hatt. HISPAN. Cosa hecha en figura de huevo. ANGL. Made like an egge. } *Plin. lib. 15. c. 21. Aliis turbinatio pyri, aliis ouata species, ceu malorum aliquibus, Quatum in marmor. Quod diuersi coloris maculis variegatum est, oui speciem referentibus. Plin. lib. 35. cap. 1. Neronis principatu inuentum, maculas quæ non essent in crustis inferendo, vnitatem variare, vt ouatus esset Numidicus, vt purpura distingueretur Sinadicus. } Aliquando etiam id quod ouo illitum est, vnde ouatum aurum, ouo auratum: quoniam oui albo antea illito, æra ac marmor auri & argenti bracteis integebantur. *Perfius Satyr. 2. Hinc illud subit, auro sacras quod ouato Perducis facies. Nec verò hoc quenquam mouere debet, quod Ouatum hic primam corripit, quæ producitur in dictione ouum, si quidem non semper derivata primitiuorum quantitate obseruant.**

Ouifera, Quæ fert oua: vt Ouifera gallina, *ουίτη*.

O ante X

Oxalis, s, Oxalis. GALL. Ozeille, surelle. ITAL. Acetosofa. GERMAN. Gampffer. HISPAN. Azederilla, romaza. ANGL. Sorrell. } Lapathi genus, satiuo proximum, foliis aquosis, colore beræ caudicæ, radice minima. *Plin. lib. 20. cap. 21. Vulgò Acetosam vocant.*

[Oxiz naues. *Gell. cap. 25. lib. 10.*]

Oxos, s, neutri generis, Acetum. \* Apud Suidam purpura est, quæ apud Phœnices tingebatur pretiosissima. Hinc Oxobapta in L. I. C. Quæ res alienari non poss. Quo in loco nonnulli corrumpunt dibapta, veram lectionem peruertentes. *Alciatus.*

Oxys, oxydis pro Vase acetii. *oxi.*

Oxys, Amnis in lacu Oxia, vt inquit *Ptol.* siue Oxio, vt *Solinus.*

Oxyacanthos, s, *ουξυανθος*, Spina est paruis foliis aculeatis per extremitates, ferens baccas rotundas, foliis ipsi arenosa lanugine obductis.

Oxybaphum, penult. corrept. Acetabulum Latine dicitur. *Hermetianum.*

Oxycedros, s, *ουξυκεδρος*, Species cedri, ramosa, & nobis infesta. *Plin. libro 13. cap. 5.*

Oxygala, penult. corrept. & neut. gen. *ουξυγαλα*, Lactis in acorem redacti pars coactior, quod à sero separatum, origano, capre, mentha, coriandro, thymo, & cuiuslibet condiri solet. *Plin. lib. 20. cap. 9. Fit & ex caprino lacte butyrum: sed hęcme calefacto lacte, æstate expressio tantum crebro iactatu in longis vasis angusto foramine spiritum accipientibus sub ipso ore, aliis præligato. Additur paulum aquæ vt acescat. Quod est maximè coactum in summo fluitat: id exemptum addito sale, oxygala appellant. Reliqua decoquunt in ollis: ibi quod supernat, butyrum est, oleosum natura. *Vide plura de hoc apud Colum. lib. 12. cap. 8.**

Oxygarum, penult. corrept. *ουξυγαρον*, Garum acetosum, hoc est liquaminis genus ex minutioribus pisciculis confici solitum, cui acoris conciliandi gratia non nihil acetii solet admisceri. Solet autem hoc in principio mensæ apponi, quemadmodum & lactuca. *Martial. li. 5. Deposui soleas adfertur protinus ingens inter lactucas oxygarumque liber.*

Oxylapathum, s, *ουξυλαπαθον*. ANGL. Dutch docke. } Prima lapathi species, apud *Dioscoridem*, palustribus in locis nascens, à foliorum acuminis nomen habens. *Plin. lib. 20. cap. 21. Est & alterum genus, ferè oxylapathon vocant, satiuo idem similis, & acutiora habet folia & rubriora, non nisi in palustribus nascens. Officinæ Lapathium acutum nominant.*

Oxymel, s, *ουξυμελι*, Acetum mulsum, dicitur genus potionis, quod ex mellis libris decem, acetii veteris hemiais quinque, salis marini pondo tymbæ quadrante, aquæ marinæ sextariis quinque pariter decoctis fieri solebat. *Vide Plin. lib. 14. cap. 17.*

Oxymoron, s, *ουξυμορον*, vt docet *Budus* ex *Quintiliano*, Est sententia ex periculo petita, hoc est ita acutè & affectatè enuntiata, vt facta videatur: vt apud *Virg. 5. Æneid. Nunc capti potuere capi?*

Oxymyrtus, s, *ουξυμυρτιν*, Frutex est quem acutum myrto appellamus. Folia habet myrto similia, sed acutiora & rigidiora productis: baccas rufas ad ceraforum similitudinem. *Plin. lib. 26. cap. 21. & Dioscorid. lib. 4. cap. 147.*

Oxyporon, s, *ουξυπορον*, Moreti quoddam genus, teste *Colum. lib. 12. cap. 57. ex caseo, selamo, nucibus, & herbis confians acetio pipèratis conditis. Idem & oxigaron appellabatur, quod quoties vlti exigeret, acetio & garo diluatur, *Plin. lib. 20. in 22. Funiculum condimentis**



dimentis propè omnibus inferitur, oxyporis etiam aptissimè. Sunt & sua medicis oxypora. sunt enim remedia presentanea, & celeriter iuuantia, à celeritate dicta penetrandi, Idem lib. 24. cap. 8. Iuniperus miscetur antidotis oxyporis.

Oxyporopolæ, ὀξυποροπόλαι, Qui cibos vendunt aceto conditos. Plin. lib. 20. cap. 7. In eos vsus & oxyporopolæ seruant, addito dulci accrementum aceti temperantes. Vbi nunc sic legitur, Stomachos dissolutos vtilissimè adiuuant, vti ne eo esu abluantur, & oxypori obolis asperitatem addito dulci ad intinctum aceti temperantes.

Oxyporodinum, ὀξυποροδίνιον, Medicamentum liquidum, constans ex aceto, & aqua rosacea, quod capitibus eorum solet adhiberi, qui phrenitide laborant.

Oxysaccharum, ὀξυσάκχαρον, Potionis genus ex saccharo & aceto. Saccharum autem mel dicitur in arundinibus collectum gummi modo candidum ac fragile, quod decoctum, & in pyramidis figuram formatum ex Canariis insulis ad nos defertur. Sed de hoc suo loco.

Oxyrhinchus, ὀξυρήνυχος, Piscis est Nilo peculiaris, à rostri acuminè nomen habens, quem tota Ægyptus pro Deo colit. Autor Strabo libr. 17. Capitur in mari rubro. Item in Calpio, teste Eliano lib. 12. cap. 33. 34. & 35. Item ciuitas Ægypti dicta ab oxyrhincho pisce qui ibi templum habuit. Cæterum Ægyptij omnes Oxyrhinchum piscem colunt. Nam quædam animalia sunt quæ Ægyptij vniuersi colunt, quemadmodum ex terrestribus tria, bouem, canem, felem: ex volatilibus duo, accipitrem, atque ibin: ex aquatilibus duo, lepidorum piscem, & oxyrhinchum. Ex Strab. lib. 17.

Oxycænos, ὀξυκαῖνος, Acutus iuncus, qui & marinus dicitur. Plin. lib. 22. cap. 18.

O ante Z

Ozæna, ὄζαινα, Piscis ex polyporo genere, caput habens grauissimi odoris. Plin. lib. 39. cap. 30. Polyporo generis ozæna, dicta à graui capitis odore, ob hoc maximè murænis eam confectantibus. Est item Ozæna, narium morbus, effluxione acrium humorum plures crustas intra nares gignente quæ grauissimum exspirant odorem, cui malo vix vilo remedio potest succurri. Plin. lib. 25. cap. 21. Nasum ozænas emendat aristolochia cum cypero.

Ozænitis, ὄζαινίτις, Herba est ex genere nardi, ad Gangem Indiæ fluiuium nascens, odore virus referens: vnde & nomen accepit. Autor Plin. lib. 12. cap. 12.

Ozæ, ὄζαι, Oris graucolentia dicitur, à verbo Græco ὄζαι, quod est oleo, Gell. lib. 3. cap. 11. Iraque ei remissioni credendum est, quæ etiam moratur, & iactationem fætorémque quendam oris (quem ozen Græci vocant) minuit.

Ozimum, penult. corr. ab ὄζαι, redoleo, Genus edulij redolentis ex intestinis confecti. Persus Satyra 4. Quum bene discincto cantauerit ozima vernæ. Quo tamen in loco nonnulli ozima malum legere. Vide Cal. Rhod. lib. 29. cap. 24. Item regia herba, siue basilica, aut basilicum, à Liguribus vocata, fragrantissimi & vehementissimi odoris, vnde nomen accepit: nempe à verbo ὄζαι, quod est redoleo.

Ozolaë, ὄζολαι, Populi ex Locris, Ætoliz osam incolentes ad sinum Prælium, quorum oppida enumerantur à Ptolemæo, Molycria, Naupactus, Antyrhium & Euanthia. Vide Strab. lib. 2. cap. 9. Ozimum, Vide Ocimum.



P



LITERA muta est, nec aspirationem post se admittit, nisi in dictionibus Græcis, vt Phæton, conuertitur quandoque in transferendis dictionibus Gr. p. in b: vt quod apud Græcos ὀφύλλος, apud nos buxus scribitur, Pyrrhus, Burrhus. [B. cum P. consentit, vnde Byrrham nostri quod Græci Pyrrham; Byrrhum Pyrrhum; Balatum, Palatium. Terent. Scur. de orthographia. ] Interdum p exi. pro ph aspirato poni solet, vt quod à Græcis φωνίκε, cum ph aspirata scribitur, à nostris Punicæus transfertur: sic πορφύρεον, Purpureum dicimus. Quin & contra vbi illi p exile ponunt, Latini sæpissimè aspiratam ponunt, quod illi ὀφύλλος, nos Hypophyle, scribere solemus.

P. In notis antiquorum, Pupillus. P. Posuit, vel pes, vel passus, vel Pabli.

P ante A.

PACE. P. R. in notis antiquorū, Pace populo Romano. P. ÆL. AVG. LIB. Pablius Ælius Augusti libertus. PAL. Palmensi. PAR. Parentum. PARTH. Parthicus. PAT. Patricius. PA. DIG. vel P. G. Patricia tus dignitas. P. C. Pactum conuentum. P. C. Pecunia constituta. P. D. Publicè dedit.

Pabulum, li. Propriè pecudum, & aliorum brutorum cibus, herbaeus, fœnicæus, paleaceus, vel stramentitius est. ἄβηλος ἄβηλος ἄβηλος. GALL. Pasture, fourrage. ITAL. Pasco, pascolo. GER. Futter. HIS. El pasto de bestias sin grano. ANGL. Forage. fodder or meat for beasts. Casar. 1. bell. Gall. Ipse, quum pabuli copia esse inciperet, ad exercitum venit. Idem de bell. ciuil. 1. Multum frumenti ex omni provincia comportabatur, magna copia pabuli suppetebat. Et eodem libro, Magnum in timorem Afranius, Petreiusque perueniunt, ne omni frumento pabuloque intercluderentur. Virgil. 1. Æneid. priusquam pabula gustassent Troiæ, Xanthumque bibissent. Idem 12. Æneid. Peruolat, & pennis alta atria lustrat hirundo. Pabula parua legens, nidisque loquacibus efcas. Nec frugein feteges prebent, nec pabula terræ. Tibull. lib. 4. Quam mox Iunix ad stabulum se recipiat à pabulo. Plaut. Milit. sc. 3. a. 2. (de meretrice.) Translatè etiam dicitur studij, amoris & animi pabulum. Cicero in Catone, Si verèd (inquit) habet senectus aliquod tantquam pabulum studij & doctriæ, nihil est otiosa senectute iucundius. Lucr. lib. 4. Nam si abest quod ames, præsto simulacra tamen sunt illius, & nomen dulce obuerfatur ad aureis: Sed fugitare decet simulacra, & pabula amoris Abstertere sibi, atque aliò conuerrere mentem. [ Enitescit velut pabulo lætiore facundia. Fab. Quintil. ] Cic. 4. Academ. Est enim animorum, ingeniorumque naturale quoddam quasi pabulum consideratio, contemplatioque. Idem de Arusp. resp. Quid enim hunc prosequor pecudem ac beluam pabulo inimicorum meorum & glande corruptum. O-

uid. 8. Metamorph. - dederatque graui noua pabula morbo. Pabularis, pabulare, Quod ad pabulum pertinet, seu quod pabulo datur. ἄβηλος ἄβηλος. GALL. Qu'on donne aux bestes, appartient à pasture. ITAL. Cio che si appartiene à pasco. GER. Das Futter dienlich. HISPAN. Cosa perteneciente à tal pasto. ANGL. Pertaining to forage, fodder, or to meat of beasts. Colum. lib. 11. cap. 2. Vicia pabularis, & vicia seminalis. Idem lib. 2. cap. 14. De lupino nihil dubito, atque etiam de pabulari vicia. Plin. lib. 18. cap. 16. Omnia hæc pabularia.

Pabulor, aris, Castreusè verbum est, quemadmodum Lignor, & Aquor. ἄβηλος ἄβηλος. GALL. Fourrage, paistre, repaistre. ITAL. Pascolare. GER. Das Futter geben oder tetten/auff die Futter faren. HISPAN. Ir à buscar tal pasto. ANGL. To go to foraging. Dicuntur enim propriè Pabulari milites: quum è castris cum falcibus egressi, pabulum in vsum iumentorum ex agris in castra comportant. Vale. Maxima lib. 5. cap. 6. Id postquam cognouit depositis insignibus Imperij, familiarem vultum induit, ac pabulancium hostium globo sese obiecit. Interdum pabulari, est pascere. Colum. lib. 7. cap. 6. de capellis loquens. Subinde quæ incedit, compefci debet, ne procurrat, sed placidè ac scitè pabuletur, vt & largi sit vberis. Pabulari oleas fimum, fimum in pabulum & nutrimentum ac fomentum dare oleis, hoc est stercore. Colum. lib. 5. cap. 9. At tertio quoque fimo vel pabulandæ sunt oleæ.

Pabulatio, nis, Aliquando est actus ipse pabulandi, noménque est castrensè, quemadmodum Aquatio & Lignatio. ἄβηλος ἄβηλος. GALL. Pasture ou fourrage, le fait d'aller au fourrage. ITAL. Pasco. GER. Das aufstuten oder aufstyn tetten auff die Futterung. HISPAN. Obra de buscar tal pasto. ANGL. A providing of forage, a foraging. Est enim pabulatio propriè militum, quum scilicet in agrum egrediuntur cum falcibus capiendi pabuli causa. Casar 7. bell. Gallic. omnibus modis huic rei studendum, & pabulatione & comæatu Romanis prohibeantur. Aliquando inuenitur pro ipso pabulo. Varro 3. de Rustic. cap. 16. Si è bono loco transfuleris vbi idonea pabulatio non est, fugitiuæ fiunt: de apibus.

Pabulator, oris, qui pabulum vadit. ἄβηλος ἄβηλος. GALL. Fourrageur, qui va au fourrage. ITAL. Pascolatore. GER. Der auff die füttere faren oder gehet futer den vch zusamen. HISPAN. El cruerio que va buscar tal pasto. ANGL. A foreageour, a prouider of foode, fodder of forage. Casar 5. belli Gall. Repentè ex omnibus partibus ad pabulatores aduolunt. Titius 9. belli Punici, Deinde quum in pabulatores Romanos impetus repentè ab equitibus Hispanis factus esset, &c.

Pabulatorius, adie. ἄβηλος ἄβηλος. GAL. Qui fert zu fourrage. ITALIC. Cosa da pascolo. GER. MANIC. Das zu der futerung gehört. HISPAN. Pertenescente à pasto. ANGL. That serueth for forage or fodder. Vt Pabulatoria corbis, in qua reponuntur pabula. Colum. lib. 6. cap. 3. Si grano abstinemus, frondis aridæ corbis pabulatoria modiorum viginti sufficit.

Pacatus, Vide Pax. PACHYN vs, penultima producta, παχύνος. Promontorium Siciliæ Heloponnem spectans: ab ætris crassitudine nomen habens. GER. Das vorgebirg Sicillæ gegen Nuffgang. Nam παχύνος pingue & crassum dicitur. Virgil. lib. 3. Præstat Trinacrij metas lustræ.







nio, legato continentur, Calepinus putavit Pædagogium aliquan- do accipi pro pueroꝝ concubitu , adducens illud Suetonij cap. 28. lib. 6. [in Nerone.] Super ingenuorum pædagogia , & nuptiarum concubinatam, etiam Rubriæ virgini Vestali stuprum intulit. Sed fallitur: nam in castigatioribus exemplaribus Proagogia legitur, non Pædagogia. Est autem *περαγωγία*, Græca dictio, quæ nobis productionem, vel prostitutionem sonat, *περαγωγη*, quod est producere vel prostituere.

**Pædagogij apparatus.** Senec. cap. 1. de Tranq. ] **Pædaretvs**, *παιδαγωγος*, Proprium nomen viri, *παιδαγωγος*, hoc est à disciplina & virtute.

**Pæderastes**, { *παιδαγωγος* } Amator puerorum: quasi *παιδαγωγος*. Inde Pæderastia, *παιδαγωγία*, Amor obscenus in pueros.

**Pæderos**, Pæderotis, *παιδαγωγος*. Gemma est quæ alio nomine Opalum vocamus, nonnulli etiam Sangenum: ita dicta, teste *Plin. lib. 37. ca. 6.* propter eximiam gemmæ eius gratiam, *παιδαγωγος*; enim nobis puerorum amorem significat. Est etiam Pæderos, eodem *Plinio* teste *lib. 21. cap. 22.* achanti genus, quod à nonnullis Melamphyllon appellatur.

**Pædia**, Græcè *παιδεία*, Disciplina institutioque ad bonas artes, educationis, ut docet *Gellius*. Hinc Xenophon nobilis apud Græcos historicus, opus suum Cyri pædiam inscripsit.

**Pædico**, as, pen. prod. Verbum obscenæ significationis, & *Catullo* veteribusque poetis vsitatum.

**Pædicones**, siue Pædicatores, Puerorum amatores, concubitorumque.

**Pædomathæis**, *παιδαγωγία*. Qui à pueris statim discunt, quibus opponuntur *Optimathæis*, *επιμαθηταί*, qui scilicet ferius & iam natu grandes ad discendum accedunt.

**Pædor**, pædoris penult. prod. Situs, (quallor, illuies, sordes, & omnis immunditia, seu putor. { *παιδαγωγία* } *au yuot, puros*. GALLIC. Crasse, ordure, & saleté, telle qu'on void en ceux qui ont esté detenus longuement & pauvement es prisons. ] ITALIC. *Puzzore*, immondizia, *fozzura mossa*. GERMANIC. *wustl*, vntaalt vnstat vnd geftanc. HISPAN. *Hedor y hedondez*. ANGL. *Sturshnesse, filthinesse*. } *Lucanus lib. 2.* longuè quæ in carcere pædor. *Cic. 3. Tusc.* Barba pædore horrida atque intonsa infoscat pectus illius scabrum. Festus putat *παιδαγωγος*, hoc est à pueris deduci, qui in illa æratula fordidid ferè sunt, nec à fordidibus sciunt abstinere, Vnde Pædidos quoque & fordidos & obsoletos appellant.

**Pædotribes**, penult. product. *παιδαγωγία*, cuius officium ( ut inquit *Plato in Gorgia* ) est, corpora hominum formosa robustaque efficere.

**Pædotribia**, *παιδαγωγία*. Dicitur ars exercendi puerorum corpora: vnde *Aristot. lib. 7. Poli.* præcipit adolefcentes statim Gymnasticæ, & Pædotribiæ esse tradendos.

**Pægnitum**, *παιγνιον*, Græca vox est quæ nobis ludum sonat, vel rem ludicram, aut puerilem oblectationem: *Technopægnium*, ludicrum quoddam poema ab *Ausonio* inscriptum est. [ *Plaut. Capt. sc. 3. a. 5.* Pægnium vocitatus est. ]

**Pædon**, *παιων*, Nomen viri medicinæ artis peritissimi, quem *Homer. lib. 6. Iliad.* scribit *Plutonem* curasse, ab *Hercule* graviter vulneratum. Hic herbam illam insignem inuenisse traditur, quæ ab illo Pæonia dicta est. Est & Pæon genus pedis, qui à *Diomede* quadruplex esse traditur. Quorum primus ex longa, & tribus breuibus constat: ut, Obtinuit. Secundus, ex breui & longa & duabus breuibus: ut *Facillimus*. Tertius, ex duabus breuibus, & longa, & breui: ut *Faciebat*. Quartus, ex tribus breuibus, & longa: ut *Docuerant*. *Cic. de Orat.* duas tantum huius pedis facit species quam scilicet syllabam vnâ longam sequuntur tres breues, ut *Definite*, *Comprimite*: Aut quum tres breues sequitur vna longa, ut *Domuerant*, *Studuerant*.

**Pæonia**, *παιωνία*. GALLI. *Peuoinie*. ITAL. *Peuonia*. GERMA. *Peuonten oder Dentstien wurtel*. HISPANIC. *Rosa montes*. } Herba est insignis, in summo caule filiquas quasdam ferens amygdalis similes: quæ quum dehiscunt, grana multa & exigua ostendunt, Punice mali acinis similia, in medio nigra, quædam rubra, quinque aut sex purpurea. Eius duo sunt genera, Mas & Fœmina, folijs præcipuè distincta: mas enim folia habet iuglandis, fœmina verò *smyrni*. Dicta est autem Pæonia à Pæone inuentore, qui ea *Plutonem* curasse dicitur ab *Hercule* vulneratum, *vsfabulatur Homer. 5. Iliad.*

**Pæonia**, Regio est Macedonia, ita dicta à Pæone *Endymionis* filio, & *Epei* fratre, qui victus cursu ab *Epeo* (sicut inter eos conuenerat) imperium paterni regni victori fratri permisit, & ad *Axiu* Macedoniae amnem sibi suisque sedes delegit. Vnde ea Macedonia pars, quæ antea à regis *Emathionis* nomine *Emathia* dicebatur, Pæonia appellata est: & populi ipsi, Pæones, ut *Iustinus lib. 7. scribit*. Hi olim fortissimi habitus sunt, magnamque sibi ex rei militaris scientia nomen pepererunt. *Stat. lib. 2. Achil.* non me villa feri *Maورتis* imago præterit: didici quo Pæones arma rotato.

**Pæsarca**, *παισαρχος*, Populi sub *Caucaſo*, *Steph.*

**Pæstvm**, *παιστου*, Oppidum *Lucaniae*, roſarum abundantissimum, vbi ob cæli clementiam bis in anno producebantur fructus, scilicet *Maio* & *Septembri* *Virgil. lib. 4. Georg.* biferique roſaria Pæsti *Huius* moenia propè magna ex parte adhuc integra videntur, latitudine & altitudine miranda. *Strab. lib. 5.* Autor est hanc urbem primum à *Sybaritis* fuisse conditam, *Polidoniam*que appellatam: sinumque ipsum in quo sita fuit, *Polidoniatem*.

**Pæstanus**, a, uin, *παιστανος*. *Ouid. 2. de Ponto*, *Calthaque Pæstana vincat odore roſas.*

**Pætus**, *παιτη*. *He that locketh a squin upward.* } Qui obliquatis oculis in alium respicit, vel qui alterum oculum minorem habet. *Horat. 1. Serm. Sat. 3.* *Strabonem* appellat *Pætum* pater, & pullum

malè paruos. Si cui filius est. Vbi interpres *Porphyrio*, *Strabo*, qui est detortis oculis dicitur: *Pætus* leuiter declinatis *Aeron* *ibidem*. *Pæti* quoque dicuntur, quorum huc atque illuc oculi velociter vertuntur. Hinc *Æthorum* familia *Romæ* cognomen sumpsit. \* *Hinc* *Pætilus*, *Diminut.* *Cic. 1. de Nat. deorum.* Redeo ad deos, ecquos si non tam *Strabones*, at petulos esse arbitramur, ecquos næuum habere, &c.

**Paganicus**, *Paganus*, vide *Pagus*. **PAGASA**, pen. corr. *παγασα*, Thessaliæ oppidum, teste *Plin. lib. 4. cap. 8.* quod postea *Demetrius* dictum est. Apud eam urbem ædificata dicitur *Argo* nauis, quæ ob id ab *Ouidio lib. 7. Metamorph.* *Puppis* *Pagasa* nuncupatur. [ *Et*, *Pagasa* *Carina*. *Ouid. 13. Metam.* ] Hinc sinus propinquus *Pagasicus* appellatur à *Plinio* loco iam indicato. *Stephanus* *παγασαν* vocat.

**PAGINA**, æ. penult. corr. Vtraque pars folij à pangendo, quod in paginis carmina panguntur, id est finguntur. *Æt. Gall.* Vne page. ITALIC. *L'una e l'altra faccia della carta*. GERMAN. *Ein Blatt zu beiden seiten*. HISPANIC. *Vna qualquera hoja de libro*. ANGLIC. *The side of a leaf in a booke.* } Versus enim pangi vel figi in ceris dicuntur: Vel quod in libris suam quæque obtineant regionem, ut *Pagi*, *Cicero ad Tironem lib. 16.* Variè sum affectus tuis literis, valde priore pagina perturbatus. [ *Ad* *paginas* & formam memorialis libelli primum videtur *Cæsar* *Epistolas* conuertisse cum antea *Coss.* & duces non nisi transferta charta scriberetur. *Sueton. in Cæs. cap. 56.* Item submoet ingenuas pagina prima manus. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* *Plinius lib. 17. cap. 12.* *Paginas* in vitibus vocat areas interseptas inter duo iuga. Semper (inquit) quintanis seminari, hoc est, ut quinto quoque palo singulæ iugo paginæ includantur. } *Paginam* vtranque facere in re aliqua dicitur, cuius tanta est autoritas vt nihil omnino sine ipso rerum geratur. *Plin. lib. 2. cap. 7. de fortuna loquens.* *Huic* (inquit) omnia expensa, omnia feruntur accepta, & in tota ratione mortalium sola vtranque facit paginam. \* *Sumpta* metaphora à codicillis rationalibus, duas habentibus paginas: alteram quæ indicat quid sit datum: alteram quæ quid sit acceptum ostendit. Itaq; in rebus humanis fortuna vtranque facit paginam; id est, siue quid obtigit boni, ea laudatur quasi dederit: siue mali quid accidit, eadem incessitur, ceu malorum author. *Erasm.* Hinc *Pagella* diminutiuum. *Cic. ad Brutum lib. 11.* Non imitor *Compagino*, pro coniungo, quod paginæ simul coniungantur *Compagino*.

**PAGINULA**, æ. diminutiuum à pagina. *Æt. Gall.* Petite page. ITALIC. *Pacciola carta*. GERMAN. *Ein Blattlein*. HISPANIC. *Pequeña na hoja*. ANGLIC. *A little side of a leaf in a booke.* } *Cic. ad Attic. lib. 4.* Si verò id est quod nescio an scit, vt non minus longas iam in codicillorum fastis futurorum *Consuln* paginulas habeat quam faterum.

**PAGO**, gis, pepigi, pactum. *Pacifcor*, antiquum verbum *Quintilianò* auctore *lib. 1. cap. 10.* } *παιδαγωγία*. GAL. Faire quelque marchè, contract ou accord. ITALIC. *Pattuire, far patto*. GERMAN. *Ein vertrag, oder idtung machung machon*. HISPANIC. *Pactear*, *hacer pacto*. ANGLIC. *To promise, to mak a bargain or covenant.* } *Pacta* sunt, quæ legibus obseruanda sunt hoc modo, Rem vbi pagunt, oratione pagunt. *Seruius* tamen dicit *Pago* ( vnde multi volunt venire *Pepigi* ) nusquam lectum esse, vultque *Pepigi* à *Pacifcor* fieri, sicut & pactus, quomodo à *Placèo*, *placui*, & *placitus*.

**PAGRUS**, *παιγρος*, Piscis est ex genere cancrorum. *Plin. lib. 31. cap. 10.* *Pagri* fluuiatilis longissimus dens capillo adalligatus. Idem & *Pagurus* dicitur. *Plin. lib. 9. c. 31.* Cancrorum genera *carabi*, *astaci*, *maia*, *paguli*, *leones*, & alia ignobiliora.

**PAGURUS**, *παιγρος*, Est de genere cancrorum post mæxam maximus: de quo *Plin. lib. 9. cap. 31.*

**PAGUS**, pagi, Vicus vbi multa ædificia rustica sunt coniuncta. *Æt. chopher* *παιδαγωγία*. GALL. Vn gros village ou bourg. ITALIC. *Villa*. GERMA. *Ein dorf*. HISPAN. *El barrio d aldeas*. ANGLIC. *A village in the cuntry.* } *παιδαγωγία*, hoc est à fontibus circa quos rustici gaudent habitare, vt facilis sit aquatio. Auctor *Festus*. } *Pagus* præterea accipitur pro toto iurisdictionis tractu: vnde *Cæsar lib. 1. bell. Gall.* scribit *Heluetiam* totam in quatuor fuisse diuisam *pagos*. Hodie tredecim numerantur. Galli sua lingua vocant *Cantones*. [ *Plutarch. in Numa*: In *pagos* diuisum territorium *Romæ* *Numa*. ]

**PAGATIM**, aduerbium, Per singulos *pagos*. } *παιδαγωγία*. GALL. De bourg en bourg, de village en village. ITALIC. *De villa in villa*. GERMAN. *Von dorff zu dorff/durch alle dorffer*. HISPAN. *De aldeas en aldeas*. ANGLIC. *Village by village.* } *Liu. 2. bell. Maced.* *Templa* deum, quæ pagatim sacra habebant, dirui atque incendi iussit.

**PAGANUS**, ni, à pago dictus est. Rusticus, qui scilicet rure natus est, & educatus. *παιδαγωγία*. GALL. *Villageois*, rustic, paisan. ITALIC. *Rustico*, *villano*. GERMAN. *Ein dorffman/ baurfman*. HISP. *Cosa de aldeas, rustico*. ANGLIC. *An vplandish man, that dwelleth in a village* } *Cic. pro demo sua*, Nullum est in hac vbe collegium, nulli *paganis*, aut *montani* ( quoniam plebi quoque urbana maiores nostri conuenticula, & quasi concilia quædam esse voluerunt ) qui non amplissimè non modo de salute mea, sed etiam de dignitate decreuerint. *Iuuen. Satyr. 16.* *citius* falsum producere testem Contra *paganum* possis, quam vnus loquentem Contra fortunam armati. Hinc *Sempaganus*, *semitrusticus*. *Perſus* per translationem, arrogantiæ vitans, ait, ipse *semipaganus*. Ad sacra veterum carmen assero nostrum. } *Interdum* *Pagani* accipiuntur pro hominibus non militantibus, tamen vt *urbani* sunt, *παιδαγωγία*. Et est verbum peculiare *Iureconsultorum*, à quibus hæc duo perinde ac contraria opponuntur *Miles*, *Paganus*. *Sueton. de Augusto c. 27.* *Pinarium* equitem *Romanum*, quum concionante se, admissa turba *paganorum* apud *mi-*







palām, Aduerb. Manifestē, apertē, in conspectu aque oculis omnīū. *[Sunt pariter, quosdam.] GAL. Publiquement, apertement. ITA. Palefemente, apertamente. GERM. Offenlich/ vnuerthetn. HIS P. Publicamente. ANG. Openlie, in the sight of men.]* Contraria habet Clām & obsecrē. *Plautus in Cistell.* Nostro ordini palām blandiuntur: clām, si occasio vsquam est, frigidam Subdole suffundunt. *Cicer. 4. Academ.* Alterum quidem, vt videmus, palām: alterum vt suspicamur, obsecrū. *[ Omnis res palāna est. Plaut. Capt. sc. 3. a. 3. Et in Mil. sc. 2. a. 1. Si id palām fecisset (i. si indicasset aurum) Plaut. Aut. sc. 4. a. 3. Quem ego hic conuincam palām. Plaut. Amph. Me honestius est, quā te palām hanc rem facere (i. aperire & narrare.) perspicue. Et si taceas, palām est quidem, Plaut. Aut. sc. 2. a. 3. Probrum & paritudo propē adest, vt fiat palām. Plaut. Aut. sc. 5. a. 1. Palām de se facere coactus (i. se occidere) Senec. cap. 15. de Tranq. Palām est eam esse. Plaut. Milit. sc. 5. a. 2. Palām & Interdū.]* Clām & noctū. *Cæsar. 3. bell. Civil.* Exercitum educunt, Pompeius clām & noctū, Cæsar palām atque interdū. *¶ Corām ad personas certas tantum refertur: Palām ad omnes. Terentius in Eunuch. Sin falsum aut fictum, continuō palām est. \* Palām cum ablatiuo pro Coram, Præpositio est. Linius lib. 6. ab vrbe. Inde rem creditori, palām populo persoluit. Hinc fit Propalām eiusdem significationis, a quo Propalō, las, pro manifesto, seu aperio, de quibus infra. Palām quæstum facere dicitur non tantum ea quæ in lupanario se prostituit, sed etiam si qua (vt solet) in taberna, caupona, vel qua alia domo, pudori suo non parcat. *επι πορνείῃ χυμῶν-πίζῃ.* Item *Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. Quod palām venale est (de Meretrice.)* Dij faxint vt ille ibidem affiet. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 4. Palām facere (i. mandare) manifestet. Liu. & Suet. in Tib. ca. 22. Non prius palām fecit. Et in Neron. cap. 8. De Claudio palām factum est. (i. de morte Claudio.)**

**PALAMÉDES**, dis, *παλαμῆδης*, Nomen filij Nauplij Eubææ regis qui Vlyssis fraude à Græcis interfectus dicitur. Nam quum omnes totius Græciæ principes ad bellum Troianum conuocarentur, Vlysses vt domi maneret, insanire se finxit: & quōd melius rei fidem faceret, iunctis diuerſæ naturæ animalibus salē ferebat. Palamedes autem vt viri astutiam deprehenderet, Telemachum filium obiecit: quo viso Vlysses aratrum subitō suspendit ne eum læderet, quo argumento simulatione deprehensa, ad bellum coegit. Deinde quum in Thraciam frumentum missus esset Vlysses, & nihil inde attulisset, neque quicquam sese inuenisse diceret: Palamedes eōdem missus plurimum frumenti aduexit. Quamobrem Vlysses inuidiæ stimulis agitatus, adulterinam Priami nomine epistolam scripsit, in qua agebat Palamedem gratias, commemorabatque secretum auri pondus esse transmissum: vt Græcos proderet: quod ipse Vlysses per corruptos seruos in tabernaculo eius infodi curat. His igitur literis in Græcorum concilio recitatis, Palamedes proditiōnis accusatur. Ibi Vlysses reo se adesse simulans, hostilibus literis nihil fidei habendum contendit: easque te ipsa facile posse coargui, si Palamedis tabernaculum scrutaretur: in quo si aurum inueniretur, nullum illum supplicij genus recusare. Misit itaque qui tabernaculum eius perscrutarentur, quum aurum inuenissent, Palamedes veluti proditiōnis conuictus, lapidibus obrutus est. *Ouidius lib. 3. Velle & infelix Palamedes esse relictus, Viueret, &c. [En falso Palamedem crimine turpe est accusasse mihi. Ibidem.]* Hic fertur Troiano bello quatuor literas inuenisse scilicet, θ, ε, ζ, η, ο. Præterea calculorum ludum & mensuratum, & ponderum rationem excogitasse. Astrologiæ in super peritus fuisse dicitur, annūque ad cursum Solis, & menses ad cursum Lunæ accommodasse: primūque in castris visam atque reformidatam Solis eclipsim naturalem, minimeque timendum esse docuisse. Præterea ordinem aciei & tesseras, hoc est symbolum bellicum, & vigilia inuenisse. *Quæ omnia à gribus fertur didicisse. Illæ enim non nisi acie instructa volant, electo duce quem sequantur, dispositisque in extremo agmine, qui gregem voce contineant, & qui noctū cæteris dormientibus excubias obeant. Inter volandum etiam, mutatis subinde ordinibus, literas quasdam videntur effingere, quas etiam ab eis primus obseruasse fertur Palamedes. Hinc à poetis Palamedis æues, græues dicuntur. Martial. lib. 13. Turbabis versus, nec litera tota volabit, Vnam perdideris si Palamedis æuem. ¶ Fuit & Palamedes Eleates Grammaticus, qui scripsit Onomasticum de tragicis & comicis dictionibus, ac de proprietate Atticæ & Doricæ linguæ. Suidas.*

**PALANGÆ** Græci *παλαγγας* dicunt. *[GALL. Rouleaux qu'on met sous les nauires pour les tirer en l'eau ou à bord. ITAL. Legno longo & rotundo che si mette sotto le nauì per tirar le in aqua. GERM. Wälent/ fünd lange runde hölzer darauß man etwas stoff/ oder zeuch/ ein welle. HIS P. Las palancas de maderā. ANGL. Rollers to conueigh shipes on land or any thing of great weight.]* Sunt ligna teretra, qualia sunt quæ nauigiis dum subducuntur ad littus, aut ad mare trahuntur, supponi solent. Vnde etiam nunc Palangarios dicimus, qui aliquid oneris fustibus transfuehunt. *Varro de Vit. pop. Rom. lib. 4. Quum Pæus in fretum obuiam venisset nostris, & quodam cepisset, crudelissimè propalangis carinis subiecerat, quo metu debilitare nostros. Cæsar. 2. bell. Civil. Palangis subiectis ad turrim hostium admovent. Equidem quam exemplaria permulta & manuscripta, & formis excusa volutarim, in nullo, palangis, in omnibus Phalangis memini me legisse. A Platone *αυλοφωγῶν*, appellatur teste *Hermolao, & Calio*: apud quos Phalangis legitimus per aspirationem. *Vide in dictione Phalangæ. [Et ita omnes docti.]**

**Palango**, gas, *παλαγγίζω*. Onus aliquod huiusmodi fustibus transfuehō: *Strabonius*, Et capream vnam semilaceram quaterni simul palangabant. *Nomius*, Manet huius verbi vsus hodie quoque apud *Atalos*, Spalancare enim, aperire latius, & in diuersam rem diducere distraherēque apud illos significat.

**PALANTĒVM**, vel potius Pallanteum gemino ll, *παλαίτιον*, Vrbis in Palatino monte, à Pallante Euandri proauo. *[Vide Linius lib. 1. dec. 1.] Vnde Virg. lib. 1. Æneid. Arcades his oris genus à Pallante profectum, Qui regem Euandri comites, qui signa sequuti, Delegere locum, & posuere in montibus urbem, Pallantis proaui de nomine Pallanteum. Varro à balatu ouium per antistæchon dictum voluit, & per l simplex scribi debet: secundum Virgilium autem per duplex, vide PALATINVS & PALATĒVM.*

**PALANTIA**, *παλαντία*. Oppidum Hispaniæ Tarraconensis, vt ait *Prolem. l. 2. c. 6. Vacceorum colonia, a qua Palantini dicti: vt à Numantia, Numantini. Alias Palentia dicitur. ¶ Est & nomen fluminis in Valentino littore.*

**PALANTĪVM**, *παλαίτιον*, *Stephano*, Arcadiæ oppidum: Euandri regis patria: qui quum patrem imprudens occidisset, suadente matre in Latium se contulit, montēque in quo primū confedit, à nomine relicte patris Palantium appellauit: qui postea Palatium, & Palatinus appellatus est. *Plinius lib. 4. in descriptione Arcadiæ: Palantium (inquit) vnde Palatinus Romæ.*

**Palātha**, *ἡ πρὸς ἱσμίθκ. παλάθη*. *GAL. Vn cabas, ou vne masse de figures. ITAL. Pasta de ficchi. GERM. Ein stoz an wetzen vñ figgen samen getruet sind. HIS P. Mastā d' pasta de bigos passos. ANGL. A plaister or clufter or figges.]* Græca dictio est, quæ massam Latine significat, & proprie sicorum & caricarum: *Autor Hesychius: cuius verba sunt hæc. παλάθη βῆσις ἑστῶτων ἐπιπλάθη. ὁ δῆμις, καὶ ἡ ἰσθία.* Eadem ferē de hac re apud *Suidam* leges.

**Palatim**, aduerb. significat Passim vagando. *[παλατιμῶς. GAL. Vagant çà & là. ITAL. Vagando in ogni parte. GERM. Mit hin vñ dār/ schelffen. HIS P. Vagando de todas partes. ANGL. By wandering.]* *Linius lib. 5. ab Vrbe, Tusculum palatim fugerunt.*

**PALATĪNĀ**, æ, Vrbis Romæ quarta fuit regio, circa Palatinum montem: vnde & nomē accepit. Sunt qui à Palantia Latini regis matre huic regioni nomen putent impositum. Alij à palando, hoc est ab errando dictam putant, quōd Arcades duce Euandro palantes ibi primū subsederint.

**Palatio**, onis *ἡ τῆς ἡγεμονίας ἑστῶτος, ἡ χαρῆστος*. *GAL. Fichement de pieux, pilotis. ITAL. Fondamento con palificazioni, come si vedē hoggi fondata Venetia. GERM. Ein pfähment mit eingestochnen pählen gemacht auff die mans das gebuue sey / in wasser/ oder sunst an pflanz/ stützen orten. HIS P. Fondamento de palos. ANGL. A making of a ground solide to build vpon by laying of great timber.]* Dicitur illud fundamenti genus, quum in solo vliginoso, aut aliqui sustinendo ad sicio non satis firmo, fistuca, vel simili aliqua machina palos depangimus, cui ædificium innitatur, vtitur hac voce *Vitruuius l. 2.*

**PALATĪVM**, *τις, παλατιον ἑστῶς*. Vnus ex septem vrbis Romæ montibus, nomen habens, inde quōd ante urbem conditam pecus in eo pascēs balare consuevit. (sic enim vox animalis fingitur) quasi Balatium: qua etiam voce vtitur *Nomius*. *[Hinc Terent. Scur. de Orthogr. Palatium, inquit, antiqui Balatium vocabant.]* Vel à Palo, las, siue quōd ibi palare, id est errare pecudes soleant: siue quōd palantes Arcades cum Euandro ibi confederint. Nam ante Romā conditā cultum fuisse atque habitatum huic montem constat. Alij à Palantia Latini matre quæ ibi habitauerit, Palatium dictum volunt. Alij à Pallante Euandri auo. Alij à filia Euandri Palantia, ab Hercule vitata, & postea ibi sepulta: vel certē à Pallante eius filio ibi sepulto. *Plinius* à Palantio Arcadiæ oppido, & patria Euandri dictum existimat. Ferunt enim Euandrum ob patris eodem domo profugum, in Latium venisse, montēque in quo confedit, Palatium appellasse. Alij à Pale pastorali dea nomen inditum autumant. *[Palatium, Domus imperatoria, regia, à Pallante gigante, qui primus palatium ob magnitudinem sui fecisse dicitur: siue (vt *Cyrellus auctor Græcus refert*) à Palatino monte.]* *ἡ ἑβηθάλ κίρη birab. ἡ ἰσθία. GAL. Palais, maison royale. ITAL. Stanza imperiale, palazzo. GERM. Ein patast/ ein fürstlich hauß. HIS P. Palacio, casa real.]* *Sueton. de Clar. Gramm.* Quare ab Augusto quoque nepotibus eius præceptor electus, transfuit in Palatium cum tota schola. Huius prima syllaba indifferenter scriptores vtuntur. *Ouid. l. de Arte amandis, Illic quas tulerant hemerosa palatia frondes. [Idem Eleg. 2. lib. 4. Trist. Aliaque velantur palatia setis.] Martial. lib. 1. Inde sacro veneranda petes palatia cliuo. Crediderim tamen primam huius nominis syllabam quoties producit, gemino ll, esse scribendam.*

**Palatinus**, a, um, *παλατινός*. Vnde Palatinus Deus, & Palatinus mons dictus est in quo primō Roma edificata fertur, & in quo Reges primō, deinde Consules, post Imperatores maiore ex parte sedem habuerunt. Et palatina regio, ea pars vrbis in qua Arcades & Aborigines palantes, hoc est errantes & vagabundi, duce Euandro primō confederunt, de qua re *plura paulo ante in PALATĪVM. [Cella Palatina Atrienſis Romæ. Sueton. in Caligul. cap. 57. Et Palatina domus & Templum. Sueton. in Augusti. cap. 29. Palatini Iudi Sueton. in Caligula cap. 56.]* *¶ Palatina officia dicuntur Officialia, aulici & imperatorij. Lulius Capitolinus in Gallien. Quis iret ad hortos nominis sui, omnia Palatina officia sequebantur. ¶ Palatina palæstra, Quæ in Palatino monte exercetur. Cic. ad Att. lib. 2.*

**Palatūal**, Sacrificium quod fiebat Romæ in monte Palatino. *Varro de lingua Latina l. 7.*

**Palatualis**, Flamen qui constitutus erat ad sacrificandum ei dæ, in cuius tutela erat Palatium. *Festus.*

**Palātum**, ti, Oris cælum, quōd labiis dentibusque, quasi palis, munium sit. *ἡ ἰσθία κίρη malke ἑστῶτος, ἡ ἰσθία, GAL. Le palaj*







**Palladium**, *παλλάδιον*, Palladis simulacrum antiquissimum in arce Troiana, quod eo tempore quo arx, templumque Mineræ ædificabatur, de cælo cecidisse fertur, atque in templo nondum tecto sibi locum delegisse. Quæ res quum omnibus maximo esset miraculo, ab Apolline responsum est, tam diu urbem incolumem fore, quam diu simulacrum illud intra mœnia seruaretur. Itaque tempore belli illius quod communibus viribus Græcia tota aduersus Troianos gessit, quum alia spes capiunda Troiæ non esset, nisi prius sublato Palladio, datum negotium est Vlyssi, & Diomedæ ut per vloacas in urbem ascenderent, fatalèque Mineræ, simulacrum auferrent. Quo facto, urbem tutelari Palladis numine spoliatam, infirmam captuque non admodum difficilem reddiderunt. [Ouid. 13. Metam. Priamidemque Helenam rapta cum Pallade captam. (Periphrasis Palladij surrepti.)]

**PALLADIIVS**, *παλλάδιος*. Nomen viri proprium, qui de agriculturæ libros duodecim scripsit, singulos libros singulis mensibus finiens.

**Pallacana**, Cæpe genus est, nullo ferè capite, radice tantum oblonga quod subinde refecatur vt porrum. [Plin. lib. 19. cap. 6. Apud eos prima duo cæparum genera: vnum condimentarium, quod illi Gethyon, nostri Pallacanam vocant. Seritur mensibus Martio, Aprili, Maio, Alterum capitatum, &c.]

**PALLANTIAS**, *παλλάντιας*, Palus est in Africa, non procul ab aris Philenorum ad Tritonem amnem: quam etiam tritonidem paludem appellatam inuenimus. Circa hanc paludem Palladem primùm paruissè ferunt: vnde ex ea natam fuisse nonnulli putauerunt. [Vide Plin. lib. 5. cap. 4.]

**PALLANTIA**, *παλλάντια*, Oppidum citerioris Hispaniæ, apud Prolem. lib. 1. cap. 6. Inde Pallantini dicti sunt eius urbis incolæ, quos Plin. inter Vaceos numerat. lib. 3. cap. 3.

[Pallantide victus eadem Didias, (id est, luce & aurora.) Ouidius 6. Fast.]

**PALLAS**, *πάλλας*, Euandri filius, qui Æneæ suppetias missus aduersus Turnum, ab eo occisus est. [Virg. lib. 10. Ipse caput niuei fulgur Pallantis, & ora, vt vidit, &c. Alius fuit Pallas Pandionis filius, cuius meminit Ouid. lib. 7. Metam. Maior habet Clyton & Buteon Pallante creatos. [Pallantius heros. Ouid. 5. Fast.]]

**PALLAS**, *πάλλας*, Iadis, Sapiens dea, quæ alio nomine dicitur Mineræ, ex Iouis cerebro sine matre prognata. Quod ideo à poetis fingitur, quia liberalibus artibus & honestis disciplinis credatur præsidere, quæ non ex inuento humani ingenij, sed ex inexhausto diuinæ sapientiæ fonte creduntur dimanasse. Dicta est autem Pallas (vt quibusdam placet) à Pallante gigante ab illa interfecto, quum prius Tritonia vocaretur à Tritonide palude, vbi primùm viua est. Vel *πάλλω*, hoc est à vibrando, vel quatendo. Solet enim ira pingi, vt hastam manu teneat, eamque veluti vibrare videatur. [Ouid. 13. Metam. Priamidemque Helenam rapta cum Pallade captam. Ouid. 13. Metam. (Periphrasis est de Palladio subrepto.) Idem Ouid. Eleg. 5. lib. 4. Trist. Vt vigil infusa Pallade flamma solet. (i. oleo.)]

**Palladius**, *παλλάδιος*, Quod est Palladis. Hinc Palladium forum Romæ, quod erat propinquum templo Palladis.

**PALLENE**, es, penult. prod. *παλλήνη*. Oppidum in finibus Macedonia, ab ea parte ad Thraciam spectat: exigua Cherroneso situm: ita dictum à Pallene Sithonis filia, & Glui vxore. [Vide Plin. lib. 4. cap. 10.] Est item Pallene vicus Atticæ reg onis in tribu Antiochide. Quæ Pallene Macedonia regione sit Pallæus, a, um, vt Triumphi Pallæi, apud Statium lib. 4. Sylvarum.

**Pallæo**, *παλλæος*, palleo, Pallidus: vide Pallor.

**Pallium**, *πάλλιον*, Vestimenti genus extimum quod tunicæ superinduit. Colletur. [Vide *mebil*, *πίπλον*, *πύπλον*. GALL. Vne robe longue, manteau. ITALIC. Mantella. SOPRAVESTA. GERMA. Ein mantelrock. In tang erbats kleid so man vber die anderen ansetzt. HISPAN. Mantia. ANGLI. A longue robe, a cloke, or coape. Vnde prouerbum, Tunica pallio proximior est. [Intra pallium manum continent Attici Oratores. Quintilian. Nec tuam Chlamydem, nec tuum pallium do foras. Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Commuto pallium. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5. Vocat me in aleam: pono pallium. Ille annulum suum oppo suit. Plaut. Cure. sc. 3. a. 2. Age dum, Excute dum pallium Plaut. Aulul. sc. 3. a. 4. (de seruo) Redegit se ad pallium & crepidas. Suet. in Tib. cap. 13. Coniuciam in collum pallium. Item collecto pallio, est Plin. Cap. 1. a. 4. Operti barba & pallio. Gell. cap. 3. lib. 13. Cum pallio versicolore, & tunica longa muliebri. Idem Gell. ca. 10. lib. 6. Quæ me herè pallio reprehendere (parafitum) abeantem, Plaut. Milt. sc. 1. a. 1.] Dicitum autem putatur Pallium, quod palam hoc est foris gestaretur. Propriè autem Græcorum habitus hoc nomine dicebatur, quemadmodum Romanorum toga. Suet. in August. Sed ceteros continuos dies inter varia munutula togas insuper & pallia distribuit, lege proposita, vt Romani Græco, Greci Romano habitu vteretur. Vnde Palliati G. zci dicti sunt, & Comædiæ palliatiæ; quæ scriptæ sunt secundum ritum & habitum palliatiarum, hoc est Græcorum. Autores Donatus & Diomedes. [Hinc Plaut. Cure. sc. 3. a. 2. Isti Græci palliati (i. pallio induti.)] Cic. 3. de Oratore. Hippias gloriatus est, pallium quo amictus, loccos quibus indutus esset, se manu sua confecisse. Idem 3. de Natura deor. de Dionysio tyranno, Qui quum ad Peloponnesum classem appulisset, & in tanum venisset Iouis Olympi, aureum ei detrahit amiculum grandi pondere, quo Iouem ornat ex manubiis Carthaginensium tyrannus Hiero: atque in eo etiam cauillatus est æstate graue esse aureum amiculum, hyeme frigidum: eique lancti pallium iniecit: quum id esse aprum ad omne anni tempus diceret. Pallium quoque philosophorum erat. Gell. lib. 9. Video, inquit Herodes, barbam & pallium, philosophum nondum video. Pallia inter communia vestimenta annumerantur Vlpiano: quæ promiscua appellat. Tacit. lib. 3. Promiscuas viris & foeminis vestes. Palliolium, *παλλίολιον*, à Pallio, id est breuius & vilius pallium. [Vide

Senec. GALL. Petit manteau. ITAL. Picciolo mantello. GERMAN. Ein mantelrock oder mantelrocklein. HISPAN. Pequena mantia. ANGL. A little cloke. ] [Palliolium, falciæ, focalia ægrorum. Quint. Cic. 3. Tuscul. Sæpe est etiam sub palliolo fordida sapientia.]

**Palliolatum**, aduerbium. Plaut. in Pseud. sc. 1. a. 5. Palliolium amictus sic in cessi ludibundus. \*Id est, pallio indutus.

**Palliolatus**, Palliolo indutus. [Vide *παλλίολος*. GALL. Vestu d'vne robe longue. ITAL. Vestito di roba lunga, coperto di mantello. GERMA. Mit einem tangen rock oder mantelrock bekleidet. HISPAN. Vestido di mantia. ANGLIC. Closhed with a cloke or coape. ] Sueton. de Claud. cap. 2. Palliolatus nouo more præcedit. Mart. lib. 9. Hanc volo, quæ facili quæ palliolata vagatur. [Plaut. pseud. se. 1. a. 5. Palliolatus sic in cessi.]

**Palliatus**, *παλλιάτος*, Pallio indutus, & pallio coopertus. [Plin. Cure. sc. 3. a. 2. Isti Græci palliati. Gell. cap. 2. l. 9. Palliatus & Crinitus. Palliati peregrini opponuntur togatis. Suet. in Claud. cap. 15.] Cic. ad Qu. frat. lib. 3. Denique illi palliati topiarum facere videantur. Idem pro Rabirio Post. Itaque obiciat licet quam voles sæpe palliatum fuisse. [Suet. in Cas. c. 48. Sagati palliati que.] Apud Apuleium legitur verbum Palliare pro tegere, vel celare. Nec (inquit) palliari tam aperta res potest id est cooperiri, vel dissimulari.]

**Palliastrum**, Rude ac vile pallium, *παλλιάστρον*. Apuleius. Ecce Socratem contubernalem meum conspicio: humi sedebat scissili palliastrò semiamictus.

**Pallor**, *παλλω*, pallor, pen. prod. [Vide *παλλω*.] *παλλω*, *παλλω*, *παλλω*. GAL. Couleur palle & blefine. ITAL. Pallore, pallidezza. GERMAN. Weißheit, bleichfarb. HISPANIC. Amarilez. ANGLI. Paleness. ] Propriè dicitur color ille in homine, quum pellis sanguine destituta luceat, quod accidere solet in subito metu, sanguine se ad interiora recipientem. Ouid. 12. Metam. -buxòque simillimus ora Pallor obit, lacrymisque genæ madure profusus. [Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Pallor in attonitæ virginis ore fuit. Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Palla pallorem Incutit.] Cic. 4. Tuscul. Ex quo fit vt pudorem rubor, terrorem, pallor, & tremor, & dentium crepitus consequatur. Virgil. 4. Aeneid. Hæc effata silet pallor simul occupat ora. Plin. lib. 14. c. 22. Hinc pallor & genæ pendulæ. Pallorem capere dicitur vala, apud Colum. lib. 12. cap. 50.

**Palleo**, *παλλέω*, Iui, Pallidus sum. [Vide *παλλέω*.] GALLIC. Estre palle. ITA. Effera pallido, effere smorio. GERMA. Weißfarb sein. HISPANIC. Amarillescere. ANGLI. To be pale. ] Cic. 2. Philip. Non dissimulat p. c. appareret esse commotum, sudat, palleo. Ouid. 2. de Arte. Palleat omnis amans, color hic est apus amantium. Marcial. lib. 1. Pulchrè valet Charrinus & tamen palleo. [Nec sic marmoreo palleo adusta gelu. (Ceres) Ouid. 4. Fast. Nec vitio cœli palleat odora leges. Ouid. 1. Fast. Nupta quid expectas? non tu pallantibus herbis, nec prece, nec magico carmine mater eris. Ouid. 1. Fast. Apicis exangui chartam palleo colore. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Videòque pallentem trementemque metu, & trepidantem morte futura. Ouid. 13. Meta. Pallentemque manus (cæsi) sanguineumque caput. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. \*Pallere, pro Timere. Silius, Non ille Euantis Massiæ palluit iras. Huius composita sunt Expalleo, Impalleo, à quibus Expallefco, & Impallefco: quorum significata vide suis locis.]

**Pallefco**, *παλλέσκω*, Pallidus fio. [In præterito pallefactus sum. Diomed. lib. 1.] [Vide *παλλέω*.] GAL. Deuenit palle. ITALIC. Diuentar pallido. GERMA. Erblichen/bleich werden. HISPANIC. Amarillescere. ANGLIC. To wax pale. ] Plin. lib. 19. cap. 10. Et cyminum sub Canis ortu pallefciit. Propert. lib. 1. Eleg. 12. Perditus in quadam, tardis pallere curis incipis. Buccinis adhibita purpura pallefciit, &c. Quint.]

**Pallidus**, *παλλιδος*, Pallore suffusus. [Vide *παλλέω*.] GALLI. Palle, blefine. ITALIC. Pallido, smorio. GERMAN. Weiß. HISPANIC. Amarillo. ANGLI. Pale. ] Plin. lib. 10. cap. 33. Merops vocatur, genitores suos reconditos pascens, pallido intus colore pennatum. Virg. 1. Georg. aut vbi pallida surgit Tithoni croceum linquens Aurora cubile. Horat. 2. Serm. Sat. 2. vel pallida lecto Desiliat mulier, miseram se conscia clamet. Ouid. 14. Metamorph. -or: quæ bubo pallidiora gerens. [Ouid. Eleg. lib. 5. Trist. Oisque madens fetu, pallidiusque meo.]

**Pallidulus**, *παλλιδος*, diminutiuum. Catul. ad Ortalum, Pallidulum manans alluit vnda pedem.

**Palma**, *πάλλω*, *πάλλω*. GAL. La paulme de la main, le dedans de la main. ITA. Palma della mano. GER. Der stecher der hand. HISPAN. La palma della mano tendida. ANGL. The palm of the hand. ] Est vola manus, hoc est pars illa concaua quæ est inter *πάλλω*, & digitos intermedia: cuius pars exterior à Græcis *πάλλω*, dicitur, Quanquam etiam non raro pro tota manu palmam acceptam legimus. Cic. in Orat. Quom autem manum dilatauerat, palmæ illius similem eloquentiam esse dicebat. Virg. 2. Æn. nam teneras arcebant vincula palmas. Stat. 10. Theb. tollens madidas ad sydera palmas. Virg. 1. Æn. duplicis tendens ad sydera palmas. Ab huius autem similitudine arbor illa nobilis quæ dactylos profert, quam Græci *πάλλω* appellant, à nostris quoque Palma dicitur, quod comâ in cacumine habeat circumextentam, & ramos in digitorum modum protensos. [Vide *πάλλω*.] GAL. Palme ou d'acier. ITAL. Palma arbor. GER. Ein datelbaum oder palmbaum. HISPAN. La palma arbol. ANGL. The palme tree or date. ] Vnde & fructum eius Dactylos, hoc est digitos vocamus, quod digitorum manus similitudinem referant. Hæc arbor in Italia sterilis est, maritimæ Hispaniæ fructum fert, sed immitem dulcem in Aphrica, sed statim euanescentem. Conti: autem in Oriente ex his vna sunt, alicubi etiam panis, & pluribus quadrupedibus cibis. Non cedit pondere, sed surgit aduersum odus: ideo victoribus traditur præmio, quod non cesserint, sed pertinaces in bello perstitierint. [Gellius cap. 6. lib. 7. Palma Ægyptia optima.] Vide Gell. lib. 3. cap. 6. Vnde etiam ponitur pro victoria signo, aut pro ipsa victoria. Plin. In certaminibus palmam signum esse placuit victoria: quoniam ingenij eiusmodi signum est, vt vrgentibus opprimentibusque non cedat, Palma pluraliter pro



**Victorius.** Cic. pro Roscio Amer. Alter plurimarum palmarum vetus ac nobilis gladiator habetur. Id est, qui sapius vicit. [Cum palma discucurrat more gladiatorum victoriam.] Sueton. in Calig. cap. 32. Ne cadat, & multas palmas inhonestet adeptas. Ouid. Eleg. 8. lib. 4. Trist. Sive etiam qui ambissent palmam histrionibus. Plaut. Prolog. Amphitruo. Is nunc in aliam partem palmam possidet. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Primumque ventosis palma petetur equis. Ouid. 4. Fast. Circus in hunc exit, clamatque palma theatris. Ouid. 5. Fast. Plauditur & magno palma favore datur. (In mimo.) Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. [Item palma, causa certaminis dicitur, ut annor. Donat. in illud. Terent. ex Prolog. Phorm. In medio omnibus palmam esse positam, qui artem tractant musicam. Item Palma ut docet Seruius in lib. 11. Aeneid. significat togam, quae etiam toga palmata dicebatur, à palma in ea intexta: & propriè triumphantium fuit, quam credebantur ij qui de hostibus palmam deportassent. Alij à latitudine clauorum dictam volunt Palmatam, quae nunc à genere picturae, picta appellatur. Martial. lib. 7. Palmataeque ducem sed cito redde togae. [Palmata vestis. Suet. in Claud. c. 17. Interpres Iuuenal. Satyr. 10. Vide Ausonium in Graet. Aetion.] De natura palmae arboris. vide Plin. lib. 23. cap. 5. & lib. 33. cap. 4. & Dioscor. lib. 1. cap. 10. & Theophr. lib. 1. cap. 2. & lib. 3. cap. 5. Dicimus Latine, Palmam ferre, id est victorem esse. Palmam dare alicui, id est victorem fieri. Reseruare palmam alicui, Habere palmam, Accipere palmam, Petere palmam. Testimonia passim obuia legenti bonos autores.

**Palmula, a,** Extrema pars remis, quod in modum palmae protensa est. [GALL. La paille d'une rame ou aviron. ITALIC. Pala de remi, GERM. Die saffen / das ist das auffs Brett theit an den raderen so in das wasser gah. HISPAN. La pala del remo. ANGL. The parte of an oare whereby we rowe in the water. Virgil. lib. 3. Aeneid. - & laeua stringat sine palmula cautes. Sunt & palmulae. {ominus. GALLIC. Dactes, fruit de la palme & dactier. ITAL. Dattori, frutto di palma. GERMA. Datteln. HISPAN. Las dattiles, fruto de la palma. ANGL. Date, the fruite of the palme tree.} fructus palmae, qui & Dactyli & Carioae dicuntur. Varro 1. de Re rust. cap. 67. Nuceum iuglandem, & palmulam & ficum Sabinam quanto citius promas, iucundiore vtare. [Sueton. in August. cap. 76. Palmulas & nauem gustare. Idem in Claud. cap. 7. Oleum ac palmularum ossibus incesabatur.]

**Palmetum, palmeti,** Locus palmis consitus, vel vbi frequentes sunt palmae. {ominus. GALL. Lieu complanté de palmes ou dactiers. ITALI. Luogo douo sono piantate molte palme. GERM. Ein ort an dem vil dactelbäum oder palm bäum stond. HISPAN. El palmar, lugar de palmas. ANGL. A place planted with palme trees or dattes. } Plin. lib. 5. cap. 1. Ibi fama, existere circa vestigia habitati quondam soli, vinearum palmetorumque reliquias. Aliquando non pro loco in quo palmae consistunt, sed pro palmarum frequentia vsurpatur. Ibidem, Hiericbuntem palmetis consitam fontibus irriguam.

**Palmicus, a, um,** Quod est ex palma arbore. {ominus. GALLIC. De palme ou de dactier. ITAL. Di palma. GERMANIC. Palmboom in / oder dactelboom in. HISPAN. Cosa de materia de palma. ANGL. Of the palme or date tree. } Colum. lib. 5. cap. 5. M. Columella agricola, Beticæ provinciae, sub ortu Caniculæ, palmis tegetibus vineas adumbrabat. Plin. lib. 24. cap. 17. Vinum palmicum capiti noxium.

**Palmosus, sa, sum,** Quod est palmis abundans. {ominus. GALLIC. Plein ou abondant en palmes. ITAL. Abondeuole di palme. GERM. Bot palmboom. HISPAN. Cosa llena de palmas. ANGL. Full of palmes. } Virgil. lib. 3. Aeneid. Téque datis linquo ventis palmosa Selinis.

\*Palmata toga, Vide in voce Palma.

**Palmaris, & hoc palmare.** Vt Palmaris statua quae alicui propter victoriam ponitur. Cic. 6. Philipp. Sed illa statua palmaris, de qua si meliora tempora essent, non possem sine risu dicere, &c. Et palmare facinus quod est dignum palma. vias. d. 109. Palmare vestigium, dictum quod est palmae impressae nota factum sit. αιδεμαίων. Plin. 10.

**Palmarius, a, um, adiectiuum,** Quod est palma dignum. αιδεμαίων, αιδεμαίων. Terent. in Eunuch. Id verò est quod nihil puto palmarium. Me reperisse quomodo adolescentulus Meretricum ingenia & mores posset nocere. Donatus, Palmarium, palma dignum.

**Palmarium, aliquando substantiuum, & videtur poni pro victoria.** Vlp. 1. §. D. de extr. cog. Si verò post causam actum est honoraria summa peti poterit usque ad probabilem quantitatem, etsi nomine palmarij cautum est.

**Palmifer, ra, rum.** Ferens palmas. {ominus. GALLI. Portant palmes. ITALIC. Che produce palmi. GERMANIC. Das palmboom oder dactelboom treit. HISPAN. Cosa que trae o cria palmas. ANGLIC. Bearing palmes. } Ouid. 1. Amorum. Ili Paratonium genitaliaque arua Canopi Quae colis, & Memphim, palmiferamque Pharom. Idem 10. Metamorphoseos, Palmiferos Arabas, panichaeque rura reliquit.

**Palmipes, dis,** Planos ad palmae similitudinem habens pedes. {ominus. GALLIC. Qui a les pieds plats comme vne oye. ITA. Che a piedi piani comme l'oca. GER. Der flache vnd breite fuss hat ato die gans. HISPAN. Que tiene patas de anada. ANGL. Splayfooted. } Vnde anseres & omnes ferè aquaticae aues Palmipedes dicuntur. Plin. lib. 10. cap. 11. Aut in palmipedum genere sunt, vt anseres. \*Palmipes, aliter acceptum. Idem lib. 17. cap. 20. Populus alba feritur bipedaneo pastinatu, taleae sesquipedalis, biduo siccata, palmipede interuallo, terra superniecta duorum cubitorum crassitudine.

**PALMA, PALMAE,** Ciuitas in maiori Baleari, Romanæ ciuitatis ius habens: vt tradit Plin. lib. 3. cap. 5. & Ptolem. lib. 2. cap. 6.

**PALMATA, PALMATAE,** Insula est vltra Tyberina ostia, in mari Tyrreno. Vir. lib. 3. de Re rust. Hoc ita fieri apparet in insulis propinquis,

Pontia, Palmaria, & Pandataria. Palmes, ius, Vitis sarmentum: inde nomen habens quod in modum palmae humanae virgulas quasi digitos edat. {ominus. Zemorah. αιδεμα. GAL. Le sarment ou bois qu'on laisse en la vigne tous les ans, quand on la taille. ITAL. Palmite, traleio. GERM. Ein rabsstos. HISPAN. El sarmento que esta en la vid, el pampano. ANGL. The burgeon or young budde of the vine. } Plin. lib. 17. cap. 22. Sunt duo genera palmatum: quod è duro exit, materiamque in proximum annum promittit. Pampinarium vocatur: at vbi supra cicatricem est, fructuarium. Alterum ex anniculis palmite, semperque fructuarium relinquunt sub iugo, qui vocatur custos. Hic est nouellus palmes, non longior tribus gemmis proximo anno materiam daturus, si vitis luxuria se consumplerit. [Ouid. Eleg. 12. lib. 3. Quoque loco est vitis de palmite gemma mouetur.] Palmes & Pampinus pro eodem, Colum. lib. 4. cap. 17. Item si oculi singuli sub iugo binos Pampinos emiserint, quamuis largos fructus ostendant, detrahendi sunt eis singuli palmites, quod laetior, quae superest, materia confurgat. Palmes pro flagello vitis aliquando ponitur. Colum. lib. 4. cap. 21. Hæc brachia fac erit interim singulis palmicibus in fructum summittit.

Palmipedalis, Vide Palmus.

**PALMO, mas,** Materias alligo. {ominus. Kafchar. αιδεμα. GALL. Maquer & imprimer de la main, hier ensemble. ITAL. Imprimer de la palma de la mano, ligare insieme. GERMANIC. Die rabsstos binden. HISPAN. Sennalar con la palma de la mano, atar juntamente. ANGL. To mark with the palme of the hand, to tie together. } Columell. lib. 11. cap. 1. Cæterum palmare, id est materias alligare, hoc tempore non expedit. In alia significatione accipit Quin. Declam. Cæci. Præterea (inquit) quom manus ex parte qua palmare vestigium potest, plicetur in capulo. Et paulo post, Tuus autem qui palmatus est paries, vestigium eius partis ostendit. Huius compositum est Depalmo, quod est Palma percutio. {ominus, de quo supra.

**PALMOS, palmos,** Particulae alicuius in corpore palpitatio contra naturam, per vicem modò ea attoilens, modò deprimens, sitque quandoque in sola cute, quandoque & in subiectis ei musculis: quae si magna fuerit, membrum quoque vniuersum secum diuinius falliendo trahit. Latinorum nonnulli Græcorum nomen exprimentes, Saltum vocant. Dicitur enim παλμος λαντι παλμειν, quod inter cætera salire significat.

**PALMUS, mi,** Mensurae genus. {ominus. Ιοφάκτ. GALLIC. La mesure d'une paulme, quatre doigts, ou quatre poulles. ITAL. & HISPAN. Palmo. GERMA. Ein mäs; enwebeta etner hand das in vier finger breit. ANGL. A measure of one hann breadth, à spanne. } Est duplex, maior & minor. {ominus. antiquè. Maior, digitorum duo decim, Græcè αιδεμαϊ vocatur. Minor, digitorum quatuor, quem Græci παλαστου appellant. In mensuris hoc modo progredi solemus, vt omnium mensurarum minimam faciamus latitudinem, granj hordei: hoc autem quater sumptum conficiat digitorum tres digiti vnciam: quatuor, palmum minorem, qui (vt iam diximus) à Græcis παλαστου appellatur. Ex duobus palmis conficitur dichas, ex tribus palmus maior, quem Græci αιδεμαϊ vocant, Latini etiam Dodrantem, quod ad perficiendum pedem desit quarta pars. Quatuor enim palmi minores, siue sedecim digiti expient pedem: sex palmi minores sesquipedem. Duo pedes cum dimidio efficiunt gressum, siue passum simplicem. Tantum enim ferè spatij interest in progrediendo inter digitos prioris pedis, & calcaneum posterioris. Simplex passus geminatus facit pedem geometricum, qui constat ex pedibus quinque. Ex mille deinde geometricis passibus conficitur miliaria.

**Palmaris, re,** Quod est magnitudine vnus palmi. {ominus. αιδεμαϊ. GALLIC. D'une paulme. ITAL. Di un palmo. GERMAN. Spannig / oder etner hand breit. HISPAN. De vno palmo. ANGLIC. Of a spanne or hand breadth. } Varro lib. 1. de Re rustica. cap. 35. Rosa etiam conciditur radicitus in virgulas palmares.

**Palmarius, adiect.** αιδεμαϊ. Quod est vnus vel multorum palmorum. Columell. lib. 9. Per spatia palmaria modicis forantur cauis. Idem lib. 12. Spicæ vlpici, vel alij inter palmaria spatia disponenda sunt.

**Palmipedalis, le,** Mensura vnus pedis & palmi. {ominus. αιδεμαϊ. GALLI. Qui contient vn pie & vne paulme. ITAL. Misura della grandezza d'vno piede & palmo. GERMANIC. Ein mäs; ein's fuchs vnd ein's hand breit. HISPAN. Cosa de vn pie & vn palmo. ANGLIC. That containeth the measure of a foote and spanne or hand breadth. } Columell. lib. 3. capit. 9. Nam in cliuosis, vbi terra decurrit, potest malleus palmipedalis deponi.

**PALMYRA, PALMYRAE.** Steph. Vrbs est Syriæ, situ loci, soli, diuitiis, & aquarum amenitate insignis. Ciuitas est libera & priuatae sortis (vt inquit Plin. lib. 5. cap. 25.) In confinio Romani & Parthici Imperij sita. Hinc Palmyrenæ solitudines appellatae sunt, quae ab hac vrbe, vsque ad Petram Arabiæ Petrae metropolim, & ad fines Arabiæ foelicis perringunt.

**PALÓ, as,** Sepio, fulcio, & quasi palis munio. {ominus. samáh. παλα. GAL. Eschalasser & pesteler, encharneler. ITAL. Metter pali & periche, sostenere. GERM. Stiden: item, mte pfdien oder fchizen werthen oder festnen. HISPAN. Meter palos o pertugas, sostener. ANGLIC. To hold up by setting up postes or timber. } Colum. lib. 11. cap. 2. Vt viris paletur, & capite tenus alligetur, & iuga vincis imponantur.

**PALÓR, aris,** Passim vagor, sicut faciunt qui lento gradu dispersique labruseas quaerunt. Πυτι τὰ τὰ βύβη naphós. ἀποσποδάνουα, αιδεμαϊ. GALLIC. Aller auant par cy par la parmi les champs sans tenir ordre. ITAL. Vagare, andare errando qua & là senza tener ordine.











Panchros, πᾶνχρος, Gemma est quæ constat ex omnibus coloribus, Plin. lib. 37. cap. 10.

Pancrathum, pancratij, πανκράτιος, Certamen gymnicum est, teste Hermol. in lib. 34. Plin. cap. 8. Quod Latine dici potest, Quinquertium, quoniam ex quinque certandi generibus constabat, cursu scilicet, disco, saltu, lucta, & pugilatu. Hoc à Græcis, teste Festo, alio nomine dicitur Pentathlum eadem ratione quæ à Latinis Quinquertium. Hermolaus tamen loco iam demonstrato distinguit Pentathlos à Pancratiaistis, & hos rursus ab iis quos Periodo victores vocant, ut Pancratiaisten esse plus sit quàm Pentathlum esse: & rursus periodo victorem plus quàm Pancratiaisten. Credit enim Pentathlum esse, qui quinque his certandi generibus congregitur, hoc est qui & lucta & saltu, & cursu, & disco, & pugilatu, certat, etiam si in omnibus hisce, aut quibusdam succumbat. Pancratiaisten autem dici putat, qui quinque hisce certandi generibus congressus omnes vicit. Periodo autem victor is dicitur (teste Festo) qui quatuor illa sacra Græciæ certamina, Isthmia scilicet, Nemæa, Pythia, & Olympica obiuit, & in omnibus hisce vicit, Pancratium itaque & Pancratiaistes, secundum sententiam Hermolai, dicuntur ὅσοι τὸ πᾶν τῶν κρᾶτῶν, hoc est à vincendo omnia: ut Pancratium sit certamen illud quo quis quinque iam dictis certandi generibus congressus, omnes vicit: Pancratiaistes verò, qui ex quinque hisce certandi generibus euasit victor. Budæus verò prioribus in Pandectis. Annotationibus videtur Pancratij & Pancratiaistæ vocabula deriuare, ὅσοι τῶν πάντων κρᾶτῶν, hoc est ab omnibus viribus, quas in hoc certaminis genere effundebant. Putatque Pancratium fuisse certaminis genus, quod excitatis omnibus corporis viribus omniumque neruorum contentione transigebatur. Nam & calcibus, & cubitis, non modò pugnis, Pancratiaistæ vebantur. Quint. lib. 2. Instit. Sicut ille exercendi corpora peritus, non si doceadum pancratiaisten susceperit pugno ferire vel calce tantùm aut nexus modò certos aliquos docebit: sed omnia quæ sunt eius certaminis. Plin. lib. 35. cap. 11. Alcimachus Dioxippum, qui Olympiæ Pancratio circa pulueris iactum quod vocant ἀκρωτῖν vicit. Pancratium quid sit docet Gellius lib. 3. cap. 26. ex Panatij libro. Oportet, inquit, animo semper esse prompto, atque intento, ut sunt athletarum qui Pancratiaistæ vocantur. Nam sicut illi ad certandum vocati, proicctis altè brachiis consistunt, caputque & os suum manibus oppositis quasi vallo præmuniunt, membraque eorum omnia, prorsusquam pugna mota est, aut ad vitandos ictus cauta sunt, aut ad faciendos parata: ita animus, &c. Ergo Pancratiaistæ dici videntur, non qui, ut Budæo placet, omnibus viribus corporis aduocatis (omnibus enim hoc certatoribus commune est) sed qui ratione omni decertant, cum & alij certa ratione, & certis duntaxat membris depugnant. Vlpianus l. 7. D. ad leg. Aquil. Si quis in colluctatione, vel in pancratio, vel pugiles dum inter se exercentur, alius alium occiderit, &c. Meam sententiam Pollucis verba confirmant, quæ subiciam Latina facta: Hos, inquit, omni certaminis genere videntes possis dicere, sicuti Plato Eurhydium. Hoc admodum placet omni certamine videnti secundum Acharnenses Pancratiaistas. Hæc Hotomanus: Est præterea pancratium scylla pusilla. Plin. coloris rufi. Hæc est scylla officinarum, ac cæpa canina Græcorum nostri sæculi.

Pancraticè, aduerbium, Robustè, vnde pancraticè valere, est robustum esse & firma corporis valetudine, ut solent ij qui Pancratio exercentur. Plaut. in Bacch. Benèc vsque valuit? c. pancraticè, atque athleticè.

Pancratiaistes, πανκράτιαστες, Certator & victor pancratij. Gell. lib. 3. ca. 18. Diagoras filios tres habuit, vnum pugilem, alterum pancratiaistem, tertium luctatorem [Vide & eundem Gellium cap. 26. lib. 13.] Vide PANCRATIUM.

Pancratius, πανκρατίας. Apud Senecam lib. 5. de Beneficiis, legitur pro pancratiaiste: Lacedæmonij (inquit) vetant suos pancratius cæstu decernere.

PANDANÆ, Porta Romæ, quæ antea Saturnia dicebatur: ita dicta à verbo pandi, quod semper pateret ad res quæ in vrbem ferebantur expandendas. Eadem dicebatur Libera à libertate. Autores Pompon. Festus & Varro lib. 4. de lingua Latina.

PANDARIA, πανδάρεια, Insula est exigua in sinu Caietano, distans à continente ducentis quinquaginta stadiis. Strabo lib. 5.

PANDATARIA, πανδατάρεια, Insula in Puteolano sinu, teste Plin. lib. 1. cap. 6. [Suet. in Tib. c. 13 & in Calig. c. 15.]

Pandectæ, arum, πανδέκται, Volumina sunt (inquit Budæus) nihil non continentia, ex quibus possis, quod velis, vel è cornucopiæ depromere. Vnde Pandectæ legum, quæ omne ius complectuntur à πᾶν omne, & δὲ ἅπαν, capio. [Nomen hoc perperam vulgò vsurpatur etiam à doctis & eruditis viris in feminino genere, cum sit masculini generis. Si quidem ὁ πανδέκτης, & in plur. οἱ πανδέκται masculinorum formam & analogiam retinet. Et quæ ratio efficit, ut dicatur ὁ παντής, & οἱ παντες. (i. hic Poeta, & hi Poetæ, arum. Eadem omninò postulat ut etiam dicatur. Hic Pandectæ, & Hi Pandectæ, arum. Aque in Titul. indicis Iurifconsultorum, qui Pandectis Florentinis præfixus est, in masculino genere hoc nomen positum inuenitur, τῶν πανδέκτων. Atque ita esse efferendum docent duo lumina Academiæ Parisiensis Theod. Marcilius in Commentarijs suis in Institutiones Iustiniani, & Leg. xii. Tab. Et Georg. Crittonius Actione secunda, habitâ in Separu Parisiensis Anno 1602. Et certè cum dicimus Pandectas (i. omnia continentis) subintelligimus nomen substantiuum masculini generis, libros. Quod probè intelligentes eruditi viri Marcilius & Crittonius Professores regij nunquam nisi in masculino vsurparunt scribentes, P. l. ni Pandectæ, Florentini Pandectæ, vulgarij Pandectæ, Non Pisana Pandectæ, Florentina Pandectæ, ut Pallin tamen loquutus est princeps eruditorum sui seculi. Grull. Budæus in Annotatione in Pandect. qui vir cum omnia propè viderit, ad hoc minutissimum (pace tanti viri dictum sit) cæcutit atque oscitauit. I o.

GAL. AND.] Gel. lib. 11. cap. 9. Tullius Tiro, Ciceronis liberator, libros de variis ac promiscuis quæstionibus composuit, quos Græco vocabulo Pandectas, id est promiscua & multifaria continentes libros, inscripsit, tanquam omne rerum ac doctrinarum genus continentes. \* Idem Gell. lib. vlt. Sunt qui libros suos Pandectas, id est omnium receptacula inscripserunt. Hanc inscriptionem Plin. in Prefatione, inter illecebrosas & magna promittentes numeravit. propter quas (ut ipse inquit) vadamini deferri possit. His Pandectis coagmentandis septem & triginta Iurifconsulti symbola contulerunt, ex quorum verbis Digestorum leges velut Centones confarcinatæ sunt. Hæc ex Budæo.

Pandiculor, aris, Extendor, ut faciunt, qui è somno expergefacti sunt oscitantes. {σπορδινδύμα. GAL. S'extendre & renuerter de son corps. ITAL. Distarsi. GER. Sich tãnden oder stiecken. HISPAN. Enasp'ar todo el cuerpo. ANG. To gape, to yawne and stretch as men coming from sleep.} Pandiculatur, inquit Festus, qui toto corpore oscitantes extenduntur, quòd panit fiant. Plautus in Menæch. se. 2. a. 5. Ego me assumulem insanire, ut illos à me absterream, ut pandiculans oscitatur.

Pandicularis dies, qui & Communicarius dicebatur, in quo communiter omnibus diis sacrificabatur, πᾶσι θεοῖσιν. Festus.

Pandiculatio, pandiculationis, Oscitatio, vel potius corporis inter oscillandum extensio. σπορδινδύμα. Autor Festus.

PANDION, πανδιών, Proprium nomen Erechthei Athenarum regis filij, qui patri successit in regno. Huius filia fuerunt Progne & Philomela: quarum Progne Thracum regi, cuius ope Ponticem profugauerat, uxorem dedit. Reliqua vide in dictione PROGNE. Hinc Pandionia, πανδιώνια, hoc est Attica: & Pandionius, αἰνυμ, idem quod Atticus. Lucanus de Pallade, Et Pandionias quæ euspide protegit arces.

Pando dis, passum, patefacio, aperio. {פתח pathach פרוש parush parusch. פתח, פרוש, פרוש, פרוש, פרוש. GAL. Ouvrir, manifester, Etendre. ITAL. Aperire, manifestare. GER. Öffnen/auffschun/gerthun. HISPAN. Abrir o descubrir. ANGLIC. To open, to set abroad.} Virgil. 1. Æneid. Panduntur portæ, iuuat ire, & Dorica castra, Desertorūque videre locos, littusque relictum. Plaut. Bacch. Pandite, atque aperite properè ianuas hanc. Virgil. 4. Georgic. & alas Pandere ad æstiuum Solem. Idem 3. Æneid. Anchisem facio certum, rēque ordine Pando, Pandere armamenta. Senec. cap. 9. de Tranquill. Pandere viam. Linius lib. 4. ab Vrbe. Nonius pando à pane dando ex testimonio Varronis dictum esse confirmat, quòd iis qui ope indigentes in Cereris templum confugissent, quod talibus nunquam clauderetur, panis daretur. Huius composita sunt Expando, Dispando, Propando, Repando, de quibus suis locis. \* Panditur planities, protenditur, sese offert, apparet. Liu. 2. belli Maced.

Pandens, participium. {פתח potheach פרוש poresch.} Virg. 6. Æneid. Melle soporata, & medicatis frugibus offam Obicit: ille fame rabida tria guttura pandens Corripit obiectam.

Passus, a, um, a Pando, Patens, extensus. {פרוש parusch פרוש parusch פרוש, פרוש, פרוש, פרוש, פרוש. GAL. Estendu, ouuert, decouvert. ITAL. Disteso, aperto. GER. Bersthen/gerstannent/ auf gespannt. HISPAN. Descubierto, ostendido. ANG. Oppened, spread out, and set abroad.} Plaut. In portum vento secundo, velo passu peruenit, id est ocyfissimo cursu. Passa enim vela dicimus expassa, distenta, explicata, vento tumentia ac plena. Capillus passus, idem quod diductus, porrectus, solutè & liberè vagans. [Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Trist. Crinibus etiam fertur Germania passis. Ibidem Eleg. 5. lib. 1. Illa etiam ante Lares passis prostrata capillis. Idem Eleg. 1. lib. 1. Hirsutus passis, ut videre comis.] Terent. Phorm. Capillus passus, nudus pes. Quod & expassum aliquando dicimus, & Dispassum, & mutatione a in e, dispessum. Plaut. in Milit. Dispessis manibus. Veteres enim passum dixisse, non passum & expassum, non expansum, Gellius Seruiusque testantur. Dicit enim Seruius, Ideo autem pando non facit passum, quia plerunque n, quod in prima verbi positione inuenitur, in præteriti participio non est, ut Tando, rufus, Et licet Euphoniæ causa varientur, vel in generibus vel in numeris: Nactus tamen & passus nonnunquam penitus patiuntur. Passis manibus: hoc est diductis atque distentis. [Gell. cap. 1. lib. 15. Et Cas. lib. 3. de bell. civili. Passis palmis veniam orare.] Tertullianus tamen Oppassum velum dixit pro oppasso & extento: & alibi: Expansos, inquit, vulgula fodiant, crucces suspendant.

Pando, as, incuruo. {חפף chaphph. חפף. GAL. Courber & affaisser. ITAL. Incurcere, incuruare. GER. Wigen vnd sich trummen. HISPAN. Empadar o encoruar. ANG. To bowe downe vnder a burden.} Vnde Pandari trabs dicitur, quasi incuruari, cederèque ponderi: huius contrarium palmae faciunt, quippe quæ non contra inferiora, sed in diuersum renitendo fornicantur. Plin. lib. 16. cap. 42. At populus contra omnia inferiora pandatur. Et paulò post, Facile pandatur iuglans. Hinc à Vitruuio arbores pandatæ dictæ sunt, quæ in ædificijs curuantur. Nonnunquam etiam legitur Pando absolute pro incuruari, vel curuum fieri. Quint. lib. 21. c. vlt. Pectus ac venter ne proiciatur obseruandum: pandant enim posteriora: & est odiose omnis supinitas.

Pandatus, a, um. Quintilia. lib. xi. cap. penult. Pandata manus vouentium. (i. curua & lupina.)

Pandatio, pandationis. {חפף chaphph. חפף. GAL. Courbement. ITAL. Incuruamento. GER. Ein buck/oder biegen. HISPAN. Encoruiamiento. ANG. A bowing or crooking.} Virruu. lib. 7. cap. 1. Contiguationes pandationibus sidentis mouendo se faciunt vitia paumentis.

Pandus, a, um, Apertus, latus, incuruus. {חפף pathuach חפף chaphph. חפף. GAL. Courbe, courbe contre bas. ITAL. Aperto, largo, incuruo. GER. Aufsteigen/oder gesogen. HISPAN. Tom. ij.



**Pando**, *abierit d' caryo*. ANGL. *Open bated or krosed.* } Virgil. *lib. 1. Georg.* Lencibus & pandis fumantia reddimus exta. *Martial lib. 14.* Hic tibi donatur pando ruber vrcus anfa. *Pandus* a fellos. *Quid. 1. Fast.* Carinae pandae. *Virg. 2. Georg.* Delphines pandi. *Quid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.* Idem *1. Fast.* Venerat & senior pando Sileus aello. *Et lib. 3. Fast.* Vtque piger pandi tergo refidebat a-felli.

**Pandochium**, *chij. pen. prod.* } *παδοχαιον*. GALL. Hospital, hostele-ric. ITA. *Hospitio, allogiamiento.* GERM. *Ein wirtshaus in herberg/in* etc ein jeder eintheeren mag. HI. *La posada, hospederia.* ANG. *An inn, a lodging place.* } *Hospitium, d'uerforium, stabulum, caupona:* vnde & caupo ipse *Pandocheus, παδοχαιος* appellatur, per tres syllabas.

**PANDORA**, *pandora, παδορα*, ab Hesiodo fingitur fuisse prima mulier à Vulcano Iouis iussu fabricata, quam singuli dii donis suis ornauerunt. Pallas enim sapientiae donum ei contulit, Venus formae, Apollo musices, Mercurius eloquentiae. Inde dicta fuit Pandora, quasi omnium donum, vel quasi ab omnibus donata, vel omnium rerum genere donata. *Autor Hesiodus in Theogonia.* ¶ Est & nomen matris Deucalionis, à qua Thessalia Pandora dicta est.

**PANDORA**, *παδορα*, Populi sunt in conuallibus Indiae, *sicut lib. 7. c. 2. scribit Plin.* qui ducentis annis viuunt. In iuuenta capillos candidos habent, in senectute nigros.

**PANDOSIA**, *παδοσια*, Ciuitas in Epiro siue Thesprotia non procul ab Acheronte amne. Item aleram in Lucania regione, quae & ipsa Acheronte quodam fluuii irrigatur: circa quam Alexander Epirota trucidatus est. Nam quum Dodonæ oraculo monitus esset vt Pandosiam urbem, & Acherusiam aquam caueret, ad declinanda fatorum pericula imminencia, peregrinam militiam sibi suscipiendam ratus, in Italiam traiecit, ignarus & ibi Pandosiam urbem esse, & Acherontem fluuium: vbi vix naue egressus, veruto à milite est transfusus.

**PANDROSIS**, *pen. corr. παδορος*, Filia fuit Cecropis Atheniensium regis, soror Aglauri & Herfes. *de quibus Ouid. lib. 2. Metam.* Pars secreta domus ebore & testudine cultos Tres habuit thalamos, quorum tum Pandrosæ dextrum, Aglauros laeuum, medium possederat Herfe.

**Pandurizare**, Verbum à *παδορα* musico instrumento. *Lamprius in Heliogabalo*, Pandurizauit, organo modulatus est.

**PANEGYRIS**, *παδογυρις*. Nundinae vel conuentus publici: quales quinto quoque anno Athenis celebrari solitas scribit *Herodotus lib. 6.* Componitur ex Graeca dictione *παν, & αγορα*, quod significat conuentu, quasi dicas omnium conuentum.

**Panegyrici**, Sunt sermones qui in conuentu populi, & sacris celebratibus habentur: quales sunt quibus Diij, Reges atque Imperatores laudantur. Et Panegyricon tertium dicendi genus, quod Latini Demonstratiuum genus dicunt. [*Tibulli Panegyricus ad Messalam lib. 4. 1.*]

**PANEROS**, *παειρος*, Gemma est, alio nomine Pansebastos appellata, quae fecunditatem creditur afferre. *Autor Plin. libro 37. cap. 10.*

**PANÆVS**, *πανης*, per simplex n, Fons est sub Libano monte, in quem si qua natantia proiciantur, in lacu cui Phiala nomen est, cuncta reperiuntur. ¶ Est etiam hoc nomine Colchorum fluuius, *Bocatio testis*, cui oppidum imminet sui nominis, habens post se Heniochorum multimodas gentes.

**PANGÆVS**, Promontorium est Thraciae, Bessis conterminum, & Macedoniae coniunctum, ad cuius radices Nestus amnis defluit. Et in singulari est generis masculini, in plurali generis neutri. *Statius*, -illi Pangæa resultant, Ismaraque. \* Pangæus item Adiectiuum: vt Arua Pangæa, & Flumina Pangæa, *apud Ouid. 3. Fast.*

**Pangæus**, a, um, vt Arua Pangæa.

**Pango**, *pangis, pepigi, panique, pactum*, Figo, planto iungo. Vnde *pacillis (πακίλλος)* hoc est compactus & ex pluribus partibus coniunctus. { *υπη τακαθ. πηγυμου*. GALL. *Ficher.* ITAL. *Fiscare, congiungere.* GERM. *Ein stecken/ansheffen: item pstanten.* HISP. *Hincar, ayunter, componer.* ANG. *To gress, fert or plant.* } *Plin. lib. 21. cap. 3.* Summaque autoritas pacillis coronæ. *Liuius* pro Figo posuit *lib. 7.* Lex vetusta est, priscis literis, verbis que scripta, vt qui Praetor maximus sit. Idibus Septembris clauam pangat, Fixus fuit lateri ædis Iouis optimi Maximi. ¶ Pro planto, *πυρωγος*. *Colum. lib. 3.* At quæ vetere sarmento panguntur tardius conualescunt, sed tardius deficiunt. *Idem lib. 12. cap. 2.* Malleolisque recentissimis curiosissimè pangenda. *Cic. Tironi lib. 11. Epist.* Posuit pro scribo, vel compono. AN (*inquit*) pangis aliquid Saphocleum? fac opus appareat. *Gell. li. 13. cap. 19.* Si aut verbum (*inquit*) pangis, aut orationem soluta struis, atque ea verba tibi dicenda sunt, non eas finitiones prærancidas, neque sæcutinas Grammaticas spectaueris: sed aures tuam interroga, quo quid loco conueniat, dicere. ¶ Pangere osculum, est osculari. *Plaut. in Curculione sc. 1. a. 1.* Qui vult cubare, pangit saltè suauium. I ¶ Pangere, pacisci, vel coire. *Liuius lib. 4. d. 4.* Pangere societatem. *Et ibidem.* Pangere societatem & affinitatem. ¶ Item Pangere ramos lauri. *Sueton. in Galba. cap. 1.* ¶ Pangere inducias, esse facere inducias. *Liu. 7. bell. Pun.* Ne antea quidem se aut de pace audisse, aut inducias pepigisse dixit. Composita eius quædam seruant a, vt Circumpango, à quo circumpactus, Depango, Oppango, Repango, à quo Repages & Repagula. Quædam mutat a in i: vt appingo, Compingo, Impingo: vnde Impages, *de quibus suis locis.*

**Pacillis**, & hoc pacille, Quod ex pluribus partibus compactum est, & coniunctum. { *σύνμακτος, συμπαρογυμίου*. GALL. *Assemblé,* & composé de plusieurs pieces. ITA. *Di molli pezze congiunto.* GERM. *Su-*

*namen geheftet oder gefugt/namlich aus etlichen stücken.* HIS. *Cosa ayuntada de muchas partes y pedaços.* ANG. *That is made and conioyned of many parses.* } vt corona pacillis. *Plin. lib. 6. 3.* Summaque auctoritas pacillis coronæ.

**PANHORMVS**, *Vide PANORMVS.*

**PANICA**, { *πανικα, πα.* ANG. *Sodaine feare wherewith one is distraught.* } Vocantur repentini quidam terrores, & consternationes, quales sunt lymphatici metus, vsque adeo irreuocabiles, vt iis correpti, ratione modo, sed mente etiam careant. Quicquid cum stupore contingit, qualis est pavor sine causa obortus, terribiliumque inane dicitur Panicum. *Cic. lib. 5. ad Attic.* Scis enim quædam *πανικα* dici. Pro eodem panicus terror dicitur, vel substantiuè Panicus. *Higinus de Pane Deo* loquens in Capricorni signum translato. Hic enim dicitur, quum Iupiter Titanas oppugnaret, primus obiecisse hostibus terrorem, qui Panicos dicitur. Fit autem à Pane Deo, quoniam repentino terrorum, & consternationum causam Deo Pani tribuunt. De Panico terrore *Vide Politianum in Miscell. & Erasmus in Chiliad.*

[**Paniceus**, qui panem conficit. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 1.* Opus paniceis: opus placentis quoque (i. opus est iis qui panes & placentas faciunt.) *Lambin.*]

**Panicula**, *Vide Panus.*

**Panicum**, ci, Genus frugis, à paniculis suis dictum. { *πανικον*. GALL. *Du panis semblable à millet.* ITAL. *panico.* GERM. *Sench oder pffentich.* HISP. *El panizo.* } *Plin. lib. 18. capite 7.* Paniculum à paniculis dictum, cacumine languido nutante, &c. *Casar. 2. bell. Ciuil.* Panico vetere, atque hordeo corrupto, omnes alebantur.

**PANIONIVM**, *πανιονιον*, vt scribit *Herodot. lib. 2.* Locus est sacer in Mycale promontorio, ad Septentrionem vergens, communi consensu ab vniuersis Ionibus Neptuno Heliconio dicatus. Huic in locum quotannis conueniebant Iones, ad peragenda sacrificia, quæ & ipsa Panionia *πανιωνια* dicebantur.

**PANIS**, huius panis. { *πανη* *λεβητον*. GALL. *Du pain.* ITAL. *Il pane.* GERM. *Broet.* HISP. *El pan.* ANGL. *Breade.* } A pacendo (*inquit Nonius*) proprietatem habet: siue quod *παν*, Graeci, Omne dicunt, propterea quod omnibus pulmentis adhiberi possit, & ferè adhibeatur, quum nullum obsonium faciat gustatu ingratius. *Cic. pro Cluent.* Oppianicum veneno esse necatum, quod ei datum sit in pane. *Idem in Pisonem*, Pistor domi nullus, nulla cella, panis & vinum à propola. *Terent. in Eunuch.* Quo pacto ex iure hesternò panem atrum vorent. ¶ Panis ficcus (i. sine opsonio.) *Seneca Epist. 84.* Panem facis & farinam. (ambiguè) *Martial. Epigram. 16. lib. 8.* Defuit & panis & aqua. *Senec. cap. 11. de Tranquil.* Pane sordido vitam oblectare. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 1.* Et *Sueton. in Neron. cap. 48.* Altera manu fert lapideum, altera panem ostentat. *Plaut. Aulul. sc. 4. a. 1.* Panem candidum edere. *Quintilian.* Hæc vult ventri stabilitatem, Panem & affa bubula. *Plaut. Curc. sc. 3. a. 2.* Vbi obiter notandum legi hæc: ¶ Pane in neutro genere, vt testatur *Nonius*. Pane madido linere faciem ne crescat pilus. *Sueton. in Octon. cap. 12.* ¶ Panis varia sunt genera: nam alij sunt ab opsoniis appellati: vt Ostrearij panes: alij à delicis, vt Artolagani: alij à Festinatione, vt Speustici: alij à coquendi ratione, vt Furnacei, vel Artoptij, qui in cibus sunt cocti. Sunt & alia panis genera, quæ vide *apud Plin. lib. 18. cap. 11.* Cibarius panis quis dicatur, expheauimus supra suo loco: de Secundario pane suo quoque loco dicturi. \* Panis interdum pro annoa reperitur. Quod inde conicitur, quod à silco percipiendos reditus, quos *Iustinian. in Authen. de non alien §.* Hæc ergo Annoam ciuilem appellat: idem *Casar in L. ult. C. De iure dotium: & in L. Hæc edit. Itali. §. His illud. C. De secundis nuptiis.* panem ciuilem vocat *Alciatus*.

**Panifex**, *panificis*, Qui panem facit: qui & Panificus dicitur. { *παν οφθη. ονοποιος, αποποιος*. GALL. *Boulangier.* ITAL. *Pistore, Fornajo.* GERM. *Ein Broetbæck.* HISP. *Hornero, panadero.* ANG. *A baker of breade.* } Vnde mulieres quæ panem faciunt, Panificæ vocantur.

**Panificium**, *cij*, Ipsa panis confectio, & actus faciendi panem. { *πανωποια*. GALL. *Ouurage en pain, art à faire le pain.* ITAL. *Arte di far pane.* GERM. *Broetbæckung.* HISP. *La obra de la panaderia.* ANG. *Baking of breade.* } *Celsus lib. 2. cap. 8.* Scire igitur oportet omnia legumina, quæque ex frumento panificia sunt, generis valentissimi esse. Valentissimum voco, in quo plurimum alimentum est.

**Panarium**, *rij*, Locus vbi panis seruatur, panis repositorium. { *πανωριον, πανωριον, δωρακιον*. GALL. *Le lieu où on garde le pain.* ITA. *Donne si repono il pane.* GERM. *Ein broetbæckstun/broetbæck/ein fedes etc an das man broet gehalten.* HISP. *Lugar para guardar pan cozido.* ANGL. *where the bread is kept, a pantrie.* } *Sueton. in Calig.* Sparfit & missilia variarum rerum, & panaria cum opsonio vitium diuisit.

**Panariolum**, *li*, diminutiuum. { *πανωριον* *απο το πανωριον*. GALL. *Petic panier pour mettre le pain.* ITA. *Picciolo canestro da portar pane.* GERM. *Ein broetbæckstun/ein broetbæckstun.* HISP. *Cesta para guardar o traer pan.* ANG. *A little basket to put bread in.* } *Mart. libro tertio*, Cum panariolis tribus redisti.

**PANIS** *el*, *πανιονιον*, Dij syluestres, per diminutionem dicti, quasi minutuli panes, sicut à Satyro Satyriscus inclinatur. Scribit *Plin. li. 35.* Paniscum fuisse pictum à Taurisco pictore. [*Sueton. in Tiber. ca. 45.*]

**PANNON** *i*, *πανιονιον*, Appellantur à Romanis, quos Graeci Pæonas, *πανινας*, vulgus Hungaros vocitat, quorum fama olim formidinae totam conculsit Italiam, tanquam essent bello insuperabiles. { GERM. *Die Ungarten.* } Hi tribus fluuiis, Drauo, Sauro & Istro, vallantur.



**Pannonicus**, ca, cum, *παννόνιος*. Sueto. in *Augusto*. Reliqua per legatos admistravit, ut tamen quibusdam Pannonicis bellis atque Germanicis aut interueneret, aut non longe abesset. Horum regio, *παννία*, dicta est, quæ ab Oriente habet Mesiam, quæ & Seruia & Bulgaria dicitur: ab Occidente Noricum, à Septentrione Germaniam & Danubium. Diuiditur autem Pannonia in superiorem & inferiorem. Pannonia superior ab Occasu Norico: à Septentrione, Germania & Istro terminatur: ab Oriente habet Pannoniam inferiorem: à Meridie Illyrium. Hodie hæc Pannoniæ pars Styria & Austria appellatur, in qua Vienna vrbs celeberrima, firmillimùmque orbis Christiani propugnaculum. Inferior verò Pannonia à Septentrione Germaniam, Danubiumque: ab Occasu Pannoniam superiorem: à Meridie Liburniam, quam hodie Sclauoniam appellant, prospicit: ab Ortū veldazyges Metanastas: quem tractum hodie septem castra vocant. Hæc Pannoniæ pars hodie serè vno nomine Hungaria dicitur.

**Pannus**, ni, per duplex nn. Quo vestitur. { *παννός*. GALL. Drap ou drapeau. ITAL. Panno. GERM. *Zuch*. HIS P. Panno. ANG. *Cloth*. } *Quid in Ibin*. Tincti ferrugine panni, *Horat. 1. Carminum, Ode 36*. Telpes & albo rara fides colit Velata panno. Pannum neutri generis, protulit *Navius in Tabel*. Qui habet vxorem sine dote, pannum positum in purpura est. *9* Ponitur aliquando pro linameto quod vulnere imponitur. *Colum. lib. 6. cap. 12*. Pannis aceto, & sale, & oleo madentibus inculcatis.

**Panniculus**, li, diminut. à panno. { *παννικύλον*. GALL. Petit drapeau delic & vsé, haillon. ITAL. *Drappo sottile*. GERM. *Zuchlein*. HIS P. *Pequeno panno*. ANG. *Arage, a clove*. } *Iuuen. Sat. 6*. quarum Delicias & panniculus bombycinus vit. Panniculos item aliquando viliores pannos, hoc est attritos & laceros. *Celsus lib. 7*. Fascia eius causa sit, cui imo loco pila assuta est ex panniculis facta, quæ ad repellendum intestinum ibi subincitor. \* Item pro pannoso accepisse videtur *Martialis lib. 5*. O quam dignus eras alapis Marianæ Latini, Te successurum credo ego panniculo.

**Pannicularia**, *Vlp. teste*, Dicuntur ea quæ in custodiam receptus secū attulit: ut vestem qua indutus fuerat, qui ad supplicium ducitur, aut nummos quos victus sui causa habuerit in promptu, aut leues anulos, hoc est qui rem non excedunt aureorum quinque. *Vide Vlp. in l. Diuus de Bon. damn.*

**Panneus**, a, um, Quod ex panno est. { *παννέος*. GALL. De drap. ITAL. *Di panno*. GERM. *Zuchtnaustuch*. HIS P. *Cosa da materia de panno*. ANGL. *Of cloth*. } ut, Vestis paucea quæ ex lana est.

**Pannosus**, Qui sordida veste & crasso panno, vilique operus est. { *παννός*. GALL. Qui est pourement habillé. ITAL. *Vestito di panni, rozza*. GERM. *Unsaftig / mit bösen geruchlichen und schlechten kleidern angethon*. HIS P. *Embuelto o vestido en pannaes, o vestido de panno vil o gressero*. ITAL. *Tha weareth poore apparel*. } *Cicer. ad Attic. lib. 4*. Clodij vestibulum vacuum sanè mihi nuntiabat paucis pannosis, sine latera. *Iuuenal. Satyr. 10*. pannosus vacuis ædilis Vlabris. *Iustin. lib. 2*. Permutato regis habitu, pannosus, sarmenta cello gerens, castra hostium ingreditur.

**Pannuceus**, a, um, idem quod pannosus. *Paxidus. Pers. Sat. 4*. Dum ne deterius sapiat pannucea Baucis. { *Pannucea* mentula. *Veclia. Martial. Epigram. 47. lib. 11. 1*

**Pannellium**, dictum à panno & voluendo filo. *ut autor est Varro lib. 4. Apud Isidorum*. legitur Pannellium. Item *Hesychius*, qui in Græca voce explicanda vsus est vocabulo Romano *παννών*, inquit, *παννών* à *παννός* & *πέλος* & *πέλος* à *πέλος* & *πέλος* à *πέλος*. Quæ si vera lectio videtur, à panno voluendo pannellum dictum. *Scaliger in Varronem*.

**PANOMPHÆVS**, *πανομφεύς*. { GERM. Ein junam Iouis ate der aller stimm höre. } Iouis epitheton, à *παν* & *ομφή*, vox: siue quodd ab omni lingua colatur, siue quodd omnium voces audiat. *Quid lib. 7. Metamorph.* Ara panomphæo vetus est sacra tonanti.

**PANÓPE**, es, *πανόπη*, siue Panopæa, *πανόπηα*, Nympha marina, Nerei & Doridis filia, ita dicta à perspicuitate visus. *Virg. 5. Æneid.* Phorcique chorus, Panopæaque virgo. *Idem 1. Georg.* Glauco & Panopæa, & Inoo Melicertæ. *Hesiod. in Theog.* *Δαίτης & πανόπη, & Πανόπη, Τελόπη.*

**Panoplia**, panopliz, *πανοπλία*, Perfecta armatura: hoc est quicquid ad armandum militem est necessarium.

**PANOPOLIS**, *πανόπολις*, Oppidum est Aegypti, Panos cultui præcipue deditum: cuius simulacrum ingens apud illos erat, pudendo supra modum erecto: dextra autem Lunæ flagellum intentans. Hinc fit gentile Panopolites. Nomos quoque vicinus, ab oppidi huius nomine Panopolites dictus est: *de quo Plinius libro quinto, capite 9.*

**PANORMVS**, *πανόρμος*. Vulgò *Palermo*. { GERM. Ein vergebtig in Sicilien wissig in Palermo. } Latine statio dicitur: quo nomine dicta est Sicilia insignis ciuitas, propter multitudinem nauium quæ vndique illic conueniant. Hæc etiam in neutro genere effertur Panormum. Componitur *παν* à *πανός* & *ορμος*. Est autem *ορμος*, portus pars, siue statio. vnde nauæ Hormizare dicuntur, quando nauem anchoris & retinaculis instruunt, quod secuta sit à repentinis procellis. Hæc sunt Panormita, *πανορμίται*, & Panormitæ, qui ex Panormo est. *Publ. 3. cap. 4.*

**Pansæ**, D: et sunt quibus lati ac pans sunt pedes: sicut Planci, quibus plani sunt. { *πλατὸς πόδι*. GALL. Qui ont les pieds larges. ITAL. *Chè hanno i piedi larghi*. GERM. *Der breite fûß haben*. HIS. *Hombres que tienen la plantas llanas*. ANG. *Thath hath broad feet*. } *Plin. lib. 11. cap. 45.*

**Pansebaltos**, *πανσεβάτος*, Gemma quæ afferre fecunditatem existimatur: ita dicta quasi prorsus augusta & veneranda. Aliàs Paneros dicitur. *Plin. 1. 37. c. 16.*

**Pan selēniūs**, *πανσεληνός*. penultima producta, Plenilunium, quum scilicet Luna pleno orbe fulgens, totam lucet noctem. Nā *πανσεληνός*, Luna dicitur: vnde & Proselenus. *οπροσεληνός*, ante Lunam natus, quo cognomine dicti sunt Arcades, qui se ante Lunam natos fuisse gloriabantur.

**PANTACEVS**, *παντακός*, Fluius est in sinibus Italiæ non procul à Gargano monte iuxta Calchantis, & Podalirij facella: cuius aquæ ad peccorum morbos præfens habent remedium. Dicitur Pantaces, *παντακός*, hoc est à morbis omnibus curans.

**PANTAGIAS**, *πανταγίας*, Fluius qui quum plenus incederet, totam Siciliam sonitu implebat: post raptum autem Proserpinæ quæ Ceteri filiam quærenti obstreperet, tacere iussus, paruit numinis voluntati. Hæc *Seruius in illud Virgilij 3. Æneid.* Viuo præteruehor ostia saxo Pantagiæ. Nomen autem videtur accepisse hic fluius à nimia rapiditate, *πανταγίας*, quod obuia quæque prosternat atque secum rapiat.

**PANTHĒA**, *πανθήα*, Vxor fuit Abradatæ regis Suforum, ut forma ita & castitate insignis: quæ quum à Cyro maiore, expugnatis Assyriorum castris capta esset, liberalitèr quæ ab eo habita, Abradatæ virum ad se accessit, cum per communia lecti fœdera obtestas, ut pro tanta regis in se beneuolentia aliquid illi mercedis rependeret. Quæ vxoris oratione inflammatus Abradatæ cum vniuersis copiis in Cyri castra venit: vbi quum fortiter dimicans mortem appetisset, Panthea cadaver illius inter tot millia caëtorum agnitum, lectica sua ad ripam Pactoli amnis retulit: ablutisque eius vulneribus quum nutriti quid post mortem fieri vellet in mandatis dedisset, capite in mariti pectus inclinato, necem sibi conscia. *Vide historiam hanc latius apud Xen. lib. 7. Ped. Cyri.*

**PANTHĒON**, *πανθήων*, { GERM. Der tempel aller Götterten oder heiligen zu Rom. } Templum Romæ, ut Dion historicus refert, sic dictum, quod in Martis Venerisque imaginibus, sub templo constituis, omnium deorum imagines effictæ erant. Siue quodd templū rotundum sit, cæloque persimile ut propterea omnium deorum habitatio censetur. Potest etiam dici Pantheon, summū deorum. Nam *παν* significat omne (quod sanè in similibus sæpe ad summū spectare solet) & *θεός* deorum. *Plin. 1. 36. c. 15.* Pantheon Ioui vltori ab Agrippa factum fuisse narrat. Hodie vulgò appellatur Templum D. Mariæ rotundæ.

**Panther**, pantheris, *πανθηρ*. Animal est ferum, cuius mas dicitur pardus. Latini formato sceminino ab accusatiuo singulari, vocant pantheram: sicut ab accusatiuo nominis crater, facimus nomen primæ declinationis cratera, crateræ. *Vide dictionem subsequenter.*

**Panthera**, *πανθηρα*, pen. prod. Animal prorsus ferum & maculosum, quod & pardalis dicitur: mas eius appellatur pardus. Dicitio est composita à *παν*, quod significat totum, & *θηρ* fera. Abundat in Hyrcania & Media. *Horat. in epist.* Diuersum confusa genus panthera camelo.

**Panthermus**, adiectiuum, Quod ad pantheram pertinet: ut, Pantherina pellis, *apud Plin. lib. 15. cap. 11.* Pantherinæ mensæ, quæ in orto discursu maculatæ sunt. *Plin. lib. 13. cap. 15.* Mensis præcipua dos in vena crispis, vel in vertice variis: illud oblongo euenit discursu, ideo rigitinæ appellantur: hoc, intorto, & ideo tales pantherinæ vocantur.

**Panthēron**, pen. prod. *πανθηρον*, siue Pantherum, pantheri. { ANGL. *A draxing nette*. } Retis genus est, ex eo nomen habens quodd aues omnes includat, eadem ferè ratione qua panagron, quod rete piscatorum est, *θηρ* venatum significat, & aucupium: vnde pantheron dictum, & *θηρ* aucups. Est autem huiusmodi rete quod nostri, *Saltabundum* appellant: quod quum humi exporrectum est, & in oblongam tenuitatem contractum, tegitur quilibet, ne ab auibis provideri possit. Deinde quum opus est adducto magna vi fune, repente expanditur, inefcatasque aliquot diebus anticas vno ictu vniuersas cõtegit. Hoc reti Galli ad passeret & sturnos viuunt, & ad grues, & otidas, quas *Ostardus* vocant, quasi tardos ansetes *Vlp. de Actio. empt. & vend. Emptorem*. Veluti quum futurum iactum retis à piscatore eminus, aut indagatim plagis positus à venatore, vel panthera ab aucupe. Nam etiam nihil capis, nihilominus emptor, pretium præstare debet. Quo in loco teste *Budeo*, panthera accusatiuus est pluralis, à nominatiuo pantheron: accipiuntque per metonymiam pro vniuerso aucupio, hoc est, pro captura ipsi, seu præda, quam aucups panthero ceperit.

[Panthera successor Agathoclis.]

**PANTHŌVS**, & per contractionem Panthus, *πανθός*, *ου*, Nomen proprium filij Otrei fratris Hecubæ. Vocatiuum facit Panthu abiecto s, more Græcorum. *Virg. 2. Æneid.* Quo res summa loco Panthus quam preudimus arcem? Inde fit Patronymicum Panthoides, penul. correpta, quo vsus est *Quid. lib. 15. Metamorph.* pro Pythagora, qui tempore belli Troiani se Euphorbum Panthoi filium fuisse gloriabatur.

**PANTICAPES**, *παντικαπες*, Fluius est Scythiæ quintus ab Istro (ut scribit Herodot. lib. 4.) Nomadas à Georgis determinans.

**PANTICAPÆVM**, *παντικαπείον*, Vrbs maxima ad Bosphorum Cimmerium, cæterarum metropolis, condita ab Ætæ filio, cui Agarus Scytharum Rex hunc locum donauerat. Nomen autem accepit à Panticape vicino amne. *Meminit huius oppidi Plin. lib. 4. cap. 12.*

**Panticeſ**, Fluxus ventris (inquit *Festus*) à pandendo, quodd ventrem pandat. Sunt qui Panticæ inte. prætentur nimiam ventris pinguedinem, quam Galli vocant *La pance*. { ANGL. *The stix, lew scnes of the bellie*. } *Plaut. in pseud.* Ed vos vestros panticæ ad: d madefacitis, quum ego siem hic siccus.

**Pantolāpus**, *παντολάπος*, Notissimi scurræ nomen, *apud Horatium in Satyr.*



PANTOMATRYM, *παντομιμα*, Stephano, Oppidum est Crete insule maritimum, auctore Plinio lib. 4. cap. 12.

PANTOMIMUS, pen. prod. *παντομιμος*. Personarum omnium imitator, qui in scenis personas per singulorum actuum simulationes ostendebat. *Sueton. in Augusto, cap. 53.* Mythicum pantomimum, hoc est fabularem, quendam vocant. Pantomimorum duo sunt genera, Scenici, & Mythici. Pantomimi Hylas, Stephanio, Pylas, in quos seuerè animaduertit Augustus. *Sueton. in Augusto, cap. 45.* Pantomimorum factiones relegatae. *Sueton. in Nerone, cap. 16.* Item Quorum Pantomimæ decies sestertio nubunt. *Seneca, cap. 12. de Consol. ad Helviam.* Pantomimorum alter saltator, alter interpellator. *Quintilianus.* ¶ Ponitur quandoque pro ipso poemate, *Plin. in Paneg.* Idem ergo populus ille scenici imperatoris spectatores & applausor, nunc in pantomimis quoque aduersatur, & damnare effeminatas artes.

PANURGIÀ, *πανουργία*. GALLIC. Astuce, finesse. ITALIC. Astutia. GERMAN. Arglistigkeit. HISPAN. Astucia. ANGLIC. Subtilitie guile. ¶ Astutia, fraus. *Plautus.* Isthæc panurgia tere in pistrinum dabit.

PANURGUS, *πανουργος*. Omnium rerum experientiam habens, *Sædus panuragos*. Ponitur Atticis scriptoribus pro callido, astuto, vafro, versipelli, versuto, veteratore.

PANUS, *πανος*, & aliquando apud Celsum, Panis, panis. Tramæ inuolucrum, teste Nonio, quo panni texuntur, à quo panula & panicula, *ait Festus*, per diminutionem, *Lucil. lib. 9.* Foris subtegminis panus. ¶ Ab huius similitudine etiam innatus tumor sub faucibus auribusve & inguinibus, panus appellatur. *Phlegon. Plin. lib. 20. cap. 1.* Et laterum parotidas & panos sanat. Panos Galenus in plures species diuisit. Panus (*inquit Hermodorus*) siue vt quandoque scriptum est in Cello panis, à figuræ similitudine dictus est, tumore non alto, sed lato, in quo quiddam pustulæ simile est, sitque in vertice, alis, inguine, cum dolore ac distentione vehementi. Huius diuinitium est Panellus, *quænon.*

PANICULÀ, diminutiuum à panus. *απανικυλα*. Significat comam illam in milio, panico, arundine, & in omnibus ferè arboribus picei generis, in qua semen dependet, quam *Plinius lib. 16. cap. 10.* vocat panos & paniculas, & aliquando nucamenta collo squamatum compacti, quæ *απανικυλα* Græci appellant. Quicquid igitur sublongavel subrotunda forma tumet, panicula ferè dici potest. *Plinius libro 21. cap. 4.* Græcula rosas conuolutas habet foliorum paniculas. *Plaut. Milit. sc. 1. a. 1.* Quasi ventus folia, aut paniculam textoriam. Ita hic legunt omnes docti.]

PAPÆ, *παπα*, Admirantis interiectio. *Donatus.* Papæ interiectio est mira subito accipientis. habet enim in se affectum verbi miror: vt Papæ, quid video? *Terent. in Eunuch.* Papæ, hæc superat ipsam Thaidem, [Papæ: vt deliramenta loquitur. *Plaut. Menachm. sc. 5. a. 5.*]

PAPAEVS, Nomen. *Herod. teste lib. 4.* quo apud Scythas Iupiter vocatur.

PAPAUER, eris, Genus herbæ somniferæ. *απανωρον*. GALLIC. Du pauot. ITALIC. Papauero. GERMAN. Nagfamen. HISPAN. La dormidera. ANGLIC. A poppy. ¶ Vnde à *Virgil. 4. Aeneid.* Soporiferum papauer appellatur. [Et *Ouid. Eleg. 2. lib. 5. Trist.* Quotique soporiferum grana papauer habet. *Idem 4. Fastor.* Interea placidam redimita papauere frontem. Nox venit.] Diuersa papaueris sunt species: præcipuum tamen est album satiuum, quod semen habet: quod tostum in secunda mensa cum melle apud antiquos edebatur. Hoc præcipuum candorem lina & lanæ contrahunt. *Plin. lib. 18. cap. 25. Diosc. lib. 4. cap. 67.* Papauer masculinè antiqui etiam enuntiarunt. *Varro in admirandis*, Infria seni papauerem. *Plaut. in Afin.* Formicis obicias papauerem.

[Papauerus, a, um. *Ouid. 4. Fast.* Illa papaueræ subsecat vngue comas.]

PAPAUERATA toga, A colore candido dicta est, *απανωροειδης χιτων*. Eadem spissa toga dicebatur. *Plin. l. 8. c. 48.* Crebræ papaueratæ antiquiorem habent originem.

PAPAUERUS, aliud Adiect. *απανωρος*, vt Comæ papaueræ. *Ou. 4. Fast.*

PAPHAGES, Rex Ambracis. Is quum obuiam factus esset lænæ catulis suis stipatæ, ab eadem occisus est.

PAPHLAGONIA, *παφλαγονία* Regio minoris Asiæ, ad Septentrionale latus veria, supra Galatiam, cuius eam Ptolemæus partem facit: ita dicta, teste Stephano, à Paphlagonè Phinei filio. GERMAN. Ein Landschaft des minderen Asien stoffend an Galatiam vnd das Euxinisch mer. Eius incolæ dicti sunt Paphlagones, ex quibus fuerunt & Hæneti, qui per seditionem patria pulsi, & rege Pylemene ad Troiam amisso, Antenorem in Italiam sequuti sunt, & pro Hænetis literæ vnus immutatione Veneti appellari sunt, auctore *Livio l. 1. ab Urbe condita.* [Plaut. *Cur. sc. 1. a. 3.* Paphlagonas & Sinopeas subegit.] Paphlagonia (vt *Solinus scribit*) à Citoro monte confurgit porrecta in spatium vni & sexaginta millium. In ea Mithridates Eupatoriam condidit, quæ subacta à Pompeio, Pompeiopolis nominata fuit.

PAPHVS, *παφος*, Filius Pygmalionis filij Cilis ex Eburnæ matre. Quum enim olim Pygmalion in Cyprum insulam peruenisset, cõperissetque mulieres omnino libidini obsequentes, carlibem vitam ducere statuit. Porro quum ingenio valeret, essetque sculptor insignis, dicitur sibi ex candidiss. no ebore muliebre sculpsisse simulacrum, omnis venustatis formæque numeris (quoad fieri potuit) absolutum. in quo quum homo ingeniosus artē suam miraretur, in eius amorem incidit, orauitque Venerem, quæ summa cum veneratione id temporis in Cypro celebrabatur, vt vxorem sibi concederet statuæ suæ eburnæ simillimam. Quibus precibus à Venerē exauditis, Pygmalion domum rediens statuam suam animatam inuenit, seruatiueque iisdem lineamentis, eodēmq; candore, in formosissimam virginem transformatam. Cuius postea concubitu v. sus, ex ea Paphum filium suscepit, qui & patri in regno successit,

condiditque urbem in Cypro, quam de suo nomine Paphum appellauit, constructa etiam in eo templo & ara in honorem Veneris, cui diu solo thure sacrificatum est. *Virgilius libro decimo*, Est Amathus, est celsa mihi Paphos, atque Cythera, &c. ¶ Inde Paphius, a, um, vnde & Paphia Venus dicta est, quod apud Paphum coleretur.

[Papia lex de Delatorib. *Suet. in Nerone, ca. 10.* Item Papia Popæa lex, *Suet. in Claud. cap. 18. & cap. 23.*]

PAPIA, Ciuitas Insulbrum, Ticinunt, auctore *Ptolemæo* appellata, olim Ostrogothorum & Longobardorum regum sedes. *Vulgo Papiua.* GERMAN. Pauer. ¶

PAPILLO, papillonis. *απανικυλα*. GALLIC. Vn papillon. ITALIC. Papilla. GERMAN. Ein pfeff botter/sommer vögetin. HISPAN. Mariposa. ANGLIC. A butter flie. ¶ Inter vermiculos alatos numeratur, quo nullum animal imbecillius est, *Columella libro 9. capite 14. de apibus*, Vermiculi quoque, quæ tinæ vocantur, item papiliones encandis sunt. Nam (vt idem testatur) ex papilionum stercore nascuntur tinæ. ¶ Item papilio, *απανικυλα*, dicitur tentorium. *απανικυλα*. GALLIC. Vn papillon, vne tente. ITALIC. Padiglione. GERMAN. Ein geseß. HISPAN. Pabellon. ANGLIC. A pabellion. ¶ *Plin. l. 5. c. 3.* Numidæ verò Nomades à permutandis papilionibus, mapalia sua, hoc est domus, plaustris circumferentes. Castigiora exemplaria habent, A permutandis pabulis.

PAPILLÀ, papillæ, Parua papula, tuberculum. *απανικυλα*. GALLIC. Le petit bourde de la mamelle. ITALIC. Mamella. GERMAN. Ein büßiglin/das brust wärtlin. HISPAN. El peçon de la teta o teta pequenna. ANGLIC. The pape head. ¶ *Serenus*, Excruciant turpes anum si forte papillæ. Sed hoc rarius: sæpius enim significat mamme capitulum, vnde lac sugitur, quauis etiam pro ipsa mamma ponatur. *Virgil. l. n.* Hasta sub extera donec perlata papillam hæsit. [*Sueton. in Nerone, cap. 34.* Papillas exoculari. *Plaut. Afin. sc. 3. a. 1.* Si papillam pertractauit (amator) Id haud est ab re aucupis. *Idem pseud. sc. 1. a. 1.* Papillarum horridularum oppressuuncula.] Dicitur tam de viris quam de mulieribus, & aliis animalibus. Dictæ papillæ, quasi parua pabulæ, quod papularum sint similes. ¶ Papillæ etiam in fontibus clauiculæ illæ dicuntur, quæ aquas fundunt quibus exercis aqua effluit, fistulis verò immixtis aquæ cursus prohibetur. *Varro l. 3. de Re rust. c. 14.* Qui sic, si adduxeris fistulam, & in eam papillas imposueris tenues, quæ eructent aquam, &c.

PAPILLATUS, Papilla ornatus, seu in papillæ speciem factus. *απανικυλα*. GALLIC. Fait en façon de mamelle. ITALIC. Fatto à foglia de mamella. GERMAN. In der gestalt als ein brust wärtlin gemacht. HISPAN. Hecho en manera de peçon de la teta. ANGLIC. Made in fashion of a pap head. ¶ Expapillatus, adusque papillam nudatus. *απανικυλα*. *Plaut. in Militie.* Idem & cum nexu humero læuo expapillato brachio. *Vide suo loco.*

PAPINI JĀNVS, *παπινιαδης*, Iuriscõsultus, Seuero principi gratissimus, Sæuolæ discipulus, cui in aduocatione sisci successit. Is est cui filios suos Seuerus moriens commendauit: deinde ab Antonio Caracalla securi percussus. Causa necis traditur, quod Caracalla, interfecto fratre Geta, ei mandauerit vt & in Senatu, & apud populum facinus dilueret: illum autem respondisse, non tam facile patricidium excusari posse quam fieri. *Spartia.*

PAPINIUS STATIVS, Neapolitanus inter heroicos poetas relatus, haud ignobili genere ortus est. Quidam scribunt maiores eius oriundos esse Epiro, diuque versatos Sellis non sine admiratione ingenij & probitatis. Patrem Papinium habuit, qui ob insignem eruditionem, egregiæque virtutes Neapoli ciuitate donatus est, in qua Statius Papinius poeta natalem suam habuit. Edidit multa & varia poemata, Thebaidem libris duodecim, quos consecrauit Cæsari Domitiano. Præterea opus Syllarum. Postremò Achilleida aggressus, morte præuentus tantum reliquit inchoatam. *Ex Crinito.*

PAPITIVM, *παπινιον*, Vrbs est Paphlagoniæ: à quo fit gentile Papitius, *απανικυλα*. Auctor *Steph.*

PAPPÀ, *παππα*, per duplex pp, Prima infantulorum vox, qua patrem compellant.

PAPPARE, Est minutus & commanducatos cibos comedere, quales nutrices infantibus præbent: & in ea significatione apertissimè vsus est *Perfius Satyr. 3.* Et similis regum pueris pappare minutum, Poësis, & iratus mamæ lallare recusas. Quare quod antea hic ex hoc *Perfij* loco probabatur, blandiusculis verbis esse patrem appellare, reiciendum & explodendum est. *Plautus in Epid.* Nouo liberto opus est quod pappet. P. Dabitur, præbebo cibum.

PAPPAS, *παππας*, Accipitur pro patre, siue pro eo qui puerum alit. *Iuuen. Sat. 6.* timidus prægustet pocula pappas. Est autem nomen venerationis à Syracusis tractum: quo etiam nomine Scytharum nonnulli Iouem appellant, teste *Herodoto.*

PAPPVS, *παππος*. GALLIC. Ayeul. ITALIC. Auo. GERMANIC. Ein groß vatter. HISPAN. El abuelo. ANGLIC. My fathers or mothers father. ¶ Auus. *Ausonius ad nepotem suum*, -pappos, auis que trementes Anteferunt patribus seri noua cura nepotes.

PAPPÛ, *απανικυλα*. ANGLIC. The soft doune of thistle floweris. ¶ Dicuntur carduorum flores, & lanuginosa quædam substantia in aciem se effundens, vt veluti flocci quidam volare videantur. *Lucretius libro 2. Vestem nec plumas auium, papposque volantes.* *Plinius libro 21. capite 16.* Pappum vocari ait, lanuginem helixines herbæ. *Ex libro 25. capite 13.* dicit esse herbam, quæ aliàs senecio dicitur, quod in pappos abeat, & lanuginem carduorum floribus similem habeat.

PAPPVS, *παππος*, Id est, auitus.

PAPPVS, *παππος*, Philosophus Alexandrinus, scripsit de situ orbis, de fluuiis Asiæ, & commentarios in Ptolemæum.



PAPRIMIS, παριμις, Ægypti oppidum. Cuius cuius Paprimites, παριμιτις, Steph.

PAPULA, πούλα, pustula, tuberculum quod ieiunæ saluæ defricatione curatur. Sbroggia. GER. Ein guttermaat. HIS. Lobanillo. ANG. A pimple or wheleke. Papulis cutis exasperatur, & rubet, leuiterque roditur. Virg. l. 3. Georg. Ardentes papulæ, atq; immundus olentia sudor Membra sequebatur. Duo autem sunt genera papularum, quæ cuiusmodi sunt, Vide apud Celsum libro 5. cap. vli. Huius diminutium est Pappilla.

PAPYRVS, A velocitate Cursor dictus, qui dictator creatus aduersus Samnites, quum se aduersus omnibus progressum esse sensisset, ad auspicia repetenda Romam rediens, edixit Fabio Ruiliam magistro equitum, quem exercitui præfecerat, ne manus eum hoste confereret. Sed quum ille oportunitate ductus pugnaſſet, ac vicisset, reuerſus eum ferire ſecuri voluit: ille in urbem confugit: ubi quum nec ſupplices Tribuni ſatis eum tueri auderent: victus tandem Dictator populi precibus, miſericordie parentis lacrymis, ſupplicium ei remiſit: paucisque poſt diebus ducto de Samnitibus triumpho, Dictatura ſe abdicauit. Vide Liniuſ libro 9. ¶ Lucius Papyrius Cursor, ſuperioris filius, de Samnitibus ſecundum patrem omnium pulcherrimam victoriam reportauit: ad eumque Fortunæ de manubiis faciendam locauit. ¶ Papyrius Craſſus, quum Priuernes intra mœnia fugiſſet, ac pro rebus bene geſtis triumphus ei negaretur, in monte Albano triumphauit, & pro laurea vſus eſt myrtea corona. Valerius libr. 4. ¶ Papyrius Carbo, cum dentibus natus, ut ſcribit Plin. l. 7. c. 6. Papyrius prætextatus, nobilis adoleſcens, ex eo cognomen adlecutus, quod in prætexta & adoleſcentia magnæ indolis atque ingenij ſpecimen dedit. Quum enim à patre duceretur in Curiam, in eaque fortè arcana quædam tractarentur, domum reuerſus, interrogatus à matre quidnam in Senatu eſſet actum, ut duæ (inquit) vni nubere poſſint. Quare inter matronas ſparſa, manè gregatim ad Curiam concurrunt, multò æquius eſſe clamitantes, duobus vnum nubere, Cuius clamoris cauſa tandem intellecta, Senatus Papyrij in ætate taciturnitatem admiratus, ſoli in poſterum æquahbus aditum conceſſit in Senatum. ¶ Papyrius item alius fuit, qui quum Publium quendam adoleſcentem nobilem ære alieno ſibi deuinctum, & in ſeruitutem adiudicatum haberet, fœdòque eius amore captus, generoſum animum ad turpe obſequium nulla ratione poſſet inſectere, eaq; de cauſa adoleſcentulum multis, & plagis, & cotumeliis aſſeceret, re in Senatu cognita, in carcerem conſectus eſt, cautumque eſt nequis in corpora libera ob æs alienum quippiam in poſterum iuris haberet. Simile quiddam reſert Valerius libro ſexto, capite primo, de I. Veturio, & Calio Plorio.

PAPYRVS, πούρος, Arbuſcula eſt, præcipuè in Ægypti paluſtribus naſcens, habens radicem obliquam, triangulis lateribus, decem non amplius cubitorum longitudine, in gracilitatem ſaſtigiata, thyriſi modo cacumen includens. Ex hoc frutice præparantur chartæ acu diuiſæ in pertennes, & latiffimas phylluras, quæ eo meliores erant quod mediæ papyri propinquiores, quæ ab huius fruticis appellacione etiam papyri nomen acceperunt. Diuerſa huiusmodi chartarum genera vides apud Plinium libro 13. cap. 11. ubi primùm chartarum vſum Alexandri Magni temporibus in Ægypto putat fuiſſe iuuentum: quanuis alij etiam Numæ regis temporibus, chartarum vſum fuiſſe contendunt. Ab huius quoque fruticis nomine, etiam hodie chartas noſtras quæ ex cotritis linteis ſiunt, papyrum appellamus, eò quod eundem nobis præſent vſum quem olim Ægyptiis præſtabat papyrus. ¶ Dicimus etiam Papyrus in neut. genere. Plin. Ibidem, Papyrus ergo naſcitur in paluſtribus Ægypti. A papyro cognomen Papyrij, παριμις, deductum eſt, à quo Papyriana tribus.

PAPYRACEUS, papyracea, papyraceum, παυρακος, Quod eſt materiarum ex papyro. Plinius libro 28. capite vndecimo. Optimè ellychnio papyraceo.

PAPYRIFER, papyrifera, papyrifera, παυρακος, ut Amnis papyriſer Nilus. Ouid. 15. Metam. Perque papyriſeri ſeptemſua flumina Nilus victrices egſſe rates. [Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Triſt. Ipſe Papyriſero qui non Auguſtior amæ Iſter.]

PAR, paris. παρις niſchareb. iſos. GAL. Par, pareil, ſemblable. ITAL. Pare, ſimile, uguale. GERM. Gleich. HIS. P. Coſa ygual o iuſta. ANGL. Equal, alyke. ¶ Cum ſuis Compoſitis, Compar, Diſpar, Inpar, Separ, ſunt generis omnis, faciuntque ablatiuum in e, vel in i. Et licet par apud poetas producat, in obliquis tamen prima corripitur. Parem alicui eſſe, & alicuius rectè dicitur. Cicer. 3. de Orat. lambus par choreis, ſed ſpatio par, non ſyllabis. Idem de Clar. Orat. Si par in nobis, atque in illo ſcientia fuiſſet. Idem in Latio. In amicitia ſuperior par eſt inferiori. \*Par ac vel atque Cic. 3. de Natur. deor. Nèque mihi par ratio cum Lucio eſt ac tecum fuit. Idem 2. de Inuent. Scientia par in nobis atque in illo eſt. [Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Triſt. Par fuit exigui ſimiliſque licentia Calui. Item 4. Faſtor. Et docuit iungi cum pare quemque ſua. (ſup. Venus) Potat & accumbit cum pare quiſque ſua. Ibidem lib. 3. Cum pare quæque ſuo eœunt volucresque feræque. Ibid. Amicitias & tibi iuge pares. Ouid. Eleg. 4. lib. 3. Triſt. Cum cecidit Conſul vterque pari. Ouid. Eleg. vli. lib. 4. Triſt. ¶ Par pari datum hoſtimentum eſt, opera pro pecunia. Plaut. in Aſin. ſc. 3. a. 1. ¶ Interdum Pares pro duobus accipiuntur: ut Paribus equis utebantur Romani in prælio, vt ſudante altero, tranſilirent in ſiccum. ¶ Interdum accipitur pro decenti, æquo, conuenienti, quod inter omnes æquabile eſt, iunct. Quintilian. lib. 5. cap. 11. Si propter matrimonia violata vrbes euerſæ ſunt, quid fieri adultero par eſt? ¶ Parem eſſe, ſignificat ſufficere alicui rei, ſiue reſiſtendo, ſiue exequendo. Cicero ad Attic. lib. 12. Sed adhuc pares non ſumus. Quintil. Declam. 5. Auſpicio par laboribus corpus. ¶ Paria facere, eſt quod omiſſum eſt, vel quod aliunde acceptum eſt, alibi vel aliunde compenſare.

Par, paris, ſubſtantiuum, Numerus duorum inter ſe æqualium. ¶ Par pari referre, eſt tale aliquid reddere quale accipimus. Torenium in Eunuch. Si laudabit hæc illius formam, tu huius contra: denique Par pari referro, quod eam mordeat. ¶ A Par, Plaut. in Curcul. ſc. 2. a. 4. formauit ſuo more ſuperlatiuum pariſſimus: Eodè (inquit) hercle vos pono & paro, pariſſimi eſtis viribus. (Mendolus hic locus eſt; Omnes docti ita legunt, Pariſſimi eſtis iibus (i. iſis lenonibus, de quibus præcedenti verſu mentio facta eſt.) Iibus autem pro iſis, & iibus pro his, dictum olim docent Prifianus lib. 13. Carifus lib. 1. & Nonius. Item Lamb. in hunc locum Plauti.) ¶ Par, impar, genus ludicrum, & æquebor. Sueton. de Auguſt. ſcripſit ad filiam. Miſi tibi denarios ducentos quinq; agiata, quot ſingulis conuiuis dederam, ſi vellent inter ſe poſt cenam vel talis, vel par impar ludere apud Zen. Horat. 2. Serm. Satyr. 3. Ludere par impar, equitare in arundine longa.

PAR, paris, ſubſtantiuum, Numerus duorum inter ſe æqualium. ¶ Par pari referre, eſt tale aliquid reddere quale accipimus. Torenium in Eunuch. Si laudabit hæc illius formam, tu huius contra: denique Par pari referro, quod eam mordeat. ¶ A Par, Plaut. in Curcul. ſc. 2. a. 4. formauit ſuo more ſuperlatiuum pariſſimus: Eodè (inquit) hercle vos pono & paro, pariſſimi eſtis viribus. (Mendolus hic locus eſt; Omnes docti ita legunt, Pariſſimi eſtis iibus (i. iſis lenonibus, de quibus præcedenti verſu mentio facta eſt.) Iibus autem pro iſis, & iibus pro his, dictum olim docent Prifianus lib. 13. Carifus lib. 1. & Nonius. Item Lamb. in hunc locum Plauti.) ¶ Par, impar, genus ludicrum, & æquebor. Sueton. de Auguſt. ſcripſit ad filiam. Miſi tibi denarios ducentos quinq; agiata, quot ſingulis conuiuis dederam, ſi vellent inter ſe poſt cenam vel talis, vel par impar ludere apud Zen. Horat. 2. Serm. Satyr. 3. Ludere par impar, equitare in arundine longa.

PARA, præpoſitio Græca, ſignificat Ad, apud, penes, abſque, diſ, re, præter, tam in præpoſitione, quàm in compoſitione.

PARA, auis, & parus, parula. Feſtus, & Paronem auem nominat.

PARARIUS apud Senecam dicitur qui inter duos ſtipulantes eſſet. ¶ Item pararium illud æs dicebatur, quod equi dabantur pro duobus equis, Græcè παραρις. Vide Suid. Vide infra PARARIVS.

PARIARE, pro paria facere, quod tum ſit quum expenſi rationes cum accepti rationibus quadrant, paræſque ſunt. ¶ Vſus eſt hoc verbo Plautian. l. 4. D. de manu. Hinc paratio, ſcriptura qua rationes quadrare cauetur. L. vli. de cond. indeb. & pariator, qui ita rationes reddidit, vt quadrarent. l. 3. de cond. & dem.

PATÁBASTIS, πατάβαστις, In Comædiis dicebatur quum chorus ad populum conuerſus, aliquid extra argumentum fabulæ loquebatur, Latine præuariacionem, ſiue tranſgreſſionem interpretari poſſumus, & πατάβαστις, quod eſt tranſgredi ſiue præuariari. Vnde & Parabæta, quos præuariatores Latini nominant.

PARABIA, parabæta, παράβια, Genus potionis ex milio & conyza. Gal. An. lect. l. 4. c. 26.

PARABILLIS, Vide PARO.

PARÁBOLA, παράβολα, GAL. Parabole, comparatione, ſimilitudine. GERM. Ein vergleichung / oder getleichnuß. HIS. P. Comparation, ſemejança. ANGL. A ſimilitudine, comparaiſon, prouerbe. ¶ Similitudo dicitur, quod ſignificat comparare: quafi rerum diſſimilium comparatio. Quintil. Parabola (quam Cicero Collationem vocat) longius res quæ comparantur reperere ſolet: vt, Tam fortiter apud Hipponem fecit Scipio, quàm vtiq; apud Vticam Cato. [Et Senec. epiſt. 60. Imagines & parabolæ in oratione.]

PARABOLANI, vt interpretatur Alciatus, Latine dici poſſunt glebæ aſcriptitij, quibus ſcilicet in omni vita ab agricultura recedere nõ licebat à Græca præpoſitione παρα & βολα, quaſi iuxta & glebam.

¶ Per tranſlationem etiam Parabolani dicuntur tenuis conditionis homines, famulitio xenodochiorum, vel eccleſiarum ita deputati, vt integrum iſis non ſit inde recedere. Horum meminit Juſtinian. C. de epiſc. & cler. l. Parabolani. Vide plura de hoc apud Cuium lib. 29. c. 11.

PARÁCENTESIS, παρακέντησις, Dicitur durior vulnerum curatio, quæ ſcilicet vulnus pangitur, hamuſque vel acus infigitur: ita dicta à pungendo, quod hoc curationis genus plurimum afferat doloris.

PARACHLAMYS, Veſtimenti genus, non modò militare, vt apud Plaut. in Perſ. ſed etiam puerile. Vlp. in l. veſtus. de Aur. & arg. leg. Alciat. de veſt. alb. in l. 1. l. 11.

PARÁCLÉTUS, τι, penultima producta. ¶ παρακλήτω. GAL. Defenſeur, aduocat. ITAL. Difenditore, auocato. GERM. Ein ermaner / zuſprecher. vnd auch ſurſprech: item, ein reſter. HIS. Defendedor, abogado. ANG. A patrone or aduocat. ¶ à verbo Græco παρακαλέω, quod rogo, & hortor ſignificat: item pro alio precando intercedo, vt aduocatus, & patronus. Apud recentiores etiam pro conſolatore inuenitur. Hinc Paraclerus, id eſt aduocatus, conſolator, patronus, fautor, adhortator, deprecator. Itaque pollicetur Chriſtus ſuis miſſurum ſeſe paraclerum Spiritum qui eos omnia ſit edocturus, ſiue illum adhortatorem, ſiue deprecatorem, hoc eſt aduocatum, ſiue conſolatorem velimus intelligere.

PARACLYTUS, per y, Infamis, aut malè audiens eſt Latinis. ¶ παρακλήτω. GAL. Infame. ITAL. Infame. GERM. Beſchreitet dir ein böß gethretes hatt / vteruſt. HIS. Coſa infame. ANG. That is euill ſpoken of that get bet an euill name. ¶ Nam in huiusmodi compoſitione, præter, vel demiautionem ſignificat: κλυτός, vt: d. inclytum, celebrem, glorioſum.

PARACOPE, pes, pen. corr. παρακοπή, idem quod delirium, vel mentis alienatio, & παρακοπή, quod eſt delirare.

PARÁDIAſTOLÉ, les, παραδίαſτολή, Figura eſt quam Latini Diſcrimina Tom. ij.



tionem appellant, quum duæ plures res quæ prima facie videntur eadem, separantur, adductis in medium iis quibus à se mutuo distant. Vide Rustilium Lupum, & Rufinianum.

Paradigma. {Παράδειγμα} G A L. Exemp. I T A L. Esempio. G E R M. Ein be. p. l. od. t. exempl. H I S P A N. Exemplo. A N G. Exemple or doct. or saying. } Exemplum facti vel dicti, alicuius, quale est illud apud Virg. 1. Æneid. Antenor potuit mediis elapsus Achiuis, Illyricos penetrare sinus. Fit autem tribus modis: à pari, à maiori ad minus: à minori ad maius. Quod est autem Paradigma, à verbo Græco παράδειγμα, quod est ostendit & manifestum facio. Exempla enim à notioribus sumpta, & suo loco adhibita, plurimum rei alicuius lucis addunt & perspicuitatis. Vide de hac figura plura apud Rustilium Lupum, & Rufinianum.

Paradiscæ poma, {Παράδεισος} Dicuntur à saturo, quod ferè in omnibus pomariis intercurat, odore, saporeque insignia.

Paradisus si, {Παράδεισος} Pomarium, id est hortus confusus, generis tam masculini quàm femini. Est & locus ferarum septus, siue vivarium, aut viridarium. Vox deslexa est, v: quidam volunt, à Chaldæo Pardes, quod hortum domesticum significat, siue pomarium. Est & nomen oppidi in Syria Cœle ad Libani orientale latus situm. Hinc lib. 5. cap. 23. Est item Paradisus Ciliciæ fluvius, apud eundem lib. 5. cap. 27. In sacris literis Paradisus accipitur pro amoenissimo horto in Oriente, à primis nostri generis autoribus habitato: de cuius situ varæ sunt opiniones, quas recenset Eugubinus, peculiari de hac re edito tractatu. Dicit Augustinus ad Orosium de Paradiso sic sentit. Paradisus (inquit) in Oriente situs est, interiecto Oceano, & à nostro orbe longè remotus, in altissimo loco constitutus, pertingens usque ad Lunarium circulum. Unde illuc aqua diluuij minimè peruenisse dicitur. Hic locus à primi hominis reatu interclusus est, nec ulli animalium datur in eum aditus.

Paradoxæ, orum, Latine admirabilia, inaudita & quæ sunt præter opinionem. {Παράδοξα} G A L. Chole [inopinée & merueilleuse,] qu'on n'a point costume d'ouyr, & contre la commune opinion. I T A. Cosa mirabile, non in uso, contra l'opinione di tutti. G E R M A N. Seltsam wunderbare ding so widet den gemeten wohn der teuten sind. H I S P A. Cosa admirable, fuera la opinion comun. A N G L. Things meruellous and wounder full that passeth the opinion of man } [Seneca Epist. 82. Paradoxa veritè inopinata.] Hinc Paradoxa Stoicorum, de quibus extat Ciceronis libellus. Paradoxon item schema est triplex, quod primum sensum suspendit, ac deinde subiicit aliquid contra expectationem auditoris. Unde etiam à Latinorum quibusdam Inopinatum vocatur. Vide Rufinianum in tractatu de figuris.

Paradrōmīs, idis, {Παράδρομος} Ambulatio sub dio, siue xystus. Virgilius lib. 6. c. 6. Xystos, Græca appellatione est porticus ampla latitudine, in qua athletæ per hyberna tempora exercentur: nostri autem hypæthras ambulationes Xystos appellant, quas Græci ἄστυν δρόμον dicunt.

Parænēsis, {Παρησιας} G A L. Admonition. I T A L. Ammonitione. G E R M. Ein vermanung, onderwiesung. H I S P. Amonstamiento. A N G. Admonishing. } Præceptio, admonitio, siue adhortatio, & propriè ea quæ contradictionem non recipit, teste Ammonio, propterea quod fiat iis de rebus quæ in controuersiam non cadunt, sed apud omnes in confesso sunt.

Parænēticus, a, um, {Παρησιακός} [hortatiuus, Quintil. præceptiuus. Seneca Epist. 90. à verbo ἄστυν, quod significat hortor,] præceptio, & admono. Unde oratio parænetica dicitur quæ ad virtutem capessendam auditoris, lectorisue animum extimulat.

P A R A L Y S I S, vrbs condita à Paralo Minois cognato. Steph.

P A R A E T O N I V M, {Παραίτων} Lybiæ Marmaricæ oppidum est, stadiis ferè noningentis distans à Catamathmo. Alio nomine Ammonide dicitur. Habet portum ingentem, xl. ferè stadiorum. Autor Strab. lib. 17.

Parætonius, a, um, adiectiuum, Lucanus lib. 3. Vsq; Parætonias Eoa ad littora Syrtis. Silius item lib. 3. Pærque Parætoniæ celebratum littora Syrtis. Ab huius oppidi nomine etiam Parætonium appellatum est coloris quoddam natui genus quod circa hanc vrbe in littore solet inueniri, ex spuma maris, vt creditur, cum limo solidata: vnde & minutæ conchulæ plerumque in eo inueniuntur. Autor Plin. lib. 33. cap. 6.

Paragaudes, vel Paragauda, teste Alciato, Genus vestimenti virilis, vt plurimum linei, quod sub alia veste gerebatur, victum nunc vnicò nexu, nunc pluribus locis. Vopiscus in Aureliano, Paragaudas vestes ipse primus militibus dedit, quum antea non nisi redtæ purpureæ accepissent: & quidem aliis monolores, aliis dilores, trilo res aliis, & vsque ad pentelores, quales hodie lineæ sunt.

Paragoge, {Παράγωγη} Figura qua litera vel syllaba fini iungitur: vt Dicitur, pro dici Latine à nonnullis appellatur Adductio.

Paragogia, Ipsam aquarum pori & meatus: dicta ἄστυν, quod deducere est. Hinc ἄστυν, dicta Helio Donato, & cæteris. Nam & ἄστυν, aquæ ductus est. Alciatus in l. decernimus. C. Aquæ duct. lib. 11.

Paragrāphē, {Παράγραφη} Latine præscriptio, exceptio, effugium litis, compolitio. Est & tropus apud poetas, quum præcedenti abfoluto, ad alia se transiit: vt apud Virgilium 2 Georg. Hæc tenus aruorum cultus, & sidera cæli. Nunc te Bacche canam. Annotatiōnes item, siue scholia succincta, ad marginem adscripta, paragrāphæ appellantur: ἄστυν, quod inter cætera significat ad marginem annotare. Hinc etiam Iuriscōsultorum interpunctiōnes quibus legum capita in plura segmenta diuidunt, paragrāphæ, siue etiam paragrāphi dicuntur.

Paragrāphūs, {Παράγραφος} Vox est Iuriscōsultis vsitatissima, quæ eam tali nota s. scribunt. Dicitur autem paragrāphus propriè, quem admodum Martianus Cassianus antiquus Paudectarum interpres tra-

dit, quicquid sub vna sententia clauditur. Pro eodem etiam dicitur paragraphe.

Paralleli, {Παράλληλοι} penultima producta. Dicuntur segmenta sphaeræ ab Ortu in Occasum ducta, alterum ex Polis habentia pro centro, omni que ex parte à se inuicem æqualiter distantia. Plin. lib. 6. c. 33. Plura sunt autem hæc segmenta mundi quæ nostri Circulos appellauerunt, Græci parallelos. Ratio nominis hæc est, quod ἄστυν, apud Græcos, inuicem comparatus, vel æqualiter distans. Vnde paralleli, circuli dicuntur æqualiter distantes: & lineæ parallelæ, quæ æqualibus spatiis ab inuicem dirimuntur.

Paralipōmēnon, {Παραλιπόμενον} Derelictum, ommissum, prætermisum, à verbo παράλιπον, quod est prætermitto. Hinc Qu. Calaber poeta Græcus, opus quod ex equitur quæ ab Homero sunt prætermissa, ὁμηροῦ παραλιπόμενα, inscripsit. In sacris quoque libris eadem ratione Libri παραλιπόμενα dicuntur, quibus ea quæ in libris Regum aut prætermilla erant, aut leuiter degustata, comprehenduntur.

Paraliūs, {Παράλιος} Tertia species est tithymali, ita dicta quod loca maritima amet. Eadem & tithymalis dicitur. Plinius libro 26. capite 8. Tertium genus tithymali paralius vocatur, siue tithymalis, folio rotundo, caule palmum alto, ramis rubentibus, semine albo.

Paralogismūs, {Παράλογισμός} Deceptio per falsas ratiocinationes, cōcussio fallax, & captiosa argumentatio. A verbo Græco παράλογος, quod inter cætera significat captioso genere argumentationis vtor.

Paralōs, {Παράλος} Apud Athenienses nauis genus erat, qua Theori ad rem diuinam faciendam, Delphos mittebantur, etumq; in vsum solùm publicè destinata. Illi quoque qui in hæc naui vehebantur, Parali dicebantur. Paralorum quoque nomine Plutarchus intelligit vnā e tribus factionibus Atheniensium quæ Solonis tempore vigeant. Fuit etiam Paralus nomen proprium eius cui Hegesias primam longæ nauis inuentionem tribuit, referente Plin. libro 7. capite 56.

Paralysis, {Παράλυσις} G A L. Paralytic. I T A L. Paralysis. G E R M. Der schlag durch welchen nur der halbe theil des tibles trocken vnd vntersündlich gemacht vtr. H I S P A. Perleisa. A N G. The palsey, a depriving of feeling and moving in any part of the bodie. } Resolutio nervorum, quæ alio nomine à Græcis dicitur hemiplexia, hoc est semii apoplexia, quum in alteram tantum corporis partem malum id incubuit. Nam quum totum afficitur, apoplexia nominatur. Gignitur ab humore frigido & crasso, nervus plus æquo humectante & laxante, sensumque pariter & motum alteri ferè lateri eripiente.

Paralyticus, Qui hoc morbi genere laborat. {Παράλυτικός} G A L. Paralyticus. I T A L. Paralytico. G E R M. Einer dem das gut oder der schlag getroffen hat: párti sich. H I S P A N. Enfermo de perleisa. A N G. He that hath the palsey. } Plinius libro 20. cap. 9. Ideo paralyticis & eremulis dare iubet. Tert. in Apol. de Christo, Quum ille verbo demonia excuteret, leprosos mundaret, paralyticos restringeret, mortuos denique verbo redderet vitæ. Restringere paralyticos, propriè dixit pro sanare, quum paralysis nihil aliud sit, quàm veruorum dissolutio, quæ alter sanari non potest nisi nerui illi dissoluti, & iusto laxiores restringantur.

Parāntēs, {Παραντῆς} Gemma est ex amethystorum genere, quæ in Arabiæ continendo inuenitur, alio nomine lapinos dicta. Autor Plin. l. 37. c. 9.

Parānymphūs, phi, {Παρανύμφη} ab Hieronymo dicitur pronubus, ab antiquis aufpex. Antiqui enim pro nuptiis celebrandis aufpexum capere solebant. Qui præerat huic rei nomine viri, à Græcis παρανύμφη, à nostris aufpex dicebatur. Ei vt aufpex aderat viro, sic & pronuba mulieri adhibebatur. Itaque quum apud Christianos aufpexia minimè caperetur, adhibentur sacerdoti quæ & pronubi à nobis dicuntur. August. libro 14. de Ciuit. Nonne omnes famulos atque ipsos etiam paranympnos, & quoscuque ingredi quælibet necessitudo permiserat, ante mittit foras, quàm vel blandiri conuinx contingi incipiat?

Paraphērnā, {Παράφηρνα} nedheb דנין nedhanim. {Παράφηρνα} A N G. Things that is geuen bysde promise or not promised with the dowrie. } Dicitur ea quæ præter dotem sponso dantur, à παρά, præter, & φέρν dos, quasi diceret præterdotalia. Hæc & paraphernalia dicuntur. Vlpianus de Iure Dot. l. si ego: Ceterum si res dentur in ea quæ Græci παραφύρνα dicunt, quæque Galli peculium vocant, videamus, an statim fiant mariti.

Parāphrāsīs, sis, {Παράφρασις} penultima correpta. Est eiusdem sententiæ per alium sermonem explicatio, & liberior interpretatio, quæ quædam mutantes, aut etiam addentes, copiosius ac dilucidius explicamus quod ab aliis dictum est: cuiusmodi est Themistij in Aristotelem. Ea finitur à Græcis hoc modo, vt sit quæ narrationi proportionè respondeat. De hac Quint. in l. 10. c. 5. Neque ego paraphrasim esse interpretationem tantum volo, sed circa eisdem sensus certamen, atque æmulationem.

Paraphrastes, {Παράφραστής} Dicitur interpres latiùs explicans, qui non verbum è verbo, sed sensum è sensu transfert.

P A R A P O T A M I A, {Παραποταμία} Regio Asiæ, Tigri fluuio proxima: vnde & nomen accepit. Vide Plin. l. 6. c. 28.

Pararius, Qui stipulationibus, contractibus, nominibusque faciendis interuenit: quem & Græco vocabulo vocamus Proxenetam. {Παραρητικός} G A L. Couratier, qui fait prester argent. I T A L. Chi interueno ad imprestar denari, corrattiere. G E R M. Ein vnderstütter. H I S P A N. El corredor de la mercaderia. A N G L. A broker. } Seneca libro tertio de Benefic. Quidam volunt nomina secum fieri, nec interponi pararios, nec siguatores aduocari, nec chirographum dare. Pararium æa appellabatur quod equitibus duplex pro binis equis dabatur. Festus.

Pararthēsis, pen. pro. {Παράρθησις} Idem quod luxatio, quæ sit quum os aliquod



as aliquod sede sua non nihil fuerit dimotum.

Parasāngæ, ἰσχυροί γαί, Apud Persas, autore Festo, viarum mensuræ sunt, quas Budæus Herodoti testimonio probat fuisse triginta stadiorum. Verba Herodoti sunt hæc, Latine reddita, quotquot enim inopes soli sunt, ij terram suam orgyis metiuntur: qui, verò minus inopes soli sunt, stadiis: qui autem latifundia habent, parasangis metiuntur. Constant autem parasanga triginta stadiis: schœnus autem (quod ipsum verbum est Ægyptiacum) sexaginta.

Parascēne, es, Præparatio. { παρασκευασθαι. GAL. Appareil, apprest. ITAL. Apparato, preparazione. GERM. Ein vorberetung/zurustung. HIS P. Apparejo. AN. A preparation or preparing, good frid ay. } Nam à παρασκευασθαι, quod est præparare, deducitur. Vnde & dies quo Dominus noster IESVS CHRISTVS pro humani generis salute cruci affixus fuit, Parascœne, παρασκευασθαι, dicitur, quoniam eo die Iudæi sibi necessaria præparabant, vt Paschæ dies absque operatione aliqua transigeretur.

Parasōpēsīs, παρασωπείσις, Schema est apud Rhetores, quod à Latini præoccupatio dicitur, quum aliquid reticere nos dicimus, & tamen tacitum intelligitur. Hoc schemate vtitur vel quum rem non tam esse putamus auditoribus, vel quum suspicionem maiorem excitare reticendo volumus.

Parasitūs, ri, penultima producta. { παρασιτός. GAL. Parasito. GERM. Ein teilschlecker/ein schmeichler nur das er zu fressen vbertommen/ein schmeichler. HIS P. Truan por cosa de comer. ANGL. A smell feast, which followeth bellie cheere, a flatterer, a pitekanke. } Qui aliorum mensas & cibaria sequitur: quique eius in cuius contubernio est, omnia facta simul ac dicta laudat, nihil repugnat, omnia iussert, nihil ventris causa facere recusat, in quo sumum bonum constituit. Vnde & nomen accepit, quod παρασιτός, hoc est à cibo totus pendeat. Parasiti imaginem pulchrè depingit. Ter. in Eunucho. his verbis Est genus hominum, qui esse primos se omnium rerum volunt. Nec sunt hos confector, hisce ego non par me vt rideant. Sed his vltro ardeō, & eorum ingenia admiror simul: Quicquid dicunt, laudat id rursus si negant, laudo id quoque: Negat quis, nego. ait: aio. Postremò imperavi egomet mihi, Omnia assentari: is quæstus nunc est multò vberimus. [Et Quintilian. Declamat. 296. Quid est Parasitus? nisi comes victoriarum, turpissimi cuiusque facti laudator? Idem Declam. 297. De eius vita feruili & contumeliosi obnoxia. Parasito nihil est quod furripitur domo, Plaut. Menach. sc. 2. a. 4. Amicus liberate: pascite parasitos. Item Dii te perdant: parasitōsque omnes, & qui parasitus cœnam dabit. Plaut. Capt. sc. 3. a. 4. Parasitum in Cariam misi meum. Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. Ea fecit palam parasitus meo sumptu educatur. Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Confessio prandio, vino epoto, parasito exclusio foras. (i. me ipso.) Plaut. Menach. sc. 2. a. 3. Item Parasitus octo hominum munus facile fungitur (in edendo.) ¶ Parasitorum olim prouincia obsonare. Plaut. Capt. sc. 3. a. 3. Idem caecos. Plaut. Capt. sc. 1. a. 1. Parasiti rebus prolatis latent quasi Cochleæ, & victitant succo suo. Ibidem. ¶ Parasiti scorta dicebantur, quia Inuocati erant in conuiuio, & quasi mures edunt alienum cibum. Plaut. Capt. sc. 1. a. 1. Cicero de Amic. Ne parasitorum in Comœdiis assentatio nobis faceta videretur, nisi essent milites gloriosi. Idem Lantulo libro 1. Dixi me facere quiddam, quod in Eunucho parasitus suaderet militi. ¶ Parasiti olim appellatio honesta fuit, vt pater qui sacro ministerio addictus esset: nam parasiti vocabantur olim comites, sodalesque pontificum, & magistratum, vt docet Athenæus lib. 6. Solon sic eos appellauit, qui in Prytæneo publico victu epulabantur, autore Plutarcho. Pro eo verò postea dictus est qui ad mensas diuitum oblectationis causa admittebatur. Produci autè hoc nomen peultimum syllabam quam Calepinus malè putauit corripit. Horat. lib. 1. Ep. 1. Quantum sit Dorfenens edacibus in parasitis. [Parasitandi verbo Solonem vsus, pro publicè epulari ait. Plutarcho. in Solone.]

Parasita, parasitæ, fœmin. gen. { παρασιτά. GAL. Femine qui sunt les lopins. ITAL. Parasita. GERM. Ein teilschleckerin/ schmeichlerin. HIS P. Truhana por cosa del comer. ANGL. She that followeth feast. } Horat. 1. Serm. Sat. 2. Custodes lectica, cinisiones, parasitæ.

[Parasiticus, a, um, Plaut. sc. 1. a. 3. I licet parasiticæ arti in malam crucem.]

Parasitor, parasitari, Parasitum ago. { παρασιτίζω. GAL. Accordere tout pour auoir la repue franche, s'uyure les lopins. ITAL. Andare a verso, & adubare per auer le spese. GERM. Teilschlecken/ schmeichlen vnd tictosen vmb des bauschs willen. HIS P. Truhanear por cosa del comer. ANGL. To flatter one to haue his repast free. } Plaut. Qui parasitando pauerint ventres suos.

[Parasitatio. Plautus Amphit. Nequiter pæne expetiuit prima parasitatio.]

Parasitaster, stri, Parasitorum imitator. { παρασιτάριος. GAL. Qui vent imiter les flateurs, qui cerchèt leurs repues franchises. ITAL. Imitatore de parasiti. GERM. Ein nachjäger oder nachfolger der teilschleckeren vnd schmeichleren. HIS P. Humbr vn poco atruhanado. ANGL. He that flattereth one, to haue his repast free. } Nam quæ in aster finiuntur (teste Vasta libro 1.) imitationem potius quàm diminutionem significant. Cic. pro Vareno, Euricius hic noster Antoniafter. Duo autem potissimum diminutionem denotant: Surdaster, & Recaluafter. Tarentinus in Adelp. Est alius quidam parasitaster paruolus: nostros iam seibo.

Parastades, παραστάδες, Lapides qui vtrunque latus ostij muniunt. Vitruuius quoque parastadas in mentione templorum antes vocat. Hermolaus.

Parastata, παραστάτα, Inquit Hermolaus, apud Vitruuium & Plinij, lapides sunt parlarum serè modo appositum columnis: à quorum similitudine alterum cruris os (alterum enim κνήμη, hoc est tibia ap-

pellatur) parastates nominatur in iumentis à Vegetio, quod & Parastemion ἰσχυροί γαί appellatur Iulio Polluci. Apud eundem & meatus illi per quos genitura ex epididymide in colem fertur, parastatae appellantur. Semen enim per vasa spermatica in testes delatum excipitur à molli quodam inuolucro: quod quia testibus incipitur, Græci ἰσχυροί γαί appellat. Huic duo varicosi, longæque adhaerent meatus, vtriusque vnus, qui ceruici vesicæ inferuntur, idque comitatur vsque ad penis initium, in vnum eundemque canalem conflunt, ab vtrius ductu diuersum, cui tamen tum demum quum ad medullam ferè collis perueniunt, inferuntur. ¶ Sunt & in prælio (vt idem inquit) dicti parastatae, nomen officij, quoniam adiuncti sunt prostantis, hoc est illi qui præ sunt cornibus: sicut epistatae, qui tertium in regendis his locum tenent. ¶ Sed & tabulæ quædam cum certis instrumentis, à Vitruuius parastata vocatur. Hæc Hermolaus, qui si legit apud Plin. 33. c. 3. Sed & illius aueæ cameræ, & argentæ trabes narrantur, & columnæ, & parastatae. Idem apud Vitruuium lib. 5. In columnæ, aut parastata horæ describuntur. Budæus tamen in istis Vitruuij & Plinij locis dicit malè fuisse emendatum, legendumque apud Plin. Columnæ parastatae: & apud Virg. Columna parastatica, vtriusque sine constructione.

Paratilmos, παρατίλος, quod enelli significat, dicitur evulsio pilorum è naribus & pedibus, quæ erat pœna tenuiorum qui deprehensi essent in adulterio. Nam ditiores pecunia se redimebant, inopi expulabantur sedes.

\*Paratiela, Iustinianus Imperator summas rerum appellat titulatim appositas: quales extant Azonis.

Paratragœdio, παρατραγῆδιο, Id est exaggero, ac verborum magnitudinè atque augeo. Plaut. in Pseud. [sc. 4. a. 2.] Illic homo est, vide vt paratragœdiat carnifex.

Paratrimma, παρατριμμα, Latine intertrigo, quum femina mutuo attritu exoriantur. Vide INTERTRIGO.

Parazonium, παραζώνιον, Genus gladij quod ad zonam accingi solebat: de quo extat epigramma Martialis. 1. 14. Militiæ deus hoc & grati nomen honoris Arma, Tribunitium cingere digna latus.

PARCÆ, arum, Diæ sunt à parco, per contrariam significationem, quod nemini parcant παρκαί, ἀσπα. Ideo tres esse Parcæ arbitrantur quoniam tria sunt tempora in quibus omnia euoluuntur. [GER. Die drei Götter von welchen die Poeten gebichtet haben das sie einen jeden die zeit seines lebens item sein gutt ober vnser bestim mind. ] Varro [Cui subscribit Gellius cap. 16. lib. 3.] à partu, vnus literæ mutatione deducit putat: quoniam (vt scribit Hesiodus) nascentibus hominibus bonum malumque conferre censentur. Iuuen. Sat. 9. Hæc exempla para fœlicibus: at mea Clotho, Et Lachesis gaudent, & pascitur inguine venter. Harum nomina erant Clotho, Lachesis, & Atropos, quas Cicero. Erebi & Noctis filias fuisse scribit, & easdè cum Fatibus existimatas. Vnde & illud Cleanthis, Ducunt volentem fata, nolentem trabunt. [Cesellius in lectionibus antiquis sic loquitur apud Gell. cap. 16. l. 3. Tria nomina Parcæ sunt Nomina, Decima, Morta, &c. Ouid. Eleg. 4. lib. 3. Trist. Nubila nascenti seu mihi parca fuit. Item, An dominæ fati quicquid cecineret sorores (Parcæ) Omne sub arbitrio definit esse Dei. Ibidem. ] Fingitur vitæ hominum præesse, & nêdo eam ducere. Quapropter lamificæ sorores appellat Martialis. l. 6. Si mihi lamificæ ducunt non pulla sorores, Stamina, nec surdos vox habet ista deos. [Et Ouid. Eleg. 4. lib. 5. Trist. Parcæ fatalia nentes stamina (hæc) bis genito bis cecinere tibi. ] Apuleius, Tres Parcæ tria fata sunt numero, cum ratione temporis facientia, si potestatem eorum ad euoluendæ similitudinem temporis referas. Nam quod in fuso perfectum est, præteriti temporis habet speciem: & quod torquetur in digitis, momenti præsentis indicat spacia: & quod nondum ex colo tractum est, subactumque cura digitorum, futuri & consequentis seculi posteriora videtur ostendere. Lachem dictam esse putant à λαχαιος, quod Græcè sortior significat. Atropos, quia verti, hoc est metari aut flecti non possit, ab ἀ privatiua particula, & verbo ἴστω, quod est verto, Clotho, quoniam contorta & conuoluta omnia teneat: à verbo Græco κλωσθαι, quod significat neo, vel circumuoluo.

PARCO, parcis, pepercij, vel parsi, vel antiquè etiam parci, parsum. Gell. c. 14. lib. 5. J Abstineo, quasi parum tango, mihi à re aliqua tempero. { παρκαί. GAL. Elpargner. ITAL. Risparmiare, risparmiare. GERM. Sparen/ schonen. HIS P. Guardar, ser escasso. ANGL. To spare, to abstaine. } Parcere pecuniæ, est, ab expendenda pecunia abstinere. Parcere sumptibus, à sumptu abstinere. Lamentis parcere, continere se à fletu. Lilius lib. 6. ab vrbe, Parcere lamētis Sutrinis iussit. Hetruscis se lectam, lacrymâsque ferre. ¶ Parcere aliquid alicui. Virg. 10. Æneid. Argenti, atque auri memoras, quæ multa talenta, Natis parce tuis. [Operæ ne parcunt suæ (qui ædificant) Plaut. Mostell. sc. 1. a. 5. Festo die si quid proderis, profesto egere liceat, nisi pepercis. Plaut. Aul. sc. 5. a. 2. Soluere quassatæ parcite membra ratis. Ouid. Eleg. 2. lib. 1. Trist. Idem Eleg. 11. lib. 3. Trist. Parcere pudicitia suæ, & alienæ. Suetonius in Calig. cap. 36. Ouid. 4. Fast. (Aries) Frontem dilectæ lædere parcit, Idem 6. Fast. Parcite matronæ vetitas attingere vestes. Ouid. 6. Fast. Item, Parce tamen lacerare genas. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Non tu leis quæ amanti parces, eadem sibi parces parum. Plaut. Aul. sc. 3. a. 1. Nihil pretio parcit dum filio parceret. Plaut. Capt. prolog. Pugnis vetas me in huius ore quicquam parcere. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Qui homo mature quæsit pecuniam nisi eam mature parsit, mature esurit. Plaut. Curc. sc. 1. a. 3. Duorum labori parsitsem libens. Pseud. sc. 1. a. 1. Id quidem herclè ne parsis, dabo. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. Parce precor. Ouid. Eleg. 3. lib. 5. Trist. Parcere execrationibus, i. abstinere. Liu. 9. d. 4. & Gell. cap. 19. lib. 6. Vitam sibi vt parceret orauisse. ¶ Parlarus. Sueton. in Tibero. ca. 62. J ¶ Accipitur etiam parcere pro ignoscere, remittere, condonare veniam vel impunitatem dare. { παρακαταλιπον. GAL. Pardoner, remettre. ITAL. Perdonare,



remittere. GERM. *Erhonen* & *erlassen*. HISP. *Perdonar*. ANGL. *To forgive*, *to pardon*. } *Cicero pro Quintio*, Boni viri malique commemorare, se quum perdere possent, pepercisse. *Virg. 6. Æneid.* Parcere subiectis, & debellare superbos. *Terent. Adelph. neid.* Parcere subiectis, & debellare superbos. *Terent. Adelph. neid.* Nihil peperci: non puduisse verberare hominem senem, Quem ego modo puerum tantillum in manibus gestavi, meis? *Cæsar. 7. bell. Gall.* Non ætate confectis, non mulieribus, non infantibus pepercerunt. *Servius Cicero lib. 4. Epist.* Cui inimici propter dignitatem pepercerant, inuentus est amicus qui ei mortem afferret. *Dimitius* credit hoc interesse inter præterita parsi & peperci, vt parsi idem sit quod abstinui: peperci, idem quod ignoui. *Servius* tamen negat, duo hæc præterita ex significationis diuersitate venire, sed potius ex mutatione vsus: vt quod veteres parsi dixerunt, id alij postea peperci dicere cœperint. Aliquando etiam parcere accipitur pro prohibere, vel arcere. *Virg. 3. Eclog.* Parcite oues nimium procedere. *Vbi Servius*, Parcite, prohibete, id est seruate ne procedant. Melius tamen dixeris, parcite ibi accipi pro abstineret, vt Oves sit vocatiuus. Monet enim *Poëta* ibi oues exemplo arietis, ne ripæ nimium confidant. \*Parcere ab, pro abstineret. *Liv. 5. bell. Pan.* Legati eò ab Thica & Neapoli cum infulis & vlainentis venerunt, precantes vt à cædibus & ab incendiis parceretur. Id est abstineretur. \*Metu parcere, pro deponere metum. *Virg. 1. Æneid.* Parce metu Cytherea, manent immota tuorum Fata tibi. *Vbi Servius*, Parce metu, elocutio vsualis, id est Dimitte metum, quo modo dicimus Parce verbis, Parce iniuriis. \*Parcere ne. *Plaut. Trinu.* Neu tibi ægritudinem pater parerem, parsi sedulo. \*Nihil promittere parcut, id est prolixè promittunt. *Cauli. Argon. epigram.* 59. ¶ Quandoque etiam pro definire, *Idem 3. Æneid.* Parce pius icelerare manus. ¶ Huius verbi cõposita sunt, Comparco. *Idem 4. Æneid.* cuiusdem cum simplici significatione. *Terent. in Phorm.* Suum defraudans genium comparco miser. Reparco, iterum parco. *Plaut. in Truc.* Vtinam rei iterum parsiilem meæ, vt nunc parcis.

Parcitur, pen. corr. impersonale. *Cic. Att. l. 2.* Sed tamen satisfiet à nobis, neq; parcetur labori. *Plin. lib. 16. c. 12.* Nec corpori ipsi parcitur. *Idem lib. 28. cap. 6.* Iam & sermoni parci multis de causis salutare est.

Parcus, parci. Qui frugi est, & sumptibus parci. } *כילוי* chilui. *פחד* *פחד*. GALL. Chiche, espargnant. ITAL. *Scarso*, parco. GERM. *Sparzig* / *abstrahig*, *sparzhast* / *haustich*. HISP. *Escaño*, *de guerdoso*. ANGL. *Aniggard*, *that spareth*. } *Gell. lib. 3. cap. 19.* Parcus neque ab arca, neque ab arendo, sed ab eo quod paruum & parũ, denominatur. *Plaut. Most.* quo nemo adæque iuuentute ex omni Attica Antehac est habitus parcus, nec magis continens, *Idem Aul.* Neque illo quisquam est alter hodie ex paupertate parcius, *Horat. 2. Carm. Ode 8.* Te senes parci, miseræque nuper Virgines nuptæ, &c. *Cicero 2. de Orat.* Quum optimus colonus, parcius, modestissimus, frugalissimus esset. ¶ Parcus cum genitiuo. *[Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist.]* Paræque fortunæ sunt tibi verba meæ. Quo nemo adæque parcus, neque magis continens. *Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1.* *Horat. 2. Serm. Saisyr. 2.* cornu ipse bilibri Caulibus instillat, veteris non parcus acetii. *Plin. Epist. 226.* Statuam poni mihi à te eo quod desideras loco, quamquam eiusmodi honorum parciussumus, tamen patior, &c. *[Plaut. Aul. sc. 2. a. 2.]* Huc me detrusisti ad senem parciussumum. *Et Sueton. in Cæs. cap. 53.* Parciussumus vini, *Et in August. cap. 38.* parcius in honoranda virtute bellica. ¶ Parcus ablatiuo iunctum. *Plaut. Rud.* opera haud fui parcus: nimis homo Nihil est, qui piger est: nimisque id genus odi ego malè. Vigilare decet hominem, qui vult sua temporis conficere officia. Parcus comitatu, apud *Plin. in Pan.* dicitur qui paucos habet in comitatu. \*Parcus in ædificando, in victu. *Plin. in Paneg. Epist. 22.* *[Sueton. in Claud. cap. 12.]* Parcius in se augendo. ¶ Huius compositum est Præparcus, valde parcus. *quædam* *quædam*. *Plin. libro 11.* Aliquando & ipsæ contrahunt mortis præparcas, quum sensere eximi mella, auidè vorantes: cæterò dicitur parcas, & quæ alioqui pro digas, atque edaces, non secus ac pigras & ignaues proturbent. Similiter deparcus, nimium parcus, ac tenax: cui opponitur profusus, ac magnificus. *Sueton. in Neron.* Sordidos putabat esse & deparcos quibus impensarum ratio constaret. *Apuleius.* At verò contraria accusatis, vnum seruum, vt deparci tres liberos, vt profusi.

Parcè aduerbium, Frugaliter, moderatè. } *quædam* *quædam*. GALL. Chichement, escharfement. ITAL. *Scarosamente*. GERM. *Rundteltich* / *sparsig*. HISP. *Escaosamente*. ANGL. *Sparinglie*, *niggardlie*. } *Terent. Andr.* Primum hæc pudicè vitam, parce ac duriter agebat. *Cicero 1. Offic.* intelligimus quàm sit turpe diffuere luxuria, & delicatè ac molliter viuere: quàmque honestum, parcè, continentèr, seu ètè, sobriè, *Cicero 2. de Finibus*, Nec tamen cur id tam parcè, tamque restrictè faciant intelligo. *Idem pro Muran.* In qua re si satis proficissent, parcius de eius laude dicerem. *[Parcè iactare. Liv. l. 4. d. 4.]* *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* O princeps parçè viribus vsè tuus. *Plaut. Aul. sc. 1. a. 2.* Mortalem parçè parcum prædicas. *Et pseud. sc. 1. a. 5.* Non enim fuimus parçè promi victu cætero, &c. *[Colum. l. 6. c. 7.]* Nec potestas aquæ, nisi quàm parciusimè, faciendâ est. *[Quintilian. parciusimè dicam.]*

Parcitas, pro frugalitate. } *quædam* *quædam*. GALL. Chicheté. ITAL. *Scarfitia*, *miseria*. GERM. *Rundteltich* / *ersparung*. HISP. *Escajeza*. ANGL. *Niggardness*. } *Macrobius Comment. lib. 1. c. 8.* Moderatio, parcitas.

Parcè-promus. *Plaut. pseud. sc. 1. a. 5.* Non enim fuimus Parcè-promi victu cætero, &c.

Parsumonia, parsimonia, Moderatio sumptuum, parcitas, frugalitas, parcus rerum vsus. } *quædam* *quædam*. GALL. Espargne, Frugalité, c'est à dire, Despende modèrè, & faite par raison, & mesure. ITAL. *Parsimonia*, *risparmio*. GERM. *Rundteltich* / *mässigung* vnd *abbruch* also *gtoßm vntossig* / *haustich*. HISP. *Escajeza* / *en el gasto*. ANGL. *Spar-*

ring, *niggardness*, *refrainesse*. } Ea sic definitur à philosophis, Parsimonia est, qua cauemus ne quod dispendium vltra modum fiat, & res familiaris (quoad fieri potest) sine cuiusque iniuria conseruetur. *[Liuus lib. 34.]* Parsimonix & paupertatis pudor est pessimus. *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.* Estur, bibitur, neque quisquam parsimoniam adhibet. *Idem Aul. sc. 5. a. 3.* Nimis lepide verba fecit ad parsimoniam. (i. aduersus luxum muliebrem.) Parsimonia & duritia discipulinx alij erant. *Plaut. Most. sc. 2. a. 1.]* *Cic. in Parad.* O dii immortales, non intelligunt homines quàm magnam veltigal sit parsimonia. *Idem 2. Offic.* Res autem familiaris quæri debet iis rebus à quibus abest turpido: conseruari autem diligentia & parsimonia, iisdem etiam rebus augeri. *Idem pro Quintio*, Amicos obseruantia, rem parsimonia retinere. *[Item \*Parsimonia suppellectilis. Suet. in August. cap. 73.]* \*Parsimonia temporis. *Plin. Epist. 5. lib. 3.* Id est diligentia non abutendi tempore. *[Parsimonia lingua. Gell. cap. 4. lib. 12.]*

Pardaliânchès, *πάρδαλιανχης*, Aconiti genus, sic dictum quod carnes eo tactæ pantheras necant. *Plin. lib. 8. cap. 27.* Pantheras perfricata carnes aconito (venenum id est) Barbari venantur. Occupat illico fauces earum angor. Quare pardalianches id venenum appellauere quidam.

Pardalis, *πάρδαλις*, Gemma est maculis quibusdam variegata, à pantherinx pellis similitudine nomen habens. *Plinius libro 37. capite 11.*

Pardalis, *πάρδαλις*, Animal est ferum, Syriæ, Africæque peculiare, quod alio nomine panthera appellatur, pellem habens candidam, breuibus quibusdam macularum oculis variegatam præstantissimum spirans odorem, cuius suauitate feras illectas corripit, laceratque. Romani varias appellauerunt, & Africanas, quod ex Africa in ludorum vsum mitterentur. Mares autem toto hoc in genere pardos nominauerunt. *Vide Plin. lib. 8. c. 17.*

Pardalium, pardalium, *πάρδαλιον*, Dicitur vnguentum, quod pardalis odorem reddat. ¶ Habet enim hoc animal pellem in primis odoriferam, cuius suauitate quadrupes illectas deuorat. *Plin. l. 13. ca. 1.* Fuerat & pardalium in Tarso, cuius etiam compositio & mistura obliterata est.

Pardus, *πάρδος*, *pardus*, Animal est ferum, Africæ & Syriæ familiare, pellem habens odoriferam, breuibus quibusdam macularum oculis distinctam. Fœminam in hoc genere pantheram appellant. *Plin. lib. 8. c. 17.* Pantheris in candido breues macularum oculi. Ferunt odore earum mirè sollicitari quadrupes cunctas. Nunc varias, & pardos, qui mares sunt, appellant in eo omni genere, creberrimo in Asia, Syriæque. *Luca. l. 6.* Quàm per summa rapit celerem venabula pardum. *Iuuen. Saisyr. 11.* & magno sublimis pardus hiatu.

Parècbasis, *παρεχβασις*, vt desinit *Quintilian. l. 4. c. 13.* Est alienæ rei, sed ad vitulentem causæ pertinentis, extra ordinem procurrrens tractatio. Latnè dici potest Digressio, vel excursus.

Parcas, *παρκασις*, Serpens est innoxius, cui caput pro magnitudine ac longitudine corporis paruum, tamen ita buculentum, tantòque rictu hiat, vt correptum passerem, imò columbi pullum deglutiat: *Luc. l. 9.* Et contentus iter cauda sulcare Parcas. Sic legendum cum Iudoro, non pharios.

Parècâtus, *παρεκατος*, Qui de pueritia venit ad pubertatem: à verbo Græco *παρεκατος*, quod est extendo. *Lucil. l. 8.* Vnde parècâtato chiamydes, ac barbula prima. *Idem l. 10.* Tum ephebum quem vocant parècâtum. *Nonius.*

Parèclôn, *παρεκλον*, Figura à Grammaticis appellatur, quum syllaba, vel etiam integra dictio dictioni alicui in fine adiicitur, vt apud *Terentium in principio Andriae*, Adesdum, pro Ades. Latnè dici potest productio *παρεκλον*, quod est producere, vel proferre longius.

Parèns, huius parentis, priore corr. generis communis, à Pario fit, quo nomine quouis propriè pater & mater significentur, apud iurisconsultos tamen, *teste Festo*, etiam auus, & proauus, alique superiores vtriusque sexus, vsque ad tritauos, & tritauas intelliguntur. } *יוליה* *יוליה*, *יוליה*, *יוליה*. GALL. Pere ou mere. ITAL. & HISP. *Padre* / *madre*. GERM. *Vatter* / *oder* / *Mutter*. Item. Et in alio ordine. ANGL. *Parents*, *father* / *and* / *mother*. } Vltra hos quoniam habent certum ac proprium nomen, maiores appellantur. *Cicero post red. in Senatu*, Parentes charissimos habere debemus, quod ab iis nobis vita, patrimonium, libertas, ciuitas, tradita est. *Virg. 8. Æneid.* Quem subisse humeris confectum ætate parentem, &c. *Idem 2. Æneid.* Non prius aspicias, vbi festum ætate parentem Liqueris Anchisem? *Ouid. 4. de Pont. Eleg. 7.* nec tu Immeritò nomen mite parentis habes. *[Ego mite parentis ingenium verbis ad publica commoda verti. Idem Ouid. 13. Metam.]* Hei mihi cur didici? cur me docuere parentes? Parentes Fabri liberum sunt, substruunt fundamentum, &c. *Plaut. Mostell. sc. 2. a. 1.* Hinc latus Anchises cum quo commune Parentis non dedignata est nomen habere Venus. Obsecro Parentes ne mihi meos prohibeas. *C. Quid?* sub gemmâne Inclusos habeo patrem tuum & matrem? *Plaut. Curc. sc. 2. a. 5.* Hic apertè Parentum nomine pater & mater significantur, Item, Deus est, in vtroque parente (i. genus paternum à Deo & maternum.) *Ouid. 13. Metam.* ¶ Item libri siue operis alicuius autor, etiam Patens vocatur. *Ouid. Eleg. 6. lib. 1. Trist.* Orba parente suo quicunque volumina tangis. *Idem Eleg. 1. c. vi. lib. 3. Trist. (ter.)* ¶ Item Rex siue Princeps, & ciuib. patens appellatur, *Senec. cap. 36. de Consul. ad Polyb.* Patens publicus (Cæsar sup.) *[Caius de verb. signif. l. Appellatione]*, scribit appellatione Parentum omnes in infinitum maiores vtriusque sexus significari. ¶ Parentum etiam vocabulum ad quoslibet consanguineos extensum inuenimus: sed hoc apud eos duntaxat qui iam labescente linguæ Latine puritate, minus tersè loquuti sunt. Galli etiã in sua vernacula lingua hoc obseruant. *Lamprid. de Alexandro Seuro,* Amicos & parentes Alexander, si malos reperit, aut puniunt: aut si vetus



si vetus vel amicitia, vel necessitudo non fuit punire, dimisit à se, dicens, His charior est mihi Respubl. *Julius Capital. de M. Antonio*, Adoptatus in aulicam domum, omnibus parentibus suis tantam reuerentiam, quantum priuatis exhibuit. ¶ Transfertur & ad alia: vt docet ex *Catilin.* & *Bello Iugurthino Salustij Victor. cap. 16. lib. 4.* Item *Plin. lib. 8. cap. 1.* Terram omnium parentem dixit, vti est aliter. Et *Ouid. 1. Metamorph.* Magna parens terra est. *Cicer. 1. de Orat.* Philosophia bonarum artium omnium procreatrix, quaedam, & quasi parens. *Idem 2. de Finibus*, Quando enim Socrates, qui parens philosophiae iure dici potest, quicquam tale fecit? *Idem ad Attic. lib. 9.* Quom parentes non alere nefarium sit, nostri principes antiquissimum & sanctissimum parentem, patriam fame necandam putant. *Idem 1. de Legibus*, Earum rerum parens est, educatrixque sapientia. ¶ In arbore etiam parens dicitur stirps ipsa, vel truncus, vnde rami nascuntur. *Plin. lib. 12. cap. 5.* Rami nouam sibi propaginem faciunt circa parentes in orbem. ¶ Parentium in gentiuo plurali pro parentum posuit. *Horat. 3. Carm. Ode. 24.* Dos est magna, parentium Virtus.

Parentela, Consanguinitas, affinitas. מולדת molédheth. סורגות. GALL. Parenté. ITALIC. Parentado. GERMAN. Berwandtschaft. HISPANIC. Parentesco, parentela. ANGLIC. Parentage or auncestrie. ¶ *Capitol. in Gordian.* Duxit (inquit) uxorem filiam Mithraei doctissimi viri, quem causa eloquentiae dignum parentela sua iudicauit. Apud probatos autores alioque hoc nomen non inuenitur.

Parentia, pro obsequio vsus est *Imp. in l. j. C. qui pro sua iurisd.* Quod si quis alienae iurisdictionis causam crediderit delegandam, nec precepto cognitorem datum, parentiam accommodare censens. *Hotom.*

Parenticida, Qui patrem aut matrem occidit. πατερικός, μητερικός. GALLI. Qui a tué pere ou mere. ITAL. Chi ha mazzato padre ò madre. GERMAN. Ein todtschlicher fetns vater oder muters. HISPANI. El que mato padre ò madre. ANGL. That killch father or mother. ¶ *Plaut. in Epid.* Quia ego tuum patrem faciam parenticidam.

Parento, tas, significat Parentibus iusta celebros. εταρεια, εταρεια, εταρεια. GAL. Faire obseques, funerailes, seruices, banquetts ou sacrifices aux peres & meres & aux trespassez. ITA. Far essequie, mortori & altri cose adiuola. GERMAN. Den abgerstorbenen eteten oder atnuordenen jarzett oder opfferung begon. HIS. Hazer sacrificio por padre ò madre ò otros muertos. ANE. To do thinges which ar due to father or mother or to the dead, as funerailes, banquetts and sacrifices. ¶ licet etiam ad alios transferatur. *Plin. lib. 18. cap. 12.* Quin & prisco ritu fabacia suae religionis diis in sacro est praualens pulmentari cibo, & hebetare sensus existimata, in somnia quoque facere: ob hoc Pythagorica sententia damnata, vel (vt alij tradidere) quoniam mortuorum animae sunt in ea: qua de causa parentando vti que assumitur. *Cicer. 2. de Legibus*, Hostia autem maxima parentare, pietati esse adiunctum putabat. *Idem 1. Philipp.* Vt cuius sepulchrum nusquam extet vbi parentetur ei, publice supplicetur. *Ouid. 1. Amor. Eleg. 13.* sic Memnonis vmbrae Annua solenni caede parentet auis. ¶ *Senec. cap. 16. de Consol. ad Polyb.* Parentare fratri xx. Legionum sanguine.]

Parentalis, & hoc parentale, adiectiuum, vt vmbrae parentales. *Oui. 4. Trist. Eleg. 9. siue vlt.* Fama, parentales, si vos mea contigit, vmbrae. ¶ Dies parentales, in quibus solennes epulae ad mortuorum sepulchra solent afferri: quae consuetudo primum ab Aenea creditur manasse, qui solennibus quorannis donis, patris sui manes placabat. *Ouid. 2. Fast.* Hunc morem Aeneas, pietatis idoneus autor Attulit in terras iuste Latine tuas. Ille patris genio solennia dona ferebat. Hinc populi ritus edidicere nouos. At quondam dum longa getunt pugnacibus armis Bella, parentales deseruere dies.

Parentalia, orum, Conuiuia quae in parentum aut propinquorum funeribus fieri consueuerunt. εταρεια, εταρεια, εταρεια. GAL. Sacrifices, obseques, & autres choses qu'on faitoit aux trespassez. ITALIC. Conuiuio nella essequie de morti. GERMAN. Maagetzen so man auff die begrabnußen der citteren oder vortfrundenen vorzeiten gehalten hat. HISPANIC. Sacrificios por los muertos. ANGLIC. Feastes made at a buriaill. ¶ Dicitur parentalia, teste Hieronymo in *Jeremiam*, quod hoc officij genus filij parentibus praestarent. *Cicer. 2. Philipp.* An me censetis p. c. quod vos inuiti secuti estis, decreturum fuisse, vt parentalia enim supplicationibus miscerentur.

Parentesis, παρθεσις, Clausula orationis contextui interiecta, qua remota sensus manet integer: à verbo Graeco παρθεσις, quod est interpono siue interfero. Parenthesis (inquit *Valla*) est interiectio orationis in sermone, qua remota sermo manet integer. Ea cum semper venusta est, tum plurimum venustatis habet, quum sit per qui, aut is, aut per vt. Subdit deinde exempla cuiusque membri: vt Si modo culpam tuam fallus esses, pater (quia indulgentia est) omnia tibi ignouisset. *Idem*, Id flagitij, si praesens vidisset parens, (eius seueritatis est) te membratim discerpisset. *Idem*, Si hanc illi noxam imponere pergis, (vt impudentissimus est) in te eam retorquetur.

Parentinus, παρτινός, Ilicia oppidum est, cuius meminit *Ptol. 4. c. 6. 1.* Hinc Parentinus, gentile παρτινός, *Steph.*

Parco, pares, parui, paritum, vnde pariturus participium. Videor, apparco. פארקו nireab. q. i. v. q. u. GAL. Apparoistre, apparoir. ITALIC. Apparire. GERMAN. Erscheinen, geschehen werden. HISPANIC. Aparecer. ANGLIC. To appeare and be in sight. ¶ *Martialis libro duodecimo.* Festinant trepidi substringere carabala nauae. Ad portum quoties paruit Hermogenes. *Virgil. 6. Aeneid.* Cui pecudum fibræ, caeli cui sidera parent, id est à quo fibræ & sidera cernuntur, & peritissimè agnoscuntur: vt interpretatur *Seruius*. ¶ Hinc sunt composita, Apparco, idem significans quod simplex Parco, hoc est video. *Virgil. Aeneid. 1.* Apparent rari nantes in gurgite vasto. Compareo, vi-

de suo loco. Dispareo, εφωρίζω, à conspectu recedo. Transpareo, διαφανω. Translucco. ¶ Interdum parere est obedire. ¶ *vdw scham ab. m. d. d. d. GALL. Obcir. ITAL. Vèidire. GERMAN. Gehorsamen vnd gehellig sein. HISPANIC. Obedescer. ANGLIC. To obey, to be as commandement.* ¶ *Virgil. 1. Aeneid.* Pareat amor dictis charæ genitricis. *Iust. lib. 1. v. 17.* patienter vni viro, necdum fœminæ pariturus. *Terent. Hee.* Sed ego stultior, meis dictis, parere hanc qui postulem. *Cicer. 7. Phil.* Non vt pareret, & dicto audiens esset huic ordini: sed vt conditiones ferret, leges imponeret. *Idem de Natura deorum*, Eorum imperiis Rempubl. amplificata, qui religionibus paruissent. *Virgil. 2. Aeneid.* - tu nequa parenti Iussa time, neu præceptis parere recusa. ¶ *Idem*, Optime præceptis paruisti. *Plaut. Mos. sc. 1. a. 2.* Qui sese parere apparent eius legibus. *Plaut. Alin. sc. 3. a. 3.* Tempore pareat equus lentis animosus habenis. *Ouid. Eleg. 6. lib. 4. Trist.* ¶ Parere omnia, pro omnibus. *Gellius cap. 7. lib. 2.* ¶ Omnia, quæ pater iusserit, parendum. Et pauld post, Quaedam esse parendum, quaedam non obsequendum. Et *Velleius* Parentem ante omnia & supplicem inuenerunt: Ita ibi legit *Passeratius*. Parentem omnia, pro omnibus. ¶ Item parere in omnibus, & in quibusdam: Item parere omnibus dixit. *Idem Gellius cap. 7. lib. 2.* ¶ Promissis parere, est: præstare promissa. *Ouidius 5. Fast.* Parent promissis dissimulantque deos. ¶ Parere intercessori, est deserere: id est, vt vulgo dicunt nostri Iuriscofultis, petenti cedere. *Cicer. 5. de leg.* Parere iubet intercessori, quo nihil præstantius. ¶ Parere gulæ, est seruire gulæ siue indulgere. *Hor. 1. Seru. Sat. 7.* Nil seruire gulæ parens habet.

Paretur, impersonale. *Liui. 9. ab Vrbe.* Quod postquam consuli nuntiatum est, extemplo tesseram dari iubet, vt prandeat miles, firmatque cibo viribus arma capiat, dicto paretur. Habent autem hæc omnia priorem syllabam productam.

Parere, pro apparere, veteres dicebant, itaque scriptum est apud *Sextulum Flaccum*, Aliquibus locis lapides, qui in limitibus positi erant, intercedunt: & limites ipsi, id est rigores, non parentibus lapidibus difficile inueniuntur. Et *Frontinus*, Ante Iouem limites non parebant, qui diuiderent agros. *Hyginus autem* Antiquæ mensuræ actus in diuersum nouis limitibus inciditur. Nam Terrarum veterum lapides adhuc parent, sicut in Campaniæ finibus Minterneusium. Et apud *Cic. in Oratione pro Roscio Comedo.*

Parè phippius, παρφηπιος, Qui præter rationem equestris disciplinae equos agit: quasi præposterus, siue imperitus eques, à præpositione παρ, quæ in compositione frequenter idem significat quod peruersè, siue præposterè: & nomine φηπιος, quod equestrem significat. Vtitur hac voce *Imperator in l. Parèphippium. C. de Curf. publ.*

Parergon, παρεργον. ANGL. All thing beyde the principall purpose. ¶ Dicitur quod alicui rei præter propositum additur: vt si pictor imaginem pingens, ornandæ tabellæ gratia, arbutusculas, & auiculas, & huiusmodi addiderit. *Plin. lib. 33. cap. 10.* Protogenes, quum Athenis celeberrimo loco, Mineræ delubro propylæum pingeret, adiecit paruulas naues longas, in his quæ pictoris parerga appellunt. Sunt etiam (inquit *Budæus*) parerga corollaria operis locati, quæ sunt ultra, id quod in stipulatione comprehensum est: Nam παρεργον, est opus ipsum de quo actum est. Parergon autem, operis appendix, de quo nihil actum erat.

Parèsis, παρσις. Græcæ vox est, qua significatur remissio, vel negligètia: corporis & animi defectio, & languor, viriumque & corporis & animi extenuatio. *Bud. in Comment.*

PARÉTACENI, παρτακηνί, Populi Mediæ, aut certè Mediæ finitimè iuxta Elymos, montium incolæ, & latrociniò victum quæritantes. *Meminit horum Herod. 1. 1. & Strab. 1. 1. c. 16.*

PARATONIVM, vide PARATONIVM.

\*Parici, παρικί, inquit *Festus*, Quæstotes appellabantur, qui solebant creari causa rerum capitalium quærendarum.

PARIEDRÉS, παριεδρες, *Ptolemao*, Pars Tauri montis, in finibus maioris Armeniæ, ex qua Absarus fluius oritur. *Autor Plin. lib. 6. ca. 9. c. lib. 5. c. 27.*

PARIENNA, παριεννα, *Ptol. 1. 2. c. 1.* Germaniæ vrbs.

PARIES, parietis, penultima correpta. Proprie est qui in vitroque adidum latere domum vnam ab altera dirimit: differtque à muro, quod hic proprie est lapideus vrbs ambitus. פרוחח chomáh פרוחח schur. תיך. GAL. Paroy, ou mur. ITALIC. Parete, muro. GERMAN. Ein stein mant. HISPAN. Pared. ANGLIC. A wall of an house. ¶ *Cicer. 6. Verr.* His autem tabulis templi interiores parietes vestiebantur. *Ouid. 4. Metamorph.* Fissus erat tenui rima, quem duxerat olim, Quum fieret paries, domui communis vtrique. ¶ Nunquid vidisti tabulam pictam in pariete, vbi Aquila Catamitum rapiebat. *Plau. Men. sc. 2. a. 1.* Parietes riuunt. *Plau. Mostell. sc. 2. a. 1.* Madent in corde parietes. *Ibidem sc. 3. a. 1.* Perfollor parietum. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 4.* Venit Imber, lauit parietes, tigna perpluunt. *Plaut. Mostell. sc. 2. a. 1.* In eo conelati perfodi parietem, quæ commeatu clauis esset huic mulieri. *Plaut. Milit. sc. 1. a. 2.* Idem supra in argumento posteriore, medium parietem perfodi seruus, commeatu clanculum quæ foret amantum. *Idem Plaut. Milit. sc. 5. a. 2.* Comueatustranstinet parietem. Aliàs, est trans parietem. ¶ *Plin. lib. 35. cap. 14.* Quid non in Africa, Hispaniæque ex terra parietes, quos appellant formaccos, æuis durant incorrupti imbribus, ventis, ignibus, omnique cæmento firmiores. ¶ Intra domesticos parietes aliquid fieri dicimus, quum significare volumus aliquid domi nostræ fieri. ¶ Intra parietes disceptare, vel experiri, est amicis domi, & extra cancellos forenses controuersiam componendam permittere. *Cicero pro Quintio*, Siquid in controuersiam veniret, aut intra parietes, aut tamno iure experiretur. ¶ Paries intergerinus quis dicatur, vide in dictione INTERGERINVS. ¶ Paries ciuitatis dicitur ab asseribus, qui arrecti transversique in modum cratris textuntur: vnde *Vitruius*, Arrectatios parietes, & transversarios appellat.







omnium disciplinarum parens, olim in Sequanz insula sita: hodie vero prolatid identidem pomceris tantopere aucta ut nulli potentissimarum vrbum merito debeat postha beri. Vide Casarem libro 6 Comment. & Ptol. lib. 2. c. 8. Vulgo Paris.

PARISSIMVS, fit à Paris. Plaut. Curc. sc. 1. a. 4. Parissimi estis iibus (id est, iis, antiquè. Vide sup. in Par.)

PARITER, aduerbium. Ex æquo, æqualiter, ἴσην ἰσως. GAL. Pareillement, & semblablement. ITAL. Parimente, ugualmente. GERMA. Pariteit, ἰσότης. HISP. Igual y semejantemente. ANG. Equallie, alike. [Pariter hoc fit atque ut alia facta sunt. Plaut. Amph. Patrem & matrem commemorant pariter qui fuerint sibi. Plaut. Men. sc. 1. a. 5. Ecastor hoc atque alias res soles. Plaut. Men. sc. 1. a. 5. Amo pariter simul. Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. Pariter perire amando. Ibidem sc. 5. a. 1. Si manum tollet, pariter proferto manum. Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2. Cantantis pariter, pariter dare pensa trahentis. Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. Me cum pariter potant, &c. Hanc quidem quam nactus prædam pariter cum illis partiam. Idem Asin. sc. 2. a. 1. Quique refert pariter lentos ad pectora ramos. Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. Confer gradum contra pariter. Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2. Participem pariter ego te, & tu me facias. Plaut. Aulul. (c. 3. a. 1. Idem Ibidem sc. 4. a. 1. Vbi onus nequeam ferre pariter iaceam ego agnus in luto. Et Capt. sc. 2. a. 2. Ut ea quæ sentio pariter scias.] Nanius, ut pariter dispartiantur bona patris. Aliquando conuenienter. Ovid. Tim. Næ tu istam adepol inedia exubisti pariter ut dignum fuit. Aliquando similiter. Plaut. in Aulul. Is ex se hunc reliquit, qui hic habitat filium pariter moratum ut pater atque auus eius fuit. Est & aduerbium congregandi, significans vnâ, simul. Cicer. 1. Tuscul. Pariter cum vita sensus amittitur.

PARITURÀ Paritudo, Vide PARTVS.

PARIVM, παριον, Troadis oppidum ad Propontidem, teste Strabone li. 13. à Milesiis, Erythræis, Parique conditum, iuxta quod, teste Plin. lib. 7. cap. 2. Gentes fuerunt quæ Ophiogenes vocantur, serpentum ictus leuare solitæ, & manu imposita venena extrahere corpori, quorum etiam sua ætate paucos, reliquos fuisse, auctor est Varro salua sua serpentum ictibus mederi solitos. In eodem oppido, teste Plin. lib. 16. cap. 5. Cupido nudus fuit par Veneri Gnidiaz nobilitate & iniuria.

PARIVS, a, um, παριος, adiectiu. Vnde Parius lapis, siue Parium marmor, quod candidum erat, & sculpturis aptissimum, Virg. 1. Aeneid. Pariuus lapis circumdaturo auro.

PARMA, parmæ, Breue scutum rotundum, quo milites utebantur. ἰσμήνη, ἄρμη, Suidæ. GALLIC. Targue, rondelle, bouclier. ITA. Targa, brochiéro. GERMANIC. Ein runder schilt der süßholzschicht. Ein runder HISPANIC. El broquel. ANGLIC. A buckler which men of warre vseth. } dictum quod à medio in omnes partes esset par, ut inquit Varro. Virg. lib. 11. Ense leuis nudo, palmâque inglorius alba. Hoc scutum Græci auctore Plin. vocant peltam, ἰσμήνη. Liu. 8. ab Vrbe, Quem cuspide parmâque innixum, at tollentem se à graui casu Manlius à iugulo, ita ut per costas feritum eimeret, terræ affixit, [Parmam hastamque tenent, &c. Ouid. 13. Metamorph. Parma seu quis dextra velit seu læua tueri. Tibull. lib. 4.

PARMATUS, a, um, Parma testus. ἰσμήνη, ἄρμη. GALL. Garny ou armé de rondelle. ITALIC. Armado di rondella. GERMA. Wie etner runderen gerustet oder bewaffnet. HISPAN. Armado de broquel. ANGLIC. Armed with a buckler. } Liu. 4. ab Vrbe, Dat si quom Volscis Imperator, ut parmatis nouæ cohorti hostium locus detur.

PARMULA, parmula, pen. cor. Diminutiuum. ἰσμήνη, ἄρμη. GALLIC. Petite rondelle. ITALIC. Picciola rondella. GERMAN. Ein kleines rund schiltlin der erlege tnechter. HISPAN. Pequeno broquel. ANGL. A little buckler or vergate. } Horat. 2. Carm. Ode 7. Tecum Philippos & celerem fugam Sensu relicta non bene parmula.

Parmularius, parmularij, Gladiatori, qui parmula utebatur, quique parmulas facit & vendit. ἰσμήνη, ἄρμη. GAL. Vn rondelier. ITALIC. Maestro di rondelle. GERMAN. Der socht runde schiltlin dem streit braucht oder macht. HISPAN. El que usa mucho del broquel. ANGL. That useth a buckler. } Quint. 1. 2. c. 11. Alius percontanti, Theodoretus, an Apollodorus esset: Ego (inquit) parmularius sum. Vbi interpres, Parmularius dicitur parmula, hoc est scutorum fabricator. Porro gladiatores parmularij etiam Thraces appellabantur, eod quod eius regionis homines præcipuè parmulis utebantur. Festus, Thraces (inquit) gladiatores, à similitudine parmularum Thraciarum vocati.

PARMA, nomen est fluuij, à quo Parma vrbs in Insucribus celeberrima appellata est. Hæc patria fuit Cassij Poëtæ, & Macrobij, viri ingenio & doctrina præstantis. \*Parmensis, Incola & habitator vrbs Parmæ. Cicer. 14. Philipp. Refugit animus p. c. eaque reformidat dicere quæ L. Antonius in Parmensium liberis & coniugibus effecerit.

PARMENIDES, παρμενίδης. Eleates philosophus, Xenophanis auditor, atque amicus, à cuius nomine Plato Dialogum quem de deis conscripsit, Parmenidam appellauit. Hic carmine Physiologiam expressit, sicut Empedocles & Hesiodus, duplicemque eam esse dixit: vnâ quæ veritate constaret: alterâ quæ opinione. Primus deprehendisse dicitur eundem esse Luciferum & Hesperum: alij Pythagoram dicunt. Auctores Suidas, & Diogenes Laertius. Hic censuit temporarium atque immobile esse vniuersum, quod maxime vnum secundum veritatem rerum subsistat: solum enim esse, simplex, & intrepidum, atque ingentium: generationem vero eorum esse quæ falsa existimatione videntur esse, quom non sint. Sensus autem semouendos à veritate putat. Afirmat enim, si quid est præter ens, id esse non ens. Non ens autem non esse in rebus, & sic ens vniuersum sibi relinquitur: terram verò densioris æris destit-

xu suam arbitrat. PARMENIO, παρμενίου, Vnus fuit ex præcipuis amicis Alexandri Macedonis, qui eum in Asiaticam expeditionem est secutus, cuius frater quædam est mentio apud Curtium.

PARMENO, Parmenonis, παρμενων, Personæ Comicæ nomen apud Terent. Eunuch. Act. 1. sc. 1. hoc est à diuitis commorando (vt videtur) impostum.

Parmularius, Vide PARMA.

PARNACIDES, Testes appellabantur puellares. Var. de liber. educ. Vt puellæ habeant potius in vestitu chlamydas, encombomata, & parnacidas quam togas. Nonius.

PARNASSVS, gemino fl. (nam apud Stephanum & Suidam legitur παρνασσος) mons est in Phocide, vt auctor est Plin. li. 4. ca. 33. & Strabo. li. 8. c. 9. GERMA. Ein hoher berg in Phociden Baccho vnd dem Apollonius suggestet. Idos vertices habens, quorum vnum Thitorea vocari, alterum Hyampæum, Herodotus in Vrania tradit. Cithæron autem & Helicon, quos Seruius male putari esse Parnassij iuga, mōtes ab hoc diuersi, & distincti sunt, ita vt Helicon à Parnasso circiter quindecim passuum millia, Cithæron verò à Parnasso circiter (sicut docet Strabo) Helicon Parnasso æmulus & altitudine, & circuitu. Quinetiam Musis natale solum in nemore Heliconis scriptores assignant. Cyri hæc verò & Nyfa, quas nonnulli etiam tradiderunt esse Parnassij vertices, nomina sunt ciuitatum: Cyrrha sub Cyrrhurupe Parnassij, in planitie mare versus, locata est: Nyfa verò, non in Parnasso, sed in felici Arabia sita est: in qua quom Bacchus nutritus esset, in eius memoriam ipse postea aliam in India condidit. Est igitur Parnassus mons Phocidis, sacer Baccho & Apollini. Ouid. 1. Metamorph. Separat Aonijs Aetæis Phocis ab aruis. Terra ferax. Mox addit, Mons ibi verticibus petit arduus astrâ duobus, Nomine Parnassus, superatque cacumine nubes. Lucanus libro 5. quantum semotus Eoo Cardine Parnassus, gemito petit æthera colle. In hoc monte rupes vel maiestate numinis, vel situ ipso horrorem visentibus incutit, vndique ferè præceptis in formam theatri, Hic est Apollinis Delphici templum, hic sons Castalius, Musis sacer, Hic habitauerunt Pieres, natio Thracia: vnde Pierius mons, & Pierides Musæ, sub Parnasso habitauerunt Hyantes populi. Vnde aquam Parnassij fontis, Hyantida dicunt. Hic fontes Arcteam versus Hippocrene & Aganippe. Parnassus, Parnassia, Parnassia, παρνασσος, ἄρμη. Virg. 7. Eclog. Nec tantum Phœbo gaudet Parnassia rupes.

PARNVS, παρνος. Natura fuisse fertur pauperculus, qui ob amissam nauiculam, cum obuiis quibusque litigabat. Hinc adagium, Disce parare ob Paru scaphulam, id est ob res minutulas multum mouerelium & querelatum. Erasmi. ex Diogeniano.

PARNEVS, παρνεος, Mons est Articeæ regionis, tam masculinam quam femininam gen. vt probat Stephanus Stat. 12. Thebaid. Parnesque benignus.

PARO, ras, Instruo, apparo, præparo. ἰσμήνη, ἄρμη. GALL. Appareiller, appretter. ITAL. Apparechiare, metter à ordine. GERMA. Ansetzen, beresten. HISPAN. Apparejar. ANGL. To prepare, to make ready. Plaut. in Mil. Itaque ego parauit hic in totus magnas machinas. Terent. in Andr. Reuertor postquam quæ opus fuere ad nuptias Gnate, parauit. Plautus Aul. sc. 4. a. 1. Ibo igitur, parabo. (i. adornabo nuptias.) Dum hunc sacrifico, fac parare prandium. Plaut. Amph. Mihi ego nauem pario. Plaut. Milit. sc. 1. a. 2. Dabit, parabit aliquid hos dies. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Ibo domum, vt parentur quibus paratis opus est. Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Intra parata, cura (de cena) Plaut. Men. sc. 2. a. 2. Aedes cum sunt parata, expolitæ, factæ probè. Plaut. Mostell. sc. 2. a. 1. Tibi paratum vt pereas. Plaut. Milit. sc. 3. a. 2. Ex parata imparatam rem mihi facis. Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Paratito vt sic paratum prandium. Plautus Curc. sc. 2. a. 2. Quando vis veni, parata res erit. (de prandio.) Plautus Men. sc. 3. a. 1. Omne paratum est (de prandio) Plaut. Men. sc. 4. a. 3. Omnis res parata est, nos quibus paratum est assumus. (de cena.) Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Cui nec paratus numus argenti fiet. Plautus Pseud. sc. 1. a. 1. Vingtini minæ vltus silio argenti minis, face iam id sic paratum. Volo parare piscatum mihi (i. pisces.) Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Heu istoc verbo vindictam para. Plaut. Curc. sc. 3. a. 1. Item Aduersusque parant acies concurrere signis. Tibull. 1. 4. Cum tu terga dæres, in honestâque vela parares Ouid. 13. Metamorph. Nec gener hoc nob. s. in ore parandus erat. Ouid. 4. Fast. 5. bell. Gall. Neruius Aduaribusque bellum Romanos parare. Ita paratum est, inquit Plaut. in Pœn. id est ita deliberatum est. Significat aliquando idem quod comparo, acquiris, παρμας, ἄρμη. Terent. in Eunuch. Cupio aliquot parare amicos beneficio meo. Curtius. Quid tibi diuitis opus est, quæ te esurire cogunt? Primus omnium satietate parasti famem, vt quod plura haberes, acris, quam si non haberes, cuperes. [Plaut. Aul. sc. 5. a. 3. Mores sibi meliores parent. (i. quæ rant, comparent.)] Huius composita sunt, Apparo, Comparo, Reparo, Separo, Disparo, quod est Separo, Equiparo, Præparo: quæ habent penultimam correptam.

PARATVS, participij. aut nomen ex participio. ἰσμήνη, ἄρμη. GALL. Appareille. ITALIC. Apparechiato, presto. GERMA. Geruffet, bereit. HISPAN. Apparejado. ANGL. Ready or made ready. } Terent. in Andr. Omnia parata iam sunt iotus. Ibidem, Summum bonum esse hæc putabam hunc Pamphilum, Amicum, amatorem, vnum, quom in loco paratum. Vbi Donatus. Paratum dixit ad omnes affectus, quicunque de proximo esse possunt. [Ouid. 3. Fast. Instabant acies ferro mortique paratæ.] Cicer. 2. de leg. Fuit enim hic vir, vt feris, non solum eruditissimus, sed etiam ciuis à Republica maxime, tuendæque ciuitatis paratissimus. Paratissimo animo sustinere. Hirtius 8. bel. Gall. Iungitur aliquando infinitiuo. Casar. 3. bel. Cis. Paratus omnia perpeti. Aliquando accusatiuum cum præpositione ad. Cicer. ad Torvantium libro 6. Paratus ad omnem euentum. Aliquando datiuo. Quint. lib. 8. cap. 3. Idem certamini parator.



**Paratus, us, substantivum, Apparatus.** *Παρασκευα* math. *Paratus*. *GALL. Appareil. ITALIC. Apparecchio. GERMAN. Die scheinbare. HISPAN. Aparajo. ANGL. A making ready.* Quint. lib. 10. cap. 1. Coptolus verborum sit paratus, id est apparatus. Tacit. lib. 13. Prouiso ante funebri paratu, qui modicus erat. Opus impar vestris paratibus. Ouid. 3. de Pont. Eleg. 4. Indura Tyrios paratus. Ouid. 3. Fast. Id est, induta Tyrio vestitu, [sive cultu. Livius lib. 10. ab 276.]

**Paratum, in neutro genere.** Terent. in Eunuch. Parati nihil est.

**Parate, adverbium, Prompte, & expedite.** *Προσχυρως*. GAL. Avec appareil. ITAL. Promamente, apparecchiamente. GERMAN. Mit bereitung/berstfante. HISPAN. Con aparejo. ANGL. Readie. Plant. in Epid. Ut parate eam praemed. trator meo dolis, astutusque Onustatu mitram. Cicero. de Claris Orator. Is tamen ad dicendum veniebat magis audacter, quam parate. Idem 1. Offic. Dimicaretque paratius de honore, & gloria, quam de ceteris commodis. Paratissimè respondit: hoc est promptissimè. Plin. Epist. 9. lib. 3.

**Paritas, frequent.** Plaut. in Merc. Quid tu ais? quid cum illo quod nunc ire paritas, veniris. [Idem Plaut. in Pseud. sc. 5. a. 1. Paritas auferre à me viginti minas.]

**Parabilis, le, Quod in promptu est, & cito haberi potest.** *Προσχευω*, *Προσχευω*, *Προσχευω*. GAL. Qui se peut apprestre ou acquerir. ITALIC. Che si può acquistare, che si può apparecchiare. GER. Das was zu vbernehmen ist. HISPAN. Cosa que se puede aparejar. AME. That is in readiness, or that is ready, or easily gotten. Seneca. Ad manum est, & parabile, quod sit est qui ad naturam vivit, unquam est pauper. Cicero. 1. de Finib. Ipsa natura diuitias, quibus contenta est, & parabile, & terminatas habet. Horat. 1. Ser. Satyr. 2. Non ego, nanque parabilem amo venerem, facillè que. Curt. 1. 6. Tenaces quippe disciplinae suae, solitò que parco ac parabili victu ad implenda naturae desideria defungit, vt peregrina, & cuietarum gentium mala impulerat.

**Parochus, chi, penultima corr.** *Παροχος*. Qui & Xenoparochus, teste Budaus, *Παροχος* hoc est à præbendo dicitur. ANGLIC. A neighbouring or paris hioner. Erant enim Parochi, qui Legatis publicè Romam missis, ceterisque alicuius dignitatis hospitibus, salern & ligna præbebant: vt annotavit Aeron in illud Horatij ex lib. 1. Ser. Satyr. 5. Tuum parochi, quæ debent ligna salernque. Hi Latino verbo Copiarij dicti sunt, teste Porphyrione, quod omnium rerum necessariorum copiam, regum, & populorumque Legatis suppeditabant. Nam quavis Horatius salern tantum & lignorum meminerit, eorum tamen appellatione videtur esse complexus quæcunque sunt hospitibus necessaria. In hac significatione hoc nomine vsus est Cicero libro 3. Epist. ad Attic. Ariarathes (inquit) Ariobarzani filius Romam venit, vult, opinor, regnum aliquod emere à Cesare. Nam quomodo nunc est, pedem vbi ponat in suo non habet. Omnino eum Sestius noster parochis publicis occupavit: quod quidem facile patior: veruntamen quod mihi summo beneficio meo magna cum fratribus illius necessitudo est, inuito eum per literas vt apud me diuerfetur. Horat. lib. 2. Ser. Satyr. 3. Parochum videtur posuisse pro coniuatore, vertere pallor Tum parochi faciem, nil sic meuentis, vt acres Potores. Sunt qui Parochon etiã accipi patent pro auspice nuptiarum, seu paranymphe: eius originem referentes ad verbum *Παροχος*, eo quod in curru nuptiali vnã eum sponsa & sponsa veheretur. Nam vt Pausanias scribit, in Græcia moris fuit vt in curru nuptiali tres tantum federent, sponsa media, & cuius alterum latus clauderet sponsus, alterum quem vocabant *Παροχος*, vel qui amicitia vel sanguine esset coniunctissimus, vel cui ob dignitatem plurimum deferrent. Hac Calvus. Sunt qui Parochias (ait Budaus) appellatas inde censeant, quibus singuli sacerdotes sui destinati sunt, qui sacra administrant sacramentaque præbeant, *Παροχος* dicti, *Παροχος* (i. à præbendo.) Ego vero, (inquit Budaus) non parochias primùm, sed Parœcias appellatas esse censeo, quasi vicinias.

\*Paroculi, à paribus oculis dicuntur. Suet. in l. de Claris rhet. de Sext. Clodio, Malè oculus & dicax paroculorum.

**Parodontides, παροδοντιδες, siue Parulides, παραλιδες, Tubercula iuxta gingiuas, quum caro in gingiua excreuit.** Vide Celsum libro 6. cap. 13.

**Parœcia, παροικια, cum æ diphthongo.** Accolarum conuentus, sacraque vicinia, *Παροικια*, hoc est ab accolendo, vel iuxta habitando. GAL. Paroico, vulgò Paroisse. ANGLIC. A parish. August. l. 14. de Ciuit. Presbyter fuit quidam nomine Restitutus, in parœcia Calamensis ecclesie Parœci dicuntur ipsi accolæ: quare qui sanum aliquod accolunt, parœci dicti sunt, eiusdem scilicet sani consortes. [GALIC. Paroiciens, vel vt vulgò Paroissiens.] Quod si Latine loqui magis placet, Latine scientibus Curia dici possunt: vnde curiones olim dicti, & *Παροικια* ipsi curiales. Ex Budaus.

**Parœmia, παροικια.** Definitore Donato est accommodatum rebus, temporibusque proverbium. Diomedes sic definit. Parœmia, inquit, est proverbij vulgaris vsu patio, rebus, temporibusque accomodata. Vide Eras. in princip. Adagiorum.

**Paronomœon, παρονομασιον.** Est similitudo verborum in oratione. quemadmodum Paronomasia nominum dicitur similitudo: vt si dixeris aliquem arare, non orare, est paronomœon: si verò non Oratorem esse dixeris, sed aratorem, paronomasia est. Alij Paronomœon interpretantur vitium orationis, quum ab iisdem literis diuersa verba funtuntur: cuiusmodi est illud, O Tite tute, Tati tibi tanta tyranne tulisti.

**Paronomologia, παρονομογια.** Dici potest confessio: figura quum aliquot res concedimus aduersario: deinde inferimus aliquid quod aut maius sit quam superiora, aut etiam omnia, quæ posuimus, infirmet. Exemplum esse potest illud Ciceronis pro L. Flacco. Veruntamen hoc dico de toto genere Græcorum: tribuo illis literas, do multarum artium disciplinam, non adimo sermonis legem, in-

geniorum acumen, dicendi copiam: denique etiam, si qua alia sibi sumunt, non repugno, testimoniorum religionem, & fidem nunquam ista natio coluit: totiusque huiusce rei quæ sit vis, quæ auctoritas, quod pondus ignorant.

**Paron, onis, παρον.** Nauigij genus à Paris primùm excoigitatum, vt refert Aristoph. in interpret. Vnde & Myoparones quidam appellatos putat, quod genus nauigij piratici esse creditur, media autem habet formam earum nauium quæ in Myunte & Paro insulis fieri solent. Vide Bayf. de re nauali.

**Paronomasia, παρονομασια,** Latine agnominatio, quum aliquod nomen ab alio voce quidem simili, verùm significatione diuersissimo perimitur. Terent. in Andr. Nam inceptio est amentium, & haud amentium. Quando autem hoc non ex hominum sed verborum similitudine contingit, Paronomœon à quibusdam appellatur. Vide supra.

**Paronychia, Abscessus circa radices vnguium, reduuia.** *Παρονυχια*. GAL. Apostume qui viciat à la racine des ongles. ITAL. Panaricio. GERMAN. Det finger wurm so zu ring umb dem nagel sitzt das er mit schmerzen aabgon muß. HISPANIC. Panarico vñnero. ANGLIC. A felon or impostumation that cometh vnder the rootes of the nayles. Plin. lib. 23. c. 3. Gingiuarum inflationibus paronychiis, sordidisque vlcibus, & pueriscentibus. Quæ dicta paronychia à *παρον*, & *ονχια*, vnguis, quasi ad vnguem. Est item paronychia frutex quidam in peiris nascens, peplo similis, breuiore tamen stipite, & folijs maioribus. Nomen habet à te ipsa, propterea quod paronychiis medetur. Auctor Dios. l. 4.

**Paronymon, παρωνυμιον,** Nomen ab alio deriuatum: Grammatici vocant Denominatiuum.

**PAROPAMISADAE, παροπαμισαδαι,** Populi Asia, qui (sicut refert Ptol.) ab Oriente, parte India: ab Occaso, Arabia terminantur: à Meridie, Arachosia. Meminit horum & Plin. lib. 6. c. 20. & 23.

**PAROPSIDIS, Vas escarium à rotunditate sic dictum.** *Παροψιδις*. GAL. Plat ob escuelle. ITAL. Piato o scudella. GERMAN. Ein runde stauen oder abschuffel. HISPANIC. El plato grande para el manjar. ANGLIC. A dish or potenger. Martial. l. 11. Cui portat gaudens ancilla paropside rubra Halecem. Suet. in Cal. c. 12. Ordinario quidem dispensatori breuiarium rationum efferenti, paropsidem leguminis pro sedulitate ac diligentia porrexisset. Pollux l. 10. tradit etiam iuris quoddam genus esse, vel maza, vel opsonij vilis, quod suo tempore *παροψιδις* dicebatur.

**PAROS, παρος.** Insula est vna ex Cycladibus, quæ à Delo triginta quinque millibus distat, ex quo Parus lapis aduehi solet, colore candido, & statuis exculpendis aptissimus. GERMAN. Ein auß dem Stræt Insten der Egelschen meers. Virg. l. 3. Olearon Niueamque Paron sparsaque per æquor Cycladas.

**PAROTIS, tidis, Apostema ad aures.** *Παροτις*. GAL. Apostume entour ou derriere les oreilles. ITAL. Apostema dietro le orecchie. GERMAN. Ein knaup ober geschwâr so hinter den ohren wachst. HISPANIC. Hinchazon tra las orejas. ANGL. A felon or apostume behind the eares. Cels. l. 6. c. 16. Sub ipsis verò auribus oriti parotides solent, modò in fecunda valerudine ibi inflammatione orta: modò post longas febres, illuc imperu morbi conuersio: id abscessus genus est. Quæ dicitur etiam parotides (inquit idem Cels.) arteria duæ, dextra sinistraque iuxta guttur, quæ sursum procedentes ultra aures feruntur. Quin & ipsi aurium cincinni, apud Iul. Pollucem vocantur parotides. Itaque partes his si bideatæ, quæ à faucibus ad malas pertinent. Græci enim *παρος* ad, *παρος* aureis dicunt. Solent etiam iuxta dentes in gingiuis oriri dolores, quos Græci *παροτιδες* appellant. Plin. lib. 20. c. 1. Parotidas & panos sanat.

**PAROXYSMUS, παροξυσμος,** Stimulatio, concitatio, exacerbatio, *παροξυσμος* enim est incitare. ANGL. A frize, or course of fever or oither disease. Hoc etiam nomine Græci appellant Accessum febris, hoc est exasperationem, quæ statis temporibus fieri consuevit.

**PARRA, Genus ausi inaufpicatæ.** Hora. l. 3. Carm. Impios parræ recinētis omen ducit, & prægnans canis, aut ab agro Raui decurrens lupæ Lanuino Plin. lib. 18. & 19. Auem parram oriente Sirio, ipso die non apparere donec occidat. Est etiam parræ auicula, alias pardalus vocata, quæ magna ex parte gregatim volat, coloris tota cinerei, minor turdo. Plin. lib. 18. c. 29.

**PARRHASIA, παρασια,** Regio in Peloponneso, alio nomine dicta Arcadia, Lycaonis patria. Vnde Parrhasius, 3, um, *παρασιας*, *παρασιας*, pro Arcadico. Virg. 8. En. Hinc lucum ingentem, quem Romulus acer Asylum Retulit, & gelida monstrat sub rupe lupercal, Parrhasio dictum Panos de more Lycæi. In ea mons est Lycæus, in quo bicornis Fauni templum fuit, à quo Lycæa ludicra illa sacra, nobis Lupercalia dicta. Ouid. l. 2. Fast. Quid vetat Arcadico dictos à monte Lupercos? Faunus in Arcadia templa Lycæus habet.

**Parrhasis, παρασιας,** Patronymicum est fæmininum à Parrhasia: Hinc Parrhasis vsa apud poetas pro Polo arctico, quod Callisto quam à Ioue compressam atque in hoc signum conuersam fabulantur, Lycaonis Parrhasiæ, hoc est Arcadiæ, regis filia dicta sit. Luc. l. 2. sed nocte sopora Parrhasis obliquos Helice quum verteret axes. [Hinc Parrhasides stellæ. apud Ouid. 4. Fastor.]

**PARRHASIUS, παρασιας,** Nomen pictoris Ephesij, qui cum Zeuxide, in certamen picturæ descendit: & quum Zeuxis detulisset vnas pictas tanto successu, vt in scenam aues aduolarent, ipse Parrhasius detulisse linteum pictum traditur, ita veritate representata, vt Zeuxis alitum iudicio tumens, flagitare et tædem remoto linteo, ostendi picturam: atque intellecto errore concedere palmam ingenuo pudore, quoniam ipse aues feculisset, Parrhasius autem se artificem. Hic primus symmetriam picturæ dedit, prius a guribus vultus, elegantiam capilli, venustatem oris expressit. Auctor Plin. lib. 35. c. 10. Hora. l. 4. Carm. Quas aut Parrhasius protulit, aut Scopas? Hic saxo, liquidis ille coloribus, &c.



**Parricida**, & penultim. product. { παρρικία, παρριδικός. GAL. Parricide, qui a tué son Pere ou sa mere, ou autre parent. IT AL. Parricida. GERM. Ein vatters mörder / der sein vatter oder mutter erdödet. H I S P. El que mató padre ó madre. ANGL. That killeth father or mother. } A patre deducitur, t in r commutato. Alij volunt parricidam per syncopam dici, quasi parrenticidam à nomine parens. Propriè enim parricida dicitur parentum interfector, aut qui patriæ (quæ parentis loco piè sanctæque est hominibus colenda) excidium aut vim attulerit. Cicero pro Rosc. Amer. In sui in culeu) parricidas viuos, atque ita in flumen deiici voluerunt. Idem in Paradox. Patrem vita priuare, si per se scelus est, Saguntini qui parentes suos liberos emortui, quam seruos viuere maluerunt parricida fuerunt. Idem in Caill. Certè verendum mihi non erat, nequid hoc parricida ciuium interfecto inuidiæ mihi in posteritatem redundaret. Horat. 3. Carm. Ode 29. Telegoni iuga parricidæ. Postea tamen lege Pompeia cautum est, vt is parricidij teneatur, non solum qui patrem & matrem interfecerit, sed qui fratrem, sorore, patruelum, filium, filiam, nepotem, nurum, aliòque propinquos occiderit. [Primus parricida Romæ, L. Ostius. Et quando, Plutarch. in Romulo. Item In Parricidas nullam legem tulit Romulus.] [Vsurpatur interdum pro quouis, qui hominis eadem faciat, siue ille propinquus, siue alienus sit. Vnde extat lex Numæ Pompilij, Si quis liberum hominem morti sciens duxit, parricida esto. Et Parricidæ nomen de eadè quouis dici. Plutarch. in Rom. Vnde dictum, Priscian. l. 1. Parricida (i. sicarius.) Plaut. pseud. sc. 3. a. 1. Conuicium.]

**Parricidium**, cidij, Parentis vel cognati cædes. { παρρικία. GAL. Parricide, meurtre ou homicide de pere ou mere, ou autre parent. IT AL. Parricidio. GERM. Ein ermordung des vatters oder mutters. H I S P. Matanza de padre ó madre. ANGL. A killing of parentes. } quanuis etiam pro eo accipitur qui impium aliquod nefas in patriæ perniciem sic machinatus. Cic. l. 3. Offic. Potest enim, dii immortales, cuiquam esse vitæ fructuosissimum & deterrimum parricidium patriæ: quanuis is, qui se eo obstrinxerit, ab oppressis ciuibus parens nominetur? Idem 3. de Natur. deor. Sibi salutem vt familiari pareat parricidio. Idem pro Cluent. in ipso fraterno parricidio nullum scelus prætermisissimum videtur. Melius Parricidium.

**Parrhisijs**, Vide PARISII.

**Partis**, huius partis, à pari, Quod partes simul iunctæ, pares, id est æquales sint toti. { πῆρθελεκ. ὑπερ. ὑπο. GAL. Part, portion, partie. IT AL. Parte. GERM. Ein theil. H I S P. La parte de algun todo entero. ANGL. A part or portion. } Alij malunt partem dictâ ab aduerbio partim, eò quod pars sit quid parum, si quis totum respiciat. Dicuntur verò partes, in quas diuiditur totum. Plaut. in Rud. Equidem neque ego partem postmo mihi istinc de istoc vidulo. [Pars est sua laudis in illo. Ouid. 13. Metam. Callisto sacri pars fuit vna chori. Ouid. 2. Fast. En ego dimidium, parsque altera vestri. Ouid. 8. Fast. Atque vtinam pereant animæ cum corpore, & pars mea nulla rogos effugiat. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Ah pereant partes quæ nocere mihi. Ouid. 4. Fast. Panem & partes olerum, & carnis dare (in conuiuio) Lamprid. in Senero Quota quæque domus partibus suis constitit si interea fuit à lucu & orbitate. Senec. cap. 14. de Consol. ad Mari. Parsque meæ pœnæ totius instar erit. Ouid. Eleg. 2. lib. 5. Trist. En ego dimidium voti parsque altera vestri. Ouid. 8. Fast. Haud certissimam partem laudat, Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. Ecqua pars mihi in istac præda inest. Plaut. Menach. sc. 2. a. 1. Vna pars orationis dabitur mihi. Item, Et meam partem loquendi, & tuam trado tibi. Plaut. Afin. sc. 1. a. 3. Neque partem inde (i. ex eo auro) tibi posses, neque furem excipies. Plaut. Aulul. sc. 6. a. 4. I, refer, dimidiam tecum potius partem. Plaut. Aulul. sc. 6. a. 4. Sed partem nostri criminis error habet. Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Pars bona montis ea est. Ouid. 5. Fast. Sed pars ex illis (piscibus) tum quoque viua fuit. (in glacie) Ouid. Eleg. 10. libro 3. Trist. Partem rei familiaris in pecunia habere. Sueton. in Tiber. cap. 49. Partem capere rei administrandæ. Sueton. in August. cap. 37. In partem vocari censuram plebs volebat. Idem 7. ab urb. Minimè in partem erat liberi aut simplicis animi. Linius lib. 6. de cad. 4. Ab ea parte securus. Sueton. in Tiber. cap. 12. Diuidite (arma) & pars sit maior Diomedis in illis. Ouid. 13. Metamorphos. Partes suas misit. (de epulo) Sueton. in Calig. cap. 18. Partes pro zonis. Tibull. lib. 4. Quinque in partes describitur orbis. (i. zonas.) Idem ibidem. Nulla nec exustas habitat animalia partes (sup. Mundi.) Teque interiecto Mundi pars altera Sole, & huic aduersa Solo pars altera nostro. (de zonis.) Item dicitur, Ab læua. (ab dextra, sup. parte. Plaut. Afin. sc. 1. a. 2.) Pars magna, idem quod bona pars, id est multi. si pars maior, id est, plures: & pars maxima, plurimi. Cic. 1. Offic. Quæque maiori parti pulcherrima videntur, &c. Terent. in Prolog. Heaut. Ni partem maximam existimarem scire vestrum, &c. Plaut. in Mostell. (sc. 2. a. 1.) Magna pars morem hunc sibi induxerunt, &c. [Tu pars desiderij maxima penè mei. Ouid. Eleg. 10. l. 3. Trist. Inter quos pars ego magna fui. Ouid. Eleg. 4. lib. 5. Trist. Parte sui meliore durare (post mortem.) Senec. cap. 2. de Consol. ad Polyb. Maiorem partem (earum) videtas valgis suauis. Plaut. Mil. sc. 1. a. 2. Pars maxima pars homines pro hominum dixit. Plaut. Capt. sc. 1. a. 2. Nam ferè maxima pars morem hunc homines hibernat. Pars multa idem quod plerique. Horat. 2. Serm. Satyr. 7. Pars multa nata non recta capescens. Pars magna ex parte, pro plerunque. Plin. lib. 8. cap. 54. Iraque magna ex parte complectendo necant. Alias significat vt sonat Quint. l. 10. c. 1. Ex magna parte Ciceronem, quantum est, fecit. Ex parte & in parte, aliquando pro partim vsurpantur. Quint. lib. 6. cap. 4. Pisces ex parte adusti, & versati. Idem lib. 5. a. 7. Patronorum in parte expeditior, in parte diffidilior interrogatio est. In parte amanti vt liceat hac potior. (mox, alterius) Plaut. Afin. sc. 2. a. 5. Et, In partem nunc delude. Ibid. sc. 3. a. 3. Et mala vix villa parte

leuanda letas. Ovi. Eleg. 4. l. 3. Trist. Magnam partem pro magna ex parte dicunt probatissimi Autores lingue Latinæ. Item Aliquã partem, pro aliqua ex parte. Plaut. pseud. sc. vlt. a. vlt. Non audeo quæso aliquã partem mihi gratiam facere hic argenti? Item Partes pro pudendis hominis. Ouid. 4. Fast. Ah pereant partes quæ nocere mihi. Pro sermone. Ovi. 5. Fast. Distuleram partes niense priorè tuas (i. sermone de te.) Passer. Partes aliquas tenere, est per illam reg. onem iter habere. Cic. ad Att. lib. 3. Sine te autè non nobis illas partes tenendas propter Antonium. Ponitur interdum Pars pro factione: sed hoc ferè in plurali numero. Cic. pro Quinctio Erat (inquit) illarū partū Idem 13. Philip. Tenuerunt partes Cesaris, (è parte diuersa, (i. factione.) Suet. in Caf. c. 29. Et alterius partes tecū tracta. Senec. epist. 79. Dimittite in partes. Velleius (Verbū militare) Pro sua quisque parte, id est, pro virili. [Linius 6. ab urb. Illius gloriæ pars virilis apud omnes milites. Et Varro apud Nonium, pro sua parte.] Pars ablatiuus, ponitur aliquando, pro partim. Plautus in Rud. Sed id si parte curau, vt caucorem, &c. Interdum geminatur, Plinius lib. 37. capite 11. Melichloron est geminus, parte flauus, parte melleus. Duabus partibus alicuius rei amplius habere, idem est quod duplo plus. Cicero 5. Verr. Quid si duabus partibus doceo te amplius frumenti abstulisse, quã populo Romano misisse? Sic, Multis partibus plures, pro multiples. Cal. Cicero libro 8. Epistol. Famil. Turpe tibi erit, Patiscum Curioni decem pantheras misisse, te non multis partibus plures. [Caf. lib. 3. de bell. Civil. Multis partibus Inferior exercitus Et Suet. in Caf. cap. 68. Multis partibus pauciores.] Ponitur quandoquã pro partum. Suetonius, Milites pars victoriæ fiducia, pars ignominie dolore, ad omnem lætitiã, audaciãque processerunt. Budanus. Aliquando ponitur pro vxore. Plautus in Menach. sc. 2. a. 3. Satur nunc loquitur de me, & de parte mea. (quod parti est pro parte. Sic Lucretius lib. 6. Ille ex æstifera parti venit amnis ab Austro. Et sepe alias. [Et Ouid. Eleg. 2. lib. 1. Trist. Dimidia certè parte superstes ero. (i. superstite vxore.) Idem Eleg. 2. lib. 4. Paruãque cuius eram pars ego nuper, Eques. Idem Eleg. vlt. lib. 4. Dèque viris quondam pars tribus vna fui. Item pro fraure, Ibid. Frater perit, & cæpi parte carere mei. Item, & inter dilectos pars prima sodales. Idem Eleg. 5. Ibidem (de sodali charissimo.) De litigatore: Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Deque mea fassa est pars quoque victa fide. Et Quintil. Aduersa, & diuersa pars Vide infra. Partes summas sibi vindicare. Suet. in Aug. c. 16. (i.) principatum. Idem in Calig. c. 56. Partes primas deposcere. (sup. exequenda coniuratione.) Priorè partes alicui tribuere, est eum plures facere, & magis laudare. Priorè partes habere apud aliquem, est plus apud illum posse, & plus autoritatis apud aliquem obtinere. Dicimus etiam, Facere partes, id est, totum in partes diuidere. Cicero 2. de Orat. Quis Antonio permisit vt & partes faceret, &c. Audire vtiã que partem in litibus, est reo defensionis, vt accusatori actionis copiam facere. Pars diuersa, vel aduersa, idem quod aduersarius. Quintilian. lib. 4. c. 1. Partis aduersæ patronus. Idem lib. 5. c. 5. A patronis diuersæ partis inducuntur in laqueum. Partes primas agere, dicitur in Comædijs, qui sæpissimè prodit in scenam. Ascon. Padianus. Primarum partium actores læpius in scenam progrediebantur: secundarum, qui minus, minùque. Porphyrio in Horatium auctor est, primarum partium actorem omnia clarius, secundarum omnia submissius agere conseruisse. Quandoque etiam in plurali numero Partes pro officio poni consuetum est, vt Mez partes sunt, & mearum partium est. hoc est, meum officium est. Cic. 6. Verr. Non sunt meæ partes id facere. Vnde etiam, Alicuius partes desiderare, est eius diligentiam postulare. Cicero ad Att. lib. 7. Sin erit bellum, meæ partes non desiderabuntur. Hinc fit compositum Expers, d'usiepi quod est sine parte. In optimam partem accipere, id est, boni consilium & bene interpretari. Cic. ad Att. lib. 13. Illud enim non accipio in bonam partem, quod ad me refertis. Pro virili parte, id est, pro viribus. Ouid. 5. Trist. Eleg. 12. Pars pro iunio, eleganter sumitur, Celsus, Parsque sanctatis est vomitū esse suppressum. Sic Virg. 7. Enei. Pars mihi pacis erit dextram tetigisse tyranni. Bud.

**Particula**, & diminut. Parua pars. { ὑπερ. GAL. Parcella, petite partie. IT AL. Particella. GERM. Ein theilchen. H I S P. Particella. AN G. A little part or portion. } Cic. 3. Verr. Hinc illæ extraordinariæ pecuniæ, quas nullo duce, tamen aliqua ex particulari uestigamus, redundarunt. Idem 2. de Nat. deor. Ipse autè homo ortus est ad mundum contemplandum & mirandum, nullo modo profectus, sed particula quædam perfecti. Quint. lib. 4. cap. 5. Deinde quum fecerunt mille particulas, in eandem incidunt obscuritatem.

**Particulatim**, adue. b Membratim, nominatim, per particulas. { ὑπερ. GAL. Par parties, par parcelles, par le menu. IT AL. Per parti parte à parte. GERM. Theilhaftig sein / oder theilhaftig machen. H I S P. De parte à parte. ANGL. Particularlie, by euery part and member. } Auctor ad Heren. l. 1. Si particulatim, non particulatim narrabimus. Colum. 7. c. 5. Nam particulatim facilius quam vnuerbale conualefcit. Lucr. l. 3. Lumina qui linguunt moribundi particulatim. Particulatim pro Separatim quod vulgò Particulatim. Senec. epist. 68. Vota quædam aperta & professa sunt quæ particulatim fiunt.

**Participes**, huius participis, omn. gen. Qui partem capit. { ὑπερ. GAL. Participant, qui a part. IT A. Partecipe. GER. Theilhaftig. H I S P. Partionero de parte. ANGL. A partaker or compartioner, a complice. } Tor. in Heaut. Nisi vbi ille huc saluos redierit meus particeps. Participem facere aliquem rei alicuius, est ei communicare & rei partem tribuere. Plaut. in Epid. Gratiam habeo, fac particeps nos. Ter. in Heaut. Cuius maximè te fieri participem cupis. (Sic Plaut. pseud. sc. 1. a. 2. Participes meos præda onerabo. (i. commilitones.) Plaut. pseud. sc. 1. a. 2. & in Mostell. versis











Das tincti videri minis. **HISPAN.** *Poquillo.* **ANGLIC.** *Least of all.* Cic. 3. *Offic.* ex malis eligere minima oportet. **PLAUS.** *Aul.* Accellit animus ad meam leuentionem. Quam minimo sumptu filia vt nuptum darem. [Minimam bene currit ad auram. *Ouid. Eleg. 9. lib. 1. Trist.* Ante omnes minimi mortales pretij. **PLAUT.** *Asin. sc. 2. a. 5.* Subdoli ac minimi pretij. **PLAUT.** *Mena. sc. 2. a. 3.* Ratiunc me esse hominem omnium minimi pretij. **PLAUT.** *Mili. sc. 6. a. 2.* Item Deos minimi facti. **PLAUT.** *Pseud. sc. 3. a. 1.* Districus minima nec tamen ille nota. *Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist.* Est quoque non minimam vires afferre recentes. *Ouid. Ele. 6. lib. 6. Trist.* 1. Minimus natu. *Liur. 2. ab Urb.* Minimus quisque natu patrum. [Interdum sine ablatiuo natu. **PLAUT.** *pseud. sc. 1. a. 3.* Interminatus est à minimo ad maximum.]

**Minimè,** pen. corr. aduerb. negandi, Nullo modo. { *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*, ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν. **GALLIC.** Nullement. **ITALIC.** Per niente. **GERM.** Gar nichts. **HISPAN.** En ninguna manera. **ANGL.** No use, no. [ **PLAUT.** *Men. sc. 7. a. 5.* Tecum ibo domum? Minimè. *Senec. c. 16. de Consol. ad Helu.* Vno nomine eratis? Minimè. **PLAUT.** *Mofell. sc. 3. a. 1.* Etiamne vnguentis vngendam censet? Minimè. ] **CICER.** de *Amic.* Turpis enim excusatio est, & minimè admittenda, cum in ceteris peccatis, tum si quis contra rempublicam se amici causa fecisse fateatur. ¶ **Minimè** gentium. ¶ **Chemiētius** negantis est, vt quum quis velit significare quippiam omnium gentium iudicio minimè esse faciendum. { *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. **GALL.** Nullement. **ITALIC.** Per niente, in ninguna manera. **GERM.** Ganz und gar nit in kein weis nach weg. **HISPANIC.** No à jayzio de todos. } Alij censent vocem Gentium reduadare, itaque dici vt vbique gentium pro vbiq; Nusquam gentium, pro nusquam. [ **Minimè** pro minimùm. *Senec. cap. 16. de Consol. ad Helu.* Nullus affectus feruit: minimè verò is, qui ex dolore nascitur, (id est, minimùm) Vide aliud exemplum in sequenti dictione è *Columella.* ]

**Minimum,** Superl. est à Parum, aduerb. quantitatis. { *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. **GALL.** A tout le moins, pour le moins. **ITAL.** Pochissimamente per lo meno, al meno. **GERMAN.** Ganz wenig. **HISPAN.** Alomeno. **ANGLIC.** At the least. } Minimè verò negatio est, quasi nequaquam, *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. Minimum doctus, cuius est minima eruditio. vt, Minimè doctus, qui proliis est indoctus. Plus enim est Minimè, quàm non. *Cic. lib. 1. Offic.* Minimèque artes hæ probandæ quæ ministræ sunt voluptatum. ¶ **Minimum** ad minus, vt minimùm, *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. *Var.* Harum singula genera minimum in binas species diuidi possunt. Quæ ratio eadem est aduerb. Minimè. *Colum. 1. 1.* Lata bubilia esse oportebit pedes decem vel minimè nouem, quæ mensura & ad procumbendum pecori, & iugario ad circumeundum, laxa ministeria præbeat. \* **Minimum**, item substantiuum. *Cic. de Amic.* Quòd si ita esset, vt quisque valetudinis minimum in se arbitrareretur, ita ad amicitiam esset aptissimus. *Ibidem.* Itaque vt quisque minimum firmitatis habeat, minimumque virium, ita amicitias appetere maximè. [ **Minimum** abfuit. *Suet. in Aug. c. 14.* Minimum fortunæ permittere. *Sueton. in Tib. cap. 19.* ]

**Minimopere,** dixerunt veteres, vt Maximopere. *Licinius apud Prisci.* Non minimopere milites quietos volebant esse.

**Minus,** oris, Compar. à Paruum, neutri generis, sicut Minor masc. & foemin. { *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. **GALL.** Moindre, moins. **ITAL.** Minore, meno. **GERM.** Minder. **HISPAN.** Menor, menos. **ANGL.** Lesse. } Aliquando vim comparandi habet à Parum, non à Paruum deducti: vt minus Ipei in dies aduersarij habent. Idem positiuo adiunctum, contrariè significationem habet: vt, Minus stultus, id est prudentior. Minus prudēs, id est stultior. *Terent. in Eun.* Hoc nemo fuit minus ineptus, id est aptior. [ *Haud tantillo minus potate.* **PLAUT.** *Mofell. sc. 1. a. 3.* Obsecro ne mihi minus imperes, quàm cū seruus tuus fuit. **PLAUT.** *Men. sc. 7. a. 5.* Nec minus est isto. Teucer patruclis Achilli. *Ouid. 13. Metam.* Tuāne illa causa potabit minus? (subaudiatur nihilo) **PLAUT.** *Men. sc. 1. a. 5.* Plus aut minus quàm opus erat dixeram, vt sponso fieret. **PLAUT.** *Men. sc. 2. a. 4.* Quo minus dixi quàm volui animum aduersas eò magis. **PLAUT.** *Capt. sc. 3. a. 2.* Si exoptem tibi quantum dignus, minus nihilo est (hyperbole in extenuando). **PLAUT.** *pseud. sc. 2. a. 4.* Minus audiens dicto. *Quintilian.* Eheu cum illi plus (mali) minùsue (boni) rei feci, quam æquè fuit. **PLAUT.** *Capt. sc. 3. a. 4.* Minus valeas. *Idem in Amphitru.* Minus quàm æquum erat feci. **PLAUT.** *Aul. sc. 2. a. 3.* ] ¶ **Frequenter** accipitur pro non præsertim coniunctum cum hac particula sin, & cum quo: vt, Sin minus, idem est, quod si verò non, Quo minus, hoc est, vt non. ¶ **Minus** quindecim anni sunt. **PLAUT.** in *Trinum.* Minus quindecim dies sunt, quòd pro his ædibus minas quadraginta Accepisti à Callicle. *Liur.* Minus duo millia hominum effugerūt. \* **Minoris** vendere aliquid pro **Minori** pretio. *Cic. 3. Offic.* Vt si minoris quàm potuisset, vendidisset **Minore** pro **minoris.** *Cic. ad Att. l. 1. c. 7.* Nam à **Cæcilio** propinqui **minore** centesimis nummum mouere nõ possunt. \* **Minimo** emere. **PLAUT.** in *Epid.* Quanti enim potest **minimo**?

**Minusculus,** la, lum, diminut. à Minus. { *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. **GALLIC.** Un peu plus petit, plus periot. **ITAL.** Minoretto. **GERMAN.** Gar klein. **HISPAN.** Cosa un poco menor. **ANGL.** Little, or a little lesse. } **Varro**, Ex hoc auuario vt sumantur idoneæ, excludantur in minusculum auariu. Ad eundem modum, Minuscula epistola, Minuscula villa. **PLAUT.** *Amph.* Si minusculo digito increperint fores, hæc regula Tuum diminuam caput. *Cic. ad Quint. Frat.* Referipisti epistolæ maximæ, audi nunc de minuscula. *Idem ad Atticum,* Scribis enim esse rumores, me ad lacum quod habeo venditurum, minusculam verò villam vtiq; Quinto traditurum, [ *Gellius cap. 1. lib. 4.* Minusculi porculi. ]

**PARYS ATIS,** παρυσίαι, *Xenoph. Plutar.* Cyri filia, & Artaxerxis mater. **Pasce** oïds, pen. corr. vt inquit *Nonius*, Sacculus est ex aluta factus. **PLAUT.** in *Ru.* Præterea centum denaria Philippea in pasceolo feror. **Ita** autem emendandus est *Nonio* **Plauti** locus.

**Pascha,** neu. gen. { *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. } *Ausonius*, Nos etiam primis sanctum post Pascha diebus. Quòd planè nomen Hebræum esse, ac

transitum signare docet *Hieronymus, sic inquit.* Pascha quod Hebraicè dicitur Phasce, non à passione (vt plerique arbitrantur) sed à transitu nominatur, eo quòd exterminator videlicet sanguinem in foribus Israelitarum, pertransierit, nec percussit eos. Quidam ex recentioribus gentium Paschans efferunt, manifestò errore, quoniam sola Græca verbalia in ma terminata, à prima persona τὸ πάσχειν πασχαίνω derivata, in aris mittant gentium.

**Pasce,** is, pau, pastum, Vescor, comedo. { *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. **GALL.** Paistre, repaistre. **ITA.** Pasce, mangiare. **GERM.** Etz weiden. **HISP.** Apascentar el ganado, comer. **ANGL.** To feed, to nurish, to beat pasture. } *Cic. Epist. ad Att. lib. 1.* Sed heus tu, quid cogitas infelicitatis: lancibus & splendidissimis canistris, non olusculis nos soles pascere. [ **PLAUT.** *Asin. sc. 1. a. 3.* Opil. o, qui pascit alienas oues. **Tibull.** *lib. 4.* Cuique pecus denlo pascebant agmine colles. **PLAUT.** *Mofell. sc. 1. a. 1.* Amicas emite, pascite parasitos. *Quintil.* Panem non edi, & aquam bibo, Pasce, & redde quod debes, (pro, ale te.) ] *Virg. 3. Eclog.* pascentes seruabit Tityrus hœdos. *Ouid. 4. Metam.* Mille greges illi, totidemque armenta per herbas Pascebant. ¶ **Quandogre** conuoluitur cum accusatiuo. *Ouid. 2. Fast.* Paut ouis pratum, vt binas improba carpsit. In hac significatione etiam sumitur Pascor deponens, de quo in sequenti dictione dicemus. ¶ **Aliquando** Pasce verbum est actiuum, idem significans quod cibum præbere, *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*, & quasi cibo saginare: & sic dicimus, Herba pascit equum, & pasco equum herba. *Virg. 3. Georg.* Veloces Spartæ catulos, acremque molossum Pasce sero pingui. *Pl. in Mer. cat.* Nam ædipol equidem, mi senex, non didici baiulare, Nec peua ruri pascere, neque pueros nutricare. *Cic. 1. de Diuinat.* Qui quum propter paupertatem sues puer pasceret, ¶ **Per translationem** pro Delectare *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. *Virg. 1. Eneid.* atque animum pictura pascit inani. Sic Pascere oculos, est visu alicuius rei gratæ eos oblectare. *Terent. in Phorm.* Restabat aliud nihil nisi oculos pascere. [ *Senec. Epist. 59.* Pascere oculos, vt dici solet. ] ¶ **Interdum** pro Fouere, alere. *Virg. 3. Georg.* Et quale infelix amisit Mantua campum Pascentem nives herbato flumine cygno. *Iuuenal. Satyr. 3.* quot pascit seruos, tot possidet agri iugera. ¶ **Huius** composita sunt **Compasce,** **Depasce,** **Dispasce,** **Expasce,** **Perpasce.** *Vi. de suis locis.*

**Pascor,** eris, deponens, Comedo, edo, vescor. { *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. **GALL.** *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. **GALL.** Paistre, Se repaistre, manger. **ITA.** Mangiare. **GERM.** weiden. **HISPAN.** Comer, pascer, el ganado. **ANG.** To feede as beastes do. } *Virg. 3. Georg.* Pascentur verò syluas, & summa Lycæi, Horrentesque rubos, & amantes ardua dumos. *Idem ibidem,* Pasceitur in magna sylua formosa iuuenta. ¶ **Hinc** composita, **Depascor** { *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. **GALL.** *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. } *Virg. 1. Georg.* Luxuriam segetum tenera depasit in herba. **Impascor,** locus pasco, *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. *Colum. lib. 2.* Neque suem velimus impasce pratum, quoniam rostro suffodiatur, & cespites exciret. ¶ **Pascor** ponitur quoque passiuè, & tunc ablatiuo iungitur. *Cic. pro Sest.* Aut qui propter insitum quendam animi furorrem, discordis ciuium & seditione pascantur. *Idem in Pisonem,* His ego rebus pascor, his delector, his perfruo, &c. [ *Seneca cap. 1. de Conso. ad Marc.* Ipsa acerbitate hæc vitia pascentur (i. aluntur, nutriuntur. **GALL.** Sont nourris, alimentez, & entretenus.) ]

**Pasceito,** as, pen. corr. frequentatiuum à Pasco. { *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. **GALL.** Repaistre, paistre. **ITA.** Pascolare. **GERM.** Etz weiden. **HISPAN.** Apascentar el ganado. **ANG.** To feede of sen, orgo to feede. } *Varr. 3. de Re rust. cap. 16.* Nunc feras dico, quæ in syluestribus locis pascantur: cicures, quæ cultis.

**Pastus,** a, um, particip. à Pascor, Saturatus. { *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. **GALL.** Repeu. **ITAL.** Pasciuto. **GERMAN.** Gewidert. **HISPANIC.** Apascentado. **ANG.** Fedde, pastured. } *Cic. pro Cluenti.* Vt etiam bestiarum fame dominantur, plerunque ad eum locum, vbi pastæ aliquando sint, reuertantur. *Virg. 5. Eclog.* Non vlli pastos illis egere diebus Frigida Daphni boues ad flumina.

**Pastus,** us, Cibus, pabulum. { *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. **GALL.** Pasturage. **ITA.** Pastura. **GERM.** Ein weidung oder fteurung. **HISPAN.** Apascentamiento. **ANGL.** Feeding, meet, pasturing. } *Gell. lib. 2. cap. 19.* Alia luce orta, auis in pastum profecta est. *Virg. 4. Georg.* rursus easdem Vesper vbi è pastu tandem decedere campis Admonuit, tum tecta petunt, tum corporacurant. *Idem ibidem,* Vesper vbi è pastu vitulos ad tecta reducit. *Cic. 1. Offic.* Principio generi animantium omni est à natura tributum, vt se, vitam, corpùsque tueatur, declinetque ea quæ ei nocitura videantur, quæque sint ad viuendum necessaria inquirat, & pareat: vt pastum, vt latibula, vt alia eiusdem generis.

**Pastio,** onis, verbale est à Pasco, Pascedi actus. *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. **GALL.** Pasture, pasturage. **ITAL.** Pastura. **GERMAN.** weidung, äung. **HISPAN.** Apascentamiento. **ANGL.** Feeding, pasturing. } *Varr. 2. de Re rust. cap. 10.* Qui pascut in silibus, greges cogere oportet, in pastione diem totum esse. ¶ **Accipitur** etiam pro ipso pecudum alimento. *Cic. pro lege Manil.* Alia verò tam opima est & fertilis, vt & vbertate agrorum & varietate fructuum & magnitudine pastionis & multitudine earum rerum quæ exportantur, facile omnibus terris antecellat. *Valla lib. 4.* Pastio videtur significare cibum, sed tamen potius ad alimenta pecudum per quæ pasci dicimus: quanquam suapte natura significat ipsam actionem pascedi: nunc frequentius cibum. *Columella lib. primo in Praefat.* Procuratoris verò & subulci diuersa professio, diuersa pastiones.

**Pascuus,** a, um, Quod pastui aptum est. { *ἴσιν ἀνὴρ ἴσιν*. **GALL.** Qui fert de pasturage. **ITAL.** Abondante di pascoli, pascolatino. **GERMAN.** Gut weidung. **HISPAN.** Campo o cosa que se pasce. **ANGL.** That serueth to feede cattail. } vnde *Paulus Syluam* pascuam appellat quæ est pasculi pecudum destinata. *Plautus in Truc.* Non aruus hic qui arari solet sed pascuus est ager. *Lucretius lib. 5.* Siue quòd in dicitur terræ bonitate volebant Pandere agros pingues, & pascu reddere



reddere rura Hoc est , colere rura vt apta essent pascendis armen- tis.

Pascuum, pascui, à quo plurale, Pascua, orum. In quibus pecudes pas- cuntur, siue ager pascuus sit, siue pratum, siue mons aut collis. ... GAL. Pasturage, ou pastus, herbage. ITA. Pascuolo. GER. Ein weid/ ein ort da mannd das weidweiden nipweid. HISP. Cosa que se pascen d' pascienta. ANG. A pasture or place where beasts feede. } Columell. lib. 8. In eo rure quod pascuo caret, contineri potest, exiguo, & qualicumque pa- bulo contentus. Idem lib. 8. cap. 14. Elurians mittatur in pascuum. Ibidem cap. 3. Nec tamen vlla tam blanda sunt pabula, aut etiam pascua, quorum gratia non exolescat vlu continuo. Heibosa pas- cua. Ouid. 2. Metamor. Lata pascua. Horat. 4. Carm. Ode 4. } Pa- scua, (inquit Plin. lib. 18. cap. 3.) in Centoriis tabulis dicebantur om- nia ex quibus populus reditus haberet, quia diu hoc solum vestig- al fuerat.

Pascuales, Oves & gallinæ dicuntur, quæ passim pascuntur: à pascuo, siue à pascuis, quati pascuales. } ... GALL. Qui repaissent çà & là. ITA. Cba pascolano qua èr la. GER. Das hin und her weidet/ weid weid. HISP. Cosas de pasto. ANG. Sheep and hennes or other beasts that feedeth hit her and ihsiber. } Lucil. Pascali pecore, ac montano hitco, &c. Nonius.

Pastor, oris, Cui pascendi pecus cura mandata est: vox sæpius repe- tita apud Varro. Catonem, Columel. } ... GALL. Pa- steur, berg-er. ITA. Pastore. GER. Ein hitr des vnsch/ so mannd auff die weid treibt. HISP. Pastor. ANG. A sheeheard, a keeper of cattayll. } Cuius pro Flac. Opastores uescio quos cupidos litera- rum. Virg. 3. Georg. defenctaque regna Pastorum, & longè salus, la- tæque vacantes. Iuuen. Sat. 11. Pastoris duri est hic filius, ille bubul- ci.

Pastoralis, & hoc pastorale, Quod est pastoris, vel quod ad pastorem pertinet. } ... GAL. De pasteur. ITA. Pastorale. GER. Das hitten. HISP. Cosa pertenesciente à pastor. ANG. Perten- ning to a sheep heard or keeper of cattail. } vt Pastoralis cura, Pasto- rale officium. Varr. Tertio gradu à vita pastorali ad agriculturam descenderunt. Cicero. 1. de Diuinat. At ille Romuli auguratus pasto- ralis, non urbanus fuit, nec fictus ad opiniones imperitorum. Vir- gil. 7. Aeneid. Et pastoralem præfixa cuspidè n yrtum. Columel. lib. 6. cap. 2. Ad quem sacra pabulo libenter recurunt, quum pasto- rali signo quasi receptui canitur. Ouid. 2. Fast. Romulus & fra- ter pastoraliisque iuuentus Solibus & campo corpora nuda da- bant.

Pastoritius, a, um, Pastoralis, Quod ad pastorem pertinet. } ... GAL. De pas- teur, de pasture. ITA. De pastore, pastorale. GER. Hirsh/ etnes hitras. HISP. Cosa pertenesciente à pastor. pastorale. ANG. Of a sheeheard or keeper of cattail. } Varro lib. 1. de Re rust. cap. 2. Quum homines pastoritiam vitam agerent, neque scirent etiam arare terram. Cicero. ad Attic. lib. 1. Itaque & lu- dis, & gladiatoribus mirandas Emoussias sine vlla pastori- tia fistula auterebamus. Idem pro Celio, Fera quædam sorda- litas, & planè pastoritia atque agrestis geruanorum Lupero- rum.

Pastorius, a, um, Quod ad pastorem pertinet. } ... GAL. Appartenant à pasteur. ITA. Cio che s'appartiene à pastore. GER. Dem hitcan jugchdrts. HISP. Cosa pertenesciente à pastor. ANG. L. Belonging to a sheeheard or keeper of cattail. } Varro libro 2. de Re rust. Antea quæ tria heri dixisti mihi de pastoria re. Ouid. 2. Metamorph. Illud erat tempus, quo te pastoria pelus Textit, ouf- que fuit baculus syluestris oliuæ. Sibila pastoria. Idem 13. Me- tam.

PASTIPHÆA, per quatuor syllabas, πασιφαια. Filia Solis, & vxor Minois regis Crete, quam fabulæ ferunt Tauri amore captam fuisse, Dæ- dali que opera, qui ligatæ eam vacæ inclusit, voti compotem fa- ctam, Minotaurum peperisse, media parte hominem, reliqua taurum referentem, quod monstrum postea in Cretensi labyrintho Theseus dicitur interfecisse, Ariadnes ope adiutus. Seruus Mi- nois scribam fuisse tradit nomine Taurum, cum quo Pasiphae mu- tuo eius amore captæ, in Dædali ædibus concubuit. De hac Virg. 6. Eclog. Et fortunatam, si nunquam armenta fuissent, Pasiphaen, ni- nei solatur amore iuenci. \* Hinc adiect. Pasiphaeus πασιφαιος. Ouid. 15. Metam. me Pasiphaeia quondam Tentatum frustra, &c. Id est, Phædra quæ Pasiphaes fuit filia ex Minoe. [ De hac Pasip- hae, Sueton in Nerone cap. 12. } At de Pasiphaes fano, & vnde dicta, & quæ Paliphae, ( alia à Minois vxore ) Plutarch. in A- gido.]

PASTILLÆ, πασιτέλλαι, Insignis statuarius fuit, & artis plasticæ peri- tissimus: de quo vide Plin. l. 35. c. 12.

PASTHÆA, πασιθαία, Vna ex tribus Gratiis, quam alij Euphrosynen vo- cant, Stat. Non hoc Pasitheæ blandarum prima sororum.

PASTHŌE, πασιθωή, Nomen est nymphæ marinæ, Nerci & Doridis fi- liæ, autor Hesiod. in Theog.

PASITIGRIS, Tigris amnis appellatur, ea in parte qua duo eius aluci confluant. Plin. l. 6. c. 27. Tigris citra Seleuciam Babyloniæ cxxxv. m. pass. diuisus in alucos duos: altero Meridiem ac Seleuciam pe- tit, Mesencem perfundens: altero ad Septentrionem flexus, eiusdem generis tergo, campos Cauchus secat. Vbi remeauerit aquæ, pasiti- gris appellatur.

PASSALIS, πασιάλαι, & Achemon Cercopes fuere filij Sennonidis mulieris fandiæ, qui cum nullo non iniuriarum genere in ob- uium quoque debacchantur, à matre admoniti sunt vt sibi à Melampygo cauere. Evēnt deinde vt Hercules sub arbore qua- dam dormiret, armis in eandem reclinatis. Accesserunt Cercopes fratres, cumque dormientem ipsius armis aggredi tentarunt. At ille protinus insidias lentens, correptos ac vincos, de claua suspen- dit leporum ritu, & ad eum modum gestabat. Pendentes itaque ca- pitibus deorsum demissis, posticū Herculis nigris pilis horridum

atque hispidum intuiti, non Lydorum more læue ac depilatum, materni moniti memores, ea de re inter se cōfabulabantur. Quod simulac audiuit Hercules, cognomine delectatus, & in risum so- lutus, vinculis eos liberatos dimisit.

PASSER, eris, Anis est vulgo nota, quam nonnulli à patiendō dictam putant, quod morbum caducum patiat. } ... GER. Ein spaz oder spar. HISP. El gorrión. ANG. A sparrow. } Plin. lib. 10. c. 36. Contrā pas- seri minimum vitæ, cui salacitas par: mares negantur anno diu- tius durare, argumento, quia nulla veris initio appareat nigritudo in rostro, quæ ab ætate incipit. Fœminis longiusculum spatium. Cic. 1. de Diuinat. Calchas ex passerum numero belli Troiani an- nos auguratus est. Horat. 2. Serm. Sat. 8. quum passeris atque ingu- stata mihi porrexerit illa rhombi. } Est passer nomen piscis mari- ni, ex genere pelamidum, vt ait Plin. l. 32. c. 11. } Est præterea passer loci nomen non procul à Terracina. [ Martial. Epigr. 42. li. 6. ] Non mollis Sinuella, seruidum Fluctus Passeris, an superbus Anzur. } Passer solitarius, sicut in uarietor, Aus aliquanto grandior passere, ac subnigrior, solus per domorum culmina incedens, can- tu suavis. Siphontinus.

Passerculus, diminutivum. } ... GAL. Petit passereau. ITA. Picciolo passero. GER. Ein spätzlin. HISP. Pequeno gorrión. ANG. A little sparrow. } Plaut. in Afin. [c. 3. a. 3. ] Dic igitur me tuum pas- serculum, gallinam, coturnicem. Cicero. 2. de Diuinat. Cur autem de passerculis coniecturam facit, in quibus nullum erat mon- strum, &c.

PASSERNICES, Cotes sunt: quæ trans Alpes inueniuntur aqua aciem trahentes. Plin. lib. 36. cap. 22. Repertæ sunt in Italia aqua trahentes aciem acerrimo effectu, necnon & trans Alpes, quas Passernices vocant.

Passum, aduerbium: à passu, Sparsum, veluti per singulos passus, omni loco. } ... GAL. Par tout, de tous costez. ITA. Tutta, qua, là. GER. In und her/ allenthalben. HISP. De passo en passo. ANG. Here and there, mingledlie. } Vbiq; dicitur de co loco in quo nullum est interuallum: vt, Herba est in prato vbiq; grex verò passim pascitur, quia aliquid interualli est inter pecudē & pecudem, non inter herbam & herbam. Cicero pro Fonteio, Hi conuà vagantur læti, atque erecti passim toto foro. Sed hæc sæpe confunduntur. [ Huic (ætri) & contextus passim suat igneus æ- ther. Item, Gelidas, passim discretus in alpes. Tibull. lib. 4. ] La- cianus vsus est pro vndique, πανταχού, Constituit asyllum, eò pas- sim confugerunt ex finitimis locis. } Pro nullo aut loci aut perso- næ discrimine, & vt cuique libet. Virg. 3. Aeneid. Passim in litore sicca Corpora curamus, id est vt quisque vult, siue indifferenter. } Pro vbiq; πανταχού, πανταχού. Lacianus, Creditur ei passim tan- quam cognitæ veritati.

Passum, si, Vini dulcis genus quod ex vuis passis exprimitur. } ... GAL. Du vin cuit, vin doux. ITA. Sapa. GER. Saffer wain auff meestrablen gmacht. HISP. Vno bastardo de vuas passas. ANG. Sadden or sweet wine. } Vna autem passa ea dicitur, quæ ad solem suspenditur, vt maiorem contrahat dulcedinem. [ Plaut. pseud. sc. 4. a. 2. Dulce promat, murrhinam, Passum, defrutum: Gell. cap. 23. lib. 10. Passum bibebant mulieres. ] Quomodo autem fiat passum, docet Colum. libro 12. capite 39. Vnam (inquit) præco- quam bene maturam legito, acina arida aut vitiosa reuicco, & fur- cas vel palos qui cannas sustineant, inter quaternos pedes figito, & peritico iugato. Tum insuper cannas ponito, & in sole pandito vuas, & noctibus regito ne irrorentur. Quum deinde exaruerint, acina decerpito, & in dolium, aut in seriam conuicito: eodem mu- rum quam optimum, sic vt grana submerla sint, adiciito. Vbi com- biberint vuas, sèq; impleuerint, sexto die in fiscellam conferto, & prælo premito, passumque tollito. } Passum secundarium, quod fiebat post passum, brisâ multo madefacta. Colum. libidem, Postea vinaceos calcato, adiecto recentissimo musto, quod ex aliis vuis factum fuerit, quas per triduum insolaeris, tum per- misecto, & subactam brisâ prælo subiicito, passumque secun- darium statim vasis obliuicis includito. } Passum aliquando i- dem est quod siccum & rugosum. Plaut. in Stich. In portum vento secundo, velo passo peruenit, id est laxo & rugoso. Vnde & vna passu dicta est, quod sit rugis implicata. } Item hinc dicuntur passi senes Lucil. Sat. 9. Rugosi passique senes eadem omnia quæruunt. Ex Nonio.

Passus, à verbo Patior, Vide PATIOR.

Passus, à Pando, dis, Vide PANDO.

Passus, us, Propriè est extensio pedum progrediendo. } ... GER. Ein tritt/ oder schritt. HISP. Paso, passada, tendida de cinco pies. ANG. A pace in going, a steppe. } Virg. 2. Aeneid. -sequitur que patrem non passibus æquis. [ Ouid. Eleg. 7. lib. 3. Trist. Senectus quæ stre- pitum passu non faciente venit. Idem Eleg. ult. lib. 4. Trist. ] In- terea tacito passu labentibus annis, &c. } Dicitur præterea passus mensura duorum pedum, & semissis: à passis, hoc est extensis pedibus. Tantum enim seicè in progrediendo spatij est inter digitos prioris pedis & calcaneum posterioris. Hic au- tem passus minor, vel passus simplex dicitur, à nonnullis etiam gressus. } Passus autem maior, qui & passus Geometri- cus dicitur, quod eo præcipuè Geometrae vtantur, constat ex quinque pedibus, hoc est ex passu minore geminato. Ex hoc passu constare milliaria dicuntur: quem vno nomine, quo- ties passus mentio apud scriptores veteres occurrit, Geometri- cum passum accipere debemus. Plinius libro 11. capite 7. A- pes operantur inter sexaginta passus. Vide Cosmographiam Ap- piani.

Passillum, neut. gen. (sicut docet Fessus) Genus libi rotundi quo v- rebantur in sacris.

PASTILLUS, Est massula cuiuscunq; materiæ in formam panis par-



vi cocta. *Expositio*. C. A. L. Trochisque. I T A. *Pastello*. GERMA. Ein tugelis oder edelm als man in den apotheken hat zur anney tom. *Uch die man wider jettelben than*. H I S P. *Panzillo, trochisco*. ANGL. *Pomanders or other lyk sweet balles, unking balles*. } Diminutivum videtur à pasta, quamvis fiat mutatio generis. *Festus* à pane deducit. Hinc Pastilli medicinales, & qui odoris gratia consuevit. *Horat. I. Sermon. Satyr. 2.* Pastillos Rufillus olet, Gorgonius hircum. Græci trochisci dicuntur ab orbiculari forma. ¶ Pastilli ( *inquit Celsus lib. 5. c. 17.* ) medicis arida sunt medicamenta, contrita humore non pingui, aut vino, vel aceto incocta, quæ à coctione rursus inaruerunt: quæ, quoties vsus poscit, subinde eiusdem generis humore diluuntur: deinde vulneribus illinuntur, non autem imponuntur vt emplastra. *Plin. lib. 33. ca. 6.* Quod ubi subsidit, flos intelligitur, ac linteolo interposito, in sole siccatur, non vt perarefeat: iteumque in mortario teritur & in pastillos diuiditur.

Pastillicare, & patulicare, In formam pastilli redigere. *Vide Hermol. Barbar. in Censura Pliniana.*

Pastinaca, x. Genus radices, virtutis calidæ. *Γρασιλιθ*. I T A L. *Pastinaca*. GER. *Pastenev*. H I S P. *panahoria*. ANGL. *Aparsne por. carrei*. } Huius duæ sunt species, agrestis, quam Græci propriè vocant *σαφύλιον*. G A L L. Des panets. Altera hortensis, quam iidem paucis literis immutatis vocant *Pastinades*. *Plin. l. 39. cap. 5. & Diosc. l. 3. c. 57 & 81.* ¶ Item pastinaca, piscis venenatus ex planorum genere *πρυγιον*. *Plin. l. 9. c. 42.* Nam pastinaca latrocinantur ex occulto transeuntes radio (quod telum est ei) figens. Argumenta solertiz huius, quod tardissimi piscium hi mugilem velocissimum omnium habentes in ventre reperiantur. *Celsus lib. 6. cap. 9.* Et plani piscis quem nostri pastinacam, Græci *πρυγια* vocant, aculeus torretur.

Pastinum, ni. pen. cor. *Γρασιλιθ*. G A L L I C. Vne houede vigneron. I T A L. *Forcella di ferro*. GERMANIC. Ein tarff. H I S P A N I C. El apadò el apadon. ANGLIC. *Adible to set herbes in a garden*. } *Colum. lib. 3. cap. 18.* Ferramentum bifurcum esse ait, quo semina panguntur. ¶ Palladius accipit pro pastinato, hoc est pro terra pastinatione renouata, Pastinum fieri nunc tempus est. Mentura pastini hæc est, in tabula quadrata ingerali, vt centeni octogeni pedes per singula latera dirigantur.

Pastino, as, are. Est agrum fodere. *Γρασιλιθ*. G A L L. Houer. I T A L. *Zappare*. GERM. *Graden mit elnem tarff*. H I S P A. *Gauar vinnas d arboles*. ANGL. *To delue in a garden*. } *Columell. libro 3. cap. 13.* Tum in terram bene pastinatam, & stercoreatam restum sarmentum desigito. ¶ Huius compositum est, Repastino, as, Repastinari dicebant veteres vineas quæ refodiebantur. Hæc enim propria appellatio restibilis vinei erat: nunc antiquitatis imprudens consuetudo quicquid emoti soli vineis præparatur, repastinatum vocat. Vnde quidam Repastinari agrum dicunt, cuius natura fodiendo mutatur. *Plin. libro 19.* Præcipuus fit caulis sapore ac magnitudine, primum omnium, si in repastinato feras. Hinc repastinatio, pro renouatione quandoque capitur.

Pastinatio, onis. *Γρασιλιθ*. G A L L. Houement. I T A L. *Il zappare*. GERM. *Gradung* / oder vnderutung mit dem tarff. H I S P A. *A quella obra de cauar vinnas d arboles*. ANGL. *A deluing*. } *Colum. l. 3. c. 12.* Quibus omnibus diligenter exploratis, tum pastinationem suscipiemus.

Pastinatus, us, ipsa pastinatio, *Γρασιλιθ*. *Plin. l. 17. c. 20.* Alba populus feritur bipedaneo pastinatu.

Pastinator, oris. *Γρασιλιθ*. G A L L. Houeur. I T A L. *Zappatore*. GERM. Ein hader. H I S P A N. *Cauador de vinnas d arboles*. ANGL. *A deluer*. } *Colum. l. 3. c. 13.* Nam duas regulas eius latitudinis, quæ pastinator sulcum facturus est, in speciem Græcæ literæ X. decussabimus.

Pastinatum, ati, Solum fossione renouatum. *Γρασιλιθ*. G A L L. Houé & labouré. I T A. *Campo zappatio*. GERM. *Das umgegracht ist*. H I S P A N I C. *Campo cauado*. ANGLIC. *A place that is delued*. } *Columell. lib. 4. cap. 4.* Facta in pastinatum scrobe. Idem libro 3. capite 3. Et adhuc tamen sic computauimus, quasi nullæ sint viuiradices quæ de pastinato eximantur.

Pastio, Pastus, Vide P A S C O.

Pastomides, idis, *Γρασιλιθ*. ANGL. *Barnacles, an instrument sett on the nose of waruly horses*. } Instrumentum ferreum, ligneumve quod ad cohibendam equorum tenaciam naribus vel morsui imponitur. *Lucil. Pastomides* huic de naribus ingentes pendent.

Pastophori, penult. corr. *Γρασιλιθ*. Sacerdotes sacrosancti Aegyptiorum honoratiore ceteris. Dicti quod ferant pallium Veneris, cui nomen est Pastos: à quo & ipsa Venus *πασοφορος* dicta est.

Pastophorium, *πασοφοριον*, Pastophori domicilium. *Apud Esdras sic legitur*, Exurgens Esdras in pastophorium Ionathæ, & hospitatus illic, non gustauit panem, nec bibit aquam. *Hieronym. in Iesaiam*, Pastophorium est thalamus, in quo habitat præpositus templi. *Et in libr. Machab.* Viderunt sanctificationem desertam, & altare profanum, & portas exostas, & in atriis virgulta nota sicut in saltu, vel in montibus, & pastophora diruta. Dicitur autem pastophorium, *πασοφοριον*. Pastos autem Græcis modò pallium sacerdotale significat, modò thalamum nuptiale, nonnunquam etiam conuiuij locum in quo sacerdotales solent epulari.

Pastor, Pastoralis, Pastoritius, Pastorius, & Pastus, Vide P A S C O.

Patagium, gij, *παραγιον*, Aurea chlamys, quæ pretiosis tunicis superindui solet, & qui ita indui sunt, Patagiari dicuntur. Et patagiarij qui huiusmodi vestes consuevit. *Plaut. Epidic.* Iadularum, pata-

giatum, *Nauus Lycurgo*. *Pall. patagiis*, manicis mortalibus. Alij, malacis mortalibus legunt. *Apuleius*, Vberes enim crines leniter demissos, & ceruice pendulos, ac deinde per colla dispositos, sensimque sinuatu patagio residentes, paulisper ad finem conglobatos in summum verticem nodus astrinxerat. *Fest.* Patagium est quod ad summam tunicam assui solet, quæ & Patagiata dicitur.

PATAGIARIJ s, ij, qui chlamydas aureas concinnat siue conficit, quæ Patagia dicebantur. *Plaut. Aul. sc. 5. a. 3.* Caupones Patagiarij, Indularij, &c. Patagium quid, Vide in præcedente dictione.

PATALLVS, *παραλλος*, Insula vicina Carix, apud Stephanum. Gentile est Patalius.

PATARA, pen. cor. *παταρα*, Vrbs Lyciæ, vbi Apollo dabat responsa sex hybernis mensibus, vt tradit *Seruius*. Dicta à Pataro Apollinis filio ex Lycia Xanthi filia: vel ab alio Pataro Lapconis filio. ( *Patarata* 4. casu. *Linus lib. 7. bell. Macedon.* ) ¶ Hinc *Pataræus*, 2, um, *παταραειος*, *Stas. lib. 1. Theb.* Phœbe parens, seu te Lyciæ Pataræa niovis Exercent dumeta iugis. *Ouid. 1. Metam.* - mihi Delphica tellus. Et Claros, & Tenedos, Pataræaque regia seruit.

PATAVIVM, *παταвий*, *παταвий*. Longè clarissima Venetorum ditionis atque imperij vrbs in Italia, quæ alio nomine dicitur Padua, ab Antenore condita, cuius meminit *Plin. lib. 3. cap. 19.* & *Ptolem. lib. 3. c. 1.* Extat hodie in eadem vrbe Antenoris sepulchrum vetustissimum cum huiusmodi inscriptione, quæ ob nimiam vetustatem vix legi potest, Inelytus Antenor patriam vox visa quietem, Transtulit huc Hænetos, Dardanidumque fugas: Expulit Eugeæcos, Patauinâ condidit vrbe: Quem tenet hic humi marmore cæsa domus. *Virg. lib. 1. Æn.* Hic tamen ille vrbein Pataui, sedesque locauit. ¶ Alia eiusdem nominis vrbs. *Ptolem.* in Ponto, siue Buthynia, quæ hodie vulgò *Poline* dicitur. *Vide PADVA.* \*Hinc Pataunitas, substantivum. *Quintil. lib. 1. cap. 5.* Quemadmodum Pollio deprehendit in Livio Pataunitatem.

Patefacio, Vide P A T E O.

Patella, æ, *μαχαβαθ* *μαχαβαθ* *μαχαβαθ*. G A L L. Vne paele. I T A L. *Piatello, padella*. GERMAN. Ein Pfanmen oder cuedel ein schupel oder biatten. H I S P A. *Plato*. ANGL. *A dish or plai*. } à patulo, vel *παταλιον*, fingo: vel *παταλιον*, hoc est à latitudine aut certè à nomine Patina, cuius videtur esse diminutivum: Vas latum est, condendiis opsonis aptum, lanx, seu paropsis, *λαουσις*. siue vas escarium ad olera & pulmenta imponenda. *Horat. lib. 1. Epist. 5.* Nec modica cœnare times olus omne patella. *Ouid. 2. Fastor.* Natriat intinctos missa patella cibos. [ *Ouid. 6. Fast.* Fert missos Vestæ pura patella cibos. ] *Cic. 2. de Finib.* Atque reperiemus alotos primum ita non religiosos, vt edant de patella: deinde ita mortem non timentes, vt illud in ore habeant ex Hymnide, Mihi sex menses satis sunt vitæ, septimum Orco spondeo. *Mart. lib. 13.* Quauis lata gerat patella rhombum, Rhombus latior est tamen patella. Sunt qui velint patellam eandem esse cum sartagine: sed *Iuuen.* diuersa esse ostendit, quum inquit, Vrecoli pelues, sartago, patellæ. ¶ Est etiam morbus arborum, hoc est, solis exustio. *Plin. lib. 17. cap. 24.* Olea clauum etiam patitur, siue fungum placet dici, vel patellam. ¶ Patella item dicitur commissa in cruribus, vbi coxarum capita media sinuantur, quò facilius excipi à cruribus possint.

\*Patena, pro patina, apud *Colum. lib. 12. cap. 43.* Budæo teste. Sed alia exemplaria habent *patina*. Vide *Patina*.

Patellarius, a, um, adiectivum, vt Patellarij dij, *Plaut. Cistell.* Dij me omnes magni, minutique & patellarij, Faxmt, ne ego viuos dem suauium Silenio.

PATEO, es, patui, absque supino: quantus nonnulli putent supinum esse passum, quod magis est à pando, Apertusum. *Γρασιλιθ* *niphidab* *נפח* *niphidab* *נפח* *niphidab*. G A L L. Estre ouvert, apparoir. I T A. *Essere patente, aperto, manifesto*. GERM. *Offen sein*. H I S. *Ser manifesto y abierto*. ANGL. *To be open or patent, to be manifest*. } *Plaut.* Ingredere tu, fores iam diu patent. [ *Quid stas foris fores cui pateant magis, quam domus tua.* *Plaut. Men. sc. 4. a. 2.* Omnia omnibus patere non debent. *Senec. cap. 15. de Tranquill.* Qua patuit (pectus) lætalem condidit ensem. *Ouid. 13. Metam.* *Ibidem*, Mille patet plagis Clypeus, Ædes patent, si adfers, &c. *Plaut. Asin. sc. 3. a. 1.* En patet in laudes area lata tuas. *Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist.* Patent præstigia, *Plautus Capt. sc. 3. a. 3.* Tum patet has gentes axe tremente premi. *Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.* Fac modo te pateat pœnituisse tui. *Ouid. Eleg. 9. lib. 4. Trist.* Quid facundia posset re patuit. *Ouid. 13. Metam.* Pretio, quæ obiecta patebant (crimina) *Ouid. 13. Metam.* Si notum qua patet orbis erit. *Ouid. Eleg. 9. lib. 4. Trist.* ¶ Patere, pro longum, siue diuturnum esse: vt, Multum patuit hoc tempus ( .i. valdè longum fuit ) *Seneca cap. 2. de Consol. ad Mart.* ] *Terent. in Eunuch.* si hoc officio, postulo vt mihi tua domus Te præsentente absente pateat, inuocato vt sit loqus. *Cas. 6. bell. Gall.* His omnium domus patent, victusque communicantur. *Virg. 6. Æn.* Noctes atque dies pater atri ianua Ditis. ¶ Vtus est crebrò Cæsar pro Extendor. *7. bell. Gall.* Ante id oppidum planities millia passuum tria in longitudinem patebat. *Idem Cas. lib. 1. de bell. ciu. E. lib. 2. Ibid.* Patentes quatuor digitos tegulæ. ¶ Aliquando valet idem quod, In potestate esse: vt omnia mea tibi patent, id est sunt in tua potestate. *Salust. in Catilin.* Vbi cuncta maria, terræque patebant Romanis, id est erant in cuiusque potestate, cuiuslibet eorum erat & mari & terra iter facere. Contra mare ocellum dicitur quum prædonibus est infestum, & nemini tutum. ¶ Aliquando pro obnoxium siue opportunum esse. *Celsus lib. 2. cap. 1.* Longis morbis lenectus: acutus adolescentia magis patet. ¶ Aliquando pro Constare, siue manifestum esse, & hoc in tertijs personis, tam singularibus, quam pluralibus. *Plaut. in Capt.* Opera quæ fuere, aperta sunt, patent præstigia. *Plin. lib. 34. cap. 17.* Pisces audire palam est, vt patet. ¶ Aliquando cum datiuo, signifi-



uo significat expostum esse. *Liu. 31.* In patentem vulnere equum, e-  
quitinque sagittas contere poterat.

**Pateus, Apertus.** { פתוח *nirchab* אפתוח. GAL. Manifeste, apparere, ouert. ITAL. *Patente, aperto, manifesto.* GER. Offen. HIS P. *Abierto, manifesto.* ANG. *Open, patent, manifest.* } Differt autem Pateus & Patulus, quod pateus sit ad tempus, patulum perpetuum. *Virg. 1. Eclog.* Tityre tu patulae recubans sub tegmine fagi. Nares patulae. *Ouidius 2. Metamorphos.* Os patulum. *Ouid. Epist. 15.* Vias patulas aperire. *Silius lib. 17.* Campi patuli. *Claud. de raptu Proserp.* Hinc Plautus Bouem patulum appellat, cuius cornua diuersa sunt, ac late patent. *Virg. 9. Aeneid.* perfertur nuntius, hostem feruere caede noua, & portas praebere patentem. [Item Patens, (.i. extensus, largus:) *Cas. lib. 2. de bell. Civ.* Patentes quatuor digitos tegula. } Pro aperto, siue manifesto. *Ouid. 13. Metam.* Sed neque facinus defendere tantum. ta-  
que patens valuit. } Inuenitur tamen etiam patens pro patulo positum, hoc est pro eo quod semper pater. *Idem 4. Georgic.* Ergo ubi ver noctae sudum, campisque patentem. Erumpunt portas, concurrunt, aethere in alto fit sonitus, &c. *Liuius 7. ab Vrbe.* Iustae legiones arma capere, egressaeque castris, quum per exploratores notior iam saltus esset, via patientiore ad hostem ducuntur. *Colum. lib. 12. cap. 6.* Dolium quam patentissimi oris locato in ea parte vil-  
lae quae plurimum solis accipit, id dolium aqua caelesti repleto, &c.

**Patenter, aduerbium.** { פתוח, אפתוח. GAL. Manifestement, ouertement. ITAL. & HIS P. *Manifestamente.* GER. Offenlich. ANGL. *Plainlie, openlie.* } *Cicer. 2. de Inuent.* Absoluta est, quae ipsa in se non vt negotialis implicitate & abscondite, sed patientius & expeditius recti & non recti questionem continet.

**Patefacio, is, Aperio, recludo, patentem facio,** { פתח *pathech* פתח *rachab* פתח *ghillah.* ANGL. *Ouerrir, manifestare.* ITAL. *Aperire, manifestare.* GER. *Offnen.* HIS P. *Abrir, manifestar.* ANGL. *To open up and mak plaine.* } *Liuius 2. ab Vrbe.* Ita induxisse se animum, hostibus porius quam regibus portas patefacere. *Ouidius 2. Metamorphos.* Caestique fores virga patefecit. *Liuius 2. ab Vrbe.* Et ad extrema ventum foret, ut legati raptu Consulibus corpore patefecissent via porta hostibus viam. } Nonnunquam valet idem quod declarare, detegere, manifestare, palam facere, *Terentius in Hecyra.* Pertalic tot meas iniurias, quae nunquam villo patefecit loco. *Cicer. ad Quint. fratrem, libro 2.* Racilius qui vnus ex hoc tempore Tribuus plebis, rem patefecit. *Idem ad Attic. libro 11.* Sed neque hoc tempore, nec antea patefecisset odium suum in me, nisi omnibus rebus me esse oppressum videret.

**Patefacio, onis, verbale.** { פתח *pathech* אפתוח. GAL. Ouerture. ITAL. *Apertura.* GER. *Eröffnung.* HIS P. *Aquella obra de abrir, abrimiento.* ANGL. *A making open or opening up.* } *Cicer. de Pinibus.* Atqui haec patefacio, quasi rerum operatarum quum quid, quidque sit, aperitur, definitio est, qua tu etiam imprudens vt bare nonnunquam.

**Pateo, Apertus & palam fio, innotesco.** { פתח *nighlah* פתח *niphah* פתח *nirchab.* GAL. Este descouert. ITAL. *Essere scoperto.* GER. *Offnet oder offenbar werden.* HIS P. *Ser descubierro.* ANGL. *To be manifest and known.* } *Terentius in Phormion.* Ego nullo remedio possum me euoluere ex his tuius, Quin si hoc celetur, in metu: siu patefit, in probro siem.

**Pateo, scis, Aperior, patens, fio.** { פתח *nighlah* פתח *niphah* פתח *nirchab.* GAL. Este descouert & manifeste. ITAL. *Essere apetto, scoprirsi, manifestarsi.* GER. *Offnen sich anfallen auffstehn.* HIS P. *Ser manifesto.* ANGL. *To waſe patent or open.* } *Plin. lib. 22. cap. 22.* Si patelescent primò adhauserit. *Liu. 2. bel. Punie.* Deinde paulò latior patefit campus, inde colles assurgunt. } Quàdoque tamen pro primitiuo ponitur. *Sallust.* Hinc late patelescentibus campis, exercituum tutò emittit. *Virg. 2. Aeneid.* Danaumque patelescent insidiae. Id est manifestae sunt, apparent, patent. Atria patelescent. *Idem 1. Aeneid.* Portus patelescit iam propior. *Idem 3. Aeneid.*

**Patulus, a, um, Apertus, latus, diffusus.** { פתוח *nirchab.* GAL. Ouert. ITAL. *Aperito, patente.* GER. *Offengepert, das stait offen oder erthon ist.* HIS P. *Cosa que esta siempre abierta.* ANGL. *wide open, large, broade that is alwayes open.* } Differtque à patiente, quod patula dicantur, quae semper aperta sunt. Patientia autem quae ad tempus patent, postea claudenda. \* Arbor patula, hoc est ampla & longè lateque suis ramis diffusa ac distenta. *Virg. 1. Eclog.* Tityre tu patulae recubans sub tegmine fagi.

**Patulico, as, pen. con. Aperior, patulus fio.** { פתח *nighlah* פתח *niphah* פתח *nirchab.* GAL. Este ouert. ITAL. *Essere aperto.* GER. *Off auffstehn.* HIS P. *Ser abierto.* ANGL. *To be wide open.* } *Plin. lib. 21. ca. 8.* Luteus & bellio patulicantibus quin-  
quagenis quinis barbulis coronatur. *Hermol. legit* Patilicantibus.

**Patior, huius patris, pen. prod. Hiatus, & aperio.** { פתח *pathech* פתח *nirchab.* GAL. Ouerture. ITAL. *Apertura.* GER. *Offnetung oder einblaskung pati.* HIS P. *Abrimiento.* ANGL. *An vponing.* } à patendo nomen deductum: siue Vagor pro vagitu, & Auor pro fluxu. *Apul. l. 3.* Quod alitrefecus adium patore persulabili, &c.

**Pater, huius patris, Parens qui aliquem genuit.** { פתח *pathech* פתח *nirchab.* GAL. Pere. ITAL. & HIS P. *Padre.* GER. *Ein vatter.* ANGL. *A father.* } *Ter. in Adelph.* Tuus hercle verò & animo & natura pater. Deducitur autem à Graeco nomine πατήρ: quauis *Var. lib. 4. de lingua Latina.* Patrem à patefaciendo semine

dictum velit. Et *Cornutus in Persium* à patratione, id est, rei venereae perfectione & consummatione dictum pater, quod pater patratione facta filios procreet. [ *Plaut. Capi. sc. 5. a. 1.* Probum patrem esse oportet, qui gnatum suum probiore esse, quam se possulet. Item, Istuc est patrem esse, vt æquum est, filio. *Ibidem.* Item Cygno prognatum patre. *Plaut. Men. sc. 2. & vlt. m. 5.* Omnes tibi patres sunt. *Plaut. pseud. sc. 3. a. 1.* Patrem occidisse te, & Matrem vendidisse certo scio. *Plaut. Men. sc. 5. a. 5.* Per Iouem adiu-ro Patrem. *Plaut. Men. sc. 7. a. 5.* Pater seruicitus. *Plaut. Amph.* (cui opponitur Pater libertatis.) Vestrum patri filij quou eratis? *Plaut. Men. sc. vlt. a. 5.* Verberasti patrem atque matrem. *Plaut. pseud. sc. 3. a. 1.* Meus pater est Antimachus, Ego vocor Lyconides. *Plaut. Aut. sc. 6. a. 4.* Pater vmbrit multò potius, quam sinã egeret. *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.* Ouid. 9. *Metamorphos.* Nec nos aut durus pater, aut reuerentia famæ, Aut timor impedit. *Horat. 2. Epist. 1.* pueri patresque leuiter Fronde comas cincti cœnant. } Hoc nomen etiam inuenitur tributum brutis: *Inuenab. Satyr.* 8. Pater armenti Taurus. } [Patris nomine qui, ab auo, pro auo, atque ui continentur, non autem tritauit, vt vult *Valla.* Hinc quum patrum nostrorum memoria dicitur aliquid esse factum, proximè ante nostram ætatem intelligimus, non autem illa sexta. ] Hinc seruus apud *Plaut. in Milit. sc. 4. act. 2.* ita loquitur: Maiores mei tibi sunt sicuti (nempe in cruce) Pater, auus abauus. } *Cicer. 1. de Orat.* Quid quod vsu memoria patrum venit, vt, &c. Patres maiorè que nostris. *Idem 1. Verr. Virg. 2. Georg.* Sacra Deum, sanctique patres. } Pater etiam nomen religionis est: vnde dij omnes patres vocabantur, peculiariter tamen Bacchus hoc sibi nomen vendicauit. *Virg. 2. Georg.* Huc pater ò Lenæe veni. *Vbi Seruius,* Pater licet generale sit omnium Deorum, tamè propriè Libero semper cohæret: nam Liber pater vocatur. *Idem alio loco,* Pater propriè omnium Deorum est epitheton. } Diuum pater, hoc est Iuppiter. *Virg. 1. Aeneid.* diuum pater, atque hominum rex. } Oceanus pater rerum. *Idem 4. Georgic.* sinul ipsa procreatur Oceanumque patrem rerum, Nymphasque sorores. } *Gell. cap. 12. lib. 5.* Iouis pater, & iunctum Iuppiter: Item, Saturnus pater, Mars pater, Neptunus pater. *Ibidem.* } Item Pater vrbis (.i. conditor) Romulus dicitur. *Ouid. 3. Fast.* } Gradivus pater, hoc est Mars. *Idem 3. Aeneid.* Multa mouens animo, Nymphas venerabar agrestes, Gradivumque patrem, Geticis qui præsidet aruis. } Pater absolute pro Ioue. *Virg. 1. Georg.* Ipse pater media nimborum in nocte, corusca Fulmina molitur dextra. *Ibidem,* Ter pater extructos disceit fulmina montes. } Similiter Pater nomen est reuerentiæ, quæ causa Romulo fuit, vt centum Senatores, quos ad Reipubl. curam elegit, siue quia is numerus satis erat, siue quia soli centum erant qui ad idonei essent, Patres vocauerit, siue ab ætatis vel curæ similitudine. *Festus,* Patres Senatores ideo appellati sunt, qui agrorum partes attribuebant tenuioribus, ac si liberis propriis. [ *Sueton. in Augusti, cap. 58.* A Senatu consentiente cum Pop. Rom. Pater patriæ consalutatus est Augustus. Patres, & Patres conscripti vnde, *Plutarch. in Romu.* } Patrius vitæ & necis in filios. *Gell. cap. 19. lib. 5.* } Dicitur autem πατήρ Græcè, quasi πατὴρ ἀστυν, hoc est ex se genitor seruans. ] Hinc *Plutarch. in Fabio:* Patrem vocat Fabium Minutius quia se seruauerat. Item, *Cicero* Pater patriæ dictus est, quia ei vitam & libertatem conseruauit, quam ei eripere voluit Castilina. }

**Paterfamilias, genitiuus patrisfamilias, vel paterfamilias, dicitur qui primus est, & imperium habet in familiam, siue pater sit, siue impuber.** [ *Casar lib. 2. de bell. ciuili:* Patresfamilias. ] { פתח *pathech* פתח *habbah.* GAL. Pere de famille. ITAL. *Padre di famiglia.* GER. *Ein hausvater.* HIS P. *Senor de casa enter a.* ANGL. *A good man of the house or householder.* } *Cic. 2. de Legib.* Vt ne morte patrisfamilias sacrorum memoria occideret. *Liu. 1. ab Vrbe.* Bos in Sabinis nata, cuidam patrifamilias dicitur, miranda magnitudine ac specie. [ *Vide Senec. Epist. 47.* vbi leuius nomen esse ait, quam Domini. ]

**Patres conscripti, siue Patres dicitur, qui in senatu patribus erant scriptis annotari.** Ab initio, vt ait *Plutarchus in Romulo,* tantum patres dicitur sunt, postea ascriptis in eum ordinem pluribus, Patres conscripti vocati sunt.

\* Patres allecti dicebantur ( *autore Festo* ) qui propter inopiam ex Equestri ordine in Senatus sunt numerum allecti. Vnde illud *Tranquilli in Cas.* Peregrinis in Senatum allectis libellus propositus est, nequis Senatori nouo curiam monstrare velit. Hodie autem allecti ascripti que, vocari possunt. Latine in collegiis magistratum, qui vultu creati & extraordinarij vocantur, vt nonnulli sunt hodie inter rationales & praefectos ratiociniorum, quos clericos magist. ôsq. que computorum appellamus, *Band.*

**Pater patratus, Fœcialium sacerdotum antistes, per quem & bella denuntiabantur, & fœdera percutiebantur: ita dicitur quod ad iusurandum patrandum, id est, faciendum fieri solet.** *Liu. lib. 1. ab Vrbe.* Fœcialis erat M. Valerius pat. em. patratus Sp. Fufium fecit, verbera cepit capillòsq. tangens, Pater patratus ad iusurandum patrandum, id est, faciendum sit.

**Pater, patrimus, πατήρ πατρίος.** Qui quum ipse pater sit, adhuc uiuentem habet patrem. *Vide PATRIMVS.*

**Patritius, Senatorii progenies, hoc est, qui à primis Senatoribus à Romulo institutis oriundi erant.** { פתח *pathech* פתח *pathech.* GAL. Patriciens. ITAL. *Patricij.* GER. *Don vatterliche stam.* HIS P. *Hijos de senadores.* ANGL. *Patriciens, come of a noble stocke.* } *Liu. 1. Romulus centum creat Senatores, qui Patres ab honore: Patritij quoque progenies eorum appellati. Idem l. 10.* En vquam sendo audistis Patritios primo esse factos, non de caelo demissos, sed qui patrem citere, autumque possent? Suidas patritios esse tradit, communis Reip. patres, qui in suprema dignitate sunt Senatorij ordi-







gunt. Cato de Re rustica, cap. 68. Vbi vindemia & oleitas facta erit, fisticas, corbular, quala, scalas, patibula omnia, queis vltus erit, in suo quodque loco reponito. ¶ Patibulus apud antiquos genere masculino lectum est, teste Nonio. Luc. Rerum humanarum lib. 21. Deligata ad patibulos deligantur, & circumferuntur: cruci defiguntur.

Patibulatus, dicitur à Plauto in Most. id est, patibulo affixus. Ita (inquit) te forabant patibulatum per vias Stimulis. {Πῶλον ἰαλίη, ἑαυρωθεῖς πατῖβου δει.} GALL. Pendu ou mis au gibbet. ITAL. Appicato, impicato. GERM. Hingelagen/ gefandt. HISP. Ahorca-do.

Patiencia, vide PATIOR.

Patina, nœ, penult. correp. Vasis genus, quo dapes elixæ & iurulentæ in mensam feruntur. {λακων, λωπός.} GALL. Vne sorte de vaisseau large comme vn plat à servir sur table. ITA. Piato. GER. Ein blatten. HISP. El plato grande ó cacuela. ANGL. A platt or dish. } Terent. in Eunuch. Iandudum animus est in patinis. [Qui mihi inter patinas exhibes argutias. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Iube cistas, ollas, patinas elui. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Qui mihi condita prata in patinis profertur. Plaut. p. pseud. sc. 2. a. 3. Et, Ego cicilendum quando in patinas indidi. (mox) eæ ipse sese patinæ feruefaciunt illic. (Et paulo infra.) Vbi omnes patinæ feruent, omnes aperio. Plaut. Ibidem.] ¶ Dicitur & Patena, per e. Colum. lib. 12. cap. 43. de vuis seruandis loquens, Columella patruus meus ex ea creta qua sunt amphoræ, lata vasa in modum patenarum fieri iubebat. Ex quo loco, inquit Budaus, patet patenam, labra grandia habere. Dicta Patina, ab eo quod patet.

Patinarius, riar, rium, Quod est in patinâ conditum, vel repositum. λικωνδευος. Plaut. in Asin. [sc. 3. a. 1.] Vel patinarium (piscem) vel allium verses, quo pacto lubet. [Plaut. Men. sc. 1. a. 1. Tantas struices concinat patinarias.]

Patiôr, patris, passus, passum. [Et patio, patis, Diomedes lib. 1. Suffinco, tolero, & quo animo fero. {Πῶλον ἰαλίη, ἑαυρωθεῖς πατῖβου δει.} GALL. Endurer, souffrir. ITA. Patire, sostenere. GERM. Erben. HISP. Padescer, sufrir. ANGL. To suffer, to indure, to abide or beare. } Terent. in Andr. Tum patris pudor, qui me tam leni passus est animo, vsque adhuc. Cicero 7. Verrin. Non feram, non patiar, non finam. [Cur me verberas? quia lubet. Patiar, sine modo adueniat senex. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Non te patiar gratis hanc laudasse. Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Nimis multo facilius patior verba: verbera ego odi. Plaut. Men. sc. 6. a. 5. Ne quid patiantur quamobrem pigeat viuere. Mostell. sc. 1. a. 2. Sic hic nunc patitur, nunc timet arma locus. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Pati flagitia tua: & tua flagitia perpeti non possum. Idem: Plaut. Men. sc. 1. a. 5. Patiantur dij te valere: Sueton. in Tiber. ca. 21. Virgineo nullum corpore passa virum. Ouid. 5. Fast. Et patitur fluctus (i. perfert) Ouid. Eleg. 9. lib. 1. Trist. Nec cœlum patior, nec aquis assueuimus istis. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Ego ñe me patiar esse in matrimonio. Plaut. Men. sc. 1. a. 4. Nunquam te patiar perire. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Assuecunt oculi multa pudenda pati. Ouid. Eleg. lib. 2. Trist. Fortiter qui patitur malum, idem post patitur bonum (aliàs potitur.) Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. ¶ Patiendus, a, um, passiuè. Gall. c. 2. l. 14. Alius atque alius motus animi patientus est. Et, Tu fortunatus, ego miser, patientia sunt (ea sup. quæ felix & miser patiuntur) Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Idem in Amphitr. Eadem mihi patiunda sunt. Item Quid tibi patiendum sit, hario- lor. Plaut. Ibidem.] ¶ Pati ægrè. Plaut. in Asin. Possum equidem inducere animum ne ægrè patiar quod tecum accubat. Cic. pro Rosc. Amer. Quare omnes faciliè patimur esse quam plurimos accusatores. [Hoc non patietur æuum, id est non durabit. Colum. lib. 2. ca. 10. Repositum in granario patitur æuum. ¶ Hoc patitur consuetudo, hoc est, id fieri consuevit. Cic. ad Attic. lib. 12. Quem iam etiam grauius accusas, quam tua consuetudo patitur. ¶ Patior te esse desertum, id est relinquo, destituo. Cicero. 1. Offic. Vt eos quos turari debeant desertos esse patiantur. ¶ Composita huius verbi sunt Compatior quod est misereor, & construitur datiuo. Perpetior, vehementius patior.

Patiens, participium & aliquando nomen. {Πῶλον ἰαλίη, ἑαυρωθεῖς πατῖβου δει.} GALL. Patient. ITAL. Patiente. GERM. Erben / duldig. HISP. Patiente, sufrido. ANG. Patient, that suffereth. } Colum. lib. 3. cap. 29. Omnis incommodi patientes preter calor. Virg. 2. Georg. Et patiens operum, paruòque assueta iuuentus. Quintilian. lib. 2. cap. 11. Et patientior est laboris natura pueris, quam iuuenibus. [Suet. in Aug. cap. 82. Solis ne hiberni quidem patiens. Et Ouid. Eleg. 6. lib. 4. Trist. Tempore ruricolæ patiens sit taurus aratri. Patiens boni & æqui. Senec. c. 14. de Consol. ad Polyb. ¶ Interdum nomen adiectiuum est. Ouid. ibid. Eleg. vlt. lib. Nec corpus patiens, nec mens fuit apta labori.] Casar. 3. belli Civil. Atque ij miserri- mo ac patientissimo exercitui Cæsaris luxuriam obiciebant. Cic. ad Quint. Frat. lib. 1. Meæ quoque literæ te patientiorem, lenio- remque fecerunt. ¶ Aures patientissimi. Cic. pro Ligar. Saxo pati- entior, Propert. lib. 1. Eleg. 14. ¶ Tellus patiens vomeris. Vir- gilius 2. Georgic. Pulueris atque folis patiens. Horat. 1. Carm. Ode 3.

Patienter, patientiùs, patientissimè, aduerbium, Constante, fortiter, moderate. {Πῶλον ἰαλίη, ἑαυρωθεῖς πατῖβου δει.} GALL. Patientement. ITA. Patientemente. GERM. Erben / gedultig. HISP. Patiente y sufrido. ANGL. Patiently. } Ci. de Amicitia, Ut igitur & mouere & moneri proprium est veræ amicitie: & alterum liberè facere, non asperè: alterum patienter accipere non repugnantè. ¶ Patientiùs. Plin. E- pistol. 140. Neque enim vlli patientiùs reprehenduntur, quam qui maximè laudari merentur. Ouid. Epistol. 18. Ferre tamen possum patientiùs omnia, quam si Otio nescio qua pellice captus agas. [Ouid. el. 6. lib. 4. Nos quoque quæ ferimus tulimus patientiùs an- te.]

Patientia, Est honestatis aut vtilitatis causa rerum arduarum ac diffi- cilium voluntaria ac diuturna perpessio, inquit Cicero. 2. de Inuent.

[Ouid. el. 6. lib. 4. Nos quoque quæ ferimus tulimus patientiùs an- te.] GALL. Patience. ITA. Patientia. GERM. Geduld. HISP. Patientia y sufrimiento. ANGL. Patience, suffering. Idem in Catil. Habes, vbi essentes illam præclaram tuam patientiam fam- is & frigoris, inopia rerum omnium. Idem pro domo sua, Exter- norum bonorum & in vtendo rationem, & in carendo patientiam semper expectandam putauit. Idem 1. Offic. Adolescentia à libidini- bus arcenda est, exercendaque in labore, patientiaque & animi & corporis. [Patientiam rumpere Sueton. in Tib. c. 24. (Perdere pa- tience Galli dicunt.) Patientia & pertinacia hostium. Idem in Cas. cap. 68.] ¶ Patientia etiam obsecrè de pathicis siue pathicis dicitur. Seneca Controuer. lib. 10. in 4. Principes, inquit, viri contra na- turam diuitias suas exercent, castrorum greges habent, exoletos suos, vt ad longiorem impudicitie patientiam idonei sint, ampu- tant.

Passus, a, um, à patior, Perpessus. {Πῶλον ἰαλίη, ἑαυρωθεῖς πατῖβου δει.} GALL. Qui a souffert, qui a enduré. ITA. Chi a patito. GERM. Erleben oder gelitten. HISP. Pa- desido. ANGL. That hath suffereth or indureth. } Virg. 3. Aeneid. O passi grauiora, dabit Deus his quoque finem. ¶ Vnde Vna passa quæ in siccando passa est Solem. Plin. lib. 14. cap. 1. Quin & à patientia nomen acinis datur passis. Hinc & vino nomen datum quod pas- sum vocatur: Lac passum. Ouid. 4. Metamorph. & cum lacte coagu- lo passo.

Passio, onis, Animi perturbatio quam Cicero affectionem vocat: cu- iusmodi sunt, amor, odium, iracundia, inuidia, timor, lætitia, spes & similes. Πῶλον ἰαλίη. GALL. Passion. ITA. Passione. GERM. Ein bewegung oder betrugung des gemuts. HISP. La passion. ANGL. Passion. } August. 2. de Ciuitate, Quæ sunt sententiæ philosophorum de his animi motibus: quos Græci πάθη nostri autem quidam, sicut Cicero, affe- ctiones vel affectus: quidam verò de Græco expressius passiones vocant. Barbara vox & minimè Latina.

Passiuus, a, um, Quod passionem denotat. {Πῶλον ἰαλίη, ἑαυρωθεῖς πατῖβου δει.} GALL. Qui si- gnificat passionem. ITAL. Che significa passione. GERM. Das ein bewegung oder ein erleben anzeigt. HISP. El que declara passion. ANGL. That significeth passion. } Hinc passiuè verba apud Grammaticos. Passiuè Venus apud Inulium Firmicum accipitur pro obscena pathicorum libidine.

Patibilis, & hoc patibile, Quod perferri potest. {Πῶλον ἰαλίη, ἑαυρωθεῖς πατῖβου δει.} GALL. Qui peut endurer. ITAL. Chi può patire. GERM. Erden / duldig. HISP. Que puede padecer. ANGL. The may suffer- re or indure. } Cic. 4. Tuscul. Negligenda mors est, patibiles & dolores & labores putandi. Idem 3. de Natur. deor. Quum ve omne animal patibilem naturam habeat, nullum est eorum quod estu- giat, &c.

Pathicus, vel Passienus, vel vt vult Senec. Passienus Πῶλον ἰαλίη, ἑαυρωθεῖς πατῖβου δει, qui mû- liebria patitur. Senec. lib. 1. Declam. 10. Nullinon impressum aliquid quod effugere non posset, ille passieno prima ehorum syllaba in Græ- cum mutata, obscærum nomen imposuit.

Patissimus à Patico, superlatiuus, adiectiuum, vt apud Catullum Cinædior à Cinædo. Martialis in 12. ad Ruf. Musæi patissimos li- bellos.

PATIRAMPHEs, Πῶλον ἰαλίη, ἑαυρωθεῖς πατῖβου δει, Nobilis Persa, Oranis filius & auriga Xerxis. Herodot. lib. 7.

PATIZITHES, Πῶλον ἰαλίη, ἑαυρωθεῖς πατῖβου δει, Vir Persa magnus, qui Smerdim fratrem suum similem Smerdi fratri Cambylis Persarum regem declara- uit. Fuit enim præfectus Cambylis apud Persas. Vide Herodot. lib. 3.

\*PATMOS, Πῶλον ἰαλίη, ἑαυρωθεῖς πατῖβου δει, Insula in mari Ægeo, quæ (vt Plin. scribit lib. 4. c. 12.) patet circuitu triginta millibus passuum. Ia hac Iohannes Apo- stolus exul Apocalypsin scripsit.

Pator, vide Pateo.

PATRAE, trarum, Πῶλον ἰαλίη, ἑαυρωθεῖς πατῖβου δει, Ciuitas in Achaia proprie dicta iuxta Ole- num, quam Pausanias Aroen dici priùs solitam affumat, mox à Patrao incensibus ampliari nomen accepisse, quod nunc habet, Huius meminit Plinius lib. 4. cap. 4. Ouidius 6. Metamorphos. Mel- senèque ferox, Patraeque humilè que Cleonæ. De Patrae scribit Thuc. 1. 6.

Patrianus, a, um, Πῶλον ἰαλίη, ἑαυρωθεῖς πατῖβου δει, deductum nomen à Patris Achaia oppi- do, ad occasum Peloponnesi sito, non procul ab Oleno. Cic. Ther- mo. Vt obtineat id iuris in agris, quod ei Patriana ciuitas decreuit & dedit.

PATRASIS, Πῶλον ἰαλίη, ἑαυρωθεῖς πατῖβου δει, Vrbs Pontica, teste Stephano: à qua deductur geti- tile Patrasides, Πῶλον ἰαλίη, ἑαυρωθεῖς πατῖβου δει.

Patria, æ, Vrbs siue alius quouis locus in quo nati sumus: ita dicta quod communis omnium parens sit. {Πῶλον ἰαλίη, ἑαυρωθεῖς πατῖβου δει.} GALL. Le pais, la ville, la patrie où est né quel- qu'un. ITAL. Patria. GERM. Ein vaterland / heim. HISP. La tierra natural de cada vno. ANG. A towne or place where any man is borne, ones cuntry. } Virg. 1. Ecolg. Nos patria fines & dul- cia linquimus arua. Nos patriam fugimus, &c. Idem 1. Aeneid. Tum celerare fugam, patriaque excedere suadet. Cic. 5. Offic. Cha- ri sunt parentes, chari liberi, propinqui, familiares: sed omnes om- nium charitates patria vna complexa est, pro qua quis bonus dubitet mortem oppetere, si ei sit p. otuturus. Quo est detestabi- lior istorum immanitas, qui lacerant omni scelere patriam: & in ea funditus delenda occupati & sunt & fuerunt. Idem 3. de Fi- nib. Ex quo fit vt laudandus sit is qui mortem oppetat pro Repub. quod deceat chariorem esse patriam nobis, quam nosmet ipsos. [Patriaque creatus eadem: Ouid. 13. Metam. Et sola est patria pœua carere mea. Ouid. Elog. 9. lib. 4. Trist. In patriam redeamus ambo. Plaut. Men. sc. vlt. a. 5. Siculus sum, Syracusanus, Ea domus & patria est mihi. Plaut. Men. sc. 9. a. 5. Quando patriam & libertatem per- didi. Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.] ¶ Aliquando & prouincia ipsa ex qua orti sumus patria vocatur, sed improprie. Vnde Sallustius Hispaniæ sibi antiquam patriam duxit. ¶ Proverbij speciem habent, Quæuis terra patria: & patria ibi vbi bene vixeris. De quibus vide Erasmi Chilianas.



Patriarcha, πατριάρχης, patrum princeps, hoc est pontificum primus. Hi quatuor principio fuerunt, Romanus, Antiochenus, Alexandrinus, Hierosolymitanus: postea translata Byzantium imperij sede, additus est & Constantinopolitanus.

Patricida, Patricius, Patrimonium, Patrissio, Patritius, Patritius. Vide Patris.

Patro, as, proprie significat liberis operam do. { פטרון holub. me. domus. GAL. Engendrer. ITAL. Generare. GERM. Einen vater werden (hunc sinder in machin. HIS P. Engendrar. ANGL. To engender and get the children. } Quintil. libr. 8. cap. 3. Ductare exercitus & patrare bellum, apud Sallust. Dicta sancte & antiquè, ridentur à nobis si diis placet: quam culpam non scribentium quidem iudico, sed legentium: tamen vitanda. Ex quibus verbis colligitur patres patrare posuisse pro perficere, non solum quum opera liberis daretur, sed etiam quum aliud quippiam iam inceptum ad finem perduceretur. { פטרון פטרון פטרון. GAL. Faire. ITAL. Fare. GERM. Aufpassen/verordnen/verbringen. HIS. Hæter. ANG. To do, to achieve and bring to an end. } Sallust. in Catil. Sperabat propediem magnas copias sese habiturum, si Romæ socij incepta patrassent. Idem de Rep. ord. ad. Casarem. Atque ea magis fortibus consiliis, quam bonis præliis patrata sunt. Plaut. A sin. [sc. 1. a. 1.] Quin te quoque ipsum faciam haud magni, si hoc patro. Lilius 25. Te id prius scire volui, si forte abesse, dum facinus patratur, malis. Tacit. lib. 2. Si patranda neci venenum mitteretur. [Hinc Velleius Ea patrando bello mora. Et, Patraturum bellum. (i. confectum.) Item, Patratis bellis civilibus. Idem Velleius. Et Patrare pacem: Lilius lib. 4. d. 5. Tacit. lib. 2. Possit bellum patrari. (i. confici.) Cic. ad Attic. Epist. 10. Teuris promissa patravit. Vide perpatrare. } Quo sensu Patro, honestum olim verbum ad obsecratiorem tralatum fuit, ostendit Boethius de Definitione, qui Patratiorem ait esse fractæ Veneris lacrymas. Vnde Persius patranti fractus oculo, quod videlicet in re venerea perficientibus euenit. ex M. S. vt annotauit Passer. ] Huius verbi composita sunt, Imperro, Expatro, Perpatro, Propatru, quorum significata vide suis locis.

Patratiō, onis, Consummatio est vel rei venereæ perfectio. Vnde & patres dicti, eò quod patratiōne facta filios procreant. Cornut. in Persium. [sc. Boethius in dictione precedente.] Interdum pro consummatione rei, vt Velleius Patriculus 2. Historiar. Nunc expugnationibus in pristinum pacis redegit modum, eiusque patratiōne Asiæ securitatem, Macedoniæ pacem reddidit.

Patrator, ris, vt Necis patrator, id est interfector. Cornelius Tacitus lib. 14. Et visus idoneus maternæ necis patrator, Amiceus.

Patratus, a, um, participium. { פטרון פטרון פטרון. Tacit. lib. 2. Maluit patrati quam incepti facinoris reus esse. Bella patrata, Claud. 4. Paneg. Cæde eius patrata. Tacit. lib. 4. Vnde & patres patrati dicebantur, quod ad patrandum, hoc est peragendum iuramentum, vbi de fœderibus conuenerat, mitterentur. Plutarch. in Probi. Fœderibus sacerdotibus, qui fœderibus faciendis præstant, pater patratus præest: inde dictus quod ipse pater patrem haberet: sique filijs prouideret, & patrem consuleret.

Patrocinator, Patrocinium, Vide Patronus.

PATROCLIDES, πατροκλιδης, proprium nomen assentatoris Philippi Macedonum regis.

PATROCLUS, πατροκλος, Menæti filius & Steneles, qui occiso per ludum Altragalorum Cleonymo (seu vt alijs placet) Eane Amphidamanti filio, solum vertens, in Phthiam venit, vbi à Peleo propter generis propinquitatem susceptus est, & vnà cum Achille apud Chironem educatus, cum eodem arctissima amicitia iunctus vixit. Postea etiam cum Achille ad expeditionem Troianam profectus est, vbi armis Achillis indutus, cum Hectore pugnans, ab eodem confossus occubuit. Quod quum rescuisset Achilles, tamen si propter ereptam sibi ab Agamemnone Briseida bello abstinere omnino constituisset, nihilominus mutato proposito, acceptis etiã à Thetide matre armis à Vulcano fabricatis, ad bellum rediit, nec prius quieuit, quam socij mortem esse vltus.

Patronus, ni, Qui aliquem in periculo defendit. { פטרון פטרון פטרון. GAL. Patron, aduocat, defensor. ITAL. Tutore, difensore. GERM. Ein beschützer / dectem in etner gefashe bestand in vnd sein sach zube schützen. HIS P. A quel que defende en cosa criminal. ANGL. An attorney, a patron or proctour, a spokesman. } Vnde dictus docet Plutarch. in Romulo Patronus caularum. Quintilian. Patroni etiam qui non defendunt, sed ornant beneficio. Cas. lib. 1. de bell. civil. Primus locus officij Patri, proximus, patrono debetur. Gell. cap. 13. lib. 5. Patrono liberis debet operas, testamentum Fab. Quintil. Declam. Salue mi patrone. (verba manum illi.) Plaut. Men. sc. 7. a. 5. Tu Patronus tu pater. Plaut. Capt. sc. 3. a. 2. Patroni onus portare in via. Ibidem. Hominem infelicem qui patronam comprimat, Plaut. A sin. sc. 2. a. 2. Magis decorum est libertum quam patronum onus portare in via. Plaut. Ibidem sc. 3. a. 3. Patronus perferendæ legationis. Sueton. in Claud. c. 5. Volo placere Philolachi meo oculo, meo Patrono. (qui me empasam manum istam) Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. ] Padianus, qui defendit aliquem in iudicio, aut patronus dicitur si orator est: aut aduocatus si ius suggerit, aut præsentiam suam comodat amico: aut procurator si negotiũ suscipit, aut Cognitor si præfens causam nouit, & sic tuetur vt suam. Plaut. in Mostell. Qui pro me causam diceret, patronum liberaui. Valla. Patronus proprie est qui agit causam, sed accusati non accusantis. Cic. pro Sestio. Qua de causa & tum conuentus ille Capuæ, qui propter salutem illius vrbis Consulatu conseruatam meo, me vnum patronum adoptauit. Ouid. l. de Arte. Qui modo patronus, iam cupit esse cliens. Patronus ad libertum refertur, qui scilicet seruum libertate donauit. Mulier etiam dicitur patrona. Terentius in Eunuchis, Te mihi patronam cupio Thais.

Patrocinator, pen. corr. aris, Tego, defendo, defendendum aliquem tuendumque suscipio. { פטרון פטרון פטרון פטרון. GAL. Defendere auctum, sustentur son droit & querelle. ITAL. Dissendere cose in facti come in parole. GERM. Beschirmen vnd beschirmen / etnet sach sich annehmen die zu handt haben vnd zu verprechen. HIS P. Defender. ANGL. To defend ones right and quarrell. } Quintil. lib. 1. cap. 4. Et leno interim, parasitumque defenditur: sic vt non homini patrocinemur, sed fidei. Plin. lib. 2. cap. 41. Patrociniatur vastitas cæli immensa, discreta altitudine, in duo atque sepruaginta signa.

Patrocinium, ij, præsidium, tutela, defensio. { פטרון פטרון פטרון פטרון. GAL. Defence, Protection, sauuegarde. ITAL. Difesa, tutela. GERM. Beschirmung / handtthabung / verprechen. HIS P. Ayuda à defensa. ANGL. A defending or maintenance of ones right and quarrell. } Sallust. in Catil. Cuius patrocinio ciuitas plurimum utebatur. Festus, Patrocinia appellari cepta sunt quum plebs esset distributa inter patres, vt eorum opibus rota esset. Huius nominis varij sunt in oratione vsus. Dicimus enim Arripere patrocinium, Tueri patrocinium, suscipere patrocinium, Repudiare patrocinium, quorum testimonia sunt inuentu facilia. [Sueton. in Neron. c. 17. Pro patrocinij certæ mercedis constitutæ.]

Patronalis, Marcell. D. lib. 39. titulo 5. l. 2. Ne pars ex legibus verecundia patronali debita minuatur.

Patronatus, us, vi. Paulus D. lib. 19. tit. 1. l. 45. Si non Arescusa elegit emptoris patronatum.

Patronymicum, πατρωνυμιο, à Gramaticis appellatur nomen, quod formatum à nomine patris, filium significat: quanuis abusiue etiã à nominibus auorum, proauorum, fratrum, matrum, sororum, & ipsarum etiam regionum deducantur patronymica. Inuenta sunt autem patronymica à poetis carminis gratia, ne idem semper nomen inculcare cogerentur. Quare in oratione soluta iis non vti-mur. Dicitur autem patronymicum, quod proprie, vt diximus fiat à nominibus patrum. κατὰ τὸ πατρὸς ἢ μητρός, vt Priamides proprie intelligitur Hector vel alius quicvis ex filiis Priami.

Patruelis, Patruus, Vide PATER.

\*PATTAGIA, πατταγία, fluuius Sicilia: κατὰ τὸ πατταγίον, id est à sonitu, nam per saxa fluens clamare videtur. Claud. 2. de rapsu Proserp. - & saxa rotantem Pattagiam.

PATVLCIVS, Dictus est Ianus, quod tempore belli portæ templi eius paterent. Macrobi. lib. 1. Saturn.

Patulico, Patulus, vide PATEO.

Paua, vide Pauo.

PAUCI, a, 2, multitudinis numero, cuius vocis contraria est multi, a, 2, a tam est huius vsus etiam est in numero vnus. { פוע פוע פוע פוע. GAL. Peu. ITAL. & HIS P. Poco. GERM. Wenig. ANGL. Few. } Plaut. in Curr. Respondit mihi paucis verbis atque adeo fideliter. Cic. de Amic. Quum & ego essem vnà, & pauci admodum familiares, in eum sermonem illum incidere, qui tiberie erat multis in ore. Idem 5. Tusc. Aperta enim res est & quotidie nos ipsa natura admonet, quam paucis, quam paruis rebus egeat quam vilibus. Virg. Eclog. 10. Pauca meo Gallo, sed quæ legat ipsa Lycoris Carmina sunt dicenda. Idem 6. Æneid. huc pauci vestris ad nauim oris. [Paucorum mensum sunt relictae reliquæ. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Pauci è multis certi amici. Plaut. pseud. sc. 3. a. 1. Cis paucas respicentes, Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. ] Interdum etiam inuenitur in singulari numero Paucus, a, 2, vt apud Gell. cap. 11. lib. 4. Pzica carne abstinuit Pythagoras. ] Paucis frequenter solum poni solet, ita vt in eo subaudiatur substantium verbis. Terent. in And. Auscultata paucis. Plaut. in Aulul. [sc. 4. a. 1. ] Da mihi operam parumper, paucis est quod te volo. Virg. 4. Æneid. paucis aduerte docebo. Idem 6. Æneid. Atque hic responsum paucis ita reddidit heros. [In pauca, vt occupatus sum, confer quid velis. Plaut. pseud. sc. 3. a. 1. Qui sum, paucis eloquar. Plaut. Aul. prolog. Est paucis quod vos monitos voluerim. Plaut. Capt. prologo. Item loquere pauis nõ longos logos. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Idem Curcul. sc. 3. a. 2. Facit hic quod pauci vt sit magistro suo obsequens. Hinc superlatiuus Paucissimus, a, 2, um. Sueton. in Cas. cap. 66. Paucissimis his diebus (i. intra paucos dies.) ] Pauci apud antiquos pro bonis ponebantur, vt Multi pro malis, autore Nonio. Cic. in Orat. laetationem habuit in populo, nec paucorum iudicium reprehensionemque pertinuit.

PAUCULUS, diminut. { פוע פוע פוע פוע. GAL. Fort peu. ITAL. pochetto. GERM. Wenigst. HIS P. Muy poco. ANG. Very few. } Terent. in Heaut. Quod imperat facito, loquitor paucula. Cic. ad Attic. lib. 5. Quint. Voluisti tui Tyberi generum, certum hominem, sed mirifice abstinentem, nisi in Cyprum, vt ibi pauculos dies esset.

PAUCITAS, denominatiuum. Inopia, penuria. { פוע פוע פוע פוע. GAL. Petit nombre, brefueté. ITAL. poco numero. GERM. Wenigheit. HIS P. pocaedad en numero. ANG. Finitesse or few in number. } Cic. l. de Orat. Sic facillimè quanta oratorum sit, semperque fuerit paucitas iudicabit. Idem ad Calium. De pantheris per eos qui venari solent, agitur mandato meo diligenter: sed mira paucitas est.

PAUCIES, quo veteres pro raro utebantur, teste Nonio. Titin. Vxorem meam paucies videbo.

[Pauillatim. Diomed. lib. 1.]

PAUILLUS, adiect. diminut. à paulum. { פוע פוע פוע פוע. GAL. Bien peu, tant soit peu, le moins du monde. ITAL. pocino. GERM. Wenigstetm. HIS P. poquillo. ANG. Verie few or little. } Plaut. in Aul. [sc. 2. a. 1. ] Nam verisimile non est, hominem pauperem pauillum paruifacere, qui nummum petat.

PAUILLUM, adverb. Parum admodum. { פוע פוע פוע פוע. GAL. Fort peu. ITAL. pochetto. GERM. Gar wenigst. HIS P. Muy poco. ANGL. Verie few or little. } Plaut. in Capt. sed si pauillum



xillum potes contentus esse.  
**Pauillulus**, adiect. diminut. à pauillus, Admodum parvus. *Plaut. in Ruden.* Hoc colore capiuntur pauilluli. *Terent. Phorm.* Iam pridem apud me reliquum pauilluli Nummorum, ut id conficerem. [*Plaut. pseud. sc. 4. a. 2.* In hoc libello atuluis pauillulo.]  
**Pauillatim**, Paululum, sensum, pedetentim. { *טעט טעט מעבאט מעבאט.* GAL. Peu à peu. I T A L. *A poco à poco.* GER M. *Gemächtig.* H I S P A N. *Poco à poco.* A N G L. *By little and little.* } *Plaut. Epid.* Cœpi furtum uosum ad illas pauillatim accedere.  
**Pauillisper**, Idem quod pauillatim. *Plaut. in Truc.* Plus decem pondō amoris, pauillisper perdidit, id est, pedetentim & per particulas. *Nonius.*  
**Pauciloquium**, quij, paucitas sermonum. X multiloquium. { *βραχυλογία.* GAL. Peu de paroles. I T A L. *Poche parole.* GER M. *Wenige vnd kurze der red.* H I S P. *Poquedad de palabras.* A N G. *Fewness of words, little talk.* } *Plautus Mercat.* Inhæret etiam auiditas, desidia, iniuria, inopia, contumelia, & dispendium, Multiloquium, pauciloquium.  
**Pauēo**, es, pauī, Timeo. { *פחד פחדא רב* jaré חרר *חבאד חבאד* chath. *פחדא רבא.* GAL. L. Avoir grand peur & frayeur. I T A L. *Hauer paura, temere.* GER M A N. *Sich fürchten/ vor fürcht entsetzen.* H I S P A. *Hauer paura o miedo.* A N G L. *To be ingreat feare, to be troubled in spirit.* } [*Paues*, parasitus quia non rediit Caria. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 2.* Quid paues? Nilh equidem pauēo, nisi vnum: Palla pallorem incutit. *Plaut. Men. sc. 2. a. 4.* ] *Plaut. in Amphitru.* [sc. 1. a. 5.] Ne pauē. *Terent. Andr.* Id paues, ne ducas tu illam: tu autem, ut ducas. *Ouid. 9. Metamorphos.* sed enim ne pectora vauo Fida metu paueant, Oeteas spernite flammās. *Lucan. lib. 1.* nec solum vulgus inani Perculsum terrore pauet: sed curia, & ipsi sedibus exiliere patres. *Cic. 5. Philipp.* Pauet animus apud consilium illud pro reo dicere. \* Pauere plus est quam Timere. *Tacit. lib. 4.* Id ipsum, inquit, pauentes quod timuissent. Nempe quia timor quem animo conceperant, aspectu augebatur.  
**Pauendus**, a, um, Timendus. { *פחדא רבא.* } *Plinius libro 9. capit. 23.* Nec pedibus tantum pauendas serpentes, sed & missili volare tormento.  
**Pauendo**, gerundium, Timendo, *Lucan. lib. 1.* sic quisque pauendo dat vires famæ.  
**Pauens**, Qui ad tempus vel ex causa timet. { *פחדא רבא.* } *Ouid. 2. Metamorph.* Colligit amentes, & adhuc terrore pauentes Phœbus equos. [*Ouid. 13. Metam.* Conuocat Atrides focios terrore pauentes.]  
**Pauescō**, scis, timidus fio, timeo. { *פחדא רבא* jaré חרר *חבאד חבאד* chath. *פחדא רבא.* GAL. L. Avoir grand peur & frayeur. I T A L. *Temere.* GER M A N. *Erschrecken.* H I S P A N. *Hauer paura o miedo, temer.* A N G. *To waxe verie fear full, or troubled in spirit.* } *Columell. lib. 7. cap. 2.* Venti quoque & sub femina manum subiicere, ne ad huiusmodi tactum postmodum pauescant. \* Prodigia pauescere, *Silius lib. 16.* Huius compositum Expauescō de quo supra.  
**Pauescio**, Timidus fio. { *פחדא רבא* jaré חרר *חבאד חבאד* chath. *פחדא רבא.* GAL. L. Estre effroyé. I T A L. *Essere smarrito.* GER M A N. *Erschreckt werden.* H I S P. *Ser atemorizado.* A N G L. *To be effrayed or troubled in spirit.* } *Gell. lib. 19. cap. 1.* In tanta violentia tempestatum videor paulum pauē factus. *Ouid. 15. Metamorph.* Ast ego vicino pauē facta sub æquore mergo.  
**Pauito**, tas, penultima correpta, Frequentatium à pauēo. Valde timēo, valde horreo. { *פחדא רבא.* GAL. Estre espouuanté, estre effrayé, trembler de peur. I T A. *Temere molto.* GER M. *Hessig fürchten / im lassen grausen ein schanden von fürcht uerberkommen.* H I S P A N. *Mucho temer y hauer mucho miedo.* A N G L. *To tremble troug feare.* } *Plaut. Bacchid.* Quis hic horror est? quid pauitas? *Terent. in Heccyra.* Vxorem Philumen pauitate nescio quid dixerunt, id est labdrare ex frigoribus, ut exponit *Donatus*, Habent enim frigus & pauor reciprocam quandam translationem: nam & frigus accipitur pro pauore, & pauor pro frigore: ut annotauit *Seruius in illud Virgil. 1. Aeneid.* Extemplo Aeneas soluitur frigore membra. *Lucr. lib. 2.* Quæ pueri in tenebris pauitant, finguntque futura. *Virgil. 6. Aeneid.* Vix adeo agnouit pauitantem, & dira regentem Supplicia, *Idem 2. Aeneid.* prosequitur pauitans, & ficto pectore fatur.  
**Pauitatio**, trepidatio, *παυσι.* *Apuleius libro de Mundo.* Palmatix (venti) appellatur, quorum pauitatio illa quæ trepidant, sine inclinationis periculo nutant.  
**Pauor**, oris, ut ait *Cic. 4. Tusc.* Est timor loco mouens mentem. { *פחדא רבא* chath. *פחדא רבא.* GAL. L. Frayeur, grand crainte, peur. I T A. *Paura, thoma.* GER. *Schrecken/ fürcht.* H I S P. *Pauor, miedo, demasiado.* A N G. *Great feure, and troubling of the spirit.* } Ex quo illud *Enny apud Cic. de Orat. 3.* Tum pauor sapientiam omnem mihi ex animo expectorat. *Liu. lib. 24.* Pauor que circa eam ceperant milites, ne mortiferum vulnus esset. *Ouid. 10. Metamorph.* Ilque metu vacuus, naturalis pauore Deposito, &c. *Virg. 3. Geor.* Exultanti que haurit Corda pauor pulsans. *Idem 3. En. 9.* postquam pauor ossa reliquit. { Pauor colebatur Spartæ. *Plutar. in Agide.* }  
**Pauidus**, uidi, Timidus, meticolosus, qui natura timidior est, inquit *Seruius.* { *פחדא רבא.* GAL. Paoureux, fort crainctif. I T A. *Timido.* GER. *Schreckensamer/ erschrecken.* H I S P. *Temeroso.* A N G. *That feareth greatlie.* } *Virg. 9. Aeneid.* Stant pauida in muris matres, *Ouid. Epist. 3.* Quod scelus vt pauidas miseræ mihi contigit aures, Sanguinis atque animi pectus inane fuit. *Virg. 9. Aeneid.* Interea pauida volitans pennata per urbem Nuntia fama ruit. *Horat. 2. Epod.* Pauidumque leporem, & aduenam laqueo gruem Iucunda capat præmia. *Silius lib. 10.* talin' pauidissime dignum Me vica, pulchra que indignum morte putasti? \* Pauidus metus, ab

effectu, quia pauidos facit: vt Pallida mors, & tristis senectus. *Ouid. 1. Fast. 4.* Deque meo pauidos excute corde metus. Et est metonymia species. [*Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist.* Et feries pauida pectora fide manu. Et *Plaut. Curc. sc. 2. a. 1.* Timida atque pauida me arripit.]  
**Pauide**, aduerbium, timidè, meticolosè. { *פחדא רבא.* GAL. Paouereusement, en grand' crainte. I T A. *Paurosamente.* GER. *Schreckensamer/ erschrecken.* H I S P. *Temerosamente.* A N G. *Fearfully, with great feare.* } *Liu. 5. ab Vrbe.* Nequaquam tamen ea nocte neque insequenti die similis ei, quæ ad Alliam tam pauide fugerat, ciuitas fuit.  
**Pauiscula**, la. Instrumentum quo coæquatur, & condensatur arena: à pauiendo dicta. { *פחדא רבא.* GAL. Vn instrument de quoy on bat les aires, vnc bate. I T A. *Instrumento da piannare il terreno nelle are.* GER M. *Ein breiter scheg el/ mit welschem mann eben erstich inn den neuen tennen/ mit daz einander vnd eben schlegt.* H I S P. *El pison para pesas o capiar.* A N G L. *An instrument to mak a floor or pavement euen and fadde.* } *Cato de Re rustic. cap. 129.* Vbi bene comminuta terra fuerit, & amurcum combiberit, cylindro, aut pauiscula coæquato.  
**Pauimentum**, ti, Domus stratum, solum, aut lateribus, aut lapidibus, quod gradiendo calcamus. { *פחדא רבא.* GAL. Le paué d'vne place, parterre, paué. I T A L. *Pauimento, battuto, terra.* GER M. *Ein erstich/ reit besetzte bune.* H I S P A. *Suelo de casa.* A N G. *A pavement, à floore, a place paved.* } à pauiendo, hoc est tundendo, siue feriendo dictum, quod dum sunt pauimenta, pluribus simul diebus feruntur, id est, percutiuntur, tunduntur fistulis, seu marculis, vt solidiora sint, nec rimas faciant, *Iuuenal. Satyra 14.* Verre pauimentum, & nitidas ostende columnas. [*Iustigne pauimentum. Sueton. in Augusto cap. 72.*] *Cato cap. 18. de Re rustic.* Pauimenta ad hunc modum facito, De testa arida pauimentum struito: vbi stratum est, pauito, siccatō que, oleo que perungitō: vt pauimentum bonum fiet. ¶ Multa autem pauimentorum genera fuerunt apud veteres. Erant lithostrota parvulis coagmentata crustis. Erant subdialia à Græcis inuenta, quæ sub dio erant, & in aperto, pluuiis & tempestatibus exposita. Erant & asarota de quibus *Papin. in Syluis*, Suberantque nouis asarota figuris. Dicta autem sunt asarota, ab a priuatiuo, & verbo *scopis*, siue *scopis*, hoc est purgo, vel verso, siue quod scopis non verterentur, sed collectis manu analactis (ita vocant cœnarum reliquias) ipsa spongia mundarentur. (siue, ut auctor est *Plinius lib. 35. cap. 25.*) quod in hoc pauimentorum genere tam artificiosè minutis quibusdam testulis expressæ erant cœnarum reliquix, quæ scopis tolent euerti, vt semper viderentur non esse purgata, eaque quæ in pauimento depicta erant, vera viderentur analacta. *Vide Asarotum.* ¶ Fuerunt & pauimenta Barbarica, subtegulanea, sculpturata, & Græcanica. *Vide Plin. lib. 36. cap. 25.* Pauimenta Pœnica, inquit *Festus*, marmore Numidico strata significat. *Cato in oratione* quam habuit, Ne quis Consul bis fieret. Dicere possum, inquit, quibus villæ atque ades edificata, atque excolita maximo opere, citro atque ebore, atque pauimentis Pœnicis stent.  
**Pauimento**, as, Pauimentum facio, seu pauimentum sterno. { *פחדא רבא.* GAL. Pauer, dresser le parterre. I T A. *Far pauimento.* GER. *Ein erstich/ reit besetzte oder gepflasterte bune machen.* H I S. *Hechar, d' bazer/ sueto.* A N G L. *To pauē.* } Vnde Pauimenta loca dicuntur in quibus strata sunt pauimenta. *Cic. pro domo sua,* In palatio, pulcherrimo prospectu porticum cum conclauibus pauimentatam, trecentum pedum concupiuerat. *Plin. li. 27. c. 4.* Ergo pauimentandum vbi lata sit, cenlent, vt lacryma non absorbeatur.  
**Pauio**, pauis, ui, itum. Verbum antiquum, Ferio, percutio, tundo. { *פחדא רבא.* GAL. Pauer, battre la terre pour l'affermir, dresser le parterre. I T A. *Percutere, d' baster la terra per fermarla.* GER M A. *Schlagen.* H I S. *Herir, pisonar con pisones.* A N G. *To pauē.* } Sumptum est à Græcis, quibus *μαίνω* est percutere. *Cic. 2. de Diuin.* Sed quia quum pascuntur necesse est aliquid ex ore cadere, & terram pauire, terripauum primò, post terripodium dictum est, hoc quidem nunc terripodium dicitur. *Cato cap. 18.* Ibi de testa arida pauimentum struito: vbi stratum est, pauito, fricatō que, oleo perungito, vti pauimentum bonum fiet. *Columell. lib. 1. cap. 6.* Sed vtrunque more piscinarum deuexum leni eliuo & extructum, pauitumque solum habeat, ne humorem transmittant. ¶ Hinc sunt composita, Depuuiō, hoc est, percutio, a, in u mutato. *Lucil. apud Festum.* Palmisq; misellam depuui me. Eiusdem significationis est Oppuuiō, vnde oppuuiā dicuntur verbera. *Afranus.* Oppuuius pueri coercentur.  
**Pauilatim**, Paulisper, Paulum, Paululum. *Vide PARVM.*  
**Pauulus**, li, *παυλος.* Latine modicus, Græcè quietus. Nam *παυλα* quies dicitur. Hoc nomine dictus L. *Emilius*, qui in prælio Cannensi pro patria occubuit. ¶ Et qui multo fortunator patre victu Persea Macedonum regem in triumphum venit. ¶ Est & Paulus, a, um, adiectiuum à Paruo, quo rarissime vsi sunt auctores, nisi in Ablatiuo. *Plaut. in Bucch.* Pacifici cum illo paula pecunia potes. *Terent. in Andr.* Dum in dubio est animus, paulo momento huc illic impellitur. *Idem in Adelph.* scilicet. Ita eos meo labore eductos maximo, hic fecit suos Paulo sumptu.  
**Pauo**, onis, & Pauus, ui, Auis nota, vario pennarum fulgore conspicua, quam Poëtæ Iunonis tutelæ assignarunt. { *פחדא רבא.* GAL. Vn paou. I T A L. *Pauone.* GER M. *Ein pfau.* H I S P. *El paou.* A N G. *A peacock.* } *Gell. lib. 7. cap. 16.* Pauus è Samo præstantior est. Tradunt hanc auem esse non gloriosam solum, sed & maleuolam. Laudata expandit colores aduerso maxime sole. Fimum suum reforbet, inuidens hominum vilisati. Caro eius diutissime incorrupta seruat. Vnde etiam in ventriculo ægerrimè concoqui putatur. Ad quod & *Iuuenalis* videtur alluisse *Satyr. 1.* Et erudum pauonem in balnea portas. De auis huius natura vide plura apud *Plin. lib. 10. cap. 20.*  
**Paua**, eius scemininum est, quo vsus est *Ausonius* *Sectione 1.* *Ecce tuncam* (inquit) in speciem fæ vertis masculus ales. Pauaque de pauo constitit ante oculos. A N G L. *A peaben.* } *Columella* tamen vtrun-



que sexum Pavonem appellat: sed cum distinctione horum nominum masculus & femina. Vtriusque exemplum habes lib. 8. ca. 11. Masculus (inquit) pauo gallinaceam salacitatem habet, atque ideo quinque feminas desiderat. Et paulo post, Nam feminæ pavones quæ non inobstant, ter anno ferè partus edunt.

**Pauoninus**, a, um, Quod ex pavone est. { פֹּאוֹנִינִי G. GAL. Depaon. ITAL. Di pavone. GERM. Pfauwln/von einem pfawen. HIS P. Cosa de pavon. ANG. Of a peacock. } vt, Pavoninum ovum, apud Col. lib. 3. cap. 5. & Muscarium pavoninum, ex pavonum caudis confectum apud Martialem in Distichis. \* Pavonius, pro eodem legitur apud Varr. 2. de Re rust. cap. 9. Verùm castigatiora exemplaria legunt pavoninus. \* Pavonaccus, legitur etiam apud Plin. lib. 36. cap. 22. Pavonacea tegendi genera. Quo in loco doctores legunt pavimentata tegendi genera, hoc est pavimentorum more constructa, cuiusmodi permulta hodie videmus. Pavonius lectus Martial. e. pig. 85. lib. 14.

**PAUOR**, Vide Pauco.

**PAUPER**, huius pauperis, g. c. vel vt nonnullis placet, omnis, habet enim neutrum genus præcipuè in obliquis: vt apud Stat. lib. 1. Theb. Lis est de paupere regno. { עֲבִיּוֹן עֲבִיּוֹן עֲבִיּוֹן rasch. מִינֵס, מִינֵס. G. A. L. Pour. ITAL. Povero. GERM. Arm. HIS P. Pobre. ANG. A peore. } Dicitur autem pauper (vt Varro putavit) à parua pecunia, siue vt alij malunt, à paruo lare. Cicer. in Parad. M. Manilius pauper fuit, habuit enim ædículas in Carinis, & fundum in Labicano. Ibidem. Non modò non copiosi ac diuites, sed etiam inopes ac pauperes existimandi sunt. Horat. 1. Serm. Sat. 1. neque se maiori pauperiorum Turbæ comparat. Ouid. 1. Fast. In pretio pretium nunc est, dat census honores, Censu amicitias: pauper vbi que iacet. [Ouid. lib. 3. Fast. Pauper, sed multæ sedulitatis anus. Pauperis ambitiosi supellex. Quint. Pauper natus in armis. Tibul. lib. 4. Cum opulento pauper caput habere negotium. Plaut. Aul. sc. 4. a. 3. Si pauper est, atque haud malus, nequam habetur. Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Pauper sum, fateor, patior, quod dii dant, sero. Plaut. Aul. sc. 1. a. 1. Non est verisimile hominem pauperem paucillum parui facere quin numum petat. Ibid. sc. 2. a. 1. Non temerarium est, vbi blaudè diues appellat pauperem. Ibidem sc. 4. a. 1. Hinc comparatius pauperior. Plaut. Aul. sc. 5. a. 3. Opulentiores pauperiorum filias vxores ducere debent. Et superlat. Pauperrimus, de quo seq. dictione. Item metaphoricè, Miser & pauper orator. Quint. Er. Ieiuniam & pauperem eloquentiam. Idem. Quint. } Pauper cum genitiuo. Horat. 2. Ser. Sat. 3. Pauper Opimius argenti positi intus, & auri.

**PAUPERRIMUS**, superlatium. Horat. 2. Serm. Sat. 1. Horum semper ego optarim pauperrimus esse bonorum. Plin. 1. 24. c. 1. Quom remedia vera quotidie pauperrimus quisque cœnet. [Plaut. Aul. sc. 4. a. 1. Te esse diuitem & me hominem pauperum pauperrimum.]

**PAUPERA**, Apud antiquos etiam dicebatur in feminino genere. Plaut. Paupera hæc res est.

**PAUPERCULUS**, & Paupercula diminutiuæ. { פֹּאוֹרְכֻלִים, דִּלְיוֹרֵי פִּינְיָה. GAL. Pour. IT. A. Poveretto. GERM. 3. Stmstg arm. HIS P. Pequeno pobre. AN G. A little poore bodie. } Terentius in Heaut. Est è Corintho hic aduena anus paupercula. Varro lib. 1. de Re rust. cap. 17. Vt plerique pauperculi cum sua progenie. [Plaut. Aul. sc. 3. a. 1. Nouistin hunc fenem è proximo pauperculum.]

**PAUPERĀS**, tatis, Penuria, egestas, tenuitas. { פִּינְיָה resch. מַחְסֹר machsor. מִיָּא. G. A. L. Pourté. ITAL. Poveria. GERM. Armut. HIS P. Pobreza. ANGL. Poverie. } Varro lib. 4. de ling. Lat. Pecunia quæ erat parua, ab ea paupertas dicta est. Plaut. Persa, Nam vbi ad paupertatem accessit infamia, grauior paupertas fit. Cicer. 3. Tusc. Vt de paupertate non nunquam, cuius onus disputando leuimus docentes quàm parua, & quàm pauca sunt quæ natura desideret. Iuuenal. Satyr. 3. Nil habet infelix paupertas durius in se, Quàm quodd ridiculos homines facit. Plaut. Aul. sc. 4. a. 1. Neque eo est alter quisquam ex paupertate parior. Lilius lib. 34. Pessimus est pudor parsimonie vel paupertatis. Et neque diuitiis, neque paupertate notanda est (domus sup.) Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. } Paupertas autem (Seneca autore Epist. 88.) est parui possessio. } Paupertatem quidam ab egestate ita distinguunt, vt egestas sit quando ad victum necessaria defunt: paupertas, quando licet non sint opes, tamen necessaria suppetunt. Cic. in Parado. Ita que istam paupertatem, vel potius egestatem, ac mendicitatem tuam nunquam obscure tulisti.

**PAUPERIES**, huius pauperie, Paupertas. { פִּינְיָה resch. מַחְסֹר machsor. מִיָּא. G. A. L. Pourté. ITAL. Poveria. GERM. Armut. HIS P. Pobreza. ANGL. Poverie. } Horat. lib. 1. Epist. Impiger exuemos currit mercator ad Indos, Per mare pauperiem fugiens, per saxa, per ignes. Virg. 6. Æneid. . quam vellent æthere in alto Nunc & pauperiem, & duros perferre labores. Horat. 3. Carmin. Ode 24. Magnum pauperies opprobrium, iubet Quiduis & facere, & pati, Virtutisque viam deserit arduæ. [Plaut. Aul. sc. 4. a. 1. Meam pauperiem conqueror. Idem Ibidem sc. 6. a. 4. Hic dies mihi famem & pauperiem obtulit. } Pauperies item apud Iureconsultos damnum est à quadrupede datum: quòd si ab homine illatum esset, iniuria diceretur. l. 3. D. si quadrup. pauper. sc. 1. dic.

**PAUPERTINUS**, pen. prod. Pauper. { פִּינְיָה rasch. מִינְיָה. GAL. Faire pour. IT. A. Impoverire. GERM. Arm machen/zu armen bringen. HIS P. Empobrescer à oiro. ANGL. To make poore. } Plaut. in Milite, Quæ improba est pro mercis vitio dominum pretio pauperat. Idem in Pseudolo sc. 7. a. 4. ex persona lenonis, Boni

virum me pauperant, improbi alunt. Horat. 2. Serm. Satyr. 5. Eripiet quiuis oculos citius mihi, quàm te Contemptum cassâ nuce pauperet. Hinc Depaupero. Varr. Priusquam domum depauperaret sumptu suo.

**PAUPERATUS**, pauperior effectus. Iulius Firmicus Matheseos lib. 1. de Luna: Quando pauperata luminibus iacturam propria maiestatis agnoscat.

**PAUSA**, sæ, Requies, intermissio, atque otium à re aliqua. { מְנוּחָהּ נְחָהּ: פִּינְיָה נְחָהּ. G. A. L. Pause, repos qu'on prend en faisant quelque chose. ITAL. & HIS P. Pausa. GERM. Ein ruff/ ein vnderelbung/ stillhaltung. AN G. Rest, intermission, cessation. } Lucil. lib. 1. Satyr. Hæc vbi dicta dedit, pausam facit ore loquendi. Plaut. in Rud. Aliquando osculando melius est vxor paulam fieri. Lucret. lib. 2. Nec dare paulam Conciliis, & diffidiis exercita crebris. Deducitur à verbo Græco παύσις, quod est cesso: vnde & παύσις eiusdem significationis cum Latino pausa.

**PAUSARIUS**, A Seneca [Epist. 57.] vocatur qui remigibus modos dat, & remigandi officium quadam quasi pausa moderatur. καλῶς ἴσ.

**PAULO**, sas, Quiesco. { נָשָׁא נָשָׁא נָשָׁא nach. שְׁכָאֵי. פִּינְיָה. G. A. L. Pausar, se reposar. ITAL. Pausare, ripausare. GERM. Situen/stillhalten. HIS P. Descansar, reposar. ANGL. To rest, to cease from doing any thing. } Plaut. in Trin. Pausa, vicisti castigatorem tuum.

**PAUSANIAS**, παυσανίας. Cleombroti filius Lacedæmonius imperator, qui vnâ cum Aristide Atheniensî vicit Mardonium Medum Xerxis regis generum apud Plataeas, cum ducentis peditem millibus electis, & viginti equitum millibus, haud ita magna manu. Et quum multum incrementi Lacedæmonis adieceret, in mores Asiaticos labi sensum cepit. Deinde eousque amenitæ dicitur tandè progressus, vt cum Xerxe pacificeretur, se illi imperium Lacedæmoniorum proditurum esse, ù filiam sibi in matrimonium dedisset. Quo nomine in iudicium vocatus, in templum Minervæ confugit, vbi interfectus est, cadauèrque eius in barathrum abiectum. Autor Thucydides lib. 2. [De eo Plutar. in Themist.] } Fuit & Pausanias nomen auctoris Græci scriptoris, qui floruit Hadriani & Antonini temporibus. Scripsit Chronica Laconica, de Amphictyonibus, & Lacedæmoniorum fertis. Autor Suidas. } Alius præterea fuit Pausanias Macedo adolescens, qui cum primis pubertatis annis stuprum ab Attalo per vim esset passus, & quod deterius est, omnibus etiam conuiuis veluti scortum ad stuprum oblatus, de tanta iniuria ad Philippum Macedonum regem querelam detulit, illatque probri vltionem postulat: verùm quom se etiam à rege irrideri videret, iram in eum conuertit, vltionemque quam ab inimico non potuerat, ab iniquo iudice exegit. Autor Diodorus Siculus. } Pausanias Cæsariensis, Grammaticus æqualis Aristidi, scripsit de constructione librum vnum, Problematum item vnum, quem inter malos Rhetores recenset Philostratus in Vitis Sophistarum. Autor Suidas.

**PAUSIA**, Genus oliuæ, à pauiendo, quòd non nisi pauiendo, id est tundendo oleum emittat: seu quòd ante quàm molæ subiiciatur, tundatur. Virg. 2. Georg. Et amara pausia bacca. Apud Colum. 1. 12. c. 48. nisi corrupta sint exemplaria, legitur pausca per secundam vocalem in penultima syllaba.

**PAUSIAS**, παυσιας. Nomen pictoris Sicyonij. Plinius lib. 15. Inter pictores (inquit) Pamphilus docuisse traditur Pausiam Sicyonium, primum in hoc genere nobilem. Inter omnia huius opera præcipuè admirationi fuit tabula quædam, qua Glyceram municipem suam à se amatam, sedentem prinxit, & coronas ex floribus nectentem: quod opus ex argumeto Stephanoplocon appellauit.

**PAUSIACUS**, a, um, adiect. Horat. 2. Ser. Sat. 7. Vel cum Pausiaca torpes insane tabella, hoc est tabula à Pausia depicta.

**PAUSILYPUM**, παυσίλυπον. Villa est Campaniæ, ab amenitate dicta, κατὰ τὴν παυσίαν τῆς ἐλευθερίας, hoc est à curæ mærorisque cessatione. Plin. lib. 9. cap. 33. Pausilypum, villa est Campaniæ, haud procul Neapoli. Idem lib. 3. cap. 6. Inter Pausilypum & Neapolim Megaris.

**PAUSILYPUS**, παυσίλυπος. Posulum erat in conuiuiis tertium, Ioui feruatori dicatum: ita dictum, quòd curas abigeret. Quinetiam Iouem ipsum Sophocles Pausilypum cognominat.

**PAUSO**, Pausas, Vide Paula.

**PAUXILLUS**, Vide Paucus.

**PAX**, huius pacis. A pacitione dicitur: quod nomen etiam pluraliter declinatum legitur. { שְׁלוֹמִים שְׁלוֹמִים. G. A. L. La paix. ITAL. Pace. GERM. Fried. HIS P. Lapaç. ANGL. Peace. } Plaut. in Persa. Hostibus victis, ciuibus saluis, re placida, pacibus perfectis. Horatius lib. 2. Epist. Hoc paces habuere bonæ, ventique secundi. Varro, animaduertendum primum quibus de causis, & quemadmodum conuenerunt paces: secundum, qua fide & iustitia eas coluerunt. Est autem pax propriè publica tranquillitas, otium. Cic. de Senectute, Quom sententia Senatus inclinaret ad pacem, & scædus faciendum cum Pyrrho. Pax (inquit Cicerone 2. Philip.) est tranquilla libertas. } Aliquando etiam accipitur pro venia. Virg. 3. Æneid. Sed votis præcibusque iubent exposcere pacem. } Nonnunquam etiam pro propiciatione. Idem 4. Æneid. - pacemque per aras Exposcunt. [Pax, à verbo pago, is: paco, as: pacio, is, vnde pacifcor. Etiam quod pangere, statuere, & formare est, vnde Pagina, An à Græco & Comico aduerbio Pax, quò silentium turbarum significatur. Scaliger in Aufonium Pacem deum exorare. Lilius lib. 6. ab Vr. Vt Iouis supremi, multis hostiis pacem expetam. Plaut. in Amphitruo. sc. 1. a. 5. Pacem ab Æsculapio petas. Plaut. Curc. sc. 2. a. 2. Pax æterna cum excepit. (de mortuo) Senec. cap. 19. de Consol. ad Mart. A casibus nulli longa pax, vix Inducæ. Senec. cap. 16. de Consol. ad Mart. Item, Obsecro vt per pacem liceat re alloqui, vt ne vapulem M I nunc Inducæ parum] er fiant. S. Non loquar nisi pace facta, quoniam plus vales. Plaut.







**Pectunculi**, *πῆλκῆ*, pisces sunt qui se ex aqua iaculantur sagittæ modo, quemadmodum Ioligo facere dicitur. *Horatius 2. Serm. Satyr. 4.* Pectinibus patulis iactat se molle Tarentum. Pectines item à *Plinio* in arboribus dicuntur rectæ per longitudinem pectinum modo lineæ & intervalla, quæ Græcè *πῆλκῆ*, & *διὰ πῆλκῆ* appellantur, hoc est discorsus ille venarum rectus in longitudinem porrectus: cuiusmodi in pectine conspiciuntur dentes. In quibus autem hic meatum ductus aliquo modo variat: neque rectus in longitudinem porrigitur: non solet eos *Plinius* absolute pectines appellare, sed aliquid adicere, quo varietas illa explicetur, obliquos, crispas, nodosive pectines appellans. Pecten Veneris, herba est à pectinis similitudine dicta: cuius radix cum malua tusa, omnia tela corpori infixæ extrahit. *Autor Plinius libro 24. capite 19.*

**Pectino**, as, penult. corr. Ferreo instrumento quod pectinem vocant, spicas lego, vel segetem meto. *κπιζα, πῆλκῆ*. GALL. Peigner. ITAL. *Pettinare*. GERM. *Denn jung harsen gewaschnen saamen eeten*. HISP. *Peinar*. ANGL. *To kembe or carde*. *Plin. lib. 18. c. 21.* Sunt genera terræ, quorum ubertas pectinari segetem in herba cogat.

**Pectinatus**, a, um, Quod pectinis instar factum est. *ἑκπυκνῆς*. GAL. Peigné. ITAL. *Pettinato*. GERM. *Das gemacht ist wie zwen strät in einanderem gestet*. HISP. *Peinado*. ANGL. *Kembed, carded*. Inde pectinatum rectum dicitur, teste *Festo*, quod in duas partes deuexum est: quemadmodum testudinatum quod in quatuor.

**Pectinatus**, a, um, adiect. idem quod pexus. *Cornut. in Persio*. Pectinatim, aduerb. Significat ad pectinis similitudinem factum, & quasi denticulatim. *ἑκπυκνῆς*. GALL. A denteleure. ITAL. *A guisa de pectine*. GERM. *In strät wie/ das strät wie in strät so mit den zänen in einanderem gestet sind*. HISP. *Enclaujando los dados*. ANGL. *Lik a combe*. *Plin. lib. 9. cap. 33.* Cuniculatim, pectinatim, imbricatim vndata. Sic dicimus manus pectinatim iunctas, quum vtriusque manus digiti inter se compliciti, pectinis figuram videntur referre, eminentibus vtrinque digitis veluti pectinis dentibus. *Idem libr. 8. cap. 25.* Pectinatim stipante se dentium serie.

**Pectus**, is, pexui, vel pexi, pexum, Explico & pando capillum. *ἑκπυκνῆς*. GALL. Peigner. ITAL. *Pettinare*. GERM. *Strät*. HISP. *Peinar, desenhetrar*. ANGL. *To kembe or carde*. *Cicer. 2. in Catil.* Quos pexo capillo nitidos aut imberbes aut bene barbatos videris. *Ouid. 1. de Arte*. Hanc matucinos pectens ancilla capillos incitet. *Horat. 2. Carm. Ode 15.* Nequitinam Veneris præsidio ferrox Pectes Cæsariem. *[Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Fusti pectito. (mc.)]*

**Pumenta** quoque, aliæque animalia pecti dicuntur, quum sordes eorum & pili decidui, strigili distringuntur. *Virg. 7. Æneid. de ceruo*, Pectebatque ferum, puroque in fonte lauabat. Transfertur etiam ad alia: nam & pectere citibaram dicimus, hoc est percutere: & distendere pectine chordas, id est plectro chordas mouere. Item Pectere lanam & vestes dicimus, à quo & vestes ipsæ pexæ dicuntur, hoc est, quæ in superficie quasdam veluti lanofas exuberantias præ se ferunt, quales vestes sunt quas *Cottonnata* & *Frisatas* vulgus vocat. *Plin. lib. 8. cap. 48.* Istrix Liburniæque pilo propior quam lanæ, pexis aliena vestibus. *Idem libr. 9.* Et ipsa stuppa pectitur ferreis hamis, donec omnis membrana decorticetur. Pexa folia, hoc est crassa & in medio exuberantias quasdam habentia in modum panni pexi. *Col. lib. 11. cap. 3.* At Capadocæ quæ pallido & pexo densoque folio viret mense Februario. Pexa munera pro togis pexis apud *Martialem lib. 7.* Diuitibus poteris Musas elegoque sonantes Mittere: pauperibus munera pexa dato. Huius verbi composita sunt Depecto, Propecto, in longum pecto. *Ouid. 1. Fast.* Ille manu mutcens propeexam ad pectora barbam. Repecto, rursus pecto. *Claud. Sparge diem meliori coma, crinemque repxi.* Blandius alato surgent tenione iugales.

**Pexitas**, atis, τὸ πῆλκῆ δὲ καλεῖται, ὁ φασκός. GAL. Tiffure, entrelassemēt de laine. ITAL. *Spexa di pelo in tela o in altro*. GERM. *Ein rictung da ein ding so ordentlich nach einander liegt / oder gadt als ob es gesträtt wät/ als in ein gewup die fäden so den tangen wäg vnd vberwärt gond/ als ob es ein seb wäre*. HISP. *Raso*. ANGL. *Twisting or carding of woll*. *Plin. lib. 11. ca. 24.* Quam non ad hoc pertinere videtur cribrata pexitas telæ.

**Pexatus**, adiectiuum: Veste pexa indutus. *ἑκπυκνῆς, μαματωλῆς ἰσδδουρῆς*. GAL. Vestu de robbe à long poil. ITAL. *Vestido d'habito di longo pelo*. GERM. *Mit etnem forschetd angethon*. HISP. *Vestido de raso*. ANGL. *Clotbed in a roushe garments*. *Martial. lib. 1.* Pexatus pulchrè, &c.

[Pexus, a, um: *Quintilian. cap. 9. lib. 1.* Pexus, pinguisque doctus. Vide in pecto: supra.]

**Pectus**, a, um, penult. corr. idem quod pexus. *ἑκπυκνῆς*. GAL. Peigné. ITAL. *Pettinato*. GERM. *Gesträtt/ oder gewasmet*. HISP. *Peinado*. ANGL. *Kembed*. *Colum. lib. 2. cap. 3.* Preparatæ sint & pectinæ lanæ, quò facilius iusta lanificio persequi atque exigere possit. Per translationem accipitur pro culto, polito, & subactò. *Idem lib. 10.* Verum ubi iam puro discrimine pectita tellus Deposito squalore nitet.

\***Pectunculus**, *πῆλκῆ*, Pisces qui & pecten dicitur. *Plin. lib. 9. cap. 19.* Ioligo etiam volitat, extra aquam se efferens, quod & pectunculi faciunt sagittæ modo. Pectunculi concharum. *Colum. lib. 8. cap. 16.* [Et *Gellius cap. 16. lib. 7.* Pectunculus Chius optimus. Vide supra, in Pecten.]

**Pectus**, oris, Anterior pars animalis à gula vsque ad ventrem. *ἑκπυκνῆς, εἰρη, εἰρη*. GAL. La poitrine. ITAL. *Petto*. GERM. *Die brust so von dem hals gadt bis auff den bauch*. HISP. *El pecho*. ANGL. *The breast*. Hoc nomini tantum latum est, reliquis animalibus carinatum, ut ait *Plin. lib. 11. cap. 37.* [Hinc *Quintilian.*

Dignitas in latitudine pectoris. *Ouid. 13. Metam.* Et in pectus condidit enssem. Ad vos studiosa reuerto pectora. (i. d. amici) *Idem Eleg. vlt. lib. 4. Trist.* Cor cepit in pectus emicare. *Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Pectus digitis pulsar, cor credo euocaturus est foras. *Plaut. Mili. sc. 2. a. 2.* Nempa ego mille meo protexi pectore puppes. *Qui. 13. Metam. &c.* Dicitur autem puratur pectus à compactis costis. Est enim pectus costis compactum, quæ veluti firmamentum pectoris sunt. *Virg. 9. Æneid.* Pectore in aduerso totum cui cominus enssem Condidit assurgentis, & multa morte recepit. *Horat. 2. Ser. Satyr. 8.* tum pectore adusto Vidimus & merulas poni. *Quintil. lib. cap. 15.* Nam & M. Aquilius defendens Antonius scissa veste, cicatrices quas is pro patria aduerso pectore suscepisset, ostendit. Accipitur nonnunquam pectus pro corde quod sub pectore latet, vel pro ipso animo quem in corde residere nonnulli antiquorum putauerunt. *Iuuen. Satyr. 13.* Nocte dique suum gestare in pectore stessem. *Horat. lib. 1. Epist.* Non tu corpus eras sine pectore. Accipere toto pectore, pro completi toto animo, amore, benevolentia, studio. *Virg. 9. Æneid.* Te vero mea quem spatii propioribus ætas Insequitur, venerande puer iam pectore toto accipio, & comitem casus complector in omnes. *Cic. de Amic.* In Amicitia nisi (vt dicitur) apertum pectus videas tuumque ostendas, nihil fidum, nihil exploratum habes. [Animus iste est, non in pectore. *Plaut. pseud. sc. 1. a. 1.* Nisi somnum socordiamque ex pectore atque oculis amoueris. *Plaut. pseud. sc. 1. a. 1.* Spes & opes vitæ iacent sepultæ in pectore. *Plaut. in Amphit.* Ecquid habet acciti in pectore. *Plaut. pseud. sc. 4. a. 2.* In meo pectore parauit copias dolos. *Ibidem sc. 1. a. 2.* Meo in pectore condium consilium. *Ibidem sc. 1. a. 4.* In pectore & corde hæc res mihi curæ est. *Plaut. Men. sc. 2. a. 5.* In pectus argumenta instrui, atque in corde volutari. *Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1.* Nemo ingenio tam duro, neque tam firmo pectore, qui non sibi beneficiat. *Plaut. Asin. in fin.* Aspicias quantum dederis mihi pectoris ipse. (i. spiritus ad canendum) *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Et falso moui pectus amore meum (i. excitavi ingenium.) *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Et plus in nostro pectore parte tenes (i. corde siue animo.) *Ibidem Eleg. 3. lib. 3.* Vos quoque pectoribus nostris hæretis amici In manus hominum & pectora receptus. *Senec. cap. 1. de Consol. ad Mart.* Vereor ne sit tibi pectus in eis (i. tardus ad studia) *Ouid. Eleg. 7. lib. 3. Trist. & Gell. cap. 13. lib. 17.* \* Aliquis de summo pectore, vt supra cap. 1. lib. 5. De summo & soluto pectore laudes effutere.]

**Pectusculum**, diminut. paruum pectus, *εἰρη, εἰρη*. Pectoralis, pectorale, Quod ad pectus pertinet: vt Fascia pectoralis. *ἑκπυκνῆς, εἰρη, εἰρη*. GAL. Appartenant à poitrine. ITAL. *Pettorale*. GERM. *Das zu der brust gebört*. HISP. *Cosa perteneciente al pecho*. ANGL. *Pertaining to the breast*. Est & pectorale substantiuum, genus armaturæ quo pectus munitur. *ἑκπυκνῆς, εἰρη, εἰρη*. GAL. Poitrine, armure de la poitrine. ITAL. *Armatura del petto, pectorale*. GERM. *Das brustharnisch/ wirt/ sunst genennet der treib*. HISP. *El petto, armadura de del pecho*. ANGL. *A breastplate*. *Plin. lib. 37. ca. 7.* Sacrata lege pugnantibus è pectoralibus eorum, oreisque & galeis.

**Pectorosus**, a, um, Qui est magni & validi pectoris. *ἑκπυκνῆς*. GAL. Qui a large & longue poitrine. ITAL. *Pettorato*. GERM. *Das eto grosse vnd starck brust hatt*. HISP. *Cofa de gran pecho*. ANGL. *That hath a broade and strong breast*. *Autor Priapee*, Nemo est feroci pectorosior Marte. *Colum. lib. 8. cap. 2.* Sint ergo matrices probi coloris, robusti corporis, quadratæ, pectorosæ, magnis capitibus.

**Pecuaria**, Pecuaris, vide Pecus.

**Peculiaris**, Peculiosus, vide Peculium.

**Peculium**, lij, Dicitur, quicquid alicuius labore & industria partum est. *ἑκπυκνῆς, εἰρη, εἰρη*. GAL. Le bien propre à chacun. ITAL. *peculio*. GERM. *Ein eigenthum/ oder eigen gut/ etwas so elner mit seiner arbeit zu eigen vberkommen hatt*. HISP. *El pegual*. ANGL. *The proper goods of any man*. [Peculium dictum à pecore, & cur, & quid *Plutarch. in Valerio*.] Apud veteres peculium dicebatur quoduis patrimoniu, eò quod pecoribus omnis eorum substantia constabat: vnde & peculij nomen deductum est. Postea tamen consuetudine loquendi factum est, vt peculij nomine illud præcipue comprehenderetur quod seruus vel filius familiaris, dum adhuc in domini potestate esset, vel patris, industria sua, vel labore iurificasset. *Cicero in Paradox.* An eorum seruitus dura est, qui cupiditate peculij nullam conditionem recusant durissimæ seruitutis: *Plaut. in Asinar.* quâquam ego sum sordidatus. Frugi tamen sum, nec potest peculium enumerari. *Ibidem*, Largitur peculium omne: in tergo thesaurum gerit. *Florent. Iurisconsul. in l. peculium ff. de peculio.* Peculium, inquit, ex eo consistit, quod parsimonia sua quis parauit, vel officio suo meruit sibi donari, idque velut proprium patrimonium seruû suum habere quis voluit. Tubero autem, referente *Celso lib. 6. ff.* sic definiuit peculium, quod seruus domini permisso separatim à dominicis rationibus habet. [Ob istuc verbum dabo hodie aliquid peculij tibi Philematium mea. (ambiguè & obliuend.) *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.* Mea hæc habeo omnia meo peculio empta (nempe quod femina summa sustinet. *Plaut. pseud. sc. 7. a. 4.* Etiam de tergo ducentas plagas prægnates dabo. L. Carpitur peculium omne, in tergo thesaurum gerit. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 2.* Frugi sum, nec potest peculium enumerari. *Plaut. Asin. sc. 4. a. 2.* Vt huic dem comedes. St. Cui peculi nihil est, rectè feceris. *Plaut. Capt. sc. 4. a. 5.*] Peculium castrensè dicitur quod à parentibus, aut agnatis in militia degenti donatum est, vel quod filius familiaris in militia acquisiuit, quod nisi militasset, non haberet. Vide de hoc latius in dictione Castrensensis. Sunt præterea tria peculij genera, Quasi castrensè, profectiuum & aduentiuum, de quibus vide *Hosonam in Lexico*, A peculio diminut. peculiolium.















ter, faire un pet. *It. A. Postegiare.* GERMAN. *B.iffen / du fath ofet / schiffstassen.* HISPAN. *Peer.* ANG. *To fart.* } *Horat. l. 1. Sermon. Satyr. 8.*  
 Nam d. sp. lofa sonat quantum vesica, p. pedi. *Maritalis*, Nihil aliud video quo te credamus amicum, Quam quod me coram pedere Crispe loles, Hinc peditus, crepitus ventris apud Sospit. *lib. 2. Grammat. & Huius compesita sunt, impedo, & Oppedo, de quibus suis locis.*

**PEDO**, Albinovanus, poeta fuit Epigrammatographus, qui sub Augusto floruit, & ad Neronis vique tempora pervenit. Præcipue amicus fuit Ouidio, qui Pedonem cum vocat *lib. 4. de Ponto Eleg. 10.* Si roget hoc aliquis cur sint narrata Pedoni, &c. Alibi etiam Siderei epitheto eum honestat, vel propter excellentiam, vel quia fortasse de s. teribus scriptum aliquid edidisset: *sic enim ait Eleg. 16.* Quam foret & Marfus, magisque Rabinus, oris, illa utiq; Mater, hideretiq; Peto.

**Pedo**, pedas, Pedum, Pedusculus, *vide Pes.*

**Peganon**, *παρανον*, Herba est. *Diosc. lib. 3.* quam Latini rutam appellant.

**Pegāsā**, *παρασα*, Steph. Oppidum est Cariae.

**PEGASAE**, *παρασαι*, Thessaliae oppidum, quod postea Demetrias, *δημητριάς*, dictum est, propter quod navis longa Argonautarum Pegasea, nuncupatur, quod Iason qui eam ædificavit, fuit filius Ætonis, fratris Peliae, regis Thessaliae. *Ouid.* Iamque frecent Minyæ Pegasea puppe secabant. Hinc Pegaseus sinus in Thessalia est appellatus. Sunt qui rectius Pagasæ dici putent, & Pagasæus. *Vide supra*, sed à Pegaso equo, Pegasides Musæ, penult. *cor. ut Ouid. docet.*

**PEGASIDES**, penult. corrept. *παρασιδες*, Musæ dicæ sunt *δωδεκάθετες*, hoc est à fonte, numini illatum sacro, quem Pegasus ictu vngulæ fingitur aperuisse. } **GERMANI.** *Ein junam den Musio gâben / und dem brunnen Pegas.* } *Ouid. Epist. 21.* At mihi Pegasides blandissima carmina dicant. } *Ouid. Eleg. 7. lib. 3. Trist.* Hoc ego (ingenium tuum,) Pegasidas deduxi primus ad vndas. } Interdum etiam Pegasides dicitur fontium, vel fluviorum nymphæ, quæ & Naiades. *Idem Epist. 5.* Pegasis Ænone Phrygius celeberrima lyliis.

**PEGASVS**, penult. corrept. *παρασας*, Equus alatus, *δωδεκάθετος*, id est à fonte, quod iuxta *παρασας*, id est fontes Oceani natus sit, ubi Gorgones habitabant. Hunc Hyginus, & alij complures Neptuni & Medusæ filium dixere, alij ex Medusæ sanguine quam Perseus interemit, natum affirmant. Hic quum Helicône euolasset, saxum vngula feriens, fontem aperuit, qui ex eo Hippocrene, id est fons equineus, est appellatus. } **GERMANI.** *Ein Pferd wtl. fagen wetches am berg Heltcon / in brunnen herfur gesatret oder gekampft hat.* Postea verò quum ex Pirene Corinthio fonte biberet, à Bellerophonte, qui id temporis expeditionem in Chimæram parabat, captus est. *Strabo lib. 8.* Fama est (*inquit*) equum Pegalum quum potaret hoc in loco, à Bellerophonte deprehensum fuisse, alatum inquam, caballum è Medusæ ceruice & de Gorgonis execto guttore proficiente. Hoc equo vsus est Bellerophontes in expeditione contra Chimæram. Vulgatum est, & caballinum fontem in Helicône erupisse, quum subiectam ibi tellurem feriret vngula. Post hæc rerum terrestrium tædio ductus, in cælum dicitur euolasse, ibique inter sidera constitutus, Arcticum circulum spectare, pedibusque æstivo orbi adnixus, extremo ore caput Delphini tangere, & Aquarij manum dextram ceruici suæ adiungere. } Pegasus etiam dicebatur instrumentum in domibus, quo tanquam iumento, vestes & similia strata suspenderebantur, à Pegaso equo poetico, translatione nominis excogitata. } Fuit & hoc nomine Iurisperitus: à quo nomen accepit Pegasium senatusconsultum. *Pompon. lib. 2. de Origin. iuris.*

**Pegaseus**, a, um, adiectivum, pen. cor. *Catull. ad Camerum*, Næ si Pegaseo ferar volatu. Versus est hendecasyllabus. *Achilles Statius*, Non si Pegaseo legit.

**Pegaseus**, aliud adiect. quinque syllabarum. *Perfius in Prefat.* Corvos poetas, & poetrias picas Cantare credas Pegaseium melos.

**Pegmā**, *παραμα*, *παραμα*, Hoc est à pangendo, siue componendo Machina quædam est lignea in qua statua collocantur, & quasi finguntur ad illas festinandas. Interdum *παραμα* cum ludicris producebantur in scenam, cum pueris etiam confidentibus, ex lignis & tabulis quæ constabant vario picturæ genere. Pegmatis formam, *Seneca ad Lucillum* his verbis describit: *Hæc (inquit) annumeres licet machinatores qui pegmata ex se surgentia excogitant, & tabulata tacita in sublime crescentia, & alias ex inopinato varietates, aut dehiscenibus quæ cohærebant: aut quæ distabant, sua sponte cohærentibus, aut iis quæ eminebant, paulatim in se residibus.* *Ioseph lib. 7. de bello Iudæico*, Maxime autem erat stupor machinarum quæ portabantur, siue pegmatum fabricatio, pro quorum magnitudine viribus portantium occurrentes timebant. Multa enim in tertium nidum, quantumque surgebant, & magnificentia fabricæ cum admiratione delectabat. In illis machinis simulacrum belli representatum fuisse significat, ut alij capere viderentur, & per singula pegmata dux captæ urbis agebatur, ita ut captus fuerat ordinatus. Qui autem in his machinis depugnabant, à Suetonio pegmates vocantur. [Contra omnes Editiones Calepini hæc refero pegmates. *Sic enim scribit Suetonius in Caligula cap. 26. ad finem.* non autem pegmates. Vide in sequenti dictione.] Tradunt Claudium obiecisse aliquando bestiis, qui pegmata in scenam parua feliciter produxissent. [Refert Suetonius in Claud. cap. 34.] *Plin. lib. 33. cap. 3.* Princeps Caius in circo pegma duxit, in quo centum & viginti quatuor argenti pondi fuere. *Festus* scribit, pegmata esse ex ære, aut marmore armamenta, quæ ut plurimum in atris, quondamque in porticibus aulique affigebantur, maiorum, aliorumque fortium virorum gesta certius quam pictura ostendenda. *Martia. lib. 12.* Evirescent media pegmata cella via.

[Pegmares gladiatores. *Suet. in Caligula cap. 26.* Rabidis feris vilissimi

mo senio confectos, gladiatores quoque pegmares, subliecibat.]

**PEICERO**, ras, pen. cor. Falsò, & animo fallendi iuro, iuramentum non seruo. } *עבד נישבאב נישבאב* *לשכחא* *לילא* *אלאב.* *ἔπιμαρτία* **GALLI.** Se parurer. *It. A. Giurare il falso.* **GERM.** *Ein falschen eud schwören.* **HISPAN.** *jurar falsamente.* **ANGLI.** *To foreswere him self by a false othe.* } *Cic. 3. Offic.* Non enim salum iurare, peierare est, sed quod ex animi tui sententia iuraris, sicut verbis concipitur more nostro, id non facere, periurium est. *Idem pro Rosc. Comæ.* Qui mentiri solet, peierare consuevit. *Mart. lib. 7.* Nec etubescat peierare de turdo. Et ostreorum rapere lividos cirros. Iuris peierati pœna. *Horat. 2. Carm. Ode 8. Plaut. in Astin. sc. 2. a. 2.* quid fecit scelestè, pro illo lingua peierat. *Laëtant. lib. 1.* Ergo aliqua potestas est quæ peierantes deos puniat.

**PEICER**, peioris & peiorare, *vide Malus.*

**PELAGIA**, *παραγια*, Mulier Antiochena, voluptatibus & illecebris primum dediti sima: ut quæ nulli rei attentum vacaret quam corpori comendo. Tandem tamen meliore ducta spiritu, repetere velut in nouum quoddam animam transformata est, eamque deinceps, quam corporis cultui impendere solebat, ad animum virtutibus excolendum transiit.

**PELAGONIA**, *παραγονια*, Pars Macedonia Septentrionalis, quæ Triballis proxima est. *Autor Plin. lib. 1. cap. 10.*

**Pelagus**, pen. cor. tam masculini quam neutri generis, proprie profundum maris significat. } *Ἰαμ. παραγο.* **GALLI.** La mer creuse, la haute mer. **ITAL.** *Mare.* **GERMANIC.** *Die tieffe des meers.* **HISPAN.** *Mar.* **ANGLIC.** *The sea, or bottom of the sea.* } Etymologici pelagus dictum volunt, quasi *παραγο*, quod sit *παραγο*, id est procul à terra. Tameris etiam pro quouis mari accipiat. *Valler. Flac. lib. 1.* Argon. O quantum terræ, quantum cognoscere cæli permillum est, pelagum quantos aperimus in vsus! *Plin. lib. 10. cap. 32.* In reliquis partibus est quidem mitius pelagus. *Virg. 3. Æn.* hic pelagi tot tempestatibus ætus, &c. *ibid.* Treis aded incertos cæca caligine soles Erramus pelago. [ *Priscianus lib. 1.* Pelagus scripturum.]

**Pelagicus**, a, cum, } *παραγο.* **GALLI.** De mer. **ITAL.** *Di mare.* **GERMA.** *Des mer.* **HISPAN.** *Cosa de mar.* **ANG.** *Of the sea.* } Quod in mari vivit, siue etiam quod est ex mari. *Colum. lib. 8. cap. 7.* Cæteri saxatiles, aut pelagici satis ex his, sed ex recentibus melius piscantur.

**Pelagus**, a, um, *παραγο.* **Idem Var. 3. de Re rust. cap. 3.** Sic nostræ ætatis luxuria propagavit leporaria: at piscinas protulit ad mare, & in eas pelagios greges piscium reuocavit.

**Pelagia**, *παραγια*, Piscis est ex genere concharum, qui & purpura dicitur, in mediis faucibus succum habens tingendis lanis laudatissimum, qui ab eo pelagium dicitur: sicut à buccino alio concharum genere, buccinum appellatur. *Plin. lib. 9. cap. 37.* Purpuræ alio nomine Pelagiæ dicuntur earum genera plura, pabulo & solo discretæ. *Idem lib. 9. cap. 38.* Buccinum per se damnatur, quoniam succum remittit. Pelagio admodum alligatur, nimisque cæcus n gritiæ dat austeritatem illam, nitorumque qui quæritur cocci.

**Pelamis**, dis, gen. fœ. Thynnus qui nondum excessit annum. *ἰσθαμια*, **GALLI.** *Pelamide ou thon.* **ITALIC.** *Palamita, pesce terno.* **GERMAN.** *Ein junger wter wachsonet merisch von der ort des Thun.* **HISPAN.** *Especie de atun.* **ANGLIC.** *A young fish.* } Nam pelamides primò, post annum thynoi vocantur. Dictam autem voluit pelamidem, *ἰσθαμια* *παραμα*, quod in luto moretur. *Plin. lib. 9. cap. 15.* Limolæ à luto pelamides incipiunt vocari & post annum thyni. *Iuven. Satyr. 7.* Quod vocis pretium? Siccus pelamunculus & vas pelamidum. Varia pelamidum genera enumerantur à *Plinio lib. 32. cap. 16.* ex quibus reliqua omnia magnitudine excedit orcyon. [ *Gellius cap. 16. lib. 7.* Pelamis Chalcedonia optima.]

**Pelargus**, *παραργος*, *παραργος* Græcè, Latine ciconia dicitur. **GALLI.** *Cicogne.* **ITAL.** *Cicogna.* **GERMA.** *Ein storck.* **HISPAN.** *Ciguena.* **ANGL.** *A storck.* } Inde Pelargici nomi. *ab Aristophano* dicti, quasi ciconiarum leges quibus liberi patres alere iubentur: id quod in iure quoque cautum est. Ideo in sceptris regis antiqui ciconiam sculpere solebant in summo, in infimo autem hippopotamum animal improbissimum: significare volentes iustitiæ obnoxiam esse violentiam: cuius iustitiæ symbolum est ciconia, quæ parentes senio confectos alere, humerisque gestare in volatu creditur. *Vide quæ de hoc annotauimus in dictione ANTIPELARGESIS.*

**PELAGIA**, *παραγια*, Olim dicta est celeberrima illa totius Europæ Cherroneus inter duo maria, Ægæum & Ioniam, platani folto similis propter angulosos recessus: quæ notiore nomine Peloponnesus dicitur. Diæta Pelagia à Pelagis populis vetust. simis, qui ab Arcadibus originem traxerunt. *Vide Strabonem libro 5. & Plin. lib. 4. cap. 4.*

**PELAGI**, *παραγο.* Populi sunt Græciæ vetustissimi, qui ex Arcadia oriundi, citra extremam partem Macedoniae confederunt, in eo Thessalia tractu qui ab illis aliquandiu Argos Pelagicum fuit appellatus. } Dicti Pelagii, ut nonnulli putant, quasi *παραγο*, hoc est ciconiæ, quod more ciconiarum, antequam ledem sibi delgerent, bonam partem orbis peragrarint. [ *Ouidius lib. 13. Metam. eorum meminit.* ]

**PELAGIS**, *παραγο.*, Regio est mediterranea Peloponnesi, olim etiam Drymodis & postremo Arcadia dicta. *Autor Plin. lib. 4. cap. 6.* Inde Pelagus, ga. gum, *παραγο.*, Dicta quoque est Pelagis Arcadia, *ut annotat Hermod. in Plin.*

\*Pelagias, adis, Patronymicum, pro gentili, vel adiectiuo, ut Vrbes Pelagiades, *Ouid. Epist. 9. 1.*

**Pelagos**, *παραγο.*, Frutex est lauri foliis: unde à Græcis *λαυριος* appellatur. } **GERM.** *Singran / oder Ingran.* } Quo nomine etiam Lanai







do,quodd externas iniurias tegendo repellat. Hæc postquam concinnata est ad calceos & cætera opera faciendâ aluta dicitur. Varro,Palceolus,saccus est ex aluta factus.

Pellicula,æ,Animinut.Paruâ pellis. {δερματιον. GALL. Petite peau. ITALIC. Pellicina. GERMANIC. Ein hütlin oder fâttin. HISPAN. Pelleja pequenita. ANGLIC. A thinne skinne or tine. } Cic. pro Muran. Atque ille homo eruditissimus, ac Stoicus stravit pelliculis hædinis lectos Punicanos & exposuit vala Samia: quasi verò Diogenes Cynicus esset mortuus, &c. Continere se in pellicula, proverbium est, intra suam fortem se continere. Martialis libr. 3. Lufisti, fatis est sed te mihi crede, memento, Nunc in pellicula cerdo tenere tu. Curare pelliculam, est corpus suum molliter tractare. Horat. 2. Serm. Satyr. 5. ire domum atque pelliculam curare iube. Veterem pelliculam retines, hoc est, pristinos imbres. Persius Satyr. 5. Sin tu quum fueris nostræ pau'd ante farinæ, Pelliculam veterem retines, & fronte politus Asturam rapido feruas sub pectore vulpem: Quæ dederam supra repero, funemque reduco.

Pellicus, a, um, Quod est ex pelle, vt Vestis pellicea. {δερματιον. GALL. De peau, fait de peau. ITAL. Di pelle. GERMAN. Von heutenibetgin. HISPAN. Cosa de materia de pelleja. ANGLIC. Of a skinne. } Hieron. contra Iouin. Deiecti in vallem lacrymarum, tunicis confutis & pellicis vestirentur. Dicitur & pellicius eadem significatione, Lampridius in Heliogab. Sella pellicia.

Pellitus, ta, tum, pen. pro. Quod pelles habet, vel pellibus tectum est. {δερματιον. GALL. Qui est couuert de peaux ou fourré de pannes. ITAL. Pellizzato. GERMAN. Mit hehen oder fâten bedect. HISPANIC. Vestido de pellejas. ANGL. That is covered or furred with skinnes. } Propert. lib. 4. Pellitos habuit rustica chorda patres. Horat. 2. Carm. Ode 6. Dulce pellitis ouibus Gallesi & Flumen, & regnata petam Laconi Rura Phalantio.

Pelliculo, as, penultim. product. Pellibus alligatis obtuso. {δερματιον. GALL. Couvrir, ou estoupper de peaux ou de cuir. ITAL. Coprire con pelle. GERMAN. Mit dem fâten vermachten oder verstopfen. HISPAN. Culpri o tapar con pellejas. ANGL. To furre or cover with skinnes. } Columella libro 12. capit. 46. Vas opercularum pelliculant. Idem cap. 39. In alia vasa deliquare, & confestim opercula gypfare, & pelliculare.

Pellio, Qui vestes pelliceas & alia ex pellibus opera facit. {δερματιον. GALLIC. Pelletier, peaucier. ITAL. Pellizzaro, valotaro. GERMAN. Ein tuffner / beiz macher. HISPANIC. Pellejero. ANGLIC. A skinner or furrier, a pelt munger. } Plaut. in Menach. [sc. 4. a. 2.] Quasi suppellex pellionis, palus palo proximus est.

Pello, lis, pepuli, pulsum, percutio, ferio. {הדחף hidhach hach hadhuach הרה dachaph. mes. GALLIC. Pouffer, debouter, chasser. ITAL. Percuotere, scacciare. GERMAN. Schlagen / stopfen aufschreiben / hinstopfen. HISPAN. Herir, empuzar. ANGL. To expell or put out. } Plaut. in Amphit. Quid mainitabas te facturum, si istas pepulissent fores. Terent. in And. Tunc has pepulisti fores? Aliquando ponitur pro abigo, extredo, &c. Pelle animo timore animo aderit gnatus. Iungitur etiam ablatiuum cum præpositione à, vt Pelle, hunc à foribus: apud Plaut. in Amph. Item cum præpositione de, vt Non potuit pelli de ea sententia: Itey: cum è vel ex: vt Pellere aliquem è foro vel ex templo, Nonnunquam etiã sine præpositione: vt Pellere patria, ciuitate, regno, agro, sedibus, [Pulsus Aristides, necramen vrbe sua. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. In numerum pulsa brachia verfat aqua. Idem ibidem Eleg. 1. lib. 4. Pulsis melioribus anais venerat iam canities. Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist. &c. Iungitur etiam accusatiuum cum præpositione in. Cic. 2. de Oratore, In exilium pulsus est. Ponitur interdum pro exagitare, affligere. Cic. ad Nigidium lib. 4. epist. Quaquam enim nulla me ipsum priuatum pepulit insignis iniuria. Et Livius lib. 10. bell. Pun. Hoc non mediocri cura Scipionis animum pepulit: nullius enim forma pepulerat captiuam. ] Hinc sunt Pulso, pulso, pulsus, & nonnulla alia quæ suis locis explicantur. Item composita Appello, Compello, Depello, Expello, Impello, Propello. A supino pulsum fit frequentatiuum Pulso, as, de quo mox.

Pulsus, huius pulsus, Impulsio, motus, ictus: verberatio. {הדחף madhuach הדיעה maddhach madhachephâb. GALL. Pouffement, battement, chassissement. ITAL. Percussione. GERMAN. Ein trib oder stoß. HISPAN. Empuxen. ANGL. Any expelling or putting out. } Cic. 1. Tuscul. Inanimum est omne quod pulsu agitur extremo. Idem 1. de Orat. Impetus, pulsusque remorum. Virg. 12. Æneid. pulsusque pedum tremit excitatellus. [Item Pulsibus a quarum. Gel. cap. 18. lib. 2.] Pulsus item. {σφύρα. GALL. Le poul. ITAL. Polso. GERMAN. Das schlagen oder puaßeren. HISPAN. Pulso. ANGL. The pulse, the mouing of the arteries. } A medicis appellatur motus arteriarum ex spiritus reciprocatione, & ex systole, diastolæque cordis proficiens. Plin. lib. 11. cap. 37. Arteriarum pulsus in cacamine maximè membrorum euident, inde ferè morborum, in modulos certos legètic metricas per ætates stabilis aut citatus, aut tardus. Idem lib. 7. cap. 51. venarum percussim appellat, & c. Venas sumens pro arteriis. Venarum (inquit) inæquali, aut fornicante percussu.

Pulso, (as, pro quo & apud Comicos non raro dicitur Pulso, as, are: De quo infra. ) Frequentatiuum à pello, percutio, verbero. {הדחף hidhach hach hichchâb הרהרהרה hidhachaph. ANGL. To furre or cover with skinnes. } Columella libro 12. capit. 46. Vas opercularum pelliculant. Idem cap. 39. In alia vasa deliquare, & confestim opercula gypfare, & pelliculare.

stunt, valentissimi ad pulsandos verberandisque homines exercitissimi. Terent. in Adelph. Sed quis hoc ostium pulsauit? Virg. 4. Æneid. cui nubibus atris Pimiferum caput & vento pulsatur & imbri. } Transfertur & ad animum. Plautus in Epid. Id ego experior, cui in vnum multa conflunt, quæ meum pectus pulsant. Interdum pulsare ponitur pro violare, lædere. Virg. lib. 12. Æneid. Pulsatos referens infecto scædere diuos. [Sueton. in Tib. cap. 2. Nonnulli in altercatione & Iurgio Tribunus pleb. pulsauerunt. ] Pulsari item dicuntur fides vel instrumenta inuisa, quum chordæ digitis, vel pleetro attristantur, vt sonum edant. Virg. 6. Æneid. Iamque eadem digitis, iam pestine pulsat eburno. Campana quoque pulsari dicitur, quum aut restibus, aut pedibus impulsu, aut malleo acta sonitum reddit. Pulsari ponitur aliquando pro conueniri, & in iudicium vocari. Cic. Verr. 5. Pro decuma quum pulsatus à Venerio esset dedit n. s. sedecim millia. Vlpian. l. n. §. 10. D. de inter. in iur. fac. Qui interrogatus responderit: si tenetur quasi ex contractu obligatus pro quo pulsabitur. Hotoman.

Pulsans, tis, part. {שבת תופים } noghén. } Iuuen. Sat. 9. & cum Iulore Cateillo Cymbala pulsantis legatus fiet amici. Virg. lib. 3. Georg. Exultantiãque haurit Corda pauor pulsans.

Pulsatus, a, um, aliud part. Verberatus. {שבת תופים } noghén. } Iuuen. Sat. 9. & cum Iulore Cateillo Cymbala pulsantis legatus fiet amici. Virg. lib. 3. Georg. Exultantiãque haurit Corda pauor pulsans.

Pulsatus, a, um, aliud part. Verberatus. {שבת תופים } noghén. } Iuuen. Sat. 9. & cum Iulore Cateillo Cymbala pulsantis legatus fiet amici. Virg. lib. 3. Georg. Exultantiãque haurit Corda pauor pulsans.

Pulsatio, onis, pulsandi actus. {שבת תופים } noghén. } Iuuen. Sat. 9. & cum Iulore Cateillo Cymbala pulsantis legatus fiet amici. Virg. lib. 3. Georg. Exultantiãque haurit Corda pauor pulsans.

Pulsator, oris. {שבת תופים } noghén. } Iuuen. Sat. 9. & cum Iulore Cateillo Cymbala pulsantis legatus fiet amici. Virg. lib. 3. Georg. Exultantiãque haurit Corda pauor pulsans.

Pulsatio, onis, pulsandi actus. {שבת תופים } noghén. } Iuuen. Sat. 9. & cum Iulore Cateillo Cymbala pulsantis legatus fiet amici. Virg. lib. 3. Georg. Exultantiãque haurit Corda pauor pulsans.

Pulsula, æ, diminut. pro ampulla & pustulla. Martialis lib. 14. Feruida netrito tibi pollice pulsula surgat, Exornent docilem garrula plestra lyram, Quo loco fortasse legendum pustula.

Pulto, as, pulso fitque à supino pultum, quo antiqui utebantur. {שבת תופים } noghén. } Iuuen. Sat. 9. & cum Iulore Cateillo Cymbala pulsantis legatus fiet amici. Virg. lib. 3. Georg. Exultantiãque haurit Corda pauor pulsans.

Pellos, siue pellus, i, {שבת תופים } noghén. } Iuuen. Sat. 9. & cum Iulore Cateillo Cymbala pulsantis legatus fiet amici. Virg. lib. 3. Georg. Exultantiãque haurit Corda pauor pulsans.

Pellucio, ces, antepenultim. prod. luxi, Transluceo, quasi perlucio. {שבת תופים } noghén. } Iuuen. Sat. 9. & cum Iulore Cateillo Cymbala pulsantis legatus fiet amici. Virg. lib. 3. Georg. Exultantiãque haurit Corda pauor pulsans.

Pellucidus, vide Perlucidus.

Pelluuium, uij. & Pelluua, æ, Vas in quo lauantur pedes, sicut Malluuium & Malluua, vas in quo lauantur manus. {שבת תופים } noghén. } Iuuen. Sat. 9. & cum Iulore Cateillo Cymbala pulsantis legatus fiet amici. Virg. lib. 3. Georg. Exultantiãque haurit Corda pauor pulsans.

Pelopea, penult. product. Thyestis filia, quæ à patre grauidâ facta insigni forma infantulum peperit, quem recenter natum, ne turpituudo sua palam feret, feris deuorandum in syluis reliquit. Euenit tamen diis ita volentibus, vt pastor quidam illæ iter faciens, in puerum incideret: qui misericordia motus domum suam



suam illum detulit, lacteque caprino illum educauit. Vnde & Agisthus est appellatus. Hic postea quum in virum adoleuisset, Atreum patrum suum Thyestis instinctu interfecit. Clytemnestram quoque absente Agamemnone per adulterium polluit, virumque eius e Troiano bello redeuntem, ab illa adiutus, interemit. Pelopea item Lydia vrbs, alio nomine Thyaira & Semiramis appellata. *Autor Steph.* Pelopea item tragediæ nomen, miserabiles Pelopæ Thyestis casus ærumnâque continens. *Iuuenalis Satyr. 7.* Præfectos Pelopea facit, Philomela tribunos.

**Pelopus & Pelopeius, vide Pelops.**

**PELOPIDAS, Πηλοπίδης,** Thebanus, rei militaris gloria clarissimus, arctissimisque amicitiaæ fœdere cum Epaminunda coniunctus. Vitam eius Plutarchus conscripsit.

**PELOPONNESVS, Πελοπόννησος,** Nobilissima est totius Europæ peninsula Isthmo angustissimo Græciæ annexa, inter duo maria Ægeû & Ionium, platani folio similis, angulosus recessibus duos efficiens sinus, ab Ortu Saronicum: Crissæum siue Corinthiacum ab Occidente, sex milium angustis diremptos. [Eius descriptio est apud *Liuium lib. 2. d. 4.*] Olim Apia & Pelasgia appellata. Postremo Peloponnesus dicta est à Pelope Tantali filio, qui quum Oenomaï filiorum regem curuli certamine superasset, Hippodamiâ filiam eius vxorem duxit, regnumque dotale accepit: totamque illam peninsulam Peloponnesum appellauit. *GERM.* Die groß vnnd herrlich Landtschafft Griechentlands so wie ein Insel schiet assentpatben mit dem Sonstigen vnd Regerschafft meir vnbegabten. Habet in circuitu circiter CCCXXII. m. passuum amplissimis olim habitata vrbus. Ex quibus clarissimæ fuerunt Corinthus, in ipso statim Isthmo sita: deinde Argos, Mycenæ, Lacedæmon, Patræ, Messene, Corone, Methone Elis, Pîsa, aliaque complures. Hod. e Moream appellant Veneti.

[Peloponnesus, a, um. *Quintil.* Peloponnesia tempora, i. tempora belli Peloponnesiaci.]

**PELOPS, οπις,** Tantalii Phrygiæ regis & Taygetes filius, cuius pater quum deos in terris peregrinâtes hospitio excepisset, vt certo aliquo argumento diuinitatem eorum experiretur, filium suum illis epulandum apposuit: à cuius esu quum dii cæteri abstinuissent, sola Ceres humerum eius dextrum absumpsit. Quem quum Iupiter deinde ad vitam reuocasset, eburneum ei humerum restituit. Postea verò quum adoleuisset relicta patria in Elidem se contulit, vbi id tēporis regnabat Oenomaus, qui vnicam habebat filiam nomine Hippodamiâ, & forma eximiam, & regni totius hæredem, iisque nominibus à procis plurimis ambitam Verum Oenomaus quum oraculo doctus esset fore vt generi opera interiret, durissimam hac procis conditionem tulit, vt qui nuptiis filia potiri vellet, secum prius curuli certamine contenderet, idque ea lege, vt victorem filia suæ coniugium & regni sui hæreditas, victum mors sequeretur. Quâ igitur iam complures equorum (quos perniciosissimos habebat) celeritate superasset, neciq; tradidisset, Pelops (qui & ipse puellæ amore tenebatur) sibi alia via rem aggrediendam ratus, Myrtilum aurigam eius pretio corrupit, vt fragiles curru axes subiungeret. Quo facto Oenomaus vnâ cū curru corruit, memb. ique omnibus ea ruina collisus mortuus est. Pelops igitur & coniuge potitus & regno, vnicersam Cherronelum de suo nomine Peloponnesum appellauit. *Autor Strabo lib. 2.*

**Pelopeus, a, um,** diuisa Græca diphthongo pelopeius, per quinque syllabas à nomine Pelops deuictum. *Propert. lib. 3. Eleg.* Ipsam is stupro stat Pelopeia domus. *Ouid. 8. Metamor.* Ipse locum vidit nam me Pelopeia Partheus Mû sit in arua, suo quondam regnata parenti. [*Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist.* Hic pro supposita virgo Pelopeia cerua, id est, Iphigenia.]

**PELORIS, idis,** Genus conchæ. *Horat. 2. Serm. Sat. 4.* Muricæ Baiarò melior Lucrina peloris. *Plin. lib. 31. ca. 11.* videtur inter cancrorum genera annumerare.

**PELORVS, penult. prod. vi. l. v. g. v. v. m.** Vnum ex tribus Siciliæ promontoriis, quod in Italiani vergens. Scyllæ aduersum est: ita dictum à Peloro Annibalis gubernatore, quem is in Syriam fugam parans (vt Pomp. Melæ placet) ibi interceptus, se ab eo proditum ratus, eò quod procul intuenti continua videbantur esse littora, pelagusque minimè peruium. *Val. lib. 9. cap. de Temeritate,* Pelorum hunc ab Annibale interfectum arbitratu eò tempore quo is à Penia soluens, in Africam reditum parabat à suis reuocatus, vt patriæ periclitanti opem ferret aduersus Scipionem. *GERM.* Das vorgebtig Siciliæ gegen Stalla. Quæ sententia videtur multo verisimilior. Non enim video quid ex Africa Syriam petenti, in Siculo freto fuerit negotij: nisi quod hoc prætextat, vt tempestas eò fuisse appulsum. *Seru. explicans illud Virg. 3. Æneid.* Ast vbi digressum Siculæ te admoerit oræ Ventus & angustis rarefcent claustra Pelori: quanquam cum Valerio videtur sentire, fatetur tamen et: à ante Annibalis tempora promontorium hoc Pelopolum fuisse appellatum. *Polybius* quoque in primo bello Punico alio nonnupè non vitur.

**Pelta, a, i. Πηλη φοβήθη. Πηλη. G. L.** Vne targe ou pauois en façade de croissant. *IT. A. Targhetta, broccchiero.* *GERM.* Ein steiner haibrunder schilt. *HIS. P.* Adarga d'escudo redondo. *ANGL.* A bukler or targe lik an half moone. Scutum exiguum, lunæ semiplenæ imaginem referens: quo genere Amazones præcipue in præliis vti solent. *Virg. 1. Æneid.* Ducit Amazonidum lænatis agmina peltis: Scuta Amazonica vocat Nonius. *Plin. lib. 12. ca. 5.* Foliorum latitudo peltæ effigiem amazonicæ habet. [Peltæ amazonicæ & secures. *Sueton. in Neron. cap. 44.*]

**Peltatus, a, um, adiectiu. Pelta armatus.** *GERM.* Ein steiner haibrunder schilt. *HIS. P.* Adarga d'escudo redondo. *ANGL.* A bukler or targe. *LIUIUS lib. 28.* Menippum item

quendam ex regis ducibus, cum mille peltatis (pelta cetæ haud dissimilis est) Chalcidem mittit. Hic etiam Græco nomine appellatur peltastæ. *Plinius lib. 31.* Noctæ cetras, quos peltastas vocant, loco opportuno inter bina castra in insidiis abdidit.

\*Peltifer, aliud Adiect. Idem. vt Puellæ peltiferæ. *Stat. 12. Thebai.* PELTÆ, arum, Πηλη. Phrygiæ oppidum à quo vicinus campus Peltinus appellatus est. *vide Strab. lib. 12. ca. 13.*

**PELUS, Vasis** genus pedibus abluendis præcipue destinatum, pelluuium. *Γρηγοριος μιτρακ. χημικη, ποδωσθητη.* *GAL.* Vn bassin à lauer, vn laoir. *IT. A. Conca.* *GERM.* Ein Beck / sondertlich auß dem man die Fuß wascht. *HIS. P.* Bacin para lauar los pies. *ANGL.* A lauer or basin to wash in. *Var. 4. de Ling. Lat.* Peluis, inquit, Quasi pedelavis, à pedu lauatiōe. Alij peluin à pelluendo dictam tradunt, purantque sinum esse aquarium in quo variæ respelluntur. *Iuuen. Satyr. 3.* Vt sint contentæ patulas effundere pelues. *Cato ca. 10.* Peluis vna. *Vide Bayssium.*

**PELUSIUM, ij, Πηλουσιον.** Oppidum in extrema Ægypti ora, quæ Castoridi contermina est, à quo & extremum Nili ostium quo Ægyptus ab Asia terminatur, Pelusium, seu Pelusiacum appellatum est. *GERM.* Der außgang Ditt so vrbabam von Egyptland vnder schicht. Hanc vrbsm condidit Peleus Achillis pater monitu deorum post Iustrationem. Eo enim tempore Peleus furis agitabatur, quia fratrem Phocum interemerat.

**Pelusius, sia, sium, Πηλουσιον, & Pelusiacus, a, um, pen. corr.** *Πηλουσιον, Martial. in Xenius,* Accipe Niliacam Pelusia munera lentem. *Virg. lib. 1. Georg.* Nec Pelusiacæ curam aspernabere lentis.

**Pelusiaca mala** legitur, apud *Colum. lib. 5. cap. 10.*

**Pelusiota, Πηλουσιωτα,** Populi in extremis finibus Ægypti, Pelusium oppidum incolentes, ea in parte, qua Ægyptus Arabiæ contermina est. *Hieronym. contra Iouin.* Impelle si vales Pelusioten, vt manducet cape.

**Peminosus, a, um,** vel potius Paminosus per æ diphthongum in prima syllaba, Quod mali est odoris: ita dictum à pædore. *Γρηγοριος. GALL.* Crasseux, ord & sale, qui sent mal. *IT. AL.* Di castino odore. *GERM.* Eitn stend. *HIS.* Cosa de male olor. *ANGL.* That hath an ill sauour, and stincketh. *Varro de Rust. lib. 1. cap. 51.* Hanc esse modicam oportet pro magnitudine segetis, potissimum rotundâ, & ad medium paulum extumidam (vt si pluerit, non consistat aqua, sed vt quàm breuissimo itinere extra aream defluere possit, omne porro breuissimum in rotundo è medio ad extremum) solida terra pavitam. maximè si est argillosa, ne situ peminosa in rimis eius grana oblitescant. *Sic enim legis Festus.* In castigioribus tamen *Varronis* exemplaribus legitur, Ne æstu rimosa.

**Penatus, vide PENVS.**

**PENATES, penatium, penatibus,** tantum pluraliter. [*Suet. in Neron. ca. 31.* Penatium Deorum simulachra in templis.] Dicti sunt dii domestici, vt inquit *Cic. lib. 2. de Nat. deorum,* quod penes nos nati sint, vel quod non longè absint ab hac vita, siue quod penitus insident, *φεισι δει.* Ex quo etiam penetrales à Pœtis vocantur. Alij à penu hoc nomen deriuant. *Macrobi. lib. 3. Saturn. lib. 4.* Penates esse dixerunt per quos penitus spiramus, per quos habemus corpus, per quos rationem animi possidemus. *Terent. in Phorm.* At ego deos Penates hinc salutarum domum Deuortar. *Virg. 1. Æneid.* Gens inimica mihi Tyrrhenum nauigat æquor, Ilium in Italiam portans, victoribus Penates. [Celebrare domum, patriosque Penates. *Ouid. Eleg. 8. lib. 4. Trist.*]

**Penatiger, ra, rum,** Gerens Penates. *Ouid. 15. Metam.* Hæc Helenum cecinisse Penat. gero Ænææ Mente memor refero.

**Penator es, vide PENVS.**

**Pendeo, des, pependi, pensum.** In sublimi sum, suspensus sum: *Πηλη talah. ἀρρηκτο, κίονον.* *G. L.* Estre pendans, pendre. *ITALIC.* Pendere. *GERM.* Hangen. *HIS. P.* Estar colgado o suspenso. *ANGL.* To be hangd or to hang en some thing. *TRACTIONE* à pennis auium. *GERM.* absolute est vsus *Terent. in Eunuch.* Tu iam pendebis, qui stultum adolescentulum nobilitas flagitiis. *GERM.* Aliquando ablatiuo iungitur cum præpositione à, vel ab: vt Sagittæ pendebant ab humero. *Cic. 6. Verr.* Aliquando cum præpositione de, vt Pendere de rupe. *Virg. 1. Eclog.* Item cum præpositione ex, vt Pendere ex arbore. *Cic. 5. Verr.* Nonnunquam etiam sine præpositione. *Virg. 4. Eclog.* Incultusque rubens pendebat sentibus vua. *GERM.* Aliquando iungitur accusatiuo cum præpositione per. *Plaut. in Asin. sc. 2. a. 2.* Nudus vincus centum pondo es, per pedes quando pendes. [Qui gestans & aufertur crimina, omnes pendentes linguas auditores auribus. *Plaut. pseud. sc. 5. a. 1.* Nisi uem vnâ (noctem) verberatus quam pependi perpetem. *Plaut. Amphit.* Miser qui amat. Le. Qui pendet inferior est. *Ibidem sc. 3. a. 3.* Facis mihi iniuriam. Fateor, quia non pendes, maximam. *Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Quæ pendet indemnata. *Idem Capt. sc. 2. a. 4.* *Ouid. 3. Fast.* aspicit hos, vt foie pependat æthere mater (Nepethe). *Plaut. Asin. sc. 2. a. 3.* Vbi causam dixeris pendens aduersus octo virgatores Pendet nefaria proscriptiois tabula. *Seneca.*] *GERM.* Per translationem Pendeo ponitur pro dependeo, siue nitor, *δ'επρωτομα, ε'ε'χομαι.* *Ouid. 3. de Pont. 10.* Pendet & à vestra nostra salute salus. [*Ouid. 3. Fast.* Pendet ab officio spes mihi magna tuo. *GERM.* Pendet tua fortuna in mea. *Senec. ca. 3. de Consol. ad Helu.* Pendere omni vita & Pendere ad vora sua. *Senec. c. 2. de Tranquill. Es cap. 1.* Ne semper casuro similis pendeam.] *GERM.* Pendere ex nutu alterius dicitur qui per omnia alterius addictus est voluntati. *Liuius 5. bell. Maced.* Ea autem in libertate posita est, quæ suis stat viribus, non quæ ex alieno pendet arbitrio. *GERM.* Pendere ex fortuna dicitur qui ad omnes fortunæ status circumagitur. *Cic. in Paradoxis,* Cui spes omnis, & ratio, & cogitatio pendet ex fortuna, huic nihil esse potest certi, nihil quod exploratum habeat permanurum sibi vnum diem. *GERM.* Quandoque ponitur pro cruciari, & in pena esse, siue dubium esse, aut animo suspensus esse, hoc est dubitare, hæsitare. *Πηλη δει, sic constituit.*



ur cum genituo, vel ablatiuo, & interdum ponitur absolute. *Cis. 1. Tuscul.* Quod si expectando, vel desiderando pendemus animis, eruciamur & angimur. *Idem in Hortensio.* Et qui expectat, pendet animi. Pendere etiam dicitur, qui nimio desiderio alicuius rei intentus, cessat ab omni alio opere, & id vnum sollicitus expectat. *Quidius in Epistol.* Penelope. Narrantis coniuq pendet ab ora viri. *Virg. 6. Aeneid.* Dum consulta petis, nostroque in limine pendes. Pendere promissis, Est moueri promissis & affici. *Cic. ad Qu. Frat. lib. 3. c. 21.* Cæsar amore, quem ad me perscripsit, vnicè delector: promissis iis quæ ostendit, non valde pendo. Pendere leni momento dicitur fides, quæ facile corrui. *Liu. lib. 2.* Pendere animi pro animo: more antiquo, id est Dubium esse. *Plau. Mer. -ego animi pendo.* Quid illud sit negotij, lubet scire me. *Cic. Att. lib. 8.* Pendo animi expectatione Corintheni, in qua de salute Reipub. decernitur. Item pro cessare videtur. *Virg. 4. Aeneid.* pendet opera interrupta, minaque murorum ingentes. Ponitur aliquando pro ponderare siue pondus efficere, aut *Budæus. Plin. lib. 21. cap. vlt.* Cyathus pendet per se drachmas decem. In eadem significatione legitur & Pendo, is, per tertiam coniugationem. Pendere rei dicebantur, quorum nomina in programme, id est tabula pendula publicè proposita, atque suspensa erant. *Sueton. in Domit. cap. 9.* Reos, qui ante quinquennium proximum apud ærarium pendissent vniuersos discrimine liberauit. *[Idem Suet. in Claud. cap. 9.]* Vt in vacuum lege prædatoria venalis pendit sub edicto præfectorum. Huius composita sunt, Appendo, Dependeo, Impendo, Propendo, & Suspendo, quorum significata vide suis locis.

**Pendens**, participium, & aliquando nomen ex participio. {תלה toleh. תלולות. תלולות. GAL. Pendant, qui pend. IT AL. Pendente. GERM. Hangend. HIS P A N. Suspenso qui pende. ANG. He that hangeth. } Pendentes alas dixit *Plin. lib. 10. cap. 38.* & Pendens vinum. *Cato cap. 14.* hoc est vinum quod adhuc in ipsa vite pendet, & nondum ex vis expressum est. Pendens in verbera. *Virg. 10.* Lucagus vt pronus pendens in verbera telo, Admonuit, biugos. *[Plaut. Men. sc. 5. a. 5.]* At ego te stimulis pendentem fodiam triginta dies. *Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.* Sæpe sonant moti glacie capilli. *Pendens* (bona) est forte incerta. *Senec. cap. 10. de Consol. ad Martiam.* Pendentes dum tu circumspicis orbem. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Pendentesque super claudantur vt omnia cælo. *Tibull. lib. 4.*

**Pendulus**, la, lum, Quod pendet. {תלה toleh. תלולות. תלולות. GAL. Pendant, penchant, qui pend. IT A. Pendente. GERM. Hangend/oder hangend. HIS P A N. Colgado enel ayre suspenso. ANGLIC. That hangeth. } *Ouid. Epistol. 1.* Lassaret vt duas pendula tela manus. *Columell. lib. 2. cap. 28.* Tum deinde macriora & pendula loca, mense Februario, Luna crescente, simo iuuanda sunt. *[Ouid. 4. Fast.]* Pendula cælestes libra movebant aquas.

**Penilis**, pensile, pen. corr. Quod suspensum & sublime est. {תלה toleh. תלולות. תלולות. GAL. Pendu en l'air. IT AL. Sospenso & pendente. GERM. Des hangt oder gehängt ist. HIS P. Cosa colgadica. ANGL. That is high and hangeth in the air. } vt Penilis hortus, qui in summa ædium contiguatione, vel in solario, vel in aere sublimis confitus sit. *Plin. lib. 19. cap. 5.* Peniles eorum hortos promouentibus in soles rotis olitoribus, &c. Sic Penilis vna. *Horat. 2. Ser. sat. 2.* tum penilis vna secundas Ornabat mensas. Penilis homo, qui suspensus est. *Plau. in pseud.* Restim volo mihi emere. p. quam obrem? c. qui me faciam pensilem. Peniles lectus, pensiles lychni, qui suspensi sunt, & in aere pendentes. Penilis vrbs, quæ subter cauta est. *Plin. lib. 36. cap. 14.* Leguntur & Peniles hortos, imò verò totum oppidum fecisse *Aegyptiæ Thebæ*, exercitus armatos subito educere solitis regibus, nullo oppidanorum sentiente. *Idem.* Magnitudo & frequentia ciuacorum urbem pensilem fecit. Penfile horreum, quod nos vocamus *Granarium*, quod fiat in altiore domus loco. *Colum. lib. 1.* Sed nos in nostris regionibus, quæ redundant vlgine, magis illam positionem pensilis horrei probamus.

**Pensum**, pensu, Dicitur manipulus lanæ, vel lini, aut cannabis qui ex colo pendet, & fuso trahitur. {תלה toleh. תלולות. תלולות. GAL. Quenouillec, filace. IT A L. Il pennacio de lino: canapa o lana per metro insu la rocca. GERM. Ein sandleren werck oder flachs. HIS P A N. La mazonera o taraca del hilado. ANG. The flaxe that hangeth from the distaffe to be spunne. } *[Plaut. Men. sc. 2. a. 5.]* Dare pensum vna opera postules: Inter ancillas sedere lanam carperc. Vnde Trahere pensa, idem est quod nere. *Oui. l. 2. Fast.* Lumen ad exiguum famulæ data pensa trahebant. *[Idem Oui. Eleg. 1. lib. 4. Trist.]* Iustinus lib. 1. Pensa inter virgines partientem. Pensum per translationem est cuiusque officium & negotium vnicuique datum. *pn chok. Cic. lib. 3. de Orator.* Nunc ad reliqua progrediar, mæque ad meum munus, pensumque reuocabo. Translatio sumpta est ab ancillis pensa deducenda à matronis capientibus. Dicimus autem venaustè, Absolue pensum, Consecere pensum, peragere pensum, quod Gallicè dicimus. Faire fa tâche, faire son prix, son office, & ce qu'on auoit entrepris. IT A L. Fornire il suo officio, far la sua task. GERM A N I C. Sein brudthen anpt oder geschäft verrichten sein taumen thun. HIS P. Hazer el suo officio. ANGLIC. To and a task. } *Varro 2. de Re rust. cap. 2.* Sed quoniam nos nostrum pensum absolutimus, ac limitata est pecuaria questio, &c. *Plaut. in Persa.* Pensum meum quod datum est confeci. *Col. l. 3. c. 10.* Vnumque ei propositum peragere sui pensum. Accurare pensum, est diligenter, accuratèque suum officium facere. *Plautus in Bacch.* Ego pensum meum lepidè accerabo. Exigere pensum ab aliquo, est vtrum quis suo sit functus officio, rogare. *Cicero 5. Varr.* Pensum magis in Leontino agro est exigendum, propter hanc causam, quod ipsi Leontini publicè non sanè me multum adiuerunt. Et in hac significatione pensum dicitur à verbo pendo per translationem, quod ex colo linum vel lana pendat. Quandoque pensa dicuntur

tur de ipsi filio: vt apud *Virg. 9. Aeneid.* de tetrice loquentem, Eucusi manibus radij reuolutaque pensa.

**Pensum**, pensu, in alia significatione, Vide PENDO.  
**Pendo**, dis, pependi, pensum, verbum actiuum. Pondero, à pendo, quod quæ ponderantur, ex libra pendeant. {תלה toleh. תלולות. תלולות. GAL. Poiser, balancer. IT AL. Pesare. GER. Wägen. HIS P A N I C. Pesar en peso. ANGL. To weigh, to pese. } *Plin. lib. 9. cap. 15.* Præcipua magnitudine thynni: inuenimus talenta quinquem pendisse. Per translationem significat confidero, æstimo. {תלה toleh. תלולות. תלולות. } *Cic. pro Quintio.* Si apud hoc confilium ex opibus non ex veritate causa pendetur, profectò nihil est tam sanctum atque sincerum in ciuitate. *Idem 6. Verr.* Ego quo nomine appellem nescio, rem vobis proponam, vos eam (uo nominis pondere pendite. Eandem autem rationem constructionis habet quàm cætera verba, quæ pretij significantia sunt: vt Magni pendo, Parui pendo, Nihili pendo, Flocci pendo, & huiusmodi: hoc est in magna, aut parua æstimatione habeo, &c. *[Plaut. Mostel. sc. 3. a. 1.]* Ne mihi id suadeas, vt illum minoris pendam. *Idem.* Video te nihil pendere, præ Philolachere amnes homines. Item Non magni pendo, *Plaut. Asin. sc. 4. a. 2.]* *Plaut. in Bacchid.* Rogas? imò vnicè vnum plurimi pendit. *Terent. Heauton.* Tu illum nunquam ostendisti quanti penderes. Pendere, etiam ponitur pro soluere, & dominus estis, quæ significatio inde ducta est, quod antequam signatus esset numus, quàmque Romani adhuc graui ere vterentur, non numeratione, quemadmodum hodie, sic fieri solebat solutio. *Plin. lib. 33. cap. 3.* popul. Roman. de argento quidem signato ante Pyrrhum regem deictum vsus est: libralis (vnde etiam nuuc libella dicitur) & dipondij appendebatur assis. Vnde etiam æris grauis pœna dicta est. Hinc etiam hodie mansit vsus vt dicamur Pendere pro soluere. *Liu. lib. 1. ab Urb.* Ad equos emendos dena millia æris ex publico data, quibus equos alerent, viduæ attributæ quæ bina millia æris in annos singulos penderent. *Sallustius.* Semper illis reges, tetrarchæ vectigales erant, populi, nationes stipendia pendere. Hinc etiam Pœnam pendere proprie dicitur qui ob delictum pecuniam soluit: tamen latius postea hic vsus emanauit, & Pœnam pendere dicuntur quibus capitalis pœna imponitur. *Plin. lib. 29. cap. 4.* Eadem de causa supplicia annua canes pendunt inter ædem Lucentutis & Summani viui in furcas sambuci arbore fixi, *Virg. 6. Aeneid.* tum pendere pœnas Cecropidæ iussi. *[Plaut. Asin. sc. 4. a. 2.]* Pro istis maledictis, pœnæ penduntur mihi. Penditur, impersonale, *Plin. lib. 12. capite 14.* Herumque imperij nostri publicanis penditur. Pensus participium, ponderatus, *Ouidius 14. Metamorphos.* & aduertens pensas examinat herbas. Id est ponderatas: neque enim pharmaca, nisi ponderentur, rectè componi possunt. Composita sunt, Appendo, Compendo, vnde Compendium, Dispendo, Dependo, Expendo, Perpendo, Impendo, Propendo, Rependo, Suspendo, quorum significata vide suis locis.

**Penso**, sis, à pendo frequentatiuum, Sæpe pondero, æstimo. {תלה toleh. תלולות. תלולות. GAL. Poiser, penser, estimer. IT A L. Pesare, pensar, estimare. GERM. Woten wägen/achten. HIS P A N. Pesar, pensar. ANGL. The weigh or consider. } *Liuius libro 34.* Reliquas ciuitates monere, vt factis, non ex dictis amicis pensent, intelligantque quibus credendum, & à quibus cauendum sit. Item Si tum parum ignominia pensum est. *Liuius lib. 4. d. 5. Idem l. 4. d. 4.* Quandoquidem honesta pensamus. Et, Pensitare vires suas. *Sueton. in Cæs. cap. 30.* Et pensitare iudicia amicorum. *Idem in Augusto cap. 66.]* Significat aliquando compendo, siue compensando rem æquo, paria paribus reddo. {תלה toleh. תלולות. תלולות. } *Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist.* Vt munus munere pensas. Item laudem cum sanguine pensas. (i. pro morte filiz reddi sibi gloriam putet.) Hunc titulum meritis pensandum reddite nostris. *Ouid. 13. Metamor. Valer. Maxim. lib. 1.* Deductus, ac missus ad Senatum legatus, vt ex le & vno senec complures Pœnorum iuuenes pensarentur, in contrarium dato consilio Carthaginem petiit. Pensare crimen vna laude, apud *Plinium lib. 9. cap. 25.* Pensare latitiam merore, id est parem facere latitiam merori. *Plin. lib. 7. cap. 40.* Nec lætitia villo minimè merore pensanda. Valet aliquando idem quod supplere. *Plin. lib. 31. cap. 8. de muria loquens.* Fortu quoque apud mediterraneos, aquæ marinz vicem pensat. Hinc Compenso, Dispenso, Repenso.

**Pensator**, ponderator, æstimator. {תלה toleh. תלולות. תלולות. GAL. Poiseur. IT A L I C. Pesatore. GERM. Ein wäger/oder wägmesser. HIS P A N. Pesador. ANG. He that weigheth. } *Plin. l. 33. c. 5.* Pensatores, libridentes dicuntur.

**Pensito**, tas, Sæpe vel exactè pondero, examino. {תלה toleh. תלולות. תלולות. GAL. Poiser & forte penser, diligemment considerer. IT A L. Pesare, esaminare. GERM. Offvnd selbig erwägen. HIS P A N. Pesar, estimar, pensar. ANGL. To weigh and consider of/ten. } *Plin. lib. 7. cap. 6.* Is demum vitam æqua lance pensitabit qui semper fragilitatis humanæ memor fuerit. *Gell. lib. 1. cap. 4.* Aut virtutes pensitabat, aut vitia rimabatur, vt iudicium esse factum ad summum diceret. *[Idem cap. 27. lib. 2.]* Pensitare de verbis. Pro, comparare: *Idem Gell. cap. 8. lib. 1.* Ne nos cum veteribus pensitans. (i. comparans.) Pensitare etiam accipitur pro soluere. {תלה toleh. תלולות. תלולות. } *Cicor. pro lege Manilia.* Quo tandem animo esse existimatis aut eos qui vestigalia vobis pensitant, aut eos qui exercent, aut exigunt?

**Pensitatio**, solutio. {תלה toleh. תלולות. תלולות. GAL. Recompense. IT A. Recompensa. GERM. Ein ersetzung / Item, Ein stillig erwägen. HIS P. Recompensacion. ANGL. A paying or recompensa. } *Plin. lib. 19. cap. 6.* Et tunc properare præteriti temporis pensatione.

**Pensitator**, ponderator, examiner, pensiculator. {תלה toleh. תלולות. תלולות. GAL. Mephallès. ANGL. Pensator.



λογιστής, ἰστιαστής. G A L. Poiseur, estimetur. ITAL. Pesatore, estimatore. GERM. Ein stüssiger wäger. HISP. Pesador, estimador. ANG. Aweigher. } Gell. lib. 17. cap. 4. Verborum pensitatores subtilissimi.

Penficulo, penfículas. Penfuto. { Πενήδον πηλός. G A L. Poiser diligemment. ITAL. Pesare diligentemente. GERM. Stüssig wägen / wot bedenden. HISP. A. pesar con mucha diligencia. ANG. To weigh with diligence. } Gellius, Penfícula v. trunque moderatè, reperies suo quodque in loco sonare aprissimè.

Penficator, oris, Qui dicta, factave, quadà quasi trutina examinat. { Πενήδον μεφθάλως. G A L. Penficator, aduerbium, Cum pondere, iustoque examine. dicitur. Gell. lib. 1. cap. 3. Quæ à Theophrasto penficatorè atque enucleatè scripta sunt.

Penficator, participium, Ponderatus, siue examinatus. { Πενήδον nish-ehân. G A L. Poise, examine. ITAL. Pesato, effaminato. GERM. Wohlbedacht / Stüssig wägen. HISP. Pesado, examinado. ANG. weighed, examined or considered. } vt Res penficatora. Plin. Epist. 8. Nos contra multum ac diu penficator amor liberalitatis communibus auariciæ vinculis eximebat.

Penfio, onis, Dicitur id quod pro re aliqua conducta soluitur, id est quod datur pro rei alicuius vsu. { Πενήδον, Πενήδον. G A L. Penfio, payement. ITAL. Penfione, pagamento. GERM. Ein stüss / ein bezahlung. HISP. El aquile que se da de cosa alquilada. ANG. Payment, pensio. } Cicer. Lepia, lib. 6. Epist. Teneor tamen, dum à Dolabellæ procuratoribus exigam primam penfionem. Lin. 6. bell. Macedon. Et st pendium quod prioribus penfionibus in multos annos deberent præfens omne daturus. Hæc tamen ferè distinctio obseruatur, vt Penfio dicatur pecunia, quæ ex prædiorum vrbanoꝝ locatione percipitur: quæ verò ex rusticorū, Merces. Vide L. 27. C. 29. D. de hereditariis penfionibus. } Hinc Penfionarius, qui penfionem alicui soluere tenetur.

Penfioncula, diuinitium. { Πενήδον μικρόν, μικρά ἢ διτλάς διποροει. G A L. Penfio penfio. ITAL. Picciola penfione. GERM. Ein stüss / oder kleine bezahlung. HISP. Pequenna pensio. ANG. A little pensio. } Columel. lib. 18. in Præfat. Fœnoris tui Syluine, quod stipulanti sponderam tibi, reliquam penfionculam percipere.

Penfio à Penfus, a, um, participio verbi pendo, quod inter cætera significat aestimo, meditor, curo. Hinc nihil penfi habere, est contènere & nihil facere. Sallust. in Catil. Neque dicere, neque facere quicquam penfi habebat. Quintil. Nihil penfi habere videas quoddam. [Et Sueton. in Neron. cap. 34.]

Penfior, & hoc penfius, a comparatiuum, Carius & pretiosius: nam quæ maximi facimus, sæpe nobis penfa sunt, id est meditata, cogitata, ponderata atque examinata. Venire autem videtur deductum à Penfus, a, um, quod nomen est ex participio factum: significat cogitatum, meditatamque. Plaut. in Stich. Age tu, altera vira sit cōditio penfior, virginem, an viduam habere? Gell. lib. 12. cap. 5. Vt nihil quicquam esset carius, penfiusque nobis, quam nosmet ipsi.

Penè, aduerbium, Ferè, propemodum. { Πενήδον εὐμενέως. G A L. Presque, à peu pres. ITAL. Quasi. GERM. Saum / gar / naoh. HISP. Poco mas à menos. ANG. Almost. } Plaut. in Epist. Penè in cursu concidi. [Penè mihi puero data vox est. Ouid. Eleg. ult. lib. 4. Trist. Pax; lã penè inquinaui palliam tæmeto. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5. Absumptum est penè (i. propemodum) Plaut. Milit. sc. 4. a. 2. Quem leto fallax hospita penè dedit. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Terrarum pars penè nouissima. Ouid. Eleg. 13. lib. 3. Trist. Pars desiderij maxima penè mei. Ouid. Eleg. 6. lib. 3. Trist. Hinc penfissimè superlatiuum formauit. Plaut. in Aulul. vt placet Priscian. lib. 15. licet alij à penitus formari velint. Me (inquit Plautus (sc. 4. a. 3.)) intus gallus gallinaceus, qui erat anui peculiaris, perdidit penfissimè, id est penè nihil defuit quin me perderet.

Penèlēs, per quatuor syllabas, ἑλωπίστει, Vnus fuit è quinque Bæotorum ducibus in bello Troiano, teste Homero libro Iliad. 2.

Penelope, ἑλωπίστει, Icarj filia, & Vlyssis vxor, admirabilis castitatis mulier, singularisque pudicitie exemplar, quæ absente toros viginti annos marito, nullis aut parentum precibus, aut procorum pollicitationibus adduci potuit, vt fidem quam viro discedenti dederat, secundis nuptiis violaret. Quum autem proci acrius instarent, atque adeo vim illaturi viderentur, tantum moræ ab illis sibi postulauit, quantum telæ, quam tum in manibus habebat, absoluebat sufficeret. Quod quum impetrasset, mulier astuta, quicquid interdum texerat, noctu retexebat: eoque commento eorum cupiditatem in reditum mariti distulit: qui ab illa sub mendici habitu hospitio susceptus, procos ad vnum omnes interemit. Dicitur autem volunt Penelopen ab aibus quæ Penelopes dicuntur, siue meleagrides, qui ante Arneæ diceretur, quasi abiecta & repudiata. Ferunt enim quum ab Icaro, Peribœaque parentibus esset exposita, ab hoc anium genere fuisse educatam. Penelopes telam retexere, Est inane operam sumere, & rursus destruere quod effeceris. Vt patet hoc adagium Cicer. 4. Acad. Quid quòd eadem illa ars, qua si Penelope retexens telli ad extremum superiora, vtrum ea vestra, an nostra culpa est? Sentit de Dialectica quæ idem illis rationibus, quibus confirmari aliquid, rursus soluit ac destruit, vt nihil iam actum videtur. Ex Erasmo.

\*Penelopæus, Adiectiuum. ἑλωπίστει, vt, Fides Penelopæa. Ouid. 5. Trist. Eleg.

Penelopæus, ἑλωπίστει, Aues sunt quæ alio nomine dicuntur meleagrides. Plin. lib. 35. cap. 2. Et Craum annem in Oceanum effluentem è lacu in quo aues, quas meleagridas, & penelopes vocant, ferunt vincte. Vide supra MELEAGRIDES.

Penēs, Præpositio est accusatiuum exigens, significatque dominum, vel personam, aut potestatem. { Πενήδον. G A L L. En la puissance. IT A. Appresso. GERM. Durch / durch. HISP. Cerca. ANG. In the power. } Vlpianus l. Penes ff. de Verb. significat. Penes te amplius est quam Apud te, nam Apud te est: quod qualitercunque à te tenetur. Penes te est quod quodam modo à te possidetur. Cic. 4. Verr. Quum omnis copia frumenti penes istum esset redacta. Idem de Leg. Agrar. contra Rul. Agri quorum adhuc penes Pompeium omne iudicium & potestas more maiorum debet esse. [Omnia a sunt bona, quem penes est virtus. Plaut. Amphitru. Neque tui me quicquam inuenisti penes. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4. Dum id Imperant (homines) quod sibi volunt, boni sunt: sed id vbi iam penes sese habent, ex bonis pessimi & fraudulentissimi sunt. Plaut. Cap. sc. 1. a. 2.]

Penetrō, as, Peruado, transeo, ad interiora accedo, quasi penitus intro. { Πενήδον hibria. G A L L. Penetrer, percer tout outre, entrer dedans bien auant. ITAL. Penetrare, entrar dentro. GERM. Durch / durch / gang vnd gar ein bringon. HISP. Penetrar, meter o entrar a dentro. ANG. To pearce or enter. } Cic. 1. Tuscul. Qui si permanet incorruptus, sui que similis, necesse est ita feratur vt penetret, & diuidat omne cælum hoc, in quo nubes, imbes, ventique coguntur. Sic Penetrare Atlantem, pro Atlantem montem superare, & prætergredi, apud Plin. lib. 5. cap. 1. } Aliquando cum præpositione ad, Plin. lib. 13. cap. 3. Quando id primum ad Romanos penetraueris non facile dixerim. } Aliquando cum præpositione in: vt Penetrare in cælum, apud Cicer. 4. Acad. Penetrare in portum, apud Sueton. 7. Verr. Sic Penetrare in vrbem, apud Lin. 2. ab Vrbe. Penetrare in animos, apud Cicer. de Clar. Orat. } Aliquando cum præpositione sub: vt Penetrare sub terras, apud Cic. 6. Ver. } Ponitur aliquando transiue cum accusatiuo. Gell. lib. 5. ca. 14. Specum quandam nactus remotam latebrosamque, in eam me penetrao & recondo. Idem Gell. c. 10. l. 13. Penetrare se in Dialecticam. } Penetrare se in fugam, est fugere, apud Plautum in Amphitru. [sc. 1. a. 1. Perduelles penetrant se in fugam.] Plaut. in Menach. [sc. 4. a. 2.] Intra portam, inquit, penetraui pedem [mox, Intuli.] Ibidem [sc. 2. a. 5.] Si intra ædes huius vnquam, vbi habitat, penetraui pedem: quanuis in posterioribus exemplis pedem accusatiuus mensuræ esse potest.

Penetrabile, adiectiuum. Quod facile penetrat. { Πενήδον βερια. G A L L. Penetrabilis, qui entre & perce tout outre. ITAL. Che entra, & passa per tutto. GERM. Durch / durch / geht. HISP. Cosa que puede penetrar. ANG. That entreteth and pearceth easilie. } Virg. 10. Æneid. Aspice num magis sit nostrum penetrabile telum. Martial. lib. 4. Ne madidos intret penetrabile frigus in artus. } Interdum sumitur passiuè, pro eo quod facile penetratur. { Πενήδον. G A L L. Qu'on peut penetrer & percer. ITAL. Penetrabile. GERM. Das wot su durch / durch / geniff. HISP. Cosa que puede ser penetrada. ANG. That may be pearced. } Ouid. 12. Metamorphos. - corpus nulli penetrabile telo.

Penetræ, huius penetrælis, nomen substantiuum, significat omnem partem interiorē domus, vel templi, licet sit intectâ, quidquid ve in intimis partibus est. { Πενήδον δεβρι. G A L L. Le dedans & le lieu le plus secret & retiré. IT A. Luogo ben dentro in casa. GERM. Das rum aller innersten in einem hauss / ist / ein innerst gemach. HISP. El retraimiento en la casa. ANG. The inner part of an house. } Virg. 5. Æneid. Te quoque magna manent regnis penetrælia nostris. [ Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Cum tamen in nostrum fueris penetræ receptus. (mox, domum & feriniam.) Quæ lateat ipsa aperire penetrælia (Rhetoricæ.) Quintilian. Non hoc penetræle domūque: Hospitium pœnæ sed velit esse meæ. Ouid. Eleg. 12. lib. 3. Trist. ] Martial. lib. 10. Nec Capitolini summum penetræle tonantis. Virg. 2. Æneid. Apparent Priami, & veterum penetrælia regum. Lib. 5. Deca. 5. Et quum omnis præfatio sacrorum eos quibus non sint puræ manus, sacris arceat: vos penetrælia vestra contaminari cruento latronis corpore sinetis? [ Ouid. 2. Fast. Ad penetræle Numæ. Hostis vt hospes iuit penetrælia Collati. Idem Ibidem. Item, E penetræli corpus educere (i. ex conditorio.) } Adiectiuum pro interiorē parte accipitur. [ Ouid. 2. apud Virg. 2. Æneid. Aeternumque adytis esset penetrælibus ignem, quasi penitus remotis. Idem 1. Georg. Sæpius & tectis penetrælibus, exculit oua, Angustum formica terens iter. Idem 4. Æneid. At regina pyra penetræli in sede sub auras Erecta, &c. Di] penetræles. Cic. 2. de Nat. deor. Idem Penetræle sacrificium auctore Festo, quod in intima parte sacrarij constituit. [ Sueton. in August. cap. 18. Idem in Galba, cap. 9. Penetræli somnio cernere carmina. Quam rapu] Phrygiæ signum penetræle Mineræ. Ouid. 13. Metamorph. ] Penetrælis Germania, hoc est penitior & interior, Tactus libro secundo.

Penetræ pro penetræle posuit Macrob. Saturnal. lib. 7. ca. 1.

Penetrælis, aduerbium. Lucret. li. 2. Penfacile est animi ratione exoluerē nobis. Quare fulmineus multo penetrælius ignis, Quam nos ter suat è tædis retrestibus ortus.

Penetratio, onis, ἑλωπίστει Apuleius Florid. libro 4. Vice spinarum, quas ventus cum voluerit inter se cohærere, paribus vtrinque aculeis, similis penetrationē mutuo valnere.

Penetratus, participium: vt Limina penetrata mortis, Stat. 4. Syl. Vellemus: Penetratæ cum victoria nationes. Idem, Penetrata Britannia, (his.)

Penēs, per tres syllabas, penult. prod. ἑλωπίστει. Fluitius in Thessalia, inter Ossam & Olympum decurrens, collibus dextra liguæque moliter cursum. In eo cur su sunt Tempe, ad quinque millium passuum longitudinem, & fermè sesquingeri latitudinem extensâ. Ouid. 1. Metamorph. Est nemus Æmonia, prærupta quod vndique claudit Sylua: vocant Tempe, quæ per Peneus ab imo Ethalus Pindus.



no, spumosis voluitur vndis. Vide Strab. lib. 7. & Plin. lib. 4. cap. 8.

Penetus, a, um, per quatuor syllabas. Virg. 4. Georg. Pastor Aristæus fugiens Peneia Tempe Amisiss, vt fama, apibus, &c. Peneia Daphne apud Ouid. Metaphor.

Penicillum, vide PENICILLVS.

Penicillus, li, & penicillus: siue Peniculum, & penicillum. { פניקילוס } G A L. Vn torchon à torcher. I T A L. Scoua. G E R M. Einwischrad ober butsi dawit man etwas aufschuberet oder aufwusch. H I S P. Escoba. A N G L. A drage or maullin to make the floore of the oven cleane. } Quauis diminutiva videantur à penis, significat ramentum, quibus calcamenta, vasaque teruntur, teste Festo: ita dicta quòd olim fierent ex pene, id est ex cauda animalium. Nam, vt ait Cicer. lib. 9. Epistol. ad Patum, caudam antiqui penem vocabant: ex quo est propter similitudinem, penicillus. [ Peniculi nomen à detergenda mensa, deducit. Plaut. Men. sc. 1. a. 1. In principio Iuuentus nomen fecit Peniculo mihi: Ideo quia mensam, quando edo, detergeo. Ibidem sc. 2. a. 2. M. Quem tu parastum quæris? C. Peniculum. M. Eecum in vidulo saluum fero. Ibidem sc. 4. a. 2. Quis est iste Peniculus? qui extergent, &c. ] Peniculi item & penicilla dicuntur quibus pictores pingunt, quoniam ex caudam extremitatibus fiunt. { पेनिकिला } G A L. Vn pinseau. I T A. Penello. G E R M. Ein maeter besel. H I S P. Pinzel. A N G L. A peinsell for a painter. } Plin. lib. 35. cap. 10. Arreptoque peniculo lineam ex colore duxit summæ tenuitatis per tabulam. Ibidem. Vfus ad penicillum, aut si lignum colorare liceat. Quinil. lib. 2. Instr. cap. 22. Vt cælator cælum, & pictor penicilla desiderant. Item quibus albarium tectorio parietum inferunt. Plin. lib. 28. c. 17. Setarum ex his è penicillis tectoriis cinis cum adipe tritus. [ Plin. sc. 1. a. 1. In milite: Cuius tu legiones distulisti spiritu, quasi ventus folia aut peniculum tectorium. vbi alij legunt Paniculam. ] Item quibus vulnera stipantur, vt Plin. lib. 20. c. 10. ne præproperè claudantur priusquam probè fuerint purgata, vt sunt penicilli ex lintheolis cõceptis, ex medulla sambuci, & ex spongia. Idem, Tum peniculus vulnus apertum. Celsus, Tum exigua penicilla interponenda. Omne præterea quo ad aliquid mundandum, detergendum, illinendumve vitmur, penicillum, vel peniculum vocamus, præsertim si ex spongia sit factum. Terent. in Eunuch. Quid ignaue, peniculone pugnare, qui istuc huc portes, cogitas? Plin. Hyslopumque cum myrrha calidum penicillo illitum.

Peniculamentum, tis, Pars vestis quæ terram attingit, autore Nonio. Ennius lib. 11. Annalium, Pendent peniculamenta vnum ad quenque pedem.

Peninsula, sulæ, Terra est vndique ferè aquis clausa, & exiguis tantum angustiis, quæ dicitur isthmus, continenti adnexa: ita dicta quasi penè insula. { Πηνινησος } G A L L. Vn lieu presque enuironné d'eau. I T A L. Luoco quasi isola. G E R M. Ein ort das gar nach wle ein Insel mitt wasser vmbgãben vnd beschylossen ist. H I S P. La quasi ista. A N G L. A place almost enuironned with water. } Nam insula dicitur quæ vndique aquis clauditur, propriè autem mari. Liu. lib. 31. Et oppidum Celetrum est aggressus, in peninsula situm. Plin. lib. 9. cap. 3. Cadata appellatur Rubri maris peninsula ingens.

Penis, huius penis, Antiquis erat cauda: à pendendo (vt quidam volunt) ita dicta, eo quod à posteriori animalium parte dependat. { Πηνησ } G A L. Queuè. I T A. Coda. G E R M. Ein schwanz. H I S. Cola. A N G. Thayle. } Hinc etiam peniculos dicimus, quibus puluis sordelæ solent detergeri: quòd primùm ex animalium caudis solebant confici: quemadmodum etiam hodie vulpinis caudis puluerem decurimus. Ab hac item significatione penitam offam dicimus quæ est ex ea parte carnis suillæ confecta, cui cauda adheret. Post autem penis, virile membrum dici coepit. { Πηνησ } sicut & falax cauda. Cic. lib. 9. Epistol. ad Patum, Caudam antiqui penem vocabant: ex quo est propter similitudinem penicillus: at hodie penis est in obscenis. At verò Piso ille frugi in annalibus suis queritur adolentes peni deditos esse. Iuuen. Satyr. 6. Nouerunt Mauri atque Indi, quæ psalteria penem Maiorem, quam sint duo Cæsaris Anticationes, Illuc intulerit, &c. Neuius apud Festum, Peni pinxit bubulo.

Penitus, a, um, pen. prod. Quod penem habet, hoc est caudam. { Πηνησ } G A L. Qui a queuè. I T A. Che a la coda. G E R M. Das in schwanz hat. H I S. Lo que tiene cola. A N G L. That hath a tayle. } Vnde penita offa dicta est, teste Festo, quæ constat ex ea parte carnis suillæ cui cauda adheret. Plaut. in Militi. Aufer hinc illam offam penitam.

Penitus, a, um, pen. cor. Quod intus est, & in abditiis partibus situm. { Πηνησ } G A L. Qui est bien auant. I T A L. Cio che è dentro. G E R M. Das woll da innen ist/zu innest. H I S P. Cosa muy en trahable. A N G L. That is farre in. } Plaut. in Asin. Age quæso excrea vsque ex penitis faucibus. [ Catull. de Com. Beren. Cum penitus mæstas exedit cura medullas. Plaut. pseud. sc. 1. a. 1. Atque ipse egreditur penitus periurom caput. Et Velleius: Penitus Romano nomini infestissimum. ] Inde fiunt penitor, interior: & dicitur. Et Penitissimus, intus. Plaut. Cistell. in latebras abscondas peccator penitissimum Tuam stultitiam. Idem versa. Abductam ex Arabia penitissimam.

Penitus, aduerbium, Planè, omnino, prorsus, in vniuersam, in intimis partibus, ad intima vsque penetratila, & quòd proverbial dicitur, Intus & in cure. { Πηνησ } G A L. Totalement, bien auant. I T A. Al tutto, molto o dentro. G E R M. Ganz vnd gar. H I S P. De todo punto, entranabilemente. A N G. Deepely & farre in. } Cicer. 2. de Orat. Omnes animorum motus penitus pernoscenti. Idem de Clar. Orat. Totam enim Republicanam tenebat, penitusque cognorat. Idem in Catil. Periculum autem residebit, & erit inclusum penitus in venis, atque visceribus Reipub. Virg. 1. Æneid. penitusque sonantibus Accestis scopulos. Vfus est pro longè, siue procul. Virg.

1. Æneid. ater quos æquore turbo Dispulerat, penitusque alias aduexerat oras.

[ Penissimè: vel Penissimè. Plaut. Aulul. sc. 3. a. 4. Ea subleuit os mihi penissimè. Ibidem sc. 4. a. 2. Me meus gallus gallinaceus perdidit penissimè. ]

Penna, æ, in auiibus propriè dicitur quæ maior est & durior, quales sunt ex quibus cauda & alæ constant. Plumæ autem minores sunt & molliores: quibus reliquum corpus tegitur. { פנה } eber פנה ebrâh פנה ehanâph. a. neg. G A L. Plume. I T A L. Penna. G E R M. Ein fâder. H I S P. La piuma propriamente del aue. A N G. A quill, or hard feather of the wings. } Itaque pennis volare dicitur non plumis. Ouid. 3. de arte amandi. Terretur minimo pennæ stridore columba, Vnguibus accipiter faucia facta tuis. I Penna, dicta à pendendo, quòd aues his nixæ in aere pendeant. Passer. Catull. de Com. Beren. Impelleas nutantibus aera pennis. Tu sine pennis vola. Plaut. Asin. sc. 1. a. 1. Et Ouid. Eleg. 8. lib. 1. Trist. Linguæ seruatæ, pennæve dixit auis. Ouid. Eleg. 2. lib. 5. Trist. Quot tenerum pennis aera pulsat auis. Tibull. lib. 4. Siue ego per liquidum volucris vehar aera pennis. Colum. lib. 8. cap. 2. Mercari portò, nisi fecundissimas aues non expedit: eæ sint rubicundæ, vel fuscæ plumæ, nigricque pennis. Quæ hic à Columella pennæ vocantur, à Varrone lib. 5. cap. 9. appellantur pinnæ, In parando (inquii) eligat fecundas plerunque rubicunda pluma, nigris pinnis. Accipitur penna nonnunquam latiore significatione, vt etiam Plumæ comprehendat. Cic. 2. de Nat. deor. In quibus pullos quum excluderent, ita tuentur, vt & pennis foucant ne frigore lædantur. Pennæ renascuntur, metaphoricè, dicitur de his qui pristinam recuperant autoritatem. Cic. ad Attic. lib. 4. Idem, inquam, illi quos non tu quidem ignoras, qui mihi pennas inciderant, nolunt eandem renasci. Maiores nido pennas extendere, proverbij metaphora est, pro se amplius efferre quàm ferat fortunæ tenuitas. Horat. lib. 1. Epist. Me libertino natum patre & in tenui re Maiores pennas nido extendisse loqueris.

Pennula, æ, diminut. est à penna. { פנה } G A L L. Petite plume. I T A L. pennula. G E R M. Ein fâderlein. H I S P. pluma pequenna. A N G L. A little feather. } Cicer. lib. 3. de Natur. deor. Quum autem pennulis vti possunt, tum volatus eorum matres prosequuntur.

Pennatus, a, um, Qui pennas habet: vt Volucres pennatæ. { Πηνησ } G A L. Empenné. I T A L. Pennato, che ha le penne. G E R M. Gesheder / das fâderlein hatt. H I S P. Cosa vestida de plumas. A N G L. Feathered. } Plin. lib. 10. cap. 32. Pennatorum autem infecunda sunt quæ aduncos habent vngues. Pennatum ferrum dicitur pennis munitum, vt leuius fiat & aërem facilius penetret, què admodum in telis & sagittis videmus. Plin. lib. 34. cap. 14. de ferro, Sed eodem ad bella, cædes, latrocinia, non cominus solum, sed etiam missili, volucricque nunc tormentis excussio, nunc lacertis, nunc verò pennato, quam sceleratissimam humani ingenij fraudem arbitror. [ Aues squammofas, Pisces pennatos. Plaut. Men. sc. 5. a. 5. ]

Penniger, a, um, Qui gerit pennas, pennatus. { Πηνησ } G A L. Qui a plumas & ailles. I T A L. Ch'a penne & ale. G E R M. Gesheder / das fâderlein hatt. H I S P. Cosa que trahe o tiene plumas. A N G. That hath feathers or wings. } Cicer. de Vniuersitate, Alterum pennigerum & aëreum, tertium terrestre, &c. Plin. lib. 11. ca. 16. Rex statim mellei coloris, vt electo flore ex omni copia factus, neque vermiculus, sed statim penniger.

Pennipotens, in cor. proprium est auium epitheton, quod illæ pennis plurimum valeant. { Πηνησ } G A L. Qui a puissantes ailes, puissant en ailles, bien empenné. I T A L. Vccelli, che ha forte ale. G E R M. Ein vogel so mit fâderlein fliegen than. H I S P. Poderoso en volar. A N G. Mightie in wings, well feathered. } Lucret. lib. 2. & nostrum de corpore læpe ferarum Augescunt vires, & corpora pennipotentum. Idem lib. 5. Et pluma atque pili primum setæque creantur. Quadrupedum in membris, & corpore pennipotentum.

Pennipes, pennipedis. { Πηνησ } G A L L. Qui a ailles ès piés, legier de pié. I T A L. Che ha i pedi pennati. G E R M. Der gesheder fuf oder fâctten an fussen hat. H I S P. Que tiene alas en los piés. A N G L. That hath feathers on the feet, light footed. } vt Perseus pennipes, apud Catul. Epig. 5. in Camerum.

Pennarium, in quo pennæ reponuntur: sicut calamarium, in quo calami. { Πηνησ } G A L. Calamar, lieu à tenir les plumes. I T A L. Pennaiuolo. G E R M. Ein ort das man die fâderlein bihattet / als die rot der schreibzeugen. H I S S. La caja de las pendolas. A N G. A pennar. }

Peniculus, li, pinna illa quæ in fastigio ædificiorum sita, facili motu ventorum indicat flatum. Vocabulum est vulgò Italis vsurpatum, non Latinum. { Πηνησ } Plin. Petasum vocat.

Peniscalator, Pensiculo, vide PENDO.

Penfils, vide PENDEO.

Penfio, Pensitator, Pensito, Pensio, vide PENDO.

Penfium, & Pensus, vide PENDEO & PENDO.

Pentastyles, Pisces sunt ex genere concharum. Plinius libro 32. cap. vltim.

Pentadoron, Πενταδρον, Lateris, id est terræ coctæ species, quinque palmos continens. Græci enim veteres δαδρον palmum dicebant: & δαδρον munera, quæ manu darentur. Vide Plin. libro 35. capite 14.

Pentaphyllon, Πενταφυλλον, quod & Pentapetes, herba quinque folia habens. Plin. vocat Quinquefolium; quo nomine etiam medici hodie vtuntur. Plin. lib. 25. ca. 9. Dioscor. lib. 4. c. 45.

PENTAPOLIS, pen. cor. Πενταπολις, Regio inter Palæstinam & Arabiam à quinque ciuitatibus sic appellata, vbi Sodoma & Gomortha oppida, Hanc regionem (vt Solinus scribit) de cælo tactam testatur humas







*Claudius in masculino genere extulit in Epithalamio Honorij,*  
 Et crines festina ligat, pepumque sicutem Allicat.  
 PEPONIS, {ΠΕΠΟΝ ΑΒΑΝΑΘ, ΠΕΠΟΝ GAL. Vn Pompon. IT A. Pepo-  
 ne, spellone. GERM. Cispelstort der metonen oder cucumeren. H I S P. P.  
 Melon o pepon. ANG. A melon fruite. } Teste Plin. lib. 19. cap. 5. Cucu-  
 meris genus est, magnitudinis cetera extendens, concoctio diffi-  
 le. Est & alterum cucumeris genus multo minus: quod quia mali  
 cotonei speciem referre videtur, Melo peponem vocant. Vide Ruel.  
 lib. 2. ca. 68.

PEPSIS, ΠΙΨΙΣ, Latine concoctio, hoc est mutatio cibi in qualitatem  
 naturæ nostræ convenientem, à verbo Græco πείνω, coquo.

PER, præpositio est, quæ separata quandoque localem, quandoque  
 temporalem habet significationem. { ΠΕΡΕΥ ΓΑΛ. ΔΙ, ΔΙ, GAL L.  
 Par. IT A L. Per, per mezzo. GERM. Durch. H I S P. par. ANGL.  
 By. } vt Per urbem vado, per medium diem operor. Ouid. 13.  
 Metamorph. Est quoque per matrem Cyllenius addita nobis Al-  
 tera nobilitas. Per pectinem tondere: vide Pecten. Per metum  
 mustari (i. metu.) Plaut. Aul. sc. 3. a. 1. Item, Per metum malè rem  
 gerit. Idem, ibid. sc. 4. a. 1. Ducam te per exempla. Senec. cap. 14. de  
 Consol. ad Mart. ] Quandoque denotat personam, vt per in medios  
 ruit, ac morientes nomine clamat. ] Quandoque iurandi est, vt  
 Per Pol, id est Pollucem. [Item, per oculos iurare. Plaut. Men. sc.  
 3. a. 5. Te oro per preem, per fortunam, & per consuetum.  
 Plaut. Capt. sc. 1. a. 2. ] Per locer, felicitatem tuam. Senec. (adiuran-  
 tis.) Per tibi ego iuro fortem castumque curorem. Ouid. 2. Fast.  
 Et Plaut. Cure. sc. 2. a. 5. Per tua genua te obsecro. ] Quandoque  
 obtestandi. Virg. 4. Æneid. Per te qui te talem genere parentes.  
 [ Seneca cap. 16. de Consol. ad Polyb. Per te M. Tulli & oro. Per deos  
 atque homines te oro. Plaut. Capt. sc. 5. a. 3. Per seacitatem tuam,  
 & per uxorem, quam metuis te obtestor. Plaut. Asin. sc. 1. a. 1. Per  
 Iouem deosque omnes adiuro, Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Te obsecro  
 per deos & per homines, perque stultitiam meam, perque tua genua.  
 Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. Per spes, perque deos. Ouid. 13. Met. ]  
 Quandoque medium quædam, & quasi intercessorem significat:  
 vt per meos amicos obtineui. Cicero, Quando per me certior fias, id  
 est mea opera. ] Per adoptionem pater dicitur, qui me adoptauit.  
 Plin. Iunior Epistol. lib. 5. Auunculus meus, idemque per adoprio-  
 nem pater. ] Per ætatem etiam pulchrè dicimus, per eo quod est  
 permittente ætate, vel dum ea ætas adest in qua fieri potest. Teren.  
 in Eunuch. Cætera signa neque sciebat, neque per ætatem etiam  
 potuerat. Idem in Adelph. Si esses homo, si neres nunc facere dum  
 per ætatem licet, id est dum ætas adest in qua id potest facere. Gall.  
 cap. 2. lib. 15. per ætatem non receptus (i. ob.) ] Per eos annos,  
 vel dies venuste dicimus, quod vulgus indoctum diceret, Dur-  
 rantibus his diebus vel annis, Cicero. 7. Verr. Ac per eos dies quum  
 iste cum pallio purpureo, ralarique tunica versaretur in conuiujs  
 muliebribus, &c. Per id tempus, id est pendente eo tempore. Li-  
 uius 2. ab Vrbe, Multa igitur blandimenta plebi per id tempus ab  
 Senatu data [per tempus feriarum. Gellius ca. 15. lib. 9. Per comitia  
 (i. comitorum tempore.) Sueton. in Cæs. ca. 80. Et, per bellum lata  
 lex (i. belli tempore.) Liuius lib. 34. Per hæc & talia, maxima parte  
 ætatis transacta. Sueton. in Claud. ca. 9. Per Dionysia (i. Dionysio-  
 rum tempore.) Gall. cap. 20. lib. 8. Per tempus aduenire. Plaut. Me-  
 nech. sc. 1. a. 1. ] Per deos, Per dextra, Per fortunas, per fidem, Per  
 homines, Per Deum immortalium fidem, Per iura, Per genua: ele-  
 gantes sunt obsecrandi formulæ. Cicero. Attico, Subueni igitur per  
 deos, idque quamprimum. Plaut. in Menach. Per ego te hæc genua  
 obtestor, ne, &c. Per fas & fidem deceptus dicitur, qui nimium fi-  
 dendo alicui in re bona, honestaque falsus est. Liu. 1. ab Vrbe, Cuius  
 ad solenne, ludisque per fas ac fidem decepti venissent. Plaut. in  
 Most. Per fide deceptus sum. ] At non per dubias errant mea car-  
 mina laudes. Tibull. lib. 4. Item per eius autoritatem receptus. Cæs.  
 3. de bell. ciu. Per occasiones. Suet. in Aug. cap. 41. Per consuetudi-  
 nem factum. Gell. cap. 8. lib. 10. Ibi per omnia violentior fortuna.  
 Senec. cap. 16. de Consol. ad Polyb. c. 17. Ire per vestigia. Per virtu-  
 tem belli fortunam in pugna experiri. Cæs. lib. 2. de bell. ciu. ] Per  
 gratiam bonam abire ab aliquo, est aliquem non malè contentum  
 ab aliquo discedere. ] Per ludicrum, Per iocum, Per ludum & io-  
 cum, id est ludendo & iocando aliquid facere. Cic. 3. in Verrem, Qu.  
 Opimum per ludum & iocum fortunis omnibus euerisse. Sic per  
 ludum & negligentiam pervenire ad honores dixit idem 7. Verr.  
 [Ver per deridiculum dare. Plaut. pseud. sc. 3. a. 4. ] Item, per sy-  
 cophantiam & dolos auferre. Pl. pseud. sc. 5. a. 1. Per fallaciam ab-  
 duxit à lenone mulierem. Plaut. Asin. sc. 1. a. 1. ] Per me licet tibi  
 hoc facere, id est te non impedio. Sic per te, & per illos, &c. per me  
 nulla est mora, ait Terentius in Andria, Per me didici legere: hoc  
 est ex me ipso, nullo adiuuante, aut docente. Sic per te, & per se, &c.  
 Per me etiam, Per se, &c. aliquando valent quantum ad me atque  
 inter, quantum ad se attinet, &c. Idem, Trahantur per me pedibus  
 omnes rei. ] Aliquando per se, significat ex sese, sua natura, nature  
 instituto. Cic. de Amicit. Sed quod per se sibi quisque charus est.  
 Cicero. 1. de Finib. Ista sua sponte & per se expetenda. Per se, ali-  
 quando significat propter præstantiam sui. Ibidem Cic. Per se esset  
 & virtus, & cognitio rerum, quod minime ille vult, expetenda. Ni-  
 gi mus nonnunquam in eadem oratione Per se, & propter se. Cic.  
 de Amicit. Carent amicitia per se, & propter se expetenda. ] Per,  
 (i. propter.) Per secessionem plebis ludi facti. Liuius lib. 4. ab urb.  
 Qui per virtutem perit, non interit. Plaut. Cap. sc. 5. a. 3. ] Item  
 Per se, pro ipse, vt apud Sueton. in Calig. c. 15. ] Per speciem, id est  
 simulata occasione, per simulationem. Liu. 1. ab urb. Per speciem  
 alienæ fungendæ vicis suas opes firmavit. ] Per otium est, quod  
 Gallicè dicitur tout à loisir, IT A L. A suo bell. agio. Liuius lib. 6. bel.  
 lum. Vni nemo hostium aduersus produit, spolia per otium legere.  
 ] Per te stetit quominus hæc fierent nuptiæ, ait Terent. in Andr. id  
 est tenuit per te, vt barbari loquuntur. Sic per me stetit, per eum  
 stetit, &c. ] Per tempus, id est in tempore tempestiuè, opportunè.

Plaut. in Menach. Per tempus aduenis. ] Per vinum exortum est  
 dissidium, id est per ebrietatem. Plaut. in Milit. ] Per vos, per me,  
 per aliquem, aliquando significat beneficio vestro, beneficio meo,  
 beneficio alicuius. Cicero. pro Rosc. Amer. Per vos vitam & famam  
 potest obtinere. Idem ad Terentiam. Komz, vos esse turos posse  
 per Dolabellam, &c. ] Aliquando valet inter. Virg. 1. Georg. Hæc  
 inter, mediamque duæ mortalibus ægris Munere concessit diu,  
 & via secta per ambas. ] Per causam, siue per speciem, Per simula-  
 tam causam æquodæ. Liuius lib. 34. Vt quum appropinquaret ianuæ  
 rex, per causam aliquam in angustiis sustineret à tergo ag-  
 men. Idem lib. 24. Nocte per speciem venandi vrbe egressi ad An-  
 nibalem proficiscuntur. [Suet. in Othon. cap. 3. Per causam legatio-  
 nis in Lusitaniam sepositus est. Gall. Sous pretexte d'Ambassade,  
 &c. Item Per causam. Cæs. lib. 3. de bell. ciu. ] In compositione au-  
 gendi vim atque amplificandi habet, cuius notiois eum est con-  
 trarium, Sub præpositionem habet, vt Perfocit, Pererudit, & in  
 malam partem Periniquus, Peruolestus, Pergrauis. Cicero. Pergra-  
 uis mihi visum est, &c. Col. lib. 4. Nam credidisse villicis vel etiam  
 vinitori socordis est, cum, quod longè sit facilius, adhuc perpau-  
 cissimis agricolis contigerit, vt nigri vini stirpe careant. Ita Perfoc-  
 ro, ad finem mihi propositum fero. Perfocit, planè atque omnino  
 facio, & absoluo. ] Aliquando negantis est, vt Perfidus, Periturus,  
 hoc est qui fidem & insurandum fregit. ] Aliquando significat i-  
 dem quod trans: [Plaut. pseud. sc. 5. a. 1. Quasi per nebulam scimus,  
 & audiuimus. ] vt Perfluus, Perpluuus, Perस्पicuus, & quicquid pel-  
 lucidum est, vt crystallus. ] Aliquando pro inter. Virg. 1. Georg.  
 Circum perque duas in morem fluminis Arctos. Vide Macrobi.  
 Comment. lib. 2. cap. 2. [Ouid. 13. Metamorph. Cur audet Vlysses  
 ire per excubias. Ibidem. Perque fetos enles ire, & efferre Deam.  
 Tibull. lib. 4. Siue ego per liquidum volucris vehar ætra pennis. Et  
 Catull. de Com. Beren. Ique per ætherias me tollens aduolat au-  
 ras. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Per manes hospita umbra. (i. inter)  
 Idem 3. Fast. Per populum diuideri liba. ] Per obstantia crumpe-  
 re Quimil. Per hæc ostendit facitium. (i. his.) Suet. in Calig. ca. 2.  
 Est aliquid fatale malum per verba leuare (i. verbis) Ouid. Eleg. 1.  
 lib. 5. Trist. Vna celebrata est per duo liba dies (i. duobus libis.) O-  
 uid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist. Item, Spiritus hic per te patrias exisset in  
 auras (i. interposito ore tuo) Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Per ipsas ci-  
 catrices percussa es. Senec. cap. 15. de Consol. ad Helu. (i. ipsi cicat-  
 ribus.) Plaut. Asin. Per vinum impulsus (i. vino.) ] Aliquando  
 habet vini aduerbij, & pro valde ponitur, tamque superlatiuo  
 quam positiuo iungitur. Col. lib. 4. Nam credidisse villicis, vel etiam  
 vinitori, socordis est, quum quod longè sit facilius, adhuc perpau-  
 cissimis agricolis contigerit, vt nigri vini stirpe careant. Cicero. Per-  
 graue mihi visum est. ] Vbi Per additur quàm, significat maximè,  
 vt Perquam bonus, id est, optimus, Perquam magnus, id  
 est maximus. Iungitur etiam superlatiuo. Curtius, Perquam maxi-  
 mo potest exercitu comparato. [Per autem inconsequens. Gell. ca.  
 1. lib. 14. Et ca. 4. lib. 18. Per, inquit, magister optime, exoptatus ad-  
 uenis. ] Aliquando significat nimis, vehementer, & in bonam &  
 in malam partem: vt Peritax, qui nimis tenax est, durus, & inexo-  
 rabilis, de quo infra. ] Componitur autem cum dictione incipie-  
 te ab a, vt Perago: b, vt Perbibito: c, vt Percurro: d, vt Perduro: e, vt  
 Pereco: f, vt Perfero: g, vt Pergratus: h, vt Perhibeo: i, vt Periturus: l,  
 vt Perlego: m, vt Permitto: n, vt Pernocto: o, vt Peroro: p, vt Per-  
 pendo: q, vt Perquiror: r, vt Pergo: (quod ex per, & rogo componitur:  
 vnde & præteritum perrexi facit) cum ex, vt Peruadeo: t, vt Perit-  
 nax: u, vt Peruerto.

PERA, ΠΕΡΑ, Sacculus ex aluta è collo ad lumbos pendens. { ΠΕΡΑ  
 ΠΕΡΑ jalkul. GAL L. Vne besace, vne poche. IT A. Bifaoca,  
 tasca. GERM. Ein tãber tãsch. } so man an dem halß hãndelt, wie die hirten  
 hãben tãtã tãber tãsch. H I S. El curron d' esclausina o talega. ANG. A scrip-  
 pe, bagge or satchell. ] Hinc Peram vitoriam vocamus, qua panem  
 & aliquid obsonij gestare viatores solent: quemadmodum pocu-  
 lum viatorum, quo vinum. Martialis. lib. 14. Ne mendica ferat bar-  
 bati prandia nudi, Dormiat & tetrico cum cane pera, rogat. Eius  
 diminutiuum est perula, puerpula.

PERABSURDUS, adiect. { ΠΕΡΑΒΣΥΡΔΟΣ, ΠΕΡΑΒΣΥΡΔΟΣ. GAL L. Fort ab-  
 surde, fort sot, fort estrange. IT A. Cosa sconcia, contraria à so-  
 stessã. GERM. Gant ungeretmpt. H I S P. Cosa muy fuera de proposi-  
 to, muy disconueniente y diforma. ANGL. Very strang, against rime  
 and reason. ] Valde absurdum significat. Cic. lib. 4. Acad. Illud verò  
 perabsurdum quod dicitis, probabilia vos sequi, si re nulla impe-  
 diremini.

PERACER, hæc peracris, hoc peracre, pen. prod. Valdè acer & vehe-  
 mens. { ΠΕΡΑΚΕΡΟΣ, ΠΕΡΑΚΕΡΟΣ. GAL L. Fort aspre. IT A L. Forte  
 aspro. GERM. Heftig sãur. H I S P. Mucho aspro. ANG. Verie  
 sower or sharpe. } Cic. ad Papyrium lib. 9. Sed tamen ipse Cæsar ha-  
 ber peracre iudicium. Hoc est acerrimum, & optimum & peracru-  
 tum.

PERACERBUS, adiect. { ΠΕΡΑΚΕΡΒΟΣ, ΠΕΡΑΚΕΡΒΟΣ. GAL L. Fort aigre, aigre  
 comme va fruit qui n'est pas meur. IT A. Molto acerbo, aspro, come  
 cosa non matura. GERM. Heftig sãur. H I S. Mucho aspro, agro. ANG.  
 Verie sower or tart. } Valde acerbus. Cicero. de Senec. Primò est perac-  
 erba gustatu, deinde maturata dulcescit. De vua.

PERACESCENS, is, ere, Peracui, Valde acidus fio, valde aceasco. { ΠΕΡΑΚΕΣ-  
 ΚΕΝΣ, ΠΕΡΑΚΕΣΚΕΝΣ. GAL L. Devenir aigre. IT A L. Diuenire agro. GERM. Dãss  
 sãur oder essigig werden. H I S P. Aqedar se mucho. AN G. To waxe  
 verie sower. } Plaut. Bacch. hoc est quod peracessit, hoc demum est  
 quod pererucior, Me hoc ætatis ludificari. Idem Aul. mihi pectus  
 peracuit.

PERACUO, is, valde acutum reddo. { ΠΕΡΑΚΥΩ, ΠΕΡΑΚΥΩ. GAL L. Aiguifer fort, faire  
 bien agu & pointu. IT A L. Fare aguzze. GERM. Wof schãrpf macher.  
 H I S P. Aguzar. ANGL. To mak verie sharpe. } Cato de Rustic. Su-  
 mito tibi furculum durum, eum peracuito, salicem Græcam di-  
 sciudito.



Peracutus, a, um, Valde acutum. {περακωτος. GAL. Fort aigu, bien trenchant. I T A L. Bene tagliente, aguzzo, sottile. GERMAN. Wohl geschnitten. H I S P. Muy aguzado. A N G L. That is verie sharpe. } Martial. lib. 5. Ut citò restitulos peracuta falce secaret.

Peracutè, adverb. {περακωτος. GAL. Fort agument, ingeniofement. I T A L. Ingeniofamente. GERMAN. Schärpffinnitlich. H I S P A. Ingeniofamente. A N G L. Verie sharpelie or quichelie. } Cicero. Acad. Sed Zeno quom Arceflam antecitet ætate, valdeque fabtiliter differeret, & peracutè moueretur, corrigere conatus est disciplinam.

PERACUËA, peracua, cum diphthongo, Vltior Iudææ pars, Arabia & Ægypto proxima, asperis diuisa montibus, & à reliqua Iudæa Iordane amne difcerat. Plin. lib. 5. cap. 14.

\*Peracufico, as, are, Ædificattonem abfoluo, Colum. lib. 4. cap. 3. Ab inchoato domos extruunt, nec peracuficatis cultum adhibent.

PERACQUIS, a, um, Vide Æquus, {περακωτος. GAL. Fort egal & iuste. I T A. Molt uguale. GERMAN. Ganz billich oder gletchlich. H I S P. Mucho yguale. A N G L. Verie equal, iust and euen. } Cic. 6. Verr. Ut hoc liceret fufpicari, fuiffe aliquando apud Siculos peræqua proportione cætera.

PERACUË, adverb. {περακωτος. GAL. Fort efgalement. I T A L. Moltio ugualemente. GERMAN. Gar gletchlich. H I S P A N. Muy ygualemente. A N G L. Verie equalle an euenlie. } Cic. in Pisonem, Quod cum peracutè omnes, tum acerbiffimè Bæotij fenserunt.

PERACUO, as, are, æquum facere. {περακωτος. GAL. Efgaler, faire bien efgal. I T A L. Vguagliare. GERMAN. Vergleichen in gletch oder getad bringen. H I S P A. Xgualar. A N G L. To make euen and equal. } Colum. lib. 3. c. 4. Et apud me octogenæ stirpes infitæ intra biennium feptenos culcos peræquarent.

PERACUATOR, Dicuntur exactores census qui in capita sunt constituti, cum dicti quod æqualiter ab omnibus exigant, Alciatus.

PERACIUM, teste Plinio lib. 12. cap. 9. Bdellij genus est quod in Media defluit ex arbore quam nonnulli brochum, alij malachram, alij etiam maldacon appellant.

PERAGO, pen. corr. peregi, peractum, Perficio. {פרעגן schillem כלל ehillah. נאמן, דיאנעסלומן. GALLIC. Acheuer, accomplir, parfaire. I T A L I C. Compire. GERMAN. Aufmachen/vollenden. H I S P A. Acabar deazer. A N G L. To perfyte and accomplish, to do out and end. } Seneca, Omnia inchoat, nihil peragit. [Bisque suum taeto pisce peregit iter, Ouid. Eleg. 7. lib. 4. Trist. Hæc mea sic quondam peragi sperauerat ætas. Ouid. Eleg. 8. lib. 4. Trist. Vita procul patria peragenda. Ibid. Ipse vides Manibus peragi bella fera Minervæ. Ouid. 3. Fast. Ille suam peragebat humum; (i. colere absoluebat, siue percolebat.) Ouid. 4. Fast. Mart. Epigr. 38. l. 5. Quam pefsimorum lex auara fatorum? Sexta peragit hiems nec tamen tota, nostros amores, i. iustulit, finit vitam. Peregit viros (i. exhaustit, lassauit. In Priapeis, Idem Martial. Epigr. 112. lib. 5. Peregit, pro absumpsit bona. Namque senex longa peragit dum sæcula vitæ. Tibull. lib. 4. Languida non nofter labor. Ibidem.] Interdum ponitur pro perduco. Plaut. Nauem peregit in portum. Aliquando pro trafigo. Apul. Et multas noctes peregit in somnes. Interdum pro pertracto, & mecum reputo. Virg. Æneid. 6. Omnia percepit, atque animo mecum antè peregi. [Ouid. Eleg. 1. lib. 5. Ut cecidi perago subiti præconia casus. Item Peractus lacrymis, (i. defertus mortuus.) Martial. Epigr. 4. lib. 7.] Interdum pro pertraho, κερταγωμαι, vt, Hic me ad carceres ad mortem vsque peregit. Peragere reum, significat reum vsque ad condemnationem persequi & efficere vt condemnetur, quod & aliquando condemnare reum dicitur. הכריח הכהיה אב. דעל אש. וקראו משעתי, אפרו, וספיקונו, וקראו דקאס. דעו. } sed Facere reum, est accusare. Vnde ait Iureconsultus, Peragisse reum non alias quis videtur, nisi & condemnauerit. Plinius Iunior in Epist. Dam peragitur reus. Peragere reum, inquit Budæus, est ita rei accusationem persequi, vt tandem damnetur, [Pour suyure quelqu vn en iugement iusqu'à le faire condamner. Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Et Peragar populi publicus ore reus.] Peragere partes suas, est officio suo fungi. Peragere pensum laboris. Colum. lib. 5. cap. 10. Nihil curiosè, nihil religiosè administrat, vnumque est ei propositum, peragere laboris pensum, id est tantum perfunctoriè facere id quod imperatum est.

PERAGITIO, frequentatiuum, דיאנעסלומן, דיאנעסלומן. Caesar 3. bell. ciu. Vehementiùque peragitati ab equitatu, montem excelsum capiunt.

PERACTIO, Est perfectio, & absolutio. {פרעגן chillajon הכלל uehlah תכלית taehliuh. דיאנעסלומן. GAL. Acheuement, accomplissement. I T A L. Compimento. GERMAN. Aufmachung/vollendung. H I S P A. Acabamiento. A N G L. A performing or finishing. } Cicero de Senect. Senectus peractio ætatis est.

PERACTUS, a, um: Ouid. Eleg. 8. lib. 4. Iamque decem lustris omni sine labe peractis. Idem 5. Fast. Tristia Leucadio sacra peracta Deo Maiora peractis instant. Tibul. lib. 4.]

PERAGRO, as, penult. correpta, ex per, & hoc nomine ager agri, componitur, Perlustro, ab eo, discurro. {פרעגן נאסאב הלה halach הלהתה hithhallach. דיאנעסלומן. GALL. Aller par le pays, passer par vn pays. I T A. Andare errando. GERMAN. Durch gehen durch streichen. H I S P A. Peregrinar andando camino. A N G L. To go about, to traualil ouer. } Cic. 3. Offic. Et obcam causam: vrbe relicta, rura peragrantes sæpe soli sumus.

PERAGRATUS, particip. Cic. 5. de Fin. Videmus vltimas terras esse peragratas. I. in. lib. 5. d. 4. Peragratus orbis terrarum victoriis eius gētis.

PERAGRATIO, verbale, Profectio. {פרעגן נאסאב הלה haliehab. דיאנעסלומן. GAL. Voyagement, allee par le pays. I T A. Andare qua & là. GERMAN. Durch gehen durch streichen. H I S P A. Peregrinacion. A N G L. Going about or traualiling ouer. } Cic. 2. Philipp. Quæ fuit eius peragratio itinerum.

PERAMBULO, as, are, ad finem vsque ambulo, ambulando circumeo. {פרעגן נאסאב הלה halash הלהתה hithhallab. דיאנעסלומן, פאריגן. GAL. Passer à trauers. I T A L. Passegiare, camminare. GERMAN. Durch

wandern/durch gehen. H I S P. Passarse al trauers. A N G L. To walk ibroug and about, ouer and ouer. } Varro de re Rustica lib. 1. cap. 2. Vos qui multas perambulaistis terras.

PERAMO, as, Ad finem vsque amo, perfectè & valdè amo. {פרעגן נאסאב הלה haliehab. דיאנעסלומן. GAL. Aimer fort. I T A L. Amare caldamente. GERMAN. Heftig lieben. H I S P A N. Mucho amar. A N G L. To loue tenderlie. } Cicero. de Leg. Vbi illa sancta amicitia, si non ipse amicus peramatur toto pectore: Quadam exemplaria habent, per se amatur.

PERAMANS, participium, Valdè amans. {פרעגן נאסאב הלה haliehab. דיאנעסלומן. GAL. Fort amiable, qui aime fort. I T A L I C. Che molto ama. GERMAN. Heftig lieben. H I S P. Que ama mucho. A N G L. That loueth tenderlie. } Cic. ad Att. l. 4. Homo peramans semper nostri fuit, nec mihi vnquam odio.

PERAMANTER, adverb. πολυφιλομαι, πολυφιλομαι. GAL. Fort amiablement, amoureuxment. I T A. Multo amabilmente. GERMAN. Ganz freundlich. H I S P. Muy amorosa y amigablemente. A N G L. Verie louinglie. } Cic. Famil. lib. 9. Qui me quidem perofficiose & peramanter obferuant.

PERAMPLUS, adiect. Valde amplus, {פרעגן נאסאב הלה haliehab. דיאנעסלומן. GAL. Fort grand & spacieux. I T A. Forto grande & spatiofo. GERMAN. Bast weit. H I S P. Muy grande y spaciofo. A N G L. Verie wide and ample. Cicero. I. Verr. Signa perampla.

PERAMPUTO, as, Perfectè incido. {פרעגן נאסאב הלה haliehab. דיאנעסלומן. GAL. Bien & parfaitement pouër. I T A. Perfettamente potare. GERMAN. Gar abhauen. H I S P. Perfettamente podar. A N G L. To cutte or perfitelie. } Columella lib. 8. Sauciatum venenatam saniera mittit, quæ vulnus ita insanabile facit, vt totum amputandum sit.

PERANGUSTUS, a, um, Admodum angustus. {פרעגן נאסאב הלה haliehab. דיאנעסלומן. GAL. Fort estroit & ferrè. I T A L. Molto stretto. GERMAN. Bast eng. H I S P. Mucho estrecho. A N G L. Verie streit and narrow. } Cicero. 7. Verr. Vt ille in dolore cruciatiue moriens, perangusto freto diuisa feruitus ac libertatis iura cognosceret.

PERANGUSTE, adverb. Valdè angustè, {פרעגן נאסאב הלה haliehab. דיאנעסלומן. GALLIC. Fort estroitement. I T A. Moltio streitamente. GERMAN. Ganz ein etnandren. H I S P A. Muy estrechamente. A N G L. Verie stricte. } Cicero I. de Orat. Sed tu hoc nobis da Scæuola, & perfice, vt Cradlus hæc quæ coarctauit & perangustè referfit in oratione sua, dilatare nobis atque explicet.

PERANNO, nas, per integrum anni tempus viuo, annum perago. {פרעגן נאסאב הלה haliehab. דיאנעסלומן. GAL. Durer vn an. I T A. Durare vn anno. GERMAN. Das ganz iar außdauern. H I S P A. Durar vn anno. A N G L. To last or line one yeare. } Componitur enim ex per, & anno, nas. Macrobius libro 1. Saturn. cap. 8. scribit, pisco Romanos mense Martio & publice & priuatum ad Annam perennam sacrificatum ire solitos, vt annare, perannareque commodè liceret. hoc est vitam degere in columbia per annum integrum. Suet. in Vespasiano, Ideoque puella nata non perannauit. Scribitur & perenno, prima vocali in secundam mutata.

PERANTIQUUS, a, um, Peruetus, valdè antiquus, {פרעגן נאסאב הלה haliehab. דיאנעסלומן. GAL. Fort ancien, ou fort antique. I T A L I C. Molto antiquo. GERMAN. Heftig oder vast alt. H I S P. Mucho antiguo & viejo. A N G L. Verie old. } Cic. de Clar. Orat. Atque hunc proximo seculo Themistocles insecutus est vt apud nos, perantiquus: vt apud Athenienses, non ita sanè vetus.

PERAPPOSITUS, penult. correp. adiect. {פרעגן נאסאב הלה haliehab. דיאנעסלומן. GAL. Fort propre & conuenable. I T A. Ben conuenenole atto, & proprio. GERMAN. Ganz bequæ oder fuglich. H I S P A. Conueniente, proprio. A N G L. Verie agreeable and proper. } Cic. 2. de Orat. Sunt etiam illa subabsurda, sed eo ipso nomine sæpe ridicula, non solum minus perapposita, sed etiam quodammodo nobis.

PERARDUUS, adiect. Valde arduus, perdifficilis. {פרעגן נאסאב הלה haliehab. דיאנעסלומן. GAL. Fort malaisè, & difficile. I T A. Forte alto, malageuole, difficile. GERMAN. Bast hoch oder schwær. H I S P A. Difficil. A N G L. Verie vnease and hard. } Cic. 5. Verr. Mihi zutem hoc perarduum est demonstare.

PERARESCO, Valde aridus fio. {פרעגן נאסאב הלה haliehab. דיאנעסלומן. GAL. Se fecher du tout, deuenir tout sec. I T A. Diuenir molto arido. GERMAN. Wird trocken/gar darr werden. H I S P A N. Mucho secarfe. A N G L I C. To waxe verie drie. } Colum. lib. 12. cap. 3. Sed nec patiendum est vt perareseat, aut totum decidat.

PERARGUTUS, a, um, pen. prod. Valde argutus. {פרעגן נאסאב הלה haliehab. דיאנעסלומן. GAL. Fort subtil, ingenieux, & agu. I T A. D'ingegno molto sottile & acuto. GERMAN. Gar gnetig/ gar spitzfundig. H I S P A. Subtil y ingenioso. A N G L. Verie subtil, ingenious & wittie. } Cicero. de clar. Orat. Quem studebat imitari L. Afranius Poëta, homo perargutus in fabulis quidem etiam, vt scitis, disertus.

PERARIDUS, a, um, pen. cor. Profusus aridus. {פרעגן נאסאב הלה haliehab. דיאנעסלומן. GAL. Tout, seco, totalement seché. I T A. Secco al tutto. GERMAN. Gar dur. H I S P. Seco del todo. A N G L. Verie drie. } Colum. lib. 2. cap. 19. Est autem modus in siccano, vt neque peraridum, neque rursus vitide colligatur.

PERARMO, as, Perfectè & benè armo. Curtius. Hoc modo instructo exercitu & perarmato, Babylium copias mouit.

PERARO, as, pen. cor. are, Funditus & omnino aro. {פרעגן נאסאב הלה haliehab. דיאנעסלומן. GAL. Arer par tout. I T A. Arare d'ogni parte. GERMAN. Durch d'errn. H I S P A. Acabar de arar. A N G L. To till or plough thorough out all. } Per translationem etiam de rugis dicitur, quæ in fronte quandam sulcorum similitudinem referunt. Ouid. 14. Metam. naratque à fronte remissa Contudit, & rugis peraruit anilibus ora. } Seneca in Medea vsus est pro peragere: vt Perarare pontum. Interdum pro scribere sine pingere. Ouid. 1. de Arte, Ergo tibi blandis perarretur litera verbis.

PERARATUS, a, um. Ouid. Eleg. 7. lib. 3. Trist. Subitò subarata litera.]

PERASPERS, Valde asper, adiect. πολυσπερεια, λιαν σπερεια. GAL. Fort aspro. I T A. Molto aspro & rozzo. GERMAN. Heftig rauch. H I S P. Mucho



affero. ANG. Verie rough. } Celsus lib. 5. ca. 18. de thymio. At thymion nominatur quod supra corpus quasi verrucula eminet, ad cutem tenue, supra latus, subdarem in summo perasperum.

Perastutus, a, um, Valde astutus. } Γρηγοριος. GAL. Fort fin. ITAL. Molto astuto. GERM. Ganz listig mit listigkeit darstehen. H I S P. Mucho astuto. ANG. Verie wylie & craftie. } a quo perastute aduerbium. } Γρηγοριος. GAL. Fort finement. ITAL. Molto astutamente. GERM. Ganz listig. H I S P. Mucho astutamente. } Plaut. Truc. Ut perastute eum iniciatis in malam fraudem, & primum.

Perattentus, a, um, Valde attentus. } Γρηγοριος. GALL. Fort attentif. ITAL. Molto attento. GERM. Mit seif anff merckend. H I S P. Mucho attento. ANG. Verie attentive. } Cic. 5. Verr. Superiore omni oratione perattentus vestros animos habuimus.

Perattentus, aduerb. Valde attentè. } Γρηγοριος. GAL. Fort attentivement. ITAL. Molto attentamente. GERM. Mit ganz seifigen auffmerckn. H I S P. Mucho attentamente. ANG. Verie attentive.

[Peradio, is, tre: Plaut. Milit. sc. 1. a. 1. Peraudienda hæc sunt.]

Perbacchor, charis, Perpotio, & lusto conuiuuiis frequentandis. } Νεο σαβα. παγνιο. GAL. Viure for dissolument. IT A. Baccare, viuere molto dissoluzamente. GER. Bot vnd toll seultin saup sein/ die gschmuntz außharren. H I S P. Embriagarje. ANG. To be riotous, to use feasting greatly. } Cic. 2. Philip. At quam multos dies in ea villa rursipissime es perbacchatus? ab hora tertia bibebatur, ludabatur, vomebatur.

Perbeatuus, a, um, Valde beatus. } Γρηγοριος. GAL. Fort heureux. ITAL. Molto beato. GER. Gar gut sitze. H I S P. Mucho bienaventurado. ANG. Very blissed. } Cic. 1. de Orator. Cogitanti mihi sapenunero, & memoria veteri repetenti, perbeati fuisse, Quate frater, illi videri solent, qui in optima Republica quum & honoribus, & rerum gestarum gloria florent, eum vitæ cursum tenere potuerunt, &c.

Perbellus, a, um, Valde bellus. } Γρηγοριος. GAL. Fort beau. ITAL. Molto bello. GER. Ganz supst. H I S P. Mucho bello. ANG. Verie faire.

Perbelle, aduerb. Valde bene. } Γρηγοριος. GAL. Fort bien. ITAL. Molto bene. GER. Ganz sein/ oder hostichen. H I S P. Muy bien. ANG. Verie wel. } Cic. Astic. lib. 4. Perbellè feceris, si ad nos veneris.

Perbene, aduerbium, Valde bene. } Γρηγοριος. GAL. Fort bien. ITAL. Molto bene. GER. Bast wohl. H I S P. Muy bien. ANG. Pasing well. } Cic. de clar. Orat. Perbene loqui Latine putabatur. [Plaut. Aut. sc. 4. a. 1. Haud à pecunia perbene. (sup. valeo.) Idem Menach. sc. vlt. a. 5. Prandi perbene.]

Perbenigne, aduerb. Valde benignè. } Γρηγοριος. GAL. Fort benignement. ITAL. Molto benignamente. GERM. Gar gutlich. H I S P. Mucho liberalmente. ANG. Very gentle and graciouslie. } Cic. ad Quin. Frat. lib. 2. Perbenignè mihi respondit.

[Perbibesia, vide Bibesia.]

Perbibo, is, pen. cor. Torum bibo. } Γρηγοριος. GAL. Boire tout à fait. ITAL. Beuere bene. GER. Gar auß trincken. H I S P. Mucho beuer. ANG. To drink out all, to quasse. } Plaut. in Stich. At ego perii, cui medullâ lassitudo peribit. Colum. lib. 7. c. 4. Vbi pertriduum delibuto tergo medicamenta perbiberit. [Et Seneca Epist. 36. Perbiberere liberalia studia.]

Perbito, is, ere, Verbum antiquum ab antiquo Betere. Ennius in Heubæ, Sed non scripsisti quis parentem aut hospitem Necasser, quo quis cruciatu perbiteret. Plautus in Capisus, Qui virtutem perbitat non interit. [Ita hic apud Plaut. Cap. sc. 5. a. 3. legi Passerat.] Qui per virtutem peritat, non interit, (i. propter virtutem.) Et versus antecedente dixerat; Caput in periculo præoptauisse, quam is peritet, ponere. Camerius primus emendauit, Pereat pro perbitat. Cui Lambinus assentitur. Iterum Idem Plaut. pseud. sc. 1. a. 3. Interminatus est à minimo ad maximum, si quis non hodie minus misisset sibi, Eum cras cruciatu maximo perbiteret, (i. perire siue periturus.) Plautus Atraba. Quæ nisi sic beteret nimiam is vegrandi gradu. Vide Scaligerum in Varronem, & Nonium in verbo Perbitere. [Item Dionys. Lambin. in Plaut. Capt. sc. 5. a. 3. vbi scribit Betere pro ire & Perbetere, pro perire, ab antiquis dictum esse.]

Perblandus, a, um, Valde blandus. } Γρηγοριος. GAL. Fort doux & gracieux. ITAL. Molto piacevole. GERM. Ganz freundlich/ vnt goldstilig. H I S P. Mucho blando y halaguenno. ANG. Very pleasant and faire speken. } Cic. Quin. Frat. lib. 1. Succellorem habes perblandum.

Perblande, Aduerb. Macrob. Satyr. lib. 1. c. 2. Obuiam procedere, ac perblandè salutare.

Perbonus, a, um, Valde bonus. } Γρηγοριος. GAL. Fort bon. ITAL. Molto buono. GERM. Hefftig gut. H I S P. Mucho buono. ANG. Very good. } Cic. pro Flacco, Agros habent & natura perbonos, & diligentia, culturaque meliores.

Perbreuis, & hoc perbreue, pen. cor. Valde breuis. } Γρηγοριος. GAL. Fort brief, bien court. ITAL. Molto breue. GERM. Bast kurz. H I S P. Mucho breue y corto. ANG. Very short. } Linius 8. bell. Punic. Siquidem Scipionem duce in Africam mittent Romani, satis sperare perbreuis aui Carthaginem esse. [Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Trist. Sic certe in patria perbreue tempus ero. Idem Eleg. vlt. lib. 4. Trist. Vxor quæ tempus perbreue nupta fuit.]

Perbreuiter, pen. cor. aduerb. Valde breuiter. } Γρηγοριος. GAL. Fort breuement, en bien peu de paroles. ITAL. Breuemente, con molta breuita. GERM. Ganz kurzlich. H I S P. Mucho breuemente, con pocas palabras. ANG. Verie shortlie. } Cic. 2. de Orat. Ac ne diutius vos demorer, de omni isto genere quid sentiam, perbreuiter exponam.

Perca, ce, } Γρηγοριος. ANG. A percho fish. } Piscis delicatissimi nomen est, qui à Plinio 9. cap. 12. inter saxatiles numeratur. Duo

olus sunt generat: alterum in mari capiter, quod mente pisci est 5. millimum: alterum in flauis & lacubus, alendis febricitantibus mirum in modum vtile. Hoc genus Gallietiam hodie antiquo nomine vocant Percam, Percatum meminit Aristonius in Mosella, eaque vel præstantissimis maris piscibus confert. Nec (inquit) de delicias mesarum perca filebo, Amigenos inter pisces dignande marinis, Solis puniceis facilis contendere nullis.

\*Percalefacio, & Percalefio. Vnde Percalefactus, particip. Luc. lib. 6. Mobilitate sua feruescit, vt omnia motu Percalefacta vides ardere.

Percaleo, es, ere, Torus callosus sum: & per translationem obdurefco, & diuturna malorum consuetudine aduersa patienter fero. } Γρηγοριος. GAL. Avoir cals à force de travail. ITAL. Pare il callo. GERM. Gar erbeten. H I S P. Mucho encalefco. ANG. To bewaxen hard, to be accustomed to a thing that he feeleth more paine there of. } Cic. pro Mil. Sed nescio quomodo iam vsu obdurerat, & percalluerat ciuitatis incredibilis patientia. [Gall. cap. 1. li. 20. Percalluisti leges.]

Percaudus, pen. cor. adiectiuum, Valde candidus. } Γρηγοριος. GAL. Fort blanc. ITAL. Molto bianco. GERM. Ganz weiß. H I S P. Mucho blanco. ANG. Verie white. } Celsus lib. 15. cap. 19. Est autem ea percaudida compositio.

Percantatrix, pen. prod. } Γρηγοριος. GAL. Chanteresse, enchanteresse. ITAL. Cantatrice, incantatrice. GERM. Ein sengerin. H I S P. Cantadora, encantadora. ANG. A singer or enchanter. } Plaut. Mil. da quod dem Quinquatribus percantatrici, collectrici, artolæ, atque haruspice.

Percarus, valde carus. } Γρηγοριος. Cornu Tacit. l. 5. Quem Druso fratri percarum, in cohortem suam transfulerat.

Percautus, adiectiuum. Valde cautus. } Γρηγοριος. GAL. Fort fin, & acort. ITAL. Molto accorto, astuto. GERM. Gar behutsam. H I S P. Mucho astuto. ANG. Very ware and circumspect. } Cic. ad Quin. Frat. lib. 1. Delectus in familiaritatibus & prouincialium hominum & Græcorum percautus & diligens.

[Perce, pro parce, imperatiuus à parco. Plaut. Amphit. sc. 3. a. 1. Perce quæso, &c. sed ibi fortasse melius legas Imperce. Passer.]

Percelebro, as, pen. cor. Diuulgo, valde celeberrime. } Γρηγοριος. GALL. Soner & publier par tout. ITAL. Diuulgare. GERM. Gar auß tunden/ oder außsprachen. H I S P. Diuulgar. ANG. To celebrat and publish thorough all. } Cic. 7. Verr. De qua muliere plurimi versus, qui in istius cupiditatem facti sunt, tota Sicilia percelebrantur: id est vulgò canuntur.

Perceleris, pen. cor. huius perceleris, Valde celer. } Γρηγοριος. GALL. Fort soudain. ITAL. Molto veloce. GERM. Bast schnell. H I S P. Mucho ligero. ANG. verie swift and sudaine. } Cic. pro Cal. Habuisse aiunt (venenum) domi, vimque eius esse expertum in seruo quodam ad rem ipsam parato: cuius perceleris interitu esse ab hoc comprobatum venenum.

Percellio, perculi, vel percussus, percussum, Euerto, percutio. } Γρηγοριος. GAL. Abatre, ruer ins, frapper. ITAL. Percuotere. GERM. Schlagen/ niederstoßen/ anstoßen. H I S P. Herir. ANG. To strike, to overthrow, to stirre, to parse. } Varro in Parmen. Alius teneram abietem solus percellit. Terentius in Andr. Percussit illico animum. Tacitus. Ingens rerum tumultus percussit ciuitatem. Columel. lib. 7. ca. 7. Quamobrem statim quum vnam vel alteram percussit perculi, omnibus sanguis detrahendus. [Sueton. in Neron. cap. 35. Percussit omne genus necessitudinis, (i. omnes necessarios) Linius lib. 5. d. 4. Duæ res inopinatæ perculerunt eum. Tacit. lib. 1. Percussit Remptib. } Percussit pro interemit. Suet. in Tib. cap. 55. Tres incolumnes præstitit: cæteros alium alia de causa percussit. } Hinc proverbum rusticorum quo plaustrum percussisse dicuntur, qui negotium aliquod euerterant & perturbarunt. Plaut. in Epid. Perij, plaustrum perculi, id est euerit, quo loco Erasmi. non satis rectè legit, Austrum perculi. Meminit etiam Donat. in Eunch.

Perculus, particip. } Γρηγοριος. GAL. Frappé, estonné, abatu. ITAL. Scattuto, percosso. GERM. Erstlagen. H I S P. Herido. ANG. Striken, ouer thrown fore abashed and ashenied. } Sapius ad animu refertur. Percussus verò à Percutio ad corpus percussus. Cic. Pato lib. 9. Epistol. Repente percussus est atroxissimis literis. Virg. 9. Aeneid. magno laudum percussus amore. Idem 6. Aeneid. casu percussus in quo. Cic. ad Brutum, Percussa timore quida.

Percenteo, es, Recenteo, nisi præpositio quid addat. } Γρηγοριος. GAL. Racontar. ITAL. Commemorare. GERM. Bietzig erstellen. H I S P. Contar, recordar. ANG. To rehearse or make mention. } Cic. in Partiu. Quo in genere percentere potent plerisque innentiendi locos. } Ouid. 3. Fast. Signaque quæ longo frater (sup. sot.) percenteat anno. Linius lib. 4. d. 4. Percentere quod dixerat legere Iudices & Senatuum.]

[Perceptus Aristotelis libros Problematum. Gellius ca. vlt. lib. 2. à Percerpo, pti, ptum. Simplex est Carpo, vnde fit etiam decerpo.]

Percido, is, Tundo, & vehementius caedo, quo verbo vsus est Plautus, qui percidere os dixit. Nam præcidere, quod hic antea legebatur obsecrum verbum est, & hinc remouendum.

Percido, es, ere, Moueo. } Γρηγοριος. GAL. Esmouoir. ITAL. Mouere. GERM. Bewegen. H I S P. A mouer y perturbar. ANG. To moue. } Luc. lib. 3. Ocyus ergo animus, quam res se perciet ylla.

Percitus, Commotus, incitatus: qui ira, ac furore accensus est. } Γρηγοριος. GAL. Esmeu. ITAL. Commosso. GERM. Hefftig betragt. H I S P. Perturbado. ANG. Moud, stirred up. } Ther. in Hecyr. -corripui illico Me inde lacrymans, in credibili re, atque atroci percitus. Cic. pro Mil. Siue enim illud animo irato, ac percite fecisset. [Plaut. Amphit. Delirat vxor So. Atrabili percite est, Idem Asin. sc. 3. a. 4. Amoris causa percitus]



nam id fecisse. Idem Men. sc. 1. a. 2. Homo iracundus atque animi periti. (aliis periti.)

PERCINGO, is, Circumquaq; cingo, vndique cingo. {περιβαίνω. GAL. Encendre, & entourer tout autour. ITAL. Cingere d intorno. GERM. Umgeben oder umbgeben. HISPAN. Cennir en derredor. ANGL. To gird about or compass on every parte. } Colum. lib. 10. Saep suas sedes percinxit vicibus albis.

PERCIPIO, penultima corrept. capio, sensu apprehendo, sentio, cognosco. {παραλαμβάνω. GAL. Percuoir, comprendre. ITAL. Intendere, capire. GERM. Fassen/ernehmen/verstehen. HISPANIC. Recibir por el sentido. ANGLIC. To perceive, to understand. } Cicero ad Treb. lib. 7. Sint tibi quaedam videbuntur obscuriora, cogitare debetis nullam artem literis sine interpretare, & sine aliqua exercitatione percipi posse. Plaut. in Curc. Ne quod hic agimus herus percipiat fieri, mea Planchum. Verum hæc significatione metaphorice videtur: nam proprie percipere, est recipere, siue colligere: Percipere fructus. Cicero. 1. Offic. Vicinum citius adiuveris in frugibus percipiendis quam propinquum. Idem de Senec. Serere, percipere, & condere fructus. [Ouid. 5. Fast. Cum mea dixisti percipe verba pater. Plaut. Asin. sc. 3. a. 1. Modò pol percepi, (item intellexi.) Idem Amph. sc. 1. a. 5. Horror mihi membra percipit dictis tuis. (id est, peraudit.) Idem Asin. sc. 3. a. 1. Magis istud percipimus lingua Domini, quam factis ore. Idem Men. sc. 5. a. 5. Quid cessas dare potionis aliquid priusquam (percipit) eum insanari, peraudit. } Percipere oculis. Gell. c. 4. l. 7. Et auribus: Ouid. Eleg. 2. l. 4. Trist. At mihi auribus hic fructus percipiendus erit. }

PERCEPTIO, verbal. {παραλαβή. GAL. Recueillement, prise. ITAL. Raccolimento. GERM. Entpfung/entfaltung. HISPAN. Recibirmento, obra de coger. ANGL. A perceiving, understanding. } Cicero. 2. Offic. Neque agricultura, neque frugum, fructuumque relictorum perceptio & conservatio sine hominum opera vlla esse potuisset.

PERCLAMO, as, penult. prod. Vehementer clamo. {καταβλάω, κλάω. GAL. Crier fort. ITAL. Gridare forte. GERM. Schreien/erschreien. HISPAN. Gritar mucho. } Plaut. in Truc. - quot illic blanditiæ, quot illic iracundia sunt, quot sunt perclamauda.

PERCLUDERE, Paulus D. lib. 20. Tit. 2. l. 9. Inhabitantes autem manumittimus, scilicet antequam pensionis nomine percludamur.

PERCNO, πέρων, Aquilæ genus, teste Plin. lib. 19. c. 3. ab Homero sic vocatum. Alij vocant morphnum, alij plancum, & anatariam. Inter Aquilarum genera secundam magnitudinem, & vini obtinet, vivitque vt plurimum circa lacus.

PERCNOPTERUS, πτερόπερος, Avis est ex aquilarum genere, quæ circa lacus versatur, vulturi similis, alis minimis, reliqua magnitudine antecellens, sed imbecillis & degener, ita vt à coruis sæpè numero verberetur. Autor Plin. lib. 10. c. 3.

PERCOSTO, etas, Vehementer constringo. {παρασπίνω. GAL. Fort estrindre. ITALIC. Constringere grandemente. GERMA. Gut nach zusammen drücken. HISPAN. Mucho apretar. ANGLIC. To thrust in together and make very breid. } Columel. l. 2. cap. 19. de feno loquens. Tunc demum (inquin) convertentibus, & vtriusque siccitatem percoarctabimus in striam atque manipulos vinciemus.

PERCOSTO, is, Perfectè cognosco. {παρασπίνω. GAL. Cognitoire parfaitement. ITALIC. Conoscere perfettamente. GERMAN. Vollkommenheit/oder durch vnd durch kennen. HISPAN. Conocer perfectamente. ANGLIC. To know perfectly. } Plautus in Trucul. Sunt publicani. D. utrosque percognovi probe. Plin. lib. cap. 14. Nam Germania multis annis nec tota percognita est.

PERCULO, is, pen. cor. Perfectè colo, obferuo, amo, siue veneror. {παρασκευάζω. GAL. Auoir en grande reuerence. ITAL. Honorar perfettamenteamente. GERMAN. Wohlkommenheit/oder in groffen eeren otten. HISPAN. Honorar perfectamente. ANGL. To have in great estimation and reuerence. } Plaut. in Trinum. Feceris par vris cæteris factis, patrem tuum si percoles. } Significat interdum culturam absolucere, perficere, polire, supremam manum addere, complere. Plin. lib. 9. Epi. Præterea indulsit amoni meo: amo enim quæ maxima ex parte inchoauit, aut inchoata percoluit.

PERCULTUS, Politus, ornatus. {παρασκευάζω. GAL. Orné, poli. ITALIC. Ornato, polito. GERMAN. Wohlgeziert/oder aufgebüht. HISPAN. Ornado, afeitado. ANGL. Trimmed, polished, well laboured. } Plaut. in Pœnul. Nam quæ lauta est, nisi perculta est, meo animo quasi inuenta est.

PERCULO, as, penultima producta, Per colum transmitto. {παρασκευάζω. GAL. Faire passer & couler parmi. ITALIC. Colare, scolare. GERMA. Durchsieben. HISPAN. Colar. ANGL. To straine thorough. } Columella libro 12. capite 41. Deinde quum fuerint decocta, vt non multum iuris superfit, refrigerantur & percolantur: eaque quæ in colo subledeant, diligenter contrita læuigantur. Plin. lib. 32. cap. 6. Nam in terra marina aqua argilla percolata dulcescit.

PERCOMIS, & hoc percomis, pen prod. Valde comis. {παρασκευάζω. GAL. Fort doux & gracieux. ITAL. Molto piacente. GERMANIC. Ganz freundlich/oder holdselig. HISPAN. Mucho cortes y humano. ANGL. Very meeke and gentle. } Cicero de Clar. Orat. Qui peritissimus iuris, idemque percomis est habitus.

PERCOMMODO, s, um, Valde commodus. {παρασκευάζω. GAL. Fort commodeement; fort bien à point. ITAL. Molto commodamente. GERMAN. Ganz comitich. HISPANIC. Mucho prouocosamente. ANGLIC. Very commodotouslie. } Cicero pro Cecin. Hoc loco percommode accidit, quod non adest is qui paulo ante affuit.

PERCONDITUS, s, um, penultima corrept. Valde reconditus & abstrusus. {κρυπτός, ἀποκρυφτός. GAL. Fort eaché & obscur. ITAL. Molto ascosa. GRÆCA. Well gehalten vnd verborgen. HISPAN. Mucho

escondado. ANGLIC. Very hid and obscure. } Cic. I. de Oratore. Expono vobis non quandam aut perconditam aut valde difficilem, aut magnificam, aut grauem rationem: consuetudinis meæ.

PERCONTOR, aris, per o & sine ante, Diligenter inquiror: a contò quo nauit vtuntur ad inquirenda loca nauibus opportuna. Nam aquæ altitudinem conto percontant. Percontor itaq; est quasi conto inuestigare & inquirere. {παρασπίνω. GAL. Senquerir, & senquerir diligemment. ITAL. Cercare diligentemente. GERMA. Nach forschon fleißig erfragen/erfragen. HISPAN. Buscar diligentemente, preguntar para saber. ANGL. To searche diligently. } Terent. in Heeyr. Tuz quod nihil refert, desinas percontari. Cicero in Somn. Scipion. De inde ego illum de suo regno, ille de nostra Republ. percontatus est. [Plaut. Men. fr. 5. a. 5. Mane, etiam percontabor alia. Et in psend. sc. 4. a. 4. Vbi percontaris me ex aliis, (id est de me) Idem in Mili. sc. 3. a. 2. Num tibi lippus video? P. Meditum istuc tibi melius (est) percontari. Item Capt. sc. 3. a. 4. Coquum percontabatur. Vide Percunctor, infra. } Percontari, Expectare. Terent. Phor. frater est expectandus mihi: is Quod mihi dederit de hac re consilium, id exequar: Percontatum ibo ad portum, quoad se recipiat: legitur & Percunctor in eadem significatione.

PERCONTATIO, onis, verbale; Interrogatio, inuestigatio, inquisitio: {παρασπίνω. GAL. Enqueste, interrogation. ITAL. Interrogatione: GERMAN. Et forschung/uaoh fragung. HISPAN. Preguntá, obra de preguntar para saber. ANGL. Diligent searching. } Cic. de Vniuersit. At primum quidem tempus salutationibus, reliquum percontatione consumpsimus.

PERCONTATOR, oris, Qui percontatur, inuestigator. {παρασπίνω. GAL. Enquesteur, interrogateur. ITAL. Dimandatore, in quistore. GERMA. Ein fragester/der alle ding mit erfragen wuffen will. HISPAN. Preguntador, enquisidor. ANGL. A searcher. } Horat. l. Ep. 19. Percontatorem sagito: nam garrulus idem est. [Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Dij te omnes percunctor perdiunt.]

PERCONTUMAX, acis, valde Contumax. {παρασκευάζω. GAL. Fort rebelle & contumax. ITAL. Sompiamente contumace/ribelle. GERMAN. Ganz widerp. sig/oder eigenfintig. HISPAN. Muchó rebelde y perfido. ANGL. Very stubborn. } Terent. Heeyr. Percontumax redisti hac nobis Pamphile:

PERCOPE, es, pen, prod. Vrbis Troadis ad Propontidem, postea Percore appellata, quæ Troiznis auxilia misit aduersus Græcos, teste Homer. ad finem l. 2.

PERCOPIOSUS, s, um, Valde copiosus. {παρασκευάζω. GAL. Fort copieux & abondant. ITAL. Abondante. GERMA. Gar lang oder vberflüssig. HISPANIC. Mucho copioso y abundante. ANGL. Very abundant. Plin. in Ep. 108. Quæ de me scripsisti, in quibus quidem percopiosus fuisti.

PERCOQUO, quis, penultima corrept. Perfectè coquo. {παρασκευάζω. GAL. Fort cuire. ITAL. Cuocer bene. GER. Wohlgehen. HISPAN. Cocer bien. ANGLIC. To seeth perfectly. } Plin. lib. 23. cap. 7. Bubelas carnes, additi caales; magno ligni compendio percoquunt. Plaut. Merc. Coquum aliquem arripimus, prandium qui percoquat. Plin. lib. 20. c. 9. Biles detrahere non percoctam putant.

PERCOSIUS, insignis vates fuit diuinandi peritissimus, citius filij Andrastræ & Amphius, qui frustra dissuadente patre Troianis supplicias tulerunt, & à Græcis sunt interfecti.

PERCOTES, es, pen, prod. Vrbis Troadis, autore Steph. Valer. Flac. 2. Argon. Iam iuga Percotes Pariumque infame fragolis Exuperat, Phthiaque vadis:

Percosus adiect. Valer. Flac. 3. Arg. Muneribus primas conlux Percosia vestes Impoluit.

PERCREBRESCO, is, percrebui, Diuisor. {παρασκευάζω. GAL. Estre diuigé & semé par tout. ITAL. Diuulgarsi. GERMA. Aufgeben/oder ausgeben in gemeine red/geredschafft. HISPAN. Diuulgarse. ANGL. To be commonly talked of and sound abroad. } Cicero ad Att. lib. 11. Ipsi enim illi putant perniciosum fore, si eius hoc tantum scelus percrebuisse. Idem 6. Verr. Præteritum quum hæc omnino fama de nostrorum hominum auaritia & cupiditate percrebuerit. [Sueton. in Cæs. cap. 59. Percrebuit fama.]

PERCREPO, as, pen, cor. Resono, per sono, per strepo. {παρασκευάζω. GAL. Bruire fort. ITAL. Far molto strepito. GERMA. Durchschellen/widerdröhen. HISPANIC. Sonar quebrando/ose, baxer mucho estruendo. ANGL. To mak a great sound. } Cicero Ver. 7. Neque modestè ferbant, abesse à foro mag' stratum, nouius dici non indicia fieri: lucum illum litoris percrepare totum mulierum vocibus, cantuque symphoniae.

PERCRUCIO, as, Valde crucio: {παρασκευάζω. GAL. Fort tourmenter. ITAL. Cruciare molto. GERMA. Fleißig plagen. HISPAN. Mucho atormentar. ANGL. To torment greatly. } Plaut. Bœch. Hoc est quod perace fit: hoc demum est quod percrucior, me hoc etas iudificari.

PERCRUDUS, s, um, Immaturus & valde crudus. {παρασκευάζω. GAL. Fort cru. ITAL. Molto crudo. GERMA. Gar rouh. HISPAN. Mucho crudo. ANGL. Very aw. } Col. lib. 12. cap. 10. Præna purpurea quum immatura non tamen percruda legeris, diligenter inspicito, vt sine integra sine vitio, aut vermiculo.

PERCRUDO, is, penultima producta. Perundo, {παρασκευάζω. GAL. Rompre en frappant, frapper. ITAL. Battere, rompere sbattendo. GERMAN. Durchschlagens durchdrücken. HISPAN. Herir y quebrantar heriendo. ANGL. To knock and break in knocking. } Col. lib. 8. c. 5. Animaduertat auariarius an pulli rostellis oua percederint.

PERCUNCTOR, aris, per u & ante r, sit à cunctus, s, um, teste Donato; quod is qui curiosus est, per cuncta interrogo, & significat diligenter interrogo. {παρασπίνω. GAL. Senquerir soigneusement. ITAL. Interrogare con diligenza. GERMA.







608. HISP. Cosa que dura todo el dia. ANGLIC. That dureth all the day. } *Gell. lib. 2. cap. 1.* Scire solitus Socrates dicitur, pertinaci statu perdis atque pernox ad lumino lucis ortu ad solem alterum orientem, inconniuentem, immobilis iisdem in vestigiis, & ore atque oculis in eundem locum directis, cogitabundus tanquam quodam fecessu mentis atque animi facto à corpore. Id est per diem, & per noctem. *Seneca.* Id perdisu pernox que agebat: Sic interdum, intra diem, pro quo etiam dicimus diu: sicut noctu, pro eo quod est per noctem. *Plaut. in Merc.* Neque conquelescam vsquam noctu, neque diu prius profectò quàm aut amicam, aut mortem inuestigauero.

Perdix, is, { *ἄρξ κωρὸς* } *St. GALLIC.* Vne perdrix, ou perdreau. ITAL. Pernice. GERMAN. Ein rābbun. HISPAN. Perdiz. ANGL. A partridge. } *Auis nota, quam Ouid. fabulatur à Perdice Dædali nepote ita fuisse appellatam, quem quum ferræ vsum primus reperisset, à patre inuidia percito ab excelsa turri serant præcipitatum, deorsum que misericordia in auem sui nominis transformatum: quæ etiam nunc ruina illius memor vitæ sublimia, hómī nidum construens. De auis huius alutia sic scribit *Plin. lib. 10. c. 31.* Si ad nidum auceps cœperit accedere, procurrit ad pedes eius fœra prægrauem aut delumbem sese simulans, subitoque in profectum, aut breui aliquo volatu cadit, fracta aut ala aut pedibus: procurrit iterum, iam iam prehensurum effugiens, spem que frustrans donec in diuersum abducatur à nidis. Eadem iam pauore libera, ac materna vacans cura, in sulco resupina, gieba se terræ pedibus apprehensa operit. *Hæc ille.* [Perdices in Paphlagonia, bina corda habent, vt refert *Gellius c. 13. lib. 16.* Perdices pinguescunt coitu. *Plut. in Solone.*]*

Perditio, perditio, perditus. Vide PERDO.  
perdo, dis, didi, ditum, ex Per, & Do, Amitto. } *ἔρῃν ἰββādḥ. ἔρῃν ἰββādḥ.*  
GALL. Perdre. ITAL. Perdere. GERMAN. Verlieren. HISP. Perder. ANGL. To lose. } *Plaut. Amphitruo.* Hunc non reperi, & illos perdidit. Ne perdas me hominem amantem. *Plaut. pseud. sc. 3. a. 1.* Quam malis perdidit modis quod tibi dedi. *Ibidem.* Tu Leno perdidisti mulierem (id est, hac fraudatus es.) *Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4.* Perdidisti me. c. Inuenire possum si mihi operam datis. *Plaut. Curo. sc. 3. a. 2.* Faxo, operam & vinum perdidit. *Plautus Aul. sc. 5. a. 1.* Patriam & libertatem perdidit. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.* Perdidit filium quadrimum. *Plaut. Capt. sc. 5. a. 3.* Quod dederit pro capite tuo, perdidit tantum argenti. *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.* } *Accipitur aliquando pro damnum vel iacturam accipio* } *Lucror. Cicero 2. Offic. Vt locupletes suum perdant: debitorum lucrentur alienum. } Perdere item est perimere: quoniam quæ amittuntur, quasi mortua nobis esse videntur. } *ἄρῃν.* GALL. Tuer. ITAL. Vccidere. GERMAN. Verderben. HISP. A. Matar. ANGL. To kill. } *Terentius in Andria.* Dij te perdant. [Dij te perdant. *Plaut. Curo. sc. 3. a. 2.* Et Milit. sc. 3. a. 2. Iupiter te male perdat. *Idem Curo. sc. 2. a. 5.* Et in *Amphitruo. sc. 1. a. 2.* Et *Pseud. sc. 3. a. 1.* *Idem Menach. sc. 3. a. 5.* Is sæpe ciuem innocentem perdidit falso testimonio. *Idem in Amphitruo.* Electryonem perdidit: (id est, occiderat.) *Idem ibidem.* Amphitruo noli Amphitruonem duello perdere. *Ibidem.* Certam est mihi hunc scelestum perdere. *Et Asin. sc. 4. a. 2.* Sine me hunc perdere. *Et in Amphitruo.* Non ego possum furcifer te perdere. ] Perdere aliquem, est corrumperre malis moribus inficere. *Terentius in Adelphis.* Cur perdis adolescentem nobis? Aliquando est mortis periculo exponere. *Terentius in Andria.* Vbi illic scelus est qui me perdidit? [ *Parentes suos perdere.* (pro morte amittere) *Seneca. cap. 15. de Consolat. ad Maritan.* Vulgò Galli, Il a perdu pere & mere. } Perdere aliquid ex autoritate. *Quintilian.* } Perdere aquam, est tempus datum frustra conterere, quum ad clepsydram dicitur. *Quintil. lib. 11.* Et temporibus præstantis aquam perdit. \* Perdere aliquem capitis, *Plautus in Bacchid.* - egone vt illam mulierem Capitis non perdam? Id est, vita non priuem? \* Nomen perdidit, pro Nomen mihi excidit, non succurrit, & non memini. *Terent.* Perij hercle, nomen perdidit. } Huius composita sunt Deperdo, } *ἔρῃν ἰββādḥ* eiusdem significacionis cum simplici Disperdo, consumo, de quibus vide plura suis locis.*

Perduo, perduis, perduere dixerunt antiqui pro perdo, vt, *Plaut. Amphitruo. sc. 3. a. 2.* Perduis, pro perdas, Amphitruo es, profectò, cauebis ne tu te vsu perduis. *Idem ibidem sc. 2. a. 4.* Nisi formam Dij meam perduint. Item Vtinam ædes, vxorem, familiam cum forma vna perduam. *Plaut. ibidem.* Dij istum omnes perduint. *Idem Asin. sc. 4. a. 2.* Tam diuim, quàm perduim. *Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Vt te dij, deaque perduint. *Plaut. ibid. sc. 6. a. 4.* Et in *Curo. sc. 3. a. 5.* } \* Perduaxo, is, Antiquum verbum idem significans, quod perdo. *Plautus Mostell. sc. 2. a. 2.* Di te, deaque omnes perduaxint cum isto omine.

Perditio, onis, } *ἄρῃν ἰββādḥ* } *ἄρῃν ἰββādḥ* } *ἄρῃν ἰββādḥ*. GALL. Perte, ruine. ITAL. Perditià, rovina. GERMANIC. Verderbung. HISPAN. Perdida o perdicion. ANGLIC. A losing, killing. } *Plin. lib. 9. c. 37.* Subeunt luxuriæ eius nomina & tædia, exquisita perditione portata.

Perditor, oris, } *ἄρῃν ἰββādḥ* } *ἄρῃν ἰββādḥ* } *ἄρῃν ἰββādḥ*. GALL. Qui a perdu. ITAL. Che ha perdidò. GERMAN. Ein verderber. HISPAN. Que ha perdidò. ANGL. He has losed any thing. } *Cic. pro Planc.* Committerem vt idem perditio Reip. nominaret, qui seruator fuisset?

Perditus, a, um, Amissus, deploratus, profligatus. } *ἄρῃν ἰββādḥ* } *ἄρῃν ἰββādḥ* } *ἄρῃν ἰββādḥ*. GALL. Perdu. ITAL. Perso. GERMAN. Verderbt. HISPAN. Perdido. ANGL. Lost, desperatlie naught. } *Terentius in Andria.* Tu rem impeditam & perditam restituas? *Cicer. pro Murana.* Confectus morbo, perditus mœtore ac lacrymis. *Idem 8. Philipp.* Quum esset summa senectute, & perditæ valetudine. } *Plaut. Menach. sc. 6. a. 4.* Si pellexerunt perditum amittunt domum. (id est fortunis euer sum, spoliatum.) *Idem Curo. sc. 2. a. 1.* Perditus sum miser, & perij (amans) *Idem pseud. sc. 2. a. 1.* Ita estis perditu, negli-

gentes, ingenio improbo. *Plaut. pseud. sc. 2. a. 1.* Homo iracundus animi perditu. *Plaut. Menach. sc. 1. a. 2.* } *Perditus item dicitur qui ita alicui morbo obnoxius est, vt inde se eximere non possit: & qui vitio aliquo ita contaminatus est, vt de eo nulla spes habenda sit. *ἄρῃν ἰββādḥ*. Cicero libro primo Offic. Dum homines perditu hastam illam cruentam & meminerint & sperabunt. } Perditior, Perditissimus. *Horat. 1. Serm. Satyr. 2.* Quanto perditior quisque est, tanto acrius virget. *Cicer. ad Quin. Fratrem lib. 3.* Nihil est enim perditius his nominibus, his temporibus. *Idem pro Rosc. Amer.* Perditissimus homo. *Idem 5. Verr.* Probigatissimus, & perditissimus omnium. [ *Plautus Aul. sc. 6. (aliàs 9) a. 4.* Perditissimus sum ego omnium in terra. ] Perditum perdere, est iam afflctum & iacentem planè euertere. Est enim exaggeratio quædam. *Cicer. ad Terent. libro 19. Epistol.* Per fortunam miseram nostras vide ne puerum perditum perdamus, hoc est ne ex infelicissimo infeliciter faciamus.*

Perditè, aduerbium, Corruptè, } *ἄρῃν ἰββādḥ* } *ἄρῃν ἰββādḥ*. GALL. Mescchamment oure mesure. ITAL. Corrotamente, sgruatiamente. GERMAN. Verderbtst oder lastertst. HISPAN. Perdidamente. ANGLIC. Extre-melie, desperatlie, wretchedlie. } *Cicer. ad Attic. libro 9.* Qui hic potest se gerere non perditè? Perditè pro vehementer aliquando dicitur: vt, Perditè amare? (huiusmodi *ἄρῃν ἰββādḥ* appellatur) hoc est amare vehementer. *Terentius in Heauton.* Eius filiam ille amare cœpit perditè. } Perditè conari. *Quin. lib. 2. cap. 12.* Illud quoque alterum quod est in elocutione periculum, minus visat, conaturque perditè.

Perdoceo, perdoces, penultima corrept. Perfectè doceo. } *ἄρῃν ἰββādḥ*. GALL. Enseigner entierement ou parfaitement. ITAL. Insegnare perfettamente. GERMAN. Wort oder eigenittst lehren. HISPAN. Acabar de enseñar. ANGL. To teache perfectly, or to be end. } *Cicer. pro Sest.* Rem quæris præclaram iuuentuti ad discendum, nec mihi difficilem ad perdoendum. *Plaut. pseud.* Hem mane, quanti istuc vnum coquinare perdoces? [ *Plaut. Capt. sc. 3. a. 3.* Postulauisti te perdoce (me) vt melius consulerem tibi. ] *Terent. Heauton.* Verum illa nequid titubet. s. perdocta est probè.

Perdoctus, participium. } *ἄρῃν ἰββādḥ* } *ἄρῃν ἰββādḥ*. GALL. Fort docte. ITAL. Molto dotta. GERMAN. Wort geseht oder brütet. HISPAN. Muy docto. ANGL. Very cunning. } *Cicer. pro Corn. Balb.* Achi mea autoritas satis apud illos in hac re ponderis haberet, quum me præsertim rerum varietate: atque vsu ipso iam perdoctum viderent, etiam ab illis maioribus discordiis auocaret. Exiit multorum perdoctis. *Luc. 13.*

Perdoctè, aduerbium, Valde doctè. } *ἄρῃν ἰββādḥ* } *ἄρῃν ἰββādḥ*. GALL. Fort doctement. ITAL. Molto dottamente. GERMAN. Ganz kunftlich. HISPAN. Muy doctamente. ANGL. Very cunninglie. } *Plautus Mostell. sc. 2. a. 1.* Vt perdoctè cuncta callet nihil hac docta doctus.

Perdolo, perdoles, penultima corrept. Vehementer doleo. } *ἄρῃν ἰββādḥ*. GALL. Estre fort marry. ITAL. Dolerse grandemente. GERMAN. War tidig sein / vast vbet zu mut oder besummret sein. HISPAN. Mucho dolerse. ANGL. To be very sorrow full. } *Terentius in Eunuch.* Huius noster, lando tandem perdoluit: vir es. *Cæsar. 2. bell. ciuil.* Nam vbi tantos suos labores, & apparatus male cecidisse viderunt, inducisque per scelus violatis, suam virtutem irrisu fore perdoluerunt. [ *Perdolitum est ei.* *Gellius cap. 13. lib. 9.* ]

Perdomo, as, penultima corrept. Domo, vel omnino & planè domo. } *ἄρῃν ἰββādḥ*. GALL. Dompter entierement. ITAL. Domare intieramente. GERMAN. Wort demuch end gemmen. HISPAN. Domar o acabar de domar. ANGL. To subdue and tame vterlie. } *Marcial. lib. 1.* Hercules laudis numeretur gloria: plus est Bis denas pariter perdomuisse feras. *Tibul. libro 1. Eleg. 2.* Sola ferros Hecates perdomuisse canes. } Prouinciam aliquam perdomare. *Liuius 9. ab Vrbe.* Quin eum parem destinant animis magno Alejandro ducem, si arma Asia pèi domita in Europam vertisset.

Perdomitus, a, um, particip. Planè domitus. } *ἄρῃν ἰββādḥ*. GALL. Dompté. ITAL. Domato. GERMAN. Wort gebempt end geyempt. HISPANIC. Domado. ANGLIC. Vterlie subdued or tamed. } *Columell. lib. 6. cap. 2.* Perdomiti boues mox ad aratum instituantur. *Lucan. lib. 3.* - totòque vrbes agitabis in orbe Perdomitas.

Perdormisco, is, etc, Somnum in certum aliquod tempus continuo. } *ἄρῃν ἰββādḥ* } *ἄρῃν ἰββādḥ*. GALL. Acheuer sommeil, dormit beaucoup. ITALIC. Fare un sonno solo. GERMAN. Durc en schlaffen. HISPANIC. Mucho adormescerse. ANGLIC. To sleepe a full sleepe. } *Plaut. Menach. sc. 5. a. 1.* Perdormiscin vsque ad lucem? [ *Perdormisco si resolu cui des beo.* ]

[ *Perduaxo* (i. perdo) *Plaut. Mostell. sc. 2. a. 2.* Dij te perduaxint (i. perdant.) *Idem* etiam scriptum est perduint. ]

Perduco, is, duxi, ductum, Ad finem vsque duco. } *ἄρῃν ἰββādḥ* } *ἄρῃν ἰββādḥ*. GALLIC. Mener insques à la fin. ITALIC. Condurre, menare, guidare. GERMANIC. Bis an das end auffuren / voss furen. HISPAN. Gañar hasta el cabo. ANAL. To bring to an end. } *Cicer. in Cat. M.* quidem Valerium Coruinum accepimus ad centesimum annum vitam perduxisse. } Perducere ad exitum, significat complere, absolvere. *Cicer. 2. de Finib.* Nec enim absolui vita beata sapientis neque ad exitum perducere poterit. *Seneca. cap. 14. de Consol. ad Polyb.* Perducam te ad fastos. Et in hoc te perduxit. *Seneca. cap. 16. de Conf. ad Marc.* Perduxit ad summam scienciam, Remiges. *Velleius.* Aliqua perducet callidus arte (Philosoficem.) *Ouid. 13. Metam.* } Aliquando est per vim docere. *ἄρῃν ἰββādḥ*. Inde [ *Et in Tib. cap. 45.* Mallonia constantissimè recufans perducta est ad Tiberium. *Et in Calig. cap. 45.* Lollia Paullina à suo marito in-



uita perducitur ad ipsum Caligulam. Perducitores: qui in hoc differunt à lenonibus, quòd lenones sunt scortorum *ομοιωσις*: perducitores etiam inuitarum personarum: *ut annotauit Aconius in illud Ciceronis 3. Ver.* Sileatur de nocturnis eius baccharionibus, ac vigiliis, lenonum, aleatorum, perducitorum nulla mentio fiat: damna, dedecora, quæ res patris eius, ætas ipsius perulit, præterantur. Perducere aliquem pro Inducere. *Plaut. Mostel. sc. 2. a. 1.* Postremò si dictis nequis perducere ut vera hæc credas mea dicta, ex factis rem nosce.

[Perducitor, oris, qui aliquem Inuitum, ac nolentem ducit ad alium. Perducitores matronarum, & pudicarum virginum dicuntur. Lenones meretricum. *Vide Perduco.*]

Perducio, as, are, Frequentatiuum, *συχνάκις πορεύω.* *Plaut. Mostel.* Vin' qui te perducet? *τ. ε.* apage istum perducitorem, non placeat.

Perduellio, huius perduellis, m. g. Apud antiquos dicebatur quem nos vocamus hostem: ab eo (*ut Festo placet*) quòd pertinaciter retineat bellum. Hostem autem illi vocabant quem nunc dicimus peregrinum. { *דִּינִי עֵיבָר מֵאִימוֹ.* GAL. Enemy. ITAL. Inimico. GERM. Ein abgagter feind. HIS P. Enemigo. ANGL. Anemie. } *Plautus in Amph.* Ego idem ille sum Amphitruo Gorgophonis nepos, Imperator Thebanorum, Et Cleontis vnicus Teleboarum perduellis. *Caius L. quos nos, ff. de Verb. sign.* Quos nos hostes vocamus, eos veteres perduelles vocabant. *Plautus Amph.* perduelles penetrant se in fugam: ibi nostris animus additus est. [ *Idem in Milit. sc. 2. a. 2.* Coge in obsidium perduelles. *Idem Pseud. sc. 1. a. 2.* Vt spoliem meos perduelles. (metaphor.) ] *Cicer. 1. Offic.* Et quidem illud animaduerto, quòd qui proprio nomine perduellis esset, is hostis vocaretur, lenitate verbi triftitiam rei mitigante. *Idem 2. Offic.* Nam pirata non est ex perduellium numero definitus, sed communis omnium hostis. Postea autem perduelles dicti sunt patriæ hostes, qui crimen aliquod aduersus maiestatem principis, aut Reipub. commisit.

Perduellio, onis, Est crimen læsæ maiestatis aut principis aut Reipub. *ομοιωσις.* ANGL. Treason. *Vlpian. l. v. ff. ad legem iul. maiest.* Qui perduellionis reus est, hostili animo aduersus Republicam, vel principem animatus est. *Cic. pro Rabirio [perduelle.]* Nam de perduellionis iudicio quod à me sublatum esse criminari soles, meum crimen est, non Rabirij. Iudicare perduellionis, & perduellionem. *Vide Iudico.*

Perduo, *Vide supra.* pòst Perdo.

Perduro, as, pen. prod. Vique ad finem duro. { *χερῖσα.* GALLIC. Dure jusques à la fin. ITAL. Durare fino alla fine. GERMANI. Durchhalten, verhalten. HISPAN. Durar hasta el cabo. ANGLI. To last or endure unto the end. } *Plaut. Cure. sc. 1. a. 2.* -quin tu aliquot dies Perdura, dum intestina exspertescant tibi. *Terent. Hecyra,* sanctè adinrat, Non posse apud vos Pamphilo se absente perdurare. *Quid. de medic. facie,* -probitas longum perdurat in æuum. [ *Sueton. in Nerone cap. 24.* Perdurare in curru. ]

Perdureo, is, Valde durus fio. { *σκληροποιω.* GALL. Devenir fort dur. ITAL. Divenir molto duro. GERMAN. Ganz erhartet. HISPAN. Equivalecerse mucho. ANGL. To waxe very hard. *Colum. lib. 7.* Verum neque ante tertium, neque post quintum annum iuuetos domare placet, quum illa ætas adhuc tenera est, hæc iam perduruit. Id est nimis dura facta atque intractabilis adeo est.

Peredo, pen. corr. ex per & edo, es, Totum edo, edendo consumo. { *דָּבַן אֵחָבָל.* GALL. Mangertout. ITAL. Consumare mangiando, deuorare. GERM. Gatt fressen. HIS P. Gastar comer hasta el cabo. ANGL. To eat and spend alle. } *Cicer. 3. Tuscul. ex veteri poëta,* Lacrymæ peredere humore exanguis genas. *Virgil. 6. Æneid.* Hic quos durus amor crudeli t.ibe peredit.

Peresco, pen. prod. patric. { *דָּבַן אֵחָבָל.* GALL. Fort mangé & rongé. ITALIC. Roduto, mangiato. GERMAN. Gar gefressen. HISPAN. Comido, gustado hasta el cabo. ANGLIC. wasted, or all eaten up. } *Virg. 3. Georg.* Nec tondere quidem morbo, illuuique peresco Vellera, nec telas possunt attingere putres.

Peredia, diæ, Ipsi edendi cupiditas: sicut bibesia, bibendi desiderium, vel ingens sitis. Vocabula sunt à Plauto conficta. *Festus.* [ *Plaut. in Cure. sc. 1. a. 3.* Perediaui & b. besiam subegit. ]

Peregrinus, Aduena qui procul à patria agit, atque extra solum patrium vagatur, dictus à peregrinando, siue alienas regiones peragrando. *Varro lib. 4. de ling. Lat.* à pergendo si. progrediendo dictum peregrinum scribit. { *גֵּרִי גֵרִי.* GAL. Estrange, estrangeger, d'estrangle pais. ITAL. Forestiere, peregrino. GERM. Ein fremdbdtig oder aufstender. HIS P. Peregrino lexos de su casa. ANGL. A stranger. } Et differt ab hospite, quòd peregrinus simpliciter cum significat qui in sua ciuitate non est, hospes qui in aliena ciuitate est. *Plaut. in Asin. sc. 4. a. 2.* Peregrinus ego sum, Sauriam non noui. [sequitur hospes.] *Cic. pro Sylla,* At si tibi nos peregrini videmur, quorū iam & nomen & honos inueterauit, & huc vrbis, & hominum famæ ac sermonibus: quàm tibi illos competitores tuos peregrinos videri necesse erit, qui iam ex tota Italia delecti, tecum de honore, & de omni dignitate contendunt. *Idem de Amic.* Itaque ciues potiores sunt quàm peregrini, & propinqui quàm alieni. [ *Plaut. Men. sc. 2. a. 4.* Peregrinum aiebas esse te. *Idem Pseud. sc. 7. a. 4.* Hodie ego peregrinos absoluam, cras agam ciuitibus. Si qua peregrina nauis in portum aduenit. *Idem Men. sc. 2. a. 2.* Et ibidem sc. 1. a. 3. An mos est vt peregrino aduenienti narrent fabulas? *Et in Pseud. sc. 2. a. 4.* Peregrina facies videtur hominis, atque ignobilis. ] ¶ Transfertur ad alia: vt peregrini-

nas arbores, quæ ad nos aliunde sunt aduectæ: peregrinas aues, peregrinam faciem, quæ à quotidianis nostris differat, & quam apud nos non simus soliti videre dicere consueuimus. ¶ Meretrices olim, *teste Donato,* peregrinæ dicebantur. *Terent. in Andr.* Adeone est quem ex peregrina? Peregrina sacra *Terent. in Andr.* dicta sunt quæ ex aliis vrbibus religionis gratia sunt adicienda: vt quæ euocatis diis in oppugnandis vrbibus Romanis sunt delata: aut quæ ob quasdam religiones per pacem sunt petita: vt ex Phrygia, Matris Magnæ: ex Græcia, Cereris: ex Epidauro, Esculapij, quæ coluntur eorum more à quibus sunt accepta.

Peregrinor, pen. prod. aris, deponens absolutum, Per aliena loca peragrans proficiscon. { *גֵּרִי גֵרִי.* GAL. Peregriner, aller ou estre en pays estrange. ITAL. Pelegrinare, andare in pelegrinaggio. GERM. Fremde ort durchreisen. ANGL. To go into a strange country and dwell. } *Cic. pro Rab.* Vt peregrinari in aliena ciuitate, non in tua magistratum gerere videre. Peregrinari dicuntur aures, quæ rem non audiunt, nec attendunt. *Cic. pro Mil.* Vestræ peregrinantur aures? Peregrinatur animus: id est expatiatur, diuagatur, recreatur. *Plin. in Pras. lib. 5.* Nec qua peregrinari animus expectat.

Peregrinatio, ionis. { *גֵּרִי גֵרִי.* GAL. Pelerinage, voyageement. ITAL. pellegrinaggio. GERM. Wädrung / reisung in fremde ort. HIS P. Aquello lexura de su casa. ANGL. Pilgrimage, going into a strange country. } *Cicer. 5. Tuscul.* Iam verò exilium, si rerum naturam, non ignominiam nominis querimus, quantum demum à perpetua peregrinatione differat? Transmarina peregrinatio, *Quint. lib. 7. cap. 4.* Peregrinationes, & rusticationes. *Cicer. de Amic.* [ *Senec. cap. 16. de Consol. ad Heluiam,* Peregrinatio auocat à dolore. ]

Peregrinator, peregrinatoris, Qui solet peregrinari, ferèque semper peregrinatur. { *גֵּרִי גֵרִי.* GAL. Voyageur hors du pays. ITAL. Chi va di continuo per alteri paesi. GERM. Ein wanderer / ein bürger. HISP. El que peregrina. ANGL. A pilgrimme. } *Cicer. ad Lept. lib. 6.* Me hercle non tam sum peregrinator iam, quàm soleram.

Peregrinabundus, Qui solitus est peregrinari. { *εὐχρηστία, εὐχρηστία.* GAL. Estant par les champs en pais lointain. ITAL. Chi va di continuo in altrui paesi. GERM. Der vil oder stils an fremden orten umher reiset. HIS. El que mucho peregrina. ANGL. He that is wont to go to strange contrey. } *Liui. lib. 28.* Non peregrinabundum, neque circa amencis oras vagantem tantum ducem Romanum, &c.

Peregrinitas, Alieni soli habitatio. { *גֵּרִי גֵרִי.* GAL. Peregrinite, l'estat & condition de ceux qui sont en estrange pays. ITAL. Habitatione in paesi lontano. GERM. Wohnung ander stadt. HIS P. Aquella lexura de su casa. ANGL. Strangeness. } *Vlpian. in l. sed si ff. De in ius vocan.* si per pœnam deportationis, ad peregrinitatem redactus sit patronus. Hoc est si relegatus in aliud solum. [ *Suetonius in Claudio, cap. 15.* Peregrinitatis reus. ] \* Alio significatu apud *Quintilianum libro 11. capite 3.* Si fuerit os facile, explanatum, iucundum, vrbatum, id est in quo nulla neque rusticitas, neque peregrinitas resonet. Peregrinitatem vocauit oris vitium, quod re inquilinum & alienigenam, non vrbe natum prodar.

Peregrè, penultima corrept. Extra patriam. { *εὐχρηστία.* GAL. Hors du pays, dehors, en estrange pays. ITAL. In viaggio fuor di casa sua, del paesi, in stragna regione. GERM. In der fremde ort auß der stadt / vberfeld. HIS P. Lexo de su casa, en peregrinacion. ANGL. Farre of, in a strange contrey. } [ *Charisius,* Peregrè dicitur (inquit) in loco: Peregrè, ad locum. ] Verum Peregrè est commune tam significantibus quietem quàm motum: vt, Peregrè sum, Peregrè veni, Peregrè vado. ¶ Quietem in loco. *Plautus in Amphitruo.* bene facit quia non eramus peregrè. [ *Idem Plaut. in Pseud. sc. 1. a. 1.* Leno me peregrè militi vendidit, Item in prologo Amphitruo. Peregrè que & domi rationes vestras bene expedire vultis, bonoque auctare luero. ] *Idem in Casin.* Peregrè est. Ad locum. *Titim. in Tibic.* Vt hic legatus abijt peregrè publicè. [ *Plaut. Mostel. sc. 1. a. 1.* Hoccine mandauit tibi cum peregrè hinc iit senex. ] ¶ De loco. *Plautus in Amphitruo.* Ita peregrè adueniens hospitio publicitus accipitur. *Idem in Bacch. Cœnam peregrè aduenienti.* *Terentius in Phorm.* Exilia herus peregrè rediens semper cogitet. [ *Plaut. Mostel. sc. 1. a. 2.* Herus aduenit peregrè. *Idem Asin. sc. 1. a. 4.* Peregrè allatam epistolam. ] ¶ Dicitur etiam peregrè aduerbialiter. Semper autem quietem in loco significat. *Plaut. in Pers.* Quia herus peregrè est. *Næuius in Tarentilla.* Primum ad virtutem vt redeatis abeatibus ab ignavia, domo præsens patriam vt colatis potius quàm peregrè probro.

Perelegans, tis, Valde elegans. { *εὐχρηστία, εὐχρηστία.* GAL. Fort poli & orné. ITAL. Molto elegante. GERM. Ganz hüpsch und lieblich / ganz nettlich. HISP. Muy hermoso. ANGL. Verie trimme and trick. } *Cicero 2. de Orat.* Genus est perelegans, & cum grauitate falsum. *Idem pro Planc.* Et quoniam tua fuit perelegans ac perfastibilis oratio, digna Equitis Romani vel studio, vel pudore.

Pereleganter, aduerb. { *εὐχρηστία, εὐχρηστία.* GAL. De fort bonne grace, fort elegamment. ITAL. Di molta gratia. GERM. Gar sein und nettlich. HIS. Con mucha hermosura. ANGL. Verie trimmelie. } *Cic. de Clar. Orat.* Quæ quidem omnia quum peritè & scienter, tum ita breuiter, & prestè, & satis ornate, & pereleganter diceret.

Pereloquentis, tis, Valde eloquens. { *εὐχρηστία.* GAL. Fort eloquent. ITAL.



ITAL. Molto eloquente. GERMAN. Heftig volbetedt. HISPAN. Muy eloquente. ANGLIC. Verie eloquent and well spoken. Cic. de Clar. Orat. Caius autem Lentulus Marcellinus, nec vquam indifertus, & in Consulatu pereloquens visus est: non tardus sententiis, non inops verbis, voce canora, facetus facis.

Peremptoria, fulgura, Prisci appellauere quæ superiora portenta perimunt, id est tollunt. Festus.

Peremptorius, Vide PERIMO.

Perennae, aduerbium, Quod vulgò dicitur Post cras, Die abhinc tertio, quasi perempta die. { uerapio, τὸ τρίτον ἡμέρα. GALL. Apres demain. ITAL. Posdomane. GERMAN. Uebermorn. HISP. Un dia despues de manana. ANG. The day after to morrow. Cic. ad Attic. Scies igitur cras, ad summum, perendie. Plaut. Aul. Quæ cras veniet, perendie foras feratur foror. [Perendie, mox die tertio. Gell. cap. 1. lib. 7.]

Perendinum dies, Dicitur dies abhinc tertius. { ἡ τρίτη ἡμέρα. GAL. Le iour d'apres demain. ITAL. Il giorno de poi di tradi. GERMAN. Das uebermorn detts tag. HISPANIC. Cosa tresmanana. ANGL. The next day after morrow. Cic. ad Attic. Qui, si per te liceat, perendino die cum proximis hybernis coniunctim communem cum reliquis casum belli sustineat. Cicero pro L. Muræna, Nam illud mihi quidem mirum videri solet, tot homines tam ingeniosos, per tot annos etiam nunc statuere non potuisse, vtrum diem tertium, an perendinum: iudicem, an arbitrum: licet, an rem dici oporteret. Hinc comperendino, de quo suo loco.

Perenna, Laberius in Mimis apud Gellium cap. 7. lib. 16. Anna perenna ita scribit Passerat. alij, Anna peranna. Vide Ouid. 3. Fastor. & supra in Anna.]

Perennis, perenne, ex per, & annus, mutata a in e, quasi per annos omnes durans. Perpetuus. { τὸν τὰ μὲν ἀδύνατον. GALL. Continuuel, perpetuel. ITAL. Perpetuo, continuo. GERMAN. Immer während. HISP. Cosa que siempre dura. ANGL. Perpetuall, ouer induring. Plaut. in Amphit. Lucrum vt perenne vobis semper suppetat. Cicer. in Brut. Contine te in tuis perennibus studiis. Perennes & perpetui cursus stellarum. Cicer. 2. de natura deorum, & Aquæ perennes. Cicer. 6. Verr. Fons perennis. Hirt. 8. bell. Gall. Perennis fluius, Plinius libro quinto, capite 28. Latices manant perennes, Lucretius lib. 5. [Ouid. Eleg. 5. lib. 4. Trist. Sic tua processus habeat fortuna perennes. Idem ibidem. Sic æquet tua nupta virum bonitate perenni.]

Perennia, orum, Sunt ceremoniæ in auspiciis seruari solitæ. Cic. 2. de Nat. deor. Itaque maximè Reipublicæ partes in iis bellis quibus Reipublicæ salus continetur, nullis auspiciis administrantur, nulla perennia seruantur.

Perenne, aduerb. Perpetuè, continuè. αἰδιος. Colum. lib. 12. c. 18. Si ager amplus, aut vinea, aut arbusta grandia sunt perennè fabricandæ decimodiæ, & trimodiæ, &c. [Ouid. 5. Fast. Amne perennè latens.]

Perenno, Per multos annos, aut certè per multum tempus duro. { διαμαρτυρία. GALLIC. Durer toute l'annee, ou longues annees. ITAL. Durare multo tempo. GERMAN. Immerdar während tangwärtig sein. HISP. Durar para siempre. ANGL. To last or indure for many years or for euer. Cic. de Nat. lib. 1. cap. 9. Sed temperet vires clementia: quoniam & terribilior debet esse quàm sæuior, vt & obsequantur eius imperiis, & diutius perennet boues, non confecti vexatione simul verberum, operumque, Idem lib. 3. Rosa hoc modo culta multis annis perennat. Ouid. 3. de Arte. Defuit ars vobis, arte perennat amor. [Idem Ouid. lib. 1. Fastor. Vtque domus quæ præstat eam cum pace perennat.]

Perennitas, tis, Æternitas, multorum annorum tempus. { τὴν ἄδύνατον. GALLIC. Continuité, & perpetuité, longue duree. ITAL. Eternità, perpetuità. GERMAN. Langwärtigt. HISPAN. Aquella corriente perenal. ANGL. Perpetuitie, eternitie. Colum. lib. 1. cap. 6. Nam ea cæli portio maximè frigida, & minimè humida est, quæ veraque perennitatem conditis frumentis afferunt. Cic. 2. de Nat. deor. Adde huc fontium gelidas perennitates, liquores perlucidos amnium.

Perenniferus, perenniferui, Qui perpetuè seruit vni domino. { ἀειδουλος. GAL. Perpetuel seruireur. ITAL. Seruo che continuamente serue à vn signor solo. GERMAN. Ein ewicht so immerdar bey einem herren oder meister dienet. HISP. Siervo que siempre à vn senyor. ANGL. That is euer seruand. Antiquum est. Plaut. in Persa. Perenniferue, lureo, edax, furax.

Peritio, is, iui, vel perij, cuius supinum debet esse peritum. penultim. corrept. secundum analogiam. Componitur enim ex per & eo, quod facit itum. Quod etsi in vfu non sit, est tamen inde participium periturus, Perdor, consumor, intereo, occido. [id est penitus eo, abeo, exeo è vita, vnde abito, & exitus, & exitiū.] { τὸν ἀθάνατον. GALL. Perit, mourir, estre perdu. ITAL. Perire, morire. GERMAN. Verbstüben durchstigen. HISP. Pereser ò morir. ANG. To die, to perish, to be lost. [Palla perijt domo (i. penitus abiuit, h. e. surtepta est) Plaut. Men. sc. 1. a. 4. Si perierit quippiam, dicant, Coqui abstulerunt. Plaut. Aul. sc. 2. a. 2. Periere hæ oppidò ædes (i. ruunt, vel dirutæ sunt) Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Item vbi perij, vbi immutatus sum? vbi formam peridi? Plaut. Amph. Redeat senex prius quam omnia perierint, & ædis & æger. Plaut. Mostell. sc. 2. a. 1. Item perire dicitur qui cui mali vel pœnæ imminet periculum: vt, perij pater, minatur mihi oculos exurere. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Perij, in insidias deueni. Plaut. Men. sc. 2. a. 1. Perij! Cur me verberas? (De eo qui vapulauit) Plaut. Men. sc. 1. a. 1. Tibi paratum vt peres (i. periculum imminet.) Plaut. Milit. sc. 2. a. 2. Prius perij quàm ad herum veni. (i. caprusum à prædonibus.) Plaut. Milit. sc. 1. a. 2. Perij vx mihi (ob heri stultitiam) Plaut. Men. sc. 4. a. 2. Plaut. in Trucul. Illis perit quicquid datur,

neque ipsi apparet quicquam. Terent. in Adelph. Nempe tua arte viginti minæ pro psalteria periere. Hinc & pro mori sumitur. quod qui moritur prorsus abit. Plin. lib. 7. cap. 7. Tu qui te decem credis, aliquid successit tumens, tanti perire potuisti? Atqui etiam hodie minoris potes, quantum serpentes ieris dante: aut etiam, vt Anacreon poeta, acino vna passæ: aut, vt Fabianus Senator. Prætor in lactis haustu vno pilo strangulatus. Perire ab aliquo. Id est, Occidi. Plin. lib. 11. cap. 37. M. Marcello circa mortem quum perit ab Annibale, defuit in extis caput. [Perij, interij, occidi. Plaut. Aul. sc. 6. a. 4. Perij, supra, occidi. Idem Men. sc. 6. a. 5. Perimus (vapulando) Ibid. sc. 7. a. 5. Et Men. sc. 1. a. 1. Perij cur me verberas. Item. Et vapulando, & somno perco. (I. e. meus de somneil, & des coups que j'ay receus. Plaut. Curo. sc. 3. a. 1. Perisse cupio (vxorem meam) Plaut. Asin. sc. 2. a. 5. Ibid. sc. 3. a. 5. Periam, iurantis, vel imprecantis vox, quemadmodum & Dispercam. Varo. 3. de Rustic. c. 3. Percam, nisi piscem putauit esse. Perire mulierem, ea forma dicitur qua dicitur, & amando vri. Plaut. in Trucul. Tres vnâ perirent adolescentem mulierem. Ita & amore perco, & Inopia argentaria. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Qui illas perdit xx. minas, talus est, Ego qui non perdo, perco. (amore) Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Item Quod percam magis de amante & pecunia Plaut. Asin. sc. 3. a. 1. Pariter hos perire amando video. Plaut. Curo. sc. 3. a. 1.]

Perito, as, pen. cor. Frequentatiuum. περιπατημα, ἵχουμα. Plaut. [sc. 1. a. 3.] Qui per virtutem peritat, non interit,

Perrequito, penultima corrept. Circumequit, equitando omnia loca transeo. { περιπατημα. GALL. Cheuaucher tout au traucers ou autour. ITAL. Cavalcare intorno. GERMAN. Durchreiten oder umbreiten. HISPANIC. Cavalgar en derredor. ANGLIC. To ride through or about. Cas. 4. bell. Gall. Primo per omnes partes perequitans, & tela coniciunt. [Idem Cas. lib. 1. de bell. ciu. Inter duas acies perequitare.] Liu. 5. ab Vrbe, Quum perequitasset aciem, promissa repetens, tantum iniecit ardoris, vt non vltra sustinuerint impetum equi.

Pererro, Errando circumeo, huc vel illuc erro. { περιπατημα. GALL. Aller çà & là, errer & vaguer de costé & d'autre. ITALIC. Errare intorno, circondare. GERMAN. Darû schweiffen. HISPAN. Andar muy perdido. ANGLIC. To wander and stray, to hither and thither. Columella in Prasat. libro 1. Sempereque ritu volucrum longinqui litoris peregrinus ignotum pererret orbem. Virg. 5. Æneid. Nunc hos, nunc illos aditus omnemque pererrat Arte locum. [Ouid. 4. Fast. Æquoreas sicca pererrat aquas.]

Pererratus, a, um, participium. περιπατημα. Virg. 1. Eclog. Ante pererratis amborum finibus, exul Aut Ararim Parthus bibet, aut Germania Tigrim. Virg. 2. Æneid. his mœnia quære Magna, pererrato statuas quæ denique ponto. [Orbe pererrato. Ouid. 4. Fast.]

Pereruditus, penultima product. Valde eruditus, perdoctus. { περιεργαστος. GALL. Fort sçauant, bien aprins. ITAL. Molto erudito. GERMAN. Wort gelehr. HISPAN. Muy docto. ANGLIC. Very learned and cunning. Cic. ad Attic. lib. 4. Sed ve eor ne lepore suo detineat diuitius P. Clodius, & homo pereruditus, vt arunt, & nunc quidem deditus Græcis literis.

Perexcrucio, as, Cruciatus eneco. { δαναος. GALL. Fort tourmenter. ITAL. Tormentare steremiento. GERMAN. Heftig proutigen/gerade peyngen/vnd creuzigen. HISP. Mucho atormentar. ANG. To torment greaile. Plaut. Stich. Meam culpam habeto nisi perexcruciauero.

Perexiguus, a, um. Valde exiguus, perexilis. { περιελατος. GALL. Fort petit, bien court. ITAL. Molto piccolo. GERMAN. Bast klein. HISPAN. Muy pequenno. ANGL. Very little or small. Cas. 5. bell. Gall. Quum hæ intermisso perexiguo loci spatio inter se constitiss. in nouo genere pererratis nostris, per medios audacissimè pererruperunt. Cicer. 2. Verr. Itaque quum ego diem in Siciliam inquirendi perexiguum postulauissem, inuenit iste qui sibi in Achaian biduo breuiorem diem postulare.

Perexilis, is, penultima product. Perexiguus, valde exilis. { περιελατος. GALL. Fort mince, fort gresse, fort menu. ITALIC. Molto tenue. GERMANIC. Werauff klein und ran. HISPAN. Muy fable, foil, y delgado. ANGLIC. Very lean and slender. Colum. 1. l. i. cap. 2. Hoc eodem tempore priusquam vineæ puluerentur, si perexilis est, vel rara ipsa vitis, lupini modij tres vel quatuor in singula iugera sparguntur.

Perexpeditus, penultima product. adiectiuum, Valde expeditus. { περιελατος. GALLIC. Bien prest & appareillé. ITALIC. Molto presto, apparecchiato. GERMANIC. Ganz gettigt gang rting vnd fertig. HISPAN. Mucho expedito y aparejado. ANGLI. Very ready. Cic. de Finib. Sed hæc quidem est perfacilis, & perexpedita defessio.

Perfabrico, as, penultima corrept. Fabricam absoluo: quauis etiam per metaphoram sumatur pro technis & dolis fallere. { κατασκευαζω. GALL. Acheuer de bastir, tromper. ITAL. Fornir la fabrica, ingannare. GERMAN. Aufstimmere: aufbauen. HISPAN. Acabar la fabrica, enganar. ANG. To end and perfide a building, to deceive. Plautus Persa. perij, interij, pessimus hic mihi dies Hodie illuxit, corruptor: ita me Toxillus perfabricauit acque meam rem diuexiuit.

Perfacetus, a, um, Admodum facetus. { περιελατος. GALL. Fort plaisant & recreatif. ITAL. Molto faceto. GERMAN. Ganz schatzhaft vnd holdselich gespredt. HISPAN. Muy donoso. ANGL. Verie merie and pleasant. Cic. de Clar. Orat. Atque eundem & vehementem, & valde dulcem & perfacetum fuisse dicebat.

Perfacetè, aduerbium, Periuicundè. { περιελατος. GAL. Fort plaisamment. ITAL. Molto piacevolmente. GERMAN. Lieblich







lis voluptatibus perfluens in ea quam saepe vsurpabas tranquillitate negere omnem aetatem sine dolore, &c. Aliquando etiam Perfluio accipitur pro praterfluio. Luc. 1. ab Vrbe, Infima valle perfluio Tyberis. Horatius 4. Carm. Ode 3. Sed quae Tybur aquae fertile perfluunt.

Perfluctuatio, as, Fluctuum more huc illuc impellor. {δυναμια. GAL. Flotter parmi quelque chose. ITAL. Ondeggiare da ogni parte. GERMAN. Durchfahren / durchwamsten. HISPAN. Que vnda de 10 das partes. ANGL. To flout, to be tossed and carted hisher and thither. Luc. 1. 1. Aique vnda animantum copia tanta Exos, & exanguis tumidos perfluctuat artus.

Perfodio, as, penult. corrept. Perrumpo, transfigo. {ΥΠΟ μαχαις. διαρπια, διαρπια. GAL. Fovir à trauers, percer outre. ITAL. Forare, traforare. GERMANIC. Durch graben. HISPAN. Cauar, tra-spasar, hincar. ANGL. To delue or pearse through. Plautus in Asin. sc. 2. a. 3. Vbi parietes perfoderis: Columella lib. 10. Tu grauibus rostris cunctantia perfode terga. [Plaut. Mil. sc. 1. a. 2. In eo conclauit perfodi parietem quia commeatus clam esset huic mulieri. Idem supra in posteriore argumento. Medium parietem perfodit feruus, commeatus clanculum qua foret amantum. Vide Paries.]

Perfossor, ris, qui parietes perfodit. ταχυπολις. Apuleius in Apologia. Eo quidem pacto, & qui myoparones quæsierit. Pyrata erit? & qui vestem, perfossor? [Plaut. Pseud. sc. 2. a. 4. Ut vestitus est perfossor parietum.]

Perfore, penultima corrept. Planè futurum. Cicero Appio Pulchro, libro 3. Tunc mihi ille dixit, quod classe tu velles decedere, perfore accommodatum tibi si ad illam maritimam partem prouinciae nauibus accessissem. Hoc est fore tibi peraccommodatum. Nam per particulam quæ adiecta uo debet coherere, verbo iunxit.

Performidatus, as, penultima product. participium, Multum formidatus. {ἄρρηκτοῦ ἡμωρὰ πρὸς τοὺς. GAL. Fort eraint & redouit. ITAL. Molto temuto. GERMAN. Vber g. fürchtet oder erschrecken. HISPAN. Muy temido. ANGL. Greatly feared. Silius libro 3. Iam puer auricomus performidare Batuo.

Performo, as, are, Formam absoluo. {διαμορφοῦ. GAL. Acheuer de former. ITAL. Formar di formare. GERMAN. Ein form oder gestalt auf machen. HISPAN. Acabar de formar. ANGL. To performe. Quintil. 1. 2. 7. Performata materia.

Perforo, as, are, penultima corrept. {παρὰ νὰκὰς διαπορῶ. GAL. Forer & percer tout outre. ITAL. Finir de perugiar. GERMAN. Durchbohren. HISPAN. Acabar de horadar. ANGL. C. To pearce through, to bore. Colum. 1. 5. Sed aliud est ferramentum, quo priores vitem perforabant. [Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Innocuum rigido perforat ense latus.]

Perforatus, particip. {παρὰ νὰκὰς διαπορῶ. GAL. Foré ou foré tout outre. ITAL. Forato, perugiaro. GERMAN. Durchbohren. HISPAN. Horadado. ANGL. Pearce'd through, bored. Lumina duo ab animo ad oculos perforata. Cic. 3. de Nat. deorum.

Perfortiter, aduerbium, Valde fortiter. {περὶ ἰσχυρῶς, ἢ ἰσχυρὰ ἡμῶν. GAL. Tresuaillement. ITAL. Molto fortiter. GERMAN. Ganz gewaltig oder dapperlich. HISPAN. Muy fuerte o esforzadamente. ANGL. Very valiantly. Teren. Adel. miseram mulierem & me seruulam, qui referre non audebam, vicit hui perfortiter.

Perfremo, perfremis, penultima corrept. Vehementer fremo. {δυναμια, διαβρυχάμα. GAL. Faire grand bruit. ITALIC. Fare grande fremito. GERMAN. U. Ruffig. nrcen vnd iden. HISPAN. Hazer grande bramido. ANGL. To make agreeat noise. Cicero. 2. de Natur. deor. Sicuti incitatur alacres rostris perfremum delphini.

Perfrico, as, penultima corrept. Valde frico. {δυναμια. GAL. Forter fort. ITAL. Fricare molto. GERMAN. Durch reiben wol reiben oder friben. HISPAN. Mucho fregar. ANGL. To rubbe greastie, or fressi. Varro 2. de Re rust. cap. 9. Qui hæc volunt diutius seruare, perfricant sale minuto. Plin. lib. 20. cap. 16. Vulnere ab his facta perfricantur. Cicero 5. Verr. Quum interea Apronius caput atque os suum vnguento perfricaret. [Quintilian. Perfricare faciem, & quasi improbam facere vitiosus guttus. Et Sueton. in Tiber. cap. 60. Perfricare faciem mullo pisco. (in contumeliam & poenam.) Perfricare verò os, seu frontem, significat pudorem deponere. uia δὲ ἰσχυρὰ. Nam quum in pudibundo sanguis ex corde tanquam velamentum in os diffusundatur: qui impudibundi sunt, & inuerecundi, & erubescere videri nolunt, hi solent os & frontem perfricare, ad ruborem illum detergendum, & sanguinem ad interiora repellendum. Hinc ortum prouerbium de inuerecundo, Perfricuit os, Perfricuit faciem, Perfricuit frontem, pro eo quod est pudorem abiecit. Cicero 3. Tuscul. Quid tergier famur Epicure, nec fatemur eam nos dicere voluptatem, quam tu idem quum os perfricuisi, soles dicere. Martialis libro 11. Aut tum perfricuit frontem, posuitque pudorem. [Perfrige facio, is, Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4. Mihi quoque Syrus ille ut perfrige facit (metu.)]

Perfrigo, es, antepen. product. Valde frigeo. {ψυχια. GAL. Avoir grand froid. ITAL. C. Hauer gran freddo. GERMAN. Hestig frieren oder etatlet sein. HISPAN. Resfriarse mucho. ANGL. To be very cold. Marria. 1. 3. Perfruxisse tuas quæstæ est præfatio fauces, Quum te excusaris Maximè, quid recitas. Iuuen. Satyr. 7. Et si perfrizit, cantat bene.

Perfrigo, as, penultim. cor. Refrigo. {ψυχια, ψυχια. GAL. Fort refroidir. ITAL. Raffredare. GERMAN. Wot kellen. HISPANIC. Resfriar otra cosa. ANGLIC. To make very cold. Plin. lib. 25. Omnium harum vis eadem perfrigerare & astringere.

Perfrigescio, Valde frigidus fio. {ψυχια. GAL. Se fort refroidit. ITAL. Raffredarsi mucho. GERMAN. Ganz vnd gat er-

stellen. HISPANIC. Resfriarse mucho. ANGLIC. To waxe very cold. Plin. lib. 31. cap. 6. Difficilius perfrigescunt marina callefacti.

Perfrigidus, a, um, Valde frigidus. {ψυχια ψυχια. GAL. Fort froid. ITAL. Molto freddo. GERMAN. Wot kalt / heftig kalt. HISPAN. Mucho frio. ANGL. Very cold. Cicero 6. Verr. Erat hyemis summa tempestas ( ut ipsium Sepatum dicere audistis) perfrigidus.

Perfringo, is, Perrumpo, violo. {σπασθῆναι. διαρπια. GAL. Rompre en pieces, briser du tout. ITAL. Rompere, frangere, violare. GERMAN. Zerbrechen / ober durch brechen. HISPAN. Quebrantar, violar. ANGLIC. To break in to peaces. Plin. Epist. 101. Campi, quos monuisti, ingentes boues, & fortissima aratra perfringunt. [Tibull. lib. 4. Ut lento perfrerenti obuia pilo. Plaut. Milis. sc. 1. a. 1. Quo pacto Eliphanto perfrigisti brachium. Teren. in Adel. ne aut ille alserit, Aut vsipiam ceciderit, ac perfrigerit aliquid. Cicero pro Milone. Polluerat stupro sanctissimas res giones, senatus grauissima decreta perfrigerat. Idem 7. Verr. Ut eorum rerum ut & autoritate omnia repagula iuris, pudoris, & officij perfringeres. \* Perfringere aliquem, pro Corrumperere. Cicero ad Attic. lib. 3. c. 65. Des operanti ut vno impetu perfringatur.

Perfractus, a, um, participium, Petruptus. {σπασθῆναι. διαρπια. GAL. Tout rompu & brisé en pieces. ITAL. Rotto in pezzi. GERMANIC. Zerbrochen / durchgebrochen. HISPAN. Rompido y quebrado del todo. ANGL. Broken in peaces. Aze perfracto voluitur. Silius lib. 16. Fores perfractæ. Tibull. 1. Eleg. 10.

Perfractè, aduerb. Obstinate, pertinaciter. {αὐδαί. GAL. Obstinément. ITAL. Obstinatamente. GERMAN. Eign nicht nachgeben. HISPAN. Persistidamente. ANGL. Obstinatly, stubbornly. Cicero 3. Offic. Ego enim cum Catone meo sæpe dissentis, nimis mihi perfractè videbatur ætarium, veltigaliqæ defendere.

Perfruo, as, penultim. corrept. perfrueris, Diu, multum & constanter fruor. {σπασθῆναι. GAL. Louir totalement de quelque chose. ITAL. Godere lungamente. GERMAN. Wot niesen vnd brauchen / wol genießen. HISPANIC. Mucho gozar. ANGLIC. To inioye throughlie. Plin. Epist. 4. Quod velim facias, primum ut perinde nostris rebus, ac nos tuis, perfruaris. Cicero 5. de Finibus. Sequamurque eam vitam quæ rebus ipsis perfruat. Idem 1. Offic. Expetuntur autem diuitiæ, tum ad vltus vitæ necessarios, tum ad perfrueudas voluptates. \* Perfrui in malam significationem. Ouid. Epist. 126. Tu rogo proicte nimium mandata sororis Perfer: mandatis perfruar ipsa patris. Iusserat autem pater ut se interficeret.

Perfugio, gis, penultim. corrept. Descisco, ad aliquem confugio. {πρόσθεσθαι. καταφυγῶ. GAL. Fuir en quelque lieu à refuge. ITAL. Ricorrere ad alcuno per aiuto. GERMAN. Zubin fliehen / zu man hin vmb huff vnd schirmo willen fliehen. HISPAN. Huir à lugar por ayuda. ANGL. To flie to some place for succour. Casar. bell. Ciuil. Itaque inagnus eorum quotidie numerus ad Cæzarem perfugiebat. Cicero 7. Verr. Hic locus est igitur vnus quod perfrugiant, hic portus, hæc arx, hæc ara lociorum, quod quidem nunc non ita confugiunt, vt antea in suis repetendis rebus solebant.

Perfugium, gij, Asylum, vulgò etiam dicunt refugium, locus tutissimus, quo rebus aduersis iactati nos recipere contendimus. {πρόσθεσθαι. καταφυγῶ. GAL. Refuge, lieu propre pour se sauuer. ITAL. Perfugio, luogo doue si saluiamo ne i pericolo. GERMAN. Ein fluchtort ein flucht hauff. HISPANIC. Lugar do nos recogemos. ANGLIC. A sanctuarie, a place to flie vnto for succour. Linus libro 2. ab Vrbe, Ita in medio præcipiam victores cæsi Hæterisci: pars perexigua, duce am sso (quia nullum propius perfugium erat) Romam inermes, & fortuna & specie supplicum delati sunt. Casar 4. bell. Gall. Quo perfugio superiore anno fuerant vsi. Transfertur etiam ad alia, vt ad literas quæ suis cultoribus in rebus aduersis solent esse loco perfugij. Cicero ad Att. Itaque vtor eodem perfugio quo tibi vtendum censeo, literulis nostris. [Cum fortuna non lectionem daret, sed perfugium ostenderet. Velletus.]

Perfuga, gæ, penultim. corrept. Qui ad hostes perfugit, siue defecit. {ἄρρηκτοῦ ἡμωρὰ πρὸς τοὺς. GAL. Rebelle qui s'est allé rendre aux ennemis. ITAL. Rebello. GERMAN. Ein fluchtuchiger / der auff des feindes seiten sat. HISPAN. Tornadizo. ANGL. A renouler to the enemais. Cicero libro 3. Offic. Perfuga ab eo venit in castra Fabricij Casar 7. bell. Gall. Admiratus quærit ex perfugio causam. Idem & transfuga dicitur. Linus libro 2. ab Vrbe, Deinde metuens ne si consulum iniussu, & ignaris omnibus iret, deprehensus fortè à custodibus Romanis, retraheretur, vt transfuga: fortunatum vrbis crimen affirmante, Senatui adit. D. Reuentiam tamen tradit Cernel. Front. de differ. vocabul. meo iudicio non ineptam: Transfuga, inquit, suos reliquit, & ad alios venit. Perfuga supplex est. Transfuga igitur venit viuuet, perfuga vt iuuetur.

Perfulcio, is, ire, Bene fulcio, & roboro. {ἰσχυρῶς. GAL. Fortifier. ITAL. Fortificare. GERMANIC. Wot vnderstutzen oder stützen. HISPAN. Fortalescer. ANGL. To propps and fortifie. Ouidius ad Pisonem, Eloquio sanctum modò perfulcire senatum.

Perfundo, is, Humore affuso madefacio, aspergo. {πρὸς νὰκὰς ψυχια. GAL. letter ou verser vne liqueur par dessus, mouiller. ITAL. Spargere, bagnare. GERMAN. Beschuuen / nessen. HISPAN. Derramar, mojar. ANGL. To pour out or abroad. Virgil. 3. Georg. Dulcibus idcirco fluuis specus om-







micum pro Pergines Plautus Amph. Pergin' argutarier' q. d. Non cessabis?

Pergacilis, la. Valde gracilis. {περι γαλις, λιανωσις. GALL. Fort grille, fort delié. ITA. Molto sottile. GER. Ganz rein. HIS. Muy magro y sutil. ANG. Very slender.} Plin. l. 25. c. 15. Longiore caule, sed pergracili.

Pergræcor, aris, Epulis, & potionibus inferuio, quod est Græcorum proprium. {περ γαυρ, οισις, ποσις. GALL. Gaudir & faire grand' chere, yurongner. ITA. Crapulare. GERM. Ein vorzuglich wäsen fürca mit seden und sauffen wie die Griechhen. HIS. P. Viuit à modo de Griegos y vitiolosamente. ANG. To mak riotous cheare and great feastes.} Tuisinnius, Hominem impium: nunc ruri pergræcatur. Plautus Truc. Atque ut cum solo pergræcetur milite. Idem in Bacch. Propterea hoc facio ut suadeas gnato meo, ut pergræcetur tecum, ter venesice. [Plaut. Mossell. sc. 1. a. 1. (bis) Bibite pergræcamini.]

Pergrandis, pergrande. {μεγαλησ, μεγαλησ. GALL. Fort grand, fort aagè. ITAL. Molto grande. GERM. Was groß. HIS. Muy grande. ANGL. Very great or old.} Cicer. 6. Ver. Erat etiam vas vinarium ex vna gemma pergrandi, trulla excavata, cum manubrio aureo. Idem de lege Agraria contra Rullum, Iubet eosdem Decemviros omnibus agris publicis, pergrande vectigal imponere.

Pergraphicus, adiectiuum, Id est lepidus, ad vnguem factus, absolutus & quasi pictoris manu expolitus. {περ γραφικησ. GALL. Fort bien fait, comme qui l'auroit peint. ITAL. Fatto à penello. GERM. Ganz eigentlicher oder wäsentlicher. HIS. P. Hecho al puzel. ANGL. Made as it were painted.} Plaut. in Truc. Nimis pergraphicus sycophanta.

Pergratus, a, um, Admodum gratus. {περ γρατ, μεγαλησ. GALL. Fort agreable. ITAL. Molto grato. GERM. Gar oder vberaus angenehm. HIS. P. Muy agradesido. ANGL. Very acceptable.} Cicer. de Amicit. Sed quoniam amicitia mentionem fecisti, & sumus otiosi, pergratum mihi feceris (spero etiam Scæuolæ) si, quemadmodum toles de cæteris rebus quum ex te quærentur, sic de amicitia disputaris quid sentias. Idem ad Brutum, Pergratum mihi erit, si eum ita tractaris, ut merito tuo mihi gratias agere possit. Interponitur aliquando dictio aliqua inter per & gratum, idque elegantissimè. Cicer. ad Attic. libro 1. Per mihi per, inquam, gratum feceris, si in hoc tam diligens fueris, &c. Idem lib. 5. Per mihi gratum erit, si id curaris ad me perferendum.

Pergratus, & hoc pergrauis, pen. cor. Valde grauis. {περ βαρι. GALL. Fort grief. ITAL. Grauisimo. GERM. Gar schwär. HIS. P. Mucho graue y pesado. ANGL. Very heauie and weigh-heie.}

Pergrauiter, aduerb. Admodum grauitèr. {περ βαριωσ. GALL. Fort grauelement. ITAL. Molto grauelemente. GERM. Gar schwärlich. HIS. P. Muy graue y pesadamente. ANGL. Very greuouslie.} Cicer. ad Attic. lib. 1. Hoc te intelligere volo pergrauiter illum esse offensum.

Pergula, æ, Locus apertus à multis lateribus aërem excipiens, aliquando extra parietem porrectus, & modò rectus, modò sub dio expositus: à pergendo dicta, quòd in ea decumbere soleamus, forùmque aut hortum, aut plateas, aut vias peripetere, & quando que cœnare æstiuo tempore. {περ βολα. GALL. Vne sallie de maison ou galeric, soit couuerte ou non. ITA. Luoco da piu parti aperto, d' coperto d' scoperto, oue gli antichit al volta desinauano. GER. Ein erder od sunst ein laubn an vncin hanß. HIS. El tablado d' corredor. ANG. A gallery, or private place to walk in.} Plinius libro 21. cap. 3. Cum corona rosacea interdum è pergula sua in forum prospexisse dictus. [Plaut. Pseud. se. 2. a. 1. Cras Phænicium Phænicio corio inuises pergulam. Et, Ibidem, Faxo deportere in pergulam.] ¶ In pergulis præceptores discipulos erudiebant, artifices item opera sua velut in proptulo habebant. Vnde Suetonius de Crasulo Grammatico, Deinde in pergula docuit. Plinius libro 35. capite 10. de Apelle, Idem perfecta opera proponebat in pergula transeuntibus: atque post ipsam tabulam latens, vitia quæ notarentur auscultabat. [Sueton. in August. cap. 94. Theogenis mathematici pergulam comite Agrippa ascendit. sup. Augustus.] ¶ Pergula etiam dicebatur locus accommodatus exponendis venalibus rebus. {περ βολα. GALL. Lieu où on estale la marchandise. ITAL. Luoco da porui in mostrale mercatantie. GERM. Ein trämertaden eta offner taben in dem man etwas tan fett haben. HIS. P. La mesa do se pone algo para vender. ANGL. A market place.} Plin. l. Heres, de Iudicis, At si quo in loco constiti, non dico iure domicilij, sed tabernulam, pergulam, horreum, armarium, seu officinam conducens: bique distaxit, vel egit defendere se ex eo loco debet. ¶ Legitur & figuratè Pergula, pro iis qui in pergula versantur. Iuuenal. Satyr. 11. Sed nec structor erit, cui cedere debeat omnis Pergula, discipulus Tripheri doctoris, apud quem Sumaine cum magno lepus, atque aper, atque pygargus. Et Scythicæ volucres, & Phœnicopterus ingens, Et Getulus oyx, hebeti laueissima ferro caditur, & tota sonat vmea cœna Saburra. Quo in loco nonnulli Pergulæ nomine accipiunt eos qui in pergula æstiuo tempore discumbunt. Alij ordinem & cæterum ministrorum qui in pergula discumbentibus inseruiunt, vnique parent structori. Alij rursus scholam eorum qui chironomiam, hoc est gestulationis legem, profitebantur, quam etiam in discendis cibus solent obseruare. [Adi interpretem Iuuenalis, in illum locum.] ¶ In vineis verò topiarium opus significat. {περ βολα. GALL. Vne treille de vigne. ITAL. Pergola di vite. GERM. Ein rāben gabel. HIS. P. El tablado por donde anda la parra.} Columella libro undecimo, capite secundo, Si quæ pergulæ vitium generosarum à putatoribus relicte sunt, ante Calendas Aprilis vtique deputari debent. Plinius etiam libro 17. capite quarto, vi-

tium generosarum pergulas præcipit quinquatribus esse putandas.

Pergulanus, adiectiuum, vt Pergulana vitis, quæ pergulis adiungitur, & sustinetur. Colum. l. 3. c. 2. Nam has nuper mihi cognitatas, pergulanam dico, & itiolam, &c. [Gellius cap. 6. lib. 3. perhercle rem miram.]

Perhibeo, penultima corrept. ex per & habeo, significat dico, & affirmo. {περ ηβω. GALL. Dire, affermer. ITAL. Dire, affermare. GERM. Sutzgäben / fur ein warheit sagen. HIS. P. Dezir, afirmar. ANG. To say, to alledge, or affirme.} Colum. libro 4. India perhibetur molibus ferarum mirabilis. Plautus in Stich. Perlarum montes, qui esse aurei perhibentur. Cicer. 2. de Diuinat. Bene qui conuiciet, vatem hunc perhibeto optimum. [Plaut. Menach. se. 1. a. 2. Nusquam perhibentur bladiosiores meretrices. Ibidem se. 4. a. 2. Qui perhiberis natus Syracusis. Item Perhibere verbi, Vide Perhibere.] ¶ Interdum perhibere ponitur pro dare. Plautus in Pseud. -cur ego vestem, Aurum atque ea quibus vobis vsus, perhibeo? Idem in Merc. -diem vnum orauit, Vt apud me perhiberem sibi locum. Perhibere testimonium, hoc est dicere. Columella libro 4. Eius rei testimonium tu præcipue Syluine perhibere nobis potes. ¶ Quandoque pretium exprimit eo modo quo vendo. Plaut. in Pers. Eodem mihi pretio sal perhibetur quò tibi.

\*Perhibendus, particip. Cicer. Luceio libro duodecimo, Nec minus est Spartiatus Agesilaus ille perhibendus, qui neque pietam, neque fictam imaginem suam passus est esse, quàm qui in eo genere laborarunt.

Perhonorificus, a, um, Valde honorificus. {περ ητιμωσ. GALL. Fort honorable. ITAL. Molto honoruole. GERM. Ganz ehrenhaft oder ehrtich. HIS. P. Muy honorado. ANG. Very honorable.} Cicer. ad Attic. Consalutatio forensis perhonorifica, signa præterea beneuolentiæ permulta nobis impertiantur.

Perhonorificè, aduerbium. {περ ητιμωσ. GALL. Fort honorablement, auec grand honneur. ITAL. Honoreuolmente, con molto honore. GERM. Ganz ehrtich. HIS. P. Muy honoradamente, con mucha honra. ANGL. with great honour.} Cicer. ad Attic. lib. 14. Hic perhonorificè & amicè Octavius, quem quidem sui Cæsarem salutabant.

Perhorreo, es, siue Perhorresco, is, Horrore permoct, extimescio. {περ ηρωσ. GALL. Auoit grand' peur & frayeur, trembler de peur. ITAL. Sentir horrore & ribrezzo, tremare. GERM. Von forcht ein heffigs grausen oder schandred haben / vbel erliden. HIS. P. Mucho temer. ANGL. To haue a great feare, to tremble for feare.} Cicer. ad Attic. lib. 9. Sed genus bellæ crudelissimæ & maximi quod nondum vident homines, quale futurum sit, perhorruui. Idem lib. 33. Sed quid est tandem quod perhorrescas.

Perhorridus, a, um: penultim. corrept. Valde horridus. {περ ηριωσ. GALL. Fort hideux & herissoñé. ITAL. Molto horrido, spauenteuole. GERM. Gar schrecklich. HIS. P. Muy espantable o espeluzado. ANGL. Very fear full and hideous.} Lin. lib. 2. bell. Pun. Pœnus contra intra Formiana saxa, ac Linterni arenas, stagnaque perhorrida situ hybernaturus esset.

Perhospitālis, le, Valde hospitalis. {περ ησπιταλ. GALL. Fort humain & courtois à recevoir les estrangers & ses amis. ITAL. Cortesissimo à riceuere, & acarezar gli amici. GERM. Gar gastfrey / ganz bereit gest aufzunehmen. HIS. P. Muy humano y cortes para recebir los amigos y otros. ANGL. Very courteous to strangers.} Cicer. 6. Verrina, Huius domus est vel optima Mellanæ, notissima quidem certè, & nostris hominibus aperissima, maximèque perhospitālis.

[Perhospita, Tibull. lib. 4.]

Perhumanus, a, um, Admodum humanus. {περ ηυανωσ. GALL. Fort humain. ITAL. Molto humano. GER. Ganz freu detlich / od freundehold. HIS. P. Muy cortes y humano. ANGL. Very human.} Cicer. ad Quintum fratrem lib. 2. Multumque hic mecum sermonem habuit, & perhumanum de discordiis mulierum nostrarum.

Perhyemo, as, are, Totam hyemem transigo. {περ ηυερωσ. GALL. Passer ou demeurer tout l'hyuer. ITAL. Inuernare. GER. Durch winter durt, den gangen winter bisten. HIS. P. Internar d tener inuerno. ANG. To passe ouer or tarie a winter.} Colum. lib. 11. c. 3. Sed eos vacuos perhyemare patiemur.

PERIANDER, αειδωσ. {περ ηανδρωσ. GERM. Euet auß den siben weisen Ortheuolants.} Cypellus filius, vnus ex septem sapientibus Græciæ, & Corinthiorum rex, qui aliquando interrogatus, quare quum sapiens esset, in tyrannide perseueraret, Quia (inquit) & sponte, & inuitum cedere est periculosum: Crudeleter igitur, & in magna suspitione agebat, magno semper militum comitatu stipatus, eos potissimum qui otiosum foro obuersabantur, reformidans. Quapropter vt noui consilij capiendi occasione ciuibus suis præcederet, iugiter eos in bellis, naualibus præfertim, distinebat. Vxorem habuit Melissam, quam zelotypia quadam ductus, quum grauida esset, icu calcis interfecit, pallacorum suarum delationibus temerè fidem adhibens: quas tamen poenitentia ductus, viuas cremavit. ¶ Sunt qui duos fuisse Periandros tradant, alterum Corinthi tyrannum, alterum sapientem, eumque Ambraciorum. Quorum profecto sententia verisimilior videtur. Nam & matris & vxoris mortuæ concubitus, aliæque id genus flagitia quæ de Periandro Corinthio traduntur, non video quo pacto in sanæ mentis hominem, nedum in sapientem, cadere poterint.

PERIBOEA, αειδωσ, Eurymedontis gigantis filia fuit, ex qua Noë Tom. ij.



Perunus Naufithoum suscepit Alcinoi patrem. Autor Homerus 7. Odys.

Peribœtos, { נכבד neebbad. } GAL. Noble, fameux, celebre. Ita Celebro, nobile. GER. M. Berühmt. Hi s. Nobile, famoso. ANE. Famous, of great renown. } Græcis celebrem, famigeratumque significat: quo nomine etiam nobilem quandam Satyrum illi cognominant, perpetuum Liberi patris conuitem. Plin. lib. 34. cap. 8. de operibus ex ars. Item Catagufam, & Ebrietatem, & Liberam patrem, & nobilemque vna Satyrum, quem Græci Peribœton cognominant.

Peribolus, pen. cor. περιβολος, Latine ambitus, lorica murorum: ab ambio, circundo, περιβαλλω. Et accipitur pro septo & corona domus, ideo extructa nequis delabatur: quæ lorica, loriculave alio nomine dicitur. vide LORICA.

Pericardion, περικαρδιον, Membrana est cor circumquaque amplectens, tantum ab eo distita, tantumque spatij vacui omni ex parte relinquens, quantum ad cordis diastolen maxime est necessarium, vulgus Capsulam cordis appellat.

Pericarpium, περικαρπιον. Balbi genus est. Eius duæ sunt species, cortice rubro alterum, alterum nigro, papaueri simile. Vtranque habet vim exalfaciendi: vnde & contra cicutam datur. Autor Plin. lib. 25. cap. 10.

Pericarpium, περικαρπιον, Est inuoluerum seminis, quo illud ambitur & aduersos cælij, animaliumque iniurias defenditur: vt in frugibus spica, in castaneis echinus. { ANGL. An huskor hull of corne or other graynes. } Est item pericarpium brachij ornamentum, cingens iuncturam illam quæ summa manus cubito iungitur, quam anatomice rei periti Græco vocabulo περικαρπιον appellant.

PERICLES, Atheniensis viri clarissimi nomen, qui annos quadraginta in administratione Reipublicæ principatum tenuit. Plurimum enim & autoritate & eloquentia pollebat. Vnde & Olympium identidem à Poetis Comici appellabatur, quod tonare in concionibus, & fulmen ciere videretur. Habuit in administratione Reipublicæ aduersarium Thucydidem Milesum, virum nobilem & potentem: qui quum illum apud populum eo nomine reprehenderet, quod nimium in publicis operibus sumptum fecisset, Atqui (inquit Pericles) de meo hæc omnia persoluere non recuso, modò mihi liberum sit nomen meum illis inscribere. Quo tam animoso responso, aduersarij calumniam facile effugit, censeate populo operum magnificentiam ad reipublicæ splendorem pertinere, ideòque ea publico, non priuato sumptu esse faciendâ. Autor est Plutarchus, quum Pericles aliquando Sophoclem in mag. stratu collegam haberet, & cum eo nescio quid, de Reipublica colloqueretur, eximia forma pueri illac iter fecisse, quem intuitus Sophocles, quum pulchritudine eius supra modum admiraretur: Atqui (inquit Pericles) magistratum decet non modo manus, verum etiam oculos continentes habere. Vide plura de hoc apud Plutarchum.

Periclitator, vide PERICLYVM.

Periclymēnos, siue Periclymenon, penultima correpta. { περικλυμνω. } Dioscoridi. GAL. Herbe appellee matrislyua. ITAL. Matriselua. GER. M. Gifsbil: oder waldgitten. HISP. A. Madreselua. ANGL. woodbind, that beareth the hony suckle. } Herba est fruticosa, ex interuallo duo habens fila, subcandida, mollia: in cacumine autem semen inuero folia durum, & quod difficile euellatur. Nascentur in aruis & in sepibus, conuoluens se admiculis quibuscunque. Hac Plin. lib. 27. cap. 11. Hodie, teste Ruellio, vocatur caprifolium, à quibusdam etiam matrislyua.

PERICLYMENS, περικλυμνω, Homero, nomen filij Nelei fratris Nestoris, cui à Neptuno auo concessum erat, vt in quas ei visum esset formas se posset transformare. Hercule itaque bellum gerente aduersus Neleum, Periclymenus in aquilam conuersus, faciem hostis vnguibus & rostro lacerabat, donec sagitta Herculis in ære confixus, & in terram delapsus, altius corporis pondere adastra sagitta, animam efflauit. Vide latius hanc fabulam apud Ouidium 12. Metamorph.

PERICOPĒ, penultima correpta, Amputatio, circuncisio. { περικοπή. } GAL. Coupure. ITAL. Taglio. GER. Ein abschneidung/ ein vnderscheid oder sñet einer gangen reb. HISP. A. Taidadura, corradura. ANGL. A cutting of or about. } à verbo Græco περικοπιω, quod est amputo, vel circuncido. Hieron. ad Pamma. Aut sit tu quoque barem contraxeris illam Apostoli περικοπιω, id est amputationem in qua de virginitate & nuptiis disputat, aliter differere compelleris.

Pericranion, περικρανιον, Membrana est tenuis & neruosa, sub capitis cute ex crassa meninge enascens, totumque cranium extrinsecus ambiens: vnde & nomen accepit.

Periculum, li. à pereò deduci videtur, Discrimen, tempus aduersum. { παρὰ κλυδωνος. } GAL. Peril, danger. ITAL. Pericolo. GER. M. Ein gefar oder gefahrlich. HISP. A. Peligro. ANGL. Danger, perill, ieopardie. } Virg. 3. Æneid. Oblacnamque famem, quæ primæ pericula, vito. Variis autem modis hoc nomine in oratione vtitur. [Magnum periculum est ab asinis ad boues transcendere. Plaut. Aul. sc. 4. a. 1. Hand periculum est. { GALL. Il ne fault point craindre. } ne cardines foribus offringantur. Plaut. Afin. sc. 3. a. 2. Periculum vitæ mæ tuo stat periculo. Plaut. Capt. sc. 5. a. 3. Id mihi ne eueniat nonnullum est periculum. Plaut. Capt. sc. 1. a. 1. \*De meo periculo rem saluam exhibebo. Plaut. Afin. sc. 4. a. 2. Nimmio periculo hanc pallam abstuli. Et æquè magno periculo. Plaut. Men. sc. 3. a. 1. \*Periculum memoriæ adire. Sueton. in Aug. cap. 84. Pericula ludere (de agone ludicrò.) Martial. Epigr. lib. 9. Ex periculo petita verba. Quint. Virtuti periculum non est, ne admota oculis reuilescat. Senec. cap. 15. de Tranq. Ne vereare, meo periculo (amitte istum æstimatum) Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. Non periculum est ne quid rectè monstres. Plaut. pseud. sc. 3. a. 1. Nullum periculum est

quod sciam stipularier. Plaut. pseud. sc. 6. a. 4. Nihil ita sublime est, supra quæ pericula tendit vt non sit suppositum Deo. Ouid. Eleg. 8. l. 4. Trist. } Dicimus enim, Subicere alicquem periculo, Creare periculum alicui, Negligere periculum, In periculo esse, Periculum subterfugere, Periculum adire, Abesse à periculo, Afferre periculum, Adducere in periculum, Confare periculum, Committere se periculo, Faccessere periculum alicui, Inferre se in periculum capitis. Iniicere periculum, Intendere periculum, Intentare periculum, Liberare periculum, Procurare periculum, Vocari in periculum, Venire in periculum. } Aliquando periculum accipitur pro experimento, quia rarum est tentamentum sine periculo. Terent. in Eun. Fac periculum in literis, [fac in palaestra, & c. } Periculum, verbum anceps, medium, siue commune esse scribit. Gell. cap. 9. lib. 12.]

Periculōsus, sa, sum, Quod est cū periculo coniunctū. { κινδυνώδης, κινδυνώδης, κινδυνώδης. } GAL. Perilleux, ITA. pericoloso. GER. M. Gefährlich. HISP. A. Peligroso. ANGL. Perillous, dangerous. } Cic. l. 1. Offic. Grauioribus autem morbis periculosas curaciones, & ancipites adhibere coguntur, Casar. 7. bell. Gall. Intrare intra præsidia periculosum putabat. Cic. 5. Ver. Turpis est enim & periculosa confessio.

Periculōse, aduerbium. { κινδυνώδως, κινδυνώδως. } GAL. Perilleusemēt. ITA. Pericolosamente. GER. Gefährlichen. HISP. Peligrosamente. ANGL. Dangerously, perillously. } Cicero. Tironi. Periculose hyeme nauigatur. Idem pro Mil. Facere enim probus adolescens, periculose, quàm perperit turpiter, maluit.

Periculōsus, laris, periculum subeo, periculo me expono. { κινδυνώδης. } GAL. Estre en danger. ITAL. pericoloso. GER. M. In gefar sein. HISP. Poner se en peligro. ANGL. To be in danger or perill. } Vnde periculatus sum apud Catonem: lectum est, teste Festo.

Periclitator, pen. cor. aris, Periculum subeo, in discrimen me conicio. { κινδυνώδης, κινδυνώδης. } GAL. Se mettre ou estre en danger. ITA. Pericolare, andare à periculo. GER. M. In gefar non sein gefährlich sein. HISP. Ponerse en peligro. ANGL. To put him self in danger. } Vt Periclitator fama, capite: hoc est periculum est, nec caput aut famam amittam. Dicitur etiam periclitator sibi, id est, in periculo positus sum moriendi propter sitim. Plin. lib. 17. cap. 24. Arbores gelu periclitabantur. Martial. lib. 6. Periclitatur capite Sotades nofter. [Sueton. in Tib. cap. 21. Periclitari de summa Imperij. Periclitari caullâ. Quintilian.] } Periclitari etiam significat experiri. Cicero. Tironi. κινδυνώδως κινδυνώδως. [Plaut. Amphit. An periclitamini quid animi habeam? (paulò post, Tentas.) Idem Ibidem. Periclitatus sum animum tuum: quid faceres, & quo pacto fere Induceres. } Periclitandus. Gellius cap. 8. lib. 13. In rebus noscendis, periclitandisque versari. (de vsu.) } Cis. lib. 1. de Orat. Subeundus vsus omnium, & periclitandæ vires ingenij. Plancus ad Ciceronem. Ita que potius periclitari volui, si posset mea præsentia & lepidum tueri, & exercitum facere meliorè, quàm nimis cautus videri. \*Cum infinitiuo. Quint. lib. 11. ca. 3. vox ima vim non habet: summa rumpi periclitatur. \*Periclitandus, particip. κινδυνώδης. Cicero. in Catil. Non est sapius in vno homine summa salus periclitanda Reip. \*Periclitatus aliud particip. Cic. de Amicit. Est igitur prudentis, sustinere vt cursum, sic impetum beneuolentiæ, quo vtanur, quasi aquis tentatis, sic amicis, aliqua parte periclitatis moribus amicorum.

Periclitatio, onis, verbale, Experimentum, tentatio. { κινδυνώδης. } GAL. Peril. ITAL. pericolo. GER. Berührung mit gefar. HISP. Peligro. ANGL. An aduenturing or ieoparding. } Cic. 1. de Nat. deor. Quarum utilitatem longinqui temporis vsu & periclitatio temporis percipiunt.

Peridoneus, a, um, Valde idoneus. { περιδοτικός. } GAL. Fort idoine, propre & conuenable. ITA. Molto atto. GER. M. Gut fuglich oder tauglich. HISP. Muy idoneo, y atinado. ANGL. Very site and conuenient. } Cas. 2. bell. ciuil. Quod is locus peridoneus castris habebatur. Suet. de Clar. Gram. Peridoneus præceptor.

Peridomis, pen. cor. peridomidis, scem. gen. περιδομιδος, Hypæthra ambulatio ambiens palastras, apud Virr. l. 5.

Periergia, ἀπειρηγία, GAL. Curiositas. ITA. Curiosità. GER. M. Überflüssige sorg durch welche man nur null stoffig vnd gesucht ist. HISP. Curiosidad. ANGL. Curiosity. } Curiositas, sedulitas, nimia auictas, & veluti redundans diligentia, qualem in Protegene reprehendit Apelles, quòd in manu de tabula tollere non posset, Diomedes. περιεργία inter tropos, seu potius inter vitia orationis annumerat, quum scilicet oratio plus satis elaborata & fatietatem parit, & obscuritatem.

Periegesis, pen. product. περιεγησις, Ambitus, siue circuitus: à verbo Græco περιεγίμαι, quod est circumeo, vel circundo. Hinc Dionysius a fer, opus suum geographicum γη περιεγησις inscripsit.

Perileucos, περιλευκος. Gemma filum habens candidum ab ipso ore ad radicem vsque descendens. Plin. l. ult. c. 10.

PERILLVS, περιλλω, atheniensis liber ingenio præstans, qui Phalaride tyranno Agrigentino taurum ex ære fabricauit, in quo reus clauderetur, ac subiecto igne mugitum bouis ederet: cuius muneris nomine quum amphilynum à tyranno (qui nouis semper tormentis excogitatis delectabatur) speraret munus, inclusus tauro, suppositaque ignibus, primus lux artis experimentum præbuit. (GER. Der kunstlich werck mettet so dem rouwen tyrannen Phatarid den ehrtinen oßsen oder feurhosen gemacht hat.) Ouid. de Arte, Et Phalaris tauro violentus membra Perilli Totruit, infelix imbuti auctor opus. [Idem Ouid. Eleg. l. lib. 3. Trist. ] Plin. lib. 34. c. 8. Perillum nemo laudar, æuiorem Phalaride tyranno, cui taurum fecit, mugitus hominis pollicitus, igne subito, & primus eum expertus est cruciatum iustiore sæuitia.

Perillustris, stre, admodum illustris. { περιλαμπρως, περιλαμπρως. } GAL. Fort illustre & renommé. ITAL. Molto illustre. GER. M. Durch



denſitatis hoc betumpt. H i s. Mucho esclareſcido y famoso en bien. ANG. *Greatly renowned, very noble.* } Cic. ad Att. l. 5. Ibi morati biduum perilluſtres fuimus, honorificiſque verbis omnes iniurias reſellimus.

**Perimbecillus**, a, um, vel perimbecillis, le, Valde imbecillus. { *πρόσωπο ἄδρα, ἀπὸ τῆς ἄδρας.* G A L. Fort debile. I T A L I C. Molto debole. G E R M. Baſt ſchwach und tödt. H i s P. Muy flaco. A N G. Very weak and feble. } Cic. ad Att. l. 10. Quod quidem eſt natum, perimbecillum eſt, Varr. 3. de Re ruſt. c. 10. Perimbecillum enim id, ut caput molle.

**Perimio**, is, à per & emo, Deleo, interficio, tollo. { *περιμιόω.* G A L. Tueri, mettre à mort, aneantir. I T A. Occidere, deſtruggere. G E R M A. Abſtun/umbbringen/töden. H i s P. Matar, deſtruyr. A N G. To ſlay, to kill. } *Plant. in Menach.* Virum hunc ego perimam impuriſſimum. [Ouid. 13. Metam. Inque ſuis illum caſtris comitelque peremi.] Cicero. 4. Tuſcul. Sin autem perimit ac delet omnino, quid melius? Idem de Aruſp. reſponſi. Si ludi non intermiſiſi, ſed perempti, atque ſublati ſunt. } Perimere reditur, eſt intercludere, adimere, Cicero pro Plancio, Si mihi vis maior aliqua reditum peremiſſer.

**Peremptus**, interfectus. { *περιεπιόω.* G A L. Tué. I T A. Ammazato. G E R M. Getödt/umbgebracht. H i s P. A. Matado A N G. Killed. } Virg. 9. Aeneid. Nec minor in caſtris luſtus, Rhamnec reſperito Exanguis, & primis vna tot caede peremptis.

**Peremptorius**, a, um, quod perimendi vim habet. { *περιεπιόω.* G A L. Choſe pour tuer. I T A. Peremorio, ch'uccide. G E R M. Tödtich. H i s P. Coſa para matar. A N G. L. That hath force to kill. } à perimendo: ut venenum peremptorium, apud Apul. l. 10. Sic apud Vlpian. ff. de iudiciis. l. Et tertium. Peremptorium edictum dicitur eo quod tribus edictis propoſitis, vel vno pro tribus fieri ſolebat, & quod perimat diſceputationem inter litigatores, hoc eſt non patitur aduerſarium tergiverſari, qui verò ſpernebat, contumax dicebatur. Peremptoria exceptione dicuntur quæ ſemper agentibus obſtant, & rem de qua agitur, perimunt.

**Perincertus**, a, um, Valde incertus. { *περιεπιόω.* G A L. Fort incertain. I T A. Molto incerto. G E R. Gar vngwiſſ. H i s P. No cierto, Muy dudoso. A N G. Very uncertain. } Gell. l. 18. c. 4. ex Salluſtio, At Cn. Lentulus patritia gentis, collega eius cui cognomen Clodiano fuit, perincertum ſtolidior, an vanior, legem de pecunia quam Sylla emptoriſus bonorum remiſerit exigenda promulgavit.

**Perincommodus**, a, um: pen. corr. Valde incommodus. { *περιεπιόω.* G A L. Fort incommode. I T A. Molto incommodo. G E R. Gar vnto miſſch/oder vnfuglich. H i s P. No prouehoso, muy damnoſo. A N G. L. Very incommodious. } Liu. l. 37. Quæ nihil admodum Romanis, ea perincommoda regis erant.

**Perincommodè**, aduerbium, Valde incommodè. { *περιεπιόω.* G A L. Fort incommodement. I T A. Multo incommodamente. G E R M. Ganz vnto miſſchen/gar vngtügen. H i s P. Muy danosamente. A N G. Very incommodiouſſie or vnhand ſomelie. } Cicero ad Att. l. 1. Sed accidit perincommodè, quod eum nuſquam vidisti.

**Perinconſequens**, penult. cor. Valde inconueniens, valde abſurdum. { *περιεπιόω.* G A L. Fort abſurde. I T A. Molto ſconueniente. G E R. Baſt vngtügenpt. H i s P. Muy inconueniente. A N G. Verie abſurde an inconueniente. } Gell. l. 14. c. 1. Per autem, inquit, inconſequens ipſum quidem corpus, & habitum tam profundi aëris ſub alio atque alio cæli curuamine non eundem manere.

**Perinde**, ex Per, & inde, compoſitum aduerbium ſimilitudinis, Eodè modo, ſimiliter, æquè. { *περιεπιόω.* G A L. Ainſi, par eillemèr. I T A. Coſi, quaſi. G E R M. Vergleichen/gleichig erad. H i s P. Samejamente, como. A N G. L. So, alyk, all alyk. } & habet poſt ſe ſe à aliquam harum particularum, Vt, quaſi, ac ſi vel atque. *Plantus in Pſeud. ſc. 1. a. 2.* Nam omnes res perinde ſunt vt eas magnificias. [Item, Non poſſum agere gratias perinde vt de me promeritus es. *Plant. Capt. ſc. 1. a. 5.* Vbi tu me habueris perinde illum illic curauerit. *Plant. Capt. ſc. 2. a. 2.* Vxor em præbere vlutarium, perinde eſt ac ſi agrum ſterilem fodendum loces. *Plaut. Amphitr.* Perinde vt eſſe Autumno haud aliter dicetis. *Plaut. Moſtell. ſc. 2. a. 1.* Vti tu me habueris, perinde illum illic curauerit. *Plaut. Capt. ſc. 2. a. 2.*] Cicero. 3. Tuſc. In quo facerem illud Bionis, perinde ſtultiffimum regè in luètu capillum ſibi euellere, quaſi caluitio mæror leuaretur. Cicero. 5. Tuſcul. Philoſophia non perinde ac de hominum vita eſt merita, laudatur. Cicero Attic. lib. 6. Quos ego perinde tuebar ac ſi vſus eſſem. Idem pro M. Marc. Vereor vt hoc quod dicam non perinde intelligi aude tu poſſit, atque ego cogitans ſentio. } Aliquando ſequitur particula quàm. *Suet. in Demitiano.* Nulla matrem re perinde motus quàm reſponſo caſtisque Aſcletationis Mathematici. } Aliquando ſignificat pariter, æquè, ſi nulla ſit negatio, nec ſequatur, ac ſi, vel atque ſi, aut ſimilis particula. *Plinius lib. 1. Epiſt.* Funas Ruſi clariffimi, & perinde ſceleriſſimi. *Suet. in Caſar.* Quæ ſi quis inueſtigare & perſequi velle, quartam elementorum literam, id eſt d, pro a, & perinde reliquis commutet. Cicero. Terent. Te & Dolabellam perinde diligo. [Salluſtius apud Quinil. Mithridates corpore ingenti, perinde armatus.] } Aliquando ſignificat per hunc modum. *Terentius in Phormione.* Sexcentas perinde potius ſcribito mihi iam dicas. [Interdum talem ſignificat. *Plaut. Capt. ſc. 2. a. 2.* Si perinde habeam domini, vt ipſe fui. } Aliquando poſt perinde ſequitur tanquam pro acſi. *Gell. lib. 15. cap. 29.* Hoc perinde eſt tanquam ſi ego dicam. Eſt mihi nomen Iulium. } Aliquando perinde & adeo ſimul iunguntur, idè que ſignificant quod ita. *Plautus in Amphitr.* Fac ſis perinde aded vt me velle intelligis. } Aliquando poſt perinde ſequitur prout. *Plin. in Panegyry.* Meminerint perinde coniecturam de moribus ſuis homines eſſe facturos, prout hoc vel illud elegerint. \* Non perinde, Id eſt non multum, ſeu valde. *Suet. in Galba, cap. 1.* Quare aduentus eius

non perinde gratus fuit, Idem in Auguſto cap. 80. Coxendice & femore & crure ſiniſtro non perinde valebat, vt ſæpe etiam inde claudicaret. [Idem in Tib. cap. 52. Itaque ne mortuo quidem perinde affectus eſt.] *Plin. Epiſt. 8.* Quanto magis deicit publicè conſulentem, vtiliſſimum munus, ſed non perinde popolare comitate orationis inducere?

**Perindulgens**, tis, adiectionum. Valde indulgens. { *περιεπιόω.* G A L. Qui perinet beaucoup & baille grand abandon. I T A. L. Che compiaci molto. G E R M A. Nachſichtig und vortragem. H i s P. El que mucho regala. A N G. That permitteſt muche, and giueſt very great libertie and licence. } Cicero. 3. Offic. Magnus vir in primis, & qui perindulgens in patrem, idem acerbè leuerus in filium.

**Perinſamè**, & hoc perinſame, penult. prod. { *περιεπιόω.* G A L. L. Fort inſame. I T A. Molto inſame. G E R M. Gar verſchett/ und vertumbbet. H i s P A. Mucho inſame y inſamado. A N G. Very inſamous, without renowne. } Valde inſamis. *Suet. in Vitel. c. 2.* Curam quoque imperij ſuſtinuit abſente eo, expeditione Britannica, vir innocens, induſtrius, ſed amore Libertinæ perinſamis.

**Perinfirmus**, a, um, Valde infirmus. { *περιεπιόω.* G A L. Fort foible. I T A. L. Molto debole. G E R M. Wberauſ ſchwach. H i s P. Muy flaco. A N G. L. Very feble and weak. } Cicero ſecundo de Finib. Sunt enim leuia & perinſima, quæ dicebantur à te.

**Peringenioſus**, ſa, ſum, valde ingenioſus. { *περιεπιόω.* G A L. Fort ingenieux. I T A. Molto ingenioſo. G E R M. Gar ſtuetich. H i s P. Muy ingenioſo y agudo de ingenio. A N G. Very ingenious and witty. } Cicero ſecundo de Clar. Orat. Alios quod melius putent dicere ſe poſſe quàm ſcribere, quod peringenioſis hominibus, neque ſanè doctis plerumque contingit.

**Periniquus**, a, um, penultima producta, Valde iniquus. { *περιεπιόω.* G A L. Fort inique. I T A. Molto iniquo. G E R M. Gar vnbitich. H i s P. Muy inuſto. A N G. L. Very uniuſe an partiall. } Cicero de lege Manil. Quare videant ne ſit periniquum & non ferendum. Liu. l. bell. Pun. Pœnus periniquo animo ferebat, à Gallis accitum ſe veniſſe ad liberandum eos dictitans.

**Periniurius**, valde iniurioſus. *Apul. in Apologia.* Atqui periniurium eſt ei fidem in peioribus habere, cui in melioribus non haberes.

**Perinſignis**, perinſigne, Valde inſignis. { *περιεπιόω.* G A L. Fort appareat & notoire, fort noble. I T A. Molto nobile, molto illuſtre. G E R M A. Gar wol betant, waſt deutlich. H i s P. Muy noble y ſennabado y famoso. A N G. Very notorious. } Cicero de Legibus, An corporis prauitates ſi erunt perinſignes, habebunt aliquid offeſſionis, animi deformitas non habebit.

**Perintege**, gra, grum, Omnino inuiolatus, planè integer. { *περιεπιόω.* G A L. Fort entier. I T A. L. Multo intero. G E R M A N. Ganz vnuerſteert. H i s P A N. Muy entero. A N G. Very whole and entiere. } Gell. lib. 3. cap. 5. Caſtitatis perintege dicebatur.

**PERINTHVS**, *περιεπιόω.* Vrbis Thraciæ ad Propontidem, poſtea Heraclia dicta, à nomine Heraclij principis Conſtantinopolitani, in qua olim fuit celeberrimum illud amphitheatrum marmoreū ex vno lapide exciſum, quod inter ſeptem orbis miracula numeratur.

**Perinthius**, thia, thium, *περιεπιόω.* Qui ex Perintho eſt: vt Perinthia, Menandri Comœdia. *Terent. in prol. Andr.* Menander fecit Andream & Perinthiam.

**Periocha**, { *περιεπιόω.* G A. Argument. I T A. Argomento. G E R M A N. Ein turtzer ſummarifcher begriff oder inhalt eines dingo. H i s P. Argumento. A N G. A briefeſt argument. } A Græcis dicitur quod à nobis argumentum, hoc eſt breuis totius rei alicuius explicatio, à verbo Græco *περιεπιόω*, quod eſt continere, complector. Hinc Sulpitius apollinaris in Terentij Comœdias argumenta, Periochas inſcripſit. Cicero Attic. lib. 13. At ego ne Tironi quidem dictaui qui totas periochas perſequi ſolet, ſed Spintheri ſyllabatim. Sic enim vulgè legimus, quum fortaliſis non abſurdè ibi periodos legere poſſimus.

**Periodus**, di, ſigen. & pen. cor. *περιεπιόω.* Latine ambitus dici poteſt, vel circuitus. Vnde in oratione circuitus ille verborum ex colis & comatibus in orbem quendam circūductus, periodus appellatur. Cicero in Orat. Circuitus orationis, quem Græci *περιεπιόω*, nos tum ambitum, tum circuitum, tum comprehensionem aut continuationem, aut circūſcriptionem dicimus. Idem de Clar. Orat. Quæ etiam comprehenſio & ambitus ille verborum (ſi ſic periodum appellari placet), erat apud illum contractus & breuis. } In febris item intermittentibus medici Periodum appellant ſpatium illud à principio vnius paroxyſmi ad initium alterius: vnde Periodicæ febres nomen ſemperunt, de quibus E R I S. In ſacris quoque Græciæ certaminibus periodo viciffe dicebantur, qui quatuor illa certamina obuiſſent, Pythia ſcilicet, Iſthmia, Nemæa, & Olympia, & ex omnibus hiſce victoriam reportaſſent. Hi ſce honor talis habebatur, vt triumphantium more quadrigis per ruinas murorum in patriam reuerterentur, & perpetuo ex publico alerentur.

**Periodicus**, a, um, *περιεπιόω.* Quo à certa ſtatūque quadam periodo recurrit. Vnde periodicæ febres dictæ ſunt tertianæ & quartanæ, quod ſpatio non nullo intermittentes, quadam quaſi periodo facta, certis temporibus recurrant. *Plin. lib. 20. cap. 3.* Semina eius ſi fuerint pari numero adalligata, febres ſanare dicuntur, quas Græci dicunt periodicas.

**Perioſtion**, *περιεπιόω.* Membrana tenuis oſſa in quacunque corporis parte immediate ambiens.

**PERIPATETICVS**, *περιεπιόω.* Philoſophi quidam Athenis fuerunt, à Platonis ſchola profecti, quorum princeps fuit Ariſtoleſ: ita dicti quod inambulante docerent, *Suet. in Ariſtoleſ.* quod eſt deambulare. De horum origine ſic ſcribit Cicero lib. 1. *Ac ad. Quæſt.* Platonis autè autoritate, qui varius & multiplex & copioſus fuit, vna & conſentiens duobus vocabulis philoſophiæ forma inſtituta



est, Academicorum, & Peripateticorum, qui rebus congruentes, nominibus differabant. Nam quem Plato Speusippum sororis filium Philosophiæ quasi heredem reliquisset: duos autem præstantissimos studio atque doctrina, Xenocratem Calcedonium & Aristotelem Stagiritem, qui erant cum Aristotele, Peripatetici dicti sunt, quia disputabant in ambulantes in Lyco: illi autem qui Platonis instituto in Academia (quod est alterum gymnasium) cætes erant & sermones habere soliti, è loci vocabulo nomen habuerunt. Sed utriusque Platonis vbertate completi, certam quandam disciplinæ formulam composuerunt, & eam quidem plenam ac resectam. *Hæc sunt Cicero.*

**Peripetasmata**, gratia, Auca siue tapetia quæ ad parietes extenduntur ornata summa, vnde & nomen habent. { *ῥοδ μασαχ. ἀειματὸ ματα.* GAL. Tapiserie. ITA. *Razzi tapezzaria.* GER. *Tapete* oder *gewürchte tuch* mit welschen man ein ort verhenet. HIS P. *Las mantas de pared, paramentos de cama.* ANG. *Tapestrie.* } Nam *ἀειματὸν* est extendere. A *Lucretio* Babylonica dicitur: ab aliis Attalica, à *Capitolino* Stromata, & *Peristromata*: à *Varrone* belluata, hoc est bellus variegata, à *Plauto* etiam peristromata. *Cicer. 6. Ver. Quid illa Attalica, tota Sicilia nominata ab eodem Heio peripetasmata, emere oblitus es?*

**Peripetia**, ἀειματὸν, à Græcis dicitur quam nos fortunæ temeritatem dicimus, vel varium rerum euentum.

**Periphās**, ἀειματὸν, Theſſalus quidam fuit pater Lapithæ, à quo Lapithæ nomen acceperunt. *Autor Stephanus.* Est item Periphās, apud *Virg.* nomen cuiusdam ex comitatu Pyrthi, quem vnâ cum illo Priami regiam oppugnantem inducit. *lib. 2. Aeneidos.*

**Periphānēs**, ἀειματὸν, Comici cuiusdam nomen: quod Latine conspicuum significat: à verbo Græco ἀειματὸν, quod est clarus & conspicuus sum.

**Periphānes**, nomen mercatoris Rhodij. *Plaut. Asin. sc. 4. a. 2.* Item nomen patris militis. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 5.*

**Periphēria**, pen. prod. verbum ex verbo, Circumferentia, circundatio. { *ῥοδ μασαχ. ἀειματὸν ματα.* GAL. Circouferenze, roudre. ITA. *Circonferenza.* GERM. *Ein umbtreiß.* HIS P. *Redondez.* ANGL. *The roundness of a circle.* Periphēria circuli, hoc est circuli ambitus: Periphēria terræ, hoc est terræ superficies. Interdum idem quod hallucinatio, & peruagatio, à verbo Græco ἀειματὸν, quod inter cætera significat erro, vagor, palor, animûmque variis cogitationibus huc illuc ago.

**Peripheroma**, vide **PERIPLEROMA.**

**Periphōretēs**, pen. prod. ἀειματὸν, Artemonis cuiusdam cognome fuit, delictis aded effœminati, vt nunquam nisi lectica pensili circumlatus, domus suæ limen transfret: ita dictus *ῥοδ μασαχ. ἀειματὸν ματα*, quasi circumlatus. Meminit huius *Plin. lib. 34. cap. 8.*

**Periphraſis**, ἀειματὸν, Latine circumlocutio, vel circuitio, Figura est, teste *Quintiliano*, *lib. 8. cap. 6.* quum id quod vno, aut certe paucioribus verbis dici poterat, pluribus explicatur. Fitque interdum necessitatis causa, quoties dictu deformia operimus: vt apud *Sallustium*, quum requisita naturæ, dixit pro eo quod honestè vnica dictione explicare non poterat. Interdum etiam solius ornatus causa, quod genus frequentissimum est apud Poetas. *Virg. 1. Aeneid.* Tempus erat quo prima quies mortalibus ægris Incipit, & domo diuûm gratissima serpit. Hæc ferè *Quintilianus*, licet non iisdem verbis.

**Periplectomenes** nomen (enis. *Plaut. in Milit.*)

**Peripleroma**, pen. prod. ἀειματὸν, Figura est quam ex Grammaticis nonnulli Supplementum vocat, quum scilicet particula aliqua ad sensum minime necessaria, carminis causa adijcitur: à Græco verbo ἀειματὸν, quod est expleo. Exemplum potest esse illud apud *Virg.* Sic fortè precatur. Vbi **FORTE** particula vacat, teste *Seruius* ad solum versus hiatus fulciendum ingesta. Latini id genus redundantantes particulas, tibicines solent appellare: translatione sumpta ab ædificiis, in quibus columellæ quædam tecta sustententes, tibicines appellantur.

**Periplūs**, ἀειματὸν, Latine circumnavigatio dici potest: quo nomine ex Geographicis nonnulli opera sua inscripserunt, oræ alicuius maritimæ lustrationem continentia.

**Peripneumonia**, ἀειματὸν. GAL. Inflammation, exulceratio des poulmons. ITA. *Inflammatione, exulceratione del polmone.* GERM. *Lungenſucht so einen schwertich machet zu atmen.* HIS P. *Dolentia de los pulmones.* ANG. *An inflammation or disense in the lightes.* Est inflammatio pulmonis cum febris acuta, & difficultate spirandi.

**Peripneumaticus** morbus, dicitur à *Cels. lib. 4. ca. 7.* & qui hunc morbum patitur, peripneumonicus dicitur. { *ἀειματὸν ματα.* GAL. Qui a les poulmons exulceret. ITA. *Chi ha tal malattia.* GERM. *Lungenſucht / der so von wegen etnes gep: dften der lungen schwertich atmen tha n.* HIS P. *El doliente de los pulmones.* ANGL. *Pursey, or that breat beth paine fullie for the exulceration of the lightes.* } *Plin. lib. 22. cap. 24.* Mellis quidem ipsius natura talis est, vt putrescere corpora non sinat iucundo sapore, atque non aspero, alia quam salis natura faucibus, tonsillis, anginæ, omnibusque oris desiderijs vitiosissimum, arecentisque in febribus linguæ. Iam verò peripneumonicis pleuriticisque decoctum.

**Peripsema**, pen. prod. quod Græci ἀειματὸν scribunt à ἀειματὸν, quod est circumad, vel circunlino, abſtergo, & repurgo: Propriè limatura, siue rasura, scobs, ramentum, vel purgamentum dicitur. Antiqui olim, peste, aliòve malo grassante, quum sacros homines quos in expiationis vsum alebant, in victimarum morem redimitos, ex loco præcipiti in mare deiiciebant, Neptuno immolantes: inter deiiciendum solennia verba effari solebant, *ἀειματὸν ἡμῶν, ἡμῶν* pro nobis peripsema: ac si dixissent, Sis pro nobis piaculum: esto lustratio nostra & seruatrix vrbis victimæ: id quod Suidas annotauit. Quod itaque apud *D. Paulum prima ad Corinth. ca. 4. ἀειματὸν* legitur, nos piaculum vertere possumus, vt sic, Nos tanquam piacula mundi facti sumus, & succedaneæ pro populo victimæ.

Ac si diceret, Non minùs apud Gentium vulgus detestabilis sumus, quàm illi qui diris execrationibus onerati atque obruti, pro salute publica abijci olim solebant. Quæ sententia congruit iis quæ præcedunt, Peripsema enim etiam ramenta vestigiorum significat, quæ vt sordida abijciuntur. *Hæc Bud.*

**Peripseuma**, atis, Dici potest, quod abundantia rerum suppetit. Hinc ἀειματὸν, copia rerum lupere significat. Est & congiarium propriè quod plebi datur, sicut quod militibus donarium. *Ælian. Spartianus in Ælio Vero, & Iul. Capitolinus in Pio.* Solebant autem vltra stipendium dari liberalitatis causa, vt milites magis addicti Imperatoribus essent. *Alciat. c. de An. ciuilibus. l. centum peripseumatus lib. 11.*

**Periscellis**, idis, { *ῥοδ μασαχ. ἀειματὸν ματα.* } Ornamenti genus circa crura, quo mulierum gressus componi solebant, vt docet *Porphy. enarrans illud Horat. l. 1. Ep.* Nota refert meretricis acumina, sæpe catellam, sæpe periscellidem raptam sibi stentis. Fit autem ex *ἀειματὸν*, & *ματα* crus.

**Perissologia**, ἀειματὸν, Sermonis redundantia, quum scilicet superfluum reperitur quod iam dictum est. *περισσὸν* enim Græci superfluum dicunt, siue redundans, & *λόγος* sermonem. *Virg. 1. Aeneid.* faciem mutatus & ora Cupido. *Vbi Seruius:* Et ora perissologia est.

**Perissos**, { *ἀειματὸν.* } Herba est ex strychni generibus, quæ alio nomine dorycnium appellatur, vulgò *Solatrium mortale.* *Vide Plin. lib. 21. cap. 31. & supra in dictione DOR YCNIUM.*

**Peristereos**, vel **Peristereon**, ονίς, { *ἀειματὸν.* } GAL. Herba appellee verueine, que les pigeons aiment fort. ITA. *Verminacola, verbena.* GER. *Esstentraut.* HIS P. *Verbena.* } *Dioscorid.* Herba est quam alio nomine Verbenam & Verbenacam appellamus: ita dicta, quod Columbe vnicè hac herba delectentur. *Plin. lib. 25. cap. 10.* Peristereos vocatur caule alto, foliato, cacumine in alios caules se spargens, columbis admodum familiaris: vnde & nomen. *Idem lib. 26. ca. 4.* Alcaea folia habet similia verbenacæ, quæ & peristereon cognominatur. *Diosc.* duo eius facit genera, *ῥοδ μασαχ. ἀειματὸν ματα*, hoc est rectum & supinum. *Plin. marem* & *scœminam* vocat.

**Peristerotrophium**, pen. prod. Columbarium, locus in quo columbæ aluntur. { *ῥοδ μασαχ. ἀειματὸν ματα.* } GAL. Vn colombier. ITAL. *Columbeia.* GERM. *Ein taubhauß.* HIS P. *Palomar.* ANGL. *A place or house where doves are fed à done cote.* } Columbarium tamen significat propriè loculamentum in peristerotrophio singulis columbarum paribus præparatum. *Var. l. 3. de Rust. c. 7.* Duo genera earum in peristerotrophio esse solent, vnum agreste, quod habetur in turribus ac culminibus villæ.

**Peristereon**, { *ἀειματὸν.* } GAL. Colombier, pigeonier. ITA. *Columbara, columba.* GERM. *Ein taubhauß.* HIS P. *Palomar.* ANGL. *A dove core.* } Idem quod peristerotrophium, hoc est locus vbi columbæ educantur, quas Græci vocant *ἀειματὸν ματα.* *Varro de Rust. lib. 3. ca. 7.* Incedunt in locum vnum, quod alij vocant peristereon, alij peristerotrophion, in quo vno sæpe vel quinque millia sunt inclusa. Peristereon fit vt testudo, magna camera cæctus, vno ostio angusto. Est præterea Peristereon herba columbis gratissima, quam & verbenam & verbenacam dicimus, *Vide PERISTREBOS.*

**Peristroma**, penult. prod. Peripetasma, aulæum, quasi circumstratum. { *ῥοδ μασαχ. ἀειματὸν ματα.* } GAL. Tapiserie. ITA. *Razzi, tapezzaria.* GER. *Ein furbang / heidnischwerd / oder der gleichen tuch so man auffhendt ein ort damit zu bezieren.* HIS P. *Paramento de cama.* ANG. *Tapestrie.* } *Plaut. in Pseud.* Ita ego vestra latera loris faciam vt vnè varia sient, Vt ne peristromata quædè picta sint Campanica. *Cicer. 2. philipp.* Conchyliatis Cnei Pompeij peristromatis seruorum in cellis lectos stratos videres.

**Peristylum**, { *ἀειματὸν.* } GAL. Vn lieu enuironné de pilliers ou colonnes, comme les cloistres. ITA. *Chioſtro, laustro, luoco circondato di colonne.* GER. *Ein gebew das so ring umbhet sei vnd schwebgen hatt.* HIS P. *El patio entre lo columnas.* ANG. *A cloister, a place set with pilliers.* } Locus est columnis clausus, circumquaque porticum habens, vel saltem à tribus lateribus. Peristylum dictum, quasi circumcolumnium, *ῥοδ μασαχ. ἀειματὸν ματα.* hoc est à columnis circumquaque dispositis. *Vitr. l. 5. c. 11.* In palæstris peristylia quadrata, siue oblonga ita sunt facienda, vt duorum stadorum habeant ambulationis circuitiorem. Pro eodem etiam peristylum per quatuor syllabas legitur. *Cic. in Orat. pro domo.* In palatio pulcherrimo prospectu porticum cum conclauibus pavementatam trecentum pedum occupierat, amplissimum peristylum, cætera eiusmodi, facile vt omnium domos & laxitate & dignitate superaret. *Varr. 3. de Rust. c. 5.* Igitur testudo (vt peristylum testu regulis, aut rete) sit magna, in qua millia merularum ac turdorum includi possint. *Ex Budæo.* [Et *Sueton. in August. cap. 82.* Ac sæpe in peristylis saliente a qua cubat.]

**Perito**, vide **PERITRO.**

**Peritonæum**, ἀειματὸν. Membrana est tenuissima, sed firmissima omnibus cum visceribus, tum intestinis, reliquisque partibus inferioris ventris circumtensa: vnde & nomen accepit, *ῥοδ μασαχ. ἀειματὸν ματα*, quod est circumquaque extendi.

**Peritus**, a, um, Nomen est ab antiquo verbo Perio deriuatum, vt quidam existimant, vnde & compositum Experior esse existimant, Experiens, doctus. { *ῥοδ μασαχ. ἀειματὸν ματα.* } GAL. Expert & sciant. ITA. *Ammastrato, perito, dotto.* GERM. *Erfaert / wol beſtcht.* HIS P. *Subio, doctoy experimentado.* ANG. *Cuning, perfect in a science.* } Interesse tamen non nihil inter doctum & peritum ex Notio discimus. Doctum, inquit, & peritum quum simile videretur, à *M. Tullio* discretum est: vt sit peritum plus quàm doctum. *De Offic. l. 3.* Ita que quomodo sint docti à peritis, desinitur facile è sententia. *Hæc Nonius.* Constructur aliquando cum genitiuo. *Plin. Epist. 22.* Quam peritus ille & priuati iuris & publici. Aliquando cum accusatiuo cum præpositione *Ad. Cic. pro Font. Ad vsum, ad*







**Mucho unlar.** ANGL. *To annoy or smere over.* } *Colum. lib. 9. cap. 9.*  
 Protinus custos nouum loculamentum in hoc præparatum perli-  
 niat inius prædictis herbis.

**Perlino.** perlini, perlini, perlui, vel perlui, perlitum. pen. cor. Per-  
 lino. *Colum. lib. 7. cap. 5.* Mox vlcera lauantor aceto: & tunc pice  
 liquida cum adipe, suilla perlinuntur.

**Perlitus,** a, um, pen. cor. participium, } *ῥαυτῆρας* G. GAL. Fort oinét.  
 IT A. *Molto unto.* GER. M. *Woll gefatbet.* HI S. *Mucho untado.* ANG.  
*Annoyed or smered over.* } *Plaut. Casi.* Senecta iutate vnguentis perli-  
 litus ignauè incedis. *Apul. lib. 1.* Et oleo perlitus.

**Perlito,** as, pen. cor. Perfectè lito, sacrificium absoluo. } *πῆνυρα*  
 p. GAL. Impetret & obtenit sa demande par sacrifices. IT A. *Im-*  
*petrare la sua dimanda con sacrificij.* GER. M. *Das offer wilstbringen*  
*vnd got versuchen.* HI S. *Alcanzar lo quo pedimo, con sacrificios.* ANG.  
*To obtine a request by sacrifice.* } *Gell. lib. 1. c. 7. ex Valerio Antiate,*  
 Si hæ res diuinæ factæ, ritæque peritacæ essent. Aruspices dixerit  
 omnia ex sententia processurum esse. *Linus 7. ab Vrbe.* Diu non  
 perlitatum tenebat Dictatorem, ne ante meridiem signum dare  
 posset. *Idem lib. 26. & lib. 1. d. 5.*

**Perlongus,** a, um, Admodum longus. } *ῥαυτῆρας, πολυμήκης.* G A L. Fort  
 long, ou loin. IT A. *Molto longo.* GER. M. *Wass tang.* HI S. *Muy luen-*  
*go.* ANGL. *Very long.* } *Cic. ad Att. lib. 5.* Perlonga & non satis tuta  
 via. *Plaut. Trinum.* nunc si operiri vis aduentum Charmidis, Per-  
 longum est. Quasi dicat, diu tibi expectandum est.

**Perlongè,** aduerbium } *πῆνυρα, μακρὰ, μακρὰτα.* G A L. Fort loin. IT A.  
*Molto lontano.* GER. M. *Stimig fern.* HI S. *Mucho luengamente.* ANG.  
*Very farre of.* } *Terentius Eunuch.* Perlongè est, sed tanto ocys  
 properemus. Id est longius distat.

**Perlonginquus,** a, um, Valde longinquus. } *πῆνυρα, μακρὰ ἀπό.* G A L. I.  
 Fort lointain. IT A. *Forse lontano.* GER. M. *Wass fer oder weit*  
*getägen.* HI S. *Muy delexos.* ANGL. *Very farre of.* } *Plaut. Bacch.*  
 Non tibi benefacias, iam pol id quidem esse haud perlongin-  
 quum.

**Perlubet,** pen. cor. Vehementer lubet, } *πῆνυρα, ἀφ᾽ οὐκ.* *Plautus Capt.* Per-  
 lubet hunc hominem colloqui. Hoc est vehementer cupio hunc  
 alloqui.

**Perlubens,** pen. cor. participium aut nomen ex participio. *Cicer. ad*  
*Quinti. frat. lib. 2.* Sed hoc incommodum consolantur quotidie  
 damnationes inimicorum, in quibus me perlubente Seruius allisus  
 est, cæteri conciduntur.

**Perlucè,** perlucere, antep. prod. perluxi, perlucere, Translucere, &  
 lucem transmittere, idem quod pellucere. } *ῥαυτῆρας, διαφανῆς.*  
 GAL. Fort luire, rendre grande lueur. IT A. *Tralucere.* GER. M.  
*Durchschinen.* HI S. *Trasluzirse, alguna cosa clara que luce.* ANGL.  
*To shine, to giue a great light.* } *Plin. lib. 10. cap. 54.* Si contra lumen  
 cacumine obortum apprehenso vna manu, purus & vniufmodi  
 perlucet color, sterilia existimantur esse. [ *Quintilian.* Perlucet  
 mores ex actione. ] *Martial. l. 2.* Si tua suppositis perlucet præla  
 lacernis. Vistatius tamen pro eodem Pellucet, r in l, commutato,  
 euphonia causa dicitur.

**Perlucidus,** a, um, & Pellucidus, à perluceo vel pelluceo, per muta-  
 tionem r, in l, sicut perluo, & pelluo, perlicio & pellicio. } *ῥαυτῆρας,*  
*διαφανῆς.* GAL. Diaphano, clair, luisant. IT A. *Lucido, chia-*  
*ro.* GER. M. *Durchschichtig, durchleuchtig.* HI S. *A. Claro, luzio.* ANGL.  
*That giueh a great light or shyneth through.* } Est autem pellucidū  
 quod translucidum, quod scilicet per medium lucem trans-  
 coloratas & perlucet. *Columella lib. 11. cap. 2.* Quidam qui  
 Crine nitens, niger vnguento, perlucidus erant. &c. *Martial. lib. 12.*  
 nitidus, vitroque magis perlucidus amnis. Membranz oculorū  
 perlucidæ, *Cic. 2. de Nat. deor. Ouid. 3. Metam.* Fons sonat à dextra  
 tenui perlucidus vnda. *Horat. l. Carm. Ode 18.* Arcanūque fides pro-  
 digia perlucidior vitro.

**Perlucidulus,** diminutiuum. } *καυτῆρας, μειν.* *Catull. in Rufum. Epigram.*  
 64. Non si illam raræ labefactes munere vestis, aut perluciduli de-  
 licis lapidis.

**Perluctuosus,** a, um, Valde luctuosus. } *πολυδερμῆς, πολυπερῆς.* G A.  
 Fort douloureux, fort plein de ducel. IT A. *Molto pieno di pianta.*  
 GER. M. *Wass teitlich oder etäglich.* HI S. *Cosa llena de lloro.* ANGL.  
*Full of serow and dolour.* } *Cic. ad Quinti. Frat. l. 3.* Serani domesti-  
 ci filij funis perluctuosum.

**Perludo,** is, pen. prod. Ludo. } *πῆνυρα.* GAL. Pariouer, iouer vn ieu  
 entier. IT A. *Giucare, scherzare.* GER. M. *Schmipffen/turtzweissen.*  
 HI S. *A. Jugat o burlar.* ANGL. *To plays foen or all about.* } *Pro-*  
*pers. lib. 4. Eleg. 4.* Vidit arenosis Tacium perlucere campis, Pic-  
 que perfluas arma leuare iubas.

**Perlutorius,** a, um, pro Collutorius, vt perlutorium iudicium, quod  
 collusionis causa institutum est, cum aliud agitur, aliud simulatur.  
*Vlpian. l. 14. D. appel.* Si perlutorio iudicio actum sit aduersus testa-  
 mentum an ius faciat iudex videndum. Exhæredatus filius quere-  
 lam inofficiosi si aduersus institutum per collusionem mouerat,  
 vt cum inofficiosum esse testamentum pro institutam conuincen-  
 tiam ac dissimulationem probasset, & legata & libertates interci-  
 derent. *Budæus* tamen Prolutorium corrigendum putat, & de pro-  
 lusione multa tractat, sed nihil ad mentem *Vlpian.* Hæc ex *Hoto-*  
*mano.*

**Perluo,** Multum lauo. } *ῥαυτῆρας.* GAL. Fort lauer & nettoyer. IT A.  
*Lauare molto.* GER. M. *Wol waschen.* HI S. *Mucho lauar.* ANGL.  
*To wash ouer all and make leane.* } *Colum. l. 6. c. 8.* Tum vno perluu-  
 tur os. *Oni. uictam.* Sed modò fonte suo formosus perluit artus.  
*Idem 5. Epist.* Quumque manus purè fontana perluit vnda. *Horat. l. 1.*  
*Epist. 15.* Gelida quum perluor vnda Per medium frigus. [ *Ouid. 4.*  
*Fast.* Viuo perluere rore manus. ]

**Perluuans,** a, um, participium. } *ῥαυτῆρας.* GAL. Fort laué. IT A.  
*Molto lauato.* GER. M. *Wol gewaschen.* HI S. *Mucho lauado.* ANGL.  
*Washed all ouer.* } *Colum. l. 9. c. 16.* Explicæ fauorum reliquæ post-

eaquam diligenter aqua dulci perluta sunt, in vas æneum conii-  
 ciuntur.

**Perlustro,** as Diligenter lustro, peragrande perspicio, omnia lustro  
 } *ῥαυτῆρας, ῥαυτῆρας.* G A L. *Regarder de tous costez.* IT A. *Reguardare*  
*da ogni banda.* GER. M. *Wol beschutgen/durchlustren.* HI S. *A. Mirar*  
*de todas partes.* ANGL. *To behold all about diligently.* } *Linus 7. ab Vr-*  
*be.* Perlustrauitque hostium agros, nulla arnia, nullam vim nec a-  
 perta, nec insidiis expertus. *Idem lib. 25.* Vt discernerent circa vias,  
 perlustrarētque omnia oculis, nequis, &c. Interdum idem quod  
 recenseo, } *ῥαυτῆρας.* *Linus lib. 1. ab Vrbe,* Hercules ad primam auto-  
 ram exercitus quum gregem perlustrasset oculis. } Transferitur &  
 ad animum. *Cicer. in partu.* Huius igitur materiæ ad argumentum  
 subiectæ, perlustrandæ animo partes erunt omnes: & ad id quod  
 agatur ex singulis coniectura capienda.

**Permaçer,** ca, erum, pen. prod. Valde macer. } *πῆνυρα, ῥαυτῆρας.*  
 GAL. Fort maigre. IT A. *Molto magro.* GER. M. *Gar oager.* HI S.  
*Muy magro.* ANGL. *Verie leane.* } *Plin. lib. 18. cap. 6.* Omnis creta co-  
 quit, nisi permacta.

[ *Permadefacio,* is, *Plaut. Mostel. sc. 2. a. 1.* Permadefecit cor meum a-  
 mor. ]

**Permadè,** eo, es, antepenult. corr. Totus madco, vnde permadefco,  
 totus madidus fio. } *ῥαυτῆρας, ῥαυτῆρας.* Estre fort moitte. IT A. *Essere toto*  
*humido.* GER. M. *Wass nass sein.* HI S. *Ser mojado del todo.* ANGL. *To*  
*be very weit or through weit.* } *Colum. l. 2. ca. 19.* Quod si permaduit,  
 inutile est vdm mouere. *Mart. lib. 5.* - & effuso permaduiffe cro-  
 co. *Colum. lib. 2. cap. 4.* Nisi si magnis (vt fit nonnunquam) ac subj-  
 tancis imbribus, quasi hybernis fluuis terra permaduerit.

**Permagnus,** a, um, Ingens, valde magnus. } *ῥαυτῆρας, παυμυρῆρας.*  
 GAL. Fort grand. IT A. *Molto grande.* GER. M. *Wass groß.* HI S.  
*Muy grande.* ANGL. *Very great.* } *Cic. l. de Finib.* Fieri tamen per-  
 magna accessio potest, si, &c. *Idem pro Rosc. Amer.* Vide ne tibi de-  
 sistiua quoque res permagna agitur. *Idem 5. Ver.* Quidtu ista per-  
 magno æstimas. *Terent. Heaut.* si certum est tibi Sic facere, il-  
 lud permagni referre arbitror, Vt nescientem sentiat te id sibi da-  
 re.

**Permaneo,** permanes, penult. corrept. Vsq̄ ad finem maneo, perli-  
 sto, perseuero. } *ῥαυτῆρας, ῥαυτῆρας, διαμῆσαι, διαμῆσαι, διαμῆσαι, κατὰ μῆρα.*  
 GAL. Demeurer iolques à la fin, perseuerer, continuer. IT A. *Du-*  
*rare, perseuerare.* GER. M. *Verbleiben/bist du dem end bist bleiben.* HI S.  
*Quedrar hasta el cabo.* ANGL. *To abide vnco the end, to persist or per-*  
*seuere.* } *Flin. Iunior,* Tunc demum lentè, cunctanterque veniunt,  
 nec tamen permanent, sed ante finem recedunt. *Cic. de Amic.* Ali-  
 ter enim amicitia stabiles permanere non possunt. *Ouid. 14. Meta-*  
*morph.* contèpro munere Phæbi, Innuba permaneo. [ *Per transla-*  
*tionem ponitur pro perseuerare.* *Terent. in Heayr.* Vnde ira, inter  
 eas intercessit, quæ tamen haud permansit diu. *Cesar. 8. bell. Gall.*  
*Solutus ex Heduis ad id tempus permanserat in armis.* *Idem 5.*  
*bel. Gall.* Consolatus Induciomarum, hortatusque est vt in officio  
 permaneret.

**Permansio,** onis. *Cicer. Lentulo, lib. 1. Epistol.* Nunquam præstantibus  
 in Repub. gubernanda viris laudata est in vna sententia perpetua  
 permansio. } *ῥαυτῆρας.* GAL. Perseuerance. IT A. *Perseueranza.*  
 GER. M. *Verbleibung/verhartung.* HI S. *A quella obra de perseu-*  
*erar y quedar hasta el cabo.* ANGL. *A continuing or abiding in a pla-*  
*ce.* )

**Permano,** as, penultim. pro. Manando penetro, aliquid peruenio: &  
 habet ferè post se accusatiuum cum aliqua harum præpositionum,  
 ad vel in. } *ῥαυτῆρας, ῥαυτῆρας.* GAL. Couler parmi  
 fissen/durch-  
 } *ῥαυτῆρας, ῥαυτῆρας.* ANGL. *To flow*  
*trough and vno.* } *Cicer. lib. 1. de Nat. deor.* Nec est quod ab his  
 ad hominum vitam permanere possit. *Idem 3. Tuscul.* Nam  
 quædam Socratica medicina, quæ sanaret eam cupiditatem, per-  
 manat in venas, & inhæret in visceribus illud malum. Id est de-  
 scendit & penetrat. *Idem 2. de Oratore,* Vt ad eorum mentes, apud  
 quos agitur, mouendas permanere possint. *Idem pro Cluent.* Cele-  
 rius potuit comefum, quàm eorum in venas atque in omnes  
 partes corporis permanere. *Lucret. lib. 3.* Permanere animam  
 nobis per membra solere. *Plaut. in Captiu.* [ *sc. l. a. 2.* ] Vestusta  
 translatione vsus est pro diulgari. Ne arbitri dicta nostra ar-  
 bitrari queant, nève permanet palàm hæc nostra fallacia. *Terent.*  
*Adelph.* - ne si magis irritatus fiet, Aliquà ad patrem hoc per-  
 manent, atque ego tunc perpetuò perierim: Id est, ne pater res-  
 ciscat.

**Permanans,** tis, particip. } *ῥαυτῆρας.* GAL. En passant del'vn à l'autre.  
 IT A. *Chi passa da vno ad vn' altro luoco.* GER. M. *Durchstief-*  
*send.* HI S. *Que mana per otra cosa.* ANGL. *That geeth frome*  
*one to another.* } *Cic. 3. Tusc.* Conclufiunculæ non permanentes ad  
 sensus.

**Permanenter,** aduerb. } *ῥαυτῆρας.* GAL. En passant del'vn à l'autre.  
 IT A. *Pasando da vno ad vno altro.* GER. M. *Wit durchstiefen/oder*  
*durchstringen.* HI S. *Manando per otra cosa.* ANGL. *By going frome one to*  
*another.* } *Lucret. l. 6.* Vsq̄ ad eò permanenter vis perualet eius. De  
 magnete.

**Permanesco,** is, } *ῥαυτῆρας.* GAL. Venir à la cognoissance de quel-  
 qu'vn. IT A. *venire à noita d'alcuno.* GER. M. *Einen futtommen/innen*  
*werden.* HI S. *Venir al conoscimiento de alguno.* AN. *To come in know-*  
*ledge of any one.* } *Plaut. Trin.* Id solus, solum per amicitiam, & per  
 fidem siens obsecrauit, Suo ne gnato crederem, nève cuiquam  
 vnde ad eum id posset permanescere. Id est vnde posset resciscere.

[ *Permarimum* Larium ædes, *Linus lib. 10. dec. 4.* ]

**Permatūreſco,** is, Prorsus maturus fio. } *ῥαυτῆρας, ῥαυτῆρας.* GAL. Sacheuer de meurir.  
 IT A. *Diuenir perfettamente matu-*  
 ro. GER. M. *Gar reitig werden.* HI S. *Ser a hazer se maturo.*







uolentia, misericordia, inuidia tollatur. **Permulco**, es, Lenio, mollio, mirgo, leniter attrito. { *ἄμαλμα* } **G A L.** Galonner & froter en amignotant, fort flater. **I T A.** *Mitigare, ammolire.* **G R.** *Wesseltig, uermilteten, wupficht strecken.* **H S.** *Mucho halagar.* **ANG.** *To mitigate or appease, to touch softly or to stroke.* { *ἄμαλμα* } **Cic.** Concio ne Metelli permulsa atque recreata, *Sallustius lib. 4. hist.* Dein lenita iam ira, postera die liberalibus verbis permulsi sunt. **Cicer. de Senectute.** Præterita enim ætas, quauis longa, quum effluxisset, nulla consolatione permulcere posset stultam senectutem. **Ouid. 4. Fast.** Tæque manu permulsi eum, tria carmina dixit. [*Senec. cap. 6. de Consol. ad Mart.* Non permulco te (sup. blanda consolatione) *Linus lib. 9. d. 4.* Permulerere iram.] **Cic. in Orat.** Sonus & numerus permulcent aures. [*Gall. c. 11. lib. 1.* Permulsus animus sono.]

**Permultus**, a, um, Valde multus. { *ἄμαλμα* } **G A L.** Beaucoup. **I T A.** *Molto assai.* **GER.** *Wassst.* **H I S P.** *Muy mucho.* **ANG.** *Very much or very many.* **Cicer. 4. Acad.** Ad has visiones iuanes Antiochus quidem & permulta dicebat. **Hora. 1. Serm. Satyr. 5.** Campanum in morbum in faciem permulta iocatus.

**Permulto**, aduerbium, { *ἄμαλμα* } **G A L.** Beaucoup. **I T A.** *Molto.* **GER.** *Gar vit.* **H I S P.** *Muy mucho.* **ANG.** *Very much or greatly.* { *ἄμαλμα* } **Cic. 2. de Diuin.** Præsertim quum Chrylippus Academicus reflexes perpetuo clariora, & certiora esse dicat quæ vigilatibus videantur, quam quæ somniantibus.

**Permultum**, aliud aduerbium. **Cicer. 1. Offic.** Sed in omni iustitia permultum interest, utrum perturbatione aliqua animi (quæ plerumque breuis est: & ad tempus) an consulto & cogitato fiat iniuria.

**Pæmundus**, a, um, Valde mundus, { *ἄμαλμα* } **G A L.** Fort net. **I T A.** *Molto mundo.* **GER.** *Wang sauber vnd rein.* **H I S P.** *Muy limpio.* **ANG.** *Very clean.* { *ἄμαλμα* } **Varro 3. de Re rustica, cap. 7.** Pæmundæ sunt enim hæ volucres. De columbis.

**Pæmunio**, is, antepen. prod. Valde munio, munimentum absoluo. { *ἄμαλμα* } **G A L.** Fortifier. **I T A.** *Fortificare.* **GER.** *Wol versähen oder besetzen.* **H I S P.** *Fortalescer.* **ANG.** *To fortify.* { *ἄμαλμα* } **Linus 10. belli Punici.** Et quæ munimenta inchoauerat permuniit. **Tacitus lib. 5.** Locorumque opportuna permuniuit.

**Permunitus**, a, um, participium, Valde munitus. { *ἄμαλμα* } **G A L.** Fortifié. **I T A.** *Fortificato.* **GER.** *Wol besetzt vnd bewart.* **H I S P.** *Fortalescido.* **ANG.** *Fortified.* { *ἄμαλμα* } **Linus 7. ab Vrbe.** Priuernates quum ante mœnia sua castris permunitis confedissent, vocatis ad concionem miliribus, &c.

**Pæmutio**, as, pe. pro. Muto, commuto. { *ἄμαλμα* } **G A L.** Eschanger, troquer. **I T A.** *Mutare, cambiare, permutare.* **GER.** *Wandeln, verenderen, verwechseln.* **H I S P.** *Mudar, permutar.* **ANG.** *To change.* { *ἄμαλμα* } **Cic. in Catil.** Si Catilina sententiam permutauerit. **Idem 1. Offic.** Effectumque, ut dādo & accipiendo, & permutandis facultatis nulla re egeremus. ¶ Permutare pecuniam, est curare ut per trapezitam aut argentarium alio in loco reddatur. **Cic. lib. 1. Epistol.** Ait se curasse ut cum quæstu, populi pecunia permutaretur. ¶ Permutare Rempublicam, pro perturbare. **Cic. 3. de Legibus.** C. verò Gracchus ruinis & emiffitiis quas ipse se proiecisse in forum dixit, quibus digladiarentur inter se ciues, pōne omnem Reipublicæ statū permutauit? Quis non videt corruptum Ciceronis locum a Calepino eiusque concinnatore adductum? Ruinis & fisis alij legunt. Quam rectè docti viderint. Festus ita distinguit inter commutare & permutare, ut permutari propriè id dicatur, quod ex alio loco in alium transfertur, commutari verò quum aliud pro alio substituitur, quam tamen differentiā fatetur etiam sua ætate fuisse confusam. ¶ Legitur interdum permutare pro emere, quod ante emptionem introductum, & ante æs signatum non emerent, sed rem cum re permutarent. **Plinius lib. 11. cap. 8.** Singulis millibus permutantibus congios penè binos. **Idem libro 9. cap. 55.** Qui cœnis triumphalibus Cælaris Dictatoris sex millia numero murenarum mutuo appendit: nam permutare quidem pretio noluit, alia uere merce.

**Permutatio**, onis, Commutatio, varietas. { *ἄμαλμα* } **G A L.** Eschange, changement. **I T A.** *Cambio, permutazione.* **GER.** *Ein verenderung, abwechselung.* **H I S P.** *Cambia.* **ANG.** *A changing.* **Cic. in Parad.** Quanti est æstimanda virtus, quæ nec eripi, nec furripi potest: neque naufragio, neque incendio amittitur: nec tempestatum, nec temporum permutacione mutatur.

**Pærnā**, æ, à pede, vel à Græco *πῆνα*. **G A L.** Pié, ou iambe de pourceau, jambon. **I T A.** *Prosciutto.* **GER.** *Ein schwam.* **H I S P.** *El pernil de tocino.* **ANG.** *A pebble of a porke.* { *ἄμαλμα* } Dicuntur autem pærnæ tam priores, quam posteriores coxæ porcinæ salitæ, cum toto pede, quas *Martialis* petasiones appellat. **Plin. lib. 8. cap. 51.** Castrantur scæminæ sic quoque uti cameli, post bidui in ediam suspensæ pernis prioribus. [*Plaut. Curc. 3. a. 2.* Pernam abdomen, glandium suis. *Idem Pseud. 2. a. 1.* Pernam, callum, glandium, fumen. *Plaut. Men. 3. a. 1.* Suillam, Laridum, pernam, aut fincipur. *Idem Capt. 1. a. 4.* Iube præstinatum abire pernam & ophthalmiam. *Ibi. 2. a. 4.* Pernis auxiliū feram, &c.] Apud antiquos, *restibus* *Nonio* *est* *Festo*, perna pedem significabat: (quo vocabulo Hispani nunc vulgo vtuntur) vade & Compertes dicuntur qui longis sunt pedibus, genibusque plus æquo coniunctis. ¶ Ab huius pernæ similitudine, pisicis quoque genus perna dicitur, ex concharum genere, circa Pontias insulas frequentissimum, quod stat veluti suillo crure longo in arena defixus, vide *Plin. 1. 32. cap. 11.* ¶ Perna etiam in arboribus dicitur *Plin. lib. 17. cap. 10.* Auulsisque arboribus stolones vixere. Quo in genere & cum perna sua auellentur, partemque aliquam è matris quoque corpore auferunt secum subriato corpore.

**Pærnafugo**, as, Est per totum aliquem tractum nauigo. { *ἄμαλμα* } **G A L.** Nauiger tout le long d'un lieu. **I T A.** *Nauicare tutto un viaggio.* **GER.** *Durchschiffen.* **H I S P.** *Nauigar hasta el cabo.* **ANG.** *To sayle ouer all.* { *ἄμαλμα* } **Plin. li. 2. cap. 67.** Sub eodem sidere pars tota vergens in Caspium mare pærnafugata est Macedonum armis.

**Pærne celsarius**, a, um, Admodum necessarius: vt, Tempus pærnecessarium, quo maximè oportet aliquid fieri. { *ἄμαλμα* } **G A L.** Fort necessaire. **I T A.** *Molto necessario.* **GER.** *Hochnotwendig.* **H I S P.** *Muy necesario.* **ANG.** *Very necessary.* { *ἄμαλμα* } **Cic. ad Atticum lib. 5.** Non esse Romæ meo tempore pærnecessarium, submolle fero. ¶ Pærnecessarius, valde coniunctus & propinquus. **Cic. pro Flacco.** Contendisse à Lælio paterno amico, ac pærnecessario, vt hunc iudicio accerferet.

**Pærnego**, as, penultima correpta, Vchementer, vel omnino nego. { *ἄμαλμα* } **G A L.** Renier fort & ferme. **I T A.** *Negare al tutto.* **GER.** *Verteugnen/versteig trugnen.* **H I S P.** *Mucho d del todo negar.* **ANG.** *To denie utterly.* { *ἄμαλμα* } **Terent. in Prolog.** Eunuch. sed eas fabulas factas prius Latinas scilicet sese, id verò pærneget. **Plaut. Menac.** [*sc. 4. a. 2.*] Hercle opinor pærnegetari non potest. **Tibul. libro 1. Eleg. 6.** Sic etiam de me pærneget illa viro. [*Item*, Quæ vides, ea pærneget. **Plaut. Men. 2. a. 4.** Tu negas sup. Pærnego. **Plaut. Amphit. 4. a. 4.** Pærnegeto atque obdurate. *Idem Asin. 2. a. 2. Item*, Vbi tibi creditum quod sit tibi datum esse pærnegetari. **Plaut. Asin. 2. a. 3.** Cui negas? **L. Pærnego. Plaut. Aul. 6. a. 4.**]

**Pærnegetur**, impersonale. **Cic. 6. Verr.** Itaque illo tempore, ac primo istius aduentu pærnegetur.

**Pærneces**, ei, { *ἄμαλμα* } Et antique pernicij in genitiuo: sic *Dij*, pro diei: & *facij* pro faciei; *Acij*, pro aciei, &c. dixerunt veteres, vt docet *Gell. c. 14. l. 9.* mors, exitium, à pærneco, as: neco autem à nex, necis. { *ἄμαλμα* } **G A L.** Mort & destruction, endommagement pernicieux. **I T A.** *Morte, rouina.* **GER.** *Ein verderbnus/ tödtlich schad.* **H I S P.** *Muerte y destruycion.* **ANG.** *Death, great, damage, destruction.* { *ἄμαλμα* } **Nonius**, Pernicies, periculum, exitium. **Terent. in Adelph.** Leno sum, fateor, pernicius communis adolescentium. [*sc. Plaut. pseud. 3. a. 1.* Pernicies adolescentium (Leno) *Idem Asin. 2. a. 1.* Pernicies, (De Lena & meretrice,) *Idem Mostell. 1. a. 1.* Egredere herilis pernicius ex ædibus.]

**Pærnialis**, Quod perniciem affert, exitialis, perniciosus. { *ἄμαλμα* } **G A L.** Pernicieux, mortel. **I T A.** *Ch'apporta morte à rouina.* **GER.** *Verderlich/ tödtlich.* **H I S P.** *Cosa que mata ò destruye.* **ANG.** *Pernicious, that bringeth death or destruction.* { *ἄμαλμα* } **Plin. lib. 24. cap. 11.** Pernicialia & brassicæ cum vite odia: Perniciales morbi, exitiales. **Liu. lib. 27.** Eo anno pestilentia grauis incidit per urbem agrisque: quæ tamen magis in longos morbos quam pernicias euasit. **Plin. lib. 15. cap. 18.** Cato pernicioli odio Carthaginis flagrans.

**Pærniciabilis**, Ad necem omnia & interitum trahens. { *ἄμαλμα* } **G A L.** Pernicieux, mortel. **I T A.** *Pernicioso, cosa di morte.* **GER.** *Wang schädlich/um verderbend reischend.* **H I S P.** *Cosa que mata ò destruye.* **ANG.** *Pernicious, deadly.* { *ἄμαλμα* } **Quint. Curcius lib. 7.** Multos exanimauit rigor niuis insolitus, multorum exussit pedes, plurimorum oculis præcipuè perniciabilis fuit. **Tacit. lib. 4.** Id perniciabile reo.

**Pærniciosus**, a, um, Pernicialis, exitialis. { *ἄμαλμα* } **G A L.** Pernicieux, mortifere. **I T A.** *Pernicioso, mortifero.* **GER.** *Tödtlich/ verderblich/ das merthtlich nach thett bringt.* **H I S P.** *Cosa que mata ò destruye.* **ANG.** *Pernicious, deadly.* { *ἄμαλμα* } **Cic. 1. de Inuentione.** Is inuitilis sibi, perniciosus cuius patriæ alitur. **Hora. 2. Serm. Satyra 7.** Obsequium ventris mihi perniciosus est, cur? **Cicero** antequam iret in exilium, Quæ tamen omnia iam non sunt tam calamitosa quod mihi sunt subeunda, quam perniciosa quod in Rempublicam sunt introducta. **Ouid. 2. Trist.** Numina cultori perniciosa suo. [*sc. Idem Ouid. Eleg. 1. libro 5. Trist.* Auctori perniciosa suo carmina.]

**Pærniciosè**, aduerbium, Damnosè, exitialiter. { *ἄμαλμα* } **G A L.** Pernicieusement. **I T A.** *Perniciosamente.* **GER.** *Schädlich/ verderblich.* **H I S P.** *Mattando, destruyendo.* **ANG.** *Perniciously.* { *ἄμαλμα* } **Plin. lib. 17. cap. 22.** Sic perniciosè luxuria. **Cicer. de Legibus.** Quo perniciosus de Republica merentur vitæ: si principes, quod non solum vitia concipiunt ipsi, sed ea in fundunt in ciuitatem.

**Pærnicitas**, Velocitas. { *ἄμαλμα* } **G A L.** Le gereté, loudaineté, viftesse. **I T A.** *Velocità.* **GER.** *Schnel/ gestwindt.* **H I S P.** *Ligereza.* **ANG.** *Swiftnesse, speed, hastinesse.* { *ἄμαλμα* } **Plin. lib. 7. cap. 2.** Alibi cauda villosa homines nasci pernicitatis eximie. **Linus 9. ab Vrbe.** Pernicitas pedum inerat, quæ cognomen etiam dedit. **Tacit. lib. 18.** Adæpta equorum pernicitate. [*Plaut. Menach. 2. a. 5.* Pernicitas deserit. *Plaut. Men. 2. a. 5.* E qui facite in flexu sit pedum pernicitas.]

**Pærniger**, gra, grum, adiectiuum, pen. corrept. Valde niger. { *ἄμαλμα* } **G A L.** Fort noir. **I T A.** *Molto nero.* **GER.** *Gar schwarz.* **H I S P.** *Muy negro.* **ANG.** *Very black.* { *ἄμαλμα* } **Plaut. Paenu.** Spocie venusta, ore paruo, atque oculis pernigris.

**Pærnimum**, aduerbium, Nimid, plus satis. { *ἄμαλμα* } **Par trop**, plus qu'il ne faut. **I T A.** *Molto troppo.* **GER.** *Gar zu vil.* **H I S P.** *Muy demasiadamente.* **ANG.** *To much.* { *ἄμαλμα* } **Terentius Adelph.** nimium inter vos, Demica, (Ac non quia ades præsens, dico hoc) pernimium interest.

**Pærnio**, onis, Morbus pedum ex nimio frigore proueniens, & calca-neum infestans præcipuè. { *ἄμαλμα* } **G A L.** Vne engeleure aux mains ou aux pieds, vne mule au talon. **I T A.** *Pedignone, spe ronaglia, hoganza.* **GER.** *Ein gepästten der versen an füssen so vngrosse fette hartompt.* **H I S P.** *La friera dolencia de los pies.* **ANG.** *A kibe.* { *ἄμαλμα* } **Plin. lib. 20. cap. 3.** Rapum domesticum perniones feruens impostum sanat, & crudum tusum cum sale, prodest cuicumque vitio pedum.

**Pærnunculus**, diminutiuum. { *ἄμαλμα* } **Idem lib. 26. ca. 11.** Pærnunculus



los curat & cotyledon cum azungia.  
**Pernix**, nicis, pen. prod. à Pernitor, ris. Laboriosus, qui multum nititur, & diu in re aliqua perseverat. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. Laborieux, viste, p'opt, leger. ITA. Laborioso, leggiero, pronto, perseverante. GER. *Arbeitsg* / *oder* *arbeitsam*. *Wirtg*. H I S P. *Traba jolo, ligero*. ANG. *Quicke swift and Speedie*. Virg. 3. *Georg.* & inter Dura iacet pernix instrato laxa cubili. *Horat. lib. 2. Carmin.* -pernicis vxor Appuli. [ *Plaut. p. f. ead. sc. 7. a. 4.* Quam vide sis pernix est. ] Aliquando fumitur pro celeri. *Virg. lib. 4. Aeneid.* -pedibus celerem & pernicibus alis.

**Perniciter**, adverb. Celeriter. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. Legerement, promptement. ITA. *Legiermente, Speditamente, prontamente.* GER. *Schnellstich*. H I S P. *Ligeramente y prestamente.* ANGL. *Quickelie, Spedelie*. } *Plin. lib. 8. cap. 14.* Vt superuolantes quantus alitè perniciterque, alites haustu raptas absorbeant. *Linus lib. 26.* Et vehi post sese, & desilire perniciter, ubi datum signum esset. [ *Plaut. Amph.* Alterum altera apprehendit eos manu perniciter. ]

**Pernobilis**, le, admodum nobilis. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. Fort noble. ITA. *Molto nobile.* GER. *Wast edel oder wertvoll.* H I S P. *Mucho noble.* ANGL. *Very noble.* } *Cic. 6. Ver.* Nam tum ipsa fuit egregie facta, tum epigramma Græcum pernobile incisum habuit in basi.

**Pernotio**, vide **PERNOX**.

**Pernotio**, is, Perfectè nosco. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. Cognoscere par faitement. ITA. *Cognoscere perfectamete.* GER. *Wot kennen/ eigenstich und bot tomentlich kennen.* H I S P. *Mucho conocer.* ANG. *To know persillie.* } *Plaut. Merc.* Vbi quæ amici qui infideles sient, nequeas pernoscere. *Terent. Andr.* Non satis me pernostiti etiam qualis sim, *Simo. Cic. de Fato,* Qui se profirebatur hominum mores naturasque ex corpore, oculis, vultu, fronte pernoscere. *Horat. 2. Serm. Sat. 4.* Est operæpretium duplicis pernoscere iuris Naturam. [ *Plaut. Aul. sc. 5. a. 3.* Vt matronarum facta pernouit probè. ]

**Pernotesco**, is, etc. Vnde Pernotuit impersonale, pro Perfectè & certò cognitum est. *Tacitus lib. 14.* Atque ubi incolumem esse pernotuit.

**Pernox**, huius pernoctis, generis omnis, Per totam noctem perdurans. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. Qui dure toute la nuit. ITA. *Che dura tutta la notte.* GER. *Durch die nacht/ oder ubernacht.* H I S P. *Cosa que dura toda la noche.* ANG. *That indureth all the night.* } vnde pernox vigilia dicitur, quæ per totam noctem continuatur. *Gell. lib. 2. cap. 1.* Stare solitus Socrates dicitur pertinaci statu perdius atque pernox, à summo lucis ortu, ad solem alterum orientem, inconniuens, immobilis, iisdem in vestigijs, & ore, atque oculis eundem in locum directis, cogitabundus, tanquam quodam fecessu mentis atque animi factò à corpore. Sic Luna pernox dicitur, quum per totam noctem lucet. *Plin. lib. 2. cap. 9.* Crescens semper aut senescens & modo curuata in cornua, modò ex æqua portione diuisa, modò sinuata in orbem, maculosa, eademque subitò prænitens, immensa orbe pleno, ac repenti nulla, aliàs pernox, aliàs fera, & parte diei lucem Solis adiuuans, deficiens, & in defectu tamen còspicua. *Liu lib. 5. ab Vrbe*, Præliumque ante lucem (sed luna pernox erat) commissum est, & haud incertius diurno prælium fuit.

**Pernotio**, as, Noctem totam aliquo in loco transigo. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. Demeurer toute la nuit, passer la nuit. ITA. *Star di notte, passare tutta la notte in vna impresa.* GER. *ubernacht sein/ durch die nacht nicht etwan sein/ die nacht durchschlafen.* H I S P. *Durar toda la noche.* ANG. *To tarry or passe the night.* } *Terent. in Adelph.* Sed si hic pernotio, causa quid dicam Syre? *Idem in Hecy.* Nam negabas nuptam filiam te tuam posse pati cum eo qui meretricem amaret, & pernotaret foris. *Cicero pro Cluentio,* Quum esset adolescens apud mulierem quandam atque ibi pernotaret, id est per totam noctem morans. *Idem pro Archia,* Adolescentiam agunt, senectutem oblectant, secundas res ornant, aduersis per fugrum atque solatium præbent, delectant domi, non impediunt foris, pernotant nobiscum, peregrinantur, rusticantur. *Idem pro Domo sua,* Propter inopiã tecti in foro pernotans. id est dormiens, siue per totam noctem morans. *Pomponius,* Pernotare extra vibem dicitur, qui nulla parte noctis in vrbe sit. } Compositum item Abnotio, quod significat per noctem, siue noctu absum, de quo vide supra suo loco.

**Pernumero**, as, are, Numero, recenseo, enumero. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. Conter, acheuer de nombre. ITA. *Annouerare.* GER. *Wogessen.* H I S P. *Contar.* ANG. *To reckon to themd.* } *Plaut. Epid.* Age, age, absolue, atque argentum numera, ne comites moreris. *Pernumeratum est, Catul. ad Lesbiam, Epigr. 7.* Quæ nec pernumerare curiosi possint. *Liu. lib. 28.* Paucos moratur dies, dum imperatam pecuniam Illergetes pernumerarent. *Idem 7. ab Vrbe*, Sottem aliam ferte, de capite deducite quod vsuris pernumeratum est: iam nihilo mea turba quam vilius conspectior erit.

**Pero**, onis, Genus calcamenti rustici ex corio crudo, contra niues, imbrèque, & frigora. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. Gueftres ou triquehoufes. ITA. *Buofega.* GER. *Ein bundschuch.* H I S P. *Abarca calçado de cuero crudo.* ANGL. *A high shooe of rawe leather called aseri vp.* } *Iuuenal. Satyr. 14.* quem non pudet alto per glaciem perone tegi. *Virg. lib. 7.* prius Latinos perone in bellis vsos ostendit. vestigia nuda sinistra Instituere pedis, crudus tegit altera pero. *Budæus,* Perones, tibialia sunt laxa, quibus nostrates rustici vuntur: sic dicta ( vt arbitror ) quòd perà modo sint informia. Peram autem veteres appellabant sacculum ex alura à collo ad lumbos dependentem.

**Peronatus**, a, um, Peronibus calcatus. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. *Per-son Sat. 11.* Nauim si poscat sibi peronatus arator.

**PERO**, *ἄνθρωπος*, Neli filia ex Chloride filia Amphionis, soror Nestoris & Periclymeni, eximia pulchritudine: quæ quum multi certantim proci vxorem sibi deposcerent, Neleus qui id temporis irreconciliabili odio ab Hercule dissidebat, negauit se cuiquam illam despo surum, nisi prius boues Hercules abactes ad se adduxisset. *vide Homer. II. Odys.*

**Perobseurus**, a, um, Valde obseurus. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. Fort obseur. ITA. *Molto oscuro.* GER. *Wast finster oder dunkel.* H I S P. *Muy escuro.* ANGL. *Very dark and obscure.* } *Cic. de Natura deor.* Tum perdifficilis Brute (quod tu minime ignoras) & perobscura quæstio est de natura deorum.

**Perodio**, sus, a, um, Valde odiosus. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. Fort odieux. ITA. *Molto odioso.* GER. *Wast hâsslich.* H I S P. *Muy odioso.* ANGL. *Very odious or hated.* } *Cic. ad Att. lib. 10.* Crebrò refricat lippitudo, non illa quidem perodiofa, sed tamen quæ impediât scriptionem meam.

**Peroleo**, peroles, pen. cor. Valde oleo. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. Sentir forte tendre vne forte odeur. ITA. *Odorare molto.* GER. *Stark schmecken.* H I S P. *Mucho oler.* ANGL. *To haue a strong sauour.* } *Lucil. lib. 30.* Quis totum sic corpus iam peroleffe bisulcis.

**Peropportunus**, s, a, um, pen. prod. Valde opportunus. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. Fort opportunus. ITA. *Molto opportunuo.* GER. *Wast tomtich und wot getâgen.* H I S P. *Cosa con mucha faison o tiempo.* ANG. *Very fuste for the purpose.* } *Cicero 2. de Ora.* Sed tamen defessus iam labore, atque itinere disputationis meæ, requiescam in Cæsaris sermone, quasi in aliquo peropportuno diuersorio.

**Peropportune**, adverbium, valde opportunè. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. Fort opportunement, fort bien à point. ITA. *Opportunissimamente molto à tempo.* GER. *Wast tomtich/ eben gut getâgen.* H I S P. *Con mucha faison o tiempo.* ANG. *In very good seasons.* } *Cic. 7. Ver.* Peropportune fortuna te obtulit. *Liu. 1. ab Vrbe,* Peropportune ad præsentis quietem status, &c.

**Peropus**, est, pro Valde opus est. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. Il est grand besoin, il est fort necessaïre & requis. ITA. *E molto necessaïro.* GER. *Wast gut von nâten.* H I S P. *Es mucho necessaïro.* ANGL. *Very necessary and needfull.* } *Terent. in Andr.* Sed nunc peropus est aut hunc cum ipsa, aut me aliquid de illa aduersum hunc loqui.

**Peroriga**, s, a, qui: equos admittit. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. Celuy qui fait failir vne iument à vn cheual, vn harassier, le maistre du haras. ITA. *Chi ha cura di far coprire il cauallo supra la caualla, armentiero di caualle.* GER. *Der die stuten zu fûrt das sie von dem hengsten gettete werden.* H I S P. *El yegarigo, que echa garannon.* ANGL. *That leithet horses and mares do the act of generation.* } *Varr. lib. 2. de Rust. cap. 7.* Peroriga enim appellatur quisquis admittit, eo enim adiuuante equa alligata celerius admittit, neque equi frustra cupiditate impulsu semè iniiciunt. *Et paulo post,* Quum equus matrem vt saliret adduci nò posset, vt eum capite obuoluto peroriga adduxisset, & cepisset matrem inire, quum descendenti velum demphisset ab oculis, ille imperum fecit in eum, ac mordicus interfecit.

**Perorno**, Valde orno. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. Fort orner. ITA. *Ornare molto.* GER. *Wot zieren.* H I S P. *Mucho ornar y afeztar.* ANGL. *To mak very trimme.* } *Tacit. lib. 16.* Detraheret potius tenatus, quem perornauisset infamiam tanti flagitij.

**Perornatus**, pen. prod. participium, seu nomen ex participio. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. Fort orné. ITA. *Molto ornato.* GER. *Wot gezieret/ oder gar gezieret.* H I S P. *Mucho ornado.* ANGL. *Very trimme.* } *Cic. de Clar. Orat.* Crassus in dicendo & perornatus & breuis.

**Peroro**, as, Orationem finio, orationem ad exitum duco, absoluo, finem dicendi facio. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. Faire fin à son oraison. ITA. *Concludere.* GER. *Auß reden die rede enden und beschliessen die beschiussred.* H I S P. *Orar hasta el cabo, concluir.* ANGL. *To mak an end of an orison.* } Compositum est ab Oro, quod significat dico, vel orationem habeo. *Cicero pro Quinto.* Hæc tria quum docuerò, perorabo. *Idem 4. Act.* Quoniam tatis multa dixi, est mihi perorandum. *Idem 2. de Orat.* Alij dubent antequam peroretur, ornandi, aut agendi causa digredi, deinde concludere ac perorare. } Perorare orationem, est seimonem institutum siue scribati quis, siue verba faciat, vsque ad finem ducere sine vlla interruptione. *Cicero 2. de Legib.* Video Platonem idem fecisse, omnemque orationem eius de Legibus peroratam esse vno æstiuo die. Id est dialogum totum die vno æstiuo peractum, inquit *Budæus, Cic. pro Quinto.* Queritur, priorè patrono causam defendente, nunquam perorari potuisse. } Perorare, pro Affectus commouere. *Idem Quinto 6. Decla.* At ista legem recitat, & in cadauere filij perorat, id est indignationem commouet. } Perorare non semper absoluit, sed etiam cum accusatiuo ponitur, vt, Perorare orationem. Perorare causam aliquam. *Cicero pro Quinto,* Mihi perdifficile esse contra tales oratores non modò tantam causam perorare, sed omnino verbum facere conari. } Aliquando accusatiuum habet cura præpositione In. *Plin. lib. 29. ca. 1.* Eadem ætas, Neronis principatu ad Thessalum transiuit, delentem cuncta maiorum placita, & rabie quadam in omnis xui medicos perorantem. } Perorare rem aliquam, interdum est eam in perorat. onè pertractare, & de ea dicere. *Cicero 5. Ver.* De qua quum dixero, totum hoc crimen decumatum perorabo.

**Peroratio**, Dicitur finis & conclusio orationis. { *Περικαλ* *ἡνικα* *μαθῆρ*. GAL. La fin ou conclusion d'vne oraison, ou d'vn plaidoyé. ITA. *Conclusione d'vn parlare.* GER. *Ein beschliussred.* H I S P. *La conclusion de la oracion.* ANGL. *The conclusion or end of an orison.* } *Cicero de Clar. Orat.* Extremus eius perorator, qui epilogus dicitur. *Quintil. lib. 4. cap. 6.* An cum ille, qui plerisque perorationibus petitur, ætus erumpit, non palam dicta sententia est?

**PERORSI**, *Plin. lib. 5. cap. 8.* Populi Æthiopum in sinu Mauritanis







amica tua esse) *Plaut. Asin. sc. 1. a. 5.* An te nuptam possum perpetui  
 an sis abitura à viro? *Plaut. Men. sc. 1. a. 5.*

**Perpessu**, posterius supinum, à verbo perpetior. *Cicer. 4. de Finibus.*  
 Fortiorémque in patiendo dolorem, si eum asperum atque diffi-  
 cilem perpessu & contra naturam, quam si malum dixerò. *Idem 2.*  
*Tuscul.* O multa dictu grauias, perpessu aspera.

**Perpessu**, participium, à verbo perpetior. *ἡδὸν ἰσχυροῦς.* **GALLI.** Endu-  
 rement de facherie. **ITAL.** Sofferenza, pazienza. **GERMAN.** Enten-  
 dung/erdung. **HISPAN.** Aquella obra de padecer, sufrimiento.  
**ANGLI.** A suffering. *Cic. 2. de Inuan.* Patientia est honestatis aut v-  
 tilitatis causa rerum arduarum ac difficilium voluntaria ac diu-  
 turna perpessio.

**Perpessio**, onis, A ctus ipse perpetiendi. *ἡδὸν ἰσχυροῦς.* **GALLI.** Endu-  
 rement de facherie. **ITAL.** Sofferenza, pazienza. **GERMAN.** Enten-  
 dung/erdung. **HISPAN.** Aquella obra de padecer, sufrimiento.  
**ANGLI.** A suffering. *Cic. 2. de Inuan.* Patientia est honestatis aut v-  
 tilitatis causa rerum arduarum ac difficilium voluntaria ac diu-  
 turna perpessio.

**Perpessio**, adiectiuum, Qui patiendo affluatus est, *Seneca Epist.*  
 54. Leuis motiuncula decipit: sed vbi creuerit, & vera febris exar-  
 serit, etiam duro & perpessio confessionem accipit.

**Perpetro**, as, penultima correpta, ex per & patro, Perficio, & plerun-  
 que in malam partem. *ἡδὸν ἰσχυροῦς.* **GALLI.** Venir au  
 bout de quelque entrepise, l'acheuer & mettre à fin. **ITA.** Com-  
 pite, mandare ad effetto. **GERMANIC.** Botbringen oder bring sonder-  
 lich etwas bis. **HISPAN.** Acabar de hacer. **ANGLI.** To do or commit an  
 ill act. *Plaut. in Cas.* Nam cur non id perpetrem quod occcepit  
 nubat mihi? *Idem Trucul.* Malè quod mulier inccepit, nisi effice-  
 re perperat, Id illi morbo, id illi senio est. *Idem Plaut. Pseud.*  
*sc. 1. a. 5.* Postquam opus meum perperavi. Et *Gellius cap. 3. lib. 7.* V-  
 bi perperari nequit. *Sueton. in Calig. cap. 46. Livius lib. 4. bell.*  
*Pun.* Perperato bello. *Idem lib. 8. bell. Maced.* Item Perperatum  
 bellum. (i. confectum.) *Livius lib. 4. d. 5. lib. 1. ab urbibus.* *Livius*  
*2. ab Vrbe*, Posteaquam iuuenes perperata cæde pergere ad  
 se gratulantes vidit, exemplo, &c. ¶ Nonnunquam accipitur  
 & in bonam, vt Sacrificio ritè perperato *apud Livium 4. De-*  
*cad. 5.*

**Perpetuus**, a, um, Continuus, & minimè interruptus. *ἡδὸν ἰσχυροῦς.*  
**GALLI.** Perpetuel. **ITAL.** & **HISPANIC.** Perpetuo.  
**GERMAN.** Ewig immerwährend. **ANGLI.** Perpetuall. *Quid. I.*  
*Metam.* primaque ab origine mundi Ad mea perpetuum dedu-  
 cite tempora carmen. *Plaut. in Asin.* Opto mihi hunc annum per-  
 petuum huius operas. *Cicer. 3. in Cat.* Atque vt in perpetua pace  
 esse possitis, prouidebo. Hoc est, ne pax vestra interrumpatur.  
 ¶ Accipitur etiam perpetuum pro perenni, hoc est pro eo quod  
 nunquam perit. *Idem Cic. 4. Catilin.* Ignem Vestæ perpetuum &  
 sempiternum. *Plaut. in Cist.* Vt sunt humana nihil est perpetuum  
 datum. ¶ Nonnunquam etiam ponitur pro perpetuo verum & ob-  
 seruandum. *Celsus lib. 2. cap. 10.* Quum sit autem minimè crudo  
 sanguis mittendus, tamen id quidem perpetuum est. Hoc est, non  
 vsquequaque verum est. *Paul. l. Quum hereditas ff. ad Senat. Tre-*  
*bel.* Quum hæredes ex fideicommissi causa restituta est, si antè  
 cum hærede compromissum sit, puto fideicommissarium cauere  
 debere hæredi. Nam quod dicitur, retinere eum oportere, non est  
 perpetuum. Hoc est, non perpetuo verum. *Idem qui gaudet gau-*  
*deant suo semper perpetuo bono. Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.* Serua  
 me tibi perpetuum amicum. *Plaut. Capt. sc. 3. a. 2.* Bono & amplo  
 auctare perpetuo lucro. *Plaut. Amphit. prologo.* Nullum est homi-  
 ni perpetuum bonum. *Curc. sc. 3. a. 1.* Indurat Botcas niuem per-  
 petuamque facit. *Quid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.* Castos perpetua seruant  
 virginitate focos. *Quid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.* Non videor sarcire posse  
 ædes, quin totæ perpetuæ ruant. *Plautus Mostell. sc. 2. a. 1.* Perpetui  
 temporis officia, *Cas. 3. de bell. ciu.* In perpetuum. *Sueton. in August.*  
*cap. 65.*

**Perpetuum**, aduerb. Assidue, semper. *ἡδὸν ἰσχυροῦς.* **GALLI.**  
 Perpetuellement, à perpetuité, continuellement. **ITAL.** Sempre,  
 continuamente. **GERMAN.** Immerdar/forts on vnderlass. **HISPAN.**  
 Siempre, continuamente. **ANGLI.** Perpetually. *Plaut. in Epid.* Quid  
 agis perpetuum valuisti? Pro eodem dicitur Perpetuo. *Idem in Me-*  
*nach.* Sed meliore est opus auspicio, liber perpetuo vt siem.

**Perpetuo**, *Plaut. in prol. Amphit.* Nam me perpetuo facere vt sit Co-  
 mœdia. *Idem Men. sc. 1. a. 5.* Vide in vocabulo præcedenti.

**Perpetuus**, as, perrenno, continuo, sine intermissione. *ἡδὸν ἰσχυροῦς.*  
**GALLI.** Continuar, perpetuar. **ITAL.** Continouare, perpetuare.  
**GERMAN.** Etwas vnd an ein andern beharren/ nimmer vnderlassen.  
**HISPAN.** Continuar, perpetuar. **ANGLI.** To continue. *Plaut. in pseud.*  
*[sc. 3. a. 1.]* Non est iustus quisquam amator, nisi qui perpetuat da-  
 ta. *Neuius*, Miserum me, cui datum est vt hunc solus perpetuum la-  
 borem.

**Perpetualis**, le, Vniuersalis. *ἡδὸν ἰσχυροῦς.* **GALLI.** Perpetuel, qui est ge-  
 neral & vniuersel. **ITAL.** Vniuersale. **GERMAN.** Uigemin vnd stete-  
 wirtig. **HISPANIC.** Vniuersal. **ANGLI.** Vniuersall and perpetuall.  
*Quint. libro 2. cap. 14.* ἡδὸν ἰσχυροῦς, id est (vt dicamus quo modo possumus)  
 vniuersalia, vel perpetua.

**Perpetuarius**, teste *Budao* in *iuulium de locat. præd. ciuil. vel fise.* Con-  
 ductorem & colonum significat, qui perpetuo rem conduxit. Præ-  
 dia domus nostræ si semel iure perpetuo apud aliquem fuerunt,  
 ad alium transferre perpetuarius non oportet. Et subinde eodem  
 modo. Sunt etiam alibi fendi perpetuarij, ad distinctionem (vt vi-  
 detur) emphyteuticorum. *Hac ille.* Quod falsum videtur esse. Nam  
 perpetuarij mihi dicitur pro emphyteusi, soto iul. C. de locat. præ-  
 di. Quia scilicet ea lege ager fruentis datur, vt quandiu conductio  
 soluat, nunquam ad dominum redeat. \*Perpetuarius mulio di-  
 citur *Seneca in ludo de morte Claudij*, qui sine intermissione labo-  
 ri semper est intentus.

**Perpetuas**, penultima correpta, perpetuitatis. *ἡδὸν ἰσχυροῦς.*

**Perpetuité**, duree à tousiours, continuation.  
**ITALIC.** Perpetuita, continuatione. **GERMANIC.** Vnderlass-  
 sung/immerwärtung ewigelt. **HISPANIC.** Perpetuidad, contiuidad.  
**ANGLIC.** Perpetuitie. *Cicer. 2. de Finib.* Qui autem diffidet  
 perpetuitati bonorum suorum, timeat necesse est ne aliquando  
 amittis, illis sit miser. Sermonis perpetuitas. *Cic. de Orat. Idem, de*  
*Orat.* Perpetuitate & quasi conuersione verborum vtendum  
 non semper est. *[Senec. de Consol. ad Mart.]* De perpetuitate li-  
 berorum, sed neq; de diuinitate promissum est. ¶ Perpetuitas  
 pro immortalitate. *Cicero de Vniuersitate.* Neutiquam tamen dis-  
 soluimur, neque vos vlla mortis fata periment, nec fraus valen-  
 tior quam consilium meum, quod maius est vinculum ad perpe-  
 tuitatem vestram quam illa, quibus eis cum quum gignebamini,  
 colligati.

**Perpictus**, a, um, participium, à verbo perpingo, Exa ctè pictus, *di-*  
*xyerth.* *Quid. 10. Metamorph.* Lilia, perpicta que pilas, &c.

**Perplacéo**, perplacés, penultima correpta. Valde placeo. *ἡδὸν ἰσχυροῦς.*  
**GALLI.** Fort plaire. **ITAL.** Piacer molto. **GERMAN.** Wohl ge-  
 fallen. **HISPAN.** Mucho plazer. **ANGLI.** To please verie well. *Terent.*  
*Heaut.* egomet habeo prope modum, Quam volo. s. nunc laudo  
 gnate. **GL.** Archonidis filiam. s. Perplacet. *Cic. Astic. li. 3.* Sed si est a-  
 liquid in spe, vide legem quam T. Fabio scripsit T. Visellius. ea  
 mihi perplacet.

**Perplexus**, a, um, Inuolutus, implicatus. *ἡδὸν ἰσχυροῦς.*  
**GALLI.** Entremeslé & barbouillé parmi, douteux.  
**ITA.** Intricato, inuolutato. **GERMAN.** Wirrigeltet/verwirrt. **HISPAN.**  
 Enbetrado, empediedo. **ANGLI.** Twisted together, hard to be loosed,  
 do ubi full. *Plin. lib. 9. cap. 2.* Perplexis, & in semet aliter atque ali-  
 ter nunc flatu, nunc ictu conuolutis seminibus. ¶ Per translatio-  
 nem accipitur pro obscuro, & ita inuolutus vt commodè intelligi  
 non possit. *Livius 4. belli Macedon.* Ex his Menippus ignorare se  
 dixit quidnam perplexi sua legatio haberet. *Liv. 10. belli. Maced.*  
 Singulos amicorum patris tentare sermonibus perplexis in-  
 stitit.

**Perplexè**, aduerbium, Obscurè, implicite. *ἡδὸν ἰσχυροῦς.*  
**GALLI.** Douteusement. **ITAL.** Dubiosamente. **GERMANIC.**  
 Verwirrt/verwirrt/verwirrt. **HISPANIC.** Dudosamente. **ANGLI.**  
 Intricallie, obscurelie. *Terent. in Eunuch.* Pergin' sceler-  
 sta mecum perplexè loqui? *[Livius 6. ab Vrbe.]* Defectionem sui  
 quisque populi haud perplexè iudicauere. *Idem Liv. lib. 10. belli.*  
*Punic.* Perplexè respondebant legati. *Livius lib. 10. belli. Pu-*  
*nic.*

**Perplexim**, aliud aduerbium, *ἡδὸν ἰσχυροῦς.* *Plaut. in Stich.* Vtrum ego  
 perplexim lacessam oratione, &c.

**Perplexor**, aris, Aliquid perplexum facere, & in dubium vocare.  
*ἡδὸν ἰσχυροῦς.* *Idem in Aulul. sc. 4. a. 1.* At scio quo vos pacto soleatis  
 perplexari.

**Perplexabilis**, adiectiuum, Perplexus, quum scilicet aliud audiat  
 aliud sentiat. *ἡδὸν ἰσχυροῦς.* *Idem in Asin.* Neque vllam verbum fa-  
 ciat perplexabile.

**Perplexabiliter**, aduerbium, Perplexè, *ἡδὸν ἰσχυροῦς.* *Idem in Stich.*  
 Perplexabiliter hodie earum pauefaciam pectora.

**Perplicatus**, *ἡδὸν ἰσχυροῦς.*, Interiecta coniunctione per tmesini  
 exultit. *Lucretius lib. 2.* Aut magis humatis inter se, perque pli-  
 catis.

**Perpluio**, is, ere, Transmittere pluuiam. *ἡδὸν ἰσχυροῦς.* **GALLI.**  
 Pluioir à trauers ou parmi. **ITALIC.** Trazionere. **GERMAN.**  
 Durch hin regnen. **HISPAN.** Enrellouer. **ANGLI.** To raine through  
 or into. *Quintilianus lib. 6. cap. 3.* Cum cœnaculum perplueret, id  
 est per medium pluuiam admitteret. *Plaut. Mostell. [sc. 3. a. 1.]* Venit  
 imber, Lauat parietes, perpluunt ligna putrefacitque operam faci-  
 bri. ¶ Perpluit in pectus per translationem. *Plaut. in Mostell.* Hæc  
 illa tempestas mea; mihi quæ modestiam omnem detexit, restus  
 qua fuit: quam mihi Amor & Cupido In pectus perpluit meum.  
*Idem Trinum.* Benefacta benefactis aliis pertegito, ne per-  
 pluant.

**Perplus**, perpluris, penultima producta, omnis generis. *Plin. lib. 23.*  
*cap. 24.* Spondetque iugero eius annuos perplures, vel mediocri  
 solo redditus. *ἡδὸν ἰσχυροῦς.* **GALLI.** Beaucoup plus.  
**ITAL.** Molto piu. **GERMAN.** Vast vil. **HISPAN.** Mucho mas. **ANGLI.** Much  
 more.

**Perplurimum**, aduerbium, *ἡδὸν ἰσχυροῦς.* **GALLI.** Tresfort. **ITAL.** Assai.  
**GERMAN.** Vberaus vil. **HISPAN.** Muy mucho. **ANGLI.** Very much. ¶  
 vt, Plurimum refert. *Plin. lib. 1. cap. 54.*

**Perpol**, aduerbium esse iurandi quidam putauere *apud Plautum in*  
*Casina*, Perpol sape peccasita fit vbi quid tanto opere expetas. Et  
*apud Terent. Heey.* Perpol quam paucos reperias meretricibus  
 Fideles euenire amatores. Verum Donatus in hunc locum sic ait,  
 Ordo est, Pol perquam paucos reperias: nam perpol non est La-  
 tinum, sed ἡδὸν ἰσχυροῦς perquam id est nimio, Ex quibus Donati ver-  
 bis videre est apud Plautum in præcedenti exemplo ordinem esse  
 talem, Pol per sape peccas.

**Perpolio**, perpolis, penult. corrept. Valde polio, absoluo, ac supre-  
 mam manum addo. *ἡδὸν ἰσχυροῦς.* **GALLI.** Polir molto. **GERMAN.**  
 Polir & meure au net, parpolir. **ITAL.** Polire molto. **GERMAN.**  
 Wohl aufpothren/wolzubuchen oder ansbuchen. **HISPAN.** Mucho polir.  
**ANGLI.** To polish perfectlie, and bring to an end or perfection. *Cic. 2. de Orat.*  
 Tractu orationis læui, & æquabili perpoliuit illud  
 opus. *Idem Astic. lib. 4.* Librum meum illum *aukido* nondum vt  
 volui, perpolui. *Idem l. de Orat.* Perfecti in dicendo & perpoliti  
 homines. *Plinius lib. 33. cap. 4.* Nec vllum absolutus aurum est.  
 cursu ipso tritūque perpolitum. *IVelleius*, Perpolitus calce &  
 arena.

**Perpolitio**, onis, Absoluta exornatio. *ἡδὸν ἰσχυροῦς.* **GALLI.** Polissure, po-  
 lissement. **ITAL.** Eppo polire. **GERMAN.** Aufsbuchung. **HISPAN.** Obra  
 de mucho polir. **ANGLI.** A perfys polishing. *Ad Herenn. lib. 4.*



Veiborum: exornatio est quæ ipsius sermonis insignita continetur perpolitio.

Perpopulor, penel. corrept. perpopularis, Totum populor & vasto. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALL. Piller, gaster & destitute tout. ITALIC. Depredare GERMAN. Gar ubel verdetben durch vnd durch beausen vnd zerstuelffen. HISPAN. Robary destruir el campo. A N G L I C. To wast and destroy ouer all. } Liu. lib. 22. Annibal emissus e manibus perpopuler Italiam, vastandoque & vrendo omnia ad Romana mœnia perueniat. Tacit. lib. 4. Cædibus & incendiis perpopulatus.

Perpoto, as, pen. prod. Totum tempus in potationibus consumo. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALL. Ne faire autre chose qu'yrongnier. ITALIC. Crapulare, attendere à beuer. GERMAN. Mit sauffen vnd iutriden vntschelffen. Item Gar uttuden. HISPANIC. Mucho beuer o hasta el cabo. ANGLIC. To spend much tyme in drinking. } Cic. 7. Verr. Similiter totos dies, in litore tabernaculo posito, perpotabat. Ibidem, Prætor tot dies cum mulierculis perpotante. Lucr. lib. 1. interea perpotet amarum Absynti laticem. [Plaut. Pseud. sc. 2. a. 5. Perpotauit cum filio tuo.]

Perpotatio, onis. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALLI. Yrongnerie ordinaire. ITALIC. Inabriacamento ordinario. GERMAN. Das staitig sauffen vnd iutriden. HISPANIC. Embriagues continua. ANGLIC. Drunkennesse. } Cic. in Piso. Quid cum tuis sordidissimis gregibus intemperatissimas perpotationes prædicem?

Perprosper, a, um, Sueton. in Claud. cap. 31. Valetudine sicuti olim grati, ita princeps perprospera vsus est.

Perprurisco, is, Admodum prurio. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALL. Se demanget. ITALIC. Hollpietore. GERMAN. Syffig beiffig oder kitzig sein. HISPANIC. Tener mucha comezon. ANGLIC. To itch muche. } Plaut. Stich. & suauem cantationem aliquam occipito Cinædicam, vbi perpruriscamus vsque ex vnguiculis.

Perpulcher, Valde pulcher. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALLI. Fort beau. ITALIC. Molto bello. GERMAN. Wasst hupsch. HISPANIC. Muy hermoso, y bello. ANGLIC. Very faire and beautiful. } Terent. Eunuch. Perpulchra credo dona, haud nostris similia.

Perpurgas, Totum, ac planè purgo. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALLI. Purger tout au net. ITALIC. Purgare perfettamenteamente. GERMAN. Gar reinigun oder seuberien. HISPANIC. Alimpiarse purgar hasta el cabo. ANGLIC. To make very cleane. } Cicero. 2. de Natura deorum, Cervæque ante partum perpurgant se quadam herbula, quæ sefelis dicitur. Perpurgatis auribus, per translationem dixit. Plaut. in Milit. accipe à me rursum rationem doli, Quam institui, & L. perpurgatis ambo danaus tibi operam auribus. Perpurgare locum aliquem, per translationem, pro absoluerè & perficere. Cic. 2. de Diuin. Quumque fundamentum esset philosophiæ positum in finibus bonorum & malorum, perpurgatus est is locus à nobis quouque libris.

Perpusillus, a, um, Admodum pusillus. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALLI. Trespeu, le moins du monde, si peu que rien. ITALIC. Molto piccolo. GERMAN. Wasst etein. HISPANIC. Muy poquillo. ANGLIC. Very little. } vt, Perpusillus homo. A quo perpusillum, aduerbium. Cicero 2. de Orat. Hic ille, non accusabis, perpusillum rogabo.

Perputo, as, perfectè puto, declaro, vel potius profero. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALLI. Mettre au net & eclaircir, donner à entendre. ITALIC. Dare à intendere perfettamenteamente. GERMAN. Wotertreuteren oder erklæren. HISPANIC. Declarar perfectamente. ANGLIC. To lett one understand perfectly. } Plaut. Cistell. nunc operam dare, vt ego argumentum vobis hoc plonè perputem.

Perquam: Composita dictio ferè semper nominibus posituius adiungitur, & verbis, significatq; maximè. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALLI. Bien forte, moult. ITALIC. Molto grandemente. GERMAN. Eben beiffig oder gar. HISPANIC. Muy grandemente. ANGLIC. Very much greatly. } Plautus in Rud. Populi perquam indignis modis. Plin. Epist. 147. Perquam velim scire ao esse phantasmata, &c. [Gell. cap. 13. lib. 12.] Plura vide in dictione. PER. Aliquando tamen inuenitur iunctum cum superlatiuo: Curtius lib. 4. Perquam maximo potest exercitu comparato.

Perquirō, nis, penult. produ. Diligenter quæro, vbique & per omnia loca quæro. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALLI. Cercher diligemment. ITALIC. Cercare diligentemente. GERMAN. Durch suchen mitt stett ersuchen. HISPANIC. Buscar diligentemente. ANGLIC. To search for diligentlie. } Casar 6. bell. Gall. Aditus viasque in Sueuos perquiri. Ouid. 3. Metam. Quom pater ignarus natam perquirere Cadmo Imperat. Cicero. 5. de Finib. Videmusque vt pueri, ne verberibus quidem à contemplandis rebus, perquirendisque deterreantur. Perquirere pro interrogare. Cicero pro Calio, Possunt etiam illa & cæterorum Patronorum & mea consuetudine ab accusatore perquirere.

Perquiritur, Cicero pro Cluenti. Ne multa, perquiritur à coactoribus, inuenitur ea ferrula ad Stratonem peruenisse.

Perquisitus, a, um, participium Exquisitus. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALLI. Cerché diligemment. ITALIC. Cercato diligentemente. GERMAN. Durchsucht. HISPANIC. Buscado diligentemente. ANGLIC. Searched for diligentlie. } Plin. lib. 18. cap. 4. Erpostea inuentis omni cura perquisitus, causaque rerum & ratione simul eruta.

Perquisite, aduerbium, Exquisite, diligenter. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALLI. Avec diligente inquisition. ITALIC. Con diligente inquisitione. GERMAN. Mit durchsuchung / mit sauffigen nachsuchen. HISPANIC. Con diligente busca. ANGLIC. with diligente searching. } Cicero 1. de Inuent. Quæ pertinere autem ad dicendum putamus, ea nos commodius quàm cæteros attendisse non asfirmamus, sed perquisitus & diligentius conscripsisse pollicemur.

Perquisitor, oris, exquisitor. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALLI. Chercheur, diligent & soigneux. ITALIC. Chi cerca con

diligentia. GERMAN. Ein durchsucher. HISPANIC. Diligente buscado. ANGLIC. A diligent searcher. } Plaut. Stich. Maleuoli perquisitores auctio-num perierint.

Perrarus, a, um, penultima producta, Valde rarum. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALL. Fort rare. ITALIC. Molto raro. GERMAN. Gat selten. HISPANIC. Muy raro. ANGLIC. Very seldè and thinne. } Plin. lib. 31. cap. 3. Perrarum est, vt leuior sit aliqua. Luuius 6. ab Vrbe. Tum quod perraræ per eadem tempora literæ fuere.

Perrard, aduerbium, Valdè rarè. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALL. Fort rarement. ITALIC. Molto raramente. GERMAN. Gat selten oder sethentlich. HISPANIC. Muy relajante, y raro. ANGLIC. Very seldome. } Cicero de Finib. Istorum enim verborum amore quo perrard appellatur ab Epicuro, sapientia, fortitudinis, &c. Horat. 2. Serm. Saur. 5. perrard hæc alea fallit. Cicero pro Roscio Amer. Perrard venit in oppidum.

Perrè pois, Rependo transeo, vel rependo aliquid peruenio, & quæ de inanimatis ac de animatis dicitur. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALL. Rampere ou grimper ou grauir à trauers. ITALIC. Rampare, andar carponi. GERMAN. Durch streichen / durch sich setzen / erwan hyn schleichen. HISPANIC. Gatear, andar gateando. ANGLIC. To creepe throug or into. } Colum. lib. 8. cap. 15. Sed ea tota materies opere tectorio læuigatur extra intraque, ne felis, aut vipera perrepat. Idem lib. 4. cap. 24. At si longius quàm ritus agriculturalum perinitit, & à capite vitis emicuerit, & brachiis in altera iugorum compluua perperferit, &c. Idem libro 6. capite 5. Cauendum quoque est ne ad præsepia sus, aut gallina perrepat. Tibul. lib. 1. Eleg. 2. Non ego tellurem genibus perreperere supplex, &c. [Plaut. Amph. sc. 2. a. 4. Nam omnes plateas perreptauit.]

Perrepto, as, frequentatiuum, Tardè, & cum labore perambulo. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALL. Se couler ou trainer souuent, cheminer avec peine. ITALIC. Caminare con fatica. GERMAN. Emssig vnd nit arbeit dar durch streichen oder dar durch streichen. HISPANIC. Caminar con afan. ANGLIC. To creepe about in euerie corner. } Terentius in Adelph. Perreptauit vsque omne oppidum, ad portam, ad lacum.

Perrhabbi, { 777 schiddidh. Ard gromer. } [Alij Perrhabbi. Homerus autem lib. 1 Iliad. per simplex scribit.] Populi fuerunt Thessaliæ, qui Lapitharum potentia fracti fugerunt in Ætolia montana, Pindo monti proxima: quæ regio ab ipsis Perrhabbia dicta est: ipsæque Pindus cognominatus est Perrhabbus. Propertius, Aut cui Perrhabbi timere cacumina Pindi.

Perridiculus, a, um, Valde ridiculus. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALL. Fort ridicule. ITALIC. Molto ridiculo. GERMAN. Gar idfferent vnd spottich. HISPANIC. Cosa de qui en se haze mucha burla. ANGLIC. Very foolish, to be laughed at. } Cicero 4. Verr. Quid in prouincia facturus esset, perridiculi homines augurabant. Idem 2. de Orat. Sed tamen eorum est doctrina quantum ego iudicare possum, perridicula.

Perridicule, pen. cor. aduerbium. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALL. Fort ridiculement. ITALIC. Da ridere. GERMAN. Gar idfferent vnd spottich. HISPANIC. Con mucho burla. ANGLIC. Very scornfullie. } Cicero 1. de Orat. In quo non modo illud præcipitur neque id insulset, sed etiam siquid perridiculè possit. Vitandum est oratori vt roneque, ne aut scurrilis iocus sit, aut mimicus.

Perrōdo, is, pen. prod. Rodendo penetro. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALL. Ronger tout à fait. ITALIC. Rodere molto. GERMAN. Durchnagen, getzenagin. HISPANIC. Mucho roer. ANGLIC. To gnawe throug or about. } Plinius libro 44 cap. 18. Valet purgare, sistere, exalfacere, perrodere. Idem lib. 30. c. 16. Vngulas tantum mularum repertas, neque aliam villam materiam quæ non perrodetur à veneno Sygis aquæ.

Perrōgo, as, pen. corr. Ad exitum rogo. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALL. Demander l'opinion au x assistants, iuges ou conseillers. ITALIC. Dimandare l'opinione di vn giudice, o di vn consigliere. GERMAN. Umfragen / an nachetnander enfragen. HISPANIC. Demandar las opiniones à los consejeros y juez. } Tacit. lib. 10. Quom perrogarem sententias Consules. Plin. Epist. 87. Quom sententiæ perrogarentur, dixit Iunius Mauricus non esse restituumdum Viennensibus agona.

[Perrogatus, a, um: Hinc Perrogatæ sententiæ dicuntur cum omnes sententiam dixerunt, vt videre est ex Liuio lib. 9. bell. Punic. Et lib. 2. d. 4.]

Perrumpo, is, Per medium rumpo, vado, inuado. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALL. Rompre tout à trauers, entrer par force. ITALIC. Rompero nel mezzo, intrare con impeto. GERMAN. Durch brächen / zerbrächen. HISPANIC. Romper entremedias, entrar con arremedida. ANGLIC. To break in the middes or a sunder. } Colum. lib. 2. Sic omnes radices herbarum perrumpere necantur. Luuius lib. 8. Qui aliquoties impetu capto perrumpere non poterat hostium agnien. Aliquando ponitur pro irrumpere vi & violentia intrare. Casar 6. bell. Gall. Perrumpere nituntur. Idem lib. 7. Vt si eam paludem Romani perrumpere conarentur hæsitantes premerent ex loco superiore. Iungitur aliquando accusatiuo cum præpositione ad. Luuius lib. 26. Nec per castra eorum perrumpi ad Capuam posse. Aliquando enim cum præpositione In. Liu. 3. ab Vrbe, Iam in vestibulum templi perruperant. Perrumpere leges, id est violare, effringere. Luc. lib. 1. Perrumpere milite leges.

[Perlas, arum: Plaut. Curt. sc. 1. a. 3. Perlas & Paphlagonas subegit. Gell. cap. vlt. lib. 6. Aspportauit in Perfas.]

Perræpe, aduerbium, Valdè sæpè. { 777 schiddidh. Ard gromer. GALL. Fort souuent. ITALIC. Molto spesso. GERMAN. Gar ofter mal oft vnd diß. HISPANIC. Muchas vezes. ANGLIC. Very often. } Cicero de Amicitia, Rectè etiam præcipi potest in amicitis, ne quis intemperata quadam beneuolentia (quod per sæpe fit) impediatur magnas utilitates amicorum. Hora. Epo. 14. Qui per sæpe caua testudine fleuit amorem.



Perfalsus, a, um, Valde falsus. { πῶν ἀλυσῆς, σφῶδ' ἐκ χάρϊε. GAL. Fort salé, dit par moquerie & en gabbant. ITAL. Molto falso & graioso. GERMA. Wast gefaltzen oder heblsch. HISPAN. Muy falso do y donoso. ANGLIC. Very salt, that is false by mockerie. } Cicero 2. de Orat. Perfalsum illud est apud Nævium, Quid ploras pater?

Perfalsè, adverbium. { πῶν ἀλυσῆς, ἢ πῶν χάρϊε. GALLIC. En se moquant. ITA. Molto accortamente. GERMAN. Gar schim pfstiden vnd hochstütsch. HISPAN. Escarnesceindo con donayres. ANG. Very saltie or tauntinglie. } Cicero ad Quins frat. lib. 2. Trebatium quod ad se miserim perfalsè & humaniter etiam mihi gratias agit.

Per saluto, as, penultima producta, Frequenter saluto, vel ad vnum omnes saluto. { φιλῶ φιλῶ, ὁ ἑπιμαλδὸς ἀσπῆζιμα. GALL. Fort saluer. ITA. Molto salutare. GERMA. Ist gruszen oder alsam in grüßen. HISPAN. Mucho saludar. ANG. To halfe often or imbrase. } Cicero pro Flac. Et qui ita sit ambitiosus, vt omnes vos, nosque quotidie per saluter. [Senec. c. 12. de Tranq.]

Per sanctè, adverbium, valdè religiosè. { ἁγιῶς, πῶν ἱεῖας. GAL. Fort saintement. ITA. Molto santamente, religiosamente. GERMA. Gar hoch vnd thet. HISPAN. Muy santamente. ANGL. Very holye. } Terent. Hecy. Philippe, Bacchis deierat per sanctè, Plaut. Idque per sanctè iuravit se facturum.

Per sano, pen. prod. Omnino sano. { ἰεῖδ' ἰομα, ἰδ' ἰομα. GALL. Guarir enterement. ITAL. Sanare perfettamente. GERMAN. Gar hetten. HISPAN. Acabar de sanar. ANG. To heall vverlie or persillie. } Plin. lib. 20. cap. 22. Vomica rumpere, purgare, per sanare promittens.

Per sapiens, tis, omnis generis, Valde sapiens. { ἁγῶς, πῶν ἱεῖας. GALL. Fort sage. ITA. Molto sauo. GERMAN. Wast weis. HISPAN. Mucho prudente y sabio. ANGL. Very wise. } Cicero de prouin. consula. Quod magni cuiusdam hominis, & persapientis videtur.

Per sapienter, adverbium, Admodum sapienter. { πῶν σοφῶς. GAL. Fort sagement. ITAL. Molto saniamente. GERMA. Wast weislich. HISPAN. Muy sabiamente. ANG. Very wisely. } Cicero pro Milone, Esti persapienter, & quodammodo tacitè dat ipsa lex potestatem defendendi.

Per scienter, adverbium, Admodum scienter & industriè. { πῶν ἐπιμαλδῶς. GAL. Fort sguamment, en homme bien expert & entendu. ITA. Accortamente, prudentemente, industriosamente. GERMAN. Gar tuislich. HISPAN. Sabia y scientiamente. ANG. with great skill and vnderstanding. } Cicero de Clar. Orat. Et ad infirmitatem laterum perscienter contentionem omnem remiserat: sic ad virum imbecillitatem dicendi accommodabat genus.

Per scindo, is, per medium scindo. { ὑπεκαραθῶν ὑπεκῶν bikkedh. διππῆνομα. GAL. Couper par le milieu. ITAL. Fendere nel mezzo. GERMA. Durchschneiden. HISPAN. Cortar entremedias. ANGL. To cutt in the middes. } Liu. lib. 21. Nam nec explicare quicquam, nec statuere poterant, nec quod statutum esset manebat, omnia perscindente vento. Tibull. lib. 1. Eleg. 13. Sit satis è membris tenuem perscindere vestem. Lucret. lib. 6. Ego feruidus hic nubem quum perscidit atram. Ibidem, Interdum perscissa furit petulantibus auris.

Per scribo, is, Perfecitè, absolutè, & ad finem vsque scribo. { ἐπιμαλδῶς, διμαλδῶς. GAL. Ecrire tout au long, fort escrire. ITALIC. Scrivere molto; scriuere al longo il tutto. GER. Gar auffschreiben / lang nachelinanderen beschreiben. HISPAN. Escriuir hasta el cabo, mucho escriuir. ANGL. To writt to the end or through. } Liu. in Praef. lib. 1. Facturè sine sim operæ pretium, si à primordio vrbis res gestas populi Romani perscripsero. [Aliquando est in tabulas publicas, in acta que referre, quod in registro scribere, vulgò dicunt, vocabulo a regeftis corrupto. Cicero ad Planc. Id ex ipso senatusconsulto poteris cognoscere: ita est enim perscriptum, vt à me de scripto dicta sententia est. Ita sæpe perscripta Senatus autoritas. Idem de Ora. 2. Ereundem, id, quod in auctoritatibus perscriptis extat, scribendo affuisse. Cicero 6. Verr. Primum mihi literas publicas quas in ærario sanctiore conditas habebant, proferunt: in quibus ostendunt omnia quæ dixi ablata, esse perscripta. Inuenimus etiam aliquando perscribere cum accusatio, cum præpositio. In: vt, Perscribere in tabulas publicas: eadem forma qua Referre in tabulas publicas. Cicero 3. Verr. In tabulas publicas ad ærarium perscribenda curauit. Perscribere pecuniam, aliquando pro pecuniam creditori restituere. Terentius in Phorm. Næ ego perscripsi porciò illis quibus debui. Vbi Donauis, Perscripsi, multis perscripturam reddidi, multis debui. [Sueton. in Cæs. cap. 42. Si quid vsuræ nomine numeratum aut perscriptum fuisset ( id est, restitutum esset. ) Perscriptum dicitur quod literis consignatum est, & monumentis antiquis continetur. Cicero de Arusp. respon. Quamquam hoc si minus ciuili iure perscriptum est, lege tamen naturæ, communi iure gentium sanctum est, vt nihil mortales à diis immortalibus vsu capere possint. Perscribere, item pro præscribere. Cicero 1. Acad. Ex hac descriptione, agendi quoque aliquid in vita, & officij ipsius initium reperiebatur quod erat in conseruatione earum rerum quas natura perscribet. Fortasse legendum præscribet.

Per scriptio, Actus ipse perscribendi. { ἁρδ' ἑφῆρ. διμαλδῶς. GALL. Enregistrement. ITAL. Effer scriuere. GERMAN. Beschreibung oder auffschreibang. HISPANIC. Aquella obra de escriuir assi. ANGLIC. A writing out vnto the end registring. } Cicero ad Metell. libro 5. Iam illud Senatusconsultum quod eo die factum est ea perscriptione est, vt dum id extabit officium msem in te obscure esse non possit. Perscriptiones pro contractibus, & instrumentis pactorum vsurpauit Cicero, quod vulgus appel-

lat Registrum. Cicero 5. Philipp. Illa vero dissipatio pecuniæ publicæ terenda nullo modo est, per quam septies millies perscriptionibus, donationibusque auertit. Idem pro Flacco, vsus est pro synographa, sic inquit, Perscriptiones cum mulierculis aperta circumscriptio fecisti, tutor his rebus Græcorum legibus ascribendus fuit.

Perscriptor, oris, Qui perscriptiones facit, tabellio seu cautor. { ἁρδ' ἑφῆρ. διμαλδῶς. GAL. Notaire, tabellion. ITALIC. Notaio GERMAN. Ein schreiber der eduffen vnd vereduffen. HISPAN. Notario, escriuano. ANG. A noter or register. } Cicero 5. Verr. Scribam tuum, dicit Verres, huius perscriptorem scenerationis fuisse.

Perscrutòr, penult. prod. perscrutaris, perscrutari, Diligenter inquirò. { ὑπεκῶν ἑπιμαλδῶς, ἑπιμαλδῶς. GAL. Cercher diligement. ITA. Cercar con diligenzia. GERMA. Dittsch ergunden / erdauter. HISPAN. Boscar diligentemente. ANGL. To searche diligently. } Plautus in Aulul. [sc. 2. a. 4.] Ibo hinc intrò, perscrutabor sanum, si inueniam vsquam Aurum. Cicero 1. Offic. Præmuniturque de stipatoribus suis qui perscrutarentur arculas muliebres, & ne quod in vestimentis telum occultaretur, exquirerent. [Actiuum est Perscrutato, as, are, quo vsus est Plaut. Aul. sc. 3. a. 4. Hunc perscrutauit nihil habet.]

Perscò, penult. corrept. ἁρδῶς, Arbor est, inquit Dioscorides, fructum ferens stomacho accommodatum, & qui edendo fit, in quo phalangia inueniuntur, quæ καρναλάκη dicuntur, præsertim in Thebaide Ægypti parte. Huius arboris meminit & Strabo lib. 17. comam ei perpetuam tribuens, & fructum magnitudine pyri, figura oblonga, amygdalæ modo putamine inclusum, & corio. Plutarchus item auctor est, perscam arborem in Ægypto Isidi gratissimam esse, quod fructum ferat cordi similem, folium verò linguæ. Galenus quoque in Ægypto perscam se vidisse testatur magnis arboribus comparandam, Cuius (inquit) pomum in Perside tantè præsentis veneni esse tradunt, vt vescentes interimat. In Ægyptum verò translata, & peregrinatione mitigata, poma ferre cibis idonea, turbinate pyri facie. Ex quibus omnibus satis constat, perscam arborem sui generis esse, & à nostratè persica omnino diuersam.

Perscò, perscacas, pen. cor. Medium seco, dislecco, & per medium aperio. { ἁρδῶν ἑπιμαλδῶς, διμαλδῶς. GALLI. Trancher & couper tout outre. ITAL. Taggliare in mezzo. GERMA. Durchschneiden durch die mitte. HISPAN. Cortar entremedias. ANGL. To cutt through. } Cicero 4. Acad. Eodem modo rerum naturas perscaccare, aperire, diuidere possumus, vt videamus terra penitusne defixa sit, & quasi radicibus suis hæreat, an media pendeat. Liu. lib. 40. Id perscaccare nouum Prætorum ne serperet iterum latius. [Quintil. Perscaccati Reipubl. vomicas.]

Perscator, Vide PERSEQVOR.

Perscèdò, persedes, persedere. { ἁρδῶν ἑπιμαλδῶς. GAL. Estre toujours assis. ITALIC. Sedere di continuo. GERMAN. Stets sitzen sitzen. HISPAN. Assentarse siempre. ANGLIC. To sitt euer. } Liu. lib. 45. Hoc quoque quod ridetis, in equo dies noctesque perscedendò habeo.

Perscègnis, gne, Valde segne. { πῶν ἀργῶς, σφῶδ' ἐκ ἰδ' ἰομα. GAL. Fort lasche & paresseux. ITA. Molto pigro. GERMAN. Wlatsch / laut vnd träg. HISPAN. Muy peroso floxo y negligente. ANG. Very slouishfull, and sluggish hor slow. } Liu. lib. 25. Pedestre prælium fuit perscègne, paucis in prima acie pugnantis Romanis.

Perscèis, idis, ἁρδῶν, Nymphæ cuiusdam nomen, Oceani & Tethyos filia, vt refert Hesiod. in Theogon.

Perscènex, huius persenis, pen. corr. omn. gen. Valde senex, decrepitus. { ἁρδῶν ἑπιμαλδῶς, διμαλδῶς. GAL. Fort vieil. ITAL. Molto vecchio. GERMAN. Wast alt vnd wol betag. HISPAN. Muy viejo. ANG. Very old. } Suet. de Claris Gram. Nanque iam perscènex pauperem se, & habitare sub tegulis quodam scripto facetur. Fortè pergulis legendum.

Perscèntio, is, sentio admodum, bene sentio. { ἁρδῶν ἑπιμαλδῶς. GAL. Sentir? ITA. Sentire. GERMAN. Eigentlich / schipfinden. HISPAN. Sentir. ANG. To feel or perceiue plainely. } Virg. lib. 4. Æneid. - magno perscèntit pectore curas. Ibidem, Quam simulac tali perscèntit peste teneri.

Perscèntisco, is, inchoatiuum, Percipio, sentio, intelligo. { ἁρδῶν ἑπιμαλδῶς, διμαλδῶς. GAL. Se douter ou apperceuoir de quelque chose. ITA. Auerarsi di qualche cosa. GERMAN. Unsicheren mit den / gewar werden / befinden vnd erschmecken. HISPAN. Sentir cosa alguna, y dudar. ANG. To perceiue and vnderstand in a part. } Plaut. in Merc. Quam insipiens quæ non poteras perscèntiscere. Illam esse amicam tui viri bellissimam, Terent. in Heaut. Quot res dedere, vbi possem perscèntiscere? Nisi essem lapis, quæ vidi. [Plautus Aul. sc. 1. a. 1. Ne perscèntiscas aurum vbi est absconditum. Idem in Amphitr. Nunc ne legio perscèntiscat, clam illuc redeundum est mihi.]

Perscèphona, pen. corr. ἁρδῶν, Græcis dicitur Ceteris filia, Latinis Proserpina appellata, quam ab Orco in Sicilia raptam fuisse poetæ fabulantur. Ouid. 4. Fast. At neque Perscèphone digna est prædona marito.

Perscèpolis, ἁρδῶν, Persidis regia, à Persæo condita, quam postea Alexander ebrius demoliri iussit, Græcorum seiniurias vicisciditans, quorum illi sacra igni ferroque vastissent. Vide Strab. l. 15.

Perscèquòr, eris, Ad extremum vsque sequor. { ἁρδῶν ἑπιμαλδῶς, διμαλδῶς. GAL. Pour suyre. ITA. Perseguire, persequitare. GERMAN. Nachenten, beharlich nachsolgen / nachengen. HISPANIC. Seguir, mucho seguir. ANG. To persue or follow as fier. } Nisi quod quandam vini maiorem addere videtur præpositio. Terentius in And. Is bellum hinc fugiens, meq; in Asiam perscèquens, profisciscitur. Idem in Phorm. Quoquò hinc asportabitur terrarum certum est perscèqui. [Hac abut, si vis perscèqui vestigiis. Plaut. Men. sc. 4. a. 4.]



Hac abiit, hac persequar. *Plaut. Cure. sc. 2. a. 1.* Donec persecutus ero volpem vestigiis. (1. consecutus) *Plaut. Milit. sc. 2. a. 2.* Id experiar persequi. (1. exequi) *Plaut. Capt. sc. 3. a. 2.* Id petam persequarque, corde, animo, & viribus quod in rem tuam conducet. *Ibidem.* Quod ego facere persequor. *Plaut. Aul. sc. 1. a. 4.* Quod iubeat (herus) utis quadrigis citius properet persequi. Non soleo ego somniculosè imperia heri persequi (1. exequi) (*Plaut. Amp. Herus* quod imperavit neglexisti persequi (1. exequi) *Ibidem.* Ius meum persequar lege barbarica. *Plaut. Cap. sc. 1. a. 3.* Si mihi regnum debetur, non id potius persequar. *Plaut. Cure. sc. 3. a. 1.* Nonnunquam ponitur pro in re cepta persequere. *Cic. ad Quint. frat. lib. 2.* Facies scilicet vt mandata digerat, persequere, conficias. *Idem in Pisonem.* Extrema si persequitur, qui inchoavit, iam omnia perfecta videbimus. Secundè hanc significationem dicimus, Promissa factis persequi, pro eo quod est, quæ verbis promissimus, re ipsa comprobare. Persequi imperium patris, pro facere. Persequi ius suum pro defendere. *Plaut.* Persequi mores patris, pro tentare mores patris exprimeret. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* Eos me decretum est persequi mores patris. *Quintil. Vita pueritiæ etiam virum persecuta* (1. ei hæserunt.) Interdum accipitur in malam partem & significat insectari, vlcisci. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* *Cic. in Philip.* Nunc quoniam hostis iudicatus est, Dolabella, bello persequendus est. *Idem pro Flacco,* Hunc æstantem & tergiuersantem iudicio ille persequitur.

Persecutio, persecutionis. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* GAL. Pour suite. ITA. Persecutione. GER. Ein nachhângung, verfolung, hurbestung. HIS. Segimiento, obra de seguir. ANGL. Pursuing. Cit. in Orat. Quum in altera gratia, gloria præsidij plurimum esset, in altera persecutionum, cautio: quæ præceptio. *Vlp. l. pecunia. ff. de Verb. signif.* Sive civis, sive honoraria, sive commissaria fuit persecutio.

Persecutor, aris, Diligenter sector, persecutor, πολὺ καταδιώκων, πολὺ καταδιώκων. *Lucr. lib. 2.* Nec persecuti primordia singula quæque.

Persecutor, is, Dilemno, siue diuulgo. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* GAL. Semer & diuulguer par tout. ITA. Diuulgare per tutto. GER. Nicht spreten/blas vnd wider lassen aufgou. HIS. P. Diuulgar per todas partes. ANGL. To diuulgar or scatter abroad, to sewe. *Plaut.* Inde venisse perlerit.

PERSES, περσεύς. Nomen regis Macedonum, qui ab Æmilio victus, & in acie captus, ductus est in triumphum Romam cum liberis, peritque in carcere animi mœrore confectus: vel (vt alij tradunt) vigiliis maceratus. Fuit & alter Perfes, Solis & Persæ nymphæ filius, pater Hecates, rex Tauricæ regionis crudelissimus. Perfes præterea, *Antore Herodoto lib. 7.* filius fuit Persei Danaes filij ex Andromeda Cephæi filia, à quo Perfas originem duxisse scribit. *Hic teste Plin. lib. 7. cap. 5.* primus sagittas reperit.

PERSEVERO, is, pen. prod. ex per & seuerus, Perfito, permaneo. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* GAL. Perseuerer, continuer. ITA. Perseuerare, continuare. GERM. Beharren. HIS. P. Perseuerar, continuat. ANGL. To perseuerer. *Cic. de Amicitia,* Orestes autem, ita vt erat, Orestem se esse perseueraret. *Casar. 5. bell. Gall.* Contra se ad armatam hostem iurum negat: atque in eo perseuerat. *Senec. c. 1. de Consol. ad Mar.* Pauca ex his vsque ad finem perseuerabunt. *Gell. cap. 21. lib. 1.* Confirmat & perseuerat. (1. asseuerat.) *Item Liu. l. 2. bell. pun.* Quo id constantius perseueraret. *Et Sueton. in Cas. cap. 73. & in August. cap. 49.* Perseueravit eo vti.]

Perseueratum est, impersonaliter. *Cic. 5. Ver.* Quod quum illis qui aderant, indignum: qui audiebant, incredibile videretur, non est ab isto primo illo aduentu perseueratum.

Perseuerans, pen. prod. nomen ex participio. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* GAL. Perseuerant. ITA. Perseuerante. GERM. Beharrend/oder beharrig. HIS. P. El que perseuera. ANGL. Perseuering. *Colum. in præfat. lib. 1.* Itaque mos dum seruatus est perseuerantissimo colendorum agrorum studio, &c.

Perseueranter, Constante. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* GAL. Perseueramment, constantement. ITA. Perseuerantemente, con fermo & saldo proponimento, costantemente. GERM. Beharrlich. HIS. P. Perseueradamente, constantemente. ANGL. Constantlie. *Liu. 4. ab Urbe,* Patres beneceptam rem perseueranter tueri. *Idem lib. 21.* Quo lenius agunt, segnius incipiunt: eò, quum cœperint, vercor ne perseuerantius fauiant.

Perseuerantia, & Constantia. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* GAL. Perseuerance, constance. ITA. Perseueranza, constanza. GER. Beharrung. HIS. Perseuerancia, constancia. ANGL. Constancie, perseuerancie. *Cic. 5. Ver.* Cuius iste fidei, diligentia, perseuerantia nulla ratione eripi possit.

Perseueratio, Perseuerantia. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* Apuleius in *Hermetis Asilepio,* Cognouimus te æterna perseueratio.

PERSEVERUS, a, um, pen. prod. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* GAL. Fort seuer. ITA. Mollo seuero. GERM. Gar roch vnd streng. HIS. Muy rigoroso. ANGL. Very cruell or seuer. *Vt imperium perseuerunt, apud Tacitum lib. 15.*

PERSEUS, ei, & Perfes, is, vel Persi, περσεύς, sicut Ach illes, is, vel li, vel Achilleus, ei, Iouis filius fuisse fertur ex Danae, Acrisij Argiuorū regis filia, quam Iupiter commutatus in speciem aurei imbris vitiauit. Acrisius enim quum ex oraculo didicisset, futurum aliquando vt à nepote occideretur, filiam munitissimæ turri inclusit. Iupiter itaque Danae amore captus, quum alios non pateret aditus, assumpta specie aurei imbris, per regulas turrim ingressus est, puerisque frustra tam aucta custodia seruata stuprum intrulit. Ex quo concubitu natus est Perseus, qui postea auum imprudens interfecit. Hic Andromedam Cephæi filiam, marinæ beluæ obiectā, periculo liberauit, liberatamque uxorem dedit: acceptoque deinde à Vulcano adamantino ense, quem vocant Harpen, Medusam vnā ex Gorgonibus, quæ se aspicientes omnes in saxa

commutabat, occidit. vnde & Gorgonocænos est cognominatus.

Perseus, a, um, περσεύς. *Propert. lib. 3.* Scdæque Persea Phocidis arua manu.

PERSES, seu Persea, & *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* Orientalis regio Asia, à Perse, seu Perseo rege sic dicta, cuius populi Persæ dicti sunt. *Lucan. lib. 10.* Quæ tibi visendi Nilum Romane cupidior: Hæc Phariis, Persis que fuit, Macedumque tyrannis. Hæc autem Persis (sicut *Ptolemaus scribit lib. 5.*) à Septentrione Medis terminatur: ab Occasu, Susiana, ab Ortu Solis, duabus Carmaniis: à meridie, parte sinus Persici GER. Ein land in Asia/stopet an Catmantam/ vnd die grosse meerschloß/ gegen Mittnacht an Mediam. Eius oppida sunt Axima, Persepolis, Diopolis: vbi primùm inuenta ars magica fertur. Ad eam Nimrod gigas post confusionem linguarum se contulit, Persasque ignem colere docuit. Primus in ea rex (sicut refert *Iustinus lib. 1.*) fuit Cyrus. In ea lapillorum multa copia. Et primam Sibylam in ea natam ferunt, quæ hæc de CHRISTO prænuutiasse traditur, Panibus simul quinque & piscibus duobus, hominum milia in eremo quinque satiabit, & reliquias tollens duodecim cophinos implebit in spem multorum. *[Ouid. Eleg. 4. lib. 5. Trist. Persidaque & Gangem.]*

Persicus, a, um, pen. cor. περσεύς. Quod ex Perside est, vt regnū Persicum. *Inuen. Satyr. 14.* Nec Cræsi fortuna vnquam, nec Persica regna Sufficerent animo. Persicus sinus ab Oriente maris Rubri ad Occidentem Arabicus dicitur. *Apud Horat.* Persicus pro diuite & opulento, à Persarum scilicet diuitis, luxurque. *Horat. l. 1. Carm. Persicus odi puer apparatus.*

PERSICÆ, & *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* GAL. Perschier. ITA. Besco persico. GERM. Ein persischbaum. HIS. P. Dura no. ANGL. A peach tree. Arbor est humilis, folio Amygdala paulo maiore, flore subpunico, pomo carnosissimo, succulento, extrinsecus lanuginoso, duro intus & scabro osse, nucleum habente non dissimilem amygdalæ. Nomen accepit à Perside Orientis regione: vnde primùm hoc arboris genus in nostrum orbem est aduectum. Pomum eius Persicum malum vocant, foris molli lanugine vestitum: cuius Romæ olim tanta fuit caritas, vt singula tricenis denariis venderentur: quod mirum videri debet, quum non sit aliud pomi genus fugacius. Longissima namque decerpito bidui mora est, cogitque se venundari. *Hæc Plinius lib. 15. cap. 12.*

PERSIDEO, es, pen. cor. ex per & sedeo, id est permaneo. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* GAL. Persister, ne se bouger. ITA. Persistere, formarsi, durare. GER. Ensigen vnd bleiben. HIS. P. Durar, quedar. ANGL. To sit still or abide. *Plin. lib. 17. ca. 24.* Pruina perniciosior natura, quoniam lapsa persidet, gelatque, &c.

PERSIDO, dis, pen. prod. Deorsum feror, descendo, penetro. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* GAL. Penetrer. ITA. Penetrare. GER. Durch etwas hindin sigen. HIS. Penetrar. ANGL. To light downe vpon any thing as birdes. *Lucr. lib. 1.* At neq; quo pacto perfederit humor aquai, Visum est, id est immisus sit, intrarit, penetrarit. *Virg. 3. Georg.* vbi frigidus imber Altius ac viuum perferit. Id est (inquit *Seruius*) medullas, & ossa penetrauit.

PERSIGNO, as, are, Obsigno, vel signum imprimo. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* GAL. Signer, ou sceller. ITA. Sugellare. GERM. Versigeln/ versiglen. HIS. P. Cerrar con sello, sellar. ANGL. To marck or seall. *Liu. lib. 25.* Quibus creati sunt Quinquaginta muris, turribusque reficiendis: & Triumviri bini, vni sacris conquirendis, donisque persignandis: alteri, &c.

PERSIMILIS, persimile, Admodum similis. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* GAL. Fort semblable. ITA. Molto simile. GERM. Vast gleichformig. HIS. P. Muy semeiante. ANGL. Very like. *Cic. in Partit.* Nihil sanè præter memoriam quæ est germana literaturæ quodammodo, & in dissimili genere persimilis.

PERSISTO, is, Duro, perseuero. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* GAL. Persister, perseuerer. ITA. Durare, perseuerare. GERM. Diston/ bleiben ston. HIS. P. Durar, perseuerar. ANGL. To perseuer. *Cic. 2. de Diuin.* Aut pertinacissimus fueris, si in eo persistiteris, ad corpus ea quæ dixi referre: aut deserueris totam Epicuri voluptatem, si negaueris. *Liu. lib. 38.* Parum est non erubuisse absentem, quum per legatos frustrareris nos, nisi præsens quoque in eadem impudentia persistas.

PERSIVS, Vir Romæ doctus, cuius meminit *Cicero de Orat. C.* Lucilius homo doctus & perurbanus dicere solebat, ea quæ scriberet, neque ab indocentissimis, neque à doctissimis legi velle: quod alteri nihil intelligeret, alteri plus fortasse quàm ipse: quare etiam scripsit, Persium non curo legere (hic fuit enim, vt notamus, omnium ferè nostrorum hominum doctissimus) Lælium Decimum volo, quem cognouimus virum bonum & non illiteratum, sed nihil ad Persium. *Perseus Flaccus,* Volaterris Hetruriae oppido natus est: quem constat claruisse iisdem temporibus quibus Domitius Nero imperium vrbis Romæ suscepit. In Grammatica præceptorem habuit Rhemmium Patæmonem Vicetinum, qui grauissimas inimicitias dicitur exercuisse cum Marco Varrone. In Rhetorica, Flaccum Virginium, Annem verò Cornutum, qui philosophiæ studio excelluit, magna diligentia singularique obseruatione coluit, cumque eo familiarissimè diu vixit, vt testatur ipse.

PERFOLATA, Herbae genus, quam (vt ait *Plin. lib. 25. cap. 9.*) Græci vocant ἀπειρον, & aliquando *perfolata* quam nemo ignorat: folia habet maiora cucurbitis & hirsutiora, nigrioraq; & crassiora. *Ang. A burr,* or the herbe cloastes that beareth the great burr. Dicta perfolata, à persola, quod nomen apud veteres (vt *Placidus Grammaticus inquit*) significat personam. Solent enim his foliis vestitæ personæ nonnunquam in scenam prodire. Officinæ *Lappam maiorem* vocant.

PERFOLIDO, as, penult. corr. Solido. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* GAL. Fort affermit, congeler, consolider. ITA. Solidare, congelare. GERM. Hart



Parti macis / gisterem. His p. Haer macise, clar. ANGLIC. To mak solide and masie. Sicutus I. Theb. Diffunditque imbres: sicco quas asper hiatu Perfoliat Boreas. Hoc est congelat.

Perfolio, is, Perfecte, & totum soluo, & ære alieno melibero, beneficium planè compenso. { 7W schillem. d. xlv. GALL. Acheuer de payer, satisfaire. ITAL. Pagare affatto, cancellare in tutto. GERMA. Gar begeten / abgaten. HISPAN. Acabar de pagar. ANG. To paye. } Virgil. Aeneid. - grates perfoluere dignas Non opis est nostræ. D. Brutus Ciceronis, Tantum me tibi debere existimo, quantum perfoluere difficile est. \* Perfolui primæ epistolæ: venio ad secundam. Id est, respondi ad ea quæ scripsisti in prima epistola. Cic. Attico lib. 14. [Senec. cap. 15. de Tranquill. Tam iniqua præmia perfoluere fortunam.] Perfoluere pœnas, est dare pœnas, puniri. Cic. 12. Philipp. Pœnas diis, hominibusque meritas, debitasque perfoluat. id est puniatur ob peccatum suum in deos & homines. Perfoluere, promissum, est perficere promissum. Cassius ad Cicer. lib. 12. Habeo paululum moræ, dum promissa militibus perfoluo. \* Perfoluendus, Particip. Ouid. ad Liliam, Vita data est vitanda, data est sine scenore nobis Mutua, nec certa perfoluenda die. Vbi perfoluenda est quinque syllabarum.

Perfolus, adiectivum, Solus & merus. { יחיד יאבדבב בך badab. ud. GALLI. Seul. ITAL. Solo. GERMAN. Nur allein. HISPANIC. Solo. ANGL. Alone, onlie. } Vt Perfolæ nugæ apud Plaut. in Curo. id est meræ nugæ.

Perfoluta, vel Perfolyton, πικραι. Dioscoridi. Herba hortenensis apud Aegyptios, ad texendas coronas utilis: de qua Plin. lib. II. cap. 33.

Perfolennis. Sueton. in Nerone, Cum dote & flammeo perfolenni.

Personæ, Personam definiunt philosophi esse naturæ rationalis individuum substantiam. { 733 nephosch. πειραται. GALLIC. Personne, personnage. ITAL. & HISPANIC. Persona. GERMA. Die person einzo teben veranffittgen natur. ANGL. A persone. } Trias igitur necessaria sunt, vt aliquid persona dicatur, vt sit individuum: non enim in vniuersalibus, sed in singularibus tantum persona dici potest. Vt sit in genere substantiæ: nam accidentia quæ per se non existant, nec per se agant, personam constituere non possunt. Et vt sit quid rationale: quoniam id est persona, quantum ad ipsam actionem, quod in se habet quod possit agere, vel non agere. Et hoc habent solum rationabilia: ideo de ratione personæ est, vt sit quid rationale. Non ergo lapidis vel arboris, vel irrationalis animalis, sed vel Dei, vel angel, vel hominis persona dicitur. Persona Latine dicitur facies conficta, à personando, id est clarus sonando quia per os personæ vox emittitur ab histrionibus. { πειραται. GAL. Masque. ITALIC. Maschero. HISPAN. A. Luamascara. } (vt Bassius inquit apud Gellium [cap. 7. lib. 5.] (& os cooperimento personæ rectum vndique, vnaque tantum vocis emittendæ via apertum, quoniam non vaga, nec diffusa est, in vnum tantum modo exitum coarctat vocem, & magis claros, canoribus sonitus facit. Ob eam causam persona dicta est, o litera propter vocabuli formam productiore. Plin. lib. 12. cap. 14. Persona adducitur capiti, densulve reticulus. Hinc personati, vt πειραται, dicuntur, qui huiusmodi personis recti sunt, cuiusmodi erant histriones Atrellani, qui soli non cogebantur in scena ponere personam. Personata quoque fabula dicitur quæ agit à personatione histrionibus. Hanc iuniores laruam vocant. } Hinc per translationem persona pro qualitate qua alius ab alio differt, tum in animo, tum in corpore, tum in extra positis, quæ à Rhetoribus numerantur in Attributis personæ. Animi vt quo studio se exerceat, literatumne, an militaris disciplinæ, & iracunditæne sit, an mitis: luxuriosus an temperans. Corporis, vt adulescensne sit, an ætate adultus: pulcher, an deformis. Et à posteriorum: vt diues an pauper: clarus an obscurus. } Hinc in scena etiam personas appellant: qui modò serui, modò ancillæ, modò patrisfamilias, modò parasiti vestibus ornati, eorum mores, & gestus expræmunt. Terent. in Prolog. Eunuch. Parasiti personam inde ablatam, vel militis. Et in vno homine multæ possunt esse personæ, iracundi, nutis, læti. Item persona præceptoris, mariti, patris. } Hinc Grammatici personas constituunt, primam, secundam, & tertiam. Persona pro homine, Celsus in proæmio lib. 1. Medicos nihil tentasse iudico, quia nemo in splendida persona periclitari voluerit coniectura suæ: ne si non seruasset, occidisse videretur. Persona imponere alicui, est ei prouinciam aliquam dare. Cic. de Lege Agrar. Vos mihi Pratori benenicio ante Quirites hoc eodem in loco personam hanc imposuistis, vt quibuscuque rebus possem, illius absentis dignitatem vobiscum vnâ tuerer. } Imponere alicui personam calumniæ aut alterius rei. Cic. 4. Verr. Impenitur honestæ ciuitati turpissima persona calumniæ. Idem paulo post in eadem oratione, Improbam personam alicui imponere dixit. [Hinc Quintil. Induere personam iudicis. Senec. cap. 1. de Consol. ad Marc. Qualem te in persona patris tui gesseris. Idem cap. 17. de Consol. ad Helu. In mea persona illa non pro te dolet. i. in meo exilio & mei ratione. ] Volleius: Conuerterat Pompeij persona totum in teterrarum orbem. Liu. lib. 3. ab Vrb. Personam alicuiam ferre. Quint. Personam deponere ab histrionibus peracta fabula. Idem Quint. Sub persona (Gallicè Masque) valet vos actorum scenicoium. In personam aliam transire, & agere aduersarium. Idem Quint. Semper sub persona viuere. Senec. c. 15. de Tranq. Mutata persona te consolatus est (i. quæ dixit) Liliæ tibi videtur dixisse. Idem Senec. c. 6. de Consol. ad Marc. 1. Vide plura de hac voce apud Vallam lib. 6. } Eminentibus quoque figuræ in ædificiis quæ aquas ore vel mentula fundunt, eoque varios vultus & gestus expriment, personæ dicuntur, vt est apud Vlpianum in l. Fundi. de Ad. empt.

Personatus, Qui personis hoc est laruis indutus est. { πειραται. HISPAN. GAL. Masque, desguisè. ITAL. Immascherato. GERMA. Die

sich in etnas ontren gestats verfficit oder verkleidet. HISPAN. Mascarádi à cara sola. ANGLIC. Disguisèd, à masker. } Cic. 3. de Ora. Quo melius nostri illi senes, qui personatum voc Robulium quidem magnopere laudabant. Denique generali nomine Personatum dici potest, quicquid aliud est intus quàm foris ostendit, & quicquid denique simulatum est. Cicero Attic. lib. 15. Quid est autem cur ergo personatus ambulem? Personata vulnera, hoc est cæca & latentia, quæ altius descendunt, quam prima fronte præ se ferant. Persona felicitas dicitur à Seneca non vera, sed simulata, quæ fornicus est decora, intus verò deformata instat histrionum qui inducitur persona simulant, & imitantur quemcunque velint, & imitantur. } Persona proprie Atrellani vocantur, quod soli hi non poterant cogi in scena ponere personam, quod cæteris histrionibus parti necesse erat. [ Suet. in Nerone. cap. 21. Personati tragædias cantabant. } Personatus pater dicitur ab Horatio, Comicus pater, inductus in Comædia sub persona histrionica iocundus. Horat. in Ser. m. quibus stomachetur eodem. Quo personatus pacto pater.

Personalis, personale, Quod ad personam pertinet. { πειραται. GAL. Appartenant à personne. ITAL. Pertinente à persona. GERMA. Das in etner person gehõrt. HISPAN. Pertenescente à persona. ANGL. Pertaining to a persone. } Vnde personalis actio, quæ in personam datur: cui opponitur Actio in rem. Persona verbum quod per personam distinguitur: cuius contrariu est Impersonale, Grammaticorum vox.

Personaliter: Gell. cap. 13. lib. 4. Non personaliter dicitur Pigritum est.

Personata, Genus herbæ nascentis iuxta riuos & flumina. { πειραται. GAL. de qua Columella lib. 16. cap. 16. Venena viperæ depellit super scarificationem ferro factam herba, quam vocant personatam, trita, & cum sale imposita. Officinæ, teste Ruellio, vocant Lampam maiorem. Hæc eadem Personaria, vocatur. Plin. lib. 21. cap. 15.

Persononas, penultima correpta. Valde sono, perfecte sono, perstrepo. { πειραται. GALLIC. Faire ou rendre grand son, retonner, & retentir. ITAL. Sonare perfettamenteemente sonare grandemente. GERMAN. Durch tönen gang vnd gar ettönen. HISPAN. Muchò perfectamente sonar. ANGLIC. To make a great sowne and noise, to crye loudly. } Cic. pro M. Cælio, Illæ verò non loquuntur solum, verum etiam personant, huc vnius mulieris libidinem esse prolapsam, vt ea, &c. Virg. 1. Aeneid. cithara crinitus Iopas Personat aurata, docuit quæ maximus Atlas. Idem 6. Aeneid. Cerberus hæc ingens latratu regna trifauci Personat, aduerso recubans immanis in antro. Horat. 2. Ser. m. Sary. 6. Simul domus alta molossis Personuit canibus. } Hinc adiect. Personus: Valer. 4. Argonau. hæc procul Io. Spectat ab arce poli iam diuis addita, iamque Aspide cincta comas, & quanti persona sisto.

Personorbeo, es, Torum sorbeo. { πειραται. GAL. Humer tout & boire en attirant. ITAL. Sorbire il tutto. GERMAN. Durch etwas suppen. HISPAN. Sorber todo. ANGLIC. To suppo out all. } Plin. lib. 31. cap. 11. Alias ex his mares existimauere, tenui fistula, spissiorisque, personantes, & quæ tinguntur in deliciis, aliquando & purpura.

Perpesculo, penult. corrept. perpescularis, perpesculari, Diligenter speculari, & omnia intueor. { πειραται. GALLIC. Guetter songneusement & diligemment. ITAL. Speculare con diligenza. GERMAN. Steifsig brestagen / durch schawen. HISPAN. Diligentemente mirar y contemplar. ANGLIC. To viewe, behold and looks about diligently. Plin. lib. 8. cap. 26. Assidua namque satietate obesus exit in litus, recentis atundinum cæsuras perpescularus. Hircius de bello Africo, Quum de vallis perpescularatur. [ Sueton. in Cas. cap. 58. Exercitum neque per insidiosa itinera duxit vaquam, nisi perpesculatus locorum situs. ]

Perpergo, is, Aspergo, is. { πειραται. GALL. Espandre & arrouler fort. ITAL. Aspergere. GERMA. Gar gespingen. HISPAN. Deramarar drociar. ANG. To sprinkle and cast licour ouer all. } Cic. 1. de Oraiore, Libandus est etiam ex omni genere vbanitaris facietiarum quidam lepos, quo tanquam sale perpagatur omnis oratio. Casp. cap. 130. Codicillos oleaginos, & cætera ligna amurca cruda perpergito, & in sole ponito.

Perpescio, perpescis, pen. corr. Ad plenum video, cognosco. { πειραται. GAL. Pleinement voir & cognosistre, appercevoir claiement & manifestement. ITAL. Vedere, cognoscere a pieno. GERMANIC. Durchsehen / wol ersähen vnd erkennen. HISPANIC. Mirar y consocer. ANGL. To behold perspicillie and understand. } Plaut. Aul. sc. 2. a. 1. Perpesci salua esse intus omnia. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Os est mihi lubitum, nec id perpesciere quui. Idem Curo. sc. 2. a. 1. Perpescio vos mihi meam gratiam facere. Mulier hæc stulta est, quantum perpesci modò. Plaut. Men. sc. 4. a. 2. } Cic. in Lol. Quidam sepe in parua pecunia perpesciuntur quàm sint leues: quidam verò quos res parua mouere non potuit, cognoscuntur in magnis Terent. in Phorm. Cuius tu fidem in pecunia perpesceris. Verè verba credere? Casar 2. bell. Gall. Qua de causa discederent, nondum perpescerat. Horat. de Arte, - quem perpescisse laborent, An sit amicitia dignus.

Perpescus, a, um, interdum participium, Cognitus, exploratus. { πειραται. GAL. Veu & apperceu claiement. ITAL. Veduto, consociuto a pieno. GERMANIC. Eigentlich ersähen / wol erkent oder erkundiget. HISPANIC. Mirado y cognoscido claramente. ANGLIC. Knowen, tried. } Cas. 4. bell. Gall. Eorum dierum consuetudine itineris & exercitus nostri perpescita. Interdum nomen sit ex participio, & comparatur: significatque id quod diligenter animaduersum est. Cic. ad Quint. frat. Vt hic tertius annus Imperij tui, tanquam



tertius actus perfectissimus, atque ornatissimus esse videatur.

**Perſpecte**, aduerbium, Diligenter, doctè. { *ῥηδραδῆ, διοικημῆρας.* GAL. Diligemment & doctement. ITA. Diligentemente, doctamente. GERMAN. Dürſichtlich. HISPAN. Docta y diligentemente. ANGLIC. Diligentlie, cunninglie. & plaut. in *Milit.* Et pol illud ad illud exemplum: vt doctè perſpectè ſapit.

**Perſpecto**, as, frequentatiuum. { *πολιχῶροσ, διοικημῆρας.* GAL. Regarder de tous costez & diligemment. ITAL. Guardare d'intorno con diligenza. GERMAN. Steiſſig umb ſich ſehen/durch alle ort ſehen. HISPANIC. Mirar de todas partes diligentemente. ANG. To vewe, to behold and looke diligentlie. } *Plant. in Milit.* Sinite me prius perſpectare, ne vſpiam inſidiaz ſient. [ *Sueton. in Aug. cap. 98.* Perſpectauit certamen gymnicum honori ſuo iſtitutum ( i. ad extremum ſpectauit.

**Perſpicientia**, { *ῥῆγ δαῖθath, διαγία.* GAL. Claire cognoſſiſſaoce. ITALIC. Conoſcenza chiara. GERMA. Heſtere erſahrung / erantantpoſa. HISPANIC. Conoſcimiento claro. ANGLIC. Perſie knowledge full perceiuing. } *Cicer. lib. 1. Offic.* Sed omne quod eſt honeſtum, id partium quatuor oriur ex aliqua. Aut enim in perſpicientia veri, ſolertiæque verſatur. id eſt perfecta cognoſtione.

**Perſpicuus**, a, um, Pellucidus, tranſſacidus. { *ῥῆγδ nireeb, ῥῆγδ ſach ῥῆγδ thabōr, διαφῶδῆ, διαφῶδῆ, διαφῶδῆ, διαφῶδῆ.* GAL. Fortclair & manifeſte, à trauers de qui on voit, diaphane. ITAL. Chiaro, lucido, manifeſto. GERMA. Durchſichtig / klar / offenbar / ſcheinbar. HISP. Claro, manifeſto, coſa que ſe tranſluce. ANG. Cleare and manifeſt, plaine. } *Martial. lib. 4. de calice viureo,* Prodat perſpicuus ne duo vina calix. Per tranſlationem pro claro, manifeſto, ac minimè dubio, *Plin.* Tum claras perſpicuasque ſententias. *Cicero pro Quintio,* Eſt quædam tamen ita perſpicua veritas, vt eam inſirmare nulla re poſſit. *Idem pro domo ſua,* Legeram clariffimos noſtræ ciuitatis viros, ſe in medios hoſtes ad perſpicuam mortem pro ſalute exercitus inieciſſe. Sic dicimus perſpicuam orationem, *σφῆδῆ, ἐν ἀργῆ,* id eſt claram & apertam.

**Perſpicuitas**, atis, Splendor ac facilitas, euidentia. { *ἐξαιζῆα.* GAL. Euidence, clairté. ITAL. Facilià, chiarrezza. GERMAN. Klarheit / ſcheinbare heitere. HISPAN. Clarezza, facilidad. ANGL. Plainneſſe, euidentie. } *Cicer. 4. Acad.* Propterea quod nihil eſſet clarius energia, vt *Græci*, perſpicuitatem, aut euidentiam nos, ſi placet, nominemus, fabricemulque, ſi opus erit verba. *Quintil. lib. 2. cap. 3.* Nam & prima eſt eloquentiæ virtus perſpicuitas.

**Perſpicuè**, aduerbium. Euidenter. { *σφῆδῆ.* GALLIC. Clairement, euidentement. ITAL. Chiaramente, euidentemente. GERMA. Klarheit / heitere ſcheinbarheit. HISPAN. Claray manifeſtamente. ANGLIC. Plainlie, euidentielie. *Plautus in Aulul.* Anuſhercle hoc iudiciu fecit de auro, perſpicuè palàm eſt.

**Perſpicax**, Conſideratus, acutus. { *ῥῥῥῥ koſem, ῥῥῥῥηκῆ.* GAL. Qui voit bien aiguement, & entend fort ſubtilement. ITA. Perſpicace, acuto. GERMAN. Scharpſichtig oder ſcharpſinnig. HISP. Agudo que mucho mira. ANG. That ſeeth quickly, quick witted. } *Terent. in Heaut.* Patrem noſtri ad eas res quàm ſit perſpicax. *Cic. 1. Offic.* Id quod acutum & perſpicax natura eſt.

**Perſpicacia**, ciæ, Acumen, euidentia. { *ῥῥῥῥ koſem, πολυδῆρεια, ῥῥῥῥηκῆ.* idem. *Cic. Attic. lib. 15* Quod ipſum perſpicaciam aliquam ſignificaret.

**Perſpicacitas**, atis, Acumen, ingenium. { *ῥῥῥῥ koſem, πολυδῆρεια.* GAL. Bonne & claire veuè, quand on voit & entend fort aiguement. ITAL. Acutezza, perſpicacia. GERMAN. Scharpſinnigkeit. HISP. Agudeza de mirar. ANG. Quickneſſe of ſight and vnderſtanding. } *Cicer. Attic. lib. 1.* Eſt ex his quæ ſcriptum ( tanta eſt perſpicacitate) etiam à me non ſcripta perſpicax.

**Perſpiſſo**, aduerbium, Tardè. *Plaut.* Quia quod bene promittunt Arripicōs, perſpiſſo euenit. *Nonius.* Legitur & proſpiſſo.

**Perſterno**, is, Totum ſterno. { *διαſπῆνομε.* GAL. Couvrir & paſſer tout. ITAL. Coperire, laſtricare del tutto. GERMA. Dar beſpreiten oder bedecken. HISPAN. Cubrir & derribar mucho. ANGLIC. To ſpread all ouer. } *Liu. 10. ab Vrbe,* Eodem anno ab *Ædilibus* curulibus quæſo ludos fecerunt, damnatis aliquot pecuariis, via à Martis filice ad Bouillas perſtrata eſt.

**Perſtimulo**, as, Stimulo, extimulo, valde ſtimulo. { *ῥῥῥῥ baſith, παρῥῥῥῥ, παρῥῥῥῥ.* GAL. Eſguillonner fort, inciter fort. ITAL. Stimolare. GERMA. Heftig ſtupfen/treiben oder bewegen. HISP. Aguijonar & incitar. ANGL. To ſtirre or prick vp. } *Tacit. lib. 4.* Agrrippinæ quoque proximi illiciebantur, prauis ſermoibus ſpiritus perſtimulare.

**Perſtrino**, as, Quidam uſurparunt pro emo. { *ῥῥῥῥ kanab, ἀνδμυ.* GAL. Acheter. ITAL. Comprare. GERMAN. Kauffen. HISPAN. Comprat. ANGLIC. To bie. } *Apul.* Et percontato pretio, quod centum numis indicaret, alpernatur, viginti denariis perſtrinaui.

**Perſto**, as, Permaneo, perſeueo, continuo. { *ῥῥῥῥ hamadh, διαμῥῥῥῥ, diſmu.* GAL. Perſeuerer, continuer. ITA. Durare, perſeuerare, continonare. GERMA. Weſton/breihen ſton. HISPAN. Perſeuerar. ANG. To perſeuer and continue. } *Gell. lib. 2. cap. 1.* Hoc modo perſidius, pernoxque perſtabat. Iungitur interdum datiuo. *Liu. 8. ab Vrbe,* Vbi quum deprecantibus primoribus Patrum atque vniuerſo Senatu, perſtaret in cepto inimicis animus. Interdum ablatiuo cum præpoſitione In, Se tamen perſtaturum in incepto, &c. Sic dicimus Perſtare in ſententia, Perſtare in ſententia, & ſimilia. [O-

uid. 13. *Metam.* Si perſtas certare locum redeamus a i illuc. *Quid. 4. Faſt.* Naſica accepit (Deam) templi tunc perſtitit auctor. *Idem E. leg. 1. lib. 4. Trib.*

**Perſtrepo**, is, penultima correpta, Valde ſtrepo. { *ῥῥῥῥ hamab, διαφῥῥῥῥ.* GAL. Faire grand bruit des pieds ou autrement. ITAL. Far molto ſtrepito. GERMA. Heftig rauſchen oder ein getruipet machen. HISP. Hazer mucho eſtruyendo. ANGL. To mak a great noiſe. } *Terentius in Eunuch.* Abcunt lauatum, perſtrepunt ita vt ſit domini vbi abſunt. *Stat. 2. Achil.* Rumor in arcana iamudum perſtrepit aula. *Claud. 2. in Eutrop.* Crebro pullatus, perſtrepit idtu.

**Perſtringo**, gis, Valde ſtringo, claudio, inquit *Nonius.* { *ῥῥῥῥ ῥῥῥῥ, ῥῥῥῥηκῆ.* GALLIC. Fort. eſtreindre & ſerter. ITALIC. Stringere forte, ſerrare, chiudere. GERMAN. Wel anſtrichen / ſtatet / ſp. ſamen binben. HISPAN. Mucho & perfectamente apretar. ANGL. To wring hard. } *Cato de Re ruſtica cap. 32.* Vites bene nodentur per omnes ramos, diligenterque caueto ne vitem præcipites, & maximum perſtringas. Aliquando ſignificat breuiter aut ſummam dico, vel ſcribo. *Cic. pro Sexio Roſcio.* Sed in animo eſt (quem admodum antè dixi) leuiter tranſire, ac tantummodo perſtingere vnamquamque rem. \* *Cum breuiter iunctum. Cic. de Amicitia,* Quem locum breuiter perſtrixi paulò antè. *Quintil. lib. 11. cap. 1.* Hæc locum *Cicero* breuiter perſtringit, neque tamen videri poteſt quicquam omiſſiſſe. Aliquando ponitur pro leuiter rezo, & reprehendo, leuique dolore afficio. *Cic. pro Seſtio,* Vt eos quorum ſceleris furore violatus eſſem, vocis libertate perſtringerem. ( *Graphium* & libellos ita in faciem ( *Romani Equitis* dicitur) ieciſſe, vt genam non leuiter perſtrinxerit. Aliquando ponitur pro offuſcare, obnubilare, obſcurare, obtenebrare, obtundere, *αισῥῥῥῥηκῆ* vt quum dicimus, Perſtringere oculos, perſtringere aciem mentis, animi, vel ingenij, & perſtringere aures ſonitu. *Hor. lib. 2. Carm.* Iam nunc minaci murmure cornuum Perſtringis aures, iam litui ſtepunt. *Cic. in Catone maiore,* Voluptas rationi inimica mentis ( vt ita dicam ) perſtringit oculos. *Cic. 1. de Diuina.* Eaque parte animi quæ voluptate alitur, nec inopia enecta, nec ſatietaſte affluentia: quorum vt unquam perſtringere aciem mentis ſolet. Terram aratro perſtringere, *Cic. de Leg. Agrar.* Quod ſolum tam exile & magnum eſt, quod aratione perſtringi non poſſit.

\* **Perſtrictus**, Participium. *Min. lib. 17. cap. 24.* Perſtrictus gelu non potuit ed peruenire humor, Hoc eſt vehementer aſtrictus.

**Perſtudioſus**, penultima producta, adiectiuum, Valde ſtudioſus, valde diligens. { *σπουδῆσ, πολυμῶδῆ, φιλολογο.* GAL. Fort ſtudioſus. ITA. Molto ſtudioſo. GER. Gar geſtiſſen. HISPAN. Muy ſtudioſo. ANG. Very ſtudioſus. } *Cic. 5. Tuſc.* Muſicorum verò perſtudioſum accepimus, &c.

**Perſuadeo**, es, Non ab actu, ſed ab effectu ſignificationem habet: vt ſit perſuadeo, ſuadendo induco. { *ῥῥῥῥ piuah, ῥῥῥῥημῆ, ῥῥῥῥηκῆ.* GALIC. Perſuader, faire croire. ITAL. Perſuadere, dar ad intendere. GERMAN. Ubergeden oder bereden. HISPAN. Induzir con razones, attraher con effecto. ANGL. To perſuade. } *Autor ad Herennium lib. 1.* Si animus auditoris perſuaſus fuerit. Id eſt ſi oratio aduerſariorum fidem fecerit auditoribus. *Caſar. lib. 4. bell. Gall.* Idoneum quendam hominem & callidum delegit Gallum, ex illis quos auxiliij cauſa ſecum habebat Huic magnis præmiis, pollicitationibusque perſuadet vt ad hoſtes tranſeat, & quid fieri velit edocet. Qui vbi ad eos venit, timorem Romanorum proponit. Perſuadet (inquit) id eſt ſuadendo inducit. [ *Quintil. cap. 15. lib. 2.* Perſuadet etiam pecunia, dignitas, forma, authoritas. Perſuadere pro probare. *Sueton. in Aug. cap. 40.* Simili modo ſit in exoro, quum ſignificat orando impetro & excogito, quod eſt cogitando inuenio. quod exorando, id eſt perſectè orando, impetratur quod oratur: & excogitando, id eſt perfectè cogitando, inuenitur quod quaeritur. Nec huiuſmodi ſignificationes propriè ſumuntur ex vi præpoſitionum, & verborum quæ non progrediuntur niſi quantum ſignificatio eorum protenditur, quæ in perſuadeo, eſt perfectè ſuadeo, exoro, perfectè oro: ſed ex effectu rei quæ ex eis conſequitur & perſicitur. Verùm non catenus ipſa à propria eorum ſignificatione recedere dixerim, quum ſignificare poſſint perfectam ſuaſionem. Nam perſuadeo, perfectè, ſiue maximè ſuadeo ſignificare docet. *Terent. in And.* quum ait, Ipſus mihi *Dauus* qui intimus eſt eorum conſiliis, dixit, Et is mihi perſuadet, nuptias quantum queam vt maturem. *Idem in Phorm.* Sed vbinam Getam inuenire poſſim, vt: ogem quod tempus conueniendi patris me capere perſuadeat. id eſt, poſſimum ſuadet. Similiter. *Laſtanti. 6.* Quid *M. Tullius* in ſuis Officialibus libris, nõne hoc idem perſuadet, non eſſe omnino largiendum? id eſt vehementer, totoque conatu ſuadet. Quod eſt contra eos qui volunt perſuadere tantum in effectu eſſe: ſuadere, in actu in quibus eſt *Sipontinus*, qui ait, Suadere eſt hortari aliquem ad id quod intendimus: perſuadere eſt ſuadendo aut diſuadendo aliquid, hominem in opinionem noſtram inducere. Quomodo mihi perſuadeo; per parentheſim venuſtè uſurpat, *Cicero pro Roſc. Amer.* Ego contra breuiorem poſtulationem aſſero, & (quomodo mihi perſuadeo) aliquanto æquiorum. Venuſtè quoque dicitur. Ita tibi perſuadeas. Ita perſuaſum eſt omnibus. *Cic. ad Brutum lib. 11.* Quamobrem velim tibi ita perſuadeas, metum Reipublicæ cauſa, quæ mihi vita ipſa charior eſt. &c. *Idem ad eundem,* Ita perſuaſum omnibus, compaucis inermibus perterritis metu fugiſſe *Antonium*.

**Perſuaſus**, participium, & aliquando nomen ex participio, Creditus. ( *ῥῥῥῥ niptieb, ῥῥῥῥημῆ.* GAL. Perſuadè. ITALIC. Chetiene una coſa per certa. GERMAN. Ubergeden oder bereden. HISPAN. Induzido con razones. ANGLI. Perſuaded. ) *Cic. in Tuſc.* Opinio mali, quo viſo & perſuaſo, ægritudo inſequitur neceſſariò. *Col. lib. 12. cap. 2.* Villica porò perſuaſiſſimum habere debet, aut in totum, aut certè plurimum domi ſe morari oportere. *Plin. Epiſt. 20. lib. 1.*



lib. I. Persuasum habeo posse fieri ut sit actio bona, non sit bona oratio.

Peruasio, onis, verbale, Opinio firma, quum planè nobis fides facta est, ita esse. ΓΑΛ. Persuasion, ferme creance, ITA. Ferma credem, a questi ha di qualche cosa. GERMAN. Verebung. HISPAN. Induzimientos, firma opinion. ANGL. Perswasion. Plin. lib. 25. cap. 2. Durat tamen tradita persuasio in magna parte vulgi, veneficiis & herbis id cogi.

Peruasorius, adiectiuum, Quod persuader, quòdque ad persuadendum pertinet. ΓΑΛ. mephatteh. miferer, miferer. G A L. Qui fait à croire, ou qui sert à faire croire. ITA. Che vale à far credere qualche cosa. GERMAN. Das vberredt. HISPAN. Cosa para asi induzir. ANGL. That persuadeth. Suet. in Domit. cap. 8. Recuperatores, ne se semper persuasoris assertionibus accomodarent, identidem admonuit.

Peruasor, oris, Qui persuadet. ΓΑΛ. mephatteh. miferer, miferer. G A L. Qui met en teste & persuade. ITA. Chi persuade. GERMAN. Ein vberredet oder beudet. HISPAN. Hombre que algo alcança con razones. ANGL. A persuader. Plin. lib. 25. cap. 2. Durat tamen tradita persuasio in magna parte vulgi, veneficiis & herbis id cogi.

Peruasrix, stricis, scemini generis. ΓΑΛ. mephatteh. miferer, miferer. G A L. Celle qui met en teste & persuade. ITA. Donna che persuade. GERMAN. Ein beredet. HISPAN. La hembra que asi alcança algo. ANGL. She that persuadeth. Plaut. in Bacchid. Eccc tandem probrī perlecebras & peruasrices.

Peruasibilis, peruasibile, Quod potest persuaderi. ΓΑΛ. miferer, miferer. G A L. Facile à faire à croire, aisé à persuader. ITA. Facile da far credere. GERMAN. Des man ein wirtsch bereden kan. HISPAN. Cosa facil à hazer creer. ANGL. That may be persuaded. Quint. lib. 3. cap. 16. Rhetorice, est vis inueniendi omnia in oratione peruasibilia.

Peruasibiliter, aduerbium, miferer, miferer. Quint. lib. 2. cap. 16. Qui finem eius esse ait peruasibiliter dicere.

Peruasitilis, le, penultim. produ. Valde subtilis. ΓΑΛ. miferer, miferer. G A L. Fort subtil. ITA. Molto sottile. GERMAN. Gar subtil. HISPAN. Muy sutil. ANGL. Very subtil. Cic. pro Planco, Et quoniam tua fuit perelegans ac, peruasitilis oratio.

Peruasulto, Passim & crebro salto, proprièque ferarum est, aut pecudum, quæ in pabuli vbertate identidem subsiliunt. ΓΑΛ. rikkedh. saulter. G A L. Saulter ou sauteler de ioye. ITA. Saltar per allegrezza. GERMAN. Darz gumpen oder springen. HISPAN. Mucho saltar o resultir. ANGL. To leap, and skip for ioye. Lucret. lib. 1. Inde feræ pecudes peruasultant pabula læta, id est, saltant per læta pabula. Est item peruasultare, cum petulant quidam insulratione locum agrumve peragrarè. Lucius 4. belli Macedonici. Quorum ubi arma, signaque Lacetani cognouèrè, memores quàm sæpe in agro eorum impunè peruasultant. Tacit. lib. 11. Simul libero exercitu campos peruasultant. Silius lib. 3. At non Sarmaticos attollens Fufana muros Tam leuibus peruasultat equis.

Peruasio, is, cre, Suendo absoluo. ΓΑΛ. miferer, miferer. Vide in simplici s vo.

Pertædeo, des, dui, Tædio vehementer afficio. ΓΑΛ. kars. kars. ΓΑΛ. Estre fort ennuyé & fâché. ITA. Attediare. GERMAN. Ein grossen verdraf empfahen/ verdrusig werden. HISPAN. Hauer pesar. ANGL. To be loth to do a thing. Gell. lib. 1. cap. 2. Has ille inanes cum efflarè glorias, iamque omnes finem cuperent, verbisque eius defatigati pertædissent. Huiusmodi tamen locutiones raræ sunt: frequentius enim hoc verbo vrimur impersonaliter, quemadmodum & eius simplici tædet. Idem lib. 15. cap. 20. Simul duas vxores habuerat, quum id decreto ab Atheniensibus factu, ius esset, quarum matris vnijs pertædebat. Pertæsum est Cicero ad Quintum fratrem lib. 1. Pertæsum est enim lenitatis, assentationis amicorum, non officii, sed temporibus seruientium. Virg. 4. Eneid. Si non pertæsum thalami tædæque fuisset. Ouid. 2. Amor. Eleg. 9. Quum bene pertæsum est, animique reuauit ardor. Plaut. Mostell. sc. 4. a. 1. Malè sermonis conuitijsque pertæsum est.]

Pertædescit, similiter impersonale. Cato de Re rust. cap. 156. Nolite multum dare, ne pertædescat.

Pertæsus, a, um, Participium sine verbi origine, ut inquit Seruius, & regit actiuium, quoniam potest esse à Pertædeo. ΓΑΛ. kars. kars. ΓΑΛ. Fort ennuyé, fâché. ITA. Attediato, fastidito. GERMAN. Verdrußig. HISPAN. Enfastiado, enhadado. ANGL. That lotheth, weary of a thing. Suetonius in Caf. Et quasi pertæsus ignauium suam, quòd nihil tum à se memorabile actum esset. Idem Sueton. in August. cap. 62. Pertæsus peruersitatem morum. Idem in Tiber. cap. 66. Semet ipse pertæsus. At Impersonale Pertæsum est, regit genitiuum, ut in exemplis probatur in Pertædeo. Pertæsum quidam legi volunt pro pertæsum: quod Cicero non probat in Orat. Quid in verbis inuictis quàm scitè insipientem, non insipientem? iniquum non inæquum? tricripitem non tricapitem? concisum non concisum? ex quo, quidam pertæsum etiam volunt: quod eadem consuetudo non probauit.

Pertægo, is, penu. cor. Diligenter, & omni ex parte tego. ΓΑΛ. chif. chif. ΓΑΛ. Couvrir tout. ITA. Coprire d'ogni parte. GERMAN. Eindecken/ alleshalben wot verdecken. HISPAN. Cubrir de todas partes. ANGL. To cover all ouer. Plaut. Rud. Quin tu in paludem is, exagitatque arundines. Qui pertægamus villam, dum indum est. Idem Trinum. Benefacta benefactis alijs pertægito, ne perpleant.

Pertendo, is, Ad finem tendo, valde tendo, extendo. ΓΑΛ. natih. natih. ΓΑΛ. Estendre, mettre à fin, acheuer. ITA. Stendere, condurre à fine. GERMAN. Gar ausföhren. HISPAN. Estender, gustar hasta el cabo. ANGL. To stretch out much. Cato de Re rustica, cap. 52. In arboribus ubi radices capiunt, calycem aut qualem pertendito: per fundum ramum, quem radicem capere voles, scartificato,

traicitòque. Sed hic Cato's locus corruptè citatur à Calepino. Non enim ibi pertendito legendum est, sed pertundito. [Ab Rhodo, quòd pertenderat, transit in Asiam. Suet. in Caf. cap. 4. Circetios pertendit. Idem in Tiber. cap. 72. Et Monitis (speculatoribus) ut ad forum & Curiam vehiculo pertenderent.] Aliquando ponitur reuè tendere, vel institutam profectiorem absoluerè. Liu. 5. ab Vrbe. Pars maxima, atque ipse Sergius Romam pertenderunt. Aliquando est contendere. Cicero pro Cornelio Balbo, Cum fratribus, quorum acerbissima diligentia est, pertendemus. Aliquando est ad finem ducere id quod intendebamus, aut cæperamus. Terent. in Heaut. Quid istuc? video non licere, ut cæperam, hoc pertendere.

Pertentio, tas, Est sententiam alicuius callidè expiscor, & quemadmodum Cicero loquitur, hominem degusto. ΓΑΛ. barchan. barchan. ΓΑΛ. Attoucher souuent, essayer & tenter, esprouer. ITA. Tentar bene assaggiare. GERMAN. Wot versuchen/ersfaren. HISPAN. Mucho o muy perfectamente. tentar. ANGL. To assay and trie. Terent. in Andr. Sed ea gratia simulaui, vos vt pertentarem. Aliquando idem est quod permoneo, siue cirillo. Virg. 5. Eneid. Latonæ taciturnum pertentant gaudia pectus. Aliquando idem quod corripio, apprehendo. Virg. 3. Georg. Nonne vides vt tota tremor pertentes equorum corpora? Idem 1. Eneid. suspensam blanda vicissim Gaudia pertentant mentem. Idem 7. Eneid. Ac dum prima lues vado sublapsa veneno, Pertentat sensus.

Pertenuis, pertenuè, Valde tenuè. ΓΑΛ. haddak. haddak. ΓΑΛ. Fort tendre, fort petit. ITA. Molto tenue. GERMAN. Gar din. HISPAN. Muy delgado, o fofil. ANGL. Very small. Plin. lib. 16. cap. 43. Secatur in laminas pertenuis & ilex. Cicero ad Terent. lib. 14. Spes autem salutis pertenuis ostenditur. Idem contra Legem Agr. Sic vt terra claustra locorum teneret, & duo maria maximè navigationi diuersa penè coniungeret, quum pertenui discrimine separarentur.

Perterebro, as, penult. produ. Terebra perforo. ΓΑΛ. haddak. haddak. ΓΑΛ. Percer d'vne tariere tout outre. ITA. Trivellare. GERMAN. Durchbohren. HISPAN. Barrerar. ANGL. To pearce with a wobble or any pearcing instrument. Cicero 1. de Diuinat. Annibalem Cælius scribit, quum columnam auream, quæ esset in fano Iunonis Lucinæ, auferre veller, dubitarèque vtrum ea solida esset, an extrinsecus insinuat, perterebrauisset.

Pertergo, is, Diligenter tergo. ΓΑΛ. karkel. karkel. ΓΑΛ. Tor her diligemment, rendre fort uet. ITA. Forbire con diligencia. GERMAN. Durchwischen. HISPAN. Mucho y diligentemente alimpiar. ANGL. To wipe diligencie and make cleane. Lucret. lib. 4. Isteque ita per nostras acies perlabitur omnis, & quasi perterget pupillas, atque ita transit. Et paulo post, Et nostris oculis perterget longior aura. Rutilius eadem pagina, Post extraria lux oculos perterget & aer Alter & illa foris, quæ verè transpiciuntur. Columella lib. 12. cap. 9. Sæpe suffundere ius debet, nec pati sive falgama, sed extrinsecus munda spongia vasa pertegere, & aqua fontana refrigerare.

Pertero, is, penult. correpta, Terendo comminuo. ΓΑΛ. hedhak. hedhak. ΓΑΛ. Fort piler & broyer. ITA. Consummare stregando. GERMAN. Wot zerreiben oder gersehten. HISPAN. Mucho gaslar por uso. ANGL. To weare or break in peeces by rubbing. Plautus Menachm. Tum compediti ianuam lima perterrunt. Colum. lib. 3. cap. 5. Vel eadem pertrita, & cum aqua potui data.

Perterrèo, es, Valde terreo. ΓΑΛ. hecheridh. hecheridh. ΓΑΛ. Fort espouuante, faire grand peur. ITA. Fare spasso, spauentare, far paura. GERMAN. Vbet erschrecken. HISPAN. Mucho espantar. ANGL. To make sore a feare. Terent. in Eunuc. Post exibo, atque hunc perterrèo sacrilegum. Caesar 1. bel. Gal. Quæ copia nostras perterrèrent, & munitione prohiberent. Idem lib. 7. Vt sint reliquis documento, & magnitudine pœnæ perterrèant alios.

Perterritus, a, um, participium, Valde territus, ΓΑΛ. nichath. nichath. ΓΑΛ. Fort espouuante. ITA. Molto espauentato. GERMAN. Vbet erschreckt. HISPAN. Muy espantado. ANGL. Greatly afeard. Cicero pro Celio, An timebant ne tot vnum valentes imbecillum, alacres perterritum superare non possent? Ouid. 12. Metamorph. Visa fugit Nympha, veluti perterrita fuluum Cerya lupum.

Perterrificatio, acis, penultim. correpta, Perterrèo. ΓΑΛ. hecheridh. hecheridh. ΓΑΛ. Fort espouuante. ITA. Espauentare, far paura. GERMAN. Vbet erschrecken/ ein schrecken einbringen. HISPAN. Espantar. ANGL. To cause one to feare much. Terent. in Andr. Nunc tuum est officium, has bene vt adsumptas nuptias, Perterrificas dauum. Brutus ad Cicero lib. 1. Sperare eos, te perterrificato, adolescente impulso, posse magna consequi præmia.

Perterricrepus, adiectiuum, Quod terrorem crepat & inquit. ΓΑΛ. miferer, miferer. ΓΑΛ. Qui rend ou fait vn bruit ou son espouuenteable. ITA. Cosa che fa strepito/ strepito espauentevole. GERMAN. Das mit raschen oder braschten erschreckt. HISPAN. Cosa que haze sonido de mucho espanto. ANGL. That maketh a feare full sound or noise. Lucret. de tonitru. Tum perterricrepo tonitu dat missi fragorem. Cicero in Orat. Imò verò ista sequamur, asperitatemque fugiamus, Habeo istam ego perterricreпам ex poeta quodam.

Pertexo, xis, Texendo absoluo. ΓΑΛ. sif. sif. ΓΑΛ. Acheuer de tistre, par faire. ITA. Fornir di tessere. GERMAN. Aufwachen/ abmachen. item aufsetzen. HISPAN. Texer hasta el cabo. ANGL. To weare out to the end. Item perago, perficio, translatione sumpta è textoribus qui primò telam ordiuntur, & orlam deinde texunt. Cicero lib. 2. de Orat. Et pertexè modò Antoni quod exorsus es. Idem ad Atticum lib. 1. Totum hunc locum quem ego va-



riè meis orationibus , quarum tu Aristarchus es, soleo pingere de flamma , de ferro (nosti illas *ἀρισταρχος*) valde grauitè per-

**Pertica**, *ca*, penultima correpta, Baculus oblongus. { *Περσις* mot. *καρπυ*. GAL. Perche, vn long baston. ITA. *Pertica*. GER. *Ein ruten obel stang*. HIS. *Perçiga, el varal*. ANG. *A long staff or perch to meat ground wish*. } Varro 3 de Re rust. ca. 5. Præterea & perticas inclinatas ad pacem. Plin. lib. 15. cap. 3. Qui medium temperamentum in hoc seruant, perticis decutiunt. [Plaut. *Asin. sc. 3. a. 3.* Nimis vellein habere perticam, v; verberarem asinos.] Ouid. de Nuce, Pertica dat plenis immittia vulnera ramis. Plin. lib. 8. Epistol. Ex his etiam quos non vna (vt dicitur) pertica, sed distincte gradatimque tractaui, id est quos non vna vlna mensus sum, inquit Budaus: Erasmus verò vna pertica, ait, id est eadem opera. Pertica, à portando dicta, quasi portica. Ex libello variorum auctorum de limitibus.

**Perticalis**, *perticale*. { *περτικαίος*, *καρπυ*, *καρπυ*, *καρπυ*. GAL. Appartenant à perche. ITAL. *pertinente à pertica*. GERM. *Stangenmäßigtang wie ein mdftruten*. HIS. *P. pertenescente à pertiga*. ANG. *Pertaining to a long staff or perch*. } Columel. lib. 3. cap. 31. Perticalis fere salix eundem agrum viminialis deliderat. Id est ex qua fiunt perticæ. Plin. lib. 17. cap. 20. Perticalis & virga, & talea ex tur fossura eadem.

**Pertimēscō**, *is*, Extimesco, valde timeo. { *τῖμ* *ἐπαρὰ* *δὲ* *καρπυ*. GAL. Craindre fort. ITAL. *Temere molto*. GER. *Sich fürchten obet erschrecken*. HIS. *A. Mucho temer*. ANG. *To feare greatly*. } Non enim habet significationem passiuam innatam. Plaut. in *Curcul. Spe* & tacula ibi ruunt, ego pertimui. Cicer. 5. *Verr.* Siculi Siculos non pertimescebant. Ouid. *Epist. 9.* Diceris & dominæ pertimuisse minas. Idem. *de Arte*, Creditur annosum pertimuisse senem. Cicer. *Lenulo*, fama inconstantia pertimescenda. [Plaut. *Curcul. se. 2. a. 5.* Spectacula ruunt, ego pertimesco. Idem *vsud. se. 2. a. 5.* Num mea gratia pertimescit. (i. veretur heri conspectum.) } Iungitur aliquando ablatiuo cum præpositione de. Cicer. 7. *Verr.* De suis periculis, fortunisque omnibus pertimescunt.

**Pertimescitur**, passiuè dixit Cicer. *de Leg. Agr.* Graue est enim (inquit) nomen imperij, atque id etiam in leui persona pertimescitur.

**Pertinēō**, *nes*, penultima correpta, compositum ex per & teneo: Pertingo, peruenio: habetque accusatiuum cum præpositione ad vel in. { *Περτιμαχῆ* *δὴ* *καρπυ*, *δὴ* *καρπυ*, *δὴ* *καρπυ*. GAL. Appartenir. ITAL. *Pertinere, appartenere*. GERM. *Etwan hin tangen/ erretchen*. HIS. *P. Pertinere*. ANG. *To pertaine, or belong unto*. } *Cesar de bello Gall. 5.* Iisque qui per ætatem in armis esse non poterant, in syluam Arduennam abditis: quæ ingenti magnitudine per medios fines Treuironum à flumine Rheno, ad initium Rhenorum pertinet. Et de eadem sylua lib. 6. Quæ est totius Gallia maxima, atque à ripis Rheni sinitibusque Treuironum ad Nervios pertinet. Idem de *Hercinia eodem libro*, Oritur ab Heluetiorum, & Nemetum, & Rauracorum sinibus, rectaque fluminis Danubij regione pertinet ad fines Dacorum & Anartium. Idem. *1. bell. Gall.* Ex eo oppido pons ad Heluetios pertinet. *Vlpianus de Cloacis. l. Frator aut*: Quo minus illi Cloacam quæ ex ædibus eius in tuas pertinet ædes de qua agitur, purgare, reficere liceat, vim fieri veto. Et paulo post, Quod aut prætor, PERTINET, hoc significat quod ex ædibus eius in tuas ædes pertinet, hoc est dirigitur, extenditur, peruenit. *Cic. in Cat. maiore*, Tanta esse conatos quæ ad posteritatis memoriam pertinerent. Nonnunquam etiam in hac significatione admittit præpositionem per. Cicer. *1. de Nat. deor.* Ratio quædam pertinens, per omnem rerum naturam. *Ibidem li. 2.* Ex quo intelligi debet eam caloris naturam vim habere in se vitalem, per omnem mundum pertinentem. [Liuius lib. 3. *bell. Pun.* Eaque charitas patriæ per omnes ordines veluti vno tenore pertinebat.] } Accipitur præterea frequentissimè pertinere, pro attingere, & dominio cuiuspiam subiectum esse, *καρπυ*, *καρπυ*. *Pompon. l. Verbum. ff. de Verb. signific.* Verbum illud (pertinere) latissimè patet. Nam & iis rebus petendis aptum est quæ dominij nostri sint, & eis quas aliquo iure possidemus, quantum non sint nostri dominij. Pertinere ad nos etiam ea dicimus quæ in nulla eorum causa sunt, sed esse possunt. *Hacille*, In qua significatione perpetuò habet accusatiuum cum præpositione ad, nunquam autem datiuum. Neque enim cum imperito vulgo dixeris, Pertinet mihi hæc domus, sed ad me. } Pertinet ad me, hoc est officij mei est, vel partium mearum, vel meæ curationis. *Cic. de Ami.* Sed eadem bonitas etiam ad multitudinem pertinet. [Pertinet ea ætas ad litteras, Et pertinet ad mores. *Quint. li. 1.* Item, Ad vos pertinet: Romanos nihil contingit. *Liuius lib. 34.* Pertinet hoc ad culpam magistratum. *Plaut. Tru.* Magis pol hæc malitia pertinet ad viros quam ad mulieres. Hoc est magis cadit in viros. } Interdum etiam idem quod refert siue interest mea. *Martial. lib. 8.* Vxor mœcha tua est, hoc ad te pertinet Olle. } Pertinet ad rem, hoc est non alienum est à re. *Cic. ad Brutum lib. 13.* Bonus planè vir & cum virtutibus, tum ea fortuna (si quid hoc ad rem pertinet) ornatus. [Quod ad me pertinet pro attingit, *Seneca cap. 18. de Consol. ad Poly.* & cap. 9. *de Consol. ad Heluiam*, Ad rem pertinere. } Oratio vel sententia eò pertinet, hoc est eò tendit vel dirigitur. *Cicer. pro Cornel. Balbo*, Nec verò hæc oratio mea pertinet ad infirmandum fœdus Gaditanorum.

**Pertinax**, *pen. cor. acis*, Obstinatus, qui scilicet in re aliqua quam semel animo concepit, suscepitque agendam, nimis firmiter persistit. { *Περτινῆ* *παρ* *παν* *αὐδῆ* *νε*. GAL. Obstiné, opiniastre, ferme, constant. ITAL. *Pertinace, ostinato*. GERM. *Halsstarrig/ widerspenntig/ der sich gar in ein ding setzet hat/ vnd sich nit weissen lasse*. HIS. *Constante, porfiado en mal ostinado*. ANG. *Obstinate, will full, or stubborn, forward*. *Cic. l. de Finib.* Certè pertinax non ero: ubi-

que, si mihi probabis ea quæ dicis, libenter assentiar. [Senec. *cap. 8. de Consol. ad Mart.* Pertinax & obstinata tristitia. *Quintilianus*, Spatio pertinax spiritus in pronuntiatione.] } Pertinax iraque à per, & teneo dici videtur; vt is pertinax dicitur qui suæ sententiæ nimis est tenax. *Var. lib. 4. de Ling. Lat.* à pertendo dictum putat. Nam is qui pertendit in re aliqua in qua pertendere non debet, dicitur pertinax: qui verò persistat in eo in quo manere oportet, perseverans dicitur. [Alij à pertinendo dictum contendunt. *Vide in pertinacia*.] } Accipitur tamen nonnunquam pertinax in bonam partem, pro perseverante. *Valer. Maximus lib. 1.* Non nisi igitur si pro eo imperio augendo, custodiendoque, pertinax coru indulgentia deorum semper excubuit, quod tam scrupulosa cura, parvula quoque momenta religionis examinari videntur. *Seneca lib. 7. de benefec.* Vincit malos pertinax bonitas. *Liui. 5. belli Punici.* Vixit tamen omnia pertinax virtus. } Pertinax certamen, durum, & difficile. } Pertinax fama, constans, & firma. Sic Pertinax odij, pertinax pietas. } Pertinacior in differendo vel disputando dicitur *Cic. de Finib.* } Pertinacem *Plautus* suo more dixit pro valde tenaci, hoc est avaro, & rei suæ seruandæ plus satis attento. Ita enim habet in *Capitium* [sc. 2. a. 2.] Quid tu ais? tenaxne pater eius est? Imò ædepol pertinax. [Spartian. in *Seneca*: Pertinax dicitur à parsimonia morum (in vitio.)]

**Pertinacia**, *a*, Obstinatio, pernicacia. { *ἰ* *αὐ* *αὐ* *αὐ* *αὐ* *αὐ*. GAL. Obstination. ITAL. *Perinacia, ostinazione*. GERM. *Verhartung/ harte starrheit/ egb/ wider/ spenheit*. HIS. *Forfia en mal*. ANG. *will fullness in opinion, forwardness*. } *Varro* à pertendo dictam, & in malis rebus locum habere ostendit lib. 4. *de Ling. Lat.* Cum, inquit, in quo non debet pertendi, pertenditur, pertinacia est: cum eo in quo oportet manere quis persistat, perseverantia est. Ex quo intelligitur falsum esse quod antea hic legebatur, in bonam quoque partem sumi. Nam exempla quæ posita erant omnino diversum ostendebant etiam. [In malam partem sumi vel ille locus *Cic. l. de Finib.* satis superque ostenditur pertinacia (inquit) & iracundia hostis rectè disputari non potest. Idem 4. *Academ.* Reprehenditur in minimis rebus pertinacia, in calumnia etiam coeretur. Item *Accius*, Pertinaciam indocti possident. *Terent. in Heey.* Quæ est pertinacia? *Cic. 1. Academ.* Cum Zenone, inquit, vt accipimus, Arcefilas sibi omne certamen instituit, non pertinacia, aut studio vincendi, vt mihi quidem videtur, sed earum rerum obscuritate. *Senec. cap. 9. de Consol. ad Mart.* Vnde nobis tanta pertinacia in deploratione nostri. Idem *c. 15. de Consol. ad Heluiam*: Nam pertinacia muliebris mœoris de cidere, & c. Et *Sueton. in Cas. c. 68.* Ne patientia & pertinacia hostis, animi suorum frangerentur, & c. Ex hoc loco vulgaria dictionaria conare probantur Pertinaciam sumi in bonam partem, *Sed Passerat*. Et alij eruditi contra ibi etiam in malam partem accipi contendunt, ac inde non benè ostendi in bonis esse pertinaciam. ] Videtur autem à pertinendo potius quàm à pertendo deductum esse, id quod adolescens doctus, annotavit, quam notationem *Plautus* confirmat in *Capitium* [sc. 2. a. 2.] Quid ais? tenaxne eius pater? Imò pertinax.

**Pertinaciter**, adverb. Obstinatè. { *καρπυ* *καρπυ*, *καρπυ* *καρπυ*. GAL. Obstinément, perseveramment. ITAL. *Pertinacemente, ostinamente*. GER. *Verhartet/ wider/ spenheit*. HIS. *Porfiadamente*. ANG. *Obstinati, will fullie, forwardlie*. } *Plin. Epist. 109. lib. 5.* Ne desiderio Senatoris, non iam quasi de nudinis, sed quasi de gratia, fama, dignitate certantis, tam pertinaciter, præsertim in senatu repugnaret.

[Pertinacissimè: *Suet. in Cas. c. 81.* Equorum greges comperit pertinacissimè pabulo abstinere, vbertimque flere.]

**Pertingō**, *is*, pertigi, *pen. cor. pertactum*, pertingere, Extendo, peruenio. { *Περτιμαχῆ* *δὴ* *καρπυ*, *δὴ* *καρπυ*, *δὴ* *καρπυ*. GAL. Toucher ou atteindre iulques en quelque lieu. ITAL. *Stendersi fin à qual che cosa*. GER. *Sich erstrecken/ vnd erretchen*. HIS. *Alcançar perfectamente*. ANG. *To come enento and touch*. } *Plin. lib. 11. c. 37.* Venam ab oculis pertingere ad cerebrum peritissimi auctores tradunt. *Cic. de Nat. Deor.* Ex quo intelligi debet eam caloris naturam vim habere in se vitalem per omnem mundum pertinentem. \* In veteri codice legitur pertinentem.

**Pertolēō**, *as*, Vtque ad finem tolero, perfero. { *περτι* *ολέω*. GAL. Endurer iulques à la fin. ITAL. *Tolerare sino al fine*. GERM. *Erduiden/ vns erreden*. HIS. *Suffrir hasta el cabo*. ANG. *To indure and suffer vnto the end*. } *Plaut. in Amph.* Fata isthæc me premunt, pertolerarem vim tantam, cladesque Exantlarem impatibiles.

**Pertorquēō**, *es*, Torqueo. { *περ* *τορ* *κω* *κω*. GAL. Fort tourmenter. ITAL. *Torcere fieramente*. GERM. *Wastrummen*. HIS. *Mucho atormentar*. ANG. *To torment sorelie*. } *Lucretius l. 2.* At contra terra abinthi natura, ferique Centauri fœdo pertorquent ora sapore.

**Perttractō**, *as*, Manibus frequentius tracto, & tango. ( *Περτιμαχῆ* *δὴ* *καρπυ*, *δὴ* *καρπυ*, *δὴ* *καρπυ*. GAL. Toucher & manier souuent. ITAL. *Maneggiare spesso*. GER. *Offthenden/ vst mit vmbgon*. HIS. *Tratar mucho*. ANG. *To touche hand ande often*. ] [Plaut. *Asin. sc. 3. a. 1.* Si pillam pertractaui. (Amator.) ] *Cicer. in Parad.* Barbatulos nullulos receptantem de piscina & pertractantem. *Plin. lib. 25. cap. 6.* Centauri ea curatus dicitur Chiron, quum Herculis excepti hospiti pertracti arma sagitta excidisset in pedem. } Pertractare per translationem, apud se reputare, & diligenter considerare. *Cic. 2. de Finib.* Tute introspecte in mentem tuam ipse, eamque omni cogitatione pertractans percontare ipse te. } Pertractare, disserere, disputare de re aliqua. *Cicer. 4. Tuscul.* Qua oratione prætermissa minime necessaria, ea quæ rem continent pertractemus.

**Pertractatio**, *onis*, Frequens reuolutio. ( *περτιμαχῆ*. GAL. Touchement, maniament. ITAL. *Toccamento, maneggiamento*. GERM. *Embige handlung*. HIS. *Obra de mucho tratar*. ANG. *Osten touehing*



ching and handling. } Cic. de Orat. In Grammaticis Poetarum pertractatio, historiatarum cognitio, verborum interpretatio, pronuntiandi quidam modus.

Pertractatè: *Plaut. Capt. prolog.* Pertractatè hæc facta non est fabula. ]

Pertrahō, is, pen. cor. Ad destinatum finem traho. } פורח מלשכה. GAL. Tirer à force là où on veut. I T A. Strascinare. GER. etwan yn trahen. H I S P. Arrastrar. A N G. To drawe by force, to traile by the ground. } Liu. l. 21. Ea ex templo resolutis quibus leuiter annexa erat vinculis, ab actuariis aliquot nauibus ad alteram ripam pertrahitur. Idem lib. 25. Et Carthaginensium acies de industria pedem referebat, vt ad terga collis ab equite suo infelsi hostem incautum pertraheret. } Pertrahere vitam, prolongare. Plin. lib. 18. cap. 1. Vitam quidem non adeo extendendam recentem, vt quoquo modo pertrahenda sit.

Pertrānseo, is, Transeo, vel planè transeo. } פורח חבאר. GAL. Passer outre. I T A. Trapassare. GER. M. A. Durchgon. H I S P. Trapassar. A N G. To passe ouer, or beyond. } Plin. lib. 37. cap. 5. Nubecula enim albicans est vitium, quum viridis non pertransit aspectus, sed aut intus occurrit aut excipit in fine visum candor.

Pertrānslūcidūs, a, um, pen. cor. Quod valde translucet, פורח דיאפאנט. GAL. Fort clair & reluisant, en forte qu'on voye à trauers. I T A. L. C. Molto trasparente. GER. M. Wberaus durchsichtig. H I S. Transluziente. A N G. T. That shyneth through. } Plin. lib. 32. ca. 31. Alias indecoro visu pertranslucida.

Pertribūō, is, ere, Tribuo, vel do. } נתן nathan didon. GAL. Donner. I T A. L. C. Dare. GER. M. Geben. H I S P. A. Dar. ANGL. To giue. } Plin. Epi. 307. Apud me & milites & pagani, à quibus iustitia eius & humanitas penitus inspecta est, certatim ei, qua priuatim, qua publicè testimonium pertribuerunt.

Pertristis, ste, Valde tristis. } פורח דיאפאנט. GAL. Fort triste. I T A. Molto tristo, malencolico. GER. M. Gar trawig. H I S P. Muy triste. ANGL. Very sadde or sorrowfull. } Cic. pro Calio. Et qui in reliqua vita mitis esset, & in hac suauitate humanitatis, qua propè iam delectantur homines, versari periuicundè solet, fuit in hac causa pertristis quidam patruus Cenfor, magister. Idem 2. de Diuinit. Saepè etiam pertriste canit de pectore carmen.

Pertumultuō sūs, a, um, Tumultum magnum excitans.

Pertumultuosè, adverbium, Maximo cum tumultu. } פורח דיאפאנט. GAL. Fort tumultueusement, avec grand tumulte & bruit. I T A. Molto tumultuosamente, con grande strepito. GER. M. Gar vngestemt. H I S P. Con muchos bollicos. A N G. L. With great uproar. } Cic. ad Calionem lib. 15. Interim quum exercitu lustrato iter in Caliciam facere cœpissent. Calend. Septemb. legati à rege Comagene ad me missi, pertumultuosè, neque tamen non verè, Parthos in Syriam transisse nuntiauerunt.

Pertundō, is, } פורח דיאפאנט. GAL. Fort frapper, en sorte qu'on rompe & froisse, cogner, piler. I T A. L. C. Rompere, forare. GER. M. Zerstossen/zer schlagen/durchbothen. H I S P. Mucho lundir. A N G. To beat with hammers, to rumpe or knock. } Colum. lib. 6. cap. 5. Si fortè iurculum calcauerit, aut acuta testa, vel lapide vngulam pertuderit. Caio capite 135. Calicem pertusum sumito tibi. Lucretius libro quarto, Nonne vides etiam guttas in saxa cadentes Humoris, longo in spatio pertundere saxa? } Plaut. pseud. sc. 2. a. 1. Ne quis crumenam pertundat caurio est.]

Pertusus, a, um, participium, perforatus. } פורח נקוב. GAL. Percé. I T A. Forato, perugiato. GER. M. Durchbothen. H I S P. Horadado. A N G. Peared through. } Caio cap. 157. In vas pertusum congesta omnia. Plaut. in pseud. In pertusum ingerimus dicta dolium, operam ludimus.

Perturbo, as, valde turbo, confundo, commoueo. } פורח חבאר. GAL. Troubler, perturber. I T A. L. Perturbare, disturbare. GER. M. Wirren/verwirren. H I S P. Mucho turbar/enturbiar. A N G. To vex or trouble. } Terent. in And. Nihil est precii loci relictum, iam perturbauit omnia. Cic. 5. Verr. Hæc te vox non perculit non perturbauit Idem 3. Offic. Regulus verò non debuit conditiones pactionè que bellicas & hostiles perturbare perurio. } Plaut. Amphur. Qui peruersè perturbauit familiæ mentem meæ.]

Perturbatus, a, um, Percussus, confusus. } פורח נחבאר. GAL. Troublé, perturbé. I T A. Perturbato, confuso. GER. M. N. Wirrt/verwirrt. H I S P. Perturbado. A N G. Troubled. } Cic. contra Rullum, Ciuitas perturbata seditionibus. Idem 3. de Orat. Non discerpis sententias, non praposteris temporibus, non confusus personis, non perturbato ordine. } Migrat & in nomen, vnde & comparationem admittit. Cic. ad Attic. lib. 6. Sed enim ciuitas si perturbatio est tibi assignato. Idem lib. 3. Nunquam vidi hominem perturbatiorem metui.

Perturbatissimus, Superlatiuum. Seneca Quæst. Natur. lib. 7. cap. 10. Violentissimum & perturbatissimum tempestatis genus.

Perturbatè, adverbium, Confusè, inordinate } פורח דיאפאנט. GAL. A uce trouble. I T A. Confusamente, disordinatamente. GER. M. N. Wirrt/verwirrt/ on ordnung/durch einander. H I S P. Turbadamente. ANGL. With trouble. } Cic. de Inuent. Hic considerandum erit nequid perturbatè, nequid contortè dicatur.

Perturbator, oris, Qui perturbat. } פורח חבאר. GAL. Qui trouble tout, brouillon. I T A. Chi perturba ogni cosa. GER. M. Ein betrubet/oder verwirret. H I S P. Enturbiador. A N G. He that troubleth. }

Perturbatrix, cis, quæ perturbat. } פורח חבאר. GAL. Celle qui trouble. I T A. Donna che disturba. GER. M. Ein betrubert. H I S P. Hembra che enturbiar. ANGL. She that troubleth. } Cicero primo de Legibus, Perturbatricem autem harum omnium Academiam hanc ab Archesia & Carneade recentem exoremus vt fileat.

Perturbatio, onis, Tumultuatio, confusio, commotio. } פורח נחבאר. GAL. Troublement, perturbation. I T A. Perturbatione, sumulto. GER. M. Wirrung/ verwirrung. H I S P. A. Obra de perturbar. A N G. A trouble, a troubleous affection of the mynde. } Cic. 6. Phil. Quid est enim tumultus, nisi perturbatio tanta vt maior timor oriatur? Idem 2. Orat. Illud genus orationis non cognitio nem iudicis sed perturbationem requirit. Idem in Paradox. Quicquid peccatur, perturbatione peccatur rationis atque ordinis. } Perturbationes animi sunt morus & animi concitationes rationi non obtemperantes, quæ à Grecis ψυχη appellantur. Cic. 4. Tuscu. Est igitur Zenonis hæc definitio, vt perturbatio sit ( quod πιδος ille dicit ) auersa à recta ratione contra naturam animi commotio. Idem 2. de Finib. Perturbationes genere sunt quatuor: partibus plures, ægritudo, formido, libido, lætitia. Idem 4. Tuscu. Partes autem perturbationum volunt ex duobus opinatis bonis nasci, & ex duobus opinatis malis: ita esse quatuor. Ex bonis, libidinem & lætitiam: vt sit lætitia presentium bonorum, libido futurorum. Ex malis metum & ægritudinem nasci censent: metum de futuris: ægritudinem de presentibus. Quoniam etiam venientia metuuntur: eadem efficiunt ægritudinem instantia. Lætitia autem & libido in bonorum opinione versantur: quum libido ad id quod videtur bonum, illecta & inflamata rapiatur: lætitia, vt adeptam iam aliquid concupitum, efficiatur & gestiat. Natura enim omnes quæ bona videntur, sequuntur, fugiuntque contraria.

Perturpis, pe, Valde turpis. } פורח דיאפאנט. GAL. Fort laid & vilain. I T A. L. C. Molto brutto. GER. M. A. Gar schandlich/vnflutig: gar schmutz. H I S P. E. deshonoso. ANGL. Very filthy or unwholesome. } Cic. pro Calio, Cum hac aliquid adolefcentem hominem habuisse rationis, num tibi perturpe, aut perflagitiosum esse videatur.

Peruado, is, pertumpo, vi aditum & viam facio. } פורח דיאפאנט. GAL. Aller & passer outre, surpasser. ITAL. Trapassare. GER. M. Durchgon. H I S P. Ir por algun lugar. A N G. To go ouer all or inio, To through or by. } Tacitus lib. 2. Nisu tamen corporis & imperu equi peruasit, Liu. 7. ab Vrbe, Inter trepidationem tumultumque Samnitum præsidium Romanorum, obuiis custodibus cælis ad castra Consulis peruasit. Idem 5. ab Vrbe, Quibus quum amplissimis verbis gratiæ ab Senatu actæ essent, famaque ea forum atque urbem peruasisset, subito ad curiam concursus sit plebis. } Peruadere in, Cic. 2. de Nat. deorum. Similiter nares quæ semper propter necessarias utilitates patent, contractiores habent introitus, nequid in eas, quod nocear, possit peruadere. } Per agros, quantum incendiium peruaserit cernitis. Cic. 5. Verr.

Peruago, as, & Peruagor, pe, corrept. aris, Per aliquem locum vago, peragro. } פורח דיאפאנט. GAL. Vaguer, aller & courir çà & là. I T A. Andar vagando quæ çà là. GER. M. Durchschweiffen/vmbhar schweiften. H I S P. A. Andar vagamundo. ANGL. To wander about. } Lib. 3. ad Herennium, Sed illud facere oportebit, vt identidem primos quosque locos, imaginum innouandarum causa, celeriter animo peruagemur. Liu. lib. 1. ab Vrbe, Nunc errabundi domos suas vltimum illas visuri peruagantur. Cic. 1. de Leg. Molestiæ, Lætitia, cupiditates, timores, similiter omnium mentes peruagantur.

Peruagatus, participium. } פורח דיאפאנט. GAL. Qui a couru par tout, qui est diuulgue & cogneu par tout. I T A. Chi è uo vagabundo, diuulgato per tutto. GER. M. Durchschweiffet/durchsaget durchgon. H I S P. Vagamundo, diuulgado. ANGL. That hath wandreth and is knawen through all. } Liu. l. 38. Inter mitissimum genus hominum ferox natio peruagata bello propè orbem terrarum sedem cepit. } Est & peruagatus nomen ex participio, idem ferè significans quod diuulgatus. Cic. pro Plancio, Vulgaris & peruagata declamatio. Idem 3. de Orator. Commune & peruagatum vitium. Hinc peruagator, & peruagatissimus. Cic. 2. de Inuent. Pars est autem peruagator, & aut in omnes eiusdem generis, aut in plerasque causas accommodata, Idem in Orat. Me autem peruagatissimus ille versus qui vetat, Artem pudere pro loqui quam factites, dissimulari non sinit quin delecter, &c.

Peruagus, a, um, pen. cor. Valde vagus, qui multum vagatur, inconstans. } פורח דיאפאנט. GAL. Qui court çà & là & n'a point d'arrest, vagabond. I T A. Chi corre quæ la senza fermarsi. GER. Durchschweiffig vnd vnbteitig. H I S P. Vagamundo. ANGL. That wandreth strayeth or goeth far abroad. } Quid. 2. de Arte amandi.

Magna paro quas possit amor remanere per artes Dicere, tam vasto peruagum orbe puer.

Perualidūs, a, um, pen. cor. Admodum validus. } פורח דיאפאנט. GAL. Fort vaillant & puissant. I T A. Molto valido. GER. M. Bast stark. H I S P. Muy valiente, retoy sano. ANGL. Veri valiant and strong. } Linius lib. 40. Donec ad perualidam aliam urbem (Certimam appellat Celtiberi) peruicunt.

Peruariūs, a, um, Valde varius. A quo peruariè, adverbium. } פורח דיאפאנט. GAL. Endiuerses fortes. I T A. L. In diuerse maniere. GER. M. Gar in vilerley gestalt. H I S P. A. En muchos maneras. } Cic. 2. de Orat. Reliqua peruariè, & iucundè narrantur.

Peruasto, as, Prorsus vasto. } פורח דיאפאנט. GAL. Piller & destruire du tout. I T A. Guastare çà dare il guasto al tutto. GER. M. Gar veruusten. H I S P. A. Gastar de todo punto. A N G. To destroy vtterlie. } Linius ab Vrbe, Ad peruastandos fides nequid ad noua consilia relinquerent virium, duxere, Tacitus libro 19. Interea confrendis pecuniis, peruastata Italia, prouincia euerfæ.

Peruēho, is, penultima correpta, Vsq̄ue in constitutum lacum porto. } פורח דיאפאנט. GAL. Porter ou mener par charroy iusques en quelque lieu. I T A. Portare, condurre ad vn luoco. GER. M. Etwan yn furen. H I S P. A. Mucho lleuar à cuastar. A N G. To carie to any place. } Plinius libro 35. capite 6. Sed inde non peruehuntur ad nos. Linius 5. ab Vrbe, Virgines sacraque in Tom. ij. X ij



plastrum imposuit, & Cere, quod iter sacerdotibus erat, perue- xit. Cicer. 2. Officior. Nam & quum prospero statu eius utimur, ad exitus peruehimur optatos: & quum refracti affligimur. De for- tuna.

Peruelleo, is, Vellico: mœrore, tristitia, angore animi affligo & tor- queo. { ὄρω μαράς καταιδία } GAL. Arracher, esguillôner ou poin- dre. IT A. Cauare, molestare alcuno. GERM. Zupfen/rupfen/supfen/ utagen. His. Arrancar, enojar. ANG. To pinche, to pluck or pull. Cic. 3. Tuscul. Quid mœres? cur succumbis, cœdique fortuna? quæ peruelle te forsan potuerit & pungere, non potuit certè vires frân- gere. Horat. 1. Serm. Satyr. 8. Rapula, lactucæ, radices, qualia lasium Peruellunt stomachum.

Peruenio, is, ire, Ad finem venio. { ἔρχομαι εἰς } GAL. Paruenir, venit iusques au lieu. IT A. L. Peruenire. GERM. Dartom- men/Intommen. His. P. Acabar de venir. ANG. To come, to some pla- ce. Plin. Epist. 254. Perueni ad fontem purissimum. Terent. Eunuch. Ita est, sed sine me peruenire quod volo. Quasi dicat, sine me dicere quod maxime cupio. [Vt dolor vni Danaos peruenit ad omnes. Ouid. 13. Metam. Populi peruenit in ora. Idem Eleg. vlt. lib. 3. Trist. Dixi vnde hic (anulus) ad me peruenit. (Suprà, vnde ha- beam.) Plaut. Curc. 2. a. 5. Quærat chlamydem hanc vnde ad me peruenit. Ibidem. Quom hęc (palla ad te peruenit.) Plaut. Men. se. vlt. a. 5. Item in pœud. se. 7. a. 4. Quotumo die hęc (1. Athe- nas) peruenisti? Et Quintil. Peruenturum in crastinum eum, qui rectè valeat, Quint. lib. 1. cap. 3. Illud ingeniorum velut præcox genus, non temerè vnquam peruenit ad frugem. Cic. pro Sest. Vix serò, & rarò ad manus peruenit. Idem ad Attic. lib. 8. Eò autem ad re scripsit, vt si tibi fortè reddita esset, mihi curares referendam, ne in illius manus perueniret. Vir. 4. Geor. Postquam est in thalami pendentia punice tecta Peruentum. Idem 2. Aeneid. Ast ubi iam patriæ peruentum ad limina sedis. \*Cum accusatio sine præpo- sitione. Ouid. 3. Metamorph. Verba refers aures non peruenientia nostras.

Peruenor, pen. prod. peruenaris, peruenari. Diligenter venor, stu- diosè inuestigo & inquiror. { ἐρευνάω } GAL. Chasser aux bestes sauuages, ou chercher diligemment. IT A. L. Cacciare le fiere, cercare con diligenza. GERM. Durchjagen. His. Montear à caçar, à buscar diligentermente. ANGL. To hunt and searce diligenterlie. Plaut. Mer. Defessus sum vnquam totam peruenari.

Peruerto, is, ere { ὑπερτίκω } GAL. Tourner au rebours, renuerfer, ruer ius, renuerfer ce qui est dessus dessous. IT A. L. Riuersciare, vol- tare sopra. GERM. Vertjeten. His. Peruertir, subuertir, boluer en mala parte. ANG. Tourne upside downe. Plaut. in Aulul. ne cœnet fenex, Aulas peruertunt, ignem restringunt aqua. Modò depraua- re, ὑπερτίκω. Cicero Diu. in Varr. Nunquam ille me oppri- met consilio, nunquam vilo artificio peruertet, nunquam ingenio me suo labefactare, atque infirmare conabitur. \*Peruere solen- ne verbum Tacito, pro Perdere calamitatis, siue subuere. vt lib. 4. Volutare secum quonam modo Germanici liberis peruertet. Idem lib. 12. Et Calphurnia illustris femina peruertitur. Idem de Agrippina, Quæ Statilium Taurum opibus illustrem hortis eius inhius peruertit.

Peruersus, a, um, Prauus, præposterus. { ὑπερτίκω } GAL. Tourné au rebours, perucis. IT A. Peruerso, malua- gio. GERM. Vertheert. His. Cosa al reves de lo bueno. ANG. Turned up side doune euill, naughtie. Plaut. in Trucul. Illic & hic peruer- sus est. Cic. pro Cluent. Itaque vt erat semper præposterus, atque peruersus, initium facit à Bulbo. Brutus ad Cic. lib. 11. Gratiorem me esse in te posse, quam isti peruersi sunt in me, exploratum ha- bes. [Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Omnia peruersas possunt corrumpere mentes. \*In peruersum emutare dicta. Quintilian. \*Peruersissi- ma gloriæ. Senec. cap. 5. de Consol. ad Mari. ] \*Peruersus dies à Plauto in Menach. [sc. a. 5.] dicitur ineptus, incommodus, intem- pestiuus. [Hic dies (inquit) Hic dies peruersus & aduersus mihi obrigit.]

Peruersè, aduerbium, Nequiter. { ὑπερτίκω } GAL. Au re- bours de bien, malicieusement, peruersément, mauuaise-ment. IT A. Peruersamente, alla riuerscia. GERM. Vertchter weisheit. His. P. Conspuersidad al reves del bueno. ANGL. Arsuersie, backe- wardlie, naughtilie. Plaut. in Amphir. Qui peruersè ad cœ peruer- tit familiæ meæ mentem. [Sueton. in Galba cap. 18. Peruersè collo- cata sella.]

Peruersitas, atis, Prauitas, nequitia. { ὑπερτίκω } GAL. Mauuaitié de nature. IT A. L. Peruersità. GERM. Vertchte oer vertierung. His. P. Peruersidad. ANGL. Shrewdnesse, arsuersie or backward doing. Cic. 2. Tuscul. In summa opinionum peruersitate versamur. Idem in Orator. Quæ est autem in homini- bus tanta peruersitas. [Sueton. in August. ca. 62. Peruersitatem mo- rum peruersus.]

Peruestigo, pen. prod. Diligenter vestigo, quæro, & quærendo in- uenio. { ἔρευνάω } GAL. Cercher tant qu'on trouue. IT A. L. Inuestigare, ironare cercando. GERM. Esputen/stetzig nachhin suchen vnd finden. His. P. Mucho buscar por el rastroy allar. ANGL. To searce and find. \*Traectum à vestigis ferarum quibus tanquã signis, indiciisque ad ferarum iustra venatores perueniunt. Cicero lib. 2. de Orat. Noctæ regiones intra quas venias, & peruestiges quod quæras. Idem 6. Ver. Cancs venaticos dices, ita odorabatur omnia, & peruestigabant.

Peruestigatio, onis, ἀνακρίσις, ἀνακρίσις. Cic. 1. de Ora. Sed omnia quæ- cunque essent, vel scientiæ peruestigatione, vel disserendi ratione comprehenderint.

Peruetus, pen. cor. huius perueteris, omni. gen. Valde vetus. { παλαιός } GAL. Fort vieil & ancien. IT A. L. Vecchio. GERM. Gar alt. His. P. Viejo. ANGL. Very old and ancient. Cicero ad Quintum frat. lib. 3. Reddita etiam mihi est peruetus

epistola, sed serò allata. Peruetustus, a, um, Peruetus. Plin. lib. 20. cap. 9. Ad coxendicum dolo- res cum adipe peruetusto. Ci. de Ora. Vt trãssitris utamur frequen- ter, interdumque factis, rarò autem peruetustis.

Peruicax, cis, pen. cor. Durus, contentiosus, nulli cedens, perseue- rans cum quadam vi. { ἄσπλην } GAL. Opiniastre, testu, obstinè. IT A. Duro, obstinato. GERM. Hart- nectig/hartsinntig/hartbeistig/erbig. Der schleich auff seine topff brieht. His. Vencedor, mucho porfiado. AN. Obstinat, stuburne, forward, wil full in opinion. Terent. in Heeyr. Ad cœn peruicaci esse animo, vt puerum præoptares perire? Peruicax pugnæ. Linius 1. 2. d. 5. Perui- cacijs belli causa quætere. Et, Peruicax superbia. Ibidem. Perui- cax, testis. Quintilian.]

Peruicacia, Durities, obstinatio. { ἄσπλην } GAL. Obstinatio, opiniastre. IT A. Obstinazione, perseveranza. GERM. Hartnack/keit/ Erb/etig/sinnig/it/hartsinntig/et. His. P. Porfia, perseverancia. ANG. Forwardnesse stubburnesse, wilfulnesse. Plin. lib. 17. cap. 20. Peruidi di peruicacia. \*Peruicacia & Pertinacia hoc distant, inquit Nonius, quòd peruicacia est interdum bonarum rerum perseverantia, per- tinacia, semper malarum. Colligit hanc differentiam Nonius ex Accij poetæ carminibus, quæ quom elegantissima sint, & ad hunc locum pertineant, adscribam: Tu pertinaciam esse Antioche hanc prædicas. Ego peruicaciam atq, & hac me vti volo. Nam peruica- cem dicis me esse & vincere. Perfacile patior: pertinacem nil mo- ro. Hac fortes sequitur illam indocti possident. Tu addis quod vitio est, demis quod probè datur.

Peruicius, Veteres dixerunt pro peruicaci, teste Nonio. Plaut. in Aul. Hic quidam peruicius custodem addidit.

Peruidèo, peruides, penultima correpta, Diligenter & perfecte vi- deo. { ὀρέω } GAL. Voir par dessus & parfaitement. IT A. L. Vide- re perfettamenteè. GERM. Wot vnd eigentlic ersaben/ durchsehen. His. P. Veer perfectamente. ANGL. To see through and persuetie. Culmell. lib. 2. c. 1. Videt sine dubio quid eueniat: sed cur id acci- dat non peruidet. Horat. 1. Ser. Satyr. 3. Quum tua peruides oculis mala lippus inuenis.

Peruigèo, es, pen. cor. Vigeo, valde vigeo. { ἀγρύπνη } GAL. Estre en la grande force & vigour. IT A. L. Esser nel suo maggior vigora. GERM. Hestig bloyen. His. P. Ser en el suo mayor esuerço. ANGL. To be of great force and strenght. Tacit. lib. 5. Et uterque opibusque atque honoribus peruigere.

Peruigil, pen. cor. peruigilis, omni. gen. Admodum vigil, alacet, semper vigilans. { ἄγρυπνος } GAL. Qui veille tousiours. IT A. L. Cha- vagghia noito. GERM. Das turck me genit nacht wachet/ gar wach. His. P. Cosa que vela hasta el cabo. ANGL. That watcheth euer. Plin. 33. c. 4. Eamque solus intelligit in cacumine montis eius peruigil, Anguis peruigil. Ouid. 12. Epist. Canis peruigil. Senec. Herc. fur. Custodia peruigil, Lucan. lib. 4. Ignis peruigil, pro igne Vesta- li. Statius 2. Thebaid.

Peruigilia, æ, Peruigilium siue peruigilatio. Iustinus Histor. lib. 24. Maximum peruigilia nialum.

Peruigilo, las, Semper vigilo, vel totam noctem vigilo. { ἄγρυπνη } GAL. Veiller toute la nuit, veiller iusques à la fin. IT A. Vegghia- re sino alla fine. GERM. Durchaus wachen. His. P. Vela hasta el cabo. ANG. To watch all the night. Mart. lib. 9. Nam vigilare leue est, peruigilare graue [Ouid. 5. Fast. Peruigilantque lares, peruigilant- que canes. Plaut. Amph. Continuas has noctes peruigilau. Idem Aul. se. 1. a. 1. Peruigilat totas noctes. Ouid. 6. Fast. Nox est peruigi- lata in mero.]

Peruigilatio, onis, ἄγρυπνία ἀγρυπνία, ἡ διουκνὴ ἐγρηγορία. GAL. Veil- lement perpetuel, veille iusques à la fin. IT A. L. Vegghiare. GERM. Durchaus wachung. His. P. Aquella obra de velar hasta el cabo. ANG. A watching all the night. Cic. 3. de Legibus, Nouos verò deos, & in his colendis nocturnæ peruigilationes.

Peruigilium, lij, Diurnæ per noctem vigilæ. { ἄγρυπνία } GAL. Veille de toute la nuit. IT A. L. Longa vigilia. GERM. Ein durchwacht/ oder dno lang wachen ein anderem. His. P. La velada de toda la no- che. ANG. A watching all the night. Plin. lib. 11. cap. 53. Peruigilio quidem vincuntur cibi. Et peruigilium sacrum nocturnum quo vigilæ indicuntur, vt per totam noctem vigiletur. Liu. lib. 3. bell. Pun. Castra Campana vt peruigilio neglecta simul omnibus potus inuadit. Suet. de Calig. Nec alia de causa videtur eo die quo perit, peruigilium indixisse: quam vt initium in læticiam prodeundi li- centia temporis auspiceretur. [Idem Sueton. in Galba cap. 4. Perui- gilio anniuersatio colere fortunam. Et Gell. cap. 23. lib. 2. In perui- gilio vitata virgo.]

Peruiliis, le, Admodum vilis. { ἄσπλην } GAL. Fort vil, qui est de fort vil pris. IT A. L. Molto vile. GERM. Gar wofelt/ i- tem, Gar settecht. His. P. Cosa de poco precio. ANGL. Good chea- pe, litle worthe. Liu. lib. 31. Annona quoque eo anno peruiliis fuit.

Peruincor, is, Contendo, perficio. ἀνακαταλύω. GAL. Vaincre entie- rement, surmonter. IT A. Fare perfettamenteè. GERM. Zuvordn bringen/braupten/erhatten. His. Acabar de hazer. ANGL. To ouer- come uerlie. Cic. ad Att. lib. 2. r. estitit, & peruitit Cato. Liu. 4. ab Vrbe, & Neque vi de agris diuidendis plebi referent Consulæ ad Senatam, peruincere potuit. [Plaut. Curc. se. 3. a. 1. Si amas emes, fa- cito vt pretio peruincas tuo. (tanquã in auctione licitando) Pro Impetrat. Linius 1. 2. d. 5. Peruicerat Rhodios (i. à Rhodijs Impet- ratat.)]

Peruiritidis, de, pen. cor. Valde viridis. { ἄσπλην } GAL. Fort verd. IT A. Molto verde. GERM. Woff grün. His. P. Muy verde. ANGL. Very greene. Plin. lib. 6. ca. 22. Mare id colore peruiritidis, præterea fruti- cosum arboribus.

Peruuior, is, pen. pro. Vsq; ad certum aliquem finem vitam produ- co. { ἀνακαταλύω } GAL. Viure. IT A. L. Viuere. GERM. Durchaus/ id- ben. His. P. Viuir. ANGL. To liue. Plaut. Capt. [sc. a. 3.] Et si peruuior



peruio vsque ad summam aetatem, tamen breue spatium est perferendi quæ minitas mihi.

Peruio, a, um, Per quod iri potest, penetrabilis. { διακρησις: διακρησις. GALL. Par où ou passe à l'entree. ITA. Penetrabile, per donec si può andare. GERM. Durchgang oder durchgang. HISP. Cosa passadera, que se puede passar. ANG. Easy to passe. Terent. in Adelphi. id quidem angustiorum non est peruio. Ouid. lib. 2. metam. Domus est imis in vallibus antri Abdita, sole carens, non vili peruia ventis. [Plant. Aulul. sc. 2. a. 3. Conclauium mihi peruio facitis. Idem in Pseud. sc. 4. a. 2. Cor mihi nunc peruio est. (i. liquidus animus.)

Perungo, gis, Oblino, circumquaque vngo, perlino. { καταχρησθαι. GALL. Oindre par tout. ITA. Ungere d'ogni parte. GERM. Überjachen. HISP. Vntar de todas partes. ANG. To anoynt and smere all ouer. } Colum. li. II. cap. 3. Si tamen per ignorantiam nuda manu truncaueris, & prurigo atque tumor incesserit, oleo subinde perungito. Cic. I. Tuscul. Corpora oleo perunxerunt.

Perunctio, onis, { διαχρησις. GALL. Onction. ITA. Vntione. GERM. Salbung oder vntersalbung. HISP. Vntadura. ANGL. An anoynting and smering ouer. } Plin. libr. 28. cap. 16. Perunctione prodesse dicitur.

Peruolgo, as, are, Peruagari. { περιπατεω. GALL. Aller & courir par cy par là. ITA. Andare vagando. GERM. Durchschweiffen. HISP. Andar vagabundo. ANGL. To go and wander hither and thither. } Lucre. lib. 2. Multiplexque loci spatium transcurrere eodem Tempore quo solis peruolant fulgura cælum.

Peruolo, pen. cor. peruis, peruult, peruelle, Valde cupio. { επιθυμω. GALL. Fort vouloir & desirer. ITA. Desiderare grandamēte. GERM. Bitterlich gern wölten. HISP. Mucho querer. ANG. To desire, greatly. } Curius lib. 6. Peruelim scire vtrum qui discedunt, an qui retinentur, de me querantur. Plaut. Curc. sc. 2. a. 1. Ibi me peruclim sepultam. Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Amor prohibet facere aduersum eos qui peruolunt.

Peruolo, as, pen. cor. Vique ad certum aliquem destinatumque locum volo, celeriter & velociter perferor. { διαμιμω. GALL. Voler viftement, aller viftement. ITA. Volare, andare velocemente. GERM. Durch fliegen. HISP. Volar, andar presto. ANGL. To flie to some place. } Cicero. in Somn. Scipio. Quibus agitur, & excitatur animus velociter in hanc sedem & domum suam peruolabit, Peruolito, as, frequentatiuum. Virgilius 8. Eneid. Omnia peruolitat late loca.

Peruoluo, is, pen. prod. Verso, magna vi voluo. { κατακλυθω. GALL. Rouler tout à fait, sueilliter. ITA. Volgere d'ogni parte. GERM. Drehen oder troten. HISP. Boluer de todas partes. ANG. To tumble or roll with violence. } Plin. lib. 33. cap. 4. Et repleto stagno, excussis obturamentis, erumpit torrens tanta vi, vt saxa peruoluat. Cicero. 2. de Orat. Deinde vt in suis locis quos proponam paulo post peruoluatur animus, vt se penitus insinuet in causam, vt sic cura & cogitatione intentus, diligentia est.

Peruoluto, as, are, frequentatiuum. { κατακλυθω. GALL. Rouler ou sueilliter souuent. ITA. Volgere e souente d'ogni parte. GERM. Bitterlich vnd här tröten oder bittieren. HISP. Boluer mucho de todas partes. ANGL. To tumble and roll with force of often. } Peruolutare libros omni adhibita diligentia euoluere. Cicero. ad Att. lib. 5. Quoniam meos cum Thalumeto nostro peruolutas libros. Idem de Oratore, Omnium bonarum artium scriptores ac doctores & legendi, & peruolutandi, & exercitationis causa laudandi.

Perurbano, a, um, Valde vrbano. { περιουρανο. GALL. Fort civil. ITA. Molto civile. GERM. Gar höfflich oder stadtilich. HISP. Muy civil, y gracioso. ANG. Very civil. } Cicero. ad Attic. lib. 2. Denique si solus non potuero, cum rusticis potius quam cum iis perurbano. Idem de cla. Orat. Etiam L. Torquatus elegans in dicendo: in existimando admodum prudens, toto genere perurbano.

[Perurgo, es, ere: Suet. in Tib. cap. 25. Summaque vi Germanicum ad capestandam Remp. perurgebant.]

Peruro, is, Comburo, & vrendo consumo. { κατακαω. GALL. Brusler du tout. ITA. Abbruggiare, consumare ardendo. GERM. Verbrennen oder brennen. HISP. Quemar, consumir quemando. ANGL. To burn up all. } Plin. lib. 34. cap. 17. Eadem in aqua calculus æreus, quadrans si addatur, vas peruri. Astu valido perurimur. Ouid. 3. de Arte. [Senes. cap. 10. de Consol. ad Mart. Peruret corpora ignibus.]

Perustus, participium, Combustus. { κατακαω. GALL. Du tout brulé, brûlé. ITA. Abbruggiato. GERM. Verbrunnen. HISP. Quemado. ANGL. Burned up all and consumed. } Propert. lib. 4. Eleg. 10. Cicero. ad Cesar. lib. 13. & iam hominem perustum, etiamnum gloria volunt incendere. [Ouid. Eleg. 4. lib. 3. Trist. Adstricto terra perusta gelu.]

Perusia, in qua L. Antonius ab Augusto obsessus, quum extrema fame laboraret, coactus est deditionem facere.

Perusinus, a, um, pen. prod. in qua L. Antonius ab Augusto obsessus, quum extrema fame laboraret, coactus est deditionem facere.

Perutilis, is, Valde vilis. { περιουλιος. GALL. Fort vile. ITA. Molto vile. GERM. Gar nutzlos. HISP. Muy prouchoso. ANG. Very profitable. } Cicero. ad Attic. lib. 9. In hac enim fortuna perutilis eius & operta & fidelitas esset.

Peruulgo, as, Diuulgo, in vulgus fero, dissipio, iacto. { διασπειρω. GALL. Publier par tout, mettre en lumiere. ITA. Pubblicare per tutto. GERM. Aufsprinden, aufsprengen, offenbar machen. HISP. Publicar per todas partes. ANGL. To diuulgar and spreade through all. } Cicero. pro Sylia, illas tabulas deteribi ab omnibus statim librariis, diuidi passim, & peruulgari atque edi populo imperaui. Idem pro Calto, Mulier quæ se omnibus peruulget. \*Peruulgatum in vulgus. Cicero. 2. de Finib. Nec

de re obscura, vt Physici: aut artificiosa, vt Mathematici: sed de illustri & facili, etiam in vulgus peruulgata loquitur de Epicuro. Cicero. pro Calio, Maledicta in omnes peruulgata. Plinius. in suis. sc. 1. a. 1. In vtrumvis oculum conuiescico: An in aurem? P. At hoc peruulgatum est minus.]

Pes, pedis, vide PEDIS, pedum.

Pes accipitrinus, A Romanis, dicta est herba, teste Dioscoride, quam Græci λυχνίδα αγγια, hoc est lychnidem sylucstrem appellant.

Pes miluinus, Herba est quam Columella colligi & reponi iubet, non tamen explicat quæ sit.

Pes gallinæ, Herba est ex genere capni siue fumarie crescentis in parietinis, & sepibus, ramis tenuissimis sparsisque, flore purpureo, succo suo caliginem oculorum discutiens. Vnde Plin. lib. 25. cap. 13.

Pessimum, pessimus, vide MALVS adiectiuum.

Pessulus, pen. pro. huius Pessinuntis, in Phrygia, cuius fertur templum maximum (vt inquit Strabo) magnæ venerabilis Matris deæ, quam Andigistan vocant. GERM. A. G. gwerb stat in Phrygia in deren dt. Bitten Eubete veteleyward. Hic lucus magnificè ab Attalis regibus structus est & templo, & porticibus ex albo lapide Romani celebrem reddiderunt, accessita inde Matris deæ statua quæ ab hoc loco Pessinuntia est appellata. Nominè hoc Cicero in masculino genere semper vitur. Sic enim ait in Oratione de Aruspicio responsis, Qui accepta pecunia Pessinuntem ipsum, sedem domiciliumque Matris deorum vastaris. Et paulo post, Pessinuntem per scelus à te violatum, & sacerdote sacrilique spoliatum recuperauit. [Gel. ca. 16. li. 7. Pessinuntij Afelli optimi.]

Pessulus, li, pen. cor. Quasi parvus pes, instrumentum quo ostium clauditur, subditaque mox clauæ referatur. { βαριακτιον. GALL. Un verrouil. ITA. Cadena, chiuistello. GERM. Ein tigel oder dergleichen an einer thuren. HISP. El aldana con que se cierra la puerta de dentro el pestillo. ANGL. A bolt or bare of a dore. } Apuleius. Tuna Myrmex tandem clauæ pessulus subiecit, pandit fores. Idem subdita clauæ pessulos reduco. Plaut. Aul. occlude sis Fores ambobus pessulis: iam ego hic ero. Terent. in Eunuch. Pessulum ostio obdo. Idem Heauton. Anus foribus obdit pessulam, ad lanam redit. [Plaut. Curc. sc. 2. a. 1. Pessulheus pessuli vos saluto. Vide vt dormiunt pessuli & subfiliæ. ] Vnde Oppellata ianua, Id est pessulus firmata. { οπισθησιον. Festus, Obices sunt pessuli ferrei. Huius diminutiuum est Pessulus.

Pessulata, fores. Dicuntur pessulis clausæ, munitæque. Et pessulata ianua pessulis firmata. { οπισθησιον. GALL. Portes fermees au verrouil. ITA. Porte serrate, chiuse. GERM. Vertigte thuren. HISP. Las puertas serradas con aldana. ANGL. Gates shoote with barres. }

Pessum, aduerbium, Retrosum, deorsum, ad imam partem, ad pedes, vel sub pedibus. { ὑποποδω. GALL. Droit en bas, sous les piés. ITA. A dietro, in gin sotto à i piedi. GERM. Mynderst, vnderst, vnder die fuß. HISP. Haçia atras, baxo à los piés. ANG. Vnder foote, downward, backward. } Vnde pessum premere, est pedibus calcare, siue sub pedibus premere. Plaut. in Mostell. Istunc ego suis pro factis pessimis pessum premam. [Plin. in Praefat. lib. 14. Pessum iere vitæ pretia, omnisque à maximo bono liberates dicte artes in contrarium cecidere. Pessum eo, hoc est cedo, vel retrocedo. { οπισθησιον. Aliquando pessum ire, siue abire, est ire in fundum, siue imam partem alicuius rei liquorem in se continentis, vt dolique, alui, fluminis, maris, aur lacus. } Colum. lib. 12. cap. 6. Nam vbi dulcem cascum demiseris in eam, si pessum ibis, sciens esse adhuc crudam: si innabit, maturam. Hinc Plautus in Aulul. Eodem modo seruum ratem esse amanti heræ æquum censo, Vt toleret, ne pessum habeat.

Pessundo, as, Conculco, pedibus calco. { καταπατω. GALL. Mettre en bas, fuire conler bas, submerger, perdre, ruiner, gaster, Item, fouler aux piés. ITA. Conculcare, calcare adosso. GERM. Mitte fußen tratten in grund stichen. HISP. Hollar d'ospear con los piés. ANGL. To cast vnder foote or to the ground. } Terent. in Andria, Quæ si non astu prouidentur, me, aut herum pessundabunt. Ouid. [Eleg. 5. lib. 3. Trist.] Non mihi quærenti pessundare cuncta, petitum Cæsareum caput est, quod caput orbis erat. Plautus Rud. Pessundediti me blandimentis tuis. Item arceo, reprimo. Plaut. in Merc. Ita pessumas pessundediti, iram, inimicitiam, lacrymas, in cororem, exitium.

Pestifer, & Pestiferè, aduerbium, vide in nomine PESTIS.

Pestis, huius pestis, Morbus est contagiosus, ab æris plerunque infectione intium capiens, qui nouam quæ afficitur, in omnium animantium perniciem effundit: quamquam etiam ex alius causis pestis nonnunquam gignitur. { ἄσθησιον. GALL. Peste. ITA. Peste. GERM. Die pestilenz. HISP. Pestilencia. ANGL. The pest or botche. } Pestes, in plurali. Plin. lib. 2. cap. 7. Morbisque & multis etiam pestibus, &c. [Vxore viuas viuas vt pestem oppetam. Plaut. Asin. sc. 1. a. 7. Nullum negotium est quin pestem oppetam. Plaut. Capt. sc. 3. a. 3. Quanta pernis pestis? quanta labes laridol. Plaut. Capt. sc. 2. a. 4. ] Per metaphoram pestis pro pernicie, exitio, vel calamitate accipitur. [Liu. 2. ab Vrbe, Ibant viuis famillæ viribus, Vcienti populo pestem imitantem. Cicero. pro Sylia. Fu- Tom. ij. Y ij]



nesta Reipub. pestis. [Quintilianus. Pestem intestinam propulsare. Et Senec. cap. 1. de Confol. ad Marc. Pestes animorum & corporum. Pestes & comites potentia, avaritia & ambitio. Senec. ca. 17. de Confol. ad Helu.] Dicitur aliquando de homine perditio, nefario, pernicioso, & qui sua tanquam contagione corrumpit & perdit ceteros. Terent. in Adelph. Ieno sum fateor, perniciis communis adolescentium, periturus pestis. [Plaut. in pseud. sc. 2. a. 1. Quin omnes peste hac populum hunc liberent? (i. Lenone.) ¶ Item, pro incendio: Livius lib. 5. dec. 4. [Et pro cæde maxima. Idem Liv. lib. 7. d. 4. ¶ Item pro infania, Plautus Amphitru. Pestis te tenet.]

Pestilentia, æ, Pestis. Plinius lib. 2. cap. 96. Locris & Crotone pestilentiam nunquam fuisse, nec villo terræ motu laboratum, annotatum est. [ἰσχυρὸν δὲ βόρ. λυμὸς. G A L L I C. Pestilence, peste, I T A. Pestilenz, a. G E R. Die pestilenz. H I S P. Pestilencia. A N G L. A pest, or pestilence.] Idem lib. 7. cap. 50. Senes minime sentire pestilentiam. [Et Quintilian. In pestilentia comestior.] [Sæpe etiam pestilentia accipitur pro aëris corruptione aut loci insalubritate, aut cæli inclementia.] [salubritas. Cic. 1. de Divinat. Ut hostiarum immolationum inspicerentur extra: quorum ex habitu atque colore cum salubritatis, tum pestilentia signa percipi: nonnunquam etiam quæ sit sterilitas agrorum, vel fertilitas futura. [Item Metaphor. de vitis vsurpatur: Gell. cap. 2. lib. 1. Animorum labes & pestilentias.]

Pestilens, entis, Quod pestem affert. [ἰσχυρὸς δὲ βόρ. λυμὸς. G A L. Pestilenteux, I T A. Pestilente. G E R M. Pestilenzsch, vngesund, das pestilenz bringt. H I S P. Pestilencial. A N G. That causeth the pest.] Cic. lib. 1. de Fato. Inter locorum naturas quantum interit, videmus alios esse salubres, alios pestilentes. Africus pestilens. Horat. 3. Car. Ode 23. Ventus horribilis atque pestilens. Catull. Epigr. 26. [Gellius cap. 7. li. 19. Pestilentia loca.]

Pestifer, adiectivum, Proprie quod pestem adfert, sed translate accipitur de omnibus quæ mortem aut exitum ostendunt, auctore Pestis. [ἰσχυρὸς δὲ βόρ. λυμὸς. G A L. Pestilenteux, qui fait mourir. I T A. Pestifero. G E R M. Das tödtliche schaden bringt. H I S. Cosa que trae a morte pestilencia. A N G L. That causeth the pest or death.] Plin. lib. 11. ca. 38. Taurorum sanguis pestifer potu maxime. Pestiferum bellum dixit Cic. ad Sulp. lib. 4. id est perniciosum, pestem, perniciem, exitum, mortem afferens. [Ouid. Eleg. 2. li. 5. Trist. Pestiferum tumido vulnus ab angue datum.]

Pestiferè, adverbium, [ἰσχυρὸς δὲ βόρ. λυμὸς. G A L. Pernicieusement. I T A. Perniciosamente. G E R M. Verderbtlich, mit unersättlichen schaden. H I S P. Pestilencialmente. A N G L. Perniciously.] Cicero 2. de Legib. Multa pestiferè & perniciosè sciuntur in populis.

Pestilitas, atis, apud antiquos legebatur, teste Nonio, pro peste. λυμὸς. Lucret. lib. 6. Hinc igitur subito clades nova pestilitatque.

Petalium, lij, [πετάλιον, ὑπελάβεινον, Vnguenti præstantissimi genus, ex nardi folio confectum, unde & nomen habet. πέταλα enim Græci folia vocant. Plaut. in Cure. Nam omnium odor vnguentum præ tuo nauseæ est. Tu statè, tu cinnamum, tu rosa, tu crocum, & casta es. Tu petalium. Latine Foliatum appellatur. Mart. lib. 11. At mea me librans foliati poscit amica.]

Petalus, atis, Nomen viuis ex iis qui in aula Cephei regis Perseo vim inferre conati, ceciderunt. Ouid. 5. Metam. Petalus irridens, Strygis caue cæteri, dixit, &c.

Petalites, atis, [πετάλιον, ὑπελάβεινον, Dioseoridi lib. 4. cap. 109. Herba est pediculum habens cubito maiorem, crassitudine pollicis, ita dicta à galeri forma quam latum folium pediculo superpositum videtur, referre, eo ferè modo fungorum scapos pediculis videmus adhærere. Rustici in Gallia Bardanam maiorem vocant.]

Petalio, pen. cor. huius petalosis. Caro porcina, quam alij coxam, alij eam partem suis esse dicunt, quæ ab alis incipit, & costas comprehendit, quibusdam veluti virgulis pinguis distincta. [ἰσχυρὸς δὲ βόρ. λυμὸς. G A L. Vn iambon. I T A L I C. Prosciutto, persuto. G E R. Ein schweiner rippbraaten. H I S P. El tocino, o pernil de tocino. A N G. A pestel of a pork. Mart. lib. 13. Musteus est, propra, charos ne differ amicos: Nam mihi cum vetulo sit petalose nihil.]

Petalunculus, diminutivum, [ἰσχυρὸς δὲ βόρ. λυμὸς. G A L. Petit iambon. I T A. Picciolo prosciutto. G E R M. Ein klein schweimino rippbrätlin. H I S P. Pernil de tocino. A N G L. A little peccell of a pork.] Iuuen. Satyr. 7. siccus petalunculus & vas Pelamidum.

Petalus, petasi, pen. cor. Galeris, pilei latioris genus, quo aduersus iniurias solis viatores faciem tumentur, qualis Mercurio à poetis assignitur. [ἰσχυρὸς δὲ βόρ. λυμὸς. G A L. Vn chapeau ou bonnet antique. I T A. Capello. G E R M. Ein breiter hut/ ein schynhut. H I S P. Sombrero de grandes alas. A N G L. A broade cappe or hatt.] Plautus in prologo Amph. Ego habeo vsque in petalo pinnulas, [Idem Plaut. pseud. sc. 4. a. 2. Opus est chlamyde, machara, ac Petaso, (ornatu peregrinantis scilicet) Idem ibidem sc. 7. a. 4. Quid mercedis Petasus demeret. ¶ Fitque à Græco πέταλον, quod est extendo, cuius aoristus est πέτασα. ¶ Hinc petasati, qui galero pro capitis ornamento videntur. Sueton. in August. cap. 82. Estate aperitis cubiculi foribus, ac sepe in peristylis sistent aqua, atque etiam ventilante aliquo cubabat: solis verò ne hyberni quidem patiens, domi quoque non nisi petasatus sub dio spatibatur. ¶ Per translationem verò petasus dicitur quiddam in galeri formam ædificiis superpositum, extensum, & explicatum, in metæ formam se contrahens. Plin. lib. 36. cap. 13. Suprà id quadratum pyramidis statit quinque, quatuor in angulis, & in medio vna: in imo latæ pedum septuagendum in quadam, alia centenum in quinquagendum, ita fastigiata, ut in summo orbis æneus, & petasus vnus omnibus sit impositus, ex quo pendeant excepta catenis tintinnabula quæ vento agitata longè sonitus referant. ¶ Sunt qui petasum interpretentur pro calcamento genere, putantque petasatum dici qui hoc calcamento sit indutus, adducentes locum Ciceronis ad Cassium, lib. 15. Epistol. Sed pe-

tasati veniunt: comites ad portum expectare dicunt. Neque tamen absurda res sit, hic petasatos, pro galero rectis intelligere. Solent enim qui peregrè proficiscuntur, se galero aduersus ætus iniuriam munire.

Petaurum, [ἰσχυρὸς δὲ βόρ. λυμὸς, Genus ludis & machina quædam lignea: quod quidem ludi genere homines per aëra rotarum pulsu iactabantur. Martial. lib. 11. Quam rota transmissio tories in pacta petauo. ¶ Dicit etiam potest petaurum supra quod homines agilitate corporum insignes ludunt: ut hasta circa quas se volunt: fones supra quos etiam reciproci ambulant: circuli per quos se more piscium trāsmittunt: tabulæ è quibus in aëre pendunt, vno brachio se sustentantes. Græci dicunt petaurum esse laqueum & asseres quibus domos tegunt. Iulius Pollux existimat caueam esse in quam se cortis alites cubitum ituræ conferunt.]

Petaurista, [ἰσχυρὸς δὲ βόρ. λυμὸς, teste Nonio, à veteribus dicebantur qui saltibus, vel scenis leuitoribus mouerentur. Varr. li. 2. de Vita populi Romani, Nec minus aliquo in genere sunt ludi velites Galli Germani petaurista, qui & petauri dicuntur à πέταυρον, volare. Festus, Petaurista Lucilius à petauo appellatos existimare videtur, quando ait, Sicuti mechanici quum alto exilire petauo. At Ælius Stilo, quod in aere volent, quum ait, Petaurista, proprie Græcè, ideo quòd ij πέσις λέγουσιν πεταύται.]

Petesco, siue Petisco, petesco, Vide PETO.

Petigo, pen. prod. nis, Morbi genus, qui & impetigo dicitur, quod vicina petat, sese latè summa cute diffundens. [ἰσχυρὸς δὲ βόρ. λυμὸς. G A L. Gratele, ou feu volage. I T A. Volatica. G E R M. Wisse spitzge vnt vmbfrässende raub. H I S P. El empeno. A N G L. Azzar or ringworm.] Occupat plerunque totum vultum, oculis exceptis. Lucil. li. 30. referente Nonio, Illuuias, scabies, oculos huic denique petigo conscendere.

Petilia, Plinio, [ἰσχυρὸς δὲ βόρ. λυμὸς, Ptolemao, & Stephano, Magnæ Græciæ urb. est non procul à Lacinio promontorio, à Philoctete condita, ἵσχυρὸς δὲ βόρ. λυμὸς, id est à volando, quod ex volatu auium sumpto augurio, ibi futuræ urbi locus sit delectus.]

Petilis, Flos est autumnalis, circa vepres nascens, quinque foliorum, caliculo versicolori, instar rosæ syluestris, ita dictus à Petilia magnæ Græciæ urbe, ut quidam existimant.]

Petilus, pen. cor. adiectivum, Tenuis, exilis. [ἰσχυρὸς δὲ βόρ. λυμὸς. G A L L. Tenue, inenu, I T A. Tenue. G E R M. Niet vnd durr. H I S P. Delgado, Lucilus. Infigas variis crinibus, & petilis. Nonius, [Petilius Lucus proprie verbum. Plutar. in Camill.]

Petimina, Vlcera in humeris iumentorum, quod jma, id est profunda petant. Nominatiuus singularis est petimen. Lucilius apud Nonium, Ut petimen naso, aut lumbos ceruicibus tangant.]

Petiolus, li, diminutivum est à pede. [ἰσχυρὸς δὲ βόρ. λυμὸς. G A L. Petit pié. I T A. Picciol pede. G E R M. Ein süßlin. H I S P. Pequeno pié. A N G L. A little foote.] Afran. apud Nonium, Atque adeo nolo nudo petiolo ambales. ¶ Petiolus pro pediculo ex quo fructus pendet. uisq. Columell. lib. de Arb. cap. 23. Quum iam matura mala fuerint, antequam rumpantur, petiolus quibus pendet intorqueo.

Peto, petis, petini, vel petij, petitum. Oro siue obsecro. [ἰσχυρὸς δὲ βόρ. λυμὸς. G A L. Demander, Aller querir. I T A L. Pregare, chiedere, domandare. G E R M. Bitten/begären. H I S P. Demandar, pedir. A N G. To ask, to requirre.] Valla, Petere dicimur, quum aliquid humiliter, & precibus petimus. Petere (inquit Varro) proprie est aliquid suppliciter, & precari postulare. Habetque in hac significatione ferè ablatiuum personæ cum præpositione à, vel ab. Cic. Philipp. lib. 13. Epistol. Quapropter à te etiam atque etiam pro nostra summa conjunctione, proque tua in me perpetua, & maxima benevolentia maiorem in modum peto atque contendo, ut eius filios qui in tua potestate sunt, mihi potissimum condones. Idè 6. Ver. Iste petit à rege, & eum pluribus verbis rogat. [M. Credidi te non esse rediturum. L. Cur igitur à me petis? Plaut. Cure. sc. 3. a. 4. Vos amo, vos volo, vos peto, atque obsecro. (Peto, i. rogo, oro) Plaut. Cure. sc. 2. a. 1. A me petiuit opere maximo, ut cauerem Plaut. pseud. sc. 2. a. 3. Item Proposita arma peto. Ouid. 13. Metam. Præmia magna peti fateor. (i. arma.) Ibid. Certa amittimus, dum incerta petimus. Plaut. pseud. sc. 3. a. 2. Ecce. Item, lus petis: Alibi, Ius bonum oras. Plaut. pseud. sc. 2. a. 5. Item ¶ Petere de magistro destinando. Gell. 5. lib. 13. Præter ablatiuum personæ admittit & accusatiuum rei: ut Petere auxilium, vel Præsidium ab aliquo, apud Ciceronem pro Quintio. Iniurius est, qui quod Lenoni nulli est, id ab eo petas. Plaut. Cure. sc. 1. a. 1. Ab eo petito istam gratiam (i. reddat tibi beneficium. Plaut. Capt. sc. 5. a. 3. Ne à me argentum petat: (i. repetat) Plaut. Men. sc. 7. a. 5. Nisi petitum argentum à meo sodalium mutuum. Plaut. Cure. sc. 1. a. 1. \* Non mihi (pro à me) petitum caput est Cætareum. Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Requièscque mihi, non fama petita est. Idem Eleg. vlt. eiusdem lib. Multis vna petita precis. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. ¶ Petere aliquando est ambire. Plautus Aub. sc. 4. a. 1. Si opulentes it petitum pauperioris gratiam. (i. ambibit. Et Ouid. 13. Metam. Denique de Danais quis te laudat: ut petivc. (i. ambibit.)) ¶ Varij præterea sunt huius verbi in oratione vsus. Dicimus enim, Petere et auxilium, Petere opem, Petere colloquij, Petere cõsilium, Petere gratiam, Petere amicitiam, Petere oracula, Petere pacem, Petere præmium, Petere responsa, Petere vna, Petere mutuum, quorum omnium testimonia in bonis a. . . . iuuentu sunt facilia. ¶ Ingitur aliquando datiuo pro ablatiuo cũ præpositione. Virg. 9. Æneid. O genitrix quò fata vocas aut quid petis istis? Vbi Servius, Petis istis, id est, pro istis. Nam sic dicimus, Peto tibi, id est, peto pro te. ¶ Petere aliquando commemorate est, inquit Nonius. Virg. li. 8. Æneid. Quid causas petis ex alto? id est commemoras, vel potius repetis: ut per aphæresin simplex ponatur pro composito. ¶ Ponitur aliquando pro tenere. Virg. 3. Æneid. Summissi petimus terram. Cic. ad Attic. lib. 3. Et ille incertus vbi ego essem, fortasse alium cursum petiuit. ¶ Aliquando pro adipisci. Plin.







**P**etulantia, est lascivia, siue effrenatio immodica ad quodlibet vitium, à petendo dicta. { *ῥῶν τῆς ἄσχηκ* ἢ τῆς *ῥαδὸν ὀδὸν ἐχάμας*. ὄψις, ἀπὸ τῆς *ῥα*. Malice effrontée, ἀναυαστὴ ἐς ἄσχηκ, petulance. *Ita. Sfaciatate, & profusione.* GER. M. *Mutwill, fröhheit, fetter gelibit.* HISPAN. *Aquel de suergon çamiento, la sciuita de mafiada.* ANGLIC. *wantonness, dishonestie, sawciness.* Cicero in *Cal. maiore.* Vt petulantia, & libido magis est adolescentium, quam senum, nec tamen omnium adolescentium, sed non proborunt. *Gellius cap. 3. lib. 3.* Petulantias dictorum diluere. *Seneca. cap. 17. de Consol. ad Heluiam.* In tanta sceminarum petulantia, rustica eius modestia. *Plaut. Men. se. 1. a. 5.* Da quod bibam tuam qui possim perperit petulantiam. *¶ Dicitur quoque de pecudibus. Colum. lib. 7. cap. 6.* Quoniam cornuiferi ferè perniciosi sunt, propter petulantiam. Et de arborum ramis. *Plin. lib. 16. cap. 39.* Præcipueque domibus experitur ramorum petulantia. Et de morbis. *Gellius lib. 12. cap. 3.* Itaque vidistis philosophum ratione decreti sui nixum, cum petulantia morbi, dolorisque exultantia colluctantem. Dicitur autem petulantia, auctore *Cicero. lib. 4. de Reg. à petendo,* vt procacitas à procando, id est pascendo nominata est.

**P**etulanter, aduerbium, Improbè, procaciter, lasciuè. { *ὄψις ἄσχηκ, ἀπὸ τῆς ῥα*. G. A. Z. Effrontément, impudiquement. *ITAL. Sfaciatamente, dishonestamente.* GER. M. A. N. *Wastwillig, gatz fröhlich, vnd vuerföh ampter welf.* HISP. *Desvergongçadamente.* ANG. *wantonlie, sawcели, impudentlie.* *¶ Cicero ad Attic. lib. 2.* Diphilus Tragedus in nostrum Pompeium petulanter inuectus est. *Ouid. in Epist. Pavidis ad Helenam,* Quin etiam vt possim verbis petulantius vri, Non semel ebrietas est simulata mihi.

**P**etulus, ei, Lasciuus, qui ῥῶν ὀδὸν, ἀπὸ τῆς ῥα. G. A. L. Lascif, effronté. *ITA. Lasciuo.* GER. M. *Geltmützig, si d'p/gumpfig.* HISP. *Logano d' rotogon.* ANG. *wanton, lasciuious, uer huring.* *¶ Vir. 4. Geor.* Hædique petulci, id est lasciuus, exultantes, vt ait *Seruius. Colum. lib. 7. cap. 3.* Itaque capri vel arietis petulci læuitiam pastores hæc astutia repellunt. Hinc meretrices quoque petulcas veteres dixerunt, à petendo.

**P**etulus, c. v. m. palatij, dicta est ea regio Vrbs quam Romulus obseruam posuit ei pariti in qua plurimum erat agri Romani ad mare versus: quia mollissimè inde adibat Vrbs, quum Hetruscorum agrum à Romano Tiberis discluderet, cæteræ vicinæ ciuitates colles aliquos haberent oppositos. *Festus.*

**P**etulus, c. e. Parua est insula in vno ostiorum Istri, quod ab illa Peuces appellatur, teste *Plin. lib. 4. c. 12.* *¶ Luc. lib. 12.* & barbara Cone Sarmaticas vbi perdit aquas, sparsamque profundo Multifidi Peuzen vnum caput abluit Istri. *Valer. Flac. lib. 8.* Danubij viridèmq; vident ante ostia Peucen.

**P**etucedanum, *Plinio* siue Peucedanus, ἀπὸ τῆς *ῥα* *Dioscoridi,* Herba est tenui caule, & oblongo, sceniculoque non dissimili, iuxta terrâ foliolis, radice nigra & crassa, odore graui. Nomen inuenit à pinu, cuius folia imitantur, quemadmodum myrtidatum à myrto: Vnde & pinastellam nonnulli ex recentioribus appellarunt. *Vulgus Caudam suillam appellat.*

**P**etusa, c. i. a. Peninsula est in sinibus Italiae, aliis nominibus Calabria & Messapia dicta. *Autor Plin. lib. 3. cap. 5.*

**P**etaxus, *Vide* *RECTO. Mart. lib. 2.* Petaxus pulchrè, rides mea Zoilo trita.

**P**eziza, *αἰζίζα,* Fungi qui sine radice, aut pediculo nascuntur, quasi pedestres. *Plin. lib. 19. cap. 3.* Dicit quod non tollant sese altius à terra, πεζο, enim à Græcis dicitur qui pedibus iter facit: vnde etiam calcio illi qui in latruncolorum ludo pedices vocantur, à Græcis vocantur πεζοί.

P ante H.

**P. H. C.** In notis antiquorum, Publicus honor curandus.

**P**HABIRANVM, *αἰβίριον,* apud *Procl. lib. 2.* Germaniæ vrbs est in climate Septentrionali sita. Qui Ptolemæum postremò recognouerunt, ex longitudine & latitudine situs coniciunt eam esse urbem quam hodie vocant *Bromen.*

**P**HACIÖN, *φάκων,* Thessaliæ oppidum apud *Thucyd. lib. 4.*

**P**HACÆS, *φάκαις,* Populi fuerunt Corcyræ: vnde & Corcyra Phæacia dicta est: quæ est insula in ostio maris Adriatici. Hodie vocant *Corphu.* Scribitur cum æ diphthongo. Nominatiuus singularis est Phæax. *Horat. lib. 1. Epigr.* Pinguis vt inde domum possis Phæaxque reuerti. Phæacem verò figuratè dixit pro homine nitido, ventrici ac galax dedito, quales in Phæacia hoc est Corcyra esse solent: de quibus sic ait *Horat. Epist. li. 1.* Quis pulchrum fuit in medios dormire dies, & Ad strepitum citharæ cessatum ducere curam.

**P**HACVVM, Ciuitas est in planitie Phæaciæ insulæ, quæ ab vtraque parte habet duos editissimos vertices, in quibus adhuc sunt arces.

**P**hæcius, a, um, *φάκιον.* & Phæacus, ca, cum, vna syllaba minus. *Propert. lib. 3.* Nec mea Phæacas æquant pomaria syluas.

**P**hæcæstus, Calcei genus, vnde Phæcæstios sacerdotes & deos vocamus. *Seneca ad Luciliu.* Si quem palliatum, aut phæcæstiatum conspexeris.

**P**HÆDÖN, *φῆδων* Atheniensis, in conuiuio à triginta Atheniensium tyrannis uectus fuit: cuius filia: virgines quum aduersus quorundam vim pudicitiam alioqui illibaram seruare non possent, inuicem se complexæ, in puteum desilientes necem sibi conseruerunt. *¶ Fuit & alter hoc nomine philosophus Elidensis, Socraticis auditor, ingenio liberali. Qui (vt quidam scripserunt) seruuit lenoni perinde quasi meritorius puer, quæstuariumque mancipium. Eum Cebes Socraticus emisse dicitur, habuisseque in philosophorum disciplinis. Atque is postea philosophus illustris fuit, cuius nomini Plato librum de immortalitate animorum inscripsit, qui etiam ab eius nomine Phædon inscribitur.*

**P**HÆDRÆ, *φῆδρα,* Minois Cretensium regis filia fuit, & vxor Theleici, quæ amore Hippolyti priuigni capta, quum ipsum adducere non potuisset, vt patrum thalamum conspurcasset, apud patrem cum delitit, tanquam stuprum sibi inferre uoluisset. *Reliqua vide in dictione Hippolytus.*

**P**HÆDRVS, nomen amantis, apud *Plaut. in Cursul.*

**P**HÆDRVS, *φῆδρος,* Vnus ex discipulis Platonis, cui Plato inscripsit librum qui ab eius nomine dicitur Phædrus.

**P**HÆDYMA, Otranis nobilis Persæ filia, primùm Cambysis regis, eoque mortuo, Smerdis Magi concubina, quæ prima deprehendit, non Smerdim Cyri filium, vt populus credebat, sed Magum imperare. Quare commota Persarum nobilitas Smerdim in regia trucidauit, Dariuque equi hinnitu (vt inter eos conuenerat) regem declaratum, in illius locum substituunt. *Autor Herodot. lib. 4.*

**P**HÆBIANA, apud *Procl. lib. 2. cap. 12.* Rhetia: vrbs, alio nomine Phæbiana castra, vulgò hodie *Bebenhusium.*

**P**HÆSTVM, *φῆστος,* Vrbs in Creta, à qua Phæstius *φῆστος,* Epimenides dictus est, quem adiutorem condendis legibus Solonis fuisse tradit *Plutarchus,* inelytum vaticinio, & rerum diuinarum peritia.

**P**HÆSTVS, *φῆστος,* Mons seu promontorium Cretæ, circa Gortynam vrbs, ciuitatem habens eiusdem nominis. Sed nomen ciuitatis sceminiui generis est, montis masculini *Strabo lib. 10.* *¶ Phæstus, φῆστος,* fuit, teste *Homero. 5. Iliad.* Bori Mæonij filius, siue Lydij, qui quum venisset Troianis auxilio, ab Idomeneo interfectus est.

**P**HÆTHON, *φῆθων,* Ligurum rex fuit vetustissimus, cuius multæ in Hetrusco litore colonia: fuerunt, vt Cato est autor in *Originib.* *¶ Phæthon. φῆθων.* GER. M. *Ein son Gotte, vnd Clymenes.* Solis filius ex Clymene: qui quum à patre impetrasset vt vno die currus sui habenas sibi permitteret, aurigandique imperitus, cælum & terram combureret, à Ioue fulmine è curtu excussus, in Padum vruium decidit. Dicitur Phæthon *ἄπὸ τῆς ῥα*, hoc est, à luce, & *φῆθων*, vt vnde & pro Sole accipitur. *Virg. 5. Æneid.* Auroram Phæthontis equi iam luce uehebant. *[Sueton. in Calig. cap. 11.* Phæthontem orbiterarum educare. i. perniciosa: siue perniciosum incendiarias.]

**P**hæthontides, *φῆθωνίδες,* Clymenes & Solis filia: dicuntur sorores Phæthontis, quæ dum extinctum fratrem flerent, conuersæ sunt in alnos arbores, vt ait *Virgil. 6. Eclog. ait 10. Æneid.* in populos.

**P**HÆTHVSA, *φῆθουσα,* Fuit vna ex filiabus Solis ex Neæra nympha, & soror Lampetæ, quæ in Sicilia, patris sui, id est Solis armenta custodiebant: in quibus soli sacris socij Vlyssis contra Circes monita degustantes, naufragium fecerunt, vt *lib. 12. Odys. fabulatur Homerus. Ouid. 2. Metamorph.* Phæthulam & Lampetiam Solis & Clymenes filias fuisse tradit, & sorores Phæthontis, quæ quum fratrem fulmine percussum supra modum lugerent, ad Eridani ripam in arbores conuersæ sunt, quæ lacrymarum loco electram exsulant.

**P**hægedæna, æ, cum diphthongo in pen. (Nani Græcè *φῆγέδνα* scribitur, *ἄπὸ τῆς ῥα*, hoc est ab edendo. *ANGL. A running canker or pork which shorlily eateth the fleshe.* Exulceratio vsque ad ossa celeriter depascens, cum inflammatione saniem malè olentem emittens, & ad mortem perducens. *Autor Iulius Pollux Plin. lib. 10. cap. 4.* Vlceræ quæ phægedænas vocant, folia & radix recens cum melle sanant. *Columella quoque lib. 9. cap. 11.* Phægedænam inter apum morbos numerat, quum scilicet ceræ partes vacuæ computrescunt, & serpente larius vitio, ipsæ quoque apes intereant. Sæpe etiam (inquit) vitio quod Græci *φῆγέδνα* vocant, intercut.

**P**hægedænicus, a, um, adiectiuum. *Plin. lib. 24. c. 4.* Condylomatibus quæ phægedænica vocantur.

**P**HÆGÖ, *φῆγος.* Incredibilis edacitatis homo fuit, quem Flauius Vopiscus in Aureliano tradit, mensæ Imperatoris adhibitum, apud integrum, centum panes, veruecem, & porcellum vno die edisse, bibisque vino orcam. *¶ GER. Ein fratz.*

**P**hagus, *Vide* *FAGVS.*

**P**HALACOCÖRAX, penula correptæ Aquaticus coruus. *φῆλακωκόραξ.* *GALLIC. Cormorant ou corbeau pèscheret.* *ITALIC. Coruo aquatico.* GER. *Ein wasser raab etlich nennnen disen vogel ein Schwemmer ganß.* HISPAN. *El cueruo caluo.* ANGL. *A water crow or cormorant.* *¶ Plin. lib. 10. c. 48.* Iam & in Gallia Hispaniaque, & per Alpes etiam, vbi & Phalacrocoraces, aues, Balearium insularum peculiare.

**P**HALACÖN, *φῆλακων.* G. A. L. Chauue. *ITA. & HISP. Caluo.* GER. *Kaltkopf.* ANG. *Balde.* Græci caluum dicunt. Hinc corui aquatici phalacrocoraces dicuntur, Balearibus insulis peculiare, vt inquit *Plin. lib. 10. cap. 48.* *¶ A* Græcis etiam calua nudâ, nullis herbis, aut plantis vestita, phalacra, *φῆλακων* appellatur: quæ à *Columella* vocantur giabreta. Vnde etiam Corcyra: insulæ promontorium quoddam phalacron appellatur, teste *Plin. lib. 4. cap. 11.* *¶ Præterea Idæ montis iuga Phalacras vocari tradit Stephanus,* eo quod ob niuis copiam qua in multam vsque ætatem tecta sunt, stiprem nullam gignant, usque veluti capillamentis orbata, calua videantur.

**P**halax, vel vt alij scribunt, Falax, Dictæ sunt turres lignæ, teste *Nonio,* quæ spectaculorum gratia erigebantur, *Festus,* Phalax, lignæ turres sunt, ob altitudinem dictæ à salando, quod apud Hetruscos significat cælum, *Ennius,* Malos diffundunt, sunt, tabulata phalaxque.

**P**halæcium, carmen, *φῆλακίον μέτρον,* A Phalæco inuentore nomen accepit, Alio nomine dicitur Hendeccasyllabum, à numero scilicet syllabarum. Constat spondeo, dactylo, & tribus trochæis. In prima tamen sede pro spondeo modò trochæus legitur, modò iambus.



**Phalanga**, φάλαγγις. GALL. Rouleaux qu'on met sous les navires, pour les tirer à l'eau ou à bord. ITAL. Stanghe. GERMAN. Spret waten oder wessen / auff metchen man ein last eragt oder woret. HISPAN. Las palancas. ANGLIC. Rollers which a put under ships to roll to the sea or from the sea. Sunt quibus baluli ferendis oneribus utuntur, quod *οδοδερα* Plato appellat. *Plin. lib. 4. cap. 56.* Phalangæ, fustes sunt nodis carentes, quibus Afri prælium contra Ægyptios primi fecerunt. *Lull. Pollux. Phalanges, inquit, siue phalange, dicuntur ligna quibus subiectis naues trahi solent.* Scribit *Herodotus* Æthiops vicenos dentes elephantorum grandes, & è materia hebeni centenas phalargas, tertio quoque anno tributi vice regibus pendere solitos. *Nonius* abiecta aspiratione vocat palangas. Palangæ (*inquit*) dicuntur fustes teretes, qui nauibus subiuiciuntur, quum attrahuntur ad pelagus vel quum ad littora subducuntur: vnde etiam nunc palangarios dicimus qui aliquid oneris fustibus transvehunt. *Varr. lib. 4. de uita popul. Roman.* Quum *Pæne* in fretum obuiam venisset nostris, & quosdam cepisset, crudelissimè pro palangis carinis subiecerat, quo metu debilitaret nostros. *[Casar lib. 2. de bell. civ.]* Opus machinatione navalium, phalangis, ad turrim admovent. Hinc etiam Latini formauit: ut verbum Palangos, quod est onus aliquod huiusmodi fustibus transueho. *Afranius*, Et capream vnam semilaceram quaterni simul palangabant.

**Phalangarii**, φάλαγγιται. Appellati sunt milites qui erant in phalange, quales habuit ad imitationem Alexandri Magni Alexander Severus Romanorum Imperator, ut autor est *Lampridius*. Sunt etiam phalangarii (ut quibusdam placet) qui onera fustibus transvehunt sed in hac significatione, apud *Nonium* legitimus palangarios sine aspiratione.

**Phalangites**, φάλαγγιται. Herbarum nomen est, quæ alio nomine phalangium dicitur, à nonnullis etiam leucanthemon. *Plin. lib. 27. cap. 12.* etiam ab effectu eam nomen accepisse ostendit, quod phalangiorum moribus medeatur: quod & ipsum aperte testatur *Ægineta*, φάλαγγιται, inquit, *διεσκεπησθησαν τῶν τοῖς φάλαγγιδίου τοῖς σπυρίων.*

**Phalangium**, γίγ. φάλαγγιον. GAL. Vne forte d'araigne, de laquelle la morsure est venimeuse & dangereuse. ITAL. Sorte di ragno. GERMAN. Ein gassang / cinet großen spinnen so imo cinent den fustin drei giesch hat. HISPANIC. El aranna panconosa. ANG. A kind of spider whose bite is venomous. Genus araneorum dicitur quod inter nodia terna habeat in cruribus. φάλαγγιον Græcorum propriè digitorum internodium dicitur. *Plin. lib. 29. cap. 4.* Phalangium est Italici ignotum, & plurium generum: visum simile formicæ, sed multo magis rufo capite, reliqua corporis parte nigra, uibus intercurtantibus respersum gutis. Reliqua phalangiorum genera vide ibidem. Est item phalangium herbarum nomen, quæ & alio nomine phalangites dicitur: vide *Plin. lib. 27. cap. 12.* & supra in dictione PHALANGITES.

**Phalantus**, φάλαντος. Lacon quidam fuit, de quo hæc tradit *Seruius libro 3. Æneid.* Quum olim Lacones & Athenienses diu inter se bella tractarent, & quum vtraque pars affligeretur, Lacones quibus iuuentus deerat, præceperunt ut virgines cum quibuscunque concumberent: quod & factum est. Sedatis autem bellis, iuvenes incertis parentibus nati, quum & patriæ & sibi essent opprobrio (nam Partheniæ dicebantur) accepto duce Phalanto, octauo ab Hercule, patriam reuenerunt, delatiquæ ad breue oppidum Calabria, quod Taros Neptuni filius considerat, id auxerunt, & prisico nomine Tarentum appellauerunt. *Hæc ille.* Eadem serè commemorat *Acron in illud Horatii libr. 2. Carm. Ode 6.* Dulce pellitis onibus Galei Flumen, & regnata petam Laconi Rura Phalanto. Hinc Phalanteus, a, um.

**Phalanx**, γις. φάλαγγις. GALL. Armée Macedonique de huit mille hommes de pie armey. ITAL. Squadra. GERMAN. Ein gardie vndt ein schicht ordnung von aqz tausent stiebstichten. HISPAN. Gente de pie puesta en ordenança. ANGL. An army of Macedonia of eight thousand armed footmen. Dicitio Macedonica, qua non propriè legio, sed quadrata acies, & cuneus militaris intelligitur, quando licet pes pedi, clypeus clypeo, vir viro in acie contrebatur. Continebat autem octo millia armatorum. Et hoc quidem peculiare fuit Macedonum institutum, ut autor *Liu. lib. 8. ab Vrbe, quum ait.* Et quod antea inquit phalanges suntites Macedonis, hoc postea manipulatim instructa acies cepit esse. *Curtius*, Macedones phalangem vocant peditum stabile agmen, vbi viri, armis arma conferta sunt, *Cæs. lib. bell. Gal.* Milites nostri è loco superiore pilis missis, facillè hostium phalangem perfrugerunt. In quo Cæsaris exemplo proculdubio accipitur phalanx pro armorum connexionem, atque testudine, siue pro armatorum ordine, quo perfracto maxime hostibus noceri potest. Hinc per translationem illud à Satyrico poeta dicitur, iunctæque vmbone phalanges. Item phalanx, est regula continens lances, id est libram. Phalanx item *Aristoteli* genus aranei est, quod & phalangium, φάλαγγιον, dicitur. Item phalanges dicuntur digitorum internodia, teste *Galeno in tractatu de ossibus*: cuius verba placuit Latine verti, inter digitos & carpon, ossa quæ ad eos tendunt, & palmam explent, μετακρῶτων, appellant: inque carpo per synarthrosin, aut priori digitorum phalangi, scythali dicitur (sic enim variè à nonnullis digitorum ossa nominantur) per diarthrosin alligantur.

**Phalangitæ**, tarum, dicuntur Milites ex phalange φάλαγγιται, *Liu. lib. 37.* Decem millia peditum more Macedonum armati fuere, qui phalangitæ appellabantur.

\*Phalangarii, appellati sunt milites qui erant in phalange, quales habuit ad imitationem Alexandri Magni Alexander Severus Romanorum imperator, ut autor est *Lampridius*.

**Phalara**, φάλαρα. Ciuitas in f. u. Malcaco non procul à Sperchij fluminis ostio. *Plin. lib. 4. cap. 7.*

**Phalarica**, æ, pen. cor. φάλαρις. Genus est teli ad modum hastæ, vali-

do præfixum ferro, quod in longitudine habet pedes tres, & eorum cum armis corpus transfigitur: cuius tubam & hastile sulphur, resina, bitumen, stuppa, conuoluntur in fuso oleo quod incendiarium vocant: deinde ballistæ impetu emissa, prærupto munimine ardens, figitur ligno, turrimque machinam incendit. Est autem magna, & parua phalarica, vnde *Lucanus* dixit phalaricam neruis miti tortilibus. *Virgil. verò lib. 9.* Turnum manu iaculari potuisse phalaricam ostendit. Sed magnum (*inquit*) stridens contorta phalarica venit Fulminis acta modo. D. Et autem phalarica, teste *Seruius*, quod ea utuntur phalarum, hoc est turrim propugnatores: siue, ut *Vegetio* placet, quod turritæ machinæ ea incenduntur. [Phalaricæ descriptio est apud *Liuum lib. 1. Dec. 3.*] Vide de hæc machina plura apud *Seruium in locum Virgilij iam citatum. Item Gellium cap. 25. lib. 10.*

**Phalaris**, φάλαρις. Nomen proprium Agrigentinarum regis crudelissimi: qui præter cætera notorum suppliciorum instrumenta, taurum habuit æneum, Perilliarie fabricatum, in quem inmissi damnati, igneque subiecto, bouis mugitus edebant: cuius mucus nomine quum artifex non leue munus speraret, iussa Tyranni in taurum coniectus, primus artis suæ specimen præbuit. Ipse quoque Phalaris, quum nimia eius atrocitas ulterius ferri non posset, facto in eum vniuersorum ciuium impetu correptus, ei ipsi tauro quo alios exusserat, inclusus, viuis crematus est. GERMAN. Ein grausamer böng vnd tyran zu Hattgentin Stellen. Cicilibr. 2. Offic. Phalaridis præter cæteros nobilitata crudelitas, qui non ex hisce interit, ut is, quem modò dixi, Alexander: non à paucis, si hic noxter, sed in quem vniuersa Agrigentinarum multitudo impetum fecit. *Quid in Ibin.* Vtque ferax Phalaris lingua prius ense refecta, More bouis Phario clausus in æne gemas. Est præterea phalaris aus quædam ex genere amphibiorum, in Seleucia Parthorum & parte quadam minoris Asiæ præcipuè nascens. Vnde *Varro, de Re rust. cap. 11.* Sunt item non dissimilia alia genera: ut querquedula, phalarides, sic perdices, quæ (ut *Archelaus* scribit) audita voce maris concipiunt: Apud *Plinium tamen lib. 10. cap. 48.* & *Colum. lib. 8. cap. 15.* legitimus phalarides per secundam vocalem in antepenultima, quo pacto etiam apud *Varr.* legendum suspicantur. Item herba, quæ tyrsim habet longum, tenuem ceu calamum, in summo flore inclinatum, semen simile selamæ. *Plin. lib. 27. cap. 12.*

**Phalarisus**, mi, φάλαρις. Phalaridis tyrannis, vel eius imitatio, hoc est summa crudelitas.

**Phalera**, orum, φάλαρα, Portus Atheniensium, quing; millium passuum muro vrbi coniunctus. Hinc ortus traditur Demetrius philosophus, Phalereus, à patriæ cognominatus. Apud Græcos, teste *Steph.* indifferenter effertur, φάλαρα ἰσηδῆς, & φάλαρα πολυπονηδῆς.

**Phaleris**, φάλαρις. Gentile nomen est à Phaleris Atheniensium portu deductum. Quo cognomento etiam dicitur est Demetrius philosophus, Phanostrati filius, & Theophrasti auditor, qui quum à Cassandro Macedonum principe Athenis esset præfectus: non modò popularem non destruxit potentiam, sed etiam melioribus institutis reformauit. Verum tantum inuidia valuit, ut post Cassandri obitum in Ægyptum fugere coactus sit: quo tempore eius inimici statuas eius plures trecentis dithectas confluere. Tandem morsu aspidis periit, quum multa apud Ptolemæum in calamitose otio se ipsi effert. *Vide Strab. lib. 9.*

**Phaleræ**, pe. cor. harum phalarum φάλαρα. GAL. Bardes de cheuaux. ITAL. Abigliamente de cavalli. GERMAN. Hærtetp rosetten. HISPAN. Los iaezes de cavallo. ANG. Horse trappers. Ornamenta equorum, & φάλαρα Græco adiectiuo, quod significat illustre. *Virg. lib. 6. Æneid.* P. inus equum phaleris insignem victor habeto. Non tamen sola equorum ornamenta phalera dicuntur, sed nonnullam etiam equitum & virorum nobilitatem. *Vide Liu. lib. 9. ab Vrbe* tradit comitia Edilitia Cn. Flauij Scribæ tantum habuisse indignitatis, ut plerique nobilium aureos annulos & phaleras deponerent.

**Phaleratus**, tum, Phaleris ornatus φάλαρα. GAL. Barde. ITAL. Bardato. GERMAN. Hærtetp vndt stietich behende vndt angelegt. HISPAN. Ornado de iaezes. ANGL. Barded. Suetonius in *Cland. Crasso* Frugi equo phalerato, & in veste palmata. [*Idem Sueton. in Calig. cap. 19.*] Per translationem item phaleratum appellamus quod fucatum est, & ad speciem ornatum: metaphora ducta ab equis venalibus, ut qui carius vendantur, phaleris solent extornari. *Sic Terentius in Phor.* Phalerata dicta posuit pro ornatis, comptis, & fucatis.

**Phalerides**, Anes sunt ex genere natantium, in Seleucia Parthorum, quodam Asiæ tractu præcipuè nascentes, teste *Plin. libro de sermo capite 48. Col. libro octauo, cap. 15.* Clausæ pascuntur anates, querquedula, & boscides, phalerides, similesque volucres, quæ stagna, & paludes rorantur.

**Phalerium**, φάλαριον, Vrbs Hæturiz. Inde Phalerius, riarium, Stephan.

**Phaliscus**, φάλισκος, Populi Hæturiz, quorum oppidum Phalerij vocabatur. Sunt qui arbitrantur Phaliscos esse qui eam Hæturiz partem inhabitant, vbi situm est oppidum quod hodie corrupto nomine Montem Flasconem vocant, quum potius montem Phaliscum dicere debeamus.

**Phalora**, φάλαρα. Vrbs Thessaliæ. Inde phalorenسيس, φάλαρις. Stephan.

**Phalanæus**, φάλακος, Caput mæssico, Promontorium in Chio insula, optimo vino nobilissimum. *Autor Seruius in illud Vir. 2. Geor.* Sunt etiam Ammineæ vites firmissima vina, Imolus & assurgit, quibus & rex ipse Phænus.

**Phanaticus**, ei, dicitur, Qui diuino numine affatus est, & cui periculo furere multæ vanæ apparitiones, & ludibria sunt qualem inlaniemem Aiaceum fuisse Poetæ ferunt quum in pecora læuaret, Agamemnonè se & Vlyssèm occidere ratus. *Υψων μετχουγγββββ.*



**Phantasia**, *φαντασία*, Gall. Furieux. ITALIC. Furioso. GERMAN. Ein scholmet von einem schwindelgeist besessen/ ein onstnigert. HISPAN. Loco furioso. ANGLIC. He that hath wine visions. } Cicer. pro Domo sua. Quia tibi necesse fuit anili superstitione, homo phanaticus, sacrificium quod alienæ domi fieret, inuisere? Hunc morbum, phanaticum errorem vocat. Horat. de Arte, Aut Phanicus error, & iracunda Diana.

**Phanes**, *φανης*. Vir fuit Halicarnassicus, qui Cambysæ Persarum regi aduersus Ægyptios bellum molienti, se ducem itineris præbuit, excruciatumque eius intra periculum per Arabiam in Ægyptum duxit. Autor Herodot. l. 3. Phanes etiam à Græcis dicitur Sol, *φανης* hoc est à lucendo.

**Phanēsif**, *φανήσις*. Populi in insulis Oceani Septentrionalibus, qui (ut Solinus ait) habent aures ad eum effusas, vt reliqua viscera contegant illis.

**Phanera**, *φανήρα*, Sol dicitur, qui quotidie renouat sese: *φανήρα* id est quoniam apparet nouus.

**Phanias** *φανίας*. Gall. Pour. ITALIC. Colui che è pouero. GERMAN. Nimmst du dich nicht zum benden berümpft die er nit hat. HISPAN. Pobre. ANGLIC. Poore. } A Græcis dicitur qui tenuis fortunæ quum sit, summas tamen diuitias inæstat, & simulat, tractum à Phania quodam eius ingenij homine. Fuit etiam hoc nomine Appij Pulcri libertus.

**Phantasia**, *φαντασία*, Visum, image rerum animo insidentium. *φαντασία* Gall. Phantasia, vision. ITAL. Fantasia, imaginatione. GERMAN. Ein gesicht/ ein einbildung oder phantasey. HISPAN. Imaginatione. ANGLIC. Fantasey. } Cicer. l. Acad. In qua primum de sensibus ipsis quædam dixi noua, quos iunctos esse censuit à quadam quasi impulsione oblata extrinsecus, quam ille phantasiam, nos visum appellemus licet. Idem Cassio. l. 15. Qui putant etiam diuinitatibus spectatis Catianis excitari. [Quintilia. ] Phantasia visiones, &c. de iis Quintilian.

**Phantasma**, *φαντασμα*. Visum, image rerum animo insidentium. ITAL. Fantasma. GERMAN. Ein falsch gesicht oder erscheinung. HISPAN. Imagination falsa, vision phantastica. ANGL. A vision. } Est visum, ut inquit Macrobius, cum inter vigiliam & altam quietem in quadam, vt aicit, primi somni nebula adhuc vigilare se existimans, qui dormire vix coepit, aspiceret videtur irruentes in se, vel passim vagantes formas à natura seu magnitudine, seu specie discrepantes: variatque tempestates rerum vel lætas, vel turbulentas. Differt à phantasia, inquit Suidas, quod Phantasma est imaginatio, vel visio eius quod non est: phantasia autem eius solum quod est.

**Phantasticus**, *φανταστικός*, Imaginatiuus.

**Phanum**, phani, Templum, quia *φανή*, apertum & manifestum significat, & omnibus aduentibus aperta sunt templa. *בית ה' beith ha'el* *בית הבחי' beith ha'ba'i*. GAL. Temple. ITAL. Tempio, chiesa. GERMAN. Ein tempel oder kirch. HISPAN. Templo. ANGLIC. A church or temple. } Cicer. 3. De Finib. Nam vt peccatum est patriam prodere, parentes violare, phana depeculari, quæ sunt in effectu, &c. Cesar. l. bel. Ciuil. Pecuniaz à municipiis exiguntur, & è phanis tolluntur. Alij fanum, & quidem rectius scribunt.

**Phaon**, *φαων*, Iuuenis Lesbicus fuit formosissimus, à Sappho poetria perdit simè adamatus. Exias apud Ouidium Epistol. Sapphus ad Phaonem. ] De Phano Lesbio. Vide Alian. Memini eius Plaut. ]

**Pharax**, *φαραξ*, numero plurali, Vrbs est, teste Plin. l. 4. c. 12. Cretæ mediterraneæ à Mellensis condita.

**Pharalones**, *φαραλώνες*, appellabantur Ægypti reges, quod cognomen fuit dignitatis, ut scribit Euseb. Ægyptiorum enim lingua Pharon regem significat, ut docet Ioseph. libro 3. Anti. Ita quum primum perueniebant ad imperium, hoc nomen accipiebant.

**Pharetra**, *φαρέτρα*, Sagittarum theca. *φάρητρα* Gall. Une trouffe de flesches ou carquois. ITAL. Turcasso, pharetra, carcasso. GERMANIC. Ein tocht. HISPAN. Carcazo aliana. ANGLIC. A quiver of arrowes. } Virgil. l. Æneid. Succinctam pharetra, & maculosa tegmine lyncis. Dicta pharetra *φάρητρα* *φάρητρα*, *φάρητρα*. } Capax pharetra. Ouid. 9. Metamorph. } Grauida pharetra sagittis, Horatius l. Carm. Ode 22. } Plenæ pharetræ, Ouid. 4. de Ponto.

**Pharetratus**, dicitur qui pharetram fert. *φάρητρατορος*. GAL. Ganni de carquois. ITAL. Fornio di carcasso. GERMAN. Der ein tocht anhaft oder trigt. HISPANIC. Ornado de carcax. ANGLIC. That hath or beareth a quiver of arrowes. } Ouid. l. Amor. Eleg. 1. Lege pharetratz virginis arua coli. Virg. 4. Georg. Quæque pharetratz vicina Perfudis viger. [Ouid. Eleg. lib. 5. Trist. Ille pharetrati lufor amoris adest. Idem Eleg. 4. lib. 4. Vbi taurica dira cæde pharetratz spargitur ara deæ. (dianæ sc. 3.) Miles pharetratus. Silius l. 7. [Oui. Eleg. v. l. 4. luncta pharetratis Sarmatis ora Getis.]

**Pharia**, *φάρια*, Plinioque, Strab. vero Pharus *φαρος*. Insula contra Dalmatiam & Iaderam, quæ nunc vulgò Lissa Illyrico sermone dicitur. Est & vrbs in ea, quæ Pharienses populi.

**Pharias**, pen. prod. *φάριας*, Serpens est, sulcum, dum serpit, cauda in terra faciens. Luc. l. 9. Et contentus iter cauda sulcare pharias.

**Pharicon**, *φάρικον*, Genus venio est, quod Athenæus phariacum nominat. de quo Plin. lib. 28. c. 10.

**Pharisæus**, *φarisæος*, Nomen sectæ Iudeorum religiosæ. Erant enim apud Iudeos tres sectæ, Phariseorum, Sadduceorum, & Essæorum. Dicitur autem Pharisæos, quasi separatus, ab Hebræo Pharas, quod est diuidere: propterea quod qui hanc sectam colerent, à cæteris habitu moribusque distinguerentur.

**Pharisæus**, *φarisæος*, Hieronym. contra Vigilant. Quasi sepulera Pharisæica foris dealbata.

**Pharmacotrophi**, *φαρμακοτρόφι*. Populi sunt Asia, Margianis & Suisianis simitimi, qui venenis ali feruntur. vnde & nomen illis inditum est. Memini horum Plin. lib. 6. cap. 16. & Pomp. lib. 1.

**Pharmacum**, *φαρμακον*, penultima corrept. *φαρμακον* *φαρμακον*. GAL. Medecine. ITALIC. Medicina. GERMAN. Ein arney ad sic selge gut oder bdy vnd schädlich. HISP. Melequina. ANGLIC. A medicine. a remedie, to cure. } Vocabulum est medium, quod tam pro toxico quam pro saluti ferio medicamento accipi potest, quem admodum & Veneni appellatio apud Latinos, *Caius l. Qui venenum ff. de verb. signific. Qui (inquit) venenum dicit, aducere debet an malum, an bonum sit. Nam & medicamenta venena sunt, quia eo nomine omne continetur quod naturam eius cui adhibiturum sit, mutat. Quum id apud nos venenum appellamus, Græci *φαρμακον* dicunt, quod apud illos quæque tam medicamenta quam quæ nocent, hoc nomine continentur. Vnde adiectione alterius nominis admonet nos summus apud eos poetarum Homerus qui sic ait, *φαρμακον παλα μὲν ἰδὼν ἰατρικὸν παλαιὰ δὲ λυγρὸν. Hac Caius.**

**Pharmacopola**, pen. prod. Pharmacorum venditor. *φαρμακοπώλης*. GAL. Vn apothicaire. ITAL. Profumiero specie che apparecchia le medicine. GERMAN. Ein apotheker/ der alleley arney macht vnd vertaufft. HISPAN. Boticario. ANGL. A seller of medicine. } *φαρμακοπώλης* *φαρμακον*. Horat. l. l. Ser. Sat. 2. Ambubalarum collegia pharmacopolæ. Cicer. pro Cluent. Tum repente Anconitanum quendam L. Clodium pharmacopolam circumforaneum, qui casu cum Latinum venisset, aggreditur. Quidam Scplasiarios vocant, à Scplasia vico, seu Ioso Capuano in quo medicamenta & vnguentia consuebantur.

**Pharmacæuticæ**, *φαρμακευτική*. Dicitur ea pars medicinz quæ pharmacæ curat, ad differentiam therapeutices, & chirurgices.

**Pharmacodes**, *φαρμακοδότης*, Odor medicamenti.

**Pharmacœutria**, *φαρμακοσφραγία*. Dicitur quam nos sagam dicimus: vel veneficam. Hoc nomine Virg. Eclog. quandam inscripsit, in qua Thesocriti imitatione venefica quædam inducitur, quæ magicis incantationibus animum viri à quo spernebatur, ad sui amorem conatur reuocare.

**Pharmacusa**, *φαρμακוסα*. Sunt duæ insulæ exiles iuxta Atticam regionem in mari Salaminico, in quarum altera (ut inquit Strab. lib. 9.) Sepulcrum Circes visitur. Plinius eiusdem nominis insulam inter Sporadas connumerat, l. 4. c. 12. Hanc Stephanus supra Miletum collocaat, & Attalum regem in ea occisum fuisse asserit, Gentile est Pharmacusius.

**Pharnacia**, *φάρνακία*. Steph. Regio & vrbs Pontica, Trapezunti proxima. Plin. lib. 6. c. 4. Tharnacen appellat.

**Pharnax**, *φάρναξ*, penultima correpta, *φάρναξ*. Mithridatis regis filius, qui quum maiore ciuili belli, quod tum inter Cælarem & Pompeium gerebatur, quam propriarum virium fiducia Cappadocia inuasisset, à Cæsare fulminis in morem citi obrutus, & (vt Cæsar gloriatus fertur) antequam hostem vidisset, victus. vnde etiam inter Pontici triumphu ferula, tria hæc verba protulisse fertur, Veni, vidi, vici, non acta belli significantia, sed celeriter confecti notata. Suet. in Cæs. Lucan. l. 2. Tigranemue meum, nec Pharnacis arma relinquas Admoneo. Memmi l. huius. Cic. ad Cæs. l. 5. Epist. Fam. & ad Att. l. 11.

**Pharos**, *φάρος*. Olim insula fuit, Canopico Nili ostio obiecta, dici- que vnus navigatione (si Homero credimus) à continente circumpra: hodie varò Alexandriæ ponte coniuncta. Cuius mutationis causam quidam Nilo assignant, cuius ostia magnam perpetuò limi vim ad proxima aggerunt vada. Lucr. l. 10. Pharos insula quodam in medio stetit mari. In ea turris est ingens in petra posita, quæ mari circumluitur, albo lapide, octingentis talentis à Philadelpho Ptolemæo rege Softrati Cnidij architecti Alexandrinoi amici opera extructa, quæ & ipsa Pharos dicta est: in qua noctu æcentæ facies nauigantium cursum regebant. [Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Quæ ducis æmathij fuerit clementia Pháros, præclarique docent funeris exequiæ. ] A cuius similitudine cæteræ quoque speculæ similem in visum constructæ, Phari appellatz sunt. Stat. Lumina noctiuagæ tollit Pharus ænula Lunæ. I Sueton. in Tiber. cap. 54. Turris Phari terræ motu Capreis concidit. ] Scribit Hegeppus lib. 4. Pharon à Græcis Latinisque appellari ex ipso rei vtu, eo quod longè videatur à nauigantibus: ita quum *φάρος* quod lucidum significat, immutata litera Pharos dicatur. In hac Alexander no- uam vrberem condere statuit: sed quum magnæ sedis capax non esset, ex aduerso ei obiectam condidit Alexandriam. Est item Pharos maris Adriatici insula, Illyrico adiacens, antea Paros dicta, teste Plin. lib. 3. c. 21.

**Pharius**, *φάριος*, & Phariacus, *φάριακος*, vt Sistra Phariaca.

**Pharpharades**, *φάρφαρες*, Pats vna est Tauri montis. Plin. lib. 5. cap. 17.

**Pharsalia**, *φάρσαλία*, Regio Thessaliæ, Pharsalo oppido, quod ad Enipei ripam situm est, circuniacens: à quo & nomen accepit. Sunt qui vnuerfam Thessaliam hoc nomine vocatam existiment à Pharsalo duce quæ primò Æmathia ab Æmathio postea Thessalia, à Thessalo: deinde à Macedone, Macedonia est dicta.

**Pharsalicus**, *φάρσαλικός*, Hinc campi Pharsalici: in quibus duorum maximorum bellorum ciuilium procellæ detonauerunt: primum inter Cælarem & Pompeium: alterum inter Augustum & percussores Cælaris Brutum & Cassium. Hi postea Philippici dicti sunt, siue, à Philippo rege, siue à Philippis vicina vrbe, quam alio nomine Thebas Thessalicas appellant.

**Pharsalos**, *φάρσαλος*, seu Pharsalum, *φάρσαλος*. Steph. Thessali oppidum, in ripa Eupei fluminis situm, de quo Lucan. l. 6. Æmathis æquorei regnum Pharsalos Achilles.

**Pharvsi**, *φάρψι*. Plinius libro 5. cap. 8. & Pomponio libr. 1. Populi sunt Africæ ultra Mauritianiam. Hi quondam Persæ fuisse dicuntur, comites Herculis ad Hesperias tendentis. Pomponius quoque libro 3. in fina. Deinde Pharusij aliquando tendente ad Hesperidas Hercules dices, nunc inculis, & nisi quod pecore aluntur: admodum inopes. Qui fabulosa narrant, Thebano hæc Herculi



enli tribuunt: at qui historicam veritatem prosequuntur, Ægyptio Herculi qui Lybicus cognominatus est, potius adscribenda censent. Meminit horum & Strabo lib. 17. Vbi de Mauris mentionem fecit. At Pharusij, inquit, qui ultra hos habitant, Hesperijs Æthiopicis vicini, sagittant quemadmodum Æthiopes, falcatis quoque curribus vtuntur, miscunt nonnondum Maaris Pharusij, per deserta aquarum vtres equis portantes: nonnondum per loca quedam palustria & lacus Cirtham veniunt. Quidam ex eis Troglodytarum more sub terra habitare dicuntur, & astiuus imbris abundare, hyeme vero siccatate laborare: nonnulli sibi ex serpentum pisciumque cortis, alij ex stramentis indumenta parare. Vide reliqua apud Strab. loco iam citato.

**Phase**, פֶּזַח *pesach*. Hebraicè, Latine transitus dicitur, quam vocem LXX. conuerterunt *pascha*, vide PASCHA.

**Phaselus**, vide PHASEOLUS.

**PHASELIS**, φασηλις, Pamphylia: vrbs in monte sita piratrem olim perfugium. Cicer. in Ver. Act. 6. Messanam Siciliae oppidum Verri Prætoris, prædoni verius & piratæ Siciliensi, Phaselim quandam fuisse ait, quod omnes furtorum acervos illuc deportasse Phaselis (inquit) illa quam cepit P. Servilius, non fuerat vrbs antè Ciliam atque prædonum: Lycij illam Græci homines incolebant: sed quod erat eiusmodi loco, atque ita prouecta in altum, vt & exuentes è Cilicia prædones sæpe ad eam necessariò deuenirent: & quum ex hisce locis se reciperent, eodem desererentur, asciscerunt illud sibi oppidum piratæ primò commercio, deinde etiam societate. Mamertina ciuitas improba antea non erat, etiam erat inimica improborum. Mox subdit, Verùm hæc ciuitas isti prædoni ac piratæ Siciliensi phaselis fuit. Huc omnia vndique deportabatur, apud istos relinquebantur: quod celari oportuerat, habebant repositum ac reconditum: per istos, quæ volebat in nauem clam imponenda, occultè exportanda curabat: nauem deuique maximam, quam onustam furtis in Italiam mitteret, apud istos faciendam ædificandamque curauit. *Hæc tenus Cic.*

**Phaselus**, λι, penulim. product. φασηλις. ANG. *A galey*. Straboni & Appiano nauigij genus fuit, mistam habens formam ex oneraria & longa triremi, quod tam velis quam remis agi poterat. *Catull.* Phaselus ille quem videtis hospites. Ait fuisse nauium celerimus, Neque vilius natantis imperum trabis Nequissæ præterite: siue palmulis Opus foret volare, siue linteo. *Geor.* 4. Et circum pectus vehitur sua rura phaselis. *Sallust.* lib. 3. Et fortè in nauigando cohors vna grandi phaselo vesta, à cæteris deerrauit. *[Dicitur & femineo genere Ouid. Ventis discordibus acta phaselus.]* Nonius Phaselum interpretatur nauigium Campanum. *Baysius* eandem existimat cum myoparone, aut certè ab illius figura non multum distantem. Nec desuerunt qui in Pamphylia primùm inuentum suspicari sint, & à Phaslide oppido nomen accepisse.

**Phaseolus**, per quatuor syllabas. φασηλις. GALL. Phaseoles, vne espece de pois. ITAL. Fagiolo. GERM. Faselen oder wisselbohnen. HISP. Frisoles. } Genus leguminis, siliquam ferens longiore quam fœnogracum, quæ vnà cum semine manditur victidis ex oleo & garo. *Colum.* l. 2. c. 15. Phaseoli modij quatuor obruuntur totidem operis. Legitur & Phaselus, l. i. *Georg.* Seu pinguem viciamque ferens, vilèmq; phaselum. Tu quidem phaselum legas. *Gall.* l. i. de Aliment. facult. Phaseolos distinguit à phaselis, vltique phaseolum plantam hortensum esse eandem cum smilace, cuius tructus lobi dicuntur, & dolichis Theophrasto: phaselum autem eundem esse cum cicercula, aut certè eius speciem quæ etiam hodie *Phasillorum* nomen apud vulgum retinet.

**Phaselinus**, pen. cor. Adiect. φασηλιος. Quod ex phaseolo factum est, phaselinum oleum. *Plin.* lib. 13. ca. 4.

**Phasganion**, φασηγιον. Herba est quæ alio nomine xiphion appellatur, hoc est gladiolus, nascens in locis humidis, quum primùm exit, gladij speciem præbens, radicem habens duorum cubitorum, nucis auellanae modo simbrizata. Reliquam descriptionem vide apud *Plin.* lib. 25. cap. 11.

**Phasiānus**, φασηανος. GAL. Vn faisani. ITA. Fagiāno, d. faisano. GER. Ein phasian oder faisant. *[Hic est in ar. vdgten.]* HISP. Faisa. ANG. A faisant. } Aus nota, à phasi fluuio ita nominata: vnde ab Argonautis primùm in Græciam, atque inde ad nos putatur esse deportata *Martialis* lib. 13. Argiua primùm sum transportata carina, Antè mihi notum nil nisi Phasis erat. In hanc auem Itym Tereti filium mutatam poetæ fabulantur.

**Phasiana**, nã, idem: vt apud *Plin.* lib. 30. cap. 48. Nonnulli etiam phasianas gallinas vocant.

**Phasianarius**, Qui phasianos pascit. φασηανος. GAL. Vn faisannier, qui nourrit des faisans. ITA. Che nutrice faisani. GERM. Der die faisanen jucht vnd speiset. HISP. El que cria los faisanes. ANG. Thasfeederh faisants. } *P. aulus Iuriscons.* Phasianarij autem, & pastores anserum non continentur.

**PHASIS**, is, vel idis, φασις, Colchorum prægrandis fluuius, de quo *Lucanus* lib. 3. Colchorum qui rura facit, ditissima Phasis. *Plin.* lib. 6. cap. 4. Nauigatur Phasis quamlibet magnis nauigij xxxviii. m. d. pass. Inde minoribus longo spatio pontibus centum viginti peruius. Ab hoc fluuio phasiani nomen sumpserunt, quod ibi maximus eorum prouentus feratur: vnde etiam ab argonautis in Græciam aduecti putantur. Fuit item eiusdem nominis oppidum, ad fluuij huius ostium situm, cuius meminit *Plin.* lib. 6. ca. 4.

\***Phasiacus**, a, um, Adiect. vt terra phasiaca. *Ouid.* l. de Remed. Aqua Phasiaca. *Ouid.* *Epist.* 12.

**Phasias**, adis, φασιος, Patronymicum est fœmininum: à Phaside fluuio siue oppido deductum quod Poetæ pro Medea ferè vsurpant, Phasidis alumna. *Ouid.* 3. de arte, Maritum barbara per natos Phasias vlt. suos.

**Phasmas**, uis, Apparitio, visum, monstrum. φασμα. GAL. Monstre, apparition. ITA. Mostro, apparitione. GERM. Ein

*et Phantasmata in mendes gesicht.* HISP. Milagro, aparascimienio. ANG. A sight or vision. } Est etiam nomen fabulæ apud Menandrum Græcum comicum. Phasma etiam fabula fuit cuiusdam Catulli, vt ex Iuuenale intelligere licet. *Satyr.* 8. Confundis opibus vocem Damasppe locasti Suppario, clamosum ageres vt Phasma Catulli.

\***Phecassium**, genus calceamenti. *Senec.* lib. 7. de benefice. cap. 21. Pythagoricus quidam à furore phecassium euerat, rem magnam non presentibus nummis.

**Phaulx**, φαυλις, φαυλις, Sunt oliuæ quæ minimo succo, et corpore prægrandi, pusillisque sunt nucleo.

**PHICIA**, pen. prod. φαικια, Ciuitas Arcadiæ, à Phageo rege, Phoronei fratre condita. Prius Faymanthus, postea & Phephis appellata. *Step.*

**PHEGEVS**, φαγει, Pater fuit Alphesibœæ, qui Alcmæona quum iussu patris matrem occidisset, & ob eam rē furis agitaretur, purgatus, eiq; Alphesibœam filiam matrimonio locauit. *Vide fabulam Latinam apud Ouid.* 9. *Metam.* Item proprium nomen terui cuiusdam, apud *Virg.* lib. 5. *Æneid.* Vix illam famuli Phegeus, Sagarique ferebant. Phegeus, pen. cor. adiectiuum quadrissyllabum, φαγειος, vt ensis Phegeus. *Ouid.* 9. *Metam.*

**PHÉGOR**, φαγορ, Lingua Hebræa Priapus appellatur. *Inquit Hieronymus contra Iouinianum.* vnde Beel phégor dicitio composita, hoc est Priapi simulacrum.

**Phelandrion**, φαλανδριον, Herba quæ in palustribus nascitur, foliis apij, cuius semen propter calculos & vesicæ incommoda bibitur. Quidam existimant eam esse quam officinæ *Filipendulam* vocant, alij eandem faciunt cum apio palustri, quod à Dioscoride *Chelidonium* vocatur.

**Phellus**, φαλλος. GAL. Du liege. ITA. Souero. GERM. Panteffhoij odet sotendohly. HISP. Alcornoque. ANG. Corke. } *teste Cælio* lib. 6. cap. 17. idem est cum eo quod Latini vocant suber. Vnde *Plutarchus* in lib. de Fortuna Romanorum, scribit. C. Pontium à Camillo missum in Capitolium à Gallis id temporis obsessum, quum Tibrim transmitteret, quum autem pectus eius inuenerit, hoc est phellos lato pectore subiecisse. Græci φαλλος perpetuo epitheto vocant, ἀβωπτος, hoc est immeribilem, quod in aquis non nisi magna ponderis vi submergatur. Hinc à Luciano finguntur esse homines phellopodes, qui per mare currentes non mergentur, quasi phellinos habentes pedes.

**PHÉMŌN**, φαμων, Sibyllæ nomen, quæ prima Apollinis Delphici vates dicitur fuisse, & carnè heroicam inuenisse, vt ait *Pausanias*. *Stat.* lib. 4. *Syl.* referet que arcana pudicos Phemonoc fontes. } Est & Phæbados cuiusdam nomen apud *Lucanum* lib. 5. Phemonoc errare vagam, cuiusque vagantem. } Sunt qui Phæbi filiam dicant fuisse. *Meminit eius Hesiodus in Theogonia.*

**PHÉNĒVM**, φαηνον, Stephano, Oppidum in Arcadia, circa quod herba nascitur Homeri præconio celeberrima, quam à diis immortalibus Moly vocari asserit *Plin.* lib. 25. ca. 4.

**PHĒNEVS**, φαηνος, Lacus Arcadiæ, cuius aqua nocturno tempore perniciosa interdum salutaris est. *Ouid.* *Metam.* 15. Est lacus Arcadiæ, Pheneum dixere priores, Ambiguus spectatus aquis: quas noctè timeto; Noctè nocent potæ, sine noxa luce bibantur.

**PHĒNGĪTES**, φαηγιτες, Lapis duritia marmoris, candidus & translucens, vnde & nomen habet. Nam φαηγιος splendorem significat. *Plin.* lib. 36. cap. 22.

**PHĒNĪŌN**, Herba quæ & anemone dicitur, quasi herba ventis sic enim vulgus appellat, quod eius flos tantum vento spirante aperitur. *Plin.* l. 21. c. 13.

**PHĒRÆ**, a, um, φαηραι, Vulgò Ceramidi, Oppidum Thessaliæ ad Boebei dem lacum, vbi Magnesia à Pelasgijs campis dirimitur. *Homerus* in *Catal.* Oi di φαηραι αιουατο εβη εκεινη λιπυτι. } Est item eiusdem nominis oppidum in Achaia propriè dicta, non procul à Patris.

**Phereus**, a, um, *Ouid.* in *Epist.* Oenones, Ipse repertor opis vaccas pauisse Phereas fertur, &c.

**Pherecrates**, φαηκρατης, Atheniensis poeta comicus, militauit sub Alexandro magno: docuitque fabulas XLII. *Autor Suidas.*

**Pherecydes**, pen. prod. φαηρεκιδης, Philosophus, & Poeta tragicus, ex Scyro insula, teste *Sirabone* lib. 10. Floruit regnante Seruo Tullo apud Romanos. *Cic.* l. 1. *Tusc.* Hic primus dixit animos hominum esse sempiternos. Primus scripsit soluta oratione (vt *Apuleius* in *Floridis* autor est) repudiato versuum nexu. Hanc Pythagoras magnum coluit. Perit phthiriasi, id est pediculari morbo: de quo *Serenus*. Sed quis non pauca Pherecydæ sara tragædia, Qui nimio furore suens animam terra Eduxit, turpi miserum quæ morte tulerunt. Hic tamen nullo magistro usus, tamen per se multum eruditionis est consequutus, vt *autor est Suidas*. Quanquam Diogenes Laert. Patrici auditorem fuisse tradit. } Pherecydes præterea alius fuit, teste *Laertio*, antiquior etiam superiore, Atheniensis & Philosophus, qui ab Orpheo multa didicit, scripsitque Theogoniam libris decem, item libellum De rerum principio. } Pherecydem alium Lerium genere, Historicum commemorat *Suidas*.

**Pherenice**, pen. prod. φαηρικη, Nomen mulieris. *Ælianus* lib. 10. de varia hist. Dixit ad Olympicum certamen filium suum Pherenice fœmina, prohibentibus eam spectare qui præsidebant. Licere id sibi persuasit, quæ patrem, & fratres tres haberet Olympicos Spectauit, & victorem filium reduxit.

**Pheretrum**, φαηρετρον. Vide FERETRUM.

**PHIALA**, φαλια, φαλια, GAL. Vn phiala, à vin, soit pot, ou coupe, ou tasse. ITA. Amola inghifara, caraffa. GER. Ein trinkschalen. *[o man gewonlich nur aus gold vnd silber machet.]* HIS. Laradoma. ANG. A goblet or broade piece to drink in. } Poculi genus capacissima dictum, quasi φιάλη, vt *ειπετο*, εβη το μαναντι παριχειν, hoc est ab eo quod affatum ad bibendum suppediat. Solent autem phialæ ex auro fieri, quod & ipsum non obscure inuuit *Iuuenal.* *Satyr.* 7. Vitro tunc phialas: tibi non committitur aurum.



**PHIDIAS**, *φειδίας*, Nobilis fuit statuarius, qui in ebore scalpendo claruit: diis tamen (ut inquit *Quintilianus*) quam hominibus efficiendis melior. Inter hujus opera præcipue commendata est Minervæ statua, quam Athenis ex Ebore fecit, xxvi. cubitorum altitudine: in cuius clypeo Amazonum pugnam, & Gigantomachiam insculpsit: in soleis vero, Centaurorum & Lapitharum certamen. Proximam commendationem meruit Iuppiter Olympius, & ipse totus ex ebore. Cælavit & Venere, quæ postea Romæ sita in porticu Odæiæ fertur. Item Nemeseum Rhamnesiam, marianum manum tenentem, ex quo parva surgebat complicatio: hanc inscriptionem habens, Agoracritus Patrias fecit. Hunc enim Agoracritum discipulum vsque ad eum diligebat, ut ei tanti operis laudem crederet.

**PHIDIACUS**, *φειδιᾶκος*, *Proper* l. 3. Phidiacus signo se Iuppiter ornabat eburno. *Mart. l. 6.* Quis te Phidiaco formatam Iulia cælo. Aut quis Palladiæ non putet artis opus?

**PHIDITIA**, *φειδῖτις*, oram, *φειδῖτις*, Cœnationes Lacedæmonij seu cœnivia nominabant, siue quod *φειδῖς*, id est amicitiæ causa instituta sit, siue potius à *parsimonia*, *φειδῖς* enim significat parco & abstinco, *φειδῖς* parcitas & *parsimonia*: *φειδῖς*, parcus. Vnde & phiditia, conivivia parca, & frugi. *Cicer. 5. Tuscul.* Quid, victum Lacedæmoniorum in phiditiis. nonne videmus? Conveniebant enim ad phiditia conferentes singuli farinæ modium, vini cotos octo, casei quinque minas, sicuum quinque semiminas.

**PHIDIPPVS**, *φειδιππος*, Hercules nepos ex Theslalo filio, qui vna cum fratre Anupho contractis ex maris Carpathij insulis triginta navibus, Græcis suppetias tulit adversus Troianos. Autor *Homerus* in Catalogo navium. Est idem Phidippus personæ comicæ nomen, apud *Terent. in Hecyr.*

**PHILA**, *φίλα*, *Stephano*, Vrbs Macedoniæ, iuxta Peneum fluvium à Demetrio Gonata Antigoni filio condita, & à nomine matris eius ita appellata. Est item Phila maris Gallicæ insula, è regione Antipolis cuius meminit *Plin. l. 3. c. 5.* Sunt & quatuor eiusdem nominis insulæ in Nilo fluviio, supra Deltam quas commemorat *idem Plin. l. 5. c. 9.*

**PHILADELPHIA**, *φιλadelphία*, Nomen civitatis in Mysia, regione Asia, frequentibus terræ motibus concussa, vnde eius incolæ in agris magna ex parte degebant. In hac fuit vna ex septem Ecclesiis in Apocalypsi commemoratis. Supra Philadelphiam, Orientem versus iuxta regio patet, quam Græci *καλλιμαχίσις* appellant, fraxinus longa quingentis, quadringentis lata, vbi nullæ arbores præter vitæ inveniuntur, quæ exustum vinum fert ita elegans ut nulli cedat. Summa camporum facies cinerulenta est: montana, petrosa, & nigra. Quædam ex crebro fulminum ictu id contigisse arbitrantur, nec dabitant quæ de Typhone dicuntur, hoc in loco fabulati. Sed credibilis est subterraneum igoem, qui postea defecerit regionem exassisse. Dicta est vrbs Philadelpia ab Attalo Philadelpho conditore.

**PHILADELPHVS**, *φιλadelphος*, Ptolemæi regis Ægypti cognomen, qui bibliothecam Alexandriæ, ferè quinquaginta millia librorum continens, extexit. Idem libros Mosis vertendos curavit per *lxx.* interpretes ex Hebræo in Græcum sermonem.

**PHILÆ**, *φίλα*, Insula aspera, & vndique prærupta, adiacens Ægypto, duobus in viciis coitris annibus circumta, qui Nilo mutantur, & eius nomen ferunt. Sunt autem Philæ. *Strab. l. 17.* infra Syenem, ad quas ipse se ex Syene plaustrum per plana aliquando vectum scribit. Meminit & *Lucanus libro 10.* Rursus multasidas reuocat piger alveus vondas. Quæ dirimunt Arabum populis Ægyptia rura, Regni claustra Philæ.

[*Philenium*, Meretriculæ nomen. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.*]

**PHILANORVM** *φιλανόρων*, Dicuntur quæ Siculo Peloro opposita, in media quodammodo Syrtium tellure posita sunt: dicta à Philæno fratribus, qui in eo loco viui creduntur fuisse defossi. Nam quam inter Cyrenenses & Carthaginienses de fratribus incidisset controuersia, placuit ut certo tempore duo viri ex vtraque civitate egrederentur: vbi cuique sibi obuij fierent, ibi civitatis vtriusque termini essent. Itaque Carthagine egressi Phileni, quum aliquot passuum millia in fines Cyrenensium processissent, indignati adversarij se esse præventos, optionem Philenis proposuerunt, mallentne ad suos fines retrocedere, an eo in loco viui defodi. Illi que respondentibus se patriæ salutem vitæ præferre, à Cyrenensibus, qui viribus superiores erant, viui eo in loco sunt defossi. Quo in loco Carthaginienses, ne eximia illorum in patriam pietas vlla temporum iniuria obliteraretur, duas eis aras constituerunt. *Vide Sallust. in bello Jugurthino.*

[*Phileus* Anacis filius. *Plutarch. in Solon.*]

**PHILAGRIUS**, *φιλάγριος*, Medicus fuit insignis, Galeni æqualis: natione Epirota, Naumachij discipulus, cuius scripta recenset *Suidas*.

**PHILAGRVS**, *φιλάγρος*. Sophista Cilix, auditor Lolliani, supra modum iracundus, Nam & dormitanti quandoque auditori pugnum in malam fertur impigisse. Huic Metellus nepos sepulchrum extruens lapideum apposuit corium. Id quum Cicero esset intuirus, in eius temeratem iocatus, *Hoc, inquit*, sapientius à te factum: *παιδείης γὰρ οὐκ ἔστιν ἄλλο, ἢ λῆγειν ἢ δίδασκειν*, volare magis te docuit, quam dicere. *Hæc Calvus Rhodiginus Antiq. lect. libro 21. cap. 7. & lib. 17. cap. 20.*

**PHILAMON**, *φιλᾶμων*, Filius Apollinis ex Chione nympa, clarissimus carmine & cithara. *Ovid. l. 12.* Nascitur è Phæbo (nanque est enixa gemellos) Carmine vocat. I clarus citharæque Philamon. Quæ fuit irem Philæmon Atheniensis, pugil fortissimus, qui omnes quæ ætatis pugiles superavit. *Suidas*.

**PHILANTHROPVS**, *φιλανθρωπος*, Lappæ genus, ita dictum quod vestibus hominum adhærens, eos amare videatur: *φιλανθρωπία* enim Græcis benignum & hominis amantem significat. *Vide Plin. l. 24. c. 19.* Dioscoridi apparine dicitur, officinis *Rebulus*.

**Philantropia**, Humanitas, hominum amor. *φιλανθρωπία*. *GALL.* Humanité. *ITAL.* Humanità. *GERMA.* Menschlichkeit. *HEB.* gegent den menschen. *HISPAN.* Humanidad. *ANGLIC.* Courteousnes, humanitie. Hanc sic definit *Speusippus*, Philanthropia, est humanitas, & affectio amicitie, hominum conciliatrix, habitus hominibus beneficis, gratiarum redditio, gratitudo benefica. Huic opponitur Misanthropia.

**Philanthropium**, *Philian. usurpat in l. 2. D. de proxenet.* pro *φιλανθρωπία*, vel *φιλανθρωπία*, id est liberalitas, munificentia. Idem dico, inquit, & si aliquid philanthropij nomine acceperit. De proxeneta loquitur, qui si aliquid pro opera sua mercedis receperit, ex conducto non tenetur. *Holomanus*.

**Philautia**, Sui ipsius amor. *φιλαντία*. *GALL.* Amour de soy-même. *ITALIC.* Amor di se stesso. *GERMAN.* Et. be seken sibo. *HISPAN.* Amor di si mismo. *ANGL.* Self love. *Cicer. Attic. lib. II.* Libri quidem ita exierunt, ( nisi fortè me fallit communis *φιλαντία*, ) vt in tali genere ne apud Græcos quidem simile quicquam.

**Philargyria**, Auri fames, argenti aviditas. *Υπὸ βέλῳ φιλργυρία*. *GALL.* Conuoitise d'argent. *ITALIC.* Avarizia, cupidità di hauere. *GERMAN.* Begier oder streben des gelt: geltgetitz: i) gellsucht. *HISPAN.* Avaricia, codicia de plata. *ANGLIC.* Greed of silver. Nam quod nos argentum, Græci vocant *ἀργύριον*.

**Philemon**, *φιλῆμων*, Syracusius, nouæ Comædiæ scriptor, qui Alexandri magni tempore floruit Huic *Quintilianus* secundum inter Comicos scriptores locum tribuit: Philemon, inquit, prauis sui temporis iudiciis, Menandro sæpe prolatus est: consensu tamen omnium meruit secundus credi.

**Philesius**, Cognomen Apollinis. Græci *φιλῆσιος*, amabilem dicunt, quod cognomen idcirco Apollini tribuitur, quia lumen eius exoriens, amabili veneratione oculorum consulatam.

**Philetarus**, *φιλῆταρος*, Comicus fuit Atheniensis, Aristophanis Comicus filius. Fabulas scripsit vnam & viginti, quarum nonnullæ recensentur à *Suida*.

**Philetas**, *φιλῆτας*. Poeta elegiographus ex insula Co, qui Philippi & Alexandri Macedonum ætate floruit. Præceptor fuit Ptolemæi Philadelphij. Suis carminibus celebrauit Battidem puellam, quam adamauit. Fuisse fertur corpore adu tenui, vt necesse fuerit ei plumbum adhibere, ne ventorum flatu raperetur. *Politianus*, nec Cossuthæc non sacra Philetas, Quamquam est æger, adest, quamquam vestigiade Fulca grauat plumbo, &c.

**Philetaria**, siue Philetaria, *φιλῆταρία* *Dioscoridi*, Herba est quam nonnulli peletoniam appellant, alij chiliodynamam, radice crassa, exilibus ramis, quibus in summis eorum bmbi dependent nigro semine, cætera raris similis. *Plin. lib. 25. c. 6.*

**Phileum**, *φίλειον*, Vulgò Groninga, apud Ptolemæum Germaniæ Septentrionalis oppidum est. Ex longitudine & latitudine à Ptolemæo adscripta, conicimus aut idem esse cum Groninga Frisæ oppido, aut certè illi proximum.

**Philedes**, Mango quidam fuit eorum, à quo quum Themistocles equum dono postulasset, minimè que impetrasset, minatus est se domum eius continuò ligneum equum facturum. Quo ænigmatè significabat se propinquo rum accusationes & crimina in eum coniecturum. *Plutarchus in Themist.* Quorsum hic mentio tam frigida rei?

**Philippi**, seu philippi, *φιλίπποι*, Aurei numi, à Philippo Macedone ita appellati, quorum apud veteres frequens mentio est. *Plautus in Pænulo.* Hic sunt numerati aurei trecenti numi, qui vocantur Philippi. *Idem Plaut. in Amphitr.* Quot Philippi? A. Duo millia. *Idem Asin. sc. 3. a. 1.* Vnumquodque verbum istorum numis Philippeis auferre nemo potest. Item, Statuum auream ex auro Philippeo quæ fiet. *[Horat. l. 2. Ep. ad Augustum]*, Gratus Alexandro regi Magno fuit ille Chærilus, incultis qui versibus & malè natis Rettulit acceptos regale numisma Philippos.

**Philippi**, *φιλίπποι*, Vrbs Thesalica quæ Dathos antea dicebatur, quam Philippus Macedonum rex instaurauit, & à nomine suo Philippus nominauit. *Virgil. l. Georg. 1.* Romanas acies iterum videre Philippi. Sunt & Philippi in Thracia inter Nestum & Strymonem amnes non procul ab Ælyma, quorum meminit *Plinius lib. 4. cap. II.*

**Philippensis**, Philippense, possessiuum formatum à Philippis Thesalica ciuitate: vt Philippenses ciues, *φιλίππωνες*, & Philippense bellum quod apud Philippos gestum est.

**Philippicus**, *φιλίππιος*, Denominatiuum, à ciuitate Philippis: vt, Campi philippici, ciuilibus cladibus nobilitati, in quibus primum Cæsar Pompeium, & postea Augustus Brutum & Cassium profugauit. \*Philippicæ, sub. Orationes, *φιλίππωνες λόγοι*, sunt Orationes Demosthenis in Philippum regem: ad quarum incitationem Ciceronis orationes in Antonium, Philippicæ quoque dicuntur, quæ & Antonianæ dici poterant. *Cic. Attic. lib. 2. c. 16.* Fuit enim mihi commodum, quod in eis orationibus quæ philippicæ nominantur, enituerat cuius ille tuus Demosthenes, &c.

**Philippides**, *φιλίππιδης*, Comicus poëta haud ignobilis, qui ætate iam prouecta quum in certamine poëtarum præter spem vicisset, gaudio repente mortuus est, quod & Diagoras Rhodioc accidit. *[Vide Plutarch. in Demetrio.]* Fuit & alius eiusdem nominis, à celeritate pedum, *φίλιππος*, cognominatus, quod xxiii. horgrum spatio mille quingenta stadia pedibus confecerit, diei vnus & noctis spatio itinere ab Athenis Lacedæmonem vsque peracto. *Vtriusque autor Suidas*.

**Philippopolis**, *φιλίππολις*, Oppidum Macedoniæ, à Philippo Amyntæ filio conditum, patre Alexandri. *Autor Steph. Plin.* Philippopolim in Thracia constituit. *l. 4. c. 11.*

**Philippus**, *φίλιππος*, Amyntæ filius & Alexandri Magni pater, Macedonum rex, rei militaris peritissimus, rebûsque gestis clarissimus, Macedo-



Macedoniae regnum, quod angustius antea finibus continebatur, ad eam ampliatum: ut centum quinquaginta populi in Macedonia ditione numerarentur. Hic à Paulania quodam adolescente est interfectus: qui quum de stupro sibi per vim ab Attalo illato, apud regem questus esset, & pro rei dignitate ultionem postulasset, seq̃ etiam à rege irrideri animaduersisset, iram in regem conuertit, & ultionem quam ab inimico non poterat, ab iniquo iudice sumpsit. [Plaut. *Aul. sc. 2. a. 1.* Mirum quum me tua causa faciat Iuppiter Philippum regem aut Darium, *idem ibidem sc. 5. a. 3.* Ego sum Rex ille Philippus (i. dicitissimus.) ¶ Alius fuit hoc nomine Romanorum Imperator, qui primus ex Romanis imperatoribus Christianae religionis sacris fuisse initiatus fertur. ¶ Philippus Demetrii filius, rex Macedoniae, à T. Qu. Flamini victus. Is auctore Livio, quum videret Annibalem sceleriter in Italia res gerentem, legatos ad eum de societate misit, qui in reditu à Q. Fulvio Flacco praefecto classis intercepti cum literis, missique ad Senatum, statim M. Leuius praetor contra eum mittitur, qui regem agentem Apolloniae, incautum semique sopitum nocte in tempesta adoritur. Ille in Macedonia cum exercitu terrestri itinere fugit, incensus prius ne hostis potiretur, suis nauibus. *Vide Liniuum lib. 1. de bell. Maced.* ¶ Philippus, medicus Alexandri, teste Curtio *lib. 2. cuius etiam meminit Plutarchus in vita Alexandri.* ¶ Philippios etiam Romanos viros claros legimus in gente Martia, inter quos L. Philippus orator, Crassi aduersarius. *Cicer. l. 3. de Orat. & de Clar. Orat.*

**Philiscus**, φιλίσκος, omicus scriptor, cuius fabulae enumerantur à Suida. ¶ Fuit item Philiscus quidam Corcyraeus, Philotae filius, poeta ex secundo ordine Tragicorum, & Dionysij sacerdos sub Ptolemaeo Philadelpho. Scriptit fabulas duas & quadraginta. ¶ Philiscus praeterea Egineta, Diogenis Cynici, aut certe (ut alii alunt) Scipionis auditor, & praceptor Alexandri: Scriptit Dialogos quosdam, inter quos est Codrus, ex Suida.

[Philista, genus laironum apud Aegyptios. *Seneca Epist. 52.*] **Philistion**, φιλίστιον, Sardinia, siue Prussensis, poeta comicus, qui Socratis aetate floruit, nimio risu mortuus fertur. *Suida.* **Philistus**, φιλίστος, Archonidae filius, patria Naucratis, aut ut alij volunt Syracusanus, Eueni Elegiographi discipulus. Scripta eius enumerat *Suidas.* [Cic. in *Bruto.* *Plutarch. in Dio.*]

**Phyllis**, Nutrix fuit Domitiani principis, ut est auctor *Sueton.* **Phillyra**, & **Phillyrides**, *Vide Philyra, & Philyrides.*

**Philosophia**, Academicæ sectae philosophus insignis, Ciceronis in Philosophia praceptor, ut ipse testatur in libro de claris Orator. Eodem (inquit) tempore, quum princeps Academiae Philo cum Atheniensium optimatibus Mithridatico bello domo profugisset, Romamque venisset, ei me totum tradidi, admirabili quodam ad philosophiam studio incitatus. Fuit etiam hoc nomine Iudaeus philosophus, Alexandriae natus, disciplinisque omnibus eruditus, & in nostra & Graecorum Philosophia bene versatus: eloquentiae autem Platonicæ tam diligens aemulator, ut illud vulgò de eo iactaretur. *ἡ φιλοσοφία φιλιστοῦ, ἢ φιλιστοῦ φιλοσοφία.* hoc est, aut Plato philonissat, aut Philo platonissat. In diuinis autem legibus, & patriis institutis quantus fuerit, ex his quae nobis librorum suorum tradidit monumentis palam est. Igitur temporibus Caij quanta acciderint Iudaeis mala, voluminibus absoluit, quibus & suam legationem pro Iudaeis apud Imperatorem retulit. Sed & *Iosephus* huius legationis meminit *lib. 18.* Hunc *Porphyrius* quoque *l. 4.* magnis laudibus est prosequutus. ¶ Philo Herenius, Byblii patria, grammaticus, tempore Adriani, de cuius imperio scripti: praeterea de ciuitatibus & viris claris libros xxx. *Suid.* \*Philos alius, architectus fuit: qui Atheniensibus armamentarium fecit, ut ait *Cicer. l. de Orat.* \*Fuit & alius Philo Caesij libertus, ut ipse testatur in *Epist. sua ad Ciceronem lib. 8.* Item alius Pompeij libertus, ut scribit *Cic. Att. lib. 16.*

**Philochares**, φιλώχαρος, Herba quae aliàs matrubium dicitur. *Plin. l. 10. c. 21.*

**Philochorus**, φιλώχορος, Atheniensis, vir doctissimus & vates, tempore Eratothenis extinctus in fidiis Antigoni, Macedoniae regis ob amicitiae suspitionem cum Ptolemaeo rege. Scriptit Attidis libros xvii, qui continent res gestas Atheniensium, & reges & magistratus, usque ad Antiochum cognominatum Deum, aliisque complura. *Autor Suid.*

**Philochus**, φιλώχος, Atheniensis poeta Tragicus fuit, non ita multo post Euripidem, Aeschylj sororis filius, ab iracundiae vitio Bilis appellatus, facie fuit in primis scaeda, capiteque in crista formam acuminato. Scripsit fabulas centum. Reliquit filium nomine Morsum, & ipsum poetam Tragicum. *Hac Suidas.*

[Philocomasium, nomen meretricis. *In Milite Plaut.*]

**Philocrates**, φιλώκράτης, Atheniensis, quem Demosthenes in proditiōnis suspitionem adduxit. Extant ad hunc aliquot Aeschylis epistolae. ¶ Fuit & alius eiusdem nominis, Struthius cognominatus, de quo *vide Suidam.*

**Philoctetes**, φιλώκτετες, vel φιλώκτες, Pen. prod. φιλώκτες. Pzantis filius & comes Herculis, cui, idem moriens in Oeta monte, mandauit ne cui corporis sui reliquias indicaret, idque iurare eum coegit, deditque pro munere pharetram & sagittas Hydrae felle intinctas. Adveniente vero tempore, quum Delphico oraculo moniti essent Graeci, ad evertendam Troiam sagittis Herculis opus esse, inuentus Philoctetes, & de Hercule interrogatus, negavit se primo quicquam de Hercule scire: tandem vero mortuum esse confessus est, & quum grauerit ad indicandum sepulcrum cogeretur, ne iurandum violaret, istu pedis locum ostendit: quumque ad bellum Troianum deduceretur, quia solus Lernaeis sagittis uti poterat, vnus sagittae casu in pede quo Hercules tumulum monstrauerat, vulnere penè immedicabili affectus est. Tandem quum vulnere sceret à Graecis ferri non posset, in Lemno relictus est: sed occiso Achille, Ulysses in Lemnum regressus, ad Troiam illunt

reduxit, ut inquit *Quid. lib. 3. Metam.* Deuisa autem Troia pudore, ne in patriam ager rediret, impeditus, in Calabria venit, ibique Petiliam condidit. *Virg. lib. 13. Aeneid.* hic illa ducis Meliboei Parua Philoctetæ subnixta Petilia muro, &c. [*Quid. 13. Metam.* S: licet infectus locus dure Philoctete. *Vide Peantades, & Peantia proles. Supra.*] Tandem opera Machaonis medici sanatus est, *Propertio teste*, Tarda Philoctetæ sanauit crura Machaon. *Vide PASTIADBS.*

[**Philodamus**, nomen hominis proprium. *In Plaut. Aul. sc. 4. a. 2.*]

**Philodespotus**, φιλώδεσπότης, Nomen seruale, idem significans quod amans domini.

**Philogracus**, φιλώγρακος, Qui liberentur vitur dictionibus Graecis. *Varr. 3. de Re rust. cap. 10.* Transi, inquit Axius, non in illud genus, quod nos philograci vocamus. *αμφοτέρω.*

**Philogynia**, pen. pro. φιλώγυνια. Amor mulierum. *ANG. The leue of women.* ¶ *Cicero* mulierositatem veris *4. Tusculan.* Similitèrque ceteri morbi, ut gloria cupiditas, ut mulierositas, ut ita appellem eam, quae Graecè φιλώγυνια dicitur, &c.

[**Philolaches**, *Plaut. Mofell. sc. 3. a. 1.* Volo placere meo Philolacheti. Alias Philolachi.]

**Philologia**, φιλώλογια, Eloquentiae studium. *Cic. Tironi*, Non est enim locus ita seiuñctus à philologia, & quotidiana *1. 2. &c.* *Idem Attic. lib. 2.* Non desicamus, ne opera & oleum nostrae Philologiae perierit: sed conferamus tranquillo animo.

**Philologus**, φιλώλογος, Studiosus eloquentiae. *Cic. ad Attic. lib. 13.* Ergo illam *ἀνδρὸν μολών*, in qua homines, nobiles illi quidem, sed nullo modo philologi nimis acutè loquuntur, ad Varronem transferamus. *Idem ad Quint. fr. at.* Nos enim ita philologi sumus, ut vel cum fabris habitare possimus.

**Philolaus**, φιλώλαος, Pythagoricus quidam philosophus, cuius tres libros Plato quum tenuit admodum esset pecunia, decem millibus denariis mercatus est. Quod pretium à Dione Syracusano acceperat. **Philolaus**, φιλώλαος, Corinthius ille qui leges Thebanis dedit, ex familia Bacchiadum fuerat: cuius Dioclis, qui Olympia vicit: sed cum ille ciuitatem desertisset, commotus ob amorem matris Alcinoe, Thebas migravit, atque ibi ambo defuncti sunt. Habitauit igitur ob huiusmodi causam apud Thebanos, quibus leges descripsit, & alia quaedam praecipue de liberorum procreatione, quam illi *τιμωριον* appellant. *Art. 2. Pol.*

**Philomela**, φιλώμελα, Nomen puellae Pandionis Atheniensis regis filiae, & sororis Prognis, Quae quum à Tereo compressa fuisset, tandem (ut est in fabulis) deorum miseratione in auem sui nominis conuersa est, quae & Luscinia dicitur, quam etiam nunc desistere dicunt cantu dulcissimo iniuriam quam passa est. *Martial. lib. 14.* Flet Philomela nefas incesti Tereos, & quae Muta puella fuit, garrula fertur auis. Animaduertendum hoc in loco est contra ac multi fabulam tradiderunt, existimasse Gorgiam Philomelam in hircaninem, Prognem sororem ipsius in lusciniam conuersam fuisse, quam etiam opinionem sequutus est *M. Varro*, Lusciniola, inquit, luctuosa canere existimatur, atque esse ex Antica Progne, in luctu facta auis. *Et Virg. Eclog. 6. quum inquit,* Quas illi Philomela dapes. *Petrus Victorius in 3. libr. Rhesor. Aristot.*

**Philomusus**, φιλώμουσος, Amator: siue amicus Musarum. *Martial. lib. 7.* Nolito nimum tibi placere, Delectas Philomuse, non amaris.

**Philopomenes**: siue Philopomen, φιλώπομενος *Suidae*, Megalopolitani, dux Achaeorum praestantissimus, Lacedaemonios & Messenios multis cladibus afflixit. *Plutarch. in Philopomene, Linius lib. 35.*

[**Philopolemus**, Est nomen Adolescentis. *In Capte Plaut.*]

**Philosophia** Amor & studium sapientiae. {φίλοσοφία *choekmahs* φιλώσοφια. *GALL.* Philosophie, amour de sagesse. *ITALI.* Amore di sapienza. *GERMAN.* Die gistsinne hebbhang der wiffheit. *HISPAN.* Amor de la sabiduria: & prudencia. *ANGL.* Philosophie, loue of wisdom.} *Cic. 2. Offic.* Nec quicquam aliud est philosophia, si interpretari velis, quam studium sapientiae. *Idem 3. de Orat.* Cognitione omnium optimarum rerum atque in iis exercitatio philosophia nominatur. *Idem l. de leg.* Ita fit ut mater omnium bonarum rerum sit sapientia, à cuius amore Graeco verbo φιλώσοφια nomen inuenit. Philosophia diuiditur in tres partes, in moralem, naturalem, & rationalem. Prima componit animum, secunda rerum naturam scrutatur, tertia bene differendi rationem docet. Moralisi Graecè *ἠθικὴ* dicitur, quae *ἠθικὸν* philosophiae sibi nomen vindicauit. *Cicer. 4. Tuscul.* Est profectò medicina animi philosophia. *Seneca.* Philosophia animum format & fabricat, vitam disponit, actiones regit, agenda & omittenda demonstrat. *Apuleius*, Disciplinam regalem appellat, tam ad bene dicendum, quam ad bene viuendum repertam. *Philosophiae physicae. Gell. cap. 38. lib. 2.* Non constat id inter Philosophias physicas. *Idem cap. 1. lib. 4.* Non dicitur philosophias. *Idem cap. 3. lib. 5.* Is enim philosophias docuit. ¶ *Philosophiae nigrae & torpentes. Seneca Epist. 49.*

**Philosophus**, φιλώσοφος, Amator sapientiae. {φίλοσοφος *choekmahs* φιλώσοφος. *GALL.* Philosophie, Amateur de sagesse. *ITALI.* Filosofo, amator di sapienza. *GERMA.* Ein hebbhabet der weiffheit: so ist auff die begibt. *HISPA.* Filosofo, amador de la prudencia & sabiduria. *ANGLIC.* A philosopher, a louer of wisdom.} quod nomen à Pythagora primum dicitur esse profectum, qui Sophista appellationem tanquam arrogantem re fugiens, philosophum se nominari voluit: post quem deinceps omnes sapientiae profectores hoc nominis sibi vindicauerunt. *Cicer. l. de Orat.* Philosophi denique ipsius qui de sua vi ac sapientia vnus omnia penè profectur, est tamen quae iam descriptio: ut is qui studeat omnium rerum diuinarum atque humanarum vim, naturam, causasque nosse & omnem bene viuendi rationem tenere & profequi, nomine hoc appellatur. *Idem 3. de*



Nat. deor. Autores rerum, non fabularum philosophi. Idem 4. Tuf. Magistri virtutis philosophi. Philosophorum genera & familias describit Cic. 3. de Orat. [Philosophi descriptio ex fronte & barba. Quintilian.]

[Philosophus, a, um: Gell. cap. 8. lib. 13. Homines philosopha sententia.]

Philosophicus, ca, eum, Quod ad philosophum pertinet. { φιλοσοφικός. GALL. Appartenant à philosophie. ITAL. Pertinente à filosofo. GERMAN. Das zu den Weisheiten der Weisheit gehörig. HISPANIC. Pertenciente à philosopho. ANGLIC. Belonging to a philosopher. } Cic. 5. Tusc. Ad Brutumque nostram hos libros alteros quinque mittimus: a quo non modo impulsus sum ad philosophicas scriptiones, verum etiam læcessiti.

Philosophaster, φιλοσοφαστήρ. Philosophorum imitator, qui philosophiam à limine salutavit.

Philosophor, aris, φιλοσοφία. GALLIC. Etudier en philosophie, philosopher. ITAL. Studiare in filosofia, filosofare. GERMA. Sich die Weisheit beschaffen, von Sachen der Weisheit und Philosophie reden und disputieren. HISPANIC. Estudiar en filosofía, filosofar. ANGLIC. To study and give diligence in philosophy. } Sapientia studeo, vel philosophor, more discepto, rectam vitam bene instituendæ ratione, vel rerum naturas perscrutor. Cic. lib. 1. de Natur. deor. Et quum minime videbamur, tum maxime philosophabamur. Idem 2. de Orat. Ac sic decrevi philosophari potius (ut Neoptolemus apud Ennium) paucis, nam omnino haud placet. Plant. in Pseud. [sc. 3. a. 2.] Certa amittimus, dum incerta petimus: atque hoc evenit. In labore, atque in dolore, ut mors obrepat interim. Sed satis est philosophatum nimis diu, & longum loquor. [Id dicitur de seruo qui sententias loquutus est. Idem ibidem sc. 2. a. 4. Salus sum: iam philosophatur. Idem Capt. sc. 2. a. 2. H. Pater vivitne. P. Id Orcum scire oportet. T. Philosophatur quoque non modo mendax est.]

Philostorgia, φιλοστοργία. A Græcis dicitur indulgentia, amorque vehementer parentum in liberos, verum voces huiusmodi quæ neque Latinis scriptoribus sunt usitata, neque nostris literis scribi consueverunt, rectius in Græcum Dictionarium reiciuntur. Quare non immerito plerumque id genus (quæ huc non paucæ nullo iudicio erant insertæ) abiecitimus, & veluti nothas ex aliena familia segregavimus: idque eodem iure quo Latinas à Græcæ lexico eximeremus.

PHILOSTRATUS, φιλοστράτης. Lemnius philosophus; tempore Severi principis Romæ claruit, cuius uxori fuit ab epistolis. Scripsit Vitæ sophistarum ad Scuerum, & de Vita Apollonij Tyanci libros octo, præterea Heroica. Philostratus, huius pater, Athenis docuit Neronis tempore: scripsit panegyricos plures, & declamationes oratoribus valde probatas, compluraque alia quæ à Suida commemorantur. Philostratus tertius, superioris filius, docuit Athenis: scripsit Panathenæicum, Troianum, Paraphrasim Homericæ clypei: Iconasque quas huius multæ acceptas referunt. Suid.

Philothēōrēs, pen. prod. φιλοθεορίαι, Speculationi deditus. Cic. Trebatius 1. 9. Deinde quod in Britannia non nimis te philotheorum præbuiti planè non reprehendo.

PHILOXENUS, φιλοξένος, Hospitalis, quo nomine dictus est poeta quidam Lyricus, qui quum sibi Dionysius tragædiam quandam castigandam commisisset, ducta linea à capite ad calcem totum opus damnavit: quapropter in latomias coniectus est, indeque Tarentum aufugit: Dionysioque se per literas revoeanti, nihil aliud quam monosyllabum rescripit, sæpius reperitum. Autor Suidas. Fuit etiam hoc nomine parasitus quidam, qui collum grævis sibi optabat, quod diutius cibi, potusque delectatione frueretur. De hoc Philoxeno tradit Plutarchus, & Athenæus eum solitum esse conviviis adhibitum, se in parteria emungere, ut reliquis rei fœditate abhorrentibus, solus epulis frueretur. Idem etiam traditur de Gnathone quodam Siculo. Philoxenus, Eretrienis pictor, Nicomachi discipulus, cuius tabula nullis postponenda Cassandro regi picta, continuit Alexandri prælium cum Dario. Idem pinxit & Lascivium in qua tres Sileri commessabantur. Hic præceptoris celeritatem sequutus, breviores etiamnum qualdam picturæ vias & compendiaras invenit. Verba sunt Plin. lib. 35. cap. 10. Philoxenus Grammaticus Alexandrinus, Romæ scripsit de monosyllabis verbis. De Hellenismo, De linguarum dialectis & alia. Suid.

Philtum, tri. φιλτήριον. GALL. Poison pour faire aimer. ITALIC. Veneno che induce ad amare. GERMAN. Ein buten suppet, ein spris oder erand so ein but dem anderen guessen oder zu trincken gibet/ in su vnfinniget hottschafft jubringen. HISPAN. Los echisos. ANGL. A drink, or any such thing wick cause love. } Pharmacum amorem concilians. (Cicer. Amatorum poculum appellat) hoc est quicquid eo animo edendum bibendumve datur alicui, ut inducatur ad alterius amorem: qualia nonnulla commemorantur à Plinio: quæ tamen pleraque omnia ingerendæ potius insaniz, quàm conciliando amori videntur convenire. Ovidius, eorum usum vehementer dissuadet lib. 2. de Arte. Nec data profuerint pallentia philtura puellis: Philtura nocent animis, vimque furoris habent. Per triastationem philturam accipimus pro corporis totius venustate, habitu, dignitate motumque comitate oculis hominum ita grata, ut solo aspectu mire gratiam ab omnibus quis facile possit. Galli sua lingua Gramiam, appellant.

Philyra, φιλύρα. GALL. Teuil, ou tilleul. ITAL. Tiglio. GERMANIC. Ein lindenbaum. HISPANIC. La teja arbol. ANGLIC. Athinne skinne betwene the bark and the tree a leaf or shed of paper. } A Græcis dicitur arbor, quam Latini tiliam vocant. Plin. stem lib. 16. cap. 14. Philyram vocare videtur membranam tenuissimam inter corticem & lignum tiliæ arboris, ex qua coronarum lemniscis conficiebantur. Inter corticem, inquit, & lignum tenues tunicas multiplici membrana à quibus vincula tiliæ vocantur tenuissimæ earum philyræ, coronarum lemniscis celebres, antiquorumque honore.

[Ovid. lib. 5. Fast. Ebrius incinctis Philyræ convivia capillis salvas.] Accipiuntur etiam philyræ pro membranis papyri, vel aliarum arborum, in quibus olim scribebatur. Martian. de Nupt. Philolog. Libri in philyra cortice subnotati. Plin. l. 13. Præparantur ex eo chartæ diuise acui in prætenues, sed quàm latissimas philyras. Alia exemplaria habent philyras, quod in idem recidit. Multæ enim sunt Græcæ dictiones, quæ apud Latinos indifferenter scribuntur per y vel u. Solebant enim prisca Latini qui peregrinas literas non admittebant, loco y, scribere u. PHILYRA, est etiam proprium nomen filiz Oceanæ, ex qua Saturnus in equum conuertens Chironem Centaurum dicitur suscepisse: qui à matre Philyrides, & Philyreus dicitur. Scribitur autem hoc nomen & eius deriuata simpliciter. Poetæ tamen suo iure ut primam syllabam extendant, geminant hanc consonantem. Ovid. l. 1. de Arte amandi, Philyrides pærum cithara perfecit Achillem.

Phimosus, φήμος. Dicitur, quum glans membri virilis ita tegitur præputio, ut nudari non possit. Dicta φήμος, sed τὰ εἶμα, quod nexum in superiore parte sacci significat, quum scilicet totius sacculi oris ambitus funiculo colligatur. Est & phimosus, vitium huic profus contrarium, quum præputium semel deductum, suum in locum reduci non potest: quod vitij genus etiam ἀεφίμως appellatur.

PHINEVS, φήνεις, Agenoris fuit filius, ut Hellenicus ait; ut Hesiodus, Phœnicis & Cassiopeæ, Agenoris nepos, frater Cilicis Dorici, & Atamini, Hic rex Arcadiæ: vel ut alij Thraciæ: vel ut rursus alij, Paphlagoniæ uxorem duxit Cleopatram, (quam quidam Sthenobeam vocant) ex qua genuit Orythum, & Crambum, ut Sophocles: ut alij, Mariandynum & Thyaum: vel ut rursus alij, Paleonem & Phinea, quibus mortua priore coniuge Cleopatra, Harpalyce Calais & Zethæ sororem, nouercam superinduxit: quanuis Flaccus non Harpalyce, sed Cleopatram Boreadam sororem appelleret: cui etiam Apollonij interpretas assentitur, qui libro 1. Phineum Cleopatram Boreæ & Orithiæ filiam uxorem duxisse tradit, secundam verò Ixam Dardaniam filiam nouercam superinduxisse: cuius iussu filios ex Cleopatra susceptos excecavit. Quapropter & ipse excecatus est à diis, cum Harpyiæ contra eum missæ, quæ cibos & mensam eius turpissimè fœdarunt. Postea verò aduenientibus ad ea loca Argonautis à Calai & Zethe fratribus alatis, rursus ad Strophades insulas fugatæ sunt: vide supra CALAIS. Postremò ab Hercule interfestus dicitur, quum is in saltudine liberos Phineei offendisset excecatos, compersissetque eos columiniis nouercæ ciectos fuisse, &c. Phineus alius fuit, Cephei frater, qui quum promissam sibi Andromedam filiam fratris, à Perseo, cui ex pacto postea nupserrat, repeteret, ab eodem Perseo in marmorandum fuit visa facie Medusæ. Vide Ovidium lib. 5. Metamor. Fuit & alius Phineus Atheniensis in aeuum mutatus, ut idem Ouidius refert lib. 7. Metam. quem iustissimum vocat.

Phineus, a, um, apud Senec. & Phineius, a, um, apud Virg. l. 3. Æn. quas dira Celæno Harpyiæque colunt aliz, Phineya postquam Clausa domus, mensasque metu liquere priores, &c.

PHISON, φήων, teste Ioseph. lib. 1. capit. 2. Vna est ex partibus magni fluminis in omnem terram vndique profluentis, quod paradisi irrigatur, qui deductus in Indiam pelago latè diffunditur. { GERMAN. Der Fluss Donges in India. } A Græcis nuncupatur Getha: alij Gangem interpretantur, alij Nilum.

PHLA, insula est in Tritonide Africa palude, de qua sic Herodot. lib. 4. Aiunt laconem posteaquam sub Pelio Argo exadificauit, impositis in ea cum aliis solennibus hostiis, tum verò tripodem æreo, circumiisse Peloponnesum, animo Delphos eundi: eumque quum teneret cursum circa Maleam, abreptum a vento Aquilone & abductum in Africam: & priusquam tellurem cerneret: in aspretis paludibus Tritonidis astutisse, & que hæstanti de egressu apparuisse Tritonem, ac iussisse sibi dari tripodem, quod diceret ostensurum se illi exitum, atque incolumen remissurum.

PHLANONITES, φηλανωνίται, Stephan. Populi sunt Illyrici, à quibus nomen sinui est inditum, quem modò nauæ Quernarium appellant, alij Carnarium propter naufragia, procelloso semper transitu. In recessu eius Senia vibs, cuius à tergo specus sunt, vnde vehementes nulla ferè non hora venti perflant, eaque res insanam eum sinum reddidit. Dicta Phlanonites ab oppido Phlanone, vnde sinus omnis hic Phlanoniticus, φηλανωνικός. Stephan. vocatur: qui à Pola colonia Iaderam vsque diffunditur.

Phlebōtomia, φλεβοτομία. GALL. Saignee. ITALIC. Il salasso, salasso. GERMAN. Ubertassung, öffnung der aderen. HISPAN. El sangrar, Cortadura de vena. ANGL. The cutting of a vaine. } Incisio venæ quæ fit ad sanguinem minuendum sedandi feroris gratia, φλέται enim dicunt Græci quas nos venas, & αἷμα incidere.

Phlebotomon, φλεβοτόμος. GALLIC. Lancette. ITALIC. Lancetta. GERMAN. Ein laseisen oder steyn. HISPAN. Lanceta para sangrar. ANGL. A knife to herwith, a peine is cut. } Scalpellum quo vena secatur.

Phlegēthōn, θόντις, φλεγέθων, Fluvius inferorum, à immis æstuantibus rapidus: φλέγων, ardere. { GERMANIC. Ein eis auf den steyl schen flussen. } Virg. 6. Æn. Quæ rapidus flammis ambit torrentibus amnis Tartareus Phlegethon, torquetque sonantia saxa. Hinc Phlegethontes, a, um, penultima producta. \* Et Phlegethontis iudis, scæni. gen. Ouid. 5. Metam. Sparsumque caput phlegethontide lymphæ.

Phlegmātis, φλέγμα. GALL. Flegme, ou fleume. ITALIC. & HISPAN. Flegma. GERMAN. Die schleim: oder auch roth in dem menschen teib. ANGLIC. Fleuma, sneuil. } Humor est in corpore animalis frigidus & humidus, quem Latinæ pituitam vocamus. Hinc & Phlegmatici dicuntur, in quibus humor hic cæteris præponderat.



Phlegmone, es, φλεγμων, Inflammatio alicuius partis proficiens ex intemperie primarum qualitarum cum affluxu materię calidę & humidę hoc est sanguinis.

Phlegon, φλεγων. Vnus ex equis Solis, xpī n̄ φλεγων, quod est ardere, dicitur. Ouid. 2. Metam. Vide ATHON.

Phlegontis, huius phlegontidis, φλεγοντις, Gemma: genus quod flamma quędam intus ardere videtur. Plin. lib. 37. c. 11.

Phlegra, a, vel Phlegre, es, φλεγρα, Vrbs Macedonię, teste Plin. lib. 4. cap. 10. & vallis circa hanc urbem in qua Gigantes olim cum diis conflixerunt.

Phlegra, φλεγρα, Campi duo fuere, alter in Gręcia, a Phlegra Thessalię valle iuxta Pallenem, vbi Gigantes cum diis conflixisse traduntur. Alter in Campania prope Cumas, in quo Hercules cum his pręlium commisit. Strab. lib. 5. Fortunatus erat & campus nomine Phlegręus, in quo res a Gigantibus gestas fabulę diuulgat, nullam aliam ob causam (vt credi fas est) quęm quod terra ipsa suapte virtute pręliorum conciliatrix esset. Theagenes vero & Eudoxus qui ad historicam fidem pugnam hanc conantur reducere, Pallenem (inquunt) quę veteri nomine Phlegra vocabatur, homines tenuerunt, quibus immanitas & superbia morum, Gigantum cognomen peperit. In hos inuente pręlium Hercule, fulmina de cęlo missa sunt, donec ij fugere coacti sunt, atque ingenti victoria superati. Ex hac re rumor in vulgus ortus, Gigantes bellum diis mouisse. Silius lib. 12. Tradunt hercule prostratos mole Gigantes Tellurem iniectam quaterere, & spiramine anhelos Torreri latę campos, quotiesque minantur Ruinere compagem impositam & pallefcere cęlum. Id autem ideo fictum est, quoniam ea regio tota sulphure plurimo scatur. Hinc fit vt ventorum impulsu existeret passim ignis: qui quęm exitum dē cauernis natura experat, dum iactatur alfidue, terram tandem quatit & commouet, exuritque frequenter vnde & nomen sortitur, φλεγων enim Gręcę exurere ardereque significat.

Phlegreus, φλεγρεός. Vnus ex Centauris, Ixionis & Nubis filius apud Ouid. 1. Metam.

Phlegyas, φλεγυας, Martis filius, rex Lapitharum in Thessalia, pater Ixonis, & Coronidis nymphę, quę quęm ab Apolline vitiatam sensisset, confestim ira percitus: templum eius Delphis incendit. Quapropter Apollo iratus ipsum sagittis interfectum ad inferos detrussit, vbi hac pęna afficitur, vt sub ingenti saxo, ruinas minantem sedens semper, illud casurum suspicetur & timeat. PHLEGYAS item populi sunt insulani Thessalię, a Phlegya Ixonis patre cognominati. Hi cum sacrilegi essent, deosque & homines spernerent, ab irato Neptuno immenso diluuiio submersi sunt, quorum apud inferos meminit Virg. l. 6.

- sedet, æternūque sedebit.  
Infelix Theseus, Phlegyasque miserimus omnes  
Admonet, & magna testatur voce per umbras,  
Discite iustitiam moniti, & non temnere diuos.

Phlegos, φλεγος, cęcis, Dioscoridi, Herba est caulem habens aculeatum, & folium hilpidum, quęm nonnulli stęben appellant. Auctor Plin. lib. 20. c. 15. Hermod. in Diosc. l. 4. c. 14. indicat Phleon dictam xpī n̄ φλεγων, quod est secundum esse, quod in Orchomenio lacu copiosissimę proueniat.

Phlius, untis, φλιος, Vrbs in medio Sicyonij, Argiuęque agri, vbi religiosissimę colebatur Hebe. Auctor Strab. lib. 8. Oppidi huius incolę Phliuntij, Phliusij, & Phliasij dicuntur: regioque circumiecta Phliasia, antea Erethya dicta, teste eodem Strabone, loco iam citato.

Phlox, phlogos, φλοξ, Floris genus, solo placens colore, odoris prorsus expertis: ita dictum vt suspicor, a colore flammę, quęm Gręci φλογος appellant. Plin. lib. 21. c. 10. Colore tantummodo placet Iouis flos, odor abest, sicut & ille qui Gręcę φλογος vocatur.

Phlyctęnę, φλυκταινες, GAL. Boutons. ITALIC. Brossole, histrix. GERMA. Wulsen oder porpsten in denen wasser oder etter wachst. HISP. A. Postillas. ANGLI. wild ster or blisters. } Pustulę sunt maiores, pallidę, liuidę, aut nigrę, aut alterius coloris a naturali recedentis, humorem in se continentes, quę vbi rumpuntur, infra caro quędam exulcerata apparet. Gignuntur autem vel ex igni, vel ex frigore, vel ex medicamentis: vt tradit Cels. libro 5. capit. 28. dictę Phlyctęnę. xpī n̄ φλυκταινες, quod est bullire, siue bullas facere.

Phobotor, huius Phobetoris, φοβητορ, filius Somni, apud Ouid. 1. Metamorphos. - at alter Fit fera, fit volucris, fit longo corpore serpens: Hunc Icelon superi, mortale Phobetora vulgus nominat. Dicitur est Phobetora, a Gręco φοβος, id est perterrefacere: Icelos autem, quia omnium animantium formam inducere possit, est enim iualos similis.

Phocę, φωκεια, Bellua marina, corio & pilis tecta, per somnum mugiens, vnde & vitulus marinus appellatur. Coit canoni more, paritque in terra terrestrium animalium ritu. Virgil. lib. 4. Georg. - & turpes pascit sub gurgite phocęas. Plinius libro nono, capite septimo, Et vituli marini, quos vocant phocęas, spirant, & dormiunt in terra.

Phocęa, Phocęarum, Insulę sunt Crete adiacentes, vt ait Plin. lib. 4. cap. 13.

Phocęa, φωκεια, Vrbs Ionię, Atheniensium colonia, teste Strabone lib. 14. vnde profecti sunt qui Massiliam apud Gallos non procul a Rhodano condidere. Dicta Phocęa, quod vituli marini magno numero apparuissent urbem condentibus. } Est etiam Carię Phocęa, monti Mycalę apposita: ab hac Phocęenles, φωκεις, vt a Gręcorum Phocide Phocęenles φωκεις. } Ab vtraque Phocęicus, cęcum, vt Murex Phocęicus, Litus Phocęicum.

Phocęi, φωκεις. } GERMA. Ute videret in Jonta. } Ionię populi, qui assiduis Persarum bellis exagitati communij consensu patriam reliquerunt, dixisque execrationibus se deuouerunt, siquando eodę redire conarentur. Varia de iade fortuna vsi, tandem in Galliam

delati sunt, vbi Massiliam condiderunt. Horatius, Nulla sit hac potior sententia Phocęorum. Velut profugit execrata ciuitas. Vide Erasmus in prouerbio, Phocęensium execratio.

[Phocęus, id est, Pylades. Ouid. 4. lib. 1. Trist. Et Eleg. 4. lib. 4. ibid.

Phocęas, φωκεις, Romani imperatoris, item celebris Grammatici nomen.

Phocęasia, φωκεια, Insula est in mari Ægęo ex aduerso Atticę, cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 12.

Phocęa, φωκεια, Vrbs Bœotię, ad sinum Oeteum: cuius meminit Ptolemaeus lib. 3. cap. 15.

Phocylides, πε. cor. φωκυλιδης. Milesius philosophus æqualis Theognididis. Natus est quinquagesima nona Olympiade. Scripsit Heroicum carmen & Elegias, item Paręneticum carmen, ex libris Sybillinis, vt volunt, decerptum, Vide Suidam.

Phocion, φωκιων, Cuius Atheniensis tanta vitę integritate, vt quęm magnas sibi opes ex magistratibus, qui plurimi ei deferebantur, posset comparare, pauperimus tamen permanserit: vnde & xpī n̄ φωκεις, hoc est probi, siue frugi cognomen inuenit. Hic neque iudicare, neque lacrymare ab illo vquam est visus: & in coniectione quęm quis dixisset, Cogitabundus videris a Phocion. Rectę, inquit, coniectas, Cogito enim qua ratione aliquid de his detrahere possim, aut omittere quę apud Atheniensem populum dicere decreui. Huic quęm legati Philippi Macedonum regis ingentia munera offerrent, hortarenturque vt ea acciperet, admonenteque simul, quauis ipse facile his careret, liberis tamen eius esse necessaria, quibus difficile foret in summa paupertate ad paternam gloriam peruenire. Si mei, inquit, similes erunt, idem hic agellus alet illos, quęm ad hanc dignitatem perduxit: si dissimiles, nolo meis impensis illorum alij augerique luxuriam.

Phocęidis, φωκεις, Exigua Gręcię regio, simul Crisfæo adiacens, Delphico oraculo, & Heliconę Parnassoque montibus inclita.

Phocęenses, huius incolę dicuntur φωκεις, a quibus nonnulli putant profectos esse Massilię conditores, non (vt alij existimant) a Phocęensibus Ionię populis. Cui etiam sententię non obscure subscribit Plinius lib. 2. cap. 4. vbi Massiliam Gręcorum Phocęensium coloniam appellat, ad discrimen (vt videtur) Asiaticorum. Idem ostendit & Lucan. l. 5. Massilięque suę donatur libera Phocęis.

Phocęus, φωκεις, Filij Æaci, cuius meminit Ouid. lib. 7. Metam.

Phocęusa, Plin. lib. 4. cap. 12. Insula vna ex Sporadibus.

Phębas, adis, φωκεις. Phębi sacerdos ita dicta, teste Sernio, quod Phębi numinis concepto afflatu fureret, & agitaretur in Bacchantis imaginem. Sidonius, Nec sic intortum violatę Phębadęq; vltrix in Danaos fulmen iecit. [Fuid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Téque Mycēno Phębas amata duci. (i. Cassandra.)]

Phębe, φωβεια, Phębi soror, hoc est Diana, siue Luna. Virg. 2. Georg. - vento semper rubet aurea Phębe. Ouid. 2. Metamorphos. Quanto splendidior quęm cętera sidera fulget Lucifer, & quanto quęm Lucifer aurea Phębe: Tanto virginibus præstant or omnibus Herse Ibat. Iaculan ix Phębe: Ouid. Epist. 19. Innupta Phębe. Ouid. 1. Metamorphos. Nemoralis Phębe. Stat. 1. Sylvarum.

Phębus, φωβιος. GERMA. Etu. Con Iouis vnde Latona. } Apollo, Iouis & Latonę filius, eodem partu cum Diana editus (quę & ipsa Phębe vocitata est) diuinationis & sapientię Deus a Poëtis existimatus, & medicinę repertor. Dicitur Phębus, quasi φωβος, id est lux vitę. Virg. 3. Ecloga. Et me Phębus amat, Phębo sua semper apud me Munera sunt, &c. [Super terris Phębus, seu curreret infra Tibull. lib. 4. Item Vicinus Phębo tenet arua, &c. Ibid. Ipse mihi non si præscribat carmina Phębus. Tibull. lib. 4. At media est Phębi semper si biecta calori. idem ibidem.]

Phębeus, a, um, penult. prod φωβεια. Virg. 5. Æneid. Argolici clypeo, aut Phębeę lampadis instar.

Phęmon, Lacus est Arcadię, de quo Ouid. 15. Metamorphos. Est lacus Arcadię, Phęmon dixere priores, Ambiguus suspectus aquis, quas nocte timeto: Noctę nocent potę, sine noxa luce bibuntur.

Phęnicęs, φωνικεις, Populi Syrię, Iudęis contermini, quorum præcipuę vrbes fuerunt Tyrus & Sidon. Horum regio Phęnicę, φωνικεια, siue Phęnicę appellatur, a Phęnicę Neptuni & Libyę filio, vt Stephano placet. } GERMAN. Ein Landtschaft zwischen das Mittelmeer flussend vnd das Indisch land. } Cui opinioni etiam accedit Strabon. lib. 1. Et qui longa dedit terris cognomina Phęnicę. Phęnicę ingenij acuminę plurimum valuerunt: quippe qui & literarum & nauigandi artis primi inventores extitisse putantur. Rursus ex Dionysio,

Phęnicum regio est, hi rubro gurgite quondam  
Mutauere domum, primi que per æquora velti  
Lustrauere salum, primi docuere carinis  
Ferre cauis orbis commercia: sidera primi  
Seruauere poli. Lucanus item li. 3. Phęnicęs primi (famę si creditur) ausi Mansuram rudibus vocem signare figuris.

Phęnicissa, φωνικισσα, Mulier ex Phęnicę Syrię regione, cuius masculinum est Phęnicus. Virg. 1. Æn. Hinc Phęnicissa tenet Dido, blandisque moratur Vocibus.

Phęnicęus, a, um, φωνικεις. Genus coloris, qui alio nomine spadix appellatur, qualis in palmę fructu apparet sole non admodum incocto. Gręci enim φωνικεις, daetylos appellant. [Gellius cap. 16. lib. 2. a spadice separat.] Quidam voluerunt Phęnicęum colorem eundę esse cum purpureo, a Phęnicibus populis dictu existimantes, apud quos præstantissima olim purpura tingebatur. Quorum opinioni quominus assentiar, facit Plinij autoritas, manifestę Phęnicęum colorem a purpureo distinguentis lib. 21. cap. 23. Aut enim, inquit, phęnicęum habet florem, aut purpureum, aut lacteum.

Phęnicęa, φωνικεια, Dioscoridi, Herba est quęm Latini bordeum marinum appellant, teste Plin. lib. 21. cap. vlt. Quidam hodie sterilem auenam vocitant.

[Phęnicęus, a, um, idem quod Phęnicęus, um, Eliquis. pseud. sc. 2. a. 1.



**Cras Phœnicium** phœnicio corio inuisis pergulam.] **Phœnicium**, nomen meretricis. in *Pseud. planti.* **Phœnicobalanus**, φαινιόβαλανος. Palmæ *Ægyptiæ* fructus, præ maturitate nigrescens, vescentisque inebrians. Qui verò adhuc viridis ante maturitatem decerpitur, adipos appellatur. *Plin. lib. 12. c. 22.* Myrobalano similem in vnguents, proximumque usum habet palma in *Ægypto*, quæ vocatur adipos, viridis, odore mali cotonei, nullo iatus ligno. Colligitur autem paulò antequàm incipiat maturefcere. Quod relinquitur, phœnicobalanus vocatur, & nigrescit, vescentisque inebriat.

**Phœnicurus**, φαινιούρος, Auis à caudæ rubedine ita dicta, quæ hyberno tempore *Eriothacus* appellatur. *Autor Plin. l. 10. c. 29.*

**Phœnicopterus**, φαινιόπτερος, Auis à pennarum rubedine dicta. Græci enim rubrum φαινιός appellant, & alam *Phœnicopteri*. *Iuven. Satyr. 11.* Et *Scythicæ* volucres, & *Phœnicopterus* ingens. Auis huius lingua in præcipuis epularū deliciis erat olim apud Romanos. *Plin. lib. 10. cap. 48.* *Phœnicopteri* linguam præcipui saporis esse *Apicius* docuit nepotum omnium altissimus gurges. *Mar. l. 13.* Dat mihi penna rubens nomen: sed lingua gulosis. Nostra placet, quid si garrula lingua foret?

**PHOENICUSA**, φαινιούσα, Vna ex Vulcaniis insulis, apud *Plin. l. 3. c. 9.*

**Phœnix**, φαινιξ. **GAL.** Phenix. **ITAL.** Fenice. **GERM.** Ein vnbetanter vogel d'ises nammes in sand Arabia / so ist benthalb hunder jar (siben möden) H I S P. Fenix, aue unica enel mundo. **ANG.** Phenix. } Auis esse dicitur in Oriente, à phœnice pennarum colore dicta, toto orbe celeberrima, in Arabia nascens, Aquilæ magnitudine, quæ annis sexcentis & sexaginta vivere dicitur. *Plin. lib. 10. cap. 2.* *Æthiopes* atque *Indi* discolors maximè, & inenarrabiles ferunt aues, & ante omnes nobilem Arabia phœnicem, haud scio an fabulosè vnum in toto orbe, nec magnopere visum. Aquilæ narrantur magnitudine, aurei fulgore circa colla, cætera purpureus, cæruleam roseis caudam pennis distinguentibus, cristis faciem, caputque plumeo apice honestante. Primus atque diligentissimus togatorum de eo prodidit *Manilius*. Senator ille maximus, nobilis doctrinis doctore nullo: neminem exitisse qui viderit vescentem: sacrum in Arabia Soli esse: vivere annos D C L X. senescentem casta thurisque surculis construere nidum, replere odoribus, & super emori. Ex ossibus deinde & medullis eius nasci primò ceu vermiculum, inde fieri pullum, principiòque iusta funeri prioris reddere, & totum deserere nidum prope *Panchaiam* in Solis vrbem, & in ara ibi deponere. In hac significatione, quidam voluit *Phœnix* esse dubij generis: meliùs tamen dixeris esse mascul. Nam feminino genere rarissimè legitur, idque non nisi figuratè, respiciendo ad genus superioris auis. Est item **PHOENIX** *Thessaliæ* fluvius in *Atopum* influens: cuius meminerunt *Plin. lib. 4. c. 8.* & *Strab. lib. 9.* *Phœnix* præterea gentile nomen est, eum significans qui è Phœnice in aridissima *Syriæ* regione ortum traxit: de quo vide paulò ante in dictione **PHOENICAS**. Arbor item illa nobilis quam *Latini* palmam appellant, Græco nomine *Phœnix* dicitur. *Phœnix* item nomen proprium præceptoris *Achillis*, qui quàm matris horatu cum patris concubina rem habuisset, *Diris* impetitus à patre, relictà *Hellade*, in *Thessaliam* sese contulit ad *Peleum* regem, qui illi *Dolopum* procurationem commisit, filiumque *Achillem* in disciplinam tradidit: quem etiam ad bellum *Troianum* comitatus est, ut ipse narrat apud *Homer. lib. 1. Iliad.*

**PHOLEGANDROS**, φολιγανδρος, Insula est vna *Sporadum*, quam *Aratus* propter asperitatem, ferream vocat. *Steph.* nomen accepisse tradit è *Pholegandro* *Minois* filio.

**PHOLOE**, φολοε, Mons *Arcadiæ* syluosus, oppidum habens eiusdem nominis, teste *Plin. l. 4. c. 6.* *Lucan. l. 7.* Scilicet ipse petet *Pholoem*, petet ignibus *OEtam*.

**PHOLVS**, φολος, Fuit vnus ex *Centauris*, *Ixionis* ex *Nube* filius. Hic *Herculem* suscepit hospitio quum ad expugnandos *Centaurus* pergeret: & tandem in nuptiis *Pirithoi*, orto prælio inter *Lapithas* & *Centaurus* occubuit. *Lucan. Hospes & Alcidae magni, Phole. Virg. l. 2. Georg. Bacchus & ad culpam causas dedit, ille furentes Centaurus letho domuit, Rhetumque Pholumque.*

**Phonascus**, φωνασκος. Dicitio est Græca, qua significatur vocis, pronuntiationisque magister, & moderator. *Quintil. l. 11.* Sed cura nõ eadem oratoribus quæ *phonascis*. *Suetonius de Augusto*, Pronuntiabant dulci, & proprio quodam oris sono, dabatque assidue *phonasco* operam. Is enim vocè interrogare, remittere, lenire, exaspereare docebat: quod artis genus Græci etiam *φωνασκία*, appellantur. [*Sueton. in Nerone. cap. 25.*]

**Phonòs**, φωνος, Herbi eadem quæ *attractylis*: ita dicta ab eo quòd sanguinem fundat succum. *Autor Plin. l. 12. c. 16.*

**PHORBAS**, φορβας, *Triopæ* filius, pater *Ilionei* *Troiani*, vnus ex comitibus *Æneæ*: qui quum in bello *Troiano* aduersante etià *Priemo* sapius in prælium descendisset, & multa egregia facinora edidisset, tandem à *Menelao* obruncatus est. Huius imagine assumpta *Sonnus* *Deus* *Palinurum* decepit, vt placet. *Virg. ad finem 5. Æn.* puppique (inquit) *Deus* consedit in alta *Phorbanti* similis. *Seruius*. Alius fuit *Phorbis* *Argiuorum* rex. Alius item pastor *Polybij* *Corinthiorum* regis. [*Phorbis* amatus ab *Apolline*. *Plut. in Num.*]

**PHORCVS**, φορκος, vel Græco more *Phorcys*, aut etiam *Phorcyn*, *cynos*, φαινιόκυων. Filius *Neptuni* & *Thoosæ* *nymphæ*, rex *Corsicæ* & *Sardinia* insularum: quem ab *Atlante* *navali* prælio victum: vndaque obrutum postea socij *superstites* in *marinum* *Deum* conuertitum dixere, etique diuinos honores exhibuere. *Virg. 5. Æn.* *Triton* è que citi, *Phorcis*que exercitus omnis, &c. Hic pater fuit *Medusæ*, quæ ob id nomine patronimico *Phorcynis* dicitur. *Ouid. 5. Met.* in partem *Phorcynida* trāstulit illam. Hinc etiam deducitur aliud patronymicum fœm. *Phorcys*, ydos, *Proper. l. 3.* *Scetæ*que *Persea* *Phorcycos* ora manu.

**PHORMIO**, φορμιος, *Crotoniata*, dux rei militaris peritissimus, qui *Lacedæmonios* duobus *navalibus* præliis superauit. Huius meminit *Theopomp. in Philippicis*. *Phormio* item dux *Atheniensium* in bello *Peloponnesiaco*, qui *Peloponnesios* duobus maximis præliis affixit. *Autor Thucyd. l. 2.* *Phormio*, *Peripateticæ* sectæ *philosophus*, quum apud *Annibalem* iam *Carthagine* expulsum & in *Asia* exulantem, aliquot horas de officio *Imperatoris*, deq; omnire militari copiosissimè differuisset, interrogatus *Annibal* quid de eo sentiret, respondit, Multos se deliros senes vidisse: sed qui magis quàm *Phormio* deliraret, vidisse neminem. Neque me *hercule* iniuria: quid enim aut arrogatius, aut loquacius fieri poterat, quàm *Annibali*, qui tot annos de imperio cum *populo Romano* omnium gentium victore certasset, *Græcum* hominem, qui nunquam hostem: nunquam castra vidisset, nullam denique minimam partem publici muneris attingisset, præcepta de re militari dare? De hoc vide *Cic. de Orat.* *Phormiones*, φορμιωνες: tegetes item ex iuncis, & straminibus contextæ, apud *Vipian. l. 12. §. 12.* *D. de instru. vel instr.* *Vbi* tamen *Formiones* legitur perulogato errore.

**PHORMVS**, φορμος, *Syracusanus* comicus *Epicharmi* contemporaneus, *Geloni* tyranno familiaris, & filiorum ipsius altor. Docuit fabulas septem, quas commemorat *Athenæus*.

**PHORONEVS**, φορωνεύς, per tres syllabas, Filius fuit *Inachi* *fluuij* & *Argiuorum* rex, qui initio dispersos *populos* in vrbem coegit, quam appellauit *Argos* *Phoronicon*.

**Phoronis**, ιδίς, patronymicum femininum, quod *Poëtæ* vsurpant pro *Iside* *Inachi* filia, & *Phoronei* sorore. *Ouid. 1. Met.* Nec superum rector mala tanta *Phoronidos* vltra *Ferè* potest.

**Phoroneus**, a, um, per quatuor syllabas. *Stat. 2. Syluar.* In *Phoroneis* quondam *stabalata* sub antris.

**Phosphorus**, φωσφορος, Stella matutina, quam *Latini* verbum ex verbo reddentes, *Luciferum* appellant. *Martial. lib. 8.* *Phosphore* redde diem, quid gaudia nostra moraris? **GER.** Det *Morgestern.*

**PHRAGMION**, φραγμαίον, Insignis statuarij nomen, qui *Olympiade* *LXXII.* floruit, teste *Plin. l. 4. c. 8.*

**PHRAORTES**, φραορτης, Rex *Indorum* ad quem *Apollonius* *Tyaneus* peruenit: quem quum de victus ratione interrogaret, respondit, Tantum vini bibo quantum *Soli* sacrificio, quæ autem venando acquiri, pascentur alij, mihi sat fuerit ipsa exercitatio. Cibus mihi olera & palmarum fructus, multa mihi quoque ex arboribus nascencia, quas manus hæ plantauerunt. *Philostatus in vita Apollonij.*

**Phrāsīs**, φρασις, Eloquentiæ corpus, inquit *Quintilian. lib. 10. cap. 1.* & dicendi modus. Dicta *ἀπὸ τῆς φραζεν*, quod est *fari*, & *differere*. *Macer* (inquit *Quintilian.*) & *Lucretius* legendi quidem, sed non vt faciant *phrasin*.

**Phrēnes**, φρενεις, à Græcis vocatur, à *Latinis* præcordia, hoc est septimæ *transuersum*, quod & *diaphragma* ab illis appellatur: siue quòd mentem (quam etiam φρενεις, nomine illi intelligunt) in partibus residere nonnulli ex veteribus existimant, siue quod *diaphragmate* inflammato necesse sit & mentem impediri, vbi sequēte nimirum eo morbi genere, quem *paraphrenitidem* appellant medici.

**Phrenitis**, ιδίς, φρενίτις. **GAL.** Phrenesic. **ITA.** & **HISP.** *Frenesia*. **GER.** Das hitzwütten auß wüstem die zaubsucht vnd wantwiltigkeit erforget. **ANG.** *The frensie.* Morbus lædans mentem, & ad insaniam furorēque perducens: vnde & nomen accepit. Nam mentem Græci φρενας appellant. Fit autem ex inflammatione membranularum quas meningas vocant, idque vel à pallida bile, eaque leuior est, vel à flaua, eaque est vehementior: vel ab eadem valde adusta, quæ est omnium terribissima, vt docet *Galen. l. 3. de Locis affectis.* *Phrenesis* alio nomine appellatur, pen. *prod. Iuven. Satyr. 14.* Quum furor haud dubius, quum sit manifesta *phrenesis*. *Martial. l. 4.* Declamas in febre *Mathon*: hanc ede *Phrenesim* Si nescis, nõ es sanus, amice *Mathon*. *Serenus* mediam huius dictionis syllabam corripuit, quem in hoc non imitabimur. *Phreneticus* appellatur qui hunc morbum patitur. *Plin. l. 20. c. 2.* Sed & *phreneticis* auxiliatur cum lacte mulieris.

**PHRIXA**, φριξια, Vrbis *Peloponnesi* triginta non amplius *stadiis* ab *Olympia* distans, alio nomine *Phæstus* appellata.

**Phrixæus**, a, um, gentile. φριξαιος. *Steph.*

**Phronēsīs**, φρονησις. **GAL.** *Prudence*. **ITA.** *Prudenzia*. **GER.** *Forstich* (i. q. *prudencia*). **ANG.** *wisdom*. *Cic. l. 1. Offic.* *Principi*que omnium virtutum est illa sapientia, quam Græci *sophiam* vocant. *Prudentiam* enim quam Græci φρονησις dicunt, aliam quandam intelligimus, quæ est rerum expectandarum, fugiendarumque scientia.

**PHRONESIUM**, φρονησιον, Meretriculæ nomen est apud *Plaut.* *Latine* *prudentialium* sonat.

**PHRYGIA**, φρυγία, Minoris *Asiæ* regio, *Caria*, *Lydia*, *Mysia*, & *Bithynia* finitima, quarum omnium fines ita coeunt, vt non facile possint distingui. teste *Strab. l. 13.* Dicta est autem *Phrygia* (vt idem *Strab.* non vno in loco indicat) à *Phrygibus* populis, è *Thracia* oriundis, qui antea *Phryges* dicebantur. Quidam duplicem faciunt *Phrygiam*, maiorem in *Galatiam* vergentem: & minorem, *Epicteton* cognominatam. In hac est *Ida* mons, & *Tmolus*, & *Pactolus* fluvius. Ex *Phrygia* orta est *Sybilla* cognomento *Phrygia*: cuius nomine circumfertur illud de supremo iudicio vaticinium:

Tuba de caelo vocem luctuosam emittet.  
Tartareum chaos ostendet delihescens terra.  
Venient ad tribunal Dci reges omnes.  
Deus ipse iudicabit simul pios & impios.  
Tunc demum impios in ignem & tenebras mittet.  
Qui autem pietatem tenent, iterum viuent.

**Phryx**, φρυξ, Qui est ex *Phrygia*. *Cic. pro Flac.* *Asia* vestra constat, opi-



nor, Phrygia, Myſia, Caria, Lydia: Vtrum igitur noſtrum eſt an ve- ſtrum hoc proverbum, Phrygem plagis neri meliorem: Ouid. 13. Metam. Quique cruore ſæpe Phrygum maduit. ¶ Serò ſapiunt Phryges, proverbium in eos dici ſolitum, quos ſtultè factum ſerò pœnitet. Vide Eraſmi Adagia, Fœminium eius eſt Phrygia, & Steph. Virgil. 9. Æneid. O veræ Phrygiæ, neque enim Phryges.

Phrygiones. A N G L. weavers of cloth of bandkin. } Qui acu pingunt, vel qui veſtes auro intexunt. Phryges enim primi inuenerunt talem texturam & Plin. lib. 4. cap. 48. Piſtas veſtes iam apud Homerum fuiſſe video, vnde natæ triumphales. Acn facere Idæi Phryges inuenerunt, ideòque Phrygiones appellati ſunt. I Plaut. Aul. ſc. 5. a. 3. Stat fullo, Phrygio, aurifex, Idem Men. ſc. 4. a. 2. Pallam ad Phrygionem deferas, vt reconcinnetur. Ibidem ſc. 2. a. 4. Pallam ad Phrygionem fertò, confecto prandio. Plaut. Men. ſc. Potin. Et ſc. 1. a. 4. Ad Phrygionem redi, & pallam refer. Plaut. Men. ſc. 2. a. 4. Vide Seruium in 3. Æneid.]

Phrygius, a, um, adiect. & ſubſt. Quicquid è Phrygia eſt. Cic. pro Roſc. Amerino, Quis ibi non eſt vulneratus ferro Phrygio? ¶ Phrygius lapis, & ſubſt. Gleba eſt pumicoſa, teſte Plin. l. 36. c. 19. tingendis veſtibus utilis. Phrygius lapis (inquit) gentis nomen habet. Eſt autem gleba pumicoſa. Vritur autè vino perfulus, & atque folli- bus donec ruſceat: ac rurfus dulci vino reſtingitur: & hoc trinis vicibus, tingendis veſtibus tantum utilis. Phrygia veſtis piſta acu, cuius artifices phrygiones appellantur. Huius veſtis meminit Vir. lib. 9. Vobis piſta croco, & fulgenti murice veſtis. Item eodem, O verè Phrygiæ, neque enim Phryges. Nonius, Phrygiæ veſtes barba- rica dictæ. Vide Barbaricus. [Ouid. 13. Metamorp. Nec comes hic Phrygiæ vnquam veniſſet ad atces. Idem ibidem: Rapui Phrygiæ ſignum penetrare Mineræ.]

Phrygianus, a, um, Quod Phrygionum opera confectum eſt, vt phry- gianæ veſtes, hoc eſt acu piſtæ. Plinius libro 8. capite 48. Togas ra- ſas, phrygianasque D. Auguſti nouiſſimis temporibus cepiſſe, ſcri- bit Feſteſtella.

Phryniæ, & ſubſt. Nobilis Athenis meretrix fuit: quæ quum impi- tatis accuſaretur, & ſumm opere iam periclitaretur, diducta manu tunica, nudatòque iudicibus candidiſſimo pectore, omni pericu- lo eſt liberata. Autor Ariſtot. Rhet. l. 1. Quint. l. 2. c. 15.

Phryniſchus, & ſubſt. Athenienſis tragicus, Theſpiad's diſci- pulus, qui primus perſonam ſceminæ proculit in ſcenam, & tetra- metrum reperit. Eſtium habuit Polyphradmonem poëtam, & ip- ſum tragicum Docuit tragædias nouem. ¶ Alter item Athenien- ſis comicus inter ſecundos antiquæ comædiæ, qui docuit fabu- lam vnam. Tertius eiufdem nominis Bithynicus ſophiſta, qui ſcri- pſit de Aticis diſtionibus. Autor Suid.

Phryniſon, & ſubſt. Herba quæ eadem dicitur paronychia, ira di- ctæ quod nō ſpūm, hoc eſt ruberis aduerſetur. Autor Plin. l. 25. cap. 10.

Phryniſus, & ſubſt. Citharædus nobilis fuit, patria Mitylenæus, di- ſcipulus Ariſtocolidis, qui genus ſuum ad Terpandrum referebat. Hic primus Athenis viſus eſt citharædus, Callia ſummum magi- ſtrum gerente. Vide plura de hoc apud Suid.

Phryniſus, & ſubſt. A Græcis ranæ genus appellatur omnium maxi- mum in vepribus tantum viuens: vnde & rubetam Latini appel- lant. Plin. l. 32. c. 3. Sunt quæ in vepribus tantum viuunt, & ob id rubetatum nomine (vt diximus) quas Græci phrynos vocant, grandiffimæ cunctarum, geminis veluti cornibus, plenæ venefi- ciorum.

Phryxus, & ſubſt. Athamantis ex Nephele filius, qui quum nouer- cales inſidias ferre non poſſet, vna cum Helle ſore profugit, ac- ceptòque à patre arietem cui vellus erat aureum, eòque contento lo- quum in Aſiam traicere vellent, Helle puellari timore exterrita, decidit in mare, quod ex eius nomine Helleſpontus appellatur: Phryxus verd in colchidis in Colchidem peruenit ad regem Æten, vbi arietem Ioui, vel, vt aliis placet, Marti immolauit, vellutiq; illud aureum in templo ſuſpexit, quod poſtea Iſon Medæ ope adiutus, abſtulit. Arietis vero inter ſidera locatus, priſtinam effi- giem tenuit, qui à Phryxo Phryxus appellatur, media longa, Ouid. lib. 7. Metam. Dumque adeunt regem, Phryxusque vellera poſcunt.

Phryniſia, & ſubſt. Cnitas Theſſaliæ Achillis patria. [Catull. de Corn. Bery. Progenies Phthiæ clara ſuperuehitur.]

Phthius, & ſubſt. & Phthiote, & ſubſt. Qui Phthiam incolit. Ouid. l. Ep. Briſeid. Quam ſine me Phthiis canefcant æquora remis. Et videam puppes ire relicta tuas.

Phthiotis, & ſubſt. ſive Phthiotia, & ſubſt. vna ex quatuor Theſ- ſaliæ partibus in Auſtrum vergens. Strab. l. 9. Cæterum Phthiotia tractum continet Auſtralem ad Ætam, à ſinu Maliacò & Pelagi- co vſque ad Dolopiam, oramque Pindi protenſum In latitudinem verd porrectum vſque ad Pharfalum, planaque Theſſalica. \*Hinc Adiectiuum Phthioticus, & ſubſt. Catull. Argon. Epig. 59. Deſeritur Scyros, linquunt Phthiotica Tempe.

Phthiſaſis, & ſubſt. Morbuſ eſt pedicularis, & ſubſt. quos & pedes, & pediculus vocamus. Plinius libro 20. capite 1. Sic & con- tra phthiſiaſin bibitur & hydropiſes. Vide pedicularis in P E D E S, pedum. [De eo morbo, & iis, qui eo interierunt. Plutarch. in Sylla.]

Phthiſiophaga, & ſubſt. Diſti ſunt populi, à tenuitate victus, quali pedicularis veſcantur. Hi ſunt iuxta Pontum Euxinum. Plin. l. 6. c. 4. Strab. l. 10. c. 11.

Phthiſis, & ſubſt. GALL. Vlcération des poulmons. I T A L I C. Mal ſortile, il Teſico, ulceratione & impiagamento del polmone. G E R M. Die ſchwindsucht. H I S P. Latifica. A N G L. Vlcération of the ligh- tes. } Morbuſ eſt totum corpus extenuans, proueniens ex vlcere pulmonis à pituita potiffimum generato, quæ à capite delapſa, in pulmonibus computruit. Quamquam interdum & ex pro-

prio pulmonis affectu originem trahit, maximè quidem ex vaſis dirupione poſt ſputum ſanguinis non conglutinata: quod malè genus Græcis vſtatius Phthoen & ſubſt. vocant; deſiniturque eſſe totius corporis cum parua febre extenuationem, pulmonis inſa- nabilia vlcera conſequentem. Hoc morbo Theopompo labo- raſſe, & ab Aſclepiade curatum tradunt. Sæpenuero tamen phthiſim pro phthoe poſitam inuenimus: vt apud Columell. l. 6. c. 14. Eſt & ſila grauis perniciosa, quum pulmones exulcerantur: inde tuſſis & macies & ad vltimum Phthiſis inuadit. Corripit autem hoc nomen priorem ſyllabam. Iuuenal. Satyr. 13. Et phthiſis: & vomica putres, & dimidium crus. Qui hunc morbum patiuntur, Phthiſici, & ſubſt. appellantur. In oculo item phthiſim appellant, pupillæ conſtrictionem, quum ſcilicet oculi tabes pupillam con- trahit atque anguſtior em efficit. Definitiones quæ Galeni nomina circumferuntur, phthiſios nomine omnem corporis extenuatio- nem maciemque complectuntur à verbo & ſubſt., quod proprie di- citur de plantis, aliisque ſenſim pereuntibus.

Phthoe, & ſubſt. Corporis totius extenuatio cum exigua febre, in- curabilia pulmonis vlcera conſequentem. Hanc nonnulli, minus tamen proprie phthiſim appellant.

Phthongus, & ſubſt. GAL. SON. I T A L I C. Suono. G E R M. Ein ſon. H I S P. La voz ſonora y ſonido. A N G L. A ſowne. } Idem quod ſonus, & vox inarticulata: à verbo & ſubſt., quod eſt ſonum & vocem edo. In muſica autem phthongus dicitur, ſoni cuiuſpiã vna & idem tenor: vt in cithara certi alicuius nerui ſtrepitus ſem- per ſui ſimilis. Sever. lib. 1. cap. 8. Phthongum dicitur caſum vocis & ſubſt., id eſt, aprum melo in vnam intentionem. Alij harmoniæ minimam partem. Nam quemadmodum vnitas numeri, ita phthongus conſonantiæ principium eſt. Ex hiſ facile intelligi poteſt locus Plin. l. 2. c. 22. vbi de ſyderum muſica loquens ex Py- thagoræ ſententia ait Saturnum dorio moueri, Iouem phrygio, Mercurium verd phthongo, hoc eſt eodem ſemper & æquabilè ſoni tenore.

\*Phthoria, ſunt medicamenta quibus medici vtuntur abigendis in- fantibus in vtero enectis: quæ ecbolia quoque dicuntur, id eſt cie- cloria. Plinius de ſcammonite vino l. 14. c. 16. Hoc vinum, inquit, phthorium vocant, quoniam abortus facit. Sic enim in antiquis exemplaribus legitur manuſcriptis: licet in impreſſis ectromatium legatur, verbum ſubditium.

Phthoris, & ſubſt. Æthiopiæ oppidum, vnum ex iis quæ C. Pe- tronius, quum ab Auguſto Ægypto præfectus eſſet, expugnauit. Autor Plin. l. 6. c. 29.

Phu, & ſubſt. Vocant aliqui nardon agrion, ſive criticum, folio oleris a- tri, caule cubitali, geniculato, in purpura albicante, radice obli- qua, villoſaque & imitante auium pedes. Dioſcol. l. 1. c. 12. Officina Valerianam maiorem nominant.

Phurnitæ, & ſubſt. Vitis Lybiæ: ciues Phurnitani. Steph.

Phurnithi, & ſubſt. Populi Mauritaniz, quorum originem referre Iolephus ad Phurh, filium Cham, filij Noë.

Phy, Interiectio minantis eſt, teſte Donat. Terent. in Adel. Phy, domi habuit vnde diſceret. [Plaut. pſeud. ſc. 4. a. 5. Phy, i in malam cru- cem (Interiectio aſpernantis odorem tetrum.)]

Phycitès, & ſubſt. Gemma algæ colorem habens, Plin. libr. vlt. cap. 10.

Phycos, thalaſſium, & ſubſt. Latine fucus marinus, herba eſt ſimilis lactucæ, quæ conchyliis ſubſternitur. Tria eius ſunt genera: latum, & alterum longius, quadantenus rubens: tertium crispis fo- liis, quo in Creta veſtes tinguntur. Hac Plin. l. 26. cap. 10.

Phycis, ſceminini generis, & ſubſt. Piſcis eſt verno tempore varius, re- liquis anni partibus candidus, ex alga nidificans, & in nido oua pariens, Autor Plin. l. 9. c. 26.

Phycus, & ſubſt. Libyæ Cyrenaicæ promontorium, quàm longiſſimè in mare excuriens, ex aduerſo Tænari Laconiz, vt ſcribit Strab. l. 17.

Phycus, & ſubſt. Inſula Lybiæ adiacentis, ita dictæ ab algæ copia, quæ eodem à Græcis appellatur. Autor Steph.

Phygethion, & ſubſt. Eſt (vt inquit Corn. Celſ. l. 5. cap. 28) tumor non altus, latus, durus: in qua quiddam puſtulæ ſimile eſt, cum do- lore, diſtentioneque vehementi, maiorèmq; quàm pro magnitu- dine tumoris: interdum etiam cum febricula, tardè maturiſcens, neque magnopere in puſe conuertens. Latini panum vocant.

Phylacæ, pen. corr. & ſubſt. A N G. A ward, a gayle. } Locus custo- diæ, carcer. Plaut. in Capt. [ſc. 5. a. 3.] Illinc eſt abductus rectè in phylacam, vt dignus eſt. A verbo Græco φυλάττω, cuſtodio.

Phylaciſta, & ſubſt. A N G. A gaylour or keeper of the priſoners. } Carceris cuſtos, vel liſtor, cuius officium eſt nocentes compre- hendere, & in carcerem abripere, & ſubſt. quod eſt ad car- cerem trahere. Plaut. in Aul. [Plaut. Aul. ſc. 5. a. 3. Trecenti cum ſtant Phylaciſtæ in atriis. (i. obſeruatōres, vt creditores ſolent.) Malè autem in aliis editionibus ſcriptum hic Conſtant, vno ver- bo, pro, cum ſtant.]

Phylacis, & ſubſt. Oppidum eſt Phthioridis regionis Theſſaliæ, cuius meminit & Homerus in Catalogo, οἷς ἔχοντο Φυλάκιδον, καὶ Φύλακον αἰδωνότα. In hoc Proteſilaus regnauit, vnde Phylacides cognominatus eſt, & Laodamia eiufdem vxor Phylacæia. Ouid. 3. de Arte. Phylacides aberat Laodamia tuus, Vbi poëta primam pro- duxit contra primitiui naturam. Idem de Ponto, Vt viuat fama coniunx Phylacæia, cuius, & c.

Phylacterium, & ſubſt. Græca dictio & ſubſt., hoc eſt, à cuſtodiendo, aſſeruando, ſive tuendo de- ducta: ſignificatque antidotum quo nos aduerſus venena tuemur, & prænumimus: nonnunquam ſignificat locum cuſtodiz deſtina- tum. Hoc etiam nomine dicebatur Phariſæorum tabulæ, ſive mē- branæ Decalogi præcepta inſcripta habentes: quas illi & fronti & brachijs affigebant, vt eorum oculis nunquam non obuerſarentur. Eraſm. in Matthæum, Phariſæi quò viderentur admodum ob-



servantes legis, se ibebant Decalogum in membranis, seu duobus voluminibus, quorum alterum fronti coronæ vice circumponabant, alterum brachio, ut siue quod manum porrigerent, essent in conspectu: siue quod caput movissent ob oculos essent. Hunc morem testatur Hieronymus. ad suam usque ætatem durasse apud Iudæos, Persas, ac Babylonios: atque eos qui id facerent, apud illos habitos seu religiosos, quasi sic præstarent id quod Deus iubet per Moysen, servari præcepta sua. *Hætenus Erasmus.*

**Phylarchus**, *φύλαρχος*. Ordinis, siue dignitatis nomen in equestri militia. Erat enim equitatus divisus in classes quasdam, quas illi *φύλαξ* appellabant: quibus qui præerant, Phylarchi appellabantur. Omnes autem vni parebant Hipparcho, hoc est equitatus totius præfesto: quem Latini sub dictatore vniuerso exercitui imperante magistrum equitum appellabant. ¶ Fuit enim proprium nomen Historici cuiusdam Atheniensis, siue Sycionij, aut, ut alij malunt, Naucratæ, qui Pyrrhi Epiroræ bellum aduersus Peloponnesios libris *xxiii.* conscripsit. item alia complura, quæ recensentur à Suida.

**Phylax**, *φύλαξ*. Iouis filius, & pater Megetis viri fortissimi, qui in bello Troiano præfuit Dulichis, Echinadumque insularum incolis. *Vide Homer. in Catalog. nauium.*

**Phylanthus**, *φύλανθος*, Herba est ex genere aculeatarum, sed mitioribus aculeis, ab radice tantum foliata. Sic eam nominat *Plin. lib. 21. cap. 16.*

**Phyllanthion**, *φύλλανθιον*, cognomento dyticon, Herba est Democrito, purpuram tingentibus utilis. *Vide Hermod. in Caroll.*

**Phyllis**, *φύλλις*. *Vide PHYLURA.*

**Phyllis**, Nomen Lycurgi Thracum regis filie, quæ Demophoonta Thesei filium ex Troiano bello redeuntem, hospitio lectoque excepit, accepta prius ab eo fide, ut domi compositis rebus uxorem ab eo ductum iri. Profectus itaque Demophoon, quem vltia statutum tempus variis districtis negotiis in patria detineretur, Phyllis & amoris impatientia, & doloris impulsu, quod se speratam esse crederet, laqueo vitam finiuit, inde conuersa in arborem amygdalum sine foliis fertur. Postea reuersus Demophoon, cognita re, eius amplexus est in unicum: qui (velut sponsi sentiret aduentum) folia emisit. Ita postea Phylla sunt dicta à Phyllide, quæ ante petala dicebantur. ¶ Est & Phyllis, *φύλλις*, annis Bithyniæ, teste *Stephano*: à quo Phyllis, *φύλλιον*: Phylliensisque, *φύλλιον* dicuntur.

**Phyllitis**, *φύλλις*, Herba est foliis lapathi, longioribus tamen adulationibusque, modo senis, modo septenis, interioribus læuis, æuera parte quosdam quasi vermiculos appendentes referentibus. Dioscorides à quibusdam Lapathon agrion: id est rumicem agrestem vocari tradit.

**Phyllon**, *φύλλον*, Spina est sine caule, sine flore, sine echino, foliis longis, aculeatis, & lactuæ similibus. Aliis nominibus Polygonaton appellatur, & Leucacantha. *Vin. lib. 22. c. 16.*

**Phyllus**, *φύλλος*, siue Phyllus, *φύλλος*, *Steph.* Oppidum Thesaliæ, in tractu Phthionidiæ: à quo Apollo Phylleus cognominatus est. *Autor Sirab. l. 9.*

**Phylura**, *φύλλα*, *Vide PHYLURA.*

**Phymata**, *φύματα*, Phlegmonæ, hoc est, inflammationes laxarum partium, teste *Galen. l. 2. Methodi.*

**Physa**, *φύσα*. Piscis quidam ex genere testaceorum, Nilo fluuio peculiaris, teste *Strab. l. 17.*

**Phycus**, *φύκος*, Fiesco. Cariæ oppidum e regione Rhodi insulæ: cuius meminit *Strab. l. 14.* *Steph.* auzin eiusdem nominis urbem collocat in Locride, quam dictam vult à Physco Ætoli filio, nepote Amphictionis, pronepote Deucalionis.

**Physeter**, pen. prod. teris, *φυσήτης*, Bellua marina admirabilis magnitudine, quæ aquam faucibus haustam tanta copia in altum efflat, ut veluti densissimus quidam imber decidens, conspectum circumquaque eripiat. Vnde & Physeter dictus est, *φύσησις τῶν κλύματων*, hoc est ab emouendis, aut efflandis fluctibus. Rufus ex Arato, anhelos, physeteras proprio epitheto appellauit. *Plin. l. 9. c. 4.* Maximum animal in Indico Oceano pices & balæna est: in Gallico Oceano physeter, ingentis columnæ modo se attollens, altiorémque nauium velis ditauem eructans. Hæc belluæ Nearchi classi in Arabicum sinum nauiganti, maximum terrore incusserunt, quod tantos expirarent nimbos, ut quæ posita ante pedes essent, videri non possent, donec à navigationis ducibus edoctus Nearchus, tubarum clangore perterritos in profundum abegit.

**Physis**, Natura. *φύσις*. *GAL.* Nature. *ITA.* Natura. *GER.* Die Natur. *HISP.* Naturaleza. *ANG.* Nature. *¶*

**Physicus**, *φύσις*, Naturalis, ad rerum naturam & ad physicam pertinens. *φυσικός*. *GAL.* Naturel, appartenant à nature. *ITAL.* Naturale, che s'appartiene alla natura. *GER.* Natürlich. *HIS.* Cosa pertenesciente à la naturaleza. *ANG.* Natural belonging to nature. *¶ Cic. 2. de Diuin.* Quæro etiam si velim scribere quid, aut legere aut canere, vel voce vel fidibus aut geometricum quiddam, aut physicum, aut dialecticum explicare, somnium me expectandum sit. *Ibid.* Physica disputandi subtilitas. *Idem 2. de Natur. deor.* Rationibus physicis constituere aliquid.

**Physicus**, *φύσις*, *φυσικός*, Qui physicen perdidit, rerum naturalium investigator. *φυσικός*. *GALL.* Physicien, qui entend les choses naturelles. *ITAL.* Chi intende le cose naturali. *SSICO.* GERM. Ein naturkundiger, ein virstendiger der gesetmussen der natur. *HIS.* P. Physico. *ANGL.* He that vnderstandeth things naturall. *¶ Cic. 1. de Natur. deor.* Sed tu hoc physice non vides quam blanda conciliatrix & quam sui sic læna natura. *Ibid.* Non pudet igitur physicum, id est speculatorem, venatorémque naturæ, ab animis consuetudine imbutis petere testimonium veritatis? *Idem 2. de Diuinat.* Quod videri deo physicis placuisse: esseque maximè, qui omne quod esset, vnum esse dixerunt.

**Physica**, *φύσις*, *φυσική*, Ipsa naturalis philosophia, siue opus rerum

naturam pertractans. *Cic. 1. de Ora.* Oratorem ne physicorum quidem esse expertem volo. *Idem 1. de Finib.* Epicurus in physicis quibus maximè gloriatur, totus est alienus. ¶ In eadem significatione dicimus physica, *κατὰ φύσιν*, præsertim pro disciplina ipsa naturali: nam pro opere eam pertractante vsitatus neutro plurali vitimur: vnde Physica Aristotelis, rectius dixeris, quam physicam. *Cicer. 1. Acad.* Sed enitar vt Latine loquar, nisi in eiusmodi verbis, vt Philosophiam, aut Rhetoricam, aut Physicam, aut dialecticam appellem. *Idem 3. de Finib.* Ad eas virtutes Dialecticam etiam adiungunt & Physicam.

**Physicè**, *πε. cor.* Naturaliter, physicorum more. *φυσικῶς*. *GAL.* Naturellement. *ITA.* & *HIS.* Naturalmente. *GER.* Natürlich. *EN.* nach naturlicher naturlichen *Wesen.* *ANG.* Naturalie. *¶ Cic. 3. de Nat. deorum.* Eodemque tempore illa quæ à te Physicè dicta sunt de vi ignea, deq; eo calore, &c. *Idem 1. de Diuin.* Sed id quod physicè dicitur.

**Physiognomia**, *α, φυσιογνωμία*, Ars qua natura hominum ex corpore vultuque cognoscitur.

**Physiognomus**, *μῆ, pen. prod. vel* Physiognomon, onis, *φυσιογνώμιος*, qui hominum mores ex corpore, vultuque cognoscit. *Cicer. de Fat.* Quid Socratem, nonne legimus quemadmodum notari Zopyrus physiognomon, qui se profitebatur hominum mores, naturasque ex corpore, oculis, vultu, fronte pernoscere?

**Physiologia**, *α, φυσιολογία*, Rerum naturæ inquisitio, disceptatio de re curusiva natura. *Cic. 1. de Nat. deor.* Hunc tu census primis vt dicitur labris gustasse physiologiam, id est naturæ rationem, qui quicquid quod ortum sit, putet æternum esse posse? Physiologus, *φυσιολόγος*, rerum naturæ persequator.

**Phithon**, siue Phiton, *φύθων*, *Vide PITHON.*

P ante I.

**PICEN**. In notis antiquorum Piceni. **PIENT**. pientissimus. **P. IR.** Populus, vel Publius irrogauit. **P. I. R.** Populum iure rogauit. **P. IV.** vel **I.** principi iuuenturis.

**Piabilis**, **Piacularis**, **Piaculum**, **Piamen**, **Piator**, **Piatrix**, *Vide P I O.*

**PICALIA**, *πικαλία*, Oppidum Thesaliæ supra Cercetium montem, *Steph.*

**PICCA**, *πικα*, quæuis fœmininum videatur à picus, longè tamen diuersæ significationis est. *φύσις*. *GAL.* Vn oiseau appellé pic. *ITA.* *Γατ. Ζαγαζουλα.* *GER.* Ein aqu oder Uegersten. *HIS.* La pega o picaca. *ANG.* A pic bird. *¶* Nam aus est magnitudine palumbæ, alis vario colore, & præsertim caruleo depictis, humana imitans verba. *Martial. lib. 14.* Pica loquax certa dominum te voce saluto. Si me non videas, esse negabis auem. In has aues fabulantur Poetæ mutatas esse Pieridas, indeque illis pristina loquacitatem, humanæque linguæ studium remansisse. *Ouid. 6. Metamorph.* Plangere dumque volunt per brachia inota leuata, Aere pendebant nemonum conuicia picæ: Nunc quoque in altibus facundia prisca remansit, Raucæque garrulitas, studiumque immane loquendi. ¶ Est & alterum picæ genus quod *Plinius* testatur sua ætate ab Apennino Romam versus cerni cœpisse, longa insigne cauda, & à Romanis variam appellatam fuisse. ¶ Pica etiam in grauidis dicitur peruersus absurdarum rerum appetitus, qui à Græcis quoque *πίκα* vocatur. *Vide in dictione MALACIA.*

**Picatus**, *πικατος*, *Vide P I X.*

**PICCA**, *πικα*, *φύσις*. *GAL.* L arbre d'où degoutte la poix resine. *ITA.* Pino del quale si caua la pece. *GER.* Ein Dorn thannen. *HIS.* El pino do que se haze la pez. *ANG.* A resin tree wherof the rosen dropperb out. *¶* Arbor est larici simillima, folio breui teræ proximo, crassiore tamè duriorèq; vt cupressis, immortali virore: ad laricis verdè comam collato, rariore, sicciore, tenuiorèque. Ramos habet statim abradice modicos velut brachia, lateribus inhzentes materiem verdè abieti proximam. Frequens in Alpibus Cortiis visitur, fundens resinam thuri adeo similem, vt pro eo sæpe fallat, odore non omnino ingrato. Nuces fert pineis similes, sed minores, vt & tota arbor pino humilior est graciliorque. *Vide plura de hac arbore apud Eli. lib. 16. cap. 10. Theophr. lib. 3. cap. 10. & Dioscor. lib. 1. cap. 16.*

**Piceaster**, *στρι, πικαστρον*, Picea syluestris, Hispaniæ familiaris, ex qua fit resina parum laudata, *Plin. lib. 14. cap. 20.* Fit è picea resina, in Hispania autem è Piceastris minimè laudata.

**PICENVM**, pen. product. *πικωνον*, Vulgè *Marca d'Acona*, *Anconitana*. *¶ GERM.* Ein lantischaffe in Statta rez die Anconitisch mark. *¶* Regio Italiæ trans Apenninum ab ipsis montibus vsque ad mare Adriaticum extensa, inter Ælium & Castrum fluuios, teste *Straboneli.* Hodie ab Ancona celeberrimo emporio Marchia Anconitana appellatur. Vrbes habet præcipue Pisaurum, Fanum fortunæ. Scenam Gallicam. Vrbium, Camerinum asculum, Anconam à Syracusanis Dionysij tyrandidem fugientibus conditam. Huius populi Picentes & Piceni appellantur, diuersi à Picentinis maris Tyrrheni accolis.

**Picenus**, *πικωνος*, *πικωνος*, vt Ager Picenus, & Oliua Picena, apud *Plin. lib. 15. cap. 3.*

**PICENTENSIVM**, *πικωνον*, qui & Piceni dicitur, *πικωνον*, Populi sunt in quinta regione Italiæ, ad mare Adriaticum siti, Præutianis finitimi, à quibus Heluino amne dirimuntur. *Plin. lib. 3. c. 16.* Horum regio Picenum appellatur olim vberrimæ multitudinis: quippe ex qua cccx. hominum millia aliquando in fidem populi Romani venisse dicatur. Dicti & Picentes, teste *Strab. lib. 5.* à pici Martij omine, qui in vexillis eorum è Sabinis (à quibus originem traxerunt) Asculum commigrantium dicitur insedisse.

**PICENTINI**, *πικωνον*, Populi sunt ad mare Tyrrhenum, Lucanis proximè, inter Surrentinum promontorium & Silarum amnem incolentes, à Picentibus maris Adriatici accolis originem trahentes. Horum oppida fuerunt Picentia & Surrentum. *Vide Strab. lib. 5. & Plin. lib. 2. cap. 5.*



Piceus, Pico, Vide PIN.

Pictis mure. Lactuca vel cichorii a greffis genus quod ita appellare ( ut inquit Psol. lib. 19. cap. 8. ) cum exprobratione amaritudinis.

Picrocoli, murexoxoi. In quibus abundat flava bilis, quae amara esse consuevit. Hippocrates de ratione victus.

Pictacia perlegere. Lamprid. in Alexand. Severo.]

Pictones, murex, Galliae Aquitanicae populi, Psol. l. 2. c. 7. & Plin. l. 4. c. 19. Vulgo Ceux de Poitou.

Pictor, pris, & Pictura, rz, Picturatus, vide PINGO.

Picumnis, murex, Auis eadem cum pico Martio, teste Nonio. Item deus quidam qui sacris Romaeis adhibebatur. Aemilius Macer in Theogonia, Et nunc agrestes inter Picumnis habetur.

Picus, Auis est extrema aduncis vnguibus, Marti sacra existimata, unde & Martium cognominatur. { Spouza d'Anis. GAL. Vn oiseau appelle piuert, ou pie, ou piuart. ITAL. Picaso. GERM. Ein Specht. HISP. El pico. ANGL. A little bird which seaketh the meat under the bark of trees. } Hic felium more arbores subiectum ascendit, percussisque corticis sono pabulum subelle intelligit. Pullos in cauis arborum educat, cuneisque a pastoribus cauerna ori impactos, admota herba quadam expellit. { Plaut. Asin. sc. 1. a. 2. Picus, Cornix est ab laua: Item, Sed quid hoc quod Picus vltimum tundit. (De Augurio.) Ouid. 3. Fast. Martia picus auis gemino pro stipite pugnant. Picus Martius a Latinis cultus. Plutarch. in Romul. } Picus & Faunus victi a Numa, & qui Plutarch. in Numa. } Praeterea picos Romani veteres vocabant quos Graeci gryphas, belluas quadrupedes, auritaeque, visu & forma terribiles, corpore leonino, rostro, alis, pedibus, aquilis similes. Habitare in Hyperboreis montibus in Asiatica Scythia feruntur, ubi aurum & geminae nasci perhibentur, ibique tanta rabie in homines deluere, vt terram ipsam inhabitabilem faciant, quasi geniti esse videantur ad plectendam auaritia remeritatem. Plaut. in Aulul. Picos diuitiis qui aureos montes colunt, ego solus supero. Plin. lib. 10. cap. 49. fabulosa existimant, quaeunque de gryphibus commemorantur. } Fuit & Picus rex Latinorum, fauni pater, Latini regis auus, auguriorum peritissimus, qui a Circe adamatus, quom eius coniugium sperneret, mutatus fertur in auem sui nominis: quod idcirco fingi creditur, quoniam primus hac aue vsus est in auspicijs. Ouid. 13. Metamorph. Picus in Ausonius proles Saturnia tertris. De hoc vide Seruium 7. Aeneid. in hunc Virg. locum, Picus equum domitor: quem capta cupidine coniux Aurea percussum virga, versumque venenis fecit auem Circe, sparsitque coloribus alas.

PIDITES, murex, Vir fuit Percosius ab Vlysse, ut ait Homer. Iliad. 7. in bello Troiano intercepit.

Pieria, rz, murex, Regio in finibus Macedoniae, inter Axium & Aliacmonem fluuios, quam Macedones pulsus ind genis occuparunt. Vide Plin. l. 4. c. 12. & Strab. l. 10. } Hinc Pierides Musae, quod in Pieria ex Ioue & Mnemosyne natae sint, vt inquit Strab. } Est item Pieria, Syriae Antiochenae vrbis celeberrima, alio nomine Seleucia dicta. Autor Plin. l. 5. c. 21.

Pieres, pen. cor. murex, Populi olim Macedoniae finitimi, inter Axium & Aliacmonem amnes, quibus pulsus Macedones loca eorum occuparunt. Horum meminit Plin. l. 4. c. 10. & Strab. l. 10.

Pierius, rz, murex, vt Pierium carmen, Lucret. lib. 1. Chorus Pierius, Ouid. ad Pisonem. Dies Pierij quos impendimus literarum studiis, Stat. 1. Syl. Via Pieria, Ouid. 2. de Pont. Lacida Pieria tendis in astra via. [ Tibull. lib. 4. Nec tantum tibi Pierij tribuentur honores. ]

Pierus, rz, pen. cor. murex, Mons Thessaliae post Pheras atque in Macedonia vsque protensus, teste Plin. l. 4. c. 8. In hoc monte quidam Musas natas volunt, atque inde P eridas esse appellatas. [ Ouid. Eleg. 4. lib. 5. Trist. Eg. mollem in studiis vitam, Pieridumque choro. Ibidem Eleg. 1. lib. 3. Trist. Inuenies illam inter libros Pieridales suas. Idem Eleg. 9. lib. 4. Trist. Pierides vires, & tua tela dabunt. ] } Fuit & Pierus, murex, Macedo quidam praedictus, qui ex Euipe vxore nouem suscepit filias: quae Musas ad certamen cantus prouocare ausae, & ab illis superatae, in totidem picas sunt mutatae: vnde postea Musae earum nomen velut trophaeum vsurpantes, Pierides sunt cognominatae: quauis alij a pieria quae est Macedoniae regio, alij a Piero Thessaliae monte, sic dictas velint. Virg. Eclog. 8. vos quae responderit Alphesibaeus Dicite Pierides, non omnia possumus omnes.

Pietas, rz, murex, Est debitus cultus erga Deum, patriam, & parentes, eol qui nobis parentum loco sunt colendi. { Γρηγοριου. δεισιπνευα, φιλιοφιλια. GAL. Pietas, religion, le deuoit qu'on doit a Dieu premerement, & apres a ses pere & mere, enfans, & autres prochains. ITAL. Pietas, culto debito verso Dio, padre, madre, figliuoli. GERM. Gebuende obertuebung vnd liebe gegen Got: insondero remnach auch gegen vatter, mutter, vnd anderen naeben menschen: Gottes furcht frommteit. HISP. piedad, religion y acatamiento de Dios, de padre y madre de la patria. ANG. Pietas, godlines. } Pietas (inquit Augustinus) proprie Dei cultus intelligi solet, quani Graeci δεισιπνευα vocant. Et sic a Cicerone accipitur, quum inquit pro domo sua, Nec est vlla erga deos pietas, nisi honesta de numine eorum, ac meate opinio, quum expeti nihil ab iis quod sit iniustum, atque inhonestum arbitere. [ Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Non potest pietate obisti hunc. Idem Curc. sc. 2. a. 5. Pietas mea serua me quando ego te seruaui sedulo. Pietas oculis dolorem prohibet. Plaut. Ibid. sc. 1. a. 5. Item Ouid. Eleg. 7. lib. 4. Trist. Cur tua cessauit pietas (scribentibus alijs.) Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Pietas prohibet (fallere patrem) Ibidem sc. 1. a. 1. Pietatis caussa. ] } Sumitur etiam latius (vt diximus) nomen pietatis, vt amorem complectatur filij erga parentes & propinquos, & cuius erga patriam, quae communis omnium ciuium est parens. Cic. in Somn. Scipion. Cole Pietatem, quae quum sit

magna in parentibus & propinquis, tum in patria maxima est. } Est autem pietas abstractum ab adiectiuo pius, quod proprie de eo dicitur qui Deum, patriam, parentes, & qui parentu loco sunt, iusto cultu prosequitur. } Impietas quae ab iniustitia sic distingui solet, quod illa in Deum, haec dici in homines potest. Per illam contemplatione delinquitur: hac opere & factis peccatur. } P I E T A S etiam a Romanis dea putata est: quae adem habuit Romae eo in loco vbi postea Marcelli theatrum extractum est. Autor Plin. lib. 7. cap. 36.

Pius, rz, uni, Proprie dicitur de eo qui Deum, patriam, & parentes, & eos qui parentum loco sunt, iusto cultu prosequitur. { Γρηγοριου. εθασιδη. ελαβει, δεισιπνευα. GAL. Deuotieux, religieuz, qui rend le deuoit a Dieu, ses pere & mere, & autres prochains. ITAL. Pio, chi fa suo debito verso Dio, padre & madre, come si appartiene. GERM. Gottesfurchtig, fromm, der Gott vnd den menschen geparende pflichttuehet. HISP. pio, catholico. ANGL. Godlie. } Virg. 3. Georg. Diu meliora piis. Cic. 3. Offic. Ipsi patriae conducit pios habere ciues in parentes. [ Ouid. 13. Metam. Me pia detinuit coniux, pia mater Achillem: Idem Eleg. 4. lib. 4. Trist. Dubium est pius, an sceleratus Orestes. Plaut. Amph. sc. 1. a. 5. Piam & pudicam esse tuam vxorem vt scias. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Sentiet officium inesta fauilla pium. Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist. Et pia thura dedi. Et 4. Fast. Quodque pium est adhibere Deos. Idem Eleg. 2. lib. 1. Trist. Falve pium ve puto. Idem Eleg. 5. lib. 4. Trist. Gaude meque tui memorem, teque fuisse pium. Sparsissent lacrymae corpora nostra pia. Idem Eleg. 3. lib. 4. Trist. Iustum piumque bellum. Sueton. in Galba cap. 10. } Accipitur nonnunquam pius pro miti, leni, & misericorde. Terentius in Heecyr. Pium ac pudicum ingenium narras Pamphili. } Ex qua loquendi consuetudine factum est vt & deus ipse dicatur pius: quem tamen Graeci nullo suo sermone vsus vocari vocant: quauis deo- rum pro misericordia, illorum etiam vulgus vsurper. } Superlatiuum, Pissimum. Cic. 13. Philipp. M. Antonium notans quod verbum nouum protulisset, ita dicit, Tu porro ne pius quidem, sed pissimos queris: & quod verbum omnino nullum in lingua Latina est, id propter tuam diuinam pietatem nouum inducis. Curtius lib. 9. Vobis quidem o fidissimam pissimique ciuium atque amicorum, grates ago habeoque. [ Senec. cap. 7. de Consol. ad Polyb. ]

Pie, aduerbium, Religiose, sancte, caste. { Λεωγει. δεισιπνευα. GAL. Religieusement. ITAL. Piamente. GERM. Gottesfurchtig, frommteit. HISP. Piamente. ANGL. Godly, with godlines. } Plin. Paneg. Ciuitas religionibus dedita, semperque deorum indigentiam pie merita. } Interdum ponitur pro benigne & elemente. Cicer. ad Martium lib. 11. Epist. Alia quae defendam a te pie fieri & humane. [ } Pissime: Senec. cap. 15. de Consol. ad Polyb. Pissime tulit. ]

Piger, rz, gram, Tardus, segnis, fugitans laboris. { Πιγρη. βασιλ. οκνησι, αργη. GAL. Parelleux. ITAL. pigro, stardo, da poco, addormentato, infingardo. GERM. Faultrags, ver abertien arbett stunde. HISP. Perozoso, ocioso. ANG. Slouthfull, slow. } impiger, vt apud Plaut. in Mostell. [ sc. 2. a. 1. Homo indiligens cum pigra familia. ] Horat. 1. Serm. Sat. 4. atque piger scribendi ferre laborem. Scribendi recte, nam vt multum, nil moror. Pers. Sat. 5. Mane piger stertis. Cic. Trebat. l. 8. Interdum piger, interdum timidus in militari videbare. } Ad aquae cursum transtulit. Col. 2. c. 2. Nul- lum enim temere videmus locum qui modo pigram teneat humorem, &c. } Iungitur aliquando accusatiuo cum praepositione Ad. Cal. ad Cicer. lib. 8. Et ad literas scribendas, vt nosti: pigerrimo.

Pigre, aduerbium, Pigrius, pigerrime. { Πιγρη. βασιλ. οκνησι, αργη. GAL. Parelleusement. ITAL. pigramente. GERM. Faultrags, langsamteit. HISP. Perozofamente. ANG. Slouthfullie, slauulie. } Plin. l. 10. c. 34. Pigrius intrante foemina ad pullos.

Pigritia, Ignauia, lentitudo, tarditas. { Πιγρη. βασιλ. οκνησι, αργη. GAL. Parelle. ITAL. Pigritia. GERM. Faulteit, tragh, langsam same. HISP. Perezosa, ociosidad. ANG. Slouthfullness, idleness, slownesse. } Cic. 1. Offic. Efficiendum autem est vt appetitus rationi obediant, eamque neque praecurrant, nec propter pigritiam aut ignauiam deserant. Liu. 1. ab Vrbe, Vnde quum pigritia militandi oriretur, nulla tamen ab armis quies dabatur a bellicoso rege. [ Quintilian. Pigritiae arrogantioris. ]

Pigrities, ei, Pigredo, inis, Pigritudo, & Pigritas, eiusdem, sunt significationis. [ Linus lib. 4. d. 5. Pigritiam ad insequendum nox fecit. (i. moram iniecit. ) ]

Pigros, aris, Moror, cunctor, differo. { Πιγρη. βασιλ. οκνησι, αργη. GAL. Pareller, estre parelleux. ITAL. Impigrire. GERM. Don faulsett wagen verstellen. HISP. Emperezar. ANGL. To be sloani doing of a thing. } Cicer. Attic. lib. 4. Tu quae loquicquid erit noui, ( multa autem expecto ) scribere ne pigre, id est ne moreris. Lucr. 1. Quod si pigre, paulum ve recesseris ab re. } Inuenitur & P. grep, es, piger lum. Corn. in Pers. o qui tam inepte pigres & ad hanc dissolutionem lapsus es.

Pigresco, is, Piger fio, & lentus. { Πιγρη. βασιλ. οκνησι, αργη. GAL. L. Deuenit parelleux. ITAL. Impigriro, diuenir pigro. GERM. Faull vnd langsam werden. HISP. Emperezarse, ser ocioso. ANG. To waxe slow and dull. } Plin. l. 18. c. 2. Mox pigrescit, ia Virginem transgresso Sole. De Nilo.

Pigro, rz, Antiqui dixerunt pro cunctari & tardare, τωζω. Accius in Chryse, Melius pigrasse quam properasse, est nefas. Nonius.

Piger, verbum impersonale, piguit, & pigionem est, Dolere sine molestum est. { Πιγρη. βασιλ. οκνησι, αργη. GAL. Estre parelleux de faire, estre marri & dolent d'auoir fait. ITAL. Rincressere, essere molesto. GERM. Es verdreuffte beswurdet oder brdauret. HISP. Auer dolor d' verguensa. ANGL. To be loth to do a thing to be sorie or prepent after it is done. } [ Quae loquere tuum mihi nomen, ni piger. Non ita promeruisse de me, vt pigeat quae velis. Plaut. Men. sc. 9. a. 5. Item, Nequid pariant nobis quamobrem pigeat viuere, Tom. ij. Z ij ]



*Plaut. Mostell. sc. 1. a. 2.* Multo facilius fertur quod pudet, quam quod piget. *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Stat. lib. 7. Theb.* Nec pigitur parabolice laes, humilitateque sobire. Constructur autem fere cum accusativo & genitio, nisi loco genitii infinitum verbum positum sit. *Quid. lib. 2. Metam.* pigetque Astorum sine sine mihi sine honore laborum. *Cicer. pro domo sua.* Ut me non solum pigeat stulticia mea, sed etiam pudeat. *Plautus Pseud. sc. 3. a. 1.* Non dedisse te pudet me quia non accepi piget. ¶ Differt autem piget à pudet, teste Donato, quod pudet de iis dicatur quæ turpiter fiunt. Piget de iis quæ cum damno & malo. Pudere ad deacuum refertur, Pigere ad dolorem. *Vide plura de hoc in verbo P U D E O.* ¶ Pigere interdum pro tardare, interdum pro pœnitere potius solet, inquit *Festus.* ¶ Pigitur est puditorum veritum, *Gell. c. 13. lib. 15. & cap. 20. lib. 13.*

**Pigeo**, es, verbum personale, legitur apud *Plaut. in Menec. (sc. 9. a. 5.)* A iolefcens loquere mihi tuum nomen, nisi piget, *Idem Pseud. (sc. 3. a. 1.)* Id quod pudet facilius fertur quam id quod piget. *Terent. in Phorm.* Quare obsecro, ne plus mihi se faxit, quod nos postea pigeat. [*Plaut. Aul. sc. 4. a. 1.* Quod te percontabor ne id te pigeat. Proloqui.]

**Pigendus**, a, um, *Quid. Epist. 7.* Si fuit errandum, causas habet error honestas. Adde finem, nulla parte pigendus erit.

**P I G M A L I O N**, siue potius Pygmalion per y in prima syllaba, πυγμαλιων. *Suid.* Beli regis Tyri filius fuit, frater Didonis qui dum ardentissima auri cupiditate flagraret, animum ad Sichæi patruelis sui opes appulit, illumque spe potiundi auri ante aras, clam & dolo inierunt. Cuius cædis quom certior in somnis à marito Dido facta fuisset, sumpris secum viri thesauris in Africam profugit, ybi & Carthagine condidit. Moris autem erat, inquit *Seruius*, ut de pecunia publica Phœnices misso à rege auro à peregrinis frumenta cœmerent. Dido autem à Pygmalione ad hunc usum paratas naues abstulit, quom fugentem à fratre missi persequerentur, aurum illa præcipitavit in mare, quæ re visa, sequentes reuersi sunt. Meminit huius *Virg. 1. Æneid.* sed regna Tyri germanus habebat Pygmalion scelere ante alios immanior omnes, Quos inter medius venit furor, ille Sichæum, impius ante aras, atque auri cæcus amore. Clam ferro incautum superat. ¶ Fuit & eiusdem nominis claus artifex Cilicis filius qui ex eburnea statua Veneris beneficio in puellam transformata Paphum suscepit, Paphi Cypriæ vrbis conditorem. Quam fabulam vide latius, apud *Quid. 13. Metam.* & supra in dictione PAPHVS. \*Hinc adiectiuum Pigmaliionæus, *Silius 1. 1.* Pigmaliionæis quondam per cæcula terris, &c.

**Pigmentum**, ti, Quo vuntur puellæ ad gratiam & venustatem oriconciliandam: qualis est cerussa, aliæque id genus fuci quibus mulierculæ cuti candorem, aut ruborem inducunt. { פִּיגְמֵנְטִים *puch* mulierculæ, פִּיגְמֵנְטִים *phigmentum*. } *G A L.* Fard, peinture, couleurs, fardement. *I T A.* Belleto, liscio. *GERMAN.* Farb mit dem sich die meydlin bestreuen, ein schôn farb damit zu machn. *H I S P.* Color para la pintura. *AN G.* Painting that women use. { *Plautus in Mostell.* Non itane atatem oportet pigmentum vllum attingere. *Plin. lib. 26. c. 43.* Nupérque portentosis ingenis principatu Neronis inuentum vt pigmentis perderet se. ¶ Per translationem verò pigmenta dicuntur mendacia & fraudes, quia eius qui pingitur non est naturalis color, sed artificialis. *Cicer. 1. 2. de Orat.* Tam integritate sententiæ, tam veræ, tam nouæ, tam sine piguentis, fucisque puerili, vt mihi non solum te incidere iudicem, sed ipse ardere videris. ¶ Quandoque significat colores pictorum, de quibus *Plin. 1. 35. c. 5.* *Cic. 1. de Diuin.* Aspersa temerè pigmenta in tabula oris lineamenta efficere possunt. *Plaut. Epid.* Quem Apelles, Zeuxisque duo pingent pigmentis vimeis. ¶ Accipitur etiam quandoque pro confectione ex diuersis speciebus, suauis & odorifera: vnde pigmentarij dicti, de quibus paulò post. ¶ Quandoque etiam pro coloribus theoricis. *Cic. de Clar. Orat.* Intelliges nihil illius lineamentis, nisi eorum pigmentorum quæ inuenta nondum erant, florem & colorem defuisse.

**Pigmentarius**, tarij, qui facit vel vendit pigmenta. { פִּיגְמֵנְטִים *phigmentarius*, מוֹכְרֵי פִּיגְמֵנְטִים *phigmentarius*. } *G A L.* Faiseur ou vendeur de fard. *I T A.* Accoppiatore ò venditore di belleto. *GERMAN.* Der alterley farben macher vnd vertauft. *H I S P A N.* Que haze ò vende color para la pintura. *AN G.* He that maketh or selleth such painting colour. } *Iulius Firmicus*, Quicumque habuerit horoscopus in parte Libræ vicefima sexta, erit pigmentarius, vel thurarius. *Cic.* Accus pigmentarius valde gaudebat se aduersarium perdidisse. ¶ Pigmentarius item ponitur pro pharmacopola, id est, medicamentorum venditore. *Marian. 1. 3. D. ad leg. Cornel. de Sicar.* Alio Senatusconsulto eff. etum est, vt pigmentarij & cui temerè cicutam, Salamandram, &c. Fortassis Pharmacopolarum muneris hæc pars quædam est, vt ea quæ ad pigmenta pertinent, diuendant. *Hotom.*

**Pigmentatus**, tata, ratum, Quod est pigmentis ornatu, πικμεντωδης. *Hieronimus ad Paulum*, Torum flaccidum, molle, nitidum, atque formosum, quæstus hinc inde odoribus pigmentatum.

**Pignus**, oris, vel pignoris. Quod creditor ad securitatem datur. { פִּיגְנֵס *phignus*, פִּיגְנֵס *phignus*. } *G A L.* Gage. *I T A.* Pegno. *GERM.* Ein pfand oder vnderpfand. *H I S P.* La prenda que se da. *AN G.* A gage, or pledge. } ita dictum à pugno, vt *Caius de verbor. significat.* inquit in l. Plebs: quia res quæ pignori dantur, manu traduntur. *Martial. 1. 12.* Quom rogo te numos sine pignore. Non habeo, inquis. ¶ Aliquando pro eo accipitur, quod inter duos contententes apud sequestrum ita deponitur, vt sit victoris. *Virg. 3. Eclog.* Ego hanc vitulam (ne forte recuses, Bis venit ad mulèram, binos alit vberè fœtus) Depono: tu dic mecum quo pignore certes. *Plautus Casina*, Id ni fit, necum pignus, si quis vult, dato in vrbani multu. [*Plaut. Capt. sc. 4. a. 3.* Nucleum amissu, reliquit pignori putamina. *Ibidem sc. 3. a. 2.* Mea fides pro te

posita pignori: Mox; ne pignus deferas (i. me) *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Non, si me opponam pignori. *Ibidem sc. 1. a. 5.* Reddas seruum quem hic reliqueram pignus mihi. Item de More coercendi pignoris captis. *Plurarch. in Caion. Vicens.* Pignus capi & dici multam Senatori, qui non adest. *Gell. cap. 7. lib. 14. Suet. in Cas. cap. 17.* Pignoris captis male multatur. *Plaut. prolog. Amphitru.* Vt iis (fauitoribus) in cauea capiatu togæ. ¶ Per translationem pignus pro simbolo, vel argumento, vel indicio: vt quom aut munus notum, aut aliquid simile pignus esse amoris, benevolentiaque dicimus: id est indicium vel documentum, & argumentum certum siue idoneum signum. *Virg. 3. Æneid.* Ipse pater dextram Anchises, haud multa moratus, Dat iuueni, arque animum præsentis pignore firmat. *Liuius 1. 39.* Hæc amoris pignora quom essent, nec quicquam secretum alter ab altero haberent. *Curt. 1. 9.* Nullum erga me benevolentia pignus atque indicium omisit. *Vlp. inter pignus & hypothecam hoc interesse scribit*, quod pignus dicitur quom ad creditorem transit, hypotheca, quom non transit. *Budaus* tamen inquit pignus Latine id esse quod Græcè dicitur hypotheca, quasi obligationi suppositum, vel quasi ob fidem debiti depositum, quod Latini pignori opponere dicunt. Pignus enim tam de immobili quam de mobili dicitur. *Terent. in Phorm.* Ager oppositus est pignori ob decem minas, Adicula item ob decem alias. ¶ Dicitur Latine, Auferte pignus, Ponere pignori, vel in pignus, Opponere pignori, Accipere pignori, Coercere pignoris. *Cicer. 3. de Orat.* Philippus grauer exarsit, pignorisque ablati Crassum coercere cepit. ¶ Quoniam verò liberi videantur tanquam pignora inter virum & vxorem esse, & firmissima quædam inter coniuges perpetui amoris, & indissolubilis coniugij quasi vincula, factu est vt pignora pro liberis capiantur. [*Sic Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Trist.* Respicies oculis pignora cæta meis. (i. amicos & vxorem.) & apud *Velleium*, Medium pignus concordia inter Cæsarem & Pompeium. *Sueton. Iulia & in Tib. cap. 7.* Pignus communis filij. *Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist.* Patria carco, pignorisque meis, i. filia. *Idem 6. Fast.* Quo possit pœnas pendere pignus habet. (i. aluma.) *Idem 4. Fast.* Tu nostræ pignora vitæ *Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist.* Inuenies (in iis libris) animi pignora multa mei. ¶ *Item Ouid. 5. Fast.* Nec leue propositu pignus successit honoris. (i. argumentum.) *Idem 6. Fast.* Pignora virginis fatalia tollite palmis. (i. Palladium.) *Item Gell. cap. 4. lib. 5.* In quoduis pignus vocabat. ] *Ouid. 3. Fast.* Dulcia sollicita gestabant pignora niatres. \*Pignora iniuriæ, vitam & fortunam vocat obnoxia iniuriæ. *13. Philipp.* Tu verò vitam corpisque seruato, ita fortunam, ita rem familiarem, vt hæc posteriora libertate ducas, atque his vti velis, si liberare Rempubl. possis: nec pro iis libertatem, sed pro libertate hæc proticias, tanquam pignora iniuriæ, &c. *Bud.*

**Pignero**, pigneris, a. tiuum: aut Pigneror, pigneraris, deponens, Rem pignori do, pignori oppono. { פִּיגְנֵס *phignero*, פִּיגְנֵס *phignero*. } *G A L.* Buller en gage, engager. *I T A.* Pegnorare, dar pegno. *GERM.* Weipfenden zu pfand geben, fur ein pfand einsetzen. *H I S P A.* Empennar alguna prenda. *AN G.* To give a pledge or gage. } *Suetonius de Vitellio*, Vtque ex aure matris detractum vniorem pignerauerit ad itineris impensas. [*Sueton. in Claud. cap. 10.* Fidem militis pignerari præmio. (id est, mercari & obligare.) ¶ Pigneror pro pignero. *Gell. cap. 12. lib. 18.* Item, Pigneratos animos habere. *Liuius 3. bell. Pun. Idem lib. 9. bell. Pun.* Exules pignoris substractis pigneranda pœnæ bona præbebant. ¶ Accipitur nonnumquam pro eo quod vulgò dicimus, per executionem capere, hoc est pignerata capere. { פִּיגְנֵס *phignero*, פִּיגְנֵס *phignero*. } *GERM.* Pfendens pfendet anstragen. } *Iuuenal. Satyra 7.* Cuius & alucolus, & lænam pignerat Atreus. *Cicero 4. Philipp.* In fœda scæda morsu victoria, gloriosa, Etenim Mars ipse ex acie fortissimum queoque pignerari solet: hoc est pignus accipere, & sibi asserere, quasque obnoxium sibi, debitumque capere: vt ille sensus, Fortissimus enim quisque primus in prælio occumbere solet. ¶ Huius composita sunt, Oppignero, & Repignero: de quibus alibi.

**Pigneratio**, nis, *Gaius D. libro 20. l. 9.* Quod emptionem venditionemque recipit, etiam pignerationem recipere potest.

**Pignerator**, qui pignus accipit. { פִּיגְנֵס *phignero*, פִּיגְנֵס *phignero*. } *G A L.* Qui prend gage de quelqu'un. *I T A.* Chi prende pegno. *GERM.* Ein pfandherr, der ein vnderpfand einsetzt. *H I S P.* El que toma prenda. *AN G.* That recrueth a gage or pledge. } *Cic. 4. Verrina.* Quom in his quidem rebus omnibus publicanus petitor ac pignerator, non ereptor, neque possessor solet esse, tu de optimo, de iustissimo, de honestissimo genere hominum, id est de aratoribus, ea iura constituebas, quæ omnibus aliis essent contraria, &c. Edixerat enim Verres, vt publicani possent iure suo ab aratoribus decumarum nomine quantum vellent capere, noui iudicis autoritate, vt assolet pignora eorum capere. *Ex Budaus.*

**Pigneratitius**, tia, tium, ex supino verbi pignero nomen deductum, Quod pignori datum est. { *G A L L I C.* Engagé, baillé en gage. *I T A L.* Cosa impegnata. *GERM.* Das zu einem pfand gegäben oder eingesetzt. } *H I S P.* Cosa empennada. *AN G L.* That is given in pledge or gage. } Vt Res pigneratitia. Pigneratitius creditor, cui pignoris capiendi ius est. *Vlpianus*, Quæritur in pigneratitio creditor, an pignoris persecutio deuegetur. ¶ Pigneratitia actio quæ ad pignus persequendum est instituta apud *Iurifconsultos.*

**Pignoris capio**, nis, *Gell. lib. 7. cap. 10.* Vt hæc vsu capio dicitur copulato vocabulo, à litera in eo tractum pronuntiat: pignoris capio in vtrâ sunt partes & productè dicebantur, Verba Varronis sunt ex primo Epistolicarum questionum. Pignoris capio ob es militare, quod æs à Tribuno arario miles accipere debebat, vocabulum seorsum super quod dilucet hanc captionem posse dici, quasi hanc captionem & in vsu & in pignore.



**PIGRES**, etis, πῖγρος, Fluuij nomen est apud Suidam. ¶ Fuit item hoc nomine Poëta quidam Car frater Artemisæ Halicarnassi reginæ, quæ vxor fuit Mausoli. Scripta eius vide apud eundem. ¶ Pigres præterea Mæonis cuiusdam nomen fuit, qui vnâ cum Mastye fratre, Dario auctor fuit Pæonas omnes in Asiam transferendi. Auctor Herod. lib. 5.

**Pigresco**, Pigros, Pigror, pigraris, Vide PIGER.

**Pila**, læ, à pinto. Vas concauum, quo antiqui siccata frumenta pinsebant, hoc est contundebant. { כרבה medhoehab. yda. GALL. Vn mortier. ITA. Mortaio. GER. Ein mörtes oder dergleichen hote geschreze wetzen man vorgetten das gebrotte gerid zu mäs zersoffen hat. HISP. Mortero. ANG. A mortar wher in things ar beaten with a pestell. } *Plin. lib. 18. cap. 11.* Tundatur granum eius in pila lignea. ¶ Similiter vasa illa concaua, medicorum vsui apta, in quibus pilas fieri solent, pilæ dicuntur. ¶ Est item pila idem quod columna, Græci πῖλον vocant: quamquam reuera angustior est πῖλος, significatio quàm pilæ. Illo enim nomine propriè denotatur cippus in monumentis erectus: pila autem quauis columnam significat quemcunque in vsum confectam. [ *Liuius lib. 10. d. 4.* Pila montis. ] *Apul. lib. 3. Metam.* Pila media quæ stabuli trabes sustinebat. *Festus*, Pila quæ parietem sustentat, ab opponendo dicitur. *Plin. lib. 11.* Ruentes ceras fulcitur pilarem instar, interius à solo fornicatas, vt fit aditus ad sarcinendum. ¶ Pilæ etiam sunt opera informia, quæ in aqua construuntur, cuiusmodi magnifica Genuæ visitur, *Molem* vulgò appellant. Earum vsus est ad tuendas à fluctibus naues intra portus & naualia. De quarum constructione vide *Vitru. lib. 5.* Huiusmodi *Virg. lib. 9.* describit his verbis, Qualis in Euboico Biazarum in litore quondam Sæxa pila cadit. ¶ Et in his omnibus significationibus pila producit penultimam. Quando verò penultimam corripit, accipitur pro rotunda illa sphaerula qua luditur. { כדור ebudhor כדור chaddur. copieg. GAL. Vn paulme, pelote, estœuf. ITA. palla. GER. Ein Baßen die man zur turkwelt hin vnd her schlecht. HISP. Pelota para iugar. ANGL. A ball. } à verbo Græco πῖλω, æquo, quoddam forma sphaerica sit, quæ omni ex parte æqua est, vel à pilis quibus impleri solet. *Plautus in Bacch.* Ibi curso, luctando, hasta, disco, pugilatu, pila, saliendo se exercebat magis. [ *Plaut. Capt. prolog.* Dij nos quasi pilas homines habent, *Quid. Eleg. 1. li. 2. Trist.* Ecce canit formas alius iactusque pilarum. *Quid. lib. 6. Fistor.* Terra pilæ similis nullo fulmine nixa. *Quintil.* Pilam negligenter perenti dixit Galba, Sic petis vt Cæsaris candidatas. De pilarum generibus. *Martial. Epigram. 45. & 46. Ep. lib. 14.* Vide infra in Pilicrepus.] *Cic. 2. de Orat.* Sed vt homines labori assiduo & quotidiano assueti, quom tempestatis causa opere prohibentur, ad pilam se, aut ad talos, aut ad tesseras conferunt, &c. *Seneca de Benefic. lib. 2. cap. 31.* Sicut in lusu est aliquid, scite ac diligenter pilam excipere: sed non dicitur bonus lusor, nisi qui aprè & expedite remisit quam acceperat. *Celsus lib. 1. cap. 6.* Quem verò frequenter citata alius exerceat, huic opus est pila, similibusque superiores partes exercere. Quatuor autem sunt pilarum genera, trigonalis, parganica, follis, & harpassum: quæ omnia explicantur suis locis. Pilæ autem primus inuentor fuit Pythus, vt ait *Plin. lib. 7. cap. 56.* A pilæ lutoræ similitudine etiam pila dicitur quicquid est rotundum instar pilæ. *Plin. lib. 12. cap. 10.* Cucurbitæ maturitate ruptæ, ostendunt lanuginis pilas, ex quibus vestes pretioso linteo sunt.

**Pilula**, æ, quasi parua pila, globulus. { σφαῖρα. GAL. Petite pelotte, pilule. ITA. Palleta, pilola. GER. Ein tugettn. HISP. La piladora, pequenña pelotilla. ANGL. A little ball. } *Plin. 1. 16. cap. 7.* Nascuntur in eo pilulæ nucibus non abfimiles intus habentes sterculos molles, lucernarum luminibus aptos. *Idem lib. 30. ca. 11.* Scarabæus qui pilulas voluit. Hinc & pharmaca quæ hac forma sumimus, pilulas nominamus. *Plin. lib. 28. cap. 9.* Vetus a lingua phrisin in pilulis sumpta sanat. Hæc Græco vocabulo πῖλαται dicuntur ab absorbendo: non enim comminuedæ dentibus, aut gustandæ sunt pilulæ, sed integræ deuorandæ.

**Pilari**, πῖλαροι, Dicti sunt milites qui pilis pugnant, testibus *Varrone* & *Festus*, alio nomine triarij appellati: ante quos qui prælium capessabant, antepilani dicebantur & principes. [ *Quid. 3. Fistor.* Et totidem (decem) princeps totidem pilanus habebat. ] Vide supra in dictione ANTEPILANI.

**Pilarij**, σφαῖρα, Dicuntur præstigitatores, qui leui agitatione paruas pilas videntur emittere, aut in vas iniicere, quum secus faciant. *Quint. 1. 10. c. 7.* Quo constant miracula illa in scenis pilariorum, ac ventilatorum, vt ea quæ emisertat vltro venire in manus credas, & qua iubentur, decutere.

**Pilatum**, aduerbium à pila pro columna, Significat per pilas. ¶ *Vitru.* Pilatum struuntur ædificia.

**Pilæatus**, Vide PILVS.

**Pilicrepus**, pi, pen. cor. [ *Adrian. Turneb.* vir eruditione singulari, *cap. 4. lib. 7.* *Aduersar.* etiam adfert *Martialis illud*, Redde pilam, sonat æs thermarum. Ludere pergis? Virgine vis sola lotus abire domū. Dictus autem Pilicrepus videtur, quod crepitu pilæ æneæ ludentes ad lationem acciter. Sic enim & crepitu disci ad eius lusum & exercitationem euocabantur. *Cic. 2. de Orat.* Et *Senec. Epist. 57. lib. 8. ad Lucilium*, Numerat pilas Pilicrepus] vbi notatur balnearum luxuria, intelligendus est is qui pilas, hoc est sphaeras, aut glomos pice illitos in ignem balnearum, siue vaporarij conitceret, sicuti fortè restingueretur. Quod manifestat *Papinius, Syluarum* primo in balneo Etrusci, Quid nunc strata solo referam tabulata, crepanteis Auditura pilas, vbi languidus ignis inerat Adibus, & tenuem voluunt hypocausta vaporem? Meminit huiusmodi pilatum *Vitruuius lib. 5. ca. 10.* Suspensuræ, ac, caldariorum ita sunt faciendæ, vt primum sesquipedalibus tegulis solum sternatur inclinatum ad hypocaustum: vt pila quam immitatur, non possit intus resistere, sed rursus redeat ad præfurnium, ipsa per se ita flamma facilius peruagabitur sub suspensione.

**Pilatus**, Vide PILVM.

**Pilentum**, ti, Vehiculi genus quo matronæ vehantur. { πῖλον. πῖλον. GAL. Char, ou coche, litiere. ITA. Carreta. GER. Ein hangender wagen. HISP. Carro. ANG. A wagon or chariot with fower wheelles that women were wont to be carried in. } *Horat. lib. 2. Epist.* Effeda festinant, pilenta, petorita, naues, Ex quo *Horatij* loco patet non omnino idem esse canî petorito, vt nonnulli putauerunt: sed tamen fortassis illi non dissimile. Est enim pilentum Hispanorum inuentum, petoritum autem Gallorum. *Varro de lingua Latina*, in consuetudinem sua ætate primùm venisse scribit. Estque eius formæ qua nostri temporis principum Italiae mulieres vctantur, libra tiratum vt confideris in puluinis, in aère suspensæ agitari videantur. *Virg. 3. Æneid.* castæ ducebant sacra per urbem Pilentis matres in mollibus. id est pensibus, vt interpretatur *Seruius. Liu. 5. ab Vrbe.* Honorémque ob eam munificentiam serunt matronis habitum: vt pilento ad sacra, ludòsque carpentis festo, profestòque vterentur.

**Pileus**, pilei, Tegmen capitis: quod & pileum dicitur. { πῖλον. mighb. πῖλον. GAL. Vn chappeau ou bonnet à couvrir la teste. ITA. Capello, barotta. GER. Ein Hüti parrest tappen. HISP. Sombrero. ANGL. A cap or bonet. } *Plautus in Amphitr.* Vt ego hodie ralo capite caluus accipiam pileum. *Perfius Satyr. 5.* Hac nobis pilea donant. [ *Suet. in Nerone. ca. 26.* Cum pileo ire noctu. ] ¶ Quandoque pileus pro libertate vsurpatur. Hinc apud rerum Romanarum scriptores, seruos ad pileum vocatos legitimus, hoc est ad libertatem, cuius insigne est pileus. *Liu. lib. 24.* Postero die serui ad pileum vocati, & carcere vinciti emissi. *Sueton. in Tiber.* Seruisque ad pileum frustra vocatis, in Siciliam profugit. Accipiebant enim serui pileum raso capite, quum manumittebantur.

**Pileolus**, & Pileolum, li, cum accentu in antepenultima, Paruus pileus. { πῖλον. πῖλον. GAL. Petit chappeau. ITA. Picciolo capello. GER. Ein hütti parrestitt. HISP. Pequeno sombrero. ANGL. A little cap or bonet. } *Horat. l. 1. Ep.* Vt cum pileolo soleas coniuua tribulis. *Quid. 1. de Arte*, nec turpe putaris Pileolum nitidis imposuisse comis.

**Pileatus**, um, Qui pileo tectus est. { πῖλον. ἴχων. GAL. Couuert d'un chapeau. ITA. Coperto di capello. GER. Dec ein Hut ober Partes auff hat. HISP. Cubierto de sombrero. ANGL. That is covered with a cap or bonet. } *Liu. 4. bell. Pun.* Pileati aut lana alba velatis capitibus volones epulati sunt. Vnde serui pileati qui pileo imposito vendebantur. *Gel. 1. 7. c. 4.* Pileatos seruos venum ire solitos, quorum nomine veaditor nihil præstaret, Cælius Sab. Iurisperitus scriptum reliquit. [ ¶ Pileati & raso capite erant, qui manumittebantur. *Plutarch. in Flam.* & alij Pileati sequebantur triumphantem. Item Plebs pileata præ gaudio In morte Neronis. ]

**Pilicrepus**, Pilula, Vide PILA.

**Pilo**, as, priore cor. Vide PILVS.

**Pilo**, las, priore pro. πῖλον. Græcum est, & significat complano. A quo sunt composita, Compilo, Expilo, Oppilo, & Suppilo.

**Pilum**, li, priore producta, Telum Romanum, à perimendo dictum, quasi perillum, vt inquit *Varro*, { πῖλον. πῖλον. πῖλον. GAL. Dard. ITA. Dardo. GER. Ein dreispizig Spiß mit welsches die Rödmitsen erlegent gegen dem fernnd schuß. HISP. Dardo. ANGL. A dart or iaueline. } Huius hastile, teste *Vegetio*, erat pedum quinque, semissis, & ferrum trigolani figura nouem vnciarum. Erant autem pila (*Varrone auctore*) iela Romanorum, sicut Gesa Gallorum, & sarissæ Macedouum. *Lucan. lib. 1.* pila minantia pilis. *Idem libro 3.* Pila sed in medium venere tremantia pectus. *Virg. 1. Georg.* Scilicet, tempus veniet, quum finibus illis Agricola incuruo terram molitus aratro, Exesa inueniet scabra rubigine pila. *Horatius 2. Serm. Satyr. 1.* neque enim quiuis horrentis pilis Agmina, nec fracta percutens cuspide Gallos, Aut labentis equo describit vulnera Parthi. *Plaut. in Curcul. [sc. 3. a. 5.]* Qui ex te hodie faciam pilum catapulcarium. [ Et ita te neruo torquebo, vt catapultæ solent. Et *Tibull. lib. 4.* Et lento persfegerit obuia pilo. *Pilum inquit Liuius lib. 9. ab urb. haud paulo quam hasta vehementius ictu misit: que telum. ¶ Item, Primos pilos adimere (i. prima pila) Sueton. in Calig. cap. 44. ] H. nec primipilos, & præpilatæ haste, hoc est præferratæ, de quibus infra. ¶ Præterea pilum, à pinendo: seu, vt placet *Seruius*, à Pilumno instrumentum quo aliquid in mortario teritur. { πῖλον. πῖλον. GAL. Pilon de mortier. ITA. Il pestello col quale si pestano le cose nel mortajo. GER. A. Ein stöpel etneo mörseto. HISP. El mazo para maçar en pila. ANGL. A pestle. } *Plinius libro 18. capite 10.* Quippe & Hetruria spicam faris totsi pinente pilo præferrato, fistula serrata, & stella intus denticulata, vt nisi intenti pinant, concidantur grana, teròque frangantur. Pilum Græcum, V. Tolleno. Primum pilum vocabatur prima centuria in exercitu Romanorum: quòd circa signa grauis armatura constituta esset, in qua inter cætera armorum genera hastile erat pedum quinque & semissis, quod pilum nominabant. *Cæsar libro 5. bell. Gall.* Tum T. Baluentio qui superiore anno primum pilum duxerat, viro forti, & magnæ autoritatis, vt runque femur tragula traiecitur. *Reliqua vide in dictione PRIMIPILVS.**

**Pilatus**, um, Pilo armatus. *Martialis libro 10.* Et pilata redit iamque subitque cohors.

**PILVMNVS**, Qui pinendi frumenti vsum inuenit, *Louis* (vt putant) filius, & *Dauni* pater. *Seruius in libro 9. Æneid.* *Pilumnus* (inquit) & *Picumnus* fratres fuerunt dij, Horum *Picumnus* stercorandorū inuenit vsum agrorum: vnde & *Serquilinus* dictus est. *Pilumnus* verò pinendi frumenti: vnde à pistorisbus colitur & ab ipso *Pilu* dictū est. Ad huc *Danae Acrij* filia fortè ad *Appulum* litus acta, & à pastore vnâ cum *Perseo* paruulo delata est quam ipse cognito genere vxorem duxit, ex qua *Daunum* filium suscepit. *Virg. lib. 10. Æn.* Qui *Pilumnus* auus, cui diua *Venilia* mater, &c.



**Pilus**, li, priore corrept generalius est quam capillus. { פילוס } *Schabar.*  
 de GALLI. Foil. ITA. & HISP. *Pelo.* GERM. Ein haar/oo (su  
 ambtesb wo is wde. ANG. *The beard.*) Proprie enim capillus de  
 iis tantum dicitur qui caput vestiunt; quum pilus omnium par  
 tium corporis sit communis. *Plin. libro 11. capite 37.* In capite cun  
 ctorum animalium homini plurimus pilus. [*Senec. cap. 8. de Tran  
 quill. Calvis, quam Comatis non minus molestum est Pilos velli.*]  
*Cicero 2. de Natura deorum.* Munitæque sunt palpebræ tanquam  
 vallo pilorum. *Iuven. Satyr. 9.* Sed fruticæute pilo neglecta, &  
 squalida crura. *Horatius 2. Epistol. 1.* Vtor permissis, caudæque pi  
 los, ut equinæ Paulatim vello. Hæc tamen differentia nonnuquam  
 confunditur. Accipitur enim capillus interdum generaliter in ead  
 em significatione in qua utimur nomine pilus. *Gell. libro 12. cap.  
 1.* Si ouum lacte hœd, aut caprarum agni alerentur, constat ferè  
 in his lanam durior, in illis capillum gigni tenerior. ¶ Pili  
 longiores, proni in colla atque armos vestientes, iubæ dicuntur:  
 pili vero crassiores, rigidi, quales habent fues, vocantur setæ. ¶ Pi  
 li non facio, Nec pilo quidem melior, de re nullius momenti, *Ci  
 cero ad Quinz. Frat. libro 2.* Nihil est quod vercare: ego enim ne  
 pilo quidem minus me amabo. *Catull. Epig. 17.* Ludere hanc finit,  
 nec pili facit vni.

**Pilos**, penultima prod. à pilus. Pilos emitto. { פילוס } G A L. Pro  
 duire du poil. ITA L I C. *Fore i peli, mandar fuori i peli.* GERM.  
 Haar vberkommen/haarechtig werden. H I S P. *Pelechav.* ANG. *To  
 bring our beard, to growe beard.* Accius, Tunc primùm pilabant  
 genæ. *Africanus,* Meum præterea corpus nunc pilare primùm cœ  
 pit. ¶ Interdum ponitur pro pilos detrahere. { פילוס } *Mart.*  
 G A L. Arracher le poil. ITA. *Pelar, irare i peli.* GERM.  
 Das haar außraffen. H I S P A N. *Pelar, quitando pelos.* ¶ *Mart.*  
 Quodd pectus, quodd crura pilas. *Idem l. 6.* Extirpa mihi crede, pi  
 los de corpore toto, Téque pilare tuas testificare nates. Hinc Dep  
 ilo.

**Pilosus**, adiectivum. Pilis abundans. { פילוס } G A L. Pro  
 duire du poil. ITA L I C. & H I S P A. *Peloso.* GERM. A. *Haarechtig/vot haare.*  
 ANG. *Beardie, full of beard.* Varro 2. *de Rustic. capite 5.* oculis  
 magnis & nigris, pilosis auribus. *Cicero in Pisonem,* Non enim nos  
 color iste feruulis, pilosæ genæ, non dentes putridi deceperunt.  
 ¶ Pilosiora folia, quæ in ipsa superficie, veluti adnatos quosdam  
 pilos ostendere videntur. *Plin. l. 20. c. 16.* E contrario quæ mollis  
 vocatur, pilosioribus foliis ac ramis, & aculeatis, trita mellis odo  
 rem habet.

**Pimpla**, μίμωλα, Thraciæ mons est, Musis sacer, ut scribit *Strab.*  
 l. 10. Pæria, inquit, & Olympus, & Pimpla, & Libethrum, quon  
 dam loca fuere Thraciæ, & montes quos nunc Macedones possi  
 dent: quique Masis Heliconæ consecrarunt, Thracæ fuere, Bœo  
 tiæ accolæ: Hæc *Strab.*

**Pimplæus**, a, um, μίμωλας, *Martialis lib. 12.* Cuius Pimplæo lyra cla  
 rior exit ab antro.

**Pimplæi dēs**, siue Pimplææ, μίμωλας, Musæ cognominatæ  
 sunt, siue à Pimpla olim Thraciæ monte, quem postea Macedones  
 sibi vendicauerunt: siue à Pimplæo quodam fonte, ad radicem eius  
 montis nascente: vbi & Pimplæum antrum nonnulli constitue  
 runt. *Martialis lib. 12.* Cuius Pimplæo lyra clarior exit ab antro.

**Pina**, vide PINNA.

**Pinacotheca**, πινακοθήκη, Locus est in quo tabulæ pictæ, argentum  
 celatum, stragula vestis, signa & ornamenta reponuntur. *Plin. lib.  
 35. c. 2.* vocat tablinum. Vtrunque nomen dictum est à tabulis, quæ  
 in hoc loco præcipuè asseruabantur. Nam quas Latini tabulas,  
 Græci vocant πίνακες. *Varr. 1. de Rustic. cap. 2.* Quum huius  
 spectatum veniant villas, non ut apud Lucullum, videant pinaco  
 thecas, sed oporothecas. *Plinius lib. 35. cap. 2.* Et inter hæc pi  
 nacothecas veteribus tabulis consuunt, alienasque effigies col  
 lunt.

**PINARA**, πινάρα, *Ptolem.* Ciuitas est Lyciæ mediterranea ad Cragum  
 montem, teste *Plin. lib. 5. c. 37.* ¶ Est item Pinara, insula ante Ætoliam  
 vna Echiniadum, teste eodem *Plin. l. 4. c. 12.*

**PINARIVS**, & Potitius, Arcades duo fenes, quib. qualiter coli vel  
 lent ostendit Hercules: scilicet, ut manè & vesperi ei sacrificaretur.  
 Perfecto itaque matutino sacrificio, quum circa solis occasum ef  
 sent sacra repetenda, Potitius prior aduenit, Pinarius postea extis  
 iam redditus, vnde iratus Hercules statuit vt Pinarius familia  
 tantum ministræ esset epulantibus Potitius, & complentibus sacra.  
 Vnde & Pinarij dicti sunt, *Virg. Georg. 1.* id est à fame. Nam senem  
 illum Pinarium constat alio nomine nuncupatum. Hæc *Seruius*,  
 explicans illud *Virg. Æneid. 8.* primusque Potitius auctor, Et domus  
 Herculei custos Pinaria sacri. [Pinarij deduci à Filio Numæ, qui  
 Pinus vocabatur. *Plutarch. in Numa.*] De his *Fenestella.*

**PINARVS**, πινάριος, Fluius est Ciliciæ in sinum Issicum influens, te  
 ste *Plin. l. 5. c. 27.*

**Pinalter**, vide PINVS.

**Pincernæ**, πινερναι, Pocillator, qui vinum coniuuis miscet, qui est à po  
 culis. { פיןערנע } GAL. *Sommelier.* est cuyer à  
 coupe. ITA L I C. *Pincerna, Coppiero.* GERM. Ein elschender.  
 H I S P. El escancador, o copero. ANG. *A butler that waiteth on a  
 mans cuppe.* Talem Poëtæ fabulantur in cælo esse Ganymedem,  
 in Hebes locum, quæ autè eo ministerio fangebatur, suffe  
 ctum.

**PINDARVS**, πινδαρος, Poëta fuit Thebanus, Lyricorum a  
 pud Græcos princeps. Floruit temporibus Æschyli Poëtæ, & Per  
 sarum expeditionis in Græciam. Scripsit lingua Dorica, Olympia,  
 Pythia, Nemeæa, Isthmia quæ extant. Altissimus fertur & verbo  
 rum & sententiarum copia (ut ait *Quintil.*) grauitatæque arduus,  
 constructioneq; ac ordine inmensus ac prolixus. Quem etiam  
 inimitabilem *Horat. scribit 4. Carm. Ode 1.* [Plutarch. in Numa: Pan  
 amauit Pindarum & eius versus.] Duas suscepit filias. A patre ti  
 biam primùm, mox ab Hermione lyram edoctus est. Eius gratia

Lacedæmonij in reliquam Bœotiam sæuientes Thebanis pep  
 ceunt. Ita & Alexander quum Thebas euerteret, & in omnes sa  
 uiret sine discrimine, Pindari vatis penatibus familiaeque parci  
 iussit. Expirasse fertur in gremio pueri adamati, Valerius teste, *Vide  
 Quint. l. 10. Insti. Orat.* ¶ Pindarus alter, Ephesiorum tyrannus,  
 qui capta Ephelo, postea à Cræso auunculo suo iussus dicerere,  
 secessit in Peloponnesum cum parte bonorum, dimisso domi præ  
 fide amico. Auctor *Ælian. de varia historia.* ¶ Hinc adieci. Pindari  
 cus, a, um, *Proper. l. 3. Eleg. 17.* Qualis Pindaricus spiritus ore tonat,  
*Horat. l. ep. 3.* Pindarici fontis qui non expalluit hauftus.

**PINDARVS**, πινδαρος, Mons Asiæ in quo Cælius fluuius nascitur,  
 qui Pergamum præterfluit. Auctor *Plin. l. 5. c. 30.*

**PINDO**, is, dere. Ferire est & assiduè percutere, *Cornutus in Pers. Sat. 1.*  
 vnde pistillum quo terimus in mortario, de quo *infi. à.*

**PINDVS**, πινδος, Mons Perrhaborum iuter Acarnaniam & Thessa  
 liam: cuius meminit *Plin. in Præfat. l. 4.*

**PINDVS**, πινδος, Lapitharum sedes, mons Thessaliæ, Apollini, Mu  
 sisque sacer, Acarnaniam ab Ætolia diuidens, ut inquit *Solinus.* In  
 eo inuenitur lapis galactites, ¶ Est & nomen vrbis Thessaliæ à  
 Pindo monte appellatæ, iuxta quam est fluuius eiusdem nominis.  
 Auctor *Strab. l. 9.*

**Pinetum**, Pineus, vide PINVS.

**PINGO**, gis, xi, ctum, Formam alicuius rei ductis lineis represento.  
 { פיןגו } GAL. Peindre. ITA. *Dispinge  
 re.* GERM. *Maaten.* H I S P. *Pintar.* ANG. *To payntie.* ¶ *Plin. lib. 35.  
 c. 8.* Ad eò colorum vsus increbuerat, adeò ars perfecta erat, vt in  
 eo prælio Ionicos duces pinixisse tradatur. *Cicero. Luceio l. 5.* Ale  
 xander ab Apelle potissimum pingi, à Lyssippo fingi volebat. *Idem  
 2. de Orat.* Vt in pictura qui hominis speciem pingere perdidice  
 rit, is potest cuiusvis formæ, vel ætatis, etiam si non didicerit, pin  
 gere. ¶ Pingere humum variis floribus, est versicoloream florum  
 varietatem humi spargere. *Plaut. in Stich. Age tu ocyus, pinge hu  
 mum, consperge ante ædes.* ¶ Vtus est pro describere. *Cicero. ad At  
 tic. l. 4.* Bibliothecam mihi tui pinxerunt constructione. ¶ Huius  
 verbi composita sunt, Depingo, & Expingo, quorum significata  
 vide suis locis.

**Pictus**, a, um, { פיקטוס } mechukkeh על קלף kalaf. גזעוהו. *Strab.*  
 Sæc. GALL. Peint. ITA L I C. *Depinto.* GERM. *Gemaetet.* H I S P A.  
*Pintado.* ANG. *Paynted.* ¶ *Plautus in Menach.* Tabulam pictam  
 in pariete. [*Quid. Eleg. 9. lib. 1. Trist.* Et à picta casside nomen habet,  
*Plaut. Capi. sc. 4. a. 5.* Vidi multa picta quæ sub Acheronte fierent.  
*Idem in Asin. sc. 3. a. 1.* Neque fictum, neque pictum, neque scriptum  
 in poematis. *Plaut. pseud. sc. 2. a. 1.* Faciam ita vestra latera varia lo  
 ris vt non æquè picta peristromata campanica. *Ouid. 3. Fast. Dum  
 legit in ramo pictas temerarius vvas.* *Idem Ouid. Eleg. 3. lib. 1.* Et  
 pictos verberare vnda Deos. *Idem Ouid. 6. Fast.* Picta veste trium  
 phales occubuisse senes. *Idem Ouid. 4. Fast.* Picta coloribus vltis  
 puppis. De picta veste, *Ausonius.* ¶ Aliquando nomen est, & po  
 nitur pro ornatus. *Cicero de Clar. Orat.* Quo nihil potest esse pi  
 ctus.

[Pictatum capitium, ex Laberio, *Gell. cap. 7. lib. 16.*]

**Pictura**, æ, Ars pingendi. { פיקטורה } miklahá גזעוהו. G A L. Peinture.  
 ITA. *Di pittura.* GER. *Die maalteranst.* Item, ein gewæt. H I S P.  
*Pintura,* o arte de pintar. ANGL. *Paynting or the art of paynting.* ¶  
*Plinius libro 35. cap. 9.* Quinimò certamen picturæ, etiam floren  
 te ea institutum est Corinthi. ¶ Dicuntur & picturæ, tabulæ vela  
 tiæ res pictæ. *Cicero. 6. Verr.* Nego vllam picturam neque in tabu  
 lis, neque textilem fuisse, quin quæserit, inspexerit, & quod pla  
 citum sit, abstulerit. *Idem in Orat.* In picturis alios horrida, incul  
 ta, abdita, & apaca: contra alios nitida, lata, collustrata, delectant.  
*Idem in Tuscul.* Homerum tradunt cæcum fuisse: ear eius pictu  
 ram non potissim videmus. *Idem 2. Academic.* Oculi pictura ten  
 entur, aures cantibus. In pictura olim florere Zeuxis, Parrha  
 sius, Apelles, alique nonnulli quorum nomina & opera exequit  
 ur *Plinius Natural. histor. lib. 35.* De poësi & pictura Simonidis  
 scire dictum, *vide in dictione L B X,* [Si qua inuicilis pictura sit (in  
 cubiculo) eam vendat. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 4.* Quid ista picturæ ad  
 me attinent? (de fabulis pictis in tabula) *Plaut. Men. sc. 2. a. 1.* Na  
 na pictura interpolare opus lepidissimum (i. cerussa & purpurif  
 so) *Plaut. Mcstell. sc. 3. a. 1.*]

**Picturatus**, Varia pictura exornatus, Opuspicturatum metallis. *Clau.  
 in Paneg.*

**Pictor**, Qui quid pingit. { פיקטור } mechukkeh על קלף koléf. גזעוהו.  
 GAL. Peintre. ITA L I C. *Di pittura.* GER. Ein Maalter. H I S P. *Pintor.*  
 ANG. *A paynter.* ¶ *Horat. de Arte,* Pictoribus atque poëtis Quid  
 libet audendi semper fuit æqua potestas. *Cic. 4. Acad.* Multa vident  
 pictores in vmbrib, & in eminentia quæ nos non videmus. *Idem  
 2. de Leg.* Dignissima autem dona habent & formæ ab vno pictore  
 vno absolutæ die. [*Plaut. Asin. sc. 3. a. 2.* Non potuit pictor melius  
 describere eius formam.]

**Pictoris**, Adiectivum. { פיקטוריס } *Iulianus Digest. libr. 38. Titul. 1.  
 l. 23.* Hæc opes quas libertus promisit, multum distant à fabrilibus,  
 vel pictoris operis.

**PINGVS**, & hoc pingue) macer. { פיןגו } barí פין daschén מוש scha  
 men. גזעוהו, גזעוהו. G A L. Gras. ITA L I C. *Crasso.* GERM. *Selst / moige  
 teib.* H I S P A N. *Grueso* o gordo. ANG. *Fatt.* ¶ *Plinius lib. 10.  
 cap. 50.* Fæminæ quidem non omnes ad faginam eliguntur, nec  
 nisi in ceruice pingui cute. *Virgilius primo Georg.* Tunc agni pin  
 gues, & tunc mollissima vina. ¶ Aliquando pro fœcundæ & vberæ.  
 ¶ *Idem 2. Georgic.* Et pingues hortos. *Idem 3. Eclog.*  
 Heu heu, quàm pingui macer est mihi taurus in aruo. ¶ Aliquan  
 do pro imperito & inepto. *Cic. lib. 4. Acad.* Quod ipsi Antiocho  
 pingue videtur, & sibi ipsi contrarium. Pingue, substantium, neu  
 tri generis, proprie dicitur quod inter carnem & cutem est, succo  
 liquidum, si ap. μωλε, differtque ab adipe quod hic musculorū ex  
 tremitati membranisque adhaeret, & frigidus durus enadat &  
 fragilis.



fragilis. Quia de re vide plura apud Plin. lib. 11. cap. 37. & supra in dictione ADPES. Virg. 3. Georg. & omnes Impendunt curas denso distendunt pingui. Pingui Minerua aliquid agere hoc est crasse, & impolite. Columell. in Prasatis. totius operis. Potest enim nec subtilissima, nec pingui (quod aiunt) Minerua res agrestis administrari. Hinc componitur Præpinguis. Colum. lib. 4. Id eoque non est vineis apta, vix etiam arbutus, nisi præpinguis. A pinguis fit Impinguo, quas, mawo [Plaut. Aul. sc. 2. a. 2. Pinguiorem agrum isti habent; At nunc tibi dabitur pinguior tibi cura. (Phrygia.)]

Pinguit, aduerbium. {λαπαρως, παχυς. GAL. Graffement, grosse- ment, lourdement. ITAL. Grassamente. GERMAN. Trüffentlich. HISP. Gruessa, o grossefamente. ANGL. Fatlie, gros- selie.} Colum. lib. 2. cap. 2. Proximum deinde huic pinguit den- sum.

Pinguedo, inis, & Pinguitudo, inis, licet Seruius Grammaticus Lati- na esse neget, à viris doctissimis tamen usurpantur: vt plurimis ex- emplis docet Beroaldus in Seruium. {Πωρ δέσθεν Πωρ σχήμαν Πωρ mischman. mparia, παχυς. GAL. Graisse. ITAL. Grassa. GERMAN. Fette. HISP. Grossura. ANGL. Fatness or greas.} Pli- nius, Omni pinguedine detracta, in olla caro decoquitur. Idem lib. 23. cap. 8. Noces auellanae capitis dolorem faciunt, inflationem stomachi, & pinguedini corporis conferunt plus quam lux verifi- mile. Varro 3. de Rustica capite 9. de gallinis loquens, Et sit pin- guitudine inimica. Colum. lib. 2. c. 15. Ea res admonet nos, inesse tali materiz naturalem pinguitudinem & succum. Quintilianus libro 1. capite 11. Quarundam enim vel exilitate, vel pinguedine nimia laboramus. Quid autem sit pinguedo, siue pinguitudo, siue etiam pingue neutri generis, & quomodo differant ab adipe & seuo, ex Plinij sententia abundè docuimus in dictione A- DPES.

Pinguiarius, rij, Qui pinguia amat. {φιλομαλα, φιλόστε. GAL. Qui aime choses grasses, g. aissier. ITA. Chi ama le cose grasse. GER. Der gett fette ding hat. HISP. Amador de cosas gruessas. ANGL. That lo- ueth fat things.} Martialis lib. 1. Carnarius sum, pinguiarius non sum. hoc est carnosam, & corpulentam amicam opto, non nimis pinguem.

Pinguesco, scis, à Pingueo, gues. Pinguis fio. {Πωρ σχήμαν Πωρ δάσ- χεν. παχυς. GAL. S'engraisser, Devenir gras. ITA. Divenir gras- so. GERMAN. Fetts werden. HISP. Engordarse. ANGL. To waxe fat.} Col. lib. 2. cap. 11. Omne emaciatum armentum medica pinguescit, id est pingue fit. Martialis lib. 5. Pinguescit nimio madidus mihi crinis amomo. Virg. 1. Georg. bis sanguine nostro Æmathiam & latos Hemi pinguescere campos.

Pinguesfacio, pinguesfacis, Pinguem reddo, & passiuum pinguesco. {חברתי חברי חשמין Πωρ δίσχην. GAL. Ingrais- ser. ITA. Ingrassare. GER. Fetts machen. HISP. Engordar otra cosa. ANGL. To mak fat.} Plin. lib. 16. cap. 44. Dein ea pinguesfa- cit.

PINNĀ, mra. Oppidum est Vestinorum, qui sunt populi in quarta re- gione Italiae, Prægutiis ad Ortum finitimi, teste Ptolemao lib. 3. ca. 1. Pinnennum meminit & Plin. lib. 3. cap. 12.

Pinna, æ. Proprie penna durior & non pluma. {פנא ebrah. חתן. GAL. Plume. ITAL. Penna. GERMAN. Ein grobe fäder. HISP. Pluma. ANGL. The great feather.} Nam penna nomen generale est ad plumas & pinnas. Varro lib. 3. de Rust. cap. 7. de columbis. Qui iam pinnas habere incipiunt, in nido relinquuntur, illis eruribus. Idem de gallinis. Eligat fecundas plerunque rubicunda pluma, nig- ris pinnis. Colum. lib. 8. cap. 4. Sicus etiam puluis & cinis, vbi cū- que cortem porticus, vel tectum protegit, iuxta parietes reponen- dus est, vt sit quod aues se perfundant. Nam his rebus plumam, pin- nalsque emundant. Pingua etiam quiduis acutum significat. Vnde & pinna murorum, id est summitates. {פנא ebrah. GAL. Creneau de mur. ITAL. Merlo di muro. GERMAN. Mauen an der mauren. HISP. Almena del muro. ANGL. The bailements of walles.} Linius lib. 40. Muri pinnae aliquot locis decussæ. I Gell. cap. 6. lib. 5. quasi Muri pinnis decorata corona. Quintil. cap. 6. lib. 1. vnde bi- pennas. Pinguas etiam gestare gladiatores solebant. Vnde pinni- rapi retiarij dicuntur, quod pinnae è galeis mirmillonum in actore ti exciperent. Sunt etiam pinnae, quibus innatant pisces, & qua- rum adminiculis, veluti remis in natando vtuntur, {פנא ebrah. ANGL. The finne o a fishe.} Plinius lib. 9. cap. 14. Pinnis quibus in mari vtuntur, humi quoque vice pedum serpunt. Pinna praterea est conchæ genus mra. vulgò Nacra. Nascitur in limosis, subiecta semper, nec vnquam sine comite, quem pinnotheten nonnulli, a- lij pinnophylacem vocant: is est squilla parua, qui cum pinna quaerendæ esse societatem init. Autor Plin. lib. 9. cap. 42. Cic. 2. de Na- tur. deor. Pinna verò (sic enim Græcè dicitur) duabus grandibus patula conchis, cum parua squilla, quasi societatem coit compa- randi cibi.

Pinnula, diminutiuum à pinna. Est summa pars auris, ab acuminè di- cta, λέβος. Aliquando parua pinna, id est penna, πτερυγίου. Col. 1. 8. c. 5. Inhabitetū que cupiditas incubandi pinnula per nares traiecta. Aliquando pinnula dicitur illud quo veluti remigio quoddā na- rant pisces. Plin. lib. 7. c. 57. Quosdam inde exire ad pabula pinnulis gradientes crebro caudæ motu. [Plaut. prolog. Amphitr. Ego has habeo vsque in Petafo pinnulas.]

Pinnaculum, h. Fastigium & summitas ædificij in acumen tendentis. {גבול גבול גבול. פנא ebrah. GAL. Le plus haut & cime d'un bastiment. ITAL. Cima. GERMAN. Der gipfel oder spitz et- nes gebudes. HISP. Lo mas alto dei edificio, cima. ANGL. A pinnacle or highest, stoppe of a thing.} Dicitur vel ab eo quod veteres pinnā dicebant quicquid esset acutum: vnde Bipennis, securis quæ vtrin- que aciem habet, vel quod pinnaculis addi pinna consuevit, quæ facili motu, ventorum indicat flatum, quod genus nunc Penni- culum vulgò dicitur.

Pinnatus, a, um, adiectiuum, Quod pinnas habet. {πτερωτός. GAL. Qui a des plumes, ou ailes, aistè. ITAL. Pennato. GERMAN. Das vñ gefieder mit groben vñnd harten fädenen ha. HISP. Lo que tiene plumas y alas. ANGL. That hath finnes or great feathers.} vt pinnatus Cupido, pro aligero, & pinnas habente. Cic. 3. de Nat. deor. Dianae id plures: prima Iouis & Proserpinae, quæ pinnatum Cupidinem genuisse dicitur. Pinnata folia dicuntur, pinnarum modo aculeata. Plin. lib. 16. cap. 10. de abiete, Folio pinnato densa. Pinnatus fulgor. Plin. lib. 37. cap. 7. Proximos illis catunculos, quos vocant syr- citas, pinnato fulgore radiantos.

\*Pinniger, a, um, Adiectiuum, vt, Piscis pinniger. Ouid. 13. Meta- morph.

Pinnirapus, pi, pen. cor. Gladiator retarius, qui mirmilloni aduersa- rio pinnam, hoc est a-uram galeæ summitem rapiebat. πινυραπός. Iuuen. Sat. 3. Hic claudat nitidi præconis filius inter Panni- rapi cultos iuuenes, iuuenè que lanista.

Pislo, sis, lui, pistum, & pinsum, [apud Diomed. lib. 1. c.] apud Virru- nium sapius, teste Bud. & pinsum, pen. cor. apud Colum. In pila, siue in mortario contundo, & coutero, vel potius, vt inquit Cornu- pilo tundo. {Πωρ δάσχην Πωρ σχήμαν Πωρ chathsch. GAL. Piler en vn mortier, broyer. ITAL. Pestare, frangere. GERMAN. Reinsgerstossen, wie man vorzeiten die das mulnwert ist ist funden worden das getreib zu indigerstossen hat. HISP. Matar en pila. ANGL. To braye in a mortar.} Antiqui enim ante molarum vsum frumenta igni torrebant, & in pilas missi, pistillis tundeant, terebantque. Colum. lib. 2. cap. 9. Panicum pistum, & euolutum fure, sed & milium quoque, pultem, quauis inopia, maximè cum lacte, non fastidendam præbet. Pomponius, Quum neque molis molui, ne- que palmis pinsui, Aues persilere dicuntur, quum rostrum rei al- licoi: rebis impingunt. Vnde & persilus metaphoram illam sum- pisse videtur. Satyr. 1. O Iane, à tergo quem nulla ciconia pinsit, hoc est rostro tundit, & percutit, ciconiam appellans in formam rostri ciconiæ contractos: quod genus olim erat irrisiois apud Ita- los. Vide CICONIA.

Pistus, a, um, participium, Contusus. {Πωρ δάσχην Πωρ chathsch. GAL. Pisté, broyé. ITAL. Pestato. GERMAN. Zerstoßent, gestampfet. HISP. Maiado. ANGL. Brayed or ground in a mortar.} Plin. lib. 2. c. 10. Si pistæ serantur.

Pinto, las, In eodem sensu quo pinso, sis, & a. Varr. lib. 1. de Rust. Promodeo diem vt in pistrino pinsetur, ac torreatur, id est tunda- tur, vel frangatur.

Pinsito, ras, penultima correpta, frequentatiuum à pinso, sis, & a. Plaut. in Asin. [sc. 1. a. 1.] Qui polentam pinsitant, id est contun- dunt. Alij ibi legunt, pransitant.

Pinsor, oris, Qui in pila frumentum comminuit. {Πωρ schochék Πωρ chothsch. GAL. Pileur, ou broyeur. ITAL. Chi pesto in mortario. GERMAN. Ein fruchtstempfer zu mahl. HISP. Maiador. ANGL. He that brayeth or grindeth things in a mortar.} Postea etiam de eo dici cæpit qui farinam subigit, panemque conficit quem nunc pistorem dicimus. Varro: Nec pistorem, vllum sent, nisi qui in pistrino pinsetet farinam. Pistorem in melioribus exemplaribus legitur, non pistorem. vide PINSO. Antiqui pinse- re generaliter samplerunt pro quouis modo tundere siue percu- tere.

Pistor, oris, à pinso, sis. {Πωρ ophéb. GAL. Pestriseur, boulenger. ITA. Pistore fornajo. GERMAN. Dorsetzen ein stempfer der frucht zu mahl vn- feter gete dast es ein brotback oder ein pister. HISP. Panadero o maja- dor. ANGL. A baker of bread.} Olim dicebatur qui ante in- uentum molarum vsum, frumenta in pilis pinsebat, hoc est con- tundeat. Postea tamen id nomen ad eos quoque translatum est, qui subacta farina panem conficiunt, quos Græci vocant πινωριος, [Plaut. Asin. sc. 4. a. 3. Te ad pistores dabo vt ibi cruciere currens. Ibidem, Quum à pistore panem petimus, vinum ex cœnopolio. Plaut. Curs. sc. 1. a. 4. Pistorem, vel lanjum in velabro reperies. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Pistores scrospasci qui alunt fursure sues.] Plin. lib. 8. ca. 11. Pistores Romæ non fuerunt ad Persicum vsque bellum, annis ab Vrbe condita super quingentos octoginta. Sueton. in Cæs. Domesticam disciplinam in paruis ac maioribus rebus diligenter ad eò, seuerè que rexit, vt pistorem alium, quam sibi pa- nem conuiuii subicientem, compedibus vinxerit. Varr. in Satyr. de edulis. Si quantum opera sumpsisti, vt tuus pistor bonum face- ret panem, &c. Ateius Capito, Pistores tantum eos qui far pinse- bant, nominatos esse tradit, eòsque coquere solitos panem tostum laurioribus.

Pistoricus, a, um, Pistorius, quod ad pinendi artem siue ad pistores pertinet. {πινωριος. GAL. Propre ou conuenable à boulenger, ITAL. Da pistore. GERMAN. Des brotbacken oder pisters. HISP. Cosa de panadero. ANGL. Belonging to bakers of bread.} Caius Iuriscos. Siquis seruos habuerit proprios, sed quorum operas locabat, vel pistoricas, vel histrionicas, seruorum appellatione legasse hos vi- detur.

[Pistoriensis, Vide infra, quarta ab hac pagina, post verbum PISTO- rium, cui talis nomen.]

Pistorium, a, um, Quod ad pistorem pertinet. {πινωριος. GAL. De boulenger. ITAL. Di pistore. GERMAN. Dem brotbacken oder pister zugesh- rit. HISP. Cosa de panadero. ANGL. Of a baker of bread.} Vt Ars pi- storia, Opus pistorium: nomen generale ad omnia delicatiora pa- num genera, vt quæ saccharum, mæl, oua, butyrum, caseum, vel amygdalas recipiunt: cuiusmodi erant quas placentas & mazas ap- pellabant. Plin. lib. 18. c. 11. Quidam ex ouis, aut lacte farinam subi- gunt, butyro verò gentes etiam pacatæ, ad operis pistorij genera transeunt cura. [Suet. in Tyber. ca. 34. Dato Ædilibus negotio, vt ne opera quidem pistoria proponi venalia sinerent.]

Pistris, huius pistricis, scemininū à pistor, quæ vel fruges molit, vel panem conficit. {Πωρ ophab. πινωριος. GAL. Boulengere. ITAL. Fornaja. GERMAN. Ein brotbacken oder pister. HISP. Panadero. Tom. ij. Z. iij.







ptionem vide apud Plin. lib. 12. cap. 7. Theoph. lib. 9. cap. 21. Diosc. li. 2. cap. 176.

Piperatus, adiectivum, ut Piperatum vinum. Πειπερατον. GALL. Poivre. ITALIC. Mescolato con pevere. GERMAN. Pfefferer mit Pfeffer angemacht. HIS. Adobado con pimienta. ANG. Peppered. Quod pipere & melle conditum est. Et piperatum acetum, apud Colum. lib. 12. cap. 47.

Piperitis, pen. prod. Πιπεριτις, Herba quæ & siliquastrum dicitur, caule rubro & longo, densis geniculis, foliis lauri, gustu piperis. Vide Plin. lib. 20. cap. 17.

Pipito, as, penult. cor. Verbum est quo passerum sonus exprimitur. Πιπιτο. GALLIC. Piper comme les passereaux ou poussins. ITA. Pipire. GERMAN. Geypsen / schreien wie die spagen. HISPAN. Piar el gorrión. ANG. To cheep lyk a sparrow. Catul. de passere Lesbi. Sed circumfiliens modò huc, modò illuc, Ad solam dominam vsque pipilabat.

Pipito, pis, Proprium est vocis pullorum. Πιπιτο. GALL. Pipier. ITA. Pipire. GERMAN. Geypsen oder pypen wie die jungen vögelt. HISP. Piar el pollo. ANGLIC. To cheep. Colum. lib. 8. cap. 5. Die vndeicium animaduertat an pulli rostellis ova perculerint, & auscultet si pipiant. Sunt etiam qui hoc verbum passeribus tribuant: ut in carmine de Philomela, quod Ouidio falso ascribitur: Pessimus at passer tristitia flendo pipit.

Pipionès, Columbarum pulli: quæ voce vtitur Lampridius in Alexandri vita. Πιπιονες. GALL. Petits pigeonneaux. ITAL. Pipioni. GERMAN. Junge Taubst. oder geypselting. HISP. Palominos pollas de paloma. ANG. LIC. Tong doves, pigeones.

Pipio, are, Ofcorum lingua erat eiulabundè conqueri, ut intelligitur ex Festo. Hinc Pipatio clamor plorantis, apud Festum, & Pipatus apud Varronem lib. 6. de ling. Lat. Nonius pipare esse scribit proprium Gallinarum ex autoritate Varronis. Mugit, inquit, bos, ovis balat, equi hinnunt, gallina pipat.

Pipulum, li, Cõitium, tractum à pipatu pullorum. Πιπιulum. GALL. Injure. ITAL. Ingiuria. GERMAN. Schmahung / trankung. HISPAN. Injuria. ANGLIC. Injuria. Plautus in Aul. [sc. 2. ca. 1.] Ita me bene amet Lauerna, te iam nisi reddi mihi vasa iubes, pipulo hic differam ante ædes. Nonius. & Varro.

\*Piquentum, Πικυοντιον. Ptolemao lib. 3. cap. 1. Vrbs Istriæ. Vulgò Piquento.

Pirata, ra, Prædo maritimus. Πειρατης. GAL. Pirate, iarron ou escumeur de mer, corsaire. ITA. Corsale, rubbator di mare. GERMAN. Ein meerfuder. HISPAN. Corsario, ladrón de la mar. ANGL. A pirate, a robber on the sea. Πειραται, quod est transire vel peruagari: propterea quòd maria peruagantur piratæ, vti nauigantes impetum faciant, insulas, & loca maritima deprædentur. Cic. 7. Ver. Hodiè que omnes sic habent per suam, istum clam à piratis ob hunc archipiratam pecuniam accepisse. Lucan. li. 2. Omne fretum, metuens pelagi, pirata reliquit. Quintil. Piratis non patrefacere portum eloquentiæ.]

Piratica, æ, substantivum. Latrociniatio, maritima, prædonum & piratarum quæstus. Πειρατικα. GALL. L'etat de corsaire & escumeur de mer. ITALIC. Arte di corsale. GERMAN. Meerfuderer. HIS. El arte y vida de corsarios. ANG. Piracie and robbing on the sea. Cic. post reditum in Senatu, Profectò & egestate, & improbitate coactus, piraticam ipse fecisset. Quintilian. Ad piraticam hortari.]

Piraticus, a, um, adiectivum, quod ad piratam pertinet. Πειρατικος. GALL. De pirate, d'escumeur de mer. ITAL. Cosa di corsale di mare. GERMAN. Das eines meerfuders / der Meerfuderer. HISPAN. Cosa perteneciente à corsarios. ANG. Belonging to a pirate. ut Piraticum bellum. Cic. post redit. Qui in magistratu nisi rogationem de piratico bello tulisset, profecto & egestate, & improbitate coactus piraticam ipsam fecisset. Idem 6. Ver. Myoparone piratico capto, dux liberatus, symphonica Romam missi. Puppis piratica, Claud. 4. Paneg. Nautis piratica. Quint. lib. 2. cap. 14. Idem Quintil. Piraticus mos paciscendi. Plaut. Amph. Qui Ætoliam vi vortebant piratica. Item Velleius. Piraticis sceleribus infestare mare.]

Piraterium, grii, Πειρατηριον, receptaculum piratarum. Dicitur est Latinis scriptoribus minimè vsitata, quare eius significatio è Græco potius lexico erat petenda.

Pirævs, Πειραις, Vulgò Porto Leone, dictio trisyllaba, eu diphthogum habens in vltima. Portus est Athenarum, quadringentarum capax nauium, muro duorum millium passuum vrbi coniunctus. GER. Ein meerhaafen oder schiffstunde zu Athen heist sich Porto Leone. Sta 12. Theb. trepidis stabilem Pirææ nautis. Cic. ad Att. lib. 7. Venio ad Pirææ: in quo magis reprehendendus sum, quòd homo Romanus Pirææ scripserim, non Piræum. Dicitur & Piræus, Πειραις. Stephano. Terent. And. Heri aliquot adolescentuli conuenimus in Piræum. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 2. Ire in piræum volo parare piscatum mihi. Ouid. 4. Fast. Pirææ, orum, pluraliter protulit, quum ait, Sunion expositum, Pirææque tuta recessu Linquit. Piræus fuit Curia primùm, deinde Nauale cum Themistocles imperauit.]

Pirène, es, per i Latinum in prima syllaba, & penultima prod. Πειρινη. Straboni & Suida, Fons est ad radicem Acrocorinthi non copiosus ille quidem, sed tamè parspicuas, potiusque suauissimas habens aquas, teste Strab. lib. 8. Plaut. Aulul. Interbibere sola, si vino scateat. Corinthiensem fontem Pirenem potest. Stat. lib. 1. Syl. licet Enthea vati Excludat Pimplæa sitim, nec conscia detur Piren: Jargos potius mihi gurgis in haustus, Qui rapitur de fonte tuo. Pyrene autem per y non est Hispanias à Gallis dirimens: de quo vide infra suo loco.

Piritus, penult. corr. Πιριτος, Ixionis filius fuit, non ex Nube, quem admodum Centaurs, sed ex legitima vxore. Hic certissimo amicitia fœdere Theseo coniunctus fuisse fertur: cuius ope Centauros qui sibi Hippodamen spontam præripere conabantur, superauit. Mortua autem Hippodame, ita illi cum Theseo conue-

nit, vt vxorem, nisi ex Ioue natam, nullam ducerent. Et quum iam Theseus Helenam Iouis & Leda filiam rapuisset, nec alia eo tempore nosceretur quæ Iouis esset, præter Proserpinam Plutonius coniugem, ad rapiendam illam simul profecti sunt ad inferos. Verùm Pirithous primò impetu à Cerbero interfectus est, quem Theseus adiuuare volens, ipse quoque magnum vitæ discrimen adiit, atque ad extremum captus, à Dite detentus est: sed postea ab Hercule liberatus, superisque restitutus. Ouidius: Et cum Pirithoo fœlix concordia Theseus, &c. Horat. lib. 3. Carm. Amatorem trecentæ Pirithoum cohibent catena.

Piròs, Πειρος, Imbrasi filius, & Thracum princeps, profectus ad bellum Troianum, à Thoante Ætolorum rege interficitur, vt scribit Hom. lib. 4. Iliad.

Pisa, Πισα, Ciuitas est in Elide Peloponnesi regione, iuxta Alpheum fluuium, circa quam quinto quoque anno celebrabantur certamina Ioui sacra, quæ Olympia dicebantur. Ex hac vrbe ortum traxerunt qui Pisas in Thuscæ condiderunt.

Pisæus, a, um, Ouid. 2. de Arte, Ah quam penè Pelops Pisæo concidit æx, Dum spectat vultus Hippodamia tuos. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Quid num Tantalides, agitante Cupidine currus, Pisæam Phrygiis vexit eburnis equis? (i. Hippodamen.) Pisæa vincit oliuam eques victor. Idem Ouid. Eleg. 6. lib. 4. Trist. Sunt qui & in Thesalia aliam eiusdem nominis vrbe collocant, edito in colle, inter Ollam & Olympum. Vide Strab. lib. 8.

Pisæ, arum, Πισα, Vulgò Pifa, Thuscæ oppidum, inter Arum & Auferem amnes, à Pisæis conditum Elidis populis, teste Strab. li. 7. qui Nestorem ad Ilium secuti in reditu tempestate disiecti, alij quidem Metapontum, alij litus Tyrthenum tenuerunt, vbi à nomine relictæ patriæ Pisas condiderunt. Ad quam originem etiam alludit Virg. 10. Æneid. Pisas Alpheas cognominans. Alpheæ (inquit) ab origine Pisæ Vrbs Hetrusca solo.

Pisander, Πισανδρος. Camircus ( Camirus autem ciuitas est Rhodi) Eumolpi tempore, Poeta ( vt nonnullis placet) antiquior Hesiodo. Pisander alter Lycaonius, sub Alexandro Mammæa versificator, scriptit variam historiam. Pisander tertius, Nestoris filius. Autor Suidas.

Pisæon, Πισαων, in Pelagonia est, gentile Pisæus. Steph.

Pisævr vs, Πισαυρ, Fluuus Vmbriæ, à quo vicinum oppidum Pisæurum appellatum est, Plin. li. 3. cap. 14. Seruius existimat Pisaurum dictum, quod aurum ab iis qui Romæ in Capitolio oblecti erant, pro solutum, ibi à Camillo receptum fuerit & appensum. Quod tamen erratum, fœdum & puerile est. Nam ex Romana historia constat aurum illud quum appenderetur, interuentu Camilli in ipsa vrbe fuisse receptum, Gallis præter eos qui fuga dilabebantur, ad internecionem cæsus.

Piscis, huius piscis, Animal quod in aquis degit, & propriè quod tegitur squamis, vt Plinius docet lib. 9. cap. 12. Πισκιδιον. GALL. Poisson. ITA. & HISPAN. Pefce. GERMAN. Ein fisch. ANGLIC. A fische. Omnia autem in aquis degentia, vno nomine aquatilia dicuntur. Aquatiliu (inquit) tegumenta plura sunt: alia corio & pilis teguntur, vt vituli, hippopotamalia corio tantum, vt delphin: coriæ, vt testudines: siliicum duritia, vt ostrea, & conchæ: crustis, vt locustæ, crustis & spinis, vt echini: squamis, vt pisces, Virg. 5. Ecloga, Dum iuga montis aper, Auuius dum piscis amabit. Idem 4. Georg. magnum qui piscibus æquor. Et iuncto bipedum curru meritur equorum. Ouidius 10. Metamorph. Tertius æquoreis inclulum piscibus auum Finierat. Horatius 4. Carm. Ode 3. O mutis quoque piscibus Donatura Cygni, si libeat, sonum. Tu tibi hos habeas turtures, pisces, aues. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 3. Ibo ad macellum, vt piscium quicquid est pretio præstincum. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Ibidem, Piscis patinarius vel assus. Plaut. Afin. sc. 3. a. 1. Venio ad macellum, Rogito pisces, Indecant caros. Plaut. Aul. sc. 5. a. 2. Iube pisces præstinatum abire. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Piscatores præbent populo pisces fœtidos. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Aues squamiferas, pisces pennatos. Ioni, Vidimus in glacie pisces hæere ligatos: Sed pars ex illis tum quoque viua fuit. Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist. Quot litus arenas, Quòtque fretum pisces, ouaque pisces habet. Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. Terent. in Adolph. - pisces ex sententia Nactus sum: mihi ne corrumpantur cautio est. Cic. 2. de Natur. deor. Et si pisces, vt aiunt, oua quum genuerunt, relinquunt: facit enim illa aqua & sustentur, & fœtum fundunt. Magis mutus quàm piscis, hyperbole prouerbio celebris de vehementer infansibilis atque infancundis. Conuenit & in hominem immo dicè taciturnum. Piscis nequam est nisi recens, prouerbio dicitur in hospitem, aut vulgarem amicum, qui primo quidem aduentu non ingratus, ceterùm ante triduum exactum putet. Plaut. Ispud. sc. 2. a. 1. quasi piscis, itidem est amator lenæ, nequam est nisi recens. Vide Chilias Erasmi. Pisces pro signo cælesti, frequentius pluraliter declinantur. Colum. lib. 11. cap. 2. Quintodecimo Calendas Martij Sol in Pisces transitum facit. Inuenitur tamen & in singulari Piscis, pro signo cælesti. Virg. 4. Georg. Aut eadem sidus fugiens vbi piscis aquosus Tristior hybernas celo descendit in vndas. Colum. lib. 11. cap. 2. Quarto Nonas Septembris Piscis Austrinus definit occidere. Ouid. Eleg. 7. lib. 4. Trist. Bique suum tacto pisce peregit iter Sol.

Pisciculus, diminutivum, Paruus piscis. Πισκιδιον. GAL. Petit poisson. ITAL. Pefce piccolo. GERMAN. Ein fischlein. HISPAN. Pequeno pefce. ANGL. A little fische. Terent. in Andr. Etiam puerum inde abiens conueni Chremis. Olera & pisciculos minutos ferre obolo in cœnâ senî Varro 3. de Re rust. cap. 5. Equo riuus peruenit in duas, quas dixi, piscinas ac pisciculi vltro ac citro commeant. Suet. in Tiber. cap. 44. Pueros primæ teneritudinis pisciculos vocabat ( Tiberius.)

Piscari, Est pisces venari. Πισκαειν. GAL. Pefcher. ITAL. Pescare. GERMAN. Fischen. HISPAN. Pescar. ANG. To fische, to tak fische. Plin. lib. 19. cap. 1. Retia in piscando du-



rantra. Cic. 3. Offic. Tum Pythius piscatores ad se conuocauit, ab iis petiuit vt ante suos horzulos postera die piscarentur. ¶ Piscari in aere, prouerbium, idem significans quod operam ludere. Plaut. in *Asin. sc. 5. a. 1.* Iubeas vna opera me piscari in aere. Ex quo fit compositum Expiscor, de quo alibi.

**Piscatus, tus, Piscatio,** siue actus piscandi. { *περιελα δελτα.* GAL. Pefchement, pefcherie. ITAL. *Pescagione.* GER. *Fifchung/ fischfang.* HISPAN. *Obra de pescar.* ANG. *Fishing or taking of fish.* ¶ Plinius, Quos venatus, aucupia, piscatutque alebant. Plautus in *Rudente*, Piscatum hamatitem saxatitemque aggredimur. *Plin. lib. 6. cap. 22.* Esse in piscatu voluptatem, testudinum maximè. [Piscatus pro piscibus interdum dicitur. *Plinius Mosell. sc. 1. a. 1.* Volo parare piscatum mihi. (i. pisces.)]

**Piscator, oris,** Qui piscatur. { *177 δαυαβη 177 δαυαβη δλιθι.* GALL. *Pefcheur.* ITAL. *Pescatore.* GERMAN. *Ein fischer.* HISPANIC. *Pescador.* ANGLIC. *A fisher.* ¶ Cic. 3. Offic. Piscatores ad se conuocat. *Ouidius 14. Metamorphos.* Miles erat gladio, piscator arundine sumpta. *Terentius Eunuch.* Coqui, sartores, piscatores, aucupes, &c. [Plaut. *Capt. sc. 1. a. 4.* Piscatores qui præbent populo pisces fœtidus.]

**Piscatrix,** fœminini generis. { *δελτα πικε δελτα δυουαδης.* GALL. *Pefcheresse.* ITAL. *Pescatrice.* GERMAN. *Ein fischerin.* HISPAN. *Pescadora.* ANGL. *She that fisheth.* ¶ *Plin. lib. 9. cap. 42.* Nec minor solertia ranæ, quæ in mari piscatrix vocatur.

**Piscatorius, a, um,** Quod ad piscatorem pertinet. { *δελτα πικε δελτα γεινδουαδης.* GAL. De pefcheur, appartenant à pefcheur. ITAL. *Da pescatore.* GERMAN. *Ein fischer / dem fischer gegehört.* HISPAN. *Cosa para pescador.* ANGLIC. *Belonging to a fisher.* ¶ vt, *Naui piscatoria, apud Casarem 2. belli Ciuil.* & *ludi piscatorij,* qui fiebant pro quæstu piscantium. *Piscatoria linea, Plin. lib. 24. cap. 9.* *Piscatorium forum. Colum. lib. 8. cap. 17. Telau. Capt. sc. 1. a. 4.* Eis ego ora verberabo fimpiculis piscatis.]

**Piscarius, a, um,** Piscatorius. *αλιπικε.* vt, *Hamus Piscarius.* *Plautus in Stich.* Arundinem fert sportulamque, & hamum piscarium. ¶ *Piscarium forum.* *Plaut. Curc. [sc. 1. a. 4.]* Symbolorum collatores apud forum piscarium. *Piscaria copia, abundantia piscium.* *Plaut. Casin.*

**Piscarius, piscarij,** subst. Qui pisces vendit. { *δελτα δυουαδης.* GALL. *Vendeur de poisson.* ITAL. *Venditore di pesci.* GERMAN. *Ein fischerverkaufer.* HISPAN. *Vendedor de pesces.* ANG. *A seller of fishes.* ¶ *Varro.* Inter piscarios nemo vendebit. *Cetarius idem:* quamuis *Cetarij* potius sint qui marinos pisces maiores vendunt.

**Piscaria, riæ,** Locus vbi pisces venduntur. { *δελτα δυουαδης.* GALLIC. *Pefcherie.* ITAL. *Pescaria.* GERMAN. *Ein fischermarkt.* HISPAN. *Pescaderia.* ANGLIC. *The fishe market.* ¶ *Varro.* Nullus in piscaria piscis erat.

**Piscosus, sa, sum,** Pisculentus, piscibus abundans. { *δελτα δυουαδης, δελτα δυουαδης.* GALL. *Plein de poissons.* ITAL. *Pieno di pesci.* GERMAN. *Fischerreich.* HISPAN. *Lleno de pesces.* ANG. *Full of fishes.* ¶ *Mart. lib. 10.* Illic piscoso modò vix educta profundo, *Ouid. 3. Fast.* Est propè piscosos lapidosi *Cratidis* amnes *Paruus* ager. *Idem 2. de Arte,* Cincâque piscosis *Astypalæa* vadis.

**Pisculentus, Piscosus,** piscibus abūdans. { *δελτα δυουαδης.* *Cato,* Fluuium magnum, pulchrum, pisculentum. *Plaut. in Rud.* Neptuno has ago meo patrono gratias, qui falsis *Locis* incolit pisculentus.

**Piscina, æ, penultim, producta,** Lacus & stagna ab initio dicta sunt in quibus vitæ pisces coertebantur. { *כרכב bereebah.* *δελτα δυουαδης.* GAL. *Viuier ou estang ou boutique à poisson, piscine.* ITALIC. *Peschiera, piscina.* GERMAN. *Fischgruben/ weger oder bergtetzen dter in weter in man fisch erhaltet.* HISPAN. *Estanque do se eriam pesces, viuuar.* ANGLIC. *A fishpond or stew.* ¶ *Varro lib. 3. de Re rustica cap. 3.* *Piscinas* voco eas quæ in aqua dulci aut salta inclusos habent pisces. [Vide *Gellium Martialis,* *Piscina* rhombum pascit, & *lupos vernas.* Alio nomine *viuaria* vocantur. *Plin. lib. 9. cap. 17.* Nec in piscinis *viuaria* que crescunt. Sed quoniam in piscinis natæ etiam solebant, inualuit consuetudo, vt omnes in hunc vsum collectæ aquæ, siue frigidæ, siue calidæ essent, *Piscinæ* dicerentur. *καλυμβιδες,* videnturque à piscibus dici, quamuis in his nihil piscium sit: nisi quis inde dictas malit, quod homines piscibus natando similes fiant. *Cicero,* Latiorẽ (inquit) *piscinam* voluissẽ, vbi iactata brachia non offenderentur. *Plin. Iunior. Epistol. lib. 6.* Si natæ latius, aut tepidius velis in area *piscina* est, in proximo puteus ex quo possis rursus abstergi. Eadem & *natationes* appellantur. ¶ *Piscinæ* pecorum. *Colum. lib. 1. cap. 5.* Hæc quoque si deficient, & *ipes* arctior aquæ manantis coegerit, vastæ *cisternæ* hominibus, *piscinæ* que pecoribus instruantur colligendæ aquæ tandem pluuiali. [Piscinis calidis refortas.] ¶ *Quinetiam* vasa lignea ad tenendum aquam, *piscinæ* vocantur. *Gallicum* vulgus *cinias* vocat. *Plinius,* Deoquitur in aqua, & in *piscinas* ligneas funditur.

**Piscinalis, piscinale,** Quod est *piscinæ,* vel quod ad *piscinam* pertinet. { *δελτα δυουαδης.* GALL. *Appartenant à estang ou viuier.* ITAL. *Pertinente à peschiera, o piscina.* GERMAN. *Das zur fischgruben oder dem fischerweget gehbet.* HISPANIC. *Pertenescente à estanque o viuuar.* ANGLIC. *Belonging to a fishpond or stew.* ¶ *Vnde apud Palladium* *piscinales* cellæ leguntur. Ea voce est *Palladius* vsus.

**Piscinarius,** Qui *piscinas* piscibus refertas habet, vel qui piscibus alendis elector. { *δελτα δυουαδης καλυμβιδες.* GALLIC. *Qui à boutique ou estang de poissons, ou qui se delecte à en auoir.* ITAL. *Chi tiene viuuar o peschiere, o qui se delecta di pescare.* GERMAN. *Der vil fischgruben vom fischen hat der gern mit fisch wegeren ombgãth.* HISPAN. *El que tiene estanque o viuuar, o qui ama de pescar.* ANGLIC. *That hath fishe ponds and feedeth fishe.* ¶ *Cic. ad Attic. lib. 1.* *Lucullum* & *Hortensium* *piscinarius* appellat. *Mihi* verò vt videant *piscinarius* nostris, aut scribam ad te aliàs, aut in congressum nostrum referabo.

**PISĒNŌR,** πενσηνωρ, Centaurus, Ixionis, & Nubis filius, apud *Ouid. 12. Metamorph.*

**PISĒVS,** πινση, Nomen viri Tyrheni, qui tubæ iuicator fuisse creditur. *Autor Plin. lib. 7. cap. 36.*

**PISIDIA,** πεισιδια, Asiæ regio, *Licaoniæ, Isauriæ, & Pamphiliæ* finitima, cuius oppida enumerantur, *Selga, Sagalassum, Pernelissum, Adadata, Brias, Cremona,* & alia nonnulla. *Huius regionis populi, Pisidæ* *μοιδαι,* appellantur, antea *Solymi* dicti. *Plin. lib. 20. cap. 27.* ¶ *Prima & secunda* dictionis huius syllabæ corripuatur. *Claud. li. 2. in Eutrop.* Finibus obliquis *Lydi,* *Pisidæ* que feroces: *Pisicianus* tamen in *Perihegesi* (modò emendata sic lectio) *vt*ramque produxit, quum ait, Post hos *Pisidum* pinguisima rura coluntur.

**PISISTRATVS,** πεισιςτρατϑ, *Hippocratis* filius, *Athenarum* tyrannus, clarus genere, eloquentia verò tanta, vt ea deliniti *Athenientes* libertate, quæ nihil charius habebant, se sponte exuerent, illiusque *facundia* sanctitate *Solonis* fuit lumen fuerat ciuitatis, posthaberet. *Artes liberales* maximè fouit: *bibliothecam* primas *Athenis* publicauit, quæ *Xerxes* vrbe potius, ad *Pestlas* transtulit. [Gellio teste *cap. 17. lib. 6.*] *Eam* deinde multis post annis *Selceus* *Nicanor* restituendam curauit. *Homerus* est eius iussu in eam ordinem qui nunc est, redactus. *Regnauit* annos triginta tres, quo tempore *Seruius* *Romæ*, vt *autor est Gellius. [Cap. 21. lib. 7. de eo Plutarch. in Solone.]* Plura de hoc, & quibus artibus tyrannidem adeptus sit, vide apud *Iustinum lib. 1. & eodem lib. apud Herodot.* ¶ *Pisistratus* alter, *Larissæus* historicus commemoratur à *Suida.* ¶ *Pisistratus* alius filius fuit *Nestoris* & *Eurydices*, quem pater dedit in socium *Telemacho* *Vlyssis* filio volenti ire *Lacedæmonem*, interrogaturus *Menelaum* nunquid de *Vlyse* aliquid sciret.

**PISŌNĒS,** πεισωνης, è gente *Calphurnia* in primis *Romæ* nobilita appellati quod optimè *pisa* ferereat, quemadmodum *Lentuli* à *lentete*, *Fabij* à *fabis*, *Cicerones* à *Cicere* optimè ferendo nomen acceperunt. *Genem* autem *Calphurniam* *Festus* ait, ad *Calphurnium* *Numæ* filium originem referre. *Vnde Horat. in Arte poetica,* *Pisones* *Pompilium* sanguinem appellauit.

**PISŌS,** πινση, *pisere,* *Budæo* significare videtur quod *Græci* *πιονη*, hoc est *purpare, decorticare,* quod *pinfendo* sit in *hordeo,* & aliis *frugibus.* ¶ *GALL.* *Purger,* ostèr l'escorce. ITALIC. *Mundare, leuarla scorza.* GERMANIC. *Kas der hulschen stamff: / enchutttschent diennien.* HISPAN. *Alimpiar, quitar la corteza.* ANGLIC. *To purge, or tak a way the bark or out ward skine of any thing.* ¶ *Plinius libro 18. cap. 10.* *Vt* nisi intenti *pisant,* *concidantur* *grana.* ¶ *Varro de Rustica,* Alij *facum* & *vuani* *passam* quem *pisarint:* affundunt *sapam.*

**PISO, as,** Idem, *Varro 1. de Re rustica capite 63.* *Fat* quod in *spicis* *condideris,* per *messem* *hyeme* *promendum* est, in *pistrino* *pisetur* ac *torreatur.*

**PISsALPHALTŪS,** πινσαφαλτου, *Medium* quiddam est inter *picem* & *bitumen,* (vt ex ipso statim nomine apparet) *sua* sponte in *Apolloniatum* agro *proueniens:* *quanquam* & *arte* *fiat,* *picem* cum *bitumine* *mista* *præcipuum* ad *pecorum* *scabiem* *remedium.* *Autor Plin. lib. 24. cap. 7.*

**PISSELLAZŌN,** πινσελαζον, *Oleum* ex *picis* generis *materia* *excoctum* *πινσελαζον,* quæquam & ex *cedro* *maiore,* quam *cedrelaten* vocant, *fieri* docet *Plin. lib. 24. cap. 5.* *Cedrus* (inquit) magna, quam *cedrelatea* vocat: dat *picem* quæ *cedria* vocatur, *dentium* *doloribus* *utilissimam.* *Deinde* *subdit* paulò post. *Fit* & ex ea *oleum,* quod *pisellazon* vocant, *vehementioris* ad *omnia* *eadem* *vlus.*

**PISLOCĒRŌN,** πινλοκρον, *Secundum* *mellificij* *fundamentum* ex *Cera* & *picis,* siue *gummi* *resinæ* *constructum.* *Plin. lib. 11. cap. 7.* *Prima* operis *fundamenta* *comosim* appellant *periti,* *secunda* *pisloceron,* *tertia* *propolima.*

**PISsACIŪM,** πινσακιον. *Vne* sorte de *noix* en *Syrie,* *semblables* à *noix* de *pin.* ITAL. *Pesacchio.* GERMAN. *Wetsche Pinpernuß seinb tange spize nuffin / haben in der schalen ein kern verschlossen werden in der Apoteck Pistlet genennet.* HISPANIC. *Alhocigo fruto.* ANGL. *A sorte of nutt in Syria.* ¶ *Nucis* genus apud *Alexandriam* *Ægypti,* & *Berthæem* *Syriæ* *copiosissimè* *proueniens,* *parum* *quidem* *nutriens,* *exterùm* ad *hepar* *roborandum,* & *succos* in *viis* *eius* *infartos* *expurgandos* in *primis* *vtile.* *Autor Galen. lib. 2. de alimentorum facultate.*

**PISsILLŪM,** πινσιλλον, *Instrumentum* quo in *mortario* *quippiam* *tunditur,* à *pindo,* quod est *ferio* & *assidue* *percutio.* { *πινση δελτα.* GALL. *Vn pilon à broyer ou piler en vn mortier.* ITAL. *Pestello da mortajo.* GERMAN. *Ein Mörstelsstuck.* HISPAN. *Majadero o majuello.* ANGL. *A pestell to stampe with.* ¶ *Plaut. in Aul.* *Cultrum,* *securim* *pistillum,* *mortarium.* *Quæ* *vtenda* *vasa* *semper* *vicini* *rogant.* *Colum. lib. 12. cap. 55.* In *mortarium* *nouum* aut *benè* *emundatum* *conuicito,* & *pesticillis* *conterito.*

**PISrILLA,** *Diminutiuum* à *pistrinum.* *Diomedes Grammat. lib. 1. de diminut.* *Sunt* *item* *quæ* *non* *seruant* *genera,* *quæ* *ex* *nomnibus* *primæ* *positionis* *acceperunt,* vt *scutum,* *scutella,* *pistrinum,* *pistrilla,* *canis,* *canicula,* *rana,* *ranunculus,* *vnguis,* *vngula,* *vnguelluna.*

**PISrOLOCHŪA,** πινσολοχη, *Quartum* *Aristolochiæ* *genus,* *tenuius* *quàm* *clematitis,* *deansis* *radicis* *capillamentis* ( *vt*ndè & *polyrrhizos* *nominatur*) *iunci* *plenioris* *crassitudine,* *odorem* *habens,* *vt* *reliquæ* *Aristolochiæ* *species* *medicatum,* *Autor Plin. lib. 25. cap. 8.*

**PISrŌRĪVM,** πινσωρια, *Ptolemæo,* *Ciuitas* *mediterranea* *Tuscis* *inter* *Florentiam* & *Lucam:* *cuius* *meminit* *Plinius* *libro 3. capite 5.* *Vulgò* *Pistoia.*

[Plaut. *Capt. sc. 2. a. 1.* *Multigenerebus* *opus* *est* *tibi* *militibus:* *primū* *dum* *opus* *est* *tibi* *pistorienasibus.* *Mox.* *Eorum* *sunt* *genera* *aliquot* *pistoriensium,* &c.]

**PISrINŪM,** *Pistrix,* vide *PINSO* *pinis.*



**Pistris**, huius Pistris, fœminini generis, Nomen navis apud Virgil. lib. 5. *Æneid.* partem rostro premit amula Pistris. Et paulo post, Sic Mnesthus, sic ipsa fuga fecat ultima Pistris Equora. Sunt qui scribant Pistrix: quos Servius errare putat. Si navem, inquit intelligas, hæc Pistris huius Pistris, facit: si de bellua, hæc pistrix, pistricis. Hæc Servius in illud Virg. lib. 3. *Æneid.* Prima hominis facies, & pulchro pectore virgo Pube tenus, postrema immani corpore pistrix. Quæ tamen omnino vera non arbitror. *Germanicus certe in Arat.* pro sidere cœlesti, quod proculdubio à bellua marina nomen habet) Pistrin dixit. Diversè posita & Boreæ vicina legenti Auster Pistris agit duo sidera, perlegit vnum: Namque Arias supra Pistrin Piscelæque feruntur, Bellua sed Ponti non multum præterit amnem. Non desunt tamen qui in omnibus hisce locis Pistrin legere malint, nimirum, *Ἰσθμὸν τῆς ἠφροῦς τῆς κούρατος*, hoc est à secandis fluctibus.

**Pistrix**, vide in Pistor, post Pinfo.  
**Pisum**, si, Genus leguminis, cuius caules sparguntur in terram nisi habeant adminicula. *Ἰσθμὸς, τῆς πύσης.* GALL. Vn pois. ITALIC. *Pesetto, biso.* GERMANIC. Erb. HISPAN. *Vn cierto genero de arvejas.* ANG. *A pea.* *Colum. lib. 2.* Similis quoque ratio est pisi, quod tum facillam & solutam terram desiderat. *Plin. lib. 18. cap. 12.* Pisum in apricis feri debet frigoribus impatientissimum. Hinc Pisones dicti, de quibus supra.

**Pitane**, siue Pitana, *πύταν*, Vrbs Æolidis in Asia, non procul à Caici luminis ostio: quæ portus duos habuit. Ab hac Pitane, *πύτανος*, & Pitaniæ, *πύτανια*, nominantur. In hac vrbe Arcefilaus Academicus natus est, qui cum Zenone apud Polemonem Philosophiæ operam dedit. *Plin. 35. cap. 14.* auctor est, circa Pitana lateas fieri solitos, qui siccati in aqua non mergebantur, eo quod fierent ex terra quadam pumicosa. Corripit autem hoc nomen penultimam syllabam. *Ovidius libro 7. Metamorphos.* Æoliam Pitana à læva parte reliquit, &c. Est & Pitane, Laconicæ oppidum, teste *Plin. lib. 4. cap. 5.* cuius incolæ Pitaneæ dicuntur, teste *Hermolao in locum Plinij iam citatum.*

**Pithecium**, *πυθαιον*. Apud Græcos diminutivum est *πυθαιον*, quod illis simiam significat. Vnde *Plautus in Milite*, quum mulierem deformem significare vellet, pithecium appellavit. *Ædopol* equidem Bellula est. **PAL.** pithecium hæc est præ illa, & spinthurnicium.

**Pithecusæ**, vel Pithecusæ, arum, *πυθαιον*, *Stephano*, Insula est Campano littori adiacens, non procul à Neapoli, ab Homero Inarime dicta, à Latinis etiam Ænaria, à statione navium. Ænææ dicta Pithecusa, non à simiarum copia, ut Poetæ fabulantur, sed à figlinis doliariorum. teste *Plin. lib. 3. cap. 6.* *πυθαιον* enim Græci dolia vocant. Habet autem hæc insula in vertice oppidum eiusdem nominis. *Ovidius 14. Metamor.* sterili que locatas Colle Pithecusas.

**Pitheus**, vide Pitheas, gemino tt.  
**Pitho**, *ἡ Πυθώ*, { *GERM.* Die Göttin der berebung. } Persuasionis dea à veteribus credita est, quam *Ennius* Suadam, *Horatius* Suadelam appellavit. Accipitur & pro persuadendi vi, quæ animum auditoris quocunque visum fuerit inflectit: vnde & Græci, *πυθαιον*, nostri flexanimum appellaverunt. Pitho autem dicta est à verbo Græco *πυθω*, quod est persuadeo.

**Pithodemus**, penultima producta, *πυθαιον*. Lucator egregius, cuius imaginem *Dinomenes* ex ære expressit, ut tradit *Plin. lib. 34. cap. 8.*

**Pithodicus**, *πυθαιον*, Argentii calator insignis fuit, teste *Plin. lib. 34. cap. 8.*

**Pithœgia**, *πυθαιον*, Festum erat Dionysij tota Græcia celebratum, quo dolia relinabant: vnde & nomen accepit, quasi *πυθαιον* *αἰνυν*. *Pithanos come*, *πυθαιον*, Locus est in Asia, in campis patentibus, ubi primo aduentus sui tempore ciconiæ congregantur, & eam quæ vltima aduenerit lanciant vnicuersæ, atque ita abeunt. *Plin. lib. 10. cap. 23.*

**Pitisco**, sas, Parum vini paulatim, & quasi tentandi gratia gusto. { *πυθαιον*. } GALL. Gouster peu à peu, beuuoer. ITALIC. *Assaggiare il vino.* GERMANIC. *Den wein antapffen/oder nur bißchen wenig versuchen.* HISPAN. *Bener à poco, gustar el vino.* ANGLI. *To tast little and little.* Terent. *Heaut.* Nam ut alia omittam pitissando modo mihi. Quid vini absumpsit? sic hoc dicens. Asperum, pater hoc est, aliud lenius.

**Pittacium**, cij, apud *Celsum lib. 3. cap. 10.* accipitur pro modico panis qui aliquo medicamento illitus modo præcordiis, modò capiti dolenti imponi solet ad mitigandum cruciatum.

**Pittacus**, pen. corr. *πυθακός*, Philosophus Mytilenus, vnus ex septem Græciæ sapientibus, qui ex Lesbos tyrannum Melanchrum depulit: & ceitantibus Atheniensibus atque Mytilenæis dux in bello factus Phrynonem Atheniensem quædam singulari certamine interfecit. Huius illud, Provide re oportet ne casus veniant: si forte venerint, æquo animo tolerare. [Pittacus Mytilenæum scribit *Acron Odes lib. 2. Carm.* Tyrannum expulsum ab Alcæo, sed hæc ut omnia *Acron*.] Fuit alter Pittacus legislator (ut *Favonius* & *Demetrius* in homonymia meminere) qui minor est appellatus. *Alianus de varia historia*, Pittacum quandam commemorat qui de mola pistina euconium conscripsit, ut in paruo argumento vim dicendi ostentaret. Idem de sapiente dicit, eum in templo Fortunæ scalas constituisse, ut quandam is humanæ vitæ imaginem exprimeret, in qua alij ad summa honorum fastigia conscendunt, alij ex amplissima dignitate in summas descendunt calamitates.

**Pitheus**, *πυθαιον*, Thesei avus maternus, qui Troæzene regnavit: de quo vide *Plutarchum in vita Thesei*. Hinc Pitheus, *πυθαιον*, patronymicum fœmininum, & Pitheus, a, um, adiectivum. *Ovid. in Epi.* Hic te cum Troæzæna colam, Pitheia regna.

**Pituita**, tæ, pen. prod. Sic dicta, quia petri vitam. *Quintilian. cap. 10. lib. 1.* Pituita autem natura trisyllabum est, ut apud *Perisum*, Som-

nia pituita qui purgatissima mittunt. *Catull.* per diæresim Murûque & mala pituita nasi. { *GALL.* Flegme ou fleume, catharre. ITA. *Flemma, catarro.* GERMANIC. *Die flegme oder wasserichteige materie im gebirn.* Item, *Flou.* HISPAN. *La flegma humor.* ANGLIC. *Flemme, fleum.* Vnus ex quatuor humoribus corpus animalis constituentibus, qui à Græcis *φλέγμα* dicitur. Medici definiunt esse sanguinem imperfectè coctum. In quibus autem humor hic abundat: tardiusculi sunt, teste *Aristoteles*, disciplinæque apprehendendæ parum idonei. Dividitur autem pituita apud Medicos in naturalem quæ dulcis est, siue potius *ἀπύου*, hoc est saporis expertis; quæ vnâ cum sanguine in venis permixta, alii partes humiditas & frigiditas; quæ & cerebrum: & in non naturalem, quæ rursus dividitur in acidam, quæ summè cruda est, defecitque calor accessit: & in salisam, ex pituita dulci putrescente nata. Improprè item pituitæ nomen latius extendimus, vt etiam eo nomine excrementa eius intelligamus, qualis est mucus, modò per nares sese evacuans, modò in aliam corporis partem decumbens. Huius rursus quatuor sunt species, aquea, mucosa, vitrea, & gypsea. Producit autem hoc nomen penultimam syllabam. *Horat. lib. 2. Satyr. 2.* Dulcia se in bilem vertent, stomachoque tumulum Lenta ferat pituita. [Ab imo pulmone pituitam throcleis adducere. *Quintilia.*] Pituita interdum etiam accipitur pro morbo ex pituitæ fluxu nato, quo etiam gallinæ infestantur. *Colum. lib. 8. cap. 5.* Sed iam validioribus factis: atque ipsi matribus etiam vitanda pituitæ pernicietas erit. In arboribus item pituita nominatur humor lentus ex illis effluens. *Plin. lib. 17. cap. 27.* Desuens pituita abstergetur.

**Pituitosus**, a, um, qui Græcè dicitur Phlegmaticus. { *φλεγματώδης.* } ITA. *Flemmatico, catarroso.* GERMANIC. *Der wasserige gebt.* Item *voit roij/oder roij.* HISPAN. *Flematico.* ANGLIC. *Full of fleume and sneeuill.* { *Cicer. lib. 1. de Fatò.* Inter locorum naturas quantum interit videamus, alios esse salubres, alios pestilentes, in aliis esse pituitosos, & quasi redundantes, in aliis exiccatos atque aridos.

**Pituitaria**, æ, Herba est, quæ à Dioscoride *σαρκώδης* appellatur, à quibusdam pedicularis dicta. Medetur pituitæ incommodis: vnde nomen accepit. *Autor Plin. lib. 23. cap. 1.*

**Pitylisma**, matis, *πυθαιον*. Genus exercitationis, maximè quidem velox, sed citra intentionem, violentiamque. *A πύθαιον*, quod est, ut inquit *Galenus lib. 2. de uenda bon. valetud.* quum quispiam summis pedibus ingrediens, manus protendit, oculissimè mouens alteram retrorsum, alteram prorsum. Quo potissimum exercitij genere ad parietes se exercent, vt sibi lapsentur, apprehensio mox pariete, facillè resurgant, atque ita & lapsus cuitant, & ipsa fit exercitatio imbecillior. Vide *Politianum Miscellaneorum cap. 38.*

**Pityocampa**, { *πυθαιον*. } GALL. *Chenilles de pin.* ITAL. *Vermi di pino.* GERMANIC. *Gistige wurm so in den tannen oder fichten walden.* HISPAN. *Gusanos de pino o de las pinnas.* ANG. *Wormes breeding of the pine tree.* Vermes à pinu a bore nascentes, venenato, nec dissimili à buprestis morsu: *Plin. lib. 23. cap. 2.* Vnus contra caniharidas, buprestis, pinorum erucas, quæ pityocampas vocant, vnus Græcis pinus est, & *πυθαιον*, eruca, hoc est vermiculus, qui olera depascitur.

**Pityonices**, vide Pithyonices.

**Pityrias**, *πυθαιον*, Græcis panis genus est, cui nihil furfuris ademptum est, quem nostri furfuraceum vertunt. Nam *πύρρον* Græci furfur appellant.

**Pityusa**, *πυθαιον*, Insula duæ fuit in mari Balearico, à pineorum fructuum vbertate dicta: teste *Plin. lib. 1. cap. 5.* Ex his quæ maior est Ptolemæo Ebusus: quæ minor Ophiusa, hoc est colubraria appellatur. *Pityus* tamen vtramque Ebusum videtur appellare: & Ophiusam insulam ab hisce diuersam facere. Est item Pityusa insula è regione Ionis sic, quæ notiore nomine Chios appellatur teste *Plin. lib. 5. cap. 31.* Est & alia eiusdem nominis insula in sinu Argolico, ex aduerso Hermionij agri: teste eodem *Plin. lib. 4. cap. 12.*

**Pius**, vide Pietas.

**Pix**, propriè quæ ex pice generis & præcipuè tedæ materia igni excoquitur: differtque à resina quæ sponte exadat. { *πύξ*. } GAL. *De la poix.* ITAL. *Pece.* GERMANIC. *Wach.* HISPAN. *La pez.* ANGL. *Pitch.* Quomodo autem excoquatur pix docet *Plin. lib. 16. cap. 11.* his verbis, Lignum tedæ confusum, furnis vndique igni extra circumdato feruet, vt primus sudor aquæ modo fluat in canali. Hoc in Syria cedrum vocatur: cui tanta vis est, vt in Ægypto corpora hominum defunctorum eo perfusa feruentur. Sequens liquor crassior iam picem fundit. *Hæc Plinius [Plau. Capt. sc. 4. a. 3.]* T. Atra bilis agit hominem: A. At te atra pix agit apud carnificem, & tuo capiti illuceat.

**Pico**, cas, verbum quod est pice illino. { *πυθαιον*. } GALL. *Poisser, enduire de poix.* ITALIC. *Impegolare, impeciare.* GERMANIC. *Wachsmachen.* HISPAN. *Empegar con pez.* ANGL. *To oversmear and dawbe with pitch.* *Plin. lib. 11. cap. 7.* Pissoceros super eam venit picantium modo ceq diluitor. [Picare dolia. *Sueton. in Claud. cap. 16.*]

**Picatus**, ta, tam, Pice illitus. { *πυθαιον*. } GAL. *Poisse, enduit de poix.* ITAL. *Impegolato, impeciato.* GERMANIC. *Gebohelt mit wach bestrichen.* HISPAN. *Empegado.* ANGL. *Smeared with pitch.* vt *Dollum* picatum, Navis picata. Vinum verò picatum dicitur quod pice conditum est. Solebat enim musto in primo seruore (qui ferè nouenti diebus peragitur) pix aspergi, vt odor vino conciliaretur, & quoddam saporis acumen. *Quæ de re vide Plin. lib. 14. cap. 20.* Fuit & vini picati genus in agro Viennensi sponte naturæ piceam respiciens. *Quæ de Plin. memoria prodidit lib. 14. cap. 1.* Iam (inquit) inuenta vitis, per se in vino piceam respiciens, Viennensem agrum nobilitans.

**Piceatus**, idem quod picatus. *Martial. lib. 8.* Ne contemne caput, nî







ling. Cic. 4. Tuscul. Sed omnis eiusmodi perturbatio animi placatione abluatur.

Placabilis, Propitiabilis, siue quod placatur. { מִתְרַצֵּב mitbraisefeb. GAL. Facile & aisé à appaiser. ITAL. Facile da placare. GERM. Das leicht zu justiren oder zubegeutigen ist vorzunehm. HIS P. Lo que puede ser amansado. ANGL. Easy to be appeas'd. } Cic. 4. Verr. Omnia quæ habuisset æquiora & placabiliora quàm animi pratoris, atque hospitis. Cic. ad Atticum lib. 1. Nam si ita esse statueris, & irritabiles animos esse optimorum sape hominum, & eosdem placabiles, & c. Terent. in Phormione. Nunc quòd ipsa ex aliis auditura sit Chreme, Id nosmet indicare placabilis est. [Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Trist. Quod quisque est maior, magis est placabilis ira.]

Placabilitas, atis, Lenitas, clementia. { רַצוֹן ratson דבר chopher. GAL. Facilitas d'etre appaisé, douceur placable. ITAL. Facilita di esser placato. GERM. Wirsunigkeit/seridmunt. HIS P. Facilitad para ser amansado. ANG. Gentleness easiness to be appeas'd. } Cic. 1. Officior. Nihil magno & præclaro viro dignius placabilitate & clementia.

Placamentum, & placamentum, Quo quis placatur. { רַצוֹן ratson דבר epho-pher. GAL. Appaisement. ITAL. pacificatione. GERM. Ein versunnung oder damit man vorfunet and befriediget. HIS P. Obra de amansar. ANGL. That where by one is appais'd. } Linius 7. ab urbe, Ludi quoque scenici, nouares bellicosa populo, inter alia caelestis iræ placamina instituti dicuntur. Plin. lib. 21. cap. 7. Hoc veluti placamentum terræ blandiuntur. Tacit. lib. 15. Non largitionibus principis, aut decum placamentis decedebat infamia.

Placitis, ωλακίτις, Cadmiæ species, quæ velut fuligo quædam, aut fauilla ex fornacibus ærariis egesta parietibus adhaeret; nam propter sui grauitatem ad testudinam euolare non potest. Dicta placitis, eò quòd speciem referat crustæ, quam Græci ωλακίτις appellant. Vide Galen. lib. 9. Simplicium & Plinium lib. 34. cap. 9.

Plerique, pleraque, pleraque. { רַבִּי רַבִּי rabbim. GAL. Plurieurs. ITAL. La maggior parte. GERM. Der meyrer theil. HIS P. La maior parte. ANG. Many, the most part. } vel potius sine diphthongo plerique, et hoc à de ætioribus ferè scribitur, eò quòd ab obliquo nominis pluri deduci putetur, u in e conuerso: quanquam alij ωλακίτις, quod plenum significat, fieri volunt. Accipitur enim ferè in ea significatione in qua dicimus plures vel maiori ex parte Sallustius, In diuisione orbis terræ plerique in tertia parte Africam posuere: pauci tantummodo Asiam & Europam. Cic. 1. Academ. Vt contra omnium sententias dies iam plerisque deduceret. Idem de Inventione, Ne cratione animi quicquam, sed pleraque viribus corporis administrabant. Horat. lib. 1. Epist. Si quædam nimis antiquè, si pleraque durè. Idem in Arte, Pleraque differat & præsens in tempus omittat. Sallu. Plerosque senectus dissoluit, nisi qui ferro aut bastis interioret. Aliquando valet idem quod nonnulli. Quinti. Videas plerosque ira percitos, id est, nonnullos. [Quid significet in veterum libris Plerique omnes, Et quod ea verba accepta à Græcis viderentur docuit cap. 12. lib. 8. qui liber temporum iniuria perit. Itaque audiamus Donatum. Plerique omnes, ista Donat. complexus est, idem significans quod plerique vel maxima ex parte. Ter. in And. Quod plerique omnes faciunt adolescentuli. Vbi Donat. Plerique omnes ωλακίτις est. Nam errant qui plerique, paritèon intelligunt. Hoc enim pro vna parte orationis dixerunt veteres. Idem in Hec. Plus satis nouè, sed intelligitur, plus quàm veteris. Hoc quidam purant: mihi de his videtur esse quæ à veteribus geminabantur, v plerique omnes, id est, omnes: & pleraque omnia, id est, omnia. Sic & plus satis, pro satis. Terentius in Phorm. Ita plerique ingenio sumus omnes: nostri nosmet pœnitent Et in Heau. Quid rei esset dixi huic? s. dixi pleraque omnia. [Gellius cap. 2. lib. 7. Homo pleraque haud indiligens.]

Plerunque, aduerbium, dupliciter sumi potest: nam aliquando valet idem quod ferè semper. { οὐκ ἄντι πλεῖστον. GAL. Le plus souuent, plusieurs fois. ITAL. Molto volte. GERM. Mehrmaltem/Mehertheils. HIS. Muchas vezes. ANG. Oftentymes. } Terent. in And. Ipsum animi agrotum ad deteriore partem plerunque applicat. Aliquando ponitur pro nonnunquam. Quintilianus, Excussa sunt plerunque vitia verberibus, id est, nonnunquam. Dicimus quoque plerunque omnes, vt plerique omnes. Plaut. in Trinummo, Ita plerunque omnes iam sunt intermortui, Inuenitur etiam Plerus sine adiectione, pæu. Periere Danaï, plera pars pessundata est.

Plaga, æ, pen. prod. Ictus, vulnus. { מַחֶכֶהב machchab מַחֶכֶהב machchab. GAL. Playe. ITAL. Percussione, piaga. GERM. Ein streich ein wunden. HIS P. Herida o llaga. ANGL. A wound, a cut, a stripe. } Etiam de tergo ducentas plagas prægnantes dabo. Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. Qui me fortior ad sufferendas plagas. Ibid. sc. 2. a. 3. Imperitio plagas m' nitaris. Plaut. Capt. sc. 2. a. 5. Ita plagis costæ callent. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Ad hæc (securis) retusa est. B. Idem vos estis plagis. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Plagam doloris sanare. Mox vulnus, Senec. cap. 1. de Consol. ad Marc. Et manu super plagam posita (doloris) Idem Sen. de Consol. ad Helu. ca. 1. Virg. 4. Georg. plagis quæ peremptum Tonia per in: gram soluntur viscera pellem. Ouid. 2. Trist. Non habet in nobis iam noua plaga locum. In hac significatione apud idoneos scriptores his verbis appositum inuenitur, Accipere plagam, Facere plagam, Infigere plagam, Imponere plagam. Incidere plagam, Perferre plagas. Transfertur & ad arborum incisiones, è quibus succus profuit. Plin. lib. 12. cap. 25. Succus è plaga manat.

Plaga, arum, priore correpta, Retra dicuntur rariora ad capiendas feræ. [Cur igitur Horatius Od. 5. lib. 3. densas plagas appellat?] quòd plagis, id est, foraminibus plena sunt. { מַעֲסֹדִים mecsodim. GAL. Retz à prendre bestes sauages, filcts. ITAL. Rete di gran

maglia da prendere animali seluatici. GERM. Die Jagt garn. HIS P. La red de grandes mailles. ANGL. Nettes to catch wilde beasts. } Cic. lib. 3. Offic. Sûntne igitur infidæ, tendere plagas, etiam si excitaturus non sis? Virg. 4. Æneid. Retia rara, plagæ lato venabula ferro. Vbi Seruius docet, plagas proprie illos funes dici, quibus retia tenduntur circa tmam & summam partem, In hac significatione dicimus, Incidere in plagas, pro eo quod est Incidere in infidias. Cicero 2. Verr. Si ex his laqueis te exueris, in illas tibi maiores plagas incidendum est. Plagæ item in cæli, terræ diuisione dicuntur spatia & tractus, qui modò climata, modo zonæ appellantur פְּנֵי פְּנֵי. Ouid. 1. Metamorph. totidemque plagæ tellure premuntur. Cic. 2. de Diuinat. Quod est ante pedes nemo videt, cæli scrutantur plagas, ex poetâ. Virg. Æneid. 7. siquem tellus extrema refuso Submouet Oceano, & siquem extenta plagarum Quatuor in medio dirimit plaga solis iniqui. Hoc item nomine veteres appellabant hincum lecti tegmen, amplum, & candidum, quod postea lecticariam sindonem, & torale appellarunt. Varro de vita pop. Rom. ut citat Nonnus, Chlamydes, plagæ, vela, vasa aurea. Idem, Eburneis lectis & plagis sigillatis.

Plagula, diminutiuum, quod pro varia significatione primitiuu diuersa itidem fortitur significata. Nam in singulari exiguum, vulnus siue exiguam plagam significat: In numero verò multitudinis modò minores castes: modò etiam paruam sindonem, quæ lecto insternitur ωλεσπυραγῶν. Lini. lib. 39. Inde primùm lectos æratos, vestem stragulam pretiosam, plagulas, & alia textilia, &c. Hinc Vlpianus tit. de auro & arg. plagulas inter muliebres vestes recenset.

[Plagipatida, Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Vbi sunt isti plagipatidæ? Idem Capt. sc. 1. a. 3. Nihil morantur iam Lacoas imi sublelli viros plagipatidas, &c.]

Plagiarius, rij, Qui hominem, quem scit liberum esse, emit, vendit, aut pro seruo tenet: vel qui seruo aut seruæ persuadet, vt à domino, dominæ fugiat: vel cum eū vel inuito, vel insciētē domino celat, vincum habet, emit, vel vendit. { ἀδ' ἐμῶν δ' ἴσῃ. GAL. Qui deiecit in seruage homine libre, ou suborne le serf d'autruy pour le retirer. ITAL. Chi tiene huomo libero per seruo, d'chi presta aiuto o consiglio à tenerlo. GERM. Ein Menschen anberretten die wissentlich ein freygen zu tiebeger tauffe oder verkauffe/oder etnem ander in hinderrunde setzen/abzuwehri/ sich in hinderhottet oder auch verkauffe/ond mit dergleichen Sætzen wet & umbgicht. HIS P. El que hurta los esclauos o liebreth him in secret unknawing of his master. } Dicitur plagiarius, quòd qui criminis huius conuicti essent, lege Flauia plagis damnarentur. Lex ipsa, Plagiaria: crimen, Plagium vocatur. Martial. lib. 1. Impones plagiaria pudorem. Vbi per translationem Plagiarium vocat furem librorum suorum.

Plagiger, pen. cor. Quasi genitus ad ferendas plagas. πλάγιος. Plaut. in Pseud. [sc. 2. a. 1.] piag gera genera hominum.

Plagiosus, æ, uni, Plenus plagis. { πληγῶδες. GAL. Plein de playes. ITAL. Impiagato. GERM. Volsich en ober wunden. HIS P. Llano de llagna. ANGL. Full of woundes and stripes. } Vt Plagosus curra. apud Apuleium. Aliquando dicitur plagosus, qui multas plagas infert, πλάγαιος. vnde ab Horat. 2. lib. Epist. ad August. Orbilius Grammaticus plagosus dicitur, quòd nimium læuiter in pueros. Non equidem infector, delendaque crimina Lini Esfercor, memia quæ plagosum mihi paruo Orbilio dicitare, &c.

Plagusia, Genus piscis, ita dictum quòd non versus caput, sed è ωλακίτις, hoc est, in latera nater, plausus in Rudente, Oltreas, balanos captamus cocthas, marinam vrticam, Multulos, plagusias striatas.

PLANARIA, Insula est maris Ligustici, sexaginta passu millibus distans à Corsica, à specie sic dicta, quòd æqualis freto existat, ideòque nauigiis fallax. Plin. lib. 3. cap. 6.

PLANASIA, ωλακίτις. Insula est mari Tyrreno, non longè ab Italia, vt autor est Ptolemaus libro 3. capite 1. & Plinius libro 3. capite 6.

Planche, { לחותי lachoti כַּוְרֵךְ kereschim. GAL. Planches. ITAL. Tavole piane. GERM. Ebue Brätter oder fl. tisen. HIS P. Tablas llanas. ANGL. planks. } Tabulæ plauæ, interprete Festo, à planitie ita appellatæ. Plin. lib. 8. cap. 43. Nec pontes asini transeunt, per raritatem plancarum translucentibus fluuiis. Sic enim legit Calepinus: tamen in calligationibus exemplaribus hunc in modum legatur, Per raritatem eorum translucentibus fluuiis.

Plancti, Qui supra modum pedibus plani sunt: id est, qui pedes imo graciles habent, planosque æqualiter, quasi tabellas, quæ planæ vocantur. { ἰσὺ ἀπόποδες. ANGL. Splaye footed. } Itidem & Ploti, siue Plauti vocati sunt, teste Festo: vnde & M. Accius Sardinus Poeta, à pedum planitie initio Plotus, deinde & Plautus cognominatus est. Plin. lib. 11. ca. 45. Volz homini tantum exceptis quibusdam: nanque & hinc cognomina inuenta Plauti, Plancti, Scauri, &c. Plancorum Romæ celebris familia fuit, ex qua ortus est Nummius ille Plancus, qui Legdunum coloniam in Gallia condidit quæ Seneca sua ætate testatur consagrassè centesimo anno à quo condita erat.

Planctus, Vide PLANGO.

Planctus, Vide PLANVS.

PLANESIVM, nomen proprium virginis. Plaut. Cure. sc. 3. a. 1. [Planeta, penult. prod. { πλανητα. GAL. Planetes. ITAL. Planeti. GERM. Die Planetssterne so stängs zu wund von etnander en gehnd. HISPA. Planetas o estrellas erraticas. ANGL. Planets. } Dicuntur septem caelestia corpora terris proxima, præter motum primi mobilis quo ob Otu in Occalum rapiuntur, peculiarem quandam illique contrariam habentia conversionem: nomen acceperunt



*Planities*, ab errando, quod hæc solæ ex omnibus stellis errant & videntur, reliquis in vno loco consistentibus, unde & fixæ dicuntur. Latini Græcorum imitatione errantia sidera, & erraticas stellas. Nigidius etiam erroneas appellat. Ex his Saturnus summum locum obtinet, proximum Iupiter, tertium Mars, quem deinde Sol ordine subsequitur, Solem Venus, sub Venere Mercurius situs est. Luna vltimum terræque citimum, idæoque minimum orbem possidet.

**Plango**, gis, xi, ctu, Tundo, verbero. { *מכחב* *machchab* *מכחב* *machchab*. GALLI. Frapper. ITALIC. Percuotere. GERMAN. Schlagen. HISPANIC. Herir. ANGL. To hitte, thumpe or knocke. } Lucilius, Plangunt littora fluctus. Ouid. 2. Metamorph. Plangere nuda meis conabar pectora palmis. [Idem Ouid. lib. 4. Fast. Atque indignanti pectore plangit humum.] } Sæpe accipitur pro lamentari, & clara voce, pectorisque percussione simul: vultque signis animi dolorem testari. { *קונן* *konen*. *שפחב* *saphab*. *שפחב* *saphab*. } Gall. Mener duell, se courmenter. ITAL. Piagnere. GERMAN. Mit huten vnd weinen an die Brust schlagen. HISP. Llorar o herir llorando. ANGL. To bewaile and weep. } Virgilius 1. Georg. Nunc nemora ingenti vento, nunc littora plangunt. Vbi Servius, Plangunt, id est resonant.

**Planctus**, ctus, nomen. Lamentatione cum pectoris percussione, ictu ferorum, manu, pedum suppositione, euulsione crinium, aliisque multitudinis imperitæ inepiis, animi dolore indicantibus. { *מפחב* *misschab* *מפחב* *misschab*. } Gall. Grand dueil, frapement contre la poitrine ou autre lieu. ITAL. Battimento di mani per dolore. GERMAN. Hutten mit schlagen an die Brust wehklagung / teidge, schrey. HISPANIC. Llanto con herida de manos. ANGLIC. A weeping, hitting or knocking. } Statius 1. Thebaid. vallantur planctibus aia. Famineo cum planctu mistus clamor. Senect. Oct., Proprie tamen eam ipsam percussione qua summo in lectu pectus nostrum, aliamve pectoris partem caedimus, planctum appellamus: à verbo plango, quod proprie significat percutio. Silius, liuentia planctu Brachia. Lucan. lib. 2. Exigit ad læuos famularum brachia planctus.

**Plangor**, oris, Percussus, verberatio. { *מכחב* *machchab*. } GALLI. Frappement. ITAL. Battimento. GERMAN. Schlagung. HISPAN. Herida. ANGLIC. Hitting, knocking. } Catullus, Procedunt, leuiterque sonant plangore cachinni. } Sæpius pro lamentatione & planctu ponitur. { *מפחב* *misschab* *מפחב* *misschab*. } GALLI. Grand douleur. ITALIC. Grand dolore. GERMAN. Ein wehgeffetztes / mit schlagung an den t. HISPAN. Llanto con herida. ANGLIC. A be wailing forrowing. } Cicero 3. de Oratore, Plangore & lamentatione compleuimus forum. Idem quarta Philippica, Tu diadema imponebas caui plangore populi, ille cum plausu reiciebat.

**Planities**, Planities, Vide PLANVS.

**Planta**, æ, Tota pedis pars inferior cui insistimus, quem & imum pedem vocant. { *פחב* *chab*. } GALLI. La plante des pieds. ITAL. Piano del piede. GERMAN. Die sohn vnden an den fussen. HISPAN. La planta o baxo del pie. ANGLIC. The sole of the foote. } Virgilius in Moreto. Cruribus exilis, spatiosa prodiga planta. Plin. lib. 7. cap. 2. Eudoxus in meridianis Indiæ, viris plantas esse cubitales, feminis adeo paruas vt struthopodes appellantur. Ouid. 2. Metamorph. vt terfis niteant talaria plantis. Iuuenal. Satyr. 14. ancipiti fingens vestigia planta. } In stirpibus autem plantæ dicuntur surculi transferendi, vel inserendi gratia à matre rapti, vel stirpes adhuc teneriores qui cum radicibus de loco vno in alium transferri possunt. { *פחב* *chab*. } GAL. Vne plante d'arbre, ou d'herbe. ITAL. Pianta d'arbore. GERMAN. Ein zweytelin schoss das man vntwetzet. HISPAN. La planta para plantar. ANGLIC. A plant a stipe of a tree. } Virg. 2. Georg. Hic plantas tenero abscondens de corpore matrem Deposuit sulcis. Plinius lib. 17. cap. 15. Statiuæ plantæ syluestrium radicibus inferuntur naturæ siccioribus. Cic. de Senect. Malleoli plantæ: sarmenta, vites, traduces, propagines nonne ita afficiunt vt quemuis cum admiratione delectent? Virg. 2. Georg. deinde feraces plantæ immittuntur. { *Quinsilia*. } Generosioris arboris planta, statim cum fructu est. }

**Plantaria**, orum, Ipsæ plantæ, teste Seruio, quæ à semine ortæ cum radicibus & terra propria transferuntur de vno loco in alium. { *פחב* *chab*. } GALLI. Vne pepiniere, plante d'arbres ou d'herbes. ITAL. Pianta d'arbore. GERMAN. Ein setzung so man mit sampt den wurzeln außgrabet vnt an ein ander ort setzet. HISPAN. Las plantas que se transponen con su rayz. ANGLIC. Plantas or young spring of trees and hearbes. } Virgilius 2. Georg. Syluarumque alia pressos propaginis arcus. Expectant, & viua sua plantaria terra. } Plantaria etiam dicuntur plantarum loca. Plin. lib. 13. cap. 4. Ergo plantaria instituntur, anniculasque transferunt, & iterum bismas gaudent enim mutatione sedis. Idem libro 15. capite 1. At nunc etiam in plantariis serunt, translata tumque altero anno decerpuntur baccæ. Idem lib. 17. Quædam in plantario insita, eodem die transferuntur. Persius Satyr. 4. vocem hanc ad obscenarum patium vermiculos transtulit. Quinque (inquit) palæstritæ licet hæc plantaria vellant, Non tamen illa silix villo mansuecit aratro.

**Plantaris**, hoc plantare, adiectiuum à planta, quum imum pedem significat. Statius libro 1 Thebaid. Summa pedum propter plantaris alligatilis.

**Plantaris**, riarium, Quod plantari debet, seu quod est aptum vt plantetur. { *פחב* *chab*. } GALLI. Qui se peut planter. ITAL. Che si puo plantare. GERMAN. Das man setzen oder pflanzen kan. HISPANIC. Cosa que se puede plantar. ANGLIC. Meet to be planted, sett or grised. } Colum. lib. 5. capite 9. Ipsæ autem arbutus hoc modo possunt transferri: ante quam plantarias arbutus effodiat solo, rubrica notato partem eius quæ meridiem spectet.

**Plantiger**, rum, Plantas gerens. { *פחב* *chab*. } GALLI. Qui porte plantes. ITAL. Chi porta pianta. GERMAN. Das ist ein trag. HISPAN. Cosa que trae plantas. ANGL. That hath or beareth plantes. } vt Plantigeræ arbores, quæ ex sese pullulando plantas emittunt. Plin. lib. 13. cap. 8. Siliqua plantigera est in imis partibus.

**Planto**, tas, { *פחב* *chab*. } natu. GALLI. Planter. ITAL. Piantare. GERMAN. Pflanzun. HISPAN. Plantar arboles o plantas. ANGL. To plant, to sett, to greff. } Plin. lib. 7. cap. 10. Hoc modo plantantur punicæ. Huius composita, Deplanto, quod est contrarium suo simplici, Explanto & Supplanto. de quibus sub locis.

**Plantatio**, Satio. { *פחב* *chab*. } natu. GALLI. Plantation, plantement. ITAL. Piantatione, piantamento. GERMAN. Pflanzung. HISPAN. Plantamiento. ANGL. A setting or greffing. } Plin. lib. 11. cap. 4. Vnde accolæ transfereutes confenserunt, ipsaque plantatione proficiunt.

**Plantago**, inis, Herba est nota. { *פחב* *chab*. } GALLI. Plantain. ITAL. Plantagine. GERMAN. Wegetick. HISPAN. La llantien. ANGL. A plantain or maybred. } Duo sunt eius genera. Quæ minor est angustiora habet folia & nigriora, linguæ pecorum simillima, caule angulato, in terram inclinato. Maior, foliis est laterum modo inclusa: quæ quia septena sunt, quidam eam heptapleuron vocauerunt. Auctor Plin. lib. 25. cap. 8.

**Planus**, um, priore prod. Aequalis, in quo nihil eminet. { *פחב* *chab*. } GALLI. Egal. ITAL. Piano, uguale. GERMAN. Eben. HISPANIC. Llano o yqual. ANGL. Equall, euen. } vt planum solum, apud Plinium. Ept. 161. Marcial. lib. 1. Et planus modico tumore vertex. Cicero 2. de Natura deorum, Quamque duz forma præstantes sint, ex solidis globus (sic enim Spharæ interpretari placet) ex planis autem circulus aut orbis, Linius lib. 34. & Romanus simul à portu, unde aditus plantor erat, vt distenderent ab apertiore loco hostes, &c. Cicero pro Cecin. Sed ne æquo quidem & plano loco. Senec. cap. 10. de Tranquill. In planum deferenda fortuna. Plautus in Milit. sc. 4. a. 2. Dudum hoc planum quidem. Iouid. 3. Trist. Eleg. 4. Qui cadit in plano (vix hoc tamen euenit ipsum) sic cadit vt tacta surgere possit humo. { *Sueton. in August. cap. 94.* In loco plano id est humili. } De plano, vel è plano aliquid facere, quid sic docet Budæus loco Vlpian. lib. 2. de Constit. prin. Vel cognoscens decreuit, (aut Vlpianus) vel de plano interlocutus est. De plano, inquit, hoc est à Iudice non sedente. Solent enim Iudices in tribunalibus editoribus sedere. Paulus de Quæstor. l. Vnius, Custodia, non solum pro tribunali, sed & de plano audiri possunt, atque damnari. Sueton. in Tib. cap. 32. Iudicisque aut è plano, aut è quæstoris tribunali, admoneretur, id est è solo in quo populus stabat. Hic à Suet. De plano & pro Tribunali opponuntur. } Papin. in l. Miles ad leg. Jul. de adul. Libellus (inquit) de plano dari potest, id est Iudice non sedente, vel diebus feriatis. \*Planities pedis adificium dicitur à Vitruuio, ad differentiam concamerationis & hypogei. lib. 6. cap. 10. Et plano pede ad differentiam conuagationum. lib. 7. cap. 1. } Budæus. } Plani pisces dicuntur qui luteficiem planum, non rotundum habent, vt sunt ionibis, & ræ. Plin. lib. 9. cap. 24. Planorum piscium alterum est genus quod pro spina cartilagineam habet. } Planus accipitur aliquando pro aperto, & manifesto: quod quæ plana sunt, nullum impedimentum habeant quod vdicuntque videri possint. { *פחב* *chab*. } GAL. Plainement, clairement, certainement. ITAL. Certamente, chiaramente. GERMAN. Euentlich, deutlich, gar wol. HISPAN. Ciertamente, llanamente, claramente. ANGL. Plainely, euenly. } Terent. in Heaut. Sed te miror, qui alia tam planè scias. Aliquando ponitur pro clarè, apertè, manifestè, &c. Plaut. in Mena. sc. 1. a. 2. Non potuit paucis plura planè proloqui. [Vide vt scribas planè & probè. Plaut. Asin. sc. 4. a. 3. Visane ea est? Imò planè ea est. Plaut. Milit. sc. 5. a. 2. Vin' scire planè (an ea sit.) Plautus Milit. sc. 6. a. 2. Istam colloca crumenam in collo platè (ac mox) Quod iubes me planè collocare. Plaut. Asin. sc. 4. a. 3. P. fraus populi. B. planissimè. (assentientis) Plaut. pseud. sc. 3. a. 1. B. Tu illius seruos es. Planissimè. Plaut. pseud. sc. 7. a. 4. } Quamque omnino, funditus perditus. } GAL. Totalement. ITAL. Al tutto, à fatto. GERMAN. Ganz vnd gar. } His. Del todo. } Quatuor minz perire planè, vt ratio redditor. Plaut. Men. sc. 3. a. 1. Planè perdidisti mulierem. Plaut. pseud. sc. 7. a. 4. Stulta es planè. Idem Mostel. sc. 3. a. 1. Sagina planè est. Ibidem. Ex hac familia me planè excidisse intelligo. Plaut. Men. sc. 2. a. 4. } Cic. Treb. Quare si planè à nobis deficiis, moleste fero.

**Planus**, & Planissimè. Plaut. in Capt. [sc. 1. a. 1.] Est ne inuocatum, an non? planissimè. Verum hercle, verum vos parasiti, planius, Quos nunquam quisquam neque vocat, neque inuocat. Cic. 3. Verr. Non possum illa planius commemorare, quam ipsum Ligurum pro testimonio dicere audistis. Idem 2. de Diuin. Multi etiam naturæ vitium meditatione atque exercitatione sustulerunt, Demosthenem, vt scribit Phalereus, quum Pyrho dicere nequiret, exercitatione fecisse vt planissimè diceret. [Vide supra in dictione præcedente.]

**Planiloquus**, um, Qui planè, & apertè dicit quod sentit, & libere. { *פחב* *chab*. } GALLI. Qui dit plainement & apertement ce qu'il veut. ITAL. Chera ragione liberamente. GERMAN. Frey



fron better oder glat anshin redi. H I S P. El que habla francamente. ANGL. That speaketh plainlie and freele. } Plaut. in Truc. Planiloqua est; paucis vt rem ipsam attigit?

Planarius, a, um, à Plano, quod de plano fit; vt planaria interpellatio, pro compellatione magistratus quæ fit de plano, id est, antequam in tribunal ascenderit. Constat l. 4. C. de dilas. Et cognitio quæ non interpellatione planaria, sed confidente iudice colligatur.

Planipes, huius planipedis, Qui pedes planos habet, πλανίπιος. [Quis istam facit? planipedis senis. (sunt verba Cassi) generi apud Quint. Vide Interpretem Iuuenalis Saty. 3. } Diomedes scribit planipedem Græcè πλανίπιος significare. Vnde comædiæ siue fabulæ genus dicebatur Planipedia, vbi nullo procedebatur cultu, quod actores pedibus planis, id est nudis profœcia introirent: non vt tragicæ actores, cum cothurnis; neque vt comici, cum soccis. Ideo ob vtilitatem actorum qui plano pede in scena erant, & ob humilitatem argumenti, vt inquit Donatus. Planipedia dicta est. Siue quod olim non in suggestu scenæ, sed in plano orchestræ, positis instrumentis mimicis actarent.

Planities, planitieci, Æqualitas, vel locus planus. פישור mischôr פישור bikhâr ככר chichchâr. πλάνος, πλάνος. GALL. Vne plaine, vn lieu vni & esgal. IT AL. Pianezza, piannura. GERMANI. Ein ebne. HISPAN. El llano, llanura. ANGL. A plaine, or euen place. } Salust. in Catil. Nam vt planities erat inter sinistros montes, & dexteram rupem asperam, octo cohortes in fronte constituit. Livius 7. ab Vrbe, Dum millium planities castra Romana ab Hernicis dirimebat, Cesar septimo bellii Galli. Legiones vt primum planitiem attigerunt, infestis contra hostes signis constituerunt.

Planitudo, inis, planities. פישור mischôr פישור jôscher. πλάνος. } Colum. lib. 4. cap. 30. Perticæ cacuminum modicæ planitudinis, quæ tamen dipondiarij orbiculi crassitudinem non excedant, optimè pangantur: hoc est quæ sit aliquantulum planæ.

\*Planitas, huius planitatis. Tacit. de Orat. Is compositionis decor, sententiarum planitas. Fortasse legendum plenitas.

Planus, priore corr. פלניו. GAL. Vn affronteur, ou abuseur, trompeur. IT AL. Ingannatore, barro. GERMA. Ein betteger. H I S P. Engannador. ANGL. A deceiuer. } ab A. Gellio lib. 16. cap. 7. commemoratur inter voces inusitatas, quibus vsus sit Laberius Mimus: quo nomine significari existimant scyphantam. Badæus autem ait impostores à Græcis planos dictos, sed certi cuiusdam generis impostores, insigni versutia præditos: quo vocabulo potius quàm Latino Cicero pro Cluentio vsus est. Hic ille planus, inquit, improbissimus, quæstu iudiciario pastus, &c. Horatius quoque lib. 1. Epist. Nec semel irrisi triuius attollere curat Fracto crure planum: licet illi plurima manet Lacryma, per sanctum iuratus dicat Osirum, Credite, non ludo, crudeles tollite claudum: Quære peregrinum, vicinia tota reclamat. Quo in loco Planus (vt Aeton annotauit) nomen est notissimi sui temporis impostoris, qui vt in vehiculo tolleretur, fingebat se crus fregisse, sed quum postea verè crus fregisset, rogaretur vt vehiculo in vrbem reuerteretur, non est ei creditum. Eustathius Homeri interpres in Odysseam sic inquit. interprete Budaio, Planus est, qui artem quandam profitetur imponendi etiam spectantibus: quales fuerunt Cephisodorus, & Pantaleon, & Matreas apud Alexandriam.

Plasma, atis. פלסמה jôiser. פלסמה. } Egmentum siue commentum πλάσμα, quod est fingere, siue simulare. } Persius plasma pro quodam medicamento vsurpauit, quo ex rebus liquidis adiuvandæ vocis gratia confici solet. Satyr. 1. liquidò cum plasmate guttur Mobile colluerit. [Quintilian. cap. 14. lib. 1. Plasmate effeminata vox.]

Plastes, plastæ, masc. gen. פלס פלס. GALL. Potier de terre, qui fait ouvrages de terre. IT AL. Colui che lauora di terra, vasaio. GERMA. Ein Hasaer, der etwas Bildwerck an sich erden machet. H I S P. El que haze alguna cosa de barro, obrador de los vasos, de tierra. ANGLIC. A potter, that maketh pottes or other vessell of earth. } Pictor qui figuram artem exercet, qui & figuris dicitur: item qui ex argilla statuas conficit. Plin. lib. 33. cap. 12. Plastæ laudatissimi fuere Damophilus & Gorgasus. } Plastæ & sculptores.

Plasticæ, huius plasticæ, pen. corr. fem. generis. פלסטיקה. GALLI. L'art de poterie, ou faire images de terre esleues. ITA. L'arte di coloro che lauorano di terra. GERMANIC. Die Hasnerthan di Ruff etwas an sich erden oder leim su formieren. HISPAN. Arte para obrar de barro. ANGLIC. The art of making earthen vessels. } Ars figlina, qua finguntur imagines ex argilla πλάστικη, quod est fingere. Plin. lib. 37. cap. 7. Similitudines exprimeudi quæ prima fuerit origo, in ea quam plasticæ Græci vocant dici convenientius erit. Hinc & proplasticæ, πρὸς πλάστικῶν, dicitur ars faciendi: typus, id est formas ex argilla siue gypso, quas in æreis, marmoreisve operibus imitabantur. Dicitur etiam proplasticæ, pro ipsa forma quam ad formanda alia opera adhibent: Plinius, Arcesilai proplasticæ pluris venire solitam constat, ab artificibus ipsis, quàm aliorum opera.

PLATAIDORVS, nomen proprium militis apud Plaut. in Curc. sc. 1. a. 31

Platalea, lea, à Cicerone 2. de Natur. deor. appellatur auis quam Plinius plateam vocat. Ælianus eandem facit cum pellicano. Vide infra in dictione PLATEA.

PLATAMODES, πλάταμωδες, Peloponnesi oppidum in tractu Occidentali centum stadiis distans à Coryphasio promontorio, teste Strabone lib. 8. Dicitur videtur à fossis mari propinquis, aquam salinam recipientibus, quæ Græci vocant, πλάταμωδες.

PLATANISTVS, πλανίπιος, Promontorium est Peloponnesi, non procul à Leprio, cuius meminit Plin. lib. 4. cap. 5.

Platanus, πλάτανος. GAL. Plane ou plaine. ITALIC. & H I S P A. Platano. GERMA. Massholderbaum. ANG. A plaine tree. } penultima

corrupta. Arbor latè spargens ramos, vmbra tantum gratia expectata πλάτανος, hoc est à latitudine nomen sortita. Petronius Arbiter. Nobilis æstiuas platanus diffuderat vmbra. Virgil. 2. Georg. & sterili platanus malos gessere valentes. Cic. 2. de Orat. Platanus ad opacandum locum parulis diffusa ramis. [Quint. Platanus steriles & Myrti tonsæ.] De hac arbore sic scribit Plin. lib. 12. cap. 1. Qui non vire miretur arborem vmbra gratia tantum, ex alieno peritiam orbe? Platanus hæc est, per mare Ionium in Diomedis insulam, eiusdem tumuli gratia primùm inuenta: Inde in Siciliam transgressa, atque inter primas donata Italiæ, & iam ad Morinos vique peruenta, ad tribunarium etiam pertinens solum, vt gentes veltigal & pro vmbra pendant. } Legitur & Platanus, us, quartæ in Iberionis. Virg. in Culex, Nam primùm prona surgebant valle patentes Aceris platanus.

Platanetum, ti, pen. prod. πλανηται, Locus platanis confitus. Platanus, a, um, Quod ex platano est. } πλανηται. GALL. De plane? ITALIC. Di Platano. GERMA. Das von dem Massholderbaum ist. H I S P. Cosa de platano. ANG. Of a plaine tree. } vt Folia platanina, apud Colum. lib. 12. cap. 16.

Platanista, Piscis est in Gange Indiæ fluuio nascens, delphino rostro & cauda similis, sed multo maior, vt quia longitudinem quindecim cubitorum exerceat, Auctor Plin. lib. 9. cap. 15.

Platea, penultima indifferens, quauis secundum Græcam originem producenda: videatur. πλάτανη πλάτανη πλάτανη. GALL. Vne grande & large rue, place publique. ITAL. Via larga boigo, piazza. GERMA. Ein wette gassen/straß. H I S P A. La plaza, aldea, o barrio. ANGL. A broad street, the high way. } Nam Græci πλάτανη dicitur. Plateam Latini, sicut πλάτανη Medem, πλάτανη spondeum. Horatius tamen in Epistola corripuit. Puræ sunt plateæ, nihil vt properantibus obstat. Similiter & Catullus ad Aurelium. Istos qui in platea modò huc, modò illic, In te prætereunt suæ occupati. Sunt autem plateæ via latiores in vrbibus, & qui vicini appellantur. Terent. in Andr. In hac habitasse platea dictum est Chrysidem. } Nam omnes plateas perreptavi, &c. Plaut. Amphitru. Ne me indicetis qua platea aufugerim. Plaut. Men. sc. 3. a. 5. Ne quis in hac platea negotij conferat quicquam sui. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Et Curc. sc. 1. a. 2. } Quandoque etiam capitur pro area in qua conuenire populus solet. Lampridius in Heliogabalo. Plateas in palatio strauit Lacedæmonis & Porphyreticis taxis. } Et & nomen auis quæ ad eas volat quæ in mari merguntur, & capita illorum morsu corripit, donec capturam extorqueat. Dicitur platea à latitudine corporis. Vide Plin. lib. 10. cap. 50. Cic. Blataleam vocat lib. 2. de Naturæ deorum.

PLATÆA, æ, arum, per æ diphthongum in penultima, πλάταια, Sibi phano, Ciuitas est Bœotia, sub Cithærone monte, non longè à Thebis. Dicitur à latitudine remotum, vt inquit Strabo lib. 9. Nani πλάταια, Græcis est latior pars remi: Platæenses autem remigatione victum quaritabant. Non procul ab hac vrbe Pausanias & Aristides Mardonium Xerxis ducem & confobrinum superauere. [Vide Plutarch. in Aristid.] Hinc Platæenses, πλάταιαίς, populi dicti.

PLATO, onis, πλάτων, Philosophus, ab hamerorum latitudine ita cognominatus, quum antea ex aui paterni nomine Aristocles vocaretur. Fuit egregio corporis habitu, & in palaestra se exercuit apud Aristonem pædagogum, à quo primùm cognominatus est Plato. Natus est Athenis eie die quum primum Apollo studuit picturæ: & tragædias, poemataque edidit. Aedæ autem in omni disciplinaru genere, & præsertim in philosophia excelluit, vt Diuinus Plato, & philosophorum Homerus vocatus sit. Cicero in libro Tuscul. Quasi Platonicæ maiestatis maximus est buccinator, aded vtiplum Deum appellet. Labeo etiam inter fœbicos commemorandum putauit. Et defuncto, Magi vt Deo immolauerunt. Fuit varius, multiplex, & tanta eloquentia, vt Iouem (si Græcè loqui voluisset) Platonicè loquutum philosophi dicerent. Athenis primùm Socrati dedit operam. Deinde dum licuit per ætatem, in Italiam profectus est, vti Pythagoreos audiret, vbi Philolai Crotoniatae libros de secta Pythagorea centum minis atque aded in difficultate rei familiaris mercatus est, ex quibus multa in suum Timæum transtulit: in Ægyptum deinde properans, vt audiret Gymnosophistas, oleum (vt ait Plutarchus) secum mercaturæ gratia vexit, vt viaticum sibi inde suppeditaret. vbi & libros Moseos legisse creditur. Ter in Siciliam nauigauit, primùm Ætnæ flagrantis visendæ gratia, vt Apul. ait. Reuerlus apud Æginam captus est à pirata, ac minis triginta venundatus. Deinde à Nicete Cyrenæo redemptus est. Iterum rediit sub iuniorè Dionysio spe liberandi Siciliam. Sed paulò post expulso Diene, & ipse suspectus remigrauit. Tertio, quum maximè nollet, rogatus ab Archita vt Dionem tyranno reconciliaret, iter ingressus ab eodem Dionysio obuiam procedente quadrigis exceptus est. Demum in suspicionem veniens, vix rogante & spondente pro eo Archita, dimissus. Dialogum primus illustrauit, licet prius inuentum à Zenone Eleate, vt Aristoteles tradit, vt Faucrinus, ab Alexamene Teio. Decessit annos natus lxxx1, morbo, vt fertur, pediculari. [Is moriens triplici nomine Deo gratias egit, vt testatur Plutarch. in Mario.] De hoc Quintilianus, Platonem (inquit) quis dubitat esse philosophorum præcipuum? ex quo multum eloquentiæ se traxisse Cicero facitur: siue acumine differendi, siue eloquendi facultate, diuina quadam & Homerica, multum enim supra prosam orationem, & quam pedestrem Græci vocant, surgit, vt mihi non hominis ingenio, sed quodam Delphico videatur oraculo instructus. Vita fuit cælebs, ac castus, vt scribit Augustinus. Vide plura de eo apud Plutarch. in vita eius. } Plato, alter Atheniensis, Poëta præcæ comædiæ, tempore Aristophanis & Eupolis, cuius fabulas Suidas commemorat, & Athenensis in Dipnosophistis. } Tres iteem alios Diogenes Laertius commemorat: vnum Rhodium philosophum, discipulum Panætij: alium Peripateticum, ex Aristotelis ludo, tertium Praxiphanis discipulum.



Platonicus, penult. corrept. Quod est Platonis.  
 platycerotes, πλατυκερωτες, Animalia latis armata cornibus, *Plin. li. 11. cap. 37.* Aliorum cornua natura finxit in palmas: digitosque emisit ex his: unde platycerotas vocant.  
 platyophthalmus, πλατυοφθαλμος, Lapis spumæ candidæ nitentisque, non iam tranfluentis, quod summi appellant, alij stibium, alij abastrium, alij labafon. Dicitur platyophthalmon, quod calyblepharis admittum mulierum dilatet oculos. *Vide Plin. lib. 33. cap. 6.* Vulgus Antimonium vocat.  
 platyphyllon, πλατυφυλλον. Genus tithymali à latitudine foliorum dictum: de quo *Plin. lib. 26. cap. 8.*  
 Plaudō, dis, si, sum, Gratulor, lætitiā manibus pedibusque ostendo. { ἤ τινος μαεβή iadh ἤ τινος σοφῆκ iadh κερτιο. } GAL. Frapper les mains l'vne contre l'autre, en signe que quelque chose plaust. ITA. Applaudere, sbatere con le mani. GERMAN. Die hend von sidub zusammen schlaben froloeden. HISPAN. Favorescer, baxer palmas con los manos en fennal de alegria o favor. ANGL. To rejoice, to clappe handes for ioye. } Seneca, Vnam rem adiciam, & favere, ac plaudere te iuuabit. *Cic. ad Attic. lib. 2.* Inimici erant equitibus, qui Curioni stantes plaustrent. *Idem pro Sestio,* His in theatris plaudebatur. *Virgil. 6. Æneid.* Pars pedibus plaudent choreas, & carmina dicunt. [ Plaudent parum (saltanti) clamitant in e vt reuertar. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5.* Lepidè dictum, Euge, Plaudo Scaphæ. *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.* Quæque ibis manibus circum plaudere tuorum. *Ovid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.* Cùmque sefellit amans aliqua nouitate maritum plauditur & magno palma fauore datur. *Ibidem Eleg. 1. lib. 2.* Pueri plaudite, & mihi ob iactum (Veneris) Cantharo mulsim date. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 5.* [ Plaudere sibi, est sibi blandiri, & placere, sua nimium amare. *Plin. Epist. 91.* Nec ipse tibi plauidis, & ego nihil magis ex fide, quàm de te scribo. } Plauidite, verbum addi solitum in fine comediarum. *Quintil. lib. 6. cap. 2.* Tunc est commouendum theatrum, quum ventum est ad ipsum illud, quo veteres comediarum tragœdiarumque clauduntur, Plauidite. *Horat. in Arte*, & vsque scissuri donec cantor, Vos plauidite, dicat. [ *Plaut. Men. sc. ult. a. 5.* Nunc spectatores valete, & nobis clarè plauidite. *Idem in Curc.* Quæ res verat bene mihi & vobis spectatores plauidite. *Idem in Amphitru.* Nunc spectatores Iouis summi causa clarè plauidite. ] "Plauidere aliquem, Cum plausu laudare *Statius 5. Sylu.* non toties victorem Castora gyro Nec fratrem cæstu, vt rides plauidere Terapnæ. Huius composita sunt Applaudo, id est alicui plaudo, ἄμφοτερον : & Supplaudo, de quibus suo loco.  
 Plaudi, Passiuè. *Cic. Attic.* Populum verò præclarum, quod propter malum vicinum, ne victoria quidem plauiditur. Id est plausu excipitur. *Orat. 4. Tristium, Eleg. 2.* Quæque ibis, manibus, circumplaudere tuorum.  
 Plauidetur, impersonale. *Ouid. 2. Trist.* Quùmque sefellit amans aliqua nouitate maritum, Plauiditur, & magno palma fauore datur.  
 Plaudens, ris, participium. { ἤ τινος σοφῆκ iadh ἄμφοτερον. } *Virgilius 5. Æneid.* & alis Plaudentem nigra figit sub nube columbam: hoc est, sonora percussione alas diuerberantem.  
 Plausus, a, um, alius participium. ἄμφοτερον. *Virgil. 3. Georgic.* - & plausus sonitum ceruicis amare. *Ouid. 4. Metamorph.* numeri vsque ex agmine maior Subuolat, & remos plausis circumuolat alis.  
 Plausus, sus, Aetus ipse plaudendi. { ἤ τινος σοφῆκ iadh κερτιο, κερτιο. } GAL. Frappement des mains en signe de ioye ou de faueur. ITALIC. Plauso, applauso. GERMAN. Froloeden / sidub erzelung mit iusamen schlaben der hendn vnd der gliedern zetschen. HISPAN. Aquel fauor. ANGLIC. Clapping of handes for ioye. } *Cic. in Catil.* Quibus quum à cuncto consensu plausus enet multiplex datus. *Idem Attic. lib. 2.* Huic plausus maximus, consalutatio forensis perhonorifica. [ *Plaut. Capt. sc. extrema.* Qui pudicitiaz præmium esse vultis, plausum date. *Idem in Asinar.* in fine, Si plausum clarum datis. ] [ Pōnitur aliquando pro sonora percussione. *Plin. de Galinaceis*, Diem venientem nuntiant cantu, ipsum verò cantum, plausu laterum, hoc est alarum concussu.  
 Plausibilis, & hoc plausibile, fauorabile, iucundum, populare, quod plausu populi excipi solat. { ἄμφοτερον κερτιο, ἄμφοτερον, ἄμφοτερον. } GAL. Fauorable, plausibile. ITA. Popolare, fauorabile. GERMAN. Lieblich / annehmlich / anmütig. HISPAN. Favorable, y fauorescido. ANGLIC. Pleasant, to be receaued with ioye. } *Cicer. 3. Tusculan.* Quoniam plausibilia hæc non sunt, vt in sinu gaudeant, gloriosè loqui desinant. *Idem 1. Verr.* Id nunc poseitur, id iam populare, atque plausibile factum est. Sic Oratio plausibilis quæ placet & plausum populi meretur. *Quintil. lib. 4. cap. 13.* In aliquem lætum atque plausibilem locum quàm maximè possent fauorabiliter excurrere. [ *Idem Quintilian.* Populare, & plausibile. ]  
 [Plausibiliter. *Diomed. lib. 1.*]  
 Plausor, oris, verbale. ἤ τινος σοφῆκ iadh κερτιο, κερτιο. GALL. Cely qui frappe les mains l'vne contre l'autre en signe de ioye. ITALIC. Chi batte le mani insieme per laudare alcuno o per alegrare. GERMAN. Ein froloeder mit zusammen schlabeng der hendn. HISPAN. El que fauoresce o se alegria heriendo las manos. ANGLIC. A clapper of the handes for ioye. } *Hor. 2. Epistol. 2.* Qui se credebatur miros audire tragædos, In vacuo lætus sessor, plausorque theatro. *Idem in Arte,* Si plausoris eges aulæa manentis & vsque scissori.  
 Plausor, as, frequentatiuum à verbo plaudo. πολὺς ἄμφοτερον, Αυτορ *Philomela*, quisq. is fait is (Quidij enim non esse satis constat) putauit eo verbo palumbi sonum exprimi. *Plausorat, inquit,* arborea clainas de fronde palumbes.  
 Plaustrum, stri, Curru, quod ex omni parte sit palam quod in eo vehitur, vt inquit *Varr. lib. 4. de lingua Latina.* { ἤ τινος ἄμφοτερον. } GAL. Chariot. ITAL. Carro. GERMAN. Ein wagen. HISPAN. El carro o carreta para cargos. ANGL. A wayne or carre. } *Plausor*

*Epid. Perij, plaustrum perculi. Cic. de Diuinat. Se interfectum in plaustrum, à caupone esse coniectum. Ouid. 2. Metamorph. Quoniam tardus eras, & te tua plaustra tenebant. Virgil. 1. Georgicor. Tardaque Eleusina matris voluentia plaustra. [ Ducunt (per glaciem) Sarmatici barbara plaustra boues, Ouidius Eleg. 10 lib. 3. Trist. Ruris opes parua pecus & stridentia plaustra. Ibid. Stridula Sauromates plaustra bubulcus agit. Ibid. Eleg. 12. l. 3. Plus plaustrorum in ædibus (matronarum) videas, quàm ruri, quum ad villam veneris. ]  
 Plaustrum item accipitur pro Septentrionalibus duobus Syderibus, quæ & Vrsas appellamus. Constat enim vitrunque ex quatuor stellis in quadrangulum dispositis, quæ totidem rotarum speciem referunt: & alustribus, quas qui poetica Astrologiam descriperunt, tribus equis currum trahentibus assimilantur. *Ouid. 10. Metamorph.* Flexerat obliquo plaustrum temone Bootes. *Senec. Oedipo,* Quæque despectat vertice summo Sydus Arcadicum, geminūque plaustrum. [ Plaustrum item aliqui pro matronarum vehiculo accipiunt, quemadmodum & carpentum. *Liuius 5. ab Vrbe*, Honorè que matronis ob eam magnificentiam habitum, vt plaustrum ad sacra, ludosque carpentis festo, profestoque traherent. Et hæc digna Calepino commentatio, qui pro pileto plaustrum seminavit.  
 Plaustrarius, Artifex plaustrorum. *Lampridius in Alexand. Senero,* Braccariorum, linteonum, vitreariorum, pellionum, plaustrariorum, argentariorum, aurificum, & cæterarum artium pulcherrimum vestigium instituit.  
 PLAVTĪ, Qui sunt planis pedibus, antea Ploti nominati. ἄμφοτερον. *Ploti* appellatur qui sunt planis pedibus: unde & poeta *Accius*, qui vmbre Sarsinas erat, à pedum planitie initio Plotus, postea Plautus est dictus. Soleas quoque dimidiatas quibus utebantur in venando, quo planius pedem ponerent, semplotia appellabant. *Hæc ille.*  
 PLAVTIUS, Poeta comicus, cuius meminit post Varronem *Gell. lib. 3. cap. 3.*  
 PLAVTUS, Nomen poetæ Comici, Latinorum omnium festiuissimi, cuius fabulæ etiam hodie omnium manibus terantur, quas horis successivis quibus à versanda mola otium erat, in pistrino seritur scripsisse. [ A nomine Plauti, Plautinissimi versus dicuntur. *Gell. cap. 3. lib. 3.* ] De hoc extat honorificum illud Varronis elegium, Mulas, si Latine loqui vellent, non alio quam Plautino sermone vsuras. Huius epitaphium extat apud *Gellium* hæc in verba,  
 Postquam morte est captus Plautus,  
 Comædia luget, scena est deserta  
 Deinde risus ludusque, ioculique & numeri  
 Innumeri simul omnes collacrymauerunt.  
 Decessit P. Claudio, L Porcio coss. Autor *Cicero de Claris Oratoribus.*  
 Plautinus, & hinc superlatius plautinissimus. *Gell. lib. 3. cap. 3.* Qui versus quoniam sunt vt de illius Plauti more dicam Plautinissimi, propterea & meminimus.  
 PLAXAVRA, vide PLEXAVRA.  
 Plebs, bis, vel Plebes, bei. [ per quinram inflexionem dixerunt veteres. *Gell. cap. 2. lib. 3. Tribuni plebei.* ] Vulgus, hoc est, vilior pars populi. { ἢ τινος ἄμφοτερον, ἢ τινος. } GAL. Le menu & commun peuple. ITA. Plebe. GERMAN. Das schlechte gemete wort. HISPAN. El pueblo de los menudos. ANGLIC. The common people, the rascall multitude. [ Item Plebes numero vnitatis, legitur apud *Gell. 20. l. 10.* & multitudinis, apud *Liuium lib. 9. Dec. 3.* Vnus, velur moibus inuaserat omnes Italiae ciuitates, vt plebes ab optimatibus dissentirent. ] *Cic. pro Milone*, Nec timet quum plebem muneribus placarit, nos verò conciliarit meritis in Rempublicam singularibus &c. *Lucan. lib. 5.* nescit plebes ieiuna timere. *Horat. 1. Serm. Sat. 8.* Hoc miseræ plebi stabat commune sepulchrum. *Gell. lib. 10. cap. 20.* Plebem autem Capito in eadem definitione à populo diuisit quoniam in populo omnis pars ciuitatis, omnè que eius ordines contineantur, plebs verò in qua gentes ciuim patriciaz non insunt, &c. [ Media de plebe maritus. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Idem Eleg. 1. lib. 1.* Item, de Saturno, Ausus de media plebe sedere Deus. *Ouid. lib. 5. Fast.* Plebs mutabat Cerealius: Patricij Megalensibus. *Gell. cap. 2. lib. 18.* Plebs pia, cùmque pia lætatur plebe Senatus. Et Eques. *Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.* Plebs scelestæ. *Horat. Ode 4. lib. 2.* ] *Plin. li. 16. ca. 10.* Tanta plebei conseruatione, vt primo pulsus ex ea regione, mox & interemptus sit. } Plebs de vno tantum. *Horatius 1. Epist. l. 12.* Est animus tibi, sunt mores, & lingua fidelique, Plebs eris. Id est, vt inquit *Acron*, in duodecim ordinibus non sedebis. Hoc est plebes eris.  
 Plebs, Plebeij Romæ multi fiebat ex patriciis: sicuti contra ex plebeis patricij: id quum fiebat, adoptione nomen mutabatur, quod opinor satis constare: quum verò non adoptione, sed aliquo privilegio aut à plebe ad patres, aut à patribus ad plebem transibant, conseruabatur nomen, quod Octauiaz gentis exemplo Suetonius ostendit: aut enim modo patritium, modo plebeum fuisse, nomine conseruato, & Dio lib. XLII. P. Cornelium Dolabellam, qui Ciceronis gener fuit, transisse ad plebem, tradit ex quo postea tribunus factus est Dolabella: nec desit esse Cornelius, sed desit esse patricius. Nam lib. XLII. *Epistol. Fam. Cicero* P. Cornelium vocari dicit eum, qui Dolabellæ beneficio ciuitate à Cæsare, victo iam Pompeio donatus, quod factum est post illud tempus, quo transisse ad plebem Dolabellam scripsit Dio. Video etiam in historiâ tribunum appellari Minucium Augurinum, factum videlicet ex patricio plebeum nomine conseruato: nam antea Minutius omnes patricios videmus. Ex *Paul. Manuij commentario in Episto. ad Quintum Fratrem.*  
 Plebecula, æ, diminutiuum est à plebs. { ἢ τινος ἄμφοτερον. } GAL. Le petit peuple, le plus menu & commun peuple. ITA. La fece de la plebe, la marmaglia. GERMAN. Das gemeln schlechte wördt. HISPAN. Pueblo menudo. ANGLIC. The ignorant and pore common people. } *Cic. Attic.**



*Cic. Attic. lib. 1.* Accedit ad illud, quod illa concionalis hirtudo ararij misera & teiuna plebecula me ab hoc magno vnice diligi putat. *Ad eundem lib. 16.* Videtur enim mihi, & plebeculam vrbanam, & si fidem fecerit, etiam bonos viros tecum habiturum. *Perfius Satyr. 4.* Ego vbi commota seruet plebecula bile. *Horat. 2. Epist. 1.* his nam plebecula gaudet.

**Plebeiscitum, ti, Plebis statutum.** { *Πλεβίσκιον*. GAL. Ordinance faite par le commun peuple. ITAL. Ordinatione del popolo. GERM. Emettend mus die gemelten vordis oder elner gemelnd. HIS P. Ordenamiento o decreto del pueblo menudo. ANG. The ordinance of the common people. [ *Plautus Pseud. sc. 4. a. 2.* Estne scitum? Plebeiscitum non æquè scitum. ] Sciscere enim statuerè est. Scita verò plebis appellantur ea quæ plebs suo suffragio sine patribus iussit Tribuno rogante. In populo enim omnis ciuitas & omnes ordines continentur: in plebe neque Equites sunt, neque Patricij. *Liuius 3. ab Vrbe*, Omnium primum quom veluti in controuerso iure esset, tenerenturque patres plebeiscitis, legem centuriatis comitiis tulere, vt quod tributum plebs iussisset, populus teneret qua lege Tribunitas rogationibus telum acerrimum datum est. Est igitur plebeiscitum quod à plebe nulla autoritate Patrum constitutum est. [ *Atqui autoritate Patrum Plebeiscitum etiam dicitur apud Liuium lib. 7. bell. pun.* ] *Lucanus lib. 1.* Hinc leges & plebeiscita coactæ. De plebeiscito vide *Gell. lib. 15. cap. 27. & c. 20. l. 10.*

**Plebeius, a, um, Quod est ex plebe:** vt Ediles plebeij. { *Πλεβειός*. GAL. Du menu peuple, vulgaire, de nulle estime. ITAL. Plebeio. GERM. Des gemeinen vordis. HIS P. Cosa da a quel pueblo menudo. ANG. Of the common sort, or rasfall multitude. ] *Liuius 6. ab Vrbe*, Criminando Patres, alliciendo ad se plebeiam auram, non consilio ferri, &c. \*Plebeius fieri dicebatur Patricius, qui se plebeio homini in adoptionem dabat. *Cic. Attico lib. 2.* Sed videbatur mihi, siquid esset in eo populare, quod plebeius factus esset, id amissurus. *Plin. lib. 13. cap. 4.* Ex reliquo genere plebeiarum videntur. *Martial. lib. 13.* Imbue plebeias Clauis pulvis ollas. [ *Gell. cap. 2. lib. 12.* Vernacula & plebeia eruditio. *Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist.* Sumite plebeiarum carmina nostra manus. ]

**Plebicola, Qui plebem colit.** { *Πλεβικολός*. GAL. Qui s'occupe de la querelle du commun peuple. ITAL. Chi sostiene la querelle della plebe. GERM. Der das gemein vordis in aetribartem hat vnd dem selbigen dienet. HIS P. Honrador y sostenedor del pueblo menudo. ANG. That defendeth the cause of the common people. ] *Cic. pro Sestio*, Qui credo, non libidinis causa, sed vt plebicola videretur, libertinam duxit vxorem. *Liui. 3. ab Vrbe*, Ad eoque nouum sibi ingenium inducere, vt plebicola repente, atque omnis auræ popularis captator euaderet pro truci infectatore plebis.

**Plebitas, atis, Ignobilitas. Cato pro Veturio**, Propter tenuitatem & plebitatem. *Hemina in Annal.* Quicunque propter plebitatem agro publico eieci sunt. *Ex Nonio*, Nam ita legendum & non plenitatem ex manuscriptis optimis cognoscitur libris. Decepti autem sunt corrupta lectione, qui plenitatem, ignobilitatem esse & existimauerunt, & in hunc librum reuoluerunt.

**Plecto, is, x, etam,** (secundum Priscianum) vel potius xui, xum. { *Πλεκω* hanc habet hiechahb בננ נאחאחב מתיחחחחח. GAL. Punir, trapper, battre. ITAL. Punire, percuotere. GERM. Straffen, schlagen. HIS P. Herir o punir. ANG. To punishe, chastise or correcte. ] Significat supplicio afficio, punio, ferio, *Πλεκω*. *Plautus in Menachmis*, Plecte illos pugnis. [ *Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.* Nisi manticularus hæc fuero, fusti plectito. ] \*Plecto, item tanquam à Græco *πλεκω*, ponitur pro Implico, Necto, Texo. *Ouid. ad Pisonem*, Mobilitate pedum celeres super orbibus orbis Plectis, & obliquis fugientem cui sibus vrges. Hinc Plexus, a, um, Participium, vt Coronæ plexæ. *Lucr. lib. 5.* Tum caput atque humeros plexis redimere coronis.

**Plector, passiuum.** *Terent. in Phor.* Tu iam lites audies, ego plector pendens, id est feriar, vt inquit *Donatus. Cic. de Amicitia*, Sed quum multis in rebus negligentia plectimur, tum maxime & in amicis deligendis & colendis. *Idem. Officior.* Cauendum est etiam ne maior pœna quam culpa sit. Et ne isdem de causis alij plectantur, alij ne appellentur quidem. *Horat. 1. Epist. 2.* Quicquid delirant reges, plectantur Achiui. [ *Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Trist.* Inscia quod crimen viderunt lumina plector. ] Hinc composita Amplector, Coplector, Circumplector. *Item* Implexus, a, um, participiũ, idem significans quod Implicatus. [ *Simplex est Plexus, a, um.* *Gellius cap. 2. lib. 18.* Plexa è lauro corona. ] *Et per translationem idem quod obscurus, vel intricatus. Et aduerbium perplexe, hoc est obscure, implicatè.* *Terent. in Eunuchis*, Pergin' scelesti mecum perplexe loquitur *Donatus*, Idem perplexe, quia statuerat vitium celare virginis. Hinc perplexor, quod est perplexe loquor, seu in dubio pono. *Plaut. in Anul.* At scio quod vos soleatis pacto perplexari: pactum non pactum est: non pactum pactum est, quod vobis lubet. Iude perplexibilis, & hoc perplexibile, *Idem in Asinar.* Neque vllum verbum faciet perplexibile, id est ambiguum, obscurum.

**Plectilis, pen. cor.** Quod plexum est, *Πλεκτός*. *Plaut. in Bacc.* Pro galea scaphiam, pro insigni sit corolla plectilis.

**Plectrum, plecter, Πλεκτρον.** GAL. L'archet d'vn rebec ou autre instrument à toucher ou faire sonner les instruments de musique. ITAL. Plestro, archetto della lira. GERM. Ein instrument oder ruffung damit man eta fretenspiel ledet. HIS P. Instrumento para herir o taner. ANG. A quill or lyke thing to playe on an harpe or musicall instrument, a bowe to playe on a rebec, &c. Instrumentum citharæ di quo fides pulsantur. *Plin. 1. ab Vrbe*, quod est percutere. *Cicer. 2. de Natur. deorum*, Itaque plectri huiusmodi linguam nostri solent dicere, choridarum dentes. [ *Sueton. in Claud. cap. 30.* Plectra

linguarum titubantia ( *Ita citat Passeratius: Cassaubonus vero ibi legit, praeterea.* ) *Martial. lib. 14.* Feruida ne trito tibi pollice pustula surgat, Exoriant docilem garrula plectra lyram, A nostris dicitur quandoque pecten. *Virg. 6. Æneid.* Iamque eadem digitis iam pectine pulsar æburno. *Plectrum* etiam quandoque dicitur calcæ æneum, quod olim gallis gallinacis addebatur dum inter se pugnant. *Sipontinus.*

**PLEIADES, teste Seruio**, Septem sunt stellæ ante genua Tauri, quæ ortu suo primæ navigationis tempus ostendunt: vnde Græcè *πλειάδες*, ἡ πλειάδες, Pleiades dicuntur *πλειάδες*, quod est navigare. Latine Vergiliæ dicuntur, à verni temporis significatione quo oriuntur. Nam vere exoriuntur & circa Æquinoctium mane occidunt. [ *Gellius cap. 10. lib. 3.* Item Vergiliæ, quas *πλειάδες*, vocant. *Ouid. 13. Metam.* Pleiadasque Hyadasque, immunitæque æquoris Arcton. ] *Higinius in Astron. Poetica*, Inter Tauri finitionem & caudam Arietis stellæ sunt, quas nostri Vergiliæ Græci *πλειάδες* dixerunt. Fuerunt Atlantis filiz septem, ex Pleione nympha, cum qua Iupiter concubuit: vnde & Pleiades dictæ. Sunt qui putent Pleiades dictas, quasi *πλειάδες*, hoc est plures, quod nunquam singularæ apparent, sed omnes simul, præter Meropem quæ vix apparuit. Pherecydes tradit septem foreos fuisse, Lycurgi filias ex Naxo insula: & quia Liberum patrem educauerunt, ab Ioue inter sidera fuisse relatas. Harum nomina putantur, Electra, Halcyone, Celæno, Maia, Asterope, Taygete, Merope: quarum septima vix cerni potest: cuius causam afferunt, quod I quum reliquæ foreos diis nupsissent, sola Merope mortali viro Sisypho nupsit, quam ob causam veluti pudibunda latitat. Alij putant hanc esse Electram, & idcirco obscuriorem videri, quod excidium Troianum spectare non potuerit: sed oculis manum opposuerit. *Ouid. lib. 4. Fast.*

Pleiades incipient humeros releuare paternos  
Quæ septem dici, sex tamen esse solent:  
Seu quod in amplexus sex hinc venere deorum:  
Nam Asteropen Marti concubuisse ferunt,  
Neptuno Alcionem, & te formosa Celæno.  
Maïam atque Electram, Taygetenque Ioui.  
Septima mortali Merope tibi Sisyphæ nupsit:  
Pœnitet, & facti sola pudore iacet.  
Sine quod Electre, Troæ spectare ruinas  
Non tulit, ante oculos opposuitque manum.  
Fit autem quandoque hæc dictio tetrasyllaba diuisione diphtongæ. *Propert.* Non hæc Pleiades faciunt, nec aquosus Orion. Poëtæ interdum abest vocali præpositiua, ex u diphthongo Pliades efferunt, penult. correpta. *Sat. lib. 1. Sylu.* Nec per & Ægeus Hyades, Phadumque niuosum Sydus, & Oleniis dignum perisse lub astis.

**PLEIONE, nes, per tres syllabas media correpta, Πλειών,** vel Pleione per quatuor syllabas, *πλειών*, Nympha, Oceani & Tethyos filia, & vxor Atlantis, qui ex ea Pleiades suscepit. *Ouid. 5. Fastor.* Duxerat Oceanus quondam Titanida Tethyn: Qui terram liquidis qua patet ambit aquis. Hinc fata Pleione, cum califero Atlante iungitur, vt fama est Pleiadasque parit.

**PLEMMYRION, Πλεμμύριον.** Fluuus Siciliæ, qui per agrum Syracusanum labitur: à *πλεμμύριον*, quod est exundo: *Virg. 3. Æneid.* Sicanio prætenta sinu iacet insula contra Plemmyrion vndosum nomen dixerunt priores Ortygiam. Vbi *Seruius* annotauit, poëtam Græci nominis originem Latino epitheto expressisse: idem enim Græcis *πλεμμύριον*, quod Latinis vndosum. *Steph. Plemmyrion φρέων.* Hoc est arcem Siciliæ esse tradit, non fluuium.

**PLENUS, plena, plenum, Refertus, abundans.** { *Πλήρης*. GAL. Plein. ITAL. Pieno. GERM. Voll. HIS P. Complido, lleno. ANG. Full. ] *Plaut. in Stichis*, Propino tibi salutem plenis faucibus. *Cic. de Orat.* Orator plenus & perfectus is est qui de omnibus rebus variè potest, & copiosè dicere. Iungitur aliquando genitiuo. *Plaut. in Mercatore*, Quum iis iam ætatis plenus, anima fortida. [ *Plenum est vudarum mare.* *Plaut. Milit. sc. 6. a. 2.* Negotij non sum plenus. *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Si quis videat gloriarum plentiosem. *Plaut. Milit. sc. 1. a. 1.* Multa congialem plenam faciam tibi fideliam. *Plaut. Aul. sc. 2. a. 4.* Aedes piæ conuiuuarum & mulierum. *Plaut. Mostell. sc. 1. a. 2.* Deducoris faciam te plentiosem. Herus plenus periurij & adulterij. *Plaut. Milit. sc. 1. a. 2.* Te alloquor vitij probrique plena. *Plaut. Milit. sc. 5. a. 2.* Idem in *Amphitr.* cum ablatiuo, Vxor me stupro & dedecore plena enecat. *Et in Curc. sc. 3. a. 2.* Os amarum habeo, dentes plenos (qua res?) Inedia. ] Plena festinatione epistola. *Cicer. Attic. lib. 5.* Alquando ablatiuo. *Plin. Epistol. 5.* Et ille quidem plenus annis obiit, plenus honoribus. *Item* ponitur aliquando pro diuitiis onusto. *Cic. 4. Verrin.* Verrem ipsum qui plenus decefferat, &c. *Plena manu dare*, est ampliter, copiosè, libenter & minimè malignè dare. [ *Senec. Epist. 33.* Pleno gradu ingredi dicuntur quum magno studio rem aliquam aggrediuntur: cui opponitur, Summo pede ingredi, hoc est leuiter rem aliquam attingere. ] *Liui. lib. 4. ab vrbe. & lib. 4. d. 4.* *De pleno promere.* *Plaut. Asin. sc. 3. a. 1.* Exiguum de mare demat aquæ. *Ouid. Eleg. 2. lib. 5. Trist.* Item Pleno coniuio. i. cum multi adessent. *Sueton. in Cas. ca. 49. Et in August. cap. 51 & 76. & in Calig. ca. 24.* Hæc plentiora & vberiora ad suos scribebant. *Cesar. lib. 1. de bell. ciu.* Item, plenam gratiam referre. *Velleius. Plentissimus. Quinilian.* *Vide latius Erasmus in Adagijs.* \* Plena proprietas, id est qua vsus fructus continetur, in *l. si na stipulatus. De verb. oblig.* Budæus. \* Plenum pro integro & iusto. *Quint. lib. 1. cap. 2.* Nec sum aded ætatum imprudens, vt instandum teneris protinus acerbè putem, exigendamque plenam operam. *Budæus.* [ *Plena, pro grauida. Ouid. 4. Fastor.* Telluri plenæ vixitima plena datur. *Plaut. in Amphitr.* Cum te grauidam & puichè plenam aspicio, gaudeo. *Item*, Ad perfectum & ad plenum beatus. *Senec. Epist. 72.* Plena manu congerere. *Senec. c. 9. de Tom. ij.*



*Consol. ad Polyb.* Plenis manibus *Suetonius Calig. cap. 42.*  
 Plenè, adverb. Perfectè, cumulatè, abundantè. *Plinius*,  
 G A L. Pleinement. I T A. Pienamente. G E R M. Zu völim/  
 völkamentlich/gunglich. H I S P A. Complidamente. A N G L. Fullie. }  
*Plin. Epistol. 243.* Propter charitatem eius nondum mihi videor  
 satis plenè scisse. *Horat. 1. Epistol. 11.* Furnos & balnea laudat. Ut  
 fortunatam plenè præstantia viam. *Idem 2. Epistol. 2.* Multa fidem  
 promissa leuant, ubi plenius æquo Laudat venales qui vult extru-  
 dere merces. *Cicero 4. de Finib.* Quam enim superiores è quibus  
 plenissimè Polemo, secundum naturam viuere, summum bonum  
 esse dixisset. [Plenè inimicus, i. planè omnino. *Suet. in August. cap.*  
*69.*]

Plenitudo, inis, & vacuitas, { Νῆδ μελο. πλάσμα. G A L. Plenitude,  
 pleine grosseur. I T A. Pienezza. G E R M. Die völservostommenheit.  
 H I S P. Hinchiamiento, complimiente. A N G L. Fulness. } Sumitur &  
 pro corpulenta, siue crassitudine, ad *Plin. lib. 11. cap. 37.* Ho-  
 mo crepescit in longitudinem ad annos vique ter septenos, tum  
 deinde ad plenitudinem. *Columel. lib. 4. cap. 3.* Perticæ cacumini-  
 um modicæ plenitudinis, quæ tamen dipondiarij orbiculi cras-  
 situdinem non excedant, optime panguntur.

Plenilunium, nij, Plena luna, quæ est quando longissimè est à sole  
 sciuncta, & ei ex diametro opposita: tunc enim plena, id est omni-  
 no illustrata nobis apparet. { πανσέλιον. G A L. Pleine Lune. I T A. L.  
 Plenilunio. G E R M. Der völlmon. H I S P A. Luna llena. A N G.  
 Full moon. } *Plinius lib. 18. cap. 32.* Quum Sole occidente Lu-  
 na orietur ex aduerso, ita vt pariter aspiciantur, tunc erit plenilu-  
 nium.

Plenitas, atis, Pro ignobilitate ab antiquis postum nonnulli puta-  
 runt, decepti mala lectione Nonij. Est enim in optimis libris &  
 rectè, plebitas, & non plenitas. *Vide supra Plebitas.*

Plèonasmòs, πλεονασμός. Figura est, teste *Fabio*, quæ fit quoties ver-  
 bis superuacuis oneratu oratio. Nos redundantiæ uertere pos-  
 sumus. Nam πλεονασμός idem est quod redundans.

[Pleraque: *Gell. cap. 8. lib. 3.* Pleraque Italia ad eum descuerat. *Idem*  
*cap. 8. lib. 4.* Vt est in pleraque historia. *Idem in cap. 1. lib. 20.* In ple-  
 raque parte.]

Plethra, πλεθρα, Est quatuor humorum æqualis in corpora abun-  
 dantia: qualis solet esse in athletis, in quibus uasa nonnunquam  
 tanta plenitudine sunt distenta, vt de ruptione sit timendum. Hinc  
 plethorici πλεθρικοί dicuntur, in quibus humores æqualiter abun-  
 dant.

Plethron, πλεθρον, Quidam pro iugero accipiunt: in qua sententia  
 fuit Laurentius Valla, qui πλεθρον iugeri uertit ex Herodoto.  
 Est uerbis Herodoti apparet sextam partem esse stadij, *id est* (inquit)  
 ἡξήντα πλεθρον ἴσθμιον εἰς ἑξήντα πλεθρον. Suidas autem πλεθρον  
 mensuram esse ait centum pedum, quod cum Laurentij sententia  
 non satis conuenit, qui Plethrum idem putauit cum iugero. Iuge-  
 rum enim (vt ex *Quintiliano patet*) in longitudinem continet pe-  
 des ducentos quadraginta, & in latitudinem viginti.

Pleuritis, idis, Laterum dolor. { πνευρίτις. G A L. Pleuresie, douleur  
 de costè. I T A. Mal di punia. G E R M A. Der seitensicht/oder bruff-  
 sch. H I S P. Dolor de costado. A N G L. The pleurisie. } Inflamma-  
 tio est membranæ costas succingentis, quam Græci πλευραῖ appell-  
 ant, cum febre acuta, dolore pungente respirationis difficultate,  
 & tussi. *Plinius* lateris compunctionem uocat.

Pleuriticus, Qui ex lateribus laborat. { πλευρικός. G A L. Pleuritique,  
 qui est malade de pleuresie. I T A. Chi patisce dolor di fianchi. G E R.  
 Der den seitensicht hat. H I S. El que tiene dolor de costado. A N G.  
 That is sick of the pleurisie. } *Plin. lib. 20. cap. 17.* Datur & pleuriti-  
 cis, & peripneumonicis.

Plèvrōn, πλεβρον, *Stephano*, Ætolix vrbs & Meleagri patria. De  
 qua *Plin. lib. 4. cap. 2. Stat. lib. 4. Thebaid.* Fleitæque cognatis aibus  
 Meleagria Pleuron.

Plèxa vr̄es, Πλεξυρη, Nympha, Oceani & Tethyos filia, vt *pla-*  
*cet Hesiodo in Theogonia.*

Plico, as, plicatur, plicatum, & plicui, plicitum, { πλῆξω. πλῆξω.  
 πλῆξω. G A L. Plier. I T A. Piegare. G E R M. Falten wisten. H I S P A.  
 Plegar. A N G L. To folde, to plaite. } Cuius quatuor composita,  
 Applico, Complico, Explico, & Implico, duplex etiam præteri-  
 tum, & duplex supinum habent. Reliqua singula tantum in aui &  
 atum terminata: vt Duplico, Triplico, Quadruplico, Multiplico,  
 Replico, Supplico. Significat autem Plicare, neetere, & ueluti rug-  
 as facere. Traicium à Græco πλῆξω, quod est necto. *Virg. 5. Anei.*  
 -itæque in sua membra plicantem, *Lucretius*, ideo fastigia posse Su-  
 rarum, ac feminum pedibus fundata plicari. *Senec. Epist. 96.* Scri-  
 pta & plicata arctissimè (aliàs minutissimè historia.) ¶ Hæc com-  
 posita Applico, & Complico, Implico, Circumplico, Replico: de  
 quibus suis locis.

Plicatura, { πλῆξις. πλῆξις. G A L. Plicure, Pliement. I T A. Piegatura.  
 G E R. Faltung. H I S P. Plegadura. A N G. Folding or plaiting. }  
*Plinius.*

Plicatilis, le, Quod plicatur, aut plicari potest. { πλῆξις. G A L. Aisè à  
 plier. I T A. Facile da piegare. G E R M. Das gut zu falten / oder zu  
 sammen zu legen ist. H I S P. Cosa que se puede plegar. A N G. That is  
 or may be folded or plaited. } Vt, Nautis plicatilis, quæ facta ex corio  
 complicata circumfertur ad traiciendos amnes. *Plin. lib. 5. cap. 9.*  
 Ibi Æthiopicæ conueniunt naues: nanque eas plicatilis humeris  
 transferunt, quoties ad catarractas uentum est. Plicatilis crista.  
*Idem lib. 10. cap. 29.* Vpupa crista uisenda, plicatili, contrahens eam,  
 subrigensque per longitudinem capitis.

Plèni v̄s, Secundus, Veronenfis, temporibus Vespasiani vixit, cuius  
 negotia administrabat: costibus uerò & succisuius ( vt ipse in-  
 quit) temporibus, opus de Rerum natura conscripsit, vnus omniū  
 parcellam temporis. Perit in montis Vesui incendio, dum eius  
 causam indagare cupit. Eius vitam diligenter narrat fororis filius  
 Cæcilius *Plinius*, cuius extat liber epistolarum, & Panagyricus,

Troiano Cæsari dicatus, quo illi gratias egit Consul ab eo factus.  
 Quintilianus niam dote iuuisse, & Martialem Poetam teccentem  
 uincio profecutum fuisse testatur ipse in epistolis. *Volaterranus*  
*lib. 18.*

Plènthidēs, quid sit, Hyginus in libro De limitibus declarat  
 his uerbis. Quæstorij dicuntur agri, quos populus Romanus, deu-  
 ctis pulsique hostibus, possedit, mandauitque quæstoribus vt eos  
 uenundarent: quæ centuriæ nunc appellantur Plinthides, id est  
 laterculi eisdem in quinqueagis iugeribus quadratas claserunt  
 limitibus, atque ita cerum cuique modum vendiderunt. *Idem in*  
*eodem libro sic.* Sunt plinthides, id est laterculi quadrati, uti centu-  
 riæ per fena millia pedum l. limitibus inclusi, habentes singuli la-  
 terculi iugera numero i. cc. l.

Plèstarchia, πλεστάρχεια, Ciuitas Carix, aliàs Heraclea ap-  
 pellata.

Plèstarchites, Gentile est, πλεστάρχειος, *Stephano.*

Plèsthenēs, πλεσθένης, Pelopis fuit filius ex Hippodamia, qui  
 quum iuuenis moreretur, Agamemnona & Menelaum filios suos  
 paruulos Atreo fratri commendauit, qui eos suscepit, filiorumque  
 loco educauit: & ob id Atrei habiti, Acrizæ suat appellati. *Vide su-*  
*prà in dictione ATRIDES.*

Plèstōānax, ἀκτίς, πλεστονάξ, Pausania filius, & Lacedæmo-  
 niorum rex, cuius res gestas *vide apud Thucydidem.*

Plèstōschia, πλεστοσχία, Herba est ex maluarum genere, quam &  
 hibiscum & molochem agriam, hoc est maluam syluestrem ap-  
 pellant. *Autor Plin. lib. 20. cap. 4.*

Plèstōnīcōs, πλεστονικός, Medici nomen apud *Plinium* sapius  
 repetitum. ¶ Fuit & Appion quidam, cognominatus Plistonicus,  
 non multo tempore *Plinio* superior, vt idem ultimo volumine  
 testatur. ¶ Quandoque Plistonices scriptum legitur, sicut Olym-  
 pionicis.

Plècāmōs, ἰσίδις, πλεκάμος ἰσίδις, Frutex est in mari nascens, circa  
 Troglodytarum insulas, corallio similis, sine folijs, qui præcisus  
 lapidescit, colore in nigrum commutato: vt ex *Labæ* sententia ce-  
 fert *Plinius li. 15. cap. 25* Latine uertere possumus ἰσίδις capillum.

Plōdo, dis, h, sum, Significat quatiendo, siue collidendo manus, pe-  
 desue, sonum aliquem facio. { ἡπὸ μάχῃσ ῥῶδ σαβῆκ ἔστῃ.  
 A N G. To thumpe or mak a sound with handes or feet. } ¶ Eius com-  
 posita sunt, Applodo, Complodo, Explodo, Displodo, & Supplo-  
 do: quorum significata uide suis locis.

Plōras, Lacrymor. ciulo, fæo. { בבכא baebah ῥῶδ damah ῥῶδ sa-  
 phah. κλάω, ὀλοφύεμαι. G A L. Pleurer, ou plorer. I T A. L. Piegare,  
 lagrimare. G E R M. Weinen: Heulen. G R E C. H I S P. Plorar, plan-  
 tire. A N G. To weep, to waille. } *Quintil. lib. 6. cap. 2.* Date puero pa-  
 nem ne ploret. *Cic. pro domo sua.* Senatum pro me non modò pro-  
 pugnare, amplissimum ordinem, sed etiam plorare & supplicare  
 mutata veste prohiberent. *Horat. de Arte.* Vt qui conducti plorant  
 in funere, dicunt, Et faciunt propè plura dolentibus ex animo: sic  
 Denso uerò plus laudatore mouetur. *Idem lib. 2. Epistol. 1.* Plora-  
 uere suis non responderet fauorem Speratum meritis. *Cic. Attic. li.*  
*15.* Fessus sum plorando. [ *Seneca Epist. 64.* Lacrymandum, non  
 plorandum. *Quintilian.* Ahena diu nemo plorat. *Plautus Aul. sc. 1.*  
*a. 2.* Aquam herclè plorat cum lauat profundere. *Idem Cur. sc. 2.*  
*a. 4.* Quid stulta ploras? Ne time. *Ibidem sc. 2. a. 1.* Phædrome mi-  
 ne plora. ] ¶ Eius composita sunt, Apploro, de quo suo loco, Com-  
 ploro, simul ploro. *Liu. lib. 1. ab Vrbe.* Tum demum palam facta  
 morte ex comploratione in regia orta. Seruius præsidio firmo  
 munitus, primus inuulsu populi, Voluntate patrum regnauit. De-  
 ploro, Exploro, & Imploro. *Vide suis locis.*

Ploratus, a, um, participium, seu nomen ex participio. { ἄπλορος  
 ὀλοφύεσις. G A L. Plorè. I T A. Pianto. G E R M. Weinen. H I S P A.  
 Lloraa. A N G. weeped, lamented for. } *Statius*, Quos Veneri plora-  
 ta domus, neglectæque tellus, &c. Ploratus rogos, *Ouid. 4. Fast.*  
 [Ultima plorato subdita flamma rogo est.]

Ploratus, us, m, Pletus, lamentatio. { בכי baebah בכי baebah. κλαυθῆναι.  
 κλαυθῆναι. G A L. Pleur, pleurement. I T A. L. Effer piagnere,  
 pianto. G E R M. Weinenung / grynzen / heulung. H I S P. Lloro,  
 llanto. A N G. A weeping or wailing. } *Cicero 2. Tuscul. ex Poeta*, Heu  
 uirginalem me ore ploratum edere. *Idem Attic. lib. 5.* Ciuitatum  
 gemitus, ploratus, &c. *Liu. 5. ab Vrbe*, Clamor omnia uariis terren-  
 tum & pauentium uocibus, misto mulierum ac puerozum plora-  
 tu complect.

Plorator, oris, Qui plorat. { בכי baebah. κλαυθῆναι. ὀλοφύεσις.  
 G A L. Pleureur. I T A. L. C. Chi piagne. G E R M. Ein weiner / greener.  
 H I S P. El que llora. A N G L. A weeper. } *Martial. lib. 14.* Si quis plor-  
 ator collo tibi uenula pender.

Plorabundus, Vehementer plorans. { κλαύων, κλαύων ἑοικώς. G A L. Qui  
 pleure fort, tout epleurè. I T A. L. Chi piagne forte. G E R M A N.  
 Heftig weinend. H I S P A N. El que llora mucho. A N G. That  
 weepeth much. } *Plaut. Aulul.* Homo ad Prætozem plorabundus  
 deuenit.

Plōstrum, stri, Idem quod plastrum: nam au in o sæpe conuertit-  
 ur. { ἡλίη βαγάλας. ἀγῆα. G A L. L. Chariot. I T A. Carro. G E R M.  
 Ein wagen. H I S P. Carro / carreta para cargos. A N G. A waine,  
 carte. } *Columel. lib. 6. cap. 2.* Post cuiusmodi experimenta uacuo  
 plastro subiungendi.

Plōstellum, diminutiuum, ἀμύση. Plōstellum Pœnicum quid sit, de-  
 clarat *Varro his uerbis, lib. 1. de Re rust. cap. 52.* E spicis in aream er-  
 cuti grana, quod fit apud alios iumentis iunctis, ac tribulo: id fit à  
 tabula lapidibus aut ferro exasperata, quæ imposita auriga, aut  
 pondere grandi trahitur iumentis iunctis, vt discutiatur è spica gra-  
 na: aut fit ex assibus dentatis cum orbiculis, quod uocant plōstel-  
 lum Pœnicum.

Plōtæ, πλωταί, Insulæ duæ ad Occidentale Iarus Peloponnesi sitæ,  
 non procul à Zacyntho, Meridiam uersus, postea Strophades di-  
 ctæ, à conuersione Zethæ & Calais, qui Harpyias in eas uique  
 insulas



infulas sunt profecuti. Meminit harum infularum *Plin. lib. 4. ca. 12.*

**PLONINA**, *πλατωνία*, Traiani Caesaris coniux, sanctitate, probitate, & omnibus quæ in muliebrem sexum cadunt, virtutibus celebrata. Hæc tonso capillo virum mentita, coniugem comitata est in exilium euntem, impetrita, & quædam quasi virago tolerans viri ærumnas.

**PLONIVS**, *πλατωνίδης*, pen. prod. Insignis fuit Academicæ sectæ philosophus, Ægyptius natione, patria Lycopolites, discipulus Ammonij, præceptor Porphyrij: qui Galieni, Taciti, & Probi temporibus floruit. Fuit corpore gracili, tenuisque valetudine, morboque sacro obnoxius. *Hæc Suidas.*

**PLONIVS**, Gallus, patria Lugdunensis. Rhetor insignis Romæ tempore Ciceronis floruit, à quo & se, & Quint. Fratrem Latinas literas fuisse edoctum testatur *Cic. de Oratore.*

**PLONVS**, M. Accij Salsinatius cognomine fuit, Latinorum Comico- rum facetissimè à planitie pedum illi impositum. Ploni (*inquit Festus*) appellantur qui sunt planis pedibus: unde & Poëta Accius qui Vmber Salsinas erat, initio Plonus, postea dictus est Plaurus. *Hæc ille.*

\***Ploxemus**, *πλαξίμου*, aliis est viri proprium, aliis lingua Transpadanorum significat capsam, *Catullus de Amylio, epigram. 91. 2.* hoc dentes sequepedales, Gingivas verò Ploxemi habet veteris. [*Meminit Quintilian. ca. 9. lib. 1.*]

**Pluma**, *πτερόν*, Mollior & minor penna. *Πτερόν νοσῶν ἄλλο.* G. A. L. Plumme. *ITAL. Piuma. GERM. Flaum fâder. HIS P. Pluma. ANG. A light and soft feather.* *Plaut. in Menach. Pluma leuior. Martialis lib. 14. Lassus Amyclæa poteris quietescere pluma. Virg. 10. Æneid. Dum canit, & mœstum musa solatur amorem, Canentem molli pluma duxisse senectam. Cic. 2. de Nat. deor. Animantiū verò quanta varietas est? quarum aliæ coris tectæ sunt, aliæ villis vestitæ: aliæ spinis hirsutæ: pluma alias, alias squama videmus obductas, alias esse cornibus armatas, alias habere effigia pennarum. Idem ad Attic. lib. 8. Nec me co. s. mouent qui ipsi pluma, aut folio facilius mouentur. [Iam in ea Cygneas Imitantur tempora plumas. Ouis. Eleg. 2. lib. 4. Trist. Pluma haud Interest Patronus an cliens fuit homini. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 2. Quid ais tu homo leuior quàm pluma? Plaut. Men. sc. 1. a. 3.]*

**Plumula**, *πτερόν*, diminutiuum, Parua pluma. *Πτερόν γὰρ.* G. A. L. Plumette, duet. *ITAL. Piumicella. GERM. Ein Flaum fâder. HIS P. Pequenna pluma. ANG. A little feather.* *Columel. lib. 8. cap. 5. Plumula sub cauda clunibus detrahendæ, ne stercore coinquinante durecant, & naturalia præcludant.*

**Plumeus**, *πτερός*, um, vt Lectus plumeus. *Πτερός.* G. A. L. De plume. *ITAL. Di piuma. GERM. Auf Flaum fâder in gemacht. HIS P. Cosa de materia de pluma. ANG. Of a feather.* *Plumea culcitra, Cic. 3. Tusculan. Eripiamus huic ægritudinem. Quomodo? Collocemus in culcitra plumea, psaltriam adducamus, cediū iocendamus, demus scutellam dulciculae potionis, &c. Ouis. Metam. 10. At medio torus est hebeno sublimis in antro Plumæus, vaicolor, pullo velamine tectus, Quo cubat ipse Deus, &c. Implumis, & hoc implume, Quod est sine pluma. *Πτερός, ἀπτερός.* vt Auis implumis.*

**Plumarius**, *πτεράριος*, um, Quod ex pluma. *Πτεράριος, πτερόν.* G. A. L. Fait de plume. *ITAL. Di piuma. GERM. Flaum in / auf Flaum fâder in gemacht. HIS P. Cosa hecha de pluma. ANG. Made of a feather.* *Vnde plumariam culcitram dicimus quæ pluma plena est. Et plumariū dicitur opus pluma factum, quod Græci à liciorum multiplici varietate πτεράριον appellant.*

**Plumarius**, rij, substantiuum, Qui plumam pingit in tabula aut charta. *Πτεράριος, πτερόν.* G. A. L. Un brodeur de coutils à lit de plume, celui qui les accoustre. *ITAL. Ricamatore. GERM. Ein Sticker der Bildwerck nâgen than. HIS P. Broflador ò bordador. ANG. L. That paynieth with a feather. Varro, vel Cato de liberis educandis apud Nonium, Etenim nulla quæ non didicit pingere, potest benè iudicare quid sit benè pictum à plumario, aut textore in puluinaribus plagis.*

**Plumatilis**, le, pen. cor. Quod ex plumis factum est. *Πτερόν.* G. A. L. De plume, ou fait de plume. *ITAL. Fatto di piuma. GERM. Flaum fâder in. HIS P. Cosa hecha de plumas. ANG. Made of feathers.* *Plaut. in Epid. Cumatile, aut plumatile, aut cerinum. Nonius clauatum interpretatur, aut plumatium.*

**Plumo**, as, Plumam emitto. *Πτεροῦν.* G. A. L. Ietter hors les plumes, commencer à en auoir. *ITAL. Mandar fuori le piume. GERM. Sâderen vberkommen. O. S. uch merden. HIS P. Emplumescer, echar à suera plumas. ANG. To beginne to haue feathers.* *Gell. lib. 2. c. 20. Auicula est parua, nomen est castita, habitat, nidulaturque in segetibus id ferme temporis vbi appetit messis, pullis iam plumanibus. [Homines plumanibus corporibus auium ritu scribit in India esse, Gell. cap. 4. lib. 9.] Plumare item est acu pingere. *Πτερόν.* *Plautus Vopiscus, Lanæas tunicas purpura micantes, & plumanti difficultate pernobiles.**

**Plumescio**, is, scere, ab inusitato, plumeo, plumes, Pennatus fio, plumas emitto. *Πτεροῦν.* G. A. L. Commècer à auoir des plumes. *ITAL. Far le piume. GERM. Anfah: n gestu: oder q: sideret werden. HIS P. Emplumescer, criar plumas. ANG. To waxe feathered.* *Plin. lib. 20. ca. 52. Pullus ab eodem tempore plumescit.*

**Plumarus**, a, um, Plumis tectus, pennatus. *Πτερόν.* G. A. L. Emplumè, couuert de plumes. *ITAL. Coperto di piuma. GERM. O. fiderit mit Sâderen bedect. HIS P. Cubierto de plumas, ANG. Feathered.* *Cic. 2. de Nat. deor. Nitens plumato corpore coruus, Plin. lib. 8. cap. 30. Moll: plumata lanugine.*

**Plumosus**, a, um, Plumatus, hoc est plumis tectus. *Quid. ad Liniam, Sic plumosa nouis plangentes pectora pennis Oenidem subita cõstituitis aues. Propert. lib. 4. Eleg. 2. Cassibus impositis venor, sed arundine sumpta Faunus plumoso sum Deus aucupio.*

**Plumiger**, pen. cor. Qui plumam vel plumas gerit. *Plin. lib. 10. ca. 22. velluntur quibusdam locis bis anno. Rursus plumigeri vestiuntur. Deanscribus.*

**Plumipes**, plumipedis, Qui pedes habet pennatos. *Πτεροπόδι. G. A. L. Qui a des plumes aux piés. ITAL. Chi ha i piedi coperti di piuma. GERM. Das Sâderen an den fûßen hat. HIS. Cosa que tiene los piés cubiertos de plumas. ANG. That hath feathers on the feet.* *Catullus in Camerium, Epigram. 51. Næ Lædas ego, pennipèlve Perseus, Rhesi niueæ citæq. bigæ, Adde hæc plumipedes, volatilisque, Ven-torūque simul require cursum, &c.*

**Plumbum**, bi, *πλῦθος*, quod plurimum, *πλῦθος, πλῦθος.* G. A. L. Plomb. *ITAL. Piombo. GERM. Blei. HIS P. Plomo. ANG. Lead.* duplex est, album scilicet, & nigrum: album, stannum dicitur. Nigri plumbi duplex origo est: aut enim sua sponte nascitur vena, nec quæquam aliud ex se parit: aut nascitur cum argento, mistisque venis conflatur. Primus liquor qui in fornacibus fluit, album plumbū & stannum vocatur, secundus argentum: quod remansit, galena dicitur, & Latine plumbago. *Vide Plin. lib. 34. ca. 16. & 17.* [Plumbum album nascitur in Britannia. *Cas. lib. 5. de bel. Gall.*] ¶ Est & plumbum genus vitij in oculis. *Plin. lib. 15. ca. 13.* Hac commanducata si oculus subinde liniatur, plumbum, quod est genus vitij, ex oculo tollitur.

**Plumbosus**, a, um, Quod plurimum plumbi habet admistum. *πλῦθος.* G. A. L. Plombeux, où il y a beaucoup de plomb meslé par-mi. *ITAL. Che ha mescolato assai piombo. GERM. Blei vbermischet in. HIS. Cosa llena de plomo. ANG. Full of leade, or that hath much lead.* *Plin. lib. 34. cap. 18. Melior hæc, quanto magis aurei coloris, quantoque minus plumbosa, friabilis, & modicè grauis. Idem lib. 33. cap. 5. Fæx eius intelligitur plumbosissimæ.*

**Plumbeus**, a, um, Quod ex plumbo est. *πλῦθος.* G. A. L. De plomb. *ITAL. Di piombo. GERM. Bleien. HIS P. A. Cosa de materia de plomo. ANG. That is of leade.* ¶ Imago plumbea. *Plaut. in Trin. Cui si capitis res fiet, numum nunquam credam plumbeum. Numus plumbeus pro minima pecunia, hyperbole proverbio trita. [Sueton. in Ner. ca. 20. Plumbeam chartam pectore sustinere. Martialis. Epigr. 74. lib. 10. Plumbei (numi) Et Epigr. 94. eiusdem libri. Plumbea mala. Et Spartianus in Alex. Seuero, Plumbeæ icu mortuus.] ¶ Plumbeo iugulare gladio, est furili, leuique argumento conuincere quempiam, *Cic. ad Atticum. Quum illam plumbeo gladio iugulatum tamen iri diceret, Idem de Finibus. Plumbeus homo à Plauto dicitur liuidus: à Terentio, obtusus, & stupidus in Heaut. In me quiduis harum rerum conuenit. Quæ sunt dicta in stultum, caudex, stipes, arius, plumbeus. Plumbeum ingenium, hebes, & obtusum, quod cogitando mentisque aciem intendendo penetrare non potest. ¶ Plumbeum esse in re aliqua. Cic. 1. de Finibus, In animi autem cogitatione dubitare non possumus, nisi plane in physico plumbi simus, qui nihil sit animis admistum. ¶ Plumbeæ iræ, sunt grauissimæ, & quæ altissimè insident pectoribus. *Plaut. pæn. Verum ita sunt omnes isti nostri diuites: Siquid benefacias, leuior pluma est gratia: Siquid peccatum est, plumbeas iras gerunt. ¶ Plumbeus color, color est plumbum referens: qualis apparet in iis qui ictero nigro laborant. Plin. lib. 11. ca. 52. Igitur vitæ brevis signa raros dentes, plumbeum colorem.***

**Plumbago**, inis, Communis vena plumbi & argenti, Græcè *μολύβδαινα* à Plinio etiam galæna dicitur. Vide ea quæ annotauimus in dictionibus MOLYBDANA, & GALAENA. & quæ paulo antè diximus in dictione PLUMBVM. ¶ Est etiam Plumbago, siue molybdæna, herba in aruis nascens folio lapathi, crassa radice, hispida: qua commanducata si oculus subinde liniatur, plumbum (quod est genus vitij) ex oculo tollitur. *Autor Plinius lib. 25. cap. 17.*

**Plumbarius**, a, um, Quod ad plumbum pertinet. *πλῦθος.* G. A. L. Appartenant à plomb. *ITAL. Pertinente à piombo. GERM. Das zu dem Blei gehôrt. HIS P. pertenesciente à plomo. ANG. Pertaining to lead.* ¶ vt, Plumbaria officina. *Plin. lib. 34. c. 18. Plummyhium quoque, hoc est cerussam, plumbariæ dant officinæ.*

**Plumbarius**, rij, Qui ex plumbo facit opera. *πλῦθος.* G. A. L. A plummer or worker in lead. *Vitru. lib. 8. ca. 7.*

**Plumbo**, as, Ferrumino, vel plumbo conglutino. *πλῦθος.* G. A. L. Plomber, soulder de plomb. *ITAL. Soldar con piombo, impiombare. GERM. Mit blei stûten. HIS P. Soldar con plomo. ANG. To soulder with leade.* *Plin. lib. 34. cap. 17. Neque argentum ex stanno plumbarur, quoniam prius liquefit argentum. Hinc Replumbo, quod est resoluo. *Varroconsultus ff. de Aur. & argento, Emblemata vasis & lapidibus inclusa replumbari posse significat. ¶ Applumbo idem quod simplex plumbo. Vlpian. lib. 9. de Sepulcr. viol. Idem quærit, si statua neque applumbata fuerit, neque affixa.**

**Plumbatura**, æ, Ferruminatio, qualibet coniunctura plumbo facta. *πλῦθος.* G. A. L. Souldure de plomb. *ITAL. Soldatura con piombo, impiombatura. GERM. Etwas oder wasamen sugung mit Blei vergessung mit Blei. HIS P. Soldadura de plomo. ANG. Leading or souldring with lead.* ¶ Vulgus Gallicum Solduram vocat. *Cassius apud Paulum in l. In rem actio. ff. de Rei vendicat. Ferruminatio per eandem materiam facit confusionem, plumbatura non efficit.*

**Plumbaræ**, Dicuntur pilæ plumbeæ quas veteres peregrino vocabulo Martiobarbulos vocabant. *πλῦθος.* G. A. L. Plumbees. *ITAL. Palle di piombo. GERM. Ein Blei bolz oder Blei stûgel. HIS P. Pelotas di plomo. ANG. Plummetts of lead used as instruments or weapons in warre.* ¶ A quo & milites qui his utebantur, martiobarbuli appellati sunt. *Veget. de Re militari lib. 1. cap. 17. Plumbararum quoque exercitatio, quas martiobarbulos vocant, est tradenda iunioribus. \* Alciatus, Plumbaræ, inquit, sunt iaculi genus, quum directâ virga in capite ferrum apponitur, & c.*



vndique tribuli plumbo affixi, vnde nomen datum.  
**PLUO**, is, pluui, vel pluuii, tum, Notæ significatiois verbum est, cuius actio soli Deo, vel naturæ tribuitur, ideoque absolute scriptores vtuntur. { *ῥίπναι βίμντερ*. *ἔριχα*. *ἄνο*. *GAL.* Plouuoir. *IT A.* Piuuere. *GER.* Plagnen. *HIS P.* Llouer. *ANG.* Torayne. } *Virg.* 10. *Æneid.* Dum pluit in terris. *Cic.* 2. *de Natura deorum ex Arato*. Has Græci stellas Hyadas vocitare cõueuerunt à pluendo. *Var.* enim est Pluere. *Plin.* lib. 6. cap. 26. Etiam si non pluat. [ *Plautus Curc.* sc. 2. a. 1. Bibit arcus, pluit hodie. ] Aliquando tamen inuenitur habere nominatiuum eius rei quæ pluendo decidit. *Virg.* 4. *Georg.* Nec de concussa tantum pluit ilice glandis. *Tibullus*, Mulus & in terram depuleretque lapis. Quandoque etiam ablatiuum. *Liui.* lib. 6. *bell. Maced.* Tarracinae & Amicerni nuntiatum est aliquoties lapidibus pluisse. Quandoque accusatiuum. *Liui.* lib. 10. *ab Vrbe*. Nam & terram multifariam pluisse, & in exercitu Appij Claudij, plerosque fulminibus ictos nuntiatum est. Compluo. *Varro*, Deorsum, quod impluebat, impluuium: sursum quæ compluebat, compluuium. Depluo, Impluo, Perpluo: quorum significata vide suis locis.

**PLUUIA**, æ, à pluendo. Est aqua ex cælo decedens. { *ῥίπναι μάται*. *ἄνο*. *GAL.* Pluye. *IT A.* Pioggia. *GER M.* Ein Nâgen. *HIS P.* El agua lluuia que viene del cielo. *ANG.* Rayne. } *Virg.* 1. *Georg.* ruit arduus æther, Et pluuia ingenti sata læta, & bouumque labores Diluit. *Idem* 9. *Eclog.* Aut si nox pluuiam ne colligat ante veremur. *Idem* 1. *Georg.* Ne tenues pluuia, rapidæue potentia Solis, &c. *Cic.* ad *Attic.* lib. 15. Equidem eas pluuia metuo, si prognostica nostra vera sunt, ranæ enim iurati sunt.

**PLUUIUS**, æ, um: vt, Aqua pluuia, quæ & pluuialis dicitur. { *ῥίπναι*. *GAL.* Pluicieux. *IT A.* L. C. Piuuoso. *GER M.* Des râgens: oder râgent. *ῥίπναι βίμντερ*. *HIS P.* Cosa de agua lluuia. *ANG.* Rainia. } *Plinius*, Teriturque in mortariis admista aqua pluuia. *Horat.* lib. 1. *Carm.* Ventos pluuio vocat, hoc est pluuia inducentes. *Colum.* in *Presli.* 1. Ver pluuium nominat in quo crebro pluit. Auster pluuio, pluuia inferens. *Ouid.* 1. *Metam.* Cælum pluuium. *Varro* 1. *de Re rust.* cap. 13. Frigus pluuium. *Virg.* 3. *Georg.* vnde nigerrimus Auster, Nascitur, & pluuio contristat frigore cælum. Hyades pluuia. *Virg.* 1. *Æneid.*

**PLUUIALIS**, & Pluuialis, adiectiua eiusdem significationis, { *ῥίπναι*. *GAL.* Pluicieux, de pluye. *IT A.* Piuuoso, di pioggia. *GER M.* Des râgens. *ῥίπναι βίμντερ*. *HIS P.* Cosa de agua lluuia. *ANG.* Rainie, belonging to rayne. } Hinc aqua pluuia, vel pluuialis, quæ de cælo decidit. *Festus*, Compluuium, quod de diu: his tectis aqua pluuialis confluit in eundem locum. *Virg.* 3. *Georg.* & dum Vere madent vdo terræ, ac pluuiialis Ausfris. { *Colum.* lib. 2. cap. 13. Pluuiales quoque, & feriarum computantur, quibus non aratur, dies quinque & quadraginta. *Ouid.* 2. *Fastorum*. Ecce velut torrens vndis pluuiabilibus auctis, Aut niue, quæ Zephyro victa repente fluit. } Hæc pluuias, stellæ duæ sunt quas Auriga (quod signum cæleste est super cornu Tauri) in manu tenet.

**PLUUIOSUS**, osa, osum: vt, Annus pluuiosus, in quo crebri imbres decidunt. { *ῥίπναι βίμντερ*. *GAL.* Pluicieux. *IT A.* Piuuoso. *GER.* Vol Nâgen. *HIS P.* Cosa de agua lluuia d' lluuiosa. *ANG.* Full rayne, or that hath much rayne. } *Plin.* lib. 18. cap. 25. Nubilo occafu pluuiofam hyemem denuntiat.

**PLUS**, pluris, vide Mulus.  
**PLVTVS**, RCHVS, *πλῆθυνος*. Chæronensis philosophus, floruit sub Traiano & Adriano Imperatoribus: (nam Traiano libros Apophthegmaton inscripsit) vir eruditissimus, & multiuga eruditione mirabilis, ac sæcundus. A Troiano in Illyricum missus est consulari potestate, imperatoremque omnibus Illyricis magistratibus vt absque eo nihil agerent. Huius nepos fuit Sextus philosophus. Meminit vtriusque Eusebius in Chronicis. Plutarchus alter, Nestorij filius Atheniësis sophista, præceptor Syriani: qui scholæ præfuit Atheniensi sub Iuliano principe. *Autor vtriusque Suidas.*

**PLUTEVS**, plutei, masc. gen. Machina ad expugnandos muros, ad similitudinem caesidis. Contextitur de vimine, & coriis protegitur, ærnisque rotulis: quarum vna in medio, duæ in capitibus imponuntur. In quamcunque partem volueris, admouetur. Hos obidentes muris admouebant, applicabantque, sub iisque latitantes, sagittis, aut aliis missilibus defensores de propugnaculis exturbabant, vt interim scalis ascendendi præstaretur occasio, vt inquit *Vegetius* [cap. 8. lib. 4.] *Caesar*, Sempërque hostibus spes victoriae redintegrabat, eo magis quod deustos pluteos turrim videbãt, nec facile adire apertos ad auxiliandum animaduertebant. [ *Cæs.* lib. 1. *de bel. ciu.* Cratibus & pluteis à fronte atque ab vtroque latere protegabant. ] *Plaut.* in *Militie* [sc. 2. a. 3.] Ad eum vineas, pluteosque agam, hoc est, totis viribus eum oppugnabo. Postea verò etiam tabulæ, quibus aliquid præfepiretur, eodem nomine dictæ sunt. *Sueton.* in *Calig.* accipere videtur pluteum pro fulcro tori discubitorij, Quosdã, inquit, sum mis honoribus functos cænare modò ad pluteum, modò ad pedes stare succinctos linteo passus est. *Martial.* lib. 3. Excluduntque senem, Spondæ qui parte cubabat. Namque puer pluteo vindice tutus erat. Plurorum quoque & tabularum, signorumque repositoria, plutei appellantur. *Iuuen.* *Satyr.* 2. Et iubet archetypos pluteum seruare Cleanthas. Tabula præterea qua vtuntur ij qui aliquid meditantur, conscribuntve, pluteus dicitur. *Pers.* *Satyr.* 1. Nec pluteum cædit, nec demorfos sapit vngues. *Vbi interpres.* Qui moram stylo, iudiciũ quoque adhibent in ipso limæ labore, irant interdum, aut sollicitè cogitabundi, vel pluteum cædunt, vel vngues arrodunt, vel caput scabunt. Pluteum etiam dicebant spatium id quod inferiores columnas à superioribus per longitudinem in fronte discernebat.

**PLUTEALIS**, pluteale, Vnde à *Cicerone* ad *Att.* li. 1. sigilla plutealia, imagunculæ pluteis, id est tabulis inclasæ dicuntur. Præterea (inquit) typos tibi mando quos in tectorio atrio possim includere, & plutealia sigilla duo.

**PLVTO**, *πλούτων*, Saturni filius ex Ope coniuge, & frater Iouis, atque Neptuni: qui quum ad regni diuisionem venissent, Plutoni qui natu minimus erat & Ageblaus vocabatur, pars occidentis obtigit, secus inferum mare: Ioui plaga Orientalis: Neptuno insulæ. Hinc datus est locus fabulæ, Ioui imperium cæli, Neptuno maris, Plutoni inferorum obtigisse. Dicitur Pluton *πλούτων*, hoc est à diuitiis, eò quod opes omnes ab inferis, hoc est ab intimis terræ visceribus eruantur. *GER M.* Ein son Saturni vnd ein bruder appellart gott der Hellen. Eandem etiam ob causam Latini Ditem appellarunt. *Cic.* 2. *de Nat. deor.* Terrena autem vis omnis atque natura Diti patri dedicata est, qui diues, vt apud Græcos *πλούτων*, quia & recidunt omnia in terris & oriantur e terris. *Haëtius Cicero* [ *Tibull.* lib. 4. ] Inferno Plutoni subdita regno magna Deum proles. Idem & Summanus dicitur, quasi summus deorum manium. Item Orcus quasi vrgus, ab vrgendo, quod omnes in inferum vrgat. Appellatur & aliis multis nominibus, quæ vide apud *Calium antiquar. lect.* lib. 10. cap. 18. Huius vxorem Proserpinam esse volunt, Cereris filiam: cuius raptum tribus libris exequitur *Claudius*.

**PLVTONIA**, a, um, *Horat.* 1. *Carm.* Et domus exilis Plutonia, quo simul mearis, &c. Plutonia quæ ait *Cicero* in Asia esse, specus sunt tetrum & pestiferum halitum euomentes, omniãque accidentia animalia enecantes: vt apud Hierapolim. Plutonium describitur à *Strabone* & *Charoniam* ad Tymbriam vicum Caria, Spiraçula Ditis vocat, *Maro* lib. 7. *Æneid.*

**PLVTVS**, *πλῆθυνος*. *GER.* Der gott der Reichtumben. A Græcis fingitur diuitiarum deus, quem in aduentu claudum esse volunt: in recessa alatum: hoc nimirum inuocantes, serius quidem contrahi opes: partas autem nisi frugaliter dispenses, velocissimè dilabi, eundem & cæcum faciunt & iudicij expertem, propterea quod indignissimum quenque opibus affluere videamus, probos autem & prudentes viros in re tenuissima versari. Huius domicilium constituit *Posidonius* in subterraneis Hispaniæ locis, eò quod regio ea metallorum sæcunditate reliquis antecellat. Extat huius nominis comædia apud *Aristoph.*

**PLVUIA**, Pluuiialis, vide PLVVO.

**PLYNEAE**, *πλυνεαι*, Nili insula, cuius incolæ Plyneæi dicuntur, & *Plin.* nearz. *Steph.*

**PLYNTERIA**, orum, *πλυντήρια*, Dies festi erant apud Athenienses, Cereri sacri, qui inter nefastos numerabantur. *Vide Cal.* *Rhodig.* lib. 14. cap. 9.

P ante N.

**PNEVMATICVS**, æ, um, { *πνευματικός*. *GALL.* Spirituel, de vent. *IT A.* Spiritale. *GER.* Geistig/windig. *HIS P.* Cosa de esperitu d' viento. *ANG.* Spirituall d' vindie. } Spirituales, *πνευματικός*, quod spiritum significat. Pneumatica organa dicuntur spiritalia, hoc est, quæ vi flatus vel spiritus aquam ex puteo vel flumine hauriunt ad irrigandos hortos. *Plin.* li. 19. ca. 4. Hortos villæ iungendos non est dubium: rigulosque maximè habendos, si contingat profluo amne: sin minus, è puteo pertica, pneumaticis que organis, vel tollenorum haustu rigandos. Pneumatica ratio, pars est musicæ quæ fit, inflatis ventu fistulis. *Plin.* li. 7. ca. 37. *Cresibus* laudatus pneumatica ratione, & hydraulicis organis repertis.

**PNEVMONIA**, *πνευμονία*, quæ & peripneumonia, Inflammatio pulmonis cum febris acuta & difficultate spirandi. Græci enim *πνευμονα* vocant quem nos pulmonem.

**PNEVMONICI**, *πνευμονικοί*, Qui laborant ex pulmone: qui Latine dici possunt pulmonarij: sicut à *Columella* ouis pulmonaria dicta, cuius pulmo afficitur.

P ante O.

**POM**. In notis antiquorum Pompeius. **PON**. M. Pontifex Maximus. **POP**. Populus. **POSTH**. Posthumus vel Posthumus. **POT**. Potestas. **P. P.** Pater patrum. **P. P. P.** ES. S. S. E. V. V. V. V. V. F. F. F. F. Primus pater patriæ profectus est, secum salus sublata est. Venit victor validus vincens vires vrbis vestrae, ferro, fame, flamma, frigore. **P. P.** H. I. S. C. præfes prouinciæ Hispaniæ citerioris. **P. Q.** Postquam.

**POCULUM**, li, Propriè vas quo bibitur: à potione dictum. { *ποῦλον*. *GAL.* Toute sorte de vaisseau à boire. *IT A.* Coppa. *GER M.* Ein trinckgeschirr/wâcher. *HIS P.* Vaso para beber, copa. *ANG.* L. All maner of vessell to drink in, a cuppe. } *Cicer.* *Verr.* 6. In his pocula duo quædam quæ Heraclia nominantur, Mentoris manu summo artificio facta. *Virg.* 11. *Æneid.* Expectare dapes, & plenæ pocula mensæ. *Horat.* 1. *Serm.* Sat. 2. Num tibi quum fauces vrit sirus aurea quæris Pocula? num esuriens fastidis omnia, præter Pauonem, rhombumque? *Virgil.* 3. *Eclog.* Pocula ponam Fagina, cælatum diuini opus Alcimedontis. Quosmitur tamen quandoque pro ipso potu siue potione. *Virgil.* 2. *Georgic.* Pocula sit quando sæuæ infecere noueræ. Poscere maioribus poculis, est copiosius & liberius potationi indulgere, & conuiuas ad potandũ inuitare. *Cic.* 3. *Verrus.* Discumbitur, sit sermo inter eos & inuitatio vt Græco more biberetur: hospes hortatur, poscent maioribus poculis, celebratur omnium sermone, lætitiãque conuiuium. [ Propino magnum poculum, ille ebibit (in fine conuiuij) ] *Plaut.* *Curc.* sc. 3. a. 2. Accipiam te inter pocula palpamentis. *Plaut.* *pseud.* sc. 1. a. 4. Tecum aquæ pocula potiter. *Plaut.* *Asin.* sc. 1. a. 4. Alter humum, de qua fingantur pocula, monstrat. *Ouid.* *Eleg.* 1. lib. 2. *Trist.* Vique posciferæ biberem si pocula lethes. ]

**POCILLUM**, li, diminutiuum, Paruum poculum. { *ποῦλλον*. *GAL.* Poissonnet, petit vase à boire. *IT A.* L. Vasetto da bere. *GER M.* Ein trinckgeschirr/wâcher. *HIS P.* Pequeno vaso para beber. *ANG.* A little cuppe. } *Plin.* libro 4. cap. 13. L. Papyrius imperator aduersus Samnites dimicaturus, votum fecit, si vicisset, Ioui pocillum vini, *Plautus* in *Asinaria*, Tecum vina postea, tecum aquæ pocilla



pocilla potiter. *Cato ca. 156.* Per linteum exugito succum, quasi heminam in pocillum fictile. *Linus decimo ab Vrbe.* Vouerat Ioui victori si legiones hostium fudisset, pocillum mulsi, priusquam temetum biberet.

**Pocillator,** oris, Pincerna, qui est à poculis, qui in conuiuio vinum miscet. { *ῥωσθ μάσκηθ. sinox. G. GAL.* Qui verse à boire, escuyer à coupe. *ITAL. Coppiere. GERM.* Ein ein schöner etner so der trin dge firtten achtung hat. *HISP. A.* Escanciador o copero. *ANGL.* A builer, that waiteth on a mans cuppe. } Talis apud superos dicitur esse Ganymedes, quem ab Aquila raptum Ioui pocula ministrare fabulantur.

**Poculentum,** a, um, adiectiuum, Quicquid potari potest. { *ῥοσιμ. G. A.* Qu'on peut boire. *ITAL. Che si può beuere. GERM.* Gut zu trincken. *HISP. Cosa que se puede beuer o aquella beuida. ANG.* That hee may be drunken. } *Gellius libro 4. cap. 1.* Penus est inquit, quod esculentum aut poculentum est. *Cicero 2. de Natura deorū.* Habitat in ea parte oris, quam esculentis & poculentis iter natura patefecit. Sunt qui hinc in locis poculentum & poculentis legere malint, ut sit à potu poculentus: sicut ab esca esculentus.

**Podagra,** pen. cor. { *ῥοδῆγῆ. G. A. I.* La goutte és piés. *ITA.* Podagra, gorta nel piedi. *GERM.* Podagra / ein schware tranckst der fust. *HISP.* Gota enfermedad nota de los pies. *ANGL.* The goutte in the feete. } Morbus est articularis, pedes præcipuè infestans, aliis cum ardore, aliis cum algore quo diuites & otiosi præcipuè infestantur. Dicta podagra quod pedicæ more quam Græci *ῥοδῆγῆν* appellant, pedum usum impediatur. Hoc vitium si manus infestet chiragra dicitur. *Martial. lib. 1.* Litigat & podagra Diodorus Flaccæ, laborat. Et nil patrono porrigit: hæc chiragra est. *Ouid. 2. de Ponto.* Soluere nodosam nescit medicina podagram. [ *Senec. c. 17. de vita beata.* Delinimenta magis, quam remedia podagræ mæx compono. ] Podagra, inquit *Plinius*, morbus peregrinus est. Nam si Italiæ fuisset antiquus, Latinum nomen inuenisset. Non enim Roma, quum sudando & laborando, & vires exercendo homines viuabant, hoc malum cognouit. Sunt podagræ duo genera, calida, quæ & rubens dicitur, & frigida. *Plin. lib. 26. ca. 10.* Podagras refrigerat radix & xiphio semen è psyllio, cicuta cum lithargyro, aut axungia, aizoum in primo imperu podagræ rubentis, hoc est, calidæ. Vtrilibet verò conuenit erigeron cum axungia.

**Podagricus,** et podagrosus. { *ῥοδῆγῆ. G. A. I.* Gouteux és piés, podagre. *ITAL.* Gotoso nel piedi. *GERM.* Podagränisch. *HISP.* Gotoso de los pies. *ANGL.* That hath the goutte in his feete. } Qui podagra laborat. *Plaut. in Merc.* Sed tandem si podagrosus pedibus esset Eutychnus. *Plin. lib. 30. ca. 8.* Omnes hæc & podagricis viles, & sanguinem reiciuntibus.

**Podager,** a, um, *ῥοδῆγῆς*, idem quod podagricus. *Claud. Epigram. 30.* Atque nihl prorsus stare putat podager.

**Podalirius,** *ῥοδῆγῆς*, proprium nomen Æsculapij filij, & fratris Machæonis, qui ob insignem medicinæ artis peritiam vnâ cum fratre ad bellum Troianum euocatus fertur. Dictus Podalirius à pedum magnitudine. *Ouid. lib. 2. de Arte amandi.* Quantus apud Danaos Podalirius arte medendi, Automedon curru, tantus amator ero. Est etiam Itali cuiusdam nomen apud *Virg. lib. 12.*

**Podalea,** a, penultima producta. *ῥοδῆγῆς.* Vibs Lyciæ apud *Plin. lib. 5. cap. 17.*

**Podarge,** es, *ῥοδῆγῆν*, Equæ velocissimæ nomen, ex qua Zephyrus Xanthum & Balium Achilles equos progenit, ut fabulatur *Hom. 16. Iliad.* Dicta podarge à pedum velocitate.

**Podargi,** *ῥοδῆγῆν*, Populi Thraciæ, teste *Steph.*

**Podêris,** pen. prod. *ῥοδῆγῆς.* Talaris tunica, hoc est vestis ad talos vsque demissa, quæ adhæret corpori, & ita arcta est, & strictis manicis, ut nulla omnino in veste sit ruga, & vsque ad crura descendit. Solent milites habere lineas, quas camisas vocant, sic aptas membris, & adstrictas corporibus, ut expediti sint vel ad cursum, vel ad prælia dirigendo iaculis, tenendo clypeum, enses vibrando, & quocunque necessitas traxerit, expedit sequentes.

**Podêx,** posterior pars corporis pudenda, quod ex ea pedes fluere videantur. { *ῥοδῆγῆς. GAL.* Le siege, le trou du cul. *ITA.* Il forame poste fra le natiche, donde la natura manda gli excrementi & le fecie. *GERM.* Der are. *HISP.* El saluonor. *ANGL.* The hole of the arse. } *Iuuen. Sat. 2.* & podici læui Cæduntur tumidæ, medico ridente mariscæ. *Horat. Hæc* que turpis inter aridas nates podex, ut crudæ bouis.

**Podium,** dij, *ῥοδῆγῆς.* Locus est ad spectandum aptus, à pede nomen habens, siue quia pedis modo protectura illa, quæ podium facit, procedat: siue quod ad pedes ædificiorum strui consueverit: siue quod in eo pedibus hæreamus. A iō nomine dicitur mœniamum. Solet enim fieri extra domus parietem locus porrectus instar pulpiti, mutilis è marmore suppositis. *Iuuen. Satyr. 2.* Omnibus ad podium spectantibus. *Sueton. de Nerone cap. 12.* Caterum accubans primum paruis foraminibus, deinde toto podio adaperto spectare consueuerat. *Vlpian. l. 12. §. 12. D. de Inst.* Item spongiæ quibus coluina, pauimenta, podia, exterguntur. Huius dimittatur. est podium.

**Pocæz,** antis, *ῥοδῆγῆς.* Pater Philocteris, qui ab eo Pocæntius & Pocæntides à pocis appellatur. *Ouid. lib. 1. Eleg. 2. Trist.* Penè decem totis aluit Pocæntius annis Põst læuum tumido virus ab angue datum. [ Pestiferum, non post læuum hic legit *Passerat.* Idem *Ouid. 13. Metam.* pocæntia proles. *Idem Eleg. 1. lib. 5. Trist.* ]

**Pocælasium,** *ῥοδῆγῆς.* Oppidum Cræti in latere Australi. *Pto. lib. 3. ca. 17.*

**Pocæile,** huius es, pen. cor. *ῥοδῆγῆς.* Fuit porticus Athenis: in qua Stoici philosophabantur. { *GERM.* Ein schöffer oder bed; est ott zu Athen an witten die Stoici schriften ond disputierend. } Ita dicta à varietate iræ. Græci enim *ῥοδῆγῆς*, varium dicunt, *ῥοδῆγῆς*, varietatem. Vnde & lapis fycnites vocatus est pyrrhæpocæilos à varietate ruben-

tium macularum. In hac porticu Zeno Philosophus discipulos docebat. Vnde & Stoica secta nomen accepit, & Philosophi Stoici nuncupati, qui antea Zenonij à Zenone sectæ eius principe dicebantur. Nam *ῥοδῆγῆς* porticus. *Plin. lib. 15. cap. 9.* Hic & Athenis pinxit porticum, quæ Pocæile vocatur, graturo. Fuit & in Elyde porticus Pocæile, quæ à *Plinio* Heptaphonos appellatur, quoniam septies eadem vox in ea reddebatur.

**Pocæssa,** *ῥοδῆγῆς.* Insula est in mari Carpathio, notiore nomine Rhodus dicta. *Autor Plin. lib. 5. c. 31.*

**Pocæna,** vide POETA.

**Pocænis,** *ῥοδῆγῆς.* Mons Ponticæ regionis à quo Parthenius profluit per mediam Amastrem. *Autor Steph.*

**Pocænis,** penultima correpta, *ῥοδῆγῆς.* Canis femina est, ex canum, eorum numero qui Actæonem lacerarunt: ita dicta quod in seruandis gregibus, pastoris quodammodo officio fungeretur. Nam Græcis *ῥοδῆγῆς*, pastoris significat à quo femininum Pocænis deduxit. *Ouid. 13. Metamorph.* pecudisque secura Pocænis, & natis comitata Harpyia duobus.

**Pocæna,** a, Supplicium, à Græco *ῥοδῆγῆς*: quauis Varro à pendendo derivari putet. { *ῥοδῆγῆς. ῥοδῆγῆς. ῥοδῆγῆς.* *GALL.* Peine, punition. *ITA.* Pena, supplicio. *GERM.* Ein straff. *HISP.* La pena. *ANGL.* Pain, punishment. } Habet autem hoc nomen varios in oratione vsus. Dicimus enim Petere pocænas pro exigere. Pedere pocænas, pro puniri: similiter Luere pocænas, Afficere pocæna, Constituere pocænam alicui, aut in aliquem. Committere in pocænam, Cogere in pocænam, Confergere in pocænam, id est vi pocænam ab aliquo exigere, Dare pocænas, Dependere pocænas, Exigere pocænam, Expetere pocænam, Effugere pocænam, Expendere pocænas alicui, Ferre pocænam, Habere pocænas, Persolvere pocænas sceleris, Perfere pocænam, Persequi pocænas alicuius: pro vlcisci: Pendere pocænas, puniri, supplicio affici, mulctam soluere: Repetere pocænas ab aliquo, Sustinere pocænam, Suffere pocænam, Sumere pocænas: Subire pocænas, Suscipere pocænam. Exempla veteres scriptores legenti passim erunt obuia. [Item pocænas capere. *Gell. cap. 14. lib. 6.* Male consultorum pocænas exsoluit. *Velleius.* Morte pocænas dedit. *Velleius.* Et Capite illi pocænas dedit. *Idem.* Et meritis pocænas luere supplicis. *Idem Vell.* In pocænam admoti ignes. *Idem Velleius.* Pocænas illicitas à se exigere. *Senec. cap. 3. de Consol. ad Mart.* Pro istis maledictis pocæna pendatur mihi. *Plaut. Asin. sc. 4. a. 2.* Si istuc faxis, haud sine pocæna feceris. *Plaut. Capt. sc. 5. a. 3.* *Ouid. Eleg. ult. lib. 4. Trist.* Ante diem pocænae meæ periere (parentes.) *Idem Eleg. 9. lib. 4. Trist.* Et sola est patria pocæna carere mea. ] Pocænarum verò octo genera Cicero commemorat: damnum, vincula, verbera, talionem, ignominiam, exiliū, seruitutem, mortem. [Pocænarum tria genera vide apud *Gellium cap. 14. lib. 6.* ] Pocæna etiam apud Iuriconsultos ponitur pro eo quod interest, siue pro vsura. *Pau. l. ult. D. de eo quod cert.* Centum solutus ex vniuersitate, tam ex sorte quam ex pocæna soluum vide-ri. *Idem l. 11. de vsuris.* Quæsitum est, an illud quod amplius ex con- fuerit, sine pocæna nomine à quibusdam exactum est, Pocæna tamen sic differt ab vsura, quod quum vsura ex vsu pendeat, siue ut *Plinius* loquamur vsus diuturnitas eam pariat, pocænam contra successus temporis non parit, sed contumacia debitoris sola. *Ex Hoso-*

**Pocænalis,** pocænale, Quod ad pocænam pertinet. { *ῥοδῆγῆς. GAL.* De pei- ne & punition. *ITA.* Penale. *GERM.* Das zu der straff gehört. *HISP.* Cosa perteneciente à pena. *ANG.* Belonging to paine or punishment. } ut pocænalis opera. *Plin. lib. 18. cap. 11.* Alica sit è zea, quam semen appellauimus. Tanditur granum eius in pila lignea. Nam lapidis duritia conteritur, Nobilius (vsu notum est) pilo vincetorum pocænali opera.

**Pocænarius,** aliud adiectiuum, Pocænalis: ut pocænaria actio. *Quint. l. 4. c. 2.* Si legem asperam tuchimur, aut pocænaria actiones inferemus. *Idem l. 7. c. 5.* Sed etiam in formulis quum pocænariae sunt actiones, nos ita cautam partimur, an commissa sit pocæna, an exigi debeat.

**Pocænitet,** rebat, tuit, verbum impersonale, Quasi pocæna tenet, inquit *Sipontinus.* Est enim pocænitere, ob factum aliquod vel non factum animo angri & dolere. { *ῥοδῆγῆς. ῥοδῆγῆς. ῥοδῆγῆς. ῥοδῆγῆς.* *GALL.* Se repentir. *ITAL.* Pentirsi. *GERM.* Es reuert mich. *HISP.* Arrepentirse. *ANGL.* To repent, to forshink. } De vi eius verbi *Gell. cap. 1. lib. 27.* Dictum à penæ & penuria. *Ibidem.* *Cic. pro Calio.* Nam quod obiectum est de impudicitia, quodque omnium accusatorum non criminibus, sed vocibus maledictisq; celebratum est, id nunquam tam acerbè feret Calius, ut eum pocæniteat non deforme esse natum. [ *Plaut. Amphit.* Me haud pocænitent scilicet boni dimidium diuide cum Ioue. Fac modo te pateat pocænituisse tui. *Ouid. Eleg. 9. l. 4. Trist.* Eho an pocænitet te (credere huic) i. molestum est. *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Me haud pocænitet tuane expetam? (i. mea mihi satis sunt.) *Plaut. Aut. sc. 2. a. 3.* ] Quoniam verò in his etiam quæ nobis aut tædio, aut pudori sunt, pocæna quædam esse videtur, sit ut pocænitet aliquando pro tædet, pudet, seu dolet, accipitur. *Linus l. ab Vrbe condita.* Nec me eorum sententia esse pocænitet. *Cic. in Catone.* Nunc igitur si ad centesimū vixisset annum senectutis eum suæ pocænitet? [ *Senec. c. 3. de Conf. ad polyb.* Tam cito te indulgentia tuæ pocænituit? ] Item Non pocænitent virium. (i. illis satis confido) *Linus lib. 8. ab Vrbe.* Et aperitum est. Accipitur interdum pocænitet, pro eo quod est, parum, vel ex guū videtur. *Terent. in Eunuch.* An pocænitebat flagitij, te autore quod fecisset Adolescens, ni miserum insuper etiam patri indicares? *Idem in Heauton.* Me quantum hinc operis sit, pocænitent, id est parum videtur, & exiguum quod à seruis sit. *Cic. lib. 1. Offic.* Tandiu autè velle debebis, quoad ad te, quatum proficias, non pocænitent. Pocænitent me hominis, id est non magni facio hominem. *Cic. 4. Acad.* Quid? cum Mnesarchi pocænitebat? Quid Dardanij, qui erat tum principes Stoicorum?

**Pocænitens,** pocæniturus, & pocænitendus, participia, Accius, Neque te Tom. ij.











muertos. ANG. To anoyne te and burie the dead. } Plaut. in Prolog. Pœn. Carthaginienles fratres duo fuerunt, eorum alter vivit, alter est mortuus. Propterea apud vos dico confidentius, Quod mihi pollinctor dixit, qui cum pollinxerat.

[Pollio Alinius vt historicus citatur à Sueton. in Caf. cap. 53. & Orator. in Augufto cap. 43.]

Pollinctura, Ipla cadauerum vñctio, & curatio. } uñctio. GALL. Enfeueillissement de morts. I T A L. Sepultura de morti. GER. M. Die todten faltung vñd rufung zu der begrebniff. H I S P A. Sepultura de los muertos. ANG. The burying of the dead. } Plaut. in Stic. Hodie pollinctura est. Libitinarius autem dicebatur qui, necessaria funeribus vendebat, & qui rationibus præerat Libitinae dæ, in cuius templo quæ ad sepulturam pertinebant, vendebantur. Docent Plutarchus in Problem. Seneca lib. 6. de Benef. Vota libitinariorum esse, vt mortes plurimorum optent, quod illis quætuosissimum est.

Pollinctor, oris, cum c, Curator funerum, cuius officium erat ablueri cadauera, & vngere. } uñctio. G A L. Enseueillieur de mores. I T A. Pizica morti. GER. M. Der den Todten cõrpen allen thut anthut mit fatben vñd anderen dergleichen dingen so zu der begrebnuff notwendig sind. H I S P. El que cura la sepultura de los muertos. ANG. A burier of the dead. } Plaut. in Afin. Ecquis currit pollinctorem accersere? Idem in prolog. Pœn. Vide Pollinctio supra. Apuleius, Pollinctor eius, funeri dum vñctionem parat. Martia. li. 10. Iam scrobe, iam lecto, iam pollinctore parato.

Pollinctor, Pollincere, Pollinctio, Vide POLLIS, pollinis. Pollis, inis, & polleu, inis, Flos tritici, à verbo polleo, quod frumenti portio præstantissima fit. } uñctio. G A L. Fleur de farine, la plus delice. I T A L. Fior de frumento, fior de farina. GERMANIC. Der Witum oder das beste theil des Korns oder das reinste. Mâs, so gewonlich hñ vñd hât stent. H I S P. Harina de trigo muy apurada, harina sotil. ANG. The flower of wheate. } Plin. lib. 18. cap. 10. Ex Africo iustum est modis redire semodios, & pollinis sextarios quinque. Ita enim appellant in tritico, quod florem in filigine. Marcellus Dioscoridis interpres pollinem esse ait tenuissimum puluerem, subtiliorémque farinae partem, qualis circa molas plerunque, & loca in quibus panis pinfitur, parietibus hærens inuenitur.

Pollinarius, a, um, uñctio. vt Cribrum pollinarium, quod è lino, non è setis equorum sic ad pollinem purgandum. } uñctio. G A L. Vñ bluteau ou sas fin & delié. I T A. Buratio, stacio, seduzo, lamiso. GER. M. Dit Buteisfad, oder Buteisfieb. H I S. Bedago. ANG. A sieve to sift flour with. } Nam cribra quæ ad excutiendam farinam sunt, excussoria dicuntur. Plin. l. 18. cap. 11. Cribrorum genera Gallæ setis equorum inuenere, Hispaniæ lino excussoria, ac pollinaria.

Pollinator, oris, Curator pistrinæ, qui farinam facit & pollinem, quique pollinario cribro pollinem purgat, à polline farina deductum nomen. } uñctio. G A L L. Bluteur ou fasseur. I T A L. Chi tamisa, stacia, burata. GER. M. Ein Mâsser oder Mâssentler. H I S P. Banadero. ANG. A sifter of flower. } Cato de Rust. cap. 5. Operarium, mercenarium, pollintorem, diutius eundem ne habeat die.

Pollincere, pen. pro. à pollinceo, Est farinam in pistrino lucrifactam diuidere, inquit Sipontinus. uñctio.

Pollentio, nis, verbale à pollinceo, quod est farinam in pistrino diuidere. Cato cap. 136. Pollintionem in agro Casinate & Venafri sic dare oportet. Vide reliquum apud Catonem.

Pollubrum. Vas est latum quod & peluum vocamus, à polluendo dictum, quod eo aqua ex manu ablutione polluta excipitur. } uñctio. G A L. Vñ bassin à lauer les mains. I T A L. Bacino, bacile. GER. M. Ein handbedel. H I S P. Fuente para lauar los manos. ANG. A basin so wash handes in. } Antiqui etiam ad pedes abluendos pollubro utebantur. Liu. Andron. apud Nonium, Argenteo pollubro, & aureo gutto. Fabius pistor, Aquam manibus, pedibusque dato, pollubrum sinistra manu tenet, dextra vasum cum aqua Pollubrum, inquit Nonius, quod Græci χιρμβρα, nostrum peluum vocamus. Vnico autem l, videtur scribendum.

Pollucio, es, xi, verbum ad sacra pertinet, significans dedicare, vel vouere, vel (vt alij volunt) libamenta Herculi in aram porrigere. } uñctio. G A L. Sacrificer, ou faire banquet magnifique en vn sacrifice. I T A L. Dedicare, apparecchiare conuio magnifico & sontuoso. GER. M. Herthelhem zuetagen oder nuffopfferen auff ein Opffer ein herthelhe magatelt zu essen. H I S P. Dedicar o sacrificar. ANG. To sacrifice or to mak a magnificent banquet in a sacrifice. } Vnde sacrificium polluctum dicebatur quo Herculi decimæ solebant sacrificari. Plaut. in Stich. Vt decimam partem Herculi polluceam, id est splendide dedicem. Hoc verbo vsi sunt auctores, quoties opiparas dapes, veluti in sacrificium Deorum & in primis Herculis facturi erant, cui decimas omnium rerum Romani voto reddebant. Macrobius, Catillones eos proprie appellat, qui ad polluctum Herculis ultimi quum venirent, catillos liguriebant. Ad polluctum hoc est ad magnificum epulum, quale Herculi solebat fieri. Nam polluctum, et, cœna est pollucibilis & opipara. Plaut. in Rud. Spectatores vos quoque ad cœnam voceni, ni daturus nihil sum, neque sic quicquam pollucti domi. Id est si nobis esset cœna tam lautè apparata quam esse solet eorum qui votiuium epulū faciunt, (hoc est polluctum) ad cœnam vos vocadem. Ex Budæo. [Hinc polluctus, a, um. Inuenitur pro obiectus, a, um, siue onustus, a, um, Plaut. Cure. sc. 3. a. 1. Tun' meam Vencrem vituperas? quod quidem mihi polluctus viugis sermonem serat (i. obiectus siue expositus,) vt scribit Lambinus: vel onustus, cumulat, cooperatus, vt vult Ca. merarius.]

Pollucibilis cœna, à Macrobio dicta est opulenta, opipara, & splendida, uñctio.

Pollucibiliter, aduerbium, Splendidè & lautè. } uñctio. G A L. Sontuousement. I T A L. Sontuosemente. GER. M. Kostlichenthetten. H I S P. Magnificamente. ANG. Costly. } Plautus in Mostel. Pascite parasitos, opsonate pollucibiliter.

Polluctum, Vide in POLLUCEO.

Pollulum, labellum, Vide LABELLUM.

Polluo, is, lui, lutum, Inquino, conspurco, fædo, contamino. } uñctio. timmè uñctio. G A L. Souiller & polluer. I T A. Machiare, spurcare, imbrattare. GER. Dirtschen/besudien/vermaasgen, H I S. Ensuñar. ANG. To defile to mak filthie. } Cic. pro Rosc. Amer. Nemo enim putabat quenquam esse qui quom omnia diuina, atque humana iura fecere nefario polluisset, somnum statim capere potuisset. Ouid. 1. Metam. Asstatūque suo populos, vrbeūque, domolque Polluit. Cic. pro domo sua, Ite qui non solum aspectu sed etiam incesto flagitio & stupro polluit cæmonias. Horat. 4. Car. Ode 3. Nullis polluitur casta domus stupris. Virg. 3. Æneid. Polluit ore dapes. [Seneca, cap. 16. de Consol. ad Heluiam, Pollure faciem lenociniis aut coloribus. Ouid. 3. Fast. At quicunque nefas ausi prohibente Deorum numine polluerant pontificale caput.]

Pollutus, a, um, particip. } uñctio. nitmá uñctio tamé. uñctio. G A L. Pollu, souille. I T A L. Contaminato, lordato, sporcato. GER. M. Dirtschen/besudiet/vermaasger. H I S P. Ensuñado. ANG. Defiled, made filthie. } Luc. lib. 2. Queng; suæ rapiunt scelerata in prælia causæ, Hos polluta domus, segelque in pace timendæ. Virg. 3. Æneid. Lingeret pollutum hospitium & dare classibus Austrum. Hinc nocturnam genituram somno sparsam, pollutionem appellant. uñctio.

POLLUX, Iouis ex Leda filius, frater Castoris uñctio. Hunc fabulantur Poetæ fuisse immortalem, & nihilominus immortalitatem suam cum fratre mortali diuississe, &c. Virg. 6. Æneid. Si fratrem Pollux altera morte redemit, itque reditque viam toties. [Suet. in Tiber. cap. 21. Dedicauit & Concordiæ ædem: Item Pollucis & Castoris suo fratrisque nomine, de maubibus.] [Est etiam Pollux Græci Grammatici nomen, qui sub Conimodo principe Athenis docuit. Eius hodie nihil extat præter Onostomaticon.]

POLLUX, vel POLÆ, Erant pilæ ex aluta molli tomento factæ, quibus datatim ludebant in foro. Vnde polire dicebant pila ludere veteres, vt auctor est Festus. Id tractum à Græco. Nam uñctio, veretrum significat ex aluta rubra confectum, quod gestabatur in pompa Liberi. Hinc polæ Latine, quæ ex aluta fiebant, & polimenta, de quibus supra. Hæc ex Scaligero.

POLLULUS, adiectiuum, pro paululus, vel paruulus: antiquum. Cato de Rust. cap. 10. Vreos tres, labellum pollulum, amphoricæ olearias duas.

POLLVS, uñctio, Agrigentinus sophista, Gorgiæ auditor, primus in oratione inuenisse dicitur uñctio. quod minime verum est, sed iam inuentis sæpe vsum fuisse constat. Hæc Philostratus. Suidas scribit eum genealogiam eorum qui ad Troiam profecti sunt, scripsisse, simul & nauium catalogum.

[Polus, i. uñctio, Le Pol Arctique, ou Antarctique. Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist. Quot inter occultum stellæ conspicuumque polum. Idem Eleg. lib. 4. Trist. Polo fixæ nequeunt tibi dicere flammæ.]

POLYACANTHOS, uñctio, Herba est spinosâ habens lanugines, cuius meminit Plin. lib. 21. ca. 16.

POLIANTHEMON, mi, uñctio, Herba est causticam vim habens, quam nonnulli batrachion appellant. Ruellius putat eam herbam esse quam herbariorum vulgus eedem cornuini appellat. Vide Plin. lib. 27. ca. 12.

Polyægos, uñctio, Insula vna ex Sporadibus, à caprarum multitudine dicta.

Polyænus, uñctio, Sophista Sardinus, temporibus Cæsaris Dictatoris & Antonij triumviri, Scripsit orationes iudiciales. Triumphij Parthici M. Antonij libros tres. [Fuit & alter, Macedo genere, qui de Thebis scripsit, & de re militari, Suidas. Eius extat Strategematum liber.]

Polyandrión, uñctio, in Græciæ ciuitatibus dicebatur commune hospitium sepulchrum ita dictum à multitudine sepulchorum: uñctio enim Græcis significat populosum.

Polyarna, siue Polyarnes, uñctio, Multorum agnorum, siue qui possidet multos agnos. Varro lib. 1. de Rust. ca. 1. Veteres poetæ alios vocant polyarnas, alios polymelos, alios polybutas, id est multorum agnorum, multarum ouium, multorum bouum.

Polybius, uñctio, Insignis historicus, ex Megalopoli Arcadiæ ciuitate, Scipionis Africani præceptor, qui Romanum historiam libris quadraginta conscripsit. Auctor Suidas.

Polycarpus, uñctio, Ioannis Euangelistæ discipulus, & Smyræorum episcopus Latine rem vberem & fertilem significat.

Polycaste, es, uñctio, Nestoris filia, apud Homerum in Odyss.

POLYCHRONIUS, uñctio. G A L. De long temps. I T A. De longo tempo. GER. M. langwëtig. H I S. De luengo tiempo. A N G. That lasteth long. } Diuturnus, longæuus, & multi temporis: sicut uñctio, qui parum viuit. Vnde cornices dictæ polychroniæ, quod integras ætates vivere dicantur.

Polyclætes, pen. prod. uñctio, Statuarius eximius diligentia & decore cæteris præcellens. Nam ex ere plurima confecit signa, grauissimorum scriptorum præconiis nobilitata: ex quibus in primis commemorantur astragalizontes, hoc est talis ludentes, quo opere nullum absolutius fuit iudicatum. Fuit & Sycionius discipulus Ageladæ. Duas eodem argumento statuas fecit, alteram ex ingenio, & suo iudicio, alteram verò ex vulgi opinione, & ex sententia cuiusvis prætercūtis. Quibus perfectis turbam admittit, ac primum sua ostensa magnopere laudatur: altera deinde, non aqûè. Atqui scitote (inquit) hanc quam tantopere laudatis, me fecisse: quam verò vituperatis, vos fecisse. Auctor Ælianus de varia historia. Hinc adiectiuum, Polyclætes, pen. prod. uñctio. Stat. 2. Syluar.



2. Sylvar. quod ab arte Myronis, Aut Polycleteo iustum est quod vivere celo. Idem 4. Sylva. Quod Polycleteis visum est spirare caminis.

Polycnemom, πολυκνήμων, Quasi multarum tibiarum herba, cunila similis, semine pul. gij, surculosa, multis geniculis. Vide Plin. libr. 26. cap. 14.

[Polycrasia, nobilis femina gaudio expiravit. Aristoteles apud Gell. ca. 15. lib. 3.]

Polycrates, penult. corrept. πολυκράτης. Nomen proprium tyranni, qui in Samo insula rerum potiebat. Hic & opibus, & felicitate apud historicos inclutus est: quoad vixit, non tam fortunæ alumnus dici potuit, quam partus, Annulum habuisse fertur, incredibilis pretij, sibi que charissimum, quem, ut nimis sibi blandientem fortunam aliqua aduersitate temperaret, in mare abiecit: quem tamen postea in ventre piscis inuentum recuperavit. Verum quamquam eadem in vita nihil aduersi contigisse ferunt, mors infamis, & ærummosa docuit, neminem ante obitum meritò dici posse felicem. Idem enim ab Oronte Satrapa Persarum captus, suspensusque, genere mortis teterrimo diem clausit. Ex Strab. lib. 14. Huius item meminit Cic. li. 5. de Finib. Floruit eodem tempore quo Pythagoras & Anacreon. Polycrates Ephesiorum præsul, temporibus Severi principis, ut scribit Hieronymus, eodem nomine, clarus literis floruit. [Fuit & alius Polycrates, cuius meminit Quintilia. c. 17. lib. 2.]

Polydamas, antis. πολυδάμας, Proprium Troiani, Antenoris & Theanthis sororis Hecubæ filij, qui Lycastem Priami filiam, sed ex concubina susceptam, vxorem duxit. Hic cum Antenore patre & Æneæ urbem Troianam Græcis dicitur prodidisse. Poetæ Græci, ut primam huius nominis syllabam extendant (nam alioqui in hexametro versu locum non habet) πολυδάμας, scribunt: quos & Persius imitatus est Satyr. 1. Ne mihi Polydamas, aut Troiades Labæonem prætulerint. Sonat autem Polydamas Latine multorum domitorem, quasi πολυδάμας, vel multarum vxorum virum, quasi esset Polydamar, vel Polydamars. eò enim respexit Cornutus in Persium quum Polydamantem multinubam interpretatus est. Polydamas, Pancratiastes nobilis, qui æmulatus Herculem, leonem inermis amplexus superavit: taurum ingentem apprehensis extremis pedibus retrò tenebat: curum agitatum sese opponendo altera manu apprehensum ex cursu trahebat, in equò que in silicibat deiecto auriga. Accersitus à Dario Artaxerxis magni filio, ter apud eum ex provocacione victor fuit. Postremò post cœnam in caverna, quum saxum à vertice ruinam minaretur diffugientibus conuiuiis, confusus ipse viribus, ac manibus posse illud sustinere, oppressus est, Autor Pausanias..

Polydectes, πολυδέκτης, Rex Seriphi insulæ, qui Perseum Iouis & Danaes filium educauit. Cuius tandem ingenium veritus, audaciamque & felicitatem, spe illectum æternæ gloriæ ad superandum Gorgonem compulsi: quo deiecto redeunt Perseo quum semper detraheret, conuersus est ab illo in silicem, inostrato capite Medusæ. ut fabulatur Ouid. lib. 5. Metam.

Polydora, πολυδώρα, Insula Propondis: apud Plin. lib. 5. cap. vltim. Polydora, nymphe, Oceani & Tethyos filia. Hesiodus in Theog.

Polydorus, penult. product. πολυδώρος, Filius fuit Priami ex Hecuba. GERMAN. Der Son Priami des Königs zu Troia. quem pater initio belli Troiani, communis Martis exitum veritus, cum magno auri pondere educandum tradidit Polymnestori Thraciæ regi antiquo hospiti, amico & generi suo. Sed ille delecta Troia, cæterisque Priami ferè omnibus liberis interfecit, auri cupiditate adductus, Polydorum in litore spatiantem, telis aggreditur, & frustra fidem deorum, hominumque implorantem, occidit: cæloque tumulum superiniecit, cui supercreuere myrti virgulta ut autor est Virgil. lib. 3. Æn. Id quum mater Hecuba intellexisset, simulavit se ingens adhuc auri pondus velle illi secretò indicare, quod pro filio acciperet. Quod avarus rex verum existimans, mox ad Hecubam profectus, illius vnguibus obæcatus est. Extat tamen & alia de Polydoro fabula: nempe Græcos per Thraciam venientes hunc cepisse: Priamum autem pro redemptione filij Græcis dedisse urbem que postea ab euentu Atrandros dicta est: qua accepta illos tamen nihilominus Polydorum lapidibus obrulit. Hac ferè Seruius in locum illum, 3. Æn. iuge litus aurum. Nam Polydoras ego, &c. Alius fuit Polydorus Priami filius ex Laothoe Altæi Telegum regis filia, quem Achilles cum fratre Lycaone in bello Troiano interfecit.

Polygalon, vel Polygala, πολυγάλον, Herba palmi altitudine, in caule tummo folijs lenticulæ, quæ potata, lactis vberitatem inducit, à quo effectu nomen accepit. Plinius libro 27. cap. 12. Diosc. libro 4. cap. 14.

Polygnotus, πολυγνώτης. Nomen pictoris præclarissimi, patria Thasi, qui nonagesima Olympiade floruit. [De eo Plutarch. in Cimo.] Quintil. lib. 12. Instit. oratoria. Plin. libr. 33. cap. 9. Hic primus mulieres lucida veste pinxit, capita eorum mitis vesticoloribus operit, plurimùmque picturæ primus contulit. Primus siquidem instituit os adaperire, dentes ostendere, & vultum ab antiquo rigore variare. Delphis ædem pinxit & Athenis porticum quæ Pœccile vocatur, idque gratuitò, quum partem eius Mycon mercede pingeret: quo nomine Amphyciones (quod est publicum Græciæ concilium) hospiti ei gratuita per vniuersam Græciam decrevere. Pinxit præterea & Oceanum, teste Pausania, spatium torquentem, auriamque altantem, quæ quicquid ille torserat, statim præroderet. Quo ænigmate significare volebat, patrem familias laboriosum quidem, sed cui domi esset vxor prodiga, quæ quicquid ille sudore suo corrasisset, strenuè profunderet. Vide Erasmi Adagia.

Polygonaton, πολυγόνατον. Herba sine folijs, asparagi caule, in cacumine aculeum habens, à frequentia geniculorum dicta. Plin. lib. 27. cap. 12. Vulgus Salomonis sigillum appellat.

Polygonoides, πολυγωνοειδής, Herba est folio lauri, loba, tenuisque, aduersus serpentes, ac priuatim aspides ex aceto pota effiçax. A quibusdam clematis Ægyptia, ab aliis daphnoides appellatur. Autor Plin. lib. 24. cap. 15.

Polygonum, penult. corr. πολυγωνοειδής. GAL. L'herbe saint Innocent. appellee des herbiers Centinodia, ou corrigiola. ITALIC. Corrigiola, centinodia. GERMANI. W. gdrtein kraut. HISP. Cien-tunidos, correola. Herba à geniculorum multitudine quam nos sanguinariam vocamus, folijs ruræ, & semine graminis similis. Succus eius infusus naribus, supprimit sanguinem. Plinius libro 27. capite 12. Dioscorid. libro 4. capite 5. Columell. libro 7. Sanguinalis herba quam Græci πολυγωνα appellant. Hoc nomen veteres vsurparunt pro secundo. Vulgus Centinodium appellat.

Polygrammos, πολυγράμμος, Gemma est smaragdo similis, transuersis multis albis distincta. Vide Plin. lib. 37. cap. 9.

Polygynæcon, Mulierum frequentia. Plin. lib. 35. cap. 11. Pinxit in templo Eleusina, Phylarchum Athenis frequentiam, quam vocare polygynæcon.

Polyistor, πολυίστορας. GAL. Qui a beaucoup leu, qui sçait beaucoup, fort sçauant. ITAL. Chi sa molto, chi a molto sapere. GERMAN. Einer der viel weis. HISPAN. El que sabe mucho. ANGLI. That hath reade muche, very wyse. Latine multiscius dicitur. Hoc nomine appellatus dicitur Apion, de quo Gellius lib. 5. cap. 14.

Polymedia, Plin. libr. 5. cap. 3. Troadis oppidum, Hellepontio adiacens.

Polymitus, a, um, penult. corr. Πολυμίτης. GAL. Tissu de fil de diuerses couleurs. ITAL. Di più colori. GERMAN. Das auß vnterley fädmen oder eintraqs gewäben ist und nicht eintrig farb hattato der rdegete itz sçurten. HISPAN. Texido con muchas lizes de diuersas colores. ANG. A garment of wisted silk of diuers colours. Quod multis diuersisque constat licis siue filis. Hinc polymitæ dictæ vestes quæ versicoloribus licis contextæ sunt. Plin. lib. 8. ca. 48. Plurimis verò licis contexere quæ polymita appellant, Alexandria instituit.

\* Polymnestor, huius Polymnestoris, Rex Thracum: qui Polydorum Priami filium avaritia impulsus interfecit. Vide in POLYDORVS.

Polymnia, siue Polymneia, πολυμνία, Vna musarum, à memoriæ magnitudine dicta. Nam μνία Græci memoriã vocant. Producis autem hæc dictio penultimam syllabam, quum apud Græcos et diphthongo scribatur. Fuerunt qui corripere putarint, adducti versus Virgilij ex Epigrammat. Signat cuncta manu loquitur que Polymnia gestu. Verum in castigacionibus exemplaribus legitur Polymneia per quinque syllabas sine coniunctione que. Quem etiam in modum Horatius hac voce vsus est libro 1. Carm. Euterpe cohibet nec Polymneia. Sunt qui Polymymnia scribant, ut à cantus multitudine dicatur. [Ouid. 5. Fast. Finierat voces Polymymnia. Ita scribit Passer. Magis tamen placet superior scriptura.]

Polymyxos, πολυμύξος. GAL. Qui a plusieurs becs à mettre la me. he. de plusieurs meches. ITAL. Lucerna di molio stupini. GERMAN. Ein amyse vor taccen rētia hat. vnd an vitten orten sig angzundt werden ein teuchter mit vtrēen. HISPAN. Candil de muchas mechas. ANG. That hath many meches. Lucerna quæ multos habet canaliculos, & in his fuuculos illustrandis conuiuiis accommodata. De hac Martial. lib. 14.

Illustrem quum tota meis conuiuia flammis. Tòque geram myxos, vna lucerna vocor.

Polynices, πολυνίκης, & Erheocles, Oedipi Thebanorum regis filij fuerunt, qui de regni hæreditate dissidentes, singulari certamine congressi, mutuis vulneribus ceciderunt. Latius profequitur hæc historiam Statius in Thebaide.

Polyperes, πολυπερης. Pirithoi & Hippodamiae filius, teste Homero Iliad. 12.

Polyphagus, pen. corr. πολυφάγος. ANGLIC. A great eater. Latine veru potest multiuorax. [Credetur etiam polyphago cuidam Ægyptij generis crudam carnem, & quicquid daretur, mandere affecto, &c.]

Polyphagia, πολυφάγια, Edacitas, voracitas. ANGLIC. A greedie eating. Verum Græcas id genus voces quæ Latinis literis scribi non consueuerunt, satius fuerit, in Græcum Lexicon tanquam in propriam familiam relegare.

Polyphemus, penult. prod. πολύφημος. Cyclops Neptuni filius ex Thoa Phorci filia, ingenti corpore, qui vnicum tantum oculum, cumque in fronte habuit. Hic Galateam nympheam fertur adamasse, Acinque puerum, quom sibi illa præferbat, saxo interemisse. [GERMAN. Der son Neptuni ein vngestaltet ethengeter Stup. Vlystem quoque ut tempestatis in Siciliam delatum antro suo inclussit, quoque ut tempestatis ex comitibus eius deuorauit: reliquos eodem mortis genere perepturus: nisi præuertens Vlysses vino nigro inebriasset, atòque sopore obruto, adusto stipite oculum erulisset. Vide Iactis totam hæc fabulam, apud Homerum 10. Odyss. Seru. in illud Virgil. 3. Æn. Nam qualis quantusque cauo Polyphemus in antro Lanigeras claudit pecudes. Multi, inquit, Polyphemum dicunt vnum habuisse oculum, alij duos, alij tres, sed totum fabulosum est. Nam hic vir prudentissimus fuit, & ob hoc oculum in fronte habuisse dicitur, id est iuxta cerebrum, quia prudentia plus videbat. Verum Vlysses eum prudentia superauit: & ob hoc eum cæcasse fingunt. Hac Seruius. Cicero quoque de Polyphemo lib. 5. Tuscul. sic scribit, At verò Polyphemum Homerus, quum immanem ferumque finxisset cum ariete etiam colloquentem facit, eiusque laudare fortunas, quòd quò velle ingredi posset, & quæ velle attingeret. Rectè id quidem in hilo enima erat ipse Cyclops quam arietes ille prudentior. Hac Cicero.]

Polyplusios, πολυπλύσιος. GALLIC. Poccunjeux, i



che. ITA. Danaroso, ricco. GERM. Wasf reichlich vñ gett hatt. H I S. Rice, chi tiene muchos dineros. ANG. Very riche. Latine bene numeratus dicitur, siue ubertim diues: à πολυ multum: & πλοσι diues. Plaut. in Capt. [sc. 2. a. 2.] Quo de genere natus est illic Philocrates? P. Polyplisio.

Polypodium, { πολυποδιον. GAL. Polypode. ITA. Polypodio. GER. Engriup. HISP. Polypodio. ANG. walfarne, polipodie. } Herba dicta, siue quod radix eius veluti cirros ad similitudinem polyppi piscis habeat, siue quod farina eius indita naribus polyppum consumit. Filicula vulgo dicitur. Plin. lib. 26. cap. 8. & Dioscorid. lib. 4. cap. 198.

Polyptoton, pen. pro. πολυπτοτων. Apud Rhetores figura nomen est, quæ sit quoties diuersis casibus eiusdem dictionis oratio variatur hoc modo: Senatus est summi imperij consilium: Senatus Reipub. cura demandatur: ad Senatum in dubiis periculososque rebus omnino civitas respicit: vide plura de hac figura apud Rusticum & Aquilam Romanum. Dicitur πολυπτοτων, quasi casibus abundans: nam πλοσι Græcis casum significat.

Polypus, pen. cor. { πολυπους. GAL. Poupe ou poulpe. ITAL. Polpo pesce. GERM. Ein weestisch mit vñl füssen. HISP. El pulpo pescado conocido. ANG. A fish with many feete. } mascul. gen. polyppi & polypodis, piscis ex genere ἰσχυροδερμων, hoc est corum qui molli cute teguntur, à multis pedibus appellatus: cuius descriptionem, naturam & genera vide apud Plin. lib. 9. cap. 20. Per metaphoram polypus accipitur pro homine rapace: quod à polypo pisce translatum est, qui quicquid brachiorum flagellis nactus fuerit, arctissime retinet. [Plaut. Aut. sc. 4. a. 1. Ego istos noui Polypos, qui vbi quid tetigerint, tenent.] Nonnunquam polyppum dicimus omnium horarum hominem, qui se omnium ingenis omnique tempore nouit accommodare: ea quoque metaphora à polyppi piscis natura sumpta, qui ad similitudinem loci cui adhæret colorem immutat, maxime in metu. Est etiam polypus narium morbus, quum caro interiora nasi occupat, à multitudine incisione qua polyppi piscis pedes imitari videtur. { GALL. Vn morceau de chair qui croit dedans le nez, poulpe. ITAL. Malattia nel naso. GERM. Ein gefchwâr der nase / vberiq stich in der nase. H I S. Dolencia en las narices, como carne de pulpo. ANG. A peec fleshe which groweth in the nostrils. } Morbi huius descriptionem & remedia. vide latius apud Celsum lib. 6. cap. 8. Cato de Re rustic. Et si polypus in naso introierit, brassicam erraticam, aridam, tritam in malum conficito, & ad nasum admo- ueto.

Polyposus, Qui eo morbo laborat. { πολυποδης. GAL. Celuy qui a vne poulpe au nez. ITAL. Chi ha tal malattia nel naso. GERM. Der ein solches gefchwâr in der nase hat. H I S. P. Doliente de tal enfermedad en las narices. ANG. That is sick by fleshe growing in the nose. } Martial. lib. 12. Nasutum volo, nolo polyposum.

Polyyndeton, pen. cor. πολυυνδεται. Figura quum sermo multis coniunctionibus concatenatur. Virg. 3. Geor. tactumque larémq; Arniâque, Amycleumque canem, Crassamque pharetram: Dicitur polyyndeton, ἀπὸ τῆς πολλῆς συνδουμας, hoc est à multitudine coniunctionum.

Polyyntheton, pen. cor. πολυυνθητων. Figura quum sententiæ multorum articulorum convenienti copia continentur: vt ille hunc pœna constructum trahebat: hic autem vociferabatur, concursus vobis non mediocriter erat: quum tamen omnes opulari vellent, sed nemo auderet, neque ibi magistratus aderat, neque circumspicientes, quod potissimum confugeremus, reperiebamus. Rustilius Lupus.

POLYTELIA, pen. prod. πολυτελεια. Oppidum Mesopotamiæ, apud Plin. lib. 6. ca. 26.

Polytrichon, { πολυτριχον. GAL. Capillus Veneris, polytrichon. ITAL. Capel Venere. GERMA. Mairanten vñ abtison. H I S. P. Polirico. } Herba est quæ alio nomine Callitrichon dicitur, quod multos & pulchros ouitri capillos. Dioscorides adian- tum appellat, vulgus Capillum Veneris. Legitur & nominati- uis polytrix. Plin. lib. 26. ca. 14. Polytrix iisdem inueteratis vti- lior.

POLYXENA, pen. cor. πολυξην, Priami filia formosissima, ex Hecuba coniuge quam Pyrrhus Achilles filius, Troia capta ad patris sui tu- mulum iugulauit. Ferunt enim Achillem quum ad Troiam bel- lum gereret, Polyxenam forte in mœnibus conspectam adamasse, eamque sibi vxorem postulasse. Quod quum Priamus annuisset, placuit vt in Tymbræi Apollinis templum conuenirent, pacis nu- ptiarumque fœdera iniri. Quod quum rescuisset Paris, post Apollinis simulachrum sese occultauit, Achillemque nihil tale op- inantem sagitta interfecit. Capra deinde Troia, quum & Polyxe- na viua in hostium manus peruenisset, Achilles umbra Græcorum proceribus in somnis apparuit, præcipiens vt Polyxena cuius nu- ptiarum prætexit erat interfecelut, inferias sibi mitteretur: cuius crudelitatis Pyrrhus sese ministrum præbuit. Oui. Placet Achilleos maectata Polyxena manes.

Polyxenus, a, um, adiectiuum, apud Catullum, Alta Polyxenia ma- deficent cæde sepulchra.

POLYXENVS, πολυξηνος, inter Græcorum duces numeratus. Homer. lib. 11. a. 2.

POLYXOS, Mulier fuit ex Lemno insula & Apollinis vates quæ Lemniaci feceris dux & horratix fuit. Nam quum Lemniacæ mulie- res ob spretam venerem hircum olerent, marisque earum cam ob causam ex Thracia vxores sibi ascit cerent, Polyxus instinctu omnino vinalem sexuna in eremerunt. Autor Statius lib. 5. Thebai.

POLYZELVS, pen. pro. πολυζελος. Poeta comicus, cuius fabulas enu- merat Suidas.

Polyzonos, πολυζωνος, Gemma nigra multis zonis candicantibus di- stincta. Plin. lib. 37. ca. 11.

Pomarium, vide Pomum.

Pomeri dicanus, a, um, à post & meridies, Quod post meridiem sit- ficat ante meridianum, quod sit ante meridiem. { Pommeridien. GAL. D'apres midi. ITA. Deppo mezzogiorno. GERM. Nachmittags. H I S. Despues de medio dia. ANG. After none. } Cic. 3. de Ora. Atque huius deambulationis antemeridiana, aut nostræ pomeridiana sessio. Dicitur & postmeridianus. Quint. 1. 3. c. 1. Postmeridia- nis scholis Aristoteles præcipere autem oratoriam cepit. Item, In postmeridianas horas differre quod leuioris est opera. Seneca ca. vlt. de Tranq. Item dicitur Pomeridiam belli gerere: pro post meridiem. Quintilian.]

Pomerifer, vide Pomum.

Pomiliones, siue Pomili. { pomili. GAL. Nains, ou nainnos. ITAL. Nani. GERM. Suergetin / turge et dindontin. H I S. P. Enanos. ANG. Men of liile stature. } Breuis stature homines, paulum supra terram extantes, qui Græco vocabulo ναινοι vocan- tur: qualem describit Martialis [Epigram. 197.] lib. 14. hoc disti- cho, Si tantum spectes hominis caput, Heæora credas: Si stan- tem videas, Astyanacta putes. Ibidem, Hæc quæ sæpe solet vinci, quæ vincere raro Parma tibi, scutum pomilionis erit. Legitur & Pomilius adiectiuum, vt Mulæ pomilia apud eundem in titulo huius Epigrammatis, His tibi de multis non est metuenda rui- na, Altius in terra penè sedere soles. Sunt tamen qui malint scribere pumilio, & pumilius per quintam vocalem. Vide in- fra.

Pomœrium, { pomœrium. GAL. Certaine espace entour les murs d'vne ville tant dedans que dehors, où il est loisible edifier. ITAL. Spacio tra le mure & le fosse della città. GERM. Ein zwingell hof! die wette innerhalb vñd aufferhalb der ringmauren. HISP. La ronda entre los muros y casas. ANG. A space between the walles of a citie, as well wi- thin as without where it was not permitted to build. } Locus erat in- tra quàm extra murum quem antiqui in condendis vrbibus in- auguratò consecrabant: neque patiebantur vllum in eo fieri ædi- ficium. Dicitur pomœrium teste Varrone, quasi postmurium. Nam antiqui mœrum dicebant quem nos murum dicimus. Hinc legit nonnulli apud Virgilium 10. Æneid. -atque ipsi prælia miscent Aggeribus mœrorum. Livius lib. 1. Aggere & fossis, & muro cir- cundat vrbem, pomœrium profert. Idem, Pomœrium est circa mu- rum locus, quem in condendis vrbibus quondam Hetrusci quàm murum ducturi erant, certis circa terminis auguratò consecrabat. Et hoc spatium quod neque habitari, neque auari fas erat, non ma- gis quod post murum esset, quàm quod murus post id, pomœrium Romani appellarunt, & in vrbis incremento, quantum mœnia processura erant, tantum termini hi consecrati proferebantur. Fe- stus, Pomœrium quasi promurium, id est proximum muro. [Po- mœrium quid. Plutarc. in Romo.] Intra pomœrium fieri centuria- ta comitia, aefas. Gellius ca. 27. lib. 15. Et de iure pomœrij profe- rendi. Idem capit. 14. lib. 13.] Pomœrium quid esset Augures populi Romani qui libros de auspiciis scripserunt, isti usum sen- tentia definiunt, Pomœrium est locus intra agrum effatum, per totius vrbis circuitum, ponè muros, regionibus certis deter- minatus, qui facit finem vrbani auspicij. Antiquissimum autem pomœrium quod ab Romulo institutum est, Palatini montis ra- dicibus terminabatur. Sed id pomœrium pro incrementis Reipub- licæ aliquoties prolatum, & multos editòsque colles circumple- xum est.

POMONA, æ, penultim. prod. { GERM. Die oppelgottn. } Pomorum dea apud Romanos, adamatà à Vertumno vt fabulatur Ouid. 14. Me- tamorph. Dicta Pomona à pomis, quemadmodum Mellona à melle.

Pompa, æ, { pompa. GAL. Pompe, monstre, appareil solennel. ITAL. pompa, solenne apparecchio. GERM. Ein praechtliche ruffung / als mit schauwspelen processen / vñd dergleichen dingen. HISP. pompa y aparato. ANG. A solenne sight or shew. } Omne spectaculum dicitur te- ste Gall. lib. 4. & apparatus solennis, cum ostentatione & specie quadam triumphati in aduersis quàm prosperis & lætis, à Græ- co πῆμα mitto. Dicitur enim pompa triumphi, pompa nuptia- rum, pompa sacrorum, pompa funerum. Cicero. 1. Offic. Vt pompa- rum ferculis similes esse videamur. Idem 4. Tusculan. Socrates in pompa quum multa vis auri argentique ferretur, quàm multa nõ desiderio inquit. Idem pro Milone, Cadaver P. Clodij spoliatum exequiis, pompa, laudatione. Terent. in Heaut. Prolixum mere- tricis comitatum Pompa appellauit: Transeundum, inquit, est nunc tibi ad Menedemum & tua pompa eo traducenda est. [Põ- pam, penum, potationes. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Gum istoc ornatu, istaque pompa. (quia ferebatur vinum & cereus) Plaut. Cure. sc. 1. a. 1. Vt te quasi pompam illac præterducerem Plaut. Milit. sc. 1. a. 1. Ouid. 4. Fast. Circuserit Pompa celebris numeroque Deorum. Item Pompa, ludicrum est certamen, vt sæpe apud Cicero. Lege O- uid. Eleg. 2. lib. 3. Amor.] Denique splendor omnis & magnifi- centia per translationem pompa appellatur. Quintus Cicero. de Pe- tit. Consul. Postremò tota petitio eura vt pompa plena sit, vt illu- stris, vt splendida, vt habeat summam speciem ac dignitatem. De- trahere pompam muneri suo, Id est absque fastu dare. Seneca. de Be- nefic. lib. 2. ca. 12.

Pompalis, adiectiu. Iul. Capitol. in Gordiano, Erat quidem longitudi- ne Romana, canitie decora & pompali vultu, ruber magis quàm candidus.

Pompaliter, aduerb. Iul. Capitol. in Galieno, Gladiatores pompabili- ter ornati.

Pompeli, Populi dicuntur quos Sarnus amnis alluit, incolentes oppi- dum eiusdem nominis. Inde Pompeianum, id est prædium cir- ca Pompeios, Pompeianæ siue ad sicandum optimæ Pompeianæ vitis, ab insitore. Colum. 1. 3. c. 2.

Pompeopolis, ἀπομπεωπολις, Stephano Ciliciæ vrbs. pompo-



Pomponius Mela l.2. in descriptione Cilicia. Deinde vrbs est à Rhodiis, Argiuisque post piratis Pompeio assignante, possessa: nunc Pompeiopolis, tunc Soloë. Hæc etiam Solino testis, postea Traianopolis est appellata, mutato nomine, postquam in ea fato concessit Traianus.

Pompeiorum, Romæ illustri familia fuit, ex qua in primis commemoratur Q. Pompeius, qui contra Numantinos missus, ab eisque superatus, turpem & ignominiosam pacem fecit. Autor Florus lib. 2. Huius filius siue nepos Cn. Pompeius Strabo, magni Pompeij pater, Nouacomum coloniam deduxit: in bello sociali Imperator creatus, de Picentibus triumphauit, vir admodum duræ disciplinæ. Cn. Pompeius, huius filius Syllæ partes secutus est, ab eoque ad uiscendos inimicos in Africam missus, Domitium primum expugnauit, deinde & Iarbam regem cepit, de quo triumphauit ante legitimam ætatem: quare ab exercitu Syllæ Magnus est saluatus. Inde contra Sertorium in Hispaniam profectus, Metelli copijs sese coniungens, eum cum tota factione sustulit. Mox delectus Imperator ad Bellum Piraticum, tribus mensibus id cōfecit. Dein successor L. Lucullo missus, de Mithridate triumphauit. Tigranem Armeniæ regem ei ad genua procumbentem, in regnum restituit. Inde Iberos, Albanos, Iudæos debellauit, capto eorum rege Aristobulo, Extincta vxore Iulia, Cæsaris filia, Corneliam Scipionis filiam, à P. Crasso M. filio uidiuam relictam, vxorem duxit. Neapoli demum acutissima febre correptus, parum abfuit à morte: quæ si contigisset, melius cum eo factum fuisset, ob infrequentis belli ciuili calamitatem. Iam bello ciuili excitato, Pharsalica pugna à Cæsare copijs longè inferiore superatus, & in Ægyptum fugiens, regis perfidia ab Achilla præfecto interfectus est. Triumphum quum ex Oriente victor redisset, bido egit, prænotatis gentium titulis victarum, quæ à Plinio lib. 7. & à Plutarcho in uita eius ordine adnotantur. Filios reliquit Cn. & Sextum Pompeios: quorum ille apud Mundam Hispaniæ urbem interfectus, hic apud Siciliam nauali prælio ab Augusto est uictus. Sext. Pompeius alius, vir Prætorius, sub quo Valerius Maximus militasse se dicit, & quem Ouid. de Ponto pluribus laudibus effert. Huius pater Sext. Pompeius Hispaniæ ceterioris princeps, quum horreis suis uentilandis præsidet, correptus dolore podagræ, misit in triticum sese super genua, leuatiusque siccatis pedibus mirabile in modum, hoc postea remedio usus est. Autor Plin. lib. 22. cap. 25. Apud quem tamen, non Sext. Pompeius, sed Sext. Pomponius est legendum. Qu. Pompeius Rufus, Syllæ è filia nepos, Trib. pleb. cum T. Numatio Planco, aduersissimus Miloni, in cuius causa dixerat paucis post diebus quam Clodius effret occisus, Milo dedit quem ex Curia desideretis: ego dabo quem ex Capitolio mulctetis. Idem Milonem ad se uenientem in hortis aspiciens, misit nuntium ne ueniret. Qu. Pompeius, qui Bithynicus est dictus, summo studio dicendi, multaque doctrina, incredibilique labore atque industria. Huius actio non satis commendabat orationem: in hac enim satis erat copiam, in illa leporem parum. Hæc Cicero. Festus quoque de eodem sic ait, Pompeius Bithynicus, è suppellectili regia signum ephedi mitram tenentis, areamque uentis exercitationis gratia more Græcorum, Romam portauit, & in Capitolio posuit.

Pompeion, Oppidum est Hispaniæ sub Pyrenæis montibus, quod à Ptolemaeo Valconibus annumeratur. Plin. lib. 3. cap. 3. Pompeionenses conuentui Cæsar Augustiano adscribit. Hodie Pompeionam uocant, regni Nauarræ caput.

Pompholyx, penu. corr. πομπύλιξ. Præter uulgatam illam significationem quæ apud Græcos Bullam significat, etiam fuliginem significat albam, in officinis potissimum ærariis è fornacibus euolantè summisq; camini partibus, uel etiam officinæ testudini adherentem. Nomen habet à uerbo πομπύλιξ, quod est bullis effluere, eo quod cameris, summisque fornacibus inæqualiter adherens, quandam bullarum speciem præbeat. Inuenitur etiam Pompholyx natiua inter lapides metallicos, similis iis filis quæ Autumnii præsertim tempore sereno cælo per aërem uolitant. Prioris meminit Galen. lib. 9. Simplicii. Vtriusque autem Agricola in tra. de u. de Metallis.

Pompilus, li, piscis genus, qui alio nomine uocatur Nautilus, quod nauis speciem præ se ferat. uauit. Plin. lib. 9. cap. 29. Inter præcipua autem miracula est qui uocatur nauitios, ab aliis pompilos. Supinus in summa æquorum peruenit, ita se paulatim subrigens, ut emissa omni per fistulam aqua, uelut exoneratus sentina, faciliè nauiget. Postea duo prima brachia retorquens, membranam inter illa miræ tenuitatis extendit: qua uelificante in auras cæteris subremigans brachijs, media cauda, ut gubernaculo, se regit. Ita uadit alto, Liburnicarum gaudens imagine: & si quid pauoris interueniat, hausta se mergens aqua.

Pomponia, πομπωνία, Mater Scipionis ex congressu Iouis (ut credi uolebat) in anguem mutati. Silius lib. 13. Adstabat fœcunda Iouis Pomponia turto, &c.

Pomponius, Atticus, πομπωνίου. Nobilis Eques Romanus, excellenti ingenio, & amicus Ciceronis in primis fuit: unde Atticus Ciceronis est appellatus: qui postquam uidit Cinnæ tumultu Rempublicam esse turbatam, secessit Athenas, ubi longo tempore moratus, & publicè ciuitatis, & priuatim omnium gratiam moribus elegantissimis promeruit: linguam ita probe didicit, ut Attici nomen adsequeretur. Humanitate diuinitisque simul præditus fuit, quibus amicos libenter impartiebat. Num & Ciceronem ab urbe pulsum opibus iouit, & Brutorum ab urbe fugientem nummorum centum millibus est profectus. Erat alioqui grauissimus vir & constantiæ singularis: ut quæ religiose polliceretur, eadem & præstare niteretur. Mendacium nec ipse dicebat, nec pati poterat. Plura Cornelius Nepos qui uitam eius elegantissime scripsit. [Pomponij dicti à Pomponio Numæ filio Plutarcho. in Numa.] Pompeius item alij duo Ciceronis tempore fuerunt: quorum al-

ter L. Pomponius Bononiensis Atellanarum scriptor, quem Solinus refert nunquam ructasse. Alter Cn. Pomponius orator, patronus acer, acerbisque dicendo, & lateribus pugnaus, ut ait Cicero. in Oratore. Julius item Pomponius secundus tempore Quintilianii inter tragicos longè princeps, quem senes (ut ille refert) Pindarum tragicum putabant: compositione atque nitore præstare omnes confitebantur. Tacitus uero de eodem, Pomponius secundus nostris temporibus, Domitio Afro. uel dignitate, uel famæ perpetuitate celsit. Hæc Tacitus. Plin. uero lib. 14. cap. 4. cum cœnam C. principi Germanici filio dedisse ait, in qua uinum centum sexaginta annorum fuit. Pomponius Iuriconfultus ex Pandectarum libris notissimus. Præter hos Pomponius Mela natione Hispanus, insigni opere de situ orbis clarissimus.

Pomponiana pyra, dicebantur ab insitore, mammosa cognominata: à similitudine mammæ. Autor Plin. lib. 15. cap. 15.

Pomum, mi, Generale nomen est omnium fructuum qui ex arboribus elui aptis proueniunt, siue mollium, siue durorum. Pomum tappuach, μῆλον, ὄμαζ. GAL. Pomme, & autre fruit à bon à manger. ITALIC. Ogni frutto da mangiare. GERMAN. Ein tebe fruchtbaum frucht. HISPAN. Todo fruto que tiene la corteza tierna. ANG. An apple or other fruit good to eat. Noces uero ea duntaxat poma uocantur duro quæ operimento sunt. Plin. lib. 15. cap. 22. noces pomorum genere comprehendit & mora, cap. 24. Sic et Ouid. lib. de Nuce, Aunua cultori poma refertur suo. Idem Ouid. Eleg. 8. lib. 4. Trist. Et ne sint tristi Poma sapore facit. Tempus. Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. Prius poma per autumnum numerabis, &c. Poma negat regio. Idem Eleg. 10. lib. 3. Trist. Et lib. 2. Pastor. Dum fierent tarda dulcisa poma mora. Quod autem uulgus Gallorum pomum uocat, id Latini malum appellant. Dictum pomum (ut docet Varro lib. 3. de Rustic. cap. 31.) quasi potomum, quod eius insitio potu, id est aquatione indiget.

Pomus, pomi, fœm. gen. Arbor pomifera. Pomus tappuach, μῆλον. GAL. Pommier. ITAL. Melo pomaro. GERMAN. Ein äpfelbaum. HISPAN. El manzano. ANGLIC. An apple tree. Tibullus lib. 2. Eleg. Tunc uicibus abiectis confuta pomus. Tunc bibituriguas fertilis hortus aquas.

Pomarium, rij, Locus arboribus pomiferis constitus. Pomarion, παράδεισος, μῆλον. GAL. lardin planté de pomniers. ITALIC. Giardino, luogo piantato di pomari. GERMAN. Ein baumgarten. HISPAN. Huerto plantado de arboles como manzanos. ANGLIC. An orchard. Propert. lib. 3. Nec mea Phæacas æquant pomaria syluas. Ouid. lib. 4. Metamorphos. Id metuens solidis pomaria cluserat Atlas Mœnibus. Aliquando pomarium dicitur locus ubi reponuntur poma: τῶν φρούτων. GAL. Lieu propre à garder fruits. ITAL. Luogo da guardar frutti. GERMAN. Ein Obstgarten. Ein ort in welchem man alteren oys hinbehalten. HISPAN. Lugar para guardar la fruta. Plin. lib. 15. cap. 16. docet pomaia contabulata faciendâ in loco sicco & frigido, in quibus sint fenestræ Septentrionales quæ serenis diebus pateant.

Pomarius, rij, Pomorum uenditor, τῶν πομπώνων. GAL. Fruitiery uendeur de fruit, comme pommes. ITAL. Colui che uende pomi. GERMANIC. Ein Obsthändler. HISPAN. El que uenda la fruta de los. ANG. A seller of fruit. Horat. 2. Ser Sat. 3. Edicit pilicator uti pomarius auceps, Vnguentarius, ac Tusei turba impia uici Mane domum ueniant.

Pomifer, ra, rum, adiectiuum, ferens poma. Pomifer, πομπώνος. GAL. Portant pommes, portant fruit. ITAL. Che produce pomi. GERMAN. Obstträger. HISPAN. Cosa que trabe o cria aquella fruta. ANGL. That bears or brings forth apples or fruit. ut Arbor pomifera. Columella lib. 5. cap. 9. Superest ratio pomiferarum arborum. Autumnus pomifer. Ouid. ad Pisonem, Annus pomifer, Horat. 3. Carm. Ode 23. Montes pomiferi. Ouidius 1. de Ponto. [Et Sueton. cap. 37. in Calig. Pomiferæ arbores.]

Pomofus, a, um, ut Pomofa corona. Pomofus, πομπώνος. GAL. Plein de pommes. ITAL. Pieno di pomi. GERMAN. Vol Dps oder Obst. HISPAN. Llano de manzanos. ANGL. Full of apples. Propert. 1. 3. Eleg. 2. Insitor hic soluit pomofa uota corona, Quum pyrus inuito stipite malum rali.

Pondero, Ponderosus, Vide PONDVS.

Pondo, Nomen indeclinabile, & neutr. gener. Libra, hoc est pondus duodecim unciarum. Πῶνδος maneb. μῆλον, ὄμαζ. GAL. Le poids d'vne liure. ITAL & HISPAN. Libra. GERMAN. Ein pfund. ANGLIC. A pound weight. [Laserpitij libram pondo diluunt, Plaut. pseud. sc. 2. a. 3. Addas auri pondo unciam. Plaut. Men. sc. 3. a. 3. & Rud. sc. Nepuno, neque pilcium vllam unciam pondo hodie cepi. Da faciundas in aures pondo duum numum. &c. Plaut. Mena. sc. 3. a. 3. Quod pondo te esse censes nudum? Nudus in stus centum pondo es. Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. Quinril. l. 6. c. 4. Torquem aureum centum pondo. Plin. lib. 9. cap. 30. Reliquiæ afferuatæ pependunt pondo dcc. Calepinus Perottum secutus, putauit pondo esse pondus duodecim librarum. Sed uterque deceptus est corrupto Liuij exemplari. Nam ubi illi legunt, Pondo bina & sex libras, castigatiora exemplaria habent, Pondo bina & semibras. Locus Liuij est lib. 22. ad quem lectorem breuitatis causa remittimus. Hunc errorem primus notauit Budani in lib. de Affe. Accipitur nonnunquam pondo pro nomine pondus, unde Liuus lib. 4. ab Urbe, scribit, coronam auream librarum pondo Ioui dicatam fuisse. Plaut. in Rud. Neque piscium vllam unciam pondo hodie Cepi, nisi hoc quod nunc fero in reti. Hinc sunt composita dipondium, uel dupondium, & tripondium. de quib. suis locis.

Pondus, ponderis, Rei alicuius grauitas. Πῶνδος mescheal. GAL. Pois, charge. ITAL. Peso, carico. GERMAN. Ein schwere, etia gewicht. HISPAN. Peso del cargo. ANGLIC. Poise, weight. Plaut. in Amphit. Hand malum pondus est huc pugno. Item pondus, quod librando ad stateram ponderatur. Cic. in Caione Maiore, Magnum auri pondus. Sunt mihi quæ ualeant in italia pondera







**Positura, ræ, Situs, siue positio.** { פּוֹסְטוּרָה *teschumeth*. *Sic.* GAL. I. Situation, afflicte. *ITA.* *Sito.* GERMAN. *Stellung* / *gelegenheit*. *HISPAN.* *Postura*. *ANGLIC.* *Situation or placing.* } *Gell. lib. 4. cap. 1.* Ut animaduertetur quo habitu, quaque forma, quaque positura stellarum aliquis nascetur. Syllabam dicimus esse longam posituram quum uocalem immediate sequuntur duæ consonantes, quarum prior cum ea uocali in eadem syllaba coheret. Nam si consonans utraque ad sequentem pertinet syllabam (quod mutam liquidam subsequente contingere solet) non efficiunt posituram. [*Idem. Gell. cap. 21. lib. 2.* Figura posituraque sideris. *Et cap. 3. lib. 5.* Iunctura & positura ligni (de fasciculo.) *Gellius cap. 7. lib. 10.* positura uerborum.]

**Positio, onis, Situs, siue (ut barbari loquuntur) situatio.** { פּוֹסְטוּת *teschumeth*. *Sic.* GAL. I. Situation, afflicte. *ITAL.* *Posizione*, *sito*. GERMAN. *Stellung* / *ort*. *HISPANIC.* *Postura*. *ANGLIC.* *Situation, placing or setting.* } *Quintilian. lib. 3. cap. 7.* Illa propria quæ ex loci positione aut munitione sunt. [*Senec. l. 6. de Consol. ad Helu.* Positio amœna urbis. *Idem Senec. Epist. 65.* In quacunque positione metis (i. statu.) *Et Quintilian. Declam. 280.* Ius ipsa legis positione manifestum.] *Colum. l. 1. c. 6.* Naturalis calor contigit positione cæli, & declinatione. *Idem.* Nam ea cæli positio maxime frigida, & minime humida est. Quibus in locis situm cæli appellat loci situm certam partem respicientem, quem uulgus *aspectum* uocat. *Cicer. pro Flacco.* De quorum urbis positione propter pulchritudinem, etiam inter deos certamen esse proditum est. [A Dialecticis & Rhetoribus positiones appellantur ipsa ueluti fundamenta, quibus argumenta inniuntur. *Quintilian. lib. 2. cap. 10.* Qui aliquando etiam argumenta ex ipsis positionum uitis ducimus. Positio item apud Iurisperitos, fundum, sortem, summam significat. *Ulpian. lib. 3. D. de annu. legat.* Hoc sequimur ut pro positione patrimonij, sine vexatione & incommodo heredis fiat, id est, pro summa, pro uiribus pro facultatibus. *Idem l. 2. D. de pecul.* Si uero eandem peculij positionem reliquit, debere eum deducere.]

**Pons, pontis, à pendo, quod ueluti in aere pendeat: & significat omne per quod super aquas transimus.** { Πόντις. *GALLIC.* Vn pont. *ITALIC.* Ponte. GERMAN. *Ein Bruck*. *HISPAN.* Puente para passar rio. *ANG.* A bridg. } *Plin. lib. 8. cap. 3.* Territis spatio procul pontis à continente porrecti, &c. [*Quid. El. 10. lib. 3. Trist.* Pèrque nouos pontes. (glacies) subterlabentibus vadis. *Idem 6. Fast.* Pontibus & magno iuncta est celeberrima circo Area. Ponteni. *Martial. Epigr. 32. lib. 12.* pro mendicis posuit. *Et Iuuen. Satyr. 14.* Et aliquis de Ponte, &c. Inter duos pontes, locus Romæ. Vbi & uide *Plutarch. in Valer.* Accipitur & pro scalis nauticis quæ Græci *κλάδεις* uocant. *Virg. lib. 10. Æneid.* Interea Æneas socios de puppibus altis Pontibus exponit. Per pontem olim ferebantur suffragia: unde Sexagenarios de ponte deicere, pro uerbo dicitur pro suffragio priuare, uel omnem autoritatem adimere. *Uide Eras. Roterodami Adagia.* [E ponte tamen deicere pro è ponte in flumen deturbare dicunt Latini. *Sueton. in Cas. cap. 80.* Cunctati (Cassius, & Brutus) utrumne illum è ponte deicerent, atque exceptum trucidarent.]

**Ponticulus, diminutiuum, Paruus pons.** { Πόντιον. *GAL.* Vn petit pont. *ITAL.* Ponticello. GERMAN. *Ein Brucklein* oder ein Stang. *HISPAN.* Pequena puente. *ANGL.* A little bridge. } *Cic. 5. Tusc.* Et quum fossam latam cubiculari lecto circumdedit, et usque fossæ transversum ponticulo ligneo coniunxisset, cum ipsum quum fores cubiculi clauserat, detorquebat. [*Sueton. in Cas. cap. 31.* Ponticulum transire.]

**Pontones, Naues quib. in traiciendis amibus loco portum utimur.** { Πόντιον. *GALL.* Bancs à passer riuier, barques plattes. *ITAL.* Pontoni, fabriche da passare un fiume. GERMAN. *Schiff mit weichen man ubet die stoff fart.* *HISP.* Pontones y barcas para passar el rio. *ANGL.* Ferry boats. } *Papinianus.* Quia uia confirmari solet uel ciuitate reuus, uel usque ad uiam publicam, uel usque ad flumen in quo pontonibus traiciatur. *Apul.* Et si uado non poterunt, pontonibus transibunt. *Cas. 3. bell. Ciuil.* Pontones, quod est genus nauium Gallicarum, Lyssi reliquit. [*Gell. c. 25. l. 10.*]

**PONTIA, Πόντια.** Vulgò *Ponzo*. Insula est vna Oenotridum, litori Lucano adiacens eregione Velix. *Plin. lib. 3. cap. 7.* Contra Veliam Pontia & Ischia, utroque uino nomine Oenotrides, argumentum possessæ ab Oenotriis Italix. [*Suet. in Tiber. cap. 54.* Neronem in insula Pontia. (fame necauit) Drusum in ima parte Palatij.] Sunt item Pontia insulæ duæ, non longè à Palmaria eregione Formiarum, in quibus turtures ac coturnices quum ad Italiam ueniunt, prima uolatura requiescendi causa paucos dies morantur. *Autor Varr. Plin. lib. 3. cap. 6.* Ab his ultra Tiberina ostia in Antiano, Astura, mox Palmeria, Sinonia, & aduersum Formias Pontia.

**Pontifex, pontificis, Sacer magistratus (ut inquit Scauola) à posse & facere dictus: uel (ut inquit Varro) à ponte, quia Sublucius pons à pontificibus factus est primùm, & restitutus sæpe.** { Πόντις *chobén.* *ισχυρος, ἀρχαῖος.* *GALL.* Ministre des choses diuines, pontife. *ITAL.* Pontifice. GERMAN. *Ein Præstet* oder oberster tein vorstender heptiger ding. *HISPAN.* Perlado en las cosas sagradas. *ANGL.* A bishop. } *Cicer. ad Attic. lib. 4.* Calendis Octobris habetur senatus frequens, adhibentur omnes pontifices qui erant senatores, à quibus Marcellinus, qui erat cupidissimus mei sententiam primus rogatus, quaesuit quid essent in decernendo sequuti. Tum Lucullus de omnium collegatum sententiam respondit, Religionis iudices pontifices fuisse, legis Senatuum, se & collegas suos de religionis statu fuisse, in senatu de lege, &c. Libri Pontificum, *Horat. 2. Epist. 1.* Cœnæ pontificum, *Idem 2. Carminum, Ode 14.* Religio pontificum. *Cicer. pro domo sua,* Secures pontificum, *Horat. 3. Carm. Oda. 2.* Erant autem maiores & minores pontifices, inter quos

summus pontifex, maximus dictus est, quod maximarum rerum, quæ ad Sacra & religionem pertinent, iudex esset. Numa pontificem fecit, eique sacra omnia attribuit, eisque scitis sacra omnia priuata, & publica subiecit, instituitque ut idem pontifex non caelestes modo caeremonias, sed iusta quoque funebria placandisque manes edoceret. *Autor Linius lib. 1. ab Vrbe condita.* [Pontifices Instituti à Numa: & uide de *Cl. Plutarch. in Num.* De Pontificis Maximi officio. *Idem.* Item, Pontifici maximo abesse Romam non licet. *Plutarch. in Fabio.* Pontificis maximi oculos uelamentum à funeris conspectu arcebat. *Senec. cap. 15. de Consol. ad Maritiam.*]

**Pontificatus, huius pontificatus, Pontificis dignitas, sicut Consulatus, dignitas Consulis.** { Πόντις *chobunnáb.* *ἀρχισυνάγωγος.* *GAL.* Pontificat, l'estat de pontife. *ITAL.* Pontificato. GERMAN. *Das obersten Præstet ampt* und wurd / *Dischöpfthuab.* *HISPAN.* Dignidad de perlado. *ANGLIC.* The dignitie of a bishop. } *Cicer. de Aruspicum respon.* Qui status, solennisque caeremonias Pontificatum, rerum benè gerendarum autoritates, augurio conueneri putauerunt.

**Pontificia, pontificum, Quod est pontificis.** { Πόντις *chobunnáb.* *ἀρχισυνάγωγος.* *GALL.* De pontife & prelat. *ITALIC.* Da pontifice. GERMAN. *Præstet.* *HISPANIC.* Cosa de perlado. *ANGL.* Of a byshop. } utius Pontificibus constitutum: cuiusmodi hodie est, quod Canonicum dicitur. *Cic. 3. de Nat. Deo.* Docebo meliora me didicisse de colendis diis immortalibus iure pontificio, & more maiorum. *Cic. 1. de Nat. Deor.* Deinde nominum non magnus numerus, ne in Pontificiis quidem nostris, &c.

**Pontificium, substantiuum, Pro cognitione & autoritate pontificis.** { Πόντις *chobunnáb.* *ἀρχισυνάγωγος.* *GAL.* L'autoritè & office de Pontife. *ITAL.* Autorità & ufficio di pontifice. GERMAN. *Das hohen Præstet stand* ampt und ansåhem. *HIS.* La dignidad del perlado. *ANGL.* The autoritie and office of a bishop. } *Gell. lib. 1. cap. 13.* Resemel statuta deliberataque ab eo cuius negotium id pontificiumque esset, &c.

**Pontificalis, pontificale, Quod ad pontificem pertinet.** { Πόντις *chobunnáb.* *ἀρχισυνάγωγος.* *ITAL.* Pontificale. GERMAN. *Das iudien Præstet an gehört.* *HISPAN.* Cosa perteneciente a perlado. *ANGLIC.* Belonging to a bishop. } ut Pontificalis autoritas, apud *Cic. 2. de Legibus.* Itaque usus tantummodo pontificis esset, si pontificalis maneret autoritas. Pontificalis honor. *Quid. 3. Fastor.* [Cæsar innumerus quos maluit ipse mereri. Accessit titulus Pontificalis honor. *Suet. in Aug. cap. 44.* Pontificales ludi.] Ius pontificale. *Cicer. 2. de Legibus.* Sacrum pontificale. *Quid. 1. Fastor.* Pontificalis cœna, dicebatur opipara, sumptuosa & exquisitis epulis instructa quales esse solent Pontificum cœnæ. *Uide Macro. 3. Satyrn.* & *Chiliad. Erasmi.* Pontificales libri, in quibus sacræ caeremoniæ continentur.

**PONTINA, palus, Πόντιν.** Vulgò *Li maruti*. Volscorum palus iuxta Forum Appij, haud longè à Tarracina, distans ab vrbe xxix. passuum millibus. Hæc palus à Cornelio Cethego Consule exiccata est, & ex ea ager factus, ut tradit *Plinius lib. 4. cap. 7.* *Lucan. lib. 1.* Et qua Pontinus uia diuidit uda paludes. Melius Pontina.

**\*PONTINVS, Vir fortissimus: laborum, periculorum, consiliorum Ciceronis socius: ut ipse testatur de *Proinc. Consul.* Modò ille meorum laborum, periculorum, consiliorum socius C. Pontinus, fortissimus uir, ortum repente bellum Allobrogum, atque hæc scelerata coniuratione excitatum, præliis fregit, eoque domuit qui lacerassent: & ea uictoria contentus Repub. metu liberata quieuit.**

**PONTONES, Vide PONS.**  
**PONTUS, Πόντος, gen. masc.** *GALLI Mer.* *ITAL.* Mare. GERMAN. *Das Meer.* *HISPAN.* La mar. *ANGLI.* The sea. } gen. masc. propriè dicitur mare illud quod à palude Mæotide usque in Tenedum protenditur: sed ubi primùm se arctat à Tenedo incipiens, à casu Helles, uocatur Hellespontus: ubi se expandit, Propontidis: ubi iterum arctatur, Thracius Bosphorus: ubi autem latissimè diffunditur, Pontus Euxinus, qui curuatus in figuram Scythici arcus, committitur ostio Mæotidis paludis, idque ostium Cimærius Bosphorus uocatur. [Figuratè autem pro quouis mari ponitur, ut apud *Virg. libro 1. Æneid.* -ingens à vertice pontus. In puppim ferit, &c. [*Tibull. l. 4.* Et tellus ferro, pontus confinditur ære. *Idem:* Oceanus ponto, qua continet orbem. *Quid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.* Vidimus ingentem glacie consistere pontum. *Tibull. lib. 4.* Qualis & in curuum Pontus confluxerit orbem. *Idem.* Vel si interrupto nudaret gurgite Pontum. Deducunt *Πόντος* quod in mari maximis laboribus ferre cogamur.] Est præterea Pontus, & Scythiæ flumen, in quo thracicus lapis inuenitur, qui aqua accenditur, & restinguitur oleo, ut refert *Dioscorid. lib. 5. cap. 93.*

**PONTVS, Πόντος, gen. masc.** Nerei filius & Neptuni, ut *Eusebius libro 1. Præp. scribit.* Unde pontus mare dici uideatur. Alij pontum dici existimant mare, à Πόντος, quod est mergo uel à Πόντος, id est labor, quia sit laboribus plenus. Ridiculè per contrarium dici arbitrantur, quod careat ponte. Propriè autem id mare pontus appellatur, quod à palude Mæotidis usque in Tenedum protenditur. GERMAN. *Das meer so sunst das Euphrates genennet wird / streckt sich vom Mæotiden bis an den fargen oberfart in Thracia.*

**PONTVS, Πόντος, gen. masc.** Proincia Asia minoris, à Ponto rege sic cognominata, crudelitate Medæ, & maleficarum herbarum prouentu nobilitata. *Virgil. Eclog. 8.* Has herbas, atque hæc Ponto mihi lecta uenena Ipse dedit Mæris: nascuntur plurima Ponto. Pontus item frequentissimus est Castor, cuius testiculi ad medicamenta expetuntur. *Idem 2. Georg.* Virgataque Pontus Castorei. Claudatur autem Pontus (ut *Strab. refert. lib. 1. 8. 9. u.*) ab Occidente Haly flumine: ab Oriente Colchide: à Meridie, minori Armenia: à Septentrione, mari Euxino. *Ptolemæus uero lib. 5. pauculo aliter.* Pontus, inquit, ab Occasu, ore Ponti, & Thracio Bospho-



rotā Meridie, regione quæ propriè Asia dicitur : à Septentrione parte Euxini maris terminatur. Eius ciuitates insignes sunt, Chalcedon, Nicomedia, Nicæa. In Ponto regnarunt Mithridates, Eupator, & Pythodorus regina. Ex Ponto fuit Aquila, veteris testamenti interpres, & Marcion hæresiarques : qui quauis Christianus videri vellent, alium tamen creatorem omnium rerum esse dicebat, quam CHRISTI Patrem, illumque maiorem accebat.

**Poponticus**, a, um, *ποπώντιος*, vt ponticum absinthium, apud Columel. lib. 12. cap. 35. Freti Pontici fauces, Senec. *Mædea*. Humus Pontica. Ouid. 3. de Ponto. Pontica nux: eadem quæ Auellana, quod in Ponto plurimum abundet. *ισθμὸς ἄγχιος*.

**Popopæ**, D. cebatur qui victimas venales habebat, & qui ligabat eas ad altare, feriebatur. *Propert. lib. 4.* Succinctaque calent ad noua sacra popæ. *Spartianus in vita Geta*, percussit hostiam popa nomine Antonius. *Suetonius in vita Caligula, capite 31.* Admota altaribus victima succinctus poparum habitu elato altè malleo, cultarium mastravit. Accipitur nonnunquam popa metaphoricè pro guloso & insatiabili. *Perfius Satyr. 6.* At illi tremat omento popa venter.

**Poppanum**, ni, penultim. corrept. *ποπώνη*, Placenta lata, tenuis, rotunda, quam diis veteres offerebant: sed & pro quocunque libo capitur. *Iuuenal. Satyr. 6.* Scilicet & tenui popano corruptus Olius. Iustus autem Pollux ait Placentam esse, quæ in sacrificiis antiqui utebantur. Cuius dictionis frequens est vltus apud *Aristophanem*. Calepinus putauit popana esse vnguenta quædam pinguis, adducens testimonium ex *Iuuenal. Satyr. 6.* ridendaque multo Panetumet facies, aut pinguis popana Spirat, & hinc miseri viscantur labra mariti. Quo tamen in loco constat Poppæana legendum esse, non Popana. Quod miror Calepinum non animaduertisse, quum alioquin in priore carmine integer pes defuturus sit.

**Populus**, Vide POPVLVS, masc. gen.

**Populivus**, Prænomine Marcus, Flamen Carmentalis fuit, cui in sacrificiis occupato quum nuntiaretur seditio plebis aduersus magistratus concitatur, vt erat lana indurus, in concionem ascendit, seditionemque sua autoritate sedauit. Duo præterea a huius celebrantur Populij: quorum alter ad Antiochum, Ptolemaum Ægypti regem obidentem, legatus missus, quum mandata sua Antiocho expulisset, vt à Rege socio & amico Populi Romani abstineret, regem cunctantem, responsumque differentem, virgula circumscripsit, denuntians Populum Romanum omnia hostiliter cum illo esse acturum, si spatium illud egredere, priusquam sibi responderet. Admiratus itaque hominis confidentiam Antiochus, respondit se in Pop. Roman. potestate fore: solutaque obsidione in regnum se recepit. Alter cognomento Lænas, de quo Valerius inter ingrati animi exempla commemorat, quum à Cicerone in causa capitis esset defensus certissimèque periculo liberatus, nullam non modò patrono retulisse gratiam, verum etiam magni beneficij loco ab Antonio popofuisse, vt ad occidentum Ciceronem mitteretur: qui re facile impetrata, viro innocentissimo, optimèque de se merito, cui salutem debebat, vitam eripuit.

**Popinā**, næ, penultima producta à popa, Locus vbi publicè opsonia, carbones cocta, ac delicatè confecta venditatur, comedunturque: vel privatim vbi gulosa familia extraordinariè ligurire, & heluari consuevit, auiore *Valla in Rodensm.* *ἡ πόπινος, ἡ πόπινος*. GAL. Rotissime, cabaret, cuisine. ITA. *Bottega di pizza cognolo, bottega di salicciatino, hosteria, tauerna*. GERMAN. *Ein Präterey Bäckhaus*. HISPAN. *Coquina, taberna*. ANGLIC. *A kitchen*. *Plaut. in Amphitr.* Interea dum isti certant, in popinam deuortandum est mihi. Lances detergam omnes, omnèque trullas hauriam. *I Senec. cap. 5. de Tranquill. Deme testes & spectatores (Cænz lautæ) non eo popina secreta delectabit: Idem cap. 10. de Consol. ad Heluiam, Popinæ scientiam proficulus Apicius. Popinæ & Ganæx. Suet. in Tib. cap. 34.* Popinarum coercitio Ædilium erat. *Suet. in Claud. cap. 38.* In iis olim omnia venabant. *Sueton. in Neron. c. 16.* Accipitur nonnunquam popina pro delicatioribus cibis qui in ganca vendi consueverunt. *Cic. 3. Philip.* Sed quum tam atroci edicto nos coactauisset, cur ipse non affatènum putatis re aliqua tristi & seueratino & epulis retentus & alea est, si epulæ potius, quàm popinæ dicendæ sunt.

**Popinariæ**, popinæ dominus, *ἡ πόπινος*. *Lampridium in Alexandro Seuero*: Cùm Christiani quendam locum qui publicus fuerat, occupassent, contra popinarij dicerent sibi eum deberi, rescripsit melius esse vt quomocumque illic Deus colatur quàm popinariis dedatur.

**Popinones**, Helluones, gulones, qui se popinis dedunt. *ἡ πόπινος*. GAL. Hanteurs de tauernes & cabarets, frians, gourmans: yurongnes. ITA. *Lecardi, ghiotti, tauernieri*. GERMA. *Schtemmer, Bäckbrüder*. Die fænets in den Bäckhäuseren ligen lügen judempffen. HISPAN. *Golozos que usan las glosinas*. ANGLI. *That hauntes and useth tauernes, gluttons, drunkards*. *Hor. sat. 2. Serm.* Imbecillus, iners, sim quiduis, adde popino. *Suetonius de Clar. Gram.* Lurconem & nebuloſonem, popinonemque appellans, & vita scripturique monstruosum.

**Popinor**, aris, Helluor & indulgeo popinis. *ἡ πόπινος, ἡ πόπινος*. GAL. Gourmander & yurongner, hantet tauernes & cabarets. ITA. *Dinorare, traguggiare, dar si alla gola*. GERMA. *Schtemmen mit præsinn stano in indroltgen*. HISPAN. *A golosar*. ANGL. *To haunt tauernes, to eat and riot out of due time*. *Iul. Capit. Dum Galienus popinatur, & balneis ac lenonibus reputat vitam.*

**Popinatio**, onis, nuncupatur à Gellio, quæ alio nomine dicitur heluatio, quam Gæci *δολοσ* vocant. *GALLI.* Yurongnetie, gourmandie. ITA. *Essè dinorare & traguggiare*. GERMA. *Bäckung, fräßung*. Das voll wäsen mit schtemmenont dem pffen. HISPAN. *Obrá de golosar*. ANGLIC. *Haunting of tauernes*.

**Popinator**, otis, *ἡ πόπινος*. *Macrob. Saturn. l. 7. c. 14.* Quod genus apud popinatore, pleraque scitamentorum cernimus proposita, ampliora specie quam corpore.

**Popinalis**, le, Quod ad popinam spectat. *ἡ πόπινος*. GALL. De cuisine. ITA. *Di cucina*. GER. *Das der prätereey der Bäckhaus ist*. HISP. *De cozina*. ANG. *Belonging to a kitchen*. *Columel. l. 8. c. 16.* Tunc celebres erant deliciae popinales quum ad mare deferebantur viuaria.

**Pöplës**, poplitus, Pars opposita genu quæ curuatur: dicta quod poplitetur. *ἡ πόπινος, ἡ πόπινος*. GAL. Le jarret. ITALIC. *Garlego sotto el ginocchio*. GERMANI. *Die enterschelb*. HISPAN. *Rodilla*. ANG. *The hump of one legge behind the knee*. *Columel. lib. 6. cap. 12.* Si dolore neruorum claudicat, oleo & sale genua poplitèque & crura confricanda sunt donec sanetur. *Curt. l. 6.* Posteaquam deficiente sensu, poplitibus semet excepit. *Liu. l. 2.* Quosdam & iacentes visuos succis femoribus poplitibusque interuenerunt.

[Poplus, Vide populus.]

**POPPEA**, Sabina, T. Olij filia, à Poppæo Sabino auo suo ita nominata, mulier forma nobilitatèque insignis fuit, quam primis nuptiis Rufo Clauo coniunctam, M. Otho primum in adulterium, deinde & in matrimonium suum pellexit. Verum quum incautus apud Neronem principem vxoris formam laudaret, captus amore eius Nero, Othoni consuetudini eius interdixit: deinde & in Iustitiam sub specie honoris eo relegato, matrimonio eam sibi copulauit. Obiit fortuna Neronis irata, actu calcis, quum grauida esset ab eo percussa. *Autor Tacit. Annal. l. 16.*

[Papia Poppæa lex: Vide Papia.]

**Poppæanus**, a, um, denominat. vt Vnguenta Poppæana, à Poppæa inuenta, vel quibus illa præcipue vsu solebat. *Iuuenal. Satyr. 6.* ridendaque multo Panetumet facies, aut pinguis Poppæana Spirat, & hinc miseri viscantur labra mariti. Sic enim legendum, non vt corruptè Calepinus, popana. Poppæana autem sunt vnguenta ex asina lacte composita ad conciliandum faciei decorem, quibus Poppæa vxor Neronis, vt inquit *Plin. lib. 11. cap. 41.* utebatur, quinquentas asinas per omnia secum sacras trahens, balnearum etiam folio totum corpus illo lacte macerabat, extendi quoque cutem credens.

**Pöppysmata**, *ἡ πόπινος*. GALL. Vn son de bouche, ou en frappant les mains paulme sur paulme pour flater vn cheual sarouche. ITALIC. *Verzè, vn sono di bocca che si fa palpando vn cavallo*. GER. *Das geschreyen vnd streichen so man den vordere nider vngesempit vnd freitigen toffen thut*. HISP. *Siluo's sonido de la boca à manos*. ANGLIC. *Fairo speaking or gentle handling of vn vul y horses*. Propriè dicuntur ea vocis blandimenta quæ sunt equis indomitis cum tractatione manuum. *Iuuen. Satyr. 6.* Præbebit vati crebrum poppyfina roganti: id est crebram manuum tractationem, cum quadam vocis adulatione nam sit à *ποπύση*, quod est sibilo, vel adulo. Est & *ποπύση* (vt quidam exponunt) idem quod plaudere, hoc est illis manibus inter se, & palma cum palma collata, plausum edere. Dicitur etiam in eadem significatione poppyfimus. *Plin. lib. 28. cap. 2.* Fulgetras poppyfimus adorare confensus gentium est. Quid verè poppyfimus sit, vide in dictione PALPVM.

**Populā**, a. Verrucæ sunt eminentes. *Cornutus in Persium.*

**Populnus**, Vide Populus faem. gen.

**POPVLONIA**, a, siue Populonia, nij, *ποπυλονία*. *Ptolem.* Oppidum est in litorè maris Tulci: non procul à Pisis, portum habens non ignobilem è regione Iliuz insulæ. Meminit huius oppidi. *Plin. lib. 3. cap. 5. & 6.* *Ptolem. libro 3. & Pompon. lib. 2. Virg. lib. 10. Æn.* Sexcentos illi dederat Populonia mater. Expertos belli iuuenes: ast Iliua trecentos Insula inexhaustis Chalybum generosa metallis. Hodie *Plumbinum* vocant.

**populūs**, li, antepenul. corrept. singul. numer. mascul. generis. Vltus ciuitatis multitudinem significat, iuris consensu & concordia communione sociatam. [Quid Populus à piebe distet. *Gell. cap. 20. lib. 10.* Populum tamen pro plebe. *Liu. 6. bell. pun. dixit.*] *ἡ πόπινος, ἡ πόπινος*. GALL. Peuple. ITALIC. Popolo. GERMAN. *Ein volc oder gange gemetad eintr stat*. HISPAN. *Ni Pueblo*. ANG. *The people*. Populum vocauit Romulus multitudinem non mil tantem. *Plutarch. in Romul. Senec. Epist. 78.* Quantus populus (inquit) mortuorum. *Idem cap. 9. de Tranq.* Cœnare sine populo (id est sine multitudine seruorum. Item, Populi. homines, *Plaut. pseud. sc. 7. a. 4.* Populi strenui mihi damno sunt (i. homines.) *¶ Tu vero vrbano securta, deliciae populi. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1.* Hunc tamen (Agamemnonem) vtilitas Populi mouet. *Ouid. 13. Met.* Dicitur & Poplus: vt bellum verè & pudicum prostibulum popli. *Plaut. Aul. sc. 1. a. 2.* Custos herilis decus popli. *Plaut. Curc. sc. 3. a. 3.* Cum Telebois bellum est Thebano populo. *Plaut. Amphitr. prologo.* Item dedunt se in ditionem & a. bitratum Thebano populo. *Ibidem sc. 1. a. 1.* In concione omni populo. *Plaut. pseud. sc. 1. a. 1.* Ne populus quod ames si sciat, tibi sit probro. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 1.* Aut ad populum, aut in Iure apud Iudicem res est. *Plaut. Men. sc. 2. a. 4.* Cum populo agere, vide ago. Cras populo prostituam vos. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1.* Fraus populi. (conuicium in Lenonem) *Plaut. pseud. sc. 3. a. 1.* Si quis, vt in populo, nostri non immemor. *Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist.* Populi peruenit in ora: In populi quicquam si tamen ore meum est. *Ouid. Eleg. vlt. lib. 3. Trist.* Carmina cum primum populo Iuuenilia legi. *Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist.* *Virg. 1. Æneid.* Hinc populum latè regem, bellòque superbum Venturum excidio Libyæ. Populi, nationes, gentes diuersarum ciuitatum. *Ibidem* Litoraque, & latus populos. *¶ Populus à Columel. de apibus dicitur l. 9. c. 13.* Id ne fiat duo populi coniungi debent, qui possint adhuc integras ceras explere.

**Popellus**, li, diminutiuum, Plebecula. *ἡ πόπινος*. GALLI. Perit peuple. ITA. *Popol picciolo*. GERMAN. *Ein volcklein* & das schickel arfndtlin. HISPAN. *Pueblo menudo*. ANG. *The simple pore people*. *¶ Perf. Sat. 4.* Autè diem blando caudam iactare popello. *Horat. l. 1. Ep. 7.* Vulre iuni



teium mane Philippus Vilia vendentem tunicato seruta popello Occupat.

Popularis, populare, Quod est populi. { idem dicitur, dicitur. GAL. Populaire, du peuple. IT A. Popolare, di popolo. GER. Das des volcks. H I S P. Cosa de pueblo. ANG. Of the people. } Horatius de Arte, & popularis Vincentem strepitus, & natum rebus agendis. Interdum popularis dicitur gratus, charus & gratus populo, qui sibi populi fauorem conciliat, quique populi est studiosus. Cicero, Nil tam populare quam bonitas. Lilius, Et quo nihil popularius est, quibus artibus petierat magistratus, iisdem gerebat. Interdum dicitur plebeus, vilis, & ignobilis. Plautus, Præstat diuitem esse ac popularem, quam nobilem & mendicem. Popularis item dicitur qui est eiusdem conditionis, generis, sortis & fortunæ. Item qui socius est & particeps eiusdem sceleris, factionis, coniurationis, &c. Terentius in Phorm. Amicus summus meus, & popularis Gera, erat enim & ipse seruus. Quid si popularis, quod eiusdem gentis esset? [Salustius in Catilin. Cum ad iusturandum populares sceleris sui addiceret (Catilina.)] Popularis item dicitur ciuitas. Terentius in Adelphi Obsecro populares ferte misero, atque innocenti auxilium. [Plautus. Aut. se. 1. a. 3. Optati ciues, populares, incolæ. Gellius. cap. 3. lib. 5. Popularis eius oppidi fuit.] Ponitur aliquando popularis pro subdito, auctore Bud. Lilius. bell. Maced. Tentando nunc sociorum, nunc popularium animos, id est, qui in ditione eorum atque imperio erant. Populari nomine vocare, est vocare nomine vulgò à populo usurpato. Plinius. lib. 13. cap. 4. Populari etiam nomine à nobis appellantur balani. Ita popularia verba apud Ciceronem in Officio.

Popularia, dicebantur loca ubi plebs sedebat. Suetonius in Domitio. Et quia pars maior inter popularia deciderat, &c. [Suetonius in Claudio. ca. 25. In popularia deducti (Germanorum legati) &c.] Vide Equestria in EQVVS. Item popularia, nugatoria, puerilia. Laberius apud Nonium. Popularia agimus per ludum. Popularia sacra, ut Laberius inquit, sunt quæ omnes ciues faciunt, nec certis familiis attributa sunt, ut Fornacalia & Palilia. Sic dicta quòd populo grata essent, propterea quòd tunc in populum missio fieret ab eis qui gratiam plebs captabant: & hoc duplici modo: aut de Repub. bene leniendo: & ea quæ ad populi salutem spectant recta cum ratione agendo: aut largiendo & adulando, vel aliis corruptelis benevolentiam captando.

Popularitas, atis, Studium & cultus populi, hoc est affabilitas, humanitas, blanditiæ quibus populi fauorem aucupamur. [Quintilianus. Popularitas, signum affectati regni.] Popularitas, signum affectati regni, & humanitas, & humanitas, & humanitas. GAL. Popularité, amitié & humanité enuers le peuple. IT A. Affabilità, humanità verso il popolo. GER. Geseßschaft vnd freundschaft mit dem volck. H I S P. Humanidad y halages en amor y voluntad del pueblo. ANG. Courtesy and humanity towards the people. Suetonius in Caligula. cap. 15. Incendebat & ipse studia hominum omni genere popularitatis. Ibidem. pari popularitate damnatos relegatosque restituit. Plinius. ep. 17. Dixit causam Claudius Aristion principis Ephesiorum homo munificus & innoxia popularitatis. Ponitur aliquando pro coniunctione atque consuetudine, quæ debet esse inter populares, hoc est inter eos qui ex eadem regione ortum traxerunt. Plautus in Pœno. Si quid opus est, quæso dic, atque impera popularitatis causa.

Populariter, Affabiliter, humaniter, & cum gratia populi. Populariter, affabiliter. GER. Mit vntwilligang des volcks nach brauch des volcks. H I S P. En amor y voluntad del pueblo. ANG. with the fauour of loue of the commons. Iuuenalis. Satyr. 3. - & verso pollice vulgi. Quemlibet occidunt populariter. Quintilianus. Totas vires populariter explicabit oratio. Aliquando signum sicut more populi. Cicero in Somno Scipionis. Homines enim populariter annum tantum modo Solis, id est vnus astru reditu metiuntur. Hinc dicitur populariter agere, populariter loqui, populariter scribere id est more populi.

Populatum, Per populos. De peuple en peuple, par tout le peuple. IT A. Di popolo en popolo, per tutto el popolo. GER. M. Von einem volck zum andern, durch die vberall. H I S P. De pueblo en pueblo, per todo el pueblo. ANG. Through all the commons. Apuleius, Populatum ab omni prouincia reuocatus. Ponitur aliquando pro coacervatum & in vniuersum. Cælius, Ego perdidisti te, qui omnes seruos prodo populatum: quæro ne addas malum ad hoc malum.

Populosus, sa, sum, Quod est plenum populo. vi Oppidum populosum.

Populo, as, & populor, aris, Deprædari, diripere, spoliare. Populor, as, & populor, aris, Deprædari, diripere, spoliare. GAL. Oster & piller tout es champs, destruire & perdre. IT A. Depredare, saccheggiare, desertare vn paese. GER. Berbergen/verwüsten/berauben. H I S P. Robar y destruir el campo. ANG. To robbe, and destroye the cuntrey. In Heduarum fines peruenerant eorumque agros populabantur. Virgilius. Georgic. populantque ingentem fatris aceruum. Hinc depopulari pro deprædare, passimque & populatum diripio. Populare, Nonius, populi am conciliare esse ait, iudæque popularem dictum esse, qui à populo pendet.

Populatus, a, um, participium, Deprædatus. Piller, destruit. IT A. Depredato, saccheggiato. GER. Berberget/gepünderet/beraubet. H I S P. Robado y destruido. ANG. Spoyled, destroyed. Virgilius. Æneid. Quisque suum populatus iter. Cicerus, Eiectos aratores esse dico, agros vectigales vexatos atque exinanitos à Verre, populatam vexatamque prouinciam.

Populatio, onis, verbale, Spoliatio. Sacca-gement, degast. IT A. Saccheggiamento. GER. Berbergen/

berbergen/ptunderung. H I S P. Robamiento, destruymiento. ANG. A wasling or pilling of a cuntrey. Lilius. ab Vrbe, Equos populationibus inuentionibus meliores esse. Columella. 2. o. Nam ea res à populatione murum formicari inque feruore, eota defendit. Idem. l. 3. a. 21. Aut si maturitatem serotini expectet, amittit, vnde intam præcœcem, quæ plerunq; populationibus voluerum, plumisque, aut ventis lacescita dilabitur.

Populatus, us, ut, Populatio. Ardēt Heip erij montes læus populatus agri.

Populator, onis. Piller, destruit. IT A. Chi saccheggia vn paese. GER. Ein verbergen/verwüsten/raubern. H I S P. El que assi destruyre. ANG. A robber or destroyer of a cuntrey. Ouid. 12. Metamorph. Vixit adhuc operis nostri populator Achilles. Idem 13. Metamorph. Hoc vbi cognouit Troiæ populator Atrides.

Populatrix, populatrix, Pilleresse, celle qui gaste & destruit tout. IT A. Donna che distrugge il lutto. GER. Ein verbergen/verwüsten/raubern. H I S P. La que assi destruyre. ANG. She that robbeth and destroyeth. Martialis. l. 15. Hæc tibi Thetæi populatrix misit Hymetti, Pallados à styus nobile nectar apis.

Populabundus, Prædabundus, à populando, id est, qui populatur. Qui perit parmi les champs pillant & destruisant tout. IT A. Chi va per i campi strugendo & saccheggiando. GER. Berbergend/beraubend/schädigend mit pündeten vnd verwüsten. H I S P. Cosa que mucho assi destruyre. ANG. Going in wasling and robbing of cuntreys. Lilius. lib. 3. ab Vrbe. In fines Romanos excurrunt, populandi magis quam iusti more belli. Gellius legendus ca. 15. lib. 11. vbi dicitur de finibus in bunius.]

Populabilis, populabile, Quod populari potest. Qui peut estre pillé & gasté. ITAL. Desertato, ouero soggetto ad essere saccheggiato. GER. Das zerstört oder verberget werden mag. H I S P. Cosa que assi se puede destruir. ANG. That may be spoiled or destroyed. Ouid. Met. Interea quodcumque fuit populabile, Gamma Mulciber abstulit.

Populus, Prima syllaba producta, Arbor est cerro similis, caudice procerò & erecto, cortice leui, foliis dum tenera est, circinata rotunditate, quæ in senectute angulosa euadit sine flore. Peuplier. IT A. Poppio, piopa 1 alpone, Albara. GER. Pappelbaum/Sarbaum. H I S P. El alamo arbol. Duo eius sunt genera, Alba, quam & Gæci albius dicunt folio numerosiore, & tremulo (vnde Trambulam Galli vocant) vnaque ferens quas bryad dicunt, vnguentis expetitas. Et nigra, illi silyris dicta, leuior quidem & procerior, sed fronde rariore. Vtraque locis aquosis gaudet & palustribus Virgilius. Eclog. hæc candida populus antro Imminet, Plinius. lib. 34. cap. 3. Vigram populi in manu tenentibus interrigon non metuatur. Columella. lib. 5. Cui rei maxime videtur idonea populus, Ea est arbor cerro similis.

Populeus, a, um, Quod est confectum ex populo arbore, aut quod ad eam arborem pertinet. De peuplier. IT A. Di poppio. GER. Sarbaum. H I S P. Cosa de materia de alamo. Virgilius. 2. Georgic. Qualis populea mærens philomela sub vmbra. Frondes populeæ. Idem 8. Æneid. Vmbra populea, Idem 4. Georgic.

Populina, populna, populnum, Populeus. Plantæ in Cas. Non isthæc aut populna fors, aut abiegnæ est tua?

Populneus, populnea, populneum, In eadem significatione. Probatur maxime vimeæ, post fraxinea, & ab hac populnea frons. Frons quercneam, & populneam.

Populeti, populeti, Locus populis confectus. Vn lieu planté de peupliers. IT A. Luogo piantato de poppi. GER. Ein ort an dem vil Pappelbaum oder Sarbaum steynd. H I S P. Lugar de muchos alamos. Plinius. lib. 14. ca. 5. Antea Cæcubo erat generositas celeberrima palustribus populicis.

Populifer, Adiectiuum. Qui fert populum vel populos: vt, Padas populifer, Ouid. 2. Amor. eleg.

Porca, Porcarius, porcillus, Vide PORCVS.

Porcæo, porcæo, verbum obsoletum quo antiqui, teste Festo, utebantur pro prohibeo. Non te porrò proccedere porcæo. Compositum ex porrò & arceo, quasi prohibere arceo.

Porcæra, porcæra, Porca quæ semel tantum peperit. Scrophæ, quæ sæpius. [Vide Gellium ca. 6. lib. 18.]

Porcia, Nobilis Romæ matrona fuit, Porcij Catonis Censorij filia, siue (vt alij malunt) nepus: quæ quum matrem familiam quædam quæ secundas inierat nuptias, pudicitia nomine laudari audiret, Casta, inquit, matrona non nisi semel nubit. Porcia alii fuit, Catonis Vicensis filia, & vxor Bruti, quæ quum viri sui consilium, quod de interficiendo Cæsare ceperat, cognouisset, eultello tonsa: se se vulnerauit. Qua de re quum à viro increparetur: Non est, inquit, hoc temerarium factum meum: sed in tali statu nostro, mei erga te amoris certissimum iudicium. Experiri enim volui, si tibi propositum ex sententia parum cessisset, quàm æquo animo me ferri essesem interemptura. Hæc postea, quum audiuisset virum suum post infantum illud prælium aduersus Antonium, Augustumque in campis Philippicis gestum, mortem sibi consciuisse, mori & ipsa statuit. Sed quum arma à domesticis sestraherentur, haustus prunis, oricis obstructo, confestim extineta est. Valerius. lib. 3. ca. 21. Item, Porcia Basilica, vbi & à quo. Plutarchus in Cat. Censorio.]

Porcius, Catonum familia gentiliū cognomen fuit, à porcis tractum. Varr. l. 2. de Rustic. Cognomina multa habentur ab vtroque pecore: à maiore, & à minore: à minore Porcius, Quinius, Caprius: à maiore, Equitius, Taurus. Plutarchus in Publico Porcius dictus à porcis.]



Porculētum, porculetī, Hermolaus ait idem esse quod porcā, hoc est terzā editōrem inter duos sulcos cuius generis in hortis hodie puluini appellantur, in quibus sua cuiusque generis olera separatim se. vntur. Plinius lib. 27. cap. 22. Vmbri & Marci ad vicinos pedes intermittunt arationis gratia in his quæ vocant porculetā.

Porculum, porculi. Est machinæ genus apud Catonem de Re russ. cap. 19. Foramen (inquit) quod primum facies, semipedem ab cardine fuit: cætera diuidito quam rectissimè: porculum in media fucula facto: inter arbores medium quod erit, id medium collibrato vbi porculum figere oportebit, vti in medio prælum recte situm fiet.

Porcūs, porci. Sus domesticus: quemadmodum aper, ferus. { γιν χβα gr. χοίρ. GALL. Vn porc. ITAL. Porco. GERMAN. Ein sau. Schwinn. HISPAN. Puerco. ANGLIC. An hog, a swyne. Sus autem appellatio vtrique generi est communis. Marital. lib. 14. Iste tibi faciat bona Saturnalia porcus, Inter spumantes ilice pastus apros. Iuuenalis Satyr. 10. vocatque sacellis Extā, & candiduli diuina romiacula porci. Dicitur ab eo quod porrecto rictu pascitur, & terram dum herbarum radices rimatur, latius porrigat. Porcus Sertius apud Catonem, vide in Sertius. [Plaut. Men. sc. 2. a. 2. Quantū veniunt porci. Porcus marinus, piscis marinus, quom capitur, grumicus, ἰσθρυγίος. Lacedæmonij orthagoriscum vocant, vt ex Appionis sententia refert Plin. lib. 32. cap. 2. Porcus Troianus, in Romanorum conuiuiis per iocum dicebatur aper, qui integer apponi solebat, vñ cum minoribus animalibus in ventre eius inclusis, non secus arq; olim ferunt in equo Troiano inclusos fuisse armatos, χοίρ. τρωϊκός. Vide Macrobius in Saturnaliibus.

Porca, Sus fœmina { γιν χβα gr. χοίρ. GALL. Vne truye. ITALIC. Porca. GERMAN. Ein Sau. HISPAN. Puerca. ANGLIC. A ridge between two furrows. } Cato de Re russ. cap. 134. Præuquam fœminam porcā immolabis. [Gell. cap. 6. lib. 4. Porca præcidanea appellata, quam piculi gratia ante fuges ouas fieri ceptas, Immolari Cereri mos fuit, &c. ] In agro vt: ò porca est terra eiata inter duos sulcos. { ὄρνι ἰδὲμ. αὐλαξ. GALLIC. Terre clesee entre deux rayons, vn seillon. ITA. Scroffa, porca. GERMAN. Das buchtlin zwisch den zwelen furchen in einem Acker. HISPAN. La tierra que queda entre dos sulcos. } à porrigendo ( vt inquit Varro libr. 1. cap. 29. de Re russ. quod ea seges porrigat frumentum. Vel à porcendo, id est prohibendo, vt Nonio placet, eò quod vltra se iaci semina prohibeat. Porca (inquit Festus) appellantur rari sulci, qui ducuntur aquæ deriuandæ gratia: ita dicitur quod porceant, id est prohibeant aquam frumento nocere. Crebriores autem sulci, limi vocantur. Hec ille Colum. libr. 2. cap. 4. Liras rustici vocant easdem potcas, quom sic aratum est, vt inter duos latius distantes sulcos medius cumulus siccam sedem frumentis præbeat. Sed & triginta pedum latitudinem, CLXXX. longitudinem, porcā vocant, eodem autore l. 5. c. 1. Campani, inquit Hermolaus Barb. hodie potcas vocant pulcos suos: hortulos, in quibus veluti sulcatim sua cuiusque generis olera feruntur, id genus & aræ dicuntur apud Columellam.

Porcetra, Sus quæ semel peperit, quæ sæpius, scropha. Mellissus de loquendi proprietate, qui habet authorem Pomponium in Attellana, quæ hoc eodem vocabulo inscripta est. Ex Gell. libr. 18. cap. 6.

Porculus, & porcellus diminutiu. { χοιρίδιον, χοιρίσκος. GAL. Porcelet, cochon. ITA. Porcelletto. GERMAN. Ein sårtn. HIS. El lechon, puerco pequeno. ANGL. A lile hog or swyne. } Suetonius in Nerone, Iterum ac sæpius recoctum porcello obiecti. Porculus legitur apud Plaut. in Menach. Scribit Varro porcū Græcum nomen esse antiquum, sed obscuratum, quod postea vocantur χοίρ. [Gell. cap. 11. lib. 10. Porculos minusculos esitauit Pythagoras: Plaut. Men. sc. 2. a. 2. Porculum iubeas afferri (ad repiandum.) ]

Porcinus, a, um, penultima corrept. Quod ex porco est: vt Caro porcinā. { χοιρ. ὄρνι. GALL. De porceau. ITAL. Di porco. GERMAN. Schwein, oder iner Sau. HISPAN. Cosa de puerco. ANGL. Of an hogge. } Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. ] Alium pisces præstinatum abire, alium porcīnam, atque agnīnam, & pullos gallinaceos, [Plaut. Aul. sc. 5. a. 2. Agnīnam carā, carā bubulā, vitulinā, porcīnam. Et Men. sc. 1. a. 1. Porcīna, &c.]

Porcinarius. Qui carnes porcīnas vendit. { χοιρ. πωλῆς. GALL. Charcutier, qui vend chair de porceau. ITAL. Chi vende carne di porco. GERMAN. Der schwinnem ruisch wirtlanff. HISPAN. El que vende carne di puerco. ANGLIC. A seller of hogges flesh. } Plaut. in Capt. [sc. 2. a. 4. ] Quanta lanis lassitudo, quanta porcīnariis?

Porcarius, a, um. Quod ex porca est { χοιρ. GALL. De truye. ITALIC. Di porca. GERMAN. Eimer Woten. HISPAN. De puerca. ANGL. Of a swyne. } Vnde porcāriam vuluam dicebant, qua edito partu vescebantur. Plin. lib. 11. cap. 37. Vulua eiecto partu melior quam edito: eiectitia vocatur illa: hæc porcāria, primiparæ suis optima.

Porcarius, Porcorum custos, subulcus. { χοιρ. ἐκδοτός. GALLI. Porcher. ITA. Porcario. GERMAN. Ein Schwein. HISPAN. El porquero. ANGL. A swyne beard or keeper. }

Porculationem, Antiqui porcorum nutritiam vocauerunt. { χοιρ. ἄρτια. GALL. Nouriture de porceaux. ITAL. Nutritura di porci. GERMAN. Schwein zuehung oder messung. HISPANIC. Criança de los puercos. } Var. l. 2. de Re russ. cap. 4. In nutritiam (quam porculationem appellabant) binis mensibus porcos sicut cum matribus.

Porculator, oris, Qui porcos nutrit vt pinguelcant. { χοιρ. ἐκδοτός. GALL. Porchier, qui engraisse les porceaux. ITAL. Nutricori di porci. GERMAN. Eimer der Schwein zuehung oder messung. HISPAN. Porquero que los cria. ANGL. That see de th swine. } Colum. l. 7. c. 9. Inque porculatoris maximum officium est, vt vnaquaqueque cum prole claudat.

Pori, pororum, Vide PORVS.

Poroceia, ποροκία, Species herniæ est, quom ex abscessu circa sacrum materia induruit, & dicitur eum Græcis inter cætera lapidosam duritiem significat, siue callum.

Pardoselene, penult. prod. πορδοσάλη, Insula est ante Ephesum, cum vrbē eiusdem nominis, quam nonnulli, teste Steph. æschrologiam fugientes, P. oroselenem appellarunt. Meminit huius insulæ Plin. lib. 5. cap. 31.

Porphyra, a, Latinè purpura. { תכלית תעבליהו ארגמאון תרמי charmil. πορφυρα. GAL. Pourpre, cramoisi. ITAL. Porpora. GERMAN. Pni putfarb. HISPAN. La purpura, color de carmes. ANGL. Purple. } Vnde Porphyriacus, a, um, penultima correpta pro purpureo. Ouid. Et porphyriacis figere labra genis.

Porphyris, porphyridis, penultima producta, πορφυρῆς. Vestis purpurea.

Porphyreon, porphyreonis, πορφυρέων, Phœnicæ oppidum, apud Stephanum, cuius incolæ Porphyreoni dicuntur, & Porphyreonia.

Porphyro, porphyronis, πορφυροῦ. Anis est collum habens oblongum & angustum, crura prælonga, & aque rubentia, quemadmodum & rostrum, sola autem morfu bibens, cibumque prius aqua tinctum altero pede, veluti manu, ad rostrum afferens. Autor Plin. lib. 10. cap. 46. Aelianus lib. 14. cap. 35. tradidit porphyronem muliebris pudicitie obseruatorem esse, marisque familiars adulterum suspensio suo domino indicare. Fuit item hoc nomine Gigas quidam, Sityphi filius: qui vñ cum reliquis Gigantibus aduersus superos conspirauit. Claudianus in Gigantomachia. Porphyro trepidam conatur vellere Delon. Fuit item aurigæ nomen, Neronis temporibus, cuius meminit Sueton. Marital. vno disticho omnes has significationes complexus est: Nomen habet magni volueris tam parua Gigantis. Et nomen Præsint Porphyronis habet.

Porphyrione, πορφυριον, Insula est in Propontide ante Cyzicum, Plin. lib. 5. c. 11.

Porphyris, penultima corrept. πορφυρῆς, Insula in sinu Laconico sita, quinque millibus passuum à Maleæ promontorio distans: postea Cytherea dicta, ob inmemorable templum quod in hac insula est Veneri sacrum. Autor Plin. lib. 4. cap. 12. Est & altera eiusdem nominis insula, duodecim non amplius passuum millibus distans à Gnido, alio nomine Nisyros appellata. Plinius libro quinto capite tertio.

Porphyrite, porphyrites, πορφυριτι, Oppidum est in ea parte Arabia quæ Aegypto contermina est, Steph.

Porphyrites, πορφυριτης. Lapis in Aegypto rubens, candidis interuentibus punctis: propterea Leucostictos appellatus. λευκός enim album vocant Græci, & σίξην pungere. Autor Plinius libro 36. cap. 7.

Porphyreticus, ea, cum, Quod est factum ex porphyrite. [Sueton. in Neron. cap. 50. Porph.]

Porphyrius, πορφυριος, Philosopher patria Tyrius, nobili genere ortus qui Romæ Aureliani Cæsaris temporibus claruit. Vñ cum Origene & Amelio condiscipulis, Plotinum audiuit. Multa eius à Suida enumerantur scripta, in quibus plurima inter se dissidentia reliquit: cuius rei causa putatur, quod quæ prius probauerit, ea postea retractauerit. Pertinacissimus Christiani nominis hostis fuit, quindecim aduersus nostram religionem editis voluminibus: quibus postea Methodius, Eusebius, & Apollinaris triginta apologeticis libris responderunt. Dicitur Porphyrius, ob vestem purpuream qua propter nobilitatem utebatur, quom prius Malchus diceretur.

Porphyrys, Serpens est in calidissimis Indiæ locis nascens, capite quous lacte candidiore, reliquo corpore purpureo, dentibus canens: ideòque morfu innoceus: vomitum tamen cructans, quicquid contigerit extabefacientem. Vide Aelianum libro nono, capite 57.

Porricæus, Vide P O R R V M.

Porricio, penultima corrept. Quasi porrici iacio, inquit Festus, id est valde porricio: quod verbum solenne sacrificantibus erat. πορρικία. Nam exta porrici dicuntur, quando porriguntur diis. Plinius in Pseud. [sc. 3. a. 1. ] Nam si sacrificem summo Ioui, atque in manibus exta teneam, & porriciam, interea loci si lucri quid detur, porricius rem diuinam deseram. Virgil. Aeneid. 5. extaque falsos Porriciam in fluctis. Quo in loco nonnulli malè legunt porriciam. Vide Macrobius l. 3. Saturn. c. 2.

Porrigo, is, penultima correpta, xi, ctum, Extendo, dilato, à porric & rego, vt præteritum indicat, non ab ago, vt quidam malè putauerunt. πορρῆ natah ὠρρῆ παρὰς ὠρρῆν ἡσχηῖ ἰνῆν nathán. ὀρρῆν, ὀρρῆν GALLI. Estendre, tendre & bailler. ITAL. Estendere, porrigere. GERMAN. Ausstrecken, item, darsitzen. HISPANIC. Estender. ANGLIC. To reache or stretch out and offer. } Cic. pro Calio. Licinium quom iam manum ad tradendam pyxidem porrexisset, retraxisse. Plinius, Facilius quippe radices porriguntur solo subactio. Quandoque ponitur pro extensa manu offerre. ἰσῆσῆν. Vnde Augustus, vt est apud Macrobium libr. 2. Saturnal. quom ei quidam libellum trepidus offerret, & modò proferret manum, modò retreheret. Putas te, inquit, stipem elephantu porrigere? Cicero. 2. de Natur. deor. Stultitia est à quibus bona precamur, ab illis porrigentibus & dantibus nolle sumere. [Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2. Porrigere audacter ad salutem brachium. Idem Pseud. sc. 7. a. 4. Iam dudum si des (argentum) porrexi manum. Accipe. Ouid. Fast. libr. 5. Victos quoque porrigis arces. Idem Eleg. lib. 2. Trist. Nunc porrigit Arcus Parthus eques. Item porrigit ad te manus fortuna. Seneca. cap. 17. de Consol. ad Polyb. Ouid. Eleg. 9. lib. 4. Trist. Nostra suas istuc porrigit ira manus ( Tomis Romam vsque. Idem Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. Quis gradus vltior quo se tua porrigit ira? Marital. Epigram. 87. lib. 9. Porrexit pedes, &c. ( i. mortua est. Et Epigram. 44. lib. 9. Porrexit leo. i. occisus. ) } Ruris quia quæ interit.







eum, hominis dicitur nec absolutum à natura, sed tantum inchoatum. ¶ Portentorum autem significatio, teste Cicer. lib. 2. de Natura deor. sumpta est ex auspiciis, & auguriis. Varro, In caelo memorabile extitit portentum. Cicer. de Arusp. responsis, Explanationes portentorum Hetruscoium disciplina continentur. ¶ Aliquando etiam dicuntur portenta, commenta, fictiones, & mendacia rerum naturæ repugnantia. Cicer. 1. Tuscul. quasi. Aut quid negotij est hæc Poetarum, & pictorum portenta conuincere? ¶ Virg. 8. Aeneid. pro bono omine posuit, quum ait, - ne quære profecto Quem casum portenta ferant. Vbi Seruius, Portenta modo significant bona omnia quæ victoriam portantur. ¶ In significatione passiuæ vsus est Plaut. in Curculatione, [sc. 2. a. 2.] Pacem ab Æsculapio petas, ne forte tibi enuiant magnum malum, quod in quiete tibi portentum est. Id est præmonstratum est. ¶ Portentum, item inane quiddam & irridendum. Cic. 1. Tuscul. Aut quid negotij est hæc Poetarum & pictorum portenta conuincere?

Portentofus, a, um, Monstruosus, portento similis. {περσέδης, πορσεύς. G A L. Merueilleux, monstrueux. I T A L I C. Monstruoso. G E R M. Wunderstaltig so etwas bedeuert. H I S P A N. Cosa que significa algun mal. A N G L. Monstruous, against nature.} Cicer. de Diuin. An verò illa nos terrent, si quando aliqua portentosa aut ex pecude, aut ex homine nata dicuntur. Plin. lib. 21. cap. 8. Portentofum est quod de ea traditur, Portentosa Græciæ mendacia. Plin. lib. 5. cap. 1.

Portentificus, a, um, aliud adiect. περσέδης: vt, Venena portentificica, Portenta ac monstra facientia. Ouid. 14. Metamorph. Hunc dea præuitiat, portentificisque venenis Inquinat.

Portimæus, {πορμαί. G A L. Vn passeur, ou passager. I T A. Passagiero. G E R M. Ein ubet fûrer/etner det die teut ubet ein wasser fûrer. H I S B. Bayquero que passa estrecho. A N G. A ferryer.} Græca dictio est dissyllaba, quæ nobis portitorem significat, hoc est eum qui homines in vltiorem fluij ripam, vel trans fretum, vel à litore ad nauim traicit. Nam πορμαί Græcis est traicere, & πορμαί ναυμ naulum quod pro traicctu soluitur: & πορμαί cymba ipsa portitoris. Vtitur hac voce Iuuen. Satyr. 3. Iam sedet in ripa, tetrumque nouitius horret Porthmea. Hinc Porthmis nauis est quo à litore ad littus contrarium traicimus.

Porticus, huius porticus, pen. cor. & scæm. gen. {Πορτικόν. G A L. Porche, pourmenoir ou gallerie, où on se retire pour le Soleil ou pour la pluie. I T A. Portice. G E R M. Ein bedekt ort in welschen man sichet vor der Sonnen dem idgen / &c. spacierrtan / Ein schopff. H I S P. Portar publico par a passearse. A N G. A gallerie or walking place out of the sunne.} Locus est amplus, & spaciosus, tecto inclusus propter repentinos imbres, vmbra ac deambulationis gratia ædificatus. Cic. ad Attic. lib. 4. In campo Martio septa tributis comitiis marmorea sumus & tecta facturi, eaque cingemus excelsa porticu. Virg. 3. Æn. Illos portibus rex accipiebat in amplis. Idem 2. Æn. Vnus natum Priami per tela, per hostes Porticibus longis fugit. Ouid. 1. de Arte, Seu pedibus vacuis illi spatiofa teretur Porticus, Porticus aliquando tentorium & tabernaculum significat. Cic. 2. Tuscul. ex Poeta, Namque Æsculapij liberum faucij opplent porticus: quod videtur porticè dictum pro taberna & officina, in qua faucij à Machaone & Podalirio Æsculapij liberis curabantur: qui in Græcorum castris medicinam faciebant. ¶ Multæ Romæ insignes fuere porticus: omnium tamen magnificentissima fuit, quam quod à Pompeio ædificata esset, Pompeianam vocabant: cuius meminit Ouid. lib. 1. de Arte amandi, Tu modò Pompeia lentus spatiare sub vmbra, Quum sol Herculei terga leonis adit.

Porticula, æ, diminutiuum. [Diomedes lib. 1.] Πορτικία καὶ μικρὰ σοδ. G A L. Petit porche. I T A. Picciolo portico. G E R M. Ein vor schopfflin. H I S P. Pequeno tal portal. A N G. A little gallerie.} Cic. lib. 4. Epist. In porticula Tusulanæ.

Porticatio, Legitur etiam pro porticu apud Macrum l. 36. D. de relig. & sumpt. fun. Si amplum quid ædificari testator iusserit, veluti in currum porticationes, eos sumptus funeris causa non esse.

Portio, portionis, quasi partio, Pars. {πορτιον. G A L. Part, portion. I T A. Parte, portione. G E R M. Ein theil. Port. H I S P. Parte oracion de lo entero. A N G. A part o portion.} [Senec. ca. 11. de Consol. ad Polyb. Hac portione (fratris amissi) decedit tecum fortuna pro multis. Item, Magna portio. Idem cap. 14. de Tranquill. Plin. lib. 9. cap. 35. Sed quora hæc portio est? Hinc fit proportio, quæ est duarum rerum inuicem facta comparatio. πορτιον, ἀναλογία.

Portiuncula, portiunculæ, diminutiuum. {μικρὸν. G A L. Petite part & portion. I T A. Picciola parte o portione. G E R M. Ein theil theil Portiun. H I S B. Pequena parte. A N G L. A little portion.} Apul. Qui quum à me portiunculam posceret.

Portisculus, portisculi. Hortator remigum, qui eam perticam, quæ & ipsa portisculus dicitur in manu tenens, hortator remiges, vrget, & cuncta pro potestate moderatur. {κλιδύτης. G A L. Comite. I T A. Comiso. G E R M. Ein misset vber die Rudir trecht der so heisset vnd anweyset. H I S P. Comitre. A N G. An exhorter of the rowers in a shippe.} Plaut. in Asin. sc. 1. a. 3. Tute habes portisculum. Ennius in Annibal. Portisculus quum signum dare cepisset. Ex Nonio.

Portitor, portitoris, Propriè dicitur, teste Vall. lib. 1. qui homines in vltiorem fluij ripam, vel de litore ad nauim, vel de nauis ad litus traicit, quem Græci vocant porthmea. {πορμαί. G A L L. Garde ou fermier d'un port, passeur. I T A. Passagiero che passa la gente el porto. G E R M. Ein ubet fûrer/der die teut ubet die wasser fûrt. H I S P. El barquero que passa estrecho. A N G. A ferri er zhat giuath passage ouer a water.} Quapropter Charon infernum portitor dicitur quod mortuorum vmbra cymba futili per Stygiam paludem putetur transchere. Dicitur autem portitor à portando, sicut vector à vehendo: quauis Laurent. Valla, existit

mare videatur à portu dictum esse portitorem. Virg. 6. Aeneid. Portitor has horrendas aquas, & flumina seruat Terribili squalore Charon. {Portitorem duxi domum (non vxorem) ita mihi necesse est eloqui quicquid egi atque ago. Plaut. Men. sc. 2. a. 1. Istum portitorem priuabo portorio. Item portitorum simillimæ ianua sunt lenoniæ. Plaut. Asin. sc. 3. a. 1.]

¶ Dicitur etiam portitor, eodem Laurentio teste, qui portorium, hoc est fructus pecuniariorum ex portu conduxit, quique nomine portarij stipem à venientibus exigit. Cicero ad Quintum fratrem, Qui nuper in portorijs Italiæ tollendis, non tam de portorio, quam de nonnullis iniurijs portitorum querebantur.

¶ Accipitur etiam portitor pro eo qui aliquid portat, Stat. lib. 1. Theb. Languet Hyperboræ glacialis portitor Vrsæ. [Et Claudia. in Epigramm.]

Portorium, rij, Naulum, & merces quæ datur portitoribus, hoc est iis qui nos cymba vel pontone trans fluium vel fretum traiciunt. {πορμαίον. G A L. Le peage ou impost qu'on paye aux ports. I T A. Nolo, pagamento à passare fiume, do porto. G E R M. Der sutton vber ein wasser. H I S P. El flete que se paga al barquero. A N G L. Frayte for cariage or passage, tollage.} ¶ Item vestigal quod portitori soluitur, hoc est illi qui redemit prouentum portuum, vel fluminum, vel lacuum, vel stagnorum. Lucilius lib. 12. Facit idem quod illi qui inscriptum è portu exportant clanculum, ne portorium detur, [Velleius. Portoria noua instituit (Græchus.) Senec. epist. 28. Portorium soluere. Metaphor. Sueton. in Cas. cap. 43. Portoria peregrinarum mercium,] Plautus in Asin. sc. 2. act. 1. Iam ego hunc portitorem priuabo portorio. Cicero 1. de Inuent. Nam si Rhodijs turpe non est portorium locare, nec Hermacreonti quidem turpe est conducere. Idem 4. Verr. His pro rebis quod portorium non esset datum, literas ad socios misisse L. Canuleium.

Porto, portas, Fero, affero, gero, & tam de animo quam corpore dicitur. {Πορτο. G A L L. Porter. I T A. Portare. G E R M. Tragen. H I S P. Lleuar o traber. A N G. To bring or beare.} Terent. in Andr. Dij boni, boni quid porto? Plaut. in Asin. sc. 3. a. 3.] Vbi onus nequeam portare pariter, iaceam ego affinis in luto. [Aspicie quid portem nihil hic nisi triste videbis. (de titulo.) Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist.] Plin. l. 11. cap. 17. Apes fessum regem humeris subleuant, validius fatigatum ex toto portant. Ouid. [Eleg. 2. Trist. Et latro, & cæcus præcingitur ente viator. Ille sed insidias, sic sibi portat opem. Virg. 9. Æn. Multa patri portanda dabat mandata. [Catull. de Coma Beren. Dulcia nocturnæ portans vestigia ritæ, Quam de virginis gesserat exuuijs.]

¶ Portare idem dicimur, quum nauibus aut iumentis aliquid nobiscum vehimus. Virg. 1. Aeneid. Gens inimica mihi Tyrrhenum nauigat æquor, luum in Italiam portas, victis que portibus. Ibidem, portantur auari Pygmalionis opes pelago.

¶ Portare auxilium dicimus, pro adiuuare. Sallust. in Catil. Post vbi pericula virtute propulerant, socijs atque amicis auxilia portabant. ¶ Huius composita sunt, Apporto, Aporto, Comporto, Deporto, Exporto, Importo, Reporto, Supporto, & Transporto: quorum significata vide sui locis.

Portio, portitas, frequent. Gel. 20. cap. 1. Crumenam plenam assium portitans.

Portatus, tus, verb. Actus ipse portandi. {Πορτασις, κωμωδία. G A L. Portement. I T A. Portamento. G E R M A N. Tragung. H I S P. Lleuamento. A N G. A bearing, or bringing.} Plin. l. 9. c. 35. Tardia exquisita perditore portatu.

Portulacæ, Herba est frigida & humida quæ dentium tollit stuporem. {Πορτολακία. G A L. Pourpier. I T A L. Porcellana, porcellachia. G E R M. Durgel oder burgten. H I S B. Verdolaga. A N G. Purse layn.} Plin. l. 25. c. 23. & l. 20. ca. 20. & Diosc. li. 2. cap. 138.

Portuinalis, Inter quatuor Græciæ celeberrima ceteramina numerantur, in honorem Palæmonis, quem Latini Portunum vocant, instituta. Παλαμόνια. Eadem & Isthma dicebantur, ab Isthmo Peloponnesiaco vbi solebant celebrari.

Portvnyvs, pen. prod. Deus maris habitus est ab antiquis, quem Græci Palæmona, Παλαμόνας vocant: ita dictus à portibus quibus præesse credebatur. [Ouid. 6. Fast. Quem nos Portunum sua lingua Palæmona dicit.] Vide in dictione PALÆMON.

Portus, us, in datiuo & ablatiuo plurali: portubus, Locus in litore naues ab hyemis tempestatumque iniuria vendicans. {Πορτο. G A L. Vn port. I T A. Porto. G E R M. Ein Schiffport/ Schiffende. Ein tommlich gestad die schiff dar in justen/ Meerhafen. H I S P A. Puerto. A N G. An haufen for shippes.} [Stat in portu nauis prædatoria. Plaut. Men. sc. 2. a. 2. Si qua nauis aduenit. Ibidem. Ad portum mittunt serulos, ancillulas. Ibidem. In portum nate integra peruenire. Quimilian. Metaphor. Item portum eloquentia salutare non patefacere piratis. Quimilian. Quam magis te in altum capessis, tam te æstus in portum refert. Plaut. Asin. scen. 3. act. 1. Portus mortis, Seneca capite 9. de Consolat. ad Polyb. Portum promittunt studia, Seneca cap. 16. de Consol. ad Helusam. Qui veritus non es portus aperire fideles rati (mez) Ouidius Eleg. 5. libro 4. Tristium. Linius libro 4. decad. 5. Castra munita portus ad omnes casus.] Cicero in Verrem, Statim sine vilo metu in portum ipsum penetrare cœperunt. Metaphoricus accipitur pro loco tuto, & quodam aduersarum rerum perfugio. Cicero ad Brutum, Quaquam tum & fugæ portus erat in tuis castris, & perfugium salutis in tuo exercitu.

¶ Inde proverbij metaphora, Rem in portu esse dicimus, pro esse in tuto, & extra omne periculum. Plautus in Merc. In portu res est. Item in portu nauigare, pro securum esse, & omni periculo defunctum. Tracta est metaphora à nauigantibus, qui quum in medio mari nauigant, vndarum & vectorum arbitrio iactantur: contra, quum se in portum receperint, nihil habent



bent negotij cum vndis & ventis. Impingere in portu, est in ipso statim operis initio peccare. [Portus Iulius, Vide Iulius.]

Portuosus, portuosa, portuosum, Multos portus habens. [Aristophanes. GAL. Qui a beaucoup de ports. ITA. Di molti porti. GERM. Das ist schiffporten oder schiffstendenen hat. HIS. Cosa que tiene mucho puertos. ANG. Full of havens.] Sallust. in Iugurtha, Illam alteram specie quam vsu potiore, quæ portuosior, & ædificiis magis exornata erat, &c.

Porus, Pori, Pores, Indiæ rex fuit, ab Alexandro Macedone superatus, deinde & suorum dolo interemptus. Claudianus, Tradita captiuo spatiosior India Poro.

Porus, pori, priore produc. Pores, A medicis appellatur callus perdurus. ossium & cartilaginis fracturam ferruminans. Ossa enim & cartilago, quod partes spermaticæ sint, semel fracta, nunquam renascuntur. Ex viscosiore tamen alimenti parte callus quidam gignitur, quo veluti glutino coniunguntur. Autor Gal. 6. Therap. Porus item genus est lapidis, Pario marmoris candore & duritia similis, minus tamen ponderosus: quem Plinius inter eos annumerat qui cadaueribus asseruandis sunt idonei. libr. 36. cap. 71. In articulis autem pori dicuntur tumores, ex crasso terrestrique humore in eos ingruente collecti: qui nonnuquam etiam contrahuntur ex medicamentorum, quorundam vsu, quæ multam discutienti siccatidique, nullam autem molliendi vim habeant. Porus pen. cor. Pores, etiam a medicis appellatur meatus cutis, per quos sudor erumpit, & pili.

Pos, Videtur potius significare potem quam potentem, inquit Varro. l. 2. de Ling. Lat.

Posca, sca, Potio ex aquæ aceticæ mistura temperata. [Saxo Grammaticus. GAL. Bruuage d'eau & de vinaigre, buvette ou vin de despense. ITA. Vino da dispensa leggero, mistura di aqua & aceto per medicina. GERM. Ein saartranck, leutenl vermischung des wassers mit essig das es sant wurd. HIS. El aguapite, mezcla de aqua y vinagre. ANG. A drink of water and vinegar mingled together.] Plin. lib. 30. Tormina sanat palumbus ferus, ex posca decoctus. Celsus poscam appellat per quintam vocalem: Aetius, & Aegineta etiam phuscam.

Posco, poscis, poposci, [Olim poposci. Gell. c. 9. l. 7.] Postelo, mihi rem debitam peto. [NU schaal. q. 10. GAL. Demander. ITA. Domandare. GERM. Begären etwas blithschforderen so man etwam schuldig ist. HIS. P. Demandar. ANG. To require, to ask.] Varro, Poscere est quoties aliquid pro merito nostro deposcimus. Donatus. Poscimus imperiosè: postulamus iure.

[An & hunc sibi poscit Vlysses? Ouid. 13. Metamorph. Neque partem inde posces. Plaut. Aulul. sc. 1. a. 4. Eam si me iubes tibi poscere (uxorem) posca. Plaut. Aul. sc. 3. a. 1. Sume, posce, prome. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. faciam vt hic senex eam sibi uxorem poscat bis. Plaut. Aul. prolog. & sc. 4. a. 1. Neque te defraudandi posco (pallam) Plaut. Men. sc. 3. a. 4. (mox, reposcere) lingua poscit, corpus querit, &c. (de meretrice) Plaut. Asin. sc. 1. a. 3. Vbi si quid poscas, ad rauium poscas. Plaut. Aul. sc. 1. a. 2. Ne operam perdas poscere. Plaut. Aulul. sc. 2. a. 2. Me poscit triginta minas. Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. Talos sibi poscit in manum (dari) Ibidem sc. 3. a. 2. Habent hunc morem plerique argentarij, vt alius alium potant, reddant aemini: pugnis rem soluant, si quis poscat durius. Plaut. Curc. sc. 1. a. 3. Aliquando ponitur pro prouocare: in xaxan. Vir. 8. Eneid. Haud acrem dubites in prælia poscere Turnum. Cicer. 3. Verr. Poscunt maioribus poculis, id est prouocant se mutuo ad largius potandum. Aliquando pro indicare rem venalem, & pretium eius taxare. Plautus Mercat. Tanti, quanti poscit, vintantiemam illam? CHAR. Aucetarium adicito vel mille numum, plus quam poscet. Aliquando pro requirere, exigere. Cels. 4. bell. Gall. Ad quos le celeriter, quum vsus poscit, recipiunt. Poscere, cum duobus accusatiuis. Plaut. Curcul. Alias me poscit pro illa triginta minas. Alias talentum magnum. Cicer. 3. Verr. Et parentes pretium pro sepultura liberum posceret.

Poscere aliquem clamore, quod barbarus diceret Clamare post aliquem, vt, Postquam nihil fit, clamore hominem posco: ille me in ius vocat. [de creditore] Plaut. Curc. sc. 3. a. 5.]

Huius composita sunt, Apposco, quod est iure posco, exigo, &c. Ter. in Heaut. Minas quidem iam decem habet a me filia, Quas pro alimentis esse nunc duco datas: Hæc ornamentis consequentur alteræ: Porro hæc talenta dotis apposcent duo.

Deposco, vide suo loco. Exposco, multum, seu importunè addeò, aut publicè posco, &c. Liv. l. 1. Pacem precibus exposcitur. Virg. 3. Eneid. Sed votis precibusq; iubent exposcere pacem. Reposco, quod meum est repeto. &c. Virg. Partholique reposcere signa. Plaut. in Curc. Quam tui vir ginem me reposcis?

POSIDON, ποσειδων, Græcis est mensis quem nos Decembrem dicimus, à Neptuno nomen habens, quem illi ποσειδων appellat.

POSIDON Spado, libertus Claudij Imperatoris. Sueton. in Claud. cap. 8.]

POSIDIVM, siue Posidium, penultima product. ποσειδιον. Oppidum in finibus Macedoniæ, non procul à Strimone amne: cuius meminisse Plin. lib. 4. cap. 10. Est etiam eiusdem nominis oppidum in Syria Libano monti subiecta: cuius meminisse Plin. lib. 5. cap. 20. Est idem Posidum, Ionizæ promontorium, cum oppido eiusdem nominis, quod olim Branchidarum, & postea Dridyæ Appollinis oraculum fuit appellatum. Vide eundem l. 5. c. 19.

POSIDIPPVS, ποσειδιππος, Comicus Cassandræ, Cynisci filius, qui fabulas triginta docuit, teste Suid.

POSIDONIA, ποσειδωνια. Oppidum maritimum in Lucanis, postea

Pæstum appellatum: à quo & viciniam suam Posidoniam appellarunt: qui & ipse postea cum mutato nomine, Pæstanus appellatus est. Autor Plin. l. 3. c. 5. Hoc etiam nomine aliquando dicta est Tæzen Peloponnesi vrbs: propterea quod τὰ ποσειδωνια, hoc est Neptuno sacra esset. Autor Strab. l. 8.

POSIDONIVS, ποσειδωνιος. Philo sophus, discipulus & successor Pansæti, ex Apamia Syria (vt Strab. l. 14. autor est) sed Rhodius existimatus, quia Rhodi vixit, ac philosophatus est: sicut & Apollonius Molo dictus est Rhodius, quom esset Alabandensis: virumque audiuit Cicero. Hic quum aliquando morbo articulari laboraret grauissimè, fertur sæpe dixisse (erat enim Stoicus) Nihil agis dolor, quanuis sis molestus, nunquam te esse consetebor malum. Venit Romam M. Marcelli tempore, scripsitque multa. Posidomus Olbiopolita, Sophista & Historicus, scripsit post Polybium historiam libris LII, vsque ad bellum Ptolemæi aduersus Cyrenæos. Præterea declamationes rhetoricas, & argumenta in orationes Demosthenis. Hunc Strabo testatur suo tempore fuisse. Posidonius Africæ præsul Augustini contubernalis, cuius etiam vitam scripsit, præterea Homilitarum lib. octo septem, Epistolarum totidem, aliarumque rerum complures. Autor Ptolem. Lucensis.

Positio, Positus, Positura, Vide PONO.

Possessor, Possessio, vide POSSIDEO.

Possibilis, Vide POSSVM.

Possideo, possides, in Pand. In dominio, seu potestate mea habeo, ex Antiquo nomine pos, quod potentem significabat, & verbo sedeo, vt possidere dicatur, qui potest sedere, id est, sedem atque habitationem suam aliquo in loco collocare. { ירש יארשכח אחר } ירש kanah. ירשתי, ירשתי. GAL. Posseder. ITA. possedere. GERM. Besitzen. HIS. P. Posseder. ANGL. To possess or haue. Plaut. Mostel. sc. 1. a. 1. Is nunc in aliam partem palmam possidet. Idem in Aulul. Multos annos est, cum hanc demum possideo atque colo. (loquitur Lar.) Idem in Amphitr. Meam imaginem possidet, (id est gerit. Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist. Nec mihi detracta possidet alter opes. Iniuria es, falsum nomen possidere postulas. Plaut. Milit. sc. 1. a. 2. Terent. in And. Quæ illius fuerunt, possidet. Idem in Adelph. Quid hoc rei est? regnumne Æthiæ hiatu possides? Cic. pro Quint. Omnia autem bona possilla non esse constitui, quod bonorum possessio spectetur non in aliqua parte, sed in vniuersis quæ teneri ac possideri possunt. Idem ad Att. l. 2. Si mentionem fecerint quo aliter agor possideatur. Possidere bona publicè, est quod in manu regia ponere dicimus. Cuius locutionis exemplum habes apud Cicer. in Philipp. Ita que non assentior fortium, sed etiam gratias ago Qu. Fustio, dixis enim seueram, grauem, Republ. dignam sententiam: iudicauit hostem Dolabellam, bona eius censuit publicè possidenda Badius.

Possellus, sa, sum, particip. { ירש יארשכח אחר } ירשתי. GAL. Possedé. ITA. posselluto. GERM. Besessen. HIS. P. Possedido. Ouid. 1. Amor. Eleg. 2. Et possella ferus pectora versat amor. Possidere bona ex edicto, est per adiudicationem, siue per decretum.

Possellus, us, ui, Possellio, אחרונה. Apul. Apologia, Nam & contra plurimis rebus possessu careo, vsu fruor.

Possessio, possessionis. In Pand. Est actus, siue ipsum ius possidendi. { ירשתי יערשכח. אחרונה } אחרונה, אחרונה. GAL. Possession. ITA. Possessione. GERM. Ein besitzung. HIS. P. Possession. ANGL. Possession. [Quintilianus, in possessione earum rerum est Philosophia. Et Suet. in Tib. cap. 10. loco & quasi possessione (id est vsu) quia longo tempore possederat secundum gradum.] Cic. 2. Offic. Quinquaginta annorum possessiones mouere, iniquum putabat. Item pro Quintio, Bonorum possessio spectatur, non in aliqua parte sed in vniuersis quæ teneri & possideri possunt.

Possessio fiducia, quæ ea conditione nobis traditur vt eam alteri postea restituamus. Liu. lib. 32. Nabidi eam tyranno velut fiduciarium (subaudi ex superioribus, possessionem) dare optimum visum, vt victori sibi restitueret: siquid aduersi accidisset, sibi haberet. Interdum possessionis nomen intelligimus fundum, siue agrum, aliamve quamuis rem immobilem. Cicer. in Casil. Qui magno ære alieno maiores etiam possessiones habent. Idem in Parad. Etenim si isti callidi rerum æstimatores, prata & areas magno æstimant, quod ei generi possessionum nemo nocere potest, &c. Cic. ad Valer. Is habet in Volaterrano possessionem. Vide Possideo.

[Possellu careo, vsu fruor. Apol. ( id est possessione. )]

Posselluuncula, diminutiuum. { ποσειδωνια, ποσειδωνια } GAL. Vn petit heritage, petite possession. ITA. Picciola heredita. GERM. Ein etzne besitzung. HIS. P. Pequenna heredita. ANGL. A little heritage or possession. Cic. ad Att. l. 13. Credas mihi velim maiori offensionis esse quam delectationis, posselluunculas meas.

Possessor possessoris, Qui possidet. { ירשתי יארשכח אחרונה } ירשתי. GAL. Possesseur. ITA. Possessore, possessore. GERM. Ein besitzer. HIS. P. Possedor, o que posee. ANGL. That enioyeth or possesse. b. Liu. 3. ab vrbe, Ita sine querelis possessorum, plebem in agros ituram, ciuitatem in concordia fore. Virg. 9. Eclog. Quod nunquam veriti sumus vt possessor agelli Diceret, Hæc mea sunt, veteres migrate coloni.

Possessorius, ad possessionem pertinens. Iauolenus D. l. 3. Tit. 1. l. 2. Ego puto vsu eius viris pro traditione possessionis accipiendum esse. Ideoque interdicta veluti possessoria constituta sunt.

Possessoria, possessricis, scæmin. { ירשתי יארשכח אחרונה } ירשתי. GAL. Possessoria. APUL. Aferanium, referente Nonio.

Posselliuus, possessiua, possessiuum, vt nomen possessiuum, quo res possessa significatur. אחרונה. vt Euandrius enus, qui ab Euandro possidetur: Edes regiz, quas rex possidet.

POSSIDIVM, vide POSIDIVM.



**P**ossūm, potes, potui, ex pos & sum, Quasi pos sum, id est potens sum, pos enim antiquis erat potens. { 713 } *jaehól, duwaps. GAL.* Pouvoir, avoir puissance. *IT AL. Potere. GERM. Mogen. HISP. Poder. ANGL. To may, to have power.* Constructur quandoque cū ablativo. *Liv. lib. 10. ab Vrbe.* Pecunia deinde qua multum poterant freti, socios ex hostibus facere Gallos conantur. Habet aliquando post se accusativum, sed hoc non nisi per subauditio- nem alterius verbi. *Virg. 8. Eclog.* non omnia possūmus omnes. subaudi facere, vel præstare. Sæpius ponitur sine casu. *Plaut.* Non hic ut possit edi: led posse cupit, ut edat. [ *Item;* Non omnes possunt olere vnguenta exotica. *Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1.* Nunquam possūm referre gratiam. *Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1.* Vivere hic non possūm nec durare vilo modo. *Plaut. Men. sc. 2. a. 5.* Puto me posse facere officium meum, id est conabor & efficiam. *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Ridiculè de Lenone, qui facilè faciat. Pro se quisque id quod potest & valet. edit. *Plaut. Amphitr.* Possūm, obsecra in significatione, apud *Martia. Epigram. 98. lib. 11. & Pseud. sc. 1. a. 3.* Neque ego illud possūm, quod illi, qui possunt, solent. Possiē es, & *Plaut. Men. sc. 1. a. 5.* Vrinam efficere quod pollicitus, possies. *Et, Mostell. sc. 1. a. 1.* Comesse quemquam absentem, ut quiquam possiet. *Item* Quantum potes, & potest. *Vide Quantum.* ] Potitur aliquando pro valere, & bene habere. *Uyia rev. Ciceri. i. Tusc.* Nihil enim dilato nisi pes, possunt oculi, potest caput, latera, pulmōnes, possunt omnia. Dicimus venustè, Potest fieri, pro possibile est: Non potest fieri, pro impossibile est. Aliquando solum potest ponitur, nec exprimitur fieri. *Plaut. in Pseud.* Potest ut alij ita arbitrentur, ego ut ne credam tibi. *Cicer. ad Lentulum,* Poterat vtrunque præclarè, si esset fides, &c. id est vtrunque poterat fieri. Iungitur interdum accusativus cum præpositione apud, & valeo significat: ut, hic apud principem plurimum potest, hoc est valet, vel habet magnam auctoritatem apud principem. *Cicer. 3. Verr.* Loquebantur enim decumani palam, & præter cæteros is qui apud istum plurimum poterat, &c. \* Potin' pro Potestne. *Plaut. Amph.* Potin' es ut abstineas manum? *Terent. And.* Potin' es ut desinas?

**P**otestūm, Veteres dicebant quod postea possūm. *Terentius in Eunuch.* At pol ego amatores audieram mulierum eos esse maximos, sed nihil potesse. *Plaut. in Aut. sc. 1. a. 2.* Censen' talestem magnum exorari potesse Ab isto sene? [ *Idem Pseud. sc. 2. a. 5.* Credo te potesse ebibere. *Plaut. Men. sc. 2. a. 4.* Cen sebas te istæc flagitia potesse facere clanculum, & *Pseud. sc. 1. a. 1.* Interpretari alium potesse neminem. ]

**P**otestur, pro potest, Frequens apud antiquos, *Nonio teste. Vacuu.* Si qua potestur inuestigari via. *Lucr. l. 3.* Quod tamen expleri nulla ratione potestur.

**P**otens, tis, Tam participium quàm nomen, à possūm. { *duwaps. GA.* Qui peut, puissant. *ITA. Potente, che vale assai. GERM. Vermögen/ mechtig. HISP. Poderoso/ sennor. ANGL. That hath power or is able.* [ *Ovi. Eleg. 4. lib. 3.* Nam quamvis soli possunt prodesse potentes, &c. ] Sed quando participium est, tempus significat, & accusativus iungitur, vel verbo infinito, nec comparationem accipit: ut multa potens, potens pugnare. Quando verò nomen caret tempore, & genitivo iungitur, & comparationem accipit. *Liv. lib. 26.* Dum liber, dum mei potens sum, effugere morte, &c. *Cicero Attic. lib. 2.* Potentissimorum hominum contumaciam nunquam tuli. Duo reges potentissimi, apud eundem pro *Lege Manilia.* Potens imperij, qui imperium obtinet. Potens regni, id est regno maturus. *Liv. Invenem iam esse dictitans, ac regni potentem. Idem 8. ab Vrbe.* Inter sarcinas obiaceates, neque pugne neque fugæ satis potentes, cæduntur. [ *Velleius:* iam decem legionum potentes erant. *Ovid. 1. Fast.* Sæpè potens voti fronte redimita coronis. *Ibidem 5. Fast.* Fitque potens voti, marsque creatus erat. Potentes maris Romani. *Livius. i.* in quorum potestate esset mare. Potens rerum *Sueton. in Cas. cap. 71.* ] Potens viri virgo, id est nubilis, & viro matura. *Divia potens vteri. Ovid. 9. Metamorph.* Illithyam intelligit quam Latine nos Lucinam vocamus. Potens cum ablativo, *Virg. 1. Aeneid* Terra antiqua, potens armis, atque vberè glebæ. *Ovid. Epist. 13.* Classe virisque potens. [ Potentiorē facere linguam Latinam. *Quintilian. cap. 9. lib. 1.* Nobilitate potens essem. *Ovid. 13. Metamorph.* ] Potens substant. *Lucan. l. 1.* Ausus & armatos plebi miscere potentes. *Cic. pro domo sua,* Iraque quam tu florens & potens pro mediū forum popularis volitares, &c. Xim potens, de quo suo loco. A quibus potentia, & im potentia, potenter, & impotenter.

**P**otenter, adverbium. { *ixupac, duwaps. GAL.* Puiffamment. *IT AL. Valerosamente, con forza. GERM. Vermächtigt/ vermögentlich. HISP. Poderosamente. ANGL. Mightly.* } *Horat. in Arte,* cui lecta potenter erit res. [ Et vtiliter & potenter ad efficiendum dicere. *Quint. Idem.* ] *Quint. l. 4. c. 14.* Quod in altercatione sit potentius.

**P**otentia, æ, Potestas, siue vis. { *713* } *jaehôleth 713 ehóach. duwaps. GAL.* Puiffance, force, autorité. *IT AL. Potenza, possanza/ forza. GERM. Macht/ vnd gewalt/ vermögenheit. HISP. Potencia. sennorio. ANGL. Power, might.* } *Virg. 1. Georg.* Ne tenues plauiz, rapidiye potentia solis Actio: &c. Crebro pro autoritate, & opibus vsuipatur. *Cic. 2. de Inuent* Potentia est, ad sua conseruanda, & al terius obtinenda idonearum rerum facultas. Differunt autem secundum *Pri- scianum,* Potentia, & potestas: quod potestas magis pro vi accipitur, potentia pro dominatione. *Cicer. 3. Offic.* Qui omnia certa & honesta negligunt, dum modo potentiam consequantur. *Plin. Epist. 7. lib. 3.* Fuit inter principes ciuitatis sine potentia, sine inuidia. [ *Velleius:* Potentia sua nunquam ad impotentiam vsus Pompeius. *Idem.* Ferrum in omni corpore exhibet secandi

potentiam. *Senec. cap. 7. de Consol.* Fortuita potentia. *Ibidem cap. vlt.* Ille Deus, bene quo Romana potentia nixa est. *Ouid. Eleg. 2. lib. 5. Trist.* ]

**P**otentatus, us, Potentia, principatus. { *713* } *schilón. duwaps. GAL.* Domination, autorité. *IT AL. Potensato. GER. Ein gewalt oder herrschafft/ der stande der gewaltigen. HISP. Sennorio, potencia. ANGL. Power, autoritie.* } *Cas. l. bell. Gall.* Hi quum tantopere de potentatu inter se multos annos contenderent, &c. *Liv. 6. bell. Pun.* At ille cum ab re auersus, cum æmulo potentatus inimicus, rem Annibali aperit.

**P**otestas, tis, à verbo possūm deducitur. { *713* } *ehóach 713 schilón. duwaps. GAL.* Puiffance, seigneurie. *IT AL. Potenza. GERM. Gewalt. HISP. potencia, sennorio. ANGL. Power, lordship, might.* } & multa significat, ut *Paulus inquit. l. v. testatu. de Verbor. signific.* Nam in persona magistratum, imperium significat: in persona liberorum, patriam auctoritatem: in persona seruorum, dominium. At quin agimus de noxæ deditio- ne cum eo qui seruum non defendit, præsentis corporis copiam & facultatem. Potestates etiam ipsi dicuntur, qui potiunt rerū, atque in potestate constituti sunt, quos Græci *duwaps.* vocant, & hi qui magistratus gerunt, & habent merum imperium, hoc est gladij potestatem, ut aiunt, ad animaduertendum in facinorosos homines, & iudicij præstant. Vnde non ineptè Prætores vrbis, vulgò nunc potestates dicuntur. *Suet. in Claud.* Iurisdictionem de fideicommissis, quotannis & tantum in vrbe delegari magistratibus solitam, in perpetuum; atque etiam per provincias potestatibus demandauit. *Plinius lib. 29. capite 4.* Pingue draconum in pede dorcadum neruis ceruinis adalligatum in lacerto, victoriam iudiciorum conferre existimant: primum spondylum, aditus potestatum mulcere. Potestas pro magistratu & Tribunatu. *Livius 6. ab urb.* Et potestate transacta (id est finito Tribunatu.) *Sueton. in Aug. ca. 40.* Et potestates summae (de Regibus) *Idem in Neron. cap. 36.* *Item Iuuenal. Satyr. 10.* ] Potestas item pro consilio & ratione. Hinc exire aliquem de potestate dicimus, mentis impotem fieri. *Item in vrbe, ut apud Ciceronem 4. Tuscul.* Iratos proprie diximus exisse de potestate, id est de mente & consilio esse deiectos. Varius est huius vocis vsus. Dicimus eam, dare potestatem alicuius rei cupiam. Deferre alicui alicuius rei potestatem. Facere potestatem: Facere potestatem alicuius adeundi, & conueniendi. Habere potestatem alicuius rei: Habere aliquem in sua potestate. In potestate alicuius esse: id est alicui obtemperare, & eius consilium sequi. Non solum eorum est, qui coacti parent, sed qui sua sponte, & tanquam auctorem rerum sequuntur, quas gerunt. Permittere potestatem alicui alicuius rei. Peruenire in potestatem alicuius. Ponere quippiam in potestate alicuius. Priuare potestate aliquem quicquam facienda. Reddere potestatem alicui alicuius rei. Redigere aliquem in suam potestatem. Redire in potestatem. Sub potestate alicuius esse. Suscipere in potestatem. Dimittere ex potestate. Tenere aliquem in sua potestate. Tradere potestatem alicui alicuius rei. Venire in potestatem alicuius. [ *Quæ indotata est, in potestate est viri. Plaut. Aut. sc. 5. a. 3.* In potestate fortunam suam non habent Cæsares ut alicuiam. *Senec. cap. 15. de Consol. ad Mari.* Sæpè potestatem sui facere fortunæ. *Senec. ca. 13. de Tranquill.* Et potens, & potero, & dii potestatem dabunt. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 5.* In potestate fabrorum dum fui. (id est parentum.) *Plaut. Most. sc. 2. a. 1.* Nostra intelligimus bona, cū quæ in potestate habuimus, ea amissimus. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 1.* Cum istam mihi copiam & potestatem facis, ut inuiciam nuncium. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.* ]

In potestatem suam redire. (de ratione & consilio) *Gell. cap. 7. lib. 7.* Potestates plures (id est significationes.) *Gell. ca. 29. lib. 10.* Item potestatibus & ponderibus verborum. *Gell. ca. 3. l. 1.* In potestatem esse. *Suet. in Aug. ca. 13.* potestatem sui præbere. (id est adiutum.) *Sueton. in Othon. cap. 11.* ]

Dicimus quoque, Potestas tua est, pro Tu potes. Quæ tum erat potestas, dixit *Cicero pro Cluentio*, pro Quod tum poterat fieri. Orationes in quibus verbum possūm ponitur, effecti possunt elegant per nomen potestas. *Terentius in Andr.* Cuius tibi potestas summa seruandi datur, id est quem potes seruare. *Ibidem,* Potestas fuit liberius viuendi: id est potuit liberius viuere. *Cicer. pro Quini.* Potestas tibi fuit quotidie hominem admonendi. id est potuisti quotidie hominem admonere. *Plaut. in Stich.* Malefaciendi est mihi potestas, id est, possūm malefacere.

**P**otestam, pro potestate veteres vsurparunt. *Plaut.* Neque desidiè in otio operam dedisse, neque potestam sibi fuisse, aded arctè cohibituū esse à patre.

**P**ossibilis, possibile, dicitur quod fieri potest: impossibile, { *duwaps. GAL.* Possible, *IT AL. Possibile, GERM. Möglich. HISP. Cosa que puede ser. ANGL. possible, that may be.* } *Plaut. in Stich.* Possible est tandem stantem stanti suauium dare amicum amice? *Quint. l. 3. cap. 8.* possibile, durum aut esse vocabulum, sed necessarium, quum aliud non habeamus: Melius ergo (inquit) qui tertiam partem fecerunt *duwaps.*, nostri possibile nominant, quæ ut dura videatur appellatio, sola tamen est.

**P**ost, præpositio, quæ & composita, & separata inuenitur. { *713* } *chár. mtr. GAL.* Apres. *ITAL. Dopo, dopo. GERM. Nach/ hinter. HISP. Despues. ANGL. After.* } Separata ordinem demonstrat siue loci, siue temporis, siue alicuius alterius rei: & deservit accusatiuo. *Virg. 8. Æn.* Sed magnum metuens se post cratera tegebat. *Idem 1. Eclog.* Post aliquid, mea regna videns, mirabor aristas. *Horat. x. Ep.* O ciues, ciues, quærenda pecunia primum est. Virtus post nummos. Quandoque loco adverbij, postea vsurpatur, & hoc quando nulli casu seruit, aut quando iungitur ad blatiuo.



blatio, *Virg. I. Æn.* Post mihi non simili poena commissa luctis. *Sallust.* Vbi Periculum aduenit, inuidia atque superbia post fuere. Cum ablatiuo, *Virg. 6. Æneid.* -ille admirans venerabile donum Fatalis virgæ, longo post tempore visum. \*Post hominum memoriam, id est Ab hominum recordatione. *Cicer. 2. in Catil.* Bellum intestinum ac domesticum, post hominum memoriam crudelissimum. \*Post homines natos, Idem, *Cicero pro Milone*, Vnius post homines natos fortissimi viri. In compositione eandem ferè habet significationem, quam separata: vt, Postpono, Posthabeo, Posthac, Postea. [Triennio post Ægypto aduenio domum. *Plaut. Mostell. sc. 2. a. 2.* Multis annis post quem conspicor. *Plaut. Men. sc. vlt. a. 5.* Vobis post narrauerò. *Plautus pseud. sc. 4. a. 2.* Quæ post clara cluunt, (id est in posterum.) *Plaut. pseud. sc. 1. a. 2. Item,* post haud scio, quid post fiat, (id est, in posterum.) *Plaut. pseud. sc. 2. a. 3.* Haud multò post luce lucebit mox. *Plaut. Curc. sc. 3. a. 1.* Ea peperit decimo mense post. *Plaut. Aul. sc. 6. a. 4.* Iterum, Alter decimo post mense nascetur puer, quàm seminatùs est. *Plaut. Amphit.* Illa me obseruat canis, post aut ille hircus. *Plaut. Men. sc. 2. a. 5.* Post si quis vellet tei, haud non velles diuidi. *Plaut. Aul. sc. 1. a. 2. bis,* Apage te nunc iam post hunc diem quod creditur tibi fui, omne credidi. *Plaut. Mostell. sc. 2. a. 2.* Si post hunc diem mutiuero, dato me ex cruciatum. *Plaut. Mil. sc. 6. a. 2.* post deinde adibo, *Plaut. Men. sc. 2. a. 3.* Serò post tempus venis. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.* Post id, vide postidea. *Plaut.* Serò post tempus venis. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.* post hoc. *Senec. cap. 6. de Consol. ad Mart.* Post paulò. *Cæsar lib. 1. vide Paulò.]*

Postea, componitur ex post & ea. Exinde, deinde. { אַחַר אַחַר } *achâr achâr* *achâr ehen. imitatio, uti videtur.* G A L. Apres, depuis, apres ce. I T A. Da poi. G E R M. Darnach, demnach. H I S P. Despues. A N G L. Afterward. } *Sallust in Catil.* Postea Piso in citiorem Hispaniam Quæstor pro Pignore missus est. Hinc fit posteaquam, *imitatio*, sicut à post, postquam: quæ ambæ connexæ particule sunt, quibus prædictis sequentia connectuntur. *Cicer. Planc.* Et ab his proficiscens in Græciam, & posteaquam de neo cursu reipublicæ sum voce reuocatus, nunquam per Marcum Antonium quietus fui. Aliquando inter postea & quàm, interponitur verò, & significat, sed postea quàm. *Cicer. Appio*, Postea verò quàm ita cepit. Grammatici docent ultimam syllabam aduerbij postea, esse producendam, quemadmodum videmus fieri in similibus aduerbis antea, præterea, interea, propterea. & si qua sunt id genus alia. Apud *Quid.* tamen ferè semper corripitur: vt libro 1. *Fast.* Postea mirabor cur non sine limbus esset Ille dies. *Et alibi*, Quæ semel amissa postea nullus eris. [Postea pro præterea apud *Cicer. pro Cecinn.* & *pro Sext. Rosc. apud Plaut. in Mercat.* Nescio quid animo meo ægrè est pater: Postea nocte hac quiescit non satis ex sententia. *Idem Plautus Capt. sc. 4. a. 3.* O cæstes Alemæon & Lycurgus postea, id est præterea, etiam. *Idem Mostell. sc. 4. a. 1.* Quid ego hoc homine factam postea, id est præterea vel in futurum. *Idem sc. 3. a. 2. Ibidem:* postea nequicquam axiomata (id est, præterea.) & Herum saluto primum, postea vicinos. *Plaut. pseud. sc. 5. a. 1.* Tum postea te ad pistores dabo. *Plaut. Afin. sc. 4. a. 3.* Postea demum cras adducam. *Ibidem sc. 2. a. 5.* Quid tunc postea? *Vide*, Tum Quid postea (id est quid tum) *Plaut. pseud. sc. 6. a. 4.* Tum postea pro deinde, *Plaut. Menæc. sc. vlt. a. 5.]*

Posterus, a, um, Temporis ordine subsequens: vt postera dies, id est sequens. { אַחַר אַחַר } *achâr achâr. imitatio.* G A L. Qui sicut apres, subyuant. I T A. Chi segue appresso, subseguente. G E R M. Das nachgehende. H I S P. A. Cosa siguiente de otra. A N G. That comes after. } [Quod post erit, posterum. *Passerat.* In posteros multa tradiderunt. *Quintil.* Ad posteros gloriam tradere. *Idem Quintil.* Ad postremum. *Liu. lib. 8. d. 4.] Virg. 4. Æneid.* Postera Phœbea lustrabat lampade terras. *Cic. 4. Verr.* Id ei postera die venit in mentem, è lege Rupilia fortiri dicas oportere. *Ibidem.* Postero anno L. Metellus mentionem tui census fieri vetat. \*Hinc posteri dicuntur, quicumque ex nobis & post nos ex aliis nascentur. { אַחַר אַחַר } *achâr achâr. imitatio.* G A L. Successores, ceux qui viennent ou sont nez apres. I T A. Nostri descendenti, che vengono dopodi noi. G E R M. Nachkommen / nachfahren. H I S P. A. Los descendientes, generation venidera. } *Cicero 3. de Natura deorum,* Expectantur hæ poenæ à liberis, à nepotibus, ac posteris, *Plin. lib. 12. cap. 1.* Tam digna miraculo, vt Licinius Mutianus prodendum etiam posteris putarit. \*In posterum prospicere, in posterum differre, hoc est in posterum tempus. *Cicer. pro Mutiana*, Sapiens ac multa in posterum prospiciens. *Idem ad Atticum.* Distulimus sermonem in posterum. \*In præsens. *Cicer. in Catil.* Magna tempestas inuidiæ, si minus in præsens, at in posterum impender. \*Posteri pedes, hoc est posteriores, qui post primos sunt, *imitatio.* \*Postero, absolute, pro postero die. *Tacit. lib. 4.* Idemque quum postero ad quæstionem traheretur. Hinc deducitur Præposterus, hoc est peruersus, qui rerum ordinem perturbat. *imitatio.* *Cicer. Cass.* Præposteros habes tabellarios: et si me quidem non offendunt: sed tamen quum à me discedunt, flagrant literas: quum ad me veniunt, nullas afferunt. *Quintil.* Præpostera res occidere, deinde erubescere. \*Præpostera libido, nefandum masculinæ libidinis flagitium, quo naturæ sexûque ordo perueritur. *imitatio.*

Posterior, & hoc posterius, comparatiuum. { אַחַר אַחַר } *achâr achâr. imitatio.* G A L. Qui vient apres, qui suit apres, posterieur. I T A. Chi segue, chi viene appresso, qui vien dietro. G E R M. Das nachhende / nachgehender. H I S P. Postero entre dos. A N G. That follows after. } Vnde posteriora in animalis dicuntur quæ à tergo sunt, & à facie auersa. *Cic. 12. Phil.* Posteriores cogitationes (vt aiunt) sapientiores solent esse. [Quid. *Eleg. 3. lib. 4. Trist.* Cum tempora prima mollia præbuerint posteriora grauant.] \*Interdum idem est quod vilior, abiectionis, & minoris pretij:

*Idem Attic. l. 10.* Quorum vtrique semper patriæ salus & dignitas posterior sua dominatione, & domesticis commodis fuit. *Idem 3. Philipp.* Tu verò ita vitam, corpûsque seruato, ita fortunam ita rem familiarem, vt hæc posteriora libertate ducas. *Idem in Pison.* Nihil isto posterius, nihil æquius. *Terent. in Adelph.* Si id sit dando, atque obsequendo, non posteriores feram. *Vbi Donatus,* Non posteriores feram, subauditur, partes. \*Posteriora (Superiora. *Cicero 3. de Orat.* Paria esse debent posteriora superioribus.

Postremus, superlatiuum, Vltimus, { אַחַר אַחַר } *achâr achâr. imitatio.* G A L. Tout le dernier. I T A. L. Vltimo. G E R M. Der aller letzt, der hinterst. H I S P. Postero, ultimo. A N G. L. The last of all. } *Terent. in Phor.* Hæc denique eius fuit postrema oratio. [Plaut. *Men. sc. 7. a. 5.* Quia postremus cedis, hoc præmij feres. *Plaut. Aul. sc. 5. a. 3.* Ad postremum cedit miles, id est ad extremum, vel postremo loco.] Postremos homines, pro perditissimis, & sceleratissimis, dixit *M. Brutus in Epistol. ad Cicero.* Quod si Romanos nos esse meminissimus, non audacius dominari cuperent postremi homines, quàm id nos prohiberemus. *Cicero pro Roscio Amerino*, Sin autem id actum est, idcirco arma sumpta sunt vt homines postremi pecuniis alienis locupletarentur, & in fortunas vnicuiusque impetum facerent, &c.

Postremissimus, veteres pro postremo dixerunt. { אַחַר אַחַר } *achâr achâr. imitatio.* quemadmodum & postremitas pro extremitate: vt annotauit *Sipontinus.* \*Græchas apud *Aulum Gell. lib. 15. cap. 12.* Omnium nationum postremissimum, nequissimumque existimatote.

Posterior, aduerb. Postea, Posteriore loco, paulò post. { אַחַר אַחַר } *achâr achâr. imitatio.* G A L. Apres, depuis. I T A. De poi. G E R M. A. Darnach, demnach. H I S P. Despues. A N G. Afterward. } *Plaut. in Epid.* Vos priores esse oportet, nos posteriores dicere. Quod plus sapitis. *Plaut. in Amphit.* Ne tu posteriorius in me culpam transferas. [Idem *Plaut. Afin. sc. 1. a. 1.* Posteriorius istuc dicis, quàm credo tibi. (id est, antè seiebam). *Cicer. 6. Verr.* Tum mittit Rex ad istum, si sibi videatur, vt reddat. iubet istum postremum ad se reuerti.

Postremò, aduerbium ordinis, Denique, vltimo loco, tandem. { אַחַר אַחַר } *achâr achâr. imitatio.* G A L. Finalement, pour la dernière fois, à la parfin. I T A. L. C. Vltimamente, finalmente. G E R M. Zutzt / endtich. H I S P. Postera ray, vltimamente. A N G. L. At the last. } [Plautus *Aulul. scen. 3. act. 4.* Postremò hunc perferunt, id est, denique; Somme toute, Passerat. *Idem Plautus Capt. scen. 1. act. 4.* Postremò si parua iururaudo est fides, vife.] *Sallustius,* Postremò omnibus modis pecuniam trahunt. *Pro eodem.* Ad postremum æquè dicitur. In posterum verò, significat in futurum tempus. *imitatio.* *Quintilian. libro 1.* Multa lingua vitia nisi primis eximantur annis, inenendabili in posterum prauitate durantur.

Postremum quoque superlatiuum aduerbialisiter ponitur: vt vltimum. *Terentius in Andr.* Si id facis, hodie postremum mo vides.

Posteritas, posteritatis. Ipsi posteri, vel ætas subsequens. { אַחַר אַחַר } *achâr achâr. imitatio.* G A L. L. Posterité. I T A. L. Posteriora. G E R M. Die nachtomms / deren so nach vns / sen werden. H I S P. La generacion venidera, los descendientes. A N G. Posteritie. } *Cicer. in Lelio,* Quo in genere sperare videor, Scipionis & Lælij amicitiam notam posteritati fore. *Idem i. Tusc.* Quum optimus quilibet maximè posteritati seruit. *Ouid. de Ponto, Eleg. 5.* Quam laudem à tera posteritate ferat. [Cæsar. *lib. 1. de bell. civil.* Habeat rationem posteritatis & periculi sui, (id est, videat quid agat in posterum.) *Ouid. Eleg. 9. lib. 9.* Perpetuæ crimen posteritatis eris. *Ibidem Eleg. 10. lib. quarto,* Quem legis, vt noris, accipe posteritas.]

Postfero, penultima correpta, Postpono, Posthabeo. { אַחַר אַחַר } *achâr achâr. imitatio.* G A L. Postposer, estimer moins. I T A. Postporre. G E R M. Nach setzen / setzen schenken. H I S P. A. Posponer. A N G. To esteem lesse. } *Plin. lib. 3. cap. 4.* de Narbonensi prouincia loquens, Verbis & agrorum cultu, virorum, morumque dignatione, amplitudine opum, nulli prouinciarum postferenda. [Velleius: Brutus cuiuslibet ducum præferendus: nulli homini non postferendus Vatinus.]

Post fuit, Posthabituus est. *Sallust.* Sed vbi periculum aduenit, inuidia atque superbia post fuere. *Eudæus.*

Postgeniti, diuersis dictionibus, Posteri, { אַחַר אַחַר } *achâr achâr. imitatio.* G A L. Neç, engendrez, ou prouenus apres. I T A. L. Che vengono dopo di noi. G E R M. Die nachtomms / so hernach geboren werden. H I S P. A. Los descendientes. A N G. The posteritie. } *Horat. 3. Carm. Ode 24.* Clarus post genitis.

Posthabeo, es, Postpono, Postfero, vilius pendo. { אַחַר אַחַר } *achâr achâr. imitatio.* G A L. Postposer, prefeier. I T A. L. Postporre, posponere. G E R M. Bringer hinten / hindan setzen / fur mindet achten. H I S P. Posponer. A N G. To put back, to esteem lesse. } *Terent. in Phorm.* Nam omnes posthabui mihi res, ita vt par fuit: Postquam tantopere id vos velle animum aduerteram. *Virg. 7. Ecloga.* Posthabui tamen illorum mea seria ludo, *Cic. 5. Tusc.* Vt omnibus rebus posthabitis, totos se in optimo vitæ statu exquirendo collocarent.

Posthac, Deinceps, in futurum, quasi post hoc tempus: [sicut anterehac, ante hoc tempus.] { אַחַר אַחַר } *achâr achâr. imitatio.* G A L. Dotescenauant, cy apres, à l'auenir. I T A. L. Per l'innanci, da qui a dietro, per l'auenire. G E R M. Zurhnt / oder hernach. H I S P. De qui a delante. A N G. Afterward. } [Plaut. *Mostell. sc. 2. a. 2.* Si posthac imposuero pedem in vndam, facito quod facere voluisti, *Catull. ad Ort.* Non ego te vita frater amabilior aspiciam posthac. *Plaut. Milis. sc. 6. a. 2.* posthac quod scies nescieris. (suprà, post hunc diem.) *Plaut. Men. sc. 3.* 4. Aliam posthac inuenito, Inuenitur & posthec, *Plautus*



*Capt. sc. 5. a. 3.* Nalli certum est posthæc credere: Et posthæc per diphthongum, apud *Livium lib. 34.* Et post hæc, duabus dictionibus: apud *Sueton. in August. cap. 19.* Tumultus post hæc. *Teren. in And.* posthæc quas facient de integro comedias. *Vide Vallam. lib. 2. c. 57.*

**POSTHYMIA**, Virgo Vestalis, quæ propter elegantiorum cultum in suspicionem venit incesti, & eo nomine apud Pontifices accusata est: verum quum nihil præterea aduersus eam probaretur, sententia Pontificis Maximi dicitur absoluta, qui eam iocis in posterum abstinere, sanctæque potius, quam scitæ coli iussit. *Vide Liu. lib. 4. ab Vrbe.*

**POSTHYMIVS**, Prænomine Aulus, Dictator in bello Latinorum, quod Tarquinij fuga excitauit cum ad generum suum Manlium Tusculanorum ducem confegisset, quo in bello collatis signis ad lacum Regillum, quum victoria virinque nutaret, Magister equitum Romanis equis frenos detrahi iussit, ut irremocabili impetu ferrentur in hostes, ita que tandem aciem Latinorum Romanis fudere. In eo prælio visi duo iuvenes acriter pugnare, quos post pugnam ad præmia quæsitus, Dictator reperire non potuit. Rarus itaque eos Castorem & Pollucem fuisse, eis communi titulo templum dedicauit. *Autor Gell.* [Posthumius autem ita dictus est, quia mortuo patre, siue post humatum patrem natus dicitur. *Plutar. in Coriolan.*]

Posthumius Tubertus Magister equitum Æmilij Mamerci Dictatoris in prima Dictatura contra Volscos: mox in eodem bello à Quinto Cincinnato Consule genero suo Dictator dictus, de eisdem triumphauit, quam victoriam funestauit mors filij, viri magna virtute: quam quod iniussu eius, occasione rei bene gerundæ pugnam misisset securi percussit. *Ex Liu. lib. 4. ab Vrbe.* ¶ **L. Posthumius**, post Cannensem pugnam Consul in Galliam profectus, Boiorum fraude, locorumque iniquitate circumuentus, ne viuus in hostium manus perueniret, mediis sese hostibus immiscens, fortissimè pugnans occubuit. Cuius inuenti caput præcedentes Barbari, ouantes in templo obtulerunt: cuiusque deinceps cranio pro sacro vase in solennibus libationibus vsi sunt. *Liu. lib. 33.*

Posthumius, prænomine Spurius, cum T. Venturio Romæ consul eo tempore quo Romani aduersus Samnites bellum gerebāt missus cum collega aduersus hostes, exercitum imprudens in locum iniquum deduxit, apud Furcas Caudinas: ubi ad hostibus circumuectus, quum nulla euadendi spes esset foedissimum cum hoste fœdus pepigit, ut sexcentis Equitibus Romanis obsidibus relictis, reliquum exercitum sub iugum missum, abducere sibi liceret. Quæ fœderis conditiones quum à Romanis improbarentur, autor fuit Senatui Posthumius, ut sui eorumque deductione quorum consensu tam ignominiosum fœdus initum erat, fides publica liberaretur. Cuius sententiam secutus Senatus, Consulem utrunque, cum duobus Tribunis, cæterisque omnibus qui per fœdus sponderant, hosti victos dederunt. Quos quum ille recipere recusaret, incolumes Romam redierunt. Nec ita multo post, fufus à Papyrio Curfore Samnitibus, & sub iugum missis, recepitque sexcentis equitibus Romanis obsidibus, prioris flagitij infamia obliterata est. *Liu. lib. 9.*

Posthumius Albinus Consul aduersus Iugurtham missus, pecuniæque ab eo corruptus, insignem ex provincia ignominiam reportauit. *Autor Sallust. in Iugurth.* Idem postea Proconsulari imperio in Hispaniam missus, de Vaccæis & Lusitanis triumphauit, *ut refert Liu. l. 64.*

[Posthumianus, a, um, *Gell. cap. 13. lib. 1.* Posthumiana & Manliana imperia.]

**POSTHUMVS**, penultima correpta, ex post, & humus componitur, qui post mortem parentis natus est, quasi post humatum hoc est sepulchrum patrem natus. *ἑψῆμῶν.* GAL. Qui est né apres la mort de son pere, posthume. *ITA. Nato post che è mortuo suo padre.* GER. *Der nach seines vatters tod geboren ist.* HISP. *El que nasce despues de muerto el padre.* ANG. *He that is borne after his fathers deat.* ¶ *Pl. in Aul.* Post mediam ætatem, qui mediani ducit uxorem domum. Si cum senex animum prægnatè fortuito fecerit, quid dubitas quin sit paratum nomen puero posthumus? *Cicer. 3. de Finib.* Dicuntque ut liberis consultum velimus, etiam si Posthumi futuri sint. ¶ Posthumum tamen non cum significare tantum: qui patre mortuo, sed & qui postremo loco natus est. *Cesellius Vindex ex versibus Virgilianis disputat apud Gell. l. 2. c. 16.* Itaque nonnulli etiam sine aspiratione scribunt. Item pro Futuro, & sequenti, & postero. *Vnde & Apul. Posthumam spem dixit. Vir. 6. Æneid.* tua posthuma proles. *Cic. pro Cacin.* Filius posthumus.

[Posthumus quis, *Vide apud Aul. Gell. cap. 16. lib. 2. & Plutarch. in Sylla.*]

**POSTHYMVS**, qui & Syluius, filius fuit Æneæ ex Launia: quæ, ut inquit *Seruius*, Æneæ mortuo, Acanij timens insidias, grauida cõfugit ad sylvas, & illic enixa est Syluium, qui Posthumus, quod patre mortuo natus esset, dictus est. *Oui. 4. Fast.* Posthumus hinc, qui quod syluis fuit ortus in altis, Syluius in Latia gente vocatus erat.

**POSTICUM**, postici pen. prod. à post stando, Ostium est in posteriore parte ædium. *ἑψῆμῶν.* GAL. Le derriere, ou l'huis de derriere d'une maison. *ITA. Postico, luscio de dietro della casa.* GER. *Ein hinterthur.* HISP. *El postico detras de la casa.* ANG. *A gate on the back side of an house.* ¶ *Plaut. in Stich.* sed quum cogito, Posticum quam in diuidiam veniam, est etiam hic est um. Aliud posticum nostrarum harumque ædium: Eà ibi opsonatum, eadè referam opsonium. *Horat. l. 1. Epist.* Atria seruantem postico falle clientem. ¶ Pro eodem etiam postica fœminino genere dicitur. *Ammianus.* Per posticam ingressus, referam inueni confluenta ex finitimis virili & mulicbri sexu. quo verbo ipsum quoque Var-

ronem vsu esse *Nanius* testatur. ¶ Postica etiam augures appellabant plagam Septentrionalem, propterea quod qui inaugurbantur, hanc cæli partem à tergo habebant, facie in meridiem conuersi, quam idcirco anticam vocabant. Occasum autem dexteram appellabant, quemadmodum Ortum sinistram. ¶ Item postica linea est in agris diuidendis, quæ ab Oriente in occidentem spectat. Omnia denique quæ post nos sunt, postica dicuntur: & quæ ante nos, antica.

**POSTICULA**, lz, diminutiuum à post ea. Idem significans. *emad id pias.* *Apul.* per quamdam breuem posticulam iurid vocat me.

**POSTICULUM**, li, aliud diminutiuum eiusdem significationis. *Pl. in Trin.* Posticulum hoc recepit, quum ædes vendidit. *Ibid.* Vbi nunc filius meus habitatis hic in hoc posticulo.

**POSTICUS**, a, um, adiectiuum est. Quod post nos est. *ἑψῆμῶν.* GAL. Qui est derriere. *ITA. Chi è dietro.* GER. *Das hinter den oder hinter werg ist.* HISP. *Lo que es detra.* ANG. *That is behind.* ¶ Quando veid anticam & posticam dicimus; subauditur nomen, pars, vel aliud simile. *Perf. Sat. 1.* posticæ occurrite sannæ, hoc est irrisioni factæ à parte posteriore. *Auson.* postico vulnere fossor. [ *Sueton. in Othone cap. 6.* Postica parte palatij se proripit.

**POSTICÆ**, arum, Absque adiunctione alterius, veteres hoc nomine interiores templorum fores vocabant, quemadmodum anticæ anteriores. *Cornutus in Perf. Sat. 1.*

**POSTIDEA**, post id, siue deinde. *Plaut. in Stich.* Quin æquius est nos potiore habere te, postidea viros nostros. *Ibidem.* postidea loci si hoc edixerit. [ *Plaut. Aul. sc. 2. a. 1.* Quod profectus sum, ibo, Postidea domum me recipiam. *Idem ibid.* Postidea si præhensum sum exculemus.]

**POSTILÆNÆ**, postilænz, pen. prod. Incuruum lignum, siue crassius lorum quod sub iumentum cauda ponitur: à post stando (ut volunt) dictum, quod posteriorem iumentorum partem exornet. *ἑψῆμῶν.* GAL. Vne croquiere. *ITA. Groppiera.* GRÆC. *Das afftergetid oder schwangegetid an einem pferd.* Der riemen oder das holt so man den rossen vnd auch den geladenen moucheien vnder den schwanz that. *HISP. El arharre de graspera.* ANG. *A crupper of an horse.* ¶ *Plaut. in Cas. l. 1. a. 2.* argerunda aqua curuum: faciam probè, ut postilæna possit ex te fieri. Contra, antilæna dicitur, qua peccus cingitur, ut *apud Plaut.*

**POSTILLA**, Duæ dictiones in vnam coniunctæ per subuionem, idem significantes quod aduebium postea, *autere Donato. Teren. in Eunuch.* Tunc scis post illa quàm intimum habeam te. [ Neque patrem postilla vidi. *Plaut. Men. sc. vlt. a. 5.* Postilla obtegere me negligens fui. *Plaut. Mostel. sc. 2. a. 1.* Postquam abij, nunc primū te video postilla. *Plaut. Men. sc. 3. a. 4.* Postilla se applicant. *Ibidem sc. 2. a. 1.* Semel fugendi si data est occasio satis est, nunquam postilla postillæ prederet. *Plaut. Capis. sc. 2. a. 1.* Interdum diuisim, Postilla: *Plaut. Curc. sc. 2. a. 4.* Eum nunquam postilla vidi. ¶ Post illud: *Ouid. 2. Fast.* Termine post illud leuitas tibi libera non est. *Ibid. lib. 6.* Post illud neque aues cunas violasse feruntur.]

[Postillæ, pro post: *Sueton.*]

**POSTES**, In ædificiis dicuntur latera ostiorum, ex lapide, lignove, quorum alter fores sustinet cardinibus affixos, alter seram recipit & repagula quum ostium clauditur. *ἑψῆμῶν.* GAL. Les postes d'un huis, ausquels il est attaché & fermé. *ITAL. Le balestrate delle porte à le porte.* GRÆC. *Die tûrposten oder thurgestell.* HISP. *La puertaa para cerrar, è el basidor de la puerta.* ANG. *The dore checkes or postes that the dore hangeth upon and is shut by.* ¶ *Virg. 2. Æneid.* Hærent parietibus scælæ, postesque sub ipsos Nituntur gradibus. *Idem 7. Elog.* hic plurimus ignis Semper, & assidua postes fuligine nigri. *Idem 2. Æneid.* emoti procumbunt cardine postes. *Cicero. pro domo sua.* Parietibus, tectis & postibus meis bellum intulisti. *Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist.* Video fulgentibus armis conspicuos postes. *Vellius.* In postem lapideum tanuæ carceris illiso capite obijt Thuscus aruspex, *Idem Vell.* Posti templi fixa tabula ærea id testatur.]

**POSTLIMINIUM**, postliminij, ex post & limen componitur: quæcunque enim à nobis ad hostem perueniunt, quum à nostro limine exierint, si post ad idem limen reuertantur, postliminio redeunt. *ἑψῆμῶν.* [ *Gell. cap. 18. lib. 7.* Parentes, cognati, affinesque captiuorum amplexi eos postliminio redisse dicebant. Item, Postliminium iustum, *Ibidem.* ] *Festus.* Postliminio receptus est si qui extra limina, hoc est terminos provincie captus fuerat, rursus ad propria reuertitur. *Paulus Iuriscons. de Cap. l. Postliminium.* Postliminium est ius amissæ rei recipiendæ ab extraneo, & in statum pristinum restituendæ, inter nos & liberos populos, regesque moribus ac legibus constitutum. Nam quod bello amissimus, aut etiam circa bellum, hoc si rursus recipiamus, dicimus postliminio recipere, id quod naturali æquitate introductum est: ut qui per iniuriam ab extraneis detinebatur, is vbi in fines suos redisset, pristinum ius suum reciperet. *Seruius Sulpitius Iurisconsultus, referente Cicerone in Topis.* in dictione postliminium, nihil notandum putauit nisi particulam post, reliquam vocabuli partem solum additamentum putabat, tanquam liminium nihil significaret: sicut tullium, supplementum est in medullio. Scæuola autem putauit postliminium, ex duabus dictionibus, post, & limen esse compositum. Postliminio queris: *apud Apuleium,* significat post quietem. Nam reuersio quædam postliminij vocabulo significatur. Postliminio mortis, id est reuersione à morte & post mortem

**POSTMERIDIANVS**, *Vide POMERIDIANVS.*

**POSTMITTO**, otis, Posthabeo, n. gingo: parui aut nihili facio. *ἑψῆμῶν.* GAL. Postposet. *ITAL. Postporre.* GRÆC. *ἑψῆμῶν.*



Ubi dicitur obierit et cetera. H I S. Posponer. A N G. To sett little by, or esteme lesse. Cic pro Calio. Quod in alicuius agrestis periculo non postmitteret, id homo eruditus in insidiis doctissimi hominis dissimulandum putaret?

Postmodum, pen. corr. Postea, quasi post modum. {ןן רחן achâr eben ןן רחן achâr eben. v. s. e. g. v. G A L. Apres ce, puis apres. I T A L. C. Poco poi, poco appresso. G E R M. Späroach nachher nachmaaten. H I S P. Después. A N G. Afterward. Linius l. 1. ab Vrbe, Sæpe ex iniuria postmodum exortam gratiam. Dicitur & postmodum. Idem l. 4. Si Ardeates sua tempora expectare velint, arbitriumque Senatui leuandæ iniuriæ suæ permittant, fore vt post modum gaudeant se iræ moderatos. [Ouid. 2. Fast. Postmodum victa cades. Idem lib. 3. Fast. Et perit exemplo postmodo quisque suo. Idem lib. 4. Fast. Postmodo glans nata est.]

Postomus, postomidis, Ferrum est, teste Nonio, quod ad cohibendam equorum tenaciam, naribus, vel morlui imponitur. A N G L. Barnacles, an instrument sett on the nose of unruly horses. Lucil. Postomides huic ingentes de naribus pendent.

Postpono, postponis, postposui, postpositum. Retro pono, posthabeo, postfero. {ןן באב ab. v. s. e. g. v. G A L. Postposer, estimer moins. I T A. Posporre. G E R M. Nachsetzen / einem anderen das fur grösser geschicket wirt fur gerettet halten. H I S P A N. Posponer. A N G. To postpone, o esteme lesse. Plin. l. 3. c. 19. Cyrenaica regio loton suæ postposuit paliuro. Ouid. 6. Metamorph. -vósque est postponere natis Ausa iuis. Horat. 1. Ep. 18. Dormiet in lucem: scorto postponet Officium. Aliquando ponitur pro omittre, vel intermittere. Cic. F. ad Tironem, Omnia postposui, dummodo præceptis patris parerem. Cas. 6. bell. Gall. Vt omnia postponere videretur, consilium in Lutetiam Parisiorum transfert.

Postprincipia, Dictio composita, qua Varro apud Gell. viitur, lib. 26. cap. 18. pro progressu alicuius qui principia subsequitur. Voluptas autem (inquit) vel vitilitas talium disciplinarum in postprincipiis existit, quum perfectæ absolutæque sunt: in principiiis verò ipsis, ineptæ & insuaves videntur.

Postquam & posteaquam, Connexiæ particulæ sunt, quibus dicta sequentibus connectuntur. {ןן ון. G A L. Apres que, depuis que. I T A. Poi che. G E R. Nach dem. H I S P A. Después que. A N G L. After that. Virg. 3. Aeneid. Postquam altos tetigit fluctus. Vide POSTEA. \*Postquam, pro Quoniam apud Terent. interprete Douaio, in prolog. Adolph. Postquam poeta sensit scripturam suam Ab iniuriis obseruari & aduersarios Rapere in peiorem partem, quam acturi sumus. [Plautus Menachm. sc. 1. a. 2. Hic annus sextus est, postquam ei rei operam damus. Idem Amphitr. Neque postquam ego sum natus habui nisi te seruum Soliam. Et Menach. sc. 4. a. 1. Neque postquam sum natus intra portam penetraui pedem: Ibidem sc. 3. act. 4. Postquam abij ad forum nunc postilla te video. Plaut. Menach. sc. 3. a. 4. Idem Capt. Prolog. Postquam belligerant. Item Aetoli cum alius. Postquam scimus venturum. Plautus Curt. sc. 3. a. 2. Postquam ad nos renunciatum est te & patrem esse mortuum. Plautus Men. sc. 1. a. 5. Postquam ille hinc abiit tu aditas solus. (id est, quandoquidem, initium est cœnæ) Plaut. Men. sc. 4. a. 1. Nunc postquam nihili sum, id verò meopte ingenio reperi. Plaut. Mostell. sc. 2. a. 1. (Alias hic legitur Postque.)

[Postque. Plaut. Mostell. sc. 2. a. 1. Nunc postque nihili sum, Id verò meopte ingenio reperi (Alias Postquam.)

Postremus, adiect. Postremo, aduerb. Vide POSTERVS.

Postridie, aduerb. Postero, vel sequenti die. {ןן מחר machâr. מן וסאפא, מן וסאפא. G A L. Le lendemain. I T A L. Il giorno seguente. G E R M. Moraderigs dem nächstn tag darnach. H I S P. Vn dia despues. A N G. The day following. Sicut contrâ pridie, priore, vel præcedente die, מחר מחר. Gell. putat pridie dictum esse quasi pristino die. Verba eius sunt hæc l. 10. c. 24. Die pristini eodem modo dicebatur, quod significabat die pristino, id est priore, quod vulgò Pridie dicitur, conuerso compositionis ordine, quasi pristino die. Festus verò (cui magis accedendum puro) compositionem pridie antiquam esse docet. Priuignus, inquit, dictus est, quòd antequam mater secundò nuberet, est progenitus. Pri enim antiqui pro Præ dixerunt. Pridie igitur, ex præ, & die compositum priori siue præcedenti die, siue die vno antè significat. Postridie verò, postero die. Valla, Postridie, quasi cras, non præsentis diei, sed cuiusdam alterius, aut præteriti aut futuri. Sic pridie, quasi heri, non præsentis diei, sed cuiusdam alterius, aut præteriti, aut futuri. [Dies ari qui sunt postridie Calendarum, Nonas & Idus, quare ita dicti. Gell. docet cap. 17 lib. 5. Idem ibidem. Ante diem quartum Calendarum, vel Nonas, vel Idus, tanquam inominalem diem plerique vitant. (id est diem inauspicatum & mali ominis.) Hinc Sueton. in August. cap. 92. Obseruabat ne aut postridie nundinas quoquam proficisceretur: aut Nonis quidquam rei seriatim inchoaret. Luciani. lib. 5. de vitroque exemplum posuit, loquens de Carneade: Is (inquit) quum legatus ab Atheniensibus Romam missus esset, disputauit de iustitia copiose, audientibus Galba & Catone, COSS. maximis tunc oratoribus. Sed disputationem suam postridie contraria disputatione sabuerit: & iustitiam quam pridie laudauerat, sustulit. Plaut. in Stich. Qui potest mulieres vitare, vitet: vt quotidie pridie caueat, ne faciat quod pigeat postridie. Pridie igitur priori die, siue præcedente die significat, vt etiam apud Catonem libro de Re rust. Si quem purgare voles, pridie ne cœnet. Postridie verò, postero die: nec post tres dies villo modo significat, vt hoc Catonis exemplum aperitissimè demonstrat, ex libro de Re rustica cap. 65. Oleum viride sic facito: Oleum quamprimum ex terra tollito: si inquinata erit, lauio: à folijs & stercore purgato: postridie, aut post tertium diem quam lecta erit, facito. Non enim

adiesset tertium diem, si postridie, post tres dies significaret. Habent autem pridie & postridie aliquando post se hos genitiuos Eius diei. Cicero Lentulo, Ad deodecimum Calendarum Februarij dum in Senatu pulcherrimè staremus, quòd iam illam sententiam Bibuli de tribus legatis pridie eius diei fregeramus, hoc est eo die qui præcessit duodecimum Calend. Cas. lib. 1. bell. Gall. Postridie eius diei Cæsar præsidio vtrisque castris quod satis esse visum est, reliquit, id est postero die qui illum subsequeretur. Aliquando etiam alius eis genitiuus iungitur vt Pridie, siue Postridie Calendarum, Nonarum, Iduum. Nonnunquam & accusatiuum habent. Cicero. Appio, Pridie Nonas Iunias, quum censem Brundisij, hoc est die præcedenti Nonas, siue die ante Nonas. Linius, Etiam postridie Idus rebus diuinis superfederi iustum. Quo item modo postridie Calendarum dicitur, id est die post Calendarum, Cicero. ad Atticum, Pridie Comptialia venito. Interdum pridie & postridie sequitur quàm: vt pridie quàm intres patriam, sacrificium facito. Linius libro 2. ab Vrbe, Nam quum pridie quàm legati ad Tarquinius proficiscerentur, cœnatum fortè apud Vitellios esset, & c. Id est die præcedenti eum, quòd legati ad Tarquinius sunt profecti. Similiter etiam illud Suetonij in Cæsare, Et pridie quàm occideretur, in sermone nato super cœnam apud M. Lepidum, quifnam esset finis vitæ commodissimus, repentinum inopinatumque prætulit. Pridie, inquit, quàm occideretur, hoc est eo die qui diem mortis eius præcedebat. Cuius loco dicere non possemus, pridie quo occideretur, vt nonnulli loquuntur: huiusmodi enim sententia fecum pugnaret. Itaque non satis rectè putauit Valla in huiusmodi locutionibus, QVAM particulam accipi pro relativo QVO. Neque enim satis aptè hanc orationem Pridie quàm occideretur, sic interpretetis. Pridie quo occideretur: sed potius sic, Pridie postquam occideretur. Similiter, Postridie quàm pater mortem obiit, epulum feci, id est postquam pater mortem obiit, postridie epulum feci: vt dies mortis lactui seruiat: postera verò, epulis. Non autem, post die quo pater mortem obiit, epulum feci: quod neque orationi, neque sensui conuenit. Nam postridie, alium diem exigit præcedentem: in isto verò exemplo, nullus alius dies præcessit. Ergo quàm pro postquam exponendum est. vt postridie, sequatur ipsam diem quo pater mortem obiit. Similiter, Postridie quàm vxorem duxero, nauigandum est mihi. Si quàm, pro quo sumatur, non rectè fiet interpretatio. Igitur necessariò quàm, pro postquam, non pro quo sumendum est: nisi hoc modo sumamus, postridie, id est postero die ab eo quo pater mortem obiit, epulum feci. & Postridie ab eo quo vxorem duxero, nauigandum est mihi. Et Valla fortè ita intellexit. Hoc modo sumenda sunt pleraque Luuij exempla: vt lib. 3. Anno trecentesimo altero quàm condita Roma erat, iterum mutatur forma ciuitatis à Consulibus ad Decemuiros. Et lib. 4. Dictator exercitu victore domum redacto, die octauo quàm creatus erat, id est octauo die ab eo quo creatus erat. Et aliud, Quàm condita Roma erat: id est ab eo quo condita Roma erat. Quod etiam pro postquam sumi potest. Possunt tamen Valla exempla breuius exponi, vt quàm pro quum sumatur, hoc modo: quàm, hoc est quum pater mortem obiit, epulum feci postridie: & quàm, hoc est quum vxorem duxero, nauigandum est mihi postridie. Illud autem Cicero ad Tironem, Menandrius postridie ad me venit quàm expectarem: pro quum omnino sumitur, non pro postquam, neque pro antequam, neque ab eo quo: hoc modo, Menandrius quàm, id est quum die præcedenti eum expectarem, venit ad me postridie. Vnde rectè sequitur, Itaque postridie habui noctem plenam timoris, id est noctem quæ ipsam diem præcedentem insecuta est, & intercessit inter postridie, hoc est sequentem diem. & ipsam præcedentem. A pridie sit Pridianus, pridianus, pridianum, pro eo quod pridie alicuius diei factum est, מחר מחר. Sueton. in Calig. Marcescente adhuc stomacho pridiani cibi onere. [Idem Sueton. in Tib. cap. 34.] Plaut. in Milite, postriduo dixit pro postridie. Postriduo (inquit) natus sum ego mulier, quàm Iupiter ex Ope natus est.

\*Postuenio, postuenis, postueni, postuentum, cui contrarium Anteuencio. Plin. lib. 18. cap. 25. Accedit confessa rerum obscuritas, nunc præcurrente, nec paucis diebus, tempestatum significatione, quod prochemasin Græci vocant: nunc postueniente, quod epichemasin.

Postulo, as. Instanter, & meo quodammodo iure aliquid peto. {ןן שאל שאל. G A L. Demander, requirer. I T A. Domandare, addimandare con instanza. G E R M. Begären / erfordern / hõnen. H I S P. Demandar como enuuyjo. A N G. To require, to demande. In qua significatione præter accusatiuum habet & ablatiuum præcedente præpositione à vel ab. Cicero. 2. lib. Epist. Omnia volo à me postulare & expectes Idem de Amic. Nec quicquam nisi rectum & honestum ab altero postulat. Nonnunquam duos accusatiuos requirit. Idem alibi. Atque hoc tamen te scire volo, me de isto sumptu nihil decreuisse nisi quod principes ciuitatum me postulauissent. Soter ita distingui à Grammaticis inter postulare poscere, petere, obsecrare, & flagitare: quod poscimus imperiosè, petamus precariò, postulemus iure, obsecremus per sacra, flagitemus, cum arrogantia, nec sine conuitio. Quæ tamen differentia, non sunt perceptæ. Interdum postulare idem est quod requirere, vel exigere: vt Res, locus, persona, tempus, causa hoc postulat. Cicero. pro Ligario, Longiorem orationem causa fortis postulat tua certè natura breuiorem. Ibid. 2. de Orat. Vt causa natura, & temporis ratio postulat. [Gell. cap. 29. lib. 2. Manum postulas (matura seges) Ouid. 13. Metam. Mittor quo postulat vsus. Idem ibidem: Postulat vt capiat quæ non intelligit arma. Ouid. 13. Met. Catul. de Com. Beren. Sed quis se ferro postulet esse parem? No-



que tibi præcipere tuum patrem postulo. *Plaut. Men. sc. vlt. a. 5.* Fallum nomen possidere postulas (i. vis.) *Plaut. Milit. sc. 5. a. 2.* Apud te seruire postulas viros? Dare illi pensum postules. *Plaut. Men. sc. 2. a. 5.* Ego incitus, qui me hero meo moderari postulem. *Plaut. Men. sc. 4. a. 2.* Cur ego te invito me esse saluum postulem (i. velim) *Plaut. Capt. sc. 5. a. 3.* Tun' me domo prohibere peregrè aduenientem postulas? *Plaut. Amphir. (i. cupis) Item, Equum postulas. Plaut. Men. sc. 9. a. 5.* Nos delirantes facere dicta postulat (i. vult.) *Plaut. Amph. Maledictis eam ductare postulas. Plaut. Asin. sc. 3. a. 1.* Si isto moie moratam tibi postulem placere. *Ibid. sc. 1. a. 3.* Vna nocte postulauisti te perdocere me. *Pla. Cap. sc. 5. a. 3.* Ebur vna opera candefacere atramento postules. *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.* Ædes postulas comburere. Haud postulo. *Plaut. Aul. sc. 3. a. 2.* Qui hero ex sententia seruire. *Ibid. sc. 1. a. 4. 1.* Pro sperare: *Plaut. Capt. sc. 2. a. 1.* Nunquam me istos vinces ne postules, (id est, ne speres) *Item pseud. sc. 1. a. 1.* Tu istis lacrymis te probare postulas, (id est, speras.)

¶ Nonnunquam idem valet quod accusare in iudicio, siue crimen aliquod intendere. *ἀνάδαι, δίκην, ἰσχυρ.* *Suetonius in Casare, Cæterum Cornelium Dolabellam Consularem & triumphalem virum repetundarum postulauit. Idem in Augusto cap. 16.* Afuit & clientibus, sicut scutario cuidam euocato quondam suo, qui postulabatur iniuriarum. ¶ Interdum postulare, est tanquam debitum sibi quid requirere. *Terent. in Adelph. Per oppressionem vt hanc mihi eripere postulet, id est velit, aut speret. ¶ Item postulare (scilicet docere) Vlpian. l. i. ff. de Postulato.* est desiderium suum, vel amici in iure apud eum qui iurisdictioni præest, exponere vel alterius desiderio contradicere.

[Sic vitur *Gell. cap. 5. lib. 15. de Aduocato loquens.*] ¶ Postulare quæstionem, eius est qui iniuriam sibi factam quæritur, aut alteri, quem vindicare ad eum pertineat. *Li. 2. ab Vrbe, Senatus tumultuosè vocatus tumultuosus consulitur, quæstionem postulantis iis qui pulsati fuerant.*

[¶ Pro Expostulare, & queri: *Plaut. Milit. sc. 6. a. 2.* Vtrum postulare tecum, an me expurgare videatur æquius. *Item postulare, pro accusare.*]

¶ Expostulare, est quum querimus iniuriam apud illum à quo acceptimus, & habet in se reprehensionem, de quo alibi. Hinc expostulatio, quæ est apud illum ipsum qui peccauerit: Postulatio, quæ de illo, apud alterum.

postulatio, postulationis, Querela, & quasi iusta interpositio querelæ. *IT AL. Dimanda, richiesta. GER. M. Ein verweßung. Item, Ein forderung. D. G. r. u. g. H. I. S. P. Obra de demandar con instancia. ANGL. A request, a demande.* ¶ *Plaut. in Bacch. Acris postulatio hæc est, quum huius dicta intelligo. Propriè tamen postulatio idem ferè est quod petitio. Cic. Attic. lib. 3.* Est illa impudens quidem postulatio. *Idem pro Muræna, Concessit Senatus postulatio nunt. ¶ Vacare postulacionibus, est quod vulgò dicitur, expedire requestas. Plin. in Epist. Senecio quum explorasset Consules postulacionibus vacaturos, conuenit me, &c. Respondere postulacionibus, idem. ¶ Item postulaciones aduocatorum sunt, patronorumque in foro. Sueton. in Nerone cap. 7. Celeberrimis patronis non translatis, & breues (vt assolet) sed maximas, plurimâque postulaciones certatim ingentibus. Postulatio item expiatio est neglectæ religionis. *Cicer. Quod eodem ostento telluri postulatio deberi dicitur. Varro videtur dixisse postulacionem pro postulationem. lib. 4. de ling. Lat. Deum manium, inquit, postulacionem postulare, ciuem fortissimum eò demitti. Hinc postularia ostenta, prodigia, fulgura quæ neglecta fuerant, nec procurata, idcòque expiacione indigebant, Festus.**

Postulatu m. ti, Postulatio. ¶ *IT AL. Belli Gallici, Huc postero die quàm frequentissimi conuenerunt, vt de eorum postularis cognosceret. Cic. 4. Verr. Hoc comoti dolore, postulata Consulibus, quæ non postulata, sed in istum crimina viderentur esse, ediderunt.*

\*Postulator, ἀπαιτης, Verbale male. *Sueton. in Nerone. ca. 15. In iurisdictione postulatoribus nisi sequenti die [ac per libellos non temerè respondit.] &c. Legitur & postulationibus.*

\*Postulaticus, a. um. *Senec. Epist. 7. Hæc plerique ordinariis paribus postulaticis præferunt.*

POSTVORTA, Dea erat Romanorum, ita dicta quòd futura prospiceret, *Macrobi. lib. 1. Saturn. ¶ Sicut Anteuorta, & postuorta, diuinitatis, scilicet aprissimæ comites apud Romanos coluntur. Gell. ex Varrone lib. 16. cap. 16. aliam postuortam describere videtur. Quando igitur inquit, contra naturam fortè conuersi pueri in pedes, brachius plerunq; diductis retineri solent, ægruque tunc mulieres enituntur: Huius periculi deprecandi gratia aræ statutz sunt Romæ duabus Carmentibus, quarum altera Postuorta nominata est, Prosa altera, à recti, peruersique partus & potestate, & nomine.*

POTAMVS, ποταμος, Oppidum Atticæ, apud *Plin. lib. 4. cap. 7.*

POTENS, Potentèr, Potentatus, Potentia, Vide POSSVM.

POTENTIA, ποτινια, ποτινια, Oppidum est Piceni. *Cic. de Aruf. resp. Eodem ferè tempore factus in agro Piceno Potentiæ nuntiarur terræ motus.*

Potèrium, ποτις chos. ποτις, Latine poculum. *GAL. Vn vaisseau à boire, hanap. IT A. Bichiere. GER. Ein tetndg eschtr. His. Vaso generalmente para beuer. ANGL. Any vessel to drinke in.* ¶ *plautus in Stich. Quibus diuitiæ domi sunt, scaphio, cantharis, batiolis bibunt: nos nostro Samiolo poterio tamen bibimus.*

¶ Est & nomen herbæ ex genere spinosarum, quæ à Gileno neuras appellatur, quòd medeatur neruis. Dicitur & ph: yuion, quòd rubetis aduerfetur, quas Græci phrynos vocant. *Vide Plin. lib. 27. cap. 12.*

Potèl'se, Potessum, Potestas, Potestur, Vide POSSVM.

POTIDAB A, ποτιδα, Vrbs Macedoniæ, antea Cassandria dicta. *Plin. lib. 2. ca. 58.*

Potidania, potidaniæ, ποτιδανια, Vrbs Ætoliæ, apud *Stephanum*, cuius incolæ dicti sunt Potidaniates.

Potin', pro potisne, vide POTIS.

Potina, testè *Nonio*, Deæ nomen apud Romanos, quæ puerorum potui præsidere putabatur, sicut *Edufa* eorundem alimentis.

¶ Est & ciuitatis nomen in Bæotia, ex qua *Glaucus* fuit, & à qua *Potinus* dictus. ¶ Est & *Straboni* fons propè *Thebas* Bæotias, *Plin. tamen lib. 4. ca. 19.* oppidum in *Magnesia* statuit, circa quod, vt idem testatur *lib. 23. cap. 8.* asini pasti rabie inflammantur.

Potio, potionis, Potiono, potionas, vide POTIO.

Potior, & hoc potius comparatiua, pro melior & melius, vide POTIS.

Potior, potiris, à potis deducitur: hodièque magis quartæ coniugationis est, olim etiam tertio, *Occupo, vinco, compos vortisio*, iungitur cum genitiuo & ablatiua. { *ΠΝΤραδὴ, κατὰ, ἰσχυρὴ, ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶν, ἰσχυρῶν.* *GALL. Iouir de quelque chose. IT A. Godere di qualche cosa. GER. M. Etobeten / merktig werden / vnder sich bringen / erlangen. H. I. S. P. Alcançar / gozar / ar lo desseado. ANGL. To enioye, to obseine, to achieue. } *Virg. 3. Æneid. fas omne abrumpit, & auro Vi potitur. quid non mortalia pectora cogis Auri sacra fames? Ouid. 13. Metam. Tūque tuis armis, nos te potiremur Achilles. [Victor victisque potius. Ouid. 13. Met. Iterum Dardanio vate potitus. Ibid. Tuis potiar sagittis, Item, Miser qui quod amat videt nec potitur dum licet. Plaut. Curc. sc. 3. a. 1. Vt ananti liceat hac potirier. Plaut. Asin. sc. 2. a. 5. ¶ Cum accusatiuo: fortiter qui patitur malum, Idem post potitur bonum. Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. Eas legione vi pugnando potiti sumus. Ibid. sc. 2. a. 3. Mortem per vim potita est. Gell. cap. 1. lib. 13.] In infinitiua, & participiis præteriti & futuri temporis semper quartam coniugationem sequitur, nunquam tertiam. *Cic. Lentulo lib. 1. Epist. Si tibi exploratum sit, eius regni potiri posse. [Velleius: Potitus corruu (i. cum eos cepisset) dimisit incolumes. Plaut. Capt. sc. 5. a. 3. Maior (filius) potitus est hostium Postquam gnatus tuus potitus est hostium Ibid. sc. 2. a. 1. Postquam meus rex est potitus hostium (i. captiuis) Plaut. Capt. sc. 1. a. 1. Vt filius potiremur domi (i. in hostium) Plaut. Amph. sc. 1. a. 1. ¶ Item potitiu Eum (vel eam) nunc potiuu pater seruitutis, (i. compotem fecit.)] *Autor ad Herenn. lib. 1. Atheniensium potiti sunt Spartiæ. Cic. 1. Offic. Omni Macedonum gaza potitus est Paulus. Idem 2. de Inuent. Si eo potu potiti essent. ¶ Nonnunquam idem est quod fruor, & tunc ablatiua potissimum iungitur. *Demetrius, κατὰ ποτιμα. Cicero de Senec. Quod si his voluptatibus bona ætas fruatur libentius, primùm paruulis fruatur rebus, vt diximus; deinde iis quibus senectus etiam si non abundè potitur, non omnino caret. Nonnunquam etiam accusatiua, sed rariùs. Terent. in Adelphis, Patria potitur commoda. Aliquando etiam cum genitiuo rerum iungitur, & ponitur pro principatum teneo. Cic. ad Lent. l. 1. Otium nobis exoptandum est, quod ij qui potiuntur rerum, præstaturi videntur.*****

Potitus hostium, antiquè, pro in hostium potestatem redactus. *Pl. in Epid. MVL Tu filiam quam ex te suscepi. FER. Quid eam? M. Eductam perdidisti, atque hostium est potita. Sic enim paulo post, Nam postquam audiui illico Ex meo seruo, illam esse captam: continuò argentum dedi, vt emeret. Papias. quoque in l. 11. D. de captiuis. sic locutus est, Ex inde, inquit, sui iuris videtur fuisse, ex quo pater hostium potitus est. *Holomanus.**

Potis, & pote, adiect. potior, potissimus, Potens, potentior, potentissimus, vel bonus, melior, optimus. { *δυνατός.* *GAL. Qui peut. IT A. Potente. GER. M. Machtig: das mag. HISP. Poderoso. ANGL. He that may or is able. } *Vir. 3. Æn. Nec potis Ionios fluctus æquare sequendo. Cic. 2. Tusc. ex antiquo poeta, Neque sanguis villo potis & pacto profusus consistere. [Catul. ad Orsal. Nec potis est dulces Musarum exponere fœtes Mens animi. Qui istuc potis est fieri? Plaut. Amph. sc. 2. a. 2. Locus non præberi potis est. Pl. Curc. sc. 2. a. 2. Animaduertere, si potis sum hoc componere. Plaut. Curc. sc. 3. a. 5. ¶ Item neutro genere pro pote. Plaut. Milit. sc. 5. a. 2. Tam ea nostra est, quàm potis. (sup. est) Terent. in Phor. Mea lege vtar, vt potior sit qui prior ad dandum est. Vt potior sit, inquit, hoc est vt melior, vel charior sit. ¶ Pote apud veteres aliquando legitur pro eo quod fieri potest. *Plaut. in Cas. Nec pote quicquam commemorari. [Aliquando pro potest: vt apud Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Quid illa pote peius muliere memorarier.]***

Potin', Hoc est potisne es, siue potèluc. *Plaut. in Epid. Potin' vt molestus ne sis? Terent. in And. Potin' es vt definas? Plaut. Curc. sc. 1. a. 2. Potin' coniecturam facere. Potin', vt molestus ne sis. Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Potin' vt quiescas. Plaut. Men. sc. 2. a. 3. Potin' aliam rem vt cures? Plaut. pseud. sc. 3. a. 1. Potin' vt abstineas manum. Pl. Amphir.]*

Potior, & potius, Comparatiua ab antiquo nomine potis, melior & melius. { *ἰσχυρὸν ἰσχυρῶν, κατὰ, ἰσχυρῶν.* *GAL. Meilleur. IT A. Migliore, meglio. GER. M. Besser: furtriffentlicher. H. I. S. E. Mejor. ANGL. Better. } *Cic. 4. Tusc. Filius plus pollet potiorque est patre, id est melior, aut præstantior. [Hinc mihi potior, quàm Iupiter potentior. Plaut. ps. sc. 3. a. 1. Rem tibi potiozem video, Pl. Aul. sc. 5. a. 4. Nunquam erit ille potior Harpax, quàm ego, Plaut. pseud. sc. 1. a. 4.]**

Potissimus, superlatiuum, Ferè exponitur peroptimus, aut præcipuus. { *ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶν, ἰσχυρῶν.* *GAL. Le meilleur & principal. IT A. Migliore, principale. GER. Das best / aller furnemmiß. HISP. Mejor, principal. ANGL. The best and principall. } *Plin. Epist. 79. Nā si hoc opusculum nostrum aut potissimum esset, aut solum, &c. Si potissima ratio, potissima nobilitas, Quint. l. 10. c. 1. Vt semel quod est potissimum, dicam, hoc est præcipuum. [Plaut. Men. sc. 4. a. 2. Vt potissimus domi nostræ sit amator.]**



potius, potissimum, vel potissime, adverbialia, magis, maxime. { תי יתהר } *potius*. *potissimum*. GALLI. *Piustost*. ITAL. *Piu tosto*. GERM. *Willeber/oder ely/ voran/ vnd vorab/ furtrem mitschen*. HISPAN. *Antes esse, que esto*. ANGLI. *Rather*. } Differunt autem potius, & potissimum, seu potissime, quod potius ad duo tantum: potissimum vero ad plura refertur, vt, *Quem potius instituum heredem? Labium an Lucium? aut, Quam nataram potissimum erudiam? si multa sint.* *Autor ad Heren. l. 1.* Ex comparatione in qua per contentio nem vtrum potius, aut quid potissimum sit, quaeritur. *Idem ibidem*, Quum quaerit orator, vtrum de duobus potius, aut quid de pluribus potissimum dicat. *Cic. in Lelio*, Haecenus mihi videor de amicitia quid sentire potissimum, dixisse. *Plaut. in Pseud.* Hunc diem sumptuosum potissimum. Inuenitur tamen quandoque potissimum referri ad duo. *Cic.* Quamquam praestat honestas incolumitati, tamen vtri potissimum consulendum sit, deliberetur. [Haud caussificor, quin eam habeam potissimum, *Plaut. Aulu. sc. 6. a. 4.* Apud herum potissimum. *Idem pseud. sc. 5. a. 1.* Magis decorum est libertum potius, quam patronum portare in via. *Plaut. Asin. sc. 3. a. 3.* Optare potius. *vide Opto.* Si interpellas, ego tacebo; potius taceo. *Plaut. Men. sc. vlt. a. 5.* Potius praoptauisse ponere caput periculo. *Plaut. Capt. sc. 3. a. 3.* Ille bibit potius in cruce quam ego. *Plaut. Curc. sc. 3. a. 5.* Potius rem diuinam deferam, (quam lucrum). *Plaut. pseud. sc. 3. a. 1.* Occidi potius, quam cibum praerberem. *ibid.* Certum est bonum esse potius, quam malum. *Plaut. Men. sc. 6. a. 5. & sc. 8. ibid. & Mosell. sc. 3. a. 1.]*

POTITIUS, Senis cuiusdam nomen est, quem vna cum Pinario altero sene sacris suis praefecit Hercules. { GERM. *Zwen Priester* *Sier casto.* } *Seruius explicans illud Virg. 8. Aen.* primusque Potitius autor. Et domus Herculei custos Pinaria sacri: Pinarius, inquit, & Potitius, duo senes fuerunt, quibus qualiter coli vellet, ostendit Hercules: scilicet vt mane & vesperi ei sacrificaretur. Perfecto itaque matutino sacrificio, quum circa Solis occasum essent sacra repetenda, Potitius prior aduenit, Pinarius postea, extis iam redditus. Quare iratus Hercules statuit vt Pinariorum familia tantum ministra edulantis Potitius & complentibus sacra. *Hac Serv. Vide de hoc plura apud Fenesellam, & Liu. l. 1.*

POTITO, *vide POTO.*  
POTINIA, *potina*, Magnesiae oppidum fuit, teste *Plin. lib. 4. c. 9.* In hoc oppido Glaucus Silyphi & Meropis filius, equas humana carne pauisse dicitur, quod cupidus ferretur in hostem. Verum quum pabuli eiusmodi copia deesset, versa in rabiem equae dominum ipsum deuorauit.

POTIADAE, *Quadrige* apud *Virg. 3. Georg.*  
POTO, potas, potavi, potatum, & potum, Valde bibo. { תי פו } *schabab*. GAL. *Boire*. ITAL. *Beuere*. GERM. *Trinken*. HISP. *Beuer*. ANGLI. *To drink*. } *Cicero de Clar. Orat.* Si potare velis, de dolio tibi hauriendum est. *Idem 2. Philipp.* Domus erat aleatoribus referta, plena ebriorum, totos dies potabatur, &c. *Idem 2. de Finibus*, Tum ipsum, quum vigiliis & fame cruciaretur, clamat virtutem beatiorem fuisse, quam potantem in rosa Thorium. Aquam potare galea, *Tibul. l. 2. Eleg. 7.* Acetum acre potare, *Hora. 2. Serm. Sat. 3. Virg. 3. Georg.* Et lac concretum cum sanguine potat equino. [Potare tecum mihi collibitum est. *Plaut. Mosell. sc. 3. a. 1.* Es, pota, perde rem. *ibid. sc. 1. a. 1.* Album atrum vinum potas? *Plaut. Men. sc. 3. a. 5.* prander, potat, occupata est. (excusantis *Plaut.*) *Mil. sc. 2. a. 2.* Dum ei quod edat: & quod potet praebes. *Plaut. Men. sc. 1. a. 1.* potare tecum ego hodie volo. *Idem* Non potem ego me hercule. *Plautus Aul. sc. 5. a. 3.* prandi, potavi. *Plaut. Men. sc. 2. a. 3. & sc. vlt. a. 5.* mecum pariter potant, pariter scortari solent. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 2.* Qui huius legibus pareant, dies noctesque potent. *ibid. sc. 3. a. 3.* Ad amicam de die potare. *Plaut. Asin. sc. 3. a. 4.* Dum coquitur prandium, interim potabimus. *Men. sc. 3. a. 1.* Veni mecum potatum. *Plaut. pseud. sc. 2. a. 5.* Apud nos quando potas. *Plaut. Men. sc. 2. a. 4.* Elleborum potabis aliquot viginti dies. *Plaut. Men. sc. 5. 1.* } *Arbores quoque potare dicuntur, quum liquor radicibus affunditur. Plin. lib. 12. c. 1.* Docuimus etiam arbores vina potare. *Lanz* etiam colores potare dicuntur. *Plin. lib. 9. cap. 38.* Quinis lana potat horis, rursumque mergitur carminata, donec omnem ebibat saniem. } *Eius composita sunt, Appoto, quod est multum potare. Plaut. in Curc.* Postquam coenati atque appoti, talos poscit sibi in manum: Prouocat me in aleam, vt ego ludam. *Compotato, simul potare, συμποσιον.* *Vnde Compotatio, quam Graeci συμποσιον dicunt.* Epoto, potando exhauris. *ἐπιποσιον.* Perpotato, valde potare. *δραμινον.* Praepoto, ante potare *προπιποσιον* & habent penultimam productam.

POTANDUS, da, dum. *ποτινδον, ποτινδου.* *Ouid. 2. Fast.* Dumque parant opulas, potandaque vina ministri. [Cras mihi potandus fructus est fullonius. *Plaut. pseud. sc. 1. a. 3.*]

POTATUS, potata, potatum: vt Potata aqua. *Plin. lib. 2. c. 103.* In Falisco Clitumno amnis aqua potata, candidos boues facit.

POTATOR, potatoris, Qui potationibus indulget. { תי פו } *schabab*. GAL. *Buuer, yurongne*. ITAL. *Imbriaco, & gran beuatore*. GERM. *Ein Zutrinker/ u/ sauffter*. HISP. *Grande beuedor*. ANGLI. *A great drinker*. } *Plaut. in Men. sc. 1. a. 2.* Nanque Epidamnica natio est haec ita hominum, Voluptarij, atque potatores maximi. *Plin. lib. 22. c. 23.* Radix cuiusque ex aqua decocta, potatoribus sicut facere narratur. De carduorum syluestrium generibus duobus.

POTATIO, potationis, Actus potandi. { תי פו } *schabab*. GAL. *Buuerie, bruunge*. ITALI. *Beuimento*. GERM. *Das trincken oder suettrinken/ das sauffen*. HISPANIC. *La beuida*. ANGLI. *A drinking*. } *Cic. 1. de Diu. Si modo temperatis escis, modicisque potationibus ita est affectus, vt sopito corpore ipse vigilet.* *Plaut. in Stichus.* Quot potationes multi, quot autem prandia. [*Idem Capt. sc. 1. a. 4.*]

Potatus, us, ui, potatio. *Senec. controuers. l. 2. in 1.* Neque potatus obicitis filio.

potus, pota, potum, participium, ebrius, qui abunde potauit. { תי פו } *raueth*. GAL. *schichchor*. ITAL. *Che a beuuto*. GERM. *Trucken/ voll*. HISPAN. *El que beuio demasadamente*. ANGL. *Thas hath drunken much, drunken*. } *Ouid. iud. lib. 3. Fast.* Occurrit nuper, visa est mihi digna relatu Pompa, senem potum pota trahebat anus. *Ciceo Trebatio lib. 7.* Itaque et si domum bene potus, serdque redieram, tamen id caput ubi haec controuersia est notauit. [*Ouid. 3. Fast.* Senem potum pertrahebat anus. ] *¶ Ponitur etiam passiuè.* *Ouid. loco iam citato*, - tanto est Albulata pota Deo, *Iuuenalis*, - epotaque flumina Medo Prudente. *Ouid. lib. 15. Metam.* Nocte nocent potae, siue noxa luce bibuntur.

Poturus, potura, poturum, vt terra potura cruores. *Stat. 12. Theb. Oues poturae*. *Propert. l. 4. Eleg. 4.*

POTUS, rus, Potio. { תי פו } *schabab*. GAL. *Beuanda*. GERM. *Ein tranck*. HISPAN. *Beuida*. ANGLI. *Drinke*. } *Cic. 4. Tusc.* Quid quod ne mente quidem recte vt possumus, multo cibo & potione repleti? *Est in Catone*, Tantum cibi & potionis adhibendum vt reficiantur vires, non opprimantur. *Plin. lib. 10. c. 72.* Serpentes exigui indigent potu. [Potui & esui esse. *Gell. cap. 1. lib. 4.*]

POTIO, potionis, potus. { תי פו } *schabab*. GAL. *Beuanda*. GERM. *Ein tranck*. HISPAN. *Beuida*. ANGLI. *Drinke*. } *Plaut. in Stichus*, Nam intus mihi iam potione vinacea onerabo gulam. *Columella lib. 11. cap. 51.* Vt cibus & potio sine fraude à cellariis praebentur. *Cicer. 1. de Finibus*, Quum cibo, potioneque famis, iustque depulsa est. *Celsus lib. 1. c. 9.* Vinum frigidum bibere, & post cibum magnam potionem sumere. *Quint. lib. 7. c. 3.* Bere potionem. [*Plaut. Curcul. sc. 2. a. 1.* Potionem tibi affert. (i. vinum.) Potio vltima ( veneni.) *Senec. vlt. de Cons. ad Helu.* Potio liberalior iuuas interdum. *Senec. c. vlt. de Tranquil.* } \*Potio medicorum, Sorbituncula est quae ergrotis datur, Graeci pharmacum vocant. *Plaut. Men. sc. 5. a. 3.* Audin tu vt deliramenta loquitur? quid cessas dare potionis aliquid, prius quam percitus insanias? [Alias percipit (eum) insanias (id est, corripit).]

Potiuncula, x, diminutium à potio. *Suet. in Domitiano*, Vt non temere super cenam, praeter martianum malum, & medicum in ampulla potiunculam lumeret.

POTIOR, oris, Potator. apud *Martialem* est titulus, ad Sextilianum potorem. { תי פו } *raueth*. GAL. *Beuitor*. GERM. *Ein tricker*. HISPAN. *Beuedor*. ANGLI. *A good drinker*. } *Horat. 1. Epist. 20.* Nulla placere diu, nec viuere carmina possunt, Quae scribuntur aequae potioribus.

POTORIUS, ria, rium, Quod ad potandum pertinet. { תי פו } GAL. *Appartenant à boire*. ITAL. *Pertinente à beuere*. GERM. *Das zu dem trincken gehoret*. HISP. *Pertenesiente à beuer*. ANGLI. *Belonging to drinking*. } Hinc vasa potoria, sicut vasa escaria.

POTORIUM, potorii, Vas quod ad potum est deputatum. { תי פו } *choth*. GAL. *Vaifseau à boire, hanap*. ITAL. *Bicchiero*. GERM. *Ein trinckglas*. HISPAN. *Vasa para beuere*. ANGLI. *A drinking vessel*. } *Plin. lib. 33. cap. 10.* Ptolemæum Vatro tradit, Pompeio res gerente circa Iudæam, & octena millia equitum sua pecunia tolerauisse: mille conuiuas totidem aureis potoriis mutantem vasa cum ferculis saginasse.

POTULENUS, ta, tum, Potus, siue ebrius. { תי פו } *raueth*. GAL. *Yurongne*. ITAL. *Imbriaco*. GERM. *Stimich voll vnd trincken*. HISPAN. *Embriago, borracho*. ANGLI. *Drunken*. } *Suet. in Othone*, Fertur & noctibus vagiri solitus, atque inualidum quenque obutorum, aut potulentum corripere. Interdum potulentus idem est quod potui idoneus, *ποτινδον*. *Gellius l. 4. cap. 1.* Penus est quod esulentum, aut potulentum est. Sic enim nonnulli malunt legere quam quod vulgata exemplaria habent poculentus.

POTITO, tas, penult. corr. frequentatiuum à potare, Frequenter potare. { תי פו } *raueth*. GAL. *Boire souuent*. ITAL. *Beuer souente*. GERM. *Ein trincken*. HISPAN. *Beuer à menudo*. ANGLI. *To drinke of ten, to bibbe*. } *Plaut. in Amph. sc. 1. a. 1.* Nunc tibi hanc pateram quae dono mihi illic ob virtutem data est. [ Qui Perela potare rex solitus est, ] quem ego mea occidi manu. *Idem Asin.* Tecum vna postea aequae pocula poritet.

POTIONO, potionas, potionem praebere. { תי פו } *raueth*. Cuius passiuum est Potionor. *Suet. in Galig.* Creditur potionatus à Caesonia vxore; amatorio quidem medicamento, sed quod in furore vertetur.

P ante R.

P. R. In notis antiquorum, Populus Romanus PR. Praetor. PRÆ VIGIL. praefectus vigiliu. PRÆ VRB. Praefectus vrbis. PRÆ. PRÆS. praefectus praesidij. PRÆF. Praefectus. PRÆF VR. Praefectus vrbis. P. R. E. vel EX. post reges exactos. PRID. NON. APR. pridie nonas Aprilis. PRINC. INVENT. princeps iuuentutis. PRID. KAL. vel K. pridie Kalendas. PROC. proconsul. PROCOS. proconsul. PROCOSS. vel PROCC. proconsules. PRON. Pronepos, vel pronepotis. PROPRÆ. propraetor. PROV. provincia. P. R. P. E. R. praetor peregrinus. P. R. P. R. propraetor. PRS. Praetores. PR. S. praetoris sententia. PR. VR. praetor vrbis. PRS. Praefes. PRS. praefes. PRS. P. praefes prouinciae. PRACTICUS, practica, practicum, & practica, practicae, *vide PRACTICUS.* PRACTIVS, practij, *πρακτικος*. Fluius est Troadis, inter Lampac-



cum, & Abydum in Hellespontum influens, teste Strab. l. 13. Mem- nit huius fluvij & Homer. in Catalog.

**Præ**, Præpositio, Antè { 𐤀𐤏𐤃𐤋 liphé 𐤇𐤏 néghedh. } GALL. Deuant. ITAL. *Avanti*. GERMAN. *Vor*. HISPANI. *Ante*, *delante*. ANG. *Before*. } Extra compositionem aliquando absolute ponitur: ut *apud Ter. in Andr.* Præ, sequar. Cum ablativo: ut Præ oculis, id est ante oculos, Præ cunctis id est ante cunctos, vel plus quam cunctis. [Plaut. *Cure. sc. 2. a. 4. 1.* tu præ virgo. *Idem Pseud. sc. 2. a. 1. 1.* præere præ. *Item in Amph.* Abi præ Solia. ] Nonnunquam causam denotat, accipiturque pro ob, vel propter. *Idem Terent. in Andr.* Præ studio dum efficitis quod cupis, id est ob studium. *Idem in Eunuch.* Misera præ amore. [Vix alto præ formidine. *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3.* Commovere me non possum præ formidine. *Plaut. Amphitr.* Vix video præ ira. *Idem ibidem.* Ne vxorem præuortisse dicant præ repub. *Ibidem.* ] Item idem valet quod præter. *Gell. lib. 1.* Præque fe vno, cæteros omnes linguæ Anticæ principes, gentemque omnem togatam, quodcumque nomen Latinum, rudes esse atque agrestes prædicabat. Vbi comparationem induit, ut Græcis *ἄγροισι*, *ἀγροῖς*. Sic & apud Terent. in *Eunuch.* Hic ego illum contempni præ me. *Idem in Pers.* Imo res omnes relictas habeo, præ quod tu velis. [ *Plaut. Men. sc. 2. a. 1.* Soli occæctas est, præ huius corporis caudoribus. *Idem in Cure. sc. 2. a. 1.* Omnium vnguentorum odor præ tuo nautea est. (Vbi præ in comparatione significat anteponi. Populariter Au prix du vostre. *Liuius lib. 1. dec. 1.* Alba præ ea quæ conderetur. ] In eadem significatione dicitur præ quàm. *Plaut. in Amp.* Parua res est volupatum in vita, atque in ætate Aguda, Præ quàm quod molestum est. [ *Gell. cap. 1. lib. 16.* Latioribus est verbis præ quam illud. ] Præ, pro in, *Idem Gell. c. 8. l. 19.* Præ manibus est liber. } Composita, significat antè, vel prius: ut Præpono, præfero. Aliquando super: ut præfectus, præfideo. Aliquando val- valde, vel miram in modum, siue præter modum: ut, Præclarus, Præcellus, quorum multa per Græcè effertur. Magis autem auget quam per, iungiturque cum nonnullis dictionibus cum quibus illud non iungitur, ut, Præpotens, *ὑπερδυνας*. Præcellus, Præclarus, Præclarus, Præfulgens, Prædiues, *ὑπερμακάριος*. Prædulcis, prædurus, Præculcus, Prælargus, Prælongus, *ὑπερμακρός*. Nam prælongus sermo, & prælonga oratio, ea dicitur quæ enormi longitudine est. Præpotens, Præcellus & similia, maiorem in modum potens, & celsus, & quasi præter modum, maioremque aliorum potens, & celsus. } Significat quandoque etiam ante tempus, siue præter morem aliorum: ut, Præcox vna, Præcox ingenium. } Aliquando redundat. ut Præmorior, præcingo, quæ idem significat quod eorum simplicia. A Præ, sit Præut, quod collationem significat. *Plautus.* [ *Menach. sc. 2. a. 5.* ] Modestior nunc quidem est de verbis, præut dudum fuit, id est si pristinos eius mores respicias. *Idem Plaut. Men. sc. 2. a. 2.* Folia nunc cadunt: Præ ut, si hoc triduum hic erimus, tum arbores in te cadent. *Plaut. Amph. S. Perij. M.* Parum etiam præut futurum est, prædicas. *Idem Merc.* Hoc nihil est, præut alia dicam. } Hinc etiam deducitur præter, sicut à sub, subter: in, in- ter: pro, propter. } Præ me fero, præ te fers, præ se fert. *Vide supra in verbo FERO.*

**Præaccipio**, Antè accipio. { 𐤀𐤏𐤃𐤋 𐤀𐤏𐤃𐤋. } GALL. Anticiper. ITALIC. *Anticipare*. GERMAN. *Vor anhin kommen*. HISPANI. *Tomar delante*. ANGLIC. *To tak before*. } A quo Præacceptio figura quæ præsumptio à nostris, à Græcis verò *προαίτιος* dicitur quum poeta aliquid narrando præuertit, quod eo tempore, quo res quas describit gestæ sunt, in rerum natura non fuit. Eiusmodi est illud apud Virg. 6. *Æneid.* portusque require Velinos, Nam quo tempore Æneas in Italiam venit, Velia nondum erat condita.

**Præacuo**, Prius acuo, aut anteriorem partem acuo. { 𐤀𐤏𐤃𐤋 𐤀𐤏𐤃𐤋. } GALL. Aiguiser par le bout, ou fort aiguiser. ITALIC. *Molto aguzzare*. GER. *zu vordertsch scherpffen oder spitzen*. HISP. *Aguzar, y hazer muy agudo*. ANGLIC. *To sharpe at the poynte or mak very sharpe*. } *Cato de Re Rust.* Vitæ tenebam præacuto, obliquè inter se medullam cum medulla componito.

**Præacutus**, a, um, Valde acutus, vel anteriore sui parte cuspidatus. { 𐤀𐤏𐤃𐤋 𐤀𐤏𐤃𐤋. } GALL. Fort aigu. ITALIC. *Molto acuto*. GERMA. *Stiftig* *scherpff* *spitz*. HISP. *Muy agudo*. ANG. *Very sharpe*. } *Plin. lib. 11. cap. 26.* Asperitas præacuta in dorso. *Cas. 2. bell. Gall.* Tum magni ponderis saxa, & præacutas trabes in muro collocabant. Culpis præacuta, *Ouid. 7. Metam.*

**Præacutè**, admodum acutè. *Apul. in Apologia.* Et fortasse an præacutè reperisse vobis videbamini.

**Præaltus**, a, um, Valde altus. { 𐤀𐤏𐤃𐤋 𐤀𐤏𐤃𐤋. } GAL. Fort haut, fort profond. ITALIC. *Molto alto*, & *molto profundo*. GERMA. *Wetauf hoch*. HISPAN. *Muy alto*. ANG. *Very high, very deep*. } *Lin. 10. ab Vrbe*, Ostium fluminis præalti, quo circumagi naues in stationem tutam possint. Præaltus alueus. *Idem 5. ab Vrbe*, Præalta rupes, *Idem 10. ab Vrbe*.

**Præaudis**, antè audis. *Vlpianus de Officio proconsulis. D. lib. 1. Titul. 16.* Solent etiam custodiarum cognitionem mandare legatis, scilicet ut præauditas custodias ad se remittant.

**Præbeo**, præbes, ex præ & habeo, abiectis a & h, Do, exhibeo. { 𐤀𐤏𐤃𐤋 𐤀𐤏𐤃𐤋. } GALL. Bailler, donner, offrir. ITALIC. *Dare*. GERMA. *Geben*. DARRE: *en*. HISPAN. *Dar*. ANGLI. *To giue, to offerre*. } Nam qui aliquid præbet, id præhabere ratione dicitur. *Cic. 1. de Natur. deor.* Aer salutem & vitalem spiritum præbet animantibus. *Horat. in Ser.* Sunt qui conuiuas salibus conspergere gaudent, Præter eum qui præbet aquam. } Piscatores præbent pisces foetidos. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.* Neque ego vsquam præbeti ligna vidi pulchris. *Plaut. Aul. sc. 1. a. 3.* præbere alicui oleum (de congiario) *Sueton. in Nero. cap. 12.* Præbere iugulum *Senec. cap. 11. de Tranq. & Cernicem ibid. cap. 12.* & *Velleius. Col-*

laque Romanæ præbens animosa securi. *Ouis. Eleg. 2. li. 4. Trist.* Intentaque tuis precibus se præbuit aure Iupiter. *Tibull. lib. 4.* Præbebam veribus aures. *Ouid. Eleg. 7. lib. 3.* Cum fata præbeuerunt prima tempora mollia. *Ouid. Eleg. 8. lib. 4. Trist.* Præbere se fortiter curatori. *Senec. c. 3. de Consol. ad Mari.* Ad aquam præbendam commodum adueni domum. *Plaut. Amphitr.* Tu solaria præbes, ô Musa, *Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist.* Longè aliam orationem præbes, atque olim. *Plaut. Aul. sc. 3. a. 1.* Dum quod edat & poter præbeas. *Plaut. Men. Operam* & pecuniam benignè præbuiti. *Plaut. Cure. sc. 2. a. 4.* Iuppiter ingenis præbet sua numina varum. *Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist.* Non ita se nobis præbet fortuna secundam. *Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist.* Operam & pecuniam benignè præbuiti. *Plaut. Cure. sc. 2. a. 4.* Præbere alicui concilium. *Liui. lib. 6. det. 4.* Vel qui ipsi vorant, vel aliis tubercandos præbeant. *Plaut. Cure. sc. 1. a. 4.* } Aliquando significat ostendo, *Terent. in Adolph.* Seruum aut illiberalem præbes te, id est te ipsa ostendis, factis probas. Præbere cibum de manu, id est manu ipsa cibum in os ingerere. Præbere accessum. Præbere aurem, id est auferre, Præbere auxilium, errorem, honorem alicui, iter ad aliquid iusurandum alicui, ludos, locum peccandi. Lumen præbere dicitur fenestra. Præbere materiam igni. Præbere metum, miraculum, munimenta. Præbere operam, id est ponere. Præbere prandium alicui. Præbere se streuam hominem, id est ostendere & probare, Præbere se æquabilem, attentum auditorem, credulum, docilem, acrem, iudicem, virum, sepebum, durum. Præbere se facilem, id est acquiescere, siue obsequi alicui in re aliqua. Præbere sonitum, spem, errorem, spectaculum lætum, vicem alicui rei, vim alicui rei, usum. Præbere sponsalia, id est conuiuium sponsaliorum.

**Præbitus**, participium. { 𐤀𐤏𐤃𐤋 𐤀𐤏𐤃𐤋. } GAL. Donné. ITALIC. *Donato*. GERMAN. *Gesgaben*. HISPAN. *Donado*. ANG. *Giuen, or offered*. } Præbita substantiue, pro rebus necessariis quæ seruis, operariis que præbeantur, *Columella lib. 1. cap. 8.* Tantòque curiosior inquisitio patrisfamilias debet esse pro tali genere seruorum, ne aut in vestiariis, aut in cæteris præbitis iniuriosè traherentur. [Item pro pensione annua siue alimentis constitutis. *Sueton. in Tib. cap. 50.* Præbitis annuis fraudauit. (sub Italiam vxorem relegatam sup.) ]

**Præbitio**, nis, *præbitio*. *Callistratus D. lib. vlt. Tit. 11. lib. 2.* Destituetur annonæ præbitio, cum auocentur ab opere rustici.

**Præbitor**, oris, verbale, Dator. { 𐤀𐤏𐤃𐤋 𐤀𐤏𐤃𐤋. } GALLIC. Qui donne & offre. ITALIC. *Chi da & porge*. GERMANI. *Ets gäber*. HISPAN. *El quo da a dona*. ANGLIC. *A giuer*. } *Cic. 2. de Offic.* Antu id agis ut Macedones te non regem suum, sed ministrum & præbitorum putent?

**Præbenda**, orum, pluralistancum numeri, neutri generis, dicuntur ligna & sal, quæ Parochi legatis publicè missis exhibere debebant: de quibus *Horat. Serm. Satyr. 5.* Proxima Campano ponti quæ villula, tectum præbuit, & parochi quæ debent ligna, salenique, *Gell. lib. 15. cap. 4.* Comparandis mulis, & vehiculis magistratibus, qui sortiti prouincias forent, præbenda publicè conductisse. *Vide in dictione PAROCHVS.* Erant autem in exercitu Copiarum quibus erat præceptum ut præbenda, id est falem & ligna publicè missis exhiberent. [Imò, omnia necessaria hospitibus, ut notat *Acron in Horatij Satyr. 5. l. 1. Serm. Liuius lib. 34.* Præbenda conducerent.]

**Præbia**, A veteribus appellabantur remedia, teste *Festo, in dictione*, præcipuèque ea (ut libro 6. de ling. Lat. innuit Varro) quæ amuleti vim habebant, cuiusmodi (inquit) erant lora quæ de puero- rum collo suspendebantur: ita dicta à præbendo, ut testatur idem Varro, Verius tamen contrà non à præbendo, sed prohibendo dicta esse ait, quòd mala prohibeant, eaque à Cæcilia vxore Tarquinij Prisci inuenta tradit.

**Præbibo**, is, antè bibo. { 𐤀𐤏𐤃𐤋 𐤀𐤏𐤃𐤋. } GAL. Boire deuant. ITALIC. *Bere innanzi*. GER. *Bottrinken*. HISPAN. *Beuer delante*. ANGL. *To drinke before*. } *Hieronym.* Nec venena iam metuum quum antidotum præbiberò.

**Præbitere**, pro perimere, seu enecare vsurpauit *Plaut. in Pseud.* Interminatus est à minimo ad maximum, Siquis non hodie munus misisset sibi, eum cras cruciatu maximo se præbitere. *Idem in Pannu.* Præbitere dixit pro præterire, At ne inter vias præbitere eas, metuo. Fortassis est perbitere sine æ, ab anti- quo verbo beto. Sic enim & apud Nonium legitur. *Vide supra PERBITO.*

**Præcaluus**, Caluus in anteriore parte capitis. 𐤀𐤏𐤃𐤋 𐤀𐤏𐤃𐤋. GALL. Chauue par deuant. ITALIC. *Caluo dinanzi*. GERMA. *Wornen taat*. HISPAN. *Caluo delante*. ANGL. *Balde in the forehead*. } *Sueton. de Galba*, Statura fuit iusta, capite præcaluo.

**Præcantatio**, præcantationis, verba à præcantando, Incantatio. 𐤀𐤏𐤃𐤋 𐤀𐤏𐤃𐤋. GALL. Chant ou enchantement de sorcier ou sorciere, ITALIC. *Incantamento, incantazione, incantesimo*. GER. *Ein verzauberung* *verhörung*. HISPAN. *Encantacion*. ANG. *A charming or inchanting*. } *Quint. 14. Declam.* Diris vtique carminibus, & fellium præcantationum terrore permistum.

**Præcantatrix**, cis, Saga, incantatrix. { 𐤀𐤏𐤃𐤋 𐤀𐤏𐤃𐤋. } GAL. *Enchanteresse*. ITALIC. *Incantatrice*. GER. *Ein hax* *vuhold* *oder zauberin*. HISPAN. *Encantadora*. ANG. *A sorceresse or inchanteresse*. } *Varro de liber. educ.* Ut faciunt pleræque, ut adhibeant præcantationes, nec medico ostendunt.

**Præcanus**, penult. prod. Qui ante iustos annos canus est. { 𐤀𐤏𐤃𐤋 𐤀𐤏𐤃𐤋. } GAL. *Chenu* deuant qu' estre vieil. ITALIC. *Canuto innanzi il tempo*. GERMAN. *Der vor der rechten zeit grau ist*. HISPAN. *Canos antes des tiempo*. ANG. *That hath a hoare head before he be old*. } *Horat. lib. 1. Epist.* Corporis exiguus, præcanum, solibus aptum.

**Præcarus**, Nimis, siue multum carus. { 𐤀𐤏𐤃𐤋 𐤀𐤏𐤃𐤋. } GAL. *Caro*.



ITAL. GALLI. Fort cher. ITAL. Molto caro. GERMAN. Wert theur. HISPAN. Muy amado y caro. ANGLIC. Very deare. Teren. in Phortn. Quantum opus est tibi argenti: eloquere. p. sola triginta minæ. c. Triginta? hui, præcara est, Phædrus. Quædam exemplaria Perçara legunt.

Præcauêo, præcaues, penult. correpta. Ante caueo, prouideo. נִשְׁמָרְנִי nischmârni. ωεφυλασσωμαι. GAL. Se donner de garde d' mal à venir, pour uoir à quelque chose qu'elle n' aduienne. ITAL. Schissare inanzi prouedere. GERMAN. Surtommen vor etnem ding sein voranbin hüten. HISPANIC. Guardarse antes. ANGL. To be ware before a thing happen. Plaut. Amphir. [sc. 4. a. 4.] At id præcauisse oportuit? Casar 1. belli Gall. Id ne accideret, præcauendum sibi. Casar ex stimabat. Cic. ad Amic. lib. 2. Quod à me ita præcautum, atque ita prouisum est, non ut ego de optima mea ratione decederem, &c. [Suet. in Calig. cap. 13. Præcauere uena. & Plaut. Menach. sc. 2. a. 5. Bnimuero illud præcauendum & accurandum est mihi.]

Præcautor, parti. Antè cautus & prouisus. נִשְׁמָרְנִי nischmârni. ωεφυλασσωμαι. GAL. Se donner de garde d' estre surprins. ITALIC. Chi si guarda. GERMAN. Ein uersûter / surtommen. HISPAN. Cosa que se guarda antes. ANG. That is circumspect of a thing before it come. Plaut. Pseud. [sc. 2. a. 2.] Nam ego præcautor & patronus foribus processu foras. [Aliàs præcautor.]

Præcedo, præcedis, Antecedo. קִדְמִי קידמî. ωεπρολαμπω. GAL. Qui se donne de garde d' estre surprins. ITALIC. Chi si guarda. GERMAN. Ein uersûter / surtommen. HISPAN. Cosa que se guarda antes. ANG. That is circumspect of a thing before it come. Plaut. Pseud. [sc. 2. a. 2.] Nam ego præcautor & patronus foribus processu foras. [Aliàs præcautor.]

Præceler, penultim. correpta, eris, & hoc præcelere, Valde celer. ωεταχυω. GAL. Fort soudain & legier. ITAL. Molto presto & legiero. GERMAN. Gar schnell. HISPAN. Muy ligero. ANG. Very swift and speedie. Plin. lib. 11. c. 37. Nulla præcedente iniuria. Virg. 9. Æneid. Turnus, ut anteuolans, tardum præcellerat agmen. [Eodem sensu, Senec. cap. 10. de Conf. ad Mart.] Per translationem significat præcellere. Plaut. in Afric. [sc. 3. a. 3.] Ut vestra fortunæ meis præcedunt Litane longè. Præcedere autoritate, sapore, suauitate, & similibus. Plin. lib. 21. cap. 1. Ad siderum motus ex ephemeride mathematica cibo dando, horâsque obseruando, autoritate cum præcellit.

Præcelero, as. ωεταχυω. GAL. Se haster & aller deuant. ITAL. Affretarsi, andare auanti. GERMAN. Vor anbin oder fut bin ellen. HISPAN. Apresurar antes. ANGL. To haste and speede. Stat. 4. Thebaid. pars acta plebe sequuntur, Præcellerant lucem, medium subit illa per agmen.

Præcello, præcellui, præcellum. Anteco, præcedo, & supero. נִשְׁתַּחֲשֵׁב nischschâch. GAL. Estre plus excellent, outrepasser. ITAL. Superare, auanzare, precedere. GERMAN. Surtreffen. HISPAN. Sobropujar. ANG. To be more excellent or of greater honour. Plaut. pseud. sc. 3. a. 2. Ut quisque fortunâ benè utitur, ita præcellit. Plin. lib. 12. cap. 3. Malus Assyria odore præcellit foliorum. Robore mentis præcellere. Silius lib. 3. [Et Suet. in Aug. c. 25.]

Præcellens, præcellentis, adiectiuum. Antecedens, excellens. מְנַאֲסִי מְנַאֲסִי menaisi menaisi. GAL. Fort excellent. ITAL. Excellentissimo. GERMAN. Surtreffend / oder furtreffentich. HISPAN. Muy excelente y sobre puados. ANGLIC. Very excellent. Plin. lib. 12. cap. 1. Prisco ritu simplicia rura etiam nunc Deo præcellentem arborem dicant. Idem c. 6. Maior alia, poma & suauitate præcellentior, quo sapientes Indorum uiuunt. Idem in Proæm. lib. 6. Videmus Virgilium præcellentissimum vatem eadem causa horrorum dotes fugisse. [Velleius, Præcellentes ingenio viri. Præcellens in disciplinis. Gell. c. 25. l. 1. & cap. 11. lib. 11. Sueton. in Calig. cap. 3. Ingenium, in ueroque Eloquentiæ genere præcellens.]

Præceps inquit Rhemnius Palæmon, à capitis significatione quod præbebat caput. Et Princeps quod primus capiat. Idcirca hoc facit secundo casu principis, illud præcipitis. Velleius, Speculatus præcipitis consilia iuuenis. Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Ardua per præceps gloria vadit iter. Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1. Iuberes in pistrinum præcipitem trahi. Ouid. Eleg. 6. lib. 4. Fert benè præcipites nauis modo facta procellas. Ouid. 2. Fast. In tam præcipiti tempore ferre opem. Liu. lib. 4. ab urb. Præcipiti iam die. Velleius, A rectis in vita: à vitis in praua: à prauis ad præcipitia peruenitur. Velleius, Maximo & præcipiti periculo transfuit ad Cæsarem. Idem Vell. Præcipitia omnia erant in rep. præceps consilium. Sueton. in Aug. cap. 8. Item, In præcipitem fugam effusi. Liu. 2. dec. 4. Præcipua saxa. Idem lib. 8. d. 4. Verbes ad exitum licentia præcipites libertate priuauit.]

Præcellus, a, um, Valde cellus. ωεψημικω. GAL. Fort haut. ITAL. Molto eccelfo. GERMAN. Gar oder vberaus hoch. HISPAN. Sobrepujante y alto. ANGL. Very high. Cic. 6. Verr. Enna autem, ubi ea quæ dico, gesta esse memorantur est loco præcello, atque edito. Virg. 3. Æneid. Vna præcellsa concedit rupe Cæleno.

Præceps, præcipitis, omn. gen. Quum de loco dicitur, altus & præruptus, vnde quis facile in præceps deturbari potest. ωεπερρησσωμαι. GAL. Fort aisè à choir, aisè & facile de mettre du haut en bas. ITAL. Precipite. GERMAN. Gâch / storigt / etn ort an dem etne batd dem hais abfallen lëndt. HISPAN. Cosa que cae de cabeza abaxo. ANGL. Headlong, very sodaine, rash swift. Cic. pro Plancio, Vita præceps & lubrica. Virg. 2. Æneid. Turrim in præcipiti stantem, summiisque sub astra Eductam tectis. Præceps item dicitur qui ex loco sublimi deorsum decidit. Virg. 2. in Pharmaceutria, Præceps aëris specula de montis in vndas Deferar. Dicitur autem videtur præceps, à capite, sicut & anceps, biceps & tri-

ceps. Propriè enim præcipitem dari dicimus qui ita ex editiore loco deturbatur, vt deorsum decidat in caput. \*Iacere aliquem in præceps. Tacit. l. 4. Per idem tempus Plautius Siluanus prætor incertis causis Aproniam conjugem in præceps iecit. Virg. 6. Æneid. Bis patet in præceps tantum, tenditque sub umbras, Quantus ad ætherium cæli suspectus Olympum. Per metaphoram autem præceps dicitur qui nulla ratione. aut modo quid agit, & quasi rem & tempus præoccupat. [ωεπερρησσωμαι] nechèpat. Cic. de Aru. ref. Ille demens, & iam pridè ad pœnam, exitiumque præceps. Virg. 3. Æneid. -Mox sese ad litora præceps Cum fletu, precibusque tulit. Hoc est sine respectu salutis, inquit Seruius. Itaque pro nimis festino poni solet. Virg. 2. Æneid. Præcipites atra cen tempestate columbæ. Præcipites palmites apud Columel. sunt qui de horootinis virgis enati, in duro alligantur. Hi [ωεπερρησσωμαι] plurimum fructus ferunt, sed & matri maxime nocent. Itaque nisi extremis ramis, aut si vitis arboris cacumen superauit, præcipitari palmitem non oportet. Habet autem hoc nomen variis in oratione vsus. Agere præcipitem, Abire præcipitem, Deserri præcipitem, Deici præcipitem, Cadere præcipitem, Deturbari & exturbari, Decidere in præceps. Cælo præcipites labentes stellæ, Committere se in locum præcipitem. Dare aliquem præcipitem, pro depellere & deturbare: & per translationem pro festinanter elicere, siue expellere. Præcipitem in terram dare, Præcipitem agere, Præcipitem ferri. Amentia & cœcum, ac præcipitem ferri, & præcipitem ferri in hostem Præcipitem trahere: id est secum deorsum rapere. In præcipiti esse, id est in summo discrimine. Præceps senectus, id est decrepita.

Præcipito, præcipitas, In præceps deicio. ωεπερρησσωμαι. GAL. Precipiter, ruer ou ietter du haut en bas. ITAL. Precipitare, rouinare. GERMAN. Abhin sturzen. HISPAN. Darribar, o despennar. ANGL. To cast hor hurle downe head long. Cic. pro Cecin. Præcipitatus ex locis superioribus. Præcipitare se de turri. Liu. l. 23. Præcipitare se in flumen, Cas. 4. bel. Præcipitare palmitem, flagellum, & huiusmodi pro deorsum reflectere. Colum. l. 5. c. 6. Quæ pars palmitis præcipitata est, fructu induitur, Præcipitare ad mortem; est ad mortem præcipitem agere. Præcipitare moras, id est festinanter abicere. Aliquando neutraliter & absolute ponitur pro in præceps eo, cado; ruinam initor. Cic. pro P. Sylla. Reipublicæ præcipitanti subueni. Præcipitat hyems, hoc est ingruit, & repente aduenit. [Cas. lib. 3. de bell. civ. Præcipitauerat iam hyems. Præcipitare in fluuium aliquem. Sueton. in Aug. cap. 67. & cap. 27. Se præcipitare de morte voluntaria. Idem in Cas. c. 64. Se præcipitare in scapham Ouid. 4. Fast. Scorpis in virides præcipitatur adæas. Et admissos præcipitauit equos. Ibid. Iamque spatium nox præcipitata negabat Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Trist. Quieta necdum præcipitata Rep. Velleius.] Præcipitat Nilus, id est præcepit, & ex alto delabitur. Præcipitant curæ id est vident. Aliquando accipitur pro temere, & inconsideratè rem aliquam aggredi. Plaut. Trinummus. Nam qui in amore se præcipitauit, peius perit quam si de saxo saliat. \*Præcipitare palmitem, flagellum & eiusmodi, pro deorsum reflectere. Colum. l. 4. cap. 24. Tum vnum flagellum si maior humus erit, vel duo, si plenior, brachio cui que summittito, ea iuga superposita præcipitato: id est deorsum reflectito. Idem l. 5. cap. 6. Quæ pars palmitis præcipitata est, fructu induitur: at quæ vinculo anæxa sursum tendit, ea materia sequente anno præbet.

Præcipitans, particip. ωεπερρησσωµενος memaggher. GAL. Transitue & absolute ponitur, vt suum verbum: vt, Celsa præcipitans sese de Leucade Sappho. Cic. pro Cluent. Præcipitantem igitur impellamus, & perditum proferamus. Sic Solem præcipitantem dicimus, occasui vicinum: item ætatem præcipitantem, hoc est cadentem, & ad interitum properantem.

Præcipitanter, aduerbium, Idem quod inconsideratè, temere, ωεπερρησσωµενως. GAL. Hastiuement, inconsiderement. ITAL. Frettolosamente, inconsideratamente. GERMAN. Unbesinnlich. HISPAN. Osadamente, no bien mirando. ANG. Rashly. Lucr. l. 3. Currit agens mannos ad villam huc præcipitanter.

Præcipitantiã, & Vide in sequenti dictione. [Præcipitatio, præcipitationis, verbale: & Præcipitantiã, præcipitantiã. ωεπερρησσωµενως. GAL. Cheute ou iettement du haut en bas. ITAL. Cadimento à percipitio d' alto à basso. GERMAN. Vberab sturzung. HISPAN. Obra de caer à describar y despennar. ANGEL. Casting downe headlong. \*Sen. l. 1. de Ira, Sed consilium & penitentiam irreuocabilis præcipitatio abkondit. Gell. 6. cap. 2. Causam quidem ei & initium præcipitantiæ feceris. Item Gellius cap. 1. lib. 9. Præcipitantiã ipsa & pondere cadentis teli corrumpitur.]

Præcipitium, præcipiti, Locus præruptus, vnde præcipitari facile quis potest. ωεπερρησσωµενος. GAL. Vn lieu haut & malaisè, par lequel on ne peut descendre sans danger de choir. ITAL. Precipitio, luoco scosceso, & dirupato. GERMAN. Ein vass gâch vnd storigt ort. HISPAN. Despennadero, o derrumbiadero. ANGLIC. A steep downe place dangerous to go downe. Quint. l. 1. Est etiam non incurrit ad declamandum, sicca materia, in qua ponitur tibicen qui sacrificanti phrygium ce cinerat, acto illo in insaniam, & per præcipitia delato, accusari quod causa mortis extiterit, [Sueton. in August. cap. 79. In præcipitium propellere.]

Præcepto, Præceptas, Præceptor, Præceptiix, Præceptum, Vnde PRÆCIPITO.

Præceptor, is, Antè carpo. ωεπρολαμπω. GAL. Desflorer & cueillir premier qu'vn autre. ITAL. Spiorare, raccogliere prima. GERMAN. Vor anbin / vor abbrechen. HISPAN. Desflorar, coger delante. ANGLIC. To



pluck or gash before. } Plin. lib. 18. c. 19. Ne gremium tenera præcerpant. Cic. 6. Verr. Non præcerpo fructum officij tui, non alienum mihi laudem appeto. [Quintilian. Præcepit omnis gratia nouitatis.]

Præcertatio, onis, verbale à Præcerto, Futuræ pugnæ quasi præludium. {αὐτοματὸν. GAL. Commencement de debate, premier assaut qu'on donne. ITA. Cominciamento di contea. GER. Ein vortampff oder vorzand. H I S. Comienço di pelea. ANGL. A striving before. } Ad Heren. l. 4. Mihi tecum præcertatio non est, ideo quod populus Romanus, me nolo dicere, ne cui fortè arrogans videar: ite autem sæpe ignominia dignam putauit.

Præcido, præcidis, pen. prod. ex præ, & cædo, Antè cædo, hoc est ante immoto, ut interpretatur Festus. {αὐτοματὸν. GAL. Coupper pres ou rogner. ITA. Tagliare. GER. M. Vorhin schneiden. ITUM, abhauen/ vor schneiden. H I S. Cortar ante. ANGL. To cut of or before. } Præcidere omnes sinus (in nauigando) Senec. Epist. 54. Præcidere sibi gulam. Seneca de vita beata, cap. 19. Item, Si fortuna præcedit agendi facultatem. Senec. ca. 3. de tranquillitate. Et Plaut. Aut. sc. 4. a. 1. Cui ego iam linguam præcidam. Plaut. Capt. sc. 5. a. 3. Tuas vel præcidi iube (manus.) } Ponitur pro amputare, obtruncare. Cic. 5. Tuscul. At Cinna collegæ sui Consul. C. Octauij præcidi caput iussit. Præcidere spem alicuius rei, est auferre, siue præcludere, apud Cic. 2. Verr. Præcidere aliquando designare est: ut quæ quis non simpliciter, & in vniuersum admittitur ad dicendum, aut oppugnandum, sed cogitur id designare quod oppugnare velit. Bud. } Ponitur aliquando pro dure negare. Cic. ad Att. l. 10. Quod quia planè, quum in Formianum venisset, præciderat, asperius ad te de eo scribere solebam. Idem Att. l. 3. Nunquam reo cuiquam tam humiliter, tam nocenti, tam præcisè negaui, quàm hic mihi planè sine vlla exceptione præcidit. } Præcidi os dicitur, quum bene pulsatur. οὐρανὸν δὲ 4. Senec. l. 4. Nat. quæst. Qui me vsque ad mendacia hæc leuiores, in quibus os præcidi, non oculi erui solent, credulum præsto.

Præcisus, participium. {αὐτοματὸν. GAL. Tailié. ITA. Tagliato. GER. Abgeschnitten vorabgeschnitten. H I S. Coriado. ANGL. Cutte of. } Præcisum caput, apud Plin. l. 11. ca. 37. Ponitur quoque pro abrupto, & abscisso. Quintilian. Qui præcisus conclusionibus obscuri, &c. Quintilian. Præcisus montes & rapes. } Præcisum (inquit Nonius) dicitur pars carnis & viscerum, hoc est circa quod viscera inuoluta sunt, quod oras circuncifas habet. Lucil. l. 20. referente eodem Nonio, Ill. præciso, atque epulis captantur opimis. Præcisus pro impudico & patente multibria. \*Vnde Senec. de Præuidencia, Quid porro, inquit, nou est iniquum, fortes arma sumere & castus pernoctare, & pro vallo obligatis stare vulneribus: interim in vrbe securo esse, præcisos & profectos impudicitiam? In quo sensu & verbum præcido frequenter vsurpatur. Marcial. vs lib. 7. 61. Reclusis foribus grandes præcidis Amille: Et te deprendi, quum facis ista, cupis.

Præcisè adue. b. vt Præcisè negare, Præcisè dicere, strictè, compendiosè {αὐτοματὸν. GAL. Précisement, brièvement. ITAL. Concisamente, breuemente. GER. Beschnitten. H I S. Determinada y breuemente. ANGL. Directlie, shortlie. } Cic. 2. de Nat. deor. Sed id præcisè dicitur, vt si quis dicat Atheniensium Rempublicam consilio regi, dedit illud Arcopagi.

Præcisio, verbale. {αὐτοματὸν. GAL. Coupe, coupure. ITA. Taglio. GER. Werschnitten. H I S. Corsadura. ANGL. A cutting of or away. } Cic. 3. de Orat. Et huic contraria sæpe præcisio est, & plus ad intelligendum quàm dixeris, significatio, & distinctiõ concisa breuitas.

Præcidaneus, 3. um. {αὐτοματὸν. GAL. Qu'on coupe le premier. ITAL. Che si taglia prima. GER. Das man zu erst off voranhtn schneidet vnd hind dann hauwet. H I S. Cosa que se corta antes. ANGL. That is cutte before an oher. } Præcidanea agna, quæ ante alias cædebat. Præcidaneæ ferix, quæ solennes legitimas ferias præcedebant: Præcidaneæ hostiæ, quæ ante sacrificia solènia p. die cædebantur Præcidanea porca dicebatur, teste Festo, quæ Cereri mactabatur ab eo qui mortuo iusta non fecisset, id est glebam non obsecisset: quia mos erat eis id facere priuilegium nouas fruges gustarent. Hec ille, Præcidaneus, inquit Nonius, idem quod præcidendus. Var. de Vita pop. Rom. Quod humatus non sit, heredi porca præcidanea suscipienda Telluri, & Cereri: aliter familia pura non est. [Præcidaneæ hostiæ, & præcidanea porca, & præcidaneæ ferix, quæ, Gall. cap. 6. lib. 4.]

Præcingo, is, xi, 3. um. Cingo. {αὐτοματὸν. GAL. Ceindre. ITAL. Cingere. GER. Umbgürten. H I S. Cennir. ANGL. To gird. } Plaut. Bacch. Cincticulo præcingtus, in sella apud magistrum asideres. Ouid. 2. Trist. Et lato, & caucis præcingitur ense viator. Castri præcingere fluium, Clau. de bel. Germ. Littora muro præcingere, Sil. lib. 3.

Præcinctus, participium. {αὐτοματὸν. GAL. Ceint. ITAL. Cinto. GER. Umbgürtet. H I S. Cennido. ANGL. Girded. } Horat. 2. Serm. Satyr. 8. -vt omnes Præcincti rectà pueri, cõpripque ministrent. \*Præcincti parietes opere testaceo, id est obduci: Plin. ep. 156.

Præcinctura, cinctus. {αὐτοματὸν. Macrobius Saturnal. lib. 2. cap. 3. In Cæsarem quoque mordacitas Ciceronis, dentes suos strinxit. Nā primū post victoriam Cæsaris interrogatus, cum electione partis errasset, respondit, præcinctura me decepit.

Præcino, is, pen. cor. præcincui, præcentum, Antè cano. {αὐτοματὸν. GAL. Chauter deuant, commencement de chant. ITA. Cantare innanzi, predire. GER. M. Vor singen/ voranhtn singen. H I S. Cantar antes, decir de antes. ANGL. To sing before. } Cic. 4. Tuscul. Nec verd illud non eruditorum temporum argumentum est, quod & deorum puluinaribus, & epulis magistratum fides præcincunt. Tibul. l. 1. E-

leg. 5. Carmine quum magico præcincisset anus. } Interdum idem quod præcico, diuino, variator, quemadmodum & simplex Cano. Plin. lib. 8. ca. 46. Hi greges repente lymphati, futura præcincunt.

Præcentio, onis, Modulatio illa vocum quæ ante initium cantus fieri solent, quasi præludium. {αὐτοματὸν. GAL. L'entree du chant, le commencement de chanter. ITAL. Principio di canto, il proemio d'una canzone. GER. M. Ein vorfang/ ein vortampff/ vorse gung. H I S. P. El canto primero delante que cantur. ANGL. The entree or beginning of a song. } Cic. de Arusp. Resp. Tui sacerdotij sunt thesæ, curricula, præcentio, ludi, libationes, epule, que ludorum. Gall. lib. 1. ca. 11. Tibicines inter exercitum positi canere inceperant. Et illi præcentione tranquilla & venerabili: ad quandam quasi militaris musicæ disciplinam vis & imperus militum, ne sparsi dispatatiue prouerent, cohibebatur. Quapropter & exordium, siue initium, siue principium, siue proloquia, siue anteloquium, quidam præludium, alij præcentrationem vocauerunt ad similitudinem Græcorum qui id αὐτοματὸν nominant, propterea quod eum cantus est.

Præcentor, oris. Qui canendo præcedit. {αὐτοματὸν. GAL. Præfultor, qui saltantium choream ducit.

Præcipio, is, 3. p. æ, & cap. o, Antè capio, præuenio, præoccupo. {αὐτοματὸν. GAL. Prendre premier, preoccuper. ITAL. Figliare innanzi, preoccupare. GER. M. Vorhaben. H I S. P. Tomar antes. ANGL. To tak before an oher, to preuentie. } Virg. 3. Eclog. Cogite oves pueri: si hæc præceperit iustus, vt nuper, frustra prestabimus vbera palmis. Cicer. l. 2. Off. Præcipiant oratione benigna multitudine animos, ad benevolentiam alliciant milites, blando sermone deliniant. [Sic præcipere pecuniam antequam debeat: dixit Cas. lib. 3. de bell. ciu. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Vel præcepisset mors properata sagami, præoccupasset. Et Lu. lib. 6. d. 4. Vbiq; præcipere viam. Et lib. 3. ab urb. Sedulo tempus terens dum præciperent iter missi in castra. Senec. cap. 23. de Consol. ad Mart. Præcipere ætatem (i. ante ætatem.) } Nonnunquam ponitur pro præuidere. {Cas. lib. 3. de bell. ciu. Præcipere victoriam animo. } Virg. 6. Ænei. Omnia præcepi, atque animo mecum antè peregi. } Item, pro iubere. {Virg. 1. Iliad. præcipere. GAL. Commander. ITAL. Commandare. GER. M. Befehlen/ heissen. H I S. P. Mandar. ANGL. To command and teache. } Sallust. in Iugurtha. Micipia pater ureus mihi præcepit. [Plaut. Asin. sc. 1. a. 3. Mater mihi quo pacto præcepit. Idem ibid. sc. 4. a. 2. Cui non licet vnam rem mihi semel præcipere furi. (i. iubere.) Sequitur imperare. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Tibi hoc præcipio vt nitent ædes. } Item pro monere, instruere, docere. {Virg. 1. Iliad. horâh. ANGL. Enseigner, instruire. ITA. Insegnare, instruire. GER. M. Under weissen/ beibrâgen. H I S. P. Ersonnar, dando preceptos. } Plin. lib. 18. ca. 24. Hesiod. qui princeps omnium de agri cultura præcepit. [Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Hic autem mundi præcipit ille trochi. Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. Dice, demonstra, præcipe. Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. Monstra, præcipe, vt teneat consilia.]

Præcepto, 3. u. vt Præcepto, Antiqui dixerunt pro frequenter præcipio: quod verbum in Saliari carmine vsurpatum fuisse, autor est Festus.

Præceptus, a, um, participium, Antè captus. {αὐτοματὸν. GAL. Prins le premier, anticipe. ITAL. Pigliato innanzi. GER. M. Vorhanden sein genammet. H I S. Tomado antes. ANGL. Taken before, preuented. } Liu. l. 3. Tempore illi præcepto. Cic. 3. Tuscul. Hæc cogitantem fore beatum, presertim si & antè præceptis bonis contentus esset, nec mortem, nec deos expauescere, id est prægustatis, & antè captis. } Aliquando ponitur pro iussu. {Virg. 1. Iliad. met suu. véh. ANGL. Commandé. ITAL. Commandato. GER. M. Befohlen. H I S. P. Mandado. } Præceptum est tibi ne discedas.

Præceptiuus, 3. u. vt Præceptiuus, Adiectiuum. Senec. Epist. 95. Ergo ista pars præceptiuæ submouenda est, id est quæ præcepta tradit.

Præceptum, pi, Mandatum, siue iussio. {αὐτοματὸν. GAL. Commandement, enseignement. ITAL. precatto, ordinatione. GER. M. Et gebott. H I S. Doctrina, precepto. ANGL. A commandement. } Cic. Lucio. lib. 5. Epist. Tuis monitis, præceptisque omnis est abiiciendus dolor. [Haud decorum est aduersari te meis præceptis (õ filia) Plaut. Asin. sc. 1. a. 3. Præcepta facite vt memineris. Plaut. Milit. sc. 4. a. 2. Onerabo meis præceptis hominem. Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2.] } Aliquando pro disciplina, siue documento, siue admonitione, & quasi regula quadam bene viuendi: vt quum præcipitur quid vir vxoris, quid vxor viro debeat. Cic. 1. Offic. neque vlla officij præcepta firma, & stabilia, coniuncta naturæ tradi possunt, nisi aut ab iis qui solam viuitatem, aut ab iis qui maximè honestatem propter se dicant expectendam. Hinc dicimus Dare præcepta de aliqua re, siue tradere. Cic. de Clar. Orat. Hermagoræ disciplina dat rationes certas, & præcepta dicendi, &c. [Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Inuenies eadem blandi præcepta Properti. Seneca cap. 16. de Consol. ad Helu. Præcepta alius descendunt quæ teneris imprimuntur ætatibus. } Præcepta propinquorum, pro Cohortationes. Cas. 2. de bell. ciu.]

Præceptio, nis, 3. u. vt Præceptio, D. lib. 20. Tit. 2. l. 25. Si pecunia quæ domi relicta non est, per præceptionem relicta sit, vtum vniuersa à coheredibus prestanda sit.

Præceptor, oris, verbale, Artium magister, doctor, institutor. {αὐτοματὸν. GAL. melammédh. ANGL. Precepteur, maistre, regent. ITAL. Chi instrusse i insegna, maestro, regente. GER. M. Einhrmelstet/ vnderweiser. H I S. P. El maestro que ensenna. ANGL. A teacher or commander. } Cic. 5. de Orat. Sed iidem erant viuendi præceptores, atque dicendi. Autorem aliquem & præceptorum consiliorum habere. Idem in Ant. 2. Quid. 1. de Arte, Chiton, ego sum



sum præceptor amoris. Horum placita, præcepta & præceptio- nes dicuntur. Cic. 3. Offi. Itaque propria est ea præceptio Stoico- rum, &c. Plaut. p. sen. 6. 7. a. 4. Qui ista Pseudolus? Præceptor tuus qui te fallacias eas docuit.]

Præceptor, verbale, scilicet. { מלמד } melammedheth. a. d. d. d. d. d. GAL. Celle qui enseigne. ITAL. Donna che insegna. GERMA. Lehrmeister. HISPAN. La maestra que ensena. ANGL. She that teacheth or commandeth. Cic. 1. de Fin. Sapientia præceptrice in tranquillitate viui potest.

Præcipuus, a, um, Peculiaris, proprius, communis. { קאפוט } caput. GAL. Principal, singulier, souverain. ITAL. Precipuo, soprano, singulare. GERMA. Farnem, furtreffend, sonderbar. HISPAN. Sennalado y principal. ANGLIC. Chieffe, principall. Plin. lib. 1. c. 27. Est & ad serpentis ictus præcipua. Plaut. in Trin. Hic homo est omnium hominum præcipuus. Cicero, Quoniam autem omne quod est bonum, primum locum tenere dicimus, necesse est nec bonum esse, nec malum hoc, quod præpositum vel præcipuum nominamus. \*Præcipuum contra, Saluberrimum. Plin. lib. 8. cap. 32. Contra morsus vero præcipuum remedium ex coagulo hinnuli in vtero occisi. Sueton. in Nerone. cap. 31. Præcipua cœnationum rotunda. Idem in Gell. cap. 5. Præcipuo herede inter legatarios. Idem in August. cap. 1. Octauiam gentem præcipuam, populariter, Des plus apparentes & renommées. Idem c. 61. Præcipua officia. (i. singularia.)

Præcipue, aduerbium, Potissimè, potissimum, maximè. { קאפוט } caput. GAL. Souverainement, singulierement, principalement. ITAL. Specialmente, singolarmente. GERMA. Farnem, HISPAN. Sennalada, y principalmente. ANGL. Chiefly. Cic. Curioni, Cur non mihi tam mea salus chara fuit in qua præcipue sum ab illo adiutus, quam pietas erat in referenda gratia iucunda, id est ante alios. Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Quæ illi præcipue morem geras (sup. amanti.)

Præclams, vide PRÆCIDO. Præclamo, as, Antè clamo. { קאפוט } caput. GAL. Auancer, crier deuant. ITAL. Cridare innanzi. GERMAN. Vorstreyen. HISPAN. Gritar y llamar delante. ANGL. To crie before.]

Præclamito, as, ex, quo præclamatores dicebantur qui flaminem Dialem, hoc est sacerdotem Iouis antecedebar clamantes, vt homines ab operibus abstinerent: quia ei opus facientem videre irreligiosum videbatur.

Præclarus, a, uni, Valde clarus. { מנאש } menasheach. GAL. Portclair, fort renommé, excellent. ITAL. Chiaro, illustre. GERMA. Wasstretter, Item, vberaus fustreffend, Wasstretter, Kustbundig. HISPAN. Muy esclarecido y lustroso noble. ANGLIC. Very noble, excellent, or renowned. Lucr. lib. 5. Præclarumque velut cæli restinguere Solem. Per translationem accipitur pro celebri & illustri, sicut & simplex clarus, in quo scilicet gloriæ & famæ fulgor quidam relpendet. Cic. de Orat. Multi erant præterea præclari in Philosophia, & nobiles. Nunquam in eadem significatione accipitur qua bonum, siue bellum dicimus. Cic. ad Attic. lib. 10. Præclara igitur conscientia sustentor, quum cogito me de Republica aut meruisse optimè, &c. Idem 1. Philip. O præclarum custodem ouium (vt aiunt) lupum. Idem 6. Verr. O dii immortales præclaram conscientiam. Magnificum & præclarum genus dicendi, Cic. 2. de Orat. Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Trist. Præclari funeris exequiæ. Tibull. lib. 4. Ergo vbi præclaros poscent tua facta triumphos.]

Præclare, aduerb. Bene belle. { מנאש } menasheach. GAL. Honorablement, fort bien, excellentement. ITAL. Molto bene, eccellentemente. GERMAN. Gut wol oder herrlich, uberous sein. HISPAN. Esclarecida y muy bien. ANGL. Very excellently, passing well. Cic. 4. Acad. Præclareque secum agi putetis, &c. Idem 3. Verr. Quis hoc non perficit, præclare nobiscum actum iri si populus Romanus istius vnus supplicio contentus erit? Præclare, Approbantis vocabulum & annuentis. Cic. 3. Philip. Pacem vult M. Lepidus. Præclare si talem potest efficere, qualem nuper effecit.

Præclauum, teste Nonio, Pars vestis erat quæ ante clauum texebatur. Afranius, Tertium diem præclauum vnum texere. Idem in Fratris. Mea nutrix surge, si vis, profer purpuram, præclauum conexus.

Præcludo, is, si, sum, Claudio, intercludo, præcido. { סגור } saghar. GAL. Serrer, fermer le passage. ITAL. Serrare. GERMAN. Verschliesen, vortschliesen. HISPAN. Cerrar. ANGL. To shut or stoppe up that one can not passe or enter. Cic. pro Plancio. Nam maritimus cursus præcludebat hyemis magnitudo. Caf. 2. bell. Gal. Deducitis tribus in arcem oppidi cohortibus à Varrone præsidio, per se cohortes eiecit, postaque præclusit. Sueton. in Nerone. cap. 32. Cunctos negotiatores præclusit. Cicero, antequam iret in exilium, Animus ad exponendam rei indignitatem præcluditur. Ouid. 1. Metam. Sed nocet esse Deum, præclusaque ianua leti.

Præcognis, vide infra PRÆCONES. Præcogito, as, are, Antè & prius cogito. { קאפוט } caput. GAL. Penser deuant. ITALIC. Pensare innanzi. GERMAN. Voranhtn bedencken, ennot betrachten. HISPAN. Pensar delante. ANGL. To aduise and thing before. Quint. lib. 12. Licet præcogitare plura. Præcognitus, Antè cognitus: quantum raro præcognosco reperitur. { קאפוט } caput. GAL. Cogu & entendu deuant, preuenu. ITAL. Cognosceuto innanzi. GERMA. Der voranhtn weist. HISPAN. Conoscido de antes. ANGLIC. Known before. Plancus ad Ciceronem libro 10. Quod si latro præcognosco nostro aduentu, rursus in Italiam se recipere cœperit, Bruti erit officium occurrere ei.

Præcolo, is, pe. cor. Præparo, antè colo. { קאפוט } caput. GAL. Orner, cultiuer parauant. ITALIC. Lavorare, ornare prima. GERMA. Vorstetten/parou vben. HISPAN. Labrar y ornar delantse. ANGLIC. To deck

before and prepara or mak trimme. Cic. in Paviis. Sunt autem alij quidam perfecti animi habitus ad virtutem quasi præculti, & præparati rectis studiis & artibus. Præcultius genus dicendi. Quint. ]

Præcompositus, participium, siue nomen ex participio. Præparatus. { קאפוט } caput. GAL. La composé & accoustre. ITAL. Composto, innanzi. GERMA. Vorhin gerufft. HISPAN. Compuesto delante. ANGL. Prepared and made readie. vt Os præcompositum Ouid. in Fast. Nox erat, & vinis oculique animique natabant, Quum præcomposito nuntius ore venit.

Præconceptus, a, um, Antè conceptus. { קאפוט } caput. GAL. Concepito auanti. GERMA. Vorhin empfangan. HISPAN. Concepido delante. ANGL. Conceived before. Plin. lib. 2. c. 82. Præconceptum enim spiritum exhalant.

Præconsumo, is, pen. prod. Antè consumo. { קאפוט } caput. GAL. Consumit parauant. ITAL. Consumare per auanti. GERMA. Vorhin vergeten. HISPAN. Consumido delante. ANGL. To wast before. Ouid. posuit pro consumo. libro 7. Metamorph. -vulius bellum putat esse minari, Quam gerere, atque suas ibi præconsumere vires.

Præconsumptus, a, um, participium. { קאפוט } caput. GAL. Consumit auparauant. ITAL. Guasto per auanti. GERMAN. Vorhin vergeten. HISPAN. Consumido antes. ANGL. wasted before. Ouid. de tristilib. Est quoque non minimum vires afferre recentes, Nec præconsumptum temporis esse malis?

Præcones, à præcinendo dicti sunt, [Vide indicem Quotilianij] quasi præcanes, quod antè canant, & annuntiant quod est faciendum. { קאפוט } caput. GAL. Crieurs publics, trompettes iurez qui font les cris publics. ITAL. Trombetti, banditori. GERMA. Ausruffert die ans der Dittelt geschreyetwas ostentlich aufschreyen. HISPAN. Pregoneros o mensajeros. ANGL. Townspeeters or any man that forewarneth and cryeth before. Vel (vt inquit Priscianus) à præ, id est valde canendo. Sunt enim qui iussu magistratus publicè a liquid ore denuntiant, quique olim auctionem faciebant, & audientiam in theatris indicabant. Plaut. Afin. prolog. Face iam tu præco nunc omnem aurium populum. Senec. epist. 47. Præco in prima decuria vocem experitur. Plaut. in Pann. Exurge præco, fac populo audientiam. Virg. 5. Æneid Victorem Æneas præconis voce Cloanthum Declarat. Præcones (vt diffusius dicam) erant in iudiciis qui Senatusconsulta prædicabant, & recensabant, posteaquam decreta erant: qui iudices & candidatos suis nominibus appellabant: quales sunt quos Ostiarios vulgè vocamus, qui etiam literas in Senatu publicè legebant: quæ item bona quæ proscribebantur, publicæ auctioni proponebant, ac proclamabant, & pretia, vt inquit Cicero, conscribant. Præcones laudum nostrarum dicuntur, qui res à nobis gestas laudando diuulgant. Cicero pro Archia, O fortunate, inquit, adolefcens, qui tuæ virtutis Homerum præconem inueneris. Hos quoque cutiones vocatos legimus.

Præconium, nij, Ipla vox, munus partisque præconis. { קאפוט } caput. GAL. La crie d'un crieur public. ITAL. Grida che fa vt banditore. GERMA. Ein ausruffung oder ausrundung. HISPAN. El pregon del pregonero. ANGL. Forewarning or fore crying of a trumpet. Cicero. Lept. lib. 6. Vos qui aliquando præconium fecissent, in municipiis Decuriones esse non licere. Sueton. in Nerone, Et præconio vbi que contendit. Plaut. Mena. sc. 7. vlt. Præconium vt mihi detis. Plaut. pseud. sc. 7. a. 4. De improbitis viris auferri præconium & prædam decet Tibul. lib. 4. Non ego sum satis ad tanta præconia laudis. Ouid. Eleg. 5. lib. 1. Trist. Quantumcunque tamen præconia nostra valebunt. Aliquando in malam partem: Ouid. Ele. 5. lib. 4. Trist. Nostra per immensas: bunt præconis gentes. Sed quoniam à præcones gestæ etiam pronuntari solent, ideo quandoque pro laude, fama, & gloria sumuntur quum scilicet aliquis laudatur à genere aut virtutibus, ceteris vt bonis animi, corporis aut fortunæ. Ouidius Epist. 15. Magna quidem de re rumor præconia fecit. Idem 4. de Ponto. Carmina vestrarum peragunt præconia laudum. Aliquando est præconis officium.

Præcontrectare, Antè contrectare. { קאפוט } caput. GAL. Toucher & manier deuant. ITAL. Maneggiare per auanti. GERMA. Vorhin angreiffen. HISPAN. Tocar delante. ANGL. To touche and handle before. Ouid. 6. Metam. Spectat eam Tereus, præcontrectatque videndo.

Præcoquo, quis, pen. cor. Antè tempus suum, vel præmatuè coquo. { קאפוט } caput. GAL. Cuire apparauant. ITAL. Cuccere per auanti. GERMA. Erstt oder gar getilch togen/voihin toden. HISPAN. Cozer antes. ANGL. To seeth before. Colum. lib. 5. Vix commodius intolatæ præcoquantur, hoc est ante tempus alio tum fructuum maturantur. Nonnunquam ponitur pro valde, vel nimis coquere. Plin. lib. 18. cap. 29. Acinique præcoquantur in callum. Aliquando nihil aliud est quàm antè vel prius coquere. Sic medici iubent porrum antequam prisanæ admisceatur, in aqua præcoqui, vt ponat acrimoniam. Ad eundem etiam modum vitur hoc verbo Plinius, scribens quosdam passum conficere ex qualibet uua, sed præcocta, antequam scilicet exprimat, lib. 14. cap. 9. Quidam è quacunque dulci, dum præcocta, alba faciunt siccantes sola.

Præcordia, orum. { קאפוט } caput. GAL. Les parties autour du cœur. ITAL. Partij vicini al core. GERMAN. Das herz fällt oder die theil des herz die nach dem herzen oder auch zu beiden seiten ganecht vnder dem rippen tigen. HISPAN. Las telas del coracon de ligares y cosas propinquas del coracon. ANGL. The hart stringes. Proprie partes laterales dicuntur, nothis costis subiectæ, hepatis & licni superiacentes: quæ quod vbi vbi, hoc est sub cartilagine siue supra, à Græcis vbi vbi appellantur. Celsus lib. 4. cap. 8. Dextra parte sub præcordiis vehemens dolor est. Idem alibi, Periculosum est



etiam post arguatum morbum febrem oriri, utique si præcordia in dextra parte dura manserint. [Sueton. in August. c. 81. Initio veris præcordiorum inflatione tentabatur.] *Jelin. lib. 11. cap. 37.* præcordia accipere videtur pro diaphragmate, siue septo tranverso, quod vitalia viscera à naturalibus separat. Exta homini, inquit, ab inferiori viscerum parte separantur membranis, quæ præcordia appellant, quia cordi prætenduntur. Græci appellarunt Phrenas. *Idem libro 30. cap. 5.* exta ipsa præcordiorum nomine significari tradit. Quandoque etiam generalius hoc nomen positum invenitur pro quibuscunque partibus interioribus cordi vicinis. *Cicer. 5. de Finib. Feelix cursus, quum is ipse annulus in præcordiis piscis inuentus est.* - virtus redivit præcordia nota. *Virg. 1. Æneid. Senec. cap. 26. de Consol. ad Marr. Detectas mentes, & aperta præcordia. Quintil. Totis præcordiis stertentem.]*

**Præcorruptio, is, Antè corruptio.** *ἡσθησις*. GAL. Corruptio auarant. *ITA. Corromper per auanti. GER. Vorhin verderben and beschén. HISPAN. Corromper antes. ANGL. To corrupt before. Quintil. 14. Metamorph. Dum tamen hanc sperat, dum præcorruptum donis Me cupit.*

**Præcorruptus, a, um, participi.** *ἡσθησῶς*. GAL. Corruptio auarant. *ITAL. Corrotto per auanti. GERMAN. Vorhin verderbt und beschén. HISPAN. Corrompido antes. ANG. Corrupted before. Quintil. 8. Metam. Illa quidem venis, sed præcorrupta.*

**Præcox, cocis, pen. corr. generis omnis.** Quod præter morem cæterorum vel ante cætera costum & maturum factum est. *[Vide Gellium cap. 11. 10.]* *כבשכח* bichschur vel bacshur. *ἡσθησις*. GAL. Meur auant la saison, trop tost meur. *ITAL. Cioche è innanzi tempo, maturo auanti la stagione. GER. Frühestig vor reifen geht. HISPAN. Cosa temprana antes que las otras cosas. ANGL. Ripe before the tyme or soone. Vt præcox vna, præcox ficus. Præcocia poma, ex persicorum genere: quæ primo maturefcunt. Galli Abricocia vocant. *Jelin. lib. 15. cap. 11.* Persica Duracina post Autumnum maturefcunt, ætate præcocia, intra triginta annos reperta, & primo denariis singula venundata. Eadem & præcoqua dicuntur. *Martial. lib. 13.* Villa maternis fueramus præcoqua ramis: Nunc in adoptiuis persica cara sumus. Per translationem præcox ingenium dicitur, quod nimis citò maturitatem est consequutum, & ante tempus videtur adoleuisse. *Quintil. lib. 1. c. 3.* Illud ingenium velut præcox genus non temere, quoniam peruenit ad frugem. Præcox fuga. *Varro Synephebis.* Quod si non manumittet, fugies si me audies, quum tempus reuocat, ea est præcox fuga, Præcox pugna, apud *Ennium lib. 8. Annalium.* Præcox risus, *Plin. lib. 7. in præfat.* At hercle risus præcox ille, & celerimus, ante quadragesimum diem nulli datur. Legitur & hic & hæc præcoquis, & hoc præcoque, *Colum. lib. 3. ca. 2.* Quæ quum talis est conditio, maximè præcoques, & duracina, tùm denique purpureæ & bumasti, &c. *Eadem lib. cap. 9.* Quum pulchrè memineris à me duo genera vinearum intra tempus biennij ex vna præcoque vite, quam in Certano tuo possides in sitione facta cõsummata. *Idem lib. 1. cap. 6.* Quæ fumi quodam tenore præcoquem maturitatem trahunt. Præcocci opponitur serotinum: unde dicimus serotinas uvas, quæ post conuictum tempus tardè maturefcunt.*

**Præcrassus, a, um, Valdè crassus.** *Plin. lib. 16. cap. 8.* Cortex præcrassus, ac renascens. *ἡσθησις*. GAL. Fort gros & espois. *ITA. Molto grosso & spesso. GER. Gar die vnd groß. HISPAN. Muy grueso. ANG. Very grosse or thick.*

**Præcupidus, a, um.** Qui est fort desireux: *Sueton. in August. cap. 71.* Præcupidus Corinthiorum.]

**Præcurro, is, Antè curro, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcurrens, is, Antè currens, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcursum, is, Antè cursum, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcursum, is, Antè cursum, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcursum, is, Antè cursum, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcursum, is, Antè cursum, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcursum, is, Antè cursum, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcursum, is, Antè cursum, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcursum, is, Antè cursum, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcursum, is, Antè cursum, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcursum, is, Antè cursum, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcursum, is, Antè cursum, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcursum, is, Antè cursum, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcursum, is, Antè cursum, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcursum, is, Antè cursum, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcursum, is, Antè cursum, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcursum, is, Antè cursum, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcursum, is, Antè cursum, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcursum, is, Antè cursum, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

**Præcursum, is, Antè cursum, celeriter antecedo.** *ἡσθησις*. GAL. Courir & aller deuant, preuenir. *ITA. Correre innanzi, andar auanti. GERMAN. Vorlaufen. HISPAN. Correr delante. ANGL. To runne before. Terent. Eunuch. Abi, præcurre, vt sint Domi parata omnia. Cas. 6. bell. Gall. Præcurrunt equites, quanto res sit in periculo cognoscunt. Cic. 1. de Diuin. Sed ita à principio inchoatum esse mundum vt certis rebus certa signa præcurrerent. *Idem in Orat. Horum uterque Illocratem ætate præcurrerent. Plaut. Amph. Clanculum alia via, præcucurristi. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4.* Illic præcurram & incendam in arborem. *Plaut. Men. sc. 8. a. 5.* Quantum potest, præcucurristi, vt quæ fecisti, inficias eas. *Item Cas. lib. 2. de bell. ciu. Præcurrit ante omnes.]**

pta sunt: manubiz verò pecunia ex venditione prædæ redacta. *Virgil. 1. Æneid. Illi se prædæ accingunt, dapibusque futuris. Idem Æn. Si verò capere Italiam, sceptrisque potiri Contigerit victori, & prædæ ducere sortem. Ouid. 11. Metam. Vt matutina ceruus periturus arena Præda canum est. Cicer. 7. Verr. Quum ea res non solum provinciz saluti, verum etiam prædæ esse posset. [Memento mihi dimidium de præda dare, (id est de pecunia fraude parta, vel lucro.) Plaut. pseud. sc. 7. a. 4. Habeo prædam (quia sperat lucrum de meretrice.) Item Est hic præda nobis. Plaut. Men. sc. 4. a. 2. Illic pulchram prædam agat, si quis illant aulam inuenit. Plautus Aul. sc. 2. a. 4. Ibid. sc. 2. a. 5. Quæ pars mihi in ista præda. Plaut. Men. sc. 2. a. 1. Quum ego illi me inuenisse dico hanc prædam. (id est aurum.) Emit eos de præda de quæstoribus. Plaut. Caps. prol. & sc. 2. a. 1. Manibus amisisti prædam. (de muliere, quam abire imprudens fuerat.) Plaut. Mil. sc. 5. a. 2. De improbis viris auferri præconium & decet. Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4. Nihil est prædæ prædatoribus. Ibid. sc. 3. a. 1. Ne capta præda capti prædones sicut. Ibid. sc. 3. a. 4. Meus hic homo est. Quidum? Quia præda hæc mea est. Ibidem sc. 7. a. 4. Nuncios Pseudolo alium abduxisse prædam. (id est mulierem.) Item Ouid. 4. Fast. Præda puellares animos oblectat inanis (de floribus) Et Velleius: Ero præda victoris. Ouid. 13. Metam. Accusòque Parin prædamque Helenam que reposco. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Idem Eleg. 4. lib. 4. Trist. Genes quæ prædam sanguine quæruunt.] Præda etiam apud antiquos id vocabatur, quo in locationibus & rebus mancipi & aliis eiusmodi cauebatur, aut saltem idem quod prædium, vt doctè annotauit Scaliger in Varr. Plaut. in Amph. Qui præda atque agro adortaque affecti populares suos Varro lib. 4. Præda dicta item vt prædes à præstando, quòd ea pignori data publicè mancupes fidem præstent.*

**Prædaceus, a, um, quod ex præda est.** *ἡσθησις*. GAL. Venn do pillage ou de la despoille des ennemis. *ITALIC. Di predda. GER. Das auß dem raub ist. HISPAN. Cosa de presa ò de robo. ANGLIC. Of a prey or booty. Gell. lib. 4. cap. 17. Eg. è passus quòd cui salus imperij, ac Reip. accepta ferri deberet, ratione pecuniaz prædaceæ polliceretur.*

**Prædativus, a, um, Prædaceus.** *ἡσθησις*. *Gel. lib. 13. cap. 13.* Ex manubiz, id est ex pecunia prædatiua.

**Prædator, daris, à præda fieri Varro docet, Diripio, vi aufero, quem admodum præda auferri in bello solent.** *ἡσθησις*. GAL. Piller. *ITAL. Depredare, torre per forza, robbare. GERMAN. Rauben, breuten. HISPAN. Robar ò hurtar. ANG. To spoile, to tak prey or booties. Cic. 3. Verr. Tuis apparitor de aratorum bonis prædabitur. Idem 3. Offic. Ex quo intelligitur, quoniam iuris natura fons sit, hoc secundum naturam esse, neminem id agere, vt ex alterius prædetur incitua. Idem 3. Verr. Veruntamen quum esset omnibus in rebus apertissimè impudentissimèque prædatus. Ouid. 1. Amor. Eleg. 3. Iusta precò quæ mo nuper prædata puella est, Aut amet, aut faciat cur ego semper amem.*

**Prædator, daris, à præda fieri Varro docet, Diripio, vi aufero, quem admodum præda auferri in bello solent.** *ἡσθησις*. GAL. Piller. *ITAL. Depredare, torre per forza, robbare. GERMAN. Rauben, breuten. HISPAN. Robar ò hurtar. ANG. To spoile, to tak prey or booties. Cic. 3. Verr. Tuis apparitor de aratorum bonis prædabitur. Idem 3. Offic. Ex quo intelligitur, quoniam iuris natura fons sit, hoc secundum naturam esse, neminem id agere, vt ex alterius prædetur incitua. Idem 3. Verr. Veruntamen quum esset omnibus in rebus apertissimè impudentissimèque prædatus. Ouid. 1. Amor. Eleg. 3. Iusta precò quæ mo nuper prædata puella est, Aut amet, aut faciat cur ego semper amem.*

**Prædator, daris, à præda fieri Varro docet, Diripio, vi aufero, quem admodum præda auferri in bello solent.** *ἡσθησις*. GAL. Piller. *ITAL. Depredare, torre per forza, robbare. GERMAN. Rauben, breuten. HISPAN. Robar ò hurtar. ANG. To spoile, to tak prey or booties. Cic. 3. Verr. Tuis apparitor de aratorum bonis prædabitur. Idem 3. Offic. Ex quo intelligitur, quoniam iuris natura fons sit, hoc secundum naturam esse, neminem id agere, vt ex alterius prædetur incitua. Idem 3. Verr. Veruntamen quum esset omnibus in rebus apertissimè impudentissimèque prædatus. Ouid. 1. Amor. Eleg. 3. Iusta precò quæ mo nuper prædata puella est, Aut amet, aut faciat cur ego semper amem.*

**Prædator, daris, à præda fieri Varro docet, Diripio, vi aufero, quem admodum præda auferri in bello solent.** *ἡσθησις*. GAL. Piller. *ITAL. Depredare, torre per forza, robbare. GERMAN. Rauben, breuten. HISPAN. Robar ò hurtar. ANG. To spoile, to tak prey or booties. Cic. 3. Verr. Tuis apparitor de aratorum bonis prædabitur. Idem 3. Offic. Ex quo intelligitur, quoniam iuris natura fons sit, hoc secundum naturam esse, neminem id agere, vt ex alterius prædetur incitua. Idem 3. Verr. Veruntamen quum esset omnibus in rebus apertissimè impudentissimèque prædatus. Ouid. 1. Amor. Eleg. 3. Iusta precò quæ mo nuper prædata puella est, Aut amet, aut faciat cur ego semper amem.*

**Prædator, daris, à præda fieri Varro docet, Diripio, vi aufero, quem admodum præda auferri in bello solent.** *ἡσθησις*. GAL. Piller. *ITAL. Depredare, torre per forza, robbare. GERMAN. Rauben, breuten. HISPAN. Robar ò hurtar. ANG. To spoile, to tak prey or booties. Cic. 3. Verr. Tuis apparitor de aratorum bonis prædabitur. Idem 3. Offic. Ex quo intelligitur, quoniam iuris natura fons sit, hoc secundum naturam esse, neminem id agere, vt ex alterius prædetur incitua. Idem 3. Verr. Veruntamen quum esset omnibus in rebus apertissimè impudentissimèque prædatus. Ouid. 1. Amor. Eleg. 3. Iusta precò quæ mo nuper prædata puella est, Aut amet, aut faciat cur ego semper amem.*

**Prædator, daris, à præda fieri Varro docet, Diripio, vi aufero, quem admodum præda auferri in bello solent.** *ἡσθησις*. GAL. Piller. *ITAL. Depredare, torre per forza, robbare. GERMAN. Rauben, breuten. HISPAN. Robar ò hurtar. ANG. To spoile, to tak prey or booties. Cic. 3. Verr. Tuis apparitor de aratorum bonis prædabitur. Idem 3. Offic. Ex quo intelligitur, quoniam iuris natura fons sit, hoc secundum naturam esse, neminem id agere, vt ex alterius prædetur incitua. Idem 3. Verr. Veruntamen quum esset omnibus in rebus apertissimè impudentissimèque prædatus. Ouid. 1. Amor. Eleg. 3. Iusta precò quæ mo nuper prædata puella est, Aut amet, aut faciat cur ego semper amem.*

**Prædator, daris, à præda fieri Varro docet, Diripio, vi aufero, quem admodum præda auferri in bello solent.** *ἡσθησις*. GAL. Piller. *ITAL. Depredare, torre per forza, robbare. GERMAN. Rauben, breuten. HISPAN. Robar ò hurtar. ANG. To spoile, to tak prey or booties. Cic. 3. Verr. Tuis apparitor de aratorum bonis prædabitur. Idem 3. Offic. Ex quo intelligitur, quoniam iuris natura fons sit, hoc secundum naturam esse, neminem id agere, vt ex alterius prædetur incitua. Idem 3. Verr. Veruntamen quum esset omnibus in rebus apertissimè impudentissimèque prædatus. Ouid. 1. Amor. Eleg. 3. Iusta precò quæ mo nuper prædata puella est, Aut amet, aut faciat cur ego semper amem.*

**Prædator, daris, à præda fieri Varro docet, Diripio, vi aufero, quem admodum præda auferri in bello solent.** *ἡσθησις*. GAL. Piller. *ITAL. Depredare, torre per forza, robbare. GERMAN. Rauben, breuten. HISPAN. Robar ò hurtar. ANG. To spoile, to tak prey or booties. Cic. 3. Verr. Tuis apparitor de aratorum bonis prædabitur. Idem 3. Offic. Ex quo intelligitur, quoniam iuris natura fons sit, hoc secundum naturam esse, neminem id agere, vt ex alterius prædetur incitua. Idem 3. Verr. Veruntamen quum esset omnibus in rebus apertissimè impudentissimèque prædatus. Ouid. 1. Amor. Eleg. 3. Iusta precò quæ mo nuper prædata puella est, Aut amet, aut faciat cur ego semper amem.*

**Prædator, daris, à præda fieri Varro docet, Diripio, vi aufero, quem admodum præda auferri in bello solent.** *ἡσθησις*. GAL. Piller. *ITAL. Depredare, torre per forza, robbare. GERMAN. Rauben, breuten. HISPAN. Robar ò hurtar. ANG. To spoile, to tak prey or booties. Cic. 3. Verr. Tuis apparitor de aratorum bonis prædabitur. Idem 3. Offic. Ex quo intelligitur, quoniam iuris natura fons sit, hoc secundum naturam esse, neminem id agere, vt ex alterius prædetur incitua. Idem 3. Verr. Veruntamen quum esset omnibus in rebus apertissimè impudentissimèque prædatus. Ouid. 1. Amor. Eleg.*



Prædonius, a, um, adiectivum, Quod prædonis est. Vlpian. l. 25. §. 3. D. de hered. petiz. Si vero postea confici hæreditatem nihil ad se pertinere, prædonio more versari cepit, &c. Hotom.

Prædonulus, diminutivum à Catone vsurpatur.

Prædamno, as, are, Est præiudicio suo aliquem quasi condemnno. Sueton. in August. Sin deesset, delitueret, ac prædamnare amicum existimaretur. Nonnunquam simpliciter idem est quod ante, vel priore loco condemnno. Liu. lib. 4. ab Vrbe, Totam culpam eius temporis in prædamnatum collegam transferentem, omnes tribus absoluerunt. \*Prædamnata spe dimicandi, id est præscissa. Livi. 6. belli Punici. Item lib. 7.

Prædelasso, Antè delasso, {ωερελασσω. GAL. Lasser deuant. ITA. Scansare prima. GERMAN. Vorhin er mühen oder müd machen. HIS. Cansar antes. ANGLIC. To mak wearie before. } Ouid. 2. Metam. adiacet vndis Facta manu moles, quæ primas æquoris vndas Frangit, & incurfus quæ prædelasset aquarum.

Prædensus, Valde densus. {ωερεδενσω. GAL. Fort espois. ITAL. Molto denso. GERMAN. Gat dia. HISPAN. Muy espesso. ANG. Very thick. } Plin. lib. 18. c. 18. Culter vocatur, prædensiam, priusquam profcindatur, terram secans.

Prædensatus, Prædensus factus. Plin. lib. 9. cap. 5. Prædensata, porrecta, sinuata, brui nodo ligatis.

Prædes, Vide PRÆDES.

Prædestino, nas, pe, corr. ωερεδενσω. Vide DBSTINO. \* Vnde Prædestinatio vox theologica, quam D. Augustinus à præordinando futurum vult esse dictum.

Prædiatores, Prædiatorius, Prædiatus, Vide PRÆDIUM.

Prædico, cas, pen. corr. Apertè seu publicè dico, celebri vulgo, laudo. {ωερεδικο. GAL. Dire par tout ou deuant tous, publicer, dire en public, annoncer. ITAL. Predicare publicare qualche cosa. GER. Aufstundem / Offentlich auf sagen. HISPAN. Predicar y publicar y ablar. ANGL. To speak openly, to divulgate, to preach. } Terent. And. Actum est, siquidem hæc vera prædicat. Cic. ad Atticum lib. 9. Prædicat enim palam, & militibus ostendit, se largitione ipsa superiorem quam hunc fore. Cas. 2. bell. Ciuil. Sæpe ex tribuni prædicant aduersa Cæsarem prælia fecisse. Ci. Lucio, Ignolces mihi de me ipso aliquid prædicanti, Sallust. Ipsum Crassum ego postea prædicantem audiui tantam illam contumeliam sibi à Cicerone impostam. Prædicat item præco, dum aliquid palam promulgat. & pronuntiat ex Senatus consulto. Cic. pro Quim. De quo homine præconis vox prædicat, & pretium conficit. Cas. de bell. ciu. lib. 2. Prædicare de suis laudibus. Graij prædicabant Hecubam esse canem. Plaut. Menach. sc. 1. a. 5. Argentariis malè credi qui aiunt, nugas prædicant. Plaut. Cure. sc. 2. a. 5. Ita esse vt prædico, verò vincam: (mox, autumo.) Plaut. Most. sc. 2. a. 1. Superstitiosus hic quidem est, vera prædicat. (i. diuinat.) Plaut. Cure. sc. 1. a. 3. Mortalem parce parum prædicat. Plaut. Aulu. sc. 1. a. 2. Tu eos Afinos prædicat vetulos, claudos. Item, me seruum eius prædico esse. Plaut. Aulu. sc. 2. a. 2. Quod neque fuit, neque futurum est, mihi prædicat. Audes mihi prædicare id? Plaut. Amphitru. Quem tu Pseudolum? quas tu mihi prædicat fallacias? Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4. Haud falsò prædicat. Plaut. Men. sc. 4. a. 2. Vt mihi ciuitas nomen commutet, & prælicet ex Ballione regem Iasonem. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Nouit, Notis prædicat. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 4. Onustam celocem agere te prædicat. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 5. Tun' me indurum fuisse pallam prædicat? Plaut. Men. sc. 2. a. 3. Se miserum prædicat. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. in Pœn. sc. Ain tu.]

Prædicatum, Dialectici dicunt, quod Grammatici appositum vocant, quod prædicatur, id est dicitur de subiecto, ωερεδικο. GAL.

Prædicatio, Commemoratio, affirmatio, laudatio. ωερεδικο. GAL. Annuncio, in publico. ITAL. Esso predicare, dire. GERMAN. Ein aufstundem / Ein öffentlich sag. HISPAN. Aquella obra de predicar y alabar. ANGL. An open or public speaking preaching. } Plin. lib. 35. cap. 3. Affirmant vana prædicatione, vt palam est. Idem lib. 10. cap. 10. Radix quoque plurimorum prædicatione trita.

Prædicator, oris, Laudator, ωερεδικο. GAL. Publicer, res gestas prædicat. {ωερεδικο. GAL. Publicer, qui dit par tout ou deuant tous quelque chose. ITAL. Chi dice qualche cosa publicamente, predicatore. GERMAN. Ein aufstunder / Numeri Prediger. HIS. El que predica, predicador. ANGL. A preacher, an open speaker. } Cic. pro Cor. Balbo. Qui sui futuri, sui iudicis, sui beneficii voluit me esse vt apud eosdem vos Iudices nuper in alia causa fuerim, & prædicatorem, & autorem.

Prædicabilis, & hoc prædicabile, Quod est palam dicendum, & prædicatione dignum, laudabile. {ωερεδικο. GAL. De quo on doit faire estime. ITAL. Di cui si deve far stima. GERMAN. Das aufstundens oder tümens wörter. HISPAN. Digno de ser alabado. ANG. To be spoken of publickly praye worthe. } Cic. 5. Tusculan. Nec in misera vita quicquam est prædicabile, aut gloriosum, &c.

Prædicamenta, A Dialecticis dicuntur, quæ Quint. lib. 3. cap. 7. clementa decem vocat, circa quæ versari videtur omnis quæstio ωερεδικο.

Prædico, cis, pen. pro. Antè, siue prius dico. {ωερεδικο. GAL. Predire, annoncer. ITAL. Predire, annunziare. GERMAN. Vorzeichen oder Voransth sagen. HISPAN. Dexir de antes. ANGL. To tell a thing before it come to passe. } Ter. And. hoc primum in hac re prædico tibi, Quas credis esse has non sunt vere nuptiæ. Ibidem, sed dico tibi, Ne temerè facias, neque tu haud dicas tibi non prædictum, caue. [Prædico vt caueas: dico, inquam vt caueas, Caue. Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1. De quo prædiximus: pro ante diximus. Valleius. Hoc prædico tibi si bona fortuna veniat, ne intromiseris. Plaut. Aul. sc. 2. a. 1. Nonne tibi prædictum senex Banachal te exercuisse. (i. iam dictum.) Plaut. Amphitru.]

Prædictio, onis, Præsentio, quod prædicitur, siue prænuntiatur. {ωερεδικο. GAL. Prediction, prophetic, denonement de choses à venir. ITAL. Prophezia, auiso de cose future. GERMAN. Ein vorsagung das ist, wiffagung. HIS. Olyra de dexir de antes. ANGLIC. A foretelling of a thing to come. } Cic. lib. 1. de Diuina. Ex quo sæpe genere harolorum etiam, & vatum futuribundis prædictiones, vt Octauiano bello Cornelij Culioli audiendas putauerunt.

Prædictus, a, um, Antè vel supra dictum. {ωερεδικο. GAL. Predit. ITAL. Predetto. GERMAN. Vorbesagt. HISP. Dicho antes. ANGL. Suide before. } Cic. 4. Academ. Quæque ab his dicuntur sic persequamur, vt nihil in prædictis relinquamus. \* Vbi alia exemplaria legunt præteritis. \* Prædicta cenæ hora, hoc est præstituta. Suet. in Claud. Casare.

\* Prædictum, et, pro Prædictione. Cicer. 2. de Diuina. Qui vnus è Stoicis astologorum prædicta reiecit. Sueton. in Orhona c. 6. Etiam sacrificanti interfuit, audiuitque prædicta atuspicias.

Prædiolum, Vide PRÆDIUM.

Prædisco, is, Antè disco & prius inquiri. {ωερεδικο. GAL. Apres prendre par auant. ITAL. Apprendere auanti. GERMAN. Vorthernen. HIS. Deprehender de antes. ANG. To learne before. } Virg. 1. Georg. Ventos & cæli varios prædiscere motus.

Præditus, a, um, {ωερεδικο. GAL. Qui a, qui est doué. ITAL. Chi ha. GAL. Der da hattigefast / begabt. HISPAN. Dojado generalmente, fornecido. ANG. Indued or shab bath any qualitie. } Participium est sine verbi origine, latissimum in oratione vsu habens variamque significationem, pro ratione rei per ablatiuum quo cum iungitur significatæ. Nam quum dicimus, Præditus virtute, Præditus ingenio, Eruditione præditus, idem est quod dotatus, siue ornatus, ωερεδικο. [Plaut. Amphitru. sc. 1. a. 1. Legionis nimis pulchris armis præditas.] Rursus quum aliquem prauis moribus, peruersa indole, aut oris sceditate præditum dicimus, idem est quod pollutus, contaminatus, dehonestatus. Interdum idem est quod affectus, vt cum morbo, mærorè ve quempiam præditum dicimus. Horum omnium exempla, etiam si vltiquam non occurrunt pauca subiungemus. Cic. pro Archia, Gloria ingenij summi præditus. Idem pro Celio, Adolescens rectissimis studiis, atque optimis artibus præditus. Idem 2. Verrin. Homo singulari cupiditate, audacia, scelere præditus. Idem pro Rab. Posthumo, Senectute affectus, morbo præditus. Idem pro Murana, Idem squallore sordidus, confectus morbo, lachrymis ac mærore præditus, Sueton. in Tiber. c. 1. Præditus cognomine. Vide plura de hoc apud Vallam, lib. 5. cap. 38.

Prædiues, itis, Valde diues. {ωερεδικο. GAL. Fort riche. ITAL. Molto ricco. GERMAN. Fort reich / vberaus reich. HISPAN. Muy rico de riquez. ANG. Very riche. } Sueton. de Clar. Gram. L. Apuleium ab Equitio Caluino Equite Romano prædiuite quadringentis numis conductum, multos edocuisse. Ouid. 6. Metamorph. totumque cultu prædiuite cornu Aurumnum, & mensas scilicet poma secundas, Aula prædiuit, Claudianus 2. in Rufinum.

Prædiuino, as, Rem euenturam diuino, prædico, prælagio. {ωερεδικο. GAL. Deuiner & predire chose auant qu'elle vienne. ITAL. Antivedere, indouinare. GERMAN. Etwas vnfistigs vorhin errathen. HISPAN. Ver delante, aduinar. ANGLIC. To deuine, and tell a thing before it come to passe. } Plin. l. 1. c. 11. Prædiuinant enim apes ventos, imbrè que.

Prædiuinatio, onis, {ωερεδικο. GAL. Parie oua, quanta anseres, cæque extra eum locum transferens semper incubat prædiuinatione quadam, ad quem summo aucto co animum egrellurus est Nilus.

Prædiuinus, a, um, Valde diuinus. {ωερεδικο. GAL. Fort diuin. ITAL. Molto diuino. GERMAN. Seer göttlich. HISPAN. Muy diuino. ANG. Very diuine or holy. } Plin. lib. 37. cap. 10. Proinuitur prædiuina somnia repressantia.

Prædium, di, Nomen est tam rusticis quam vrbans possessionibus commune. {ωερεδικο. GAL. Vn heritage. ITAL. Possessione, podero, heredita. GERMAN. Ein ugend gü. HISPAN. Heredad de bienes rayzes. ANG. A manour, a ferme, a place in the cuntry with ground lying to it. } A præstando (si Varroni lib. 4. de ling. Lat. credimus) [Vet. inscrip. apud Aldum de Orthog. Prædes dato, prædicaque sub signato, (qui redemerit hoc opus.) Item Marial. Epigr. 19. lib. 11. Errasti, Lupe, littera sed vna: Nam quo tempore prædium dedisti: mallem tu mihi prandium dedisses. Valleius, Qui diuisione prædiorum agros amiserant. ] Cic. 3. Offic. Ac de iure quidem prædiorum sancitum est apud nos iure Ciuili, vt in his vendendis vitia dicerentur quæ nota essent. Idem pro Rosc. Amer. Fruentiosa prædia colenda ac tuenda parer filio tradiderat. Horat. 2. Serm. Sat. 3. Seruius Oppidius Canus duo prædia, diues, Antiquo censu, natis dedisse duobus Fertur. Prædiorum itaque nomine, veniunt tam vrbana possessiones quam rustica, & suburbana: hæc est vrbis proxima, vnde extant tituli aliquot apud Iulios consules de Seruitutibus vrbiorum prædiorum & rusticorum, & vtriusque communibus. Ager autem proprie dicitur locus in rure quem colimus. Aruum, ea pars agri quæ sementi datur. Eodius etiam pars agri est. Singula eorum prata, singulæ vineæ, singuli horti, singula oliueta, pomaria, pascea, saliceta, nemora venatoria, piscatoria, &c. siue villam arque ædificiam, siue piscinam, siue vrbana, siue vrbana non habeant, singuli fundi sunt, & hoc in agro dicitur. In vrbis, oppido, vico, castello, quicquid tale est, prædium est. Est itaque fundus rustica possessio: prædium, & vrbana & rustica: possessio generale nomen est, nam & tabernæ, & hospitia, & horrea in vrbis, possessiones dicuntur, & generaliter omnia bona immobilia.



**Prædiolum**, li. Paruum prædium. *Γαλιαν.* GAL. Va petit heritage, ITA. Poderetto possessione picciola GERMAN. Ein klein stück. nd gümm. HISPANIC. Pequena heredad. ANG. A little manour or ferme. *Cicer. M. Calio.* Sed mea prædiola tibi nota sunt: in his mihi necesse est esse, ne amicis molestus sim. *Idem Att. lib. 16.* Adificata bellè prædiola nostra, & satis antona.

**Prædiatus**, Prædiis munitus, prædiis abundans. *Apul. lib. Florid.* Iste bene vestitus, bene prædiatus.

**Prædiatorius**, rianum, Quod ad prædium pertinet. *Γαλιαν.* GALLI. Appartenant à heritage. ITAL. Pertinente à heredità & possessione. GERMA. Das zu ligenden gümmen gehöret. HISPAN. perteneciente à heredad. ANG. Belonging to a manour or ferme. *Uti* Ius prædiatorium. *Cic. pro Corn. Balbo.* Et enim si Qu. Scævola ille Augur, quum de iure prædiatorio consulere, homo iuris peritissimus, consultores suos nonnunquam ad Torium & Calpurnium prædiatores reiciebat: si nos, &c. *[Suet. in Claud. c. 9.]* Vt cum obligatam æratio fidem liberare non posset, in vacuum lege prædiatoria venalis pependit sub Edicto præfectorum.]

**Prædiatores**, Dicuntur periti iuris ad prædia pertinentis. *Χαριμύμω.* Cic. *Att. lib. 12.* Et si reus locuples est, & Apuleius prædiator liberalis, *Ibidem*, Procuratores Cornificij, & Apuleium prædiatorem videbis.

**Prædo**, prædonis, Vide PRAEDA.

**Prædomo**, as, pen. cor. Ante domo, comprimo, sedo. *Προμαρτυρο.* GAL. Dompter au paravant. ITA. Domare per auanti. GERMAN. Vorhin demuen oder stillen. HISPAN. Domar antes. ANG. To tame or subdue before. *Senec. Epist. 114.* Et omnes casus antequam exciperet, prædomus meditando.

**Præduco**, is, Antè duco. *Προμαρτυρο.* GAL. Mener ou mettre deuant. ITA. L. Menare auanti. GERMAN. Voranhin furen. HISPAN. Guiar delante. ANGLI. To bring or lead before. *Plin. lib. 35. cap. 16.* Probatur mollitie, & quod si æra præducantur, violaceum reddit colorem. *Tacit. lib. 14.* Neque fossam, neque vallum præduxerunt. *Præducere* fossam homini obsecro, pro circumuallare, *Senec. li. 2. de ira. [Tibul. li. 4.]* Quæ deceat tutam castris præducere fossam.]

**Prædulcis**, & hoc prædulce, Valde dulcis. *Παυρο γλυκός.* GAL. Fort doux. ITAL. Molto dolce. GERMAN. Gar süß. HISPAN. Muy dulce. ANGL. Pasing sweet. *Plin. lib. 12. cap. 5.* Fructus per folia folibus coctis prædulci sapore. *Claud. Paneg. 2.* Luxuries prædulce malum, *Stadius 5. Syl.* Tyrihenæ volucres nautis prædulce minantur. *Virgil. II. Æneid.* Haud ignarus eram, quantum noua gloria in armis, Et prædulce decus primo certamine posset. *[Senec. Dulces sententiæ, vel prædulces & infractæ.]*

**Præduro**, ras, pen. prod. Præter morem durus, siue valde durum reddo. *Προμαρτυρο.* GALLI. Endurer fort. ITAL. Far molto duro. GERMA. Gar verbetten oder hart machen. HISPAN. Harer muy duro, endurecer mucho. ANGLI. To mak very hard. *Col. lib. 3. de rubrica.* Verum hoc est in opere difficilior, quod neque humentem fodere possis, quod sit glutinosissima: nec nimium siccam, quia nimium præduratur.

**Prædurus**, as, um, Valde durus. *Προμαρτυρο, πρου σκληρός.* GAL. Fort dur. ITA. Molto duro. GERMA. Gar ober vberauß hert. HISPAN. Muy duro o muy cruel. ANG. Very hard. *Col. lib. 6. ca. 2.* Illa ætas adhuc tenera est, hæc iam prædura. *Virg. 10. Georg.* Corporaque agresti nudat prædura palæstra. *Idem 10. Æneid.* Partheniûmque Rapo, & prædurum viribus Orfen. *[Quintilian. Præduri oris homines.]*

**Præeo**, præis, Antè eo, antecedo. *Προμαρτυρο.* GALLI. Aller deuant, monstret le chemin. ITA. Andare innanzi. GERMAN. Vorghen. HISPAN. Preceder yendo delante, & andar delante. ANGLI. To go before, to show the way. *Liui. 2. ab Vrbe.* Præierat Aruns Tarquinius filius regis: Rex ipse cum legionibus sequebatur. Præire verba, est certam verborum formulam alicui dictare, quam ille totidem referat verbis. Solebant enim veteres ad execrationes, vel deuotiones hostilis exercitus, & ad fœdera ferienda, similesque publicos ritus peragendos, certam verborum formulam habere conceptam, quod carmen vocabant, à qua ne minima quidem syllaba recedere licebat. Itaque ne imperatores, qui se hostilemque exercitum erant execraturi, aut ij per quos fœdera fœderantur, in proferendis formulis laborarent, adhibebatur Pontifex aut sacerdos qui verba præiret, hoc est conceptam verborum formulam dictaret, quam alter totidem verbis repeteret. Sic præire verba iurijurandi, dicitur qui iurijurandi verba concepit, & iuraturus dictat, *Budaus*, Præire, est verba præfari: & subsequi, est dictata verba pronuntiare. *Liui. 8. ab Vrbe.* Agedum Pontifex publicus populi Romani præi verba, quibus me pro legionibus deuocauit. *Gell. lib. 14. cap. 2.* Si de omni officio iudicis præire tibi me vis. Id est, pronuntiare quod sequaris. Præire verba de scripto, quid sit, *Declarat Budaus his verbis.* Præire hodie verba damnationis actorij, ut eorum vicarij carnifici solent, quum dñati facinorosi ad supplicia trahuntur, sed de scripto id faciunt.

**Præiens**, præentis, participium. *Προμαρτυρο.* GALLI. Qui va deuant. ITAL. Che va auanti. GERMAN. Vorghend oder vorstgehend. HISPAN. Que anda delante. ANG. That goerh before. *Ouid. 8. Metam.* & diis præeuntibus, ambo Membra leuant baculis. *Idem ad Liniam*, Lucifer in toto nulli comparuit orbe, Et venit stella non præeunte dies. Inde Præitor. *Idem 7. de.*

**Præfacilis**, le, Valde facilis. *Παυρο παρτος, παρδ ορδ. δι χαρπη.* GAL. Fort facile. ITA. Molto facile. GERMA. Gar leicht. HISPAN. Muy facil, muy dispuesto à ser hecho. ANGLI. Very easie. *Plaut. Epid. te profecid Apocides nihil moror mihi. P. de præfacili exoras Epidice.*

**Præfari**, Antè fari, proloqui. *Προμαρτυρο, προμαρτυρο.* GALLI. Auant parler. ITAL. Parlare innanzi. GERMAN. Vorreden/au vorred chyn.

**His. Hablar antes.** ANG. To speak before. *Colum. in Præfat. lib. 1.* Quas ordine suo tunc demum persequar, quum præfatus fuero quæ reor ad vniuersam disciplinam, maximè pertinere. *Cic. de Vniuers.* Sed hæc satis sunt dicta nobis, quæ de eorum qui cernuntur quique sunt orti, natura præfati sumus. *[Sueton. in Tib. cap. 3.]* Quando ita præfari non abstinerit. *[loquitur de initio Testamenti Augusti.]* *¶ Præfari diuos, id est, inuocare.* *Προμαρτυρο.* *Virgil. 1. Æneid.* Præfatus diuos, solio Rex in sic ab alto, *Vbi Seruius,* Præfatus diuos, more antiquo: nam maiores nullam orationem nisi inuocatis numinibus, inchoabant. *Catin. Argon.* Talia præfantes quondam fœlicia Pelei Carmina, diuino cecinerunt pectore Parca. *¶ Præfari honorem dicimur, quum rem non satis honestam dicturi, aliquot verbis præmissis molliamus, quod aliqui pudicis auribus indignum esset. Claufulæ autem quibus honorem præfari solemus, hæc ferè sunt. Si licet dicere, Si commemorare fas est, Quod dictu quoque fœdum est, Honor sit auribus, & similes. Cicero. Papyrio Patro, lib. 9. Nos autem ridiculè, si dicimus, ille patrem strangulauit, honorem non præfamur. sin de Aurelia aliquid, aut Lollia, honos præfandus est.*

**Præfatio**, nis, A præfando deducitur, & significat id quod præloquimur antequam ad rem veniamus. *Προμαρτυρο, προμαρτυρο.* GALLI. Preface, prologue. ITAL. Prefazione, proemio. GERMA. Ein vorred. HISPAN. Aquella habla que se habla antes prologo. ANGLI. A preface or speaking before a mater. *Plin. lib. 25. c. 2.* Inchoata etiam præfatione religiosa. *[Sueton. in Claud. c. 25.]* Præfatio fœcialium. *[Martial. lib. 3.]* Perfecisse tuas quæstæ est præfatio fauces. *Cicero. 5. Quæ porro præfatio tuæ donationis fuit? Huius diminutiuum est præfatiuncula.*

**Præfatus**, Vide PRAEFICIO.

**Præfero**, præferes. Antè fero. *Cic. 6. Verr.* Sinistra manu retinebat arcum, dextra ardentem facem præfererat. *¶ Aliquando significat præpono.* *Προμαρτυρο, προμαρτυρο.* GAL. Estimer plus, præferer. ITA. Preferire, preponere. GERMA. Fürsich inthöhet adma. HISPAN. Anteponer, preferir. ANG. To beare before, to preferre. *[Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Nec quem præferres (mihi) alter erat. Idem 1. Fast.]* Et præfert cautus subsequente que manus. *[Cic. pro lege Man. Salutem Reipublicæ suis commodis præferre Præferre ius imperij amor patrio, de Finib. lib. 1.]* Item dicto, facto aut gesto animi affectum ostendo. *Liui. Vultus tuus nescio quod ingens malum præfert. Curt. Vultu & oculis motum præferens animi. [Sueton. in Cas. cap. 80.]* Præferre locum & tempus. *Ouid. 13. Metamorph. Prælatos (locus) munere fortis. [Ouid. 13. Metam. Cas. lib. 1. de bell. cin. Hæc eius diei præfertur opinio.]*

**Præfatus**, dies dicitur apud Iureconsultos, pro anticipato, & quum nondum venisset, scripto quod vulgus dicit, *Antidato.* Contrarium elapsi repetitus dies, quum non dies qui est, sed ex superioribus elapsis aliquis scribitur. *L. 28. D. de falsis 3. de fid. instr. Holomanus.*

**Præfericulum**, a præfero, Vas æneum sine ansa, patens, veluti peluis, quod præferre in sacrificiis solebant. *Festus.*

**Præferio**, *Προμαρτυρο, προμαρτυρο.* GAL. Fort fieri, fort rigoureux & aigre, fort cruel. ITAL. Molto feroce. GERMA. Gar fæch vnd obermütig. HISPAN. Muy cruel y duro. ANGLI. Very fierce and cruel. *[Liuius lib. 5. ab vrbe, Mutis legatio, ni præferre legatos, Gallisque magis, quàm Romanis similes habuisset. [Sueton. in Cas. c. 35.]* Itaque multiplici successu præferocem.]

**Præferratum**, as, um, Quod in cacumine habet ferrum. *Προμαρτυρο, προμαρτυρο.* GAL. Ferré par le bout. ITA. Ferrato in cima. GERMAN. Das voren mit elsen bestyagen ist. HISPAN. Cosa herrada en la cima. ANGLI. Poynted with yron. *¶ Vt, Hasta præferrata, quæ cuspidem habet ferream. Pilum præferratum, quod ferrum habet in summate, quo Hetrusci olim utebantur ad pinfenda grana. Diuersumque est à pilo ruído, quod sine ferro est, ad vsum molarum quas aqua versat, vtile. Plin. lib. 18. cap. 10. Quippe & Hetruria spicam farris tostâ pinfente pilo præferrato.*

**Præferuidus**, Valde feruidus. *Προμαρτυρο, προμαρτυρο.* GAL. Fort ardent & brûlant. ITAL. Molto ardente. GERMAN. Vberauß brenntig oder hirtig. HISPAN. Muy beruiente. ANGLI. Very heat and burning. *¶ Vt, Ira præferuida. Liui. 9. ab Vrbe. Quid si vini amor in dies fieret acrior: quid si trux & præferuida ira? de Magno Alexandro, Colum. lib. 3. cap. 1. de vite. Hanc non cæteris stirpibus iure præponimus, non tantum fructus dulcedine, sed etiam facilitate, per quam omni pene regione, & omni declinatione mundi (nisi tamen glaciali, vel præferuida) curæ mortalium responderet: tamque fœlix campis, quam collibus provenit: & in densa non minus, quam resoluta, sæpe etiam gracili atque pingui terra, siccaque & vliginosa.*

**Præfestino**, as, Antè tempus festino. *Προμαρτυρο, προμαρτυρο.* GALLI. Se haster auant qu'il en soit temps. ITALI. Affrettarsi auanti tempo. GERMA. Vor der rechten zeit eynenhefftig oder zu fru eyn. HISPAN. Acelar, apressurarse ante lo tiempo. ANGLI. To hast before the time. *¶ Plaut. Rud. - tace Scæpario. CEF. Quid opus est adolescens? Isti infortunium, Qui præfestinet, vbi herus adsit, præloqui. Liui. 3. bell. Pun. Concedendo plebi Senatam, se ne deficere præfestinarent, effecisse. Colum. lib. 12. cap. 2. Satis erit per duodecim menses exequi quodque negotium: quia neque præfestinatum opus nimium immaturè videri possit ante quindecim dies factum, nec rursus post totidem, nimium tardè.*

**Præfestinè**, adverb. Celeriter. *Προμαρτυρο, προμαρτυρο.* GALLI. Fort hastiuement. Molto fretolosamente. GERMA. Gar estendto. HISPAN. Muy apressuradamente. ANGLI. Very hastelle. *¶ Plaut. in Rud. Vt sine labore extrahi hanc præfestinè satis.*

**Præfestinatum**, Idem. *Sisenna Historiarum lib. 4.* Iudices quos velient, instituerent præfestinatum, & cupidè.

**Præfata**, as, pen. cor. Mulier in funere conducta ad lamenabilem can-



lem tantum, quæ cæteris modum plangendi ostendit & fortia defuncti facta laudat, ita dicta quasi in hoc ipsum præfecta. **מְקוֹנֵנֶשׁ** mekonésh. **מְשׁוֹמֵרָה** GAL. Femme loce pour pleurer un trepassé. **GER.** Ein weib so vmb tohn brüßelt ist ein abgehorbener zu behetnen/und hie mit selbe thæuten zu toben. **HIS P.** La endechadera de los muertos. **ANG.** A woman conducted or hired to wail for the dead. **Namus.** Hæc quidem meherclè præfica si mortuum laudat. **Varro lib. 6. de lingua Latina.**

**Præficio, cis, pen. cor. ex præ. & facio.** **פְּרַעְיָה** hiphkidh. **פְּרַעְיָה** GAL. Commettre aucun ser queique affaire, luy en bailler la charge & superintendance. **ITAL.** Preporre, dare carico. **GERM.** Sursetzen/uber etwas setzen/zu etim sursetzen machén. **HIS P.** Anteponar en algun officio. **ANGL.** To mak cuer seer and chief doer, to giue rule. **Terent.** Eunuch. Chæream ei rei præfecimus. **Liu. 4. ab Vrbe.** Quos & pro centurionibus sibi fecerant, Tempanio auctore, equites, **Quid. 1. de arte.** Me Venus artificem tenero præfecit Amori. **Cic. 4. Ver.** An aliquem curatorem præficere, qui status faciendis præfesset. **[Plaut. Amphiu.]** Hæc vbi Telebois ordine iterarunt quos præfecerat. (i. delegerat ad id & legarat. **Idem ibid.** Regem virtute bellica illis præfeci Cephalum. **Plaut. pseud. sc. 2. a. 1.** Te cum securi caudicali præficio prouinciz.]

**Præfectus, et, substantiuum, Qui rei alicui præficitur.** **פְּרַעְיָה** pæhkidh. **פְּרַעְיָה** GAL. Preuost, commis sur quelque affaire. **ITAL.** Prefetto, capitano, proposto à qualche officio. **GERM.** Ein surgesetzer der vber etwas verordnet ist. **HIS P.** Antepuesto en algun officio, prefecto. **ANGL.** An ouerser, that hath charge and rule. **Terent.** Præfectus moribus dicitur qui ad componendos mores est constitutus. **Cic. Papp. lib. 9.** Quandiu hic erit noster hic præfectus moribus, parebo auctoritati tuæ. **Idem pro Cluent.** Tu es præfectus moribus. **Præfectus vigilum,** cui disponendorum per vrbis regiones vigilum cura incumbit. **Præfectus vrbis.** **Gell. lib. 13. ca. 16.** Qui præfectus vrbis, & bis Consul fuit. **[Plaut. Amphiu. prológ.]** Is nunc Amphitruo præfectus est legionibus. **Moribus præfectum mulierum** hunc factum velim. **Plaut. Aul. sc. 3. a. 3.** Neque eques, neque pedes, neque præfectus. (i. dux) **Plaut. Mil. sc. 5. a. 2.** Præfectum vrbis non esse Senatorem nec Senatam habere posse. **Gell. c. vli. lib. 14.** Præfectus ærario successit **Quæst. Gell. c. 24. lib. 13.** Apud **Liu. lib. 3. ab vrb.** Præfectus iuris dicitur is, qui eo die ex decemviris, (dicebant enim alternatim) ius diceret. **Præfecti socium.** **Liu. lib. 3. d. 4.** Præfectus auxiliorum. **Liu. lib. 5. d. 4.** Præfectus equitum. **Cæs. lib. 2. c. 2. de bell. ciu.** Præfectos pro prætoribus Cæsar instituit, qui præsentè se res vrbanas administrarent. **Præfectus Prætorio.** **Sueton. in Galba ca. 14.** Præfecti regij **Liu. lib. 36.** Præfectus Annonæ, **Liu. 4. ab Vrbe.** Dux præfectus classis, **Cic. 7. Ferr.** Præfectus libidinum, **Cicero post reditum in Senatu.** Præfecti prouinciarum, sunt quos **Bailliuos & Seneschallus** Galli dicunt inquit **Budeus.** Præfectus Prætorio, **quod dicitur in vrbis.** Talis apud Cæsares erat, qualis olim apud Reges Tribunus celerum, & apud Dictatores Magister equitum. Gerebat enim secundas partes post Cæsarem, præeratque disciplinæ publicæ emendandæ. **Cassiodor. Epist. lib. 6.** Præfati Prætorio nulla dignitas est equalis. Vice sacra iudicat. Nullus ei miles fortè auctoritate præscribit, excepto officiali Magistri militum. Curiales etiam verberat. In officio suo ius retinet singulare: & talibus tantisque nascitur iuberè, quos prouinciarum non auderent Iudices in qualibet parte contemnere.

**Præfectura, æ, Munus, officium, vel dignitas Præfecti.** **פְּרַעְיָה** pæhkidh. **פְּרַעְיָה** GAL. Perite iurisdiction, preuosté. **ITAL.** Prefettura, capitaniato. **GERM.** Ein surgesetzer am pæhale ein vogtey. **HIS P.** Dignidad de los propuestos à algun officio, prefectura. **ANGL.** Ouersights, chief charge and rule. **Cic. ad Attic.** Præfecturam petiuit negaui me cuiquam negotiari dare: quod idem tibi ostenderam. **Idem alio loco ad Atticum.** Dare præfecturam & deferre. **[Plaut. pseud. sc. 2. a. 4.]** Ibo ad præfecturam, & ius dicam Larido. (Metaphor.) **Sueton. in Cæs. c. 76.** Præfectura morum (pro censura) **Idem in Aug. c. 37.** Præfectura vrbis. **Idem c. 38.** Præfectura aliarum **Idem in Aug. c. 66.** Præfectura vrbis. **Idem Suet. in Neron. c. 7.]** Præfecturæ item dicebantur oppida quædam Italiæ, quorum incolæ ciues Romani erant: hoc tamen à municipiis differrebant, quòd non suis legibus utebantur, nec vllos è suo corpore magistratus, vt coloni creare poterant: sed à magistratibus qui Roma quotannis mittebantur, Romanis legibus regebantur. **De quibus Festus.** Præfectore, inquit, ea appellantur in Italia, in quibus & ius dicebatur, & nundinæ agebantur, quarumque quedam erat Respublica, neque tamen magistratus suos habebant: sed quotannis ad eas Præfecti mittebantur qui eis ius dicebant.

**Præfectorius, adiectiuum, Præfectura perfunctus.** **פְּרַעְיָה** pæhkidh. **פְּרַעְיָה** GAL. sicut Prætorius, qui Præfecturam gessit. **Vlpianus de Senatoribus. l. 1.** Sed vir Præfectorius an fœmine Consulari præferatur, videndum est.

**Præfido, is, ere, Valde fido.** **פְּרַעְיָה** GAL. Se fier fort à soy. **ITAL.** Fidarsi molto. **GERM.** Buult itrauen oder sich vertassen. **HIS P.** Confiarfe mucho. **ANG.** To giue great trust and confidence. **Cic. 1. de Offic.** Sic homines secundis rebus esse ænatos, sibi que præfidentes, tanquam in gyrum rationis & doctrinæ duci oportere. **Sapientia, l. 1.**

**Præfigo, sigis, pen. prod. Antè figo.** **פְּרַעְיָה** GAL. Ficher au deuant. **ITAL.** Ficare innanzi. **GERM.** Sursetzen ober vorantzen setzen. **HIS P.** Hincar del ante. **ANG.** To fasten or stick before. **Plin. lib. 33. c. 4.** Lineas itineri præfigunt. **Liu. lib. 26.** Eis parua breuiores quæ equestres, & septena iacula quaternos longa pedes data præfixo ferro, quale hastis velitaribus inest. **Nonnunquam accipitur pro præcludo.** **Virg. 3. Georg.** Multi tam excretos prohibent à matribus hœdos, Præfixaque fœtatis præfigunt ora capistris. **Quo in**

loco non absurdè præfigunt ora capistris, à Poëta videtur dictum esse **κατ' ἀναγκη**, pro eo quod est, præfigunt oribus (vt ita dicà) capistros. **Cælius** tamen **Iuridconsultus** etiam præfixas dixit fenestras, pro præclusas in **L. 6. D. de feruis. urb. præd. [Gell. ca. 4. lib. 6.]** Præfixum iuricibus à marium.]

**Præfiguro, as, pen. prod. Præmonstro, repræfento.** **פְּרַעְיָה** GAL. Representer. **ITAL.** Representare. **GERM.** Surbitden. **HIS.** Representar. **ANG.** To foreshew, to represent before by any figure. **Lactantius lib. 6.** Insuper aut libidinem que aspectu maxime incitatur, ac se quisque in illis imaginibus præfigurat.

**Præfinito, is, pen. prod. Præscribo, determino, vel limites præfigo.** **פְּרַעְיָה** GAL. Præfinit, limiter deuant. **ITAL.** Præfinito, determinare. **GERM.** Sursetzen/ sursetzen. **Etin gewoßt ist setzen.** **HIS P.** Determinar de antes. **ANG.** To determine before, to assigne how muche salbe done. **Cic. Mario.** Sed eo vidisti multum quòd præfinitisti ne pluris emerè. **Idem pro Roscio Amer.** Quæ dies in lege præfinita est. \*Præfinitum & infinitum contraria. **Cicero 1. de Lege Agraria,** Etenim quod superiore parte legis præfinitum fuit, Sylla & Pompeio Consulibus, id rursus liberum infinitumque fecerunt.

**Præfinito, aduerb. [Id est, quod sine arrogancia, quod sine iactantia dictum sit, vel, Abiactio verbo inuidia, &c.]** **Plaut. in Rudent. sc. 5. a. 2.** Vt sine labore hanc (vrbem) ex puteo (sup.) extraxi præfinitè. **Titinius in Sedina,** Paula mea amabo pol tu ad laudem addito præfinitè, ne puella fascinetur, **Sosipater librorum Gram.**

**Præfloreo, es, Antè floreo.** **פְּרַעְיָה** GAL. Fleurir auant que les autres. **ITAL.** Fiorire prima che gli altri. **GERM.** Zuor bitzen. **HIS P.** Florescer primero. **ANG.** To budde and flourish before. **Plin. lib. 16. c. 10.** Ideoque & præfloreant talia, & prægeminant.

**Præfioro, as, Prælibo, inquit Budeus.** **פְּרַעְיָה** GAL. Empor-ter la pæuere fleur, des fleur au parauant. **ITAL.** Portar via il primo fiore. **GERM.** Die blumen vorzu abtzechen vorhin versuchen. **HIS P.** Quitar la primera flor, desflorar. **ANGL.** To tak away the first flower. **Gellius,** Et futuri gaudij fructum spes tibi iam præfiorauerit.

**Præfluo, is, Antè fluo, vel præterfluo.** **פְּרַעְיָה** GAL. Couler par deuant. **ITAL.** Correrè auanti qualche luogo. **GERM.** Voranbin flissen ober surflissen. **HIS P.** Correr lo liquido primero è antes. **ANGL.** To runne or flow before. **Plinius libro 4. cap. 5,** Præterfluente Alpheo amne. **Idem lib. 5. cap. 26.** Et parte læua in Mesopotamiam vadit per ipsam Seleuciam, circaque eam præfluenti infusus Tigri.

**Præfluxus, & Præfluxium, pro fluore alicuius rei antè vel præterlabentis.**

**Præfoco, cas, pen. prod. Spiritum obstructis faucibus intercludo.** **פְּרַעְיָה** GAL. Estrangler, estouffer. **ITAL.** Af-fo-care, strangolare alcuno. **GERM.** Ersticken. **HIS P.** Abodar de antes. **ANG.** To choke, to strangle. **Quid. in Ibin.** Præfocent animas Gnossi mella viam.

**Præfocatio, nes, Vteri affectus dicitur, sensum, pullumque per interualla interceptantes, ita vt iis laborantes immobiles iaceant, & mortuis simillimæ videantur, nisi quòd circa mediam corporis partem caloris non nihil retineant, vt dicitur. Quæ hoc mali genus patiuntur, vtero præfocata à Latinis, à Græcis vterica dicuntur. **Quæ dicitur vterica, pro nomine vuluam, siue vterum significat.****

**Præfodio, præfodis, penultima correpta, Antè fodio.** **פְּרַעְיָה** GAL. Four & creuser la terre par deuant. **ITAL.** Cavare la terra. **GERM.** Vor etwas graben. **HIS P.** Cavar la tierra de antes. **ANG.** To digge and delue before. **Virg. 11. Æneid.** Præfodiunt alij portas, aut laxa sudè que Subaciunt. **Vbi Seruius.** Præfodiunt, id est ante portas fossas faciunt. **Quid. 13. Metamorph.** fectumque probauis Crimen, & ostendit quod iam præfoderat aurum, hoc est quod antea defoderat.

**Præfœcundus, a, um, Valde fœcundus.** **פְּרַעְיָה** GAL. Fort fertile. **ITAL.** Molto fertile. **GERM.** Gar fruchtbar. **HIS P.** Muy ferttil. **ANG.** Very ferttil. **Plin. lib. 16. c. 17.** Omnia autem celerius lænescunt præfœcunda.

**Præformido, as, pen. prod. Valde formido.** **פְּרַעְיָה** GAL. Craindre auant le coup. **ITAL.** Haner gran paura, temere a uanti al colpo. **GERM.** Hestig vorhin forchten. **HIS P.** Mucho temer, temer ante del golpe. **ANGL.** To feare before a thing be doone. **Quintil. libr. 4. cap. 5.** Quem iudex si prohibet, non aliter præformidat quàm si ferrum medici æger antequam curetur, aspexit.

**Præformo, as, penultima producta, Antè, vel prius formo.** **פְּרַעְיָה** GAL. Former & fagonner parauant. **ITAL.** Informare, darg e metter auanti la forma & il medello difare. **GERM.** Vorhin g. staten. **HIS P.** Dar forma adelante, informar. **ANGL.** To shape, forme or fashion before. **Quintil. lib. 2. c. 7.** Nanque incipientibus danda erit velut præformata materia secundum cuiusque vires. **Idem lib. 5. c. 14.** Nam quid miserius lege velut præformatas literas infantibus prosequentibus? **Silius lib. 7.** Atque his præformat di-

**Præfrigidus, Valde frigidus.** **פְּרַעְיָה** GAL. Fort froid. **ITAL.** Molto freddo. **GERM.** Ober kalt. **HIS P.** Muy enfriado. **ANGL.** Very cold or chill. **Plin. lib. 17.** Septentrionalique, & præfrigidus Aulter.

**Præfringo, præfringis, Frango, aut partem anteriorem frango.**







- sus efflet, *Gell. cap. 10. lib. 6.* Narrat in obscuro corpora prensa toto. *Quid. Eleg. 1. lib. [2.]*

**Præhenſio**, onis: *Gell. c. 12. lib. 13.* Præhenſionem habent Trib. pleb.]

**Præhenſo**, & **Prænſo**, Frequentatiua, Quæ propriè de ſupplicibus dicuntur & candidatis, quum magiſtratum aliquem ambentes, ſuffragatorum manus præhendunt. *ἡ πολιτεία λαμβάνει, δεξιμαί.* **G A L.** Prende ſouent. **I T A.** *Pigliare ſouente.* **G E R M.** *Stützen erweiſſen und ſuſſen/ wie die thund ſo einem gârten erbâttlen wolttind.* **H I S P.** *Pomar à menudo.* **ANG.** *To takofien.* **Liu. li. 5. ab Vrbe,** Tum demum coactus, cum multa indignitate præhenſabat ſingulos. *Idem lib. 1.* His muliebribus inſtinctus furis Tarquinius circumire & præhenſare minorum maximè gentium patres, admonere paterni bèneficij. *Cic. Aut. lib. 11.* Præſat vnus **P.** Galba ſine ſuoco, ac ſallacijs, more maiorum. *Virg. 2. Æneid.* præſant ſaſtigia dextris. *[Senec. 3. de Tranq. Præſat & trahit ruentes.]* **Præſare** conſilium, idem quod capere conſilium. *Liu. 2. bell. Pun.* Ad conſilium præſandum tempus opus eſt.

**Prænſio**, *Caſ. 2. de bell. ciu.* Prænſiones in ædificando.]

**Prænſatio**, ſiue **Præheſatio**, verbale. *ἡ ὑψηλὴ ἀφικία, κατὰ τὴν ἀφικίαν.* **Cic. Atti. li. 1.** Fuit illius hæc præpropera præſatio.

**Præhibeo**, es, pro **præbeo**, es. **Plau. Aſin. ſc. 3. a. 1.** Alia verba præhibeo (i. præbeo.) Nam ſequitur, Orat onem longè aliam præbeo. *Idem Pſeud. ſc. 2. a. 1.* Cur aurum & veſtem vobis præhibeo. *Idem ibi. Plau. pſe. ſc. 3. a. 1.* Occid: (parcetes) potius quàm cibũ præhiberẽ. **Plaut. Men. ſc. 2. a. 5.** Ancillas, penũ, rectè præhibet. *Idem ſc. 6. a. 5.* Nimio edo libentius molitum, quàm molitum præhibeo.]

**Præiacco**, præiacces, pen. cor. Antè iacco. *ἡ ἐπιεικία.* **G A L.** Eſtre couché, ou geſir deuant. **I T A.** *L. Giacer dauanti.* **G E R M.** *Worſtgen.* **H I S P.** *A. Iazer adelante.* **ANG.** *To lie or be ſituate before.* **Plin. lib. 3. c. 4.** Oppida de cætero rara, præiacentibus ſtagis: **Tacit. lib. 12.** Campo qui caſtris præiacet.

**Præiacco**, is, Antè iacio, oppono. *ἡ ἀποκείνω.* **G A L.** Ietter deuant, oppoſer. **I T A.** *Gettare innanzi, opporre.* **G E R M.** *Zur etwas werffen.* **H I S P.** *Echar de antes.* **ANG.** *To caſt before.* **Colum. lib. 9.** Mox præiacuntur in gym molis, ita vt completantur ſinu ſuo, & tamen excedant ſtagni modum.

**Præiudico**, Antè tempus iudico, præiudicium facio. *ἡ προδικασία.* **G A L.** **Præiudicium**, auant iuger. **I T A.** *Preiudicare.* **G E R M.** *Zunor vrrtellen/ che das recht vrrtheilt geſit/ it ſem vorgehend vrrtheilt ſellen.* **H I S P.** *Luigar de antes.* **ANG.** *To iudge before.* **Hinc cauſa præiudicata dicitur quæ præſumpta opinione damnata eſt: antequam cauſa agatur. *ἡ προδικασία, ἡ δίκη.* **Brutus ad Ciceron.** Quod enim nondum Senatus cenſuit, nec Populus Romanus iuſſit, id arroganter non præiudico. **Interdum ponitur pro ante ſiue primus iudico.** *Cic. 3. de Legib.* Edant & exponant quid in magiſtratu geſſerint, de quæ iis cenſores præiudicent. **Præiudicare** alicui pro Nocere, *Vlp. in l. 1. §. Si inter ſſ. de magiſt. conuent. &c.* Si inter magiſtratus hoc conueniſſet, vt alterius tantum periculo tutores darentur: conuentiones pupillo non præiudicare, diuus **Adrianus** reſcripſit.**

**Præiudicatus**, a, um, participium: vt **Euentus belli præiudicatus**, apud **Liu. lib. 42.** **Cic. pro Cluent.** Cognofcente iam, ita reum citatum eſſe illum, vt re ſemel atque iterum præiudicata condemnatus in iudicium venerit.

**Præiudicatio**, onis, verbale, **Præiudicium**. *ἡ προδικασία, ἡ προδικασίον.* **G A L.** Auant iugement. **ITAL.** *Preiudicio.* **G E R M.** *Ein vrrtheilt ſo den ordentlichem vorgadi.* **H I S.** *Obra de luigar antes.* **ANG.** *A fore iudging.* **Quint. lib. 4. c. 2.** Aut ſi iam præiudicatione Senatus damnatus eſſet **Milo**.

**Præiudicium**, cij, vt **inquit Aſconius**, Dicitur res quæ quum ſtatura fuerit, aſſert iudicatoris exemplum quod ſequantur in eadem, vel paribus cauſis. *ἡ προδικασία.* **G A L.** **Præiudice**. **I T A.** *Preiudicio.* **G E R M.** *Ein vorausgangen vrrtheilt/ oder ein vrrtheilt ſo vormalis geſelt iſt in einem gleichen handt/ eben weil em die richter verſon tonend was recht ſen.* **H I S P.** *La ſentencia primerodad.* **ANG.** *Preiudice.* **Iudicium** autem, res quæ cauſam, litèmq; determinat. **Cicero pro Cluent.** Quum is duobus præiudicijs iam damnatus eſſet. *Idem 1. Verr.* De quo non præiudicium, ſed planè iudicium iam factum putatur. **Liu.** **Præiudicium** iam de reis & à Senatu, & à populo Romano, & ab ipſorum collegijs factum eſſe. **Quint. lib. 5.** De præiudicijs diſputat **Gell. cap. 2. lib. 2.** Abſque præiudicio (illius) ſede. **Quint.** **Præiudicia** ſunt à rebus iudicia quæ pares fuerunt, aut ex iudicijs ad ipſam cauſam pertinentibus, aut ab eiufdem cauſæ pronuntiatione. **Præiudicium** ergo quod in eadem cauſa, vel ſimili prius eſt latum. **Vlpianus**, Interdum euenit vt præiudicium iudicio publicè ſit. **Laurentius Valla**, **Præiudicium** quaſi ſententia quædam ante iudicium: ſicut ſi eſſent duo de officio aliquo contententes, quum lis in longum procedit, magiſtratus iubet interea dum ſententia ſerat, alterum officio fungi, quaſi iudicans iam nunc ſe pro ea parte ſentire, penes quam vult eſſe: rem de qua litigatur. Et hoc præiudicium dicitur quod poſſidentem adiuvat, & obest excludit. Hinc actiones præiudiciales, de quibus **Iuſtinian.** in *Inſtit. de actionibus.* **Præiudicium** pro damno & iactura. **Vlpian.** in *l. 1. §. quem admodum. ff. de agnoſcendis, &c.* Si maritus vxore denuntiante cuſtodes iuſerit, nullum præiudicium facit.

**Præiuro**, as, Antè alios iuro *ἡ ἐπιεικία.* **G A L.** Iurer le premier. **I T.** *Giurare auanti.* **G E.** *Wor anden/ n ſchwören/ Die ſorm der eithſchwurs vorſprechen.* **H I S P.** *Iurar de ante.* **ANG.** *To ſwear before.* **A quo Præiurator.** **Præiuratrix**, & **Præiuratio**, quam ij ſa. ere dicuntur qui ante alios conceptis verbis iurant, hoc eſt qui alius iuranti formula præeunt, quod ſit præiurare, vide in verbo **IURO**.

**Præiuuo**, as, pen. cor. Antè iuuo. *ἡ ἐπιεικία, ἡ ἐπιεικία.* **G A L.** **Ai-** der deuant. **I T A.** *Aiutare auanti.* **G E R M.** *Worhin helfen.* **H I S P.** *Aiudar de antes.* **ANG.** *To help before.* **Tacit. li. 12.** Et credebatur af-

fectum eius fidem præiuuiſſe domo, ag. iſſque pignori acceptis. **Prælabor**, pen. prod. prælaboris, Antè labor, præterituo, *ἡ ἐπιεικία.* **G A L.** **Cheoir** & **tomber** petit à petit, gliſſer ou couler deuant. **I T A.** *Cadere lentamente, ſtruccolare, ſorſciare.* **G E R M.** *Worabtin fallen/ hinfallen/ hinſtuſſen.* **H I S P.** *Correr, deſlizarse.* **ANG.** *To ſlide or ſlip before, or liſle & liſtle.* **Colum. lib. 11. c. 1.** Prælabentis verò temporis fuga quàm ſit irreparabilis quis dubitet? *Cic. de Nat. deor.* Piſces quorum alter paulo prælabitur antè. **Lucan. libro 6.** Quòque modo Romæ prælapſus ænientia Tibris.

**Prælambo**, Antè lambo, præguſto, *ἡ ἐπιεικία, ἡ ἐπιεικία, ἡ ἐπιεικία.* **G A L.** **Lecher** deuant. **I T A.** *Leccare auanti.* **G E R M.** *Worſt berſt/ tzen oder verſuchen.* **H I S P.** *Lamer o lamber adelante.* **ANG.** *To lick or taſt before.* **Horat. 2. Serm. Satyr 6.** Continuâtque dapes, necnon vernaliter ipſis Fungitur officiis prælabens omne quod offert.

**Prælargus**, a, um, Valde largus, vel abundans & copioſus. **Perſ. Sat. 13.** Scribimus grande aliquid, quod pulmo animæ prælargus athelet. in quod **Cornutus** Animæ prælargus, dicit, vento abundans.

**Prælautus**, valde lautus. **Suero** in **Nerone**, Diuitiarum & pecuniæ fructum non alium putabat, quàm proſuſionem: ſordidos ac deparcos eſſe, quibus ratio impenſarum conſtaret: prælautos verò que magnificos qui abuterentur ac perderent.

**Prælego**, gis, pen. cor. Antè lego, vt ſolent præceptores diſcentibus *ἡ ἐπιεικία, ἡ ἐπιεικία, ἡ ἐπιεικία.* **G A L.** **Lire** deuant, ou à quelqu'vn, prelire. **I T A.** *Leggere innanzi a alcuno.* **G E R M.** *Worliſen.* **H I S.** *Leer adelante.* **ANG.** *To read before or to any.* **Quint. lib. 1. ca. 14.** Sed pueris quæ maxime ingenium alant prælegenda, aique animum augeant. **Prælego**, **Prætereo**, **Præteruho**, *ἡ ἐπιεικία, ἡ ἐπιεικία.* **Tacit. lib. 5.** Campaniam prælegebat, ambiguus an vibem intraret. **Idem lib. 2.** Prælegere oram.]

**Prælectio**, *ἡ ἐπιεικία, ἡ ἐπιεικία.* **G A L.** **Lecture**, **Expoſition**. **I T A.** *Letzione, expoſitione.* **G E R M.** *Ein forliſung.* **Eto** **furg**, **gebne** **liſſen.** **H I S.** *Lection.* **ANG.** *A ſorere a thing or leſſom.* **Quint. lib. 1. c. 2.** Attamen emendationis, prælectionis que numerus obſtat.

**Prælector**, oris, verbale. *ἡ ἐπιεικία, ἡ ἐπιεικία.* **G A L.** **Lectur**. **I T.** *Letto.* **G E R M.** *Ein vorliſer/ oder forliſer.* **H I S P.** *Lector.* **ANG.** *A foreader.* **Gell. lib. 8. c. 5.** Si magiſtrum prælectorémque habuiſſet alicuius æris.

**Prælego**, as, are. Eſt vni alicui ex hæredibus præter partem hæreditariam legare, vt ſibi præcipuum habeat: vnde illa prælegati verba legentia fuerunt, **Heres meus præcipito**, præcipuum habebit. **Differt** autem prælegatum à legato: primùm quòd illud ſolis hæredibus, hoc verò non tantum qui hæredes non ſunt, attribuitur: deinde quòd illius in hereditatis reſtitutione nulla portio reſtituitur, huius reſtituitur. **Vide** **Hotomanum** in ſuo **lexico**. Denique prælegare, ſeù eſt alicui rem, quæ iam quodammodo ipſius erat, reſtituere: vnde prælegari filijs dos dicitur. **Prælegare** dotem dicitur maritus, quum eam purè legat, propterea quod eam ante ſolui iubet, quàm ab herede debeat, **Dos** enim olim annua bima, trima die debebatur.

**Præliaris**, & hoc præliare, vide **PRÆLIUM**.

**Prælibo**, as, pen. prod. Antè libo, & deguſto. *ἡ ἐπιεικία, ἡ ἐπιεικία.* **G A L.** **Degouſter** au parauant. **I T A.** *Guſtare innanzi.* **G E R M.** *Worhin vorſuchen.* **H I S P.** *A. Guſtar antes.* **ANG.** *To taſt before.* **Sen. 3. Sylu.** Chare puer, ſuperis qui prælibare verendum **Nectar**, &c. **Sylu** & peſtora alicuius prælibare viſu. **Stia. 1. Achill.**

**Prælicenter**, **Nimis licenter**. *ἡ ἐπιεικία, ἡ ἐπιεικία.* **G A L.** **Fort licentieuſement**, en vſant de grande liberté, licence. **I T A.** *Molto licentioſamente, con gran libertà.* **G E R M.** *Zuall frâuentlich.* **H I S P.** *Con mucha licencia y ſoltura.* **ANG.** *To licentiouslie.* **Gell. c. 7. lib. 16.]** Quàm verba finxit prælicenter.

**Præliganeum** vinum, Apud **Catonem** à prælegendo dicitur: eſt que illud quod vel præmaturum eſt, vel præ omnibus legitur, quod & præcium **Virgilio** dicitur. *ἡ ἐπιεικία.* **G A L.** **Premier** reuently. **I T A.** *Il primo raccolto.* **G E R M.** *Der erſt wein ſo man ſud das geſind in herſt machet auß ſawen vnd ſawen tranſin fo man hin vnd her abſchnidet.* **H I S P.** *AN.* *Primerogido.* **ANG.** *That is firſt gaſtered.* **Cato de Re ruſt. cap. 23.** Vuas miſcellas ad vinum præliganeum quod operarij bibant, vbi tempus erit, legito, &c.

**Præligo**, gas, pen. cor. Ab anteriori parte ligo. *ἡ ἐπιεικία, ἡ ἐπιεικία.* **G A L.** **Lier** par deuant, bander. **I T A.** *Ligare prima.* **G E R M.** *Worhin anbinden.* **H I S P.** *Atar de antes.* **ANG.** *To tie and knit before.* **Liu. lib. 22.** Faſcèſque virgarum, atque arida ſarmenta præligantur cornibus boum. **Cic. 2. de Inuentione.** **Oſa** autem obuolutum eſt folliculo, & præligatum.

**Prælinere**, *ἡ ἐπιεικία, ἡ ἐπιεικία.* Antè vngere. **Gell. lib. 13. cap. 22.** **Marcus Cato** villas ſuas inexcultas & rudes, ne tectorio quidem prælitus fuiſſe dicit.

**Prælino**, *Gell. c. 23. lib. 13.* Tectorio prælitæ villæ. *Idem cap. 14. lib. 7.* Genus dicendi quod ſocatur & prælinitur.]

**Prælitum**, lij, Conſtitutio, dimicatio, certamen, pugna. *ἡ ἐπιεικία, ἡ ἐπιεικία.* **G A L.** **Guerre** ouuerte, bataille, combat. **I T A.** *Guerra, giornata, conſtitto.* **G E R M.** *Ein ſtreit/ vñ ſchach.* **H I S P.** *Pelar, ò batalla.* **ANG.** *Bataill, fight, or conuention.* **Præmendo** (vt quidam putant) **licium**, quòd in dimicando hoſtes ſe inuicem premant: quanquam non deſunt qui à prælo deduci malint, eo quòd in dimicationibus è corporibus ſanguis proſuat non ſecus atque muſtum è prælis. **Virg. 6. Eclog.** Quum canerem Reges, & prælia, **Cynthius** aurem **Vellit**, *Idem 3. Georgic.* necdum horrida miſcent prælia, ſed dubijs medijs **Mars** erat in armis. **Audere** in prælia. **Virg. 2. Æneid.** Quos vbi conſertos audere in prælia vidi. **Cic.** **Præliorum** exitus ſunt inuiciti. *Idem 2. de Oratore*, Quum **Tarento** amiſſo, arcem tamen **Liuius** retinuiſſet, multumq; ex ea prælia prælara feciſſet, &c. *Idem 2. de Natura deorum*, Quum **A.** **Posthumius** cum **Octaui**



Mamilio prælio dimicaret. [Ouid. 13. Metam. Secumque Deos in prælia ducit. Idem Eleg. 2. lib. 1. Trist. Prælia fronte gerit. Ouid. Eleg. 2. lib. 1. Trist. Prælia fronte gerit. Ouid. 13. Met. Nil n si prælia nosti. Plaut. Curc. sc. 3. a. 1. Sibi pugnos, sibi prælia habeant, Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Cùmque gigantæ memorantur prælia belli. Catull. de Com. Beren. Inuisente nouo prælia torua viro. Item Pl. Men. sc. 6. a. 3. allegoricè; Meruo ne sero veniam depugnatu prælio. Liu. lib. 4. d. 5. le mel atque iterum, facere prælia. Item Gell. ca. 27. lib. 15. Cùm viri ad prælium faciendum in aciem vocabantur.] Virg. 3. Georg. prælij appellationem honesta metaphora ad coitum transfuit. Frigidus (inquit) in Venerem senior, si ustraque laborem Ingratum trahit, & si quando ad prælia ventum est, ut quoddam in stipulis magnus sine vitibus ignis incassum ferit. [Et Pl. Afin. sc. 2. a. 5. (derixa) pulchrè hoc gliscit prælium. Plaut. Capt. prolog. Fortis fient prælia. Et Men. sc. 3. a. 1. In eo uterque prælio potabimus.]

Prælior, aris, Dimico. {Πηλδ} *niliçâm. uçxomy.* G. A. Batailler, combatre. IT A. *Combattere.* GER. *Streiten.* His. *Prelear.* ANG. *To fight or strive, to combat.* [Cæsar lib. 4. bell. Gall. Equestribus præliis sæpe ex equis desiliunt, ac pedibus præliantur, equosque eodem manere vestigio assuefaciunt. Idem 2. bell. Gall. Ex loco superiore in ipsiis fluminis ripis præliabantur.] Præliari per translationem pro contendere verbis. Cicer. ad Atticum lib. 2. Ego enim quando Senatus auctoritas mihi defendenda fuit, sic acriter & vehementer præliatus sum, ut clamor concursusque maxima cum mea laude fieret. [Quintilian. Præliatus est Cic. in causa Cornelij fortibus & fulgentibus armis.]

Prælians, tis, participium. {Πηλδ} *niliçâm.* Cic. lib. 1. de Diuin. Eudemus prælians ad Syraculis occidit. [Quint. Habet astum velut præliantem.]

Præliaris, vel præliare, Quod ad prælium pertinet. {Πηλδ} *niliçâm.* GAL. De combat, de bataille. IT A. *Cosa de guerra.* GER. M. Das ju dem streit oder schacht gehört. H I S. *Cosa pertenescente à pelea.* ANG. *Belonging to battail or fight.* Præliares pugna. Plaut. Curc. [sc. 4. a. 4.] inæque pugna præliares obtinere iacent. Præliares dies, quibus fas est hostem bello lacerare, vel ablata repetere. Solebant enim Romani quoties bellum inferrent, certum dierum ad conferendum prælium delectum habere. Alioquin quam exciperent, nullus obstabat dies, quo minus vel salutem suam, vel publicam defenderent dignitatem.

Præliator, ris, {Πηλδ} *niliçâm.* bellator. Cornel. Tacit. in Dialogo: Plures tamen, bonos præliatores bella quam pax ferunt.

Prælongus, a, um, Valde longus. {Πηλδ} *niliçâm.* GAL. Fort long. IT A. *Molto longo.* GER. M. Gar oder vber auß lang. H I S. *Muy luengo.* ANG. *Very long.* [Liuus 2. bell. Punic. Disparis ac dissimiles gladij, referit prælongi, ac sine mucronibus, Quint. lib. 6. ca. 4. Quale recessit Cicero de homine prælongo.]

Prælongo, as, are, Prælongum facio. {Πηλδ} *niliçâm.* GAL. Allonger, faire fort long. IT A. *Allongare, far molto lungo.* GER. *Garlang machin.* H I S. *Hazer muy luengo.* ANG. *To mak very long.* [Plin. lib. 11. c. 2. Quia tubilitate pedum crura prælongauit.]

Præloquor, pen. cor. Antè vel prior loquor, præfatione vtor. {Πηλδ} *niliçâm.* GAL. Parler deuant ou premier qu'vn autre. IT A. *Parlar prima.* GER. M. Zuor oder iam ersteden. H I S. *Hablar antes o primero.* ANG. *To speake before.* [Virg. Epist. 174. Fortè accidit vt eo die mane in aduocationem subitam rogaret: quod mihi causam præloquendi dedit. Cælius Cic. lib. 8. Vix hoc erat prælocutus, quum ego Appium Censorem eadem lege postulauit. [Quint. Præloqui, de procemio.]

Præluceō, præluces, penult. prod. Antè luco. {Πηλδ} *niliçâm.* GAL. Luire ou donner clarté deuant, esclairer à quelqu vn. IT A. *Fay luce ad altri.* GER. M. Voransth in heltem oder tenqten. H I S. *Luzir antes.* ANG. *To giue light to any, to light before.* [Marius lib. 12. Præluxere faces, velarunt flammæ vultus. Plin. lib. 12. cap. 10. Pulmone marino si conficetur lignum, ardere videtur adè vt baculum ita præluceat. Præluceat alicui, significat faciem præferre. Sædæ xev. Sueton. in August. c. 29. Quom expeditione Cantabrica per nocturnum iter lecticam eius fulgur perlit: in xiffis, seruisque prælucente exanimast. Plin. de vir. Illust. Dulto concessum est, vt prælucente funali, & præcinnente tibicine, à cœna publicè rediret. Per metaphoram Præluceat est luce hoc est claritate & nobilitate sua alios illustrare, & superare. Cic. in Sallust. Ego maioribus meis virtute mea præluxi, vt si prius noti non fuerint, à me accipiant initium memorari suæ. Horat. 1. Epist. 1. Nullus in orbe locus Bais præluceat amœnis, hoc est præpoller, siue amœnior est.]

Præluclidus, a, um, Valde lucidus. {Πηλδ} *niliçâm.* GAL. Fort luisant. IT A. *Molto lucido.* GER. M. Gar stecht oder schelnbat. H I S. *Muy luzio.* ANG. *Very light some.* [Plin. lib. 37. c. 6. Arabicæ excellent candore circuli præluclido, atque non gracili.]

Præludo, is, pen. prod. Antè ludo, præcino: leue quiddam, sed maioris rei initium præmitto. {Πηλδ} *niliçâm.* GAL. S'essayer auant que combatre, faire vne leuce de bouclier. IT A. *Fare vna leuata come schermo & giuoco di spada.* GER. M. Vorsteltent in vorstelt oder etn versuchst ihun. H I S. *Hazer leuada en el iuego.* ANG. *To assay and to prooue before the mater.* [Virg. lib. 3. Georg. - & sparsa ad pugnam præludit arcena, Senec. Epist. 103. Illi meliori vitæ longiorque præluditur. Alij in Virgilij exemplo legunt, Prøludit. [Gell. c. 11. lib. 19. Præluu Plato faciendis tragædiis.]

Præludium, dij, propriè est Præcæntio illa quæ ante cantum fauoris conciliandi gratia à citharædis solet præmitti: quanquam etiam generalius accipitur pro quouis initio rei serix præmissio. {Πηλδ} *niliçâm.* GAL. L'essay à iouer, vn essay de combat. IT A. *Assaggiamento, proemio, canto precedente.* GER. M. Ein vorstufst in vor dem rechten anfang etn stebelet in vorst. H I S. *A quella leuada en el iuego, pro-*

logo. ANG. *An assais or proose before the mater.* Præludium & portentum, metaphoricè in malam partem. Cic. 2. philipp. Quæque esset facturus in hac vrbe, nisi eum hinc ipse Iupiter ab his moribus repulisset, declarauit in Parmensium calamitate: quos optimos viros, honestissimosque homines, maxime cum auctoritate huius ordinis, populique Romani dignitate coniunctos, crudelissimè interfecit præludium illud & portentum L. Antonius, insigne odium omnium hominum: vel si etiam dij oderint quos oportet, omnium deorum. Alia exemplaria Prøludium habent, quo modo est legendum.

Prælusio, onis, Idem quod præludium. {Πηλδ} *niliçâm.* Plin. Epist. 99. Cuius quasi prælusio, atque præcursio, has contentiones excitauit.

Prælum, præli, Propriè est trabis illa in torculari qua vna calcata premitur. {Πηλδ} *niliçâm.* G. A. L. Vn pressoir ou presse. IT A. *Torchio, torcolo.* GER. M. Ein troubaum/præbbaum. H I S. *La prensa à husillo de la viga del lagar.* ANG. *A presse that other printers or other occupatiõ vse it.* Torcular autem dicitur tota illa structura qua ad liquorem exprimendum vitumur. Lacus autem vas illud, in quo mustum de torculari insuit. Dicitur prælum (vt quibusdam placet) à præluendo, eo quod humore profuente præluatur, id est madefiat. Alij potius à premendo deduci volunt, vnde & sine diphthongo scribere malunt. Quæ quidem deriuatio verisimilior videtur, si reclamaret primæ syllabæ quantitas, que in dictione prælum, producitur, quum in verbo premo corripitur. Sed hoc omnino insolitum non est deriuatiuum à primogenij quantitate discrepare. Virg. 2. Georg. - tu spisso vimine qualos, Colaque prælorum fumosis deripe tectis. Cato cap. 32. Prælum de sapino atrapotissimum facito.

Prælumbo, bas, Lumbos suste dolo & præfringo. {Πηλδ} *niliçâm.* Næuis apud Nonnum, vindemiatibus (vt citat Non. us) accipit vnumquæque prælumbare sustibus.

Præluo, is, Antè vel prius abluo. {Πηλδ} *niliçâm.* Nonnunquam etiam præterfluo. {Πηλδ} *niliçâm.*

Prælustro, st. e. Valde illustro. {Πηλδ} *niliçâm.* GAL. Fort illustre, de grand renom. IT A. *Molto illustre.* GER. M. Gar verinunt vnd nam. H I S. *Muy claro y luzio.* ANG. *Famous, of great renown.* Oui. [Eleg. 4. 3. Trist. Viue tibi, quantumque potes, prælustria vita, Sæuum prælustri fulmen ab arce venit.]

Præmando, as, Antè, siue prius mando. {Πηλδ} *niliçâm.* GAL. Mander parauant, IT A. *Commandar prima.* GER. M. Voransth in befehen. H I S. *Mandar antes.* ANG. *To comand before.* [Valinius Ciceroni, l. 5. Dicitur mihi tuus seruus anagnostes fugitiuus Vardaci esse: de quo tu mihi nihil mandasti: ego tamen terra, marique vt conquireretur præmandauit.]

Præmando, is, ere, Gell. lib. 1. cap. 4. Si me id (vt aiunt) tibi præmandere postulas.]

Præmanibus, in promptu, & ad manum. {Πηλδ} *niliçâm.* GAL. Promprement à la main. IT A. *In pronto, alle mani.* GER. M. Vorhanden. H I S. *En manifesto.* ANG. *In readinesse.* Gell. [c. 13. lib. 5.] Quod præmanibus est ponemus. Apuleius, Et æsi fortè præ manu non fuerit, nemo cum expirate paucetur.

Præmaturus, a, um, Antè tempus maturus, præcox: proprièque de fructibus dicitur, qui antè alios maturescunt. {Πηλδ} *niliçâm.* [vel] *bachchür.* GAL. Auant meur, meur auant la saison, non encor venu au temps d'estre meur. IT A. *Non ancora maturo, d maturo auanti tempo.* GER. M. In fruchtig vor reifer zeit jald. H I S. *Cosa no madura, o madura ante tempo.* ANG. *Ripe before, or before the due season.* Colum. lib. 11. c. 3. Sed qui præmaturum fructum cucumeris habere volet, &c. Transfertur & ad alia: vt Præmatura senectus, id est præcipitata, legitimumque tempus præuertens. Præmatura mors, hoc est immatura, & que antè tempus venit. Plin. lib. 7. ca. 51. Senilem iuuentam præmaturæ mortis esse signum.

Præmaturè, aduerbium. {Πηλδ} *niliçâm.* GAL. Auant le temps, auant la saison, trop tost. IT A. *Auanti tempo, troppo tosto.* GER. M. Gar zufrüh zu bat. H I S. *Antes lo tempo d sazõ.* ANG. *Before the tyme, veri soone.* Id est immaturè, & antè tempus legitimum. Plaut. in Mostel. Quia præmaturè vita careo, id est quia mortuus sum antè tempus. [Vide Gell. c. 11. lib. 10.]

Præmedicatus, a, tum, participium, Pharmacia aut incantatione præmunitus. {Πηλδ} *niliçâm.* GAL. Medecinè parauant. IT A. *Medicato auanti.* GER. M. Den jnior artigenen etn gegäben sind. H I S. *A malez imado antes.* ANG. *I hat hath taken medicaine before.* Oui. Epist. 12. Iff-t anhelatos non præmedicatus in ignes Immemorælonides, oraque adunca boum.

Præmeditor, aris, Prius meditor, Præcogito. {Πηλδ} *niliçâm.* GAL. Premauter, penser ce qu'on veut dire ou faire. IT A. *Discurrere, considerare innanzi.* GER. M. Vor betrachtien/vorsth bedencken. H I S. *Pensar antes.* ANG. *To think or aduise vpon any thing before.* Cic. ad Attic. lib. 6. Ex qua me fingere possim, & præmeditari quo animo accedam ad Vrbe[m]. Idem u. philip. Est enim sapientis, quicquid homini accedere possit, id præmeditari ferendum modicè si aduenit, &c. Ad Herennium lib. 2. Si reus nihil horum fecerit, accusator dicit eum vt quædæ præmeditatum fuisse quid sibi esset vlti venturum. Plaut. Epid. - vt paratè Eam præmeditatum meis dolis, astutusque Onustam mittam.

Præmeditatio, onis, Est meditatio, & cogitatio rei futuræ. {Πηλδ} *niliçâm.* GAL. Tel pensement. IT A. *Tal pensamiento.* GER. M. Ein vorbetrachtung. H I S. *Tal pensamiento.* ANG. *A thinking and aduising before of any thing.* Ci. 3. Tus. Hæc igitur præmeditatio futurorū malorum lenit eorū aduentum quæ venientia longè antè videris.

Præmercator, as, Prius emō. {Πηλδ} *niliçâm.* GAL. Acheier ou marchand deuant. IT A. *Comprare d mercare innanzi.* GER. M. Vor andern aufftauffen. H I S. *Compray, d mercar antes.* ANG. *To bie or mak merchandise before.* Plautus in Epid. Ædopol ne istam tempore suo, gnato tuo sumus præmercari. Plin. lib. 32. cap. 2. Ni qui ad pol-



ad pollutum emerent, pretio minus parcerent, eaque præmerca-  
rentur.

**Præmetior**, iris, Antè metior. {  $\pi\rho\epsilon\mu\tau\epsilon\iota\omega$ . G A L. Mesurer paravant.  
I T A. *Misurare inanzi*. G E R M. *Vorhin mässen*. H I S P. *Medir antes*. A N G. *To measure before*. } Vnde præmetus participium,  
*Tibul. lib. 3. Eleg. 3.* Tunc quum præmetæ defunctus tempore  
lucis, Nadus Lethæa cogeret ire rate.

**Præmessum**, h, Quod prælibationis causa præmetitur.  $\pi\rho\epsilon\mu\sigma\sigma\epsilon\upsilon$ . cu-  
iusmodi erant spicæ quas primò demessas sacrificabant Cereri.  
*Autor Festus.*

**Præmetuo**, is, Antè metuo. {  $\pi\rho\epsilon\mu\tau\epsilon\upsilon\omega$ . G A L. Craindre paravant.  
I T A. *Temere inanzi*. G E R M. *Vorhin fürchten* / *voranhn vbet besorgen*.  
H I. *Temer antes*. A N G. *To feare before*. } *Lucret. lib. 3.* at pæns sibi  
conscia facti, Præmetuens adhibet stimulos, torréque fligellis.

**Præmigro**, as, pen. cor. Antè migro. {  $\pi\rho\epsilon\mu\mu\gamma\omega$ . G A L. Desloger  
deuano. I T A. *Deslogiare prima*. G E R. *Von ersten aufstehen*. H I S.  
*Mudarfe de casa antes*. A N G. *To change place or lodging before*. }  
*Flih. lib. 8. c. 28.* Ruinis imminetibus, musculi præmigrent.

**Præminéo**,  $\pi\rho\epsilon\mu\iota\omega$ . Corn. Tacit. lib. 12. Quem multa prospera extu-  
lerant, vt cæteris Britannorum imperatores præmineret.

**Præministrro**, as, are, Gall. c. 3. lib. 10. Præministrare magistratibus.]

**Præmitto**, is, Antè mitto. {  $\pi\rho\epsilon\mu\iota\tau\omega$ . G A L. Enuoyer deuant. I T A.  
*Mandare innanzi*. G E R. *Voranhn schicken oder senden*. H I S P A.  
*Embiar delante*. A N G. *To send before*. } *Plaut. in Amph.* Me à por-  
tu præmisit domum, vt hæc auuntiem vxori suæ. *Cic. 2. Offic.*

**Præmittebatur** de stipulatoribus suis qui scrutarentur arculus  
muliebres. *Cæsar 4. bell. Gall.* Quum id non impetrasset petebant  
vt ad eos equites qui agmen antecessissent, præmitteret. *Virg. 1.*  
*Æneid.* - rapidum ad naues præmittit Achatem. [*Senec. c. 19. de*  
*Consol. ad Mari.* Præmissimus mortuos, consecuturi.]

**Præmissus**, a, um. {  $\pi\rho\epsilon\mu\iota\sigma\tau\epsilon\upsilon\omega$ . G A L. Enuoyé deuant. I T A. *Man-  
dato innanzi*. G E R M. *Voranhn geschickt oder gesandt*. H I S P. *Em-  
biado delante*. A N G. *Send before*. } *Virg. 9. Æneid.* Interea præmi-  
ssi equites ex vrbe Larina [*Ouid. Eleg. 1. lib. 5. Trist.* Hunc hbellum  
præmissis quatuor adde meis. *Sueton. in Calig. c. 58.* Præmissa vo-  
ce: Hoc age.]

**Præmium**, mij, Propriè dicitur id quod tanquam loco iultæ  
mercedis pro rectè factis datur. {  $\pi\rho\epsilon\mu\iota\omega$  sachar.  $\pi\rho\epsilon\mu\iota\omega$ .  
G A L. Loyer, remuneration. I T A. *Premio, remunerazione*.  
G E R M. *Ein belohnung/besoldung*. H I S P A N. *El galardón de la*  
*bona obra*. A N G. *A reward*. } *Cic. ad Attic.* Solon reipublicam  
duabus rebus contineri dixit, præmium & pœna. *Idem de Orat.*  
Legibus & præmia proposita sunt virtutibus, & supplicia vitis.  
[*Ouid. 13. Metam.* Nec indomita deberi præmia dextræ. *Ouid. E-  
leg. 10. lib. 3. Trist.* Cùm sunt præmia falsi nulla, ratam debet testis  
habere fidem. *Senec. c. 15. de Tranquill.* Tam iniqua præmia per-  
soluere fortunam. *Plaut. Capt. sc. ult. a. 5.* Qui pudicitie præmium  
esse vultis, plausum date. *Plaut. pseud. sc. 7. a. 4.* Auferetur id præ-  
mium à me per iocum. (i. pecunia.) *Item ibidem*, De improbis  
auferri & præmium, & prædam decet. Hem tibi quia postremus  
cædis, hoc præmij feres. (i. pœnæ & verberum. *Plaut. Men. sc. 7. a.*  
*5. Ouid. 4. Fast.* Et feret. & culta præmia tollet humo. (i. fructus,  
fruges.) Præmia magna peti, fateor. (armorum.) *Ouid. 13. Me-  
tam.*] In ludis quoque & certaminibus præmia dicuntur, quæ  
proponentur victoribus. *Virg. 5. Æneid.* Protinus Æneas ce-  
leri certare sagitta Inuitat qui fortè velint, & præmia ponit.  
Accipitur aliquando etiam in deteriore partem pro sceleris  
cuiuspiam mercede. *Cic. de pro. Cons.* Provinciæ quas pestiferi illi  
Consules pro euerfæ Reipublicæ præmia occupauerunt. *Idem in*  
*Pis.* Totam reipublicam provinciæ præmio vendidisti. Præmium  
autem propriè illud est quod pro re empta persoluimus. *Torent.*  
*Eunuch.* Præmium sperans producit illico, ac vendit. Poetæ tamen  
hæc duo in eadem significatione aliquando vsurpant. *Virg. 5. Æ-  
neid.* Inuitat, pretiis antulos, & præmia ponit. *Et paulo ante*, Ma-  
nera principi ante oculos, circòque locantur in medio, sacri tri-  
podes, viridèsque coronæ, Et palmæ pretium victoribus. Ali-  
quando præmium pro pecunia ponitur. *Neuius*, Sine præmio  
sum, marsupium reliqui domi.

**Præmiosus**, Pecuniosus,  $\pi\rho\epsilon\mu\iota\omega\sigma\upsilon\omega$ .  $\pi\rho\epsilon\mu\iota\omega\sigma\upsilon\omega$ . *Accius*,  
Diutem ac præmiosum auum.

**Præmior**, aris. {  $\pi\rho\epsilon\mu\iota\omega$  sachadh.  $\pi\rho\epsilon\mu\iota\omega$ . G A L. Guerdonner, remu-  
neret. I T A. *Premiare, guiderdonare*. G E R. *Gewonnen*. H I S. *Gua-  
lardonar*. A N G. *To give a reward*. } *Sue. in Tito Vesp. cap. 7.* Quod  
constabat in concionibus patris nundinari, præmiantique soliti-  
tum id est lucrari, inquit *Budens*. [Hunc locum ita citat *Passerat*.  
Quod constabat in cognitionibus patris nundinari erat præmiantique  
solum.] Ego verò, quod pace tanti viri dixerim, præmiant præ-  
dari esse dixerim. Fretus testimonio Non j, qui præmiantores no-  
éturnos prædones vocat. *Ex Nauio antiquissimo poeta*, Nam in  
scena nos nocturnos cœpit præmiantores tollere. *Vide Nonium*.

**Præmoderor**, Antè moderor. {  $\pi\rho\epsilon\mu\mu\delta\epsilon\upsilon\omega$ . G A L. Gouverner,  
donner reigle auant. I T A. *Dar misura prima che si faccia*. G E R.  
*Sunor antitung gâben oder anwetsen*. H I S P. *Regir d'emplar antes*.  
A N G. *To gouverne and give rule before*. } *Gell. lib. 7. cap. 9.* Cretentes  
quoque prælia ingredi solitos præmoderante ci-  
thara gressibus.

**Præmodum**, aduerbium, Extra modum, supra modum. {  $\pi\rho\epsilon\mu\mu\delta\epsilon\upsilon\omega$   
*halèchit*.  $\pi\rho\epsilon\mu\mu\delta\epsilon\upsilon\omega$ . G A L. Outre mesure. I T A. *Oltra mi-  
sura*. G E R. *Wber die maass*. H I S. *Fuera de regla*. A N G. *Beyond*  
*measure*. } *Gel. lib. 7. c. 7.* Parcantes (inquit) præmodum.

**Præmolestia**, lestiæ, Molestia ex malo quod imminere putamus  
anticipata: hoc est timor ipse molestiam vel malum futurum an-  
tecedens. {  $\pi\rho\epsilon\mu\mu\lambda\epsilon\upsilon\omega$ . G A L. Falcherie qu'on prend  
à vn mal à venir. I T A. *Molestia presa di un desastro prima che*  
*uenga*. G E R. *Ein verianstende betu immer vordrüh oder vnuq; et-  
was jatus stig evbete*. H I S P. *Enoio que se toma de vno mal veni-*

*dero*: A N G. *Fear or trouble for a thing to come*. } *Cic. 4. Tusc.* Alij  
metum præmolestiam appellabant, quod est quasi dux conse-  
quentis molestiæ.

**Præmolitor**, iris, Antè molitor, vel præparo. {  $\pi\rho\epsilon\mu\mu\lambda\epsilon\upsilon\omega$ . G A.  
Preparer ses forces deuant. I T A. *Preparare*. G E R. *Vorhin etwas*  
*vndruffen oder ja handen nemden*. H I S. *Aparsiar*. A N G. *To prepara*  
*re an go about so do a thing before*. } *Liu. lib. 28.* Itaque præmolien-  
das ibi ratus iam res, conciliandòque Regum gentiumque ani-  
mos, Syphacem primùm regem statuit tentare.

**Præmolli**, is, le, Valde mollis. {  $\pi\rho\epsilon\mu\mu\lambda\epsilon\upsilon\omega$ . G A L. Fort mol. I T A. L.  
*Molto molle*. G E R M. *Gat w. id.* H I S P. *Muy muelle*. A N G. L.  
*Very soft*. } *Plinius libro 11. cap. 37.* Cor palpitat centè, & quasi  
alterum mouetur animal, intra præmolli firmòque opertum  
membranzæ inuolucro. *Idem libro 9. cap. 51.* Infra se parit oua  
præmolliæ.

**Præmolliolis**, Antè molliolis. {  $\pi\rho\epsilon\mu\mu\lambda\epsilon\upsilon\omega$ . G A L L I C. Amollir par  
deuant. I T A. L. *Mollire innanzi*. G E R M. *Vorhin etwas eten oder*  
*wich machen*. H I S. *Mollentar delante*. A N G. *To make soft before*. }  
Hinc præmolliolis participium. *Quintil. lib. 2. cap. 10.* Et frustra  
sparsit semina, nisi illa præmolliolis fouerit sulcus. *Idem lib. 6.*  
*cap. 5.* Quo genere defensionis etiam offendisset nondum præ-  
molliolis ludicum mentes. [Præmolliolis velut fomentis, si quid  
erit asperum. *Idem Quintil.*]

**Præmoneo**, nes, pen. cor. Antè moneo. {  $\pi\rho\epsilon\mu\mu\lambda\epsilon\upsilon\omega$ . G A L L I C. Amone-  
ster & aduertir parauant. I T A. L. *Ammonire in-  
nanzi*. G E R M A N. *Vorhin warnen*. H I S P. *Amonestar antes*. A N G.  
*To aduertise and fore warn*. } *Colum. lib. 1.* Ideo præmoneo, ne  
villicum ex eo genere seruorum qui corpore placuerunt, insti-  
tuamus. *Liu. lib. 21.* Quum Aruspices ad imperatorem id pertinere  
prodigium præmonuissent. *Cic. 2. Verr.* Animo sanè beneuolo,  
vt magnopere cauerem, præmonebat. [*Ouid. Eleg. 1. lib. 5. Trist.* Si  
quis delicias quærit, præmoneo nunquam scripta quod ista le-  
gat.]

**Præmonitus**, a, um, participium. Antè monitus. {  $\pi\rho\epsilon\mu\mu\lambda\epsilon\upsilon\omega$ .  
*monitus*. G A L L I C. Amonesté parauant. I T A. *Ammonito innanzi*. G E R M A N I.  
*Vorhin gewaruet*. H I S P. *Amonestarado delante*. A N G. *Aduertised, warned before*. } *Plin. lib. 16.*  
*c. 39.* Fuitque arbor illa fatalis excidio vrbs præmonitæ oraculo,  
quum arbor arnia peperisset, quod succilæ accidit ocreis ga-  
leis que intus repertis.

**Præmonitor**, præmonitoris,  $\pi\rho\epsilon\mu\mu\lambda\epsilon\upsilon\omega$ . *Apuleius de Deo Socra-  
tu*, In rebus certis prospectator, dubis præmonitor, periculosis  
vitor.

[Præmonitum. *Gell. cap. 2. lib. 14.* Præmonita & præcepta.]

**Præmonitus**, us, verbale, Prædictio, {  $\pi\rho\epsilon\mu\mu\lambda\epsilon\upsilon\omega$ . G A L L I. Amo-  
nition, amonestement, aduertissement. I T A L I C. *Ammonizio, a-  
uiso*. G E R M. *Ein vortwarnung oder vorsagung*. H I S P A N. *Amone-  
stamento*. A N G. *Aduertisement before*. } *Valerius Max. libro 1. ca. 6.*  
Sic deorum spreti præmonitus excauescunt. *Ouidius 15. Meta-  
morph.* Non tamen insidias, venturaque vincere fata Præmonitus  
potuere deum.

**Præmonstro**, as: Antè monstro, doceo, ostendò. {  $\pi\rho\epsilon\mu\mu\lambda\epsilon\upsilon\omega$ .  
*horah*. G A L L I C. Monstret deuant &  
enseigner. I T A. *Monstrar prima*. G E R M. *Vorhin zeigen*. H I S P.  
*Monstrar de antes*. A N G. *To shew and let see before*. } *Plaut. in Pers.*  
Præmonstra doctè, præcipe astu filia. Quid fabuletur, vbi se na-  
tam prædicet, *Idem Mil.* - atque hoc ei præmonstra & præcipe  
vt teneat consilia nostra. *Cic. 1. de Dinin.* Atque etiam ventos  
præmonstrat sæpe futuros Instatum mare.

**Præmonstrator**, verbale, Qui præmonstrat, & docet quid faciendum  
sit ante periculum. {  $\pi\rho\epsilon\mu\mu\lambda\epsilon\upsilon\omega$ . G A L. Celuy qui mon-  
stre & enseigne ce qu'il faut faire à l'aduenir. I T A. *Chi monstra*  
*to enseigna prima*. G E R. *Ein vortseiger/der etnem voranzeigt wie*  
*er sich hernach einwarten halten solle*. H I S P. *Mostrador y ensennador de*  
*lo venidero*. A N G. *He that sheweth a thing before*. } *Terent. in Heaut.*  
Sed hic adiutor meus, & monitor, & præmonstrator Clytemes,  
Hoc mihi præstat.

**Præmordeo**, es, Morfu dilacero. {  $\pi\rho\epsilon\mu\mu\lambda\epsilon\upsilon\omega$ . G A L. Mordre par-  
auant. I T A. *Mordere innanzi*. G E R M. *Vor abbitzen*. H I S P. *Morder*  
*delante*. A N G. *To bite or before*. } *Gell. [cap. 9. lib. 7.] Plaut. in Tri-  
nummo*, neque præmordisse dixit, sed præmordisse. Nisi fugissem  
(inquit) medium, credo, præmordissem.

**Præmorior**, teris, Antè morior. {  $\pi\rho\epsilon\mu\mu\lambda\epsilon\upsilon\omega$ . G A L L. Mourir de-  
auant ou premier. I T A. L. *Morire innanzi*. G E R. *Voranhn oder vor*  
*ersten sterben*. H I S. *Morir antes*. A N G. *To die before*. } *Plin. li. 7. c. 50.*  
Præmoritur visus, auditus, incessus. *Ouidius Epist. 8.* Aut ego  
præmoriar, primòque extinguar in æuo, Aut ego Tantalidæ  
Tantalus vxor ero.

**Præmortuus**, participium, *Liu. 2. ab Vrbe*, Scaptium ipsum id qui-  
dem credo, et si præmortui iam sit pudoris, non facturum.

**Præmunio**, nis, secunda syllaba prod. Prius munio. {  $\pi\rho\epsilon\mu\mu\lambda\epsilon\upsilon\omega$ .  
G A L. Premunir, fortifier vne place auant que les ennemis y vien-  
nent. I T A. *Fortificare innanzi*. G E R. *Vorhin besetzen oder woll vort*  
*waren*. H I S. *Fortalescer antes*. A N G. *To fortifie before*. } *Cæsar 3. bel.*  
*Ciuit.* Isthmum præmunire instituit. Aliò transtulit. *Cic. pro Ca-  
lio*, Quantobrem illa quæ ex accusatorum oratione præmuniri  
iam, & fingi intelligebam, fretus vestra prudentia non perti-  
mesco, [*Sueton. in Calig. c. 29.* Præmuniri medicamentis. *Velleius*,  
Præmunire regalem potentiam.] \*Aliquando præfixum habet  
antè, vt apud *Cic. in Orat.* Vt diuidat in partes, vt aliquid relin-  
quat ac negligat, vt antè præmuniat, &c.

**Præmunitionis**, verbale, Præfatio. {  $\pi\rho\epsilon\mu\mu\lambda\epsilon\upsilon\omega$ . G A L. Munition &  
apprest. I T A. *Monitione*. G E R. *Ein vortbewahrung oder*  
*vortsetz*. H I S P. *Fortalescimiento*. A N G. *A forrifying before*. } *Cic. 3. de*  
*Orator.* Præmunitionis est etiam ad id quod aggrediate, & reiectio  
inanum.



Prænarro, as, Antè narro. {αἰσχρολογία.} GAL. Raconter par-  
raunt. ITAL. Narrare innanzi. GER. M. Vorher erzählen. HIS. P.  
Conter antes. ANG. To tell before. Terent. in Eunuch. Recte sanè  
interrogasti, oportuit rem prænarraſſe me.

Prænato, as, penult. cor. Antè nato. {αἰσχρολογία.} GAL. Nager de-  
uant. ITAL. Nuotar prima. GERM. Voranhin ſchwimmen. HIS. P.  
Nadar antes. ANG. To ſwime before. Plin. lib. 9. cap. 45. Prænata-  
nte piſciculo frontem ſuam ſpargit. Pponitur aliquando pro  
præcipere. Virg. 6. Aeneid. Lethæumque domos placidias  
qui prænatat, amnem. Vbi Seruius, Prænarat, præterfluit:  
conuariè dictum eſt: nam non natant aquæ, ſed nos in iſtis na-  
ramus. Ennium igitur ſequutus eſt, qui ait, Fluctuſque natantes.  
Hæc ille.

Prænauigo, as, Præter nauigo. {αἰσχρολογία.} GAL. Nauiger deuant  
ou apres. ITAL. Nauicare auanti. GERM. Vorfürſchiffen. HIS. Nauigar  
antes. ANG. To ſayle before or by. Plin. lib. 6. cap. 23. Vt vigin-  
tium dierum ſpatio prænaugauit inſulam quæ Solis appellatur. [Se-  
nec. ca. 8. de Conſ. ad Mart.]

\*Prænauigatio, onis, Verbale. Plin. lib. 6. c. 31. A Gorgonio Inſulis  
prænauigatione Atlantis dierum quadraginta, &c.

Præneſte, generis neutri, & hæc Præneſtis. {αἰσχρολογία.} Stephano.  
Vulgò Paleſtrina. Oppidum Latij edito in loco, naturæque mu-  
nito ſitum, ita dictum (ſi Stephano credimus) à Præneſto condito-  
re, Latini filio, Vlyſſis & Circes nepote. Alij ſem̄ præneſtis, id eſt ab  
illicibus quæ illic abundant, nomen accepſſe exiſtimant. rom-  
peius Feſtus nominis huius originem ad loci ſitum refert, eo quod  
montibus præter: vnde & altam; præneſte à Virgilio dicitur 7. A-  
eneid. Quique alium Præneſte colunt. [Plaut. Capt. ſc. 1. a. 4. v. 10.  
αἰσχρολογία, (vrbem aſperam.)] Fuerunt qui à Cæculo Vulcani fi-  
lio conditum putarint: quorum ſententiæ Virgilius quoque ſub-  
ſcribit, Nec Præneſtine fundator deſiit arcis. Vulcano genitum  
pecora inter inertia regem, Inuentumque focus omnis quem  
credidit ætas, Cæculus. Strabo lib. 5. Græcam urbem eſſe tradidit:  
cuius rei argumentum hoc aſſert, quod olim Polyſtephanos dicta  
fuerit. Habuit hoc oppidum nobile Fortunæ templum, cuius  
pauimentum lithoſtrotis ſtrauit L. Sylla. teſte Plin. lib. 36. cap. 25.  
Silius, factique dicatum Fortunæ Præneſte iugis, Fæminino ge-  
nere vſus eſt Virg. 8. Aeneid. Qualis eram, quum primam aciem  
Præneſte ſub ipſa Straui.

Præneſtini, pen. prod. Qui Præneſte incolunt Cic. 2. de Diuin. Nu-  
merium, Suffacium, Præneſtinorum monumenta declarant, ho-  
neſtum hominem, & nobilem ſomnis crebris, &c.

Præneſtinus, a, um, poſſeſſiuum: vt Dea Præneſtina, Ouid. 6. Faſtor.  
[Sueton. in Tib. cap. 63. Sed maiestate præneſtinarum ſortium ter-  
ritus, deſtitit.] Sortes Præneſtinæ, Cic. de Diuinatione, Fortuna  
Præneſtina, Lucanus lib. 2.

Prænimis, Nimis multum. {αἰσχρολογία.} GAL. Par trop,  
beaucoup trop. ITAL. Troppo. GER. Gar zuviel. HIS. P. Muy mucho.  
ANG. To mucho. Gell. lib. 19. cap. 10. Hoc prænimis plebeium  
eſt.

Præniteo, es, Valde niteo: vnde Prænitidus, valde nitidus. [Velleius.  
Præniter titulis forum Auguſti.]

Prænites Luna, Plin. lib. 2. c. 9. πῆλοσ ἑστὶν ἄστρον ἀμυγρὸν.

Prænomen, [Suet. in Cæſ. cap. 76. Inſuper prænomen Imperatoris  
& cognomen patris patriæ (ſup. recepit.) Vide in diſtione NO-  
MEN [Et Plutarch. in Coriol. & in Mar.]

Prænoſco, s, Antè noſco, prædiuino. {αἰσχρολογία.} GAL. Cognoiſ-  
ſtre auant, preuoir. ITAL. Cognofcere innanzi, indouinare. GER. Vor-  
hin ſehen oder wiſſen. HIS. P. Cognofcere des antes. ANG. To know  
before, to foreſee a thing. Cic. 1. de Diuinat. Neque non poſſant  
futura prænoſcere. Plaut. Aſin. [ſc. 1. a. 1.] Verum meam vxorem  
tu neſcis qualis ſit. Tu primus ſentis, nos tamen prænoſcimus.  
[Ouid. 3. Faſt. promiſſum ſibi voluit prænoſcere cælum.]

Prænoſtio, verbale, anticipatio. {αἰσχρολογία.} GAL. Prænoſtione, cog-  
noſſance de l'auenir, ITAL. Concoſcimento che ſi prende di qual-  
che coſa prima che ſe ne oda parlare. GER. Ein vorwiffung/ vor-  
gehnde et antuſſ. HIS. P. Conoſcimiento de lo vanidero. ANG. Fore  
knowing or foreſeing of a thing to come. Cic. de Nat. deor. Fatea-  
mur conſtare illud etiam hæc nos habere ſiue anticipationem,  
vt antè dixi, ſiue prænoſtationem deorum.

Prænoto, pen. cor. ex præ & noto, Antè noto, inſcribo. {αἰσχρολογία.}  
Noto verò frequentatiuum eſt à Noſco.

Prænubilus, a, um, Valde nubilus, & obſcurus. {αἰσχρολογία.} GAL.  
Fort nubileux & obſcur. ITAL. Molto nugoloſo & obſcuro. GER. Gar  
gewiſſigt vnd dunkel. HIS. P. Muy nubloſo y añublada. ANG. Very  
cloudie and darke. Ouid. 3. Amor. Stat verus & denſa prænubilus  
arbore lucus.

Prænuntio, as, Antè nuntio. {αἰσχρολογία.} GAL. Annoncer deuant,  
predire. ITAL. Anuntiar prima che auenga. GER. Vorhin vertun-  
den/ tünſtigs weiſſagen. HIS. P. Traer nueuas antes. ANG. To ſhew  
tydings or news before. Terent. in v. horm. Abi, ac prænuntia hæc  
uenturam. Cic. 1. de Diuinat. Eſt enim viſ & natura quæſam quæ  
tum obſeruatis longo tempore ſignificationibus, tum aliquo in-  
ſtinctu, inſtatque diuino futura prænuntiat.

Prænuntius, a, um, adiect. Qui antè nuntiat, prædicat. {αἰσχρολογία.} GAL.  
Qui annonce vne choſe à venir. ITAL. Che annuncia vna co-  
ſa à venire. GER. Ein vordotendes vorhin tünſſo vertündet. HIS. P.  
Mensagero de antes. ANG. That goeth before and bringet tydings. Cic. 2. de Nat. deor.  
Quæ auper bello Octauiano magnarum fue-  
re calamitatum prænuntia. Ouid. 3. Eleg. 5. Hoc vitinam nitidi Solis  
Prænuntius ortus: Afferat admiſſo Lucifer albus equo. Idem 3.  
Faſt. Fallimur? An veris prænuntia venit hirundo?

Præoccido, dis, pen. cor. Antè occido. {αἰσχρολογία.} GAL. Cheoir de-  
uant. ITAL. Cader o morir innanzi. GER. Vorhin nidergon/ vor jagen  
den gon. HIS. Cader antes. ANG. To fall before. Plin. lib. 18. ca. 20.

Cui præoccidere Caniculam necceſſe eſt.  
Præoccupo, as, pen. cor. Præuenio, anticipo, antenerto, ex præ &  
occupo. {αἰσχρολογία.} GAL. Præoccuper, anticiper, preuenir. ITAL. Præoccupare, anticipare. GER. M. Vor-  
einnehmen/ ſutkommen. HIS. P. Tomar de primero, preuenir. ANG. To  
preuent, to ſeize before an other. Lin. 4. ab Vrbe, Vbi vident  
collegas principes agendæ rei gratiam omnem ad plebem præ-  
occupauit, nec locum in ea relictum ſibi. Caſ. bel. Gall. Præoc-  
cupauit animos. [Idem lib. 2. de bel. ciu. Præoccupati animi timore.] Cic. 10. v. philip. Quas enim partes ipſe mihi ſumpraſeram, eas  
præoccupauit oratio tua. Sener. Epiſt. 51. Omnes præoccupati ſu-  
mus virtutes diſcere, vicia de diſcere. \*Cum infinitiuo. Lin. 4. ab  
Vrbe, Legem de multarum æſtimatione prægratam populo, præ-  
occupauerunt ferte.

Præoccupatio, onis, Apud Rhetores ſchema quoddam, quum id,  
quod ab aduerſario nobis obiici poſſet, ipſi præcipinius, dilui-  
mitque. {αἰσχρολογία.} GAL. Anticipation. ITAL. Anticipatione.  
GER. Ein ſurto unſſ vnd vorab ſeinung/ einco dings ſo man ſeinung  
fueriſſen hette mögen. HIS. P. Obra de tomar de primero. ANG. A  
preuenting. Vt apud Virg. 2. Aeneid. Neque me Argolica de gen-  
te negabo. Et lib. 1. ſcio me Danais de claſſibus vnium.

Præopto, as, ſiue potius opto. {αἰσχρολογία.} GAL. Deſirer plus vne  
choſe. ITAL. Deſiderar piu toſto, amar meglio. GER. Vorhin wun-  
ſchen oder ſur etwas wunſchen/ vnt lieber wunſchen. HIS. P. Deſey  
antes. ANG. To deſire or wuh rather. Terent. in Hec. Adæon  
peruicaci es animo, vt puerum præoptares perire? Lin. 9. ab Vrbe,  
Quod tantopere optandum foret, Hænicos docuiſſe, &c. Idem  
lib. 23. Tunicam Romanis ſocietatem atque amicitiam præoptan-  
dam eſſe. Et lib. 28. Mortem in certamine quàm vt alter alterius  
ſubigeretur imperio præoptantes. [Plaut. Capt. ſc. 5. a. 3. Potius  
præoptauiſſe me meum caput ponere periculo.]

Præparare, Antè aperire. {αἰσχρολογία.} GAL. Ouurir deuant. ITAL.  
Aperire auanti. GER. Vor aufſchun. HIS. P. Abrir antes. ANG. To  
open before. Lucret. lib. 1. Clara tuæ poſſim præparare lumina  
menti. Aliquando accipitur pro prætendere. Plin. lib. 11. cap. 24.  
Maiores aranei in terra cauernarum exigua veſtibula præpa-  
runt. Budeus.

Præparcus, Valde parcus. Plin. lib. 11. c. 19. de apibus, \*Ceterò præ-  
parcus, & quæſ alioquin prodigis atque edaces, non ſecus ac præ-  
græ & ignatas protrudent.

Præparo, as, pen. cor. Antè paro quæ mihi vtilia fore credo. (כְּבִיב  
הַבְּחִין יְבִיבִים וְיִבִיבִים בְּיָד בַּרְדֵּיחַ. פֶּאֶרְעֹהוֹנִיבִיבִי. GAL. L.  
Preparer, appareiller. ITAL. Preparare. GERM. Vorbereiten/ vor  
hin zu rüſten. HIS. P. AN. Aparejar antes. ANG. To prepare or make  
readie. Cic. lib. 1. Offic. Facile totius vitæ curſum videt ad eamque  
degendam præparat res neceſſarias. Idem 2. Tuſcul. Cultura au-  
tem animi philoſophia eſt, quæ extrahit vicia radicitus, & præpa-  
rat animos ad ſatus accipiendos.

Præparatus, a, um, participium, Antè paratus. (כְּבִיב מְעֻמָּן.  
מְעֻמָּן מְעֻמָּן. GAL. Appreſté, appareillé. ITAL.  
Preparato, apparecchiato. GER. Vorbereitet/ gerüſtet. HIS. A-  
prejado. ANG. Prepared, made readie.) Cic. 1. de Inuenc. Pæne apud  
inferos ſunt impiis præparat. Idem de Diuinatione, Animo cum  
bonis cogitationibus, tum rebus ad tranquillitatem accommo-  
datis præparato, qui ſe ita quieti tradit, certa & vera cernit in  
ſomnis.

Præparatus, us, pen. prod. ſubſtantiuum. Præparatio. (κατασκευαζουσα.  
GAL. Preparation, appareil. ITAL. Preparazione, apparecchiio. GER.  
Ein vorbereitung. HIS. P. Aparejo de antes. ANG. Preparing or ma-  
king readie.) Galen. lib. 19. Nanque in præparatu rei ſuſtice per  
tempeſtates, pluuiatque quum otium eſt, maturari poteſt: per ſe-  
renas, quum tempus inſtat, properari necceſſe eſt. [Sueton. in Ti-  
ber. c. 56. Præparatum venire.]

Præparatio, onis, verbale. Idem. {αἰσχρολογία.} Cic. 1. Offic. Diligens  
præparatio in omnibus negotiis, priuſquam aggrediare, adhi-  
benda eſt. Idem Tuſc. 3. Multum prodeſt prouitio animi, & præ-  
paratio ad minuendum dolorem.

Præparato, aduerbium, vel ablatiuus aduerbialiter poſitus. (ἐν  
παρασκευαῖς, αἰσχρολογία. GAL. Auec preparation & appareil.  
ITAL. Preparatamente, penſatamente. GER. Mit vorbereitung.  
HIS. Con aparejo. ANG. with preparation.) Quint. lib. 4. c. 42. Quæ  
nihil præparato, nihil ſeſtinatò videtur feciſſe Miloſid eſt ex præ-  
paratione.

Præpedio, dis, ſecunda ſyllaba cor. Idem quod impedio: quaſi pe-  
des vincio (ἴβδ μαπαθ. κλωβ. GAL. Empedecher. ITAL. Impedire.  
GER. Vortbinden/ alio vnan man etnem die ſuß wurtiget: das ee net  
gon than. HIS. P. Impedir. ANG. To hinder, to lett.) Videtur autem  
compoſitum eſſe ab antiquo verbo pedio: à quo etiam ſunt cõ-  
pedio, & impedio. Plaut. in Caſina, Timor præpedidit dicta linguæ,  
id eſt valde impedit. Terent. Heaut. an eo ſit, quia in re noſtra  
aut gaudio Samus præpediti nimio, aut ægritudine? Lin. 8. ab  
Vrbe, Sin, modò, inquit, ſeſe præda præpediant. Morbo præpedi-  
tus. Cic. pro Rabirio.

Præpedimentum, ti, Impedimentum. (καλοσπι, κλωβ. GAL. Empes-  
chement ITAL. & HIS. Impedimento GER. Ein vortbindung. ANG. A  
lett or hinder.) Plaut. Non fallaciæ præpedimentum obiciatur.

Præpendeo, es, Antè pædo. (αἰσχρολογία. GAL. Pendre an deuant. ITAL.  
pendere auanti. GER. Vor abhin hängen. HIS. P. Eſtar ſuſpeſo de antes. AN.  
To hang before.) Mart. li. 9. Præpèdet mæto nec tibi barba minor.  
[Caſ. 1. de bel. ciu. læpè vlturpauit loquens de turris edificio.]

Præpennissvs, Oppidum eſt mediterraneum mai-  
oris Myſiæ, apud Ptol. lib. 5. c. 2.

Præpes, petis, generis omnis, Velox. (ἴβδ μαθιρ. ἀκὺς. GAL. Qui  
vole foudain, legier à voler. ITAL. Veloce, leggiero. GER. Schnell-  
füchtig. HIS. Coſa leggero o que buela. AN. Swift in flight.) Virg. 3. A-  
neid. Troiugena interpres diuini, qui nunquã Phœbi, Qui tripodas  
Clarj



Clarij lauros, qui sidera sentis, Et volucrum linguas, & præpetis omnia pennæ. *Idem 6. Æneid.* Dædalus (vt fama est) fugiens Minoiâ regna, Præpetibus pennis ausus se credere cælo, &c. Volunt plerique hoc nomen significare velocitatem in altis volantis, [Ouid. 6. Fast. Tunc oritur præpetis magna Iouis. *Gel. ca. 4. lib. 9. Ep. cap. 6. lib. 6.* Præpetem portum dixit Ennius. De hac voce, *Idem Gell. cap. 6. l. 6.* Et, Præpetes loci, *Ibid. Linnæi lib. 7. ab urb.* Qui sibi præpetem misisset. (de coruo.) ¶ Dicebantur & præpetes ab auguribus ausus quæ opportunè præuolabât, aut idoneas sedes capiebant, vt inquit *Higinus*. Verbum est propriè ex augurali disciplina sumptum. Nam aues præpetes (ὄρνιθες ταχύνες, *Homero*) sunt quæ ingentibus alis parulæ atque porrectæ preuolant, quas potissimum Augures spectabant. Quæ enim Græcè præ & ταχύν. Volare est: unde ὄρνιθες præuolans, ex quo Præpetes. Auibus præpetibus contrariæ ausus inferre. *Nigidius Figulus in lib. 1. Auguri priuati*, Diferpat dextra sinistraq; præpetibus in fæta. Ex quo est coniectare, Præpetes appellatas quæ altius sublimiùsque volitent, cum differre à præpetibus *Nigidius* inferas dixerit. Alij volunt esse quæ ingentibus & parulis, & porrectis alis volitant. *Ex Festo.*

PRÆPESINTHVS, ἠπειρίνητος, Insula maris Ægæi, vna Cycladum. *Autor Plin. lib. 4. c. 12.*

Præpeto, is, pen. cor. Antè vel prius peto, id est vado. ἠπειρίνητος, Festus, Præpetere dicebant antiqui pro antecire.

Præpilatæ hastæ, Sunt qui ferreas habent cuspides, quasi præferatæ. *Idem in ad neptid. Præpilatum etiam dicitur vbi non est ferrum, si modo in mucrone acutum sit. Plin. lib. 8. cap. 6.* Ab operariis hastas Præpilatas habentibus per circum totum actos. [*Lin. lib. 6. bell. pun. præpilata missilia. Vide Scaligerum in Titium.*] ¶ Cornua præpilata. *Idem lib. 9. ca. 30. de locustis*, Si nullus ingruat metus recto meatu cornibus, quæ sunt propria rotunditate præpilata, ad latera porrectis, &c. ¶ Exerceri præpilatis. *Quintil. lib. 5. cap. 12.* Quod est diligentius faciendum tuit, quia declamationes, quibus ad pugnam forensem velut præpilatis exerceri solebamus, olim iam ab illa vera imagine orandi recesserunt.

Præpinguis, Valde pinguis. ἠπειρίνητος. GAL. Fort gras. ITA. Multo grasso. GER. Gar fetsu. HIS. Muy grueso. ANG. Very fat. ¶ Colum. li. 3. Itaque non est vineis apta, vix etiam arbusculo, nisi præpingui, & viuida terra. *Virg. 3. Æneid.* & inde Exupero præpingue solum stagnantis Elori.

Præpolléo, Antè alios, vel plurimum polleo. ἠπειρίνητος. GAL. Auoir grand pouuoir, pouuoir plus que les autres. ITA. Poder assai, poter piu de gl' altri. GER. Sur andere mehltig oder futtreffend itzh seth. HIS. P. Mucho poder, poder mas que los otros. ANG. L. To haue greater power then other. ¶ *Lin. ab Urb. Ardeam Rutuli habebant, gens, vt in ea regione, atque in ea etate, diuitius præpollens. Idem lib. 5. Virtute fortunæque tum sua, tum publica præpollens.*

Præpondero, as, Grauior sum, plus pondero. ἠπειρίνητος. GAL. Peler plus, emporter le pois. ITA. Pesar piu. GER. Suwädgeni mehrowädgen. HIS. P. Mucho mas pesar. ANG. L. To be more weightie. ¶ Per translationem verò significat pluris esse, siue pluris estimari. *Quintil. lib. 5. c. 3.* Nam quum in rebus aut paribus, aut non longe secus, vtilitas amici, & honestas nostra consistit, honestas proculdubio præponderat.

Præpono, is, Antepono, vtrum malum optione data præfero. ἠπειρίνητος. GAL. Mettre deuant, preferer & plus estimer. ITA. L. Preporre, anteporre. GER. Vortsetzen, vortsetzen, hater oder setzen. HIS. P. Poner adelante, preponer vna cosa a otra. ANG. L. To put before and preferre. ¶ *Plaut. in Rud.* Lucrum præposui sopori & quieti. [*Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist.* Cùmque ego præponam multos mihi (poetas.) *Ibid. Eleg. 6. lib. 1.* Si præponendos esse putatis habe. ¶ Interdum Præponere, est prius ponere, tempore præcepto. *Sallust. in Iuguri.* Vbi quæ res postulat præsidium est præpositum. Aliquando est præficere. *Cicero pro Manil.* dixit præpositum bello Imperatorem. [*Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist.* Custos præpositus sancto loco. (de edituo.)]

\*Præpositio, Verbale, Actus ipse præponendi. ¶ Apud Grammat. est pars orationis, de qua abundè apud Priscianum & alios *Cic. in Top.* Præpositio enim IN, priuat verbum ea vi, quam haberet, si IN præpositum non fuisset.

Præpositi, Qui rebus aliquibus præfecti sunt. ἠπειρίνητος. Præpositura, re, dignitatis est nomen, vt præpositura militaris. *Lampriidius in Hælogabalo*, Militaribus etiam præposituris, tribunatibus, & legationibus, & ducatus venditis.

Præporto, as, Antè fero, antè porto. ἠπειρίνητος. GAL. Porter deuant soy. ITA. Portare deuant. GER. Vort tragen. HIS. Traer delante. ANG. L. To beare or bring before him. ¶ *Lucret. lib. 2.* Tela que præportant violenti signa furoris. ¶ Interdum accipitur pro præse ferre: hoc est signo aliquo exteriori animi affectum ostendere. *Cassid. Argon.* quibus anguineo redimita capillo Frons expiranteis præportat pectoris iras.

Præpossum, Præpolleo, vel præualco. ἠπειρίνητος. GAL. Estre le plus puissant. ITA. Poder piu. GER. Wichtiger oder gewaltiger sein. HIS. P. Poder mas. ANG. L. To be more mightie. ¶ *Tacit. lib. 11.* Postquam Macedones præpotuerunt, &c.

Præpotens, Valde potens, vel valde diues. ἠπειρίνητος. GAL. Fort puissant. ITA. Potentissimo. GER. Vortaus mehltig oder gewaltig. HIS. P. Muy poderoso. ANG. Very mightie. ¶ *Cic. de Amicitia*, Sic multorum opes præpotentium excludunt amicitias fideles.

Præpostuleris, ra, rum, penult. correpta, Peruersus qui rerum ordinem concurbat, aut in quo ordo est concurbatus. ἠπειρίνητος. GAL. Fait, dit, mis, ou autrement estant au rebours.

ITAL. Fuor d'ordine, al contrario. GER. Vortwärtig. HIS. P. Lo de tras delante, hecho al reues, o mudado el orden. ANG. Backward. ¶ *Cic. Cassio*, Præposteros habes tabellarios: estu me quidem non offendunt, sed tamen quum à me discedunt, flagitant literas, quum ad me veniunt, nullas afferunt. *Quintil. Præpostera res, occidere, deinde erubescere. [Ouid. Eleg. 7. lib. 1. Trist.* Omnia naturæ præpostera ibant.]

Præpostere, aduerbium, Peruersè, & ordine conturbato. ἠπειρίνητος. GAL. Au rebours sans deuant derriere. ITA. Allarinescia. GER. Hindet fur sich, Nie ordentlich. HIS. P. Al reues de otra cosa. ANG. L. Backwardlie. ¶ *Cic. Acad.* Vt præpostere tecum agam, innox referam me ad ordinem. *Cic. Attico*, Omnes arbitror mihi tuas redditas esse, sed primas præpostere, reliquas ordine.

Præpropetuis, Valde, seu nimis celer. ἠπειρίνητος. GAL. Fort hastif & loudain. ITA. Frettoloso. GER. Gar schnel oder gumt schnell. HIS. P. Muy pressuroso y abineado. ANG. Very hastie and rash. ¶ *Cic. Trebatio*, Sed ex tuis literis cognoui præproperam quandam festinationem tuam. *Lin. lib. 27.* Quum toto eo bello damiosa, præpropera ac feruida iugentia Imperatorum fuissent. [*Senec. cap. 12. de Consol. ad Marr.* Citò pater, citò sacerdos, citò omnia tam præpropera.

Præproperè, penultima correpta, aduerbium, Nimium celeriter. ἠπειρίνητος. GAL. Trop hastivement. ITA. Troppo frettolamente. GER. Zuht schnell oder eilends. HIS. P. Muy pressurosamente. ANG. L. Over hastilie. ¶ *Liuius lib. 37.* Et festinans ipse præproperè cum quinque solis nauibus Annibali occurrit.

Præputium, ij, Pellis quæ glandem hoc est summam colis partem tegit: à præputando (vt putatur) nomen habens, eo quod à Iudeis præputaretur, hoc est præscinderetur. ἠπειρίνητος. GAL. Nella punta del membro virile. GER. Die vortant des manntidengtds. HIS. P. Capullo del miembro del hombre. ANG. The fore skinn of a mans member. ¶ *Iuuen. Satyr. 14.* de Iudæa loquens, Nil præter nubes, & cæli numen adorant, Nec distare putant humana carne suillam, Quæ pater abstulit, mox & præputia ponunt. *Satyr. 6.* Impatiensque moræ pauet, & præputia ducit.

Præradio, as, Præluceo. ἠπειρίνητος. GAL. letter grande lueur & clarte. ITA. Far luce inanzi. GER. Surraus glanzig. HIS. P. Lutzir delante. ANG. L. To gine great light. ¶ *Ouid. 6. Epist.* præradiant stellis signa minora suis, id est prælucent.

Præradonis, penult. prod. Abrado, præcido. ἠπειρίνητος. GAL. Rader. ITA. Radere. GER. Botnen abschaben. HIS. P. Raer. ANG. L. To shau or scrape of. ¶ *Cato. c. 41.* Si vitis vitem contingat, vitis viriùsque latius alterum præradito oblique.

Prærancidus, as, om. pen. co. Valde rancidus, ἠπειρίνητος. GAL. Fort rance & moisi. ITA. L. Molto rancio, non piu in uso. GER. Gar schimmitig vnd vnaugend. HIS. P. Mucho rancio rancio. ANG. L. Very stinking or rotten. ¶ vt Prærancida caro. ¶ Per translationem pro exoleto & iam ingrato. *Gell. lib. 13. ca. 19.* Non finitiones illas prærancidas, neque tæcutinas Grammaticas spectaueris.

Prærapidus, Valde rapidus. ἠπειρίνητος. GAL. Fort viste & loudain. ITA. L. Velocissimo. GER. Vberaus schnell. HIS. P. Muy ligero. ANG. L. Very suddain or rauentous. ¶ vt Prærapida fuga. *Apud Silium lib. 16.*

[Præripia fluminis. *Apul. Apol. 1.*]

Præripio, is, penult. corrept. Antè capio, præoccupo. ἠπειρίνητος. GAL. Raurir & oster de deuant. ITA. Rapire inanzi. GER. Vor danna jacten / zuor sinweg reissen oder nemmen. HIS. P. Arcbatar antes. ANG. To catch before an other, to prevent. ¶ *Plaut. in Casina*, Huc venisti bonam præceptum meam. *Cic. lib. 1. Offic.* Facile celare, tacere, dissimulare, insidiari, præripere hostium consilia, id est præoccupare, siue prænocere, aut preuenire. *Plinius Iunior de Vris Insulivibus*, Inmatura morte præreptus, non potuit præstare qualem promiserat regem. [*Plaut. Asin. sc. 2. a. 4.* præripias scortum amanti. *Idem Men. sc. vlt. a. 5.* Neque tibi tuum occupare patrem, neque præripere postulo.] *Cicer. pro Gallo*, Demosthenes tibi præripuit ne esses primus orator, tu illi ne solus. ¶ *Vbi Valla*, Qui aliquid alteri eripit (inquit) potest non in suos vsus eripere: vt, Eripuit illi vitam. Qui verò præripit in suos proprios vsus rapit: neque præpositio illa antecessionem declarat. *Cicer. pro Gallo*, Demosthenes tibi præripuit ne esses primus orator: tu illi, ne solus, Non hoc intelligit Cicero: quod Demosthenes huc aut aliquid eripuerit (vt qui auferre nihil posset noaudum nate) aut priorem se fecerit: Non enim Demosthenes primus oratorum antiquitate temporis dicitur, sed facultate: neque hunc solus Demosthenes ætate antecessit. Ergo ille præripuit tibi, id est rapuit sibi istam dignitatem, vt summus orator esse videatur, *Hac Valla lib. 5. c. 8.*

Præripia, loca sunt præripia fluminis. *Apuleius in Apologia*, Cum egressus in præripia fluminis, hiauit.

Prærodo, is, penultima producta. Rodo, vel corrodo. ἠπειρίνητος. GAL. Ronger. ITA. Rodere. GER. Bitten abgnagen, zergnagen. HIS. P. Roer. ANG. L. To gnawe of or about. ¶ *Colum. lib. 2.* Nam si sæpius cacumina manu præfracta, aut pecore prærola fuerint, in perpetuum corrumpuntur. *Idem de Arboribus c. 15.* Genus est animalis, volucra appellatur: id ferè prærodit teneros adhuc pampinos, & vuas. [*Plaut. Pseud. sc. 2. a. 3.* Vt digitos sibi prærodas suos (suauitate cibi) *Ibidem* Vt prærodatis vestras furticas manus. ¶ *Prærodere autem apud Plautum quid sit, docet Victorinus cap. 24. lib. 3.* in delicato *Ex Anst.*



phane in Pythagorais.]  
**Prærogare**, Antè diem solvere. { *προρογάρω*. G A L. Payer avant le terme d'acheu, auancer. I T A. Pagar prima che sia il termino. GER. Vor der bestimpten zeit bezahlen. H I S P. Pagar antes. ANG. To paye before the tyme. } *Vlpian. Sed addes ff. Locati & conducti*, Nam inter eum qui per errorem soluit, & eum qui pensionem integrum prærogavit, multum interest. [Suet. in August. cap. 53. Prærogare sententias.]

**Prærogativa**, æ, substantivum, Præstantia & eminentia, qua quis aut præfertur, aut præferri alteri debet. { *πρωτοβουλή*. G A L. Prærogative, avantage. I T A L I C. Prærogativa, advantage. GER. M. Ein besondere vithett fur andere sush. H I S P. Grande excellentia. ANGLI. Prærogative or dignitie wher of one is preferred. } *Paulus Iureconsultus*, Veteranorum privilegium inter cætera etiam in delictis habuit prærogativam, ut superentur à cæteris in pœnis: hoc est cæteris præferantur. Nec ad bestias iraque veteranus datur, nec fustibus cæditur. ¶ *Prærogativus*, a, um, Cic. pro Murana, Etenim si tanta illis comitiis religio est, ut adhuc super omne prærogativum valuerit: quid mirum in hoc foelicitatis famam, sermonemque valuisse? ¶ *Prærogativa* tribus vel prærogativa-centuria dicebatur quæ primo loco ad suffragium ferendum vocabatur, cuius sententia tantum momenti habebat & autoritas, ut quasi præiudicium in comitiis cæteris, centuriis & tribubus afferret. Qui enim ferebat prærogativam, ræd reiciebatur à cæteris. *Linus libro 26*. Autoritatem prærogativæ (subaudi centuriæ) omnes secuti sunt. [Prærogativas inquit *Africanus*, propter iustum integrumque beneficium aut factum, aut dæctum aliquid significat liberalius ab eo, qui nobis beneficium est. Et rursum, Prærogativæ tribus sunt, quæ primæ suffragium ferunt ante iure vocatas. Mos enim fuerat quo facilius in comitiis populi concordia firmaretur bina omnino de iisdem magistratibus fieri comitia, quum primæ tribus prærogativæ dicebantur, quod primæ rogarentur quos vellent Coss. fieri. Secundæ iure vocatæ quod in his sequente populo, ut sæpè contingit prærogativarum voluntatem iure omnia completerent.]

**Præruptio**, is, Abrumpo, avello, disicio. { *πρηνή*. G A L. Desrompre. I T A L. Rompere, estirpare. GER. M. Vorabbrächen, zerbrechen. H I S P. Mucho romper. ANGLI. To break a sunder. }

**Præruptus**, a, um, Avulsus, arduus. { *πρηνής*. G A L. Desrompu, dangereux à monter, malaité à approcher. I T A. Rotto, luoco difficile da montarsi, inaccessible. GER. M. Vornen abgebrochen, abgestürzt, hoch und gefährlich. H I S P. Alto y despenadero. ANGLI. Broken off steepe or dangerous togo on. } *Virg. 3. Georg.* Adde tot egregias vrbes, operumque laborem, Tot congesta manu præruptis oppida saxis. *Cicero 7. Verr.* Qui aliqua promontoria aut prærupta saxa tenuisse dicuntur, id est ardua (inquit *Budæus*) non autem sensim acclivita. In qua significatione dicimus & prærupta absolute. *Plin. lib. 8. cap. 32.* Ad prærupta ducunt, saltumque demonstrant. [Velleius: In præruptum & anceps periculum adduxit Rempub. *Senec. cap. 10. de Tranquill.* Prærupta sunt, quæ videbantur excelsa.]

**Præruptè**, adverbium, Abruptè, & in præceps, & sine cliivo. { *πρηνή*. G A L. Malaisément pour monter, en danger de cheoir. I T A L. Altamente, con difficoltà & malagevolezza di montare. GER. M. Gähstigen (steigend). H I S P. En despenadero. ANGLI. Steepe without any bending. } *Plin. lib. 34. c. 14.* Mons præruptè altus (incredibile dictu) totus ex ea materie est.

**Præsus**, prædis, Sponsor, qui se pro alio civitati aut magistratu obstringit, promittens si quid incommodi fiat, plene satisfacturum. { *προσπύτης*. G A L. Pleige, caution, respondent. I T A. Pledge, malenadere, pagatore. GER. M. Ein burg. Dn sich für jemandt verspricht. H I S P. Fiador por alguno. ANGLI. A pledge or suertie that is bound for an other. } à præstando dictus, quia tam debet præstare quod promissit, quam is pro quo præsus factus est. *Africanus*, Prædes dicuntur satisfactores locupletes, pro re de qua lis est apud iudicem, ne qui tenet, diffidens cause possessionem deteriore faciat. Differunt autem prædes à vadibus, quoniam vas appellatur qui pro alio vadi monium promittit, & propriè datur in re capitali: Præsus verò in lite nummaria. *Africanus*, Quis subit in penam capitali supplicio? vas. Quis quum lis fuerit nummaria, qui dabitur? præsus. Prædes hodie sunt, inquit *Budæus*, qui sponsores Reipublicæ vel Principi facti sunt pro iis qui pecuniam publicam dispensant, quos *Receptores* vocant. Ij etiam qui publicanos in locationibus vectigalium aut eorum fideiussores locupletes affirmant (quod idoneos esse, & sufficientes testificari vocant) prædes dici propterea possunt, quod locupletes eos præstare debent. [Gell. cap. 19 lib. 7. Multam irrogare, & prædes postere. Verus inscriptio apud *Aldum de Orthograph.* Prædes date, prædiæque subsignatio, qui hoc opus rediment.] ¶ Prædes etiam pro bonis ipsius prædis interdum accipiuntur. *Cicero 2. Philipp.* domi quidem causam amoris habuisti, foris etiam turpiorem, ne *Lucius Plancus* prædes tuos venderet, id est bona tua sponsoni obnoxia. Possunt etiam hic prædes pro sponsores accipere, quodam loquendi schemate non inueniſto, ut sit prædes vendere, sponsores bona & prædia auctioni addicere. *Budæus*.

**Prælagio**, gis, penultima producta, prælagium, gitum, præsentio, quasi ante lagio. { *προλαγίω*. G A L. Pœvoir, & prédire les choses à venir, deviner. I T A. Prælagire, indouinare. GER. M. Vorhin mercken etwas tun, Vorhin ersehen den vnd vorkon. H I S P. Divinar, prouee antes lo que ha de ser. ANGLI. To gesse before what will follow. } *Propertius*, Venturam melius prælagit, navita noctem. *Cic. lib. 1. de Divinatione.* [Plaut. *Aul. sc. 4. a. 1.* Prælagiebat animus frustra me ire quum exibam domo. *Ibid.*

Sagire enim, acutè sentire est: ex quo sagæ anus, quia multa scire volunt: & sagaces dicti canes. Et paulo post, Is igitur qui antè lagit, quam oblata res est, dicitur prælagire.

**Prælagior**, iris, deponens, pro prælagio, seu prædiuino. *Plautus in Bacch.* Plus prælagitur mali.

**Prælagitio**, præsentio, { *προλαγίω*. G A L. Pœvoir, & prédire les choses à venir, sentiment de l'avenir. I T A. Esso indouinare. GER. M. Ein vornehmung oder esprung. H I S P. Obra de diuinar y proueer antes lo que ha de ser. ANGLI. A gessing of things to come. } *Cic. 1. de Divin.* Inest igitur animis prælagitio extrinsecus in eis, atque inclusa diuinitus.

**Prælagium**, gij, Præsentio, diuinitio. { *προλαγίω*. G A L. Pœvoir, & prédire les choses à venir. I T A L. Prælagio, indouinare. GER. M. Ein vorfassung. H I S P. Divination, consociamiento à signification de las cosas por venir. ANGLI. Foregessing. } *Columell. lib. 11. c. 1.* Quantumvis vile continget villico tempestaris futuræ prælagium. *Ouid. 11. de Ponto*, Vera precor fiant timidæ prælagia mentis.

**Prælagus**, ga, gum, penult. prod. Futura instantiæque præsentiens. { *προλαγίω*. G A L. Qui pœvoir ce qui doit aduenir, devin. I T A. Chi indouina le cose future. ANGLI. A diviner, that gesse things to come. } *Claud. de rapti. Proserp.* heu mens prælagi futuri. *Virg. 10. Æn.* Agnouit longè genitum prælagi mali mens. *Ouid. 2. Metam.* prælagi que luctus Pectore sollicito repetens suspiria dixit.

**Præsanascio**, præsanascis, præsanascere, { *προσανασκω*. G A L. Se guarir avant & premier. I T A L. Guarir o sanar prima. GER. M. Vorhin geheilet oder gesund werden. H I S P. Sanarse antes. ANGLI. To waxe heale before. } Antè sanum fieri.

**Præsanatus**, adiect. { *προσανασκω*. G A L. Guarir paravant. I T A. Sanato per lo passato. GER. M. Vorhin heilt od gesund gemacht. H I S P. Sanado antes. ANGLI. Healed or cured before. } *Plin. lib. 26. c. 14.* Vulneribus præsanatus asphodeli radix decocta efficacissima est. *Ita legit Hermolaus*, licet vulgò Præsanatus legatur, & ita in antiquo legitur, inquit *Budæus*.

**Præsciteo**, es, Scateo, & per translationem abüdo. { *πρᾶσκω*. G A L. Abonder, estre plein. I T A. Abundare, essere pieno. GER. M. Gar vol sein. H I S P. Ser lleno, abundar. ANGLI. To abound an be full. } *Gell. lib. 11. c. 6.* Et simul dat mihi librum grandi volumine, doctrinis omnigenis: ut ipse dicebat, præsciteatem.

**Præscio**, is, Antè scio. { *πρᾶσκω*. G A L. Saviour paravant, pœvoir. I T A L. Sapere inanti. GER. M. Ueberwissen. H I S P. Saber antes de tempo. ANGLI. To knowe before. } *Terent. in And.* Nonne oportuit præscuisse me ante?

**Præscientia**, Futurorum notitia, pœgnoscere.

**Præscisco**, præscio, vel potius præsentisco. { *πρᾶσκω*. G A L. Saviour paravant. I T A. Sapere auanti. GER. M. Vorwissen od zuvor innn werden. H I S P. Saber antes. ANGLI. To knowe before or haue inckling. } *Liu. lib. 7.* Quamprimum eos forturi prouincias & præsciscere quam quisque eorum prouinciam, quem hostem haberet, volebant. *Virg. 4. Georg.* Continuoque animos vulgi, & trepidantis bello Corda, licet longè præsciscere.

**Præscita**, pen prod. *Plin.* idemdem vocat, quæ *Gæci πρᾶσκω*, inquit *Budæus*. { *πρᾶσκω*. G A L. Pronostication, deuinement. I T A. Divinatione che precede la cose à venire. GER. M. Vorwissen dings, vorkognitionen. H I S P. Sabiduria de antes, diuination. ANGLI. Prognosticationes or gessing. } *Plin. lib. 10. c. 18* Vnum eorum præscitum transire non queo, id est augurium & ostentum. *Ibidem c. 75.* Vtrumque sint aliqua præscita animi quiescentis.

**Præscius**, a, um, Præsentiens, prælagus. { *πρᾶσκω*. G A L. Qui sciat, cognoit & pœvoir les choses à venir. I T A. Chi sa le cose future. GER. M. Vorwissen dinstiger dinge. H I S P. Sabidor de antes. ANGLI. That knoweth before. } *Virg. 6. Æneid.* iuque ô sanctissimi vates Præscia venturi, Cæli venturi præscius. *Valer. Flacc. 5. Argo.* [Ouid. 13. *Metam.* Præscia venturi genitrix Nereia leti.] *Ouid. 1. Fastor.* Substitit in medio præscia lingua sono. Mens præscia. *Silius lib. 6.* [Deus præscius.] *August. lib. 5. Ciuit.* Confiteri Deum esse, & negare præscium futurorum, apertissima insania est.

**Præscribo**, is, Antè, siue prius scribo. { *πρᾶσκω*. G A L. Prescrire, bailler patron. I T A. Prescrivere, dar ordine & carico. GER. M. Vorschreiben. H I S P. Prescribir. ANGLI. To assigne or appoynte. } *Cic. Seru.* Sic enim præscriptimus iis quibus ea negotia mandauimus. *Velleius*: Ut præscriptimus (i. antè scripsimus.) *Tibull. lib. 4.* Ipse mihi non si præscribat carmina Phæbo. ] ¶ Interdum significat inscribere, id est titulum prænotare. *Virgil.* nec Phæbo gratior vlla est, Quam sibi quæ Vari præscriptis pagina nomen. ¶ Interdum significat præcipere, imperare, constituere, decernere. *Virg. 1. Æneid.* *Cicer. lib. 3. Offic.* Sed hoc natura præscribit, ut homo homini, quicunque sit, ob eam ipsam causam quod is homo sit, consultum velit: necesse est secundum eam naturam omnium utilitatem esse commune. *Varro*, Quonia præscriptum erat, nequis angiportum transgredederetur. Secundum hanc significationem Præscriptum & Præscriptio, pari modo pro Præcepto, vel ordine, lege, regula, seu forma sumuntur. *Virg. 1. Æneid.* Tractum (ut docet *Porphyrius*) à magistris ludi, qui scripta pueris dant, præcipiuntque imitari, quod *Virg. 1. Æneid.* dicitur. *Senec. lib. 4. Epist.* Pueri ad Præscriptum discunt. Præscriptio rationis, id quod recta ratio dicit & præscribit. *Cic. 4. Tusc.* Omnium autem perturbationum fontem esse dicunt intentionum, quæ est à tota mente, à recta ratione defectio, sicauerit à præscriptione rationis, ut nullo modo appetitiones animi nec regi, nec contineri queant. ¶ Interdum Præscribere, est finem ponere, & quod vulgò dicitur, Limitare. *Terent. in Andria*, Tute ipse his rebus finem præscripsisti pater. Propè adest quum alieno more viuendum est mihi. ¶ Ponitur aliquando pro excipere, *Virg.*



que exceptionem actori obicere, quæ consuetudo à Græcis hominibus in Latinam linguam induta est: *quædam enim dicunt, quod nos præscribere. Quint. lib. 7. Ignominioso patri filius præscribit, de eo solo iudicatio est, an liceat.*

**Præscriptio, tionis, Titulus.** { *ἡρῆσιον.* GAL. Prescription, règle donnée pour la suivre. ITA. *Commendamento, ordine, regola.* GER. *Ein furschreibungs, vbergeschriff.* HIS. *Prescription, titulo.* ANG. *An appoyning, a rule given to follow.* } *Cic. lib. 1. Offic.* Ex quo fit ut ager Arpinas, Arpinatum dicitur: Tusculanus, Tusculanorum: similisque est priuatarum possessionum præscriptio. Ex quo quia suum cuiusque sit eorum quæ natura fuerant communia, quod cuique obigit, id quisque teneat. [ *Tacitus lib. 1. Præscriptio potestatis Tribunitiæ.* ] Præscriptio, inquit *Bud.* exceptio, & translatio, vnum & idem in re forensi significant. Iurisconsulti in Pandectis promissuæ excipiendi verbo, & præscribendi vbi sunt: licet præscriptiois vocabulum apud recentiores legum interpretes, & apud Iuris Pontificij conditores ad præscriptionis exceptionisque longi temporis significationem coarctatum sit, & præfinitum. *Budaus.* [ *Senec. epist. 49. Exceptiones & præscriptiones. Idem Fabius Quintil.* ] Præscriptio, pro prætextu. *Casar. 3. belli ciuili.* ut honesta præscriptione rem turpissimam reterent.

**Præscriptum, Vide PRÆSCRIBO.**

**Præseco, as, penultima correpta, præsecui, præsecutum, Prius seco, præcido.** { *ἡρῆσιον, ἡρῆσιον.* GAL. Couper ou rogner au parauant. ITA. *Tagliare via.* GER. *Worab schneiden oder abhauen.* HIS. *p. Cortar antes.* ANGL. *To cutt before, to pare away.* } *Celum lib. de Arboribus, cap. 29.* Radicem arundinis acuta falce præsecutam impendenti pluuia disponito. ¶ Accommodatur quandoque immolationi. *Linus lib. 5.* Inferitur huic loco fabula, immolante rege Veientium, voce Aruspiciis dicentis, qui eius hostiæ extra præsecuisset, ei victoriam dari, exauditam. *Suetonius in Augu.* Nautiata repenti hostis incurfione, semicruda extra rapta foco præsecuta, atque ita prælium ingressus victus rediit, id est partem reddidit Marti, partem ad vitendum reseruauit.

[ *Præseco, es, Sueton in Claud. cap. 34.* Et meridiæ dimisso ad prædium populo præsederet. ( Alias præsederet. ) ]

**Præsemina, Partes corporis incisæ, vel amputationes rerum superauarum.** { *ἡρῆσιον.* GAL. Rogures. ITA. *Cose tagliate via & gettate.* GER. *Die abschneidisten / Das man also vber flusig abhauet.* HIS. *Las cortaduras, o mundaaduras delo cortado.* ANGL. *Partinges of a nayle or of superfluous things.* } Vnde quæ ex vnguibus animalium scinduntur, præsemina vocantur. *ἡρῆσιον, ἡρῆσιον.* *Plaut. Aul. sc. 1. a. 2.* Quin ipsi pridem tonsor vngues dempererat, colligit omnia, abstulit præsemina. ¶ In eadem significatione dicimus & resegmina. *Plin. lib. 28.* Omnia persecti sumus vsque ad resegmina vnguium.

**Præsens, Præsentio, Vide PRÆSESM.**

**Præsentio, is, Antè vel prius sentio.** { *ἡρῆσιον, ἡρῆσιον.* GAL. Sentir & entendre deuant, se douter de quelque chose. ITA. *Presentire, sentire prima.* GER. *Zu vor entspfunden, vorhin innen werden oder vortonen.* HIS. *Sentir antes.* ANGL. *To smele or seni before.* } *Plin. in Trinum.* Fecisset xepol, nisi hæc præsentissent canes. *Cæ. 3. bell. Gall.* Què ille præsentisset, ac profugisset, vsq; ad fines insecuti, regno, domoque expulerunt. [ ¶ Præsentum est, *Liu. 1. dec. 3.* Ante præsentium *Sueton. in August. ca. 96.* Volui tragulam iniicere: verum præsentie prius. *Plaut. pseud. sc. 4. a. 1.* ] ¶ Animo aliquid præsentire. *Quidius Epist. 11.* Prima malum nutrit animo præsentie anili. Præsentire futura. *Cicer. 2. de Diuinis.* Conset esse in mentibus hominum tanquam oraculum aliquid ex quo futura præsentiant. ¶ Præsentire sermones aurium tinnitu. *Plin. lib. 28. a. 2.* Quin & absentes tinnitu aurium præsentire sermones de se, receptum est.

**Præsentisco, scis, quo & ipso frequenter vitutor autores, idem quod Præsentio.** *Plaut. in Amph.* Nunc ne legio præsentificat, clam illuc redeundum est mihi. *Terent. in Heaut.* Et ea gratia secum adduxisse, ne id tu præsentificeres.

**Præsentus, a, um, particip. Prædictus.** { *ἡρῆσιον, ἡρῆσιον.* GAL. Qu'on a preueu & cogneu au parauant. ITA. *Præuouito, sentio prima.* GER. *Worhin gemeret oder entspfunden.* HIS. *p. Sendio antes.* ANGL. *Perceined before it come.* } *Cic. 1. de Diuin.* probandum scitis est non modo plura, sed etiam pauciora diuine præsentia, & prædicta reperiri.

**Præsentio, onis, verbale, prædictio, prælagitio.** { *ἡρῆσιον, ἡρῆσιον.* GAL. Præuouance, sentiment de la chose à venir. ITA. *Il conseter prima.* GER. *Ein vortmerckung.* HIS. *p. Obra de sentir antes.* ANGL. *Fore feeling.* } *Cic. Topic.* Multa vique rerum in terra portenta, atque etiam per extra inuenta præsentio. *Idem 2. de Nat. deorum.* Prædictiones verò & præsentiones rerum futurarum, quid aliud declarant, nisi, &c.

**Præseptio, is, Circumfusiō, vel septo includo.** { *ἡρῆσιον, ἡρῆσιον.* GAL. Enuironner & cloire par deuant ou tout autour comme d'une haye. ITA. *Serrare d'ogni intorno.* GER. *Umgebenen, vorgehen.* HIS. *p. Cerrar en derredor.* ANGL. *To enuiron and compass with a hedge.* } *Cæ. bell. Ciuil.* Aditus autem & itinera duo quæ extra murum ad portam ferebant, maximis defixis trabibus atque eis præ acuris præsepti.

**Præsepe, pis, pen. pro. & præsepium, pii, Stabulum dicitur in quo equi, muli, & cætera id genus animalia continentur.** { *ἡρῆσιον, ἡρῆσιον.* GAL. Estable, ou la creche, ou mangeoire d'un estable. ITA. *Præsepio, mangiatoio della d'animali.* GER. *Ein Stall für die grossen hter.* HIS. *p. El pefabre.* ANGL. *A cratch or cribbe.* } *Virg. 7. Æneid.* Hæc effatus equos numero pater elegit omni, Stabant terecenti nitidi in præsepibus alris. ¶ Nonnunquam etiam linter ille concavus in quo iumentis, bobusve hordeum, auena, aliudve pa-

bulum apponitur, præsepe appellatur. { *GERM. Ein erpff.* } *Ca lumel. lib. 1. ca. 6.* Nunc altius præsepia edita esse conuenit quam ut bos, aut immentum sine incommodo stans veli possit. *Apul. lib. 6. Afin.* Præsepium meum hordeo passim repleri iubet, fœnumque Bactriano camelo sufficiens apponi. Lignum verò ad quod equos capistris (ita enim ipsa lora dicuntur) religare solemus non aliter quam ad an sulcās, vacere nominatur. *Virg. Georg. item apum alueos siue cellulas,* præsepia appellauit. *Georg. Ignauum lueos pecus à præsepibus arcent.* - & septa quibus inclusi vti tenebantur, *Æneid. 7.* ¶ Quin etiam loca omnia clausa & tuta, præsepia appellantur, teste *Nonio.* *Cic. in Personum,* pro ganea, siue lupanari videtur posuisse. Verum (inquit) audis in præsepibus, audis in stupris, audis in cibo & vino. *Horatius lib. 1. Epist. 16.* pro domo posuit, *Scurra vagus, non qui certum præsepe teneret.* ¶ Legitur [ *Et hæc præsepis, is, siue præsepes, s:* ] & præsepia, æ, fœmininæ generis: *Varr. de Re rust. lib. 9. v. citat Nonius,* Is habebat culuam rusticam vnam, præsepium latam cellam vinariam. *Plaut. Curc. [sc. 1. a. 2.]* Quin reciperet se huc cessim ad præsep am suam. [ *Ita hunc Plauti locum legit & emendat Lambinus:* Quin reciperet se huc esum ad præsepim suam. Quæ lectio corroboratur alto loco è *Caesare prologo,* vbi ita ipse *Plautus loquitur:* Scit, si id impetret, futurum quod am at intra præsepis suas. Ita igitur legendum, ad præsepim, à nominatiua hæc præsepis, is, siue Præsepes, is: non autem ad præsepium, ut citat *Nonius contra legem carminis.* ] ¶ In celo item nubeculam quandam inter aellos, plurali numero præsepia appellant, eoque quod in ea aelli stabulari videantur. *Plin. lib. 16. cap. vli.* Sunt in signo Cancræ duæ stellæ parue, aelli appellatæ, exiguum inter illas spatium obtinente nubecula, quam præsepia appellant. Hæc quum celo sereno apparere desierit, atrox hyems sequitur.

\* **Præsepultus, a, um, particip. à præsepelio.** *Quint. Declam. 9.* Video senem meliore sui parte præsepultum.

**Præsertim, aduerbium, præcipue, hoc est ante alia.** { *ἡρῆσιον, ἡρῆσιον.* GAL. Principalement, specialement, par special. ITA. *Specialmente, principalmente.* GER. *Worauß, vorab, surnehmlich.* HIS. *Mayor, y specialmente.* ANGL. *Speciallie.* } *Plaut. in æen.* Ego hoc istuc autim facere præsertim tibi? \* *Præsertim* quum, Id est hac de causa fortissimum. *Terenus Eunuchus,* debeam credo isti quicquam facerem, si id fecerim: Præsertim quum serui fateatur tuum? *Plaut. Afin. sc. 1. a. 1.* Ego volo obsecutum amori illius præsertim cum me dignum habuerit. *Idem. pseud. sc. 5. a. 1.* Non potest à me argentum auferri, qui præsertim sentierim.

**Præseruio, idem quod infernio.** { *ἡρῆσιον, ἡρῆσιον.* GAL. Faire quelque seruice à auen, & luy a der. ITA. *Fare seruizio ad alcuno, auo arlo.* GER. *Diener, oder vordienen.* HIS. *Seruisy a otro y ayudario.* ANGL. *To do seruise to one.* } *Plaut. in Amph.* Ut præseruire mei amanti possim patri.

**Præses, Vide PRÆSIDIO.**

**Præsideo, des, penult. correpta, Præsum, quanquam hæc nonnihil differunt.** { *ἡρῆσιον, ἡρῆσιον.* GAL. Præsider, estre president. ITA. *Essere presidente.* GER. *Ein furgesetzt oder Daberer sein, vordien.* HIS. *Tener presidencia.* ANGL. *To be in auctoritie or haue rule of a thing.* } Nam præesse, de quouis officio vel vilissimo dicitur: Præsider autem semper auctoritatem quandam habet coniunctam. Nec mirum quom à sedeo componatur, quod præ se fert quandam dignitatem: ut præses sit, quasi iudex, vel quasi princeps, ideo præsidens, & præstans omnibus, ut iustitiæ subueniat & oppressis opem ferat. *Cicer.* Quamobrem vos, dii patrij penates, qui huic vbi atq; Imperio præsidetis. *Suetonius,* Præsedite & Aethiacis ludis, id est præfuit. *Virg. 7. Æneid.* - queis Iupiter Auxurus aruis Præsider, & viridi gaudens Feronia loco. *Idem 2. Æneid.* Graduumque patrem Græcis qui præsidet aruis. Orbi terrarum præsidere. *Cic. 2. Philip.* Vide plura de hæc verbo apud *Vallam lib. 5. Elog.* [ *Græcæ præhæbis, in bello.* ] *Linus lib. 6. d. 4.* Præsideret (Triumpho) *Suet. in Tib. ca. 20.* Præsider lud sibi idem cap. 6. & spectaculis. *Idem in Caligul. ca. 18.* Ob hunc valetudinem & gladiatorio munere palliolatus nouo more, præsedite. *Suet. in Claud. cap. 2.* Meridie præsederet. ( alias persederet. ) *Idem Sueton. ibid. ca. 34.* ¶ Inuenitur & accutatio iunctum. *Tacitus lib. 3.* Quæ vbi cognata. P. Velleio (is proximum exercitum præsedebat) alarios equites ac leucis cohortium mittit in eos. *Idem lib. 4.* Et haud spernenda illis ciuium, sociorumque manus litorea Oceani præsidebat.

**Præses, præsidis, Qui maximum in prouincia imperium habet post principem, ut ait *Vlp. in l. iij. ff. de Offic. Præs.*** { *ἡρῆσιον, ἡρῆσιον.* GAL. Præsider, estre president. ITA. *Essere presidente.* GER. *Ein furgesetzt oder Daberer sein, vordien.* HIS. *Tener presidencia.* ANGL. *To be in auctoritie or haue rule of a thing.* } Nam præesse, de quouis officio vel vilissimo dicitur: Præsider autem semper auctoritatem quandam habet coniunctam. Nec mirum quom à sedeo componatur, quod præ se fert quandam dignitatem: ut præses sit, quasi iudex, vel quasi princeps, ideo præsidens, & præstans omnibus, ut iustitiæ subueniat & oppressis opem ferat. *Cicer.* Quamobrem vos, dii patrij penates, qui huic vbi atq; Imperio præsidetis. *Suetonius,* Præsedite & Aethiacis ludis, id est præfuit. *Virg. 7. Æneid.* - queis Iupiter Auxurus aruis Præsider, & viridi gaudens Feronia loco. *Idem 2. Æneid.* Graduumque patrem Græcis qui præsidet aruis. Orbi terrarum præsidere. *Cic. 2. Philip.* Vide plura de hæc verbo apud *Vallam lib. 5. Elog.* [ *Græcæ præhæbis, in bello.* ] *Linus lib. 6. d. 4.* Præsideret (Triumpho) *Suet. in Tib. ca. 20.* Præsider lud sibi idem cap. 6. & spectaculis. *Idem in Caligul. ca. 18.* Ob hunc valetudinem & gladiatorio munere palliolatus nouo more, præsedite. *Suet. in Claud. cap. 2.* Meridie præsederet. ( alias persederet. ) *Idem Sueton. ibid. ca. 34.* ¶ Inuenitur & accutatio iunctum. *Tacitus lib. 3.* Quæ vbi cognata. P. Velleio (is proximum exercitum præsedebat) alarios equites ac leucis cohortium mittit in eos. *Idem lib. 4.* Et haud spernenda illis ciuium, sociorumque manus litorea Oceani præsidebat.

**Præsidium, fidij, Proprie dicuntur milites vnius præfecti impe-**



rio parentes, custodia vel defensionis arcis, oppidi, vel personæ præfidentes. { *צד מאיסאב. צד מאיסאב. צעצער. צעצער.* GALL. Garnison qu'on met en vne ville. ITA. *Presidio, guardia, guarnigione.* GERMAN. *Ein zuseh mit erlegteuten so an ein ort, legte wachen.* daffib in beschirmen. HISPAN. *Guarnicion de gente.* ANGL. *A defence or garnison in a citie.* { *Cas. 1. bell. Gall.* Eo opere factio præfidia disponit, castella communit, quo facilius, si se inuito transire conarentur, prohibere possit. *Iureconfulti de Re militari.* Qui relinquit præfidium, peccatum desertionis incurrit. Desertor autem capite puniri solet: quanuis non omnes deseriores similiter puniendi sint. [ *Suet. in Tib. cap. 21.* Præfidium populi vnicum. (de Tiberio.) *Senec. cap. 14. de Consol. ad Helu.* Præfidium amittere, (de orbitate) *Plaut. Mil. sc. 2. a. 2.* Coge in obsidium perduelles, nostris præfidium para. *Idem Men. sc. 2. a. 1. M.* Perij, in insidias deueni. P. Imò in præfidium, ne time. *Plaut. Afri. sc. 2. a. 2.* Approperabo, ne post tempus prædæ præfidium parem. (id est ne possim argenti ei facere copiam.) Dicitum autem præfidium putat *Varro lib. 4. de ling. Lat.* quod aliquo in loco extra castra soleat præfidere, quo sui sint tutiores. [ Præfidio pro castris dixit *Casus. lib. 3. de bell. cin. bis.* Et *Cic. lib. 2. de Orat. Et* pro Ligario, in præfidis hostium versari, *ibidem.* Versanturque in hostium castris, ac sua præfidia dimittunt, &c. Præfidium statuum dicitur, quod firmum est & stabile, neque loco mouetur. *Cic. 12. Philip.* Hæc mea vigilia, hoc præfidium statuum. [ *Item Lilius lib. 1. dec. 5.* Præfidium statuum. ] Per translationem verò omne auxilium, & salutis propugnaculum, præfidium dicitur, quam vulgò *Munitionem* dicere solent, *Terent. in Hecyr.* Illum autem esse vnicum præfidium velle se senectuti suæ. Subsidium autem propriè dicitur, quod focus laborantibus submittitur: cuius nominis ratio ducta est à triariis, qui in acie tertio ordine extremis subsidio ponebantur, complicatisque cruribus subsidebant donec res exigebat vt suis opem ferrent. *Plaut.* Agite, subsidite omnes, quasi solent triarii. *Cas. de gestis in Italia.* Ad eum vituit, nisi subsidium sibi submittatur, sese diutius sustinere non posse. *Sed de hoc latius suo loco.*

Præfidialis, Adiectiuum. *Spartianus in Tetrico:* Qui iure præfidiali omnes Gallias rexerat.

Præfidarius, us, dignitas præfidis. *Vopiscus in Carino,* Tunc autem præfidarium Dalmatiz aduini strabat.

Præfidarius, ria, rium, Quicquid comparatur, vt præfidio sit *עצמא. עזמא. Columella lib. 4. cap. 16.* Et præfidarij malleoli propagandi sunt. Præfidarij milites apud *Liu. lib. 9. bell. Pun.* { *צד צעצער.* GAL. Gen darmes qui sont en garnison. ITAL. *Genti à arme in guarnigione.* GERMAN. *Reitgerut die man zu etnem zuseh braucht.* HISPAN. *Hombres de guarnicion.* ANGLIC. *Any thing that is made for defence.*

Præfideratio, Est quum maturius tempestas hyberna mouetur, quasi ante sideris tempus *עצמא. עזמא.*

Præsignifico, as, pen. cor. Prædico, præmoneo, portendo. { *עצמא. עזמא.* GAL. Donner signe de l'auehir, monstret par signe ce qui doit auenir. ITAL. *Monstrare per segno qualche cose.* GER. *Worhtu ansetzen.* HISPAN. *Significar o desir antes.* ANG. *To shewe or signifie before.* { *Cic. de Diuin.* Aut non censent esse lux maiestatis præsignificare hominibus quæ sunt futura.

Præsignis, Præsigne, Præstans, vel præ aliis insignis. { *האזכר הנכבד hannich b'adh. ה'אזכר. ה'אזכר.* GA. Fortnotable. ITAL. *Segnalato, eccellente, illustre.* GERMAN. *Surreffentlich.* HISPAN. *Muy señalado, illustre y excelente.* ANG. *Very excellent and notable.* { *Ouid. 6. Fastor.* Præsignis facie Corniculana fuit. *Idem 7. Meiam.* Peruigilem superest herbis sopire draconem, Qui crista linguisque tribus præsignis, & vncis Dentibus horrendus. *Stat. 4. Syl.* Gaudeat & Lybica præsignis auunculus hasta.

Præsigno, as, Prius signo. { *עצמא. עזמא.* GAL. Marquer au parauant. ITAL. *Segnare prima.* GERMAN. *Vorbesetzen.* HISPAN. *Señalar antes.* ANG. *To mak before.* { *Cas. cap. 154.* Et ad summum, quæ finiculus capiet, præsignato. *Plin. lib. 17. cap. 4.* Incipientes furunculos ter præsignare ieiuna salua.

Præsilio, præsilis, penult. corrept. Antè salio. { *עצמא. עזמא.* GAL. Auuant saillir, saillir deuant. ITALIC. *Saltare auanti.* GERMAN. *Sich vor entspringen.* HISPAN. *Saltar antes.* ANG. *To lea before.* { *Plaut. in Stich.* Vt præ læticia lacrymæ præsilium mibi.

Præspargo, is, Antè spargo. { *עצמא. עזמא.* GALL. Espandre deuant. ITAL. *Spargere auanti.* GER. *Vorantstretzen.* HISPAN. *Derramar antes.* ANGLIC. *To sprinkle before.* { *Lucret. lib. 5.* Flora quibus mater præspargens ante vii Cuncta coloribus egregiis, & odoribus opplet.

Præstabilis, Præstantia, Vide PRÆSTO.

[ Præstaurare: *Diomedes lib. 1.* ]

Præstega, Locus vbi otij causa sumus sub tecto tantum, patula reliqua parte, tanquam sub porticu. [ Quicquid hæc de Præstega, pro loco otij causa parato dicitur, delendum censet *Paslerat.* Et à *Calepino* perperam citari ait *Plautum* in *pseudolo*, cum non Præstega, sed Præsterga ibi scripserit *Plaut.* ] { *עצמא. עזמא.* GAL. En lieu ouuert deuant la maison où l'on se reitue pour deuiser. ITAL. *Luogo coperto da rituarisi per raggionare.* GER. *Ein bedekte ort das sunst offen ist an dem man sich dic lange weill sich ersprachet.* HISPAN. *Lugar cubierto para hablar.* ANGLIC. *A porche or void place without the door or entry.* { *Plaut. in pseud. sc. 2. a. 1.* facite vt offendam parata omnia, vortia præsterga, strata, lautatque, coactaque omnia vii sint. [ *Lambin. & Passerat.* legunt hic Præsterga: Et *Passer.* putat esse participium. ]

Præsterno, Antè sterno. { *עצמא. עזמא. Sta. 3. Syl.* Quæ sibi præsternat vnaq; altaria phœnix. [ Per translationem aliquando vsurpari solet pro præparato. ] { *עצמא. עזמא. hechin ערצח.* GALL. *Preparer & tendre deuant, tenir tout prest.* ITAL. *Preparare.* GER. *Vor-*

hin zubereiten. HISPAN. *Apreparar.* ANGLIC. *To prepare and spread before.* { *Plin. Iun. lib. 5. Epist.* Illud peto præsternas ad quod hortaris, eligasque materiam, ne mihi iam scribere parato, alia rursus cunctationis & moræ iusta ratio nascatur. Ducta est metaphora à viis publicis, quæ in viatorum vsum silice sternuntur.

Præstes, præstitis, pen. cor. Prætes, antistes. { *עצמא. עזמא. עצמא. עצמא.* GAL. *Prelat, chef en quelque affaire.* ITAL. *Presidente.* GER. *Ein vorgefetzter oberherr.* HISPAN. *El prelado.* ANGL. *Chief in any affaire.* Nam antiqui sic Præstitos dixerunt, vt pinc Antistites, teste *Festo.*

Præstitus idem Lares dicti fuerunt, quòd in ædibus omnia tuta præstarent, hoc est conseruarent, & tuerentur. *Ouid. 5. Fastor.*

Præstitibus Matæ Laribus videre Calendæ: Aram constituit, par uaque signa Deum. Vouerat illa quidem *Curius*, sed longa vetustas Destruit: & laxo longa senectâ nocet. Causa tamen positi fuerat cognominis illis, Quòd præstent oculis omnia tuta suis.

[ Præstinguo: *Plautus Mil. sc. 1. a. 1. v. 4. (vt) oculorum præstinguo aciem in acie hostibus.* (id est oculis hostium tenebras offundat.) Ibi præstinguat, legunt omnes docti, *Nonius, Lambinus, Passerat.* & alij. Male itaque vulgarij *Calepini*, & dictionaria, legunt præstringit, in hoc *Plauti* loco. Vide infra, præstringo. ]

Præstigiator, oris, Dicitur qui circumstantibus ita oculorum aciem præstringit, vt non aduertat dolum: qui & præstigator vocatur. { *עצמא. עזמא. עצמא. עצמא.* GAL. *loueur de passe passe, bateleur, iocier.* ITAL. *Giocolatore.* GERMAN. *Ein geschwindeer Gauckler. Ein betrieger der augen.* HISPAN. *El que juega de passapassa.* ANGLIC. *A iugler.* { *Plaut. in Pæn.* Præstigiator hic quidem *Pænus* probus est. [ Nescio quis præstigiator hanc frustratur mulierem. *Plaut. Amph. Ibid.* præstigiator aut veneticus hanc excantat tibi familiam. *Idem Aul. sc. 3. a. 4.* Ego pol præstigiator miseris te accipiam modis. *Senec. epist. 45.* præstigiatorum calculi. ]

Præstigiatrix, scemininum, quo vtitur *Plaut. in Amph.* { *עצמא. עזמא. עצמא. עצמא.* } Aut pol hæc præstigiatrix mulier multo maxima est, &c.

Præstigiæ, arum, Incantationes, delusiones, cuiusmodi sunt quæ manuum quadam dexteritate alia apparent quam re vera sunt. { *עצמא. עזמא. עצמא. עצמא.* GAL. *Enchanteries & abuse mens, & ioux de passe passe.* ITALIC. *Incantesimi, inganni de giuocolieri che fanno parere vna cosa che non è.* GER. *Urtelcy geschwind gaud. ispoll. Wzauberung oder zauberen. Geschwinde griff vnd tend d'ardch wische auch die augen betrogen werden.* HISPAN. *Los juegos de passapassa.* ANG. *Delusions or deceites, as iugling castes, which mak things to seme that be not.* { *Gell. cap. 15. li. 6.* In disciplinis tanquam præstigiis mirificus. *Quintilian.* Huius præstigiæ plausum. ]

[ Accipitur inde sumpta translatione pro quauis fraude & impostura. *Plaut. in Capt.* Opera quæ fuerent, aperta sunt: patent præstigiæ. *Cic. pro Rabirio Posth.* Illinc omnes præstigiæ illinc, inquam, omnes fallaciæ, omnia denique ab his nummorum argumenta nata sunt. *Idem 4. Acad.* Ne ab iis quæ clara sunt ipsa per sese, quasi præstigiis quibusdam, & captionibus depellamur.

Præstigiolosus, *עצמא. עזמא. עצמא. עצמא.* qui præstigiis eludit. *Gellius lib. 8. cap. 10.* Descriptio cum Grammatico quodam præstigiolo. [ *Idem Gell. cap. 14. lib. 7.* Præstigiolum genus dicendi. ]

Præstino, stinas, penult. cor. Antiqui idem erat quod emo. { *עצמא. עזמא. עצמא. עצמא.* GAL. *Acheter.* ITA. *Comperere.* GERMAN. *Kaufen.* HISPAN. *Comprare.* ANGL. *To bie.* [ Præstinare, à præ & stenare, siue tenare, & tenere, Retenit. *Vide Annotasa Passeratij ad sc. 2. a. 1. pseudoli Plaut.* ] *Plaut. Epid.* Vt & præstines argento priusquam veniat filius. *Idem Pseu. [sc. 2. a. 1.]* Ego eo in maclulum, vt piscium quicquid est pretio præstinem. *Idem Capt. sc. 3. a. 4.* *Iubén* annon iubes astitui aulas, patinas elui, Alium pisces præstinatum abire. [ id est emptum. ]

Præstituo, is, Prius statuo, præscribo, prædestino. { *עצמא. עזמא. עצמא. עצמא.* GAL. *Ordonner, assigner.* ITAL. *Ordinare, assignare, determinare.* GERMAN. *Vorbestimmen, zuet ansetzen.* HISPAN. *Establecer de antes.* ANG. *To appoynt before, o ordeine.* { *Ouidius,* dii summum præstituerent diem. *Cic. 3. Ver.* Diem præstitui operi faciundo *Cal. Decemb.* [ *Plaut. pseud. [sc. 1. a. 1.]* Ei rei dies hæc præstituta, proxima Dionysia. *Liu. lib. 3. ab Vrbe.* Ad præstuturum diem venire. ]

Præsto, as, stitu, stitum, & statutum: vnde & præstaturus; [ passum apud *Linium.* ] multiplicem in oratione vsum habet, variæque significationes. Nonnunquam enim idem est quod antecellere, præcellere, excellere. { *עצמא. עזמא. עצמא. עצמא.* GAL. *Valoir mieux, estre plus excellent, outrepasser.* ITAL. *Eccedere, esse da più.* GERMAN. *Vorstellen, oder vbertreffen.* HISPAN. *Tener excellencia ex algo.* ANGL. *To be in greater price and estimation.* ] In qua significatione æquè & cum datiuo, & cum accusatiuo iungitur. *Cic. de Orat.* Maiores nostri cæteris gentibus iustitia præstiterunt. *Idem 1. Offic.* Difficile est quum præstare omnibus cupieris, seruare æquitatem, id est quum cupieris inter omnes eminere, potentiaque omnibus antecellere. *Idem de Inuentione.* Zeuxis in muliebri corpore pingendo multum reliquit præstabat. [ *Linii lib. 3. ab vrb.* Agite iuuenes præstare virtute peditem, vt honore atque ordine præstatis. ] *Quintil. libr. 1.* Præstat tamen ingenio alius alium. *Virg. II. Æneid.* vel magnum præstet Achillem. Quandoque solo ablatiuo contentum est eius rei qua quis excellit. *Sallust. in Catil.* Primum omnium qui vbique probro atque petulantia maximè præstabant. *Cicer. de Orat. P. 1. stratus literis, doctinaque præstitit.* *Cicer. lib. 1. Offic. Quorum*



Quorum verò patres, aut maiores aliqua gloria præstitissent, ij student plerumque in eodem genere laudis excellere. *Illud verò Salustij*, Omnes homines qui sese student præstare cæteris animantibus: quidam sic interpretantur, Qui cupiunt sese præstantiores reddere cæteris animantibus. Quamquam non absurdè sic accipi potest, vt accusatiuis sese à fronte verbi infirmitati reguntellatur: vt sit lentus, Qui student vt ipsi præstent cæteris animantibus. ¶ Quandoque præstare ponitur pro cautionem dare: (vt planius dicamus) est rei al cuius exitum in se recipere, siue alienæ culpæ dispendium velle luere, vt quom dicimus, Præstare euentum, Præstare alienum promissum, quod est alienum promissum in se recipere, & quasi proprium esse, velle satisfacere. *Cicero*, *de Officiis*, *de Senectute*, & est verbum Iureconsultorum, apud quos frequentes sunt huiusmodi locutiones, Præstare dolum, Præstare culpam alienam, Præstare noxam, & alia consimiles. [*Gellius cap. 4. lib. 3.* Serui quorum nomine nihil præstabat venditor Pileati venum ibant.] *Cic. lib. 3.* Quicquid esset in prædio vitij, id statuerunt si venditor sciret, nisi nominatim dictum esset præstare oportere. Sic dicimus, præstare aliquem, quod est prædem esse pro aliquo, & periculum quod ab eo timeretur in se recipere.

¶ Quandoque pro implere, perficere. *Cic. 3. Offic.* Si autem non omne dictum præstandum est, quod dictum non est, id præstandum putas? *Cicero*, Emptorem indemnem præstare oportet. [*Sueton. in Tiber. cap. 24.* Cæteri (Imperatores) quod polliciti tardè præstant: Tu quod præstas tardè polliceris.]

¶ Quandoque beneficium dare. *Plin.* Plura hic mihi præstitit, quam parentes. ¶ Quandoque pro cauere, & providere ne quid accidat. *Cic. Torquato*, Simus igitur ea mente, quam ratio & veritas præscribit, vt nihil in vita nobis præstandum præter culpam putemus: eaque quom careamus, humana omnia placatè, ac moderatè feramus. Nant præstare culpam dixit, pro cauere nequid culpa nostra accidat. ¶ Quandoque re ipsa perficere siue persolvere. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* ANGL. *To do or performe.*] [*Senec. cap. 17. ad Polyb.* Præstare iusta. (id est, solvere, persolvere.)] *Cicero*, Et quoniam præstitimus, quod debemus moderatè quod euenit, feramus. [*Laetant. lib. 4.* Homines malant exempla, quam verba: quia loqui faciliè, præstare difficile.]

¶ Quandoque pro tribuere. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* ANGL. *To do or performe.*] [*Senec. cap. 17. ad Polyb.* Præstare iusta. (id est, solvere, persolvere.)] *Cicero*, Et quoniam præstitimus, quod debemus moderatè quod euenit, feramus. [*Laetant. lib. 4.* Homines malant exempla, quam verba: quia loqui faciliè, præstare difficile.]

¶ Quandoque pro tribuere. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* ANGL. *To do or performe.*] [*Senec. cap. 17. ad Polyb.* Præstare iusta. (id est, solvere, persolvere.)] *Cicero*, Et quoniam præstitimus, quod debemus moderatè quod euenit, feramus. [*Laetant. lib. 4.* Homines malant exempla, quam verba: quia loqui faciliè, præstare difficile.]

¶ Quandoque pro tribuere. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* ANGL. *To do or performe.*] [*Senec. cap. 17. ad Polyb.* Præstare iusta. (id est, solvere, persolvere.)] *Cicero*, Et quoniam præstitimus, quod debemus moderatè quod euenit, feramus. [*Laetant. lib. 4.* Homines malant exempla, quam verba: quia loqui faciliè, præstare difficile.]

¶ Quandoque pro tribuere. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* ANGL. *To do or performe.*] [*Senec. cap. 17. ad Polyb.* Præstare iusta. (id est, solvere, persolvere.)] *Cicero*, Et quoniam præstitimus, quod debemus moderatè quod euenit, feramus. [*Laetant. lib. 4.* Homines malant exempla, quam verba: quia loqui faciliè, præstare difficile.]

¶ Quandoque pro tribuere. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* ANGL. *To do or performe.*] [*Senec. cap. 17. ad Polyb.* Præstare iusta. (id est, solvere, persolvere.)] *Cicero*, Et quoniam præstitimus, quod debemus moderatè quod euenit, feramus. [*Laetant. lib. 4.* Homines malant exempla, quam verba: quia loqui faciliè, præstare difficile.]

¶ Quandoque pro tribuere. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* ANGL. *To do or performe.*] [*Senec. cap. 17. ad Polyb.* Præstare iusta. (id est, solvere, persolvere.)] *Cicero*, Et quoniam præstitimus, quod debemus moderatè quod euenit, feramus. [*Laetant. lib. 4.* Homines malant exempla, quam verba: quia loqui faciliè, præstare difficile.]

¶ Quandoque pro tribuere. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* ANGL. *To do or performe.*] [*Senec. cap. 17. ad Polyb.* Præstare iusta. (id est, solvere, persolvere.)] *Cicero*, Et quoniam præstitimus, quod debemus moderatè quod euenit, feramus. [*Laetant. lib. 4.* Homines malant exempla, quam verba: quia loqui faciliè, præstare difficile.]

¶ Quandoque pro tribuere. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* ANGL. *To do or performe.*] [*Senec. cap. 17. ad Polyb.* Præstare iusta. (id est, solvere, persolvere.)] *Cicero*, Et quoniam præstitimus, quod debemus moderatè quod euenit, feramus. [*Laetant. lib. 4.* Homines malant exempla, quam verba: quia loqui faciliè, præstare difficile.]

¶ Quandoque pro tribuere. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* ANGL. *To do or performe.*] [*Senec. cap. 17. ad Polyb.* Præstare iusta. (id est, solvere, persolvere.)] *Cicero*, Et quoniam præstitimus, quod debemus moderatè quod euenit, feramus. [*Laetant. lib. 4.* Homines malant exempla, quam verba: quia loqui faciliè, præstare difficile.]

¶ Quandoque pro tribuere. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* ANGL. *To do or performe.*] [*Senec. cap. 17. ad Polyb.* Præstare iusta. (id est, solvere, persolvere.)] *Cicero*, Et quoniam præstitimus, quod debemus moderatè quod euenit, feramus. [*Laetant. lib. 4.* Homines malant exempla, quam verba: quia loqui faciliè, præstare difficile.]

¶ Quandoque pro tribuere. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* ANGL. *To do or performe.*] [*Senec. cap. 17. ad Polyb.* Præstare iusta. (id est, solvere, persolvere.)] *Cicero*, Et quoniam præstitimus, quod debemus moderatè quod euenit, feramus. [*Laetant. lib. 4.* Homines malant exempla, quam verba: quia loqui faciliè, præstare difficile.]

¶ Quandoque pro tribuere. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* ANGL. *To do or performe.*] [*Senec. cap. 17. ad Polyb.* Præstare iusta. (id est, solvere, persolvere.)] *Cicero*, Et quoniam præstitimus, quod debemus moderatè quod euenit, feramus. [*Laetant. lib. 4.* Homines malant exempla, quam verba: quia loqui faciliè, præstare difficile.]

¶ Quandoque pro tribuere. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* ANGL. *To do or performe.*] [*Senec. cap. 17. ad Polyb.* Præstare iusta. (id est, solvere, persolvere.)] *Cicero*, Et quoniam præstitimus, quod debemus moderatè quod euenit, feramus. [*Laetant. lib. 4.* Homines malant exempla, quam verba: quia loqui faciliè, præstare difficile.]

accendere cantu. *Cic. de Amic.* Quo mortuo me ad Pontificem Scæuolam contuli, quem vauum nosti: & ciuitatis & ingenio & industria præstantissimum audeo dicere. [*Quintilian.* Præstantissimo animo suscipere mortem, (id est fortissimo) sicut infra, præstantia animi.]

Præstantia, & Excellentia, ab adiectiuo præstans, quod insignem vel excellentem significat. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* GALLI. Excellence. ITAL. Grandezza, excellenza. GERM. A. *Buttressheit* / *aufbund*. HISP. *Excelencia*. ANGL. *Excellencie*.] *Cic. de Amic.* Fructus enim ingenij & virtutis omnique præstantiæ tum maximus accipitur, quò in proximum quenque conferretur. *Idem 1. Offic.* Nobis autem personam imposuit ipsa natura, magna cum excellentiæ præstantiæque animantium reliquorum. *Gell. lib. 1.* Scitè, subtilitèrque ratiocinatum Pythagoram philosophum dicit in repetenda, modulandaque status, longitudinisque eius præstantia. *Plin. lib. 11. cap. 3.* Tentauere gentes ad se transferre propter remediij præstantiam. [*Quintilian.* Præstantia animi, mox constantia, Item fiducia.]

Præstatio, Solutio. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* GAL. Excellence. GAL. Redditiõ, quand on rend & baillie ce à quoy on est tenu. ITAL. Restitucione, essodare. GERM. A. *Entfung* / *erlegung*. HISPAN. *Obra de dar*, *rendimiento*. ANGLIC. *Perfourming*, *payment*.] *Plaut. de Legat. iij. l. Si plures gradus.* Itaque quis velit non omnes heredes onerare legatorum præstatione, &c.

Præstabilis, & Excellens. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* GAL. Excellent. ITAL. Excellence. GERM. *Buttressheit* / *fortuandig*. HISPAN. *Cosa de grande excellencia*, *excellente*. ANGLIC. *Excellent*.] *Gell.* Chilo præstabilis homo sapienter. *Cic. de Amic.* Vos autem hortor, vt ita virtutem locetis, sine qua amicitia esse non potest, vt ea excepta nihil amicitia præstabilis esse poteris. *Idem 1. de Finibus*, Quem tandem hoc statu præstabiliorem, aut magis expectandum possumus dicere? *Idem de Oras.* Summè autem res erant aut magnitudine præstabiles, aut nouitate primæ, aut genere ipso singulares: neque enim parum, neque vitata, neque vulgares, admiratione, aut omnino laude dignè videri solent. *Idem de Senectute.* Nil mente præstabilius natura homini dedit. *Apud eundem*, præstabilis virtus, præstabilis dignitas.

Præstoris, *ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν*. Præbitor. *Apuleius in Hermetis Asclepio*, Sicuti enim Deus omnibus speciebus, vel generibus, quæ in mundo sunt, distributor dispensatorque est bonorum, id est sensus animæ & vitæ: Sic & mundus præstoris est & tributor omnium, quæ mortalibus videntur bona.

Præsturo, præstauras, præstruo. *Diomedes Grammaticus lib. 7.* Secundo verò suo vsu, materiam præstaurat primæ dicenti.

Præsto, siue aduerbium loci sit, vt quidam volunt: siue nomen indeclinabile, vt aliis placet, idem serè est quod præsens, siue in promptu, & coram: iungiturque soli verbo substantiuo sum, & nonnunquam eius composito adsum. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* GAL. Present, tout prest. ITAL. Presente. GERM. *Gegen wirtig* / *odet zugegen*. HISP. *Cosa presente y efficace*. ANGL. *Present or in readness*.] *Cic. 3. Verr.* Quadruplatores ad fretum præsto fuerunt. *Terent. Eunuch.* Præsto adsum. *Cic. de lege Agrar.* Te volo curare vt mihi summopere præsto sis auxiliamque adducas: dum eos agros quos tuo labore cepisti, ego mea lege vendam. ¶ Accipitur aliquando Præsto esse, pro auxilio esse, siue operam suam alicui præstare. *Idem pro Muræna*, Ius ciuile didicisti multum vigilauit, laborauit, multis præsto fuit. ¶ Item præsto esse, significat aduenire, siue comparere. *Autor ad Herenn.* Hirundines æstiuo tempore præsto sunt: hyeme pulcæ recedunt. [*Plaut Menach. sc. 6. a. 5.* Ibo ad med eum, præsto ero: illic eum venietis, (inquit herus seruis.)] *Ibidem*: Hero vt omnibus in locis præsto sum. *Idem Asin. sc. 2. a. 2.* Dixeram me domi præsto fore.]

Præstolator, penult. prod. aris, Manco vel expecto. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* GAL. Attendre. ITAL. *Aspettare*. GERM. *Wuff etnem warten*. HISP. *Eperar lo que hade venir*. ANGL. *To tary or abide for*.] *Festus*, Præstolari is dicitur qui ante stando ibi quò venturum excipere vult, moratur, *Plautus*, Dum eum domi præstolor adolecens aduenit. *Idem Trucul.* Sed quid hæc hic aurem tandiu ante ædes stetit? nescio quem præstolata est. *Terent. Eunuch.* Quem præstolare Parmeno hic ante ostium? *Cæsar. 2. bell. Ciuil.* Huius aduentum, L. Cæsar filius cum decem longis nauibus præstolans, &c. *Cic. 2. in Catil.* datiuo iunxit, Qui te ad forum Aurelium præstolarentur.

Præstringo, is, xi, ctum, Antèstringo, præligo, obuincio. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* GAL. Serrer de pies & estreindre. ITA. *Chiader forte*, *stringere*. GERM. *Worn*, *insamen stricken* / *wol anstreffen*. HISPAN. *Estrenir* / *apretar fuertemente*. ANGL. *To bind fast*.] *Sat. 3. Syl.* Ille tuis toties præstringit tempora fertis.

¶ Interdum idem est quod obtenebrare, interprete Nonio, vt Præstringere aciem oculorum, Præstringere visum. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* Plaut. in *Milii. sc. 1. a. 1. v. 4.* Præstringit oculorum aciem in acie hostibus. (Hic non præstringit, sed præstringuat, legitur Nonius, Lambinus, & alij docti: Atque idem significare hic præstringuo, quod præstringo, pleribus docet Lambin. in *Horat. Epist. 1. lib. 2. c. 9.* in *Plaut. Milii. sc. 1. a. 1. v. 4.* Vide supra Præstringuo.)] *Autor ad Herennium lib. 1.* Existimat se gemmæ nitore, & auri splendore omnium aspectus præstringere. [*Senec. cap. 12. de Consol. ad Polyb.* Præstringet eius fulgor tuos oculos.] ¶ Interdum idem est quod seuter attingere, & paucis percurrere. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* *Cic. 7. in Verr. vt citat Nonius*, Ignoscite: rei magnitudo me breuiter præstringere atrocitatem criminis non finit.]

¶ Nonnunquam idem est quod radere, *Nonio interprete*, & transeundo attingere. *Cic. in Philipp.* Aratri vomere portam Capræ penè perstringit. ¶ Interdum idem est quod hebetare, siue obtundere. [*ἰσχυρὸν ἡσχυρὸν ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν* ANGL. *To dash the eyes*.] vt Præstringere aciem







**GAL.** Qui tout premierement fait son operation. **ITAL.** Che opera subito. **GERMA.** Das ist wegs oder also bar trefstlig ist. **HISP.** Cosa que obra luego son dilacion. **ANGL.** That hath a present operation and working. } vt, Præsentanei boleti, apud Senec. E. pif. lib. 15, qui citò enecant. **Plin. lib. 91. cap. 31.** Præsentaneum remedium ad dentium nobiles firmandos. **Idem l. 24. cap. 1.** Ferulæ alinis gratissimæ sunt in pabulo : cæteris verd iumentis præsentaneo veneno. qua de causa id animal Libeto patri assignatur, cui & ferula. [**Suet. in Neron. cap. 13.** **Gell. l. 4. l. 6.** Præsentaneum venenum.]

**Præsentarius, a, um,** Quod præsens est, & in numerato : vt Præsentaria pecunæ. **Plaut. in Most. sc. 1. a. 3.** Vbi id erit factum, ad me argentum petito præsentarium. **Idem in Pæn.** Quia aut um postulat præsentarium.

**Præsumo, is,** Prius sumo. } **GALLI.** Prendre aupaauât. **Præsumere.** **ITA.** Presumere, prendere auaant. **GERMA.** Vorhin nemmen. **HISP.** Temar antes, presumir. **ANGL.** To presume or tak before. } **Plin. lib. 36.** Theophrastus autor est, potores in certamine bibendi præsumere farinam eius. } **Quintilian.** Præsumere partes Iudicis. **Idem :** Maledicentibus præsumenda patientia malè audiendi. } **Præsumere animo est prælagire,** **æprouâ.** **Valer. Max. lib. 1.** Amis cum collega sub Cinna dissidens, præsumpsit animo, ea re significari exitum suum. Præsumere item significat apud Iuriconsultos, ex verisimilibus argumentis & coniecturis existimare. Vnde præsumptio, existimatio, quæ ex verisimilibus coniecturis ducitur, de qua in Rubrica, de probatione & præsumptione.

**Præsumptus, pra, prum,** participium. **Sil. lib. 5.** Ipsa suis manibus præsumpta piacula mittens. } **GALLI.** Prins aupaauant, anticipé. **ITA.** Preso auanti. **GERMA.** Vorhin genommen. **HISPAN.** Tomado antes. **ANG.** Taken before. } Præsumpta opinio, est quæ vulgò dicitur Præsumptio. } **Senec. cap. 7. de Consol. ad Maritiam.** } **Quintil. lib. 2. ca. 17.** Nihil inuidia valeat, nihil gratia, nihil opinio præsumpta, Apud Tacitum, Præsumpta suspicio, pro eodem dicitur. **Budæo scilicet.**

**Præsumptio, Præacceptatio, anticipatio.** } **GALLI.** Presomtion, anticipation. **ITAL.** Presunzione, anticipazione. **GER.** Ein vermessenheit. **HISPAN.** Aquella obra de tomar antes. **ANG.** Preuenting or taking before. } **Plinius Iunior in Epistola ad Paulum.** Ego beatissimum existimo eum qui bonæ ac integræ famæ præsumptione persequitur, certè quæ posteritatis cum futura gloria viuit. Apud Rhetores præsumptio dicitur, quum id quod in aduersarij causa, vel in Iudicis opinione contrarium nobis esse, aut forte arbitramur, præoccupamus dicere, & cum ratione dissoluere. **Quintilianus lib. 9.** Mùè verò in causis valet præsumptio, quæ præcipue processio conuenit. Apud Iuriconsultos præsumptio est opinio ex verisimilibus signis ducta: quam Cicero videtur existimationem appellare. **Verrin. 5.** In hoc genere, inquit, facilius est existimatio, quàm reprehensio: ideo, quòd eum qui hoc facit, auaum postumus existimare, criminem in eo constitucere non tam facile postumus.

**Præsumptum, Præsumptio, siue præsumpta opinio.** **Vlpian. D. lib. 21. Tit. 1. l. 33.** Qui mancipia vendunt, nationem cuiusque in venditione exprimere debent, Præsumptum etenim est quosdam seruos bonos esse, qua ratione sunt non infamata.

**Præsumo, is, præsumi, sumum.** Antè suo. } **GALLI.** Coudre au deuant ou par deuant. **ITAL.** Cucire auanti. **GERMA.** Voran etwas fiden oder buogen. **HISP.** Coser antes. **ANGLI.** To sowe before. } **Plin. lib. 12. cap. 19.** Consecrant furculos longitudine bintum cubitorum: mox præsumunt recentibus cornis quadrupedum ob id interemptorum, vt his putrescentibus verum culi lignum erodant, & excauant corticem tutum amantidina. Hacta præsumta folijs. **Quintilianus l. 11. Metamorph.** Quæ folijs præsumtam notam siue vulnere fecit.

**Prætego, gis, pen, cor.** Præuelo, antè tego. } **GALLI.** Couvrir. **ITAL.** Coprire. **GER.** Berdecken. **HIS.** Cubrir. **ANG.** To cover or hide. } **Laëtantius lib. 5.** Tum vitæ sua capillis, & pallio & (quod maximum est velamentum) diuinitis prætegebat.

**Prætendo, is, antè tendo, oppono.** } **GALLI.** Mettre & tendre au deuant, pretendre. **ITAL.** Porre innanzi. **GERMA.** Surspinnen, vor surstrecken. **HIS.** Poner delante. **ANGLI.** To pretende, to put or stretch a thing before an other. } **Virgil. 9. Æneid.** & Marti prætereendere muros. } Quandoque ponitur pro præfero. **Virgilius 4. Georg.** fumòsque manu prætereendere sequaces. } Quandoque pro præmonstro, exhibeo. **Cic. 1. Offic.** Priuatum autem oportet æquo & pari cum civibus iure viuere, neque submissum, & ab ectum, neque se offerentem prætereendere. } Quandoque pro prætereo. **Virg. lib. 1. Georg.** riuos deducere nulla Religio vetuit, segeti prætereendere sepe. } **Laëtantius per translationem l. 4. dixit.** Ne si fuisset alienigena iustam possent excusationem de lege prætereendere, id est allegare. [**Senec. cap. 16. de Consol. ad Hel.** Prætereendere muliebrem nomen ad obtinendum dolorem. **Suet. in Tib. cap. 10.** Prætereendere requiè laborum. **Ibidem cap. 40.** Prætereendere causam professionis. Prætereendere titulum belli. **Liu. lib. 7. d. 4.** Prætereendere cum audisset tenue litus esse. **Item,** Prætereendere decretum; **Liuius lib. 9. d. 4.** Et **Suet. in Claud. cap. 20.** Inter prætereenda foribus vela se abdidit.] } \*Prætereendus, Participium. **Seneca in Hippol.** Veste prætereenda lacrymas coortas Obtegis.

**Prætener, a, um,** Valde tener. } **GALLI.** Fort tendre. **ITALI.** Molto tenero. **GERMA.** Gar jact. **HISPAN.** Muy tierno. **ANG.** Very tender. } **Plin. l. 22. cap. 23.** Similis & nomine & effectu: sed alia est capnos, fruticosa, prætereenda folijs eorrandi.

**Præterito, as,** Prius tento. } **GALLI.** Tenter premier, ta-

ster, aller à tastons. } **Sonder, & toucher avec la main, fouiller.** } **ITAL.** Tentare manzi. **GERMA.** Vorhin versuchen. **HISPAN.** Tontare de primero. **ANGLI.** To essay before. } [**Suet. in August. cap. 35.** Ne admissum quidem tunc quemquam Senatorum, nisi solum, & præterito sinu. **GAL.** Sans auoir premierement sondé, & regardé s'il portoit rien en son sein dont il le peust offenser. **Idem in Claud. cap. 39.** Neque ægrem quemquam visitauit, nisi explorato prius cubiculo, culcitricæ, & stragulis præteritatis & excussis. ] **Tibullus lib. 1. Eleg. 1.** Et pedibus præterit iter suspensa timore. **Quint. 5. Metamorph.** Calliope querit las præterit pollice chordas. **Miseri cordiam iudicis præteritare. Quintil. lib. 4.** Sed quid in egressu parcius & modestius præteritanda est iudicis misericordia. **Cic. 2. de Orator.** Idcirco tota causa præteritata atque perspecta, locis omnibus inuentis atque instructis, considerandum est quo principio sit vtendum. Præteritata in emendationibus legitur Aldi Manutij, & recentiorum omnium.

**Præteritatus, us,** penultima producti. Actus ipse præteritandi. } **GALLI.** Essay aupaauant, tastement. **ITAL.** Tastamento, essaggiamento. **GER.** Das vor versuchen/ mit angriffen. **HISPAN.** Obra de tentar de primero. **ANG.** An essaying before. } **Plin. lib. 11. cap. 37.** Cochleis oculo um vicem cornicula bina præteritatu adimplent. } **aliàs præteritata.** }

**Præteritui, Valde tenuis.** } **GALLI.** Fort tenere & delié. **ITAL.** Molto tenue, molto estenuato. **GERMA.** Gar sehr ond dünn. **Item,** Gar schmal. **HISPAN.** Muy delgado y foil. **ANGLI.** Very thinne, slender or small. } vt, Fila præteritua, apud **Plin. lib. 11. cap. 15.** Mel thymosum non coit, & tactu præteritua fila mittit. **Idem lib. 8. cap. 50.** Solentiam eius animalis Mutianus visam sibi prodidit in ponte præteritui, duabus obuiis eduersò. **De capris.**

**Prætepeo, es, ui,** Antè tepeo. } **GALLI.** Estre tiede aupaauant. **ITAL.** Esser prima tepida. **GER.** Vorhin warmt sich/ oder taunt sein. **HISPAN.** Entibiarse de primero. **ANG.** To be warme. } **Quintilianus 2. Amor.** Mollis in obsequium, facillitè rogantibus esset, Si tuus in quavis prærepuisset amor.

**Præter, præpositio,** à præ deducta, quemadmodum ab in, inter : & à sub, subter. } **MIN.** πρὸ, ὑπο. **GALLI.** Outre, fors, excepté. **ITALI.** Eccetto, fuorchè. **GERMAN.** Vor genoumen/ weder als in, one. **HISPAN.** Secando, circa, sin. **ANGL.** Except. } Et modò separatur, modò componitur. Separata vim excipiendo habet, & semper accusatiuo iungitur. **Cic. lib. 1. Epist.** Amicum ex Consulibus neminem tibi esse video, præter Lucullum. **Idem pro Cluentio,** Omnibus sententis præter vniam, Scamander condemnatus est. } Aliquando significat vltra. **Quintil.** Multa erant præter hæc, quæ obuii meritò potuissent. **Plin. lib. 10.** Præter hominem somnare equos, canes, boues, pecora, capras, palam est. } **Plaut. Amphitr.** Præter me alteram faciam vt offendas domi. } **Sosiam seruum tuum.** } Aliquando significat antè. **Cicer. 3. Verr.** Serui præter oculos Lollij hæc omnia ferebant. } **Senec. cap. 10. de Consol. ad Polyb.** Præter oculos transeunt funera. **Idem cap. 11. de Tranquill.** Toties præter limen exequias immaturas fax præcessit, **Idem cap. 9. de Consol. ad Mart.** Præter domum ducuntur exequiæ (id est iuxta, siue antè.) **Ouid. 3. Fast.** Donaque cum videat præter sua lumina ferri multa, **Plaut. psoud. sc. 2. a. 1.** Si eras solus præter alios, (id est antè alios vt supra) **Plaut. Asin. sc. 2. a. 5.** Præter alios cum rata sui frugi. }

Legitur & pro sine, dixit **Sallustius,** Præter rerum capitulum condemnatos. } Aliquando contra. } **Torent. in Andr.** Præter ciuium morem atque legem. } Præter aliquando aduerbium est pro præterquam. **Collumella lib. 3. cap. 2.** Omnis incommodi patientes præter caloris, **Budæus.** } Præter hac apud **Plautum** sæpius legitur pro posthac. **In Rud.** Si præter hac tu verbum faxis hodie, &c. } Præter modum, idem est quod supra modum. **Cic. de Diuinat.** Lacus Albanus præter modum creuit. **Idem 5. Tuscul.** Aristides expulsius est patria, quòd præter modum iustus esset. In compositione transituum vel præteritionem significat. Componitur autem cum dictione incipiente ab e : vt prætereos, vt præterfluos, vt prætergediorum, vt prætermitto, vt præteruolo. } **Præter pro iuxta.** **Sueton. in August. cap. 16.** Præter locros. **Idem in Caligul. cap. 36.** Præter pedes (id est iuxta. **Liu. lib. 6. d. 4.** Via quæ præter calchidem fert.)

Præter spem, παράσπινδα, significat ex insperato, præter opinionem, ex inopinato, vel contra spem, contra opinionem. } **Plaut. in Merca.** Præter spem salua sumus. } \*Præter, pro Insuper. **Plin. lib. 8. cap. 12.** Equo ferè, qui homini morbi, prætereque vesicæ conuersio. **Idem lib. 9. cap. 2.** Et vera sit vulgi opinio quicquid nascatur in parte naturæ vlla, & in mari esse, prætereque multa quæ nusquam alibi.

**Præterago, gis, ere,** Cogo, vltierius ire, prætereire. } **GALLI.** Mener ou passer outre. **ITAL.** Menare, far passare oltra. **GERMAN.** Surretzen. **HISPAN.** Gutar, confirennir de passar allende. **ANGL.** To compell to go further. } **Horat. 1. Epist. 15.** Mutandus locus est, & diuersoria nota Præteragendus equus: hoc est agendus est equus præter diuersoria nota, id est vltra: quod equi inuitissimi solent facere.

**Præterbitto, ras,** penult. correpta, frequentatiuum à prætereio, Quasi præterito, interposito b. } **GALLI.** Paster outre. **ITAL.** Passare oltra. **GER.** Dift fargon. **HIS.** Paster allende. **ANGLI.** To passe ouer o beyonde. } **Plaut. in Epid.** Cave præterbites vllas ædes quin roges, Senex hic vbi habitat Periphances Platenius? Apud comicos receptius est hoc verbum quam apud Oratores.

**Præterduco, præterducis, pen. prod.** præterductum, præterducere, Antè duco, vel vltra duco. } **GALLI.** Mener outre. **ITAL.** Menare oltra. **GERM.** Surfuren/ oder von dannen führen. **HIS.** Fuiar allende. **ANG.** To bring or leede ouer or beyonde. }



Plantus in Milite [sc. 1. a. 1.] Ut te hodie quasi pompam illuc præterducam. Ita ediuo Lambini, quam sequitur passerat. ut te hodie quasi pompam illuc præterducam.]

Præterea, ducibium est, ex præpositione præter, & pronomine ea, compositum, Insuper, vel ad hæc. { ΠΥ ἄλλοι. ἀεὶ. ἀεὶ. ἀεὶ. GAL. Outre ce, d'auantage. Ita Olivo accid. GER. Über das oder über das hinaus. Allende de joo. ANG. Moreover further more. } Cic. in Epist. Nam & in omni genere prudentiam tuam mihi exposuit, & præterea mihi non ignotam in consuetudine suauitatem tuam adiunxit, præterea summam erga se liberalitatem. Idem pro Cornelio Balbo, Sed nos postulum & huius ciuitatis esse & cuiusvis præterea. Virg. 11. Æneid. Si duo præterea tales Italia tulisset Terra viros. [Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. Filium meum mihi redde mihi præterea vnum nummum ne duis. Quinilian. Præterea tu semper in libertos Caesaris dicis stomachantis.] Accipitur nonnunquam pro postea, siue posthac. Ita. Virg. 2. Æneid. & quisquam nomen Iunonis adoret Præterea, aut supplex aris imponat honores? [Plaut. Men. sc. 1. a. 2. Operam præterea nunquam sumam, (id est amplius & postea:) Vide præter hæc, siue præter hæc, infra.]

Prætereō, is, iui, & rij: præteritum, Ultra eo, prætergredior. { ΠΥ ἄλλοι. ἀεὶ. ἀεὶ. ἀεὶ. GAL. Passer outre. Ital. Trapassare, passare oltra. GERM. Durch gehen, surubergon. HISP. Trapassar, passar allende. ANG. To passe ouer or beyonde. } Terentius in Eunuch. Dum hæc repeto, imprudens villam præterij. Ouid. 3. de Arte, Nec quæ præterit, rursum reuocabitur vnda: Nec quæ præterit hora redire potest. Virg. 3. Geor. equum rapidus sol Nondum hyemem contingit equis, iam præterit æstas. [Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Quarum odore præterire nemo pistrinum potest. Idem Aul. sc. 4. a. 3. Hunc non autem præterire quia consistam & colloquar. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Cum te delicta notantem præterij toties irrequietus eques. Idem lib. 5. Fast. Me quoque Romani præteriere patres. (id est obliui sunt mei. Idem Eleg. 1. l. 2. Trist. Multaque præteriti verba pudoris habet, (an antiqui, an violati?) Ouis. 5. Fast. Abluc præteriti perfida verba fide.]

¶ Ponitur aliquando pro effugere, vitare. Terent. in Heec. Nescis quid mali præterieris, qui nunquam es ingressus mare.

¶ Præterire aliquid, per metaphoram dicimur quum nullam eius faciemus mentionem. Cic. de prouin. Consul. Omitto iurisdictione in libera ciuitate contra leges, Senatûque consulta: cædes relinquo, libidines prætereō. Ouid. 6. Fast. Cætera iam pridem didici iuuenilibus annis, Non tamen idcirco prætereunda mihi. Præterire silentio aliquid, idem. Præterit me hæc res, id est ignoro.

¶ Ponitur aliquando præterire pro antecellere, vincere. Varro 1. de Rust. cap. 1. Hos nobilitate Mago Carthaginensis præterit Pœntica lingua. Hinc tempus præteritum, quod iam non est, sed elapsum est. ΠΥ ἄλλοι. ἀεὶ. ἀεὶ. ἀεὶ. Cic. de Senec. Tempus præteritum nunquam reuertitur. Præteriti, dicuntur extincti. Propert. lib. 2. c. 14. Fas est præteritos semper amare viros.

¶ Item Præteriti dicuntur qui in penione magistratum repulsam tulerunt, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς. L. Iulius lib. 4. d. 4. Præteriti senatores.]

¶ Filium fratris præterire, pro Nihil ei in testamento relinquere. Cic. 2. Philip. Vide quàm te amarit is, qui albus atque ueris ignorans, fratris filium præterit Qu. Furij honestissimi Equitis Romani, suique amicissimi: quem palam hæredem semper iactitabat, ne nomen quidem perscripsit: quem nunquam viderat, ac nunquam salutauerat, fecit hæredem.

Prætereor, passiuum. Cic. 2. de Leg. Ne sumptuosa resperione longæ coronæ nec aceri prætereantur.

Prætereō, is, iui, Equitando prætereō, vel transeo. { ΠΥ ἄλλοι. ἀεὶ. ἀεὶ. ἀεὶ. GAL. Passer à cheual outre, cheuaucher à cheual outre. Ital. Passar auanti à caualle. GER. Fortegren. HISP. Passar allen de cauallgando. ANG. To ride ouer or beyonde. } Linius 3. ab Vrbe. Præterequitantesque absterrent.

Præterifereō, is, iui, præterferre, præterlatus sum, prætereō, vel transeo. { ΠΥ ἄλλοι. ἀεὶ. ἀεὶ. ἀεὶ. GAL. Estre porté ou transporté outre. Ital. Passare, esser portato oltra. GER. Durchtragen wirt. HISP. Passar a ser lleuado allendo. ANG. To be caried beyond. } Linius 1. bel. Pun. Mago, Numidæque simulac latebras eorum improuida præterierata acies est, exorti à tergo, ingentem tumultum terrorumque fecere. Lucr. lib. 4. At que pars vocum non aures incidit ipsas, Præterclata perit, frustra diffusa per auras.

Præterfluō, is, iui, præterfluere, Fluendo prætereō. { ΠΥ ἄλλοι. ἀεὶ. ἀεὶ. ἀεὶ. GAL. Couler, & passer outre. Ital. Correre vicino, trapassare correndo. GERM. Durchfließen, surinnen. HISP. Correr lo liquido por alguna parte, trapassar corriendo. ANG. To flow beyonde or runne by. } Linius lib. 24. Flumen quod medio oppido fluxerat, extra frequentia tectis loca præterfluebat muris, procul iis quæ inhabitantur. Varro de Rust. ca. 16. Cibi pars quoque, potio, & ea iis aquæ liquida vnde bibant, esse oportet, camque propinquam, quæ præterfluat, aut in aliquem locum infuat. Præterfluere per metaphoram pro elabi, perire ansire. Cic. 5. Tusc. Quocirca corpus gaudere tandiu dum presentem sensiret voluptatem: animum & presentem percipere pariter cum corpore, & prospicere venientem: nec præteritam præterfluere sinere. Id est non negligere præteritam. Plin. lib. 3. in Præfat. Eorum ego orationes sine præterfluere.]

Prætergredior, is, iui, prætergressus sum, Prætereō, vel transeo. { ΠΥ ἄλλοι. ἀεὶ. ἀεὶ. ἀεὶ. GAL. Passer outre, marcher outre. Ital. Passare oltra. GERM. Durchgehen. HISP. Passar cercu à allende. ANG. To passe or go beyonde. } Cic. Appio pulcro, lib. 3. Epist. Curres Lepta mihi nantiauit te iam castra prætergressum esse. Apul. Quamque stabulum prætergressus fuisset, ne cognita, cœpi reuertedere.

[Præter hæc, vel Præter hæc, pro postea: Plau. Men. sc. 1. a. 5. Non patiar præter hæc. Idem Plau. Most. sc. 1. a. 1. Præter hæc mihi non facies moram.]

Præterlabor, pen. prod. eris, præterlapsus sum. Ultra labor, præterfluō, prætereō. { ΠΥ ἄλλοι. ἀεὶ. ἀεὶ. ἀεὶ. GAL. Couler & passer outre, glisser plus outre. Ital. Trapassare. GER. Neben anhin fallen satrtischen. HISP. passer allende. ANG. To slip and slide beyonde. } Sen. 1. Theb. fluctuaga qua præterlabitur: vnda Sicanos longè relegens Alpheus amores. Cic. de Orat. Tum & in sensum, & in mentem iudicis intrare non potest: antè enim præterlabitur, quum percepta est. Virg. 3. Æneid. Et tamen hæc pelago præterlabare necesse est. Idem 6. Æneid. vel quæ Tyberina videbis Ostia, quum tumulum præterlabat ère recentem.

Prætermittō, as, iuxta meo, præterfluō, prætereō. { ΠΥ ἄλλοι. ἀεὶ. ἀεὶ. ἀεὶ. GAL. Laisser ou mettre à dire ou faire, le passer. Ital. Prætermittere, ualascitare. GERM. Unterlassen. HISP. Dexar. ANG. To passe or go ouer untouched. } Terentius in Adelph. Nihil prætermittit, consuefactio. Prætermittit silentio, idem quod prætereire silentio. Cic. 3. Philip. Prætermittit cœnam sceleris. Cicero ad Brutum, idem est quod remittere vel ignoscere. Prætermittit dicitur, quod aut ignorantia aut obliuione, aut negligentia præteritur: Omitti verò, quod de industria relinquatur. Cic. 3. Offic. Min: me verò attentior iis qui negant eum locum à Panægio prætermittum, sed consultò relictu.

Prætermittō, onis, verbale, Omisio, prætergressio. { ΠΥ ἄλλοι. ἀεὶ. ἀεὶ. ἀεὶ. GAL. Delaisement de dire, omission. Ital. Effo prætermittere. GERM. Unterlassen. HISP. Dexamento. ANG. A letting passe. } Cic. 2. Offic. Mamercio homini diuissimo Ædilitatis prætermisio, Consulatus repullam attulit.

Prætermittō, as, Gell. 120. cap. 9. Vtus consilio sum magistri, quod docere me ipse debuerat, à quo discerem prætermittentis, id est quasi prætereunatis, & aliud agentis, & præter officium suum monstrantis.

Præternauigo, gas, Nauigio prætereō, præterueho. ΠΥ ἄλλοι. ἀεὶ. ἀεὶ. ἀεὶ. GAL. Nauigation, outre ou parapes. Ital. Navigazione oltra. GER. Durchschiffung. HISP. Obra de nauigar allende. ANG. A sayling by or beyond. } Plin. lib. 4. ca. 12. Ab hac Ægina liberæ conditionis xvii. m. p. præternauigatio est.

Præterpropter, Vna dicitio est composita significans præterquam, propter hoc est propter aliam causam quàm propter eam de qua loquimur: ut præterpropter vitam uiuitur: hoc est propter aliam causam uiuitur, quàm ut uiuatur, ut puta propter laudem, vel propter gloriam. Ennius apud Gellium, Otio qui nescit uti, plus negotij habet, Quàm quum est negotium in negotio. Nam cui quod agat institutum est, nullo negotio. Id agit, studet ibi, mentem atque animum delectat suum. Otioso initio animus nescit quid velit. Hoc idem est, neque domi nunc nos, nec militig sumus. Imus huc, hinc illuc: quum illuc ventum est, ire illinc liber, Incertè errat animus, præterpropter vitam uiuitur.

Prætero, præteris, penultima corrept. prætrui, prætritum, penultim. prod. { ΠΥ ἄλλοι. ἀεὶ. ἀεὶ. ἀεὶ. GAL. Froter au parauant. Ital. Fragare prima. GERM. Borab reiben oder schiffen. HISP. Trillare antes. ANG. To weare in rubbing, to robbe before. } Plinius lib. 34. cap. 40. Timarchus Nicoclis filius Paphij, duos ordines habuit maxillarum. Frater eius non mutauit primoges, id è quoque prætruit.

Præterrado, præterradis, præterradi, penultima product. { ΠΥ ἄλλοι. ἀεὶ. ἀεὶ. ἀεὶ. GAL. Rader en passant. Ital. Rader passando. GERM. Durchschaben/durchschreiben. HISP. Raer passando. ANG. To shawe or scrape in passing by. } Lucr. lib. 4. Præterradi enim vox fauces læpe legitur, & Præterea radit vox, &c.

Præterquam, Dicitio est composita excipiendi quidem vim habens, quemadmodum & præter: sed casum ex gens superioris similem, quia idem uerbum subintelligitur. { ΠΥ ἄλλοι. ἀεὶ. ἀεὶ. ἀεὶ. GAL. Excepté que, fors que, sinon que. Ital. Se non che. GERM. Dan uirt/wider attein/anhgenomen. HISP. Si no que. ANG. Except. } ut, Nemo id dixit, præterquam Cicero, Nullus id interest præterquam patris, Nullus placuit præterquam Caesari, Neminem præterquam P. etorem timeo, O vos omnes præterquam Plato legit, A nemine præterquam à Socrate didici. [Ouid. Eleg. 6. lib. 4. Trist. Cuncta potest uetustas, præterquam curas attenuare meas. Gell. cap. 13. lib. 15. In partem alteram præterquam dici solet. ] ¶ Significat etiam aliter quàm dicitur. L. Iulius lib. 1. Vocata ad consilium multitudinem que coallescere in populi uisus corpus nullare præterquam legibus poterat, iura dedit.

¶ Præterquam ponitur aliquando in oratione sequente semper, pro, cum semper. Gell. lib. 15. cap. 1. Declamauerat Antonius Iulianus rhetor, præterquam semper aliàs, tum uimium quàm delectabiliter, & scelicitè. [¶ Item pro præterquam quòd Gell. cap. 16. lib. 18. Lucilius autem præterquam superius dixi.] ¶ Aliquando sequente etiam, Celsus, Aqua uerò frigida infusa præterquam capiti, etiam stomacho prodest, id est non tantum capiti, vel præterquam quòd capiti prodest. ¶ Præterquam quòd, id est, nisi quòd, ΠΥ ἄλλοι. ἀεὶ. ἀεὶ. ἀεὶ. Plin. Iam. Omnia nobis ex uoto succulerunt, præterquam quòd in itinere defunctam matrem audiuimus.

Præterueho, is, penultima correpta, Naui, curru, vel iumentis aliquem præter locum aliquem ueho. { ΠΥ ἄλλοι. ἀεὶ. ἀεὶ. ἀεὶ. GAL. Transporter, ou faire passer outre. Ital. portare, & passare oltra. GERM. Durchföhren oder durchföhren. HISP. Traber y passar allende. ANG. To carye by or beyonde. } Cic. 5. de Finibus, Neque enim uocum suauitate uidentur, aut nouitate quadam & uarietate cantandi reuocare.



reuoare eos solita, qui prateruehebantur : sed quia multa se-  
 sci e profitebantur. Virgil. 4. *Æneid.* viuo prateruehor ostia le-  
 zo Pantagiz. *Liu. lib. 1.* tamen quum praterueberet nauibus  
 Gallia oram, &c. ¶ Legitur & absolutè pro praternauigo,  
*Sueton. in August. cap. 93.* Caium nepotem, quod Iudæam praterue-  
 hens apud Hierosolymam non supplicasset, collaudauit.  
 Vbi prateruehens dixit, pro prateruectus. [ *Idem ibidem cap.*  
*98.* Fortè Purocolanum suum prateruehenti, vectores, nauæ-  
 que de nauì Alexandrina, &c. (id est cum praterueheretur, siue  
 prateruecto.) *Idem Sueton. in Cas. cap. 37.* Gallici triumphi die  
 Velabrum p. æteruehens p. nec curru excussus est ( id est cum  
 praterueheretur. ) Sic simplex vehens pro vectus apertè positi-  
 tum, [ *Vide apud Gellium cap. 2. lib. 2. & cap. 6. lib. 5. Et infra in*  
*Veho.* ] ¶ Oratio prateruecta scopulos, per translationem quæ  
 maiorem difficiliorémque causæ partem superauit. *Cic. pro Ca-*  
*lio.* Sed quoniam emeruisse iam è vadis, & scopulos prateruecta  
 videtur oratio mea, perfacilis mihi reliquis cursus ostendi-  
 tur. *Idem 7. Philippica.* Magna spe ingredior in reliquam oratio-  
 nem P. C. quoniam periculosissimum locum silentio sum præ-  
 teruectus. Hoc est, quoniam vestro cum silentio nullaque ob-  
 murmuratione, difficillimum orationis locum absolui. [ *Senec.*  
*cap. 16. de Consol. ad Mart.* Mirum est tantam turbam ( filiorum )  
 potuisse sine damno ( fortunæ ) prateruechi. ]

Prateruecto, onis, verbalè. *Ægypti. lib. 1. p. 140. s. GALL.* Transport  
 ou passage par deuant ou plus outre. *ITA.* Essò portare o passare  
 olira. *GERM.* Surfurung. *HISP.* A. Trahimiento allende. *ANGL.* A  
 carrying beyond. ¶ *Cic. 7. Verr.* Monumentum sceleris audaciæque  
 suæ voluit esse in conspectu Italiæ, vestibulo Siciliæ, praterue-  
 ctione omnium qui vitro citroque nauigarent.

Prateruerto, is, Anteuerto, & per translationem proprius dico po-  
 nitur. *Cic. 1. de Dinnat.* Neque habet aliquid quod huic sermone  
 praterue: tendam potes. *Forè Prateruendum.*

Prateruolo, as, are, Volando prateruo. [ *Ægypti. lib. 1. p. 140. s. GALL.* Vo-  
 ler & passer soudainement sans s'ar ester. *ITALIC.* Trapassare  
 volando. *GERM.* Sur brestigen. *HISP.* Trapassar volando. *ANGL.*  
 To passe by by sight. ] ¶ *Cic. in Arat.* Hic iam se totum cæcæ se-  
 quus abdit in umbras. Quem rutila fulgens pluma prateruo-  
 lar ales. ¶ Per translationem accipitur pro velociter praterue-  
 re. *Sil. lib. 10.* Stridentem gelidis vibrat viribus hastam, Quæ  
 medias velox raptim prateruolat auras. *Cic. 3. de Orat.* Senten-  
 tiæque sæpe acuta non acurorum hominum sensus praterue-  
 olant: hoc est celeriter, & antequam intelligantur, praterue-  
 giunt.

Prateruo, is, textui, textum, Ante vel circum vestem, aliudve  
 quippiam atrox. [ *Ægypti. lib. 1. p. 140. s. GAL.* Border, couvrir le  
 bord, tistre deuant. *ITAL.* Tessere appresso. *GERM.* Vor an wâhen /  
 bîgen. *HISP.* Tixer antes o cerca. *ANGLIC.* To wearne before or  
 so border. ] ¶ Hinc Toga praterua dicta est, quod purpura ei præ-  
 texeretur. ¶ Accipitur pro prætere, siue velare, caulam-  
 que aliquam non veram asserere. [ *Ægypti. lib. 1. p. 140. s. GAL.* Bail-  
 ler, couvrir, & couuerture. *ITAL.* Colorare, far una  
 coperta, rouar soula. *GERM.* A. Surwenden. *HISP.* A. Dar color, hal-  
 lare excusa. *ANGLIC.* To cloke or excuse. ] ¶ *Virg. 4. Æneid.* Coniu-  
 gium vocat hoc præterix nomine culpam. *Cic. in Pisonem.* Nemo  
 potest exercitum apertè petere, vt non præterat cupiditatem  
 triumphii. \* Cum accalatiuo & datiuo, apud *Quintilianum*, Dif-  
 ficultatis patrociniæ præterimus segritæ.

¶ Nonnunquam accipitur pro præorditi, siue præordinare, te-  
 nuisque quædam rei alicuius fundamenta iacere. *Cic. 3. de O-*  
*rat.* Sic omnia quæ fiunt, quoque aguntur acerrimè, leuioribus  
 principiis natura præteruit. ¶ Praterere litora velis, est ea  
 velis quo dammodo operire, & abscondere. *Ouid. in arte.* Quid  
 referam Baias, præteruque littora velis? In eadem propo-  
 sitione significatione vsus est hoc verbo etiam *Ausonius*, Tu, ( in-  
 quit ) Auguste venerabilis, districtus maximo bello, assultanti-  
 bus tot millibus Barbarorum, quibus Danubij ora præteri-  
 tur.

Præterum, ti, vel prætertus, us, Falsa causa, simulatio. [ *Ægypti. lib. 1. p. 140. s. GALL.* Cou-  
 leur, ombre, excuse. *ITA.* Preteso, colore, ombraggia-  
 mento, coperta. *GERM.* Ein firtwendung, firtwort. *HISP.* So color, co-  
 bertura. *ANG.* A pretence, cloke or colour. ] ¶ *Suet. de Cas.* Et præter-  
 tum quidem illi ciuiliu armorum hoc fuit: causas autem alias  
 fuisse opinantur. *Sueton. in Tiberio cap. 28.* Omnium inimicitia  
 hoc præterum ad nos deferentur. [ *Idem in August. cap. 12.* Ad præ-  
 tertum mîtate voluntatis, &c. ]

Prætextus, a, um, adiectiuè: Prætexta toga, prætextæ actiones:  
 vel substantiuè, hæc prætexta, huius prætextæ. Prætextæ sibu-  
 li, seu comæ, in quibus reges Romani, vel Duces induce-  
 bantur, personarum dignitate penè tragædiis similes. *Horat.*  
*in Arte,* Vel qui prætextas, vel qui docuere togatas. Dictæ præ-  
 textæ, quod principum, magistratuumve personæ in his in-  
 ducerentur, quæ prætextis vt solent. Prætextæ toga, genus ve-  
 stimenti oblongum actuale, quod supra tunicas honoratissi-  
 mi quique sumebant: ita dicta quod ei purpura prætebeba-  
 tur, *Ægypti. lib. 1. p. 140. s. GALL.* Hoc vna cum bulla ingenui pueri utebantur vs-  
 que ad 17. annum. Vnde prætextati dicebantur qui nondum de-  
 cem & septem annos præterierant, à prætexta quam induce-  
 bant, quæ deposita accipiebant togam virilem, quum ad annum  
 decimum septimum peruenissent, tanquam non pueriliter,  
 sed viriliter vita esset peragenda. Nam pueri existimabantur,  
 sed minores essent anni septemdecim. Hinc *Vlpianus* ait, Pue-  
 ritiam duntaxat annis septemdecim finiri: & quicos non in-  
 totum compleuit, prohiberi postulare. *Cic. de Amicit.* Ego au-  
 tem à patre ita eram deductus ad Scæuolam, sumpta virili to-  
 ga, vt quoad possent & liceret, à senis latere nonquam disce-  
 derem. *Senec. lib. 1. Epist.* Tenebaturque memoria quantum sen-

feris gaudiu m, quum prætextata posita, sumpsisti virilem togam.  
 Ideo autem ingenuis pueris attributa existimant togam  
 prætextatam, vt ex purpure rubore, ingenui pudoris admo-  
 rentur. *Legè Macrob. lib. 1. Saturn.* Ab hoc vestimenti genere  
 olim Papyrius cognominatus est Prætextatus, ob tacendū lo-  
 quendique in prætextata ætate prudentiam. Id postea cogno-  
 men in omnem eius familiam translatum fuit. [ *Hinc Linius*  
*lib. 4. d. 4.* Prætextæ purpurea toga ( deliberis. ) *Ibidem* multa de  
 prætextis & prætextatis. Prætextæ ius in ludis datum *Pom-*  
*peio Vellius.* Prætextam consilarem iunxit Prætoris *Venti-*  
*dus.* *Idem Vell.* Togam prætextam sperare non possum cum  
 exordium pullam videam. *Quintilian.* Prætextis quidam ege-  
 re causas. *Quintilian.* Prætextato filio relicto obiit *Vellius.*  
 Prætextam & puerilem togam mutare. *Gell. cap. 4. lib. 18.* ¶ Præ-  
 texta non libertatis modò, sed & dignitatis insigne. *Quintili-*  
*Declamat. 340.* ¶ Erat & Prætextæ vestis insignis genus magi-  
 stratum & regum. Hæc *Tullus Hostilius* primus vsus est ( vt  
*inquit Plin.* ) qui debellans *Hetruscis.* sellam curulem, lictores,  
 & togam pictam atque prætextam ( quæ insignia magistra-  
 tum *Heerulcorum* erant ) Romanis transiit. Sed postea *Tar-*  
*quinus Deparati filius,* quum de *Sabinis* regisset triumphum,  
 quoniam in eo bello filius eius annos quatuordecim natus,  
 hostem manu percussit, & pro concione illum laudauit, &  
 prætextæ ac bullæ aureæ donauit, insigniens puerum supra an-  
 norum sortem præmii virilitatis & honoris. Prætextæ igitur  
 ac bullæ gestandæ mos à *Prisci Tarquinij filio* deductus est. Sunt  
 tamen qui tradunt *Priscum regem,* quum statum ciuitatis ordi-  
 naret, instituisse vt *Patriciuum* filij bulla aurea uteretur: & to-  
 gam quæ purpura prætebatur, is tantum quorum patres quoru-  
 lem magistratum gessissent, æteris prætextam tantum indulgisse,  
 vsque ad eos quorum parentes stipendia iusta meruissent. Fuit &  
 in vsu prætextæ bulla, quæ nulli alij licebat vti, nec ei qui funus  
 faciebat. ¶ Prætextæ quatuor hominum genera utebantur pueri,  
 ad vsque tirocinij diem, hoc est ad annum ætatis xvii. magi-  
 stratus omnes vrbani, quod vrbis que nemo, vt opinor, paulo  
 humanior ignorat: præterea, quod obseruatum non ita vulgo  
 credimus, magistri collegiorum, dum ludos compitalitios facie-  
 bant, & seuatores omnes, cum deorum festos celebrabant dies.  
*Plaut. Manus. in Orat. pro Sextio.*

Prætextatus, a, um, adiectiuum. ( id est obscenus, a, um, per Anti-  
 phrasin: ) Prætextatum sermonem ( inquit *Eisius* ) veteres appel-  
 lauerunt ab eo quod prætextatis nefas sit obsceno verbo vti. Vel  
 ( vt quidam aiunt ) quod nubentibus depositis prætextis à mul-  
 tudine puerorum obscena acclamarentur. Ideoque prætext-  
 atum sermonem appellabant, qui non nihil obscenitatis ha-  
 beret. *Hæc ille Suetonius Gellius & Macrobius.* Prætextatum ser-  
 monem ( *αἰσχροῦ ῥητορῆς* ) acceperunt pro eo qui apertè obscæ-  
 nam rem significat. *Sueton. in Vespasiano cap. 22.* Erat enim dica-  
 citatis plurimæ, & sic scurrilis, ac fordidæ, vt ne prætextatis  
 quidem verbis abstineret. [ *Gellius cap. 10. lib. 9.* Tot & tam eu-  
 dentibus, ac tam non prætextatis, sed puris honestisque verbis  
 venerandum illud concubij pudici secretum neminem quem-  
 quam alium dixisse ( quam *Virgilium* ) arbitror. ] Sic *Macrobius*  
*lib. 1. Saturn.* Hæc nobis sit literata leuitia, & docta cauillatio,  
 vice planipedis & sabulonis, impudicæ, & prætextata verba iac-  
 cientis. Sic prætextati mores, dicuntur lasciuia & obscenitate  
*αἰσχροῦ ῥητορῆς.* *Inuenal. Satyr. 2.* Sic prætextatos referunt *Araxata*  
 mores. Prætextati anni à *Plinio* dicuntur *lib. 33.* pro annis pue-  
 ritia: & prætextata ætas, à *Gellio* *lib. 1.* Prætextatæ puellæ dice-  
 bantur ingenuæ, & inuixæ, à prætextis quas nubentes depon-  
 bant.

[ Prætextæ mulieris Paduæ gratia & potentia. *Plutarchus in Lu-*  
*cul.* ]

Prætimèdo, prætimes, peu. corr. Valde timeo. [ *ἔπι τῆς χαραδρῆς.* *Ægypti. lib. 1. p. 140. s. GALL.* Craindre fort. *ITA.* Temere molio. *GER.* Gar uhes  
 fut dteer. *HIS.* Temer mucho. *ANG.* To feare greatly. ] *Plaut. Amph.*  
 Mitari non est arguunt, sibi prætimeo.

Prætingo, tingis, tinxit, tinctum, ex præ & tingo. [ *Ægypti. lib. 1. p. 140. s. GALL.* Teindre auant. *ITAL.* Tingere auanti. *GERMAN.* Wort  
 in getun. *HISP.* A. Tennir adelante. *ANGL.* To dippe before. ] *Ouid.*  
 Semina mollis humus valido prætingta veneno.

Prætor, oris, Athenis omnis magistratus appellabatur, à præ-  
 cundo, quasi prætor, quod populo præret. [ *ἔπι τῆς σχολῆς τῶν  
 μοσχέλ τῶν παλῶν.* *Ægypti. lib. 1. p. 140. s. GALL.* Preteur, magistrat.  
*ITA.* Pretore, podestà. *GERM.* Ep. ( *scilicet* ) ein Ratvogt, ein sber o-  
 berer dem man uns geschossmen also ein veldher. End oberter vber  
 ein tyeas herr. *HISP.* A. Alcalde, juez. *ANG.* The mayor chief offi-  
 cter in a cite. ] Vnde imperatores, Prætores quanoque vocan-  
 tur. *Autor ad Heron.* Epaminondas Thebanorum Imperator, ei  
 qui sibi ex lege successerat Prætor, exercitum non tradidit. *Vbi*  
*Videtur.* Notare debemus, omnes magistratus, Prætores appel-  
 latus. Sed partem quo tempore L. Sextius primus ex plebe Con-  
 sul creatus est, Furium Camillum primum Prætores vrbani,  
 qui ius in vrbe diceret, creauerunt: mox vnico Prætores  
 non sufficiente, quod multi peregrini in ciuitatem venirent,  
 alius creatus est peregrinus, eo quod plerumque inter peregrino-  
 rum ius dicebat. Capta deinde Sardinia, aliisque promociis, to-  
 ridem Prætores quot prouinciæ in ditionem venerant, creati  
 sunt: partim qui vrbani rebus, partim qui prouincialibus  
 præsent. Dictus prætor ( vt *Linius inquit* ) quod præsit: vt *Var-*  
*ro* à præcundo, quasi prætor, quod præret iure & exercitu.  
 [ *Sueton. in Aug. cap. 10.* Iussisque comparato exercitui pro Præ-  
 tore preesse. &c. ] *Idem Liu. lib. 5.* scribit primum Prætores ex  
 patribus, quibus in vrbe diceret, creatum fuisse, penes quem  
 magistratum, omnis publici priuatique iuris erat potestas, vt  
 & nouum ius condere, & vetera abrogare facultas esset. Idque



ob magistratus honorem, Jus honorarium appellatum est, quum rament regia illi essent insignia, ut apparatu Consulibus penè par videretur. Cretus, quum Consules auocarentur bellis finitimis, nec esset qui in ciuitate ius diceret. Eius dignitas Prætura dicitur. A Prætorum diem potere, postquam perduellionem iudicis alicui. *Gellius cap. 9. lib. 7.* Prætor certa lege constituit in iudiciis publicis. *Quintil. Ad Prætorum de rapinam & tibi scribant dicam. Plaut. Aul. sc. 6. a. 4.* Homo ad Prætorum deuenit infirmitate, ut liceret milium vadariet. *Ibidem sc. 1. a. 2.* Nunquam ad Prætorum æquè cursum curram ut emittat manu. *Plaut. pseud. sc. 3. a. 1.* Sequere me ad trapezitanum meum ad Prætorum, Inde rem soluio omnibus. *Plaut. Cur. sc. 3. a. 5.* Qui se Prætori in horis ostenderit, nec erat productus (in teenam) *Quintilian. In ius me vocat, metui me apud Prætorum solueret. Plaut. Cur. sc. 5. a. 3.* Apud Prætorum non petitur fidei commissum. *Quintilian. Prætorum certus erat numerus. Nam pro eo ac tempus reipub. postulabat numerus auctus est, ut docet Pomponius Iuriscons. Tit. de Orig. Iur. Etate Ciceronis octo fuerunt ut ex oratione in Pisonem intelligitur.]*

Prætorius, a, um, Quod est prætoris, seu quod ad prætorum pertinet. *ἡ ἀρχὴ τοῦ πραιτορίου, ἢ πραιτοριῶν. GAL. Du prætor. ITAL. Cio obbe s' appartiene al pretore. GERM. Das zu einem schuidtheissen vogt oder Weibherren gehört. HIS P. Lo que pertenece al pretor. ANGL. Belonging to the mayor or chief officer in a citie. } ut Prætorium ius, Prætoris cohors, quæ à Prætorum, hoc est imperatore non dicebat. Scipio enim Africanus primus fortissimum quæque delegit, quæ se in bello non discederet, & certo munere militiæ vacaret, & selquæ stipendium acciperet. Prætoris verò porta dicitur, quæ exercitus in prælium educitur, quia initio Prætores erant qui nunc Imperatores, qui bella administrabant. Prætorium genus, ex quo maiorum quicquam Prætorum g. sit, ad Consulatum tamen non peruenit. Cicero pro Plancio, Cedit Consulatum generi prætorium, nec contendat cum Prætorio Equester locus. Prætorius vir, qui Prætorum gessit, sicut Consulatus, qui Consulatum. *Callus Ciceronis, Prouincias, quas Prætorij pro Prætorum obtinerent, Cic. Attic. Consulares atque Prætorij viri.**

Prætorium, rij, Domus in qua Prætor habitat, siue dux, *ἡ ἀρχὴ, ἢ οὐκία τοῦ πραιτορίου. GAL. Le logis du pretour, pretori. e. ITAL. Palazzo da regime, il palazzo del principe. GERM. Ein schuidtheissen vogt oder Weibherren behausung. HIS P. La casa real o consular. ANGL. The house wherein the mayor dwelleth. } Quia (ut dictum est) omnis magistratus cui parerent exercitus, Prætor dictus est. *Linus lib. 3. Quercus ingens arbor Prætorio imminet, cuius umbra opaca ledes erat. Hoc alio nomine à Quintiliano dicitur Augustale. Sueton. in August. cap. 72. Ampla & operosa Prætoris angustabatur. Linus lib. 8. ab Urb. Prætoris consulum in castris. lib. 8. ab Urb. Et apertius lib. 9. [Prætorium est pars villæ, quam Dominus si quando ruri sit, ipse solet inhabitare. Villæ enim tres partes erant auctore Columella: prætorium siue villa urbana: villa rustica in qua erat colonus: villa fructuaria, in qua eodebantur fructus De prætorio loquitur Sueton. de Caligul. c. 37. In extructionibus Prætoriorum atque villarum omni posthabita ratione nihil tam efficere consepicebat, quam quod effici posse negaretur. *Callad. l. 1.* Ipsi etiam Prætorij sius sit loco aliquatenus erectiore, & sicciore propter iniuriam fundamentorum, & ut læto firmar aspectu. *Sueton. in Galba cap. 14. Præfectus Prætorio. ]* Figuratè item prætorium accipitur pro iplo concilio à Prætorum in tentorium suum domumve conuocato, vnde Dimittere prætorium legimus, sicut Dimittere Senatum. *Lin. Fulvius ne idipsum impedimento incepto foret, dimittens Prætorium, Tribunus militum, ac præfectis sociorum imperauit, & c. [Idem Lin. dec. 4. lib. 7.]***

Prætoriani, Dicebantur cohortis prætoris milites, à Prætorum, hoc est Imperatore corporis seu custodia causa delecti. *Cicer. pro Calio, Nemini vnquam præsentis Prætoriani maiores honores habuerunt, quam M. Calio. Plin. l. 6. c. 29. Nuper renunciare principis Neroni, missi ab eo Prætoriani milites, cum Tribuno ad explorandam, inter reliqua bella Æthiopicum cogitanti.*

Prætorius, a, um, aliud adiectiuum, Prætorius. *Martialis lib. 8. De prætoris folium mihi Paule corona Mitris, & hoc phiaæ nomen habere iubes.*

Prætor, æ, Prætoris dignitas, *ἡ πραιτορικὴ δόξα πεκuddáh, ἢ πραιτορία. GAL. Prætor, office, & dignité de pretour. ITAL. Prætor, podestaria. GERM. Ein schuidtheissen empord wurd. HISPANIC. La dignidad del pretor. ANGL. The dignitie and office of the mayor. } *Plin. lib. 14. c. 22. Ad proconsulatum vique è prætorum honoribus gestis. Cicero pro Flacco, Prætoris iurisdictionis res vana, & multiplex ad suspiciones, & similitates. Idem pro Muræna, Prætorum Muræne probata in iure grata in munere, ornata in prouincia. Idem 3. Castil. Quum Prætorum se abdicasset. [Velleius, Prætorum M. Antiquij, i. de curione totius oræ maritimæ.]* Egredi Prætorum. *Tacit. lib. 3. Volusio vetus familia, neque tamen Prætorum egressa.**

Prætorius, Valde tortus. *ἡ πραιτορικὴ δόξα. GAL. Fort tortu. ITAL. Molto torto. GERM. Ein gekrümmet. HIS P. Muy tuerto. ANGL. Very crooked. } *Columel. lib. 3. cap. 18. Iulius Atticus prætorio capite, recuruato.**

Prætrepidus, as, pen. cor. Valde trepidus. Vnde prætrepidans, participium. *ἡ πραιτορικὴ δόξα. GAL. Tremblant de peur. ITAL. Tremante di paura, suenato. GER. Eer von forcht erlaufen. HIS. El que tiembla mucho. ANG. To tremble for feare. } *Catul. Epigram. 43. Iam mens prætrepidans auet vagari.**

Prætrepidus, ut Prætrepidans apud Catull. id est, *ἡ πραιτορικὴ δόξα. Sueton. in Nerone cap. 41. Romanij prætrepidus redit.*

Prætrunco, cas, Amputo, præscindo. *ἡ πραιτορικὴ δόξα. GAL. Rongner pres, couper. ITAL. Troncure. GERMA. Dorabumpfen oder abhaumen. HIS P. Corrar miembro. ANGL. To cut away. } *Plaut. in Mili. sc. 3. a. 2. Nonne tibi ista prætruncari linguam largiloquam iubes? [Plaut. Capt. sc. 2. a. 4. Ut ego collos prætrunco tergoribus. (alias detrunco.) Ibidem sc. 3. a. 4. Prætrunco tergoribus glandia.]**

Prætumidus, Valde tumidus. *ἡ πραιτορικὴ δόξα. GAL. Fort enflé. ITAL. Molto gonfio. GERMA. Dinstig getwollen oder aufgeblassen. HIS P. Muy hinchado. ANGL. Much swelled. } ut Prætrunco fuit or. apud Claud. priore Inuoc. in Rufinum.*

Prætrivium, a, um, Oppidum est Piceni, teste *Prolem. lib. 3. cap. 1. Inde sunt Prætrivius, a, um: ut pubes prætriviana, apud Sil. lib. 15. Et Prætrivianus, na, num: ut Prætrivianus ager, apud Plin. lib. 3. cap. 3. & 14.*

Præualeo, præuales, penultima cor. Antecello, & quasi in maiori pretio sum, vel melior sum. *ἡ πραιτορικὴ δόξα. GAL. Estre supeneur, exceder. ITAL. Preualere, Effere ut maggor stima. GERMAN. Übergehen/über treffen. HISPAN. Preualecer. ANG. To exceed, to surmount. } *Plin. Vtræque in pretio sunt, sed tamen præualent margaritæ. Aliquando præualeat significat potentior seu robustior esse. } *ἡ πραιτορικὴ δόξα. GAL. Estre le plus fort. ITAL. C. Effere più forte. GERMAN. Überiger oder stärker sein. HISPAN. Mas poder. } *Stat. 2. Achil. Quisquis equo, iaculoque potens, qui præualeat arcu. Plin. lib. 10. c. 6. Vulturum præualeat nigri. [Sueton. in Tiber. cap. 16. Præualeus hostis.]****

Præualentia, a, um, Paulus D. l. 6. Tit. l. 1. 23. In omnibus igitur istis, in quibus mea res per præualentiam alienam contrahit, meamque efficit, &c.

Præualeo, is Idem *Columel. l. 5. cap. 6. Vitæ quoque antequam ex toto præualeat arbor, conferere conuenit.*

Præualidus, adiectiuum, Præpotens. *ἡ πραιτορικὴ δόξα. GAL. Fort puissant, bien fort. ITAL. Forte, possente. GER. Starck gwaaltig vnd stark. HIS P. Fuerte poderoso. ANGL. Very strong and mightie. } *Lin. lib. 26. Duas præualidas vrbes magno inter se maris terrarumque ipatio discretas. Virgil. Georgic. Ne se præualidam priuis ostendat arstis. Ouid. Epist. 8. Præualidæ fufos comminuere manus. [Velleius Præualidæ legiones.]**

Præualidè, aduerbium. *ἡ πραιτορικὴ δόξα. GAL. Puillamment. ITAL. Possentemente. GERMA. Starckwältig. HISP. Poderosamente. ANG. wery stronglie. } *Plin. lib. 17. cap. 14. Præcauendum ut præualidè accipientis trunco in media fissura relinquatur.**

Præuallare, *Hirtius de bello Alexand. Quo facto imperat pontem aduerfus hostem præuallari.*

Præuaricor, penult. corr. aris, Quocunque modo à præscripto mei officij delecto. *ut ait Valla l. 6. } ἡ πραιτορικὴ δόξα. GAL. Præuariquer, trahir la patric. ITAL. Præuaricare. GERMAN. Klund nâhend auffahren. Item, Nie aufrechtig handten. vom rechten oder rechten ampis phtet abtâden. HIS P. Dexar su officio o ley. ANGL. To betraye ones cause, so do u thing and do cleane contrarie. } *Plin. 18. c. 19. Arator nisi incuruus præuaricatur. In iudiciis autem forensibus præuaricari dicuntur vel accusator vel defensor, quum prodita causa sua, aduersarij causam iuuat. Cicero de Arusp. resp. L. Catilina pecuniam accepit, ut turpissimè præuaricaretur. Vlpian. in l. Athletas. ff. D. de his qui notant infam. Qui præuaricatur, ex vtraque parte consistit, quinimò ex aduersa. Cicero pro Cluent. Hoc quanquam sedulo faciebat, tamen interdum non defendere, sed præuaricari accusatori videbatur, id est accusatorem iuare eique colludere.**

Præuaricator, oris, Simulatus accusator vel defensor. *ἡ πραιτορικὴ δόξα. GAL. Præuaricator. ITAL. Præuarica ore. GERMA. Ein vbertrâtung vnd rechtens der nit aufrechtig vnd rechtig als rechtig wâr ein handt furet. HISPAN. El que dexa su officio o ley. ANGL. A pleader by collusion. } *Martialis Iurisc. consulti. l. 1. ff. ad Senatusconsult. Turpil. Præuaricatorem fuisse scribit eum qui colluderet eum reo, & translatis munere accusandi defungeretur: eo quod proptas quidem probationes dissimularet, falsas verò accusationes admitteret. Vlpian. in l. Athletas. ff. de is qui notant infam. scribit præuaricatorem esse qui diuersam partem adiuuat, prodita causa sua: allegatque Labeonem qui hoc nomè à varia certatione tractum fuisse, Quo quidem in loco Hotomanus, non varia certatione, sed varicatione optima innixus coniectura censet legendum. Cicero. l. Verrina, Vtrum te perfidiosum, an præuaricatorem existimari maui? *Calius ad Cicero. l. 8. Ne quod furorè Pauli adeptus esset boni, tua culpa videretur amississe, & præuaricator causæ publicæ existimaretur. } Apponere sibi præuaricatorem dicebant antiqui, pro eo quod est curare se per aliquem accusandum, quo colludente, facile ille absoluitur. Cicero. 2. Philip. Iam vereor p. c. ne (quod turpissimum est) præuaricatorem mihi apposuisse videar. *Idem.****

Præuaricatio, onis, verbale, Simulata vel accusatio vel defensio. *ἡ πραιτορικὴ δόξα. GAL. Præuarication, collusion, faute. ITAL. Fallo, errore, præuaricatione. GERMA. Ein vbertrâtung vnd rechtens der nit aufrechtig vnd rechtig als rechtig wâr ein handt furet. HISPAN. Falta, mengua, obra de dexar su officio o ley. ANGL. Collusion in pleading. } *Plin. Junior ad Cornel. Tacul. lib. 1. Epist. 20. Alioqui præuaricatio est transire dicenda. Cicero in Partit. Præuaricationis nomen significat eum qui in contrariis causis quasi variè esse positus videatur. Idem ad Quinim Prætrivian. l. 2. Quo die hæc scripsi, Drusus erat de præuaricatione à Trib. rarij absolutus.**

Præueho, is, Antè veho. *ἡ πραιτορικὴ δόξα. GAL. Porter ou charier au parauant. ITAL. Portare innanzi. GER. Vorin dan fûren. HIS. Traher au:*



her antes. ANGL. To carie before. } Vnde præuectus, a, um, ante  
 alios uictus. *Linus libro nono*, Sed equites Romani præuecti  
 per obliqua campi, quum se fugientibus obtulissent. *Silius l. 7.*  
 Ac præuectus equo, nunc dextra præuocat hostem. [ *Idem Liu.*  
*lib. 4. bell. pun.* Præter undecim falces equo præuectus senex. *I-*  
*dem lib. 10. dec. 4.* ]

Præuello Is, per duplex ll, Antè vello. *αεπιλλα. Laberius*, Aliqua  
 parte præuullerat. *apud Diomedem Grammaticum l. 1.*

Præuelo, as, pen. prod. Antè rego, obtego, operio. } *αεπιλλομαι.*  
 GALLI. Voiler & courir par deuant. ITALIC. Coprire inani.  
 GERMAN. Surtdecken oder verdecken HISP. Cubrir antes ANGLI.  
 To cover before. } *Claud. lib. 2. de Rap.* Et sparfos religant crines,  
 & vultibus addunt Flammea sollicitum præuelatura pudor-  
 em.

Prævelox, penultima producta, Valde velox. } *παιυ ονδς, πειχτρος*  
*αφδρα. GA.* Fort leger ITA. Molto veloce. GER. Ueber auß schnell.  
 HISP. Muy ligero. ANGL. Very swift and speedie. } *Plin. lib. 11. cap.*  
*21.* Formicæ odore sollicitæ præuolant, crebroque lacerant,  
 quanuis præuelocibus camelæ fugientes.

Præuenio, Antè venio, anticipio. } *πρὶ κιδδεν. αεσφδωα. G.*  
 Venit deuant, præuenit. ITALIC. Preuenire, anticipare. GERMAN.  
 Surtkommen HISP. Venir antes. ANG. To come before or prevent. }  
*Liu l. 24.* Cæterum præuenere non fama solum qua nihil in  
 talibus rebus est celerius : sed nunciis etiam ex regis seruis.  
 [ Præuenit mors talia meditantem. *Sueton. in Casu. 44 Et in*  
*Tib. cap. 62.* præuenit vires fiducia. *Quintilian.* Præuenire nunci-  
 os. *Sueton. in Cas. cap. 37. Linus lib. ab Vrbe.* Rem præuerit, pro  
 ante fieri vel consultari dixit. *Plau. pseu. l. 3 a. 1.* Sed quoniam  
 pietatem video Amori tuo præuortere. *Plau. pseu. l. 2. a. 2.* Hoc  
 præuortat principio. (id est hanc rem antepositam illi quam  
 coeperam.) In rem quod sit præuortatis (aliis præuortas) quam  
 animo male aufcultes. *Plau. pseu. l. 3. a. 1.* Ei rei primum præ-  
 uortio volo. *Plau. Cap. l. 2. a. 2. in fin.* fores clausit ne præuortet-  
 retur foras (fames) (id est exiret & effugeret) *Plau. Amph. l. 3.*  
*a. 4.* Qui me hodie quoque præsentem aufit indigne præuortit.  
*ibidem & Liu. lib. 6. d. 4.* Alia præuertenda esse ]

¶ Præueniens interposita dictione. *Ving 8. Eelog.* Nascere, præ-  
 que diem veniens age Lucifer alumnus.

Præuentus, } *πρὶδ mekuddam. αεσφδωα. GALLIC.* Preuen-  
 tu. ITALIC. Preuenuto GER. Surtkommen HISP. Venido antes.  
 ANGLI. Preuened } *Tacit. lib. 17.* Atque in eo ipso sacramento  
 vexillis inferioris Germaniæ præuentus erat.

Præuerbum, aduerbium, *apud Cornel. Frontonem l. de nominum ver-*  
*borumque differentiis.*

Præuertio & præuertor deponens, Prætereo, præcedo, anteuert-  
 to. } *αεσφδωα. G.* Aller deuant & gaigner, surmonter &  
 occuper le premier ITA. Trapassare, preporre, preoccupare. GER.  
 Sur kommen, surtauffen, sur vaiten lassen HISPAN. Tr delante d an-  
 ticipar. ANG. To go before and prevent } *Ving. l. Aeneid.* volucrum  
 que fuga præuertitur Hebrum *Ci. pro Sylla.* Nemo me vnquam  
 tenuissima suspitione perstrinxit, quem non præuertitum.

¶ Interdum accipitur pro præfero præpono. *Ci. 2. d. Diuin.* Ita  
 tamen, si vacas animo neque labes aliquid quod huic ser-  
 moni præuertendum putes. *Gellius lib. 4. cap. 1.* Iuristurandi re-  
 ligationem animo atque amoris præuertisse. *Plautus in Amphitruo.*  
 Illuc redeundum est mihi, ne me vxorem præuertisse dicant  
 præ Republica. Hoc est ne dicant me vxorem præuultisse Rei-  
 publicæ. ¶ Item pro reuoco *Plau. Amphitruo.* Herilis præuertit  
 merus: accurrto vt sciam quid velit.

¶ Præuersum fulgur ( *inquit Fistsus* ) quod ignoratur noctu, an  
 interdum sit factum ¶ Præuertere serio quod dictum est per iocum,  
 est existimare dictum esse serio quod ioco dictum est.  
*Plau. in Amphitruo.* siquid dictum est per iocum, Non æquum  
 est id te serio præuertier. *Adrianus Cardinalis*, Præuertere, &  
 Præuertiri, non id significant quod præcedere, sed id quod præ-  
 ponere præuenire: sed non suo, imò potius præpostero, ac per-  
 uerfo ordine. Id est vt quod erat in animo vt postea fieret, fiat  
 antea: & contra, quod ante erat faciendum postea fiat. Sed id  
 quoque præcipue notandum est, datium post se plerunque  
 trahere, ac deponens idem verbum etiam fieri. *Linus 2. ab Vr-*  
*be*, Nec posse, quum hostes propè ad portas essent, bello præ-  
 uertisse quicquam. *ibidem.* Egredimur petratum à Tribunitis, vt bel-  
 lum præuertit finirent. *Idem.* Si Punicum Romano præuertisset  
 bellum. *Cæsar 7. bell. Gall.* Cæsar huic rei præuertendum exulti-  
 mauit, id est occurrendum.

¶ Illuc præuertamur dixit Horatius, quem vellet notare vitia a-  
 micarum corruptum petere amatores acsi dixisset. Pius erat notan-  
 dum amatores decipere amicos sed præpostere dicam de vitis  
 amicarum. *ais enim l. 1. Serm. Sat. lib. 3.* Illuc præuertamur: ama-  
 torem quod amica Turpia decipiunt cœcum vitia, aut etiam  
 ipsa hæc Delectant. *Coium. lib. 3. cap. 7.* Non intempestiuum est  
 nos ad ea præuerti: quæ videntur hunc publicum errorem cor-  
 rigere posse.

Præueto, as, } *αεσφδωα. G.* Defendit auant. ITALI. Vittar  
 prima. GERMAN. Vorhin vortreten. HISP. Defender antes. ANG. To  
 forbidde before. } *Silius.*

Præuideo, præuides, penultima correpta, Antè video. } *αεσφδωα.*  
 GALLI. Preuoir, voir par deuant. ITALI. Preuedere, anteuedere.  
 GERMAN. Vursähen, vursichtigen HISP. Ver antes. ANG. To foresee. }  
*Plinius.* Id nos futurum præuideramus. *Ci. 1. de Diuin.* Tum me-  
 minit præteritorum, præsentia cernit futura præuidet. [ *Ving. 5.*  
*Aeneid.* ille istum venientem à vertice velox præuidit. ] *Plau.*  
*Asinius l. 4. a. 2.* Noc hercle te præuideram. *Senec. cap. 9. de Con-*  
*sol. ad Mars.* Dum patimur, quam nunquam præuidimus nos  
 pati posse. ]

¶ Hinc Præuidencia, *αεσφδωα.* quæ duplex est. Aut enim animo,  
 Tom. Jj.

aut oculis præuidemus.  
 Præuisus, a, um, participium. } *αεσφδωα. G.* GAL. Preueu. ITA. }  
 Preueduto. GERMAN. Vorsehen. HISP. Verido antes. ANG. Foresee. }  
*Cic. 3. Verr.* Res mihi tota præuisa atque præcauta est. *Idem de*  
*Diuinat. l. 1.* *Senec. cap. 9. de Consol. ad Mars.* Præuisa languis  
 incurrit. ]

Præuicio, as, Antè vitio, vel corruptio. } *αεσφδωα. G.*  
 GAL. Gaster, auarauant. ITA. Vitiare primas corruptio. GER.  
 Vorhin geschändet oder verwüsten. HISP. Corromper antes. ANGLI.  
 To deflore before. } *Ouidius 14. Metam. de Cic. loquens.* Hunc dea  
 præuicit potenticisque venenis inquinat.

Præuincio, as, ire, Præligo, ligo. *Gell. lib. 15. cap. 10.* Cum eodem la-  
 queo quo essent præuinctæ efferentur. } *αεσφδωα. G.* GALLIC.  
 Lier auarauant ITA. Ligare auanti. GER. Vorhin binden. HISP.  
 Atar, atar antes. ANG. To bind before. }

[ Præuinctus, a, um, *Gell. cap. 2. lib. 19.* Præuinctus voluptatibus. *I-*  
*dem cap. 10. lib. 15.* Laqueo præuinctæ ]

Præuoluo, as, um, Qui præuoluo viam monstrat. *αεσφδωα. G.*  
 GALLICE, Qui va deuant. ITA. Che va auanti. GER. Das vort  
 gart. HISPAN. Costa que va delante. ANGLIC. That goeth befo-  
 re. } *Cicer. in Aras.* Aleyonem genuit claris demissus ab Aëtris,  
 Præuis Autoræ Solis, Nodisque satelles. *Oui. 11. Metam.* Nunc  
 præcedentem sequitur, nunc præuis anteit.

Præumbro, as, are, Tego, caligine offundo, & inuoluo, *inquis*  
*Bud.* } *πρὶδ hec hesh. αεσφδωα. G.* Obscuri en se mettant au deuant, ofusluer. IT. Coprire d'om-  
 bra. GERMAN. Beschattigen, vortuncken eben wie etwas bas cinem  
 vorden itedst stat. HISP. Cubrir de sombra. ANGLI. To shadow, and  
 mak dark by going before. } *Tacit.* Fama in quantum præumbra-  
 te Imperatoris fastigio datur, clarus. Hic præumbrare dicitur  
 Imperatoris fastigium : quia primorum magnitudine superius  
 splendorem eorum obscurat: quem admodum præcellæ arbo-  
 res fulgore in se recepto alias obscurant inferiores.

Præuoluo, as, penult. correp. Antè volo } *αεσφδωα. G.* GALI. Vo-  
 ler deuant ITALIC. Volare inanzi. GERMAN. Vortan hin fliegen.  
 HISP. Volar de lante. ANG. To flee before. } *Plaut. Miles l. 1. a. 1.*  
 Nouisse mores me tuos meditare decet ; Curamque adhibere  
 vt præuolent mihi ( animus scilicet ) quò tu vels. *Cicer. 2. de Na-*  
*tu. deor.* Basis autem trianguli quem efficiunt grues, ea tan-  
 quam à puppi ventis adiuuatur, eaque in tergo præuolantium  
 colla & capita reponunt.

Præuro, is, præuissi præustum, } *αεσφδωα. G.* GAL. Brûler  
 par deuant, ou auarauant. ITALIC. Abbruciare nell'acqua.  
 GERMANIC. Vornen härrennen. HISP. Quemar antes. ANGLI.  
 To buene before. } *Linus 1. ab Vrbe*, Bellum erat consensu fieri  
 solitum, vt Facialis hastam ferratam, aut sanguineam præustam  
 ad fines eorum ferret. *Ving 7. Aeneid.* non iam cœtamine ag-  
 resti Stipitibus duris agitur, sudibusque præustis.

[ Præu, vide Præ. ]

Pragmatici, *αεσφδωα. G.* Apud Græcos erant infima sortis ho-  
 mines, qui mercede conducti ministros se præbebant oratori-  
 bus in iudiciis. Quamquam postea hoc nomen omnibus in cõ-  
 munitatum est qui forensia negotia tractarent. Dicitur Prag-  
 matici à Græco nomine *αεσφδωα*, quod inter cætera causam siue li-  
 tem significat. Pragmatici etiam homines quidam, *inquit Bud-*  
*æus*, forensis professionis, qui causam a cõtes interdum iu-  
 ris ignaros monebant iuris responsa, formulæque actionum  
 subministrantes quasi admonitores postici, dicendorumque  
 suggestores, quum ad iuris disceptationem ventum erat *Quin-*  
*l. 2.* Quid si forte peritus ille iuris non aderit, neque ego sum  
 nostri moris ignarus, oblitusve eorum qui velut ad arcules se-  
 dent, & tela agentibus subministrant, neque idem quoque  
 Græcos nescio fecitasse, vnde nomen iis pragmaticorum da-  
 tum est. [ *Vide Marcial. Epigr. 73. lib. 12.* ]

Pragmaticum, ci substantiuum. *Cicer. ad Attic. lib. 14.* Tu siquid  
 pragmaticum habes, scribe, hoc est quod in republica gestum  
 sit inquis *Budæus. Quintil. lib. 3.* Herimagoras prima in hoc loco  
 posuit exempla ex quaestionibus meis, siue quod Græci *αεσφδωα*  
 vocant iuris interpretes. *Iuuen. Satyr 7.* Inde cadunt par-  
 tes in fœdera pragmaticorum, hoc est à iudicio discedunt &  
 licet arbitrio forensium aduocatorum seu procuratorum di-  
 rimendam permittunt. *Cicero lib. 2. de Orat.* Itaque non (vt apud  
 Græcos) infimi homines mercedula adducti ministros se præ-  
 bent in iudiciis oratoribus, ij qui apud illos pragmatici vocan-  
 tur : sic in nostra ciuitate, & c. *Idem ad Attic. libro secundo.* Sed  
 quia, vt video, pragmatici homines omnibus historicis  
 præceptis, vt verbis denique cauere iubent, & verant cre-  
 dere.

Pragmaticæ, sanctiones dicuntur principum rescripta, non de pri-  
 uatorum negotiis, sed corporum, ordinum & collegiorum cau-  
 sis de consilij sententia emissa : inde fortassis deducto verbo,  
 quod pragmaticis & peritis viris in consilium adhibitis inter-  
 ponuntur. *Hotomanus. De his, sicut in Cod. de diuers. rescript. &*  
*pragmat. sanctionibus.*

Præmnium, vinum, *αεσφδωα. G.* Generosi vini genus, quod in  
 Etymazorum agro natebatur, iuxta delubrum Matris deum  
 etiam Homeri carnine celebratum. *Autor. Plin. lib. 14. cap. 4.*

Præmnion, *αεσφδωα. G.* Indica gemma, est nigerrimo colore, sed  
 pellucida, admistum habens & carbunculis colorem. *Plin. lib.*  
*37. capite 10.*

Prændium, dij, Cibis qui circa meridiem sumitur, quam veteres  
 cœnam appellabant. } *αεσφδωα. G.* GAL. Le dîner,  
 le repas qu'on prend deuant mydi. ITA. Il desinare. GERMAN.  
 Ein ambis oder imbis mal. HISPANICE, La comida san prana d  
 ayantat. AN. A dinner. } *Festus.* Cœna apud antiquos dicebatur  
 D d



quod nunc est prandium : vespertina autem quam nunc cœnam appellamus. *Nonius*, Quæ nunc prandia sunt, cœnas Sabini habebant. & pro cœnis vespernas appellabant *Plautus Pœnulo*, Partem prandij pignus cepi, abij foras. [ Quo imus ad prandium? ubi cœnamus? *Plau. Cap. 1. a. 3.* Quid olcet (palla?) furtum, scortum, prandium, *Plautus Menæ. sc. 1. a. 3.* Vocat te ad prandium. *Plau. Men. sc. 1. a. 5.* Iubebo tibi & illi apparari prandium. *Ibid. sc. 2. a. 1.* Iube nobis tibi apud te prandium accuraric. *Plau. Men. sc. 3. a. 1.* Bonum anteponam prandium pransorium. *Plau. Men. sc. 2. a. 1.* Curatum est prandium. *Plau. Men. sc. 4. a. 2.* Non perdidissim prandium si ita esset. *Ibid. sc. 1. a. 3. Item* Prandium dein populo mille mensis, & congiarium trecentos nummos vitium dedic. ] *Cic. in Verr.* Quid ego istius prandia & cœnas commemoro em? *Idem ad Attic. li. 5.* Antecesserat Statius, ut prandium nobis præberet. *Idem pro Murena*, Ac Spectacula sunt tributum data, & ad prandium vulgo vocati. *Sueton. in Vitell. cap. 13.* Epulas trifariam semper, interdum quadrifariam dispertiebat, in ientacula, & prandia, cœnas, comestationesque. Finire prandia nigus moris *Horat. 1. Ser. Sat. 4.* ille salubres Ætates ducer, nigris qui prandia moris Fmicit, Dictum prandium (ut quidam voluit) à pereddo, quod pauxillulum quiddam in prandium pararetur, quod facile posset absumi. Alij prandium dictum volunt quasi parandium: quod lævia tantum quedam & paratu facilia apponerentur. Nam prandium non fuisse præcipuum cibum antiquis apparet ex *Celso lib. 7.* quum de hyeme loquitur, Si prander aliquis, inquit, vitius est exiguum aliquid, & ipsum siccum sine carne, sine portione sumere. *Idem lib. 4.* Famen facilius fert adolescens, quam puer, & vno cibo, quam prandio quoque assuetus. *Idem lib. 7.* Ætate vero & portione, & cibo corpus sæpius eget ideo prandere quoque commodum est. *Plin. lib. 28. c. 5.* Hippocrates tradit non prandentium extra celerius senescere.

Prandiolum, diminutivum, siue Prandiculum, Quod ientaculum appellatur. *Fest. p. 2. c. 1. d. 10.*

Prandio, des, prandi, & pransus sum. Prandium sumo. { *γρσ* *sa* *hab. h. e. e. a. GAL. Diner. ITAL. D. sinare. GERM. Zu imbiß essen. HISP. Comer. ANG. To dine. } Plautus in Menæ. sc. 2. a. 3. Prandi & potavi, scortumque accubui. *Cicero pro Cluenti.* Quum in eius nuptiis more Latinatum multitudine hominum pranderet. *Plautus in Menæ. sc. 4. a. 2.* prandi in via ui, inde huc fum ingressus te conueni. [ *Plau. Men. sc. 4. a. 2.* Eamus intrò ut prandeamus. *Ibid. sc. 1. a. 5.* Prandi perbene potavi. *Idem Milit. sc. 2. a. 2.* Prandet, potat, occupata est (excusantis.) *Plau. p. sc. 3. a. 2.* Vbi prandero, dabo operam somno. *Gellius cap. 13. lib. 15.* Pransum paratum, &c. ]*

¶ Interdum actiue accipitur, pro comedere id quod est in prædio in accusatiuo positum. *Horat. 2. Ser. Sat. 3.* Lusciniæ soliti impenso prandere cœmptas.

Pransus, a, um participium. { *αρισσους, αρισσους.* *GALL. Qui à disne. ITA. Chi ha desinato. GERM. Zu imbiß geessen. HISP. Que ha comido. ANGLI. That hath dined. } Horat. 1. Ser. Sat. 6. Pransus non auidè. *Cic. pro Mil. Adde inficiam pransi, pori, oscitantis ducis. Pransos veteres vocabant, teste Nonio. non solum qui edissent, sed etiam quibus nihil deesset. Var. Pransum te ac paratum esse oportere.**

Pransito, ras, penultima corrept. frequentatiuum à prandeo. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Diner fouuent. ITA. Desinar fouente. GERM. Diner zu imbiß essen. HISP. Comer muchas vezes. AN. To dine or eat often. } quod *Plautus in Amph.* cum accusatiuo construxit. Nequam homines (inquit) qui polentam pransitant.*

Pransor, foris, Qui prandet, aut qui inuitatus est ad prandium. { *γρσ* *solèdh. αρισσους, αρισσους.* *GAL. Qui disne, ou inuite à disner. ITAL. Chi desina, o inuiato à desinare. GERMA. Ein imbiß esser oder imbiß gast. HISP. T antador, o combidalo à yantar. AN. That dine. } *Pl. in Menæ. sc. 2. a. 1.* Bonum anteponam prandium pransoribus.*

Pransorium, adiectiuum, o *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Diner fouente, vt Pransorium candelabrum, apud *Quint. lib. sexto, cap. 4.* Mirantibus quod humile candelabrum emisset : Pransorium erit inquit.*

PRASII, *πρρσσι*, Indiae populi, quorum metropolis est Palibotra. *Plin. lib. 6. c. 9.*

Prasius, nus, penultima correpta. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Verd. ITALICE, & HISP. Verde. GER. Grün wie der saub. ANG. Grene. } Color viridis ad similitudinem porri. Nam *πρρσσι* Latine porrum dicitur. Hinc vestes de viridi lana, prasinæ dicuntur *Martialis libro decimo.* De nostra prasina est synthosis enupta toga. *Plaut. Prasina, coccina, tyale, soccos, monilia amittit. Plin. lib. 37. capite 10.* [ Prasina creta viridis. *Vide *Isidor. capite. 16 lib. 19.* Vide *Dionem lib. 59.* Prasina factio. *Sueton. in Calig. cap. 55.* ]**

PRASIAE, *πρρσσι*, Oppidum maritimum fuit in ora Laconica nõ procul ab ostio Inachi fluminis : cuius meminit *Thucydid. bell. Pelopon. lib. 2.*

Prasius, *πρρσσι*, Gemma est de viridantium genere, virore tamen multo dilutiore quam smaragdus, ut pote quæ ad porri colorem (vnde & nomen accepit) maxime accedat. Sunt autem tria prasij genera, quæ vide apud *Plin. lib. 37. cap. 8.*

Prasoides, pen. prod. *πρρσσι, πρρσσι*, Gemma est ex genere topaziorum, quæ porri colore nomen habens. Nam *πρρσσι, πρρσσι*, Græcis idem est quod porraceus. *Vide *Plin. lib. 37. c. 8.**

[ Prata *Aluuiatoci nomen *Plutarch. in Valer.* ]*

Pratum, u. Ager ex quo fornum percipitur. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Vn pré. ITA. Prato. GERM. Ein Matten oder wiesen. HISP. Prado. ANGLI. A meadow. } nomen habens ex eo quod sine opera paratum sit, ut placet *Varroni libr. quarto de lingua Latina*, Pratum (inquit *Vlpianus de verborum significationibus*) in*

quo ad fructum percipiendum falce duntaxat opus est. ex eo dictum quod paratum sit ad fructum capiendum. *Columell. lib. 2. cap. 17.* Prato veteres Romani primas in agricolatione tribuerunt partes. Nomen quoque indiderunt ab eo quod procius esset paratum, nec magnum laborem desideraret. *Onid. 1. Metamorph.* Figitur in viridi, si fors tulit, anchora prato. *Idem, Aræogrammineo suberat viridissima prato.* [ Languidus in pratis gramina capit equus. *Onid. Eleg. 8. lib. 4. Trist.* Qui mihi condita prata in patinis proferant. ( id est omne genus herbas. ) *Plaut. p. sc. 2. a. 3. } Virgii. 8. Eclog.* Frigidus in pratis cantando rumpitur anguis.

¶ Prata item dicebantur quæ nunc vuidaria, ut plurimum buxo & lauro frequentata.

Pratulum, diminutivum, apud *Plinium Epist. 101.* { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Vn petit pré. Vn prauo. ITALI. Picciol prato. GE. Ein Matten. HISP. Pequeno Prado. AN. A little meadow. } *Cicero ad Attic. lib. 12.* Pro isto aslo sole quo tu abulus es in nostro pratulo. *Idem de Craxis orator.* Tum in pratulo, propter Platonis statuum confestim.*

Pratensis, pratense, Quod est ex prato. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. De pré. ITALI. Cosa di prato. GERM. Das auff der matten wachst oder auß der matten kompt. HISP. PAN. Cosa perteneciente à Prado. ANGLI. Of a meadow. } *Columell. lib. 6. cap. 3.* Eoque nemo dubitat quin optima sint vicia in falcem ligata & Cicercula, itemque pratense fœnum. Prateses flores. *Plin. lib. 21. cap. 8.* pratenses fungi, qui in pratis nascuntur. *Horat. 1. 2. Ser. Sat. 4.* pratensibus optima fungis Natura citialis malè creditur.*

Pratus, a, um Distortum, peruersum. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Toru. ITALI. Torio. GER. Krumbelnet gerad. HISP. AN. Torcido. ANG. Crokea. } *Cicero. 1. Acad.* Quid rectum in oratione, prauumque *Horat. 1. Ser. Sat. 7.* hunc varum distoris curibus illum Balburit seaurum, praus fultum malè talis *Lucret. lib. 4.* Denique ut in fabrica, si praua est regula prima. Omnia mendose fieri, atque obliqua necessum est.*

¶ Per translationem accipitur pro malo & vitioso. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Peruers, mauuais. IT. Cattiuo, mainagio. GERM. ANGLI. Dößartig verthert. HISP. ANGLI. Hecho ac vneuz delo bueno. ANGLI. Shrewd, enill, naughty. } *Terentius in Adelph.* Etsi hoc mihi prauum, ineptum, absurdum, atque alienum a vita mea videatur. *Cicero pro Rosc. Com.* Nihil ab hoc prauum & peruersum produci posse arbitrantur. *Cic. 2. de Finib.* Bestiarum verò nullum iudicium puto : quamuis enim deprauatæ non sint, prauæ tamen esse possunt. Tenax prauus, *Virg. 4. Aenei.* Obnoxius praus, *Horat. 2. Ser. Sat. 7.* Sculonia praua, *Horat. 2. Ser. Sat. 3.* Ambitio praua, *Horat. 1. Ser. Sat. 6.* Prauo nato viuere. *Horat. in Arte.**

Præuissimus, superl. *Velleius Patruculus Histor. 2.* Euitatis quæ iussu hominis præuissimè tela in eum acta erant.

Præuitas, Obliquitas mala & peruersa alicuius rei constitutio, & compositio. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates, si erunt per insignes, an habebunt aliquid offensionis, animi deformitas non habebit? ¶ Ponitur aliquando pro malitia. { *πρρσσι, πρρσσι.* *GALLI. Tortuosité, mauuaistie. ITALI. Tortuosità, maluaggiata. GERM. Die trumbe/vngerade. HISP. Torcedura de lo derecho. ANG. Crookedness, shrewdness. } *Cicero 4. Tusc.* Vitium, quum partes corporis inter se dissident, ex quo prauitates membrorum, distortio, deformitas. *Idem 1. de Legib.* Corporis prauitates***



vesanus adolescentis cuiusdam amor, qui noctu in templo de-  
litelcens simulacro cohaeret : & Nicomedis regis assumatio,  
grandi Gnidiorum aere alieno permutare eam conatus. Na-  
rus dicitur in extrema Italia ora, quam Magnam Græciam o-  
lim appellabant, deinde propter artis præstantiam civitate Ro-  
mana donatus : quam multis etiam egregiis signis ornauit, ex  
quibus à Plinio commemoratur Triptolemus Flora, Ceres in  
hortis Seruiliæ, Boni euentus, & Bonæ fortunæ simulacra in  
Capitolio item & Menades, & quas Thyas vocant, & Cary-  
atidas, & Sileni in Asinij Pollionis monumentis, & Apollo, &  
Neptunus aliæque nonnulla quæ vide apud Plin. lib. 34. cap. 8. Et  
lib. 37. capite quinto de hoc etiam Propertius, Praxitelem Paris  
vindicare arte lapis. Hinc adiectum Praxitelius, Cicero sicun-  
do de Diuinis. Quasi non potuerit id euenire casu, & non in  
omni marmore necesse sit inesse vel Praxitelia capita. Illa e-  
nim ipsa efficiuntur detractio, neque quicquam illuc affer-  
tur à Praxitele.

**Præciæ**, Vix esse Seruio, dicuntur quæ ante alias murescunt,  
quasi præcoquæ. Virgil. 2. Georg. Et passio Pithia vitior, re-  
nuisque Lageos Tentatura pedes olim, yincturaque lin-  
guam. Purpureæ, præciæque : & quo te carmine dicam Rhe-  
tica?

**Præciæ**, Lacus nomen est apud Cic. in Oiar. pro Milione.

**Præcium**, & preciosus, Vide PRETIUM.

**Præcō**, aris, cum accusariuo. Oro, peto. פרהח אלהים תרהח פרהח  
היהח אלהים. GAL. Prier. ITAL. Pregare. GER. Bitten. HISP. Rogar generamente. ANG. To praye. Cic. 1. de Natur. deor. Quid veneramus, quid precamur deos? I-  
bidem, Dijs quos nos colere, precari, venerarique solemus [ Oui.  
Eleg. 2. lib. 3. Trist. Augusti nomen adora: Rite precare Deum. O-  
uid. 13. Metam. Laetia dæque precaris quæ meruit. (id est im-  
precaris.) Item, Quæ si Dijs sunt non vana precaris. Vterque  
natus viuit & precor viuat. Martia. Epigr. 11. lib. 2. Est mihi sit-  
que precor. Oui. 6. Fast. Et Eleg. 9. lib. 1. Trist. Dubia timeo men-  
te (mortem) timenque precor. Ouid. Eleg. 10. lib. 1. Trist. Parce  
precor. Ouid. Eleg. 3. lib. 5. Trist. frustra que precanti ore necatu-  
ras accipimus aquas. Ouid. Eleg. 2. lib. 1. Trist. Pergin precari  
pellumo pro supplicare. Plau. Asin. 4. a. 2. Iunctum vero cum  
datiuo, idem est quod opto alicui bonam vel malam fortu-  
nam. Quis precor, et oram soluentibus bene precemur.  
Horat. 2. Serm. Saxy 7. Miluius & scura tibi non referenda  
precati Discedunt Dira precati alicui. Tibull. lib. 2. Eleg. 7. Male  
precati alicui. Cicero. in Pis. An quod tibi proficiscenti euen-  
it, vt omnes execrarentur, male precarentur. v. nam tibi illam  
viam, & sempiternam esse vellent? Precari ad Deos. Linus lib.  
38. Precari deos bonas preces. Cato capite 124. Iane pater te hac  
stue commouenda bonas preces precor. Precari ab aliquo.  
Cic. 3. de Natur. deor. Bona à quibus precamur ab iis dantibus  
nolle fumere, stulticia est. Huius composita sunt, Deprecor,  
Imprecor, te quibus suis locis.

**Præcator** Qui pro alio intercedit, vel postulat, deprecator. פרהח  
היהח אלהים. GAL. Prier, qui prie. ITAL. Chi prega. GER.  
Ein erbeter oder surbiter. HISP. El que roga, rogado. ANGLICE,  
He that prayeth. Terentius in Heaut. Nemo accusat Syre ter-  
ne tu aram tibi, neque precatorem pararis. [ Ego precator &  
patronus foribus. Plau. pseu. 2. a. 2. licet precator astitet (Iup-  
piter) malam rem effugies nunquam. Plautus Asinus 4.  
4. 2. ]

**Præcātio**, onis, verbale, Obtestatio, inuocatio. פרהח תעתיח  
היהח אלהים. GAL. Prier. ITAL. Preghiera. GERMAN.  
Ein bitten oder Gebart. HISPAN. Ruego. ANGL. A praying. Cicero  
pro Muræ. Quod si illa solennis comitotum præcatio, Consu-  
laribus auspiciis consecrata tantâ habet in se vim & religionē,  
&c. Linus 9. ab Vrbe, Quid enim aut sponforibus in tædere o-  
pus esset, aut obfidibus, vbi præcations res transigitur? Neque  
præcatio perfidiis vlla est. (aliâs deprecatio) Plautus Capt. 4.  
3. 3. ]

**Præci**, præci, præcem &c. Obliqui sunt ab inusitato nominatio  
prex. Præcatio, siue obsecratio. פרהח תעתיח היהח אלהים  
היהח אלהים. GAL. Prier. ITAL. Preghiera. GERMANIC. Gebit.  
HISP. Ruego. ANGL. Prayer. Terent. Phorm. Sed parimne est  
quod omnibus nunc nobis succent feruex, Ni instigemus e-  
tiam vt nullus locus relinquat præci? Quint. lib. 3. cap. 10. Hac  
illi opus est occasione, ne eam talium precum pudeat. Ter. in  
And. Nihil est præci loci relictum, iam perturbavi omnia. Hor.  
2. Ep. 1. Cælestes implorat aquas docta prece blandus. Oui. 2. de  
Ponto Eleg. 2. Tempus ad est apum precibus. Tibull. lib. 4. In-  
tentaque tuis precibus se præbuit aure Iuppiter. Oui. Eleg. 13. li.  
3. Trist. Concipiã que bonas ore fauente preces. Oui. Eleg. 3. li.  
1. Trist. Hac prece adoravi superos. Plau. Capt. 1. a. 2. Te nunc  
oro per precem. Oui. 2. Fast. Instat amans hostis pretio, præci-  
busque minisque. Nec prece nec pretio, nec mouet ille minis.  
Oui. 2. Fast. In prece totus eram.]

**Præcarius**, a, um, adiect. Est quod precibus petenti vtendum con-  
ceditur tandiu quandiu, qui concessit, patitur. פרהח אלהים. GAL.  
Emprunte à la charge de le rendre. ITAL. Prese ad impressio.  
GERMANI. Das enim auß hit em zeit lang gethen vnd wegônnet  
ist. HISPANICE. Cosa de ruego. ANGL. That by use is granted so one  
for a while, borrowed on a condition to restore it at the will of the  
lender. In hanc sententiam dictum est à Seneca hominem ef-  
se præcij spiritus. [ cap. 11. de Consol. ad Mart. ] Et apud Curtiũ  
an. alexan. Mori præstat quàm præcario Imperatorem esse idē,  
Sed præcarium spernebat ut imperium, Vbi præcarium Imperiũ  
dicitur id quod tandiu obtinetur, quandiu qui concessere  
permittant. [ Præcaria libertas. Liu. lib. 9. d. 4. Præcariam opem  
petere. Liu. 11. 3. ab Vrbe. Præcaria omnia putat esse sapiens, vt o-

culos, vitam, seipsum, Senec. cap. 11. de Tranquill. ] Anima præca-  
ria, Tacit. lib. 1. Mæque præcariam animam inter infensos trahe-  
re. Præcarium auxilium, non iustum ferre. Liuus 8. ab Vrbe. Ius  
præcarium. Tacit. de Germanis. Salus præcaria. Brutus Ciceroni.  
Quæstus præcarius, Cic. Officiario, Cuius auus fuerit argenta-  
rius, stipulator pater, vterque vero præcarium fecerit quæstum.  
[ Seneca capite 3 de Tranquillitate. Siue præcarius accessus habet  
virtus. ]

**Præcario**, nomen, ipsa terminatione datiuo pro aduerbio accipi-  
tur. פרהח אלהים היהח אלהים. GAL. Par priere, par em-  
prunt. ITAL. Per prieghi per importunità. GERMAN. Durch bit  
bitlicher weis. HISP. Alcançan do por ruegas. ANGLI. By sure or  
prayer. Terent. in Eunuc. Seu vi seu clam seu præcario. [ Sueton.  
in Claud. 6. 11. Præcario exegit vt id sibi liceret. Plaut. in prolog.  
Amphir. Verum profecto id petere me præcario à vobis. Præ-  
cario admissi sumus. Suprà non mancipio data, sed commodata.  
Senec. cap. 10. de Consol. ad Polyb. Præcario hærentes radices.  
Senec. epist. 87. [ Paul. Iurisc. Præcario habere videtur, qui pos-  
sessionem corporis, vel iuris adeptus est ex hac solummodo  
causa quod adhibuit preces, & impetrauit, vt sibi possidere  
aut vt liceat. πακαλλισα υρηχθαι. Veluti si me rogauis vt per  
fundum meum ire vel agere tibi liceat, vel vt in lectum meum  
sillucidium, vel tignum in parietem immisum habeas. Cicero.  
pro Anto Cetin. Ne id quidem satis est, nisi doceat ita se possi-  
dite, vt nec vi, nec clam, nec præcario possederit, Idem 3. de O-  
rat. Etenim verecunda debet esse translatio, vt de dedita esse in  
alienum locum, non irruisse: atque vt præcario, non vi venisse  
videatur.

**Præcario**, Vide PRAEHENDO.

**Præsum**, li, Vide PRAELVM.

**Præmo**, premis, pressi, pressum. Proprie calco, & innitor alicui rei  
cum pondere, svingo. פרהח אלהים היהח אלהים. GAL. Pres-  
fer, fouler, ferre, estraindre. ITAL. Premere, calcare. GERMAN. Drus  
denitthagen. HISP. Cargar d apretar. ANGLI. To presse. Virg. 4.  
Georg. & spumancia cogere pressis Mala fauis. Idem Aeneidos 2.  
veluti qui sentibus anguem eressit, humi nitens. [ Iusta pari  
premitur veluti cum pondere libra. Tibull. lib. 4. Ista bona quos  
exornant, & premunt. Senec. 9. de Consol. ad Polyb. Premere suas  
lacrymas. Suprà compescere. Ibid. cap. 15. Hæc quæ premunt in  
studijs. (i graui & difficilia sunt) Quæ fata istæc me premunt.  
Plat. Amph. Quem spectans aliquis dentes in vite prementem.  
Oui. 1. Fast. Ille premit dnram sanguinolentus humum. Ouid. 4.  
Fast. Non expectato vulnere pressit humum. Oui. 5. Fast. Pre-  
mi quod cepit. Senec. Protegit hæc (eloquentia) fontes immeri-  
tosq; premit, opprimit. Oui. El. 2. Mitrâq; capillos presserat.  
Ouid. 4. Fast. Tor premor aduersis. Ouid. Eleg. 2. lib. 3. Trist. Pressis  
silencio multorum profectus verecundia. Senec. cap. 24. de Consol.  
ad Mariam. Lubricaque immoras testa premebat aquas (id  
est glacies regibat.) Oui. Eleg. 10. lib. 3. Trist. Parce premor vitæ  
deteriore meæ. Ouid. Eleg. 8. i. 4. Trist. Terreo hoste meum pe-  
ne premente latus. Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ]

**Præmo** quoque ponitur pro aduersari vexare, Virgil. 10. Aeneid.  
Numina nulla premunt: mortali vigeinur ab hoste Plaut. sm-  
phis. Fata isthæc me premunt. Quandoque pro effodere. Idē  
10. Aeneid. sulcū que sibi premit ipsa carina. Quandoque pro  
insequi, insistere, virgere, פרהח אלהים היהח אלהים. Virg. 1. Aeneid.  
Hæc fugerent Graij pemere Trojanæ iuuen-  
tus. Idem Georg. 3. Ingentem clamorem premeret ad tercia ceruim,  
Quandoque occultare. פרהח אלהים היהח אלהים. Virg. 1. en. Spē  
vultu simulat, premit alium corde dolorem. Quandoque  
expelle. פרהח אלהים היהח אלהים. Virg. 1. Aeneid. Inuen-  
tamque pressit ad ædibus. Quandoque cohibere. פרהח אלהים. Virg. 1. Aeneid.  
Imperio premit, ac vinclis & carcere frænât. Quandoque  
claudere. Virg. 2. Aeneid. -pressiue oculos ac vul-  
nera laui. Quandoque vitare. פרהח אלהים היהח אלהים. Virg. 1. Aeneid.  
Qui toties villici tui vxorem absente persisti viro. Quando-  
que remouere, excitare. Virg. 1. Georg. & turis opaci Falce pre-  
mies vmbra. Quandoque vastare. Virg. 1. Aeneid. pelago pre-  
mit arma sonanti. Quandoque occidere. Virg. 9. Aeneid. Ar-  
migētū que Remi premit. Quandoque demergere, infundere.  
Idem 2. Georg. Quod superest, quæcunque premes virgulta pet  
agros Spargere simo pingui. Quandoque instare, & dicēdo im-  
morari. Pli. lib. 3. Epist. 9. Quum Cascam accusarem nihil magis  
pressi quàm quod accusator eius, &c. Quandoque reprehē-  
dere, maledicere. Quint. lib. 12. de Cicerone, præcipue vero pre-  
ferunt eum qui videti Artiorum imitatoris concupiebant.

**Præmo** alieno, premi. Cic. in Catilin. Qui quāquam præmuntur  
aere alieno, dominationem famen experunt. Facta pre-  
munt annos, hoc est superant. Ouid. 7. Metam. Li. titulos, annos-  
que tuos numerare velimus. Facta prement annos, id est plura  
erunt facta quàm anni, aut maiora quàm pro ætate. Angustiis  
premi. Cæj. 3. bell. Gall. Quibus angustiis Cæsar à Venetis pre-  
mebatur, docet. Huius composita sunt, Apprimo, Comprimo,  
Deprimo, Exprimo, Imprimo, Opprimo, Reprimo & Suprimo,  
quæ habent penultimam correptam.

**Præsum**, a, um, participium est. פרהח אלהים היהח אלהים. GAL.  
nilchass. HISPANICE. GAL. Presse, espraint, serré. ITALI. Calcato,  
caricato. GERMA. Getruet. HISPAN. Apretado, cargado. AGLIC.  
Pressed. Colum. lib. 7. c. 8. Illa vero notissima est ratio facien-  
di casei, quem dicimus manu pressum. Virg. 2. Eclog. sunt nobis  
mitia pomæ, Castanæ molles, & pressi copia lactis. Idē 3. Geor-  
gic. Læta magis pressis manabunt flumina mammis. Aliquādo  
nomen est, & ponitur pro subtilis ac breuis. Cic. in Hort. Quis  
te autem est, aut fuit vquam in partibus rebus, in definiē-  
dis & explicandis sententijs pressior? Aliquādo dicitur ond-



stum, exauarum, & βαρυνθρον. Virg. lib. 1. Georg. Ceu pressæ quàm lam portum tetigere carinz. ¶ Presso gradu incedere, hoc est firmo, nec celeris, sed quo cautos incedere videmus. Liv. lib. 28. Inde ubi incipiendæ iam pugnæ tempus erat, Hispanos (ea media acies fuit) presso gradu incedere iube.

¶ Pressum vocat Ovidius quod est quasi impressa nota signatum. lib. 6. Fastor. Certa fides facti est, dictus sceleratus ab illa Vicus, & æterna res ea pressa nota est. \* Pressa est insignis gloria facti. Id est autor ignoratur, ut ait Bud. Virg. 12. Æneid. Quis Rutulis laudem, casulne Dæusne, Attulit, pressa est insignis gloria facti.

Pressis, us, Ipsa pressio seu premendi actus. מִדְרָשׁ מֵעַק עֲבָקָהּ mehuqáh. דְּלִיפֵי, סוּוּרֵי. GALLI. Pressement foulement. ITA. Effo premere. GERM. Das tructen. HIS P. Apretamien- to. ANGL. A pressing. Cic. lib. 1. de Orat. Nemo est quin literatissimum togatorum omnium Qu. Valerium Soranum lenitate vocis, atque ipso oris pressu & tono facile vincat. Idem 2. Tus. Sic animus intentione sua depellit pressum omnem ponderum. [ Ouid. Eleg. 8. lib. 1. Trist. Cum later hic (Sol) pressus nubibus illa (ymbra) fugit. Item, Non ergo presso tellus consurgit aratro. Tibull. lib. 4. Brachiaque excepit presso pendentia collo. Ovi. Eleg. 5. lib. 3. Trist. Et spumat testa pressus uterque sua. (id est tectus.) Ouid. 5. Fast. Æterna res ea pressa nota est. Ouid. 6. Fast. Nec quisquam presso vomere sulcat humum. (id est impresso.) Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Diffiuit nudo pressa verbis vna pede. Idem Eleg. 6. 1. 4. Trist. Pressus manu caesus. Suet. in Aug. cap. 76. ]

Pressura, æ, Pressus, huius pressus, hoc est actus ipse premendi. מִדְרָשׁ מֵעַק עֲבָקָהּ mehuqáh. דְּלִיפֵי, סוּוּרֵי. G. A. Pressoirement, pressurage. ITA. Effo premere & stringere. GERM. Ein truct edet zwang. HISPAN. Apretamiento. ANG. A pressing. Plin. lib. 18. cap. 31. Pressura vna culeos xx. implere debet. Colum. lib. 2. cap. 36. Mustum torium est, quod post primam pressuram vinaceorum circunciso pede exprimitur.

Pressus, as, Frequentatium a premo. מִדְרָשׁ מֵעַק עֲבָקָהּ mehuqáh. דְּלִיפֵי, סוּוּרֵי. GALLI. Presser. souent. ITA. Premere souente. GER. Embis tructen etstructeno. HISP. Apretar muchas vezes. ANG. To presse of ten. Virg. 3. Ecl. g. pressabimus vbera palmis. ¶ Inuenitur & pressor, as, deponens, Plau. in Persa. Tomisca est, pressare parce. ¶ Pressatus, participium. Plau. Asin. Quin tradis hac crumena pressatum herum.

Pressæ, aduerbium, Subiliter, breuiter. מִדְרָשׁ מֵעַק עֲבָקָהּ mehuqáh. דְּלִיפֵי, סוּוּרֵי. GAL. Serrement, sans superfluité, breuement. ITAL. Breuemente senza superfluità, senza vagare. GER. Kurtzschicklich/engentlich ohne vberflus. HISP. Apretada a cargo adamente, breuemente. ANG. Shortlic, brieflie. Cic. 1. Offic. Alterum exercitatio augebit, alterum imitatio pressæ loquentium, & leniter. Idem 4. de Finibus, Sed ut propius ad ea Caro accedam, quæ a re dicta sunt, pressius agamus: eaque quæ modo dixisti, cum his conferamus quæ tuis antepono.

Pressor, s, um, adiectiuum. מִדְרָשׁ מֵעַק עֲבָקָהּ mehuqáh. דְּלִיפֵי, סוּוּרֵי. GALL. Dequoy on se sert a presser. ITA. Cosa de premere. GERM. Dgs zu dem truct et in beinstlich ist. HISPAN. Cosa para apretar. ANG. That serueth for pressing. ¶ ut pressorium vas, in quo quid premitur. Columell. lib. 11. cap. 18. Tum saccharia Libero, Liberæque, & vasis pressoribus, quam sanctissime, castissimæque facienda.

\* Prendo proprehendo vide in Prahendo. Et Prehsare vide in Prahensare.

Prepon, Latine decorum. מִדְרָשׁ מֵעַק עֲבָקָהּ mehuqáh. דְּלִיפֵי, סוּוּרֵי. GALLI. Honnesteré, bonne grace. ITAL. Decoro. GERMAN. Der weitand gezimung und etbateit in worten und wercken. HISP. Hermojura. ANG. Comlinisse, that is decent and becometh. Cic. de Orat. ut in vita, sic in oratione nihil est difficilius quàm quod deceat. πρεπον appellant Græci, nos dicamus sanè decotum. Idem 1. Offic. Hoc loco continetur id quod dici Latine decorum potest. Græcè enim πρεπον dicitur.

Presbyter, eris, Senior. מִדְרָשׁ מֵעַק עֲבָקָהּ mehuqáh. דְּלִיפֵי, סוּוּרֵי. GAL. Ancien, prestre. ITALIC. Fiumo. Anico, prete. GERM. Ein alter oder eltester. HISP. Anciano, viejo, presbytero. ANGLI. An elder. Augustinus, Sanè etiam grandioris ætatis, & sicut Scriptura loquitur, pleni dierum posse dici seniore, hoc est presbyteri. Proinde omnis senex etiam presbyter, non omnis presbyter etiam senex: quia plerunque est hoc nomen ætatis, quæ infra senectutem senectuti vicina est, & ex hoc etiam ipsa à senectute nomen accepit in Latina lingua.

Prestet, presteris, penultim. genitui prod. מִדְרָשׁ מֵעַק עֲבָקָהּ mehuqáh. דְּלִיפֵי, סוּוּרֵי. Serpentis genus est, quem alio nomine vocant dipladem. Lucanus lib. 9. Oraque distendens auidis spumantia prester. Plin. lib. 20. cap. 20. Sagittarum venena, & serpentium hæmorrhoidum, & presterum restingui. ¶ Est etiam prester celestis flammæ genus, quæ quicquid attingit, amburit & proterit. Plin. lib. 2. cap. 48. Idem ardentior accessusque dum furit, prester vocatur, amburens contacta pariter & proterens.

Pretium, nij, Quod datur pro re empta. מִדְרָשׁ מֵעַק עֲבָקָהּ mehuqáh. דְּלִיפֵי, סוּוּרֵי. GAL. Pris. ITALI. Prezzo, preggio. GERMAN. Der kuffen oder das gest mit wetzen/ man ein creufft ding begalt/ die wir digung. HISP. Precio, estimacion de cada cosa. ANGL. Price or value. Plautus in Pan. Esto pretio tuas nos facile feceris. Virg. 4. Ænei. Fœmina quæ nostris errans in finibus, urbem Exiguam pretio posuit. Terent. Heaut. agrum in his regionibus meliorem, neque preti maioris nemo habet. [ Pretium vehendi. Ouidius 2. Fast. Pretio omnia temerata. Velleius. Respiciam illic pretio. Plin. psu. 1. 3. a. 1. Vt picis quicquid est pretio pristinum. Idem ibid. 1. 2. a. 1. facito vt pretio per uincas tuo. Plau. Curcul. 1. 3. a. 1. Homo haud magni pretij. Ibidem, Nihil pretio parit filio dum patceret. Idem Capi. prologo. Nullus est tam parui pretij quin

pudeat. Plaut. Asin. 1. 6. a. 4. Multipretio superant equos. Ibid. 1. 5. a. 3. Ante omnes minimi mortales pretij. Idem Asin. 1. 2. a. 5. Meus conferuus homo haud magni pretij. Milit. 1. 1. a. 2. Seu vitæ labe carentis est pretium, nemo pluri emendus erat. Ovi. Eleg. 8. lib. 1. Trist. Pretium facere dicitur qui licet Marcial. Epigr. 60. lib. 9. Et epigr. 53. lib. 1. Quandiu fuerit in pretio romana nosci. Senec. 1. 2. de Conf. ad Marc. ]

¶ Auellere pretium anequam ostendatur merx. Horat. 1. Serm. Satyr. 2. an tibi maus Infidias fieri, pretiumque anellier ante, Quàm mercem ostendit Capi pretio. Tibul. lib. 3. Eleg. 1. pretio capiunt auarè. ¶ Aliquando pretium accipitur pro mercede siue præmiis: idque interdum in meliorem partem. Terent. in Andr. Feci è seruo vt effes liberus mihi, propterea quod seruiebas liberaliter. Quod habui summum pretium, perfolui tibi. Virg. 5. Æneid. Et palmæ prætiū victoribus, interdum in deteriorem, vt idem ferè sit quod pœna. Ouid. 1. 0. Metamorphos. Mors pretium tardis: ea lex certaminis esto. Terent. in Andr. F. g. pretium ob stultitiam fero. [ Verbera, compedes, mola, hæc sunt pretia ignauit. Plau. Men. 1. 6. a. 5. Quid pretij detur ab heris. Plau. Ibid. Prope est, vt herus quod strenuè fecerint, pretium exoluat. (i. libertatem.) Ibid. Cuius equos pretium pro nocte poposcerat hostis. Ouid. 13. Metam. Grande pretium tulit perseuerantia. Suet. in Tib. cap. 16. Pretium tulit clementiæ (id est mortem.) Velleius Hoc pretium vitæ vigilantium quæ laborum. Ouid. Eleg. 1. 1. 2. Trist. Conseruata patria pretium calamitatem exilij Cicero tulit. Velleius. Ipse tulit pretium iam nunc certaminis huius. Ovi. 13. Met. Fit pretium dignis, nec sibi quicquæ placet. Ouid. 5. Fast. Pretium honorumque Linus lib. 5. d. 5. Cùm ina vidistis pretio quæ obiecta patebant: (i. auro & mercede prodicionis. Ouid. 13. Metam. ] ¶ Legitur etiam pretium aliquando pro composito operæ pretium. Tacit. lib. 2. Res eo anno prolatas haud referrem, ni pretium foret. Cn. Pisonis, & Asinij Galli super eo negotio diuersas sententias noscere. Pretium operæ, & pretium curæ, locutiones notatu dignæ Plin. Id vero audire pretium operæ sit Plin. Epist. 159. Postea mihi visum est pretium curæ: ipsum Senatufconsultum querere.

Pretiosus, a, um, Quod est multi pretij. מִדְרָשׁ מֵעַק עֲבָקָהּ mehuqáh. דְּלִיפֵי, סוּוּרֵי. GALLI. Precieux, riche, & de grand valeur. ITALICE, Di summo prezzo. GER. Keistlich/ wert. HISP. Di mucho precio. ANGLI. That is pretious and of great value. Plau. in Bacch. Animum pretiosa operaria es. Cic. 3. Officior. Quærit si in iactura faciendâ sit, equine pretiosi potius iacturam faciat, an serui vilis. ¶ Emptor pretiosus, hoc est sumptuosus, qui magno pretio aliquid emit, Horat. 3. Carm. Ode 6. Seu nauis Hispanæ magister Dedecorum pretiosus emptor. Ouid. 3. Amor. ingenium quondam fuerat pretiosus auro. Idem 1. Metam. subitque auctorea proles Auro deterior fuluo, pretiosior ære.

Pretiosè, aduerbium. מִדְרָשׁ מֵעַק עֲבָקָהּ mehuqáh. דְּלִיפֵי, סוּוּרֵי. GALL. Richelement. ITALIC. Riccamente. GERM. Köstlich. HISP. Richamente. ANGL. Pretioslie, richelie. Cic. 2. de Inuen. Vasa magnifica, & pretiosè calata. Gell. lib. 5. cap. 5. Pretiosè armatum exercitum.

Pretiositas, πολυπλεα. Μενελοχ. Satur. 1. 7. capi. 13. ex Asisco Capitone, Electus autem, inquis, ipsa læua manu digitus minimo proximus, quasi aptior cæteris cui commendaretur annuli pretiositas.

PRIAMVS, penultima correpta, πριαμος. Laomedontis Trojanorum regis filius. GERMAN. Ein könig der Trojanen/ vnd der wacker Priadis. Σοφὸς ἐστὶ πριαμὸς, quod est emere, autore Sertio. Nam puer ab Hercule, qui patrem Laomedontem interfecerat, captus cum Hestione sorore, scelus pecunia redimi potuit, vel secundum alios, quia Hercules eum à vicinis hostibus redemptum in paterno regno locauit. Eum à Ioue originem traxisse ferunt. Dardanus enim filius fuit Iouis ex Electra, cuius filius fuit Erichonius. Hic filium habuit Troem, qui regionem quæ à Dardano Dardania dicebatur, Troiam à se dixit. Huius filij fuerunt Aslaracus & Ilus, qui urbem totius regionis caput, Ilion à se vocauit. Hic filium habuit Laomedontem, qui pater fuit Priami. At Priamus ipse, parte ab Hercule interfecto, auro redemptus, Ilion iustaurauit simul & exornauit, regni que limites vt que adeo protulit, vt non solum Troiæ, sed totius ferè Asia rex videretur. Hecubam filiam Cissei regis Thraciæ vxorem duxit, habuitque, teste Cic. Tus. Quæsi. lib. 1. filios quinque, quorum decem & septem ex iuxta vxore sunt nati, ex quibus fuit & Paris, qui repetiturus Hestionem sororem in Græciam profectus, Menelao Helenam vxorem rapuit, vnde ortum est bellum decennale à Græcis in Troianos, in quo vidit, filios suos ferè omnes ab hostibus interfectos. Tandem capto Illo & ipse à Pyrrho Achilles filio occisus est prope aram Iouis Hercati, in sanguine Politæ filij, vt est apud Virgilium lib. 2. Æneid. Forsitan & Priami fuerint quæ fata requiras, &c. At verò Ili frater Aslaracus Capyn genuit, ex quo Anchises, & ex illo Æneas. Ouid. lib. 4. Fastor. [ Ouid. 13. Metam. Et moueo Priamum Priamoque Antenora iunctum. ]

¶ A Priamo fit Priamides patronymicum prima longa: & Priameius, a, um, prima breui. [ Ouid. 13. Metam. Priamidem Helenam rapta cum Pallade captum. ] Fuit & Priamus alius Politæ filius, superioris nepos, quem Æneas ex Troiâ excidio secum in Italiam duxerat. Virgil. 5. Æneid. Vna acies iuuenum ducit, quam paruus ouantem. Nomen aut referens Priamus, tua clara Polite Progenies auctura Italos, &c.

PRIAMONNESVS, πριαμόννηςος, Insula, est in sinu Ceramico. Plin. lib. 5. cap. 32.

PRIAPVS, pen. producta, πριαπος. Liberi patris & Veneris filius, quem superstitiosa antiquitas hororum præsidem credidit. GER. Ein Gott der gärten/ den malet man mit einem vass vnd einem man lichen



māntidē q̄tib. } *Horat. 1. Serm. Satyr. 8.* Olim truncus etiam ficulnus mutae lignum. Quom fāber addubitan scammum faceretne Priapum. Maluit esse deum: hinc ego furum, autūmque Maxima formido. Idem & Lampfacenus dicebatur à Lampfaco non ignobili Troadis vrbe ad Hellepontum fra, in qua & natus creditur. \*Est & Priapus Helleponti vrbs, *teste Pl. lib. 5. cap. 32.* à Priapo, Liberi & veneris filio, condita: coeptus est enim ibi coli ob vinea vberima, quę iuxta in Patiana & Lampfacena regione sunt, *autore Strabone.*

**Priapea**, *απριπαια*. Carmen obscenum, quod nonnulli Virgilio, alij Ouidio, alij alijs ascribunt.

**Priapismus**, *απριπαισμος*, *απριπαισμος*. Morbus est quem genitale mēbrum in longitudinem proceditur, & in circulum intumescit sine Veneris appetitu: quod vitij genus iis pōssimum solet vsu venire, qui supini cubare consueverunt. Ratio nominis deducta est à Priapo obsceno hortorum deo, quod qui hoc vitio laborant, colem iusto maiore habere consueverint, & instar Priapeij membris assidue extensum. *Vide piura de hoc apud Galenum lib. 6. de Locis affectis.*

**Priapus**, Helleponti vrbs, *teste Plin. lib. 5. cap. 32.* Priapo Liberi & Veneris filio condita seu vt alij volunt à Milesis nomine Priapi. Coeptus est enim ibi coli ob vinea vberima quę iuxta eam in Patiana & Lampfacena regione sunt, *autore Strab. libro primo.*

**Pridem**, temporis aduerbium, Paulo antē, vel parua tempore prius } *ἔμπροσθεν*. *heb. ἔμπροσθεν*. **GALIC.** Il y a long temps **ITA.** Già tempo ha gia buona pezza de tempo. **GERM.** Briang, est hieut/ vor etlicher zeit **HISP.** Dias ha ya tuenguo tiempo. **ANGLI.** Long syne, a great while agoe } *Plin. lib. 7. cap. 16.* Ipsi veropridem vidimus ea omnia præter pubertatem in filio Cornelij Taciti Equitis Romani. [ *Plau. Amphitru.* Quandudum istuc factum est iam dudum pridem, modo ] Aliquando etiam de longiore tempore dicitur, multo antē, vel multo tempore prius, *αὐτὸ πάλαι*. *Apuleius*, Quod pridem Plato affirmauerat. Quod si cum pridem aut dudum addamus non vel quām, vel ita, significant multo tempore antē. *Cicero pro Quint. Roscio*, Quam pridem Fanni nomen in aduersaria retulisti? Hoc est quām multo tempore antē. *Terenius in Eunuc.* Huc euasit, quam pridem pater mihi & mater mortui essent. Id est quantum temporis præterisset. *Cicero in Bruto*, Nostra autem ciuitate non ita pridem dominatu regio liberata. (id est non multo tempore antē.) *Vide Vallam l. 2. c. 34.*

**Pridicē**, aduerbium, & Pridianus, a, um, *vide in dictione POSTRIDIE.*

**Priēnt**, *πριεντιν*. Vrbs maritima (vt inquit *Strabo lib. 12. 13. & 14.*) quę inuectū Mæandri fluminis inter ipsam, Miletum que labentis mediterranea facta est. Biante alumino nobilis qui patria aliquando ab hostibus capta quæ reliqui omnes fugientes aliquid rerum suarum asportarent, interrogatus ipse cur adeo nil esseret: Omnia (inquit) mea mecum fero, summas diuitias in animo statuens. *Memini huius Cic. in Paradoxis.*

**Prienātis**, & Prienensis *Sidanius*, Prienæ Bia, quod plus tibi turba malorum.

**Prīmārius**, Primates, Primitiæ, Prini pulvis, *vide PRIMVS.*

**Primus**, a, um, Quandoque ad numerum seu ordinem refertur quem admodum & secundus, & tertius. } *πρῶτος* *ἰσχυρόν*. **GAL.** Premier. **ITALI.** Primo. **GERM.** Der erst. **HISP.** Cosa primera en orden. **ANG.** The first. [ *Gethib. cap. 7. lib. 7.* Primus ad primus primam syllabam habent acutam. Primus heres *Vide Heres*, supra. Quid primum caueam nescio *Pl. p. se. 2. a. 5.* Primus, & vnam vltimus (Sylla) præscriptionis exemplum inuenit. *Velleius*. Post primas acies vrbis se mœnibus continere. *Ouid. 13. Metam.* Dabo ei talentum qui primus talentum excurret. *Plau. Mofell. se. 1. a. 2.* prima via inducamus hæc esse vera (id est initio persuademus.) *Plau. Milit. se. 2. a. 2.* Prima luce. *Cesar l. 1. de bell. Ciu.* prima nocte, *idem lib. 3. de bell. Ciu.* In primam lucem differre conuiuia *Sueton. in Cas. cap. 52.* Primaque sunt illis data tempora, cætera vobis. *Ouid. 13. Metam.* Primaque lux nostri tecum fuit illa periculi. *Ibid.* Obrulimus quia nos ad prima pericula simus inhonorati? *Ibid.* post primam facem. (id est post primam noctem.) *Gell. cap. 2. li. 3.* Prima vespera. *Vide Vesper.* *Terenius in Adelph.* Primus sentio mala nostra, primus recessio omnia. *Virg. 2. Aeneid.* Primus ibis ante omnes, magna comitante caterua, Laocoon ardens summa decurrit ab arce. *Cicero Appio lib. 3.* Prima duo capita epistolæ tuæ tacita mihi quodammodo relinquenda sunt. *Plancium Ciceroni lib. 10.* Primæ tuæ sententiæ infinitis cum iungitur, posteriores ad tēpus arbitrium que amicorum meorum compositæ. *Horat. 2. Epistol. 2.* Extremi primorum extremis vsque priores. Iungitur autem frequenter apud bonos autores cum quoque: vt, Primo quoque tempore, primo quoque die, *Lin. 6. ab Vrbe.* Decreuerunt vt primo quoque tempore de ea re ad populum ferretur. *Cæs. 6. bel. Gall.* Cupiebat Cæsar, si qua conditio desisset, aduersarios in æquum locum deducere, & primo quoque tempore bello decernere. *Pompeius ad L. Domitium.* Vt primo quoque Luceriam aduenires. ¶ Prima quaque occasione, id est vbi primum se vlla offerret occasio. *ἡ πρώτη ἀφορμή*, *ἡ πρώτη ἀφορμή*. *Plin. l. 10.* Proinde prima quaque occasione mitte. ¶ Quandoque idem valet quod princeps. *Virg. 1. Aeneid.* Prima quod ad Troiam pro charis gesserat Argis. ¶ Quandoque ponitur pro optimo, sicut & prior pro meliore *αὐτὸ πρῶτον*. *Idem 9. Aeneid.* primos iuuenum tot miserit Orco. [ *Lucretius*, *Initio lib. 9.* Primus bellator, (id est præstantissimus.) O inter dilectos pars prima fodales. *Ouid. Eie. 9. lib. 4. Trist.* ] ¶ Quandoque pro præcipuo. *Idem 12. Aen.* quantos primus patiare labores. ¶ Quandoque pro eo antē quem nullus est, *Vide*

*gl. 1. Eclog.* Hic mihi responsum primus dedit ille petenti. A primo, pro ab initio. *Cic. Astic. lib. 8.* Hoc à primo cogitauit. *Eidem libro 9.* Tuas nunc epistolas à primo lego. *Idem libro 16.* Vnam à primo ita tibi esset visum. ¶ Prima, plurali numero, pro principis. *Lin. libro 1.* Quod bellum si prima satis prospera fuissent, haud dubiè peruenisset ad Romanos *Cic. 1.* Adeoque aciem versatidem poluit, vt qui vltimi stabant ne circumirent, verti tamen, & statim circumagi possent: itaque non prima quàm latera, non latera munitiora fuisse quàm terga. *Tacit. lib. 18.* Quoniam prima consiliorum frustra ceciderunt.

¶ Primis labris gustasse. *Cicero 1. de Natur. deo.* Hunc censes primis (vt dicitur) labris gustasse physiologiam, id est naturæ rationem, qui quicquam quod ortum sit, putet æternum esse posse? Hinc hunc aduerbia, Primò, Apprimè, Primum, Primitus, In prius, cum primis, *de quibus suis locis.*

**Primæ**, arum, pluralis tantum numeri, idem valet quod primæ partes, vel primus in re aliqua locus. } *πρῶτα* *ἰσχυρόν*. **GA.** Les premières parties. **ITAL.** Le prima parti. **GERM.** Der surs nemptst theist eder ord der vor zug eder vorstij **HISPANIC.** La ventaja à mayores las primeras partes. **ANG.** The first partes or place in any thing. } Vnde primas ferre, vel tenere dicitur qui primum in re aliqua locum obtinet. *Cicero in Bruto*, ex his Cora & Sulpitius, cum meo iudicio, tum omnium facile primas tulerunt: id est sapientissimi & doctissimi habiti sunt. *Et iterum*, Erat excellens iudicio vulgi, & facile primas tenebat. *πρῶτα* *ἰσχυρόν*. *Idem de Clay Orat.* Primas in causis agebat Hortensius.

¶ Dicimus id eadem significatione, Concedere, & dare primas alicui. *Cicero 2. de Orat.* Non possum equidem non ingenio primas concedere. *Idem 8. Philipp.* Pater tuus quo vtebar scne autore adolesechs, homo seuerus & prudens, primas omnium ciuium P. Nasicæ, qui Tiberium Gracchum interfecit, dare solebat.

Deferte primas alicui: pro tribuere principem locum. *Cicero 1. de Natura deorum*, Ad quem tum Epicurei primas ex nostris hominibus deferebant. *Idem ad Asticum libro 1.* Amoris erga me, quom à fraterno amore, domesticoque discessi, tibi primas deferō. Id est post eos ille es qui maximo me amore prosequeris. *Idem in Orat.* Cui primæ sine controversia deferebantur.

**Primum**, aduerbium, Primò, primo loco. } *πρῶτον* *ἰσχυρόν*. **GA.** Premierement. **ITAL.** Prima, primamente. **GER.** Von erst sien eder zum ersten. **HISPAN.** Primeramente. **ANG.** Firsi. } Ab hoc sunt composita, quamprimum & vt primum. [ *Vt* vbi primum est licitum properari abire. *Plau. Men. se. 2. a. 4.* Iam dudum factum est cum primum bibi. *Plau. Asin. se. 2. a. 5.* Omnium primum. *Plau. Mofell. se. 1. a. 2.* Omnium primum, Alcmena geminorum peperit filios. *Plau. Amphitru. se. 2. a. 5.* Primum omnium Alcimenæ vltimam corporis cepi. *Plau. Amphitru.* Omnium primum salutem dico patri & matri. *Plau. Capt. se. 2. a. 2.* Primum dum. *Plau. Mofell. se. 2. a. 2.*

¶ Primò dum *Plau. Capt. se. 2. a. 1.* Multis est opus militibus, Primum dum pistonibus scilicet.]

¶ Ponitur autem aliquando in oratione nulla alia sequente clausula. *Plautus in Asin.* Censē tu illum hodie primum ire al fuerum in ganeum? Aliquando alia sequente clausula, cui præponitur præterea, vel deinde. *Terenius in Adelph.* Næ ego lon infalci? primum fratrem nulquam inuenio gentium: Præterea autem dum illum quero, à villa mercenarium vidi. *Idem in Prolog. Heauton.* Id primum dicam: deinde quod veni cloquar. Nonnunquam sequitur tertia clausula, cui præponitur postremo. Aliquando pro postremo bis subiungitur deinde.

**Primò**, Initiò, principiò, vel ante omnia. } *πρῶτον* *ἰσχυρόν*. **GA.** Au commencement. **ITAL.** Prima, nel principio. **GERM.** Erstlich/von ersten. **HISPAN.** Primeramente. **ANGLI.** First or in the beginning. } *Terenius in Phorm.* Cœpi aduersari primò, ¶ Primitè dixit *Pomponius in Maccis*, geminis prioribus. Bono animo est, eripis primitè. *vide infra.* ¶ Primè, *Næuius in Acontizomenus* fabula est primè proba, *Sossipater lib. 11. Gram.*

**Primulus**, penultima corr. diminut *Plautus in Amph.* Primulo diluculo abiisti ad legiones. *ἡμῶν ἰσχυρόν*.

**Primulum**, adverb. *αὐτὸ πρῶτον ἢ ἄλλο*. *Terenius in Adelph.* Paulatim plebem primulum facio meam. *Plau. Men. se. 1. a. 5.* Nam tum dentes mihi cadebant primulum. [ *Plau. Men. se. 5. a. 5.* Occæpat infanire primulum.]

**Primarius**, a, um, Primus, princeps, sumus. } *πρῶτος* *ἰσχυρόν*. **GALL.** Premier, qui est vn des premiers. **ITAL.** Primario. **GER.** Das erst eder sui nemptst. **HISP.** Cosa primera en dignidad. **ANGL.** The first, chief or principall. } Primarius lapis, qui primus in aliquo ædificij fundamenta ponitur. Primarij ciues, qui primi sunt in ciuitate, qui principes ciues, & vni principes dicuntur. *οἱ πρῶτοι ἰσχυρόν*. *Cic. 5. Verr.* Hæc omnia doceo ciuitatum & priuatis primariorum virorum testimonijs. *Plin. lib. 7. cap. 43.* Voluisse enim primarium bellatorem esse, optimum oratorem, fortissimum Imperatorem, &c. *Plautus Stich.* Quin vos capitis conditionem ex pessima primariam? *Terenius Phorm.* Neque huius sis veritus famina primariæ? *Quin tu nouo modo ei faceres contumelias Primario loco esse. Cicero 3. de Emib.*

**Primates**, Diētī sunt qui & summæ rei sue optimates, qui sunt primi in ciuitate. } *πρῶτοι* *ἰσχυρόν*. **GA.** Les premiers & principaux. **ITALIC.** Primati. **GERM.** Suenempten zu eberst am brätstijend. **HISPAN.** Los principales del pueblo. **ANGL.** The principalls or nobles. }

**Primatus**, huius primatus, pen. prod. mascu. gen. Ipsa primatum



dignitas siue ordo, principatus.  $\text{πρῶτος}$  *prōtos*. *Principatus*, *primatus*. *IT.* *Principato*, *primo luoco*. GERMANI. *Der furnempsten oder obersten Gade vnd wurde*. HIS. *Primeria en dignidad, principado*. AN. *Principalisie or primacie*.  $\text{Plin. lib. 15. cap. 12. Primatum mutauit Cæsar Idem lib 8. cap 5. Ob id phaleris argenteis, quo maximè gaudent, & reliquo omni primatu donauit. ¶ Primatum dare alicui vel Varro 1. de Re rust. cap. 37. Alij dant primatum bonis pratis, vt ego quoque: à quo antiqui prata parata appellabant.$

*Prīmāni*, Primæ legionis milites dicebantur, quæ admodum Secundani, secunde, Tertiani, tertie,  $\text{οἱ πρῶτοι, οἱ δευτεροτατοι, οἱ τρίτοι, οἱ τεταρτοτατοι}$ . Tacit. *Annal. lib. 1.* Primi stratis, vna & vicefimanorum principibus, aquilam abstulere. Primanus Tribunus is, dicebatur qui primæ legionis tributum scribebat, *vt tradit Festus*, citans Catonis orationem quam de suis virtutibus contra Thermum habuit.

*Prīmōres*, aliquando adiectum est, ac valet idem, quod summi vel extremi.  $\text{רַשְׁיִם}$  *rashim*  $\text{גְּבֻהִים}$  *ghedhulim*  $\text{פְּרִימִים}$  *farim*  $\text{פְּרִימִיָּם}$  *prymim*,  $\text{οἱ πρῶτοι, οἱ ἀριστοι}$ . GALLI. *Les premiers*. ITALI. *Primi, primarij*. GERMAN. *Die vortersten oder anfristen*. HIS. *Los primeres*. ANG. *The noble and speciall men*.  $\text{¶ vt Primores vngues, Primores digiti, Primores nares, Primoribus labris: nam in neutro genere reliquos casus non habet. Primores (inquit Nonius) dicuntur summe quæque res. Lucil. li. 8. Satyr. Gallinaceus quæ victor se gallus honestè sustulit in digitis, primoresque erigit vngues. Plaut. in Bacch. Sic hos digitulis duobus sumebas primoribus? Idem in Trinummio, Atque etiam modo versabatur mihi in labris primoribus. * Primoribus labris gustare, est leuiter quippiam attingere, & quod barbè dicitur, superficialiter. Cic. pro Cælio, Equidem multos & vidi in hac ciuitate, & audiuo, non modo qui primoribus labris gustassent genus hoc vitæ: & extremis (vt dicitur) digitis attingissent: sed qui totam adolescentiam voluptatibus dedissent, emerfisse aliquando. [ Gell. cap. 4. lib. 10. Primores labias emouemus. ]$

$\text{¶ Primores viri, hoc est primi, siue optimates. Suetonius, Scripta famosa, vulgò que edita, quibus primores viri ac fœminæ vocabantur, aboleuit. [ Idem Suet. in Cæs. cap. 16. Per primores viros egit ei Senatus gratias. Plaut. Amph. Amphitruo delegit viros primorum principes. Eos, legat Telebois. ]$

$\text{¶ Accusarium singulare protulit Gellius lib. 16. cap. 5. Animaduerti quosdam (inquit) haudquaquam indoctos viros, opinari, vestibulum esse partem domus primorem, quam vulgus atrium vocat. Et Caro cap. 81. Surculos in terram deprimito, extollitque primorem partem.$

$\text{¶ Pōnitar aliquando primores substantiæ pro optimatibus. Linus 1. ab Vrbe, Restitute Romani tanquam cælesti voce iussisse ad primores Romulus prouolat. Virgilius. 9. Æneid. Proinus armati incedunt: quos omnis euntes Primorum manus ad portas, iuuenumque, senumque Prosequitur votis. Vbi Seruius, Primorum: genitiuus hic venit ab eo quod est, hi Primores, sicuti hi Procetes quorum nominum nominatiuus singularis non inuenitur, licet dicamus, huius primoris. Horat. 2. Serm. Satyr. 1. Primores populi arripuit, populumque tributum. ¶ Nonnunquam pro dentibus anterioribus qui primi in dicendo retereunt: Græce  $\text{πρῶτοι ὀδῶν}$  dicuntur. *Plinius libro 11. capite 37. Terrestrium minutis quadrupedibus primores bipi vtrinque longissimi. Ibidem, Capræ superiores dentes non sunt, præter primores geminos.*$

*Prīmāuus, a um, In primo ætatis flore constitutus, æuo & ætate primus.  $\text{ὁ ἀρχαῖος ἢ τῆς ἀνιῆς}$  G. De la premiere aage, le plus aagé, ou plus vieill. IT. *Dietastoria. GERMA. Der ersten blühenden alters* HIS. *Cosa de la primera edad, ANG. The eldest, or of the first age. [ Vbi 9. Æneid. - Vix vnus Helenor, Et Lycus elapsi: quorum primæuus Helenor, Idem 10. Æneid. - primæuo corpore Lausus. Idem 7. Æneidos, primæuo flore innocentus.**

*Prīmīceriūs, à cera ( vt auctor est Hieronymus in Chronicis, & Cassiodorus in Epistol. ) dicebatur notarius principis qui cæteris honore antecedebat Antiqui enim in ceratis scribebant. Idem & Græce  $\text{ἐρωτηματογράφος}$  dicitur. \* *Rhenanus Frigidus in Histor. Honorij & Theodosij. Rusticus Agretinus ex primicerio notariorum Iouini, multique nobiles apud Aruernos capti. Ad eundem eam modum secundicerius dicebatur qui secundum inter principis notariorum gradum obtinebat. \* Dicitur autem Primicerius, non solum primus notariorum, sed etiam primus aliarum dignitatum. Ammian. Marcell. lib. 18. Inter quos etiam Valentinus ex primicerio protectorum tribunus. Hier. in Chron. Euseb. Iouinianus ex primicerio domesticorum, imperator est factus.**

*Prīmīgeniūs, a um, Primitiuus, quasi primogenitus.  $\text{בְּכֹר}$  *bechor*  $\text{אֶרְבֵּי הַבְּכֹרִים}$  *arbei bechorim*. GALLI. *Premier né, cree, engendré*. ITA. *Premieramente, generato, primogenito*. GERMANIC. *Erstlich erboren, anfanglich*. HIS. *Primero engendrado*. ANGLI. *The first begotten*.  $\text{¶ Vnde Primigenia femina dicuntur quæ à natura nobis infra sunt, quæ Cicero prima naturæ, & Græci τὰ ἀπὸ τῆς φύσεως}$  appellant. In his numerant incolumitatem, conseruationemque omnium partium, valetudinem, sensus integros, doloris vacuitatem, vires, pulchritudinem, cæteraque huiusmodi. *Varro 1. de Re rust. c. 40. In his intus primigenia femina dedit natura.**

$\text{¶ Primigenia pecuaria. Varro libro 2. capite 2. Dicam de primigenia pecuaria, id est de ouibus quales sint ad fœcuram viles. ¶ Verba item vocantur primigenia, πρῶτον γενητόν, vt lego, scribo, quæ non sunt profecta ab alijs, sed suas quasi radices miserunt. ¶ Item primigenius sulcus dicitur, esse Festo, qui in condeuda noua vrbe iunctis tauro & vacca designationis causa imprimebatur. ¶ Et primigenia iura, primi & maximi natu filij τὰ πρῶ-$

*γενήματα.*  
 $\text{¶ Primigenia fortuna. Cicer. 2. de Legib. Fortunaque sit vel iustice dici: nam valet in omnes dies, vel respiciens ad opem ferendam: vel fors, in quo incerti casus significatur magis: vel primigenia à gignendo. Lin. lib. 34. Et ædem Fortunæ Primigeniæ in colle Quirinali dedicauit Qu. Martius Ralla, Duumuir ad id ipsum creatus.$

$\text{* Primigenus a, um, aliud Adiectiu. pro eodem. Lucret. lib. 2. Multaque post mundi tempus genitale, diemque Primigenus maris & terræ, solisque coortum, &c.$

*Prīmītiuius, a, um, Quod aliunde non habet originem.  $\text{ἄπρωτόγονος}$ . GALLI. *Primitif, premierain, premier*. ITALIC. *Primitiuo*. GERMANI. *Unsentlich oder vsprunglich*. HISPANICE, *Cosa primero engendrada*. ANG. *The first, shew cometh not of an other*.  $\text{¶ Vnde & primitiua verba que aliunde non detiuantur vt Amo, Primitiui anni. Columell. de Arbor. cap. 23. Ea res & fertilem arborem reddet, & primitiuis annis fustum vinofum: postea vero etiam dulcem, & apyrinum.$*

*Prīmīpārā, penultima corrept. Dicitur fœmina in quouis animalium genere, quæ primo peperit.  $\text{ἄρρωτότοκος, ἢ}$  GALLI. *Qui accouche de son premier enfant*. ITALICE, *Di primo parto*. GER. *Die zum ersten gebirt*. HISP. *Hembra primeriza*. ANGLIC. *That is broggt a bed of hir first child*.  $\text{¶ Plin. lib 8. cap. 40. de canibus, Et ab ea quæ fœmina fit ex primipara genita, citius cerui.$*

*Prīmīpilus, li, Centurio primæ cohortis, vt Lin. lib. 7. scribit, πρῶτον μίλιον. Nam ordo partes tres habebat, quarum vnam quamque primipulum vocabant. *Ibid. Id propter. P. Solonium postulatam est à coniuuratis qui alternis propè annis & Tribunus militum, & primus Centurio erat, quem nunc primipulum appellant, Cæs. 2. bell. Gall. In his Primipilo P. Sextio Baculo fortissimo viro, multis grauibisque vulneribus confecto. Primipilus ( vt ait Vegetius. l. 2. ) cccc. milites ducebat in prima acie, eratque caput legionis. [ Centuria peditum est. Centum pedites qui sub vno vexillo gubernat, Centurio appellatur. Sed aliud erat primili Centurio. Verus enim Consuetudo tenuit, vt ex primo principe legionis promoueretur Centurio primipili, qui non solum Aquilæ præerat, verum etiam quatuor Centurias in prima acie gubernabat. Hic tanquam caput totius legionis merita consecuebatur, & præmia, vt est apud Vegetium lib. 2. In acie vnusquisque ordo tres partes habebat, Earum vnquamque primipulum appellabant, vt ait Linus lib. 8. Est igitur primipili Centurio, qui est primæ legionis. Idem scribit lib. 7. vt primus Centurio sit quem ætate sua primipulum appellabant. ¶ Primipili Centurio qui eundem ordinem duxerat. Cæs. lib. 1. de bel. ciu. Suet. in Calig. cap. 44. Primos pilos adimere Cæturioni. Idem, Primipulum duxit in decima legione. ]**

*Prīmīpilār's dici videtur non tam miles qui sub centurione primipili merebat, quam ipse centurio qui olim præditus erat hac dignitate. Et ea ratione dicitur Primipilaris, qua Consulatis Quintil. lib. 6. cap. 3. An Primipilaris ei testamento sua dederet ordinare suprema iudicia. [ Suet. in Tib. c. 37. ]*

*Prīmīpōtēs Apul. in Asclepio Hermetis, Ille Diuinus & pater, deus primipotens, & vnus gubernator mundi.*

*Prīmīti, s, & Primieus, aduerbia à Primum, primò teste Nonio,  $\text{בְּרִישׁוֹנָה}$  *barishonah*,  $\text{ἀρχαῖος}$ . GAL. *Premierement*. ITA. *Primieramente*. GERMANIC. *Erstlich, anfanglich*. HIS. *P. Primeramente*. ANGL. *First*.  $\text{¶ Lucil. lib. 5. Sicuti quum primitifcos populatè sentis, Varro 2. de Re rust. cap. 2. Pruniceus oritur herba imbribus primoribus euocata. Idem l. 1. c. 31. In vitario primitus quum exit vitis tota refecari solet. Lucr. l. 4. Tum quibus ætatis freta primitus insinuatur.$*

*Prīmītiūs, a, um, Quod in aliqua re primum est.  $\text{ἄρρωτόγονος}$ . GAL. *Premier ou principal*. ITAL. *Principale*. GERMA. *Das furnempst*. HIS. *Primero y principal*. ANGLICE, *The first or principal*.  $\text{¶ Ouid. 12. Met. Ecce rapit medius flagrantem Rhetus ab aris Primitium torrem.$*

*Prīmītiā arum, Primi fructus ex agro percepti qui Deo offeruntur.  $\text{ἄρρωτόγονος}$   $\text{בְּכֹרִים}$  *bichurim*  $\text{ἀρχαῖος ἢ πρῶτος}$ . GALLI. *Premices, les premiers fruits de l'annee qu'on offre à Dieu*. ITA. *Primitie de fructo che se offeriscono a Dio*. GERMA. *Die ei stitng der neuen fruchten*. HIS. *Las primicias de cada cosa*. ANGL. *The first fruites of the yeare offered to god*.  $\text{¶ Prisci enim Romani, teste Plin. lib. 18. cap. 2. non gustabant vina, aut nouas fuges priusquam sacerdotes primitias libassent. ¶ Primitias vitis refecare consueverunt; inquit Colum. l. 4. c. 10. id est prima flagella. ¶ Primitiæ operum. Stat. 2. Thebaid. Tu bellis, tu pace ferēs de morte frequentes Primitias operum, non indignante Diana. Primitiæ armorum. Idem 11. Thebaid. Hæc mihi primitiæ armorum, & rite nefasto Libatus, iussisque mori. Primitiæ lacrymarum, Idem 5. Theb. Primitias egomet lacrymarum, & cædis acerbæ Ante tubas, ferrumque tuli. [ Primitiæ & libamenta artium. Gell. cap. vlt. lib. 20. Primitias (victoriæ) magno seposuisse Ioui, Ouid. 3. Fast. ]$*

*Prīmōdūm, pro primò.  $\text{בְּרִישׁוֹנָה}$  *barishonah*.  $\text{¶ Plaut. in Capt. Primodum opus est pistoriensibus.$*

*Prīmōgēniūs, inquit Hieronym. contra Heluidium, Est qui aperit vuluam, & ante quem nullus est genitus, non is quem frater post genitus sublequitur.  $\text{בְּכֹר}$  *bechor*  $\text{ἀρχαῖος ἢ πρῶτος}$ . GALLI. *Premier né*. ITA. *Primogenito*. GER. *Ein erstgeborner*. HISP. *Primero engendrado*. ANG. *The first begotten*.  $\text{¶ Nam & omnis vnigenitus est primogenitus. Alioqui si non primogenitus esset nisi tantum quem sequuntur fratres, tandiu sacerdotibus primogenita non deberentur, quandiu & alia fuerint procreata, ne forte partu non sequente vnigenitus sit, & non primogenitus. Est igitur primogenitus, non post quem alij sed ante quem nullus est genitus. Plin. lib. 11. cap. 40. Primogenitis in quacunque parte$*



sues primas premunt. Intellige mammas. Quamquam ibi in ple-  
nissime exemplaribus Primis generis, legitur, diuisis dictionibus: &  
prebent pro premunt.

Primordia, Quæ primo ordinur, hoc est initia. { פרימוריא reschib.  
מאמצותי, ארצי GAL. Commencement. ITA. Principij. GER.  
Die ersten anfang. HIS. Comienços. ANG. The first entrances or begin-  
nings. } Prim. lib. 11. cap. 1. Quamobrem par est ordinem vite, &  
arbores ante alia dicere, ac moribus primordia ingerere. Cicer. in  
Parit. Ut Primordia rerum & quasi præcæsentia, in quibus inest  
aliquid argumenti.

¶ Belli primordia, Stat. 2. Achill. Dicendi primordia. Quintil. lib.  
1. cap. 9. Gentis primordia, Ouid. 5. Metamor. Aspice, ait, Peseu no-  
stræ primordia gentis.

Princeps, principis, [ dicitur quod primus capiat vt particeps Pa-  
læmon, vel quod primus sit caput, vt Quinticeps, Sexticeps Pas-  
ser. ] Proprie idem est quod primus. { פרינץ הנרישחון. ארצי.  
GALLIC. Prince. ITA. Principe. GERMANIC. Ein furneybster oder  
Oberster in furst. HIS. Principe d'vayon principal. ANGLI. A prin-  
ce. } De Principe Senatus. Gel. cap. 10. lib. 4. Plau. Amph. Amphitruo  
delegit viros primorum principes: Eos legat Telebois Prin-  
cipes iuuenturis. C. & L. Cæsar. Senec. de Consul. ad Polyb. cap. 15.  
Ouid. 6. Fast. Princeps Dearum, Cæs. lib. 1. de bel. cin.

\* Qui princeps nuncium attulit, ( id est primus. ) Item Princeps  
regis ( id est puerorum agentium in scena. ) Suet. in Calig. ca. 58.  
Princeps iuuentutis. Suet. in Calig. cap. 15. & se neque ciuem, neque  
principem Senatui amplius foie. Idem ibidem cap. 49. Ouid. 2. Fast.  
Tu domini nomen ( Romule ) Principis ille tenet ( Augustus. ) Cic.  
3. Ver. Sicilia princeps se ad amicitiam populi Romani applicuit,  
& prima omnium prouincia est appellata idem de Orat. Herodo-  
tus ille, qui princeps genus hoc ornauit. Ibidem. Gorgias princeps  
ex omnibus ausus est, &c. Virg. 9. Æneid. Princeps adentem con-  
iecit lampada Turnus, hoc est primus coniecit. Sic Ianuarius Co-  
lumbella principem mensem appellat, lib. 11. cap. 2. Principem lo-  
cum vel gradum obtinere, hoc est primum vel præcipuum. Cicero  
pro Dom. sua. Locum principem auctoritatemque in salute mea  
tenuistis. [ Sueton. in Cæs. cap. 51. Principem in ciuitate tenere, id est  
primum. ]

¶ Ab hac significatione manauit vt qui in ciuitate reliquis aucto-  
ritate antecelleret, qui que primus dignitatis locum obtineret,  
Princeps appellaretur. { נגיד נגידה נשיא נאסי נשיא. } Cicer. pro  
Domo sua. Ciuitatis longè princeps Pompeius. Idem 8. Philipp. O-  
dij immortales, quam magnum est in ciuitate locum tueri prin-  
cipis Plin. lib. 7. cap. 3. Fuit inter principes ciuitatis sine potencia,  
sine inuidia. Dearum princeps Iuno. Ouid. 6. Fast. Curigitur regi-  
na vocor, princepsque dearum? Romani item Imperatores suos,  
quod Regum nomen eis esset odiosum, Principes appellauerunt.  
Ouid. 4. Trist. Elg. 4. Nec tamen officium nostro tibi carmine fa-  
ctum, Principe tam iusto, posse nocere puro In militia Romana  
principes dicebantur secundæ aciei milites, ex robustiore setæ æ-  
tate collecti & armis maximè insignes. Ita enim apud Romanos  
acies instrucebatur, vt primi hostes aggredierentur manipuli ha-  
statorum ex flore iuuenum pubescensium collecti: qui si hos-  
tem propulsare non possent, à principibus qui omnes scutati e-  
rant, in interualla ordinum recipiebantur: moxque hi in eo-  
rum locum succedebant: hastati autem post eos subsuequebantur.  
Si à principibus quoque non satis feliciter esset pugnam, à  
prima acie ad tertios paulatim referebantur, vnoque agmine  
facto, nullaque spe post se relicta, vni omnes in hostes procedebant.  
Vide Lin. libro octavo ab Vrbe. [ Vell. Princeps luxuria Me-  
tellus. ]

¶ Octauum principem ducere. teste Budæo, est octauum ordinem  
ducere inter principes. Cicer. ad Brutum, Cretensi bello Metello  
imperatore, octauum principem duxit.

Principalis, Principale, Quod primum & præcipuum est, aut quod  
Principis est. { פרינץ הנרישחון. ארצי. GALI. Principal.  
ITA. Principale. GERMANIC. Das furneybste. item, first. HIS. PAN.  
Principal. AN. G. Chiffre au principal. } Quintil. lib. 9. cap. 1. Est igitur  
Tropus, scilicet à naturali & principali significatione translat-  
us ad aliam, ornandæ orationis gratia. id est præcipua. Idem libro  
3. capite 13. Hanc questionem veluti principalem vocant. Idem 14.  
Plinius libro 18. cap. 3. Igitur de cultura agri præcipere, principale  
fuit & apud exteros. Cicero de Fato, Si omnia fata fiant, sequi il-  
lud quidem, vt omnia causis fiant antepositis: verum non  
principalibus causis, & perfectis, sed adiuantibus, & proximis.  
[ Velleius: Principale fastigium Metellus. ] Principale studium  
( id est præcipuum. ) Gell. cap. 10. lib. 13. Principalia verba, vnde  
alia deriuantur. Idem cap. 15. lib. 17. Principalium amorum arbi-  
tria captans. Velleius. Principalis quies. ( id est, Caesatis ) Idem  
Velleius Principalis auctoritas ( id est principis. ) Sueton. in Tib.  
cap. 65. ]

¶ Principalis apparatus, & Res principales, quæ sunt Principis,  
vel Principe dignæ. Tacit. lib. 8. Nullo principali apparatu, sed ve-  
tere egestate conspicuus, Plin. in Paneg. Tanta benignitas princi-  
pistanta securitas temporum est, vt ille nos principalibus rebus  
existimet dignos.

¶ Principalis porta castrorum, inquit Festus, nominatur, quod  
in eo loco est in quo principes ordines tendunt. Linius 4. bell.  
Maced. Duæ legiones duabus principalibus portis signa efferre  
iussit.

Principalitas, Macrobi. Comm. lib. 1. cap. 3. Tria illa quæ sola sunt gene-  
ra principalitatis amplectitur.

Principatus, Dominatus, primæ. Cicer. de Nat. 1. 2. Principatum id di-  
co, quod ἀρχαρχατος vocant.

Principaliter, aduerbium, Præcipue. { αρχικως, ἀρχικως. GALI. Prin-  
cipalement. ITA. & HISPAN. Principamente. GER. Furnemtioben  
oder firststich. AN. G. Chiffre, specialite. } Plin. in Paneg. Quid vi-

ram, quid mores iuuentutis quam principaliter formos? Seneca  
[ cap. 17. de Consul. ad Polyb. ] Ille qui non magis dolere, quam  
gaudere principaliter posset. [ Principaliter dolebat, Cæs.

Principium, principij, Initium cuiusvis rei. { פרינץ הנרישחון. ארצי.  
GAL. Commencement. ITA. Principia. GERMANIC. Ein anfang/erhab.  
HISP. Comienço. ANG. The beginning of any thing. } Cicer. 3. de Fin.  
Omnium rerum principia parua: sed ius progressionibus vltima au-  
gentur. Idem 1. de Natur. deor. Cuius principium aliquod est, eius  
necesse est esse extremum. [ Illud non placet principium de of-  
culo. Plau. Amphitruo. Certum est in te principium vt sum parcus  
experiri ( id est primum. ) Plau. Muffell. se. 3. act. 1. Is est, quem dixi à  
principio. Plau. Copt. se. 4. act. 3. Au audi uultu? Atque à principio  
omnia. Plau. Autul. se. 5. act. 3. ]

¶ Principium dicendi, pro orationis exordio vt exalbescere in-  
principis dicendi, apud Cicer. de Orat. Ibidem. In utroque autem  
dicendi genere & principia tarda sunt, & exitus, tamen spissè &  
producti esse debent.

¶ Interdum accipitur pro fundamento artis vel scientiæ, cui in-  
nituntur reliqua omnia quæ in ea traduntur. Cic. 3. de Leg. Quo-  
circa verèor committere vt non bene prouisa, & diligenter ex-  
plorata principia ponantur.

¶ Interdum accipitur, pro primo illo rerum omnium fonte, vnde  
cætera omnia fluxerunt: atque initium sumferunt. Idem 3. Tuscul.  
Principij nulla est origo: nam ex principio oriuntur omnia: ipsum  
autem ex re nulla alia nasci potest.

Principia, principiorum. [ ut inquit Plutarch. in Galba, Locus est in  
castris vbi habitabat Dux & imperator. Sueton. cap. 6. in Orbene,  
Ad principia deuenit idem cap. 1. ibidem Ausus est ante principia,  
se coram milites punire. ] Locus in acie à principibus militibus  
sic appellatus. Inde, Post principia esse, est esse in tuto, citraque  
periculum. Sumptum à bellis, in quibus tutissimus locus est post  
principia. Liu. Terent. in Eunuco. Tu hocce intrare, hæc ego ero post  
principia. Vide Chil. Eras.

¶ Principia in acie, pro principibus, sæpe apud Lium sumpta.  
Cic. ad Bruum, Spes libertatis nusquam nisi in nostrorum castrorum  
principiis est.

Principio, aduerbium. Primum. { פרינץ הנרישחון. ארצי. GALI.  
Premierement premier lieu, au commencement. ITA. primic-  
rante. GERMANIC. Erstlich anfenglich. HIS. P. Primeramente. ANGL. First,  
in the beginning. } [ Plau. Amphitruo. se. 1. act. 1. Principio, vt illo adue-  
nimus ( Initium narrationis ) Idem Pseu. se. 2. act. 1. Principio tecum a-  
go. Idem Plau. Autul. se. 2. act. 2. Principio nulla turba illic erit. ] Te-  
rent. in Eunuco, Principio vos credere ambos hoc inhi vehementer  
velim. Cic. 1. Offic. Principio generi animantium cum est à na-  
tura tributum, &c. [ Catull. ad Manlium: & qui principio nobis  
dominam dedit, Et qui principio sub terra quæret venas inicitis.  
Catull. de Comm. Beren. ]

\* Principalis, & hoc principale, Quod est primum. Lucr. 1. 2. Aut sine  
principaliali, aliquo leuiore creata est ( Legitur & læuore ) Idem li.  
5. Scire licet cæli quoque idem, terreque fuisse Principiale ali-  
quod tempus, clademque futuram. Id est, in quo principium ha-  
bit.

Prior, prioris, Nomen comparatiuum, quod proprie de duobus di-  
citur. { פרינץ הנרישחון. ארצי. GALI. De deux le premier. ITA.  
Primo di due. GERMANIC. Der vorder. HISPAN. El primero entre dos.  
ANG. The former or first of two. } Cic. in Pisonem, Me Quæstorem in  
primis, Adilem priorem, Prætorem primum populus Romanus  
fecit. Idem de Claris oratoribus, Erh vtrique primas priores tamen  
deferunt Lælio. Sic, priore loco causam dicere. Idem pro Quinsio.  
[ Ouid. Eleg. 1. lib. 5. Trist. Nec probitate tua prior est aut Hectoris  
vxor. Idem lib. 13. Met. An quod in arma prior nulloque sub iu-  
dice veni. Arma neganda mihi: Sequitur, Potiorque videtur. Idem  
Eleg. 4. lib. 4. Quæ facundia prior in Latio non fuit vlla foro. Vell.  
leius: Neque prius, neque antiquius habuit. Plau. p. se. 1. act. 4.  
Volò vt prior occupes adire. ]

¶ Nonnunquam tamen priorem de pluribus dici legitur, vt i-  
dem sit quod primus. Gell. 14. Quotiesque vsuuenisset vt omnes  
isti magistratus, eodem tempore Romæ essent: qui eorum prior a-  
liis esset, ei potissimum Senatus, consulendi ius fuisset. Apul. 1. 2.  
Flor. Vt Hippas è numero Sophistarum est artium multitudine  
prior omnibus, eloquentia nulli secundus.

¶ Priores nostros, pro maioribus nostris dixit. Plin. 1. 3. Epist. 4. Ve-  
niebat in mentem & singulorum hospium iniurias accusationi-  
bus voluntariis executos. Et Virg. 3. Æneid. Sicano prætenta sinu  
iacet insula contra Plemmyrium vndosum: nomen dixere prio-  
res Orrygam.

Priorsum, est το πρώτος. Cui retrorsum opponitur. Macrobi. Satur. 1.  
7. cap. 9. Septem corporei modus, aut enim accedit priorum aut  
retrorsum recedit, &c.

Priscianus, Grammaticus Cæsariensis fuit, qui tempore Iustiniani  
principis floruit. Scripsit de Arte Grammatica ad Iulianum Con-  
sulem: ad Costoem vero Persarum regem librum de Natural. que-  
stionibus: Dionysiumque de Situ orbis Latinitate donauit. Sunt  
qui scribant hunc ab initio Christianum, deinde fidei deserto-  
rem fuisse. Volaterranus.

Priscus, æum, Quod superiori ætate fuit, vetus, antiquus. { קדמון  
kadhmoni ארצי. G. Du viel téps, du téps iadis. I. Antiquo motu. G.  
Mit des vergangnen alter H. Coja antigna, de otro siglo. A. Ancienet. of  
yme. } vt Priscus Larini, qui fuit antequam Roma cõderetur.  
Cic. 3. de Orat. Et illud quod loquitur priscum visum iri putat si  
plane fuerit rusticianum. Virg. 9. Æneid. prisca fides factos sed fama  
perennis. Martians lib. 1. Prisca fides taceat. &c. Gens prisca mor-  
taliu, Horatius Epod. 2. More prisco. Ouid. 10. Metamor. ph. Hæc  
prisco more Dialis erat. Religio prisca. Ouid. 10. Metamor. ph. Seueritas  
prisca. Cicer. de Arusp. resp. Cuius priscam illam leuena-



tem sacrificij, meriscētua foror existimatur imitata. [Tibull. lib. 4. Sed generis priuscos contendis vincere honores. Ovidius lib. 5. Fastorum. Tu quoque priuscorum virga simulacra vixorum &c.]

Priusca, adverbium, Priuscorum more. ἄρχαῖος, παλαιός. GALLIA la vieille mode, à l'antiquité. ITALIC. All'antica, dal tempo antico. GERM. Aus die welsch edez gattung. HISP. A guisa y manera antigua. ANGL. After the manner of the antiquities. Cic. pro M. Caelio, Vtrum me secum secures, & grauites, & priusca agere malit, an remissè ac leniter, & vrbane.

Priusca, HELVINIVS, Sub Nerone Quaestor Achaiam administrauit, Quaestoriusque adhuc à Pæto Thrasea gener adscitus, è moribus foci nihil æquè ac libertatem hausit, opum contemptor, recti perpicax, constans aduersus merces, Erant quibus appetentier famæ videretur. Hæc Tacitus. Probus quoque Grammaticus de eodem sic. Priusca (inquit) post damnationem Thraseæ socii sui, interdicta sibi Italia, Apolloniam concessit. Sed post interfectum Nerone restitutus à Galba non aliter quàm in liberæ ciuitatis statu egit. Idem postea Vespasianum in studio libertatis offendit, vt putaret, id oprante Clodio pristinum libertatis statum posse reuocare. Quo nomine reus, ac præter spem absolutus est. Hæc Seneca Probus.

Priusca alter, Panices genere, sophista, Theodosij iunioris epistoliarum magister fuit, qui se scribit à Cæsare missum fuisse oratorem in Scythiam, ad Attilam Hunnorum regem: ac eius regiam pulcherrimè describit, magnifico opere, sumptuosèque factam, Scripsit historiam Constantinopolitanam, & ipsius Artilæ libris viii. Præterea declamationes & epistolas, vt est auctor Suid.

Priusca, a, um, penultima correpta, Quod superioribus annis, mensibus, diebus, nosti a memoria fuit. קדמון קדמון. GALL. Ancien, qui estoit par deuant ou au parauant. ITALIC. Giustato per lo adietro. GERM. Das vordrig oder vorgehend, das vordrig ist. HISP. Primero, antiguo. ANG. Former, that hath bene heretofore or afore tyme. vt Pristina nostra beneuolentia. Dicitur pristinum, vt Pristinum, quasi primitiuum. [Passerat, vel à prius, & tenendo, vel à præstinando dictum putat. Cicero quinto de Finibus, non necesse est & illa pristina remanere. Idem 2. de Diuin. Quod quum accidisset nostræ republicæ, tum pristinis orbari muneribus, hæc studia reuocare cœpimus. Cas. 7. bell. Gall. Tanta tamen vniuersæ Gallæ consensus fuit libertatis vindicandæ, & pristinae belli laudis recuperandæ. Gloria pristina. Virgil. 10. Aeneid. Dignitas pristina. Cicero. Lenculo, libro primo, Aetas pristina, Clad. 3. Paneg. Casul. de Com. Breu. Pristina vota nouo munere dissoluo.]

Priusca, Dicitur etiam pristinum de iis que superioribus ætatibus fuerunt, modo de iis sit sermo que non fenescunt, vt Pharos & Tyrus nunquam in statum pristinum redibunt.

Priusca, Aliquando pristinus idem est quod prior. Curius, Dies pristino procellosior.

Priusca, &c. Die pristini, & pristinae dixerunt olim eodem modo Gell. cap. 14. lib. 10.]

Priusca, pristinale. Columella libro 7. cap. 9 Vel etiam pristinale album pasci potest, Vbi quidam, & forte melius, legunt pristinale.

Priusca, Genus piscis marini longissimi, atque angusti corporis Plinius libro sexto, capite sereno, scribit priuscas in mari Indico ducentum cubitorum esse, balænas quaternum iugerum In hunc piscem fabulantur poëtæ, Scyllæ marini monstri extrema definire. Virg. 3. Aeneid. Prima hominis facies, & pulcro pectore virgo Pube tenus, postrema immani corpore priusca. Ab huius similitudine, nauis oblonga dicta est priusca. Idem quinto Aeneid. Velocem Mæthæus agit acui remige priusca. Vbi Servius, Si nauem, inquit, intelligas, hæc Priusca, huius priusca facit: si de bellua, hæc Priusca, priusca. Etym. tamen ratio priusca & priusca potius scribendum ostendit. Videntur enim deduci ἄριος τὸ ἀριστερὸν τὸ κέρτατον, hoc est à secandis fluitibus.

Priusca, Vid. Priusca.

Priusca, priusca, apud Stephano, Vrbis Volscorum, Camillæ patria. Virg. 11. Aeneid. Pulsus ob inuidiam regno, virèque superbas, Priusca antiqua Metabus quum excederet vrbe. Huius incolæ dicuntur Priuscatæ, quorum meminit Plin. lib. 3. c. 5.

Priusca, priuscatæ: Vt Priuscatæ vinea: quæ inter generosa Italiae numerantur à Plin. lib. 14. c. 16.

Priusca, Viri proprium nomen, apud Maronem libro 9. Priuscanum Capys, &c.

Priusca, gni, Filius mariti, ex alia coniuge, vel vxoris ex alio marito. ἄριστος. GALLIC. Vn beau fils, le fils d'un marié, engendré en vn autre mariage au parauant. ITALIC. Figliastro. GERMA. Ein stiefsohn. HISP. Antenado, ANGLIC. A stepsonne or sonne in law. Brutus Attico, Quanto autem magis illa callere videtur Philippus, qui priusca minus tribuerit quàm Cicero, qui alieno tribuit. Propertius libro 2. Eleg. 1. Pocula priusca non nocitura suo.

Priusca, Cicero ad Attic. libro 13. De vxore Tiberonis, & priusca, neque possum iam abdere, neque volo Tiberonem defendere: obseruandum est non solum priusca, aut priuscam dici qui quæve vxoris meæ filius filiave est, sed etiam qui quæve nepos neprisve est. Iad. priusca. 14. S. vltim. D. de ris. nups. Priusca dictus, inquit Festus, quod prius quàm mater secundo nuberet, genitus. Pri enim veteres pro præ dixerunt. Hæc ille. Verum quid vigneus significat? Itaque dixerim ex Prius & Genitus concretum vocabulum esse: quum fortassis ab initio esset priusca, postea suauitatis causa litera i, interiecta, & e, sublata, factum est priusca.

Priusca, & Priusca, Vide Priusca.

Priusca, comparatiuum, n. g. ἄριστος. GALLIC. Au parauant, deuant, plus tost. ITALIC. Primo. GERM. Das vordrig. HISPAN. Primero. ANGLI. The former. Horat. 1. Ser. Sat. 4. & quod prius ordine verbum est, Posterior facias. Terentius in Eunuch. Si quem hercle possis, nil prius neque fortius: hoc est nihil melius, aut præstantius. Ouidius in Ibin. Neve sine exemplis æui cruciere prioris. Sine tua Troianis non leuora malis. Compellabo hoc prius (pro prior.) Plautus Amphitruo. 4. a. 4. Tu responde prius. (i. prior, quia priorem te interrogo.) Ibidem.]

Priusca, Adverbium, Antè, vel citius. קדמון קדמון. GALL. Plus tost, deuant. ITALIC. Più sesto. GERMANI. Ee oder vordrig. HISP. Ante, mas presto. ANGL. Before. Plautus in Amphitruo. Priusca tua opinione hic adero. Terentius in Heaut. Nam si semel tuum animum intellexerit. Priusca prodicurum te tuam vitam, & priusca pecuniam omnem, quàm abs te amittas filium: huiusca, Quantam fenestram ad nequitiam patefeceris. Virg. 1. Georg. Ac priusca ignotum ferro quàm scindimus æquor. Cicero ad Attic. lib. 4. Nihil priusca mihi faciendum putauit, quàm vt tibi gratularer. Priusca otto sole. Id est, ante solis ortum. Horatius 2. Epist. 1. & priusca orto Sole vigil calamum & chattas & scriinia posco. Dedi tibi illam paulo priusca. Plautus Menæ. 3. a. 4. & 3. a. 5. (id est paulo antè.) Sic: Haud multo priusca. Plautus pseud. 6. a. 4. & 3. a. 3. Priusca illic erimus, quàm tu. Plautus pseud. 4. a. 2. Priusca parui copias (id est antequam agerem. Plautus pseud. 1. a. 2. Is præsentis priusca. Plautus pseud. 4. a. 1. Dico priusca pro prædico. Plautus pseud. 1. a. 1. priusca edico, ne quis capiatur. Plautus Capt. 1. a. 4. (id est, antè) Priusca conuiuæ ambulat, quæ obsonatio redeo. Plautus Men. 3. a. 2.]

Priusca, vna dictione, vel priusca quàm duabus, Antequam. Priusca quàm. קדמון קדמון. GALLI. Premier que, deuant ou auant que. ITALIC. Inanzi che. GERMANI. Dord vnd es/Es dann HISPAN. Antes que ANGL. Before that. Iungitur quandoque Indicatio. Cicero Philip. Priuscaquam de Republica dicere incipio, pauca querat de hesterna M. Antonij iniuria. Plautus pseud. 2. a. 3. Priuscaquam cœnam conuiuus dabis. Idem Curcul. 3. a. 1. Tenne, Priuscaquam habeo, suauium. Ibidem 4. a. 4. Reddi n' an non virginem, priuscaquam te huic macheræ obicio? Ibidem 3. a. 5. Is priuscaquam moritur mihi dedit. Idem Plautus Afin. 3. a. 1. & pseud. 5. a. 1. Indicatio iunxit, & alibi sæpè. Terentius in Heaut. Priuscaquam hanc vxorem duxi, habebam a tibi animum quoniam deditum.

Quandoque coniunctiuo. Sallust. in Casul. Priuscaquam incipias, consulto: & vbi consultueris, maturè opus factu est. Virg. 3. Georg. Continuo ferro culpam compescere, priuscaquam Dira per incautum serpens contagia vulgus. Plautus Mostell. 1. a. 1. Redeat priuscaquam omnia perierint. Idem Men. 3. a. 5. Vt hunc domi deuinciant, priuscaquam turbarum qui faciat amplius.]

Priusca, a, um, Priusca, proprius. ἰδιος. GALLIC. Priusca, propre & particulier. ITALIC. Particolare, proprio. GERMANI. Besonder, oder sonderbar, et/etgen. HISPAN. Cosa propria de cada vno. ANGLI. Priusca, particular or proper. Nonius Priusca est proprium vniuersi usque. Horat. lib. 1. Epist. conductione nauigio æquè Nauisæac locuples, quem ducit priusca tremeis. Antiqui priusca dixerunt pro singulis, vt Gell. lib. 10. cap. 20. De sigulis (inquit) concepta, priusca potius vocari debent: quia veteres priusca dixerunt quæ nos iugula dicimus. Liu. 1. 30. cap. 3. Fœdalia quum in Africam ad feriendum fœdus ire iuberentur, ipsis postulantibus, Senatufconsultum in hæc verba factum est, vt priusca lapides silices, priuscaque verbenas secum ferrent Hæc est singulos silices, & singulas verbenas. Idem Lilius lib. 7. ab vrb. Priusca tunicis donati milites & priusca voces, (i. singula & propria vocabula) Gell. cap. 16 lib. 11. Neque tam aptè demonstrari Latina oratione possunt quæ Græcica dicunt priusca vocibus. Iem Plaut. pseud. 2. a. 3. His discipulis priusca custodes dabo: (i. singulos.)

Priusca, priusca, priusca, à priusca. Proprius, peculiaris, quod est vniuersi usque ciuis publicus. ἰδιος. GALLI. Priusca, appartenant à vn chacun. ITALIC. Priusca, particolare. GERMANI. Eigen oder sonderbar. HISPAN. Cosa propria de cada vno. ANGLIC. Proper, particular priusca. Cicero de Amicitia, Qui cum Scipione vixerim, quo cum mihi coniuncta cura de re publica & de priusca fuit. Idem de Senectute. Manent ingenia senibus, modo permaneat studium, & industria: nec ea solum in claris & honoratis viris, sed in vita etiam priusca & quæta. Idem 3. de Fenibus. Verbis tamen in dicendo quasi priusca vtuntur ac suis. Idem 1. Offic. Deinde vt communibus vtatur pro communibus, priusca vt suis. Sunt autem priusca natura nulla, sed aut vetere occupatione, vt qui quondam in vacua venerunt, &c. Censur priusca. Horat. 2. Carm. Ode 15. Domus priusca, Cicero pro Quintio Vira priusca. Lucanus lib. 7. Odium priusca, Brutus ad Ciceronem, Quod autem tibi cum Antonio priusca odium. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Res quoque priusca statui siue crimine Iudex. Idem Eleg. 2. lib. 4. Trist. Causa que priusca publica maior erit (gaudenti.) Plaut. Capt. 3. a. 2. Publicam an priusca seruicitatem seruit? Priusca augurij libri Gell. c. 6. lib. 6. Priusca iudicia, & de his. Gell. cap. 2. lib. 14. Priusca ferie etiam dicebantur sacrorum propriorum, velut dies natales, vt ait Festus, fulgurum procuraciones, & huiusmodi quæ fiebant pro familiis singulis & hominibus.

Hinc priusca homines dicuntur, qui nullum gerunt magistratum, quod illi demum sui iuris sunt qui à publica cura abstinent. ἰδιος. GALLIC. Qui n'ont aucun office n'estat. ITALIC. Quelli che non hanno officio ne dignità. GERMANI. Leut die sur sich selbst sind eines sonderbaren standts / vne thein gemeine herenämpter tragen. HISPANIC. Los que ne tienen officio publico. ANGLIC. They which hath no charge or office in ruling a common wealth. Cicero. lib. 1. Officior. Priusca autem oportet æquò & pari cum ciuibus iure viuere.



viuere. *Plaut. Caps.* Hic qualis imperator, nunc priuatus est. *Cic. 1. de iur. dicit.* In fortuna queritur, seruus sit an liber: pecuniosus, an tenuis: priuatus, an cum potestate. [Ex priuato; pro ex domo priuati; *Liu. 2. ab urb.* Iamque in priuato pascere inerat erat. *Ouid. 5. Fast.*] Priuati Iudicibus sunt quos vocant subalternos. *Tacit. lib. 14.* Qui a priuatis iudicibus ad Senatum prouocauissent, eiusdem pecunia periculum fecerunt, cuius ij qui Imperatorem appellauerunt.

**Priuatim**, aduerbium, & publicè. { *id est* GALLIC. En priuè, à part, en particulier, particulièrement. ITALIC. Priuatamente, specialmente, particolarmente. GERM. Sonderlich oder sonderbarlich. HISPANIC. Specialmente sin officio publico. ANGLIC. Priuatly. } *Sallust. in Casil. Exultans publicè, priuatimque alieno aere oppressos. Cic. 5. de Finibus.* Nam aut priuatim aliquid getere malunt, aut qui, &c. Significat aliquando priuatim pro eo quod vulgò dicitur, specialiter, particulariter, vel in particulari. *Plin. lib. 6. cap. 17.* De iis priuatim condidit volumen. ¶ In eadem etiam significatione legitur priuare. *Cic. ad Auic. libr. 7.* Illud priuare non ascribis, &c.

**Priuo**, as. Adimo. spolio. { *id est* SCHIECHÉL. *Schichél.* GAL. Priuer, offer à quelqu'un. ITALIC. Priuare. GERM. Veranben. HISPANIC. Priuare, despojar de otro. ANGLIC. To deprive, to spoile and tak away. } *Plaut. in Asin.* Ego Politem portitorem priuabo portorio. *Cic. 4. Academ.* Spoliati non iudicio, priuat approbatione omni, orbat sensibus. *Idem in Topic.* Præpositio enim in priuat verbum, ea vi quam haberet, si in præpositum non fuisset dignitas, indignitas. Priuare oculis. *Cic. 4. Academ.* Priuare vita, *Idem in Parad.* Priuare communi luce, occidere, *Idem pro Quinctio.* Patriam priuare aspectu suo. *Cic. Marcello libro 5.* [ *Plaut. Asin. sc. 3. a. 1.* Ego istum portitorem priuabo portorio. *Idem Menech. sc. 5. a. 5.* Anima priuabo virum. (Sup Hominem vita deuoluam sua.) ]

**Priuans**, tis, participium. { *id est* MESCHACHÉL. *meschachél.* GAL. Priuans, offer à quelqu'un. ITALIC. Priuare. GERM. Veranben. HISPANIC. Priuare, despojar de otro. ANGLIC. To deprive, to spoile and tak away. } *Plaut. in Asin.* Ego Politem portitorem priuabo portorio. *Cic. 4. Academ.* Spoliati non iudicio, priuat approbatione omni, orbat sensibus. *Idem in Topic.* Præpositio enim in priuat verbum, ea vi quam haberet, si in præpositum non fuisset dignitas, indignitas. Priuare oculis. *Cic. 4. Academ.* Priuare vita, *Idem in Parad.* Priuare communi luce, occidere, *Idem pro Quinctio.* Patriam priuare aspectu suo. *Cic. Marcello libro 5.* [ *Plaut. Asin. sc. 3. a. 1.* Ego istum portitorem priuabo portorio. *Idem Menech. sc. 5. a. 5.* Anima priuabo virum. (Sup Hominem vita deuoluam sua.) ]

**Priuatis**, a. um, participium a priuor, aris, passiuo, spoliatus. { *id est* SCHIECHÉL. *Schichél.* GAL. Priuatis, offer à quelqu'un. ITALIC. Priuato, a chi è stato tolta qualche cosa. GERM. Veranben. HISPANIC. Priuado, despojado. ANGLIC. Deprived, spoiled. } *Ouid. 1. de Ponso.* Alter ob huic iulilem priuatus lumine culpam clamabat media se meruisse via. *Plautus in Trucul.* Tum pol ego & donis priuatus sum, & perij *Plin. de Viris Illustribus.* Priuatus stipendio.

**Priuatio**, onis, verbale. Spoliatio, ademptio. { *id est* SCHIECHÉL. *Schichél.* GAL. Priuatio, offer à quelqu'un. ITALIC. Priuatione. GERM. Veranbung. HISPANIC. Priuado, despojar de otro. ANGLIC. Depriving, spoiling. } *Cic. 2. de Finib.* Quia dolori non voluptas contraria est, sed doloris priuatio. *Idem lib. 1. de Finib.* Omni priuatione doloris putat terminari summam voluptatem.

**Priuilegium** priuilegij, Lex priuatis facta, siue lex ad priuatos homines, singulosque pertinens. { *id est* SCHIECHÉL. *Schichél.* GAL. Priuilegium, offer à quelqu'un. ITALIC. Priuilegio. GERM. Ein sonderbar gesatz/sunst aber best es ouer ein freisitz. ANGLIC. Priuilege. } *Cicero pro domo sua.* Leges priuatis hominibus irrogari: id est enim priuilegium. *Gell. lib. 10. c. 20.* Neque de imperio Cn. Pompeij, neque de reditu Ciceronis, neque de cæde P. Clodij quaestio, neque alta id genus populi plebisue iussa leges vocari possunt: non sunt enim generalia iussa, neque de vniuersis ciuibus, sed de singulis concepta: quocirca priuilegia potius vocari debent: quia veteres priua dixerunt, quæ nos singula dicimus.

**Priuilegiarius**, dicitur Cui aliquod priuilegium concessum est: vulgò ab indoctis Priuilegiatus nuncupatur. Vnde Milites priuilegij dicitur, qui vacabant officio. { *id est* SCHIECHÉL. *Schichél.* GAL. Priuilegiarius, offer à quelqu'un. ITALIC. Priuilegiato. GERM. Befreiet. HISPANIC. Priuilegiado. ANGLIC. To whom a priuilege is givansed. } *Vlpian. in l. Sed an hic ff.* Quod cum eo qui in alt. por. Rectè, inquit, dicitur occupantis meliorem esse conditionem, nisi quis priuilegiarius veniat.

**PRO**, præpositio est ablatiuo casui seruiens. { *id est* BASHÉL. *basché.* GAL. Pour, au lieu. ITALIC. Per. GERM. Dor. HISPANIC. Por. ANGLIC. For, in stead or place. } [Qualis quantaque sit Pro particulae varietas, de que exemplis eius varietatis adi *Gellium cap. 3. lib. 11. Seneca cap. 18. de Consol. ad Polyb.* pro magnis approbare quæ parua sunt. *Gell. cap. 10. lib. 5.* Pro aliquo pronunciare; & pro eius causa sentire. *Idem Senec. cap. 17. de Consol. ad Helu.* Pro inuisio transferuntur curæ in eius pectus. *Gell. cap. 1.* Mentiri pro testimonio.

¶ Pro vapulando abs te mercedem petam. (i. pro eo quod vapulaui.) *Plaut. Aulul. sc. 3. a. 3. Idem Plaut. Most. sc. 1. a. 2.* Vos habeo pro matula, nisi matulam datis. *Idem Capt. sc. 4. a. 3.* Pro ignoto me aspernaris. *Plaut. Asin. sc. 4. a. 2.* Pro iniuria satisfacere. *Idem Amphit. prolog.* Pro imperio quod dictum feret, scibat facturos. (i. pro eo quod vobis est imperatum.) *Idem Capt. sc. 1. a. 2.* Quod antehac pro iure imperitabam meo. *Liu. lib. 5. d. 4.* Pro se quisque (i. pro virili parte.) *Idem lib. 6. d. 4.* Pro se quisque ex stationibus decidebant. *Idem pro se quisque vociferari.* Et *Plaut. Amph.* Pro se quisque id quod quisque potest, & valet, edit, ferit. *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3.* Pro ignoto me aspernaris. *Senec. cap. 1.* De vita beata; Nondum liber, tamen pro libero. *Idem cap. 16. de Consol. ad Helu.* Hanc pro me dilige. *Plaut. Asin. sc. 3. a. 5.* Pro cibo habeas te verberari. *Ibid. sc. 2. a. 2.* Pro monstro est, quando qui sudat tremis. *Idem ibid.* Misit argentum pro asinis. *Gel. cap. 1. lib. 20.* Pro delectamento habere. *Suet. in Tib. cap. 7.* Pro contempto haberi. *Suet. in Aug. cap. 24.* Pro libero esse finit. *Idem in Claud. cap. 37.* Pro deprehensio ad poenam rapi. *Suet. in Nerou. cap. 31.* Pro comperto polliceri. *Ouid. 13. Metam.* Si mora pro culpa est. *Plaut. psend. sc. 2. a. 1.* Ego pro me & pro te curabo. *Ouid. 13. Metam.* Proque tot annorum crucis reddere hunc

sculum. Cæterum, hæc præpositio varios in oratione habet vsus variâque significationes. ¶ Aliquando enim significat Antequam, ut pro curia, pro mœnibus. *Sallustius.* Qui ni matulauerit pro curia sociis signum dare.

¶ Interdum ponitur loco in: ut pro rostris, pro censu, pro tribunali. *Plinius Epist. 301.* Postulauitque ut cognoscerem pro tribunali. ¶ Interdum pro iuxta, siue secundum. *Idem.* ut pro Platonis sententia, pro hominum iudicio. Sedulo monco quæ possum, pro mea sapientia. Pro meis viribus, id est iuxta vel secundum meas vires. \* Pro tempore, pro tempore, pro loco, significat quod ineptè dicitur pro Qualitate temporis, rei, loci. *Cæsar. Virg. Et alij.* Pro horum temporum perturbatione, id est, ut est tempore perturbatio: *Cic. ad Seruium Sulpit. Idem. Cic. 3. Philip.* Sunt impij ciues, pro charitate Reip. nihilium multi: pro multitudine bene sentientium, admodum pauci. Hoc est, si charitatem Reip. spectes. *Terent. Adelph.* non necesse habeo omnia Pro meo iure agere. *K bi Donatus.* Hic est sensus, Non necesse est, etiam si liceat, sœuum esse patrem. \* Pro, de. *Terent. Hecyr.* Pueri inter sese quàm pro leuibus noxis iras gerunt?

¶ Interdum significat causam, & ponitur pro propter. *Plin. Epist. 189.* Hæc tibi, admonitus immodicæ seueritatis exemplo, pro amore mutuo scripsi. *Terent. in Eunuch.* Ego pol te pro istis dictis & actis scelus vlciscar. [ *Plaut. Menec. sc. 2. a. 4.* Apud adiles pro eius factis plurimis & pessimis dixit causam, *Cæsul lib. 1. de bel. Ciu.* Pro quibus rebus (id est quas ob res.) *Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist.* Pro quibus inuentis; da, &c. *Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist.* Pro quo nec lumen ademptum, (i. ob id.) ] ¶ Interdum pro loco: *Terent. in Andr.* Pro illo te ducam, illius loco: *Plin. lib. 2. cap. 7.* Pro diis habent obscena.

¶ Interdum & imperandi ius & auctoritatem præ se fert: ut Tribunus plebis pro potestate intercesserunt. ¶ Nonnunquam defensionem propugnationemque habet. *Idem. Terent.* Nam nisi hæc ita essent, pro illo haud stares, *Virgilius lib. 9.* pro turribus astant, id est pro defensione turrium. ¶ Pro eo ac, vel Pro eo arque, legitur pro Ita ut, vel perinde ut. *Sulpianus ad Ciceronem.* Sanè quàm pro eo ac debui, grauitèr molestè que tuli *Vlpianus.* Pro eo habendum, atque si nullo iure factum esset. ¶ Est & interiectio admirantis. *Idem. Terent. in Adelph.* Pro di immortales, facinus indignum quod natus! Item interiectio dolentis, seu indignantis. *Terent. in Heaut.* Pro Deum atque hominum fidem: *Plautus.* Pro sanctè Iupiter, quid video? Sed his duobus modis circumflectitur & nominatiuo, accusatiuo, vocatiuoque iungitur, ut patet ex superioribus exemplis. [ *Plaut. Mostel. sc. 3. a. 1.* Pro Dij immortales mulierum lepidam. (Admirantis) *Plaut. Milit. sc. 4. a. 2. Et Menec. sc. 5. a. 5.* Pro Iuppiter. Exclamantis per admirationem. *Idem psend. sc. 1. a. 2.* Pro Iuppiter. (gaudentis) *Idem Amphit. sc. 1. a. 1.* Pro fidem Thebani ciues. (auxilium implorantis.) *Idem Plaut. Milit. sc. 4. a. 2.* Ibi maiores sunt sibi pater, auus, proauus, abauus. *Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist.* Vique a proavis vestris ordinis hæres. *Idem 13. Metam.* Nam genus & proauos & quæ non fecimus ipsi, Vix ea nostro voco.]

¶ In compositione quandoque priuatiua est, ut Profanus, id est non sacer, Prohibeo, propudium. Negatur enim in his sanctitas, potestas, ac pudor. ¶ Quandoque accipitur loco e, vel super: ut Prominet, id est eminet, vel superminet. ¶ Nonnunquam significat porò, siue in longum: ut promissa barba. ¶ Nonnunquam diu, ut protelo, propando. ¶ Interdum procul: ut Proincia quasi Procul ab Italia deuicta: Profugus: procul fugiens: Procella, quæ procul veniens percellit. ¶ Sæpe etiam ultra ad locum vel ad aliquem tendere: ut Progredior, proueho. ¶ Interdum palam & aperte solenniter Pronuntio promulgo. ¶ Nonnunquam antè, ut procurro, propono. ¶ Quandoque valde: ut procuruus.

**PRO**ædificatio, as, unde proædificatum veteres dicebant, teste *Festo*, quod ex priuato loco processerat in publicum solium.

**PRO**ægogium, i. { *id est* PROAGOGIUM. GAL. Production de paillardise que font les maquereaux & maquerelles. ITA. Mezzere en profission lo virgini ò meretrici, & à guadagno, come fanno roffiani ò roffiane. GERM. Die herfurteibung zu dem furen wâsen. HISPANIC. Obra de poner à la puçeria. ANGLIC. An open setting out of baudes. } Latine productio, vel prostitutio dici potest. *Suet. in Ner. cap. 28.* Super ingenuorum proægogia, & nuptarum concubinarum, Vestali virgini Rubricæ vim intulit. Dictum proægogium à verbo Græco προαγωγος, quod est prostituere, vel lenocinium facere,

**PRO**æresius, s, { *id est* PROÆRESIUS. Ingensis sophista fuit, ex Cæsare Cappadocia: qui adhuc adolescens Antiochiam venit, permotus fama Vlpiani dicendi magistri, apudque eum primas tulit. Cum quo paruo post tempore Athenas profectus, sub Iuliano Sophista ad eum profecit ut primus inter auditores esset. Accessit inde in Galliam à Constantino principe, Hephæstionem con discipulum comitem sibi adiunxit: summoque honore apud Cæsarem abitus aliquanto post Romam petiit, ubi aliquot annos magna nominis fama moratus, tandem opibus ac honoribus auctus, Athenas rediit, ubi magno exceptus applausu, extemporalem orationem habuit in theatro. Contemporaneum habuit Libanium Sophistam, teste *Suida.*

**PRO**amita, æ, proqui foror. Ut propatruus, proaui frater. *Gaius D. lib. 38. Trib. 10. l. 1.*

**PRO**ana, orum, { *id est* PROANA. Oppidum Theffalig est, apud Stephanum.

**PRO**autor, proautoris, Pro progenitore legitur apud *Suetonium in Claudio*, Appium Cæcum generis sui proautorem, id est autorem, & principem. *Idem. Suet. in Claud. cap. 1.*

**PRO**auds, proaui, penult. cor. Aui paterni, vel materni pater { *id est* PROAUDS. GAL. Bisaycul, le pere du pere grand. ITA. Bisafolo. GERM. Ein adre/mernes großvaters oder großmutter wasser. HISPANIC. El bisafuelo, padre del abuelo. ANGLIC. Migrand fathers or grandmothers father. } *Plaut. in Milit.* Pater, auos, proauos, abauos. *Cic. de Clar. Orat.* Nam & de duobus auis iam diximus, Scipione & Craffo, & de tribus







Probabilis, se, dicitur quod licet fortassis non sit verum, videtur tamen rationibus probari posse *in dicitur*. GALL. Probable. Iouabile. ITALI. Probabile. GERM. Gewislich/das bewahrt mag werden. HIS P. Lo que se puede probar. ANGLIC. Probable that semeth so be true. CIC. 1. de Invent. Probabile autem est id quod ferri solet, aut quod in opinione positum est, aut quod habet in se ad hoc quandam similitudinem, siue id falsum est, siue verum. Idem in Parad. Nihil est tam incredibile, quod non dicendo fiat probabile.

Probabiliter, aduerb. Verisimiliter. *in dicitur, et dicitur*. GAL. Probablement, avec couleur & apparence de verité. ITA. Con apparenza di verità. GER. Gewislich/et glaubwürdig. HIS. Probablement. ANG. Probable, apperingly. CIC. 1. de diuin. Illa vero cur eueniant quis probabiliter dixerit? [Velleius: Probabiliter gestus Consulatus]

Probabilitas, atis. *in dicitur, et dicitur*. GAL. Probableté, couleur & apparence de verité. ITA. Gran colore & apparenza di verità. GER. Gewislich/et glaubwürdig. HIS. Probableté. ANG. Probablety, apparence of truth. CIC. 4. de Acad. Certè tam multa non collegisset quæ non fallerent probabilitate magna, nisi videret his, &c. Captiua probabilitas, CIC. 3. de Finibus.

PROCA, procacis. Vide PROCO, procas.

PROCAPIS, pe. cor. Progenies quæ ab vno capite procedit. Festus. PROCAUS, *in dicitur*. Rex Albanorum fuit, pater Amulij & Numitoris & auis Romuli & Remi, cuius meminit Liv. 1. 1. ab Vrbe condita. Vir. 1. 6. Proximus, ille procaus Troiana gloria gentis.

PROCEDO, procedis, penultima produ. Progredior. *in dicitur*. *in dicitur*. GAL. Marcher outre, passer auant, proceder. ITA. Procedere, andare auanti. GER. Herfurgen oder defurgon. HIS P. Tr adelante d proceder. ANG. To procede or walk forward. \* Procedere propriè dicitur, qui pompa quam procedit in publicum: veluti si spansus procedat, aut Iponia Quod Virg. 4. Aeneid. Tandem progreditur. Hac Erasimus. Cic. 1. de Diuina. In sella aurea sedit & cum purpurea veste processit. Cic. 1. bell. civil. Tali dum pugnatur modo, lenè ac paulatim proceditur. Cic. pro Sext. Huic ad urbem venienti, obuiam ciuitas cum lacrymis gemitique processerat. [Senec. c. 14. de Cons. ad Mari. Processit in publicum ad solita officia. Pl. Capt. sc. 4. a. 3. In medium hodie processit. Et psend. sc. 2. a. 2. Patronus foribus processit foras.] Salsus, in Ingum. Sed vbi perunque noctis processit, quod est, quasi præterit. Aliquando est bene, vel male cedere, siue cadere. Terent. in Andr. Nisi id putas, quia processit parum, Non posse hoc iam ad salutem conuerti malum. Plautus in Capt. Neque ieiuniosorem, neque magis effectum fame videne cui minus procedat quicquid facere occiperit. [Gel. ca. 15. lib. 17. Processisset autem argutori isti fortasse reprehensio, si Cicero ita dixisset, &c. (i. bene successisset) Idem Gell. cap. 1. lib. 14. De disputatione dixit, Id non potest procedere. Item Plaut. Amphitru. Bene prosperè que hoc operis processit mihi. Cic. 1. lib. 1. de bell. civil. Magna pars operis processerat. Item Livius lib. 5. d. 4. Procedente certamine. Senec. c. 6. de Cons. ad Mari. Vbi secundo cursu vita procedit.] \* Procedere in pedes, pro pedibus nasci, vel in pedes gigni. Plin. lib. 7. c. 8. In pedes procedere nascuntur, cõtra naturam est. \* Procedere in philosophia, est proficere. Cic. 3. de Finib. Qui tum in philosophia, tum in optimo genere philosophiæ tantum processerit. \* Procedunt stipendia militibus, quod vulgo dicitur currunt. Liv. 1. 5. Tribuni Plebis, siis videretur, ad populum ferrent, vt qui minores septem & decem annis sacramento dixissent, iis perinde stipendia procederent ac si septem & viginti annorum aut maiores milites facti essent. \* Procedere item apud Iureconsultos ponitur, pro valere & locum habere. Vlp. 1. 7. §. 3. D. ad leg. Aquil. Hoc autem in seruo non procedit in filio filii. vulnerato procedit. H. nom. \* Procedere à vel ex. Cic. 4. bell. Gall. Quum paulo longius à castris processisset. Idem 1. 8. Paulatim ex Iylua instructa multitudo procedit militum. Cic. 7. Verr. Procedit iste repente è Prætorio. Idem de Clar. Orat. In solem ex umbraculis procedere. Plin. Ep. 44. Ad tantas opes per flagitia processit. Id est tantas opes concurus est. Idem Epist. 89. Studiis procedere, dixit pro Ad honores emergere adminiculo literarum. Plaut. Most. Nam quid processit ad forum forte hodie noui? Id est accidit. [Plinius lib. 7. d. 4. Rex in multum vini processerat.]

PROCEDES, procedentis, participium. *in dicitur*. *in dicitur*. GAL. Marchant outre, auancant. ITA. Chi passa auanti. GERM. Herfurgond. HIS P. Que procede & anda adelante. ANG. That goeth forward. CIC. 1. Tus. Quod ita esse dies declarat: quæ procedens ita mitigat, vt iisdem malis manentibus non modò leniat ægritudo, sed in plerisque tollatur. \* Tempore procedente, quod vulgò dicitur Successu temporis. Plinius lib. 11. cap. 16. Tempore procedente instillant cibos. Plin. Iun. Epist. 64. Sed vereor ne procedente tempore ex ipso remedio vitia nascantur. [Et Suet. in Tib. ca.]

PROCESSIO, nis, processus. *in dicitur*. *in dicitur*. Liv. Capitolinus in Perinace. Cum Pertinax eo die processionem, quam ad Athenæum parauerat vt audiret poetam, ob sacrificij præfagiam distulisset.

PROCESSIONIS, us. Progressus. *in dicitur*. *in dicitur*. GAL. Marchement plus outre, auancement. ITA. Landare più auanti, auanzamento. GERMAN. Ein furgang oder furtzschung. HIS. Obra de yr adelante. AN. A going forward. CIC. pro lege Manil. Vt ex iis locis à militibus nostris reditus magis maturus, quam processus longior quæretur. \* Nonnunquam accipitur pro promotione, siue profectu *in dicitur*. Sueton. de Clar. Gramm. Ad summam, philologus ab semet nominatus ipse, ad Lælium

Herimam scripsit, se in Græcis literis magnum processum habere. [Senec. de Consol. ad Polyb. c. 9. Et cap. 2. de Tranquill. Alienis processibus inimica inuidia. Ouid. Eleg. 5. lib. 4. Trist. Sic tua processus habet fortuna perennes.] Aliquando pro successu, siue euentu. Senec. Epist. 16. Quærentur & de consilijs & de processibus suis: malumque semper quæ reliquerat.

PROCELSUMATI, cūs, *in dicitur*. *in dicitur*. Pes ex quatuor syllabis breuibus constans: ita dictus quod ob celeritatem, breuiumque syllabarum concursum, celesumati. hoc est nautici cohortationi esset aptissimus: siue quod sacris Mineræ carmen quoddam hoc pede constans primo loco cani solebat.

PROCELLO, procellis, Concurtio, euerio. *in dicitur*. *in dicitur*. GAL. Abatte, ruer ius, renuerter. ITALIC. Percuotere, battere sotto sopra. GER. Ongefummettich vmbstürmen. HIS. Reboluer, trasfornar subuertir. ANG. To turne upside downe, to strik. Plin. in Paneg. Erant sub oculis naufragia multorum, quos inuidiosa tranquillitate prouectos in prouulsus turbo proculerat.

PROCELLA, procellæ, Tempestas, imber, turbo. *in dicitur*. *in dicitur*. GAL. Tourmente & tempeste de vents. ITA. Procetta, tempesta. GERM. Ein sturmwind sonderlich auff greffen wasseren. HIS P. Grande tempesta. ANG. A storme or tempest. Dicitur ab eo quod omnia procellatid est moueat, & concutiat. Virg. 1. Aeneid. creberque procellis Africus. Ouid. 1. Metamorphos. Hic iubet impediunt aduersæ iussa procellæ: Nec finit audiri vocem fragor æquoris vllum. Virg. 1. Aeneid. Talia instanti stridens Aquilone procella vllum aduersa ferit, fluctusque ad sidera tollit. \* Translatè accipitur pro omni periculo, & rebus aduersis, Cic. pro Cluent. Et vitam illam tranquillam & quietam, remotam à procellis inuidiarum, & huiusmodi iudiciorum anfractu, sequi maluisse [Senec. cap. 16. de Consol. ad Mari. Quantis fortuna procellis disturber omnia. Quinilian. Priusquam illam eloquentiæ procellam effunderet Quyllies. Senec. cap. 9. de Tranquil. Multum procellarum (fortuna) irruit. Liv. 1. 2. d. 5. Procellam emptionis non sustinuerunt.] Itarum procellæ, Silius 1. 11.

PROCELLOSUS, procellosa, procellosum, Procellis plenus. *in dicitur*. *in dicitur*. GAL. Plein de tourmente & tempeste de vents. ITA. Pieno di tempesta & vento. GERM. Voll sturmwind oder vngesfimmteit/ungefsumtig. HIS P. Llento de tempesta. ANGLI. Stormie or full of tempestes. Liv. 1. 14. Ver procellosum eo anno fuit. Plin. lib. 18. cap. 35. Nubecula quamuis parua ventum procellosum dabit.

PROCERAS, tis, *in dicitur*. Oppidum Bithyniæ ad Bosporum Thracium, è regione Byzantijs, quod notiore nomine Chalcedon appellatur. Autor Plin. 1. 5. c. 11.

PROCERUS, proceræ, procerum, pen prod. Prolixus, & in longitudine productus. *in dicitur*. *in dicitur*. GAL. Fort long, fort haut. ITA. Lungo, alto. GER. Hoch/lang / hoch vnd groß. HIS P. Cosa alta & luengza en su espeie. ANG. Long, or high, tall. \* Quod nomen quidam à certa deriuant, quasi ad similitudinem ceræ protensum propter facilitatem. Alij à crescendo quasi procerum. Horat. 2. Seru. Satyr. 2. -quò pertinet ergo Proceros odisse lupos? Virg. 7. Elog. -atque solo proceras erigit alnos. Horat. 3. Carm. Ode 15. Proceras manibus vertere fraxinos. \* Huius compositum est Imperocerus: vide suo loco.

PROCELLULUS, diminutiuum à procerus. Lampridius in Alexandro Severo, Oblectatio fuit, vt catuli cum procellulis luderent.

PROCEËRE, aduerbium. Longè. *in dicitur*. *in dicitur*. GAL. En haut fort hautement. ITA. Pergendo in fuori, porgendo inanzi, auantete. GER. In die hode oder tenge. HIS. Alia y luengamente. AN. Very highlie. CIC. 3. de Orat. Brachium procerius proiectum, quasi quoddam telum orationis.

PROCEËTAS, atis. Prolixitas, staturæ altitudo. *in dicitur*. *in dicitur*. GAL. Longueur & hauteur. ITA. Lunghezza. GER. Die hõche oder tenge in die erode. HIS P. AN. Longura. AN. Highnesse and length, tallnesse. Plin. in Paneg. Tu sola corporis proceitate clarij alijs. Cic. de Senectute. Quam autem miraretur Lyfander & proceitates arborum, & directos in quincuncen ordines.

PROCEËRES, pen, corr. Capita tribum, hoc est mutuli quidam in partibus extantes. *in dicitur*. Hinc principes ciuitatis proceres appellati sunt, quod ij ita in ciuitate eminent sicut in ædificijs illi. *in dicitur*. *in dicitur*. GAL. Les plus grands & les principaux d'vne ville, les gouuerneurs. ITA. Principali & gouernatori della città. GERM. Die furnempsen oder gewattigffen eines veltz. HIS P. Los principales de pueblo. ANGLI. The gouernours, the principales of a citie. Virg. 1. Aeneid. Post alij proceres Idem 3. Aeneid. Delectos populi ad proceres, primumque parentem, Monstra Deum cetero, & quæ sit sententia posco. Liv. 1. ab Vrbe. Quum consensum deo que confociatos laudare mirè Seruius inter proceres Latinorum, Castrorum proceres. \* Huius nominis accusatiuo singulari vsus est Iuuenalis Satyr. 8. Agnosco procerem.]

PROCEËTUS, (inquit, Catelin.) Id est malo spiritu afflatus, itans locum Plauti ex Penulo. Neque nos populus proceitis in se stabit lapidibus. Quo tamen in loco qui vel primioribus labris literas degustarit, facile deprehendet. Proceitis, duabus dictionibus esse legendum: nempe, Tanquam ceritos, id est furiosos.

PROCESTRIVM, procestrij, Ædificium patulum puratior ante castra æqualibus distinctum interuallis columnarum, supra quarum epistylia arcus curuabatur. Inde dictum quod pro castris, id est ante castra situm esset, aditumque ad ea præberet. Quidam procestrium interpretatur locum ante cubacula virorum principum, in quo quiescente hero, corporis custodes excubias agunt: decepti opinor deprauata lectione loci cuiusdam Plinij Iunioris, ex epistola ad Gallum: Post hunc cubiculum cum



cestrio, altitudine æstium, monumento hybernium: quum tamen castigatoriæ exemplaria, cubiculum cum procætone legendum ostendant.

Prochymas, siue Prochymasis, προχυμασι. Præcedens tempestatum significatio. Plin. lib. 18. c. 26. Accidit confessa rerum obscuritas, nunc præcurrente, nec paucis diebus tempestatum significatione, quod προχυμασι Græci vocant: nunc post veniente, quod προχυμασι.

Prochyta, prochyta, pen. corr. & Prochyte, prochytes, προχυται. Insula in Puteolano sinu: dicta quasi profusa, quod est profundere. Ferunt enim Inarimes vicinæ insule in montem terræ motu concussam, insulam hanc fudisse. At Dionysius lib. 1. scribit, Prochyta dictam esse à nutrice Kæcæ eiusdem nominis, de hac Virgil. libro 9. Tum tonitu Prochyta alta tremuit.

Prochytes, προχυται. Vasis genus erat quo in sacris utebantur quod & ipsum à profundendo nomen accepit.

Procido, cidis, pen. cor. procido, Pronus cado, humi me proster-no, vehementer inclinor. προκίδο. GERM. Cheoir & tomber. ITA. Getarsi à terra. GERM. Widerfallen. HI. Caer echarse à los pies. ANG. To fall down. Gellius, Nam quum multis annis postea scena quæ prociderat, refecta esset. Linius lib. 35. Saxum ingens siue in tribus, seu motu terræ leuiore quàm ut aliqui sentiretur, labefacturum in vicum iugarium ex Capitolio procidit, & multos oppressit. Idem lib. 31. Muri quoque pars ariete incusso subruta, multis iam locis prociderat.

Procidens, procidentia, Actus ipse procidendi. προκίδο. GAL. Cheure, tombement. ITA. Cadimento. GERM. Ein niedersallung oder herfursallung. HISP. Cayda. ANG. Falling downe. Plin. lib. 14. cap. 18. Vfus enim ex eodem & in oculorum medicamentis, & maxime contra procidentiam eorum, & inanitatem, & c. Procidentia sedis, Plin. lib. 24. c. 1.

Prociduus, adiect. Quod procidit. προκίδο. GERM. Das nit er gefallen oder auso gefallen ist/niderfellig. HISP. Cosa que cae. ANG. That fall. downe castlie. Plin. lib. 20. cap. 20. Infantium cerebro imponitur, umbilicòque prociduo. Idem lib. 16. c. 12. Memoratur hõc idem factum & in Philippis, salice procidua atque detruccata. Idem lib. 11. c. 20. Testes verò & sedem prociduum, quæque illi sunt vitia.

Prociò, procies, procium, citum, pen. cor. προκίω. GALLIC. Demander, hucher. ITALIC. Domandare. GERMAN. Degären. HISP. Pedir, demandar. ANGLIC. To aske or demand. Idem quod peto. Linius, Matrem procium plurimi venerunt, id est petunt, ut interpretatur Festus.

Proclivus, Grammaticus cuius meminit Seneca, vir suis temporibus doctissimus fuit, qui in Itinerario commemorat apud Memphim, in aurea columna Ægyptiis literis scriptum fuisse, tunc demum Ægyptum liberam fore, quum in eam venissent Romani fasces. Auctor Lampridius.

Procingo, cingis, Præcingo, instruo & apparo. προκίω. GERM. Dinsten sich umbgürten zum streit. HISP. Preparar. ANGLIC. To prepare or mak ready. Hinc procinctus, procincta, procinctum Paratus, expeditus Vnde procincta classis, teste Festo, dicebatur exercitus ad pugnam paratus. quod pugnatu ritu prius cingerentur Gabino; classem enim verustius fuit, inquit Festus, hominum dici, quàm nauium multitudinem. Gell. lib. 1. c. 11. Quum procinctu igitur classes erant, & instructa acies. [Idem Gell. c. 15. lib. 10.]

Procinctus, Dicitur apparatus bellicus, siue ipsa præparatio, quæ fit ab iis qui aut in expeditionem profecturi sunt, aut ad prælium exiituri. προκίω. GERM. Die rüstung vñd bereitshaft zur gogen wehr oder zu dem streit. HISP. Aparechimiento para pelear. ANGLIC. Battayle ruy, as they that stant ready to fight. Cicero, 2. de Natur. Deor. Ex quo in procinctu testamenta perierunt. Plin. lib. 23. cap. 1. Curas, vigorèque animi impedit ad procinctum tendentibus. In procinctu facere, expedit, & celeriter. Ouid. 1. de Ponto Eleg 9. Hac in procinctu carmina facta puta. In procinctu stare, est accinctum esse. Quintil. lib. 12. c. 9. Cui disciplina & studium, & exercitatio dederit vires etiam facilitatis: quèmq; armatum semper, ac velut in procinctu stantem nõ magis vquam in causis oratio, quàm in rebus quotidianis, ac domesticis sermo deficiet. In procinctu habere. [Idem Quintil. In procinctu paratam habere eloquentiam. Senec. cap. 11. de Consol. ad Polyb. In Procinctu stet animus (id est paratus morti semper.) Quintilian. In procinctu stabit & armatus. Idem ait Senec. Epist. 75. Gell. lib. 1. cap. 11. Atque foeminas etiam tibicinas in exercitu atque in procinctu habuit. Procinctum testamentum à Iustiniano appellatur in §. 1. In fine de testam. quod veteres In. vel Endo procinctu nominabant. Id autem militiæ tantum fiebat, quum viri ad prælium facienda in aciem vocabantur. Auctore Gell. 15. c. 27. Vide Hotum. in Lexico.

Procio, procis, procium, citum, pen. prod. Idem quod rumpo, atq; irritum facio. Hinc Iureconsultus irritum & ruptum testamentum procitum dicit. Festus.

Procito, citas, pen. corr. Idem quod prouocito. προκίω. Citare enim vocitare est.

Proclamo, Proclamas, Palàm & valde clamo, vociferor. προκίω. GERM. Dinsten sich auffstrecken / auffstrecken. HISP. Mucho de lexos llamar. ANG. To crie out or proclayme. Linius, Moti homines sunt in eo iudicio, maxime Pu-

blo Horatii patte proclamante, se filiam iure cæsam iudicari: ni ita esset, patris iure in filium animaduerturum fessic. Cic. 7. Verr. Ad sunt, defendunt, proclamant, fidem tuam quæ nullamquam erat, nec vnquam fuit, implorent.

Proclinator, oris. προκίω. GERM. Ein schreyer / oder auffstreckt. HISPANIC. A quel que afsi llama. ANGLI. A proclaymer or crier. Cic. 1. de Orat. Non enim caudis, cum nescio quem, neque proclamatore, aut tabulam hoc sermone nostro conquinamus: sed eum virum qui primum sit eius artis antistes.

Proclino, naspen, prod, Inclino. προκίω. GERM. Ein hatung / setzung sein. HISPANIC. Inclinar. ANGLIC. To bend downe. Colum. 1. 7. c. 10. Earum notanda sunt capita, quàm in partem proclinentur.

Proclinatus, a um, participium. προκίω. GALLI. Encline. ITALIC. Inclinato. GERMAN. Gebat bet / gesent. HISP. Inclinado. ANGLIC. Bendeg downe. Quum cepit qualata domus subfidere, partes In proclinatas omne recumbit onus.

Proclinatio, verbale. προκίω. GERM. Ein hatung / setzung sein. HISPANIC. Inclination. ANGLIC. Bending downe. Non minus etiam obseruandum est, ut omne structurae perpendiculari respondeat, neque habeat in vlla parte proclinationes.

Procliuis, clius, pen. prod. Quod pronum inclinatumque est, ait Donas. προκίω. GERM. Ein schief / hatend. HISPANIC. Inclinado à castro. ANG. Leaning or hanging downward. Linius, Quæ successerit magis in arduum, eo pelli posse per procliue facilius tari. Colum. lib. 9. c. 5. de Apibus, ut cum onere per procliua non ægrè deuolent. Impetus procliuis vnderum, Lucres. lib. 6. Per translationem secundum Cicer. lib. 2. Tuscul. dicitur proprie in malis, de his scilicet qui ad aliquod vitium proni, inclinatumque sunt. Terent. in Andr. Ita ut ingenium est omnium hominum à labore procliue ad libidinem. Cicer. in Partis. Adolescentiam procliuorem esse ad libidinem. Sistr. lib. 11. Accleri procliuis egestas. Cic. 4. Tuscul. Ut natura ad aliq; morbum procliuor, sic animus alius ad alia vitia propensior.

Procliue etiam dicitur quod facile factum est. Vnde in procliui esse, est facile, & in promptu. Plin. in Cap. [f. 2. a. 2.] Tam hoc quidem tibi in procliui, quàm imber est quando pluit. Ofs. Sed quum in hominibus iuandis aut mores spectari, aut fortuna soleat, dictum quidem est procliue. [Plin. in Cap. 2. a. 2.] Nam istuc procliue est quod iubet. Caesar lib. 1. de bel. civ. Procliue erat ist. anare flumen.

[Procliue & procliui Idem olim aduerbium Gell. c. 24. lib. 20.] Procliuus, procliuus, Idem olim aduerbium Gell. c. 24. lib. 20. GERM. Facillime. ANGLIC. Readily. Cic. 5. de Finib. Qui sperant, facilius, & procliuus ad laudem nobilitatis peruenient.

Procliuus, procliuus, Naturalis inclinatio in rem aliquam, præsertim vitiosam. προκίω. GERM. Neigung sur nemtich jam bösen. HISPANIC. Aquella inclinacion. ANGLIC. Inclination or disposition to a thing. Nam in rebus bonis & laudabilibus proprie facilitas dicitur Cic. 4. Tuscul. Atque hæc aliorum ad alios morbos procliuus late patet. Ibidem. Procliuus ad rogandum: sed hæc in bonis rebus, quod alij ad alia bona sunt aptiores, facilitas nominetur: in malis procliuus, ut significet lapsionem.

Proclus, προκλος, Lycius, discipulus Syriani, philosophus Platonicus, præfuit scholæ Atheniensis: cuius discipulus & successor fuit Marinus Neapolitanus. Scripsit plura in Grammatica & Philosophia, Commentarios in totum Homerum in Hesiodi ipsa vñd in Rempu. Platonis præterea contra Christianos Epichetemata XVIII. Hic est Proclus, qui post Porphyrium secundus contra nos latrauit: aduersus quem Iohannes cognomento Grammaticus scripsit apologiam, dicitans eum, quæquam in rebus Græcorum magnam, stultum tamen esse, & in hac parte indoctum. Auctor Suid. Is etiam est cuius hodie commentarios in Platonem habemus. Præceptor fuit M Antonini, à quo ad Consularum vsque prouectus est, ut scribit Porphyrius. Proclus item alius fuit Malleotæ patria, qui scripsit in Sophistara Diogenis, & contra Epicurum. Proclus cognomento Procleius, e Laodicea Syriæ, qui scripsit mythologiam, in fabulam Pandoræ, apud Hesiodum: item Aurea carmine Mægogen in Arithmetica Nicomachi, & alia quædam in geometria. Proclum Naucratis his Philostratus addit, quem dicit vnum fuisse ex suis præceptoribus ac docuisse Athenis, librumque habuisse luxu deditum, in quem non modo non seuerus fuit, verum etiam vsque adeo indulgens, ut in alendis canibus, a quibusque ei adesset, dicitans has nugas eum citius cum senibus dimissurum, quàm cum æqualibus. In docendo hunc omnino fertur seruasse morem, ut ab initio à discipulis centum drachmas pro totius temporis mercede acciperet, bibliotheca domi publicata: ut illi solum lectioni intenti, dum cogerentur, minime per orium, ut mors est in ludo, mutuis inter se iurgijs, libilibus perstreperent. Philostratus.

Proco, procas, procare, ieste Festo. προκίω. GERM. Dinsten sich auffstrecken / auffstrecken. HISPANIC. Mucho de lexos llamar. ANG. To dally wish wanton language, to eye or behold wantonly. Antiqui dicebant pro scere, seu impudenter petere: vnde & Procacitas dicta est: quod



Nonius annotavit citans illud Ciceronis ex lib. de Repub. A pro-  
cando id est poscendo procacitas nominata est. L. L. Aegyptus,  
Quum quod parere vos maiestas mea procat Toleratis, extem-  
ploque illam deducitis. Procasi quandoque pro assentari. Sen-  
eca. Q. est. natur. 4. prafas. Aiebat non esse occulte, nec ex dissi-  
mulato blandiendum. Perit, inquit, procati si later.

Procax, procacis, pen. produ. Lascivus, petulus, improbus, proter-  
vius. ἰπιδὸς ἰπιδὸς ἰπιδὸς. ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς. G. A. L. I. C.  
Demandeur effronte, & eshonté injurieux, prompt à mal faire.  
ITALIC. Procace, pesti anse, lasciuo. GERM. Buerichamp mit  
gugten, nurmittig/fe duct. HISP. Desuergonzado, pedigueno, desu-  
vian. ANGLIC. Shamesle in craving, il romigard. quod nomen à  
procando id est poscendo, dictum esse, docet Nonius Marcellus,  
ex sententia. Cic. lib. 4. de Repub. uis haec citat verba, A pro-  
cando id est poscendo, procacitas nominata est. Alij tamen à  
prociendo id est prouocando, siue laesendo dictum in alunt.  
Cic. pro Caelio. Temeraria & procax mulier. Idem. ib. 3. Epist. Scio  
te non esse procacem in laesendo. Terent. in Hicyr. Maligna  
multo & magis procax illico facta est. Procax tamen etiam ad  
inanimata, quod & Nonius annotavit Virg. 1. Aeneid. penitit-  
que procacibus Aultris. [Procacior. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Cin-  
naque procacior anser.]

Procacissimus Superl. Cornel. Tacit. l. 17. Procacissimis etiam inter  
feruos luxuriam ingenis.

Procacitas, procacitatis. Petulantia lascivias, improbitas, proter-  
vua. ἰπιδὸς ἰπιδὸς ἰπιδὸς. ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς. GAL. Effronté-  
ment, eshontément. ITALIC. Sfronamento, facciataaggione. GERMAN.  
Ein mutwil/vnjucht mit gugten/geitose HISP. Desuergonzadamento.  
ANGLIC. Malapertness or wantonness in craving. Cic. in Sall. Non  
enim procacitate linguae vitæ sordes eluuntur. Ibidem. Ne in-  
cidam in idem vitium procacitatis, quod huic obiticio.

Procaciter, adverbium, Protervè, petulanter, unde procacius &  
procacissime. ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς. GAL. Effrontément, eshonté-  
ment, injurieusement. ITALIC. Aiasfaciata. GERMANIC. Ein  
mutwil/vnjucht mit mutwil/ligger fruehenheit. HISP. Desuergonzadamento.  
ANGLIC. Without shame, maloperlie. Liu. 8. bell. Pun. Fati-  
garum quoque stipendium procacius, quam ex more & mo-  
destia militari erat.

Proci, dicuntur qui virginis mulieris nuptias ambiunt, à pro-  
cando id est poscendo dicti, ut ait Festus. ἰπιδὸς ἰπιδὸς ἰπιδὸς. GAL. Pour-  
suiuans femme à mariage corruaux. ITA. Proci, rivali. GER.  
Die nach einer Tochter oder frauwen wärdigen werber. HISP. Los que  
demandan muger para se caser, comblegos. ANG. Weovers. Ouid. Epist.  
1. Turba ruunt in me luxuriosa proci. Cic. de Clar. Orat. Et  
hos ignotos, & impudentes procos repudiemus.

Proccetion, proccetionis ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς. Locus ante cubiculum virorū  
principum, in quo quiescente domino, corporis custodes excu-  
bant Nam ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς Græcis est excubitor, & ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς, excuba-  
re. Unde ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς, quasi excubitorum. Plin. Epist. 41. Post hanc  
cubiculum cum proccetione, alicudine æstiuum, munimentis  
hybernium.

Proccōnēis ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς. Vulgo Marmora, Insula Propontidis,  
ante Cyzicum, alio nomine Elaphonnesus dicta, utroque no-  
mine à cervis deducto. Hinc Proconnesius, sia, sium. Plinius  
lib. 5. cap. 16.

Proccōsul Proccōsulis, pen. cor. mascul. gen. Qui cum potestate  
Consulari in provinciam administrandam mittitur. ἰπιδὸς ἰπιδὸς ἰπιδὸς.  
GAL. Lieutenant du Consul. ITA. Luogovernante di consolato, chi ha nella provincia autorità di consolo. GERMAN.  
Ein staathalter des Burgermeisters thumb in einer vogtey / der an  
statt des burgermeisters ein herschafft mit volmechtigen gewalt ver-  
waitet. HISP. El consul en la provincia, proccōsul. ANG. A lord de-  
putie or president. Cic. de Divin. Quam multi sunt anni, quum  
bella à Proccōsulibus, & proccōtoribus administrantur. [Proccōsulibus  
templa decernebantur. Suet. in Aug. c. 52.]

Proccōsulatus, us, Dignitas Proccōsulis. ἰπιδὸς ἰπιδὸς ἰπιδὸς. GAL. L'of-  
fice ou dignité d'un Procōsul. ITA. Tale dignità. GER. Die wurde  
eines staatters des burgermeisters thumb in einer vogtey. HISP.  
aquella dignidad de proccōsul. ANG. The office or dignitie of the  
lord deputie or president. Plin. l. 14. c. 22. Ad proccōsulatum usque  
Prætura honoribus gestis. Plin. l. 12. Summotum à Proccōsulatu,  
quia se in legatione turpiter gesserat.

Proccōsularis, re. Ad Proccōsulem pertinens. Gel. l. 5. c. 14. Quum  
provinciam Africam Proccōsulari imperio meus dominus  
obtineret.

Proccōpius, ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς. E Cæsarea Palæstinæ orator & sophista:  
scripsit res Iustiniani quæ in Oriente, aut Occidente, aut Africa  
per Belisarium Patricium gesserat. Cuius scriba & comes in  
cunctis expeditionibus fuit. Composuit item alterum librum  
quem inscripsit, ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς, id est non edenda, siue non edita: Iu-  
stiniani. & eius vxoris Theodoræ vituperationem continet.  
Auctor sua. Procopius alius fuit tyrannus Constantinopoli-  
tanus qui insurgens contra Valentem principem apud Natio-  
liam Phrygiæ ciuitatem, in eius potestatem cum exercitu ven-  
nit, proditus à duobus milicibus: alligatus deinde duabus per-  
vini reflexis arboribus, discerptus est: de proditoribus etiam  
sumptum supplicium Ex historia tripartita.

Proccōstinno aspen. corr. Diem de die traho, differo. [ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς  
eiu ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς. GAL. Delayer, differer de iour en iour. ITA.  
Prolongare di giorni in giorno. GER. Den tag zu tag auffschoben. H.  
Dilator de die in dia. ANGL. To delay, to differ from day to day. Gell.  
l. 16. Quæ relinquunt perfecta expolitaque, omnia poetica  
venustatis laude florent. Sed quæ procrastinata sunt ab eo, ut  
post recenserentur, nequamquam poetæ nomine arque iudicio  
digna sunt. Cic. pro Sext. Rosc. Amer. Ac pruno rem disferre quo-  
tidie, ac procrastinare isti coeperunt, acinde aliquanto lenius

agere atque deludere. Procrastinata, ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς. Gell. lib. 7. c. 10. Quæ procrastinata  
sunt ab eo, ut post recenserentur [i. relicta ut emandarentur.]  
Proccōstinatio, verbale. Dilatio. ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς. GAL. Delay, dilation  
de iour à autre, tardement. ITA. Dilazione, tardamento. GERMAN.  
Verzug von einem tag auff den anderen. HISP. A quella obra de de-  
lazar, tardanza. ANGL. A delaying, differing. Cic. 6. Philipp.  
Nam quum plerisque in rebus gerendis tarditas & proccōsti-  
natio odiosa est, tum hoc bellum indiger celeritatis.

Proccōsare, Liberos genere. ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς. GAL. GALLIC.  
Proccōser, creer, engender. ITALIC. Proccōsare, generare. GERMAN.  
Gebären. HISPAN. Engendrar à criar. ANGL. To engender or beget. Plautus  
in Milite. Nam proccōsare liberos, lepidum est onus. Cic. 3. de Finibus.  
Consentaneum est huic naturæ, ut sapiens vel-  
lit gerere, & administrare rempublicam, atque ut e natura viuat,  
vxorem adiungere, & velle ex ea liberos proccōsare. Idem ante-  
quam ires in exil. Sic enim ab initio sui animatus ut non magis  
me mea causa putarem esse natum, quam Republicæ proccōsatum.  
Proccōsare alicui periculum. Cic. ad Attic. lib. 1. Quum  
diceret in summa se perfidiæ & sceleris infamia fore, se mihi  
periculum proccōsaretur ab eo quem ipse armasset, quem ple-  
beium fieri passus esset. Plaut. Aul. sc. 3. a. 1. Quod tibi sempiter-  
nam salutem sit proccōsandi liberos volo te vxorem ducere.]

Proccōsator, proccōsatrix, & proccōsatio, verbalia. ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς.  
ITALIC. Generator, proccōsator. GERMAN. Ein gebater. HISPAN. Criador, el  
que engendra. ANGL. An engenderer, begetter. Cic. de Vniuersitate.  
Animum igitur quum ille proccōsator mundi Deus ex sua men-  
te, & voluntate genuisset. Idem 1. de Orat. Neque enim te fugit  
laudandarum artium omnium proccōsatricem quandam &  
quasi parëtem esse eam quam φιλοσοφία Græci vocant. Item 1.  
Trist. Quod proccōsatio liberorum? quid propagationis nominis?  
Proccōsatus, Natus, Cic. de Finib. Ut natura diligi proccōsatos non  
curaret.

Proccōscō, is, Cresco, vel augeor. ἰπιδὸς ἰπιδὸς ἰπιδὸς. GAL. GALL.  
Croistre & augmenter. ITALIC. Crescere. GERMAN. Wachsen oder  
hersch wachsen. HISPAN. Crescer. ANGL. To increase and grow up. Luc  
lib. 2. Et res progigni, & genitas proccōscere posse.

Proccōsis, ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς. Erechthei Atheniensium regis filia fuit, & so-  
ror Orithyæ, quæ Cephalo nupsit: qui quum castitatis vxoris  
sux periculum facere vellet, Auroræ opeta, quæ illum adama-  
bat, in mercatorem mutatus, ingentibus muneribus illius pu-  
dicitiam sollicitavit: quumque illa pretij magnitudine propem-  
modum succumberet, Cephalus recepta prioriforma, perfidi-  
am illi exprobrauit. Quod Proccōsis quum inficias ire non pos-  
set, pudore impulsâ, relicto viro, domumque eius perosa, in  
sylvas sese locaque deserta contulit Tandem tamen viro re-  
conciliata, iaculum ei ineuitabile, & canem Laïapa nomine  
dedit, quem à Minoë dono acceperat. Postea quum à rustico  
quopiam audisset, Cephalum Auræ cuiusdam amore teneri  
(cuius ille nomen inter venandum, quum æstu laboraret, se-  
pius inculcabat) in fructibus sese occultauit, ut pellicem depre-  
henderet. Quum itaque Cephalus æstu laboræque fatigatus, se  
ad virgulta recepisset, & sub arboris quadam umbra recum-  
bens, Auram ex more inuocaret, Proccōsis suspicata iam pellicem  
offuturam, quo rem omnem melius cognosceret sese eri-  
gens, virgulta commouit. Qua re animaduersa, Cephalus ter-  
ratus iaculum suum emisit, vxoræque charissimum ineu-  
tabili iactu interfecit. GERMAN. Ein tochter Proccōsis vnd ein frau  
Cephalis des Jagers welche er nachweis hinder einer standen in vn-  
wunde er schoffen hatt. Fabulam hanc latius exequitur Ouid. l. 7.  
Metam.

Proccōstēs, ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς. Plutarch. in Romo. Latro insignis in Actica  
regione, ad Cephalum flumen habitans, qui hospites interiri-  
mere solitus, tandem à Theseo est interfecus. Ouid. 7. Metam.  
-reclus Epidauria per-te Clauigeram vidit vulcani occumbere  
prolem: Vidit & immitem Cephalis ora Proccōstis.

Proccōs, as, pen. corr. proccubitus, bitum Proccōs. ἰπιδὸς ἰπιδὸς ἰπιδὸς.  
ITALIC. S'endiner & pancher. ITA. Abbassar. GER. Niedertigen. HISPAN. Mucho caer, abaxar-  
se. ANGL. To lie flat or prostrate. Interdium idem quod vigilo, siue  
excubias ago. ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς. Nonnunquam idem quod demitto vel  
intulio. Virg. 3. Georg. Muscus vix, & viridissima gramine ripa;  
Speluncaque regant, & faxa procuber vmbra.

Proccōsator, oris, Qui noctu cubo die causa incubat quum castra  
hostium in proximo sunt. ἰπιδὸς ἰπιδὸς ἰπιδὸς. GAL. Qui de nuit fait le guet deuant le camp, sentinelle. IT. Chi  
fa la sentinelle, chi deve far la scholza auanti est' essercito. GER. Ein  
wächter verden tager. HISPAN. La escha del campo. ANGL. He that keep-  
eth watch and ward without the campe. Festus.

Proccōdo, is, pen. pr. Prolato, cudendo extenuo, seu probe cudo.  
ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς ἀρῆξῆς. GAL. Attenuer en forgeant & aguisant  
forger. ITALIC. Assouigliare, aguzzire bauendo. GERMAN. Drey schmit-  
den/tenge/n/scharpff schlagen. HISPAN. Labrar de martillo. ANGL. To  
mak lesse or thinner by beating. Virg. lib. 1. Georg. durum pro-  
cudit arator Vomeris obtusi dentem. Ita procudit enses Hora.  
4. Carm. Ode 15. Procudere dolos. Plaut. in pseud. Lingua procu-  
dere. Cic. 3. de Orat. Non enim solum acuenda nobis atque pro-  
cudenda, lingua est: sed oneranda comprehendumque pectus  
maximarum rerum & plurimarum suauitate, copia, varietate.  
[Plaut. pseud. sc. 2. a. 2. Hic mihi incus est procudam hinc hodie  
multos dolos.]

Proccōdulus, aduer. Longè, quasi procul ab oculis. ἰπιδὸς ἰπιδὸς ἰπιδὸς.  
ITALIC. Diluano di lungi. GERMAN. Von fern oder weit hinfert/weit. HISPAN. De lexos. ANGL. Ferre, far  
re of. Dicitur & de loco minus longinquo. Virg. 5. Aeneid. Et



procul in pelago saxum. Quod certe non minus longè fuisse debet intelligi, ne periret voluptas spectaculi. *Idem in Sileno*, Serta procul tantum capiti delapsa iacebant. *Vbi Servius*, Procul, modò propè: nam intulit, tantum capiti delapsa, vt ostenderet non longius proculatam esse coronam. Dicimus aliquando, Procul, hinc id est longè ab hoc loco. *Teren. in Hecyra*, Quem cum istoc sermone habueris, procul hinc stans accipi, vxor. ¶ Item procul alicunde. *Cic. 4. Ferr.* Quia non posset negare ab illis pecuniam datam non quæsiuit procul alicunde. ¶ Procul pro longè, habet aliquando sequentem à, præpositionem cum ablatiuo. *Teren. in Adelph.* Postremò quãdo ego confici mihi sum, à me culpam esse hanc procul. Aliquando & procul & longè, simul in eadem oratione ponuntur. *Plaut. in Curc. [sc. 2. a. 2.]* Hac nocte in somniis visus sum videri procul cedere longè à me Æsculapium. [*Senec. cap. 17. de Cons. ad Polyb.* Procul hoc ab omni Rom viro *Pl. Men. [sc. 4. a. 2.]* Cum ex alto procul naturæ terram conspiciunt. ¶ Procul aliquando præpositio est, deseruiens quandoque ablatiuo: vt Procul dubio perinde est ac si dicas, certè. *Sueton. in Claud. Cæsa.* Reliquit filium omnibus generis suæ procul dubio præferendum. Ad eundem etiam modum dicimus procul vero, pro eo quod est à veritate abhorrens. *Colum. in Prefat. lib. 1.* Nam illud procul vero est quod plerique crediderunt facillimam esse, &c. [*Liuius 18. d. 4.* Procul mari. *Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.* Atque procul patria peragenda.]

**Proculco**, proculcas, Cõculco, protereo. { *ὑπερβαίνω*. GALL. Fouler aux pieds. ITA. Conculcare, iterare. GER. Zertreten. HISP. Hollar ó patear, ó pisar. ANG. To tread, to stampe, or trample upon. } *Colum. lib. 2. c. 20.* Nam à pedibus legumina proculcantur: herbæ etiam atteruntur ngulis: atque glabrescunt, & fit idonea tritum arca. *Liui. 10. ab Urbe*, Et turbatus eques sua ipse subsidia terris equis proculcauit. *Ouid. 8. Metam.* Is modo crescente segetes proculcat in herba. ¶ Proculcarus, a, um, *Gell. 1. 4. lib. 18.* Proculcata hæc & prolata vulgo.]

**Proculcatio**, *ὑπερβασις*. *Senec. de Tranquill. vite cap. 11.* Quod regnum est cui non parata sit ruina, & proculcatio, & domus & carnifex?

**Proculcius**, *προκλυσιος* ut scribit *Acron Horatij interpres*. Eques fuit Romanus, Augusti, amicissimus, qui adeo pius erga fratres suos Scipionem & Murænam fuit, vt spoliatis bello civili patrimonium suum ex integro diuiserit, quod cum eis iam antea diuisisset. *Hæc Acron, quod Horatium, lib. 2. Carm.* Huius meminit & *Plutarchus in vita Antonij*, dicens Antonium paulo antequam expiraret admonuisse reginam, Cleopatram, vt sibi ac rebus suis consulere: & maxime omnium qui cum Cæsare Augusto erant, Proculcio se crederet Moruo Antonio Augustus Procleium misit, vt curaret Cleopatram vitam in suam potestatem perducendam: quumque illa arrepto ense vellet sibi mortem inferre, Procleius eusẽm è manibus ademit. [¶ Procleius dicitur qui patri procul absenti nascitur: *Plutar. in Coriolan.*]

**Proculiunt**, Promittunt, ac significare Antistius de iure pontificali, lib. 9. Festus.

\* **Proculis**, cognomen eius qui natus sit patre peregrinante procul à patria *Plaut. Men.* Iubeas Proculum afferri tibi.

**Proculumbo**, bis, Prosterno, humi iaceo. { *προκλυμι* *hischiacavóh*. *κατὰ κλίμα*. GALLI. Estre couché, s'encliner & pancher. ITA. Abbassarsi, giacere in terra, inchinarsi. GER. Niderstgen. HISP. Abaxarse, in: linarse. ANG. To lie flat ana bend downwad. } *Liui. lib. 1.* Ipsum festum via procubuisse. [*Ouid. 13. Me. am.* Achilles procubuit. *ibidem*, Qui nostra sub mœnibus vrbis procubuerunt manu *Idem Ouid. Eleg. 4. lib. 3. Trist.* tempore duro Cognite, res postquam procubuerunt vel. ] *Columell. lib. 1.* Lata bubilia esse oportebit pedes decem vel vt minimum nouem Quæ nrensura & ad procumbendum pecori & iugario ad circumeundum laxa ministeria præbeat. *Virg. Æneid. 1.* ne grauidis procumbar culmus aristas *Idem 8. Æneid.* & viridi scdam Mauortis in antro Procubuisse lupam Significat interdum demeriri. *Plin. lib. 16. c. 36.* de arundinibus Omnibus vero folia à nodo orsa, complexu tenues per ambitum inducunt tunicas, atque à medio internodio quum plurimum desinunt vestire, procumbuntque. Hoc est in terram inclinantur. *Lucanus lib. 3.* Et procumbentes iterum consurgere taxos.

**Procurio**, procuras penultima producta, Administrationem rerum alienarum gero. { *προκρυσιος*, *προκρυσιος*. GALLI. Procurer, auoir la charge des affaires d'autrui. ITA. Procurare, amministrare cose d'altri. GER. Derwatten/versorgen oder versagen. HISP. Procurar negocios. ANG. To haue the charge of an others business. } *Plaut. Men. [sc. 6. a. 5.]* Qui rem herilem procurat, videt, collocat. *Cæs. lib. 2. de bell. in.* Procurandæ hæreditatis causa in provinciam venerat. ] *Cicero Cornificio*, Is procurat rationes Dionysij.

¶ Aliquando ponitur pro studiosè curare. *ἰσχυραειδαι*. *Apuleius*. Hunc enim equulum suum curiose nimis procuratẽm inueni. *Caro de Re rustica*. Eodem modo cæteras arbores procurato, *Plautus in Curc. [sc. 2. a. 4.]* Tibi opus est hoc quo te procures. [Et mox; Da mihi istas minas decem, qui me procurẽ. (i. laute tracte.)] ¶ Procurare aliquando est expiare. [*Ouid. 3. Fast.* His, inquit, facito, mea tela procures, quod supra dixit piare fulmẽ. *Gell. 1. 5. lib. 4.* Procurare fulgur contrariis religionibus. Et motum hastæ martiæ hostiis maioribus: *Idem Gell. cap. 6. lib. 4.* Procurare fulgur, *Sueton. in Galba cap. 4.* ] *Gell. lib. 4. c. 6.* Vt terram mouisse nunciari solet, eaque res procurator vnde & procuratio verbale in eadem significatione. ] Procurare agrum, ¶ **Procolere**, *Gell. 1. 12. lib. 9.*

**Procurator**, procuratoris, Qui absentis negotia gerit. { *δουλοματης*.

**GALLI**. Procureur. **ITALIC**. Fattore, procuratore. **GERMAN**. Ein verwalter/schaffner. **HISPAN**. El que procura procurador. **ANGLI**. A procurator, that seeth to an others affaires. } *Vlpia. de Procuratoribus & Defens. fol. 1.* Procurator est qui aliena negotia mandato domini administrat. Actores vero causarum, causidici dicuntur. [¶ Procurator peni: *Pi. pseud. [sc. 2. a. 2.]* Ego sum promus condus, procurator peni. ] ¶ Procuratores ducenarij: *Suet. in Clod. ca. 24.* ¶ Procuratores quidam videntur in exercitu fuisse; Nam *Suetonius in Galba cap. 9.* scribit Neronem ad eos scripsisse de interficiendo Galba.]

**Procuratorius**, a, um, Quod ad procuratorem pertinet. { *ὑπερβασιος*. GALLI. Appartenant à procureur, de procureur. ITA. Di procuratore. GER. Das enim verwalter oder schaffner gehört. HISP. Cosa de procurador. ANGLI. Belonging to a procurator. ] ¶ Procuratoria licentia, Procuratorum munus.

**Procuratrix**, procuratricis, verbale fœmininum. { *ὑπερβασις*. GALLI. Procuratrice, celle qui a la charge ou soing de quelque chose. ITA. Procuratrice. GERMAN. Ein verwalter in/schaffner rinein verfergerin. HISP. Procuradera. ANGLIC. She that doeth an others business. } *Cic. 4. de Fin.* Sed quum sapientiam totius hominis custodem & procuratricem esse vellent, que esset naturæ comes.

**Procuratio**, Administratio, cura. { *δουλοματις*. GALLI. Charge & administration qu'on a de quelques affaires, soing. ITA. Ufficio, gouerno d'altri, cura, amministrazione. GER. Verwaltung/versorgung. HISP. Aquella obra de procurar negocios, procuracion. ANG. The office or charge in doing a thing. } *Cic. 1. 1. de Nat. deor.* Sunt enim philosophi, & fuerunt qui omnino nullam habere sententiarum humanarum procuratorem deos. [ *Cæs. 3. de bel. ciu.* In Procuratone regni esse. *Suet. in Galba c. 15.* Procuratone amplissima ornare aliquem. ] ¶ Procuratio item expiatio est. *Cic. 1. de Diuinat.* Atque etiam scridum à multis est, quum terramotus factus esset, vt sue plena procuratio fieret.

**Procuratiuncula**, *Senec. Epist. 32.* Nec Scylla aut Charybdis adeũde sunt qua tamen omnia transisti procuratiunculæ pretio.

**Procurro**, is, procurri, procursum, Velociter procedo. { *προκρυμι*. *προκρυμι*. GALLI. Courir deuant, s'auancer de courir. ITALIC. Andare innanzi velocemente, correre auanti. GERMAN. Sariauffen. HISP. Andar adelante, correr à lexos. ANGLIC. To runne before. } *Colum. 1. 6.* Ex domitis bobus valentissimum, eundemque placidissimum, cum indomito iungimus, qui & procurantem, retrahat, & constantem producat. *Cæs. 7. bel. Gal.* Quoties quæque cohors procurerat ab ea parte magnus hostium numerus cadebat *Virg. 9. Æneid.* Et conferte manum, & procurere longius audent. [*Liui. lib. 34.* Quis est hic mos procurandi per vias? Et *Ouid. 4. Fast.* Terra tribus scopulis vastum procurrit in æquor Trinacris.]

**Procurrens** procurantis, participium. { *προκρυμι* *προκρυμι*. GALLI. Qui court & s'auance deuant. ITA. Che corre auanti. GERMAN. Surtausfend oder sich vorausstreckend. HISPAN. Que corre adelante. ANG. That runneth before. } *Virg. 5. Æneid.* Infelix laris in procurantibus hæsit. Hoc est prominentibus, & velat obutam venientibus, inquit *Seruius*.

**Procursis**, sus, Agis procurtendi. { *ὑπερβασις*. GALLI. Course, saillie sur les ennemis. ITA. Cerreria, corsa. GER. Das herfur tauffen. HISP. Corrida à lexos. AN. Running or assault upon the enemies. } *Liui. lib. 2.* Tumultuario prælio, ac procursum magis militum quam ex preparato, aut iussu Imperatorum orto, haudquaquam par Pœnis dimicatio fuit. *Vir. 12. Æneid.* Quem rota præcipitem, & procursum concitus axis Impulit effudique solo.

**Procurisio**, procurisio, verbale fœmininum, Excursio vel digressio à causa. { *προκρυμι* *προκρυμι*. GALLI. Course, digression. ITA. Corsa, correria. GER. Surauf tauffung/auschweifung. HISP. Corrida. AN. A going or running out from the cause. } *Quint. lib. 4. c. 3.* Non semper est necessaria post narrationem illa procurisio.

**Procurisio**, as, frequeratiuum. { *προκρυμι* *προκρυμι*. GALLI. Courir sus, courir souuẽr. IT. Corriere [sc. 11]. GER. Off herfur oder voraus tauffen. HISP. Correr à menudo. ANG. To runne often. } *Liui. lib. 27.* Ibi per dies aliquot quum ab stationibus procuraretur, mista equitibus; pedicũque tumultuosa magis prælia, quam magna. *Idem 3. ab urbe*, Modo procurisantes paucis recurrentesque.

[**Procurator**, oris, GALLI. Vn Coureur, qui fait des courses sur les ennemis. *Liui. lib. 2. de c. 5.*]

**Procurisatio**, procurisatio, { *προκρυμι*. GALLI. Saillie & course sur les ennemis. ITA. Assalto ó corsa sopra nemici. GERMAN. Das einfig herfur rennen oder aufhin tauffen. HISP. Corrida contre los enemigos. ANG. A running up n the enemies. } *Liui. lib. 28.* A quibus vbi per procurisationem commissa pugna esset, &c.

**Procurius**, Valde curuus. { *προκρυμι* *προκρυμι*. GALLI. Courbé par deuant, fort courbé. ITA. Molto torto. GERMAN. Daft trumb. HISP. Mucho corcabado, ó coruo. ANG. Very crooked. ] *Virg. 2. Georg.* Contra nulla est oleis cultura, nec illæ Procurum expectant falcem. Licora procurua, *Idem 5. Æneid.*

**Proci**, s, proci, Vide PROCI.

**Procvstes**, Vide PROCVSTES.

**Procyon**, Procyonis, gen. penultima, corrept. *προκυων*, Sidus æstiuum, Canis ortum præuertens: vnde etiam à Latinis verbum ex verbo exprimentibus, Antecanis appellatur. *Cic. 2. de Natur. deor.* geminis est ille sub ipsis Antecanis, Procyon Graio qui nomine fertur. *Ex Arato*, Antecanis tamen nomen viderit minus vscitarum fuisse, & à Cicerone primum confictum: vnde etiam *Plin. lib. 18. c. 58.* sidus hoc nomen Latinum habere negat, nisi quis (inquit) Caniculam velit appellare. *Columel. 1. 11. c. 2.* Caniculam manifestè distinguit à Procyone: huius ortum, Idibus Iulij: illius, vii. Colend. Augusti assignans, Caniculam nimirum appellans quem nos Canem dicimus. ¶ **Pro-**



**Prodeambulo**, prodeambulas. Foras deambulo. { *προεπειτα τω*. GAL. Se promener deuant ou hors la maison. ITA. *Passeggiare uanamente ad uni luoco*. GER. *Vorauchin vmb zinanden gen* HIS. *Passearse antes*. ANG. *To walk before or forth*. Terens in *Adelph.*

**Prodeo**, prodis, prodiiui, vel prodij, prodicium, ex pro eo d. interposita. Procedo. vltia eo, siue foras exco, quasi porro eo. { *πρὸς τὴν ἐξίτητον*. GALLIC. *Sottir*. IT. *V' scire fuori, comparire*. GE. *Herr fur gon/aushin gon*. HI. *Tr à suera d' salir à plaça* AN. *To come or go fors*. Cicer. *App. Pul.* An ego obuiam tibi non prodirem, primum Appio Pulchro, deinde Imperatori? *Idem lib. 1. Offic.* Scenicorum quidem mos tantam habet disciplinæ veteris verecundiam, vt in scenâ sine subligaculo prodeat nemo, id est exat. *Ces. 5. bell. Gall.* Suo more conclamauerunt vci aliqui ex nostris ad colloquium prodirent.

**Proditur**, pen. pro. impersonale. Cic. *pro Muren.* Eccui autem non proditur reuerentia? Subaudi, obuiam.

**Proditivus**, pen. pro. *προειδικος*. Philosophus fuit Cous: cuius quanta fuerit auctoritas, ex Xenophonte deprehendere licet, qui in Bæotia captus, vadem pro reditu dedit. In consilio Atheniensium magnam est laudem adeptus quanquam voce grauiore atque absona. Conatusque est in ea ciuitate primarios ex nobilissimis familiis adolescentes sibi deuincire, quorum hospitium vsui sibi & voluptati foret. *Hæc ex Phil. 17.* Suidas autem dicit Ceum eum sisse ex vltide oppido & Democriti ac Gorgiæ temporibus floruisse, librumque edidisse qui inscribitur *δ' 24*, in quo finxit Herculem virtuti pariter ac voluptati congressum & vtraque hunc ad se trahente, tandem à virtute per suauum alteram spreuisse. Fuit & Prodicus alius, medicus ex Selymbria ciuitate, Hippocratis discipulus, qui primus Iatralapricen instituit, *seste P. in l. 19. c. 1.*

**Prodictator**, prodictatoris. Qui extraordinariam Dictaturam gerit, quique in locum Dictatoris substituitur. *Lin. lib. 22.* Prodictatorem populus creauit Qu Fabium Maximum.

**Prodigia hostia**, à veribus dicebantur quæ tota consumebantur igni, vnde & homines luxuriosi, prodigi dicti sunt: *vt ex Vereniij tradit Festus.*

**Prodigium**, prodigij Monstrum, portentum ostentum: dictum quasi prodicium, quod porro dicat porro significet, & aliquid futurum esse portendat. { *πρόδικον* *mophsch. τήρα* GAE. *Prodige*. monstre ITA. *Mostro*, prodigio. GERM. *Eid wunderzeichen/ein vnaturlich ding/ ein wundewerck der natur*. HISP. *Alilagro que significa mal*. ANG. *A monster that foretokeneth some thing*. Festus, prodigia, quod prædicunt futura, permutacione g literæ: nam quæ nunc appellatur, ab antiquis v vocabatur. Nonius, Prodigia, deorum minæ, vel iræ. *Virg. 3. Aeneid.* Sola nouum, dictuq; nefas Harpyia Celeno Prodigium canit. *Cicer. 6. Verr.* Etenim multa sæpe prodigia vim eius numenque declarant.

**Prodigiator**, Qui ex prodigio futura prenuntiat { *προειδικος*. GA. Qui declare & interprete les prodiges. ITA. *Chi interpreta ca: i prodigi & segni*. GERMAN. *Der auß den wunderzeichen oder wunderwercken der natur kunfftige ding weissagt*. HISP. *El que declara tal milagro*. ANGLIC. *He that sheweth any thing to come by a monster*. Festus, Prodigiatores aruspices, prodigiorum interpretes.

**Prodigosus**, sa, sum Monstrosus, portentosus quod scilicet malum, cladem, exitium futurum portendit, quod præter naturam est & consuetudinem. { *προειδικος*. GAL. *Prodigieux*, monstrueux, contre nature. ITA. *Prodigioso*, monstruoso. GERMA. *Wns naturlich/gar wunderfam/das sich wider der natur laufft* *utregt*. HI. *Cosa de aquel milagro*. ANGLIC. *Monstruous*, against the common course of nature. { *Plin. l. 10. c. 63.* Partus aliquando singuli: quod prodigiosum putant.

**Prodigialis prodigiale**, Nonnunquam idem est quod prodigiosus. *προειδικος*. Aliquando idem quod prodigium auertens: vnde prodigialis Iupiter dictus est cui expiandorum prodigiorum gratia sacra fiebant. { *προειδικος*. *Plautus in Amph.* Sed mulier postquam expretecta es, prodigiali Ioui Aut mala falsa hodie aut thure comprecatum oportuit. \* Rubens prodigiale cometes Hoc est prodigialiter, nomen pro aduerbio. *Claudian. de vapo Profervo.*

**Prodigiosè**, aduerbium, Præter morem, vel naturam. { *προειδικος*. GAL. *Contre nature*. ITA. *Contra natura*. GERM. *Unnartlich/en wider den gemeinen lauff der natur* HISP. *Contra la natura*. ANG. *Against nature*. { *Plin. lib. 11. c. 37.* Licet cum iecinoie locum aliquando permutat, sed prodigiosè.

**Prodigialiter**, aduerbium, Prodigiosè. *προειδικος*. *Colum. l. 3. c. 3.* Nam illa videntur prodigialiter in nostris Ceretanis accidisse. *Horat. in Arte*, Qui variare cupit rem prodigialiter vnam.

**Prodigio** prodigis pen. corr. prodegi, supinum non legit ex pro, & ago, de euphoniæ causa interposita. Consumo, profundo, liberalitatis limites dando egredior vltra modum erogo. { *πρόδικον* *αὐτὸ τὸ πρὸς τὴν ἐξίτητον*. G. *Cōsumer & despēdre tout*. ITA. *Consumare prodigamente*. GERMA. *Durchhin reiben/verdring vergerden*. HISP. *Gastar, demasidamente*. ANG. *To spend much, to consume and wastriously*. { *Plautus in Aulul.* [ *sc. 5. a. 2.* Festo die siquid prodegeris, profecto egere liceat, nisi pepereris. *Nenius in Tarenula*, Vbi isti duo adolecentes habent, qui hic ante parta patria prodigunt: [ *Gell. cap. 27 lib. 2.* Prodigendos artus suos dare fortunæ. ] Aliquando significat producere, quasi procul agere. *Varr. 2. de Re rust. c. 4. de subus*. Admissuras quum faciunt, prodigunt in lutosos limites. *Idem l. 3. c. 9.* Prodigendi in solem & sterquilinum, vt se velutare possint, quod ita albiores sunt.

**Prodigiosi**, gi, Profusus, effusus, nepos, dilolutus, perditus. { *προειδικος*. GAL. *Prodigue*. ITA. *Prodigo*. GER. *Gendig/der das sein durchhin reibt/oder durchhin richtet*. HISP. *Prodigo* *gastador*. ANGL. *A wai*

*ster, agrat spender or lasher out of mēney*. { *Cicer. 2. Offi.* Omnino duo sunt genera largorum, quorum alteri prodigi, alteri liberales. Prodigii, qui epulis & viscerationibus, & gladiatorum muneribus, ludorum, venationumque apparatu pecunias profundunt in eas res quarum memoriam aut breuē, aut omnino nullam sunt relicturi: liberales, qui suis facultatibus aut captos à predonibus redimunt, aut æs alienum suscipiunt causa amicorum, aut in filiarum collocacione adiuant, aut o-piculantur vel in re quærenda vel augenda. *Idem in Cassi.* Homo largitor & prodigus. { *Auri prodigus, Claudian. 2. Paneg.* *Aris prodigus, Horat. in Arte. Cic. ad Brut.* Quod in honoribus decernendis esset nimis, & tanquam prodigus. [ *Plaut.* Prodigum te oportet fuisse in adolecentia: Am. Qui dum? Quia senecta ætate à me mendicas malum. ] { *Prodigus animæ, & sanguinis, qui vitæ suæ non parciit* *Horat. 1. Carm. Ode 12.* Animaque magnæ Prodigium Paulum superante pœno, Gratus insigni referam Camœna. *Vbi Porphyr.* *Amylum Paulum dicit fuisse prodigum, id est contemporem vitæ.* *Velleius; Prodigus suæ fortunæ & pudicitæ.* *Qui. 3. Amor. Eleg. 8.* Sanguinis atque animæ prodige Galle tuæ. { *Locus prodigus multæ herbæ.* *Horat. 1. Ep. \** Prodigus te aliqua. *Plin. l. 9. c. 17.* *Afinius Celer è Consulatus, hoc pisce prodigus, Claudio principe vnum mercatus octo millibus nummum.* De malis.

[ *Prodiga lingua: Gellius cap. 15. l. 1.* Quorum lingua tam prodiga infansisque sit, vt suat semper & ætuet colluione verborum, terentima ]

**Prodige aduerbium**, Profusè abundanter. { *προειδικος*. GAL. *Prodigalēment* ITAL. *Prodigamente* GER. *Gubittig*. HIS. *Prodiga y costosamente* ANG. *Prodigally*, *wish to thing or riotously*. { *Cic. 11. Philipp.* Sed non possunt non prodigè viuere qui nostra bona sperant, quum estudunt sua.

**Prodigitas**, atis, Profusio, nimia liberalitas. *ad nra. Luc. lib. 6. Satyr.* Nequitia occupat, hoc petulantia, prodigialique. Alij os, pro hoc legunt.

**Prodigentia**, prodigentia, à prodigo, prodigis, Profusio. { *προειδικος*. GALLI. *Prodigalité* ITA. *Dissipamento*. GERM. *Gubittig/verthung/verschwendung*. HISP. *El habito vicioso de gastar gastamiento*. ANG. *Wasting, riotously*. { *Tacit. lib. 13.* Cuius abditis adhuc vitis per auaritiā, ac prodigentiā mirè congruebat.

**Prodi nupt**, Antiqui pro prodium dixere. *Ennius Annal. lib. 3.* Prodiunt famuli, quum candida lumina lucent.

**Prodius**, Antiqui dixerunt pro interius, longius (*inquit Nonius*) à prodeundo, quasi porro eundo. *Varro in Virgilia dinina*, Primum venit in urbem, atque intra muros, deinde accidit produs, atque introiuit domum.

**Prodo** prodis, prodidi, Proicio, desero, excludo, propello. { *πρόδικον* *προειδικος* *προειδικος* *προειδικος*. GAL. *Letter losing*. ITA. *Gettar via*. GERM. *Sinssossen/verstossen/verreiden* HISP. *E. har à lexos*. ANG. *To cast farre of*. { *Virg. 1. Aen.* Nauibus (infandum) amissis vnus ob iram prodimur, atque Italiam longè disingimus oris. Aliquando ponitur pro ostendere, patefacere. { *πρόδικον* *προειδικος* *προειδικος* *προειδικος*. GAL. *Diuulger, publicer*. ITA. *Manifestare, diuulgare*. GERM. *Anzeigeg oder angebent/auffbringen/entdecken*. HISP. *Demonstrar, manifestar*. ANG. *To disclose, to betray*. { *Virg. 3. Aenei.* Prodere voce sua quenquam, aut op onere morti. [ *Sueton. in Aug. cap. 66.* Quod hic ( Mœcenas ) lecerum de comperta Murenæ coniuratione vxori Terentia prodidisset. *Ouid. 13. Metam.* Nitor Galeæ insidias proder, manifestauitque latentem. *Ibidem*, Cuncta coegi ( Dolonem ) prodere ( sup hostium, consilia. ) *Suet. in Tiber. cap. 50.* Odium aduersus necessitudines in Druso primum fratre detexit: prodita eius epistola: *Zinius 6. ab Urb.* Prodere temeritate & inscicia res ( declarare, referre. ) *Idem Ouid. 13. Metam.* Prodere rem Danatum. ] { *Item pro differre, protrahere, παρατελειν*, *Terens in Andr.* Credo inpettabo, vt aliquot saltem nuptis prodat dies. { *Item pro propagare.* *Virg. lib 4 Aeneid.* Sed fore qui grauidam imperiis, bellôque fremetum Italian regeret, genus alto à sanguine Teucri proderet. { *Item ponitur pro tradere, dare.* { *πρόδικον* *προειδικος* *προειδικος* *προειδικος*. GAL. *Trahir*. ITA. *Tradire*. GER. *Übergeben/veradten*. HISP. *Hazer traycion*. ANG. *To betraye*. { *Sallust.* Antequam artem proderent hostibus. *Cicer. 3. de Finib.* Nam vt peccatum esset patriam prodere, parentes violare. { *Prodere item aliquando ponitur pro emittre & dimittere, Mod. l. 4. D. de cust. & exhib. reor.* Non est facile tyroni custodia credenda, nam ea prodita, is culpæ reus est qui eam commisit. { *Item, Quod si fugitiuum domino reddendum prodiderit.* *Ex Hostom* Prodere posteris, id est posteris tradere, vel ad posteros transmittre. *Cic. de Sen.* Non accipere modo hæc à maioribus voluerunt sed etiam posteris prodere. { *Prodere memoriæ, est literis mandare, δοῦναι τὸ λόγον/σπορίν, διαλαμβάνειν.* *Cic. Appio,* Quum studium consumes in vitorum fortium factis memoriæ prodendis Pro eodem etiā legitur, Prodere memoria. *Ces. 5. bell. Gall.* Quos natos in insula ipsi memoria prodicum dicunt. *Cicer. de Oratore,* Quia memoria sic esset proditum. Item prodere memoriā, id est propagare, & ad posteros transmittre. *Ces. 1. bell. Gall.* Ne committerent, vt locus vbi consistissent, ex calamitate populi Romani, & exercitus interuencioe nomen caperet aut memoriā prodigeret. Interdum supprimitur nomen memoriæ. *Plin. lib. 6. c. 23.* Regnabat ibi quum hæc proderem, Celebrotas. *Cuer. lib. 3. Offic.* Vtile videbatur Vly ssi, vt quidam Tragicæ poetæ tradiderunt. *Plin. lib. 2. c. 7.* D. Augustus læum sibi prodidit calcem præpostere inductū, quo die feditione militari prope afflictus est, id est significauit, siue reuulit. Sic dicimus, Fama prodidit, id est refert. *Cesius,* Quosdam fama prodidit in ipsis funeribus reuulisse. { *Prodere, autore Donato,* aliquando est decipere, deserere. *Terentius in Adelph.* Pro-



didisti & te, & illam miseram, & gnatum. ¶ Prodere exemplum est tradere, vel monstrare, vel aliquid designare vnde alij sumant exemplum. Cicero pro Flacco, In hoc reo nequod perniciosum exemplum prodatur, pertimesco. *Ibidem*, ne periculosam imitationem exempli reliquis in posterum prodereris. ¶ Prodere fidem est iureiurando non stare. *Sallust. in Catil.* Sed ea sepe antehac fidem prodiderat, creditum abiurauerat. ¶ Prodere officium, est officio deesse, aut contra officium facere. *Cic. 4. Acad.* Qui statuit omnem cruciatum perferre, in tolerabili dolore lacerari potius quam aut officium prodatur fidem. ¶ Prodere vitam, est se vitæ periculo exponere. ¶ Prodere legem, destituere. *Vlpian. ad legem Tul. de Adul.* Legem prodidisse dicitur ob hoc quod accusationem adulterij aggressus accusare destitit. ¶ Prodere interregem, est nominare, renuntiare, *ut ait Budæus. Liu. 6. ab Urbe*, Sed nos quæque ipsi sine suffragio populi auspicio interregem prodamus. Sic prodere flammam apud *Cic. pro Milone.*

Proditor, Imperfonale. *Plin. lib. 8. cap. vlt.* Iam quædam animalia indigenis innoxia, aduenas interimunt, sicut serpentes parit in Tyntine, quas terra nasci proditor.

Proditus participium, Deceptus, circumuentus, destitutus. ¶ *תרי נישאן. תעודא. תעודא. תעודא.* GAL. Deceus, trahi. IT. Tradito, inganato. GER. Verrädter. HISP. Traido, engañado, ANG. Deceived, betrayed. ¶ *Cic. ad Attic. lib. 3.* Quandoquidem, inquit, ego proditus, in ductus coniectus in fraudem, &c. *Ouid. 13. Metam.* Proditus a socio est, &c. ¶ Proditum in proverbium vox. (i. emissum, transmissum, siue trita sermone omnium.) *Liu. lib. 3. bell. pun. Ovi. 13. Metam.* Proditus (Nestor) a socio est (nempe Vlyse) *Ibidem* Desertus, mox relictus, &c. ¶

Proditor, proditoris. ¶ *תרי נישאן. תעודא. תעודא.* GAL. Traistre. ITAL. Proditor. GER. Ein verrädter. HISP. El que haze traycion. ANG. A traitour, he that bet. ayeth. ¶ *Plaut. in Rud.* Vbis proditor. *Cic. 3. de Finibus*, Nec magis viruperadus est proditor patriæ, quam communis utilitatis aut salutis desertor. ¶ *Plaut. in Demofl.* Prodiores cum patriam vendunt, se ipsos primos vendunt. *Velleius*: Senatus proditor *Plancus*. ¶

Proditio, onis. ¶ *תרי נישאן. תעודא. תעודא.* GAL. Trahison. ITA Tradimento. GERM. Verrädung oder verrädter. HISP. Traycion. ANG. Berraying. ¶ *Cic. 4. Acad.* Amicitiarum prodiones & rerum publicarum. *Ouid. 8. Metam.* Nam pareant potius sperata cubilia, quam sim. Proditione potens. *L. an. lib. 4.* Nunquam nostra salus pretium mercelæque nefanda Proditionis erit. [ *Quintilian.* Proditio nobis prodita est. ]

Proditromus, prodromi, pen. corr. Latine præcursor. ¶ *תעודא. תעודא.* GAL. Avant coureur. ITALIC. Che corre inanzi. GER. Ein vortreffter, vortrot, HISPAN. El que corre adelante. ANGL. A fore-runner. ¶ *Cic. ad Attic. lib. 1.* Nam mihi Pompeiani prodromi nuntiant aperte Pompeium acturum. Vnde prodromi dicuntur a Græcis sicut præcoes, quasi præcursoria, reliquarumque maturitatem præuertentes. *Plin. lib. 16. cap. 26.* Ficus & præcoes habet, quas Athenis prodromos vocant. ¶ Prodromi item venti Etesia, qui octo ferme diebus exortum Caniculæ antecedunt. *Col. lib. 11. c. 2.* Sexto Idus Iulias Prodromi flare incipiunt.

Produco, producis, profero, protraho, in longum duco. ¶ *תעודא. תעודא.* heerich. *תעודא. תעודא.* GAL. Produire, prolonger, mettre hors. ITAL. Prolongare, menar fuori, produrre. GERM. Berzeihen. HISP. Lleuar lexas guiando estender en luengo. ANGL. To prolong, to draw in length to streich out vt bring forth. ¶ *Virg. 2. Aeneid.* Abnegat excisa vitam producere Troia. *Cic. in Caso.* Cõuiuium vicinorum quotidie compleo, quod ad multam nocte quam maxime possumus vario sermone producimus. Id est protrahimus. [ *Senec. cap. 18. de Consol. ad Polyb.* Produc memoriam si aut scriptis tuis. *Ibid. c. 8.* Non aucto te vsque eo producere vt, &c. *Ibid.* A feuerioribus studiis se producere ad solutiora. *Ouid. Eleg. 6. lib. 4. Trist.* Tempus & in canas semen producit aristas. ] ¶ *Terent. in Andr.* per translationem dixit pro derinere. Nonne tibi esse satis hoc solidum visum est gaudium, nisi me laetantes amentem, & falsa spe produceres? Id est deluderet, derineret. ¶ Aliquando idem est quod foras educere, coram siue in medium adducere, vel præsentem sistere. ¶ *תעודא. תעודא.* *תעודא. תעודא.* GAL. Produci. HISP. Produci. ANGL. Produci. ¶ *Plaut. Capt. [sc. 2. a. 2.]* Vbi sunt isti quos ante ædes iussi huc produci foras? Sic producere testes dicimus, pro eo quod est, ad dicendum testimonium, in iudicium eos adducere. *Cic. 6. Ver.* Harum omnium rerum auctores, testesque produco. ¶ Producere copias in aciem, est extra castra ad pugnam eas educere. [ *Plaut. Amphitr.* Producit omnem exercitum e castris, contra Legationes educunt suas Teleboi. ] *Gelba Ciceroni*, Repente Antonium in aciem suas copias de vico producit. ¶ Aliquando idem est quod venum exponere. *Terent. in Eunuch.* Pretium sperans, illico producit & vendit. *Vbi Donatus*, Proprie vnales produci dicuntur. *Plaut. Afn.* pro proficere posuit. Audientem dicto mater produxit filiam, id est prostituit. *תעודא. תעודא.* ¶ *Interdum* pro gignere. ¶ *תעודא. תעודא.* *תעודא. תעודא.* ¶ *Plaut. in Capt.* Quid hoc est scelus? quasi in orbitarem filios produxerim? *Cic. pro Q. Roscio*, Nihil ab hoc prauum & peruersum produci posse putant, *Idem 2. Ver.* Nihil a me audiet ex impura illa adolescentia sua: quæ qualis fuerit, aut meministis, aut ex eo quem sursum similem produxit, recognoscere poteritis. *Terent. Adelp.* Seni animam prius extinguerem ipsi qui illud produxit scelus. ¶ Producere moram rei alicui, est moram interponere, siue ( *ut Donatus ait* ) differre, protendere, protelare. *Terent. in Andr.* Dicam aliquid iam me inuenturum, vt huic malo aliquam producam moram. ¶ *Interdum* profequi. *Virg. 9. Aeneid.* nec te tua funera mater Produxi ¶ *Interdum* consumere, cetera. *Terent. in Adelp.* Et cyathos forbilans, paulatim hunc producam dicam. ¶ Produ-

cere tellem in iudicium id est, adducere. *Cic. 7. Ver.* Granioretti apud sapientes iudices se fore ab inferis tellem, quam si viuus in iudicium produceretur. ¶ Producere aliquando est promouere hominem, & in medium honorificè proferre: ¶ *Subducere.* *Cic. pro Dom. sua*, de Catone in Syriam ablegato. Quen tu non pro illius dignitate produxeris, sed pro tuo scelere subduxeris. [ *Liu. lib. 10. d. 4.* Producere aliquem omni genere honoris. ]

Prodūctus, a um, Adductus. ¶ *תעודא. תעודא.* GAL. Prolongé. IT. Allongau. GE. Ser surgesst. Item vertengerot &c. HISP. Estendido en luengo. ANG. Drawen in length. ¶ *Cic. post reditum*, Quum ad Tribun. pleb. Consul in concionem productus esset. Aliquando nomen est, & significat promissus, longus. ¶ *תעודא. תעודא.* GAL. Memus schachab. ¶ *Cic. Orat.* Inclytus dicimus breui media litera insanus, producta. *Cic. 2. de Orat.* Et principia tarda sunt, & exitus tamen spissi & producti esse debent. [ *Cæsar lib. 1. bell. cin.* Producti repente ex oneratis nauibus. (i. egressi. ) ]

Prodūctor, & productissimus. *Colum. lib. 7. c. 12.* Quare status eius longior, productiorque ad hos casus magis habilis est, quam breuis aut etiam quadratus. *Idem lib. 3. c. 10.* Extrema pars eius quod caput vitis appellant, id est vltimum & productissimum flagellum.

Prodūcte, aduerbium. Huius cõtrarium est breuiter. ¶ *תעודא. תעודא.* GAL. Longuement, au long. ITAL. Lungamente, in lungo. GERM. Nach der leng. HISP. Lungamente, en lungo. ANG. At length. ¶ *Cic. in Orat.* Et ne multis, quibus in verbis cæ primæ literæ sunt, quæ in sapiente atque felice productè dicuntur, in cæteris omnibus breuiter.

Prodūctio productionis, Prolongatio. ¶ *תעודא. תעודא.* GAL. Prolongement, allonguement. ITAL. Prolongamento, allungamento. GERM. Verzögerung, vertengung. HISP. Estendimiento. AN. Prolonging, drawing in length. ¶ *Cic. 3. de Finib.* Et quemadmodum opportunitas ( sic enim appellemus *opportunitas* ) non sit maior productione temporis: habent enim suum modum quæcunque opportuna dicuntur. [ Productiones Stoicis vocantur *προσέτις*, vt auctor est *Gell. c. 5. lib. 12.* ]

Prodūctil, penult corrept. Quod tunc sonibus malleorum productum est *ελατρί*.

PROETIDES, *προετιδες*. Præti Argiuorum regis, & Andæ filix fuerunt: quæ quum forma essent præstantissima, se Iunoni auisæ sunt præferre, quare irata dea talem, eis immisit furorem, vt vacas se esse arbitrareretur, & ad fylvas confugerent. Postea autem helleboro fanatæ a Melampode dicuntur, vnde quoddam hellebori genus, Melampodij nomen accepit, teste *Plin. lib. 25. c. 5. Virgil. in Sileo*, Præudes implecunt fallis mugitibus agros.

PROETVS, *προετις*. Abantis regis Argiuorum filius cui etiam successit in regno. Vxorem habuit Antiam, ex qua quatuor filias genuit, quæ a patris nomine dictæ sunt Prætidæ, poetarum fabulis celeberrimæ, de quibus vide plura in dictione præcedenti, & supra in voce MELAMPODIUM.

Profānus, a um, penult producta, Dicitur irreligiosus & a religione remouus. ¶ *תעודא. תעודא.* GAL. Profane, pollui, lai que, lay. IT. Profano, huomo laico. GER. Ungeweiht, unheilig. HISP. No consagrado. AN. Profane, unhallowed or not consecrated. ¶ *Plat.* Sacrum an profanum habeas parui penditur. *Cic. pro domo sua.* Si ista consecratio legitima est, quid hoc quod profanum in tuis bonis esse possit? ¶ *Interdum* profanum accipimus pro scelerato: & impio. *Stadius in principio Theb.* Fraternas acies alternatè bella profanis Decertata odiis. [ *Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Trist.* Lapsæ sunt nimio verba profana mero. ] ¶ Profanum etiam dicitur quod ex religioso vel sacro in hominum vsum conuersum est. *Virg. 12. Aeneid.* Faune precor miserere ( *inquit* ) trūque optima fetum Terra tene, colui, vestitos si semper honore, Quos contra Aneadæ bello fecere profanos. ¶ Profani item dicebantur laetis non initiati, qui a fano & sacris arcebantur. *Idem 6. Aen.* -procul o procul este profani, Conclamar vates. ¶ Nunc Laici Galli vulgo vocant, quasi populares. teste *Budæo*. ¶ Profanos etiam dicimus imperitos, quæ Musarum sacris non sunt initiati. *Horat. lib. 2. Carm.* Odi profanum vulgus. Profanus vsus dicitur communis & vulgaris non sanctus *Plin. lib. 15. cap. 30.* Adeoque in profanis vsibus pollui laurum & oleam fas non est.

PROFANVM dictum est, id quod quum sanctum fuisset, postea in vsu hominum factum, hoc est extra fanum. *Ex Aggeno de limiibus agrorum.*

Profāno, profanas. Ex sacro profanum facio, violo. ¶ *תעודא. תעודא.* GAL. Profaner, fouiller & gaster. ITA. Profanare. GE. Entweyhen/ unheilig oder unrein machen. HISP. Ensurzar la cosa sagrada. ANGLIC. To profane, to defile and pollute. ¶ *Liu. lib. 31.* Sacra sacerdores quæ ipsius maiorumve eius honoris causa instituta essent, omnia profanarent.

Profānatus, particip. ¶ *תעודא. תעודא.* GAL. Profane. ITA. Profanato. GER. Entweyheit. HISP. Ensurzado, profanado. AN. Profaned. ¶ vt profanatum templum, hoc est ex sacro profanum factum, vel flagitio aliquo pollutum. *Stat. 9. Theb.* Ergo profanatum Menalippi funus acerbo Vulnere. Manus profanata. *Ouid. 2. Metamorph.* Terræ profanata. *Stat. 3. Syl.*

Profānatio, onis, verbale. Sacræ rei violatio. ¶ *תעודא. תעודא.* GAL. Chaneph. ITAL. Profanation, profanamento. GERM. Entweyhung. HISP. Obra de profanar y ensurzar. ANG. Profanation or pollution of holy things. ¶ *Plin. lib. 16. c. 4.* Postquam ciuiliū bellorum profanatione meritum cæpit videri, ciuem non occideret. \* Alia exemplaria habent profano: vt Profanum substantiue sumatur.



Pro facti, Eloqui, dicere, pronuntiare. **דַּבֵּר בְּטוֹב** *dibber bitu*. *idem*. GAL. Parler, prononcer, dire. ITALIC. Parlare, pronuntiare, dire. GERM. Heraus reden/aussprechen. HIS P. Hablar, parlar, dezir. ANG. To speak pronounce or say. **Virg. l. Aeneid.** Tum breuiter Dido vultum demissa profatur. *Silius lib. 11.* magno clamore profatur. ¶ Proprie profari est quod Graeci dicunt *προφητεω*, id est futura praedicere **נִבְּאָה** *nibba*. *V. lpi. ad Aedil. edicti. l. 1. §. Exemptia.* Si seruus inter fanaticos non semper caput iactaret, & alia profarus esset, an nihilominus sanus videretur?

Profatum, *ידעו*, dignitas siue axiomata, & effatum Ciceroni. Propositio, summa. *Gellius lib. 16. c. 8.* *ידעו דעיוגותו*, quae Marcus Varro alias profata, alias proloquia appellat. *V. lpi. proloquium, [ & Gellium loco citato. ]*

Profatus, *תו*, tui, nomen quartae inflexionis, Ipse profandi actus. **נְבוּחַדְנֶצֶר** *nebuchadnezar*. GAL. Profetie. ITA. Profesia. GERM. Das heraus reden. HIS P. Profesia. *Gell. lib. 18. c. 11.* Neque dictu profaturve ipso terra, aut insuauis esse. *Stasius 5. Syl.* seu voce soluta, Spargere, & effrango nimbos aequare profatur.

Profecto, adverbium confirmantis est: dictum quasi pro facto, Nimiru sane, certe, reuera. **נָא אֵחָא** *Naehen*. GAL. Certes, certainement, pour vray. ITALIC. In vero, certamente. GERM. Futur wartich. HIS P. Ciertamente. ANGLIC. Positively, in very deed. *[ Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. ]* Est profecto Deus, qui omnia videt. *Ibid.* Est profecto vbi damnum praestet facere, qua lucrum. *Ibid. Pl. pseud. sc. 2. a. 3.* Edicam familiaribus profecto. (i. ferio. *Ibid. sc. 1. a. 1.* Profecto nullo pacto possum viuere. &c. *[ Terent. in And. ]* Profecto sic est. ¶ Plerumque autem ad responsionem adhibetur *ידעו*. *Cicero*, Quis haec renuntiat? Is profecto qui interfuit. Quod etiam per certe efferimus. *Idem*, In quo meminimus? Certe in nullo. Eundem etiam vsum habent nimirum & nempe.

Profecto, penultima correpta. Palam facio, prodo, pronuntio. **גִּילְיָהּ** *ghillah*. GAL. Profiter. ITA. Profesire, manifestare, *apolog.* GERM. Aufbringen/herfur bringen / aussprechen / aussprechen. HIS P. Sacar a fueras, manifestar, pronuntiar. ANG LI. To bring out, to pronounce, or utter. *[ Cic. pro Caelio, ]* Domus in qua nihil fiat quod foras proferendum sit. *Terent. in Hecyr.* Ita me di bene ament, haud propterea te rogo si hoc proferam. *Seneca*, Antequam sententiam proferam. *[ Plaut. ]* Quae neque fando accepit quisquam profers carnufex, (id est praedicas, memoras.)

¶ Proferre manum, pro ostendere: *Plaut. Aulul. sc. 3. a. 4.* Et ostende manum S. Amba profero. *Idem pseud. sc. 2. a. 3.* Manum si protollet, pariter proferto manum. *Ibid.* Conditia prata in patinam proferunt. ¶ Proferre artem, id est edere. *[ Sueton. in Neron. cap. 45. ]* Reuersus Neapolim, quod in ea primum artem protulerat albis equis introit. *Idem*, Proferre munitiones tota nocte: *Cael. lib. 1. de bell. ciu.* ¶ Ius proferendi Pomacrii, quibus; *V. lpi. apud Gell. cap. 14. lib. 13. [ ]* ¶ Aliquando significat proferendo; prolatio. *Plinius*, Quum lineam protulisset longissimam, atque rectissimam. *Iustin. lib. 1.* Arbitria principum prolegibus erant, fines Imperij rueri magis, quam proferre mos erat Translati. *Cic. in Orat. pro Muran.* Stoici mihi videntur fines officiorum, paulo longius quam natura veller, protulisse. *Terentius in Andr.* Saltem aliquot dies profer, dum proficiscar aliquo, ne videam. ¶ Quandoque promere, siue in lucem efferre. *Cicero pro Sex. Rosc.* Tu h. s. l. i. i. ex arca proferas, *Plaut. id. Amp.* Tu Thesala intus pateram profero foras.

¶ Proferre se (inquit *Budeus*) dicuntur qui sine deductore innotescunt, & ipsi se producant. *Plinius iunior.* Proferunt se ingenia & ostentant. ¶ Ponitur aliquando pro allegare, quo *Plinius in Epist. est vsus. Cic. de Inuent.* Deinde caeteros proferre oportebit quibus maiora delicta concessa sunt.

\* Proferre pro Obicere. *Cic. pro Flac.* Praetereo illa quae praetereunda non sunt, nullum huius in priuatis rebus factum avarum, nullam in re pecuniaria contentionem, nullam in re familiarum sardem posse proferri.

\* Apud Iureconsultos, Proferre est quod nos Producere dicimus, id est. Apud acta deponere. *Cic. 4. Ferr.* Scio te dicta superiorum omnium correxisse: & possessiones hereditatum non secundum eos qui proferrent, sed secundum eos qui dicerent testamentum factum dedisse. *Budeus.*

Prolatum, a, um, participium a passiuo verbo proferor, Dilatum: vt quum diem iudicij prolato esse dicimus. **מִשְׁפָּחֵי דֵּבַר** *mispha*. GAL. Diserte, prolonge. ITA. Differito, prolongato. GERM. Aufgezogen/aufgeschoben. HIS P. Dilatado. ANG. Differed, prolonged. ¶ Aliquando ponitur pro adductus, & productus. *Lucanus lib. 4.* pro lucri pallida tabes Non deest prolato ieiunus venditor auro. *[ Prolatae res, Tacit. lib. 2. Pauli post, Dilatae. ]* ¶ Aliquando idem est quod extensus, vel vltreus productus: vt quum terminum prolatum vel fines imperij prolatos dicimus *מִשְׁפָּחֵי דֵּבַר*.

Prolatio, prolationis, verbale, ipse actus proferendi. **וְרָחֵם** *vech* [vel] **וְרָחֵם** *vech* **וְרָחֵם** *vech* **וְרָחֵם** *vech*. GAL. Prolation, dilay, cistenduc. ITA. Mostra, i. produr fauere, estendimento. GERM. Herfurbringung. HIS P. Prolungamiento, estendimento. ANG. Differing or prolonging, delay. *[ Cic. in Ora. ]* Commemoratio antiquitatis, exemplorumque prolatio. ¶ Prolatio, protensio, extensio. *Lin. 1. bel. Mac.* Lætaque extra fuisse, & prolationem finium, victoriamque; & triumphum portendi. Iudicij prolatio, *אֵיזְבוּרָה*. *Cic. pro Rabirio perduel. res.* Quum alteri ad prolationem iudicij biduum quareretur. ¶ Prolatio dilatio, *וְרָחֵם*, *אֵיזְבוּרָה*. *Cornelius Tacitus lib 9.* Sed omnem prolationem, vt inimicam victoriae suspectabat. *[ Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. ]* Trecenta caussa postuli reperiri: Mox, Quantumuis prolationum.]

Professio, oris, professorius, a, um, & professio, *V. lpi. PROFIT-TEOR.*

Profectu, s, a, um, & festus, vnde dies profesti dicuntur, *teste Nonio*, qui vacui sunt a festiuitate. **אֵיזְבוּרָה**. GAL. Non festabile, non feste, comme iour ouuier. ITA. Non di festa, giorno d'opera, di da lauro. GERM. Auf dem tein fast ist/das man nit ferret. HIS. Cosa no festa. ANG. Not holy or not a feasting day. *[ Plain Aul. ff. 5. a. 2. ]* -festo die liquid prodegeris, Profesto egere liceat, nisi pepercis. *Pl. lib. 18. c. 6. ex Calone*, Peiores qui profestis diebus ageret, quod feriatis deberet. *Horat. 2. Seru. 3. a. 1. 3.* Qui Veientanum festis potare diebus Campana solitus trulla, vappamque profestis. *Idem 4. Carm. Ode 15.* Nosque & profestis lucibus, & sacris, Inter iocosi munera Liberi Cum prole, matronisque noitris, Rite deos prius apprecari. *[ ¶ Profesti & subidi homines. Gell. cap. 9. lib. 19. ]*

Proficiscio, cis, Procedo, & promoueo, profectum siue progressum facio, & per translationem lucror. **וְיָצִיא** *hoi. il. an d'ibim, apud* *na, na, hor, noid.* GAL. Profiter. ITA. Far profuto, fare hussio in ogni arte. GERM. Zunicmen/furschreiten/schaffen. HIS P. Aprouchar, hazer prouecho. ANG. To further or profuse. Sic enim & audiendo, & legendo in dies magis proficimus. *Plin.* Nec minore sub eo praecceptore profectum fecit. *Cic. ad Toranium lib. 6.* Nunc vero eueris omnibus rebus, quum consilio profici nihil possit, vna ratio videtur, quicquid euenit, moderate ferre. *Cic. 3. bell. Ciuil.* Apud quos quum proficere nihil possit.

¶ Ponitur aliquando pro prodesse. *V. lpi. de iureiurando*, Martis igitur iusurandum patri non proficiet: nec nocebit, si mater detulerit. ¶ Proficitur, Impersonale. *Plin. Epist. 217.* Sed illa quae distaui, identidem deactantur, ac simul memoriae frequentem emendatione proficitur. *[ Ouid. Eleg. 2. lib. 1. Trist. ]* Verba miser frustra non proficientia perdo.]

Profectus, us, Proportio siue progressus in re aliqua, siue fructus qui ex rei alioius tractatione prouenit. **וְיָצִיא** *hoi. il. an d'ibim, apud* *na, na, hor, noid.* GAL. Profiter. ITA. Profisso. GERM. Zunicmung/furschreitung/beschtus. HIS P. Prouecho. ANG. A furthering or profuse of a thing. *[ Quint. lib. 10. c. 2. ]* Vt terra altius effossa generandis, alendisque seminibus fecundior sit: sic profectus non a summo petitus, studiorum fructus effundit vberius, & fidelius continet. *Idem lib. 1. c. 2.* Firmiores in literis profectus alit amulatio. Profectum facere. *Plin. Epist. 2.*

Proficiscor, eris, profectus, iter facio, eo, abeo. **וְיָצִיא** *hoi. il. an d'ibim, apud* *na, na, hor, noid.* GAL. Partir pour aller, aller, venir. ITA. Andare, venire, partir. GERM. Gon jehen/reisen. HIS. Ir camino, andar. ANG. To go a journey, to depart. *[ Pl. Curc. sc. 1. a. 1. ]* Quo te dicam proficisci foras? *Idem Aul. sc. 1. a. 1.* Quo profectus sum, ibo. *Idem Pl. Asin. sc. 4. a. 2.* Proficiscin? pro proficisceris. *Cael. lib. 1. bell. ciu.* Ad iter proficisci. *[ Cic. de Senect. ]* Adolescentulus miles profectus sum ad Capuam. *Propert. li. 3. Eleg. 21.* Magnum iter ad doctas proficisci cogor Athenas. *Cic. ad Quim. Frat. lib. 3.* Idus Octobris Saluius Ostiam velperi naui profectus erat cum his rebus quas tibi dono mitti volueras. *Idem ad Atticum, lib. 2.* Calendis Maiis de Formiano proficiscemur. Proficisci in exilium. *Cic. 2. de Finib.* Proficisci obuiam. *Cael. 7. bell. Gall.* Proficisci ad reliqua: pro pergere. *Cic. 5. Ver.* Nunc proficiscemur ad reliqua, si pauca ante erimus a vobis iudices deprecari.

¶ Proficisci pro originem habere. *Cic. 4. Acad.* Pythagorei ex numeris, & Mathematicorum initis proficisci volunt omnia.

Profectus, profecta, profectum, Participium. **וְיָצִיא** *hoi. il. an d'ibim, apud* *na, na, hor, noid.* GAL. Qui est venu. ITA. Veniuo. GERM. Gezehen. HIS P. Venido. ANG. Gone or come. *[ Virg. 1. Aen. ]* Hunc laetum Tyrisque diem Troiaque profectis.

Profectio, profectiois, verbale, Actus proficiscendi, iter. **וְיָצִיא** *hoi. il. an d'ibim, apud* *na, na, hor, noid.* GAL. Allee. ITA. Effo andare. GERM. Ein reis oder zug. HIS. La ida de camino. ANG. Going, departing. *[ Cic. 1. Philisip. ]* Exponam vobis breuiter consilium & profectiois, & reuerfionis meae. *Idem pro Quinso*, Inuenitur dies profectiois, & pridie Calendas Februatij.

Profectitia, a, um, vt Dos profectitia, quae a patre vel parente proficiscitur.

Profundo, profundis, profundi, profissum, Proficundo. **וְיָצִיא** *hoi. il. an d'ibim, apud* *na, na, hor, noid.* GAL. Fendre, couper en fendant. IT. Fendere schiappare. GERM. Ausbrechen/aufzerren. HIS P. Hender alcar baruecho. ANG. To cleave, to cut by cleaving. *[ Stat. 10. Theb. ]* Quanta pariter ceruice gementes Profundo inarata diu Pagæ iuueni.

Profiteor, profiteris, Aperte seu palam polliceor. **וְיָצִיא** *hoi. il. an d'ibim, apud* *na, na, hor, noid.* GAL. Dire franchement, & deuant le monde, faire profession, lire & enseigner publiquement. ITALIC. Far professione, legger publicamente ne le schole, dire francamente. GERM. Offentlich anbieten oder verheissen. HIS. Confessar a biersa y claramente, hazer profession. ANG. To speak freele, so mak open profession. *[ Cic. 1. Acad. ]* Qui philosophiam iam professus sum populo nostro exhibiturum. *Liu.* Palam profesti nusquam inde nisi in patriam vestigium esse moruos. ¶ Aliquando pro aperte ostendo & affirmo ponitur. *[ Plaut. Capt. sc. 1. a. 3. ]* Quis ait hoc? aut quis profiteretur? (sup. cenam se darurum.) *Idem Menf. sc. 2. a. 4.* Quando non vis tua voluntate ipse profiteri. (sup. furripuisse pallam.) *Suet. in Calig. c. 12.* Profiteri de parricidio. (pro confiteri.) *Suet. in Tib. c. 66.* Profiteri summam malorum suorum. *[ Cic. 5. Ver. ]* Sed me omnium prouinciarum defensionem esse profitebor. *Idem pro Rabirio Posthumo*, Quamobrem fateor atque etiam T. Labiene profiteor, & pra me fero, te ex illa crudeli, importuna, non tribunitia actione, sed Regia, meo consilio, virtute, autoritate esse depulsum. Ex quo *Ciceronis* loco constat plus esse profiteri, quam fateri, Fatemur enim coacti, *teste Seruio*: sponte autem & publice profitemur. Polliceri & affirmare. *Cicero 1. Acad.* Hunc professio, Confessio palam facta. *Cicero Plans.* Non me



præteribat, in tam perturbato statu civitatis fructuosissimam esse professionem bonæ voluntatis. *Cic. Tironi lib. 16.* Tu vero confice professionem, si potes: & si hæc pecunia ex eo genere est ut professione non egeat. ¶ Proferri item accipitur pro eo quod est artem aliquam, aut scientiam publicè docere. *Plin. Epist. 76.* Audistine Valerium Licinianum in Licinia profiteri? *Cic. de Amic.* Quamobrem quæ disputari de amicitia possunt ab iis censere petatis qui ita profitentur. Hinc professores artium liberalium vocamus, qui eas artes publicè docent. *Plin. lib. 3. c. 53.* Diodorus dialecticæ sapientiæ professor. *Suet. de Clar. Gram.* Reliquit filium Orbilium & ipsum grammaticum professorem. Magni nominis professores. *Quint. lib. 2. c. 11.* Consummati professores. *Idem lib. 1. cap. 9.* ¶ Sic, Proferri lenocinium dixit *Sueton. c. 36.* ¶ Professores & eorum auditoria assidue frequentabat Tiberius Imper. *Suet. in Tiber. c. 11.* ¶ Proferri bona, census, nomen est apud magistratum suarum facultatum numerum, & nomen edere. *Suet. pro Archia poeta.* Quum hic domiciliū Romæ multos iam annos haberet, profectus est apud Prætorē Qu. Merellum familiarissimum suum *Liv. 6. bel. Pun.* Primum expectauerant, ut qui se tanto imperio dignos credentes, nomina profiterentur. *Idem 2. ab Vrb.* Hoc proposito dicto & qui aderant nexi, proferri ex templo nomina, & vndique, &c. Si proferri natales parentes dicebantur, qui diem quo sibi nati essent liberi apud præfectos æriarij edebant, de qua re *Terentius in L. 16. D. de proba & Capitolinus in Antonio Pio.* ¶ Proferri æs alienum est sua debita testari. *Curtius lib. 10.* Alexander priusquam secerneret quos erat retenturus, edixit ut omnes milites æs alienum profiterentur. ¶ Proferri indicium. Sponte indicare rem aliquam: vltro sese consortesque criminis, deferre. *Plin. Epist. 60.* Eadem apud Claudium, uxori Scriboniani, quum illa profiteretur indicium, Ego, inquit, te audiam. *[Velleius: Proferri patrociniū aliquorum.]* ¶ Professus versus πρὸς τὴν μάχην. *Apuleius Apolog. 1. Senec. Epist. 89.* Viles ex professo artes Mechanicæ. *Ovid. 5. Fast.* Non est de magna professus.]

Professoriū, a, um, διδασκαλίαν, ut lingua professoria, quæ meritoriam exercet eloquentiam. *Tacit. lib. 13.* Audiretur hinc Germanici filia, inde vilis Burrus, & exul Seneca, trunca scilicet manu, & professoria lingua.

[Professio, onis. *Velleius,* Cuiusque professionis eminentissima ingenia.

Profligo, gas, penultima prodi. Delitio, sterno, dissipō, prodigo, depello, deperdo, & ad perniciem deduco. ¶ פרוץ hippil פרוץ nashas פרוץ heeschim פרוץ heescham פרוץ hinnah פרוץ honnah פרוץ ebbédh פרוץ zoug; פרוץ פרוץ פרוץ. GAL. Rader par terre, destruire, gaster. ITA. Gestare à terra, frugere; guastare. GERM. Zu Boden schlahen/dannen schlagen vnd zerströwen abtelsben. HISP. Echar à tierra, desbaratar batalla. ANGLI. To over throw, to drive way, to put to flight, to bring to an end, to dissipate. [De hoc verbo, legendus *Gellius c. 5. lib. 15.*] *Plaut. in Mil.* Confidentia est nos inimicos profligare posse. *Cic. pro Rabir.* Castris locū capere, exercitum instruere, expugnare vrbes, acies hostium profligare. *Cæs. 2. bell. Civil.* Quod classem hostium primo impetu adueniens profligauerim. ¶ Profligare bellum, id est ferre, absolvere & conficere פרוץ hischium. *Cornelius Tacit.* Profligauerat bellum cum Iudæis Vespasianus, id est confecerat, & penè ad exitum deduxerat. *[Suet. in Cithon. c. 9.]* Profligari posse sperabat. (i. bellum magna ex parte confici.)

Profligatus, a, um, participium, Afflictus, perditus. ¶ פרוץ abédh פרוץ schomém פרוץ dapeit, פרוץ dapeit. GAL. Delruit, gaste, presques mis à fin. ITA. Rouinato, destrutto, guasto & quasi annullato. GERM. Erstlagen/hinweg geschlagen/verderbt. HISP. Echado à tierra, destruido. ANGL. Overthrown, driven away, put to an end. ¶ *Cic. 2. in Cat.* Quanto tandem illum merore afflictum esse, & profligatum putatis? Vnde profligatum exercitum dicimus, id est prostratum, deiectum, antiectum & perditum: & Profligatas res, hoc est perditas. *Cic. pro Rosc. Amerin.* Et denique omnia ad perniciem profligata, atque perditas. Hinc profligatos homines vocamus perditos, & in quibus nihil est sani, nihil integri *Montanus dicitur.* *Cic. pro Archia.* Nunquam me pro salute vestra in tot ac tantas dimicationes atque in hos profligatos hominū quotidianos impetus obiecit. *Idem 5. Ver.* Profligatissimus omnium mortalium, ac perditissimus. *Suet. in Tiber. [c. 37.]* Ex iuēctute vtriusque ordinis profligatissimus quisque. ¶ Profligata dicuntur quæ propè absoluta sunt. *Cic. 5. Tusc.* Atque si ita est, profligata iam hæc, & penè ad exitum adducta quæstio est. *Liv. 5. bell. Maced. n.* Ut is qui profligatum bellum haberet ad comitia Romam rediret. *Cic. ad Cornificium, lib. 12.* Sic vehementius nos laboramus, qui profligato bello, ac penè sublato, renouatum bellum genere conamur. Affectum quoque dixerunt qui Latine locuti sunt, id quod profligatum appellatur in hac significatione. *Cic. in Orat. de Provin. consil.* Bellum affectum videmus, & verè ut dicam penè confectum. *Idem in Oecon.* Quum verò iam affecta ætate vvas à Sole mitescere fas est. [¶ In profligato esse. *Gell. c. 5. lib. 15.*]

Profligator, oris, verbale. פרוץ meabbédh פרוץ mebannéh פרוץ dapa. פרוץ dapeit פרוץ dapeit פרוץ dapeit. GAL. Qui a perdu & dissipé tous ses biens à meschancetez. ITA. Chi ha perduto ogni suo hauere operando male. GERM. Ein vnnutzet vergender durchhinreiber seines guts. HISP. Gastador de su bien. ANGL. A naughtie packe that lewdlie hath wasted all his goods. ¶ *Tacit.* Habebaturque non ganeo, & profligator, ut plerique sua hauricinium sed erudito luxu.

Profligo, profligis, profligi, profligium, (inquit *Calepinus,*) Idem quod multū certo: citaque locum *Colum. ex lib. 1. c. 3.* Flagitiosum videbatur quos hostis profligando agros desolasset, nouo more ciuē Romanū supra modū patrimonij possidēdo deferre.

re. Quo tamen in loco profugiendo legendum constat, non profligando.

Profluo, flas, Flando resoluo, liquefacio. ¶ πρὸς τὴν μάχην. GAL. Souffler, faire souffler en soufflant ITA. Fonder soffiano, soffiar fuori. GER. Mit blasen schmetzen. HISP. Soplar macho o lexos, derramar soplado. AN. To melt by blowing upon. ¶ *Plin. c. 9.* Massa proflicat in primis: mox in proflyam additur tertia portio æris collicetanei. ¶ Est etiam proflyare idem ferè quod efflyare. *Val. 9. Arg.* Noctem tartaream proflyantes pectore tauri. Hoc efflyare & fumum ingentem, tenebris & flammis tartareis non absumidum. *Idem 7. Arg.* Taurus, & immani proflyat turbine flammam. Proflyare pectore somnum, est inter dormiendum sonoro flatu ut. *Vi. 7. Æ.* -qui fortè rapetibus altis Extructus toto proflyabat pectore somnum. ¶ Proflyare iras, est flatu iram restari, ut solent feræ. *Plin. lib. 8. c. 4.* Subsistere ab olfactu, circumspicere, iras proflyare.

Proflyatus, us, pen. prod. Actus ipse proflyandi. ¶ πρὸς τὴν μάχην. G. Soufflement, fondement en soufflant. IT. Effo fondere soffando. GER. Das blaasen oder vagen. HI. Obra de derramar soplado. AN. A melting with blowing upon. ¶ *Col. 1. 5. c. 9.* Æstiuo proflyatu refrigeretur.

Proflyo, fluis, Abundanter efflyo promano. prolabor: & proprie de liquidis dicitur. ¶ פרוץ נזל, פרוץ גא. Couler, decouler. ITA. Scorrere, discorrere, colare. GE. Her surstiffen/berauf runnen. HISP. Mucho correr lo liquido AN. To flow or spring abundantly. ¶ *Colum. lib. 6.* proflyare lacrymas ab oculis dixit. *Cic. 1. de Divin.* Si lacus emissus ipsi, & cursu ad mare proflyasset. *Virgilius 4. Geor.* In medium seu stabit iners, seu proflyet humor. *Plin. lib. 7. cap. 16.* Proflyat sanguis ex vulnere. [ *Plaut. Apm. c. 1. 4.* Quasi grauedo proflyat. ] ¶ Proflyare ad hominum famam, per translationem, pro debi, & deuenire. *Cicero Cælio,* Equidem (ut ad me reuertar) ab his fontibus proflyxi ad hominum famam, & meus hic forensis labor, vice que ratio dimanauit ad existimationem hominum paulo latius commendatione ac iudicio meorum, Græcia proflyuit ore Romano. *Qui. ad Pis.* Quin etiam facilis Romano proflyuit ore Græcia, Cecropiaque sonat grauis amulus vrbi. Cuius ore sermo melle dulcior proflyabat. *ad Herem. lib. 4.*

Proflyens, proflyentis, Abundanter efflyens. ¶ פרוץ נזל, פרוץ גא. GAL. Coulant, decoulant. ITAL. Che scorre. GERM. Sur steyssend. HISP. Corriente. AN. Flowing abundantly. ¶ *Lucretius lib. 1.* Pueros in perflyentem aquam mitti iubet. *Cic. ad Quin. Frat. lib. 3.* Ego locum ætate vmbrosiorem vidi nunquam: permultis locis aquam proflyentem, & eam vberem. *Idem 2. de Orat.* Genus orationis liquidum, fufum, ac proflyens. ¶ Exile, aridum, concisum & mirurum. ¶ Aliquando & substantiuum & generis masculini, poniturque pro flumine, seu fluente. ¶ פרוץ נזל, פרוץ גא. Torrens, le courant d'une riuere. ITA. Torrente. GA. Ein fluss oder far steissen wasser. HISP. El uenaje del rio caudal. ¶ *Autor ad Herem. lib. 1.* Qui parentem necesse iudicatus erit, is obulatur & ligatus culo, deuehatur in proflyentem, id est fluminis procursum. *Quint. lib. 3. c. 9.* Quod abiectus in proflyentem non poterit extingui.

Proflyenter, aduerbium, abundanter. ¶ פרוץ נזל, פרוץ גא. GAL. Abondamment. ITA. Abondantemente. GER. Oberflusstetich/abundant. HISP. Abundantemente. AN. With abundance. ¶ *Cic. 5. Tusc.* Ergo omnia proflyenter, absolutè, prospere: igitur beate. [ *Gell. c. 1. lib. 14.* Proflyentius dicere. ]

Proflyentia, proflyentia, Abundantia, copia. ¶ פרוץ נזל, פרוץ גא. GAL. Abondance. ITAL. Abondanza. GE. Ein vberfluss. HISP. Abundancia. AN. Flowing or abundance. ] *Cic. in Partit.* Et hanc oratoriā vim inanis quædam pflyentia loquedi, subaudi, imitatur.

Proflyus, a, um, Quod proflyit: ut proflyus amnis, qui perperuo fluit. ¶ פרוץ נזל, פרוץ גא. GAL. Qui coule tousiours. ITA. Che scorre. GERM. Surstiffig oder das fließt steysser. HISP. Cosa corriente asi. AN. That floweth euer. ] *Plin. lib. 19. c. 4.* Hortos villæ iungendos non est dubium, riguoque maxime habendos, si conugat proflyo amne. *Col. lib. c. 17.* Humilis in duos pedes piscina depressitur in ea parte littoris, quæ proflyo recessu nunquam destruitur. *Ouid. 2. de Pont. Eleg.* Fluminaque & montes, & in altas proflyas sylvas, Armaque cum telis instrue mista suis.

Proflyuium, proflyuij, Fluxio. ¶ פרוץ נזל, פרוץ גא. Flux, coulement. ITA. Proflyuio, discorsione scorrenza. GER. Ein fluss. HISP. A quel mesmo correr fluxo continuo. AN. A continual flowing. ] ut Proflyuium sanguinis, αἵμαρροια. *Plin. 2. 9.* Sanguinis proflyuium sibi herbæ præoniæ semen rubrum. *Colum. lib. 6. c. 26.* Sed minime id permittendum, ne proflyuio sanguinis intereat. Proflyuuium alui, διαρροια. *Idem lib. 9. cap. 13.* Tali nocente cibo, qui quum se astatum repleuerint, proflyuio alui, nisi celeriter succurrerit, intereunt. [ *Sueton. in August.* Causam valetudinis contraxit ex proflyuio alui ]

Proflyorè, penult. corrept. compositum à fore, Proflyurum esse, [ פרוץ נזל, פרוץ גא. GAL. Deuoir faire proflye, estre proflytable. ITAL. Effere uelle, gionare. GERM. Ruh vnd verssendig sein HISP. A prouehar, ser prouehoso. AN. For to be proflyable. ] *Horat. lib. 1. Epist.* Quæ nocere, sequar: fugiam quæ proflyore credam. Verbum est defectiuum, sicut simplex fore.

Proflygio, o, proflygis, Procul fugio, aufugio. [ פרוץ נזל, פרוץ גא. GAL. I. C. Sen fur loing, eschapper. ITA. Fuggire longi. GER. Entstehen/weit hinwegsteyffen. HISP. Huyr lexos. AN. To flee away farre. ] *Plin. in Cas.* Quid nunc agana nescio, nisi ut improbos famulos imier, ac domo proflygam. *Cic. ad Læli.* Hæc itaque amentia perterritis in Asiam proflygit. *Terent. in Adel.* -quum hinc egens Proflygit aliquo militatum. ¶ Proflygio cum acusatuo, pro eo quod est fugiendo relinquo. *Curtius lib. 10.* Quando enim regem vniuersus exercitus deseruit? Nec serui quidem vno grege proflygit dominos. [ *Sen. c. 17. de Cons. ad Polyb.* Cōspectum conuersationemque ciuū suorum proflygit. ]



Profugus a. um, penultima correpta. Qui à patria, domicilio, iive finibus in quibus ante agebat, profugerit. § 72 *nadh. au. muros.* GAL. Fugit, qui s'en est fuy de son pays bien loing. ITALIC. Fuor' *uscio, vagabondo.* GERM. *Fluchtig.* HISP. *Fugitivo, que mucho de le-xas huye.* ANG. *That fleeth away farre, a fugitive.* § Sic *Horatius* profugos Scythas appellat, quod crebro domicilia mutant. *Salust.* Troiani, qui Ænea duce, profugi sedibus incertis vagabantur. *Lin. 4. bell. Mac.* Annibal patria profugus peruenit ad Antiochum. *Ouid. Atecam. 33.* profugaque per æquora classe Fertur ab Antandro.

Profugium, profugij, Perfugium, a.ylum, portus. § 72 *Προφυγίον* *michaféh.* GAL. Lieu de refuge, refuge. ITALIC. *Refugio.* GERM. *Ein Zuflucht.* HISPAN. *Guarida del que huye.* ANG. *A place of refuge, a sanctuary.* § *Cic. lib. 1. Tusc.* Portum potius paratum nobis & profugium putemus, quo vitium velis passis pro-uehi liceat. *Idem pro Cecinna,* Exilium non supplicium est, sed profugium, portusque supplicij.

Profundo, profundis, Large, & copiose effundo. § 72 *Προφύβω* *schaphæi.* GAL. El pandre en abundance. ITALIC. *Spargere largamente.* GERM. *Umsgeffen/verschütten.* HISP. *Mucho derramar.* ANG. *To powre out abundantly.* § *Plat. in Aul.* Aquam hercle plorat, quum lauat, profundere. *Idem Curcul. [sc. 1. 2. 1.]* Profundis vinum? quæ res agitant? *Virg. 12. Aeneid.* Vix ea quum lacrymâ oculis Iturna profundit. *Cic. pro Fonteio,* Quem vt vidi, equidem vim lacrymarum profudi. Sanguinem pro patria profundere. *Cic. 2. de Finibus,* Verba profunda ventis, *Lucret. lib. 4.* Vitam profundere. *Cic. 1. Offic.* Inueni autem multi sunt quid non modo pecuniam, sed etiam vitam profundere pro patria parati essent. § Profundere aliquando idem est quod prodigere, & inutiliter consumere, siue liberalitatis metas egredi: tractum ab aqua quæ profunditur ex vasis, *ισταραλον εν. Terent. in Adolph.* tibi si istuc placet, Profundat, perdat, pereat, nihil ad me attinet. *Cic. 5. Verr.* Ait omnia pecunia effici posse, dare profundere, opponere, si velis vincere. *Idem in Cutil.* Patrimonium sua profundere, fortunas suas abluerunt. [ *Cas. 3. de bell. ciu.* Profudit se multitudo sagittariorum. ] § Profundere vota & preces, est multum & instanter precari. § Profundere vires animi, est omnes nervos intendere, & omnem ingenij vim applicare. *Cic. ad Attic. lib. 1.* Vehemens fui, & omnes profudi vires animi, atque ingenij mei.

Profusus a. um, participium, Large fusus. § 72 *Προφύβω* *schuppæh.* GAL. Espandu en abundance. ITALIC. *Sparso.* GERM. *Umsgeossen mit vite.* HISP. *Derramado.* ANG. *Prowred out abundantly.* § *Plin. lib. 11. c. 41.* Mulier ante septimum mensum profusum lac in urile. *Ouid. 11. Metam.* fletus super ora profusus. *Plin. lib. 5. c. 9.* Ex hoc lacu profusus, indignatur fluere per arenosa & squalentia.

Profusus, nomen, Supra modum sumptuosus. § 72 *Προφύβω* *schuppæh.* GAL. Abondant, sumptueux. ITALIC. *Sonzuoso, abundante.* GERM. *Gendig/verthugig/verschwendig.* HISP. *Abundante, largo, gastador.* ANG. *Flowing out, very abundant.* § *Sall. in Cutil.* Alieni appetens, sui profusus, quasi profusus sui, *Cic. pro Mure.* Odit popul. Rom. priuatam luxuriam, publicam magnificentiam diligenter amat profusus epulas, sordes, & inhumanitatem multo minus. *Idem 1. Offic.* Ipsiusque genus iocandi non profusum, neque immoderatum, sed ingenium, & facerem. § Ponitur aliquando pro abiecto, & iacente. *Plaut.* Profusus, squalens, sordidus, ab omnibus derelictus. [ *Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.* Lacrymæ sunt me scribente profusæ. ]

Profusus imus, Superlatiuus. *Senec. de vita breuitate:* Simul ad temporis iacturam venterum est, & profusissimi in eo, cuius vnus honestissima auaritia est.

Profusus, aduer. Effuse. § 72 *Προφύβω* *schuppæh.* GAL. En grande abondance, exceiuiement. ITALIC. *In grande abbondanza, excessiuamente.* GERM. *Uuffestig garuber flusselich.* HISP. *Con abundancia, largamente.* ANG. *With wasting or great abundance.* § *Lin. 10. ab Vrbe.* Hæc ipse iniurians oblitit profuse tendentibus in castra. [ *Suet. in Aug. c. 71.* Profuse extructa diruere ad solum. ]

Profusissimè, *Sueton. in Aug.* Festos & solennes dies profusissimè nonnumquam ioculariter tantum celebrabat.

Profundus, da, dum, adiectiuum. Quod deorsum magnam habet altitudinem: ita dictum quod poro, id est longe habeat fundum. § 72 *Προφύβω* *schuppæh.* GAL. Profond, creux. ITALIC. *Profondo, alto.* GERM. *Tieff.* HISP. *Alto, fondo, ANQ. Deepe.* § *Virg. 5. Aene.* Amistum Anchisem flebant, cunctæque profundum Pontum aspexitabant. *Ouid. ad Liniam,* Effugerent aliqua itagna profunda via. *Lucret. lib. 2.* Corpora soluentes abeant per inane profundum. § Quandoque sumitur pro alto. *Virg. 1. Aeneid.* Ni faciat, maria ac terras cælumque profundum. Quippe ferat secû, &c. § Profundus sæpe per translationem capitur pro ingenti, magno, siue immenso. Hinc profunda auaritia dicitur à *Sallustio in Iugurtha,* Ibi fide data & accepta, Iugurtha Bocchi animum oratione accendit, Romanos iniustos profunda auaritia communes omnium hostes esse. Sic profunda cupidus, apud eundem loco iam citato. Namque Romanis cum nationibus, populis, Regibus cunctis vna, & ea verus causa bellandi est, cupidus profunda Imperij & diuitiarum. § Profunda libido. *Idem Sallust. de Repu. ordinanda,* Vt ex alienis malis deterrimi mortales ventri atque profundæ libidini sumptus quærent. Nox profunda. *Virg. 4. Aeneid.* \* Os profundum, id est exuberans. *Horas. 4. Carm. Ode 2.* Feruet immensus fluit & profundus Pindarus oie. [ § Profundissimus, a. um; *Gell. c. 4. lib. 6.* Profundissimæ tenebræ. ]

Profunditas, *βασυμε. Macrob. Comment. lib. 1. c. 7.* Maronis est ex intima disciplina profunditate sententia.

Profundum, substantiue acceptum, Mare, pelagus. § 72 *Προφύβω* *schuppæh.* vel

*βόμεκ* *Προφύβω* *μαθάρμακ. το βαθύ.* GAL. Creux, profondeur d'eau, la mer. ITALIC. *Il mare profundo.* GERM. *Das meer H1s.* *El mar fondo y alto.* ANG. *The deepea.* § *Ouid. 17. Epist.* Frigora ne possim gelidi sentire profundi. Rubrum profundum *apud Lucan. lib. 8* pro mari Euxthro. Indomito profundo iactari. *Ouid. 1. Trist.* *Eleg. 10.* Pater profundi, hoc est Neprunus. *Valer. Flac. 2. Argon.* [ Profunda aquarum: *Gell. c. 30. lib. 2.* Et Profunda terrarum. *Senec. c. 25. de Consol. ad Marc. Cap. 1. c. 1.* Profundum vendis tu quidem, inud fundum mihi. Id dicitur de ventre, & quasi gurgite Parasio. *Ouid. Eleg. 10. lib. 1. Trist.* Iactur in indomito brumali luce profundo. § Profundo mergere. (i. mari.) *Suet. in Cagib. c. 16.* Omne profundum perstrutari. *Senec. de Consol. ad Heluian. c. 9.* ]

Progemma, Programmas Gemmas emitto. § 72 *Προγέμμο* *hoidis.* GAL. Engendrer. ITALIC. *Generare.* GERM. *Gebären.* HISP. *Engendrar.* ANG. *To engender.* § *Plin. lib. 11. c. 6.* Fœtus quonam modo progengerent, magna inter exuditos & subtilis fuit quaestio. *Idem lib. 10. cap. 3.* E quibus vultures progengerantur minores. *Hor. 4. Carm. Ode 4.* Fortes creatur fortibus: & bonis. Est in inuencis, est in equis patrum Virtus: nec imbellem feroces Progengerant aquile columbam.

Progener, penult. corr. progeneri, masc. gen. Nepris meæ maritus) profocer, siue focer magnus. § 72 *Προγενετης.* GAL. Le mary de ma niepce. ITALIC. *Marito di mia nezza.* GERM. *Meines tints techterman.* HISP. *El yerno de los abuelos.* ANG. *My neeces husband.* § *Suetonius* progenerum videtur accepisse, pro generi patre, in *Augusto c. 10.* Luciliusque Pauli progeneri fuit, &c.

Progenitor, ras. pen. corr. Genero. § 72 *Προγονιτης.* GAL. Engendrer. ITALIC. *Generare.* GERM. *Gebären.* HISP. *Engendrar.* ANG. *To engender.* § *Plin. lib. 11. c. 6.* Fœtus quonam modo progengerent, magna inter exuditos & subtilis fuit quaestio. *Idem lib. 10. cap. 3.* E quibus vultures progengerantur minores. *Hor. 4. Carm. Ode 4.* Fortes creatur fortibus: & bonis. Est in inuencis, est in equis patrum Virtus: nec imbellem feroces Progengerant aquile columbam.

Progeneratio, onis, Progenerandi actus. § 72 *Προγονιτης.* GAL. Engendrement. ITALIC. *Generamento.* GERM. *Das gebären oder die herfur bringung mit, der geburt.* HISP. *Engendramiento.* ANG. *Engendring.* § *Plin. lib. 8. c. 43.* de *afinis,* Opera sine dubio geruli mirifica, arando quoque, sed mularum maxime progeneratione.

Progenies, ei. Genus, stirps, familia: à progignendo. § 72 *Προγονια.* GAL. Generation, lignee, race. ITALIC. *Progenie.* GERM. *Ein Geschlecht/ Stam.* HISP. *La generacion desde laxos.* ANG. *Successes in blood, offspring.* § *Cic. 9. Philip.* Reddita est ei tum à maioribus statua pro vita: quæ multos per annos progeniem eius honestaret. *Virg. 7. Aen.* hinc progeniem virtute fuerunt Egretegiam, & toru quæ viribus occupet orbem. *Horas. 3. Carm. Ode 6.* Atas parentum peior auis, tulit Nos nequiores, mox daturos Progeniem vitiosorem \* Progenies vitis. *Colum. lib. 3. cap. 9.* Quamnam igitur existimas vitium numerum intra tantundem temporis interferri posse duorum iugerum maleolis, quum sint ipsa duo iugera vnus vitis progenies?

Progermi no. nas, Germen produco. § 72 *Προγεραίνω.* GAL. Germer au parauant, ou bourgeonner. ITALIC. *Germinogliare.* GERM. *Herfur sprassen.* HISP. *Echar renuncio a brotes.* ANG. *To budde.* § *Colum. lib. 4. cap. 10.* Putandi autem duo lites tempora: melius autem (vt ait Mago) vernum antequam furculus progerminet.

Progero, geris, progressi, gestum, Extra gero, effero. § 72 *Προγεραίνω.* GAL. Porter ou mettre hors. ITALIC. *Portare fuori.* GERM. *Uufshintragen.* HISP. *Eleuar a fuera.* ANG. *To beare forth.* § *Colum. lib. 12. c. 50.* Vrcei quibus oleum progeritur. *Plin. lib. 11. c. 18.* Quum defunctas progerunt, funerantiūque more comitantur exequias.

Progigno, proignis; progeniui, progenitū, Generationem produco. § 72 *Προγονια.* GAL. Engendrer. ITALIC. *Generare.* GERM. *Gebären.* HISP. *Engendrar.* ANG. *To engender, or beget.* § *Plat. in Truc.* Neque natus est, neque progignetur. *Cic. 3. Offic.* Sed hic qui illud lumen progeniuit, ex filio est nominandus. *Virg. 4. Aeneid.* Illam terra parens ira irritata deorum Progeniuit, &c.

Progenitor, oris, verbale. Auus. § 72 *Προγονιτης.* GAL. Ayeul, pere grand. ITALIC. *Auolo.* GERM. *Ein grossvater.* HISP. *Abuelo.* ANG. *A grand father.* § *Ouid. 11. Meta.* Quid peperit ille duos, & displacuisse duobus Et forti genitore, & progenitore Tonante Elle satam, prodest?

Prognares, aduerbium. Apertè, autore Festo.

Prognares, Audacter, strenue. § 72 *Προγονια.* GAL. Audacieusement, vaillamment, diligemment. ITALIC. *Audacemente, strenuamente.* GERM. *Dapperlich.* HISP. *Sabia y diligientemente, jadamente.* ANG. *Lustelle, valiantlie.* § *Plat. in Pan.* Age, iudica prognares. *Ennius 6. Annal.* audire parumper, Vt pro Romano populo prognares armis Cerando, prudens animam de corpore mitto.

Prognares, Gnatus. § 72 *Προγονια.* GAL. Qui est né & sorty de la race. ITALIC. *Figlio, figliuolo.* GERM. *Geboren.* HISP. *Huy engendrado de lexos.* ANG. *That is borne of some race or stock.* § *Ter. in Phorm.* Bonam bonis prognares. *Linus 1. ab Vrbe,* Vt in eadem ciuitate post centesimum fere annū quam Romulus Deo prognares. Deus ipse tenuerit regnum. *Hor. 2. Scrm. 1. acy. 1.* duo prognares eodem. Propriè tamen non filium à patre, sed nepotem ab auo, aut proauo, aut aliquo maiorum prognares dicimus. *Cic. 3. Tus.* Thyestes Tantalus prognares, Pelope narus, § Prognares substantiue, hoc est ipsi nati vel liberi. *Plat. Amph. Res, inquit,* parentes, patria, & prognares tuantur, seruantur.

Prognares, Pandionis Atheniensium Regis filia fuit, & Iorrot Philomelæ, quæ Tereo Thracum Regi matrimonio iuncta est, ex qua filium Itym suscepit. § GERM. *Ein techter pandionis des königs zu Athen die frau Teres deso konig in Thracia.* Hæc



quum desiderio videndæ sororis teneretur, exorauit virum vt Athenas profectus Philomelam ad se duceret. Qui mandata peragens, aduentum Philomelæ a Pandione impetrauit. Verum quum in itinere essent in libidine mulieris exardens, quauis repugnantem compressit: & ne facti obscenitatem exprimeret, linguam ei abscindit & seruo in vinculis custodiendam tradidit: reuersusque ad vxorem, maris nausea periisse simulat. Philomela interim tædio carceris affecta, rem omnem vt gesta fuerat, acu in tenuissimam tela depinxit: hanc ancillæ Prognæ clam deferendam tradidit. Prognæ re intellecta, ac dilulato ad tempus dolore, postquam Orgiorum dies aduenit, thyrifis & pellibus pro more instructa sororem è carcere eripit, eodèmq; induram habitu ad regiam ducit: ibique furtis exagitata arreptum Itym filium Interfici, viròque domum redeuntic epulandum apponit. Qui tandem re cognita ex pueri capite, quod Prognæ sub finem cœnæ per sororem afferendum curauit, dum fugientem vxorem furibundus persequitur, mutatam deorum commiserationem in hirundinem vidit, quæ consuetudinem habitandi intra hominum tecta semper seruauit. Ipse autem in vppam, auem satis notam, conuersus est, idèoque militarem cristam adhuc in capite gerit, & quasi adhuc filium querens, clamat *πῶς πῶς*, quod significat vbi, vbi. Itys autem in phasianum, quæ auis frequens est iuxta Phasim fluuium in Colchis. At Philomela in auem conuersa est sui nominis, quæ ne nunc quidem cessat deslere cantu dulcissimo iniuriam quæ paulo antè elinguis promere non poterat. Vide hanc fabulam latius apud Ouid. 6. *Metamor.* Gorgias tamen apud Aristot. lib. 3. *Rhetoric.* existimauit Philomelam in hirundinem, Prognem sororem ipsius in lusciniam conuersam fuisse. Quam etiam opinionem sequutus est M. Varro. Lusciniola, inquit, luctuosa canere existimatur, atque esse ex Atrica Prognæ in luctu facta auis Ad quod alludit *Virgilius quum inquit*, Quas illi Philomela dapes

**Propnigeum.** Vide PROPNIGEON.  
**Prognosis.** pen. pro. *προγνωσις*, Præscientia, præuidentia dicitur, Cic. 2. de *Diuin.* Præfagitionem vocat.

**Prognosticon.** Rei futuræ signum. *προγνωστικόν*. GAL. Prognostique prognostication. ITALIC. *Prognostico*. GERM. *Ein soichen etwas künftiges behebend.* HISP. *Seña de cosa venidera.* ANG. *A token of a thing so comme prognostication.* à Græco verbo, *προγνωσκω*, quod præscio, siue præcognosco significat: vnde & per se scribi debet, Cic. lib. 1. de *Diuin.* Atque his rerum præsentionibus prognostica tua referta sunt. Extat hoc nomine libellus Hippocratis in quo signo ea persequitur, quibus medici ægrotorum conualecentiam, mortemve possint prælagire.

**Progrèdi** *στέρω*, deris, progressus, Vltra procedo. *πρὸς ἄνω, ὑπὸ ἄνω*. GAL. Aller auant, marcher auant, sortir. ITAL. *Andare innanzi, procedere*. GERM. *Hersur geh/weiter geh/fortgeh oder fortsahten.* HISP. *Ir adelante.* ANG. *To procede, to go fore warde to come forth.* *Plau. in pseud.* [sc. 2. a. 3.] Si hic quo progredietur, pariter progredimini. *Idem Cæsar.* Sed tecum progredietur, cum corona & lampade Meus facer. *Cæs. 4. belli Galli.* Quum illi a ut ex arido, aut paululum in aquam progressi, omnibus membris expediti, Cic. 1. *Offic.* Atque vt regredi, quàm progredi mallent. *Cæs. 2. belli Ciuil.* Ipse quum equitibus sexcentis magnis itineribus progreditur. *¶* Progredi obuiam. *Liuius lib. 7. ab Vrbe*, Romani alacres ab statione obuiam militi suo progressi, laudantes gratulantèsq; ad Dictatorem producunt. Aliquando est anteire, *Plautus*, Extremum intra carcerem ipsum ingreditur parthenopæum. *¶* Progredi longius, per translationem est sermonem extendere. *Cic. 5. Verr.* Non dubito quin vocis satis fecerim, Indices, verum tamen progredietur longius. *¶* Digitum non progredi, prouerbialis quædam formula pro ne minimum quidem. *Cic. 4. Academ.* Non quæro ex his illa Mathematicorum, quibus concessis digitum progredi non possunt. *¶* In virtute procedere & progredi. *Cic. 4. de Finib.*

**Progressio**, verbale, Processus, progressus. *πρὸς ἄνω, ὑπὸ ἄνω*. GAL. Auancement, ITAL. *Auanzamento*. GERM. *Furfarung/furfschreitung*. HISP. *Obra de yr adelante.* ANG. *A going forward.* *¶* *Cic. 3. Offic.* Quæ & ingenij bonitate multi assequuntur & progressionem dicendi. Progressio ad virtutem. *Cic. 1. Acad.* Origo & progressio virtutum. *Cic. 4. de Fin.* *Idem 1. Tuscul.* Qui errantium stellarum motus, progressionem, institutionèsq; notauit.

**Progressus**, progressus, Processus. *πρὸς ἄνω, ὑπὸ ἄνω*. *Cic. Attic. lib. 1.* Progressum præcipitem, inconstantem reditum videt. *Idem 6. Philip.* Dolebellam irruentem in Asiam à progressu arcuit, à reditu reformauit. *¶* Accipitur & pro promotione, siue fructu quem rei alicui operam dantes facimus. *Cic. 3. Tuscul.* Philosophi nunquam in studiis tantos progressus facere potuissent.

**Progymnasinata**, *προγυμναστικὰ*, Latine dici possunt præexercitamenta, à verbo Græco *προγυμνασσειν*, quod est præexerceri.

**Proh.** Interiectio indignitatis, Vide PRO.  
**PROHEDRI**, dicebantur præfides magistratus quidam primi subfelli, quibus ceteri omnes sedendi loco cedebant. *But. in anno.* ad tit. de *Offic. Prætor.*

**Prohibeo**, prohibes, penult. cor. ex pro & habeo, Veto, arceo, auerto, impedio. *πρὸς ἄνω, ὑπὸ ἄνω* *χρησάω*. GAL. Engarder, prohiber. ITALIC. *Prohibere, vietare*. GERM. *Verhuten/hinderten/weren.* HISP. *Vedar.* ANG. *To forbidde, to less.* *¶* *Virg. 4. Aeneid.* Oramus prohibe infandos à nauibus ignes. *Placide* egredere, & sonitum prohibe forium, & crepitum cardinum. Ne quod hic agimus herus percipiat fieri. [Gell. c. 19. li. 7. Eum à collegæ vi prohibeo. (Verba Tribu. Plebis intercedentis.) *Cæs. lib. 1. de bell. ciu.* Ab hoc hostem prohiberi nihil est ne-

gotij. Idem sæpe dixit, Prohibere comenatu; frumento, &c. Sicut & *Plaut. Curc. sc. 1. a. 1.* Nemo ire quemquam prohibet publica via. *Idem Cæsar. sc. 1. a. 3.* Consilium inire quo nos vita victuque prohibeant. *Idem Amp.* Tunc me prohibere domo peregre aduenientem postulas? *Idem Cæsar. sc. 1. a. 4.* Prohibete à vobis vim meam. *Idem Plau. Asin. sc. 1. a. 3.* Illo, quem amo, prohibeor. *Idem Men. sc. 1. a. 5.* Prohibere ne ad cœnam vir promittat, postules? *¶* Inhibeo idem est quod retineo, comprimo. *αὐτοῦ ἰσχυρῶς*. Hoc enim differat à prohibeo, quod prohibere generale sit, etiam ante rem inceptam: Inhibere re iam incepta. Illud verat nequid facere incipias: hoc ne pergas, sed potius desistas. *Virg. 1. Aeneid.* Quod genus hoc hominum, quæve, hunc tam barbara morte Permittit partia; hospicio prohibetur atene. *Idem 12. Aeneid.* Parcite iam Rutuli & vos tela inhibete Latini. *αὐτοῦ ἰσχυρῶς*. Sed de hoc plura suo loco in verbo Inhibeo.

\* Prohibere ne. *Cic. 1. Verr.* Daturus es huic crimini, quod & potuisti prohibere ne fieret, & debuisti. \* Prohibere quominus. *Colum. lib. 2. c. 4.* Nihil prohibet quominus mense Julio veruacta subigantur.

\* Prohibere & vetare quin. *Plaut. Curcul. sc. 1. a. 1.* Nemo hinc prohibet, nec vetat Quin quod, &c. \* Prohibere, datiuo & accusatiuo iunctum. *Plaut. Curc. [sc. 2. a. 5.]* Obsecro parente sine meos mihi prohibeas. \* Prohibebis, pro prohibueris, antiquè. *Plaut. Amph. Tun\** fuscifer meis me procul prohibebis aedibus? [*Idem Aul. sc. 2. a. 4.* Id te quæso vt prohibebis fides. *Idem pseud. sc. 1. a. 1.* Id te Iuppiter prohibebis.]

**Prohibitor**, *πρὸς ἄνω, ὑπὸ ἄνω*. *Apuleius de Deo Socratis*, Nullo adhortatore vnquam indigebat, at vero prohibitor nonnunquam.

\* Prohibitorium, ritarium, Adiectiuum vt Edictum prohibitorium, *Paulus in L. mutus & surdus. ff. de procur.* Quia hoc edictum prohibitorium est.

**Proiçcio** cis, penultima corrept. Abiçcio quasi porro iacio. *¶* *πρὸς ἄνω, ὑπὸ ἄνω* *ἵσθη*. GAL. Ietter hors, mettre hors. ITALIC. *Tirari à lungi, iettare via*. GERM. *Sinweg werffen.* HISP. *Echar laxos.* ANGLIC. *To cast or set forsb.* *¶* *Virg. 6. Aeneid.* Proiecit [tela] manu. *Ouid. Epist. 10.* Proiecit ipse suas deducta fronte coronas. *Virg. 5. Aeneid.* galeam ante pedes proiecit inanem. [*Ouid. 13. Metam.* Nec adhuc proiecerat heros virgineos habitus. *Senec. Epist. 45.* Proiecinus bonum, si hoc nomen pani aut polente damus.] *Cæsar 3. belli Ciuilis*, Ex superioribus locis in planitie demensur atque arma proiecere iussit. *¶* Transfertur & ad incorporea. *Cæsar 4. bell. Gal.* Increpitare atque inculare reliquos Belgas, qui se populo Romano dedissent, patriam virtutem proiecissent. *¶* Aliquando ponitur pro extendo, porrigo. *αὐτοῦ ἰσχυρῶς*. *Cic. in Topic.* Quoniam P. Scævola id solum esse ambitus adiuu dixerit, quantum parietis communis tegendi causa tectum proiceretur. [Vide Proiectus, paulo infra.]

*¶* Interdum proicere est eicere educere, *αὐτοῦ ἰσχυρῶς*. *Cicero*, Quid si cum ex vrbe proieceris. *¶* Proicere se ad pedes, est se humi ad pedes alicuius prosternere. *Cæsar 1. bell. Gall.* Qui cum cum in itinere conuenissent, sese que ad pedes proiecissent, supplicitor locuti. *¶* Proicere lacrymas, est effundere. *Hircius 4. bell. Alexand.* Aded contra Cæsarem bellum acriter gerere cepit, vt lacrymas quas in colloquio proiecerat, gaudio videretur profudisse.

*¶* Proicere se, id est despondere animum. *Cic. Attic. lib. 9.* Tuas nunc epistolas à primo lego: hæc me paulum recreant: primæ monent & rogant ne me proiciam. Hoc est despondeam animum. *Ibidem*, Tum poterimus de liberare, non scilicet integra re. sed certe minus infracta, quàm si vnâ proieceris te.

**Proiectus**, a. um, participium. Abiectus, derelictus. *πρὸς ἄνω, ὑπὸ ἄνω* *μυσχιλάω*. GAL. Iette a long, reiette. ITAL. *Gittato lontano*. GERM. *Hinge worffe*. HISP. *Echado lexar.* ANGLIC. *That is cast away and contemned.* *¶* *Cic. 2. de Diuin.* Simonides ignorum quendam proiectum mortuum quum vidisset, humauit. *Virg. 11. Aeneid.* Sternitur & toto proiectus corpore terræ. *Lucan. lib. 9.* Ignauis manibus proiectos reddidit enses. *¶* Proiectus, extensus. *Cicero 1. de Oratore*, Brachium procerius proiectum, quasi quoddam telum orationis. [*Suon. in Neru. c. 51.* obesa cerurte ventre proiecto fuit.] *¶* *Virg. 10. Aeneid.* proiecto dum pede læuo aprat se pugna. *Idem 3. Aeneid.* Proiectæque saxa Pachyni. *Sisenna*, Vetus atque ingens erat arbor ilex, quæ circum proiectis ramis maiorem partem loci summi tegebat. [*Gell. c. 13. lib. 9.* Gallus scuto proiecto. (id est extento.) &c. *¶* Proiecti ad terram passis palmis. *Cæs. 3. de bell. ciu.* (id est prostrati.) *Idem Cæs. 2. de bell. ciu.* Proiecti ante simulachra Deorum. *¶* Proiectus, contemptus & vilis. *Tacitus lib. 1.* An ciues quibus iam proiecta Senatus auctoritas?

*¶* Proiectus puer, dicitur expositus. *αὐτοῦ ἰσχυρῶς*. *Plautus in Cistell.* Parulam puellam proiectam, ex angiportu sustuli. [*Senec. cap. 11. de Consol. ad Martiam.* Homo animal proiectum ad omnem fortunæ contumeliam. *Idem Senec. cap. 9. de Consol. ad Pulib.* Proiecti in hoc mare vitæ.]

**Proiectitius**, proiectus. *Plaut. Cist.* Lemnicæ natam despondit adulescentulo amore capto illius proiectitæ.

**Proiecta**, in ædificiis dicuntur quæ prouehuntur & extenduntur. *πρὸς ἄνω, ὑπὸ ἄνω*. GAL. *Galerie*, lieux couuers dependens de la maison. ITAL. *Luochi sospesi nella casa sopra i poggiaoli.* GERM. *Orust so vor einem gebewen anssen sind/tauben/ vordschöpf.* HISP. *Lugares cubiertos antes la casa.* ANGLIC. *Garettis or ouer lofts.* *¶* Qualia sunt mœniana & suggrundia, & podia pensilia. Inmissa autem dicuntur quæ ex nostro ædificio protensa, in alieno recumbunt: cuiusmodi funt tigna & trabes quæ ex nostro pariete in parietem vicini immittimus. Dicta proiecta, à verbo proicio, quod inter cætera significat porrigo siue extendo.







cuſuſ, aut fabula commendatur, aut aliquid lucem ei afferens  
premititur. *T. c. v. in prolog. Phorm.* Verus ſi poeta non laceſſit  
ſer prior. Nullum inuenit prologum potuiſſet nouus. *Quem  
diceret.* Ponitur aliquando pro ipſo homine prologum. referre.  
*Terent. ibidem.* Orator ad vos venio ornatu prologi.

Prölogium, gij, Principium, quaſi proloquium. *Προλόγιον.* GAL.  
Commencement. *ITALIC. Principio.* GER. *Etn Vorred/Anfang.*  
Hiſp. *C. n. incho.* ANG. *The beginning of a ſpeech.* *Plant.* Exami-  
nauit in e prologio ſuo.

Prölongo, gas, Protraho, profero, prorogo: quaſi longius facio.  
*Προλύνω.* GAL. *Prolonger di-  
layer.* ITA. *Prolungar, differire.* GER. *Verlengeren.* Hiſp. *Prolon-  
gar, differir.* ANG. *To differre, to delay.* *Plin. lib. 31. c. 3.* Veſtes pro-  
longant tempus. *Senec. de Benefic.* Vt prolongetur tibi dies mor-  
tis, nihil proficere ad tælicitatem.

Prölo quor, eris, Animi ſenſa claris aperiſque verbis efferro. *Προ-  
λόγοι.* GAL. *Prologos, dire ce qu'on aſur le  
cœur.* ITALIC. *Esprimere con parole chiare il ſuo animo.* GER. *Herauf reden/Auſſprechen.* Hiſp. *Hablar à parlar claramente.* ANG. *To ſpeak at length, to viſit our mynd.* *V. ar. 6. de Ling. Lat.* Prolo-  
quitur iſ qui in animo quod habet, loquendo efferit. *[Plant. pro-  
log. Amph.]* Nunc quam rem oratum huc veni primum prolo-  
quar: poſt argumentum huius eloquar comædiæ. *Ibidem;* Prius  
volo meditari ſi hoc proloquar. (iloqui incipia.) *Item* Pugnas  
pugnatas proloquuta eſt. *Idem Men. ſc. 1. a. 2.* Non potuit paucis  
plura proloqui. *Idem Auſ. ſc. 3. a. 1.* Decet te vera proloqui. *[Te-  
rent. And. Cenſen' me vllum potuiſſe verbum proloqui.]* Non-  
nunquam idem quod prologo vtor, vel præfatiuncula quod  
dicturus ſum præmiſſio *Προλογος, προμιαζω.* *Pla. Epi.* Nam quid  
ego apud te parem proloqui? Ego illam hodie volo facere li-  
bertam meam. *[Plant. Capt. Prolog.]* Id apud vos proloquar ſi  
operam datis (i. in prologo loquar.)

Pröloquium, quij, Prefatio, exordium, principium orationis. *Προ-  
λόγιον.* GAL. *Propoſition, maxime, preface.* ITA. *Esordio, prefacio-  
ne.* GE. *Etn vorred/Anfang einer red.* Hiſp. *Prologo à habla antes,  
prefacion.* ANG. *A prefa e.* *[Proloquium, proſarum, & pronun-  
ciatum. Idem V. de Gel. 8. li. 10.]* Accipitur ite pro oratione veri  
vel falſi ſignificatiua: qua *Cic.* Enuntiatione, Græci *ἀπόφα* vocat.  
*Gell. lib. 5. c. 11.* Quod in proloquio diſiunctiuo neceſſarium eſt.

Prölubium, bij, Cupiditas, & voluptas. *Προλήβιον.* GAL. *Defir, appetit, vult.* ITALIC. *Cupiditas, di-  
lectatione, deſiderio.* GER. *Ejn heuſt oder begir.* Hiſpan. *Codi-  
cia, deleyre.* ANG. *Will, pleaſure.* *[Gell. lib. 6. c. 19.]* Ferros, & imma-  
nes nauitas prolubium tamen audiendi ſubit. Nonius tamen  
prolubium, amicitiam & fidem ſignificare ait. *Ex Acy Andro-  
meda.* Muliebre ingenium, prolubium, occaſio. *Ex Laberio in  
compaſſibus.* Quo quidem me à matronali pudore prolubium  
meretricis progredi coegit. *Apud V. arronem de lingua Latina.*  
Eſt prolubies & prolubido, quæ dicta ſunt ab eo quod lubet.

Pröluo, dis, pen. pro. Futurum certamen meditor, & exercenda-  
rum virium cauſa confirmandique animi, veluti ſimulacrum  
quoddam certaminis in eo. *Προλυσια.* GAL. *S. el-  
layer premier qu aller au combat, faire coup d'effay.* ITA. *Pro-  
uaſi, fare un ſaggio.* GERMAN. *Vorſpilt/verſuchung thun vor den  
rechten tamppf/verſuchen.* Hiſpan. *Hazer leuada, probarſe.* ANG. *To prone or aſſay what he can do or he come to a thing.* *[Virg. 3.  
Geor.]* Et tentat ſeſe, atque iſtaſi in cornua diſcit, Arboris obni-  
xus trunco, ventroſque laceſſit Ictibus, & ſparſa ad pugnam prolu-  
dit arena. *[Lurgia proluere. Iuue. Sat. 5.]* Lurgia proluunt, ſed  
mox & pocula torques Saucius. *[Proluere, inquit Budæus, eſt  
aliquid agere quod ad iuſtum certamen pertineat, quaſique  
exordium legitimi pleniſque certaminis auſpicari. Cic. 2. de Orat.  
Sed vt ipſis ſententiis quibus præluſerunt, vel pugnare poſſint.  
In armis leuibis proluſit. Onidius ad Piſon. Seneca Medea. Do-  
lor proluſit per ſcelera.]*

Pröluſio, verbale, Ipſe proluendi actus, ſimulata & ficta concerta-  
tio *Προλυσια.* GAL. *L'effay qu'on fait premier  
que daller au combat, coup d'effay.* ITA. *Proua delle proprie for-  
ze prima che ſi vada à combattere.* GERMAN. *Ein vorſchung/Das  
verſuchen auff ein tamppf* *Vorübung* Hiſp. *La leuada antes que pe-  
lear.* ANG. *A proning or aſſaying before.* *[Cic. 2. de Orat.]* Atq; eiuf-  
modi illa proluſio debet eſſe: non vt Samnitum, qui vibrant  
haſtas ante pugnam quibus in pugnando nihil vtuntur. *[Pro-  
luſionis vocabulum etiam ad cauſas tranſlatum eſt. Sic Cicero  
Diuinationem ſuam, Proluſionem Verriſe accuſationis vocat:  
in ea enim de conſtituendo accuſatore Verriſe agebant. Verba  
Ciceronis ſunt. Sin mecum in hac proluſione nihil fueriſſem  
te in ipſa pugna cum acerimo aduerſario fore, putemus.]*

Pröluſum, diij, Proprie eſt iuſti, legitimiſque certaminis quoddam  
veluti exordium, cuiuſmodi eſt illud quod à Citharedis iuſto  
certamine ſolet præcini. *Προλυσια.* GAL. *Leuée de bou-  
cher, le coup d'effay.* ITA. *Ricertata.* GER. *Ein vorſpilt/verſuchung.*  
Hiſp. *Leuada.* ANG. *An aſſay or pro oſe before the maier.* *[Per  
tranſlationem accipitur pro leuiore rei cuiuſuſ initio, quod ta-  
men ad alia grauiora non nihil afferat momenti. Gell. lib. 5. c. 19.]*  
Sed maius mihi in iſta victoria proluſum eſt, quum te non  
cauſa tantum, ſed argumento quoque iſto vinco.

Pröluſio, Tempus lugendi longius produco. *Προλυσια.* GAL. *Pleurer & poiter le danc vn fort long temps.* ITA. *Pia-  
guere longamente.* GER. *Zu tang weinen oder leid tragen.* Hiſp. *Traer luto mucho tiempo.* ANG. *To wail and weep long for a thing.* *[Fe-  
ſtus.]* Proluſe dicuntur qui ſolito diutius lugent.

Pröluſio, Iuis, ex pro, & lauo: quod è prima in tertiam tranſit con-  
iugationem, quemadmodum & reliqua eius verbi composita;  
ſignificat idem ſerè quod abluo, purgo, humecto. *Προλύνω.* GAL. *Fort lauer.* ITAL. *Lava-*

*re, ſtrugare, bagnare.* GER. *Wol waſchen.* Hiſp. *Lauar, purgar, a-  
limpiar, mojar.* ANG. *To wash and mak cleane.* *[Perſin Prologo,  
Nec fonte labra prolui Caballino. Virg. 1. Aeneid. & pleno ſe  
proluit auro. Stat. 8. Thebaid. Cruor ſaucia proluit peſtora. Hor.  
2. Serm. Satyr. 4.]* leu precordia mulſo prolucis melius. *[Pro-  
luere cloacam, eſt aquam in cloacam infundere quæ ſecum ra-  
piat ſordes. [Plantus in Curcu.]* Ad anum ebriolaſam tranſſit  
vinum in ventrem non ſecus atque in cloacam quandam pro-  
fundentem, *Age (inquit) effunde hoc cito in barathrum, Pro-  
luere cloacam. [Gellius cap. 2. lib. 2.]* Plandiorum gurgibus pro-  
luere pecuniam. *[Proluere terram dicuntur aquæ, quum im-  
peru ſuo terram abradunt, ſecumque rapiunt. Colum. lib. 2. cap.  
18.]* Quoniam imperus aquarum proluit terram, nudatiſque ra-  
dicibus germina non patitur coaleſcere. *Vigilius 1. Georgicor.  
Proluit inſano contorqueus vortice ſyluas Flauiorum rex Eri-  
danus.]*

Pröluſus, a, um, participium. *Προλύνω.* GAL. *Laué.* ITALIC. *Bagnato.* GER. *Gewuſchen.* Hiſp. *Lauado.*  
ANG. *Washed or made cleane.* *[Horat. 2. Serm. Sat. 5.]* abſentem  
cantat amicam Multa prolutus vappa nauata atque viator Cer-  
tatum.

Pröluſus, ei, Immunditia cuiuſcuſque rei ſordida. *Προλύνω.* GAL. *Immon dice & ordure qui  
ſ'en va en l'eau, lauage, ou lauille.* ITALIC. *Sporcizia brutta,  
lordura di qualche coſa.* GER. *Wuſt / Auſwäſcheten / Wuſt  
radt oder unſauber ſein.* Hiſp. *Las lauazas ſuziedad.* ANG. *The ſub  
or ordure waſhed of ſome any thing.* *[Virg. 3. Aeneid. for diſſima  
ventris proluuies: id eſt ſordis effuſio, inquit Seruius Colum. lib.  
12. c. 38.]* Et ad alui proluuiem.

Pröluuium, ij, proluuies. *[Gell. c. 11. lib. 4.]* A rei veneræ proluuio  
deducere. *[Per tranſlationem dicitur proluſio, & prodigali-  
tas, quum quis more aquæ opes profundit. Terent. in A-  
delph. Quæ res tam repente mores mutauit tuos? quod prolu-  
uium? quæ iſta ſubita eſt largitas? [Hic Prolubium legit. leſtor.  
c. 4. lib. 11.]*

Prömanare, Seneca 2. de vite tranquillitate c. 18. Sermo promanave-  
rat, quod languidus ſono, & infraſta voce ſuſpectior.

Prömatrera, ra, eſt ſoror proauæ. *Caius D. libro trigefimo octauo.  
Tit. 10. 1. 1.*

Prömelere, Verbum antiquum, quod litem promouere inter-  
pretatur. *Festus.*

Prömercalia, Mercimonia ſunt venditioni expoſita. *Προμαρκα.*  
Qui eſt à vendre, miſ eſt vente. *ITALIC. Mercida vendere.* GE.  
*Seite wathen/das zu dem tanſſ geruſt iſt.* Hiſp. *Lo que ſe compra pa-  
ra reuender.* ANG. *Things ſet out to ſale.* *[Promercalia dicuntur  
(ait Budæus) quæ paterfamilias vœnalia habet, extra ea quæ v-  
ſui ſuo ſeruat. Quidam aiunt promercalia proprie dici merces  
quæ primo minoris emuntur, vt poſtea pluris diſtrahantur:  
quarum rerum negotiatores Græco vocabulo προμαρκα nuncu-  
pantur. Sueton. in Caſare, [cap 54.] aurum promerciale vocat id  
quod Caſar vendidit ſuperans, ſibi reſeruata tanta auri copia,  
quanta ſuo vſui ſatis eſſet.]*

Prömercales veſtes, quæ ſuperuacant patrifamilias. *Sueton. de  
Clar. Gram.* Luxuriæ ira indulſit, vt ſæpius in die lauaretur, ne  
ſufficeret ſumptibus, quanquam ex ſchola quadragena annua  
caperet, ac non multo minus ex re familiaris, cuius diligentiffi-  
mus erat, quum & officinas promercalium veſtium exerceret.  
*Colum. lib. 1. c. 8.* Pecuniaſque domini neque in animalibus, aut  
aliis rebus promercalibus occupet.

Prömercium, ij, Mercimonium quodcunq; vendendi cauſa ſe-  
ponitur. *Paul. in l. 4. §. 1. Dede pen. Leg. 1.* Siquis ſolitus fruſtus ſuos  
vendere penum legauerit: non omnia quæ & promercij cauſa  
habuit, legaſſe viderit. *Horomanus.*

Prömerere or, reris, deponens, & Promereo, es. Moreo, beneficium  
confero, dignus ſum, & in vranque partem accipitur. *Προμαρκα.*  
GAL. *Meriter & deſeruir.* ITALIC. *Far beneficio, meri-  
tare, beneficiare.* GERMAN. *Verdienen/Beſchütten.* Hiſpan. *Mucho  
mereſer.* ANGLIC. *To deſerue or carne wages.* *[Plant. Amphit.  
Haud promeruit, quamobrem vicio veteres Plant. Menec. ſc. 1.  
a. 5.]* Non ita promeruiſti de me (quem ſeruati) vt pigeat quæ  
velis. *Idem Men. ſc. ult. a. 5.]* Promeruiſti, vt ne quid ores, quod ve-  
lis, quin imperes. *Idem Capt. ſc. 1. a. 5.]* Non poſſum agere gratias,  
perinde vt promeritus. *Quid. Eleg. 2. lib. 1. Trift.]* Si quam prome-  
rui pœnam, me perdere vultis? *Plant. Men. ſc. 6. a. 5.]* Poſtquam  
malum promeritum eſt, meruunt. (Alias promeriti ſunt.) *[Virg.  
lib. 4. Aeneid. ego te quæ plurima ſando Enumerare valeſ, nun-  
quam regina negabo Promeritam. Terent. Adelp. Ita vclim me  
ames promerentem pater, id eſt bene merentem. Plantus tamē  
in Amph. in malam partem ſumpſit, Quid mali ſum, here, tanta  
ex te promeritus? Plant. in Trinum.]* Nam retineri nequeo quin  
dicam ea quæ promeres.

Prömereri de aliquo, eſt conferre in alium nem benefi-  
cium. *Cic. 3. Offic.*

Promerens, entis, particip. Qui bene de aliquo meretur, *Προμαρκα.*  
*Plautus Afim. ſc. 2. a. 1.]* Promerenti optime hoccine pretij red-  
ditur.

Promeritum, ti. *Προμαρκα.* GAL. *Merite, ce qu'on a meritè & deſerui, plaiſir, ſeruite ou  
bienfait.* ITALIC. *Piacere, ſeruiſſo fatto ad vn altro.* GERMANIC. *Ein  
verdientſumb einen.* Hiſpanic. *Grande increſcimiente.* ANG. *Deſeruing à pleaſur or deſerte.* *[Cicero ad Quirites poſt reditum.  
Quare hoc maius eſt in vos veſtrum promeritum, quod non  
ſc.*

Prömetheus, pen. prod. *Προμηθεύς.* Filius Iapeti, & pater Deuca-  
lionis, qui hominem ex luto dicitur formaffe, & ex cæleſti  
igne animaffe. Promethei fabulam ſic referit *Seruius,* *Prome-  
theus*



theus (*inquit*) post factos à se homines, dicitur auxilio Mineræ ascendisse, & adhibita facula ad rotam Solis ignem diruratus, quem hominibus indicavit. Ob quam causam irati dii, duo mala inamiserunt terris, febres, & morbos, sicut & Sappho & Hesiodus memorant. Quod tangit & *Horatius dicens*, post ignem ætherea domo Subductum, niacies & nova febrium Terris incubuit cohors. Ipsum etiam Prometheus in monte Caucaſo per Mercurium religauerunt ad saxum: & adhibita aquila est, quæ eius cor exederet. **GERMANICE**, Ein tuger/ vnd fursichtiger man wetcher als die Poeten dichten/menschlichen gemacht hat / vnd dem nach das feur von himmel gestolen / vnd es inen mangelreich. **Hæc** autem omnia non sine ratione finguntur. Nam Prometheus vir prudentissimus fuit. Vnde etiam Prometheus dictus est, *ὄμιος ὁ γεννηθείς*, id est à providentia. Hic primus Astrologiam Assyriis indicavit: quam residens in monte altissimo Caucaſo, nimia cura & sollicitudine, deprehenderat. Hic autem mons positus est circa Assyrios, vicinus penè sideribus. Vnde etiam maiora alstra demonstrat, & diligenter eorum ortus occasusque significat. Dicitur etiam aquila cor eius exedere, quod *ἰγί* est sollicitudo, quia ille affectus, siderum omnes deprehenderat motus. Et hoc, quia per prudentiam fecit, duce Mercurio, qui prudentiæ & rationis deus est, ad saxum dicitur esse religatus. Deprehendit præterea rationem fulminum, & hominibus indicavit: vnde cælestem ignem dicitur esse furatus. Nam quadam arte ab eodem monstrata, supernus ignis eliciebatur, qui mortalibus profuit donec eo bene vsi sunt. Nam postea malo hominum vsu, in perniciem eorum versus est: sicut in Liuiio lectum est de Tullo Hostilio, qui eo igni exultus est eum omnibus suis. Numa vero Pompilius impune eo vsus est tantum in sacris deorum. Hinc est quod igne raptis, mortalibus morbi ab iratis numinibus dicuntur immissi. *Hæc Seneca enarrans illud Virgilij sextæ Elogæ*, Hinc lapides Pyrrhæ iactos, Saturnia regna. Caucaſeque refert volucres, futurumque Promethei. **Q**uia Prometheus fit Promethides patronymicum masculinum.

**Promico**, as, penula corrept. *inquit Nonius*, Est extendo, vel longè iacio. **GALLIC**. Letter loing. **ITA**. *Gettare a lungi*. **GERM.** *Musstrecken*. **HISPAN.** *Echar lexos*. **ANG.** *To cast farre of*. **N**avianus, Siquidem loqui vis, non perdocere, multa longè promiscanda oratio est.

**Promineo**, promines, pen. corr. ex pro, & maneo, Extendo, emineo, propendo. *ἰξίξω*. **GALLIC**. Se fort montrer, & faillir hors & foris, apparoir. **ITALIC**. *Sopraffare, essere promiente*. **GERM.** *Sur ausogon/sur abhangen*. **HISPANICE**, *Sobrepuiar, estar mucho en cima*. **AN.** *To appeare or stande out further then an other, or aboue or before*. **Plin. lib. 11. cap. 37**. Simia dentes vt homini, elephanto intus ad mandendum quatuor, præterquam eos qui prominent. *Horat. Epod. 5*. Quum prominere ore, quantum extant aquæ Suspensa mento pectora. *Ouid. 13. Metam.* - contra plurima toruos Prominet in vultus. **P**rominere in memoriam ac posteritatem, pro extendi. *Linus 8. bell. Pun.* Tanquam non longius, quam quantum vitæ humanæ spatium est, cupiditas, gloria extendatur: maximaque pars eius in memoriam ac posteritatem promineat.

**Prominens**, tis, participium, Sese extendens. *ἰξίξων, προειχων*. **GAL.** Qui se montre fort, fort apparent. **ITA**. Molto eminente, spuro in fuori. **GERM.** *Surcaufs gehnd*. **HISPAN.** *Muy sobrepuzado, y appareciense*. **ANG.** *That appeareth or standeth out further*. **Lin. 7. belli Pun.** Gallos prominenti collis tegebat.

**Prominens**, nomen substantiuum. *Tacit. lib. 1.* Inueneruntque in litoris prominenti nihil, &c.

**Prominulus**, diminutiuum à prominens: parum prominens: *Julius Capitolinus in Perinace*: Fuit ventre prominulo, statura imperatoria.

**Promiscere**. *Macrob. Comment. lib. 1. c. 6.* Nec aliter tam controuersa sibi, ac repugnantia, & natura communionem aduenticia promisceri terram dico, & ignem potuisse.

**Promiscuus**, Mixture, incertum, confusum. *בלול* *balil*. **GAL.** Mellè, mis peste meste, cõmun à plusieurs. **ITA**. *Meschio, confuso*. **GERM.** *Bermischet/ununderscheiden*. **HISPAN.** *Mucho mezclado*. **ANGLIC.** *Mixed or mingled, commone to many*. **Sallust. in Catil.** Diuina atque humana habere promiscua, &c. Vnde Grammatici promiscuum genus appellauerunt, quasi incertum, siue confusum: quod & Græco nomine epicaeum appellamus. *Quint. lib. 1. c. 4.* Nec statim diligentem purabo qui promiscua (quæ epicea dicuntur) ostenderit. Connubia promiscua, *Lin. 4. ab Vrbe*. Quam enim aliam vim connubia promiscua habere, nisi vt ferarum prope situ vulgencur cõcubitus plebis, patrumque? *Idem 9. belli Maced.* Nec vnam genus noxæ, supra promiscua ingeniorum, femininarumque erant. **Q**ui in promiscuo esse sapè dicit *Lin. 1. vs. lib. 7.* Dictaturam in promiscuo esse: Et, in promiscuo spectare; (de ludis.) *vt lib. 4. dec. 4.* **Q**uam operam promiscuam dare, est mutuum operam tradere. *Plaut. Rud.* Eamus intro omnes, quado operam promiscuam damus. **P**romiscue salutationes, (i. mixtae, contulæ.) Promiscuis salutationibus admittebat & plebem. *suic. in Aug. c. 53.*

**Promiscuam**, pro promiscue, veteres dixerunt. *Plaut. psend. sc. 5. a. 4. v. ult.* Vt mea lætina lætus promiscam fieri.]

**Promiscue**, aduerbium, Miste, confuse, incerte, pro quo veteres etiam promiscuam dixerunt, *inquit Festus*. *ἰσχυρως*. **GAL.** Peste meste, confusement, sans difference. **ITA**. *Mescolamento, confusamento/senza differenza*. **GER.** *Durch einandern/Bermischet/weiß/Bunderscheidend*. **HISPAN.** *Mezcladamente sin diferencia*. **ANGL.** *Confusedly without order*. **Lin. 1. ab Vrbe**, eodemque iure promiscue omnibus datum est. *Idem lib. 3.* Placet pecudum, ferarumque ritu promiscue in cõcubitus ruerè? *Apud Sueton. in*

*Aug. c. 44.* Gladiatores promiscue spectari dicuntur, quum mulieres vnâ cum viris mixtæ eos spectabant.]

**Promitto**, is, Polliceor. *ἰπρὶ* *jabadh* *הבטח* *hibtiach*. *ὁμοχρησται*. **GALLIC**. Promettre. **ITALIC**. Promettere. **GERM.** *Verheissen zusagen*. **HISPAN.** *Prometer*. **ANG.** *To promise*. **Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.** Promitto tibi non obfururum. *Pl. psend. sc. 7. a. 4.* Aufertur à me quod promisi per iocum. *Idem Men. sc. 4. a. 5.* Sanum futurum (illum) meæ id ego promiteo sive. *Pl. Aut. sc. 4. a. 1.* Filiam tuam posco vxorem, Promitte hoc fore. *Plautus. psend. sc. 2. a. 3.* Eum promississe firmiter dixit. *Seneca. cap. 12. de Cons. ad M. Marc.* Nihil de hodierna die, nihil de hora promittitur, &c.] **Cic.** Iam enim totum quod tibi promiseram præstiti. *Terent. Adelph.* Roga hunc tuum promitte huic M. Promitto. *Cic. 2. de Diuin.* Quæ autem inconstantia deorum, vt primis inuentur exitis, bene promittunt secundis? **Q**uadoque est producere, porrigere, & prolicere. *Idem 1. 4. Plaut. in Rud.* Capillum promittam, optimum est, incipiamque harrolari. *Plin. lib. 16. cap. 26.* Nec vlla arborum auidius se promittit. Promittere barbam. *Lin. 6. ab Vrbe*, Coniecto in carcere Manlio, satis constat magnam partem plebis vestem mutasse, multos mortales capillum ac barbam promississe, obuertatamque vestibulo carceris mœstam turbam. **Q**uandoque minatur. *Virg. 2. Aeneid.* Promissi vltorem, & verbis odia aspera moui. **P**romittere ad cœnam, est promittere se iturum ad cœnam ne promittat postules. **Sic** promittere ad fratrem, est promittere se iturum ad fratrem. *Cic. 1. de Orat.* Quum ille dubitaret, quod ad fratrem promiserat Promittere, & in se recipere, pulchrè iunxit, *Cic. ad Brut. lib. 13.* Sed tamen, *inquit*, separatim promitto in mœque recipio, fore cum tibi & voluptati, & vlui. **Q**uius composita sunt, Adpromitto, Compromitto, à quo Compromissum, Repromitto, de quibus vide lo is.

**Promissus**, um, interdum idem est quod longus, prolixus pendens, &c. *Linus 4. d. 5.* Sordidati barba & capillo promisso. *Virg. Ecl. 8.* Promissaque barba. Et ita etiam loquutus est *Suon. in Calig. c. 24.* Item *Linus 2. ab Vrbe*. Ad hoc promissa barba & capilli efferauerant speciem oris. *Festus* Promissum capillum, inquit, dicunt longum. Item barba promissa, velut porro missa. **Item** Promissus, um, *Gall.* Promis? *Plaut. Asin. sc. 3. a. 2.* Operam promissam date. *Seneca. c. 10. de Consol. ad M. Marc.* Nihil nobis promissum de perpetuitate, sed nec de diurnitate. *Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.* Dona que amicorum templis promissa deorum reddece, &c. Item *Ouid. 6. Fast.* Annuerat promissa fides. (i. soluta.)

**Promissum**, si substantiuum, Quod promittitur. *דבר דאביר* *dabar. in p. y. galus*. *ὁποσῶν*. **GAL.** Chose promise, promelle. **ITA.** Cosa promessa. **GER.** Ein verheissung. **HISPAN.** Cosa prometida. **ANG.** A promise, a thing promised. **V**nde dicimus, Consequi promissa, Conficere promissum, Efficere promissum alicui, Exigere promissa, Expetere promissa, Plagiare promissum: Facere promissum alicui, Implere promissum, Stare promissis, Seruare promissa, Satisfacere promisso, Repetere promissum, Soluere promissa aliquibus, Manere promissis: quorum omnium testimonia legenti receptos autores nusquam non occurrunt. **Plaut. psend. sc. 5. a. 1.** Fac sis promissis memor.]

**Promissio**, onis, Promissum. *דבר דאביר* *dabar. in p. y. galus*. **GAL.** Promesse. **ITALIC**. Promessa. **GERM.** Ein verheissung/Zusagung. **HISPAN.** Promesimiente. **AN.** A promise. **Cic. 8. Philip.** Scelerum enim promissio, & iis qui expectant pernicioſa & iis qui promittunt.

**Promiscitia**, *περυσία*. Mulier nuptiarum conciliatrix: quæ Latino nomine pronuba dicitur. Nam *περυσία* inter cætera significat Pronubæ, siue nuptiarum conglutinatricis officio fungi. **GERM.** Ein supplerin.]

**Promo**, mis, p. prum, Profero, in medium, affero. *ἰπρὶ* *horis*. *πρὸ* *ἐπι* *ῥομῆς*. *πρὸ* *βῆμα*. **GAL.** Mettre hors, tirer hors. **ITALIC.** *Dar fuori*. **GER.** *Surher nemmen/herfur ihun ebertragen*. **HISPAN.** *Sacar loguuardado à fuera*. **ANG.** *To bring or tak out of a coffer or such like thing*. **[E**st ab emo, quod est sumo: *Festus*, quia pro te aliqua & ad rem sumitur, quod promittitur. *Plaut. Capt.* Sume posce, prome. *Idem psend. sc. 8. a. 4.* Promam viginti minas, & ei offeram. **Item**, Promere arma. *Sueton. in Othon. cap. 8.* *Plaut. Asin. sc. 3. a. 1.* Vbi de pleno promittit. *Idem psend. sc. 3. 1.* Promere argentum domo. Ante dixerat, Condidi intro. *Quintilian.* Promi decet viridem fructum studiorum. *Velleius*, Promere iustis voluminibus (i. prodere.) *Plaut. in Cist.* Accipias lætiques, si quod tibi opus erit promptu, promitto, *Virg. 3. Aeneid.* Laetique cauo fe robore pronunt, *Theodandrus.* Stelenisque duces id est educunt. Pecuniam ex ærario promere. *Cic. 5. Verr.* Quum tibi Senatus ex ærario pecuniam promississet, & singulos tibi denarios adnumerasset. *Idem 3. de Finibus.* Nam tu in Tusculano quam esse vellemeque è bibliotheca pueri Luculli quibusdam libris vti, veni in eius villam, vt eos ipse, vt solebam, inde promerem.

**P**romere, pro pronuntiare, siue proferte verba longa, vel breuia. *Gell. 1. 6. lib. 9.* Eorum frequentatiua primâ litera longa prominus.]

**P**romere consilia, est aperire, palam facere. **[P.** an. *Asin. sc. 1. a. 1.* Non a deo percunctanti quin promam omnia. (i. dicam, aperiam.) *Cic. ad Attic. lib. 9.* Nunc certe promenda tibi sunt consilia. *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* Non audeam profectus percunctati quin promam omnia.]

**Q**uius composita sunt depromo, & Expromo: quorum significata vide suis locis.

**Prompro**, as, frequentatiuum. *πρὸ* *πρὸ* *ρῶ*. **GAL.** Mettre hors souuent. **ITALIC.** *Dar fuori souente*. **GERM.** *Dst herfur ihno*. **HISPAN.** *Sacar fuera muchas vezes*. **ANG.** *To tak out of ten*. **Plaut. in Bacch.** Quia malum si prompter, in dies faciat minus. **Idem psend. [sc. 2. a. 2.]** Si quidem hercle etiam suprema promptas thesauros Iouis.



**Promptus**, a, um, Dicitur qui iam paratus est ad agendum, & in quo nulla mora est, quasi iam productus, expeditus, alacer, ardens. *ἄρπυιαι*. *ἄρπυιαι*. GAL. *Tiré* hors mis hors, prompt, appareillé. ITALIC. *Prompto*, apparecciato. GERM. *Gucktsi* oder ferttg etwas zu tun. HISP. *Aparejado* u *aperecido*. ANG. *Ready*. *Sallustius*, Natura ferox, vehemens, manu promptus erat, maximum bonum in celeritate purabat. *Quintilianus* & *Velleius*. Manu promptus, non ideo fortis. Sic dicimus, Promptus ingenio, qui ingenium ad omnia paratum habet.

¶ Iungitur saepius accusatio cum praepositione ad, *Cic. 1. Offic.* Promptiores igitur debemus esse ad nostra pericula, quam ad crimina, &c. Interdum iungitur genitiuo. *Gell. lib. 10. ca. 22.* Plauto veritatis homo amicissimus, eiusque omnibus exhibendæ promptissimus. ¶ Res est in promptu, dicimus quum significamus esse ad manum, esse facilem & manifestam. *πρόσθετο*. *Cic. lib. 1. Offic.* Quæ quaquam ita sunt, in promptu, ut res disputatione non egeat. [*Plaut. pseud. sc. 5. a. 1.* Iram in promptu gerere insipientia est. *Ouid. 13. Metam.* Plura quidem feci, quam quæ comprehendere dictis in promptu mihi sit.] *Sallustius*, Aliud clausum in pectore, aliud in lingua promptum habere.

¶ Promptum esse aliquando legitur pro facile esse. [*Ouid. 13. Metam.* Sed nec mihi dicere promptum; nec facere est isti.] *Quint. lib. 9. c. 9.* Neque enim me mouent nomina illa quæ fingere utique Græcis promptissimum est id est facillimum. Hinc promptæ res dicuntur, inuentu faciles.

**Prompte**, aduerb. Alacriter, sine constatione. Vnde promptius & promptissime. *ἄρπυιαι*. GAL. *Promptement*, vitement. ITA. *Promptamente*, prestamente. GERM. *Quasitellisch* fertillisch vnd on vorzug. HISP. *Legeramente*, prestamente. ANGLIC. *Readelie wish speede* and haste. *Plinius Epist. 28.* Quare ego verò Corellix adero promptissime, nec subire offensas recusabo.

**Promptuarius**, a, um, vel promptuarius. Ex quo aliquid depromitur. *ἄρπυιαι*. GALIC. *Propre* pour serrer ou retirer. ITA. *Proprio* da guardare. GERM. *Nus* dem man etwas herfur nimpt. HISP. *Cofa para guardar* algo. ANG. *Out of the wch he any thing is taken out.* *Plaut. in Amp.* Inde cras è promptuaria cella depromar ad flagrum. Nam tibi promptuariam cellam, pro carcere posuit, quia è carcere ad supplicium promptuarius noxij.

**Promptuarij**, iij, Locus in quo res ad vsum necessariz ita repositæ sunt, ut statim promi ac proferri possint. *ἄρπυιαι*. GALIC. *Gardemanger*, despense. ITALIC. *Dispensa*. GERM. *Ein ort aus welchem man alle ding zur notdurfft dienlich nemmen thant* Als ein speisammer. HISPAN. *La despensa ala mano*. ANG. *A storehouse or such like place to keep, ringes in.* *Cato c. 11.* Armarij, promptuarium vnum, scamna longa sex. Pro eodem etiam legitur *promptuarium*.

**Promptitudo**, imis, Est facilitas ingenij ad quæuis ex tempore expromenda. *ἄρπυιαι*.

**Promus**, condus. Apud veteres pro cellario sumebatur. *ἄρπυιαι*. GAL. *Dispensier*. ITA. *Dispensiere*. GERM. *Ein Keller* oder einding surhergibt oder begattet. HISP. *Dispensero para sacar de la despensa*. ANG. *A butler, or yac hath the keeping of the storehouse.* *Plaut. in Pseud. sc. 2. a. 2.* Ego sum promus condus, procurator peni. Promus dictus, quod præset penui promendo: condus: quod eundem in cellam reconderet. Duo enim hæc officia ab eodem ferè administrabantur: licet in potentiorum ædibus aliquando fuerint distincta. vnde & nomina ipsa aliquando separatim collocantur, promumque aliquando legitur sine ad iunctione condi. *Plaut. Pan. Ædepol* fecisti prodigum promum tibi. *Colum. lib. 12. cap. 3.* Promis quoque & cellanis aliquid attendentibus, aut metuentibus, interuenire. ¶ Per translationem dixit. *Plaut. in Trinum.* ne admittam culpam, ego meo sum promus pectori. *Apuleius in Apolo.* Promum librorum appellat illum qui libris promendis præset.

**Promontorium**, iij, Mons in mare prominens. *ἄρπυιαι*. GAL. *Vne* petite montagne apparente en la mer, escueil de mer. ITA. *Scogli sopra acqua in mare, capo*. GERM. *Ein vorgebirg des meers* Ein berg der sich in das meer hin ausstreckt. HISP. *El cabo de terra en mar*. ANG. *A meaine appearing in the sea.* *Plin. lib.* Promontoria aperiuntur mari, & rerum natura agitur in planum. *Cæsar 2. belli Cinibis*. Hic locus duobus eminentibus promontorijs continetur. *Cic. 6. Verr.* Ab eo oppido non longè in promontorio fanum est Iunonis antiquum.

\* **Promontorium Minervæ**, est iuxta Surrentum, in quo olim Sirenes habitasse feruntur. In illis autem extremo est Athenæum, hoc est Mineræ sacellum, quod Vlysses ædificasse narratur. Huius meminit, *Ouid. 15. Metam.* Inde legit Capricas Promontoriumque Minervæ.

**Promonstræ**, Prodigia, inquit *Festus*.

**Promoueo**, es, Proucho, quasi vterius moueo. *ἄρπυιαι*. GALIC. *Auancer* promouoit. ITA. *Promouere*. GERM. *Surderen* / *Surrenden*. HISP. *Mouer a lexos*. ANG. *To promote to aduance.* *Terent. in Eunuch.* Moue verò ocyus te nutritis. Moueo, c. video, at nihil promoues. ¶ Ponitur aliquando pro prolongare, producere. *Terent. in Andr.* Quantum huic promoueo nuptias, ¶ Aliquando pro proficere. *Terent. in Hecyr.* Abibo hinc, præfens quando promoueo parum. [*Gell. c. 10. lib. 5. c. 5.* Cum abudè promouisset in studiis. *Linus lib. 5. d. 4.* Promouere legiones ad urbem. *Item* promouere castra, *libidem* & *Sueton. in Calig. ca. 22.* Promouere partem palatij ad forum vsque. *Idem in Othon. c. 1.* Promoueri in gradum ampliozem.]

**Promotio**, Ascensionis *Pedian. 3. in Verrem*: Ascensus nomen est ordinis & promotionis in militia.

**Promotus**, ta, tum, participium, prouectus. *ἄρπυιαι*. GALIC. *Promeu*, auancé. ITA. *Lic. Promosso*, posto auansi. GERM. *Geführt*

et. *Hisp. Mosido*, puosto antes. ANG. *Promoted*, aduanced. *Stat. 1. Athill.* suâsque hyemes classis promotæ, iuôsque Attollit fluctus Promotus ad dignitatem. *Plin. Epist. 151.* Postea promorus ad amplissimas procuraciones. nulla occasione corruptus, ab infiro abstinentiæ amore deflexit.

**Promulgo**, gas, Publico, palam pronuntio, quasi prouulgo. *ἄρπυιαι*. GAL. *Publishen*. ITA. *Pubblicare*. GERM. *Nusstuden* / *Dffentlich lassen* aufseren. HISP. *Publicar*. ANGLIC. *To publish* or *proclaim me.* *Festus*, Leges promulgari dicuntur quum primum in vulgus eduntur, & legendæ, proponuntur: vt si cui videatur, possit intercedere. *Colum. lib. 1. C.* Licinius damnatus est, qui agri modum, quem in magistratu rogatione Tribunitia promulgauerat, in modica possidendi libidine transcendisset. *Cic. ad Q. Fratrem lib. 2.* Cato legem promulgauit de imperio Lentuli abrogando. *Idem pro Sest.* De meo reditu octo Tribuni promulgarunt. Promulgare autem proprie dicebatur de rogationibus & legibus, cum per trinundinum in publico loco hgebantur, vt cuique iudicandi de iis esset potestas antequam ferrentur.

**Promulgatus**, a, um, participium. *ἄρπυιαι*. GAL. *Publicé*. ITA. *Publicato*. GERM. *Nusstuden* / *Nusgebretet*. HISP. *Publicado*. ANG. *Published* / *proclaymed.* *Cic. pro Muræna*, Etenim, vt ait ingeniosus poëta, & autor valde bonus, præliis promulgatis, tollitur è medio non solum ista vestra verborum simulatio prudentiæ: sed etiam ipsa illa domina rerum prudentia.

**Promulgator**, Promulgatrix, Diuulgator, diuulgatrix. *ἄρπυιαι*.

**Promulgatio**, Diuulgatio. *Cicero ad Lent. lib. 1.* Subito exorta est nefaria Catonis promulgatio. *ἄρπυιαι*. GAL. *Publication*. ITALIC. *Publicatione*. GERMANIC. *Ein abstandung*. HISPAN. *Publication*. ANGLIC. *A publishing*.

**Promulsis**, idis, Genus cibi dulcoris, mulso conditum. *Ci. Papy.* Habuisses non hospitem, sed contubernalem At quem vitum non eum quem tu es solitus promulsidie conficere. Integram famem ad ouum affero: itaque vsque ad assum vitulinum opera perducitur.

**Promulsidaria**, Vasa dicuntur quibus promulsis continetur. Scribit *Pomponius Iurisconsultus* legatis vasis, scutellas, & promulsidaria contineri.

**Promurale**, Murus circum ciuitatis murum ductus, qui & antemurale dicitur. *ἄρπυιαι*.

**Promuscis**, idis, scem, gen. Manus, siue proboscis elephantorum dicitur. *ἄρπυιαι*. GAL. *Le museau* & la trompe d'un elephat. ITA. *La trompa dell' elefante*. GERM. *Der rüssel eines elephant.* HISP. *La trompa del elephante*. ANG. *The snout of an elephant.* *Plin. lib. 8. c. 7.* Promuscidem elephantorum facillimè amputari, Pyrchi, præliorum experimentis patuit.

**Promutuam**, à Iureconsultis pro representata pecunia siue ptenumerata, dicitur, quod Gallicè dicimus, *Auancé*. *Vlpian. D. de locat.* Cum cuidam naue amissa, pecuniam quam promutuam acceperat, repesceretur, &c.

**Pronastæ**, *ἄρπυιαι*, antiqui populi Bæotiz, *Steph.*

**Pronectus**, us, ere. *ἄρπυιαι*. GAL. *Attacher* plusieurs choses l'vne avec l'autre en long. ITA. *Attacare*, annodare piu cose insieme. GERM. *In die tenge an einandred Knuffen*. HISP. *Atar muchas cosas juntamente*. ANG. *To couple many things together.* *Stat. 4. Syl.* Vidi quam seriem morantis aui Pronectant tibi candidæ forores, hoc est in longum tempus nectant, producant, protrahant.

**Pronepos**, pen, cor, Nepotis filius. *ἄρπυιαι*. GALIC. *Artiere* nepueu ou petit nepueu. le fils du nepueu en droite ligne. IT. *Figliuolo di mio nipoti per dritta linea*. GERMAN. *Der entels eret tinds tind*. Sun. HISP. *El bisnieto hijo do canieso*. ANG. *My nephews sonne.* *Cic. 3. Tusculan.* Louis iste quidem pronepos. *Ouid. 13. Metam.* sed enim quia retulit Aiæ esse Iouis pronepos: nostri quoque sanguinis autor Iuppiter est.

**Proneptis**, is, *ἄρπυιαι*. GAL. *Petite* niepce, artiere niepce, fille de ma niepce. ITA. *La figliuola di mia nezza*. GERM. *Des tinds tinds tochter*. HISP. *La bisnietta hija de los nietos*. ANG. *My neefes daughter.* ¶ Nepotis filia.

**Pronomèn**, imis, Vna est ex octo orationis partibus: ita dicta, quod vice nominis fungatur. *ἄρπυιαι*.

**Pronuba**, æpenult, corr. Dicitur que nuptiis præset celebrandis, ex parte vxoris, sicut aruspex est ex parte viri. *ἄρπυιαι*. GALIC. *Celle* qui meine & conduit l'epousee en la maison du marié. ITALIC. *Colei che mena la sposa a casa del marito*. GERM. *Ein verwitterter hochzeit auff der brnt seiten*. HISP. *La madrada de la boda*. ANG. *A brides mayde.* ¶ Inde Iuno pronuba dicebatur, quia nuptiis præset *Virg. 4. Aeneid.* prima & Tellus, & pronuba Iuno Dant signum. Flamma pronuba. *Claud. 1. de rapin Poserp.* Iam vicina toto, plenis a doluerat annis Virginitas, tenerum iam pronuba flamma pudorem Sollicitat, hoc est Ingenitus ardor quidam, qui ætate matura virgines ad nuptias prouocat. Pronubæ (inquit *Donatus*) dicuntur quæ nubentes domum mariti deducunt, ac comitantur, & quæ in obsequio nubentis sunt.

**Pronubo**, Nuptiis præsum. *ἄρπυιαι*. Vide NYBO.

**Pronuntio**, as, Clara voce, decentique corporis motu aliquid profero. *ἄρπυιαι*. GAL. *Prouocer*, dire par cœur. ITALIC. *Pronunciare*. GERMAN. *Her aussprechen* / *Nusssprechen*. HISPAN. *Pronunciar con voz clara*. ANGLIC. *To pronounce*, to utter clearly. *Plin. epist. 114.* Nam pronuntiat acriter sapienter, aprè, decenter. [*Gell. c. 18. lib. 15.* Pronuntiare dixit pronuntiare in historia.]



¶ Ponitur aliquando, inquit Budæus, pro expresse & nominatim dicere, præstari ex bona fide in rebus contrahendis. *Vlpian. in l. 1. de Edil. edict. sæpe in ea significatione usus est. Et in l. Quod si nolis, Qui mancipia vendunt, inquit, nationem cuiusque in venditione pronuntiare debent. Cic. 3. Offic. Quum in vendendo eam rem fecisset, non pronuntialet emptori damnum præstari oportere. [Pronuntiare cubito. Quintil.]*

¶ Aliquando pro nominare. *Lin. 4. bell. Pun. Postremo victi consensu & seditionem metuentes, pronuntiant eos prætores.*

¶ Aliquando pro decernere, iudicare. *Plin. epist. 5. At ego ne interrogare quidem fas puto de quo pronuntiatum est. Cicero 2. de Finib. Equam igitur pronuntiat sententiam ratio adhibita, primum humanarum diuinarumque scientia, &c. [Senec. cap. 3. de Tranq. anim. Prætor præcunctibus assessoribus tria verba pronuntiat.] Nonnunquam pro palam & classico nuntiare. *Curtius, Imminensque Dario iter ad Euphratem pronuntiauit.**

¶ Aliquando pro palam promittere. *Linus lib. 2. ab Vrbe, Aedem Castori vouisse fertur ac pronuntiasse militi præmia, qui primus, qui secundus castra hostium intrasset. Suetonius in Cæs. cap. 26. Munus populo epulumque pronuntiauit in memoriam filiae. Idem in Calig. cap. 46. Pronuntiatioque militi donatio, centenis virgum denariis. Pro sententiam dicere, siue iudicare. *Sueton. in Claud. cap. 15. De quodam negotio ita ex tabella pronuntiasse creditur. Secundum eos se sentire qui vera proposuissent.**

\* Pronuntiatum, Imperfonale. *Plin. lib. 16. c. 4. Patriam eo coronari pronuntiatum.*

Pronuntiatum, a, um, participium. { מְדַבֵּר medbabbir } *medbabbir. in qum dicit, ar pph dicit. GALLIC. Prononce. ITA. Pronunciato. GERMA. Aufgesprochen. HISP. Pronunciado. ANG. Pronounced. Cic. in partit. Versus pronuntiatum syllaba vna breuior aut longior.*

¶ Pronuntiatum militi donatum (id est palam promissum.)

Pronuntiatum, ti, substantiuum, Enuntiatio, enuntiatum. { אֲרֵשֶׁת areseth } *areseth. אֲרֵשֶׁת. GALLIC. Proposition, maxime. ITA. Propositione. GERM. Ein vollkommener spruch. HISP. Proposición. ANGLIC. A proposition. Cic. 1. Tuscul. Omne pronuntiatum (sic enim mihi in presentia occurrit vt appellarem אֲרֵשֶׁת, vtar post alio, si inuenere melius) id ergo est pronuntiatum quod verum aut falsum. [Gell. cap. 8. lib. 16. Profatum, proloquium, pronuntiatum idem.]*

Pronuntiatum, us, ui, Pronuntiatio, { מִבְּרַח מִבְּרַח } *mibrah. מִבְּרַח. GALLIC. Prononciation. ITA. Prononciatione. GERM. Aufspruch. HISPAN. Pronunciacion. ANG. A Pronouncing. Gell. lib. 4. c. 17. Ratio in pronuntiatu manet.*

Pronuntiatio, onis, verbale est, Vocis, vultus & gestus moderatio cum venustate inquit autor ad *Herennium lib. 1. { מִבְּרַח מִבְּרַח } mibrah. מִבְּרַח. GAL. Prononciation. ITA. Prononciatione. GERMAN. Ein aufspruch. HISP. Pronunciacion. ANG. A pronouncing. Cic. 1. de Inuent. Pronuntiatio est rerum & verborum dignitate, vocis & corporis moderatio. Idem 1. de Oratore, Quis enim cantus moderatæ orationis pronuntiatione dulcior inueniri potest?*

Pronuntiator, oris, Qui pronuntiat. { מְדַבֵּר medbabbir } *medbabbir. מְדַבֵּר. GALLIC. Prononceur, raconteur. ITA. Pronunciatore. GERMAN. Ein aufsprucher/vertunder. HISP. Pronunciador. ANGLIC. A pronouncer. Cic. de Clar. Orat. Thucydides enim rerum gestarum pronuntiator syncerus & grandis etiam fuit.*

Pronuper, Valde nuper. { ἄνω ἀνίγου } *anog. GAL. Il y a ia assez long temps. ITA. Pur adesso, poco fa. GER. Vernecht. HISP. Agora, agora luego. ANG. Euen now lately. Plaut. in Trin. Qua sponhione pronuper tu actus es pro illo adolescente.*

Pronurus, huius pronurus, penultima correpta dicitur vxori nepotis, { ἡ ἐκ τῆς κόρης κόρη } *ec. GAL. L2 femme du nepueu. ITAL. Moglie di mes nipote. GERM. Des enettes eesraw. HISP. La nuera de los abuelos. ANG. My nephewe, wyfe. Quid. epist. 16. Pronurus & magni Laomedontis ero.*

Pronus, ni, Proprie dicitur in anteriorem partem flexus. [κατωφύς, κατωφύς, ἔκκαπλος. GAL. Penchant sur le deuant, courbe en deuant, echelin. ITA. Chinato, chino, inchino. GERM. Fuesch geneigt oder togend. HISP. Cosa enclinada cuesta ayuso. ANG. That lyeth with the face downward. Ouid. lib. 1. Metam. Pronaque quum spectent animalia cetera terram, Os homini sublimè dedit. Per translationem vero quis dicitur pronus, id est, inclinatus ad virtutes vel ad vitia, quancquam vsitatus in malam partem accipiat. ἄνω φησ. Nam qui ad virtutem, aliamve rem laudabilem nature inclinatione feruntur, faciles potius dicuntur vt ex Ciceronis sententia docuimus supra in dictione Procliuius. *Plin. in Paneg. Nihil est tam prouum ad similitates, quam æmulationis in foeminis præsertim. Pronus X Supinus Plinius lib 7. cap. 17. lib. 28. cap. 4. Supini cubitus oculis conducunt, ac proni tufibus. [Velleius Non reperias, quos pronior fortuna comitata sit. Idem prouiores Rhodij Regis partibus. Tibull. lib. 4. Prona (libra) nec hac plus partem sedet, nec furgit ab illa. Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. Limosæ pronus arenæ. Velleius: Festinatio proni gurgitis modo. Caull. ad Manium; Qui cum de prona præceps est valle volutus. Idem ad Ortaliu; Atque illud (malum) prono præceps agitur decursu.]*

¶ Pronum mare, litori vicinum dicitur, sicut altum quod longius abest a littore. *Virg. 5. Aneid. ventisque vocatis Prona pètur maria. id est littori vicina. Dicitur & pronis in tertia declinatione, vt apud Varronem in Parmenone, Alia trabs pronis in humum accedens proxime frangit ramos cadentes.*

¶ Et dicimus pronus huic rei. *Columella lib. 3. c. 1. Aquiloni pro-*

na. Et pronus ad hanc rem. *Idem lib. 2. c. 9. Campo patente & ad solem prono.*

Pronissimus, Superlatiuus. *Spartian. in Anton. Ad indulgentias pronissimus fuit.*

Pronitas, aris, Procliuitas. [πρὸς νότον, κατωφύς. GAL. Inclination, procluite. ITA. Inclinazione in vity. GERM. Ein neigung. HISP. Inclinacion. ANG. Readinesse in doing any thing. Seneca in præfat. Declam. Nescio qua iniquitate & ad malum pronitate naturæ eloquentia se retroulerit.

Proœconomia, niæ, προœκονομία. Figura poetis familiaris: de qua sic *Seruius in illum versum Virg. 1. Aneid. & Lybia defixit luminaria regnis. Pulchra proœconomia, id est dispositio carminis. Vituperabile enim fuerat, si ex abrupto transitum faceret. Inducit enim hic Iouem de rebus humanis cogitantem & Africam respicientem, ad quam venere Troiani.*

Proœmium, mij, [προœμιον. GALLIC. Proœme, præface, commencement d'oraison. ITA. Proœmio, sfordio. GERM. Ein anfang der red/vorred. HISPAN. El principio del razonamiento. ANGLIC. A præface or beginning of an orizon.] Latine initium, exordium, præludium: ex ὄμι & ἄμι: præterea quod præcipuum legitimumque carmen soleat præcedere. Proprie enim proœmium dicebatur quod à citharœdis certamen initus præcini solebat. Quancquam deinde etiam orationum exordia hoc nomine dici cœperunt. Nam sicut citharœdi pauca quædam antequam legitimum carmen inchoent: emerendi fauoris gratia canunt: sic Oratores nonnulla priusquam causam exordiantur, ad conciliandos iudicum animos præloquuntur: quæ illorum imitatione proœmia appellantur. *Cic. 2. de Legib. Habes legis proœmum: sic enim hoc appellat Plato. Cic. ad Attic. lib. 10. De gloria librum ad te misi: & in eo proœmium, id est quod in Academicis tertio. Id euenit ob eam rem quod habeo volumen proœmiorum: ex eo elige te soleo, quum aliquod συγγρημα institui.*

¶ Per translationem accipitur pro quouis principio. *Iuuenal. Satyr. 3. miseræ cognosce proœmia rixæ.*

Proœmioris, aris, Exordior. [προœμιον, ἄμι. GALLIC. Commencer. ITA. Comminciare. GERM. Den anfang einer red. HISPAN. El azar aquel principio, comenzar. ANG. To beginne.] *Plin. epist. 27. Proœmiator apte pugnat acriter, colligit fortiter, ornat excelsè: postremo docet, delectat, afficit.*

Propago, propaginis, & propagæ, propagis penultima prod. Vitæ verula & suppressa, vt ex vna plures fiant: dicta quod porro pangatur, id est figatur. [Προπάω scheluchab. μακαρίαι. GAL. Vn prouin de vigne. ITAL. Prouana, ualzo de vize. GERM. Ein adter rabsstoc dessin schofs man mst gruben eintegget. HISP. La prouina de la famiento de la vid. ANGLIC. An old wyne cuts dowre so mak fetris to be planted. Virg. 2. Georg. præfoss propaginis arcus. Vbi prima producitur: vnde & geminato pp, quidam ibi scribendum existimant more veterum poetarum qui quoties primam dictionis huius syllabam producebant, duplicabant p, vt etiam annotauit Erythreus Vhitatus corripitur, vt ex sequentibus poetarum exemplis manifestum est. *Horatius 2. Epod. Ergo a dulca vitium propagine Altas maricat populos.*

¶ Aliquando significat genus, stirpem, progeniem. [ΠΡΟΠΑΥΣ ἑστεισῖαι. ITAL. Propagione. GERMAN. Ein geschlecht. HISP. El hijo ò nieto ò descendientes. ANG. Offspring.] *Virg. 12. Aeneid. Si Romana potens Italia virtute propago. Ouid. 3. Fastorum, Nô hæc ille deus, tantæque propaginis autor Credit officis esse minora suis. Lucret. lib. 4. At consueta domi catulorum blanda propago. Propagæ, inquit Nonius, est series, est affixio continua vel longè ducta. Pages enim compactio, vnde compages: *Pacuius, Saluete gemina mea propagæ sanguinis. Propago liberorum. Plin. lib. 7. c. 14. Qua de causa aliorum eius liberorum propago, Liciniani sunt cognominati.**

Propago, acis, penult. prod. Vitæ sumptimo, vt ex vna plures fiant. [ΠΡΟΠΗ schahab. ἄμι. GAL. Prouigner & peupler vne vigne. ITA. Prouanare, annessare, germinare vna vite. GERM. Haben/eintegen eder vin gruben. HISP. Esfender la vid so la tierra prouanar. ANG. To cut, down old wyne that many yonge fetris may be planted thereof.] *Cicer. in Cat. Maiore. Propagatio vitium, lamentorumque ea quam dixi, &c. Casio c. 32. Vites propagæ in sulcos.*

¶ Per translationem ponitur pro extendo, dilato, protraho, profeto, prolato. [ΠΡΟΠΗ hiphah. ἄμι. GAL. Estendre, multiplier, dilater, amplifier. ITAL. Moltiplicare standere, dilatare. GERM. Aufstrecken/erweitern/vermehren/vermehren. HISP. Esfender, dilatar. ANG. To stretch out, so dilate, so multiply.] *Sueton. in Calig. c. 29. Prætorium virum ex secessu Anticyræ qua valerudinis causa petierat propagari sibi commeatum sæpius desiderantem quum mandasset interim, id est produci, proferri sibi commeatum. Cicero 7. Verina. Quum ipse sui generis initium ac nominis ab se signi & propagari vellet, hominum potentissimorum suscepit inimicitias. Idem pro Sestio, Hæc monumentis annalium mandantur, posteritati propagantur. Idem 2. Offic. Vera gloria radices agit atque etiam propagatur. Vitam propagare. Cic. 5. de Finib. Qui quum cruciaretur non ferendis doloribus, propagabat tamen vitam aucupio sagittarum. Idem lib. 1. de Inuent. Nam fuit quoddam tempus quum in agris homines passim bestiarum more vagabantur, & sibi victu ferino propagabant. [Senec. de Consol. ad Polyb. c. 18. Propagare longum diem (alicuius memorizæ).]*

Propagatum, a, um, participium. *Cic. 4. in Catilinam, Memoria consularis mei propagata.*

Propagatio, nis, verbale, Productio, dilatio. [מְרַבֵּי מַרְבֵּי. GAL. Prouignement, peuplement de vigne



ITALIC. Germinamento de vite. GERM. Ein aufstreckung / meerrung des geschichts. HISP. La prouaha del sarmiento de la vid. ANG. The cutting donne of an old vine that many yonge ones may befast thereof. Cic. 1. Of. Quæ propagatio & soboles origo est rerum publicarum. Idem Lucius lib. 5. Vita in qua nihil inicit nisi propagatio miseriam temporis.

Propagator, oris, Dilator, amplificator. מפרח מפרח מפרח מפרח. GAL. Augmenteur, multiplieur. ITALIC. Moltiplicatore. GERM. Erweiterer / meerer. HISP. Multiplicador. ANG. That multiplieth or foreadeth abroad. Cic. ad Attic. lib. 8. Ille restituendi mei quàm retinendi studioriorille prouincie propagator, ille absentis in omnibus adiutor. De Pompeio.

Propalàm, penultima correpta, Clarè, apertè & in propatulo. ἄνο παρορθε, ἄνο παρορθε. GAL. Deuant tout le monde, manifestement, publiquement. ITA. In paleis, apertamente. GERM. Öffentlich / vor mencklichem. HISP. Publica y placidamente. ANG. Openly, in the sight of all. Cic. lib. 1. de Orat. Non explicata veste, neq; proposito argento, neque tabulis & signis propalam collatis. Sueton. in Cas. c. 20. propalam monuit. Ibid. c. 77. Voces propalam edebat. Idem Suet. in Aug. ca. 64. Et Tib. c. 2. Et in Calig. cap. 24. Et Liu. 3. ab urb. Propalam obuiam ire cupiditati.]

Propalo, as, pen. cor. si apud idoneos scriptores inueniatur, idem erit quod apertio, manifesto & palàm facio. מפרח מפרח מפרח מפרח. GALLIC. Publiet, manifestet. ITA. Propalare, manifestare. HISP. Diuulgar y publicar. ANGLIC. To open, o mak plaine. Nam quod Calepinus existimauit idem, etiam significare quod in loquom crescere, deceptus est correpta Columella lectione ex libr. 13. cap. 7. ubi sic legit, Deinde ex eo sulco, quasi ramos fossarum facies, per quos, ut quæque virga postulaerit, propalerur atque in terra adoperies. Ibi enim propagetur legendum constat, non propalerur.

Propatruus, Frater proauis, qui & patruus magnus dicitur, πατροδελφιε. GAL. Grand oncle, le frere du pere grand. ITALIC. Zio grande. GERM. Des änis bruder. HISP. Hermano del bisabuelo. ANG. My great grand fathers brother.]

Propatulus, a, um, adiectiuum, Latè patens atque apertum, quasi porro patulum. פתוח פתוח פתוח פתוח. GAL. Fort ouuert & descouert, qui est à la uenè d'yn chacun. ITALIC. Aperto, manifeste. GERM. Weit oder weit offen. HISP. Cosa publica à pacerà. ANG. Open, in the sight of all. Cic. 6. Verr. Ante ædem Cereris in aperto ac propatulo loco signa duo sunt, &c.

In propatulo aduerbialis formula est pro palam. Sallustius, Viros muliebria pati, mulieres pudicitiam in propatulo habere id est in publico. Gell. c. ult. lib. 19. Quæ per literas condidit in propatulo & vsu frequenti feruntur.]

Propè, Præpositio est compositionem non admittens, Iuxta, ἔπι ἄνω. GAL. Pres, aupres. ITALIC. Presso, appresso. GERM. Nach oder bei. HISP. Cerca. ANG. Nere or nigh. Currius, Quum propè id oppidum copias constituissent. Sine casu aduerbium est eiusdem significationis cum præpositione Terent. in And. Propè adest, quum alieno more viuendum est tibi. sub. tempus. Ponitur aliquando pro aduerbio ferè, seu quasi. Plin. & in foribus templi propè collapsus expauer. Plin. M. stell. sc. 2. a. 2. Quis homo est, qui nostras ædes accessit propè? Idem Aulul. sc. 2. a. 1. Senec. epist. 59. Propè est à timente mors. Pla. Cur. sc. 2. a. 1. Vbi vbi est? Propè me est.]

Ingitur aliquando cum coniunctione, ut Et est genus loquedi pudorem affirmantis & modestiam significans. Papin. D. de solut. l. 95. §. 9. Si creditor à debitore petens culpa sua causa ceciderit propè est ut actione mandati nihil à mandatore consequi possit. Hocom. Interdum ex propinquo ἰγρόδου. Mart. lib. 1. Hic vbi sidereus propius videt astra colossus. Son. c. 23. de Conf. ad Mart. Quicquid ad summam venit, ad exitum propè est. Quintil. Manus ipsæ (propè est ut dicam) loquuntur. Plau. Aul. sc. 5. a. 1. Nunc nobis propè adest exitum. Ibidem, probrum atq; partitudo propè adest, ut fiat palàm.]

Propior, propioris & hoc propius, comparatiuum, propinquior. ἰγρόδου. GAL. Plus pres. ITA. Più appresso. GERM. Näher. HISP. Mas cercano. ANG. Nere or nigher. Cic. pro Qu. Tibi me propior nemo est. Ouid. Epist. 3. Ille gradu propior sanguinis, ille comes Plautus in Trinum. Tunica propior pallio est. Cic. 1. Tus. Veniunt inde ad propiora. Horat. 3. Carm. Ode 15. Maturio propior desine futuri Intercludere virgines, de sene. Ouid. epist. 15. Exemplo tangi non propior potes. Cic. pro Sestio, Omnia sua sibi propiora esse pericula, quàm aliena. Virgil. 9. Aeneid. meam quem ipatius propioribus ætas Insequitur. Tibull. li. 4. Seu propior terris æstiuum fertur in orbem. Velleius, Puero quàm iuueni propior. Aliquando inuenitur pro magis propiora, Ouid. Eleg. 2. li. 1. Trist. Oderat Aeneam propior Saturnia Turno.]

Propius vero, id est, verisimilius. Liu. 4. ab urbe, Capuam que à duce eorum Capie, vel (quod propius vero est) à campestri agro appellatum.

Propius, comparatiuum aduerbium. ἰγρόδου. GAL. De plus pres. ITA. Più da appresso. GERM. Näher dahn. HISP. Mas cerca. ANGLIC. Nere or nigher. Plautus Bacchid. Cedo manum, ac subsequere propius me ad fores. Liuus, Castra propius hostem mouit. Ut propius ventum est. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Dabitur malum, si propius accesseris. Idem Plaut. Most. sc. 2. a. 2. fuge huc, fuge huc ad me propius. Ouid. 4. de Ponto, Eleg. 7. Nihil propius factum est, id est parum absuit quim hoc, aut illud factum fuit, ἰγρόδου. Ci. in Ver. Nec quicquam factum est propius quàm ut viuus combureretur. Pl. Milit. sc. 5. a. 1. Quid propius fuit, quàm ut perirem, si hæc locutus fuissim hero?]

Proximus, superlatiuum, Propinquissimus, maximè vicinus. ἰγρόδου. GALLIC. Tresprochain, fort pres. ITALIC. Prossimo, GERM.

Der aller nechst. HISP. Muy cercano. ANG. Nerest, nighest. Plaus. Curc. sc. 1. a. 1. Plamma fumo est proxima. Idem Aul. sc. 3. a. 1. Hoc frater cogitato Tibi proxima me esse, mihi item te. Idem Milit. sc. 3. a. 2. Hic proxima vicinæ. Idem Aul. sc. 6. a. 2. Artopam ex proximo vten dam peto à Congrione. Ibid. Quid clamoris è proximo (id est apud vicinum.) Et in Milit. sc. 5. a. 2. Aulus attingere mulierem hic in proximo. Idem Aul. prolog. Hic scilicet de proximo (id est vicinus & Aul. sc. 1. a. 1. Amat meretricem ex proximo. (i vicinâ, &c.) Cuid. 1. de Ate. Proximus ad dominum nullo prohibente, sed eto. Ibidem, Proximus huic labor est placidam exorare puellam. Terent. Hecyr. Despondens ei gnarâ huius vicini proximi. Cic. Attic. lib. 2. Arrius proximus est vicinissimo ille quidem iam contubernalis. Terent. in Eunuch. Illum liquet mihi dicere his mensibus, Sex vel septem prosum non vidisse proximo. id est præteritis, inquit Donatus Terent. in Adolph. Proximus mihi genere. Veteres tamen non solum propinquum, & nobis hærentem proximum dicebant verum etiam longè remotum: si tamen inter duo discreta nihil mediū extitisset. Virg. 5. Aeneid. Proximus huic, longo sed proximus interuallo.

Aliquando ponitur pro maximè propitio. Varro, Graduum restor, qui deus nobis omnium est proximus. Interdum pro carissimo. Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Trist. Amplectens animo proxima que meo, (id est carissima.) Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Trist. Hic dux fuerat belli: proximus ille duci, &c. Interdum non habet vim superlatiuam, & propinquum significat: quapropter comparatiuum facit proximior, quod propinquorem significat Veget. Proximior & dextra sit, quæ plagam posset inferre. Vlp. ad Edictum edit. Si quis proximior naceretur cognatus. Sed bene faciunt, qui cum Cicerone & aliis lingue Latinæ principibus propiores & propinquiores dicunt, insolentiamq; comparatiui fugiunt.

Proximè, aduerbium. ἰγρόδου. GALLIC. Prochainement, tout au pres. ITA. Prossimamente, ultimamente. d'apoi. GERM. Sum nechst. HISP. Muy acerca. ANG. Nerest or nighest. Cic. Lucius lib. 5. Literæ quas à te proximè accepi. Idem de Nat. deor. Is quem proximè nominauit. Nonnunquam habet & accuratuum, quem admodum & cætera à prope præpositione deriuata: Idem Attic. lib. 6. Habere exercitum quàm proximè hostem. Idem Attic. lib. 3. Quare nihil esset necesse, quàm proximè Italiam esse. Eadem lib. 1. Proximus Pompeium sedebam. Propius urbem mouent ἰγρόδου. Sallustius, Proximè Hispaniam Mauri sunt. [ Proximè ei loco. Cas. 2. de bell. ciu. ]

Proximitas, atis, Propinquitas, cognatio proprie quæ per muliebrem sexum coniungitur. קרבה קרבה קרבה קרבה. GAL. Prochaineté. ITALIC. Prossimita. GERM. Ein nahe verwandtschaft. HISP. Carcanidad. ANG. Nereueste, nighbourhoode. Ouidius 2. de Arte, Et lateat vitium proximitate boni. Idem de Nuce, Mèque ream nimix proximitatis agi. Idem Ouid. 13. Metam. Aut si proximitas, primis que requiritur aeres. Quintil. lib. 3. capite 8. Sed ea plures petant, vel eodem iure, vel proximitatis, vel diuerso: ut quum hic testamento, ille proximitate nitarur.

Proximum, substantiuum. Terent. Eunuch. Eamus ad me: ibi proximum est vbi mures. Hoc est, nullus est propior locus, vbi possis mutare vestem. In proximo, non procul hinc. Cic. Tiron lib. 16. Proximò, aduerb. idem quod proximè. Cic. ad Attic. lib. 4. ab Qu. Frater accepi literas datas à litoribus Britannix proximo ad Cal. Octobr.

Proximo, as, are, Propè accedo. קרב קרב קרב קרב. GAL. Estre fort prochain, s'approcher, estre pres. ITA. Auicinarsi, è essere molto simile. GERM. Näheren oder nâhen. HISP. Acercarse. ANGLIC. To come nere or nigh. Cic. 2. de Nat. deor. Capiti autem equi proximat Aquarij dextra, totiusque deinceps Aquarius. Solin. c. 7. non procul à fine, Tertia huic proximat eodem nomine Idem c. 65. Indo flumini proximantes, versa ad Meridiam plaga ultra alios torrentur calore.

Propèctem, as, xui, xum, In longum pecto. קרב קרב קרב קרב. GAL. Peigné en long. ITA. Pestinato in longo. GERM. Abhin strâben / In die lange richtich strâhen. HISP. Peinado en luengo. ANG. To kembe in length. Ouid. 1. Fast. Ille manu mulcens propexam ad pectora barbans Virg. 10. Aeneid. propexam in pectore barbans.

Propèctem, aduerbium temporis, Breui, vel post paucos dies. קרב קרב קרב קרב. GAL. De brief, en brief, bien tost. ITA. Tosta presto, apochi di. GERM. Bald hernach / In turken HISP. Desdo aqui à pocos dias. ANG. Within few dayes. Ter. in Heaut. Et illud tibi saluum affuturum esse sic confido propediè. Cic. Attic. lib. 6. Ego vt spero propediem te videbo. Plaut. Aul. sc. 2. a. 4. Quam tu propediem affliges.]

Propello, is, puli, pulsum, Longe pello, procul amoneo. קרב קרב קרב קרב. GAL. Bouter, pouffer loing, chasser, rebouter. ITALIC. Scacciare lontano. GERM. Abtreiben / dânnen treiben. HISPANIC. Empuxar à lexos. ANG. To put farre away by force, to drine away. Cesar 5. belli Gall. Vrenus gladio cominus rem gerit: atque vno interfecto, reliquos paulum propellit. Lucan. lib. 3. Propulit vt classem velis cedentibus Auster Incumbens, mediūq; rares tenuere profundum. Liu. 10. belli Maced. Periculum vitæ propellere à me potes, puniendo eos qui ad me interficiendum ferrum sumplerunt.

Orationem remis propellere per translationem. Cic. 4. Tusc. Quærebam igitur vtrum panderem vela orationis statim, an eam antè paululum dialecticorum remis propellerem.

Propulsus, a, um, participiuum. קרב קרב קרב קרב. GAL. Bouter, pouffer loing, chasser, rebouter. ITALIC. Scacciato. GERM. Abgetrieben / der Hinderstich getrieben. HISP. Empuxado. ANG. Driven away. Lucan. lib. 7. cernit propulsa cruore Flumina. Ouid. Eleg.







PROPEXUS, Vide PROPECTO.

PROPHANS, Vide PROFANVS.

PROPHETA, & Prophetes, x, masc. gen. Vates, qui futura prænuntiat à se primùm intellecta. { נָבִיא nabi, & עֹמֵרִים. GALLIC. Prophete. ITA. Profeta. GERM. Ein weissager auff Götlicher offenbarung/ein Prophet. HISPANIC. El profeta delo venidero. ANG. A prophete. } Nam qui spiritus Pythonicus, aut furore correpti, futura prædicunt, Prophetarum nomen non merentur. Veteres (ut inquit Festus) antistites sanorum, oculorumque interpretes, prophetas dicebant. Huius femininum est prophetissa, mulier diuino instinctu futura prædicens. { נְבִיאָה nebiab, & עֹמֵרִים. }  
**PROPHETIA, x, & PN' בֵּי נְבִיאִים. GAL. Prophetie. ITA LIC. Profetia. GERM. Ein weissagung tunsstiger dinge. HISP. Profetia. ANG. Prophecie. } Est inspiratio, vel reuelatio diuina, rerum euentus immutabili veritate denuncians.**

**PROPINO, nas, penultima producta. Præbibo, poculum prægusto, & deince alteri trado. } ΠΡΩΝΗ hschkäh, & ΠΡΩΝΑ. GAL. Boire à quelqu'un, finuiter à boire en beuuant. ITA. Porger, beuer ad alcuno. GERM. Vortrinken vnd es einem anderen bringen. HISP. Dar à beuer de lo que beuistes. ANGLIC. To drink to one to brinche. } Pla. in Curc. sc. 2. a. 2. Propino magnum poculum, ille bibit. [Idem Pl. in Sen. sc. 1. a. 4. Abs te accipiat, tibi propinet, tu bibas. Sueton. in Tibe. cap. 42. Ignocissimum quasturæ candidatum nobilissimis anteposuit ob epotam in conuiuio, propinante se, vini amphoram.] Quæ consuetudo inde initium habuit, quod Græci in solennioribus compositationibus usque philothetas appellabāt, aurea argenteaque pocula profert, & vino impleri iubebant: eaque prægustata, cui visum esset, dono offerebant. Πρωπιειν, inquit Pindari interpret. εστι κωριος, αμα το παμπον ηη τωι φιαλυ χαεζεδου. Cic. 1. Tus. Quo sonitu reddito arridens, Propino, inquit, hoc pulchro Critia qui in eum fuerat tereterrimus. Græci enim in conuiujs solebant nominare cui poculum tradituri essent. *Marr. lib. 6. Nemo propinabit Calliodore tibi. Iunen. Saur. 5. quando propinat Viro tibi***

**Propinare salutem. Plaut. Stich. Propino tibi salutem plenis faucibus. [Plaut. pseud. sc. 1. a. 5. Propinare amicissimam amicitiam.] Demosthenes eos qui patriam produnt, & προπιειν τῆι ἰχθυῶσι, hoc est propinare hostibus dicebat.**

**Interdum est simpliciter porrigere. Terentius in sine Etmuch. Hunc comedendum, & deridendum vobis propono. Plin. lib. 20. Quidam ad yulæ dolorem radicem cum vino dulci propinant.**

**Propinationis, verbale, Actus ipse propinandi seu præbibendi. } ΠΡΩΠΗ schikkhi, & ΠΡΩΠΙΟ. GAL. Inuicement à boire. ITA. Effo porgere à bere ad alcuno. GERM. Das vortrinken vnd bringen. HISP. Aquella obra de dar à beuer asir. ANG. Drinking to one, or an inuisation to drink. } Senec. de benefic. c. 21. Ego ab eo beneficium accipiam à quo propinationem accepturum non sum? [Gell. c. 17. lib. 10. Sumptum plurimum, à σωπιωται, & propinationem adolescentis filij deplorans auarus ac diues pater.]**

**Propinator, oris, } ΠΡΩΠΩ mischkh, & ΠΡΩΠΙΟ. } Ouid. 1. de Arte. Inde propinator nimium quoque multa propinet.**

**Propinquus, a, um, Quod prope est. } ΠΡΩΠΗ karob, & ΠΡΩΠΙΟ. GAL. Prochain, voisin. ITA. Propinquo, vicino. GERM. Nach / oder nach getigen. HISP. Cercano como quiera. ANG. Nere or nigh. } cui opponitur longinquus. Teren. in Eun. Ex meo propinquo rure hoc capio commodi. [Liuus 6. ab Vrb. In propinquum certamen aderat. Idem lib. 2. dec. 4. In propinquum castris collatis. Idem Liuus lib. 6. dec. 4. Ex propinquo, &c. Plaut. Aulul. sc. 1. a. 1. Propinqua partitudo cui appetit.]**

**Nonnunquam idem est quod consanguineus, vel sanguine coniunctus. } ΠΡΩΠΗ ghoi, & ΠΡΩΠΗ modhab, & ἰγνα α τῆ γαυε, & ἰγνα α τῆ γαυε. } Cic. ad Cæl. lib. 2. Epistol. Virginius propinquus tuus, familiarissimus noster.**

**Propinquissimus, superlat. Ascinius Pedian. in diuin. propinquissima extimatione frumenti.**

**Propinquitas, atis, Sanguinis coniunctio, necessitudo. } קרוב ke-rabab, & ΠΡΩΠΗ gheullah, & ΠΡΩΠΗ modhab, & ἰγνα α τῆ γαυε. } GAL. Prochaineté, voisineté. ITA LIC. Propinquitia. GERM. Verwandtschaft. Vlt frundtschafft. HISP. Cercanidad de parentesco ò de lugar. ANG. Nerenesse / blood or nighboarbood. } [Plaut. Aulul. sc. 4. a. 1. Quam ad probos propinquitate te adiunxeris, tam optimum est.] Cic. de Amic. Adfisciantque sibi quasi propinquitate coniunctos, atq; natura. } Ponitur etiam pro loci vicinitate. Idem 3. Offic. Nimis enim imminebat propter propinquitatem Ægina Piræo.**

**Propinque, aduerbium. } קרוב hekarob, & ΠΡΩΠΙΟ. GAL. T out aupres. ITA. Propinquamente. GERM. Nach da. HISP. Cercanamente. ANG. Nere. } Plaut. in Truc. Atat, eccam adest propinque, &c.**

**Propinquo, as, Propinquus fio, aut prode accedo. } קרב karab, & ἰγνα α τῆ γαυε. GAL. Approcher. ITALI. Auicimarfe. GERM. Sich näheren / naben. HISP. Accer algo. ANG. To come nigh or approche. } V ing. 2. Æneid. Iamque propinquabam portis, omnemque videbar Euaßia viam. Ibidem. Nate exclamat, fuge nate, propinquant. Idem 9. Æneid. nam lux inimica propinquat. A quo fit Appropinquo, de quo supra. Πραξβαλλω, & Πρωπιω.**

**PROPIOR, Vide PROPE.**

**PROPIUS, a, um, Placidus, fauensque, à prope, & ito, itas, vt quidam aiunt. } ΠΡΩΠΗ fallach, & ΠΡΩΠΗ. GALLIC. Propice, favorable, appaisé. ITA. Propitio fauorevole. GER. Günstig/genädich. HISP. Favorable. ANG. Favorable, mercifull. } Nam qui nobis fauent prope nos ire consueuerunt. Vel dicitur Propitius, quasi proflus pius: aut porro, id est valde pius, autore Nonio, Plautus in Merc. Tam propitiam reddam, quam quum propitia est Iuno Ioui. Idem Amph. Et tibi, & tuis omnibus propitius cæli cultor aduenit. Cicero pro Cælio, Huic homini ego fortasse, & pauci, deos propitios, plerique autem iratos putabant. Idem in Epist. ad Octa-**

nium, Pæque fortunam populi Romani, quæ quanquam nobis infecta est, fuit aliquando propitia. [ Senec. epist. 59. propitiis vel iratis auribus. Idem 2. de Tranquill. vbi secundo curu eat animus propitiisque sibi fit. Plaut. Curc. sc. 2. a. 4. Cui homini Dij sunt propitij ei lucrum obiciunt. Ibidem Curc. sc. 1. a. 1. Fite mihi volentes propitij. (foras.) ]

**Propitio, as, siue Propitiolaris, Propitium reddo, placo. } ΠΡΩΠΗ chipper, & ΠΡΩΠΗ. GAL. Appaiser. ITA. Placare. GERM. Besänen / Besüßigen / Besüßigen. HISP. Hazer à otro favorable. ANG. To appease. } Plaut. in Pan. Illud faciet, nisi te propitio. Sueton. in Otho. c. 7. Per omnia piaculorum generamane Galbar, à quo deturbari, expelli que se viderat, propitiari tentasse.**

**Propitiare aliquid, pro conciliare, seu dare. Curc. li. 4. Ille capite velato verbenas manu præterens, præibat preces Regis, Ioue, Minervaque victoriam propitiare. } Propitiare animi sollicitudinem, est lenire. Plin. lib. 28. c. 2. Alius salua post aures digito relata sollicitudinem animi propitiat.**

**Propitiabilis, inquit Nonius, est Pronus ad propitiandum. } ΠΡΩΠΗ fallach, & ΠΡΩΠΗ. } Ennim Animus huic est propitiabilis. Propitiabilis hostia, id est apta propitiatiõni.**

**Propitiatio, nis, in a, ius. Senec. quæst. nat. lib. 2. c. 29. Quomodo si faceret us est ordo expiationes, propitiatiõneque prodigiorum, pericula auertant.**

**Propitiatorum, rij, Quod nobis aliquem propitium reddit, placidum, & fauentem. } ΠΡΩΠΗ chipper, & ΠΡΩΠΗ. } Erat & tabula quedam, qua cooperiebatur arca testamenti. ΠΡΩΠΗ hippereib, de qua in Exodo legitur, cap. 25. Facies & propitiatorum de auro mundissimo.**

**Proplastice, ces, } ΠΡΩΠΗ. GAL. Art pour faire moules ou patrons, pour faire images enleues. ITA. Arte di farce con terra imagini di relieno. GER. Die tünj mödel oder bildwerck auß erdtich zumaßen. HISP. Arte para hazer imagines de barro. ANG. The art of making images of carth or wake. } Ars sciendi typos ex argilla, ceræ, quos in æneis, marmorisque operibus artifices sibi proponunt imitandos. Ponitur & figurate pro ipsis typis. Plin. lib. 35. c. 12. Arcesilai proplastice pluris venire solitam constat ab artibus ipsis, quam aliorum opera. \* Castigata exemplaria habent proplastinata, à Proplasma, atis.**

**PROPNIGEON, Os furni, Præfurnium. } ΠΡΩΠΗ. GAL. La gueule ouuerte d'un four ou d'une fournaise. ITA. Bocca del forno. GER. Ein offentlich Mundloch eines backofen. HISP. Boca del horno. ANG. The forepart or mouth of an oven. } Græcis enim πυρ, & furnum significat, siue caminum: Πρὸ πυρῆ, hoc est à suffocando, quod ignis in eo suffocetur. Plin. Epist. 42. Adiacet vñtorium hypocauston, adiacet propnigeon balnei.**

**PROPTIDES, Πρωπιθιδε, Puella fuerunt Cypriz, ex Amathunte vrbe, quæ quod Veneris numen aspernarentur, ab irata dea adeo percitæ sunt libidinis desiderio, vt corpora passim in truiujs prostituerent: vnde factus est locus fabulæ. Proctides in laxa fuisse mutas, quod abiecto omni pudore, velut laxa induissent. Ouidius 10. Metamorph. Sunt tamen obscenæ Venerem Proctides aufæ Eße negare deam: pro qua sua numinis ira Corpora cum forma primo vulgasse seruntur: Vtque pudor cessit, sanguisque indruit oris, In rigidum paruo silicem discrimine versæ.**

**PROPOLA, x, pen. pro. } ΠΡΩΠΗ. GALLIC. Reuendeur & regratier. ITA. Reuenditore. GERM. Ein surtouffer. HISP. El regraton que compra para reuender. ANG. An huckster, a regrater. } Negotiator qui merces præmet minoris, vt postea pluris vendat. Cic. contra Pisonem, Pistor domi nullus, nulla cella, panis, & vinum à propolâ, atque de cupa. [Plaut. Aul. sc. 5. a. 3. Propolæ Calceolarij &c.]**

**PROPOLIS, huius propolis, pen. cor. } ΠΡΩΠΗ. GALLI. Vne matiere, comme cire à l'entree des tieux ou les mouches leur miel. ITA. Materia come cera, troiata al bufo doue le api entrano nel suo alueo. GERM. Die dicke vnd dñhe materij mit wetcher die Immen denn eingang des imlterba verbaunen / oder das vorgeben selbs. HISP. El berm delas colmenas. ANG. A mater like waxe about the places where the bees maketh there honie. } In apum operibus dicitur tertium ceræ fundamentum, ex crassiore, tenaciorique constans materia, frigoris iniuriæque omnes aditus obstruens, & obsequæ stabiliens. Plin. lib. 11. cap. 7. Præter fundamentis operis, comosin vocant periti: secunda, pissoceron: tertia, propolin inter coria, cerasque magni ad medicamina vsus. Nigra crusta est prima, saporis amari. Pissoceros super eam venit, picantium modo, ceu diluitor. Ceræ initium plerumque è mitrori gummi. Propolis crassioris iam materiz, additis floribus: nondum tamen cera, sed fauorum stabilimentum, quæ omnes frigoris aut iniuriæ aditus obstruuntur, odore etiamnum graui, vt qua plerique pro galbano vtantur. Idem libro 24. cap. 8. Populi ferunt in folijs guttam ex qua apes propolin faciunt.**

**PROPRONO, nis, sui, situm, Ad comedendum appono. } ΠΡΩΠΗ. GALLIC. Proposer, mettre au deuant. ITA. Proporre, proponere. GERM. Vurscheln / surstellen / surlegen. HISP. Anieponer. ANG. To put out or set before. } Plin. lib. 10. c. 54. Cœnarum interdictus inuenio exceptum, nequid voluctum proponeretur, præter vnam gallinam. [Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. Scopulo pronit in alto. (membra fratris sup.) Idem lib. 13. Metam. Proposita arna peto (præmiam.) ]**

**Aliquando ponitur pro in publico ponere. Plin. lib. 35. Idem perfecta opera proponebat in pergula transeuntibus. } Aliquando pro ante oculos ponere. Cic. de Inuent. Qui leges scribunt, vtilitatem Reipublicæ proponere sibi debent. Tacit. lib. 1. Epist. Omnibus propositum esse debet cum dignitate otium. \* Non solum Ponere ante oculos, sed & Propondere dicitur.**



citur. *Cic. pro Cluentio*, Quotidianis insidiis, proposito ante oculos vitæ periculo. ¶ Interdum pro exponere, & obicere. *Cic. Titio lib. 5. Epi.* In animo habere debemus homines nos ut esse meminerimus ea lege natos, ut omnibus telis fortunæ propofita fit vita noſtra. ¶ Propone re præmiu m, eſt in medio ponere. *Cic. Quis eſt qui tantis propofitis præmiis non excitetur?* Propone re item Oratores dicuntur, qui ea de quibus dicturi ſunt, paucis ante enumerant. *Cic. de clar. Or.* Curio quum tria propofuerat, aut quartum addebat, aut tertium quærebat. *Idem pro lege Man.* De tribus enim quæ propofiti, hoc extremum eſt.

¶ Propone re animo, eſt conſtituere, & deliberare. *Seneca.* Id in primis animo proponendum, ut recte viuamus. ¶ Propone re, Promulgare *Sueton. in Caligula cap. 41.* Eiuſmodi veſtigalibus indiſtis, neque propofitis, quum per ignorantiam ſcripſerunt multa commiſſa ferent, tandem flagitante popul. Rom. propofuit quidem legem, ſed & minutiffimis literis & anguſtiſſimo loco, ut necui deſcribere liceret.

**Propoſitio, onis.** [*πρόθεσις*. GALLI. Proposition. ITA. Propofitione. GERM. Ein tuerge und vollkomme furhaltung eines dings / Zu weſſen man die gange red als zu einen ſoect richten wil. HISPAN. Propoficion. ANG. A propoficion. ] A Rhetoribus appellatur pars orationis ad cuius probationem omnia dirigitur argumenta. Solent enim oratores breuiter proponere, id circa quod totius negotij cardo verſatur, idque deinde argumentis confirmare. *Autor ad Herennium lib. 2.* Propoſitio dicitur quam oſtendimus ſummatim quid ſi quod probare volumus. *Cic. de Inuent.* Propoſitio eſt per quam breuiter locus is exponitur, quò omnis vis oportet emanet ratiocinationis. Recetiores Dialectici propoſitionem uſurpant, pro oratione ſignificatiua veri vel falſi, quam *Cicero*, Enuntiationem ſiue pronuntiarum, Græci αἰτιωμῶν appellant.

**Propoſitum, ti.** Dicitur quod mente ſtatutum eſt, & intentio hominis. [*πρόθεσις*. GAL. Propos, deliberation, intention. ITA. Propofitio, intenzione. GERM. Ein furnemmen / oder furſatz. HISPAN. El propofito que ſe antepono. ANG. A purpoſe, enſeprife or inſens. ] *Plin.* Hoc ei propoſitum erat, vel ſuperare, vel cedere. *Ouid. 10. Metam.* Propoſitumque tenax, quodcunque eſt, orat ut ipſi Indicer [*Velleius* Malorū propoſitorum executor: *Idem Vell.* firmus vir propoſito. *Senec. c. 13. de Tranq.* Sapiens cogitat aliquid poſſe propoſitis ſuis reſiſtere. *Ouid. Inuiſio lib. 4. Faſt.* Tu mihi propoſitum argumentum tu mihi ſemper opus. *Idem Ouid.* Propoſitumque precor contra vela rui. ] Venuſtè autem dicimus, Quempiam auerti à propoſito: Declinare à propoſito: Egredi à propoſito: Nulla re à propoſito deterri poſſe: Permanere in propoſito: Fugare aliquem à propoſito alicuius rei: Aliquid ad propoſitum pertinere. Exempla paſſim occurrunt ſtudioſo.

**Propoſitionis,** *προποθις.* Vno nomine dicitur totum illud mare quod ab Helleſponti anguſtiis ad Tracium uſque Boſphorum tenditur. ¶ GERM. Das meer zwifchen dem Helleſponto / and dem engen meers ſchund in Thracia gelâgen / heiſt Jæz Mare di S. Georgio. ¶ Nam Geographi primas anguſtias maris *Ægæi* ſe coarctantis, Helleſpontum vocant. Inde expatiatur æquor: quæ laxitas Propontis appellatur. Vbi iterum in arcum coit, & ſtringitur, illæ anguſtiæ Boſphorus Thracicus nuncupantur. Vbi iterum effunditur. Pontus Euxinus, qui curuatus in figuram Scythici arcus committitur oſtio *Mæotidis* paludis: idque oſtium, Cimmerius Boſphorus vocatur.

**Propoſitiacis,** cæ. cum, *προποθιας.* *Ouid. lib. 1. Faſt.* Hincque propoſitiacis hærentem Cyzicon oris.

**Propoſitio, onis,** eſt duarum rerum inter ſe comparatio. [*πρόθεσις*. GAL. Proportion, meſure pareille. ITA. Propofitione. GERM. Ein gegenhaltung oder vergeltung zweier dingen gegen einander. HISPAN. Propofition entre dos cosas. ANG. Proportion, lik meſure or comparifan of two things. ] *Cic. de Vniuerſ.* id optime aſſequitur, quæ Græcè ἀναλογία. Latine (audendum eſt enim, quoniam hæc primum à nobis nouantur) comparatio, propoſitiuè dici poteſt. *Idem 6. Verr.* Ut hoc liceret ſuſpicari, fuiſſe aliquando apud Siculos per æqua propoſitione cætera. [*Gel. c. 25. lib. 2.* Analogiam quidam propoſitionem vocant. *Idem c. 9. lib. 15.* Ratio propoſitionis, quæ analogia dicitur.]

**Propoſitio,** *Propoſitio.*

**Propoſitio,** *Propoſitio.* Vterius vel præterea, *προποθια, προποθια.* *Lucret. lib. 2.* Et ſibi propoſitio quæ ſunt primordia quærent.

**Propoſitio,** *Propoſitio.* Qui prætoris autoritate ad prouinciam adminiſtrandam mittebatur. *Idem 2. Verr.* Solebant autem prætores ſuito ſui magiſtratus anno in prouincias pſciſci prætorio Imperio, & cum Propoſitores appellari. *Cic. 2. de Diuin.* Quam multi anni ſunt, quum bella à Propoſitoribus, & Proconſulibus adminiſtrantur.

**Propoſitio,** *Propoſitio.* A prope fit: & dicitur quod peculiare eſt vniuſcuſque. [*ιδίον*. GALLI. Propre & particulier à chacun. ITALI. Proprio, particulare. GERMAN. Eigen. HISPAN. Proprio. ANG. Propre, particular, to any. ] Hoc enim maxime propè eſt quod proprium eſt. *Virg. 7. Æneid.* Hunc mihi dæ proprium virgo ſata Noctè labore. [*Plaut. Capt. ſc. 1. a. 4.* Iube agnum aſſeri proprium, pinguem, &c. *Idem Curc. ſc. 1. a. 1.* Cum illa facere nolo mutuum. p. Quid ita? Proprium facio, amo pariter ſimul.]

¶ Aliquando accipitur pro ſtabili diuturno. *Sifen.* At qui metu, & ſuſpicionè propria habere quietetem nõ poterat. *Pl. Curc. ſc. 1. a. 4.* Atque illum amatorem tibi proprium futurum vitæ. Id eſt perpetuum. *Virg. 6. Æneid.* Propria hæc ſi dona fuiſſent.

¶ Dicimus eleganter, aliquid proprium eſſe oratori, vel episto- læ: hoc eſt quod maxime obſeruari debet & conuenit oratori aut epistolæ. *Cic. Qu. Frat.* Hoc eſt epistolæ proprium, ut is ad quem ſcribitur, &c. ¶ Dicimus quoque aliquid eſſe proprium

alicuius. *Cic. pro Roſc. Amor.* Quicquid maleficij, ſceleris, cædis erit proprium id Roſtiorum eſſe debet. ¶ Proprium ¶ Commune. *Cic. in Caſo. Maio.* Ad id quidem non proprium ſeneſtutis eſt vitium: ſed commune valerudinis.

¶ Conſtruitur cum genitiuo, ut patet ex ſuperioribus Exemplis: & cum datiuo. *Quint. lib. 1.* Propria eſt nobis mentis agitatio, atque ſolertia.

**Proprietas, atis.** [*ιδιότης, ιδίον*. GAL. Proprietè & appartenance de quelque choſe. ITALIC. Proprietà perſonenſe à ciaſuno. GERMA. Eigenschaft. HISPAN. Propriedad. ANGLIC. Proprietie and belong to one. ] *Cicer. in Acad.* Singularum rerum ſingulæ proprietates ſunt. Proprietas item vocabulum eſt Iuriſconſultorum quo dominium intelligunt, uſufructu deminutum, itaque ſolent opponi uſufructus & proprietas. *Idem de uſufructu.*

**Proprie,** Quod eſt peculiariter. [*ιδιότης, ιδίον*. GALL. Proprement. ITA. & HISPAN. Propriamente. GERM. Eigentich. ANGL. Propertie, peculiaritè. ] *Cic. de Orat.* Quam proprie de vnoquoque dixit.

**Proprium,** penul. prod. Antiqui dicebant pro proprie, eſſe Nonio. *Idem Lucr. lib. 2.* Quid? genus humanum proprium de quibus actum eſt.

**Proprie,** Præpoſitio, eſt cauſam ſignificans: quæ non niſi ſeparata legitur. [*πρό*. GAL. A cauſe aupres. ITA. Per apreſſo. GER. Don wegen. HISPAN. Por cerca. ANGLIC. For, near or nigh. ] [*Plaut. Cura. ſc. 2. a. 5.* propter eas (nugas) viuo facilius. *Idem Aulul. ſc. 4. a. 1.* Ut propter me tibi ſit melius, mihiq; propter te. *Idem Mil. ſc. 2. a. 1.* Propter amorem ſuum. [*Cic. ante exitium.* Non turpitudine vitæ, non pro magnitudine ſcelerum, non propter reliquæ ætatis infamiam, pœnas iure & lege perſoluo. *Virg. 4. Æneid.* Te propter Libyæ gentes, Numidumque tyranni Oedre, id eſt tui cauſa.]

¶ Aliquando idem ſignificat quod prope. *Terent. in Adel.* Niniuum iſtòc abiſti hic propter hunc aſſite. [*Idem Eunuch.* Cibum non nõquam capiet cum ea. interdum propter dormiet.] *Ouid.* Propter humum volitat, ponitque in ſepibus oua. *Lucretium* portam propter athena Signa magnus dexteras oſtendunt attenuari. Idem aliquando etiam quod per. *Cic. pro Milo.* Quod enim præmium ſatis magnum eſt, tam bonis, tam fidelibus ſeruis propter quos viuunt: id eſt per quos vel quorum opera & defenſione, viuunt. ¶ Sine cauſa poſitum, migrat in aduerb. *Cic. 6. Verr.* Etenim propter eſt ſpelunca quædam. [¶ Propter initio periodi. *Quintilian.* Propter quod, &c.]

**Propterea,** Significat ob eam cauſam: ſicut quapropter, propter quam cauſam. [*πρότερον*. GAL. A ceſte cauſe, poutant, pource. ITA. Percio. GERM. Darum / de wegen / der halben. HISPAN. Por ende. ANG. Because that. ] *Terent. in Adel.* Ego vitam deorum propter ſempiternam eſſe arbitror.

¶ Propterea, quod, idem valet quod ideo, quia. *Idem Cic. 1. Acad.* Si notionem veri & falſi, propterea quia non poſſunt internoſci, nullam habemus. [¶ Propterea quia. *Gel. c. 9. lib. 4. Et Plaut. Aſinar. ſc. 3. a. 2.* Propterea quia huc habebas iter.]

**Propudium,** Rem pudendam ſignificat, eſte *Budæo*, quaſi porro, id eſt valde pudendum, vel à quo pudor, & pudicitia procul ſint. [*נבלות* nablot / שחבוריך jah. *Idem 2. a. 1. a. 1.* Ordure, vilenie & infamie. ITALIC. Ordura, brutezza, infamia. GERMA. Ein ſchand / Ein ding in weſſem tein nicht no ch ſham iſt. HISPAN. Infamia, vergonzosa. ANG. Dishorship, shame. ] Propudiam viſorum, apud *Plin. 28. cap. 8. Plautus*, quoque meretriculam propudium vocat. [Ita enim de *Planctio* meretricæ loquens in *Curc. ſc. 3. a. 1. ait.* Quid ais propudium? ¶ Item pro probro, ſiue impudicitia. *Plaut. Milit. ſc. 4. a. 2.* Vbi eſt iſte ſeruus qui propudij me maxime innocentem falſo inſimulat? ( paulo intra, probri falſo inſimulatam. )]

**Propudiuſus,** ſa, ſum, cuius nos merito pudeat. [*נבלות* nablot / *Idem 2. a. 1. a. 1.* a. 1. Ordure, vilenie & infamie. ITALIC. Infamato, ſcacciaſo. GERMANIC. Schandlich. HISPAN. Coſa aſi infamada. ANGLIC. Shamefull and diſworſhipfull. ] *Sidonius.* Igitur hæc proxime abrupto contubernio ancillæ propudiuſiſſimæ, cui ſe totum conſuetudine obſcœna addixerit, id eſt impudiciſſimæ. *Gell. lib. 2. c. 17.* Sed enim ſi imperet vxorem ducerem infamem, propudiuſam, criminofam.

**Propugnatio,** Pugnando, defendo, protego. [*גנן* ghanan. *Idem 2. a. 1. a. 1.* a. 1. Ordure, vilenie & infamie. GALLIC. Defendre, combatre à l'encontre. ITA. Difendere. GERMANIC. Mit ſtreiten beſchirmen / fur etwas ſtreiten und ſich in gegenwehr ſtellen. HISPAN. Defender peleando. ANGLIC. To fight for and defend. ] *Plin. lib. 12. c. 19.* Caſia circa paludes, propugnante vnguibus ditro veſpertilionum genere decurtitur. *Cic. 1. Offic.* Propugnare pro æquitate. *Cic. 1. de Inuent.* Quis vero ita ſe armat eloquentia, ut non oppugnare commoda patriæ, verum propugnare poſſit, &c.

**Propugnator,** Defenſor ¶ oppugnator. [*גנן* ghanon. *Idem 2. a. 1. a. 1.* a. 1. Ordure, vilenie & infamie. GALLI. Defendeur ITA. Difenditore. GERMAN. Ein kœmmer mit ſtreiten der fur etwas ſtreiter. HISPANIC. Defendedor aſſi. ANGLI. A fighter for and defender. ] *Lin. lib. 4.* Quid à vobis ſpectetur, an honores, quos aduerſariis veſtris potius quàm Reipublicæ pro pugnantibus datis? *Cæſar 7. bell. Gall.* Nec ille prius eſt à propugnatoribus vacuus relictus locus.

**Propugnatio,** onis, verbale, Defenſio. [*גנן* maghen. *Idem 2. a. 1. a. 1.* a. 1. Ordure, vilenie & infamie. GALL. Defenſe. ITALIC. Difesa. GERM. Beſchugung mit worten. HISPAN. Defenſion. ANGLI. A fighting for an defending. ] *Cic. Licinio lib. 5.* Suſcepique mihi perpetuam propugnationem pro omnibus ornamentis tuis.

**Propugnaculum,** li. Eſt arx vel moles, aut alius locus munitus, propugnandæ, hoc eſt defendendæ vrbi vel caſtris idoneus. [*בצחן* bachan / *Idem 2. a. 1. a. 1.* a. 1. Ordure, vilenie & infamie. GAL. Un bouleuer & fortereſſe. ] ITALIC. Defenſioneſ baſione. GERMA.











cedentem domum cum favore ac laudibus profecti sunt. Cic. pro Cluentio, Postremo etiam fortassis mater exequias illius funeris profectura mortem se filij lugere simulauerit.  
 Diversis aliis modis vsurpatur. Plin. Epist. 8. Nam si medici, salubres ac voluptate carentes cibos blandioribus alloquiis profectantur, id est condiunt. Cic. 1. Tusc. Quid totum propè celum? ne plures profectuar, nonne humano genere completum est? id est ut alios taceam. Profectui præmio afficere. Columell. lib. 1. c. 8. Ac rursus præmio profectantur eos qui strenue, atque industrie se gesserunt. Spes profectur nos quasi profectur. Cic. ad Attic. lib. 3. Quid enim est quod me retineat, præsertim si spes ea non est, quæ nos profectiscentes profectebatur, id est quam habebamus.

Proserpina, sive, Prorepa: & proprie dracones proserpere dicuntur, sive serpentes, qui nullis pedibus innixi, per terram devolvuntur. Ἰνὶ Ζαχάβ ὄρνιθας. GALLIC. Couler, glisser, se trainer. ITA. Rampare, strisciare. GERM. Herfurten, schen oder schliessen. HISP. Gatear à cundir. ANGLIC. To creepe forthlik a serpen. Plaut. in Asin. Fac me proserpentem bestiam, duplicem ut habeam linguam. Idem Pæn. Qui huic aduenisti dos captam Magdalia, bisulci lingua, quasi proserpens bestia.

PROSERPINA, pen. cor. Ἰνὶ Προσειά. GERM. Ein techtir Zouts und Cerebis, welche Plutoniauf Sicilia zur hellen entfuret hatt. Iouis & Cereris filia, quæ quum in campis Enneis flores legeret à Plutone rapta est. Quam quum Ceres diu frustra toto terrarum orbe inuestigasset, tandem à Cyane Nympha rem omnem edocta, petiit à Ioue ut communem filiam ab inferis sibi reducere liceret: quod ea duntaxat lege impetrauit, si nihil illa cibi apud inferos gustasset. Quare quum Ascalaphi indicio palam factum esset, aliquor mali Punicæ grana illam gustasse, omnis reditus spes illi fuit interclusa. Quod ægrè ferens Proserpina, Ascalaphum commutavit in bubonem noctis aem, & tristitiam semper rerum nuntiam. Postea tamen Ceres à Ioue dicitur impetrasse ut Proserpinæ senis quotannis mensis secum apud superos, & totidem apud inferos cū marito esse liceret. Quod Poetarum commentum Mythologici ad Lunæ naturam referunt, quam Proserpinæ nomine intelligunt, quæ æquali temporis spatio superius & inferius hemisphærium illustrat. Hæc ferè Servius in illud Virg. 1. Georg. Quamvis Elysiis miretur Græcia campos, Nec repetita sequi curet Proserpina matrem.

PROSEPHIA, vel profectia. Ἰνὶ Προσειά. GALLIC. Oraison, priere. ITA. Oratione, preghiera. GERM. Ein bit oder Gebät. HISP. Oracion, ruego. ANGLIC. Prayer. Obscratio, vel oratio, quæ ad Deū funditur: quasi προσφω, propterea quod in orationibus summa attentione opus sit: προσφω enim attendo, vel intendo significat. Iuven. Sat. 3. viderit ponere pro eo loco ubi precibus, vel obsecrationibus mendicæ à transeuntibus stipem mendicabant, vel visitabant: ait enim, Ede ubi consistas, in qua te quæro profectia. Nam in ingressibus pontium mendicæ turgida habebant, ubi à prætereuntibus mandicabant stipem.

PROSEPHATI, Impetrari, inquit Nonius, verbum antiquum. Lucret. lib. 26. Nec minimo profectetur pax, quod Cassandram signo deripuit.

PROSILIOSIS, prosilium, profultum. Cum saltu & festinatione prodeo. Ἰνὶ Προσειά. GAL. Saillir hors. ITA. Saltar fuori. GERM. Herfur springen/ Ausfur springen. HISP. Saltar à fuera. ANGLIC. To come out hastily or to leap forth. Virg. 5. Aeneid. -hinc omnes, Haud mora profultuere Iuis. Liu. 2. ab Urbe. Prope attonitus miraculo Rex, quum à sede profultisset. Horat. lib. 1. Epist. ad Mecanatem. Ennius ipse pater nunquam, nisi potus, ad arma profultit dicenda. Vbi profultit, dixit pro eo quod est imperu & furore poetico incitatus se contulit. Catull. ad Orsulum: Malum quod virgini Dum aduentu matris prosilis, excuritur.]

PROSIMURIUM, Pontificale pomerium, ubi Pontifices auspiciabantur. Festus.

PROSITUM, Vereres dixerunt pro propositum: quasi ante situm. Festus.

PROSITUM, Dicitur in factis quod profectum proicitur, Festus.

PROSOCER, penul. cor. profoceri, mascul. gen. qui & focer magnus dicitur, est vxoris meæ auus: ego vero illius sum progener. Προσωγε. GALLIC. Le pere du beau pere. ITALIC. Auolo di mia moglie di mio marito. GERM. Ein großsch wäher/ des schwäher vatter/ Oder meinet frauwen groß vatter. HISP. Ahuelo de la muger à marido. ANGLIC. Grand father to my wife. Ouid. Est. 3. Digna nurus focer, Iouis, Aenigeque nepote. Cuique senex Nereus profoceri esse velit. Plin. Epist. 110. Eram cum profocero meo, eram cum amica vxoris, eram cum amicis diu desideratis, circumibam a gellos, &c Profocerus, vxoris meæ auia, quæ & foetus, magna dicitur, cuius ego sum progener, inquit Modestinus in lib. 4. §. 4. de gradib. & affin.

PROSODIA, penultima acuta. Προσώδια. GALLIC. L'accent & ton de chaque mot. ITA. & HISPAN. Accento. GERM. Der accent oder ten einer jeden siben. ANGLIC. The accent and tone of every word. Latine accentus dicitur, qui lex est, sive regula ad acuendam, deprimendam, circumflectendamve syllabam, vniuscuiusque particula orationis accommodata: & alio nomine apud Græcos ῥυθμὸς dicitur. Fit autem prosodia à προσ Græca prepositione, quæ significat ad, & ῥυθμὸς cantus. Gell. lib. 13. cap. 16. Προσώδια Græci, Latini accentus dicunt. Fas veteres docti tum notas vocum, tum moderamenta, tum accentuunculas, tum vocalationes appellabant. Sunt qui contendunt debere scribi cum æ diphthongo in secunda syllaba: vt Comœdia, Tragœdia, quia est eiusdem originis.

PROSONOMASIA: Προσωνομασία. Latine Annominatio dicitur: quæ fit similitudine aliqua vocum, & vicinitate quadam verborum

vt, Quis locus aut lacus: Ex oratore arator: Deligere oportet, quem velis diligere: Amentium, haud amentium.

PROSOPON, Προσωπον. Insula non legè à Carthagine: cuius incolæ Profopij dicuntur, vel Profopitæ Sæph.

PROSOPOPÆIA, Προσωποποιία. Personæ confictio, quum rebus inanimatis personam orationemque tribuimus: veluti quum Kemp. ipsam loquentem inducimus, aut eorum hominum qui in humanis esse deserunt, tanquam viuorum & præsentium actionem, sermonemque effingimus, defunctosque quasi excitamus ab inferis, & in conspectu iudicis collocamus. Exemplum insignè est illud Ciceronis in Carilinam, quo patriam secum expostulantem inducit, quod Urbis, quantum in ipso fuerat, euertorem, quem iam pridem ad supplicium ductum oportuerat, mœnibus incolumem emitteret.

PROSOPOPITIS, Ἰδὶς, Προσωποποιία. Insula est in Delta Nili. nouem schœnorum ambitu, urbem habens Atarbechim, ex qua naues proficiscuntur ad tollenda tota Ægypto boum aliorumque pecorum ossa, quæ religiose apud Ægyptos sepeliuntur. Autor Herodotus lib. 2.

PROSPECTO, prospectas, & Prospectus. Vide PROSPICIO.

PROSPERA, rum, Secundus, felix. Ἰνὶ Προσειά. GALLIC. Prospere, qui donne prosperité & porte bon heur. ITALIC. Prospero. GERM. Gluck (ig/ das gluck und woffart bringt. HISP. Cosa que da prosperidad. ANGLIC. Prosperous, happy, luckie. Dicitur autem Prosperum, quasi post ab aspero, (id est procul ab aduersis asperisque rebus. Hinc Salust. in Catilin. cum dixisset, Non prosperè cessere, Sequitur Aspera factaque euenerant. Suet. in Tiber. c. 10. Tot prosperis (sup. rebus.) Suet. in Calig. c. 53. Prosperæ oratorum actiones.] Vnde prosperos deos dicimus, & prospera sidera, quasi felicitatem impertientia; hominem autem ipsam cui omnia ex voto succedunt, felicem potius, quàm prosperum dicimus. Contrâ, fortunam prosperam rectius dixeris, quàm felicem: quemadmodum & prosperam valetudinem & prosperos exitus, vel successus. Liu. 1. ab Urbe. Cum bonis potius omnibus, votisque ac precationibus deorum, deartimque si (vt Poetis) nobis quoque mos esset, libentius inciperemus, vt oris tanti operis successus prosperos darent. Cic. ad Attic. lib. 9. Ego enim non iam id ago (mibi crede) vt prosperos exitus consequar. Ouid. 3. Trist. Eleg. 3. Prospera sic maneat vobis fortuna, nec vnquam, &c. Cic. 3. de Mat. dor. Ad prosperam, aduersamve fortunam, qualis sis, aut quemadmodum vixeris, nihil interfit. Sic prospera valetudo. apud Suetonium in Cæs. Prospera fama, id est integra, vel inuiolata. Tacit. lib. 17. Hist. Augustæ. Et prospera de Pilone fama consilio eius fidem addiderat. Prosperior, oris, Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Quos in materia prospere iuues. Superlatius Prosperrimus, Velleius, Acri & prosperrimo bello Rhodum cepit. Et felix aliquando ponitur pro prospero. Virg. 1. Aeneid. Sic felix nostramque leues quæcunque labore.

PROSPERUS, um, Cic. lib. 6. de Republ. Deinde est hominum generi prosperus & salutaris.

PROSPERE, adverb. Felicititer, quasi pro spe, sive ad votum. Ἰνὶ Προσειά. GAL. Heureusement, à souhait. ITA. Felicemente. GERM. Glucke. HISP. Prosperamente. ANGLIC. Happelie, luckelie. Cic. 2. de Nat. dor. Magna dii curant, parua negligunt magnis autem viris prosperè euenient semper omnes res. Salust. in Catil. Non prosperè cessere, &c. Suet. in Cæs. cap. 70. Dolens seu parum prospere motam regni mentionem. Plaut. Amph. Bene prospereque hoc operis processit mihi. Idem plend sc. 1. a. 2. vt mihi omnia lepide prosperè que eueniunt.] Cuius contrarium est Improspere. Vide suo loco.

PROSPERITAS, atis, Felicitas, & ad votum successus. Ἰνὶ Προσειά. GAL. Prosperité, bon heur. ITALIC. Prosperità. GERM. Gluck und woffart. HISP. Prosperidad. ANGLIC. Prosperitie, good luck. Cic. 3. de Finib. Vt Aristoteles qui virtutis vsum cum vitæ perfectæ prosperitate coniunxit. Idem 3. de Nat. dor. Commoditatem, prosperitatemque vitæ à diis habemus: virtutem deo acceptam nemo refert.

PROSPERO, as, Secundo, prosperum efficio. Ἰνὶ Προσειά. GALLIC. Donner prosperité faire prosperer. ITA. Prosperare, felicitare. GERM. Glucke/ das gluck/ Glucklich machen. HISP. Dar prosperidad à otro. ANGLIC. To mak things so prosper or luck. Liu. 6. ab Urbe. Dij manes vos precor, vengerot, veniam peto, feròque, vt Pop. Rom. Quiritum vim, victoriamque prosperetis. Plaut. Persa, nunc & amico meo Prosperabo, & genio meo multa bona faciam. Tacit. lib. 3. Sed principio literarum veneratis deos, vt consilia sua Reipub. prosperarent, modica de moribus adolescentis, &c. Legitur & prosperor apud scriptores Ecclesiasticos passim. August. in Prulogo operis de Cinitate Dei, Qui res humanas ita prosperari volunt, vt ad hoc multorum deorum cultum, quos Pagani colere consueverunt necessarium esse arbitretur. Idem Psal. 1. Et omnia quæcunque faciet prosperabuntur.

PROSPERIGOSIS, Aspergo. Ἰνὶ Προσειά. GALLIC. Arroser, espandre. ITA. Aspergere. GERM. Bespruchen. HISP. Deitar mar à rociar. ANGLIC. To sprinkle upon. Tacit. lib. 15. Vnde hausta aqua, templum & simulacrum deæ prosperum est: & lectisternia ac perugilia celebrauerat feminæ quibus mariti erant.

PROSPICIOSIS, Video e longinquo, procul distitum intucor. Ἰνὶ Προσειά. GALLIC. Regarder de loin, pouruoir. ITALIC. Vedere a lungi, prouidere. GERM. Den fernusf sehen/ weit vor im sehen. HISP. Prouer mira de lexos. ANGLIC. To p. ouyd for, to see a farre of. Virg. 1. 3. Aeneid. Vastòtque ab rupe Cyclopas Prospicio. Plaut. Amph. Caput dolet, nec audio, nec oculis prospicio factus. Idem Curc. sc. 3. a. 2. Perij, prospicio parum. Suprà; Tenebræ oboriuntur.] Transferretur & ad animum pro



pro eo quod mente præuideo, præcognosco. Cic. pro Myrana, Sapiens, ac multum in posterum prospiciens vir. Idem ad Attic. Eaque tempestate euerfam esse Rempub. quam xiiii. annis ante prospexerim. Cum datiuo coniunctum significat prouideo, & commodis alicuius consulo. Teren. in Adelph. Ego iam prospiciam mihi, id est consulam siue prouidebo. Plin. Nam & rebus illius non minus quam meis prospiciebam. \* Prospicere senectutem, pro esse propinquum senectuti. Senec. Epist. 33. Turpe est enim seni aut prospicienti senectutem ex commentario sapere. \* Prospicere bonum alicui. Liu. lib. 5. ab Vrbe. Qui vos vrbe agrifque donatos in colonias mittunt, qui sedem senectutis vestrae prospiciunt. [Senec. c. 9. Qui futura prospexit mala, aufert vim presentibus.]

Prospectus, ctus, Iple prospicienti actus. { ΓΡΟΨΗ. GAL. Regard, veue. ITALI. Prospetto, veduta. GERM. Das außsichth. HISP. El mirar de lexos. ANG. Sight of a thing a farve of. } Virg. l. 2. Georg. Non animum modo vi pascat prospectus inanem. Docet Paulus in arecon. prospectum ex inferioribus & superioribus locis esse lumen ex inferiore loco non esse. Liu. 10. ab Vrbe. Non prospectu modo extra vallum a dempto, sed propinquo etiam inter se congregiuntium conspectu. Impedire prospectum, est quod vulgo dicunt Visum auferre. Caesar 4. bell. Gall. Sepibusque densissimis interiectis prospectus impediretur. In prospectum populi producere. Cic. 3. Ver. Quum eum quem virgis iste ceciderat in conspectum populi Romani produxit. Capere prospectum pro considerando prospicere. Liu. 1. ab Vrbe. Inde vbi prospectu in vrbe, agrumque capto deo præcæta, regiones ab Orientæ ad Occatum determinauit. ¶ Quandoque prospectus pro respectu, ac consideratione ponitur, vt cum dicimus Prospectum habere, { ΓΡΟΨΗ. Gell. lib. 5. cat. Cuius rationem prospectum que Bias non habuit,

Prospectus, as, frequentatiuum. { ΓΡΟΨΗ. GAL. Regarder souvent. ITA. Guardar spesso. GER. Aufhin sâhin eines sâhens. HISP. Mirar mucho vezes. ANG. To look often a farve of. } Virg. 7. Æneid. Turbâque miratur marem & prospectat euntem. Liu. 7. ab Vrbe. Stare omnem multitudinem ad portas, viam hinc ferentem prospectantes, certum habere. Idem 4. bell. Pun. Pars in ædiuin vestibulis stat, pars ex rectis fenestrisque prospectat. [¶ Prospectantia vestigia pedum, & retrò porrecta, sunt contraria: apud Gell. c. 4. lib. 9.]

Prospectator, ris. ΓΡΟΨΗ. Apuleius de Deo Socratis; In rebus sacris prospectator, dubiis præmonitor, periculosis vitator.

Prospectantia, Cura, prouidentia. { ΓΡΟΨΗ. GAL. Preuoyance. ITA. Prouidenza. GERM. Fürsicht etl/ für sorg. HISP. Aquella obra de mirar de lexos. ANG. Foresight. }

Prospectienter, aduerbium, Prouide, circumspicte: { ΓΡΟΨΗ. GAL. En preuoyant sagement, considerement. ITA. Prouidamente, circunsferamente. GER. Fürsichtstlich/ wotbedachtlich. HISP. Mirando de lexos, a con mucho miramiento. ANGLIC. Wavelie, circumspicillie. } Gell. lib. 2. c. 29. Res salubriter, ac prospicienter animaduertas, &c.

Prospecte, aduerb. Consultè, consideratè, prouidè. { ΓΡΟΨΗ. GALLIC. Considerement. ITALIC. Consideramense. GERMAN. Fürsichtstlich/ weislich/ radsamlich. HISP. Consideramente. ANG. Wisaduisement. }

[Prospectulari, Liu. lib. 3. ab Vrbe. Prospeclatum mittere.]

Prospectus, Intentus, ac vigil, inquit Sipsontinus: sed nullum profert testimoniu. { ΓΡΟΨΗ. nischkâph ΓΡΨ schokêdh. ΓΡΟΨΗ. GAL. Vigilant, attentif. ITA. Intento, vigilante. GER. Aufstâhend/ steifsig/ wachbar. HISP. V elador. ANG. Attentiuo. }

Prospero, as, pen. prod. Spiritum longè lateque diffuso. { ΓΡΟΨΗ. nischschêb. Diaprio. GAL. Souffler loin. ITA. Soffiare da lungi. GER. Herfurathamen oder blaasen. HISP. Soplar de lexos. ANG. To breath a farve. } Cato, Nam venæ eorum vbi sufflatae sunt ex cibo, non possunt prospirare in toto corpore.

Prostasis, siue prostasia, ΓΡΟΨΗ. Præfectura: vel præfidentia Latine dicitur. ¶ Est item prostasia, quum quis pro altero liti se opponit, & eius defensionem suscipit, euentumque præstat. Budæus in Comment.

Prosterno, nis. In terram deicio, præstigo, protero. { ΓΡΟΨΗ. hippel. ΓΑ. Ruer ins, mettre par terre, abbatte. ITA. Gettare a terra, atterrare. GERM. Niderwerfen/ niderstlagen oder juboden werffen. HISPANIC. Derribar, echar a tierra. ANG. To cast to the ground and overthrow. } [Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Trist. Corpora magnanimo satis est prostrasse leoni. Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Me iunctis quadrigis minuitas prosternere (antè dixerat, vt ego hunc proteram. Item Suetonius in Calig. cap. 24. quas (sorores) exoleri suis prostrauerit. Idem in Cæs. cap. 2. Non sine rumore prostratæ regi pudicitia. Idem in Tib. c. 35. Prostratæ pudicitia matronæ. Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Trist. Illa etiam ante Lares passis prostrata capillis. Senec. c. 15. de Cons. ad Mart. Hic omnia prosternens casus. (id est mors.) ] Colym. lib. 11. c. 2. Omne vitidem superficem intorquere, & in terram prosternere conueniet. Apul. in Asino, Puellamque reluctantem tandem prostrauit. Liu. 9. ab Vrbe, Circa viam haud procul Capua omnium ege-na corpora humi prostrauerunt. Sallust. Prostratisque militibus fugæ se dedit. ¶ Abiicere se atque prosternere, id est, animum despondere. { ΓΡΟΨΗ. Cic. in Parad. Sic te abiicies, atque prosternes, vt nihil inter te, &c. Prostratæ religiones, a Cicer. de Leg. dicuntur diuæ, & euerse.

Prosthesis, ΓΡΟΨΗ. Figura contraria aphæresi, quam nos additionem, siue appositionem vertere possumus, qua scilicet litera aliqua principio dictionis adicitur: vt Gnatius pro natus. A verbo Græco ΓΡΟΨΗ, quod est addere siue apponere.

Prostitutio, is, Pudicitiam vnaalem habeo, corpus quæstui expono. { ΓΡΟΨΗ. GAL. Abandonner a paillarder,

faire l'office de maquereau ou maquerelle. ITALIC. Mettere femine in guadagno. GERMANIC. Hetsur segen/ sur vntunschheit/ hur burei gemein vnd feil gâben. HISPAN. Poner la moga al burdel/ pueria. ANGLI. To sett open to every one, to become a common harior. } [A pro] palam & statuo, quia stare cogebantur venales. Plaut. psend. sc. 2. a. 1. Cras populo prostituam vos. ] Ouid. 1. Amor, Eleg. 10. Turpe toti reditu census augere paternos. Et faciem luero prostituisse suam. Prostituta pudicitiam, est pudicitia suæ nullo pacto parcere, nihilque sibi turpe putare quod alterius libidini collibuerit. Suet. de Nerone. c. 29. Suam pudicitiam vsque adeo prostituit, vt contaminatis penè omnibus membris, viro-rum ac foeminarum inguina inuaderet.

¶ Transfertur & ad aliam, Prostituta vocem foro, id est ex cæ-sarum actione lucrum aucupari. Ouid. Eleg. 15. Non me verbo-sas leges ediscere: non me Ingrato voces prostituisse foro. [Et, prostituta famam alicuius, apud Gell. c. 13. lib. 17.]

Prostitutus, a, um, participiu. { ΓΡΟΨΗ. kadhefch ΓΑΙ ζονêh ΓΡΟΨΗ. } Plin. 30. c. 2. Vinamque inferos potius & quoscunque de suspri-cionibus suis deos consulisset Nero, quam lupanaribus atque prostitutis mandasset inquisitiones eas.

Prostitutum, li, Locus in quo scorta prostituuntur, lupanar, lu-strum. { ΓΡΟΨΗ. ΓΑΙ. Bordeau. ITA. Luoco meretricio, bordello. GERM. Ein offen huren hauf. HISP. Tapueria o burdel. ANGLIC. A house of bawderie or brothell house. } Aliquando mete-tricem significat abiectissimam & vilissimam. [ ΓΑΙ ζονêh ΓΡΟΨΗ. ΓΑΙ. Vne putain de bordeau. ITA. Putana, meretricie. GERM. Ein gemein: mûh oetl dîn/ die sth an offne ôrter herfur setz. HISPAN. Pua del burdel. ] Plaut. in Asinul. [sc. 1. a. 2.] Bellum & pudicum vero prostitulum populi. ¶ Dicitur & prostibularia, Plaut. in Persa. nam hercle si abique me foret, & meo prædico hic faceret prostibulam propediem. Festus: Alicariz meretrices appellabantur in campis solitæ ante pistrina alicariorum venari, quæstus gratia sicut ea quæ ante stabula sedebant, prostibular dicebantur.

Prosto, profitas, profiti, profatam, [ a pro, id est, palam, quia palam stabant vnales. ] Pudicitiam vnaalem habeo, corpore quæstum facio. [ ΓΑΙ ζονêh ΓΡΟΨΗ. GAL. Sabadouer. ITA. Dar si una femina a chi viene a lei. GERMAN. Zur hure/ offentlich feil setz. HISP. Estar puesta a la pueria. ANGLI. To stand to be sold or hyred. ] Plaut. in Curc. [sc. 2. a. 4.] Hi (lenones sup.) ] saltem in occultis locis profant, vos in foro ipso. Luuen. Sat. 1. Quid referam, quanta siccum iecur ardeat ira. Quum populum gregibus comitum premit hic spoliator Pupilli profantus? Idem, & ad circum iustas profante puellas. ¶ Item ante stare. Quint. Iubet profante gladio cinctum. Anguli profantes: hoc est prominentes, extantes. Liu. lib. 2.

Prosubigo, gis, Suffodio. [ ΓΑΙ charêh ΓΑΙ chaphâr ΓΑΙ ΓΑΙ. GA. Creuser, cauer. ITA. Incauare. GER. Aufscharren. HISP. Mucho cauar. ANG. To digge deepe. ] vt, Prosubigere terram pedibus. Virg. lib. 3. Georg. Et pede profubigit terram, fricat arbore coltas.

Prosum, prodes, profui, Quasi pro aliquo sum, vtilitati sum. [ ΓΑΙ ΓΑΙ. GAL. Aider & seruir profiter a aucun. ITA. Giuare. GERM. Nûgth sein. HISP. Aprovechar, ayudar. ANGLI. To profit any man, to do good to. ] Teren. in Hecyr. Quicquid est id quod reliquit, profuit. Id est pro nobis fuit, sicut exponit Donatus. Constituitur aliquando cum accusatiuo, cum præposi-tione Ad Liu. 2. ab Vrbe, Id mirum quantum profuit ad condi-cordiam ciuitatis, &c. Aliquando cum datiuo. Cic. 4. Acad. Sed etiam vt multis profimus, entimur. [ Ouid. 13. Metam. Tu cor-pore prodes, nos animo. Plaut. Men. sc. 4. a. 2. Mihi est vsui & plurimum prodest. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Nil prodest, quod non lædere possit idem. Et Eleg. 4. lib. 3. Nam quamuis soli possunt, prodesse potentes, Non profici si quis lædere possit, idem Ouid. 13. Metam. Nève mihi noceat quod vobis semper Achiui Pro-fuit ingenium. ]

Prosumma, profumia, genus nauigij leuis speculatorij, quod & gestoreta vocant. ΓΑΙ ΓΑΙ. [ Vide Gellium cap. 25. lib. 10. Noë. Anic. ] Plautus, De nocte ad portam profectus sum profumia. Cecilius, Qui pro gubernatore se gerens propè vertit profu-miam.

PROTAGORAS penult. correp. ΓΡΟΨΗ. Philosophus Abdetides fuit, vt alij malunt, Teius, natus Menandro patre Thra cum locupletissimo, qui & Xerxem aduersus Græcos proficiscen-tem, domo muneribusque excepit: ob quam liberalitatem, Magi qui cum eo erant, facta a rege potestate, eius filium Pro-tagoram, tunc adolescentem sua disciplina erudierunt. Nam iniustu regis eam communcare non licebat, propterea quod religionem penitus subuerteret, in dubium vocans num om-nino essent dii. Quare & clam sacrificabant Magi, ne aperta religionis professione diis seruire, aut per illos non nihil potest viderentur. Hæc itaque disciplina imbutus Protagoras, librum quem in hanc sententiam exorsus est, Dijs sunt, necne, satis ita-tuere non possum. Nam cum alia complura id sciri prohibeant, eum summa rei incertitudo & breuitas vitæ. Hunc ita-que librum quum Athenis recitasset, a Pythodoro Polyzeli filio impietatis nomine in iudicium vocatus, & in exilium actus est, scripseratque eius publicè sunt exulta. Quumque sparsas toto orbe tæres Atheniensium videret, paruo se nauigio cre-dens, infulas lustravit, vbi tunc merce dicitur primum om-nium profiteri cepisse. Igitur Plato quum videret eum arte rhetonica intumescens, verbâque ex poetica plus iusto o-stentantem, Dialogum in eum conscripsit, quo mores eius & ingenium graphicè delineauit. De morte eius varia tradun-tur. Quidam naufragi perisse volunt, quum in Siciliam nauigaret. Alij itineris labore fatigatum in via descidisse, quum ad anuum nonagessimum peruenisset. Hic primus omnium mer-



cede docuit; minas centum à singulis exigens. Philosophus habitus fuit parum syncerus, qui rebus omiffis, verbis anxie in- fisteret, captiosisque argumentationibus veritatem obfcuraret. Hæc parum ex Philostrato, parum ex Laetio decerpimus.

¶ Protagoras alius fuit Astrologus in quem Euphorion Epice- dium scripsit ¶ Alius item Stoicus, Diogene Laetio autore.

Protagoræus, adiectivum, sicut à Pythagoras, Pythagoræus. Gell. lib. 5. c. 11. Existimant quidam etiam illud Biantis viri sapientis ac nobilis responsum consimile esse, atque est Protagoræum illud de quo dixi modo.

Protasus, s. GALL. Proposition ITA. Proposizione. GERM. Ein ruzer vnd vorkemmer spruch/lein schlußfied. HISP. Proposición. ANGLIC. A proposition. ¶ A Græcis dicitur quæ à Latinis enun- ciatio: à quibusdam etiam propositio, & possimum ea quæ in dis- putationem vocatur. A verbo προτείνω, quod inrer cætera si- gnificat, disputandum propono, siue in dubium reuoco. Ari- stot. in Top. protasin esse ait questionem quæ in vnam duntaxat partem effertur; vt Süntne diuitiæ bonæ, an non? quam si in v- tranque efferas partem, problema fiet: vt Süntne diuitiæ bonæ, an non? ¶ In fabulis item protasis dicebatur prima pars drama- tis, teste Donato in Prolegomenis in Terensium. Vnde protaticam personam appellabant, quæ in initio fabulæ introducitur expli- candi causa, in tota deinde fabula nusquam apparebat. Eius- modi est persona Sossæ in Andria Terensiana.

PROTÈ, s. Infula est in mari Ionio contra Ætoliàm sita, vna ex Stræcadibus. Plin. lib. 3. c. 5.

Protègo, is, penultima correpta, protexi, protectum. Tego, defen- do. ¶ 70 saeh jãã ghanan. GALLIC. Garder, defendere, couerit. ITA. Coprire & defendere. GERM. Ber- deden vnd beschirmen. HISP. Cubrir estendiendo, defender. ANG. To cover, to defend. ¶ Plin. lib. 12. c. 1. Arbor se vastis protegens ra- mis. Idem lib. 19. c. 8. Primo anno stramento ab hyeme protegi. Cic. pro Sylla, Ego iacentem & spoliatum defendo & protego. Ouid. 8. Met. suis licet hunc Latonia protegat armis: Inuita ta- men hunc perimer mea dextra Diana.

Protector, oris, Propugnator. Iulius Firmicus Mathes. lib. 3. Scutarij protectores Imperatorum.

Protectus, a, um, partic. Tectus, siue late tectus. ¶ 71 saehseh jãã ghanan. GALLIC. Couert. ITA. Coprir. GERM. Bedect. HISP. Cubierto. ANG. Couered, defended. ¶ Ouid. 2. Metam. Ecce venit tutillus humeros protecta capillis Filia Cen- tauri. Hoc est humeros habens tectos capillis. ¶ Aliquando nomen est, & ponitur pro cautus. Cic. 5. Philip. Quid sapientia? cautiorebus vtitur consiliis, in posterum prouidet: est omni ra- tione protector.

Protectus, us, ui, tegmen, tegumentum, tutela. Scæuola D. lib. 8. tit. 2. lib. 4. Lucius Titijs aperto pariete domus sue, qua- renus stillicidij rigor & tignorum protectus competebar ianuâ in publico aperuit.

Protectum, et, quod & proiectum dicitur, Pars est domus promi- nens, qualia sunt meniana, & podia pensilia, vnde prospectus est nobis in vicos. ¶ 72 saeh. GALL. Suspendue, souspente, saillie. ITA. Poggiolo, poggio. GERM. Erlet oder andere dergleichen furauß gehende gebew. HISP. El ala del de jado que buela. ANG. A place of a house standing farther out then the rest to look out at. Dicitur autem protectum à protegendo, sicut à proiciendo, proiectum. Nam quod alij protegere dicunt, Cic. in Topicis, vocat tectum proicere, ναυπηδίζω. Quoniam (inquit.) Pontifex Scæuola id solum ambitus ædium esse dixit, quantum parietis commu- nis causa tectum proiceretur, &c.

Protelo, as, penultima producta, Longè arceo, abigo, propello. ¶ 73 dachaph nãã duchãh. GALL. Chasser loin, teieter loin. ITA. Scacciare lontano. GER. Abtreiben oder hinweg treiben. HISP. Empuxar à lexos. ANGL. To drine or chase away. ¶ A Græco aduerbio πρὸ τῆς ἑσθῆς, quod significat procul. Sijenna l. 4. Hist. vt citat Nonius, Dux cohortes de subsidio procedunt, atque equites protelant. Turpilij Lemmis, apud eundem, Propter peccatum pusillum indignissimè patria protelatu esse iu- uicia patris. Protelare dictis, idem est quod perturbare. Terent. in Phorm. Neu te iratus suis scæuis dictis proteler.

¶ Protelare pro protahere. D. lib. 5. tit. 1. lib. 2. In omnibus autè causis in quibus protelatur admonitio, hoc procedere siue temporali damno creditorum oportet.

Protelum, li, antiqui dixerunt pro iugi quippiam agendi tenore. Lucil. Satyr. lib. 6. vt citat Nonius, Quem neque Lucanis oriun- di montibus tauri Ducere protelo validis cervicibus possent. Idem lib. 12. Hunc iuga protelo malorum ducere centum non possunt. Lucret. Vndique protelo plagarum continuato, id est tenore, inquit Donatus.

Protèmporè, aduerbialiter, Pro ratione tēporis, vt tempus mo- net. ¶ 74 saeh. GALL. Selon le temps. ITA. Secondo il tempo, per necessità. GERM. Der zeit Nachmach gisgenheit der zeit. HISPAN. Segun tiempo, pro necesidad. ANG. According to the time, as the ty- me requires.

Protendo, is, Vltra tendo. ¶ 75 heerich nãã natãh. GALLIC. Estenere & alonger, auancer. ITA. Porgere inanzi. GERM. Vurauß stræden. HISP. Estendit antes. ANG. To de- ferre or prolonge, to stretch forth. ¶ Ouid. ad Pisonem, Tu nanti pro- tende manum, tu Piso laten tein Exere. Plin. lib. 11. c. 43. Inter digitos medius longissimè protenditur. Virg. 2. Æneid. Ille hu- mili, supplexque oculos, dextramque precantem Protendens, Equidem merui, nec deprecor, inquit. ¶ Item ponitur pro pro- fero, differo, ad Pisonem. Cic. ad Furnum. lib. 10. Comiticia tamen in Iau- narium mensem protendimus.

Protentus, a, um, participium. ¶ 76 nasui. GALL. Estendu, prolongé. ITA. Steso, prolungato. GERMA. Aufgestret. HISP.

Estendido, prolongado, ANGLIC. Stretched forth, prolonged. ¶ Virg. 1. Georg. Hinc à stirpe pedes temo protentus in octo. Tacit. lib. 14. Et eques protentis hastis perfringit quod obuium & vali- dum erat.

Protentus, aduerbium, Quasi porro tenus, & longè à finibus, in- terprete Seruio. ¶ 77 nasui. GALLIC. Loin. ITA. Lontano. GERMA. Weitbannen. HISP. Lexos. ANG. Afar of. ¶ Virg. Eclog. 1. — en ipse capellas Protentus æger ago. Sic enim legit Caper, quamuis in vulgatis quibusdam codicibus Protinus, per i, legatur. ¶ Prote- nam, vide Protinam.]

Pro termi no, as, Propago, fines promoueo, à termino promouē- do ductum verbum. ¶ 78 nasui. GALL. Prolonger le temps, prolonger le terme. ITA. Prolongare il tempo, prolungare il termine. GERM. Die marchen erweiteren oder weiter aufhimmelen. HISP. Dilatar en luengo tiempo, poner termino à lexos. ANG. To de- lay. ¶ Apul. lib. 9. Fines vsque & vsque proterminaueris.

Protèro, ris, pen. corr. protuiui, protritum. Pedibus conculco. ¶ 79 ramas. GALL. Fouler aux pieds, escacher. ITA. Calcare con piedi. GERM. Bertrâden mit feussen. HISP. Hollar con los pier. ANGL. To treade with the feet. ¶ Plaut. Ego hic te mulier quasi sus catulos pedibus proteram. Et in Amph. Fœdant & pro- terunt hostium copias iure iniustas. Caesar 2. Civil. Equitatus ho- stium ab vtroq; cornu circuire aciem nostram, & auersos pro- terere incipit. [ Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. Non sum qui fueram, quid inanem proteris vmbra? Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Curte, vt e- go hunc proteram leonem. Mox dicit profrenere.]

Protritus, a, um, participium, Cōculcatus. ¶ 80 nirmas. GALLIC. Foule aux pieds. ITA. Calcato con piedi. GERMANIC. Bertrâden mit feussen getrâten. HISP. Hallado con los pies. ANG. Treaden with the feet. ¶ Liu. 4. bell. Maced. Quod maturuerat cir- ca demessum, & conuectum est viridene hostes mox haberent protritum & corruptum.

Protèrèro, res, A longe terreo, vel terrore incusso abigo. ¶ 81 hecherich. GALL. Espouuenter. ITA. Spauentare. GER. Abschrecken. HISP. Espantar. ANGL. To scare away. ¶ Strab lib. 2. Theb. Protinus idem vltro iaculo parmæque Menæten Proter- rebat agens. Virgil. 12. Æneid. Aduerso proterret equo: ruit ille recedens.

Protèrufa, æ, Petulantia, lasciuia. ¶ 82 zadhôn. GALL. Fiertè & arrogance. ITA. Soperbia, sfaccia- zaggine, ribalderia, lasciuia, ostinatione, arrogancia. GER. Mutwillig- teit/frâchheit/gerstose. HISP. Desuergencia soberbia. ANGL. Mala pertness, sauciness, waywardnes, pride. ¶ Lucretius, Capti pedes a- gitat cum læta proteruia Panas. Quo etiam nomine significa- tur sacrificiū quoddam (vt testatur Macrobius) in quo mos fuit, vt siquid ex epulis superfluis, igne cōsumeretur: quem admo- dum Moses de agno Paschali præcepit. Hinc est locus ille Ca- tonis in Albidium quendam, qui quum bonasua comedisset, & nouissimè domum quæ ei reliqua erat, incendio perdidisset, proteruiam eum fecisse dicebat. Quod enim comesse non po- tuerat, id combussit.

Protèruitas, tatis, Proteruia. ¶ 83 zadhôn. GALL. Tere. ANG. Te- rent. in Heaus. Quam penè tua me perdidit proteruitas. Cic. pro Celio, De corruptelis, de adulteris, de proteruitate, de sumptibus immanis oratio est. Horat. 1. Carm. Ode 19. Vrit grata proterui- tas, Et vultus nimium lubricus aspicit.

Protèruus, a, um, Petulans, procax, improbus. ¶ 84 zed. GALL. Fier & arrogant. ITA. Proteruo, tristo. GER. Mutwillig/frâch vnd stotz/meistertum. HISP. Desuergonçado. ANG. Malapert, proude saucie. ¶ Includit enim hoc nomen lasciuiam quandam & libidinem cum superbia coniunctam, animique incontinentiam pronam ad quemuis lacessendum. Cic. pro Celio. Si vidua liberè, proterua petulant, diues effusus libidinosâ meretricio more viueret: adulterum ego putarem si quis hanc paulo libetius saluasset. Ter. Heaus. Ne ineptus ne proterua videar. Cic. 5. de Finib. Et flexi, fractique morus, quales proteruo- rum hominum aut mollium esse solent, contra naturam sunt. Ouid. Epist. 6. Damnaret nacti facta proterua pater. Iuuenes proterui Horat. 1. Carm. Ode 25. Lingua proterua, Ouid. in Ioin. Oculi proterui. Ouid. Epist. 16. Manus proteruæ. Ouid. 12. Meta. Veni proterui, Hor. 1. Carm. Ode 6. [ Ouid. 5. Fast. Florebant oleo- venti nocere proterui. Idem 13. Metam. Et ausus erat reges in- cessere dictis, per haud impune proteruus. ¶ Proteruus laborio- lo opponitur in l. 18 Sat. D. de edil. edict.]

Protèruè, aduerbium, Petulanter, procaciter, immoderatè, & su- perbè. ¶ 85 zed. GALL. Fierement, & arrogant. ITA. Fieramente, arrogamente. GERMAN. Strâchtig/mutwillig/frâch vben meutlich/teostich. HISP. Desuergon- çadamente. ANG. Malapertlie, prouddie. ¶ Pla. in Rud. Quis est qui tam proteruè foribus tacit iniuriam? Ouid. 1. Amor. Eleg. 4. Multa miser timeo, quia feci multa proteruè. Ter. Heayr. Ecce autè tu quoq; proteruè iracundus es. Ovi. 1. de Arte, Et quicquid dices, faciesve proteruus æquo, Credatur nimium causa fuisse meri.

Protèruèr, in eadem significatione. Ennius Pancretiasse, vs citat Nonius, Quis est qui nostris foribus tam proteruèr insultat?

Protèruois, Lasciuio, proteruè & petulanter ago, πρὸ τῆς ἑσθῆς, ἀναλα- σταινο.

PROTESILAVS, προτεσιλαος, Filius fuit Iphicli, & vnus ex Græciæ principibus qui ad bellum Troianum profecti sunt. Nam quano- uis audiuisset à vaticibus, se primū omnium in bello Troiano periturum, si eò proficisceretur, contemptis nihilominus vati- cinis, vnâ cum cæteris ducibus profectus est: quūque om- nium primus è nauī in terram exisset, & in Hectorem inci- disse, primus Græcorum omnium ab illo est interfectus. ¶ GERMA. Ethet auß den furnempffen Griechten welsche fur Troiam gezogen sind, der auch zum ersten ist erschlagen worden. ¶ vnde non sine



Tuscul. Tamen quoniam multum potest prouiso animi, & preparatio ad minuendum dolorem, sunt semper omnia homini humana meditata.

Prouiso, is penultima producta. duo significat, inquit Donatus. Videre aut ad videndum ire, & procedere. { *προεισπεσαι ετις δια, προεισπειν, προεισπεσαι*. GALLIC. Aller voir. ITA. Andare a vedere. GER. Gonsähen. HISP. Tr a veer. ANG. To go so see. } Terent. in And. Prouiso quid agat Pamphilus. Idem in Eunuch. Huc prouiso, vt vbi tempus fiet, deducam.

Prouisor, oris, Comparator. { *ΠΡΩΒ μασχηιαχ, προεισπειν*. GAL. Qui prouoio. ITA. Chi prouede. GERM. Ein fürsäher. HIS. El que prouo. ANG. A prouider. } Horat. in Arte, Vtilium tardus prouisor, prodigus æris.

Prouidentis, prouidentior, prouidentissimus, Prudentis, qui prouidet futura, & cauet. { *ΠΡΩΒ μασχηιαχ, προεισπειν*. GALLI. Qui prouoit les choses de loin, & y pouruoit. ITA. Che prouede te cose di longo tempo. GERM. Fürsichtig. HIS. El que prouee de lexos. ANGLI. Prouidentis and wiselhat seeth things so come before, and is ware. } Cic. 7. Verr. Iste in tabellis refert, obsignat signis amicorum, prouidentis homo. Idem Appio Pulchro lib. 3. Id enim mihi & ad breuitatem est aprius, & ad reliquas res prouidentius. Plin. epist. 82. Quod dum recordor, intelligo mihi laborandum, ne qua parte videar hanc de me fiduciam prouidentissimi viri destituisse. [Prouidentis consilium. Gel. c. 7. lib. 3.]

Prouidentia, Prudentia, sapientia. { *προεισπειν*. GAL. Prouoyance ou prouoyance. ITA. Prouidentia. GERM. Fürsichtigkeit. HIS. Prouidentia. ANG. Foresight forecasting. } Cic. Id enim sapientis est prouidere: ex quo sapientia appellata est prouidentia. Idem 2. de Natur. deor. Talis igitur mens mundi quum sit, ob eamque causam vel prudentia, vel prouidentia appellari recte possit. Quidam prudentiam a prouidentia distinguunt: vt prudentiam dicant in rebus humanis, prouidentiam in diuinis. Alij prudentiam definiunt, rerum bonarum, & malarum, & vitarumque scientiam: prouidentiam verò, per quam futurum aliqui videatur antequam factum sit. Cic. lib. 1. de Leg. Sic ingenij aciem ad bona deligenda, reicienda contraria: quæ virtus, ex prouidendo est appellata prouidentia. Quinti. Nullam ego res humanas despiciere prouidentiam reor.

Prouidenter, adu. Prudenter. { *προεισπειν*. GAL. Auec prouoyance en prouoyant bien l'auenir. ITA. Con prouidenza. GERM. Fürsichtig. HIS. Con prouidencia, proueidamense. ANGLI. Wiselie, with foresight. } Cic. 2. de Nat. deor. Quæ de prouidentia deorum ab istis sanctissimè, & prouidentissimè, constituta est.

Prouidus, a, um, Prudens, diligens, solers, qui non modo presentia, & quæ ante pedes sunt, sed etiam futura prospicit. { *προεισπειν*. GAL. Diligent & prouoyant a ses affaires. ITA. Dilligente, & prouido a fassis suoi. GERM. Fürsichtig. HISP. Proueido. ANG. Forseeing, circumspèct. } Cuius contrarij improvidus dicitur. Plin. Iunior. Sed dispice ne sit parum prouidum, sperare aliis quod tu ipse non præstes. Cic. pro Rosc. Itaque nunc illi homines honestissimi propter istius infidias parum putantur cauti, prouidique fuisse.

Prouidè, penultima corrept. Cautè, circumspèctè, prudenter. { *προεισπειν*. GALLIC. Auec prouoyance, soigneusement, diligement. ITA. Prouidamente. GER. Fürsichtig. HISPANI. Proueidamente. ANG. Warelie, circumspèctlie. } Plin. 2. 10. c. 13. Iam publicum quidem omnium est, tabularum ramorum sustinendo nido prouidè eligere.

Prouincia, ciæ, Proprie dicitur regio extra Italiam bello acquisita. [Quid igitur sibi vult Linius 7. bell. Pun. & alibi; Italia ambobus Coss. prouincia decreta est, inquit. Regiones (vt annotat Io. Passer.) extra Italiam. quæ pop. Rom. imperio parerent, & ad quas administrandas magistratus mitterentur, qui in iis ius dicerent, Prouinciæ dicebantur: Qui vero non parebant, sed amicè populi Rom. maiestatem tuerentur, Liberi populi appellati sunt. ] { *ΠΡΩΒ μασχηιαχ, προεισπειν*. GALLIC. Prouince. ITA. & HISP. Prouincia. GERM. Ein landtschafft so mit Keygen eroberet worden ist, vnd besogtet wirt, ein herrschafft. AN. A prouince or out contrey subdued by force or armes and keep in iurisdiction. } Scribit enim Hægesippus, Romanos quum vincendo in suam potestatem redigerent procul positas regiones, appellauisse, prouincias. Primo omnium Sicilia prouincia est appellata, sicut docet Cic. 4. Verrin. Primò, inquit, quod omnium nationum exterarum princeps Sicilia se ad amicitiam fidemque populi Romani applicuit, id quod ornamentum imperij est, prima prouincia est appellata. Ouid. 1. Fast. Redditaque est omnis populo prouincia nostro. [Prouinciam videtur Cæsar initio lib. 2. de bell. ciu. appellasse quam nos Galli dicimus Prouence.]

¶ Redigere autem regiones in prouincia formam, nihil aliud est quam regionem subiicere Imperio Romano, & ad eam gubernandam mittere præfectum. In hac significatione dicimus quempiam habere prouinciam: Cic. in Pison. Ille si non acerrimè fureret, auderet quam prouinciam P. Lentulus amicissimus huic ordini, quum & autoritate Senatus, & sorte haberet interposita religione sine vlla dubitatione deposuisset, eam sibi tum asciscere quum etiam si religio nõ impediret, mos maiorum tamen, & exempla, & grauisimæ legum pœnæ veterent. Obtinere prouinciam. Cic. pro Flacco, Quum prouincia Asiæ Consulari imperio obtineres. Deponere prouinciam, Cic. in Pisonem, Ego prouinciam Galliam Senatus autoritate, exercitu, & pecunia instructam & ornata, quod ita existimabam tempora Reipublice ferre, in concione deposui, reclamante popul. Rom. Prouinciarum autem duplex diuisio fuit. Nam stante Rep. aliæ consulares, aliæ prætoriarie fuerunt. Imperatoribus autem constitutis, aliæ populi Rom. aliæ Cæsaris factæ sunt. Prouinciæ consulares erant, quæ ab iis quæ in vrbe con-

salutum gesserant, consulari imperio obtrinebantur. Prouinciæ populi Rom. quas Cæsares populo relinquebant, vt suo iussu in eas proconsules & prætores mitteret. Cæsaris vero eæ erant, in quas Cæsar ipse præfides suos mittebat. De his Strabo in fine sui operis. & Sueton. in Augusti. Vide Iulius de his tractantem Horom. ¶ Per translationem accipitur pro quouis munere siue onere. Terent. in Phorm. O Geta prouinciam cepisti duram. Idem Heaut. Idcirco huic nostro tradita est prouincia. Cicero 6. Ver. Ferebat grauius illam sibi ab ipso prouinciam datam, ne quid faceret nabebar. Idem pro Sylla, Tunc tuus pater, Corneli, id quod tandem aliquando proficetur, illam sibi officiosam prouinciam depoposcit, vt quum prima luce Consulatum salutatum veniret, intromissus meo more & iure amicitie me in meo lecto trucidaret. In hac verò significatione dicimus Capere prouinciam, Suscipere prouinciam, Dare prouinciam alicui, Deposcere prouinciam alicui. [Plaut. pseud. 1. 2. a. 1. cum securi caudicali præficio prouincie. (id est vt findas caudices siue truncos arborum.) Ibidem: Dederam vobis eas prouincias. Idem Plau. Capt. 1. a. 1. fugiant omnes hanc prouinciam. Item Parasitorum prouincia olim erat opsonare.]

Prouincialis, & hoc prouinciale, adiectiuum, Quod ad prouincias pertinet: vt Scientia, prouincialis, quæ de prouinciarum administratione est. { *πρωινιαχ, προεισπειν*. GAL. De prouince, prouincial. ITALIC. Cosa di prouincia. GERMA. Dro der beuogeten hetschafft. ten ist. HISP. Cosa pertenesciente a prouincia. ANGLI. Belonging to a prouince. } Cic. ad Quintum Frat. lib. 1. In qua scientie præsertim prouincialis ratio ipsa expedita est. Negotia prouincialia. Cicero ad Asiaticum libro 2. Neque enim ista Negotia prouincialia esse putabam, neque te in decurionibus habebam: sed scripsi vt debui diligenter.

¶ Prouinciales dicti sunt qui ex prouinciis sunt, siue (vt Vlpianus inquit) qui in prouinciis domicilium habent. { *πρωινιαχ, προεισπειν*. Prouincialium nomine omnes populo Romano subditi, præter Italos appellabantur, Vnde Columell. lib. 5. cap. 4. caput facie de Agricultura prouincialium vinearum, quum alibi de agricultura Italicarum scribit. Plin. Iun. 1. 8. Epist. Italicus es, an prouincialis? [Sueton. cap. 12. in Calig. Prouincialium maximæ parti acceptus.]

Prouinciatim, aduerbium, Per singulas prouincias. { *πρωινιαχ, προεισπειν*. GALL. De prouince en prouince, par prouinces. ITA. De prouincia in prouincia. GERMA. Durch alle vogtgen oder hetschafftent von etner zu anderen. HIS. De prouincia in prouincia. ANG. Frome contrey to contrey. } Suet. in Aug. cap. 49. Ex militaribus copiis legiones & auxilia prouinciatim distribuit.

Prouiuo, prouiuus, penultima producta, Vitam protraho. { *πρωινιαχ, προεισπειν*. GAL. Prolonger la vie. ITA. Prolongare sua vita. GERM. Fürthoben lenger täben. HISP. Prolonga su vida. ANG. To prolong his life. } Tacitus libro 5. Nondum is dolor exoleuerat, quum de Agripina auidrum: quam interfecto Seiano Ipe sustentatam prouiuisse reor.

Prouoco, as, penultima corrept. Ex arduis, vel ex loco interiori foras voco, euoco. { *πρωινιαχ, προεισπειν*. GALLI. Hucher de loing. ITALI. Chiamare di lontano. GERM. Aufhinrufen. HISP. Llamar de loxos. ANG. To call one a far of. } Plautus in pseud. Herus si domi est tuus, quin prouocas? ¶ Aliquando prouocare, est in aliquod certamen vocare, siue ludendi, siue lædendi gratia, id est, laceffere, & postulare. { *πρωινιαχ, προεισπειν*. HEBR. הוסיף הוסיף hebr. πρωςαδου. GALLIC. Demer, prouocuer au combat. ITA. Sfidar. GERMANI. Aufhin höschen zum streit/aufbieten. HISP. Defaslar el enemigo. } Hinc dicimus prouocare ad pugnam, prouocare ad certamen, prouocare in alea, prouocare minimo. Horat. 1. Serm. Satyr. 3. Crispinus minimo me prouocat digito scilicet. Solemus enim dicere nos tantum digito valere quantum alius brachio Budæus Lin. lib. 7. Gallus, magitudine atque armis insignis, prouocat per interpreterem vnum ex Romanis qui secum ferro decernat. Prouocare aliquem literis, est literas misirando, alium ad rescribendum inuitare. Cic. Martio, Tuis amantissimis literis prouocatus. Prouocare aliquem iniuriis, id est laceffere & irritare. Plin. Iun. in Epistol. Quamuis etiam multis prouocatus iniuriis, nunquam tamen ab amicitia recessi. [Seneca: Prouocata Ciceronis tyrocinis Syllana potentia.] ¶ Aliquando prouocare, est maioris iudicis, potestatiue opem implorare, appellare, & coniungitur cum accusatiuo, vel cum præpositione Ad velfine. { *πρωινιαχ, προεισπειν*. GALL. Appeller par deuant vn iuge superieur. ITA. Prouocare, appellarsi ad giudice superiore. GERM. Ein rechtshandel von einem rechter sur ein höherem zuehen/appellieren. HIS. Apelar par el superior. } Cic. Asiatic. Quum alter ad Senatum prouocasset, alter vero appellasset Tribunos, Liu. lib. 3. Quod si Tribuni eodem fœdere obligatos se fateantur tollendæ appellatiõnis causâ: in quam conspirasse Decemuitos criminati sunt, ait se prouocare populum, implorare leges de prouocatiõne, & Consulares, & Tribunitias eo ipso anno latas. Quem enim prouocatum, si hoc indemonstrato indicta causa, non liceat? Cui plebeio, & humili præsidium in legibus fore, si Appio Claudio non sit? Sed documento futurum, vtum nouis legibus dominatio, an libertas firma sit, & appellatio prouocatiõque aduersus iniuriam magistratuum ostentata tantum inanibus literis an vera data sit. [Ex his exemplis apparet Prouocare maius esse, quam appellare. Nam apud Ciceronem alter prouocat ad Senatum: alter appellat Tribunos. Et apud Liniuum, Appellantur Tribuni: prouocatur ad populum. ¶ Prouocare argumenta, (id est proferre ex confirmatione in perorationem. (Item prouocare similitere Quintilianus.)

¶ Prouocare, autore Endæo, videtur aliquando poni pro vincere, seu superare: Quintil. lib. 20. Elegia quoque Græcos, prouocare



**Prototomus**, penultima corrept. *πρωτοτομος*, adiectiuum est, id significans quod primum & ante omnia secatur: vnde accipitur pro cymis tenuioribusque caulibus qui verno tempore ex brassicis, aliisque herbis solent succidi. *Colu. lib. 10.* Sed iam protomos tempus decidere caules. *Martia. lib. 10.* Et faba fabrorum, prototomique rudes.

**Prototypus**, pen. corrept. *πρωτοτυπος*, Exemplar primitiuum quod ad alterius similitudinem effectum non est: quod & archetypus dicitur. Est & prototypus adiectiuum *πρωτοτυπος*, idem significans quod primitiuus.

**Protraho**, is. In lucem, seu in conspectum traho. *פרוטרוח* *maschéah* *מפרוטר*. GAL. Mettre & tirer en auant par force. IT ALI. Tirar fuora. GERMAN. Herfürhin ziehen. HISP. Retraher, traher à fuera. ANG. To draw so light or before in presence. *Li. 8. bell. Pun.* Nudi in medium protrahebantur, & simul omnis apparatus supplicij expromebatur. *Cic. 5. Verr.* Hinc in conuiuio Sext. Cominium protrahi iussit. Protrahere ad iudicium. *Li. 3. bell. Maced.* Verum protrahere alicunde, hoc est elicere. *Lucret. lib. 1.* [Senec. c. 2. de Tranquil. Protrahere in medium.]

Protrahere, augere. *Valer. lib. 1. c. 5.* de C. Cassio. Ut rapacissimi victoris insolentiam dicti tumore protraheret. Protrahere, differre, prolongare. *פרוטרוח* *mischéah* *מפרוטר*. Suet. in *Neron. c. 32.* Ut stipendia quoque militum, & comoda veteranorum protrahi ac differre necesse esset. *Senec. in Herc. fur.* - & longa fame mors pratrahatur lenta.

Protractus, a, um, Participium, vt, Ad arma protractus. *Sil. lib. 16.* **Protrōpticus**, *πρωτροπικός*, Instructiuus, & exhortatiuus. *Symmachus in Epist.* Indulge stylo, aliquidve didascalicum, seu prorepticum scribe. *Auonius*, Libellum (*inquit*) instar proreptici luseiā *Capitolinus* ait librum cui titulus Hortensius, scriptum esse à Cicerone ad exemplar proreptici.

**Protrimentā**, protrimentorum, Dicuntur edulia minutim trita, concisa qualia hodiēque in pulmentariis plurima concinnant ex carnis frustillaciā concisis. A tritura, dicta quasi à proterendo.

**Protrōpon**, pi, penultima corrept. *פרוטרופון* *תירוש* *תירוש*. GAL. Mere goutte, levin ou moult qui coule auant que les raisins soyent fousez ou pressez. IT ALI. Vino che colla delle vve prima che siano surlate. GERMAN. Der vorschug des mosts so man auff die drocken schuttet/et/le man ansicht tröcken. HISPAN. Vino de vna no pisada. ANGLIC. Sweet wine, that floweth or runneth before the berreis be pressed. Mustum quod sponte profluit antequam vuz calcetur. *Plin. lib. 14. c. 9.* Sed inter genera porum ponere debet & protropum. Ita appellatur à quibusdam mustum sponte defluens antequam calcetur vuz. *Col. lib. 12. c. 27.* lixiuum mustum appellat, quod in lacum musti profluit antequā vuz calcetur: similitudine nimirum ducta à nostra lixiua quę per colum madente cinere paulatim distillat Athenęus prodromum, & protropum appellatum scribit à Mitylenęis, quod apud eos dulce nascebatur. *Quin & Plinius* protropum Gnidium inter transmarina vna agnoscit.

**Protrudo**, is, Impello, prouolo, quasi potro trudo. *πρωτροδω*. GAL. Pouffer en auant. IT ALI. Spingere, riuolgere. GERMAN. Fürstossen/ fürstchatten. HISPAN. En puxar, reboluer. ANGLI. To thrust forward. *Cic. de Fato*, Vt igitur qui protrusit cylindrum, dedit ei principium motionis, volubilitatem non dedit, sic, &c. *Lucret. 4.* Paulatim moles protruditur atque mouetur.

**Protutelā**, z, Tutela. *Πρωτελα*. Dig. 27. siul. 5. lib. 1. Protutelę actionem necessariō prætor propouit. Nam quia plerumque incertum est vtrum quis tutor, an verō quasi tutor pro tutore admissitauerit tutelam, idcirco in vtrumque calum actionem scripsit.

**Proturbo**, as, Propello, abigo, arceo. *פרוטורבו* *gharásch* *הריח* *hiddiáh* *אפריגא*. GAL. Chasser, ietter hors par force, repousser. IT ALI. Scacciare. GERMAN. Hinweg treiben/aussthen stossen/dannen sturmen. HISP. Empuxar. ANGLIC. To thrust out or frome by force. *Plin. li. 11. c. 19.* Apes pigras & ignaues proturbant. *Col. lib. 6. c. 37.* Nisi ea prius marem cognouit, assilientem admissarium calcibus proturbat. *Virg. 10. Aneid.* Telaque coniciunt, proturbantque e minus hostem. *Li. 5. ab Vrbe*, Iamque & alij congregati, telis missilibusque saxis proturbare hostes, ruinaque tota prolapsa acies in præceps defertur.

\* Proturbare extra. *Col. lib. 9. c. 15.* Exclusis deinde pullis extra tecta proturbantur.

**Protyus**, *πρωτυς*. Illustris cuiusdam Phocensis nomen: qui à Gallis benigne exceptus, Massiliam non procul à Rhodani ostio condidit. *Autor Plutarch. in Solone.*

**Protypum**, protypi, pen. corr. *πρωτυπος*. Quod in typi vicem formatum est. *Plin. lib. 35. c. 12.* Primusque personas regulatum extremis imbricibus imposuit, quę inter initia Protypa vocauit. Postea idem etypa fecit.

**Proueho**, is, Vterius veho, à loco suo aliquantulum promoueo. *πρωεω*. GAL. Porter auant, pouffer en auant, auancer. IT ALI. Menar lungi, menar oltra. GERMAN. Fürsühren/weter seuren. HISP. Lleuar à lexos. ANG. To promote, so advance. *Plaut. in Rud.* Quid ego deliqui? TRA. Rogas? Qui arrhabonem à me accepisti ob mulierem & eam hinc abduxisti. LAB. Non auexi. TRA. Cut negas? LAB. Quia pol pro uexi: auehere non quivi miser. *Plaut. Milli. c. 1. a. 2.* Inscendo; vbi sumus prouecti in altum. *Li. lib. 10. dec. 4.* Prauo gaudio prouehunt. *Li. 10. bell. Pun.* Naues prouectas in altum incendi iussit. *Cic. 8. Phil.* Atque etiam homines aegrestes inani spe aquas vsque Puteolanas prouehuntur. *Virg. 7. Aneid.* Quum prouectus equo, &c. Rarem prouehere per freta. *Valer. 4. Arg. & Virgil. 3. Aneid.* Prouehimur Pelago vicina Ceraunia iuxta. Prouehi longius in scribendo, vel orando, id est progredi vel procedere. *Cic. 3. de Finib.* Sed iam tanto me

esse longius prouectū, quam proposita ratio postulare: verum admirabilis compositio disciplinę incredibilisque rerum traaxit ordo, Paulo longius oratio mea prouecta. *Cicer. pro Roscio Com. Virg. 3. Aneid.* quid vltra Prouehor, & fando surgentes demoror Austro. [Prouehere aliquem ad Consulatum, ad præfecturam ex infima fortuna; *Suet. In Augusti. cap. 66.*] Prouehi amore, pro rapi. *Cic. ad Bruium.* Sed prouehere amore non enim id propositum est huic epistolę, Metālam vt laudem.

Prouectus ætate, id est vergens ad senium *πρωεβωτος* *πρωεβωτος*. *Cicero in Casone maiors.* Quamquam eum colere cœpi non admodum grandem natu, sed tamen ætate prouectum. Prudentia prouecta ad extremum spiritum, id est vsque ad vitę finem perducta.

**Prouento**, Prodeo. *פרוענטו* *jaisá nã* *ba* *πρωεπυου*. GAL. Venir en auant, apparoir. IT ALI. Comparire, vschir fuori. GERMANIC. Herfür kommen. HISPANIC. Acaeser. salir à fuora, compariser. ANG. To come out and appear. *Plaut. in Pseud. [sc. 5. a. 1.]* Nam qui in scenam prouenit nouo modo, aliquod nouum inuentū afferre addebet. *[Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist.]* Carmina proueniunt animo deducta sereno. *Plaut. Mostell. sc. 1. a. 2.* Tranquille cuncta & proueniant sine malo. *Idem Capt. sc. 1. a. 2.* Doli sunt mali, si id palam prouenit. Supra permanat. [Interdum ponitur pro gigni, siue nasci. *פרוענטו* GAL. C. Croitit. ITA. Nasere, crescere. GERMAN. Wachsen/herfürkommen. HISPAN. Remar la heredad. *Plin. lib. 9. c. 10.* Neque ibi aliud animal prouenit. Aliquando idem quod crescere, & felicitate cumulari. *Plaut. in Truc.* Quum tu recte peruenisti, quumque aucta liberis gratulor. Nonnunquam pro Contingere. *Plaut. Men. [sc. 5. a. 5.]* Quid ego nunc faciam? domum ire cupio, sed vix non finit. Huc autem intro mittit nemo: nimis prouentum est nequiter. Id est pessimē res cadit. *Cic. 1. de Finib.* Nec quid prouenturum sit prouident. *[Ouid. 4. Fast.]* Largęque prouenit cessatis missis in aruis. *Ibidem.* Lanęque proueniat nullas læsura puellas mollis.]

**Prouentus**, Dicuntur redditus, & non tantum bonarum rerum, sed etiam malarum. *פרוענטוס* *biáh* *כחמה* *rebuah* *פרוענטוס*. GAL. Reuanu, accroissement, abondance. IT ALI. L'utile che ne viene. GERMAN. Das ein kommen es sey guter oder böser ding. HISPAN. Renta que viene. ANG. Reuenewas yearlir profiter. *Plaut. Calamitatum & miseriarum tot prouentus.* Prouentus pro successu. *Caesar lib. 2. bell. Civil.* Multum ad hanc rem adiuuat adolescentia, magnitudo animi superioris temporis prouentus, fiducia rei bonę gerendę. *[Quintil.]* Ingens prouentus Oratorum efflorescat. *Suet. in Claud. cap. 16.* Prouentu vberi vinearum.]

**Prouerbiū**, bij, Accommodatum rebus, temporibusque adagiū omnium in ore versans. *פרועבריו* *maschéah* *מפרובריו*. GAL. Pro uerbe, vn dict commun. IT ALI. Proverbio. GERMAN. Ein spruchwort. HISP. El refran. ANG. A proverb or common saying. Et modo est simplex: vt Obsequium amicos, veritas odium parit. Modo obscura, & aliud significans quā verba exprimere videntur: vt Equus Scianus. *Cic. 4. Aca.* Vidēne vt in proverbio sit, ouorum inter se similitudo. *Idem de Senect.* Pares enim cum paribus, veteri proverbio, facillimē congregantur. Inde Prouerbialis, & hoc prouerbiale *πρωεβριος*. Prouerbiū etiam ponitur pro propositione. *πρωεβριος*. *Col. lib. 7. cap. 7.* Addebat etiam quod ad prouerbiū tuum fermē accederetur. [Adi ipsū Gellium & nihil eorum quę hęc dicitur inuenies: Ita enim habet Gellius, Addebat etiam quod, Ad, prouerbiū tum fermē acueretur, cum significaret *πρωεβριος*, quam intensionem nos dicimus: sicuti Adfabre, & Admodum, & adprobē dicuntur. vbi nō prouerbiū sumitur pro particula in declinabili.]

**Prouideo**, o, des, secunda syllaba correpta, Antē, vel à longē, & futurum aliquid video, antequam factum. *פרועוידו* *hischghiaéh* *פרועוידו* *πρωεουידω*. GAL. Prevoir de loing quelque chose à venir. IT ALI. Prevedere, antivedere, prouedere. GERMAN. Fürsühren/ vranth in sähē. HISP. Mirar de lexos, proueer. ANG. To provide, so foresee. *Plin.* Hoc enim sapientis est, omnia quę ventura sunt prouidere. *Cic. 2. de Diuin.* Medicus morbum ingrauescentem ratione prouidet, insidias Imperator, tempestates gubernator: & tamen ipsi sæpe falluntur, qui nihil sine certa ratione opinantur. *[Senec. cap. 18. de Cons. ad Polyb.]* Multa prouidit (fortuna) quibus hanc emendaret iniuriā. [Quoniam verō ea quę prouidemus, si mala sunt, aut vitamus, aut emendamus, factum est, vt prouidere ponatur pro vitare. siue cauere, vt apud *Tertens. in Andr.* Quę si non actu prouidentur: me, aut herum pessundabunt. Aliquando etiam pro consulere & prospicere. *Cicero.* Satis iam omnibus quę necessaria erant, prouisum purabant. Prouidere rebus necessariis, est res necessarias comparare. *Cic. [Prouidere de re frumentaria. Caesar lib. 3. de bell. ciu.]* Prouidere rei frumentarię. *Caesar 5. bell. Gall.* Prouidere rem frumentariam. *Idem 6. bell. Gall.* Prouidere in hyemes stabulum. *Plin. lib. 8. cap. 38.* Prouisum hoc legibus, hoc est cautum. Prouisum à diis immortalibus. *Cic. de Natura deorum.*

**Prouisus**, sa, sum, participium. *πρωουισος*. GAL. Preueu. IT ALI. Preueduto. GERMAN. Fürsühren/dem man fürsähung ton hat. HISP. Proueido. ANG. Prouided for. *Colum lib. 9. cap. 8.* Hęc de pabulationibus, domiciliis, & sedibus eligendis abundē diximus: quibus prouisus, sequitur vt examina desideremus. *[Plaut. Capt. sc. 4. a. 3.]* Exploratum hoc & prouisum tibi. *Cas. 1. de bell. ciu.* frumentum prouisum.]

**Prouisus**, us, penultima producta, verbale. *πρωουισος* *πρωουισος*. GAL. Prouoyance. IT ALI. Prouisione. GERMAN. Ein fürsähung HISPAN. Prouimiento. ANG. Prouiding. *Tacit. l. 18.* Dispositus, prouisusque ciuiliū rerum peritus.

**Prouisio**, onis, Actus ipse prouidendi. *פרוויסיו* *πρωουισιον*. GAL. Prouoyance. ITA. Prouisione d consideratione. GERMAN. Das fürsähē/ fürsähung. HISPAN. Proueimiento. ANGLI. Forecasting. *Cicero 3. Tuscul.*



sine omine quodam, & futuræ moris prælagio Protefilaus videtur appellatus. *Ausonius*, Protefilæ tibi nomen sic fata dederunt, Victima quod Troiæ prima futurus eras. Vxorẽ habuit Laodamiam, Acasti filiam, quæ quum eius interitum rescisset, hoc vnum doloris sui solatium petiit, vt mortui vmbra possit inueneri; quod quum à diis impetrasset, in illius amplexibus expirauit.

**PROTESTOR**, protestaris. *ἑβήθη*. *διαμαρτυρέω*. *GA*. Protester. *ITA*. Protestare. *GE*. *ἑβήθη* *beugen*. *HIS*. Protestar. *AN*. *To protest*. Jurisconsultorum verbum est, quod illi vtuntur pro eo quod est cauendum, & quæ fieri non debent manifestè denuntio.

**PROTESTATIO**, verbale, Hoc est animi nostri declaratio, iuris acquirendi, vel conseruandi, vel damni depellendi causa facta.

**PROTEVS**, per duas syllabas, *πρωτες*, Deus marinus fuit, vt Poetæ fabulantur, Oceani & Tethyos filius, Neptuni Phocæ in mari pascens, idemque vaticiniorum peritissimus, & in quamlibet formam sese transmutans. *GERMAN*. Ein Son Oceani vnd Tethyos welsch sich in allerley gestalten hat verwandten ednen. quem sic describit *Virgil*. *Georg*. Est in Carpathio Neptuni gurgite vates Cæruleus Proteus, magnum qui piscibus æquor, Et iuncto bipedum curru metitur æquorum. Hic nunc Emathix portus, patriamque reuisit Pallena: hunc & Nymphæ veneramur, & ipse Grandæus Nereus: nouit nanque omnia vates. Quæ sint, quæ fuerint, quæ mox veniura trahatur. Quippe ita Neptuno visum est, immania cuius Armenta, & turpes poscit sub gurgite Phocas. ¶ Fuit item Proteus, Ægypti rex, patriæ Memphites, qui Pheroni in regnũ successit, regnauitque belli Troiani temporibus. *Tradit enim Herodotus lib. 2.* Paridem quum rapta Helena patriam repeteret, vi tempestatis ad Canopicum Nilii ostium fuisse appulsum captumque à Thoni regionis eius præfecto ad Proteum Regem missum fuisse: qui quum de seruis Alexandri cognouisset, mulierem quam ille secum vehebat, hospitis illius vxorem esse, absentẽque viro raptam fuisse, perfidiam hominis detestatus, illum quidem triduo finibus suis excedere iussit: Helenam vero cum omnibus opibus quas ille direpta Sparta secum vehebat, Menelao integram seruauit. Expugnato itaque Illo quum Menelaus reuera cognouisset, vxorem eò nunquam aduectam fuisse, sed à Proteo retentam, Canobi gubernatoris ductu in Ægyptum nauigauit: qui quum ibi diem suum obiisset, Canobico ostio nomen fecit, Menelaus autem adito Proteo, vxorem suam liberalissimè ab eo habitam, cum opibus vniuersis recepit. Ad quam opinionem videtur respicere *Virgil*. *11. Aeneid.* quum aut, Atides Protæ Menelaus ad, vsque columnas Exulat. Quæ verò de Protei mutabilitate Poetæ sunt commenti, ab Ægyptiorum Regi consuetudine videntur emanasse. Illis enim, teste *Diodoro*, mos erat aut leonis, aut tauri, aut draconis priorem partem in capite ferre, insignia principatus: quandoque verò arborem, aliquando ignem, quandoque redolentia supra caput vnguenta. Hæc autem ad decorem spectabant, atque ornatum tum stuporem, aut superstitionem quandam aspicientibus iniuebant. Vnde factus est locus fabulæ, Proteum in ea omnia quæcunque capite gestabat solere transformari.

**PROTHOENOR**, *πρωθωνορ*. *Homero teste Iliad. 2.* vnus ex quinque Bæotiorum principibus, qui ad Troiam cum Græcis profecti sunt.

**PROTHOVS**, *πρωθως*, Trenchredonis filius, dux eorum qui ex Mænesia ad Troiam venit, teste *Hom.* *1. 2. 11.*

**PROTHESIS**, *πρωθεις*, Pars orationis apud Græcos, quam Latini præpositionem appellant. ¶ Est & figura contraria aphæresi, qua litera vel syllaba principio dictionis adicitur: vt Gnatus, pro natus: retulit pro tulit. Hanc tamen figuram alij prosthesis malunt appellare.

**PROTHYMA**, prothymatis, *πρωθυμα*. Dicitur vaporatio turris, sili-ginis, hordei, aliarumve primiciarum, quæ ante sacrificium fieri solebat.

**PROTHYMIAS**, *πρωθυμια*. *GAL*. Promptitude, diligencẽ, allègre- té de courage. *ITALIC*. *Prontezza, diligenza, animozita, accortezza.* *GERM*. *Sturkameit / teichsinneit gutwilltheit* *HISP*. *Ligerosa, presteza.* *ANG*. *Readiness and good will wish courage.* Latine promptitudo, alacritas, animi propensio. *Plaut.* in *Stich.* Vides benignitates hominum perire & prothymias, Sic etiam *πρωθυμια* dicunt Græci pro prompto, alacri, & propensio. A nomine *πρωθυμια* oxytono, quod animum, siue animositatem significat: nam *πρωθυμια* paraxytonon, herbæ nomen est.

[Prothymè, Aduerbiu, id est, Alacriter, hilariter: *GALL*. Alai-grement, ioyeulement, promptement, de franc courage: *PL*. *psu.* *sc. 1. 2. 5.* Hunc diem sumpsimus prothymè.]

**PROTHYTON**, penultima corrept. *πρωθυτον* *olam* *πρωθυτον*. Vestibulum in priuatis ædibus, teste *Virgilio*: nam vrbium, templorum, regiarumque vestibula, propylæa porius dicuntur.

**PROTINUS** penultima correpta, Statim, sine mora. *ἑβήθη* *mehe-* *zab.* *GA*. Soudainement, subito, incontinent, tout de suite. *ITA*. *Di subito senza di mora.* *GERMAN*. Ein wago von stund an / on verjug *HISP*. *Luego.* *ANG*. *Furwith, by and by.* *Virgil.* *4. Aeneid.* Protinus ad Regem cursum detorquet Iarbam. ¶ Quædoque, accipitur pro deinceps, deinde, *ἑβήθη*, *πρωθυτον*. *Vir.* *3. Georg.* Protinus aerij mellis cælestia dona Exequar. [Protinus initio periodi, apud *Virgillum*, *pro*, Deinde, siue mox.] ¶ Quandoque pro iugiter, continuò. *Virgil.* -traiecto missa lacerto Protinus hasta fugit, seruatque cruenta tenorem. *Plin.* *lib. 5. cap. 9.* Originem habet in monte inferioris Mauritanix, non procul Oceano, lacu protinus stagnante, quem vocant Nilidè. ¶ Quandoque pro omnino, *πρωθυτον*, *Virgil.* -quũ protinus vtraq; tellus Vna foret. id est omnino vna, vel vt *Seruius* *caponis*, continua.

¶ Ponitur aliquando pro simul, siue etiam. *Virg.* *6. Aeneid.* -quin protinus omnem Perlegerent oculis. Etenim quod statim fit, quasi simul fit ait *Valla*. ¶ Aliquando pro eo quod vulgo dicitur *Directè, & immediatè*, auctore *Budeo*. *Vlp.* Etenim parũ refert protinus patrono libertus cogatur dare, an per interpositam fideiusoris vel rei personam. ¶ Aliquando pro primum siue à principio *Celsus*, Aliquæ febres protinus à calore incipiunt.

¶ Aliquando pro vno, eodemque tempore. *Vir.* *8. Ar.* Nam memini Hestiones vicesentè regna sororis Laomedontiadem Priamum Salamina petentem, Protinus, Arcadiæ pelidos inuolere fines, *Seruius*. ¶ Quum autem addit negatio, significat nõ ideo: sicut fit in continuo, & statim. *Quint.* Non, autem vt quicquid præcipuum, necessario est, sic ad efficiendum oratorẽ maximi protinus erit momenti. ¶ Protinus continuò. *Plaut.* *psu.* *sc. 1. a. 2.* Post ad oppidum hoc verus continuò mecum exercitum Protinus abducam. ¶ Protinam veteres dicebã in eadem significatione: quod & *Festus* annoranit. *Terent.* in *Phorm.* Atque hinc me conicerem protinus in pedes. Vbi *Donat.* Protinam fuit, & sic *Nigidius* legit. ¶ Protinus vero per secundam vocalem in penultima, ex poito & tenus compositum, idem valet quod procul, siue vsque in locum longè distitum. *Virg.* *1. Eclog.* -en ipse capellas Protinus æger ago. Sic enim legit *Ca-per*: quauis in vulgatis quibusdam exemplaribus protinus per tertiam vocalem legatur.

**PROTOCO** um, vnico l. penulti. prod. *πρωτοκο*. *GAL*. Protocole. *ITA*. *Protocolle.* *GE*. Ein protocoll das ist ein turke verzeichnus eis nes gangen handelß / wetschen man hernach weittöfiger beschriben than. *HISP*. *El protocolo del notario.* *ANGL*. *That which is shordli noted and obserued.* ¶ Propriè dicitur illud quod breuiter & succinctè à rebellionē notatur, vt postea per otium quociens opus sit latius possit extendi. Dicitũ protocolum, quasi primũ membrũ, vel potius prima membrana. Sunt qui gemino l. scribẽdum velint, putentq; deduci à Græco nomine *πρωτος*, quod nobis gluten significat: siue quod glutine, charæ solcant conglutinari: siue quod in glutine seu cera per tabulas extinã olim scriberetur. *Vide ea quæ supra annotauimus in dict. MACROCOLYN.*

**PROTOGENES**, penultima correpta. *πρωτογενης*, Pictor nobilis fuit, patria Caunius, (est autem Caunus Carix oppidum, Rhodiis olim subiectum,) cuius summa initio paupertas fuit, artisque accuratissima intentio: vnde & minor fertilitas. Palmam naber tabularum eius Lalyfus, qui est Romæ dicitur in tẽplo Pacis: quem quum pingeret, traditur madidis lupinis vixisse, quoniam simul famem iustineret & sitim ne sensus nimia dulcedine obstrueret. Huic picturæ quater colorem induxit subsidio iniuriæ & verustatis, vt decente superiore, inferior succederet. Est in ea canis mirè factus, vt quem pariter casus & ars pinxerit. Non iudicabat se exprimere in eo spumam anhelantis posse quum in reliqua omni parte (quod difficillimum erat) sibi ipse satisfecisset. Displicebat autem ars ipsa, nec mirari poterat, & videbatur nimia, ac longius à veritate discedere spumãque illa pingi, non ex ore nasci: anxio animi cruciatu quum in pictura verum esse, non verisimile vellet, absterferat sæpius, mutaueratque penicillum, nullo modo sibi approbans. Postremo iratus arti quod intelligeretur, spongiam eam impexit inuiso loco tabulæ, ex illaque repouit ablatos colores, qualibet cõra optauerat, scitq; in pictura fortunæ naturam. *Vide p. supra de hoc apud Plin. lib. 35. c. 10.* ¶ *Imeni. Sasyr. 3.* Protogenem accipere videtur pro Græculo quopiam nobili, aut certe nobilitatis existimationem aucupante, alludens opinor ad vocis cymon quo quis primo genere ortus significatur: aut certe propterea quod id nomen sua ætate frequens, tritumque esset Græcis. Non est (inquis) Romano cuiquam locus hic vbi regnat Protogenes aliquis aut Diphilus, aut Erymantus.

**PROTOGENIA**, *πρωτογενια*, Nomen Deucalionis & Pyrrhæ filix, auctore *Aristotele*. in *10. Odyss.* ¶ Fuit præterea hoc nomine vna ex filiabus Erechthei Atheniensium regis, quæ se pro patriæ salute iugulandã præbuerat.

**PROTOGONOS**, Latine Primogenitus. *πρωτογονος*. *GALL*. Premier né, premier engendré. *ITA*. *Primogenio.* *GERM*. Ein erstgeborner. *HIS*. *Primeo engendrado.* *ANG*. *First begotten.* ¶ Quo nomine ab Orpheo dictus est Deus, quod ante ipsum nihil sit genitum, sed ab ipso sint cuncta creata.

**PROTOLLO**, Differo, prolongo. *πρωτολλω* *heorich* *πρωτολλω* *misch* *hèch.* *arabiana*. *GA*. Differere, prolongare. *GE*. *Differire, prolongare.* *ITA*. *Differire, prolongare.* *HISP*. *Estander en luengo, differir.* *ANG*. *To delay or prolonge.* ¶ *Gall.* *lib. 3. c. 16.* Neque vltra decimum mensem tetrurã mulierũ protolli potest. *Plin.* in *Cef.* Protollo mortem mihi. ¶ Ponitur & pro profero siue extendo. *πρωτολλω*. *Plin.* in *psu.* Manum protolle, & pariter profero manum.

**PROTONO**, as, are, peu. cor. *πρωτονον* *κατα* *πρωτονον*, *πρωτονον* *GAL*. Toner auant, erier à haute voix le premier. *ITALIC*. Gridare ad alta voce. *GER*. *Herturtonen / veranhan schreyen.* *HIS*. *Tronar antes, gritar el primero.* *ANG*. *To thunder.* ¶ *Vall.* *4.* Arg. Deuolat inde furens, nec quã via, curue profecti. Nec genus antè rogat, sed tali protonat ira. Incipite, ò iuuenes, &c.

**PROTOMYSTA**, *πρωτομυστα*, *πρωτομυστα* *hachch hanim.* *πρωτομυστα*. Mysterium princeps, Mystæ autem sacerdotes appellantur, qui mysteria, & Ecclesiæ secreta regunt & administrant.

**PROTOPLASTUS**, *πρωτοπλαστος*, Epitheton Adami, communis humani generis parentis, quem hominum primum Deus creauit, & ex luto finxit.

**PROTOTOCOS**, penultima acuta, *πρωτοκος*. Quæ semel tantum peperit, quam & Latini primiparam dicunt. Prototocos autem cum accentu in antepenultima, *πρωτοκος*, primogenitum significat. Sed hæc quoniam ad institutum nostrum nihil pertinet, satius fuerit petere ex Græco Lexico.



mus hoc est quasi certū de victoria, in contentionem vocamus. Sic Plin. lib. 35. c. 10. Pinxit & heros nudum. eaque pictura naturam ipsam prouocauit. Idem lib. 16. c. 8. Omnes tamen has eius dotes illex solo prouocat coeco.

¶ Prouocare in integrum dixit. Cic. ad Brutum, De Cesare vero quod fieri debuit, ac potuit, transactum est; neque iam prouocari in integrum potest, hoc est, integrum iam non est illi vt prouocare possit iure.

Prouocator, oris, verbale, Qui alterum ad pugnam, certamenve prouocat. ἄριστος μάστιγι τῷδ' ἔμειβ' ὀφθαλμοῖς, ὀφθαλμοῖς. GAL. Prouoqueur & irriteur, desiant. ITA. Chi sfida, sfidatore. GERM. Aufbrierer oder lader zum streit. HISP. El que desafia a otra. ANG. A promoter so figh. Plin. de uiris illustribus, Aduersus ingentem Gallium prouocantem solus Valerius Tribunus militum omnibus terris processit. Cic. pro Sest. Quum vero ne de uenialibus quidem homines electos, sed ex ergastulis emptos, non imbutos gladiatoriis orna uir, & sortito alios Samnites, alios prouocatores fecerit, &c.

¶ Prouocator item de eo qui prouocat ad alium iudicem. Labeo D. de verb. signi. At multæ prouocatio est, nec ante debetur, quam aut non est prouocatum, aut prouocator iustus est.

Prouocatorius, adiectiuum. ὀφθαλμολογία, vt Prouocatoria dona militaria quæ meruit prouocatus: quod humanius est quam prouocasse. Gell. lib. 2. c. 11. Populi militaria dona habuit multiuaga, in his prouocatoria pleraque.

Prouocatio, onis, verbale. ὀφθαλμολογία, vt Prouocatio. Dethemer. ITALI. Diffida. GERM. Aufbrierung/das aufin laden zum kampff. HISP. Defasiciemiento. ANG. Prouoking. [Vnde dicta prouocatio, vide Plin. Prasat. Quid differat ab Appellatione, vide Appellatio sup.] Ex prouocatione interfecit eum, Plin. lib. 37. c. 1. [Velleius ita: Ex prouocatione hostem occidit.]

¶ Prouocatio, appellatio. ἰσχυρὸς. GALLIC. Appel ou appellation deuant vn iuge superieur. ITA. Appellatione ad vn giudice superiore. GERM. Ein appellation von einem richter sur einem hoheren. HISP. Aquella obra de apelar, apelacion. ANG. A pealing to an osher iudge. Cic. 4. Academ. Commemorant reliquos, qui leges populares de prouocationibus tulerunt. Quid turpius quam Senator sine prouocatione? Cic. 3. de Legib.

Prouolo, as, Auolo, vterius volo. ἰσχυρὸς. GALLIC. S'enuoler, s'en aller hastiuement. ITA. Volare, correre, velocemente. GERM. Suras fliegen/hinweg fliegen. HISP. Volar a lexo, correr legeramente. ANGLIC. To flee away or farre of. Plin. lib. 10. Tunc vniuersæ prouolant, si dies mitis futurus est. Liu. lib. 2. per translationem pro procurro posuit. Sic primum infensis hastis prouolant duo Fabij totamque secum mouerunt aciem. Idem lib. 3. ab Vrbe, Is elato negotio suis, vt corpus obtegerent, ipse in locum vicemque Consulibus prouolat.

Prouoluo, is, Voluendo protrudo. ὀφθαλμολογία. GALLIC. Rouler auant soy. ITA. Rimolgere. GERM. Vor dannen woltgen/surtrotten. HISP. Reboluer. ANGLIC. To roll forth before him. Liu. Ingenita saxa in subeuntes prouolentibus Barbaris. Terent. in Andr. -iam ego hunc in mediam viam prouoluam. [Gell. c. ult. lib. 1. Prouolutus effususque in iram.]

¶ Prouoluere se ad genua alcius, est sese humi supplicē prosternere, & veniæ impetrandæ gratia, genua eius amplecti, in quibus antiqui misericordie sedem esse voluerunt. Plin. lib. 4. bell. Macedon. Legati ubi hæc audierunt, fentes ad genua Consulibus prouolunt. [Idem lib. 6. dec. 6.]

Prouit, aduerbium similitudinis, idem valens quod perinde vt, vel quemadmodum vt, ἰσχυρὸς chaafeher ἡδὲ chemofche. de. GAL. Selon que, ainsi que. ITA. Come, secundo che. GERM. Nach dem. HISP. Como. ANGL. According as. Cic. Asia, Tuas literas prout res postulat, expecto. Idem in Verrem, Prout Thermitani hominis opes ferebant. Liu. lib. 9. ab Vrbe, Raptum collocatæ sarcinæ in medium, & prout tempus patiebatur, instructa acies. [Velleius: Bella inita prout eorum duces, &c. Senec. c. 7. de Consol. ad Mars. c. 18. ibid. Proinde prout.]

Proxenetā, is, ὀφθαλμολογία. GALLIC. Vn cortier ou moyenneur de quelque affaire. ITA. Sensale. GER. Ein mittler der item zwen in einem tauff oder andern contract/eins machet. HISP. El corredor de la mercaderia. ANG. A broker. Licitor, mediator, conciliator, siue interpres duorum inter se stipulantium, aut spondentium, aliumve quemuis contractum, conuentumque ineuntium. A verbo ὀφθαλμολογία, quod est conciliatorem contractum agomartial. lib. 10. Quæ sulphurato nolit emota ramento, Vatiniorum proxenetæ factorum.

Proxenetā cum, merces proxenetæ. Vlpianus D. lib. ultim. Tit. 14. lib. 1. Proxenetica iure licito peruntur.

Proxenetāpolis, ὀφθαλμολογία. Vrbs Ægypti, iuxta Naucratiam. Gentile, Proxenetopolis. Steph.

Proximus, vide PROPE.

Prudens, is, Sagax, prouidus, multarum rerum peritus. ἰσχυρὸς chaham מלכא מלכא נבון nabon. ὀφθαλμολογία, ὀφθαλμολογία. GALL. Prudent & sage. ITA. Prudente, saputo. GERMA. Weis/verstendig vnd wotersaren. HISP. Prudente, sabio. ANGLIC. Wise, prudens. Cic. de Orat. Vir natura peracutus & prudens. Idem de Clar. Orat. Lælius Torquatus elegans in dicendo, in existimando admodum prudens. [Prudentes & Improbos videtur comparare Cesar lib. 2. de bell. ciu.]

¶ Interdum prudens idem est quod sciens, & data opera aliquid sciens, ὀφθαλμολογία Plaut. Capt. Et iam multis in locis plus infciens qui fecit, quam prudens boni. Cic. Atti. Ne prudens & sciens eo te demittas, vnde exitum vides nullum esse. Idem lib. 10. Epist. Vt in fabulis Amphiarus, sic ego prudens & sciens ad pellem ante oculos positam sum profectus. Differunt autem hæc duo, prudens & sciens, secundum Donatum quod

prudens est qui intelligentia sua aliquid cognoscit: sciens qui alterius indicio non percipit: hoc est prudens per se, sciens per alios. Terentius in Eunuchis, Et prudens, sciens, viuus, vidensque pereo. Prudens pro sciens cum infinitiuo, Plinius libro octauo, capite 32. de vitulo marino, Euomit fel suum ad multa medicamenta vtile: item coagulum ad comitiales morbos, ob ea fe periti prudens. [Ouid. 5. Fast. Siue Deum prudens alium, diuamque fecellit id est sciens.]

¶ Interdum prudens accipitur pro gnaro, perito, seu docto, ὀφθαλμολογία. Vnde iuris prudentes dicimus, id est consultos, & peritos iuris. Cicero de Amicitia, L. Acilius prudens esse in iure ciuili putabatur. Prudens adulandi, iuuenal. Satyr. 3. Quid quod adulandi gens prudentissima laudat Sermonem indocti, faciem deformis amici? Cicero de Clar. Orat. Omnes fere Stoici prudentissimi in differendo. [Et cum Genitiuo: Luuius lib. 4. dec. 4. Prudentes locorum. Et Gell. c. 13. lib. 1. A prudentibus iuris (aliis viris) hæc quæstio arbitrata est (id est diudicata est a iuris peritis).]

Prudentia, iæ, Est rerum expetendarum (vt inquit Cicero. 1. Offic. fugiendarumve scientia. ἰσχυρὸς chaham מלכא מלכא נבון nabon. ὀφθαλμολογία. GAL. Prudence, sageffe. ITA. LIC. Prudenza. GER. Weisheit/verstand. HISP. Prudencia, sabiduria. ANG. Wisdom. Idem 5. de Fini. Vt medicina valetudinis, sic viuendi ars est Prudentia. Idem de Senect. Temeritas est videlicet florentis ætatis, prudentia senectutis. Prudentie est (sicut docet Macrobinus) ad rationis normam quæ quis cogitat, quæque agit, vniuersa dirigere, ac nihil præter rectum vel laudabile facere. [Senec. cap. 1. vide Conf. ad Poty. Duræ magis, quam fortis prudentia Stoici.] Prudentia insunt ratio, intellectus, circumpectio, prouidentia, decilitas, cautio. Græcè dicitur ὀφθαλμολογία, qua voce vsus est & Plautus in Trucul. Quæ hic habet Phronesium, omnem ex pectore mouit meo Phronesin.

Prudenter, adverb. Sapienter, prouidè. ὀφθαλμολογία. GAL. Prudemment, sagement, scauamment. ITA. Prudentemente. GER. Weislich/surfsichtig. HISP. Prudente y sabiamente. ANGL. Wisely, wisely. Cic. 5. de Fin. Facit igitur L. noster prudenter qui audire de summo bono potissimè velit. Plin. Epist. 2. 33. Prudenter autè constitutus interim nauibus, interim vehiculis vii. [Gell. c. 13. lib. 11. suppressius prudentiusque peccare. id est cautius.]

Pruinā, æ, à perurendo, quod fruges & virgulta perurat. ἰσχυρὸς chephor. מלכא. GAL. Gelec. ITA. Brina. GERMA. Ein reiff. HISP. La elada o yelo que quema. ANG. Hoare or raw frost. Ex rore gelido nascitur, nec fit nisi immoto aëre, & sereno. Cic. de Natura deor. Pars obrigit niue, pruinave longinquo Solis absessu. Virgilius 2. Georgic. id venti curant gelidæque pruinæ. Idem lib. 3. Georg. stant circumfusa pruinis Corpora magna bouum. Cic. Catil. Quo autem pacto illi Apenninum, atque illas pruinæ, ac niues perferrent, nisi idcirco se facilius hyemem toleraturos putant, quod in conuiuiis nudi saltare didicerunt.

¶ Pruinosa, um, Adiect. ὀφθαλμολογία. Pruinæ obnoxius. Colum. lib. 4. cap. 17. Frigidis & pruinosis regionibus, Ouid. 2. Amur. Longa pruinosa frigora nocte pati.

Pruna, æ, A carbone ita distinguitur, quod illa ardens sit & viuus, carbo autem extinctus. ἰσχυρὸς ghechad ὀφθαλμολογία. GAL. Braise de feu, brasier, charbon ardent. ITA. Braggia di fuoco. GERMA. Ein gut/brinnende rot. HISP. La brasa, carbon encendida. ANG. A cole burning or a liue cole. Dicta pruna à perurendo. Virgil. 5. Æneid. Subiiciunt verubus prunas, & viscera torrent. Plin. lib. 19. c. 6. Si radicem betæ in pruna toltam superederint. Horat. 1. Serm. Satyr. 5. Prætextam & lacum clauum prunæque batillum.

Prunus, ni, Arbor quæ pruna producit. ἰσχυρὸς μλκ. GALLIC. Vn prunier. ITA. Arbore de prugno, susinaro. GER. Ein pflaumenbaum. HISP. El ciruelo arbol. ANG. A plum tree. Colum. lib. 2. cap. 2. Multa sunt quæ & dulcem terram, & frumentis habilem significat: vt iuncus, & calamus, vt gramen & trifolium, ebulum, rubi, pruni syluestres. Virgil. 2. Georg. Et sæpe alterius ramos impune videmus Vertere in alterius, mirantemque insita mala Ferre pyrum, & prunis lapidosa rubescere corna.

Prunum, ni, Arboris fructus dicitur. ἰσχυρὸς μλκ. GA. Vn prune. ITA. Sofino. GERMA. Ein pflaumen. HISP. La ciruela. ANG. A plumme. Martial. lib. 11. Pruna peregrina carie rugosa senectæ Sume solent duri foluerè ventris onus. Virgil. 4. Georg. Eduramque pyrum, & spinos iam pruna ferentes. Idem 2. Eclog. Adam cerea pruna, & honos erit huic quoque pomu.

Prunetum, Locus prunis conlitus. ὀφθαλμολογία.

Prurigo, is, quasi peruror. ἰσχυρὸς μλκ. GALLIC. Se demanger. ITAL. Prurire, rodere, pizzare. GER. Weisig oder freig sein. HISP. Tener comexon. ANG. To itch. Est enim prurire proprie libidine scalpenti ardere, excrementis spirituosiss, sibi per poros exitum quærentibus. [Prurit, pro præfagit malum: Pl. Amph. sc. 1. a. 1. Perij, dètes pruriunt. Idem in Milit. sc. 4. a. 2. Timeo quid rerum gellerim, ita dorsus torus prurit. (id est præfagit malum.) Idem in Bacchid. in exir. sc. 2. a. 5. Caput prurit porij. Et in Peria, Val iam scalpule pruriunt, &c.] Pl. Pan. An dentes prurione?

¶ Prurire item interdum fœdæ significationis verbum est, idem significans quod genitalium partium prurium excitare, & rei venereæ appetitū gignere. Mart. l. 14. de puella Gaditana. Tam tremulum cristat, tam blandum prurit, vt ipsum Masturbatorem fecerit Hippolytum. Martial. lib. 1. Lex hæc carminibus data est iocosis, Ne possint, nisi pruriunt, iuuare. Catul. in Gell. Epigr. 18. Quid facit is, Gelli, qui cum matre, atque sorore Prurit & abiectis peruigilat tunicis.

Pruritus, rus, penultima product. Sensus leuis morficationis, circa cutem ad scalpèdum nos inuitans. ἰσχυρὸς cheves. ὀφθαλμολογία. GAL. Demangement. ITA. LIC. Prurito, prurimento, pizzare. GERMA. Weisig



**Psellitis** iusculum der Haut. *Hisp. La Comexon. ANGLIC. Itching.* Fit autem ab excrementis spirituosiss, exitum sibi molientibus. *Plin. lib. 9. c. 45.* Vis pruritus mordax.

**Prurigo** gis. pen. pro. Pruritus. *צורן charēs. ונדמדו. GAL. Demangement. ITA. Prurigo. GERM. Das heissen und jucken. HISPAN. Comexon. ANGLIC. Itching or the itche.* Col. lib. 7. c. 5 Nam subest aspera cutis, & velut quædam prurigo. *Plin. lib. 20. c. 8.* Nigræ radices ita in aqua coctæ pruriginem tollunt.

**Pruriginosus**, Qui laborat prurigine. *Gaius D. lib. 11. tit. 1. lib. 3.* Vel pruriginosi vel scabiosi.

**Prusias**, *Πρυσιαν*, Oppidum est Bithyniæ Phrygiæ & Mysis finitimum, à Prusia rege qui cum Cyro bellum gessit, ad radices Olympi montis conditum. *Autor Strabo lib. 12. quatuor Plin. lib. 5. cap. 32.* ab Annibale conditum vel. ¶ Est & altera Prusia sub Hippo mote, seu fluuio, *ut est apud Ptolemæum.* Hoc autem discrimine à Prusia, quæ sub Olympo est, dirimitur. Hæc enim à *Plinio* Prusia dicitur, quæ Cios quondam fuerit. A qua Prusienfes *Πρυσιενσι* vocantur.

**Prusias**, *Πρυσιαν*, adis, *Πρυσιαν*, Vrbs Bithyniæ, olim Cius dicta, à Prusia rege condita cognomento Zela, ad Argantonium montem. Hic est ille Prusias qui Annibalem superato Antiocho suscepit: vt est videre *apud Strabonem libro 12. Plinius libro 5. cap. 32.* etiam hanc Prusiam appellat eodem nomine quo aliteram ad Olympum Mysium.

**Prusias**, *Πρυσιαν*, Rex Bithyniæ, apud quem Annibal exulauit, postquam victus à Romanis, tanquam rupi fœderis autor deposcebatur, ad pœnas. ¶ Fuit ante hunc & alter Prusias Bithyniæ Rex, qui cum Cyro bellum gessit, & Prusiam vrbs ad Olympum Mysium condidit. *Autor Strab. lib. 12.*

**PRYMNESIA**, *Πρυμνησιαν*, Vrbs, Mæoniæ in finibus Lydiæ, Phrygiæ, ac Mysiæ. *Ptol. lib. 5. c. 3.*

**Prymnesium**, *Πρυμνησιον*. Funis quo naus ad continentem reliquitur. *Plinius* rudentem vocat, nonnulli eram. Prymnesium autem dictum est *πρὸ τοῦ πρῦμνης*, eo quod è puppi soleat emitti.

**PRYMNES**, *Πρυμνη*, Nympha marina, Oceani & Tethyos filia, cuius meminit *Hesiod. in Theogon.*

**PRYTANÆVM**, *Πρυταναιον*, Locus erat Athenis in Arce dignissimus, vbi iudices & magistratus habere consilium solebant. In Prytaneo item alebantur publicè qui bene meriti erant de Republica, qui honos Athenis maximus habebatur. *Cic. lib. 1. de Orat.* Et vt ei victus quotidianus in Prytaneo publicè præberetur. Sic dictum quasi *πρὸ τοῦ πρυταναιου*, tritici promptuarium, vel horreum publicum. Dionysius Prytanæa vocat curias in quibus sacri fiebant ab his qui maximam in vrbe haberent potestatem. [*Vide Liniuum lib. 1. dec. 5.*]

**Prytanis**, *Πρυτανις*, à verbo Græco *πρυτανισμα*, quod est magistratum exerceo, vel gubernare: summus Athenis magistratus erat, cui reipublicæ administrandæ cura incumberebat. Erant autem *πρυτανισται* numero quinquaginta, decimam partem curiæ quingenariæ efficientes, in orbem *πρυτανιστων*, hoc est magistratum administrantes, singulisque mensibus vices commutantes. [*Senec. c. 3. de Tranquill.* Non vis enim nisi consul, aut Prytanis, aut Ceryx, aut Sufes administrare Remp.]

S ante P

**P.S.** In notis antiquorum, Posuit sibi P.S. Plebiscitum. P.S.F. Publicè sibi fecit. P.S.F. publicæ salutis vel sibi fecit. P.S.F. C. publicæ salutis faciendum curauit, vel publico, vel proprio sumptu faciendum curauit. P.S.C. plebiscita.

**Psaltres**, Latine cantor. *צורן מזמורים. יצא. יצא.*

**Psaltis**, *Ψαλτις*, Idem *Cic. de Aursp. resp.* P. Clodius à crocota, à mitra, à muliebribus soleis purpureisque fasciis, à strophio, à psaltio, à flagitio, à stupro est factus repente popularis. [Hic in omnibus ferè codicibus legitur, à psalterio; non à psaltio: itaque legit *Calp. in fr. in verbo Psalterium.*]

**Psaltis**, *צורן מזמורים*, *Ψαλτις*. GALLIC. Chanteresse. ITALIC. Cantatrice. GERM. Ein sengerin. HISPAN. Cantadora. ANGLIC. A singing woman. } Cantatrix, quæ scilicet instrumento aliquo musico canit: à Latinis fidiçina dicitur, quasi fidiçibus cauens *Terentius in Ateph.* Itæc iam penes vos psaltis est? *Cicer. 3. Tuscul.* Qui in cœtum mulierum pro psaltia adducitur.

**Psallôcitharistæ**, *Ψαλλοκιθαρισταί*, *apud Tranq. in Domitiano c. 4.* Certabant etiam & profa oratione Græcè, Latineque, ac præter citharædos choro citharistæ quoque & psallocitharistæ.

**Psallo**, *צורן מזמורים*, *Ψάλλω*. GALLIC. Chanter. ITALIC. Cantare. GERM. Singen. HISPAN. Cantar. ANG. To sing, to play on harpe or lute. } verbum est merè Græcum, idem significans quod cano, siue id ore fiat, siue instrumento musico. Vnde *Budæus illud Gellij lib. 19. c. 9.* Qui canentem voce, & qui psallentem: interpretatur citharam pulsantem, *Horat. 2. Epist. 1.* pingimus, atque psallimus, & luctamur Archiuis doctius vinctis. *Idem 4. Carm. Ode 13.* -ille virentis, & Doctæ psallere Chiræ Pulcris excubat in genis. *Cic. in Catil.* Hi pueri tam lepidi, ac delicati, qui non solum amare, & amari, neque cantare & psallere, sed etiam ficas vibrare, & spargere venena dicerunt.

**Psalmâ**, *צורן מזמורים*, *Ψαλμὸς*. GAL. Chanç, chanson. ITALIC. Canto. GERM. Ein gesang oder psal. HISPAN. Cancion. ANGLIC. A songe. } Quod psallitur. Diapsalma. *δία ψαλμῶν*, silentium & quies quædam inter psallendum interposita. Nam vt sympsalma dicitur vocum copulatio in cantando, ita diapsalma distinetio, vbi quædam requies distinctæ coniuuacionis ostenditur.

**Psalmôdia**, pen. acut. *צורן מזמורים*, *Ψαλμῶδία*. } ex *Ψαλμὸς* & *ὁδὸς*

compositum est, Cantus mistus, vt quum aliquis ad musicum instrumentum voce acciuit.

**Psalmos**, *צורן מזמורים*, *Ψαλμὸς*. Latine canticum: à *ψαλμ*, canto, quod ad psalterium cantaretur.

**Psalterium**, *צורן מזמורים*, *Ψαλτήριον*. Græca dictio est, quod Hebraice nablon, Latine organum laudatorium dicitur. Et est (*vt Hieronymus scribit*) in modum quadrati clypei cum decem chordis sicut scriptum est, in psalterio decem chordarum psalterio illi. *Idem in expositione Psalmsurum sic ait*, Psalterium proprie genus organi musici, melius sonans quam cithara, similitudinem habet citharæ, sed non est cithara. Inter psalterium & citharam hoc interest, quod cithara deorsum percutitur: psalterium vero sursum: quod verbo vulgari polyphihangum dicitur. *Et alio in loco*, Cithara deorsum habet cauamen, & sex chordas habet: Psalterium sursum habet cauamen. *Augustinus*, Psalterium est organum quod quidem manibus portatur percutientis, & chordas distinctas habet, sed illum locum vnde sonum accipiunt chordæ; illud concuum lignum quod pendet, & tactum resonat, quia accipit aërem, psalterium superiore parte habet. Cithara autem hoc genus ligni cauam & resonans in inferiore parte habet. Itaque in psalterio chordæ sonum deorsum accipiunt, in cithara chordæ sonum ex inferiore parte accipiunt. *Cicer. de Aursp. resp. P. Cornelius* à muliebribus soleis, purpureisque fasciis, à strophio, à psalterio, à flagitio, à stupro factus est repente popularis, *Quintilianus libro 1. cap. 10.* Nec psalteria, aut spadices etiam virginibus probis recufanda.

**PSALTHE** pen. cort. *Ψαλθη*. Fons est apud Thebas. *Valer. Flac. 1.1. Argonaut.* Qui tenet vndisonam Psamathem. ¶ Fuit etiam hoc nomine Crotopi Argiuorum Regis filia, quæ ab Apolline compressa, Linum peperit, quem inter sentes occultatum canes dilacerauerunt. *Vide Strabonem lib. 5. Thebaid.*

**PSAMMATHVS**, *Ψαμμαθη*, Laconicæ oppidum, Tænaro promontorio proximum Gentile Psammathunius, *Ψαμμαθησιαν*, siue Psammathunius, *Ψαμμαθησιαν*, *Septh.*

**PSAMMETICHVS**, *Ψαμμητιχης*, Nomen Regis Ægypti, cuius læuitia (*vt inquit Herodotus vna cum Dindoro*) ducenta hominum millia ex Ægypto in Aethiopia profugere. *Strabo*, Senectus regio vocatur, quam qui in Psammerichum fugerent, obtinent, & Sebriæ nominantur, hoc est aduenç. Huius filiam rapuerunt eocodili, *inquit Ælian. lib. 10. c. 31.* propter quod ipsum ab Apollonopolis summa in destinatione habentur.

**Psēcas**, *Ψεκάς*, *צורן מזמורים*, *Ψεκάς*. GALL. Vne goutte. ITA. Gocciola. GERM. Ein troppf. HISPAN. Gota. ANGLIC. A droppe. } Gurra, siue stilla dici potest. *Apul. lib. de Mundo ex Aristotele*, psēcadas interpretatur stillicidia. Micæ quoque inter arenas lucentes, psēcadas dicuntur. Quineriam ancillæ quæ delicatam matronarum capillos medicato fucō conspiciunt, à Græcis hoc nomine appellatæ sunt.

**Psēgmatis**, *Ψεγμα*, Idem ferè quod flos æris. *Plin. lib. 34. c. 13.* In ærariis officinis & spēgma fit. ¶ Psēgma quoque pro ramento auri vsurpatur, *ut apud Herodotum in Thalia*, Indi (*inquit*) vsunt multitudinem multo numerosissima omnium quos nouimus hominum: ita tributum conferebant aliorum comparatione maximum trecenta scilicet, & sexaginta psēgmatis talenta, id est aurei ramenti. Ramentum auri aliena est aurea, ob id alio nomine ab eodem autore chrysis dicta. Chrysimos etiam ad verbum aurea arena dicitur. *lib. 11. Codicis Iustiniani.* Aurum autem ramentitium (*inquit ille*) inuenitur esse talentum Euboicorum quatuor millium sexcentorum & octoginta, si ita ratio inearit, vt spēgma tredecies tanto argenti rependatur. *Strab. lib. 3.* Ac ne aurum quidem solum estoditur, sed etiam trahitur. Defertur enim aurum amnes, & torrentes autem arenam, quæ etiam multis in locis aquarum indigis reperitur: sed in his non apparet: in iis autem locis quæ fluminibus aluntur, auri psēgma, id est seobs aurea replendescit.

**PSĒPHIS**, *Ψεφίς*, Nomen aurotis, scriptis de ratione victus.

**Psēphismatis**, *Ψεφισμα*, Græca dictio est, quæ Latine interpretari potest decretum, vel plebiscitum per suffragia factum. *Cic. pro Flacco.* Sic sunt expressa ista præclara, quæ recitantur psēphismata, non sententiis, nec autoritatibus declarata.

**Psēphopæctes**, *Ψεφωπακτης*, Græco vocabulo dicitur quos nos præstigiatores appellare possumus, seu sacularios, seu calcularios impostores, qui habili fallaciæque manu motu spectatōribus imponunt. *Ψεφῶν* enim inter cætera calculos significant, quibus aut ratio subducitur, aut suffragia feruntur. vnde qui calculus huiusmodi lustrant, spectatōrum oculos præstingit, psēphopæctes dicitur.

**Pseudos**, *Ψευδος*, *צורן מזמורים*, *Ψευδος*. GAL. Fauçere, mensonge. ITALIC. Falsità, mendacio. GERM. Ein lug oder falsch. HISPAN. Falsidad, mentira. ANGLIC. A lie. } Latine fonsat mendacium, siue falsum eoque frequenter vitium in compositione Græcarum dictionum: vt Pseudographus, & similia. Quoties autem propriis nominibus in compositione iungitur, non tam falsitatem signifiçat, quam omnimodam similitudinem, vt Pseudophilippus, qui propter omnimodam similitudinem à quibusdam falso habitus fuit pro Philippo.

**Pseudanehusa**, *Ψευδανηυσα*, Herba anchusæ similis, sed lanuginosior, & minus pinguis, à quibus enchusæ, & adoris appellata. *Plin. lib. 22. c. 20.*

**Pseudisodomon**, *Ψευδισοδομον*, *inquit Plinius lib. 36. cap. 22.* structuræ genus appellatur, quum parietes ex inç qualis crastudinis lapidibus constent.

**Pseudobunton**, *Ψευδοβυντον*, Genus herbe in Creta, palmi altitudine fructicans, foliis napi, acribus. *Plin. lib. 24. cap. 19. Diosc. lib. 4. cap. 126.*



\* Pseudocato, penultima correpta, pseudocaton. Cicer. ad Atticum lib. 1.

Pseudodictamnium, Pseudodictamnium, Falsum dictamnium, genus herbarum quae in Creta similis pulegio nascitur. Plin. l. 26. c. 9.

[Pseudolus, nomen fabulae Plauti, nec non etiam Serui. Pseudulus Apollo, apud Varron.]

Pseudomenos, syllogismus, Argumenti seu sophismatis genus fallaciae strophae differentes implicans. Cic. 2. de Divinat. ratiocinationem mentientem interpretatur, Quomodo autem (inquit) mentientem, quem pseudomenos vocant, dissolvat?

\* Pseudographia, Quintil. lib. 1. cap. 10. Fit hoc & in numeris per quasdam quas pseudographia vocant, quibus pueri ludere solebamus.

Pseudoporticis, Falsa porticus. Nam in aedificiis parres quae sunt ad imitationem, nec integrum, nec principalem, sed precarium aut temporarium usum praebent, quasi alienum opus mentientia, hoc nomine in signis solent: ut Pseudothyrum, & Pseudaulae, similiaque his complura apud Vitruvium.

Pseudopropheta, Falsi Vates.

Pseudothyron, Quasi falsum ostium, unde pro postica sumitur. Orofius, Veruntamen sequenti anno tanta fames Romae fuit, ut medio foro Imperator corruptus a populo, & conuictis & fragminibus panis turpissime infestatus, aegre per pseudothyrum in palatium refugiens, furorem excitare plebis euaserit. Cicer. in Verrem, Ea quemadmodum ad istum postea per pseudothyrum reuertatur, tabulis vobis & testibus iudices planum faciam.

Pseudourbana, aedificia, Dicuntur a Virg. aedificia rustica, urbana elegantia extracta. Bud.

Pseudulus, [Apollo: Varro dicitur.]

PSEVDARTACE, Collis Scythiae, post montem sacrum, Stephani.

PSEVDORASIVM, Litus magnum inter Coricum & Seleuciam Isauricam, tria stadia longum, & in lunae similitudinem curuatum. Steph.

Psilothrum, Vnguentum depilatorium quo mulieres, virique molliores utebantur, ut corpus glabrum, & laeue redderent. Vnde apud Galenum legitur salamandras habere vim psilothri. Martial. lib. 6. Psilochro nitet, aut arida laeret oblita creta. Psilothrum praeterea dicitur vitis alba, quod eius semen, & yua vitia cutis in facie detergat, & quasi faciem depilet. Vide Plin. lib. 23. c. 1.

Psimythium, Dicitur quod nos cerusiam nominamus. Fit ex plumbo, acri aceto resolutum. Plin. l. 22. c. 18. Psimythium, hoc est cerusiam, plumbariae dant officinae.

Psittacae, ANGLIC. A place fisher. Piscis plani genus, quem nos passerem vocamus, ut vertit Theodorus ex Aristot. de nat. anim.

Psittacus, ANGLIC. A place fisher. GALLIC. Vn papegay, vn perroquet. IT. Papagalo. GERM. Ein Sitrituff oder papegay. HISPAN. Papagayo. ANG. A parrot or poppingay. Auis ex India, aut occidui Oceani insulis, vocem humanam miro naturae artificio exprimens. Martial. lib. 14. Psittacus a vobis aliorum nomina discit, Hoc per me didici dicere, Caesar aue. De hac aue Apuleius lib. 2. Color psittaco viridis, & intemis plumulis, & extemis palmulis, nisi quod sola ceruice distinguitur: Enimvero ceruicula eius circulo minio, velut aurea torque, pari fulgoris circumactu tingitur, & coronatur. Rostri prima duritia. Quum in petram quampiam conuersus, altissimo volatu praecipit, rostro se, velut anchora, excipit. Sed & capitis eadem duritia qua rusticum sermonem nostrum cogitur aemulari. Ferrea clauicula caput unditur, imperium magistri ut persentiscat: haec ferula diuerti est. Discit autem statim pullus vsque ad duos aetatis suae annos, dum facile os, ut conformetur, quum tenera lingua uti velit, conuibreretur. Senex autem captus, & indocilis est, & obliuiosus. Verum ad disciplinam humani sermonis facilius est psittacus glande qui vescitur, & cuius in pedibus, ut hominis, quini digiculi numerantur. Non enim omnibus psittacis id insigne, sed illud omnibus proprium, quod eis lingua laetior quam carteris aibus: eo facilius verba hominis articulantur, patentiore plectro & palato. Id vero quod dicit, ita similiter nobis canit, vel potius eloquitur, ut vocem si audias, hominem putes: nam quidem si videas, idem conari, non eloqui. Verum enimvero & coruus, & psittacus nihil aliud quam quod didicerunt, pronunciant. Si conuicia docueris, conuiciabitur, diebus ac noctibus perstrepsens maledictis. Vide Plinium lib. 10. c. 42. & Varro 3. de Re rustica, c. 9.

Psophis, psophidis, Arcadiae ciuitas, a Psophide Lycaonis filio, aut vt alij malunt, a Psophide Erycis Siculi filia condita. Ouid lib. 5. Metam. Vsq. sub Orchomenen, & Psophida, Cyl-lenenque. In insula quoque Venetorum Zacyntho arx ipsa vocabatur Psophis, & aliae multis locis. Auctor Hieronymus in Plinium. Est & alietum eiusdem nominis oppidum in Arcadia. Item tertium in Achaia.

Psora, GALLE. Galle, rongne, maladie qu'on dit de saint Main. R. R. R. di pelle. GER. Ein schuppige raud. HISP. La sarna. ANG. Scurvy. Curis asperitas squamosa: & videtur alia a scabie. quum Plin. lib. 20. cap. 1. dicat, Arida cum refina, impetiginem & scabiem, quam psora & leucaria vocant, sanat. Fit autem a psora. Nam qui psora lab orant, vlcera siue pustulas supra modum contingere, palpare, & scalpere cupiunt. Hinc adiectu. Psoricus: apud Celsum lib. 6. c. 6.

Psychrolutres, Dicitur qui frigida aqua corpus lauat, & balneo frigido laetatur. Vnde & verbu Graecis visitatum, pro eo quod est frigida lauer. Senec. l. 12. Epist. Ille

tantus psychrolutres qui Calendis Ianuariis Eurypum saluabat.

Psychomantem, penultima producta. Locus cuiusdam vaticinij, vbi fiebat diuination per Manium euocationem. Cicer. in Tusc. Ait enim Termancum quendam Elysiu, quum grauer filij mortem moreretur, venisset in psychomantium, quarentium quae fuisset tantae calamitatis causa.

Psychotrophum, Herba duoru cubitoru altitudine angulosum habens caulem, a radice spargens folia ferè lappathi, serrata semine purpureo in Italia Serratula dicitur, in Galia Betonica. Auctor Plin. lib. 25. cap. 8. Psychotrophon inde dicta, quod locis potissimum gaudeat alsiosis. Psychotrophii item pisces quidam appellantur, quod vmbrosos sectentur recessus, ac humido, frigidoque delectentur elemento.

Psychotrophon, Genus pustularu durarum & sabalbidarum, acutarumque, caput praecipue infestatum. Vide Aeginet.

PSYLLI, Populi Libyae prope Garamantas, a Psyllo Rege dicti (ut inquit Plin. lib. 7. c. 2.) quorum corpori ingenitum fuit virus exitiale serpentibus. Scribit Plutarchus Catonem iter per deserta Libyae facientem secum Psyllos duxisse, qui moribus serpentum mederentur, partim ore trahentes venenum, partim serpentes cantibus mitigantes. In vita Catonis. in August. c. 17. Psyllos Cleopatrae admoit, qui venenum exurgerent. Plin. lib. 7. cap. 2. Mos vero illis fuit liberos genitos protinus obiciendi saeuissimis earum, eoque genere pudicitiam coniugum experiendi, non profugientibus adulterino sanguine natos serpentibus. Haec Plinius. Meminit horum & Herodotus, lib. 4. Syllius item de Atyre Psyllo, li. 1. Nec non serpentes ditro exarnate veneno Doctus Atyr, tactuque graues sopire cheylos. Ac dubiam admota sobolem explorare cerasse. In eandem sententiam de Psyllis scribit Lucan. l. 9. Gell. l. 16. cap. 11. Crinit. l. 1. c. 3. alique complures.

PSYLLION, Herba quam vulgus noster pulicarem vocat, de qua vide Plin. l. 25. c. 11.

PSYLLIVM, Vrbs Bithyniae.

PSYRA, Insula iuxta Chium. Strab. lib. 14. Vulgo Psara. In hac insula vinum non prouenit. Vnde natum est Adagium, Psyra Bacchum, id est in Psyra Bacchum ducentes. Dicitur, vbi vinum appositum in conuiuio nemo gustat: vulgari proverbio: aut de sordido apparatus hac etiam ratione quae sordide parumque magnifice fierent, Psyrice facta dicebantur.

Psythia, Vuae genus est ex qua optimum fit passum. Virg. 2. Geor. Et passu psythia utilior.

\* Psythium, passum. Plin. lib. 14. c. 9. Psythium & melampsythium, passi genera sunt suum saporem, non vini, referentia.

P ante T

PTE, Pteryllabica adiectio: quare in dictione MET.

PTERELAS, Rex Theleboarum, ab Amphitryone dielus: de quo Plaut. in Amphitryone.

PTELEA, Stephano, Vulgo Foglie, Asiae vrbs clarissima, Ioum metropolis, notiore nomine Ephesus dicta. Auctor Plin. lib. 5. capite 29.

PTELION, Ioniae oppidum, iuxta Erythras & Mimatent montem. Auctor Plin. lib. 5. ca. 29. Est & aliud eiusdem nominis oppidum in ora Baeotiae. Plin. lib. 4. c. 7.

PTERA, Pteromata, in templis, caeterisque maioribus aedificiis dicuntur muri duo in altitudinem confurgentes, alarum instar: vnde & nomen habent. Nam Pterae, Graeci alas vocant.

PTERIA, Cappadociae vrbs est. apud Herodotum lib. 1.

PTERIS, Latine dicitur filix: qua voce vsus est Plin. lib. 27. capite 9.

Pterygium, In oculis vocatur neruosa quaedam adnatae membranae excrecentia, a maiori angulo ut plurimum orta, ad oculi Coronam ita procedens, ut interim & pupillam operiat. Plin. lib. 34. c. 10. Cadmix effectus siccat, sanare, sistere fluxiones, pterygia, & sordes oculorum purgare. Pterygion in digitis, apud Paulum Aeginet. est quum caro excrecit, partem illam contegens, quae in vngue pterygion appellatur: quod vitium ex paronychia ferè nascitur. At Cels. lib. 7. Pterygium dicit esse quum recedit ab vngue caruncula cum magno dolore. Videtur enim dimmutium esse a pteryge, id est ala, quam tunc videtur efficere caro ab vnguibus discedens. Plin. lib. 23. cap. 1. Illinitur eadem cum fico, & pterygis digitorum ex vino. Cum oleo etiam paronychias, & pterygia tollit.

PTERINA, Vocatur pars inferior naualis mali: circa mediam ferè trachelos, summa pars carchesium nominatur.

PTEROPHOROS, Est regio apud Riphæos montes sic dicta ab assidua niue quae ibi pinnarum similitudine continuo decidit. Ibi creduntur esse cardines mundi extremique siderum ambitus. GERMANICAE, Mitterndschiff (santeschaff) vnder dem Potosoder himmels wirtel geidgen. Plin. l. 4. cap. 13. Mox Riphæi montes & assiduo niuis casu pinnarum similitudine Pterophoros appellata regio, pars mundi damnata a natura rerum. Pterophori item dicti sunt cursive pegasarij, quod peregre proficiscentes (ut Dionysius scribit) surrectas in capite pinnas gestare solebant. Ad quod & Iunenalis alluisse videtur, quum ait, Tanquam de Cactis aliquid, toruisque Sicambis Anxia praecipiti venisset epistola penna.

PTISANA, penult. cor. Pusane, ou orgé mondé. ITALIC. Sgoli d'orzo, aqua cotta d'orzo. GERM. Ein gerstebier. HISPAN. Ordiate, o cenada, o fresada. ANGLIC. A potage made of barley meal. Hordeu decorticatum, vel hordei cremor, siue pulvis genus est farinae hordeacea in quo est maxima vis reaurand



staurandi vires & nutriendi. de Pisana vlt de Plin lib. 18. cap. 7. & lib. 22. c. 25. Latini vocis huius primam syllabam corripunt, altero, sex Græca voce abiecto. Martial. lib. 12. Frumentum, milium, pisanamque, fabamque solbas Vendere pragmaticus.

Pisanaurium, Πισανιον. GALL. Vase à tenir orge mondé. ITA. Vaso da tener aqua d'orzo, o sugo dorzo. GERMAN. Ein geschirt in dem man gerfen stampft oder tocht. HISPANIC. Vaso del ordiare de estas leches. Horat. lib. 2. Sermon. Satyr. 3. Tu cessas a gedum tunc hoc pisanarium orizæ. Alij volunt pisanarium orizæ, esse orizæ coctam, vel pisanam ex oryza.

Ptychoctrophia, pen. prod. Πτυχοκτροφια. GAL. Hospitau. ITA. Spedali. GERMAN. Ein spital/cin ort an wetzen man die armen erneret. HISPAN. Hospedales. ANGL. A spittel house. Diversoria, siue domus in quibus mendici nutriuntur Πτυχο, enim Greci mendicum dicunt, & τροφια, nutritio.

Ptolemæus, Πτολεμαῖος, Nomen proprium Lagi gregarij militis filij, qui maximæ autoritatis fuit apud Alexandrum Macedonem. Post cuius mortem Aegypto & Aphrica, & magna Arabiæ parte positus, regnavit annis quadraginta. A quo deinceps Aegyptij reges, Ptolemæi appellati sunt. GERMAN. Der erste König in Egypten von wetzen die vbrigen all disen nammen empfangen haben. Hic frequentissimè apud amicos & cœnabat, & dormiebat. Quod si aliquando cœnam præberet, rebus illorum utebatur. Accerserat enim scyphos, strata, ac mensas. Ipse præter necessaria possidebat nihil: quin alios locupletes facere regale magis esse dicebat, quam locupletari. Est autem hoc nomen πτολεμαῖος, hoc est à pugnâ deducitur: sicut à πύξ quod est honor, Timæus. Hic duos filios habuit, Ptolemæum Philadelphum, & Ptolemæum Ceraunum. Decessit in rerum gestarum gloria quum paulò antè regni se abdicans administratione, Regem filium constituisset Philadelphum. Autor Trogon lib. 15. Philadelphus itaque in regno patri successit, vir doctissimus, Stratonis discipulus: qui bibliothecam illam celeberrimam fecit, quæ usque ad primum Alexandrinorum & Romanorum bellum duravit. Regnavit annis xxxviii. cui successit Ptolemæus cognomento Evergetes, Ἐβρηγέτης, quod Latine dici beneficus potest. Hic vigintifex annis regno positus, moritur: cui successit Ptolemæus Philopator, xvii. annis regnans. Post eum Ptolemæus Epiphanes, qui annos viginti tres regnavit. Tum Ptolemæus Philometor, qui tringintaquinque annis Aegypti regnum quum tenuisset, fratrem suum Evergetem alteri moriens regem constituit. Evergetes, & qui Physco dictus est, regnavit annis vigintinovem: cui Ptolemæus cognomento Lathyrus successit. Lathyrus Auletes, Cleopatraz pater. Post hunc Ptolemæus cognomèto Dionysius, Cleopatraz frater, qui Pompeium post Pharsalicam cladem in Aegyptum fugientem, interimendum curavit. [Ptolemæus Iubæ filius, Suetonius in Ca. lig. cap. 26. & cap. 35.]

¶ Fuerunt & alij hoc nomine, ut Pyrrhi Regis filius, & Cyprius Rex, qui suis diuitiis Romanum locupletavit ætarium. Ptolemæorum seriem describit Strab. lib. 17. ¶ Claudius Ptolemæus, astrologus, natione Aegyptius, Alexandriæ professor est, Liberalium artium, ac Græcarum literarum studiis clarus, temporibus Antonini, ut ipse scribit, in Astrologiæ scientia priorum nulli cessit. Primus enim apud Græcos cœli rationem omnem diligentius explicuit, inuentaque ab Hipparcho instrumenta clarius demonstravit. De Musica quoque & rebus aliis, tum de Geographia absolutissimè scripsit. Suidas. ¶ Ptolemæos quoque sex alios commemorat Suidas, quinque Grammaticos, & unum versificatorem, quorum opera ad nos minimè peruenierunt. ¶ Iosephus iterum alium ponit, Abobi filium, Simonis ducis Iudæorum generum, quem socr Hierichunti tempore belli Machabæorum præfecerat. At ille in census regni cupiditate, inuitatum ad cœnam, incautum interfecit. De quo multa in Hierosolymitana historia Iosephus.

Ptolemæus, ea, uo, possessiuum. Πτολεμαῖος. Proper. lib. 2. Eleg. 2. Et Ptolemæa lictora capta Phari.

Ptolemæis, Πτολεμαῖος, vel dos. Πτυχοκτροφια. Vulgo Tolomæia. Oppidum in ora Rubri Maris, ad primos elephantorum venatus, à Ptolemæo Philadelpho conditum in regione Troglodytarum. Autor Plin. lib. 2. c. 73. Ptolemæus enim Troglodyticen primus exussit, ad venatus elephantorum, quæ ideo Epithetas à Græcis cognominata est, eodem Plinio autore, lib. 6. c. 29. ¶ Est & Ptolemæis, vrbs Aegypti apud Strabonem lib. 17.

¶ Item Phœnicie vrbs, colonia Claudij Cæsaris, quæ quondam Ace dicta est, ut scribit Plin. lib. 5. c. 19. Harum quinque vrbum meminit Hieronymus ad Eustochium. Per arenas, inquit, Syriæ peruenit ad Coem, quæ nunc Ptolemæis dicitur: altera est in Aethiopia. Tertia in Phœnicia. Quarta Nili fluminis. Quinta in Cyrenaica prouincia Aphrica.

Ptyas, πτυας, Aspdis genus colore subuiridi, cinereoque, sed in aurum tendente, quo Cleopatra sibi mortem creditur conscussisse. Dicta Ptyas, πτυας, hoc est à πτυέδο, eo quod spiritum habeat maxime lethale, quod in hominum oculos expuit. Vide de hoc Plin. lib. 28. c. 7.

Ptyx, πτυξ, Auis rapax, quem alij hybridem vocant, noctu volans Venatur more aquile. Pugnatur etiam cum aquila acriter, ita ut sepe ambæ implexæ deferantur in terram, & viuz à pastoribus captantur.

P ante V

PV. In notis antiquorum pupilla. PVB. Publicus. Pubes, Proprie lanugo quæ maribus decimo quarto anno, feminis duodecimo circa pudenda oriri incipit. Πύξ. GALLIC. Le poil qui vient es parties hōrcuses, à l'age de quatorze ans aux mâles, & douze aux femelles. ITALIC. Peli d lanugine che viene alle parti vergognose, à maschi d'anne quattordici, & à femine di do-

dec. GERMAN. Das schamhaar des menschen. HISP. La manecbia. ANG. Hcare springing in the priuie partes of man or woman about 14 years of age. Quod quia maturitatis est signum, factum est ut pubes mas, siue puber vocetur, quum primum ad generandū aptus est, & femina similiter ad concipiendum. Cicero pro Rabir. Nemo pubes tum fuit quin arma ceperit. Sallustius, Puberes omnes interfici iubet. Cæsar 5. bell. Gall. Hoc more Gallorum est initium belli, quo lege communi omnes puberes armati conuenire coguntur. Cicero. Offic. Nostro quidem more cum parentibus puberes filij, cum socris generi non lauantur. A quo Impubes, bis, vel impuberis, qui nondum lanuginem emisit, siue qui nondum ad pubertatis annos peruenit. αἰσθος. αἰσθηος.

¶ Pubes etiam honestè pro parte pudenda ponitur. Virgilius 3. Aeneid. Prima hominis facies, & pulcro corpore virgo Pube tenus [Gellius cap. 2. lib. 9. Barba ad pubem usque porrecta.] Inde Os pubis medici vocant ostium ipsum muliebris pudendi, quod pubis ambitur.

¶ Interdum Pubes, collectiuum nomen est, eiusdem ferè significationis cum nomine Iuuentus. GALLIC. La ieunesse, compagnie de ieunes hommes. ITA. Compagnia de giuani. GERMAN. Die iunge vber iunge burß. HISP. Los manebes. ANG. A multitude of yonge folkes. Virg. l. 1. Aen. Haud aliter, puppèsque tuæ, pubesque tuorum. Liu. l. 1. Quum pubem Albanam in arcem, præsidio armisque obtinendam aduocasset. Cicero pro Milone, Ea potestas, cui Senatorem omnem Italiæ pubem commiserat. [Plaut. pseud. sc. 1. a. 1. Præsenti pube, (alias, publi præsentij) in concione, omni populo.] ¶ Transfertur etiam ad alia. Virg. lib. 12. Aeneid. Puberibus caulem, folijs, id est, ut inquit Seruius, adultis. Et lib. 4. Aeneid. Pubentes herbæ. ¶ Est autem pubes pro lanugine, pro parte pudenda, & pro multitudine, substantiuum, & facit genitiuum pubis. At impubes, bis, pro eo qui adhuc inuictus est, adiectiuum est. Vnde Impubis Iuli, apud Virg. Et apud Horat. in Epod. Impube corpus. Ouid. l. 3. Met. Impubes genis.

Pubeo, bes, Pubes sum. Πύξ. GALLIC. Être en fleur d'age, de douze à quinze ans, commencer à auoir barbe. ITALIC. Effere giuane, commenciar à mandar fuori gli primi peli. GERMAN. Das schamhaar haben/gebartet sein. HISPAN. Commencar à barbar, ser en edad de pubertad. ANG. To be in the floure of his age to beginne to haue a beard. ¶ Proprie de adolescentulis dicitur qui primam circa pudenda lanuginem emisissent, quauis etiam ad alia transferatur, ut pubentes herbæ, apud Virg. 4. Aeneid. Vbi Seru. Pubentes, quæ aliz siccæ, aliz viridiores leguntur. Er sciendum inter homines & herbas esse reciprocam translationem. Sic enim pubentem herbam dicimus, quemadmodum florem ætatis, id est 3. Georg. Pubentesque secant herbas. Vbi rursus Seru. Pubentes adultas, maturiores, quibus robur acquiritur.

Pubesco, scis, Lanuginem emitto. Πύξ. GALLIC. Commencer à auoir barbe, venir à l'age de quatorze ans. ITA. Cominciare ad haue barba, à diuenir huomo. GERMAN. Unsahen gebartet werden/mannbat werden. HISP. Commencar à barbar, ser en edad de pubertad. ANG. To be in the floure of his age to beginne to haue a beard, to come to fourtens years of age. Virg. 3. Aeneid. Et nunc æquali tecum pubesceret æuo. Cicero. Offic. Nanque Hercules Prodicus dicit, ut est apud Xenophontem, quum primum pubesceret (quod tempus à natura ad deligendum quam quisque viam viuendi sit ingressurus, datum est) exisset in solitudinem, atque ibi sedentem diu secum, multumque dubitasse, quum duas cerneret vias, vnam voluptatis, alteram virtutis, veram ingredi melius esset.

¶ Interdum pubescere ponitur pro crescere, siue maturitatem adsequi. Cicero. lib. 1. de Natur. deor. Nam & fruges & reliqua, quæ terra parit, & tempestates, ac temporum varietates, celsique mutationes, quibus omnia quæ terra gignat, maturata pubescant. Virg. l. 2. Georg. Hinc omnis largo pubescit vinea fetus, id est exuberat. [Ouid. Eleg. 12. lib. 3. Trist. Præterea quæ pubescunt variorum flore colorum.]

Pubertas, tis, Ætas in pueris, puellisque qua pudenda prima lanugine obducuntur: qui est in maribus annus decimusquartus, in feminis duodecimus. Πύξ. Halmim. ἰσθια, ἰσθια. GALLIC. L'age de quatorze ans és mâles, & douze és femelles, iusques à dix huit. ITALIC. Età d'anni diciotto. GERMAN. Das erste mannbare vnd bartbringend alter an enaben vnd das vierzehnjährig tar/and meydinen omb das wölffst. HISP. Edad de los manebes. AN. The age of 14 years in men and in women 12. vnill 18 years.

¶ Item Pubertas est emissio ipsa pubis, à quo anni pubertatis dicti sunt. Cicero 2. de Natura deorum. Ut si quis dentes, & pubertatem natura dicat existere. [Censorinus de die Natali. Pubescimus & Pubertas est ab anno 14. ad 17.] Pubertas autem plena annos octo decim complectitur, Modest. de Adop. l. Arrogatio, Nō tantum, inquit, quum quis adoptat, sed & quum arrogat, maior esse debet eo quem sibi per arrogationem, vel per adoptionem filium facit: sed vtrique plena pubertate: id est octodecim annis eum præcedere debet. Budens. Vuz pubertas. Plin. in Proem. li. 23. Omphacium qua fieret ratione incipientis vuz pubertate, in vnguentorum loco docuimus.

Publicus, publica, publicum, Quod non est priuati alicuius, sed totius populi, commune, quasi populicum. Πύξ. GALLIC. Public, commun. ITALIC. Publico, commune. GERMAN. Gemein. HISP. Publico; comun de muchos. ANGLIC. Publico, comunone. Plaut. in Ryd. Illic vbi vis condormisce, nemo prohibet, publicum est. Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. Publicam, an priuatam seruitutem seruit. Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. Nemo ire quemquam publica prohibet via. Idem Plaut. Capt. sc. 2. a. 3. Bene rem gerere bono publico. Liu. lib. 34. Bono publico aliquid facere, &c. ¶ In publico vel priuato. (i. in foro, vel domi.) Liu. lib. 34. Ius publicum. (i. ciuile.) Suos. in Tiber. ca. 50. Annales, facti publici. Seneca cap. 14. de Conf. ad Polyb. Senec. epist. 89. Quod publicum est, non vsucapi-



zur. Ouid. Eleg. 4. l. 4. Trist. Nec prohibere potest quia res est publica Cæsar. P. et alij. Malo publico facundus Curio. Asconius: Bono publico damnari. Ouid. 13. Met. Ingenium verbis ad publica commoda verti. Cic. 1. de Invent. Publicum est, quod civitas uniuersa aliqua de causa frequentat. Sic loca publica vrbis, apud eundem contra Rullum. ¶ Publica fides, est quam vulgus Gallicum saluum conductum appellat. Sallust. in Jugurth. Comes eius qui Romam fide publica venerat. ¶ Publica vestigalia, intelligere debemus ea ex quibus vestigal fiscus capit vel ærarium. *δημοσία τελευτα*. quale est vestigal portus, vel venalium rerum, & piscinarum, & metallorum. V. *lpsian. de Verb. signif. l.* Inter publica, Publica iudicia, & omnia sunt in quibus crimen vertitur, sed ea tantum quæ ex legibus iudiciorum publicorum vertuntur. *δημοσία κρίσις*. vt. Iulia maiestatis. Iulia de adulteris, Cornelia de sicariis, & veneficiis, Pompeia de parricidiis, Cornelia de testamentis. ¶ Publica verba dicuntur quæ in communi sunt consuetudine, & vsu *δημοσία ῥήματα* Seneca, [epist. 60.] Magnam ex epistola tua percepi voluptatem; Permittere enim mihi vti verbis publicis, nec illa ad significationem Stoicam reuoca. Cic. 1. Academ. Dialecticorum verò verba nulla sunt publica, suis vtuntur. Ouid. 3. de Arte, Munda, sed è medio, consuetaque verba puellæ Scribere, sermonis publica verba placent. [¶ Publica, æ. pro meretrice: Seneca epist. 89. An Sappho publica fuerit.]

¶ Publicum consilium, dictus est Senatus. *σύγκλητος βουλή*. Cic. de Orat. Pericles Athenis plurimos annos princeps consilij publici fuit.

[¶ Publicus casu vocandi. Liu. lib. 8. ab vrb.]

Publicum, substantiue, pro conspectu publico. Hinc dicimus care-re publico, pro eo quod est non prodire in publicum. Cicero, pro Milon. Caruit deinde foro Pompeius, caruit publico. Idem in Verr. In publico esse non audeo, in cluisti se domi. *Linius de clade Caudina loquens*, Vt postero die, ac sequentibus duobus nemo forum ac publicum aspicere vellet. [Linius 6. bell. pun. In publicum redempti ferui, Cæsar. lib. 1. de bell. cin. In publicum deponere pecuniam. Liu. l. 9. d. 4. In publicum emere tabernas. Seneca, cap. 4. de Consol. ad Marc. Quæ in publicum emittuntur ei nota sunt.]

¶ Publica plurali dicuntur pro vestigalibus & redditibus populi, vnde & publicani dicitur qui ea à populo redimebant. Cicero ad Qu. Fratr. Hic te ita versari, vt & publicanis satisfacias, præfertim publicis male redemptis, ac socios perire non sinas, diuinæ cuiusdam virtutis esse videtur. id est tuæ. [Liu. lib. 34. Publica locare (i. vestigalia.) Quinilian. decla. 340. Publica soluere: Mox, Vestigali circumscribere.]

Publico, as, Publicum facio, manifesto. *הודיע הודיה סמיטא היספניא הלה* *ghillah. qanep*. GALLIC. Publier, manifeste, diuulguer. ITALIC. Publicare, manifestare. GERMA. Gemein machen / aufbringen / iederman offenbaren. HISP. Publicar, diuulgar. ANG. To publish, to manifest. ¶ *Iustin. lib. 1.* Non contentus voluptatum suarum tacita conscientia, nisi etiam matrimonij recidenda publicaret. [¶ Publicare bibliothecas, (i. in publicum comparare, & omnibus aperire.) Sueton. in Cæs. cap. 44. Et, libros publicare, (i. edere.) Sueton. ibidem c. 56. Publicare forum. (i. commune facere.) Sueton. in August. cap. 29. Publicare, pro publicè ostendere. Item Sueton. cap. 43. in August. Publicare in vsu populi. Sueton. ibidem cap. 100. Publicare experimenta. Sueton. in Claud. c. 3. Publicare se (i. sui copiam facere populo in ludis) Sueton. in Nerone. cap. 2. ] ¶ Publicare ponitur pro in populi potestatem & ærarium redigere, quod vulgo vocant confiscare. *δημιόειν*. GAL. Confiscar. ITA. Confiscare. GERMA. Dem gemeinen gut heimstelen / in gemeinen seditze hyn. HISP. Confiscar los bienes. ANG. To confiscat goods to the commune well. ¶ Cic. 2. de Inuent. Lex est apud Rhodios, vt si qua rostrata in portu nauis deprehensa sit, publicetur. Quum magna in alto tempestas esset, vis ventorum inuitis nauis, Rhodiorum in portum nauimcoegit. Quæstor nauium populi vocari nauis dominus negat oportere publicari. Publicare librum aliquem est edere in publicum. *ἐπιδιδάει*. Meretrix quoque se publicare dicitur, quæ se publicè prostituit, nulli mercedem offerentis, sui copiam denegans. Plaut. in Bath. [sc. 7. a. 4.] Tum illam quæ corpus publicauit vulgo suum, id est sui copiam palam fecit.

\*Publicare hominem, Populo communem facere: cui opponitur Reuocare in seruitutem. Sueton. in Claud. Cæs. c. 25. Libertinos qui se pro Equitibus Romanis agerent, publicauit. Ingratos, & de quibus patroni quereretur, reuocauit in seruitute. [Hic Publicare idem significat quod Gallis dicitur Confiscare au publici. eoque sensu Confiscandi verbo vsus est idem Sueton. in Tiber. cap. 49 & in Caligul. cap. 41.] \* Publicare crimen, interdum non pro Diuulgare, aut palam facere: sed pro Deriuare in totam ciuitatem, vel totam ciuitatem eius infumulare. Liu. 4. bell. Maced. Scriptum erat. Aristonem priuatum ad neminem, publicè ad seniores (ita Senatorum vocabant) mandata habuisse. Publicato crimine, minus intenta de paucis quæstio erat.

Publicatio, onis, verbale. Bonorum alicuius in publicum redactio. *δημοσιον*. GALLIC. Confiscation. ITA. Confiscatione. GERMA. Ein ziehung in gemeinen sedit / gemein machung. HISP. Confiscation de bienes. ANG. A publishing or confiscation. ¶ Cic. in Cæcil. Adiungit etiam publicationem bonorum.

Publicanus, nis, Qui vestigalia: & alios populi principumve redditus exigendis, certo constituto pretio redimit, hodie *Datiarium* appellat. *δανειος, δανειος τριανος*. GALLIC. Vn fermier public, que, peager. ITA. *Datiario, qui maneggia il danaro pubblico*. GRÆC. *Der joi eder andere etiammen eines fursien eder gemeind an sich kauft* HISP. *El al moxarise, è arrendador que coge è recabda la renta de la comunidad. è del principe*. ANGLIC. *A toller or gatherer*

of tributes. } Horum ordinem Romæ & numero amplissimum, & personarum dignitate potentissimum fuisse constat, quippe cum omnes Romani equites in hac re essent occupati. Cicero pro Planco, Flos equitum Romanorum, ornamentum ciuitatis, firmanentum reip. publicanorum ordine continetur. V. *lpsian. de Publ. & vest. l. 1.* Publicani sunt qui publico fruuntur: nam inde nomen habent. Et omnes qui aliquid fisco conducunt, et esse vocantur publicani. Cicero ad Qu. Fratr. lib. 1. Non esse autem leniores in exigendis vestigalibus Græcos, quam nobis publicanos, hinc intelligi potest, quod, &c. *ibidem*, Nomen autem publicani aspernari non possunt, qui pendere ipsi vestigal sine publicano non potuerunt. [Liu. lib. 34. Publicani præbenda (militibus) conducturos se professi erant.] Mulier publicana. Cicero 5. Verr. Muliercula publicana noluit ex decumis nimum lucri dare. [¶ De publicanis qui vestigalia ex nouitiis (seruis) percipiebant etiam Romæ. Quinilian. declam. 340. *1100*, de re improfesta apud publicanos, & commissa. Idem Quinil. Declam. 341.]

Publice, & Publicitus, aduerbia à publicus nomine deriuatur: idemque significant quod vulgo, seu palam. *δημοσία*. GAL. Publicquemēt. ITA. & HISP. *Publicamente*. GERMA. *Offentlich* / *verder gemeind*. ANGLIC. *Publicly*. ¶ Cicero 5. Verr. Itaque quum Plinius Herbitensis, homo disertus & prudens & domi nobilis, de calamitate ararorum, & de fuga, & de reliquorum paucitate publicè diceret. Terentius in Adelph. Haud cito mali quid ortum ex hoc sit publicè. Id est non facile aliquid detrimenti ab hoc capiet Respublica. Cicero pro Rege. Amer. An scribis cibaria publicè locari, id est palam, coramque omnibus qui interesse voluerint, conductori anseres alendos addicere. [Plaut. *Milit. sc. 1. a. 2.* Is publicè legatus Naupactum fuit magnæ Respublicæ gratia.]

¶ Publicè dare sumptus alicui, est libi sumptus suppeditare ex ærario.

¶ Publicè aliquem deponere hoc est ex decreto publico. Terentius in Phorm. Nonne hoc publicitus scelus hinc deportarier in solas terras? Vbi Donatus, Publicitus, publica cura & consilio. Plautus Amph. Hospitio publicitus accipiat, id est carcere publico. [Gell. c. 14. lib. 6. Publicitus interest, &c. Plautus Amph. An fores nobis cenfebatur publicitus præberier.]

Publicola, læ, Qui populum colit & obseruat. *ὁ τὸν δῆμον διατηρῶν*, Plutarcho, quo cognomine dictus est P. Valerius, qui in locum Tarquinij Collatini suffectus est Consul. Melius Publicola. [Terentius Scatur. de Orthograph. Publicolam antiqui Boblicolam vocabant.]

Publicus, a, um, *πῶβλιμος*. vt Iter publicum. Ouid. 5. Fast. Vtile nunc iter est publicum que vocant. Publicij ædiles. *Ibi*. Plebis ad ædiles perducta licentia talis Publicios

PUBLICIVS, & Laberius, poetæ mimorum, Iulij Cæsaris familiares ambo, sed Publius acceptior. Nam Laberij maledicentia, sicut & arrogantia Cæsaris magnopere offendebant. Is Publius genere Syrus fuit, conditione seruus: puer enim & forma, & ingenio à Domitio manumitti, & erudiri meruit. Roman venit ad ludos Cæsaris, vbi mimos suos egit, magno ipsius populi applausu. *Autores Gellius & Macrobij*.

Publipo, Publicij puer siue seruus: sicut Marcipor Marcipuer. Veteres enim à suis prænominiibus pueros, id est seruos in familia nominabant. Vnde à Lucio, Lucipotes à Quinto, Quintipotes. Et hoc est quod Plinius ait, id genus seruos dominorum fuisse gentiles: id est eodem nomine appellatos, quo domini appellabantur. Vnde MARCIPOR.

PUBLICIVM, *πῶβλιου*, Vrbs est Istriæ in Medizetranis, vt Ptolem scribit l. 3. c. 1.

PUBLICIVM vinum, Inter generosissima Italiæ vina, & medicamentis aptissima connumeratum est. *πῶβλιου οἶνος*. Nascitur in sinu Adriatici maris, super colle, non procul à Timauo fonte, esse Plin. lib. 14. c. 6.

PUDET, puduit, vel pudirum est. pudere verbum est impersonale, Erubescere, siue pudore affici. *כוש בושח* *ניבלם* *אשבו* *דאי*. GAL. Auoir honte & vergongne. ITA. *Vergognarsi*. GERMA. *Sich schammen*. HISP. *Hauer verguença, auergonçarse*. ANG. *To hane shame*. } Haber ferè accusarium cum gentiuo. Cicero 2. Ver. Sunt homines quos infamiae suæ neque pudeat, neque tædeat. Cicero pro Domo sua, Me non solum piget (stulticiæ meæ, verumetiam) pudet. [Seneca Suason. vlt. Non tædet me vitæ meæ, sed pudet. Plautus *Asin. sc. 2. a. 5.* Nihilne te pudet? D. Si nihil aliud me quidem tui vxor. Liu. lib. 34. Pudere quod non oportet, & non prodere quod oportet. Plautus *Capt. sc. 2. a. 5.* Faciam vt pudeat: Nam in ruborem te torum dabo. Gellius *cap. 1. lib. 5.* Vt pudeat tacitus Plautus *pseud. sc. 3. a. 1.* Hunc pudet quia non dedit quod promisit! Facilius ferrur quod pudet, quam quod piget. Plautus *Capt. sc. 1. a. 2.* At nos pudet, quia cum catenis sumus. L. At piget postea herum, si vos eximat vinculis. ] ¶ Differit autem Pudere à pigere: quod pudere, vt verecundiæ stirpigeret, prænitentia. Sallust. *Iugur.* Nam postea quæ fecerit, incertum habeo pudeat, an pigeat magis. Donatus, Pudere est in his quæ turpiter sunt: pigere, in his quæ cum damno ac malo; Pudere, ad dedecus: pigere ad dolorem refertur. Terentius in Adel. Paris me quidem pudet, pigetque. [Ouid. 13. Meta. Vidi, puduitque videre quum tu terga dares. Gell. cap. 13. lib. 15. Pudirum est, verum est, pigitum est, impersonaliter à Cicero & alijs dicitur. ] ¶ Inuenitur aliquando personaliter positum cum nominatiuo: verum id nõ aliter quam in tertijs personis. Lucanus, semper metues, quem læua pudebunt. ¶ Composita eius sunt Depudet, Dispudet, & Suppudet, de quibus suis locis.

PUDENS, tis, Verecundus. *כוש בושח* *ניבלם* *אשבו* *דאי*. GAL. Honteux, qui a honte. ITA. *Verecondo non sfacciatato spatiofo*. GERMA. *Schämig eder schamig*. HISP. *A casto con verguença, vergonçoso*. ANG.







fancer, accouchement, geline, douleur d'enfant. ITA. Dolore del parvorive. GERMA. Die zeit der geburt/oder die kindt bette. HIS. El parto de dolor de muger parida. ANG. Childbearing or deliuerance of child. Plin. lib. 28. c. 8. Lingua adalligata, pericula puerperij tollit.

¶ Aliquando etiam proles ipsa. Gellius [c. 2. lib. 10.] Diuo Augusto imperante, ancilla eius in agro Laurente peperit quinque pueros, qui pauculos dies vixerunt. Mater quoque non multo post mortua, monumentumque ei factum iussu Augusti, in via Laurentina, in quo scriptum fuisse constat numerum puerperij. Suet. de Calig. [c. 8.] Quum Agrippina bis in ea regione filias enixa sit, & qualiscunq; partus, sine vilo sexus discrimine puerperiu vocaretur: quod antiqui etiam puellas pueras, sicut pueros & puellas dicitur. Plin. lib. 18. cap. 29. Vt in lacte puerperium necat. Idem lib. 7. c. 11. Vno abortu duodecim puerperia egesta.

Puerilis, puerile, penult prod. Quid est pueri, vel quod puerorum proprium esse solet. Παιδικός, παιδικός. GAL. Puerilitate d'enfant. ITA. Cosa de fanciulla. GERMA. Kindtlich oder kindtsch. HIS. P. Cosa pueresciente a moço. ANG. Childish, boyish. Vt Actas puerilis, apud Cic. pro Archia, Quibus artibus ætas puerilis ad humanitatem informari solet. Idem ad Att. lib. 14. Acta enim illa res est animo virili, consilio puerili. Virg. 5. Æneid. si iam puerile paratum Agmen habet secum. Idem 11. Æneid. Tela manu iam tum tenera puerilia torfit. [¶ Vota puerilia. Ouid. Eleg. 8. lib. 3. Trist. Stulte quid hæc frustra votis puerilibus optas?]

Pueriliter, aduerbium. More puerorum. Παιδικός. GAL. Puerilement, en façon d'enfant, en enfant. ITA. A modo di fanciullino. GERMA. Kindtlichen/Kindtscher weis. HIS. P. Con modestad, in guisa de moço. ANG. Childishlike, like a boye. Vt Pueriliter blandiri, Lin. lib. 1. belli Punici, Cic. 1. de Finibus, Quæ quum res tota ficta sit pueriliter, tum nec efficit quod vult.

Puerilitas, atis, Incepta, vel inconsiderantia puerilis. Παιδικότης, παιδικότης. GAL. Enfance, puerilité. ITA. LICE. Fanciullezza. GERMA. Die kindtsche oder kindtschweis. HIS. P. Modestad. ANGLIC. Childishhood. Seneca, Qui pueritiam eius, siue potius puerilitatem ludibrio habuit.

¶ Ponitur aliquando pro ipsa pueritia. ילדות, ילדות. GAL. Var. de Liberis educandis, Velim me hercules, inquis ipse, vsu magno puerilitatis formulam audire.

Pueritia, atis, Aetas puerilis. ילדות, ילדות. GAL. Enfance. ITA. Pueritia, fanciullezza. GERMA. Die Kindtheit/das kindtschafft. HIS. Edad del moço, modestad. ANG. Childishhood. Cic. pro lege Manil. Qui extrema pueritia miles fuit summi imperatoris. Idem Licinio lib. 5. Qui me a pueritia sua semper obferuauit. ¶ Quandoque etiam sumitur pro puritate, siue castitate: quod & Nonius annotauit, citans illud Varronis ex lib. 1. Rerum humanarum, Quæ pueritia est frequens polluta. Vide tamen num potius ibi pueritia legendum sit.

Pueriscere, dicuntur qui exacta infantia pueritiam inchoant, παιδίζω, παιδίζω. A quo Reperascere, de quo vide suo loco.

Puellus, li, diminutiuum a puer, Paruus puer, siue filiolus. ילד, ילד. GAL. Petit enfant. ITA. Fanciullino. GERMA. Ein kindt/nabtin. HIS. P. Pequenna moço. ANG. A little child. Lucilius, Quumque hic tam formosus tibi, at te dignus puellus.

Puella, le, a puera, per diminutionem. [Vide supra in fine vocis puer & Puerperium.] ילדה, ילדה. GAL. Fillette. ITA. Fanciulla. GERMA. Ein meydlin oder köstertin. HIS. P. Moça pequenna. ANG. A little maid girll or wench. Cic. ad Ac. cum, De tutela legitima in qua dicitur esse puella nisi vsu capi potest. [Ouid. 2. Fast. Succubuit famæ victa puella metu.] Virg. 4. Georg. Inmanem ante pedes hydrum moritura puella Seruantem ripas alta non vidit in herba. Ouid. 2. Amor. Eleg. 16. Verba puellarum foliis leuiora caducis. Ouid. 3. Amor. Eleg. 6. Aut non formosa, aut non beue culta puella. Virg. 2. Æneid. c. cum pueri, in nuptæque puellæ Sacra canunt.

Puellula, æ, diminutiuum a puella. ילדה, ילדה. GAL. Petite fillette. ITA. Picciola fanciulla. GERMA. Ein kleines meydlin. HIS. Moça pequenna. ANG. A little maid girll or wench. Catullus in epist. Iulia, Floridam ipse puellam Matris è gremio suæ Dedidit. Idem in Mamur. Socij puellularum.

Puellaris, puellare. Παιδικός, παιδικός. GAL. De fillette. ITA. LICE. Fanciulesco, puerile. GERMA. Kindtlich oder denn Meydlinem zugehörig. HIS. P. Cosa pueresciente a moço. ANGL. Of a maid. Quins de uxore defunctæ, Tum ætate ea puellari, præsertim mex comparata potest & ipsa numerari inter vulnera orbitatis. Plin. lib. 10. c. 55. Liuia Augusta prima sua inuenta Tiberio Casare ex Nerone grauida, quum parere virilem sexû admodû cuperet, hoc vsa est puellari argutis, ouum in sinu fouendo, atque quum deponendum haberet, nutriti per sinum tradendo, ne intermitteretur tepor: nec falso augurata proditur. Ouidius 4. Fast. Præda puellares animos oblectat inanis. [Inde puellaris nacta est vestigia plantæ. Idem 5. Fast. Sæpè puellares subduxit ab æquore plantas.]

Puellariter, aduerbium. [Παιδικός. GAL. En fillette, à la maniere des fillettes. ITA. A foggia di fanciulla. GERMA. Wie die Meydlin. HIS. P. En manera de moça. ANG. Like maid or wench.] Plin. Epist. 16. Dum se prægnantem puellariter nescit, ac per hoc, &c.

Puellascere, Effoeminari, Παιδικός. Pacuuius, Puellascunt læscruia adolentescentes. Aliquando reuiscere, & quasi ad puellarem ætatem redire. [Παιδικός. GAL. Retourner en aage de fillette. ITA. Ritorare in età di fanciulla. GERMA. Weibisch werden oder widerumb tungen. HISPAN. Tornar moça. ANGLIC. To waxe like a maid or wench.] V arro apud Nonium, Quod non solum innubæ sunt communes, verum etiam veteres puellascunt.

Pugil, huius pugilis, Qui pugilatu decertat, nomen à pugna, siue à pugnis deductu, Πυγμαίος. GAL. Qui ancipitem s'exercioit

au combat à grand coups de poings. ITA. Chi combatteua all' usanza antica co' pugni in luoco publico. GER. Ein fechter/ & empfer. HIS. P. Combatidor con punnos. ANG. A champion. Cic. de clar. Orat. Pugiles inexercitati etiam si pugnos, & plagas Olympiorum cupide ferre possunt, Solem tamen sæpe ferre non possunt. Idem 2. Tuscul. Pugiles castibus contusione ingenitum quide. Hora. lib. 2. Epist. 1. media inter carmina poseunt Aut visum, aut pugiles: his nam plebecula gaudet. [¶ Pugiles eisdem Athletas fuisse & nudos certasse colligitur ex Sueton. in August. ca. 44. Iidem & Latini & Græci, &c.]

Pugilarus, us, Pugilum certamen. Πυγμαίος. GAL. Le ieu & exerceice des pugils. ITA. LICE. Tale giuoco di pugni. GERMA. Ein fechtspiel oder kampffpiel. HIS. P. Juego de exercicio con punnos. ANG. A striving or championing or wish fistles. Plaut. in C. ps. Hic homo pugilarum incipit. Plin. lib. 8. c. 12. Eundem decimo anno restitutum athleticæ, certasse in pugilatu.

Pugilatio, Idem. Πυγμαίος. Cic. 2. de Legib. Sunt corporum certationes cursu, & pugilatione, iustatione, &c.

Pugilice, aduer. pugilum more. Πυγμαίος. Plaut. in Epid. Quid herilis noster filius? P. Valer pugilice, atque athleticæ. Vbi pugilicæ & athleticæ valere dixit pro eo quod est prosperitima, summaque valetudine frui. Summam enim tam athleticæ, quam pugiles corporis robori curam impendebant: ita vt interdum ex nimia repletionem venæ de ruptione periclitarentur.

\* Pugilare, more pugilis decertare Πυγμαίος. Capitolinus in Galieno, Pugiles faculis non veritate pugilantes.

Pugillatus, Pugillus, V. ide PVGNVS.

Pugio, onis, Breuioris gladij genus est, teste Nonio: ita dictum ab eo quod pugno facile apprehendatur, vel quod eo punctum pugnetur, vt inquis Festus. ילד, ילד. GAL. VII poignard. ITA. Puguale. GERMA. Ein Dolch. HIS. P. Punnal. ANG. A dagger. Front. lib. 2. Stratae. Qu. Sertorius, quum acie decerneret, barbarum qui ei nuntiauerat Hiruleium perisse, pugione traiecit. [Suet. in Galba c. 11. Pugione dependente à ceruicibus ante pectus &c. Velleius; Pugionem ad femur alligare; (de naturo.)] ¶ Pugionem plumbeum vocat Cicero inuadidum argumentum, lib. 4. de Finib. O plumbeum pugionem.

Pugiunculus, li, paruus pugio. ילד, ילד. GAL. Vn petit poignard. ITA. LICE. Pugnalesso. GERMA. Ein Dolchlein. HIS. Pequeno punnal. ANG. A little dagger. Cicero Hispaniensem pugiunculum, Cn. Pisonem appellat. Idem in Orat. Nam in iis quibus vt pugiunculus vt oportet, breuitas facit ipsa liberiores pedes.

Pugnâ, æ, prælium, dimicatio, certamen: quod nomen à pugno deductum existimat Donatus. ילד, ילד. GAL. Combat. ITA. Pugna, combatimento. GERMA. Ein Streit. HIS. P. Pelea, batalla. ANG. A combats, or fight. Nam veteres, inquis, ante vsu ferri, & armorum, pugnis, & calcibus, & moribus, corporumq; luctatione certabant. Virg. 3. Georg. Mox tamen ardentes accingar dicere pugnâ. Idem 8. Æn. quem si fortuna sequatur, Euentum pugna cupiat. Idem 11. Æn. Isteque vbi se nullo iam cursu euadere pugna posse, &c. Cic. pro Muræna, Ex omnibus pugnis, quæ sunt innumerabiles, vel acerrima videtur illa quæ cum Rege commissa est, & summa contentione pugnata. Dicimus pulchre, Committere pugnam, Dare pugnam, Rem venire ad pugnam. [Tib. lib. 4. Faciè componere pugna, de forma aciei.] Ouid. 13. Euentus pugnae quis fuit? Si queritis huius fortunam, nõ sum superatus ab illo. Plaut. Amph. Antequam cum Taphis pugna sit inira. Idem Aul. sc. 4. a. 3. Facta est pugna in Gallo gallinaceo. (i. gallum obtuncaui.) Idem pseud. sc. 5. a. 1. Priusquam istam pugnam pugna-bo, ego prius dabo aliam. Idem Amph. sc. 1. a. 1. Hæc illic pugna pugnata est. ¶ Quandoque apud Poetas pro stupro ponitur. Terent. in Eunuch. Dabit hic aliquam pugnam.

Pugno, as, Dimico, pugnam committo. ילד, ילד. GAL. Combatre. ITA. Combattere, guerreggiare. GERMA. Streiten. HIS. P. Pelear. ANG. To fight. Plaut. in Amph. Nam quin pugnant illi maxime, ego fugiebam maxime. Cic. pro Cor. Balbo, Qui cum hoste nostro cominus sæpe pugnauit. Plin. lib. 32. c. 1. Sed armatae classes imponunt sibi turrim propugnacula, vt mari quoque pugnetur velut è muris. Pugnatre pugnam id est pugnam committere, manus conferere. Gell. 12. Dum Pyrrhus rex in Italia esset, & vnam atque alteram pugnam prosperè pugnasset. [Pugnam pugnatre: & pugna pugnatre: V. ide Plau. sup. in pugna. Et pugnatre pugnam acerrimam dixit Gell. c. 18. lib. 15. Sene. c. 1. de Conf. ad Polyb. Ouid. 13. Met. Sic pugnat (dolus & fraude) sic est metuendus Vlysses. Plaut. Mins. sc. 2. a. 2. Vi pugnantdoque hominem capere certa res est (i. dolo.) Ouid. 13. Met. Tutius est igitur fectis contendere verbis, quam pugnatre manu.] ¶ Interdum Pugnatre accipitur pro contendere, certare, litigare. Cic. de Natur. deor. viderit Epicurus de diis immortalibus non magnopere pugnatre, id est, de diis non valde laborare, aut pro eorum defensione non magnopere contendere. Gell. 12. cap. 15. Pugnatre de possessione hominis. Tir. in Prolog. Hercy. Tumultuantur, clamant, pugnant de loco Pugnatre secum, vel inter se, ea dicuntur quæ inter se sunt contraria: vt, Pugnantia studia, pugnantia sententia. Quinil. lib. 3. cap. 10. Hæc autem quæ tantum inter se pugnant, plerunque nominibus defecti solent. Hora, in Serm. quid mea quum pugnat sententia secum?

¶ Pugnatre aliquando ponitur pro conari. Ouid. 1. de Remed. Pugnat in aduersas ire natator aquas. In qua significatione non inueniunt accusatiuum admittit. Cic. Appia Pulcra, Illud pugnat atque enitere, ne quid mihi temporis prorogetur. Idem 1. de Na. Deor. Illud video pugnatre te, species vt quadam sit deorum.

¶ Pognaueris, veteres dicebant pro eo quod est, strenuè te gestis. Terent. in Adelp. Et istam psalteriam vnâ illuc mecum hinc abstraham.











**Mili.** sc. 3. a. 2. Ei (seruo) primo omnium pulmentum datur: idem p[er]end. sc. 2. a. 1. Num pulmento vtor mundusculo? Pulmentaris pulmentare, quod perinet ad pulmentum. *scilicet* *ωροσάριον*. GAL. De potage & autre viande. ITA. *Coisa de viuanda con brodo*. GERM. *Das deft muß ist*. HISP. *Coisa de manjar delicado*. ANG. *Belonging to potage*. *Plin. lib. 18. cap. 12.* Quinetiam fabacia prisco ritu lux religionis diis in sacro est, prævalens pulmentari cibo.

**Pulmentarium**, rij proprie dicitur puls, vel cibus in modum pulvis factus, quanquam & generalius pro quouis opsonio sumitur. *ωροσάριον*. GAL. Potage, ou autre viande, avec son potage. ITALIC. *Ogni viuande con brodo*. GERM. *Muß*. HISP. *Manjar delicado y manjar de carne sin hueso*. ANG. *Potage or osher meate made lik potage*. Autor est enim *Plin. lib. 18. cap. 8.* primum in Latio cibum pulcem fuisse, non panem: argumentoque id esse, quod pulmentaria pro cibus sua etiam a tate dicerentur. *Colum. lib. 11. cap. 3.* Satureia viridis esui est iucunda, nec arida, inutilis ad pulmentaria condenda. [*Sen. epist. 88.* Cum pane & pulmentario.] *Horat. 2. Seru. Satyr. 3.* tu pulmentaria quære cudando: Vincta pulmentaria, *Perf. Satyr. 3.* In Euangelio quoque legimus, Nunquid pulmentarium habetis?

**Pulmo**, onis, viscus spongiosus, corporis totius secundum cor nobilissimum, ad vngulae bulbulae similitudinem dissectum, follis modo spiritum attrahens, eundemque reddens, caloremque natium leniter refrigerans. *πυθμων*. GAL. Le poulmon. ITA. *Pulmone*. GERM. *Die lungin*. HISP. *El pulmon*, *liuiano*. ANG. *The lightes*. *Perf. Sat. 1.* Grande aliquid, quod pulmo animæ prælargus anhelet. *Ouid. in Epist.* Cernis vt è molli sanguis pulmone remissus. Ad Stygias certo limite ducat a quas, Apud veteres sæpius pluraliter pulmones dicebantur, sicut & ceruices. *Plautus in Curcul.* Pulmones distrahuntur, cruciatur cor. *Cice. 2. Tusc. Quest.* Lateri inhærens, morfu lacerat viscera, vrgensque grauius pulmonum haurit spiritus. ¶ Pulmo item piscis sensu carens, indubitata tamen nautis futuræ tempestatis signa præbens. *Vide Plin. lib. 6. c. 47. & 1. 17. c. 11.*

**Pulmonarius**, a, um, Pulmonis inflammatione laborans, quam & febris acuta, & difficultas anhelitus solent comitari. *πυθμωνια*. GAL. Qui a malou sent douleur aux poulmons. ITA. *Infermo del pulmone*. GERM. *Das lungensuchtig ist*. HISPAN. *Trefe de liuianos*. ANG. *That hath a disease in the lightes*. *Colum. 1. 7. cap. 15.* Ouem pulmonariam similiter vt suam curari oportet, inserta per auriculam, quam veterinarij consiliginem vocant. Quin & morbum ipsum pulmonarium dicimus, quem Græci appellant *πυθμωνια*. ¶ Pulmonaria item herba est quam nonnulli pepannum appellant, buglossi folio, sed promisso magis, atque læuiore, colore quoque diluore, albicantibus maculis notato, ad similitudinem pulmonis: vnde & nomen accepit.

**Pulmonæa**, Poma quædam pulmonis instar tumentia. *Plin. 1. 19. ca. 14.* Stolidè tament pulmonæa. Perottus ea esse existimat quæ Itali sua lingua *Censum folida* appellant.

\* **Pulmunculus**, Diminut. Paruus pulmo, vel aliquid paruo pulmoni simile. *Solinus c. 62.* Sunt enim illis reciprocis quibusdam pulmunculis vestigia carnulentæ. De camelis.

**Pulpa**, æ, Pars carnea in corpore animalis, quam & musculus appellant. Dieta est quod pulpiter, & sæpe resiliat, vel pulpa dicta à pulce, quod pulce mista vescebat. *μυς*. GAL. Poulpe, chair sans os. ITA. *Polpa*. GERM. *Die maus oder maußfleisch*. HISP. *La culpa, carne sin hueso*. ANG. *Flesh without bones*. *Marzial. 1. 3.* Et pulpam dubio de Perasone voras. In arborum quoque carne pulpæ dicuntur, meatuum quidam discurfus venis similes, nisi quod venæ altiores candidioresque sparguntur pulpæ fistilibus insunt: vnde fit vt ante ad caput trabis quamlibet longæ admoda, ictus ab altero capite vel graphij sensientur. *Plin. 1. 16. c. 38.* Quibusdam arboribus pulpa sine neruis, mero stamine & tenui constat: hæcque maxime fistilia. Alia frangi celeriora quæ findi, quibus culpa non est. [*Vide Perfus Satyr. 2.*]

**Pulpamentum**, ti, A pulpa deductum: quo nomine significantur carnes delicatioris, aliæque lautiore opsonia. *ωροσάριον*. GAL. Viande, ou viande delicate & friande. ITALIC. *Viuanda ben saggiata*. GERM. *Ein schlecterhastige speis sein schlect hystin*. HISP. *Manjar delicado y carne sin huesos*. ANG. *A deinsie dish well seasoned*. [*Plaut. Curc. sc. 1. a. 1.* Vultisne oliuas, aut pulmentum, aut capparim. *Idem pseud. sc. 1. a. 4.* Accipiam victu vino, vnguentis, & inter pocula pulpamentis.] *Terentius in Eunuch.* Tute lepus es, & pulpamentum quæris? *δουλοπιους εστιν κρηνη του μους*. Cuius prouerbij vsus supra explicuimus in d. *Etione* L E P V S.

**Pulpitum**, Locus editior in orchestra, in quo chorus Tragediarum, & Comædiarum, quoad Comædiæ chorum habuerunt, cæterique personam non habentes, fabulæ subseruiebant, histronibusque in scenam abditis, populum gesticatione retinebant. *ωροσάριον*. GAL. Pulpitre ou chaire. ITALIC. *Pulpito*. GERM. *Dar hoder inner theil einer brüge/auff deren man ein schau wffst hatet*. HISP. *El pulpito, d. predicatorio*. ANG. *A pulpit*. *Plin. Epist. 90.* Inde ista ludibria, scena & pulpito digna. ¶ Ponitur etiam pro suggesto, id est quocunque edito loco siue cathedra: cuiusmodi sunt ex quibus docent discipulorum profectores, aut qui condonem habent ad populum. *Sueton. de claris Grammaticis*, Reperio quendam principem nomine alternis diebus declamare, alternis disputare, nonnullis manè diffirere, post meridiem remoto pulpito declamare solitum. [*Quintilian. Augulo pulpito stans declamabat Demosthenes. Idem Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. 1.*]

**Tu**, scis, Cibi antiquissimi genus, ex farina & aqua constans, ad dicitur interdum ouis, melle, vel caseo. *κρημος, παλιος, d. 2. 2. 1. GAL.* Vne sorte de viande de quoy vsoyent les anciens en lieu de

pain, scilicet de farine, eau, miel ou fromage, & crûs. ITA. *Polenta con farina & aqua candisa con mele d. sui maggio*. GERM. *Ein muß/ ver seiten ward die gantung auß wasser vnd wdt mit eyren/ homig/ & c. augmacht*. HISP. *Las puchas d. poleadas*. ANG. *Potage ou nell.* ¶ Actius *πυλιν*, hoc est pulcem appellari ait forbitioem omnem confectam ex cerealibus granis in succum resolutis, *Plin. lib. 18. cap. 8.* Pulce autem non pane longo tempore vixisse Romanos manifestum est: quoniam inde pulmentaria hodieque dicuntur. Porro quod aut vocis huius etymon atinet, quidam à sono dictum existimant, quem edit dum coquitur. *Festus* tamen videtur innuere à pulvis pulcem appellari, quod pullarij, vt tripudium solitum facerent, hoc potissimum cibi genere pullos pascerent. Verba *Festus* sunt hæc, *Puls potissimum dabatur pulvis in auspiciis*, quia ex ea necesse erat aliquid decidere quod tripudium faceret, id est terrium. Paure enim ferite est. Bonum enim augurium esse putabant, si pulli per quos auspicabantur, comedissent, præsertim si eis edentibus, aliquid ex ore decidisset: sin autem non omnino didissent, arbitrabantur periculum imminere. *Hæc ille πύλιν* autem Græci recentiores imitatione Romanorum videntur appellasse, quæ à vetustioribus *κρημος* vocaretur.

**Pulicula**, æ, diminutiuum à pulce *πυλιν*. *Colum. lib. 8. cap. 11.* Nec minus quolibet frumento cocta pulicula. *Plin. lib. 16. cap. 8. de polypodio loquens*, Coquitur in pulicula ad aluum vel in febrili leniter soluendam.

**Pultarius**, rij, Vasculum culinarium, in quo puls decoquebatur. *πυλιν*. *GALLIC.* *Vaisseau ou on cuitoit telle viande*. ITALIC. *Vaso da cuocersi la polenta*. GERM. *Ein muß kesseltre geschüt in dem man das muß tochtet*. HISP. *El pulchero d. olla para cozer puchas*. ANG. *A vessel to seet gruell in*. *Cornel. Celsus*. Si træteta defecerint, calyculus aut pultarius oris compressionis ei rei commode aptatur. *P. in lib. 6. cap. 53.* Edita cæna calidam portionem in pultario poposcit. *Columella lib. 12. c. 43.* Sed vix dependentes à matre sic in pultarios condi debebunt, ne quæ partes vasa contingant.

\* **Pultriphagus**, Qui pulcem vorat. *Apud Plaut. legitur in Most.* Nomen ioco fictum: per poeticam licentiam ex Launo & Græco deductum.

**Pulso**, pulsus, pulso, *Vide PELLO.*

**Puluinar**, penultima producta, Est quod capiti dormienti subiciuntur: dictum quasi pluuiar, quod ex plumis soleat confici. *πυλιν*. *GALLIC.* *Vn oreiller*. ITA. *Guanciaie cossino*. GERM. *Ein hauptkuffin*. HISP. *Almo hada de estrado*. ANG. *A pillow or a cushion*. ¶ Vtebantur autem puluinariibus potissimum lautissimi quique, præsertim in lecto coniugati. Quod factum est vt pluuiar figurate pro eiusmodi toris acciperetur. *Iuuenal. Satyr. 6.* - fumòque lucernæ Fœda lupanaris tulit ad puluinar odorem. *Ouid. lib. 1. de Pons. Eleg. 2.* Incolumis coniunx sua puluinaria seruat. ¶ Distinguit autem *Placides in Glossis* inter Puluinum & Puluinar, puluinus, *inquis*, est priuati hominis cervical, vel culcital. Puluinar verò ac puluinaria principum sunt vel regum, id est lectisternia. [Hinc pro ipsis palatris, siue Cæsarium domibus. *Senec. de Consol. ad Polyb. cap. 16.* Tonies ipsa funestauit puluinaria? (sup fortuna) paulò ante illis opponit priuatas domos, &c.] ¶ Seditibus quoque, & rei alicuius innitentibus puluinaria subiciuntur. *Ouidius libro 1. de Arte*, fuit vile mutis Puluinar facili composuisse manu. Loquitur autem de iis officiis quæ in Circo spectantibus mulieribus ab amatoribus præstari consueverant. [*Suet. in Claud. cap. 4.* Spectare eum Circenses ex puluinari non placet nobis.] ¶ Puluinaria item in templis dicebantur lectuli diis dicari, in quibus illorum simulacra solebant reclinari, atque in hac significatione semper *Cicero* vtitur. *Cicero pro domo sua*, Ea aram, & ædiculam, & puluinar sub saxo sacro dedicauit. *Ouid. 14. Met.* - & puluinariibus altis Dignior est. [*Sueton. in Cas. cap. 76.* Iuxta Deos, puluinar, flaminem, lupercos, templa, aras, sibi decerni passus est.] Sternebantur autem hi lectuli quoties decreta erat supplicatio: vnde & lectisternium nuncupabatur: sicut docet *Augustinus libro tertio Cinit. Liuius*, Curatum lectisternium, & per triduum habitum Decemuiris sacrorum curantibus, & puluinaria in conspectu fuere Ioui & Iunoni, alterum Neptuno & Mineræ, tertium Marti & Veneri, quartum Apollini & Dianæ, quantum Vulcano ac Vestæ, sextum Mercurio & Cereri. ¶ Abusue aliquando puluinaria pro templis ipsis dicuntur: inde *apud Liu* legitur ad omnia puluinaria sacrificatum fuisse. *Cicero in Casil.* Quoniam ad omnia puluinaria supplicatio decreta est, celebratote illos dies cum coniugibus ac liberis vestris.

**Puluinarium**, rij, Puluinar: quod scilicet capiti subseruunt, aut sessuro subiici solet. ¶ Item lectus: qui in templis sterni consuevit. *Liu. 1. bell. Pun.* & corum in ædem Iuonis deuolasse, atque in puluinario confedisse.

**Puluinus**, ni, pen. prod. Puluinar, hoc est quo dormientium capita fulciuntur: à Plumis quibus facitur, nomen habens, quasi pluminus. *πυλιν*. *GALLIC.* *Vn couffin ou oreiller*. ITALIC. *Guanciaie*. GERM. *Ein hauptkuffin/tuffin*. HISP. *Almohada de estrado*. ANG. *LIC. A pillow or a cushion*. *Cic. in Ver. act. 7.* Nam vt mos fuit Bithyniæ regibus, lectica hexaphoro ferebatur, in qua puluinus erat perucidus, Melitensi rosa tactus. *Apul.* Quatuor Eunuchi confestim puluinis compluribus, vnto tumentibus, pluma delicata, terrestrem nobis cubitum perstruunt. ¶ Puluinii item dicuntur qui sellis, scæmnisve imponuntur quo mollior sit sessio, plumis, lana, vel tomento facti. *Cicer. Tribat.* Sella tibi erit in ludo: eam puluinus sequetur. *Idem de Ora.* Tum Crassum puluinus poposcisse, & omnes in us sedibus quæ erant



sub planato, confedisse dicebat. *Juvenal. Satyr. 3. exeat, inquit, Si pudor est, & de puluino surgat Equestri Cuius res legi non sufficit. & sedent hic Lenonum pueri quocunque in fornice nati.* *Senec. cap. 16. de Consol. ad Marc. Caelia exprobrat iuuenibus nostris puluinum ascendentibus in ea illos vrbe sic ingredi. &c.]*

¶ Puluinus item in hortis dicitur terra eminens, seu protuberans inter duos fulcos: quod genus in agris à porrigendo, porcam appellat. *Plin. lib. 19. c. 14. Areis di. linguæ, eaque resupinis puluinorum toris ambiri singulis tramicum sulcis qua datur accessus homini scatebrisque decursus.* *Columell. lib. 11. c. 3. Vlpicum habet velut allium, plures coherentes spicasque que quum sint diuise, liratum feri debent, ut in puluinis positæ, minus infestentur hyemis aquis.*

\* Puluinus item pro loco vbi homines sub dio in hortis, deliciarum causa iacent vsurpare videtur. *Plin. Epist. 10. lib. 5. Ante porticum xythus concisus in plurimas species, distinctusque buxo, demissus inde, pronisq; puluinus, cui bestiarum emigres inuicem aduersas buxus inscripsit.* \* Item Arena durior, quæ in modum saxi lapidefcit. *V. irru. lib. 5. c. 12. Tunc ab ipsa terra siue crepidine puluinus firmissimè struatur.*

**Puluinarus, ta, tum,** Quod est ad similitudinem puluini, em in ulu; & protuberans. *Γερμανικὸν γὰρ.* GAL. *Fait en façon d'oreiller, mol comme plume.* ITA. *Fato à fogia diguanciale.* GERMA. *Das bauchschichtig vnd auffgebtafen idwie ein tuffin.* HISP. *Cosa mollida à de estrado, à echa en manera de almohado.* ANG. *Made lik a pillow or cushion.* *Plin. lib. 15. cap. 22. de iuglandibus loquens, Nec non & honos his naturæ peculiaris, gemino protectis opetimento puluinari primùm calycis, nox lignei putaminis.* *Idem l. 17. cap. 22. Clinosa loca altiores possunt scrobes, præterea puluinatis à deucixitate labris.*

**Puluinulus, li,** diminutiuum à puluinus, varia habens significata, quemadmodum suum primitiuum. *Γερμανικὸν γὰρ.* GAL. *Perit oreiller, petit duuet.* ITA. *Piuerna zerro.* GERMA. *Ein tuffeltn.* HISP. *Pequenna halmonada.* ANG. *A lisle pillow or cushion.* } Nam modò id significat quo dormientium capita fulciuntur: modo id quod scamnis, sellisve imponitur, quò commodior sit sessio. ¶ Nonnunquam etiam pro areola in hortis in medio duorum sulcorum eminens. In qua significatiue vsus est. *Columell. lib. de Arboribus c. 10. Sed quæcunq; in cliuis erunt positæ, ita ablaquæde sunt, ut à superiore parte secundum codicem lacusculi fiant, ab inferiori autem puluinuli altiores excitentur.*

**Puluillus, li,** aliud diminutiuum, vt Serici puluilli, serico panno obducti. *Γερμανικὸν γὰρ.* GAL. *Perit oreiller.* ITA. *Piccioi guanciale.* GERMA. *Ein tuffeltn.* HISP. *Pequenna halmonada.* ANG. *A lisle pillow or cushion.* } *Flor. Epod. 8. Quid quod libelli Stoici inter sericos facere puluillos amant.*

**Pulus,** huius pulueris, tam masculini quàm fœminini generis, Terra minuta & arida. *Γερμανικὸν γὰρ.* GAL. *Poudre.* ITA. *Poluere.* GERMA. *Staub.* HISPAN. *Poluo.* ANG. *Dust powder.* } *Propert. l. 1. Eleg. 11. Sit mihi perpetuo puluis Hetrusca dolor.* *Virg. l. 4. Georg. 1. ceu puluere ab alto. Quum venit, & terram sicco spuit ore viator Aridus.* *Idem l. 1. Georg. Humida solstitia, atque hyemes orate terenas Agricola, hyberno lætissima puluere sarra, Lætus ager.* *Quin. l. 5. c. 6. Sed nec omne inter puluerem mouet. Dicitur autem puluis (vt quidam existimant) à pellendo, quod ventorum impetu pellatur. *Gellius c. vlt. lib. 5. Habebat nonnullas disciplinæ Grammaticæ inauditiunculas, easque quasi puluerem ob oculos, cum adortus quæque fuerat, aspergebat. &c. Et Seneca epist. 90. Quod vsque in puluerem sectum est. (i. in minimis particulis.)* *Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Atque ea ossa) cum foliis, & amomi puluere misce.]* ¶ Accipitur aliquando pro loco certaminis *uirg. Cl. 3. de Leg. Doctrinam ex vmbraculis eruditorum, otioque, non modo in solem, atque puluerem, sed in ipsum discrimen aciemque perduxit.* *Virg. 7. Aeneid. Anre urbem pueri, & primæus flore iuuentus Exercentur equis, domitantque in puluere currus.**

¶ In suo puluere currere, id est, ea in re versari in qua quis plurimum valeat. *Ouid. in Fast. Inque suo nosset puluere currat equus. Cirra puluerem contingere dicitur, quoque facilè, & citra negotium potitur: quæ translatio sumpta est à palæstritis, qui certamen inuiti se mutuo puluere solebant aspergere, vt corpora ceromare, & sudor lubrica, mutuas prehensiones non frustrarentur. *uirg. Gell. lib. 5. Ouandi, inquis, causa est, quum de ditione repente facta, siue puluere (vt dici solet) incurtaque victoria obuenit.**

¶ Apud antiquos etiam puluer dicebatur. Sed ab eo quod est puluis, gentiuus erat puluis, vt apud *Caullum in Epithalamio Iuue. Ille puluis Erythræi Siderumque micantium Subducat numerum prius: Puluer verò, pulueris. Verum hodie tantum in vsu est puluis in recto, pulueris in obliquis.*

**Puluiculus, a, um,** & puluerulentus, a, um, de quibus infra.

**Puluisculus, li** diminutiuum à puluis, *Γερμανικὸν γὰρ.* GAL. *Pouldrette.* ITALI. *Polyserino.* GERMA. *Ein stoubin.* HISP. *Pequeno poluo.* ANG. *Small dust or fine poudre.* } quod quavis generaliter pro omni sumatur puluere, proprie tamè de eo dicitur quo mulierculæ vruntur, vt cutis colorem commendent, vel dentibus candoram inducant: qui & cinis dicitur à quo alium cinerem, Immundi epitheto secreuit. *Virg. 1. Georg. Et cinerem immundum latos iactare per agros.* *Apuleius, Misi, vt petisti, mundicias dentium. Nitelas oris, ex Arabicis frugibus Tenuem, candificum, nobilem puluisculum, Complanatorem tumidulæ gingiuulæ, Conuertere in prædianæ reliquæ, Ne qua visatur terra labes sordium Restrictis forte si labellis riseris.* ¶ Cum puluisculo aliquid conuerti dicimus, quories omnia sic tolluntur, vt nihil sit reliquæ, ne puluis quidem. *Plautus Ruden.*

Conuertet iam hic me totum cum puluisculo.

**Puluereus, a, um,** Quod ex puluere est. *Γερμανικὸν γὰρ.* GAL. *Poudreux,* de poudre. ITA. *Di poluere.* GERMA. *Das auß staub ist.* HISP. *Cosa de poluo.* ANG. *Of dust.* } vt nabes puluerca, id est, ex puluere mota excitata. *Virg. 8. Aeneid. Stant pauidæ in muris manes, oculique sequuntur Puluerem nubem.*

¶ Nonnunquam idem quod puluerulentus puluere plenus. *uirg. Ouid. 7. Metam. Pulueremque trahens per summa cacumina pallam, Verrit humum. Equor puluerem, pro arenâ in qua pugnatur, *uirg. ex. Ssat. 11. Theb. Iamque in puluerem, furis hortantibus, æquor Profluit.**

**Puluerentus, a, um,** Puluere plenus. *Γερμανικὸν γὰρ.* GAL. *Poudreux,* ITA. *Pulueroso.* GERMA. *Dot staub/stantig.* HISP. *Lleno de poluo.* ANG. *Dustie or full dust.* } *Cicero ad Attic. lib. 5. Nunc iter conficiebamus æstuosa & puluerulenta via.* *Virg. 12. Aeneid. versique vicissim Puluerulenta fuga Rutuli dant terga per agros.* *Mari. lib. 3. Est illic coniunx, quæ te manibusque sinuque Excipiet, vel si puluerulentus eas.* *V. arr. lib. 3. de Re rust. cap. 8. Minus valentum signa, si sunt pilosæ & horridæ, aut puluerulentæ, nisi opificij eas vrgeat tempus.*

**Puluerio,** Occo, glebas maiores comminuo, & in puluerem resoluo. *Γερμανικὸν γὰρ.* GAL. *Puluerizer, poudrer, mettre en poudre.* ITA. *Ridurre in poluere, impoluerare.* GERMA. *Die erdschellen weis zu puluer setzeden.* HISP. *Huzer poluo, impoluerare con poluo.* ANG. *To lay ouer with dust, or to dissolve into dust.* } *Colum. lib. 11. capite 2. Priusquam vineæ puluerentur, si perexilis est vel rara ipsa vitis, lupini modij tres, vel quatuor in singula iugera sparguntur.*

¶ Pulueret. *Plautus dixit pro puluere plenum sit ait enim, Exitu Daue, age, sparge mundum esse hoc vestibulum volo: Ventura est nostra, polo hic pulueret.*

**Pulueratio,** Est genus culturæ (vt inquit *Seruius in lib. 2. Georg. quo imminuta glebæ vitibus applicantur.* *Γερμανικὸν γὰρ.* GAL. *Puluerization, quand on met quelque chose en poudre.* ITA. *Essa puluerizare.* GERMA. *Die zerbådung oder zertrennung der erdschellen zu puluer.* HISP. *Obra de hazer poluo y aporcar.* ANG. *Dissolving into dust, or breaking of clodes.* } *Col. lib. 11. c. 2. Sed frigidioribus regionibus puluerationem faciunt, quam vocant rustici ocationem, quum omnis gleba in vineis restringitur & resoluitur in puluerem.*

**Pumice,** pumicis, masculini generis, Lapis cauernosus, aquis innotans, ad scabra læuiganda laudatissimus. *Γερμανικὸν γὰρ.* GAL. *Pierre ponce.* ITA. *Pomice, pomica, pietra pomica.* GERMA. *Dimstein.* HISP. *La piedra esponia.* ANGL. *A pumish stone used so mak parchment smooth.* } *Virg. lib. 12. Aeneid. Inclusas vt quum latèbroso in pumice pastor Vestigauit apes, sumoque impleuit amaro.* *Idem 5. Aeneid. & dulces latebroso in pumice nidi.* *Idem 4. Geor. Postquam est in thalami pendentia pumice tecta Peruentum. Pumicibus cauis.* *Ouid. 8. Metam. Pumice multicauo, nec leuibus arria tephis Structa subit, molli tellus erat humida musco.* [ *Ouidius Eleg. 1. lib. 1. Trist. Nec fragili geminæ poliantur pumice frontes.* *Idem Eleg. 1. lib. 3. Trist. Plaut. Autul. c. 1. a. 2. Pumex non æquè est aridus atque hic est senex.]*

¶ Læuis pumice, pro molli & effœminato. *Juuenalis Satyra 9. Nam res mortifera est inimicus pumice læuis.* *Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist. Quod neque sis credo flauus, nec pumice læuis.* *Plin. lib. 36. c. 21. Sed & ij pumices qui sunt in vsu corporum læuigandorum fœminis iam quidem & viris, atque (vt ait *Caullus*) liberis laudatissimi sunt Melo, Scyro, Æolis insulis. Probatio eorum est in candore, ac minimo pondere & vt maximè spongiosi, atque aridi sint, ac teri faciles nec in fricando arenosi. A Græcis dicitur *μαρμῆ*, à similitudinè vermiculi, qui *uirg.* dicitur, qui in tritico, hordeoque quum referbuerant, nascens femina illa cuspside sua multis foraminibus solet terebrare. Vis eius in medicina est extenuare, siccare & abstergere.*

¶ A pumice aquam quære, à *Plauto delium*, pro eo quod est frustra ab alio petere, cuius ipse à quo petas, maxime sit in digests nihil enim pumice lapide siccius, nihil scriculosius. *Plaut. Pers. Qua confidentia rogare tu à me tantum aude Argenti impudens? quin si egomet totus vxneam, vix potest Recipi quod tu me rogas: nam tu aquam à pumice nunc postulas*

¶ Pumex etiam fœminino genere reperitur. *Caullus ad Cornelium, Cui domo lepidum nouum libellum Arida modo pumice expolito.*

**Pumicosus, a, um,** Quod pumicis vel naturam, vel similitudinem habet, hoc est ratum & cauernosum. *Γερμανικὸν γὰρ.* GAL. *Qui ressemble aux pierres ponce.* ITA. *Di piccioli fori come la pietra pomica.* GERMA. *Dur löcherchtig ist wie ein dimstein.* HISP. *Cosa sponginosa.* ANG. *Drie, bulow lyk a pumish stone.* } *Plinius libro 17. cap. 5. Pamicofo terra.* *Idem lib. 32. cap. 8. Quartum Pumicosus, spongiæque putri simile, penè purpureum. Pumicosus locus, pumicibus plenus.*

**Pumiceus, adiectiuum,** Quod ex pumice est, vel quod aridum est ad similitudinem pumicis. *Γερμανικὸν γὰρ.* GAL. *De pierre ponce, ou ressemblant à pierre ponce.* ITALI. *Di pomica.* GERMANIC. *Tecten wieein dimstein.* HISPANIC. *Cosa de sponia.* ANGLIC. *Of a pumish stone.* } *Plautus in pseud. [c. 1. a. 1.] Pumiceos oculos habeo, non queo exorare. [vt expuunt vnam lacrymam. *Ouidius 6. Fastor. Et quæ pumiceas vcrat allela molas.]**

**Pumico,** as, penultima correpta. Pumice polio, læuigo. *μαρμῆ τῆ μαρμῆς* GAL. *Ponere, netoyer & polir avec vne pierre ponce.* ITA. *Polire, lisciare.* GERMA. *Wit einem dimstein außreiben vnd basteren, gteßen.* HISPAN. *Polir, esponiar.* ANGLIC. *To polish with a pumish stone.* } *Tibul. lib. 3. Eleg. 1. Pumicet, & canas condeat antecomas.*

**Pumicatus, a, um,** Pumice politus. *Martial. lib. 1. Mugare dominum non*



non potest liber notus. Sed punicata fronte si quis est non-  
 dum. Nec umbilicus cultus atque membrana.

**Pumilio**, onis, Proprie dicitur homo parva & humilis stature,  
 quem Græco vocabulo nanum appellamus. *ἰσὶ γῆμμιέλιθ.*  
*Varo.* GAL. Nan ou nainre, de petite & basse stature. ITALIC.  
*Nano, humo picciolo.* GERM. Ein Zwerg. In His. *Enanos, mbre pe-*  
*queno.* ANGL. *A dwarf or very litle person.* *Gell. lib. 19. cap. 13.*  
 Quos pumiliones dicimus, Græci *νυμ* appellant. *Mari. lib. 14.*  
 qua vivere raro, Parma tibisculum pumilionis erit. Trans-  
 fertur etiam ad aves aliaque cuiusvis generis animalia humilis  
 stature. *Colum. li. 8. cap. 2.* Pumiliones aves, nisi quem humilitas  
 earum delectat nec propter fecunditatem, nec propter alium  
 redditum nitium probo. [ Vide Pomiliones. ]

**Pumilus**, pen. cor. *νυμ*, a *νυμ* ponitur pro pumilione. *lib. 1. Syl.*  
 Casuraque vagis grues rapinis Mirantur pumilos ferociore.  
 ¶ Legitur & Pumilo, onis, in eadem significatione. *vt ibidem*  
*apud Statium.* Hic audax subit ordo pumilonum. Quos natura  
 breui statu peracto Nodosum semel in globum ligavit. ¶ Item  
 Pumilus, *lib. 1. apud Suet. in August.* eadem significatione legitur,  
 c. 83. Nam pumilos, & distortos, & omnes generis eiusdem, vt  
 in dicitur nature, malique hominis abhorrebat.

**Punctus**, masculini generis, & Punctum neutrius generis. Dicitur  
 minima indiuiduaque lineæ pars, nullam neque longitudi-  
 nem habens, neque latitudinem, neque profunditatem. *ἰσὶ πῦκτι*  
*νεκῆυδῆδ.* *ἰσὶ πῦκτι.* GALL. Vn point. ITALIC. *Puncto.* GERM.  
 Ein punct oder pūst. HISPANIC. *Puncto en la geometria.* ANGL.  
*A point or prick.* Seneca, Punctum, & adhuc puncto minus, mū-  
 di quod incolimus. *Plin. l. 2. cap. 68.* Non aliud est terra vni-  
 uersa quam mundi punctus. Tradunt Geometria, punctum esse  
 corpus indiuiduum, in quo neque longitudine, neque altitudo  
 deprehenditur. \* & ob incomprehensibilem breuitatem sui, in  
 partes diuidi non posse. Hoc protractum lineam efficiat est  
 corpus vnius dimensionis. Longum enim est sine lato, & duo-  
 bus punctis ex vtraque parte solam longitudinem terminanti-  
 bus continetur. Hanc lineam si geminamus, alterum corpus ef-  
 ficitur quod duabus dimensionibus extruitur, ex longo lato-  
 que, sed alto caret. Punctis autem quatuor continetur, per sin-  
 gulas scilicet lineas binis, & hoc Græci *ἰσὶ πῦκτι*, nostri planum,  
 siue superficiem vocant. [ *Seneca. cap. 20. de Consol. ad Martiam.*  
 Terram hanc puncti loco ponimus ad vniuersa referentes: mi-  
 noram portionem ætas nostra quam partem pupeti habet, si  
 tempori comparatur omni, &c. ] ¶ Quandoque tamen punctū  
 sumitur pro tempore vel horæ momento. *ἰσὶ πῦκτι.* *Cic. Cæcinnæ,*  
*lib. 6.* Itaque ne punctum quidem temporis in ipsa fortuna  
 fuisset. *Idem pro Cluentio.* Neque postea Larini punctum est tē-  
 poris commoratus. *Cæsar. l. 2. bell. Civil.* Ita multorum mensium  
 labor, hostium perfidia & vi tempestatis, puncto temporis in-  
 terit. *Idem ad Pompeium.* *Gellius. cap. 1. lib. 14.* Idem est Momentum, pun-  
 ctum, & curus temporis transuolantia. ¶ Puncta item pro cal-  
 culis siue suffragiis recipiuntur. \* Quoniam veteres suffragia  
 non scribebant, sed puncto notabant. Vnde Expuncti diceban-  
 tur viles, electi, siue fauore priuati. Græci vocant *ἰσὶ πῦκτι.* *Cic. pro*  
*Plan.* Nam quod questus es plures testes te habere, quam quot  
 in ea tribu puncta tuleris. *Horat. in arte.* Omne tñlit punctum,  
 qui miscuit vile dulci. hoc est solus suffragia iudicum tuis, qui  
 & viles, & dulces scripsit, quoniam prodesse & delectaret. [ *Sueton.*  
*in Nerone. c. 30.* Quadringenis in punctum h. s. aleam lusit. ]  
 ¶ In scriptura item puncta dicuntur quibus clausulæ interpun-  
 ctur, hoc est distinguuntur.

**Punctum**, aduerbium, Pungendo. *ἰσὶ πῦκτι.* GALL. De pointe,  
 d'estoc, en picquant, en poignant. ITALIC. *Di punta, di sfocata.*  
 GERM. Mit spaden oder spūssen. HISPAN. *Hiriendo à ecobacalar.*  
 ANGLI. *Foming.* sicut cæsim, cadendo in *na. tu. pōgē.* *Lin. 5. bell.*  
*Pun.* Hispano punctum magis quam cæsim, asueto petere ho-  
 stem. ¶ Cæsim & punctum aliquam petere, proterbij spe-  
 ciem habet pro eo quod est totis viribus, omnique conatu ali-  
 quem aggredi, translatione sumpta à gladiatoribus, qui modo  
 cuspidem intentantes, modo ictum desuper, modo à latere in-  
 ferentes, in aduersarij necem incumbunt.

**Pungo**, ogis pupugi. [ vel pupugi, vt autor est *Gellius. cap. 9. lib. 7.*  
 vel pupugi, punctum, Cuspide vel aculeo ictum infero. ] *ἰσὶ πῦκτι*  
*himeir.* *ἰσὶ πῦκτι.* GAL. Poindre, piquer. ITA. *Pungere.* GERM.  
 Etachen/ em sich gaben/ spūssen. HISP. *Pun-*  
*car.* ANGLI. *To poine, to picke, to sting.* ¶ *Varr.* Admota aspis quam  
 pupugerit, si non occidat, sciat ex Psyllorum esse stirpe. *Plaut.*  
*Tyncul.* Næ ista itimulum longè habet quæ vsque illine cor pu-  
 git meum. *Cicero pro Sestio,* Gladius, qui per se pungere nō po-  
 test. ¶ Per translationem etiam de animo dicitur, quum quis  
 ægritudine aliqua afficitur. *Cicero libro tertio Tusculanarum,* Si  
 ignominia pupugit, si quid tenebrarum offudit exilium. *Idem*  
*ad Articum libro 13.* Tu quo dicitis? vnum enim pungit, ne ne-  
 glectiores esse videamur. *Idem ad Trebatium lib. 7.* Pungit me  
 rursus, quod scribis esse te illic libenter. ¶ Huius composita,  
 Compungo, Expungo, & Repungo, quorum significata vide  
 suis locis.

**Pungens**, pungentis, participium. *Plin. lib. 6. c. 24.* Pungentia folia  
 primo.

**Punctus**, a, um, aliud participium. *ἰσὶ πῦκτι.* GALL. Point ou pi-  
 què. ITA. *Puncto, beccato.* GERM. *Geffochen oder gestupft.* HISPAN.  
*Puncado.* ANGL. *Pricked, nipped, pined.* ¶ *Cic. pro Mil.* Vulnus acu  
 punctum.

**Punctio**, onis, verbale. *ἰσὶ πῦκτι.* GALL. Poigneure, picqueure.  
 ITALIC. *Pongimento, punitura.* GERM. Ein stich. HISPAN. *Punca-*  
*dura.* ANGL. *A spining or stinging.* ¶ *Plin. l. 2. cap. 13.* Bibitur & con-  
 tra serpentes, & ante fectiones, punctioesque ne sentiantur.

**Punctum**, sti, neu. gen. Punctio. *Plin. lib. 8. 50.* Oculos suffulos ca-  
 pra iuncti puncto lingue exonerat, caper rubi.

**Punctus** huius punctus. Actus videlicet pugne, punctio. *Plin.*  
*libro 29. capite sexto.* Mustelæ etiam oculis punctu eritis, aiunt  
 visum reuerti.

**Punctum** nullâ, æ, diminutiuum. *ἰσὶ πῦκτι.* GALLIC. *Pette pi-*  
*queure.* ITA. *Pic i-la. punitura.* GERM. Ein stich. HISPAN. *Punca-*  
*dura.* ANGL. *A litle stinging.* ¶ *Sen. 3. de*  
*ira.* Magis ignosco ei qui vulnus inimici, quam qui punctum  
 cūlam concupiscit. [ *Idem Senec. epist. 54.* Punctum cūlam articu-  
 lorum. *Item.* punctum cūlam dolorum. *Idem Senec. cap. 15. de vita*  
*beata.* ]

**Punctus**, ca, cum, penultima correpta. Possessiuum est à Pœnps  
 deductū, quasi Pœniculus, idem valens quod Carthaginien-  
 sis *ἰσὶ πῦκτι.* Pœnorum autem nomen à Phœnicibus derivatum  
 est, de fracta aspiratione. ¶ Punicæ mala, granata: quæ hoc co-  
 gnomen sibi circa Carthaginem vindicant, vbi & multa &  
 insignia nasci perhibentur. *ἰσὶ πῦκτι.* Granata dicuntur, à granis  
 quibus sunt referta. *Martial. lib. 1.* Aut imitata breues Punicæ  
 mala rosas. Poma Punicæ. *Ouid. 4. Fast.* Rapta tribus, dixit, lolui  
 ieiunia granos Punicæ quæ in lento cortice pomis regunt. Pu-  
 nica grana. *Ouid. 4. de Ponto, Eleg. 15.* Punicæ sub lento cortice  
 grana rubent. ¶ Punicæ fides, id est leuissima, & nullis sacra-  
 mentis satis firmata. Pœnorum enim perfidia in prouerbium  
 abiit, quod ea gens petulariter periurij, vanitatisque notata  
 sit, quemadmodum abunde testatur *Lin. 2. belli Punicæ vbi ait,*  
 Quæ Punicæ religione seruata fides ab Annibale est. *Sallust. in*  
*Iugurth.* Comperio Bocchum magis Punicæ fide, quem ob ea  
 quæ prædicabat, simul Romanos & Numidam ipem pacis de-  
 tinuisse. ¶ *Idem Erasmus in Chil.* ¶ Punicum sagum, *Horat. Epod.*  
*9.* Gloria Punicæ *Virgilius 4. Aeneid.* [ *Plaut. Aul. 5. a. 3.* Pellucet  
 quasi laterna punicæ. ]

**Puniceus**, ceæ, ceum, Quod violæ flammæ colorem refert. *ἰσὶ πῦκτι.*  
 quod genus coloris & rutilum & spadiceum appellari, *autem est*  
*Gell. lib. 3. c. 9.* Sunt enim hæc omnia, vt ille inquit, synonyma,  
 quædam roboris exuberantiam splendoremque significancia.  
 Puniceum autem colorem Latini Græcorum imitatione vi-  
 dentur appellasse: nam illi *ἰσὶ πῦκτι* nominant. *Virgilius. Aeneid.*  
 Puniceis ibant euincta tempora tænis. *Idem 5. Eclog.* Puniceis  
 huius saluicæ roseris, Iudicio nostro tantum tibi  
 Amydas. *Idem 12. Aeneid.* Puniceis inuecta aurora rube-  
 bat. *Plautus Rud.* Fiet puniceum corium, tibi postea atrum de-  
 nuo. [ *Idem Plaut. Mens. 5. a. 5.* Pūpureum panem, an puniceū,  
 an luteum esse soleam. ] Colore puniceo matura arbura, *Luo-*  
*res. lib. 5.*

**Punicanus**, a, um, Quod est Pœnorum, vel quod ex regione Pu-  
 nica afferunt, vt lectu Punicani *ἰσὶ πῦκτι.* *Cic. pro Muræna.* Atque il-  
 le strauit pelliculis hædinis lectos Punicanos.

**Punio**, nis, niti, nitum, Pœna afficio, castigo, quod & pœnio di-  
 xerunt antiqui. *ἰσὶ πῦκτι.* *ἰσὶ πῦκτι.* GALLI. Punir,  
 chastier. ITA. *Punire, castigare.* GERM. *Straffen.* HISPAN. *Punir à ca-*  
*stigar.* ANGLIC. *To punish, or chastice.* ¶ *Cic. pro domo sua,* Tu eum  
 supplicio puniendum putasti. *Idem 1. Offic.* Prohibenda autem  
 est maxime ira in puniendo. *Plin. Epist. 167.* Illi qui puniunt ca-  
 pite, initio statim in alia discedunt.

**Punior**, iris, passiuum. *Ouid. 8. Metamor.* Quod videt hæc lucem,  
 quod non ego punior ipsa, Consilium, monitumque tuum est:  
 miserere duarum. ¶ Inuehitur & punior deponens apud *Cicero-*  
*nem pro Milone,* Tu me iratum Sexte putas ibi, cuius tu inimi-  
 cissimum multo crudelius etiam punitus es, quam erat huma-  
 nitatis meæ postulare. Nonius *quosque citat locum ex officiis lib. 1.*  
 Neque ad eius qui punitur aliquem, aut verbis castigat, sed ad  
 reipublicæ vtilitatem refertur. *Item ex Tuscul. lib. 1.* Tenendum est  
 igitur, nihil curandum esse post mortem quum multi inimicos  
 & mortuos puniuntur. *Sic enim legit Nonius.* [ ¶ Punitus, i. suppli-  
 cio affectus. *Suet. in Calig. c. 30.* Punito, per errorem nominis, a-  
 lio, quam quem destinauerat, &c. ]

**Punitus**, dus, *ἰσὶ πῦκτι.* *Cic. lib. 1. de Orat.* Iracundia est cupi-  
 ditas puniendi doloris [ *Suet. in Calig. c. 29.* Numerum punien-  
 dorum subseribens, &c. ]

**Punitio**, onis, Actus puniendi, vt *Mulctæ punitio.* *Gell. c. 1. lib. 11.*  
 Eaque res faciebat inæqualem mulctæ punitioem.]

**Punitor**, oris, Qui punit. *ἰσὶ πῦκτι.* *ἰσὶ πῦκτι.* GAL. Pu-  
 nisteur, qui punit. ITA. *Punitore, chi punisce.* GERM. Ein Straffer.  
 HISPAN. *Punidor, castigador.* ANGL. *A punisher.* ¶ *Cic. pro Mil.*  
 Ac valuit odium, fecit iratus, fecit inimicus, fuit vltor iniuriæ,  
 punitor doloris sui [ *Suet. in Cæs. c. 67.* Delictorum ac feditiofo-  
 rum & inquisitor & punitor acerrimus ]

**Punitus**, ti, nomen. *Suet. in Tiber.* Nemo punitorum non in Ger-  
 manias abiectus vincæque tractus.

**Pupilla**, æ, Puella parua & tenella. *ἰσὶ πῦκτι.* GAL. Fillette  
 ou poupee. ITALIC. *Puppina, fanciula.* GERM. Ein ungs mendo-  
 tin oder tōdtertin. HISPAN. *Mocha: hz pequenna, o munneca.* ANGL.  
*A poppet.* ¶ *Martial. lib. 4.* Pupam se dicit Gellia, quum sit anus;  
 Aufon. Barbara quæ Lariæ vineiæ alumna pupas. ¶ Pupas item  
 appellabant imagunculas quasdam puellares quibus virgines  
 in prima pueritia lusitare solebant, donec iam pubertati vici-  
 ne, eas Veneri offerrent. *ἰσὶ πῦκτι.* *Varr. in Orig.* Itaque breui  
 tempore magna pars in desiderium puparum, & sigillorum veni-  
 ebat. *Perf. Sat. 2.* Dicite pontifices, in facris quid facit aurum?  
 Nempe hoc, quod Veneri donare à virgine pupæ.

**Pupilla**, æ, Niger in cornea tunica, atque ad eam in medio oculi  
 circulus tunicæ, quæ *ἰσὶ πῦκτι.* à Græcis dicitur, foramini re-  
 spondens. *ἰσὶ πῦκτι.* GALL. La prunelle de l'œil. ITA. *Pupilla, luca*  
*d'ell'occhio.* GERMAN. *Der aug'pffel* oder *steuer des augo.* HISP.  
*La miuna del ojo.* ANGL. *The ball or apple of the eye.* ¶ *Plin. lib. 11. c.*  
 Gg



37. Mediâ oculorum cornea fenestruit pupilla: cuius angustia non sinunt vagari incertam aciem, & veluti canali dirigunt, obiterque incidentia facile declinant, aliis nigra, aliis atra, aliis glauci coloris orbibus circumdatis: vt habili mixtura accipiantur circunciecto candore lux, & temperato repercussu non obstrepat. Adeo que iis absoluta vis, vt tam parua illa pupilla totam imaginem reddat hominis. Ea causa est vt pleræque alium e membris hominum oculos potissimum appetant quod effigiem suam in iis cernentes velut ad cognata desideria sua tendunt. *Haec enim Plin.* [¶ Pupilla duplex iis, qui fascino & interimant homines videndo. *Vide Gellium cap. 4. lib. 9.*] *Cic. 1. de Nat. deor.* Acies ipsa qua cernimus, que pupilla vocatur, ita parua est, vt ea quæ nocere possint, facile vitet. *Plin. li. 28. cap. 6.* Augurium ex homine ipso esse non timendi mortem in ægritudine, quandiu oculorum pupillæ imaginem reddant. Eadem & mox pupula dicitur.

**Pupilla, læ.** Pupilla. ὀφθαλμική. **GALLI.** La prunelle de l'œil. **ITA.** Pupilla, luce dell'occhio. **GERM.** Der augdäffel. **HISP.** Minna del ojo. **ANGL.** The ball or apple of the eye. ¶ *Lucr. libro. 2.* Et quoniam plagæ quoddam genus exigit in se Pupula, quum sentire dolorem dicitur album. *Cic. 2. de Natur. deorum.* Palpebræ quæ sunt tegmenta oculorum, mollissimæ tactu, ne læderent aciem aptissimè factæ & ad claudendas pupulas, nequid incideret, & ad aperriendas. *Marialis libro 4.* Paruula sic totum peruicit pupula cælum. *Horat. Epod. 5.* Interminato quum semel fixæ cibo Intabuissent pupulæ.

\* **Pupillo, as, are.** Verbum fictitium à voce pauonis. *Autor Philomela 6.* Pupillat pauo, trinitat hirundo vaga,

**Pupillus, li.** Impubes qui in patris potestate esse desit morte, vel emancipatione: vt docet *Pomp. l. Pupilliu. Digest. de verb. signific. § 111.* *Justin. in epist. GALL.* Pupille, de dbuze ou quatorze ans. **ITALI.** Pupillo, senza padre. **GER.** Ein vatterlos kind das vnder seinen 14. Jahren est ein weisliu. **HI.** El menor de baxo del tutor. **ANGL.** One that hath not a father alive, a ward. ¶ Huius femininum est pupilla. Videntur autem hæ voces à puppus & pupa veluti per diminutionem deductæ, quauis à primitiuorum significatione non nihil degenerent. *Hironym.* Pupillus dicitur qui non habet patrem: orphanus qui nec patrem habet, nec matrem. *Cic. 3. Verr.* Is mortuus est: reliquit pupillum paruum filium *Idem in Topic.* Non quemadmodum quod mulieri debes rectè [ ipsi mulieri sine tutore solus: Ita quod aut pupillo, aut pupillæ debeas, rectè possis eodem modo solueræ. ] *Horat. 1. Epist. 1.* vt piger annus Pupillis quos dura premit custodia matrum. *Cic. 3. Verr.* Ille infanti pupillæ fortunam patris ademit. [ *Gellius ca. 13. li. 5.* pupilli primum iuxta parentes locum tenere debent, moribus populi Romani ]

**Pupillaris, re.** Quod est pupilli: vt Pupillaris ætas, pupillare negotium, pupillaris pecunia. ¶ *Appartient à pupille.* **GALLI.** Appartenant à pupille. **ITALI.** Fanciulesco. **GERM.** Das eines weisliu is. **HISP.** Cosa pertenesciente à pupillo. **AN.** Belonging to one in wards by reason of his non-age. ¶ *Linus libro 4. bell. Pun.* Pecuniæ quoque pupillares primò, deinde viduarum cæptæ conferri. [ *Quintilian.* Pupillares actiones puer egit. *Demosthenes. Sueton. in August. c. 66.* Si pupillari ætate essent. (sup. liberi.) ]

**Puppi, huius puppis, feminini gen.** Propriè posterior pars nauis est. ὀπίσθια. **GALLI.** c. La poupe, le derrière de la nauire. **ITALIC.** Poppa dell'aua. **GERMANI.** Das hintertheil des schiffes. **HISPANI.** La popa parte postera de la naua. **ANGLIC.** The hinder part of a ship. ¶ *Lin. 2. bell. Pun.* Naues omnes, quæ non aut perfrerant proras litori illis, aut carinas fixerant vadis, religatas puppibus in altum exitaxere. [ *Ouid. Eleg. 8. lib. 4. Trist.* In caua ducuntur quasi naualia puppes. *Idem 13. Met.* Nempe ego mille meo protexi pectore puppes. ] ¶ Per synecdochen tamen accipitur pro rota nauis. *Ouid. 4. de Ponto.* Dum mea puppi erat valida fundata carina. *Virg. 11. Æneid.* Interea Æneas socios de puppibus altis Pontibus expdit. *Ouid. Epist. 12.* Iustus in experient Colchos aduertere puppim. ¶ Ponitur aliquando pro reipublicæ administratione, translatione sumpta à gubernatoribus, qui in puppi sedentes, clauum tenent. *Cic. ad Papyr. Perum, 49.* Sedebamus enim in puppi, clauumque tenebamus: nunc autem vix est in sentina locus.

**PUPPIVS, Poeta Tragicus fuit,** qui ita spectantium affectus mouit, vt eos flere compelleret. *Autor. Atro in illud Horatii 1. Epist.* Vt propius spectes lacrymosa poemata Puppi.

**Pupula, vide PVLLA.**  
**PVPVLVM, ποπυλαορ,** Vrbs est in latere Meridionali Sardinie, teste *Plol. l. 3. c. 3.*

**Pupus, Puer paruulus, & tenellus.** ὀπίσθια. **GALLIC.** Petit enfant. **ITALIC.** Fanciullino. **GERM.** Eine junge kindlein. **HISP.** Mochocho pequenno, ò munneco. **ANGLIC.** A babie, or image lik a yonge childe or a yonge childe. ¶ *Varr.* Mammam lactantis sugentem pascere pupum. Huius femininum est puppa: de qua *passio amie.*

**Pupulus, pupula, & Pupula, pupulæ, diminutiuum à Pupus & pupa.** *Catullus,* Deprendi modò pupulum puellæ Trulstantem.

**Purgo, gas, Mundo, sordibus libero, quasi purum ago.** ἁρῆναι. **GALLI.** Purgare, mondare. **GERMANIC.** Reinigen, seuberen. **HISP.** Purgar ò alimpiar. **ANGLI.** To purge, to mak cleane. ¶ *Columell. lib. 2.* Itaque clauum foramen quum purgauimus vndique, adrosos furculos inserimus. *Cato cap. 63.* Si inquinata erit, lauitorâ folis & stercore puagato. *Ouid. 1. de Ponto, Eleg. 9.* Nec dubitem longis purgare ligonibus arua. *Idem 4. Fast.* Omnia purgat edax ignis, vitiumque metalli Excoquit: idcirco cum duce purgar oues. *Ora. 1. Epist. 7.* Cunctellos proprio purgantem leniter vngues.

**Purgare alium, est alui sordes medicamento expellere.** *Cicer. 1. de Nat. deor.* Vomitione canis, purgare alius, ibes Ægyptiæ dicuntur. [ *Plau. Amphitr.* Tu purgari iusseras vas, vt rem diuinam faceres. ] Purgare cum genitiuo. *Horat. 2. Serm. Satyr. 3.* noui: Et morbi miror purgatum te illius. Purgare pisces. *Tertent. in Adelph.* Pisces cæteros purga. Dromo, congrum istum maximum in aqua finito ludere paulisper. ¶ Per translationem, purgare significat excusare: ἀπολογίζεσθαι, *Idem in Eunuc.* Sed heus tu purgò ego me de istac Thaidi, Quod eam me amare suspicata est? *Cic. Asiic. lib. 1.* Quintus frater purgas se mihi per liceras, *Idem pro Sexro Roscio.* Seruos ipsos neque arguo, neque purgo. [ *Plautus Amphitr.* Iam huc reuorti vi me purgarem tibi. *Quintilian.* Purgare metus mortis & superstitionis. ] ¶ Purgari rationes dicuntur, quando deciduntur superflua, aut obstantia, collatione facta accepti & expensi. [ *Sueton. in Calig. cap. 29.* Decimo quoque die, numerum puniendorum & custodia subseribens, Rationem se purgare dicebat. ]

¶ **Purgare fastidium, est curare & remedium adhibere.** *Plin. lib. 8. cap. 27.* Palumbes, gracculi, merulæ, perdicæ, lauri folio annuum fastidium purgant.

[ **Purgito, as, are:** *Plau. Aulu. sc. 6. a. 4.* Non placent homines, qui quando malefecerunt, purgitant. (i. pertinaciter se defendunt.) ] **Purgatio, onis, verbale,** ipse purgandi actus. ἁρῆσις. **GALLI.** Purgation. **ITALIC.** Purgauione. **GER.** Ein reinigung. **HISP.** Obra de purgar ò alimpiar. **ANGL.** Purging or making cleane. ¶ Ponitur aliquando pro excusatione. *Demosthenes, ἀπολογία. Tertent. in Heaut.* Nescio quid peccari poterit hæc purgatio. ¶ Purgationes femininarum, pro mensibus dixit. *Fin. lib. 20. cap. 4.* Purgationibus, inquit, femininarum, & vesicæ, urinæ vitæ decoctum.

**Purgator, oris, ἁρῆσις.** *Apulian Apol.* Herculis lustrator orbis, purgator ferarum, gentium domitor.

**Purgatorius, ἁρῆσις.** *Macrobi. Comm. lib. 1. c. 8.* Secundæ virtutes, quas purgatorias vocant, hominis sunt, qui diuina cæpax est: scilicet quæ animum eius expediunt, qui decreuit se à corporis contagione purgare.

**Purgatissimus, ἁρῆσις.** *Pers. Sat. 1.* Somnia pituita qui purgatissima mittunt.

**Purgamentum, ininis, seu purgamentum ti,** Sordes vel immunditiæ, quas rem aliquam purgantes, eiciunt. ἁρῆσις. **GALLI.** Baillieure. l'ordure & immondice qu'on oste de la maison. **ITALI.** Sporchezza. **GERM.** Die aufwuschel reul der wüst vnd vnfauberkeit so man aufwuschet. **HISP.** Suciedad, ofiiercol. **ANGL.** Filth, comming of any thing that is clenfed. ¶ *Colum. 1. 1.* Sterquilina quoque duo sunt: Vnum quod noua purgamenta recipiat, & in annum conseruet: alterum vero ex quo vetera vehantur. *Linus 1. ab Vrbe.* Cloacæque maximam receptaculum omnium purgamentorum vrbs, sub terram agendam. [ *Senec. epist. 74.* Purgamenta interdum creat terra pro frugibus. ]

**Purgabilis, le.** Quod facillè purgatur. ἁρῆσις. **GALLIC.** Aisé à purger. **ITA.** Facile da purgare. **GER.** Das gut zu seuberen oder zu reinigen ist. **HIS.** Cosa que se puede purgar. **ANGL.** That is easilie made cleane. ¶ *Plin. lib. 15. c. 25.* Rotundior quæ balanis vocatur, purgabilis maximè, & spontè proflicæ.

**Purifico, Puritas, vide PVRS.**

**Purpuræ, Piscis ex concharum genere, in faucibus habens liquorem, tingendis lanis maximè experitum.** ἰσὶδρις ἀρῆμαν. πορφυρα. **GALLIC.** Pourpre, soit le poisson ou la teinture qu'on en tire. **ITA.** Porpora. **GERM.** Ein meckhnet auß des schweiss oder blut man purpur ferbt. **HIS.** Pa conchade carmesi color ò el meisme color de carmesi. **ANGL.** Purple. ¶ *Plin. lib. 9. cap. 36.* Purpuræ viuunt annis plurimum septenis. Latent sicut murices, circa Canis ortum tricenis diebus. Congregantur verno tempore, mutòque artitu lentorem cuiusdam ceræ saluant. Simili modo & murices. Sed & Purpuræ florem illum tingendis experitum vestibus in medijs habent faucibus, Liquoris hic est minimi in candida vena, vnde pretiosus ille bibitur, nigricans rosæ colore sublucens. Reliquum corpus sterile. Vinas capere contendunt, quia cum vita sua succum illum euomunt. *Vicruuius auctor est,* purpuras pro soli proprietate alium atque alium habere colorem: & apud Tyron quidem rubrum, circa Aphricam autem puniceum succum emittere, quo & purpura tingitur, quam violaceam appellant. *Cornel. Nepos.* Me iuvene violaceo purpura vigebar. Primum autem tingendæ Purpuræ initium ad Herculeum referunt Phœnices, teste *Thlio Polluce,* qui quum Tyro puella comitatus iuxta maris litus iter faceret, accidit vt canis purpuram è mari eiectam nactus, carnem eius depasceret: cuius rictum quum Tyro gratissimo colore infectum videret, negauit sibi cum Hercule deinde quippiam futurum, nisi ille coloris eiusmodi vestem sibi attulisset. Cui morem gerens Hercules, prius cruorem ex purpuris collegit, lanæque eo infecta, amicæ, quam petierat vestem attulit. ¶ Accipitur quandoque purpureus pro pulcro. *Virg. 1. Georgic.* Et pro purpureo pœnas dat Scylla capillo. Purpura à pelago pelagia appellatur.

¶ **Purpura antiquitus erat insigne Romanorum magistratum:** quod *Marialis* affirmat, quum ait, Diuisit nostras purpura vestra togas. Vnde aliquando ponitur pro ipsis magistratibus. *Idem,* Purpura te scælix, te colit omnis honos. \* *Plin. lib. 10. cap. 21.* ubi de gallis gallinacis, Vt planè dignè aliti honoris tantum præbeat Romana purpura, id est Romani magistratus.

[ ¶ **Purpura non conueniè luctibus,** *Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Tristium* Purpuram & aurum mulieres in luctu deponunt. *Linus lib. 34.* Et qui purpura vterentur. *Idem Quintilian.* In purpura repit puer: & iam coccum intelligit. *Idem Quintil.* Vt purpuræ tunicarum rectè descendat. *Plau. Men. sc. 2. a. 1.* Lanam, aurum, purpuram



putam tibi præbeo. Idem *Meth. 3. a. 1.* Purpura ætas occultari-  
ca. ut. uro turpe ( id est turpido ) mulieris. ]  
**Purpureus**, a, um : ut Purpureus color qui purpure succo tinctus  
est: aut certe qui succi eius colorem refert, hoc est, qui ex sub-  
nigro rubescit. } *Porphyrio. GALLI. De pourpre. ITAL. Porporino.*  
**GERMAN.** Purpurfarb. **HISP.** Cosa de carmesi. **ANGL.** Of purple. }  
*Virg. 11. Aenei.* Labitur exanguis, labuntur frigida letno Luni-  
na: purpureus quondam color ora relinquit. } Purpureæ velites,  
aliâs Tyriæ distæ, à loco vbi purpura optimè tingebantur. *Plin.*  
*lib. 11. cap. 37.* Cæsari dictatori quo die primum veste purpurea  
precessit atque in sella aurea sedit, sacrificanti bis in exitis de-  
fuit cor. [ *Plau. Men. sc. 5. a. 5.* Purpureum pauem an puniceum,  
an luteum esse solem. *Ouid. Elig. 2. li. 4. Trist.* Purpureo sangui-  
ne tingit humum. *Idem 3. Metam.* Purpureum viridi genuit de  
cespire florem. *Idem 6. Fast.* Lætaque purpurea luce insulit hu-  
mus. *Ouid. 3. Fast.* Purpureum rapido qui vehit axe diæ. ] } Quâ-  
doque tamen purpureum pro cæruleo positum legitur, præ-  
fertim quum de mari dicitur, ex nimia altitudine nigrescente.  
*Virg. lib. 4. Georg.* In mare purpureum violentior influit amnis.  
*Cic. 4. Acad.* Mare illud quod nunc Fauonio nascente purpure-  
um videtur, idem huic nostro videbatur. } Purpureus pro pur-  
purato. *Horat. 1. Carm. ode 35.* Et purpurei metuunt tyranii. Sic  
*Claudianus de rapin. Prosper lib. 2.* reges purpureos vocat.  
[ } Purpureus, pro pulchro *Ouid. Elig. 9. lib. 2. Amor.* Notaque  
purpureus tela resumit amor. ]  
**Purpuro**, as. In purpuram vergo. } *Porphyrio. GALLI.* Prendre cou-  
leur de pourpre, le teindre en pourpre. **ITALI.** Tingersi in por-  
pora. **GER.** Stih auff purpurfarb fichen. **HISP.** Colvarse de carmesi.  
**ANGLI.** To become lik purple or waxe purple coloured. } *Col. lib. 10.*  
Tum quæ pallet humi, quæ frondens purpurat auro, Ponatur  
viola, & nimium rosâ plena pudoris.  
**Purpurasco**, scis, scere, idem. *Porphyrio. Cic. 2. Acad.* Quid, mare  
nunc cæruleum? aut eius vnda, quum pulsa est remis, purpu-  
rascit?  
**Purpuratis**, ta, tum, Purpura ornatus. } *methulla. Porphyrio.*  
*de lib. 11. cap. 37.* **GALLI.** Vestu de couleur de pourpre. **ITALI.** Vestito  
con habito di color porporino. **GERMANIC.** Mit purpur bettetet.  
**HISPANIC.** Vestido de carm. li. **ANG.** Claude with purple. } Vnde  
purpurati dicti sunt qui apud principes ceteris dignitate ante-  
euntes, purpurea veste utebantur. *Cic. lib. 1. Tusul. quasi.* His quæ-  
so, inquit, ista horribilia minare purpuratis tuis. *Linus 1. bell.*  
*Pun.* Cum duce Athenagora vno ex purpuratis *Gabinius, Cic.*  
*4. Catil.* *Plau. Mestel. sc. 3. a. 1.* Pulchra mulier nuda erit, quàm  
purpurata, pulchrior. ]  
**Purpurarius**, ria, rium, Quod ad purpuram pertinet: ut Officina  
purpuraria, in qua purpura tingitur. } *Porphyrio. GAL.* De pour-  
pre. **ITALI.** Di propre. **GERMAN.** Das indem purpur gehört. **HISP.**  
*De carmesi.* **ANG. Of purple. } *Plin. lib. 35. cap. 6.* Alterum genus  
est in purpurariis officinis.  
**Purpurissum** si, Coloris genus ex creta argentaria, purpuræ succo  
inebriata: quo & pictores vtuntur, & mulierculæ purpureum  
generum colorem sibi conciliant. *Aristoteli.* & *Pollucio.*  
**GAL.** Croye de mine d'argent teinte de pourpre. **ITALI.**  
*Color sino di porporo.* **GERM.** Ein angemachte farb auß purpur mit  
deeten die weiber das angesteh maaten. **HISPANIC.** El barfiso al-  
conçilla **ANGLI.** A kind of purple most precious. } [ *Plau. Mest. sc. 3.*  
*a. 1.* Cedo purpissimum. Non do ] *Plin. lib. 35. cap. 9.* Ex reliquis  
coloribus quos à dominis dari diximus, propter magnitudi-  
nem pretij, ante omnes est purpissimum, à creta argentario  
cum purpuris pariter tingitur, bibitque eum colorem celerius  
lanis.  
**Purpurisio**, las, Purpura infusio. } *methulla. Porphyrio.*  
*de lib. 11. cap. 37.* **G.** Teindre de bresil, ou couleur de pourpre. **ITALI.** Tingere sale colore.  
**GERMANIC.** Mit purpur farb serben. **HISPANIC.** Colora de  
brafisoalconçilla. **ANGLI.** To die purple or to mak of the colour  
of purple. } *Plin. in Truc.* Istas buccas tam belle purpurificas ha-  
bes. Purpurisio enim utebantur mulieres ad labia & genas  
ringendas, quemadmodum etiam hodie plerumque fieri videri-  
mus.  
**Purpura**, ra, rum, Mundus, sine forde. } *methulla. Porphyrio.*  
*de lib. 11. cap. 37.* **GALLI.** Pur, net, clair. **ITALI.** Puro, mundo, semplice. **GERMANIC.**  
Reins, sauber. **HISPANIC.** Puro y no mezclado, limpio. **ANGLI.** Cleanse,  
vnde desiderat. } *Cic. pro Cæcin.* Quicquid inde hauias purum, liqui-  
dum que te haurire senties. *Horat. 3. Carm. ode 16.* Puræ riuus a-  
quæ, syluaque iugerum paucorum, & segetis certa fides meæ.  
*Cic. 2. de Natur. deor.* Etenim licet videre acutiora ingenia, & ad  
intelligendum aptiora eorum qui terras incolant eas in quibus  
aër sit purus, ac tenuis, quàm illorum qui vtantur crasso cælo, at-  
que concreto. } Hinc pura vestimenta à veteribus dicebantur  
quæ non erant prætexta: purum argentum, quod est sine em-  
blematis & simpliciter laboratum. *Cic. Ver. 6.* Emblemata de-  
trahuntur. Sic Haluntini excussis deliciis, cum argento puro  
domum reuertuntur. [ *Quintilian.* Pura voluptas studiorum, &  
litterarum. *Sene. 1. 13. de Cons. ad Helu.* Puri oris nemo inspuif-  
set faciem *Aristidis, Ouid. 4. Fast.* Vestæ munere purus eris. ( i  
expiatus. ) *Plau. Cap. sc. 1. a. 4.* Iube vasa pura apparari. *Et Amp.*  
*sc. 2. a. 3. Et sc. 1. a. 5.* Iube vasa pura adornari mihi. *Plau. Amphitr.*  
Manibus puris, capite opero, Deos inuocare. *Sueton. in August.*  
*cap. 95.* Liquido ac puro sereno, ( i. cælo. ) ] } *Plin. in l. Loch.*  
*De reli.* & *sump. sine purum locum esse definit, qui nec sanctus,*  
*nec sacer, nec religiosus fuit.* Sic pura oratio, à *Terent. in Heaut.*  
*prologo,* dicitur quæ nihil fecit barbaræ habeat admistum. } Pura  
*hæsta, à Virg. 6. Aenei.* appellatur quæ est sine ferro, quæ præ-  
mium fuit apud antiquos militum eorum qui ex memorabili  
aliquo prælio victores euasissent. [ *Sueton. in Claud. c. 18.* Quem  
*Britannico triumpho inter militares viros hæsta pura donauit***

*Item, Pura arbor Ouid. 2. Fast.* Nomen idem *Raimo,* qui calus ab  
arbore pura. ] } Pura vasa, *A. Pado in l. Sirem. De rei venica.*  
dicuntur quæ sunt sine emblemate, sine calatura, & instru-  
ctione. } Purum iudicium à *Cic. 2. de Inuent.* ponitur pro sim-  
plici & eo qui adiecta non est exceptio. } Impurus, quod mo-  
do sordidum contaminatum quæ significat. *Aug. de serm. Cic. 4. Phil.*  
*lip.* Quam multis illum ingenijs, quam multis matribus fami-  
liis in illa terra atque impura legatione viam attulisse exultima-  
tis. [ Purum putum. Vide Putum. ]  
**Puræ**, aduerb. Caste religiose. } *methulla. Porphyrio.* **GALLI.** Purement, net-  
tement. **ITALI.** Puramente, nettamente. **GERMANIC.** Süberitit/  
mit reintheit. **HISPANIC.** Puramente, limpio, limpio. **ANGLI.** Purely,  
cleanly. } *Cic. 1. de Natur. deor.* Hæc enim omnia purè ac caste  
tribuenda deorum numini. *Idem de Senect.* Quicquid purè & cle-  
ganter acta ætas. Loqui purè, & emendate. *Quæ. de optim. ge-  
ner. Orator.* [ & *Gellius cap. 6. l. 13. Ouid. 2. Fast.* Sacra parabant  
quæ facerent purè sinum foret orta dies. *Plau. Antul. sc. 5. a. 1.*  
Vascula intus purè propra atque eluc. } Pure habere: pro  
puram à viro n. Item transigere, est seorsum cubare: *Plau. sub*  
*inum sc. 1. a. 4.* si forte purè velle habere dixerit tot reddat  
spurcas, ( noctes ) quot puras habuerit ( Ita ibi enim legendum  
non habuerit, vt penultima producat. ) } Legitur & puri-  
ter apud antiquos. *Caso de Russi. cap. 23.* Succum puriter om-  
nium dierum pariter in dolia diuidito [ } Purissime loqui. *Gell.*  
*cap. 20. lib. 2.*  
**Purissime** dixerunt veteres pro purissime: vt annotauit *Festus.*  
**Purificatio**, as. Mundo, purum facio. } *methulla. Porphyrio.* *nik-*  
*leh. d. y. g. a. u. d. a. g. o.* **GALLI.** Purifier. **ITALI.** Purificare, monda-  
re. **GERM.** Reinigen, rein oder sauber machen. **HISPANIC.** *Apurar*  
*ò alimpiar.* **ANGLI.** To mak deane } *Sueton. in August.* Paulô-  
que post egressum, illamque expergestam, quasi à concubitu  
mariti purificasse se, & statim in corpore eius extitisse macu-  
lam depicti draconis. *Plin. in libro 1. cap. 41.* Villaribus gallinis  
& religio inest: in horrescent edito ouo, excutitque sese, &  
circumactæ purificant, ac festuca aliqua sese & oua lustrant.  
*Item lib. 8. cap. 1. de elephantis.* Autores sunt. Mauritanix saltibus  
ad quendam amnem cui nomen est Amilo, nitescente luna  
noua, greges eorum descendere, ibique se purificantes solen-  
niter aqua circumspergi, atque ita saltuario sidere in syluas  
reuerri. [ } Purificare agrum ( cædendo rubos, sup. ) dixit *Gellius*  
*capite 12. lib. 16. ]*  
**Purificatio**, onis, verbale, Purgatio. } *methulla. Porphyrio.* *taborab*  
*tabar. d. h. i. o. u. a. s.* **GALLI.** Purification, purgation. **ITALI.** Purifica-  
zione. **GERM.** Ein reinigung. **HISPANIC.** *Apuramiento.* **ANGLI. A making  
clean. } *Plin. lib. 15. c. 30.* de lauro loquens, Eadem & purificationi-  
bus habetur adhibetur.  
**Puritas**, atis, Munditia, castitas. } *methulla. Porphyrio.* *taborab*  
*tabar. d. h. i. o. u. a. s.* **GALLI.** Purite, netteteté. **ITALI.** Purità, mundità. **GERM.**  
Reinheit, sauberheit, sauberkeit. **HISPANIC.** Pureza, d. limpieza. **ANG.**  
Cleanse, quæritie. Cuius contrarium est Impuritas, hoc est tur-  
pido, seu improbitas.  
**Puritate**, Vide PVRE.  
**Puris**, puris gen neut. Sanies coacta, & ex maturitate crassa iam ef-  
fecta & albida. } *methulla. Porphyrio.* *La boue & ordure qui sort d'un clou,*  
*apostumes & semblables.* **ITALI.** *Marza, che esce a una apostema*  
*d di un bronco.* **GERM.** Enter. **HISPANIC.** *La putrefaction d podre.* **ANGLI.**  
*The matter or filthiness that cometh out of a sore.* } *Plin. lib. 28. cap.*  
*11.* Si grauius sit audiendi, fel babulum cum vrina, capræ vel  
hirci prodest, vel si pus sit. } Pus à sanie distinguitur *Ces. lib. 5. c. 6.*  
*his verbis,* Sanguis omnibus notus: sanies est tenuior hoc, va-  
rie crassa, & glutinosa, & colorata. pus crassissimum, albidissi-  
mumque, glutinosius & sanguine & sanie, Exit autem sanguis  
ex vulnere recenti, aut iam senescente: sanies est inter vtrū-  
que tempus pus ex vlcere iam ad sanitatem spectante. Mouere  
pus, est pus excitare, & euocare. *Celsus,* Aliud emplastrum e-  
odem nomine puri mouendo est.  
**Purulentus**, ta, tum, Quod pure, siue sanie plenum est. } *methulla. Porphyrio.*  
*tabar. d. h. i. o. u. a. s.* **GALLI.** Plein de boue & d'ordure, d'apostume. **ITALI.** *Pieno*  
*di marcia.* **GERM.** *Enterecht, veel enter.* **HISPANIC.** *Cosa podrida.* **ANG.**  
*Full of matter.* } *Plin. lib. 21. c. 11.* Stæbe decocta in vino, præcipue  
auribus purulentis medetur. *Idem lib. 20. c. 2.* Purulenta autem  
expurentibus auxiliatur cum cumino, pari pondere.  
**Purulentus**, aduerb. } *methulla. Porphyrio.* *tabar. d. h. i. o. u. a. s.* **GALLI.** Auec boue. **ITALI.** *Con*  
*marza.* **GERM.** Mit enteren. **HISPANIC.** *Con podro.* **ANG.** *Corruptly, as*  
*matter of a sore.* } *Plinius in Proemio lib. 23.* Cicatricibus marci-  
dis, ossibus purulentè limosis plurimum confert.  
**Purulentia**, tia, ipsa puris plenitudo, vel vulnus plenum pure. }  
*methulla. Porphyrio.*  
**Pusa**, Pro puella apud antiquos accipiebatur. *methulla. Porphyrio.*  
**Pusillanimitas**, mi Qui est pusilli animi. } *methulla. Porphyrio.* **GALLI.** Pusillani-  
me, craintif. **ITALI.** Di poco animo. **GERM.** Kleinmütig. **HISPANIC.**  
*De poco carogin.* **ANGLI.** Of small courage, cowardous. } *Quæ. ci pu-*  
*illanimitas, pusillanimitas, a, a, a, a, a.* & Pusillanimitas, aduerbium.  
**Pusillus**, a, um, Paruus, exiguus. } *methulla. Porphyrio.* *hakkatan*  
*uyb met de.* **GALLI.** Petit. **ITALI.** *Piccolo, piccolino.* **GERM.** Klein. **HISPANIC.**  
*Pequeno d. pequeno.* **ANGLI.** *Little, small.* } quod videtur esse diminu-  
tium à pusus, quo veteres pro puerulo utebantur. A quo pus-  
sus sit aliud diminutium pusillulus *Martial. l. 1.* Bellus homo,  
& magnus vis idè Corta videri: Sed qui bellus homo est,  
Corta, pusillus homo est. *Tribonius Cicero lib. 2.* Ego tamen nactus  
in nauigatione nostra pusillum laxamati, id est paululum re-  
creationis relaxationis. *Horat. 1. Serm. Saty. 4.* Di bene fecerunt  
inopis me, quodque pusilli Finxerunt animirato & perpauca  
loquens. *Cic. ad Brutum,* Vide licet quum illam pusillam epi-**



Rolam tuam ad me dabis, nondum erat tibi id notum. *Inuenālis Sat. 5.* Terra malis homines nunc educat, atque pusillos. *Cic. Attic. lib. 5.* Habuimus in Tusculano quasi pusillam Romam, tanta erat in his locis multitudo. Vxor pusilla. *Horat. 2. Serm. Sat. 3.* Teltis pusillus. *Cic. 2. de Orat.* Differt autem pusillus & breuis, quod pusillus dicitur de corpore, vt homo pusillus, pusilla vrbs: Breuis autem est in natura, vt breuis dies, nox, annus. *Sophaser lib. 1.*

**P**uſſo, onis. Paruus puer. *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* GAL. Petit enfant. ITALI. *Fanciullo.* GERM. *Ein kleins oder junges knablin* HISPAN. *El mochacho de poca edad.* ANGL. *A little child.* Veteres enim pusum & pusam, pro puero & puella vsurpabant. Capitur tamen ferè semper pro scorto masculino. *Cic. pro Cel.* Qui te amat plurimum, qui propter nescio quam, credo, timiditatem, & nocturnos quosdam inanes meus tecum semper pusio cum maiore sorore cubitauit. *Inuen. Sat. 6.* Nonne putas melius, quod tecum pusio dormit, Pusio, qui noctu non licigat.

**P**ustula, x. *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* GAL. *Amouille* ou vesſie. ITALICE, *Brassola, valvola, bolifola.* GERM. *Ein potpeten oder hutzlin so auf der haut entspringt wachst gewentich in der darin ein biater.* HISPAN. *Pesilla de sarna* à *buua* ANGL. *A blister, wheale, or liste pushe.* Nomen generale est ad tubercula omnia, præter naturam in cute efflorescentia: à pure (vt quidam volunt) quod in se continet, deducta appellatione: quanquam etiam latius pustularum nomen ad ea extenditur quæ pure carent. *Mart. lib. 14.* Feruida ne trito tibi pollice postula surgat, Exornent docilem garrula pleetra lyram. Quo in loco postulam appellare videtur ampullæ genus, in manibus pedibusve ex animo labore proueniens. *Celsus lib. 5. c. 28.* pustularum nomē ad quatuor contraxit genera, in phlyctenas scilicet, hoc est maiores pustulas, liuidas, aut pallidas, aut nigras, humor distentas ex frigore, igni, vel medicamentis proueniens, sub quibus quum ruptæ fuerint, quasi exulcerata caro apparet. In exanthemata, quæ *Plinius* modò eruptiones pituitæ, modò papulas appellat. In plydracia paulò duriora, subalbida, & acuta. Et in epinyctidas quæ sunt subliuidæ, modicè tumescentes, & plenæ sanguinis, tibias & pedes noctu ferè maximè infestantes. vnde & nomen trahunt.

**P**ustulatum, argentum, A pustulis dicitur, quæ in argento cælaro in aspreddinem quandam excisæ visuntur, sicut pustulæ in corpore ex igni, frigore, vel labore nascentes. *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* GAL. *Mart. lib. 7.* Sed iam scio, nulla venit à me argenti tibi libra pustulati. Tranquillus in Nerone, postulatum argentum posuit pro purgatissimo, & excoctissimo: cuiusmodi aium obryzum à Græcis appellatur. Exegitque (*inquit Suetonius*) ingentifastidio & acerbitate nummum asperum, argentum pustulatum, aurum obryzum, vt plerique omnem collationem palam recularent. *Budæus.* Nonnulli tamen iudicant legendum esse pustulatum, quemadmodum legitur *L. 31. D. locati*, & illud videri deductum à pustula, quo nomine ignis acerrimus significatur. Difficile est in hac re tam obscura omnium ingenius satisficere. Itaque suum cuique relinquendum est iudicium.

**P**ustulæ, x. penultima correpta, Morbi genus à flaua bile, vel tenui sanguine, vel ab vtroque proficiscens: quem & ignem sacrum appellant. *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* GAL. *Amouille* ou vesſie, ou le feu saint Antoine. ITA. *Infermità sacro fuoco di S. Antonio.* GER. *Ein böse brennende rôte mit biateren.* S. *Antani* feu sein böse trantheit. HISPAN. *Korma* à *sarna.* ANGL. *The wild fyre.* *Colum. lib. 7. c. 5.* Est etiam insanabilis sacer ignis, quæ pustulam vocant pastores.

**P**ustulosus, Vti eo morbo laborat: *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* GAL. *Pustuleux* ou malade du feu saint Antoine. I. *Chi ha il sacro fuoco.* GE. *Das ein söch böfoder brennende rôte mit biateren hatt.* HISPAN. *Doliente de tal vomia* à *sarna.* AN. *Sick of the wild fyre.* *Idem ibidem.* Viuum pecudem, quæ fuerit pusulosa resupinam obruamus.

[ *P*usus, a, um, à *P*ufcus, è dedito: *Passerat.* ]

**P**uteal, is, quid sit, video vel inter primi nominis Grammaticos parum constare. Acron locum fuisse putat ad quem conuenire solebant fœneratores. Porphyrio sedem fuisse tradit Prætoris, prope Arcum Fabianum, in quo primum tribunal & subsellia à Libone quodam fuerint collocata: vnde & Libonis puteal ab *Horatio* ait appellatum, Forum, putealque Libonis, Mandabo siccis. P. Victor in regione Vrbs octaua puteal constituit Libonis, & Ianos duos, totumque eum locum mercatoribus frequentem fuisse ait. Verum omisſis horum opinionibus, illud certè constat, Puteal locum fuisse in comitio in gradibus ipsis ad læuam Curie in quo olim Accij Nautij statua posita fuit, quod in loco is cotem nouacula diceretur discidisse. Sub cuius statua, locus erat subterraneus, quem puteum appellabant, arà habens, & Accij nouaculam ibidem defossam. Supra autem umbellæ imposita erat siue petasus, puteum tegens: vnde & locus nomen accepit. Putealia enim puteorum opercula dicuntur. *Cic. 1. de Diuin.* Cotem autem illam & nouaculam defossam in Comitio, supraque impositum puteal accepimus. Fuisse autem hunc locum iuridicendo destinatum, satis aperte docet *Horat. 2. Serm. Sat. 6.* ante secundam Roscius orabat, sibi adesses ad Puteal cras.

**P**uteco, putes, putui, prima syllaba prod. Fœteo, & mali odoris sū. *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* GAL. *Puit*, estre puant, sentit mal. ITALI. *Puittre,* *puzzare.* GERM. *Stincten* ubel schmecken. HISPAN. *Heler.* ANGL. *To stink or giue an euill saour in the nose.* *Horat. 2. Serm. Sat. 2.* Putet aper, thombisque reces, *Satyr. 3.* Nec inuidias, quod multa fidelia putet In locuplete penu. *Quint. lib. 6. c. 4.* Aliquando desinet putere. Diurno mero putere, *Horat. 1. Epist. 20.*

**P**utidus, a, um, pen. cor. Quod est mali odoris. *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* GAL. *Puam.* ITALI. *Puzzolente, fetente.* GER. *Stinctend* ubel schmecken. HISPAN. *Cosa hedionda.* ANGLI. *C. That stinketh.* *Plaut. in Bacch.* Tanti est, quanti est fungus putidus. *Cic. in Pis.* Ego istius pecudis, & putidæ carnis consilio scilicet, aut præsidio niti volebam? Transfertur & ad orationem, quæ putida dicitur quum est insuauis, rancida, humilis & abiecta, aurium iudicio non satisfaciens. neque verborum pondere rei dignitatem exæquans *Nonius*, Putidum nõ solum ab ore fetido & graui quod naribus præbetur, sed etiam quod auribus triste, insuauæ, aulterum, rancidum, putidum dici posse autoritas vetustatis admittit. *Cic. 1. Offic.* Sonus erat dulcis, literæ neque expressæ, neque opressæ, ne aut obscurum esset, aut nimis putidum, *Idem Attico.* Vereor ne putidum sit scribere ad te quam sim occupatus. *Idem in Orat.* Quonam igitur modo audiretur Mysius, aut Phryx Athenis, quum etiam Demosthenes exagiteretur vt putidus?

**P**utidifuscus, diminut. *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* GAL. *Vn peu puant.* ITALI. *Alquanto puzzolente.* GER. *Stinctend* ubel schmecken. HISPAN. *Hedionda* con *hedionda.* ANGL. *That stinketh somewhat.* *Cic. Cæ. lib. 7.* Sumus enim putidifusculi, quam per te vix licet verum vt video licebit.

**P**utidulus, aliud diminutiuum. *Mart. lib. 4.* Altera ridicula est altera putidula.

**P**utide, aduerbium, Insuauiter, austerè, rancidè. *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* GAL. *Putamente, con puza.* GER. *Wntschlecht* / *unangendmlich.* HISPAN. *Hediondamente con hedionda.* ANGL. *Stinkingly, with so much affectation.* *Cic. de Clar. Orat.* Nam si quis eos, qui nec ineptè dicunt, nec odiosè, nec putidè Atticè putat dicere, &c.

**P**utidus, Putidus, vel mali odoris fio. *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* GAL. *Puir*, estre puant. ITA. *Disuenir* *puzzolente, puzare.* GE. *Stinctend* werden. HISPAN. *Hazerse hediondo.* AN. *To waxe sinking.* *Cic. 2. de Fini.* Nõ inſcitè illud dictū videtur, insuauè animum illi pecudi datum pro sale, ne purefceret.

**P**utidus, Factor, graueolentia. *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* GAL. *Puantur* ITA. *Puzzore.* GER. *Ein gestank* / *böser geschmack.* HISPAN. *Hedor y hediondez.* AN. *Stink an euill saour.* *Cato cap. 157.* Ea omnem putorem adimet Detergere putorem, *Sic. 4. Syl. Lucr. lib. 2.* Intempestiuos quum putor cæpit ob imbres.

**P**uteolium, Πευκολίον *Steph. Vulgò* *Puzzuoli*, Oppidum maritimum Campaniæ, octauo lapide distans à Neapoli, non procul ab Auerno lacu, à Samniis conditum, teste *Eusebio*, sub idem ferè tempus quo Tarquinij Roma sunt exacti. Dicti puteoli, siue à copia puteorum a quibus calidis scatentium, siue à putore, hoc est graueolentia aquæ sulphurata. Olim etiam, quod iustissime regecretur, Dicæarchia dicebatur. *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ*

**P**uteolanus, Πευκολίος. *Stephan.* Gentile est. *Cic. Thermo,* Cluius Puteolanus valde me obseruat.

**P**uteus, srei, Qui perpetuus habet aquas ex terræ venis manantes, non tamen fontium modo foras prorumpentes. *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* GAL. *Vn puits.* ITA. *Pozzo.* GER. *Ein sod oder sodbrennen.* HISPAN. *El pozzo.* ANGL. *A well, a pit.* *Quint. lib. 7. c. 3.* Ille in puteo mortuus est inuentus. Dictus quod puteat ex alumine & sulphure sæpe, dum cauat: aut ceræ, vt *Varroni* placet. *li. 4. de lin. Lat.* à Græco *πυτεος*, quod potum significat. [ *Plaut. Aulul. sc. 2. a. 2.* Vincite, verberate, in puteum condite. *Idem sc. 4. a. 2.* Faciam vt in puteo cænom coquant. (sup. coqui) *Idem Mil. sc. 6. a. 2.* Nõ potest ex vno puteo aqua aquæ esse similior. *Idem Mofel. sc. 1. a. 2.* Miserum est opus igitur fodere puteum, vbi sitis fauces tenet, *Virg. Georg. 3.* Ad puteos, aut alta greges ad stagna iubeto Currente iugis potare canalibus vndam. *Horat. 1. Epist. 15.* Collectosne bibant imbres puteosne perenneis Iugis aquæ: nam vina nihil moror illius oræ. Differt autem puteus à cisterna, quod ille suas habeat aquas ex terræ venis manantes: cisterna pluuias colo purgatatas. Legitur & puteum neutri generis, vt annotauit *Nonius* citans locum *Varronis ad Gallum Fundanium*, Primum de miris, secundò de statuis, deinde de aquis, vt sunt lacus, stagna, pura & maria.

**P**utealis, le, Quod ex puteo est. *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* GAL. *De puits.* ITALI. *De pozzo.* GER. *Auf dem sod/oder des seds.* HISPAN. *Cosa de pozzo.* ANGL. *Of a well.* *Ouid. in Ibin.* Vt quos dux Pænus merſit putealibus vndis. *Col. lib. 11. c. 3.* Vel si non sit fluens aqua fonte puteali possit alligari.

**P**uteanus, a, um, eiufdem significationis: vt aqua puteana. *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* GAL. *Pli. li. 16.* Deinde quantum expressere, adiciunt vina cis aquæ puteanæ, vt & secundarium passum faciant. *Col. lib. 12. cap. 26.* Et aquæ dulcis puteanæ eodem agro partem decimam adiciat.

**P**utidius, tij, Qui puteos fodit. *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* *ἰῆδῆ* GAL. *Puitier*, qui fait les puits. ITALI. *Pozziere, chi fa pozzi.* GER. *Ein sodgreber.* HISPAN. *El pozero, que haze pozos.* ANGL. *That diggeth wells.* *Plin. lib. 31. cap. 3.* Depressis puteis sulphurata, vel aluminosa occurrentia, putearios necant.

**P**uticulus, Locus publicus Romæ vltra Exquilias, Commune sepulchrum miseræ plebis: ita dictus siue quod putrefacta cadauera putrescerent, teste *Festo*, siue quod putrefacta cadauera sumum ibi purorem gignerent: siue à puteis ipsis, hoc est fossis in quibus cadauera sepeliebantur. Antiquissimum enim sepulchrorum genus fuit, teste *Festo*, vt factò puteo cadauer humo obrueretur: Nam cremandorum corporum consuetudo à *L. Sylla* initium sumpsit, *Var. 4. de Ling. Lat.* non puticulos sed puticulas hunc locum vocant.

**P**utidus, Vide *PUTEO*, putes.

**P**utitus pro stulto à *Plauto* vsurpatur, teste *Festo*.







scunt octavo. Fama est insidentes arietum caprarumque dor-  
 sis, armatos sagittis, Veris tempore vniuerso agmine ad mare  
 descendere, & oua pullosque earum alitum consumere: tervis  
 eam expeditionem mensibus confici, aliter futuris gregibus  
 non restit. Casas eorum luto penissique & ouorum putaminibus  
 constructi. Aristot. in cauernis viuere Pygmaeos tradit: cetera  
 de his, vt relinquit, Plin. quoque lib. 4. cap. 11 in Thracia Pygmaeos  
 fuisse scribit, urbemque Genaream tenuisse, donec a gruibus  
 fugati, nouas sibi sedes quater fuerint coacti. Ad quod etiam  
 spectare videtur illud *Iuuen. ex Satyr. 13.*

Ad subitas Thracum volucres, nubemque sonoram,  
 Pygmaeus paruis currit bellator in armis.  
 Mox impar hosti, raptusque per aera curuis  
 Vnguibus, saeva fertur grue. Si uideas hoc  
 Gentibus in nostris risu quaciere: sed illic  
 Quanquam eadem assidue spectentur praelia, ridet  
 Nemo, ubi tota cohors pede non est altior vno [De Pyg-  
 maeis, Vide *Gellium t. 4. lib. 9.*]

PYGMALION, ONIS, *πυγμαλίον* Suida. Beli Tyriorum regis filius fuit,  
 frater Didus, qui quum ardentissima auri cupiditate flagraret,  
 ad Sichæi patruelis sui, & fororis suæ viri opes animum  
 adiecit: illumque spe potiundi auri, ante aras dolo interemi-  
 mit. Cuius cædis quum in somnis à mariti umbra certior facta  
 esset Dido, clam sublatis thesauris fugæque comitibus assumptis  
 naues conscendit: & in Africam appulsa, primum Byrsam,  
 deinde & Carthaginem condidit. *Meminit huius Virg. lib. 1.*  
*Aeneid.* sed regna Tyri germanus habebat Pygmalion, scelere  
 ante alios immemor omnes, Quos inter medius uenit furor ille  
 Sichæum Impius ante aras, atque auri cæcus amore, Clam  
 ferro incautum superat. ¶ Fuit & alter eiusdem nominis. Cilicis  
 Filius, qui ex Eburnea statua Veneris beneficio in pu-  
 ellam transformata, Paphum suscepit, Paphi Cypriæ urbis con-  
 ditorem. Quam fabulam vide latius apud *Onidium 13. Metamorphos.*

PYLADE, Dæ, vel dis penult. *κοιτ. πύλαδης*, Strophij Phocensis filius  
 fuit, indissolubili amicitia vinculo cum Oreste coniunctus.  
 Nam quum Clytemnestra ab Ægitho adultero adiuta, Aga-  
 memnonem occidisset, Strophus Orestem adhuc puerum,  
 certissimæ neci subduxit, & in regno suo vnâ cum Pylade e-  
 ducavit. Posteaque quum Orestes, gratia vindicandæ paternæ  
 mortis, matrem peremisset eamque ob rem in furorem conuer-  
 sus esset, Pyladem perpetuum omnium suarum profectio-  
 num comitem habuit, & socium periculorum: tantaque sese mutuò  
 amoris vehementia sunt profecti, vt alter pro altero mori  
 non recusaret. *Cicero de Amicitia.* Qui clamores tota cauea nup-  
 per in hospitiis & amici mei Pacuuij tuerunt noua fabula: quum  
 ignorante Rege vter eorum esset Orestes, Pylades Orestem se  
 esse diceret vt pro illo necareretur: Orestes autem, ita vt erat, O-  
 restem se esse perseueraret. *Reliqua vide supra in dictione ORES-  
 TES.*

Pylæ, *πύλαι* pethachim *πύλαι* schabarim *πύλαι*. GALLI. Les  
 portes. ITA. Porte. GERMAN. Thor. HISPANICE, Puertas. ANG.  
 Portes or gates. } Græco nomine dicuntur quas nos portas di-  
 cimus: vnde & pro angustiis montium faucibus accipiuntur: cu-  
 jusmodi in Amano monte occurrere perhibentur, ex Cilicia  
 Syriam petentibus: quas & Latine Cilicias portas appellamus.  
*Ci. Ant. lib. 5.* Itaque confestim iter in Ciliciam feci per Tauri pylas.

Pylæa, *πύλαια*, Conuentus Amphictionum ad Thermopylas, ad  
 quem quotannis è singulis ciuitatibus singuli mittebantur,  
 quos vocabant Pylagoras, *ὅστις τὸ ἐπὶ πύλαις ἀγίρειται*, hoc est ab  
 eo quod ad pylæam conuenient.

PYLÆMENE, *πύλαμηνε*, Dux Paphlagonum, qui in bello Troia-  
 no Priamo supperias ferens, à Menelao est interfectus.

PYLARTES, *πύλαρτες*, Vir Troianus fuit, ab Aiace occisus, vt scribit  
*Homerus 11. Iliad.*

PYLENE, *πύλην*, Ætolia oppidum, teste *Homero in Catalog. Papin.*  
 senit scopulosa Pylene,

Pleraque cognatis aubus Meleagria Pleuron.

Pylorus, *πύλος*, pen. prod. *πύλος*. A medicis appellatur inferius os ven-  
 triculi, per quod primæ coctionis excrementa emittuntur in  
 alium, & inde in fecesum. Ratio nominis inde ducta est, quòd  
*πύλος* Græci ianitorem vocant. Inferius autem os ventriculi  
 in hoc vel optimi ianitoris officio fungitur quod nihil emittat  
 nisi probè concoctum: vnde etiam meatus ille à natura factus  
 est angustissimus.

PYLVS, *πύλος*, Agri Messeniaci oppidum est in tractu Occidentali  
 Peloponnesi Nestore alumno (qui ànde Pylus cognominatus  
 est) nobilitatum. *Quid. 2. Aeneid.* Illius à tactu Pylus iuuenescere  
 posset. *Idem lib. 1. de Ponti.* Crede mihi, Pylus Nestore maior  
 eris. Sunt præterea duæ aliæ eiusdem nominis vrbes in Pelo-  
 ponneso: vnde est illud apud *Strabonem lib. 8.* *Ἐστὶ πόλις πύλος,*  
*πύλος γαυλάδης ἢ καὶ ἀλλοῦ.*

Pyra, Rogus. *πύρα* dur *πύρα* medhurah. *πύρα*. GAL. Vn monceau  
 de bois pour mettre au feu. ITAL. Stripa, mocchio de legne. GER.  
 Ein holz beigen/scheiterbetz. HISP. Hoguera. ANGLI. A bone fire.  
 } Lignorum congeries, cuiusmodi olim cremandorum cor-  
 porum causa extrui solebant *Virg. 4. Æneid.* At regina pyra pe-  
 nerali in sede sub auras Ereclia ingenti, tædis atque ilice secta,  
 &c. *Idem 11. Æneid.* Innumeras struxere pyras.

PYRACMON, *πυρακμων*, Nomè est vnus ex Vulcani ministris, quo-  
 rum opera vitur ad fabricandum Ioui fulmen. Dicitur Pyrac-  
 mon, quòd ab incude, ferròque ignito non recedat. Nam *πύρα*  
 Græci ignem, & *κμων* incudem appellant. *Virg. Æneid. 8.* Ferrù  
 exercebant vasto Cyclopes in antro, Brontesque, Steropesque:  
 & nudus membra Pyracmon.

PYRAEË, *πυραία*, pars Thebalia, à Pyra nominata. *Steph.*

PIRAECHMES, *πυραχμεις*, Ætoli cuiusdam nomen, qui cum De-  
 gmeno Epeo singulari certamine congressus, tandem ictu cum  
 interfecit: quo facto Oxylo cuidam ex Ætoli posteris Eleum  
 regnum stabiluit. *Autor Strab. lib. 8.*

Pyralis, *πυραλίς*, Pennatum animalculum, magnitudine muscæ,  
 ex igne proueniens. Vnde & nomen accepit. A quibusdam  
 pyrausta, *πυραυστis*, appellatur. Quandiu est in igne viuunt quom  
 euasit longiore paulum volatu, tunc emoritur. *Vide Pinium lib.*  
*12. cap. 36.*

Pyrama, vt legit *Sipontinus*, vel potius Phyrama, vt hodie habent  
 castigatione Plinij exemplaria, lacrymæ genus ex metopio ar-  
 bore stillans, pingue & resinofum. *Vide Plin. lib. 13. c. 28.*

Pyramis, pen. cor. idis. *πυραμίδες* GAL. Pyramide. ITAL. & HISP.  
 Piramide. GERM. Ein vierckechtig geteilt vnden fur breittes stück  
 in die höhe gehet und ie ternger te mehr biso in ein spitz ver lart.  
 ANG. A steple, any thing square square and broad beneith and small  
 & sharp upwardes. } Moles maxima quadrata, ita constructa vt  
 è lato in acutum tendat in formam flammæ: quæ iura sui parte  
 latior, in acuminatum definit fastigium Maxima huius generis  
 in Ægypto fuisse memorantur circa Memphim, structura ex  
 quadrans lapidibus admirandæ, fastigiata vltra omnem excel-  
 sitatem quæ manû fieri possit (vt scribit Solinus) sub quibus se-  
 peliebantur reges. Excogitata primum à Regibus Ægypti, ne  
 plebs esset otiosa, vel ne pecuniam succelloribus relinquere-  
 nt. *Vide Pin. lib. 36. c. 12.* [Pyramides sunt metæ Trianguli. *Gell.*  
*c. 10. l. 1.* Sunt ferme metæ trianguli, quas Pyramidas appellant.]

Pyramidæus, adiectiuum. *πυραμίδειος*. GAL. Fait en pyramide. IT.  
 A foglia di pyramide. GER. Das ein sechseckstätt hat vnd ein vier-  
 rechteckiger tegel. HI. Echo an mæra de pyramide. AN. M. de lyk  
 a steple. ] Quod in pyramidis formam factum est. *Cic. de Nat.*  
*deor.* Quædam pyramidata, curuata quædam, & quasi dunca,

PYRAMVS, pen. cor. *πύραμος*. [GERMA. Ein Dabylentischer Jungling  
 welche die Thisebe gebüet hat / vnd wetschen in der schönen Tuge  
 weise. } Adolescens fuit Babylonius, qui Thisbes vicinæ puellæ  
 mutuo amore captus, amicæ persuasit vt deceptis custodiibus,  
 in solitudinem quandam exiit vrbem ad se conueniret: quo  
 quum puella prior venisset, conspecto leone, trepidâ profugit  
 ad sylvas, relicto præ festinatione amiculo, quod inuentum  
 leo dilacerauit. Veniens deinde ad locum configurum Pyra-  
 mus, quum Thisbes aniculum à fera dilaceratum agnouisset,  
 arbitratus ipsam à leone esse deuoratum, dolbris impatiencia,  
 eo quo accinctus erat gladio, seipsum interemit: Thisbe quo-  
 que quum postea timore ex sylua redisset, Pyramumque ex  
 vulnere adhuc palpitantem agnouisset, exempto ex vulnere  
 gladio, sibi etiam mortem conscuit. [Hoc nomine etiam di-  
 ctus est fluuius Asiæ. Nili modo limum deferens, qui magnam  
 Ciliciæ partem adiecit, vtroque ostij sui latere magna limi vi  
 congesta. De quo extat illud oraculum, Tunc erit, vndis sonus  
 late quum Pyramus olim Littora perfundens, Cyprum labe-  
 tur in almam. *Vide Strab. lib. 1.*

PYRANDER, *πύρανδρος*, Quæstor fuit Atheniensis, qui quum tem-  
 pore belli frumentum parce suppeditaret, à populo saxis est o-  
 brutus.

PYRANTHVS, *πύρανθος*, Oppidum, siue vicus Cretæ, non procul à  
 Gortine. *Steph.*

PYRASVS, *πύρασος*, Viri Troiani nomen, ab Aiace in bello Troia-  
 no interfecti, vt placet *Hom. lib. 12. Iliad.* Pyrasus item Stephano  
 vrbs est Plichioridis, ita dicta à fertilitate tritici, quod *πύρα*  
 Græci appellant.

Pyrausta, *πυραυστis*, Animal pennatum, magnitudine muscæ, in  
 igne nascens & viuens: a quo non paulo longius euolatit, sta-  
 tim emoritur. Vnde prouerbiū, Pyraustæ interitus, *πυραυστου*  
*μύρος*. In eos dicebatur qui sibiipsis exitum accerfunt. Alio  
 nomine pyralis dicitur, *seste Plin. lib. 11. c. 36.* Pyrausta item apud  
 Aristotelem, vermiculus est quem & cleron vocat, araneï  
 ipiecie nocens fauis.

PYREICVS, *πυρεϊκας*, Nobilis prætoris nomen, qui in humilibus po-  
 tissimum argumentis pingendis excelluit. *Pi. lib. 35. cap. 19.* Sub-  
 texti par est minoris: picturæ celebres in penicillo: è quibus fuit  
 Pyreicus, arte paucis postferendus. Proposito nescio an destruxerit  
 se, quoniam humilia quidem secutus, humilitatis tamen  
 summam adeptus est gloriam, Tonstrinas: sutrinâque pinxit,  
 & afellos & opsona, & similia: ob id cognominatus Rhy-  
 parogaphos. *Propert. libro 3.* Pyreicus parua vindicat arte lo-  
 cum.

PYRENE, pen. prod. *πύρην*, Nomen puellæ, Berycis filia: in Pyre-  
 næo monte ab Hercule compressæ, atque à feris laniatæ, & ibi  
 sepultæ. Qui mons quoque à poësis Pyrene nuncupatur. *Silius*  
*lib. 2.* Pyrene celsa nimbosi verticis arce Diuisis Celtis late  
 prospereat Iberos. *Tibul. lib. 1.* Non sine me est tibi partus ho-  
 nos, tua bella Pyrene Testis, & Oceani littora Santonici. Hic  
 mons Galliam ab Hispania diuidit, ab Exortu Æquinoctiali in  
 Occasum brumalem porrectus, ita dicitur *depo tu pugis*, hoc est  
 ab igne: siue quod crebris fulminum ignibus feriat: siue quod  
 Pyrenæi montis sylux (vt auctor est *Diador lib. 6.*) iniecto è pa-  
 storibus igne, olim vniuersæ conflagrauerint. Silius à Pyrene  
 puella Pyrenæum saltum dici autumat. Dicitur autem mons  
 ipse Pyrene, & Pyrenæus mons. } GER. Der Donauat. }

Pyrene autem per i nostrum, siue Pyrene, *πύρην*, Suida est  
 fontis nome (inquit *Probus*) in Helicone Musis consecratæ.  
*Strabo* autem Pyrenem fontem sub Acrocorintho monte no-  
 minauit. Cuius meminit & *Persius*, & *Plautus in Aulul.* Interbi-  
 bere solas, si vino scateat, Corinthiensem fontem Pirenem po-  
 test. *Stat. lib. 1. Sylvarum*, -nec conscia detur Pyrene largos po-  
 tius mihi gurgis in haustus, Qui manat de fonte tuo, &c. In  
 posteriore hac significatione primam syllabam semper pro-  
 ducit:



ducitur quia apud Græcos scribitur per diphthongum. In prioribus autem eandem habet indifferentem: vt facile est videre ex testimonio Caroli & Silij paulo ante citatis.

**Pyrens** pen. prod. Sunt ceraforum ossa seu baccarum: vt apud Aristotelem lib. 2. Meteorum, in fine, vbi sic legitur, *πυρεντων οσσην* id est fieri elisionem, vt nuclei & digitis exilientes. Nominatiuus singularis est *πυρεν*, vt nuclei & digitis exilientes. Nominatiuus singularis est *πυρεν*, vt nuclei & digitis exilientes.

**Pyrene** vs, per tres syllabas, *πυρενε*, Phœcidis rex fuit, qui quum Musas ex Helicone in Parnassum proficiscentes hospitio suscepisset, vini iis inferre est conatus: quumque illas asumpsis alis effugissent Pyreneus conatus insequi, & fenestra delapsus, figit ceruices. Vide Ouid. 5. Metom.

**Pyrethrum**, *πυρεθρον*. GALL. Herbe nomine pie d'alexandre. ITA. *Piretro*. GER. *Beitram* edet speidert wurts. HISP. *A. Pelure*. Non est herba eadem cum dracunculo, vt perperam creditur Calepinus Perotri errore secutus, sed ea quam Romani salinarem, vulgus Gallorum hodie *Pedem Alexandrinum* appellat. Folia & caulem emittit, dauco syluestri & sceniculo similem, umbellamque anthi circinatæ rotunditatis: radicem habet longam pollicis crassitudine, gustu feruidissimo. Ouid. 2. de Aries. Tutaque in annos flaua pyrethra mero. *Macer*. Est pyrethrum calidum, siccumque, vt quarrus in illo Est gradus: excuriat dentes si frigidus humor. Mallicet hæc patiens, teneatque diutius ore. Vide Plin. lib. 28. c. 9. & Diosc. lib. 3. c. 84.

**Pyreus**, *πυρευς*. FEBRIS, ab incendio appellata, Græcis quemadmodum apud nos febris à feruore.

**Pyrgo**, *πυργος*. Nomen fuit nutricis natorum Priami, cuius meminit Virg. lib. 5. Æneid.

**Pyrgoteles**, pen. cor. *πυργωτης*. Proprium nomen gemmarum sculptoris nobilissimi, à quo tantum Alexander Magnus se in gemmis sculpi passus est. Plin. lib. 36. c. 1. Linnenæ (inquit) ætates multos post annos apparet sculpi etiam smaragdus folios. Confirmat hanc eandem opinionem edictum Alexandri Magni, quo vetuit in gemma se ab alio sculpi, quam à Pyrgotele, non dubie clarissimo artis eius. Et rursus lib. 7. c. 37. Idem hic Imperator edixit, ne quis ipsum alius quam Apelles, pingeret: quam Pyrgoteles, sculperet: quam Lysippus, ex cre duceret: que artes pluribus in clarere exemplis.

**Pyrgi**, orum, *πυργι*. Ptolemæo, Oppidum in ora Tusciæ, inter Antium & Grauisca. Virg. 10. Æneid. Et Pyrgi veteres, intempestæque Grauisca. Vulgò *Ciuid uechia*.

**Pyrgus**, *πυργος* (vel) *mighdol*. GALL. Vne tour. ITALIC. & HISP. Torre. GERMAN. Ein thurm. ANG. A tower. Latine turris dicitur, quod fulgureis ignibus ferri turres confueverunt. A cuius similitudine pyrgus etiam vas genus dicitur cauitate sessili, quo coniecti tali agitantur antequam in alueolum emittantur. Horat. 2. Serm. Satyr. 7. Mitter in pyrgum talos, Martialis turriculam Latino vocabulo appellauit. Persius oream dixit, Scire erat in voto damnosa Canicula quantum Radere, angustæ collo non fallier oreæ. Prophyrio pyrgum idem esse docet cum fritillo, vasculum scilicet in quo coniectæ tesserae, agitataeque mittuntur. Iuuen. Satyr. 14. paruòque eadem mouer arma fritillo. Quibus verbis clarum fit fritillum turriculam esse, non tabulam lusoriam, quæ lata & spatiosa esse cõsuevit, & quæ alueus, siue alueolus, siue latruncaria tabula dicitur. Pyrgus etiam militaris ordo dicitur, quadringentos viros continens: & turma equestris, *πυργος*, vt quidam existimant, eo quod in acutum desinat more ignis.

**Pyrites**, pen. prod. *πυριτης*, Silicis genus quod in metallis & fluminibus quibusdam inuenitur, æris similitudine: cuius varia sunt genera cognomen accipientia à metallis quæ in se continent. Nam in quo aurum eluces, chrysofes: in quo argentum, argyrodies: in quo æs, chalcodes, hoc est ærolus cognominatur. Plin. lib. 36. cap. 6. Sed est alius etiamnum pyrites similitudine æris. In Cypro eum reperiri volunt, & in metallis quæ sunt circa Acarnaniam, vnum argenteo colore, & alterum aureo. Dicitur pyrites, quod ægerrimè quidem ignem accipiat, semel tamen acceptum diutissime conferuet. Vide Georg. Agricola de metallis, qui multò plura enumerat pyritarum genera. Pyrites item dicitur filix ille qui ferro illius, ignem emittit. Plin. lib. 36. cap. 19. Pyritarum etiamnum: aliqui genus vnum faciunt, plurimùm habens ignis, quos viuos appellamus, & ponderosissimi sunt. Hi exploratoribus castrorum maximè necessarij, qui clauo vel altero lapide percussis scintillas edunt, quæ exceptæ sulphuratis, aut fungis aridis vel folijs, dicto celerius ignem trahunt. Hæc Plin. Quidam etiam molarem lapidem pyritem appellauerunt, esse eodem Plinio lib. 36. cap. 19 propterea quod plurimum illi sit ignis.

**Pyroboli**, *πυροβόλι*, pen. cor. Sunt tela ignita, & ardentia: quæ cum flamma mittuntur. Vnde Plutarchus in Dione scribit pyrobolorum incendio complures extinctos.

**Pyroccia**, *πυροκκία*, Luis luteo rostro, nigra, præcipuo sapore: nomen habet à colore rostri igneo: quasi ignitum corum dicitur. Vide Plin. lib. 10. c. 48.

**Pyrobos**, *πυροβος*. Cilicis filius, qui primus è silice excussisse ignem dicitur, quemadmodum asseruisse in ferula Prometheus. Plin. lib. 7. c. 56.

**Pyrois** pen. cor. genitiui, pyroentis *πυροεις*, Martis sidus, ab igneo colore dictum. Colum. lib. 10. Est item nomen vnus ex equis folis. Ouid. 2. Metamorph. Vide AETHON.

**Pyromantia** pen. acuta, *πυρομαντία*, Genus diuinationis quæ fit per ignem. Vide in dictione MAGIA.

**Pyropus** pi. pen. prod. *πυροπος*. GALL. Vn rubis ou escharboucle. ITALI. Carbonchio. GERM. Ein feurort edelgestein. HISP. A carboncol piedra preciosa. ANGLI. A carbuncle or rubie. Gemma est flammæ colorem referens: vnde & nomen. Ouid. 2. Metamorph.

flammas imitante pyropo.

**Pyrrhia**, *πυρρηία*, Maris Ægæi insula, Cycladum omnium clarissima, quæ notiore nomine Delos appellatur. Pyrryle dicta eo quod primum ignis in ea repertus existimetur, esse Plin. lib. 4. cap. 12.

**Pyrrhia**, *πυρρηία*, Deucalionis vxor, quæ post diluuium vnà cum marito, iactis post terga lapidibus, humanum genus fertur reparasse, vt fabulatur Ouid. 1. Metam.

¶ Est & hoc nomine Carix ciuitas, iuxta Myrtoum pelagus: cuius meminit Plin. 5. cap. 29. ¶ Est & alterum e. u. d. e. m. nominis oppidum in Lycia, apud eundem lib. 5. cap. 27. ¶ Item aliud in Eubœa insula, apud eundem libro 4. cap. 12. ¶ Aliud præterea in Magnesia, cuius meminit idem Plin. lib. 4. cap. 9. Rursus aliud in Phœciæ, apud eundem lib. 4. cap. 3. ¶ Item aliud ad Pontum Euxinũ, non procul à Mæotide, maris impetu haustum, esse eodem Plin. lib. 2. cap. 92. Adhæc fuit & aliud in Lesbo insula, cuius meminit Ptolemæus lib. 5. cap. 2. & Plin. lib. 5. cap. 31. ¶ Est item Pyrrha siue Pyrrho insula Carix adiacens, in sinu Ceramicorum, cuius meminit Plin. lib. 5. c. 31.

**Pyrrhachæ**, siue Pyrrhachæ, *πυρρηαχæ*. Genus fuit saltationis enopliæ, hoc est, quam armati peragebant, quæ Lacedæmonicorum iuuenturi loco bellici progymnasii erat, tette Aristoxeno, apud quos à quinto statim ætatis anno pueri incipiebant *πυρρηαχæ*, accidente interim aliquo carmen hyporchematicum, ad cuius numeros motus componebant. Erat autem hoc laboriosum saltationis genus pugnantium, iaculationis inuentum, & declinantium declinantium interdum etiam subsistentium, & succiduo poplite excipientium, motus, gesticutione exprimens, vt abundè docet Plato lib. 7. de leg. Plin. lib. 7. c. 57. à Pyrrho quodam Cretensi primum instituta tradit in Creta. Aristoxenus originem eius ad Pyrrhichum quendam Lacedæmonem refert Aristoteles contra ad Pyrrhum Achillis filium, quem primum omnium pyrrhicham ait saltasse ad Patrocli rogum. Suetonius in Cæs. Pyrrhichen saltauerunt Asix, Bithyniæque principum liberi.

**Pyrrhicharij**, siue Pyrrhicharij, (vt scribebant veteres, nullam peregrinam literam recipientes) *πυρρηαχαι*. Qui pyrrhicham saltabant armati pugnantium, iactisque interuentum vicissim, & declinantium gesticutionis ad rhythmum imitantes. Vt ut hac voce Vlpian. Lau. damnum. 5. quicumque in ludam. ff. de Panis.

**Pyrrhachus** pen. cor. adiectiuum. Liu. 1. bell. Mace. Quum legibus cautum esset ne de pace belloque, nisi in Panærolico & Pyrrhicho concilio ageretur. Vetus exemplar habet, Pylaico.

**Pyrrhichus** *πυρρηαχος*, Pes metricus, constans ex duabus syllabis breuibus: dicitur à Pyrrho, qui primus victoria potius, frequentibus pyrrhichis est laudatus.

**Pyrrho** *πυρρηος*, Philosophus fuit Elidensis, primò pictor, deinde Anaxarchæ discipulus à quo philosophi Pyrrhonij dicti, quos Græco cognomento *πυρρηωνες*, id est consideratores appellat Nihil enim decernunt, sed in quærendo semper, considerandoque sunt: ac ne videre quidem plane quicquam, neque audire se putant: autntque veritatem incomprehensibilem videri. Idem *πυρρηωνες*, id est ambigentes dicuntur, quoniam nihil affirmant, & de omnibus ambigunt. Vixit annis ferme nonaginta.

**Pyrrhopæcyllus**, *πυρρηωπακυλλος*, Marmoris genus, quod & à Syene Thebaidis vrbe, circa quam effodiebatur, Syeniticum dicebatur, siue lapis Syenites. Ex hoc Ægyptiorum reges obeliscos faciebant, quos Solis numini dicabant, esse Plinio libro 36. cap. 8. Pyrrhopæcyllon autem Græci à fuluarum macularum varietate videntur appellasse. Nam *πυρρηων*, fuluum appellant, *πυρρηων* varium.

**Pyrrhus**, *πυρρηος*, Achilles filius, ex Deidamia Lycomædis filia, ira dicitur [vel à colore rubro, vt scribit Plutarchus in Pyrrho: vel] à fuluo colore capillorum, esse Seruio, Hic & Neoptolemus appellatus est, propterea quod admodum adolescentulus ad belli Troiani reliquias fuerit perductus. Erat enim in satis sine illo Troiam capi non posse. In Ilij autem expugnatione primum Politem Priami filium deinde & patrem ipsum interfecit. Polyxenam Achilles patris sui Manibus inferis misit: Andromachem vero quæ in prædam sibi cesserat, aliquandiu iustæ vxoris loco habuit: quam deinde Hermionem Menelai & Helenes filiam ducturus, Heleno vxorem tradidit. Erat autem Hermione multo ante Orestis desponsata: cuius etiam murtuo amore tenebatur. Ægrè itaque ferens Orestes vxorem sibi eripi, ex insidijs Pyrrhum obtincauit. ¶ Fuit & alter Pyrrhus Epirotharum rex, materno genere ab Achille, paterno ab Hercule oriundus: qui quum à suis ob odium patris crudelitatis ad necem quæreretur, clam à matre subactus est, & Illyriorum reginæ traditus nutriendus: apud quam quum ad summam spem adoleuisset, reuocatus à suis, regni administrationem suscepit. Postea à Tatencinis accitus aduersus Romanos vario euentu pugnavit. Perit regula percussus quum Thebas cepisset. Vide vitam eius laius apud Plutarchum [Ouid. 13. Metam. Est genitor Peleus, est Pyrrhus filius illi. Pyrrhichæ dicitur succedens Plutar. in Pyrrho & Pyrrhum autem antiqui vocabant Byrrhum. Terent. Scaur. de Orthograph.]

**Pyrrus**, priorè correpta. Arbor nota. GALLIC. Vn poirier. ITA. *Perare arbor*. GERM. Ein byrbaum. HISPANL. *Peral arbol*. ANG. *A pear tree*. Virg. 4. Georg. Eduramque pyrum, & spinos iam pruna ferentes. Idem 1. Eclog. Inferre nunc Melibœe pyros, pone ordine vites, & c. ¶ Pyrum fructus. GERM. *Ein poyre*. ITA. *Pero*. GERM. *Ein byren*. HISP. *La prea fru u*. ANG. *A pear*. dictum quod à similitudinem pyramidis e lato tendat in acutum, flammæ similitudinem reddens. Aut inualia pyra, ac-



cidolo sapore iucunda, Tiberiana appellantur, quod maxime Tiberio principi placere. *Plin. lib. 15.* Cucurbitina pyra, ob cucurbitae similitudinem sic dicta. *Cato cap. 7.* Decumana pyra, apud *Colum. lib. 12. cap. 10.* Vesca pyris. *Horat. 1. Epist. 7.* Non quo more pyris vesca Calaber iuber hospes. *Idem Epod. 2.* Vt gaudet infitua decerpens pyra. De pyris multa vide apud *Plin. lib. 15. cap. 15.* Mammosa pyra, apud eundem *ibidem.*

**ΠΥΘΑΓΩΡΑΣ**, *πυθαγορας*, Philosophus fuit Samius Mnesarchi annulorum sculptoris filius, & Italicæ philosophiæ princeps, de quo extat celebre illud elogium apud *Onid. 15. Metam.* Mentre deos adiit, & quæ natura negavit Vtibus humanis oculis ea pectoris hausit. Auditor fuit Pherecydis Syri: post cuius mortem Hermodamanti iam seni Creophili nepoti se in disciplinam dedit. Sub quo quum fatis profecisse videretur, in Ægyptum nauigauit, vt illorum Theologiam, ritus, morésque cognosceret. Deinde astrologiæ, Chaldaicæque disciplinæ cupidus Babylonem sese contulit: vbi siderum cursus, eorumque in genus hominum effectus est edoctus, Spartam quoque adiit, & in Cretam nauigauit, vt Minois & Lycurgi inelytas eo tempore leges cognosceret. Post hæc in patriam rediens, quum eam à Polycrate tyranno occupatam vidisset, in eam partem Italiæ secessit, quæ magna Græcia dicta est: delectaque sede apud Crotoniataz magno auditorum affluxu philosophiam professus est, quo tempore Romæ regnabat Seruius Tullius. **GERMANIC.** Em furbidiger phitescypus auß Griecheniad so in Statia getebet hau. **Vt docet Cinc. 1. ab Vrbe** Auditores fertur habuisse non pauciores sexcentis. qui noctu ad eum audiendum conuehebant: ex quibus clarissimi fuerunt Archytas Tarentinus, Alemæon Crotoniata Hippafus Metapontinus, & Philolaus Crotoniata. Primus tæc matrephæzios: hoc est transfusionis animarum in alia corpora, astructor fuit. Idque vt facilius persuaderet, primùm Æthalidem Mercurij filium fuisse affirmabat, quumque à patre optio sibi facta esset petendi quicquid vellet, excepta immortalitate, se ab illo petisse, vt & viuens & vita functus omnium quæ contingerent, memoriam haberet. Eamque ob causam se omnium quæ in vita gefisset meminisse, eandemque memoriam post obitum referuasse. post Æthalidæ mortem Euphorbum se fuisse aiebat & deinde Hermodotum: postea Delium quendam piscatorem nomine Pyrrhum: mortuoque Pyrrho se factum esse Pythagoram. Crotoniatis & Metapontinis leges conscripsit, populósque luxuria diffuientes, autoritate & doctrina ad frugalem cultum reuocauit, adeo vt & mulieres integritate eius vitæque seueritate adductæ, auratas vestes, ornamentaque lasciuiora in templo Iunonis consecrarent. Postremo quum multos annos Crotone egisset, Metapontum migravit: vbi & supremum diem obiit: quanquam aliis alia tradentibus: de mortis genere non satis constat. Quanti autem illum viuum fecissent Metapontini, post obitum eius declarant: ædes eius pro templo ei consecrantes, diuinisque honoribus mortuum protequentes. Ab animalium carnibus & a fabis religiosissime abstinerebat. Quod & tangit *Iuuenalis. Satyr. 15.* Vel quo non fugeret, si nunc hæc monstru videret Pythagoras cunctis animalibus abstinent qui, Tanquam homine, & vètri indulfit non omne legumen. [ **De ætate, qua fuit Pythagoras.** legendus *Plutarch. in Numa.* Vbi etiam ipse Pythagoras curauit a quilibet dicitur, idque ostentauisse in ludis Olympicis. Eundem femur autem; *ibidem.* ]

**Pythagorei**, *πυθαγορειοι*. Doctores & præceptis Pythagoræ insistentes qui & Pythagorici dicuntur. *Iuuenalis*, Viue bidentis amans, & culti villicus horti: Vnde epulas possis centum dare Pythagoræis. **Taciturnior Pythagora**, *σιωπηροτεροι πυθαγορας* id est, Taciturnior ero quam qui Pythagoræ sunt initiati. De vehementer taciturnis vsurpari solet. Sumtum à Pythagoræ schola, in qua quinquenne silentium indicbatur auditoribus, quam *ἡμωδία* vocant à cohibendo sermone. *Suidas & Zenodorus ref. uni.*

**ΠΥΘΕΑΣ**, penult. cor. *πυθαγας*. Rhetor Atheniensis, Demosthenis æqualis supra modum arrogans, qui quum æris alieni causa in carcerem coniectus esset, fractis vinculis ad Macedones transfugit. Scripsit conciones aliquot, & orationes in genere iudiciali, aliaque nonnulla, Male audiuit nomine furti. Quare quum in Demosthenem cauillans, ei obiecisset, orationes eius lucernam olere, Noui inquit ille, tibi inuisos esse qui noctu lucernam habent.

**ΠΥΘΕΡΜΩΣ**, *πυθερμος*: Princeps fuit eius legationis quam Iones Æolesque ad petendam auxilium aduersus Cyrum ad Lacedæmonios miserunt: qui quum Spartam appulisset, purpurea veste indutus, in Spartiarum conuentum processit, hortatusque est Lacedæmonios multis verbis ad auxilium Ionibus ferendum. *Auget Herod. lib. 2.*

**ΠΥΘΙΑ**, Pythiorum, *πυθια*. Ludi Apollinares, qui ad Apollinis honorem fuerant instituti: ob eandem Pythonis serpentis nocentissimam: aut *vs Strabo lib. 8.* scribit hominis secleratissimi, cognomento Draconis. **GERMANIC** Schamppet wetche Apollini zu ehren gehalten werden: das er die Schlang Pythone vmb brado hat. **Quid. lib. 1. Metam. rph.** Institui sacros celebri certamine ludos Pythia perdomitæ serpentis nomine dictos. Victores huius certaminis, teste *Lucian.* lauro coronabantur, additis pomis ex Apollinis templo sumptis.

**Pythionices**, pen. pro. *πυθιονικες*, Pythiorum victor, sicut Olympionices, Olympiorum, *p.*

**ΠΥΘΙΑ**, *πυθια*, Sacerdos Apollinis, apud Delphos, quæ consulentibus oracula reddebat: ita dicta, *πυθια το πικωδισου*, hoc est à consulendi & interrogandi consuetudine.

**ΠΥΘΙΩΣ**, *πυθιος*, Apollinis cognomen, à Pythone serpente inditum, quem iaculis suis adhuc puer fertur interemisse, vel *δωτο πικωδισου*, hoc est, à consulendi & interrogandi vsu. Vnde & Phæbades ipse Pythiæ dicuntur, teste *Strabon. lib. 9.* Alij Pythij cognomen *δωτο πικωδισου*. hoc est à putrescendo tractum existimant, eò quod nunquam sine vi caloris fiat putrefactio. Pythij item dicebantur qui Delphos ad consulendum oraculum publicè mitebantur, qui vnà cum Regibus cibaria assignata habebant, vnàque cum iis vescebantur.

[Pythodocus nomen ferui in *Aulul. Plaut. (c. 4. a. 2.)*

**ΠΥΘΟΔΟΡΟΣ**, *πυθοδορος*. Sculptoris eximij proprium nomen, apud *Plin. lib. 36. cap. 5.*

**ΠΥΘΩΝ**, *πυθων*, Serpentis nomen, à *πυθω*, quod est putredo, eò quod ex putredine terræ post diluuium Deucalionis natus dicitur. **GERM.** Ein wuste schlang so nach dem sundstuf in der zeit Deutalionis gwäsen ist. **Hunc** ab Apolline sagittis interfectum fuisse fabulantur poëtæ, eò quod terræ putredo Solis calore absumatur. *Cland. 6. Paneg.* Caruleus tali prostratus Apolline Python. **Pythones** item dicuntur spiritus diuinatorum qui se humanis corporibus insinuantes edunt vaticinia. **יביתוב**. *ob.* Quum & homines ipsi, qui à dæmonibus huiusmodi possessi sunt, Pythones appellantur, vt non obscure indicat *Plutarch.* eo in opusculo quod inscripsit, Cui oracula defuerint. [Vide supra in dictione Delphi.]

**Pythônissa**, huius æ, fœmin. **בבאלת** *babalat* *הוב. פוסדווא.* **Hoc** est mulier spiritu huiusmodi correpta: quam etiam *Tibullus* Pythona appellat Delphicæ: *inquitus*, pythone: tanquam Pythonis vocabulum duobus generibus sit commune.

**Pythônici**, **יביתוב** *obobit*, *פוסדוואי*. **Homines** pythone, hoc est, diuinate spiritum correpti, qui & *יביתוב*, à *Γραεις* appellantur.

**ΠΥΘΩΝ**, *πυθων*, Orator Byzantius eloquentissimus apud Philipum Macedoniæ regem, cuius meminerunt *Aeschines & Demosthenes* in orationibus.

**PYTHONES COME**, *πυθωνες κομη*, Locus est in Asia quo primo aduentus sui tempore conueniunt ciconiæ, & eam quæ vltima aduenit, laniant vniuersæ. *Auget Plin. lib. 10. cap. 23.*

**ΠΥΘΟΠΟΛΙΣ**, *πυθοπολις*, Ciuitas est in Asia minoris parte quæ Mysia vocatur teste *Plinio lib. 5. cap. 32.* **ER** & Pythopolis Cariz, sic dicta à Pythe illo diuite qui ex Xerxem conuiuio excepit, & militibus eius fenos Daricos aureos in capita distribuit. *Steph.*

**Pythimatis**, **πυθιματις**. **Leuis** sputi irroratio, à *πυθιματις*, quod est sputo leniter & crebro irrorare. *Iuuen. Satyr. 11.* Qui Lacedæmonium pythimatis lubricat orbem, id est, qui lubricat annulum spuro. Sunt tamen qui hoc in loco legant pedemate: alij etiam pythimatis. *Vide Polissiani Miscel. Centuria prima capite 38.*

**Pyulcos**, *πυουλκος*, Chirurgicum instrumentum, puri eximendo accommodum, ita dictum quasi *πυουε* *ελακο*. Meminit huius instrumenti *Galen. lib. 5. Methodi.*

**Pyxacanthum**, *πυξακανθος*. Frutex est spinosus, cubitalibus ramis foliis buxi: vnde & nomen accepit, quasi buxea acanthus. Nam *πυξος* nobis buxum sonat. Præstantissimum nascitur in Lycia: vnde & medicamentum quod ex eo conficitur, Lycium appellatur: de quo supra legimus suo loco.

**Pyxis**, *ιδις*, **πυξίς**. **GALLICE**, Vne boiste proprement qui est de bouys. **ITALI**. *Bossolo.* **GERMAN.** Ein buschlin wetche man satib oder ander der gleichen ding behatter. **HISPA.** *La buxeia.* **ANGLI.** *A boxe made of bone tree.* **Proprie** vasculum è buxo, quod Græci *πυξος* appellant: ex quo ligno primùm fieri cœpit: quanquam & ex alia materia fieri possit. Nam *(vs docet Quintilianus lib. 8. cap. 6.)* yxides cuiuscunque materiz sunt, quarum vsus variis rebus est commodatus. *Cic. pro Celio.* Eodem Lycinium esse venturum, atque iis veneni pyxidem traditurum. *Mars. lib. 9.* Et lateas centum condita pyxidibus. *Plin. lib. 18. cap. 11.* Primorium est pyxis ferrea. *Apuleius de Asino lib. 3.* Arcula quadam reclusa pyxides plusculas inde depromit. [ *Sueton. in Nerone. cap. 12.* *Barbam primam posuit, conditamque in auream pyxidem, Ioui Capitolino consecrauit.* ]

**Pyxides** item in ossibus per similitudinem quandam appellantur acetabula, pixidum more excavata, quæ rotunda ossium capita excipiunt.

**Pyxidicula**, diminutiuum, in qua aromata continentur. **πυξιδιον.** **GALL.** Petite boite de bouys. **ITALI.** *Picciol bossol.* **GERM.** Ein buschlin. **HISP.** *Pequena buxeia.* **ANGL.** *A little boxe.* **Corn. Cels. lib. 6.** Liquidum collyrium pyxidicula feruatur.

**Pyxidatus**, adiectiuum, Quod pyxidis similitudinem refert. **πυξιδωδης.** **GALLICE.** Emboistè, mis ou ferrè dans vne boiste. **ITA.** *Imbossolato.* **GERMA.** Den buschfen gleich. **HISP.** *Cosa encaxada en buxeia.* **ANGLI.** *Layed up in a boxe.* **Plin. lib. 31. cap. 6.** Commisfuris pyxidatis.

**Pyxvs**, untis, **πυξυς**, Oppidum Lucaniæ à Latinjs Buxentum appellatum. *Plin. lib. 3. cap. 5.*







¶ Est etiam quadrans quum de mensuris loquimur, quarta pars Romani sextarii, hoc est cyathi, vel uncie tres. ¶ Quadrans pedis, est mensura quatuor digitorum, quam etiam palmum minore vocamus. { *Plin. lib. 17. cap. 13.* } [ *Gell. cap. 4. lib. 9.* duos pedes & quadrantem longi. ¶ Quadrantem qui legabat uxori, adulteram significabat. *Marial. Epigr. 33. lib. 5.* ]

Quadrantalis, quadratiale, omnigen. { *Plin. lib. 17. cap. 13.* } *Gall. De quare doiges* ITA. *Di quattro dita.* GERM. Das den vierden theil eis nes schuhes lang oder breitt ist HISP. *Cofa de quatro dedos.* ANGL. *Of four fingers or inches.* ¶ *Plin. lib. 15. cap. 13.* Quatuor pedum & semipedis per mediam ambitum, crassitudine quadrantali, id est pedis quartæ partis.

Quadrantale, Figura est omni ex parte quadrata, quales sunt cubi & tesseræ, quibus in alucolo luditur. { *Plin. lib. 17. cap. 13.* } *GALLIC.* Figure toute carree, comme vn dé ITA. *Figura quadra d' squarrata* GE. Das in allen seiffert ist als ein würffel. HISP. *Figura quadrada como dado.* ¶ In quancunque enim partem incumberint immotam habent stabilitatem. { *Gell. lib. 1. c. 10.* } Vel qualia sunt quadrata vndique, quæ *Plin. lib. 17. cap. 13.* illi, nos quadrantalia dicimus. Est etiam quadrantal mensuræ genus, pedem quatuorversum quadrarum habens, continens sextarios quadraginta octo vltiore nomine amphoram appellamus. *August. Plin. in Curcul. [sc. 2. a. 1.]* Anus hæc fitit. PA. quantillum fitit? PH. modica est, capit quadrantal

Quadrantarius, a, um, adiectiuum est à quadrante deductum. *παραμυρταριος.* GAL. De trois mailles, de petite valeur. ITA. *Da poco, di tre onze.* GERMA. Das deso viertel ist einet blappharts. HISP. *Cofa de la quarta parte y de poco peso.* ANGL. *Of small or litle price, for a farthing.* ¶ Quadrantaria permutatio, id est permutatio quadrantum. Cui. pro Cælio. Nisi fortasse mulier potens quadrantaria illa permutatio facta familiaris erat balneatoria [ *Senec. epist. 87* Quadrantaria res balneum ]

¶ Accipitur pro vili & contemendo: vnde quadrantaria metretrix dicitur villissimum scortum, quod quadrante se locat. Huc etiam respexisse videtur Cæcilius apud *Quint. lib. 8. cap. 9.* quum Clytemnestram, quadrantariam vocat, impudiciam nimirum illius notans. Sæpe enim prostibulis aliquot quadratum merces esse constituta. [ ¶ Quadrantaria vnde dicta *Clo. dia, Plin. c. in Cicer.* ]

Quadratiuus adiectiuum, Quadratus, aut certe quadrangulus: vt Vas quadratum { *Plin. lib. 17. cap. 13.* } *merubba.* *πυραγυρος.* GAL. Quarre, esquane. ITA. *Squarrato.* GERMAN. *Escheret oder vier eckigt.* HISP. *Quadrado.* ANGLIC. *That hath foure corners foure square.* ¶ *Cato de Re rust. cap. 17.* Torcularium si edificare voles quadratius valis, vti contractiora fiunt, ad hunc modum vasa componito.

Quadratiui, Quadratura Quadratus. Vide QUADRVUM. QUADRATVS, Apostolorum discipulus, Præsul Atheniensis vnâ cum Philippi filiabus, prophætico spiritu clarus perhibetur, Christianos magnis ea tempestate terroribus dispersos, sua prudentia redintegrauit. Adrian oprincipi Athenas venienti, librum pro nostrâ religione compositum dicauit, valde quidem probatum: in quo suæ fidei rationem assignauit, id est se plurimos in Iudæa afferit, qui variis pressis calamitatibus, liberati sunt: sed & mortuos quoque reuixisse. Ex Hieronymo & Eusebio.

Quadrifcornium, dicimus quod quatuor cornua habet. *πυραγυρος.*

Quadridentis, om. ge. Quod quatuor habet dentes *πυραγυρος.* GAL. De quatre dents ITA. *Di quattro denti.* GERM. *Dag vier zen hatr.* HISP. *Cofa de quatro dientes.* ANGL. *That hath foure teeth.* ¶ *Cato cap. 10.* Rura quinque, rastro quadridentes duos.

Quadrifem uum, nij Spatium quatuor annorum. { *πυραγυρος.* } Espace de quatre ans ITA. *Spazzo de quattro anni.* GERM. *Die seit begriffend vier jaar.* HISP. *Espacio de quatro annos.* AN. *The space of foure yeares.* ¶ *Cic. 5. v. err.* Nam quum quadriennio post in Siciliam venissem, &c.

Quadrifariam, aduerbium Quadrupartitò, in quatuor partes. *πυραγυρος.* GAL. En quatre parts, en quatre fortes. ITAL. *In quattro modi d' parti.* GERMA. *In vier theil.* HISP. *En quatro maneras.* ANGLIC. *Foure sodly.* ¶ *Lin. 4. ob Vrbe.* Quadrifariam diuiso exercitu. *Idem lib. 1.* Quadrifariam enim Vrbe diuisa regionibus collibusque, quæ habitabantur partes, tribus eas appellauit. *Suet. in Vellio cap. 13.* Sed vel præcipue luxuriæ sæuitiæque deditus epulas trifariam semper, interdum quadrifariam dispertiebat, in ientacula, & prandia, & cœnas, comestationeque.

Quadrifidus, a, um, pen. cor. Quod in quatuor partes findi potest aut fissum est. *πυραγυρος.* GAL. Qui a quatre fourchons. ITA. *Che si puo fendere in quatro parti.* GER. *Vier spattig oder in vier theil gespatten.* HISP. *Cofa hendida en quatro parte.* ANGL. *That is clouen in foure parties.* ¶ *Virg. 2. Georgic.* Quadrifidasque fudes, & acuto robore vallos, hoc est ira robustas, vt in quatuor partes diuidi possint. Trabs quadrifida, *Valer. 1. Argon.* Labor quadrifidus, *Cic. 5. Paneg.*

Quadriforis, quadrifore, Quod quatuor fores, siue foramina habet. { *πυραγυρος.* } GAL. Qui a quatre portes, entrees ou trous. ITAL. *De quattro porte d' entrate.* GERM. *Das vier löcher oder eingeng hat.* HISP. *De quatro horados.* ANGL. *That hath foure gates, portes or holes.* ¶ *Plin. lib. 11. cap. 21.* vespæ nidos vere faciunt ferè quadrifores.

Quadriforme, Quod habet quatuor formas *πυραγυρος.*

Quadrifuga, æ, penultim. product. Curus quatuor equis iunctus. { *πυραγυρος.* } *πυραγυρος.* GAL. Char ou chariot, à quatre cheuaux, quatre cheuaux attelez en vn harnois. ITA. *Carreta*

*di quattro cauali.* GER. Ein wagen fur den bick rofs *eingespannen* find. HISP. *La carreta d' carro de quatro cauallos.* ANGLIC. *A care drawn with foure horses, or foure horses drawing à care.* ¶ *Gell. lib. 19. cap. 8.* Quadrigas Cæsar etiam curus usus, equorum quatuor iunctorum agmen vnum est, pluratiuo numero quomodo semper dicendas putat. *Horat. 2. Carm. Ode 16.* tibi tollit humerum apta quadrigas equa. *Cicero de Claris Orat.* Nec enim in quadrigis secundum numerauerim, aut tertium, qui vix è carceribus exierit. *Idem 3. de Natura deorum,* Mineruam quadrigarum inuentricem ferunt.

¶ Aliquando quadrigarum nomine intelliguntur equi, qui quadrigas agunt. *Colum. lib. 3. cap. 6.* Vnde factorum certaminum studiosi pertinacissimam quadrigarum semina diligentibus obseruatione custodiunt, & spem futurarum victoriarum concipiunt prorogata sobole generosi armenti [ *Plaut. Men. sc. 5. a. 5.* Iunctis quadrigis me minatus prosternere. *Idem Aulul. sc. 1. a. 4.* Quod iubeat citis quadrigis citius properet persequi. ] *Plaut. in Asin.* Nam si huic occasionei tempus se subduxerit, Nunquam poluidipiscet quadrigis albis postea. Vbi quadrigas albas vocat equos Veneris, qui albi erant, & citius sit census, Etiam si currum Veneris ab alitibus vectu, & per hoc summx celeritatis conscenderet, & sequi vellet iam amissam occasionem, nunquam eam consequerentur. [ Imò auctore *Plin. in Cæcilio.* Quadrigæ albe erant Ioni factæ. ] *Virg. 8. Aeneid.* Haud procul inde citæ Metium in diuertu quadrigæ distulerant. *Claud. 7. Paneg.* velut ordine rupto, Quum procul insânæ traherent Phaetonta quadrigæ. Nauibus atque quadrigis, pro summo studio luminaque festinatione *Plaut. in Epistol.* ¶ Citis quadrigis & Iouis quadrigis fugere, pro eo quod est quam occisimè fugere, legitur apud *Plautum.* [ *Vide p. 400. ante.* ]

Quadrigula, diminutiuum. { *πυραγυρος.* } GAL. Petit char ou chariot à quatre cheuaux. ITALIC. *Picciola carretta di quattro cauali.* GERMANIC. Ein wägelin. HISPANIC. *Pequeno carro de quatro cauallos.* ANGLIC. *A litle cart drawn with foure horses.* ¶ *Cic. de Fato,* At Philippus hæc in capulo quadrigulas vitate mouebatur.

Quadrigarius, Qui quadrigas in circensib. agebat *inquis Acon. πυραγυρος.* GAL. Charretier qui conduit vn chariot à quatre cheuaux. ITA. *Charretiero chi conduce vn carro.* GERM. Ein farrer oder furman / der ein wagenfurt vor den vier rofs gespannen find. HISP. *El rigidor de aquel carro.* ANGL. *A carther that guideth a cart with foure horses.* ¶ *Varro 2. de re Rust. cap. 7.* Docet aliter quadrigarius, & desultor. Fuit præterea hæc cognomen Q. Claudij, scriptoris vetustissimi, non semel ab A. Gellio citati. *Suet. in Cæsar. cap. 19.* Primo die phalerato &c postridie quadrigario habitu &c ]

Quadrigatis, Numus erat argenteus, quadrigæ imaginem habens impressam: sicut Bigatus, qui Bigatum notam habebat. *Plin. 3. cap. 31.* Nota argenti fuere bigæ, atque quadrigæ & inde Bigati, & Quadrigati dicti. *Lin. 2. bell. Pun.* Pacti vti arma atque equos traderent in capita Romana tricenis numis quadrigatis, in socios ducentis in seruos centenis.

Quadrigeninus, adiectiuum { *πυραγυρος.* } GAL. Doublé en quatre. ITA. *Doppio en quattro.* GERMANIC. *Das vierfach oder dopplet vier ist.* HISPANIC. *Cofa quatro vezes doblada.* ANGL. *Foure double.* ¶ *Plin. lib. 8. cap. 23.* Cerastris corpore eminere cornicula sæpe quadrigenina, quorum motu, &c. id est quatuor cornicula.

Quadrifugi, siue Quadruiuges pen. cort. Equi quaterni ad vnum iugum alligati. { *πυραγυρος.* } GAL. Attele à vn ioug luy quatriesime. ITA. *Quattro cauali d' vn giogo.* GERMAN. *Vier rofs iusamen vnder ein sech eingespannen.* HISP. *Quatre caualos de vna ayunta.* ANGL. *Foure horses in one yoke.* ¶ sicut Biugi, Triugi & Seugi, quum duo, vel tres, vel sex equi ad vnum iugum adhibentur. *Onid. 2. Metamor.* - tritum quoque relinquent Quadruiuges spatio: nec quo prius, ordine currunt. *Virg. 10. Aeneid.* quin ecce Nymphæ Quadruiuges in equos, aduersaque pectora tendit. [ *Onid. Eieg. 2. lib. 4. Trist.* Quadruiuges cerhes sæpe resistere equos. ] Curus quadruiugi, *πυραγυρος.* idem quod quadriga, id est curus quatuor equos iunctos habens. *Virg. 3. Georg.* Quadruiugo vehitur curru.

Quadrilaterum, Quod habet quatuor latera. *πυραγυρος.* GAL. De quatre liures. ITAL. *Peso di quattro libre.* GER. *Vier pfundig.* HISP. *Cofa de quatro libras.* AN. *Of foure poundes.* ¶ Quod est ponderis quatuor librarum. *Plaut. in Aulul. [sc. 1. a. 5.]* Quadrilibrem aniam auro onustam habeo qui me est diuitior?

Quadrilingus, Qui quatuor linguas habet: aut qui quatuor diuersis loquitur linguis. *πυραγυρος.*

Quadrimanus, *πυραγυρος.* Qui quatuor habet manus. *Eutrop. lib. 4. de bello Achaico,* Eo tempore Romæ puer ex ancilla natus est quadrupes, quadrimanus, oculis quatuor, &c.

Quadrimembris, Quatuor membrorum, hoc est partium *πυραγυρος.*

Quadrimus, ma. mum. pen. prod. Quod habet quatuor annos. { *πυραγυρος.* } GAL. De quatre ans. ITA. *Di quattro anni.* GERM. *Vieridrig* HISP. *Cofa de quatro annos.* ANGL. *Offoure yeares.* ¶ *Plaut. in Capt.* Perdidit vnum filium puerum quadrimum [ *Plaut. Capt. prolog.* Alterum quadrimum puerum seruus surripuit. ] *Plin. lib. 8. cap. 24.* Ad tales parus equis neque quadrimis maiores, neque decennis maiores.

Quadrimulus, li. diminutiuum. *εὐλιτρον δ' ἂν τετραπύλιον ἄρ.* *Plautus in Pænu.* Altera quin quennis, altera autem quadrimula, Cum nutrice vnâ periere. [ *Plautus Capt. sc. 3. a. 5.* Quadrimum paruulum



parvulum tibi dedit.]

Quadragesimus, Aetas quatuor annorum. ἡ τετραετία. GALLIC. L'age de quatre ans. ITAL. Di quattro anni. GRÆC. Das vierjährig. HIS P. Edad de quatro annos. ANGLIC. The age of foure yeares. Plin. lib. 8. cap. 45. Id consequitur non est ante quadragesimum ad parvum vocando. Idem lib. 19. cap. 11. Sed ex his quæ sunt fortissima, nullum extra quadragesimum vile est. Agere quadragesimum Columell. lib. 7. cap. 9. Quam salacissimos oportet esse matres, qui & annicula ætate commode progenerant, dum quadragesimum agant.

Quadragesimus, quæ, et, Quater centum, numeri cardinalis est. ἡ τετρακισχίλια. GAL. Quatre cens. ITA. Quattro cento. GER. Vierhundert. HISP. Cuatrecientos en numero. ANG. Four hundred. Cic. in Pisone, Centum prope annos legem Æliam & Fulviam tenueramus: quadragesimos iudiciorum rationemque Censoriam. Idem de Divinat. Tali quadragesimari facti.

Quadragesimus, adverbium. ἡ τετρακισχίλιος. GA. Quatre cens fois. ITA. Quattro cento volte. GERM. Vierhundert mal. HISP. Cuatrecientos veces. ANG. Four hundred times. Cic. pro Rabirio, Sceleritimum bis millic & quadragesimæ, ne magnopere contemneret.

Quadragesimus, maximum, Vnus vel postremus ex quadragesimis. ἡ τετρακισχίλιος. GAL. Quatrecentisme. ITA. Quadragesimo. GER. Das vierhundert ist. HISP. Vno de quatrocientos. ANG. The fourhundredth in order. Plin. lib. 8. cap. 9 Anno Vrb. 472.

Quadragesimus, a, um, & (vt nonnulli legunt) quadrigenus, vel quadrigenus. ἡ τετρακισχίλιος. GAL. Quatrecentisme. ITA. Quadragesimo. GER. Das vierhundert ist. HISP. Vno de quatrocientos. ANG. The fourhundredth in order. Plin. lib. 8. cap. 9 Anno Vrb. 472.

Quadragesimus, Tempus quatuor noctium: sicut Binoctium spatium duarum noctium. ἡ τετρακισχίλιος.

Quadragesimus, a, um, pen. prod. adiectivum. Pro quatuor dicitur. ἡ τετρακισχίλιος. GAL. Quatre. ITAL. Quattro. GER. Se vier. HISP. Quatro. ANG. Foure. Plin. lib. 11. c. 36 Mutationes, & in alias figuras transitus trinis, aut quadris diebus.

Quadragesimus, Fabius Victor in 1. Rhetor. Cic. Hic quoque aduersarius syllogismum quadrupartitum.

Quadragesimus, in quatuor partes diuido. ἡ τετρακισχίλιος. GAL. Diuidere in quatuor partes. GER. Viertheiligen. HISP. Partir en quatre. AN. To divide in to foure partes. Vnde quadrupartitum, in quatuor partes diuisum Plin. lib. 5. cap. 22. Nucleorumque illis quadrupartita distinctio. Cic. 3. Verr. Quare hæc eadem erit quadrupartita distinctio totius accusationis meæ.

Quadragesimus, adverbium idem significans quod quadrupliciter, sive in quatuor partes, ἡ τετρακισχίλιος.

Quadragesimus, huius quadragesimæ, penult. producta, Navis quæ quatuor remorum ordines habet. ἡ τετρακισχίλιος. GA. Navire ayant quatre rames pour banc. ITAL. Galea di quattro remi per banco. GERM. Ein Schiff mit vier ruder ordnung. HISP. Naua de quatro ordenes de remos. AN. A ship or galey with foure owers in a sea. Lin. 4. belli Punici, Præmissa quadragesimæ, quum intrasset fauces portus, capitur. Cic. 7. Verr. Egreditur Centuripina quadragesimæ Cleomenes e portu.

Quadragesimus, Dicitur locus publicus vbi quatuor viæ concurrunt. ἡ τετρακισχίλιος. GALLI. Vn quatrefour ayant quatre chemins. ITAL. Luogo de quattro vie. GERMAN. Ein ort da vier wäg zusamen stossen in trunqaso. HISP. Encruzijada de quatro vias. ANG. A place where foure wayes do meete. Catull. ad Cælium de Lesbia, Nunc in quadragesimæ & angiportus Glubric magnanimos Remi nepotes. Iuven. Sat. 7. Nonne libet medio ceras implere capaces Quadragesimæ?

Quadragesimus, quadras, Vide QVADRVVM.

Quadragesimus, quadri, Quadratum, quod scilicet quatuor æquales lineas, quatuorque angulos rectos habet. ἡ τετρακισχίλιος. GAL. Vn quarré. IT. Vn quadro. GERM. Ein quieret ding. HISP. Quadrado. ANG. A figure foure square. Colum. lib. 8. cap. 3. Peticæ dolantur in quadratum. In quadratum sententias redigere: hoc est æqualiter fundere, & suo numero seruato æqualiter disponere: forma enim quadrata, inquit Quintil. nulla est ex parte neque longior, neque breuior. Cic. in Orat. Quin redigeret omnes ferè in quadratum, numerumque sententias.

Quadragesimus, as, In quadratum redigo. ἡ τετρακισχίλιος. GALLI. Elquadr. ITALICE, Squadrare. GERMAN. Geniert madyent In die vierung bringen. HISPANIC. Quadrar con esquadra. ANG. To mak foure square. Horat. 1. Epist. 6. & quæ pars quadret acernum. Colum. lib. 11. cap. 2. Abies atque populus singulis operis ad vnguem quadrantur. Per translationem ponitur pro consentire & ex omni parte convenire. ἡ τετρακισχίλιος. GA. Conuenire, accorder. ITA. Conuenire, accordare. GERM. Mitstimmen/ Sich schicken oder fugen. HISP. Acordar con otro. Tractum à lapidibus quadratis, qui omnium laterum æquali proportione inter se optimè conueniunt, & ponitur vel simpliciter vel cum accusatio interueniente præpositione In vel Ad. Virgil. Georg. nec socius omnis in vnguem Arboribus positus secto via limite quadret. Apul. Vt omnia ad calamitatem quadrarent. Cic. 3. de Orat. Et tamen eam coniunctionem, sicuti versum, numerosè cadere, & qua-

drate, & perfici volumus. Cic. ad Attic. lib. 4. Visum est hos mihi ad multa quadrare. Cic. pro Calio. Quod profectò nunquam hominum sermo atque opinio comprobasset, nisi omnia quæ cum turpitudine aliqua dicerentur, in istam quadrare apte viderentur.

Summa rationum quadrans dicitur, in qua nihil excurrit, & in qua nulla sunt reliqua: id est quæ æqualis est summa accepti & expensi, Suidas.

Quadragesimus, quatuor, Quod habet quatuor angulos rectos & æquales. ἡ τετρακισχίλιος. GAL. Esquarre, quarré. ITAL. Squadrato. GERM. Geniert vier recht eck. HISP. Quadrado del todo. AN. Foure square. Plin. Epist. 2. 24. Capitulum quoque saxo quadrato substructum est. Plin. Epist. 2. 24. Manent adhuc paucissimi arcus: possunt & erigi quidem lapide quadrato, qui ex superiori opere derivatus est. Quadratum agmen: Cic. 2. Philipp. Agmine quadrato cum gladiis sequuntur securati milites. Lin. 2. ab Vrbe. Valerius quadrato agmine peditem ducit. Tibull. lib. 4. Seu sit opus quadratum æcies consistat in agmen. Senec. epist. 60. Quadrato agmine ire. Item, apud Martialem, epist. 15. lib. 14. Quadratum Gaulape. Quadrati versus: Gellius cap. 29. lib. 2. Et eorum exemplum: Ibidem, Item. Quadrato numero factus versus. Idem Gell. cap. 7. lib. 4. Quadrata Roma. Iocus Romæ; Plusarch. in Romu. Turres quadratæ, id est quadrilateræ, apud Luc. lib. 4. Dimensio quadrati, Cic. in Tuscul. Mutare quadrata rotundis. Horat. 1. Epist. 1. Quadratum corpus, id est mediocre, quod neque nimis procerum est, neque nimium humile, sed medio quodam temperamento decorum. Cel. Medicina lib. 2. Corpus habilissimum quadratum est, neque gracile, neque obesum. Nam longa statura, vt in iuuentute decora est, sic matura senectute conficitur. Col. de canib. Probat, inanis, quadratus potius, quàm longus aut brevis. Sic & Suetonius Vespasianum scribit quadrata fuisse statura. Quadrata compositio, id est æqualiter fusa. Quint. lib. 2. c. 5. Quæ leuis & quadrata, sed virilis tamen compositio.

Quadragesimus, quadrata, quadrum, Quadratus hoc est quatuor angulos rectos habens, & æquales. ἡ τετρακισχίλιος. GAL. Foure square. ITAL. Quadrato. Reliqua vide paulo ante in dictione QVADRVVM.

Quadragesimus, Dicitur marmorarius, qui marmora ad amussini quadrat. ἡ τετρακισχίλιος. GA. Vn tailleur qui escarrit les pierres. ITA. Taglia pietra. GERMAN. Ein steinmetz der die marmestein eben in die vierung hauwet. HISP. Carero que quadrat piedras. ANG. A carner or foure squarer of stones. Quæ voce vsus est Sidon. Apullinensis: Vide (inquit) vt vitium faciat in marmore lapicida: quod factum siue de industria, siue per incuriam, mihi magis, quàm quadratario. liuidus lector ascribat.

Quadragesimus, Ipsa quadratio: hoc est alterius figuræ ad quadratam reductio. ἡ τετρακισχίλιος. Vnde Archimedes scripsit de Quadratura circuli.

Quadragesimus, quadrupes, Proprie adiectivum est, quod de omni eo animal dicitur quod quatuor habet pedes. ἡ τετρακισχίλιος. GALLI. Qui a quatre pieds. ITAL. De quattro piedi. GERMAN. Vierfüßsig. HISP. Cosa de quatro pies. ANGL. Foure footed. Plaut. Afin. 3. 3. 4. 3. Quadrupedem agitabo aduersus clium. Ouid. Eleg. 7. lib. 4. Trist. Quadrupedem que homines (Centauri) Tib. lib. 4. Nec quadrupes densas depascitur aspera fylvas. Quadrupes de homine ita incedente: Sueton. in Nerone. cap. 48. Arque ita quadrupes per angustias effossa: cauernæ receptus in proxima cellam decubuit super lectum. Cic. Idem Sueton. in Calig. cap. 27. Multos honesti ordinis, &c. bestiarum more quadrupes cauea coercuit. Cic. Terent. in And. tu tamen Cura asseruandum vincit: atque audin? quadrupedem constringito. Ouid. 15. Metam. Editus in lucem iacuit sine viribus infans. Mox quadrupes iritque tulit sua membra ferarum. Sape tamen accipitur substantiue: idque modo in masculino genere. Ouid. 2. Met. Nec tibi quadrupes animosus ignibus illis, Quos in pectore habent, quos ore, & naribus effiant. In promptu regere est. Virgil. 11. Aneid. Quadrupedemque circum ferrata calce fatigat. Idem 2. Aneid. Saucius ac quadrupes nora intra tecta refugit. Modo in fæm gen. Quintil. lib. 2. cap. 10. Distentæ quadrupes viridi pulbo. Cic. in Parad. Nihil interit atque inter quadrupedem interest. Plin. lib. 10. cap. 33. Vt nulla quadrupes possit accedere. Aliquando etiam in neutro: Col. lib. 11. cap. 2. Nec minus maiora quadrupedia caractere signari debent. Idem lib. 2. cap. 24. Quinetiam pecus lanatum, cunctaque quadrupedia tempus idoneum est castrandi.

Quadragesimus, das, penultima correpta, Quatuor pedibus gradior. ἡ τετρακισχίλιος. GALLI. Aller à quatre pieds. ITAL. Andare con quattro piedi. GER. Mit vier fussen gen. HISP. Ir à quatro pies. ANG. To go or walk on four feet. Vnde quadrupedantia animalia, quadrupedia dicuntur. Plaut. Capt. 1. 1. 4. Qui aduehuncur quadrupedanti cruciantur canterio. Virgil. 11. Aneid. de equis, perfractaque quadrupedantum Pectora pergituribus rumpunt. Plin. lib. 8. cap. 45. Thestalarum gentis inuentum est equo iuxta quadrupedante cornu intorta ceruice tauros necare. Quadrupedans sonitus. Virg. 8. Aneid. Quadrupedante putrem sonitu quatit vngula campum.

Quadragesimus, à Quadruplor. aris, dicuntur Delatores & infamæ sortis accusatores, ita disti quod quartam partem ex damnati bonis consequerentur. Ex lege Papi. Accusatores, qui auoyent la quarta partie de biens confisque. ITAL. Accusatori ch' h. venano la quarta parte de beni confiscati. GERM. Ein verrädter oder angeber etnes das ime der vierthe theil deso verdampten guts werde. HISP. Acusadores para auer la quarta parte de los bienes confiscados.



ANG. *Whilfor accufing gets the four part of the goods confifca- ted.* Cic. *a. Verr.* Perit Nzuius Tuipio quidam, iftius excufor, & emiffarius, homo omnium ex illo conuentu quadruplato- rum deterrimus. *Liu. 2. ab Vrb.* Clarum hac fore imagine Sca- priu nomen? Pom. Rom. qu. ad quadruplatores, & interceptoris litis al- iene personam lacurum. *Afcon. in Verrem.* Quadruplatores, delatores erant criminum publicorum, in qua re quartam partem de proferitorum bonis, quos deculerant, confeque- bantur. [*Idem ibidem.* Quadruplatores sunt earum rerum accu- fatores qui conuiftu quadrupli damnari soleant, aut alex aut pecuniaz grauioribus vfuus fecerant, quam pro confuetudine aut huiusmodi aliorum criminum. *Idem Afcon.* alio loco nempe *4. Verrin.* Quadruplatores sunt accufatores criminum pub- licorum sub pena quadrupli, siue quod ipfi ex damnatorum bonis quos accufauerant quartam partem confequebantur. Hæc *Afcon.* Hinc ab illa pena quadrupli, quadruplatores dicti sunt.] *Festus* tamen eos quadruplatores esse affirmat, qui eo quæftu se tuebantur, vt eas res perfequerentur, quarum ex legibus quadrupli erat actio.

Quadruplor, aris, Quadruplaturam exerceo, siue delator fio, & damna quartam partem accipio. *ἑξάκις ἀσέρων.* GALL. Im- puer, ou accuser pour auoir la quatrieme partie des biens con- fiffuez. *IT. A.* Accusare per hanc re la quarta parte de beni confiffa- zii. GERM. Ein vierdter oder tattfsten sem und den vierdien theil des angegebnen guts entpfahen. *Hisp.* Accusar para auer la quarta parte de los bienes confifficados. ANGL. To accuse for to get the fourt part of the goods confifficaded. *Plaut. in Perja.* Neque quadrupla- ri me volo: neque enim decet, sine meo periculo abire aliena ereptum bona. Item quadrupli passus, id dicitur apud I. C. quod in quadruplum damatur. *Vipian. in Liem scum. §. 1. ff. de eo quod metus. Et.* Si quis non restituat in quadruplum in eum iudicium pollicetur. Quadruplaturam autem omne quodcum- que restitui oportui. *Ibidem §. Iulianus.* Iulianus ait, quod in- tereft solum quadruplari, *Vbi Bartolus.* In quo quis damnum patitur, quadruplatur.

Quadruplex, huius quadruplicis penult. corr. generis omnis, di- citur quod aut quatuor est modorum, aut quatuor specierum, aut ordinum quatuor. *ἑτεροπλάσιος.* GAL. Quadruple, double en quatre. *IT. A.* Di quattro doppie, doppiato quattro volte. GERM. Vices fatisg oder vierfach. *Hisp.* Una de quatro dobles. ANGL. Foure fold. *Liu. 10. belli Pim.* Onerariarum quadruplicem ordinem pro muro aduersus hostem opposuit. *Cic. in Arato.* Præter quadruplices stellas in fronte locatas. Interdum multiplicati- um numeri vim habet, idem significans quod quadruplus, *πλάσιος.* *Plaut. in Curcul.* Quam ego pecuniam quadruplicem abste lenone auferam. *Plin. lib. 12. cap. 11.* Alia arbor flo- ret, albæ violæ specis, sed magnitudine, quadruplici.

Quadruplico, as, penult. corr. In quadruplum augeo. *ἑτεροπλάσιος.* GAL. Quadrupler, multiplicier en quatre. *IT. A.* Quadruplica- re, doppiare quattro volte. GERM. Vierfatisg oder vierfach machen. *Hisp.* Doblar quatro vezes. ANGL. To multiply it by foure. *Plaut. Stich.* Qui me in mercimoniis Iunio, lucrisque quadruplicauit rem meam.

Quadruplicatio verb. Auctio quadrupli. *ἑτεροπλάσιος, ἑτεροπλάσιος.* GAL. Quadruplicatio, multiplication par quatre. *IT. A.* Quadruplicatio. GERM. Vierfatisung. *Hisp.* Obra de doblar quatro vezes. ANGL. An augmenting by foure. *Vip. in 12. ff. de excep.* Et contra replicationem duplicatio, & contra duplicatio- nem solet dari triplicatio, & contra replicationem rursus qua- druplicatio.

Quadruplicatio pen. prod. aduerb. GAL. Au quadruple, deux fois au double. *IT. A.* Aquattro, doppie. GER. Vierfatintich. *HISPAN.* En quatro dobles. ANGL. Fourfold. *Plin. lib. 4. cap. 4.* Emptis quadruplicato vineis illis intra decimum fore curæ annum. *Idem lib. 1. cap. 17.* Veneris quindecim, & pluribus subiturfus Saturni & Iouis duplicatio digrediuntur, Martis etiam qua- druplicatio.

Quadruplus, a, um, Quater tantundem. *ἑτεροπλάσιος.* GALLIC. Quadruple, quatre fois tant. *IT. A.* & *Hisp.* Di quattro tanto. GERM. Vierfach viermal so vil. ANGL. Foure tymes as muche. *Plin. lib. 7. cap. 48.* Cornici nouem nostras attribuit ætates: qua- druplum eius ceruisid triplicatum coruis. *Plaut. in Trucul.* Post id ego in te manum iniciam quadruplus venefica, id est ego quartus, seu a tribus adiucus. *Quintil. lib. 7. cap. 5.* Quum duo tu- res pecuniam abstulerunt, separatim quadruplum quisque, an duplum debeat. Id est quartum aut bis tantum, quantum ab- stulit. *Cato in præfatione operis de re rust.* Maiores enim nostri sic habuere, & in legibus posuere, furem dupli condemnari, fe- neratorem quadrupli.

Quadruplo, aduerbium. *ἑτεροπλάσιος.* Quadruplicatio. *Plin. lib. 11. c. 37. de elephanis.* Pulmo quadruplo maior bubulo.

Quæ, femininum à quis. *ἡ δὲ τίς.* GAL. Quelle, la quelle. *IT. A.* Quale. GER. Welche. *Hisp.* Qual. ANGL. What. Modò inter- rogatiuè accipitur, modo relatiuè, modo infinite. [*Plaut. ps.* *sc. 2. a. 5.* Quæ istæ audacia est? *Ibid. sc. 2. a. 1.* Huc adhibere aures quæ loquat. (id est ad ea que.) *Idem sc. 1. a. 5.* Ex miseris quæ sus- tentabam. *Idem Afon. sc. 7. a. 1.* Cætera quæ que volumus vi græca mercamur fide (id est quæcumque.) & cum æ diphtho- go scribitur cum omnibus compositis, vt differat à que con- iunctione, vt Quænam, Quædam, Quæuis, Quæcumque, Quæ- libet, & cætera huiusmodi.

Quæro, tis, quæstui, quæstium, & quæstum per synopen, In- uestigatio, exquirio. *ἑτάρασκω.* GAL. Cercher, enquerir. *IT. A.* Cercare. GERMAN. Suchen. *HISPAN.* Buscar. ANGL. To seek for, to ask or get. *Plaut. Men. sc. 2. a. 2.* Vbi sunt conuiuæ? quos tu conuiuas quæris? *Idem*

*Cic. sc. 2. a. 5.* Quæris chlamydem hanc vnde ad me peruene- rit? *Ibidem sc. 1. a. 3.* Istum quem quæris ego sum. *Idem Afon. sc. 5. a. 2.* Quæris tu mulier malum. *Idem Amphitr.* Vide ne infortu- num quæras qui me sic ludifices. *Idem Aulul. sc. 3. a. 4.* Malam rem potius quæram cum lucro. *Tibul. lib. 4.* Nec quæris quæd- damque iudex terra imagine dicat. *Catal. ne Comm Ber.* Et qui principio sub terra quærare venas Infricit. &c. *Ouid. 13. Metam.* Si quæritis huius fortunam pugna non sum superatus ab illo. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 5.* Qui id quæris? quia istuc mihi quæsto est opus. *Terent. in Adolph.* Te quærebant ipsum salue Demea. *Idem Eunuch.* Vbi quæram? vbi inuestigem? quem percontem? *Idem in istam viam? Donatus.* Non reperitur, nisi quod quæ- ritur, non quæritur, nisi quod præsto non sit. *Iuuenal. Satyr. 9.* nec deerit qui te per compita quærat Nolentem. *Virgilius 9. Aneid.* huc turpidus, atque huc Lucret equo muros, aditum- que per aua quærit. Item ponitur pro lucrati & acquirere. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Curc. sc. 1. a. 3.* Qui homo mature quæstui pecuniam, nisi eam mature parci, mature estur. *Idem Trinumm.* Quibus rumnis deluctaui, fi- lio dum diuitias quæro. *Cic. pro Quin.* Nec mirum si is quivo- cem venalem habuerat, ea qua voce quæstuerat, magno sibi quæstui fore putabat. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare. *ἑτάρασκω.* *Plaut. in Amph.* Atque vt ne, qui consule, familiaribus quærentur. [*Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Liberorum quærendorum causa vxor ei data est. *Et Gell. cap. 3. lib. 4. & cap. 1. lib. 14.* Quærendorum liberorum causa vxorem ducere.] Aliquando ponitur pro percontari, scilicet- tantisperere interrogare



stioni mihi si quid eum velim, id est ne cogat eum querere. [Idem *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.* Edepol tibi, ne in quaestione essemus cautum intelligo. Quem locum citans *Passerus*, legit quaestioni. Idem *Pl. p. sc. 2. a. 2.* Sed vide si ne in quaestione sis, quando (re) arcessam, mihi. Idem *Trinum sc. 6. a. 5.* Si aberis ab heri quaestione (id est si aberis tum cum herus requeret. ¶ Item, In quaestione esse, pro quaeri, dixit *Gellius c. 14. lib. 13.* Propterea, inquit, quaestum est, & nunc etiam in quaestione est (id est quaeritur. ¶ Et *Senec. cap. 22. de Cons. ad Marc.* Magna res erat in quaestione. ¶ Quandoque significat dubitationem siue interrogationem. ¶ *ἑρωτῆριος, ἑρωτῆριος.* GALLIC. Question, demande. ITALIC. *Questione, disputa.* GERMAN. Ein frag. HISP. *Question que preguntans.* ANGLIC. *A demande or question.* ¶ *Plin. 2. c. 28.* Fortitudo in quo maxime extiterit, immensa quaestione est. *Cic. de Natura Deorum 2.* Diuidunt nostri totam istam de diis immortalibus quaestionem in partes quatuor. Primum docent esse deos: deinde quales sint: tum mundum ab his administrari: postremo consulere eos rebus humanis. ¶ Significat & quaestio iudicium publicum, non quemadmodum antea hic scriptum erat, informationem qua iudicia solet antecedere. Et hinc iudex quaestione dicitur, qui quaestioni, hoc est publico iudicio praestit, qui alio nomine dicitur quaestor. *Cicero pro Milone*, Num qua noua quaestio decreta est? *Cicero pro Sexto Roscio*, Cui huic quaestioni iudex praestes, id est huic iudicio publico, cum hac quaestione exerceres, quemadmodum locutus est: *Cic. de Fin.* Quum prator quaestionem inter sicarios exercuisset, aperte cepit pecunias ob rem iudicandam. ¶ Aliquando tamen ponitur pro iudicio priuato, in quo non de capite, sed de pecunia disceptatur. *Callistratus l. vltim. D. ne de stat. def. D.* Claudius rescripsit, si per quaestionem numarium praedictum statim videlicet fieri, cessare quaestionem. [ *Quintilian. Declam. 385.* Quaestio iudicium dicitur, quum quis de capite fortitur. ] ¶ Quandoque torturam corporis, eruendae veritatis causa factam, qua *Scaevola* Graeci vocant. *Cic. pro Cluentio*, Salsa habere quaestiones de viri morte constituit. Idem *pro Rosc. Amer.* Aliquoties duos seruos paternos, in quaestionem Sexti Roscii postulauit. [ *Suet. in Calig. cap. 32.* Saepè in conspectu prandentis vel comitantis quaestiones per tormenta habebantur. *Plaut. in Mostel. sc. 1. a. 5.* Seruos pollicitorum est dare suos mihi omnes quaestioni. ¶ paulo infra, *ibid.*, Seruos accipere quaestioni. ]

**Quaestiuicula.** Parua interrogatio, vel dubitatio. ¶ *ἑρωτῆριος.* GAL. Questionette, petite question. ITALIC. *Questionetta picciola.* GER. Ein frägtin. HISP. *Pequeña question.* ANG. *A little question.* ¶ *Cic. l. de Orat.* Quaestiuiculam de qua meo arbitratu loquar, ponitis. Apud Rhetores item quaestio appellatur, circa quam causa totius cardo vertitur, quaeque ex conflictione constitutione causarum gignit controuersiam.

**Quaestor, oris.** Praepositus pecuniae publicae, qui curam aëriarum habet. ¶ *ἑρωτῆριος, ἑρωτῆριος.* GAL. Vn thesorier. ITALIC. *Thesoriere, camerlengo.* GERMAN. Ein sectetmeister/ ein meister vber ein gemeine schatzkammer. HISP. *Contador mayor.* ANG. *A treasurer of the common treasure.* [ *Plaut. Capt. prolog. & sc. 2. a. 1.* Emit hosce de preda de quaestoribus. Idem *Amphit. sc. 3. a. 4. vers. 12.* Magnus Europae quaestor ( id est qui ad eam perquirendam missus est ab Agnore. ) ¶ *Quintilian. lib. 2. de Inuentione*, Rhodij quosdam legarunt Athenas, legatis quaestores sumpsum quem oportebat dari, non dederunt. Mittebantur quaestores cum consulibus & praetoribus in militiam administrandam rem pecuniariam, & praedam ac manubias in rationes publicas referendas. *Cic. de Senectute ex persona Catonis*, Sed tamen hoc quo dicere, non me quidem his esse viribus, quibus aut miles Punico bello, aut quaestor in eodem bello, aut Consul in Hispania fuerim. Huiusmodi quaestores hodie Thefaurarios bellicos vocamus. Quaestores urbani, inquit *Budens*, aëriarium curabant, eius pecunias expensas & acceptas referre in tabulas publicas consueuerant. Pro iis nunc praefectos rationum habemus, quos *Magistros computarium* vocamus. Pecunia publica Romae in templo Saturni condita erat, quod aëriarium dicebatur, quam Tribuni aëriarum, quum opus erat, promebant, Quaestores aëriarum hodie possumus, eos quos in ultarum, & vt vulgus loquitur, *Emendarum receptores* vocant.

¶ Quaestor praeterea dicitur, qui praestit iudiciis exercendis & maleficiis puniendis, quem maleficiorum iudicem appellare solemus. ¶ *ἑρωτῆριος, ἑρωτῆριος.* GAL. Enquesteur, iuge en matiere criminelle. ITALIC. *Giudice di causa criminale.* GERMAN. Ein bludt vogt / ein richter vber malefische sachen. HISP. *Pequisidor sobre los malhecores.* ANGLIC. *A iudge which inquireth of any thing in criminall affaires.* [ Quaestores proprie dicebantur Praetores, quibus sorte quaestiones de rebus capitalibus obueniebant. ¶ Vitatus tamen hunc Quaestorem vocamus. *Cic. pro Fonteio*, Quid opus est mihi sapiente iudice? quid a quo quaestores? quid oratore non stulto? Idem in *Vatinium*, Quero ex te Vatinium, nunc quis in hac ciuitate post urbem conditam Tribunos plebis appellarit, ne causam diceret? num quis reus in tribunal sui quaestoris ascendit, eum que vi decurbarit, sub sella dissiparit, vinas deleuerit. Ad hanc autem similitudinem ( inquit *Africanus Peditanus* ) Virgilius Minoem iudicem apud interos, tanquam praetor sit rerum capitalium, Quaestorem appellat, dat ei fortitionem, vbi vnam nominat, dat ei electionem iudicium, quum dicit, Consiliumque vocat: dat cognitionem facinorum, quum dicit, Vitasque & crimina discit. Verba, *Virg. haec sunt 6. Aeneid.* Nec vero haec sine sorte datur, sine iudice sedes: Quaestor Minos vnam mouet: ille silentium, Consiliumque vocat: vitasque & crimina discit. *Claudianus lib. 3. de Rapu Proserp.* Quaestor in alto Conspicuis folio pertentat crimina Minos, [ ¶ Quaestores nec viatorem,

nec listorem habent *Gell. cap. 12. lib. 13.* ¶ Quaestor ad Praetorem in ius vocari potest. *ibidem cap. 13.* ¶ Quaestorum creatio *Plurazc. in Publ.* Quaestorum erat recitare orationes in Senatu, inquit *Passer* citans illud *Suetonij in Ner. cap. 15.* De quibusdam rebus orationes ad Senatum missas, praetereo Quaestoris officio plerumque Coss recitabat. Sed ibi emendatiores Codices habent (rationes.) quae lectio verisimilior & conuenientior numeri Quaestoris est. Quaestor autem dicitur esse a quaerendo, (id est cognoscendo atque animaduertendo) quia conquiret pecunias publicas & in peculatus reos animaduertet. *Passerat.]*

**Quaestor, oris.** Iudex capitali quaestioni praefectus, iudex quaestione, prator rerum capitalium. ¶ *ἑρωτῆριος, ἑρωτῆριος.* GAL. Enquesteur, iuge en matiere criminelle. ITALIC. *Giudice che entende la cosa criminale.* GERMAN. Ein richter vber das malefische. HISP. *Pequisidor del maleficio.* ANG. *An informer or iudge which inquireth of any thing criminal.* ¶ *Cicero pro Fonteio*, Quid mihi opus est sapiente iudice? quid quaestore? quid oratore non stulto? *Virg. 6. Aeneid.* Quaestor Minos vnam mouet: ille silentium Consiliumque vocat, vitasque & crimina discit. Verum de hoc latius paulo antè.

**Quaestorius, a, um.** Quod ad quaestorem pertinet. ¶ *ἑρωτῆριος.* GAL. Appartenant à thesorier. ITALIC. *Pertinente à camerlengo.* GERMAN. Das eines sectetmeisters ist. HISP. *Cosa perteneciente al contador mayor.* ANG. *Belonging to the treasurer.* ¶ *Cic. Caninio lib. 2.* Quod ego officio quaestorio te adductum fecisse, &c. Idem *3. Verr.* Tu in iisdem illis locis legatus quaestorius oppida parata fortiorum atque amicorum diripienda ac vexanda curasti. Persona quaestoria *Cic. pro Plancio*, Ager quaestorius, qui ex hostibus captus, per quaestores pop. Rom. limitibus actis diuisus & venditus. *Autore Flacco & Hygno.*

**Quaestorius, rij.** Qui quaestura perfunctus est. ¶ *ἑρωτῆριος.* GAL. Qui autrefos a este questeur ou thesorier. ITALIC. *Chi è stato thesoriero à camerlengo.* GERMAN. Der ein sectetmeister gewesen ist. HISP. *El que fue contador y no lo es.* ANGLIC. *He that has been treasurer.* ¶ *Cic. 13. Phil.* Qui Aedilitij qui Tribunitij, qui Quaestorij? Idem *de Clar. Oratoribus.* Sicius quaestorius mortuus est.

**Quaestorium, ij.** neut. generis substantiuum, Quaestoris erat tabernaculum, ¶ *ἑρωτῆριος.* GAL. Thesorerie. ITALIC. *Luoco doue si tengono i thesori per la guerra.* GERMAN. Das gesetzet oder tosament eis nes sectetmeisters. HISP. *Lugar del contador mayor.* ANG. *The treasurer's house or mansion.* ¶ sicut Praetorium, domus vel tabernaculum Praetoris *Liuius lib. 10.* Itaque captum Quaestorium, Quaestor que ibi Pansa occisus. *Cic. pro Planc.* Thesalicam me in Quaestoriumque perduxit.

**Quaestuaris, ij.** Qui quaestus gratia artem aliquam exercet. ¶ *ἑρωτῆριος, ἑρωτῆριος.* GAL. Mercenaire, qui fait quelque chose pour gagner. ITALIC. *Mercenario, chi lavora per salario.* GERMAN. *Muff den gewun gerichtet.* HISP. *Jornalero.* ANGLIC. *That vsesh rraf-ficks for gaine.* ¶ & Quaestuaris artes, quae lucri gratia exercentur.

**Quaestura, ae.** Quaestoris dignitas, sicut Praetura, Praetoris. ¶ *ἑρωτῆριος, ἑρωτῆριος.* GAL. La dignité de questeur ou thesorier. ITALIC. *Di gnità de camerlengo.* GERMAN. *Des sectetmeister ampt vnd wurd.* HISP. *Contadoria mayor.* ANG. *The treasurer's office or dignitie.* ¶ *Cic. Attilio lib. 12. Epist.* Cuius cum patre mihi magna fuit amicitia, inde a quaestura mea Siciliensi. Idem *2. Verr.* Quaestura primus gradus honoris.

**Quaestus, us.** datiuum & ablatiuum plurales fecit quaestibus, per i esse *Vallas*, Lucrum nummariuum. ¶ *ἑρωτῆριος, ἑρωτῆριος.* GAL. Gain profit. ITALIC. *Guadagno, profuto.* GERMAN. *Gewun.* HISP. *Ganancia.* ANGLIC. *Vantage, gaine.* *Plautus Pen.* Istic est thesaurus stultis in lingua situs, vt quaestui habeant malè loqui melioribus. [ *Cas. lib. 3. de bell. cin.* Quaestui habere equites, (id est fraudare stipendium. ) *Gell. cap. 19. l. 16.* in quaestibus & amotibus hominum fuit Ation. Idem *Quintilian.* In quaestu esse, pro lucro siue quaestui. *Plaut. Afin. sc. 1. a. 2.* Is quaestus est mihi. *ibidem sc. 3. a. 1.* Hic noster quaestus aucupij simillimus est. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 1.* Occipit quaestum inhonestum, captiuos mercatur. Idem *Cap. sc. 2. a. 1.* Quaestum facere carcerarium. *Plaut. p. sc. 7. a. 4.* Nihil est hic Sycophantis locus. ] *Cic. 5. Verr.* Tantum de quaestu ac lucro dicam vnius anni & vnius anni. *Quintilianus.* Nam vt lingua primum esse cepit in quaestu, institutumque colloquebat bonis malè vti. *Plautus Rudente*, Omnibus modis qui pauperes sunt, homines miseri viuunt. Praeterea quibus nec quaestus est, nec artem didicere vllam. *Terent. in Eunuch.* imperauit egomet mihi omnia asserenti, is quaestus nunc est multo vberimus, *Antiqui declinabans*, quaestus, quaestui per secundam inflexionem, sicut ornatus, ornati, & pleraque alia apud Comicos passim obuia. *Pla. Aut.* Apud nos nihil est aliud quaestui foribus. ¶ Interdum ponitur pro actione ipsa, atque artificio lucranda pecuniae. *Cic. 1. Offic.* Iam de artificijs & quaestibus; qui liberales habendi, qui fordidi sint.

**Quaestuosa, a, um.** idem quod lucrosa. ¶ *ἑρωτῆριος, ἑρωτῆριος.* GAL. Qui gaigne beaucoup. ITALIC. *Un uomo che fa gran guadagno & profuto.* GERMAN. *Gewun reich/ das vil gewins bringt/ auf gewun richter.* HISP. *El que ha ze mucha ganancia.* ANG. *That gaineeth much.* ¶ vt Quaestuosa homo, qui lacri quaestibus audior, vndique lucellum captat. Ars quaestuosa, quae plurimum quaestus affert. *Pla. Mil.* Dummodo eam des qua sit quaestuosa, qua vltat corpus corpore. *Cic. 4. Ver.* Quam illa res calamitosa Heraclio, quaestuosa Verri, turpis Syracusanis, miseranda omnibus videbatur? *Cato de Re rust. capite 1.* Scio idem agrum quod hominem: quanuis quaestuosus fiet, si sumptuosus erit, relinquit non mulcum. *Colum. lib. 6.* In rusticatione vel antiquissima est ratio











toque aperere eius municipij causa laboratem, tibi ostendi. *Né Antio.* Dicit non potest quantopere gaudeant.

**Quantuscunq;** Tantus quantus. ὅποσοῦν ὅσηλικού. *GA.* Tāt grand soit-il. *ITA.* Tanto come è grande. *GER.* Geb wie groß istoh. *HIS.* *Ta tanto quanto.* *ANGLIC.* How great or little soever. *Cic. 3. Philipp.* Quorum bona, quantacunque erint, suis comitibus descripsit. [Quantuscunq; *Senec. Epist. 81.*]

**Quantulus** (cunq; diminutivum, quantumvis exiguus, ὀλίγοῦ, ὀλιγοῦ. *Col. lib. 2. c. 11.* Nam si nox incēsse, quantuloctūque humore, priusquam obruatur, corrumpitur. [ *Ouid. 3. Fast.* Hęc tellus quantulacunq; tua est.]

**Quantulibet;** Quantum vis magnus. ὀποσοῦν. *Plin. lib. 8. cap. 16.* Vulneratus observatione mira percussorem novit, & in quantalibet multitudinē appetit.

[Quantumvis: *huen. Sat. 8.* Quantumvis mollior agna.]

**Quantulibet;** vt quantulocunque, ὀποσοῦν. *D. L. 21. Tit. 1. 4.* Non denique febriculam quantulamibet ad causam huius edicti, pertinere.

**Quantusquantus;** Quantuscunq; ὀποσοῦν. *Terent. in Adelphi.* Tu quantusquantus es, nihil nisi sapientia es.

**Quantulus;** & Quantillus; diminutiva: sicut à tantus, tantulus; & tantillus, quam exiguus. ὀλίγοῦ, ὀλιγοῦ. *GA.* Combien petit, si petit soit-il. *ITAL.* Quanto picciolo. *GERMAN.* Wie klein oder wenig. *HIS.* Quanto pequenno. *ANGLIC.* How little how little soever. *Cic. 4. Acad.* Quantulus nobis videtur de Sole loquitur. *Plaut. in Capt. sc. 2. a. 1.* Quantillum argenti mihi apud trapezitam fiet. [ *Plaut. pseud. 1. 7. 4.* Quantillo argento te conduxit Pseudolus.]

**Quantitas;** pen. cor. quantitatis, ποσότης, πηλικότης; Id quo quantum quid esse dicitur, aut indicatur. *Plin. lib. 17. cap. 24.* Laborant & fame & eruditate, que sunt humoris quantitate.

**Quantus;** &, quanquam conjunctionis adverbialis, Tametsi, etiam si, licet. ὅποσοῦν, ὅσηλικού. *GA.* Incoit que, combien que. *ITAL.* Ben che anchora che. *GER.* Wie wol. *HIS.* Aunque. *ANGLIC.* Albeit, although. In quibus hoc animaduertendum est, quanquam indicariuo: quanuis, subiunctiuo potissimum gaudere. *Verg. 2. Aeneid.* Quanquam animus meminisse horret. *Cic. 8. Phil.* Quanuis intentus animus tuus sit ad fortissimum vitum liberandum tamen, &c.] *Tibul. lib. 4.* Languida non nosser peragit labor oria, quamuis fortuna, vt mos est illi me aduerfa fatigat. Nonnunquam tamen inuenitur iunctum modo indicatiuo: Quanuis de subito cuius facile est facere nequit: *Pl. Mostell. sc. 1. a. 2.* & *Men. sc. 2. a. 2.* Quanuis ridiculus est, ubi vxor non adest, iadmodum, vt apud *Cic. 1.* Quanuis sordida res. *Passer.* Interdum tamen quanuis ponitur pro quantumuis, ὀποσοῦν. *Plaut. in Trin.* Quanuis malam rem queras, illic reperias id est quantumuis malam.

**Quapropter;** aduerbium, Propter quod, siue quamobrem. ὅποσοῦν, ὅσηλικού. *GA.* Pourquoi, parquoy. *ITAL.* Per laqual cosa. *GERM.* Darumb, derhalben. *HIS.* Porende. *ANGLIC.* Wherefore. *Terent. in Adel.* Quapropter quoquo pacto celato est opus. [ *Plaut. prolog. Amphit.* Mirari nolim vos quapropter Iuppiter nunc histriones curet. *Idem Mostell. sc. 3. a. 1.* Inscita es. *Quapropter?* *Idem pseud. sc. 5. a. 1.* Animum aduerte quapropter te expertem habuerim. *Idem Men. sc. 1. a. 5.* Non seis quapropter Hecubam Græcij canem prædicabant? *Plaut. Amphit.* Quid ego feci qua istæc propter dicta dicantur mihi (Tmesis est.)

**Quaque;** aduerbium, ὅποσοῦν, ὅσηλικού. *GA.* Par où que ce soit, par quelque costé que ce soit. *ITAL.* Per qual tuoco si voglia. *GERM.* Geb wo oder an welcher ort. *HIS.* Per do quiera que. *ANGLIC.* By what soever way. *Plautus Epid.* Quaque tangit omne aburit. Hoc est quancunque patrem attingit. [ *Plaut. Milit. sc. 1. a. 2.* Is deridiculi est quaque incedit omnibus.)

**Quaque;** aduerbium, siue Quaqueuersum, in omnem partem. ὀποσοῦν, ὀποσοῦν. *GA.* Par quelque costé que ce soit, en toutes parts. *ITAL.* Per qual tuoco si voglia, in ogni parte. *GERM.* Allenthalben anffhin. *HIS.* Per do quiera que per todas partes. *Cæsar. in Comm.* Legatos quaqueuersum dimittere.

**Quare;** aduerbium interrogandi, notæ significationis. ὅποσοῦν, ὅσηλικού. *GA.* Pourquoi, parquoy. *ITAL.* Per qual causa. *GERM.* Warum? Wofur was vrsach. *HIS.* Porende. *ANGLIC.* Wherefore. *Cic. de Orat.* Nanque illud quare Scaruola negastit: Quare, infinite positum. *Cic. pro Lege Manil.* Quare quum & bellum necessarium sit vt negligi non possit. *Idem 2. Offic.* Vtendum est excusatione, quare id quo feceris, necesse fuerit, nec aliter facere potueris.

**Quare;** illatiua, in principio orationis pro quamobrem. *Cic. pro Quintio.* Quare quod socium tibi eum velles adiungere, nihil erat. *Corn. Fronto de diff. voca.* Cur & quare ita distinguatur simpliciter percontatur. Quare causam rationemque desiderat.

**Quarta;** Gallie Narbonensis populi, inter Salyos & Vocontios, vt auctor est *Strabo lib. 4. Plin.* Quariates appellat, lib. 3. c. 4.

**Quartus;** a, um, adiectiuum, Proximum, à tercio significat. ὀποσοῦν, ὀποσοῦν. *GA.* Quartiesme. *ITA.* & *HIS.* Quarto. *GERM.* Das vierdt. *ANGLIC.* The fourth. *Lin. 4. belli Pun.* Eofque ubi quarta vigilia signum cecinisset, ad eum locum scalas iussit ferre. *Virg. 4. Georg.* Inde ubi quarta scium cæli collegerit hora.

**Quarta;** classis continebat censum quinque & viginti millium. *Plin. lib. 1. ab Vrbe.* In quarta classe census quinque & viginti millium, toridem centuriæ factæ, arma mutata, nihil præter hastam & verutum datum. [Ad quarta redigere (sup. partes) *Suet. in Neron. c. 10.* Præmia delatorum Papæ Legis ad quarta redigebat.]

**Quarto;** & quartum, aduerbia inter se differunt. ὀποσοῦν, ὀποσοῦν. *GA.* Quarrement, pour la quatrieme fois. *ITAL.* 4.

**La quarta volta;** GERMA. Et vierdt ober sum vierden maat. *HIS.* La quarta vez. *ANGLIC.* Fourthly for the fourth time. Nam quarto Consul significat locum Consulatum, vel ordinem, hoc modo: Marcus fuit quarto Consul: id est tres Consules ab origine, & institutione & ordine Consulatus ante fuerunt quam Marcus fuisset Consul, qui quarto anno à primis consulibus factus est Consul. Quartum autem Consul dicitur, qui tribus Consulibus iam perfactus quartum gerit Consulatum; *Lin. 3. ab Vrbe.* T. Quintio quartum Consule. [ *Gell. c. 1. lib. 10.* de discrimine harum vocum subtilissime differit ex sententia Varronis, Ennij, Catonis, Pompeij, Ciceronis, aiorumque doctissimorum virorum.]

**Quartanus;** a, um, adiectiuum. ὀποσοῦν, ὀποσοῦν. *GA.* Quart ITALIC. & *HIS.* Quartano. *GERM.* Das ven vierden ist. vt Quartana febris. *GA.* Fieure quartee. *ITA.* Febre quartana. *GERM.* Das vierdtig fieber oder farrwe. *HIS.* *Caleura quartana.* *ANGLIC.* The fourth quartan. Quæ quarto quoque die recurrit, ex humore melancholico originem trahens, quam & quartanam absolute, suppresso febris nomine, appellamus. [ *Plato apud Gell. c. 12. lib. 17.* Qui quartanam palpulis conualuerit, viretque integras recuperant, fidelius constantique postea valiturum. *Idem* de eiuudem laudibus, vide *Ibid.* *Cic. ad Attic. lib. 8.* Modo etiam ad diu quartanam à te discessisse, moriar si magis gauderem si id mihi accidisset. \* Quartani, quæ legionis miles. *Tacitus lib. 20.* Dein mutati in penitentiam priuani, quartanique & duodecesimani Voculam sequuntur.

**Quarta nūrus;** Qui quartanam febrem patitur. ὀποσοῦν, ὀποσοῦν. *Sipont.* Quartanus, esse Feslo, ab antiquis appellabatur mulio mercenarius, quod quartam partem quaestus capiebat. Quartarius etiam apud *Catonem capite 95* congi quartam partem significat, vt Tertianus tertiam, & Sextatius sextam. Amuræ (inquit) in vas æneum indito congios duos, postea igne leui coquito, rudientia agitato crebro, vsque adeo dum fiat tam crassum, quam mel Quartarium, inquit *Budens*, in mensura pro quadrante congiij intelligit, sicut in pondere pro quadrante libræ. Quartarium autem dicit vulgus Gallicum, non quartam partem alicuius maioris mensuræ, vt Latini vocauerunt, sed vas quod quatuor mensuras caperet, id est quaternas cheopinas: sic tertiarium, quod tres.

**Quasi;** aduerbium similitudinis ita, vt, tanquam. ὀποσοῦν, ὀποσοῦν. *GA.* Quasi come. *GERMAN.* Gleichwie. *HIS.* Quasi poco mas à menes. *ANGLIC.* As. [ *Plaut. p. sc. 5. a. 1.* Vide statum hominis quasi basilicum. *Ibidem.* Quasi in libro cum scribuntur literæ. *Ibidem.* Quæ quasi per nebulam scimus, *Idem Mostell. sc. 1. a. 1.* Quasi videre mihi inuidere. *Idem Cinc. sc. 1. a. 1.* Tam à me pudica est quasi soror mea fiet. *Ibid. sc. 2. a. 4.* Quasi aquam frigidam feruentem esse ita putatis leges. *Ibid. sc. 1. a. 3.* Simulabo, quasi non noverim. *Ibid.* Qui monet quasi adimat. *Pl. Men. sc. 2. a. 4.* Quir dicit quid sit Quasi tu nescias. *Idem Aul. sc. 4. a. 1.* Quid crepuit quasi ferum modo. *Idem Plin. Cap. prolog.* Quia quasi vna ætas erat. *Ibidem sc. 2. a. 2.* præter diuitias indicium id nomen quasi est. *Plaut. in pseud. sc. 1. 2. 4.* Verum ex transuerso cedit, quasi cancer solet. Innuit autem non imaginis, sed substantiæ similitudine, vt docet *Valla lib. 1. Elegan.* Nam hæc oratio. Incedit quasi leo: non resoluitur per verbum repetitum, ad hunc modum: Incedit quasi leo incedit sed per verbum substantiuū. Incedit quasi esset leo. Quasi tu dicas, pulchrè dicimus pro eo qui est, verba tua eò contendunt, vt dicas, &c. *Plaut. in pseud.* Quasi tu dicas me te velle argento circunducere. [ *Idem ibid. sc. 2. a. 2.* Quasi mihi non sexcenta tanta soli soleant credere. *Item,* Imo quasi tu dicas. ] Interdum idem valet quod perinde, ac si. *Cic. 1. Epi.* Nō poteram, credo, ante hyemem, (sic enim scribis) quasi vero ad cognoscendum ego ad illos, non illi ad me venire debuerint. Ponitur aliquando pro ferè, pene. *Suet. in Calig.* Nono Calen. Februarij, hora quasi septima, cunctatus ad prandium sengeret *Terent. in Heaut.* Quasi talenta ad quindecim coegi.

**Quastillus;** Vide QVALVS.

**Quasso;** quassas, Quatefacio, Vide QVATIO.

**Quatenus;** pepenulæ correpta In quantum, siue vsque ad quem finem. ὀποσοῦν, ὀποσοῦν. *GA.* Jusques ou. *ITA.* Sino doue. *GERM.* Wie weit/oder wievut fer. *HIS.* Hasta tanto m tanto. *ANGLIC.* How farre, to what end. sicut eatenus in tantum aut ad eum vsque finem. [ *Suet. in Augusti. cap. 66.* Quod sibi nō liceret, amicis quatenus vellet irasci. ] *Cicero in Laelio.* Videndum est quatenus amicitia tribuendum sit. *Idem 1. Tusc.* Magna culpa Pelopidjs, qui non erudierit nec docuerit, quatenus esset quicquam curandum. Aliquando significat quod sine vt eatenus, hoc sine, inquit *Festus*: vt Verberaui filium quatenus sit bonus, id est ad hoc, vel ad hunc finem, vt sit bonus. Aliquando idem valet quod quonia. *Pl. lib. 3. Epist. 51.* Et quatenus negatur nobis diu viuere, relinquamus aliquid quo nos vixisse letemur. [ *Velleius* in inicio periodi dixit, Quatenus autem pro quia, vel Cum, si credimus *Passeratius.* ] Negant tamen *Festus*, *Caper*, *Valla*, alique docti viri, quatenus pro quoniam accipi: atque in omnibus exemplaribus in quibus quatenus pro quoniam positum putatur, medium esse librariorum culpa affirmant, scribendumque esse quatenus per i tertiam vocalem. Docet etiam *Acron* quatenus esse aduerbium loci significas, ad eum vsque locum. Interdum ponitur pro quomodo. *Laetan. li. 4.* Quanto terrore sit daemoniibus hoc signum sciet, qui viderit quatenus adiurati per *CHRISTVM* de corporibus quæ obsederint fugiant. *Idem*, Plerique vias sibi deuias per precipia condiderunt, per quæ plebem incautam ad mortem deducerent, quod quatenus accidat, exponant. *Cicero* tamen, & quotquot eo seculo fuerunt, quatenus solum vsurpant, pro







rendat ramos Fefus ; Quercus dicitur quod id genus arboris graue fit ac durum: cum etiam, in ingentem euadat amplitudinem. Querquerum enim quidam graue & magnum di ci voluit. Olim etiam secundæ declinationis fuit: unde etiam apud Cic. legitur quercorum in plurali genitiuo, Ibi (inquit) quercorum ramum ad terram iacent.

Quercus, a, um, Quod ex quercu est. *Spinos. GAL. De chesne. IT. Di quercia. GER. Eshboumin. HI. Cosa de enzina. AN. Of an oak. Virg. 1. Georg. Sed tamen & quernas frondes [Gell. cap. 6. lib. 5. & Plutarch. in Coriolan. Ciuica corona fit e fronde querna. Ouid. lib. 1. Fast. Protergat & nostras querna corona fores. Idem Eleg. 1. lib. 3. Trist. Augurum menti querna corona dabit.]*

Quercus, na, num, eiusdem significationis. *Spinos, vt Frons quercnea apud Col. lib. 6. cap. 3. Quercæ glandes, apud eund. lib. 9. c. 1. Quercus, a, um, idem cum superiori spinos. Seruius, Quercæam coronam accipiebant qui in bello ciuem seruassent. [Quercus olim cibus. Gellius cap. 6. lib. 5.]*

Quercicus, a, um, idem. *Spinos. Sueton. in Calig. cap. 19. Primo die phalerato equo insignisque quercica corona.*

Querculans, a, um, *Plin. lib. 16. cap. 10. Vbi lucus fageus fuit, porta querculana. Legitur & querculana.*

Quercetum, ti, pen. prod. Locus vni consitæ sunt quercus. *Ἰλιον εἰδὸν ἀμυγνί. GALLIC. Chesnaye, vn bois ou forest de chesnes. ITALIC. Luoco doue sono molte quercie. GERM. Ein eychwaß/ ein ort da vil eychbum stehnd. HIS. Enzinal, lugar de enzinas. ANGL. A groue of oakes. Varro 1. de Re rust. cap. 16. Si enim ad limitem quercetum habet, non possis recte secundum eam syluam ferere oleam.*

Quercetus, a, um, vel querquerus. Quod est frigidum cum tremore. *Ἰσχυρὸς. vt Febris quercera. Lucilius, Iactas me vt febris quercera. Idem, Quercera consequitur febris capitique dolor. Gell. lib. vlt. cap. 1. An tu forte morbum appellari hic putas zgotationem cum febris rabida & quercera? Quer ceram enim grauem & magnam quidam putant dici.*

Querela, *Vide Queror.*

Queror, ris, questus sine diphthongo, Lamentor, conqueror. *Ἰλιον ἐπιμαρτυροῦν. GA. Se plaindre ou complaindre. IT. Lamentarsi, querelarsi. GERMANI. Klagen. HIS. Quexarse. AN. To complain, to bewaile and mak moone. Sallust. Sæpe de luxuria & auaritia nostrorum ciuium questus sum. Admittit autem hoc verbum variam constructionem. In eadem enim significatione dicimus Queror hanc rem vel de hac re, Cæsari, cum [cum Cæsare, & apud Cæsarem. Cic. de Amic. Quorū plerique aut queruntur semper aliquid, aut etiam exprobrant. Idem Lent. libr. 1. Epi. Multa de mea sententia questus est Cæsari. Ouid. 1. Metamorph. Cum Ioue visa queri. Dicimus etia queror apud illum. Plin. de Viris illustribus. Quo cognito apud populum questus quod de se tale aliquid timuissent. Aliquando absolute, vt apud Ciceronem lib. 1. Epistol. ad Lentul. Quid multa? questus est grauiter. [Plau pseud. sc. 3. a. 1. Illic apud noueram querere. Ambigue & imperatiuo & indicatiuo modo. Plautus Mostell. sc. 3. a. 1. In senecta malè querere. Plau. Amphit. sc. 1. a. 1. Satius est me queri illo modo seruitrem. Idem Asinar sc. 4. a. 1. Meas querar fortunatas. Ouid. 5. Pastor. Ibat vt Oceano quereretur facta mariti. Senec. cap. 15. de Cons. ad Mari. Ouid. Eleg. 9. lib. 4. Trist. Quodque querar (de te) notum, qua patet orbis, erit. Cæsar lib. 3. de bell. ciu. Questu suprà de iniuriis.]*

Queritor, pen. oor. queritaris frequentatiuum, Multum sæpeque queror *Ἰσχυρὸς. GAL. Se complaindre souuent. ITALI. Lamentarsi spesso, lamentarsi molto. GERMA. Hesttig oder effi klagen. HISPA. Mucho se quexar, o quexar se à menudo. ANGLI. To complain of sen. Liu. libr. 9. de bello Macedonico, Ne vox queritantis audiretur. Tacit. lib. 16. Igitur flentes queritantesque qui aderant facessere properè iubet Traiæa.*

Questus, sine diphthongo in datiuo & ablatiuo plurali questibus. Lamentatio, querela. *Ἰλιον ἐπιμαρτυροῦν. GA. Plainte, complainte. ITAL. Lamento. GERM. Ein klage mit weinen. HIS. Quexa o querella. ANGLI. A complainyng or making of moone. Cic. 5. de Finib. Quod ciuilaru questu, gemitu, &c. Virg. 4. Georg. & mæstus lætè loca questubus implet. Idem 4. Æneid. Tantos illa suo rumpebat pectore questus. Cic. pro Quintio. Qui denique questus, qui mæror dignus inueniri, &c.*

Querela, æ, Querimonia, questus. *Ἰλιον ἐπιμαρτυροῦν. GAL. Querelle, complainte. ITA. Querela. GER. Ein klage. HIS. Quexa o querella. ANG. A complainse, bew ayling. Cic. de Senect. Sæpe interfui querelis meorum æqualium. Idem ad Brutum libr. 11. Sed tamen prouidendum est, ne qua iusta querela esse possit. [Ouid. 5. Fast. Inque meo non est vlla querela toro. Idem Eleg. 5. lib. 4. Trist. Incidat & vestro rara querela toro. Pl. Men. sc. 2. a. 4. Mens est in querelis (de litigijs.) Catul. de Com. Bervin. Id mea me multis docuit regina querelis. Et Sueton. in Calig. cap. 10. Elicere aliquem ad querelas.] Ouid. 4. de Ponto, Elegia 3. Nam nisi iusta tua, iusta querela mea est. Hora. 2. Ode 9. de sine mollium randem querelarum: & potius noua Cantemus Augusti trophea. Virgil. 4. Æneid. Define mæque tui incendere, etæque querelis.*

uér. mōniã, æ, Querela, lamentatio. *Ἰλιον ἐπιμαρτυροῦν. GALLI. Complainte. ITA. Querelamento, lamentatione. GER. Ein klage mit trauern. HISPA. Quexa o querella. ANG. complainse, a moona making. [Pl. ps. sc. 3. a. 1. Semper ad me cum argentata accedito querimonia. Idem Men. sc. 2. a. 5. vt neuter cum veniret cū querimonia (de viro & vxore iurgijs simul.) Cic. ad Q. frat. lib. 2. Eo metu iniecto repente magna querimonia omnium discessimus. Horat. in Arte, Versibus impariter iustis querimonia primū. Post etiam inclusa est voti sententia compos. Cic. 7. Verr. Vt si me in ea querimonia, quã sum habiturus de istius*

crudelitate, & de ciuium Romanorum indignissima morte, nõ modo vires, verum etiam vita deficeret. Quamquam autem nulla ab auctoribus ferè inter querelam & querimonia videatur obseruata differentia: tamen Corn. Fronto ita distinguit, vt querimonia certæ rei sit & grauitatis cuiusdam: querula vero superuacua & cum leuitate quadam coniuñta.

Querulus, a, um, pen. cor. Queribundus, vel querelis plenus. *Ἰλιον ἐπιμαρτυροῦν. GAL. Qui ne fait que se plaindre, querulant. ITAL. Lamentevole. GER. Klagbar/ Das wol klagen ist/ ſich vbet gehabend. HIS. Querelloso. ANGL. That complaineth of sen. Ouid. 3. Trist. Eleg. 8. Et nunquam queruli causa doloris abest. Martial. lib. 4. Miſſa nec à querulo mappa cliente fuit. Ouid. Epistol. 5. Impleuitque sacram querulis vlularibus Idam. [Ouid. Eleg. 1. lib. 5. Trist. Hoc querulam Progenem Halcyonemque facit.]*

Quandoque à poetis pro cañoro ponitur. *Virgil. lib. 2. Georg. Et cantu querulæ rumpet arbutu cicadæ. Seruius. Querulæ cicadæ, id est canoræ. Hora. li. 3. Carm. Sub cantu querulæ despice tibæ. Ouid. 5. Met. Calliope querulæ præterat pollice chordas. [Ouid. lib. 3. Fast. Querulas impulit aura fores.]*

Queribundus, Querulus vel plenus querelarum. *Ἰλιον ἐπιμαρτυροῦν. Cic. pro P. Sylla. De supplicio P. Lentuli, de carcere, magna & queribunda voce dicebat. Seneca queribunda Silius lib. 13.*

VERQVETVLANA, Porta Romæ fuit, ita dicta à querceto quod intra muros iuxta se habebat. *Festus. Querquetulanæ nymphæ quercero præſidentes.*

Querquedula, æ, Avis ex genere natantium fræ aquaticarum, tam in aqua quàm in terra vitam agens, quemadmodum anseres & anates: quod genus animalia Græco vocabulo ἀμφίβια vocantur. *GALL. Cercerelle. ITAL. Cercerella. GERM. Ein art wasseruogel/ murenem/ sind graum. HIS. Vn genero de anade. AN. A water fowle called a ceace. Varro 3. de Re rust. ca. 5. Altera species eorum quæ non sunt cõrenta terra solum, sed etiã aquam requirunt vt sunt anseres, querquedula anates.*

Querquera, æ, d. xpois, Frigus, horror, spūs, horridus vnde querquera febris, horrida *Apul. in Apol. Posse dicitis ad res veneras sumpra de mari spuria & fascina (nèpe veretillum & virginal) propter nominum similitudinem qui minus possit ex eodem littore calculus ad vesicam, restamentum, cancer ad vlcera, alga ad querceram Male scriptum quercerum.*

Querquetus, a, um, aliàs quercetus. *Vide Quercus.*

Querulus, *Vide Queror.*

Qui, quæ, quod, Relatiuum est substantiæ, cum significatione & vsus nulli non est notus. *Ἰλιον ἐπιμαρτυροῦν. GAL. Qui le quel. ITA. Il quale, la quale. GERMA. Wetcher/ wetche/ wetche. HIS PANICE, Quien o que cosa. ANG. Which. [Plautus Curc. sc. 3. a. 5. Nõ malè creditur (iis) qui nunquam reddunt. Plau. Curc. sc. 2. a. 4. Egon' ab lenone quicquam mancipio accipiam, quibus sui nihil est.]*

Ponitur aliquando aduerbially pro quo modo. *Ἰλιον ἐπιμαρτυροῦν. Cic. de Amicis. Qui fieri poterat vt eius dolore non angeret, qui mecum semper familiarissimè vixisset. [Plau. Men. sc. 2. a. 5. Quid istuc cauere possum? Plau. Curc. sc. 3. a. 5. Qui promissit. Lingua. Idem Milit. sc. 5. a. 2. Qui vocare? (id est quomodo)] Aliquando pro vt, in. Terent. in Andria. Nunc si quid potes, aut tu aut hic Birthis, facite, fingite, inuenite efficit qui detur tibi. Plautus Aul. sc. 1. a. 4. Scirpea pueris induitur raris, quæ laborent minus. (i. vt) Pla. Mil. sc. 1. a. 2. Dedi (tabellas) mercatori, qui deferat. (i. vt) Idem Curc. sc. 2. a. 4. Istas minas decem, qui me procurem. Idem ps. sc. 1. a. 1. Hæc me promittere, qui vos oblectem. Pl. Capt. sc. 4. a. 5. Accersatur faber qui istas compedes tibi adimam. Plau. Amph. Asin. sc. 1. a. 1. Qui possum videri huic fortis. (i. vt) Et Men. sc. 2. a. 2. Et Mos. sc. 3. a. 1. He mihi cum nihil est, qui illi diminuã caput. Pl. Curc. sc. 2. a. 4. Ecquid das qui bene sit. (i. vt) Idem Mos. sc. 3. a. 1. Cedo cerussam. Quid opus est eadnã qui malas oblinã (i. vt) vel qua, cerusa sup. Aliquando, pro vti nam, vt Terent. in Phor. Qui illum diu omnes perdant. [Plau. Men. sc. 1. a. 3. Qui illum Diu perduint.] Aliquando pro vnde, Terent. in Hecyr. Nec qui mihi hoc eueniat scio. Et in And. Nam qui isthæc tibi incidit suspicio? Plau. Aulul. sc. 4. a. 1. Satis habes qui vitam bene colas. Idem Mos. sc. 1. a. 1. Qui scis an istuc eueniat. Idem Mil. sc. 5. a. 2. Quis scio an ea scit? Aliquando pro cur, quamobrè n. [Pl. prol. Amp. Qui minus eadè hystrioni sit lex, quæ sumo viro? Pl. Asin. sc. 3. a. 3. Et ps. sc. 3. a. 1. Et Mos. sc. 2. a. 2. Qui dũ? Idem Aul. sc. 2. a. 2. Ceterin' facturinū putas. Qui quia nihil est temerit. Cic. 1. Tus Qui enim beator Epicurus quod in patria vnebat, quã Me trodoros qui Athenis? Ter. in Aul. Nõ potest. P. AM. Qui Donauit, qui id est quamobrè. Cõponitur aliquando cum Dũ & dicimus quidũ in eadem significatione. Ter. in Eunu. At nũquid aliud? p. Quidũ. [Qui pro qua Pl. bis in Am. Patera aurea, qui potitaur Rex (id est qua.)] Pro quo apud. Pl. Asin. sc. 4. a. 2. Est & qui a quis, abiecto vltimo elemento quod aliquando interrogatiue tenetur pro quis. Plin. Amph. Qui me alter est audacior homo? aut qui confidentior? Ponitur aliquando pro nẽpe qui vel vt pore qui, [Pl. Mil. sc. 1. a. 1. Amant te omnes, nec iniuria qui scis tã pulcher.] Cic. Assic. lib. 5. Actio malum iter facere pedibus qui in commodissimè nauigassemus. Aliquando pro qualis, Cic. 2. de Diuin. Xenophon Socraticus qui vir, & quantus.*

Composita à qui sunt, Quidam quicunque, quiuis, quilibet, quò Vnuslibet. Quibus in extremis, elegãter dicitur pro quorum in extremo, *Ἰλιον ἐπιμαρτυροῦν. Cic. Cæsari. Licetæ dantur mihi a te, quibus in extremis scriptum est.*

Quã, coniunctio causalis, idem valens quod quoniam. *Ἰλιον ἐπιμαρτυροῦν. GAL. Pourtant que, pource que. IT. Perche. GER. Die wũ/ darumb. HIS. Porque. ANG. Because. Cic. de Amic. Sed quia natura mutari non potest, idcirco veræ amicitie sempiternæ sunt. [Plautus Mostell. sc. 1. a. 1. Cur me verberas? Quia lubet. (aliàs, quia vultis.)] Ideo*

Quã, coniunctio causalis, idem valens quod quoniam. *Ἰλιον ἐπιμαρτυροῦν. GAL. Pourtant que, pource que. IT. Perche. GER. Die wũ/ darumb. HIS. Porque. ANG. Because. Cic. de Amic. Sed quia natura mutari non potest, idcirco veræ amicitie sempiternæ sunt. [Plautus Mostell. sc. 1. a. 1. Cur me verberas? Quia lubet. (aliàs, quia vultis.)] Ideo*

Quã, coniunctio causalis, idem valens quod quoniam. *Ἰλιον ἐπιμαρτυροῦν. GAL. Pourtant que, pource que. IT. Perche. GER. Die wũ/ darumb. HIS. Porque. ANG. Because. Cic. de Amic. Sed quia natura mutari non potest, idcirco veræ amicitie sempiternæ sunt. [Plautus Mostell. sc. 1. a. 1. Cur me verberas? Quia lubet. (aliàs, quia vultis.)] Ideo*

Quã, coniunctio causalis, idem valens quod quoniam. *Ἰλιον ἐπιμαρτυροῦν. GAL. Pourtant que, pource que. IT. Perche. GER. Die wũ/ darumb. HIS. Porque. ANG. Because. Cic. de Amic. Sed quia natura mutari non potest, idcirco veræ amicitie sempiternæ sunt. [Plautus Mostell. sc. 1. a. 1. Cur me verberas? Quia lubet. (aliàs, quia vultis.)] Ideo*















Quinquemēstris, stre; Quod quinque mensum ætatem habet. *ἑξαμηνιαῖος*. GALL. De cinq mois. ITA. De cinque mesi. GER. Sunff monat alt. HISP. De cinco mes. ANGL. Of five monethes. *V. arto de Re rust. cap. 7.* Quinquemēstribus pullis factis.

Quinquennis, & hoc quinquenne, Quinque annos natus. *ἑξαμηνιαῖος*. GALL. De cinq ans. ITA. De cinque anni. GER. Sunff fünfzig. HISP. De cinco annos. ANGL. Of five yeares. *Plau. in Pan. Duæ fuere filiz, altera quinquennis, altera quadrimula.*

Quinquennalis, quinquennale, Quod fit quinto quoque anno. *ἑξαμηνιαῖος*. GALL. De cinq ans. ITA. De cinque anni. GERMAN. Das alle sunff jar ist edet wæret. HISP. Cosa de cinco annos. ANG. That is done every fifth yeare. *vt Quinquennales ludi, apud Plin. lib. 4. c. 5.* Quinquennalis magistratus, qui quinque annis continuis geritur. *Liu. 4. ab. Vrbe*, Alios magistratus annos esse quinquennale Censuram grauem esse.

Quinquennium, nij. Spatium quinque annorum. *ἑξαμηνιαῖος*. GALL. Espace de cinq ans. ITALIC. Spatio de cinque anni. GERMA. Die zeit sunff jar lang. HISP. Espacio de cinco annos. ANGL. The space of five yeares. *Cic. 3. de Legibus*, Bini sunt, magistratum quinquennium habent.

Quinquēpartitus, partita, partiti, penultima prod; Quod in quinque partes diuisum est, *ἑξαμηνιαῖος*. GALL. Party en cinq. ITALIC. Partito in cinque parti. GER. In sunff theil abgetheilt. HISP. Partit in cinque partes. ANGL. Deuided in so fues. *Cic. 1. de Inuent.* Quinque partitam igitur hoc pacto putant esse argumentationem.

Quinquēpartitō, aduerbium. *ἑξαμηνιαῖος*. GALLIC. En cinq parties. ITA. In cinque parti. GER. Mit theilung in sunff. HISP. En cinco partes. ANGL. Into five parties. *Plin. lib. 25. c. 6.* Folis per intervalla quinque folij aut cannabis, per ambitum incisis, quinque partitō, nigris & ipis, plumosisque.

Quinqueremis, is; Navis quinque remorum ordines habens. *ἑξαμηνιαῖος*. GALL. Gallee de cinq rames pour banc. ITA. Galea de cinque remi per banco. GER. Ein gross schiff das an einer sechsten sunff ruder hat. HISPANIC. Naue de galera de cinco ordines de remos. AN. A galey with fise oweres in a seate. *Plinius de Vir. Illust.* Rhegium regressus, quinqueremem hostium copiis pedestribus cepit.

Quinquēviri, Magistratum quinque capitum numero constans; quorum officium siue dignitas quinqueviratus appellatur. *ἑξαμηνιαῖος*.

Quinquies, aduerbium, quinque vicibus. *ἑξαμηνιαῖος*. GALL. Cinq fois. ITALIC. Cinque volte. GERMA. Sunff maal. HISP. Cinco vezes. ANGL. Fyue tymes. *Cic. II. Philipp.* Ac hic me defendente quinque abfolutus est, quinque millic, *Plin. lib. 2. cap. 23.*

Quinq̄, a, a, nomen distributiui nomen, à quinque deductum. *ἑξαμηνιαῖος*. GALLIC. Cinq en nombre, de cinq à cinq. ITALIC. Cinque in numero, à cinque à cinque. GERMA. Se sunff vñ sunff. HISPAN. Cinco en numero, de cinco en cinco. ANGL. Fyue, or fyue and fyue. *Cic. 3. Verr.* Nam quum à multis quaterna etiam quina exigerentur, &c. *Horat. lib. 1. Sermon. 3. 72.* Quinas hic capiti mercedes exigit atque Quanto perditior quisque est, tanto acius vrget. *Plau. scind. sc. 3. a. 1.* Lex quina vicenaria. *Idem Ibidem* Quater quinis minis.]

Quinquērtium, nij, in sacris certaminibus dicebatur quod Greci sua lingua *πενταθλον* appellabant, et quoque nomine deducto à quinque artium, seu certaminum generibus, quibus in sacris Græciæ certaminibus congregiebantur ij quos à professione Græci *πενταθλον* Latini quinquertiones appellabant, quod scilicet *πενταθλον*, hoc est cæstu, cursu, saltu, disco, & lucta certarent. Quibus omnibus si quis vicisset, paneratiates dicebatur. Periodo autem victores dicebantur qui quatuor Græciæ ludos obissent, & ex iis omnibus victoriam reportassent. *Vide de his plura in dictionib; PANCRATIUM, & PENTATHLON.*

\* Quinquiplico, as, are, vt Quinquiplicare magistratus, apud Tacit. li. 2. pro in annum quintum prorogare.

Quintana porta, Quintanis; *Vide QUINTVS. infra.*

QUINTILIANVS, Rhetor, ortus in Hispania ex ciuitate Calaguritanana vt Eusebio placet: vnde & Quintilianus ipse Hispanos prouinciales suos vocat. Eum dicunt Romam cum Galba venisse, breuēque tempore postea in familiaritatem Domitiani principis insinuatum, eius nepotes erudisse. Ludum Romæ aperuit, primusque è sisco salarium tulit. Scripsit declamationes quas quidem Quintilianus alterius declamatoris dicunt esse, cuius Seneca in 6. Declamationum libro meminit. Laurentius Vallæ eum in præcepis Ciceroni præfert: quàm rectè ipse viderit, doctrinæ certæ eius stiloque non immer. d plurimum tribuit. Meminit huius aliquoties *Martialis, item Iuuenalis*, non nunquam etiam *Plin. in Epistolis.*

Quintilis, is, Mensis anni tertius septimus, olim Quintus, quum à Martio annum Romani auspiciarentur, vnde & Quintilis primū dictus est. *Ouid. 3. Fastor.* *ἑξαμηνιαῖος*. GALLIC. Le mois de Iuillet. ITA. Iuglio. GERMA. Der hõn monat. HISPAN. El mes de Iulio. ANGLIC. The month of Iulie. Postea vero in honorem Iulij Cæsaris Dictatoris M. Antonio M filio consulente legem ferente, Iulius appellatus est vt vita Cæsaris refert *Sueton. Cic. 2. tit. lib. 14.* Si ergo est, volo mense Quintili in Græciam.

QUINTIVS, cognomento Cincinnatus, Vir Romanus fuit insigni fortitudine, ambitionisque omnis prorsus expertus, qui ab aratro ad Dictaturam vocatus, æquos prælio victos sub iugum egit, dièque decemotexto in Urbem reuersus, Dictatura se abdicauit. *T. Quintius Flaminius aduersus Philippum Macedonum Regem Consul missus, commisso prælio eum superata-*

uit, victumque eò necessitatis compulsi, vt Demetrium filium obfidem daret, Græciæque ciuitates quas iugo suo subdiderat libertati suæ permittere cogerecur.

QUINTVS, a, um, Vltimus ex quinque. *ἑξαμηνιαῖος*. GALL. Cinquiesime. ITALIC. Quinto. GERMA. Das funffte. HISP. Cosa quinta in orden. ANGL. The fift. *Liu. 1. bell. Maced.* Non quinto inde mense, quemadmodum à Sagunto Annibal, sed quinto inde die quàm ab Corintho soluerit naues, in Italiam perueniet. *Plaut. Amphitru.* Vereor ne nomen meum commutem, & Quintus siam ex Sofia. *¶ Quinta classis, in censu à Seruio Tullo descripto, ex triginta centuriis constabat, nihil aliud quàm fundas, & lapides missiles trecentibus; quibus adiuncti sunt cornicines, tubicinèque in tres centurias distributi, ut *ἑξαμηνιαῖος* *ἑξαμηνιαῖος*. Censebatur autem hæc classis vñdecim millibus æris. *Vide Liniu lib. 1. ab Vrbe condita.**

QUINTARIUM, linitem ita nominauit Hyginus, Quintum quēque quintarium volunt porrò inter quintum & quintarium intetst aliquid. quintus est, qui quinto loco numeratur: quintarius, qui quinque centurias claudit, hunc volunt esse quintum qui est sextus, nam & legum latoribus, quemadmodum perlatum est, sic cauerunt vt à d. m. quintus quinque spatio itineris ampliaretur. Erat sanè interpretatio legis huius ambigua, nisi eorum formæ sextum quēque linitem latiore habere significacione qua & minores, tractemus nunc diligentius quid dixerint à d. m. quintum quoque latiore decumano: quum decumanus erat positus, positi sunt deinde quinque limites quorum nouissimus factus est latior: his cum decumanus accessit, sex sunt, eandem obseruationem in reliqua limitum parte esse voluerunt, quemadmodum à d. m. quinque limites ducebantur, quorum esset summus lator, sic & ab eo quintario, cum spatium definitum erat, quinque adiectis limitibus, summo, latitudinem suam seruari placuit.

QUINTO, & Quintum, Quinto loco: quāquam inter se non nihil differant. *ἑξαμηνιαῖος*. GALL. Pour la cinquième fois. ITALIC. Per la quinta volta. GERMAN. Das funffte oder zum funfften maalt. HISP. Por la quinta ves. ANGL. Fyftie. Nam quintum Consul esse dicitur, qui quatuor perfunctus Consularibus, quintum iam gerit Consulatum. Quinto autem Consul fuisse dicitur, qui quinto anno post exactos Reges, institutumque Consulatum, factus est Consul. *Liu. lib. 7. bell. Pun.* Declarati Consules Quintus Fabius maximus, quintum, & Quintus Fuluius Flaccus quartum.

QUINTANA, porta, In castris dicebatur quæ post prætorium erat, vbi venalium rerum forum solebat esse. *Liu. lib. 1. Decad. 5.* Prætorio delecto, direptis quæ ibi fuerant, ad Quæstorium forum Quintanamque hostes peruenerunt. *[Sueton. in Nerone, cap. 26.]* Quintana domi constituta diuidendæ prædæ.]

QUINTANIS, aduerbium ea forma dictum, quæ alteris: vt Quintanis semitare, hoc est post quintum quinque palum semitam ducere. *Plin. lib. 17. c. 22.* Semper verò quintanis semitari, hoc est vt quinto quoque palo singulæ iugo paginæ includantur.

QUINTVS, *Vide QVINQVE.*

QUIPOT, pen. cor. Qui fieri potest. *ἑξαμηνιαῖος*. GALL. Comme est-il possible? ITA. Come è possibile? GERMA. Wie ist es möglich? HISP. Como es posible? ANGL. How is it possible? Compositum à qui interrogatiuo & adiectiuo potis, pote. *Perf. Sat. 1.* Et verum, inquis, amo verum mihi dicite de me. Quipotēvis dicam? &c.

QUIPPE, Particula est qua rationem reddimus eius quod præcellit. *ἑξαμηνιαῖος*. GALL. Attendu que, c'est à fauoir, certes. ITALIC. In vero, perche. GERMA. Si ten maalt dannte. HISP. Cierta mense, por que. ANGLIC. Forasmuch as, for because. Exponitur autem aliquando per vt pote, præsertim subsequeute relatione, siue id nomen sit, siue aduerbium. *Cicer. pro Roscio Amer.* Conuiuia cum patre non inibat, quippe qui ne in oppidum quidem nisi perarò, veniret. *Virg. lib. 1. Georg.* Iam pridem nobis Cæsar ter regia cæli Inuidet, atque hominum queritur curare triumphos. Quippe vbi fas versum, atque nefas, &c. *Ouid. 13. Metam.* Quippe manu fortes, nec sunt tibi Marte secundi. *Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Quippe relegatus non exal dicor in illo. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.* Væ ætati tuæ. E. Quippe quando nihil mihi credis. *Idem prolog. Amphitru.* Quod dictum foret scibat facturos. Quippe qui intellexerat veros vos se. *¶ Interdum pro etenim, siue nanque. Virg. lib. 2. Georg.* Sponte sua quæ se tollit in luminis auras, Infecunda quidem, sed læta & fortia surgit. Quippe sola natura subest. *¶ Interdum idem valet quod certè. Plaut. Aul.* Redi iam nunc intrò, atque intus serua. s. Quippe nil ego intrus seruem.

[Quippiam: *Plaut. Mostell. sc. 4. a. 1.* Neque mirum, neque nouum quippiam fecit. *Plaut. Cur. sc. 1. a. 1.* Nisi est osculando quippiam impudicior. *Idem Capt. sc. 2. a. 1.* Vifam ne noctu hac quippiam turbauerint.]

QUIPPINI, Antiqui dicebant pro quidni, sicut cur non. *ἑξαμηνιαῖος*. GALL. Pourquoi non? ITA. Perche non? GER. Warum nicht? HISP. Porque no? ANGL. Why not? *Plaut. Aul. Tit. 1. censestis ad.* Quippini? *[Idem Aul. sc. 1. a. 1.* Redi intrò, atque intus serua. *st. Item Pl. scind. sc. 1. a. 4.* Quippe ego te ni contemnam: (pro Quippini, per Tmesin.)]

[Quiqui, *Vide QUIQUIS.*]

QUIRINVS, ni, pen. prod. *ἑξαμηνιαῖος*, Romuli cognomen, ab hasta qua assidue utebatur, impositum. Hastam enim, *teste Festo*, Sabini curim, siue (vt alij legunt) quirim vocabant. Quāquam non desunt qui à Curibus, hoc est à Sabinis quos in Vrbis partem recepit, Quirinum potius cognominatū quent. *Contra Var. l. 4. de ling. Lat.* Quirinum à Quiritibus appellatum existimat. *Ouid. l. 2. Fast.* controuersiam hanc in medio reliquit, contentus omnes quas iam adduximus opinionones, recensuisse.











modo, è en que modo. ANGLIC. How. [Plaut. *Mof.* sc. 2. a. 2. Quo-  
modo pulsare potui si non tangerem? *Ibidem* sc. 1. a. 1. Pergite,  
quomodo cepistis. *Idem* *Pseud.* sc. 4. a. 2. Et os subleui modo. P.  
Quo modo? (Ambiguè.) *Cic. ad Att.* l. 10. Tullie nostræ mirifi-  
ca virtus: quomodo illa fert publicâ cladem? quomodo dome-  
sticâ tricas? Accipitur & relativè. *Idem de Arusp. respon.* Et sua  
côncio risit hominem, quomodo ipse gloriari solet, & ducentis  
confixum Senatusconsultis. Aliquando & indefinitè. *Cic. Lent.*  
Hæc negotia quomodo se habeant, ne epistolâ quidem narra-  
re audeo. Componitur nonnunquam quomodo cum nam. &  
dicimus quomodo nam. *Cic. ad Quimi. Frat.* lib. 2. Quomodo nam  
mi frater, de nostris verbis Cæsar.

Quomodo docunquæ id est qualicunquæ ratione, utcunquæ, qua-  
litercunquæ; quo quo pacto. *Idem* *Pseud.* sc. 4. a. 2. *Idem* *Idem*. Ga.  
En quelque maniere que ce soit. ITALI. In qual modo si voglia.  
GERMANIC. *Geb wie oder welcher gestalt.* HISPAN. *Come quiera.*  
ANG. *By what soever manner or way.* Plaut. in *Pæn.* Sed tamôn  
quomodocunquæ, quanquam sumus pauperculi, est domi  
quod edimus.

Quoniam, adverbium ad locum. *Idem* *Idem* *Idem*. e. zeb. pi.  
GAL. En quel lieu ou? ITA. *A qual luoco?* GERM. *Wohin.* HISPAN.  
*Adonde?* ANG. *To what place.* Plautus *Trinum.* camus intro, se-  
quere. s. quò tu te agis? c. quoniam, nisi domum? *Cic. Attic.*  
lib. 8. Eum si nunc se quoque, quoniam?

Quoniam, ablativus à quinam, iungitur ablativo modo, èstque  
tanquam vna dictio vice adverbij posita: & modo interrogati-  
vè accipitur. *Cicero* 2. de *Fimibus*, Quoniam (inquit) modo, quia,  
&c. Modo indefinitè. *Idem* l. 4. de *Fimib.* Admirantes quæramus  
ab vtraque, quoniam modo vitam agere possimus.

Quondam, adverbium temporis, Olim aliquo tempore. *Idem* *Idem*  
*Idem*. *Idem*. GAL. *Jadis, autrefois.* ITA. *Altre fiato, per lo pas-  
sato.* GER. *Einst, vor sehten.* HISPAN. *En algun tiempo.* ANG. *In times  
bygone once.* Et modo præteritum tempus denotat. *Cic. 2. de In-  
venit.* Crotoniatæ quondam, quum florent omnibus copiis.  
*Idem*, Fuit illa quondam in hac Republica virtus. Modo futu-  
rum. *Idem* *Idem*. *Idem*. *Idem*. Quondam tua dicere facta Tempus erit,  
Modo præsens. *Idem* 2. *Aeneid.* Quondam etiam victis redit in  
præcordia virtus. Ponitur quandoque pro semper. *Idem*, Ut  
quondam in stipulis magnus sine viribus ignis.

Quoniam, Coniunctio causalis. *Idem* *Idem* *Idem*. GAL. Pour-  
que, puis que. ITA. *Perche.* GERM. *Darumb/steenmaas.*  
HISPAN. *Porque.* ANG. *Because.* Terent. in *Andr.* Ea quoniam  
nemini obtundi potest, itur ad me. Potest esse subcontinua-  
ta. *Cic. pro Planc.* Quoniam ira vis, me nimium gratum esse  
concedam. Interdum, *antore Fesso*, significat postquam. *Plaut.*  
in *Asin.* Quid nunc, quoniam ambo, ut est lubitum nos delusi-  
stis, datisne argentum? *Idem* *Plaut.* *Milit.* sc. 1. a. 2. Ego quoniam  
insexi mulieris sententiam cepi tabellas. (i. postquam) *Idem*  
*Idem* *Idem*. Quoniam moritur, (i. postquam) *Plaut.* *Men.* sc. 2.  
a. 3. Quoniam errare sentio. Et *Gell.* cap. 5. lib. 7. Eum luctum (ob  
mortem filij) quoniam satis visus est eluxisse Polus, &c. (i. post-  
quam, siue quando.)

\* Quopiam, Adverbium ad locum. *Terentius Eunuch.* Iturane  
Thais quopiam es?

Quoquam, Aliquo, id est in aliquam partè, locumve. *Idem* *Idem*. GAL.  
En quelque lieu. ITA. *A alcuna luogo.* GERM. *Etwan hin.* HISPAN.  
*A algun lugar.* ANG. *Any whether.* Cicero. 4. *V. et.* O Verrea præ-  
clara, quoquam si accessisti, quò non attuleris tecum istum diè.  
[*Plaut.* *Pseud.* sc. 4. a. 2. Exiit ex ædibus quoqua. *Idem* *Idem* sc. 3. a.  
3. Ne quoquam nisi ad se mitteret. *Plaut.* *Amphitr.* Neque se  
Septentriones quoquam in cælo commouent. *Ibidem*, Neque  
nox quoquam concedit diè, &c.]

Quoque, coniunctio est copulativa, postpositivi ordinis. Etiam.  
*Idem* *Idem* *Idem*. GAL. *Etiam, aussi.* ITA. *Anchora.* GERM. *Und.* HISPAN. *Tambien.* ANG. *Also.* Seneca. Tu  
quoque simili modo exercere te debes. Aliquando ponitur  
pro similiter. *Idem* *Idem*. GAL. *Parcillement d'avantage.* ITA. *Pa-  
rimense, similmente.* GERM. *Stegherweyß.* HISPAN. *T qual y se-  
me jamente.* [Plaut. *Men.* sc. 6. v. 5. Venibat vxor quoque e-  
tiam. *Idem* *Idem* sc. 2. a. 1. Etiam mihi quoque lubet. *Plaut.* *Am-  
phitr. prolog.* Arque ego quoque etiam qui Iouis sum filius.  
*Ibid.* Hoc quoque etiam mihi in mandatis dedit.] *Virgil.* in  
*Daphnide*, damnabis tu quoque vobis Huic particulæ quoque  
aliquando iungitur etiam. *Terentius in Hecyra*, Ego quoque  
hoc etiam credidi aliquando. *Plin.* l. 8. c. 16. Sunt vero & fortui-  
ta eorum quoque clementiæ exempla.

Quoquoersus, vel quoquoersum, adverbium ad locum, si-  
gnificans Versus omnes partes, siue versus quemcunquæ lo-  
cum. *Idem* *Idem* *Idem*. GAL. De tous costez que tu voudras.  
ITALI. *Verso ogni luogo.* GERM. *Alleenthalbin hin.* HISPAN. *Hazia  
todas partes y lugares.* ANG. *To what so ever place thou wilt.* Cæsar  
in *Comment.* Eius imperio classem quoquoersum dimittunt.  
*Columelle* libro 2. capite 5. In plano pedes intervalli quoquo-  
ersus octo.

Quoquo, adverbium loci, Ad quencunquæ locû. *Idem* *Idem*. GAL.  
En quelque lieu que ce soit. ITALI. *A ciascun luogo.* GERM.  
*Geb wot in.* HISPAN. *A todo lugar.* ANGLIC. *To what soever place.*  
Plaut. in *Merc.* Ménique mihi illam quærere quoquo hinc ab-  
ducta est gentium. *Plaut.* *Idem* sc. 3. a. 3. Hoc mecum erit quo-  
quo ibo. *Ibid.* sc. 5. Quoquo venias, plus plaustrorû videas. *Idem*  
*Pseud.* sc. 2. a. 5. Quoquo spectabis, eo spectato simul. Est et-  
iam quoquo ablativus à quisquis. *Cicero* ad *Attic.* l. 9. Confido  
icitur aduentum nostrum illi quoquo tempore fuerit, vt scri-  
bis. *Idem* *Idem* fore. Hinc et compositum quoquo modo, idem  
significans quod qualitercunquæ. *Cicero* ad *Attic.* l. 13. *Epist.* Quo-  
quo modo autem se res habeat, pero à te vt eû expedias. Pro,

quoquo modo, dicitur & quoquo pacto. *Terent.* *Adelph.* tum si  
maximè Fateatur, quum amet aliam, non est vtile hanc illi da-  
ri. Quapropter quoquo pacto celato est opus. *Idem Eunuc.* Mi-  
rum ni illoc homine quoquo pacto opus est. [ *Sueton.* in *Aug.*  
cap. 21. Tantumque abfuit à cupiditate quoquo modo impe-  
rium, vel bellitum gloriâ augendi, vt, &c. *Plaut.* *Men.* sc. 2. a. 5.  
Quæ mihi molesta est quoquo modo.]

Quorsum, Verium quem locum, quasi quò versum. *Idem* *Idem* *Idem*.  
GAL. Vers quel costé, de quel costé, à quel propos, quel-  
le fin. ITALI. *Verso che luogo.* GERM. *Woauff wohin/oder geo-  
gen wetchen orth.* HISPAN. *Haziadonde.* ANGLI. *Toward what pla-  
ced to what end?* Et modo interrogatiue accipitur, vt, Quorsum  
instituiti iter? Modo relativè: vt, Meridiem versus cursum te-  
neris, quorsum & nos. Modo indefinitè: vt, Nescio quorsum  
eam. *Terent.* in *Eunuch.* Ego nescio hercle neque vnde eam,  
neque quorsum eam. *Idem* *Ibidem* per translationem dixit, Ne-  
sciebam quorsum tu irès, hoc est, quod tuis verbis velles, quò  
tenderes. *Idem* in *Adelph.* Quorsum istucis est quod vulgo di-  
citur, Ad quod propositum? Dicimus & quorsus. *Cic.* de *Clar. Orat.*  
Quorsus inquam istuc non enim intelligo.

Quot, nomen numerale, aut potius numeri cardinalis interroga-  
tium: quòd tam relativè & infinite quâ interrogatiue accipi  
potest. *Idem* *Idem* *Idem*. GAL. Combien. ITALI. *Quanti.*  
GERMANIC. *Wieviel.* HISPAN. *Quantos.* ANGLI. *How many.* Et  
vt Quot nummi tibi sunt? Scio quot nummos habes. Habeo  
tot quot tu. *Plautus* in *Rudente*, Quot suntis. Totidem quot tu  
& ego sumus.

Quotannis, Singulis annis. *Idem* *Idem* *Idem*. GAL. Tous les  
ans, par chacun an. ITALI. *Ogn' anno.* GERM. *Jarlich/allejahr.*  
HISPAN. *Cada anno.* ANGLI. *Every year.* Plaut. in *Epid.* Quod  
istæ quæ quotannis inveniunt nomina nova. *Cic.* 4. *V. et.* Quod  
omnes Siculi ex censu quotannis tributa conferunt. *Cic.* 2. de  
*Fimib.* *Colum.* l. 5. cap. 9. Omnis deinde soboles quæ ex vno stir-  
pe nata est, quotannis extirpanda est. Quot mensibus & quot  
diebus eodem modo dicitur, vt quotannis. *Vlpian.* in l. 12. §. 2.  
*Dig. quand. dies legat.* Nihil interest utrum in annos singulos,  
vel quotannis an in singulos menses, vel quot mensibus, an in  
singulos dies vel quot diebus legitur. *Idem* apud *Varronem* &  
*Catonem* persæpe.

Quotennis, ætatis interrogatium est, Quot annorum. *Idem* *Idem*  
*Idem*. GAL. De quel age de combien d'ans? ITALI. *Di che età è  
i de quanti anni?* GERM. *Wie alt wie vil jaren hast.* HISPAN. *De qual  
edad de quanto anni?* ANGLI. *Of what age.* Accipitur tamè  
relativè. Habet autem antecedentia nomina numeralia, &  
composita ex numeralibus & annoz anniculus, biennis, trien-  
nis: vt Tu es biennis, quotennis ille.

Quotidius, penultima producta, interrogatium est numeri di-  
tributivum, teste *Prisciano*, *Idem* *Idem*, vt, Quotennis bobus aræbinis  
ternis. Accipitur & indefinitè. *Cic.* *Attic.* In tipa nescio quot-  
enorum iugerum.

Quotidie, Singulis diebus. *Idem* *Idem* *Idem*. GAL. Tous les  
iours, chascun iour par chacun iour. ITALI. *Ogni  
giorno.* GERM. *Taglich/alle tag.* HISPAN. *Cada dia.* ANGLI. *Daylie,  
or every day.* [A quotus & dies compositum vulgus putat: Do-  
ctiores verò deducunt à continens & dies.] Sunt quoque qui  
scribant per secundam consonantem: [c. scilicet:] itaque olim  
scribi solitum esse ostendit. *Quintilian.* lib. 1. *Instit.*, quum ait  
fuisse quosdam qui Quotidie scribendum præcipere, quòd  
compositum videatur à quotus, vel quot, & dies, verum ratio-  
nem hanc frigidam esse dicit, & etiam suo tempore inter ine-  
ptias euanuisse. [ *Jacob Cuiacius* *Lur.* conf. & *Charisius* quoque  
lib. 2. Cotidie scribendum per c. censent, non quotidie. ] *Cicero*.  
Quotidie, vel potius in singulos dies, breuiores ad te literas  
mitto. [ *Pl.* *Aut.* *Prologo.* Ea mihi cotidie supplicat. (secunda syl-  
laba longa.) *Idem* *Men.* sc. 1. a. 1. Quod edit præbeas affatim co-  
tidie. *Idem* *Pseud.* sc. 2. a. 3. Eû in odorem cœnat lupiter cotidie. ]  
Veteres etiam quodie dixerunt, vt falso, verò, teste *Vossatro*,  
qui exemplum ex *M. Cæpionis* oratione in *M. Æmilium* Scau-  
rum profert. Quum ab isto viderem quotidie hostes consi-  
lio adiuvari. Eodem modo Quotidianum adverbialiter pro  
Quotidie veteres dixerunt, *Africanus* in *Vossico*. Etenim *Coti-  
diano* in rebus maximis qui præpositus nunc potest qui meo  
sit nexus nonine. *Fronto* quoque ad *Marum Imperatorem*, Mihi  
satis abundèque honorum est, quos mihi quotidiano tribuis.  
*Sofpater* *Instit.* *Gram.* l. 1.

Quotidianus, a, um, vel Cotidianus, Quod quotidie fit. *Idem* *Idem*  
*Idem*. GAL. Qui est ou dure chascun  
iour. ITALI. *Dici. Scun giorno.* GERM. *Taglich.* HISPAN. *Cada  
dia.* ANG. *That is daylie or every day.* Plautus in *Amerc.* Quæque  
habeat quotidianum familiæ costum cibum. *Cicero* 2. de *Divi-  
nat.* Quia sunt hæc quotidiana, angues non item. [ *Plaut.* *Capit.*  
sc. 5. a. 2. Nisi cotidianum sesquiopus confeceris. *Idem* sc. 1. a. 4.  
*ibid.* Cotidiani victi ventrem ad me afferas. ] Per translatio-  
nem quotidianus accipitur pro vulgari. *Ter.* in *Eun.* Tædet har-  
rum quotidianorum.

Quoties, siue Quotiens (nam vtroque modo scribitur) interro-  
gatium est numeri adverbialis, significans quot vicibus.  
*Idem* *Idem* *Idem*. GAL. Quantes fois? combien de fois? ITALI. *Quanta vol-  
te?* GERM. *Wie oft/wie manch mal.* HISPAN. *Quantas vezes?* ANG.  
*How often.* Plaut. *Curc.* sc. 2. a. 5. Dixi tibi, Quoties dicendum  
est? *Cicero* 4. *Verr.* Verum quoties, & quot nominibus auferes?  
*Idem* in *Catil.* Quotiensiam, quotiens tibi extorta est sic ista  
de manibus? [ *Quid.* *Eleg.* 12. lib. 3. *Triß.* O quater, ò quoties non  
est numerare; beatum. *Plau.* *Amphitr.* Quis istic *Sofia*? So. Ego,  
inquam, quoties dicendum est? *Idem* *Men.* sc. 2. a. 5. Quoties tan-  
dem dixi tibi, ne. *Idem* *Idem* sc. 1. a. 3. quoties vetui te, &c. ] *Idem*



cipitur & relatiue, habetque antecedentis tories. *Cicer. de Orat.* Toties quoties præscribitur.

Quotiescunque, quotcumque vicibus. § *idius. GALLI.* Toutes & quantes fois, toutes fois & quantes. *ITA.* Qualunque volta che. *GER.* Geb wie oft und dicke/geb wie manches mal. *HIS.* Quando qui era que. *ANG.* How oftsener. § *Cic. pro Cluent.* Quotiescunque dico, toties videor mihi in iudicium venire.

Quotquot, quotcumque, quodlibet, Quantumuis multi. § *idius. GALLI.* Tout autant qu'il y en a. *ITA.* Quanti che sono. *GERM.* Wieviel vit/als vit. *HIS.* Todos aquellos los quales. *ANG.* As many as. § *Brutus Ciceroni.* Peream, si te omnes quotquot sunt, conanrem loqui ferre poterunt. *Idem 2. de Inuent.* Si duæ leges, si plures, aut quotquot erunt. § Ponitur etiam pro singulis, siue omnibus. *Varr. de ling. Lat.* Fundus dictus quod fundat quotquot annis multa. *Et paulo post.* Restibilis ager est qui referitur singulis annis. [*Vide Victorium c. 23. lib. 9.*]

[Quotumus dies: *Plaur. pseud. sc. 7. a. 4. Ibib. sc. 2. a. 4.* Quotumæ sunt ædes?]

Quotuplex, plicis interrogatiuum, significans quot generum, quot specierum, vel quot modorum. § *idius. GALLI.* De combien de sortes? *ITA.* Di quanti sorti? *GER.* Wie mancherley/oder wie vielfaltig? *HIS.* En quantas maneras? *ANGLIC.* How many fold, or of how many sortes. § vt si quis quærat, quotuplex sit animæ facultas.

Quotuplus, a, um, interrogatiuum est numeri multiplicatiui. *Idius. GALLI.* vt Quotuplum reddit ager? § Accipitur & relatiue: vt Centuplum Ægyptij reddunt agri, quotuplum vix nostri.

Quotus, a, um, interrogatiuum est numeri ordinalis. § *idius. GALLI.* Quantiesme? *ITA.* Di qual ordine? *GER.* Welcher in der 1st nach ordnung *HIS.* Quanto puesto in orden? *AN.* How many. § *Horat. 2. Serm. Satyr. 6.* Hora quota est? § Accipitur aliquando pro quot. *Marr.* Dic quotus es, quanti cupias cœnare, nec vllū Adideris verbum, mensa parata tibi est, id est quot estis? seu quot tecum habes? Eleganter autem adiunctam habet particulam quisque. *Cic. 1. de Natur. Deor.* Quotus enim quisque formosus est? id est quot sunt formosi? quasi dicat paucissimi. § Quandoque significat continuam quantitatem, & ponitur pro quatuor, quasi dicat minima.

Quotusquisque, interrogatiuum, Quis? quot? § *idius. GALLI.* Le quantiesme de tous? *ITA.* Di qual numero, d ordine? *GERM.* Wie mancher/wie vil sind de ren? *HISPAN.* Quantos en cada vna parte? *ANGLIC.* How many? § vt Quotusquisque est qui aliter sentiat? Est & vetus, elegansque locutio per interrogationem, & ad paucitatem refertur: vt, Quotusquisque studet? id est quod student? hoc est quam pauci sunt qui studeant? *Cicer. pro Planc.* Quotusquisque iuris peritus est? quotusquisque disertus est? Restius tamen quotus quisque scribendum videtur diuisis dictionibus: Sape enim particulam inuenimus inter vtranque interiectam. *Cicer. 3. de Orat.* Quotus enim quisque est qui teneat artem numerorum, ac modorum? *Idem lib. 2. de Diuin.* Quota enim quæque res euenit prædicta ab his? [*Senec. cap. 14. de Con-*

*sol. ad Mart.* Quotaquæque domus, &c.]

Quoduis, aduerbium ad locum. Quolibet. § *idius. GALLI.* Où tu voudras. *ITA.* Dove tu vnoy. *GER.* Geb wo hin er wöl. *HIS.* Donde quiera que. *ANGLIC.* To what soeuer place thou wilt. § vt apud *Terent.* in *Heaut.* Imo potius abeat quoduis gentium, Quam hic per flagitium ad inopiam redigat patrem.

Quodisquæ, Quandiū, ad quod vsque tempus. *Idius. GALLI.* D'ici à quand, iusques à quand, d'ici à quel temps. *ITA.* Sino à che tempo. *GERM.* Wie langitem, wie seer. *HISP.* Hasta quando. *ANG.* How long. § *Cicer. Attic. lib. 1.* Quousque, inquit, hunc regem feremus? *Idem de Somn. Scip.* Quousque humi defixa erit tua mens? Interdum idem valet quod Ad quem vsque locum: vt Quousque Cæsari d'buiaim progressus est? *Idem Cic. 1. Catil.* Quousque tandem abutere patientia nostra Catilina? *Plaut. Curcul. sc. 3. a. 1.* Quousque vtemur amore subreptitio? *Senec. cap. 2. de Tranquill.* Quousque eadem? *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* Age excrea. Etiam amplius: Nam quousque? (pro quoniam vsque.)

Quin, aduerbium temporis, Quando. § *idius. GALLI.* Quand. *ITA.* Quando. *GER.* Wann/zu welcher zeit. *ANG.* When. § *Cicer. de Inuent.* Fuit quoddam tempus, quum in agris passim homines bestiarum more vagabantur. *Idem in Somn.* Quum in Africam venissem. § Aliquando causalis coniunctio, valens quoniam. *Salustius in Ciceronem.* Sed quum in te modestiam nullam animaduerto, respondebo tibi. § Interdum aduersatiua, idem valens quod quauis. *Cic. lib. 3. Epistol.* Ego quum antea studiosè commendabam Marcellum, tunc multo nunc studiosius. § De orthographia huius dictionis varæ sunt opiniones. Sunt enim qui perpetuò scribant per c, siue aduerbium sit, siue coniunctio, aut etiam Præpositio: solaque accentus nota superposita, aduerbium, coniunctionemque à præpositione distinguunt. *Victorinus* autem in orthographia præceptis, Quum temporis aduerbium, per q, & u, siue vnum, siue duo, vt vitum fuerit, scribendum asserit. *Quintil. lib. 1. cap. 13.* de orthographia, autor est, à multis hanc differentiam fuisse obseruatam, vt pro aduerbio temporis scriberent quom, per quartam vocalem: pro coniunctione autem casuali, quum per q, & geminum uu: pro præpositione vero, cum per secundam conlonantem. *Verba Quintilianii sunt hæc.* Illa quoque seruata est à multis differentia, vt Ad, quum esset præpositio, d literam: quum autem coniunctio, t acciperet. Item cum, si tempus significaret, per quom: si committeret, cum: si vero causam per q, ac duas sequentes uu, scriberetur.

Quum primum, Duæ partes sunt, duo exigentes verba. § *idius. GALLI.* Soudain que, incontinent que. *ITA.* Subito che. *GER.* Als bald. *HISP.* Luego como. *ANG.* A soon as. § *Idem* enim valet quod Vbi primum, vel quando primum fieri poterit. *Virg. Eclog. 7.* Quum primum pasti repetent præsepia tauri, Si qua tui Corydonis habet te cura, venito.

[Quipsones (vt *Passerat.* legit) Qypsones, Græcum verbum est, non Penicum.]

## R



LITERA semiuocalis est & liquida, quæ post mutam in eadem syllaba posita, præcedentem syllabam, si natura brevis sit, modo longam, modo breuem facit: vt *Ouidius* in dictione patrem, exemplum posuit. Iam patrem, famulòque parisi, lucemque timebam: vbi pa, syllaba & produciuntur & corripitur. In Græcarum dictionum initio recipit aspirationem: vt Rhada-

mantus Rhea, & huiusmodi. § Conuertiturque nonnunquam in l, vt intelligo, pro interlego: Polluceo, pro perluceo. In simpliciter vt niger nigellus: Umbra, vmbella. [Loeo R, succedit L: vt frater fratellus: Caper Capella: vt autor est *Terent.* *Scaurus.* Id etiã indicat, *Ouid. 5. Fast.* Aspera mutata est in lenem tempore longo Litera quæ toto nomine prima fuit Lemuria, Remuria.] In s, vt Arbor, pro Arbor: Odos, pro odor. Aliquando in duo s, vt Vro, vs: gero, gessi. In u, consonantem: vt, Sero, seu: Tero, triui. In n, vt Aeneus, pro æneus. § Persius Literam caninam appellat, quod tremula lingue vibratione, canum, quum ringuntur, sonum imitari videatur. Profertur enim concitatus lingua ad palatum iuxta dentes exerta, & summa sui parte spiritum e-lisunt vibrante, istu quodam tremulo, tamque horresco sono audicium exasperans, quàm l, eundem soni dulcedine blandiens demulcet.

R. C. In notis antiquorum, Romana ciuitas. R. D. regis domus.

RABBATH. § *רַבָּתִּי rabbath, יַעֲקֹבִי.* Metropolis est filiorum Ammon, quæ hodie à rege Ægypti Ptolemæo, cognomento Phi-

ladelpho, qui Arabiam tenuit cum Iudæa, Philadelphia nominatur.

Rabîes, iei, A rapio, morbus canum, quum veluti furore quodam acti, huc atque illuc rapiuntur, nec vllum quietis locum inueniunt. § *Idius. GALLI.* Rage, fureur. *ITA.* Rabbia. *GERMAN.* Das wüten ond rasen eigentich der hunden/ hundsteebe. *HISP.* Rania. *ANGLIC.* Rage, furie, madness. § Alij Rabiem, quasi rariem dici putant, à raucitate vocis, qua canes præ calore infestantur. *Plin. lib. 20. cap. 5.* Multo tamen vtilissimè iecur eius, qui in rabie momorderit, datur. *Ouid. 4. Metamorph.* Stâtque canum rabies, subiectaque terga ferarum, &c. [*Velleius.* Canina rabie laborabat Antonium. *Seneca cap. 7. de Consol. ad Martiam.* Rabiem desiderij extinguunt feræ orbæ.] § Ponitur & pro furore, & ad homines transtertur. *Cic. in Sallust.* Neque eos exultimet sine rabie quicquam fortiter facere posse. *Idem 3. Tuscul.* Hecubam autem putant propter animi acerbitatem quandam & rabiem fingi in canem esse conuersam. *Horatius in Arte.* Archilochum proprio rabies amauit iambo. *Lucret. lib. 5.* liceat discedere Cæsar A rabie scelerum.

Rabiæ, Antiqui dixerunt, quam nunc rabiem dicimus: vt annotauit *Nonius*, citans *Celsus* in *Hypobolimeo*: At rabia rabere se ait. [Perperam hanc citantur, si credimus *Passeratio*, qui ibi legit zastraziam, non Ast rabia.]

Rabiosus, a, um, propriè de canibus dicitur, qui rabie laborant: & de aliis animalibus, qui ex canis morfu rabiem contraxerunt. § *Idius. GALLI.* Plein de rage, enragé. *ITA.* Rabioso. *GERM.* Wütigt/taub/ra send. *HISP.* Ransoso. *ANGLIC.* Full of rage, wood angrie. § *Plin. lib. 29.* Datur morsus à cane rabioso, ne rabidi fiant. [*Plaut. Men. sc. 5. a. 5.* Dudum vxorem suam aiebat esse rabiosam canem. *Ibid. sc. 2. a. 5.* Ita me rabiosa scemina obseruat canis. *Idem Plaut. Capt. sc. 4. a. 3.* Hic homo rabiosus habitus est.] § Per translationem item rabiosus dicitur de homine furioso qui ita



qui ita præceps fertur, ut rabie agitari videatur. Cicero 4. Tuscul. Vide ne fortitudo minime sit rabiosa, sitque iracundia tota plena lenitatis.

**Rabiosè**, adverbium, Iracundè, & in modum rabie corripit. *ῥαβίως*. GAL. Enrageement furieusement. ITA. Con rabia & furore. GER. Wütiget sich mit rasen vñnd reube. HISP. Con ravia. ANG. Madlie, woodlie. Cic. 4. Tuscul. Nihil ne, in ipsa quidem pugna iracundè, rabiosè fecerunt.

**Rabiosulus**, diminutiv. *ῥαβίωλος*. GA. Quelque peu furieux & enragé. ITAL. Aliquanto rabioso & furioso. GER. Ein wenig taub oder rasend. HISPANI. Rabiolo un poco. ANGLI. So mebat mad. Cic. Trebatio lib. 7. Epist. Primas illas rabiosulas fat fatius dedisti.

**Rabidus**, da dum. Proprie qui rabie laborat. *ῥαβίδος*. GA. Enragé. ITA. Rabioso. GER. wütig/taub. HISP. Rabiolo. ANGL. Enraged, wood, mad. Plin. lib. 29. cap. 5. In canis rabidi morsu tuetur à pauore aquæ, capitis canini cinis illius vulneri. Per translationem tamen rabidum accipimus pro eo qui supra modum irā incandescit, quivē alia de causa furibundo potius quā sanæ mentis homini similis est. Autor ad Hevennum lib. 1. Ille aspectu rabido circumspiciens huc atque illuc. Cic. in Arato. Vel toto spirans rabido de corpore flammam. Ovid. 7. Metamorphos. Cerberò attraxit, rabida qui concitans ira Implevit pariter tenis latratibus auras. Virgilius lib. 6. Æneid. Ut primum cessit furor, & rabida ora querunt. Idem 2. Georg. At rabidæ tigres absunt, & sæua leonum Semina. [Senec. cz. Tranq.]

**Rabide**, adverbium, Furiosè. *ῥαβίως*. GAL. Aucc rage & fureur, enrageement. ITAL. Con rabia & furore. GERMA. wütigtich. HISP. Con ravia. ANG. Furiouly, madly. Cic. 5. Tuscul. Quid vero illum, quem libidinibus inflammatum, ac furentem videmus, omnia rabidè appetentem cum inexplibili cupiditate?

**Rabio**, bis, bire, Nimia ira, & quasi rabie agitor. *ῥαβία*. GA. Enragé. ITA. Rabbiare. GER. wüten/toben. HISP. Rabiir. ANG. To be mad or wood angry. Varro. Quid est quod latres? quid rabis? quid vis? Nonius tamen in loco Varronis iam citato Rabis esse existimat à rabos, tertiæ coniugationis verbo, quo & Cæcilium vltim ostendit in Hypobolimæo, Aut rabia rabere sese ait.

**Rabius**, *ῥαβίος*. Arabiæ Rex qui Antigonus Macedonem in vicio, cui nomen deinde factum est Mocho, interfecit. Autor Stephan in dictione *ῥαβίος*.

**Rabirius**, Eques Romanus fuit qui perduellionis accusatus, quod Saturninum perniciosum ciuem, multaque seditione in rempub. motientem occidisset, à Cicerone defensus est pulcherrima illa oratione quæ pro A. Rabirio perduellionis re inscribitur. Est item alius Rabirius appellatus Posthumus, quem Cicero quoque defendit ea oratione quæ pro Rabirio Posthumo inscribitur. Rabirius etiam Poeta quidam fuit Ouidij temporibus, ut ipse testatur 4. de Ponto, Quum foret & Marsus, magnique Rabirius oris.

**Rabonem**, Pro arrabone dici quidam putauerunt, atque adeo tanquam minime negligendam, hunc in locum reulerunt: citantes locum Plauti, ex Truc. -tene hoc tibi, rabonem habeto, Vt mecum hac nocte fies. Hi tamen si Plauti locum paulò diligentius expendissent, animaduertissent, sanè, Poëtam suo more iocari, vulgiquè barbarissimum irridere, qui *ῥαβίον* pro integra usurpabant, Prænestinos imitati, qui coniam dicebant pro ciconia. Sed hæc quòd manifestiora sint, verba Poëtæ adscribamus, STRA. -tene hoc tibi, rabonè habeto, Vt me hac nocte fies. ASTAPH. peri, rabonem quem esse dicam Hanc belluam? qui tu arrhabonem dicis? STRA. ita facio lucii, Prænestinis conia est ciconia.

**Rabulæ**, Is dicebatur (inquit Nonius) quem nunc aduocatam, vel patronum causarum dicimus: siue à rabie, ut eidem Nonio placet, siue rautid est rautitate, ut is sit rabula qui in negotiis agendis acer est, & rabiosus, quique (ut ait Festus) in multis intentus est negotiis, paratissime ad radendum quid, auferendumque. Hæc Festus. *ῥαβύλιος*. GAL. Un plaidoyeur, criard, un plaidereau. ITA. Auocato, procuratore. GER. Ein redner oder fur sprach am gericht / der ein schreyen hat als ob er raub war / ein vngestüme schwahter. HISP. Abogado. ANG. A iangling fellow, a babbling attorney. Alij rabulam dictam malunt à radendis auribus. Nam vt à fando fabula, à nando nabularita à radendo rabula. Nec alia ratione rabulas in foro dictos puto, quod radat, id est offendant aures & (ut ait Quinilianus) nimia verbositate feriant quasi ab instrumento illo nuncupati quod rabula commodius, quā radula vocari possit. Cic. in Orat. Non enim declamatorum aliquem deludo, aut rabulam de foro, sed doctissimum & perfectissimum querimus oratorem. Idem. Quasi rabulæ qui sibi deserti non videntur nisi omnia tumultu & vociferatione concusserint. Item 1. de Orat. Non enim causidicum nescio quem neque proclamatores, aut rabulam hoc sermone nostro conquerimus.

**Racemus**, m. penultima producta. Pars botryonis, siue potius ipse botryon, qui ex botrys more Græco, & botrus nostris dicitur, hoc est integra vna ex multis constans acinis. *ῥακίμη*. GAL. Grappe, soit de raisin, de lierre ou autre. ITAL. Racimolo, grappolo. GER. Ein weintrauben / oder de tamme daran. HISP. Racimo gajo. ANGL. A cluster of grapes. Virg. lib. 2. Georg. tu mitis bumaste racemis Horat. 2. Carm. Ode. 5. iam tibi liuidos Distinguet aurumntis racemos Purpureo variis colore. Virg. satmen lib. 2. Georg. aperte racemos distinguit ab vuis, quum ait, Et turpes auibus prædam fert vna racemos. Quo tamen in illo Vnam nonnulli figuratè pro ipsa vite positam interpretantur. [Mart. epigr. 23. lib. 3. Racemi vineæ florentis. Ovid. 5. Fast. Do-

nec eras mixtus nullis Acheloe racemis. Ouid. Eleg. 6. 1. 4. Trist. Tempus ut extentis tumeat facit vna racemis. &c.] Dicitur item Racemus de aliis fructibus, vna in modum qui ex pluribus acinis sunt conglobati. Plin. lib. 16. 34. de hederæ. Aliis densus, acinus, & grandior racemis in orbem circumactis.

**Racemifer**, adum, Quod racemos fert. *ῥακίμηγεν*. GAL. Qui porte grappes ITA. Chi porta grappe. GER. Das trauben tregt edet famo nist hat. HISP. Cosa que irabe de liena grajos. ANG. That beareth or bringeth grappes. Vt Vna racemifera. Ouid. 3. Metam. Ipse racemiferis frontem circumdatus vuis, Pampincis agitrat velatam frondibus hastam. Bacchus racemifer. Ouid. 15. Metam. Victa racemifero lynceas dedit India Baccho. [Ouid. 6. Fast. Bacche racemifero edera redimite capillos.]

**Racemosus**, sa-sum, Quod est racemis plenum. *ῥακίμηδης*. GALLI. Plein de grappes. ITAL. Pieno de grappe. GERMA. Voll tammes oder trauben/trappesich. HISP. Lleno de gajos. ANGLI. Full of grapes. Plinius Hederæ modo racemosa est.

**Racematus**, a, um, Quod acinos habet, siue baccas, aut etiam grana racemi modo disposita. *ῥακίμητος*. GALLI. Qui a des grappes. ITA. Che ha grappe GER. Das traubene edet trappen hat. HISP. Lo que viene gajos. ANG. That hath grapes Plin. lib. 18. 7. de Panico, Paruis racemato paniculis.

**Racemarius**, a, um, *ῥακίμηγεν*. Vt racemarius malleolus is dicitur ex quo pampini pullulant, vel steriles, vel certe minus feraces, ut inquit Colum. lib. 3. cap. 18. Nec dubium quoniam gemmæ cacumini proximæ, quæ sunt infœundæ, in eo relinquuntur: ex quibus pampini pullulant vel steriles, vel certe minus feraces, quos rustici vocant racemarios.

**Racematio**, onis, Collectio racemorum, qui à vendemiatoribus sunt præteriti. *ῥακίμησις*. GALLI. Grappage, recucil de grappes que les vendeurs laissent. ITALI. Il vendemiare le grappe. GERMA. Das chne nach dem der recht herpft hinuber ist. HISP. La rebuica. ANG. Gleaning of grapes. sicut messibus peractis quod superest, spicilegium dicitur.

**Racha**, *ῥαχά*. Nomen Hebræum est (inquit Hieronymus) quod idè est quod *καὶ*, id est inanis, aut vacuus, quem nos postumus vulgata iniuria, absque cerebro nūcupare. Quidam etymologiam huius nominis de Græco trahere voluerunt, putantes dici pannosum: Græcè enim pannus *ῥαχός* dicitur. Sed nos huius verbi proprietatem subtilius perspicentes, nihil intelligimus aliud esse Racha, nisi vocem incognitam irati animi commotionem significantis, quales sunt interiectiones apud Grammaticos sicut à dolente Heu, ab irascente Hem & huiusmodi. Augustinus in Math. Racha vox indignantis animi motum significans.

**Racilius**, Tribunus Plebis, qui de Clodiani facinoribus est questus in Senatu, ut scribit Cic. in Ep. ad Qu. Fratres.

**RADAGASVS**, Gothorum rex, qui floruit Arcadij & honorij Cæsaris temporibus. Dicitur habuisse sub signis supra ducenta bellatorum millia, Autor Paulus Diaconus.

**Radiculus**, Radicula. *ῥαδίκυλον*. GALLI. Rayon du Soleil, ou autre lumiere. ITALI. Ragge. GERMA. Ein streym eigentich der Sonnen. HISP. El rayo. ANGL. A beam of the sunne or of a bright starre. Varro. O summe sol, qui totam hanc mundij compagem tuis radiis illustras. Cic. 5. de Finibus. Ita enim parvæ, & exiguæ sunt istæ accessiones bonorum, ut quæ admodum stellæ in radio solis, sic istæ in virtutum splendore ne certantur quidem. Ouid. lib. 2. Metamorph. Tum primum radii gelidi caluere Triones. [Plaut. Mil. in 1. a. 1. Splendor (clype) clarior, quàm Solis radij.] Transfertur & ad fulgorem oculorum. Plin. Cuius ex oculis radij nocte micantes cernuntur. Gel. lib. 5. cap. 16. Stoici causas esse videndi dicunt radiorum ex oculis ea quæ videri queunt remissionem. Item Radius dicitur virga, qua Geometræ lines indicant. Virg. 3. Eclog. Descripsit radio totum qui genibus orbem. Radius item ponitur pro linea. Cic. de Vniuers. Terra est corpus globosum, cuius omnis extremitas paribus à media radius attingitur. Item extoris instrumentum, quo subtegmen flammæ inferitur. radius appellatur. *ῥαδίου*. ANGL. A rod. Excussit manibus radiis, reuolutaque pensa. Radij quoque in rotis dicuntur qui hinc centro, illinc canthis inferuntur. *ῥαδίου*. GALLI. cehschickim. Græcè *ῥαδίου* dicuntur. Virg. 1. Geor. Hinc radios triuere rotis [Ouid. 3. Fast. Radio percurrere telas.] Instrumentum etiam quod raduntur mensuræ, Radius vocatur, quod alio nomine Hostiorum nominant Plaut. Dij Deæque omnes tantam nobis lætitiā, tot gaudia sine radio cumulent. Radij item dicitur oliuæ oblongæ. Virg. 2. Geor. Nec pingues ynam in faciem nascuntur oliuæ Orchites, & radij, & amara pausia bacca. Hos & radiolos nominat Columell. lib. 12. cap. 47. Albam (inquit) pausiam, vel orchitem, vel radiotum, &c. Est & radius pastinacæ pisci pro telo. Plin. lib. 9. cap. 42. Pastinaca latrocinetur ex occulto, transeuntes radio (quod telum ei est) frigus. Radius item à rei Anatomice peritis dicitur minus brachij os, inter cubiti curuaturam & carpum situm maiorique ossi quod cubitum appellat, superincumbens. *ῥαδίου*.

**Radio**, as, are, Radios emittit, fulg. etc. *ῥαδίου*. GALLI. Letter rayons & lueur. ITALI. Risplendere, manda fuori raggi. GERMA. Strahlen von sich gaben/ glangen. HISPANI. Resplendescer, echar des rayes. ANGLI. To shine thence or cast be mes. i. e. the sunne. Ouid. lib. 2. Metam. Argenti bifidos radiabant lumine vultu. Colum. lib. 10. Nec tam nubifugo Borea Lætonia Phœbe Purpureo radiat vultu. Martial. lib. 8. Vera minus flatio radiant electra metallo. Propertius libro 4. Eleg. 1. Nec rudia infestis miles radiabat in armis.



Radior. aris. Ouid lib. 4. de Ponto Eleg. 4. Scuta sed & galeæ gemmis radiantur & auro.

Radians. tis participium. {RAD} nōghēah ὤραδ mophiāb. ad mōphōlior. GALLIC. Lettant rayons. ITALIC. Che manda raggi. GERMANI. Glanzend. HISPAN. Que echa de si rayos. ANG. Casting beams. {Virg. 6. Æneid. Arma sub aduersa posuit radiantia quercu. Ouid. 13. Metamorph. Ipse nitore galeæ claro radiantis ab auro infidias proder.}

Radiat. is, adiectiuū, Quod radios habet, aut emittit. {RAD} nōghēah ὤραδ mophiāb. ad mōphōlior. GALLIC. Qui a des rayos. ITALIC. Che ha raggi. GERMANI. Streymechtig / das streymen von im / wirff. HISPANIC. Cercado de rayos. ANGLI. That hath beams of brightness. {Cicer. 4. A ad. Solis autem magnitudo. (ipse etiam hinc radiatus me intueri videtur) admonet, &c. Radiata rotæ. Virg. 3. de Re rust. cap. 5. In insula est columella in qua intus axis, qui pro mensa sustineret rotam radiata, n. ita vt ad extremū ubi orbis solet esse acutum, tabula cauata sit. \* Radiatum caput principis vocat Plinius, quod in deos referebatur: qualiter pinguntur hodie diuorum imagines. Sic enim ait in suo P. n. gy. ico. Horum vnū si præstitisset alius, illi iam dudum radiatum caput, & media inter deos sedes auro statet, aut eborē. [Suet. in Aug. 9. Radiata corona.]

Radiat. o, onis, Radiatōis etiaculatio. splendor, verbale. {RAD} nōghēah ὤραδ mophiāb. ad mōphōlior. GALLIC. Lucet & ier de rayons. ITA. Luce, q. itamento de raggi. GERMANI. Glanzung / aufwerffung der streymen. HISPAN. Obra he echa de si rayos, luz. ANG. Glancing or casting of beams. {Plin. 36. c. 5. Hecate Ephesi in templo Dianæ post ædem, in cuius contemplatione admonet ædicui parcere oculis, tanta marmoris radiatio est.

Radiosus, adiectiuū, Quod multos emittit radios. {RAD} nōghēah ὤραδ mophiāb. ad mōphōlior. GALLIC. Qui iette force rayons, qui a grand leur. ITALIC. Pieno de raggi. GERMANI. Streymechtig / das streymen hat. HISPANIC. Llenu de rayos. ANG. That casteth great beams. {Plinius in Stich. Postquam misisti ad portum cum lucco simul, Commodum radiosus ecce sol superabat ex mari.

Radix, cis, ima pars plantæ, quæ alimentū attrahit. {RAD} nōghēah ὤραδ mophiāb. ad mōphōlior. GALLIC. Racine. ITA. Radice. GERMANI. Ein wurgen. HISPANIC. Raiz. ANGLI. Arrote, Cicer. 5. de Finib. Videmus ea quæ terra gignit corticibus & radicibus valde seruari. Virg. lib. 3. Geor. pullulat ab radice aliis densissima sylua. Vt crasis vltimisque, &c. Plin. lib. 3. Æneid. Nam quæ prima solo rapta radicibus arboros vellimur, &c. Plin. Quam pali defixi radices cepissent. Radices montis dicuntur imæ partes montis: similitudine sumpta à plantis quarum radices infimæ sunt. Cæsar lib. 1. bell. Ciui. Ab infimis radicibus montis intermissis circiter passibus quadringentis, castra facere constituit. Idem 7. bell. Gall. Erat e regione oppidi collis sub ipsis radicibus montis egregie munitus. In radice Palatiæ est in ima parte Palatiij. Cicer. anti. quam res in ex. Cuius templum à Romulo victis Sabinis in Palatiij radice cum victoria est collocatum. Agere radices, mōphōlior. & radices emittere. Et per translationem pro stabilitate & firmitate acquirere. Cic. lib. 2. Offic. Vera gloria radices agit, a quæ etiam propagatur. Defixum radicibus. Cicer. 4. Philipp. virtus est vna altissimis defixa radicibus, quæ nunquam vlla vi labefactari potest. Plaut. Curt. 1. 1. Radices cordis percunt. Idem. Moli. 4. 4. Si te non elanguendam dederō vltimæ ab radicibus.]

Radicula, læ, Parua radix. {RAD} nōghēah ὤραδ mophiāb. ad mōphōlior. GALLIC. Racinette, petite racine. ITALIC. Radicello. GERMANI. Ein wurgen. HISPANIC. Raiz. ANG. A little roose. {Columell. lib. 3. cap. 15. Idem que Phœnus auctor probat, vinea permitta iteriori, depositis seminibus, in serobem vires mouere, quod illa prouocent, & alliciant nouas radículas. Radicula etiam vocatur herba succum habens lapidibus lanis, & ab ætypo, repurgandis, accommodatissimum, quàm ob id lanariam Latini appellant. Dioscoridi ἑρπῆρον dicitur. De hac Plin. lib. 19. c. 3.

Radicis, penul. corrept. Aduerb. A radice, vel vsque ad radicē, (vel vsque ab radicibus, vt loquitur Plaut. Aul. 4. a. 1. Jvel vnā cum radice funditus. {RAD} nōghēah ὤραδ mophiāb. ad mōphōlior. GALLIC. Depuis la racine, iusques à la racine, totalement. ITALIC. Fin d'auē radici. GERMANI. Mit der wurgen außhin. HISPANIC. Arrancando de rays hasta a rayo. ANGLIC. Frome the roose, up to the roose, vterly. {Plinius lib. 16. ap. 26. Herbas malas radicibus erui. Per translationem accipitur pro penitus, siue omnino πάντως. Plaut. in Mostell. Nam omnia malefacta vestra reperi radicibus. Cæsar. Argon. Non acris atque ille tulit radicibus altas Fagos, Proper. lib. 3. Elee. 7. Huic fluctus viuo radicibus abstulit vngues. Cicer. 1. de Finib. An potest cupiditas finire tollenda est, atque extrahenda radicibus. Idem pro domo sua, Videtne me non radicibus euellere omnes actiones tuas.

[Radicefco, is, radicefere, Senec. epist. 87.]

Radico, cas, penultima producta, siue radico, casis, Radices ago, radices emitto. {RAD} nōghēah ὤραδ mophiāb. ad mōphōlior. GALLIC. Letter racine, prendre racine. ITA. Far le radici. GERMANI. Wurgen. HISPANIC. Raygar, hazer rayzes. ANGLI. To tak roose. {Plin. lib. 18. cap. 7. Frumenta multis radicanur fibris. Idem lib. 19. cap. 6. Scilla autem & bulbi, & cape, & allium, non nisi in rectum radicanur. Hinc componitur eradico, quod est vsque ad radices, vel vnā cum radicibus euello.

Radicatus, a, um, particip. Quod iam radices egit. {RAD} nōghēah ὤραδ mophiāb. ad mōphōlior. GALLIC. Qui a prins racine, enracine. ITA. Ch' a preso radica, rappigliato. GERMANI. Gewurget. HISPANIC. Raygado. ANG. That hath taken roose. {Columella de Arbor. c. 20. Arborea aut radicata semina autumno serito.

Radicosus, adiectiuū, Quod multas radices habet, πολυρίζος. Plin. lib. 16. c. 54. Omnium generi radicefca brachia.

Rado, is, huius, Complano, incido, extitio, mundo. {RAD} nōghēah ὤραδ mophiāb. ad mōphōlior. GALLIC. Racler, racle, rance. ITALIC. Radere, rasare, rasciare, rascare. GERMANI. Schaben / beschaben. HISPANIC. Raer, alimpiar. ANGLIC. To shauē or scrape. {Colum. lib. 1. Sic ramentum nequid radatur. Iuuen. Satyr. 6. nan Sergius iam radere guttur Cœperat. Sueton. in Calig. cap. 5. Regulos quosdam barbam posuisse, & vxorum capita rasisse ad iudicium maximi luctus. Virg. lib. 7. Æneid. Proxima Circe raduntur litora terre. Lucetius libro 5. & ripas radentia flumina rotunt. [Radere barbam Vide Barba.] Radere aures, est re aliqua inanæ aena aures offendere. Quintil. c. lib. 3. Ne ieiuna atque arida traditio offenderet animos, & aures præsertim delicatas raderet, hoc est aufereret, fatigaretque. Ponitur aliquando pro scalfere. {RAD} nōghēah ὤραδ mophiāb. ad mōphōlior. GALLIC. Racler, racle, rance. ITALIC. Radere, rasare, rasciare, rascare. GERMANI. Schaben / beschaben. HISPANIC. Raer, alimpiar. ANGLIC. To shauē or scrape. {Colum. lib. 1. Sic ramentum nequid radatur. Iuuen. Satyr. 6. nan Sergius iam radere guttur Cœperat. Sueton. in Calig. cap. 5. Regulos quosdam barbam posuisse, & vxorum capita rasisse ad iudicium maximi luctus. Virg. lib. 7. Æneid. Proxima Circe raduntur litora terre. Lucetius libro 5. & ripas radentia flumina rotunt. [Radere barbam Vide Barba.] Radere aures, est re aliqua inanæ aena aures offendere. Quintil. c. lib. 3. Ne ieiuna atque arida traditio offenderet animos, & aures præsertim delicatas raderet, hoc est aufereret, fatigaretque. Ponitur aliquando pro scalfere.

Rasus, a, um, participium. {RAD} nōghēah ὤραδ mophiāb. ad mōphōlior. GALLIC. Raclé, ray. ITALIC. Raduto, rasato. GERMANI. Beschabet / beschaben. HISPANIC. Raide. ANGLIC. Shaued / scraped, made / smooth. {Virg. lib. 2. Georg. Tuim leues calamos & rase hastilia virgæ. Ouid. lib. 2. de Ponto, Eleg. 4. Vtque meus lima rarus liber esset amici, &c. [Plaut. Amphib. Vt ego hodie raso capite caluus capiam pileum. {De eo more. Vide Pouare, in Flaminio.}]

Ras, totas penultima correpta. Sæpe rado. {RAD} nōghēah ὤραδ mophiāb. ad mōphōlior. GALLIC. Raire souuent. ITALIC. Radere / rasare. GERMANI. Offen / wunden oder beschaben. HISPANIC. Raer a mundo. ANGLI. To shauē or shaven. {Colum. lib. 3. cap. 4. Comperimus autem ceteros, quoque in his temporibus nobiles viros barbam in huiusmodi ætate rasisse. [Suetonius in Oth. n. c. 11. Faciem rasciare.]

Rasores, id est Tonsores à radendo dicti. {RAD} nōghēah ὤραδ mophiāb. ad mōphōlior. GALLIC. Racler, racleur, rayeur. ITALIC. Chi rase. GERMANI. Schaber oder schaver. HISPANIC. El que rase. ANGLI. Shavers or scrapers. [Per translationem quoque fideiçes dicuntur rasores, teste Nonio, Quod videantur chordas istu radere.]

Rasorius, a, um, Quod ad radendum pertinet. [no. exis. GALLIC. Appartenant à racle. ITALIC. Pertinente à radere. GERMANI. Das zu dem schaben gehöret. HISPANIC. Pertinente a raer. ANGLIC. Belonging to shauing or scraping.] Vnde Culter rasorius dicitur quem alio nomine nouaculam appellamus rasores. Cicer. etiam tonforium cultrum vocat. [no. offic.]

Rasura, ræ Ipse radendi actus. {RAD} nōghēah ὤραδ mophiāb. ad mōphōlior. GALLIC. Raclure, rasure, raclement. ITALIC. Effo radere. GERMANI. Schabung / beschabung. HISPANIC. La readura è obra de raer. ANGLIC. Shauing, or scraping. {Colum. lib. 4. c. 29. Eaque rasura ita ducitur &c.

Rasilis, & hoc rasile, penultima correpta, Rasusque polutus, & nihil extantis ac redundantis plenitudinis habens, in suis Vada lib. 1. c. 10. {RAD} nōghēah ὤραδ mophiāb. ad mōphōlior. GALLIC. Rays, rase, ayle à raire ou racle. ITALIC. Acconci da radere. GERMANI. Stet / patiet. HISPANIC. La que se puete raer. ANGLI. Shauen, or that maybe shauen or scraped. {Ouid. 7. Metamorph. Rasilis huic summam mordebat fibula vltimæ. Toris rasilis. Catul. in Epithal. Transfer omne cum bono Limen aureolos pedes. Rasilemque subi forem. Velleit; Rasili argento constabat apparatus triumphij Cæsaris de Hispania. Interdum idem quod aptum radi. Virg. lib. 2. Georgic. Et torno rasile buxum.

Radula, æ penultima corrept. Instrumentum ferreum, à radendo ductum, quo, doliorum veterum pix liquata primum vel in sole, vel lampade ardenti educitur, vt deinde iterum picentur adfutura vindemiam. {Virg. G. Racifloire. ITA. Rasparola, radmandia. GERMANI. Ein vâschaben / beschaben mit deren / man das atsbach abstragt / auß ein newes zu verbichen. HISPANIC. La readura instrumento para raer. ANGLI. A rascers plane. {Columella lib. 12. ca. 18. Sublata lampade rutabula ligneo, & ferreâ curuata radula ducitur, &c.

\* Radulanus, vnde Radulana radix, dicta quæ radula educitur è dolijs. Plin. lib. 14. c. 19. Radulana pice ac resina condire musta.

Ragades, Vide RHAGADES.

Raja, Genus piscis plani, cartilaginei, in tergo & cauda spinas habens his simillimas quæ in rubo visuntur. {Plin. GALLIC. Raye. ITA. Pesce raze. GERMANI. Ein Meerfisch den etlich tuch nennen. HISPANIC. Laraya posano. ANGLIC. A thorn backe. {vnde & Plin. Greci, hoc est rubum, appellarunt. Vide Plin. lib. 9. c. 42. & Hermolai castigationes ibidem.

Ralla, Genus vestis à raritate dictum, teste Nonio. Nam rarum facit diminutiuum Rallum. Plautus in Epid. Tunicam rallam tunicam spissam.

Rallum, A radendo ferrum illud quo vomeres identidem purgantur in arando. {Virg. G.

Ramale, Vide RAMVS.

Ramentum, ti, tenuis cuiusque rei particula: à radendo, quasi rasura. {RAD} nōghēah ὤραδ mophiāb. ad mōphōlior. GALLIC. Toute forte de racle. ITALIC. Rasciatura. GERMANI. Ein stein suet in so man etwar abgeschabet hatt. HISPANIC. Readura pedago de lo raydo. ANG. Any thing shaued or scraped of. {Vnde ramenta auri, argenti, lignorum & cæterarum rerum dicimus quæcunque illa ex locis per quæ fluunt abraduntur: minutulæ arenæ partes Plin. lib. 3. cap. 2. Apud nos tribus modis aurum inuenitur: fluminum ramentis, vt in Tago Hispaniæ. Nec vllum absolutius aurum est, cuius ipso trituque perpolitum.

Ramētis, Vide RAMVS.

Ramex, micis, genus herniæ continens sub se porocelam, quæ est quum ex abessu aliquo circa scrotum materia induruit sarcoceleam, quum in ipso scroto concreuit caro: cirscocelam, quum venæ intumuerunt, ex quibus testiculi dependent: bubonocelam, quum ipsi testiculi intumuerunt, & ex inflamma-



tionem dolorem afferunt. *Idem*. ANGLI. *A kinde of bursting when the bowelles fall down into the coddies.* *Plaut.* in *Mercat.* Tua causa rapi ramices, iandudum sputo sanguinem. *Idem* in *Pannulo*, Tua causa nemo nostrum est suos, rupturus ramices. *Plin. lib. 30. cap. 15.* Ramices infantium, lacerae viridis admodum dormientibus, mortu emendantur. [*Ramex* etiam pro pene: *Iuuen. Satyr. 10.* & eius Interpretes ibidem.] De ramice vide *Celsum lib. 7. cap. 22. Colum. lib. 9.* aliter accipit ramices, quum de viuario constituendo sic inquit, Deinde per transversa laterum caua transmittuntur ramices, qui exitus ferarum obserent.

**Ramificosus**, Qui ramicebus laborat. *Idem*. *Plin. lib. 30. cap. 15.* Ramificosus cochlearum cinis cum thure ex-oui albo succo illitus per dies triginta medetur: quæ exfectione earum rerum decidunt. *Plumini* que ramenta dicuntur.

**RAMNETES**, Tertia pars fuere populi Romani temporibus Romuli. *Propertius lib. 4. Eleg. 1.* Hic Titiens, Ramnéique viri. *Luceré*q. coloni. Quatuor hinc albos Romulus egit equos. Alij Ramnetes scribunt. Pro quo dicitur & Ramnenses. *Liuius lib. 1. ab Urbe*, Eodem tempore & centuriæ tres equitum conscripæ sunt, Ramnenses ab Romulo, ab Tito Tatio Titienses appellati. *Lucerum* nominis & originis causa incerta est.

**Ramūs**, mi, Arborum veluti brachium, quod à caudice fusum, & in latitudinem sparsum frondes emittit. *Idem*. *ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν* *ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν* *ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν*. *GALLIC.* Rameau, branche. *ITA.* & *HISP.* Rama. *GERM.* Ein ast/baumast. *ANGLIC.* A bough or branche. *Virg. 2. Georg.* Tum fortes latè ramos, & brachia tendens. *Cic. 3. de Orat.* Quid in arboribus, in quibus non truncus, non rami, nisi folia sunt denique, nisi ad suam retinendam, & conservandamque naturam, nusquam tamè est vtilis pars, nisi venusta? *Idem* pro *Cæcina*, Qui prætereuntes ramum defringerent arboris. *Virg. lib. 2. Georg.* qui me gelidis in vallibus Hæmi Sifat, & ingenti ramorum protegat umbra. *Colum. lib. 4. cap. 10.* Truncum deinde superposuit, velut quandam staturam corporis, & habitus: mox ramis diffudit, quasi brachiis. *Virg. lib. 2. Georg.* - neque in vacuum poterunt se extendere rami.

**Ramūsculus**, diminutivum, Paruus ramus. *Idem*. *ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν*. *GAL.* Branchette, petite branche, petit rameau. *ITA.* Ramicello. *GERM.* Ein astlein. *HISP.* Pequeno ramo, ramillo. *ANG.* A little bough or branche. *Plin. lib. 20. c. 23.* Et viridis ferula ramusculus vtilis est ad omnia ea vitia. Dicitur & Ramulus. *Columella*, Et quum primum germina tumbent, de ramulis anniculis eos ligato. *Cicer. 1. de Divin.* Quum autem ille respondisset in agro ambulanti ramulum adductum, vt remissus esset, in oculum suum recidisse &c.

**Rāmōsus**, adiectivum, Quod multos ramos habet. *Idem*. *ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν*. *GAL.* Branchu, ramu. *ITA.* Branchuto, ramuto. *GERMAN.* Ustchtig, vol es sten. *HISP.* Llano de ramos. *ANG.* That hath many boughes or branches. *Plin. lib. 8. c. 34.* Cornua ramosa vngula bifida, &c.

**Ramūlosus**, adiectivum à ramulus. *Idem*. *ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν*. *GALL.* Branchu de petites branches. *ITALI.* Pieno de ramicelli. *GERM.* Ustchtig/aderchtig. *HISP.* Llano de ramillos. *ANGLI.* That hath many little branches. *Plin. lib. 16. c. 24.* Ramulosa folia vlimo, & cytilo.

**Ramale**, is, pen. pro. Ramus inutilis ex arbore decisus. *Idem*. *ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν*. *GALLI.* Vne branche inutile, qu'on coupe d'un arbre. *ITA.* Ramo inutile. *GERM.* Ein unnutiger abgehauener ast. *HIS.* Ramo enuegescido. *ANG.* A dead bough cutt frome a tree. *Ouid. lib. 4. Metam.* Multifidasque faces, ramalique arida tecto. *Perf. Satyr. 1.* Vt ramale veteris vegrandi subere coctum.

**Rāmēus**, a, um, Quod ex ramo est. *Idem*. *ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν*. *GAL.* De branche ou branches. *ITA.* Di un brancho. *GERM.* Bon einem ast. *HISP.* Cosa de ramos à ramones. *AN.* Of a branche. *Virg. lib. 4. Georg.* & ramea costis subiciunt fragmenta, thymum, cassiâque recentes.

**Rānā**, næ, genus animalis palustris, tam in terra præsertim humidâ, quàm in aquis vitam habens. *Idem*. *ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν*. *GAL.* Vne grenouille, vne raine. *ITAL.* Rana, ranocchia. *GERM.* Ein frôsch. *HISPAN.* La rana. *ANGLIC.* A frogge. *Hæc* solito vocalior pluviam denuntiat, unde est illud *Virg. 1. Georg.* Et veterem in limo ranæ cecinere querelam. *Sunt* & ranæ terrestres omnium maximæ: quæ quod inter vepres & tubos potissimum viuunt, ruberæ à Latinis, à Græcis verò ὀφθαλμοὶ appellantur, teste *Plin. lib. 8. cap. 31.* *Est* & alia ranæ species, quam calamitatem appellant, eo quod inter arundines, fruticesque viat. *Est* autem hæc ex omni ranarum genere minima & viridissima, teste eodem *Plin. lib. 32. cap. 19.* *Sunt* item ranæ mutæ, præsertim in Seripho insula, vnde & Rana Seriphia in proverbium cecit pro homine muto & elingui. *Est* & Rana marina, quàm à piscandi astutia piscicem cognominant, totam enim se limo operit, sola exerens cornua, quæ eminentia sub oculis habet. *Ea* conspicientes pisciculi, quum prædam ex eis captantes propius accedunt, ipsi ranæ præda sunt. *Vide* *Plin. lib. 9. c. 42.* *Præter* hæc, rana à medicis, dicitur tumor sub lingua cum inflammatione, quem & Græci βλάστηρ, *Aucenna* ranulam appellat: Quod morbi genus etiam boues nonnunquam infestat. *Colum. lib. 6. cap. 8.* Solent etiam fastidia cibo asserre viciosa incrementa linguæ, quas ranas vocant veterinarij.

**Ranūnculus**, li, diminutivum. *Idem*. *ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν*. *GAL.* Grenouillette, rainette. *ITA.* Ranaccio. *GERM.* Ein frôschlein. *HISP.* Ranacajo de la rana. *ANGLIC.* A little frogge. *Ranunculos* per iocum vocat *Vlubrenses*, *Cic. ad Treb. lib. 8.* quod sibi obstrepent tanquam ranæ, quæ præsertim instante vespere totas paludes coaxationibus implent. *Est* & ranunculus herbæ genus, quatuor sub se completens species, quæ videntur apud *Plin. lib. 25. c. 13.*

**Rāncō**, oes, Putridus sum, & rancidus. *Idem*. *ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν*. *GALLIC.* Se moiste. *ITA.* Diuenit rancido. *GERM.* Schimtig vnd

faul sein. *H.* *Enrenciarfe.* *ANG.* To grow mouldy or moistre, or rancid. *Vnde* Rancescere, quod est purefcere & corrupti, & ex vetustate grauem odorem contrahere. *Idem*.

**Rāncidus**, da, dum, Putridum, & putidum, quod scilicet nimia vetustate corruptum foetorem contraxit, & ingratum saporem. *Idem*. *GALL.* Rans, chans, moist, pourri. *ITA.* Rancio, rancido. *GERM.* Schimtig vnd finctend von feute. *HISP.* Rancio à ranciofo. *ANGLIC.* Mouldy, moistie, rotten, hoary. *Horat. 2. Serm. Satyr. 2.* Rancidum aprum antiqui laudabant, non quia nasus illis nullus erat, sed (credo) hac mente, quod hospes Tardius adueniens vitiatum commodius quam Integrum edax dominus consumeret. *Interdum* pro suavi ponitur. *Plin. lib. 22. cap. 22.* Quorundam ex his facile noscuntur venena, diluto rubore, rancido aspectu, liuido intus colore.

**Rāncidē**, aduerb. *Idem*. *ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν*. *GALLI.* Ordement & salement, mal proprement. *ITALIC.* Ranzamente, impropriamente. *GERM.* Unrebtighen/vnrein/hastighen. *HISPAN.* Rancioamente, suziamente. *ANGL.* Rostlie, stibetie. *Gell. 18. c. 8.* In collocandis verbis immodice faciunt, & rancidē. [*Idem* *Gell. 11. l. 18.* Durè & rancidē ficta.]

**Rāncidūlus**, diminutivum. *Idem*. *ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν*. *GA.* Vn peu ranci, chans, moist. *ITA.* Alquanto ranco mustio. *GERM.* Simitich oder ein wenig schimtig vnd von feute stinend. *HISP.* Ranciofo vn poco. *ANG.* A little mouldy, that hath smewhat a rotten sauour. *Iuuen. Satyr. 1.* Non tamen his illa vnquam opsonia sunt Rancidula.

**Rāncō**, oris, Pudor quidam, atque odoris grauitas quæ ex vetustate & putredine, ac corruptione nascitur, à ranco, nomen verbale. *Idem*. *ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν*. *GALL.* Rancifceure, inoissifure, chansifüre. *ITALI.* Puzore di fiato. *GERM.* Der gestanke von schimmel. *HISP.* El rancio. *ANG.* Mouldinesse, rottenesse, hoariness. *Hic* Acor, ab aceo, Albor ab albeo. *Palladius de re rustica.* Receptacula olei semper sint munda, ne novos sapes veteri rancore infecta corruptant.

**Rāncō**, as, are, Verbum à tigrisum sono effectum, quom admodum rugire à voce leonum. *Autor Philomela,* Tigrides indomitæ rancant, rugiuntque leones.

**Rāpā**, pæ, Herba est nulli non nota, radicem habens quodammodo cartilaginosa, crassa, & in orbicularem formam globatam. *Idem*. *ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν*. *GALLIC.* Rabe, raue. *ITALIC.* Rapa, rapa. *GERM.* Ein rüb. *HISP.* El nabo rodondo. *ANG.* A turnep or rape. *Ita* dicta, vt nonnulli existimant, quod passim ex agro rapiatur. *Quamquam* non desunt qui etymon eius à Græcis petere malunt, qui napi quoddam genus rapis simillimum ἡ ἰσχυρὸν & ἰσχυρὸν nominant, *Palladius*, Rapa mutatur in napes, in alio solo per biennium sata: alio vero naps transit in rapam. *Columel. lib. 11. cap. vltim.* Naps & rapa duas sationes habent. *Dicitur* & rapum, rapum neutro genere, *Martialis lib. 13.* Hæc tibi brumali gaudentia frigore rapa. *Quæ* damus, in cælo Romulus esse, solet, *Varr. lib. 1. cap. 11.* Ex semine brassicæ veteres sato nasci aiunt rapam, & contra ex raporum brassicam. *Colum. lib. 2.* Ab his leguminibus ratio est habenda naporum, naporumque: magis vtilia rapa sunt. [*Seneca epist. 87.* Oliuetum cum rapo suo transferre.] *De raporum natura vide plura apud Plinium lib. 18. cap. 13. Theoph. 1. 7. c. 4. Diosc. 4. c. 121.*

**Rāpūlum**, li, diminutivum à rapum. *Idem*. *ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν*. *GA.* Petite raue. *IT.* Picciola rapa, picciola rana. *GERM.* Ein rüblein. *HISP.* Pequeno nabe vedendo. *ANG.* A little rape. [*Horat. 2. Serm. Satyr. 8.* In primis *Lucanus* aper leni fuit austro Captus, vt aiebat cœnæ pater, actia circum Rapula. *Idem Satyr. 2.* - quum rapula plenus, Atque acidas mauult inulas.

**Rāpūnculus**, li, à quibusdam appellatur herba quam *Dioscorides* ἡ ἰσχυρὸν & ἰσχυρὸν. *Plin.* rapum sylvestre nominat. *GALL.* Raponce. *ITA.* Raponzolo. *GERM.* Ein Rapungeln. *HIS.* Ruyponces.

**Rāpāc**, ōrum, Teneriores raporum frondes, & cauliculi, quos in brassica cymas appellamus, non ingratum ipsis etiam hominibus cibum præbentes. [*ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν*. *GAL.* Les feuilles de la raue. *ITA.* Ranizzo. *GERM.* Das sart rübtaud. *HISP.* Las oias del nabh oredondo. *ANG.* The leaues of a rape.] *Plin. lib. 18. cap. 22.* *Quadrupes* & fronde raporum gaudent: & homini non minor rapaciorum gratia quàm cymarum. *In antiquis codicibus* manuscriptis rapaciorum legitur, non rapaciorum. *Vnde* & rapacios coles apud *Caronem* legitimus, non rapacios, *cap. 35. de re rust.* *Rapinam* & coles, rapicij vnde fiant, & rapharum in loco stercoato bene, aut in loco serito.

**Rāpīnā**, prima syllaba product. Locum significat rapis confitum, aut certe rapa ipsa vno quouis in loco nascencia. [*ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν*. *GALL.* Rabiere, rauiere. *ITALI.* Luoco done crescono raue. *GERM.* Ein rübacter / ein orth dabin man vill rüben gesaget haß / ein rüb gteud. *HISP.* Lugar do jon rapos, simeinne de nabo. *ANGLI.* A rape bed. *Cat. de re rust. cap. 31.* *Rapinam* coles, rapicij vnde fiant, & raphanum in loco stercoato bene: aut loco crasso serito. *Col. 1. n. c. 2.* Nam & rapinæ itemque rapinæ, siccantibus locis per hos dies sunt.

**Rāpācitas**, Rapaciter, Rapax, *Vide* RAPIO.

**Rāpānūs**, & **Rāpānītis**, Propterea quod Græca sint à rapato initium sumentia, merito hinc tanquam ex alieni sedibus sustulimus, & inter aspirata, velut in proprium retulimus municipium.

**RAPHIA**, vrb. Idumæ Palestinæ prope Iordanem fluitum, à Iudæis Rama appellatur.

**RAPINĀ**, prima syllaba producta, *Vide* RAPA & RAPIO.

**RAPIO**, pis, pui prum. Viimperu, & celeritate quippiam aufero [*ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν* chataph. *ἡ ἀνάφῃ τῶν ἀμῖν ἡμῶν*. *GALLIC.* Raut, emmener par force. *ITA.* Rapire, torre per forza. *ARB.* 30, ghen/mit gewalt schnell hincziehen, oder hincmenen. *HIS.* Arrabasar à rabar. *ANG.* To raniish, to sak hastily away, to pill by violence, to







raro dicunt, alij rarerent.  
 Rarissimē, adverb. *Suetonius in Tiberio*: Rarissime interfuit.  
 Rārō, adverbium, Insolenter, infrequenter, minus sæpe. *Γαρίαια*.  
 GAL. Rarement, peu souuent, gueres. *ITA. Di raro*. GER. *Seten nicht oft*. HIS. *Pocas vezes*. ANG. *Seldome*. *Cic. pro Rosc. Amer.* Hoc maleficium ita raro extitit, vt siquando auditum sit, portenti ac prodigij simile numeretur. [*Ouid. 13. Metam.* Clypeus tam raro prælia passus.]  
 Rārūs, comparatiuum, & superlatiuum, Rarissime, *Cicero Lenculo libro 1. Epistol.* Quod si rarius fiet quam expectabis, id erit causæ quod non eius generis literæ meæ sint vt eas audeam temerè committere.  
 Raritas, atis, Proprie est laxitas, densitas. *Γαρίαια, ἀραιότης*. GAL. Rarité. *ITAL. Rarità*. GERM. *lute/dunne*. *HISP. La ralea*. ANGL. *Thinness, seldomness*. *Cicero 2. de Natur. deor.* In pulmonibus aurem inest raritas quædam, id est laxitas spongiosa. *Accipitur interdum pro paucitate, & infrequentia. Γαρίαια, ἀραιότης*. *Plinius lib. 25. cap. 1.* Turpissima causa raritatis, quod etiam qui sciunt, demonstrare nolunt [*Gell. cap. 16. lib. 13.* Raritates monstrorose partus. *Suet. in Augusti. cap. 43.* Custodes in vrbe disposuit, ne raritate remanentium graffatoribus obnoxia esset. *Raritas lauandi*, *Idem Suet. in Augusti. cap. 82.* Et, Raritas capillorum: *Suet. in Othon. c. 12.*]  
 Raritudo, tudinis, Raritas, hoc est spongiosa quædam laxitas, & densitas, *Γαρίαια, ἀραιότης*. *Colum. 1. de Arbor. c. 3.* Et mediocri raritudine optima est vitibus terra.  
 Rarētēr, adverbium. Rarō. *Γαρίαια*. GA. Rarement peu souuent. *ITA. Di rado*. GER. *Seten nicht oft*. *HISP. Pocas vezes, raras vezes*. AN. *Seldome, not often*. *Gell. lib. 3. c. 16.* & lib. 2. cap. 25. A rarus non dicitur rarē, sed alij raro dicunt, alij rarerent. *Cato c. 103.* Dato rarerent bibere. *Pomponius erga sulo*, Longè ab vrbe villicari, quo herus rarerent venit, non villicari est, sed dominari mea sententia. [*Idem Gell. c. 8. lib. 7. c. 15. lib. 10.*]  
 Rarō, as, verbum inusitatum. Rarefacio. *Γαρίαια, ἀραιώω*. GAL. *Esfelarcir vne chose trop espoisse*. *ITA. Diradare*. GERM. *Dunn machen*. *HISPAN. Hazer alguna cosa de dura rala, ralear*. ANGL. *To mak thinne*. *Γαρίαια* cuius tamen in vsu sunt composita, distaro, & inter-raro, quod est in medio rarum facio. *Γαρίαια* quo *Colum. 1. 4. vsitur*.  
 Rarefacio, cis, Rarum facio, *Γαρίαια, ἀραιώω*. GAL. *Esfelarcir vne chose trop espoisse*. *ITA. Far raro, diradare*. GERM. *Dunn machen*. *HISPAN. Ralear, hazer raro*. ANGL. *To mak thinne*. *Colum. 1. 3.* Hoc autem facile contingit si prius rarefeceris, etiam eas partes supra quas rariu fecaturus es, feno, aut stramentis texeris. *Lucret. lib. 6.* Et rarefecit calido miscente vapore.  
 Rarefio, fis, passiuum à rarefacio. *Γαρίαια, ἀραιώω*. GAL. *Deuenit en petit nombre, s'esclaircir*. *ITA. Diuenir raro*. GE. *Dunn gemacht werden*. *HISP. Emalecerse*. ANGL. *To be made thinne and waxe a small number*. *Lucr. lib. 1.* Nil prodesse enim calidum densari ignem, Nec rareferi, si partes ignis eadem Naturam quam totus habet suis ignis habent.  
 Rarefactus, us, adiect. *Γαρίαια, ἀραιώω*. GAL. *Esfelarcir*, & d'espois mis au large. *ITA. Fatto raro*. GERM. *Dunn gemacht*. HIS. *Hecho raro*. ANGL. *Made thinne*. *Lucr. lib. 3.* -conquassatum ex aliqua re, Ac rarefactum.  
 Rarefco, is, Rarum fio, siue extenuor. *Γαρίαια, ἀραιώω*. GAL. *Deuenit en petit nombre, s'esclaircir*. *ITAL. Diuenir raro*. GERM. *Dunn gemacht werden*. *HISPAN. Hazerse raro, ralearse*. ANGL. *To waxe thinne and a litle number*. *Colum. lib. 3. c. 16.* Negligencia cultorum magna pars deperit, & interim seminum cætera quæ vident, rarefco. *Virg. lib. 3. Aneid.* & angusti rarefco claustra Pelori. *Stat. 1. Sylu.* Nubila rarefco pluuiis. *Col. 1. 3. cap. 6.* Sed vt densum arbutum commendabile fructu & decore est: sic vbi veritate rarefco, pariter inutile, & inuentum est.  
 Raripilus, a, um, pen. corr. Quod habet raras pilos. *Γαρίαια*. GAL. *Qui a peu de cheueux*. *ITALIC. Che hai peu vari*. GERM. *Dunn hirtig*. *HISPANIC. Lo que tiene los pelos ralos*. ANGLIC. *That hath thinne beares*. *Colum. in præfat. 1.* Et idipsum aliter curatur mutilum, & raripulum, aliter cornutum & serosum, quale est in Sicilia.  
 Rāsīs, esse *Columel. 12. c. 20.* Genus est crudæ picis, quæ ex vetustate dura effecta contunditur, & in puluerem redacta, pharmacis admiscetur.  
 Rāstelli, *Vide RASTRYM*.  
 Rāstrum, stri, & in plurali g. & Rāsta neutro. Instrumentum dentatum glebis confringendis idoneum. *Γαρίαια, ἄστρυον*. GAL. *Vn rasteau*. *ITALIC. Rastello, rusabeto*. GERMANIC. *Ein rastlein rāchen/oder egen*. HIS. *El rastro*. ANGLIC. *A rake or harrow*. *Plin. lib. 18. cap. 20.* A ratione per transfuersum iterata, occatio sequitur, vbi res poscit, cræte vel rastro: & sato semine, iteratio. *Tertens. Heaut.* -istos rastro interca tamen Depone. *Virg. 1. Georg.* Mulum adeo, rastro glebas qui frangit inertes, Vimineasque trahit crater, iunat arua. *Rastro* item agri à noxiis herbis purgabatur. *Ibidem*, Quod nisi & assiduis herbam insectabere rastro, Heu magnu alterius frustra spectabis acerrum. Quo in loco *Seruius* rastro pro furculis accipi tradit. *Erant* item rastro instrumenta, quibus vites arboreasque ablataquebantur. *Virg. 2. Georg.* Contrā non vlla est oleis cultura: neque illæ Procuruam expectant falcem, rastroque tenaces, Quum semel hæserunt aruis.  
 Rāstellum, diminutiuum dicitur, quo, defecto feno, prata stipulis purgabatur. *Γαρίαια, ἄστρυον*. GAL. *Perit rasteau*. *ITAL. Picciolo rastello*. GERM. *Ein Rāstlein oder ein fester rāst*. *HISP. Pequeno rastro*. ANGLIC. *A litle rake or harrow*. *Varr. lib. de Rust. cap. 46.* Quum herba crescere desit, & æstibus arefcit, subsecari falcebus debet, & quoad perarefcit, furfili versari: quum perauerit, de ea manipulos fieri, ac vehi ad villam. Tum de pratis stipulam rastellis eradi, atque addere fœnificæ cumulum. Quo facta scilienda prata, id est falcebus consecanda: quæ fœnificæ præterierunt, ac quasi barba cuberosum reliquerunt campum.  
 Rāstellum item *Suetonius in Nerone*, pro sarculo posuit, aut simili instrumento, terræ effodiendæ idoneo, Tuba (*inquis*) signo dato, primus rastello humum effodit, & corbulo congestam humeris extulit.  
 [Rarariæ naues: *Gell. c. 25. lib. 10.*]  
 Rātī arūs, rij, *Vide RATIS*.  
 Rātio, onis, Nobilissima animæ facultas, qua vna à cæteris animantibus homo scernitur, & à qua rationalis appellatur. *Γαρίαια, ἄστρυον*. GAL. *Raison*. *ITAL. Ragione*. GERM. *Die vernunft*. *HISPAN. Razon*. ANGLIC. *Reason, regard or respect*. *August. lib. 2. de Ordine.* definit esse motionem mentis ad ea quæ discutuntur, connectenda aut distinguenta. *Cic. 1. Offic.* Quam similitudinem natura, ratioque ab oculis ad animum transferens, & c. *Ibid.* Duplex est enim vis animorum atque naturæ vna pars in appetitu posita est, quæ est *ἰσχυρὸς* Græcè, quæ hominem huc & illuc rapit: altera in ratione, quæ docet & explanat quid faciendum, fugiendum que. Ita fit vt ratio, præsit, appetitus vero obtemperet. [*Sueton. in Augusti. cap. 39.* Vnumquemque equitum rationem vitæ reddere coegit. *Idem in Claud. cap. 16.* Nec quenquam, nisi sua voce, ac sine patrono, rationem vitæ passus est reddere. *Quintilianus*: Ad rationem vitæ reddendam aliquem vocare. *Accipitur* & pro ipsa ratiocinatione, hoc est pro discursu animi ad inuestigandum verum. *Horatius*, Vincit enim stultus ratio insanire nepotes. *Rhetores* rationem appellat probatiunculam Propositioni subiectam. *Autor ad Herennium lib. 1.* Ratio est causa quæ demonstrat verum esse id quod intendimus, breui subiectione. *Aliquando* pro consilio & proposito ponitur. *Cicero Verr. 2.* Mea quidem ratio, cum in præteritis rebus est cognita, tum in reliquis explorata atque prouisa est, *ἡ δὲ ἰσχυρὸς τὸ κατ' ἴμην Terent.* in *Adelph.* Vestram nequeo satis mirari rationem. *Aliquando* pro respectu, & cura, *Cicero Planc.* Peto à te vt mei rationem habere velis, & suluris & dignitatis meæ. *ἡ δὲ ἰσχυρὸς τὸ κατ' ἴμην Terent.* Sic dicimus, Habenda est ratio honoris, ratio rei familiaris. *Idem libro primo Offic.* Habenda ratio est rei familiaris: quam quidam dilabi sinere flagitiosum est [*Plaut. Prolog.* Rationem habetis quomodo amiserit. *Si vero iungatur cum præpositione cum, significat negotium ἡ δὲ ἰσχυρὸς τὸ κατ' ἴμην Terent.* Vnde habere rationem cum aliquo, est habere quod cum illo agas. *Cicero 4. Verr.* Nihil cum eo rationis habui. *Idem Attic.* Cum omnibus musis rationem habere cogito. *Idem pro Cæl.* Cum hac aliquid adolescentem hominem habuisse rationis num tibi turpe videatur? *Aliquando* ponitur pro causa, vt *apud eundem Cicero ad Catonem lib. 15.* Quum autem ab Cybistra propter rationem belli quinque dies essem moratus. *Aliquando* pro modo, via & forma, *ἡ δὲ ἰσχυρὸς τὸ κατ' ἴμην Terent.* At ego vobis, si modò vultis esse viri, rationem ostendam qua tanta ista fugiatis. [*Ouid. Eleg. 8. lib. 1. Trist.* Augurium ratio est & coniectura futuri. *Linus lib. 2. dec. 5.* Rationem reponendarum regularum nemo artifex inire potuit. *Ibidem l. 4. d. 5.* Rationem inire tradendū elephantos. *Cæs. lib. 1. de bell. cim.* In præsentia Pompeij insequendi rationem Cæsar omittit. *Rationes & genera: Cicero de Peiris. Consul. Gall.* Sortes & manieres. *Ratio idem* quandoque dicitur supputatio, calculus. *ἡ δὲ ἰσχυρὸς τὸ κατ' ἴμην Terent.* Contere, calcul. *ITALIC. Calcolo*. GERMANIC. *Ein rechnung*. *HISPAN. Cuensa*. ANGLIC. *An account or reckening*. *Plaut. in Aul. [c. 5. a. 3.* Postquam est disputata ratio. *Idem* Itur, *Putatur* ratio cum argentario. *Idem in Amph. [Prologo.* *Et vt res, rationesque vestrorum omnium bene expedire vultis. [Plaut. Amphitru.* Nescio quid secum solus: puto, rationes colligit. *Plaut. Milit. sc. 1. a. 1.* Quanta istæc summa? A. Septem millia. P. Rectè rationem tenes, (id est numerum.) *Senec. cap. 15. de Consol. ad Mart.* Iube singulos conferre rationem, nulli contigit impune nasci. *Plaut. Milit. sc. 2. a. 2.* Dexteræ digitis rationem computat, feriens ferunt. *Sueton. in Neron. cap. 39.* Pestilentia vnus Autumnus, qua triginta funerum millia in rationem Libicinz venerunt, (id est vt loquuntur Eusebius & Hieronym. in Chronico in Ephemeridem mortuorum hominum relata sunt.) *Idem in Caligula capite 29.* Numerum puniendorum subseribens, Rationem se purgare dicebat. *Idem in Augusti. capite 16.* Rationes Imperij ab Augusto proponi solitæ. *Constat* ratio. *Vide Consto, supra.* *Ratio etiam* proportio dicitur: vt quum tria ad quatuor epitriti, quatur vero ad sex hemiolij rationem habere dicimus *ἡ δὲ ἰσχυρὸς τὸ κατ' ἴμην Terent.* *Rationem* sui ducere, est quod in doctis dicunt, *habere respectum ad suum commodum*, *Cicero ad Trebat. l. 7.* *Rationem* inire, est modum & viam inuenire. *Ad rationem nostrorum temporum*, dixit *Cicero in Bruto*, id est comparatione nostrorum temporum. *Rationem* capere oculis, est ex visa tantam rationem concipere. [*Plautus Pseud. sc. 2. a. 2.* Hæ sunt regiones mihi ab hero demonstratæ, vt ego oculis rationem capio. *Ponitur* aliquando ratio pro eo quod recentiores quantitatatem dicunt. *Cato de Rust.* Vbi non erunt, scito pro ratione fructuum esse, id est pro modo fructuum aut quantitate. *Ratio* constare dicitur, quum iusta, & legitima apparet. *Plin. Lun. Mirum* est quum singulis diebus in vrbe ratio aut constet, aut constare videatur, pluribus, cunctisque non constet. Pro eodem etiam dicimus, Ratio apparet, quum scilicet accepta cum datis collocata, paria inueniuntur. *Plaut. Trinum.* Ratio quidem hercle apparet, argentum, & c. *[Vide Consto.]*

raro dicunt, alij rarerent.  
 Rarissimē, adverb. *Suetonius in Tiberio*: Rarissime interfuit.  
 Rārō, adverbium, Insolenter, infrequenter, minus sæpe. *Γαρίαια*.  
 GAL. Rarement, peu souuent, gueres. *ITA. Di raro*. GER. *Seten nicht oft*. HIS. *Pocas vezes*. ANG. *Seldome*. *Cic. pro Rosc. Amer.* Hoc maleficium ita raro extitit, vt siquando auditum sit, portenti ac prodigij simile numeretur. [*Ouid. 13. Metam.* Clypeus tam raro prælia passus.]  
 Rārūs, comparatiuum, & superlatiuum, Rarissime, *Cicero Lenculo libro 1. Epistol.* Quod si rarius fiet quam expectabis, id erit causæ quod non eius generis literæ meæ sint vt eas audeam temerè committere.  
 Raritas, atis, Proprie est laxitas, densitas. *Γαρίαια, ἀραιότης*. GAL. Rarité. *ITAL. Rarità*. GERM. *lute/dunne*. *HISP. La ralea*. ANGL. *Thinness, seldomness*. *Cicero 2. de Natur. deor.* In pulmonibus aurem inest raritas quædam, id est laxitas spongiosa. *Accipitur interdum pro paucitate, & infrequentia. Γαρίαια, ἀραιότης*. *Plinius lib. 25. cap. 1.* Turpissima causa raritatis, quod etiam qui sciunt, demonstrare nolunt [*Gell. cap. 16. lib. 13.* Raritates monstrorose partus. *Suet. in Augusti. cap. 43.* Custodes in vrbe disposuit, ne raritate remanentium graffatoribus obnoxia esset. *Raritas lauandi*, *Idem Suet. in Augusti. cap. 82.* Et, Raritas capillorum: *Suet. in Othon. c. 12.*]  
 Raritudo, tudinis, Raritas, hoc est spongiosa quædam laxitas, & densitas, *Γαρίαια, ἀραιότης*. *Colum. 1. de Arbor. c. 3.* Et mediocri raritudine optima est vitibus terra.  
 Rarētēr, adverbium. Rarō. *Γαρίαια*. GA. Rarement peu souuent. *ITA. Di rado*. GER. *Seten nicht oft*. *HISP. Pocas vezes, raras vezes*. AN. *Seldome, not often*. *Gell. lib. 3. c. 16.* & lib. 2. cap. 25. A rarus non dicitur rarē, sed alij raro dicunt, alij rarerent. *Cato c. 103.* Dato rarerent bibere. *Pomponius erga sulo*, Longè ab vrbe villicari, quo herus rarerent venit, non villicari est, sed dominari mea sententia. [*Idem Gell. c. 8. lib. 7. c. 15. lib. 10.*]  
 Rarō, as, verbum inusitatum. Rarefacio. *Γαρίαια, ἀραιώω*. GAL. *Esfelarcir vne chose trop espoisse*. *ITA. Diradare*. GERM. *Dunn machen*. *HISPAN. Hazer alguna cosa de dura rala, ralear*. ANGL. *To mak thinne*. *Γαρίαια* cuius tamen in vsu sunt composita, distaro, & inter-raro, quod est in medio rarum facio. *Γαρίαια* quo *Colum. 1. 4. vsitur*.  
 Rarefacio, cis, Rarum facio, *Γαρίαια, ἀραιώω*. GAL. *Esfelarcir vne chose trop espoisse*. *ITA. Far raro, diradare*. GERM. *Dunn machen*. *HISPAN. Ralear, hazer raro*. ANGL. *To mak thinne*. *Colum. 1. 3.* Hoc autem facile contingit si prius rarefeceris, etiam eas partes supra quas rariu fecaturus es, feno, aut stramentis texeris. *Lucret. lib. 6.* Et rarefecit calido miscente vapore.  
 Rarefio, fis, passiuum à rarefacio. *Γαρίαια, ἀραιώω*. GAL. *Deuenit en petit nombre, s'esclaircir*. *ITA. Diuenir raro*. GE. *Dunn gemacht werden*. *HISP. Emalecerse*. ANGL. *To be made thinne and waxe a small number*. *Lucr. lib. 1.* Nil prodesse enim calidum densari ignem, Nec rareferi, si partes ignis eadem Naturam quam totus habet suis ignis habent.  
 Rarefactus, us, adiect. *Γαρίαια, ἀραιώω*. GAL. *Esfelarcir*, & d'espois mis au large. *ITA. Fatto raro*. GERM. *Dunn gemacht*. HIS. *Hecho raro*. ANGL. *Made thinne*. *Lucr. lib. 3.* -conquassatum ex aliqua re, Ac rarefactum.  
 Rarefco, is, Rarum fio, siue extenuor. *Γαρίαια, ἀραιώω*. GAL. *Deuenit en petit nombre, s'esclaircir*. *ITAL. Diuenir raro*. GERM. *Dunn gemacht werden*. *HISPAN. Hazerse raro, ralearse*. ANGL. *To waxe thinne and a litle number*. *Colum. lib. 3. c. 16.* Negligencia cultorum magna pars deperit, & interim seminum cætera quæ vident, rarefco. *Virg. lib. 3. Aneid.* & angusti rarefco claustra Pelori. *Stat. 1. Sylu.* Nubila rarefco pluuiis. *Col. 1. 3. cap. 6.* Sed vt densum arbutum commendabile fructu & decore est: sic vbi veritate rarefco, pariter inutile, & inuentum est.  
 Raripilus, a, um, pen. corr. Quod habet raras pilos. *Γαρίαια*. GAL. *Qui a peu de cheueux*. *ITALIC. Che hai peu vari*. GERM. *Dunn hirtig*. *HISPANIC. Lo que tiene los pelos ralos*. ANGLIC. *That hath thinne beares*. *Colum. in præfat. 1.* Et idipsum aliter curatur mutilum, & raripulum, aliter cornutum & serosum, quale est in Sicilia.  
 Rāsīs, esse *Columel. 12. c. 20.* Genus est crudæ picis, quæ ex vetustate dura effecta contunditur, & in puluerem redacta, pharmacis admiscetur.  
 Rāstelli, *Vide RASTRYM*.  
 Rāstrum, stri, & in plurali g. & Rāsta neutro. Instrumentum dentatum glebis confringendis idoneum. *Γαρίαια, ἄστρυον*. GAL. *Vn rasteau*. *ITALIC. Rastello, rusabeto*. GERMANIC. *Ein rastlein rāchen/oder egen*. HIS. *El rastro*. ANGLIC. *A rake or harrow*. *Plin. lib. 18. cap. 20.* A ratione per transfuersum iterata, occatio sequitur, vbi res poscit, cræte vel rastro: & sato semine, iteratio. *Tertens. Heaut.* -istos rastro interca tamen Depone. *Virg. 1. Georg.* Mulum adeo, rastro glebas qui frangit inertes, Vimineasque trahit crater, iunat arua. *Rastro* item agri à noxiis herbis purgabatur. *Ibidem*, Quod nisi & assiduis herbam insectabere rastro, Heu magnu alterius frustra spectabis acerrum. Quo in loco *Seruius* rastro pro furculis accipi tradit. *Erant* item rastro instrumenta, quibus vites arboreasque ablataquebantur. *Virg. 2. Georg.* Contrā non vlla est oleis cultura: neque illæ Procuruam expectant falcem, rastroque tenaces, Quum semel hæserunt aruis.  
 Rāstellum, diminutiuum dicitur, quo, defecto feno, prata stipulis purgabatur. *Γαρίαια, ἄστρυον*. GAL. *Perit rasteau*. *ITAL. Picciolo rastello*. GERM. *Ein Rāstlein oder ein fester rāst*. *HISP. Pequeno rastro*. ANGLIC. *A litle rake or harrow*. *Varr. lib. de Rust. cap. 46.* Quum herba crescere desit, & æstibus arefcit, subsecari falcebus debet, & quoad perarefcit, furfili versari: quum perauerit, de ea manipulos fieri, ac vehi ad villam. Tum de pratis stipulam rastellis eradi, atque addere fœnificæ cumulum. Quo facta scilienda prata, id est falcebus consecanda: quæ fœnificæ præterierunt, ac quasi barba cuberosum reliquerunt campum.  
 Rāstellum item *Suetonius in Nerone*, pro sarculo posuit, aut simili instrumento, terræ effodiendæ idoneo, Tuba (*inquis*) signo dato, primus rastello humum effodit, & corbulo congestam humeris extulit.  
 [Rarariæ naues: *Gell. c. 25. lib. 10.*]  
 Rātī arūs, rij, *Vide RATIS*.  
 Rātio, onis, Nobilissima animæ facultas, qua vna à cæteris animantibus homo scernitur, & à qua rationalis appellatur. *Γαρίαια, ἄστρυον*. GAL. *Raison*. *ITAL. Ragione*. GERM. *Die vernunft*. *HISPAN. Razon*. ANGLIC. *Reason, regard or respect*. *August. lib. 2. de Ordine.* definit esse motionem mentis ad ea quæ discutuntur, connectenda aut distinguenta. *Cic. 1. Offic.* Quam similitudinem natura, ratioque ab oculis ad animum transferens, & c. *Ibid.* Duplex est enim vis animorum atque naturæ vna pars in appetitu posita est, quæ est *ἰσχυρὸς* Græcè, quæ hominem huc & illuc rapit: altera in ratione, quæ docet & explanat quid faciendum, fugiendum que. Ita fit vt ratio, præsit, appetitus vero obtemperet. [*Sueton. in Augusti. cap. 39.* Vnumquemque equitum rationem vitæ reddere coegit. *Idem in Claud. cap. 16.* Nec quenquam, nisi sua voce, ac sine patrono, rationem vitæ passus est reddere. *Quintilianus*: Ad rationem vitæ reddendam aliquem vocare. *Accipitur* & pro ipsa ratiocinatione, hoc est pro discursu animi ad inuestigandum verum. *Horatius*, Vincit enim stultus ratio insanire nepotes. *Rhetores* rationem appellat probatiunculam Propositioni subiectam. *Autor ad Herennium lib. 1.* Ratio est causa quæ demonstrat verum esse id quod intendimus, breui subiectione. *Aliquando* pro consilio & proposito ponitur. *Cicero Verr. 2.* Mea quidem ratio, cum in præteritis rebus est cognita, tum in reliquis explorata atque prouisa est, *ἡ δὲ ἰσχυρὸς τὸ κατ' ἴμην Terent.* in *Adelph.* Vestram nequeo satis mirari rationem. *Aliquando* pro respectu, & cura, *Cicero Planc.* Peto à te vt mei rationem habere velis, & suluris & dignitatis meæ. *ἡ δὲ ἰσχυρὸς τὸ κατ' ἴμην Terent.* Sic dicimus, Habenda est ratio honoris, ratio rei familiaris. *Idem libro primo Offic.* Habenda ratio est rei familiaris: quam quidam dilabi sinere flagitiosum est [*Plaut. Prolog.* Rationem habetis quomodo amiserit. *Si vero iungatur cum præpositione cum, significat negotium ἡ δὲ ἰσχυρὸς τὸ κατ' ἴμην Terent.* Vnde habere rationem cum aliquo, est habere quod cum illo agas. *Cicero 4. Verr.* Nihil cum eo rationis habui. *Idem Attic.* Cum omnibus musis rationem habere cogito. *Idem pro Cæl.* Cum hac aliquid adolescentem hominem habuisse rationis num tibi turpe videatur? *Aliquando* ponitur pro causa, vt *apud eundem Cicero ad Catonem lib. 15.* Quum autem ab Cybistra propter rationem belli quinque dies essem moratus. *Aliquando* pro modo, via & forma, *ἡ δὲ ἰσχυρὸς τὸ κατ' ἴμην Terent.* At ego vobis, si modò vultis esse viri, rationem ostendam qua tanta ista fugiatis. [*Ouid. Eleg. 8. lib. 1. Trist.* Augurium ratio est & coniectura futuri. *Linus lib. 2. dec. 5.* Rationem reponendarum regularum nemo artifex inire potuit. *Ibidem l. 4. d. 5.* Rationem inire tradendū elephantos. *Cæs. lib. 1. de bell. cim.* In præsentia Pompeij insequendi rationem Cæsar omittit. *Rationes & genera: Cicero de Peiris. Consul. Gall.* Sortes & manieres. *Ratio idem* quandoque dicitur supputatio, calculus. *ἡ δὲ ἰσχυρὸς τὸ κατ' ἴμην Terent.* Contere, calcul. *ITALIC. Calcolo*. GERMANIC. *Ein rechnung*. *HISPAN. Cuensa*. ANGLIC. *An account or reckening*. *Plaut. in Aul. [c. 5. a. 3.* Postquam est disputata ratio. *Idem* Itur, *Putatur* ratio cum argentario. *Idem in Amph. [Prologo.* *Et vt res, rationesque vestrorum omnium bene expedire vultis. [Plaut. Amphitru.* Nescio quid secum solus: puto, rationes colligit. *Plaut. Milit. sc. 1. a. 1.* Quanta istæc summa? A. Septem millia. P. Rectè rationem tenes, (id est numerum.) *Senec. cap. 15. de Consol. ad Mart.* Iube singulos conferre rationem, nulli contigit impune nasci. *Plaut. Milit. sc. 2. a. 2.* Dexteræ digitis rationem computat, feriens ferunt. *Sueton. in Neron. cap. 39.* Pestilentia vnus Autumnus, qua triginta funerum millia in rationem Libicinz venerunt, (id est vt loquuntur Eusebius & Hieronym. in Chronico in Ephemeridem mortuorum hominum relata sunt.) *Idem in Caligula capite 29.* Numerum puniendorum subseribens, Rationem se purgare dicebat. *Idem in Augusti. capite 16.* Rationes Imperij ab Augusto proponi solitæ. *Constat* ratio. *Vide Consto, supra.* *Ratio etiam* proportio dicitur: vt quum tria ad quatuor epitriti, quatur vero ad sex hemiolij rationem habere dicimus *ἡ δὲ ἰσχυρὸς τὸ κατ' ἴμην Terent.* *Rationem* sui ducere, est quod in doctis dicunt, *habere respectum ad suum commodum*, *Cicero ad Trebat. l. 7.* *Rationem* inire, est modum & viam inuenire. *Ad rationem nostrorum temporum*, dixit *Cicero in Bruto*, id est comparatione nostrorum temporum. *Rationem* capere oculis, est ex visa tantam rationem concipere. [*Plautus Pseud. sc. 2. a. 2.* Hæ sunt regiones mihi ab hero demonstratæ, vt ego oculis rationem capio. *Ponitur* aliquando ratio pro eo quod recentiores quantitatatem dicunt. *Cato de Rust.* Vbi non erunt, scito pro ratione fructuum esse, id est pro modo fructuum aut quantitate. *Ratio* constare dicitur, quum iusta, & legitima apparet. *Plin. Lun. Mirum* est quum singulis diebus in vrbe ratio aut constet, aut constare videatur, pluribus, cunctisque non constet. Pro eodem etiam dicimus, Ratio apparet, quum scilicet accepta cum datis collocata, paria inueniuntur. *Plaut. Trinum.* Ratio quidem hercle apparet, argentum, & c. *[Vide Consto.]*



Ratiōnēllā, culæ, diminutivum à nomine ratio deductum quod accipitur pro levi & facili ratione. *λογίζεορ.* GALLICE, Raisonnette. ITALICE, Regionella. GERMANICE, Ein scheinliche vrsach der vernunft. HISPANICE, Pequeña razon. ANGLI, A reason of little eff. *Cicero 2. Tullianā.* Concludunt ratiunculis Stoici, cur non sit malum, quasi de verbo, non de re laboretur, suggerere ratiunculas, *idem l. 3. de Natura deorum.*

¶ Aliquando pro supputatiuncula non magnæ pecuniæ. *GA.* Conte, calcul. ITALI, Calcolo. GERMANI, Ein kleine rechnung. HISPAN. Cuenta. ANGLI, A little accomps or reckening. *Terent. in Phorm.* erat ei de ratiuncula lampridem apud me reliquum paucillulum Nummorum, id vt conficerem: confeci assero. *Plautus in Cap. [l. 2. a. 1.]* Ibo intro, atque intus subducam ratiunculam, Quantillum argenti mihi apud trapezitam fiet. *[Idem Curc. sc. 1. a. 3.]* Beatus videor, subduxi ratiunculam.]

Ratiōnalis, le, euj natura insitum est vt ratione uti possit: quod vni homini inter animantia est concessum. *λογίζεορ.* GALLICE, Raisonnable, qui use de raison. ITALI, Rationale, rationevole. GERMANICE, Vernunftig. HISPANICE, Cosa de razon. ANGLI, Reasonable, that hath reason. *Quintil. libro 7. cap. 4.* Falsa est Finitio si dicas, Equus est animal rationale: nam equus, animal, sed irrationale. *Autor ad Herennium libro 2.* In causa rationali primum quaeritur, æquid, &c.

Rationales, & procuratores Cæsariis isdem erant, vt ait *Lampridius in Alexandro, teste Budeo.* ¶ Rationales officiales dicuntur à Constantino, pro iis qui quum in aliqua potestate curationeque fuerint, nondum rerum à se gestarum rationem retulerunt, *υποβουσι* à Grecis appellantur, ad est, reddendis rationibus obnoxij. *L. C. de Episcop & cleric.*

Ratiōnālis, lis, Apud Ecclesiasticos scriptores accipitur pro vestis sacerdotalis genere, quo vsi sunt Hebræorum Pontifices *חִטָּן* *chitshen, χιτων.* *Hieronym. ad Fabianum,* Rationale etiam dicitur genus vestis, apud Hebræos *סוּחָן*, Græcè *λόγιον*, nos Rationale possumus appellare: pannus est breuior ex auro, habet magnitudinem palmi per quadrum, & duplex ne facile rumpatur.

Ratiōnārium, nari, Liber rationum. *λογισμὸς, λογισμῆς.* GALLICE, Liure de contes, registre. ITALI, Libro de conti. GERMANI, Ein rechnungsbuch. HISPAN, Libro de cuentas. ANGLI, A booke of accomptes and reckening. *Sueton. in Augusto.* Rufus tædio diurnæ valerudinis, magistratibus ac Senatu domum accitis, rationarium Imperij tradidit.

Ratiōnārius, a, um, vt Rationarius apparitor. *λογιστικός.* GALLICE, De contes, de registre. ITALI, De conti. GERMANICE, Der rechnung. HISPANICE, Cosa de cuentas. ANGLI, Of accomptes and reckening. *Marcellus Iuriconsultus.* Quidam ex mercatore, opulento rationarius apparitor.

Ratiōcinor, aris, pen. corr. ratiocinatione quadam deprehendo, colligo, sompuro. *λογίζεορ, λογισμὸς, λογισμῆς.* GALLICE, Raisonner, discourtir, syllogiser, conclurre par raison. ITALI, Comprendere qualche cosa conragione, far conto, coniaro. GERMA, Die rechnung machen. HISPAN, Razonar, hazar, cuentas. ANGLI, To reason, to prove and conclude by reason. *Gell. l. 1. cap.* Plutarchus in libro quem scribit, *δὲ πῶς ἄριστος καὶ σοφὸς τὸν αἰθροῦσι περὶ ἀφίκαυ καὶ ἀφίκαυ διαφασί.* scitè, subtiliterque ratiocinatum Pythagoram philosophum dicit, in reperienda modulandaque status, longitudinisque Herculis præstantia. *Cic. lib. 1. Tuscl. Quæst.* At nos metendi, ratiocinandique utilitate inspecta, huius artis terminauimus modum. *Idem 2. de Inuent.* De pecunia ratiocinari fordidum est, quum de gratia referenda deliberetur.

Ratiōcinātorēs, Dicuntur qui subducendæ rationis periti sunt, quos & calculatores nominat Martial. *λογιστῆς, λογιστῆς.* GALLI, Qui tiennent contes. ITALI, Quadernieri, computatori. GERMA, Ein aufrechner oder rechnungschreiber. HISPAN, Contadores. ANGLI, Casters of accomptes. *Colum. lib. 3. cap. 3.* Vt diligens ratiocinator posito calculo videt id genus agglotilationis maximè rei familiari conducere. *Cicero ad Atti. lib. 1.* Libertum ego habeo sane nequam hominem, hilarem dico ratiocinatorem & clientem tuum. *Idem 2. Offic.* Hæc igitur & talia circumspicienda sunt in omni officio, & consuetudo, exercitatioque capienda, vt boni ratiocinators officiorum esse possimus: & addendo, deducendoque videre quæ reliqui summa fiat, ex quo quantum cuique debeat intelligas.

Ratiōcinātiō, onis, Principis animæ portio, hoc est mētis functio ex singularibus quibusdam vniuersalia iduens theoremata, communè que rerum ac generum summas: ex iis que deinde argumentatione plurima eliciens, de quibus scientia habetur, vel opinio. *λογισμὸς, λογισμῆς.* GALLICE, Raisonnement, dispute, conclusion par raison de faire ou de laisser. ITALI, Quando l'animo troua per ragione di fare à non fare una cosa, disputa. GERMANI, Ein aufrechnung/schreibung auß gewuhsen aufsen/gen/eygentliche ermittlung. HISPAN, Obra de razonnar per hazer d'no hazer algo. ANGLI, Reasoning or disputing. *Cic. 4. de Inuent.* Ratiocinatio autem est diligens, & considerata faciendi aliquid, aut non faciendi excogitatio. Ea dicitur tum interfuisse, quum aliquid faciendum, aut non faciendum certa causa uitaute aut seuerus esse animus videtur. Ratiocinatio (*inquit Augusti de immortalitate anime*) est diligens & considerata faciendi aliquid, aut non faciendi excogitatio.

¶ Accipitur aliquando ratiocinatio pro argumētatione, ex duobus pronuntiatas conclusionem inferente, quam *συμμετρημὸς* vocant Greci.

Ratiōcinātiōnis, adiect. Quod ad ratiocinatione pertinet. *λογισμῆς.* GALLICE, Appartenant à tel raisonnement & dispute. ITALI, Pertinente à tale disputa, & ragionamento, GERMANI, Das zu der

auffrechnung oder beschlechtschen/ermägung ghhret. HISPAN, Pertinente à tal razonamiento. ANGLI, Belonging to reasoning or disputing. ¶ vt Ratiocinatum genus orationis. *Apud Cic. 3. de Inuent. Quint. lib. 7. c. 2.* Ratiocinatio, atque collectiua quæ ratio oritur. Status ratiocinatio, *idem lib. 3. c. 5.*

Ratiōcinium, nij, Supputatio, vel calculi subductio. *λογισμὸς, λογισμῆς.* GALLICE, Calcul, conte. ITALI, Calcolo, conto. GERMANI, Rechnung oder auffrechnung. HISPAN, Calculo, cuenta. ANGLI, Reckening, accompting, or reasoning. *Colum. lib. 5. cap. 1.* Hæc non aliena nec procul à ratiocinio, quod tradituri sumus breuiter præfari oportuit. *Et paulo post,* Iugeri autem modus si semper quadraret, & in agendis mensuris in longitudinem haberet pedes c c xl. in latitudinem pedes c x x. expeditissimum esset eius ratiocinium.

Ratiōnābilis, le, Rationalis, hoc est cui ratio nem natura indidit. ¶ Irrationabilis. *λογισμῆς.* GALLICE, Raisonnable, qui use de raison. ITALI, Rationale, rationevole. GERMANI, Vernunftig. HISPAN, Cosa de razon. ANGLI, That hath reason. *Quint. lib. 2.* Sed quia carent sermone quæ id faciunt muta atque irrationabilia vocantur, *idem lib. 5. cap. 11.* Nec si mutis finis voluptas rationabilibus quoque.

Ratis ratis, siue Rates, ratis, si *Probo credimus*, Connexarum trabium compages, quæ antequam nauigia essent inuenta, nauium vsum præbebat. *λογισμῆς, λογισμῆς.* GALLICE, Vn raseau, vne nasselle, bare ou bareau. ITALI, Zattera, nauie. GERMANI, Ein stob. HISPAN, Balsa de maderos y nauados, nauie. ANGLI, A boate. *Plinius lib. 7. cap. 56.* Nauem primus ex Ægypto in Græciam Danaus aduexit: ante ratis nauigabatur, inuentus in Mati rubro, inter insulas, à Rege Erythra. *Cicero 7. Verr.* Qui aut nauibus aut ratis conarentur accedere. *Plaut. Aul. sc. 1. a. 4.* Quasi pueris, qui nare discunt scirpea induitur ratis, Eodem modo seruum ratem esse amanti hero æquum est? *¶ Vt arro autem à Probo dissentiens ita scribit,* Ratis, inquit, dicta nauis longa propter remos, quod hi quum per aquam sublati dextra & sinistra duas partes facere videntur, ratis eunt: & hoc ratis. Etque in significatione vsi sunt poëtæ. *Virg. l. 1. Æn.* Disceatque rates, eueritque æquora ventis Onia, lib. 14. *Metamorph.* Férque rates pronas, mediòque sub æquore mergit *Virg. 10. Æneid.* Quæ manus interea Thufcis comitetur ab oris Ænean, armè que rates, pelagò que vehatur. *Idem 3. Æn.* Postquam altum tenuere rates, &c.

Ratiōnis, rij, mascul. gen. Qui ratem exercet, vt nauicularius, qui nauè. *λογισμῆς, λογισμῆς.* GALLICE, Vn baste lier, qui conduit vne nasselle. ITALI, Vn nauicanti. GERMANI, Ein stobler/bozger fuerer. HISPAN, El que rige aquella balsa à nauie. ANGLI, The guider of a boate. *Paul. de Pign. alt. l.* Qui ratiario crediderat, quom ad diem pecunia non solueretur, ratem in flumine sua aurotate detinuit: postea que flumen creuit & ratem abstulit. *Bud.*

Ratitus, quadrans, & Ratitus triens, ab antiquis appellati sunt, quod in iis ratis fuerit effigies, quemadmodum nauis in asse. *Autor Nonius.*

RATIUMENÀ, Autiga fuit, qui quum in ludis Circensibus excusius fuisset, equi eius cum corona, & palma in Capitolium peruenit, sed emque ter lustrarunt. Ex quo factum est vt porta per quam intrauerant, Ratumena diceretur. *Autor Plin. l. 8. [Plutarch. in Publ.]*

Ratūcæ, Vermes terreni, radices arborum lædentes. *Plin. l. 17. c. 18.* Olea vbi quercus effossa sit, malè ponitur: quando vermes: qui raucæ vocantur, in radice quercus nascuntur, & transeunt.

Raucus, a, um, Qui nimio calore vel frigore, aut etiam clamore, vel alia causa vocem obtusam habet, compressam & impeditam. *λογισμῆς, λογισμῆς.* GALLICE, Enroué. ITALI, Rauco, roco. GERMANI, Hesper. HISPAN, Ronco. ANGLI, Hoarse. *Virg. 1. Æn.* Dant sonitum rauci per saxa silentia cygni. Vbi raucos cygnos vocat, non quidem canoros, aut optimam vocem habentes, sed alarum concussione inter volandum, raucum per aera sonum efficientes, qualis est clangor tubarum. ¶ Ponitur aliquando pro fesso, & defatigato: vt, Rauea fama. *Cic. ad Varr. l. 9.* Te verò nolo, nisi ipse rumor iam raucus erit factus, ad Baias venire, id est nisi ipse rumor defecerit. *Bud.*

Ratūcisonus, adiect. *λογισμῆς, λογισμῆς.* GALLICE, Qui red vn son enroué. ITALI, Che ha vn sono rauco. GERMANI, Hesper tonend. HISPAN, Cosa que tiene sonido rauco. ANGLI, That giueth an hoarse sound. *Lucr. l. 2.* Concaua raucisonoque minantur cornua cantu.

Raucitas, ratis. Vocis obrustitas, siue ex catarrhi defluxu, siue ex aere frigido, siue ex febris calore, aliæ ex causa contracta. *λογισμῆς, λογισμῆς.* GALLICE, Enrouement, enroué. ITALI, L'essere rauco, raucita. GERMANI, Die hesere oder hesertheit. HISPAN, Ronquetad. ANGLI, Hoarseness of the voice. *Plin. lib. 11. c. 15.* Elephas per nares, turbarum raucitati similem edit sonum. Legitur & Raucedo, dinis, in eadem significatione.

Ratūcico, ces, cui, Raucus sum. *λογισμῆς, λογισμῆς.* GALLICE, Estre enroué. ITALI, Diueniar rauco. GERMANI, Hesper sein. HISPAN, Enroquecese. ANGLI, To be hoarse. ] A quo Raucedo, raucus fio, & compositum Iraucedo.

Ratūdis, vel rodus, vel etiam rodus, esse Fesso, significat rem rudem, & imperfectam. *λογισμῆς, λογισμῆς.* GALLICE, Rude, inal poli, inparfait. ITALI, Rozzo, unperfetto. GERMANI, Unbereitet/ungewerck. HISPAN, No labrado, imperfecto, rudo. ANGLI, Rude, imperfect. ] Nam & saxum quoque raudum appellant poëtæ *Accius Menalippe*, Collocat sese in locum celsum: Hinc manibus capere raudum saxum grande & graue. *Æs* quoque rude & impoliturum, raudus, rodus, siue rudus dicebatur. *Cincius de Priscis vocabulis apud Festum,* Quemadmodum omnis materia ferè non deformata, rudis appellatur: & vestimentum rude, non perpoliturum: sic æs insectum, raudu-











rum manu commigravit. *Plin. l. 18. cap. 22.* Quam recentissime, stercorato folo.

Recenter, aliud adverbium: cuius nullum nunc occurrit exemplum.

Recentio, es, Recognosco, & summam totius multitudinis per numeros colligo. { קָבַץ pakádh [vel] píkikédh קָבַץ sippév קָבַץ mānāh. GAL. Faire vne reueue, faire vne monstre generale de gens de guerre, nombrer, raconter. [Item, Narrer, raconter vn fait: Reueoir, & corriger les fautes d'vn liure, d'vn escript: [ITAL. Riconoscere, commemorare, fare vna resogna, vna mostra generali di soldati. GER. Wider stellen/abstellen/mustern. HISP. Remembr ar algo, hazer alarde de yentes. AN. To re: ken, to rehearse, to muster an army. } Liu. Inter hæc recenset exercitum, militem instruit. Idem 6. bel. Pim. Deinde acceptis nominibus ciuitatum recensuit captiuos, quos cuiusque populi essent. Vir. 4. Georg. Confedit scopulo medius, numerumque recenset. Recensere, narrare, Cic. ad Att. l. 16. Ob ius enim recenset multa que vellem. [Ouid. lib. 3. Fast. Signa recenset bis Sol sua.] Ouid. Epist. 9. I nunc, tolle animos, & foriā facta recense. Statius 4. Syl. Dinumera factos, nec parua exempla recense. [Pro retractare, emendare, recognoscere, auctorem, siue opus aliquod, vt cum dicimus; Veteres Theologos recensuit Erasmus; Ius Civile Iac. Cujacius; Suetonium I. Casaubonus, &c. Et Gell. c. 10. lib. 17. Recensere, eliminare, expolire, retractare, corrigere, supremam manum imponere, pro eodem dixit.]

Recensus, a, um, particip. recognitus. { קָבַץ pakádh קָבַץ nispar. ἀναριθμητός αναριθμητός. GAL. Reueu, conté, nombre. ITAL. Reueduto, contato nominato. GER. Wider abgezeltet HISP. Remembrado nombrado. ANGLIC. Reckened or sold. } Suer. in Vesp. c. 9. Amplissimos ordines, & exhaustos cæde varia, & contaminatos veteri negligentia purgavit suppleuitque recenso Senatū, & equite submotis indignissimis, & honestissimū quoque Italico rum ac provincialium allecto.

Recensus, sus, sui, Lustratio, siue recognitio exercitus, alteriusve multitudinis. { קָבַץ miphkádth קָבַץ sephár. ἱστῶσις. GALL. Reueue, nombrement. ITALIC. Esso riuedere & nominare. GERM. Ein abstellung/mustern. HISP. El alarde. ANGL. A reckening or rehearsing. } Suer. in Cas. Di. cap. 41. Recensum populi vicatim per dominos insularum egit.

Recensio, onis, Multitudinis cuiusuis lustratio, siue recognitio. { קָבַץ miphkádth קָבַץ sephár. ἱστῶσις. GALL. Reueue, examen du conte & du nombre. ITAL. Riuedimento, essamine di genti & nomi. GERM. Das abstellen oder beschichtigen etner menge mustern. HISP. El alarde. ANGL. A reckening or rehearsing. } vt Recensio copiarum, siue exercitus. [Suet. in Cas. cap. 41. noui cætus recensionis causa.] Interdum accipitur pro censu ciuium, eorumque facultatum qui Romæ quinto quoque anno a Censoribus fieri solebat. Cic. pro Mil. Qui Nympharum eodem incendio, vt memoriam publicæ recensionis tabulis publicis impressam extingueret.

Recensitis, a, um, participium à verbo antiquo Recensio, sis, quartæ coniugationis, vt ait Georgius Valla, idem significans quod recensis. { קָבַץ pakádh קָבַץ nispar. ἀναριθμητός αναριθμητός. GALL. Reueu, conté, nombre. ITAL. Riueduto, cantato, nominato. GER. Ge: set/oder abgezet. HISP. Remembrado, nombrado. ANGL. Reckened, or sold. } Suet. in Jul. Cæs. c. 41. Instituit vt quotannis in demortuorum locum ex his qui recensiti non essent, subfortitio à Prætorē feret: Claud. in Eutrop. l. 2. Prisca recensitis e uoluit secula fastis.

Recentari, Renouari, & denud recens fieri. { שִׁחַדְתָּ hithchaddech. ἀνανῶσαι, ἀνανῶσαι. GAL. Renoueler. ITA. Rinouarsi. GER. Wider neuw werden. HISP. Recentarse, renouarse, refresarse. ANGL. To waxe new againe. } Accius, Iamiam albicaicit Phæbus & recentatur commune lumen hominibus & volupras Nonius. [Gell. c. 25. lib. 15. citat hunc vericulum, sed eum tribuit Cneo Mario, viro (vt ipse ait) eruditissimo.]

Recepto, Vide RECEPTIO.

Recessus, Vide RECESSIO.

\* Rechedipna, Erant vestes peregrinæ, quibus in gymnasiis utebatur. Iuuen. Sat. 3. Rusticus ille tuus sumit rechedipna Quirine.

Recido, dis, pen. corr. recidi, recasum, Retorsum, siue iterum cado. { ἀναπίπτω, ἀναπίπτω. GAL. Rechoir, retomber. ITA. Ricascare. GERM. Wider hindersich fallen/ widerfallen. HISP. Tornar a caer, recaer. ANGL. To fall againe so fall backe wards. } Exigit autem accusarium cum præpositione ad, vel in: Cic. ad Brutum, Nonne hoc est in easdem tenebras recedisse? Plaut. in Menæch. Omnes in te istæ recident contumelie. Terent. in prolog. Hecyr. Nolite sinere per vos artem musicam recidere ad paucos. Cic. Att. l. 4. Id ego puto, vt multa eiusdem, ad nihil recasurum. [Plaut. Men. sc. 2. a 3. Omnes istæ in te recident contumelie. Quinilian. Exemplum quod in se recidat, &c. Idem Quinil. cap. 11. lib. 2. Res eo recidit.] Inuenitur aliquando apud Poetas recido, c. litera geminata, vt prima syllaba natura breuis producat. Lucr. l. 1. At neque recidere ad nihilum res posse. &c. Proper. l. 4. Recidit inque suos mensa supina pedes.

[Recasurus, a, um, Sueton. in August. cap. 96. Cuncta in illos recasura, qui exta habent.]

Recidius, a, um, pen prod. Quod post casum restitutum, denuo concidit. { ἀναπίπτω, ἀναπίπτω. GAL. Qui apres estre cheut, reuient sus, puis retombe. ITAL. Riffatto & rinouato un' altra volta. GERM. Widerumfellig/ das vohin anffgericht worden was/ das wider vmbfichlecht. HISP. Lo que cayo y se leuato, y despues tornou recaer. ANGLIC. That which after one fall fallerh againe. } A re præpositione, actus iterationem significante, & nomine caduus: vnde Cadiua mala legimus apud Plin. lib. 5. cap. 16. Pro Tom. ij.

prie itaque recidium quid dicitur, quod iterato recidit. Virg. 4. Aneid. Et recidia manu posuiffem pergama victis. id est quæ reciderunt. Idem libro 7. Quin idem Veneri partus suos, & Paris alter, Funestæque iterum recidia in Pergama redæ. Vbi Seruius interpretatur Recidia, post casum restituta: respiciens, opinor, ad oppidulum illud quod Aeneas, quum primum nauibus egressus esset, non procul à Laurento condidit: & quod & ipsum a nomine relicta patriæ Troiam appellauit, vt auctor est Liu. lib. 1. ab Vrbe. Melius tamen, mea quidem sententia, recidia Pergama intelligere possumus, quæ iterum deciderunt, hoc est bis euerfa sunt. Constat enim Troiam bis captam fuisse: semel ab Hercule tempore Laomedontis regis, quum, Hesionem scopulo alligatam, occiso marino monstro, liberasset: quo nomine quum pactam sibi mercedem Laomedon soluere recufasset, Hercules contracto exercitu vrhem expugnauit, Laomedontem occidit, Hesionemque & Priamum captiuos in Græciâ abduxit. Redemptus postea à vicinis Priamus, Troiam instaurauit, multoque splendidiorem reddidit: quæ à Græcis duce Agamemnone secundo fuit euerfa. Febres recidiæ dicuntur, in quas secundo recidimus, quum scilicet morbo liberati, denuo in eundem relabimur. Sed hoc non propriè, neque ex vocabuli significatione fit, sed ex appellatione tantum quasi recidiorum febres, propter eos qui in eas incidunt, & post earum depulsionem relabuntur. Febres enim ipsæ rediuiæ potius quam recidiæ dici debent, quia tunc non recidunt, siue non depelluntur, sed reuiuifcunt, & integrantur.

Recido, dis, di, pen produ. Abscindo, refecore: ex re, & cædo. { כָּרַת charáth קָרַת ghadhâh קָרַת zamár קָרַת ghazár. κόμω. GALLIC. Couper, rogner. ITALIC. Tagliare, recidere. GERMA. Abhawen/ abschneiden. HISP. Cortar, tornar a cortar. ANGL. To cut of or away, or to pare. } Caso cap. 2. Viam publicam muniri, vepres recidi. Mars. l. 1. Quam primum longas Phœbe recide comas. Horat. de Arte poet. -ambitiosa recidet Ornamenta. Ouid. l. Met. Cuncta prius tentanda: sed immedicabile vulnus Enfe recidendum est, ne parsyncera trahatur. [Sueton. in Calig. cap. 44. Recidere comoda. Quinilian. Recidere facultatem. Idem, Recidenda nimia loquacitas. Recidere securibus: Proverbium, Vene. epist. 80.]

Recisus, a, um, part. Amputatus, præcisus. { חָרַת charuth כָּרַת ni. חָרַת קָרַת nighdâh. ἀποκομῆς, ἀποκομῆς. GAL. Coupé, rogné. ITALIC. Tagliato, troncato. GERM. Abgehawen/ abgeschnitten. HISP. Cortado. ANGLIC. Custe of or away, pared. } Cic. de Prouin. consul. Nationes eas, quæ numero hominum ac multitudine ipsi poterant in prouincijs nostras reducere, ita ab eodem esse partim recisas, partim repressas. Luc. l. 2. vidit fortuna colonos Prænestina suo cunctos simul ense recisos. Ouid. 3. Fast. Idque ancile vocat quod ab omni parte recisum est, Quinque notes oculis, angulus omnis abest.

Recisio, onis, { חָרַת ghizyah. κόμωσις, κόμωσις. GAL. Coupeure, coupement. ITAL. Tagliamento. GERMA. Abhawung/ abschneidung. HISPAN. Cortadura, obra de cortar. ANGLI. Acusing away or paring. } Plin. l. 2. c. 4. Omnis autè recisione, atque vitione proficit.

Recisamentum, ri, Frustum exiguum, & veluti ramentum à re quam recisum. { קָרַת ghézer קָרַת pelach. ἄμω, ἀμω. GAL. Rogneure, fragment, petit lopin. ITA. Picciol pezzo. GER. Et was so von einè anderen ding abgah/ oder abgeschnitten wirt/ abschnetteten. HISP. Pequeno pedaço. ANGL. A pece or morsell. } Plin. lib. 35. c. 51 Ocyssimè verò æs coronarium ærugineum contrahit, recisamentum in acetum additis.

Recingo, recingis, Discingo, quod cinctum erat soluo. { πῆξαι, πῆξαι. diazâmu. GA. Descindre. ITA. Discingere. GERM. Entgurteten/ das ist/ auffgurteten. Descennir. ANGL. To loose which was girded. } Ouid. lib. 4. Metamor. -ad inania magni Regna redit Diis, sumptumque recingitur anguem. Id est deponit anguem, quo se antea velut cingulo præcinxerat Virg. 4. Aen. Vnum exuta pedem vinculis in veste recincta Testatur moritura deos. Ouid. l. Amor. Ecce Corinna venit tunica velata recincta.

Recinium, recinij, Vestis quadratæ genus, inde dictæ, vt Servio placet, quod laciniam eius retrorsum reiciebat. Recinium, (inquit Peflus) omne vestimentum quadratum. Hi qui XII. Tabulas interpretati sunt, esse dixerunt virilem togam) qua & mulieres utebantur) prætextam clauo purpureo. Vnde Mimiplanipedes, reciniari dicuntur.

Recino, recinis, pen. corr. Iterum vel frequenter cano. { ῥησῖν, ῥησῖν. GAL. Recanter, recenir. ITA. Recansare. GER. Duet singen/ wider tönè/ widerhallè. HISP. Cantar ira vez. ANGLI. To sing againe. } Cic. de Clar. Oras. Illud est maius, quod in vocibus nostrorum oratorum recinit quidem & sonat vrbanius. Horat. l. 1. Ep. 1. Hæc recinunt iuuenes dictata senesque.

Recipro, pis, pen. corr. Ex re, & capio, Rem semel depositam traditamve, rursus assumo. { קָבַץ lakâch קָבַץ kibbi. ἀναπίπτω. GAL. Receuoir. ITA. Riceuere. GER. Wiedernehmen. HISP. Recebir. ANGL. To receive or tak againe. } Liuius lib. 9. Recipient arma que per pacationem tradiderunt. Plaut. Curc. sc. 1. a. 3. Ornamenta que locauim, metuo vt possim recipere: Ibid. sc. 3. a. 5. Age recipe actutum (verba reddentis pecuniam) Sen. c. 17. de Conf. ad Hel. Recipere animū à luctu (Reprèdre courage.) Suet. in Neron. c. 11. Recipere in lusum (pro admittere) Et in Aug. c. 44. Motus iniuria Senatoris, quæ Puteolis per celeberrimos ludos nemo receperat. Idem in Galb. c. 9. Recipere cõditionè. Sen. c. 12. de Conf. ad Hel. Recipere dotè ex erario, Cas. 3. de bell. ciu. Recipere sese ad cogitationè belli. Vellei. Recipere iniurias; (pro accipere & ferre.) Recipere nomina apud Liuii li. 9. ab vrb. est redigere siue referre in tabulas reorū. Ré populus recipit. (i. legè iubet) Ouid. 5. Fast. Idè Ouid. 6. Fast. Ipsa quide fecisse negat, sed fama recepit. Pl. Ps. sc. 2. a. 3. Orcus eū ad se recipere noluit. Pl. Aul. sc. 3. a. 1. Ne-



scio unde se recipit domum. *Ibi. sc. 5. a. 4.* Video se recipere senē. (Iredite.) *Pl. Mil. sc. 3. a. 2.* Ad stabulum Iunx se recipiat ē pabulo. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.* Hic se ad cenam recipit ad me. *Ouid. 3. Fastor.* Annus erat decimum cum luna receperat orbem.]

¶ Quandoque ponitur pro accipere, & honoris, vel beneficij, vel humanitatis causa suscipere. *in dē x dāy, o pō dē x dāy. Cic. l. 2. Offic.* Cysium quendam suadentem, ut in vrbe manerent, Xerxēque recipent, lapidibus obruerunt. ¶ Quandoque pro reuocare. *απαλαύω V. Arg. 2. Aeneid.* Sic ore effata recepit Ad sese.

¶ Quandoque in tutum reducere liberare, *απαλύω V. Virgil. 6. Aen.* Illum ego per flammās & mille sequentia tela Eripui his humeris, mediocē ex hoste recepi. ¶ Recipere seruum, *ut in l. 1. de Seru. corrū. V. l. p. dicit,* & refugium abscondendi causa seruo prestare vel in suo agro, vel in alieno loco ædificiōe.

¶ Quandoque simpliciter conferre se, & proficisci. *καμίζω V. Plautus in Capt.* Inde me continuo recipiam rursū domum.

¶ Quandoque recuperare. *απαλαμβάνω. Cicero in Casil.* Tarentum vero qua vigilantia, quo consilio recepit? tum quidem me audiente Salinatori, qui amisso oppido fugerat in arcem, gloriantī atque dicenti, Mea opera, Quinte Fabi, Tarentum recepisti. Et certē, inquit ridens, nisi tu amississes, nunquam recepissem.

¶ Quandoque recipere ad vsum suum, & reseruare, quod sit quum quis venditis cæteris, sibi quippiam reseruauit. *εξαρτ. Plautus in Trinum.* [ *sc. 1. a. 1.* ] Vbi nunc adolescens habet? c. posticum hoc recepit, quum ædes venderet. *Cicero de Ora. l. 2.* Sed dicis te quum ædes venderes, ne in rutis quidem & cæsis, solum tibi paternum recepisse. [ *Marc. Caso apud Gell. c. 6. li. 17.* Principio (inquit) nobis mulier magnam dotem attulit: Tum magnam pecuniam recipit, quam in viri potestatem non committit.]

¶ Recipere ensem, est retrahere, & è vulnere educere. *Sic enim interpretatur Seruius illud V. Arg. 9. Aeneid.* totum cui comminus ensem Condidit assurgenti, & multa morte recepit. [ Imo Gladiatores recipiunt ensem, cum decumbunt, *ut apud Cic.* Totum telum corpore recepisset. Sicque *Senec. epist. 58.* dixit Gladium (corpore) recipere.

¶ Accipitur interdum recipere pro promittere: nisi quod recipere amplius quiddam significat, quàm promittere: quasi rei euentum & periculum in se suscipere. *ὀμοχρῆδαι. Cic. Crasso,* Quæ tibi promitto, ac recipio, sanctissimè esse obseruatum. *Cælin. ad Ciceronem,* sed tamen ego filio dixeram, librum lege ret, & ea conditione daret, si reciperes te correcturum. [ *Plau. Mil. sc. 2. a. 2.* Recipio hoc ad me. (i. spondeo me perfecturum meo periculo.) ]

In qua significatione etiam dicimus Recipere in se. *Cicero ad Brutum l. 13.* In ipsa causa exponenda satis etiam de probitate dixi, sed tamen separatim in me recipio, fore tum tibi & voluptati, & vsui. Nam & modestum hominem, cognosco, & prudentem, & à cupiditate omni remotissimum: præterea magni laboris, summæque industriz. Neque hæc polliceri debeo, quæ tibi ipsi (si bene cognoris) iudicanda sunt. Quo in loco Cicero morem suum seruat, vt difficultis verbum recipio, per facilius polliceor declarat. ¶ Ponitur aliquando pro approbare. *Διμυδῆσι. Plin. lib. 25. cap. 4.* Quarrum genus molle, languinosum, pinguis cæteris, candidi leuiois, in maritimis nascens: hoc recipere medici. *Quintil. l. 8.* Vltus recepit, Bene moratas vrbes, poculum epotum, seculum felix. ¶ Aliquando pro nominatim cauere. *Iureconsultus in Lemporem de Act. empti,* Quem admodum recipitur vt nummos venditor accipiat, quanuis merx ad emptorem non perueniat. *Bud.*

¶ Recipere se, aliquando est ad se redire, & animum, ac vires resumere. *Cic. in Somn. Scip.* Quæ quum intueret stupens, vt me recipi, &c. ¶ Recipere mandatum, est totum mandati onus in se transferre. *Cic. pro Saxo. Rosc.* Quid recipis mandatum, si neglecturus es? Diferunt autem recipere, & suspicere, *ut ait Aconius in Diuin.* quod recipimus partem, suscipimus totum. *Cic. 2. de Orat.* In quo est illa quidem magna offensio, vel negligentiz susceptis rebus, vel perfidiaz receptis.

Receptus, a, um, particip. à recipio. { *ῥεπειν* *nikāb. ai ad dē y dōs, ai dē x dō. GAL.* Receu. *ITA.* Riceuto. *GERM.* Ugenommen. *HISP.* Recibido. *ANG.* Received. { vt. Receptus mos, quem sponte (vt inquit Nonius) ciuitas alienum asciuit. *παραδουκός.* Recepti in ciuitatem, dicuntur qui cum suffragio ciuis sunt effecti, vt apud Liu. sæpe legitur. *αγαγόμενος πάλαι.* Receptus cælo. *Quintil. l. 3. c. 7.* Quod ipsum quoque cælo receptum temporis eius homines non dubitauerunt. *Oui. 3. de Pontio,* Tunc me (si qua fides) cælesti sede receptum. Cum fortunatis suspicior esse deis. [ *Oui. 3. Fast.* Ex illo iubeant furta recepta loco. *Idem lib. 4.* Sic Venerem gradibus multis in gente (Iulia) receptam.

¶ *Quintilian.* Receptæ auctoritatis homo. *Gell. ca. 16. lib. 13.* Pro vero recepta opinio, *Sueton. in Claud. cap. 9.* Recepta cognitio falsi testamenti. *Idem supra cap. 2.* Diu atque etiam post tutelam receptam. (id est postquam in tutelam suam venisset) alieni arbitrij, & sub pædagoگو fuit, &c. ] *V. Arg. l. 1. Aeneid.* Frugēsque receptas. Et torrere parant flammis, & frangere saxo.

\* Receptum est, Impersonale, pro Approbatum est, *ut ait Budæus. Plin. lib. 28. c. 2.* Quin & absentes tinnitu aurium præsentire sermones de se, receptum est. *Quint. lib. 1. c. 3.* Cædi vero discentes quanquam A receptum sit, & Chrysippus non improber minime velim.

Receptum, pri, sub. Pollicitum, siue promissum. { *דבאר* *dabār* *תערכב* *teharubāh. ἰσπανός, ἰσπανός. GAL.* Promesse. *ITALI.* Promessa. *GE.* Ein verheißung/ des iemannds eingadi. *HISP.* A. Promesimienso. *promessa. ANG.* A promise. { *Cic. 2. Philip.* Ille induxit vt peteret, promissum & receptum interuenerit, ad seque transfultit, tum eius perfidiaz voluntatem tuam adscripsisti. *Idem 7. Verr.* Satis est factum Siculis, satis officio ac necessitudini Iudices, satis pro misso nostro ac recepto.

Receptus, us, Ipse actus, recipiendi, siue subducendi se à pugna. { *απαχρῆσι, ὀμοχρῆσι. GAL.* Rerraitte. *ITA.* Il ritirarsi. *GERM.* Ein abzug von streit *HISP.* El retiramiento del irabar. *ANG.* A retraite in battle. { *Liu. 8. ab Vrb.* Breuitate ipsa loci, facili que receptu in tam propinqua castra, haud ægre militem à multa cæde est tutatus. Receptui signum dare, & tubæ signo copias à pugnis reuocare: *το ἀπαλαύωσι ἑμπούται, ἀπαρτίσι. Linius 2. ab Vrb.* Admirationem inde auxit, signo receptui dato, adeo tranquilla serenitas, &c. Canere receptui idem. *Cic. 2. Philip.* Quis enim reuocante, & receptui canente Senatu, propter dimicare? Nonnumquam tamen per translationem accipitur pro recedere. *Cic. 3. Tuscul.* Vctat igitur ratio intueri molestias, abstrahit à acerbis cogitationibus hebetem aciem ad miserias contemplandas, quibus quum cecinit receptui, impellit rursū, & incitat ad conspiciendas, totaque mente contrectandas varias voluntates: quibus ille & præteritarum memoria, & spe consequentium, sapienter vitam reuertam putat. [ *Ouid. Eleg. 9. lib. 4. Trist.* Musa canere receptus.]

¶ Receptus præterea significat locum ipsum in quem tuò se recepit exercitus. *V. Arg. 1. Aeneid.* Planities ignota iacet, tuòque receptus. *Cic. Att. l. 9.* Neque ex omnibus oppidis contrahere copias expedit, ne receptum amittam, *Plautus Ciceroni lib. 10.* Animaduerti nullum alium receptum Antonium reliquisque quæ cum eo essent, habere, nisi in his partibus. [ *Cæs. lib. 1. de bel. ciu.* Habere ad gratiam & amicitiam receptus. *Linius lib. 5. d. 4.* Receptum ad urbem habere. *Cæs. lib. 1. de bello ciuili.* Receptum celerem habere. *Cæs. lib. 3. de bell. ciu.* Eodem, quo venerat receptu.]

Receptor, Receptrix, & Receptorator, verbalia à recepto, tas, que sæpe illos, aut illas significant qui vel quæ latrones, eorumque surrepta recipiunt, occultantque. Vulgus *reclatores* appellat. { *ῥεπειν* *GALLIC.* Receleur. *ITA.* Riceitore, reclatore. *GERM.* Ein auffenthalter/ oder auffnemmer der mörderen und Räuber/ oder ober die ethen und irem raub vndersteufft gibt. *HISP.* Ensubridor de hurtas. *ANGLIC.* A ceiuer. { *Cicero pro Milone,* Sustinuit hoc crimen primum ipse ille latronum occultator & receptor locus, dum neque multa solitudo indicasset, neque cæca nox ostendisset Milonem. *Idem 6. Verr.* Receptus furtorum, ac prædarum Messana. *Melius Iurisconsultus titulo De receptis.* Pestimū, inquit, genus receptorum, sine quibus latere nemo diu potest. *Cicero pro Mil.* Occultator ille, & receptor latronum locus.

Receptio, onis, aliud verbale. { *ῥεπειν, εἰσάχῃ. GAL.* Retirement, & recellement. *ITALIC.* Resiramento. *GERMAN.* Aufnehmung. *HISP.* Recibimiento. *ANG.* A receiving. { *Plaut. in Asin.* [ *sc. 2. a. 5.* ] Quid tibi huc receptio ad te est meum virum? Id est, Quare recipis ad te virum meum?

Receptitius, a, um, Exceptitius, hoc est quicquid in venditione aut quauis alia alienatione excipimus, & nobis reseruamus. { *εξαιρέσις. GAL.* Ce qu'on a reserué, excepté, ou retenu en contractat. *ITALIC.* Quello che s'è riseruato vendendo qualche cosa. *GERMAN.* Das verehalten ist/ das man in einen tauff/ oder dergleichen mit anderen nit hingeben hat. *HISP.* Cosa sacada fuera quando se vende. *ANG.* Which wereceiue in selling or any other alienation and keepe so our selves. { Vnde receptitius seruus appellatus est, nuptæ mulieris proprius, quem reseruauit quum dotem marito daret. Quoties enim mulier in danda viro dote, aliqua ex suis bonis retinet, nec ea ad virum transmittit, recipere ea dicitur. *Vide Gell. lib. 17. cap. 6.* [ id est excipere, retinere; reseruare. ] Hinc receptitia dos, quam is qui dedit, soluto matrimonio sibi reddi stipulatus est, *autore V. l. p. Inst. c. 6.*

Receptio, as, freq. à recipio. { *ῥεπειν, εἰσάχῃ. GAL.* Retirer souuent. *ITA.* Riceuere spesso, ritirar spesso. *GERM.* Oft auffnehmen/ enziehen. *HISP.* Recibir à menudo. *ANG.* To receive often. { *Terent. Hecyr.* Meum receptas filium ad te Pamphilum. *Idem Heauton.* Ibi tuæ stultitiz semper erit præsidium Clitipho, Victus, vestitus, quo in retum te receperas.

Receptaculum, li, Quicquid rem aliquam in se recipit. { *ἰσπανός, ὀμοχρῆσι. GAL.* Le lieu où on retire quelque chose, retraite. *ITA.* Riceuacolo, luogo sicuro, recetto. *GERM.* Ein gehalt/ ein etwas entpfacht vnd in sich hattet. *HISP.* El lugar ado nos retiramos. *ANG.* A place that receiueh any thing. { Vt quum lientem melancoliz, vesicam vrinæ, & alium facis dicimus esse receptaculum. *Cicero 2. de Natura deorum,* Alius cibi potionisque est receptaculum. *Idem 1. Tuscul.* Nam corpus quidem est quasi vas, aut aliquod animi receptaculum. *Idem 7. Verr.* Illud tibi oppidum receptaculum prædæ fuit.

¶ Interdum idem est quod perfugium hoc est locus in quem quis se recipit vt à vi, aut iniuria tutus sit. *αστυγῆσι. Cæs. lib. 7. Gal.* Præterea oppida incendi oportere, quæ non munitione & loci natura ab omni sint periculo tutæ: neuis sint ad derectanda militiam receptacula. *Cic. in Pis.* Cui templum illud fuit atque ciuium perditorum, & receptaculum veterum Catilinæ militum castellum forensis Larocinij.

[ Reciperator, Vide Recuperator, infra.]

Reciprocus, a, um, pen. cor. Quod alicunde profectum, redit eò vnde profectum est: à recipiendo dictum, *ut docet Varr. l. 6. de lingua Latina.* { *ἀντιπρῶτος. GALLIC.* Reciproque, qui retourne d'ou il est sorti. *ITALIC.* Reciproco, che torna in se. *GERM.* Widerschrig/ das wider hin dersich thert/ oder stringe dabar es comen ist. *HISP.* Cosa que buelue en si mesmo. *ANGLIC.* That returneth thither from whence it come. { Reciprocus amnis, id est refluus: *Plinius libro nono, capite quinquagesimo septimo.* Cauernæque faciat sibi in terra, atque in iis vtiuat, etiam reciprocis amnibus siccatore litore. [ *Gellius capite 10. libro 5.* Reciproca argumenta, quæ Græci vocant *ἀντιπρῶτα,* &c. *Idem ca. 18. lib. 15.* Reciproca vicia

pugna.



pugnæ. Idem cap. 13. lib. 15. Reciproca significatio, quum dicitur Testor te, & Testor abs te. Idem c. 1. lib. 20. Reciproca rationes. Et Senec. cap. 9. de Consol. ad Polyb. Reciprocum mare æstibus alternis.]

Reciprocatio, onis, eiusdem viæ retrograda repetitio, & accessus & recessus. ῥεπιστροφή, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφια GAL. Retour au lieu d'où on est sorti. ITA. Corrispondentia, ritorno la di doue ses partito. GERM. Wiberthierung wider sich. HISP. Retorno en si mesmo. ANG. A returning hinc freme whence it come. Plin. lib. 9. cap. 3. Innumera vis mugilum stato tempore angustis faucibus stagni in mare erumpit, obseruata æstus reciprocatione [ Reciprocatio fiderum emanatum: Gell. c. 1. lib. 14. Reciprocatio Talionis; & Retaliatio, quæ Idem Gell. c. 11. lib. 20.]

Reciproco, reciprocas, In contrariam partem reflecto, alternatim attraho & remitto. ῥεπιστρέφω, ἀπὸ πάλιν ἐπιστροφή, GAL. Retourner d'où on est sorti ou venu. ITA. Ritornare, rimettere, reciprocare. GERM. Wiberthieren zu dem vorderen/waderschiffen/als wie der atthem gefasset wirt/ond wider auf her gelassen wirt. HISP. Reboluar otra cosa. ANG. To returne thither freme whence y come. Lin. lib. 1. bell. Pun. Quum iam spiritum includeret venus, nec reciprocare animâ fineret, aucter si a vento parumpet confedere. Gellius [ cap. 11. lib. 17.] In eam fistulam per quam spiritus reciprocatur. [ Idem Gell. c. 11. lib. 9. Dux interea Gallorum gratia dimicandi ingrediens & manu telum reciprocans, incedebat, &c. ] Interdum est mutua quadam consequentia a se inuicem dependere. Cic. lib. 1. de Diuin. Si quidem ista sic reciprocantur, vt si diuinatio sit, dij sint: & si dij sint, diuinatio sit.

Reciprocorum e Arietem reciprocicornem dixit Laberius poeta vocabulum licentia antiqua poetarum confictum. Laberius, Reciprocornem, lanicutem, vestirahum.

Recifamentum, Vide RECIDO.

Recito, ras, Clarè de scripto pronuntio vt alij audiant intelligantque: [ vt apud Sueton. in August. c. 84. ] vnde Poetæ, & alij scriptores recitabant publice opera sua, & nonnulli aliena. ῥεπίσκω, ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Reciter, lire haut & clair. ITA. Recitare, narrare. GERM. Laut verdtâsen/verstellen HISP. Leer-pronunciar. AN. To read out aloud, to rehearse, to tell by hart. [ Plaut. p. f. d. sc. 1. a. 7. Recita modo, ex tabellis scies. Ouid. Eleg. vli. lib. 4. Trist. Sæpe suos solitus (mihi sup.) recitare Propertius ignes. ] Cic. ad Planc. 10. Caue enim putes vllas literas vnquam gratiores, quàm tuas, in Senatu esse recitas. Aliquando non legendo, sed memoriter referendo fit recitatio. Quint. At ista legem recitat, loquens de muliere, quæ cæca erat. Recitatus hæres testamento, Factus, pronuntiat, scriptus. Cicero pro Cecina, Testamento si recitatus hæres esset pupillus Cornelius, &c. Plin. lib. 7. c. 52. Apertoque testamento recitatum hæredem minorem funeri instruisse.

Recitatio, onis, De scripto pronuntiatio. ῥεπίσκω, ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Lecture, recit à haute voix. ITALI. Lettione in alta voce. GERM. Ein taute verdtâsung. HISP. Obra de leer ò pronunciar. ANGLIC. Reading aloud or rehearsing. Cic. pro Cluent. Crastius tum ita Brutum vltus est, vt illum recitationis suæ poeniteret.

Recitator, oris, Qui aliquid de scripto pronuntiat. ῥεπίσκω, ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Qui lit à haute voix, lecteur. ITA. Lettore, chi legge in chiara & alta voce. GERM. Ein verdtâffer. HISP. El que lee alta voz, legidor. ANG. That readeth with aloud voice. Cic. 3. de Inuent. Neque enim vos scripti sui recitatores, sed voluntatis interpretes fore putauit.

Reclamo, as, pen. prod. Clamore aduersor, non acquiesco. ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Crier à l'encontre, contredire. ITA. Raclamare, repugnare. GERM. Darwider schreyen/mit schreyen widerreden/widersechten. HISP. Reclamar, resistir. ANGLI. To crie against. Cic. pro Pomp. Propterea quod istis reclamantibus, vos vnum illum elegistis, quem bello prædonum præponeretis. Idem Lentulo, Eius orationi vehementer reclamatum est. Reclamo tibi pro teo, dixit Plin. Epist. 9. id est clamore reprobato quæ in reum dicit. [ Reclamare, pro respondere cum clamore in iudicio, dixit Gell. c. 12. lib. 1. Et cum is, qui verba faciebat reclamasset: Ego, &c. Et Quintilian. Hæc mihi quasi conspiratione quadam vulgi reclamari videntur. ]

Reclamatio, onis, Contradictio, & proprie cum clamore. ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Contredit, criement contre, repugnance. ITALIC. Il gridare all' incontro di qual he cosa. GERM. Widerschreyung/widerredung/ oder widersechtung mit geschrey. HISP. Obra de reclamar y resistir à menudo. ANG. Crying against. Cic. 4. Philip. Præclara & luculenta reclamatione vestra factum pulcherrimum Martialium comprobauistis.

Reclamatio, ac frequentatiuum, Cum clamore oppugno. ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Fort & fouuent crier à l'encontre. ITA. Cridar forte & spesso all' incontro. GERM. Schreyen cing schreyens wider etwas. HISP. Reclamar y resistir à menudo. ANG. To crie against often. Cic. pro Resc. Amer. Magna est enim vis humanitatis, multum valet communitio sanguinis, reclamitat istiusmodi suspicionibus ipsa natura.

Reclino, as, are, verbum est adiectiuum, idem ferè valens quod componere, vel inclinare se ad iacendum vel quiescendum. ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Encliner, pencher. ITALIC. Inclinarsi, humiliarsi con riverenza. GERM. ANTEHEN. HISP. Recostarse. ANGLIC. To lean, to bend to a thing. Caesar 6. bell. Gall. Hi sunt arbores pro cubilibus, ad eas se applicant, atque ita paulum modo reclinate quietem capiunt. [ Reclinare onus Imperij in aliquem, Sen. c. 2. de Cons. ad Marr. Idem c. 2. de Cons. ad Helu. Vbi se dolor reclinaret. (i. quiesce-ret.) ]

Reclinatus, a, um, participium. ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Horat. 2. Sermon. Ode 3. Tom. ij

Seu te in remoto gramine per dies Festos reclinatam bearis. Interiore nota Falerni.

Reclinus, recliue, Reclinatus, siue procombens. ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Encliner, reuerse. ITA. Sieso, siue sciaso. GERM. Bevelnet oder der sich getegelt hat. HISP. Recostado. ANGLIC. Bonding some what upward. Mar. 1. 9. Sic in gramine floreo recliuis, Quæ gemmantibus hinc & inde riuus, &c. Ouid. 10. Met. Inque sinu iuuenis posita ceruice recliuis.

Reclūdo, is, pen. prod. reclusi, reclusum, Quod clausum erat apertio, retego. ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Ouirit. ITA. Aprire. GERM. Aufschließen/auffschließen aufsitzen. HISP. Abrir. ANG. To open. Plautus in Caps. [ sc. 3. 4. 4. ] Cellas retegite omnes intus, reclusitque armarium. [ Plaut. Mofteu. sc. 2. 2. Nemo in ædibus seruat, neque qui recludat, neque qui respondeat. ] Vir. 8. Ant. Infernas referet sedes, & regna recludat Pallida. Ouid. 7. Met. -stricto Medea recludit Enle sonis iugulum. Virg. 1. Aeneid. -veteres tellure recludit Thefauros, ignotum argenti pondus & auri. Horat. 3. Carm. Ode 3. Virtus recludens inmeritis mori. Cælum negata tentat iter via.

Reclūsus, a, um, partic. Apertus. ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Ouerit. ITA. Aperto. GERM. Aufgeschloffen. HISP. Abierto. ANG. Opened. Ouidius 7. Metam. - venit Telamon proferus, foribulque reclusis, Spèque, fidèque pater dixit maiora videbit.

Recogito, Iterum atque iterum cogito. ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Penser & repenser à quelque chose. ITA. Ripensare. GERM. Wiber betrachten. HISP. Mucho pensar. ANG. To think upon a thing againe and consider. [ Plaut. Capt. Prolog. Homunculi quanti sunt quum recogito. Et Curc. sc. 1. 2. 3. Verè quum recogito. ] Cic. Qu. fr. 1. 2. Sic tibi mihi videris in Sardinia de forma Minucia nòminibus Pompeians in otio recogitasse. Ul. 1. 1. Præf. Quæ quum animaduertam sæpe mecum retractans ac recogitans, quàm turpi consensu deserta exoluerit disciplina raris.

Recognoſco, is, Agnosco, ad memoriam reuoco, & rem olim cognitam denuo cognosco. ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Reconoistre. ITALIC. Ricognoscere. GERM. Wiberdennin. HISP. Reconocer. ANG. To know againe that was known before, so acknowledg. Cicero 2. V. err. Non videtur hæc multitudo cognoscere ex me causam voluisse, sed ea quæ scit, necum cognoscere. [ Ouid. 4. Fast. Plura cognoscere, pauca docendus eris. Et Senec. cap. 16 de Consol. ad Marr. Reconouit Cornelia duodecim totidem funeribus ] Idem ad Brutum, Verba tua recognosce, & aude negare seruientis aduersus regem istas esse preces.

Interdum est curiose aliquid inspicere, quod vulgus vocat Visitare. ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Colui. 1. c. 8. Panis portionisque bonitatem gustu suo explore: vestem, manicas, pedumque tegmina recognoscat.

Interdum idem quod corrigo, emendo. ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. In Codicem non recitandi causa legit, sed recognoscendi. Idem 4. V. err. Hæc omnia summa cura & diligentia cognita & collata, & ab hominibus honestissimis ob signata sunt. Recognoscere equitum turmas, pro recedere. ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Suet. in Octau. August. c. 37 & 38. Equitum turmas frequenter recognouit. [ & ergastula: Ibid. c. 32. Item Recognoscere Iudicum decurias: Ibid. c. 29. Equites: Tacit. in Calig. c. 16. & in Claud. c. 16 Recognoscere custodias: Idem in Tiberio c. 61. & in Calig. c. 27. Et Liu. 9. d. 4. Recognoscere equitatum: Idem 2. d. 5. Recognoscere socios navales. ]

Recognoſcitur, verbale, idem significans quod Agnitio, hoc est eorum quæ aliis nobis nata fuerunt, iterata ex interuallo cognitio. ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Reconoissance. ITALIC. Ricognoscenza. GERM. Ein wider erantnuß/wider erinnerung. HISP. Reconosci mienzo. ANGLI. An acknowledging. Idem quod commemoratio, vel recordatio, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, Cicero 6. V. err. Qui tandem istius, animus est nunc in recognitione scelerum suorum.

Interdum idem quod inspectio, quam vulgus Visitationem vocat. ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Colum. 1. 1. cap. 12. Quare tam vestem seruitiorum, quàm vt dixi ferramenta bis debet singulis mensibus recensere: nam frequens recognitio nec impunitatis spem, nec peccandi locum præbet. [ Ita & Liuus 2. d. 5. At Gell. c. 12. lib. 5. Tum (inquit) quasi in uua recognitione facta, (inter hominem & leonem sup.) Gall. Ayant fait reconoissance entre eux, &c. ]

Recollo, is, pe. cor. Denuo colo, iterum subigo. ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Recouler cultiuere derechef. ITA. Cultiuare, & iauorare da nouo. GERM. Wiberbauen. HISP. Labrar la tierra otra vez. ANG. To till or dresse againe. Ouid. 5. Metam. -partimque rudidata Semina iussit Spargere humo, partim post tempora longa reculte. Per translationem autem accipitur pro iterum polite, exercere, & exolere ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, Plin. Ep. 12. Vt enim terræ variis, mutatisque seminibus, ita ingenia nostra nunc hæc, nunc illa meditatione recoluit. Aliquando etiam idem valet quod cultui sui, & nitore restituere, & pristinum decus reparare. Liu. 1. 9. Decad. 4. Sed metalla etiam & vetera intermissa recoluit, & noua multis locis instituit. Tacit. 1. 3. Quo tum exemplo Lepidus quanquam pecuniæ modicus, autum decus recoluit Idem 4. 17. Et recens ab exilio reuersus nobiles adolescentulos autis ac paternis sacerdotiis in solatium recoluit.

Interdum ponitur pro meditari, perpendere, mente tractare in memoriam reuocare. ῥεπίσκω, ἀπὸ πάλιν ἐπίστροφή, GAL. Reduire, en memoire. ITA. Ridurre in memoria. GERM. Wiber. mb / in tm sailo betrachten/wider in gedächnuß bringen. HISP. Tornar algo à



la memoria. Cic. 9. Philipp. Quæ si tecum ipse recolis, æquiore animo & maiore consolatione moriere. Cicer. pro Archia poeta, Quantum alij tribuunt tempestiuus conuiuus, quantum denique alex, quantumque pilæ: tantum egomet mihi ad hæc tudia recolenda sumptero. Plaut. Trin. hæc ego quum ago cum Meo animo, & recolo, ubi qui eget, quam pretij sit parui.

**R**ecolligo, is, Iterum in vnum colligo. ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Recueillir. ITA. Adunare, raccogliere, metter insieme. GERM. Wider zusammen tassen. HIS. Recoger o cornar a cozer. AN. To gather together againe. Colum. l. 8. c. 5. Confestim circumire oportebit cubilia, vt quæ mora sunt oua, recolligantur. Plin. Epist. 190. Actionem meam, vt cunque porui, recollegi. Lucan. lib. 1. Dar stragem late, rursusque recolligit ignes. Cuid. 7. Metamor. Nunc opus est succis, per quos renouata senectus In florem redeat, primosque recolligat annos. Recolligere animum alicuius, reuocare ab ira, mitigare. ῥηδν ἀσάφ. ῥηδν ἀσάφ. Quod scribis, etiam si cuius animus in te esset offensior, à me [recolligi] oportere, &c. Recolligere se ab ægritudine, est vires resumere, siue recipere. ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. Plin. lib. 23. c. 7. Recolligentibus se à longa valitudine vtissima. Idem lib. 20. c. 25. Ægritudinem se recolligentibus &c.

**R**ecommi nisco, eris, pe cor. Idem quod reminisco, & in memoria reduco. ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Reduire en memoire. ITA. Ricordarsi, diuenir ricordeuole. GERM. Sich wider erinneren/wider ringeden. HIS. Tornar ago ala memoria. ANG. To remember againe. Plaut. Trinum. Literis recommi nisco.

**R**ecompono, recomponis, recomponere, pen. prod. Iterum compono, recolligo. ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Remettre ensemble, rageancer. ITA. Remittere insieme, racconciare. GERM. Wider zusammen setzen/oder tege. HIS. Recomponer, poner otra vez en orden. ANGLI To put together againe. Vlp. in l. Argumento. Margarita. Sed est in hoc sit soluti, vt recomponantur, ornamentorum loco sunt. De lapillis & margaritis.

**R**ecompositus, pen. cor. Rursus compositus. ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Remis en ordre, ragencé. ITA. Posto in ordine di nouo. GERMANIC. Wider ordentlich zusammen gesezt/wider gerichtet. HIS. Recompuesto, puesto otra vez en orden. ANG. Put in order or together againe. Ouid. 1. Amor. Eleg. 7. Pont recompositas in statione coinas.

**R**econciho, as, are. In concordiam reducere, & in gratiam restituere eos qui ob offensam quampiam fuerant abalienati. ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Reconcilier, remettre en paix, appointer. ITA. Riconciliare, ritornare in gratia. GERM. Widerum versunen/wider eins waschen. HIS. Tornar otra vez ala amistad, reconciliar, foldar la amistad quebrada. AN. To reconcilie, and aggre againe. Cicer. Attic. lib. 6. Quintus filius pie currentem animum patris sorori tuæ reconciliauit. Linius 2. ab Vrbe, Vt alio munere sibi reconciliaret ciuicum animos. Idem 5. bell. Maced. Non mouit modo talis oratio Regem, sed etiam reconciliauit Annibali. Reconciare existimationem, est eam recuperare. Cic. 2. Verr. In quo reconciliare existimationem iudiciorum amissam possideris. Reconciliare filium domum, frequens est apud Plaut. in Copt. pro eo quod est efficere vt reducatur filius domum. [Plaut. Capt. prolog. Reconciliare vt facilius possit domum (filium sup.) Ibidem sc. 2. a. 1. Confido domum in his diebus me gnatum reconciliassere. Ibidem sc. 4. a. 3. Si huius reconciliatio in libertate filium.] In gratiam reconciliare. Cic. pro domo sua, Inimici in gratiam reconciliabantur. In libertatem reconciliare. Plaut. Capt. Si huius huc reconciliatio in libertatem filium. \*Conciliantur noui, Reconciliantur antiqui, inquit Festus.

**R**econcihatus, a, um, particip. ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Reconcilié. ITA. Reconciliato. GERM. Widerum versunt. HIS. Reconciliado. ANG. Reconciled or aggreed againe. Cicero Lentul. lib. 1. Videbatur enim reconciliata nobis voluntas Senatus esse. [Suet. in Tib. c. 4. Cum quo reconciliata pace, Romam rediit.]

**R**econcihatio, onis. ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Reconciliement, reconciliation. ITALIC. Accordo di pace, reconciliazione. GERMAN. Ein widerer sunung/güttliche vertragen. HISPANIC. Reconciliamento. ANGLI. Reconciling or aggrying. Cic. Attic. lib. 9. Vt simul Romam venerit, agat de reconciliatione gratiæ suæ & Pompeij. [Suetonius in August. capite 17. M. Antonij societatem semper dubiam & incertam, reconciliationibusque variis male focillatam abruptit tandem.]

**R**econcihator, oris, Pacificator, dissidiorum compositor. ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Reconciliateur. ITALIC. Reconciliatore. GERMAN. Einer der zwen widerum eins macher vnd vertregt. HISPANIC. Reconciliador. ANGLI. Reconciler or misgater of strifes. Liu. 5. bell. Maced. Phœneas reconciliator pacis & disceptatore de iis quæ in controuersia cum populo Romano essent, vtendum potius Antiocho centebat, quam duce belli.

**R**econcinna'te, Instaurare, reparare, & iterum expolire. [ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Reconcinnare. ITALIC. Riordinare. GERMAN. Erneueren/widerum besserer. HIS. Rebazir, renouar. ANG. To mak new againe. Cicer. ad Quins. frat. lib. 2. Tribus locis ædifico, reliqua reconcinno. Cast. 2. bell. Ciu. Diurni laboris detrimentum solertia & virtute militum bene reconcinna'tur.

**R**econdo, dis, Occulto, rego, repono. [ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Cacher, ser-

rer, mettre dedans. ITAL. Coperchiare, nascondere, rinchiudere, ser-rare. GERM. Hindersich tege/verbergen/wider behalten. HISP. Escender, guardar. ANG. To hid, to lay up. [Plaut. Curc. sc. 1. 4. 3. Et quidem reliqui in ventre cellæ vni locum, vbi reliquiarum reliquias reconderem.] Cic. 1. de Inuent. Gladium cruentum in vaginam recondidit. Horat. 2. Carm. Sary. 3. quid discrepatistis. Qui nummos, aurumque recondit nescius vti Compofitis, inc-tuensque velut contingere sacrum? Virgil. 5. Æneid. Multi præ-terea quos fama obscura recondit. Ouid. 11. Met. Et rursus molli languiore solutus, Deposuitque caput, stratoque recondidit alto.

**R**ecõditus, a, um, participium, siue nomen ex participio, Occul-tus, abstrusus. ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Caché reconlé, serré, couuert. ITA. Nasconduto, chiusa, serrato. GERM. Hindersich geteget/behalten. HISP. Escondido, guardado, cerrado. ANG. Hidde or layed up. Cic. 5. Verr. Stauerunt sese nihil tam clausum, neque tam reconditum pos-se habere, quod non istius cupiditati aperitissimum, promptis-simumque esset. Idem pro Quint. Vixit enim temper inculte, at-que horridè natura tristi ac recondita fuit: non ad solarium, non in campo, non in conuiuus verlatus est.

**R**ecõducõ, is, en, pro. reconducere, Iterum conduco. ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Relouer, reprendre à louage. ITA. Prendere à fiso di nouo. GERM. Widerum bestellen/auff ein neues dinge/oger entpfahen. HISP. Alguar de otro otra vez. ANG. To hire againe. Vlp. in l. Item queritur. 5. Qui impleto ff. Locati & conducti. Qui impleto tempore conductionis, remansit in con-ductione non solum reconduxisse videbitur; sed etiam pige-ra videntur durare obligato.

**R**ecõfuso, as Denuo confuso, siue liquefacio: & per trãslationem regino restituo, resuscito. ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Refondre, renou-eller par fonte. ITA. Fondere di nouo. GERM. Widerum gessen. iremittenen/ su recht bringen. HISP. Fundir otra vez. ANG. To lowe or melt againe. Luc. lib. 4. Vnde reconfari sensus per mem-bra repente Posit: Vbi reconfari dixit pro eo quod est renasci, regigni, ἀσάφ.

**R**ecõnuo, is, Verbum est Iurisperitis peculiare, pro eo quod est contrariam actionem intentare: vt si reus in iudicia con-uentus auctorem vicissim conueniat. ἀσάφ.

**R**ecõquo, pen. cor. Rursus coquo. ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Recuire. ITA. Riconocere. GERM. Widerum kochen. HIS. Cozer otra vez. ANG. To seeth againe. Martialis lib. 11. Altera non deerunt tenui ver-sata fauilla. Et Valabrensi massa recocta foco. Cic. de Seno. Quo quidem me proficiscentem haud sanè quis facile retraxerit, néve tanquam Peliam recoxerit. Per translationem ponitur pro rursus polio, & formo tanquam aurum, & similia quæ iterum coquantur vt meliora fiant. Quint. di. 12. a. 6. Sed præcipue tamen Apollonia Moloni, quem tamen Romæ quoque adie-rat, se reformandum, ac velur recoquendum dedit. Luc. lib. 7. Spiculaque extenso Pæan pythone recoxit.

**R**ecoctus, a, um, participium. Secundo loco coctus & ponitur pro iteratus. ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Recuit. ITA. Ricotto. GERM. Widege kocht. HIS. Recocto, confido otra vez. AN. Boyled or suden againe. Stat. 4. Syl. vel passum Pylthiis suis recoctum. Senex recoctus Catul. Epigr. 50. Sed non omnia displicere veilem Tito. & Sufficio se-mi recocto. Scriba recoctus, inquit Aeron. dicitur qui sæpius cum Proconsule ad Prouinciam missus, exercitator est factus ex ipsa frequentia, & vsu. Horat. 2. Carm. 5. Sary. plerunque recoctus Scriba ex Quinquero corum deludet hiantem.

**R**ecõrdõr, aris, In memoriam, siue in mentem reuoco: quasi iterum cordi do. ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Se souenir, recorder. IT. Ricordarsi, mettere in memoria. GERM. Sich wider erinneren/widerumb dran dencken. HIS. Recordarse, tor-nar algo ala memoria. AN. To recorde, or to remembre. Veteres enim cor, pro mente dixerunt. Cic. 1. Tusc. Ex quo efficit vultu Socrates, vt discere nihil aliud sit, quam recordari. Horat. 2. Epist. 2. Quo-circa mecum loquor hæc, tacitusque recordor. Virgil. 9. Æneid. -si ritè audita recordor. Dicimus autem recordor huius rei, & hanc rem. Cic. in Catone, Vt pedestres naualcisque pugnas, vt bella à se gesta, triumphosque recordentur. Idem pro Plancio. Huius meriti in me recordor. Recordare pro recordari, Coru. Tacit. in Agricola. Agnoscent Britanni suam causam, recorda-bunt Galli priorem libertatem. [E. Plaut. sc. 6. a. 5. Cui cor mode-ste situm it, Recordet id, id qui nihil sunt, quid iis pretij de-cur suis ab heris, &c. Nam recordo, as, veteres dixisse testatur Non-nius in Recordauit.]

**R**ecõrdans, tis, particip. In memoriam redigens. ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Se souenant, qui a souenance. ITA. Chi s'arricorda. GERM. wider gedentend. HIS. Que se recorda. ANG. That remembreth. Cic. Att. lib. 4. O navigationem aman-dam, quam mehercule ego valde timebam, recordans superio-ris tuæ transmissionis.

**R**ecõrdatio, onis, Reminiscencia. ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Souenance, recordation. ITAL. Ricordatione, s'isso ritornare alla memoria. GERM. Ein wider gedachnus. HIS. Obra de recordarse. ANGL. Remembrance. Cic. de Sen. Conscientia bene-actæ vitæ, multorumque beneficiorum recordatio incunctissima est. Idem ad Attic. 12. Dum recordationes fugio, quæ quæ-si morsu quodam dolorem efficiunt, refugio à te admonendo.

\***R**ecorrigo, is, ere, pen. cor. Iterum corrigo. Seneca Epist. 51. Si mo-do ante incipimus formare animum nostrum & corrigere quàm in dure: cat pruius eius.

**R**ecraftino, as, Procraftino, differo, protelo, prorogo, quasi in craftinum reicio. [ῥηδν ἀσάφ. ἀλλήλοισι. GAL. Differer, ou delayer au lendemain. IT. Prologare, differire. di giorno







vsque dum in finem tuum fugi, Et recuravi ocymoque & v-

Rēcūrtōis, Iterum vel retrorsum curro. ῥεκυρτω. GAL. Recour-

Rēcūrsūs, us, ui, Recurrendi actus. ῥεκυρσις, ῥεκυρσις. GAL. Re-

Rēcūrsō, as, are, frequentatiuum. ῥεκυρσις, ῥεκυρσις. GAL. Ricor-

Rēcūruūs, a, una, Valde curuus. ῥεκυρῦς. GAL. Recourbé. ITA.

Rēcūruō, as, Curuū facio. ῥεκυρῶ. GAL. Recourber. ITA.

Rēcūruātūs, a, um, particip. Quod factum est recuruum. ῥεκυρῶς.

Rēcūso, sas, pen. prod. Renuo, reicio: à Re, & cūso, quod est fre-

Rēcūsiō, verbale, Ipse recusandi actus. ῥεκυρσις, ῥεκυρσις. GAL.

Rēcūsiō, tis, Repercutio, siue reuerbero. ῥεκυρσις, ῥεκυρσις. GAL.

Rēcūsiūs, particip. Repercussus. ῥεκυρσις, ῥεκυρσις. GAL. Esbrä-

Rēcūsiūs, huius recussus, verbale, Reuerberatio. ῥεκυρσις, ῥεκυρσις.

tormento aliquo rotari in petras, potissimum è monte aliquo

Rēcūrtū, s, pen. prod. Cui à glande resecta est cutis. ῥεκυρτω.

Rēdābsōlūo, redabsoluis Idem quod soluo, vel absoluo.

Rēdāmbulō, as, penultima correpta. Reuertor. ῥεκυρτω.

Rēdāmo, redamas, penultima correpta, Amantem vicissim

Rēdāndruo, druas, de prisca dictionibus est, ex re & andruo

Rēdārdeſco, is, Iterum flammam emitto, recandefco: propriē-

Rēdārgūo, is, Accuso cum reprehensione. ῥεκυρτω.

Rēdāuspīco, as, & redaupiscor, aris, Significat inipio, & denuo

Reddo, dis, didi, ditum, Propriē est acceptum, vel ablatum resti-

Item pro efficere. ῥεκυρτω, ῥεκυρτω. Plin. lib. 16. c. 35. Admo-







**Redimio**, redimis, redimui, redimitum. Orno, corono. *ῥοῦν ἄστρην* ῥοῦν ἄστρην ἄστρην ἄστρην ἄστρην ἄστρην. *G. A.* Enuironer, orner tout autour, couronner. *IT A.* Ornare, pingere, coronare. *GERM.* Zieren/belronen. *HISPA.* Afciar, pintar, coronar. *ANGLIC.* To crown, to compass about. *Claudianus lib. 2. de Rap. Proserp.* Nec si innumeros arcu mutante colores, Incipiens redimitur hycens, quum tramite flexo Semita discretis interuenit humida nimbis. *Et lib. 3.* Mediis inuenimus aruis Exanimem Cyanen: ceruix redimita iacebat. *Sic in Somnium Scipionis,* Cernis autem terram eandem, quasi quibusdam redimitam & circundatam cingulis. *Stat. 1. Syl.* Crinem redimire corymbis. *Virg. 3. Aeneid.* Vituis & sacra redimitus tempora lauro. [*Suet. in Augu. c. 91.* Tinctinabulis fastigium ædis redimuit.] Nam eius simplex Emio, orno, seu decoro significat.

**Redimiculum**, culi, Ornamentum à mitra muliebri vel sacerdotali dependens: quod genus etiam Græco vocabulo rēntias appellamus. *ῥοῦν ἄστρην* ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην. *G. A.* Ornement de tette de femme, bau olet. *IT A.* Ornamento di tetta di dona. *GERMA.* Etwas so vmb das Haupt gestrickt wir oder von dem abhin hanget zur hied/ein hietliche hauptbinden. *HISPA.* Joya ó ornamento para ornar la cabeza de la muger. *ANG.* The attyre ornaments of a womans head or neck, as a bones, french hood, a pass or such like. *Iuuen. Sat. 2.* accipiet te paulaum, qui longo domi redimicula sumunt Frontibus, & toto posuere monilia collo. *Virg. 9. Aeneid.* Et tunicæ manicas, & habent redimicula mitræ. *Ouid. lib. 10. Metam.* Aure leues bacæ, redimicula pectore pendent. [*Ouid. 4. Fast.* Aurea marmoreo redimicula demite collo.]

**Redimo**, mis. Seruum captiuumve ab eo qui in potestate eum habebat precio libero. *ῥοῦν ἄστρην* ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην. *G. A.* Racheter, recouurer. *IT A.* Comparare, ricomprare, riscuotere. *GER.* Ertauffen/widererlösen/aufs der gefenctnus lösen. *HIS.* Redimir è rescatar. *ANG.* To redeme. *U*t Redimere captiuos prædonibus. *Cic. 6. Verr. Terentius Eunucho,* Quid agas nisi ut te redimas captum quam queas minimo: si nequeas paululo, at quanti quas. [*Plau. Capt. sc. 2. a. 2. facis,* homo ut redimatur: (sup. permutatione.) *Idem Afin. sc. 1. a. 1.* Tu me redimes, si me hostes intereperint. *D* Redimam.

*U*t Redimere largitione militum voluntates. *Cæsar lib. 1. de bell. civ.* Et, Redimere morte crimina desidia. *Velleius.* *U*t Redemptus ex alea: & Redemptus à ludò. *Quintilian.*

*U*t Item rem alienatam occupat amve precio recipio, & iterum emo. *Idem 10. Philipp.* Pompeio sua domus parebit, eamque nõ minoris quam emit Antonius, redimet: redimet, inquam, Cn. Pompeij domum filius. *U*t Interdum idem quod simplex emo, *Cic. 5. Verr.* Hæc verò, quæ vel ita redimi rectè possent, pecunia æstimare non queo.

*U*t Redimere litas, est iactura non nihil facere, & cum aduersario pacisci, ut te litum molestia explices. *Cic. pro Q. Roscio,* Suas Roscius nõ societatis litas redemit. *U*t Aliquando redimere litem etiam, est, mercede pacta litis periculum in se recipere, & alterius litem tanquam suam persequi. Id quod potentioribus non cõcedebatur Hinc *Imp. in L. 15. C. de procur.* Litem te redemisse cõtra bonos mores manifestè professus es.

*U*t Ponitur & redimere pro aliquo certo pretio faciendum suscipere quod & conducere dicimus. *ῥοῦν ἄστρην* ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην. *V*lpianus, Idemq; si vestimenta texenda redemerit, vel insulam, vel nauem fabricandam, &c. *Cic. 3. Verr.* Etenim qua stulticia fuisset, si quam diem qui istum eripiendum redemerunt, in cautione viderent, &c. Redemerunt, inquit *Budeus*, id est qui susceperunt procuracionem corruptendorum iudicium, & conduxerunt corruptendum iudicium. *U*t Redimere vectigalia, vel portoria, vel pecuaria, dicuntur Publicani, quum annorum aliquot reditum certa emut pecunia, ut sibi ea interim liceat exigere, & in questum suum conuertere. *Cic. de Clar. Orat.* Qui pecunia de P. Cornelio, & L. Mummio Censoribus redemisset. [*Cic. ad Q. Fratr.* Malè redemptis publicis. (id est vectigalibus.)]

**Redemptio**, onis, Actus ipse redimendi. *ῥοῦν ἄστρην* ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην. *G. A.* Rachet, rãson, redemption. *IT A.* Redensione, riscatio. *GERM.* Erlösung. *HIS.* Obra de redimir ò rescatar. *ANG.* Redeming. *U*t *Ph. de Viris illustrib.* Impetrata redemptione marito adulterium Centurionem interficiendum tradidit. *U*t Interdum idem quod emptio, siue corruptio. *Cic. 2. Verr.* Redemptio est huius iudicij facta grandi pecunia Redemptio vectigalium, id est emptio, quum quis à Principe vel ciuitate vectigalium reditum certa pecunia redimit, ut ex eo faciat quæstum. *Cic. de Vrouinc. Consol.* Publicanos temeritate redemptionis penè esse euerfos. *U*t Redemptio operis, est susceptio operis certo pretio faciendi: de quo vide *latius paulò ante in ipso verbo Redimo.*

**Redemptor**, oris, Qui redimit & liberat. *ῥοῦν ἄστρην* ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην. *G. A.* Redempteur, rachepteur. *IT A.* Redemitore, riscolitore. *GER.* Ein erlöser der fur eingefangnen besalt onnd ihn erlöset. *HISPA.* El que redime ò rescata. *ANG.* A redemer. *U*t Redemptores item dicuntur qui certo pretio opus aliquod faciendum suscipiunt. *Cicero 2. de Diuinat.* Redemptor qui columnam illam de Cotta & Torquato conduxerat faciendam. Idem *Q. Fratri* Redemptori tuo dimidium pecuniz curauit. Redemptores (inquit *Fest.*) propriè, atque antiqua consuetudine dicebantur, qui quum ad faciendum aut præbendum quid conduxerant, illudque effecerant, tum demum pecunias accipiebant. Nam antiquitus emere pro accipere ponebatur: At ij nunc dicuntur redemptores, qui quid conduxerunt præbendum, venditumve *Hæc Festus.* *U*t Redemptores vectigalium dicebantur Publicani, qui certa pecuniz summa totius anni reditum à fisco emebant, ut ex eo quæstum facerent. *Sed de his plura in verbo Redimo.*

**Redemptor**, as, Frequentatiuum est à verbo redimo: à quo rursus fit aliud frequentatiuum redemptio: quod magis est in usu. *ῥοῦν ἄστρην* ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην. *Plaut.* Redemptiua uerè ad vnum captos. *Caro de Signis tabulis*, ut citat *Pomp.* Facta beneficiis non redemptiua uerè, id est remunerauerunt, aut compensauerunt.

**Redemptura**, ræ, pen. prod. Quæ fit mancipis. *G. A.* Ferme. *Lin. lib. 3. bell. Pun.* Exhortandos qui redempturis auxissent patrimonialia. [*U*t reipub. ex qua creuissent ad tempus commoderet, *V*lpius & *V*lpianus.

**Redintegratus**, a, um, Renouatus, instauratus, quasi rursus integer. *ῥοῦν ἄστρην* ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην. *G. A.* Remis en son entier, recommencé & refait tout entier. *IT A.* Rinouato. *GER.* Wieder erneuweret. *HIS.* Enregado otra vez. *ANG.* Restored or made new againe. *U*t *Lin. 8. ab. Vrb.* Tunc *Papirius* redintegrata ira spoliari Magistrum equitum, ac virgas, & secures expediti iussit. Aliqua exemplaria habent redintegrata ira.

**Redintegratus**, as, are, Instauratus, seu innouatus, quasi in integrum restitutus. *ῥοῦν ἄστρην* ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην. *G. A.* Refaire tout entier, renoueller. *IT A.* Rinouare. *GERM.* Wieder ergengen/wider erneuweren. *HISPA.* Tornar à integrar otra vez. *ANG.* To restore or mak new againe. *U*t *Plin. in Paneg. Hominis* istud ingenium est, hominis tempestas, reuouare gaudia, redintegrare letitiam. *Ad Herennium lib. 2.* Ut reuouetur, non redintegratur oratio.

*U*t Redintegrare animum, id est restituere. *Cæsar 2. Belli Gallici* Huius aduentu quis illata militibus, ad redintegrato animo, quum pro se ipseque in conspectu Imperatoris in extremis suis rebus operam nauare cuperet, paulum hostium impetus tardatus est. Bellum redintegrare. *Brutus ad Ciceronem libro 11.* Ne bellum nobis redintegrare possint, Antonio sibi coniuncto. *Cæsar. 13. belli Gallici,* Nostri redintegrantis viribus, quod plerunque in spe victoriæ accidere solet, acrius impugnare ceperunt.

**Redintegratio**, onis, verbale, Renouatio. *ῥοῦν ἄστρην* ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην. *G. A.* Renouuellement, rafraichissement. *IT A.* Rinouellamente, rinfrescamiento. *GERM.* Wieder ergengung/erneuwerung. *HISPA.* Aquello enregamiente. *ANGLI.* Restoring or making new againe. *U*t *Terent. in Andr.* Amantium itæ, amoris redintegratio est. *Cicero antequam iret in exilium.* Nam quid ego improborum facta renouem oratione, ut redintegratione illius coniurationis animos vulnerem vestros?

**Redipiscor**, eris, redeptus sum, Rem amissam recipio, rursus acquiro. *ῥοῦν ἄστρην* ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην. *G. A.* Requerit, rauoir, recouurer. *IT A.* Assequire, consequire, hauere. *GER.* Wieder vberkommen/oder erlangen. *HISPA.* Alanzar, coneguir, hauer. *ANG.* To gett againe or recouer a thing lost. *U*t *Plaut. in Trinum.* Inter eosne homines condalium te Redipisci postulas, &c.

**Rediua**, æ, Abscessus circa radices unguium. *ῥοῦν ἄστρην* ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην. *G. A.* Vne maladie quã la peau se despart des ongles. *IT A.* Vnna rite, crepatura, schioppatura corua allogne. *GERMA.* Ein böse finger plag da sich die haut von den negeln abschelet. *HIS.* El respognon repelo ò padastro de la uinna. *ANG.* A wise flane. *U*t *Plin. lib. 29. cap. 2.* Lana succida rediuas sanat ex aqua frigida. *U*t Legitur & reduua duplici uu, apud *Ciceronem pro Roscio Amerino.* verba eius sunt hæc, intelligo me ante tempus, Iudices hæc scrutari, & propemodum errare, qui quum capiti Sexti Roscij mederi debeam, reduuiam curam.

**Rediuus**, Vermiculus, seu bestiola quædam quæ infixò semper sanguini capite viuut, cui vni ex omnibus animalibus cibi exitus non est, sed vsque adeò intumescit facietate, ut ipso alimento moriatur. Hoc Græci *ῥοῦν ἄστρην* vocant. Latini rediuum à rediuidendo, id est soluendo, quod carnem animalium suctu resoluat, Vernaculi nostri *resas* appellant. *Col. lib. 6. c. 2.* Ventri quoque, & sub femina manum subicere conuenit, ne ad huiusmodi lactum postmodum pauescant, & ut rediuij (qui plerunque feminibus in hærent) existimatur. Sic enim legit *Calepinus*, sed corrupto, ut videtur *Columelle* codice, deceptus. Nam in emendationibus exemplaribus, recini legitur non rediuij.

**Rediuuius**, a, um, Quod ex vetusto renouatum est. *ῥοῦν ἄστρην* ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην. *G. A.* Remis en vie derechef, vigoureux, remis sus. *IT A.* Rinouato, reuenuto. *GERM.* Wieder erneuweret. *HIS.* Lo que resuscita de muerto, cosa que venaface ò torna à venir. *ANG.* That reuueith to life againe or is reueued. *U*t *Senec. lib. 3. Declam.* Rediuuium me senem meretrix vocat *Iuuen. Satyr. 9.* Prodigia non sentit perentem femina centum: Ac velut exhausta rediuuius pulluler arca *Nunus*: & è pleno semper tollatur aceruo. Non vnquã reputet quanti sibi gaudia consistent. Rediuuius, in ædificiis dicimus materiam dituri ædificij, quæ rursus ad nouum ædificium applicatur, vel potest applicari. *Cicero 3. Verr.* Rediuuius sibi habeto. Quasi quicquam rediuuii ex illo opere tolleretur: ac non totum opus ex rediuuiis constitueretur hoc est ex veteri materia. *Ibidem.* vtrum existimatis minus operis esse vnã columnam efficere ab integro nouam, nullo lapide rediuuiuo an quatuor illas reponere? bella rediuuius, *Silius lib. 10.* Gens rediuuius, *Silius lib. 1.*

**Redolens**, es, Multum oleo, vel odorem alicuius rei refero. *ῥοῦν ἄστρην* ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην ῥοῦν ἄστρην. *G. A.* Rêdre odeur, flairer. *IT A.* Rendere odore. *GE.* Starct schmecken/lein geschmuck gâben/etwas nach schmecken. *HISPA.* Bien oler, derramar oler. *ANGLIC.* To sauour or giue a smell asher good or bad. *U*t *Virgil. 4. Georg.* Feruet opus, redolentque thymo fragrantia mella. *Plin. lib. 12. cap. 12.* Frutem est graui & crassa radice, tantum redolente. *U*t Per translationem accipitur simpliciter proferre aliquid, vel ad aliquid accedere. *Cic. de claris Oratoribus.* Sed nescio quomodo huius, quem constat eloquentia præstitisse, exiliores orationes sunt, & redolentes magis antiquitatem, quam aut *Cælij*, aut *Scipionis*, aut etiam ipsius *Catonis*. *Columel.*















far i. belli Cim. Neque se reformidare quod in Senatu paulo ante Pompeius dixisset. Virg. 4 Georg. [Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist. Neve reformida ne sim tibi forte pudori. Ibidem Eleg 6. lib. 3. Mente reformidat veluti sua vulnera tempus.]

Reformidatio, onis, verbale, Metus, timor. { מורא חרדהב. q. b. s. GAL. Fort grand' crainte. ITA. Timore estimo. GERMAN. Grosse forcht/insigung. HIS. Miedo grande y demesiado. ANG. Creas feare. Cicero in Partii. In suasionem autem aut spem, aut reformationem deliberantis.

Reformo, as, In aliam, seu meliorem formam redigo. { μετατροπη. GAL. Reformar, rebailier forme à quelque chose. ITA. Riformare. GERMAN. Widerumb in ein rechte gestalt bringen / andersst anrichten/oder gestalten HISPA. Reformar d' corregir. ANG. To bring on a new forme or shape. Quint. lib. 12. c. 6. Apollonio Meloni Rhodi rursus reformandum, ac velut recoquendum se dedit. Ouid. 11. Metam. Nec te decipiat centum mentita figuras: Sed preme quicquid erit, dum quod fuit ante reformet.

Reformatio, nis, ἀνομοταξια. Apuleius in Hermeis Asclepio, Hæc enim mundi genitura cunctarum reformatio rerum bonarum.

Reformator, oris, Instaurator. { αναμοταξια. GAL. Reformateur. ITA. Riformatore. GERMAN. Ein widerbringer eines dings in sein rechte vnd vordrige gestalt. HISPA. Reformador. corregidor. ANG. That bringeth on a new shape. Plin. Epist. 165. Multorumque, qui aliqua componunt, portus sinus, præmium, omnium exempli: ipsarum denique literarum iam senescentium reductor ac reformator.

Refoveo, es, ere, Alimento, vel calore moderato refocillo, reficio, recteo. { ανακατασκευαζω. GAL. Refchauffier & remettre en chaleur, estuuer. ITA. Coware, modvire. GERMAN. Wider erwermen. HISPA. Recrear, abrigar. ANG. To cherishe or confort againe. Colum. lib. 2. ca. 1. Licet enim maiorem fructum percipere, si frequenti, & tempestiua, & modica stercoratione terra refouetur. Lucan. lib. 8. - quam pectore Magnus ambit, & adstrictos refouet complexibus artus. [Sueton. in Casare cap. 35. Dehinc Scipionem ac Iubam reliquias partium in Africa refouentes, deuicit Idem in Neron. cap. 27. Reforus calidis piscinis. Velleius, Refouenda vires.]

Refractarius, vide REFRINGO.

Refrano, as, Fræno, hoc est cohibeo, & coerceo. { ἄνωγα. GAL. Refrenar, retirer par la bride, tenir court. ITA. Refrenare, ritenere, restringere. GERMAN. Hinder sich dumen oder ziehen. HISPA. Enfrenar d' retener. ANG. To refraine, to hold back frome any thing. Cic. pro Cel. Etenim semper magno ingenio adolescentes refranandi potius à gloria, quam incitantur fuerunt. Ouid. 6. Epist. 6 Ille refrænât aquas, obliquaque flumina sistit. [Quintilian. Id refrænât cursum dicendi]

Refrânatus, participium. { ἄνωγος. GAL. Refrené, refraint, tenu court. ITA. Refrenato, ristretto. GERMAN. Hinder sich gezogen/halten. HISPA. Enfrenado, yetenido. ANG. Refrayed. Lucr. lib. 5. Religione refrânatus, ne forte rearis, &c.

Refrânatio, verbale. Cohibitio. { ἄνωγος. GAL. Refrenement. ITA. Refrenamento. GERMAN. Ein zâumung/oder zemmung/das hinder sich ziehen. HISPA. Enfrenamiento. ANG. Refraining. Senec. De Ira, Necessaria est ista doloris refrânatio, utique hoc sortitis vitæ genus & ad regiam mensam adhibitis.

Refragor, aris, penult. producta, verbum deponens, Resisto, repugno. { ἄνωγος. GAL. Resister contre, contredire. ITA. Repugnare, far resistenza, resistere. GERMAN. Wider stehen/wider sper en/oder wider stehen/zu widerstrâben. HIS. Ser contrario en woto, resistir. ANG. To resist, or ganyesay. Homer. ἀνπαρδία. Plin. lib. 19. c. 8. Quoniam hæc maxime refragetur Veneri. Cic. 11. Philipp. Et si quis potest refragari non modo non petenti, verum etiam recusanti. Legitur etiam refrago, as, teste Nonio, pro suffragari, apud antiquos. Sisenna lib. 2. Trist. Multi populi plurimæ concionis Dictaturam omnibus animis & studiis refragauerunt, id est Dictaturæ suffragati sunt. Refragari ingenium alicui dicitur, quando ingenio aliquid assequi nequit. Quint. lib. 10. cap. 6. Ut is cui non refragetur ingenium, &c.

Refrico, cas, pen, cor. Renouo. { ἀνακατασκευαζω. GAL. Refrotter, renoueler. ITALIC. Rinouare. GERMAN. Erneueren. HISPA. Renouar. ANG. To rubbe hard or againe. Tractum à vulneribus, quæ plerunque fricando renouantur. Cic. ad Septim. lib. 5. Epist. Sin autem omnia quæ sentio, præscriperim, ne refricem, meis literis desiderium, ac dolorem tuum. Proprie refricare, est rursus vel valde fricare. GAL. Refrotter, ou fort frotter. ITA. Mullo d' vn' altra fiata frogare. GERMAN. Wider auffstigen/oder heftig figgen. HISPA. Refregar. Caso cap. 87. Id omne ita facito, & refricato denouo. Cic. ad Attic. lib. 10. neutrum posuit. Crebro, inquit, refricat lippitudo, non illa quidem periodiosa, sed tamen quæ impediât scripionem meam.

Refrigeo, ges, penu, prod, vel potius refrigesco, is, Frigidus fio. { ἀψυγω. GAL. Se refroidir, deuenir froid. ITAL. Raffredarsi. GERMAN. Wider eralten. HISPA. Resfriarse. ANG. To waxe cold. Caseo cap. 105. Vbi iam vinum refrigerat, in dolium quadragenarium infundit. Colum. lib. 2. cap. 2. Et boues inhibeat, vt colla eorum refrigescant, quæ celeriter conflagrant, nisi assidue refrigerentur. Ouid. 12. Metam. paruo cor vulnere læsum Corpore cum post tela educta refrigit. Refrigescit, res, per translationem, pro cessat & desit. Quint. lib. 10. Calor ille cogitationis scribendi mora refrigit. Cic. ad Dolabellam lib. 9. Ego cætera qui animo quo ferro, vnum vereor, esse hacta Cælaris refrixerit. Teren. Adelph. Nihil est, refrixerit res.

Refrigero, ras, penultim, cor. Frigus induco, rem calidam frigidam

facio, ἀψυγω. GAL. GALLIC. Refroidir, raffraichir. ITAL. Raffrescare, raffredare. GERMAN. Kälten/east machen. HISPA. Resfriar otra cosa. ANGLIC. To walk cold. Cic. in Catone, Vbi enim potest illa ætas aut calefcere, aut aplicatione melius, vel igni, aut vicissim vmbria, aquilve refrigerari salubrius. Col. lib. 2. Atque ita rursus in sole siccata & mox refrigerata reconditur. Nouum vinum refrigerare, veteris calefcere dicitur. Gell. x. vis. lib. 13. Et Quimilia. Ne oratio refrigescat. Refrigerare pro retardare. Suet. in Claud. cap. 41. Et cum primum frequenti auditorio commisisset, ægrè perlegit, refrigeratus sæpe à semetipso.]

Refrigerari item tumor vel sermo per translationem dicitur, quum paulatim euanescit, atque minuitur, & in ore hominum esse definit. Cicero. Appio Pulcro, Refrigerato iam leuissimo sermone hominum prouincialium. Sic etiam negotium aliquod refrigerari dicitur, quod iam minore cura studioque geritur. Accusatio item refrigerata dicitur, cuius aculei iudicum animis infixi, temporis tractu elanguerunt. Idem 1. Verr. Defessa, ac refrigerata accusatione, &c. [Quintilian. Refrigerandus rellis aliquo dicto vrbano.]

Refrigeratus, a, um, participium. { ἀψυγος. GAL. Refroidi. ITA. Raffredato, rinfrescato. GERMAN. Erkalter. HISPA. Resfriado. ANG. Made cold. Cic. 1. de Nat. deor. Quæ si mundus est deus, quoniam mundi partes sunt, dei membra partium ardentia, partium refrigerata dicenda sunt. Velleius: Refrigeratus ab Antonio Plancus. (id est minus amatus.) Vide Lipsium in Velleium.]

Refrigeratio, onis, ἄψυγος. GAL. Refroidissement, raffreschissement. ITALIC. Raffredamento, rinfrescamento. GERMAN. Erkaltung/erlabung. HISPA. Resfriamiento. ANGLIC. Amaking cold, a cooling. Cicero. de Senect. Et refrigeratio ætate, & vicissim aut sol, aut ignis hybernus. [Columell. libro 1. capite 11. 14. Captare vmbra arborum, fonticulorum amœnitatem, vel aure refrigerationem. GALL. Prendre l'ombrage, & le frais, ou la fraischeur.]

Refrigerator, oris, & Refrigeratrix, cis. { ἀψυκτης, ἀψυκτης. GAL. Refroidisseur, refrigerateur. ITA. Raffredatore, rinfrescatore. GERMAN. Ein erkaltet/erlaber/erlaberin. HISPA. Resfriador. ANG. He or she that maketh any thing cold. Plin. lib. 19. c. 8. Est quidem natura omnibus refrigeratrix.

Refrigeratorius, ius, rium, Quod refrigerat. { ἀψυκτης. GAL. Refrigeratif. ITA. Rinfrescatio. GERMAN. Das kälte/oder teltet. HISPA. Cosa que do resfriamiento. ANG. That hath the strength or nature to coole. Plin. lib. 22. c. 22. Refrigeratorium tamen vium esse conuenit nigro, & hæc causa imponendum cum polenta. Idem lib. 25. c. 13. Semini & follii refrigeratori vis.

Refrinâs, x, penultima producta, Faba (ut inquit Festus ex Cincij sententia) quæ ad sacrificium referri solet domum à segete, auspicij causa. Aelius Gallus, sepe eodem Festo, addubitat an ea sit quæ prolata in segetem, domum referatur: an quæ refringatur id est feratur. Sed Cincij opinionem adiuvat, quod in sacrificiis publicis, quum puls fabata diis præberetur, nominatur refina. Hæc Festus.

Refringo, is, refrégi, refractum, Rumpendo aperio, effringo. { ἄνωγος. GAL. Defrompre, brizer. ITALIC. Frangere, fracassere. GERMANIC. Aufbrechen. HISPA. Quebrar. ANGLIC. To break open. Plaut. Capt. sc. 3. a. 4. Cellas refrigit omnes intus, reclusisque armarium. Liu. 4. belli Macedon. Comparauerat homines qui pluribus simul locis vrbis nocte incendia facerent, vt in cõternata nocturno tumultu ciuitate refringi carcer posset. Refringere vim fortunæ per translationem. Liu. 5. ab Vrbe, Adeo occæret animos fortuna, vbi vim suam ingredientem infrangi non vult.

Refractus, a, um, participium. { ἄνωγος. GAL. Defrompu. ITA. Fracassato. GERMAN. Aufgebrochen/erbrochen. HISPA. Quebrado. ANGLIC. Broken up, weakened. Plinius Epist. 38. Nunc refractis pudoris & reuerentiz claustris omnia patent omnibus.

Refractarius, a, um, contumax, pertinax. { ἄνωγος. GAL. Opiniastre, rebelle. ITALIC. Contumace, obstinato. GERMAN. Widerspenig / vnd eygensinnig/ der von seinen leyfflich nicht abweisen laßt. HISPA. Cosa que contradize, porfiado. ANG. Rebellious, stubborn, wifull in opinion. à refringendo, quasi nimium liber, obstantia quæ omnia refringens, nullisque rationum claustris se patiens coerceri. Seneca [Epist. 74.] Existimant philosophiz fideliter editos contumaces esse, ac refractarios. Equus refractarius est retrogradus, ac cessum siue recessum cedens, & imitans nepam, ut loquitur Paulus.

Refractariolus, adiectiuum diminutiuum. Cicero ab Attic. lib. 2. Et quod se ab hoc refractariolo iudiciali dicendi genere abiunxerit, &c.

Refugio, gis, Aufugio, vel fuga me retrorsum recipio. { ἄνωγος. GAL. Refuir, euite, se retirer arriere. ITA. Fuggire, fuggire in dietro. GERMAN. Wider hinder sich stehen. HISPA. Huyr d' huyr atras. ANGLIC. To flee away or to flee back. Gellius, Postea quæ pizilio victus, in vltimam regionem refugit. Cicero pro Cælio, Cur illecebris cognitis non refugisti? Ouid. 3. Fastor. Et ex oculis visa refugit humus. Idem Eleg. vlt. lib. 3. Trist. Nullo exercente refugit (vena ingenij.) Per translationem funitur pro detrectare, recusare, & tanquam à re perniciofa resillire. Cicero de Orat. Semper ego à genere hoc toto sermone refugi. Idem 8. Philipp. Refugit animus, eaque reformidat dicere, &c.

Refuga, gæ, pen. cor. & commuis gen. Fugitiuus vel fugitiua. { ἄνωγος. GAL. Qui s'en fuit. ITALIC. Fuggiuo. GERMAN. Stuchtig. HIS. Humbre d' mugerque huye. ANG. A fugitiue. Vlpian. in l. Aus damnun, de Pænis, Quique refuga ex opere metalli in metallum damnantur.

Refugis, a, um, pro eo quod est recliue, ac reiectum. { ἄνωγος.



Qui s'enfuit arriere. IT A. Chi fugge à dietro. GERMAN. Das sich hinter sich zuecht/hinder sich zieht. HISP A. El que huve atrás. ANG. That fleeth back. Sidonius. Capitis apex rotundus. in patulum à planitie frontis verticem Cæsariæ refuga crispatur: id est in frontem reiecta. Lucan. lib. 10. refugóque gerens à fronte capillos. Mare refugium, id est refuum, & quasi refugiens. Ssar. 12 Theb.

Refugium gij. Perfugium, profugium, asylum. locus vel persona ad quam refugimus vt tuti simus. { ΠΟΝΗ machaf. . . } GAL. Refuge. IT A. Rifugio. Iungo de saluari. GERM. Ein zuflucht oder schutzhaufft was darzu man flucht. HISP. Lugar à donde huymes y adon denos acoemos par escapar de algun peligro. ANG. A sanctuary or place of refuge. Cic. lib. 2. Offic. Regum populorum nationum portus erat, & refugium Senatus. Suetonius in Tiberio, Ne refugium in tali fraude cuiquam esset.

Refulgere, est. resfulsi resfulum. Valde fulgeo. { נגה נגה נגה hophia. . . } GAL. Resplendit, reluire. IT A. Resplendere, lampeggiare. GER. Hestug glangen/oder scheinen. HISP. Resplender. ANGLIC. To shine bright, to glister much. Plin. lib. 11. cap. 28. Nunc pennatur hiatu resfulgentes. Virg. 3. Æneid. -claráque in luce resfulsit. Ibidem. -rosea ceruice resfulsit. [Senec. c. 16. de Consol. ad Helu. Non tibi diuitiæ resfulserunt.]

Refundo, is, Fundendo regero. { רבוש schaphâch. . . } GAL. Refondre, respande. IT A. Refondere, spandere. GERM. Wiberum b hinfchuten oder aufgeschen. HISP. Derramar. ANG. To melt, to dissolve, to cast out againe. Ouid. 11. Met. Egerit hic fluctus, æquóque resfundit in æquor. [Ouid. 13. Metam. Amistâque mea virtutem voce refundo (sup. in animos.) aliàs reponco.] Cic. 2. de Nar. deor. Quibus altæ renouatæque stellæ, atque omnis æther refundit eadem, & rursum trahunt indidem.

Refusus, a. um adiectiuum. Redundans. { רבוש נישחphâch. . . } GAL. Largemêr, abundantem. IT A. Largamente, in copia. GER. Mit hauffen uberflusst. HISP. Rebolladamente, abundantemente. ANGL. Large abundance. Col. lib. 4. c. 1. Nam semper in plano refusus egesta huius timidior est, &c.

Refusio, aduerbium, Redundanter. { רבוש נישחphâch. . . } GAL. Largemêr, abundantem. IT A. Largamente, in copia. GER. Mit hauffen uberflusst. HISP. Rebolladamente, abundantemente. ANGL. Large abundance. Col. lib. 4. c. 1. Nam semper in plano refusus egesta huius timidior est, &c.

Refuto, as, pen. prod. à furo, quod frequentatiuum est à Fuo, suis, quod protulit. Plaut. in Amphit. Ne quisquam tam audax fuit homo qui obuiam obfistat mihi. Præferim quum dicat Refusus, Futurare argue est. Vnde & confutare, & refutare redarguere est, siue refellere, & non ita esse ostendere { רבוש נישחphâch. . . } GAL. Refuter, confuter, reprendre. IT A. Rifutare, accure. GERM. Derwerfen/mit wider wensungen vntoessen. HISP. Redarguir, reprovar, desuyar por razones. ANGLIC. To refuse, to reprove. Cicero Dolabella, Non tam id laboro, vt si qui obtrectent, à te refutentur, quàm intelligi cupio (quod certe intelligitur me à te amari. Alio modo dixit Cic. de Arusp. responsis, Et aut concedente, aut adiuuante Milone. eius conatum refutato, id est aur fasto, aut verbis repruam. Refutare etiam ponitur aliquando pro repellere & profigare, vt quum dicimus refutare hostes & refutare bellum, quemadmodum Cicero locutus est Orat. de prouin. consul. [Suetonius in August. capite 71. Infamiam impudicitia facillimè refutauit & præsentis, & postera vitæ castitate. Quintilianus, Refutare temporis munera.]

Refutatio, onis, verbale, Actus ipse refutandi. { רבוש נישחphâch. . . } GAL. Confutatio, refutation. IT A. Confutatione. GERM. Ein verwerffung/widertequag. HISP. Desbruymento por razones, reprouamienio. ANGL. A confuting. Cic. Top. Refutatio autem accusacionis. in qua est depulso criminis quæ Græcis εδωρ dicitur, Latine appellatur status in quo primum inficit, quasi ad repugnandum congressa defensio. Firma refutatio, Quine. l. b. 5. cap. 10.

Refutatus, tus, tui. Refutatio. Lucretius, Ancipiti que refutatu conuincere fallum.

Regaliolus, li. Auis est exigua, eadem (vt docti credunt) cum trochilo: quem Plinius lib. 8. c. 24 & lib. 10. c. 74 In Italia auium regem ait appellari, eoque nomine aquilæ esse inuisum, quod regiam illi dignitatem praripere videatur. { רגל רגל. . . } GAL. Vn perit oiseau appelle Roitelet. IT A. Scelto nimico al aquila. GERMA. Ein Königin/ist ein kien vdelin. HISP. El auer rey de las auer. ANG. A wrenne. Suer. in Jul. Cæs. Pridie autem eisdem Idus autem regaliolum cum laureo ramo Pompeiane curie se inferentem. volucres varij generis è proximo nemore profecutæ. ibidem discerpserunt.

Regalis, & hoc regale. Vide REGO.

Regelo, las, pen. correp. Gelu resoluo. Xgelo, congelo. { רגל רגל. . . } GAL. Defgeler. IT A. Disghiaciare. GER. Enfröhen/auffröhen. HISP. Defelar. ANG. To thaw or resolu thaw is frosen. Colum. lib. 1. c. 5. Quanto que fuerit ædificij solum pronius Orienti, & æstate liberius capere per flatus, & hyemis procellis minus infestari & maturino regelari ortu poterit, concretiores liquefcat. Idem lib. 10. Post vbi Riphææ ropentia, frigora, frugora Candidus aprica Zephyrus regelauerit aura. [Senec. epist. 68. Vix ætas mea regulatur ætate.]

Regenero, as, Iterum, siue rursus genero. { רגל רגל. . . } GAL. Regeneter, refaire de noueau. IT A. Rigenerare. GERM. Wiber gebären. HISP. Tornar à engendr. ANG. To engendr againe. Plin. lib. 12. l. 1. Sed ex ea primum quæ est in Crera, platani saræ regenerauerit vitium. Per translationem accipitur pro repræsentatione.

re, & formæ, morum ingenitiue similitudinem referre. Plin. lib. 14. c. 22. de Tiberij imperatoris, & Drusi bibacitate verba facies Nec alio magis Drusus Cæsar regenerasse patrem Tiberium rebar. Regenerare auum pro Auo similem gigni. Plin. lib. 3. c. 12. Indubitarum exemplum est Nycæi nobilis pictæ Biantij geniti, qui a dulterio Aethiopsis nata matre, nil à cæteris colore differente, ipse auum regenerauit Aethiopem. Id est, niger natus est, qualis fuerat auus, quum tamen alba esset mater.

Regermino, as, penultima cotr. Iterum germino. { רגל רגל. . . } GAL. Regetmer. IT A. Germogliare di nouo. GERM. Wiber furgin sprossen. HISPAN. Tornar à charlar p. aora. ANGL. To spring or budde againe. Plin. lib. 16. cap. 33. Et in ærania succisa regerminat.

Regiminatio, onis, verbale. { רגל רגל. . . } GAL. Regetment. IT A. Esso germogliare di nouo. GERMA. Das wider herfur sprossen. HISPAN. Obra de echar renueuo. ANGLIC. Springing or budding againe. Plin. lib. 10. cap. 20. Regerminatione cædua, vel falce lætor.

Regero, ris, gessi, gestum, Refero, reporto, reicio, reddo. { רגל רגל. . . } GAL. Rappporter. IT A. Riferire, raporiare. GERM. Wiber tumb hin tragen ents gegen hatten. HISP. Referir. ANGLIC. To cast up againe to one, to cast bak againe, to beare againe. Plin. lib. 2. c. 9. In coitu quidem non cerni quoniam haustum omnem lucis auersa illo regerat vnde acciperit. Cic. lib. 11. Epist. Pro quo tibi rueris Stoicos regeram vt Catium Athenis natum esse dicas. [Quintilian. Reperere inuidiam in aliquem.] Interdum regerere, est scriptis mādare, quod quis legendo aut audiendo didicerit Quintilian. Quint. lib. 3. c. 8. [C. 1. lib. 2. in fine.] Sunt enim velut res egeitæ in hos commentarios, quos puer deduxerat schola. Vnde regesta dicuntur, quæ iam in tabulas, libròsve redacta sunt. m. Suetonius in August. capite 71.

Regestus, rum, participium { רגל רגל. . . } GAL. Regetmer. IT A. Rigierare, riporaso. GERM. Wiber tumb hin gett wiber hin geworffen/oder getragen. HISPAN. Referido, lleuato. ANG. Borne or brought againe, cast up to one. Vt Regesta crapula, apud Apuleium in Assone: id est vomitu eiecta: Regesta (inquii) crapula vestem inquinauerat. Terra regesta, id est eodem relata vnde fuerat egesta. Ouid. 11. Metamorph. recedit, humumque Effodit, & domini quales conpexerat aures, Voce refert parua, terræque immurmurat hausta: Indiciu quæ suæ vocis tellure regesta Obruit, & serobibus tacitus discedit operis.

Regestum, ti, Terra ex fulco egesta, & in aliquantulam altitudinem eleuata. Colum. lib. 3. cap. 13. Quum à parte superiore in inferiorem detrahatur humus, vix iultum paitinationi præbet regestum. Idem lib. 1. c. 3. Porest etiam in siciffimis locis opus custodiri, si depressius paitinetur solum, eiusque abunde est gradum effodere tribus pedibus, vt in quatuor confusgat regestum. Regestum etiam dici potest (inquii Budæus) quod nos regiturum appellamus. Vide supra in verbo GERO.

Regia, Regiè, Regificus. Vide REGO.

Refugium, Festum erat Romanorum celebrari solitum postridie Terminaliorum, hoc est vj. Calen. Martias, quo die Tarquinium Roma profugit. Inter Terminalia autem & refugium quarto quoque anno interserebatur dies vnus, quem ob id inercalarem vocabant. Vide Macrobius & Censorinum.

Reginon, is, Iterum gigno. { רגל רגל. . . } GAL. Regeneter, rengerder. IT A. Rigenerare. GERMA. Wiberumb gebären. HISPAN. Tornar à engendr. ANGLIC. To engendr againe. Regignor, passiuum apud Lucret. lib. 5. -quapropter maxima mundi. Quum videam membra ac partes consumpta regignitæque v. m. p.

Regilla, Vestis regia, quæ & basilica & trabea dicitur, quoniam ea reges vertentur, auro & purpura intexta sunt. Est & vestis muliebris genus, à superioris fortassis similitudine dictum. Plaut. in Epid. Quid erat induta? an regillam induculam, an mendiculam.

REGILLIANVS Imperator Romanus fuit, miro fortunæ ludibrio ad tantæ dignitatis fastigium euectus. Nam quum forte milites aliquot apud ipsum cœnerent, exortaque esset quaestio vnde Regilliani nomen deductum foret, quibusdam ad Regillum lacum, aliis aliò originem eius referentibus, Grammarita qui forte aderat, desistere hoc nomen à rege exorsus est, Rex, inquit, regis, regi, inde Regillianus. Qua voce veluti omine quodam excepta suclamatum est procius à militibus (vt est id hominum genus, ad ea quæcunq; in mentem veniunt præproperum.) Merito itaque rex eris, vt pote cui diuino quodam præfagio id nominis est impositum. Quid multa? quum postridie in publicum prodisset, ab vniuersis Imperator est consalutatus.

[Regilli, orum, Gens Claudia ex Regillis orta: Suer. in Tib. c. 1.]

REGILLVS, inquit. Lacus est Algida sylux ingressu, ad quem Aulus Posthumus Dictator prosperè aduersum Tarquinium Superbum patria eiectum, & Latinos bellum inferentes pugnavit. Vide Liu. 2. ab Vrbe.

Regimen, Regina Regio. Vide REGO.

Registrum, stri. Vocabulum est parum receptum apud idoneos scriptores: quo tamen vsus est Vopiscus in Probo, Vnus (inquii) etià ex registris scribarum porticus porphyreticæ, Budæus docet, Latine regestum posse appellari.

REGIVM, inquit. IT A. Reggio di Lombardia. GERMA. Ein statt in Lombardien/heist Betz Reggio. Oppidum Cisalpinæ Gallia, à Lepido ædificatum, vnde & Regium Lepidum vocatur: Regium propter pulcritudinem, & amoenitatem. Est & aliud Rhegium, in finibus agri Brutij, vbi olim Sicilia imperum maris ab Italia credidit esse diuisa. Vulgo Regio. Sed



















*Sum, Vnde Virgilius, Est ingens gelidum lucus prope Ceris Annem religione patrum late facer, Vn dique colles laculere cani, & nigra neinus abiete cingunt. Ostendit enim religiofum locum esse populi communione separatum, difficultate aduendi. Cicero 1. de Natura Deorum, a legendo deducit Qui (inquit) omnia quæ ad cultum deorum pertinerent, diligenter pertractarent, & quasi relegerent, sunt dicti religiosi a relegendo. Contra lactantius a religando religionem dictam, libro 4. asserit. Hac conditione (inquit) gignimur, vt generati nos Deo iusta & debita obsequia præbeamus. Hunc solum nouerimus hunc sequamur: hoc vinculo pietatis attracti Deo, & religari sumus vnde ipsa religio nomen accepit non (vt Cicero interpretatus est) a relegendo. [ Quintilian. Morum & religionum Reip. peritus debet esse orator Velleius: Templi se religioni supplicem credidit. Gell. cap. 5. lib. 4. Instituerant eam rem contrariis religionibus procurare. ]*

¶ Venire in religionem res aliqua dicitur, quum religiosa esse putatur, & sancta: hoc est quæ religiose tractanda est.

¶ Religio, Latine loquentibus, est id quod vulgo Debitum officij, hoc est iustam muneris functionem appellant Cicero 4. Verr. Ego quos adhuc magistratus mihi pop. Romanus mandauit sic accipi, vt me omnium officiorum obstringi religione arbitrarer. ¶ Ponitur aliquando pro anxia cura. Plin. Epist. lib. 4. ad Tacit. Sed parentibus solis ius præceptoris conducendi relinquatur, iudiciumque religio recti iudicandi necessitate collationis addatur. Id est sollicita & anxia cura præceptoris eligendi. ¶ [Religio est, pro non licet, fas non est. Sueton. in August. cap. 6. Huc introire necessario & caste, religio est: Et Gell. cap. 15. lib. 10. Equo Dialecte flaminem vehi, religio est.]

¶ Aliquando pro scrupulo conscientie. [ Gellius cap. 15. lib. 10. Mortuum nunquam attingit, funus tamen exequi, non est religio. Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Vocat ad Cœnam: Religio fuit (sup. mihi): denegare nolui. GALLIC. Ten fey quelque scrupule, quelque conscience, quelque difficulté. ] Cic. de Arusp. Resp. Quo tanta religio est, quam in nostris dubitationibus, atque in maximis superstitionibus vnus P. Seruilius ratiocinatio liberetur? Inicere alicui religionem, est deorum metum, & conscientie scrupulum ei incutere. Cicero Cecin. Quum Corta Decemviris religionem inicisset, non posse sacramentum nostrum iustum iudicari. Pro eodem etiã dicimus, Religionem est, hoc est, religio impedit, conscientia non permittit. Vulgo: facienda est conscientia. ] Liu. 2. ab Vrbe. Quem campi fructum, qui religiofum erat consumere, defectam cum itramento segetem magna vis hominum simul inmissa coribus fudere in Tiberem. ¶ Soluere, seu liberare religione, est religionem omnem eximere, & a deorum metu secum reddere, & efficere ne quid nos deorum ira reddat obnoxios, Cic. pro Cecin. Vt ciuitas religione soluarur Idem in Catil. Ea nos religione in P. Lentulo puniendo liberati sumus Liu. lib. 5. d. 4. Soluti religione animi. Et Cas. lib. 1. de bell. ciu. Obstringi religione mendacij.]

¶ Ponitur aliquando religio pro eo quod Rectam conscientiam dicunt, Cic. pro Cecin. Splendor ordinis Senatorij decus atque ornamentum iudiciorum, exemplar antiquæ religionis.

¶ Religio in dicendis testimoniis est deorum metus, ne peccantes, eos offendamus. Cic. pro Flacco: Itaque videre qua confidentia dicant, tum intelligeret qua religio ne dicant. Ibidem, Testimoniorum religionem & fidem nunquam ista natio coluit. ¶ Quandoque religio accipitur pro metu: connexa enim sunt timor & religio. ] Jerem. de sensu moria. ] Virg. 8. Aeneid. Iam tum religio pauidos reddebat agrestes Dira loci. Vbi Seruius, Religio, id est metus, vel sollicitudo, ab eo quod mentem religet.]

[ ¶ Religiō suæ consulere (id est fidei & sacramento militari. Cas. lib. 1. de bell. ciu. ¶ In religionem ea res apud Pœnos versa est. Liu. lib. 6. bell. pun. id est pœni interpretati sunt id diis non placere. Budæus. ]

Religiōsitas, tis. ἁγιότης Apuleius lib. de philosophia: Religiositas Deum honori ac supplicij diuinæ rei mancipata est.

Religiōsus, a, um. Meruens deorum, pius integer. {הַיָּסוּדוּת בְּעַד עֲלֹהִים} bēth elohim יהוה אלהים jarē elohim יְהוָה תְּשִׁיבָה, ἁγιότης, ἁγιασθε. GALL. Religieux, conscientieux [deuotieux, deuot.] craignant Dieu. ITA. Religiosus, mo che teme Dio. GERM. Gott vnd seinem deinst ergeben/fremb vnd Gottesfurchtig. HISP. Religioso ò temeroso de Dios. ANG. Of a good deuotion fearing god. ] [ Plaut. Afin. sc. 1. a. 4. Si magis religiosa fuerit (id est si deorum inuocandorum desiderio tenebitur) tibi dicat. Tu pro illa ores. ] Cic. in Verrin. Orat. 6. Homines integri, innocentes, religiosi. Idem pro Cecin. Huic ego testi gratias agam, quod & in reum misericordem se præbuit, & in testimonio religiosum. Interdum tamen religiosum in deterio rem partem dicimus, pro supersticioso, timido & hæsitabundo. Terent. in Heaut. Vt stultæ, & miseræ omnes sumus Religiosæ. [ Vide Religens, supra. ] ¶ Loca religiosa dicuntur quæ sunt religione obstricta, præcipue per mortui illationem, & nullam consecrationem. V. l. 2. ff. de Relig. et sumptibus fume. Non totus qui sepulturae destinatus est, locus religiosus sit, sed quatenus corpus humanum est. Religiosi dies (vt lib. 4. c. 9. docet Gellius) dicuntur iusti omne infames, impedi-

tique, in quibus res diuinas facere, & rem quampiam exordiri temperandum est, quos multitudo imperitorum prauè & perperam nefastos appellant, cum potius atri dicendi sint, vel religiosi. Hinc Cicero ad Attic. lib. 9. diem Alliensis pugnae religiosum esse dicit. [ maiores nostri, inquit, functionem diem esse voluerunt Alliensis pugnae, quam vrbs capta, quod hoc malum ex illo. Ita que alter religiosus etiam nunc dies, alter in vulgus ignotus. ] Macrob. lib. 3. Saturn. Religiosi sunt dies qui faciendi, & vitanda discernunt. [ ¶ Interdum religiosum esse, Idem est quod religioni repugnans, vt ex Liu. 2. ab vrbe, dictum est supra in verbo Religio. ¶ Religiosum quid, & Religiosi dies, & religiosa delubra, & vnde dicta, vide apud Gell. cap. 9. lib. 4. ]

Religiōse, a dverb. Intègre, piè, & cum deorum metu. {δυσθεός, ὁσιος, ὁσιότης, ἁγιασθε.} GALL. Religieusement. ITA. & HISP. Religiosamente. GERM. Gottesfürchtlich. ANGL. Godlike, deuotely, with the feare of god. ] Cic. pro Cael. Vt sapiens moderatusque vir religiosè testimonium dixisse videatur. ¶ Interdum idem quod lubricum, & verecundè. Cic. lib. 1. Epist. Faciamque id quod facere debent ij, qui religione, & sine ambitione commendant. [ Sic religio pro timore, sup. in Religio. [ ¶ Aliquando sollicitè, & accurate. Coium. lib. 3. cap. 10. Nihil curiose, nihil religiose administrant. ]

Religiōligas, Ligo, vincio. {ῥάβδον ἀσπασθῆναι} ῥάβδον ἀσπασθῆναι. GALL. Lier, reliev. ITAL. Ligare. GERM. Binden/ anbinden. HISP. Atar. ANGL. To fasten, to bind hard. ] Virg. 7. Aeneid. Gramineo ripæ religuit ab aggerè classem. Cicero, ante exilium. Manus ad demonstrandam religantur iniuriam. [ Cas. 2. de bell. ciu. Religare clauis tigna: tibia. supra, Religare alicuius trabes. Item, Religare nauim ferreis manibus. ] ¶ Religare religione bona alicuius, pro consecrare alicui deo. Cic. pro domo sua, Vidimus hoc idem Cn. Lentulo Censori Tribunum plebis facere: nunquid igitur is bona Lentuli religionibus religauit?

Religiōsitas, a, um, participium. {ῥάβδον ἀσπασθῆναι} ῥάβδον ἀσπασθῆναι. GALL. Lié, relié. ITALIC. Ligato. GERM. Gebunden. HISP. Atado. ANGLIC. Fastened, bound hard. ] Horat. 4. Carm. Ode. 11. est heredæ vis Multa, qua crines religata fulges.

Religiōtis, nis, verbale, Religandi actus. {ῥάβδον ἀσπασθῆναι} ῥάβδον ἀσπασθῆναι. GALLIC. Reliement, attachement. IT. Legamento. GER. Das binden/ anbindung. HISP. Atadura. ANG. A binding or making fast. ] Cic. de Senect. Et ipsa natura delectat, adiniciolorum ordines, capium coniugatio, religatio, propagatio vitium farmentorumque.

Religiō, is, pen. cor. releui relitum, Quod oblitum, obturatumque erat, aperio. {ῥάβδον ἀσπασθῆναι} ῥάβδον ἀσπασθῆναι. GALLI. Ouvre. ITA. Aprire. GERM. Die streiche wider dannen thun/ offnen. HISP. Abrir lo cerrado. ANGLI. To open vt or discover what was smothered ouer with any thing. ] Terent. in Heaut. Releui omnia dolia omnese ferias. Solebant enim dolia, nequid vaporis exhalaret, quam accuratissime oblini: vnde quum aperirentur, dicebantur relini, soluta nimium argilla qua erant oblita.

Relinquo, quis, Linquo, desero, omitto. {ῥάβδον ἀσπασθῆναι} ῥάβδον ἀσπασθῆναι. GALL. Delaisser, laisser. ITAL. Rilasciare, abbandonare, dismettere. GERM. Vertassen lassen lassen. HISP. Dexar. ANGL. To leaue, to forsake. ] Plaut. in Mostell. [ sc. 3. a. 1. Vbi caput colorem mutauit. ] Reliquit, deseruitque me. Casar 5. belli Galli. In litore molli, atque aperto deligatas ad Anchoras relinquebat. Relinquit item heredibus dicuntur quæ ad eos parentis propinquæ morte deuoluuntur. Plaut. in Aul. Agri relinquit ei non maguum modum, Quocunque labore magno, & misere viueret. Plaut. Capt. sc. 4. a. 2. Reliquit pignori puamina. Idem Aul. sc. 2. a. 1. Id argentum si relinquo ac non peto. (id est negligo) Idem in Amph. An ego met me illic reliqui, si forte oblitus sui? Idem in Aulul. prolog. Is ex se hunc relinquit qui nunc habitat, filium. Idem Curc. sc. 3. a. 1. Iamne ego relinquo? &c. ] Terent. in Phorm. At si talentum rem reliquisset decem, primus esses, memoriter Progeniem vestram vsque ab auo atque atauo proferens. ¶ Relinquere aliquid, est ipsum nolle iurare. Cic. ad Syl. 23. Tantum à te petimus vt agas eam rem, ne relinquis hominem innocentem ad alicuius tui dissimilis quæritum. ¶ Relinquere animam, est mori. Terent. in Adelph. Animam relinquam potius quam illas deseram. ¶ Reliquisse æs alienum dicitur, qui mortuus est non persoluto ære alieno. Cicero de Orat. Quum æris alieni aliquantum esset relictum. Huius compositum est derelinquo.

Relinquitur, pro restat, siue reliquus est. [ ῥάβδον ἀσπασθῆναι. ] Cicero ad Atticum, Relinquitur, vt si in Hispania vincimur, quiescamus.

Relictus, a, um, particip. [ ῥάβδον ἀσπασθῆναι. ] ῥάβδον ἀσπασθῆναι. GAL. Laisse. ITAL. Lasciato. GER. Vertassen werden. HISP. Dexado. ANG. Left, forsaken. ] Cic. Atti. Tironem ab altera quarta relicto audio. [ Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Paucorum mensum sunt relicta reliquia. Velleius. Relicti colonie redditus. Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. Toroque Helicone relicto (a me sup.) Sen. c. 16. de Consol. ad Mari. Aduersus relicta sumus iniquiores eretorum desiderio. Tibull. lib. 4. Spolièrque relicto. &c. ]

¶ Relictus, ab omni honestate, id est modis omnibus inhonestus. Cic. pro Rab. Nemo est, inquam, inuentus tam profligatus, tam perditus, tam ab omni non modo honestate, sed etiam simulatione honestatis relictus, qui se in Capitolio fuisse cum Saturnino fateretur. Horat. 2. Ser. Sat. 3. Inuidiam placare parars virtute relicta.

Relictio, onis, verbale, Defectio, destitutio. [ ῥάβδον ἀσπασθῆναι. ] ῥάβδον ἀσπασθῆναι. GAL. Delaissement. ITA. Esso lasciare. GER. Ein vertassen. HISP. Dexamiento. ANG. A leauing, or forsaking. ] Cic. 6.



**Relicta**, loca sunt, quæ suæ locorum iniquitate, siue arbitrio conditoris relicta, limites non acceperunt: hæc sunt iuris subsecutorum, sicut etiam quæ dicuntur extraclosa loca. *Ex Frontino de Limitibus.* Relicta etiam loca nominat *Cicero oratione in Rullum.*

**Reliqua**, quæ reliquiarum. Quæ quacunq; ex re relicta sunt. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται* *ἡνὺν* *ἰσχεῖται* *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GALL.* Le reste, reliques ou reliquaire le demeurant. *IT.* *Reliqua*, *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GR.* Die uberteyberend/das man von einem ding ubertasse. *HISP.* Los relictos. *ANG.* That remaneth or resteth of any thing. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Æneid.* His accensa super iactatos æquore toto Troas reliquias Danaum. *Cic. 2. de Natura deorum.* Cibi reliquæ depelluntur tum astringentibus se intestinis, tum relaxantibus. *Idem in Parad.* Et reliquæ coniuurationis à Carilina: furis ad tuum scelus furorẽmque conuersus. *Celsus lib. 3. cap. 4.* Etiam manentibus reliquis febrium. *[Plau. Men. sc. 2. a. 4. (alias. sc. 1. a. 3.)]* Ibo nunciam: Spes enim reliquiarum animum oblectat meum. *Idem Curc. sc. 3. a. 2.* Imo si scies, reliquæ quæ ferunt. C. Nimis scire lubet, nam illis conuentis opus est mihi dentibus. *Ibid. sc. 1. a. 3.* Reliqui in ventrecelle vni locum, veli reliquiarum reliquias reconderem. *[Cic. ad Casium lib. 12.* Vellem Idibus Martiis me ad tæxnam inuitasset: reliquiarum nihil fuisset. \* Reliquæ pro cineribus. *Mo. destinus in l. quidam de cond. insti.* Quidam testamento suo hæredem inscripserat tali conditione, si reliquias eius in mare proiciat. *Plinius ad Traianum de reliquiis sepulchorum transferendis epistolam scripsit. Suetonius.* Apud *Sueton. in Domitian. ca. 8.* Monumentum, quod libertus eius à lapidibus templo Capitolini Iouis destinatis filio construxerat, diruit per milites: ossaque & reliquias quæ inerant, mari misit. *[Idem Sueton. in Aug. cap. 100.* Ossa legendas; & paulo post, Reliquias, legerunt primores equestris ordinis. &c. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται* Reliquæ de ruderibus ædificiorum; *Sueton. in Neron. cap. 38. & in Calig. c. 38.* Omnium spectaculorum reliquias subiecit, & vendidit. *Et Senec. cap. 3.* Liua mater Drusi filij reliquias longo itinere profecuta est. *Sueton. in Otho. cap. 10.* Memoriam & reliquias suas commendauit. &c. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται* Reliquias morbi effugere. *Idem Senec. cap. 2. de Tran. animi.]*

**Reliquis**, qua, quum, pen. cor. Residuum, quodve ex re quapiam superest. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται* *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GALL.* Qui est demoué de reste, qui est de demourant. *IT.* *Residuo*, remanente, restante, residuo. *GERM.* Das ubet getassen/ubereantzig/uberig. *HISPA.* Lo restante, lo que queda. *ANGLIC.* The residue, or remanent. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται* *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Cæsar 1. Com.* Demonstrant sibi præter agri solum nihil esse reliquii.

**Reliquum** est, id est superest, restat. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Cic. Curio.* Reliquum est vt certemus officii inter nos. *Terenz. in And.* Vt per noscatis quid spei sit reliquum. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται* *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Idem* Reliquo, id est, quantum ad reliqua attinet. *Cic. ad Cornif. lib. 12.* De reliquo velim tibi persuadere, &c. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται* Reliquum feci, eleganter dicimus pro reliqui, sicut *Millum* feci, pro dimissi. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Cic. in Verr.* Quos belli calamitas reliquos fecerat.

**Reliquum**, qui, substantiuum. Pars debici, quæ initis subductis que rationibus accepti & expensi superest: vnde reliquari & reliquator, & reliqua trahere dicitur, apud quem ea superest. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται* *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GALL.* Le demeurant. *IT.* *Residuo*, restante, remanente. *GERM.* Das uber bleiben/uberig/restant. *HISP.* Lo restante, lo que queda. *AN.* The remanent or arriuerage. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Cic. Aut. lib. 16.* Maxime autem me angit ratio reliquorum meorum. &c. *Plau. Cist.* Huic quod reliquum restat volo persoluere: Vt expungatur nomen ne quid debeat. *[Plau. Capt. prolog.* Accipite reliquum alieno vt nihil moror.]

**Reliquor**, pen. cor. reliquaris, deponens. Reliqua traho, hoc est, post in itas subductis que rationes reliqua debeo. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GA.* Dementẽ, endertẽ, deuoir du reliqua. *IT.* *Rimanere* restante, restare debitor. *GER.* Die restant, oder das uberig an etner Rechnung schuldig bleiben. *HISP.* Restar, deudar. *ANGL.* To be behind in arriuerage, or in the payment of a certain summe. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Vlp. de Mune. & hono. l. Rescriptio.* Eos demum debitores Reip. accipite debemus, qui ex administratione Reip. relinquuntur.

**Reliquator**, ris, verbale. Qui integrum non soluit, aliquidque adhuc reliqui debet. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται* *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GALL.* Qui demeure en reliqua, qui doit du reliqua de son compte. *ITALI.* Chi e ancora debitore. *GER.* Der an etner Schuld noch etwas schuldig bleibt. *Der an etner schuld noch etwas uberig hat subeigalen.* *HISP.* Que non ha pagada toda la deuda. *AN.* He that is in arriuerage, or oweith a certaine so be payed. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται* *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Scauol. de solutim. & liberat. l. Creditor.* Accipi à Mario Marino ex summa maiore totaurocos. Quæ tota hæc summa in proximum annum ei accepta ferri debeat, quum superioris anni sit reliquator. *Bud.*

**Reliquatio**, onis, reliquorum debito. *Paul. l. 44. D. de admin. sur.* Si pupillus post ubertatem rationibus à tutore acceptis, reliquationem eius securus, vltas acceptauerat.

**Relocatio**, as pen. prod. relocare, Rursum locare. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται* *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GALL.* Relouer, bailler à louage derechef. *IT.* *Affiaie* da nouo. *GER.* Hoff in neuweo verteyßen. *HIS.* Arrendar otra vez. *ANGL.* To set for hire againe. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται* *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Vlpian. in item queritur. §. Si lege ff. Locati, & cond.* Si in lege operis locati comprehensu esset vt si ad diem effectum non esset, alij relocare id liceret.

**Relucẽo**, ces, pen. pro. Resplendo, lucem diffundo. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται* *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GALL.* Reluire. *ITALI.* Risplendere. *GER.* *Wider* scheinen/soj in sicheit oder schein geben. *HIS.* *Reluzir.* *ANG.* To shine and glister brightlie. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Cic. 2. de Nat. deor.* Huic non vna modo caput ornans stella reluce. *Liu. 10. belli Pun.* Relucẽtẽ flamam primò vigiles Carthaginensum, dein de excitati alij nocturno tumultu quum conspexissent, &c. *Virg. 2. Æneid.* Illu-

gentarba reluxit. *Ouid. 11. Metam.* vestis fulgore reluxit.

**Relactor**, ctaris, Repugno, obnitor, siue renitor, *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *RECTOR*, *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *ITAL.* *Repugnare*, *efficere* *remente*. *GERM.* *Wider* etwas straben oder sachten/entgegenbringen. *HIS.* *Resfisar* como uelhando. *ANGLIC.* To gaine stand, so struggle against. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Amor. Eleg. 4.* Vide ego nuper equum contra sua fræna tenacẽ. Ore reluctanti fulminis ire modo. *Col. lib. 1.* Nam quum veteri astruicr recens ædificiu, quasi assurgenti reluctans oneri cedit.

**Reluctans**, participium. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Claud. 1. de Kap. Proserp.* Penẽ reluctatis iterum pugnantibus rebus Rupissent elementa fidem.

**Reluo**, is, Quandoque compositum est à Lauo lotionis iterationem importans. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GALL.* Lauer encor vne fois. *ITAL.* *Rilauare*. *GERM.* *Wider* wãschẽn. *HISP.* *Tornar a lauar.* *ANG.* To wash againe. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. Aliquando à Luo, idem significans quod soluo, seu repignero *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Plautus.* Repignerat, reluit, vendit.

**[Remaledico**, is, ere: *Sueton. in Vespas. in. cap. 9.* Ita pronũciauit. Nõ oportere maledici Senatoribus: maledici ciuile fasque esse.]

**Remãresco**, scis, scere, *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GALL.* Remaignir, deuenit maigre. *ITAL.* *Smaygrirsi*, deuenit magro. *GERM.* *Wider* mager werden. *HISP.* *Enmagrẽ*, *re*. *AN.* To waxe leane againe. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Suet. in Domit. cap. 18.* Postea caluitio quoque deformis vëtris obestitate, curum gracilitate, quæ tamen ei longa valetudine remacruerat.

**Remãledico**, is, penult. prod. Maledictum regeto. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GA.* Redire iniures à qui en dit. *IT.* *Ingiurare* di parole chi s'ha iniuriato. *GERM.* *Wider* umbhin böse wort'geben/oder vbel jureden. *HISP.* *Dezir*, *mal* del maldezien. *ee.* *ANGLI.* To speak ill for ill. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Suet. in Vespasiano. cap. 9.* De iurgio quodam Senatoris equitiq; Romani ita pronũciauit: Non oportere maledici Senatoribus: remaledici, ciuile & fasque esse.

**Remãncipio**, as, Est rem sibi mancipatam, in mancipium eius à quo eam accepimus, restituo. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GA.* Redire iniures à qui en dit. *IT.* *Ingiurare* di parole chi s'ha iniuriato. *GERM.* *Wider* umbhin böse wort'geben/oder vbel jureden. *HISP.* *Dezir*, *mal* del maldezien. *ee.* *ANGLI.* To speak ill for ill. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Suet. in Vespasiano. cap. 9.* De iurgio quodam Senatoris equitiq; Romani ita pronũciauit: Non oportere maledici Senatoribus: remaledici, ciuile & fasque esse.

**Remãnderẽ**, Ruminata rursus mandere. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GALLIC.* *Remãcher*. *ITALIC.* *Ruminare*, *remãscare*. *GERM.* *Wider* teuo wãn. *HISP.* *Tornar* otra vez à maxcar. *AN.* To chew againe. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Pl. li. 10. cap. 37.* Pontifici iures simili modo remandunt. *Quint. li. 11. cap. 2.* Detoretur initio tædium illud, & scripta & lecta sæpius reuoluendi, & quasi eundem cibum remandendi.

**Remãne** o, remanes, pen. cor. Persisto, perseuero, superfluum, relinquo. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται* *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GALL.* Demeurer derriere. *IT.* *Restare*, durare. *GER.* *Wider* bleiben/uberbleiben. *HIS.* *Remãner* ð quedar. *ANGLI.* To remãne behind. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Cic. 1. Tuscul.* Expone igitur, nisi molestum est, primum si pones, animos remanere post mortem. *Cæsar 3. bel. Ciu.* An non audistis ex iis qui per causam valetudinis remanserunt, cohortes esse Brundisij factas?

**Remãnsio**, A remaneo, sicut à maneo mansio. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GA.* Demeure. *ITALI.* *Dimora*. *GERM.* *Wider* bleibung. *HIS.* *Obra* de quedar. *AN.* *Remãning* or *abyding* still. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Cic. ad Quin. frat. lib. 3.* Primum tuam remãnsionem etiam arque eam probò.

**Remãnoas**, Restituo, refuo. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GALL.* *Resfuer*, recouler. *ITALI.* *Collare* di nouo al' maiero. *GERM.* *Wider* umbhin stissen. *HISPA.* *Celer* lo liquido. *ANGLI.* To droppe. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Lucret. lib. 5.* Percolatur enim virus, retroque remanat. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. Aliquando accipitur pro repetere: vt *annocauit Festus*, citans locum *Enij ex lib. 5.* Desertunt riuos, campõsque remanant.

**Remẽdium**, di, a medeor, mederis, Medicina. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GA.* Remede. *ITAL.* *Remedio*, medicina. *GER.* Ein arznei. *HISP.* *El remedio*, melezina. *AN.* A remedie. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Cic. Officiu.* Nulla remedia quæ vulneribus adhibentur, tam faciant dolorem quam quæ sunt salutaria. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Caes. 3. bel. Ciu.* Quibus rebus nostri vsu docti hæc repetiebant remedia, vt alio loco ignes facerent. *Cic. pro Cluen.* Acrioribus salutis suæ remediis subueniendum putauit. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. Sequentibus verbis elegatẽr apponit solet. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. Adhibere remedium. Comparare remedium. Habere remedium, Vti remedio, Inuenire remedium, Pati remedium. Quærere remedium. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Exempla* legenti bonos auctores inuentu facilia. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Quod* autem *Cornelius Fronto de differentiis vocabulorum* inter remedium & medicamentum distinguit hoc modo: vt remedium adhibeat, ne periclitetur, & submoueat imminetia: Medicamentum verò ad subita pericula aptetur, & sanet insana, vsus Latine loquentium repudiare videtur. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. Nam etsi medicamentum in præsentibus periculis locum habeat, tamen remedium de iis quoque dicitur, vt ex exemplis hic postis apparet.

**Remẽlig** o, mis, Quod remoratur. *Plau. in Patina*, vt citat *Festus*, Quid nunc illa tandiu remorantur remelignes?

**Remẽndo**, das, Corrigo vt nonnulli volunt, vel medium denuo tollo. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GERM.* *Wider* umbhin verbessern. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *HIS.* *Corrigir*, emendar otra vez. *ANGLI.* To correct, to amend. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *Colum. li. 3. cap. 17.* Quidam flagellum torum, sicut erat matri detractum, crediderunt sationi conuenire: idque per gammas quinas, vel etiam senas partiri, complures tale oleaster remendauerunt. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. Quo tamen in loco castigatoria exemplaria legendum ostendunt, Tales tæx mendauerunt.

**Remẽo**, remeas, Retro meo, redeo. *ἡνὺν* *ἰσχεῖται*. *GA.* *Retourner*. *ITAL.* *Ritornare*. *GERM.* *Wider* hinder sich gehẽnd widersteyeren. *HIS.* *Tornar*, bohyer otra vez. *ANGL.* To return.







Hexamete, humilimente, licentamente. ANG. Negligently, slough, fully, slackely. Salsusius luxurib. Pa uca timide, remissique locutus, abcessit. Cicero 3. de Oratore. Quis unquam res preter huc, tragicas bene comice, tristes remissae, seueras hilare, forenses scenica propè venustate tractauit? Idem 6. Verr. Ille nihilo remissius atque etiam vehementius instabat.

Remissarius, a, um: *remissarius*. Quod remittitur, quodque in vsum factum est, vt possit remitti. vt remissarius vectis in torculari. *Cato de Rust. c. 19.* Vectes longissimos pedum decem & octo, secundos pedes sexdecim, tertios pedes quindecim, remissarios pedum duodecim.

Remo, as, vt post Perottum annotarunt quidam, antiqui dicebat pro repeto GALL. *Retourner*. ITA. *Ritornare*. GERMANI. *Wider umhgingen*. HIS. *Tornar*. ANGLIC. *To returne*. Ennius lib. I. Riuos deserunt, camposque remant. *Apud Festum tamen, unde haec descriptio Perottus, Remanant legitur non Remant, quod etiam in verbo Remano annotauimus.*

Remollior, is, Multa vi loco moueo. *ῥηθὶς* *nathás* *ῥηθὶς* *nathás*. *ῥηθὶς* *nathás*. GA. Demolir & rucius. ITA. *Spinger uno pesu di suo luogo*. GER. *Mit gewalt verrucken, od. r dannen lupfen*. HIS. *Mouer algo con dificultad*. ANGLI. *To put or tumble out of a place by force*. Qui, lib. 5. *Meram*. Saepe remoliri luctatur pondera terre. Oppidáque magnos deuoluere montibus ignes. Non nunquam magno labore quippiam reparo. *ῥηθὶς* *badhak*. Sil. 1. Iterum in itaurata capellens arma remolitur dux agmina. Aliquando a conatu reuoco. *Sueton. in Augusti*. Vultu erat vel in sermone vel tacitus, adeo placido serenoque, vt quidam ex primoribus Galliarum confessus sit, se eo inhibiturum, ac remolitur quo minus, vt destinaret, in praecipitium impelleret. Legitur & remollicum. *Vide Remollio.*

Remollicus, participium. *ῥηθὶς* *nathás*. Senec. *Her. fur.* nec orbe remollicito queat Ad supera victor numina Alcides vehi.

Remollior, is, idem quod mollior. *ῥηθὶς* *heráeb*. *ῥηθὶς* *nathás*. GA. Ramollir, rendre mol & effeminé. ITA. *Ramollire*. GERM. *Wider erweichen/weich machen*. HISP. *Molentare*. ANGLI. *To make soft and effeminate*. *Quid. 4. Metam.* Vnde hic infamis, quare male fortibus vndis Salmacis enervet, tactosque remolliat artus, *Disceite. Col. 11. c. 12.* Nihil itaque amplius in itineratione quam remolli terra debet equaliter.

Remollicus, a, um, pen. prod. *ῥηθὶς* *nathás*. *ῥηθὶς* *nathás*. GAL. Remolli. ITAL. *Amollio*. GERM. *Erweichen* HISP. *Amolentado*. ANGLI. *Made soft*. *Suet. in Aug. c. 79.* Vultu erat vel sermone, vel tacitus adeo tranquillo serenoque, vt quidam e primoribus Galliarum confessus sit inter suos eo se inhibiturum ac remollicum, quo minus vt destinaret in transitu Alpium per simulationem colloqui propius admissus, in praecipitium propelleret. Quo tamen loco quidam legunt remollicum vnico l, a verbo remolior, pro eo quod est, a molimine & conatu reuocatum.

Remollesco, cis, Mollis fio. *ῥηθὶς* *raek*. *ῥηθὶς* *nathás*. GA. Seramollir. ITA. *Remolliſſe*. GERM. *Weich werden*. HISP. *Amolentarse*. ANGLI. *To waxe soft*. *Casus 4. bel. Gal.* Vinum ad se importari non sinunt, quod ea re ad laborem ferendum remollescere homines atque effeminari arbitrantur. *Ouid. 10. Metam.* vt Hymettia sole Cera remoleſcit, tractatáque pollice multas Flectitur in facies, Per translationem accipitur pro mitigare siue leniri. *ῥηθὶς* *raek*. *Ouid. 1. Metam.* precibus si numina iustis Victa remollescunt, si flectitur iura deorum.

REMONIUM, Romae locus, a Remo dictus. *Plutar. in Romul. Ibiuem & Remonia.*

Remoror, *vide Remoror*. Remorbesco, befcis, In morbum tecido, inquit *Festus, di avoito*. G. Retomber en mala die, rechoir. ITA. *Ricasciare nella malattia*. GE. *Wider umschlagen* in die vorderrige trantheit / widerum b trancc werden. HISP. *Tornar a enfermar*. ANG. *To fall into sickness againe*.

Remordere, des, Vicissim mordeo cum a quo fuerim morsus. *ῥηθὶς* *raek*. GAL. Remordre, reatilliger & tourmenter. ITA. *Rimordere, cruciare*. GERM. *Wider umhin beissen*. HIS. *Rimordar, asarmenter, fatigar*. ANG. *To bite againe*. *Horat. Epod. 6.* Quin huc inanes, si pores, veris minas, Et me remorsutu petis? Per translationem accipitur pro crucio, sollicito. *Virg. 1. Aeneid.* Quando haec te cura remordet, *Lucret. li. 3.* Praeteritis admissa malis peccata remordent. [*Liu. lib. 8. ab urb. Remordet animos libertatix desiderium.*]

Remorres, pen. cor. Aues in auspicio dicuntur quae acturum aliquid remorari compellunt. *Festus*.

REMORIA, aut (vt alij malunt) Remuria, Locus in summo Auentino, vbi Remus de vrbe condenda fuerat auspicatus. *Festus*.

Remoror, aris, pen. cor. Retardo, retineo. *ῥηθὶς* *nathás* *ῥηθὶς* *nathás*. GAL. Retarder, ou retarger. ITA. *Ritardare, tenere*. GERM. *Behinderet/auffhalten vnd saumen*. HI. *Retardar, retenero*. ANG. *To carry so slowe*. *Terent. in And.* sed si quid est Quod mea opera opus sit vobis, aut tu plus vides, Manebo: nequod vestrum remoret commodum. *Apul* Sic me abire oppido volentem, suum remoratur illecebra. *Terent. Eunuc.* Vt illum dij deaque senium perdant, qui me hodie remoratus est. *Ouid. 11. Metamorph.* Litus habet solidum, quod nec vestigia seruet, Nec remoretur iter, nec operum pendeat alga. [*Plau. pseu. sc. 2. a. 4.* Vter remoratur? (i. vter nostrum in mora est?) *Ouid. 13. Metamorph.* Cur non remoratur iuros? *Plau. pseu. sc. 1. a. 1.* Vnæ quinque remorantur minæ. (i. restant, & moram aſterunt emptori, quo minus abducar.)

Remoror, Retardatio dicitur. *ῥηθὶς* *nathás* *ῥηθὶς* *nathás*. GAL. Retardement. ITAL. Retardamento. GERM. Ein verhinndringender ein verhinndung. HIS. Tardansa.

Tom, ij.

ANG. A tarying or slaying. Lucilius apud Festum. Quanam vox ex te resonans in eo gradu remoram fecit? *Plautus in Trinumm.* Quæ in rebus multis obſtant, odioſeque sunt remoramque faciunt rei priuatae & publicæ.

Remoror, a, pen. cor. Plicis exiguus, qui a Græcis *ῥηθὶς* dicitur, spinis & crutis testus: a remorando dictus quod nauem cui annixus fuerit, remoretur. *Plin. l. 32. c. 1.* Tamen omnia hæc, pariterque eodem impellentia vnus & paruus admodum pisciculus, echeneis appellatus in se tenet. Ruant venti licet, & ſeuant procellæ, imperat furori, vitæque tantas compeſcit, & cogit stare nauigia, quod non vlla possunt vincula, non anchoræ irrenocabili pondere iactæ. *Idem libro 9.* Est paruus admodum piscis, affluens petris, echeneis appellatus, hoc carinis adherente, naues tardius ire creduntur. Inde nomine imposto remora a remorando dicitur.

Remoueo es, uitâ, Amoueo aufero, abdo. *ῥηθὶς* *nathás* *ῥηθὶς* *nathás*. GAL. *Elongner, oſter*. ITA. *Rimouere, tor via*. GERM. *Wiedau bewegen dannaſſen*. HIS. *PANI. Quitar*. ANG. *To put out of the place or aſide*. [*Suet. in Caſc. 49.* Remouere itæc quæſo. ] *Cicero ad Titonem. lib. 1. Epist.* Accipimus conditiones, sed ita vt remoueat præſidia ex his locis quæ occupauit. *Idem 1. Officiorum*, Quæ enim natura occultauit, eadem omnes qui ſana mente ſunt remouent ab oculis. *Idem pro Cornelio Balbo*, Fuiffe iudicem ex illis equitibus Rom. grauiffimis viris neminem quin remoueret oculos & se totum auerteret. [*Ouid. 13. Metam.* Obſtantia fata remouit. *Ouid. Eleg. 7. lib. 3. Trist.* Ergo deſidæ remouet doctiffima cauſas. (i. tolle. ) ¶ Remouere ſe ab aliquo, id est diſiungere, alienare *ῥηθὶς* *nathás*. *Cicero ad Attic. lib. 4.* Quid ſit quod a me remouit ſi modo remouit, ignoro. ¶ Remouere, pro remouiffe, *Lucretius lib. 2.* falſo temore coacti Effugiſſe volunt longè longèque remouiffe. Sic *Horatius* dixit remorant pro remouerant. Et *Silius* remorant pro remouerunt.

Remotus, a, um particip. Amotus. *ῥηθὶς* *nathás* *ῥηθὶς* *nathás*. GAL. *Remotus*. ITAL. *Remiſſo*. GERM. *Widweg gethon/dannaſſen*. HIS. *PANI. Quisado*. ANGLI. *Taken away, put aſide*. [*Virg. 1. Aeneid.* Poſtquam exempta fames epulis menſæque remotæ. [*Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist.* Téque, remota procul, ſi modo viuir, amat. *Idem lib. 3. Metam.* Geſtum nihil eſt Diomedæ remoto. (i. abſque eo. ) ] Interdum migrat in nomen, idem que ſignificat quod lóginquus, ſeu procul diſſitus. *Cicero 5. Ver.* Etiamne hæc tam parua ciuitas, tam procul a manibus tuis, atque a conſpectu remotæ? *Ouid. 3. Trist.* longa regione remotus. *Cicero 4. Ver.* Homines quietiffimi qui maximè ab iniurijs noſtrorum magiſtratum remotiffimi conſueuerant eſſe præſidio foederis. *Col. 12. c. 1.* Nam in primis conſiderandum erit an a vino, ab eſcis, a ſuperſtitionibus, a ſomno, a viris remotiffima ſit.

¶ Remoti Tribuni, (i. auctoritate tribunitia priuati: *Sueton. in Caſc. cap. 80.* Poſt remotos Caſetium & Marullum tribunos, reſerta ſub proximis comitis complura ſuitragia, &c. *Liu. lib. 5. d. 5.* Remoti tribum, id eſt moi. )

Remotio, onis, verbalis, Amotio, tranſlatio. [*ῥηθὶς* *nathás* *ῥηθὶς* *nathás*. GAL. *Oſtement, effoignement*. ITA. *Remouimento*. GERM. *Berſchupfung/ſhinweg ſieſſung*. HISP. *Quitamiento*. ANG. *A taking away or putting aſide*] vt remotio criminis quæ & tranſlatio a rhetoribus appellatur. *ῥηθὶς* *nathás*. *Cic. lib. 2. de Inuent.* Remotio criminis eſt quum eius inuento facti quod ab aduerſario aſſertur, in alium aut in aliud dimouetur.

Remugio, is, mugitum reddo, contra mugio. [*ῥηθὶς* *nathás* *ῥηθὶς* *nathás*. GAL. *Remugler, tetenoir, mugler cõtre*. ITAL. *Remugire, mugire all'incontro*. GERM. *Wider einandren tunen/wider umhgin luyen*. HIS. *Bramar retumbado la voz*. ANG. *To lowe or bellowe againe*. [*Virg. 12. Aeneid.* Quum duo conuerſis inimica in prælia tauri Frontibus incurunt, pauidi ceſſere magiſti. Illi inter ſeſe multa vi vulnera miſcent: Colla armõſque lauane gemirum nemus omne remugit. ¶ Per tranſlationem tamen accipitur ſimpliciter pro reſonare. *Virg. 3. Georg.* Ex vox aſſenſu nemorum ingeminata remugit. *Idem 9. Aeneidos*. Sequitur clamor, exclumque remugit. [*Remulus nepos Tiberini fulmine icus. Ouid. 4. Faſt.*]

Remulco, ces, Paulatim & quiete attraho. [*ῥηθὶς* *nathás* *ῥηθὶς* *nathás*. GAL. *Rappaifer, radouciz, reſtater*. ITAL. *Rippaſciare, reddotire*. GERM. *Widerumb ſtreichen and tieben*. HIS. *Halagar, attraber con alagos*. ANGLI. *To pacifie or aſſwage againe*. ] *Virg. 11. Aeneid.* Caudamque remulcens Subiecit pauantem vtero, ſyluaſque petiuit.

Remulco trahere nauem Polybio & Diodoro, ſignificat e ſcapa maiorem nauim remigando trahere. [*ῥηθὶς* *nathás* *ῥηθὶς* *nathás*. GAL. *Titer la nauire d'vn eſquif*. IT. *Rimurchiare*. GERM. *Mit kleinen ſchiſſſinen ein groſſes ſein ſittig zu land zie hen*. HIS. *Llenar la naye a jorro*. ANGLI. *To drawe a ſhippe on the ſea after a boate*. ] Quod aliquando neceſſitatis gratia ſit; vt quum maior nauis quæ remis non agitur vento deſtituta eſt, aliquando non aliam ob cauſam quàm vt quietius nauigetur. [*Liu. eo ablatiuo vſus eſt: Mar. (inquit) nocte nauim onerariam cum armatis remulco, quæ adiremis trahi iuſſit*] *Casus lib. 3. bell. Ciu.* Ad Oricum venit, ſubmerſamque nauem remulco, muliſque contendens funibus eduxit. Quo in loco remulco, videtur eſſe ablatiuo a remulcus, quanuis ille nominatiuus non admodum ſit in vſu: quo nomine ſignificatur aſtus ita remigandi, & maiora nauigia trahendinon autem ipſa ſcapa qua maior nauis trahitur, vt quidam non ſatis pericè ſunt interpretati, *Vide Bayſium de Re nauali.*

Remulco, cas, care, Proprie eſt remigando e ſcapa grandioſiorem nauem trahere. [*ῥηθὶς* *nathás* *ῥηθὶς* *nathás*. GAL. *Titer la nauire d'vn eſquif a rame*. ITA. *Rimurchiare*. GERM. *Mit kleinen ſchiſſſinen ein groſſ ſchiſſ ſein ſittig ziehen*. HIS. *Llenar la naye a iarro*. ANG. *To drawe a ſhippe on the ſea after a boate.* ] Quod aliquando neceſſitatis gratia















nationibus. A Repetere particip. pass. Repetere. *Ovid. 1. Metamorph.* -posita que ex ordine gemina Clara repercussio reddebat lumina Phœbo. *Lina. bell. Pun.* Equi maxime infestis agmen faciebant, qui & clamoribus dissonis quos nemora etiam repercussaque valles augebant, territi trepidabant.

Repercussio, & Repercussus, huius repercussus, Actus ipse repercutionis, & Repercussus, huius repercussus. *GALL.* Refrappement, reuerberation, rebatement. *ITAL.* Ribattimenti, repercussa. *GER.* Wiedererschlagung, widergehung. *HIS.* Obra de tornar à herin. *ANGL.* A striking againe or beating back. } Repercussus solis quæ vulgo repercussio dicitur. *Plinius libro 13* Aut solis repercussu talem reddi colorem existimantes. *Plin. Epist. 182.* Nec in flumen, sed in ipsum mare emittere repercussus maris feruabit, & reprimet quicquid è lacu veniet.

Reperio, ris, penultima correpta, reperi vel repperi apud poetas per duplex pp, ex re & pario, Deprehendo, inuenio, compertum habeo. } *NO* masi. *GALL.* Trouuer. *ITA.* Trovare. *GER.* Dm gefnd finden. *HI.* Hallar. *ANG.* To finde by aduenture. } Proprie reperire fortunæ est inuenire consilij. *Ovid. lib 1. Metamorph.* Tu non inuenta reperta es. *Ausonius vno disticho* primam huius præteriti & productam & correptam, Aprauit collo, quem reperit lacum. } Aliquando tamen reperire consilij est non fortunæ. *Plant. Cistell.* Requirens seruus reperi, &c. *Terent. in Phorm.* Sed vbi Antiphonem reperiam, aut qua querere insitam via? } Promissuè autem vtrunque vsurpari palam est. *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Argenti numum reperire non queo. *Idem sc. 1. a. 1.* dixit, Inuenite, *Idem Aulul. sc. 2. a. 4.* pericrutor si inueniam, sed si reperero, *Idem Caps. sc. 4. a. 3.* Hoc si lecus reperies, causam non dico. *Ibidem sc. 4. a. 3.* Tu repertus (es) qui Philocratem superes veriuerbio. (id est extitisti) Mox; Tu inuentus. *Idem Aulul. sc. 3. a. 1.* Nulla muta reperta mulier, &c. }

Reperire item dicimur id quod palam & aperte deprehendimus. *Plautus in Persa,* Repertus es ingratus, id est palam cõpertus es esse ingratus. *Sic Cicero in Catone,* Repetio eum venisse Tarentum, id est compertum habeo. } *Cæsar.* Reperiebamus id confectum bello. (id est cognoscebamus) } Dicimus autem Latine Reperire auxilium alicui rei, reperire consilium. Reperire causam, id est inuenire rationem quapropter aliquid fieri aut minus fieri debeat. Reperire occasionem, rationes, viam, exitum, aliquid noui, medicinam alicui rei, malefacta alicuius, negotium in aliqua re, parentes, gloriam armis.

Reperitius, a, um, adiectiuum, Quod repertum est. } *NO* masi. *HI.* Repertio. *GAL.* Trouuè. *ITA.* Trovato. *GER.* Das vngesernd gefunden ist. *HISPANIC.* Hallado. *ANGL.* That is found. } *Salin Cicero.* Reperticius, ascitus, & paulo ante infitus huic vrbis cuius: quo tamen in lico emendatorum codices scripti, irreperitius legendum ostendunt.

Repertorium, rij, Index seu commentarius particulatim rerum recensitarum descriptionum continens. *Vulgus Inuentarium* vocat. } *NO* midatich. *HI.* Repertorio. *GAL.* Inuentaire, table, repertoire. *ITAL.* Inuentario, indice, caualo. *GER.* Ein register. *HIS.* Inuentario de los bienes, tabla del libro muestra la materia. *ANGL.* An inuentorie, a register, the table of a booke. } *Vp. l. 6. ff. de Admin. & petit. iur.* Tutor qui repertorium non fecit, quod vulgo Inuentarium appellatur, dolo fecisse videtur.

Reperitoris, verbale. } *NO* masi. *GA.* Trouueur, inuenteur. *ITA.* Trovatore, inuentore. *GER.* Ein finder. *HIS.* Hallador. *ANG.* A finder. } Qui reperit. *Ovid. 3. de Fastis.* Doctrinarum repertores. } *Idem 2. Fast.* Temporum positor, temporis sancte repertor. } *Lucr. lib. 3.* Legum repertores. *Quint. lib. 2. c. 16.* Opus medicæ repertor Phœbus. *Ouid. 1. de Remed.*

Repeto, ris, penultima correpta, Iterum peto, & id quod meum est exigo, repolco. } *NO* masi. *GAL.* Repetere, redemande. *ITAL.* Ri demandare. *GA.* Wiederherschweren, widerum begaren. *HI.* Tornar à pedir. *AN.* To aske againe, to aske ofsen, to deginne againe. } *Libro 2. ad Herennid.* Id quod argenti obtulerit expensum, a socio eius recte repetere possis. *Terent. in Eunuch.* Hæc tibi dono do, neque repeto pro illa abs te quicquam pretij. } Interdum repetere est sapius vel instanter petere. *Cic. Cas.* Repetenti negare non potui. } *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Suum repetunt, alienum reddunt nemi. *Ovid. Eleg. 1. lib. 1. Trist.* Protinus admonitus, repetat mea carmina, lector. } Repetere aliquem reorum: pro reuocare. *Sueton. in Aug. cap. 32.* } Pro rursus ferre, iterum percutere vade vox coniuuratorum apud *Suet. in Calig. c. 58.* Repete, i, rursus feri, Repetere enim vt autor est *Quintilian.* Verbum gladiatorum est. } Interdum reiterare, resumere. } *NO* schimmen. *AN.* Repetere. } *Surton. in Calig. cap. 45.* Repetere cenam, *GA.* Se remettre à soupper, tour de noueau. } Adi dictionem sequentem. *Repetita amara, &c.* } *Cicero de Orat.* Repetam ab incunabulis nostræ ætatis, puerilique doctrinæ quendam ordinem præceptorum. *Idem lib. 1. de Natur. deor.* Quamobrem Vellei, nisi molestum est, repete quæ cõperas. } *Senec. c. 1. de Consol. ad Martiam.* Repetunt volatus suos aues. *Ibidem cap. 11.* Repeti casibus & morbis quasi vulneribus, &c. } } Repetere pœnas ab aliquo est debitum, meriti, supplicium de eo sumere. *Cicero pro Sext. Rosi.* Furia quæ parentum pœnas à confelceratis filijs repetant. *Cæsar. Comm. lib. 1.* Bello Heluetiorum confecto, totius ferè Gallia legati principes ciuitatum ad Cæsarem congratularum venerunt, intelligere sese tamen ad Cæsarem congratulorum iniuriis populus Romanus ab his pœnas reperisset, tamen eam rem non minus ex vsu terræ Gallia, quam populi Romani accidisse. Repetere reum est, absolutione facta rursus eiusdem criminis postulare. *l. 12. C. l. pen. D. ad Turpillia.* } Interdum renouere, siue volutare, siue recordari: idque inter-

dum cum ablatiuo memoria. *et alioq. Cic. in Orat.* Cogitanti mihi sepe numero, & memoria vetera repetenti. } Repetere ex antiquitate ignominiarum & animaduersionum genere *Sueton. in Tiber. c. 19.* } Non nunquam & sine illo, saltem expulso. *Lin. lib. 6. bell. Pun.* Agge contra quæ illi infestè in nos fecerunt repetite. } Interdum significat redire. } *NO* masi. *GALL.* Retourner. *ITAL.* Retornare. *GER.* Wiederumbhin kommen, widerthoren. *HISPAN.* Tornar à algun lugar. } *Vir. Ecl. 7.* Quum primum pastu reperent præsepia tauri, *Lin. lib. 1. ab V. be:* Quippe vera fuga, qui simulantes paulo ante secuti erant, oppidum repetebant. *Senec. epist. 86.* } *Alia 87.* } Cum Bais deberem Neapolim repetere. *Sueton. in August. c. 6.* Traiectio exercitû, Cum partem reliquam copiarum continenti repeteret, (i. ad eas traiciendas rediret.)

Repetitur, pe, pro, par. Quod repetitur, & ad quod iterum reditur. } *NO* masi. *GA.* Repetè redemande repins. *ITA.* Ripigliato, ridemandato. *GER.* Wieder begaren, wider gemement oder wider angefangen. *HIS.* Repetido. *ANGL.* Asked againe or rehearsed. } vt Repetita altè oratio. *Cic. lib. 3. de Orat.* *Ouid. Epist. 15.* Tor prius abductis, ecquæ est repetita per arma? *Cicero. Attic. lib. 13.* Deinde quum somno repetito simul cum sole exortus essem, datur mihi epistola à sororis tuæ filio. } *Quintilianus.* Repetito vulnere orbitatis. *Idem Quintilian.* Velut rebus repetitis abducatur (philosophiam) in corpus eloquentiæ. *Sueton. in Tiber. cap. 19.* Anima duersionum & ignominiarum generibus ex quantitate repetitis disciplinam accerrime exegit. } Repetita cœna renunciantes coactum agmen, sicut erant, locicatos ad discumbendum adhoratus est. *Sueton. Caligul. c. 45.* } (i reiterata resumpta, denuò instaurata. } Repetita consuetudo & institutum dicitur hoc est longo intervallo relata, id est (vt clarior dicam) A longissimis reuorsum temporibus petita. *Cicero. 1. Ferr.* Neque enim magis animos hominum nocentium res vnquam vlla commouit, quam hæc maiorum consuetudo longo intervallo repetita atque relata. *Hæc Budæus.* } Repetita die, Locutio à Iurifconsultis vsurpata pro eo quod antdatam appellat. *Vp. de fide iur.* Repetita quomodo die cautionem interponi non debuisset. Id est, die reuorsus ementita, Vbi dies pro tempore intelligi debet, quum fœminino genere sit positum, vt in illa locutione, Annuæ, bima, trima die. *Ex eodem Budæo.* } Repetita emptio dicitur reuorsus petita, vt si re vendita & pretio soluto conueniat inter contrahentes, vt discendatur ab ea venditione & consistat secunda, quasi alia non præcesserit. Certè ex quores non est integra (quia pretium solutum est) non potest consistere illa posterior venditio, sed prior censetur repetita: & sic discendatur à secunda, & recurrit ad priorem. *Pompon. in l. 2. de Rescind. vendit.*

Repetitor, pen, prod. Qui repitit. } *NO* masi. *GAL.* Redemandeur. *ITA.* Ridomandatore. *GER.* Wieder henschwer oder federer. *HIS.* Repetidor. *ANG.* An askar againe. } *Ouid. Epist. 8.* Sic socer exemplo nuptæ repetitor ademptæ, Cui pia militiæ causa puella fuit.

Repetitio, onis, Rei meæ, vel à me profectæ exactio. *AN.* Repetition, redite. *ITAL.* Rappeteeza repetitione. *GER.* Wiederhserung, wider zuhanden nemung. *HIS.* Obra de pedir à dexir otra vez. } *ANGL.* A repeating or rehearsing. } *Cicero. 3. de Orat.* Et eiusdem verbi cebra tum à primo repetitio, tum in extremum conuersio.

Repetundæ, arum, simpliciter, vel coniunctim pecuniæ repetundæ, dicuntur quicquid à sociis & provincialibus per magistratus contra leges exactum acceptum est, à repetendo ita dictæ, quod iudicio Romæ repeterent & domum suam reportarent. Id quod sociis Legibus fuit concessum Prima repetundarum lex, à L. Pisonæ, cognoimento Frugi, lata fuit: deinde quum temporis tractu propemodum exoleuisset, à D. Iulio relata. Hæc cauebatur, nequis cum potestate in prouiciam missus, pecuniam vllam à provincialibus aliisve acciperet præterquam à personis sanguine sibi coniunctis. Item vt urbani magistratus ab omni sorte se abstineret, neve plus domi muneris in anno acciperent, quam quod esset aureorum centum *Martial. l. 1. ad Leg. Iuliam repetund.* Lex Iulia repetundarum pertinet ad eas pecunias quas quis in magistratus potestate, curatione, legatione, vel quo aliquo officio, munere, ministerio ve publico cepit. } Hæc item lege plecebantur qui ob rem iudicandam, aut non iudicandam: ob denuntiandum, vel non denunciamdum testimonium pecuniam accepissent. Præcipuè tamen (vt docet *Cic. in V. errer*) tota lex repetundarum, foæorum causata fuit: nam siquid eius generis in vrbe accessisset, priuatis magis iudiciis repetebatur. } Huius autem nominis soli genitiuus & datiuus plurales sunt in vsu. Dicimus enim accusare quempiam repetundarum vel de pecuniis repetundis: quod Plutarchus ita effert, *repētē tūā xaiōis te ēmpōzē ue.* *Cicero pro Cluent.* Clames te lege pecuniarum repetundarum non teneri. Exercere iudicium de pecuniis repetundis. *apud eundem de Clar. Orat.* } *Quintilian.* In pecuniis repetundis inest & furum. } *Velleius.* Repetundarum ex Macedonia damnatum. }

Repigneto, repigneris, pignus recipio soluto pretio, pignus luo, pecuniam ob quam pignus datum erat soluo. } *NO* masi. *GA.* Desgager vn gage. *ITA.* Risignotere el pegno. *GE.* Ein pfang wider lösen. *HIS.* Desempennar lo empenado, recibir la prenda. *ANG.* To paye againe thas is borrowed, to fische home a gage or pledge. } *Iureconsultus titulo Commodati. l. Nunc videndum.* Non repigneris, vt mihi reddas.

Replaudo, is Plausum reddo siue repercutio. *arnæstia.* Repleo, ples, Impleo. } *NO* masi. *GA.* Remplir. *ITA.* Riemplire. *GER.* Erfullen. *HIS.* A. M. h. o. in chir. *ANG.* L.



To fill. Virg. z. Aeneid. Talia vociferans gemitu testum omnè replebat. Ouid. I. Metam. Littora voce replet sub utroque iacencia Phœbo.

Repletus, ta, tum, participium. ῥεπλησθε male. ἰαμανεσθε. GALLI. Plein. ITAL. Pieno. GER. Erfulter. HIS. Llano. ANG. Filled. Qui. 9. Metam. Naiades hoc pomis, & odoro flore repletum Sacra- rūt, diuisione meo bona Copia cornu est. [ Suet. in Augusti. c. 89. Eruditione varia repletus, &c. ]

Replico, cas, Quod plicatum erat explico, & plicas resoluo. ῥεπλησθε. GALLI. Desployer. ITAL. Disspie- gare. GERMA. Aufwiden/entwirren/und auflossen. HISPAN. Desplegar. ANGLIC. To open out that which was folded. Plinius, Replica trican & extende. Interdum idem quod plico. Plinius lib. 17. c. 14. Ne luxetur, dum deprimitur, neve cortex replicetur in rugas. Interdum terrorum plico, replico. ῥεπλησθε. GALLI. Replicar. GERMA. Replicar. ITALIC. Replicare. GERMA. Umbin biogen/hinder sich trimmen HISPAN. Tornar à plegar. Plinius lib. 34. c. 8. Menchmi vitulus genu premitur replicata ceruice. Sic etiam ferriciem replicari dicimus quum ob tempera- ture molliem reflectitur. Senec. de benef. lib. 1. c. 4. Cuius acu- men nimis reue retunditur, & in se replicatur. Interdum i- dem quod reuoluo. Cicer. pro Sylla. Si quæris, qui sine Romæ regnum occupare conati: ne replices annalium memoriam, ex domesticis imaginibus inuenies. Idem 3 de Legibus, Nam li- cer videre si velis replicare memoriam temporum, qualescun- que summi ciuitatis viri fuerint, talem ciuitatem fuisse. Non- nunquam eadem sepius inculco. Plin. in epist. Quæ quum ille sepius replicasset, tandem persuasit.

[Replicatus a um, Sueton. cap. 95. in Augusti. Replicata intrinsecus icinora.]

Replictus, pro replicatus. Stat. 4. Syl. 6. - non ellychnia sicca, non replictæ Bulborum tunicæ.

Repliquo, onis, Conuersio. ῥεπλησθε. GALLI. Replique, repliquement. ITAL. Replica. GERMA. Umbtrûhung/umbwendung. HISPAN. Aquella obra de tornar à plegar. ANGL. An opening out of that which was folded. Cic. I. de Nat. deo. Modò alium quondã præcint mundo: eique eas partes tribuit, vt replicatione qua- dam mundi motum regat. Replicatio item vox Iureconsultis frequens, ad eas allegationes pertinens, quæ intentionem sus- tentant aduersum exceptionis iniquitatem: de quibus tractatus est lib. 4. Instit. Iulianiani.

Replumbo, as, Quod plumbo ferruminatum erat dissoluo & re- uello, vel à plumbo separo. ῥεπλησθε. GALLI. Dessoulder. ITALIC. Disspiombare. GERMA. Das mit bley vergossen oder ver- set war auflossen/oder von bley schenden. HISPANIC. Quisar el plo- mo de la soldadura. ANGLI. To dissolve that which was soulded wi- th lead. Plin. l. quum aurum ff. de Auro & argento legat. Si cen- tum pondò argenti fuerint, an replumbari debeant, vt sic appendantur? Proculus & Celsus aiunt exempro plumbo appendi debere. Nam & emptoribus replumbatæ assignantur. Aliquando tamen & generalius accipitur pro eo quod est quamuis ferruminationem dissoluere, etiam si plumbo glut- inata non sit, sed aut chrysocolla, aut alio quouis genere ferru- minis. Paul. l. Pediculis. eod. tit. Aurea emblemata, quæ in lapidi- bus, apsidibusque argenteis essent & replumbari possent, debe- ri Gellius ait.

Repo, pis, pi. ῥεπλησθε. GALLI. Ramper, grim- per, grauir, se trainer. ITALIC. Rampare, rampegare, andar car- pioni. GERMA. Kriechen. HISPAN. Gatear per el suelo, andar gateando yno surriendo. ANGLI. To creep, & to rumme in as rooses do in the ground. Proprie dicitur de animalibus quæ pedibus carent, & ventre gradiuntur, vt sunt vermes, quæ inde reptilia dicuntur. Quannus & ea quæ paruos pedes habent, reperi dicuntur, vt sunt lacertæ, & hnilia. Plautus in Amphitruo. Quum Veneris filia angues reptille tellus Epirotica vidit. Lucanus libro 3. Sed per iter longum causa replere latenti. Transfertur etiam ad ra- dices, quæ & ipsæ reperi dicuntur quum sese propagant, & dif- fundunt. Columell. libro 8. Spacium autem radicibus quæ repant, lapides præbent. Idem de Arboribus, Ne antequam inualuerit, in altitudinem repat.

Repens, participium. ῥεπλησθε. GALLI. Se trainant, rampant, grimpan. ITALI. Chi si traha, rampegante. GER. Kriechend. HIS. Que gatea por el suelo. ANGLI. Creeping. Plinius lib. 16. c. 34. Repens humi. Est & Repens nomen sig- nificans quod repentinus, seu subitarius, ῥεπλησθε. Verum hoc priorem syllabam corripit, quum repens participium eandem producat. Sed de hoc supra satis multa suo loco.

Reptitius, a, um, Quod claculū iterepit. ῥεπλησθε. ANGLI. That creepeth in privacy. Sallust. in Cicer. vbi M. Tullius leges, iudicia populi Roman. defendit, atque in hoc or- dine ita moderatur, quasi vnus reliquus ex familia viri clarissi- mi Scipionis Africani, ac non reptitius, ascirus ac paulò ante in- situs huic vrbis ciuis. Sic. n. habent vulgata exemplaria. In aliis tamen scriptis codicibus itereptitius legitur, in quibusdam et- iam, reptitius quorum vtrumuis malum quam reptitius: quod doctæ aures omnino respuunt.

Repto, pras, frequentatiuum à repo, Sape, seu continue repo. ῥεπλησθε. GALLI. Se trainer souuent sur le ventre. ITAL. Rampare spesso. GERMA. Kriechen eins kriechens. HISPAN. Gatear à menudo. ANGLI. To creep much, so softly tek a snail. Claud. 2. in Euzrop. - cū- Etantia pronus Per vada reptabat cæno subnixâ tenaci. Lucret. lib. 2. Nam sæpe in colli condentes pabula læta Lanigeræ re- pant pecudes. Reptare ad consoladum aliquem, siue ad obli- ganda vulnera, dixit Seneca cap. 1. de Consol. ad Heluiam. Re- ptare item dicimus eum qui legitur, & quasi testudineo passu incedit: quales sunt qui in hortis, aut vineis spatiantur. Horat.

Epist. 4. An tacitum syluas inter reptare salubres. Plin. Epist. 1. vltim. lib. 1. Scholastici. porro dominis, vt hic est, sufficit abunde tantum soli, vt releuare caput, reficere oculos, reptare per limi- tem, vna semita terras, omnèque viticulas suas nosse, & num e- rare arbuiculas possint. Cum accusatio solo, Tacit. lib. 4. Et adhuc reptabat Africa Tacfarinas. Plaut. Merc. Iacent beneuo- lentes odiosi, humum mordent, caput reptant, Fremunt persere- pūntque. [Reptabundus: Senec. cap. 18. de vita beata: Sed quam (vitam) agendam scio: quo minus virtutem adorem, & ex in- teruallo ingenti reptabundus sequar.]

Reptatus, participium, ipso dicit. Stat. 5. Theb. Et Nemees reptatus ager.

Reptatus, us, ui, Ipse reptandi actus. ῥεπλησθε. GALLI. Rampement, coulement, & glissement sur le ventre. ITAL. Rampamento, s'io tra- bersi sul ventre. GERMANIC. Kriechung/schleichen. HISPAN. A- quella obra de gatear. ANGLI. A creeping, or going softly. Plin. lib. 14. cap. 1. Eadem modici hominis altitudine ad ministratæ sudi- bus hærent, vineamque faciunt: & aliæ improbo reptatu, pamp- pinorumque superfluitate peritiz domini amplo discursu atria media complentes.

Reptilis, lis, penultima cæpta, Quicquid reptit, hoc est sine pedi- bus progreditur, aut quod pedes habet ad eò exiguos, vt eis ca- rere videatur. ῥεπλησθε. GALLI. Qui rampe & se traine sur le ventre. ITAL. Cio che rampegia, cianche rampa. GERMAN. Ein jedes thier das da kriecht. HISPAN. Lo que gatea. ANGLI. What soeuer creepeth.

Reptabundus, a, um, Adiectiu. Seneca de vita beata, Ex ingenti interuallo reptabundus.

Repollo, is, ire, Rursus polio, interpolio, repurgo. ῥεπλησθε. GALLI. Repolir. ITAL. Ripolire. GERMA. Widerumb auß- baticred / oder außbügen / woll außstuberem. HISPAN. Tornar à polyr a faytar. ANGLI. To polish and scrimme againe. Colum. lib. 2. cap. 21. Pura deinde frumenta, si in annos recondata, repur- gari debent. Nam quanto sunt expolitiora, minus à curculi om- nibus exeduntur: sin protinus vsui destinantur, nihil attinet repoliri, satique est in vmbra refrigerari, & ita granario in- ferri.

Repono, nis, penultima producta, Rursus pond. ῥεπλησθε. GALLI. Remettre, poser de rechet, mettre pour garder. ITALIC. Riporre. GERMAN. Wider umbin setzen/oder tea- gen. HISPAN. Gardar en lugar. ANGLI. To put againe, to requite the like, so lay up re keep. Cicer. pro Sest. Hunc Pompeius crexit, atque insigne regium quod de capite suo abiecerat, reposituit. Virg. 3. Aeneid. - arisque reponimus ignem. Id est instauramus ignem. Martial. lib. 2. Vllus si pudor est, reponere cœnam. Id est, rursus appone. Vnde reponere fabulas, & scripta poetæ dicuntur, quum secundò ea in scenam afferunt. Solebat enim (vt in- quit Porphyrio) qui ludis apud veteres præerat, scriptores qui primum in scenam prodirent, benignè excipere: vt si forte non rectè egissent, iterum ad scribendum audientium benignitate allicerentur. Vnde Horat. in Arte. Fabula quæ posci vult, & specta- tata reponi, id est semel, atque iterum spectari, & denuò agi. [Senec. cap. 2. de Consol. ad Marc. Reponere animum in sedem suam. Reponere capillum. Quinilianus.] Quandoque reponere, est recondere. ῥεπλησθε. Colum. lib. 12. cap. 45. Vnumquodque genus separatim propriis arculis reponatur. Cicer. 2. de Natur. deor. Scientia condendi ac reponendi fructus. [Quintil. Reponere in hicmem alimenta. Idem, Reponantur scripta in aliquod tempus (i. recondata.) Idem, Reponuntur excidentes in memoriam vnus verbi ad- monitione (i. reducuntur.) Animo vel mente reponere, est memoriz imprimere, & veluti in intimo pectore recondere. Virg. 1. Aeneid. - manet alta mente repositum Iudicium Paradis. Quandoque idem quod ponere seu collocare. Cicero Sest. Quos equidem in deorum immortalium numero ac cœtu repono. Idem 1. de Nat. deor. Quo quid absurdius, quam aut res fordidas, atque deformes deorum honore afficere, aut homi- nes iam morte defunctos reponere in deos: idem de Opt. gen. Orat. Tamen hunc in numero non repono. Idem Qu. frat. Vir- tutes tuas in numero deorum repositas, vides. Lucret. lib. 4. Et bona sæpe valerudo quum dicitur esse Corporis, & non est ta- men hæc pars vlla valentis. Sic enim sensum non certa parte reponit. Quandoque reddo, vel restituo. ῥεπλησθε. in Pers. Des mihi numos, sexentos, quos pro capite illius pen- dam, quos continuo tibi sexentam in hoc triduo, aut quatri- duo. Reponi (inquit Senec. ad Lu. lib. 1.) dicitur illud, quod cre- ditori debemus. Virg. 2. Georg. Et quantum longis carpent ar- menta diebus, Exigua tantum gelidus ros nocte reponet. Id est instaurabit, restituet. Reponere gratiam, id est res- ferre, & beneficium beneficio compensare. ῥεπλησθε. Reponere beneficium dixit, de ære alieno. Reponere po- ma in vetustatem, & ad eum finem reponere, vt diu incorrupta seruentur. Colum. lib. 12. cap. 44. Omne autem pomum, quod in vetustatem reponitur, cum pediculis suis legendum est. Re- ponere in coronamenta, est in eum vsum reponere, vt quum opus sit, coronamentis addatur. Plin. l. 22. cap. 21. de anthemide herba, in macro solo, aut iuxta semitas colligitur vere, & in co- ronamenta reponitur. Reponere item aliquid dicitur forti- prores, quum argumentum ab aliistractatum retractant. Horat. in Arte. Scriptor honoratum si forte reponis Achillem. Id est si de Achille aliquid scribendum susceperis post Homerum, qui primus mores eius depinxit, gesta que celebrauit. Reponere aliquid aliquid, est vicissim illud obicere, replicare, recriminari. Cic. ad Lent. Ne tibi idem reponam quum veneris.



**Rēpositus**, a. um, iterum positus. { רָפּוּסִים *repositi*. } GAL. Remis, ferré & gardé. ITA. *Reposso*. GERMAN. *Widerdargesetz*. HISP. *Reposito*. ANGL. *Put again, layed up to keep*. Quin. lib. 2. [cap. 4.] Neceffe est iis, quum eadem pluribus iudiciis dicunt, fastidium vt moueant, vt repositi & frigidis cibi. Id est rursum appositum mensæ [Idem *Quintilianus*: Acquisita facultas (eicendi sup.) & quasi reposita. *Gell. cap. 19 lib. 7*.] Repositum hoc est in exemplis. *Senec. ca. 17. de Consol. ad Heluiam*, Repositi ad ocium mores: Supra; seductum vitæ genus, &c. [ Legitur & repositus per synopen. *V. ir. 3. Georg.* - atqui non Massica Bacchi Munera, non illis epulæ nocuere repositæ. *Idem 3. Aeneid.* & cuncti suaserunt numine diui Italiam petere, & terras tentare repositas. Id est longè positas, inquit *Sevius*.

**Rēpositorium**, rij, Vas in quo reliquæ ciborum, & mensæ instrumenta reconduntur, siue ex corio sit, siue ex alia materia. { רָפּוּסִים *repositio*. } GALL. *Repositoire*, buffet ou dressoir, boete. ITALIC. *Repositorio*. GERMAN. *Kunstertischlein behalt*. HISPAN. *Lugar donde algo se guarda*. ANGLIC. *Any place where things are layed up to keep*. *Pl. lib. 28. cap. 2*. Bibente conuiuia mensam vel repositorium tolli, in auspiciatissimum habetur. *Idem lib. 9. cap. 21*. Testudinum putanina secare in laminas, lectisque, & repositoria his vestire, *Carbilus Pollio* instituit. [ Quid sit repositorium, videm apud *Senecam epist. 79*.

**Rēportatio**, Refero, reuho. { רִפּוּרִים *repositio*. } GAL. Rapporter, ramener. ITA. *Riportare*. GERMAN. *Widerumb tragen*. HISPAN. *Traer d' lleuar, coger lo derramado*. ANGLIC. *To bring or carie againe or back*. *V. Virgil. lib. 1. Georg.* aut atræ maffam picis vrbe reportat. *Columell. cap. 7. lib. 1*. Qui pleraque ventisilia & vehete in vrbem, & reportare dorso vel collo potest commodè. [ Reportare aliquid ad aures alicuius. *Virgil. 7. Aeneid.* Quam prouectus equo, longæui regis ad aures Nuntius ingentes ignora in veste reportat Aduenisse viros. [ Reportare laudem ex hostibus, *Cic. 3. de Legibus*, Nihil enim præter laudem bonis atque innocentibus, neque ex hostibus, neque a sociis reportandum.

**Rēposco**, cis, Repeto, hoc est peto ab aliquo quod mihi debet, vel quod à me accepit. { רִפּוּסִים *repositio*. } GAL. *Redemander*. ITA. *Adimandare in diuerso*. GERMAN. *Wider begären/wider forderem*. HISPAN. *Tornar à demandar, d' demandar avras*. ANGL. *To ask againe*. [ *Plautus in Aulularia*, 1. 6. a. 4. ] Aulam aurinquam te reposito, quam tu cōsensus mihi, Le abstulisse. *Virgil. 7. Aeneid.* - Parthosque repositere signa. *Teren. in Adolph.* - nam ambos curare, propemodum Reposicere illum est quem dedisti. [ *Plau. Curc. sc. 2. a. 5*. Quam tu virginem me repositis? *Ouid. 13. Metam.* viuo dederam (sup. arma) post fata reposito. [ Reposicere ad supplicium, & ad pœnas, pro simplici poscere. *Virg. 8. Aeneid.* Regem ad supplicium præfenti Marte repositunt. *Idem 2. Aeneid.* Quos illi fors ad pœnas ob nostra repositent Effugia, & culpam hanc miserorum morte piabant. \* Reposcit causa, id est exigit. *V. l. in eos ff. ad legem Iul. maies.*

**Rēpositorium**, Vide REPONO.

**Rēpotia**, orum, Dicta sunt quum postridie nuptiarum apud nouum maritum cœnatur: quod quasi reficiatur potatio. { רִפּוּסִים *repositio*. } GAL. *Le banquet qu'on fait le lendemain de nocces*. ITA. *Conuitt. banquet di nozze*. GERMAN. *Maatzeit oder nachtmätzer so man an dem nachtag einer hochzeit hatter*. HISPAN. *La tornaboda*. ANGL. *Banketting of folkes newwedded*. [ *Horat. 2. Satyr. 2*. Ille repotia, natales aliõve dierum Festos albarus celebrat. *V. bi Porphyrio*, Repotia, inquit, dicebatur dies ille, qui nuptias statim sequitur. *Acron contra*, repotia interpretatur septimum diem, quo noua nupta redire solet ad parentes suos.

**Rēpræsentatio**, as, Præsentem sisto. { רִפּוּסִים *repositio*. } GALL. *Représenter*, offrir. ITALIC. *Rappresentare*. GERMAN. *Zugegen stellen/sur augen stellen*. HISPAN. *Representar contrahaziendo*. ANGL. *To represent, so offer*. *Colum. li. 11. cap. 1*. Itaque villicus curabit, vt iuxta reddantur: istaque non ægrè consequetur, si semper se repræsentauerit. [ *Senec. cap. 3. de Consol. ad Mariam*. Repræsentare sibi filium amissum. *Gellius cap. 18. li. 15* Repræsentare pugnam. *Et Sueton. in Augusti cap. 101*. Repræsentari suamnam (sup. legatæ à se pecuniæ) voluit. *Idem in Calig. ca. 16* Repræsentata legata. *Idem in Claud. c. 34*. Repræsentate tormenta, pœnas, &c. *Et cap. 37*. *Ibidem*, Repræsentate somnij fidem. [ Aliquando retribuor, soluo. { רִפּוּסִים *repositio*. } *Sueton. in Claud. [ca. 18]*. ] Repræsentaturus pro opera dignam cuique mercedem. [ *Idem Suet. in Othon. cap. 5*. Omnibus dena festertia repræsentata: quinquagena promissa (i. præ manu soluta. *Gall. Payez contâr, & sur le champ, au mesme instant.*) [ Aliquando reddo, restituo. *Cic. 5. Phil.* Ego corpus si libenter obtulerim, repræsentari morte, mea libertas ciuitati posset. [ Nonnunquam refero. *Columell.* Repræsentant viridem saporem oliuarum. *Cic. pro Sexi.* Erat eo tempore Senatus in æde Concordiæ: quod templum repræsentabat memoriū Consulatus mei. [ Repræsentare, est ante diem soluere. *Cic. ad Attic. lib. 12*. Reliquæ pecuniæ vel suram silio pendemus, dum à Faberio vel aliquo qui Faberio debet repræsentabimus. *Senec. lib. Epist. 15. cap. 1*. Petis à me vt id quod in diem suum dixeram debere differri, repræsentem. Hinc *Cic. Tironi*, Dies promissorum adest, quem etiam repræsentabo, si aduenieris. [ *Et Suet. in Neron. c. 44*. Pensionem repræsentare. (i. ante diem soluere.) Spectaculum repræsentare, pro iuribus habere. *Suet. in Calig. c. 58*. Ac nisi princeps gregis algere se diceret, redire ac repræsentare spectaculum voluit. (i. rursus agere.)

**Rēpræsentatio**, verbale. { רִפּוּסִים *repositio*. } GAL. *Repräsentation*. ITALIC. *Repräsentatione*. GERMANIC. *Ein surbildung/oder darstellung vnder augen*. HISPAN.

*Repräsentatione*. ANGL. *Repräsentation*. *Plin. l. 9. c. 6*. cuius imago nulla repræsentatione exprimi possit alia, quàm carnis immensæ dentibus truculentæ.

**Rēprehendo**, dis, vel per synopen reprodo, Retraho, quasi retrò prehendo. { רִפּוּסִים *repositio*. } GAL. *Riprendre*, prendre par derriere. ITA. *Riprendere*, ripigliare uno di parole. GERMAN. *Wider vmbhin stehen*. HISPAN. *Reprender*. ANGL. *To plucke back againe, to reprove or rebuke*. [ *Liu. [lib. 4. d. 4]* Adeo turbati erant dextræ alæ equites, pedesque, vt quosdam Consul Carò manu ipse reprehenderent, verteritque in hostem. *Propert.* Quam possit nostros quisquam reprædere curfus. [ *Plau. Milit. sc. 1. a. 1*. Quæ herè pallio me reprehendere. *Idem Pl. sc. 2. a. 1*. Reprehende hominem, assequere. *Sueton. in Calig. ca. 45*. Veluti profugos ac reprehesos in carenis reduxit. (i. retrò præhensos.) [ Alias significat arguo, increpo. { רִפּוּסִים *repositio*. } *Cic. 4. Acad.* Licet enim hæc quibus arbitratur suo reprehendat. *Idem ad Brut.* Nihil vt in Cæsare reprehenderes, nonnulla in Hirtio. *Horat. 1. Epist. 19*. Nec tua laudabis studea, aut aliena reprehendes. *Ouid. Epist. 18*. Non sum qui solem Paridis reprehendere factum.

**Rēprehensio**, onis, verbale. { רִפּוּסִים *repositio*. } GAL. *Reprehenston*, reprise. ITALIC. *Riprenstone*. GERMANIC. *Das straffen mit worten beschiltung*. HISPANIC. *Reprehenston*, obra der reprehender. ANGL. *Plucking back againe or reproving*. [ *Cic. 1. de Finib.* Quam obrem differentiam inter reprehensiones non sunt vituperanda.

**Rēprehensor**, oris, Castigator, obiurgator, qui reprehendit, redarguitve. { רִפּוּסִים *repositio*. } GAL. *Repreneur*, blasmeur. ITALIC. *Riprenditore*, curatore. GERMANIC. *Ein beschiltter*. HISPANIC. *Reprehenedor*, corregidor. ANGL. *Arbiter*, à reprocher. [ *Cic. 2. de Natur. deor.* Nam vt profuens amnis aut vix aut nullo modo, conclusa autem aqua, facile, corrumpitur: sic orationis flumine reprehensoris vitia diluuntur, [ Reprehensor, pro emendatore, & correctore. *Cic. pro Plancio*. Nam si ita esset, quod patres apud maiores nostros tenere non potuerunt, vt reprehensores essent Comitorum, id haberet Iudices, &c.

**Rēprehensio**, as, frequent. { רִפּוּסִים *repositio*. } GAL. *Reprendre souuent*. ITALIC. *Riprendere sonenac*. GERMANIC. *Offtischiltten vnd straffen*. HISPAN. *Reprenderer à menudo*. ANGL. *To rebuke and reprove of sen*. [ *Liu. 2. ab Vrbe*, Reprehensans singulos obstitens obstansque deum hominumque fidem, testabatur nequicquam deserto præsidio eos fugere.

**Rēprimo**, mis, pen. cor. si, sium, Contineo, colibeo, restringo; comprimo. { רִפּוּסִים *repositio*. } GAL. *Reprimer*, retenir. ITALIC. *Riprimere*, ritenere. GERMANIC. *Widerstich trucken/widerhalten/vertrucken*. HISPANIC. *Tener apretado*. ANGL. *To repress, to hold in or keep backe*. [ *Cic. 1. de Leg.* Reprimam iam me, nec insequar longius, eoque minus, quod plus pœnarum habeo, quàm pecuni. *Idem 1. de Fin.* Difficilem quandam temperantiam postulant in eo quod semel iam missum coerceri reprimique non potest. *Plau. Casina*. Ita me dij bene ament, vt ego vix reprimò Labra ob istam rem, quin te deosculer voluptas mea. *Teren. in Adolph.* Tandem reprime iracundiam, atque ad te redi d. Reprelli, redij: mitto maledicta omnia. *Virg. 12. Aeneid.* - sterit acer in armis Aeneas voluens oculos dextramque repressit. [ *Sueton. in Tiber. cap. 37*. Reges infestos suspectosque comminationibus magis & querelis, quàm vi repressit. *Idem Sueton. in Calig. cap. 10*. Repressio ac retento vehiculo.]

**Rēprulsio**, a, um, particip. Profligatus, repulsus. { רִפּוּסִים *repositio*. } GAL. *Reprimis*, retenu. ITA. *Reprimis*, retinuto. GERMANIC. *Widerstich getruet*. HISPAN. *Retenido*, apretado. ANGL. *Refrained, holden in, or kept backe*. [ *Cic. pro Lege Manil.* Tamen impetus hostium repressos esse intelligunt, ac retardatos.

**Rēpressor**, oris, qui reprimis, compressor. { רִפּוּסִים *repositio*. } GAL. *Qui reprime, reprimeur*. ITA. *Cui reprime*. GERMAN. *Ein vertruckender etnem ding wchret das es nicht andbrechen vnd stehben wde*. HISPAN. *Qui viene apretado*. ANGL. *A represser or holder in*. [ *Cic. pro Sexi.* Exinfectorem domesticis latrocinij, repressorem cædis quotidianæ, defensorem templorum arque tectorum, &c.

**Rēprobo** Improbo reicio, abicio, contemno. { רִפּוּסִים *repositio*. } GAL. *Reproouer*, reietter. ITA. *Risparare*, riprouare. GERMANIC. *Werwerffet/wt fur gut geben*. HISPAN. *No aprouar, reprouar*. ANGLIC. *To disallow, to reprove, to reiect*. [ *Cic. 4. Acad.* Qui quum Zenonis fuisset auditor, reprobauit eam, &c. *Idem libro 1. de Finib.* Confutatur autem illud vel maxime, quod ipsa natura, vt ait ille, asferat & reprobet: id est voluptatem, & dolorem.

**Rēprobus**, Non probus, inutilis: quod tamen apud veteres, non facile inuenias. { רִפּוּסִים *repositio*. } GAL. *Reproouado*. ANGL. *worthie of reiection*.

**Rēpromitto**, is, Est ei qui mihi stipulanti antea aliquid promissit, nunc iam vicissim à me stipulanti promitto. [ Spondeo stipulanti, restipulor. { רִפּוּסִים *repositio*. } GAL. *Promettre & s'obliger par stipulation*. ITA. *Obligarsi per stipulatione*. GERMAN. *Sich gegen verheissen*. HISPAN. *Obligarse por promessa*. ANGL. *To bind him self by promise in conuention*. [ *Plau. Curc. sc. 3. a. 5*. Repromissit mihi, si quisquam hanc asseruisset manu, omne argentum redderet. *Plau. Astin.* Verum istuc argentum tamen mihi si vis denuntiare, Repromittam istoc nomine solutam rem futuram. *Cic. post red. ad Quirit.* In referenda autem gratia hoc vobis repro-mitto, semperque præstabo, &c. *Idem pro Q. Rosc.* Repromissit











ei id est oppugnare. [ Senec. cap. 2. de Consol. ad Helv. Rescindere obducta vulnera. Sueton. in Tib. cap. 34. Rescindere mercedes scenicoorum. Idem in Calig. cap. 55. armaturam Marmilionem rescidit. ]  
 Aliquando non ratum habere, irritum facere, abrogare, abolere. *Aspici Salust. in Jugurtha inter alias res, ait oportere quinque annis consulta, & decreta omnia rescindi. Id est tolli, & destrui. Terent. in Phorm. Mihi non videtur, quod sit factum legibus, Rescindi posse. [ Gell. c. 10. lib. 5. Ne sententia ipsa sese rescinderet. Ovid. Eleg. 11. li. 3. Trist. Rescindere crimina noli, &c. ]*

Rescisus, part. { *גריד ניהחבבב עקבב ניהחבב עקבב* GALLI. Coupé, rogné. ITA. Tagliato, roncato. GERM. Abgeschnitten. HISP. Cortado. ANG. Cut in sunder. Luc. lib. 4. Rescisio que vocent suspiria dura palato. [ Sue. in Tib. c. 34. Mercedibus scenicoorum rescissis. ]

Rescisio, is, siue Rescio, is. Est factum aliquid occultius, aut inopinatum, insperatumque cognosco. { *גריד ניהחבבב עקבב ניהחבבב עקבב* GAL. Entre aduerti apres le fait, fauoir puis apres. ITALIC. Risapere. GERMA. Innewerden/ ein heimliche sach erfaren vnd vers nemmes. HISP. Saber lo que se hizo. ANGLIC. To know and be aduersified afterward. [ Plaut. Amphit. Nunquam, ut iam dudum dixi, resciscet. Idem Asin. sc. 4. a. 3. Ne vxor resciscat, metuit. ] Terent. in Adelph. En tibi, resciscit omnem rem, id est quod occultum putabamus, præter nostram opinionem cognouit. [ Plaut. sc. 5. a. 1. Cur vbi hæc resciscuit, celata me sunt. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Quia resciscit referat pallam. ] Aliquando significat, rem postquam gesta est scio, quam nesciebam quom gereretur. Ter. He. 579. Omnia omnes vbi resciscunt, hi quos par fuerat resciscere, sciunt.

Rescribo, is, Scripto respondeo. { *גריד ניהחבבב עקבב ניהחבבב עקבב* GAL. Rescrire. ITA. Rescriuere. GERM. Wider schreiben. HISP. Responder a lo que otro escriue. ANG. To writ againe. Ouid. 1. Epist. Nihil mihi rescribas, at tamen ipse veni. [ Quim. Rescribere alicuius orationibus. ] Rescribere argentum, est renumerare, siue per mensæ scripturam reddere. Terent. in Phor. Atque illud mihi argentum rurium iube rescribi. Vbi Donatus (inquit) id est reddi, seu per mensæ scripturam dari. [ Plaut. Asin. sc. 4. a. 2. Adiuit domum vltro, & rescribit numos. ] Quoniam enim ad pecuniæ renumerationem [ siue redditionem ] antecedit scriptura, quam hodie chirographum vocamus, ideo rescribere dicebat pro remuneratione reddere. [ Seruius, Scribi est dari, Horatius lib. 2. Serm. Satyr. 2. Scribe decem Nerio: non est satis, adde Cicuta Nodosi tabulas centum. Rescribi verò reddi. Idem paulo post, Furidius multo est cerebrum (mihi crede) Perilli, Distantis quod tu nunquam, rescribere possis. Quæ omnia ex antiqua consuetudine intelligenda sunt, quæ fuit, vt creditores in argentario, apud quos suas pecunias collocarent, tabulis expensum aliis ferrent, & argentario id nomē distarent. Debitores autem cum eam pecuniam reddidissent, eidem argentario, vt nomen expungeret, & pecuniam in acceptum referret, distabat. [ Vide Numus. ] Ponitur aliquando rescribo, pro eo quod est scribere contraria iis quæ alij scripserunt. [ Sueton. in Cæsar. 73. C. Memij, cuius asperitatis orationibus non minore acerbitate rescripserat. Idem Rescripta, eodem sensu, in Aug. cap. 85. Et in Calig. cap. 53. Rescribere. ] Quintil. lib. 10. cap. 5. Melius hoc quam rescribere veteribus oratoribus. Aliquando pro respondeo, vt cum Iuriconsultos rescribere dicimus, cum consultius sua responsa scripta, dabant. [ Rescribere ad equum, pro referre in numerum equitum: dicit Cæsar lib. 1. de bell. Gall. Rescribere Commentarios, pro iterum scribere & emendare Sueton. in Cæsar. 56. ]

Rescriptum, pri. Epistola qua imperatores vel ad libellos præsentium, vel ad abentium magistratuuum consultationes responderunt. { *גריד ניהחבבב עקבב ניהחבבב עקבב* GALLIC. Rescrit, lettres d'un prince, lettres toyaux. ITALIC. Lettere di un principe. GERMAN. Ein geschriffliche antwort/ ein gegensprechen. HISP. Letras de un principe. A. A writing againe, letters of a prince. Vlpian. in l. 1. ff. de Appellationibus. Quæ situm est an aduersus rescriptum principis prouocari possit. [ Pro responso, siue responsione ad conuicia alicuius: Sueton. in August. cap. 85. Multa varij generis prosa oratione eomposuit, &c. sicut Rescripta Bruto de Catone, &c. ]

Reseco, cas. pen. cor. refecit, etum, Amputo, abscindo. { *גריד ניהחבבב עקבב ניהחבבב עקבב* GALLIC. Ronger, cou. cr. refecer. ITALIC. Tagliar via, ritagliare. GERMAN. Abnehmen/ abessen/ abhauen. HISPAN. Cortar a sonar a cortar. ANG. To cut or pare away. Ouid. 11. Metam. Sed solitus longos ferro refecare capillos Viderat hoc famulus. Cic. 2. de Diuina. Aut quorum lingua sic inhereret vt loqui non possent, hæc scapello refecit liberarentur. Idem in Pis. Quem Carthaginienses refectis palpebris illigatum in machina vigilando necauerunt.

Refecare ad viuum, est aliqui d nimium stricte, & quod dicitur ad regulam reuocare: translatione sumpta ab iis qui vel vngues vsque ad viuum, vel arbores vsque ad radicem refecant. Cic. de Amic. Nec id ad viuum refeco, vt ij qui hæc subtilius differunt. Refecare libidinem. Cic. ad Attic. lib. 1. In qua ego natus (vt mihi videbar locum refecandæ libidinis, & coercendæ iuuentutis, vehemens fui. Refecare audacias & libidines, apud eundem 5. Verr.

Resectus, a, um, part. Abrasus. { *גריד ניהחבבב עקבב ניהחבבב עקבב* GALLI. Coupé. ITA. Tagliato via. GERM. Abgehauen/ abgeschniten. HISPAN. Cortado. ANG. Cutte off or away. Ouid. 4. Trist. Eleg. 10. Barba refecta mihi bisve, semelve fuit.

Resectio, onis, Amputatio, a, us, refecandi. { *גריד ניהחבבב עקבב ניהחבבב עקבב*

GALE. Coupeure. ITA. Tagliamento. GERM. Beschneidung/ abhauung. HISP. Cortadura. ANG. A cutting or paring away. Colum. de arboribus, Quæ ex refectioe enata fuerat, vim inutilem habebit.

Resegmen, inis, Quod à re quapiam refecatur. { *גריד ניהחבבב עקבב ניהחבבב עקבב* GAL. Coupeure, rongneure. ITA. Tagliatura. GER. Ein abschneittung/ das man von etnem andren abhauet. HISP. Cortadura, mondada ra. ANG. That which is cutte or pared away frome any thing. vt. Refegmen vnguium, quod ex vnguiibus amputatur, Plin. lib. 28. c. 15. Nec pauci apud Græcos singulorum viscerum, membrorumque etiam sapes dixere, omnia persecuti vsque ad refegmina vnguium.

Resex, cis, pen. cor. { *גריד ניהחבבב עקבב ניהחבבב עקבב* GAL. Serment a deux yeux ou trois. ITA. Refolo. GERMA. Een gerten an etner wipen/ etten so man schneidt. HISPAN. El sermieno del cuerpo de la vid. ANGL. A vine branche cutta. Sarmenium annotinum, quod putatur vt fructum ferat. Col. lib. 3. c. 10. Nam confiteor pampinarios quoque quum è duro proreperint, tempore anni lequentis acquirere fecunditatem, & ideo in refecem summiti, vt progenerare possit. Verum eiusmodi partum comperimus non tam ipsius refecis, quam materni esse muneris.

Refecro, as. { *גריד ניהחבבב עקבב ניהחבבב עקבב* GAL. Deprier, c. deliurer aucun de la priere que te leuy ay faicte au nom des choses saintes, diuines, & sacrees. Obsecrare enim est per omnia sacra orare & obsecrari: Et Refecrare, est huiusmodi obsecratione eum, quem obsecrauimus, liberare. Lambin. in Plauti Aul. sc. 5. fine 7. a. 4. Refecro, inquit Festus, id est] religione soluo, vti quum reus populum comitiis orauerat per deos, vt eo periculo liberaretur, iubebat magistratus eum refecrare. Plaut. in Aul. [sc. 5. fine 7. a. 4. ] Nunc te obsecro fac mentionem cum auunculo, mater mea, Refecroque mater quod dudum obsecraueram. Marcell. lib. 24. Exclamauit indignatus acriter Iulianus, Iouemque testatur est nullo Martiam sacra facturum, nec refecrauit celeri morte præreptus.

Reseda, æ. Herba quæ apud Ariminum copiose prouenit, sed à dis collectionibus inflammationibusve vtilis. Plin. l. 27. c. 2. Circa Ariminum nota est herba, quam resedam vocant. Discurit collectiones inflammationesque omnes. Qui curant ea, addunt hæc verba, Reseda morbos reseda, scisne, scisne, quis hic pullos egerit radices, nec pedes, nec caput habeant. Hæc ter dicunt, rotiesque despuunt.

\* Resedo, as, are, ai, e, u, u. Idem quod simplex Sedo. Exemplum vide in dictione proximè præcedente, Reseda.

Resegmen, Vide RESECO.

\* Resemino, as, are, Iterum seminare. Ouid. 15. Met. Vna est quæ reparet, seque ipsa seminet ales.

\* Resequor, pen. cor. Sequor. Vnde Particip. Relectus, Ouid. 8. Metamorp. Illa Dei munus bene cedere senfit, & à se se quæri gaudens, his est refecuta rogantem. Id est sic respondit interroganti. Et l. 13. Nereis his contra refecuta Crateide natam est.

Reserto, as, pen. cor. Aperio: à sera deductum. { *גריד ניהחבבב עקבב ניהחבבב עקבב* GALLI. Ouirir. ITALIC. Aprire. GERMAN. Aufschließen/ das schloß auffthun. HISPAN. Abrir. ANGLIC. To open. Cicero. 2. Offic. Nec ita claudenda est res familiaris, vt eam benignitas aperire non possit: nec ita referanda vt pateat omnibus. Virgil. l. 12. Aneid. Vrbem alij referare iubent, & pandere portas Dardanidis. Lucianus l. 2. Vt referat pelagus, spargatque per æquora bellum. Valer. Flacc. 2. Argon. hospibus referans secreta Thyotes.

Reseratus, part. { *גריד ניהחבבב עקבב ניהחבבב עקבב* Ouid. 2. Fast. & sex referata diebus Carteris Æolij iannua patet.

Reserto, is, pen. cor. referui, refatum, Rursus semino, seu rursus planto. { *גריד ניהחבבב עקבב ניהחבבב עקבב* GALLI. Replanter, resemier. ITALIC. Riplantare, riseminare. GERMA. Witerumb sajen. HISP. Replantar, sembrar otra vez. ANG. To plant or sowe againe. Plin. lib. 18. cap. 20. Nam quum hyeme prægelida captæ segetes essent, refecerunt, refartientes campos mense Martio.

Reseruo, as, In aliud tempus, vel in futurum seruo retineo. { *גריד ניהחבבב עקבב ניהחבבב עקבב* GALLI. Reseruer. ITA. Riserbare. GERMA. Spinderich behalten. HISP. Reseruar a guardar. ANGL. To keep vntill an other tyme. Cicero ad Quir. l. 2. Presenti sermone referentur cetera. Idem in Orat. Vsum loquendi populo concessi: scientiam mihi reseruau. Virgilius 4. Aneid. Nam quid dissimulo? aut quæ me ad maiora reseruo? Senec. cap. 11. de Tranquill. Quo te reseruem malum & trepidum animal?

Reses, Vide RESIDEO.

Resideo, es, pen. cor. Quiesco, sedeo, firmiter sto. { *גריד ניהחבבב עקבב ניהחבבב עקבב* GAL. Se rassoir, estre assis. ITA. Rifedere, sedere. GER. Entsitzen/ eritigen. HISP. Tornar otra vez a se essentar, estar mucho assentador. ANGLIC. To desist a long tyme. Virg. 7. Aneid. omniumque repente refedit Flatus. [ Linius l. 5. d. 4. Postquam refedit terror. ] Refidere esuriales ferias, vt otari, ageréque ferias esuritione plenas. Plautus in Capt. [ sc. 1. a. 3. ] Ita venter, gutturque resident esuriales ferias.

Reses, sidis, Segnis, otiosus, diuolutus. { *גריד ניהחבבב עקבב ניהחבבב עקבב* GAL. Assis de lascheret, demouré lasche, paresteux. ITA. Tardo, occioso. GERMA. Saut vnd tag/ müssig seer. HISPAN. Floxo a perezofo. ANG. Slouthfull, slugish, idle. Linius l. 2. Timuere Patres residem in vrbe plebæ, incerti, manere ea, an abire malent. Virg. l. 6. Aneid. Otia qui rumpet patriæ, residetisque mouebit. Tullus in arma viros, & iam defuncta triumphis Agmina. Idem. 1. Aneid. & viros tentat præuertere amore Iampridem refides animos, desuetaque corda. Id est pigros. Reses aqua dicitur. Ar. 3. de re Rus. c. 17. dicitur quæ non fluit.

Residius, a, um, adieciuum, Reliquus. { *גריד ניהחבבב עקבב ניהחבבב עקבב*







**Eleg. 3.** comas resoluta puella. [Ouid. 3. Fast. Resoluta crine pre-  
 cecur. Senec. ca. 15. de Consol. ad Polyb. Resoluta vincula pacis.] Col.  
 1. l. 1. c. 1. Nam sic ravenum corpora fluxa & resoluta sunt, ut ni-  
 hil mors mutatura videatur. Ouid. 15. Metamorph. resolutaque  
 tellus in liquidas rarefcit aquas. [Resolutus animus, i. a solito  
 labore liberatus tantisper dum reficitur ac recreetur: Senec. c. 15.  
 de Tranquill. Animum imperus assiduus labor frangit: Vires  
 recipient paulum resoluti & rem sili.]

**Resono** as, penult. cor. Sonum refero, quasi iterum aut contra so-  
 no. [ῥησὼ ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ῥῆσιν. G A L. Resonner, reten-  
 rit. I T A L. Risonare. G E R M. Wider tönen/widerhören. H I S P A N.  
 Sonar otra vez, resonar. A N G L. To mak an echoe.} Virg. 1. Eclog.  
 Formosa resonare doces Amaryllida sylvas. Idem 1. 5. Æneid.  
 Resonat clamoribus æther. Idem 2. Eclog. Sole sub ardenti reso-  
 nant arbuta cicadis. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. Cùmque tribus  
 resonant terna theatra foris. Quintilian. Vibanum os in quo  
 neque resonet rusticitas nec peregrinitas.] Accipitur & pro  
 simplici sonare, sive sonum edere. Cic. 1. Tusc. Qui quum con-  
 cectus in carcerem triginta iussu tyrannorum, venenum, ut si-  
 tiens, obbibisset, reliquum sic à poculo eiecit ut id resonaret.  
 Quo sonitu reddito arridens, Propino, inquit, hoc pulero Cri-  
 ta.

**Resonans**, tis, particip. { ῥησὼν ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ῥῆσιν. G A L. Reso-  
 nant, retentissant. I T A. Resonante. G E R M. Wider tönend. H I S P.  
 Cosa que resuena. A N G L. Resounding.} Virg. 1. Georgic. aut reso-  
 nantia longè Littora misceri, & nemorum increbrescere mur-  
 mur.

**Resonus**, a, um, { ῥησὼν ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ῥῆσιν. G A L. Resonant, reten-  
 tissant. I T A. Resonante. G E R M. Wider tönend. H I S. Co-  
 sa que resuena. A N G. That soundeth againe.} Ouid. 3. Meta. hæc  
 resonis iterabat vocibus cheu. Valer. Flac. 1. Arg. Excessu manibus  
 remi, conuersaque frontem Puppis in obliquum resonos latus  
 accipit ietus.

**Resorbēdo**, bes, resorbui, & resorpsi, prum, Proprie est iterum sor-  
 bere quod quis euomuit. { ἀρροφῶ, ἀναρροφῶ. G A L. Rehumer, raval-  
 ler. I T A. Resorbere. G E R M. Wieder auffsupff. H I S. Resorber. A N G L.  
 To suppe up againe.} Ouid. 11. Ep. Quæque vomit totidem fluctus,  
 totidemque reso. bet. Plin. lib. 9. c. 43. Hamo deuorato, omnia in-  
 teranea euomunt, donec hamum egerant: deinde resorbent. Virg.  
 11. Æneid. Nunc rapidus retrò atque æsta reuoluta resorbens Sa-  
 za, fugit, liúsque vado libente relinquit. Quintilian. Resorbere  
 spiritum.]

**Respecto**, Respectus, Vide R A S P I C I O.  
**Respergo**, respersi, sum, Perfundo, aspergo. { ῥησὼν ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ῥῆσιν. G A L. Es-  
 pandre çà & là, arrouser. I T A. Respargere.  
 G E R M. Besprungen/besprengen. H I S P. Deframar rociando. A N G L.  
 To water or sprinkle licour vpon.} Liu. lib. 1. ab Vrbe, Hinc patres,  
 hinc viros orantes, ne se sanguine nefando focieri, generique re-  
 spergerent. Col. lib. 1. Deinde quum prædictum prætorium in-  
 naruit rursus amurca respergitur. Cic. 7. Verr. Quum prætoris  
 nequissimi inertissimique oculos prædonum remi resperge-  
 rent.

**Respersus**, a, um, part. Perfusus, conspersus. { ῥησὼν ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ῥῆσιν. G A L L I C.  
 Respars, arroûsé. I T A L. Resparso, spruz-  
 zato. G E R M. Besprang/besprangt. H I S P. Derramado, rociando.  
 A N G L. Sprinkled vpon.} Liu. 4. bell. Pun. Respariæ ma-  
 tris cruore virgines. Manus respariæ sanguine. Cic. pro Rosc. A-  
 mer.

**Respersus**, us, ui, Ipse respergendi actus. { ῥησὼν ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ῥῆσιν. G A L L.  
 Arroûsement, respandement. I T A L. Spargimento, spruz-  
 zamento. G E R M. Besprangung. H I S. Rociamiento. A N G. Sprinkling  
 vpon.} Plin. 1. 10. c. 3. Hæc causa est gregatim aibus natandi: quia  
 plures simul non infestantur, respersu pennarum hostem obæ-  
 cantes.

**Respersio**, onis, Idem. { ῥησὼν ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ῥῆσιν. Cic. 2. de Diuin. Ha-  
 bes & resperisionem pigmentorum, & rostrum suis, & alia per-  
 multa.

**Respicio**, is, Retrò aspicio, oculos reflecto. { ῥησὼν ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ῥῆσιν. G A L.  
 Regarder. I T A. Riguardare, guardare in dietro. G E R M. Hindersich sä-  
 hen/windhtinghen. H I S. Mirar atrás d'otra vez. A N G. To look back  
 or to behold.} Plaut. in Aul. [sc. 1. a. 1.] Tu si ex hoc loco digitum  
 transuersum, aut vnguem latum excefferis, aut si respexis, donec  
 ego te iussero. [Quum respicere ad libellum; (ut solent pueri obli-  
 uiosi, &c.) Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Heu respice ad nos. Idem Cur. sc.  
 2. a. 1. Respice huc ad me. Eodè modo, in Milit. sc. 4. a. 2. & Capt.  
 sc. 1. a. 4.] Interdum refertur ad animam, pro eo quod est præ-  
 terita mente reuoluo. { ῥησὼν ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ῥῆσιν.} Cic. pro Archia,  
 Nam quoad longissimè potest mens mea respicere spatium præ-  
 teriti temporis, & pueritiam recordari, &c. [Plaut. Pseud. 2. a. 1. Non  
 soles respicere te, quum dicis inuiste alteri Senec. c. 7. de Consol. ad  
 Polyb. Respiciere ad res suas. Pro magni: facere, curare, Gell. c. 11.  
 lib. 6. Neque eum amicum recipio, neq; inimicum respicio. (i.  
 curo, magnifico.) Senec. c. 11. de Consol. ad Polyb. Respice fratres,  
 uxorem, filium. Idem c. 16. de Consol. ad Marc. Respice duas filias,  
 nepotes. [Casar. lib. 1. de bel. Respiciant in Cæsarem atque eius  
 gratiam sequantur. Idem lib. 3. bel. ciu. Ad hunc summa imperij  
 respiciebat. Senec. c. 8. de Tranquill. Lætiore videbis, quos nun-  
 quam fortuna respexit, quam quos deseruit.] [Respicere se, est  
 habere rationem sui, prospicere sibi, & rebus suis consulere. Pla-  
 cui Cic. Quod si aut Cæsar respexerit se, aut Africanæ legiones  
 celeriter venerint, securos vos ex hac parte reddemus. Terent. in  
 Phorm. Respice ætatem tuam, id est prospice ætati tuæ. Ide Heaut.  
 Denique nullum remittis tempus, neque te respicis. Id est non  
 parcis ætati tuæ, neque vllam salutis tuæ rationem habes. Non-  
 nunquam ponitur pro fauco, miscror, adiuuo, opem fero. Ter.

in Andr. Charine, me & te imprudens, nisi quid dii respiciant,  
 perdidit. Et in Phorm. Di nos respiciunt, gnatum inueni nuptam  
 cum tuo filio, id est diligunt. Terentius in Andr. Age, me in tuis  
 secundis respice.

**Respectus**, us, Modò ipsam respectiōnem significat. (ῥησὼν ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ῥῆσιν. G A L. Regard. I T A. Riguardo. G E R M. Das hindersich sä-  
 hen. H I S P. Mirada. A N G. A looking back or regard.) Plaut. Et me  
 respectu terruit. Modò rationem qua ad aliquid agendum  
 mouemur. Plin. Nante eo respectu commotus, abscesserat.  
 \* Respectum habere ad aliquem. Cic. 5. philip. Itaque quum  
 respectum ad Senatum, & ad bonos non haberet: cam sibi vitam  
 patefecit ad opes suas amphificandas, quam virtus liberi populi  
 ferre non possit. [Liu. lib. 9. dec. 4. Si quis respectus mei, Idem  
 lib. 2. d. 5. Aliquo respectu sui. Item ibid. Si quem respectum ami-  
 citiæ haberet. Ibidem, Si nullus sit quàm ad Romanos respectus.  
 Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Respectuque tamen non periisse mei.] Ali-  
 quando id quod respicitur. Cic. 1. de Diuin. Fugientibus mise-  
 rabilem respectum incendioꝝ fore. Id est horrendum specta-  
 culum.

**Respecto**, is, frequentatiuum est à respicio, Idemdem oculos deor-  
 sum flecto, vel oculis reflexis quempiam aspicio. (ῥησὼν ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ῥῆσιν. G A L. Regarder souuent. I T A. Guardare à dietro, guardare con  
 gli occhi volti alla terra. G E R M. Mit nichtig gementen augen offe  
 ansähen. H I S P. Mirar à trás d' mirar boluendo los oios hacia la  
 tierra. A N G L. To look ofien back.) Virg. 11. Æneid. Bis reiecti armis,  
 respectant, terga tegentes. Cic. pro Sest. Verum hæc ita præterea-  
 mus, ut tamen inuenientes & respectantes intueamur. [Plaut. Men.  
 sc. 2. a. 1. Probus esses agitator. Quidum respectas identidem. Sen.  
 cap. 15. de Tranquill. Respectare ad vitam in ipsa morte. Quintil.  
 Respectans deformiter orator. (quum opem scilicet ab aliis peti-  
 tit.) Per translationem nonnunquam significat misereri,  
 seu propitium esse. Virg. 1. Æneid. Si qua pios respectant aumi-  
 na.

[Respexo, Plaut. Aul. sc. 1. a. 1. Si respexis donec ego iussero. Vbi ta-  
 men Respexis, dictum puto pro respexeris.]

**Respiro**, as, pen. prod. Anhelitum recipio, spiritum duco, animam  
 atraho & emitto. (ῥησὼν ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ῥῆσιν. G A L. Respire, repren-  
 dre son halain. I T A. Respirare. G E R M. Erstehen/ersthnauffen/  
 den athem sahen. H I S P. Espirar otra vez, respirar. A N G. To breath,  
 to tak his breath.) Plaut. in Epid. [sc. 2. a. 2.] Mane, sine respirem  
 quæso p. Imò acquiesce a. Animo male est, Recipiam anhelitum.  
 Cicero pro Rosc. Amer. Quum tot, tantisque negotiis distentus sit,  
 ut respirare liberè non possit. Interdum effio, exhalo, odorem  
 emitto, inuenio. Stat. 2. Sylu. Inde malignum Aera respirat pella-  
 go circumflua Neflis. Per translationem accipitur pro recrea-  
 ti, refici. (ῥησὼν ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ῥῆσιν. ἀναρροφῶν τὸν ἄνθρωπον.) Cicero  
 Aulo Torquato, Si armis, aut conditione positus, aut fatigatione  
 abiectis, aut victoria detractis, ciuitas respirauerit: & dignitate  
 tua tibi & fortuna vilicebit. [Velleius: Respirauit ciuitas Roma-  
 norum: & hostium cessit.] A reliqua respirare. Quint. 1. 1. c. 8.  
 Nam præcipue quidem apud Ciceronem, frequenter tamen ap-  
 ud Asinium etiam, & ceteros, qui sunt proximi, vidimus, En-  
 nij, Accij, Pacuij, Lucilij, Terentij, Cæcilij & aliorum inferi  
 verius: summa non cruditionis modò gratia, sed etiam iucundi-  
 tatis, quum poetiis voluptatibus aures à forensi asperitate re-  
 spirent.

**Respiratio**, onis, verbale, Anhelitus receptio, attractio, & emissio  
 anhelitus, à pulmone per asperam arteriam. (ῥησὼν ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ῥῆσιν. G A L. Respiration, respirement. I T A. Respiratione. G E R M.  
 Das schnauffen/oder athmen. H I S. Aquella obra de respirar. A N G.  
 A breathing.) Plin. lib. 9. c. 7. Quis eum sine respiratione somno  
 locus? Nonnunquam euaporatio. ἀναρροφῶν. Cic. 2. de Nat. deor.  
 Ipse enim oritur ex respiratione aquarum: earum enim quasi  
 vapor quidam aer habendus est.

**Respiratus**, us, ui, Respiratio. Cic. 2. de Nat. deor. In pulmonibus autè  
 inest raritas quædam & assimilis spongis mollitudo, ad haurien-  
 dum spiritum aptissima: qui tum se contu hant aspirantes; tum  
 in respiratu dilatant, ut frequenter ducatur cibus animalis, quo  
 maximè aluntur animantes.

**Respiramen**, inis, Pro halitu, seu meatu spiritus. (ῥησὼν ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ῥῆσιν. G A L. Le  
 conduit par où on respire, souspirail. I T A. Condotto naturale per  
 lo quale si respira. G E R. Der gang des athens/ide suffrad. H I S. El  
 respiradero. A N G L. The passage of the breath.) Ouid. 2. Met. Vita-  
 lèque vias, & respiramina clausit. Ibidem, Elidunt fauces, & re-  
 spiramen, itèrque Eripiunt animæ.

**Resplendeo**, des, Splendeo, reluceo. (ῥησὼν ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ῥῆσιν. G A L. Resplendit, reluire. I T A. Resplendere. G E R M.  
 Wider soethen/etnglantz gäben. H I S. Resplandescer. A N G L. To give  
 light/to shyne.) Cic. 2. de Fin. Adhuc etiam formosi pueri qui  
 ministrant: resplendat iis vestis.

**Respondeo**, des, di, sum, Posteriore loco dico. (ῥησὼν ἡμῶν. ἀπὸ τῆς ῥῆσιν. G A L. Responde.  
 I T A. Respon-  
 dere. G E R M. Antwoorten/antwort gäben. H I S P. Responder à la pre-  
 gunta. A N G L. To answer.) Plaut. in Pseud. Responde quod ro-  
 go, Dicimus autem respondeo tibi, & ad te. Plin. Quum ad eos  
 breuissimè respondiissem. Marius ad Ciceronem 1. 1. Epi. Respon-  
 debo crimiibus quibus tu pro me, &c. [Plaut. Aul. sc. 1. a. 2. Quod  
 eis respondi, ea omnes stant sententia. (de coniectore somnio-  
 rum) Idem Men. sc. 2. a. 1. Quid olet? responde vt augur. Idem  
 Capt. sc. 2. a. 2. E. Sponden? H. Spondeo. E. At ego aduenisse gna-  
 tum tum respondeo. Idem Men. sc. 1. 1. a. 5. Sed hoc responde  
 mihi. S. Rogo. Idem Asin. sc. 3. a. 3. Hoc quod rogo, responde.  
 Idem in Curc. sc. 1. a. 2. & sc. 3. a. 5. Quando vir bonus es, responde  
 quod rogo. Idem Curc. sc. 3. a. 2. Respondit mihi atque adeo fide-  
 liter sibi esse argenti inopiam. Idem Men. sc. 1. 1. a. 5. Vt libet ro-  
 ga, respondebo. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Labori rogandi & respon-  
 dendi











uerter le ventre en haut. ITA. *Riuoltarsi col corpo in su, riuolgero sotto sopra.* GER. *Wider an zuden legen/ den bauch vber sich theten.* His. *Trastornar de arriba abaxo.* ANG. *To turne vpright or the face vprand.* Fit enim resupino à nomine resupinus, quod est euldem significationis cum suo simplici supinus: Xpronus. *Ter. in Phor.* Ponè apprehendit pallio, resupinat, &c. *Quint.* resupinare nares plana manu. Pōnitur aliquando pro peruertere. *Iuuen. Sat. 12.* aulam resupinat amici. Aliquando pro perturbare, vel rem ceptam reuocare. *Accius Antigono, ut citat Nonius.* Quid agis? Perturbas rem omnem, ac resupinas soror.

Resupinus, a, um, pen. pro. Supinus, hoc est, ita procumbens vt pars corporis anterior sursum, posterior deorsum spectet. *Gell. cap. 9. lib. 19.* Xpronus. *Idem.* GAL. *Renuerse le ventre en haut.* ITA. *Cosa che sta col corpo in su.* GER. *Wider an zuden legen vber sich therend.* His. *Cosa trastornada ha za arriba.* ANG. *That lyeth with the helio vprward.* Plin. 7. c. 2. Eolque Sciopodas vocari, qui in maiore ætate æmi iacentes resupini, vmbra se pedum protegunt. *Ouid. Ep. 15.* Et modò cantabam veteres resupinus amores. Pro molli & effeminato. *Quint. l. 5. c. 12.* Quapropter eloquentiam licet hanc libidinosam, resupinâ voluptate auditoria probent, nullam esse existimabo quæ ne minimum quidem in se indicium masculini & incorrupti, ne dicam grauis & sancti virtio ostendet. *[Idem Quint.]* Hæc cantici quiddam habent, sensimque resupina sunt. *Idem,* resupini spectantisque tectum, &c.

Resurgo, gis, Iterum surgo, iterum me erigo. *Idem.* GAL. *Resusciter, se releuer,* ITA. *Risorgere.* GER. *Widerauffstehn.* His. *Leuantarse, resuscitarse.* ANG. *To rise vp againe.* Velleius: Stenille Capuam, concidisse, resurrexisse. *[Ouid. l. 1. Fast.]* Victa tamen vinces, eueris que Troia resurges, id est restitueris. Sic enim resurgere dicitur herba, vel arbor, quæ iterum crescit. *Idem.* Plin. lib. 13. c. 9. Sed præcipua utilitas, quod cæsa anno tertio resurgit. *Ouid. 2. Amor. Eleg. 16.* Perque resurgentes riuus laebetibus herbas Gramineus madidam cæspes obumbrat humum. *Virg. 4. Æneid.* rursusque resurgens sæuit amor, magnosque irarona fluctuat æstu. *Plin. l. 16. c. 32.* A quo deinde tempore maiestas populi Romani resurrexit, quæ vastata claudibus fuerat. *[Idem Senec. epist. 79.]* resurgere ex morbo. *Idem c. 16. de Consol. ad Helz.* Resurget dolor. *Et Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist.* Nunciet huic aliquis dominam venisse. Resurgam (deficiens) Quæ resurgere quoque bellum dicitur: *Velleius,* Noui & resurrecturi belli initium.

Resuscito, as, Ad vitam reuoco: quodque sopitum vel extinctum erat vigori suo restituo. *Idem.* GAL. *Resusciter, se releuer.* ITA. *Resuscitare.* GER. *Wider erwecken.* His. *Despertar otra vez à otra, resuscitar.* AN. *To cause to rise, to awaken.* *Ouid. 1. Metam.* positamque resuscitat iram.

Retia, (Vnde verbum reto, as, are, de quo infra.) Sunt arbores, quæ ex ripis fluminum emittunt, aut in alueis ipsorum extant: à rebus dicitur, quod prætereuntes naues retinerent instar retium, & quasi irretirent. Vnde ex edito Prætorum, retanda flumina locari solebant: hoc est purganda, nequid moræ, siue periculi nauibus in ea virgulta incidentibus fieret. *Hæc ferè Gell. lib. 11. cap. 17.*

Retaliator, aris: *Gellius cap. 2. libro 20.* De pœna Talionis subtilius differens: Quod per imprudentiam factum est, inquit, retaliari per imprudentiam debet. *Idem,* reciprocationem talionis dixit.

Retardo, as, remoror vel detinco, vel moram affero. *Idem.* GAL. *Retarder, retarder.* ITA. *Ritardare.* GER. *Widerhalten/ dumen.* His. *P. Tardar à detener à otro.* ANGL. *To hinder or stay.* Plin. Ep. 123. Sed quid imprudens, quæ reuocare conor, retardo? *Cic. 10. Philip.* Quæ cum nisi in via caduæ hereditates retardassent, volasse eum, non iter fecisse diceres. *Idem 2. de Nat. deor.* Stellarum motus rum incitantur, tum retardantur, sæpe etiam insistant. *Ouid. 3. Trist. Eleg. 7.* Sed vereor ne nunc mea te fortuna retardet. (id est ingenium meum.)

Retardatus, a, um, partic. Retectus, detectus. *Idem.* GAL. *Retardat, retardat.* ITA. *Ritardato.* GER. *Widerhalten/ gesauert.* His. *P. Tardado à detenido.* ANGL. *Hinder or stayed, detained.* Sueton. in Othon. c. 8. Et primo egressu inundationibus Tiberis retardatus. *Claud. 1. in Eurip. Scruatōque diu pueri flore coëgit Arte retardatam Veneri seruire iuuentam.*

Retardatio, onis, Detentio. *Idem.* GAL. *Retardatio.* GER. *Widerhalten.* His. *Tardança.* ANGL. *A staying.* Cic. 5. Philip. Vnde est adhuc bellum, nisi ex retardatione & mora?

Retaxo, as, Vicissim taxo & reprehendo. *Idem.* GAL. *Retaxer & reprendre celuy qui reprend.* ITA. *Ritassare, riprendere il riprensare.* GER. *Widerumb schaltten/ vnd mangel ansetzen.* His. *Reprehender al que reprehende.* ANGL. *To reprove and rebuke againe.* Aliquando tamen sumitur pro suo simplici taxare. *Idem.* Sueton. in Vesp. ca. 13. Licinium Mutianum notæ impudicitæ, sed meritorum fiducia minus sui reuerentem, nunquam nisi clam & haecenus retaxare sustinuit, vt apud communem aliquem amicum querens, adderet clausulæ, Ego tamen vir sum.

Retectis, A rapiendo, vel à raritate dictum, vt Varroni placet, est instrumentum quo feræ, vel pisces capiuntur. *Idem.* GAL. *Vne rets à pelcher ou à vener.* ITA. *Rete.* GER. *Ein garn/netz.* His. *Red.* ANGL. *A nett.* Virg. 3. Eclog. Si dem tu sectaris apros, eugo retia seruo. *[Plau. Asin. sc. 2. a. 1.]* Suauium si sumpsit, sumere eum licet sine retibus. Apud antiquos etiam legitur nominatiuus Retis, tam masculini quàm feminini gen. *Plaut. in Rud.* Non vides me referre vuidum retem siue squamoso pecu? Hodie tamen hoc in loco legitur rete in neutro genere. *Var.*

3. de re Rust. Intra retem aues sunt omnè genus. *Pl. in Rud.* Neque pilcium vllam vnciam pondo hodie Cepi, nisi hoc quod nunc fero in rete. Quibus in locis retem accusatiuus, & rete ablatiuus, proculdubio sunt à nominatiuo retis: Nominatiuum quoque pluralem ab hoc singulari receptum esse autor est *Sofpater.* Nam & consuetudine, inquit, dicimus, In retes, meas incidisti. Rete etiam dicitur pro reticulo, pro texta fasciola, qua capillum in capite colligamus.

Reticulum, li, diminutiuum. *Idem.* GAL. *Vne petite rets à pelcher, vne coiffe.* ITA. *Reticella.* GER. *Ein klein garn/ oder netz.* His. *P. Pequenna red.* ANGL. *A litle net, or coife.* Plin. lib. 31. cap. 63. Item demissa reticulis in mari concouæ cæra pilæ, vel vasâ inania obstrata, dulcem intra se colligunt humorem. Capitar & pro tegmine muliebris capitis, quod capillos continet. *Idem.* Iuuen. Sat. 2. Reticulumque comis auratum ingentibus implet. Est & reticulum, sacculus in modum fetis, quo viatores pecuniam, & panem gestabant. *Horatius lib. 1. Ser. Sat. 1.* vt si reticulum panis vanales inter onusto Fortè vehas humero. Alio nomine dicitur funda: qua voce vsitur *Macrob. in Saturn.* Est & reticulum, fascia quædam lanea, vel lineæ, ad formam retis facta, quam facie admouemus ne agnoscamur. *[Idem.]* Cic. 7. Verr. Reticulumque ad nares sibi apponebat tenuissimo filo, minutissimis maculis, plenum rosæ. Accipitur præterea reticulum pro instrumento lotorio quo pilam remittimus. *Ouid. lib. 3. de Arte Amandi,* Reticuloque pilæ læues fundantur a perto.

Reticulus, li, aliud diminutiuum ab antiquo nomine retis, *Idem.* Plin. l. 12. c. 14. Persona addicitur capiti, densusve reticulus. *Var. l. 3. c. 5.* Inter columnas exteriores pro pariete reticuli è neruis sunt, vt perspicui in lyluam possit.

Reticulatus, a, tum, Quod est factum in modum retis. *Idem.* GAL. *Fait en façon de rets.* ITA. *Fato à modo di rete.* GER. *Das gemacht ist wie ein garn als die gätter.* His. *Hecho à guisa de rede.* ANGL. *Made lyk a nett.* vt Structura reticulata, quæ figuram plagarum quæ in retibus sunt, imitatur. *Plin. lib. 36. cap. 12.* Dictyotoni vocant reticulatâ structuram quam frequentissimè romæ struunt, rimis opportunam. Fenestræ reticulatæ, reticulis obiectis munitæ. *Var. 3. de Re rust. c. 7.* Retis ipse fit vt testudo, magna camera tectus, vno ostio angusto, fenestris punicanis, aut latoribus reticulatis vtrinque, vt locus omnis sit illustris, ne uersus serpens, aliudve quod animal introire queat.

Retiaculum, siue Retiaculum. *[Plaut. Asinar. sc. 1. a. 1.]* Venari autem retiaculo in medio mari.

Retiarius, ri, Alter ex gladiatoribus dicebatur in arena depugnatoribus, quod rete sub scuto gestaret, quo aduersarium suum inuolueret, quem Mirmillonem & Gallum appellabant, à Gallicæ armaturæ genere. *Idem.* Hic in summo galeæ cono piscis effigiem gestabat, & in primo congressu cessum ibat, retiario semper infestante, carnemque illud occidente. Non te peto, piscem peto, quid me fugis galle? Huius autem certaminis primum initium à Pittaco profectum existimatur, qui aduersus Phrinonem dimicaturus propter finium contouersias, reti occultè sub scuto allato, impediuit aduersarium. *Quintilian. libr. 6. cap. 4.* Et Peto de mirmillone qui retiarius conquebatur, nec feriebatur, Vinum, inquit, capere vult. *[Meminit Iuuenal. Satyr. 8.]* Contra retiarium ferula. *Martialis in præfatione libri 2.* Denique videas an te delectet contra retiarium ferula. Id est, an id facendum tibi putes, quod nemo non damnet atque exhibet. Domitius Calderinus interpres admonet subesse prouerbium, dici solitum in eos qui infirmo præsidio contra maximè instructum pugnant. Quamquam idem paulo post aliò dilabitur, Nempe huc, gladiatores olim si minus placuissent, ferula cætos eici solere. *Erasmus.* Retiarii iunicati, & eorum sectatores. *Sueton. Calig. ca. 30.* Idem in Claud. Munere gladiatorio, etiam fortè prolapsos iugulari iubebat, maxime retiarios, vt expirantium faciem videret.

Retego, gis, pen. cor. Quod tectum erat denudo, aperio. *Idem.* GAL. *Descouir, ouuir.* ITA. *Discoprire, aprire.* GER. *Endeckent/ auffdecken.* His. *Descubrir, abrir.* ANGL. *To discover, to open vp.* Vir. lib. 1. Æneid. cæcùmque domus seclus omne retexit. *Iuuenal. Satyr. 16.* Si tibi zelotypæ retegantur scrinia mœchæ. *Horat. lib. 3. Carm. Ode 21. tu sapientum Curas & arcanum iocoso, Consilium retegis Lyæo.* Virg. lib. 5. Æneid. vbi primos craftinus ortus Exulerit Titan, radiisque retexerit orbem. *[Ouid. 13. Met.]* Responda Deum, Troianaque fata retexit. *Ibi.* timidi (animi) commenta retexit.

Retectus, a, um, participium, Detectus, apertus. *Idem.* GAL. *Descouert.* ITA. *Discoperto.* GER. *Endeckt.* His. *Descubierto.* ANGL. *Discovered.* Virg. lib. 6. Æneid. iam sole infuso, iam rebus luce retectis. *Catull.* Nudantes retecta veste papillas.

Retendo, is, Quod tensum est laxo, remitto. *Idem.* GAL. *Destendre, desbander.* ITA. *Allentare, rilla sciare.* GER. *Etwas gespannens ablassen.* His. *A floxer lo estirado.* ANGL. *To slack.* Ouid. 3. Metam. nympharum tradidit vni Aramigeræ iaculum, pharetramque, arcumque retentos. *Idem 2. Met.* Exiit hic humero pharetram, lentosque retendit Arcus. *[Quintil.]* Retenduntur ingenia quicte.

Retento, vide RETINEO.

Retetro, is, Rursus tero, purgo, excerno. *Idem.* GAL. *Broyer, piler derechef.* ITA. *Terare da nouo.* GER. *Wider erntzen vnd seuberen.* His. *Trillar otra vez.* AN. *To wear and break small.* Colu. lib. 1. Pura deinde frumenta, si in annos recondantur, reteteri debent, nam quanto sunt expolitiora, minus à circulantibus exeduntur.

Retexo, xis, Quod textum erat dissoluo. *Idem.* Tom. ij. Li. iij.



**Retinere**, *desilire*. ITA. *Disseffere, disfare quello che è tessuto.*  
**GER.** *Wider auffhaben/sein gewirp wider aufflösen.* H I S P. *Destexer lo texido.* ANG. *To unweave or untwist.* Ouid. 3. *Amor. Eleg. 8.*  
 Tardaque nocturno tela retexta dolo. Penelope telam retexere, proverbio dicuntur qui magno vel labore, vel sumptu rem quampiam efficiunt, quae postea cogantur destrueri. Tractum a Penelope Vlyssis vxore, quae quum tantum temporis impetrasset a Procis, qui suam pudicitiam infidiabantur, donec telam, quam vni forte praemanibus habebat, absoluisset, quicquid interdiu retextisset, noctu retexebat. Est etiam Retexere, in contrarium mutare, expolire, emendare, vel potius rursus texere, & redordiri, quasi aliam telam. Cic. 2. *Philipp.* Itaque iam retexo orationem illam. *Marius Ciceroni*, An quod adolescens praestitit, quum etiam errare cum excusatione possem, id nunc aetate praecipitata communi, ac me ipse retexam? Item significat dissolvere, reuocare, irritum facere. Cic. 4. *Verr.* Omnia erant tum Metelli eiusmodi, ut rotam suam Praeturae retexere videretur. Supra dixerat, ut omnes istas iniurias, quas posset, retexeret. *Buā.*

**Reticius, Reticulum, Reticulus**, *vide RETE.*

**Reticeo**, ces, cui, Subriceo, vel supprimo. { חרש *charasch* חרש *charasch* *חרש* *charasch* *חרש* *charasch* } GAL. Se taire, ne dire mot. ITALIC. *Astenersi di dire, tacere.* GER. *Werschwelgen/verhalten/ vnd nicht sagen.* H I S P. *Callar.* ANGL. *To keep silence, and not speak.* Plaut. *Men. sc. 2. a. 5.* Roga ut libet, nihil reticebo, quod sciam. Cic. 2. *de Leg. Quoniam mihi sermo est apud deos, nihil reticebo.* Terent. *in Heaut.* Ne lacruma: atque istud quicquid est, fac me ut sciam: Ne retice. Cic. 3. *Offic.* Neque enim est celare, quicquid reticeas: sed quum, quod tu scias, id ignorare emolumentum tui causa velis eos, quorum interit id scire. Ouid. *Epist. 18.* Multaque praeterea lingua reticenda modesta, Quae fecisse iuuat, facta referre pudet.

**Reticientia**, *ae*, Quum id non dicitur quod dici debuit, ut vitium aedium, vel rei venalis. { חרש *charasch* חרש *charasch* } GAL. Reticence, quand on se taist, & ne dit on mot de ce qu'on deuit dire. ITAL. *Il tacere una cosa che se doue rebbe dire.* GER. *Werschwelgen/verhalten.* H I S P. *Obra de callar lo que se dene dezir.* ANGL. *A keeping of silence.* Cic. lib. 3. *Offic.* A Iuconfulis etiam reticientiae poena constituta est. Plaut. *in Merc.* Dic, enecas me miserum tua reticientia. Cic. 4. *Phil.* Actum igitur praecclare vobiscum fortissimi viri, dum vixistis: nunc vero etiam sanctissimi milites, quod vestra virtus nec obliuione eorum qui sunt, nec reticentia posteriorum insepulcra esse poterit.

**Retineo**, nes, secunda syl. cor. Remoror, detineo, retardo. { חרש *charasch* חרש *charasch* } GAL. Retenir. ITALIC. *Ritenero.* GER. *Wuffhalten/hinderhalten/behaltten.* H I S P. *Retener.* ANG. *To retaine an hold back.* Plaut. *Cur. sc. 3. a. 2.* Retine, retine me obscuro, (ne cadam, sup.) Idem *Afin. sc. 4. a. 2.* Retinere dimidium mercedis. Idem *Men. sc. 2. a. 1.* Quoties ire volo, me retines, reuocas. Idem *Milit. sc. 5. a. 2.* Quid astas? quin retines (abeuntem) Idem *Capt. sc. 2. a. 3.* Resistendo retinendoque me lassum reddiderunt. Ouid. *El. ult. lib. 3. Trist.* Quaq; potes, retine nomen in vrbe meum. Turbare & retinere auspicia. Gell. 14. *lib. 13.* Non retineo, id est, non memini: Idem *Gell. cap. 9. lib. 17.* Sive ille Haedrubal, sive quis alius est, non retineo. Idem *Gell. cap. 6. lib. 5.* Retinere locum in acie vel relinquere. Terent. *in Eunuch.* id faciebat retinendi illius causa. Cic. *ad Att. lib. 13.* Quare nisi iam profecti sunt, retinebis homines. Ouid. *1. de Arte amandi.* Saucius arrepto piscis retinetur ab hamo.

Aliquando pro cohibeo, coercero. { חרש *charasch* חרש *charasch* } GAL. Aliquando pro cohibeo, coercero. GER. *Wuffhalten/behaltten.* H I S P. *Retener.* ANG. *To retaine an hold back.* Plaut. *Cur. sc. 3. a. 2.* Retine, retine me obscuro, (ne cadam, sup.) Idem *Afin. sc. 4. a. 2.* Retinere dimidium mercedis. Idem *Men. sc. 2. a. 1.* Quoties ire volo, me retines, reuocas. Idem *Milit. sc. 5. a. 2.* Quid astas? quin retines (abeuntem) Idem *Capt. sc. 2. a. 3.* Resistendo retinendoque me lassum reddiderunt. Ouid. *El. ult. lib. 3. Trist.* Quaq; potes, retine nomen in vrbe meum. Turbare & retinere auspicia. Gell. 14. *lib. 13.* Non retineo, id est, non memini: Idem *Gell. cap. 9. lib. 17.* Sive ille Haedrubal, sive quis alius est, non retineo. Idem *Gell. cap. 6. lib. 5.* Retinere locum in acie vel relinquere. Terent. *in Eunuch.* id faciebat retinendi illius causa. Cic. *ad Att. lib. 13.* Quare nisi iam profecti sunt, retinebis homines. Ouid. *1. de Arte amandi.* Saucius arrepto piscis retinetur ab hamo.

**Retinens**, tis, Participium, seu nomen ex participio. { חרש *charasch* חרש *charasch* } GAL. Retenant, qui retient. ITALIC. *Chi ritiene.* GER. *Wuffhalten/behaltten.* H I S P. *El que retiene.* ANG. *Retaining or olding back.* Cic. *ad Quint. frat. lib. 1.* Fert enim grauius homo, & mei obseruantissimus, & sui iuris dignitatisque retinens. Gell. *libro 10. cap. 20.* Sallust. quoque proprietatum in verbis retinentissimos.

**Retentus**, us, um, particip. Detentus, remoratus, retardatus. { חרש *charasch* חרש *charasch* } GAL. Retenu. ITALIC. *Retenuto.* GER. *Wuffgehalten/behaltten.* H I S P. *Retenido.* ANG. *Retained or holden back.* Cic. *1. Verr.* Potamorem Scribam, & familiarem tuam retentum esse a Verre in provincia, quum tu decederes. Ouid. *10. Met.* - verbisque dolore retentis.

**Retentio**, onis, verbale. Ipse retinendi actus. { חרש *charasch* חרש *charasch* } GAL. Retention, retenue. ITALIC. *Ritenimento.* GER. *Wuffhaltung/behaltung.* H I S P. *Retenimiento.* ANG. *A retaining, or holding back.* Cic. *ad Attic. lib. 13.* Semperque Carneades aequalis pugillis, & retentionem aurigae similem facit. Idem *4. Academ.* Illud certe opinacione, & perceptione sublata sequitur, omnium assensionum retentio, ut si ostendero, nihil posse percipi, tu concedas, nunquam assensurum esse.

**Retinacula**, Quibus aliquid retinetur, siue retardatur. { חרש *charasch* חרש *charasch* } GAL. Arrest, tout ce de quoy on retient & arreste. ITALIC. *Venghi, brenc, ogni cosa che si retiene.* GER. *Wuffhalten/behaltten.* H I S P. *Cosa que retiene.* ANG. *Wherwith any thing is holden back or stayed, as to leash, or bridle.* Virg. *lib. 1. Georg.* Atque Amerina parant lentae retinacula viti. Retinacula nauium, id est funes quibus naues alligantur continenti. Virg. *4. Aeneid.* - vaginamque eripit ense Fulmineum, striditque fert retinacula ferro. Retinacula equorum, id est lora, seu habenae quibus equi reguntur. Idem *lib. 1. Georg.* Vt quum carceribus sese effudere quadrigae, Addunt se in spatia, & frustra retinacula tendens fertur equis auriga: nec audit currus habenas. Sallust. *in Catil.* Nam imperium facile his artibus retinetur, quibus initio partum est.

**Retento**, as, frequentatiuum, Saepere retineo. { חרש *charasch* חרש *charasch* } GAL. Retenir fort & souuent. ITALIC. *Retenire, ritenere.* GER. *Wuffhalten/behaltten.* H I S P. *Retenir muchas vezes.* ANG. *To hold back often.* Plaut. *in Afin.* Cur me retentas? Interdum iterum tentor, id est denuo experior, vel periculum facio. Ouid. *1. 1. Met.* Erigitur, metuitque loqui, ne more iuuencae, Mugiat, & timide verba intermissa retentat, id est, iterum tentat profertur.

**Retingo**, is, { חרש *charasch* חרש *charasch* } GAL. Retaindre. ITALIC. *Ritingere.* GER. *Wider etatunden/oder anstossen.* H I S P. *Tenir otra vez.* ANG. *To die or dippe againe.* Stat. *1. Sylu.* Permissum laxare animos, ferrumque retingi.

**Retor**, as, are, ut retae flumina, id est purgare. Retae enim arbores sunt, quae aut ex ripis a fluminum eminent, aut in alueis eorum extant a retibus, quod praetereuntes naues irretiant. Hinc edictum verus de fluminibus retandis, quod extat apud Gellium libro 11. c. 17.

**Retondeo**, es, iterato tondeo. { חרש *charasch* חרש *charasch* } GAL. Retondre. ITALIC. *Tenare, to fare.* GER. *Wider beschären.* H I S P. *Tresquillar.* ANG. *To sheare againe.* quoniam nonnunquam etiam accipitur pro tondeo, siue detondeo: ut apud Plin. 18. *cap. 17.* Retonsurum vero etiam semel, omnino certum est granum longius fieri. De segetibus.

**Retono**, as, penultim. corr. Contra tono, resono. { חרש *charasch* חרש *charasch* } GAL. Retonner, retentir. ITALIC. *Tonare a vincenda.* GER. *Wider tönen.* H I S P. *Tonar conuatio.* ANGLI. *To thunder or sound againe.* Catull. Ecce cuncta mugienti fremitu loca retonent.

**Retorqueo**, es, ictu, vel tactu reciprocus ut quum quis saxum, telumve aduersus se proiecit, reuicium aduersarium, reflecto, repello. { חרש *charasch* חרש *charasch* } GAL. Tirer, retourner, renuerfer. ITALIC. *Tirare.* GER. *Wider hindet sich trāhen/oder treiben/wider vmbhēn schiāßen oder werfen.* H I S P. *Tirar al que tiro.* ANG. *To turne back againe violently, to wrest and shoote againe.* Cato maior, Quod quidem me proficiscentem haud sane quis facile retraxerit, nec tanquam pilam retorferit. Alij legunt, Nēve tanquam Peliam reuocaret. Nonnunquam reflecto, id est retrorsum flecto. Cic. *in Catil.* Oculos saepius ad hanc urbem retorquens. Ouid. 3. *Met.* Ille dolore ferox caput in sua terga retorfit. Virg. *12. Aen.* Auerfos toties currus Iuurna retorfit. [Ouid. *Eleg. 1. lib. 1. Trist.* Semper ab Euboicis vela retorquet aquis.]

**Retortus**, us, um, particip. { חרש *charasch* חרש *charasch* } GAL. Tors & renuersé. ITALIC. *Torto.* GER. *Wmbgeuāret.* H I S P. *Torcido, tirado.* ANG. *wrested, shoote or turned back againe.* Horat. 2. *Epist.* 1. Mox trahitur manibus regum fortuna retortis. Plin. *in Paneg.* Quum delatorum supina ora, retortisque ceruices cognoscebamus & fruebamur.

**Retorro**, reo, rei, retortum, Aduro, arefacio. { חרש *charasch* חרש *charasch* } GAL. Rendre sec & aride, ardre. ITALIC. *Arrostire, arfare.* GER. *Wdrren/rösten.* H I S P. *Tostar.* ANG. *To burne and mak drie.* Plin. 1. *lib. 13. c. 8.* Marcescitque non retortus foras.

**Retorrescere**, Retorridum fieri. { חרש *charasch* חרש *charasch* } GAL. Deuenir sec & aride. ITALIC. *Diuenir secco & arso.* GER. *Durr werden/werdorren.* H I S P. *Hazerse tostado.* ANG. *To waxe drie or parched with feruent heat.* Col. 1. *lib. 3. c. 3.* Deinde lata non ita enutrient, ut ante conualescant, ac profusiant, quam retorrescant.

**Retorridus**, a, um, Solis calore exustus. { חרש *charasch* חרש *charasch* } GAL. Hauri, sec & aride. ITALIC. *Cosa adusta, orsa dal calor del sole.* GER. *Werdorret/oder aufgedorret.* H I S P. *Cosa tostada al sol.* ANG. *Burned, seared, or parched with feruent heat.* ut, Retorrida zona, hoc est nimio solis calore aegre habitabilis. Ramus retorridus, id est arefactus, deficiente alimento. [Plin. *cap. 22. lib. 17.*] Col. *lib. 3.* Si in ea olea vnus ramus aliquantō cæteris latior est, nisi eum recideris, arbor tota fiet retorrida. Idem *lib. 11. cap. 2.* Et si sunt parum fructuosae, vel cacuminibus retorridae frondis, magis arboribus quaternos modios stercoris caprini circumspere. [Gellius *cap. 30. lib. 15.* Deuitt iam alio genere vitæ & retorridi. Senec. *epist. 67. & 87.* Tunica & retorrida manus Mutij. Retorrida materies. Plin. *cap. 10. lib. 16.*]

**Retorridè**, aduerb. { חרש *charasch* חרש *charasch* } GAL. Sans humeur, aridemment. ITALIC. *Senza alcuno humore.* GER. *Wurr durre.* H I S P. *Sin humor, tostadamente.* ANG. *without moist or humour, as burned with the sunne.* Plin. *lib. 17. c. 5.* Terram amaram siue mactram siquis probare velit, demonstrant atræ herbæ, frigidam autem retorridè nata.

**Retracto**, as, Denud siue diligentius tracto, in manus relumo, recognosco. { חרש *charasch* חרש *charasch* } GAL. Retirer, remāner, reuoir. ITALIC. *Tornar a ripartire piu diligentemente.* GER. *Widerumb handlen.* H I S P. *Retirar.* ANG. *To drag*



*drach* bach often, to reuoke, to handle againe and speake of a thing. [Hinc retractare & corrigere opus, apud Gell. cap. 10. lib. 17. Vnde Retractus.] Cicero pro Murana. Nunc tertius ille locus de criminibus ambitus à me retractandus, id est rursus tractandus, post alios qui ante me dixerunt. Col. libro 4. cap. 27. Hæc eorumque similia post purificationem retractanda sunt, id est denuo, & diligentius administranda. Aliquando retractare, accipitur pro reficere, siue renouare. Cicero Att. lib. 3. Sed omittamus hæc, ne augeamus dolorem retractando. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. Et tamen est aliquis qui vulnera cruda retractet. Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist. Nève retractando nondum coeuentia rumpe vulnera.] Nonnunquam pro detractare, tergiversari, sem subterfugere. Cicero de Officiis. Vnde Iuuenentum retractantem vocat. Col. lib. 2. c. 2. qui iugum subterfugit, & inuitus parer bubulco. \*Largitiones retractare, Reuocare, reprobare, quod vulgo dicuntur quassare & annullare. Traianus ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

Retractus, a, um, part. Denuo tractatus. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

Retractatio, verbale, Detractatio, recusatio, tergiversatio, subterfugium. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

Retractus, a, um, participium. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

Retribuere, Recompensare, remunerare. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

Retrimenta, cum plur. tantum numero, Aquæ nomen supra viam Ardeatinam, inter secundum & tertium lapidem, qua irrigabantur horti infra viam Ardeatinam, & Afinariam vsque ad Latinam. Hæc Festus, citans Catonem de Censura Fulvii nobilitatis.

Retrimentum, ti, Cuiuslibet rei excrementum. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

Retrò, aduerb. Ponè, à tergo. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

retro Fata vocant. Retroago, gis, retroagi, retroactum, Repello, retrorsum ago. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

Retcedo, is, ere, Regredior, retrorsum eo, retro co. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

Retrocellus, us, ui, [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

Retroducere, [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

Retroco, is, ire, Retrorsum eo. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

Retrosfero, retrosfers, retro tuli, retrolatum, retro ferre. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

Retrogradior, eris, Retrorsum gradior. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

Retrogradus, a, um, Quod retrorsum graditur. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

Retrorsus, sa, sum, Quod à tergo. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

Retrudo, is, pen. prod. Repello, quasi retrorsum trudo. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

[Retrusus: Q. Cic. de peis. Consul. Retrusa voluntas.] Retundo, is, Repercutio, cuspidem vel aciem alicuius rei vsu nimio, vel alio casu perstringo, atque hebetio. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

Retusus, a, um, participium. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

Returo, as, are, Est aperire, contra id quod dicitur obturare. Var. in Agath. Pueri obsecris verbis nouæ aures nuptæ rethurant. Ex Nonno, quanquam malè apud eum redurare legitur. Reuallesco, is, ad sanitatem redeo. Cic. Conualesco. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. ad Plin. lib. 10. Epist. 11. à sine, Sicut largitiones ex publico fieri mandata prohibent: ita ne multorum securitas subruatur, factas ante aliquantum temporis retractari, atque in irritum vindicari non oportet. [Suet. in Aug. cap. 34. Leges retractauit & quasdam ex integro sanxit, &c.]

Tom. ij. Li. iij.



Ne ramen ignores ope qua reualefcere possis.  
 Reuanefco, is, Iterum euafefco. *ῥεῦανησκειν*. G A L. S'efuanouir  
 derechef, reftuanquir. I T A. *Farsi di nuouo uano, fuanire a fparir di  
 nuouo*. G E R. *Wider verschwinden/ odet zu nicht werden*. H I S. *Def-  
 uanefcere o'ra uel*. A N G. *To uanish away*. *Ouid. Amr. Eleg. 9.*  
 Quum bene peractum est, animique reuauit ardor, Nefcio quo  
 mite æ turbine mentis, agor.

Reuho, is, Naui, plastro, uel iumento refero, reduco. *ῥεῦω*  
 G A L. *Ramener, rapporter*. I T A. *Rapportare*. G E R M. *Wider  
 umblyt füren*. H I S P. *Traber otra uel otras*. A N G. *To bring  
 or carie againe*. *Plin. lib. 12. cap. 17.* Ex Syria reuohunt Styracem.  
*Stas. 2. Theb.* figamque superbis Arma tholis, quæque ipse meo  
 quaefita reuexi Sanguine. *Liu. lib. 7. ab Vrbe*, lamque omiffa cun-  
 étando uictoria erat, quam Consul uulnere alligato reuectus  
 ad prima signa, Quid stas miles, inquit? *Ibidem lib. 3.* Confi-  
 rent equos, uirique nequis reueheretur iude ad pielum, aut  
 integraret pugnam. *Cic. de Clar. Orat.* Sed ad paulo fuperiorem  
 ætatem reuecti fumus: nunc ad eam, de qua aliquantulum lo-  
 quuti fumus, reuertamur.

Reuello, lis, Abftaho, auello, aufero, refigo. *ῥεῦω*  
*nathách* *ῥεῦω* *nathás* *ῥεῦω* *nafách*. G A L. *Abstrahere, auertere, auferre*.  
 G A L L I. *Atracher, offer*. I T A. *Eftirpare*. G E R M A N I.  
*Abreiffen/ wider danner reiffen*. H I S P. *Arrancar*. A N G. *To pull away  
 by force*. *Cic. Epist. lib. 15.* Tabulam, in qua ciuium nomina incita  
 erant, reuelli iuffit. *Col. lib. 2. cap. 3.* Boves quum ab opere difun-  
 xerit, fubfrictos confricet, manibusque comprimat dorfum, &  
 pellem reuellat, nec patiatu corpori adherere. *Cicer. 6. Verr.*  
 Nec prius illam crucem, quæ etiamnum eius Romani lan-  
 guine redundat, quæ fixa est ad portum, urbemque uefttam,  
 reuelli ftis, neque in profundum abieci ftis, locumque illum om-  
 nem expia ftis, quam Romam, atque in horum conuentum adi-  
 retis.

Reuulsus, a, um, particip. Auulsus, abftactus. *ῥεῦω*  
*nittách* *ῥεῦω* *niffách*. G A L L I. *Atrache*. I T A L I C. *Eftir-  
 paio*. G E R M. *Abgeriffen/ danner geriffen*. H I S P A N. *Arrancado*.  
 A N G. *Pulled a way by force*. *Virgilius*. caput à ceruice reuulsium.  
*Ouid. 12. Metam.* Vltor ad e ft Phæceus, faxumque è monte reuul-  
 sum Mittere conatur.

Reuulsio, onis, Auulsio, abftactio. *ῥεῦω*  
 Arrachement. I T A L I. *Eftirpamento*. G E R M. *Abreiffung/ auf-  
 reiffung/ danner reiffung*. H I S. *Arracamiento*. A N G. *A pulling a-  
 way*. *Plinius libro 13. cap. 12.* Sed ratio deprehendit uitium vnus  
 schedæ reuulsione plures infestante paginas.

Reuello, as, pen. pro. Detego, aperio. *ῥεῦω*  
*ῥεῦω* *ῥεῦω* *ῥεῦω*. G A L L I. *Descouir*. I T A L. *Riuellare*,  
*discoprire*. G E R M A N. *Entdecken/ wider auffdecken*. H I S P. *Descubrir  
 lo cubierto*. A N G L. *To difcouer*. *Os reuelatum*. *Ouid. 6. Fast.* Ore  
 reuelato quum primùm luce patebit. *Suon. in Galb. cap. 17.* Re-  
 uelato capite.]

Reuēnio, is, fecundā syllaba correpta, Redes, reuertor. *ῥεῦω*  
 G A L. Reuenir. I T A. Ritornare. G E R. *Widerkommen*.  
 H I S P A. *Tornar a venir*. A N G L. *To returne or come againe*.  
*Plaut. in Amph.* Victis hostibus legiones reueniunt domum.  
*[Ibidem Plaut.]* Laudis compos reuenit. Id folatio est. *Idem Capr.*  
*se. 2. a. 2.* Tua ornatus reueniam ex sententia. *Et in Men. se. 3. a. 5.*  
 Si senex reuenerit, ne me indicetis. *Idem Mostell. se. 1. a. 1.* Si huc  
 primùm reueniat senex. *Cic. de Orat.* Quum miles domum re-  
 ueniffet, egiffetque lege in hereditatem paternam. *Tacit. lib. 2.* Ut  
 quisque ex longinquo reuenerat, miracula narrabant.  
 Reuenire in gratiam. *Plautus Stich.* Cùmque eo reueni ex in-  
 inimicitia in gratiam. *[Plaut. Amph.]* Inter eos rursus si reuen-  
 tum in gratiam est.]

\*Reue hero, as, are. *Seneca 2. de Clementia*, Omnem fortunæ impe-  
 tum reuerberabit, & arte se franget.

Re vēra, diuisis dictionibus, uel Reuera, vnica dictione compofi-  
 ta, Re ipsa certè, & quod uulgo dicimus, *In rei ueritate*. *ῥεῦω*  
 G A L. *Veritablement, pour ueray*. I T A L. *In uero*. G E R. *Wahrlich/  
 wie der handet an im selbst ist*. H I S. *Ciertamente, en uerdad*. A N G.  
*In uery deade or iruely*. *Cicero pro Quins.* Deinde habet aduerfa-  
 rium P. Qu. uerbo. Sext. Mæuium, reuera huius ætatis homines  
 difertiffimos.

\*Reuerbero, as, are. *Senec. 2. de Clementia*, Omnem fortunæ impe-  
 tum reuerberabit, & arte se franget.

Reuēreōr, eris, Reuerere, sapientia, uel dignitate antecedenti hono-  
 rem defero, eiusque respectum in re quapiam agenda, aut non  
 agenda habeo. *ῥεῦω* *chibbédh*. G A L. Reuerer, honorer.  
 I T A L. *Riuerire, honorare*. G E R. *Demanteyren vnd forchten/ sucht  
 vnd eht beywefen*. H I S. *Tener en reuerencia y acatamiento, tener  
 con reuerencia*. A N G L. *To reuerence, to honour*. *Terent. in He-  
 cyr.* Sed nunc aduentum tuum ambas Pamphile, scio reuerituras.  
*Idem in Phorm.* -age, mitto imperium: non simultatem meam  
 Reuereris saltem non pudere? *Cic. Attic.* Sed mihi nihil est mo-  
 lestius, quàm Staium manumiffum: nec meum imperium, o-  
 mitto imperium, non simultatem saltem reuereri meam. Id est  
 simultatem meam nihil facere, eiusque respectu non commo-  
 ueri. *Cic. 2. de Inuen.* Obseruantiam, per quam ætate, aut sapien-  
 tia, aut honore, aut aliqua dignitate antecedentes reueremur  
 & colimus. *Ouid. 4. Ep. 1.* - nunc & meriti lectum reuerere pa-  
 rentis. *[Gellius cap. 11. lib. 11.]* Hunc Cicero ob doctinam reueritus  
 est.]

Reuerens, Qui alteri defert honorem. *ῥεῦω*  
*ῥεῦω*. G A L. Qui reuere. I T A. *Chifa reuerenza*. G E R. *Ehr be-  
 wendend mit forcht/ chrend vnd furchtend*. H I S P. *El que haze reueren-  
 cia*. A N G. *That honouret another*. *Plin. Ep. 307.* Probrum indu-  
 strium atque inter ista reuerentiffimum mei. *Ouid. 1. Met.* Non  
 illo melior quilquam nec anantior æqui Vir fuit, aut illa re-

uerentior uita deorum. *[Ausonius: Quam reuerens natæ, quàm-  
 que tui fuerim.]* Reuerentior. *Sueton. in Calig. cap. 26.* Nihilo re-  
 uerentior leniorque erga Senatum.]

Reuerendus, Dignus reuerentia. *ῥεῦω*  
*ῥεῦω* *ῥεῦω*. A N G. *Worth of honour*. *vr, canities reuerenda*. *Claud. de Rapt. Proserp.*  
 Nox reuerenda specie tenebrarum. *Oui. in Ibin.* *[Gellius cap. 13.  
 lib. 6.]* Quærebantur (super conam) nec grauia, nec reuerenda,  
 sed *ῥεῦω* quædam lepida & miuuta & florentem uino ani-  
 mum laefcentia, &c. ubi quidam libri non reuerenda, sed uerenda  
 habent.]

Reuerentia, Hoc est ingenuus quidam pudor, cum obseruantia  
 quadam coniunctus: qualis est minorum uatu erga maiores, &  
 plebeiorum erga magistratus, & discipulorum erga præcepto-  
 res. *ῥεῦω* *ῥεῦω*. G A L L I C. Reuerence, crainte honora-  
 ble. I T A. *Honore, riuerenz*. G E R. *Ehrerbietung*. H I S P. *Reueren-  
 cia y acatamiento*. A N G. *Honour, reuerence*. *Cic. 1. Offic.* Adhi-  
 benda est igitur quædam reuerentia aduersus homines. *[Quin-  
 til. Reuerentiam præstare Iudici.]* *Columell. lib. 11. cap. 1.* Nisi ma-  
 gnitudo rei peperit reuerentiam uel discendi, uel proficendi pe-  
 ne immensam scientiam.

Reuerenter, cum reuerentia siue honorificè. *ῥεῦω*  
 G A L. Reuerem-  
 ment, avec reuerence. I T A L. *Con reuerenza, riuerentemente*.  
 G E R. *Mit ehrerbietung/ suchttytlich*. H I S P. *Con acatamiento*. A N G.  
 Reuerentibus. *Plin. Epist. 111.* Idem quàm reuerenter, quàm fideliter  
 amicos colat, multorum supremis iudiciis.

Reuertor, eris, deponens, & Reueto, redeo, quasi retrò uerto.  
*ῥεῦω* *ῥεῦω* *ῥεῦω* *ῥεῦω*. G A L. *Retour-  
 ner, reuenir*. I T A. *Ritornar*. G E R M. *Widerkommen/ wider umb-  
 litten*. H I S P. *Tornar atras*. A N G. *To come againe or returne*. *Cic. pro  
 Muren.* Vnde cum honore discesseris, eodem cum ignominia  
 reuertis. *Idem Appro.* Epheso Laodiceam reuertit. *Et lib. 3. Offic.* Fa-  
 ctus est eius sistendi uas, ut si ille non reuertiffet, moriendum  
 efferet ipsi. *Plaut. in Aulul.* Iam ad te reuertor. *[Plaut. Mostell. se. 4.  
 a. 1.]* Iam reuertar: diu est iam istuc mihi. *Idem Pseu. se. 2. a. 1.* Dum  
 ego reuortor, facito hæc parata sint. (pro reuertar.) *Idem Men. se.  
 1. a. 4.* Optime, eecum reuertitur. *[Item, Reuertitia gratiam, Se-  
 nec. cap. 16. de Cons. ad Marc.]* Aliquando reuertit phonyr sim-  
 pliciter pro uenire, accedere. *Cicero de Fato*, Ad Chryssipi la-  
 queos reuertamur: quum nihil de Chryssippo antea dixiffet. Scien-  
 dum apud Ciceronem læpe inueniri reuerto actiue, sed uix aliter  
 quàm in præterito, aut in temporibus ab eo formatis. Exem-  
 plum habes paulò ante.

Reuertendi, *Ouid. Ep. 1.* Nèue reuertendi liber abesse uelis.

Reuersarus, particip. *Ouid. 1. de Aris aman.* Pæna reuersura est in ca-  
 put ista meum.

Reuersio, nis, Ipse reuertendi actus, reditio, reditus. *ῥεῦω*  
*ῥεῦω*. G A L L. *Retour*. I T A. *Ritorno*. G E R. *Widerkehrung/ wider-  
 toemung*. H I S. *Tornada atras*. A N G. *A returning*. *Cic. 1. Philipp.*  
 Exponam uobis breuiter consilium & profectiois & reuersio-  
 nis meæ.

Reuerticulum, dicitur ut diuerticulum, *ῥεῦω*, regressio, recessio.  
*Apuleius Florid. lib. 4.* Solis annua reuerticula.

Reuilefco, scis, scere. *ῥεῦω* *ῥεῦω* *ῥεῦω*. G A L. *Estre auile, deuenir vil, & de petite estime*. I T A. *Disenir vile, di  
 poca stima, essere oulito*. G E R. *Schlecht und unachtbar werden*. H I S.  
*Tornar a ser vil*. A N G. *To become vile and nothing esteemed*. *Vile  
 fieri*. *Seneca de Tranquil. uita, cap. 15.* Sed nec uirtuti periculum  
 est, ne admota reuilecat.

Reuincio, is, xi, etum, Religo, retrò uincio, uel uehementer &  
 arctè ligo. *ῥεῦω* *ῥεῦω* *ῥεῦω*. G A L. *Relier, retacher, lier de uer*. I T A. *Legare mollo d' dierro*. G E R. *Wider  
 binden oder hundertlich binden*. H I S P A N. *Achar mucho d' atras*.  
 A N G. *To tie hard, to tie behind*. *Virg. 2. Æn.* Ecce manus iuue-  
 nem interea post teiga reuinctum. *Cæs. 7. bell. Gal.* Reuincuntur  
 retrorsus, & multo aggere uestuntur. *Ibid.* Anchoræ pro funibus  
 ferreis catenis reuinctæ. *Propert. lib. 3. Eleg. 14.* Latus ense reuin-  
 cit.

Reuincō, cis, uicij uictum, Conuincō, confuto. *ῥεῦω*  
*ῥεῦω*. G A L. *Conuaincre*. I T A. *Conuincere*. G E R. *Überwün-  
 den/ uerwiffen*. H I S P. *Vencer, red arguyr*. A N G. *To conuict and cono-  
 fut*. *Cic. pro Archia*, Nunquam enim hic neque suo, neque amici-  
 corum iudicio reuincetur. *Gel. 1. 6. c. 2.* Quum in culpa & malici-  
 a reuincti sunt, perfugiunt ad fati necessitatem. *[Ouid. lib. 6.  
 Fast.]* Ex quo iudicio forma reuicta tua est (ò Pallas). *Liuus lib.  
 6. ab Vrbe*, Crimina quibus moti bellum indixiffis, reuicta rebus,  
 uerbis confutata nihil attinet. *Idem lib. 10. dec. 4.]*

Reuifco, is, Ad pristinam uiriditatem reuertor. *ῥεῦω*  
 G A L. Reuerdir. I T A L. *Riuerdiggiare*. G E R M. *Wider grünen*.  
 H I S P A. *Reuerdecerse*. A N G. *To waxe greane*. *Columel. lib. 2.  
 cap. 1.* Non est ergo exiguarum frugum causa terra uetustas, si  
 modò quum sumel inuast senectus, regressum non habet, nec te-  
 uirefcere, nec repubescere potest. *Ouid. 2. Metamorph.* lætâque  
 iubet reuifcere syluas. Per translationem accipitur pro res-  
 pascor, & reuifco, & uires refumo. *Cicer. ad Atticum lib. 15. Epist.*  
 Ille enim nunquam reuiffisset, si nos timor confirma-  
 re eius acta non eogiffet. *Idem de Proninc. consul.* Impolitæ  
 uerò & acerbæ, si erunt relicte, quanquam sunt absciffæ, ta-  
 men efferent se aliquando, & ad renouandum bellum reuire-  
 fcent.

Reuiffo, Redeo ut uideam. *ῥεῦω* *ῥεῦω*. G A L. *Re-  
 tourner voir*. I T A. *Retornare a vedere*. G E R M. *Wider ab gon-  
 fâhen/ oder lügen*. H I S P. *Tornar otra uel a ver*. A N G. *To returne  
 to see*. *Terentius in Andr.* Reuiffo quid agant, aut quid capent  
 consilij. *Plaut. in Trucul.* Num quidnam me vis aliud? P. Vt  
 quando otium tibi fit, me reuifas. Id est ad uidentum me reue-  
 nias. *[Dicimus etiam, reuifere ad aliquem.]* *Gell. lib. 13. cap. 29.*  
 Quum



Quum valebo ab oculis, reuise ad me. [Idem cap. 17. lib. 7. Quum erit otium reuises ad me, atque discies, &c.]

**Reuifio**, as, pen. cor. frequentatiuum est à reuifio. { *παύσις ἀναμνηστικῆς*. GAL. Reuifiter. ITAL. *Visitare spesso di di nouo*. GERMAN. *Widerumb hetsuchen vnd suchen wie darumb stunde*. HIS. *Tornar otra vez à visitar, o visitar à menudo*. ANGL. *To returne of ten to see*. } *Plin. lib. 18. cap. 3.* Nundini vrbem reuifitabant.

**Reuifitatio**, is, reuixi. Ad vitam redeo, reuifitatio. { *ἐπιβίωσις*, *ἀναβίωσις*. GAL. Reuifite, recouuer vie. ITAL. *Tornar in vita, resuscitare*. GER. *Wider lebendig werden*. HIS. *Tornar à viuir*. ANGL. *To recouer the life*. } *Cicer. 4. de Finibus*, Quis si reuifitanti Platonici illi, & deinceps illi qui auditores eorum fuerunt, & tecum ita loquantur? *Cic. in Pisonem*, Is vbi galli cantum audiuit, auum suum reuixisse putat. ¶ Ponitur aliquando reuifitatio pro recreari, respirare, & vires resumere. *Cic. Attic.* Ciuitates suis legibus fuetæ, *ἀπονομίαν* adeptæ, reuixerunt. *Cicer. ad Octavianum*, In quibus reuifitente iam libertate, deinde rursus oppressa, senatus nihil consulitur. *Idem in Philipp.* Senatus ad autoritatis pristinae spem reuifitit. [ *Quid. 2. Fastor.* Pone metum, veni, coniuat: Illa reuixit Lucretia, &c.]

**Reuictor**, oris, Dicitur cuius ministerio vtuntur medici qui iatrapteicen, hoc est vñtoriam medicinam exercent. *ἀνακλιτικῆς*, *ιατραπτικῆς*. *Plin. lib. 29. cap. 1.* Prodicus Selymbriae natus discipulus eius instituens, quam vocant iatrapteicen, reuictoribus quoque medicorum, ac mediastriis vñtigal inuenit.

**Reuoco**, as, penultima cor. Retorsum voco, redire iubeo. { *ἀνακαλεῖσθαι*, *ἀνακαλεῖσθαι*. GAL. Reuoco, rappeller. ITAL. *Reuocare, richiamare in dietro*. GER. *Wider vmblyt ruffen*. HIS. *Tornar otra vez à llamar, reuocar*. ANGL. *To call againe or back*. } *Plaut. psend. sc. 3. a. 1.* Abiit: quin reuocas? *Idem Men. sc. 2. a. 1.* Quoties abire volo, me retines, reuocas. *Senec. cap. 1. & 2. de Consol. ad Polyl.* Natura omnia eodem, & ad eundem finem reuocat. *Terent. in Phorm.* Reuocemus hominem. *Sallustius*, Sæpius vindicatum est in eos qui contra imperium in hostem pugnaverant, qui que tardius reuocati prælio exarserant: quàm qui signa reliquerant, aut pulsi loco cedere ausi erant. *Plaut. in Curcul. sc. 3. a. 2.* Postquam hæc mihi narrauit, abij ab illo, reuocat me illico. ¶ Ponitur aliquando pro retraho. *Cicer. 2. ad Legibus*, Quam multos druii supplicij metus à scelere reuocauit. [ *Quid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Atque vitium reuocet animum paulisper ab ira. *Idem ibidem* velle sequi sciat, & reuocare priorem ( calculū sup.) *Cicer. 2. de Orat.* Reuocantur in vitibus ea, quæ se nimium profuderunt. ¶ Pro repetere. *Sueton. in Neron. cap. 44.* A delatoribus reuocanda præmia quæcumque cepissent. *Idem in Galba cap. 15.* Liberalitates Neronis reuocandas curauit.] ¶ Aliquando pro rursus vocare. *Cicer. de Lege Agrar. contra Rulum*, Quod prouocati à me venire noluerunt, reuocati saltem reuertantur. ¶ Reuocare pedem, idem quod referre pedem, hoc est redire. *Virg. 9. Æneid.* cunctatur & amnis Rauca sonans, reuocatque pedem Tyrius ab alto. ¶ Reuocari item dicebantur anagnosta, quum aliquid parum intellectum, perperamve recitatum, iubebantur repetere. *ἀναποδίζεσθαι*. *Plin. in Cæcilio*, Memini quendam ex amicis, quum lector quædam pronuntiaffet, perperam reuocasse, & repeti coegisse. Huic auunculum meum dixisse, Intellexeras nempe. Cui quum ille annuisset, Cur ergo reuocabas? decem amplius versus hac tua interpellatione perdidimus. ¶ Ponitur aliquando reuocare pro reducere. [ *Sueton. in Aug. cap. 24.* In re militari & commutauit multa, & instituit, atque etiam ad antiquum morem nonnulla reuocauit. *Idem in Tiber. cap. 7.* Munus gladiatorium dedit, &c. iudicatis quoque quibusdam reuocatis, &c.] *Cicer. pro Cluent.* Tribunos pleb. populo concitato rem penè ad manus reuocasset. ¶ Aliquando pro instaurare. *Sueton. in Claudio Neron. cap. 32.* Reuocauit & præmia coronarum quæ vnquam sibi in certaminibus ciuitates detulissent. ¶ Reuocare se, est recantare, & superiore sententiam mutare. *παλινομιᾶν*. *Cicer. 4. Acad.* Dubitant, hæsitant, recantant se interdum, hisque, &c.] ¶ Reuocare ad vitam, resuscitare. *ἀναβίωσις*. *Cicer. ad Att. 1. 7.* Castum Tribunum plebis Philotimi literæ ad vitam reuocauerunt. [ *Suet. in August. c. 53.* Gallum Senatorem captum repente oculis, & ob id inedia mori desinantem præsens consolando ad vitam reuocauit.] ¶ Huius compositum est Adreuoco. *Cicer. 1. Offi.* Danda igitur opera est, vt si etiam aberrare ad alia cõperit, ad se reuocetur oratio.

**Reuocatio**, nis, Reuocandi actus. { *ἀνακαλεῖσθαι*. GAL. Reuocation, rappel. ITALIC. *Effo richiamare*. GERMA. *Ein beruffung wider hnter sich abmanung*. HIS. *Aquella obra de tornar à llamar*. ANGL. *Calling back*. } *Cicer. 13. Philip.* Receptui signum, aut reuocationem à bello audire non possumus. *Idem 3. Tusc.* Leuacionem autem ægritudinis in duabus rebus bonis: auocatione à cogitanda molestia, & reuocatione ad contemplandas voluptates.

**Reuocamen**, nis, Reuocatio. *Quid. 1. Fast.* Accipio reuocamen, ait, vocemque sequutus Impia per sylvas victor ad antra venit.

**Reuocabilis**, le, Quod potest reuocari. { *ἀνακαλεῖσθαι*, *ἀνακαλεῖσθαι*. GAL. Reuocabile, qu'on peut faire reuenir. ITAL. *Reuocabile, cosa che se puo rinocare*. GERMA. *Wider rufflich*. HIS. *Cosa que se puede reuocar*. ANGL. *That may be called back*. } *Qui. ad Luuiam*, supprime iam lacrymas non est reuocabilis istis, Quem semel vmbri fera nauita hinc tulit. *Idem 9. Metamorph.* Motus erat quum iam reuocabile telum Non fuit arcitenens.

**Reuolo**, as, pen. cor. Retrò volo. { *ἀναπέμψαι*. GAL. Reuoler, rauer, en volant retourner. ITAL. *Volare in dietro*. GERMA. *Wider hnter sich fliegen*. HIS. *Volar atras*. ANGL. *To fleo back or againe*. } *Cic. 3. de Nat. deor.* Eaque grues in teigo præuolantium colla,

& capita reponunt: quod quia ipse dux facere non potest, quia non habet vnde nitatur, reuolat, vt ipse quoque quietat: in cuius locum succedit ex iis quæ allequuntur: eaque vicissitudo in omni cursu conseruatur. *Var. 3. de Re rust. cap. 5.* De illo genere sunt turdi aduentitio, ac quotannis trans mare in Italiam aduolant: circiter æquinoctium autumnale, & eosdem reuolant ad æquinoctium vernum. *Vir. 1. Geor.* Cum mediõ celeres reuolant ex æquore mergi.

**Reuoluo**, is, ere, Iterum siue retrorsum voluo. { *ἀναπέμψαι*, *ἀναπέμψαι*. GAL. Reuoluo, retourner, rouer, reuoluer, reuoluer. ITALIC. *Reuolgere, volger sotto sopra*. GERMAN. *Wider vmblyt wagen oder strotzen*. HIS. *Reuoluer*. ANGL. *To tumble back or roll away*. } vt Reuoluer saxum, id est eodem volutare vnde ad nos est aduolutum. Reuoluer libros, est iterum atque iterum reuoluer. *Lin. 4. bell. Maced.* Tuas aduersus te Origines reuoluam. Libros Origium Catonis intelligit. *Mart. lib. 11.* Sunt illic duo, tresve qui reuolunt Nostratum tineas ineptiarum. *Virgil. 10. Æneid.* ite sumque reuoluer easus Da pater Ilia com Teucris. *Cic. ad Att. 1. 3.* Ita que reuoluit identidem in Tesculanum. *Idem 4. Acad.* Ita imprudens eo, quod minimè vult, reuoluitur, id est recidit.

**Reuolutus**, a, um, partic. Redactus. { *ἀναπέμψαι*, *ἀναπέμψαι*. GAL. Reuolutus, retourné, rouslé. ITAL. *Voluto, ritornato*. GERMAN. *Wider gewolgt oder gebracht*. HIS. *Reuolutus*. ANGL. *Turned away or rolled back*. } *Lin. 4. ab Vrbe.* Et reuolutus ad dispensationem inopiæ, proficere cogendo frumentum, & vendere quod vbi mensuræ superasset: fraudandòque patre diurni cibi feruitia, &c. ¶ Reuolutus, apertus. *Virg. 10. Æn.* & interca reuoluta ruebatur. Matura iam luce dies. [ *Lin. lib. 9. 10. dec. 4.* Reuoluta ad præcogitatum facinus mulier.]

**Reuolubilis**, le: *ἀνακαλεῖσθαι*. *Quid. in Ibin*, Silyphe, cui tradas reuolubile pondus habebis.

**Reuomio**, mis, pen. cor. Iterum relicio euomo. { *ἀναπέμψαι*, *ἀναπέμψαι*. GAL. Reuomir, reictter en vomissant. ITAL. *Reuomitare*. GERMA. *Wider von jm togen wider auß werffen*. HIS. *Tornar à vomitar*. ANGL. *To vomite againe*. } *Virg. 5. Æn.* Et fillos rident reuomentem peccore fluctus: *Silius lib. 10.* Ac miser fluctant reuomentes æquora nauatæ. *Plin. lib. 10. cap. 72.* Diacones auibis deuoratis solidis, contentione plumas & ossa reuomunt.

**Reus**, rei, dicitur quicumque in litem adducitur, etiam si nihil admiserit. { *ἀναπέμψαι*, *ἀναπέμψαι*. GAL. Coulpable, defendeur en vn proces. ITAL. *Reo, colpeuole*. GERMAN. *Ein bettagter eider schuld hab*. HIS. *Accusado de uemandado en juygio, de culpado*. ANGL. *Guiltie or faultie*. } Actor, qui reum in iudicium vocat. [ *Quid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Nec malè commissa est nobis fortuna reorum. Vique decem decies inspicenda viris. *Idem Ibin. Ele. 7. lib. 1.* Duritiaque mihi non agerere reus.] Reum fieri ( vt *Asconius inquit* ) nihil aliud est nisi apud Prætorem legibus interrogari, *ἐπιβίωσις*, *ἀναπέμψαι*. *Quum enim iudicium ventum esset, dicebat apud Prætorem accusator reo, Aio te (verbi gratia) Siculos spoliaste, Si tacuisset eis ei æstimabatur: vt videt: si negasset, petebat à magistratu diem accusator inquirendorum criminum, & instruebatur accusatio. Hæc enim Asconius.* Reus autem dicitur est à re, id est lite. Itaque antiquitus tam is qui agebat, quàm cum quo agebatur, dicebatur reus. *Cic. 1. 2. de Orat.* Reos appello non modò eos qui arguuntur, sed omnes de quorum re disceptatur. [ Hinc forte periphrasis illa *Rei apud Gell. cap. 22. lib. 1.* Tunc Prætorem ei, cuius res erat, dixisse. &c. id est reo.] Et *Gallus Ælius apud Festum*, Reus est, inquit, qui cum altero litem contestatam habet: siue is egit, siue cum eo actum est. Postea autem proprie is reus dici cõpit, qui rem promiserat, & debet, & à quo aliquid petitur. ¶ Reus agitur qui accusatur. *ἀναπέμψαι*, *ἀναπέμψαι*, *ἀναπέμψαι*. Reus peragitur, qui damnatur. *ἀναπέμψαι*, *ἀναπέμψαι*, *ἀναπέμψαι*. *Plinius 1. 10.* Dum ille peragitur reus, sedimus. *Iureconsultus*, Peregisse reum non aliàs qui videtur, nisi condemnauerit. ¶ Reus stipulandi, dicitur qui stipulatur, quemadmodum reus promittendi, qui promittit. *Autor vtriusque est Modest. 1. 1. Digest. de duob. rebus constit.* Reus voti, dicitur is qui suscepto voto se numinibus obligat. *Virg. 5. Æneid.* Vobis lætus ego hoc candentem in littore taurum. Constituum ante aras voti reus. \* Reus de vi. *Cicero ad Atticum libro 2.* Nunc reuserat, apud Crassum diuitem Vestius de vi: & quum esset damnatus: erat iudicium postulaturus. ¶ Rei barbam non tadebant, neque vestem candidam gestabant. *Gell. cap. 14. lib. 13. Item*, Aperto capite in tribu fonte: condemnabant reos: vt auctor est. *Plaut. in Caps. sc. 1. a. 3.* Vide de hoc plura in verbo Damno.]

[ *Rea, æ, stem gen. Quid. Eleg. 3. lib. 2. Trist.* Protinus hæc vetiti criminis acta rea. *Idem ibid. Eleg. 1. lib. 4.* Et necum iuncti criminis acta rea est. ( Mula sup. )

R ante H.

**RHÆ**, s, Vulgò Edel, Fluuus est Sarmatiæ Europæ, supra Pontum Bosphorium Ciminerium, non procul à Tanaidæ fluuio, teste *Procl. lib. 5.* alio nomine Volga, & à Tartaris Edel nuncupatus, in cuius ripis nascitur nobilis illa radix quam à nomine fluuij huius rha Ponticum vocant Romani, Arabes rhabarbarum, *Plinius rhacoma*. *Celsus* radicem Ponticam appellat. *Vide Ruell. lib. 3. cap. 2.*

**RHABA**, s, edes, Oppidum est ad finem Ionicum: à quo deducitur gentile Rhabzus, *Steph.*

**RHABATHMOMA**, s, edes, Tertia Palestinæ vrbis, alio nomine Areopolis dicta, *Steph.*

**RHABBATAMMENA**, s, edes, *ῥαββαθὶν ἡαμμων*, *ῥαββαθὶν ἡαμμων*.



Montanæ Arabiæ oppidum, apud *Steph.*  
**Rhabduchi**, { *ῥαβδουχίω* } *Schosterim* *ῥαβδουχίω*. } Græco nomine dicebantur quos Romani *lictores* appellabant: tracta appellatione à virgis & falciibus, quæ magistratibus anteferebant. Virgas enim *ῥαβδουχίω* Græci nominant.  
**Rhabdus**, *ῥαβδος*, Arabum rex qui Antigonum Macedonum regem interemit in vico cui à re ipsa *Morho* nomen inditum fuit, quod mortis locum Arabum lingua significat. *Vide Stephanum in dictione Morho.*  
**Rhacini**, *ῥακίνοι*, Piscis pulli coloris, à nemine eorum qui Halieutica scripserunt, præterquam ab *Ouidio*, commemoratus: ob id fortassis, quod non alibi, quam in Ponto nascatur, ubi supremis suis temporibus opus hoc *Ouidius* inchoavit. *Vide Plin. lib. 31. cap. vli.*  
**Rhacoma**, Herba, de qua *Plin. lib. 37. cap. 12.* *Rhacoma* (inquit) affertur ex his quæ supra Pontum sunt, regionibus. Radix casto nigra similis, minor & rufior paulò, siue odore, calefaciens gustu, & astringens. *Ruellius* eandem putat cum ea quam supra *Rhæ Ponticum* vocari diximus. suspicatur tamen apud *Plinium* vocem esse corruptam.  
**Rhadamanthus**, *ῥαδάμανθυς*, Iouis ex Europa filius, & Rex Lyciæ, qui quod seuerus fuerit iustitiæ executor, fingitur à poetis apud inferos nocentum explorare culpas. { *Ἔτι σοὶ Ἰοῦν νοῦν δὲ Ἐυροπᾶν εἶναι σφραγίσσει, καὶ ἰσχυρὸν ῥήθηρ ἐν Λυκίᾳ.* } De quo *Virg. Æn. lib. 6.* *Guossius* hæc *Rhadamanthus* habet durissima regna, Castigatque, auditque dolos, subigitque fateri, Quæ quis apud superos furto lætatur inani, Distulit in seram commissa piacula mortem. { *Minos* leges ferebat. *Rhadamanthus* obseruare faciebat. *Plutar. In Theseo.* }  
**Rhadaria**, *ῥαδάρια*, Oppidum *Suyenitarum* in *Æthiopia*, in quo felis aurea pro Deo colebatur. *Autor Plin. lib. 6. cap. 19.*  
**Rhæti**, *ῥαῖτι*, *Stephano*, Populi à *Tuscis* oriundi, qui à *Gallis* sedibus suis pulsi, loca vtrinque *Alpibus* vicina occuparunt, & à nomine *Rhæti* ducis sui *Rhætiam* nominarunt. Hinc *Rhætici* vires, & *Rhæticum* vinum, inter generosa *Italiæ* vina, non postremum locum obtinens. Nascitur autem hoc in *Rhæticiæ* parte quæ ab *Alpium* radicibus *Veronam* *Comumque* pertingunt.  
**Rhætia**, *ῥαῖτια*, *Stephano*, *Europæ* regio est, quæ (*vi lib. 2. Ptolemaus refert*) ab *Occasu* limites habet montem *Adulam*, & fontes *Danubij* & *Rheni*, ab oriente *Lycum* fluium qui in *Danubium* exit, & *Rhætiam* à *Vindelicis* diuidit: à *Septentrione* *Danubium*: à *Meridie* *Alpibus* terminatur supra *Galliam* *Cisalpinam*. Post *Rhætiam*, versus *Orientem* sequitur *Vindelicis*, cui *Noricum* achæret, *Æno* tantum fluiuo disuncta. { *GERM. Das Ennggdu.* } Diuiditur hodie *Rhætia* in duas partes, superiorem & inferiorem. Superior *Rhætia* appellatur totus ille tractus qui ab *Heluetiorum* finibus initium sumens, bonam *Galliæ* *Cisalpinæ* partem ad *Larium* vsque lacum occupat. Huius tractus incolæ vulgò *Gripones* appellantur. *GERM. Die Grauwundter Churwathen.* Inferior à *Lycum* amne qui hanc à superiore diuidit, sumit principium, & vsque ad *Ænum* fluium porrigitur, qui *Rhæticiæ* & *Norici* terminus est. Hanc hodie incolunt *Boiarij*. { *GERM. Das Wetterland.* }  
**Rhætico**, *ῥαῖτικόν*, Mons est in *Rhætia*, vi est *autor Pomponius Melæ lib. 3.*  
**Rhæticus**, *ῥαῖτικόν*, vnde *Rhæticum* vinum, quo maxime delectatus est *Augustus*, vt testatur *Sueton. in eius vita cap. 77.*  
**Rhægia**, *ῥαῖγια*, siue *Rhægiarum*, *ῥαῖγια*, *Medicæ* vrbs à *Nicator* condita, & ab ipso quidem *Europo*, à *Persis* verò *Arfacia* appellata. *Autor Strabo lib. 11.*  
**Rhagades**, *ῥαγάδες*, & *Rhagadia* neutri generis. Vocantur scissuræ, quæ in sede & pedibus proueniunt. Dicitur *rhagades* à verbo Græco *ῥαγίζω* quod significat abrumpt. *Plin. lib. 23. cap. 4.* Attrita sanat & facitures, *rhagadas*, *condylomaxæ*, articulos luxatos, *Idem cap. 7. eiusdem libri*, Arboris ipsius cinis ex melle.  
**Rhagion**, *ῥαγιόν*, *Aranci* genus acino nigro simile, pedes brevissimos habens, obque quam minimum, sedque sub aluo, ita dictum ab acini parui similitudine, quod Græci *ῥαγιόν* appellant. *Vide Plin. lib. 29. cap. 4.*  
**Rhagides**, *ῥαγίδης*, tunicæ, *ῥαγίδης* sita, nigra vix acini similitudinem referens: vnde & nomen accepit. Ducit originem ex tenui meningevnde & *ῥαγιόν* appellatur. Parte sui anteriore, & media, foramen habet quod pupillam vocamus. *Celsus lib. 7. cap. 7.* de natura oculorum loquens, Oculi, inquit, lummas habet duas tunicas, ex quibus superior à Græcis *ῥαγίδης* vocatur. Ea, quæ parte alba est, satis crassa, pupillæ loco extenuatur. Huic inferior adiuncta est, media parte qua pupilla est, modico foramine concava, circa tenuis, vlterioribus partibus ipsa quoque plenior, quæ *ῥαγίδης*, à Græcis nominatur. Hæc duæ tunicæ quum interiora oculi cingunt, rursus sub his coeunt, extenuantque, & in vnum coactæ, per foramen, quod inter ossa est, ad membranam cerebri perueniunt, eique in hæc rescut. Sub his autem, qua parte pupilla est, locus vacuus est.  
**Rhamnes**, siue *Rhamnenses*, equites Romani erant, vel vna ex Romanis tribubus. *Acron.* *Rhamnes*, *Luceres*, *Tatienses*, *Romanæ* tribus erant, vel, vt verius equites, *Varro lib. 4. de lingua Lat.* Ager Romanus primum diuisus in tres partes: à qua tribus appellatæ, *Tatiensium*, *Rhamnum*, *Lucerum* nominatæ, vt ait *Ennius*. *Tatienses* à *Tatio*, *Rhamnenses* à *Romulo*, *Luceres* (vt ait *Lucretius*) à *Lucumone*. Hæc ille. [*Rhamnenses*, vnde, docet *Plut. in Romul.* ]  
**Rhamnes**, etis, pen. genitiui prod. *ῥαμνῆς*, Regis & auguris nomen, qui *Turri* partes sequutus, noctu dormiens, à *Niso* est interemptus. *Virgil. lib. 9. Æneidos*, Simul eule superbum *Rhamnetem*

em aggreditur, qui forte tapetibus altis Extructus, toto proficabat pectore somnos.  
**Rhamnus**, *ῥαμνῆς*, Genitium facit *Rhamnontis*: sicut *Amarthus* *Amarthuntis*: *Trapezus*, *Trapezuntis*: Erat autem *Rhamnus*, *Atticæ* regionis vicus, *Amphiarai* templo, & *Nemesis* *Phidiæ* simulacro insignis. *Vide Pomponium Melam lib. 2.*  
**Rhamnuntis**, *ῥαμνῆς*, Quod est ex *Rhamnunte* *ῥαμνῆς*. *Terent. in Andr.* Hoc certe scio, *Rhamnuntis* le aiebat esse.  
**Rhamnusia**, *ῥαμνῆς*, *Indignationis* dea, quam *Græci* *Nemesis* vocant: quæ ab his pœnas repetere existimabatur, qui præsentibus bonis se indignos præbuisse. Idcirco autem *Rhamnusia* dicta est, quod eius simulachrum pulcherrimum in *Rhamnunte* (*is Atticæ* vicus est) coleretur, ab *Agoracrito* *Pario*, *Phidiæ* discipulo cælatur. *De hac Ouid. lib. 5. Trist.* Exiget at dignas vltix *Rhamnusia* pœnas.  
**Rhamnuntis**, *ῥαμνῆς*, *Patronymicum* scem. *ῥαμνῆς*. *Ouid. 4. Metamorph.* memor emque time *Rhamnuntis* iram. Hoc est *Rhamnusia*.  
**Rhamnuntis**, *ῥαμνῆς*, *GALL. Bourgespine* ou nerprun. *ITA. Pruna albero* *spinosa*. *GERMAN. Wessler* *stechdorn*. *HISPANI. cambren. ANG. A whin.* } Rubi genus est candidius & fruticosius, ramos spargens, & etis aculeis, non vt cæteri aduncis, foliis maioribus. Sunt & alia *Rhamnii* genera, quæ vide apud *Plin. lib. 24. cap. 14.* & *Ruellium lib. 1. cap. 123.*  
**Rhamnuntis**, *ῥαμνῆς*, *Rex* *Ægypti*, *Proci* successor, qui filiam suam prostituit, vt *ærarj* sui furem deprehenderet. *Vide Horat. lib. 2.*  
**Rhaphanus**, *ῥαφᾶνῆς*, *Dioscoridi*. *GALL. Raifort*. *ITAL. Radice*, *raiano*. *GERM. Rattich*. *HIS. Rauano*. *ANG. Radisch.* } Herba est notissima, quam Romani *Ridicen* vocant, in assarum caruium condimentis præcipuam habens gratiam.  
**Raphanus** agria, *Plinio*, *ῥαφᾶνῆς*, *Dioscoridi*. Herba est ad *Raphani* similitudinem accedens, quam Romani & *raphanum* *yluestrem*, & *armoraciam* vocant. *Vulgus* *repentiam* appellant.  
**Rhaphea**, penultim. prod. *ῥαφᾶς*, apud *Ptolemaum lib. 5. cap. 16.* Vrbs *Palestinæ* *Iudææ* ad *Iordanem* fluium, quæ hodie *Rama* appellatur.  
**Rhaphus**, Animal est effigie lupi, pardorum maculis, quod ante ludos *Pompeij* magui *Roma* non viderat. Alio nomine dicitur *chaus*. *Vide Plin. lib. 8. cap. 19.*  
**Rhea**, *ῥηᾶ*, *Cæ* i & *teræ* filia, quæ alio nomine *Cybele*, *ῥηᾶ*, dicitur. { *GERM. Die Braue* *Satantl* / *sonst Cybele* genampt. } *Vide CYBELE.*  
**Rhea**, *ῥηᾶ*, *ῥηᾶ*, *Filia* fuit *Numitoris*, *Remi* & *Romuli* mater, quæ alio nomine *Ilia* dicitur. *Vide Lin. lib. 1. ab Vrbe*, & ca quæ supra annotauimus in dictione *ILIA*.  
**Rhebas**, *ῥηβας*, *Orpheus* in *Argona.* fluius est in faucibus *Bosphori* *Thracij*. *Plin. lib. 6. cap. 1.* Ergo à faucibus *Bosphori* est amnis *Rhebas*, quem aliqui *Rhesum* dixerunt.  
**Rhedæ**, *ῥηδᾶ*, Genus leuiculi currus, in quo gestabantur nobiliores in villas suas, cuiusmodi sunt hodie, quos *Itali* *cochos* vocant. { *ῥηδᾶ* } *ITAL. Coccio*, *carrela*. *GER. Ein ringer* *karren* / *ein rollwagen*. *HISP. A. Coche*, *carro*. *ANGL. A coche* or *chariot*. } *Quintilianus*, [ *cap. 9. lib. 1.* ] *Galicum* vocabulum esse docet, eiusdem ferè significationis cuius est apud *Latinos* *Carruca*. [*Galli* vocant etiam *Carrocc*.] *Cic. Attic. lib. 5.* Hanc epistolam dictavi sedens in rheda, quum in castra proficiscerer. [ *Rheda* meritoriz: *Sueton. in Cas. cap. 57.* Longissimas vias incredibili celeritate confecit expeditus, meritoria rheda, centena passuum millia in singulos dies. *Et Gell. cap. 25. lib. 10.* In rheda disputabat sedens. ]  
**Rhedarius**, *ῥηδᾶριος*, *Diæus* est auriga, rectorque ipsius rhedæ. { *ῥηδᾶριος*. } *GALLI.* *Charretier*. *ITA. Carrettiere*. *GERMAN.* *Ein furman* od: *er* *tratter* / *der ein rollwagen fure*. *HISP. Carretero*. } *Cicero* pro *Milone*, *Aduersi* *rhedarium* occidunt.  
**Rhedarius**, adiectiuum, *ῥηδᾶριος*, vt *Rhedarius* mulus, qui rhedam ducit. *Varro 3. de Re rustic. cap. 17.* Celerius voluntate *Hortensij* ex equili educeres *rhedarios*, vt tibi haberes mulos, quam è piscina barbatum mullum. Inde *Epirrhedum*: de quo supra.  
**Rhedones**, *ῥηδωνες*, *Galliæ* populi in ducatu *Britanniæ*, de quibus *Cæs. in Comment. Vulgò* *Renes*.  
**Rhegma**, *ῥηγῆμα*, ciuitas, quædam. Est sinus iuxta *Persicum* sinum. *Steph.*  
**Rhegium**, *ῥηγιόν*, *Stephano*. Extremum agri *Bruti* oppidum est, vt *Græci* nomen dedere à fractura dictum. { *GERM. Ein stadt* *gegen* *Statten* *gegen* *Stetten* / *bei* *St. Reggio*. } quod ibi *Sicilia* ab *Italia* credatur esse auulsa. *ῥηγιόν* enim *Græcis* rumpere est, & *ῥηγιόν*, ruptura. Huius oppidi incolæ dicti sunt *Rhegij*, *ῥηγιόν* *Stephano*. { *Regium* sine aspiratione, *Cisalpinæ* *Galliæ* oppidum est, non longè à *Parma* & *Mutina*, à *Lepido* instauratum, quod & *Regium* *Lepidi* ad differentiam alterius dicitur, à quo *Regien* *ies*, *Vulgò* *Reggio*. }  
**Rhemii**, *ῥημῆς*, Populi *Galliæ* *Belgicæ*, *Mediomatricibus*, & *Leucis* finitimi, vt scribit *Cæsar* in *Commentarijs*: vnde pretiosissimum telæ genus *Rhemense*, communicata alijs quoque *Galliarum* populi *trixini* gloria, *Meminit* horum *Plin. lib. 4. cap. 17.* *Vulgò* *Reims*.  
**Rhenia**, penultima producta. *ῥηνῆς*, Exigua est insula *Delo* vsque adeo vicina, vt à *Polycrate* *Sami* tyranno duæ hæ insulæ catenis aliquando fuerint connexæ. In hanc defunctos suos *Deij* inferebant: eo quod in *Delo* nec parere licebat, nec mortuos sepelire, nec canem alere. *Autor* *Thucydides lib. 1. & 3. belli Pelopon.*  
**Rhenones**, Vestes pellicæ ex ouium præcipuè, & caprarum pelibus confectæ. { *ῥηνῆς*, *ῥηνῆς*. } *GALL.* *Grosses* *robbes* *fourrees*. *ITAL.*



**IT A.** *Veste grosse foderate.* GER. *Deitlich vorab auß schaff odir geßß fâten gemacht.* HISP. *Gamarros d vestiduras de pelleias.* ANG. *Furred garments.* } quæ vox à Græcis fluxisse putatur, qui oues *plidas* appellant. Quamquam non defunt qui à Rheno fluuio nomen simpliciter existimant, propterea quod Rhœnani populi hinc peculiariter vtebantur. *Casari in Commentariis lib. 6. scribit,* Germanos vti paruis rhœnorum tegementis.

**RHĒNVS,** ni, p̄w̄o, & Rhenum, vtroque modo dicitur pro fluuio insigni Germaniam à Gallia dirimente, qui de iugo Rheticarum Alpium defluens, circa Batavorum fines in tria cornua diuiditur, totidemque ostia in Oceanum influit. Tria rhœni cornua, teste *Alamero in Tacitum, & Glareano in Casarem,* à Germanis hodie nominantur, *Lecca, walis, & Isella:* quorum p̄st̄emum olim non erat, sed à Druso aduersus Germanos bellum gerente, ducta fossa à rhœno ad mare, effectum est vt munimentum esset aduersus incursum barbarorum. Quare mirum non est si tertium hoc ostium *Virgilio* fuerit ignotum, qui rhœnum vocat bicornem, quasi duo ostia habentem. *Horat. de Arte Poetica,* Rhœnum protulit in neutro genere, quum ait, Aut flumen rhœnum, aut pluuus describitur arcus. Vulgò *Rhin.* GERMA. *Der Rhein.* } Est item rhœnus Bononiensis Italiæ fluuio apud Bononiam, cuius meminit *Plin. lib. 3. c. 16.*

**RHĒON** p̄w̄o, à Græcis appellatur radix nobilis, quam romani rha-ponticum, Arabes rhabarbarum vocant. De hac vide supra in dictione RHA.

**RHĒVS,** p̄w̄o, Thraciæ rex, qui quum Troianis aduersus Græcos auxilio venisset, noctuque hostium castra vellet explorare, ab *V. Ilyse & Diomede* interceptus est & interfectus, vt latius describit *Homer. lib. 10. Iliad. [Ouid. 13. Metam. Petij tentoria rh. fi.]* Est & rhœus Troadis fluuio, non procul ab Ilio fluens teste *Strabone lib. 13.*

**RHĒTIA,** æ, RHĒTVS, ti, RHĒTICO, conis, [ & rheticus, a, um, vt rheticum vinum: Vide RHAETIA, supra.]

**Rhetor,** p̄w̄o, RHĒTORICĒ, oratur. IT. *Retore, colui chi insegna l'arte oratoria.* GER. *Ein lehrer der kunst des sterischen vnd Respietischen redens.* HISP. *Salto en arte de bien orar, el que ensenna la retorica.* ANG. *A rhetoricien.* } Qui artem oratoriam docet: differtque ab oratore, quod orator sit qui in iudiciis, & concionibus causas agit: rhetor qui rhetoricen proficitur: declamator, qui aut docendi alios, aut exercendū se gratia fictam causam agit, vt in veris postea causis sit exercitator. *Cic. Qu. Frat. Pzonius rhetor, homo, opinor, valde exercitatus. Idem 4 philip.* Quasi rhetor ille te disertum facere potuisset. Apud Græcos tamen rhetores etiam dicuntur qui apud Latinos oratores: nec mirum, quum ab eloquendo rhetores dicti sint, teste *Cic. 3. de Orat.*

**Rhetoricæ,** æ, siue Rhetorice, Dicendi ars. *intragm.* GAL. *retorique.* ITA. *Arte di bien parlare, retorica.* GERMA. *Die kunst sterisch vnd wol zu reden, rhetoric.* HISP. *La retorica, arte di bien hablar.* ANGL. *Rhetorick.* } *Cic. 2. de Finibus, Zenon omnem vim loquendi in duas partes tributam esse dicebat: rhetoricam palmæ, dialecticam pugno similem esse, quod latius loquerentur rhetores, dialectici autem compressius. Quintilianus lib. 2. ca. 15.* Huic eius substantiæ maximè conuenit finitio, rhetoricen esse benedicendi scientiam.

**Rhetorica,** orum, p̄w̄o, RHĒTORICORUM, adiectiuum. Quod ad rhetoricem, siue rhetoricen pertinet. *Cic. 2. de Orat. Rhetoricis quibusdam libris, quos tu agrestes putas. More rhetoricæ loqui. Cic. 1. de Orat. Ars rhetorica, Idem 4. de Finib.*

**Rhetoricorum,** substantiuum generis masculini, Libri de Rhetorica scripti, *Quint. l. 3. c. 1.* Post quem tacere molestissimum foret, nisi & rhetoricos suos ipse adolefcenti elapsos diceret. De Cicerone, Idem numero quoque singulari vsus est *lib. 3. cap. 5.* Sicut & Ciceronis quoque i rhetorico primo manifestum est. *Et rursum cap. 8.* Nec me fallit, in primo Ciceronis i rhetorico aliam esse loci negotialis interpretationem.

**Rhetoricus,** a, um, p̄w̄o, RHĒTORICVS, adiectiuum. Quod ad rhetoricem, siue rhetoricen pertinet. *Cic. 2. de Orat. Rhetoricis quibusdam libris, quos tu agrestes putas. More rhetoricæ loqui. Cic. 1. de Orat. Ars rhetorica, Idem 4. de Finib.*

**\*Rhetoricoteros,** penultima correpta. *intragm.* Magis rhetor. *Cic. 3. de Orat.* Quæ quum dixisset, in Albutium illudens, ne à me quidem absit, nunt, Crassum habeo generum, ne rhetoricotero tu sis. Versus est fictus à Cicerone ad antiquum morem i rhetoricotero dixi pro rhetoricoteros. Veteres enim s finale frequenter elidebant.

**Rhetoricè,** aduerbium. *intragm.* *Cicero de Claris Oratoribus,* Hanc enim mortem rhetoricè & tragicè ornare potuerunt. *Idem 2. de Finibus,* i rhetoricè igitur, inquam, nos mauius, quàm dialecticè disputare.

**Rhetoricor,** aris, Rhetorum more loquor. *intragm.* *Hieronymus contra Heluidium,* Rhetoricati sumus, & in morem declamatorum paululum lasimus.

**Rhetoriss,** as, Rhetoricè loquor. *intragm.* *Nonius.*

**Rheuma,** us, p̄w̄o, RHĒUMATIS, adiectiuum. GAL. *Rheume, catarrhe, defluxion.* ITA. *Deflesa di humore.* GER. *Ein fluss vorab der vou dem haupt abhin fitt.* HISP. *Decurso, d auenida de humor.* ANG. *A rheume or casarre, distilling of humours frome the head.* } Fluxio humoris à cerebro in partem aliquam decumbens, à p̄w̄o fluo.

**Rheumaticus,** adiectiuum. *intragm.* GAL. *Rheumatic, catarrheux.* ITA. *Reumatico.* GERMA. *Dem off die fluss abhin fallen/ Haupt flussig.* HISP. *Que tiene romadizo.* ANGL. *Sick of the catarrhe or humours distilling frome the head.* } Qui rheumate, siue fluxione laborat. *Plin. lib. 29. cap. 6.* Aut vitas clysteribus infundendas or-

thopnoicis, aut rheumaticis. **Rheumatismus,** mi, p̄w̄o, RHĒUMATIS, adiectiuum. GAL. *Rheume, catarrhe.* ITA. *Sfreddimento.* GERMA. *Ein hauptflus so den p̄nusei machet.* HISP. *El romadizo.* ANG. *The rheume or catarrhe.* } Fluxio humoris à cerebro manans, odoratus instrumentum obturans, & grauedinent affersens. A verbo *ῥεῦμα*, quod est in fluxione noxi humoris infestor & grauedine laboro. *Plinius libro 22. cap. 18.* Decoquantur in cibo contra fluxiones, quas Græci rheumatismos vocant.

**RHĒXENOR,** p̄w̄o, Nausithoi filius, & frater Alcinoi Phæacum regis, & pater Arctes, ab Apolline sagitta ictu interfectus, teste *Homer. Iliad. c. 11. lib. 7. Odyssæ.*

**Rhina,** p̄w̄o, Piscis est quæ & Squatina. *Plin. lib. 32. c. 11.* Rhina quem Squatum dicimus, &c.

**Rhinobatus,** vide RHINA.

**Rhinoceros,** otis, p̄w̄o, RHĒNOCĒROS, adiectiuum. GAL. *Vne forte de beste en Egypte qui a vne corne sur le nez, vne licorne.* ITA. *Animale in Egitto ch' ha vn corne su'l naso.* GERMA. *Ein grof vterfussig Thier in Egypten hat an der Nasen ein Hock.* HISP. *Animal que tiene vn cuerno sobre la nariz.* ANG. *An unicorn.* } Animal quadrupes, habens in nate vnam cornu, vnde hominem sagacè, & prudentem, nasum rhinocerotis habere dicimus. *Mart. l. 1. iuuenèsq;* Et pueri nasum rhinocerotis habere dicunt, *Rhinoceros (inquit Plin. lib. 8. c. 20.)* genitus hostis elephanto: cornu ad saxa limato præparat se pugna, in dimicatione aluum maximè petens quum scit suis ictibus peruiam esse. *Solinus* dicit repandum esse, id est recuruum eius cornu, & attritum cautibus in mucronem excitari: pugnaeque cum elephantibus, longitudine parem, breuioribus ceteribus. *Pausanias* affirmat rhinocerotia duo habere cornua, alterum insigni magnitudine ex naribus extans, alterum quod supernè erumpit, exiguum quidem, sed validissimum *Festus*, Rhinocerotia quidam putant esse bouem Egyptium. *[Suet. in Aug. ca. 43.]* Publicare Rhinocerotem apud Septa: Tigrim, in scena: &c.

Compositum nomen à *ῥίς, ῥίος,* quod nasum significat, & *κέρως* cornu. *[Martialis libro 14.]* rhinocerotem figuratè posuit pro gutto rhinocerotis cornu confecto, quo oleum in balneis lotorum corporibus guttatim solebat instillari. Verba eius sunt hæc: Gestauit modò fronte me iuuenens: Verum rhinocerotia me putabis.

**Rhinoclistia,** Alterum callæ herbæ genus, de quo *Plinius libro 27. cap. 8.*

**RHIPHÆI** montes, p̄w̄o, RHĒPHÆI, Montes Septentrionales Scythiæ: quorum meminit *Plin. lib. 4. c. 12.* Græci hoc nomen in secunda syllaba non aspirant, quod *ῥίψη, ῥίψη,* hoc est à flatu vi deductum putent: quod ibi vehementissimi esse dicantur Boreæ flatus: GERMA. *Witternd, stitste schneeberg in Scythia.* Latini tamen tenuem mutant in aspiratam, ad differentiam Ripæorum montium, teste *Seruius*, qui in Accadia collocatur.

**Rhiphæus,** a, um, p̄w̄o, RHĒPHÆVS, adiectiuum. *Virg. 3. Georg.* Gens est ræna virum rhiphæo runditur Euro.

**RHIPHEVS,** Riphei. p̄w̄o, RHĒPHĒVS, adiectiuum. Vnus ex Centauris, Ixionis & Nubis filius: cuius meminit *Ouid. lib. 12. Metam.* Fuit & rhipheus Troianus, iustitiæ nomine Troianis omnibus præatus: vt placet *Virg. lib. 2. Aeneid.*

**RHITHYMNA,** p̄w̄o, RHĒTHYMNA, adiectiuum. Vrbis in latere Septentrionalis Cretæ insulæ. *Prolem lib. 3. cap. 17.*

**RHYM** p̄w̄o, Promontorium est Achiæ propriè dictæ, ad ipsum ostium sinus Corinthiaci. Est & alterum Rhium, Aetoliæ promontorium, quod à Thucydide rhium Molycriæ *ῥίον μολυκρίας,* à Molycria vi cina vrbe appellatur. *Plin. lib. 4. ca. 4.* Antiquum vocat. Duo hæc promontoria angusto fretto dirimuntur septem circiter stadiorum latitudine: idque est ostium sinus Corinthiaci quem *Thuc. lib. 2.* Crissæum sinum appellat.

**Rhizias,** p̄w̄o, RHĒZIAS, adiectiuum. Succus est à radice laserpitij profluens, nam qui è caulibus exprimitur, caulibus appellatur. *Plin. lib. 19. ca. 3.*

**RHODANVS,** pen. cor. p̄w̄o, RHĒDANVS, adiectiuum. Fluuius Galliæ rapidissimus, à Rhoda Rhodiæ oppido, vt ait *Plin. lib. 3. ca. 4.* GER. *Der Rhodan das flussig wasser so auß walle fur lyon anhin tauft.* GAL. *Rosne.* } *Hier. in Comment. Epist. ad Galat.* Rhodam Rhodiorem colone locauerunt: vnde amnis Rhodanus nomen accepit. Nascitur in Alpibus quæ Italiam à Gallia diuidunt, non longè à fontibus rhœni, & Danubij. Fertur per Lemannum lacum & versus Occidentem per Galliam, Ararim apud Lugdunum suscipit. Inde ad Meridiem conuersus, & Ilaram, Druentiamque suscipiens, apud Heracleam vno ostio, & paulò vterius duobus aliis in mare Tyrrenum irumpit. Vulgò *Rosne.*

[Rhodanus, Nilus, Ilirus, (qui & Ister, & Danubius appellatur) flumina tria omnium maxima. *Vide Gell. cap. 7. lib. 10.*]

**RHODIA,** æ, p̄w̄o, RHĒDIA, adiectiuum. Nymphæ marinæ nomen, Oceani & Tethyos filia, à rosæ, vt videtur, genarum colore impositum. *Hesiod. in Theog.* } *in ποταμῶν κλυμμένητε, ῥοδίατι, Κασσιόπην τῆ.* [Plau in Curo. sc. 1. a. 3. rhodiam atque Lyciam subegit.] Est & vitis, vndeque genus, è rhodo insula primum in Italiam aduectum. *Virgilius 2. Georg.* Non ego te mensis, & diis accepta secundis Transerim rhodia.

**Rhodinum** oleum, p̄w̄o, RHĒDINVS, adiectiuum. Ex rosæ, quod rosaceum nostri nuncupauerunt. Est enim *ῥοδίνος*, adiectiuum à *ῥοδός,* quod Latine rosam significat. Olei huius meminit *Plin. lib. 15. c. 7.*

**Rhodinum** vnguentum, p̄w̄o, RHĒDINVS, adiectiuum. Quod sit oleo rosaceo. *de quo Plin. l. 15. c. 7.*

**Rhodites,** p̄w̄o, RHĒDITES, adiectiuum. Gemma à rosæ rubore nomen sortita. *Plin. l. 17. cap. 11.*

**Rhododaphne,** p̄w̄o, RHĒDODAPHNE, adiectiuum. Frutex est, quem alio nomine vocant Rhododendron, florem habens similem rosæ, folium autem







meiorum ac muficorum acerrima norma dirigenda.

R ante I.

Rica, cæ, Veli genus erat, à ritu dictum, teste Varrone lib. 4. de ling. Lat. quòd eo mulieres Romano ritu sacrificantes, caput velabant. {mura. GALL. Vne forte d'habillement à vfrage de femme Romaine. IT AL. Vesta da dona vsitata anticamente. GERMA. Etu fcteyer/oder hauptu hlin den wo, beren ju Rom bründlich beytzer Dpffren/ettich nennendes fut ein andere etidung. HISPAN. Vn ciero genero de vestidura. ANG. A kerchiefe. } Rica (inquis Festus) pallioli erant, ad vsum capitis facta. Idem paulo post ex Granij sententia, cingulum capitis interpretatur, quo procincta Flaminnica solet redimiri. Et alibi. Rica est quadratum vestimentum simbratum, & purpureum, quo pro palliolo, seu vitta utebantur Flaminnicæ. Alij dicunt quòd ex lana fiat succida alba, quod sonficunt virgines, ingenuæ, patrimæ, matrimæ, ciues & inficuntur caruleo colore. Hac Festus Plaut. in Epid. Supparum, aut subminiam, ricam, basilicum, aut exoticum. Nonius, Ricam sudarium interpretatur. Huius diminutiuum est Ricula, quod legitur apud Festum.

RICINA, Vna ex insulis quæ Hyberniciæ adiacent, auctore Ptolem. lib. 2. cap. 2. Plinio Ricinea dicitur.

Ricinus, & ricinum, vel (vt quidam malunt) recinum, dicitur à riciniendo, vestis antiquissima quadrata, vt inquis Varro, cuius partem mediam retrorsum iaciebant. ricinon. vnde Riciniati mimi. Seruius in 1. lib. Æneid. Ricinus dicitur ab eo, quòd post tergum reicitur. Festus, Ricinum est omne vestimentum quadratum. Apul. Cic. 2. de Legib. legitur ricinum per quatuor syllabas, Extenuato (inquis) sumptu tribus riciniis, & vinculis purpuræ, & decem ribiciniibus, tollit etiam lamentationem.

Est & ricinus genus vermis canum bouumque acerrime infestans. Varro 2. de Re rust. cap. 9. Quidam nucibus Græcis in aqua tritis perungunt catulorum aures, quòd ricini soleant (si hoc vngue non sis vsus) eas exulcerare. Ab huius animalis similitudine ricinus dicitur frutex, aut herba instar arboris grana ferens ricinis animalibus similia: quam Dioscorides arborosum fruticem esse dicit, similem ficui, sed minorem, folia habentem similia platano, sed maiora, læuia, & nigriora, ex qua exprimitur oleum ricinatum. Vulgus Palmam Christi appellat.

Rictus, Vide RINGO.

Rideo, des, risi, risum. {pnx isachak ppx sachak. גללו, מעידאן. GALL. Rire. ITAL. Ridere. GERMA. Lachen. HISPAN. Reir, propria obra de hombre. ANG. To laugh. Ponitur aliquando absolute. Gell. lib. 1. Rex, quasi ante ztate desperet, risit. Cic. 5. de Finibus, M. Crassus, quem semel ait in vita risisse Lucilius, & ea re γλασσον vocatum. Aliquando datiuum admittit. Rideo tibi. Virg. 5. Æneid. risit pater optime olli. Quam autem accusatiuum habere, significat derideo. καταλαλα. Plaut. in Stich. Æcastor, risi te hodie multum. (Plaut. Afin. sc. 2. a. 4. Hem alpecta, rideo, (sunt verba mœsti filij: cui ita responderet pater.) Vtinam malè qui mihi volunt sic rideant. Idem Capt. sc. 1. a. 4. Quasi muti silent, neque me rident (id est neque risu accipiunt faceret ducta à me, vel non mihi arident. Terent. in Adelph. Rideo hunc: primùm ait se scire: is solus nescit omnia. Cicero de Arusp. resp. Quum rileritis impudentiam hominis, &c. Ouid. 2. Fastor. Ridet amatorem Lyda puella suum. Transfertur & ad plantas, quæ ridere dicuntur, quum coloris amenitate spectantium oculos oblectant. Virgil. 4. Eclog. Mustaque ridenti colocasia fundet acantho. [Item ad fortunam: Ouid. Eleg. 4. lib. 1. Trist. Dum iuuat & vultu ridet sereno.]

Ridens, tis, participium. {ppx isochek ppx sochek. גללו, מעידאן. GALL. Qui risit. ITALIC. Chi ride. GER. Lachend. HISPAN. Que rie. ANGL. That laugheth. } Horat. in Arte, Vt ridentibus arident, ita ridentibus adsunt Humani vultus.

Ridendus, Deridendus. {γλασσον, γλασσο. GALL. Digne de queoy on rie, digne d'estre moque. ITAL. Chi merita de essere scherzato. GERMAN. Dittachens wett. HISPAN. Digno de ser bulvado. ANGL. worthy, of mocking. } Horat. 1. Epist. 1. Solum senescentem maturè sanus equum, ne Peccet ad extremum ridendus.

Ridibundus, adiectiuum. {γλασσον, γλασσο. GALL. Tout riant, ne faisant que rire. ITALIC. Chi ride sempre. GERMA. Et nem lachendend gteich/oder lachend etnes lachens. His. Cosa que mucho rieò burla. ANG. That euer laugheth. } Plaut. in Epid. Illam ridibundam atque hilaram huc adduxit simul. [Gell. cap. 15. lib. 11. plura de hoc verbo & similibus.]

Ridiculum, ridiculi, substantiuum, dictum, factum ve risum excitans. {το γλωιον. GALLIC. Mot pour rire, moquerie. ITA. Ridicolo, motto galante da ridere, beffa. GERMA. Etu lacherlich ding/etn id heritichet poss. HISPAN. His. El donayreò que dizen gracia de haze reirò carcajada derisa. ANGLI. A thing to be laughed at. } Cicur. lib. 2. de Orat. Sæpe etiam sententiosè ridicula dicuntur. Plautus in Stich. Me meum obtenturum ridiculis meis. [Hinc Gell. lib. 17. c. 1. formauit compositum Deridiculum, vt vel ipsa re quòd ita dicebat, opprobret, aduersariis, & per facietas ostentaret, facere eos deridiculum, quod perinde Cæliò formam criminari darent, quasi arbitrium eius fuisset, qualis forma nasceretur. Plaut. in Amph. Et quidem ioco illa dixeram dudum tibi ridiculi causa. Terent. in Heaut. Ridiculum est istuc me admoere Clitipho. Idem in Eunuch. Ridiculum non enim cogitaras.]

Ridicularia, in plurali ridicula. Caio apud Macrob. Satur. libro 3. cap. 14. Descendit de Cantherio inde staticulos dare, ridicularia funderere.

Ridiculus, a, um, Qui aliis risui est. [ & qui aliis risum mouet. ] καταλαλα. GALLIC. Ridicule, de qui on se ris, de qui on se mo-

que. [Et qui prouocque les autres à rire par ses cõptes facetteux, ou autrement. ] ITA. Ridicolo. GERMAN. Lacherlich oder lacherlich dinge man lachen wuse. HISPAN. Cosa de quien se haze burla. ANGL. That is a mocking or scorne to others. } Iuuen. Nil habet iustulix pauperdas durius in se, Quàm quòd ridiculos homines facit.

Interdum accipitur pro scurrâ, hoc est risus concitatore, quem Græci γλωιον nominaut. [Plaut. Monach. sc. 2. a. 2. Quamuis ridiculus est, vbi vxor non adest. (supra), Iocari solet. Idem in prolog. Afin. Inest lepos, ludis que in hac Comædia: Ridicula res est (id est festiua, faceta, ac risum concitans.) Idem Capt. sc. 1. a. 3. Dico vnum dictum de dictis melioribus. Ibidem, Iuuentus ridiculos ab se segregat (id est parasitos.) Cic. Attic. Facie magis, quàm facietis ridiculus. Idem alibi, C. Sicinius homo impurus, sed admodum ridiculus. Sic dicimus Tocios ridiculos. Plaut. in Stich. Iocos ridiculos vendo, agite liceamini. Superlat. Ridiculissimus, quo vtitur Plaut. in Stich. euge quando Adbibero, aludiabo, tum sum ridiculissimus.

Ridiculè, aduerbium. {γλωιον. GALL. Par moquerie. ITA. Ridicolosamente, beffeggiando. GER. Lacherlich/oder spottlich. HISPAN. Cora burla, burlando. ANGLI. By scorne or mockerie. } Cicero 1. de Orator. Non modò acutè, sed etiam ridiculè, ac facietè.

Ridicularis, adiectiuum. Ridiculum {καταλαλα. GALL. Ridicule. ITAL. Cosa da ridere. GERMA. Etwas lacherichs. HISPAN. Cosa para burlarò donayres. ANGLI. That is worthie of scorne. } Plaut. in Afin. Mitte ridicularia, id est ineptias dignas quæ risu excipiantur. Gell. lib. 4. cap. 20. Qui iurabat, cauillator quidam, & comicula, & nimis ridicularius fuit, id est risum excitandi studiosior quàm conueniret.

Risio, onis, verba. {pnx isechok ppx sochok ppx mischak. מעידאן, גללו. GALL. Ris, risce. ITA. Essò ridere. GERMA. Etu geidher. HISPAN. Obra de reir, reimiento. ANGLIC. Laughing. } Plaut. Quot risiones, quot iocos.

Risor, oris, Irrisor. {pnx isochek ppx sochek. καταλαλα. GALL. Rieur, moqueur. ITAL. Chi ride & beffeggia. GERMAN. Etu ver-lacher. HISPAN. Burlador que rie. ANGLI. A laughèr or mocker. } Horat. in Arte, Verùm ita risores, ita commendare dicaces, Conueniet satyros.

Risus, huius risus, Ridendi actus. {pnx isechok ppx sochok ppx mischak. גללו. GALL. Ris, risce. ITAL. Riso, risaglia. GERMAN. Das lachen. HISPAN. Obra de reir. ANGL. Laughing. } Plaut. in Mili. Nequeo hercle quidem risu meo moderari, Tenere risum. Cic. de Clar. Orat. Equidem in quibusdam vix risum tenebam. Concitare risum Idem 2. de Orat. Atque illud priuùm quid sit ipse risus quo pacto concitetur, vbi sit, quomodo existat atque ita repente erumpat, viderit Democritus. Captare risum, Idem 4. Tuscul. Mouere risum, idem Attic. In quo ille mihi risum magis quàm stomachum mouere solebat. Edere risus, Idem Quint. Frat. Memini miros nos risus edere. [Plaut. Afin. sc. 3. a. 3. Ægè risum continui. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Est & in oblectans deflexa Tragedia risus.]

Ridica, penultima correpe Pedamentum vinearum quod è quercu, & iunipero solet fieri optimum. {טו' jatheth טו' mischân. גללו. GALL. Vn eschalat de vigne. ITA. Palo da sostenere le pergole delle viti. GER. Ein rästst. His. Rodrigon que sostiene la vid. ANG. A proppe or post to susteine and vp hold any thing. } Varro lib. 1. de Re rust. cap. 8. Vnum robustum, quòd optatium solet afferri in vineam in quercu ac iunipero, & vocatur ridica. Colum. lib. 11. cap. 2. Palos vna opera cadere, & exputatos acuere centum numero potest: ridicas autem quercneas, siue oleaginas findere, & dedolatas vtraque parte exacuere numero sexaginta. Idem lib. 4. cap. 12. Hic annus nondum vehementem palum, aut ridicam desiderat. Pedamentum vinearum, inquis Budaus, aut est assite: vt ridica: aut est teres, vt palus.

Ridiculus, Vide RIDEO.

Rigeo, Rigido, Vide RIGOR.

RIGIACVM, auctore Ptolomæo, lib. 2. cap. 1. Atrebatum ciuitas.

[RIGENARIVM, locus Romæ, olim Remonium. Plutarchus in Romul.]

Rigo, as, Madefacio, humorem aspergo, ad aquo, irriigo. [An risus: An à rigore aquæ, de quo I. C.] {רורו רורו ab רורו hirvâb. גללו, גללו. GALL. Atrouser, mouiller. ITALIC. Adacquare, inacquare. GERMA. wâsseren/ beffenschigen His. Regar. ANGLI. To water ground. } Plin. lib. 20. cap. 11. Rigatur arbor gelidis fontibus. Ouid. 2. de Pontio Eleg. 1. Iupiter vtilibus quoties rigat imbribus agros. Virgil. 11. Æneid. Congeminat vulnus, calido rigat ora cerebro. Idem 12. Æneid. & sparso latè rigat arma cruore. Ouid. 5. Fast. Est mihi fecundus doral: bus hortus in agris: Aura fouet, iustis fonte rigatur aquæ [Tibull. lib. 4. Heb. as T-nâi que Getas rigat atque Mosynos. Lucius lib. 3. ab urb. Rgabis aquam emissam per agros: vbi sicut quæ riuis extringues.]

Rigatio, onis, Irrigatio. {ררי. גללו. GALL. Atrousement. ITA. Inaffiamento. GERMA. wâsserung. HISPAN. La obra de regar. ANG. A watering or moistening of ground. } Colum. lib. 11. cap. 3. Sin autem sicco loco seri debuerint, quòd rigationem ministrari non expediat, mense Februario set quipedali altitudine sulci faciendi sunt.

Huius compositum est irriigo, a, de quo alibi.

Riguus, a, um, Iriguus, hoc est aquæ effluxa humectus, seu quod rigari facillè potest. {רורו רורו ab רורו hirvâb. גללו, גללו. GALLI. Moistè & arroulé d'eau qui s'ourent sur le lieu. ITALIC. Che si puo auacquare. GERMAN. Das man wol wâsseren than wâsserig. HISPAN. Cosa que riega. ANGL. That may be easily watered or that watereth. } Colum. lib. 2. cap. 17. de pratio loquens. Eius (inquis) animaduertimus duo genera, quorum alterum succentum, alterum riguum: succentum, quod rigari nunquam, aut nou facillè potest, intelligo: riguum, quod facillè. Gaid. 8. Metam. Quòtque suis coniuu riguo collegerat horto. [Aliquando & aduue accipitur, ppx



eo quod irrigandi vim habet. Virgil. 2. Georg. Rura mihi, & rigui placeant in vallibus amnes.

Rigor, oris, Ergus. קָרוֹר קָרוֹר karah. Hys. GALL. Quand on est tout roide de froid, roideur. ITAL. Freggo, rigore, durezza. GER. Ertimme ealte/die zu gefastlen und erstatten machet. HISP. Frio, vigo, dureza. ANGL. An exceeding cold. Plin. Epist. 161. Rigor aquæ certauerit niuibz nec color cedit. Colum. lib. 9. cap. 14. Quid recentissimū rigoris aqua infusa. Plin. lib. 7. cap. 50. Certus pelt fer color tement horis, aut rigor. Aliquando ponitur pro duritie, & inflexibilitate. קָשִׁי קָשִׁי pērec. Virgil. 1. Georgio. Quum ferri rigōr, atque argutæ lamina ferat. Transfertur & ad alia: vt Rigor naturæ, hoc est feueritas, & implacabilitas. Plin. lib. 7. cap. 19. Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quandam, toruitatēque naturæ duram & inflexibilem, affectūque humanos adimit. Hinc Rigoris suspicio. (i. feueritatis principis) Sueton. in Aug. cap. 66. & Rigor antiquus patris mei. Id est feueritas. Senec. c. 16. de Consol. & Quintilian. Aupertitia, rusticitas, rigor. Rigor orationis, id est tenor quidam perpetuū sui similis. Quint. lib. 9. cap. 3. Oratio habeat tectam quandam velut faciem, quæ stupere immobili rigore non debeat.

Rigoratus, pen. pr. Adiectiuum. οὐρανοειδης. Plin. lib. 17. cap. 13. Traduces Gallica cultura bimī vtrinqz lateribus, in pes quadrage no distet spatio, quaterni si viceno, inter se obuij mitcentur, al liganturque vnā conciliati, virgultorum comitatu obiter rigo rati quā deficiant. Hoc est rigidiores & firmiores facti.

RIGOR, Terminus est, sed hoc differt à limite, quod limes est, quod cunqz in agro opera manuum factum est ad obseruationem finium: rigor verò supra rectitudinis naturalis nomen accepit. Sic Aggenus in libr. De limitibus.

Rigidus, a, um, Frigidus, durus præ frigore. קָרִי קָרִי kār. mnyās, quē. GALL. Roide de froid, roid & dur. ITALIC. Rigido, freddo, aspero. GER. M. Stiffig kalt/von tette gefastlet, oder geraget. HISP. E ludo, yerto, aspero. ANGL. That is stiff for cold. Virgil. 2. Georg. Nec tibi tam prudens quisquam persuadear autor, Tellurem Borea rigidam spirante moueri. Virg. 6. Eclog. Tum rigidas morate cacamina quercus. Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist. Nec poterit rigidas (gelu) scindere remus aquas. Ibidem Eleg. 10. lib. 1. Sc (hieme) rigidas incutiente minas. Idem Eleg. 6. lib. 4. Hoc rigidos silices terit. Idem Eleg. 3. lib. 1. Ceruicis rigide strēna remittit equo. Item, Rigidi iudicis sententia. Senec. epist. 81. Per translationem etiam pro aspero, seuro, & crudeli. קָשִׁי קָשִׁי kashōb ip kashōb. Plin. Epist. 74. Sententiam Maeri vt rigidam, duramque reprehenderunt. Martial. lib. 10. Nec dorcas rigido fugax leoni. Rigida caligo. Cicer. 1. Tuscul. Per speluncas lazis stratas asperis, prudentibus maximis, ibi rigida constat caligo infernum. R. g. da innocentia. Liu. 9. bellū Maced. Inuicti à cupiditatibus animi, & rigide innocentiz, contemptor gloria diuitiarum.

Rigeo, ges, gui. Frigeo, vel durus & inflexibilis sum præ frigore. קָרִי קָרִי kār. GALL. Estre roid de froid, estre gelé & glacé. ITAL. Esser freddo, esser aspero, esser duro. GERMAN. Ertarrnet/oder gefastlet/von tette haben geragen. HISPANI. Elarse, estar yerto y duro. ANGL. To be stiff for cold. Cicer. lib. 1. Tusc. Cæteras partes incultas, quod aut frigore rigeant, aut vrantur calore. Plin. Maior lib. 6. cap. 13. Verum Asia quoque magna portio apposita Septentrioni, iniuriæ sideris rigentis, vastas solitudines habet. Rigeret gela. Liu. lib. 1. belli Pun. Homines intonsi & inculti, animalia, inanimaque omnia rigentia gelu, cætera visu quàm dictu scèhiora terrorem innouarunt. Martial. lib. 1. Quæ dum miratur pingui se rore teneri, Concreto riguit vineta repente gelu. Tibull. lib. 4. Sed durata riget vnda densam in glaciēque niuemque. Ibidem. Interque ridentes &c. Rigentis oculi apud Plinium, qui non circumaguntur, vt ait Budæus. [Ita Suet. in Neron. cap. 49. Atque in ea voce defecit, exstantibus rigentibusque oculis vsque ad horrorem formidinēque visentium.] Rigenz corpus, nullo modo flexum. Quintilianus, Aduersa facies, demissa brachia, & iuncti pedes, & à summo ad imum rigenz corpus. Huius composita sunt, D rigo, à quo Dirigescō: Obrigeo, à quo Obrigeo, quorum significata vide suis locis.

Rigescō, Frigescō, Per translationem Rigescere capitur pro indurari, vel erectam, seu contractum esse: quoniam quæ frigent, horrent, & indurescunt. קָשִׁי קָשִׁי kashōb. GALL. S'endurcir. ITAL. Indurirsi. GERMA. Don tette erstarrtet/oder gefastlet sterben. HISP. Endurcese. ANGL. To wax stiff for cold. Virgil. lib. 2. Georg. Ætateque dissilunt vulgō, veltēque rigescunt. Vbi Serv. Durantur, vt frangi potius, quàm scindi posse videantur.

Rigidor, penultima correpta, rigidaris, rigidari, peno. product. Rigidum fieri. Senec. Epist. 72. [Alas 71. quæ incipit, Sabinde me.] Flexuram non recipit: rigidari quidem, amplius intendi non potest. virtus sup. Correcō: ora tamen Exemplaria ibi habent, rigida est, pro rigidari quidem.]

Rigulis, rigaa, riguum, Vide RIGO. Rima, e. Proprie fissura dicitur in tabulis malè iunctis, aut afluissis. קָרַח קָרַח קָרַח nekik ypp bikiat. GAL. Fente, crevasse. ITAL. Fissura. GER. Ein spalt oder riss. HISP. Hendedura d resquebrajada. ANGL. A cuit, a chap or cleft. Quamquam etiam generalius accipitur, vt fissuræ omnes, rimæ dicantur: & rimas agere quæcunqz sinduntur. Plin. lib. 15. cap. 8. Amurca sabigraeas terendis melleibus, vt formicæ, rimæque absint. Cic. Attic. lib. 14. Tabernæ mihi dæ corruerunt, reliquæ rimas agunt. Virgil. 1. Æneid. Iaxis laterum compagibus omnes Accipiunt inimicum imbrem, rimisqz fatiscunt. Terent. Eunuch. Plenus rimarum sum, hac atque illæ perfluo. Inuenire rimam, dicitur in terg. seratores, inquit Erasmus, qui nulla in causa tot sive vinculis possunt astringi: quia qua elabantur,

aliquid laueniant. Plautus Casin. Iis præstigiis dux fuit vxo: ea hanc inuenit rimam. Rimas explorere, dicuntur oratores, per translationem, quum verba infarciunt, vt pleniorum orationem faciant. Cic. in Orat. Næque infarciens verba quasi rimas expleret: nec minutos numeros sequens, concidat, delumbetque lententias. Carminum item rimas explorere dicuntur versificatores, qui tibicinibus passim insertis, carminis hiatus suppleunt. Huius diminutiuum est Rimula.

Rimosus, a, um, Quod est rimis plenum. קָרַח קָרַח. GALL. Plein de fentes & creuasses. ITAL. Pieno de fissure. GERMA. Ritzschig/von spalten. HISPAN. Llano de endadura. ANGL. Full of chapes or clefts. Colum. lib. 1. cap. 15. Quicquid ab inferiore mox apposueris, fissum erit, rimosumque. Virg. 6. Æneid. gemit tub pondere cymba Sutilis, & multa accepit rimosa paludem. Rimosior fit pulmo, Gell. cap. 11. lib. 17.]

Rimor, aris, Diligenter quæro, scrutor, quasi rimulas quasque perquiro. קָרַח קָרַח bikkēsch. GER. HIPPES דָּרַח דָּרַח darasch. GALL. Fouiller par tout, chercher diligemment. ITAL. Cercar bene. GER. Stetsig auch alle spitz und tück durchsuchen. HISPAN. Buscar diligentemente. ANGL. To seek and searche diligently. Tractum ab auibz, quæ escam inquirent in terræ rimis. Virgil. lib. 1. Georg. Dulcibus in stagnis rimantur præta Caystri. Id est pascuntur in prati, & cibum per omnes rimas terræ perquirunt. Cic. 1. de Diuin. Sed tamen id quoque rimatur, quantum potest. Sil. lib. 8. Quæ natura loci, quod sit rimabere solers. Armorum genus. Rimari iecur epulis, Virgil. lib. 6. Æneid. de Tityo, rostrōque immanis vulscera, rimaturque epulis, habitatque sub alto Pectore. Interdum rimari est scindere, & quasi in rimas agere. קָרַח קָרַח bakāh. HISP. Idem 3. Georg. Ergo ægrè rastris, terram rimantur.

Ringo, is, xi, rictum, Ringor deponens. Os torquedo, quod canes faciunt quum latraturi sunt, vel quum ex ira in rugas diducunt os. קָרַח קָרַח pāhār. GALL. Torāre la bouche come un homme courroucé, rechigner. ITAL. Torcere la bocca come sdegnato. GER. Das mau rampffen/trummen oder perspen. HISP. Rifar los canes. ANGL. To griane and shew the teeth as a dogge dooth. Hinc Ringi, pro irasci, indignari, allatrare, conuiciari, murmurare ponitur קָרַח קָרַח hikhātsch. Terent. in Phorm. Quum ille & cura, & sumptu absumitur, dum tibi sit quod placeat, ille ringitur, tu rides. Dicitur autem ringi à narium tortura, nam in naris dicitur: vt sit ringi, quasi narem agi, id est torqueri. Illius verbi periphrasis in Capit. Plauri. Canem irritatam nemo imitari voluit: saltem si non ariderent, dentes vt restringerent.]

Rictus, us, Non solum hiatus significat vnde verba exeunt, sed totam illam partem circa ipsum hiatus, quæ in homine ridente: vel alio modo os torquente, lineis quibusdam terminatur. קָרַח קָרַח. GAL. L'ouerture de la bouche quando on rit, ou qu'on rechigne. ITAL. Ceffo, apertura di bocca quando se ride GERMAN. Die auffspringung des maut vnd blickung der zānen. HISPAN. El abertura grande de la boca quando se rie. ANGL. A grinning or opening of the mouth. Budæus, Rictus, est oris distentio, qualis esse solet in ridentibus, Mari. lib. 3. Quum comparata rictibus tuis ora Niliaeus habeat cro. odilus angusta. Contrahere rictum, corum est qui mæsti aut meditabundi sunt. οὐκ ἔστιν οὐκ ἔστιν. Putatur & Rictus esse figura in ore ad tempus aliquo modo contracta, vel producta, vel inuersa, vel extensa, quæ paulo post reditura sit in naturalem formam. Est & communis tam bellis quàm hominibus. Diducere rictum, est ad hūilitatem impellere. Horat. Ergo non satis est risu diducere rictum. Suet. in Claud. cap. 30. Risus indecens, ira turpior, spumante rictu, humentibus naribus. Aliquando diducere rictum est os aperire. Iuu. Sat. 10. Ipse ad cōspicuum cœnz diducere rictum Contentus. Ponitur al quando rictus, pro minaci habitu horis. Cic. Verr. 1. de Hercules statua. Vsque eō iudices: vt rictus eius, ac mentum paulo sit atrocius. Dicimus & rictum in neutro genere. Lucr. lib. 5. Irritata canum quum primū magna moloss in Molli ricta fremunt duros nudantia dentes. Aliquando accipitur pro rostro: vnde nonnulli à Græcis deductum volunt, apud quos ρῆξ ρῆξ rostrum dicitur. Verisimilius tamen est à Latino verbo ringo derivari.

RIGA ALT. קָרַח קָרַח, Oppidum in Orientali parte Britanniz, teste Procl. lib. 2. cap. 3.

Ripa, e, Crepidio sine labrum amnis, hoc est terræ extrema oris, quæ vtrinqz flumine alluitur, à rumpendo, vt rupa, sic rupes dicitur. קָרַח קָרַח קָרַח saphāh. GAL. Riu, riuage. ITAL. Riuera, riuo. GERMAN. Ein riuad eines fließenden wassers. HISP. La ribera. ANGL. A riuier bank. Proprie enim fluium & torrentiam ripæ dicuntur, vt littora maris. Ouidius 1. Metā. campōque recepti Liberioris aquæ pro ripis littora pulsant. Casar. 6. bell. Gall. Erat iater Labienum atque hostem difficili transitu flumen, ripisqz præruptis, &c. Inuenitur tamen ripa de mari dicit. Plin. lib. 9. cap. 15. de mari Pontico. Thyoni dexera ripa intrant, leua exeunt.

Ripula, diminutiuum. קָרַח קָרַח. GALL. Petite riu. ITAL. Picciola riuo. GERMAN. Ein grōßte stuppbrunn. HISPAN. Pequena riuera. ANGL. A little riuier bank. Cicero ad Atticum li. 3. Et tamen hæc ripulæ, videtur habitura celerem fatuetatem.

Riparius, adiectiuum. Quod in ripis habitat. קָרַח קָרַח. GAL. Qui se tient es riuages. ITAL. Che habita à la riuo. GERMAN. Das an dem grōßten etros fließenden wassers wohnt. HISPAN. Lo que esta en la ribera. ANGL. That dwelleth by the bankes of riuers. Plin. lib. 34. c. 4. Ripariæ volucres. Idem lib. 30. Multo tamen efficacissimè, ripariarum pulli: vocant in riparum cauis nidificantes.

Riparentes, dicebantur milites qui in Imperij limitibus exoubabant pro Republica aduersus Barbaros: vt pura qui ceteriores Rheni, & Danubij ripas, ad compescendas Germanorum, vel Sarina-











**Rogus**, gi, Strues lignorum ad cremanda cadauera: ita dictus, quod in eo diij manes rogentur. { *Ῥογῖς medhurāh. v. v. G. A. L.* Vn tas de bois qu'on faisoit anciennement pour bruler les corps des morts. I T A. *Stipa di legno da bruciare i corpi morti anticamente.* G E R M. Ein hoisbegen / oder hoisbhauffen / schenck bezgen auff welchen man bey den heyden die abgestorbenen verbrant. H I S P A. *La hoguera para quemar muertos.* A N G. *A bone fyre.* } *Plaut. Menach. sc. 2. a. 1.* Age lanè igitur, quando æquum oras, quàm mox incendio rogi? *Cic. 3. de Fin.* Nec si beatus ynquam fuisset, beatam vitam vsque ad illum à Cyro extractum rogi protulisset. *Idem 1. de Divin.* Siquidem ad mortem proficiscens Calanus Indus, quum ascenderet in rogi ardentem, O præclarum discessum, inquit, è vita: quum, vt Herculi contigit, mox tali corpore cremato, in lucem animus excelleret. *Virgil. 4. Æneidos.* Hoc rogi iste mihi, hoc ignes, aræque parabant. [*Quid. Eleg. 13. lib. 3. Trist.* Structis flamma parata rogi mihi conuenit, &c. *Idem Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.* Sæpe manus demens misit in arduos carmina nostra rogos. *Senec. cap. 3. de Consol. ad Mart.* Tot rogi ardentibus per Italiam (in funere Drusi) *Idem cap. 1. de Consol. ad Heluiam.* Quid quod nouis verbis opus erat homini ad consolandos suos ex ipso rogo caput alleuant. (id est à recenti luctu resurgenti.)

**Rogalis**, le, Ῥογῖς, ἡ ἡμέρα, vt ignis rogalis. *Stat. in Theb.* hæc igne rogali Falgurat. *Ouid. 3. Amor. Eleg. 8.* Tene lacer vates flammæ rapuere rogales.

**Rōmā**, Ῥώμη. G E R M. Die stete Rom in Italia vorjetten gang gewaltig und herrlich. } Vrb Italia, regina urbium, & totius propemodum orbis olim caput: de cuius origine, & nominis ratione non satis conuenit inter scriptores. Vulgantissima tamen est opinio, à iuuentute Albana conditam fuisse, ducibus Romulo & Remo nepotibus Numitoris: atque à Romuli nomine Romam fuisse appellatam, non autem Romulam, ne nominis diminutio vrbis maiestati quippiam detraxerit. Alij multis ante Romulum seculis conditam volunt, primumque Valentiam appellatam: Romam autem dici cœpisse post Euandri & Æneæ aduentum, qui Latina voce in Græcam eiusdem significationis translata, Ῥώμη appellarunt. Sunt præterea qui existimant Æneæ neptem fuisse, & Ascanij filiam, nomine *Ῥώμη*, à cuius nomine vrbis huic nomen fuerit impositum. Nec desunt qui Troia capta Achiuos quosdam ea in loca venisse asserant, quumque in Palatino monte oppidum condidissent, à nobilis captivæ nomine *Ῥώμη* appellasse. Sunt & alie non paucae hac de re scriptorum opiniones, quas hic breuitatis causa omittimus. Si quis tamen nosse cupiat, adeat *Pompeium Festum, de Antiqua uocum significat. lib. 16.* Id certe constat à tenuissimis ortam fuisse principis, primumque in Palatino monte conditam fuisse: sæpiusque deinde pomeria eius fuisse prolata. Scribit etiam *Plin. lib. 3. ca. 5.* Vespasianus temporibus ambitum vrbis fuisse xlii. m. cc. passuum. *Vopiscus* autem tradit, Aurelium Imperatorem ambitum eius ad triginta millia passuum ampliasse. { *Roma* vnde dicta, *Plutarch.* Initio Romuli quæ, Quadrata Roma, vide Quadrata. } A Roma fit gentile Romanus, Ῥωμαῖος, vt, Romani rerum domini, apud *Virg. 1. Æneid.* { *Romanus* vir quis sit, *Senec. cap. 1. de Consol. ad Marc.* docet his verbis: Qui velit tenere quid sit vir Romanus, qui subactis iam ceruicibus omnium & ad Serianum iugum adactis indomitus sit homo, ingenio, animo, manu liber, &c. }

**Romanus**, na, num, possessiuum: vt Arces Romanæ, apud *Virgil. 2. Georg.* [*Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.* Collaque Romanæ præbens animosa securi. *Tibull. 4.* Te manet inuictus Romaao Marte Britannus.]

**Romanensis**, qua voce propriè significatur is qui alibi ortus Romæ verlatur: vnde etiam *Cato de Re rust.* Romanensem sale appellat, non Romæ factum, sed qui Romæ vendebatur.

**Romanicus**, a, um, adiectiuum, Ῥωμαῖκός, denominatiuum à Roma deductum: vt, Aratra Romanica, id est Romæ facta, *Cato ca. 137.* Aratra in terram validam Romanica bona erunt, in terram pulchram Campanica iuga Romanica optima erunt.

**Rōmānā**, porta, In infimo cluio Victoria fuit, à Romulo primum instituta, gradibusque quibusdam in quadratam formata, appellata est autem Romana à Sabinis præcipue, quibus ea proximus aditus erat Romam. *Hæc Festus.* Vulgò tamen, eodem Festo referente, Romana porta dicta est, vbi ex epitylo aqua defluebat: qui locus ab antiquis dictus est Ad statuas Cincias, quod ibi olim fuerit sepulchrum eius familiaræ.

**Rōmānvlā**, porta, *seste Varrone lib. 4. de ling. Lat.* In Palatino monte fuit, gradus habens in naualia, ad Voluptæ facellum.

**Rōmā** i t i a lex cauit, ne alij præter patres, & magistratus, sacra inirent, peragerentve, postea plebi quoque aditus ad sacra fuit. nam rogationibus tribuitis, primum Sextra Licinia sancitum est, vt x. viri sacrorum, non vt antea, omnes patricij, sed ex parte dimidia de plebe crearentur. deinde sequuta est Ogulnia: vt, cum quatuor pontifices essent, sacerdotum numerum augeri, quatuor præterea pontifices, quinque augures, de plebe omnes allegerentur: vt omnino octo pontificum, nouem augurum numerus fieret.

**Rōmvlvs**, Ῥωμύλος. { *Romulus & Remus* dicti à Ruma Lupæ, id est à mamma, } *Plutarch. in Romul.* Romulus autem Martis, (vt Romani credi voluerunt) ex Ili filius, & nepos Numitoris, & frater Remi, eodem cum illo partu editus. { *Ein Son Martis* und eto *Druder Remi* welche zween mit hirten die stat Rom erstlich erbawen haben. } Erat enim Numitori frater nomine Amulius, præferens ingenio: qui non contentus fratri natu maiori imperium præripuisse, vt posteritati quoque suæ tyrannidem constabileret, prolem illius masculinam interemit. Iliam quoque, vt spem omnem nepotum fratri eriperet, sub specie honoris vir-

ginem Vestalem legit, eoque modo perpetua virginitate damnauit. Ea tamen postea grauida deprehensa, gemellos peperit: quos Amulius in Tyberim abiici iussit, matrem autem arctissima custodia asseruari. Verum quum id temporis Tyberis extra ripas restagnasset, nec adiri vsquam ad iusti amnis cursum posset: qui mergendorum puerorum negotium susceperat, in proxima eos alluue, vbi postea ruminalis ficus fuit, expositos reliquit. Vbi à Faustulo regij pecoris magistro inuenti sunt, & Laurentæ vxori educandi traditi: quæ quod vulgato corpore quaestum faceret, ideoque lupa inter pastores vocaretur: factus est locus fabulæ, Romulum & Remum à lupa educatos fuisse. Hi postea quum adoleuissent, de genere suo à Faustulo edocti, Amulium trucidant: autumque Numitorem in regnum restitunt. Nec ita multo post collecta magna pastorum manu, vibem nouam in Palatino monte, vbi educati fuerant, ædificant. Et quoniam fratres gemini erant, nec ætatis verecundia differentiam facere posset, orta inter eos contentione, vter nouæ vrbis nomen daret, & conditam imperio regeret, placuit rem auium iudicio committere. Quumque Remo in Aucarino vultures sex priores, Romulo autem in Palatino duodecim, sed posteriores apparuissent: illo tempore: hoc, numero se potiorum esse asserente, exorta inter pastores primum altercatio est, quæ deinde ad manus peruenit. Ibi Remus in turba ictus cecidit. Vulgatio fama est, ludibrio fratris Romum nouos muros transiisse: inde à Romulo, siue à Celere quodam, Romulo iussu fuisse intersectum. Solus itaque regno potitus Romulus, vt urbem inuiculis frequentiore redderet, Asylum aperuit. Senatores centum quos ab honore Patres appellauit, conscripsit. Vicinis conubia negantibus, virgines quæ ad Consulium spectaculum conuenerant, rapuit. Cimentes bellum inferentes pizillo vicit, Regæque obtruncato, Ioui Feretrio optima spolia obtulit. Antequam deinde & Sabinos prælio superatos in ciuitatem recepit. Eidenates acie fudit, & ad oppidum fugientes insequutus, urbem eodem impetu cepit. Veientibus post aduersam pugnam pacem petentibus, centum annorum inducias concessit. Hisce rebus gestis, quum ad Capræ paludem concionem haberet, ingenti coorta tempestate repente nusquam comparuit, Patrum (vt creditur) manibus discriptus. { *Fuit & Romulus* quidam Grammaticus, qui Græcis scriptoribus qui in scholis docebantur, sublatis, Latina induxit. Hic ad centesimum vsque annum vix esse traditur: interrogatusque quanquam ratione tamdiu propagasset. Intus, inquit, vino, foris oleo.

**Romuleus**, lea, leum, adiectiuum: vt Vrbis Romulea, apud *Quidiam 15. Metamorph.*

**Romulus**, a, um, vt Tellus Romula. *Virgil. 6. Æneid.* nec Romula quondam Vllō se tantum tellus iactauit alumno.

**Romilius**, a, um, vt Tribus Romilia. *Cic. de leg. Agrar.* Respondit se à tribu Romilia iniuriam facturum.

**Romulides**, æ, Ῥωμυλίδης, idem quod Romanus, à Romulo, prima vrbis conditore. *Persius Sat. 1.* Ecce inter pocula quæruunt Romulidæ, saturi, qui dia potinata narent.

**Rōnchūs**, vide *Rhynchus*.

**Rōs**, rotis, Humor qui sereno tempore de cælo fluit, serena nocte, neque gelu, neque ardoribus, neque ventis existentibus.

{ *Ῥοσ* tal. Ῥόσος. G A L. Roufée. I T A. *Ruggiada.* G E R. *D. Ros.* H I S P. *El rocío.* A N G. *The dew.* } *Aristot. lib. 1. Meteor.* scribit, rorem fieri ex vaporazione modica, quum pluuia ex largo vapore progeneretur. *Apul. lib. de Mundo.* Ros nocturnus, humor quem serenitatis tenuitas spargit: à Græcis dicitur Ῥόσος. *Virg. li. 2. Georg.* Exigua tantum gelidus ros nocte reponet. *Cic. 3. de Divin.* Quum primum gelidos rores Aurora remittit. *Ouid. 3. Metam.* Virgineos artus liquido perfundere rore. *Virg. 8. Eclog.* Quum ros in tenera pecudi gratissimus herba est. [*Plaut. Caps. sc. 1. a. 1.* Ros si non cadit, suo sibi succo viuant Cochleæ. Ita parasiti. } *Ros*, pro rore marino herba: *Quid. lib. 4. Fast.* ]

[*Roralis*: *Ouid. 4. Fast.* Virgæque rorales laurea misit aquas.]

**Rorifer**, ra, rum, { *Ῥοσφόρος*. G A L. Qui apporte la roufée. I T A. *Cha apporta ruggiada.* G E R. *Das tann bringi.* H I S. *Lo que traher rocío.* A N G. *That bringeth dewe.* } vt, Aurora rorifera. *Seneca Hippol.* Qua rorifera mulcens aura Zephyrus vernas euocat herbas. *Biga Luna* rorifera. *Stat. 1. Theb.* Rorifera gelidum tenuerat æra biga. *Lucret. li. 6.* Hinc vbi roriferis terra nox obruit umbris.

**Rorulentus**, a, um, Quod est plenum rore. { *Ῥοσῆς*, Ῥοσῆς. G A L. Conuert ou plein de roufée. I T A. *Ogni cosa piena di ruggiada.* G E R. *Tauwig/voll tauw/naso von tauw.* H I S. *Cosa ruciada o llena de rocío.* A N G. *Conuerted and full of dewe.* } *Col. lib. 5.* Cauentur ne aut Septentrionalibus ventis, aut rorulentis, sed sicce serantur vites, *Idem lib. 12. cap. 38.* Rorulentæ baccæ ne legantur cauendum.

**Roscidus**, a, um, Quod est rose perfusum: vnde Nox rosceda, dicitur quæ rose humecta est. { *Ῥοσῆς*. G A L. Plein de roufée, mouillé de roufée. I T A. *Irruggiada.* G E R. *Boll tauw/naso von tauw.* H I S. *Cosa ruciada.* A N G. *Sprinkled with dewe.* } *Plin. lib. 18.* Quidam pridie rigant prata: vbi sunt rigua, noctibus roscedis sicari melius. { *Similiter mala rosceda*, quæ matutino rore humecta sunt. *Virg. 8. Eclog.* Sepibus in nostris paruum te rosceda mala (Dux ego vester eram) vidi cum matre legentem. Aurora rosceda, *Ouid. ad Liuiam*, Gramina rosceda. *Claud. 2. de Rapt. Proserpina*, Mella rosceda, *Virgil. 4. Eclog.* Pruina rosceda foliis excussa. *Ouid. 5. Fast.*

**Rorarij**, Leuis armaturæ milites dicebantur, qui antequam acies congregarentur, fundis & lapidibus pugna præludebant. *Ῥοσῆς* Rorarij dicti, *seste Nonio*, quod illi prælium, vt ros pluuia, antecederent. *Idem & Ferentarij* dicuntur *seste Festo. Liuius.* Nam & rorarij procurrebant inter antepilanos. Hinc Rorarium vinum dicebatur, *seste eodem Festo*, quod rorariis militibus dabatur.



**Rorat**, Verbum est ex eorum genere quæ Grammatici vocant verba exceptæ actionis, quæ ad modum Plauti, & Nigiti, per se sine nominatini adminiculo sensum explens: est enim rorat, idem quod ros decidit. { *ῥοιζει*. GAL. Faire ou ietter roulee. ITAL. *Inrogiadare, bagnare*. GERM. *Es tauwet/ das tauw fast*. HIS P. *Rociar*. ANGL. *To dewe or droppe dewe*. } *Colum. lib. 11. cap. 3*. Idibus Octobris, & sequenti biduo interdum tempestas, nonnunquam rorat [ *Ouid. 3. Fastor*. Cum croceis rotare genis Tithonia coniuillare. *ῥωραθηφ ρωραθηφ ρωραθηφ*. Virg. 8. *Æneid*. Raptabatque viri mendacis viscera Tullus Per tyliam & sparsi rorabant sanguine vepres. *Ouid. 3. Metam*. Vndique dant saltus, multaque aspergine rorant: Emerguntque iterum, redeuntque sub æquora rursus: Inque chori ludunt spesiem, &c. ] { *ῥωραθηφ*. Augusto longam terrâ marive profectioem ingrediente, lætium ipse existimabat esse auspiciam. *Suet. in August. cap. 32.* ] { Aliquando admittit post se accusatiuum: vt Rorare imbrem. *Plin. lib. 17. ca. 10*. Periculum tantum eo die est, si rorauerit quantumcunque imbrem. } Roror passiuû, pro irroror, siue irrigor, aut madefio. *Ouid. Epist. 21*. Scribimus & lacrymis oculi rorantur obortis.

**Rorans**, t, s, participium. { *ῥοιζων, ῥοιζουσα*. GAL. Qui fait roulee. ITAL. *Chisavoggada*. GERM. *Tauwend*. HISP. *El que rocia*. ANGL. *Dropping lyk dewe or dowing*. } *Virg. 3. Æneid*. Ter spumam elisam & rorantia vidimus astra. *Cic. de Senect. Pocula*, vt in Symposio Xenophontis minuta atque rorantia. [ *Ouid. 4. Fastor*. Littora siccabat rorantes nuda capillos. *Idem 5. Fast.* Spargit & ipse suos lauro rorante capillos. ]

**Roratus**, a, um, { *ῥοισα παρδεις, ῥωραθηφ*. GAL. Arroûsê & mouillê de rosêe. ITAL. *Inrogiadato*. GERM. *Wit tauw besprengt odit geneg*. HISP. *Rociado*. ANGL. *Sprinkled with dewe*. } *Ouid. 3. Fast.* Mollis erat tellus, rotata manê pruina.

**Roratio**, onis, Morbus est vitium, quum illæ deflorescentes rore læduntur, priusque corrumpuntur, quàm in acinos transformentur. { *ῥωραθηφ, ῥωραθηφ*. GAL. Coulement de roulee, coulure de vignes. ITAL. *Colatura de vite*. GERM. *Der gepràst der rãben/ man sie sich im pult schütten vnd abrosen*. HISPAN. *Obra de rociar, coladura de vid*. ANGL. *Dropping of dewe*. } Cui vitio affine est illud, quod Galli *Colaturam* vocant, quum acini iam nati aut decidunt, aut indurescunt in callum. Vtriusque meminit *Plin. lib. 17. cap. 24*. Siderationis ( *inquit* ) genus est in vitibus deflorescentibus roratio: auquum acini priusquam crescant, decoquantur in callum. *Theoph. lib. 4. de Plantis*, Roratio, *inquit*, fit quum vitis deflorescens, irroratur. Propter hoc vitium Floralia ab antiquis instituta sunt. *autore Plin. lib. 8. cap. 19*. Floralia quarto Calendas Maij instituerunt anno Urbis quingentesimo sextodecimo ex oraculis Sibyllæ: vt omnia bene deflorescerent. *Et paulo post*, Aliud hoc quadruium est, quo neque rore fordere velint: exhorrent enim frigidum sidus Arcturi postridie occidens, & multo minus plenilunium incidere, &c.

**Roresco**, eis, Roscidus fio: rore aspergor: ab inusitato verbo Roreo. { *ῥοιζομαι*. GAL. Estre arroûsê & mouillê de roulee. ITAL. *Inrogiadarse*. GERM. *Wit tauw besprengt vnd naß werden*. HISP. *Enrociarse*. ANGL. *To be sprinkled with dewe*. } *Plin. lib. 18. c. 33*. Aquilonem pronuntiat terra siccescens: sed rorescens repente austrum immisceat.

**Rosã**, rosã, Flos è spina nascens. { *ῥοσα ἁβαθισελεθ*. *ῥοδο*. GAL. Rose. ITAL. *Rosa*. HISP. *Rosa*. GERM. *Rosen*. ANGL. *Rose*. } qui propter pulchritudinem, & suauem odorem Veneri sacer est: & fortasse non absurdè: quia sicut rosa breui viget, ita & veneria voluptas. Quo pacto autem rosa, quæ prius candida fuit, errore Veneris infecta, purpureum colorem traxerit, ex Aphthonij fabella cognosces. *De rosis plura apud Plin. lib. 21. inuenies*. & *Theophrast. lib. 6. cap. 6. & 7. Dioscor. lib. 3. ca. 132. Cic. 5. Tuscul. An tu me in viola putas, aut in rosa dicere? Idem 3. Tuscul. Sertis redimiri & rosa*. *Virg. 4. Geor. Primus Vere rosam, atque Autumno carpere poma*. *Horat. 2. Carm. Ode 3. Huc vina, & vnguenta, & nimium breuis Flores amcenæ ferre iube rosæ*. [ *ῥωραθηφ*. *Cur. sc. 2. a. 1. Tu Cinamomum, tu rosa*. *Idem Asin. sc. 3. a. 3. Da mi anime, da mea rosã, mea voluptas*. *Senec. epist. 36. In rosa iace re æquo animo*. ] { Rosa pro oleo rosaceo, apud *Celsum lib. 8. c. 4*. Quod si membrana per inflammationem intumuerit, infundenda erit rosa tepida. *Item apud Iurisconsultum in l. 21. §. 1. D. de aur. & arg.*

**Roseus**, a, um, Qui rosæ colorem imitatur. { *ῥοδαυωπι, ῥοδοει*. GAL. De couleur de roses, vermeil comme rosêe. ITAL. *Ogni cosa che mostra color di rosa*. GERM. *Rosenfarbig/ rosentot*. HISP. *Cosa de color rosado*. ANGL. *Of a rose or coloured lik a rose*. } vt, Pannus rosaceus, Rosæ vestis. *Plin. Asini è coitu spuma collecta rosêo panno, & inclusa argento, venerem stimulat*. *Virg. 12. Æneid. Et rosæa laniata genas*. *Idem 6. Æneid. Hac vice sermoneum rosêis Aurora quadrigis iam medium ætheris cursu traiecerat axem*. *Idem 2. Æneid. rosêoque hæc insuper addidit ore*.

**Rosaceus**, a, um, Quod ex rosã factum est. { *ῥοδαυω*. GAL. De roses. ITAL. *Ogni cosa fatta di rose*. GERM. *Ruff rosen gemacht*. HISP. *Cosa de materia de rosas*. ANGL. *Of roses*. } Vnde Rosaceum oleum, ex rosis, *lib. 20. cap. 3*. Succus ex strigmentis illitus cum rosaceo & aceto, febrium, ardore refrigerat.

[ **Rosarius**, a, um, *Suet. in Neron. c. 27*. Rosaria absortio. Ita enim legit *Cassaubon*. Alij verò Rosaria ab syrtaio. ]

**Rosarium**, rij, Rosetum. { *ῥοδαυια*. GAL. Rosier, Vn lieu où croissent force roses. ITAL. *Luogo che abunda di rose*. GERM. *Ein rosengehurtet ort mit vli rosen stauden*. HISP. *El rosãl, donde ay muchos rosas*. ANGL. *A place planted with roses*. } *Plin. lib. 31. c. 11*. Rosaria à Fauonio fossa oportet esse, iterumque Solsitio. [ *Ouis. Eleg. 2. lib. 5.*

*Triph. Littora quot conchas, quot amœna rosaria flores (habent.)* ]  
**Rosetum**, significat Locum rosis constitum. { *ῥοδαυια*. GAL. Vn lieu pour planter de rosiers. ITAL. *Luogo piantato di rose*. GERM. *Ein rosengarten*. HISP. *Rosal*. ANGL. *A place planted with roses*. } *Virg. 5. Eclog. Puniceis humilis quantum salunca rosêis Iudicio nostro tantum tibi cedit Amintas*.

**Roscidus**, Vide ROS.

**ROSCIVS**, Historio insignis fuit Ciceronis ætate in arte sua vsque admodò absolutus, vt si quem significare velimus cæteris sui generis hominibus præcellere, Roscium *ῥοσκίου* appellemus. Roscij ( *inquit Festus* ) dicebantur in omnibus perfecti artibus, propterea quòd Roscius quidam perfectus vnus in arte sua, id est Comœdia iudicatus est. *Cic. de Oratore*, Roscius hoc iamdiu est assequutus, vt in quo quisq; artificio excelleret, is in suo genere Roscius diceretur. *Horat. 2. Epist. 1*. Quæ grauis Æsopus, quæ doctus Roscius egit. Hunc primum in scena persona vsum ferunt, quòd & strabote esset, & aspectu scædus. Tantum tamen pronuciandi suauitate valuit, vt populo sine persona gratior esset: quòd & *Cicero testatur lib. 2. de Orat.* Gratia verò apud summos etiam viros tantum valuit, vt à Fannio de societatis cuiusdam rationibus in iudicium vocatus, Ciceronis patrocinium meruerit: qua de re etiã hodie extat Oratio, quæ pro Quo. Rosc. Comædo inscribitur. Quin & librum conscripsit, in quo hystronicam cum eloquentia comparare conatur. Cum Cicerone quoque aliquando certasse dicitur, num ille eandem rem sæpius oratione, an ipse gestu variaret.

[ Fuit & alter Roscius, pronomine Sextus, ex Municipio Amerino, cuius quum pater noctu à cœna rediens, Romæ occisus esset, filius ab iis qui bona eius à Sylla emerant ( curauerant enim vt mortuus inter proscriptos referretur ) patricidij accusatus, defensus est à Cicerone vigesimum tertium, ( si Cornelio Nepoti credimus ) aut certè ( vt alijs placere video ) vigesimum septimum annum agente: quæ oratio etiam hodie omnium manibus teritur. Meminit huius orationis Cicero ipse in Bruto, Prima ( *inquit* ) causa publica pro Sexto Roscio dicta, tantum commendationis habuit, vt non vili esset quæ non nostra digna patrocinio videretur. Fuit & Roscius quidam Orho Tribuni plebis, qui legem tulit vt Equitibus Romanis in Theatro xiiii. gradus proximi assignarentur, qui censum c. c. x. s. haberet, *autror Linius*.

**ROSEA**, Campus in agro Reatino, quòd in eo arua rore humida semper ferantur. *Varro 1. de Re rust. ca. 7*. Cæsar Vopiscus Ædilitius, causam quum ageret apud Censores, campos Rosæ Italix dixit esse sumendos, in qua relicta pertica postridie non appareret propter herbam.

**Roseus**, vide ROSA.

**Rosio**, Vide RODO.

**Rosmarinus**, siue ( *vt apud Plinium legitur* ) Rosmarinum, in quaduplici est diff. entia. { *ῥοσμαριν*. GAL. Rosmarin. ITAL. *Rosmarino*. GERM. *Rosmarin*. HISP. *Romeromata*. ANGL. *Rosemary*. } Sunt enim duo eius genera sæcunda, quorum alterum folia habet sæniculi crassiora, & latiora, in rosæ speciem humi sparsa, in eundè olentia, caulem cubiti altitudinæ, multis concuum alis: in cacumine umbellam, in qua semen nascitur copiosum candidum, spondylis simile, rotundum, angulosum, resinacèu, quod in mandendo linguam exurit, radicem autem prægrandem, candidam, thus redolentem: vnde & restici *incensoria* appellant. Alterum superiori omnino consimile est, semen ferens latum, nigrum vti spondylium, sed minimè exurens, radice foris nigra, sed intus, si frangatur, alba. Tertium, quod ad superiorum differentiam sterile dicitur, superioribus non dissimile: sed neq; caulem, neque florem, neque semen emittit: nascitur in saxosis & asperis. Quartum, quod Græci non absolute *ῥοσμαριν* appellant, sed cum adiectione quadam *ῥοσμαρινιδε* appellant, frutex est notissimus, nunquam non apud nos in hortis obuius, in agro autem Narbonensi sponte tanta proueniens copta, vt non temerè alio ligno ad ignem vtaurur. *ῥοσμαρινιδε* autem vocant Græci eadem ratione qua superiora genera, quòd scilicet thuris odorem referat. *ῥοσμαρινιδε* autem, hoc est coronariam, quòd coronamentis soleat intexi. *Plin. lib. 19. ca. 12*. Libanotis locis putridis & macris, ac rosêidis feritur semine. Radicem habet olusatris, nihil à thure differentem. Vnus eius post annum stomacho saluberrimus. Quiddam eam nomine alio rosmarinum appellant. *Idem lib. 17. ca. 13*. Sabina herba propagine feritur & auulsione, tradunt sæce vini, aut è parietibus latere toso mirè alijsdem modis rosmarinû ferunt, & ramo: quoniam neutri semen. *Sic. lib. 24. ca. 11. & Colum. li. 9. c. 4*.

**Rosmaris**, frutex odoriferus, qui & rosmarinus dicitur. { *ῥοσμαριν*. GAL. Rosmarin. ITAL. *Rosmarino*. GERM. *Rosmarin*. HISP. *Romeromata*. ANGL. *Rosemary*. } *Ouis. 3. de Arte*, regit arbutus herbam Rosmaris & laurus, nigraq; myrtus olent.

**Rostellum**, Vide ROSTRYM.

**Rostrum**, rostri, Quo aues cibum capiunt. { *ῥοστρυον*. GAL. Bec, museau. ITAL. *Becco, muso, mostazzo*. GERM. *Ein schnabel*. HISP. *El pico, come de auêd hocico, come de puero*. ANGL. *The beak of a bird or snout of a beast*. } *Cic. 1. de Nat. deor. Procero*, cornicòque rostro aues. *Ouid. 6. Fast.* Grande caput, stantes oculi, rostra apra rapinæ, Canities pennis, vnguib; hamus inest. *Virg. 6. Æneid. rostròque immanis vultur obunco Immortale iecur tuandens, &c.* Nec solum de aibus, sed de reliquis quoque animalibus, & de ipso homine dicitur. *Plaut. Menach. sc. 1. a. 1*. Apud mensam plenam homini rostrum deligens. *Plinius*. Et mugilis rostrum. Caprarum rostra. *Varro 2. de Re rust. cap. 3*. Duo enim genera earum, sub rostra duas vt mammulas peniles habent, quòd hæc sæcundiores sunt. *Canum. Plin. lib. 8. cap. 4*. Quam signifi.



significans demonstratio est, cauda primum, deinde rostro. *Ibidem*, ventos & odorem captantes, prodeutesque rostro cubilia suum *Cic. l. de Divin.* Sus rostro si humi a literam impresserit, num propterea suspicari poteris Andromacham Ennii ab eo posse deseri? ¶ A similitudine autem rostri auium, pars navis exporrecta, & acuminata, ex ære, ferrôve, in prora emmens, rostrum appellatur. *Γροστρον*. G A L L. Le bec ou deuant du nauire, muni & garni de cauire ou de fer. I T A L. *Sperone della naue*. G E R M. *Der vorder spitz oder schnabel eines schiffs*. H I S P. *La guarnicion de la prora de la naue*. } *A Hircius de bello Alexand.* Nauibus actuariis, quarum numerus erat satis magnus, rostra imposuit.

**ROSTRA**, orum, Polybio templum erat Romæ in foro, ante curiam Hostiliam, nauium Antiatiarum rostris adornatum: ex quo populum concio haberi solebat. *Γροστρα*. G E R M A. Ein tempel zu Rom auff dem platz vor der Curia Hostilian in welchem ein Caesar war auff schiffschueben gemacht von welchem herab man redt hirt. } *Linuius libr. 8. Decad. 1.* Naues Antiatiarum partim in naualia Romæ subductæ, partim incensæ: è rostrisque earum suggestum in foro extructum adornari placuit, Rostriæque id templum appellatum. *Quintilian. declam. 340. in Argumento*: Per publica rostra iecit nouitium mango. *Idem Quint.* Pro rostris laudauit aulam Augustus.]

**Rostratus**, a, um, Rostro armatus. *Γροστρατος*. G A L. Qui a vn becc, beccu. I T A. *Chi ha becco*. G E R M. *Geischnäbet*. H I S P. *Cosa que tiene pico*. A N G L. *Beaked, or that hath a beak*. } vt, Naues rostratæ, quæ in prora æneo munitæ erant rostro, quo in hostium naues cum impetu impacto sæpe eas dissoluebant. *αιχμηροβολοι* Liu. 4. *Decad. lib. 6.* Vna & octoginta rostratis nauibus, multis præterea minoribus quæ aut apertæ, rostratæ: aut sine rostris speculatoriæ erant, Delum traiecit. *Idem lib. 3. bell. Pun.* Prociatæ ita decretæ: alteri Consuli, Sicilia, & triginta rostratæ naues, quas C. Seruilius superiori anno habuisset: eadem & æratæ dicebantur. *Cæsar. 2. belli Civilis.* Interim L. Nasidius ab Cn. Pompeio cum classe nauium sedecim, in quibus pauca erant æratæ. ¶ Corona rostrata, id est naualis, quod exiguus quibusdam veluti nauis rostris exornaretur. *Plin. lib. 16. cap. 4.* Ciuitas cedunt murales, vallaræque, & auræ, quanquam prælio antecedentes: cedunt & rostratæ, quanuis in duobus ad hoc æui maximè celebres, M. Varrone è piraticis bellis, dante Cn. Pompeio: itemque M. Agrippa, tribuente Cæsare è Siculis. Tempora rostrata, id est naualis, siue rostrata corona exornata. *Virg. 8. Æneid.* Cui belli insignis superbum Tempora nauali fulgent rostrata corona. Rostriatus impetus, qui fit rostro impacto, *apud Plin. lib. 10. cap. 12.* [Rostriata columnæ: *Sueton. in Galbâ cap. vlt.*]

**Rostro**, as, Rostro impingo, rostro penetro. *Γροστρα*. G A L. Beccuer, picquer & donner du bec. I T A L. *Poner il becco dentro*. G E R M. *Wit dem spiz oder schnabel auff schurypfen*. H I S P. *Poner il pico dentro alguna cosa*. A N G L. *To pearse with the beak*. } *Plin. lib. 10. c. 19.* Omne aruum rectis sulcis, mox & obliquis subigi debet: in collibus transuerso tantum monte aratur, sed modò in superiora, modò in inferiora rostrante vomere, id est, rostro impingente, ait *Budæus*.

**Rostellum**, li, Paruum rostrum. *ροστρον*. G A L. Petit bec. I T A. *Picciolo becco*. G E R M. *Ein schnäbelin*. H I S P. *Pequeno pico*. A N G L. *A little beake*. } *Plin. lib. 30. cap. 11.* Muris rostellum. *Colum. lib. 8. c. 5.* Animaduertat an pulli rostellis ova perciderint.

**Rotæ**, æ, Cuius conuersione currus procedit: à rotunditate, seu à ruendo, ruit enim faciliè in suos orbis. *Γαλα* *ghalghal* *ἰσῆ* *οφθάν*. *ἰσῆ*. G A L. Vno roue. I T A. *Rota, ruota*. G E R M. *Ein rad*. H I S P. *La rueda de carro* ò *de olleru*. A N G L. *A wheele*. } *Plaut. in Caps. sc. 3. a. 2.* Pro rota me uti licet: Vel ego huc, vel illuc vortar, quo imperabitis. *Plin. lib. 16. c. 40.* Sed lignum non alio penè, quam ad radios rotarum vile. *Horat. 1. Epist. 18.* Si te puluis, strépituque rotarum, Si lædit caupona, Ferentinum ire in bebo. *Ouid. 2. Metam.* Hæc sit iter, manifesta rotæ vestigia cernes. [Velleius Præceps fe. stinatio, rotæ modo, vel proni gurgitis.] ¶ Figuratè tamen rota accipitur pro toto curru. *Virg. 12. Æneid.* Equè rotis magnam respexit ad vibem. *Cic. in Arati Phenom.* Hunc tangit rota feruida Solis.

¶ Rota Fortunæ, id est inconstantia, & volubilitas. *Cic. in Pisonem*, In quo ne tum quidem Fortunæ rotam extimescebat.

¶ Rota, tormenti genus. *Cic. 5. Tusc.* In eo etiam putatur dicere, In rotam beatam vitam non ascendere. ¶ Rotæ etiam à Latinis dicuntur: cap: quædam feræ, quarum magna est copia in Samothrace insula. *Varro lib. 2. cap. 1.* Etiam nunc multis in locis pecudum ferarum genera sunt aliquot, vt in Phrygia ex ouibus, vbi greges videntur complures: vt in Samothrace caprarum, quas Latine rotas appellant. ¶ Est & rotæ, piscis, siue belluæ marinæ genus à rotæ, quæ in curru voluit, similitudine dictum. *Plin. lib. 9. ca. 4.* Apparent & Rotæ appellatæ à similitudine, quaternis distinctæ radiis, modiolos earum oculis duobus vtrinque claudentibus.

¶ Rota item in figlinis dicitur, quæ sicilia tornantur: cuius primum inuentorem fuisse tradunt, Anacharsia Scytham, aut (vt alij malunt) Hyperbion Corinthium. *Horat. de arte*, amphora cœpit Institui: currente rota cur vceus exit.

**Rotula**, est diminutiuum. *ῥοτιον*. G A L. Petite rouë. I T A L. *Rota picciola*. G E R M. *Ein rädlin* / *schäbtlin*. H I S P. *Pequena rueda*. A N G L. *A little wheele*. } *Plin. lib. 18. c. 12.* Gallia ve. ò duas addiderunt rotulas.

**Roto**, as, Verro, in modum rotæ verfo, circumago. *ῥοτα*. G A L. Faire la rouë, rouër, rouler. I T A L. *Rotare, ruotare, vortar* a torno, girare. G E R M. *Umbrechten wie ein rad* / *umbrüteln* / *umbrühen*. H I S P. *Rodar* ò *traber en derredor*, *hazer buelia en derredor*. A N G L. *To turne about lik a wheele*. } *Mart. lib. 1.* Præceps san-

guinea dum se rotat vrsus arena, Implicitam visco perdidit ille fugam. *Ouid. Metam.* Deque sinu matris ridentem, & parua Learchum Brachia tendentem, rapit, & bis terque per auras More rotat fundæ, rigidòque infantia læta Discutit ora feror. *Lucr. li. 6.* rotantque cauis flammam fornicatus intus. ¶ Rotare item se pauones dicuntur, quom veluti pulcritudinem suam admirantes, gemmantes caudæ pinnas in orbem explicant, rotæque orbem imitantur. *αιχμηροβολοι*.

[¶ Rotare comas, inquit *Quintilian.* fanaticum est.]

**Rotatio**, nis, & rotatum, aduerbium. *Diomedes Grammat. lib. 3.* Huic contrarius Trochæus quam *χρονος* appellant. Constat ex longa & breui, temporum trium, vt Roma, dictus *ῥοτα* τὸ τριχρονος, hoc est rotatione: Quippe eius modulationem poematum siue metrorum compositioni accommodatam rotatum & volubiliter dicebant.

**Rotalis**, adiectiuum. *Iulius Capitolinus in Macrino*: Tribunum qui excubias deserui passus est, carpento rotali, superadnexum per totum iter viuum atque exanimem traxit.

**Rotans**, tis, *ῥοτα* *meghel*. *κικληδον*. } *Horat. 4. Ode 21.* Sordidum flammæ trepidant rotantes vertice fumum.

**Rotatus**, a, um, *ῥοτατος* *ναγβολο*. *κικληδον*. } *Ouid. ad risonem*, & nunc ceruice rotata. Incipit effalos in gyrum carpere cursus. *Iuuen. Satyr. 6.* aut currum sermone rotato Torqueat enthymema.

[Rotatum, Aduerbium: *Diomed. l. 3.* Vide in voce Rotatio, sup. à.]

**ROTHOMAGVS**, siue Rhothomagus *ροδομαγος*, Vrbs Velicassiorum, in Gallia Lugdunensi, ad Sequanam flumiui, *teste Ptolem. lib. 3. cap. 8.* Vulgò *Rouea*.

**Rotundus**, a, um, Globosum, hoc quod globi siue sphaeræ figuram habet, vnica superficie contentum, & in medio sui punctu habens, à quo omnes lineæ ad circumferentiam ductæ sunt æquales. *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος*. } *Plin. lib. 10. cap. 52.* Aquatiliu oua rotunda. *Ibidem*, Oua exeunt à rotundissima sui parte, dum pariuntur. *Cic. 1. de Natura deorum*, Nunc autem hæctenus admirabor eorum tarditatem, qui mundum animantem, immortalem, & eundem beatum & rotundum esse velint, quod ea forma neget vilam pulchriorem esse Plato. *Horat. 8. Epod.* Nec sit marita, quæ rotundioribus Onusta passis ambulet. *Cic. 1. de Vniuers.* Idque ita tornaui, vt nihil effici possit rotundius, nihil vt asperitatis haberet, nihil offensionis, &c. *Colum. lib. 8. cap. 8.* Quom deinde quis voler quam plurimos mares excludi, longissima quæque, & acutissima oua subiciet: & rursus quom fæminas, rotundissima. ¶ Ore rotundo loqui, est volubili, & concinno orationis genere vt. *Horatius in Aris*, Graiis ingenium, Graiis dedit ore rotundo Musa loqui. *Gellius*, Crispum sanè agmen orationis, rotundumque, ac modulo ipso numerorum venustum. *Cic. in Orat.* Thucydides autem præfractior, nec satis vt ita dicam) rotundus, primus instituit dilatare verbis. Rotundæ clausulæ dicuntur, intra quas sententiæ clauduntur cum sequentibus non hærentes. *Budæus*. [Gell. cap. 1. lib. 16. Bathymema verbis breuius & rotundis. *Idem cap. 13. li. 11.* Rotunda & volubilis sententia.]

**Rotunditas**, a, um, Globositas, hoc quod globi siue sphaeræ figuram habet, vnica superficie contentum, & in medio sui punctu habens, à quo omnes lineæ ad circumferentiam ductæ sunt æquales. *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος*. } *Plin. lib. 10. cap. 52.* Aquatiliu oua rotunda. *Ibidem*, Oua exeunt à rotundissima sui parte, dum pariuntur. *Cic. 1. de Natura deorum*, Nunc autem hæctenus admirabor eorum tarditatem, qui mundum animantem, immortalem, & eundem beatum & rotundum esse velint, quod ea forma neget vilam pulchriorem esse Plato. *Horat. 8. Epod.* Nec sit marita, quæ rotundioribus Onusta passis ambulet. *Cic. 1. de Vniuers.* Idque ita tornaui, vt nihil effici possit rotundius, nihil vt asperitatis haberet, nihil offensionis, &c. *Colum. lib. 8. cap. 8.* Quom deinde quis voler quam plurimos mares excludi, longissima quæque, & acutissima oua subiciet: & rursus quom fæminas, rotundissima. ¶ Ore rotundo loqui, est volubili, & concinno orationis genere vt. *Horatius in Aris*, Graiis ingenium, Graiis dedit ore rotundo Musa loqui. *Gellius*, Crispum sanè agmen orationis, rotundumque, ac modulo ipso numerorum venustum. *Cic. in Orat.* Thucydides autem præfractior, nec satis vt ita dicam) rotundus, primus instituit dilatare verbis. Rotundæ clausulæ dicuntur, intra quas sententiæ clauduntur cum sequentibus non hærentes. *Budæus*. [Gell. cap. 1. lib. 16. Bathymema verbis breuius & rotundis. *Idem cap. 13. li. 11.* Rotunda & volubilis sententia.]

**Rotunditas**, a, um, Globositas, hoc quod globi siue sphaeræ figuram habet, vnica superficie contentum, & in medio sui punctu habens, à quo omnes lineæ ad circumferentiam ductæ sunt æquales. *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος*. } *Plin. lib. 10. cap. 52.* Aquatiliu oua rotunda. *Ibidem*, Oua exeunt à rotundissima sui parte, dum pariuntur. *Cic. 1. de Natura deorum*, Nunc autem hæctenus admirabor eorum tarditatem, qui mundum animantem, immortalem, & eundem beatum & rotundum esse velint, quod ea forma neget vilam pulchriorem esse Plato. *Horat. 8. Epod.* Nec sit marita, quæ rotundioribus Onusta passis ambulet. *Cic. 1. de Vniuers.* Idque ita tornaui, vt nihil effici possit rotundius, nihil vt asperitatis haberet, nihil offensionis, &c. *Colum. lib. 8. cap. 8.* Quom deinde quis voler quam plurimos mares excludi, longissima quæque, & acutissima oua subiciet: & rursus quom fæminas, rotundissima. ¶ Ore rotundo loqui, est volubili, & concinno orationis genere vt. *Horatius in Aris*, Graiis ingenium, Graiis dedit ore rotundo Musa loqui. *Gellius*, Crispum sanè agmen orationis, rotundumque, ac modulo ipso numerorum venustum. *Cic. in Orat.* Thucydides autem præfractior, nec satis vt ita dicam) rotundus, primus instituit dilatare verbis. Rotundæ clausulæ dicuntur, intra quas sententiæ clauduntur cum sequentibus non hærentes. *Budæus*. [Gell. cap. 1. lib. 16. Bathymema verbis breuius & rotundis. *Idem cap. 13. li. 11.* Rotunda & volubilis sententia.]

**Rotunditas**, a, um, Globositas, hoc quod globi siue sphaeræ figuram habet, vnica superficie contentum, & in medio sui punctu habens, à quo omnes lineæ ad circumferentiam ductæ sunt æquales. *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος*. } *Plin. lib. 10. cap. 52.* Aquatiliu oua rotunda. *Ibidem*, Oua exeunt à rotundissima sui parte, dum pariuntur. *Cic. 1. de Natura deorum*, Nunc autem hæctenus admirabor eorum tarditatem, qui mundum animantem, immortalem, & eundem beatum & rotundum esse velint, quod ea forma neget vilam pulchriorem esse Plato. *Horat. 8. Epod.* Nec sit marita, quæ rotundioribus Onusta passis ambulet. *Cic. 1. de Vniuers.* Idque ita tornaui, vt nihil effici possit rotundius, nihil vt asperitatis haberet, nihil offensionis, &c. *Colum. lib. 8. cap. 8.* Quom deinde quis voler quam plurimos mares excludi, longissima quæque, & acutissima oua subiciet: & rursus quom fæminas, rotundissima. ¶ Ore rotundo loqui, est volubili, & concinno orationis genere vt. *Horatius in Aris*, Graiis ingenium, Graiis dedit ore rotundo Musa loqui. *Gellius*, Crispum sanè agmen orationis, rotundumque, ac modulo ipso numerorum venustum. *Cic. in Orat.* Thucydides autem præfractior, nec satis vt ita dicam) rotundus, primus instituit dilatare verbis. Rotundæ clausulæ dicuntur, intra quas sententiæ clauduntur cum sequentibus non hærentes. *Budæus*. [Gell. cap. 1. lib. 16. Bathymema verbis breuius & rotundis. *Idem cap. 13. li. 11.* Rotunda & volubilis sententia.]

**Rotunditas**, a, um, Globositas, hoc quod globi siue sphaeræ figuram habet, vnica superficie contentum, & in medio sui punctu habens, à quo omnes lineæ ad circumferentiam ductæ sunt æquales. *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος*. } *Plin. lib. 10. cap. 52.* Aquatiliu oua rotunda. *Ibidem*, Oua exeunt à rotundissima sui parte, dum pariuntur. *Cic. 1. de Natura deorum*, Nunc autem hæctenus admirabor eorum tarditatem, qui mundum animantem, immortalem, & eundem beatum & rotundum esse velint, quod ea forma neget vilam pulchriorem esse Plato. *Horat. 8. Epod.* Nec sit marita, quæ rotundioribus Onusta passis ambulet. *Cic. 1. de Vniuers.* Idque ita tornaui, vt nihil effici possit rotundius, nihil vt asperitatis haberet, nihil offensionis, &c. *Colum. lib. 8. cap. 8.* Quom deinde quis voler quam plurimos mares excludi, longissima quæque, & acutissima oua subiciet: & rursus quom fæminas, rotundissima. ¶ Ore rotundo loqui, est volubili, & concinno orationis genere vt. *Horatius in Aris*, Graiis ingenium, Graiis dedit ore rotundo Musa loqui. *Gellius*, Crispum sanè agmen orationis, rotundumque, ac modulo ipso numerorum venustum. *Cic. in Orat.* Thucydides autem præfractior, nec satis vt ita dicam) rotundus, primus instituit dilatare verbis. Rotundæ clausulæ dicuntur, intra quas sententiæ clauduntur cum sequentibus non hærentes. *Budæus*. [Gell. cap. 1. lib. 16. Bathymema verbis breuius & rotundis. *Idem cap. 13. li. 11.* Rotunda & volubilis sententia.]

**Rotunditas**, a, um, Globositas, hoc quod globi siue sphaeræ figuram habet, vnica superficie contentum, & in medio sui punctu habens, à quo omnes lineæ ad circumferentiam ductæ sunt æquales. *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος*. } *Plin. lib. 10. cap. 52.* Aquatiliu oua rotunda. *Ibidem*, Oua exeunt à rotundissima sui parte, dum pariuntur. *Cic. 1. de Natura deorum*, Nunc autem hæctenus admirabor eorum tarditatem, qui mundum animantem, immortalem, & eundem beatum & rotundum esse velint, quod ea forma neget vilam pulchriorem esse Plato. *Horat. 8. Epod.* Nec sit marita, quæ rotundioribus Onusta passis ambulet. *Cic. 1. de Vniuers.* Idque ita tornaui, vt nihil effici possit rotundius, nihil vt asperitatis haberet, nihil offensionis, &c. *Colum. lib. 8. cap. 8.* Quom deinde quis voler quam plurimos mares excludi, longissima quæque, & acutissima oua subiciet: & rursus quom fæminas, rotundissima. ¶ Ore rotundo loqui, est volubili, & concinno orationis genere vt. *Horatius in Aris*, Graiis ingenium, Graiis dedit ore rotundo Musa loqui. *Gellius*, Crispum sanè agmen orationis, rotundumque, ac modulo ipso numerorum venustum. *Cic. in Orat.* Thucydides autem præfractior, nec satis vt ita dicam) rotundus, primus instituit dilatare verbis. Rotundæ clausulæ dicuntur, intra quas sententiæ clauduntur cum sequentibus non hærentes. *Budæus*. [Gell. cap. 1. lib. 16. Bathymema verbis breuius & rotundis. *Idem cap. 13. li. 11.* Rotunda & volubilis sententia.]

**Rotunditas**, a, um, Globositas, hoc quod globi siue sphaeræ figuram habet, vnica superficie contentum, & in medio sui punctu habens, à quo omnes lineæ ad circumferentiam ductæ sunt æquales. *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος*. } *Plin. lib. 10. cap. 52.* Aquatiliu oua rotunda. *Ibidem*, Oua exeunt à rotundissima sui parte, dum pariuntur. *Cic. 1. de Natura deorum*, Nunc autem hæctenus admirabor eorum tarditatem, qui mundum animantem, immortalem, & eundem beatum & rotundum esse velint, quod ea forma neget vilam pulchriorem esse Plato. *Horat. 8. Epod.* Nec sit marita, quæ rotundioribus Onusta passis ambulet. *Cic. 1. de Vniuers.* Idque ita tornaui, vt nihil effici possit rotundius, nihil vt asperitatis haberet, nihil offensionis, &c. *Colum. lib. 8. cap. 8.* Quom deinde quis voler quam plurimos mares excludi, longissima quæque, & acutissima oua subiciet: & rursus quom fæminas, rotundissima. ¶ Ore rotundo loqui, est volubili, & concinno orationis genere vt. *Horatius in Aris*, Graiis ingenium, Graiis dedit ore rotundo Musa loqui. *Gellius*, Crispum sanè agmen orationis, rotundumque, ac modulo ipso numerorum venustum. *Cic. in Orat.* Thucydides autem præfractior, nec satis vt ita dicam) rotundus, primus instituit dilatare verbis. Rotundæ clausulæ dicuntur, intra quas sententiæ clauduntur cum sequentibus non hærentes. *Budæus*. [Gell. cap. 1. lib. 16. Bathymema verbis breuius & rotundis. *Idem cap. 13. li. 11.* Rotunda & volubilis sententia.]

**Rotunditas**, a, um, Globositas, hoc quod globi siue sphaeræ figuram habet, vnica superficie contentum, & in medio sui punctu habens, à quo omnes lineæ ad circumferentiam ductæ sunt æquales. *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος*. } *Plin. lib. 10. cap. 52.* Aquatiliu oua rotunda. *Ibidem*, Oua exeunt à rotundissima sui parte, dum pariuntur. *Cic. 1. de Natura deorum*, Nunc autem hæctenus admirabor eorum tarditatem, qui mundum animantem, immortalem, & eundem beatum & rotundum esse velint, quod ea forma neget vilam pulchriorem esse Plato. *Horat. 8. Epod.* Nec sit marita, quæ rotundioribus Onusta passis ambulet. *Cic. 1. de Vniuers.* Idque ita tornaui, vt nihil effici possit rotundius, nihil vt asperitatis haberet, nihil offensionis, &c. *Colum. lib. 8. cap. 8.* Quom deinde quis voler quam plurimos mares excludi, longissima quæque, & acutissima oua subiciet: & rursus quom fæminas, rotundissima. ¶ Ore rotundo loqui, est volubili, & concinno orationis genere vt. *Horatius in Aris*, Graiis ingenium, Graiis dedit ore rotundo Musa loqui. *Gellius*, Crispum sanè agmen orationis, rotundumque, ac modulo ipso numerorum venustum. *Cic. in Orat.* Thucydides autem præfractior, nec satis vt ita dicam) rotundus, primus instituit dilatare verbis. Rotundæ clausulæ dicuntur, intra quas sententiæ clauduntur cum sequentibus non hærentes. *Budæus*. [Gell. cap. 1. lib. 16. Bathymema verbis breuius & rotundis. *Idem cap. 13. li. 11.* Rotunda & volubilis sententia.]

**Rotunditas**, a, um, Globositas, hoc quod globi siue sphaeræ figuram habet, vnica superficie contentum, & in medio sui punctu habens, à quo omnes lineæ ad circumferentiam ductæ sunt æquales. *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος*. } *Plin. lib. 10. cap. 52.* Aquatiliu oua rotunda. *Ibidem*, Oua exeunt à rotundissima sui parte, dum pariuntur. *Cic. 1. de Natura deorum*, Nunc autem hæctenus admirabor eorum tarditatem, qui mundum animantem, immortalem, & eundem beatum & rotundum esse velint, quod ea forma neget vilam pulchriorem esse Plato. *Horat. 8. Epod.* Nec sit marita, quæ rotundioribus Onusta passis ambulet. *Cic. 1. de Vniuers.* Idque ita tornaui, vt nihil effici possit rotundius, nihil vt asperitatis haberet, nihil offensionis, &c. *Colum. lib. 8. cap. 8.* Quom deinde quis voler quam plurimos mares excludi, longissima quæque, & acutissima oua subiciet: & rursus quom fæminas, rotundissima. ¶ Ore rotundo loqui, est volubili, & concinno orationis genere vt. *Horatius in Aris*, Graiis ingenium, Graiis dedit ore rotundo Musa loqui. *Gellius*, Crispum sanè agmen orationis, rotundumque, ac modulo ipso numerorum venustum. *Cic. in Orat.* Thucydides autem præfractior, nec satis vt ita dicam) rotundus, primus instituit dilatare verbis. Rotundæ clausulæ dicuntur, intra quas sententiæ clauduntur cum sequentibus non hærentes. *Budæus*. [Gell. cap. 1. lib. 16. Bathymema verbis breuius & rotundis. *Idem cap. 13. li. 11.* Rotunda & volubilis sententia.]

**Rotunditas**, a, um, Globositas, hoc quod globi siue sphaeræ figuram habet, vnica superficie contentum, & in medio sui punctu habens, à quo omnes lineæ ad circumferentiam ductæ sunt æquales. *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος*. } *Plin. lib. 10. cap. 52.* Aquatiliu oua rotunda. *Ibidem*, Oua exeunt à rotundissima sui parte, dum pariuntur. *Cic. 1. de Natura deorum*, Nunc autem hæctenus admirabor eorum tarditatem, qui mundum animantem, immortalem, & eundem beatum & rotundum esse velint, quod ea forma neget vilam pulchriorem esse Plato. *Horat. 8. Epod.* Nec sit marita, quæ rotundioribus Onusta passis ambulet. *Cic. 1. de Vniuers.* Idque ita tornaui, vt nihil effici possit rotundius, nihil vt asperitatis haberet, nihil offensionis, &c. *Colum. lib. 8. cap. 8.* Quom deinde quis voler quam plurimos mares excludi, longissima quæque, & acutissima oua subiciet: & rursus quom fæminas, rotundissima. ¶ Ore rotundo loqui, est volubili, & concinno orationis genere vt. *Horatius in Aris*, Graiis ingenium, Graiis dedit ore rotundo Musa loqui. *Gellius*, Crispum sanè agmen orationis, rotundumque, ac modulo ipso numerorum venustum. *Cic. in Orat.* Thucydides autem præfractior, nec satis vt ita dicam) rotundus, primus instituit dilatare verbis. Rotundæ clausulæ dicuntur, intra quas sententiæ clauduntur cum sequentibus non hærentes. *Budæus*. [Gell. cap. 1. lib. 16. Bathymema verbis breuius & rotundis. *Idem cap. 13. li. 11.* Rotunda & volubilis sententia.]

**Rotunditas**, a, um, Globositas, hoc quod globi siue sphaeræ figuram habet, vnica superficie contentum, & in medio sui punctu habens, à quo omnes lineæ ad circumferentiam ductæ sunt æquales. *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος*. } *Plin. lib. 10. cap. 52.* Aquatiliu oua rotunda. *Ibidem*, Oua exeunt à rotundissima sui parte, dum pariuntur. *Cic. 1. de Natura deorum*, Nunc autem hæctenus admirabor eorum tarditatem, qui mundum animantem, immortalem, & eundem beatum & rotundum esse velint, quod ea forma neget vilam pulchriorem esse Plato. *Horat. 8. Epod.* Nec sit marita, quæ rotundioribus Onusta passis ambulet. *Cic. 1. de Vniuers.* Idque ita tornaui, vt nihil effici possit rotundius, nihil vt asperitatis haberet, nihil offensionis, &c. *Colum. lib. 8. cap. 8.* Quom deinde quis voler quam plurimos mares excludi, longissima quæque, & acutissima oua subiciet: & rursus quom fæminas, rotundissima. ¶ Ore rotundo loqui, est volubili, & concinno orationis genere vt. *Horatius in Aris*, Graiis ingenium, Graiis dedit ore rotundo Musa loqui. *Gellius*, Crispum sanè agmen orationis, rotundumque, ac modulo ipso numerorum venustum. *Cic. in Orat.* Thucydides autem præfractior, nec satis vt ita dicam) rotundus, primus instituit dilatare verbis. Rotundæ clausulæ dicuntur, intra quas sententiæ clauduntur cum sequentibus non hærentes. *Budæus*. [Gell. cap. 1. lib. 16. Bathymema verbis breuius & rotundis. *Idem cap. 13. li. 11.* Rotunda & volubilis sententia.]

**Rotunditas**, a, um, Globositas, hoc quod globi siue sphaeræ figuram habet, vnica superficie contentum, & in medio sui punctu habens, à quo omnes lineæ ad circumferentiam ductæ sunt æquales. *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος*. } *Plin. lib. 10. cap. 52.* Aquatiliu oua rotunda. *Ibidem*, Oua exeunt à rotundissima sui parte, dum pariuntur. *Cic. 1. de Natura deorum*, Nunc autem hæctenus admirabor eorum tarditatem, qui mundum animantem, immortalem, & eundem beatum & rotundum esse velint, quod ea forma neget vilam pulchriorem esse Plato. *Horat. 8. Epod.* Nec sit marita, quæ rotundioribus Onusta passis ambulet. *Cic. 1. de Vniuers.* Idque ita tornaui, vt nihil effici possit rotundius, nihil vt asperitatis haberet, nihil offensionis, &c. *Colum. lib. 8. cap. 8.* Quom deinde quis voler quam plurimos mares excludi, longissima quæque, & acutissima oua subiciet: & rursus quom fæminas, rotundissima. ¶ Ore rotundo loqui, est volubili, & concinno orationis genere vt. *Horatius in Aris*, Graiis ingenium, Graiis dedit ore rotundo Musa loqui. *Gellius*, Crispum sanè agmen orationis, rotundumque, ac modulo ipso numerorum venustum. *Cic. in Orat.* Thucydides autem præfractior, nec satis vt ita dicam) rotundus, primus instituit dilatare verbis. Rotundæ clausulæ dicuntur, intra quas sententiæ clauduntur cum sequentibus non hærentes. *Budæus*. [Gell. cap. 1. lib. 16. Bathymema verbis breuius & rotundis. *Idem cap. 13. li. 11.* Rotunda & volubilis sententia.]

**Rotunditas**, a, um, Globositas, hoc quod globi siue sphaeræ figuram habet, vnica superficie contentum, & in medio sui punctu habens, à quo omnes lineæ ad circumferentiam ductæ sunt æquales. *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος* *ῥοτουνδος*. } *Plin. lib. 10. cap. 52.* Aquatiliu oua rotunda. *Ibidem*, Oua exeunt à rotundissima sui parte, dum pariuntur. *Cic. 1. de Natura deorum*, Nunc autem hæctenus admirabor eorum tarditatem, qui mundum animantem, immortalem, & eundem beatum & rotundum esse velint, quod ea forma neget vilam pulchriorem esse Plato. *Horat. 8. Epod.* Nec sit marita, quæ rotundioribus Onusta passis ambulet. *Cic. 1. de Vniuers.* Idque ita tornaui, vt nihil effici possit rotundius, nihil vt asperitatis haberet, nihil offensionis, &c. *Colum. lib. 8. cap. 8.* Quom deinde quis voler quam plurimos mares excludi, longissima quæque, & acutissima oua subiciet: & rursus quom fæminas, rotundissima. ¶ Ore rotundo loqui, est volubili, & concinno orationis genere vt. *Horatius in Aris*, Graiis ingenium, Graiis dedit ore rotundo Musa loqui. *Gellius*, Crispum sanè agmen orationis, rotundumque, ac modulo ipso numerorum venustum. *Cic. in Orat.* Thucydides autem præfractior, nec satis vt it



laris rubedice nomen habens, Vnde Galli rougercium appellat. ANGLI. A roche fish. Hic in vino necatus, in postero vini tedium inducit. Plin. li. 32. cap. 10. Mullus in vino necatus, vel piscis rubellio, iis qui inde biberint, vini tedium affert.

Rubeta, æ, Rana genus venenosum, in sicco semper viuens: & à rubis nomen trahens, in quibus plerumque victitat. { epur. GAL. Certaine espece de grenouille ou reine-venimeuse qui vit es hayes & arbriffeaux. ITAL. Rana sammartina, rosso, betta. GER. Ein Gantentrou / Ein giftig thier von dem g. schick der Krotten oder Froschen / welches sich in stauden enhaltet. HIS P. Larana de los garcotas. ANG. A kind of venemous frogge. } Iuuen. Sat. 1. quæ molle Calenum Poete etiamque viro miscet siccitate rubetam, Plin. lib. 8. cap. 31. Auxiliator contra ranam rubetam. Idem lib. 32. cap. 5. Sunt quæ in vepribus tantum viuunt, ob id rubetarum nomine, vt diximus, quas Græci phyaos vocant, gradissimæ cunctarum, geminis veluti cornibus, plenæ veneficiorum. Mira de his certatim tradunt auctores.

Rubescens, a, um, & Rufus, generalia nomina sunt, ad omnia quæ quomodolibet rubent. { D7N adhom. epur. GAL. Rouge. ITA. Rosso. GER. Rot. HIS P. Bermejo. ANG. Redde. } Etenim sanguineus, croceus, aureus, ostreus, fuluus, flauus, rubidus, phœniceus, rutilus, luteus, spadiceus, rubi seu rufi coloris sunt, aut accuantes eum, & quasi incendentes, aut eum colore viridi miscentes, aut nigro insulfantes. Gell. lib. 2. cap. 26. Sed quum aliter rubeat ignis, aliter sanguis, aliter ostreum, aliter crocum: has singulas rufi varietate. Latina oratio, singulis, propriisque vocabulis non demonstrat, omniaque ista significat vna ruboris appellatione: quam tamen ex ipsis rebus vocabula mutuat, & igitur aliquid dicit & flammæum & sanguineum, & croceum, & ostreum, & aureum. Sunt tamen qui negent rubeam Latinam vocem esse: illud certe constat rubentem, seu rubrum colorem vitatius dici, quam ruberum.

Rubescens, huius, Rubescens sum. { D7N adhom. epur. GAL. Estre rouge, deuenir rouge. ITA. Esser rosso, arrossirsi. GER. Rot sein. HIS P. AN. Embermejarse. ANG. To be redde. } Virg. 2. Georg. Sanguineisque inculca rubent auaria baccis. Idem 4. Georg. Antè nouis rubeant quam prata coloribus. &c. [Ouid. Eleg. 16. lib. 4. Trist. - cui tela suo sanguine tincta rubent. ] Aliquando ponitur pro pudore suffundor & erubescor, quod ij quos pudet rubere soleant. Cicer. ad Attic. lib. 15. Rubeo, mihi crede: sed iam scripseram, delere nolui, id est præ pudore suffundor. Idem 4. Verr. Hæere homo, auersari, rubere. Mart. lib. 1. Præstantis rubeant æmula labra rosas. Ouid. 2. Fast. Diffugiunt hostes, inhonestaque vulnera tergo Accipiunt: Tusco sanguine terra ruber.

Rubescens, participium, siue nomen ex participio, Rubrum. { D7N adhom. epur. GAL. Rouge. ITA. Rosso. GER. Rot. HIS P. A. Bermejo. ANG. Redde. } Virg. 1. Georg. Semper Sole rubens, & torrida semper ab igni. Ouid. 4. Fast. - tremula dat vina rubentia dextra. [Sueton. in August. cap. 69. Rubentibus oculis, incomiore capillo in conuiuium reducta mulier. ]

Rubescens, is, Rubescens, erubescens. { D7N adhom. epur. GAL. Devenir rouge. ITA. Arrossirsi, diuenir rosso. GER. Rot werden. HIS P. Embermejarse. ANG. To waxe redde. } Virg. 2. Eneid. Iamque rubescere stellas Aurora fugatis. Ouid. 2. Metam. Tum pater vt terras, mundumque rubescere vidit, Plin. lib. 9. cap. 35. Miror ipse tantum eas celo gaudere, sole rubescere, colorumque perdere vt corpus humanum. Hinc componitur Erubescor, de quo suo loco.

Rubefacio, rubefacis, pen. cor. Rubro colore tingo. { D7N idem. epur. GAL. Rougir, faire rouge. ITA. Far rosso, tingere di rosso. GER. M. A. Rot oder: Rotfah machen. HIS P. A. Embermejarse a otra cosa. ANG. To mak redde. } Cuius passiuum est rubescor. Silius lib. 16. Visque Atlantiadum rubescerat ora suorum.

Rubefactus, a, um, participium. { D7N meoddam. epur. GAL. Fait rouge. ITA. Arrossito. GER. M. Rot gemacht. HIS P. Hecho bermejo. ANG. Made redde. } Ouid. 13. Met. Expulit ipse cruor, rubefactaque sanguine tellus.

Ruber, bra, brum, Rubens. { D7N addom. epur. GAL. Rouge. ITA. Rosso. GER. M. Rot, rotfarbig. HIS. Bermejo. ANG. Redde. } Horat. in Serm. Obscænoque ruber porrectos ab inguine palus. Ouid. 1. Fast. At ruber hortorum deus, & tutela Priapus, &c. Martialis lib. 1. Flauaque de rubro ponere mella cado. Ouid. 11. Metam. Fulmineus rubra suffusus lumina flamma. Horat. 3. Carm. Ode 13. - nam gelidos inficet tibi rubro sanguine riuos. Rubrum mare. Cic. 1. de Nat. Deor. An quicquam tam puerile dici potest, quam si ea genera beluarum, quæ in Rubro mari, Indiæve gignantur, nulla esse dicamus? Rubrior, comparatiuus. Plin. lib. 10. cap. 63. Colorem illico mutant rubriore pilo.

Rubor, oris, Ipse color rubens, qui & rubedo dicitur. { D7N baehililich. epur. GAL. Rougeur. ITA. Rossore. GER. Dierdt rote farb. HIS P. Bermejura. ANG. Reddenesse. } Plin. lib. 11. cap. 37. In malis maxime ostenditur rubor. Ouid. 3. Met. Pectora traxerunt tenuem percussa ruborem. Lucan. lib. 5. - rubor igneus inficit ora. Tyrii rubores, pro purpura. Virg. 3. Georg. Tyrios incocta rubores. Virgineus rubor, pro pudore. Virg. 1. Georg. At si virgineum suffuderit ore ruborem. [Plaut. Capt. sc. 2. a. 5. faciam vt pudeat: Num in ruborem te tantum dabo. Ouid. Eleg. 3. libro 4. Trist. Nec tibi purpureus molli fiat in ore rubor. Catull. ad Ortal. Huic manat tristi confusus ore rubor. Ouid. Eleg. 3. lib. 4. - & subit ora rubor. Idem Eleg. 7. lib. 3. Cauilla ruboris eram. (increpando.) Idem 5. Fast. Verba quis auderet eorum sene digna rubore dicere Linus, Non sine rubore id apexi.]

Rubicundus, a, um, Rubore plenus, siue abundè rubens. { D7N baehililich. epur. GAL. Rouge. ITA. Rubicondo, rossigian-

re. GER. M. Rotfarbig. HIS P. A. Bermejo. ANG. Redde. } In quo alternitatis causa (vt inquit Priscianus) loco b ponitur, ne sit absonum: si rubibundus dicatur. Terent. in Hecy. Magnus, rubicundus, crispus, crassus, cæsius. Plaut. pseud. sc. 7. a. 4. Magno capite, acutis oculis, ore rubicundo admodum. Plin. lib. 18. cap. 15. de Luna loquens. Si rubicunda, ventos portendere creditur. Martialis lib. 14. Hanc tibi Cumano rubicundam puluere testam Mucipem misit casta Sybilla suam.

Rubicundulus, diminut. Subrubens. { D7N adhamdam. epur. GAL. Un peu rouget, rouge. ITA. Alquanto rosso. GER. Stauich oder ein wenig rotfarbig. HIS P. Bermejo un poco. ANG. Somewhat redde. } Iuue. Satyr. 6. tandem illa venit rubicundula totum Cænorum sitiens.

Rubidus, da, dum, Rufus cum aliqua nigredine. { D7N adhamdam. epur. GAL. Rougeatre. ITA. Rossardo. GER. M. Schwarzrot. HIS P. Ruoto, roxo. ANG. Having aswat red. } Aul. Gell. lib. 2. cap. 26. Non enim hæc sunt sola vocabula rufum colorem demonstrantia, quæ tu modò dixisti, rufus & ruber, sed alia quæque hætenus plura, quam quæ dicta abs te Græca sunt. Fuluus enim & flauus, & rubidus & phœniceus, & rutilus, & luteus, & spadix, appellationes sunt rufi coloris. Hæc ille.

Aliquando tamen rubidus, pro scabro, & aspero accipitur. Plaut. in Stich. Rubiginosam strigilem, ampullamque rubidam. Hinc & panis bis coctus, à scabritie rubidus dicitur, qui & a nauatarum vsu nauticus etiam appellatur. Plautus, Exiguam buccellam rubidi panis. Quo tamen in loco Festus (si modò emendatè sunt codices) rubidum panem interpretatur panem parum coctum.

Rubellus, a, um, Subrubrum. { D7N adhamdam. epur. GAL. Rouget, rougeatre, tirant sur le rouge. ITA. Rosso. GER. M. Rotfarbig. HIS P. Bermejo un poco. ANG. Reddish, or somewhat redde. } vt, Vinum rubellum, siue rubellum absolute, dicitur, quod modicè, & dilutè rubet. Martialis lib. 1. Et Veientani bibitur sæc crassa rubelli. Rubella vites, id est Nomentanæ, à materie rubedine cognominatæ. Plin. lib. 14. cap. 2. Proxima dignitatis Nomentanæ, rubeante materia: quapropter quidam rubellas appellauerunt. Easdem & rubellianas vocat Colum. lib. 3. cap. 2. Nomentanæ, inquit, vini nobilitate subsequuntur Ammoneas, scæditate verò etiam præueniunt: quippe quum frequenter impleant, & id quod ediderunt, optime tueantur. Sed earum quoque feracior est minor, cuius & folium parcius scinditur, & materia non ita rubet, vt Ammoneas: à quo colores rubellianæ nuncupantur.

Rubelliorum, Tantum pluraliter, oppidum Campaniæ, à ruborum frequentia, siue à rubore dictum. Horat. in Serm. Inde Rubos fessiperuenimus, vt pote longum Carpentem iter, & factum corruptius imbri.

Rubreus, a, um, vt, Vimen Rubeum, Virgæ Rubæ, quæ Rubis afferebantur, fuscis texendis vitiles. Virg. 1. Georg. Nunc facilis Rubreus textat fiscina virga.

Rubia, æ, Herba radicem habens rubram, tingendis lanis ac coriis idoneam. { D7N adhamdam. epur. GAL. Herbe nommee Garance. ITA. Granarobbia. GER. M. Rot oder Berbetrotzeten Kraut. HIS P. A. La rubia de los tintores. ANG. Madder hearbe to die or colour wih. } De qua Plin. lib. 14. cap. 21. Erythrodanus, quem aliqui erythrodanum vocant, nos rubiam, qua tinguntur lanæ, pellisq; perficiuntur, in medicina vrinam ciet. Idem lib. 35. c. 6. & lib. 19. cap. 3. Pharmacopolæ rubiam tinctorum, Galli sua lingua garanciam nominant.

Rubicon, pen. corr. genitiuo rubiconis, pen. product. { D7N adhamdam. epur. Flauus determinans Italiam à Gallia citeriore. Originem dicit ex Apennino monte, statque inter Auentinum & Rauennam, in mare Adriaticum. GER. Ein Fluss Italiæ bei der Stadt Pisatello. } Lucanus lib. 1. Vt ventum est parui Rubiconis ad vndas, &c. Eius multa mentio est apud Plut. in vita Pompeij & Cesaris. Plin. eum in octaua regione Italiæ collocat. Sueton. in Caf. Consecratisque cohortes ad Rubiconem flumen, qui prouinciæ eius finis erat, paulum constitit. Vulgò Pisatello.

Rubicundus, Rubidus, Vide RVBEVS.

Rubigo, pen. prod. rubiginis. { D7N jerakon. epur. GAL. Ronil, ou rouille, rouilleure. ITA. Ruggine, rugginezza. GER. M. Rost. HIS P. Herrumbre de hierro. ANG. Rust or canker. } Vitium metalli, & propriè id quod ferro contrahi videmus, aridum & rubrum metallum paulatim erodens. Dicta rubigo à rubro, siue rubido colore: vnde & antiquis rubigo dicebatur: nam illi robur dicebant, vnde Festo, quod nos rubum. Erugo verò propriè fit in ære, sicut ferrugo in ferro: & contrahitur ex humore: neque rufa est, & sicca, qualem nos diximus rubiginem esse, sed viridis, atque humida. Plin. lib. 17. cap. 4. Ferròque argilla omnis rubiginem obducit. Virg. 1. Georg. Exelsa inueniet scabra rubigine tela. Catull. Argo. Squallida desertis rubigo infertur aratris. Ouid. 2. Metamorph. - liuent rubigine dentes.

Rubigo vel robigo. { D7N jerakon. epur. In segetibus, inquit Budant, est quam Nuyllam, hoc est nebulam, nostrates agricolæ vocant: spicæ enim marcidæ sunt hoc vitio, & in puluerem sortidum confriatiles: dicitur etiam ærugo. } Plin. lib. 18. cap. 19. Rubigalia Numa constituit, quæ nunc aguntur ad septimum Cal. Maij: quoniam tunc serè segetes rubigo occupat. Martialis Budant.







fertur inde ad animum, rudescit illi dicitur, qui adhuc animum non expoliere disciplinis, & doctrina, rerumque usu. *Idem Cic. 2. de Nat. deorum*, Rudem me discipulum, in te egredere accipe. *[Ouid. Eleg. 6. lib. 2. Trist. Ennius ingenio maximus, arte rudis. Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist. Ad mala iam pridem non rude peccus habes. Gellius cap. 11. lib. 13. Rudia tempora nec exposita doctrina. Idem c. 23. lib. 13. Inexcultæ & rudes villæ. Velleius Rudis erat studiosi, Sextus Pompeius. Quintilian. Rudes anni (pueritæ) Velleius, Rudis intellectus Cornithiorum (vasorum.)] Plin. lib. 2. c. 7. Sedere cœpit sententia hæc, pariterque & eruditum vulgus, & rudem in eam cursu vadit. ¶ Rudis, genitiuo aliquando iungitur. *Cic. pro Flacco*, Homines impediti, rerum omnium, rudes ignarique. *Idem libro 1. Offic. Rudes Græcarum literarum.* Aliquando accusatio cum præpositione Ad, *Linus 4. bell. Pun. Rudem ad pedestria bella Numidarum gentem esse, equis tantum habilem.* Aliquando ablativo cum præpositione In. *Cic. lib. 1. de Orator. Rudem in iure civili.* ¶ Ponitur aliquando rudis pro rustico. *Iuvenal. Satyr. 11. Tunc rudis, & Grætas mirari necesse artes, Magnorum artificum strangebatur pocula miles.* ¶ Interdum pro duro & inclementi. *Terent. in Phorm. Adeon' te esse ingenio rudi & inexorabili?**

Ruditas, atis, Disciplinarum, rerumque imperitia. *Idem Cic. de Offic. GALL. Rudesse, ignorance. ITA. Rusticitia, ignoranza totale. GER. Grobheit des verstandts, unde nonnelt, vnverfarung. HISP. Novedad o ignorancia. ANG. Rudness, ignorance.*

Rudimentum, ti, Primum artis cuiusvis tyrocinium, seu prima disciplina qua rudes imbuuntur. *Idem Cic. de Offic. GALL. Les premiers commencemens de quelque art, apprentis sage. [Esbauchement, Coup d'essai.] ITA. Primo ammaestramento. GER. M. Der anfang oder einseitige erst bericht / so man etwem futgibt / der noch tauw ist / vnd erst anfaheet. HISP. Lo principio de algo de alguna arte. ANG. The first rudiment or instruction or teaching of any thing.* ¶ Vnde ponere rudimenta dicitur pro eo quod est artis alicuius principis operam dare: quam figuratè simpliciter accipitur pro rem quamlibet incipere. *Cicero in Sallust. Verum eò magis odisse debetis hominem, qui ne incipiens quidem peccare, minimis rebus posuit rudimentum: sed ita ingressus est ut neque ab alio vinci possit, &c. Liv. 1. bell. Maced. Responsum, & patrem eius Syphacem sine causa ex socio & amico hostem repente populi Romani factum: & cum ipsum rudimenta adolescentæ bello lacefferent Romanos posuisse. [Sueton. in Neron. cap. 22. Mox & ipse aurigare, atque etiam spectari sapienter voluit: positoque in hortis inter seruitia & sordidam plebem rudimento, vniuersorum se oculis in Circo maximo præbuit.] Justin. libro 9. Alexandrum filium XVIII. annos natum ut sub militia patris tyrocinij rudimenta deponeret, ad se accessit, ¶ Rudimenta & incunabula virtutis. Rudimentum lucis: pro vitæ initio, apud Plin. in Proem. lib. 7. [Et Gell. c. 1. lib. 12. Ad fouenda vitæ & lucis rudimenta. (i. infantem recens natum) præsto est, (lac sup.) Senec. Epist. 89. Rudimenta hæc sunt, non opera. Sueton. in August. cap. 64. Nepotes litteras, & nartare, aliæque rudimenta per se plerumque docuit. Idem in Tib. cap. 8. Cuius officiorum rudimentis, Regem Archelaum, Trallianos, & Thessalos, varia quosque de causa, Augusto cognoscere, defendit.]*

Rudo, rudis, rudi, Propriè ad asinos pertinet, qui rudere dicuntur quum vocem emittunt. *[Idem Cic. de Nat. deorum. GALL. Recaner, rugir, braire comme asne ou lion. ITALIC. Ruggiare. GER. Giggeln / schreien wie ein Esel. HISP. Rebufnar, proprio del asno. ANGL. To bray like an asse or lyone. Ouid. 3. de Arte, Verudit à scabra turpis asella mola. Idem libro 6. Fautor. Intempestiuo cum rudit ille sono. (Asellus, sup.) ¶ Abusiue & de leonibus & de hominibus dicitur, Virg. 7. Æneid. Hinc exaudit gemitus, iræque leonum Vincla recusantum, & fera sub nocte rudentum. Idem 9. Æneid. de Caco, inclusumque cauo saxo, atque insucta rudentem. Persius primam verbi huius syllabam produxit, quum in exemplis iam citatis corripitur.*

Rudens, tis, particip. *[Idem Cic. de Nat. deorum. GALL. Qui recane, ou rugit, rugissant. ITALIC. Che ruggia. GER. Schreien wie ein Esel. HISP. Cosa que rebufna. ANG. That brayeth like an asse.] Ouid. 1. Fast. Ecce rudens rauco Sileni victor asellus, Intempestiuos edidit ore sonos. ¶ Rudens substantiuum, vide sequentia.*

Rudentisibilis, Sibilus qui rudendo emittitur. vox antiqua poetarum licentia à Pacuio conficta, quemadmodum incuruiceruicum pecus. *Var. lib. de ling. Lat. eodem modo Lucilius domiporta, & repandirostrum.*

Rudens, tis, substantiuum, tam mascul. quam femin. gener. Funem nauticum maiorem signficans, à malo ad pupp. m religatum. *[Idem Cic. de Nat. deorum. GALL. Chable ou grosse corde de nauire. ITALIC. Corda, fune, spago, sarti a. GER. M. Ein gross Schiffseil. HISPAN. La cuerda de la naua. ANGL. A cable rope. Quintil. Aptare vela & rudentes distondere. Ouid. Eleg. 10. lib. 1. Trist. Nunc quoque contenti strident Aquilone rudentes. Iquanquam etiam pro eo Plinius accepisse videtur quo naues continenti aligantur, quem Græci appellant πρῆξιον. Virgil. 3. Æneid. excusolque iubet laxare rudentes. Plaut. Rud. Dum hanc rudentem complico. Carullus, Candidaque intorti festollant vela rudentes. Cic. 5. Tusc. Ut mihi illud Latonis dictum in hos cadere videatur, qui gloriantur cuidam mercatori, quod multas naues in omnem partem maritimam dimisisset: non sanè optabilis est quidem, inquit rudentibus apta fortuna. idem 1. de Diuin. Sed est quasi rudentis explicatio. ¶ Rudentes autem ea de causa sapientissimi dictos volunt, quod funes eum vento verberantur, rudere existimantur, atque hunc sonum proprium funium non asinorum putant. Ex Nonio. \* Rudentem seu funem omnem mouere, pro omnia tentare & experiri, Metaphora sum-*

pta à difficili navigatione, in qua sunt omnia tentanda. Ex Erasmo.

Rudus, eris, Lapidum frusta, & rudinarum materies. Est autem duplex, nouum scilicet & vetus, *[Idem Cic. de Nat. deorum. GALL. Toute rude matiere, soit vieille, soit neuue, moillons, plastras, & semblables. ITA. Scaglia. Ogni vecchia materia di roto edificio, come pietre, calci & simili. GER. Alterey matery von einem gebrochnen gebirg / als gebrochne stein / tauchet ben vnd bergletchen. HISPAN. La vassura. ANG. Shards or peeces of bones broken, rubbell or rubbus of old houses.] Nouum rudus est materia pauimenti, hoc est saxa recens contusa, seu testæ contractæ cum calce ad pauimentum faciendum. *Virru. lib. 7. Deinde ruderu nouo tertia pars testæ admisceatur, calcisque duæ partes ad quinque mortarij misti, omnibus præstent responsum.* Vetus rudus, est materia veterum pauimentorum, & dirutorum ædificiorum, quæ lapidibus & testis contractis, calcisque arena commista constat. *Plinius. Complantatæ veteri rudere erant vitæ. [Linus lib. 6. bell. Pun. Cum ruderæ militis religione inducti racerent. Sueton. in Neron. cap. 38. Pollicitus cadaverum & ruderum gratuitam egestionem, nemini ad reliquias rerum suarum adire permisit.] Antiqui Randus dicebant, esse Festo, eoque nomine, non solum lapidum fragmenta, verumetiam rem omnem rudem, & impolitam significant. Qua de re vide plura paulo ante in dictione RAVDVS.**

Rudusculum, vide supra in Raudus.

Rudero, as, est rudus induco. *[Idem Cic. de Nat. deorum. GALL. Pauer ou remplir de moillon neuu ou de vieilles matieres d'edifices ruinez. ITA. Empire di tale materia mescolataui calcina. GER. Mit stein vnd tauch gemischt beschutten. HISPAN. Xabarrar o ripiar la pared. ANG. To pauer or fill with rubbell of old houses.] Virru. lib. 7. cap. 1. Ne minori saxo, quam quod possit manus implere, crustuminationibus inductis ruderetur. ¶ Erudere verò est rudus eicere. *[Idem Cic. de Nat. deorum. Varro de Rust. lib. 2. c. 2. Solum oportet esse eruderatum & proclium, ut eueri facile queat.]**

Ruderatus ager, dicitur qui veterum ædificiorum materia scatur. *[Idem Cic. de Nat. deorum. Plin. lib. 21. c. 4. Rotum siccis locis quam humidis odoratiorem constat nasci: ferendam nec pinguibus, nec argillofis locis, contentamque raris: proprièque ruderatum agrum amare.]*

Ruderatio, onis, verbale. *[Idem Cic. de Nat. deorum. Virru. lib. 7. c. 1. Primum que incipiam de ruderatione, quæ principia tenet expositio.]*

Ruderarium cribrum, ab Apuleio appellatur cribri genus maius, ex membranis, minutis foraminibus pertusa, quo rudera, hoc est, lapilli, confusileque sordes è frumento expurgantur. Pollinarium autem, siue excullorium cribrum dicitur, quod ex feris equinis aut linteo rariore confici solet, ad pollinem à fursibus fecernendum.

Rudetum, ti, Locus plenus rudere, hoc est lapidum fragmentis & materia ruinz. *[Idem Cic. de Nat. deorum. GALL. Un lieu plein de vieilles matieres de bastimens, cheuts ou abatus. ITAL. Luoco pieno di schaglia. GER. Ein ort das da ligt voll schetben / steinen: vnd andern gemus. HISPAN. Cosa llena de los cascados de los edificios vieios. ANG. A place full of rubbell or shards of old houses.] Cato, Lentem in rudeto & rubricoso loco qui herbosus non fieri, serito.*

RUFAB, Oppidum Campaniæ, cuius meminit *Macrob. lib. 7. Quique Rufas, Batulûmque tenent, &c.*

\*RUFILLVS & GORGONTVS, duo quidam, de quibus prouerbialiter illud dictum est ab Horatio, Pastillos Rufillus olet, Gorgontius hircum, In duos aliquos diuersis laborantes vitis. Si quidem ut vitio dandum, si quis hircum oleat, ita adæque vituperandum, si quis oleat vnguenta. Nam pastilli, pilulae sunt vnguentariæ. Alterum spurci est, alterum mollis.

RUFINVS, Vir Consularis à Fabricio Censore damnatus, quod decem pondo argenti apud cum inuenta essent. ¶ Rufinus alter, vnà cum Stilicone & Gildone relictus à Theodosio iunioris imperij administrator, pro tutela Arcadij & Honorij filiorum, Gildo in Africa, Stilicon in occidente, Rufinus verò in Oriente: omnes sanè cupiditate regni incensum in suos principes arma conuerterunt, ex quo diuersis modis oppressi perire. Extant in hunc Rufinum Claudiani poetæ inuectiæ.

RUFIMACERIAE, plurali numero, Oppidum Campaniæ, *Cato capite 22. Venduntur ad Rufimacerias nomis centum octoginta, &c.*

Rufus, a, um, Color non planè ruber, sed ad flauum nonnihil declinans. *[Idem Cic. de Nat. deorum. GALL. Rouffet. ITAL. Rosso. GER. Rot. HISPAN. Rubio, roxo o bermejo. ANG. Reddish, or somewhat redde with yellow.] Martial. epigr. 129. lib. 14 Rufus color pueris militibusque gratus. Plaut. pseud. sc. 7. a. 4. Quæ facie fuit Rufus quidam, ventriofus.] Mari. lib. 14. Roma magis fuscis vestitur, Gallia rufis, Terent. in Heauton. Rufanque illam virginem, &c. Plin. lib. 12. cap. 12. Sincerum quidem leuitate deprehenditur: & colore rufo. Rufior comparatiuus. Plin. lib. 16. cap. 14. Namque & materies maris dura, rufiorque ac nodosa. ¶ Rufus color dictus à rubore. Vide Gellium c. 26. lib. 2.]*

Rufulus, diminutiuum. *[Idem Cic. de Nat. deorum. GALL. Rouffet. ITAL. Rosso. GER. Rot. HISPAN. Rubio vn poco. ANG. A little reddish and yellow.] Plautus in Amph. Ut primum coitit cicatrix rufula. [Idem Plautus in Afin. sc. 3. a. 2 Macilentis malis rufulus.]*

Rufuli, appellati sunt Tribuni militum, non à populo, sed à Consule facti, quod de eorum iure Rufilius Rufus legem tulit. Hi postea mutatione vnus literæ Rufuli sunt appellati. Festus.

Rufeo es, Rufus sum. *[Idem Cic. de Nat. deorum. GALL. Deuenir roux. ITAL. Esse rosso. GER. Rot sein. HISPAN. Enrubarse. ENGLISH. To grow red.]*















31. Hæcne ruricolæ paterentur monstra? *Quidius lib. 5. Metamorph.*  
 Ruricola ruricolæ boues lecto dedit, Aratrum ruricola. [Imò r̄ ruricola, aliter hic explicandum est, aut *Passerat.*] *Quid. 4. Trist.* [Eleg. 6. *aliis.*] Tempore ruricolæ patiens sit taurus aratri.  
 Rurigena, Qui ruri natus est. { *ῥυγενία.* GALLI. Qui est n̄, ou habités champs. ITAL. *Nato in villa.* GERMAN. Der auff dem feld oder land, das ist in der Stadt erboren. HISPAN. *Engendrado n̄ nascido in aldeia.* ANGL. *Boine in the cuntry.* }  
 Ruro, cas, Rusticor, ruri dego. { *ῥυρω.* GALL. Se tenir ou demeurer aux champs. ITA. *Star in villa.* GERMAN. *Auff dem feld sein. mit feldw̄rt & umgeben.* HISPAN. *Estar en el aldeia.* ANGL. *To dwell in the cuntry. to exercise husbandrie.* } *Plaut. in Capt. [sc. 1. a. 1.] Dum rurant homines. [Dicitur rutor, aris, deponens. Var. Serrano, ut annotant Nonius, Dum in agro studiosus rutor.]*  
 Rusticus, a, um, penult. corr. Quod ruris vel rustici est, vel ruri degit. { *ῥυστιγος.* GALL. *Rustique, rural.* ITA. *Di villa.* GERMAN. *Dauwrtsh̄ etnis Dauwren.* HISPAN. *Cosa de aldeia.* ANGL. *Rustical, of the village or cuntry.* } [ Rusticus sermo, barbarus olim dicebatur: *Gell. cap. 6. lib. 13.*] Domus rustica. *Cic. pro Quintio.* Erat ei pecuaria res ampla, & rustica, sanè bene culta, & fructuosa. *Lin. 12. belli punici,* Quæ vox in rusticum inde prouerbium posita. *Cic. pro Rosc. Amer.* Vta autem hæc rustica, quam tu ag. esse vocas, parsimoniz, diligentiz magistra est. ¶ Quandoque rusticus dicitur moribus, & vita incultus, quasi semibarbarus. *ῥυγενος. Virg. 1. Eclog.* Rusticus est Corydon. *Quin. lib. 2. cap. 12.* Manus indoctæ ac rusticæ.  
 Rusticior, comparatiuus. *Senec. Epist. 90.* Simus hoc titulo rusticior contentio virum bonum.  
 Rusticus, c, substantiuum, Agricola siue ruri habitans. { *ῥυστικος.* GALL. *Rustique, villageois, rustaut.* ITAL. *Rustico, contadino, villano.* GERMAN. *Ein Dauwrt oder Dauwren.* HISPAN. *Aldeano, rudo, villano.* ANGLI. *A husband man or vplandish man.* } [ *Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1.* Germana illucis rusticus, hircus, hara suis. ] *Plaut. in Merc.* Urbani sunt rustici. *Virg. 1. Georgic.* Iam dum acer ceras venientem extendit in anuum Rusticos. *Cicero in Orator.* Sermo non modò vrbanoꝝ, sed etiam rusticorum. ¶ Rustica vitalia, quarto decimo Calendas Septembris celebrantur, quæ die primum in vrbem vinum deferrebant. *ῥυσταία.* *Festus autor est,* à Latinis primum diem hunc fuisse institutum, qui aduersus Mezentium pugnaturi vinum Ioui eo die libarunt.  
 Rusticè, Veteres pro barbarè vsurpabant, sine imperitè. { *ῥυστικῶς.* GALL. *En villageois, rustiquement, lourdement.* ITAL. *Villanamente, rozamente.* GERMAN. *Dauwrtsh̄er w̄rt / Rustisch.* HISPAN. *Rusticamente.* ANGL. *Lye an vplandish or rusticall man.* } *Cic. 1. Offic.* Virgent sanè rusticè: negant enim posse, & in eo perstant. [Rusticè loqui, pro barbarè & imperitè. *Gellius cap. 6. lib. 13.*]  
 Rusticitas, atis, Morum inciuilitas, vrbianitati contraria. { *ῥυστικίτης.* GALL. *Rusticité, lourdisse.* ITA. *Rusticità, vigliaccaria.* GERMAN. *Dauwrtsh̄er grobbelt / vnterbiggelt der sitten.* HISPAN. *Simplicidad nuerza, d̄ sin doctrina.* ANGL. *Incivilitie of maners.* } *Martial. libro 7.* Quære aliquem Curios semper, Fabiolque loquentem, Hircutun, & dura rusticitate truncem. ¶ Pōnitur quandoque pro incpta & timida verecundia, quam *ῥυσταία* vocant Græci. *Quid. in Arie,* & si rusticitas non vetat, ipsa rogat. *Ibidem,* Hei mihi rusticitas, non pudor ille fuit. [Item, pro inciuilitate: *Sueton. in Cas. ca. 53.* Ne hospitem aut negligentiz, aut rusticitatis videretur argueret.]  
 Rusticulum, a, um, diminutiuum, Subrusticus, id est qui moribus nonnihil rusticis est præditus. { *ῥυστικίτης.* GALL. *Vn peu rustique, qui sent aucunement son rustique & lourdaut.* ITAL. *Aliquanto rustico, vn poco villano, celui che ha costumi villaneschi.* GERMAN. *Stutsh̄ d̄auwrtsh̄ vnnd grob m̄te steen.* HISPAN. *Villano vn poco.* ANGL. *That hath vplandish and not ciuill maners.* } *Cicero pro Sestio,* Sentit rusticulus non incautus (neque enim homines nequam tacere potuerunt) suum sanguinem quæri ad restinguendam inuidiam facinoris Clojiani. *Martial. lib. 10.* Nec doctum satis, & parum seuerum, Sed non rusticulum nimis libellum Facundo mea Plinio Thalia, Perfer. ¶ Rusticula, auis perdici similis, nisi quod rostrum longius habet. *Plin. lib. 8. cap. 8.* Ambulant aues aliquæ, vt passeris, merulæ: currunt, vt perdices, rusticulæ ante se pedes iaciunt, vt ciconiæ, & grues. *Extat de hac aue distichon apud Martialem lib. 13.*  
 Rustica sum perdix, quid refert, si sapor idem? *Carior est perda, sic sapit illa magis.*  
 Rusticanus, na, num, Rusticus. { *ῥυστικος.* GALL. *Rustique.* ITAL. *Rustico.* GERMAN. *Dauwrtsh̄.* HISPAN. *De aldeia, aldeano.* ANGL. *Rusticall, of the village or cuntry.* } *Cic. 3. de Orat.* Et illud quod loquitur, priscum visum iri putat, si planè fuerit rusticanum. *Idem pro Rosc. Amer.* Tamènne hæc auenta vita & rusticana, relegatio, atque amandatio appellabitur. \* Rusticanum ne contempseris rhetorem, *ῥυστικος ἢ ῥυσταίτης ἢ ῥυστικός,* ( apud Diogenianum ) Admonet adagiū, ne quem ob imperitiam, infantiam, ve fastidium: neque spectemus à quo, quòve pacto dicatur, sed quid. Qui valent eloquentiz, non perinde curandum est, quid minentur aut polliceantur. At penes quos rusticana veritas est, siquid vel incultè dixerint, haudquaquam oportebit negligere. Siquidem huiusmodi plus solent efficere quàm loqui. *Ex Erasmo.*  
 Rusticarius, ria, rium, Quod ad rus, aut rusticum pertinet. { *ῥυστικῶν.* GALL. *Appartenant à village.* ITA. *Pertinente à villa.* GERMAN. *Denn Dauwren ingehörtig.* HISPAN. *Pertenesciente à aldeia.* ANGL. *Pertaining to the cuntry or village.* } *Vnde facies rusticarias dixit Varro 1. de Re rustica c. 22.*  
 Rusticor, aris, Ruri dego. { *ῥυρω.* GALL. *Se tenir ou demeurer aux*

champs. ITAL. *Star in villa per passo, & piacere.* GERMAN. *Auff dem feld sein / oder wohnen / mit feldw̄rt / oder Dauwrenw̄rt & umgeben.* HISPAN. *Estar o morar en el campo o aldeia.* ANGL. *To dwell in the cuntry, to exercise husbandrie.* } *Plin.* Quum simul ætate rusticarentur. *Cic. Tironi,* Licet modo rusticari. *Idem 1. de Legibus,* Vt dum consisto in Tusculauo, sciam quid garrat: sia rusticatur, quid scribat ad te.  
 Rusticatio, onis, Actus ipse rusticandi. { *ῥυστιγία.* GALL. *Demeurance és champs.* ITA. *Esso dimorare in villa.* GERMAN. *Die wohnung auff dem feld / basist / anfferhab der Stadt.* HISPAN. *Aquella estancia del campo.* ANGL. *An abiding in the cuntry.* } *Cic. de Amicitia,* Neque solum iustitia, sed etiam peregrinationes, rusticationesq; communes. *Colum. lib. 11. c. 1.* Et hoc vndecimum præceptum rusticationis memoria tradita.  
 Rusticatum, aduerbium, pro rusticè. { *ῥυστικῶς.* GALL. *Rustiquement, ruralement.* ITAL. *Rusticamente, vñ ane jamente.* GERMAN. *Dauwrtsh̄en.* HISPAN. *Rusticamente.* ANGL. *Rusticallie, vnciuillie.* } *Pomponius,* Ego rusticatum tangam, vbanatum nescio.  
 Rusticula, siue perdix rustica. *Martiali οκλῶπάξ.* { AN. *A woodcock* } Auis est perdici similis, sed rostro oblongo, v: mibus vicitanis. *Plin. lib. 10. c. 38.* Currunt vt perdices rusticulæ.  
 Ruscino, nonis, Oppidum in extremis Galliz finibus, non procul à montibus Pyrenæis, cuius meminit *Plin. lib. 3. c. 4.* Vulgus *Ruscilionem* hodie appellat.  
 Ruscum, ruscus, vel ruscus, Humilis frutex est, foliis myrti, sed latioribus, cuspidis specie, mucronato cacumine bacis per maturitatem rubescentibus, quæ à mediis foliis dependent nucleosus ossa dæritia. { GALL. *Meurte sauage.* ITA. *Rusco albero saluatico.* GERMAN. *Wespdoorn / et Rerbesen / quapffer Rhetus.* HISPAN. *El brusco.* ANGLI. *A certaine roughe ana / spruckled shrubbe, petegrew.* } Græci *χουμαρῶντιου, ἔξυμουτιου, ἢ μουτιου ἀγριας,* hoc est humilem, acutam, & agrestem myrtum appellant. *Virg. 7. Eclog.* Horridior rusco, proiecta vniors alga. *Idem lib. 2. Georg.* necnon etiam aspera rusci Viminæ per syuam. ¶ Rusco etiam sepes muniabantur antiquis. *Colum. lib. 10.* hirsuto sepes nunc horrida Rusco Prodit.  
 Ruscina, *ῥυστίνη,* Oppidum Africæ propriè dictæ, non procul ab Adrumeto: de quo *Plin. lib. 5. c. 4.*  
 Ruspōr, sparis, Antiquis in vsu fuit pro scrutari, seu diligenter inquirere. { *ῥυσπῆρες, ῥυσπῶν, ἢ ῥυσπῶν.* ANGL. *To searche diligentiely.* } *Accius Nyderesia, vt citat Nonius,* Vagunt ruspantes tyllas. Sic ruspari larebras, apud *Festum,* Translatio sumpta est à gallinis, quæ ruspari propriè dicuntur, quum eicam quærentes, terram scalpunt. ¶ Hinc componitur Corruspor, pro conquirō. *Plautus,* Corruspare tua consilia in pectore.  
 Rusus, & Russeus, Nomina sunt coloris, ad rusum inclinantis, dilutius tamen rubentis. Vnde in factionibus aurigantium rusfati dicebantur, qui hoc colore erant exornati. *Vide Thylesium in libello de Coloribus.*  
 Rūta, orum, Apud Iuriconsultos, quali eruta dicuntur: vt arena, creta, & his similia nondum in opus conuersa. *Festus,* Ruta cæsa dicuntur quæ venditor possessionis, sui vsus gratia concederat, eruentidæque contraxerat. *Vlpian. in l. Fundi, de act. emp. & vend.* Si ruta cæsa excipiantur in venditione, ea placuit esse ruta quæ eruta sunt: vt arena, creta, & similia. Cæsa ea esse, vt arbores cæsas, & carbones, & his similia. *Mutius l. In rutis, de Verb. signif.* In rutis, & cæsis ea sunt quæ terra non tenentur, quæque opere struētili, tectoriōve non continentur. ¶ Ne in rutis quidem & cæsis, prouerbialis locutio est, qua vsus est *Cic. 2. de Orator.* pro eo quod est, nulla in parte. Sed dicit te (inquit Cicero) quum ædes venderes, ne in rutis quidem & cæsis solum tibi patetiam recepisse. *Vide de hoc plura in Adagijs Erasmi.*  
 Rūta, & herba est nulli non nota, etiam hodie nomen vel apud vulgum retinens, luminibus claritatem affarens, sed viderem coercens. { *ῥυτα.* GALL. *Herbe appellee rue.* ITAL. *Herba detta ruta.* GERMAN. *Rauten / r̄t̄o trant.* HISPAN. *La ruta yerua conocida.* ANGL. *Ruet or herb grace.* } Dictam autem volunt rutam quòd vna ex omnibus herbis, propter multiplicem eius vsum maxime eruat. *Quidius 2. de Remed. a. mor.* Vtilius sumas accentes lumina rutas, Et quicquid Veneri corpora nostra negat. Ruta mustelæ contra terpentis dimicaturæ se muniunt: haeret enim præsentaneum aduersus venena omnia remedium. *Vide Plin. lib. 10. cap. 16.*  
 Rutaceus, a, um, Quod ex ruta confectum est: vt aqua rutacea.  
 Rutatus, ta, tum, Quod ruta conditum est. { *ῥυτατός.* GALL. *Meste avec de la rue, ou enueloppè dedans.* ITAL. *Cosa mescolata con ruta.* GERMAN. *Mit Rauten vermischt.* HISPAN. *Cosa mescolada con ruta.* ANGL. *Mingled with rue.* } vt Mustum rutatum. *Plinius,* Inuenio mustum rutatum populo datum. Rutati lacerti, ruta conditi. *Martial. lib. 10.* Secta coronabunt rutatos oua lacertos.  
 Rūtabulum, li, auiore Fello, propriè dicitur instrumentum quo rustici vtuntur in prouendo igne, panis coquendi gratia. { *ῥυταβῆλον.* GALLI. *Vn fourgon, ou furgon.* ITALI. *Spatola da mescolare in cose che si euoceno.* GERMAN. *Ein ofingabel mit deren man das feur r̄retel en ofenbr̄et.* HISPAN. *Mecedero d̄ burgnero.* ANGL. *Amakron or colenke.* } *Colum. lib. 12. c. 18.* Subblata lampada rutabulo ligneo. Hodièque id nomen seruat apud Italos. [ *Suet. in August. ca. 75.* Nihil præter cilia, & sponhias, & rutabula, & forcipes, ( alias forcipes. &c. ) ]  
 RVT HENI, *ῥυθῆναι.* Populi Galliz Aquitaniz, Narbonenſis prouinciz & Cadureis contermini. Vulgò *Rhodes.* ¶ Alij sunt Rutheni in Sarmatia Europæa, non procul à Tanai fluuio, hodie Rusi dicti: & eorum regio Russia.  
 RVTILVS Geminus, Iuriconsultus fuit sua ætate insignis & Pontificalium librorum autor: Orator quoque, vt illa ferebant tempore,



pora, non contemnendus: cuius tamen orationes posteritati horridæ visæ sunt & ieiunæ. De hoc *Cicer. in Bruto*, Rutulus in quodam tristi & severo dicendi genere versatus, magnum munus de iure respondendi sustinebat. Sunt eius orationes ieiunæ, multa præclara de iure, doctus vir & Græcis literis eruditus, Panætij auditor, propè perfectus in Stoicis. *Hæc ille. P. Rutulus Cn. Manlij in Consulatu collega fuit*, qui primus accitit in castra gladiatoribus, vitandorum inferendorumque iustum rationem militibus tradendam curavit. *Armorum (inquit Valerius) tractandorum meditatio, à P. Rutulo Consule Cn. Manlij collega militibus est tradita*. Is enim nullius ante se Imperatoris exemplum secutus, ex ludo Cn. Aurelij Scauri doctioribus gladiatorum accersitis, vitandi atque inferendi iustus subtiliorem rationem legibus ingeneravit. Hic actus in exilium à partibus Syllanis, & à Sylla deinde redeundi potestate facta, respondit illud quod à *Seneca lib. 6. de Benefic.* refertur, *Malo ut patria mei exilij erubescat quam reditu mereat.* ¶ *M. Rutilius Censorinus, teste Valer. cap. de Moderatione*, Iterum Censor creatus, in concione populum corripuit: quod eam potestatem sibi bis contulissent, cuius maiores quia nimis magna videretur, tempus coarctandum iudicassent. ¶ *Rutilius Lupus*, Rhetor insignis fuit, ipsi etiam *Quintiliano* commemoratus, cuius etiam hodie opus extat de Rhetorum figuris.

**Rutulo, las, Rutilum facio.** { *רומי* *hophiâh ננח naghâh. & שדו*. *GALL.* Faire comme or, iauoir, reluire. [Blondir, faire devenir les cheveux blonds.] *ITAL.* Far risplendere, risplendere. *GERMAN.* Glitzend / oder schelend machen. *HISPAN.* Arruinar o arrojar, resplender. *ANGL.* To mak lyk gold, to shyne, to glister as god. } *Plin. lib. 28. cap. 1.* Gallorem hoc inuentum rutilandis capillis & cinere & seuo. Comæ promissæ & rutilatæ. *Plin. lib. 28. c. 12.* [ *Linus lib. 8. d. 4.* Rutilatæ comæ Gallorum, & c. *Sueton. in Caligul. ca. 47.* Galliarum quoque procerissimum quemque, & c. coegit non tantum rutilare & submittere comam, sed & sermonem Germanicum addiscere. ] Crinis propexus ac rutilatus, *Tacitus libro 26.* ¶ Interdum neutrum est absolutum, significans idem quod rutilo colore resplendere. *Virg. 8. Æneid.* Arma inter nubem cæli in regione serena, Per sudum rutilare vident.

**Rutilescis, is.** Rutilus *fiot* { *רומי* *hophiâh ננח naghâh. & שדו*. *GALL.* Reluire & ietter lueur comme or. *ITALIC.* Dinuir splendente, chiaro. *GERMAN.* Glitzend werden / gelbrot werden. *HISPAN.* Enruuiascerse, enrojarse. *ANGLIC.* To waxe glistering lyk gold. } *Plin. lib. 8. c. 55.* In Alpibus candidi lepores quibus hybernis mensibus pro cibitu niuem credunt esse certè liquefcente ea, rutilescunt omnibus annis.

**Rutilus, 2, um,** Color est è flauo rubescens cum quadam splendore exuberantia. { *רומי* *jerak ak. & uejeis, & ujeis.* *GALL.* De couleur iaune comme or, reluisant, resplendissant. *ITAL.* Risplendente, di color giallo come oro. *GERM.* Goldigât vnt glitzend. *HISPAN.* Cosa ruuta. *ANGL.* Glistering, coloured lyk gold. } [ *Gell. cap. 26. l. 2.* Fuluus enim & flauus, & rutilus, & c. appellationes sunt Rufi. Cui astipulatur *Sueton. in Nerone. cap. 1.* Atque in fidem maiestatis ad eum permulisse malas, ut è nigro rutilum ærique affumilem capillum redderet. ] *Plin. lib. 8. c. 18.* Albis maculis colorem rutilum distinguentibus. *Cic. in Som. Scipionis,* Tum rutilus fulgor horribilissiq; teretis, quem Martem dicunt. *Rutiles mulieres dicuntur, inquit Varro, Valde rufa.*

**Rutrum, rutri,** Quo quid eruitur à ruendo. { *רומי*. *ANGL.* A maddock or pikeaxe. } Nam sicut aratum aratum sic rutum rutrum facit. *Festus*, Rutrum tenentis iuuenis effigies in Capitolio ephibi fuit, more Græcorum arenam eruentis: exercitatio nis gratia: quod signum deportauit ex Bithynia Romam Pompeius Bithynicus. *Plin. lib. 36. cap. 23.* Experimentum marmorati est in subigendo, donec rutro non cohæreat. *Cato cap. 11.* Oportet habere villicum palas sex, rutra quatuor, rasi os quadridentes duos. Significat & hostiorum: quod Græcè *ῥοτρον*. Hinc diminutium Rutellum. *Lucillus*, Frumentarium est, modium secum atque rutellum vsum adfert. Ruere est enim modio cumulum adæquare. *Cic. ad Attic. lib. 16.* De laudibus Dolabellæ, Deruant eumulum. *Plaut. ætis aceruus ruit.* *ῥοτρον*, scilicet. *Scaliger in Varronem, ex Nonio.*

**Rutubam,** veteres turbationem appellabant, teste *Nonio. Sæpior Varro Sexages.* Id postea viderimus, nunc sumus in rutuba. ¶ Est etiam Rutuba Liguriæ flauius, ex Apennino fluens. *Plin. lib. 3. cap. 5.*

**RUTULI,** penult. cor. { *רומי*. Antiquissimi Italiæ populi qui Latij partem tenuerunt, Ardeæ proximam. Hi duce Turno aduersus Æneam bella gesserunt, ut latè describit *Virg. sex posterioribus Æneidos sua libris. Plin. l. 3. c. 5.* Tam tenues, inquit, primordio imperij fuere Radices. Colonis sæpe mutatis tenuere alij aliis temporibus, Aborigenes, Pelasgi, Arcades, Siculi, Arunci, Rutuli.

**RVTVPIÆ,** Britannicæ insulæ portus, apud *Prolemaum lib. 2. cap. 3.* vulgò *Sandunich*, aut *Rochestre*.

**RVTVPINVM,** penultima producta, promontorium Britannicæ. *Lucan. lib. 6.*

Aut vaga quum Tethys, Rutupinæve littora feruent.  
Vada Caledonios fallit turbata Britannos.



S



**LITERA** est semiuocalis, ut quæ sonum suum à vocali auspicietur, & in seipsam terminet. Hæc si antecedit m, vel p, vel t, in simplicibus dictionibus, ad subsequentem pertinet syllabam: ut in cosmos, prosper, testis. In compositis verò aliud est: nam in aruspex (teste *Quintilian.*) quia pars eius posterior à spectando est, tertiæ dabinus: in abstemius verò, quia ex abstinentia temeti composita vox est, primæ relinquitur. ¶ Transit quandoque fin m, ut Rursus pro rursus: in n, ut Sanguis, sanguinis: in r, ut Elos, floris. [Hinc *M. Terent. Scaurus* de Orthographia: R. pro S, inquit, vsurpabant veteres, vnde *Lases*, pro *Lares*; & *Alæ*, pro *Aræ* dicebant.]

**SABA.** { *שבה* *seba. & lu. Stephan.* } Ciuitas regia Æthiopiæ, inquit *Ioseph*, quam postea *Cambyles* à fororis suæ nomine *Meroën* denom nauit { *GERM.* Die tonigths stat der Moten / sunß Miroe genamy. } Hanc Nilus circumdans, inexpugnabilem reddebat. Dicta Saba *שבת* *sebat*, quod est colere & venerari: quia thus mittit, quo in sacrificiis vtuntur. Sunt qui dicant Saba, Arabum lingua mysterium significari. *Hieronym.* verò conuersionem sonare autumat.

**SABAEVS, 2, um.** *סבאי*, vt *Sabæus* odor apud *Colum. l. 16.* Thus Sabæum, ex Saba, *Vir. l. 1. Æneid.*

**SABACVS,** Æthiopum rex, qui *Amasim* Ægypti regem fugauit, & illius regnum quinquaginta annis obtinuit, teste *Herodoto, libro 2.*

**SABABA.** { *שבא* *sheba. & lu. 1.* } Populi felicitis Arabiæ, ditissimi sylvarum fertilitate odorifera: quorum metropolis est Saba,

quam *Strabo lib. 6.* Meriham vocat. His proxima est, inquit, felicissima Sabæorum terra, quæ maxima natio est. Apud hos thus & myrrha & cinnamomum nascitur, in ora etiam ballamum, & alia quædam herba valde odorata, quanquam eius odor citò deperit. Habent præterea palmas odoratas & calamum. Serpentes quoque palmares, colore puniceo, vsque ad ilia afflicentes, quarum morsus incurabilis est. Homines propter maximam fructuum copiam, otiosi segnèque viuunt: in radicibus arborum cubant: & ex eis incidunt, quæ proximi suscipientes protinus, alter alteri consequenti tradunt, vsque in Syriam atque Mesopotamiam. Ab odoribus autem stupefacti, bituminis suffitu, & hirci barba stuporem tollunt. Meriaba Sabæorum vrbs, in monte iacet arboribus pleno. Sub rege sunt, qui iudiciorum ac cæterarum rerum potestatem habent. *Hæcenus Strabo lib. 16.* Hos *Iosephus lib. 1. a Saba* Chusi filio, qui à Cham ortus fuit, dictos affirmat. Sabæos dictos putat *Seruius* *Idem in Sibæis*; quod est venerari, quòd deos ipsorum thure venerantur. *Vir. 1. Georg.* India mittit ebur, molles sua thura Sabæi. *Idem 2. Georg.* Solis est thurea virga Sabæis.

**Sabaoth, Vide SABAOTH.**

**SABATIA,** Pomponio, siue (vt apud *Plinium* legitur) Vadum Sebastianum, oppidum Liguriæ maritimum, olim nobili portu insignè. Hodie *Saouna*.

**SABATRA,** Sabæorum oppidum in littore maris rubri. *Plin. lib. 16. cap. 29.*

**Sabbathum, sabbathi.** { *שבת* *schabbath. & lu. 1.* } *GALLIC.* Le sabbath, le samedi, qui est le iour du repos aux Iuifs. *ITAL.* Sabbatho, riposo. *GERMAN.* Der sabbtag / oder Sabbath tag / ist bey den Hebræen der sibend etner tagliden wochen. *HISPAN.* El sabado fiesta de los Hebraeos. *ANGL.* The day of rest, which was seuerday to the Iewes. } Hebræi septimum quemque hebdomadæ vniuersumque diem appellabant: quem ethnici Saturni diem nominabant, quo die Iudæi ab opere omni feriabantur, Deum mundi architectum imitati, quem Sacræ literæ tradunt, confecta sex diebus mundi machina, eaque exornata, septimo die quiescunt.



se, vnde & sabbatum vocauerunt, quæ vox Hebræis diem quietis significat. Prima itaque sabbathi dicitur, primus dies septimanæ, quem Dominum etiam nominamus. Secunda sabbathi, secundus dies. Tertia sabbathi, tertius dies. Quarta sabbathi, quartus dies. Quinta sabbathi, quintus dies. Sexta sabbathi, sextus dies à die Dominico. Et ipsum sabbatum, septimus dies. *Plin. lib. 31. cap. 2.* In Iudæa riuus sabbathis omnibus siccaetur. Hæc ethnici planetarum nominibus appellanti, quod nunc quoque retinemus: vt secunda sabbathi à Luna, dies Lunæ sit, tertia à Marte, quarta à Mercurio, quinta à Ioue, sexta à Venere. [¶ Diem Sabbathi religiose coluisse, eoque die ieiunasse diligenter, Iudæos, ipsi Ethnici restantur: vt *Augustus Casar ad Tiberium scribens his verbis*: Ne Iudæus quidem, nisi Tiberi, tam diligenter Sabbathi ieiunium seruat, quam ego hodie seruauit. ¶ *Sueton. in Aug. cap. 76.*] Apud Hebræos quoque Sabbathum, teste *Iosepho*, pro septimana accipitur. Vnde est illud in Euangelio. [*S. Luca. c. 18. vers. 12.*] Ieiunio bis in sabbatho. Vltimam huius dictionis syllabam aspiramus: quia à verbo Hebræo fluxit, quod scribitur per *שבת* *schabbath* quicuit, quantum Gæci per *σάββατον* scribant.

Sabbatharii dicti sunt Iudæi à Romanis, quod sabbatha sanctè ac religiose colerent. vt *Isidorus* *Mart. lib. 4.* Quod ieiunia Sabbathariorum, &c.

Sabbathimus, *σαββατικός*. Celebratio sabbathi. Sabbathizare, Est sabbatum obseruare. [*שבת* *schabbath*. *עשה שבת* *Hiéron. in Lexic.* Quando fueris in terra hostili, sabbathizabit, & requiescet in sabbathis solitudinis suæ.

SABATIUS, *σαβαίος*. Bacchi cognomen, *σαβαίος* quod verbum Phrygiens, aliisque nonnullis barbaris idem valet quod bacchantis, siue bacchantium more saltare. *Vide Calium Rhodig. lib. 7. cap. 15.*

SABE, Syrorum lingua mensis Februarius dicitur.

SABELLI, Populi à Sabinis orti, qui incolunt montes, qui sunt inter Sabinos & Marfos: olim etiam Samnites dicti, vt *Iustus est Plin. lib. 3. cap. 12.*

Sabellus, a, um. *Virg. 2. Georg.* Hæc gens acere virum Marfos, pubèrque Sabellam.

Sabellicus, ca, cum, idem *Virg. 3. Æneid.* - dentèsque Sabellicus exauit sus.

SABIDIUS, Vir Romanus gulæ deditus, plus vorabat quàm possit concoquere: quocirca ita scetebat eius anima, vt nemo possit cum eo loqui: quem *Martialis Epigramate* *infestat*, Non amo te Sabidi, nec possum dicere quare: Hoc tantum possum dicere, non amo te.

SABIS, Arabum deus: cui decimas mensura non pondere persolunt.

Sabina, æ, Herba est duorum generum, quarum altera cupressi, altera amaricis folia refert. [*Σαβίνου*. GALL. Herbe appellee du Saunier. ITAL. *Sauinier*. GERM. *Saunbaum*. HISP. *Sabina yerba*. ANG. *Sauin hearbe*.] *Plin. lib. 24. c. 11.* Herba sabina brathy appellata à Græcis, duorum est generum: altera tamarici similis folio est, altera cupressi. *Colum. lib. 6. c. 4.* Alij sabinam herbam rutamque cum mero diluunt.

Sabani, pen. cor. Illyrij appellabant telum venabuli simile. *Ennius*, Illyrij restant sicis tabulique fodentes. *Hæc Festus.*

SABINA, Poppæa, T. Oll. iulia, & Poppæi Sabini nepris, quam Nero Othoni nuptiam, à viro abduxit, illo per speciem honoris in Lusitaniam relegato: deinde à matrimonio sibi coniuncto, repudiata relegata, que in Pandatarum insulam Octauia. Perit istu calcis à Nerone, quum grauida esset, percussa. *Vide Tacit. lib. 3. Annal.*

SABINI, *σαβίνου*, Populi sunt in quarta Italia regione, non procul à Roma, à religione & cultu deorum cognominati, quasi Sebinii, *δομνίον* *δομνίον*. [*Γερμα. Braite videret in Italia nabe ben Dom getlagen.*] [*Sabini*, vt refert *Plutarchus in Rom. & in Num.*] *Silius* vnde à Sabo auctore gentis Sabinos dici putat, *qui lib. 8. ait*, Pars laudes ore ferebant Sabe tuas, qui de patrio cognomine primus Dixisti populos magna ditioe Sabinos. Hos *Plinius* Apennini iugis vallatos vtrique scribit. *Strabo* Sabinos ait angulum incolere agrum in long tudinem prope sum, à Tyberi vsque Nomentum oppidum, stadiis mille vsque ad Vestinos. Horum filias rapuerunt Romani olim in spectaculo, quum vxoribus carerent. Romulus enim quum affinitatem vicinorum bona pace impetrare non posset propter vrbis nouitatem, consilium cepit de rapiendis virginibus. Indictis itaque ludis Neptuno peragendis, quum multi hospites accolæ conuenissent cum coniugibus & liberis: vltimo die dato signo quum ad rapinam discurreretur, raptae sunt virginès 683. auctore Dionysio in antiquitatibus: propter quam rapinam consequutum postea est bellum inter Romanos & Sabinos: cuius exitus talis fuit, vt victi Sabini in partem vrbis fuerint recepti. *Virg. 8.* Et raptas sine morte Sabinas Confessu caueat, &c.

SABINUS, Declamator tempore Senecæ, lepido vir ingenio: cuius meminit *Seneca* in declamationibus. Sabnus Vespasiani frater, interfectus à Vitellio quum Vespasiano res contra Iudæos gerente, post Othonis mortem Capitolium cum aede Iouis occupasset. Sabinus sophista, sub Adriano principe scripsit *Magogem* ad materias & hypotheses, declamationum libros quatuor, præterea in Thucydem enarrationem. *Suidas*. Sabinus Masurius scripsit *Historum* & memorabilium rerum libros. ¶ Sabinus Syrus, memoranda fortitudinis: qui tempore Traiani, primus Hierosolymæ muros ascendit. *Autor Ioseph. lib. 7. c. 1.* ¶ Sabinus Tyro qui *θεωρητικὸν*, id est de re hortensii libros aliquot conscripsit, teste *Plin. lib. 19. c. 10.*

SABIS, *σαβίος*, Fluvius est Carmanix in sinum Persicum illabens, *Autores Ptolemæus lib. 6. Asia. & Plin. lib. 6. cap. 23.*

SABINA, pen. prod. Fluvius Britannix insulæ, versus Occidentem in mare illabens, cuius meminit *Tacit. Annal. lib. 2.*

SABUCUS, vt Ruellio scribendum videtur: siue Sambucus, vt alij malunt: frutex est duorum generum quorum alter ad iustæ propomodum arboris robur affurgens, à Græcis *ἀκμὴ* appellatur. [*GALLI. Sureau, ou fuscav. ITAL. Sambuco. GERM. Anelder odet autis. HISP. El sauco arbol. ANGLI. An elder tree.*] Alter humilis flore tamen & folio superiori non dissimilis, à Latinis ebulum, à Græcis *χαμαίαντι* nominatur. Vtrunque genus baccas fert in umbella, per maturitatem nigrescentes, succumque atrifanguinis colore reddentes. *Verum de his plura infra in dictione SAMBUCVS.*

Sabulum, uli, & Sabulo, onis, Arena crassior, ponderosiorque. [*ἄμμος* *Amos. ἄμμος*. G. L. L. Sable, sablon. ITAL. *Sabiana, arena grossa. GER. Grob sand. HISP. Tierra arenisca. ANGL. weigbin and ponderous sand, or balase of a shipe.*] *Plin. lib. 17. c. 43.* Luvicem sabulum album in Ticinensi, multisque in locis nigrum, ætiamque rubrum, etiam pingui terræ permistum, in fecundum est. *Colum. lib. 4. cap. 3.* Pullam terram, & resolutam desiderat, sabulonem humidum, vel refractum topium non respicit. *Varr. 1. de Rust. c. 9.* In queis lapis, marmor, rudus, arena, sabulo, argilla, &c. ¶ Sabulum instrumentum musicum, apud *Apuleium. Macrobius* Sabulo sabulonis videtur pro eodem posse. *Apud Fest. & Varr.* Sambulo vrbicem significat, de quo infra, quod non longè videtur à sabulo aut sabulone recedere.

Sabulosus, sa, tum, Plenum sabulo. [*ἀμμόδρε*. GALL. Sablonneux. ITAL. *Sabbionoso. GERM. Sande. HISP. Full of ponderous sand.*] *Plinius lib. 13. c. 4.* Palma gignitur leui sabulolæque terra.

Sabuletum, leti, Dicitur locus in quo sabulum abundat. [*ἄμμος*. GALL. Sablonniere. ITAL. *Luogo doue è molto sabbio. GER. Ein ort an dem viel sand ist. HISP. Lugar de aquella tierra arenisca. ANGL. A place full of ponderous sand.*] *Plinius lib. 29. cap. 8.* Crocodilion nascitur in sabuletis.

Saburræ, æ, Propriè sabulum vilius, & crassius, quo naues onerari solent vsque ad certam mensuram, quod stabiliores sunt. [*ἄμμος*. GALLIC. Grosse arene ou grauiet de quoy on charge les nauires pour estre plus fermes contre la tempeste, la Saorne. ITALIC. *Sabbione, bellota, saorna. GERM. Grob sand mit dem man die schiff beschwæret das sy sari dasâr farind. HISPAN. El lastro para essentiar la naue. ANG. Balase wher with shipes ar euen poy sed to go vpright.*] *Plin. lib. 10. cap. 23.* Certum est, Pontum transuolaturas, primum omnium angustias petere, inter duo promontoria. *Criemetopon, & Carambin*, mox saburræ stabili. *Liu. 7. bell. Pun.* Se in animo habuisse, tota classe Ephesum petere, & onerarias ducere multa saburra grauatas, atque eas in faucibus portus suppressere. *Priscianus* præcipit in hac voce, b literam esse geminandam: quod an verum sit, ipse viderit. *Virgilius* certè primam syllabam corripit libro quarto *Georg.* & sæpe lapillos, vt cymbæ instabiles fluctu iactante saburræ, Tollunt.

Saburrare, Est saburra onerare, & stabilire aduersus vim ventorum. [*ἄμμος*. GALLI. Charger d'arene. ITAL. *Mettere la saorna nollan naue. GER. Mit groben sand beschwæren. HISPAN. Alastrar la naue. ANGLI. To balase shipe.*] *Plin. lib. 18. cap. 35.* Echini affigentes sese, aut arenas saburrantes, tempestatis signa sunt. *Solinus*, Grues volaturæ arenas deuorant, sublatique lapillis ad moderatam grauitatem saburrantur.

Saburratus, a, um, [*ἄμμος*. GALLI. Chargé d'arene ou de grauiet. ITAL. *Carico di grossa arena, di sabbia grossa. GERM. Mit groben sand beschwæret oder gefullt. HISPAN. Cargado de lastro, alastrado. ANGLI. Balasod or loden with grauel.*] Saburra oneratus, & per translationem quouis modo expletus. *Plaut. Cistell.* quæ vbi saburrata sumus, Largilo quæ extemplo sumus.

SABYLLVS, Vir Gelous, Cleandri tyranni interfecto. *Autor Herodot. lib. 6.*

SACAR, carum, Scythiæ Asiaticæ populi, Iaxarti fluuio vicini, à Sogdianis Comedorum montibus diuisi, nullas habentes domos, sed nemora & speluncas inhabitantes. *Autor Ptolemæus Tabula Asiæ septima.* Persæ Scythas omnes vno nomine Sacas appellant: propterea quod Sacarum gens ex omni Scytharum genere illis proxima sit, illisque penè solos nouerunt. *Plin. lib. 19. c. 17.* Vltra sunt Scytharum populi, Persæ illos Sacas vniuersos appellauerunt à proxima gente, &c. Hi olim Bactrianam prouinciam occupauerunt, & optimam Armeniæ regionem adepti sunt, vt *lib. 11. Strab. refert*, atque vsque ad Cappadocas processerunt. Sed quum ex spoliis festa celebrarent, Persarum imperatores eos nocte adorti, funditus delcuerunt. Hos quidem Sacasenos, *σακασένους*, vocant.

SACAL, Ægyptiorum lingua electrum significare existimauit *Nicias*, & in Ægypto ex radiis Solis nasci, vt refert *Plin. lib. 37. cap. 2.*

SACCHARUM, ri, penultima corrept. [*σάκχαρος*. GALLI. Du sucre. ITAL. *Succharo. GERM. Zucker. HISP. El azucar de canna. ANG. Sugar.*] Dicitur mel arundinibus collectum, gummi modo candidum, ac fragile. Nascitur in Arabia, India, Creta, Italia, & Sicilia. Vnde oxysaccharum, potionis genus ex saccharo & aceto. *Plin. lib. 12. cap. 8.* Saccharum & Arabia fert, sed laudatius India. Est autem mel in arundinibus collectum, gummi modo candidum, dentibus fragile, amplissimum nucis tantum auellanzæ magnitudine: ad medicinæ tantum usum. *Hæc Plinius.* Hodie præstantissimum aduehitur saccharum ex Fortunatis insulis, quas Canarias vocant in metæ formam redactum. Nascitur & in Ægypto, Cypro & Rhodio. Galeni seculo saccharum vix notum erat. hodie tam vulgatum, vt ne quotidianus quidem cibus placeat sine saccharo.











apud Cornelium Primum, paternum clientem, iuxta velabrum deluit.

Sacrificia, rum, Sacra ferens. *ἱερόφορος*. GALLIC. Qui porte choses sacrees & saintes. ITALIC. *Chi porta le cose sacre*. GERMAN. Das heilige ding dahat tragt. HISPAN. *El que lleva las cosas sacras*. ANG. *Thas bringath holy things or sacrifices*. *Qui. 4. Fasto*. Quum Troiam Hecas Italos portaret in agros, Est dea sacrificas penes secuta rates.

Sacrilegus, legi, penultima correpta, Qui rem sacram, aut rem profanam de loco sacro legit, ad est furatur. *ἱερόλοπος*. GALL. Sacrilege, larron des choses saintes. ITAL. *Inmolatore di cose sacre*. GERMAN. Ein diebstendich/ Gottes diebst/ber anß heiligen ortem etwas stilt. HISPAN. *El que hurta lo sagrado, sacrilegio*. ANGL. *Thas steals th holy things*. *Terent. in Adelph.* Vbi est ille sacrilegus? *Cicer. 1. de Legib.* Sacrilegi poena est: neque ea soli qui è sacro abstulerit, sed etiam qui sacro commendatum: quod & nunc multis fit in fabis. *Iunen. Satyr. 13.* Hæc tibi si non sunt, minor extat sacrilegus, qui Radat inatrati femur Herculis. *[Plaut. pseud. sc. 3. m. 1. Patri-cida, sacrilege. (leno.)]*

Sacrilegius, rum, adiectivum: vt Artes sacrilegæ, Manus sacrilegæ. *Quid. 1. de Arte amandi*, Non mihi sacrilegas. *neretrum cum vt persequar artes, Cum totidem linguis, sint satis ora decem. Cicer. 7. Verr.* Ceteros itein deos dicisque omnes imploro, atque obsecro: quorum templis & religioibus iste nefario quodam furore & audacia iunctus, bellum sacrilegum semper impiumque habuit indictum. Ignes sacrilegos admouere templis, *Tibul. 1. 1. Eleg. 5.*

Sacrilegium, ipsum sacrarum rerum furtum. *ἱερόλοπία*. GALL. Sacrilege, larcin des choses sacrees. ITAL. *Sacrilegio, rubbamento di cose sacre*. GERMAN. Ein diebstendich/ stalt in diel stat heilige ding. HISPAN. *Hurto de lo sagrado, sacrilegio*. ANGL. *Thof of holy things*. *Quintil. lib. 5. cap. 10.* Siquis sacrilegium faciet, faciet & furtum. *Cicer. in Sallust.* Non ita est, sed abijt in sodalium sacrilegij Nigidiani. *Reum esse sacrilegij, Quint. 1. 4. c. 2. & admittere sacrilegium. Idem.*

Sacerdos, is, comin. gen. Qui Deo dicatus est ad sacrificia faciendâ. *ἱερός*. GALL. Sacrificateur, prestre. ITAL. *Sacerdote, prete*. GERMAN. Ein priester oder opffer priester. HISPAN. *El sacerdote, presbytero*. ANGL. *A prest.* *[Dicitur enim à sacro & ἱερός, quod facere significat. Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist. Etiam consistit stricto mucrone Sacerdos, (Iphigenia.) Idem Eleg. 1. li. 2. Trist. Quæcunque erumpit quâ non sinit ire sacerdos. Sacerdotes prætextati erant. Livius lib. 34. Sacerdos femina: Gell. c. 19. lib. 13. Sacerdotes quoque feminas, inquit, M. Cicero Antistitas dicit. Et paulo post: Sacerdotes Cereris, inquit Cic. atque illius famionem habeant, &c. Cic. 4. Acad. Sed quum sacerdotes deorum vationem habeant, &c. Apud Romanos varia erant sacerdotum genera, Flamines, Diales, Martiales, Quirinales, Salij, Pontifices maximi, Reges sacrorum, Sacrificuli, & Galli, qui Cybeles sacra faciebant. Ouid. 3. Amor. Eleg. 7. Ille ego Musarum purus Phœbique sacerdos Ad rigidas canto carmen inane fores. Virgil. 6. Æneid. Quique sacerdos casti dum vita manebat. Quisque pij vates, &c. Sacerdos, otis, genere feminino. ἱέρια. Virg. 6. Æneid. Deiphobus contra, ne læui magna sacerdos: Discedant explebo numerum, &c. Idem 3. Æneid. curiisque dabit venerata sacerdos.*

Sacerdotissa, sæ, fem. gen. dixit Gellius, quavis sacerdos communis generis sit, lib. 10. cap. 15. Ex eadem sermè ceremoniæ sunt, quas Flaminicas sacerdotissas Diales seorsum aiunt obseruisse. *ἱερίστια*. GAL. Femme dedice à quelque religion, nonnain. ITAL. *Sacerdotissa*. GERMAN. Ein priesterin/ Priesterin. HISPAN. *Sacerdotissa, monja*. ANGL. *A noone.*

Sacerdotialis, tale, Quod ad sacerdotem pertinet. *ἱερόνομός*. GAL. Appartenant à sacrificateur ou prestre. ITAL. *Pertinente à Sacerdote*. GERMAN. *Priesterlich/ das den priesteren oder pfafter zugehört*. HISPAN. *Pertenescente à sacerdotè* ou *presbytero*. ANGL. *Belonging to a prest.* *Liu. 1. 5. ab Vrbe, Virgines, sacraque in plaustrum inposuit: & Cære, quod iter sacerdotibus erat, peruexit. Melius sacerdotibus.*

Sacerdotium, rij, Officium & dignitas sacerdotis. *ἱερόνομία*. GALL. *Sacerdotio, cure, benefice*. ITAL. *Sacerdotio, beneficium*. GERMAN. *Das priesterlich ampt vnd wurd/ Priester thumb*. HISPAN. *Dignidad de sacerdotis*. ANGL. *Presthood*. *Cicer. pro Domo sua, Quum Licinia, virgo vestalis, summo loco nata, sanctissimo sacerdotio prædita, &c. Livius contra lib. 34. Sacerdotia feminis non contingunt. Velleius Sacerdotio Pontificatus eum honoravit. Sacerdotium etiam appellatur quod nos dicimus vulgo beneficium aut præbendam. Liu. lib. 9. Gens Potiria, cuius ad aram Herculis familiare sacerdotium erat. Sacerdotiorum autem sicut & beneficiorum duo fuerunt genera. Vñ, quod sacris esset addictum locis, quæ Republicæ aut Principum, aut Pontificum collegij collationis essent: alterum, quod ædis aut sacelli iuris esset, à patre familiars ea ratione erecti, dedicatque, vt sacrorum cura, & fructuum ipsius sacerdotij perceptio, ad solam gentem, familiamque suam perpetuis successioneibus deuolueretur. Quod sacerdotiorum genus à prisicis Gentilitia sacerdotia, à nostris Beneficia iuris patronatus, appellata sunt. *Cornel. Tacit. de Othone*, At retens ab exilio reuersos adolecentes auitis & paternis sacerdotiis in solatium recoluit. *[aliàs reposuit.] Liu. 10. bell. Pun.* In eiusdem locum Pontifex (nam duo sacerdotia habuit) Seruius Sulpitius Galba inuogaturus. *[Sacerdotia abeundi ius. Gellius cap. 7. lib. 6.]**

Sacodios, *σακιδίος*, Gemma est hyacinthini coloris vnde nomen habet. Nam Indi hyacinthini colorem Sacoa vocant. *Vide Plin. lib. 7. c. 9.*

Sacoma, penultima producta, genicivum, sacomatis. *ἱερόμα*. GAL.

Contrepois: equivalent, autant poissant. ITAL. *Contrapeso, piombino della stolla*. GERMAN. *Das gewicht so man zu den teichere tege bis in dieicher schwære die waag inoffet/ gleich schwær gult.* HISPAN. *Contrapeso*. ANGL. *Equall poize or weight*. Est æquipondium: hoc est quod in libra apponitur ad æquilibrium faciendum. *Vitruv. lib. 9. cap. 3. de Archimede*. Quum auream coronam votiuam diis immortalibus in quodam fano constitisset ponendam, immani pretio locuit faciendam, & aurum ad lacoma appendit redemptoris. Is ad tempus opus manufactum subuliter regi approbavit, & ad lacoma pondus coronæ visus est præstitisse. *Bud.*

Sacon, Indi vocant colorem hyacinthinum: vnde sacodios dicta gemma ex genere amethystarum, in hyacinthi colorem declinans. *Autor Plin. lib. 17. c. 9.*

Sacramentum, *Vide SACER.*

SACRANI, Populi Italiæ fuerunt Romæ vicini, qui à Corybantè quodam magnæ matris sacerdote ea loca tenente, initium duxerunt: à sacrificando dicti, Corybantium enim erat, Matrè deum sacra facere. Seruistamem Ardeades intelligi putat, propter ver sacrum quod apud eos immolationis genus erat, quo grauibus periculis adducti, vouebant quæcunque proximo vere apud se animalia nata essent, se immolatos. *Vide Seru. in illud Virgil. 7. Æneid.* Et Sacranæ acies, & picti scuta Labici.

SACRATIUS, SACRIFICIO, SACRILEGUS, SACRO, SACRUM, *Vide SACER.* SACRATA, (*inquit Festus*) antiqui appellabant mustum quod Libero patri sacrificabant pro vinea, & valis & ipso vino conferuandis. *ἱεραρχία* ἢ ἱεραρχία, quemadmodum præmessum, de spiciis quas primum inessissent, Cereri sacrificabant.

SACRUM, Scytharum linguâ succinum dici credit Xenocrates referente *Plin. lib. 37. cap. 2.*

SADALIS, *σαδάλης*, Vrbs Aegypti. Gentile Sadalites, *Steph.*

SADDUCÆI, *σαδδουκαῖοι*. Iudæorum factio, qui Sadducæum quendam magistrum Legis sequentes: neque resurrectionem credebant, neque Angelos, neque spiritus esse.

SADYATES, *σαδυάτης*, Filius Ardyos, filij Gygis, & auus Cræsi, *reffe Herod. lib. hist. 1. post patrem regnavit in Lydia.*

SÆPÈ, aduerbium, frequenter à crebritate & densitate septium dicitur. Incipitque diphthongum, vt differat à sepe ablatiuo nominis sepes. *ἱεραρχία* ἢ ἱεραρχία, *Plin. 1. Souuent, souuentes fo, plusieurs fois. Ita Spello, souuent. GERMAN. Ofte/ ofter maaten. HISPAN. Muchas vezes. ANG. Often tymes. Ter. in Heaut. Non licet hominem esse sæpe ita vt vult, si res non sinit. Plaut. *Mof. sc. 3. a. 1.* Insuperata accidunt magis sæpè quàm quæ speres. *Plaut. Menach. sc. 4. a. 2.* Nauem sæpè tritam, sæpè fixam, sæpè excusam malle. Aliquando ornatus causa iungitur nomini Numero, & sit vna dictio Sæpenumero. *Cic. Filium ad Tiron lib. 16. Epist. Sum totos dies cum eo, noctisque sæpenumero partem. Huius compositum est Persæpe. de quo supra suo loco.**

SÆPICULÈ, diminutiuum à sæpe, sicut à sæpius, sæpiusculè. *Quand. Apul. Nam vt lacrymæ sæpiculè de gaudio procedunt. Plaut. in Casin. Sæpiusculè peccas.*

SÆPINVM, penultim. producta, *σαπίνον*. Vrbs oppidum Samnitum cuius incolæ dicuntur Sæpinates: quos *Plinius* collocaat in quarta regione Italiæ.

\*SÆTABIS, Fluuius apud *Ptolemaum 1. 2. c. 6.* Augusta Valeria aliò nomine dicta, Sætanis olim, nunc Xatiua.

SÆVUS, ua, uum, Durus, horridus, crudelis. *ἱερόμαχος* ἢ ἱερόμαχος, *κακός* ἢ ἱερόμαχος, *κακός*. GALL. Cruel, furieux, rigoureux. ITAL. *Crudèle, aspro, duro*. GERMAN. *Grausam/ grim/ rauh/ ungherlich*. HISPAN. *Crue, aspero, duro*. ANGL. *Cruell, fierce, outrageous*. *Virg. 5. Æneid.* Quum læuo è scopulo mura vix arte reuulsus. *Idem 1. Æneid.* læuo memorem Iuonis ob iram. *[Plaut. Amphitr. Sæuas belluas mansitasse. (loquitur de hominibus in lupos verus) Idem Milit. sc. 5. a. 2. Seruauit me læuis Auctus. Ouid. Eleg. 3. li. 4. Trist. Sæuis Iouis ignibus ictus.]* Quandoque ponitur pro fortis: apud *Virg. 1. Æneid.* Sæuis vbi Æcidæ telo iacet Hector. Quandoque pro irato. *Idem ibidem*, & læuum ambobus Achillem. Quandoque pro magno. *Idem de Ænea pio, 12. Æneid.* -maternis læuis iu armis. Quandoque pro potentis. *Idem 1. Æneid.* Non illi imperium pelagi, scutumque tridentem. Sed mihi sorte datum. Sæuior. *Ouid. 13. Metam.* tua fulmine sæuior ira est. *Virg. 3. Æneid.* Tristius haud illis monstrum, nec sæuior vlla Pestis, & ira deum Stygiis sese extulit vhdis. Sæuissimus. *Ouid. 12. Metamor.* Nam tibi sæuorum sæuissime Centaurotum Euryc, &c. *Liu lib. 4. bell. Maced. Scuisimus & violentissimo in suos tyranno. Virg. 2. Æneid.* -hic Iunè Sæuas sæuissima portas Prima tenet.

SÆUITER, aduerbium, Crudeliter. *ἱερόμαχος*. GAL. Cruellement. ITAL. *Cruelmente*. GERMAN. *Mit grimmi/ schentlichem/ grausamth.* HISPAN. *Cruelmente*. ANGL. *Cruellie*. *Plaut. in pseud. sc. 2. a. 5.* Magis cogito; sæuiter blandirène alloquar.

SÆUITIA, æ, & Sæuitudo, nis, Crudelitas. *ἱερόμαχος* ἢ ἱερόμαχος, *κακός* ἢ ἱερόμαχος, *κακός*. GAL. Cruauté. ITAL. *Cruelità*. GERMAN. *Grausamth/ grimmi.* HISPAN. *Crueldad*. ANGL. *Cruelty, fierceness, outrageousness.* *Cic. 1. Off.* Sed heris sanè adhibenda sèuitia in famulos, si aliter teneri non possunt. *Plin. lib. 6. cap. 17.* Proxima inculca sèuitia gentium. *Ouid. 6. Metam.* quid enim mea tela reliqui, Sæuitiam, & vites, namque animolque minaces? *Idem Epist. 7.* Da breue sèuitiæ spatium, pelaggique tuæque. *Tacit. lib. 5.* Quamquam sèuitia gisceret, miseratio atrebat. *Idem lib. 13.* Italiam luxuria, sèuitiæque afflictauit.

SÆUITAS, acis: *Gellius in fine sui operis*, At etiam quod sit quorundam male doctorum hominum sèuitas & inuidencia irritator, &c.

SÆUITO, sæuis, sæuius, & sæuij, sæuivum, Crudeliter in aliquem ago. *ἱερόμαχος* ἢ ἱερόμαχος, *κακός* ἢ ἱερόμαχος, *κακός*. GAL. *Être cruel, user de cruauté*







pro iumentis sella, siue strato accipi tradant, in qua significatione & Veteris instrumenti interpretis sumptisse videtur. {ANG. A pack saddle.} *Leuizici c. 15. ubi sic legitur, sagma super quod sederint, immundum erit.*

**Sagmina**, Romani herbam appellauerunt, quam Græci *ἰερίον* uocant, & *ἰερίον* nominant, nostri etiam verbenam, siue verbenacam, qua Pater patratu & Ecceles, tam scedera percussuri, quam bellum denuntiaturi solebant cotonari. *Festus*, Sagmina uocatur verbenæ, id est herbæ puræ, quia ex loco sancto secebantur à Cōsule, Prætoréve, legatis ad indicendum bellum aut cœdus faciendum proficiscentibus. *Plin. lib. 22. c. 2.* Quoniam non aliunde sagmina in remediis publicis fuisse, & in sacris legationibus, quam verbenæ. Certè utriusque nomine idem significatur, hoc est gramen ex ara cum sua terra euulsam. Hac semper & legati, quam ad hostes, clarigatumque mitterentur, vti sunt. *Vide Liu. l. 1. ab Vrbe, & l. 10. bell. Pun.*

**SAGRÆ**, Fluvius est in ora Magnæ Græciæ, non procul à Crotone vrbe, apud quem Crotoniæ à Locris maximo prælio fuerunt victi. *Cic. 3. de Natur. deor.* De Sagra Græcorum est vulgare proverbium, qui quæ affirmant, certiora esse dicunt, quam quæ apud Sagram. Vulgo *Sagrano* in Calabria.

**SAGRVS**, græci, Italiæ fluvius, Pelignos diuidens à Ferentanis, & inærit Amuvernæ & Onthium in mare influens. *Autor Strab. l. 5.* Est & Sagrus Asiæ mons, ex Armenia ad Medos, & Adiabebos pertingens, supra Paratâcensem & Persidem. *Autor Plin. l. 6. c. 27.*

**Sagum**, sagi. {ἄγρον, ἰδίον, ἰερίον} *Plutarch.* G A L V n s a y e ou sayon. [Vn Hoquetton.] I T A L. S a i o, s a g l i o, h a b i t o d a g u e r r a G E R M. Ein turtz frizgetleib. H I S P. El saya o alborno. A N G L. A c a s s o c k e o r c l o k. } Genus erat vestis breuioris, qua tempore belli omnes Romani utebantur, exceptis viris Consulibus: quemadmodum contra, quam vrbs nullo bello premebatur, utebantur togis. Vt enim toga pacis, ita sagum erat indicium belli: vt non obscure colligi potest ex *Cicer. & Philip.* [Hinc *Velesius*, Vt ad saga iretur.] Est & Sagum vestis stragulae genus, non dissimilis cilicio. *Sueton. in Orhon.* Feretur & vagari noctibus solitus, atque inualidum quenque obuiorum vel potulentum corripere, ac distentio sago impostum in sublime iactare. In masculino genere vsus est Afranius. Quod quadrati sunt sagi. *Et Ennius* in comitino, Sagas cœulas Therna purpureis gemmauit pampinus vuis. *Sosp. part. l. 1. & Plin.*

**Sagulum**, diminutiuum, Hoc est vestis genus, quod armis superindui solet. {ἄγρον, ἰδίον, ἰερίον} G A L. Petit layon. I T A. Picciolo saglio. G E R. Ein vberleib. Ein kleid so man vber den harnisch an hat. H I S P. Pequeno sayal. A N G. A l i t t e c a s s o c k e o r c l o k e. } *Virg. l. 8.* Vngaris lucent sagulis. *Liu. lib. 1. bell. Pun.* Multi sate militari sagulo operum, humilicentem inter custodias, statonisque militum conspexerunt. [*Suet. in Aug. c. 16.* Sagulo reiecto, capulum gladij ostendens, &c.]

**Sagulatus**, Adiectiu. Sagulo indutus. *Sueton. in Vitell. cap. 11.* Urbem denique ad elasticum introit paludatus, feròque succinctus inter signa atque vexilla, sagulatus cominus ac detectis commilitonum armis.

**Sagaria**, Exercitium vendendi saga. {ἰερίον, ἰερίον} G A L. Marchandise de sayes. I T A. Mercanzia de sagli. G E R. Feitshabung oder verkauffung tauriz telegotelderer. H I S P. Mercaderia de sayales. A N G. Merchandise or selling off cassocks. } quemadmodum Lintearia, linteorum mercatura. *Vlp. de Trib. act.* Duas negotiationes exercebat puer, sagariam, & linteariam.

**Sagarius**, rj, Qui ex sagorum negotiatione quæstum facit. {ἰερίον, ἰερίον} G A L. Vendeur de sayes & hocquetons. I T. Chi vende sagli. G E R. Ein trãmer oder vbertrãffer der harnisch kleidern. H I S P. El que haze o vende sayal. A N G. A seller of cassocks. }

**Sagatus**, Qui sago indutus est. {ἰερίον, ἰερίον} G A L. Qui est vestu d'vn saye. I T A. Vestito di saglio. G E R. Der etzige kleid oder etzige schopen an hat mit einem prägedin bekleidet. H I S P. Vestido de sayal. A N G. Cladde with a cassocke or cloke. } *Suet. in Casare*, Duobus tricliniis, vno quo sagati, palhativè, altero quo togati cum illustrioribus prouinciarum discumberent. *Martial. l. 6.* Vis te purpureum Marce sagatas amem!

**SAGUNTVS**, {ἰερίον, ἰερίον} G E R M. Ein statt in Hispanien heist Irq Muradred oder Montiendo. } Hispaniæ ciuitas vltra Iberum fluvium à Zacynthis condita. *Strab. lib. 3.* Saguntus (inquit) occurrit à Zacynthis condita, quam Annibal contra populi Romani scedera diruens, belli Punici secundi suscitauit incendium. Huius vrbs situm eleganter describit *L. 1. Silius*. Meminit cladis *L. 1. Desad. 3. Liu.*

**Saguntinus**, na, num. {ἰερίον, ἰερίον} vt Vasa Saguntina, quæ maximè commendantur. *Martial.* Sem Saguntino pocula facta luto. \*Saguntina fames, in proverbium abut. Nam Saguntini, Pœnorum obsidione famèq; ed redacti sunt, vt extructo in foro igni, quicquid erat pretiosarum rerum, in eum conicerent: ac postremò seque suosque liberos eodem præcipitent, ne venirent in hostium manus. *Ausonius*, Iam iam Persina, iam Saguntina fame Lucaniacum liberet.

**SALIS**, rai, Vrbs est Ægypti, iuxta vnum ex ostiis Nili, quod ab ea Saiticum dicitur est.

**Saites**, vel Saita, rai, gentile. *Cic. 3. de Nat. deor.* Secunda Minerua orta Nilo, quam Ægyptij Saitæ colunt.

**SALIS**, per metathesin à Græco deducitur, quod est sal: estque illud quo vitum in condiendis cibis. Declinatur utroque numero. In plurali tamen tantum masculinum est generis, quam in singulari etiam neutrum admitat. {ἰερίον, ἰερίον} G A L L. Du sel. I T A L. Sale. G E R M. Salz. H I S P. Sal. A N G. Salt. } *Cato*, Ex sale qui apud Carthagineenses sit. *Sallust. in Jugurtha*, Neque salem, neque alia gulæ iustamenta. *Columell.* Carum salibus aspersam.

**Plau. Iureconsultus**, Cotem ferro subigendam, necessaria quæque hostibus venundari, vt ferrum, & frumentum, & sales, non sine capitis periculo licet. *Colum. lib. 12. c. 53.* Deinde in seriam subternitur sal coctum, sed modicè infractum. Dicitur etiam Sale neutro genere, secundum Priscianum pro mari. *Enn. libro 14. Annalium.* Cæruleum spumate sale confecta rate pulsum. {Aliquando sal ponitur pro sapientia, in qua significatione masculino tantum genere proferri consuevit. *Terent. in Eunuc.* Qui habet salem qui in te est. *Vbi Donatus*, Sal neutraliter, condimentum; masculinum, pro sapientia. [Hæc distinctio fallit. Sal enim pro condimento dixit optimus Latine linguæ auctor *Manius in Cæc. sc. 4. a. 4.* Hic apud me nunquam delingues salem. } Sale & cumino vesci: *Proverb. in parcos, Auctore Plutarco. in Opusc.* } Aliquando pro vrbantitate, ioco, & ridiculo, & dictis ad risum, vel delectationem compositis, idque tam singulari, quam plurali numero, ut *ἰερίον, ἰερίον*. *Catull. Epigr. 81. de Quintia*, Nulla est in tanto corpore mica salis. Hoc est nihil venustum, nihil facetum, vel nihil pulchrum, siue nihil pulchritudinis: Ita enim *Plutarch. cap. extremo lib. 5. συμπαλαιῶν* Salsam & acrem pulchritudinem ἀρτυροῦ κσμοῦ; *Vbi Or.* *Cic. de Clar. Orat.* P. Scipio omnes sale & facetis superabat. *Lucanus*, Non solui lufere sales. *Quint. lib. 6.* Sallum (inquit) in consuetudine pro ridiculo tantum accipimus: natura non utique hoc est, quæquam & ridicula oporteat esse salta. [Sales etiam periculosi placent Ægyptijs. *Senec. cap. 17. de Consol. ad Helu.*] Nam siue sal suauitatem quandam cum mordacitate habet, ita etiam vrbatorum ioca. Sales enim, Ciceronis sententia, sunt ipsa ridicula, quæ necessariorum salta oporteat esse. Nam salum erit quod non erit insulsum, velut quoddam oris condimentum, quod sentitur latente iudicio, & veluti palatum excitat. \* Salis etiam nomine frugalem victum innuissim ex poetis licet cognoscere. *Horat. in Sermonibus*, Modò m hie sit mensa tripes & concha salis puri. *Idem in Odis*, Vinitur paruo bene, cui paternum Splendet in mensa tenui salinum. } Quandoque sal pro mari ponitur, quemadmodum & salæ femininum apud Græcos: quia salsum est, & ex ipsius aqua sal elicitur. *Virg. 1. Æneid.* Et spumas salis ære ruebant. [Sales masculini generis religionis causa dicuntur: *Dion. med. lib. 1.*]

**Salarius**, rj, substantiuum, Qui sal, vel salsamenta vendit. {ἰερίον, ἰερίον} G A L. Qui vend du sel ou de la saline, saunier. I T A L. Chi vende sal o salumi. G E R M. Ein vertãuffer des saiz oder gesaltner ding. *Virg. l. 1.* El que vende sal o cosas saladas. A N G. That selteib salt. } *Martial. l. 1.* Quod viles pueri salarium.

**Salarius**, a, um, adiectiuum, Quod ad sal pertinet. {ἰερίον, ἰερίον} G A L L. Appartenant à sel. I T A L. Pertinente à sale. G E R M. Das zu dem saiz gehõrt. H I S P. perteneciente à sal. A N G L. Pertaining to salt. } *Liu. l. 9. bell. Pun.* Velligal etiam nouum ex salaria annoa statuerunt.

**Salarium**, rj, substantiuum, Dicitur stipendium, vel merces quam quis pro opera percoluit. {ἰερίον, ἰερίον} G A L. Salaire, loyer qu'on reçoit de son labour. I T A. Salario, paga, mercede. G E R. Die besoltonung. H I S P. El salario o acostamiento del sensor. A N G. wage payed to hired folkes. } *Plin. l. 31. c. 7.* Sal hononibus etiam militariæque interponitur, salariis inde dictis, magna apud antiquos auctoritate. Dicitur salarium, quod ita necessarium sit, vt homini sal. *Cornelius in Persum* scribit salarium victum esse vnius diei, atque hoc valde congruit cum verbis *Plinij*: victus enim quotidianus tam esse necessarius quam sal. [*Sueton. in Tiber. cap. 46.* Comitres nunquam salario, cibariis tantum sustentauit. *Idem in Nerone. cap. 10.* Salaria dare Senatoribus.]

**Salariarius**, rj, Cui salarium soluitur. *Vl. L. 10. §. 8. D. mandai.* Nisi salariarius fuit, & hoc conuenit, vt sumptus de suo faceret, hoc est, de salario. *Horoman.*

**Salsus**, a, um, Quod salis saporem habet, siue quod sale conditum est. {ἰερίον, ἰερίον} G A L. Salé. I T A. Salato. G E R. Versalzen. H I S. Salado. A N G. Saled. } *Plau. in Rud.* Itaque aluum prodiperavit nobis salsis poculis. *Horat. Epod. 16.* Ametque salta leuis hircus æquora. *Lucret. lib. 1.* Et lacrymis salsis humectant ora, genalque. *Virg. l. 2. Æneid.* salsusque per artus Sudor it, *Idem 5. Æneid.* Et salsos reddent reuomentem pectore fluctus. [Mola salta. Vide Mola.] } Per translationem salsus dicitur pro faceto & vrbano. *Quint. lib. 6. c. 3.* Ridiculum dictum plerumque salsum est. *Cic. ad Papp. l. 9.* Accedunt non Attici, sed falsiores quam illi Atticorum Romani veteres atque vrbani sales.

**Salsè**, aduerbium, Facetè, & vrbane, & cum quadam mordacitate. {ἰερίον, ἰερίον} G A L. En picquant, en mordant, en renconrant. I T A. Piacenolmente, con gratia. G E R. Sãtimpflich/ mitet rãss. n possen oder schimpffredn. H I S P. Dona samente, con denayres. A N G. Merillie, sauntinglie. } *Cic. 2. de Orat.* Valde hærententur, & hercle omnia, quæ à prudentibus quasi per dissimulationem non intelligendi subaburdè, salsèque dicuntur, *Idem eodem libr.* Quod est hominibus facetis & dicacibus difficillimum, habere hominum rationem, & temporum: & ea quæ occurrunt, quom salsissimè dici possent, tenere. *Quint. lib. 6. c. 4.* Sed repetam necesse est infinitas esse species, tam salsè dicendi, quam seuerè, quas præstat persona, locus, tempus, casus denique, qui est maximè varius.

**Salsamentum**, ri, Quod est ex sale compositum, siue quod est sale conditum ad diturnum vsum ciborum. {ἰερίον, ἰερίον} G A L. Toute salure, ou chose salée, soit chair, soit poisson. I T A. Salame, salsamento. G E R M. Uerterey etzigsatze sproßes vber fisch/risch/ &c. H I S. Salsas de cosas saladas. A N G L. Made of salt, or any thing that is salted. } vt pisces salsi, & lardum: quæ & per syncopem salsamenta dici possunt. *Terent. in Adel.* salsamenta hæc Stephanio Fac macerentur pulcrè.

**Salsamentarius**, Qui salsamenta vel facit, vel vendit, qui & salar. Tom. ij. N a j



rius, {περιχλωρως. G A L. Vendeur de salines, chaircuitier. I T A. Luganegaros, περὶ χλωρῶν. GER M. Ein etnsalger, der ostleyen emge-  
 fangene sp. is vertauft. H I S P. El que vende saladura. A N G. A  
 salter or that selleth any salt thing. } Autor ad Heren. l. 4. Vt si sal-  
 Limentarij filio dicas, Quiesce tu cuius pater cubito se emungere  
 solebat.

Salsamentarius, ria, rium, Quod ad salsamenta pertinet. {περιχλωρῶν.  
 G A L. Appartenant à salures & sausses. I T A L. Perimento à  
 salame & salsamento. GER. Das zu dem etn salzen dienliche ist.  
 H I S P. A. Perienesciente à salsa de cosas saladas. A N G. Vesselles  
 to salt in, or any thing belonging to salting. } Plin. lib. 31. Quin & te-  
 stis cadi salsamentarij ruis cum axungia veteri, anrum in, mo-  
 dum prodest. Colum. l. 2. c. 10. Ita rursus in sole siccata, & mox re-  
 frigerata recondatur, si maior est modus, in horreo: si minor, in  
 vasis oleariis, & salsamentariis.

Salsura, æ, Salsamentum. {περιχλωρῶν. G A L. Salure. I T A L. Salame.  
 GER. Eingefangene spelt. H I S P. Saladura. A N G. Salting or pow-  
 dering. } Colum. l. 8. c. 17. Nulla tamen æquè, quàm prædictæ salsuræ  
 pabula, commode dantur.

Salsedo, dinis, Ipse salis sapor, ἄλμη.

Salina, Locus in quo sal aut effoditur, aut ex aqua marina paratur.  
 ἡ δὲ δόμη ἐστὶν ἡ ἀλιεὺς ἐρητύουσα, ἢ ἐκ κρητοῦ ἀλλυζουσα. G A L. Saline.  
 I T A L. Salina. GER M. Ein salzgrub, oder etn ortz da man auf  
 wass r salt findet/salzgrubten. H I S P. A. Las salinas donde se haze la  
 sal. A N G. A place where salt is made. } Plin. lib. 31. Fit sal vulgaris,  
 plurimisque in salinis effuso mari, non sine aquæ dulcis ruis,  
 sed imbre maximè iuante. Cicero ad Attic. lib. 5. Destruere salina-  
 rum planè rogo. Idem pro lege Manilia, Quum publicani fami-  
 lias maximas, quas in salinis habent, quas in agris, quas in por-  
 tubus atque custodijs, magno periculo se habere arbitren-  
 tur.

[Salinator, oris, Vide ante verbum Salio infra.]

Salinum, ni, Vasculum in quo sal reponitur tum ad mensæ vsum,  
 tum ad sacrificia paratum. {ἀλοδῆχον. G A L. Salier. I T A. Sali-  
 no, saliera. GER. Ein salzfaß. H I S P. El salero, vase donde se  
 pone la sal. A N G. A salt cellar, or salt vase to set salt on the table. }  
 In eo enim cum sale diti primitiæ offerebantur. Persius Satyr. 3.  
 -purum & sine labe salinum. Idem Satyr. 5. Vare regitatum di-  
 gito terebrare salinum Contentus perages. ¶ Ponitur tamen  
 pro quocunque vase fidei mensæ pauperis. Horat. l. 2. Carm.  
 Vinitur paruo bene, cui paternum Splendet in mensa tenui Sali-  
 num.

Salillum, li, diminut. paruum salinum. {το μικρόν ἢ περὶ ἄλοδῆχον.  
 G A L. Vne petite saliere. I T A. Salinetto. GER M. Ein salzfaßlein/  
 salzbußlein. H I S P. A. Pequeno salero. A N G. A little salt vase or salt  
 cellar. } Plaut. in Trinum. -vitiū nos homunculi Salillum ani-  
 mæ, quæ quum extemplo amissimus, æque mendicus, Atque ille  
 opulentissimus censetur ad Acherontem mortuus.

Salio, lis, quartæ coniugationis & prima correpta. Sale condio,  
 {πῶλον malach. ἀλιζω. G A L. Saler. I T A. Salare. GER. Salzen.  
 H I S P. Salar. A N G. To salt. } Tibul. Farre pio placet, & saliente  
 sale. Huius præteritum Salii, supinum salitum, Vnde salitus,  
 & saliturus. Celsus lib. 2. cap. 18. Item pisces omnes que salem non  
 patiuntur, solidiye saliantur. Legitur etiam pro eodem salio du-  
 plici Il. Cornel. Senecus, Ad quem salinū pomiliones offere-  
 bantur.

Sallo, lis, per duplex II, tertiz coniugationis, salli, salsum, Salio, sale  
 condio. {πῶλον malach. ἀλιζω. G A L. Salei. I T A L. Salare. GER.  
 Salzen. H I S P. Salar. A N G. To salt. } Lucilius libr. 4. Sallere mu-  
 renas, & frigidaria terræ. ¶ Participio passivæ significationis in-  
 dus, vsus est Colum. lib. 7. c. 7. quum inquit, Quod si ea res ægritu-  
 dinem non depellit, vendenda sunt corpora: vel si neque id con-  
 tingere potest, ferro necanda fallendaque.

Salitor, toris, Qui salis tributum colligit. Cicero ad Attic. lib. 4. Con-  
 fecta Britannia, obfidibus acceptis, multa præda, imperata ta-  
 men pecunia data salitoribus Britanniz. Vbi interpret, Salito-  
 ribus præfectis, quos iuris periti Murilegulos appellant, relictis  
 à Cæsare in Britannia, qui salum scrutarentur, margaritæque  
 Britannicas. Quidam codices habent, non salitoribus, sed data à  
 litoribus.

Salitura, turæ, Actus salendi, hoc est sale condiendi. {ἀλιση. G A L.  
 Quand on sale. I T A L. Esso salare. GER. Ein salzung/das salzen.  
 H I S P. Obra de salar. A N G. Salting, when one salteth. } Colum. lib. 2.  
 c. 21. Post salituram musti cochlear cumularum.

Salsilago, laginis, Salsugo. {ἀλμη. G A L. Saumure, salure, liqueur  
 falee. I T A L. L. Liqueur salata, salamora. GER M. Saighbrühe/salt-  
 lab. H I S P. Sudor de la cosa salada, salmuera. A N G. Salt liquor,  
 brine. } Plinius lib. 20. cap. 12. Natura ciceris est gigni cum salsila-  
 gine, ideo solum vrit. Idem lib. 31. c. 7. Præter hoc etiamnum ap-  
 pellatur in salinis salsugo, ab alijs salsilago.

Salsitudo, dinis, Humor saporem salis referens. {ἀλμη. G A L. Li-  
 queur falee, salure, saumure. I T A L. Liqueur salata, salamora.  
 GER M. Ein rdsse oder gesaltene frucht. H I S P. Sudor de cosa sala-  
 da, salmuera. A N G. Salt liquor, brine. } Plin. l. 20. c. 14. Salsitudi-  
 nes corporis, si cum vino tradatur, minuit.

Salsugo, inis, Qui vis humor salis: cuiusmodi in salinis est aqua sal-  
 sa, ex qua sal conficitur. {ἀλμη. G A L. Liqueur falee, saumure.  
 I T A L. Liqueur salata, salamora. GER M. Saighbrühe/saltlab/  
 saltbrühe. H I S P. Sudor de cosa salada, salmuera. A N G. Any salt  
 liquor or brine. } Plin. l. 31. c. 7. Præter hoc etiamnum appellatur  
 in salinis salsugo, ab alijs salsilago, tota liquida marina aqua sal-  
 sior vt distans.

SALA, ἡ ἀλιεὺς, Nomen fluvij in Germania, vt Strab. lib. 7 scribit, inter  
 quea & Rhenum Drusus Augusti priuignus domitis iam. hostis-  
 bus victor oppetit. ¶ Est item Sala Mauritanæ oppidum, ad Oc-  
 cidentem, impositum fluvio eiusdem nominis. Autor Plin. 5. c. 1.

[SALACIA, Saturni vxor: Gell. c. 21. lib. 13.]

SALACIA (inquit Festus) antiqui dicebant Deam aquæ, quam pu-  
 tabant salum ciere, hoc est mare mouere. {GERMAN. Die waf-  
 sergöttin vnd fram Neptuni. } Quo vocabulo Poeta pro aqua vsu  
 sunt. Pacuvius. Hinc scruitum Salaciæ iugimus. Hac Festus.

Salaconia, pen. prod. σαλακωνία. Vox Græca est in cstantiam signi-  
 ficans cum vanitate, & superbia coniunctam. Quidam & molli-  
 tiam interpretantur.

Salacones, σαλακωνες, Dicuntur homines iactabundi, qui quum Iro  
 pauperiores sint, Cricos tamen quosdam se esse simulant: quum-  
 que Sardanapalo sint effeminatiore, fortitudinis tamen opi-  
 nionem captant. Cic. M. Fabio Gallo, Cognosti meam causam, &  
 istius Salaconis iniquitatem. Suidas hanc significationem fluxisse  
 existimat à Salacone quodam, eiusmodi, quales iam depinximus,  
 moribus prædito.

Salamandra, {σαλαμάνδρα. G A L. Salamandre. I T A. Salamandra.  
 GER M. A Salamandra/istt ein art det moten. H I S P. A. Salamandra.  
 AN G. A crakes. } Animal lacerti figura, stellatum, nun-  
 quam nisi magnis imbris proueniens, & æstate deficiens: cuius  
 tantus rigor est, vt ignem nulla sui læsione tactu extinguat,  
 non aliter quàm glacies. Autor Plinius lib. 10. cap. 67. Et licet ven-  
 enatissimum sit (nam si arbori irreperit, omnia poma veneno  
 inficit, & eos, qui edierint, interimit: idem facit si in puteum cad-  
 dat) à subus tamen sine documento manditur.

SALAMBRIÆ, σαλαμβρία. Ciuitas est Cappadociæ, in Gardaucrota  
 præfectura. Ptol. lib. 5. c. 6.

SALAMIS, siue Salamin, penult. corrept. σαλαμιν, genitiuo Salaminis,  
 penultim. product. vel Salamina, Salaminæ. Insula est in situ  
 Saronico, contra Atticam, vrbe habens eiusdem nominis, in  
 qua Telamon regnauit, Aiæcis & Teuceri pater. GERMAN. Ein  
 Insel im Eubolschen meer gegen Athen geliden / heist sie Salamin.  
 Verum quum Teucer capta iam Troia, in patriam rediret, indi-  
 gnatus Telamon quod Aiæcis mortem (qui inimicorum iniurijs  
 exagitatus, & in furorem conuersus, sibi necem intulerat,) non  
 vindicasset, eum Salamine expulit. Exclusus itaque è patria Teu-  
 cer, in Cyprum nauigauit, vbi nouam vrbe condidit, quam &  
 ipsam relietæ vrbis desiderio, Salaminem appellauit. Hanc hodie  
 Constantiam appellant.

Salaminus, σαλαμινος, Nomen gentile à Salamine vrbe deductum,  
 Cic. pro Archia, Homerum Colophonij ciuem esse dicunt suum,  
 Chij suum vendicant, Salaminij repetunt, Smyrnæi verò suum  
 esse confirmant.

Salaminus, a, um, possessiuum: vt Salaminium trophæum, apud  
 Cic. in Tuscul. \* Flutarcius in vita Periclus, nauim robustam, &  
 in qua velut in triarijs vltimum sit præsidium, Salaminiam ap-  
 pellant. Celebratur enim vel in primis nauale bellum aduersus  
 Xerxem gestum apud Salaminem.

¶ Salaminicus, aliud possessiuum. Lucan. lib. 5. Vt Salaminicum  
 meminit mare.

SALANGA, σαλαγγη, Mons altissimus, mari imminens, inter Britan-  
 nam & Hiberniam: à Salanga, Bartolani primij habitatoris Hy-  
 berniz filio dictus. Hodie Mons D. Dominici appellatur, à mona-  
 chio à Diuo Dominico ibi extracto.

SALARIA, Vrbs est Apulizæ Dauniorum, meretricio Annibalis amo-  
 re nobilitata, vt scribit Plin. lib. 3. c. 11.

Salapustus à sale, & pusio compositum nomen. Pusio enim, si-  
 ue pusio, apud Latinos dicitur puer. Quo nomine dictus est  
 Caluus Catulli familiaris, tanquam puer, ob staturam puerilem,  
 plenus salis, & oratoriz mordacitatis.

SALARIA VIA, Ea dicta est quæ ex Vrbe per Anienis pontem du-  
 cebat in Sabinos. Nam per eam Sabini sal à mari deferebant.  
 Plin. lib. 31. c. 7. Sicut apparet ex nomine Salariz viæ, quoniam  
 illa sal in Sabinos portari consueuerat. Varr. lib. 3. de Re rust. c.  
 2. Nostru materteræ meæ fundum in Sabinis, qui est ad quantum  
 & vigesimum lapidem via Salaria à Roma. Sueton. in Neron.  
 c. 48.

Salarium, Vide SAL.

SALASSI, apud Ptol. lib. 3. Populi sunt sub Insubribus: [Salassi. Suet-  
 onio dicuntur in vita Augusti cap. 21. Hodie Marchia Saluzia.  
 Gall. Le Marquisat de Salusse.]

SALAX, cis, Propensus in venerem, multa libidine pruriens: à sal-  
 liendo (vt quidam volunt) hoc est ab arrigendo. Aut certe ab  
 eo quod ex humore sallo citatur libido. Vnde Venus fugitur è  
 mari orta. {σαλαξ ἢ σαλαξ. ἀφροδισιαστικῶν. G A L. Fort enclin à sail-  
 lre & paillarder, luxurieux. I T A L. Salace, lussurioso. GER. Vnt-  
 vntenschieder zu vntenschheit geneigt. H I S P. Luxurioso. A N G. Cockish,  
 lecherous or lustie. } Col. lib. 7. c. 9. Maximè que quod ad rem petri-  
 net, quàm salacissimos oportet esse mares, qui & annicula ætate  
 commodè prognerant. Galli salaces. Varr. 3. de Re rust. Nymphæ  
 salaces. Ouid. 4. Fast. Aries salax, ibidem. ¶ Salaces cibi, venerem  
 citantes: vt erucæ, & bulbi. Oui. 2. de Rem. amo. Nec minus erucas  
 aptum est vitare salaces, Et quidquid Venari corpora nostra pa-  
 rat.

Salacitas, acis, Id est lasciuia & propensio in venerem. {σαλαξ ἢ σαλαξ.  
 ἢ σαλαξ. ἀφροδισιαστικῶν. G A L. Hastiuet à paillardise, inclination  
 à paillarder, luxure. I T A L. Lussuria. GER. Vntschel-  
 der vntschaffneße. } Plin. lib. 10. c. 36. Passeri minimum vitæ cui salaci-  
 tas par.

SALIDÆ colonia, Mauritaniz Cæsariensis vrbs, apud Plin. lib. 5. c. 2. &  
 Ptol. lib. 4. c. 8. Creditur ea esse quam vulgo Algeriam vocant, te-  
 gnum Ariadem Barbarozæ, Turciz classis præfecti.

Salebræ, Sunt loca inæqualia, & aspera, & prærupta: ita dicta  
 quod vix sine saltu præteriri possunt. {ἀλιεὺς ἢ ἀλιεὺς ἢ ἀλιεὺς  
 ἢ ἀλιεὺς. G A L. Lieux mal vnis, hauts & bas, qu'à grand peine on  
 peut passer sans sauter. I T A L. Luogi male vniti per i quali a fatica  
 si può



si pno andare senza saltare. GERMA. *Stauche/ vnebn/ vngedabnete vnd schroffdtige ost.* ANGL. *Places that ar noi plaine, going vp and downe, which can not be passed but leaping.* } *Propert. lib. 3. Eleg. 36.* Luna ministrat iter, demonstrat astra salebras. Per transationem accipitur pro quavis asperitate, siue difficultate. *Martiales lib. 11.* Carmina nulla probat, molli quæ limite currunt, Sed quæ per salebras atque taxa cadunt. *Cicer. de Orat.* Alter enim, quasi sedatus amnis, sine vllis salebris fluit. *Cicer. 2. de Finibus.* Hic si definire, si diuidere potuisset, si loquendi vim, si demque consuetudinem verborum teneret, nunquam in tantas salebras incidisset. } *Tristitia salebra, singulari numero dixit Valer. Maxim. lib. 6.* Legitur & apud *Cic. 5. de Finib.* Salebra, numero etiam singulari, *vbi sic ait, Hæret in salebra:* cupit enim dicere, nihil posse ad beatam vitam deesse sapienti, &c.

**Salebrosus**, salum, Quod multas habet salebras. } *ἰσχυρὸν ἐπιβάν. κερτιμυρὸν.* GALLIC. *Mal vni, de strompu.* ITALIC. *Aspro da caminare.* GRÆC. *Das vñ rauhe/ heret vnd abgeriffene ortbau.* HISPAN. *Cosa aspera, llena de piedras.* ANG. *Vneuen, vneafse to go in.* } *vt iter salebrosus, hoc est crebris salebris interruptum.* Salebrosa oratio, id est abrupta, intercisâ, & quibusdam veluti salebris remorans impetum auditoris. *Quintil. lib. 11. cap. 11.* Inde interruptus actionis impetus, & resistens, ac salebrosa oratio. } *Salebrosus scriptor, id est difficilis, inamœnus, & in cuius lectione læpius resistendum.* *Martial. lib. 11.* } *Scriptores tetri salebrosus edificite Sanctam.*

**SALENTINI**, *σαλεντινοί*, populi sunt in finibus Italiæ, proximam Apuliam peninsulam incolentes, quæ est inter Tarentinum sinum, & fauces Adriatici portus, circa Brundisium, & Rudias, in isthmum contracta, latum stadia circiter trecenta. Salentini autem dicti putantur à Salentino promontorio, in extremis eius peninsulæ finibus sito: quod & *ἄσπερον ἰσχυρὸν* appellant. *Festus* tamen à solo dictos maullt, forassis ob id, quod penè circumquaque mari ambiantur, tenui tantum isthmo continenti annexi. Ortos autem putat à Cretensibus, & Illyricis, qui societate cum Locrensibus in ita, iis in locis confederunt.

**SALENTINVM**, penultima prod. *σαλεντινον*, *Ptolemao*. Promontorium est extremum totius Italiæ, quo illa quam longissimè in mare excurrat, quod alio nomine. *ἀσπερον ἰσχυρὸν* Græci dicunt. *Vide Plin. lib. 3. c. 11.*

**SALE**, Stagnum est Mæoniæ, eodem in loco in quo olim Sipyllum, totius regionis apud terræ hatu defecit. *Autor Plin. lib. 5. c. 26.*

**Sal Ammoniacus**, Teræ salisago est, in Libyæ arenis crescente luna effectus, scens aluminis scissili non dissimilis, glebis oblongis, venisque in longitudinem rectis. *ἀμμωνιακόν.* *Dioscoridi.* Inuenitur potissimum in tractu Cyrenæico, iuxta Iouis Ammonis templum, vnde & nomen accepit. Qui saltem Ammoniacum metopij arboris lacrymam sunt interpretati, in errorem sanè quam puerilem inciderunt, lacrymam Ammoniacam à sale Ammoniacum non distinguentes: quum tamen sint res diuersissimæ, vt latius annotauimus supra in dictione AMMONIACVM.

**SALEARNVM**, Picentinarum oppidum in Italia, cuius meminit *Plin. lib. 3. c. 5.* \* *Volaterranus* ait, Salernum fuisse ab Romanis contra Picentes & Lucanos munitum, ob initam cum Annibale societatem.

**Salgama**, penultima corrept. Appellabatur à priscis quæcunque conditanea ad victum nostrum vasis seruabantur, vt puta mala, pyra, fici, vna, rapæ. } *ἰσχυρὸν ἰσχυρὸν.* GALL. *Toutes choses salées ou confites & mises dans des pots pour garder.* ITALIC. *Cose condite & assagionate, acconciate ne i vasi.* GERMA. *Wiltrey etngemafte d'issig opo/ treuter vnd wutgen.* HISPAN. *La conserua que se guarda en cartido.* ANG. *Things condite and conserued, as peares figges grappes.* } *Colum. lib. 10.* Tempore non alio vlli quoque salgama merce, Capparis, & tristes insulæ, ferulæque minaces Plantatur. *Idem lib. 12. cap. 4.* Post hoc præceptum locum & vala idonea salgama præparari iubent.

**Salgamarius**, Qui salgama vendit. } *ἰσχυρὸν.* GALL. *Vendeur de telles confitures.* ITALIC. *Chi fa condire & assaggonare è chi vende tal cose.* GERMA. *Der obs/ treuter/ wutgen/ vnd dergleichen ding ein mach vnd vert/ wist.* HISP. *El que vende aquela conserua.* ANGL. *He that sellid things conserued.* } *Colum. lib. 1. cap. 44.* Libros tres edidit, quos inscripsit nominibus Cocci, & Getarij, & Salgamarij. *Ibidem c. 54.* Raporum quam rotundissima sumito, eaque si sint lutosa, detergito, & summam cutem nouacula decerpito: deinde, sicut consueuerunt salgamarij, decussatim fermento lunato incidito.

**Sali**, per simplex i, auiculæ sunt, quas *Aristoteles ἀψίδες*, & ἀψιδου appellat, fecunditatis magnæ, vt perdices, gallinæque. *Plin. lib. 10. c. 52.* Plurima oua pariunt struthiocameli, gallinæ, perdices, sali.

**SALIA**, Fluuus est Hispaniæ ad oram Britannici maris, à quo Saleniæ incolæ dicti: quos *Salinos Ptolemaum lib. 2. c. 6.* nominat *Hermolaus.*

**Salica**, lex, *Vide SALIC*, Germaniæ populi.

**Salicastrum**, Genus labruscæ in salictis nascens. *ἀμυρὸν ἀγρία.* *Plin. lib. 23. cap. 10.* Est labruscæ similes, sed in salictis nascens, i deo distinguitur nomine quum eisdem vsus habeat, & salicastrum vocatur.

**Salicetum**, Salictum Saligneus, *Vide SALIX.*

**Salientes**, *Vide SALIO.*

**SALII**, orum, Germaniæ populi, (qui & Franci dicuntur.) eius regionis incolæ quæ vulgò *Franconia* vocatur. *Ammianus Marcellinus lib. 17. de Constantino scribens.* Quibus, inquit, paratis, petit primos omnium Francos, eos videlicet quos consuetudo Salios appellauit. *Andreas Alibameus in Tacium*, suspicatur ita fuisse nuncupatos ab Salio fluuio. Francia enim illa Orientalis irrigatur Aluminibus Mæno, Radiantia, Æsto, Sala, Sinna, & Tubero.

Hi Gallis expulsi, eorum sedes occuparunt, Franciamque de suo nomine appellarunt. } *Ab his Salis putat Alcianus legem Salicam nomen duxisse, quasi dicat Franciam.*

**SALII**, *σαλίοι*, Sacerdotes Martis: sic dicti, quod in portandis Ancillis saltare eos mos esset. } *GERMAN. Pfaffen mitto so vmb die altêr hantlend.* } *Virg. 8. Æneid.* Hic exultantes Saltos, nudisque Lupercos, Lanigerosque apices, & lapsa Ancilla cælo extuderat. *Liu lib. 1. ab Vrbe,* Nama item Salios duodecim Martio Graduo legit, tunicæque pictæ in signe dedit, & super tunicam æneum pectori tegmen, cælestique arma, quæ Ancilla appellatur, terere, ac per vrbum ire, canentes carmina cum tripodibus, solenni que saltatu iussit. *Cic. 3. de Oratore*, Non neglecta, vt mihi videtur, à Numa rege doctissimo, maioribusque nobis, vt eptularum solennium fides, ac tibiæ, Saliorumque versus indicant. *[Sueton. in Claud. cap. 33.]* Idemque nidore prandij, quod in proxima Martis æde Salis apparabatur, deserto tribunali, adscendit ad Sacerdotes, vnaque discubuit. } *Salii quando, & cù instituti.* *Plutarch. in Numa.* } *Vocantur etiam Sali subuli & Catull. Epig. 17. ad Coloniæ.* Sic tibi bonus ex tua pons libidine fiat. In quo vel Salis subuli sacra suscipiunt.

**Saliaris**, re, Quod ad Salios pertinet. *σαλιανός.* Vnde Saliaræ comæ appellatæ sunt, quas Sali faciebant amplissimo apparatu. Ex quo opiparæ, ac copiosæ comæ, Saliaræ dicuntur. *Dapes saliares.* *Horat. 1. Carm. Od. 37.* - nunc Saliaribus ornare puluinar deorum tempus erat dapibus sodales. *Carmen saliare Numæ.* *Horat. 2. Ep. 1.*

**Salina**, salinum. *Vide SAL.*

**SALINÆ**, arum, Vrbis Siciliæ, iuxta Lilybæum, palmis abundans. Sunt & aliæ non pauca eiusdem nominis vrbes à falsis fontibus nomen sortitæ, inter quas minimè conuenit præterire quæ apud Sequanos visuntur, & structuræ genero, & salis proventu ad eam admirandæ, vt non immeritò octauum sibi locum inter orbis miracula possint vendicare.

**SALINATOR**, oris, *σαλινατορ*, Dicitur est M. Linius Claudij Neronis in Consulatu collega, propter vctigal, quod nouum ex salaria annona commentus est in Censura. *[Meminit huius Salinatoris Linius, & Sueton. in Tiber. cap. 3.]*

**Salio**, lis, salui, vel salij, diuisis syllabis, supinum saltum, Salto. } *קקל rakakh ללל dalag תת nistat. ἀλλομα, σάλειο.* GAL. *Sauter.* ITALIC. *Saltare.* GERMAN. *Springengumpen.* HISPAN. *Saliar.* ANG. *To leape.* } *Plaut. Milit. sc. 3. a. 2.* Tu salij solus, &c. *Idem Pseud. sc. 1. a. 1.* Ita supercilium salit. *Virg. 2. Georg. Molibus in prat. visctis salire per vtres.* *Horat. 1. Epist. 14.* Nec meretrix tibicina, cuius ad strepitum salias terræ grauis. *Plaut. Bacch. lib. 1.* cursu, luctando, hasta, disco, pugillatu, pila, Saliendo se exercebant magis quam scorto, aut suauis. } *Salire è terra, pro prodire, emitu.* } *Ναυ γατσα.* } *Lucr. lib. 1.* E terræque exorta repente arbutta salirent. *Virg. 1. Georg.* Tam multa in cæcis crepitans salit horrida grando. *[Sueton. in August. cap. 82.]* In peristyllo saliente aqua. } *Salit mihi cor, per translationem.* *Plaut. Milti.* Dicitò doctè & cordatè, vt ei cor saliat. *Subau. præ gaudio.* } *Salire dicuntur animalia carentia ratione, quando mares in eunt fœminas: nam saliendo ascendunt.* } *רבע tabab.* } *Quid. 2. de Arie.* Læta salitur ouis tauro quoque læta iuuenta est. *Varr. 2. de Re rust. c. 7.* Quum equus matrem vt saliret, adduci non posset, & eum capite obuoluto peroriga adduxisset, & cœgisset matrem inire: quum descendenti velum dempsisset ab oculis, ille impetum fecit in eum, ac mordicus intetfecit. *Idem 3. de Re rust. cap. 10.* Saliunt ferè in aqua, de anseribus. } *Composita sunt, affilio, abfilio, consilio, desilio, dissilio, exilio, insilio, profilio, præfilio, resilio, & transilio: quæ omnia mutant a, simplicis in i, faciorque præteritum vsitatus per ui, diuisis syllab s. In supino autem mutant a, sui simplicis in u. vt Affilio, affilui, affillum, Dissilio, dissilui, dissillum. Significata vide suis locis.*

**Salientes**, à Latinis dicuntur fistularum capita, atque etiam ipsæ tubulorum, fistularumque scaturigines, quæ & siphunculi dicuntur, & siphunculi, ab aquæ expressione, tanquam ex siphone salientis. } *סנונונין ἰσχυρὸν κρηνη.* GAL. *Les bouts des tuyaux des fontaines par où l'eau sort.* ITALIC. *Canonis per condure le acque dalle fonti altroue.* GERMA. *Wasserdrœn/ odit die vorderristen theil der teuchien auß wetschen das wasser herfur springe / brunndrœn.* HISP. *Los chorros del agua vna.* ANGL. *Pypes to conueigh water.* } *Vitruu. lib. 8.* Hæc maximè considerantur Athenis, ibi enim ex eiusmodi locis, & fontibus, & in asly, & ad portum Pyreum ducti sunt salientes, è quibus bibit nemo, sed lauatiouibus & reliquis rebus vtuntur. Bibunt autem ex puteis. *Cic. ad Qu. Frat. 13.* Equidem hoc quod melius intelligo, affirmo, miracula suauitate te villam habiturum, piscina & salientibus additis, patæstra & sylua viridicaria.

**Salto**, ras, Tripudij. } *קקל chakh קקל rakakh, כרכר chircher. ὀρχηομα.* GALLIC. *Sauter, danser.* ITALIC. *Ballare.* GERMAN. *Springen vnd tanzen.* HISPAN. *Dançar d baylar.* ANGL. *To leape often, to dance.* } *Plaut. Mena. sc. 3. a. 1.* Obsecro sic salta cum palla. P. Sannulic es. *Ibidem.* Si non saltas, exue. (sup. pallam.) *Idem in Pseud. sc. 1. a. 5.* Orant me vt saltem & paulo post, Vbi circumuortor, cado. } *Sallustius in Catil.* Sed in his Semproniam, multa virilis audaciæ commiserat. Hæc mulier genere atque forma præterea viro, liberisque satis fortunata fuit, literis Græcis atque Latinis docta, psallere & saltare, & cantare elegantissima quàm necesse est probæ, multaque aliæ quæ luxuriæ instrumenta sunt. *Cicero in Catilinam.* Hi pueri tam lepidi, ac delicati non solum amare, & amari, neque cantare, saltare, sed etiam ficas vibrare, & spargere venena didicerunt. *Idem pro Murana.* Nemo ferè saltat sobrius. } *Carmina saltantur theatro.* *Quid. 5. Trist. Eleg. 8.* Saltata poemata populo. *Idem 2. Trist.* } *Saltare laudes alicuius, est Tom. ij. Na ij*



salvationibus immiscere. ait Budaeus. Plinius in Paneg. Quum laudes Imperatorum ludis etiam, & comestationibus celebrarentur, saltarenturque, &c. (Huius composita mutant a, in u, vt Assulto, Exulto, Profulto, Præulto, Subulto, & transulto, de quibus suis locis.

[Saltatus, a, um, Ouid. Eleg. i. lib. 2. Trist. Et mea sunt populo saltata poemata sæpe.]

Saltatio, onis, illa hominum iactatio, quam vulgus tripudium vocat. {Π χογ, χορία, ὄρχοι. G A L. Dansement, saurement, danse. I T A. Esso ballare. G E R M. Ein tanz. H I S P A. Dança d baylo. A N G. A leaping, danzing. } Cic. pro Muræna. Multarum deliciarum comes est extrema saltatio. Quint. li. 3. c. 11. Nam Lacedæmonios quidam etiam saltationem quandam, tanquam ad bella quoque utilem, habuisse inter exercitationes accepimus. Cic. de Clar. Orat. Quos Sextus Titus consecutus, homo loquax sanè, & satis acutus, sed tam solutus & mollis in gestu, vt saltatio quædam nasceretur, cui saltationi Tyrinus nomen esset.

Saltator, Tripudiator, qui saltat {Π χογ, χορία, ὄρχοι. G A L. Danseur. I T A. L. Danzatore. G E R M. Ein tanzer. H I S P. Dançador d baylador. A N G. A dancer or iumper. } Cic. l. 1. Offi. Adde huc, si placet, vnguentarios, saltatores, totumq; ludum talarium. Quint. lib. 1. cap. 12. Non Comædum in pronuntiando, nec saltatorem in gestu facio. Cic. pro Muræna. Saltatorem appellat L. Murænam Cato: maledicium est, si vetè obicitur, vehementis acculatoris: sin falsò, maledici conuicatoris.

Saltatrix, verbale fœmininum. {Π χογ, χορία, ὄρχοι. G A L. Danseuse. I T A. Ballarina. G E R M. Ein tãnzerin. H I S P. Dançadora d bayladora. A N G. She that danceib. } Cic. in Pison. Tu ex tenebricosa popina Consul extractus, cum illa saltatrice tota, Senatuum Reipub. occasum atque interitum lugere vetuisti.

Saltaticula, diminutiui. {Π χογ, χορία, ὄρχοι. G A L. Sauterelle, sautinelle, danseuse. I T A. Picciola ballarina. G E R M. Ein tette tãnzerin. H I S P. Pequenna bayladora, dançadora. A N G. A little dancer. } Gell. lib. 1. Dionysiamque eum notissimæ saltatriculæ nomine appellaret.

Saltatorius, ria, rium, Quod ad saltationem pertinet. ὄρχιαστικός, vt Ludus saltatorius, in quo saltare docetur. {G A L. Ecole pour apprendre à danser le bal. I T A. Luogo douo si imparà a ballare. G E R. Ein orth da man lehret springen und tanzen. H I S P. Escuela de dançar d baylar. A N G. L. Belonging to leaping or danzing. } Macrob. l. 3. Saturn. Filij Senatorum in ludum saltatorium commebant, & illic crotala gestantes, saltare discabant. Cic. in Pis. Quumque ipse nudus in conuiuio saltaret, in quo ne nunc quidem, quum illum suum saltatorium versaret orbem, Fortunæ rotam permissibat.

Saltatus, tus, Saltatio. {Π χογ, χορία, ὄρχοι. G A L. Dansement, danse. I T A. Esso dansare. G E R M. Tanz oder tanzung. H I S P. Dança d bayle. A N G. Danzng. } Liu. lib. 1. ab Vrbe, Per urbem ire canentes carmina cum tripudiis, solenni que saltatu iussit.

Saltura, turæ, Saltatio. πιδιαισι, πιδιαισι, Plant. in Curc. Nunc dum saltura sat bona est, si id feeris, Vnre poteris intestinis vilus.

Saltus, ipse salendi actus. {πιδιαισι. G A L. Saut, I T A. & H I S. Salto. G E R. Ein sprung. A N G. Al cap or iumpe. } Virg. 9. Æneid. Tum demum saltu præcepit sese omnibus armis In fluuium dedit.

Saltim, apud antiquos siue saltuatiui, Per saltus. {πιδιαισι. G A L. De saut en saut, en sautelat. I T A. Di salto in salto. G E R M. Mit springen oder hoppen. H I S P A N. Salto à salto. A N G. From leape to leape. } Gell. l. 9. c. 4. Atque item esse alia apud vltimas Orientis terras miracula: homines, qui monomeri appellantur, singulis curibus saltuatiui currentes, viuacissime pernicitatis. {Saltuatiui scribere, est carptim scribere, non suo ordine, sed vt sese offert. Sifenna lib. 3. Hist. Nos vna ætate in Asia, & Græcia gesta, literis idcirco conuenientia mandauimus, ne vellicatim, aut saltuatiui scribendo, lectorum animos impediremus.

\*Saltuaris, & hoc saltuare, pen. prod. πιδιαισι, Quod ad iectus saltantium mouetur. Plin. l. 2. c. 95. Sunt & in Nymphæo paræ insulæ, saltuare dictæ, quoniam in symphonix cantu ad iectus modulantium pedum mouentur.

Salifatores, inquit Rhabanus Maurus de Magorum præstigiis, vocati sunt, quia dum eis membrorum quæcunque salierint, aliquid sibi exinde prosperum seu triste significari prædicunt.

SALISII, σαλιῖνοι, Populi Alpini, Boiis Helueticisque finitimi, quos Cato Tauriscæ gentis esse arbitratur.

Saliunca, Herba est eadem, vt Ruell. putauit, cum nardo Celtica. {A N G. A kinde of luanader. } Plin. l. 21. c. 7. Saliunca foliosa quidem est, sed breuis, & quæ neci non possit. Radici numerosæ coheret herba verius quam flos, densa veluti mansi pressa: breuiterque cespes sui generis. Pannonia hanc gignit, & Norici, Alpiumque aprica: vrbium Eporrhedia, tantæ luauitatis, vt metallum esse cepit. Vestibus interponi eam gratissimum. Virg. Eclog. 5. Punicis humilis quantum saliuuca roletis, Iudicio nostro tantum tibi dedit Amyntas.

SALIVCANVS, portus, Maritimum Gallix Celticæ oppidum ea in parte qua Britanniam insulam spectat. Autor Ptolemaus libr. 2. cap. 8.

Saliuum, salui, & Salua, saluæ, Spurum, quod ferè salis saporem habeat: vel à saliendo, quod in ore saliat, & crescat. {Π ροκ, ἄλο, σιῖα. G A L. Saluie I T A. Salina, spuo. G E R. Der speichelgraggen/ gette. H I S P. La salina de la boca. A N G. Spittle. } Plin. lib. 7. c. 2. Feruntque iectas saluæ, vt feruentis aquæ contactu fugere, Idem lib. 23. Sua cuique vino salua innocentissima, sua cuique ætas gratissima, hoc est media. {Ponitur aliquando salua pro gustu. Persius Satyra 6. Nec tenuem solers turdorum nosse saluam. } \* D. Hieronymus in Euangelia præloquens, Quis enim, inquit, doctus pariter vel indoctus, cum in manus volumen assum-

psertit, & à salua quam semel imbibit, viderit discrepare quod lectitas, non statim erumpat in vocem. Eleganter profectò, pro uerbali que figura dixit, Et à salua quam semel imbibit: id est ab illo gustu quo puer imbutus est. Sumpta metaphora ab infantibus, quibus præmamulum cibum nutrices in os inferunt, non sine salua. Cui cum assueuerint nihil iam illis sapit, quod ab illius primæ saluæ gustu diuersum sit: proinde modis omnibus curandum vt optimis assuecamus. {Senec. epist. 80. Id tibi saluam mouet. } (excitat ad carmen canendum.)

Saluosus, adiect. Quod saluæ similitudinem habeat. {Πουῖος. G A L. Plein de saluie, ressemblant à salua. I T A. L. Che rende gusto di salua, pieno de salua. G E R M A. Dem speichelgette. H I S P. Cosa llena de salua d semejante à salua. A N G. Full of spittle or lik spittle. } Plin. lib. 16. c. 34. Humor vlmis saluosus.

Saluosus, Saluam facio, {Π ροκ, ἄλο, σιῖα. G A L. Letter saluie, cracher. I T A. Gittare salua. G E R. Beissen. H I S. Haer d echarde se salua. A N G. To spittle, to cast spittle. } Plin. l. 6. c. 36. Congregantur verno tempore purpuræ, mutuoque attritu lentorem cuiusdam cææ saluant. {Aliquando illino, siue perungo. Colum. lib. 6. cap. 5. Tunc panacis, & eryngij radices fœniculi feminibus miscendæ, & cum defruti ac molsti tritici farina, candentique aqua conspergendæ, eoque medicamine saluandum ægrotum pecus.

Saluarius, ria, rium, adiect. Quod ad saluam pertinet. {σαλιῖος. G A L. Appartenant à saluie. I T A. L. Pertinente à salua. G E R M. Das zu dem speichel oder oder gette gehört. H I S P. Pertenescente à salua. A N G. It has belongeth to spittle. } Plin. l. 9. c. 51. Quæ durioris restæ sunt, vt inurices, purpuræ, saluarius lentore pariunt, id est viscositate saluæ.

Salix, salicis, Arbor nota, à saliendo, hoc est, crescendi celeritate dicta. {Π ροκ, ἄλο, σιῖα. G A L. Saulx. I T A. L. Salice, salze. G E R. Ein weiden oder weidenbaum. H I S P. Sauze. A N G. A willow tree or wihzie. } Nam siue sata, siue casu terræ impactæ, statim surgit. Virg. 10. Eclog. Mecum inter salices lenta sub vite iacerem Ouid. 10. Metamorph. Amnicolæque simul salices, & aquatica lotos. Virg. 1. Eclog. Florentem cyuisum, & salices carpetis amaras.

Salignus, a, um, Quod ex salice confectum est. {σινῖος. G A L. Qui est de saulx. I T A. Di salice. G E R. W yden/ weidenbaum/ von weiden gemacht. H I S P A N. Cosa de materia de saulze. A N G. Made of a willow tree. } Virg. est tuguri custos armatus falce saligna. Idem 4. Georg. Et custos furum, atque auium, cum falce saligna Hellepontiaci seruet turela Priapi. Colum. l. 7. c. 1. Quippe vel foliis, spinisque, vel pericis salignis alitur. Horat. 1. Seru. Sat. 5. donec crebrosus profluit vnus, Ac mulæ nauæque caput lumbosque saligno fuste dolat.

Saligæus, a, um, Idem. Columell. lib. 7. c. 10. Deinde ab iectu virgæ oportet tumentem venam ferro rescindi, detractòque sanguine colligari saligæo libro, vel etiam vlmo. {Saligæa claua, apud eundem lib. 6. c. 2.

Salicetum, saliceti, & per syncopam salictum, Locus salicibus confitus. {Π ροκ, ἄλο, σιῖα. G A L. Vne saulzaye. I T A. Luogo piantato di salice. G E R M. Ein o lden dem vlt weiden stehend. H I S. El sauzedal, lugar de saulzes. A N G. L. A place seith with willow trees. } Var. Idoneus locus eligendus vbi facies salictum, & arundinetum. Cic. de Dinin. ex Ennio, Nam me visus homo pulcher per amœna salicta, Et ripas raptare. Idem pro lege Agr. Accedet ed mons Gavius, accedent salicta ad Minturnas. Virg. 1. Eclog. Hyblæis apibus florem depasta salicti. Iuuen. Sat. 11. Necdum ausus virgas humilis mordere salicti. {Plant. Aul. sc. 3. a. 4. Syluani lectus crebro salicto oppletus.]

Salto, Sallo, Vide S A L.

Salicippium, Sic dictus Caluus orator, qui cum vidisset (inquit Senec. in 4. Controuersiarum) a clientibus Catonis rei sui Pollionem Afrinium circumuentum in sorte, imponi se supra cippum iussit, erat enim paruulus statura, propter quod etiam Catull. in Hendecasyllabis vocat illum Salicippium disertum, Catullus, Risi nescio quem modo in corona, Qui cum mirificè, Vatiniana Meus crimina Caluus explicasset, Admirans ait hæc manus quæ tollens Dij magni Salicippium disertum.

SALLVSTIVS Crispus, Nobilis historicus, atque aded Martiale teste, totius Historiæ princeps fuit, Ciceronis coætaneus, cuius a certum fuit inimicus, vt ex vtriusque inuectiuis constat. Vide CRISPVS.

\*Sallustianus, a, um, Adiect. Quint. l. 4. c. 2. Quare vitanda etiam illia Sallustiana (quanquam in ipso virtutis obtinet locum) breuitas, & abruptum sermonis genus.

SALMANTICÀ, Ptol. l. 2. c. 9. Oppidum est in Orientali tractu Lusitanix, in Hispania Vetrosum. Vulgò Salamancia.

SALMACIS, σαλμακίς, Fons in Caria, iuxta Halicarnassum. {G E R M. Ein brunnen im land Caria. } quo veteres crediderunt lauantium corpora effœminari. Ouid. 15. Met. Cui non audita est obsecræ Salmacis vnda? Strab. l. 14. Salmacis fons nescio quam obrem calumniosus, tanquam emolliens eos qui inde bibant. Hominem enim molliens non videtur ab aère, vel ab aqua proficisci, quum ea minimè sit causa molliciei, sed diuitiæ, & victus incontinentia.

Salmacidus, da, dum, denominatiuum à nomine Salmacis: vt Salmacida spolia, apud Cic. ex Enn. Plin. l. 3. c. 3. Nam nitrosas, atque Salmacidas & feculentas in desertis, Rubrum mare petentes, addita polenta, vtilis intra duas horas faciunt. quo tamen in loco nonnulli legunt Salmacidas, putantque salnacidas aquas dici, quæ salis saporem referunt.

Salmo, Piscis marinus, qui & fluuios subit, semelque gustata aqua dulci vix vnquam in mare regreditur. {G A L. Saulmon. I T A. L.



ITA. *Salmones pisco.* GER. Ein salm. HISP. *Salmon pescado.* ANGL. *A Salmon fish.* Plin. lib. 9. c. 18. In Aquitania Salmo fluviatilis marinis omnibus præfertur.

SALMONEVS, σαλμωνος, Æoli filius fuit, & rex Elidis, qui quum diuinos sibi honores petulantius quæreret, Iouemque stulto æneo ponte tonando, & iacendis fulminibus imitaretur, ab eo fulminatus, ad inferos detrusus est. Vide *Seruium in illud Virg. 6. Æneid.* Vidi & crudeles dantem Salmonæa pœnas, Dum flammis Iouis, & sonitus imitatur Olympi.

SALMONIS, Salmonidos, filia Salmonis, id est Tyro. *Proper. l. 1.* Non sic Æmonio Salmonida mixtus Enipeo Thracius, &c.

SALNITRUM, Vt modò consuetudine vulgi dicitur, factitium est, & ad tormenta ignium missilia repertum, veteribus autem fuisse videtur incognitum. αλόνητρον. Corrupta tamen dictio est. Nam legitur apud Plin. Sal, & nitrum sulphura concoctum in lapidem vertitur. Vide in dictione NITRUM.

SALIO, salonis, Fluuius est apud Celtiberos, non procul à Bilbili oppido optima ferri temperatura nobilis, *Martial. l. 10.* Auriferumque Tagum sitiam, pariumque Salonem.

SALOMON, siue ut alij malunt, Solomon, σαλομων, Nomen sapientissimi Iudæorum Regis: quod si interpretaris, Pacificum sonat. Filius fuit Davidis ex Bersabea, qui patri in regnum successit, Deoque optimo maximo templum primus ædificauit.

Salomonius, salomonis, salomonium, possessiuum, vt templum Salomonium, apud *Laëtant.*

SALON, σαλον, Regio Bithyniæ, pascendis bobus idonea. Vnde & Salonicus caseus, σαλονικός, *Strab. l. 12.* Vulgò Xalon.

SALONAE, salonarum, σαλοναί, Steph. Vrbs Dalmatiæ, olim capta ab Asinio Pollione, à qua & filium suum Saloninum appellauit. *Lucan. Quæ maris Adriaci longas ferit ora Salonas.*

SALONINVS, penultima producta, Pollionis filius, sic dictus à captis à patre Salonis Dalmatiæ ciuitate, auctore *Seruo*. Asinius Pollio, inquit, ductor Germanici exercitus, quum post captas Salonas Dalmatiæ ciuitatem, primò meruisset lauream, post etiam Consulatum adeptus fuisset, eodem anno suscepit filium quem à capta ciuitate, Saloninum vocauit: cui nunc Virgilius Genethliacò dicit. Hunc constat natum fuisse statim: quod parentibus omen fuit infœlicitatis: nam ipsam puerum inter ipsa primordia perijisse manifestum est.

SALPÆ, σαλπεις, Genus piscis circa Ebusum Hispaniæ insulam, obsecernus alibi, & qui coqui non possit, nisi ferula percussus, vt *ait Plin. lib. 9. c. 18.*

SALPIAE, *Ptolemao lib. 3. c. 1.* Apulorum vrbs in Ionio pelago: Salapia *Plinio.*

SALPINA, Palus in Apulia, iuxta Salpiam ciuitatem, meretricio amore Annibalis inelctam. *Lucan. l. 5.* Quos recepit Salpina palus.

Salsamentum, Salse, Salsedo, vide SAL.

Salsicortex, salicorticis, A nonnullis appellatur arbor ex genere glandiferarum, quam Græci δάσκαρον nominant. Est autem hæc arbor cortice, atque caudice crassissimo, & perunque cauato, fungosòque. Sola corde caret, etiam quum viuit, putrescens. Fulmine frequenter icitur etiam si altitudine non excellat: ideo ad sacrificia vti nefas erat apud Æoles. Eadem ferè sterilis est: & si quando glandem tulerit, ea adeò est amara, vt præter sues, à nullo attingatur animal: ac ne ab iis quidem, quum aliud pabulum possunt nancisci.

Salsilago, Salsitudo, Salsura, vide SAL.

SALVSÆ, pen. prod. Fons in sinibus Narbonensis Galliæ, aquis salis fluens, circa arcem Hispanorum munitissimam, quæ vulgò *Saulses* dicitur.

SALTATOR, Saltatrix, Saltatrixcula. Vide Salto in SALIO.

SALTEM, coniunctio, pro defectiue dicta, quasi, Si alter non potest, vel Salutem (vt inquit *Gellius* [cap. 14. lib. 12.] u, littera abiecta. { γὰρ πρὸς, ἀλλὰ ἢ πρὸς, πῶς ἂν χιλιον. GAL. Au moins, à tout le moins. ITAL. *Almeno, pure.* GER. *Doch nur, zum wenigsten oder mindestens.* HISP. *Alomenos, ó si, aunque no.* ANGL. *At the least.* Nam à principio salutem dicebant, quod nos saltem dicimus. Nam quum alia quædam petita & non impetrata sunt, hic solemus, quasi ad extremum aliquid petitur, quod negari minimè debeat, dicere, Hoc saltem fieri, aut dari oportere: tanquam salutem postremò petentes, quam impetrari sit æquissimum. *Seruius*, Saltem tractum à captiuis, qui quum tenerentur ab hostibus, dicebant sublati manibus, Salutem concede. Hinc per synæresin natus est sermo, vt in conceptu rerum multarum petuntur aliquid, saltem dicamus. *Virg. lib. 1. Æneid.* Sin' absumpta Salus, & te pater optime Teucitum Pontus habet Lybiæ, nec spes iam restat Iuli: At freta Sicaniæ saltem, sedesque paratas, Vnde huc aduecti, regem que petamus Aesten. *Idem lib. 6. Æneid.* Da dextram misero, & tecum me tolle per vndas, Sedibus vt saltem placidis in morte quiescam. *Cicer. Attic. libr. 9.* Eripe mihi hunc dolorem, aut minue saltem. [*Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Nosce hunc saltem qui sit. *Idem Amphitr.* Saltem tu te si pudoris egeas, si mas mutuum. *Ibidem:* Qui sum saltem, si non sum Sosia. *Idem Plaut. Men. sc. 5. a. 5.* Hic ero vique ad noctem, Saltem (tunc sup.) intromittat domum. *Idem Pseud. sc. 7. a. 4.* Saltem Pseudolum mihi dedas. *Idem Curs. sc. 1. a. 1.* Qui vult cubare, pangit saltem suauium. ¶ Pro tantum: *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Vt operiare hos sex dies saltem modò.]

SALSTIAE, Populi sunt iuxta Pontum Euxinum, postea φθινύσσεια à tenuitate victus appellati.

SALTO, vide SALIO.

SALTUARIUS, insulæ, in Nymphæo sitæ sunt: ita dictæ quòd ad ictus saltantium mouentur. *Plin. l. 2. c. 95.* Sunt & in Nymphæo parue insulæ, Saltuaries dictæ, quoniam in symphonæo cantu ad ictus modulantiuum pedum mouentur.

SALTUS, tus, Locus incultus propter sylvas, inquit *Varro*, aut id genus, vbi pecus pasci possit. { γὰρ ἵαβαρ. ἀλός. GER. A. Ein forst/ ein vngedauten waldes ort da man das vch weiden vnd summen ren mag. ANGL. *A forest, a lawne in a park or forest.* De saltu ita scribit *Festus*, Saltum Ælius lib. 2. Significationum, quæ ad ius civile pertinent, ita definiuit, Saltus est vbi syluæ & pastiones sunt, quarum causa causa quoque: si qua particula in eo saltu pastorum, aut custodum causa aratur, ea res non peremit nomen saltus, non magis quam fundi, qui est in agro cultus & eius causa habet ædificium, si qua particula in eo habet syluam. *Cæc. 6. bello Gall.* Atque ille latebris, aut syluis, aut saltibus se eriperet, & noctu occultaret. *Idem primo bell. Ciuil.* Celeriterque Pyrenæos saltus occupari iubet. *Virg. 1. Georg.* & magnos canibus circumdare saltus. *Ouid. Eleg. 9. lib. 1. Trist.* Saltus ab hac terra breuis est, &c. ¶ De loco damoso, siue periculoso: *Plaut. Men. sc. 6. a. 5.* Meque vt eum (herum sup.) ex hoc saltu damni saluum eliciam foras, scio. De vrbe Epidamno & domo meretricia. ¶ Item pro silua mulcetri, siue inguine mulieris pilis obfuso: *Plaut. Casina, sc. 1.* Neque quòd fugiam, 2. 1. sectione: Illa (inquit) haud verbum facit, & sepit veste id, quò estis. Vbi illum saltum video obseptum, rogo vt, &c.] Vide plura de hac voce apud *Vallam Elegam. lib. 5. ca. 106. & lib. 4. c. 57.*

SALTUARIUS, rij, Sylvarum, seu saltus custos. { ἡφυλάξ. GAL. Maître, garde ou sergent de forest. [Forester, Verrier, Gruyer.] ITAL. *Guardiano di foresta.* GER. Ein forstmeister. HISP. *Montaraz, que guarda los bosques.* ANGL. *A maister or keeper of forestes.* ¶ *Fomponius si i. a. ff. de vsu & habitari.* Dominus proprietatis, etiam inuito vsu fructuario, fundum, vel ædes per saltuarium vel insularium custodire poterit.

SALUOSUS, salisum, Id in quo multi sunt saltus. { ἡσπυλάξ. GAL. Plein de forestis, boiscageux. ITAL. *Boscoso, pieno di foreste.* GER. *Waldthung.* His. *Costa de muchos bosques y pastos.* ANGL. *Full of forestes.* ¶ *Lin. 7. bell. Pun.* Aperta erat regio, siue vllis, ad insidias latebris: itaque in loca saluosa cedere inde cœpit.

SALUBER, Salue, vide SALVS.

[Saltuarium: ἡσπυλάξ. GAL. Par Saults, à la haste, legerement: *Sifen. na lib. 6. Histor. ita apud Gell. cap. vlt. lib. 12.* Nos vna æstas in Asia & Græcia gestat: idcirco litteris continent a mandauimus, ne velitatim aut saltuatim scribendo, Lectorum animos impediremus. Et ipse *Gell. cap. 4. lib. 9.* Saltuatim currentes homines, &c.]

SALUATIA, Frutex est nulli non notus, virgas habens quadrangulas, foliisque aspera, crassa, & incaua, odore suauis quidem, cæterum ingrato. { ἡσπυλάξ. GAL. Saulge. ITAL. *Salvia.* GER. *Sauvage.* ANGL. *Sauge.* Dicta salua (vt putatur) quòd multis incòmodis medeatur, ægrosque saluos præfert. Prodest enim paralyticis, & contra serpentium morsus remedium exhibet. *Plin. lib. 22. cap. 25.* Dio. *sc. lib. 3. cap. 38.* ¶ Fuit & SALVIA mater Apulej. ¶ Est & SALVIA, Triacentium oppidum, in quatuor regione Italia: De quo *Plin. lib. 3. cap. 37.*

SALUATIUM, saluati. Genus medicamenti est, quo veterinarij, & mulomedici vtuntur in ægrotantium animalium curatione. { ἡσπυλάξ. GAL. Bruage de sauge, vn saulge. ITAL. *Beuanda di salua.* GER. Ein saigen ober irand von saubere. HISP. *Saluado.* ANGL. *A drink made of sauge.* ¶ *Colum. lib. 6. cap. 9.* Recens tussis optime saluato farinæ, & deaceæ discutitur. *Idem lib. 6. cap. 24.* Lupini semicudi conteruntur, & offic saluati more faucibus ingeruntur. *Et paulo post,* Potest etiam cum arido fico & ceruo conteri herba fantonica & formata in offam, sicut saluatium demitti. Quibus tamen in locis saluatium potius legendum crediderim: quod & eruditionibus placere video: qui saluatium interpretantur medicamenti genus, quod pecori ægrotato datur deglutiantur.

SALUO, saluis, Saluato medeor, vel saluatium deglutiantur præbeo: { ἡσπυλάξ. GAL. Faire boire vn saulge. ITAL. *Dar à bereuere beuanda di salua.* GER. *Saubereuere eingeben.* HISP. *Senar conseluados.* ANGL. *To giue a drink of sauge.* ¶ *Colum. lib. 6. cap. 24.* Vel tenero olere commisto, torrido, mollitòque milio, & per vnam noctem laetè macerato saluatur. Quo tamen in loco doctioribus quibusdam, saluatur. legendum videtur: quorum iudicio nos quoque libenter subscribimus, alio *Columella* loco adducti qui est *eiusdem lib. cap. 5.* vbi sic habet, Euincendi sunt, quauis pestiferi morbi, & exquisitis remedijs propulsandi. Tunc panacis & eryngij radices, foeniculi seminibus miscendæ, & cum destruci, ac molliti tritici farina, candentique aqua conspergendæ: eoque medicamine saluandum ægrotum pecus. Vbi saluandum pecus dixit, pro eo quod est, saluato per os immisso curandum.

SALUM, sali, Mare. { ἡσπυλάξ. GAL. Mer. ITAL. *Mar.* GER. *Das meer.* HISP. *El mar.* ANGL. *The sea.* à sapore salis: vel à verbo *Gæco* σαλῆν, quod significat mouere, fluctuare. *Virg. 1. Æneid.* Perque vndas superante salo. *Cic. pro Cæcili.* Vt à quo loco depulsi esset, in eum se fortuna restitueret, non in salum, sed in ipsam urbem quam petebat. *Idem 3. Tuscul.* Nec tam ærumnosa nauigasset salo. *Virg. 2. Æneid.* Fit sonitus spumante salo. [*Gell. ca. 1. lib. 16.* In salum se eia culauit Arion. *Lin. 7. d. 4.* In salo stare.] ¶ Veteribus etiam in masculino in vsu fuit, vt annotauit *Nonius Ennius in Hecuba*, vndantem salum.

SALUS, salutis, Incolumitas. { ἡσπυλάξ. GAL. *salute, salutè.* ITAL. *Salute, sanità.* GER. *Gluck vnd Gell. gesundheit/wolstand/wolfsart.* HISP. *Salud, sanidad.* ANGL. *Health.* ¶ *Cicero Attico,* Saluti, si me amas, consule. *Terent. in Adelph.* Quod cum salute eius fiat. *Cicero lib. 3. de Legibus,* Cui ne reditus quidem ad bonos, salutem à bonis posuit afferre. *Plautus in Merc.* Spem teneo, salutem amissam, redcat, an non, nec



scio. *Ouid lib. 3. Metamorph.* - te scilicet omnis in vno Nostra salus posita est. [*Plaut. Afin. sc. 4. a. 3.* An quid est homini salute melius? *Idem Capt. sc. 3. a. 7.* Nulla vitæ salus sperabilis est tecum.] ¶ Salutum dicere alicui rei, id est vale dicere, & iuberè valere, relinquere. *Cic. ad Volu. lib. 6.* Quas si, vt volumus exceperimus, ego verò multam salutem & foro dicam, & curiæ : viuamque tecum & cum communibus nostris amatoribus. Hoc est, iubeo valere curiam, nihil mihi amplius cum curia erit commune. ¶ Accipitur aliquando salus pro remedio. *Virg. 2. Ænei.* Vna salus victis, nullam sperare salutem.

¶ *Salus* item dea salutis credita est, vnde salutis porta Romæ appellata, ab eius deæ æde, quæ ei proxima fuit. *Terentius in Adolph.* Ipsa si cupiat Salus, seruare profusus non potest hanc familiam. [*Plaut. Afin. sc. 4. a. 3.* Licet laudem fortunam vt ne Salutem culpem. (Deam) *Idem Pseud. sc. 4. a. 2.* Vtrum speram salutem te salutem? *Plaut. Capt. sc. 3. a. 3.* Ipsa salus si volet me seruare non potest. *Idem Plaut. Mostel. sc. 1. a. 2.* Nec salus nobis saluti esse, si cupiatis, potest. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 4.* Sum tibi Iuppiter, salus, fortuna. ¶ Pro pecunia: *Plaut. Afin. sc. 4. a. 3.* ecquid est saluus. (id est, pecuniæ.) ¶ *Salutem* Latine, Nuntiare salutem, Adscribere salutem. Dicere salutem, est salutare. *Cicero Attic. lib. 4.* Misit ad me statim, qui salutem nuntiaret. *Et lib. 6.* Filiola tua gratum mihi fecit, quod tibi diligenter mandauit, vt mihi salutem adscriberes. *Plaut. in Cap.* Omnium primum salutem dicito patri & matri. Mittere salutem, remittere salutem, id est salutari, & resalutare. *Ouid. Epist. 15.* Hanc tibi Priamides mitto Ledaæ salutem. [*Plaut. Pseud. sc. 2. a. 4.* Salutem scriptam mittere. *Ibidem* milites manu mittunt salutem beneuolentibus. *Ibid. sc. 1. a. 1.* Salutem mittit & salutem à te expetit. *Ibidem* pro lignea salute, vis argenteam (Salutem) remittere illi? *Idem Curc. sc. 2. a. 4.* Salutem multam dicito patrono: C. Nuntiabo. *Ibid. sc. 1. a. 3.* Multam me iussit tibi salutem dicere. *Idem Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2.* Porrigite audacter ad salutem brachium. (id est ad salutandum.) *Ouid. Eleg. 9. l. 3. Trist.* Hic mihi morte sua, causa salutis erit. ¶ *Salus* in vado, Vide Vadum, &c. ¶ *Salutis* Augurium restituit Augustus. *Suet. in August. cap. 31.*]

*Saluber*, pen. prod. m. g. salubris fœminini, salubre, neutri: & hic & hæc salubris, & hoc salubre, Quod præbet sanitatem. { *ὤζυιαι, σωτηρία*. GAL. Salutare, qui donne salut, sain. ITAL. Salubre, salutare. GERM. Das gesundt ist/oder gesundtelt bringet/quadf. HISP. Cosa saludable. ANG. Holesome, that giueth health. } Vnde aer, cibis, locus salubres dicuntur. *Colum. lib. 2. cap. 4.* Fundum sicuti ne fœcundissimi quidein soliquum sit insalubris: ita ne effecti, si vel saluberrimus sit, parandum. *Cic. 1. de Diuin.* Vt enim Ceos accepimus eorum Caniculæ diligenter quotannis solere seruare, coniecturamque capere, vt scribit Ponticus Heraclides, salubritate an pestilens annus futurus sit. Nam si, obscurior, quasi caliginosa stella extiterit, pingue & concretum esse cælum, vt eius aspiratio grauis & pestilens futura sit. Sin illustis & perlucida stella apparuerit, significari cælum esse tenue, puramque, & propterea salubre. Aquæ salubres. *Horat. in Carm. secul. Eiuus saluber.* *Virg. 1. Georg.* Salubre alicui rei. *Plin. lib. 8. cap. 27.* Chelidonium visum saluberrimam hirundines môstrare. Consilium salubre, *Cicero ad Att. lib. 8.* [Sic salubrem principem dixit Suetonio in Aug. cap. 42. Item, Vrbem parum salubrem valetudini: *Ibid. cap. 72.* & salubrem societatem *Suetonio in Tiber. cap. 1.*]

¶ Aliquando salubris accipitur pro sano. *Sallust. in descriptione Africae,* Genus hominum salubri corpore. *Liu. 3. ab Vrbe,* Grauiore tempore anni circumactò, defuncta morbis corpora, salubriora esse cœpere.

*Salubritas*, tis, Sanitas. { *ῥηφειῦσθ* *rephuâh* ῥηφειῦσθ *riphêush.* ὤζυια. Santé, saineté. ITAL. Sanità. GERM. Gesundtelt/gesundt. HISP. Sanidad. ANG. Holesome. } *Plin. lib. 37. ca. 13.* Iam situ ac salubritate cæli atque temperie, &c. *Cæs. 8. bell. Gal.* Ipse tantum itinerum faciebat, quantum satis esset ad mutationem locorum propter salubritatem existimabat. [*Velleius* Aquæ salubritate nobiles. Item Salubritatis instar.]

*Salubriter*, aduerb. { *ὤζυιαι, σωτηρία*. GAL. Sainement. ITAL. Sanamente. GERM. Wie gesundtelt heilsamelt. HISP. Saludablemente. ANG. Holesomely. } *Liu. 3. ab Vrbe.* Et trahi bellum salubriter, & maturè perfici potest. *Cicero de Senect.* Vbi enim potest illa ætas aut æquè callescere, vel applicatione melius, vel igni aut vicissim vmbriis, aquisque refrigerari salubrius?

*Salutaris*, tare, Salubre, hoc est sanitatem præbens, vel ad sanitatem præbendam idoneum. { *ῥωτῆριος*. GAL. Salutare, sain, qui donne santé. ITAL. Salutare, salubre, salutare. GERM. Heilsam/gnâfirdt/gundt/das heil oder gesundtelt bringet/heilsurdertelt. HISP. Cosa saludable. ANG. Holesome or that giueth health. } *Cicero ad Octauium,* Nulla enim remedia quæ vulneribus adhibentur, tam faciunt dolorem, quàm quæ sunt salutaria. [*Plaut. Aul. sc. 3. a. 1.* Quod sempiternum salutare sic liberis procreandis. (omnem prætantis.) *Velleius:* Exemplo inuili, factò salutari, cæsus Pub. Clodius. *Liuus lib. 4. dec. 5.* nihil salutare in eo exercitu. (id est nihil sanum.)] ¶ *Salutares* literæ dicuntur quæ consolationem afferunt. *Cicero ad Attic. lib. 7.* Sic ergo habeto, salutares te mihi literas misisse, &c. ¶ *Salutaris* litera à Cicero dicitur a, quæ absolutionis nota erat: vt tristis e, quæ condemnationis. *Cicero pro Milone,* Nec nobis tam salutare hanc iudicando literam, quàm illam tristem dedisset. *Bud.* ¶ Inuenitur & Salutare substantiuum. *Plin. lib. 12. cap. 5.* In præsentia externa prosequemur, à salutari maximè orsi. ¶ *Salutaris* digitus, qui pollicis est proximus, qui index & dicitur. *Virg. Suet. de August. cap. 80.* Dextraque manus digitum salutarem tam imbecillum interdum sentiebat, vt torpentem, contractumque frigore, vix corniculi circuli supplemento scripturæ admoueret. *Marianus de*

*Nupt.* Verùm quidam redimitus puer ad os compresso digito salutari, silentium commonebat. Dicitur autem salutaris, vel quia non salutamus, nisi vifa & indicata. *Virg. 3. Æneid.* Italiam læto socij clamore salutant. Vel quia eo comprimimus os ad silentium, quod salutare est præceptum. Inter salubris tamen & salutaris multum interest, non enim salutare locum, cibum, aquam, dicimus vt salubrem. Itaque intelligendum est, salubris dici de loco, cibo & alijs quæ natura affert & largitur. Salutaris verò de reliquis omnibus, quæ arte, ingenio aut alio modo parantur. *Cornel. Fronto de diff. vocab.* ¶ *Salutaris* ad. *Cicero 1. de Diuinis.* Quis astrologus, cui stella Iouis sit, Saturni Martisque contraria?

*Salutariter*, aduerbium. Salutis ergò, sine discrimine salutis, tuendæ salutis gratia. { *σωτηριος*. GAL. Salutairement, sainement. ITAL. Sanamente. GERM. Heilsamelt/zu heil oder gesundtelt. HISP. Saludablemente. ANG. Holesomely, without hurt or danger. } *Planc. Cicer.* Quadraginta milliâ passuum spatio relicto, consedi eo consilio vt vel celesiter accedere, vel salutariter recipere me possem. *Cicero de Clar. Orat.* Tum arma sunt ea sumpta, quibus illi ipsi qui didicerant eis vt gloriôsè, quemadmodum salutariter vterentur, non reperiebant.

*Saluto*, salutas, salutem dico, inuiso. { *ἰῶν* *berêch.* *σωτηρία, ἀνδ.* *ἰῶν.* GAL. Saluer, donner le bon iour. ITAL. Salutare. GERM. Erhalten. HISP. Saludar denunciando saludes. ANG. To halse, to giue good morrow. } *Cicero Attico,* Quom Philogenes libertus tuus ad me salutandi causa venisset. *Terent. in Adolph.* Opperiar hominem hic, vt salutem, & colloquar. ¶ Neque verò accedentes tantum salutare dicimus, verum etiam recedentes. *Stat. 4. Theb.* Stant tamen, & nota puppim de rupe salutant. \* *Sic Plaut. in Milite,* Etiam nunc saluto te familiaris priuquam eo: Conserui conseruæ que omnes bene valete & viuite. [*Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1.* Herum saluto primum, vt æquum est; postea si quid superfit, vicinos impertiri. (sup. salute.)] *Ibid. sc. 2. a. 4.* Fho, an non prius salutas? (sup. per quàm percontaris.) *Plaut. Aul. sc. 2. a. 1.* me benignius omnes salutant, quàm salutabant prius. *Idem ibid. sc. 4. a. 1.* Eo me salutat blandius: paulò antè, blandè appellat. *Idem Curc. sc. 1. a. 1.* Si deos salutas dextrorum censeo. *Ouid. Eleg. 7. lib. 3. Trist.* vade salutatam Perillam Littera. *Velleius,* Nunquam reginam (Cleopatram) nisi nomine salutaui Cn. Domitius. *Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Trist.* Est salutati tempus in omne mihi id est valete. ¶ *Salutare* item, salutem precari sternutanti. *Plin. lib. 28. cap. 2.* Cur sternutamentis salutemur? Id est quom sternutamus. Subdit *Plin.* Quod etiam Tiberium Cæsarem tristissimum (vt constat) hominum, in vehiculo exegisse tradunt. Et aliqui nomine quoque consalutare religiosi putant. ¶ *Salutare* item venerari. { *ἰῶν* *berêch.* *σωτηρία, ἀνδ.* *ἰῶν.* GAL. Salmeur, qui salue & fait la reuerence. ITAL. Chi saluta & fa riuerenzâ. GERM. Ein grüßen. HISP. El que saluda. ANG. He that halseth. } *Quint. Cic. de Petit. Consol.* Dedit eorum officium quod maius est quàm saluatorum. [*Plaut. Amph.* Herus saluator oppellatatus ante fores graditur.]

*Saluator*, oris, Qui salutari. { *ἰῶν* *berêch.* *σωτηρία, ἀνδ.* *ἰῶν.* GAL. Salmeur, qui salue & fait la reuerence. ITAL. Chi saluta & fa riuerenzâ. GERM. Ein grüßen. HISP. El que saluda. ANG. He that halseth. } *Quint. Cic. de Petit. Consol.* Dedit eorum officium quod maius est quàm saluatorum. [*Plaut. Amph.* Herus saluator oppellatatus ante fores graditur.]

*Salutatio*, salutatio, Salutandi actus. { *ἰῶν* *berêch.* *σωτηρία, ἀνδ.* *ἰῶν.* GAL. Salutation. ITAL. Saluto. GERM. Ein grüßen/begrüßung. HISP. Salud. ANG. Halseth. } *Cicero in Pison.* Quis enim te aditu, quis vilo honore, quis denique communi salutatione dignum putet? [*Seneca ca. 17. de Consol. ad Helu.* Claræ salutatiois audaciam (sup. in ambiendo) non sustinere posse. *Suetonio in August. ca. 53.* promiscuis salutationibus admittebat & plebem. ¶ *Salutatio*, cuiusdam Scipionis cognomen, apud eundem *Suetonio in Iul. Cæs. cap. 58.*]

*Saluatorius*, ria, rium, adiect. { *ἰῶν* *berêch.* *σωτηρία, ἀνδ.* *ἰῶν.* GAL. Appartenant à Salut. ITAL. Pertinente à salute. GERM. Das zu dem grüßen oder heilmunsten gehört. HISP. Pertenescente à salud. ANG. Belonging to health. } *Plin. lib. 15. c. 11.* Omnia iam & virorum salutaris cubilibus inclusa.

*Salutifer*, ra, rum, Salutarius. { *ῥωτῆριος*. GAL. Qui donne santé, sain. ITAL. Salutifere. GERM. Das heil oder gesundtelt bringet/heilsam. HISP. Cosa que trae o tiene salud. ANG. That bringeth or restoreth health. } *Ouid. 2. Meta.* Alpicit infantem, totoque salutiferi orbi, Cresce puer dixit, tibi se mortalia sæpe corpora debebunt. *Martial. l. 5.* Seu placet Ænææ nutritrix, seu filia Solis, Sive salutiferis candidus Anxar aquis. *Ouid. 15. Met.* Vtque salutiferæ miseris succurrere rebus Sorte velit, tantæque vrbis mala finiat, orans.

*Salutiger*, salutigeri, Quo nomine vtitur *Apuleius*, videtur esse non qui suo nomine alicui dicit salutem, sed qui nuntiat tantquam interpres & administer eius à quo mittitur. { *ἰῶν* *berêch.* *σωτηρία, ἀνδ.* *ἰῶν.* GAL. Salutigerulus. Salutigerulus pueros. [*Plaut.* vocat seruos qui iussu dominæ salutem gerunt. id est paterunt, ad hos & illos, suntque nuntij & reuuntij: Is enim ita in *Aul. sc. 5. a. 3.* Enim mihi quidem æquum est purpuram, atque aurum dari, Ancillas, mulos, inuliones, pedissequas: Salutigerulos pueros, vehicula quis vehar. E. vt Marronarum hic facta probè nouit.]

*Saluce*, verbum salutantis, idem valens, quod saluus sis; solumque declinatur per secundas personas imperatoris viriisque numeri, & præsens infinitiui. { *ἰῶν* *berêch.* *σωτηρία, ἀνδ.* *ἰῶν.* GAL. Dieu te garde, bien te soit. ITAL. Dio ti salui. GERM. Gott grüß dich sey gegrüßet. HISP. Sey saluo. ANG. Good mor row, good evening, god saue. } *Terent. in Phor.* Hec saluce, saluum te aduenisse gaudeo. Ob bono











Ordonnance, ratification, confirmation. ITAL. *Confirmatione, ratificatione.* GERMANIC. Ein brstättung/ ein sahung/ ein boit oder verboit das man bey einer peen stelff halten sol. H I S P A. *Establecimiento* A N G L. *Ordinance, ratifying, or decreeing.* } vt Sanctio scederis. apud Cicer. pro Corn. Balbo, ponitur pro lege, constitutione & decreto. *Idem*, Sanctiones sacratae sunt aut genere ipso, aut obtestatione, & consecratione legis, aut poena, quum caput eius qui contra facit consecratur. } Aliquando sanctio significat partem illam legis qua se contra violatores munit, qua poena constituitur. Sanctio (*inquit Seruius*) latio legis est, cum terrore poenae. Cic. 6. Verr. Nisi vehementius homini minatus essem, nisi legum sanctionem, poenamque recitarem, tabularum mihi potestas facta non esset. *Idem ad Attic. lib. 3.* Sed vides nunquam esse obiectatas sanctiones earum legum quae abrogarentur.

Sanctitas, sanctitatis, Pietas, reuerentia, sanctimonia. { שרף קודבeshch. אריות, דאיות. GALL. Saincteté. I T A. Santità. GERMAN. Heiligkeit/ frombete. HISP. Santidad. ANGL. Holiness, deuoteness. } Cic. 1. Offic. Deos placatos pietas efficit, & sanctitas. *Idem pro Caelio*, Si matrem familiaris secus quam matronarum sanctitas postulat, nominamus. *Idem secundo de Finibus*, Tam si pudor, si modestia, si pudicitia, si vno verbo temperantia, poenae, aut infamiae metu coercerentur, non sanctitate sua se tuebuntur. [Quintilian. Sanctitatem fori ludorum talatum licentia soluere. *Luuius lib. 4. deo. 4.* pudor sanctitatem matronarum.]

Sanctitudo, sanctitudinis, Sanctitas. { שרף קודבeshch. אריות. } Cic. 4. de Republ. vt citat Nonius, Eisdem terminos hominum curae atque vitae, sic Pontificio iure sanctitudo sepulturae. *Accius Terent. apud eundem.* Alia hic sanctitudo, aliud & nomen, & nomen Iouis.

Sanctimonia, sanctimoniarum, Sanctitas. { שרף קודבeshch. אריות. } Cic. pro Quintio, Quid mihi, *inquit*, cum ista sanctimonia summa ad diligentiam? *Idem pro Rabirio*, Mentis quae ex hominum vita ad deorum immortalium religionem, sanctimoniam demigrant.

Sanctuarium, sanctuarij, Abditissimus templi locus, sacrarium. { שרף קודבeshch. אריות. } Gal. Sanctuaire, vn lieu saint & retiré. I T A. Santuario. GERMAN. Das heiligumb. HISP. Lugar donde guardan las cosas santas. ANGL. A sanctuary, the most holy and secret place in lische church. } Sanctaria quoque; Mithridatis appellauit. *Plin. lib. 23. c. 8.* quae alio loco vocat arcana: Plutarchus ἀρκανα. In sanctuarijs, *inquit*, Mithridatis maximi Regis deiecit Cn. Pompeius inuenit in peculiari commentario ipsius manu compositionem antidoti. Sanctuarium Caesaris appellat Siculus Flaccus, sanctus tabularium principis.

SANCVS, Dei nomen quoddam, cuius meminit Ouid. Quarebam nonas Sanco, Eidionem referrem, An tibi Semo pater. Intellego autem ex Var. de ling. Lat. hunc deum idem esse, qui alio vocabulo dicitur Diusfidius à Latinis, & à Graecis Hercules. Putabant, *inquit*, Sanctum à Sabina lingua, & Herculem à Graeca.

SANDALIOTIS, σαδάλιοτος, Sardinia insula denominata est, ab effigie sandalijs, hoc est soleae: vnde & nonnulli Ichnusam, ἰχνησάμης vocant, à similitudine vestigij, quod ἰχνησάμης dicitur. *Plin. lib. 3. cap. 7.* Sardiniam ipsam Timaeus Sandalotin appellauit ab effigie soleae, Myrsilus Ichnusam à similitudine vestigij, Vulgò Sardegna.

Sandalium, ἰσάδάλιον, ἰσάδάλιον. ANGL. A shoe called a slipper or pantoufle. } Luciano muliebris calceamenti genus. [Vistor. cap. 15. li. 14. Erat calceamentum foeminarum diutum ac beatatum.] Terentius in Eunuch. Vtinam tibi committigari videam sandalio caput. } Hinc Sandalarius Apollo [Cuius meminit Suetonius in August. cap. 57. Apollineum Sandalarium, & Iouem Tragedum aliaque simulacra vicatim dedicabat, idicetus est à vico, cuius meminit Gellius lib. 17. In Sandalario fortè apud librarios fumus. } Item Sandaligerula, σαδάλιογερούλα, quae sandalijs vtitur. *Plaut. in Trinum.* ducitur familia tota. Vestispicij vnctor, auri cultos, fabelliferæ, sandaligerulæ, cantrices, cistellatrices, nuntij, renuntij, raptores panis & peni.

Sandalium, ἰσάδάλιον, Farris Gallici genus, plus alio quouis farre panis reddens. *Plin. lib. 18. cap. 7.* Galliae quoque suum genus farris dedere, quod illic Brance vocant, apud nos sandalum, nitidissimi grani. Est & alia differentia, quod quaternis libris plus reddat panis, quam far aliud. *Ruell. autor est*, etiam hodie Gallis vnus literae immutatione Blance appellari.

Sandalides, σαδάλιδες, Palmæ genus, à similitudine sandalij dictum, *Plin. lib. 13. cap. 4.* Quarta autoritas sandalidum, à similitudine appellatum.

SANDANIS, Vir fuit quidam Lydus, qui frustra Creso suadere conatus est ne bellum Persis inferret. *Herod. l. 1.*

Sandapila, sandapilæ, penultima correpta. { σαδάλιον. } Galeo de mori. GERMAN. Ein todtenbat. HISPAN. Lecho en que lleuan à enterrar los muertos. ANGL. A bierre or cophin wheron dead men ar caried. } Genus feretri, quo reuorum cadauera efferebantur. *Martial. lib. 8.* Grandis in angusta sarcina sandapila.

Sandapilarij, dicebantur vespillones, qui pauperum cadauera in sandapila efferebant.

Sandaracha, sandarachæ, { σαδραχη. } ANGL. A bright redde colour used of painters, arsenik. Coloris rubri genus est, quod in aurarijs & argentarijs fodinis inuenitur, eò melius, quò magis rufum, quòque magis virus redoleat, quòque purius est magisque friabile. } Est & sandaracha factitia, quae ex cocta cerussa confici solet. *Plin. lib. 35. cap. 6.* Sandaracha, quo modo fieret diximus. Fit & adulterina ex cerussa non in fornace cocta. Colos esse debet flammeus. Pretium in libras asses quini. Hæc si torreatur, æqua parte rubrica admista, sandycem facit. } Sandaracha, item

herbæ nomen apibus gratissimæ, quam alio nomine cerinthum appellant. *Vide Plin. lib. 1. c. 7.*

Sandarachinus, a, um, pen. cor. σαδραχη. } Quod colorem sandarachæ refert, hoc est quod flammæ colorem imitatur. *Nauis apud Nonium*, Merula sandarachino colore.

Sandarachus, adiectiuum, Cui sandaracha admista est. *Plin. lib. 35. cap. 11.* Item lentes tollit cum squamis aris, aceto sandarachato admisto.

Sandaristos, Gemma est ex genere ardentium, quam aliqui Garantiten vocant. Habet velut intranslucido stellantes intus aureas guttas, & ferè Hyadum numero. Hanc nonnulli eandem putauerunt cum sandasere, quam Nicanor sandaserion & sandaleron appellat: sed falsò, vt *inquit Plin.* vicinitate nominum decepti: quum sint gemmæ profus diuersæ. *Vide Plin. lib. 37. cap. 7.*

Sandyx, sandycis, { σάνδυξ. } Coloris rubri genus, quod fieri solet ex cerussa vehementius adusta, teste *Galen. ad finem libr. 9. Simplic. Pli.* & ex sandaracha fieri tradit, æqua parte rubricæ admista: Quo in loco & Virgilius tacite imperitiam videtur reprehendere, quòd sandycem herbam esse crederent, quum ait, Sponte sua sandyx pascentes vestiet agnos. Verùm (quod viri totius memorie doctissimi bona cum venia dictum velim) eo ex versu colligi non potest, Virgilius sandycem pro herbæ genere posuisse: quod & ante nos annotauit Virgilius Marcellus eo capite quo de sandaracha agit Dioscor. Illud enim solùm videtur spectasse Maro, eam fore rerum omnium & sceleritatem, vt sponte sua colores in ortum velleribus nascerentur, & inter pasendum lanæ colorarentur: neque id pastu sandycis futurum significasse, sed id tantum voluisse fore vt sponte sua lanæ sandycis colorem contraherent, non detonæ, sed in ipsis agnorum tergoribus, quum interim illi pascerentur.

SANÈ, aduerb. Profectò, certè. { סָנֵן. } ANGL. ulam, ἄριστος, ἄριστος. GALLI. Certes, vrayement. I T A. Certamente, veramente. GERMAN. Zwar wahrhaftig. HISPAN. Ciertamente. ANGL. Truly, surely, verely. } Cic. ad Lentulum libro primo, Sanè moleste Pompeium id ferre contabatur. [Plaut. pseud. sc. 2. a. 2. Sanè sapiò, & consilium placet. *Idem Men. sc. vlt. a. 5.* Auctio fiet mane sanè die septimi. *Idem Curc. sc. 3. a. 1.* Paucillum amare, sanè bonum est: Insanè non bonum. } Aliquando in concessionibus locum habet: vt, Sit sanè vt vis: pro, esto vt vis. Cicero, Quid enim habet commodi? quid non potius laboris? habet sanè. } *Quintil.* Tulerit sanè filius noster meritò poenae, dederit spiritum supplicio, nihil de præteritis loquimur, quasi dicat, Esto ita, sit vt vis.

Quandoque ponitur pro valde: quoniam qui sanus est, validus est. *Sueton.* Bellum sanè difficile gessit. } Iungitur nonnunquam cum &, affirmatiuaque est. *Quint.* Et sanè quis concipiat vel declamantis habitum, vel orantis vocem, incessum, pronuntiationem, illum denique animi & corporis motum? Item cum quàm, Gellius, Sanè quàm vile est. } Non sanè pro non sanè est disputatum. *Budaus.* } Sanè bene, id est bene quidem. Cic. pro Quint. Erat ei pecuniaria res ampla, & rustica: sanè bene culta & fructuosa. } Ponitur aliquando in principio sententiae. Cic. 2. de Natura deorum, Sanè restat vt qualis eorum natura sit, consideremus. } Ponitur aliquando pro Satis, Cicero. Sopater, quum hoc illi improuissimum accidisset; commotus est sanè. } Aliquando pro multum. *Ter. in Andr.* Saue pol illa temulenta est mulier.

SANEA, ἰσάνεια, Vrbs Indiæ, gentile. Saneus. *Steph.*

SANESCO, *Vide SANVS.*

SANGA, ἰσάνγος, Cantabrorum fluius, in Hispania citeriore. *Plin. lib. 4. cap. 20.* } Sanga præterea est serui nomen apud Terentium in Eunuch.

SANGARIVS, σαγγαριός. Vulgò Zagari: Fluius est Asia, alio nomine Coralius dictus in Didymo monte nascens, & per Phrygiam Bithyniamque in Pontum illabens. *Vide Plin. lib. 6. c. 1. Ptol.* Sagarium appellat, *Ouid.* Sagarim. *Vide supra suo loco.*

Sangenos, Gemma est ex opali generibus, quam ob eximiam gratiam, & ἰσάνγος quidam appellauerunt. *Plin. lib. vlt. c. 6.*

Sanguis, sanguinis, quod & sanguen, neutri generis ab antiquis dicebatur. { σάνγυς. } GALL. Sang. I T A. Sangue. GERMAN. Blut. HISPANIC. Sangre. ANGL. Blood. } Luc. Visceribus viscus gigni, sanguisque creari. Dicitur autem propriè sanguis, qui est intra venas. cruor verò, qui iam extra vasa est effusus. Cic. 2. de Natura deor. In quam sanguis à iecore per venam illam cauam influit, eoque modo ex his partibus & sanguis per venas in omne corpus diffunditur, & spiritus per arterias. *Idem 2. de Orat.* Reliquæ duæ sicut sanguis in corporibus, sic illæ in perpetuis orationibus fusæ esse debent. *Virgil. 2. Æn.* nec soli poena dant sanguine Teucri. *Idem Ecl. 8.* Sæuus amor docuit natorum sanguine matrem Commaculare manus. [Senec. cap. 1. de Consol. ad Marc. Restituiti in publica monumenta libros, quos vir ille fortissimus sanguine suo scripserat. *Idem I. bid.* Dum à sanguine recentia sunt vulnera, sanitas facilis est. *Velleius*, sanguinem alicuius petere. *Ouid. 13. Metam.* Rubescitque sanguine tellus. *Idem Eleg. 6. lib. 4. Trist.* Gladiator cui tela suo sanguine tincta rubent. *Lin. 5. d. 4.* Sanguis factus pro cæde.] } Detrahitio sanguinis, & Sanguinis missio, σάνγυς πομύα: & Sanguinem mittere, & Sanguinem detrahere, σάνγυς πομύα, apud *Celsum lib. 2. cap. 8.* & 9, & apud *Leguntur, Quintil. l. 2. cap. 10.* Impletat declamator aliquando, dum sciat, vt quadrupedes, quum viridi pabulo distentæ sunt, sanguinis detractione curantur, &c. [Sanguinem dimittere & venam soluere militi, genus ignominiae. *Gell. cap. 8. lib. 10.*] } Sanguis ætarij, pro substantia in ætario contenta: metaphoricè. Cic. 5. Verr. Quæ quum de popul. Rom. victu, de vestigialium neruis, de sangui-



ne detrahit ærarij, Tertiz minæ condonavit. Plenus sanguinis, pro sanguinario. *Plaut. in Bacch.* Magistrum quenquam discipulum miltarier? Nil moror discipulos mihi esse tam plenos sanguinis. ¶ Sanguis pro vigore ac vi. *Cic. ad Att. l. 4. Amilanus,* mi Pomponi, omnem succum & sanguinem, sed etiam colorem & speciem pistinam civitatis: nulla est Res. quæ delectet, in qua acquiescam. [*Velleius.* plus sanguinis in hoc scriptore, in illo plus limæ. *Et Gell. ca. 4. lib. 18.* Medullas & sanguinem verborum Salustij erueret, atque introspicere penitus, non primam tantum eum & sententiarum speciem.]

¶ Sanguis, pro progenie. *Υπὸ γενεῆς τοῦ ποταμοῦ ἔσται.* GAL. Lignee & race de quelqu'un. ITAL. *Generazione, progenie.* GERM. *Ein gebürt, aeshädcht.* HISP. *Generacion, lignaje.* ANG. *The stock or parentage where of one cometh.* ¶ *Virg. 4. Æneid.* T. otiano a sanguine ducti Italiam regeret: genus alto a sanguine Teucris Proderet, ac totum sub leges mitteret orbem. *Idem 2. Æn.* -hortamur fari quo sanguine cretus, Quisve ferat, memoret: quæ sit fiducia capto. *Cic. pro Rosc. Amer.* Magnam vim, magnam necessitatem, magnam possidet religionem paternam maternisque sanguis. *Quint. lib. 3. cap. 3.* Ut medici abalienata morbis membra præciidunt, ita turpes ac perniciosus, etiam si nobis sanguine cohaerant amputantur. *Quid. 6. Fast.* At sanguis ille sororis erat (id est filius.) *Item Socius sanguinis pro fratre: Idem Eleg. 5. lib. 4. Trist. 1. item* Latro de sanguine natus, (id est ciuis.) *Idem Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Idem 13. Met.* Nostri quoque sanguinis auctor Iuppiter. ¶ Sanguis pro Calamitate, *Senec. cap. 15. de Consol. ad Helviam.* Non ex intacto corpore sanguis fuit. ¶ A sanguis fit compositum Eranguis. Item denominatum sanguineus, eiusque compositum Consanguineus: de quibus suo loco. ¶ Sanguine flere, *αἷμα κλάειν,* proverbialis hyperbole, significans nihil non fieri quo hæcatur aliquis. Sic enim antiquius loquebantur, Haud flectes illum, nisi sanguine quidem hæueris. T. anslatum videtur à prodigijs, quibus interdum statuz sanguineis guttis lacrymare videntur.

**Sanguiculus,** sanguis hædi, sive suis, in cibum formatus. *αἷμα βοῦ.* *Plin. lib. 28. c. 14.* Videntur ad utrumque vitium & coagulo hædi in vino myrteo magnitudine fabæ potio, & sanguine eiusdem in cibum formato, quem sanguiculum vocant.

**Sanguinalis,** & hoc sanguinale, pen. prod. vi sanguinalis herba. *σολύριον,* eadem quæ sanguinaria. *Colum. l. 7. c. 12.* [*Vide in voce sanguinarius, infra.*]

**Sanguinolentus,** a, um, Plenus sanguine, & sanguine cõsperfus. *αἷμα τῶν.* GAL. *Sanguinans, plein de sang.* ITA. *Sanguinolento, pieno de sangue, uiso sangue.* GER. *Blutig, voll blut.* HISP. *Cosa llena de sangre.* ANG. *Full or sprankeld with blood.* ¶ *Varro de vita pop. Rom.* Ita quæ propter amorem imperij, magistratus gradatim, seditionibus sanguinolentis urbem perturbauerit. *Ouid. Epist. 3.* Vidi quantus erat, sulum tellure eruenta Pectora iactantem sanguinolenta vitrum. *Idem 1. Amor. Eleg. 12.* Ille color verè sanguinolentus erat. ¶ *Littera sanguinolenta* pro inuestiva, seu famoso libello. *Idem in Ibin.* Nullaque quæ possit, tot scriptis millibus, extat Littera Nasonis sanguinolenta legi. Sanguinolenti præterea appellabantur infantes expofiti, quod recens nati efferrantur. *de quibus in C. sub Rubr. de infans. expofit.* *Et de us qui sanguinolentos nutriendos acciperunt.*

**Sanguinarius,** ria, rium, adiectivum. Sæuus & crudelis. *αἷμα κατὰ.* GAL. *Sanguinaire, cruel.* ITA. *Crudele, sanguinario.* GERM. *Blut durstig, blutig, bödroum vnd grausam.* HISP. *Enfangren-tador, cruel.* ANG. *Cruell, bloodie thristie or bloodie.* ¶ *Cic.* Itaque grauem illam, ac sanguinariam vocem audiuitus. Sic sanguinarius homo dicitur à Seneca qui gaudet humano sanguine, & crudelis est. *Cic. ad Att. lib. 2.* Megabrotus, & hæc sanguinaria iuuentus inimicissima est. *Plin. lib. 19. cap. 5.* Tarquinus nuntium illum sæuum atque sanguinarium filio remisit ex horto. ¶ Sanguinaria, herba est quam Græci à multitudinè geniculorum *σολύριον* appellant. Sanguinaria dicta, propterea quod succus eius infusus naribus, supprimit sanguinem. *Colum. lib. 7. cap. 5.* Est etiam grauis perniciosa herbæ sanguinariæ, quam si pasta est ouis, toto ventre distenditur contrahiturque, & spumam quandam tenuem tetri odoris exurit. Vocatur & sanguinalis herba. *Colum. lib. 7. cap. 12.* cuius hæc sunt verba. Possunt etiam vi Cornelius præcipit, lilij radix, aut scylla cum sale, vel sanguinalis herba, quam *σολύριον* Græci appellant, vel marrubium, ferro reclusa sanare. *Vulgus corrigiolam* vocat, & *centinodiam.*

**Sanguineus,** a, um, Is qui plurimum inest boni sanguinis. *αἷμα πῶς.* GAL. *Sanguis, de sang.* ITAL. *Sanguigno.* GERM. *Blutreich, blutig.* HISP. *Lleno de sangre.* ANG. *That hath much blood, of a sanguine or bloodie colour.* ¶ Medicis enim sanguineus dicitur cui plurimum inest boni sanguinis, hoc est, qui temperamento calido sit & humido. ¶ Aliquando id est quod ex sanguine constat: ut *Liber sanguineus, apud Ciceronem 3. de Diuinat. Plin. lib. 11. cap. 37.* Cossæ nulli, nisi sanguineum pulmonem habenti. *Ouid. 2. Metamorph.* at inde Sanguinæ manant tanquam de vulnere guttæ. ¶ Interdum idem quod sanguinolentus. *αἷμα τῶν.* *Ouid. 3. Trist. Eleg. 9.* Pallentisque manus, sanguineumque caput. ¶ *Modò ad animum* refertur, & significat crudelem crudelitatemque. *Quidius 2. Metamorph.* Hunc ego sanguine succellu cædis ouanteu Eminus ingenti resupinum pondere rudi. *Horatius 1. Carminum, Ode 27.* Tollite barbarum morem, verecundumque Bacchum Sanguineis prohibere rixis. ¶ Sanguineus frutex, à corticis sanguineo colore nomen accepit, vimina ferens lenta, vitibus vincula suppeditantia, teste *Plin. lib. 16. cap. 37.* Virgæ sanguinæ, ex sanguineo frutice detractæ. *Idem lib. 19. cap. 10.* Sunt qui virgis sanguineis tangant ea quæ erucis nolint esse obnoxia. *Idem lib. 24. cap. 10.* Nec virga sanguinea fe-

licior habetur. Cortex eius interior cicatrices quæ per sanare aperit.

**Sanguino,** sanguinas, sanguinare, Est sanguine manare. *αἷμα ἔρπει.* GAL. *Saigner, ietter sang.* ITAL. *In sanguinare.* GERM. *Bluten.* HISP. *Enfangrantar, hañendo sangre.* ANG. *To leet ou blood.* ¶ *Quint. in Declam. 10.* Tum repetitis sanguinare planctibus iam conulescentes lacerti. *Et iterum,* Mulier quæ languinantes porrigit ad iudicem lacertos. *Tacitus in Dialog. de Oratoribus,* Nam lucrosæ huius & sanguinantis eloquentiæ vltus recens, & malis moribus natus.

**Sanguifuga,** sanguifugæ, pen. prod. Vermis in aqua degens sanguinemque sese lauantium exgens: qui & hirudo dicitur. *αἷμα ἔρπει.* GAL. *Vne sangsue.* ITA. *Sansuga, sanguifuga, sanguetta.* GER. *Ein ägel so bas blut sauget.* HISP. *Sanguifuela.* ANG. *An horselench or blude sucker.* ¶ *Plin. lib. 32. c. 7.* Idem Præstare sanguifugatum cinis ex aceto illitus putatur.

**Sanies,** huius sanies, Sanguis corruptus, necdum ad puris albedinem crassitudinemque coctus. *αἷμα κῆρ.* GAL. *Sang meurti ou venant à corruption.* ITAL. *Marta sangue marito.* GERM. *Wundweiss / die mater auß weisheit der eter wasset.* HISP. *Sanguaza de la sangre.* ANG. *Mater coming of putrefaction, corrupted blood.* ¶ *Virg. 8. Æneid.* -sanies, taboque fluentes. *Celsus lib. 5.* Sanguis omnibus notus est: sanies est tenuior hoc, vti è crassa, & glutinosa, & colorata: pus crassissimum, albidissimumque, glutinosius, & sanguine & sanie. Exit autem sanguis è vulnere recentis, aut iam senescente: sanies inter utrumque tempus est: pus ex vlcere iam ad sanitatem spectante. ¶ Ponitur aliquando sanies pro lanæ infectura. *Plin. lib. 9. cap. 38.* Rursusque carminata mergitur, donec omnem ebibat saniem. ¶ Sanies oleæ, est ipsa amurca, hoc est cæx olei. *Plin. lib. 15. cap. 1.* Olivæ constant nucleo, oleo, carne, amurca: sanies est hæc eius amara.

**Saniosus,** adiect. Sanie, & impuro sanguine cõsperfus. *βῆστις.* GAL. *Saigneux, plein de sang meurti.* ITA. *Guasto di marza pieno di issa.* GER. *Schwellig vnd eptredhtig.* HISP. *Lieno de sangua.* ANG. *Full of putrefaction and corrupted blood.* ¶ *Plin. lib. 7. ca. 15.* Aut non vitales partus eduntur, aut saniosi, ut auctor est *Nigidius.*

**Sanitas,** vide SANVS.

**Sanna,** sanæ, per duplex no. Irritio, quæ (ut inquit Hieronymus) ab occipito distorto ore, & labris contractis fit, anteriorum dentium ostentatione. *Corn. verò in Pers. Satyr. 1.* Tria Sannarum genera esse scribit, cum aut manum contractis digitis, & ad inferiorem partem inclinatis Ciconta significatur: aut auriculæ aſini apponuntur: aut lingua in modum sitientis canis protrahitur. *αἷμα κῆρ.* GAL. *Mocquerie.* ITA. *Irrifione, dileggiamento.* GER. *Verpottung mit gesuntem maul, vetter upffung.* HISP. *Roguido d escarnio.* ANG. *A scoffo, a mocke.* ¶ Quo vocabulo vsus est *Iuuen. Satyr. 6.* In nunc, & dubita qua sorbeat aëra sanna Tullia. *Et Pers. Satyr. 1.* Vos ô patritius sanguis, quos viuere fas est, Occipiti cæco postica. Occurrite sanæ. Proverbialiter hoc dixit pro clauiculari irritione.

¶ Hinc Sannionea, & sannij, ut inquit *Probus: de quibus paulo post.* Item Delanno, defannas, quod est per fastidium derideo. Subfanno, de quo alibi. *αἷμα κῆρ.* ¶ Similiter sannatores, qui eo modo irrident, *αἷμα κῆρ.*

**Sannio,** sannionis, Qui soluto risu, & contortis corporis totius partibus quempiam irridet, morèque aliorum tam ineptu gestu exprimit, ut quò alios irideat, ipse omnibus sit ridiculus. *αἷμα κῆρ.* GAL. *Mocqueur, le fol en vnieu ou ca vne farce.* ITA. *Chi fa il boffone, d contraſa altri nelle comedie.* GER. *Ein gâfferleto schalt narret mit seinen spöttchen posten 1. dert anjo tachen nacht ein täppischer spötter.* HISP. *El mofador d escarnidor buuo.* ANG. *A scoffer or mocker.* *Cic. 2. de Orat.* quid enim potest esse tam ridiculum quam sannio est, qui ore, vultu, imitandis motibus, voce denique corpore ridetur ipso? *Idem ad Pappyr. lib. 9.* Salis enim satis est, sannionum parum. ¶ Sannio quoque per metaphoram dicitur, qui rectum vultum non habet, quod sanniones alios irridendo, os & vultum distortuant, *Corn. in Pers. sat. 1.*

**SANNAVS,** Quod hîc pro Aſiæ quodam lacu corruptè legebatur, vide SINNAVS.

**SANO,** sanas, vide SANVS.

**Sanqualis,** Auis, quam quidam ossifragam appellant. *αἷμα κῆρ.* *vide Plin. lib. 6. cap. 7.* Sanqualem autem atque immusculum, Augures Romani in magna quæstione habent. Immusculum aliqui vultoris pullum arbitrabantur esse, & Sanqualem ossifragæ. Masturius sanqualem ossifragam dicit esse: immusculum autem pullum aquilæ, priusquam albiect cauda. Quidam post Mutium Augurem non esse visos Romæ affirmaverunt.

**Sanfucus,** vide SAMPVGHVM.

**SANTA,** vide SAMPſA.

**Santalum,** santali, *αἷμα κῆρ.* Aetio, quod vulgus sandalū vocat, Lignum est quod India mittit: cutus tria sunt genera, candidum, rubrum, luteum: quibus simul commistis fit compositio vulgaris, quæ trisantalum appellatur. *Vide Ruell.*

**Santerna,** santerna, chyfocollæ genus est, quo aurifces vruntur ad auri fer rurationem. Temperatur Cypria erugine, & pucti impubis vrinæ, addito nitro. *vide Plin. l. 33. c. 5.*

**SANTONES,** & Santoni, pen. cor. *αἷμα κῆρ.* Populi quidam Galliæ Aquitanicæ non longè à Tolofatum finibus, quæ ciuitas est in provincia Romanorum, vt Cæsar lib. 1. Comment. scribit. *¶ GER. Boter in Langendoten / Seij Santonge.* *¶ Luc. 11.* gaudetque amoro Santonus hoste.

**Santonicus,** a, um, adiectiu. *Iuuen. Satyr. 6.* Tempora santonica ve-



las ad opera cucullo. Sunt qui scribant Xantones cum x in prima syllaba, non cum s.

Santonica, Tertia abinthij species est minore folio quam Ponticum: aliis nominibus abinthium marinum, & abinthium seriphum appellatum, & abinthium maritimum. Dicitur santonica, siue (ut apud Plin. lib. 17. cap. 7. legitur) Abinthium Santonicum, à Santonis Galliarum Aquitanicæ populis, apud quos copiosissimè provenit.

SANTONVM portus, Galliarum urbs est, ad Oceanum, teste Ptole. l. 1. cap. 7. Vulgò la Rochelle.

SANUS, a, um, Integer, incorruptus, bene habens, prospera vitæ valetudine, cuiusque partes omnes probè suas obeunt functiones. { סָנִים bari סָנִים tamim יְחִיָּהוּ. GALLI. SAIN. ITALI. & HISP. Sano. GERMAN. Gesund. ANGLIC. whole or in health. } Cic. in Phil. Quasi medius ille te sanum fecisset. Cato cap. 137. Quum plurimum ederet, tum ciussumè sanus fieri ex eo morbo. Proper. l. 2. Eleg. 13. Nec quisquam ex illo vulnere sanus abijt. Cic. 3. Offic. Si quis medicamentum cuiquam dederit ad aequam intercutem, & eo medicamento sanus factus fuerit. Plaut. Amphitr. sc. 4. a. 4. Vius & sanus intereo. Idem Men. sc. 4. a. 5. Sanum futurum mea id promitto fide. (inquit medicus.)

Transferretur & ad animum. Vnde dicimus hominem sana mente, sanòque consilio. Ter. in Heaut. Satin' sanus es, aut sobrius? Plaut. Trinum. Satin' te sanus mentis, aut animi tui, qui conditionem hanc repudies? Plaut. Mena. sc. 5. a. 5. Satin' hæc profano maledicta maledictis respondeo. Plaut. Curo. sc. 2. a. 3. Sanane es quæ isti committas? (sup. anulum) Idem Men. sc. 2. a. 5. Melius est sanam mentem sumere. Ibid. Sanusne es qui istuc exoptes? Cic. 2. de Natur. deor. Esse igitur deos, ita perpicuum est, ut id qui neget, eum sanæ mentis non existimem. { Nihil sanum, ut dicitur. } Prouerbiū quo indicatur summa morum corruptio, & nullius honesti respectus. { Hinc insanus dicitur, cui mentis sanitas deest, hoc est, qui instrumentum principum animæ facultatum habet vitiatum. } Vnde insanus, pro dementia: & insanio, pro delirio, desipio, mentis compos non sum: de quibus copiosius egimus suis locis.

Sanitas, sanitas, Bona valetudo, hoc est status corporis actiones omnes suas probè obeuntis. { סְלֵמָה repubah סְלֵמָה riphah סְלֵמָה marpe תְּלֵלָה tchalab. } GAL. Santé. ITAL. Sanità. GERMAN. Gesundheit. HISP. Sanidad. ANGL. Health of bodie. } Quint. lib. 5. cap. 10. Si robur corporibus bonum non est, minus sanitas, Cic. 5. Tusc. Corporis temperatio, quum ea congruunt inter se de quibus constat, sanitas est. [Senec. cap. 1. de Consol. ad Mari. Dum à sanguine recentia sunt vulnera, sanitas facilis est.] Per translationem quoque de animo dicitur, quum ille functiones suas probè obit. Vnde redire ad sanitatem dicimus, pro eo quod est resipiscere. Cic. Cassio l. II. Epist. Quibus tamen ad sanitatem redeundi ante Calend. Septemb. potestas facta est. \* Idem 3. Tusc. Ira fit vt sapientia, sanitas sit animi, insipientia autem quasi insanitas quædam, quæ est insanis, eademque dementia. \* Item de oratione dicitur. Cic. de Clar. Orat. Eloquencia omnem illam salubritatem Atticæ dictionis, quasi sanitatem perdidit.

Sano, sanas, Sinum facio, redintegro, & incolumitati restituo. { סָנַן rippa סָנַן ghahab סָנַן סָנַן } GAL. Guarir. ITAL. Sanare, guarire. GERMAN. Sellen vnd gesund machen. HISP. A. Sanar à otra cosa. ANGL. To heale. } Cic. 4. Tusc. Citiusque oculorum tumor sanatur quam diuturna lippitudo depellitur. Idem 3. de Nat. deor. Nec enim Herculi nocere Deianira voluit, quum ei tunicam sanguine Centauri tractam dedit, nec prodesse Phæro Iasonis, qui gladio vomitæ eius aperuit, quam sanare medici non poterant. Ouid. 10. Metam. habeo quod carmine sanet, & herbis. { Vulnera Reip. sanare, per translationem. Cic. 4. de Fin. Quæ hic Reipub. vulnera imponebat, eadem ille sanabat. Idem 2. in Catil. Quos quidem ego, si villo modo fieri posset, non tam vlcis studio, quam sanare, & ipsos placere Reip. Tribul. lib. 2. Eleg. 3. Nec potuit curas sanare salubribus herbis. [Senec. cap. 16. de Consol. ad Helu. Sanabunt vulnus suum studia.] Hinc sunt Confano, & Resano, composita: quorum significationes supra explicantur suis locis.

Sanatio, sanationis, Valetudinis restitutio. { סְלֵמָה repubah סְלֵמָה riphah סְלֵמָה marpe תְּלֵלָה tchalab. } GAL. Guarison. ITAL. Il restituis la sanità. GERMAN. Wiederbringung, der gesuntheit. HISP. Obra de sanar. ANGL. A healing or curing. } Cic. 3. Tusc. Quumque ad corporum sanationem multum ipsa corpora & natura valent, &c. Et paulò post, Eorum igitur malorum in vna virtute posita sanatio est.

Sanabilis, e, Qui sanari potest. { סָנִים } GAL. Facile & aisè à guarir, guarissable. ITAL. Cosa aisè à risanarsi. GERMAN. Gesundfertig, das sich leichtlich heilen laßt. HISP. A. Cosa que se puede bien sanar. ANGL. That may be healed or cured. } Plin. lib. 29. c. 4. Alpidis percussos corpore, & somno necant, omnium serpentum minime sanabiles. Ouid. 1. de Rem. amor. Vidi ego, quod primo fuerat sanabile vulnus, Dilatum longæ damna tuisse moræ. Cic. 4. Tusc. Qui autem natura dicuntur iracundi, aut immisericordes, aut inuidi, aut tale quid, sunt eiusmodi constituti, quasi mala valetudine animi, sanabiles tamen.

Sanesco, sanescis, Sanus fio. { סָנַן סָנַן } GAL. Se guarir. ITAL. Sanarsi. GERMAN. Selt oder gesund werden/gend. HISPAN. Sanarsi. ANGL. To waxe heale. } Colum. lib. 6. cap. 7. Sed vulnera facta igne dum sanescunt, defricare bubula vrina conuenit: at ferro reclusa, melius pice & oleo curantur. Huius compositum est Confanesco. Columell. lib. 4. Tum etiam vitæ minus cicatricosam reddit, quoniam id ex quo viride, & tenerum decerptum est, celeriter confanescit.

Sapã, a, à lapiditate, Vinum ex multo ad tertias decocto confe-

ctum, & quod Græcè & Latine ab infirmo, quod decoquere dicitur: { GALI. Da vin cuit. ITAL. Sapa, vin cotto GERMAN. Ein gesotnet wein/ober most bis auff das er ist thrit. HISP. La meloxa or arrope. ANGL. Sadden wine. } Plin. lib. 23. cap. 2. Vini cognata res sapa est, multo decocto, donec tertia pars supersit. Idem lib. 14. cap. 9. Siraux, quod alij heplesia, nostri saram appellant, ingenij, non naturæ opus est, multo visque ad tertiam partem mentura decocto. Martialis, Et Laxanzæ nigra lagena sapa, Ouid. 4. Fast. Lac niueum pores, purpureamque saram.

SAPAEI, σαπαιο, Thiacæ populi sunt ad Nestum amnem, quorum meminit Plin. lib. 4. c. II.

Saperdã, σαπιδαι, Piscis ponticis genus, teste Athe. l. 3. qui in Mæotide optimus capiebatur. Pers. Sat. 5. Equid agam, rog rasi? Eu saperdam aducho Ponto. Festus saperdam vultimum piscem interpretatur. Quinciam Phocion, referunt Cælio Rhodigino, saperdam pro aqua accepit arundini inserta. Nonius per translationem pro sapiente, & venusto accipi annotauit. cuius locum Varronem in Modio, Omnes videmur nobis esse belli, festiui, saperdæ, quum simus vici.

Sapidus, Sapiens, Sapientia, Vide SAPIO.

Sapinus, penultima producta, Pars est abietis inferior, quæ enodis est. { סָפִין } GAL. Vn sapin. ITAL. Abiete albero, parte piu bassa d'esso. GERMAN. Das vnderste theil einer tannen so obn tufft ist. HISP. La parte baxa del abeto arbol, abeto ello, d' pinfabo. ANGL. The neather part of a firre tree. } sicut superior, quæ nodosa est susterna: Hodie tamen vulgus Gallorum totam arborem sua lingua sapinum vocat. Vnde Plin. lib. 6. cap. 59.

Sapineus, a, um, Quod ex sapino est. { סָפִין } GAL. De sapin. ITAL. Di abiete. GERMAN. Das aus dem vndersten stammloch ist. HISPAN. Cosa de abeto. ANGLI. Of firre. } Colum. lib. 12. cap. 5. Alij nucibus ardentibus sapineis idem efficiunt.

Sapinos, Genus gemmæ est, ex amethysti generibus, colore hyacinthi, sed paulo dilutiore, quæ & parantia dicitur. Anter Plin. lib. 8. c. 9.

Sapio, pis, piui, vel sapij, sapitum, penultima producta vel sapuij sapitum, penult. corr. Propriè pertinet ad sensum gustus: proprièque res ipsa sapere dicitur, quæ habet in se aliquem saporem. { Σαπιω } GAL. Sentir, auoir saueur & goust. ITAL. Hauer sapore. GERMAN. Ein geschmack oder tuff haben an versuchen. HISP. Tener sabor. ANGL. To sauour, to haue a tast in the mouth. } Plaut. Milit. sc. 6. a. 2. Occisam credo sapere plus multo suam cum manducatur. (ambiguè) Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2. Iste quid sapit? C. Hirci ab alio. Iuuen. Sat. II. Qui meminit, calida sapiat quid vulua popinæ. Cic. 2. de Finib. Nec enim sequitur vt eum cor sapiat, et non sapiat palatus. Columell. lib. 7. cap. 8. Nec dubium quin sici ramulis glaciatus caseus iucundissime sapiat. Hinc sapor: & sapidus: quorum significationes vide suis locis. Transferretur & ad animum, pro sapientem esse, seu rectè mente præditum esse. { סָפִין } GAL. Estre sage & posé. ITAL. Esser in cervello, esser sauo. GERMAN. Wio oder wigig sein/ in verstandig sein. HISPAN. Saber à tener prudencia. ANGL. To be wise and wise. } Plaut. Most. sc. 3. a. 1. Velepida scelesti Sapha sapit multum vt res sententiaque tenet amantum. Idem Milit. sc. 3. a. 2. Mihi ego video, mihi sapio. (id est sanus sum mente) mihi credo plurimum. Plaut. Afin. sc. 3. a. 2. Ne me attingas, si sapias. Idem ibi Afin. sc. 2. a. 4. Ne illa plus aut minus, quam sapiat. Idem Milit. sc. 2. a. 2. Non habet plus sapientie quam lapis &c. Terent. in Eun. Si sapias, neque præterquam quas ipse amor molestias habet addas: & illas quas habet, rectè seras. Martia. Nubere vis Prisco non miror, Paula: sapit. Cic. 3. Offic. Quem qui audiunt, intelligere etiam sapere plusquam ceteros arbitrantur.

Quandoque datiuo iungitur. Plaut. in Trinum. Habent tu amicū, aut familiarem cui pectus sapiat? Hic sapit rem suam, id est scit quid tibi agendum sit. [Plaut. sc. 5. a. 1. Rectè ego meam rem sapio, (q. d. desine monere.)] Sapit ad genium id est nouit curare cuticulam, & indulgere genio. [S: sapias, quod scias, nescis. Idem Heauton. Tu nescis, quod scis, Diomo, si sapias. Prouerbiū, significans te quod scias effutire non debere, &c.] Accipitur etiam sapio pro refero: vt illud apud Persum, Quum sapinus patuos, hoc est quum sapientiam paruorum refertimus. Ad hunc modum dicitur, Liber hic sapit hæresin, Phraus sapit Græcaniscom. hoc est refert hæresin, vel Græcanismum.

Huius composita sunt, desipio, & resipio: quorum significationes explicantur in verbo DESIPIO.

Sapiens, tis, Qui sapit. { סָפִין } GAL. Sapiens. HISPAN. Sabio. ANGL. Wise. } Cic. 4. in Catil. Misera mors sapienti non potest accidere. Horat. lib. 1. Epist. 7. Vir bonus & sapiens dignis ait esse paratum. Idem 2. Epist. 1. Sed tuus hic populus sapiens Tacit. lib. 1. Ceteri ad sapientiora conuertere. [Ouid. 13. Metamor. Qui nisi pugnam sciret sapiente minorem esse. Sapiens etiam de brutis dicitur. Plaut. Afin. sc. 3. a. 3. Neque te equo magis est vilus sapiens equus.] Sapiens tribus modis dicitur: Primò qui sententiam aliquam optimè tenet, vt Aristoteles in philosophia, Actius in iure ciuili. Secundò, qui per longam ætatem rerum multarum cognitionem adeptus est: vt Cato. Tertio, qui circa præcepta bene viuendi, & cognitionem versatur: qualis fuit Lælius. Cic. de Amic. Vnem accepimus Apollinis oraculo sapientissimum iudicatum. \* Sapiens ad. Cic. 10. Philop. Quis aut sapientior ad coniecturam rerum futurarum. \* Sapiens operis. Horat. 1. Ser. Sat. 3. Et Gell. cap. 8. lib. 13. Sapiens rerum humanarum. Sapiens significat & prudentem & doctum. Plutarch. in Græch. Juris magistris, Sapiens olim dicti. Gellius cap. 1. lib. 4.]

Sapientia, sapientie, Est (vt ait Cic. 4. Tusc.) rerum diuinarum, &



que humanarum scientia, cognitioque, quæ cuiusque rei causa sit. *צבוחהב חוכמה* *chochmah* תבונה *tebunah* σοφια *GAL.* Sagesse. *ITAL.* Sapienza. *GERMAN.* Weisheit. *HISPAN.* Sabiduria, prudentia. *ANGL.* wisdom. *Idem 2.* Officium Sapiencia est (vt à veteribus Philosophis definitum est) rerum diuinarum & humanarum, causarumque quibus hæ res continentur, scientia. *Idem 1.* Officium Primum estque omnium virtutum est illa sapientia, quam σοφια *Gæci* vocant: & qui eam proficetur sapiens, σοφός, appellatur. Vnde qui nunc philosophi dicuntur, primum σοφοί, à Græcis à nostris sapientes dicebantur. Neque quemlibet eo nomine olim dignabamur. Vix enim septem eodem tempore inuenit Græci, quibus id nominis deberet: quorum nomina & patria hæc se habent: Thales Milefius. Solon Salaminus, seu Atheniensis. Chilon Lacedæmonius. Pittacus Mitylenæus: Bias Priæus: Cleobulus Lindius: Periander Corinthius. Sed postea Pythagoras primus non solum se, sed Philosophum appellauit, hoc est, non sapientem, sed sapientiam amatorem: & scientiam ipsam, non Sophiam, sed Philosophiam nuncupandam existimauit, quod hominum neminem, sed solum Deum sapientem iudicaret. [Sapientia non obuenit (Mox) beneficiaria res non est. *Senec. epist. 91.* (quia scilicet labore nostro quaeritur.) *Idem Epist. 54.* Philosophia (siue sapientia) non est res subiectiva: ordinaria res est. *¶* Virtus & memoria filia sapientia dicitur à *Gellio cap. 8. lib. 13.* [Sapientia pro calliditate. *Liu. lib. 1. dec. 5.*]

**Sapientipotens, tipotentis, penultima corrept.** Qui sapientia multum valet, quemadmodum Bellipotens, qui plurimum potest bello. Est autem vox Eoniaca satis dure composita. *Cicer. 2. de Diuin.* Postremo quamquam semper fuit, vt apud Ennium est, stolidum genus Aæciarum, bellipotens magis quam sapientipotens, tamen hanc versus amphiboliam intelligere potuisset.

**Sapienter, aduerb.** *Σοφως.* *GALL.* Sagement. *ITAL.* Sautamente. *GERMAN.* Weislich. *HISPAN.* Sabia & prudentemente. *ANGL.* wisely. *¶* *Tarent. in Andr.* Sapienter vitam inquitit. *Cicer. pro Domo sua,* Quia ius à maioribus nostris, qui non fictè & fallaciter populares: sed verè & sapienter fuerunt: ita comparatum est, &c. *Idem Curionis lib. 2.* Ne no est qui tibi suadere sapientius possit te ipso. *Quid. 13. Mez.* Perque deos oro, quos hosti nuper ademi, Per siquid superest quod sit sapienter agendum, &c. [ *Plau. Men. sc. 6. a. 5.* Imperium meum sapienter habeatis curæ. *Idem Aulul. sc. 5. a. 3.* Sapienter actum & consilio bono. *Idem Cure. sc. 3. a. 4.* facis sapientius, quam pars lenonum. ]

**Sapor, saporis** Est qualitas illa quam gustu dignoscimus. *Σαυωρ* *αβηαν.* *Χυλός, χυμός.* *GALL.* Saueur, goust. *ITAL.* Sapore. *GERMAN.* Der geschmack et in s. dings so man versuht. *HISPAN.* Sapor de lo que se gusta. *ANG.* A tast, saueur or smacke. } Saporum verò decem sunt genera (vt docet *Plin. lib. 15. c. 17.*) sc. dulcis, suauis, pinguis, amarus, austerus, acer, acutus, acerbus, acidus, & saluus. [His duo item alia genera videtur addere. *Quid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.* cum ait: Illo quo nocuit grata sapore fuit. *Et Eleg. 6. libri eiusdem:* Et ne sint tristi poma lapore facit. (sup. tempus.) *Cic. 3. de Finib.* Vt enim mel est dulcissimum est, suo tamen proprio genere saporis, non comparatione cum aliis dulce esse sentitur. *Plin. lib. 15. c. 18.* Quæ odoratiora, non eadem in gustu tenera: quia non sunt pariter odor & sapor. Quam obrem sitreus odor acerrimus, sapor asperimus, quoad tenus & cotoneis, nulliusque odorificis. *Virgil. lib. 4. Georg.* At per in ora sapor. *Quint. lib. 1. cap. 10.* Es muta animalia mellis illi inimitabilem humanæ rationi saporem vario florum ac succorum genere perficiunt. *Idem l. 1. c. 1.* Vt sapor, quo nouas imbuias, duras, &c. *¶* Ponitur aliquando sapor per translationem pro iucunditate sermonis. *Cic. de Clar. Orat.* Grauius obruebat nescio quo sapore vernaculo.

**Sapidus, lapida, lapidum.** Quod gratum saporem habet. *Σαυωρ* *GALL.* Sauoureux. *ITAL.* Saperito. *GER.* Wohlgeschmack an versuhten. *HISPAN.* Sabro al gusto. *ANG.* That hath a good tast, smack or relish. } Cuius contrarium est Inspidus, sine sapore: vt Caseus lapidus, Vinum inspidum.

**SAPITES, penultima product.** *σαπιτες.* *Steph.* Populi in Ponti mediterraneis, qui & Sabires, *σαβιρες* dicuntur. Meminit horum & *Orpheus in Argonauticis.*

**SAPIS** Fluuius Italiz in Flamina prope Celenam urbem, auctor est *Plin. lib. 3. cap. 15.* ¶ Est & Sapis Galliz Cisalpinæ fluitus Senogalliam urbem subterlabens, iuxta quam & Isaurus fluit. *Luca. lib. 2.* Crustumiumque rapax, & iunctus Sapis Isauo. Vulgò *Albo en marca de Ancona.*

**Sapo, masc. gen.** *בבית* *borith.* *קובץ, סמך, סמך, סמך.* *GALL.* Du savon. *ITAL.* Sapone. *GERMAN.* Seifen. *HISP.* El xabon. *ANG.* Sope, or any thing to scour and cleanse with. } *Plin. lib. 18. cap. 12.* Prodest & sapo: Gallorum hoc inuentum rotandis capillis & seuo & cinere. Optimus fagino & carpino duobus modis, spissus ac liquidus: uterque apud Germanos maiori in usu viris quam fœminis. [ *Martial. c. 26. lib. 14.* ]

**SAPOR, vide SAPIO.**  
**Sapphirus, pen. prod.** *ספיר* *sappir.* *σαφειρος.* *GALL.* Sapphir. *ITAL.* Zaffiro. *GERMAN.* Das edel gestein so man Sapphir nennet. *HISPAN.* El esfir piedra preciosa. *ANGLIC.* A sapphire stone. } Lapis preciosus coloris æcis, aureis punctis collucens, de quo vide plura apud *Plin. lib. 38. cap. 9.*

**Sapphiratus, σαφειρος.** Sapphiris intertextis variegatus. *Sidonius.* Acsi sub verticibus figuris vernans herbida crusta Sapphiratos.

**Sapphirinus, pen. cor. adie.** *ספירי* *sappiri.* *GALL.* De Sapphir. *ITAL.* Di zaffiro. *GER.* Eines Sapphirs. *HISPAN.* Cosa de esfir. *ANG.* Of sapphire. } vt sapphirinus lapis. *Plin. lib. 37. cap. 2.*

**SAPPHO, σαφω.** insignis poetria fuit carminis inuentrix, quod ab

ea Sapphicum appellatur. Ferunt nonnulli fuisse duas hoc nomine: quarum vna Erefia, quæ & antiquior, Lyrica, qua tempeste Alceus claruit: Terpsichorus, & Pittachus, tempore Tarquini Prisci. Ea plectrum prima inuenit. Scripsit Lyricos modulos, Epigrammata, Elegidia, Iambos, & Monades. Altera Mitylenæa, longè iunior, cuius pulcherrimum opus adamicum Phaonem extat. Scripsit & alia multa apud Græcos, vt merito nona inter Lyricos poetæ annumeretur. Antipater autem Sidonius sic de ea scribit, *Μνησθησθε τῆς ἑλενης σαφω, ἢ τῆς ἑλενης σαφω, ἢ τῆς ἑλενης σαφω, ἢ τῆς ἑλενης σαφω.* id est, Mnemosyneum matrem Musarum cepit stupor, quando audiuit dulcisonam Sappho. Nunquid decimam Musam habent mortales?

**Saprum, σαφρω,** *Plin. lib. 18. cap. 9.* appellat casei quoddam genus putridum, quod cum sale & forbis ficcis à vino tritum epotumque medetur cœliaciis, Græci. *σαφρω* vocant putridum: vnde & *σαφρω* dicuntur, qui putridis vescuntur. & verbum *σαφρω* γειν, quod est putridis vesci. Quo quidem verbo etiam *Martialis* utitur *lib. 3.* Nescio quod stomachi vitium secretius esse suspicer, vt quid enim Bæticæ *σαφρω* γειν.

**SAPSIA, à veteribus dictum est pro ipsa, vel seipsa.** *Ennius.* Quæ res lapsam loco sese ostendat.

**SARACA, Ptolemao lib. 6. cap. 2.** Oppidum in Mediterraneis Mediæ, & eidem *lib. 5. cap. 10.* Sarauæ ciuitas in Colchide.

**SARASTES, Populi, vide SARASTES.**  
**Sarcasmos, σαρκωσμος.** Latine dicitur iocus cum amaritudine, vel hostilis insultatio, vt apud *Virg. 2. Aeneid.* - Referes ergo hæc & nuntias ibis Pelidæ genitori, illi mea tristia facta, Degeneremque Neoptoleum narrare memento.

**Sarcina, sarcinæ.** *vide SARCIO.*  
**SARCIO, sarcis, sarcis, sartum, Vestes consuo.** *צבוחהב חוכמה* *hachochmah* *רפואה* *rafoah.* *GALL.* Racoustrer, refaire, repaier. *ITAL.* Cusire vesti, racocciare vesti. *GERMAN.* Zusammen sticken oder bügeln. *HISPAN.* Cazer & zarzir. *ANG.* To amend, to botche, to restore or renew. } Vnde Sartores dicti, qui vestes sarciant, vel resarciant. ¶ Accipitur & pro restituere, instaurare. *αιασουαζην.* [ *¶* Item, pro rescicere eodem *Plaut. Most. sc. 2. a. 1.* Non videor sarcire posse ardes meas. *Ibidem:* Si quid nuno sarciri potest vique dum manant (id est manent) domi cum parietes ruunt. ] ¶ Per translationem ponitur pro damaum soluere, reparare, *αυρωσμεν.* *Pacuius.* Tu damni nostri causa fuisti, tu nobis sarcito vt debes. *Columell. lib. 10. cap. 15.* Quæ quum fuci aliquam partem cibarium abstumunt, sarciendo damna, sunt agiliores. [ *Gell. cap. 18. lib. 11.* de sariis loquens: Pucros impuberes Prætoris arbitratu verberati voluerunt, noxamque ab his factam sarciri. ] Dicimus quoque sarcire detrimentum, pro reparare, *Cæsar 1. belli Ciuilis.* Dum sarcire acceptum detrimentum volunt, temere insecti fugientes, in locum iniquum progrediuntur. Sarcire infamiam. *Idem 3. belli Ciuilis.* Exercitui quidem omni tantus inaccessit ex incommodis dolor, tantumque studium infamiz sarcindæ, vt necio aut Tribuni, aut Centurionis imperium desideraret. Generis lapsi sarcire ruinas. *Virg. 4. Georg. de Apibus,* Quo magis exhaustæ fuerint, hoc acrius omnes Incumbent generis lapsi sarcire ruinas. ¶ Hinc componitur Resarcio pro instauro, & quasi nouam formam induco.

**Sartus, sarta, sartum, participium.** *צבוחהב חוכמה* *haduk.* *ἄσθησθαι* *asthesthai.* *GALL.* Racoustré. *ITAL.* Racconciato. *GERMAN.* Zusammen gestickt/ganz gemacht. *HISPAN.* Cofido. *ANGL.* Amended or botched. } *Norat. 1. Epist. 3.* an malè sarta Gratia quicquam coit, & rescinditur.

**Sartè, aduerbium pro integrè.** Sarcire enim est integrum facere, *Sosipater Instit. Grammat. lib. 11.*

**Sartor, sartoris, Qui vestes facit, aut resarcit.** *צבוחהב חוכמה* *sophér.* *ἀσθησθαι.* *GALL.* Rauaueur, rappaasseur. *ITALIC.* Racconciatore. *GER.* Etz Schnetter. *HIS.* El safre. *ANGLIC.* A cobler or botcher. [ *Item* Sartor dicitur qui sarrit. *GALL.* Vn sarcieur, yn bincur. De quo vide plura in SARRIO, sarris.

**Satrix, cis.** Mulier quæ sarcit *צבוחהב חוכמה* *sophereth.* Differt autem Satrix & Sarcinatrix, quod Satrix est tantummodo quæ sarcit: Sarcinatrix verò quæ sarcinas seruat. *Cornel. Fronso de differ. vocabul.*

**Sarta testæ, Opera publica quæ locantur vt integra præstentur.** *ἄσθησθαι* *asthesthai.* Dicimus autem exigere sarta testæ, locare sarta testæ, conducere sarta testæ, tradere sarta testæ, habere sarta testæ, præstare sarta testæ. Locabant sarta testæ. Censores, exigebant ipsi quoque Censores, interdum Ædiles, aliquando etiam Prætores, nec nisi quum Senatus decreuerat, tradebant, habebant, præstabant, conducebant sarta testæ, redemptores. Dicimus interdum cum coniunctione, sarta testæque, & sartum testæ. ¶ Vtuntur antiqui hac locutione per translationem. *Cic. ad Arisium lib. 13. epist.* Hoc mihi da atque largire, vt M. Curium sartum & testum, vt aiunt, ab omni incommodo, detrimento, molestia sincerum integrumque conferues. *Plaut. in Trinum.* Sarta testæ tua præcepta pater vsque habui mea modestia, hoc est, exacta, & constanter vndique obedientia, præceptis enis parui.

**Sarcinæ, inis, Sutura, iuxta Apuleium,** Tunc tenui sarcinæ summæ oras eius adæquauimus, & iuncturæ rimam seræ densitate sepsimus.

**Sarcina, æpen. corr.** Propriè vtensilium est, & eorum quæ ad cultum, & similem usum pertinent, veluti fascis, quem quis in itinere faciendo comportare possit, atque ita *Corn.* Froncio distinguat ab onere, quum ait Onus esse vehiculorum: sarcinam hominum. [ *Νῦν δὲ μασσὰ πομπῶν μαθῆμα* *sh.* *οὐδὲ* *πρὸς* *αὐτῶν,* *ὡς* *ὁ* *ὄναρ.* *GALL.* Charge, sardeau, paquet qu'on porte. *ITAL.* Carica, carga, peso. *GER.* Ein byrdelpacket. *HIS.* La carga & sarcid & sardaje. *ANGL.*



je. ANGL. *A burden, a fardell or pack cartage.* Plaut. in *Mosell.* hinc speculabor procul, Vnde aduenienti sarcinam imponam seni. Hinc milites quum castra mouere volunt, sarcinas colligere dicuntur; & qui in aliam domum immigrant, sarcinas suas componere solent. *Cesar. 2. belli Gall.* Quum prima legio in castra venisset, reliquæque legiones magnum spatium abessent, hanc sub sarcinis adoriri. *Quint. Epist. 3.* Non ego sum classi sarcina magna tuæ. [*Senec. cap. 12. de Consol. ad Helu.* Sarcinæ peregrinantium circumcisæ sunt. *Idem de Consol. ad Polyb. cap. 3.* Cogitabat quantum tu & ornamentum tuorum esses, & onus: Sufficit ille huic sarcinæ. Res etiam nostras domi cistis, capsique compositas, sarcinas vocamus. *Quint.* Iacent relicte sine hærede sarcinæ. Per translationem quandoque sarcina ponitur pro inutili onere.

\*Sarcinas, sarcinatis, neutro genere dixit. *Plaut. Mosell.* Quid sarcinatis ecqua est, si umbram non habes?

Sarcinula, sarcinulæ, diminutiuum. { *πρόμαρτον ἢ βραχὺ φορτίον.* GAL. Perit fardeau, petit paquet, fardeler. ITAL. *Picciolo fardello.* GERMAN. *Ein burdeltin; punctin.* HISPAN. *Pequenno fardaje.* ANGL. *A little fardell or pack.* } *Iuuen. Satyr. 3.* Quis gener hic placuit censu minor, atque pœllæ Sarcinulis impar? *Idem Satyr. 6.*

Collige sarcinulas, dicit libertus, & exi:  
Iam grauis es nobis, & sæpe emungeris, exi Ocyus.

Sarcino, sarcinas conficio. { *σάρκισσα.* ANG. *To mak fardelles or packages.* } Interdum sarcinare capitur pro siccare. { *ἄρῃ σαφάρ.* } Huius compositiuum est Confarcinatus; De quo supra suo loco dictum est.

Sarcinatus, a, um, adiectiuum { *σάρκιστος, ἄρῃ σαφάρ.* GALIC. *Charge de hardes.* ITAL. *Coricato di carga.* GERMAN. *Mit einer burde betaden.* HISPAN. *Cargado de fardaje.* ANG. *That hath er beaxeth à fardell.* } Sarcinis onustus. *Plaut. in Pœn.* Vident homines sarcinatos consequi.

Sarcinarius, a, um, adiectiuum, Quod ad sarcinas pertinet. { *σάρκιστος, φορτίων.* GAL. Appartenant à charge & fardeaux. ITAL. *Pertinente à cariche & cariche.* GERMAN. *Das zu den burdinen dienet.* HISPAN. *Perteneçiente à cargas y fardajes.* ANGL. *Belonging to fardell or packages.* } vt Sarcinarium iumentum, quo sarcinæ vehuntur. *Cesar. 1. belli Ciuilis,* Illi & inopia pabuli adducti, & quo essent ad id expeditores omnia sarcinaria iumenta interfici iubent.

Sarcinator, oris, Qui sinit, & vestes reficit. { *ἄρῃ σαφάρ.* GAL. *Radoubedor, ravaudeur, racoustreur d'habits.* ITAL. *Racconciatore, strezzaruolo.* GERMAN. *Ein felderbeger; Hofensficker.* HISPAN. *El fastre de vestiduras.* ANGL. *A botcher, that amendeth garments.* } *Lucilius,* Sarcinatore esse lammum, suere centonem optime. *Plautus in Aulul.* Petunt fullones, sarcinatores petunt. *Paulus in l. Fullo ff. de fur.* Fullo, vel sarcinator, qui polienda, & sarcinenda vestimenta accepit, ex contrætatione eorum furtum facit.

Sarcinatrix, cis, Mulier quæ vestes sinit, & reficit. { *ἄρῃ σαφάρ.* GAL. *Rauaudeuse, radoubeuse.* ITAL. *Donna cheracconcia le vesti.* GERMAN. *Ein felderbeger; bugetin.* HISPAN. *La fastra de vestiduras.* ANG. *She that amendeth garments.* } *Caius in l. Et ancillarum de pecul.* Maxime si qua sarcinatrix, aut textrix erit, aut aliquod artificium vulgare exerceat. *Caius* autem hic differentiam supra in voce sartrix traditam, non observauit.

Sarcion, *σάρκων.* Est veluti carnosa quædam vena gemmarum, vitium quæ carchedoniis smaragdus admodum peculiare. *Vide Pl. l. 1. c. 5.*

Sarcocollâ, *σάρκωδμα.* Lacryma arboris in Perside nascentis, similis thuris pollini, inquit *Dioscorides*: ita dicta à glutinandis vulneribus. *Vide Plin. lib. 14. cap. 14. & lib. 13. cap. 11.*

Sarcophagus, pe. *σάρκοφάγος.* Lapidis siue marmoris genus, quod circa Assum Troadis excinditur: in quo corpora defunctorum condita, absumi intra quadragesimum diem constat exceptis dentibus: vt tradit *Plin. lib. 36. cap. 17.* Vnde & nomen habet à carne edenda. *σάρξ σαρκός,* enim caro est. *φάγω,* comedo. Vnde conuenienter pro sepulcro poni consuevit. *Iuue. Sat. 10.* Sarcophago contentus erit. *August. l. 18. de Ciuit.* Quia enim arca, in qua mortuus ponitur, quod omnes iam sarcophagum vocant, *σάρφ* Græcè dicitur, à nostris pro sepulcro vsurpatur.

Sarculum, li, Genus sartri, hoc est, cratis illa dentata qua segetes herbis purgantur à sarriendo, vt inquit *Varro.* { *מחדר.* GALIC. *Sarcloir, ou sarelet.* ITALIC. *Zappa, arpego, sarchiello.* GERMAN. *Ein sarrschden.* HISPANIC. *Escarquilla para escardar.* ANGL. *A rake or weeding book.* } *Cato cap. 10.* Sarcula octo, palas quatuor. Alij putant esse ligonem, aut simile aliquod instrumentum ferratum, quo terra foditur. *Horat. lib. 1. Carmin.* Gaudentem patrios findere sarculo Agros. *Quint. 1. Fast.* Sarcula cessabant, versique in pila ligones. *Idem 11. Metam.* - vacuòsque iacent dispersa per agros, Sarculæque, sartrique graues, longique ligones.

Sarculo, sarculas, Sarculo abscondo. { *σάρκωδμα.* GALIC. *Sarclet.* ITAL. *Arare & zappare.* GERMAN. *Sârtten; abfônneten.* HISPAN. *Escarlar los panes.* ANG. *To weed with à weeding booke or rake.* } *Colum. lib. 5.* Primò plantæ sarculari debent, ita vt simplex stylus altitudinem maxime serobis excedat.

Sarculatio, sarculationis, verbale, Sarritio. { *σάρκωδμα.* GALIC. *Sarclet.* ITAL. *Arare & zappare.* GERMAN. *Sârtten; abfônneten.* HISPAN. *Escarlar los panes.* ANG. *A weeding with à weeding hook.* } *Plin. lib. 18. capite 1.* Sarculatio indurata hyberno rigore tristitiam laxat temporibus vernis.

Sardâ, *σάρδα.* Gemma est vulgaris non pellucida, rubedine diluta carnis colore referens: vnde & apud vulgum *Cornalina* nomen obtinuit. Facile scalprum admittit, vnde in litteris obsi-

gnandis plurimus eius est vsus. *Sarda* dicta est, quod Sardibus primùm fuerit inuenta. *Vide Plin. lib. 37. cap. 7.* Est & *Sarda* piscis ex genere pelamidum, teste *Plin. lib. 31. cap. 10.*

Sardachates, pen. pro *σάρδαχάτι.* Gemma est ex *Asiæ* generibus, ad sardæ colorem non nihil declinans. *Huius gemmæ meminit Plin. lib. 37. cap. 10.*

SARDANAPALVS, pen. prod. *σάρδανπαλ.* { GERMAN. *Der grosse König der Assyrier et in manus alicui nutuissim ergebnis.* } Vltimus Assyriorum rex, & trigessimus à Nino, omni libidinis mollitiæque genere effœminatissimus: aded vt non erubuerit inter scortorum greges nere, & muliebri habitu fœminas omnes laciuiam anteire. Quamobrem indignati Assyrij tali fœminæ parere, duce *Arbacè* descendentibus, bellum *Sardanapalo* intulerunt. Qui victus in regiam se recepit, & extructa pyra, se atque diuitias in incendium misit. *Quint. in Ibin,* Iuque Pyram tecum carissima corpora mittas, Quam finem vitæ *Sardanapalus* habet: Eius epitaphium refert *Cic. lib. 4. Tuscul. quæst.* Quomodo gignitur (inquit) iucunda vita potest esse, à qua absit prudentia, absit moderatio? Ex quo *Sardanapali* opulentissimi Syriæ regis error agnoscitur, qui incidit iussit in busto, Hæc habeo, quæ edi, quæque exaturata libido hausit: at illa iacent multa & præclara relicta. Quid aliud (inquit *Aristoteles*) in bonis, non in regis sepulcro inscriberis? Hæc habere se mortuum dicit quæ ne viuus quidem diuitius habebat, quam fruebatur. *Suidas* refert in Nino monumentum habuisse, cui hæc fuerit inscripta. *σάρδανπαλ ὁ ἀσσυριδῶν βασιλεὺς ἀρχιβασιλεὺς ἡ τοῦ ἐν ἡμεῖς ἡμῶν ἰδέμετον, σὺ δὲ ἄρῃ, ἰδὸν, ἔπι τοῦ ἢ σαφάρ, εἰς ἀλλα πὰ ἀδύρατα ἢ ὄντα τοῦτο ἔγρα.* Hoc est, *Sardanapalus* *Anacyndaraxi* filius, *Anchalon* & *Tarlon* vno die extruxit: Tu autem ô hospes, ede, bibe, lude, cum quibus reliqua mortalium omnia non sunt conferenda. *Vide plura de hoc apud Iust. lib. 9. & Diodorum Siculum Biblioth. lib. 3.*

SARDEM ISSOS, Tauri montis promontorium est quod inter *Lyciam* & *Pamphyliam* in nostrum pelagus imminet. *Meminit eius cap. 17. lib. 5. Plin.*

SARDIANUS, adiectiuum. *Vide SARDIS.*

SARDINIA, *σάρδα, Stephano.* Vulgò *Sardigna.* { GERMAN. *Ein grosse vnd vtrampfte insel in mittelmeer / heisset sardigna.* } Insula est, teste *Sallustio*, in mari *Libyco*: ita dicta à *Sardo* *Herculis* filio: (sicut *Silius lib. 12.* & *Solinus scribunt*) quæ à *Lybia* veniens, cum multitudine colonorum insulam occupauit: quæ antea *Sandaliotis* appellaretur, ab effigie *Soles*, quem *Græci* *σολήλιος* vocant, & *Ichnusa*: à similitudine vestigij quod *Græcè* dicitur *ἰχθυό.* Huius latitudo est millium passuum nonaginta octo, longitudo ducentorum viginti: quanquam alij stadia multa adiciant. Habet hæc insula à Septentrione montes editissimos, qui prohibent quominus à *Borea* possit perflari, quo fit vt æris pestilentia maxime sit obnoxia. Quo nomine etiam olim iam malè audiuit, vt *M. Cicero* *Quintum* fratrem moneat, etiam tum quum optime valeret: meminisse eum debere in *Sardinia* ipsam esse, & alibi, *Tigellum* quendam *Sardum* hominem esse ait patria sua pestilentiorum. *Martialis* quoque *Sardiniam* *Tyburi*, tanquam saluberrimo loco pestilentissimum opponit. Nullo (inquit) fato loco possit excludere, quum mors venerit in medio *Tybure* *Sardinia* est. Mirum in ea insula neque lupum gigni, neque serpentem reperiri. Habet ciuitates multas, sed omnium præclarissima *Calaris* est, vbi coralliorum piscario est. In qua diu *Augustini* ossa tandiu conquirere quoad ab *Heliprando* rege *Papiam* translata sunt. Hæc ciuitas *Iole* à præfide appellabatur: ab *Ioleilla*, quam *Hercules* perdidit. Simè amauit, *Insulam* *Pœni* occupauere, sed à Romanis expulsis primo bello *Punico* eandem amiserunt. Est & *Sardinia* piscis genus ad condimenta & salutaris vtilis, & apud *Italos* plurimus. { *ἰσάρδα, ἰσάρδα, ἰσάρδα.* GAL. *Sardelle, ou sardine.* ITAL. *Pesce sardella.* HISPAN. *sardina.* } *Colum. lib. 8. ca. 17.* Tabentes hæculas, & salibus excam *chalcidæm*, putremque *Sardiniam*.

Sardis, *σάρδος, σαρδῶν.* *Sardinæ* incolæ. { *Plaut. in Milit.* sc. 1. a. 2. Triginta Sardi, Sexaginta Macedones, &c. } Hi ob insignem vtilitatem nequitiamque in proverbium abierunt. *Cic. lib. 4. Epist.* Habet Sartos venales, alium alio nequiorum. { *Sardi venales vnde dicti, Plutarch. in Rom. ul.* }

Sardinenses, *σάρδαῖοι.* Qui aliunde orti negotiationis gratia, aliamve ob causam in *Sardinia* versantur.

Sardous, *σάρδος, sardoum, σαρδῶν.* Possessiuum à *Sardinia.* *Quint. lib. 4. Fastor.* *Sardo* que regna sinistris respicit à remis. *Heribæ Sardox.* *Virg. 7. Eclog.* Imò ego *Sardois* videar tibi amariot herbis.

SARDIS, *σάρδος, Stephano,* tantum pluraliter, Vibs *Lydiæ* magna, ad latus *Tmoli* montis sita, olim *Cressi* regia. { GERMAN. *Ein stat in Lydia am berg Tmolo.* } *Horat. 1. Epist.* Quid concinna *Sardos*, quid *Cressi* regia *Sardis*? Terminat autem nominatiuum & accusatiuum in is producta, quomodo *Tallis*, & *Syris.* Ex *Sardibus* fuere duo *Diodori* oratores, quorum iunior *Strabonis* amicus fuit, & historias scripsit, & poemata. In *Sardibus* ecclesia fuit vna ex septem *Asiæ*, quam *Iohannes* meminit in *Apocalypsi.*

Sardianus, a, um, adiect. *Sardianæ* *balani* à *Græcis* dictæ sunt castanæ, quod circa *Sardis* primùm fuerint inuenta. *Vide Plin. lib. 15. cap. 23.*

Sardo, as, Verbum est obsoletum, quo antiqui vtiebantur pro intelligere. { *ἰσάρδω ἢ ἰσάρδα.* } *Nauis* apud *Fesum*, Quod bruti nec satis sardare queunt.

Sardoæ, *Herba* *apiastro* similis, quæ nascitur in *Sardinia*, & in fontium defluuis largius provenit *σάρδα ὄνομα.* Ea siquis vescatur, neruos contrahit, & rictu diducit ora, vt qui moriuntur, vt uti videntium facie iuceant. *Orde* *Sardonius* *rifus,*



proverbio celebratur pro risu ficto, aut amarulento, aut infano. Sunt qui aliam huius proverbij originem tradunt: Gentem esse quandam Carthaginensium coloniam, quæ Sardonem regionem inhabitare in morem esse, senes septuagesimum prætergressos annum Saturno sacrificare, ridentes interim ac mutuo sese complexantes. Nam turpe ducebant, in funere aut eulatum edere aut lacrymas profundere. Hinc adsumulatum risum, Sardonium vocari cœperunt. Vide plura apud *Erasmus in Chilian.*

**SARDONICI, Montes Liburniæ, Ptolem lib. 2. cap. 17.**

**SARDONYX, onyx, pen. cor. { ὄνυξ sardonyx. } tam mascul. quæm fem. gener. quem admodum & onyx. Gemma est in summa sua parte vnguis hominis candorem, inferiore autem dilutum lardæ ruborem referens: ita ut cuiquam videri posset non simplex esse gemma (ut tamen est reuera,) sed ex onyche & sarda composita. *Plin. lib. 37. cap. 6.* Sardonyches olim (ut ex nomine ipso apparet) intelligebantur ex candore, hoc est veluti carnis vngue hominis impositi, & utroque translucido. Sardonychem in signum habuit Polyocrates Sarmiorum tyrannus, quem ut fortunæ nimum blandientis infidias alicuius re: charæ iactura redimeret, in mare abiecit, qui tamen in ventre piscis paulo post inuentus, ad eum relatus est. *Iuven. Satyr. 6.* In manibus densi radiant testudine tota Sardonyches. *Perfusus* feminibus generi vsus est, Et natalitia tandem cum sardonyche albus.**

**SARDONYCHATUS, sardonyxatus. Sardonyche ornatus. Mart. lib. 3. Cuius & hinc lucet sardonychata manus.**

**SARDVS, sardus. Herculis filius, qui adhuc puer ab Iolo eo eorum furor: subtrahens, quos Hercules viuens lacerauerat, cum fratribus aliquot in Sardiniam insulam peruenit: eamque quæ antea Sandaliois, seu Ichaufa vocabatur, à nomine suo Sardiniam creditur appellasse.**

**SAREPTA, { סרפת } sarpth. Sarcapta Stephano.} Vrbs Phœnicæ, in qua diuinus vates Elias esurientem viduam miraculo panis scribitur in libris regum. *Meminit eius & Plin. lib. 5. cap. 29.***

**SAREPTANUS, ptana, ptanum, Sarcapta Sidonius. Vina mihi non sunt Gazetica, Chia, Falerna, Quæque Sareptano palmitè missa bibas.**

**SARGAPISES, lege SPARGAPISES.**

**SARGIS, sargis. Pitis genus qui in Ægyptio mari copiosissime capitur. Hic piscem lutarium perpetuo comitatur, ipsoque lutum fodiente, excitatum deuorat pabulum. *Plinius lib. 9. cap. 17.***

**SARI, sari. neut. gen. Genus fructus proueniens in aqua, radice dura, intorquet, ferraris officinis vtilis: de quo, *Plin. lib. 13. cap. 23.* Fructus est generis & sari, circa Nilum nascens, duorum cubitorum altitudine, pollicari crassitudine, coma papyri, similique manditur modò radice ferraris officinis præcipua, carbonis vsu propter duritiam.**

**SARICHA, Vrbs Cappadociæ, gentile Sarichenus aut Sarichenus.**

**SARISSA, sarrissa. GAL. Vne sorte de longue lance, comme vne pique. ITA. Lancia, lança, picca. GER. Ein lang gldn ober spieß. HIS. Lança. ANG. A long spear.} Haïta prælonga qua Macedones in bello utebantur. *Liu. 7. bell. Mac.* Prælongas hastas Macedones sarissas vocant. *Aelianus* docet sarissam esse lanceam qua utebatur phalanx Macedonica, longitudine quatuordecim cubitorum, quorum duo manus continent, reliqua duodecim prominent. Inde sarrissa, qui sarissas gestant. *Ouid. 12. Meta.* Qui clypeo, gladioque Macedonicaque sarissa.**

**SARMATÆ, sarmatæ Stephano, Populi Scythiæ iuxta Danubium, in Mæoticam paludem vergentes, qui & Sauromatæ sarmatæ dicuntur: & regio eorum Sarmatia. Sarmatæ dicitur. *Plin. lib. 3.* Sauromatas gentes Scytharum Græci vocant quas Sarmatas Romani dicunt. Dicitur Sauromatæ, ab oculis lacertarum. sarrissus enim lacerta est, sarrissus oculus. { GER. Der vdieter sojenst die wirt / der vnderen Donau vnd das Eurinisch vnd Diacotisch vnderst in das Mittelndtsch tigend / auch weiter vber den stuf Zanais außst. } [ *Ouid. Eleg. 1. lib. 4. & Eleg. 4. lib. 1. Trist.* Iuncta phæretatis Sarmatis ora Getis. ] Nomina diuersa habent Sarmatæ, habitant montes & saltus, vtuntur plaustris pro domibus: piscunturque lacte equino: vnde quidam eos iarriminos, hoc est equarum mulsores: alij sarrissos, hoc est lacte valescentes appellant. Sunt etiam quidam interius habitantes, qui sanguinem equinum lacte mistum potant, quos vocant Gelonos. *Virg. lib. 1. Georg.* Bitalæ quo more solent, ac ærqi Gelonus, Quum fugit in Rhodopen, atque in deserta Getarum: Et lac concretum cum sanguine potat equino. *Idem,* Sarmatæ alij sunt, qui equino sanguine de cruribus detracto, sarrissos commisso aluntur. Alij etiam qui pro victum s homines in molant. Alij bellorum & cælis amatores: quibus bellantibus mos est cruorem eius, quem primum interemerint, ex pps vulneribus bibere: & vt quisque plures interemerint, ita apud eos eximius habetur. Sunt & in Scythiæ extremis Sarmatæ, qui carne equina vescuntur: alij qui humanæ carnis alimentum vitam ducunt, propter quod vocantur Anthropophagi. *Plin. lib. 11. cap. 12.* Sarrissos, hoc est ab hominibus edendis. Idem ab vsu plaustrorum. Hamaxobæ Pomponio, Hamaxobij Ptolemæo vocantur Auri & argenti, maximarum pestium, ignari, permutatione rerum commercia exercent: atque ob sarrissiam hyemis demersis in humum sedibus, specus aut fissos habitant, rotum brachia corpus, & nisi qua vident, etiam ora vestiti. Horum meminerunt *Plin. lib. 4. cap. 12.* & *Strabo lib. 11.* Sunt autem duæ Sarmatiæ, secundum Ptolemæum: quarum vna est in Europa, quæ (vt *lib. 3. scribit*) à septentrione Oceano terminatur, ab Occasu parte Ger-**

maniæ, à Meridie Iazygibus Metanastis. In ea est Olbia, quam nunc Russiam & Tartariam esse credunt. Altera Sarmatia est in Asia (vt *idem lib. 5. refert*.) quæ à Septentrione terra incognita terminatur, ab occasu Sarmatia Europæ, & Tanai fluuio. In ea sunt Caucasij montes.

[ *Sarmaticus, 2. um, Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.* Ducunt Sarmatici barbara plaustra boues. *Ibid. Eleg. 8. lib. 4.* Dij me Sarmaticis exsoluere locis. *Et eleg. 1. lib. 5. Trist.* Sarmaticas in oras proiectus. ] Sarmatis, sarmatidis, Patronymicum. *Ouidius,* Terreat haud manes Sarmatis vmbra meos.

**SARMENTA, sarmentorum. Virgulæ superuacua (inquit *Festus*) à vite abscissæ. { ἄμπελος, σαρμῆντα, σαρμῆντα, σαρμῆντα. GAL. Sarmens de vigne. ITA. Sarmenti, gli tagli de vite bruscati. GER. Sarrapfasser. H I S. Sarmientos de la vid. ANGL. Twigs or branches of a tree or vine cut of. } *Virg. 2. Georg.* Primum humum fodito, primum de cæta cremato Sarmen- ta, & vallos primus sub testa referto. *Cic. 3. Verrin.* Ligna & sarmenta circumdare, ignem sublicere caperunt. Frequenter tamen etiam sarmentum accipitur pro flagello adhuc in vite herente, siue id frugiferum sit, siue sterile. *Colum. lib. 3. cap. 10.* Numerus vuarum, qui plerumque conspiciunt, in productissimo sarmento. *Idem libro quarto capite 24.* At ibi ipsa intermedia, frequentesque oculi sunt, quoniam breue sarmentum multis palmicibus vteletur. *Varr. Re rustic. libro primo capite 31.* Emucidum enim sarmentum, propter infirmitatem sterile- cit.**

**SARMENTITIUS, sarmentitia, sarmentitium. Quod est materia sarmentorum. { ἄμπελος, σαρμῆντα. GAL. De sarment. ITA. De sarmento. GER. Das vnd fochem gerapf. H I S. Cosa de materia de sarmentos. ANGL. Of twigs of trees. } *Colum. lib. 6. c. 16.* Verùm vulnera eius sarmentitio cinere linenda sunt.**

**SARMENTOSUS, adiect. Quod plurimum habet sarmenti. { ἄμπελος, σαρμῆντα. GAL. Qui a force sarimens. ITA. Chi a molti i sarmenti. GER. Das vnd fochem gerapf batt. HIS. Cosa llena de sarmentos. ANGL. Full of twigs or branches cut of. } *Plin. lib. 25. cap. 1.* Radice tenui, superuacua, sarmentosum.**

**SARMENTVS, Nomen proprium Equitis Romani, qui scurrilitate claruit sub Augusto. *Horatius primo Serm. Satyr. 5.* nunc mihi paucis Sarmenti scurræ pugnam, Mæsi que Cicerræ Mula velim memores.**

**SARNVS, sarnus. Fluuus Campaniæ, oriens à Sarno monte, inter Pompeianum agrum, & Salernum, iuxta oppidum in Sarni montis radicibus positum. *Plin. lib. 3. cap. 5.* Littore autem hoc Neapolis Chalcidensium, & ipsa Parthenope à tumulo Sirens appellata: Herculem Pompeij, haud procul aspestante monte Vesuuio, alluente verò Sarno amne, ager Nucernus est. *Virg. 7. Æn.* Sarrastis populos, quæ rigat æquora Sarnus. { GER. Ein stoff Campanien der sandstschafft Scandtschiffen Scasare. }**

**SARONICVS sinus, saronicus. Qui Corinthiacum Isthmum ab Ortu alluit: nam qui eundem alluit ab Occasu, Crissæus, siue Corinthiacus dicitur. *Plin. lib. 4. ca. 5.* Sinus Saronicus olim querno nemore redimitus: vnde nomen, ita Græcia antiqua appellante quercum. Multi à Sarone deo marino. Nam Saronem fuisse regem, qui illie Atlepiæ mariæ regioni imperarit, in Corinthiacis scribit *Pausanias.***

**SARPA, Vineæ puata, id est pura facta, vt interpretatur *Festus.* { ἄμπελος, σαρπῆ. GAL. Vigne pouce & taille. ITA. Vigna bruscata. GER. Ein geschnitte rabadter. HIS. Vinna cortada o podada. ANGL. A vine that is pruned. } Vnde & virgulæ abscissæ sarmen- ta dicuntur. Nam Sarpere antiqui pro pugnare vsurpabant. Vnde fortassis deductum vulgare nostrum, hoc est Gallicum vocabulum vt *Sarpam* pro falee putatoria accipiamus.**

**SARPEDON, penultima producta, Sarpedonis, pen. cor. sarpidon. seste Homero lib. Iliad. 16.** Iouis filius ex Laodamia Bellerophontis filia: aut, vt Herodotus tradit in Polymonia, eiusdem Iouis filius ex Europa, & frater Minois: Hic quum Lyciæ rex esset, & in armis strenuus, Priamo suppetias tulit aduersus Græcos: vbi quum multa edidisset virtutis suæ documenta, tandem à Patroclo est interfectus. Corpus autem eius Iouis iussu ab Appolline è medio pugnantium sublatum est, & flumine ablutum, ambrosiisque respersum liquore, ac regia indutum veste, ad exequendum funus suis restitutum, *Virg. lib. 1. Æneid.* Sæuus vbi Acaciæ telo iacet Hector, & ingens Sarpedon, vbi tot Simois, &c. Est & Sarpedon, Ciliciæ promontorium, finis aliquando regni Sarpedonis, & quod Ciliciam à Pamphilia distinguit. *Pomponius Mela lib. 1. in descriptione Cilicia.*

**SARRA, { ἄμπελος, σαρρα. } Nomen ciuitatis, quæ postea Tyrus dicta est: à qua Sarranon ostrum est nominatum. Sed id quoque nomen à pisce quodam accepit, qui illic abundat, & sar illa lingua vocatur, ex cuius sanguine fericum in purpuram tingebatur. { GER. Die gwerbstatt Tyus in Phœnicia gelegen. Vulgò Puerta de Sar. }**

**SARRANUS, sarrana, sarranum. sarranus, Tyrus: vnde Sarranæ vestes dictæ sunt, quæ & ostrinæ, & purpuræ, quod Sarræ, id est Tyri optime tingentur. *Virg. lib. 2. Georg.* Er Sarrano dormiat osti. *Inuenal.* aut pisce Sarrana ferentem Ex humeris aulæ togæ.**

**SARRACA, sarraca. Nomen est duarum vrbiu, quarum vna est in Media, altera in scelici Arabia. *Vide Ptolemaum lib. 6. capite 2. & 8.***

**SARRACENI, sarraceni. Populi sunt Nabathæos à Sarraca (vt *Stephanus inquit*) quæ est pars Arabiæ. *Plin. lib. 7. c. 28.* Nabathæis Thimanzos iunxerunt veteres: nunc sunt Taueni, Suellini, Sarraceni, Arraceni.**

**Sarracum, pen. prod. Plaustrum, siue vehiculi genus, quo ligna, & lapides vehi consueverunt. { ἄμπελος, σαρρα. GAL. Yn chariot, ou vne charrette à porter bois ou pierres. ITAL. Carre**



Carro da vettura. GER M. Ein Wagen oder Wagen auf dem man stein oder Holz fohret. His. Carro à carreta de cargo. ANG. A cart to carie timber and stones. } Iuuen. Sat. 3. -longa coruscet Sarraco veniente abies. Idem Sat. 5. Frigida circumagunt pigri Sarraca Bootes. Quin. lib. 8. cap. 3. An quom dicit in Pisonem Cicero, Quom tibi tota cognatio in Sarraco aduehatur incidisse videtur in sordidum nomen?

SARRASTES, Populi Campaniæ, Saruo anni vicini : à quo & nomen accepisse putantur. Virg. 7. Æneid. Sarrastis populos, & quæ rigat æquora Sarnus.

SARRIO, sarris, sarrivus, sarrivum, Sarculis fodio, purgo, quod fit quom segetes leuiter scalpendo raris, à noxiis herbis purgamus. } 777 ἄδῃ. GAL. Sarclet ou biner les vignes. ITA. Sappare, sarchiare. GER. Satten/ausf sarrum oder ausbaen. His. Escardar. AN. To weede. } Pl. in Cap. sc. 5. a. 3. Semper occant, priuquam sarrunt rustici. Plin. lib. 18. Qui sarrict, caueat ne frumenti radices effodiat. } Hinc componitur Resarrio, quod est, rursus sarrio. Plin. Quom hyeme prægelida capta segetes essent, reserunt, resarrientes campos.

SARRITOR, pen. prod. Qui sarrit. } 777 ἄδῃ. GAL. Sarcleur, bineur. ITA. Zappatore. GER. Der in saamen sattet oder ausbaet. His. Escardador. ANG. He that weedeth. } Colum. lib. 2. cap. 23. Tristici modij quatuor vel quinque, bubulcorum operas occupant quatuor, occatoris vnam, sarratoris duas.

SARRITURA, sarritura, Purgatura, siue ipse sarrivendi actus. } οὐκ ἔστι. GAL. Sarcure, bineur. ITA. Zappamento. GER. Das satten oder ausbaeten. His P. Obra de escardar. ANGL. A weeding. } Colum. lib. 11. c. 2. Sarritura quoque frumentorum iteratur egregie, &c.

\*Sarritio, sarritionis, Verbale, Idem quod Sarritura significans. Varro de Re rust. lib. 2. cap. 12. Peracta sementi, sequens cura est sarritionis, de qua non conuenit inter auctores. Quidam negant eam proficere quicquam, quod frumenti radices sarculo detegantur, aliqua etiam succidantur. Colum. lib. 1. ca. 9. Frequentem tamen exigunt sarritionem. Sic lib. 11. cap. 2.

SARTOR, oris, à sarrio, Sartor, id est purgator. } 777 ἄδῃ. ANGL. A weeder. } Pl. in Cap. sc. 5. a. 3. Sator, sarritorque scelerum, & messor maxumè ΤΥΝ. Non occatorem dicere debebas prius? Nam semper occant priuquam sarrunt rustici. } Est & sator à sarcio de quo supra egimus. Sartor, inquit Nonius Marcellus, non solum à sarciendo, sed etiam à sarrivendo deducitur : & tam cum qui sarrit, quàm qui sarrit significat.

SARTURA, sartura, Sarritura, hoc est frugum, vinearumve à noxiis herbis purgatio. οὐκ ἔστι Plin. lib. 18. cap. 27. Sartura nocere & vineæ, & segeti existimatur.

SARSINA, pen. cor. οὐκ ἔστι, Vetus ciuitas in Æmilia, ex qua Plautus poeta Comicus ortus est : vnde & Sarsinas appellatus est : quantum à doctis quibusdam Sarcinas, non Sarsinas vocetur. Lacte abundat, ut testatur Silius libro 8. his Sarsina diues Lactis, &c.

SARTAGO, sartaginis, Patella in qua caro frigitur. οὐκ ἔστι hoc est à carne nomen habens. } οὐκ ἔστι ἄδῃ. GAL. Poille à frite. ITA. Faddella. GER. Ein röstpfann/oder bratpfann. His S. Sarta para freir. ANG. A frying pan. } Plin. lib. 16. ca. 11. Item terebinthinam in sartagine referuenti, Sartago loquendi. Perf. Sarr. Hos pueris monitis patres infundere lippos, Quom videas, quærisne vnde hæc sartago loquendi, Venerit in buccas? Fottè Farrago.

SAS, Veteres pro suas dixerunt & Sam, pro eam. Ennius lib. 1. Virgines nam sibi quisque domi Romanus habet sas. Idem li. 4. Nec quisquam philosophiam in somnis vidit, priuquam sam dicere cepit.

SASON, οὐκ ἔστι, Insula est inter Epirum & Brundisium, quinque ab utroque millia passuum distans, ut ait Strab. lib. 6. } Est & fluuius in mare Adriaticum influens : de quo Silius, Adriatici fugite infauftas Sasonis arenas. Et alibi, Expauit sonitus tremefacto litore Sason.

SAT, aduerbium est per apocopen à satis deductum, cuius etiam retinet significationem. } 777 ἄδῃ. GAL. Allez. ITA. Affai, à bastant. GER M. Einig. His. Affaz. ANG. Y nough. } Cic. 2. de Nat. deor. Qui non sat habuit coniugem illexisse in stuprum, &c. Idem de Senect. Tantum quantum sat est. \*Sat est oscui. Plaut. Stich. Et, sat litium, apud eundem in Rud. Testum fat est. Cic. 2. de finib. [Plaut. Curc. sc. 1. a. 4. Ipsi fat habent quod possit illis vile dici. (i. vitorum.) Idem Moste. sc. 3. a. 1. Si tibi fat acceptum est fore tibi illum amicum sempiternum (i. certum est) Idem Mil. sc. 6. a. 2. Sat certo scio suam occisam plus sapere. Idem Curc. sc. 1. a. 1. Si quid super illi fuerit, id nobis fat est. Ibid. sc. 3. a. 2. Et sat consilia suppetunt. Idem Aul. sc. 6. a. 4. Sat habeo. (i. mihi bis fecisti) Ibid. sc. 5. a. 3. Vel legioni fat est. Idem ps. sc. 3. a. 1. Nolo bis iterare : fat hic sunt longæ fabulæ.]

SATAGO, satagis, pen. cor. ex sat, & ago, compositum videtur : vnde sat egi præteritum, satactum supinum facit. [Hinc per allusionem Gell. cap. 1. lib. 19. Nostris, inquit, in sentina sat agentibus.] Est autem satagere, anxium esse, & distortuere difficultatis alicuius rei conficiendæ. } 777 ἄδῃ. GAL. Estre fort alpre à faire quelque chose, soigner & diligenter à la faire. ITA. Ansiare, cruciarsi. GER M. Sorgsam oder angsthaft sein etnem ding eeng zu thun. His. Estar sollicito & congoxoso. ANG. To be very sharpe enenest, carefull or diligeni. } Terent. in Heauton. Nam hic Clinia, estis quodque rerum suarum satagit, etiam habet bene & pudicè edoctam, ignaram artis meretriciæ. } Aliquando significat diligentem esse, seu festinare. οὐκ ἔστι Plaut. in Afin. Nunc satagit, adducit domum etiam vitro & scribit nummos. [dictum de debitore.] Quint. lib. 6. cap. 4. Afer venustè Manlium Suram

multum in agendo discursantem, salientem, manus iactantem, rogam deicientem, & imponentem : non agere dixit, sed satagere.

[Satagens, entis : Gell. cap. 11. lib. 9. Consulibus de vi ac multitudine hostium sat agentibus, (id est sollicitis.)]

SATA GVTΑ, σαταγυτα, populi in Scythia Asiatica, ut lib. 4. testatur Herodorus.

Satanas, σατανᾶς, Interpretatur aduersus à verbo Hebræo. } 777 satan. ANG. An aduersario. } quod aduersari declaratur. Quo nomine appellatus est diabolus, quod Christi aduersarius fit. Quicquid enim animæ ad Deum tendenti resistit, & aduersatur, & quicquid paci contrarium est, hoc satanas esse dicitur : sicut legitur in Regum [lib. 1. (alias 3. ca. 11. vers. 14. c. & vers. 13. d.)] Quia suscitauit Deus Salomoni satanam, aduersus eum qui erat pacificus. Et [lib. 2. Sa mel. (alias lib. 2. Reg.) cap. 19. v. 22. d.] Filij Saruiz cur efficitur mihi hodie in satan? [Sic Iesus Christus ait Petro Mat. 16. vers. 23. d. Vade post me Satana, scandalum mihi es. q. d. Apage hinc à me procul aduersarie Obstatulum vocationi meæ es, &c. Et alibi sæpè.]

SATAΣΧΑΙ, σατασχει, Populi in Scythia Europæa, iuxta Mæotidem, quos (ut Solinus refert) damnato auri, & argenti vsu, se à publica auaritia abdicarunt. Horum oppidum fuit Myrmecioa, Panticapæum, Theodosia, Hermsium, aliæque nonnulla, quæ vide apud Melam. lib. 2. in descriptione Scythiæ Europææ, Flaccum lib. 6. Argon. Flauii crinem Sataρχæ.

SATAΣΠΗΣ, σατασπης, Vir Achæmenius fuit, Theaspis filius, qui quom Zopyri filiam violasset, & ob eam rem à Xerxi cruci destinatus esset, intercessione matris, quæ Darijerat soror, impetrauit ut in exilium ageretur, donec Africam vniuersam lustrasset. Quomque iam aliquot menses illa in peregrinatione consumpsisset, nauigationis tædio adductus, in Persidem rediit : Regique retulit, se se reliquum itineris conficere non potuisse, quod naues à magnetibus retinerentur. Quod quom Xerxi fabulosum videretur, hominem, ut antea destinari, cruci affixit. Vide Herodot. lib. 4.

Satelles, satellitis, Stipator, miles mercæ conductus qui semper est à latere } 777 σατοῦ. GAL. Satellite, garde de corps, sergent, ministre. ITA. Satellino, birro, zaffo. GER M. Ein trabant. His P. El que armado acompaña à otro. ANG. An officer or sergeant of the garde of a prince. } Liu. 2. ab urbe. Quom concursa ad claustrum facta, comprehensum regij satellites retraxissent ad tribunal regis. Ouid. 5. Fast. ille deæ cuius ille satelles erat. Cicero contra Rullum, Ianitores ducentos in annos singulos stipatores corporis constituit, eisdem ministros & satellites potestatis. [Plaut. Mil. sc. 1. a. 1. Sequimini satellites. (inquit Miles.)] Satelles Iouis, aquila. Cicero. 2. Tuscul. \* Tristi aduolatu ad uncis læcerans vnguibus Iouis satelles pastu dilaniat fero. Ex poeta quodam. Sic et I. de Diuinatione, Ministri & satellites cupiditatum alicuius, Cicero. 5. Ferr. Qui primus certos instituerit, nomine decumanos, re vera ministros ac satellites cupiditatum suarum. } Satelles item dicitur, qui fontibus capiendis præest, qui & apparitor & viator dicitur.

Satellium, satellitij. } σατοῦ. ANG. The gard or office of a sergeant. } Luciano. collectiuum nomen est ipsos significans satellites, tædij corporis causa adhibitos : quemadmodum seruitium accipitur pro ipsis seruis : sodalium, pro ipsis sodalibus.

SATICVLI, Populi Campaniæ, moribus asperi, de quibus Virg. lib. 7. -amnisque vadosi Accola Vulturis, pariterque Sativulus asper.

Satin' Vide SATIS.

SATIO, iatis. Saturo, expleo, à sat deducitur, pertinereque ad omnes sensus, & frequenter ad animum. } 777 ἄδῃ. GAL. Saouler, assouir. ITA. Satiare, fastidiare. GER M. Sattigen. His P. Harsar hasta el hastio. ANGL. To fill or satiate. } Cicero in Catone, Satiari delectatione non possum, ut in eadem senectutis quietem oblectamentumque noscatis. Cicero in Paradoxi, Nunquam expletur, nec satiatu cupiditatis sitis. Idem lib. 2. de finibus bonorum & malorum : Veniebat enim ad eam, ut satiare animo quieto desideria naturæ. [Ouid. 5. Fast. Mars ades, & satia scelerato sanguine ferrum.] Ouid. 3. Trist. Eleg. 8. Fostitan hoc olim, quom iam satiauerit iram, Proprie ad famis sitisque expletionem pertinet. Colum. lib. 9. Satiæque se modius cibi in diebus singulis, vicenos & centenos turtures. Ouid. 8. Metam. Vtque frater recipit de tota flumina terra, Nec satiatu aquis, peregrinòsque ebibit amnes : Sic epulas omnes Erisichthonis ora profani Accipiunt, postantque simul cibus omnis in illo Causa cibi est, semperque locus sit inanis edendo. \* Satiare videtur à Plinio positum pro Abundare. lib. 5. cap. 8. Propterea obseruatum est, prout in Mauritania niues imbrésve satiauerint, ita Nilum incrementum.

Satiatus, satiata, satiatum, participium, Expletus, saturatus. } 777 ἄδῃ. GAL. Saouler, assouir. ITA. Sattio. GER M. Gesattiget. His P. Harsado con hastio. ANGL. Filled, satiated. } Liu. 2. ab Urbe, Vbi illuxit, Romanus integer, satiatumque somno productus in actum, fulsum stando & vigilis primo impetu Volscum perculit Iuuen. Sat. 6. Erastata viris : nondum satiata recessit. [Vellousi : Proscriptio, Ciceronis & de satiato Antonio finita.]

Satictas, satietatis, Saturitas. } 777 ἄδῃ. GAL. Saoulement, repletion, assouissement. ITA. Sattietà, fastidio, pienezza, abbondanza. GER M. Einig. Sattigung, maffiede. His P. Harsura, o hastio. ANGL. Satiety, filling. } Licet frequentius accipitur pro fastidio quod ex rei alicuius assiduo vsu nobis ingignitur. Cicero in Catone, Omnino quidem, ut mihi videtur studiorum omnium satietas facit vitæ satietatem. Idem I. de Inventione, Omnibus in rebus similitudo est satietatis



mater [Plaut. *Mof. sc. 3. a. 1.* Deferet te atate & facietate (sup. amato.) Item honorum Satietas: *Sitation in Tiber. cap. 10.* Tunc autem honorum satietatem & requiem laborum pretendens commeatum petit. *Quint. lib. 5. cap. 14.* Et odium ex quadam seruitute, & ex copia satietatem, & ex amplitudine fastidium tulerit. *Liv. 4. belli Punici.* Pluribus vos milites hortaret si cum armatis dimicatio futura esset, inermes, incautos ad satietatem trucidabit, [*Idem lib. 8. ad Vrb. Ad Satietaem vestram pugnavimus.* (vox exprobratoria, eladem.)] *Quosipater lib. 1.* Satietaem a saturitate ita distinguit, ut saturitas dicatur in cibo & portione, satietas vero in ceteris omnibus: quam distinctionem Latine loquentium vixus comprobare videtur.

Satiatio, Satiatio, *Terent. in Eunuch.* Ex meo propinquo rure hoc capio & commodi: Neque agri, neque vrbis odium me inquam percipit: Vbi satias exprobrari, commuto locum. *Sallust. H. salibus occupatis externorum agris inuasere, frumentique ex inopia graui satias facta.* [*Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Ut adurationem satias huic suppetat. *Item Lilius vsus est ea voce, lib. 7. bell. Pen.*]

Satiatio, Satiatio, *Idem. Silius lib. 4.* Nec finis, satiesve, noui sed sanguinis ardor gliscere.

Satiabilis, Satiabile, Qui satiari potest facile, *Quint. 1. 5.* GALL. Ailé à faouler, & assouir. ITA. Satiabile, che satia. GERMAN. Ersättlich. HIS. Cosa que facilmente se puede baritar. ANG. That is a facile filled or satisfied. Cuius contrarium est, Insatiabilis inexplebilis. *Sallustius.* Avaritia insatiabilis est, neque copia, neque inopia minuitur.

Satio, Sationis, Vide SERO, Seris.

Satis, Quantitatis aduerbium, abunde, vel quantum opus est. [*17 ddi. ddi. ingrat.* GALL. Ailé suffisamment. ITA. Affai, abbondante, a bastanza. GERMAN. Genug. HISPA. Asses. ANG. Enough.] *Cicero de Inuentione.* Longum est, quod pluribus sententiis ultra quam satis est, *quod dicitur*, producitur. [*Plaut. Men. sc. 4. a. 1.* Oplonium, tribus quod sit satis, (affer sup.) neque defiar, neque superfit. *Idem Pseud. sc. 2. a. 1.* facito hæc in aqua iaceant: Sati' audis? *Idem Aul. sc. 4. a. 1.* Si animus est æquus, satis habes, qui vitam bene colas. *Idem Men. sc. 2. a. 4.* Sati' audis, quæ illic loquitur? Satis. *Idem ibid.* Tristis es. R. Non istuc mihi satis placet. *Plaut. Men. sc. 2. a. 1.* Sati' magnificus tibi videtur? (non valde.) *Plaut. Men. sc. 2. a. 2.* Sati' hoc oplonatum est tribus vobis? *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1.* frumentum quod satis sit mihi & familiar. *Plaut. Mof. sc. 3. a. 1.* Contempla fatin' hæc me vestis deceat. *Idem Men. sc. 2. a. 2.* Tu non sanus satis. *Ibid. sc. 5. a. 5.* Accerte homines, qui illum ad me deferant. S. Quot sunt satis? M. Quatuor nihilominus. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 4.* Vide hic ornatus satine me condeceat. *Plaut. Mof. sc. 1. a. 1.* Sati' abii, neque quod dixi, focci æstimat? (id est, Nonne plane abii,) *Idem in Mil. Inio sc. 6. a. 2.* Sati' abii ille? & sub finem euidẽ scenæ, Sati' oratus abii? *Plaut. Amph. Sati' habes, si foeminarum nulla est, quàm æquè diligam? &c.*] Aliquando ponitur loco nominis: ut, Satis eloquentiæ habeo. [*Plaut. Capt. sc. 2. a. 1.* Satis verborum est. Cura quæ iussi. *Ouid. El. 3. lib. 5. Trist.* Satis pœnæ quod superabit, erit. *Abundè satis. Quint.*] Hinc satius, comparatiuum, id est melius. Nam quantum satis significet quantitatem, satius tamen comparatiuum qualitatein denotat, quia deriuatum non semper seruat sensum primitiuum. *Virgil. 2. Ecl.* Nonne fuit satius tristes Amaryllidis iras Atque superba pati fastidia? *Quid dicimus palchre, Non est satis æstimare, pro eo quod est, Non posset quis satis æstimare. Plin. lib. 7. in Præsa.* Ut non sit satis æstimare, parnis melior homini, an tristior nouerca fuerit. *Non satis habeas semel circuire. dixit Cato cap. 1. id est, Non satis sit tibi, non sufficiat tibi, siue non sis contentus semel circuire.* *Ungitur Satis cum super, & dicimus, Satis superque, id est satis, & plus quàm satis. Cic. 1. de Nat. deorum.* Nam contra Epicurum satis superque dictum est. Sati' pro satine. *Terent. in Andr.* Sati' sanus es? [*Item Plaut. Amph. sc. 1. a. 2.*]

Satis accipere, Est accepto fideiussore sibi cauere & satisfidare. [*στυγνυδαι.* GALL. Prendre caution & respondant de quelqs vn. ITA. Prender cautione õ figuria per alcuno. GERMAN. Ein gnugsam me ver sicherung mit burgem empfangen oder nemmen. HISPAN. Recepir de otro caution õ fiança. ANG. To tak suretie or a plegdo of one.] *Cic. pro Rosc. Com.* Qua de causa Flavius, quum de rota lite faceret pactionem, neq; satis acciperet à Roscio, neque absolueretur à Fannio, &c. Nam satis accipere dicitur creditor, quum accipit fideiussorem à debitore contra: debitor satisfidare dicitur, quum interposito fideiussore securum reddit creditorem. *Cic. pro Quinctio.* Si veretur ut res iudicio factõ parata sit, iudicatum solui satis accipiat, quibus à me verbis satis accipiet, iudem, quod peto, satisfidat.

Satis acceptio, quæ est (ut Pomponius inquit) stipulatio, quæ ita obligat promisso em, vt expromisso es quoque ab eo accipiantur, id est, qui idem promittitur. [*στυγνυδαι.* GALL. Caution prinse de quelqs vn. ITALIC. Cautione õ figuria presa. GERMAN. Die gnugsam ver sicherung mit burgem empfangen oder nemmen. HISPAN. Aquella obra de recebir fiança. ANG. Caution, taking of suretie.]

Satisfidatio, satisfidare, Est dato fideiussore creditorem securum reddo. [*στυγνυδαι.* GALL. Donner ou bailler caution. ITA. Sicurare, far la figuria. GERMAN. Einen mit burgem vnd mit schuldnetzen/etn gnugsam me ver sicherung thun. HISPAN. Dar a otro caution y fiança. ANG. To giue suretie.] *Cic. Sulpicio.* Primum ut siquid satisfidandum esset amplius eo nomine non peti, cures vt satisfidetur fide mea. Cuius, Satisfidatio eodem modo appellata est quo satisfidatio. Nam vt satisfacere dicimur ei cuius desiderium implemus: ita satisfidare dicimur aduersario nostro, quum

aliquem damus qui pro eo, quod à nobis petitur ita caueat, vt eum hoc nomine securum faciamus. [*Satisfidare iudicatum solui. Cic. 4. Verr.*]

Satisfidatio, satisfidationis. [*στυγνυδαι.* GALL. Donneement de caution. ITAL. Esso dare sicurtia. GERMAN. Genugsam ver sicherung so etner mit burgem dem andern gebt oder thun. HISPANIC. Aquella obra de dar fiança. ANG. A giuing of suretie or caution.] *Cic. ad Attic.* De satisfidando vero te rogo, quoad eris, Romæ, tu vt satisfides: & sunt aliquot satisfidationes secundum mancipium in his & Meniaorum prætorum vel Atilianorum.

Satisfidatum, satisfidati, penultima correpta, vt Satisfidato aliquid debere. [*στυγνυδαι.* Cic. *Attic. lib. 16.* Sed & illi turpe arbitror, eo nomine, quod satisfidato debeat, procuratores eius non dissoluere. *vt Satisfidato debeat, GALL. Je dois vne debre pour laquelle il m'a fallu bailler pleige, caution, respondant. Pomponius: potius, inquit, exsoluisse videor, quod satisfidato, quàm quod satisfidatione debeat, &c.* Quibus verbis satisfidatum à satisfidatione differre clarissimum est, contra eos, qui idem esse autumant.]

Satisfactio, satisfactio, Exoluo, persoluo. [*שפית* beschib *שפית* hischib. *שפית* beschib. GAL. Satisfaire, contenter, faire son deoir. ITAL. Satisfare, contentare alcuno, far suo debito. GERMAN. Sättigen/auisheitlen vnd b. gaten. HISPAN. Satisfazer de fianças y deuda. ANG. To satisfie, to paye.] *Cic. pro Flacco.* Hermippus Fufius satisfactio, & fidem suam liberat. [*Quintilian.* Quisquis rei satisfecit, abundè dixit bene. *Senec. cap. 10. de Consol. ad Mari.* Urgent noua incommoda priusquam satisfeceris veteribus. *Plaut. Afin. sc. 4. a. 2.* Sciam te mihi hodie facturum satis pro iniuria. *Quod Satisfacere (inquit Ascon. in 5. Verrin.) est tantum facere, quantum satis sit irato ad vindictam. Sueton. in Tiber. cap. 66.* Parthorum regis laceratus est litteris, &c. monentis vt voluntaria morte, maximo iustissimòque ciuium odio quamprimum satisfaceret. (id est pœnas lucret. *Nonnunquam satisfacere est presentibus testibus affirmare te pœnitere, quod alquem læseris. Hanc enim esse vim verbi satisfacere ex Cic. Orat. pro Roscio, Terent. Adelph. satis intelligi potest, sicut & ex Plauti Amph. sc. 2. a. 3.* Aut satisfaciat mihi, atque adiuret insuper nolite esse dicta, quæ in me insontem protulit (vbi vide multa de satisfidatione.) *Item Sueton. in Cæs. cap. 73.* Valerium Catullum, à quo sibi versuculis de Mamura perpetua stigmata imposta non dissimulauerat, satisfactientem ead die adhibuit cœnæ: hospitiūque patris eius, sicut consueuerat, vti per seueravit. *Idem in Tiber. cap. 27.* Consolarem vero satisfactientem ac per genua orare conantem, ita suffugerit vt caderet supinus. *Quod Satisfactum iusturandum. GALL. Serment qui a esté accomply & pour lequel a esté satisfact par celuy qui l'auoit fait: Gell. cap. 18. lib. 7.* Cum itaque iureiurando satisfactio, rursum iniuriati absissent. [*In terdum idem quod placeo, & efficio nequid habeat quod de me queratur. Cic. ad Attic. l. 7.* Cui nos valde satisfacere multi ad me scripserunt. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5.* Orant me vti saltem, ad hunc me modum intuli, vt illis satisfacerem: GALL. pour leur complaire, & donner quelque plaisir & contentement.] *Aliquando idem ferè quod purgo me, siue excuso. Cic. Philipp. 2.* Acceperam iam enim ante Cæsaris litteras, vt mihi satisfieri paterer à te, id est vt acciperem tuam purgationem, & excusationem. *Satisfactio, præter datiuum, aliquando ablatiuum habet cum, præpositione de. Cic. 5. bell. Gall. Satis que paratos esse demonstrat, omnibus rationibus de iniuriis satisfacere. Satisfieri. Cic. Atilio lib. 13.* Quamquam à te quidem cumulate satisfic & mihi & omnibus. *Publicè satisfacere, hoc est publico nomine. Cic. 3. Verr. Sed aliqua ex parte violatus sit, nisi publicè satisfactum sit, ei ciuitati bellum indici atque inferri solere.*

Satisfactio, Purgatio, & excusatio. [*στυγνυδαι.* GAL. Satisfaction, contentement, excuse. ITA. Excusatione, satisfidatione. GERMAN. Ver nigung/entschuldigung. HISPAN. Excusa, obra de satisfazer. ANG. Satisfaction, a contenting.] *Cic. ad Treb. lib. 7.* Hic tu me etiam insimulas, nec satisfidationem meam accipis. [*Velleius: In accipienda satisfidatione facillimus Pompeius. Quintilian.* Turpis satisfidatio] *Job improbum dictum, sup.]*

Satis præstare, Satisfidare, hoc est pro re quæ petitur, fideiussorem dare. [*στυγνυδαι.* GALL.]

Satius, comparatiuum videtur esse ab aduerbio satis, licet à positiuo significatione non nihil recedat. [*שפית טוב* sobmin. GAL. Mieux. ITA. Meglio. GERMAN. Besser/wägger. HISPAN. Mejor. ANG. Better.] Idem enim significat quod melius siue potius. *Virg. 2. Eclog.* Nonne fuit satius, tristes Amaryllidis iras, Atque superba pati fastidia? [*Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1.* Quantò satius est a dire bladis verbis. *Idem Amphitr.* Nam me quam illam quaestione inquistam amittere mortuum satius est. *Idem Curc. sc. 2. a. 2.* Satius te fuerat incubare Ioui.]

\*Sator, & hoc satis, huius satoris, Melior, potior. *Plin. libr. 17. ca. 5.* Erit igitur hæc optima, & operi sator. De terra tenera.

Satiuus, Sator, Vido SERO, Seris.

SATRÆ, Populi Græcorum in litoribus Thraciæ, vt ostendit Herodotus sua historia lib. 7.

Satrapa vel Satrapes, Σατραπα, pe. co. [*שטרפא* seranim *שטרפא* seranim. GAL. Satrape gouerneur d'une province & pays. ITA. Prefetto, presidente. GERMAN. Ein sandt vogt vogt statbatter. HISPAN. Prelado, prefecto. ANG. A piece of a realm: a lieutenant.] *Dictio Persica apud nos significans præfectum provinciarum.* [*Imò Græca Gell. cap. 18. lib. 14.* (Maufolus) *Provinciarum Græcæ præfectus, quem σατραπης Græci vocant. Terent. in Heaut. Satrapes si fiet Amator, nunquam lufferet eius sumptus queat. Satrapis, satrapia. Σατραπεια. GALL. Province. ITAL. Provincia. GERMAN. Dogter/verrichtschafft. HISPAN. Provincia. ANGLIC. A dukedome or duchie.] *Idem quod præfectura, quam Græci**



ἄρουρον appellant, hoc est regio quæ ab vno administratur præfe-  
cto. Suidas. Ἐτραπέζια, ἰσχυρὰ, ἑταροῦσι, δῖον ἔσται, ἐπὶ δὲ ἄρουρον.  
Plin. lib. 6. cap. 20. Etenim plerique ab Occidente, non Indo  
determinant, sed adiiciunt quatuor Sattapias, Gedrosos, &c.

Satur, satura, saturum, Quod est cibo plenum. ἰσχυρὸν ἰσχυρῶς, ἰσχυρὰ, ἰσχυρῶς. GALLI Saoul, plein. ITALIC. Satollo, pieno. GER.  
Sattwet gefestiget. HISPAN. Harto. ANGLI. Full of meat, or full  
fedde. Plin. Men. sc. 5. a. 5. Vbi fasit sum, nulla crepant (intestina)  
quando esurio, crepant. Idem Curc. sc. 3. a. 2. Dico meire quo  
saturi solent (id est requisita naturæ). Idem Curc. sc. 1. a. 3. Nihil ut  
me saturum monueris. (quia parasitus habet, memoriam ut  
ventre.) Idem in Amphit. S. Alcmenam ante ædes stare saturam  
intelligo. Amphit. Grauidam ego illam hic reliqui. Ibidem  
sc. 4. a. 4. Si tu nunc esuris, ego satur pugnans ad te volito.]  
Terent. in Hecyra, Sed tu quum satuta atque ebria es, si puer ve  
nit satur facito. Cic. 1. de Divin. Præclara vero auspicia, si esurientibus  
pullis res geri poterit, saturis nihil geritur. Terent. in Adelph.  
Sed postquam intertus fatur omnium rerum satur, Pro deambulare  
huc lubitum est. Virg. Eclog. 10. Ite domum saturæ venit  
Hesperus, ite capellæ. Horat. 1. Seru. Satir. 1. Inde fit ut raro  
qui se vixisse beatum Dicit, & exacto contentus tempore vitæ,  
Cedat, uti conuiua satur, reperire queamus.

Sumitur interdum pro fecundo, & abundante. Persius Satyr. 1.  
Nec rus saturum laudare. Virg. lib. 2. Georg. Salus & saturi  
petito longinqua Tarenti. Vbi Senius, Saturi, aut fecundi, aut  
quod iuxta oppidum Saturum. Tarentum enim, & Saturum  
vicinæ sunt Calabriae ciuitates.

Satur color, id est plenus, vehemens, cui opponitur dilutus.  
Plin. lib. 37. cap. 10. Ion apud Indos violacea est, sed raro saturo  
colore lucet.

Saturio, saturationis. Nomen est parasiti apud Plautum in Persa, cap-  
tandi ioci gratia à contrario impostum. Solet enim hoc hominum  
genus perpetuò esurire, & nunquam saturum esse. Unde quum  
Toxilus feruus eum Saturionem saluaciter responderet parasitus,  
Mendacium ædepol dicis, atque haud te decet. Nam Esurio venio,  
non aduenio Saturio.

Saturitas, saturitatis, Cibi, potusque plenitudo, satietas. ἰσχυρὸν ἰσχυρῶς  
[vel] ἰσχυρῶς ἰσχυρῶς. GALLI. Saouleré, repletion. ITALIC. Saturita. GER.  
Sittic oder erfestigung. HISPAN. Hartura, hastis. ANGL. Fulness in feeding. Plautus Captiuis, Proinde  
tu deum hunc saturitate tranquillum facias tibi.

Aliquando accipitur pro fecunditate, seu fertilitate. Persius  
Cicero in Catone, Neque solùm officio, quòd hominum generi  
vniuerso cultura agrorum est salutaris, sed etiam delectatione  
quam dixi, & saturitate copiaque rerum omnium quæ ad victum  
hominum, & ad cultum etiam deorum pertinent. \* Accipitur  
quoque pro Excrementis ventris. Plin. lib. 10. c. 33. Notabili mū-  
ditia egerunt excrementa pullorum, a dulcioreque circumagi  
docent, & foris saturitatem emittete.

Saturo, as, Saturnum reddo, satio, cibo, potuque expleo. ἰσχυρῶς ἰσχυρῶς  
hislib. ἰσχυρῶς ἰσχυρῶς. GALLI. Saouleré. ITALIC. Saoullare. GER.  
Satt machens/erfestigen/erfullen HISPAN. Hartar. ANGL. To mak full  
with meat and drink. Cic. 2. de Nat. deor. Nuper nati mamma ap-  
petunt, carumque vberate saturantur. Transfertur & ad animi  
cupiditates, vt Saturare odium, apud Cicero in Vatinium. Saturare  
sanguine, apud eundem 4. Philip. Habet autem saturandi ver-  
bum vim maiorem quam explendi. Cic. pro Domo sua, Expleui  
animos inuidorum, placui odia imperitorum: saturavi etiam  
perfidiam, & scelus ciuium, Expleri (inquit Nonius) & Saturari  
hanc habent differentiam, Expleri, est tantummodo plenum  
esse: saturari, supra modum. Cic. lib. 6. de Repub. Graues enim do-  
minæ cogitationum libidines, infinita quædam cogunt, atque  
imperant, quæ expleri atque saturari nullo modo possunt.

Composita sunt Exsaturo, & Obsaturo, de quibus alibi.

Saturitas, ea, tum, participium idem quod Satiatus: quanquam volunt  
ita distinguere, vt Satiatus, ventris sit: Saturatus, animi. Cor. Fron-  
de voc. differ. Saturatus vestes murice, id est unctæ. Marcial. li. 8.  
Non quicumque capit saturatas murice vestes, Nec nisi deliciis  
conuenit iste color. [ Senec. cap. 11. de Consol. ad Helv. Saturata  
multo conchylio purpura ]

Satullo, satullas, Aniqui dicebant pro saturo. ἰσχυρῶς ἰσχυρῶς.  
Varro, Neque in puluere mihi coquam carnes, quibus satullum  
corpora & famem ventris. Nonius.

Saturia, Herba fragrans odoris quæ & cunila dicitur, & origanum  
Heracloticum. ἰσχυρῶς ἰσχυρῶς. GALLIC. Sarnette, ITA. Herba  
saturia. GER. Sedener oder saturen ein traut. HISPA. Axedra.  
ANG. Sawery. Plinius lib. 19. cap. 8. Thymbra, quæ & cunila hæc  
apud nos habet & aliud vocabulum, saturia, dicta in condi-  
mentario genere. Venerem ex Græco (vt quidam volunt) no-  
men sibi vendicauit: quasi satyrea, à Satyris, qui sunt in Vene-  
rem proni & salaces: vel à virili membro, quod ἰσχυρῶς ἰσχυρῶς  
vocat. Dioscor. lib. 1. c. 43.

Satyræ palus, quæ & Pontina, iuxta Circeios fuit, xxxiii. olim  
urbium locus, vt ex Mutiani sententia tradit. Plin. lib. 3. c. 5. Hæc  
ad viam vsque Appiam pertingebat, vbi & nauibus traieci-  
batur, inter Appij Forum, & Anxorem. Virg. lib. 7. -queis Iupiter  
Anxius aruis Præsidet, & viridi gaudens Feronia luco. Quæ  
Satyræ jacet alta palus, gelidulque per imas Quarit iter valles,  
atque in mare conditur Vfsens.

Saturium, siue Satureium ἰσχυρῶς ἰσχυρῶς, Vrbs Calabriae fuit, non  
longè à Tarento. Stephanus quoque autor est, regionem Taren-  
to vicinam Saturium, siue (vt ipse scribit) ἰσχυρῶς ἰσχυρῶς nominari.  
Sunt tamen qui Saturum legant: de quo aliquid supra in dictione.  
SATYR.

Satureianus, satireiana, sat ureianum, possessiuum. Horat. lib. 1. Ser.  
Sat. 6. Me Satureiano veterari rure caballo.

SATVRNIA, satyria, Latij oppidum à Saturno conditum. Virg.  
li. 8. Aeneidos, Hanc Ianus pater, hanc Saturnus condi-  
dit urbem.

SATVRNANA colonia, Tuscorum vrbs mediterranea, Ptolemæo lib.  
3. cap. 1.

SATVRNIANI, Heretici à Saturnino quodam nominati, qui mu-  
num solos angelos septem, inficio Deo fecisse dicebant.

SATVRNINVS, Tribunus plebis fuit seditiosus, qui quum perni-  
ciosis legibus Rempublicam perturbaret, sumptis ex Senatus-  
consulto armis, in Capitolio occisus est à Scæua quodam. Qu.  
Crotonis seruo, cui idcirco literas præmij loco data est. Fuerit  
multis post annis, qui à C. Rabirio occisum dicerent: quo no-  
mine ille à T. Labieno in iudicium vocatus, & perduellionis  
reus factus, à Cicerone defensus est pulcherrima illa oratione,  
quæ pro Caio Rabirio Posthumo perduellionis reo inscribitur.  
[De Saturnino, Plutarchus in Mario.]

SATVRINVS, Mons quondam dicebatur, qui postea Tarpeius, de-  
inde Capitolinus appellatus est.

SATVRNVS, ἰσχυρῶς ἰσχυρῶς. Ein sen Cæsi vnd Vesten in vatter Jouis  
vnd Junonis. A poetis fingitur fuisse antiquissimus deorum,  
qui ex Opæ coniuge genuit Iouem, à quo postea celo pulsus  
est. A Græcis dicitur ἰσχυρῶς, quasi ἰσχυρῶς, hoc est tempus. A Latinis  
autem Saturnus, quod annis satiretur, vt ait Cicero de Naturæ  
deorum: vel quia se in deuorandis filiis saturauit. Ex se enim na-  
tos comedisse fingitur, quia consumit ætas temporum spatia,  
annisque præteritis in saturabiliter expletur. Ouisius, Tempus e-  
dax rerum, tunc inuidiosa vestas, Omnia destruit, vitataque  
dentibus æui Paulatim lenta consumit omnia morte.

[ Saturni templum ætarianum insituit Publicola. Plutarch. in  
Publicol. Meminit & Suetonius in Claud. cap. 24. Plautus in Am-  
phit. saxo, vt bubulis coriis onustus sis Saturni hostia. ] Sunt  
qui Saturnum à Satu deducant, quoniam peritiam turis, & sa-  
torum omnium primus edocuisse fertur. Quidam ab eo quod  
Græci ἰσχυρῶς, membrum virile nominant, propterea quod pa-  
tris pudenda abscidisse, atque in mare proiectile dicitur: vnde  
Venerem procreata ferunt, quæ à spuma, vnde coalus, A-  
phrodites nomen accepit.

Fratrem habuit Titanem maiorem natu, qui quum patenti  
succedere vellet, tamen animaduertens matrem tororesque Sa-  
turno magis fauere, regnum ipsi concessit, ea tamen lege, ne  
Saturnus prolem masculam tolleret, vt regnum ad hunc pro-  
blem rediret. Saturnus igitur quum plures liberos deuorasse, na-  
ri sunt gemini Iupiter & Iuno: tum mater Iunonem Saturno  
ostendit, Iouem vero clam nutriendum ablegauit adhibitis in-  
terim Corybantibus, qui cymbalorum, tympanorumque pulsū  
obstrepebant, ne pueri vagitus audiretur. Saturno autem, quū  
ille puerum deposceret, vt & ipsum deuoraret. Opes lapidem ei  
ostendit pannis intolutum, eumque partu illo à se editum si-  
mulabat: quem ille acceptum sine mora deuorauit. Neprunum  
quoque clam Saturno Opes peperit, quem similiter clam edu-  
cari curauit. Tertiorius geminis enixa est, Plutonē & Glau-  
cam vbi rursus Glaucam Saturno ostendit, Plutonem abscon-  
dit. Verum detecta tandem fraude, quum Titan relinqueret, fra-  
tri prolem masculam, suosque ea ratione regni successione pul-  
sos esse, cum filiis, qui Titanes in patre cognominabantur bellū  
aduersus Saturnum suscepit, illumque & Opem fororē captos,  
muro inelusi: sed à Ioue filio deuictis Titanibus liberati sunt.  
Porro Saturnus ex oraculo edoctus, fore vt à filiis regno pelle-  
retur, quum ab hoc Ioui insidias strueret, ab eo regno pulsus,  
in Italiam profugit, vbi diu apud Ianum regem latuit: vnde  
ea pars Italiae Latium dicta est. Hoc regnante ætatem autem  
fuisse fabulantur, terramque sua sponte expertem vomeris &  
aratri peperisse fruges: communes, & nullis designatas limita-  
bus agrorum possessiones fuisse.

Saturnus, a, um, vt pater Saturnus, id est Iupiter Saturni filius:  
Iuno Saturnia, id est filia Saturni. Verus quoque quos  
olim Fauni, vatesque canebant, Saturnios nominabant, vt ait  
Varro.

Saturnalia, saturnaliorum festa septem seu quinque dierum men-  
se Decembri Saturno dicata, quibus Romani synthesin vestem  
sumebant, seruisque discumbentibus inserebant, muneraque  
vltro citroque mitti, remitti que solebant. ἰσχυρῶς ἰσχυρῶς. Die  
fasti Saturni so man zu dem hiet in woffmenat. Suetonius in  
August. cap. 75. Saturnalibus, & si quando aliis libuisset, modo  
munera diuidebat [ vesteri, aurum, & argentum. ] modo  
numeros omnis note. Idem Suetonius in Claud. cap. 5. Rescri-  
psit, Quadraginta aureos in Saturnalia Sigillaria ei misisse.  
Idem in Calig. 17. Saturnaliorum diebus diem adiecit Caligula  
nomine luenalem. Plutarchus in Compas. Num. & Lyc. Saturna-  
liorum libertate feruili.]

Saturnalitus, saturnalia, saturnalicium, Quod ad Saturnalia per-  
tinet. ἰσχυρῶς ἰσχυρῶς. Saturnalitiæ iugulam misisse felibræ,  
Saturnalitiæ nutes, apud eundem lib. 6.

Satur, saturus, id est SATVR.

Satur, saturum, id est SATVR.

Satyræ satyria: penultima correpta satyria, Quasi satyra dici vide-  
tur, ob carminis varietatem, seu propter copiam rerum quæ ibi  
tractantur. Est enim Satyra carmen maledicum & ad carpen-  
da vitia compositum, quale scripserunt Lucilius, Horatius,  
Iuenalis, Persius. Accipit & id carminis hunc titulum, quòd  
personis, factisque satiatum abundare videatur. Quidam à Sa-  
tyra lance, quæ referta multis, varusque primitiis in sacrificiis  
diis offerebatur. Alij lege Satyra dictam existimabant, quæ  
vno rogatu multa simul complectebatur. De qua lege Sallust.  
in Jugur. Deinde quasi per Satyram sententiis exquisitis in  
deditionem accipitur. Varro à quodam sarcinosis genere,



quod multis rebus referrebat dictam Satyram esse scribit. Vnde in secundo libro Plautinarum questionum habetur, Satyra est vna passa, & polenta, & Nuclei pinei ex musto conspersi. Sunt qui a Satyris deriuent, quod in hoc genere carminis res ridiculae, pudendaeque scribuntur: quemadmodum profertur a Satyris solent. *Donatus in Terent.* Deinde aliud genus fabulae id est Satyra, sumptis exordium: quae a Satyris, quos illotus semper ac perulantes esse legimus, vocitata est. Potest etiam dici, Satyram ideo vocatam, quod in antiqua Satyra introducebantur Satyrorum personae, aut si quae erant ridiculae similes Satyris. Duo quippe Satyrarum genera fuisse constat: alterum antiquius, quod sola carminum varietate constabat: alterum recentius, a pertam hominum reprehensionem continens, & acrem vitiorum abiurgationem.

**Satyriceus, σατυρικος,** Quod ad Satyram pertinet, aut Poeta ipse qui Satyram scripsit.

**Satyriceus, aduerbium, Acriter, cum conuicio.**

**Satyræ, auis, vel ut alij legunt Satyria, à L. Floro pro coruo accipitur.** Verba eius sunt hæc, Quum singulari certamine Manlius aureum torquem Barbaro detraxisset, inde Torquati. Iterum in Pontino agro, quum in simili pugna L. Valerius insidente galeæ Satyra a lite adiutus, Gallum vicisset, inde Coruini. Quo in loco illud quidem constat, Satyram autem, pro coruo accipitur tamen ita dicatur, video à plerisque omnibus ignorari. Quidam ad naturam eius auis id referunt, quod sola sit Satyrorum more, & ad libidinem procliuor. Quinetiam *Anaxagoras* ore coite credidit: quod tamen negat *Aristoteles.* Olim tamen vulgo ita persuasum fuisse satis constat ex *Martialis* disticho, Corue saluator, quare fellator haberi? In caput intravit mentula nulla tuum. Verisimilius tamen est, Satyram autem dictam à loco quo res gesta est. Constat enim non modo Flori, verum etiam *Liuij* & *Gellij* testimonio. [capite II. libro II.] singularem hanc Valerij cum Gallo pugnam in agro Pontino factam fuisse; quem agrum palus alluebat, quam *Plinius* Pontoniam, *Virgilius* Sarura, siue Satyræ paludem appellat. Satyra itaque auis dicta videretur, quasi auis Satyræ paludis. Coruus enim locus aquosus delectatur, a uror est *Theon. apud Aratum,* propterea quod corpora eorum vehementius inaruerint. *Vide Caelium Rhod. lib. 19. c. 25.*

**SATYRÏ, סַטְרִי** *sebirim. aduerbijs.* GERMA. SatyrÏ sind vierfüßige thier in walden vnd bergen Inthe/haben menschliche gestalt. & Diæti sunt quod in libidinem semper prouisi sint, à virtuti membro, quod veteres Græcè σατυριον appellabant. Hi sunt (ut *Plinius lib. 7. c. 2. ait*) animalia quadrupedia, in subfolanis Indorum montibus perniciosissima, humana effigie, recte currentia. Veteres huiusmodi monstra pro syluestribus diis coluerunt cuiusmodi à D. Antonio visum fuisse in eremis Ægypti, auctor est *Hieronimus in vita Antonij.* Vidit hominiculum (inquit) aduncis naribus, & fronte cornibus aspera, cui extrema corporis in caprum pedes desinebant. Et præmissis signo crucis, quum quisquam esset, interrogasset Antonius, respondisse ferunt, Mortalis ego sum, vnus ex accolis eremi: quos vano errore delusa gentilitas. Faunos, Satyrósque, & Incubos appellat. [Satyrus captus, ad Syllam adductus est. *Plutarch. in Sylla.*]

**Satyrorum insula, σατυριον νησιον.** Sunt tres contra Indiam extra Gangeum sitæ, sicut *Ptolem. lib. 7.* scribit: quas qui habitant, caudas habere dicuntur, quales Satyris pinguntur.

**Satyriceum signum, id est Priapi effigies, quæ in hortis constitui solet, ad fascinationes hortorum arcendas.** *σατυρικον σημειον. Pli. lib. 19. c. 4.* Quam rem comitata est & religio quædam, hortosque & fores tantum contra inuidentiam fascinationes dicari videmus. In remedio satyrica signa: quanquam hortos rutelæ Veneris assignantur *Plauto.*

**Satyræ, satyria, σατυρια.** Cibis ex variis compositus herbis.

**SATYRVS,** Fluij nomen in Aquitania, cuius meminit *Lucianus lib. 1.* tunc rura Nemeris. Quis tenet, & ripas Satyri qua littore curuò, &c.

**Satyræasi, vel Satyrismus, σατυρασι, σατυρισμος.** Pulsus testium, & velut singulus quidam inguinis, sequens inflammatae quandam passionem seminalis receptaculi, cum intentione, & tenuity. Quod si non cessauerit pulsus ille, solent seminis receptacula intendi, vel spasmus nasci. *Satyrismus, inquit Gal. lib. 2. Methodi,* est virilis membri præter naturam arrectio. *σατυρασι* enim Græcis arigere est, & rei veneræ pruritu extimulari. Idè & Priapismus dicitur, ab obsceno hortorum cultore ducto nomine qui vetero prægrandi sculpi solet, & erecto.

**Satyrion, σατυριον.** herba folijs lilij rubri aliquanto minoribus, tribus non amplius à terra exeuntibus, caule læui, cubitali modo, radice gemina *Vulgus Testiculum sacerdotis* appellat. ¶ Est & alterum Satyrion genus, quod *ιπυδριον* cognominant, siue *ιπυδριον*, Venerem etiam si manu tangatur, extimulans. Semen habet lini, eoque maius, durius & læuius. Est & tertium, cognomento βασιλικον, folijs nigra plumbagine maculosis, reliqua superficie cynosorchii similibus, radix est lutea, crebrisque ramis, ad inanus effigiem accedens. Officinæ *Palman Christi* appellant. Denique herbas propemodum omnes libidinis desiderium extimulantes, Græci Satyrion nomine sunt complexi.

**Saucio, saucias, sauciare, Vulnere** { *ΥΑΙ πασησ ηατασ αυμνησ.* GAL. LIC. Blesser, nauter. ITAL. Ferire, impiagare. GERMA. Wunden vbet wirsen. HISP. Herir, lagar. ANG. To hurt or wound. } *Cic. 3. Verr.* Serui nonnulli vulnerantur: ipse Rubrius in turba sauciatur. *Col. lib. 6. c. 14.* Ferro palaram opus est sauciare, vt sanguis profuatur. *Idem lib. 4. c. 25.* Saucianda ferro est atque exulceranda vitis in ea parte qua pampinū studemus elicere. *Ouid. 2. de Art. tenues à pectore vestes Rūpic & indignas sauciat vngue genas.*

**Sauclatus, a, um, participium, Vulneratus.** { *ΥΑΙ πασησ ηατασ αυμνησ.* GAL. Blesse, nauré. ITA. Ferido, impiagato. GERMA. Derwunder verwirset. HISP. Herido, lagado. ANG. Hurt wounded. } *Col. lib. 11. c. 1.* Siue quis (quod plerunque accidit) sauciatus in opere noxam ceperit, &c.

**Sauciatio, onis, verbale, Vulneratio.** { *ΥΑΙ πασησ ηατασ αυμνησ.* GAL. Blesseur, naurer. ITA. Essa ferire, impiagare. GERMA. Derwundung. HISP. Herimienso, de laga. ANG. A hurting, wounding. } *Cic. pro Cæcina,* Et sauciatio queretur quum fugam factam esse constabit.

**Saucius, a, um, Vulneratus.** { *ΥΑΙ πασησ ηατασ αυμνησ.* GAL. Bleslé, nauré. ITAL. Ferido, impiagato. GERMA. Derwundt. HISP. Herido con laga. ANGL. Hurt, wounded. } *Virg. 2. Aeneid.* Quales mugitus, fugit quum saucius aram Taurus. *Ces. 3. bell. Ciuil.* Sauciorum modo, & ægrorum habita ratione. *Cic. pro Cæcina,* Nemo, inquit, occisus est, neque saucius. ¶ Transluminat & animum: vt amore saucius, *Cic. pro Cæc.* ex vetusto quopiam Poeta, Medea amore læuo saucia. [ *Idem Virg. in princip. 4. Aeni.* At regina graui iam dudum saucia cura, Vulnus alit venis, & cæco capitur igni. *Ouid. 4. Fast.* Saucius, aut sanus nunquam tua signa reliquit. ] ¶ Saucius fatigationis, id est fessus, seu fatigatus. *Apu. lib. 2. de Asino,* Mihi verò fatigationis hesternæ etiam nunc saucio da veniam.

**Sauit, or, Sauium, VIDE SVAVIVM.**

**SAVO, onis, Fluvius est in finibus Campaniæ.** *Plin. lib. 3. c. 5.*

**SAVONA, Ptolem. lib. 3. c. 1.** Sabbatum. *Plin. Sabbatia Pompon. vrbs* Liguriæ nobilissima, Vulgo *Sauone.*

**Sauræ, σαυρα, Lacerta quæ in maceris, & in sepibus delitescit. Est & piscis nomen quem & Latini lacerram nominant.**

[Sauria, siue Saurea nomen serui in Comœdia Plauti cui nomen Afnaria.]

**Sauritès, saurita, σαυριτα, Gemmæ species quæ in ventre viridis lacertæ traditur inueniri.** *Plin. lib. 37. c. 10.*

**Saurix, Auis de qua infra in dictione Sorix.**

**Sauroctonos, VIDE MARIAM, epigram. 172. lib. 14.**

**SAVOMATÆ, pen. corr. σαυρομαται.** Populi Septentrionales, qui & Sarmatæ dicuntur, quorum alij Asiatici sunt, alij Europæi, Tanaiside fluuij discreti: de quibus vides plura supra in dictione SARMATA. [ *Ouid. Eleg. 12. lib. 3. Trist.* Stridula Sauromates plaustra bubulcus agit, &c. ]

**SAVRVS, Nobilis statuarius, cuius opera commemorat *Plin. lib. 36. cap. 5.***

**SAYS, σαυς, Ptolemæo,** Fluvius est apud Carnos ortum habens, & circa Liburniæ montes, non procul à Paurono oppido (hodie albam Græcam vocant) in Danubium prolapsens. { GERMA. Die saw in vngerem.

**SAXONES, σαξωνες, Illustres Alemanicæ populi, qui Angelæ Reginz auspicio Angliæ deuincerunt. Hos Ptolemæus non longè à Cimbris in Oceani Septentrionalis littoribus, & paludibus inuis constituit. lib. 3. c. 11.**

**SAXVM ferratum, & SAXOFORATVM, esse Volaterrano, Oppidum in Piceni, atque Umbricæ finibus situm: ita appellatum à Ferro, propter fodinas ferrarias, quas eo in loco multas fuisse earum reliquias ostendunt. Sentinum σαξινος, à veteribus dicebatur, à Sentino amne iuxta moenia labente, quem nunc quoque incolæ Sentinum vocant.**

**Saxum, saxi, Maius, asperius, duriusque quàm lapis, licet quandoque faxum pro lapide ponatur.** { *ΥΑΙ selab ηα εφορ ηαν εβερ λιδου.* GALLIC. Caillou, pierre, roche ou rocher. ITA. Sasso, piedra, quadrello. GER. Ein grosser rauher vnd harter stein. HISP. Piedra tosca y no labrada. ANGLIC. A rocke. } *Cic. pro Cæcin.* Qui saxa iacerent. *Ouid. de Nuce,* A populo saxi prætereunte petor. *Virg. 2. Aeneid.* Iamque faces & saxa volant: furor arma ministrat. *Idem 2. Georg.* Adde tot egregias vrbes, operumque labore, Tot cõgesta manu præruptis oppida saxi. [ *Ouid. 13. Met.* Saxa moens gemitu. *Idem Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Saxa memot refero rursus ad ista pedem *Senec.* De saxo præcipitata, incesti damnata vixit. ] ¶ Voluere saxum dicuntur, qui inexhausto quopiam, atque inuiti labori fatigantur. *Terent. in Eun.* Satis diu iam hoc saxū voluo *Donatus* admonet proverbum fuisse dictum in eos qui inextricabili sudore affigerentur: tractumque putat à nobilissima Sisyphi fabula, saxum apud inferos sursum ac deorsum voluentis. Ad quem respexit & *Virg. 6. Aeneid.* Saxum ingens voluunt alij, radiisque rotarum Districti pendent, &c. ¶ Ponitur alij quando pro scopulo, seu monte saxoso, *Πηλα. Plans. in Messel.* Iterum iam ad vnum saxum me fluctus efferunt. *Virg. 1. Aeneid.* Pèrque vndas superante salo, pèrque inuia saxa Dispulit. *Oni 3. Metam.* Per rupes scopulolique, adituque carentia saxa. *Virg. 1. Aeneid.* Stupet inscius alto Accipiens sonitum saxi de vertice pastor. *Idem 2. Georg.* Mitis in apricis coquitur vindemia saxi. [ *Ouid. in Fast.* Saxum locus Romæ, pars bona montis. ¶ Inter sacrum saxumque stare; est in summo periculo esse: *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3.* Nunc ego inter sacrum saxumque sto, nec quid faciam scio, &c. Prouerbum hoc sumptum puto à victimis, nempe porcis fœminis, quæ in fœderibus faciendis, saxo à Sacerdote feriebantur. ]

**Saxulum, saxuli, diminutiuum.** { *ηεδισου.* GAL. Petit caillou. ITAL. Picciol sasso. GERMA. Ein steinlein festin. HISP. Pequenna piedra tosca. ANGLIC. A litle rocke. } *Cic. lib. 1. de Orat.* Vt Ichnam illam in asperimissis saxulis tanquam nidulum affixam.

**Saxetum, saxeti, Locus saxosus, & petricosus.** { *σαξητιδης νησιος.* GAL. Vn lieu pierreux. ITA. Luogo sasso, pietoso. GER. Ein steinichtig oder felsichtig orth. HISP. Lugar pedroso. ANGLIC. A place full of rocks or stones. } *Cic. pro Lege Agraria,* Quod solum tam exile & macrum est, quod aratro perstringi non possit? aut quod est tã asperum saxetum, in quo agricolarum cultus non elaborat?



Saxeranius, adiect. Quod inter saxa habitat. *πρωτος, λιθωος. Mart. lib. 7.* Quum saxerani ponatur cauda lacerti.

Saxeus, saxea, saxeam. Quod est saxo est. *σάξιος. GAL. De cailloux ou de pierre, dur comme pierres. ITALIC. Fatto di sasso, duro come saxo. GERM. Steinin. HIS P. Cosa de materia de piedra. ANGL. Of a rock, hard like a rock stone. Lucres. lib. 1. Strataeque iam vulgi pedibus detrita viarum Saxea conspicimus. Luca, lib. 4. Saxeus ingenti quem pons amplectitur arcu. Ouid. 12. Metam. socium quoque laxea moles. Oppressit spatio stantem proprio Comerem. Pons saxeus. Lucan. lib. 4.*

Saxosus, saxosa, saxosum, Saxorum copiam habes: ut Saxosa via, quae saxis abundat. *σάξιος. GAL. Pierreux, ITALI. Sassofo, pien di pietra. GERM. Steinachtig/ vot steinen. HIS PA. Cosa lie-na de piedras toscas. ANGLICE, Full of rocks or grey stones. Colum. lib. 5. cap. 10. Loca aprica calculosa, glareosa interdum & saxosa amat. Saxosus frutex in saxis crescens, vel saxosis locis. Plin. lib. 15. cap. 7. Simillimum huic inest & chameleae fructici saxoso. Virg. 5. Eclog. -nec qua saxosas inter decurrunt flumina valles. Idem 2. Georg. Fluminibus salices, crassique paludibus alni nascuntur, steriles saxosis montibus orni.*

Saxatilis, saxatile, penult. cor. Quod saxa incolit. *σάξιος. GALL. Qui est parmi les pierres, pierreux. ITALI. Ogni cosa che sta fra gli saxi. GERM. Das in steinen oder felsen wohnt. HIS P. Cosa que esta entre las piedras toscas. ANGL. That in habith rocks, or is stonie. & ut piscis saxatilis. Col. lib. 8. 616. Rursus optime saxosum mare nominis sui pisces nutrit, qui scilicet, quod in petris stabulatur, saxatiles dicti sunt: ut merula, turdique nec minus melanuri, Saxatiles aues, quae saxa incolunt Varro 3. de Re rust. cap. 7. Vnum agreste, ut alij dicunt, saxatile, quod habetur in turribus, ac columinibus villae, a quo appellatur columbae. Piscatus saxatilis, qui fit inter saxa. Plaut. in Rud. Piscatum hamatitem, saxatitemque aggredimur.*

Saxificus, saxifica, saxificus, ut Os saxificum, id est vultus aspicientes in saxa vertens. *σάξιος, λιθωος. GALL. Qui fait deuenir pierre ou caillou. ITALI. Che conuerse qualche cosa in saxo. GERM. Das zu steinen machet. HIS P. Cosa que haye o cria piedras. ANGL. That maketh rocks or stones. Sen. in Herc. Furen. Tere laborum socia, & adiutrix precor Belligera Pallas, cuius in laeva ciet Aegis feroces ore saxifico minas. Ouidius 5. Metamorphos. Vincis, ait, Perfeure moue tua monstra: tuaeque Saxificos vultus, quae-cun-que ea, tolle Medusa.*

Saxifragum, saxifragi vel Saxifraga, saxifragae, vel Saxifragia, saxifragiae. *σάξιοφραγν. Dioscoridi. Herba, a frangendis in corpore calculis appellata: vel quod in locis saxosis quum euanescat, saxa ipsa frangat. Vulgus Saluiam vitam appellat. Saxifragae vnde, Cic. 3. de Orat.*

S ante C

Scabellum. *Vide SCAMNUM.*

Scaber, scabra, scabrum, Scabiosus. *σάβρις, σαβριος. GALLI. Rude & aspre à manier. Item. Rongneux, galleux, rapilleux, teigneux. ITALI. Aspero, scabroso. GERM. Rauch anzugreiffen/ scharbig. HIS P. Aspere, barrancofo. ANGL. Rough so handie. Caro de re Rust. cap. 66. Si haec sic feceris, non scabra fiet, & lanae plus, & meliorem habebunt. Colum. lib. 2. c. 4. Hoc modo curatum pecus toto anno scabrum fieri non potest. Varro 2. de re Rust. cap. 2. Non enim solum ea vligo lanam corrumpit ouium, sed etiam vngulas scabras fieri cogit. Ouid. 4. Fast. Parce Precor scabraque; inanus à messibus aufer. Idem Scabras molas, vocauit. lib. 6. Fast. Quoniam vero quae scabiola sunt, cutem asperam habent, factum est ut scabrum pro aspero ponamus, & impolito. Virg. lib. 1. Georg. Exesa inuenies scabra rubigine pila. Cicero 4. Tus. Pectus illi uide scabrum. Celsus lib. 7. At ubi scabri vngues sunt, circum aperiri debent, quae corpus contingunt. Scabro aspectu, res pro Re quae aspectu scabra apparet. Plin. lib. 12. cap. 25. Balsamo tria genera. Tenui & capillacea coma, quod vocant eutheriston. Alterum scabro aspectu incurium &c.*

Scabrosus, scabrosa, scabrosus, Plenus scabritia. *σάβρις, σαβριος. GALLI. Scabreux, rude & aspre à manier. ITALI. Rongno, aspero nel toccare. GERM. Bei reuhsel/ schar und schar. HIS PAN. Aspero, barrancofo. ANGL. Full of roughness in handling. Plinius lib. 20. cap. 21. Hippolopathi radices priuatim vnges scabrosos detrahunt.*

Scabrum, scabri substantiuum. neut. gen. Scabrities. *σάβρις. Plin. lib. 37. cap. 2. Infestantur plurimis vitis Scabro, ferrugine, maculosa nube, &c. De crystallis.*

Scabratus, brata, bratum, adiect. *σάβριος, σαβριος. Col. 4. c. 24. Quo plerun-que fit, ut quod praecidi debeat, perfringatur, & sic vitis lanata scabrataque putrescat humoribus.*

Scabredo, inis, Scabrities, hoc est asperitas, & inaequalitas. *σάβρις. Quo vocabulo vsus est Hieronymus in diui Hilarij vita.*

Scabritia, & Scabrities, scabritici, Asperitas. *σάβρις. GALLI. Aspreté & dureté au toucher. ITALI. Asprezza che si sente nel maneggiare. GERM. Reuhsel/ scharbigkeit. HIS P. Asperexxa. ANGL. Roughness in handling. Vnde Plin. Vnguim scabritiam dixit. Non nunquam accipitur pro scabie. Col. lib. 7. cap. 5. Potest etiam serabritiem tollere succus viridis cicuræ.*

Scabries, scabiei, Asperitas cutis cum pruritu, natura corporis interiora expurgante, noxiisque humoribus foras expellente. *σάβρις, σαβριος. GALLI. La rongne. ITALI. Rugna, scabbia. GERM. Raub. HIS PA. La sarna à semejamento. ANGLIC. A scab, a scalde or scabbedness. Inuen. Satyr. 2. -sicut grex totus in agris Vnius scabie cadit, & portigine porci, Vnaque conspecta liuorem ducit ab vna. Virgilius 3. Georg. Turpis oues tentat scabies, ubi frigidus imber Altius ad viuum perfedit, &c. de Arte,*

Ve mala quem scabies, aut morbus regius viget. Quoniau vero scabie comitatur pruritus, pruritus autem scabendi cupiditas & exfricatione quaedam volupras, factum est ut scabies pro volubris illecebris accipitur. Cicero 3. de Legibus, ad voluptatis blanditias corrupti, quae natura bona sunt, quia dulcedine hac & scabie carent, non cernimus satis.

Scabrosus, scabiola, scabiosum, Qui scabie laborat. *σάβριος. GALL. Rongneux, teigneux, galleux. ITALI. Rongno. GERM. Raub/ scharbig. HIS. Llano de sarna. ANGL. Scabbie or full of scabites. Persius Satyr. 2. nanque est scabiosus, & acri Bile tumer. Colum. lib. 11. cap. 2. Nam si paucioribus diebus detur, ut ait Hyginus, per ver scabiosi boues fiunt.*

Scabo, scabis, scabium, Frico, scalpo. *σάβριος, σαβριος. GALL. Galler, gratter. ITALI. Grattare, frigare. GERM. Sueten trochen/ scharbig/ gessen. HIS P. Rasçar la sarna à comexon. ANGL. To scatch or clawe. Plin. lib. 8. cap. 27. Si vero squamæ obtorpuere, spinis ioniperi se scabit. Horat. 1. Serm. Satyr. 10. & in veru faciendo Sa-pe caput scaberet, viuos & roderet vngues.*

SCAEVA, porta, σακία πόλη. Urbis Troianae porta fuit, fatali Laomedontis sepulcro nobilitata dicta (ut Grammaticis placet) quod ad sinistram, hoc est Occidentale urbis latus sita esset. In Augurum enim disciplina quae ortum spectant dextra: quae Occasum sinistra dicuntur. Scæva tamen lib. 13. videtur sentire Scææ portæ nomen à Scæis Thraciae populis sumptum fuisse, cum quibus Troianos multa nomina communia habuisse ostendit, Virg. 3. Aeneid. & arentem Xanthi cognomine riuum Agnosco, Scææque amplector limina portæ.

SCÆUA; Qui sinistra manu vitur pro dextra, & dextra pro sinistra. *σάβριος, σαβριος. GALL. Gaucher, fenestre, gauche, mal droit. ITALI. Mancino, sinistro. GER. Ein tingtetans. HIS. Cosa iz quierda. ANGL. That vseth the leafe hand in stead of the right. Hoc nomine dictus fuit fortissimus quidam Cæsaris miles, qui apud Dyrrachium, magna Pompeianorum vi oppugnatus, multisque vulneribus acceptis, ad duci tamen non potuit ut castelli sibi commissi custodiam defenderet. Sueton. in Cæs. [cap. 68.] Scæua excussio oculo, transfixus femore & humero, centum & viginti ictibus scuto perforato custodiam commissi castelli obtinuit.*

SCÆVOLÆ, σακίολας, Quinti Mutij cognomen fuit, inde tractum, quod ex quo in Potensæ castris dextram exulisset, eius loco sinistra fuerit vsus. *σάβριος, σαβριος. Graeci sinistram vocant. Vnde Scæua & per diminutionem Scæuolæ dicti sunt, qui sinistra dextra loco utebantur. Aliam huius nominis causam adducit Varro lib. 6. de ling. Lat. Pueris, inquit, turpicula quaedam resin collo suspenditur, ne quid obsit bonæ scæuae, inde Scæuola appellatus.*

SCÆVUS, ua, uum, adiectiuum. Bonum significat eam ob causam, ut inquit Varro, quod quae sinistra sunt, bona auspicio existimantur. [Quod respiciens Plautus perite dixit: Aue sinistra auspicio liquido.]

SCALÆ, a, scalarum, utroque modo dicitur, a scandendo, quod his altiora scandamus. *σάβριος, σαβριος. GAL. Echelle. ITALI. Scala. GERM. Ein tetter/ stagen. HIS PAN. La escalera. ANGL. A ladder. Nam proprie scalæ sunt, quae ex pluribus gradibus constant. Distingunt quidam sic, Scala est quae ex terebibus lignis, aut funibus aliæ materia simili huc atque illuc transferri potest: scalæ vero, quae latiores habent gradus, & immobiles permanent. De hac Plin. lib. 14. cap. 1. Etiamnum scalis testum Ephesæ Dianæ scanditur. De illa Caius Iulius. Vel scalam sciens accommodauerit ad ascendendum. Sed saepe confunduntur, & scalæ magis in vsu esse, quam scala dicimus. Sallust. in Iugur. Vna, atque altere scalæ comminute sunt: qui supersteterant afflicti sunt. Non dixit, Vna atque altera, singularem numerum tanquam parum vsitarum refugiens. Cicero pro Milone, Quinise ille fugiens in scalarum tenebris addidisset. Scalæ quibus per gyrum ascendimus, à cochleæ forma cochlides, & cochleæ dicuntur: quæ verò ex lignis terebibus constant, siue carabinis funibus, à Capaneo inuentæ primum fuerunt, ut est apud Vegetium de re militari. [Gell. cap. 15. lib. 10. Scalæ Graece κλίμακας appellantur.]*

SCALÆ anulariæ, locus Romæ: Suet. in Aug. c. 72. Habitauit primo iuxta Romanum forum supra scalas anularias. in domo, quæ Calui Oratoris fuerat.]

SCALABIS, σαλαβίς, Lusitanæ oppidum, alio nomine Presidium Iulium appellatum. *scell. Plin. lib. 4. c. 22.*

SCALDIS, GERM. Die scheldt/ ein fluss in Dracont. Insignis fluiuius est in confinio Germaniæ & Galliarum Belgicarum: quas regiones suo alueo ad Septentrionem determinat Antuerpiam clarissimum orbis Christiani emporium alluens, marisque æstu, refluxu, & bisseis quotidie horis versus caput recurrentis. *Plin. lib. 4. c. 27. A Scalde ad Sequanum Belgica, ibidem c. 13. Toto autem hoc mari ad Scaldim vsque fluiuium, Germanicæ accedunt gentes, haud explicabili mensura.*

SCALMUS, σακμάς. GAL. La cheuille d'un nauire, à laquelle on attache l'auyron. ITALI. Pala schermo, legno rondo al quale si ligano i remi. GERM. Der nagel oder ruderholz darauß man das ruder seget ein ruder stassen. HIS PAN. El esialamo en que se ata el remo. ANGL. The brode end of the oare. Lignum teres, cui nauæ remos, lora quodam alligat: siue lignum crenatum, ac fenestratum in epheclam, rapiens remum, ut facilius & solidius impellatur. Cicero de Clau. Orat. At verò contra Crassus ab adolescente delicato, qui quum in litore ambulans scalmum reperisset, eamque ob rem ædificare nauim concupiuisset, exorsus est. Idem 1. de Orat. Nauicula duorum scalmorum. Idem 3. Offic. Venit ipse, mature: scalmum nullum videt, hoc est nullam non modo videt scapham, sed ne scaphæ quidem scalmum. [Velleus: Nauis quatuor Tom. ij. O o ij]















mib חַי הַבַּיִת וְשׂוֹר רִשְׁבָּהּ וְשׂוֹר רִשְׁבָּהּ מִן הַמִּשְׁכָּן. GALL. Meschanceté, meschant acte, mesfait. ITA. Masfatto, sceleraggini. GERM. Ein greb laster/schwere mesfhat. HISP. El grande y deforme pecado. ANG. A mischief or a mischievous deed. Plautus in Stich. Aduersari sine dedecore, & scelere summo in aud postumus. Plaut. Capt. sc. 5. a. 3. Quod hoc est scelus? (sup. in deos peccatum à me aut meis.) Ibidem: Sator sartorque scelerum & mesfor maxime. (i. doli.) Idem Men. sc. 2. a. 2. Quod te virget scelus? Idem Milit. sc. 3. a. 2. Quod ego scelus ex te audio? (supra, facinus impudicum.) Quintil. lib. 6. c. 1. Vestis tamen illa sanguine madens, ita representavit imaginem sceleris, vt non occisus esse Cæsar, sed cum maxime occidi videretur.

[ Hortator scelerum. (i. doli scelerari, siue impudici facinoris.) apud Virg. 6. & 12. Æneid. & Ouid. 13. Metam. Plaut. Milit. sc. 3. a. 2. & Capt. sc. 5. a. 3. vt paulo superius, & in exemplo sequenti videre est. Virg. 6. Æneid. Quid moror? Irumpunt thalamos, comes additur vnâ Hortator scelerum Aeolides.

[ Pro infortunio: vt apud Marcial. Accidit infandum nostræ scelus Aule puellæ. Vide Scelestus pro infortunato infra.] Dicitur autem facere scelus, edere scelus in aliquem, astringi scelere, perficere scelus, suscipere scelus, quorum exempla nusquam non occurrunt. Ponitur aliquando scelus pro scelerato. Plaut. in Amph. Ego tibi istam scelestam scelus linguam abscindam. [Plaut. Pseud. sc. 2. a. 5. Credo equidem scelus te ebibere potesse. i. scelerare. Idem sc. 5. a. 1. & sc. 5. a. 4. hic mihi corruptum filium scelerum caput. Plaut. Curo. sc. 2. a. 5. Quam (virginem sup.) à lenone abduxisti scelus viri (i. vir scelerate.) Et in Amph. sc. 3. (actus 4.) act. 4. En verborum scelus. (i. en verba scelestâ & impia in herum. (Plaut. Curo. sc. 1. a. 2. 6 scelerum caput salueto, (i. sceleratorum princeps, siue dux.) Iserum Milit. sc. 6. a. 2. Tunc scelerum caput, &c. Item Seneca c. 15. de Tranquill. Occurrit scelerum felicitum turba. (i. sceleratorum diuitem.) Felix enim, vt obiter id moneam, interdum sumitur pro diuite, beato, locupletate, vt apud Ouid. Eleg. 8. lib. 1. Amor.

Scelertitas, tis, Pro scelere obsoleta dictio, qua vsus est Mart. in lib. 3. D. de bon. eor. qui ant. sens.

Scelestus, a, um, Sceleratus, impius, flagitiosus. ראשון ראשון אִשׁוֹר רַשְׁבָּהּ. GALLIC. Meschant, malheureux. ITA. Pien di scelerità. GERMANIC. lasterhaftig. HISP. Scelerado, lleno de gradades pecados. ANGLIC. Mischievous, vengeable, full of naughty things. Cic. pro Sexto Roscio. Res scelestâ, atrox, nefaria. Plaut. Milit. Atqui improbi & scelesti, iis animam adimerent cito. Liu. lib. 5. ab Vrbe condita, Ibi scelesto facinori scelestiorem sermonem addidit. [Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Viden' vt te scelestus capat. Ibid. sc. 7. a. 5. Sed vbi illic vos scelesti, vos rapaces, vos prædones. Plaut. Men. & Milit. Scelestus Item Scelestum caput. Item Scelus. Scelerum caput. Idem; Vide Scelus. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Peginrauiti scelesti. B. At ego scelestus argentum intro cordidi. Tu isto genere natus nummum non habes. Idem Capt. sc. 5. a. 2. Tuis scelestis, falsidicis fallaciis. Non nunquam sumitur pro infelici, misero, siue infortunato, Cui Dij videntur irati vt scelestus. Idem sc. 4. a. 2. Non audez mibi scelesto subuenire? Ibid. sc. vi. a. vlt. vers. 6. At scelestâ ego (paulo inferius, perij milera.) Idem Casim. sc. Nulla sum, Scelene 14. Scelestissimum me esse credo. Mox; Neque est quisquam adæque iustus. Idem Most. vers. 1. sc. 1. a. 3. Scelestiorum ego annum argento fenori nunquam vidi, &c. Pro plebeo, Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Ego scelestus nunc argentum promere possum domo. Plebs enim scelestâ dicitur. Horat. Od. 4. lib. 2. Et plebes vt loquitur Lucretius, dissentunt ab optimaribus: Vide Plebs, supra. Hinc fit vt Scelesti, Plebeij vocentur, vt boni diuites. Interdum blanditidij, siue adulandi particula est; vt Plaut. Most. sc. 3. a. 1. Ita me Dij ament, vt lepida Scapha sapit scelestâ multum. Vt lepide res omnes tenet, & sententias amantum.

Scelstior, i, astutior, callidior: Plaut. Aul. sc. 1. a. 1. Scelestiorem me hac annu certè icio vidisse nunquam, nimisque hanc meruo male, ne mibi ex insidiis verba imprudenti duit, &c. supra; Oculos effodiam tibi, ne me obseruare possis.]

Scelestus, aduerbium, Scelerate, flagitiose, impie. ראשון ראשון אִשׁוֹר רַשְׁבָּהּ. GALLIC. Meschamment. ITALIC. Sceleratamente. GERMAN. lasterhaftig/tyder lasterischen. HISP. Cen grande y deforme pecado. ANG. Mischievouslie. Cic. Attic. lib. 5. Clodium nihil arbitror malitiosè, quanquam scelestè quidem egerit. Liu. lib. 4. bell. Pun. Quæcunq; post Hieronis mortem, scelestè, atque impie facta essent, Andronodorum atque Themistium arguit fecisse.

Scelerosus, scelerosa, scelerosum, Sceleratus. ראשון ראשון אִשׁוֹר רַשְׁבָּהּ. GALLIC. Plein de meschancetez. ITA. Pi. no di sceleraggini. GER. lasterhaftig/mit schatthet lurch getyben. HISP. Scelerado, lleno de grandes pecados. ANG. Mischievous, vengeable, ungracious. Terent. in Eun. Vbi ego illū scelerosum, misera, atque impium inueniam? Facta scelerosa atque impia, Lucr. lib. 1.

Scelero, as, Polluo, coinquino. ראשון ראשון אִשׁוֹר רַשְׁבָּהּ. GALL. Faire meschancetez, souiller & polluer. ITALIC. Macchiare. GERMAN. Beflecken mit schab und laster. HISP. En suziar con sal pecado. ANG. To domischief or a mischievous deed, to defyle. Virg. 3. Æneid. Parce pius scelerare manus.

Sceleratus, ra, tum, Scelestus, nefarius, perditus, impius, profligatus. ראשון ראשון אִשׁוֹר רַשְׁבָּהּ. GALL. [Vn Scelerat, vn pendard, vn mauuais garment.] Meschant, mesfaisant. ITA. Scelerato, ribaldo. GER. lasterhaftig/schandsich. HISPAN. Scelerado, corrupto, lleno de grandes pecados. ANGL. Wicked, naughty, mischievous. Cic. ad Attic. Ego autem illum male sanum semper putauim, nunc etiam imputum, & sceleratum puro. [Ouid. Eleg. 2. lib. 1. Trist. Scutraque mens nobis, non scelerata fuit. Idem Eleg. 4. lib. 4. Dubium est pius, an sceleratus Orestes, &c. Idem

6. Fast. Elagrabant sancti sceleratis ignibus ignes.] Ouid. 3. Met. factio pius & sceleratus eodem. Lucan. lib. 2. Quenque suæ rapiunt scelerata in prælia causa. Ouid. 11. Metam. à me causa data est, ego sum scelerator illo.

Vereres etiam sceleratum accipiebant pro contaminato, & scelere aliquo polluto. Vnde Sceleratam portam dixerunt qua egressi Fabij, ad Creneram amnem ad vnū omnes à Vcientibus sunt interempti, & Sceleratum campum, proxime portam Collinam, in quo virgines Vestales quæ incestum fecerant, defodiebatur. Et sceleratum vicum, in quo quum Tarquinius Superbus interficiendum curasset Seruum regem locerum suū, corpus eius iacens, filia carpeuro superuecta est, properans in possessionem domus paternæ. Transfertur & ad inanimata, vt idem sit quod noxius. Virg. 2. Georg. at sceleratum exquirere frigus Difficile est. Hoc est, nocens, omnia exurens. [Plaut. Pseud. sc. 2. a. 3. Teritur sinapis scelerata cum illis, (herbis sup.) qui terunt, priusquam truerunt oculi vt exillent, facit.]

Scenâ, scenæ, sine diphthongo. שַׁחַח שַׁחַח שַׁחַח. GALL. Vne ramee, vn eschaffaut couert. ITA. Scena, loco umbroso & dome stauano i rappresentatori delle comedie. GER. Ein saubere hütten vmb des schattens willen gemacht. HISP. Morada sombria cabannuela, tienda, panelo. ANG. A scaffold or stage so beheld plays. Proprie significat tabernaculum ex frondibus inumbrationis causa compositum: דָּוָד וְשֵׁשׁ עֶשְׂרֵים, hoc est, ab vmbra, deducto nomine. Vnde & Scenopegia, dicta sunt festa quædam Hebræorum, quibus us agentes sub huiusmodi tabernaculis, ex ramis frondibusque compositis, memoriam renouabant eius temporis, quo Aegyptiorum seruitute liberati, in solitudine sub tentoriis agitauerant. Ad hanc vocis huius originem respexit. Virg. lib. 1. Æneid. Africæ portum quendam his versibus describens. Hinc atque hinc vult ripes, geminique minantur. In cælum scopuli: quorum sub vertice late Aquora tuta silentium syluis scena, coruscis Desuper, horrentique atrum nemus imminet vmbra. Quamquam ibi scenæ vocabulum, non pro tabernaculo arte, manūve factio accepit, sed pro loco, situ naturæque umbroso. Et quoniam in eulmodi tabernaculis Attica iuuentus, quum adhuc vitatim ageret, carmina quædam incondita decantabat, fabulasque quædam suo more agebat, factum est vt postea in urbem redactis Atheniensibus, nomen idem illi manserit conatubulationi, quæ inter vtunque theatri cornu erat protensa, in qua ab histriionibus fabulæ agebantur: quod etiam nomen Romani vnâ cum re ipsa ab Atheniensibus acceptum, assidue vsu veluti suum effecerunt. Latius tamen Scenæ vocabulum interpretatur Labeo, referente Vlp lib. 4. ff. de his qui not. inf. cuius verba sunt hæc, Scena est (vt Labeo definit) quæ ludorum facerodorum causa, quolibet loco vbi quis consistat, moueat, que, spectaculum sui præbitur, postea fit in publico priuatoque, vel in vico: quo tamen loco passim homines spectacula causa admitebantur.

Scenarum olim varia fuerunt genera: ex quibus, quæ Tragica dicebatur, columnis, fastigiis, palatiis, & signis, ceteroque apparatu prorsus regali instruebatur: Comica, priuatorum ædificiorum, & Menianorum, mediocriusque cultus speciem habebat: Satyrica, arboribus, montibus speluncis, opereque topiario exornabatur. Erat & scena veritatis, que subito tota machinis quibusdam vertebatur, & aliam picturæ faciem ostendebat. Item alia ductilis, quæ contractis tabulatis hæc atque illæ inirentem picturæ speciem denudabat. Produci in scenam dicebantur histriones, mimive quum ab eo qui ludos edebat, mercede, auctoritate, aut gratia adducebantur, vt in scenam ad agendum prodirent. Reduci autem in scenam dicebantur, qui aliquanto intervallo postquam primum sui spectaculum præbuerant, ad agendum reuertebantur. Plin. lib. 7. c. 48. Valeria Copiola Emboliaria reducta est in scenam à Pempcio Magno, quæ producta fuerat à M. Pomponio Aedili plebis. [Ouid. Eleg. 12. lib. 3. Trist. Scena viger, studiisque fauor ditanctibus ardet. Idem 2. Met. Mira, sed in scena tecthata loquat. Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1. Qui in scenam prouenit nouo modo. Idem Capt. Prolog. Foris illic extra scenam sient prælia. Seneca. c. 10. de Consol. ad Marc. Collatiis & ad dominos redituris instrumentis scena hæc adornatur, sup. apparatus: Gall. Ce train & magnificence. Sic quoque pro apparatu, & pompa funeris eo nomine vsus est. Suet. in Calig. c. 15. Tiberio, inquit, funerato amplissime, &c. ad transferendæ matris fratrisque cineres festinauit. Ex panis pisi, Nec minore scena Ottham, & inde Romam Tiberi subiectos per splendissimum quemque equestris ordinis, medio ac frequenti die duobus fectulis (altas, forulis, Mausoleo intulit.)

Scenari, id est seruire tempori, & rebus præsentibus sese accommodare. Translata ab histriionibus fabularum metaphora, qui non suapte ingenio agunt, sed hoc vnum spectant, vt quouis modo populi oculis placeat, alioqui explodendi extabilandique. Cic. ad Brutum, Tibi nunc populo & scenæ, vt dicitur, seruiendum est. Scena totius rei hæc est, dixit Cælius ad Cic. lib. 8. pro eo quod est, hæc est totius rei actio, in hoc rei totius cardo vertitur. Scena minore aliquid agere, id est minore apparatu, [pompa,] & ostentatione. Brutus ex Sueton.

Scenalis, scenale, adiectiuum, Scenicus, scenicus, vt, Species scenalis. Lucr. lib. 4. Namque ibi concessum caueat subter, & omnem Scenalem speciem parrum, matrumque insiciunt. Scenatilis, & scenarius, idem quod scenicus. Varro in Modio, Sed 6 Petrule ne meum taxis librūm. Si te pepigit hic modo scenatilis. Idem dicitur, vt comici, nitidi, scenatici. Ex Nonio.

Scenicus, a, um. ראשון ראשון אִשׁוֹר רַשְׁבָּהּ. GALLIC. De scene ou eschaffaut. ITA. Pertinente à scena. GERMAN. Zu dem sauberen so man in schand spillen auffricht/gebört. HISPAN. Pertinente à morada sombria à cabannuela o tienda. ANGL. Of a scaffold. Quod ad scenam pert.



tinctorum Sceniciludi. Cic. de Orat. Quis vnquam res præter huc tragicas penè comicæ, tristes remissæ, seueras hilares, forenses scenica propè venustate tractauit? Cic. pro Archia Poeta. Quod scenicis artificibus largiri solebat, id huic summa ingenii prædito gloria noluisse. [Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Scenica vidisti lætus adulteria. Idem in Calig. cap. 11. Nec tunc quidem inhibere poterat; quin scenicas saltandi canendique artes studiosissime appeteret. Idem ibi. cap. 18. Scenicos ludos & assidue, & varij generis, multifariam fecit, &c.] Scenicus verò absoluto vocabulo, histrio dicitur, qui in scena agit. Suet. in Neron. Ac spectaculis theatri clam illatos cuidam scenico placenti nuntium misit. [Sueton. in Tiber. cap. 34. Ludorum ac numerum impensas contripuit, mercedibus scenicorum relictis.]

Scenice, aduerbium: vt, Facere aliquid scenice. Quintill. libro 6. cap. 1.

SCENITAE, *σκηνίται*, Cognominati sunt quidam Arabiae populi, *σκηνίται*, hoc est à tabernaculis, siue tentoriis in quibus habitant (vt inquit Solinus) ex caprarum pills contextis. [GERM. Döster def giuechastigen lands Arabie so vnder huten wonende.] Hi à carnis suillæ esu abstinent: totiusque ille Arabiae tractus subus adeo est inimicus, vt eo aliunde inuestæ scatum moriantur. Plin. lib. 9. c. 28. Nomades, infestatoresque Chaldeorum Scenitæ, vagi & ipsi, sed à tabernaculis cognominati, quæ cilicis metantur vbi libet.

SCENOMĀ, *σκηνώμα*, Tabernaculum, tentorium, siue habitaculum à verbo *σκηνώω*, quod est castra metari, siue tabernacula figere.

SCENOGRĀPHĪĀ, *σκηνογραφία*, in pictura dicitur frontis & laterum abscedentium adumbratio.

SCENOPEGĪĀ, *σκηνοπέγια*, [שכנתון *schag habuchehoth*.] Vide SCENA.

SCEPSIS, *σέψις*, Stephano, duorum Oppidorum nomē est in Troade quorum alterum vltra Cebrium situm erat, ad excelsores Idæ montis partem prope Polychnam. Hæc postea, recentiore condita, Palæscopsis dicta est, hoc est antiqua Scepsis. Altera Scepsis, infra superiorem sita erat stadiis circiter sexaginta, in quam veteris urbis incolæ immigrauerunt ducibus & Scamandro Hectoris, & Alcanio Aeneæ filii. Hanc nonnulli putant Aeneæ regiam fuisse, mediumque situm obtinuisse inter regionem illi subditam & Lyncestum. Vide Strab. lib. 13. Quin ipsa quidem regiuncula urbibus huic circumiecta Scepsis appellata est. Plinius li. 11. cap. 37. Asia regio Scepsis appellatur, in qua minimos (reperere ex superioribus, lienes) pecori esse tradunt, & inde ad lienem inuenta remedia. Et Scepsi recentiore ortum traxerunt Demetrius Grammaticus Homericae Iliadis interpretes: & Metrodorus philosophus, & orator: de quo nonnulla diximus suo loco.

SCÉPTĪCĀ, *σέπτια*, Philosophica quædam secta, nihil asseruens, nihil definiens, aliorum tantum decreta oppugnans, & in veritatis inquisitione perpetuo versans: vnde & Sceptica dicta est quasi consideratrix. *σκέπτομαι*, quod est considerare. Primus sectæ huius autor Pyrrho Eleus fuisse existimatur: vnde & Pyrrhoniæ quidem appellatur: cuiusque sectatores Pyrrhoniæ, *σέπτιοι*, quos non Pyrrhoniæ Philosophos, ij Græco cognomento *σέπτιοι* appellantur. Id ferme significat quasi quæsitores, & consideratores. Nihil enim decernunt, nihil constituunt: sed in quærendo semper, considerandoque sunt, &c.

SCÉPTŪM, *σέπτρον*, [שכבת שרביף *schébet scharbis*.] GALLI. Sceptro, baston royal. ITALIC. Sceptro, bacchetta regale. GERMA. Ein funigo stab / Scepter. HISPAN. El serpro insigne real. ANGL. A scepter, a rodde, a mace royall. Baculus regni insigne, quo Reges maiestatis gratia utebantur. Propriè autem Iouis sceptrum erat, ab eo ad Reges & principes, & magistratus transfatum. [Ouid. 12. Met. Datique summa mouet sceptri. Idem 4. Fast. A nota sceptris excutere tuis.] Ouid. lib. 3. Amor. Eleg. 1. Læua manus sceptrum lærè regale tenebat. Hinc ad fœdera faciendâ semper adhiberi sceptrum consuevit: quando veteres in hoc Iouis simulacrum adhibere solebant cum sceptro. Quod quum difficile esset aliquid, præsertim quando fœdera cum remotissimis fiebant, inuentum est, vt sceptrum, quasi imaginem Iouis tenentes, fœdus percuterent.

SCÉPTŪR, a, um, *σέπτρον*, [שכבת שרביף *schébet scharbis*.] GALLIC. Qui porte scepre ou baston royal. ITA. Chi porta il serpro. GERM. Ein Sceptertræger / der des funigo stab tregt. HIS. El que lleva el serpro real. ANG. That beareth a mace royall. [Ouid. 6. Fast. Sceptiferas regia templa dedisse manus.]

Scheda, *σχέδα*, GALL. Vne feuille de papier ou de parchemin, ou autre chose à écrire, tablette. ITA. Carta, cartella, tavoletta. GER. Ein blat papier / ein edel itein, ein schribtblat / ein wetches man außwischen tan. HISPAN. La carta de boja. ANGLIC. A sheet or shed of paper. Tabella siue pagella phylaræa hoc est, tiliacea, qua pro chartis præcis vitiolitis Enstathius & Alianus asserunt, hodiè que Græcum vulgus *σχέδα* vocant tabulas eas quibus supputatores numbris scribendis vtuntur, vt mox litu spongæ leuiter aboleri possint. Accipitur aliquando scheda pro charta seu libello extemporaneo, non satis expolito, cuiusmodi sunt, quas tanquam relecturi reponimus. Quint. [cap. 14. lib. 1.] Nam qui omnes etiam indignas lectione schedas excutit, antibus quoque fabulis accomodare sese potest. Mart. l. 4. Ohe iam satis est ohe libelle, Tu procedere adhuc, & ire quæris, Nec summa potes in scheda teneri. [Sospiter scidam scribi à nonnullis sine aspiratione, à scindendo, & ab aliis scidam ex Græco, *σκέδα*, confirmat.]

Schedula, a, diminutiuum à scheda, *σχέδα*. GAL. Petite chatte ou, tablette. ITA. Carticella, pollicetta breue, GERM. Ein gedelt / Gedelt paper / daruff was schreibet, HISPAN. Carticilla / escheta

que se toma por nota. ANGL. A little sheet or scrow of paper. Cicero ad Cassium bras, Hæc te terita iam epistola antè oppressit, quim tu sc hedulam aut literam.

Schedi cūs, a, um, *σχέδοι*. GALLI. [Qui est fait à l'improuiste, sur le champ, à la haite.] haitif. ITA. D'improuiso. GERM. Buntersehentich / vnstuglich. HISPAN. Appresuroso. ANGLI. That is hastie or cometh vnwares. Extemporarius, subitarius, tumultuarius, inelaboratus quæ voce vsus est Apuleius de Daemonio Socratis. In isto inquit, schedico, & incondito experimini an idem sim repentinos, qui præparatus. Græci in eadem significatione dicunt *σχέδοι*, quum subitarium quiddam significare volunt, neque magna cura elaboratum. Vnde & *σχέδα* dicunt, pro eo quod est celeriter & extempore aliquid conficere: & *σχέδα* pro subitario nauis genere, quam rarem, Latini appellant, siue etiam pro ponte tumultuario, quales aut ex funibus, aut ex connexis nauiculis extempore solent confici.

Schēmā, *σχέμα*, Schematis, Latine figura habitus, modus, ornatus. [σχήμα. GALLI. Figure, forme, ornement. ITA. Forma, figura, ornamento. GERM. Ein figur / gestalt / gezierd. HISP. El habito, d modo, d forma, d figura. AN. A figure or ornament.] Næuius Lycurgo, vt citat Nonius, Pergere thyrsigeræ Bacchæ modo Bacchico cum schemate. Lucil. lib. 29. apud eundem, In gymnasio vt schema anti quo est, spectatores retinerem. Schemata idem dicuntur quædam tam verborum quàm sententiarum lumina quibus tanquam insigniori ornatu, tota oratio distinguitur. Cicero de Clar. Orat. Schemata enim quæ vocant Græci, ea maxime ornant orationem, eaque non tam verbis pingendis habent pondus quàm illuminandis sententiis. Quintil. lib. 9. cap. 1. Schema propriè dicitur quod est à simplici ac in prompitu posito dicendi modo poetice vel oratorie mutatum. Legitur & schema fœminin genere apud antiquos. Plaut. in prolog. Amph. Quod ego huc processi sic cum seruili schema, id est seruili habitu. In antiquioribus codicibus scema absque aspiratione scriptum visitur.

Schēsīs, *σχῆσις*, Vox Græca est habitudinem significans vel affectionem. Accipitur autem pro figura non ab simili antiphora, quæ aduersariorum affectum quemlibet fingimus, cui mox respondeamus. Exemplum vide apud Rufinianum.

SCHĒRIA, *σχῆρια*, Insula est ex aduerso Theoprotæ, quæ aliis nominibus Phæacia & Corcyra dicitur, Aleinoi hortis celeberrima, olim etiam Drepane appellata. Vide Plin. lib. 4. cap. 12.

Schīdīā, *σχιδία*, [πέλας *pelas*.] G. Frangēs, petites pices. IT. Scheggie. GERMA. Zimmer span / han wspan. HISPAN. Pedosos de madera. ANG. Chippe / that carpenters mak. Sunt astulæ siue fragmenta quæ fabri materiarij ex ligno deiciunt: à verbo Græco *σχίζω*, quod est findo siue teco. Vnde *σχιδία* siue *σχιδία*, & per diminutionem *σχιδίον* siue *σχιδίον*, pro minoribus illis fragmentis quæ à lignis quum finduntur, dolanturve, diffiliunt. Vitruu. lib. 2. cap. 1. Interuallaque quæ relinquuntur propter crassitudinem materiæ, schidiis & luto ostruunt. Hinc ipsi etiam cunei quibus ligna finduntur Græcis *σχιδία* appellantur. Cælius libro 4. cap. 13.

SCHINIS, *σχίνος*, Insignis latronis nomen est, qui circa Isthmi initium, teste Pausania, miro crudelitatis genere sæuebat. Apprehensas enim piceas in terram flectebat, & quos pugna vicisset, hos illigatos sinebat in aerem attenti: quocirca quum vtraque arbor illigata ad se traheret, vinculi que nodus in vtram laxaretur partem, sed vtrunque pariter conuelleret, eueniebat vt qui alligatus esset, faceretur. Eodem pacto ipsum quoque Schinin Theus dilaniavit, viam quæ ex Tæzene Athenas ducit, latronibus infestam, turam reddidit. Ouid. lib. 7. Occidit ille Schinis, magnis male viribus vsus.

Schīnos, *σχίνος*, Arbor est eadem cum lentisco, mastichen exudans: ex cuius ligno cuspides fiunt purgandis dentibus accommodæ. Vnde *σχινος* Græcis dicti sunt homines delicatiores qui vt dentibus candorem conciliant, perpetuo lentiscum arrodunt.

SCHINYSĀ, *σχίνωσα*, Insula vna ex Sporadibus. Plin. lib. 4. cap. 12. Schīsmā, *σχίσμα*, [μαχάλοκτες *machaloktes*.] GALLIC. Discorde, diuision, separation. ITA. ETC. Discordia, diuisione, separatione, dispartitione. GERMAN. Ein spaltung / vertrennung / wegung. HISPAN. La scisma, diuision, discordia. ANGLI. Discord, dissention. Latine scissura, à Græco *σχίζω*, quod est scindo. Hinc diuisionem Ecclesiæ, schisma dicimus, quum eius membra diuisa, diuersa sequuntur capita.

Schīstō lac, *σχίστος* in quo pars caseosa quodam cocturæ genere à sero est separata. Plin. lib. 28. c. 9. Medici speciem vnam addiderunt lactis generibus quod schiston appellauerunt. Id sit hoc modo. Fistili nouo seruet maxime caprum, ransique fistulneis recibus miscetur, additis totidem cyathis multis, quot sint hemina lactis. Deinde igne demptum refrigeratione diuiditur, & discedit serum à lacte.

Schīstus, siue Schistos, *σχίστος*, Lapis est creticolis, in tenuissimas fractas fissilis: vnde & nomen habet, *σχίστος*, id quæ *σχίζω*, multi enim præterea sunt lapides fissiles, quos hoc nomine non dignamur. Effoditur in quibusdam hispaniæ locis, circa Iberum fluium, morsus omnino expers: vnde & ophthalmicis medicamentis in primis idoneus est. Hodiè seplassarij eius loco vtuntur creta alba. Schīsta oues. Plin. lib. 29. c. 3. Fiunt & tota lutea, quæ vocant schīsta quum triduo incubata tolluntur.

SCHŌNEVS, *σχόνος*, Qui à Iasius, rex Arcadiæ fuit, filius Ebanthis, & pater Atalantæ, quæ ab Schoneis dicitur. Ouid. Epist. 15. Et tulit Hippomenes Schœneida præmia curfus. Hæc etiam vocatur Schœneia virgo. Ouidius 2. Trist. [Vide dictionem sequentem.]











rare dicit. [ Antiquè pro Equitè vide supra Eques. & Equus. ]  
*Horat. Carm. Ode 9. Me nunc Thressia Chloè regit Dulceis do-*  
*cta modos, & citharæ sciens. [ Velleius Sciens agendi. ]*  
 ¶ Scientior, comparativus. *Cic. pro Lege Manilia. Quis igitur hoc*  
*homine scientior vniquam aut tuitur esse debuit?*  
 ¶ Scientissimus, superlativus. *Cic. 1. de Invent. Nam naus optime*  
*cursum conficit. ea quæ scientissimo gubernatore vitur. [ Velle-*  
*ius. Parendi sed vni scientissimus. ]*

Scienter, aduerbium. Prudenter, & data opera. ¶ *Abstrusè. Sicut*  
*montes. GAL. Sciammantes, à son escient, & à son gre. ITA. Sa-*  
*niamente, sapendolo. GERMA. Wissenheit/ mit wissen. HISP. Sabia,*  
*scientificamente. ANG. Distinglis. [ Plin. in Paneg. Explanauitque*  
*verba, quibus caput suum, domum suam scienter fefellit, deo-*  
*rum iræ consecraret.*

¶ Aliquando Scire, Perire, doctè. *Cic. in Bruto. Quam omnino*  
*multa de iure civili, quæ quidem perire & scienter, tum ita bre-*  
*uiter & pressè, & satis ornate, & pereleganter discret.*

¶ Scientius. Scientissimè. *Cicero de Orat. Nam neminem in eo*  
*genere scientius versatum Isocrate confitendum. Idem lib. 1. de*  
*Divinat. Hærrutia autem celo facta, scientissimè animaduertit,*  
*eadem quæ interpretatur, quid quibusque ostendatur monstris*  
*atque portentis.*

Scientia, scientia, Certa rei alicuius per causam cognitio. ¶ *דעה*  
*דברים מדר maddai. חכמה chohmah. חכמה חכמה*  
 GALL. Science, cog-  
 noissance. ITA. Scienza, dottrina, sapienza. GERMA. Wissenheit/  
 kunst. HISP. Ciencia propriamente dica. ANG. Science, knowledge,  
 understanding. ¶ Philosophi definiunt esse habitum, vna vel plu-  
 ribus demonstrationibus acquisitum, quo certo scimus rem aliter  
 se non posse habere. *Cic. de Nat. deor. Vt magno argumento*  
*esse debeat, causam, id est, principium philosophiæ esse scientiam*  
*Idem de Officiis. Modestia est scientia opportunitatis ido-*  
*neorum ad agendum temporum. Ibidem, Prudentia est rerum*  
*expetendarum, fugiendarumque scientia. Idem 2. de Natur. deor.*  
*Futurorum malorum ignorantia vtilior est quam scientia. Idem*  
*3. de Orat. Omnes enim trahimur, & ducimur ad cognitionis &*  
*scientiæ cupiditatem.*

¶ Dicimus autem consequi scientiam, dare scientiam, habere  
 scientiam, profiteri scientiam, tenere scientiam alicuius rei, quæ  
 locutiones viris doctis familiares sunt.

¶ Contrarium est inscientia, quæ & inscitia dicitur, de qui-  
 bus suis locis.

Scirus, a, um, [ prima breui ] Venustus, elegans, [ politus, excultus, ]  
 argutus, ornatus. ¶ *חכם chae. אמ. סופר. סופר. GAL. Sage*  
 & lauant, accort, bien appris. ITA. Dotto, saputo, arguto, accorto.  
 GER. Sin/ Zierlich/ Richtig. HISP. Sabio, scientifico. ANG. Wise, trim-  
 me, witty, frar. ¶ *Terent. in Eunucho. Scitum hercle hominem, hic*  
*prorsus ex stultis infanos facit. [ Plaut. Amphio. Nimis scitus est*  
*Sycophanta. Idem pl. 4. a. 1. Ecquid is homo scirus est? Ple-*  
*biscitum non est scitius, (vel vt alij libri habent,) non est æque*  
*scitum. [ Cic. in Lælio, Scitum est illud Catonis, Multo melius de*  
*quibusdam acerbos inimicos mereri, quam eos amicos qui dul-*  
*ces videantur.*

¶ Interdum accipitur pro formoso. ¶ *חכם chae. אמ. סופר. סופר. GAL. Sage*  
 & lauant, accort, bien appris. ITA. Dotto, saputo, arguto, accorto.  
 GER. Sin/ Zierlich/ Richtig. HISP. Sabio, scientifico. ANG. Wise, trim-  
 me, witty, frar. ¶ *Terent. in Eunucho. Scitum hercle hominem, hic*  
*prorsus ex stultis infanos facit. [ Plaut. Amphio. Nimis scitus est*  
*Sycophanta. Idem pl. 4. a. 1. Ecquid is homo scirus est? Ple-*  
*biscitum non est scitius, (vel vt alij libri habent,) non est æque*  
*scitum. [ Cic. in Lælio, Scitum est illud Catonis, Multo melius de*  
*quibusdam acerbos inimicos mereri, quam eos amicos qui dul-*  
*ces videantur.*

¶ Scita, id est sciens; *Ouius 5. Fast. Curus scita Thalia lyræ. ]*  
*Plautus in Amph. Hæc nox scita est in exercendo scorto, con-*  
*ducto male. [ Insicitia penultima producta : de quo supra suo*  
*loco.*

Scitum, pro iussu, vide paulo post.  
 Scite, aduerbium. Doctè, pulcre, benè. ¶ *חכם chae. אמ. סופר. סופר. GA. Gentemèt.*  
 fort bien, mignonne ment ITA. Saputamente, dotamente, leggia-  
 damente. GERMA. Fein/ Kunstlich/ wol und wäcentlich. HISP. Her-  
 moso y scientemente. ANG. Featlie. ¶ *Cic. ad Brutum lib. 1. Satis scite,*  
 & commodè tempus ad te cepit adueni. [ *Liu. lib. 4. ab Vrbe*  
 Scite coli. ] *Gellius lib. 1. cap. 1. Scite, subiliterque ratiocinatum*  
 Pythagoram philosophum dicit. [ *Insicite, id est in doctè, im-*  
 perire, ineleganter. Cic. lib. 4. Nam id plurimum refert insicite  
 non facere.

Scitulus, diminutivum. ¶ *חכם chae. אמ. סופר. סופר. GAL. Gentillet,*  
 iollier. ITA. Calentino. GERMA. Zimlich/ klein/ und holdfartig. HISP.  
 Hermoso un poco. ANG. A little finer. ¶ *Plaut. in Rud. Atque am-*  
 bas forma scitula atque ætula.

Scitamentorum, Sunt edulia, ex eo dicta, quod sciti saporis sint:  
 hoc est egregij & præcellentis. ¶ *חכם chae. אמ. סופר. סופר. GAL. Gentillet,*  
 iollier. ITA. Calentino. GERMA. Zimlich/ klein/ und holdfartig. HISP.  
 Hermoso un poco. ANG. A little finer. ¶ *Plaut. in Rud. Atque am-*  
 bas forma scitula atque ætula.

¶ Scitamentorum, Sunt edulia, ex eo dicta, quod sciti saporis sint:  
 hoc est egregij & præcellentis. ¶ *חכם chae. אמ. סופר. סופר. GAL. Gentillet,*  
 iollier. ITA. Calentino. GERMA. Zimlich/ klein/ und holdfartig. HISP.  
 Hermoso un poco. ANG. A little finer. ¶ *Plaut. in Rud. Atque am-*  
 bas forma scitula atque ætula.

Scisco, is, Intellego, vel operam do vt sciam. ¶ *חכם chae. אמ. סופר. סופר. GAL. Gentillet,*  
 iollier. ITA. Calentino. GERMA. Zimlich/ klein/ und holdfartig. HISP.  
 Hermoso un poco. ANG. A little finer. ¶ *Plaut. in Rud. Atque am-*  
 bas forma scitula atque ætula.

¶ Aliquando etiam ponitur pro statuere, decernere, sancire, edi-  
 cere. ¶ *חכם chae. אמ. סופר. סופר. GAL. Ordonner. ITA. Ordinare. GERMA.*  
*Ordnen/ setzen/ ansetzen. HISP. Ordenar. ANG. To ordeme. [ Idem in*  
*Cru. Rogationes plurimas propter vos populus scivit quas vos*

rogato rumpis. *Cic. pro Flacco. Quæ scisceret plebs, aut quæ po-*  
*pulus iuberet summota concione, distributis partibus. Idem 2.*  
*Offic. Durius etiam Athenienses, qui scierunt vt Æginetis qui*  
*classe valebant pollicès præciderentur. Idem pro Planco. Planus*  
*primus legem scivit de publicanis.*

Scitor, scitaris, deponens, Interrogo, seu inuestigo quæ occultæ  
 magis ac tectiora sunt. ¶ *חכם chae. אמ. סופר. סופר. GAL. S'enquerir de quelque chose, in-*  
 terroguer. ITA. Alic/ interrogare, cercare d'insendere. GERMA. Erfors-  
 chent/ steisig erfragen. HISP. Preguntar para saber. ANG. To  
 inquire for to know. ¶ *Idem lib. 2. Seneid. Suspensi Eurypylum sci-*  
 tarum oracula Phœbi Mittimus. *Ouid. lib. 10. Meta. at Cinyras,*  
 quem copia digna procorum Quid faciat, dubitare facit, scita-  
 tur ab ipsa Nominibus dictis, cuius velit esse mariti. *Cic. de Orat.*  
 Sentebam non te id scitari, quale, &c. [ *Plaut. Capt. 1. 2. a. 2.*  
 Sunt quæ ex te solo scitari volo. ]

Sciscitor, aris, deponens, Scitor, siue inquito. ¶ *חכם chae. אמ. סופר. סופר. GAL. S'enquerir,*  
 s'enquerir, interroguer. ITA. Interrogare, cercare d'insendere. GERMA. Erfors-  
 chent/ steisig erfragen. HISP. Preguntar para saber. ANG. To sear-  
 che or inquire. ¶ *Plaut. Amph. Ibo aduersum, vt siquid habent sci-*  
 sciter. *Cic. 1. de Nat. deor. Epicuri ex Velleio sciscitabat sententiam.*  
*Plaut. Capt. Secede hinc: nam sunt quæ ex te solo sciscitari*  
*volo.*

¶ Legitur & scisciro, in eadem significatione. *Idem 2. in Merc.*  
 Imo mane, pauca etiam prius sciscitare volo.

Scitum, ti, substantiuum, [ primam longam habet, Scitum verò ab  
 adiectiuo Scirus, a, um, breuem. ] Decretum, siue iussum. ¶ *חכם chae. אמ. סופר. סופר. GAL. Decret,*  
 ordonnance. ITA. Decreto. GERMA. Ein erstantniss/ Satzung. HISP. Siuuo, decreto. ANGLIC.  
 A decree or ordinance. [ *Liu. lib. 1. Cætera quæ que omnia publica,*  
 priuataque sacra Pontificis scitis subiecit. Hinc, Plebiscitum,  
 plebis scitum. *Autor ad Hæren. lib. 1. In rem confertur, vt si*  
 quis ex testamento, quod facere iussus est, ex plebiscito ve-  
 retur. ]

Sciolas, penult. corre. Semioctus, literis leuiter tinctus: qui quum  
 in Musarum ædem vix à limine inspexit, nihil tamen non au-  
 det, falsæque eruditionis opinione intumescit. ¶ *ANG. Inu-*  
*terer in learning. [ Gall. Qui se fait accroire de beaucoup sca-*  
*uoir. ]*

Sciōmantiā, ομομαντία Diuinitio quæ sit per vrbam.  
 scione, *Plin. lib. 4. capite 10. Oppidum Macedonia in sinu Ther-*  
 maico.

Sciopodes, pen. cor. ομοποδες. Monstrorum hominem genus, non  
 procul à Troglodytis, singulis cruribus, miræ pernicitatis ad sal-  
 tum: sic dicti, quod in maiore æstu humi iacentes, ομοποδες, hoc  
 est umbra pedis se protegant. *August. lib. 6. Ciuil. Ferunt esse*  
 gentem vbi singula ctura in pedibus habent, nec poplitem ste-  
 ctunt, & sunt mirabilis celeritatis, quos Sciopodas vocant,  
 quod per æstum in terra iacentes resupini umbra se pedum  
 protegant.

scipensvl, ομοπεσων, Locus est in Macedonia, teste Feslo, di-  
 ctus à sciopodis, id est effodio. Nam argentum illic fodi solebat,  
 unde *Lucan. Quales exspirat Scipensula subter odores.*

scipia, Latij oppidum fuit, teste *Plin. libro 3. capite 5. à quo Scipia*  
 tribus.

scipona, ομοποννα, Insula in mari Adriatico, adiacens Illyrico, teste  
*Ptolemæo lib. 2. c. vlt. In ea sunt duæ vrbes, Collentum, & Arba.*  
 Vulgo *Scardo.*

sciphea, siue Scarphia, penult. prod. ομοφεια. Insula Helladi ad-  
 iacens, in mari Ægeo, non procul ab Attica, de qua *Plin. lib. 4. c.*  
*12. Est & Sciphea, vrbs Locorum Epicnemidorum, decem sta-*  
*diis distans à mari, teste Strab. libro 9. à Stephano Phocidi falso*  
 assignata.

scipabis, ομοπαβις, *Ptolem. lib. 2. cap. 3. Lustranix ciuitas, antea Iu-*  
 lium Præsidium, siue Turre Julia, hodie Troslum, vulgo *Tru-*  
 gillo.

scipiode, Fluius Gallix Belgicæ. *Plin. lib. 4. c. 17. [ GERMA. Die*  
*Scheide/ ist ein Fluss in Drabant. ]*

Scipio, onis, Propriè dicitur baculus ille, cui senes innidentes,  
 gradum stabiliunt. ¶ *חכם chae. אמ. סופר. סופר. GAL. Vn baston à s'appuyer,*  
 ITA. Vn bastone da sostenersi. GER. Ein stäcker dem alt eder gerant/ tent gebend. HISP. Cayado. ANG. A staffe  
 that old men lean upon. [ *Liu. 6. ab Vrbe, Scipione eburneo in*  
 caput in cussis, itam mouisse. [ *Plaut. Men. 1. 2. a. 5. Communium*  
 ossa & vitus illo Scipione quem habet. Idem *Asin. 1. 1. a. 1. Tam*  
 paratum scio esse, quàm me hunc Scipionem contui. *Pla. Amph.*  
 Quem pol ego Scipione, (sup. feriam. ) ]

¶ Scipio in vineis, quo ipsa vna veluti baculo sustinetur: scapū  
 Varro: nostræ caudam appellantis, alij pedem voc. *Col. lib. 12. c. 39.*  
 Vbi satis erunt contrugata acina, demito, & sine scipionibus in  
 dolium coniicito pedibusque bene calcato.

scipio, cognomen fuit Corneliorum, cui P. Cornelius initium  
 dedit, qui quod patrem luminibus orbum vice scipionis rege-  
 ret primus id cognominis est sortitus & deinceps ad posteros  
 suos transmisit.

¶ Huius filius fuit P. Cornelius Scipio, quo cum Imperatore  
 Annibal primum in Italia ad Trebiam fluiuum signa contulit:  
 quo in prælio quum ab hostibus circumuentus esset, & graui  
 vulnere facius, nisi virtute periculo est ereptus. Hic postea in  
 Hispaniam missus, quum incautus sese periculis offerret, rebus  
 iam multis præclarissimè gestis, vnâ cum fratre in acie occu-  
 bit.

¶ P. Cornelius Scipio, qui postea Africanus maior dictus est,  
 superioris filius fuit, qui ab ipsa statim pueritia quiddam huma-  
 no fastigio maior præ se tulit. Quo factum est vt à plerisque di-







Scōlectum, *σκολεκτὸν*. Genus est cocci, in Attica & Asia nascentis, quod celeberrimè in vermiculum commutatur: vnde nomen habet. *Vide Plin. lib. 24. c. 4.*

Scōlopa, *σκολοπά*. Auis est rostro oblongo, quam nonnulli galinagineum appellant, *Vne beccaffe.*

Scōlopendra, *σκολοπενδρα*. GAL. Vne chenille. ITA. *Cenopiedi verme.* GER. Ein haarschichtig wurmtin mit vil fufsen. HISP. *El ciento pies.* ANGL. *A rough worme with many feet.* Animal è vermibus tertæ, pilosum, multis pedibus: vnde & millepedam, centipedam & multipedam vocant. Diuersa tamen est ab ea multipedæ specie, quam Græci vocant oniscon arcuatam serpentem, ta&uque sese contrahentem. *Vide Plin. lib. 9. cap. vlt.*

¶ Est & piscis eiusdem nominis à terrestris animalculi similitudine dictus, de quo *Plin. lib. 9. cap. 43.* Scolopendræ, (inquit) terrestribus similes, quas centipedas vocant, hamo deuorato omnia interanea euomunt, donec hamum egerant: deinde desorbent.

Scōlopendrion, *σκολοπενδριον*. GAL. Ceterach. ITALIC. *Ceteraco.* GER. M. *Wittkraut.* HISP. *Doradilla.* Herba est quam alio nomine asperum vocant, sine flore, sine caule, sine semine, pediculo nigro. Folia filiculæ modo diuiduntur, subter flauescencia, hirsutaque, supernè virentia. Vulgus pharmacopolarum *Ceteracum* vocant.

Scōlus, *σκολος*. Pagus est Bœotiz non longè à Citherone, iniucundam habens sedem, atque asperam: vnde natum est prouerbum, Ad scolum neque ipse accedes, neque alterum comitaberis. *Autor Strab. lib. 9.*

Scōlymōs, *σκολυμος*. GAL. Artichaud. ITA. *Scartioffolo, artichiocho.* GER. M. *Welschdistel/ Strobilborn.* HISP. *Cardo arrocise que es de comer.* ANG. *An artichoke.* Herba est ex genere aculeatarum, quam & Strobilum vocant, propterea quod capita ferat pineæ nucis similitudinem referentia, mensis hodie grauisima: quæ vulgus *Articocola* vocat. *Vide Plin. lib. 22. c. 22.*

Scōmbrius, *σκωμβριος*. GAL. Vn poisson appellè Maqueriau. ITA. *Scombro.* GER. Ein gattung eises meersfische der ein wasser schwæbet fast ist. HISP. *El alache pesc.* ANG. *A makrell.* Genus piscis marini, cui in aquis sulphureus color est: extra aquam, qui cæteris. Horum tanta est multitudo in mari Hispanico circa Carthaginam nouam: vt vicina Hercules insula ab eo dicta sit Scombraria, teste *Strab. libro 3.* Laudabantur autem potissimum scombri ad gari confectioem, quod fociorum cognominabant: cuius bini congi singulis millibus numum permutabantur. *Autor Plin. lib. 31. c. 8.*

Scōmna, Latine cauillum dici potest. *σκωμνα*. GAL. Vn brocard & lardon. ITAL. *Morso, bosson.* GERMAN. Ein schmutzwort/ ein fisch mit duncklen worten. HISP. *Donaire motejando.* ANG. *A scoffe, a mocke.* Nam (vs *Macrobius inquit lib. 7. Saturn. cap. 3.*) est morsus figuratus, qui sæpe fraude vel vrbanitate tegitur, vt aliud foneri, aliud intelligatur: nec tamen semper ad amaritudinem pergir. Eiusmodi est illud in salsamentarij filij, Tace tu cuius pater se cubito solet emungere. Item illud Ciceronis in Caninium, vnius diei Consul em: *Olim Flamines, nunc Consules sunt Diales.* Lædora vero, eodem *Macrobio teste* apertum est conuiuium & manifesta contumelia, nullo festiuitatis, ambiguitatisve velamento adumbrata.

Scōpæ, arum, plural. Instrumentum quo pauimenta euertuntur. *σκωπα*. GAL. Vn balay ou vne verge à nettoyer. ITA. *Scopa, granata.* GER. *Däsem.* HISP. *Escoba.* ANG. *A broome, a brushe.* Plautus in *Sticho*, Mundicius volo fieri hic: ferte huc scopas simulque arundinem vt operam omnium arnearum perdam & texturam improbam, Deiciamque earum telas. Dictæ scopæ quasi scobæ: quod his purgamenta veluti scobem educimus. Hoc instrumentum plebuntur fontes ob noxam quam cæduntur scoparum fasciculis manuali, circumducti per fora vt vibices rubentes existant in tergo.

¶ Scopæ dissolutæ, prouerbiali metaphora dicuntur homines nihili nulliusque profus consilij. *Cicero ad Atticum lib. 7.* Cæsa, rem vidi Minturnis ad viii. calend. Februari. manè quàm absurdissimis mandatis: non hominè, sed scopas solutas: vt idipsum mihi ille videatur irridendi causa fecisse. *Idem in Orat.* Scopas dissoluere dixit, pro eo quod est, rem profus inutilem facere. Isti (inquit) quum dissoluunt orationem, in qua nec res nec verbum vllum est nisi abiectum: non dylepum, sed (vt in prouerbio est) scopas mihi videntur dissoluere. *Vide de hoc plura apud Erasmus in Adagis.* ¶ Scopæ manuales herbarum, *σκαπη* dicuntur, quas medici vocant manipulos: hoc est fasciculi quos vna manu possumus apprehendere. *Plin. lib. 24. cap. 15.* Incipientibus hydropiscis efficac, manualibus scopis eius in tribus heminis aquæ decoctis vsque ad tertias.

Scōpula, æ, diminutiuum. *σκωπουλα*. GAL. Vn petit balay, escouette, verges à nettoyer. ITALIC. *Picciola scopa, scouetta.* GERMAN. Ein dâsemlein. HISP. *Pequenna scoba.* ANG. *A litle broome or brushe.* *Colum. lib. 12. cap. 38.* Scopulis aridæ myrri seria suffriatur.

Scōparii, orum, dicuntur serui quorum misterium est vt scopis deuerrant pauimenta fordenia. *σκωπαριος*. GAL. Balieus de maison. ITA. *Scopasori, pozzarori.* GER. *Wasentnecht / die tnecht so das haus vnsehen sollen.* HISP. *Los que barren, barrenderos.* ANG. *Sweepers of the house.* *Vl. tit. de fundo instructo.* Si villa cultior sit, accedere instrumento fundi arrienses scoparios.

Scopa, regia, teste *Dioscoride*, à Latinis appellata est herba, quam Græci *βύβιον*, nominant, folio quadrangulo, apij folio, flore anethi, semine odorato. *Plinius* verò sideritum eam quæ latissimè est folio, eo nomine intelligi vult, vulneribus præcipuam vt quæ vel præcisos nervos glutinare possit. *Idem alibi*, scopam re-

giam vicæ genis esse affirmat, violæcorum spirans odorem, sed hoc foliis, non floribus.

SCOPAS, *σκωπας*: nomen insigne statuarij, vnus ex iis qui Mausoleum cælauit, vt refert *Plin. lib. 35. c. 6. Hora. 4. Carm. Ode 8.* Quas aut Parthasius protulit, aut Scopas.

SCOPE Insula est in mari Lyæio, apud *Plin. lib. 5. c. 21.*

SCOPELOS, *σκαπελος*, Insula Asiæ Troiadi adiacens: cui meminit *Plin. lib. 5. c. 30. & 32.*

SCOPE'S, *σκαπες*, Aues sunt nocturnæ ex genere noctuarum, eedem cum iis quas bubones Latini appellant. Dictæ scopes, quasi *σκαπες* sunt. Sunt enim rauca & minimè canora.

¶ *Plin. lib. 10. cap. 49.* Nominantur ab Homero scopes, auium genus, neque harum Satyricos motus quum insident plerisque memoratos facile conceperim mente: neque ipse iam aues nascuntur.

Scoptula, opera, quæ medicis dicantur docet his verbis. *Cels. lib. 8. cap. 1.* Ac ceruicæ duo lata ossa vtrinque ad scapulas tendunt: nostris scoptula opera *σκαπυλα*. Græci nominant. Ea in summis verticibus sinuata, ab his triangula, paulatimque laescencia ad spinam tendunt: & quo latiora quaque parte sunt, hoc hebetiora. *Hæc Celsus*, Latos humeros quidam vocant, alij ossa humeraria.

Scopulus, *σκαπυλος*, *Vide Scopus.*

Scopus, scopi, Meta ad quam sagittæ diriguntur. *σκωπος* *meta* *σκωπος*. GAL. Scope, but à quoy on vise. ITALIC. *Mira, segno, intensione.* GER. Ein zwack. HISP. *Mirada, sennal.* ANG. *A mark or busse to shoote at.* Inde manarunt prouerbiales locutiones, Attingere scopum, abertare à scopo, & similes.

¶ Per metaphoram scopus accipitur pro fine illo quo mentem & propositum nostrum dirigimus. *Cic. Attic. lib. 15.* Scopus enim hic est huic nostro nihil præbere. Scopus etiam in vna dicitur ramosum illud ex quo dependent acini. *Varro 1. de Re rust. c. 54.* Quæ calcaræ vix erunt, earum scopi cum folliculis subiciendè sub prelum, vt siquid reliqui habeant musti, exprimat in eundem lacum.

Scopulus, li, est saxum eminens. *σκωπυλος*. GAL. Vn rocher. ITA. *Scoglio.* GER. Ein schroffe/ ein spitziger furauss gehender fels. HISPAN. *Rocha apenna.* ANG. *A rocke.* à verbo Græco *σκαπυλο*, vs *Serui placet*: hoc est à speculando, quod inde iam mare pateat prospectus: vel ab eo quod Græci pro eodem dicunt *σκαπυλον*, quauis etiam hoc *σκαπυλον* dictum sit. *Plin. lib. 12. c. 14.* Sabia regio à dextra maris, scopulis inaccessa.

\* Ad scopulum ire, pro Perire, & in nihilum redigi: metaphora à nauibus sumpta, quæ quum ad scopulum impingunt, dissolui solent atque lumergi. *Lucr. lib. 2.* Nec tenet omnia paulatim tabescere, & ire, Ad scopulum spatio ætatis defessa uerulo.

\* Gestare scopulos in corde dicitur is qui nulla mouetur misericordia. *Ouid. 7. Metam.* Hoc ego si patiar, tum me de tigride natam, Tum ferrum, & scopulos gestare in corde fatebor. [Simile illud. *Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trius.* Natus es è scopulis.]

¶ Est etiam scopulus interdum paruus scopus, hoc est illud ad quod sagittas dirigimus. *Sue. in Domi. c. 19.* Nonnunquam in pueri procul stantis, præbentisque pro scopulo dispanfam dextræ manus palmam, sagittas tanta arte dirigerit, vt omnes per interualla digitorum innocuè euaderent.

Scopulosus, adiectiuum, Scopulis, plenus. *σκωπυλος*. GAL. Plein de rochers. ITAL. *Pieno di scogli.* GER. *Schroffen/ voll schroffen vnnd fessen.* HISP. *Lleno de rocas ó pennas.* ANG. *Full of rockes.* *Plin. lib. 6. c. 18.* Deiectumque per scopulosa & abrupta, &c. Per traslationem ponitur pro difficili. *Cic. Verr.* Intelligo quàm scopuloso difficultique loco uerfer.

[Scordalus, *Senec. Epist. Peream si est: 56.* Audice, inquit, nunc scordalum & furem deprehensum, & illum, cui vox sua in balneo placet. *Vide & epist. 83. & 84. Snafor. vlt. eiusdem Senec. Item Petronij indicem.*]

Scordium, dij, *σκωρδιον*. GAL. Scordeon ou chamaras. ITALIC. & HISPAN. *Scordio.* GER. *La cher enaustlauch/ wasser bathentig.* Herba est, teste *Dioscoride*, tam in montibus quàm in palustribus locis nascens, foliis triflaginis, moribus tamen & in ambitu non vsque adeo diuisis, caule quadrangulo, flore subrubro. Dicitum scordium, *σκαρδιον*, hoc est ab allio, cuius odorem refert & acrimoniam, teste *Galeno lib. 8. Simpl. facultat.*

SCORDISCI, *σκαρδισκοι*, Pannoniæ populi, in Montisclaudij fronte quorum monte diuiduntur à Taurisicis. *Autor Plin. lib. 5. c. 25.*

\* SCORDONA, insula Dalmatiæ adiacens. *autore Ptol. 2. c. 17.* Vulgo *Malconseglio*.

Scoria, *σκαρδια*. GAL. Escume de metal. ITALIC. *Schiurma & sceria del metallo.* GERMAN. *Der schat vnd schaum von etnehi metall.* HISP. *La hez del metallo.* ANG. *The scawring or droffe or metall.* Spurecicia siue fordes quæ ex metallo inter coquendum veluti spuma quædam expurgatur. *Celsus* incrementum nominat. Sic enim habet medicinæ suæ *lib. 5. c. 18.* Plumbi recrementum *σκαρδια* *μυρροδου* Græci vocant. *Plin. lib. 33. c. 4.* Spurecicia in omni metallo scoria vocatur.

¶ Ponitur interdum pro miferia: propterea quod qui in luctu constituti sunt, omni profus cultu neglecto, sordidati conspiciantur. *Virg. ad Messal.* - & scoria patiar tabescere tali.

Scorodon, *σκαρδον*. GAL. *Ail.* ITA. *Aglio.* GER. *Knoblauch.* HISP. *Ajo.* ANGL. *Garlick.* Herba est nulli non nota, quam Latini allium appellant.

¶ Est & syluestris allij genus quod Græcè nomine *σκαρδον*, quasi allium anguinum appellatur.

Scorodoprason, *σκαρδοπρασον*. Herba est magnitudine porri æquans, qualitarum porri & alij particeps.

Scorpena, Genus piscis apud *Plin. lib. 32. cap. vlt.* Meminit eius & *Ambrosius*, Scorpena, inquit, quoque scissatam inuiscatam



connubij generi suo feruat, non percutit, sed reficit.  
**Scorpiēs** *σκorpion*, Gemma est scorpionis colore. *Plin. lib. 37. c. 11.*  
**Scorpius** *σκορπιος*, & Scorpio, onis. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *GAL. Scorpiō.* *ITA. Scorpione.* *GERMAN. Ein scorpion.* *HISPANI. Escorpion* ὁ ἀλακran. *ANGLIC. A scorpion.* Animal venenosum, cauda feriens: de cuius natura vide *Plin. lib. 11. c. 25.* Scorpius etiam siue Scorpio, caeleste signum. *Colum.* Sol ingreditur Scorpiō XIII. calend. Nouemb. Item militare instrumentum, ita dictum, quod paruis ac subtilibus spicis inferat mortem: siue quod scorpionis similitudinem habeat, quum arcus hinc atque illinc chelarum similitudine præ se ferant spiculum caudæ. *Vulgus Arcubalistam* appellat.  
 Quidam etiam accipiunt scorpium pro genere tormenti, vt sunt rubi aculeati, vel flagellum virgarum, vt scutica habens in summitate glandes plumbeas. Quo quidem tormenti genere sæpe legimus martyres afflictos fuisse. *Plin. lib. 6. c. 56.* Et in tormentis scorpionem Cretas inuenisse ferunt. Præterea scorpius herba est semen habens ad similitudinem scorpionis, quæ valet aduersus animal sui nominis: de qua *Plin. lib. 32. c. 15.* Quid & scorpius piscis apud eundem *Plin. lib. 32. c. 11.*  
 \***Scorpionius** a. um, Adiect. *Plin. lib. 20. cap. 1.* Aliqui etiam ab eo scorpionium cucumini vocant, efficacissimum contra scorpionum ictus.  
**Scorpiurus**, *σκορπιουρος*, Herba quæ & scorpius dicitur, semen habens similes scorpionis caudæ: vnde & nomen habet. *Plin. lib. 22. cap. 21.*  
**Scortum**, ti, Meretrix, inde dicta, *teste Festo*, quod tanquam pellicula subigatur. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *GALLI. Purain* de bourdeau. *ITA. Meretrice.* *GERM. Ein hür oder hurenfack/matz* *HISP. La puta.* *ANGL. An harlot* of common brothell house. Omnia nanque pelliculis facta, antiqui scortea appellabant. *Cic. pro Milone*, Clodius semper scorta, semper exoletos, semper lupas ducebat. *Idē de Arusp. Respon.* Quis vnquam nepos tam liberè cum scortis, quàm hic cum fororibus volutatus? [*Plaut. Men. sc. 2. a. 1.* Hodie scortum ducam, & condicam aliquo ad cœnam. *Ibid. sc. 2. a. 2.* & *sc. 2. a. 5.* Prandi, potaui, scortum accubui. *Idem Mosell. sc. 1. a. 1.* Liber potare, amare, scorta ducere.] Dicitur aliquando & de maribus, præpostere virorum libidini obsequentibus. *Cic. pro Sext.* Nec mihi res erat cum Saturnino, sed cum scurrarū locupletum scorto, cum fororis adultero, &c. Quo in loco Clodium intelligit. [*Plaut. Truc. Vel amare possum, vel iam scortum ducere.* A. Dic mihi vin' parasitum te posse ducere? S. Intellexisti lepidè, quod ego dicerem. Hinc apud eundem ita ex ambiguo loquitur Parantus, *Cap. sc. 1. a. 1.* Iuuentus nomen indidit scorto minij: eo quia inuocatus soleo esse in conuiuium. Nam in conuiuiis sibi amatores tūm iacit, scortum inuocat.] Propriè tamen scortum est corium animalium, præsertim eorū quæ crassiorē habent pellem ac duriorē. *πρωτότος.* Scortum, *inquis Festus*, pellis testium arietinorum. [Nonnulli Scortum idem etiam volunt esse quod Scortum, de quo vide suo loco.]  
**Scortillum**, diminut. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *GALL. Petite* putain. *ITALIC. Picciola meretrice.* *GERM. Ein hürlein.* *HISPAN. Pequenña puta.* *ANG. A little harlot.* *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *Caullus*, Scortillum mihi quum repēte visum est Non sanè illopidum nec inue nustum.  
**Scortus**, a, um, Coriaceus, pelliceus. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *GAL. Fait* de cuir ou de peaux. *ITA. Falso* de pezzi, di cuo. *GERM. Lederin.* *HISP. Cosa hecha de cuero* ὁ πελλος. *ANG. Made* of leather or of an hide. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *Ouid. 1. Fast.* Scortea non illi fas est inferre scello. Scortei numi. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. qui fiebant ex corio. *Donat* quoque in *Comment. in Virgii.* pecuniam autumat ex corio bubulo præcis temporibus fuisse, & inde dictam pecuniam fuisse, quod ex pecore fieret.  
**Scortor**, aris, Meretricor. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *GALLIC. Paillarder.* *ITALIC. Andare* a meretrice. *GERM. Huren* oder hurenen treten. *HISP. Andar* tras putas ὁ ἐπιπυτερα. *ANGL. To haunt* or *companie* with harlots. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *Terent. in Heaut.* Scortari crebro nolunt. *Idem in Aedeph.* Non est flagitium (mihi crede) adolescentulum scortari. [*Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4.* Edunt, bibunt, scortantur. *Idem Afin. sc. 2. a. 2.* Quando mecum pariter potant, pariter scortari solent.]  
**Scortator**, oris, verb. Meretricum festator. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *GAL. Putier*, paillard *ITAL. Putaniero* fornicatore. *GERM. Ein huren/hurenjäger* hurenhub. *HISP. Putanero*, que anda tras putas. *ANG. A haunter* of har lotes. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *Cic. in Catil.* O bellum magnoperè pertimescendum, quum sit habiturus Catilina scortatorum cohortem prætoriam. [*Plaut. Amphit.* Vbi sunt isti scortatores qui soli inuiri cubant?]  
**SCORTI**, Britannia insulae populi, ab Anglis ad Ortum Tueda, ad Occasum Solueo flumine dirempti mediterranea mons Chetiuora discriminat. Horum olim tanta fuit feritas, vt humanis carnibus vescerentur: quod & ipsum testatur. *Hieronymus lib. 2. contra Iovinianum.* *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *Die Schottlander.* Quid, inquit, loquor de cæteris nationibus, quum ipse adolescentulus in Gallia viderim Scotos, gentem Britannicam humanis vesci carnibus? Et quum per sylvas porcorum greges & armentorum pedumque reperiant, pastorum nates & fœminarum papillas solere abscindere, & has solas ciborum delicias arbitrari?  
**SCOTINA**, *σκοτινα*, Locus est apud Lacedæmonios, densis querculis vmbrosus in quo Iupiter colebatur cognomento Scotinas: *ut ait autor Pausanias lib. 10.*  
**Scotoma**, *σκοτομα*, Tertio capitis, quum omnia quæ foris oculis occurrunt in gyrum circumagi videntur: quam & visus obtenebratio nonnunquam & casus solet comitari. Dictum scotoma quasi obscuratio: *ἀσκότος*. n. Græcè tenebras significat vnde *σκοτιμα* obtenebro, obscuro: a cuius præter, pas deducitur verbale *σκοτιμα*. Latini hoc mali genus vertiginem appellant.  
**SOTVSSA**, *σοτυσσα*, Oppidum est in confinio Macedoniae ad

Nesum annem loeam habens, quem *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. hoc est cadnis capita appellant: in quo Romani & Aetoli T. Quintio duce, Philippum Demetrii filium, Macedoniae regem ingenti prelio superarunt. *Strab. lib. 9.*  
**SCRO**, as, Cum conatu quodam de pectore sputum eicio. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *GALL. Cracher.* *ITA. Carcaffare*, spucare per forza. *GER. Mit* Speispenen aufwerffen grasfen. *HISP. Escupir* cossiendo a garga jeat. *ANGLIC. To spitte.* *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *Plin. 1. 23. c. 1.* Eadem in iumento, hominèque, phlegma aut sanguinem qui screatur, talo circumligata sanat. [*Pl. Curc. sc. 2. a. 1.* de anu ficulosa: Tibi sceranti, sicca, semifomnae.]  
**Scrëator**, screatoris, Qui screat. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *GAL. Cracheur.* *ITA. Sputatore.* *GERM. Ein* toderer/ der rotz oder grasfen aufwirffr. *HIS. Escupidor.* *ANG. He* chat spitteah. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *Plaus. in Milise*, Screator sum itidem minimè succidus.  
**Scrëabile**, Quod screati potest. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *GAL. Quon* peut cracher. *ITA. Che* si puo spucare. *GERM. Das* gut aufstwerffen oder aufstoderem ist. *HISPA. Que* se puede escupir. *AN. That* may be spitted out. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. Vnde compositum Excreabilis. *Plin. lib. 20.* Pulmonum vitia excreabilia facit.  
**Scrëatus**, tus, Ipsa screatio. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *GAL. Crachement.* *IT. Sputamento.* *GERM. Das* reuiperen vnd rotz aufstwerffen/ aufstoderung. *HISPANIC. Obra* de escupir cossiendo. *ANGLIC. spitting.* *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *Terentius in Heauton.* Genitus, screatus, tussis.  
**Scranctæ**, Meretrices dicebantur contemnendi causa, quemadmodum blitidæ diobulares, &c. *Varr. 1. 6. de ling. Lat.* Apud Festum & Nonium manifestò legitur scrapta. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *Prilla*, Rectius mecastor piculetae potthumæ lectum hodie stratum vidi scraptae mulieris. *Vide Scaligerum in Varr.*  
**Scribã**, *Vide* Scribeo.  
**Scriblita**, penultima producta, Genus cibi appellatum, quod in circuitu ad restis modum torqueretur. *ANGL. Aiarie.* Hoc solum differens a placenta, quod sine melle coquebatur & feruentissima edi solebat. *Mart. lib. 3.* Circunlata diu mensis scriblita secundis Vrebar nimio seua colore manus, *Plautus*, Dum ludi fiunt, in popinam pedisequi irruptionem facite: nunc dum occasio est, nunc dum scriblitæ æstuant occurrite.  
**Scribo**, is, psi, prum, Conscribo, opus aliquod compono. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *GAL. Escriture.* *ITAL. Scriuere.* *GER. Schreiben.* *HISPA. Escreuer.* *ANG. To write.* *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *Cicer.* Sed proximè scripti de optimo genere dicendi, in quo, &c. *Idem Lentul. lib. 1.* Scripsi etiam versibus treis libros de temporibus meis. *Plin. lib. 12. c. 14.* Iuba rex is voluminibus quæ scripsit ad C. Cæsarem Augusti nium [*Plaut. Prolog. Afinar.* Demophilus scripsit, Marcus vortit barbarè. *Idem Men. sc. 1. a. 2.* Nisi si historiam scribimus, &c.] *Horat. 2. Epist. 2.* Præter cætera Romæ mène poemata censes Scribere posse inter tot curas, totque labores? [Sicque *Ouid. 4. Fast.* Scribere annum, pro describere: Hinc & Scribens, pro Scriptore: *Ouid.* Denique non video de tot scribentibus vnum.] Interdum tamen scribere accipitur pro literas exarare. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *Plautus in Pseud. [sc. 5. a. 1.]* Quali in libro quum scribuntur literæ calamo. [stylis me vltimè conseribito.] *Cicer. Attic.* Neque semper mea manu literas expectabis. \* Scribere literas, est etiam Scribere epistolâ *Plautus ad Cicer.* Quod & simpliciter Scribere dicitur. *Cicer. ad Terentiam lib. 1. 12.* Nā ad me P. Valerius homo officiosus scripsit, id quod ego maximo cum fletu legi, quemadmodum a Vesta ad tabulam Valeriam ducta esset. [*Plaut. Pseud. sc. 2. a. 4.* Salutem scriptam dignum est dignis mittere. *Idem in Curc. sc. 1. a. 3.* Istoc nomine dum scribo, expleui ceras quatuor. (Verba sunt Trapezitæ acceptum referentis in tabulas. *Idem.* Itic scriptum est vt faceres. (i. in tabulis.) *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. Scribere alicui laudes & gratias. *Gell. cap. 8. lib. 3.* *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. Scribere alicui dicam. *Pl. Aulul. sc. 6. a. 4.* *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. Quandoque ponitur pro pingere. *Plin. de Nicomacho piftore*, Scripsit & Apollinem, & Dianam. Deumque Martem in leone sedentem. Vnde & picturas legere dicimus. *Virg. 6. Aeneid.* -quin protinus omnia Perlegerent oculis. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. Scribere notis, est celeriter excipere & dictionibus decurtatis aliquid scribere, quemadmodum olim faciebant notarij, quibus etiam nomen a notis huiusmodi remansit. *Quintil. lib. 11. cap. 2.* Habemus sane, vt qui notis scribunt, certas imagines omnium, &c. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. Scribere leges, quod & condere, & dicere, & facere dicitur. *Cic. pro Rosc. Amer.* Eius porro ciuitatis sapientissimum Solemne dicunt fuisse eum, qui leges quibus hodie quoque vuntur, scripsit. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. Scribere hæredem, est instituire, facere. *Martial. li. 10.* Hæredem scripsit me Numa, conualuit. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. Scribere seruo libertatem est ex libertatem testamento relinquere. *Vlpianus in l. si seruum. ff. de acquir. vel omis. hered. [Quintilia. Declamat. 380.* Crux scripta seruo, vel libertas testamento. *Idem Quintilian.* Scribere stigmata fugitio.] \* Numos alicui scribere, Per mensæ scripturam dare: *ut ait Bud. ex Plaut. in Afin.* [*Scribere Milites, Livius lib. 4. d. 4.* Legiones, *Idem:* Scribere delectum *Cicer. pro Milion.*  
**Scriptum**, pti, Scriptura, hoc est idipsum quod literis mandatum est. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *GAL. Escrit.* *escriture.* *ITA. Scritto*, *scrittura.* *GERM. Ein* geschrifft *HISP. Escritura.* *AN. Any thing* written, a writing. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *Lib. 1. ad Herenn.* Ex scripto sententia controuersa nascitur hoc modo, Quum viderbitur scriptoris voluntas cum scripto ipso dissentire. *Cic. Lucio.* Ardeo cupiditate incredibili, neque, vt ego arbitror, reprehendenda, nomen, vt nostrum scriptis illustretur, & celebretur tuis. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. Scripsum facere, est scribendo victum querere, [vel potius scribam esse.] *Gell. lib. 6. cap. 9.* [Cn. Flauius] patre libertino natus, scriptum faciebat. [i. scriba erat.]  
**Scriptus**, ptus, ptui, Scriptum, siue scriptura. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *Ἰσχυρὸς ἄκρως*. *ANG. A* writing. *Gell. lib. 6. c. 9.* Dicitur tabulas posside







china & pedrezia, pedregoso. ANGL. Foll of lisle stones or gravel. Virg. lib. 6. Spelunca alta fuit, vastoque immanis hiatus, Scrupula, cura lacu nigro.

Scrupulus. Idem. Lucanus. Scrupulisque angusta vacant vbi littora faxis. Imposuit terra.

Scrupulus. I. diminutivum a scrupus, Proprie lapillus brevis, & asper, qui in calceo latens, perunque nos ledit, pressusque dolorem creat. Scrupulus. GALL. Vne petite pierre ou gravois. ITALIC. Scrupolo, picciola pietra, pietrella, pietricella. GERMAN. Ein klein steinlin/als die sind so ein offe in die schuhen truten. HISP. China & pedrezia. ANG. A lisle stone in the shoe that an noyeth. Vnde pro sollicitudine & difficultate ponitur. Scrupulus. GALL. Difficulte, scrupule, doute, souci. ITALIC. Dubbio, difficulta, pensiero. GERMAN. Ein zweyfel oder angst so einem im bussem tag/erwas das einemat seinem gemut trudt. HISPAN. Duda, cuida, dificultad. ANGL. A difficultie, a doubt. Cicero. pro Sexto. Hunc mihi ex animo scrupulum esse, qui me dies noctesque stimulat, ac pungit. Idem pro Cluentio. Hic cum iniectus est homini scrupulus, ac dubitatio. Scrupulus etiam, vel scrupulum, genus est exigui ponderis pendens tertiam partem drachmae, hoc est obolos duos. A Graecis dicitur yepipna, hoc est litera, quod alphabetum apud Graecos quatuor & viginti literas habet, in quot scrupula dividitur vincta. Scrupule, le poix de deux oboles. ITALIC. Scropola. GERMAN. Der drutheit eines quintins/dann zwöyff scrupel machend ein sod. HISPAN. Escrupulo. ANGL. The thride part of a dramme. Fannius apud Priscianum. In scrupulis trinis drachmam. Valer. Max. lib. 4. de Paup. Eadem gens nullum ante scrupulum auri habuit. Ovid. de Remed. Quinque parant marathri, scrupula myrrha novem. Cic. Atti. Illud cognitum est, nullum esse argenti scrupulum in illa insula.

Scrupulus etiam mensura est in merendis terris, continens pedes quadratos centum. Colum. lib. 5. c. 1. Igitur iugerum ut diximus, habet quadratorum pedum millia xxviii & dccc. qui pedes, efficiunt scrupula cclxxviii.

Scruposus, vnde scrupulosus. I. scrupis, siue lapidibus abundans: Item, difficilis, saxosus, salebrosus, asper, &c. Vnde scrupulosa via: Pl. Caps. sc. 2. a. 1. Non meus scrupulosam victus commeat viam. (q. d. opsonia, quibus vescor, emptu facilia sunt. Mox, Asper meus victus sane terrestris est.) Lucres, lib. 4. Haud quaquam raris scrupulosa relicta est. Apud Florid. lib. 2. Pariter enim ut qui haereditolium sterilem, & agrum scrupulosum, meras rupinas, & senticera miseri colunt. Vnde & Scrupus paulo ante.

Scrupulosus, a, um. Quod scrupulis abundat. Scrupulosus. GALL. Pierreux graueleux, ou grumeleux. ITALIC. Pieno di sassi. GERMAN. Boll steinlein/als die sind so ein offe in die schuhen truten. HISPAN. Lleno de aquellas chinas o pedrezias. ANG. Full of lisle stones. Scrupulosus. Plaut. in Caps. [sc. 2. a. 1.] Non meus scrupulosam victus commeat viam. [hic Scrupulosam habent emendatores codices, de qua voce vide dictionem praecedentem.] Cic. 4. Tuscul. E quibus tanquam ex scrupulosis cotibus, enauegabit oratio. Per translationem accipitur pro anxio, tristis & sollicito. Scrupulosus. GALL. Scrupuleux, trop curieux, plein de doutes & difficulte. ITALIC. Pieno de dubij & difficulta. GERMAN. Angsthaftig/rot ist weiffelt/oder ist nachsuchens. HISPAN. Muy dudoso, cui dando, lleno de dudas. Val. Max. lib. 1. Quitam scrupulosa cura, paruula quaeque momenta religionis examinare videntur. Scrupulosa. Scrupulosa quaedam & anxia in his commentariis eunt, Et paulo post; aut perceptu difficilia.

Scrupulose, adverb. Anxie, difficulte, religiose. Scrupulose. GALL. Scrupuleusement, avec difficulte & chagrin. ITALIC. Con difficulta & dubbio, scrupolo samente. GERMAN. Schwartich/Mitt zweyfel vnd sorg/grubtechtig. HISPAN. Con mucha cuida, muy dudosa mente. ANG. With doubt or difficultie. Scrupulose. Colum. lib. 1. c. 1. In hac autem vici disciplina non desideratur eiusmodi scrupulositas.

Scrupulosissime, Admodum exquisire atque anxie. Columell. operis initio. Nec minus corporis gesticulationem scrupulosissime inquirant, saltationis, ac musicæ rationis studiosi, sic legendum correpte.

Scrupulositas, Anxietas difficultas. Scrupulositas. GALL. Scrupulosite, difficulte. ITALIC. Difficulta pensiero. GERMAN. Angsthaftigkeit/Nachgrubung. HISPAN. Cuida, mucha duda. ANG. Difficultie. Colum. lib. 1. c. 1. In hac autem vici disciplina non desideratur eiusmodi scrupulositas.

Scrupularis, scrupulare, Quod ad scrupulum pertinet. Scrupularis. GALL. Appartenant a scrupule, du poix de deux oboles. ITALIC. Pertinente a scrupolo. GERMAN. Das zu einem scrupel gehort. HISPAN. Pertinente a scrupulo. ANG. Of the weighe of the thride part of a damne. Plin. l. 33. cap. 8. Protinus dicunt quantum auri sit in ea, quantum argenti, vel æris, scrupulari differentia.

Scrupularim, Per scrupulum. Scrupularim. GALL. Par le menu, par scrupules. ITALIC. Minutamenti a scrupoli. GERMAN. Beyden mitsfen mitsmen. HISPAN. Defmenazamente, por scrupulos. ANG. By lisle stones, by lisle peeces. Plin. l. 22. cap. 24. Scrupularim quidem colligere, ac miscere vires, non coniecturae humanæ opus, sed impudente est.

Scrutatorum, Vetus seris, ou-vieux drappeaux. ITALIC. Stracci, barozzi. GERMAN. Alterten alt grumpel/vnd grumpel werd des nicht vit mehr wart ist. HISPAN. Vestiduras viejas. ANG. Old and worne garments. Arricæ vsu vestes, dimidiatæ strigiles, & iumentorum solear, rexi clavi, idque genus alia quæ vilissimi proxenæ venalia habent, quos antiqui scrutatores appellabant. Horat. lib. 1. Epist. Vlceium mane

Philippus Vilia videntem tunicato scruta popellō Occupat. Lucil. apud Gell. Nect. lib. 3. Quidniscruta quidem videntur scutarius, laudat. Cal. l. Antiq. 10. c. 6. Verbo Scruta, veteramenta significari puto omnifaria, quæ quum vsu iam detrita sint, petiorem dimiuita censentur.

Scrutaria, ræ, Scrutorum venditio. Scrutaria. VI Sagaria, cœnacularia, linæaria. Apul. lib. 4. Scrutatiam facitis.

Scrutari, aris. Inquiro, inuestigo. Scrutari. GALL. Fouiller & chercher soigneusement. ITALIC. Cercare, mazzare. GALL. Fouiller & chercher soigneusement. HISPAN. Buscar & escudrinar. ANGL. To searche diligentlie or se seek. Cicero. pro Rolo. Amer. Non excutio te, si quid forte ferri habuisti, non scrutor, nihil ad me pertinere arbitror. Plaut. Amph. Scrutabor, che, dic mihi num satis videro Amphitruo. Senec. c. 1. de Consad. Marciam. Dum a sanguine recentia sunt vulnera, & digitos scrutantium recipiunt. Plin. lib. 5. c. 1. Polybius annalium conditor ab eo accepta classe scrutandi illius orbis gratia circunuectus prodidit, &c. Horat. l. 1. Epist. 18. Arcanum neque tu scrutaberis vilius inquam Commissumque reges, & vino tortus & ira. Plin. lib. 8. c. 40. de canibus. Sed in venatu solertia & sagacitas precipua est, scrutatur vestigia, atque persequitur, &c. Legitur & scruto apud antiquos actiua voce: quod & Nonius annotauit. Vnde compositum perscruto, quo vsus est. Plaut. in Aulul. Postremo hunc iam perscrutauit.

Scrutator, oris. Inuestigator. Scrutator. GALL. Fouilleur, chercheur. ITALIC. Cercatore. GERMAN. Ein erfucher/erforschter/nachhin grunder. HISPAN. Buscador, escuarinnador. ANGL. A diligent searcher. Vnde Pallidus scrutator auri, Luc. l. 4. Staz. 3. Syl. Quodque legit merfus pelagi scrutator Eoi.

Scrutinium, nij. Inuestigatio, inquisitio, a scrutor. Scrutinium. GALL. Recherche, recherche. ITALIC. Inquisizione, cercamento. GERMAN. Ein erforschung/nachgrundund/ersuchung. HISPAN. Obra de escuarinnar, buscamiento. ANGL. Diligent searching or seeking. Apul. l. 9. Postremum magistratus placuit, obstinare denegante scrutinio detegere.

Sculnam, Veteres pro sequestro vsurparunt, quasi sequulam quo verbo vsus est Varro Gell. l. 20. c. 10.

Sculpo, is, ps, prum. Cædendo imaginem aliquâ efficio, imaginem in materiam aliquam incido. Sculpo. GALL. Taille, grauer. ITALIC. Sculpire. GERMAN. Etwas bild werck schnitzen/abgeben/aussstechen. HISPAN. Esculpir & entallar. ANGL. To carve or graue. Et proprie in marmore & aliis lapidibus sculpsura fieri dicitur: constatura vero in metallis quæ solui possunt, atque consari, ut auro, & argento, & cæteris. Plin. lib. 36. c. 4. Marmore sculpendo primum omnium inclaruerunt Diponus & Scyllis. Ovid. 10. Metam. Interea niueum mira feliciter arte Sculpsit ebur. Diomedes tamen contendit sculpo Latinum non esse, eiusque loco scalpo dicendum esse. [Dicendum est, inquit, scalpere gemmam, & non sculpere] Quod si verum est, codices ferè omnes mendosos esse oportet, in quibus sculpere frequenter occurrit.

Sculpsoris, verbale. Qui sculpsit. Sculpsoris. GALL. Tailleur, graueur. ITALIC. Intagliatore, sculpro. GERMAN. Ein bild schnitzer / bildhauer/der etwas grabt oder ausssticht. HISPAN. Esculpidor & entallador. ANGL. A carver or grauer. Plin. l. 10. c. 13. Sculpsores, & pictores vtuntur. Idem l. 38. cap. 5. Iam fuerat in Chio insula Malasculpsor, dein filius eius Micciadas, &c. [Vide Sculpsor, supra.]

Sculpsura, ræ, Quæ auro, argento, ære, ferro, ligno, ebore, marmore, vitro, gemma, opera nostra efficit. Sculpsura. GALL. Taille, grauer. ITALIC. Intagliatura, scultera. GERMAN. Bildschnitzerey/das schnitzen oder graben zu bildwerck. HISPANIC. Esculpidura, entalladura. AN. A carving or grauing. Plin. lib. 16. c. 40. Habent in sculpsuris facilitatem. [Diomedes tamen dicendum esse contendit Sculpsuram gemmarum, non sculpsuram. Suprà in dictione Sculpsura.]

Sculpsile, Quod sculpsurum est; ut Sculpsile simulacrum. Sculpsile. GALL. Gravé, taillé. ITALIC. Intagliato, sculpsito. GERMAN. Ein geschnitzet oder gegraben bildwerck. HISPAN. Cosa esculpida & entallada. ANGL. That is graued or carued. Ovi. 4. de Ponto, Signa quoque in sella nossem formata curuli, Et torum Numidæ sculpsile dentis opus. Numidam dentem vocat ebur è dentre elephanti Numidici.

Sculpsoneæ, arum. Calcei ex lana confecti. Plaut. Casin. Qui queso potius quam sculpsoneas, Quibus batuatur tibi os? Veniunt Sculpsoneis batuenda sunt latera. Sculpsoneis. GALL. Soulier fait de laine. ITALIC. Scarpa di lana. GERMAN. Wellin schuch oder stichschuch. HISPAN. Capato de fieltro. ANGLI. Shoes of wall. Hinc Sculpsoneas dicitur qui est sculpsoneis indutus. Sculpsoneis. GALL. Chaussé de souliers de laine. ITALIC. Calciato con scarpa di lana. GERMAN. Der wellin oder stich schuch antreg. HISPAN. Calcado con gabato de lana. ANGLI. That wears shollen shoes. Vnde Aspicio sculpsoneas, bigas sequi cornutatas, Scribit Cato Sculpsoneas bonas alternis annis dari oportere familie rusticane.

Sculpsoneas, Germaniæ vrbs, in climate Septentrionali, antore l. 2. c. 11. Vulgo Schmeten.

Scutra, ræ, Turpiter factus, in tocando inuerecundus, & qui titulum audientibus turpibus dictis commouet. Scutra. GALL. Buffone. GERMAN. Ein spewogel/ toterhub/ der nichts thut dann die teut zu lachen machen. HISPAN. El truhan & vane. ANG. A sawcie joffer or flatterer. Diæus scutra (vt quidam volunt) à sequeundo, quod id genus homines sequi soleant opulentiores aliquid promittendi causa. Cicero pro Quinctio, Mequini, veteris est, de scutra multo facilius diuitem, quam parentamiliâ fieri posse. Idem 5. Verr. Al-



ban habebō iudicem, eum hominem qui se scurrām impro-  
bissimū existimari vult, qui à scurris potius semper gladiator,  
quā scurrā appellatus sit. *Iuuen. Satyr. 13.* Urbanifugitiuus  
scurra Catulli. [*Plaut. Mofell. sc. 1. v. 1.* Tu urbanus vero scurra,  
deliciz populū.]

**Scurrilitās**, Turpis & procax dicacitas, neque temporis, neque  
loci, neque personarum respectum habens. *ἰσχυρὸν ἰδὲ ἀγὼ*  
*πᾶσι τοῖς βαυλοῖς ἀποπύει.* GAL. Plaſanterie ITAL. *Mestiero*  
*di compiacere con molti disonesti.* GER. *Sprewerck/tenydfertigtet*  
*mit ſcherckend vñ vngereimten reden.* HIS PAN. *Aquel habito*  
*de iruhancar.* ANGL. *Malapert scouing.*

**Scurrilis**, penultima producta, Qui mouet risum cum turpitudi-  
ne. *ἰσχυρὸν ἰδὲ ἀγὼ*. GALLIC. De plaſanteur. ITA. *Boffone.*  
GERM. *Eyns grebprechtigt oder schamper.* HIS. *De iruban.* ANG.  
*Belonging to a malapert or sawie scoffer.* Cic. 2. de Orat. Ne aut  
scurrilis iocus sit inimicus.

**Scurriliter**, aduerbiū. Procaciter. *ἰσχυρὸν ἰδὲ ἀγὼ*. GAL. En bouf-  
fon, en plaſanteur ITA. *Boffineſcamie.* GER. *Wit schamparem*  
*schimpffossen* HIS. *Trubaneando assi.* ANG. *Lik a sawie or flat-*  
*tering scoffer.* Plin. Ep. 90. Qui hunc putamus domi facere, qui  
in tanta restam serio tempore, tam scurriliter ludat?

**Scurrō**, aris, Scurrām ago. *ἰσχυρὸν ἰδὲ ἀγὼ*. GALLI. Plaſan-  
ter & dire mots pour risse. ITA. *Fare il boffone.* GER. *Schampare*  
*vñndt teitge tettege treben/vñndt die tekerobuben.* HIS. *Tri-*  
*hancar.* ANGLI. *To scoff lik a sawie mocker* Horat. I. Ep. 18. Scur-  
ror ego ipse mihi, populo tuisdem I. Ep. 19. Scurrantis speciem  
præbere professus amicum. Hoc est turpiter adulantis.

**Scutale** huius scutalis, pen. prod. n. g. *Lin. 8. bell. Maced.* Centum  
funditores ab Ægio & Paris & Dymis acciti. A pueris in more  
quodam gentis, saxis globosis, quibus ferrē arenæ immixtis  
strata litora sunt, fundā mare apertum incessentes exerceban-  
tur. Itaque longius, certius & validiore ictu quā Balearis fun-  
dator eo telo vsi sunt, & est non simplicis habent, vt balearica,  
aliarūque gentium funda: sed triplex scutale crebris futuris  
duratum, ne fluxa habena voluteret in iactu, glans, sed librata  
quam sederit velut neruo missa excutiat.

**Scutellā**, v. ide Scutum.

**Scuticā**, æ, pen. cor. Genus verberis è lorīs factā Græco *σκυτις*,  
quod corium significat, vel pellem. *ἰσχυρὸν ἰδὲ ἀγὼ*. GALLIC. Escour-  
gee, vñ fouer de lanieres de cuir. ITA. *Storregiata scufilo, ba-*  
*cheria, scerza.* GERMA. *Ein tãbertinc geyſel/tein geyſel auß tãbertin-*  
*men.* HIS. *Agoue liuis no como paranino.* ANG. *A scourge or whip-*  
*pe.* Mart. lib. 10. Scuticæque locis horridis Scythæ pellis, Qua  
vapulauit Marſyas Celenæus. Rubere scutica. *Iuuen. Sat. 6.* hic  
frangit ferulas, rubet ille flagellis, Hic scutica. *Horat. I. Serm. Sa-*  
*tyr. 3.* adſit Regula peccatis, quæ pœnas irroget æquas. Ne scu-  
tica dignum horribili festere flagello.

**Scutricum**, Vasis genus. *apud Catonem de Re rust. cap. 10.* & vide-  
tur ex figura Græca derivari à scutra. Est enim scutra vasis ge-  
nus, quod & scutula dicitur.

**Scutum**, et armorum genus, quo pugnantes corpus tegunt. *σκυ-  
τος*, hoc est à corio, siue pelle, qua obtegebantur. *ἰσχυρὸν ἰδὲ ἀγὼ*  
*μαθηματικῶν* *scutier, scutier, scutier.* GAL. Bouclier, rondelle, escu.  
ITA. *Scudo, targa.* GERMA. *Ein schilt den man im streit brauchet.*  
HIS. *Pa. Escudo o paves.* ANG. *A buckler or shield.* & vel à scutura,  
*inquit Varro*, quod à minutis confectum sit tabulis. *Plin. lib. 35.*  
*c. 3.* Scutis enim, qualis apud Troiam pugnatum est contine-  
bantur. *Cæs. 5. bell. Gall.* Quo percusso & exanimato, hunc scutis  
protegerunt hostes, & in illum vniuersi tela coniciunt. *Cicer. 2.*  
*Tusc.* Ignauus miles ac timidus simulac viderit hostem, abiecto  
scuto fugiat quantum possit. *Virg. 8. Æneid.* - scutis protecti cor-  
pora longis. *Ouid. 7. Epin.* Iacta super galeas, scutaque longa son-  
nant, *Ouid. 3. Fast.* Scutoque nepotem fert auus, hic scuti dul-  
cior vsus erat. *Idem Eleg. 1. lib. 4. Trist.* gladioque latus, scutoque  
sinistram subiicio. *Gellius cap. 13. lib. 9.* Scutum proicere; Mox;  
Manlius iterum scutum scuto percudit. Differre à clypeo o-  
stendit *Linus lib. 1. ab urb.* Secunda classis Seruij Tullij Roma-  
norū regis dicebatur ea pars populū quæ æris LXXV. M. aut eo  
amplius, intra tamen centum millia, in censum deferebat: ius-  
demque armis utebatur, quibus prima classis, præter loricas  
& clypeum, cuius loco scuto utebatur, &c. *Idem Linus lib. 8. ab*  
*urb.* Postquam, inquit, stipendiarij facti sunt scuta pro clypeis  
fecere. *Idem lib. 9.* Clypeo & sarilla scutum manus esse ait cor-  
pori tegumentum.

**Scutulum**, li. Paruum scutum. *ἰσχυρὸν ἰδὲ ἀγὼ*. GALL. Petit escu. ITALI.  
*Piccioio scudo.* GERMA. *Ein schiltin.* HIS. *Pequenno scudo.* ANG. *A*  
*lisse buckler or shield.* Cic. 2. de Nat. deor. Cum pelle caprina,  
cum hasta, cum scutulo, cum calceolis repandis. [*Cæs. lib. 3. de*  
*bel. ciu.* Quatuor biremes subiectis scutulis impulsas vestibus in  
interiorem partem traxerunt.]

**Scutarius**, Qui scuta facit. *ἰσχυρὸν ἰδὲ ἀγὼ*. GALLIC. Faiseur de bou-  
chiers & escus. ITA. *Colui che fa i scudi o le tharghe.* GERMA. *Ein*  
*schiltmacher.* HIS. *El que haze escudo o paves.* ANGL. *Thar maker*  
*bucklers or shields.* Plaut. in Epid. Id modo videndum, vt mate-  
ria suppetat scutariis.

**Scutarius**, ria, um. Quod ad scuta pertinet. *ἰσχυρὸν ἰδὲ ἀγὼ*. GAL. Appar-  
tantean à bouclier & escu. ITAL. *Pertinente à scudo o targa.*  
GER. *Das zu den schitten gehört* HIS. *Persinesiente à scudo o pa-*  
*ues.* ANG. *Belonging to bucklers.* Vnde *Virg. lib. 2.* In Romana  
milicia habebant fabricas scutarias, & loricas, quibus armorum  
genera formabantur.

**Scutetus**, a, um. Scuto armatus. *ἰσχυρὸν ἰδὲ ἀγὼ*. GALLIC. Garni ou armé  
de bouclier ou de rondelle. ITA. *Armato di scudo o di targa.* GE.  
*Der mit einom schilt gerustet ist/ schiltnecht* HI. *Armado de escudo,*  
*escudado con escudo.* ANG. *Armado with a shield.* Cic. 2. Philipp.  
Agmine quadrato, cum gladiis sequuntur scutati milites, &c.

*Virg. 9. Æneid.* Tercentum scutati omnes Volſcente magistro.  
**Scutullā**, æ. Forma rotunda, quales aranea contextit. Inde scutulā  
ta figura dicitur quæ tela araneorum similitudinem habet. *Plin.*  
*l. 11. c. 23.* Quanta arte celant pedicas, scutulato rete grassantes.  
Est & scutula vasculi genus, vnde diminutiuum deducimus  
scutella. *ἰσχυρὸν ἰδὲ ἀγὼ*. GAL. V-  
ne platte escuelle, vñ petit plat. ITA. *Scudella.* GERMA. *Ein kleine*  
*schuſten.* HIS. *Pa. El escudilla.* ANGLI. *A plaser or dish.* *Marſal.*  
*lib. 3.* Bessalem ad scutulam sexto peruenimus anno. *Jæm lib. 11.*  
Sic implet glabatas, paropfidisque, Et leues scutulas, cauafque  
lances. [A nomine scutum *Diomedes deducit lib. 1.*]

**Scutula**, in arboribus emplaſtratis. *Plin. lib. 17. c. 16.* Ergo amputatis  
omnibus ramis, ne succum auocent, nitidissima in parte, quæ-  
que præcipua cernatur hilaritas, exempta scutula (ita ne descē-  
dat vltra ferrum) cortici imprimitur ex alia cortex par cum sui  
germinis mamma.

**Scutella**, æ, Vasis genus rotundi, concavi, quo minural ex carne,  
vel oleribus in mesam exhibetur. *ἰσχυρὸν ἰδὲ ἀγὼ*. GAL. E-  
scuelle, sou plat. ITA. *Scudilla.* GERMAN. *Ein kleine schuſten.*  
HIS. *Pa. El escudilla.* ANGLI. *A dish.* Est autem diminutiuum à scutra,  
sicut à mitra mitella, aut certe à scutula. *Cic. 3. Tusc.* Eripiamus  
huic ægriudinem. Quomodo? Collocemus in calcitra plumea,  
psalteriam adducamus, hedyrum incendamus, demus  
scutellam dulciculæ potionis, aliquid prouideamus & cibi.

**Scutullā** vestis, Dicitur quæ quibusdā orbibus, seu circulis, quasi  
scutulis est distincta, ad araneorum similitudinem accedentibus.  
*Iuuen. Satyr. 2.* Cærulea inducus, scutulata, & galbana tafa.  
Hoc autem texturæ genere olim præcipuè cōmendabatur Lu-  
sitania. Id autē ferè erat eiusmodi, quale cernimus in araneo-  
rum telis, quorum retia etiam scutulata dicuntur à *Plin. lib. 11. c.*  
*23.* Est & scutulatus color, in equis præcipue commendatus,  
quem vulgus ab exiguo pomorum [rotunda specie *Pomna-*  
*larū*] appellat. *Meminit eius coloris & Pallad. in mese Martio, c. 13.*

**Scutigerulus**, à Plauto sumitur pro armigero, qui scutum domini  
gerit qui & scutifer dicitur. *ἰσχυρὸν ἰδὲ ἀγὼ*. GAL. Qui porte l'escu  
bouclier. ITALIC. *Chi porta scudo.* GERMA. *Ein schiltbinder einem*  
*schilt tregt.* HIS. *Pa. El que trae lo escudo.* ANGL. *A page or cuirrell*  
*that beareth a shield to his maister.*

**SCYATHOS**, Insula est cum oppido in Ægæo mari prope Thra-  
ciam, vt scribit Pomponius *Mela lib. 2.* Vulgò *Sciao, ouisda.*

**SCYIACE**, *σκυιακῶν*. Vrbs citra Zycicum, vt inquit Hecateus Pom-  
ponius, Placia & Scylacæ parue Pelagorum coloniz.

**SCYLLA**, *σκυλλα*. *Caullus* Latine dicitur. Est præterea  
scyllax, apud *Suicam*, nomen insignis Mathematici qui ad Po-  
lybij historiam scripsit Anigraphem.

**SCYLLA**, *σκυλλα*. Filia fuit Nisi regis Megarensium, quæ Minois,  
patris hostis amore capta, vt illum sibi beneficio aliquo de-  
mereretur, patrem purpureo capillo, in quo situm erat regni  
totius satum, spoliavit, euniquè hosti obrulit, tanquam futuri  
coniugij dotem. Verum quum se ab illo sperni videret, doloris  
impatiens in Ciriam auem cōmutata est: Nisi autem in aliam  
auem sui nominis quæ veluti antea quæ impetierat pœnas à  
filia reperes, etiam nunc eam vbique insectatur. *Vide latius hac*  
*fabulam apud Ouid. lib. 8. Met.* Fuit & altera Scylla, Phorci fi-  
lia, quæ cum mutuo Pici amore teneretur, indignata Circe,  
quæ Picum miserè deperibat, Scyllā sibi ab illo præferri, fon-  
tem in quo illa lauare sese solebat, noxiis herbis, beneficiūque  
infecit. Cuius rei illa ignara, quum lauandi gratia fontem in-  
gressa esset, vider inferiorē corporis partem in caninosi cētus  
esse commutatam: quam deformitatem tantopere exhorruit,  
vt sese statim in vicinum præcipitauerit fretum vbi & in saxum  
mutata fingitur Charybdi ex aduerso obiectum, præternauig-  
antibus vehementer periculofum. [*Tibul. li. 4.* Non Scyllæ saxo  
conterruit impetus orbe: Cum canibus rabidas inter freta  
serperet vndas. De Scylla & Charybdi legendus. *Senec. epist.*  
*80.*] GE. *Ein forgetlicher setzen schiltstent in Scitischen meer.* *V. i.*  
*de latius hac fabula apud Ouid. 14. Metam.* Est itē Scylla genus  
piscis quo maxime abudat Liris Capaniæ amnis. *Hora.* Affertur  
Scyllas inter murena natantes. *Mart.* Cæruleus nos Liris amas,  
quæ sylvia Maricæ Protegithine scyllæ maxima turba sumus.

**Scyllera**, Loca in quibus scyllæ pisces capiuntur. *Cic. de Leg. 2. g. ar.*  
*otra Rulū.* Hac Lege Tribunitia, Decēviri vendēt agrum Ca-  
panū, accedet ei mons Caurus, accedet scyllera ad Minturnas.

**SCYLLACEVM**, *σκυλλακῶν*. Oppidum fuit in finibus Calabria, cuius  
meminit *Strab. l. 6. Virg. 3. Æn.* abiecto altero l, primam syl-  
labam corripuit, quum ait, Cælonique aces & nauifragum  
Scyllaceum. Vulgò *Capo de squillaci in Calabria.*

**SCYLLARVM**, *σκυλλακῶν*. Promontorium Peloponnesi, vt *Strab. l. 8.*  
*testatur*, in sinu Argolico iuxta Hermonem, quo Scylla Nili fi-  
lia fluctibus eiecta creditur. Vulgò *Capo Scylli.*

**SCYLLIAS**, *σκυλλιας*. Herodot. lib. 8. vñ quidam Scionæus, omnium  
ea tempestate hominum optimus vinator, qui etiam in nau-  
fragio ad Pelium factum, multam pecuniam Persis seruauit,  
multa & sibi lucratus, Hunc Pausanias Scyllin vocat, qui de eo  
sic scribit, Scyllis Scyonæus homo cum Cyanæ filia classis Per-  
ficæ, qua Xerxes Græciæ bellum intulerat, & anchoras natando  
vinandoque præcidit ad Pelium montem, & Sepiada Magne-  
siændque signum in Apollinis templo positum ab Amphictyo-  
nibus, (quod erat commune Græciæ concilium) à Nerone  
principe Romam translatum.

**SCYLLVS**, *σκυλλος*. Oppidum Achaiz, vt *Strab. scribit*, quæ  
Xenophon donatus est à Lacedæmoniis.

**SCYLLVRS**, siue potius Scillurus, per i nostrum, penultima pro-  
ducta. *σκυλλεργς*. Nomen viri proprium, qui, vt *Plutarch. auor est*  
quum relicto maribus filiis octoginta diem esset obiturus, ha-  
stulam sacrem cuique obtendens, vt illum confingeret, iube-



bar. Id autem singulis se posse negantibus, ipse sigillatim educta hastilia omnia facile confregit. Ita docens illos, ubi vna esse perseverarent, firmos ac potentes fore: imbecillos autem si separarentur ac dissident.

Scymnus. Ἰν γῆρας. GALL. Lionceau, le petit faon d'vne lionne. ITAL. Leoncine. GER. Ein jung teuwlin. HISP. Leoncillo, hijo de leon. ANGL. A Lyons whelp. } Significat leonis catulum, vt aliarum ferarum scylacia, Iulio Pol. autore, Lucret. l. 5. Ac catuli pantherarum, scymnique leonum.

Scyphus. scyphi. Ἰν γῆρας. GALL. Vn hanap ou tasse à boire. ITA. Coppa, tazza, bicchiero, gottio. GER. Ein trintgesechse/cin weiter bacher. HISP. Cierro vaso para beber. ANGL. A cuppe or tasse so drink in. } Vasis potiorij genus, quod proprie Herculi attribuitur, teste Macrob. Saturn. lib. 5. c. 21. sicut cantharus Libero patri. Hoc veteres in sacris vsi sunt, & in conuiujs. Virg. 8. Aeneid. Et impleuit dextram scyphus. Horat. Epod. 9. Capaciores adfert huc puer scyphos. [Plaut. Asin. sc. 4. a. 2. Scyphos quos vtendos dedi.]

Scyricum, Coloris genus, apud Plin. l. 33. c. 7. SCYRITAE, Ἰν γῆρας, Gentes sunt inter Nomadas Indos, quae narium loco foramina tantum habent. Plin. l. 7. c. 2.

SCYROS, Ἰν γῆρας, Insula est contra Magnesium in Mari Aegaeo, vna ex Cycladibus Lycomedis regis patria: ubi Achilles puellari habitu educatus. Deidamiam eius regis filiam vitiauit, & ex ea Pyrrhum suscepit, quae ab hac insula & ipsa Scyrias est appellata. Ouid. 1. de Arte amandi. Scyrias Aemonia victa puella viro. In ea est vrbs eiusdem nominis. } GER. Ein Insel im Aegaeischen meer eine aus den Epytibus } Patet haec insula, Plin. teste, longitudine viginti quinque millium passuum, ex qua lapidem integrum fluuante tradunt, eundem communium mergi.

\*Scyriades, Ἰν γῆρας, mulieres ex Scyro insula. Stat. 2. Achil. Nec minus egrella thaliamia Scyrias ibant Ostentare choros, Scyris. a. um. prima syllaba producta, Ἰν γῆρας. Ouid. Epist. 8. Saepe malis stupeo rerumque oblita, locique, Ignara tetigi Scyria membra manu.

Scytala, x. vel Sytala, les. Ἰν γῆρας. Mus araneus Latine dicitur. Colum. lib. 6. c. 17, Musque araneus, quem Graeci σκυτάλιον appellant: quauis exiguis, dentibus non exiguam pestem molitur. Plin. lib. 31. c. 5. Eadem vis contra venenatorum omnium morsus, priuatim scytalem & angues. } Est etiam scytale, genus secretioris epistolae quo ad res arcaniores vtiebantur Lacedaemonij: vnde & Scytale Laconica appellata est. Id autem erat huiusmodi, Imperatori ad bellum proficiscenti: Lacedaemonij furculum dabant teretem, alterumque omnino similem penes se retinebant. Deinde si quid secretioris rei incidisset. in loro quodam tenui prius ad furculum adaptato, quod visum esset praescribebant, illudque minutum concisum ad Imperatorem mittebant, qui loro illo per furculum suum circumplicato, litterisque coeuntibus, commodè quod scriptum erat, perlegebat. Vide de hoc plura apud Gel. l. 16. c. 9.

SCYTHAE, Ἰν γῆρας, Plin. l. 7. c. 56. Iouis fuit filius, qui primus arcus, sagittarumque vsum reperisse dicitur.

SCYTHIA, Ἰν γῆρας, Regio septentrionalis latissima, in duas diuisa partes, Europaeam & Asiaicam: quarum Europaea à Tanaidis ripis per Maotidis & ponti Euxini littora: vsque ad Istri ostia expanditur. Asiaica à limitibus oppositorum littorum in Orientem procurrat, Oceano à Septentrione, à meridie Tauro terminata. } GER. Ein grosse Mitland zwischen tanderassen/ hiedeset vnd tenset der stuf Tanais getegen. } Viriusque variae ac propè innumerae sunt gentes, ad bella magis quam ad vllum humanitatis studium idoneae. Hominiibus inter se fines nulli: neque enim agrum exercent, nec domus illis villa, vt rectum aut sedes est, armenta & pecora semper pascuntibus, & per incultas solitudines errare solitis. Vxores liberisque secum in plaustribus vehunt, quibus cortis, imbrim, hyemisque causa tectis, pro domibus vtuntur. Iustitia gentis ingeniis culta, non legibus. Nul lum scelus apud eos furto grauius: quippe sine tecto & munimento pecora & armenta habentibus, quid saluum esset si furari liceret? Aurum & argentum perinde aspernantur, ac reliqui mortales appetunt Lacte & melle vescuntur. Lanæ iis vsus ac vestium ignotus. Et quanquam continuis frigoribus vtatur, pellibus tamen ferius aut murinis vestiuntur. Haec continentia illis morum quoque iustitiam dedit, nec alienum concupiscentibus: quippe diuitiarum cupidio ibi est, vbi & vltus. Atque vltimam reliquis mortalibus similis moderatio & abstinentia alieni foret: profecto non bellorum tantum per omnia secula terris omnibus continuaretur: nec plus hominum ferrum & arma quam naturalis fatorum conditio raperet. Scythae ab alieno imperio aut intacti, aut inuicti manserunt. Darium regem Persarum turpi à Scythia submouere fuga. Cyrum cum omni exercitu trucidarunt. Alexandri Magni ducem eum copius vniuersis deleuerunt: Romanorum audiuere, non senserunt. Gens & laboribus & bellis aspera. Vires corporum immentisae. } Nostra vero hac aetate coadunato exercitu numerosissimo, & rei bellicae peritissimo feri ac furiosi illi latrones, in viciniam illis Polloniae regnum excursiones perpetuas faciunt, quos fortiter resistendo & penè quotannis cadendo Polonus bello abuectus à conspectu suo longè remouet: & in vastis illis solitudinibus quasi obligat, nec in Germaniam quam veluti murus, totamque Christianitatem ab excursionibus Turcarum, Moscorum, Tartarorum, & ceterorum gentilium tutatur, perumpere patitur. Dicta est autem Scythia (vs placet Herodot. lib. 4.) à Scythia quodam Herculis ex muliere semiuipera filio, fratre Geloni, & Agathyrsi.

Scythicus, a. um. adiect. Ἰν γῆρας. vt Arcus Scythicus, Sagittae Scy-

thicae, Mores Scythici, Scythicum tegmen. Cic. 5. Tusc. [Ouid. l. leg. 6. lib. 4. Trist. Vulgus adest Scythicum.] Scythia, x. vel Scythes, Ἰν γῆρας. Qui ex Scythia est. vt Anacharsis Scythes apud Cic. 3. Tusc. Sunt autem Scytharum alij Europaei alij Asiaici: de quibus vide supra Lasius in dictione SCYTHIA.

\*Scythis, Patronymicum faem. Ἰν γῆρας. apud Ouid. 15. Metam. Haud equidem credo, sparsae quoque membra veneno Exercere artes Scythides memorantur easdem. Scythius, a. um. adiect. Ἰν γῆρας. Virg. l. 3. Georg. At non qua Scythiae gentes Maoticaeque vnda.

SCYTHON, ONIS, Ἰν γῆρας, Nomen proprium viri nescio cuius, quem poetae fabulantur pro suo arbitrio, modò in forminam sese commutasse: modò rursus in virilem formam redisse. Ouidius lib. 4. Metamorph. Quid loquar: vt quondam naturae iure nouato. Ambiguus fuerit modo vir, modò foemina Scythion. SCYTHOPOLIS, Ἰν γῆρας, Vrbs est in Decapolitana Syriae regione, nomen habens à Scythia in eam deductis: quum antea à Liberi patris nutrice ibi sepulta, Nyssa diceretur. Autor Ptole. lib. 5. c. 18. Scythopolis autem sine aspiratione, Libyae oppidum est, vt ex Polyhistoris sententia tradit Steph. Byzantinus. SCYTHOTAVRI, Ἰν γῆρας, Populi Scythiae, Tauricae regionis iuga incolentes, qui (vs folin. refert.) pro hostibus aduenas caedere confueuerunt. Meminit horum & Plin. l. 4. c. 12.

S ante E.

Se, Praepositio est ex earum numero, quae quòd extra compositionem non inueniantur, inseparabiles à Grammaticis dicuntur, & s. Composita vero diuisionem siue separationem ferè significat: quemadmodum s. apud Graecos vt Separo, Seduco, Nonnunquam & priuationem seu negationem: à c: vt Decedo: d: vt Seduco: g: vt Segregoi: vt Seiungo: l: vt Seligo, p: vt Separo: vt Seuo. Est & se pronomen reciprocum accusatiui casus à genitiuo sui. ad vt: quod etiam eum seipso componitur, Virgil. 1. Elog. At mihi sese offert vltro meus ignis Ainyntas. [Plaut. Milit. sc. 1. a. 1. Me in aedes ad se duxit domum. Ibid. sc. 2. a. 2. Ex nostro hospitio eduxit se foras. Idem Pseud. sc. 2. a. 3. Ipsa sese patinae feruefaciunt. Idem Asin. sc. 3. a. 1. Vult placere sese amicae. Idem Men. sc. 2. a. 5. Expertit ad sese, me vt irem. Catull. de Com. Beren. Sed quis se ferro postulet esse parem? & c.]

SEBASTEA, es. Ἰν γῆρας, Samaritae oppidum, ab Herodote instauratum: & in honorem Augusti Caesaris ita appellatum, quum antea quemadmodum & regio, ipsa Samaria diceretur Ἰν γῆρας, enim Graeci dicunt quod nos augustum. Vide Strabonem lib. 16. & Plin. lib. 5. Stephanus etiam alteram Sebasten in Armenia collocat.

SEBASTIA, Ἰν γῆρας, Oppidum in Colopena, Cappadociae regione: de qua Plin. lib. 6. c. 3.

SEBASTOPOLIS, Ἰν γῆρας, Ponti Cappadocij vrbs, Ptole. lib. 5. ca. 6. Vulgo Sebastia.

SEBENNYTUS, Ἰν γῆρας, Steph. Vrbs in Aegypto: vbi & palus & amnis sunt cognomines. Vnde praefectura quoque Sebennytica, Ἰν γῆρας, & Sebennyticum Nili ostium, Ἰν γῆρας, vocari constat: quod in duo alia diuiditur: scilicet in Saiticum & Mendesium, teste Herod. l. 2.

SEBETHOS, penultima producta. Ἰν γῆρας, Fons apud Neapolim cuius aqua vicatim decurrens, amnis ferè vsum Neapolitanis praestat. Plin. lib. 1. Syluar. Et pulchra tumeat Sebethos alumina. Huius Virg. Sat. Columell. meminerunt: quod quidem nomen cum t littera procul dubio scribendum est, ceteri sciam esse qui Saberthus per r legant. Testis est, vt alia omittam, tabella marmorea vetustissima Neapoli in murorum fundamentis reperta, quae habet. P. Meuius Eutyclus & diculam restituit Sebetho.

\*SEBETHIS, idis, faem. gen. Virg. 7. Aeneid. Nec tu carminibus nostris indictus abibis, Oebale, quem generasse Telon Sebethide nympha Ferrur.

SEBIVS, pen. prod. Ἰν γῆρας. } GER. Ein see in Istrieh/ heist bey Lago d' Seta. } Lacus circumpadanae regionis, è quo Lolius amnis nascitur, teste Plin. l. 3. c. 19.

SEBRITAE, arum, Ἰν γῆρας, Populi Aegyptij Nili insulam incolentes, non procul à Meroe. Sebritae dicti quasi aduenae, eo quod Psammithicum regem fugientes, in Aethiopiam commigrarint. Vide Strab. lib. 17.

Sebum, bi, Seuum. Ἰν γῆρας. GALL. Suif. ITAL. & HISPANIC. Seuo. GERMAN. Onschitt. ANGL. Sewer or tallow. } Vnde Sebaceus, a. um, quod ex sebo siue seuo confectum est. sicut: vt Candela Sebacea.

Sebare, verbum, Seuo obducere. Ἰν γῆρας. GAL. Mettre ou adiufter du suif, faire suif. ITA. Ognere con seuo. GER. Mit vnschitt bey be den oder bestschien/ vnschitt teryen machen. HISP. Enseñar, vnser con seuo. ANGL. To smere ouer with sewer or tallow. } Col. lib. c. 22. Ferris autem ritus maiorum etiam illa permittit, fat pinifere, faces incidere, candelas sebare. Quid autem proprie sit Sebum siue seuum, & quomodo differat ab adipe & pingui abundè supra explicauimus in dictione Adeps.

Secalè, neut. gen. penul. prod. } ANGL. Ric. } Frugis genus, tantum ad arcendam famem tenuiorum vile, foecunda, sed gracili stipula. Huic milium in Italia miscetur, panisque fit melior. Gallis inquit Ruell. vna litera detrita Seclam vocant: de quo vide Plin. lib. 18. c. 16.

Secamentum, Vide Seco. Secedo, is, penultima prod. secessi, sum, Seorsum ab hominum frequentia recedo. Ἰν γῆρας. } GER. Ich halde mich ab. } GAL. Se retiret à part, & à l'escart. ITA. Parsiſi, and ar via, venir. GER. Ich end sich weichen/ danuen weichen/ eivan hin von den eyten gehen. HISP. Restarſe d. partiſi, ANGL. To ge a part frome oſher. } Plaut.



*Plaut. in Amphitr.* Secede huc tu Sofia. [Idem *Cap. sc. 2. a. 2.* Secede huc; Sunt quæ ex te solo sciscitari volo. Idem in *Curcul.* [sc. 2. a. 2.] Fugite omnes, abire & de via discedite. *Liu. 10. hell. Mæced.* Posteaquam venisse eos nuntiatum est, secessit in partem interiorum cum duobus amicis, totidem custodibus corporis. *Quid. lib. 4. Trist. Eleg. 8.* Sed modo, quos habui, vacuos secedere in hortos. [Quid. *Eleg. vii. lib. 3. Trist.* Nec quod secedam locus est. (sup. studiorum causa.)]

**Secessio, onis, Seceſſus, difceſſus, ſive recessus in locum ſecretio-**  
**tem.** סָרַח סָרַחָה *farah, sarah.* GALL. Retirement à part, separation. ITAL. Partimento, comiato, partita. GERM. Abweſchung oder abtrennung in ein ſonderbar ort. HIS. Partida à lugar secreto. ANG. A going a part. Hinc secessionem subſcriptorum dixit Cic. pro *Murena*, pro ſecreta collocatione quæ ſit ſine arbitris, non ſine ſuſpitione conſpirationis. Etenim, inquit, ſeductiones teſtium, ſeſſiones ſcriptorum animaduerti. ¶ Ponitur aliquando pro ſeditione, quum populus in diuerſas partes diſcedit. Cic. pro *Ligario*. Seceſſionem tu illam exiſtima uult, Cæſar, non bellum. [Cæſ. lib. 1. de bell. cin. Nulla ſeſſio populi, &c.]

**Seceſſus** us, ui, Diſceſſus in locum ſolitarium, minùſve frequen-  
 tem. סָרַח סָרַחָה *farah, sarah.* GALL. Retirement à part, le lieu où on ſe retire à part. ITAL. Luoco doue ſi reſtra. GER. Abweſchung abſunderung von den ſeuten. item, ein ſtill vnd abgeſunderet ort. HIS. Retrahamiento lugar secreto de nos recogemos, apartamiento. ANG. going a part ſrome other: also a place where one goeth a part. ¶ *Quid. [Eleg. 5. lib. 1. Trist.]* Carmina ſeſſum ſcribentis & oua quæ-  
 runt. ¶ *Quint.* Cicero quoque in hos ſtudiorum ſeſſus excur-  
 rit. item *Suet. in Aug. 7.* Ex ſeſſibus præcipue frequenter  
 maritima. ¶ Nonnunquam locus ipſe ſecretior, & ab homi-  
 num turba aſpectuque remotus. ¶ *Virg. 1. Aeneid.* Eſt in ſeſſu  
 longo locus. *Plin. Epiſt. 13. lib. 2.* Ille meus in vrbe, ille in ſeſſu  
 contubernaliſ id eſt in villa. Idem *Epiſt. 15. lib. 3.* Petis vt libellos  
 tuos in ſeſſu legam. *Seceſſus autum.* *Plin. lib. 10. c. 29.* Sed in  
 ſeſſu autum & nocturno paucis diebus latere traduntur.

**Secernere, ſis, ſeruium, Diuido, ſeparo, diſcerno, ſegrego.**  
 סָרַח סָרַחָה *farah, sarah.* GALL. Separer, mettre à part. ITAL. Separare, diuidere, ſeparare.  
 GERM. Von einander ſcheiden oder abtheilend ſunderen, wâderſ-  
 cherden. HISPAN. Diuidir apartar. ANG. To ſeparator ſeruer. ¶ *Cic. Lucio*, Si à continentibus tuis ſcriptis ſecernas hanc quaſi fa-  
 bulam rerum euentorumque noſtrorum. *Cic. in Caſil.* Secer-  
 nant ſe mala bonis. Idem de *Amici.* Secerni autem blandus a-  
 micus à vero internoſci tam poteſt adhibita diligentiâ, quam  
 omnia ſecuta & ſimulara à ſinceris atque veris. *Horatius in Ar-*  
*te.* fuit hæc ſapientia quondam, Publica priuatis ſecernere ſa-  
 cra prophanis.

**Secretus, a, um, participi ſeiunctus, ſeparatus.** סָרַח סָרַחָה *farah, sarah.*  
 סָרַח סָרַחָה *farah, sarah.* GALL. Separé & mis à part. ITAL.  
 Separato, meſſo diuiſamente. GER. Abgeſunderet/abgeſchriden. HIS.  
 Apartado, meſſo apartadamente. ANG. Seuered, ana part a part. ¶  
*Cic. 1. de Natu deorum.* Habent igitur ſuam ipſeram ſtellæ iner-  
 rantes ab ætheræ coniunctione ſecretam & liberam. *Vir. 8. Aeneid.*  
 Secretosque pios, id eſt ab impiis ſeparatos. Interdum  
 idem eſt quod ſelectus. *Quint. lib. 9. c. 3.* Secretæ & extra vulgare  
 vſum poſitæ, ideoque magis nobiles, vt nouitate autem excitât,  
 ita copia ſatiât. [Quint. Secretus & iam conſecratus (Orator  
 ſenior) Et *Et Linius lib. 9. d. 4.* Nihil ſecretum alter ab altero ha-  
 bebat. (i. habebant omnia inter ſe communia.) ¶ Migrat inter-  
 dum in nomen, & admittit comparationem. *Col. lib. 9. c. 4.* Pro-  
 batis apibus deſtinati debent pabulationes, eaque ſint ſecreti-  
 ſimæ, vt noſter *Maro* præcipit, viduæ pecudibus, apico, & mini-  
 me procellulo cæli ſtatu. ¶ *Secretum, Cic. 1. de legib.* Loco publi-  
 co priuatoque celebrari ſecreto, aliena ciuitate, an tua: in ca-  
 ſtris, an foro dicas, intereſt plurimum.

**Secretum, ti, Pro ſeſſu.** סָרַח סָרַחָה *farah, sarah.* GALL. Secret, vn  
 lieu reſtre & ſeparé ou on ſe retire à part d'avec les autres. ITAL.  
 Luoco doue ſi ritirano ſeparatamente. GER. Ein abgeſunderet heim-  
 lich ort an dem einer von den ſeuten iſt. HIS. Lugar secreto de nos re-  
 cogemos apartadamente. ANG. A place ſe parated a part. ¶ *Plin. Epi.*  
*1. lib. 1.* Quam pulchrum illud quam dulce ſecretum, quantum  
 ibi antiquitatis. ¶ *Quintilian.* Secretum ſibi facere etiam in tur-  
 ba. Idem; Situ ſecreti conſumi ſcripta. Haſtenus eloquentia ſe-  
 cretum habet. Idem *Quintilianus*, Secretum quærit ſtudia.  
*Sueton. in Oſthon. c. 10.* Secreto captato codicillos exarauit ad ſo-  
 rorem conſolatorios. GALL. Seltant retiré en ſon cabinet, vel, en  
 quelque lieu à ſeſcart, &c. Idem in *Claud. c. 10.* Secretum diſer-  
 derare, (i. ſeſſum.) Excluſus inter cæteros ab inſidiatoribus  
 Caij, cum quaſi ſecretum eo deſiderante turbam ſubmoue-  
 rént, in dixtam, cui nomen eſt *Hermæum*, ſeſſerac. ¶ Aliqua-  
 do ſecretum accipitur pro re arcana quam nulli temere com-  
 municamus, ſed apud nos tacitam ſeruamus. ¶ *Job. 1. d. 2.* סָרַח סָרַחָה  
 סָרַח סָרַחָה *farah, sarah.* GAL. Secret. ITAL. & HISP. Secreto. GERM. Berborgene vnd  
 heimliche ſachen. ANG. Any priuè and cloſe thing. ¶ *Quint. lib. 11. c. 1.*  
 Proferunt mores plerumque oratio, & animi ſecreta dere-  
 git. *Quid. 2. Metam.* Et legem dederat ſua ne ſecreta viderent.  
 [Suet. in *Aug. c. 66.* Secretum de comperta *Murenæ* conuinatione  
 vxoti *Terentiæ* prodit. *Mæcenæ* *Quid. Eleg. 6. l. 3. Trist.* Cui-  
 que ego narrabam ſecreti quicquid habebam. ¶ Item Secretum  
 petere, i. velle ſecreto colloqui. *Suet. in Tib. c. 21.* & in *Calig. c. 23.*  
 Item, Secretum agere. Idem in *Fib. c. 60.* ¶ Secretum rei, pro re  
 arcana: *Gell. c. 21. lib. 1.* Mulier ſit audiendi cupidior ſecrerum  
 rei. Quæ ſecretior *Suet. in Aug. c. 70.* Cæna quoque eius ſe-  
 cretior in fabulis fuſt. &c.]

**Secreto, aduerbiuſ, id eſt, ſecreto, occultè, ſine arbitris.** *Plaut.*  
*Amphitr.* Mirum quid ſolus ſecum ſecreto ille agat. *Cic. Attic. lib.*  
*7. 128.* Vnâ Formæ venimus, & ab hora octaua ad vespertum ſe-

creto collocuti ſumus. Comparat. Secretus, id eſt Separatus,  
*Colum. lib. 11. c. 2.* His diebus commodè inſtruntur hori, de qui-  
 bus duo loco dicam ſecretius, ne inter hanc quaſi turbam & pe-  
 rum, negligentiſ olitoris officia deſcripſiſſe videar.

**Secretio, onis, verbale, Separatio diuiſio** סָרַח סָרַחָה *farah, sarah.*  
 סָרַח סָרַחָה *farah, sarah.* GAL. Separation, ITAL. Separatione.  
 GERM. Abſunderung HISP. Apartamiento. ANG. Separation  
 or putting a part. ¶ *Cic. 1. T. 1. 1.* Eſt enim interitus quaſi diſceſſus,  
 & ſecretio ac diſemptus earum partium quæ ante interitum  
 iunctione aliqua tenebantur.

**Secelſus, id eſt, interprete Feſto, Culter eſt ferreus, oblongus, manubrio**  
 eburneo, rotundo, ſolido, iuncto ad capulum argenteo, a quoque  
 fixo claus æneis, ære Cyprio: quo Flamines, Flaminiſ virgines,  
 Pontificesque ad Sacrificia utebantur; à ſecando dicta. *Suet.*  
*in Tib. [cap. 26.]* Nam & inter Pontifices ſacrificanti ſimul  
 pro ſeſſpita plumbeum cultrum ſubiiciendum curauit. Idem  
 alibi, Secelſpita, alij ſecurim, alij dolabram æneam, alij cul-  
 tellum putant.

**Seculium, inquit Feſtus, à veteribus dicebatur libum quod in ſa-**  
 crificio ſeſſpita ſecabatur.

**Secius, aduerb** Quidam à ſecus (i. aliter) deriuat, quidam à ſerò  
 vnde quandoque ſumitur pro poſitiuo, quandoque pro minus  
 vel tardiſ. ¶ *Suet. in Aug. 7.* GA. Moins, autrement. ITAL. Meno, al-  
 tramente. GERM. Deſt mindter/langſamer. HISP. Menos en autre  
 manera. ANG. Or elles, otherwiſe, ¶ *Virg. 2. Georg.* nec ſecius om-  
 nis in vngue Arboribus poſitis ſecto via limite quadret. *Apul.*  
 Nec eo ſecius approbabitur tibi nunc etiam firmitas animi  
 mei. *Accius Amphitruone. vt citat Feſtus,* Si forte paulo quam di-  
 xi veniam ſecius. Id eſt tardiſ. *Suet. in Caſ. cap. 8.* Nec eo ſecius  
 maiora mox in vrbe molitus eſt. Idem in *Neron. ap. 14.* Deſtitit  
 ante decuſum, nec eo ſecius coronatus eſt. (i. & nihilominus)  
*Plaut. Cap. ſc. 3. a. 2.* Quaſi ſeruus meus ſi eſſes, nihil ſecius fuiſ-  
 ſti obſequioſus. Item *Menec. ſc. 7. a. 3.* Hæc nichilo mihi videntur  
 eſſe ſecius, quam in ſomnia. (i. nihil minus mihi videntur eſſe  
 aliter, quam ſomnia.)

**Seculdo, is, pen. prod ſeorum claudo ſeu iungo, diſiungo.** סָרַח סָרַחָה  
 סָרַח סָרַחָה *farah, sarah.* GAL. Enfermer à  
 part. ITAL. Serrare, chiudere. GERM. Nâhend ſich beſchließen. item,  
 aufſchieſſen. HIS. Cerrar, apartar. ANG. To ſhute a part. ¶ *Cic. 1. T. 1. 1.*  
 Nam qui ſe humanis vitiis contaminaffent, & ſe totos libidini-  
 bus deſiderentis deum quoddam iter eſſe, ſeculſum à conſi-  
 lio deorum. Quandoque excluſo. ¶ *Virg. 1. Aeneid.* Soluice cor-  
 de meum Teucti ſeculdicte curas. ¶ *Seculdere vitam corpore,*  
*dixit Plautus*, pro occidere.

**Seculſa ſacra, A priſcis dicebantur, quæ Græci μυστερια appellant,**  
 ab eo quod ſeparata, ac ſeorum clauſa à nobis propter ſancti-  
 tatem aliquam eſſe debeant. Id genus ſacra Πύλαι appellat  
 operaneæ, quod in opero occulta ſint, ne oculis profanorum  
 polluantur.

**Seculſorium, rij** In quo aliquid ſeorum concluſum. סָרַח סָרַחָה  
 סָרַח סָרַחָה *farah, sarah.* GAL. Vn lieu où on enferme quelque choſe à part.  
 ITAL. Luoco doue ſi rpongono le coſe diuiſamente. GERMA. Ein ort  
 in das man etwas nâhend ſich beſchließen iſt. HISP. Lugar do no recog-  
 emos algo apartadamente. ANG. A place where any thing is ſhute  
 a part. ¶ *Virg. 2. de Re ruſt. c. 5.* Quum opus ſunt ex hoc auario,  
 veſumantur idoneæ, excluſuntur in miuſculum auarium,  
 quod eſt coniunctum cum maiori oſtio, & lumine illuſtior:  
 quod Seculſorium appellat.

**Seco, as, ſecus, ſectum, Præcido, amputo, item diuido, diſtribuo.**  
 סָרַח סָרַחָה *farah, sarah.* GAL. Couper, trencher, tailler, ſcier. ITAL. Tagliare, ſegare, ſpartire, di-  
 uidere. GERM. Sâneiden/ſchneiden. HISP. Cortar, partir. ANG. To  
 cut, to cut of or a ſunder. ¶ *Col. lib. 2.* Quum ſecuris autem her-  
 bam medicam, ſæpius eam rigato. *Plaut. Merc.* Vel vt ſcias me  
 amare, cape cultrum, ſeca Digitum, vel aurem. [Secare nouacu-  
 la fauces. *Suet. in Calig. c. 23.* Silanum Socrum ad necem, ſecan-  
 datque nouacula fauces, compulſit.] *Cic. de Orat.* Atque iſti qui-  
 dem cauſas in plura genera ſecure. *Virg. 1. Aeneid.* Pars in fru-  
 ſtra ſecant, verubusque tremencia figunt. [Sinec. cap. 2. de Conſ.  
 ad Hein. Vere ac ſecare, non in ederi molli via. *Quid. Eleg. 9. lib.*  
*1.* Vasti ſecet Oſtra Ponti (Nauis. ſup.)] ¶ *Secare viam,* eſt celeri-  
 ter proficiſci translatione ſumpta ab auibus, quæ ætrem inter  
 volandum diuidunt. *Virg. lib. 6.* Ille viam ſecat ad naues, *Ser-*  
*uius* exponit, id eſt tener. ¶ *Accipitur item Secare proſequi,*  
*Virg. lib. 10.* Quæ cuique eſt fortuna hodie, quam quiſque ſecat  
 ſpem, id ſequitur tener, habet.

**Secus, a, um, participium.** סָרַח סָרַחָה *farah, sarah.* GAL. He  
 coupé. ITAL. Tagliato. GERMA. Ge-  
 schnitten. HISP. Cortado. ANG. Cut off. ¶ *Cic. 1. T. 1. 1.* At vero C.  
 Marius ruſticanus vir, ſed plane vir, quum ſecaretur principio  
 verum ſe alligari: nec quiſquam ante Marium ſolutus dicitur ſe-  
 ctus. ¶ *Legitur tamen participium futuri temporis, [ſecaturus]*  
*pro ſecutus, apud Colum. lib. 5. c. 9.*

**Secamentum, ti, Lignum ſectile, aut quippiam ex ligno ſectili**  
 conſectum. סָרַח סָרַחָה *farah, sarah.* GAL. Tout aſſe-  
 tiné ou rongneure de bois qu'on ſcite ou ſend. ITALIC. Ogni coſa  
 diuiſa ſeganda, come tauolere & ſino. GER. Ein abgeſchnittenes  
 vnd ſoltes. HISP. A. Coſas ſaiadas y cortadas, como tablas de madera.  
 ANG. Any thing that is cut of. ¶ *Plin. lib. 16. c. 10.* E diuerſo mate-  
 ria abietis pulcherrima, picæ & ſtilles ſcandulas, cupâſque, &  
 paucis alia ſecamenta.

**Secare, onis, Actus ipſe ſecandi.** סָרַח סָרַחָה *farah, sarah.* GAL.  
 Tailleure, coupeure, rongneure. ITAL. Tagliatura. GER. Ent-  
 tung/ſchneidung. HISP. Cortadura. ANG. Cutting of or a ſun-  
 der. ¶ *Plin. lib. 25. cap. 13.* Bibitur & contra ſerpentes, & ante ſe-  
 ctiones, punitionesque, ne ſenuantur. ¶ Aliquando accipitur  
 Tom. ij Pp ij























ce, negligētia, tarduētē, p̄fessē. ITA. *Negligētia, tarduētia, da pocaggine.* GERM. Langsam / traghett / sanstett. HISP. *Perezosa floccidā, negligētia.* ANG. *Sluggishness, or slowfulness.* Socordia autem est negligētia in consulendo, meditando prospiciendo quid opus sit factū. *Terentius in Andr.* Enimvero Daue nihil loci est segnitia, neque socordia. [*Plau. As. sc. 1. a. 2.* Quin tu omnem socordiam abs te & segnitiam amoue.]

¶ Quandoque segnitias dicitur infecunditas. *Plinius.* Hinc negligētia cultorum hinc agrorum segnitias.

¶ Legitur & segnitias: quod & *Nomius annotauit.* *Cicer. de Orat.* Et quando de prudentia diximus, castigemus etiam segnitiam.

Segnitia, aduerbium, Negligenter, ignauē, tardē. [*Plinius.* GAL. Nonchalamment, paresseusement, negligemment. ITALI. *Negligentemente, con da pocaggine.* GERM. *Sautschens / hin / siffig / tigen / langsam / itch.* HISPAN. *Perezosa y floxamente.* ANGLIC. *Slowly, carelessly.* *Liu. 2. ab Vrbe,* Segniter, otiosē, negligenter, contumaciter omnia agere: nec pudor, nec metus coerebat. [*Velleius:* Non segniter ceruicem dare. Segnius comparat. *Velleius:* Non segnius obiit, quam scelus consilia inferat.] *Ouidius. 10. Met.* Quæ quamquam Scythica non segnius ire sagitta Aonio visa est: inueni tamen, &c.

SEGORRIDA, ἡγορησία, Oppidum Hispaniæ citerioris, Celtiberiæ totius caput, circa quod Sertorius & Metellus prælium commiserunt. *Strab. 1. 1.*

SEGOR, ἡγορησία, Fuit quinta ciuitas post Sodomam & Seboim, quæ ad preces Lot seruata est.

Segregatio, gas, pen. cor. Ab aliorum numero, vel societate, vel grege separo. *חִבְדִּיל* *hiphrith* *חִבְדִּיל* *hibdil. bayivo, d'poei / o.* GAL. Mettre hors du troupeau, mettre à part, separer. ITALIC. *Separare, spartire.* GERM. *Don aussen absunderen / abscheiden.* HISPAN. *Apartar como de la manada.* ANG. *To separat or caks from te flock.* *Terent. in Hecyr.* Nam si ita est ut hæc nunc Pamphilum verè à se segregarit. [*Plaut. Asin. sc. 1. a. 4.* Suspicionē omnes à se segreget. *Plaut. Capt. sc. 3. a. 2.* Iuuenis inopes à se segregat. *Ibid. sc. 3. a. 3.* Spes, opes, auxiliâ que à me segregant. (i. segregantur,) vel subauditur *in se.*] *Plaut. in Mil.* Ille illas spernit: Segregat ab se omnes extra te vnam. *Cicer. pro Arch.* Quod si mihi à vobis tribui, concedique sentiam: perficiam profectò ut A. Licinium non modo non segregandum, quum sit ciuis, à numero ciuium, verum etiam, si non esset, putetis ad discendum fuisse. \* Sequegregari, pro segregari que, apud *Lucretium libr. 1.* Dissidio poris & seiungis, se que gregari.

Segrex, segregis, penult. corr. omnis gen. *מִפְּרָר* *mephoradh* *מִפְּרָר* *mitddal. d'ngi, d'ngi, d'ngi.* GA. Separè hors du troupeau. ITALIC. *Segregatio di cal gregge.* GERMAN. *Abgesundert.* HISPANIC. *Apartado de la manada.* ANGLI. *That is separated and taken from the flock.* vt Segrex vita, id est, solitaria, *Seneca de Benefic. lib. 4.* Quoniam cæteris animalibus in tutelam sui fatis virium est; quæcunque vaga nascuntur, & a cura vitam segregem armata sunt.

Segeianus vir auctoritate ferè principali: de cuius coniuratione legendus. *Sueton. in Tiber. cap. 48. & apertius cap. 55. 62. & 65.*

¶ Seianus equus, *Vide paulo inferius.*

Segullum, li, Est tertæ genus in summo solo, ex quo metallarum cognoscunt subesse venam auri. *Plinius lib. 13. cap. 4.* Aurum qui quæruunt ante omnia segullum tollunt: ita vocatur indicium, &c.

SEGVSIUM, Vrbs est Segusianorum in Graiis Alpibus. *Prolem. lib. 3.*

SEIA, Dea habitata fuit Romæ, quæ sationi præesse putabatur: quemadmodum Segesta, siue Segetia, quæ segetes latas facere existimabatur. *Plin. lib. 18. cap. 2.* Seiam à serendo, Segestam à segetibus appellabant: quarum simulacra in Circo videmus.

SEIR, ἡγορησία, Mons in terra Edom, in quo habitauit Esau, in regione Gabalena: quæ ex eo quod Esau pilosus esset, & hispidus, Seir, id est pilosus, nomen accepit.

Seingl, & Seinges, penult. cor. *ἡγορησία* *ἡγορησία*. Dicuntur equi seni ad vnum curru adhibiti. *Apuleius in Flor.* Vni cui omnes prouinciæ quadriuges & seinges curru ubique gentium ponere gratulantur.

Sciugo, as, Seiungo. *חִבְדִּיל* *hiphrith* *חִבְדִּיל* *hibdil. bayivo, d'poei / o.* GAL. Separer du ioug, disjoindre. ITA. *Disiungere.* GERM. *Abtēsen / absunderen.* HISPAN. *Desunir.* ANGLI. *To loose out of yoke or put a sunder.* *Cicero 1. de Diuin.* Humani autem animi eam partem quæ sensum, quæ motum, quæ appetitum habeat, non esse ab actione corporis seiugatam.

Seiungo, gis, Iunctos separo, disiungo. *חִבְדִּיל* *hiphrith* *חִבְדִּיל* *hibdil. bayivo, d'poei / o.* GAL. Disjoindre, separer. ITA. *Disiungere, lontanare.* GERM. *Don einander ten fugen / abscheiden / absunderen.* HISPAN. *Apartar, desunir.* ANG. *To put a sunder, to disioyne.* *Cic. Lentulo.* Tibi autem multò notior, atque illustrior meus in te animus esset. si hoc tempore omni quo seiuncti fuimus, & vnâ, & Romæ fuissetus. *Cic. 3. de Nat. deor.* Fortunam nemo ab inconstantiâ & temeritate seiunget. *Idem in Catil.* Dummodo tua calamitas à Reipub. periculo seiungatur.

\*Seiunctio Verbale, ipse seiungendi actus *Cic. 3. de Orat.* Propositioque quid sis dicturus, ab eo quod est dictum seiunctio, & reditus ad propositum, & iteratio, & rationis apta conclusio.

SEIANUS, Prænomine Cneus, equi præstantissimi quidem, sed infelicissimi dominus: qui ab ipso Seianus cognominatus est: de quo *Gell. lib. 3. cap. 9.* & *Erasmus Adagiis & max.*

Seianus equus, dictus est à Cn. quodam Seio qui equum habuit inusitata magnitudine, omnibusque aliis equorum laudibus

præstantissimum: adeo ut ex eorum genere equorum crederetur quos Hercules occiso Diomede Argos perduxit Sed eo facto is equus fuit, ut quisquis possideret eum, is cum omni familia interiret. Primus enim huius equi dominus à M. Antonio, qui postea Triumuir confidendæ Reipub. fuit damnatus, miserando affectus est supplicio. Hunc deinde emit Cornelius Dolabella h. s. centum millibus, qui & ipse à Cassio victus, in prælio occubuit. Ab hoc ad Cassium victorem equus peruenit, qui ab Antonio victus, sibi manus intulit. Nec multò post Antonius victor, qui equum hunc abstulerat, ab Augusto victus simili mortis genere perit. Hinc ortum est prouerbium, ut homines calamitosi Equum Seianum habere dicerentur. *Vide Gell. lib. 3. cap. 9.*

Selago, ginis, Herba est Sabinæ similis, quam Druidæ certa superstitione lectam, solo fumo omnibus oculorum vitii mederi tradiderunt. *Vide Plin. lib. 14. cap. 11.*

Selenites, ἡγορησία, Gemma in Arabia nascens, ex candido translucens melleo fulgore imaginem Lunæ continens, reddensque eam in dies singulos crescentis, munitis que numero. *Autor Plin. 10. SOLENYVS, Vide SELINVS.*

SELEUCIA, ἡγορησία, Syria Antiochenæ oppidum est, ab Antiocho Seleuci filio conditum: de quo *Plin. lib. 5. cap. 21.*

¶ Est & Seleucia alia ad Euphratem: tertia ad Belum amnem, quarum meminit *idem Plin. lib. 5. cap. 23.* Rursus alia Ciliciæ, Trachiotis cognominata, ad Calicadnum amnem, teste eodem *Plin. lib. 4. cap. 27.*

SELEVCVS, ἡγορησία, Fuit vnus ex principibus Alexandri, qui primus post Alexandri mortem regnauit in Syria annos quadraginta. Fuerunt & alij Seleuci. [Vnus Mathematicus, cuius meminit *Sueton. in Orhon. cap. 4.* fuit & Rex vnus huius nominis. *Plaut. Milis. sc. 1. a. 1.* Rex Seleucus me orauit, &c.]

Selibra, Dimidia libra. *ἡγορησία* *ἡγορησία*. GAL. Demie liure. ITA. *Mezza libra.* GERM. *Ein halb pfund* HISP. *Media libra.* ANGL. *A half pound weight.* *Liu. 5. ab Vrbe,* Selibra farris. *Gel. lib. 7. c. 18.* Darèt argenti pondo libram scilicet & selibrum.

Seligogis, pen. cor. Seorum colligosecerno. *חִבְדִּיל* *ba. hæv. Smilgogis* *ἡγορησία*. GAL. Elire & mettre à part. ITALIC. *Far, la siesta, discernere.* GER. *Nabend sich idsen / aufser idsen / aufser toren.* HISPAN. *Apartar lo mejor.* ANGL. *To cull, to choose or pick out.* *Cic. de optimo gen.* Quæ exempla selegissem, nisi vel nota esse arbitrarer, vel posse eligere qui quærerent. *Ouid. 3. Amor. Eleg. 1.* Quicquid eris, mea semper eris, tu selegit tantum. Me quoque velle velis, velis, anne coactus amem. *Cic. in Orat.* Nec verò vretur imprudenter hac copia, sed omnia expendit ac selegit.

Selectio, onis, verbale. Actus selegendi. *חִבְדִּיל* *mitchebar. ἡγορησία*. GALLIC. *Elite & choix.* ITALIC. *Scelta di cose che se mettono à parte.* GERMAN. *Ein aufstehlen / aufstertung.* HISPAN. *Apartamiento de lo mejor.* ANG. *A culling or choosing out.* *Cic. 2. de Finib.* Dum etiam in vna virtute sic esse omnia voluerunt, ut eam rerum selectione expoliarent: nec ei quicquam aut vnde oriretur darent, aut vbi inuiteretur. *Idem 3. de Legib.* Selectio victiorum.

Selectus, a, um, participium, Secretus, seiunctus. *חִבְדִּיל* *nibet ar. ἡγορησία* *ἡγορησία*. GAL. Fleu parmi d'autres & mis à part. ITALIC. *Elesto posto da parte.* GERM. *Nabend sich getasen / aufser idsen.* HISPAN. *Cosa assi escogida y apartada y puesta a parte.* ANG. *Choofted out.* *Cic. 1. de Natur. deor.* Ita que in illis selectis eius breuibusque sententiis, quas appellatis *ἡγορησία* *ἡγορησία*, hæc, vt opinor, prior sententia est, Quod beatum & immortale est, id nec habet, nec exhibet cuiquam negotium. *Ouid. 5. Fast.* Romulus hoc vidit selectaque corpora patres Dixit: ad hoc vrbs summa reuera nouæ est. [*Pl. Mostell. sc. 1. a. 1.* Nec tam selectis, quam tu uolere victibus, (omnes possunt, sup.)]

¶ Selecti iudices. *Cicer. pro Cluentio,* Deinde Prætores tantum vrbanus, qui iurati debent optimum quenque in selectos iudices referre, nunquam sibi ad eam rem Censuram ignominiam impedimento esse oportere duxerunt. *Horat. 1. Serm. Satyr. 4.* - & siue iubeat Vt facerem quid: habes autorem quo facias hoc, Vnum ex iudicibus selectis obiciebat, id est, ex Equestri ordine.

SELINVS, pen. prod. ἡγορησία, Vrbs nomen iuxta Lilybæum, à selino, quod ibi plurimum nascatur. *Autor Serui in illud Virg. 3. Aeneid.* Teque dactis linquo ventis palmosa selinis.

Selinum, ἡγορησία, à Græcis appellatur, herba notissima, quam Latini apium nominant. ¶ Inde fiunt composita petroselinum, hipposelinum, & cleoselinum: de quibus egimus suis locis.

SELINVS, penult. produ. ἡγορησία, Duorum fluminum nomen in Asia, qui in mare influentes Dianæ Ephesiæ templum vtrinque complectuntur. *Vide Plin. l. 5. c. 29.* ¶ Est & Selinus, alius in Ægiogium agro, qui est in Achaia proprie dicta. ¶ Item alius in Elide. ¶ Rursus alius in Sicilia, iuxta Megaro & Hyblam montem: quorum omnium meminit *Strab. lib. 8.*

Selinusius, a, um, adiect. ἡγορησία, vt Terra Selinusia, que à *Galen. lib. 9. Simpl.* inter medicamenta ophthalmica ponitur.

Seliquastrâ, (inquit *Festus*) sedilia appellantur antiqui generis, dactylitica in l. conuersa, sicut & in sella, & in folio factum est, quæ omnia à sedendo dicta sunt.

Sella, æ, Sedes. *חִבְדִּיל* *moshab. ἡγορησία* *ἡγορησία*. GAL. Vne selle, vn banc. ITA. *Sedia.* GERM. *Ein hif / sessel.* HISPAN. *Asiento, silla.* ANGLIC. *A stuele, chaire or seale.* à sedendo dicta, quasi sedda. *ἡγορησία* *ai ptoicor.* [Seddam enim dixerunt antiqui quam nos sellam inquit *Terent. Scaurus de Orthograph. Plaut. Curc. sc. 3. a. 2.* Datini isti sella vbi afflidat ocyus: de lasso & agro.] ¶ Sella curulis quid, *Gellius cap. 18. lib. 3.* Sella castrensis, *Idem Sella Curulis Sueton. in Galb. cap. 18. lib. 3.* Item Sella ad operta incedere. *Suet.*



in Aug. cap. 63. Et Sella muliebri abdicus, Suetonius in Othone. c. 6. Item Sella adoperta incedere. Sueton. in Aug. cap. 63. Et Quintil. Sellam Curulem Prætoris frangit Consul. ] Plin. de Vir. illustr. P. Decium Prætoris transeunte ipso sedentem iussit assurgere, eique vellem scidit, sellam concidit: nequis ad eum in ius iret, edixit.

Sellulâ, diminutivum à sella. *diq̄eior. Corn. Tacit. li. 20.* In domum uxoris sellula defertur.

Sellariâ, x, Dicta sunt loca, in quibus sedes disponi solebant. *Plin. GAL. Vn lieu en la maison où sont sieges arrangez de tous costez. ITA. Luogo dove si pogono più sedie. GERM. Ein ortz dasin man die sessel oder stul stett. HISP. Lugar donde estan las sillas. ANGLI. Places wher in seates are sett in all partes. ] Plin. lib. 34. cap. 8. Atque ex omnibus quæ retuli clarissima quæque in urbe, iam sunt dicata à Vespasiano principe in templo Pacis, alicuique eius operibus, violentia Neronis in urbem coniecta, & in sellariis domus aureæ disposita. Suet. in Tiberio, Secessu vero Capreensis, etiam sellariam excogitavit, sedem arcanarum libidinum.*

Sellariolâ, diminut. *Marijal. lib. 5.* In sellariolis vagus popinis. [Sellularius, a, um, vt sellularius quaestus. *Gellius cap. 1. lib. 3.* Negotiis se plerunque umbraticis, & sellulariis quaestibus intentos habent.]

Sellulari, Opifices, qui sedendo opus faciunt: quos *Lin. lib. 8.* scribit militiæ minime aptos. *Idem. GAL. Qui gagnent leur vie faisant leurs besongnes assis. ITA. Chi gadagnan facendo l'arte sua sedendo. GERMA. Der auff dem stul/das ist/sitzlingen sein arbet vorbringet. HISP. Los que ganavan trabaxjando assentados. ANGLIC. Workmen that worketh sitting. ] Quia (inquit) opificum quoque vulgus, & sellulari, minime militiæ idoneum genus, exciti dicuntur. Idem & Sedararij quibusdam appellantur, vt supra docuimus suo loco.*

SELLAE, Oppidum est Epiri, cuius incolæ Sellani dicuntur. *Lucian. lib. 3.* Quercusque silentes Chaonio veteres liqueunt vertice Sellæ, &c.

SELYMBRI, οὐλυμβρία, Civitas Thraciæ ad Propontidem, propinqua Bizantio, teste *Herodoto lib. 6.*

Sembellâ, Librâ dimidium, quasi semilibella. *Plin. lib. 4. de lingua Latina.*

Semel aduertium vnica vice. *Πῶν ἑνὸς παῖθα ἀβῆσθ. ἀπὸ ἑ. GAL. Vne fois, tout à vne fois. ITA. Vnâ volta. GERM. Ein mal. HISP. Vnâ sola vez. ANG. Ones or one tyme. ] *Plaut. [in Capt. sc. 5. a. 2.]* Satis sum semel deceptus. [*Quid. Eleg. vit. lib. 4. Trist. Barba relecta mihi bisve, semelve fuit. ]* Aliquando accipitur pro summam, aut summa. *μαλακάδω. Quint.* Denique (vt semel finia) sic ferè componendum quum pronuntabis, erit. *Idem, Vt semel omnia complectar.**

Nonnunquam & pro omnino, penitus, immutabiliter, siue irrenocabiliter, poni consuevit: quia quod semel tantum fit, non habet regressum, vt rursus fiat. *Virgilius libro undecimo Aeneid.* Quid nequid tale videret, Procubuit moriens, & humum semel ore momordit. *Ouid. Epist. 5.* nulla reparabilis arte Læsa pudicitia est, deperit illa semel, id est omnino, profusus. \* Vel irrenocabiliter. Sic *Quintilian. lib. 1. c. 3.* Nec semel de hoc decretum erat: tricesimus dies reddebat victo certaminis potestate. *Budeus. [Plaut. pseud. sc. 5. a. 1.]* Porin' vt huic semel modo respicias? \* *Plin. lib. 7. c. 34.* Vir optimus semel à condito æuo iudicatus est Scipio Nasica à iurato Senatu. *Ibid. c. 35.* Pudicissima fœmina semel matronarum sententia iudicata est Sulpicia Patreuli filia. Hic particula *semel*, affirmantis venustatem habet, vt quod verissimum esse asserere volumus, id semel tantum dixisse sufficiat. \* *Semel (inquit Suetonius)* Vicinum est ad Pene nunquam. *Idem. Vt err. Semel ait se in vita pernuisse tum quum primum à me reus factus sit. Quasi dicat, ferè nunquam Simile est quod semel in vita risisse Crassum scribit Lucilius. [Senec. c. 1. de Tranquil. Non tam semel quàm per partes ostendere possum (sup. qualis sit infirmitas animi.) ]*

SEMELE, pen. cor. οὐμῆλη, Cadmi Thebarum regis filia, ex qua Iuppiter Bacchum genuit. *GERM. Ein dochter Cadini des Thebanis cheu tunigo/ein mutter Bacchi. ]* teste *Horat. 1. Carm. Od. 19.* Mater sœua cupidinum, Thebanæque iubet me Seræles puer, Et lasciuâ licentia Finitis animum reddere amoribus. *Propertius, Narra bis Semele quàm sit formosa.*

Semeleus, a, um, adiect. *Ouid. 5. Met.* Delius in coruo, proles Semeleia capro, &c.

Semen, inis, quasi ferimen, à fero, ris. *Υἱὸν ζεράθ. οὐμῆλη. GALLIC. Semence. ITA. Seme/semenza/semense. GERM. Ein saamen. HISP. La simiente generalmente. ANG. Seed. ]* *Colum. l. 1. c. 7.* Et maxime vexant serui qui boues clocant, eisdemque & cætera pecora male pascunt, nec industriè tamen vertunt, longèque plus impurant feminis iacti, quàm quod feuerint, &c. *Virg. 1. Georg. Debita quàm sulcis committas femina, &c. Horat. Epod. 16.* Pingua nec ficcis vrantur femina glebis. Nonnunquam etiam de virgultis, & furculis dicitur. *Virg. 2. Georg. Seminibus positis super est deducere terram Sæpius. Colum. lib. 3.* si compluribus vindemiis eundem tenorem seruauerint, ex eiusmodi viribus lecta femina multum, bonumque vinum præbebit. *Est & semen frumenti genus, quod zeam ζεαῖ appellat, simile farri. Plin. lib. 18. c. 11.* Alica fit ex zea, quam semen appellamus.

Translatè sumitur pro autore & causa alicuius rei. *Cic. Philipp. 2.* Vt igitur in feminibus causa est arborum & stirpium: sic huus luctuosissimi bellifemen tu fuit. [ *Pro Prole. Ouid. inisio lib. 3. Fast.* Vt huic vbi femina magna dares. ]

Ponitur aliquando pro genere. *Suetonius in Caligula cap. 25.* Nec vilo firmitore iudicio sui feminis esse credebat, quàm feritatis: quæ illi quòque tanta iam tunc erat, vt infestis digitis ora

& oculos simul ludentium infantium in cesseret. *Virg. 7. Aeneid. geminosque iugales Semine ab ætherio, &c. Ouidius 13. Meta. coeuntque animalia nullo Cætera delicto: nec habetur turpe iuuentæ. Ferre patrem tergo; si te quo sua filia coniuç, Qualque creauit in pecudes caper: ipsaque cuius Semine concepra est, ex illo concipit ales. [Sic Semina belli, dixit *Lin. lib. 10. dec. 4.* Et vbi que. *Ouidius Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Ludi quoque semina præbent nequitæ. Et *Quintil.* Semina probationum spargere.]*

Seminium, nij, Semen, vel planta, aliudve quidvis, quod de se aliquid potest producere. *Υἱὸν ζεράθ. οὐμῆλη. GAL. Semence. ITA. Seme/planta. GERMANIC. Ein sãmting/darvon man etwas anderz zeuget. HISP. Semiente/planta. ANG. Seed. ]* *Colum. lib. 2.* Nonnunquàm super fusa terra latentibus seminibus. *Varr. de Rust. c. 6.* Ego, inquit, de affinis potissimum dicam, quòd sim Reatinus, vi optimi, & maximi fuit: è quo seminio ego hic procreavi pullos. *Plaut. in Amph.* angueo Repente hoites peperit seminio. *Lucr. lib. 3.* Demque cur acris violentia triste leonum Seminium sequitur vulpes dolus & fuga ceruis A patribus datur? *Quandoque accipitur pro seminis lucro. Plaut. in Rud. vñ undatur merces non hoc suo seminio.*

Seminarium, tij, Est locus ex quo transferuntur plantæ in aliam terram. *Πορδὸν ἑσθ. GAL. Vne pepiniere. ITA. Luogo dal quale si trasferiscono le piante in altro terreno. GERM. Ein ortz in dem man junge zweig oder sezig juch / so man hernach außgraben und andersmo hin setzen tan. HISP. El al maciga para arboles. ANG. A place or peddher seed is sown. ]* *Colum. lib. 10. de Arborib. c. 1.* Qui vineam vel arbutum constituere vult, seminaria prius facere debet: sic enim fiet cuius generis vitem positurus sit. *Idem lib. 5. c. 6.* Operam dabit ne emortuis arboribus taretcat, ac primam quanque semio, aut tempestate afflicta sum moueat, & in vicem nouellam sobolem substituat. Id autem facile consequi poterit si vltorum seminarium per translationem pro rei alicuius fonte & origine: idque tam in bonam partem quàm in malam. *Cic. in Cassi.* Qui nisi exeunt nisi pereunt, etiam si Carilina perierit, scitote hoc in Republica seminarium. Catilinam futurum. *Cic. 1. Offic.* Id autem est principium vrbis, & quasi seminarium Reipublicæ. *Idem in Pisonem,* Ex illo fonte & seminario triumphorum quum arida folia laurea retulisses, quum ea portam reliquisti, tum tuipse de te sententiam tulisse, tum iudicium pronuntiauisi.

Seminarius, a, um, Quod ad seminandum pertinet. *Idem. GAL. Appartenant à semence. ITA. Cosa persinente à semenza. GERMAN. Den saamen zugehörig. HISPAN. Cosa para simiente. ANG. Belonging to seed. ]* *Ambros.* Inest nascentibus singulis aut sementis, aut virtus aliqua seminaria.

Sementis, huius sementis, sœm. gen. Satio, seminato. *Υἱὸν ζεράθ. οὐμῆλη. GAL. Semaille/semiofon, le temps de semaille. ITA. Il seminare/seminatura, tempo di seminare. GERMA. Sãmung/saamen HISPAN. La sementera. tempo de sembrar. ANGLI. Sowing or tyme of sowing. ]* *Plin. lib. 18.* Sunt qui properent, atque ita pronuntient, Festinatum sementem sæpe decipere, ferotiam semper. *Colum. lib. 13.* Quibus magna sementis preparatur. *Lin.* Vt campani sementem facere possent. *Ouid. lib. 1. Fall.* Villice da requiem terræ semente peracta. Nonnunquam pro seminandi tempore. *Colum. lib. 2.* Prima sementis rarius ferere permittit, nouissima spissius postulat. Id est, primum tempus sationis. Idem seminari debet post æquinoctium media ferè sementi, lato solo. *Ponitur aliquando pro segete. Gell. lib. 2. c. 29.* In sementes fortè concesserat tempestiuiores. Facit sementis aliquando in ablatiuo sementi, & in accusatiuo sementium. *Cato c. 27.* Sementium facito ita. *Colum. lib. 2. cap. 12.* Peracta sementi. [*Plin. Men. sc. 7. a. 5.* Hicse ego sementem in ore faciam, pugnò que obseram.]

Seminalis, feminale, Quod ad sementem faciendam pertinet. *Πορδὸν ἑσθ. οὐμῆλη. GAL. De semence, seruant à semel. ITA. Di/semenza da seme. GERMA. Das man sâyet. HISPANIC. Cosa para semiente. ANG. Belonging to sowing. ]* *Colum. lib. 11. cap. 2.* Vicie pabulatis modios septem, vel octo, vicie seminalis modios quinq, vel sex.

Sementicus, ca, cum, penultima correpta. Quod seminari potest. *Πορδὸν ἑσθ. GAL. Bon à semer. ITA. Buono da seminare. GERMAN. Gut zu sâyen. HISPAN. Cosa buena para sembrar. ANGL. That may besowen. ]* *Plin. lib. 18.* Sementica autem triticum, hordeum, fabum, napum, rapam.

Sementinus, a, um, adiectiuum. *Πορδὸν ἑσθ. οὐμῆλη. GAL. Qui dure iusques aux semailles. ITA. Che dura sin al seminare. GERMA. Das bis zu den sâyen wâret. HISPAN. Que dura hasta las sementeras. ANGLI. That continew vnto seed tyme. ]* vt Sementina pyra, vel à feminum multitudine, vel quod vsque ad sementis tempus durent, dicta. *Cato cap. 7.* Pyra volem, anciana, & sementina. Feriz sementinæ. *Festus.* Sementinæ feriz fuerant institutz, quasi ex iis fruges grandescere possent. Dies sementina, festum fuit antiquis celebratum, postquam terræ mandassent femina agricolæ. *Ouid. 1. Fast.* Nec sementina est vlla reperta dies.

Semento, tas, Semen produco. *Υἱὸν ζεράθ. οὐμῆλη. GAL. Ietter & produire semence. ITA. Far semenza, andar in semenza. GERMA. Saamen bringen. HISP. Sementar para simiente. ANGLIC. To beare or bring forth seed. ]* *Plin. lib. 18. c. 28.* Est in primis inuile nasci herbas sementaturas.

Semino, nas, Sero, semen spargo. *Υἱὸν ζεράθ. οὐμῆλη. GAL. GALLIC. Semer. ITA. Seminare. GERMA. Sâyen. HISP. Sembrar. ANGL. To sow. ]* Dicimus autem, Seminatur hordeum, & Seminatur ager hordeo: sicut spargitur humor, & spargitur veltis humore. *Colum. lib. 2. cap. 9.* Seminari debet hordeum post æquinoctium.



noctium. *Idem lib. 3. cap. 8. Ne seminarentur agri.* ¶ Semino, pro-  
 gigno. *Virg. 6. Aeneid. Quale soler syluis brumali frigore viscum*  
*fronde virere noua, quod non sua seminat arbor.* *Col. lib. 6. cap.*  
*24. de tauris.* Vnumque marem quindecim vaccis sufficere abun-  
 de est, qui vbi iuuenecam superuenit, certis signis comprehen-  
 dere licet, quem sexum generauit: quoniam si parte dextra des-  
 siluit, marem seminasse manifestum est: si leua, femina. *Plan-*  
*in Amphit.* Alter decimo post mense nascetur puer, quem  
 feminatus. Per translationem significat spargo, diuulgo. *Lucan.*  
*1. Laetans lib. 4.* Et cultum Dei per totam terram seminare.  
 Huius composita sunt, Dissemino, & Infemino: de quibus supra  
 suis locis.

**Seminatio,** onis, verbalis, Satio. *ἡ σπέρματις.* GAL. Seme-  
 ment, le fait de semer. ITA. *Effo seminare.* GERM. *Säung.* HISP.  
*Sembradura.* ANG. *A sowing.* *Par. de Rust. c. 6.* Ad seminatio-  
 nem onagri idoneus, quod è fero fit manufactus facile, & è  
 mansuetio ferus nunquam.

**Seminator,** ris, Qui feris, seminatio. *ἡ σπέρματις.* GALLIC.  
 Semeur. ITA. *Seminatore.* GERM. *Ein säer/oder säyman.* HISP.  
*Sembrador.* ANGLIC. *A sower.* *Cic. de Natura deorum.* Omnium  
 autem rerum, quæ natura administrantur seminatio, & fator &  
 parens, & ita dicam, atque educator, & altor est mundus  
 omniumque, sicut membra sua, & partes suas, nutritur, & con-  
 tinet.

**Semestris,** semestre. Quod est sex mensum, vt Semestris Tribu-  
 natus. *ἡ ἡμισυμηνία.* GALLIC. De sex mois, semestre. ITA. *Di sei*  
*mesi.* GERM. *Sechs monat wärend.* HISPAN. *Cosa que dura seis me-*  
*ses.* ANGLIC. *Of six monethes.* *Plin. Epist. 69.* Hunc rogo seme-  
 stri Tribunatu splendidiorem & sibi, & auunculo suo facias.  
*Plinius lib. 10. cap. 25.* Temporum magna differentia a uibus: pe-  
 rennes, vt columbae: semestres, vt hirundines: trimestres, vt tur-  
 di, & turtures: & quæ quum foetum educere abeunt, vt galgu-  
 li, & pupæ. ¶ Semestre regnum. *Cic. Acad. lib. 10.* Sed tamen ea  
 pone ante oculos, iam intelliges id regnum vix semestre esse  
 posse.

\* **Semet,** iauiti Pronomen accusatiui vel ablatiui casus, à Suimet  
 genitio. *Suet. de Clar. Gram.* Ab semer nominatus. *Liu. 2. ab Vr-*  
*be,* Timens sciscitari vter Porfena esset, ne ignorando regem se-  
 met ipse aperiret quis esset.

**Semigro,** as, Ad seorsum habitandum me confert. *ἡ ἡμισυμηνία.* GA.  
 Se retirer ou partir & aller demeurer en autre lieu ITA. *Partir.*  
 GERM. *Nabend sich an ein sonder orth ziehen.* HISP. *Partir de*  
*enudar casa de con otro.* ANGL. *To go dwell a part.* *Cic. Cal.* Re-  
 prendistis, à patre quod semigratis: quod quidem in hac ætate  
 minimè reprehendum est.

**Semiramis,** mis, vxoris, *ἡ ἡμισυμηνία.* Fuit nomen Assyriorum re-  
 ginæ, Nini regis vxoris, mulierum omnium, quatum memoria  
 ad nos peruenerit, clarissimæ, quæ post viri obitum, quod intelli-  
 geret Assyrios grauatè mulieris imperium passuros, dissimulato  
 illius obitu, personam eius assumpsit, donec Ninus filius ado-  
 lesceret, regnoque administrando idoneus fieret. *ἡ ἡμισυμηνία.* Ein  
 gente Königin der Assyrer so zuvor ein frau Ninu gewesen war. *ἡ ἡμισυμηνία.*  
 Hæc Babylonem muro lateritio cinxisse dicitur, & subactis vi-  
 cinis regni sui terminos latissimè propagasse. Verùm eadem  
 tam portentosa libidinis fuisse traditur, vt & filij concubitum  
 experiret, & equum vsque ad coitum adamasse dicatur. *De hac*  
*Purparchus in Apophthegmaticis sic scribit,* Semiramis sepulcro,  
 quod sibi construxerat, hanc addidit inscriptionem, Quicun-  
 que rex pecunias indigerit, patefacto monumento, quod vo-  
 luerit accipito. Qua spe adductus Darius, sublato lapide, pecu-  
 niarum nihil inuenit, sed alias reperit litteras, in hanc senten-  
 tiam, Nil malus vir esses, ac numis insatiabilis, cadauerum locu-  
 los non moueres.

¶ Semiramis, lingua Syriaca, auem significat. Nanque ab au-  
 bus, adhuc infans nutrita dicitur. Scribit *Valer. Maximus lib. 9.*  
*c. 3.* aliquando quum circa cultum corporis occupata esset, &  
 nuntaretur ei Babylonem defecisse, soluta adhuc altera parte  
 crinum, protinus ad eam expugnandam cucurrisse, nec prius  
 decorem capillorum redigisse in ordinem, quàm tantam urbem  
 in suam potestatem restitueret. Exercitum ipsius sic describit  
*Suidas,* Pediratus centum millia, equitatus centum myriades,  
 falcatorum autem curuum decem millia Virorum in  
 camelis pugnantium par numerus: aliorum verò camelorum  
 (ad quodcunque indigebat opus) vicies dena millia. Terga ve-  
 rò boum excoriatorum tricies dena millia. Naues vero in Ba-  
 btris fabricatæ ter mille. Et multa alia, quæ prosequitur admi-  
 randa.

**Semianimis,** & cetera à semis composita. *Vide SEMIS.*

**Semis,** Cuiuscunque rei dimidium. *ἡ ἡμισυμηνία.* GAL. De-  
 mi. ITA. *Meia mezza.* GERM. *Das halb eines ieden dings.* HISP.  
*La meytad de qualquar cosa.* ANGLIC. *The half or moiety.* Dicitur  
 quasi semis as, itaque pro dimidio asse hoc est sexvnciis, &  
 dimidia libra ponitur. *ἡ ἡμισυμηνία.* GALLI. La moitié d'une liure,  
 demi liure. ITAL. *La metà de la libra, mezza libra.* GERMANIC.  
 Ein halb pfund HISP. *La meytad de la libra ò seis onças.* ¶ Quan-  
 doque etiam significat dimidium, & indeclinabile est: vt,  
 duos & semis cubitos habet. Quandoque semissis genitiuum  
 facit.

**Semestis,** a, um, pen. prod. Semicomestum. *ἡ ἡμισυμηνία.* GALLIC. A  
 demi mange. ITA. *Mezza mangiato.* GERM. *Ḥatb geessen/begna-*  
*get.* HISP. *Cosa medio comida.* ANGL. *Half eaten.* ¶ Eadem enim  
 forma dicitur qua ambesum, & comezum. *Suetonius in Tiberio*  
*cap. 54.* Solennibus ipse cænis pridiana sæpe, ac semesa opsonia  
 apposuit. *Virgil. 8. Aeneid.* Ossa super recubans antro semesa  
 cruento. *Horas. 1. Sermon. Sat. 6.* Semesaque lardi Frustra de dit.  
*Silius lib. 6.*

- nunc fractis ossibus atram  
 Absorbet sansem, & tabo manante per ora;  
 Mutat hians hostem semesaque membra relinquit.

**Semianimis,** me, vel Semianimus, a, um, Semiuuius, siue semimor-  
 tuus. *ἡ ἡμισυμηνία.* GAL. A demi mort. ITA. *Mezzo morto, tramorti-*  
*to.* GERM. *Ḥatb todt.* HISP. *Medio muerto.* ANG. *Half puicker half*  
*dead.* *ἡ ἡμισυμηνία.* *Plin. de Virtus illustribus,* Ipse cum trecentis pugnans ce-  
 cidit, & postea ab Attilio semianimis in uentus, & lanatus, ma-  
 gno postea terrori hostibus fuit. *Ouid. 1. Trist. Eleg. 3.* Illa dolore  
 amens tenebris narratur obortis Semianimis media procu-  
 buisse domo *Virgil. 11. Aeneid.* Semianimes voluntur equi, pu-  
 gna aspera surgit. *Lucr. lib. 6.* Languida semianimo cum corpo-  
 re membra, videres horrida pædore, & pannis cooperta perire  
 Corpotis illuuiæ.

**Semiapertis,** a, um, Dimidiata sui parte apertum. *ἡ ἡμισυμηνία.* GAL.  
 A demi ouuert. ITA. *Mezza aperto.* GER. *Ḥatb offen.* HISP. *Medio*  
*abierto ò entreabierto.* ANG. *Half open.* *Liu. 6. bell. Punic.* Paucos  
 ex multis trepida fuga incedentes, semiapertis portarum fori-  
 bus in urbem compulit.

**Semiastis,** a, um. *ἡ ἡμισυμηνία.* GAL. A demi rosti. ITAL. *Mezzo arrosti-*  
*to.* GERMAN. *Ḥatb gebraten.* HISP. *Medio assado.* ANGL. *Half*  
*rosted.* *Cic. 1. Tuscul.* Heu reliquias semiastris Regis denudatis of-  
 sibus, Per terram sanie delibutis fœdè diuexariet. *Ex poeta*  
*quopiam versu.*

[**Semiambustus,** a, um, *Sueton. in Calig. c. 59.* Cadauer eius clam in  
 hortos Lamianos asportatum, & tumultuario rogo semiambu-  
 stum leui cespere obrurum est.]

**Semibarbarus,** Iulius Capitolinus in Maximino, Hic adolescens &  
 semibarbarus. [*Suet. in Cæs. c. 76.* Ciuitate donatos & quosdam  
 è semibarbaris Gallorum recepit in curiam.]

**Semibos,** penultima correpta, huius semibouis, Epitheton est Mi-  
 norauri, quem Poëtæ fungunt, dimidia sui parte bouem fuisse.  
*ἡ ἡμισυμηνία.* GAL. A demi boue. ITAL. *Mezza boue.* GERMAN. *Ḥatb*  
*ein rint oder ochs.* HISP. *Medio bucy.* ANG. *Half an ox or cow.* *ἡ ἡμισυμηνία.*  
*Ouid. 4. Trist. Eleg. 6.* Centimanumque Gygen, semibouemque  
 virum.

**Semicaper,** pen. corrept. huius semicapri, Faunorum & Satyrorum  
 epitheton est, qui inferiore sui parte capris similes pinguntur.  
*ἡ ἡμισυμηνία.* GALLIC. A demi bouc. ITA. *Mezza capra.* GERM.  
*Ḥatb ein bock.* HISP. *Medio cabron.* ANGLIC. *Half a goat.* *ἡ ἡμισυμηνία.*  
*Fast.* Semicaper coleris succinctus Faune Lupefcis. Deus semi-  
 caper. *Ouid. 4. Fast.* Pan semicaper. *Ouid. 14. Metam.*

**Semicinctus,** ctus, Succinctorium, quod medium hominem cin-  
 gat & vestiatur. *ἡ ἡμισυμηνία.* GALLIC. Vn demicent. ITAL. *Cintura.* GER.  
 Ein schrug so nur  
 den halben menschen nider sich bedeckt. HISP. *La cinta para cennir.*  
 ANGLIC. *An apron or any such thing.* ¶ Est enim genus vestis  
 breuissimæ, quo venter, & veldanda reguntur. *Apud Marcial. lib.*  
*14. de semicinctio tale est epigramma,* Det tunicam diues, ego  
 te præcingere possum, Essem si locuples munus utrunque da-  
 rem.

**Semicirculus,** Medius circulus. *ἡ ἡμισυμηνία.* GAL. Demi cercle. ITA.  
*Mezzo circolo.* GERM. *Ein halber ring ober cittel.* HISP. *Medio*  
*circulo.* ANG. *An half circle.* *Colum. lib. 5. cap. 2.* Omnis ager aut  
 quadratus, aut longus, aut cuneatus, aut triquetrus, aut rotun-  
 dus: aut etiam semicirculi, vel arcus, nonnunquam etiam plu-  
 rium angulorum formam exhibet, *Cic. 5. de Finib.* Quumque  
 non habeant ingenua ex doctrina oblectationes, circulos &  
 semicirculos consecrari.

**Semicircularis,** re Mediam circuli formam habens. *ἡ ἡμισυμηνία.*  
 GAL. Demi rond. ITA. *Mezzo rondondo.* GER. *Das ein gestalt half*  
*wie ein halbes streckto.* HISP. *Medio rondondo.* ANGL. *Half round.*  
*Colum. lib. 1. c. 2.* Semicircularis agri forma.

**Semicoctus,** ctus, etum, Semicrudus, dimidia ex parte coctus. *ἡ ἡμισυμηνία.*  
 GAL. A demi cuit. ITAL. *Mezzo cotto.* GERM. *Ḥatb getochet.*  
 HISP. *Medio cozido.* ANGL. *Half sodden.* *Colum. 1. 8. c. 5.* Semicoc-  
 tum hordeum. *Et apud Plin. 1. 22. c. 23.* Semicoccta aqua.

**Semicrematus,** a, um, *ἡ ἡμισυμηνία.* GALLI. A demi bruslé.  
 ITALIC. *Mezzo abbruciato.* GERM. *Ḥatb verdrennt.* HISP. *Medio*  
*quemado.* ANGL. *Half burnt.* *ἡ ἡμισυμηνία.* *Ouid. in Ibin.* Membra feras Stygiæ  
 semicremata neci. *Martial. 1. 11.* Thurique de medio semicrema-  
 ta rogo. \*Dicitur & Semicremus, pro eodem. *Ouid. 2. Met.* Semi-  
 cremoque nouat reperitum sibi vulnus. Id est, dimidia ex  
 parte cremato.

**Semicrudus,** a, um, pen. prod. *ἡ ἡμισυμηνία.* GAL. A demi cru. ITAL.  
*Mezzo crudo.* GER. *Ḥatb reuht.* HISP. *Medio crudo.* ANGL. *Half*  
*rawe.* *Colum. 1. 6. c. 26.* Si iam tali vitio laborant, lupini semicrudi  
 conteruntur, & ossæ saluati more faucibus ingeruntur. *Stat. 4.*  
*Syl.* Quid si quam bene mane semicrudus Illatam tibi dixerò.  
 [*Suet. in Aug. c. 1.* Nunciata repente hostis incursione, semicru-  
 da extra rapta foco profecuit.]

\* **Semicubitalis,** & hoc semicubitalis, pen. prod. *Liu. 1. 2. Decad. 5.*  
 Vt palmæ spiculum hastili semicubitali infixum.

**Semideus,** adiect. *ἡ ἡμισυμηνία.* GAL. Demi Dieu. IT. *Mezzo Dio.* GER.  
*Ḥatb ein Gott.* HISP. *Medio Dios y medio hombre.* ANGL. *Half a*  
*god.* *Lucan. 1. 8.* Nos in templa tuam Romana accepimus Ilin,  
 Semideisque canes *Ouid. in Ibin.* Vos quoque plebs superum  
 Fauni, Satyræque, Fluminæque, & Nymphæ, semideumque ge-  
 nus. Reges semidei, *Stat. 2. Achil.*

**Semidoctus,** Mediocris eruditionis. *ἡ ἡμισυμηνία.* GAL. A demi sa-  
 uant. ITAL. *Mezzo dote, cioè ò non molto.* GERM. *Ḥatb getehrt.* HISP.  
*Medio enseñado.* ANGL. *Of half learning.* *Cic. 2. de Orat.* Hæc vt  
 & propterea & apud doctos, & semidoctus ipse percurto, vt  
 aliquando ad illa maiora veniamus. [*Gell. c. 7. lib. 16.* Non vt ipsi  
 nouitij semidocti dicunt &c. *Et Plaut. Afn. sc. 7. a. 1.* Discipulum  
 à se semidoctum semoues, &c.]



**Sēmīermis**, me. ἡμίονος. GAL. A demi armé. ITA. Mezzo arma to, disarmato. GERM. Hatb gewaffnet oder gerust. HISP. Cosa medio armada. ANGL. Half armed or weaponed. § Liu. 2. bell. Pun. Binis in castris quum multitudine semiermis, sine ducibus esset, nuntium qui in maioribus erant, mittunt. [Liu. lib. 6. dec. 4. Semiermes milites dixit, nisi sit mendum.]

**Sēmīfactus**, a, um. ἡμίφακτος. GALLIA demi fait. ITA. Mezzo fatto. GERM. Hatb gemacht. HISP. Cosa medio hecha. ANG. Half made. § Tacit. lib. 15. Semifacta opera fuga.

[Semifalarica, V. ide infra Semiphalarica.]

**Sēmīfer**, a, um, vel semiferus, Ex dimidia parte ferus. ἡμίθερος. GALLIA demi sauvage. ITALIC. Mezzo salvatico. GERMA. Hatb grimm oder wild. HISP. Cosa medio fiera medio manfa. ANG. Half wilde. § Ouid. 2. Metam. de Chirone Centauro, Semifer interea diuina stirpis alumno, Lætus erat. Plin. lib. 8. c. 57. Semiferum & ipsum animal, cui viuaria in doliis idem qui apris instituit.

**Sēmīferus**, penult. corr. idem. ἡμίθερος. vt Centaurus, qua si medius equus, vt inquit Seruius in 2. Aeneid. Nam Centaurus, anteriore parte homo est, posteriore equus.

**Sēmīformis**, me, Mediam habens formam, media ex parte formatus. ἡμίμορφος. GALLIA demi forme. ITALIC. Mezzo formato. GERMA. Hatb gestaltet. HISPAN. Medio formado. ANGLIC. Half formed or shaped. § Colum. lib. 8. cap. 3. Puidique semiformes intexamuntur, antequam totis partibus suis confumentur.

**Sēmīfultus**, a, um. ἡμίφουλτος. GA. A demi appuyé. ITALIC. Mezzo sostenuto. GERM. Hatb understützt. HISPAN. Medio sostenido. ANG. Half propped. § Marrianus lib. 5. Subfelliōque semifultus extremo, Et malè receptus altero genus, iactat Equiti sedere, Lectiōque se stare.

**Sēmīgermanus**, pen. prod. ἡμίγεμονος. GAL. A demi Aleman. ITA. Mezzo Tudesco. GERMAN. Hatb Teutsch. HISP. Medio Alemano. ANGL. Half a Ducheman or Aleman. § Liu. 1. bell. Pun. Vti que quum quæ ad Apenninum ferunt, obsepta gentibus semigermani fuissent.

**Sēmīgræcus**. ἡμίγεκκος. GAL. A demi Grec. ITALIC. Mezzo Greco. GERMAN. Hatb Griechisch. HISP. Medio Greco. ANG. Half a Greek. § Var. 2. de Re rust. cap. 1. vt semigræcis pastoribus dicam Græcè.

**Sēmīgræuis**, ue, pen. cor. ἡμίγερος. GAL. A demi pesant & chargé. ITA. Mezzo grave & caricato. GER. Hatb schwärferig. HISP. Medio grave y cargado. ANG. Half weightie or heauie. § Liu. 5. bel. Pun. Quia magna pars in turribus epulati aut sopiti vino erant, aut semigræues portabant.

**Sēmīhumo**, pen. cor. ἡμίθερος. GALLIA demi homme. ITALIC. Mezzo huomo. GERM. Ein halber mensch. HISPAN. Medio hombre. ANGL. Half a man. § Colum. lib. 10. Quauis semihominis vesano gramine foeta Mandragoræ pariat flores, mœstamque cicutam. Virg. 8. Aeneid. Hic spelunca fuit vasto submota recessu Semihominis Caci.

**Sēmīhōra**, z, pen. prod. Horæ vnus spatium dimidium. ἡμίθερα. GAL. Demi heure. ITA. Mezza hora. GER. Ein halbe stund. HISP. La mitad de una hora, ò media hora. ANG. An half boure. § Cicero pro Rabir. perd. reo, Nunc quoniam Tite Labene diligentæ meæ temporis angustias obtulisti, mēque ex comparato & constituto spatio defensionis in semihoræ circulo coegisti, patebitur, & quod iniquissimum est, aecusatoris conditioni: & quod miserimum, inimici potestati. Plin. lib. 22. c. 9. Omne autem curatur recens præligato ore, lino crasso, demissum in feruentem aquam semihora.

\***Seminanis**, pro Semiianis. Plin. lib. 2. c. 18. Itaque in quadrato solis diuidua est. In triquetro seminani ambitur orbe, impletur autem in aduerso. De luna.

**Sēmīiugerum**, geri, pen. cor. ἡμίγερον. GALLIA demi arpent de terre. ITA. Mezzo vn campo. GERM. Ein halbe inchat. HISP. La meysad de una hembra de tiebva. ANG. Half so much land as two oxen yoked can plough in a day. § Colum. lib. 5. c. 1. At Galli cande tumappelant in areis vrbanis spatium centum pedum: in agrestibus autem pedum 60, quod aratores canderum nominant: semiiugerum quoque arpennam vocant. Idem lib. c. 18. Vel in semiiugera omnibus modis derimatur.

**Sēmīlacer**, penult. corrept. ἡμίλακτος. GAL. Demi dechiré. ITALIC. Mezzo stracciato. GERM. Hatb zerrißen. HISP. Cosa medio de spada cada. ANGLIC. Half rent or torne. § Ouid. 7. Metam. Ille cruore fluens, subito tamen alleuat artus, Semilacer toto tentat consergere.

**Sēmīliber**, pen. prod. ἡμίλιβρος. GAL. A demi libre, ou en liberté. ITA. Mezzo libero. GERM. Hatb frey. HISPAN. Cosa medio libre. ANG. Half free. § Cic. Attic. lib. 13. Obsecro abūcimus ista, & semiliberi saltem sumus: quod assequemur & tacendo & latendo.

**Sēmīlīx**, z, masc. gen. ἡμίλιξος. Liu. 8. bel. Pun. Sed illi primum non Annium Vmbrum semilixam, nominis etiam abominandi ducem, sed Decium Iubelium Tribunum militum sequuti sunt. Vide LIXA.

**Sēmīmadidus**, pen. cor. adiect. ἡμίμαδιδος. GALLIA demi moite, à demi mouillé & tempé. ITA. Mezzo bagnato. GERM. Hatb nass. HISP. Cosa medio mejada. AN. Half wet. § Col. lib. 2. c. 4. Sed quandoque arabitur, obseruabimus ne lutosus arge tractetur: neve exiguis nimbis semimadidus.

**Sēmīmarinus**, penult. product. adiect. ἡμίμαρινος. GAL. A demi marin. ITA. Mezzo marino. GERMA. Hatb des meers. HISP. Medio marino, ò de mar. ANGLIC. That belongs half to the sea. § Lucr. lib. 5. Aut rapidis canibus succinctas semimarinis Corporibus Scyllas.

**Sēmīnās**, pen. cor. huius seminaris, masc. gen. Castratus, euirans. ἡμίνας. GAL. A demi masse, châtre. ITA. Castrato, mezzo maschio. GERM. Ein halber mann/verschnitte. HISP. Cosa medio macula. ANG. Half gelded. § Varr. 3. de Re rust. c. 8. E quis tribus generibus proprio nomine vocantur seminae, quæ sunt villanæ gallinæ, inares galli, capi semimares, quod sunt castrati. Liu. 1. bell. Maced. Ante omnia abominati semimares, iussique in mare ex templo deportari. Ouid. 1. Fast. Semimaribus flammis viscera libat ouis. Idem 4. Fast. Ibutur semimares (Galli sup.) & inania tympana rudent. § Semimares item dicuntur androgyni, vtrumque habentes sexum. Ouid. 4. Metam. de Hermaphrodito. Ergo vbi se liquidas, quo vir descenderet vndas Semimarem fecisse videt.

**Sēmīmitra**. ἡμίμιτρα. D. lib. 34. tit. 2. li. 25. Ornamentorum hæc vitæ, mitra, semimitra, calantica.

**Sēmīmortuus**, a, um. ἡμίμορτος. GALLIA demi mort. ITALIC. Mezzo morto. GERMA. Hatb gestorben/halb todt. HISP. Cosa medio muerta. ANGLIC. Half dead. § Catul. ad Licinium. Epig. 48. At defessa labore membra, postquam semimortua lectulo iacebant, hoc Iucunde tibi poemata feci, Ex quo perspiceres meum dolorem.

**Sēmīnēces**, Semimortui: proprièque de iis dicitur qui graui vulnere accepto morti sunt vicini. ἡμίμορτος. GALLIA. A demi mort. ITA. Mezzo morto. GERMAN. Hatb tod. HISP. Cosa medio muerta y medio viua. ANGLI. Half dead. § Liu. 9. bell. Pun. Tandem postquam ij qui circa regem seminecem restantem, deinde pilo terræ affixum pugnabant, obruti telis occubuerunt. Ibid. lib. 3. Seminecem cum ad Cannas in acervo cælorum corporum inuentum; curatumque benignè etiam cum donis Annibal domum remiserat. Ouid. 1. Metam. Atque ita semineces partim feruentibus artus Mollit aquis: partim subiecto torruit igni.

**Sēmīnūdus**, penult. prod. adiect. ἡμίγυμος. A demi nu. ITA. Mezzo nudo. GERM. Hatb bloß oder natend. HISP. Cosa medio desnudo. ANGL. Half naked. § Liu. 9. ab Vrb. Primi consules propè seminudi subiugum missi: tum vt quisque gradu proximis erat, ita ignominia obiectus.

**Sēmīobolus**, Oboli dimidium: & per translationem quæuis res vilissima. ἡμιόβολος. GAL. Demi denier, vne maille. ITA. Mezzo dinare. GERM. Ein halber. HISP. Medio dinero. ANG. Half a farthing.

**Sēmīpāganus**, ni, penult. prod. adiect. ἡμιπαγανος, ἡμιπαγανος. GAL. A demi rustique. ITA. Mezzo rustico. GERM. Ein halber bauv oder dorffman. HISP. Medio aldeado. ANG. Half an vplandish man. § Pers. prologo, -ipse semipaganus Ad sacra vatuum carmen assero nostrum.

**Sēmīpātēr**, (quod hîc corruptè legebatur) vide Semicaper.]

**Sēmīpēs**, penult. corr. semipedis, & mascul. gen. Mensura dimidiati pedis, hoc est digitorum octo. ἡμίπους. GALLIA. Demi pie. ITA. Mezzo piede di misura. GERM. Ein halber schuch. HISPAN. Cosa de quantidad de medio pie. ANGLIC. The measure of an half foote. § Plin. lib. 12. cap. 18. Calix colos triplex. Quum primum emicat, candidus, pedali mensura: deinde rubescit addito semipedevltra nigricans.

**Sēmīpēdalis**, le, pen. prod. Quod dimidij pedis longitudinem habet. ἡμιπόδιος. GALLIA. De demi pié. ITA. Di mezzo piede. GERM. Hatb schuchig. HISPAN. De medio pie. ANGLI. Of the measure of half a foote. § Plin. lib. 14. c. 4. Semipedales ramorum reliquantes truncos. Idem lib. 6. c. 25. Materia crassitudine semipedali ad regulam & libellam exigitur.

**Sēmīpēfētus**, Suet. in Caligula, Opera sub Tiberio semipēfētā abfoluit.

[Semiphalarica, teli genus siue gladij est. Gell. 4. 25. lib. 10. Hasta, pilum phalarica, Semiphalarica soliferræ, &c.]

**Sēmīplacentinus**, Cic. in Pisonem, Quum esset interrogatus, quid sentire de Consulatu meo, grauis auctor, Calatinus credo aliquis, aut Africanus, aut Maximus, & non Cæsonius semiplacentinus Caluentius respondes, altero ad frontem, &c. vbi Pisonem Cicero vocat Semiplacentinum, quod matrem ex Placentino municipio habuerit.

**Sēmīplāgūm**, gij, Parnum etc. ἡμιπλαγυον.

**Sēmīplēnus**, a, um, ἡμίπλητος. GAL. A demi plein. ITA. Mezzo pieno. GERM. Hatb voll. HISP. Cosa medio llena, medio vazia. ANGLI. Half full. § Liu. lib. 5. bell. Pun. Qui improuiso adorti semiplenas stationes, & adaperas fores portæ, qua paulò antè excurrerant armati, haud magno certamine Nallum cepere. Semiplenæ nates, Cic. 7. Verr. Semiplenæ scrobes, Col. lib. 5. c. 5.

[Semiplenæ legiones, Velleius.]

**Sēmīpūtātus**, a, um. ἡμιπυτατος, ἢ ἡμιπυτας, ἢ ἡμιπυτας. GALLIA. A demi esmondé. ITA. Mezzo tagliato ò bruscato. GER. Hatb geschnitzen. HISP. Cosa medio podada. ANGLI. Half cut or cleaned of the branches. § Virgil. 2. Eclog. Semiputata tibi frondosa vitis in vltimo est.

**Sēmīplōtia**, Soleæ quibus vtebantur in venando, quo planis pedem ponerent.

**Sēmīquinaria** diuisio, Cæsuræ genus, quum post duos pedes relinquitur syllaba, partem orationis terminans. πινδαμυκίς. vt arma vi-uu rûmqe ca-uu no-ationis terminans. πινδαμυκίς. vt arcta ex duobus pedibus & semisse: quod est dimidium quinque pedum. Semiseptenaria autem diuisio, dicitur quum post tres pedes similiter relinquitur syllaba, partem orationis terminans ἡμισηπταμυκίς. vt arma vi-uu rûmqe ca-uuuo Tro-iz.

**Sēmīrasus**, a, um, ἡμίρυσος. GAL. A demi rais & tondu, à demi rasé. ITA. Mezzo raso. GERM. Hatb beschoren. HISP. Cosa medio raída. ANG. Half shaven or shorne. § Catul. epig. 55. Quam deuolutum ex igne prosequens panem à semiraso tonderetur vshore.







palo singula iugo paginæ includantur. Sēmivivus, Sēmivivus, & cætera à semis composita. Vide in SEMIS.

Sēmivivus, dii. Quasi semis modius. ἡμισυμῶνος. GAL. Vn demi boiffcau. ITA. Mezzo mozzo. GERM. Ein halber sefter. HISP. Medio celemin d modio. ANGLIC. Half a bushell. Juven. Sat. 14. & rament vno Semo dio scobis hæc emundat seruuus vnus. Martial. lib. 7. Semo diusque fabulæ cum vimine Picenatum. Columell. libro 2. cap. 11. Quod eadem quatuor in modis nonnunquam & tribus, interdum etiam duobus ac semodio iugerum occupat.

Sēmōnē o, ues. penult. corrept. Seorsum moueo, seiungo, disiungo. ἡμισημῶν. GAL. Ofter, retirer à part. ITAL. Lenare via. GERMANIC. Nābend sich ruchen oder thun. HISP. Mover à parte. ANGL. To tak away and put à part. Plaut. in Asin. sc. 7. a. 1. Culpa tua isthæc, quæ discipulum semidocum abs te semoues. Cic. de Arusp. resp. Ita que qui antea voce præconis à liberis semouebantur, tuis ludis, non voce, sed manu liberos à se segregabant. Ter. in And. iam fermē mortens me uert, Accessi, vos femotæ, nos soli. [Cæs. lib. 1. de bell. ciu. Senatus à militibus locus perito colloquio.]

Sēmōrē, aduerbium. ἡμισημῶν. Diomedes Grammat. lib. 1. Separatio vt seorsum, separatim, semotè, segregatim.

Sēmper, aduerbium temporis. ἡμισημῶν. GAL. Ofter, retirer à part. ITAL. Sempre. GERM. Immerwährend. HISP. Siempre. ANGLIC. Ever. Terent. in And. Rectè ego semper fugi has nuptias. [Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Qui gaudent, gaudeant suo semper perpetuo bono. Catull. Semper moesta tua carmina morte canam. Plaut. Curc. sc. 2. a. 5. Vt semper dum viuum me alat, &c.]

Sēmperlenitas, atis, vnica dictio est apud Ter. in And. aut certè dux per subunionem coniunctæ: Verba Terentij sunt hæc, Et heri semperlenitas verebar quorsum euaderet.

Sempiternus, a, um. Quasi semper æternum, perpetuum, & semper durans. ἡμισημῶν. GAL. Sempiternel, eternal, perpetuel. ITA. Sempiterno. GERM. Ewig/immerwährend. HISP. Cosa que siempre dura. ANG. Perpetual, eternall. Plaut. in Merc. Homo me inferior nullus est æquè, opinor, neque aduersa cui plura sint sempiterna. [Idem Aul. sc. 3. a. 1. Quod sempiternum salutare sit liberis procreandis ( præfantis bonum omen verba sunt. ) Item Mostell. sc. 3. a. 1. fore amicum tibi sempiternum & amatorem proprium in via putas. ] Terent. in And. Ego vitam deorum propterea sempiternā esse arbitror, Quod voluptates eorum propriæ sunt. Cic. Luceio lib. 5. Neque autem ego sum ita demens, vt me sempiternæ gloriæ per eum commendari velim.

Sempiterno, aduerbium, idem est, quod in sempiternum. Cato de consularu suo, Ego mihi monumenta sempiterno posui quæ cepi. Sospater lib. 11. Instit. Grammat. Item sempiternè idem quod semper, Pacuuius in Medo: Populoque vt faustum sempiternè suspitent. Ex Nonio.

Sempiternium, ui, Herba quæ Græcè ἀειζωον dicitur, vtroque nomine à perpetua viriditate deducto. GAL. Ioubarbe. ITA. Sempiterna. GERMAN. Hayswurth. HISP. Terua puntera. ANGLI. Aye grene, senegrene, or semegrene. Herba hæc folio est carnoso, leni, atque oblongo. Duo etus genera sunt: maius in fistilibus vasculis feritur, quod aliqui Bupthalmon, à similitudine, hoc est bouis oculus vocant. ὄφθαλμος enim bos, ὄφθαλμος, oculus. Alij ζωοὶ ζωομαρ, hoc est animalis oculus. Alij Hypogefon, quoniā ferè in fuggundiis nascitur. Alterum genus est minusculum, quod Erithales vocatur, quasi amor florescens. ζωομαρ enim floresco significat. Item Trithales, quod ter floreat. Item Chrysothales, quod aureum florem producat. Nascitur in parietinis & petris. Latini vtrunque genus Sedum appellat. Vide Plin. lib. 25. cap. 13.

Sēmpronius Gracchus, Pater fuit Tiberij, & Caij Gracchorum. Vide Plutar. in vita Gracchorum.

SENA, Insula in Britannico mari, aduersa litoribus Galliæ. Aneur Pompon. lib. 3. Est & nomen ciuitatis in Tuscìa octingentis à Roma stadiis distans, quam Brennus Gallorum dux pro senibus, valetudinariisque, & armentis extruxit, anno ante Christi aduentum 361. Vulgo Siena.

Senaculum, li Vbi Senatores consultandi gratia consistebant. ἡμισυμῶν. GAL. Le parloir ou le lieu où s'assemblent les senateurs, senat. ITA. Palazzo di consiglio. GER. Ein raathsaufoder raathstuben. HISP. Lugar do se ayunan los senadores. ANG. A consaile house. Valerius Maximus scribit. Senatum apud senaculum habitare consueuisse, vt quum ad Curia vocaretur, præsto adesset. Fuerunt autem tria præcipua senacula Romæ. Vnum vbi nunc est ædes Concordiæ, inter Capitolium & forum, in quo sedebant magistratus, de Republica cum senioibus deliberantes, alterum ad portam Capenam: tertium intra ædem Bellonæ. Auctor Nicostrianus libro de senatu habendo. Festus, Senaculum, locus Senatorum.

Senaculum item de senatu mulierum. Lamprid. in Heliogabal. Fecit & in colle quirinali senaculum, id est mulierum senatum, in quo ante fuerat conuentus matronalis solennibus saltem diebus.

Senān ūs, adiectiu. Vide SEX.

Senatōrēs, inquit Plutarchus in Problematis, Alios Patres vocant, alios Patres conscriptos, quia primis à Romulo lectis alij additi, & conscripti: vel quia qui sententiam dicunt, conscripti sunt, qui non solum patres vocati sunt, sed cum additione Patres conscripti. ἡμισυμῶν. GAL. Senateurs, conseillers. ITA. Senatori. GER. Raatsherren. HISP. Los senadores. ANG. Senators or counsellors. Vlpian. de Senat. l. Nupta, dicit

Senatores esse, qui à Patriciis & Consularibus vsque ad omnes illustres viros descendunt, quia hi soli in Senatu dicere sententiam possunt: appellatique sunt ab ætate proeecta, quod tales in principio in Senatum electi fuere. Sed & à sinendo dici possunt Senatores: quoniam ipsi agendi facultatem dabant. [Senatores qui, Gell. cap. 18. lib. 3. Senatorium census octingentorum millium antea: Sub Augusto duodecies HS. Suet. in August. c. 41. De pignore & multa Senatoris, qui non adesset: Gellius c. 7. lib. 14.]

Senatōrēs, a, um, Quod est Senatoris. ἡμισυμῶν. GAL. De senateur. ITA. Cosa de senatore. GERMAN. Raatsherren/raatsherren. HISP. Cosa de senador. ANG. Belonging to a senator. Vt Senatoria dignitas, Senatorium consilium. Cic. 3. Verr. Respub. Senatorio consilio maximè posse defendi. Tacit. lib. 15. Et Viuianus Annius gener Corbulonis nouidum Senatoria ætate, sed pro legato quintæ legioni impositus. Cic. pro Flac. Lisanias adeptus est ordinem Senatorium. [Senec. epist. 47. Senatorium per militiam gradum auspicari.]

Senātus, tus, & ti, A senectute, vel à sinendo, quia magistratibus non plus licebat, quàm Senatus permitteret. ἡμισυμῶν. GAL. La compagnie des Senateurs & conseillers. ITA. Senato, palazzo di consiglio. GERMAN. Ein raat. HISP. A. Senado de lugar do se ayunan los senadores. ANG. The company or assembly of the counsellors. Et significat tam locum in quem Senatores conueniunt, quàm ipsos Senatores. Cicero pro Sextio, Senatus princeps salutis, mentisque publicæ. Idem alibi, Nec antè in Senatum accederem, quàm rem confecissem. Cogere Senatum, Conuocare, vel vocare Senatum. Efficere frequentem Senatum, est ferè omnes Senatores cogere. Senatum haberi, est cogi. Senatus erit, id est conuocabitur, cogetur. Senatus mitti, aut dimitti dicitur, quò datur facultas Senatoribus abeundi domum, Senatus discedit, quum Senatores à Consule missi facti, domum abeunt. Senatum cooptare, est Senatum constituere. In Senatum legere, est Senatorem facere. In Senatum venire, aliquando est Senatorem fieri, Mouere Senatum, & ex Senatu reicere; idem. Senatum extinguere, est Senatus auctoritatem & dignitatem deprimere, vel tollere.

Senatum consilij in cor conuocare, dicit Plautus in Amph. quod est consulere apud se quid agendum sit. Huc inquit concessero, dum mihi Senatum consilij in cor conuoco. Idem in Epid. Tam Senatum conuocabo in corde consiliarium. \*Omni Senatu, id est Omni Senatorum coitione, quociens congregantur Senatores. Plin. lib. 15. c. 18. Nanque perniciali odio Carthaginis flagrans, nepotumque securitatis, quum clamaret omni senatu Carthaginem delendam, attulit, &c. De Cæcone.

[Senatus vnde dicitur Plutar. in Romul. Senatus & pro loco & pro hominibus sumitur, inquit Verrinus, apud Gellium c. 7. lib. 18.]

Senatum quibus habere liceat, Gellius c. 11. lib. 14. Et de ratione Senatus consulendi, rogandi, habendi. Idem Gell. c. 7. eiusdem lib. 14. Senatus princeps à quo legebatur, & de ordine rogandi in Senatu sententias, vide Gellium c. 10. lib. 4.

Senatui operam dare, Plaut. Asin. sc. 2. a. 5. Censes illum Senatui operam dare aut clientibus. Idem Plaut. Milit. sc. 6. a. 2. frequens Senatus poterit nunc haberi. (de consilio trium.) Idem Aul. sc. 5. a. 3. Quid tute solus de Senatu se uocas. Ibidem Redeo in Senatum: de loco & hominibus simul.]

Senatūs consiliū, ti, Senatus sententia, senatus auctoritas iam per scripta. ἡμισυμῶν. GAL. La deliberation ou le conseil des senateurs ou conseillers. ITA. Senato, consilio, deliberatione del senato. GERMAN. Ein raat oder raathst. HISP. Establecimiento de decreto de Senado. ANG. A decree of the senator or consaile. Quod fiebat aut per rogationem, quum rogabatur vnusquisque sententiam, aut per discessionem, quando plerique idem sentientes, in vnā partem pedibus ibant, sicut testatur Gell. lib. 3. c. 18. Flauius Vopiscus de Aureliano, Dein de aliis manum porrigentibus, aliis pedibus in sententiam euntibus, plerisque verbo consentientibus in sententiam euntibus, plerisque verbo consentientibus est Senatus consultum. [Senatus consulti exemplum apud Gell. c. 6. lib. 4. Idem S. C. formula, apud eundem c. 11. lib. 15.]

Quibus liceret S. C. facere, & S. C. intercedere: Gell. c. 7. lib. 14. Item, S. C. per relationem Gellius ibid. & S. C. duo genera. Ibid. c. 18. lib. 3. Senatus consultum ad ætatem deferebatur. Suet. in Aug. c. 94. De S. C. per discessionem, Suet. in Tib. c. 11. S. C. Crum per discessionem quomodo fiebat: Gell. c. 18. lib. 3.

SENESCŪS, i, Natio Hispani fuit, patria Cordubensis, Academicus philosophus & Neronis præceptor: à quo diuitis ingentibus auctus, quum in Pisonianæ coniurationis suspicionem venisset, eiusdem iussu incisis venis mortem obiit.

¶ Fuit & alter Seneca, Tragicus poëta cuius fabulæ decem ad nos peruenerunt. Vtriusque meminit Sidonius A. pollinaris ad Felicem,

Non quod Corduba præpotens alumnis, Facundum ciet, hic putes legendum. Quorum vnus colit hispidum Platonæ, Incastrumque suum mouet Neronem. Orchestram canit alter Euripidis. Pictum fæcibus Æschylum sequutus. Aut plaustris solitum sonare Thespim, Qui post pulpita trita sub cothurno: Ducebant olidæ patrem capellæ.

Senescio, onis, Herba est cauliculo cubitali, subrubro, foliis continuis, diuisura erucæ, sed multo minoribus, floribus luteis, qui celeriter in pappos vaneſcunt capillorum modo canescentes, idque potissimum verè: vnde & erigeron à Græcis appellatur. ἡμισυμῶν. GAL. Senecçon. ITA. Cardonello. GERMAN. Ein wurtz



obert grindet me. HISP. Los berros à bon vavon. ANG. Ground fell. Fuit item hoc Oratoris cuiusdam cognomen Neronis tempore, qui quod omnia grandia affectaret, per iocum pro Senecione Grandio dicebatur. Vide Senec. Suavoriarum lib. 1.

Senecta, Senectus, Senesco. Vide SENEX.

Senex, huius senis, Dicitur videtur quasi femine, quod acta maiori sua ætatis parte, iam morti propinquior sit. [PI zekim] jafschich. GALLIC. Vieil, vieillard, ancien. ITAL. Vecchio. GERM. Alt/wotbetagt. HISPAN. Viejo. ANG. An old man or woman. Est & generis communis secundum Priscianum. Tibul. lib. Eleg. 6. Commemorant merito tor mala ferre senem: loquitur de meretrice vetula. Aperte autem Pomponius apud Varonem lib. 6. de ling. Lat. in fœminino posuit: Dic tu pufam illam, sic fiet mator muli, Nam verè pufus tu, tua amica senex. [Pro hero maiori: Plautus Most. sc. 1. a. 1. Siue modo adueniat senex. Plaut. p. sc. 4. a. 1. Volui iniicere te aduigram in nostrum senem. Ibidem sc. 5. a. 1. Orationem tibi para aduersus senem. (id est herum) Idem Asin. sc. 4. a. 2. Si fiat noster senex. (id est herus.) Idem Menech. sc. 3. a. 5. Si senex reuenerit ne me indicetis. Idem Capr. sc. 3. a. 4. Ibo vt conueniam senem. (id est herum.) Idem Asin. sc. 2. a. 4. Vxor excules te, & dicas senem. (id est inuidem Veneri.) Item Senex, pro Nestore Tibull. Nanque Senex longæ peragitur dum secula vitæ. Huius genitius est senis, olim etiam senicis, secundam analogiam. Plaut. in Cistell. Vos negotiosi senicis soleis esse. Comparatum est senior, quod valde senem significat. Ouid. lib. 2. Metam. Tum senior quauis obster mihi longa vetustas. Quint. de Isocrate, Eo nanque seniore (octauum enim & nonagesimum compleuit annum) præcipere Aristoteles pomeridianis scholis cepit. Capitur quandoque etiam senior pro magis senesc. Senec. Epist. 75. Quemadmodum ex duobus sapientibus, qui senior discessit, non est beator eo, cuius inter pauciores annos terminata est virtus. Est & senior, generis communis: in obliquis vero commune trium generum. Senes vocantur quantum ad priuam ipsorum vitam, quod vsque ad senilem ætatem vixerunt. Veteres, quantum ad publicum tempus, quod alia ætate vixerunt, etiam ad senium non peruenerunt: vtique Antiqui dicuntur, sed magis veteres quam senes. Seniores pro Senatu aliquando dicuntur, quoniam ex prouidentioris ætatis hominibus legi solet Senatus. Liu. 4. bel. Maced. Scriptum erat Aristonem priuatum ad neminem, publicè ad seniores (ita Senatum vocabant) mandata habuisse.

[Seniores ab anno quadagesimo sexto dicebantur: vt scribit Gell. c. 28. lib. 10.]

Senectus, senectus, & Senecta, ætas senilis. [PI zekim] zekim. GALLIC. Vieillesse. ITAL. Vecchiezza. GERM. Das alter. HISPANIC. La vejez. ANG. Old age. [Senec. c. 11. de Consol. ad Marciam. Hoc quod Senectus vocatur, pauci sunt circuitus annorum. Plaut. Asin. sc. 1. a. 1. Te obtestor per senectutem tuam. Ouid. 2. Fast. Sub quo (Augusto) delubris tenetur nulla senectus.] Terent. in Phorm. Senectus ipsa est morbus. \* Virgil. 6. Æneid. vites vltra, fortè inque senectæ. Plin. lib. 16. cap. 27. Est etiamnum ætatis differentia. Amygdala enim & pyrus in senecta fertilissimæ, &c. Est autem senectus, sexta hominum ætas vnde & senes à senario numero quidam dictos existimant. Ætas enim prima incipit ab infantia, nomen à non fando accipiens. In ea enim ætate non fatur homo: aut si fatur, imperfectus est eius sermo. Secunda, pueritia, cuius pars est pubertas, vsque ad decimum quartum annum. Tertia, adulescentia. Quarta, iuuentus. Quinta, virilis ætas. Sexta senectus, cuius pars est ætas decrepita. Alij tamen senes à segnitie dictos malunt, quod tardi sint, & ad res gerendas inutiles. Alij rursus à mortis vicinitate appellatos contendunt, quasi semineces, Ciccr. in Topicijs, Senectus est occasus vitæ. Idem de Senectute, Hoc enim onere (quod mihi tecum commune est) aut iam vtgentis, aut certe aduentantis senectutis, & re, & me ipsum lomari volo. Iuuen. Satyr. 9. obrepit non intellecta senectus. Ciccr. de Senectæ. Ædepol senectus si nihil quicquam aliud vitij apporret secum, quum aduenit, vnum id satis est, quod diu viuendo, multa quæ non vult, videt.

Senectus præterea dicitur pellis quam verno tempore serpentes erunt, quæ & Græcis γήρ, à nobis etiam venatio dicitur: vnde & senectutem exuere dicuntur. Plin. lib. 8. cap. 30. Angues modo eodem & stelliones senectutem exuere, eamque prociuis deuorare præripientes comitiali morbo remedia.

[Senectus incommoda enumerat Plautus Menech. sc. 2. a. 5. initio]

Senectus, a, um, Senilis, vt Membra senecta. [PI zekim] zekim. GALLIC. Vieillesse. ITAL. Vecchiezza. GERM. Das alter. HISPANIC. La vejez. ANG. Old age. vt Confectus senio, apud Plin. lib. 7. cap. 55. Mens senio fluxa. Tacit. lib. 5. Terent. Eunuch. quum improbo & moroso senio posuit, quum ait, Vt illum dii deoque senium perdant, qui me hodie temeratus est. [Gullius c. vlt. lib. 20. Senio aut tædio languens animus.] Senium luxæ, pro decursu. Plin. 7. cap. 48. Quidam luxæ senio annum terminabant, vt Aegyptij. Quandoque etiam dicitur

ædium, tristitia, & molestia: quod senes omnibus odio sint. Cic. pro Mil. Tota ciuitas confecta senio est: squalent municipia Turpilius, Quia odio, ac senio mihi huptia sunt. Nenijs seniu tantum appellat, quia nocens, quia senectus naturalis morbus est, vt inquit Aristot.

Senio, senes, senui, & Senesco, cis, Senex fio. [PI zekim] zekim. GALLIC. Vieillesse. GERM. Alt/wotbetagt. HISPANIC. Viejo. ANG. To waxe old. Casul. Nunc placida senet quiete. Plin. lib. 6. cap. 4. Feminas gigni celerius quam mates, sicut celerius senescere. Vnde & Confenescio, de quo supra suo loco. Senescit ciuitas octio, id est otio torpescit. [Luius lib. 1. ab Urb. Senescit pugna. Liu. lib. 5. ab Urb. Senescit studium cum spe. Velleius. Item Senescunt consilia. Liuus 5. dec. 4.] quum nuntia diuturnitate & mora vana fiunt. Senescere fama dicitur. [Luius lib. 5. ab Urb.] quum tempore minuitur. Senescit hyems, id est declinat. [Luius 4. dec. 5. Senescente exiguu cornu Luna. Item, Hic amore senescit habendi.] Senescit laus, id est deflorescit. Senescit morbus, id est remittitur, relaxatur. Senescunt vitia, abolentur. [Seniut tranquillissimè. Suet. in August. c. 2.]

Senilis, Je, Quod ad senem pertinet. [PI zekim] zekim. GALLIC. Vieillesse. GERM. Alt/wotbetagt. HISPANIC. Viejo. ANG. Belonging to an old man or woman. Cic. 1. de Divin. Is autem Tages, vt est in libris Hetruscorum, puerili specie dicitur vilus, sed senili fuisse prudentia. Ouid. 1. de Pontic. Iamque meos vultus ruga senilis arat. Cic. pro Sestio, Te sororis filius Posthumus, adulescens grauis, senili iudicio notauit, Ouid. 5. Metam. hyems senilis tremulo venit homipa passu. [Ouid. Eleg. 7. lib. 1. Trist. Ruga senilis erit in fronte.]

Senilitèr, aduerbium. [PI zekim] zekim. GALLIC. Vieillesse. GERM. Alt/wotbetagt. HISPANIC. Viejo. ANG. Lik old men and women. Vt tremere similiter. Quint. lib. 1. c. 11.

Seni, sena, sena, Vide SEX.

Senio, senionis, Latus tali sex puucta continens, & à senario numero dici videtur: eiusque iactus perutilis eat. [PI zekim] zekim. GALLIC. Six points en de, ou vn de qui contient six points. ITAL. Sei punti nel dado. GERM. Ein seise auff einem würffel. HISPANIC. Seys puntos enel dado. ANG. A six, the number of sixe in the die. Persus Sat. 3. Iure etenim id summum, quid dexter senio ferret. Scire erat in voto. Nonnunquam & damnosus, quemadmodum & canis. Erat enim quædam ludi ratio, qua quicumque aut canem iecisset, aut senionem, numum vnum in medium conferre cogebatur: vt est videre in epistola quadam Augusti apud Suetonium. Martialis lib. 13. Non mea magnanimo depugnat tessera talo, Senio nec nostrum cum cane quæstat ebur.

Senium, Vide SENEX.

SENNAAR, Sennaar, Campus Babylonis, in quo à Nimrod gigante extracta est turris illa celsissima, diuortio linguarum notissima.

SENOGALLIA, Senogamia, Ciuitas est agri Gallici, infra Picenum; teste Plin. lib. 3. c. 14 dicta à Senonibus Gallis, qui eam condiderunt. De hac Silius lib. 8. Et Glanis & Rubico, & Senonum de nomine Sena. Pomp. Adela. lib. 2. Senogallia maritima ad Aterni fluminis ostia.

SENONES, Senones, Populi Galliarum, finitimi Belgis, qui olim urbem Romam incenderunt, & Capitolium obsederunt. Hos Furius Camillus aggressus adeo cecidit, vt incendiorum vestigia Gallicæ sanguinis inundatione deleteret. Scribit Verrus reference Fessio, ideo Senones appellati, quia noui venerunt ex Transalpina Gallia, quasi Cænonas, litera immutata, γήρ enim Græce, Latine nouus dicitur.

[Senonicus, a, um, Gellius c. 1. lib. 17. Post non longo tempore bellum Senonicum fuit.]

Sensilè, Sensim, Sensus, Vide SENTIO.

SENTA, Deæ nomen apud Romanos, quam & bonam deam vocabant: veteres Faunam & Faruam dixerunt. Hanc Varro scribit tantæ pudicitie fuisse, vt nemo illam, dum vixit, præter virum suum, mas viderit, nec nomen eius audierit. Propter quod illi in operto mulieres sacrificabant, & Bonam deam nominabant.

Sententia, Sententiosus, Vide SENTIO.

SENTICA, Hispaniarum vrbs, Ptolem. lib. 2. cap. 6.

Senticeum, Vide SENTIS.

Sentina, penultima producta. Pars naui inferior, in quam omnes confluunt sordes, à sentiendo dicta. [PI zekim] zekim. GALLIC. Sentina. Ital. Senina, una parte bassa nella nave. GERM. Das vnder ist thei cines schiffs in welsches allerley vradt / vnd wüst wasser zusammen runnet. HISPANIC. La sentina dose coge agua en la nau. ANG. The pump of a shippe. [Cæsar. lib. 3. de bell. ciuil. Sentina vitis consistari.] Iuuenalis Sat. 6. Si iubeat conuix, durum est confendere nauem. Tunc sentina grauis, tunc summus vertitur aer. [Seneca epist. 29. Nauis, quæ sentinam trahit (id est aquam.)] Per translationem sentina: dicitur omnis locus qui sceleratorum hominum receptaculum sit. Cicero in Carilianam. O fortunatam Rempublicam, si quidem hanc sentinam huius vrbs ceciderit. Vno mehercule Catilina exhausto, releuata mihi, & recreata respublica videtur.

Sentino, nas, Satagb, ac subtiliter periculum euitosa sentina naui, quam quisque vt aqua liberet, euacuare contendit. Cæcilius, Capic consilium postquam sentinat facis. Festus.

SENTINVM, Sentinum, Oppidum in confinibus Vmbriae, & Picenæ, quod nunc Saxam ferram appellatur: à quo Sentinates populi dicti sunt. Plin. lib. 3. c. 14. radic vocatum Sentinum ab amne qui Sentinus dicitur.







**Sentio**, *ti*, *sum*, Sensu percipio. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *hebin*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **GAL.** Sentir, percevoir. **ITALIC.** *Sensire pigliare in sentino*. **GER.** *Empfinden*. **HISP.** *Sensir*. **ANG.** *To perceive or feel*. **PLAUT.** in *Cureul.* [sc. 2. a. 1.] Sentio sonitum. Vnde quinque corporis sensus appellari sunt, visus, auditus, gustus, odoratus, & tactus. **Lucret.** lib. 1. Quin porro varios rerum sentimus odores: Nec tamen ad nares venientes cernimus vnquam. [**PLAUT.** *Capt.* sc. 1. a. 4. *Dij te iuuant h. Nihil sentio. r. Non es in senticero. Ideo non sentis. Ouid.* *Eleg.* 1. lib. 4. *Trist.* vique suum Bacche non sentit saucia vulnus. **Plautus** *Men.* sc. 5. a. 5. An tibi intestina crepant, quod sentias. **Ouidius** *Eleg.* 8. lib. 3. *Trist.* Et quem sensisti rite precare Deum. **Plaut.** *Autul.* sc. 2. a. 3. Cum magno malo tuo si hocce caput sentit. *Idem* *Men.* sc. 5. a. 5. Ecquid sentis? inquit Medicus) v. Quidni sentiam?

**Interdum** sentire ponitur pro intelligere. **HEB.** *שׁוֹמֵר*. **GAL.** Entendre. **ITALIC.** *Intendere*. **GERMAN.** *Betsehen/dermerken*. **HISP.** *Entender*. **ANGL.** *To understand*. **Cic.** pro *Archia*, Nam & ipse animus sentit, nescio quid in se esse diuinum. [**PLAUT.** *Milit.* sc. 6. a. 2. Me habent venalem, sensu, & iam dudum scio. *Idem* *pseud.* sc. 3. a. 4. Donec se fieri ludos senserit. *Idem* *Cure.* sc. 1. a. 2. Asculapij sentio sententiam. *Idem* *pseud.* sc. 5. a. 1. Sensi ego & lubolet mihi. *Idem* *Capt.* sc. 2. a. 1. Semper sensi filio te esse amicum, & illum intellexi tibi.]

**Interdum** pro iudicare, opinari, **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** *Junior.* Cupio abs te intelligere quid sentias. **Cic.** de *Amicitia*, Sed hoc primum sentio, nisi in bonis amicitiam esse non posse, [**Gell.** cap. 10. lib. 5. Si Iudices pro causa mea senserint (id est pro me iudicant.) **Plaut.** *pseud.* sc. 2. a. 4. Tecum sentio. (pro assentior) *Idem* *Capt.* sc. 2. a. 2. Sentio pariter. *Idem* sc. 5. a. 3. Seorsum abs te sentio. **Et** *Gell.* c. 11. lib. 18. Non idem sentio cum illo.]

**Interdum** pro aduertere. **Plaut.** in *Amphit.* Nec nostrum quicquam sensimus, quum peperit. **Sentire** pro aliquo, siue ab aliquo, est sententia sua alicui fauere. **Sentire** grauitate de aliquo, est *malam* (vt vulgus loquitur) *de eo opinionem habere*: [**Cæsar** 2. de *bell. ciu.*] siue grauitate de aliquo iudicare, statuere. **Budeus.**

**Sentire** medicinam, apud **Celsum**, est melius habere post medicinam. Sic, **Plin.** lib. 22. c. 25. atropa dixit, quæ cibum non sentiunt, hoc est quæ ob debilitatem alimentum attrahere non possunt, aut in substantiam sui conuertere. [Eodem fere sensu dicere videtur. **Ouid.** *Eleg.* 12. lib. 3. *Trist.* At mihi sentitur nix veruo sole soletur. (id est bibitur, vel fallor.)] **Sentire** cariam, sentire vetustatem. **Plin.** lib. 13. c. 7. Celeriter ea cariem sentit. Hoc est, efficitur cariota. *Idem* lib. 11. c. 42. Tradunt, Zoroastrem in desertis caseo vixisse annis xx. ita temperato, vt vetustatem non sentiret. Id est, non senescebat. **Budeus.** **Huius** composita sunt, assentio, consentio, dissentio, præsentio, subsentio, quæ vide suis locis.

[**Sentientis**, idem quod sensu percipiens, opinans, iudicans, intelligens. Interdum significans, vt apud **Gell.** c. 23. lib. 13. Tribus (inquit) vocabulis idem sentientibus (id est idem significantibus, siue sensum eundem habentibus.)]

**Sensurus**, a, um, Particip. futurum. **Ouid.** 13. *Metam.* Est animus certe vestros sensurus honores. [**Ouid.** *Eleg.* 5. lib. 4. *Trist.* Non me sensurus egentem.]

**Sensisco**, scis, Sentio. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *hebin*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **Lucretius** lib. 3. Vique adeo prius in nobis sunt multa cienda Semina, corporibus nostris immista per artus, Quam primordia sensiscunt concussa animæ.

**Sensus**, us, ui, Facultas animæ, qua obiecta sensilia apprehenduntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר*. **GAL.** Sens, sentiment ou sentiment, apprehension? **ITAL.** *Senso, sentimento*. **GERMAN.** *Ein sinn oder empfindtichtigkeit*. **HISPANIC.** *Sensido, potencia para sentir*. **ANGLIC.** *The sense feeling or perceiving*. [De quinque sensibus: Vnde **Gellius** cap. 16. lib. 7. **Ouid.** *Eleg.* 3. lib. 1. *Trist.* Vt tandem sensus conualuere mei. *Ibidem*, moriendo ponere sensus. **Velleius**: Sensibus celebrem, verbis rudem Pomponium. (id est sententiis. **Ouid.** 5. *Fab.* Hic sensus verbi, vis ea vocis erat. **Et** *Senec.* cap. 7. de *Cons. ad Polyb.* Hoc longè à sensibus, tuis prudentissimis piissimisque abest. **Suet.** in *Aug.* c. 86. Sensum animi exprimere. *Lin.* lib. 4. ab *Vrbe*, Ab operis sensu hostium animos auertere. *Item* **Quintilian.** Expressa & veluti sensu tincta esse debet oratio in narrando.] **Sensuum** autem alij sunt exteriores, visus, auditus, gustus, tactus & olfactus. Alij interiores, sensus communis, imaginatrix, & memoria. **Plin.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero, quæ sentiuntur. **Sensus** humanitatis. **Cicero.** 3. *Verr.* Non dubito quin tamen si nullus in te sensus humanitatis, nulla ratio vnquam fuit religionis: nunc tamen in metu periculolque tuo, tuorum tibi scelerum veniat in mentem. *Idem* 7. *Verr.* An vos quoque hic acerbissimus innocentium cruciatu & mœrorum pari sensu doloris afficit? **Sensus** vitalis. **Lucretius** lib. 3. Denique sepe hominem paulatim cernis obire, Et membratum vitalem deperdere sensum: In pedibus primum digitos liuescere, & vngues: Inde pedes & crura inoripost inde per artus Ire altos tractum gelidi vestigiæ lethi. **Mentis** conceptus etiam sentia dicuntur. **HEB.** *שׁוֹמֵר* *machshabab*. **GRÆC.** *αἰσθάνομαι*. **PLIN.** lib. 10. c. 69. Ex sensibus ante cætera homini tactus, deinde gustus: reliquis superatur à multis Aquilæ clarior cernunt: vultures sagacius odorantur: liquidius audiunt talpæ obrutæ terra, tam densa, atque surdo naturæ elemento. **Cic.** 2. de *Natur. deor.* Gustatus præclare septus est: ore enim continetur, & ad vsum aptè, & ad incolumitatis custodiam: omnique sensus hominum multa antecedit sensibus bestiarum. Differunt autem sensus, & sentia: nam sensus sunt facultates ipsæ quibus sentimus: sentia vero,



Septimius, a, um, Septem. *שִׁבְעִים* *schibbim*. *שִׁבְעִים*. GAL. Sept. ITA. *Sette*. GERM. *Siben*/sibhen. HIS. *Sette*. ANGLI. *Seven*. *Cicer. 4. Ver.* Et pueri annorum senum, septenimque denum, Senatorium nomen nundinati sunt. *Virg. 5. Aeneid.* Dixerat hæc, adytis quum lubricus anguis ab imis Septem ingens gyros, septena volumina traxit. *Propert. lib. 2. Eleg. 17.* Non quia septenas noctes seiuncta cubaris.

Septennis, ne, Septem annorum. *שִׁבְעִים*. GAL. Qui a sept ans, aagé de sept ans ITAL. *Di setti anni*. GER. *Siben*/sibhen. HIS. *Cofa de siete años*. ANGL. *Of seven years*. } pro quo legitur & Septuennis, & hoc septuenne. *Plaut. in Menech.* Postquam iam pueri septuennes sunt.

Septentriones, sunt septem stellæ, ex quibus quasi iuncti Triones figurentur. *שִׁבְעִים* *schibbim*. GAL. Septentrion, la partie septentrionale opposée au midi. ITALIC. *La parte settentrionale opposta à mezzo di*. GERMA. *Das nördernächstlich sibingestirnde sterwagen oder bär*. HIS. *El norte*. ANG. *The north, or seven stars in the north*. } Scribit *Varro* triones rusticorum vocabulo boves vocari, quasi teriones, hoc est, arandæ terræ, ac colendæ idoneos. Alij triones a situ dictos malunt, quoniam ita sitæ sunt, vt ternæ quæque stellæ proximæ inter se trigonon id est, triqueeram figuram constituunt, quam recentiores vocant triangulum. Hoc sydus à figura, quia simile plaustrum videtur, antiqui Græcorum *ἀστὴρ*, id est, plaustrum dixerunt: nostri à bobus iunctis. Septentriones appellantur. Ab his etiam ventus spirat, qui Austro obiectus est: & Latine Septentrio, & Septentrionalis ventus, & Septentrionarius. Græcè verò, quod ab arcto fit. *Aparetias* appellatur. *Cic. ad Att. lib. 9.* Ex ea die fuere Septentriones venti. Septentriones, Græcè *ἀστὴρ*, quid, & vnde docet *Grell. cap. 21. lib. 2.*

Septentrionalis, pen. prod. adiect. *שִׁבְעִים*. GAL. Septentrional, du septentrion ITALI. *Settentrionale, di settentrione*. GERMAN. *Wits nördlich*. HIS. *Cofa de la parte del norte*. ANG. *Of the north*. } Vt Septentrionalis ventus, à Septentrione flans. *Plinius lib. 9. cap. 17.*

Septies, aduerbium, Septem vicibus. *שִׁבְעִים*. GAL. Sept. fois. ITAL. *Sette volte*. GERM. *Siben* mans. HIS. *Siete vezes*. ANG. *Seven times*. } *Cic. 2. Philip.* Vbi est septies millies sestertium, quod in tabulis, quæ sunt ad Opis, patebat. *Plin. lib. 116. cap. 40.* Septies restitit templo.

Septifariam, Septem modis, ea forma qua multifariam. *שִׁבְעִים*. GAL. *Diuisé en sept*. ITAL. *A sette modi*. GER. *Sibnettschweiss*. HIS. *En siete maneras*. ANG. *Seven diuerse wayes*. } *Sarra de Verborum antiquitate*, In quod volumen vnum, eos fecitauimus, & postea inuonimus septifariam diuisum. *Nonius.*

Septimus, a, um, Vltimus, siue vnus ex septem. *שִׁבְעִים* *schibbim*. *שִׁבְעִים*. GAL. Septieme. ITA. *Settimo*. GERM. *Der sibent*/einer aus sibnen. HIS. *Cofa setena en orden*. ANG. *Seuenth in order*. } *Plin. lib. 7. cap. 52.* Vt tamen in septimum & quinquagesimum, atque centesimum vitæ duraret annum. *Plaut. [pseud. c. 2. a. 2.]* Aedes esse septimas à porta esse dixit. *[idem Plaut. Men. se. ult. a. 5.]* Auctio die septimi fiet. (Ita ibi omnes docti legunt die septimi. Caue scribas septimo.)

Septimum, aduerb. Septimo. *שִׁבְעִים* *schibbim*. *שִׁבְעִים*. GAL. Sept. fois. ITAL. *La settima volta*. GER. *Zum sibenden mal*. HIS. *La setena vez*. ANG. *Seuenthlie*. } vt Septimum Consul, sicut & Secundum Consul. *Cic. 3. de Natur. deor.* Cur enim Marius tam feliciter septimum Consul domi suæ senex est mortuus?

Septingentarius, a, um, Quod septingentorum numerum complectitur. *שִׁבְעִים* *schibbim* *שִׁבְעִים* *schibbim*. GAL. Du nombre de sept cens, septcentieme. ITA. *Di settescentos, settescentesimo*. GER. *Das sibenhundert hat*. HIS. *Di setecientos*. AN. *Of the number of seven hundred*. } vt Septingentarius grex. *Var. 2. de Rust. cap. 10.* Septingentarij enim mei, tu octingentarios habuisti.

Septingenti, a, e, pluraliter tantum. *שִׁבְעִים* *schibbim*. *שִׁבְעִים*. GAL. Sept. cens ITAL. *Settescento*. GER. *Sibenhundert*. HIS. *Setecientos en numero*. ANG. *Seven hundred*. } *Plin. lib. 35. cap. 2.* Et M. Varro benignissimo inuento interitis voluminum suorum fecunditati non nominibus tantum septingentorum illustrium. *Liuius 3. bel. Pun.* Cassinum oppidum redditum Campanis est firmatis septingentorum militum de exercitu Annibalis præsidio.

Septingentesimus, a, um, penul. corr. Vltimus, siue vnus ex septingentis. *שִׁבְעִים* *schibbim* *שִׁבְעִים* *schibbim*. GAL. Septentieme. ITA. *Settescentesimo*. GERM. *Der sibenhundertst* / *stoder etner aus sibenhundertten*. HIS. *Setecientos en orden*. ANGLI. *The seven hundredth*. } *Liui. 3. ab Vrbe*, in *Præm.* Res est præterea & immentis operis, vt quæ supra septingentesimum annum repetatur.

Septicollis, Urbis Romæ epitheton, à septem collium numero impositum. *שִׁבְעִים* *schibbim*. GAL. De sept collines. ITAL. *De sette colle, à montagnette*. GERM. *Das sibenhut hat*. HIS. *De siete collinos*. ANGL. *Of seven hills*. } quorum nomina erant, Capitolinus, Palatinus, Quirinalis, Auentinus, Cælius, Viminalis, & Esquilinus.

Septuaginta, Decies septem. *שִׁבְעִים* *schibbim*. *שִׁבְעִים*. GAL. Septante. ITA. *Settante*. GERMAN. *Sibentzig*. HIS. *Setante en numero*. ANG. *Seuentie or threescore and ten*. } *Cic. 5. Verr.* Vnus ager Agrinensis centum septuaginta oratoribus inanius quum sit.

Septuagenus, a, um, Quauis propriè ad distributiuum numerum pertinet, sæpe tamen idem ferè valet quod septuaginta. *שִׁבְעִים* *schibbim*. *שִׁבְעִים* *schibbim*. ANGLI. *Seuentie*. } *Plin. lib. 26. cap. 16.* Septuageno coitu durare libidinem conta-

tu herbæ cuiusdam.

Septuagies, Aduerbium. *Columella lib. 5. cap. 2.* Hoc in se multiplicato, septuagies septuageni sunt quatuor millia & noningenti.

Septuana mala, *שִׁבְעִים* *schibbim*. Dicuntur à Septio Libertino, eorum primo infitote, insigni rotunditate prædita. *Apud Colum. zamen lib. 5. cap. 10.* Vnde *Calpurnius* hæc se sumpsisse profectur, Sextiana poma legimus, non Septuana.

Septicus, a, um, *שִׁבְעִים* *schibbim*. Putrefactiuus, *שִׁבְעִים* *schibbim*, quod est putrefacere, Vnde & *שִׁבְעִים* *schibbim* dicuntur medicamenta quæ putrefaciendi vim habent. *Plin. lib. 18. cap. 9.* Quin & sanguis eorum septicam vim habet.

Septuarius, Mensura, vel pondus septem vnicarum, hoc est, alii partes septem. *שִׁבְעִים* *schibbim*. GAL. Sept. onces. ITA. *Sette onze, à sette parti di dodici*. GERM. *Siben* theil eines diugs das in *swidste* abgetheilt wirt. HIS. *Siete partes de doze*. ANGL. *Any weyghs of seven ounces*. } Vnde & in agri mensuris septuarius dicitur qui continet semijugerum, & iugeri partem duodecimam. *Columella lib. 5. cap. 1.* Pars dimidia, & vna duo decima, pedes sexdecim millia & octingentes: hoc est, septuarius, in quo sunt scrupula CLXVIII. } Accipitur etiam septuarius pro septem cyathis vini. Solebant enim veteres, quando se paulo liberius inuitabant, tot vini cyathos bibere, quot erant literæ in amastorum, amicitumve nominibus singulorum cyathos appellabant vnias. *Mart. lib. 8.* Si Telethula veit promissaque gaudia portat, Seruabor domine Rufe triente tuo, Si dubia est septunce trahar, si fallit amantem, Vt iugulem curas, nomen vtrunque bibam. Tale est illud eiusdem poetæ lib. 1. Quin cunces, & sex cyathos, bellè que bibamus, Caius vt fiat Iulius & Proculus. Quin cunces ait, id est, quinque cyathos: bellè, id est, cyathos octo. In Caius enim quinque sunt literæ, in Iulius sex, in Proculus octo. *Idem lib. 1.* Neuia sex cyathis septem Iuliana bibatur, Quinque Lycas, Lyde quatuor, Ida tribus: Omnis ab infuso numeratur amica Falerno, Et quia nulla venit, tu mihi Somne veni.

Septuencialis, le, Quod est vniciarum seu partium septem. *שִׁבְעִים* *schibbim*. GAL. De sept onces. ITA. *Di sette onze*. GER. *Das sibent theil hat* eines *zwo* / *ffthentigen*. HIS. *De siete onças*. AN. *Of seven ounces*. } vt Septuencialis satio, quia lenitur semijugerum, & duodecima iugeri pars. *Colum. lib. 2. cap. 10.* Media sementi pars feri, & pars vitima debet, quæ septuencialis satio dicitur.

SEPTIMIUS vir Romanus, cuius amores describit Catullus. A quo Septimillus, Diminutiuum. *Catull. de Sceme*, Sic, inquit, mea vita Septimille, Huic vni domno vsque seruiamus.

Septuosa, *Vide SEPES.*

Sepulcrum, Sepultura, *vide SEPELIO.*

Sepum, *vide SEVVM, & SEVVM. cap.*

SEQUANA, penul. corrept. *שִׁבְעִים* *schibbim*. Vulgo Seine, Fluvius Galliarum, Belgas à Celtis diuidens, qui Sequanis populis, apud quos oritur, nomen creditur fecisse. *GERM. Die Seine ist das wasser se in Brantreich* dicitur *Varus* laufft. } *Plin. lib. 4. c. 17.* A Scalde ad Sequanam Belgica.

SIQUANI, penu. corr. *שִׁבְעִים* *schibbim*. Stephano populi sunt Galliarum, Heduis, Lingonibus, & Heluetiis finitima Sequana fluuius qui apud eos oritur, nomen sortiti. } *GERM. Die Suintgerwer vnd Burgundier*. } Horum loca hodie tenent Burgundiones, gens origine Germanica, quemadmodum & Franci, qui traiecto Rheno in Galliam irruerunt, pulsisque prioribus incolis, sedes eorum inuasunt.

Sequanus, a, um, adiectiuum. *Lucanus lib. 7.* Optima genu flexis in gyrum Sequana frænis.

Sequanicus, a, um, aliud adiectiuum. *Mart. lib. 13.* Hanc tibi Sequanicæ pinguem textricis alouuam, &c.

Sequax, Sequela, *vide SEQVOR.*

Sequester, itris, stre: & hic & hæc Sequestris, & hoc Sequestre, & Sequester, ra, rum, Apud quem plures rem aliquam, de qua controuersia est, deposuerunt: vt inquit *Moderimus de verbor. sign. & c.* *שִׁבְעִים* *schibbim*. GAL. Gardien de biens ou depositaire en iustice, sequestre. ITA. *Chi ha in deposito denari d' altr.* *inromello*. GERM. *Ein mittelmann hinder wald in zwo parttheben et was getegt habend darumb einspan ist / ein schidman / vnderhandter*. HIS. *El terceros a quel n qui en se reponando / or rehones à prendas en terceria*. ANGL. *A solicitor, or attorney in the law, an indifferens man betwene two parties*. } *Dicitur* (vt docet *Gellius lib. 20. cap. 10.*) quod eius qui electus sit, vnaque pars fidem sequatur. est enim medijs inter duos altercantes, apud quem aliquid sponitur. Quapropter *Virgilius lib. 11.* Pacem sequestram, inducias appellauit, quod mediæ sint inter bellum præteritum & futurum: Bis senos (inquit) pepigere dies, & pace sequestra Per fyluas Teueri, mittique impune Latini Errauer iugis. [ *Senec. cap. 12. de Consol. ad Heluuiam*: Menenius Agrippa, qui inter patres ac plebem publicæ gratiæ sequester fuit, ] *Sequester* (inquit *Africanus*) apud quem pecunia deponitur.

¶ Tribunal queque corrupendarum conductor. Sequestor dicebatur: quod etiam annotauit *Bruerius* Sequestri, in quibus, verbo Oratores pro iis interpretibus vntur, qui iudicis corrupendis aut eiusmodi maleficijs suscipiendis operam suam locant. *Cic. 2. Verr.* Moneo, prædico, ante denuntio, qui aut deponere aut accipere, aut recipere, aut polliceri, aut sequestres, aut interpretes corrupendi iudicij solent esse: quique ad hæc rem aut potentiam, aut impudentiam suam professi sunt, abstineant in hoc iudicio manus, animosque ab hoc scelere nefario. *Idem pro Cluent.* Quo sequestre in illo iudice corrupendo dicebatur esse vsus. ¶ *Sequester apud Quincilian est*, qui à litigatore doctus, docet patronum: is enim ait *lib. 12. c. 8.* Quomodo autem sequester ille, & media litium manus, & interpretes, &c.



tum fabrike. Horum vnumquodque species habet plures. Primum naturale sepimentum, quod obleri solet virgulis, &c. Secunda sepes est ex agresti ligno, &c.

Septio, pis. pium, pitum, vel sepsi, septum, Circuuallo, circundo. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. GAL. Enuironner, cloire de hayes. ITA. Circundare, inornare. GERM. Berseuen/verhagen/mit einen saum umbgeben. HISP. Cercar de feso o foso. ANGL. To hedge or inclose. & Dictionum a sepibus, quæ obiectæ intercludunt iter. Cic. 2. de Nat. deor. Latet præterea vtiliter, & excelis vndique partibus sepuntur. Idem Epist. li. 15. Vailo & fossa circumdedit, sex castellis, calstrisque maximis sepsi. Tacit. lib. 1. Acribus namq; custodiis domum & vias sepebat Livia, Virgil. 1. Aeneid. At Venus obscuro gradientes aere sepsit. [Sueton. in August. c. 63. Sepit custodia militum eum. Velleius, Sepire mare præsidis classium, &c.]

Septus, a, um, participium, Circundatus, munitus. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. GAL. Enuironne. ITA. Circundato. GERM. Umbgeben/umbgeben. HISP. Cercado. ANGL. Inclosed with a hedge. & Liu. 1. ab Vrbe, Ad hæc Albano pubes inermis ab armatis septa in variis voluntatibus, communi tamè metu cogente silentium tenuit. Virg. 1. Aeneid. Infer te, septus nebula, mirabile dictu, Per medios miscetque vitis neque cernitur villi [Plaut. Curc. sc. 2. a. 1. Per suadum septum semitam facere. Obscene, Vide supra semita.]

Septa, orum, Generali vocabulo dicuntur omnia loca munita, & quoddam sepimento vallata. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. GAL. Parc, closture de haye. ITA. Mandria, branco. GERM. Zettische örther die umbgeheunt oder ein geschranct sind / pferrey. HISP. N. Seta o foso o vallado, circuito. ANGL. Places hedged or inclosed, a close or enclosure. & vt Septa villæ, quibus villa circumsepitur. Varro lib. 1. de Re rust. c. 14. Nunc de septis, quæ tutandi fundi causa, aut partis fiant, videamus.

¶ Hinc etiam pecorum stabula vt stabula ouilia, bubilia, caprilia, & id genus reliqua, Septa nuncupantur. Virg. in Eclog. Quauis multa meis exiret victima septis. E conuerso Lucanus Ouilia pro septis posuit, & miseræ maculauit ouilia Romæ.

¶ Septa etiam dicuntur loca in campo Martio circumdata & circumclusa, in quibus populus Romanus has suffragia ferebat. Cic. pro Mil. Cum ille vt in septa irruisset. Hæc septa Ciceronis tempore ex marmore facta sunt. Cic. ad Attic. In campo Martio septa marmorea fumus facturi, eaque cingemus excelsa porticu. Mars. lib. 9. In septis Mamurra diu multumque vagatus. Iurifconsulti accipiunt Septa, pro obicibus, & clauitris quibus vtitur ad imperus fluuitorum coercendos Vlp. de rius l. 1.

¶ Septum transtulerunt a Medicis, rei que anatomica peritis appellatur, quod Græci vocant *διασπυμα*, quo partes vitales, hoc est cor & pulmo, a naturalibus distanciantur: de cuius substantia, figura & vsu vide plura supra in dictione DIAPHRAGMA.

Septuose, aduerb. a sepio, Obscure. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. GAL. Obscurement. ITA. Oscuramente. GERM. Berbergenlich/dunkel. HISP. ANI. Escuramento. ANGLIC. Obscurely, darkly. & Liu. Antiope, Ita septuose dictio abs te datur quod conlectam agris sapiens ægre contulit.

Septimentum, ti, Id dicitur quo aliquid sepitur. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. GAL. Closture de hayes. ITA. Intermexia. GERM. Dets genung. HISP. Seta o foso, espina. ANGL. A hedge or enclosing wish a hedge. & Var. 1. de Re rust. c. 14. Primum naturale sepimentum, quod obleri solet virgulis aut spinis, quod habet radices vixæ sepi. Cic. 1. de Leg. At que hæc omnia quasi sepimento aliquo vallabit, differend ratione, veri & falsi iudicari di scientia.

Sepio vide SEPES.

Septia, æ, *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. GAL. Seiche. ITA. Seta. GERM. Ein meerspin oder biadsich der ein schwarzen spweiss von im lest van man in fahen mit vnd sich darein verbirgt. HISP. Laxibia pescado. ANGL. A juhe called a casell. & Genus piscis, atrum ctuorem dum se peti animaduertit, per aquam estundens, atque ita piscatoribus iter veluti præcipiens. Plin. lib. 9. c. 19. Sepiarum generis mares varij & nigriores, confatiz que maioris. Percussa tridentis femina auxiliantur: at femina isto mare fugit. Ambo autem, vbi sentier se apprehendi, effund atramento, quod pro sanguine iis est, infuscata aqua absconduntur. Pers. Satyra 3. Sepiam pro atramento scriptorio posuit, respiciens nimirum ad piscis eius sanguinem, atramenti nigrorem referentem. Verba eius sunt hæc, Tum querimur, crallus calamo quod pendeat humor, Nigra quod infusa vaneat sepi lymphæ.

Septiola, diminutiuum. Plaut. in Cas. Emitto sepiolas lepidas, &c. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. Septia dis. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. Magnæ promontorium est. Herod. lib. 6. & Plin lib. 4. c. 9.

SEPINATES, vel potius Sæpinates, *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. Populi sunt inter Samnites, in quarta Italia regione a Plinio collocati. Horum oppidum Sæpinum, *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. commemoratur a Prolemao lib. 2. cap. 11.

SEPIVS, vntis. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. Siponto, hodie *Marfledonia*. Oppidum Appulorum Dauniorum, ad radicem Gargani montis a Diomede conditum: a multitudine Sepiarum, quæ ibi fluctibus euicuntur, imposito nomine hoc postea aliquot literarum immutatione Sipiis, *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*, & Sipontum appellatum est.

SEPLASIA, Fuit forum Capuæ, in quo vnguentarij negotiabantur. GERM. Ein Markt zu Capua/auff welchem die salbendrimer oder wuergedrimer sepi hatten. & cuius delicias fractam fuisse Punicam ferociam restatur Valerius Maxim. lib. 9. Cic. contra Rulum. Iam vero qui metus erat tunicatorum illorum? & in Albana, & Seplasia.

Septasarius, pro vnguentario, & effeminato. Lampridius in Heligabalo, Pinxit se vt cupedinarium, vt seplasiarium, vt popinarium.

SEPONO, nis, pen. product. Seorsum pono, separo, seiungo, difiungo. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. GAL. Separer, mettre a part, referuer. ITA. Mettere da banda, separare. GERM. Naben sich segen oder tehen. HISP. Poner a parte. ANGLI. To put aside, or a part, to lay a part. & Cic. in Orat. Vt ij qui docerent, nullum sibi ad eam rem tempus ipsi seponerent. Idem 3. de Orat. Vt alius aliam sibi partem, in qua elaboraret, seponeret. Horat. in Arse, Scimus inurbanum lepido seponere dicto. Quint. lib. 12. In consiliis vero, quæ ratio suadendi est, ab honesti quæstione seposita est, id est, diuisa, separata. Liuus lib. 1. ab Vrbe, Captiuam pecuniam in ædificationem eius templi seposuit. [Ouid. 3. Fast. Te memorant primitias magno seposuisse Ioui. Suetonius in Calig. cap. 47. Ac nonnullos ex principibus legit ac seposuit ad pompam. ¶ Pro relegare in aliquem locum Sueton. in Aug. c. 65. Agrippam ob ingenium sordidum & ferox, abdicauit. seposuitque Surrentum. (Paulo ante relegauit.) vide paulo infra sepositus.]

SEPOSITIO, *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. Vlp. D. lib. vlt. Tit. 2. lib. 2. Si forte qui decimam vouit, decesserit ante sepositionem.

SEPOSITUS, Remotus, difiunctus. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. GAL. Mis arriere des autres, retiré, reculé & lointain. ITALI. Tirato a dietro, allontanato. GERM. Fert gelegen. HISP. Apartado puesto a parte. ANGLI. Put a part, reculed. & Mars. lib. 1. Quæ tam seposita est, quæ gens tam barbara, Cæsar, Ex qua spectator non sit in vrbe tua? Pro relegatus Sueton. in Othob. cap. 3. Quare diducto matrimonio, sepositus est per causam legationis in Lulitaniam vide sepono, supra.]

SEPS, sepi, masculini generis, *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. Paruus serpens, ex cuius istu membra percussa putrescunt: a *sepio* verbo Græco, quod est putrefacio. Nam quicquid momorderit, resoluitur in putredinem. Lucian. lib. 9. Oslaque dissolvens cum corpore tabificus seps. Plinius libro 29. cap. 5. Lacerta quam hi Sepa, alij Chalcedem vocant. Auson. An Lybæ ferale malum sit Momula vox, seps?

SEPTA, septorum, Vide Sepio in SEPES.

SEPTEM, Numerale nomen notæ significationis, a Græco *επτά* de ductum, spiritu aspirato in s, mutato & vocali vltima in em. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. GAL. Sept. ITA. Sette. GERM. Siben. HISP. Sieie en numero. ANGLIC. Seven. & Virg. 6. Aeneid Necnon Threicius longa cum veste sacerdos Obloquitur numeris septem discrimina vocum.

[Septemmagium territorium captum a Romanis: Plutarchus in Romul.]

SEPTANGULUS, Dicitur quod septem angulos habet. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*.

SEPTEMBÉR, Mēsis septimus a Martio, a quo Romani olim annum suum auspiciabantur. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. GAL. Septembre. ITA. Settembre. GERM. Der herbstmonat. HISP. A. El mes de setiembre. ANGL. The moneth of september. & Aliquando sumitur adiectiuè. Horat. 1. Epist. 16. Hæc latebræ dulces, etiam (si credis) amœnæ, Incolumem tibi me præstant. Septembribus horis.

SEPTEMFLUUS, a, um, Quod septem alueis, riuis, aut fontibus fluit. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. GAL. Qui coule par sept lieux. ITA. Che cola per sette luoghi. GER. Das siben stuf oder furt hat. HISP. Que corre por siete partes. ANGL. That floweth or runneth in seuen places. & Ouidius 15. Metam. Perque papyriferi septemflua flumina Nili Victrices egisse rates.

SEPTEMGEMINUS, a, um, Quod septem habet partes, siue membra. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. GAL. Qui double en sept. ITA. Che ha sete parti a membri. GER. Das siben theil oder arm hat. HISP. Cosa de siete dobles. ANGL. Seuenfold. & Virgil 6. Aeneid. Et septem gemini turbant trepida ostia Nili.

SEPTEMPÉDĀLIS, le, Quod septem pedes est longum. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. GAL. De sept pieds. ITA. Logo di sette piedi. GER. Sibenfuchsig. HISP. Luengo de siete pies. ANGL. Seuen foote long. & Plaut. Curcul. ibi nunc statuam vult dare auream, Solidam faciundam ex auro Philippeo, quæ fiet Septempedalis.

SEPTEMPLĒX, cis, Quod in septem partes diuisum est. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. GAL. De sept doubles, separè en sept parties. ITALIC. Sparto a sette parti. GERM. Sibenfacht/oder das siben theil hat. HISP. Cosa de siete dobles. ANGL. Seuenfold. & Virg. 12. Aeneid. & clypei extremos septemplicis orbes Per medium stridens transit femur. Ouid. 2. Trist. Solus ad ingressus missus septemplicis Istiti Parrhasiz gelido virginis axe premor. [Ouid. 13. Metam. Surgit ad hos clypei dominus septemplicis Aiax.]

SEPTEMIURUS, sicur triumvir, a numero virosum: qui eo Magistratu fungebantur, dictum. Cic. 5. Philip. Iudicandumque nullos Septemuiros fuisse, nihil placere ratum esse quod egissent, aut quod ab iis actum diceretur.

SEPTEMIURĀLIS, septemuirale, Ad septemuiros pertinet. Liuus 4. belli Punici, Vt proditio pro Septemuirali iudicio esset, semperque aliud sentiret, infidus Socius, vanus hostis, &c.

SEPTEMIURĀTUS, us, pen. prod. Septemuirorum dignitas. Cic. 1. Philipp. Eundem in Septemuiratu nonne destruxisti? interuenit enim.

SEPTENARIUS, a, um, vt. Septenarius numerus, qui constat septem rebus. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. GAL. Contenant sept. ITALIC. Numero di sette. GERM. Die hat von siben. HISP. Numero de siete. ANGLIC. That conteineth seuen. & Septenarius versus. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. Cic. 1. Tuscul. Non intelligo quid metuat, quum tam bonos septenarius fundat ad tibiam.

SEPTEM DÉCIM, pen. cor. Numeri nomen indeclinabile, notæ significationis. *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib* *גבול סביב* *gabul sabib*. GAL. Dixsept. ITA. Dici sette. GERM. Sibenstehen. HISP. Diez y siete. ANGL. Seuenene. & Cic. 7. Verr. En quod Tyndaritari libenter prædicent, nos in septendecim populis Siciliæ non eramus.







**S**equēstro, aduerbium, Apud sequestrum: *ἑστῆς μισθῶνα*, vt Pecuniam sequestro deponere, hoc est in manibus sequestris, donec sententia decusum fuerit cuius esse debeat. Sequestro seponere, dixit *Cato* [ apud *Gell. cap. 10. lib. 10.* ] pro eo quod est se se separate ab eo cum quo antea fueris coniunctus. Nolite (inquit) per Deum immortalem vos sequestrō ponere. Hinc Sequestro positus, a. um, quicquid apud sequestrum positum est. Differt autem res sequestro posita à Deposito, quod rei depositæ proprietates apud deponentem manet vnā cum possessione, ac sequestro posita possessio ad sequestrum transit. Id enim agitur ea dispositione, vt neutrius possessioni id tempus procedat. *Horom.*

**S**equēstrarius, adiect. vt Actio sequestraria. *Pompon. in l. si in agro S. Cū sequestro ff. de positi. vel contrā.*

\***S**equius, a. m. c. pro Secius aduerbio *Lin. 2. ab Vrbe, Inuitus, inquit,* quod sequius sit de meis ciuibus loquor. &c.

**S**equor sequetis: sequutus, à Seco deductum est verbum commune secundum Priscianum *ἑπείθη ἡλαίχῃ ἀχάρι* ἡπῆ radhaph. *ἡπῆ ἀχάρι*; GAL. *Suyure.* ITAL. *Seguire, seguirare.* GER. *Gotgeninachsotgen.* Hrs. *Seguir.* ANGL. *To follow* } *Plau. in Amph.* Sequere hac igitur me. [ *Plaut. Men. sc. 1. a. 4.* Quo sequar ego te? c. Ad trapeziram. *Ibid. sc. 4. a. 1.* Eamus intro, M. Iam sequar te, &c. ] *Terend. And. funus interitum procedit, sequimur, ad sepulchrum venimus. Cic. 1. Offic.* Neque enim arinet repugnare naturæ, nec quicquam sequi quod assequi non queas. *Virg. 1. Æneid.* hos tota armenta sequuntur. ¶ A tergo & longum per valles pascitur agmen. Sequi amicum, est facere quod amico placet, & obtemperare illi. *Cicero de Amicitia.* Vt nequis concessum putet, amicum bellum patriæ inferentem sequi. Sequi consuetudinem, est facere secundum consuetudinem. *Pim. Epi. 30.* Tu ergo, inquit, quam consuetudinem sequeris? ¶ Sequi fidem alicuius, *Cic. de Diuin.* Quod fidem secutus, amicitiamque pop. Rom. functus sit officio. ¶ Sequi suam fortunam, est successe, & occasione fortunæ vt sequi naturam ducem, facere quæ admodum natura nos inclinât. Sequi verbum aliquod, est summæ dictionis cui insistere, omnia interim sententia. \*Sequitur vt *Cic. 2. de Fin.* Nec enim sequitur, vt cui cor sapiat, ei non sapiat. *Idem de Fat.* Venit in Tusculanum Hortensius, verum non est sequitur vt falsum sit. *Ibidem.* Nec si omne enunciatum verum aut falsum est, sequitur illico esse causas immutabiles & æternas. ] Sequor, Secta, securio, & eorum notio, apud *Gell. c. 9. lib. 18.* ¶ Huius composita sunt, assequor, consequor, exequor, insequor, obsequor, persequor, subsequor, pedisequus, & pedisequator, quibus suis locis.

**S**equor, oris, Qui præuentem sequitur. *ἑπείθη ἡλαίχῃ ἀχάρι* ἡπῆ radhaph. *ἡπῆ ἀχάρι*. GALLIC. Qui suit. ITAL. *Sequitore.* GER. *Em nachsetzer.* Hrs. *El que se que a va tras otro.* ANGL. *He that followeth.* ¶ Sequutores item inter gladiatores dicuntur, qui aduersus retarios pugnant, alio nomine mirmilliones dicuntur. *Vt in hac voce Suetonius in Caligula. [cap. 30.]* Retarij tunici, inquit, quinquæ numero gregatim dimicantes sine certamine vilo toudem sequutoribus succubuerant, vsus est *Inuenal. [a. 8.]*

**S**ectator, aris, Multum & continue sequor. *ἑπείθη ἡλαίχῃ ἀχάρι* ἡπῆ radhaph. *ἡπῆ ἀχάρι*. GAL. *Suyue* fouent. ITAL. *Sequitare, andur dietro.* GER. *Siets oder emsig nachsetgen.* Hrs. *Mucho seguir, andar tras otro.* ANGLIC. *To follow often.* ¶ *Plaut. in Disset.* Anum sectatus sum clamore per vias. *Cic. 4. Verr.* Is cum Prætozem circa omnia fora sectaretur. *Idem pro Sex. Rosc.* ¶ serui vbi sunt? Chryfogonum Iudices, sectantur. [ *Plaut. Mib. sc. 1. a. 2.* Ait sese vtro mulieres sectantur. ] Proprie autem hoc verbum (quod & *Donatus annotauit*) ad Philosophorum discipulos pertinet, qui præceptorem assidue comitantur, vt colloquio eius, & vsu eruditiores, eique per omnia similes euadât. Huc respexit *Gnato ille Terentianus in Eunuch.* Ibi homo cæpit me obsecrare, vt vbi liceret discere id de me sectari iussi, Tanquam Philosophorū habent disciplinæ ex ipsis Vocabula, parasiti ita & Gnatonici vocentur. [ ¶ *Sectari & flagitare aliquem. (de Creditore) Gellius cap. 6. lib. 7.* ]

¶ **S**ectari belluas, apros, ceruos, est venâdo consecrari, persequi, inuestigare, perquirere, sequi. *Stanc. Virg. in Bucolus 3. Ecloga.* Si dum tu sectaris apros ego retia seruo. *Horat. 2. Sermonum Satyra 2.* Leporem sectarus, equo vè Lassus, ab indomito. [ *Plaut. sc. 2. a. 2.* Quod ille gallinam, aut columbam se sectari dicat, (id est persequi fugientes.)

**S**ectator, oris verbale, qui assidue aliquem assectatur. *ἑπείθη ἡλαίχῃ ἀχάρι*. GALLIC. Qui suit & hanc aucun pour apprendre de luy, sectateur ITAL. *Chi segue alcuno per imparare dalui.* GER. *Ein emsigte r oder stuyffiger nachsetzer.* ANGL. *He that followeth of ten or haunteth one.* ¶ *Cic. pro Muræna,* Quid opus est sectatoribus? *Idem pro Rab. Posthum.* Num Gabinius comes est, vel sectator? ¶ **S**ectatores Philosophorum, id est, discipuli, qui vt aliquod ab eis addiscant, ab eorum latere nunquam discedunt. *Gell. lib. 2. c. 2.* Taurus sectatoribus commodum dimittis, sedebat pro cubi- culi sui foribus

**S**ecta, æ, *ἑπείθη ἡλαίχῃ ἀχάρι*. GALLIC. Vne secte, opinion fauue par quelques gens contre l'opinion des autres. ITALIC. *Setta, lega, opinione.* GER. *Ein secte, ein rath, inder lesendtes nuntung.* Hrs. *La secta que cada vno sigue.* ANGL. *A secter, or opinion of some against the common opinion.* ¶ Proprie est ratio illa dogmatum, quam quis sibi in phitosophia inuendam preposuit, & tuendam susceptâ sectando (vt volunt) dicta, quod plures primum opinionis cuiuspiam autorem sequantur, vel à sectone (vt alii placent) quod quam omnes philosophi dicantur, scitorum tamen diuersitate à se inuicem sint diuisi. Aliud enim de summo bono sentiunt Stoici, aliud Academici, aliud Peripatetici, aliud Epicurei. *Ci. 1.*

**S**ecta, est autem secta, disciplina, seu certa quædam disciplinæ formula, factio, studium, ratio vitæ. *Columella libro sexto,* Quare antiquissimum est formam huius operis conscribere, quam velut sectam, legemque in profcindendis agris sequantur agricola. *Cicero pro Cælio,* Qui hanc sectam, rationemque vitæ te magis quàm verbis secuti sumus. *Idem 2. de Natur. deor.* Omnis natura artificiosa est, quod habet quasi viam quandam & sectam quam sequatur. *Idem ad Brut.* Reliquias hostium Brutus persequitur. *Et Cæsar,* Hostes autem omnes iudicari, qui M. Antonij sectam secuti sunt. [ *Quid secta, & vnde, vide apud Gell. cap. 9. lib. 10.* ]

¶ **S**ecta, est autem secta, disciplina, seu certa quædam disciplinæ formula, factio, studium, ratio vitæ. *Columella libro sexto,* Quare antiquissimum est formam huius operis conscribere, quam velut sectam, legemque in profcindendis agris sequantur agricola. *Cicero pro Cælio,* Qui hanc sectam, rationemque vitæ te magis quàm verbis secuti sumus. *Idem 2. de Natur. deor.* Omnis natura artificiosa est, quod habet quasi viam quandam & sectam quam sequatur. *Idem ad Brut.* Reliquias hostium Brutus persequitur. *Et Cæsar,* Hostes autem omnes iudicari, qui M. Antonij sectam secuti sunt. [ *Quid secta, & vnde, vide apud Gell. cap. 9. lib. 10.* ]

¶ **S**ecta, est autem secta, disciplina, seu certa quædam disciplinæ formula, factio, studium, ratio vitæ. *Columella libro sexto,* Quare antiquissimum est formam huius operis conscribere, quam velut sectam, legemque in profcindendis agris sequantur agricola. *Cicero pro Cælio,* Qui hanc sectam, rationemque vitæ te magis quàm verbis secuti sumus. *Idem 2. de Natur. deor.* Omnis natura artificiosa est, quod habet quasi viam quandam & sectam quam sequatur. *Idem ad Brut.* Reliquias hostium Brutus persequitur. *Et Cæsar,* Hostes autem omnes iudicari, qui M. Antonij sectam secuti sunt. [ *Quid secta, & vnde, vide apud Gell. cap. 9. lib. 10.* ]

**S**equax, cis, Facilis, siue aptus ad sequendum quocunque trahatur. *ἑπείθη ἡλαίχῃ ἀχάρι*. GAL. Qui suit facilmente. ITAL. *Segace.* GER. *Zugig, das getn volzer wösin man es zucht.* Hrs. *P. Cosa que mucho sigue, y persigue.* ANGL. *That followeth easily.* ¶ *Vt Lanæ sequaces, quæ nentis manum sequuntur. Martialis lib. 13.* Nilicum videbis olus, lanæque sequaces, improba quum mortu filia, manūque trahes. Cornuum natura, sequax, id est, flexilis, & ductilis. *Plin. lib. 11. cap. 37.* Adeo sequax natura est vt in ipsis viuentium corporibus feruenti cera sectantur. ¶ Aliquando significat id quod se spargendo dilatat. *Persius in Proemio, Quorum* imagines lambunt Hederæ sequaces. ¶ Sequacem vero materiam, dixit *Plin. lib. 11. c. 2.* pro tractabili, & facili. *Idem bitumen sequax dixit lib. 7. cap. 15.* id est, lenium, & quod attractum digitos sequitur, piscis vel visci more.

¶ **S**equaces capræ, hoc est, alix aliam sequentes. *Virg. 3. Georg.* Capræque sequaces illudunt, pascuntur oues, auidæque iuuentæ. ¶ Aliquando sequax, idem est quod sectator. *Senec. Cæterique Aristippi sequaces.*

**S**equela, æ, pen prod. Ipse sequendi actus. *ἑπείθη ἡλαίχῃ ἀχάρι*. ANGL. *The act of following.* ¶ Aliquando ponitur pro accessione & appendice. *Scaenol. li. 93. D. de solut.* Et quasi generale quid retinendum est, vt vbi ei obligationi, quæ sequela locum obtinet, principalis accedit, &c.

**S**era, æ, per simplex r. Instrumentum est, quo clauduntur ostia. *ἑπείθη ἡλαίχῃ ἀχάρι*. GAL. Vne serrure ou vn cadenas & bour. ITAL. *Chiausura, serratura, chiafera, toppe.* GER. *Ein turschloß.* Hrs. *Cerradura, instrumento para cerrar.* ANGL. *A lock.* ¶ *Inuenal. Satyr. 6.* Adde seram, cohibesquis custodiet ipso custodes? *Quid. 1. Amor. Eleg. 6.* Quid facies hosti qui sic excludis amantem? Tempora noctis eunt, excute porte seram. *Dicitæ seræ, teste Festo,* quod foribus admotæ opponuntur, defixæ postibus, quemadmodum ea quæ terræ inferuntur. *Varro libro tertio de Lingua Latina,* à serare deriuat, quod est aperire.

**S**eranus, siue (vt alij scribunt) Serranus, duplicato r, Antilij cuiusdam nobilissimi Senatoris cognomen, à serendo positum: quod quo tempore aduersus Sannites ductus est dictator à viatore inuentus fuerit in agro sua manu frumentum ferens. *Plin. lib. 18. c. 3.* Serentem inuenerunt dati honores Seranum: vnde cognomen

**S**eraphim, *ἑπείθη ἡλαίχῃ ἀχάρι*. Vox est Hebraica, pluralis numeri, idem significans quod igniti, candentes à verbo *ἑπείθη ἡλαίχῃ ἀχάρι* succedendo, vro, exuro, comburo. *Numer. 21.* Misit Dominus in populum hannahim haferaphim, id est, ignitos serpentes. ¶ Significat & certum ordinem angelorum celestis hierarchiæ, estque generis tam masculini, quàm neutri. *Isaie 6.* Seraphim stabant subter illud. *Ibidem,* Et volauit ad me vnus de seraphim. *¶ Hieronymus ad Furiam,* Hæc sunt duo seraphim ter glorificantiæ trinitatem.

**S**erapias, *ἑπείθη ἡλαίχῃ ἀχάρι*. Herba, quæ & orchis dicitur, eò quod habeat radicem geminis testiculis similem: de qua *Plin. lib. 26. c. 10.*

**S**erapion, *ἑπείθη ἡλαίχῃ ἀχάρι*. Alianus dictus, orator Alexandinus, scripsit ad Adrianum principem Panegyricum, & orationes in genere deliberatio. *Item,* Vtrum Plato iure remoueret Homerum à suarepublica: præterea artem rhetoriam. *Autur Suidas.* ¶ Serapion, pictor, cognominatus Rhyparographus, quod humilia quædam & sordida pingeret. *Aut v Plin. lib. 35. ca. 10.* ¶ Serapion, præful Antiochenus sub Commodo principe: cuius meminit Hieronymus. ¶ Serapion item alius, qui ob elegantiam ingenij, Scholasticus meruit cognominari, charus Antonio monacho: scripsit contra Manichæos egregium volumen, & quædam alia: laudatus etiam ob fidei constantiam sub Cōstantino principe, vt *idem Hieronymus autor est.*

**S**erapis, is, vel Serapidis, secunda syllaba in difference, *ἑπείθη ἡλαίχῃ ἀχάρι*. Deus Ægyptiorum, qui & Apis & Osiris dicitur. ¶ GER. *Ein vnunam Osiris der Ægyptier Gott.* ¶ *Mart. lib. 9.* Vincabant, nec quæ Serapin amat. *Idem,* Isæum Serapin Nilus veneratur Osirin. *Vide hoc plura in dictionibus, APIS & SIRIS.*

**S**erapeum, pen. prod. *ἑπείθη ἡλαίχῃ ἀχάρι*. Serapidis templum Alexandria, ætrius, & columinis amplissimis, signisque spirantibus, omnique opum varietate, ita exornatum vt toto orbe terrarum, vno Capriolo excepto nihil vnquam visum sit ambitiosius, *Autur dm. Marcellinus in Alexandro.*

**S**erbonis, *ἑπείθη ἡλαίχῃ ἀχάρι*. Palus iuxta montem Casium, mille circiter ita-







Seriphilus, a. um, seriphur. adiectiuum, ut est illud Themistoclis, Te- que enim vel tu, si Atheniensis esses, clarus extritilles i aut ego si Seriphus essem, ignobilis.

Seriphium absynthium. Absynthij genus, quod alio nomine ma- rinum appellant. ἄσυνθιον seriphion. G. A. Absynthe marin. ITAL. Asynthe marino. GERM. Wurmtrent/ist ein gschicht des wermuts. His. Asynthe zofna marina. ANG. A kind of wormewood growing by the sea. Seripho insular nomen habens, in qua copiosissime provenit. V. ide Plin. lib. 27. c. 7.

Seris, huius feris. {seris. GALLIC. Eschariotte ou chicorée blan- che. ITAL. Scarola. GERM. Wegwart oder wegweis. His. Endivia d' cerra ja yerna. ANG. Endive and succourie. } Herba est, quam a- lio nomine Intubum vocamus. Varias sub se continet species, quas vide supra in diffione IN TVNVS. Varro 3. de Re rustica. 10. Se- runque his herbam quæ vocatur feris, quod ea aqua tacta, e- tiam quum est arida, fit viridis.

Seris, Fluuius Cisalpinæ Galliz, per Bergomatem agrum, in Ad- duam fluens: quo vallis Seriana in eodem agro populosa, arifi- cio laque nominata est. Hæc Calpurnius. Nam veterum (quod qui- dem sciam) aemo est qui fluuij huius meminerit.

Serius, a. um, Graue & minime iocofum. {serius. GALL. Fait à bon escient, graue & de consequence. ITA. Da d' uere, graue, important. GERM. Ernsthaftig, da tein schimpff gitter. HISP. Cosa de veras y no de burlas. ANG. Earnest, of a mase, of weight. } Tere. in Eun. Aut rem diuinam fecisse, & rem seriam velle agere mecum. Cic. in Offi. Ludo autem ioco vti illo quidem licet, sed sicut som- no & quieribus cæteris, tum quum grauibus, ferisque rebus fa- tisfecerimus. [ Suetonius in Calig. c. 32. Sæpe in conspectu pran- dentis vel comillantis ferie questiones per tormenta habebat. Ouid. Eleg. 7. lib. 1. Trist. Lulus & seria nosse, Gellius c. 11. lib. 1. Verba seria & obiurgatoria facere. Idem ibid. c. 19. Tarquinius ore iam serio, atque attentiore animo fit. Macrob. c. 14. cap. 15. lib. 2. Trist. Serius homo, &c. ] Quint. lib. 6. c. 4. Dictorum vrbano- rum alia seria, alia iocofa, alia media. Serium (inquit Nonius) id est, eriste, & quasi sine usu, vel sine ridiculo.

Seris, orum, Res graues, seueræ, & minime iocofæ. {seris. GALL. Chofes graues & d' importance. ITA. Cosa de douero, gra- ui, important. GERM. Ernstige ding. HISP. Cosas de veras y no de burlas. ANG. Matters of weight or carnest. } Mart. Parce pretor fo- cetero, seria forsan amat Ouid. 4. Fast. Nulla coronata peraguntur seria fronte. Horat. 1. Ser. 1. Sat. Sed, tamen amoro quæramus se- ria ludo. Quoties omnia nostra cum aliquo communicamus cum eo ioca seriaque conficere dicimur Cic. 1. de Fin. At quicū ioca & seria, ut dicitur, quicum arcana, quicum occulta omnia? Tecum optime, deinde etiam cum mediocri amico. V. ide ada- gia Erasmi.

Seris, aduerbium. Sine ioco: quod vulgus barbarorum dicit Pro bono. {seris. GALL. A bon escient, sans moquer. ITA. Da do- uere. GERM. Ernstichem/on schimpff/ernst. HISPAN. De veras y no burlando. ANGLIC. Earnestly. } Plaut. in Amphitr. An id ioco di- xisti? quidem serio ac vero ratus. Idem Casin. Ego eo quod me ipsa misit, serone? a. serio. [ Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4. Responde Her- cle vero serio, quod te rogo. Ibid. sc. 3. a. 1. Dic mihi verum serio hoc est? Idem Amphitr. Dic mihi verum serio. ] Tere. Misit por- ro orare ut venirem serio. Cic. Attic. lib. 5. Inde ad Taurum cogitabam, ut cum Mophragine signis collatis, si possem, serio de- cernerem.

Sermo, onis, Locutio, verba, colloquium, mentio. {sermo. GALLIC. Parole, propos, deuis, bruit. ITA. Sermon, parlamente, ragionamēto, loquela. GER. Red/sprach. HISP. Sermon, razon y palabra. ANGL. A word/speech, a purpose or communication, a brute. } Cic. 1. Offic. Sermone vti de- bebimus, qui notus est nobis, ne, ut quidam, Græca verba incul- cantes, iure optimo rideamur. Dicitum autem putant sermonē, a verbis ferendis, hoc est, conserendis siue connectendis. Ser- nius, Sermo est confertio orationis, & confabulatio duorum, vel plurium. [ Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Sermoni finem face tuo; hu- nus sermonem accipiam. Idem Mostell. sc. 2. a. 2. Circumspice ne quis sermo nem nostrum abruptet. Idem Curc. sc. 3. a. 2. Conferunt sermones inter sese, Plaut. Amph. Cum ea sermonem nec ioco, nec serio tibi habeas.

Sermoni participare aliquem, pro sermone. Pro fabula: Pla. Pseud. sc. 5. a. 1. Per vrbem solus sermo est omnibus. Liu. 4. d. 5. Hoc in sermionibus homines habebant. ] V. irg. 1. Aneid. Amifos lon- go sociis sermone requirunt. Idem 6. Aneid. Nec magis ince- pro vultum sermone mouetur, Quam si dura silex, aut stet Mar- pesia cautes. Tractare aliquid Græco, vel Latino sermone: Cic. lib. 1. de Fin. Non eram ueteris Brutes, quum quæ summis inge- nis, exquiritaque doctrina philosophi Græco sermone tracta- uissent ea Latinis literis mandarem, fore ut hic noster labor in varias reprehensiones incurreret. Instituire sermonem cum aliquo, est cum illo verba facere, vel incipere colloqui. Cic. de Orat. Quum mihi sermo cum hoc ipso Crasso multis audientibus esset de re institutus. Disipare sermonem, est vulgare, & dissipare. διαρρηξασθαι τὸν λόγον. Cic. pro Flacco, Sermo est tota A- sia dissipata. Ordini sermonem, id est, excogitare, comminisci. Idem de Orat. Crassus princeps eius sermonis ordiendi fuit. Ha- bere sermonem, est verba facere. Cic. de Senect. Cyrus in eo ser- monē quem mortens habuit. [ Item, Sermones habere cum ali- quo è libello. Suet. in August. cap. 84. Sermonibus morologis vti, Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5. Conspectu & Sermone filij frui. Senec. c. 15. de Consol. ad Heluiam. Item, Serere sermonē, pro fabulari, Plaut. Curc. sc. 3. a. 1. ] Tribuere alicui sermonem, est inducere eum lo- quentem. Cic. de Senect. Omnem autem sermpnem tribuimus Catoni seni. Incidere in sermonem alicuius. Idem de Amicitia, Conferre sermonem cum aliquo, hoc est colloqui. Cic. 2. de In-

uent. Sermo capite carens, & pede, hoc est, cuius neque initium facile fuerit inuenire, neque exitum. [ Plaut. Asin. sc. 4. a. 3. Nec pes, nec caput sermonis apparet. ] Sermo, & continua oratio opponuntur apud Sueton. in Tib. cap. 27. Atque etiam si quid in sermone, vel in continua oratione blandius de se diceretur, non dubitaret interpellare, reprehendere, & commutare con- tinuo. ]

Sermunculus, diminutiuum. {sermunculus. GALLIC. Petite parole, pe- tit bruit de ville. ITA. Picciola fama picciol ragionamēto. GERM. Ein kleine red. HISP. Pequeno sermon d' razon y fama. ANGLIC. A little talk, or brute. } Plin. Epist. 103. Vt sermunculus etiam & fa- bellis ducantur. Cic. ad Attic. lib. 13. Sermunculum enim om- nem aut restrinxerit, aut sedarit. Idem pro Deiotaro, Nonne in- telligis Cæsar, ex vrbani maleuolorum sermunculis hæc ab- istis esse collecta?

Sermocinor, aris, pen. cor. Sermonem facio, loquor. {sermocer. GALLIC. Sermonner, parler, deuiser. ITA. Parlare, ragio- nare. GERM. Neden/red oder sprach halten. HISP. Parlar, ha- blar, razonar. ANGLIC. To speack, so talk or commune. } Plinius lib. 10. Super omnia humanas voces reddunt psittaci, & quidam sermocinantes. Cic. 2. de Inuent. Et quibus in rebus homines in consuetudine seribendi, aut sermocinandi eo verbo vti soleant considerabitur. Idem 3. Ver. Respondit illa, ut meretrix, non in- humanè, libenter se ait esse facturam, & se cum isto diligenter sermocinaturam. [ Sermocinari cum aliquo. (id est loqui.) Gellius c. 4. lib. 10. Spiritum atque animam portò versum ad eos, quibus cum sermocinamur, intendimus. ] Pro differere, siue disputare. Suet. in Tib. c. 56. Zenonem quendam exquisitus ser- mocinante, cum interrogasset, &c. ]

Sermocinatio, sermone colloquium. Macrobi. Saturn. lib. 1. c. 6. Præ- contantes, quidnam offenderint sermocinationis.

Sermocinatrix, cis, διαλεκτικη Quint. lib. 3. c. 4. Quam sanè permissa- mus dicere sermocinatricem.

Sermonor, aris, Sermonem habeo, loquor. Gellius c. 2. lib. 17. Ser- monari, inquit, rusticus videtur, sed rectius: Sermocinati cre- brius est, sed corruptius. Qu. Claud. in Annalib. apud Gell. loco ci- rato. Cum his, inquit, confermonabatur.]

Sermyla, siue Sermylia, sermylia. Stephano, Ciuitas est in snibus Macedonia, non procul ab Atho monte, ut scribit Herodotus lib. 7.

Seroto, seras, Claudio. {seroto. GAL. Clorre, serret. ITA. Serrare, chiudere. GERM. Deschließen. HISP. Cerrar con cerradura. ANGL. To lock so shut a door. } Colum. lib. 6. de mulæ feminibus loquens, Femina (inquit) serari, & interdum inuri solent. Huius composita sunt Obsero, pro occludo. Terent. in Eunu. Tu abi atque oblera ostium intus. Et refero, aperio, euirgo V. irg. 7. Aneid. referat stridentia limina Consul.

Seroto, seris, serui, satum, Semino. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Samen. HISPANIC. Sembrar. ANGL. To sow. } Cas. 5. bell. Gallici, Frumenta non serunt, sed lacte, & carni- bus viuunt. Idem lib. 1. Geor. Nudus ara. sere nudus, hyems igna- ua colono. Ibidem, Exercete viti tauros, serite hordea cam- pis. Aliquando significat Planto. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic. 1. Tusi. Serit ar- bores, quæ alteri seculo profunt. Columell. libro 3. capite 20. Si v- num genus seueritas, quum id accederit quod ei noxium est, tota vindemia priuabimur. Per translationem serere quandoque capit pro generare. {seroto. GAL. Semei. ITA. Seminare. GERM. Pflanzen. HISPANIC. Plantar. ANGLIC. To plante. } Cic.



dia, quæ feruienti alicui obstricta sunt. Cicero contra legem Agrariam. Libera prædia meliore iure sunt, quam serua. Lucanus lib. 6. O famuli turpes, seruui pecus. Ouid. 1. Amor. Eleg. 6. Nec tibi perpetuo serua bibatur aqua. Idem 1. de Remedio amoris, Vole propositum est seruas extinguere flammâs, Nec seruum vitis pectus habere tuum. [Ouid. 6. Fasti. Hoc est cur odio sit tibi serua manns.]

Serua, x. Ancilla, quæ seruitutem seruit. {MON amâh אפפוש schiphchâh, dâm dânic. GAL. Seruante, chambriere ITA. Serua, massara, ancilla. GERM. Ein dienstmagt/teibeigne. HISP. Sierva d' esclana. ANGL. A maid serua. } (Libera, Virg. 5. Æneid. Olli serua datur operum haud ignara Mineruæ.

Seruula, diminutiuum. Ancillula. { dâdâgor. GAL. Chambrillon, petite chambriere, petite meschine ITA. Picciola serua. GERM. Ein dienstmâgling. HISP. Pequenña serua d' esclana. ANGL. A little maid serua. } Cic. Attic. lib. 10. Eumque per manum seruulæ seruatum, atque eductum.

Seruulus, le. Quod seruum est, vel quod ad seruos pertinet, despectus, contemptus, abiectus. { seruulic. GALL. Seruile, appartenant à seruiteur. ITA. Seruile, da seruo. GERM. Knechtisch/ das zu den knechten gehôrt HISP. Cosa perteneciente à seruo. ANG. Belonging to seruantes, vile or abject. } vt, Seruulis conditio, & seruide officium. Indoles seruulis. Liu. 1. ab Vrbe. Comparando eorum ætatem, & ipsam minimè seruide. Cic. 1. Philipp. Patriæ liberatores vrbe carebant ea cuius à ceruicibus iugum seruide deiecerant. [Senec. c. 9. de Tranquill. Ignari etiam seruilium litterarum.]

Seruuliter, aduerbium, Seruorum more. { seruulic. GALL. Seruilement, en seruiteur. ITA. A foggia di seruo. GERM. Knechtisch/er weifs. HISP. A manera de seruo. ANGL. Like a serua. } Cic. 2. Tusc. Nequid seruiliter, muliebritérve faciamus.

Seruulus, secunda syllaba cor. turis, ipsa feruendi necessitas, aut seruum cor dicitur. { Libertas, עבדות hebâhâh עבדות habodhâh dânic. GAL. Seruitude serua. IT. Seruulic. GERM. Knechtisch/haft/ teibeigenhaft/ dienstebarheit HISP. Seruidumbre, ANGL. Seruice, bondage. } Cic. Philipp. Pax est tranquilla libertas: seruitus postremum malorum omnium, non modò bello sed morte etiam repellendum. Tacit. lib. 17. Sed imperatores es hominibus, qui nec totam seruitutem pati possunt, nec totam libertatem, Terent. in Andr. Vt semper tibi apud me iusta & clemens fuerit seruitus, Scis, id est quam iusta & clementi dominatione in te fuerim vsus. [Plaut. Capt. sc. 3. a. 2. Seruitutem ita fers, vt ferri debet, Idem Plaut. sc. 7. a. 4. ] nomen diu seruitus ferunt. { Etiam passiuè: Plaut. Amph. sc. 1. a. 1. Opulento hominì quam dura sit seruitus (i. quæ seruitur, ) { Scelèstam seruitutem seruire. Vide Seruio infra. } Seruitus muliebris exiuit tantùm viduitate & orbitate, &c. Liu. lib. 34. } Seruitus item de rebus dicitur, quæ alteri seruiant, id est, in quibus alteri quoddam ius est, vt seruitus vrbanozum & rusticorum prædiorum, de qua apud Iuriconsultos magna disputatio.

Seruitudo, seruitudinis. Idem lib. 4. bell. Pun. Seruitudinis indignitatisque homines expertos aduersus notum malum irritatos esse.

Seruitium, tij. Seruitus. { עבדות hebodhâh עבדות habodhâh dânic. ANGLIC. Seruice. } Terent. in Andr. Ego Pamphilo, hoc tibi pro seruitio debeo, Conari manibus pedibusque, noctesque & dies Capitis periculum adire, dum prosum tibi. Virg. 1. Eclog. Quid facerem? neque seruitio me exire licebat: Nec tam præsentis albi cognoscere diuos. Idem 1. Æneid. Quum domus Æsaraci Phthiam, clarâsq; Mycenâs Seruitio premet, ac victis dominabitur Argis. [Ouid. Eleg. 6. l. 4. Trist. Seruitium subit Inda bella. Idem Liu. lib. 34. In Seruitio habere vxorem. ] In plurali verò Seruitia, non raro pro ipsis seruis accipiunt. Sallust. Catil. Interea seruitia repudiabat, quorum in initio magnæ copiz ad eum concurrere ceter. 4. in Catil. Hic ad euerrenda fundamenta reipublicæ Gallos accersuit, seruitia concitauit, Catilinam euocauit. In qua significatione aliquando etiam legitur Seruitium singulari numero. [Pl. Cur. sc. 3. a. 2. Ita nunc seruitium est. ] itales sunt nunc serui. ] Suet. in Cæs. cap. 47. ] Cic. de Arusp. resp. Omne seruitium in alteram scenam immissum, atque hoc cum Sospat antiqui Grammatici sententia congruit. Scribit enim lib. 1. suæ grammat. Seruitium proprie multitudinem seruum significare: quancum apud veteres pro seruitute, id est seruiendi conditione in vsu fuerit.

Seruo, uis, uiui, uirum, In seruitute sum, in alicuius manu & dominio sum, domino ministerium exhibeo. { עבדתי hebâdâh. dânic. GALL. Seruir. ITA. Seruire. GERM. Dienen. HISP. Seruir. ANGL. To serue, to do seruice to any. } Plaut. in Menæch. Propterea heri imperitium exequor bene, & sedulo seruiu. [Ibid. sc. 6. a. 5. Bene & sedate seruiu. Idem. Men. sc. ult. a. 4. Tanquam si me argento emeris, liber seruibō tibi. Plaut. Aul. sc. 1. a. 1. Apud te hoc pacto seruiam. Idem Curc. sc. 2. a. 5. Libera ego sum nata, vt alij multi qui nunc seruiant. ] Propertius lib. 3. Eclog. 24. Quinque tibi potuit seruire fideliter annos. Hor. 1. Epi. 10. Sic qui pauperie veritus, potiore metallis Libertate caret: dominum vehet improbus, atque Seruiet æternum: quia paruo nesciat vi. { Dicitur etiam de iis, qui alij alicui rei ius mancipari & dediti sunt, vt dominis serui. Ouid. 2. Amor. Eleg. 17. Siquis erit, qui turpe putet seruire puellæ, &c. [ Plautus de scortis, in Afr. sc. 3. a. 1. Perpetuum hunc annum mihi seruiat. ] Interdum idem quod obtemperare, seu morem genere. Cic. in Catil. Qui aliorum amori flagitiosissimè seruibat. { Seruire rei, est rei augendæ incumbere. Terent. Hecyr. Rus habitatum abij, concedens vobis, & rei seruiens. Cic. pro Sext. Roscio. Rei familiari maximè seruire, & in prædijs colendis operæ plurimum studijque consumere. } Sec-

uire item præ dia dicuntur, quæ seruitutem debent. Cic. de leg. Agraria contra Rullum, Capite hoc prædia omnia, quæ seruibant, non seruiant. Idem de Orat. Quum Marcus & des Aurat vendidisset, neque seruire quandam partem ædium in mancipij lege dixisset. { Seruire posteritati, valetudini, honori, dignitati vel commodis, est eorum rationem habere. Cic. 3. Tusc. Optimus quisque posteritati seruit. Idem Tyroni lib. 16. Epi. Sed indulge valetudini tuæ, cui quidem tu, dum mihi deseruis, seruiti non facis. Idem Quint. Fratri, Consulere populi commodis, & vilitati eius salutique seruire. [ { Seruire seruitorem. Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. Priuatam, an publicam illic seruit seruitur? Ibid. sc. 4. a. 3. Seruitutem seruisi vsque à puero. Idem Curc. sc. 1. a. 1. Scelèstam seruitutem & des hæ seruiunt. (nempe quæ Leonis sunt. ) { Seruire autem seruitutem, est in seruitute esse ex iure, quo seruis. Vide Quintilian cap. 3. lib. 7. ] { Seruire tempori, est sese tempori accommodare. Sic pro Sexti. Sed agam moderate, & huic tempori seruiam potius, quam dolori meo. Seruire scenz idem quod seruire tempori, & se præsentibus hominum moribus accommodare: quæ metaphora tracta est ab iis, qui in orchestra cantu, vel gestu, histrionibus in scena fabulam agentibus subseruibant. Cicero Bruto, Ac mihi tum, Brute, officio solum erat, & naturæ, tibi nunc populo, & (vt dicitur) scenz seruiendum est. [ { Auribus alicuius seruire. Cæs. 2. de bell. cin. ] { Seruitur, impersonale. Cic. 1. Offic. Primum, vt ne cui noceretur: deinde vt communi vtilitati seruiatur. Martialis lib. 2. Non bene ( crede mihi ) seruo seruitur amico. { Seruibo, in futuro. Plautus Menæch. Tanquam si emeris me argento liber seruibō tibi. { Huius composita sunt Aseruio, Deseruo, Inseruio, Reseruo, Subseruio. quorum significata explicantur suis locis.

Seruior, seruiris, seruiris, penult. prod. pass. Seneca. [ c. 9. ] de Tranquillitate vite, Assuescamus cœnare posse sine populo, & paucioribus seruis seruiris.

Serum, ri, penult. cor. Pars lactis aquea à caseosa parte separata. { opp. GAL. Lait clair, mesgue, ITALIC. Sero di latte. GERMAN. Rahsotden. HISP. El suero, agua de la leche. ANG. whey of milk. } Virg. 3. Georg. acremque molossum Pasce sero pingui. Ouidius 4. Fast. Dentque viam liquido vimina tarasero.

Seruus, a, um, Tardus. { טרנד meachêr xegior. GALL. Tardif ITA. Tardo. GERM. Spâht / langsam. HISP. Tardio. ANGL. Late, that is long a coming. } [Ouid. 13. Metam. Me arguit incepto serum accessisse labori. ] Velleius. Sera Pompeij cura reuocatus Cicero. Suet. in Aug. c. 17. Seras conditiones pacis tentare. Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Trist. Is quoque iam serum referet veteremque triumphum. Ibid. Eleg. 9. Nostraque vincetur lacrymis clementia seris Gell. c. 7. lib. 1. Vitium seræ eruditionis, quam Græci ερημια seræ vocant. Senec. c. 22. de Consol. ad Mar. Interuersa & iera ingenia. ] Marri. lib. 1. Sera nimis vite est crastina vite hodi. Hinc Col. lib. 1. comparatiuum formauit, Sationes (inquit) eius duas seruamus, alteram matutam per mediam serentem, seriozem feroram mense Februarii. Plin. lib. 15. c. 15. Patriæ cognomina habent serissima omnium Amerina. { Aliquando ponitur pro graui, tristi, & magno. Sallust. Serum bellum in angustiis futurum. Virg. 1. Æneid. Serâque terrifici cecinerunt omnia vates. { Serus coniuua Tonantis, qui sero moritur. Mar. lib. 8. Effic velis, oro, serus coniuua Tonantis. Serum lumen, est, nocti vicinum. Virg. 1. Georg. Illic sera rubens accendit lumina Vesper. Seræ frondes, dicuntur sero cadentes. Idem 2. Georg. Et iam olim seras posuit quum vinea frondes.

Serò, aduerbium, Tardè. { טרד GAL. Au soir, tard, trop tard. ITA. Tardamente, tardi, di sera. GERM. Spât. HISP. Tarda. ANGL. Late, in the euen or euening. } Cic. de Clar. Orat. Eloquentia sero prodiit in lucem, Idem lib. 1. Epist. Longè absum, quando sero. [ Plaut. Amph. Serò aduenimus A. Quis? ] Quia Alemanam stare ante ædes saturam intelligo. (i. post prandium.) Idem Capt. sc. 1. a. 4. Abi stultus, Serò post tempus venis Idem Men. sc. 6. a. 5. Meruo ne serò veniam depugnato prælio Allegoricos, &c. ] { Aliquando significat vespere, hoc est, post occasum, atque hæc est eius vera significatio, inquit Valla lib. 4. Cic. Attic. Eò die alter consul venit serò. { Aliquando post tempus quæ significatio tracta est ex superiori, quod enim post Solis lucem est, id verè post tempus dici potest. Ouj. 1. de Reme. amor. Principijs obstita, serò medicina paratur, Quum mala per longas inualuere moras. Autor ad Heren. lib. 1. Serò atque actò negotio venistis. Sic etiam Cicero, Quum accusator Milonis identidem interrogatus perstaret, quo tempore Clodius esset occisus, vrbane respondit, Serò ludens nimirum in vocis ambiguitate. Nam quum illud videretur dicere, Vesperis Clodium fuisse occisum: illud potius voluit significare, serius quam oportuerat, fuisse interemptum. { Hinc serius comparatiuum, id est, tardius Cic. in Catil. Hoc serius à me factum est. Et Serissimè, tardissimè. Plin. lib. 15. c. 17. Tarentina serissimè legi.

Serotinus, a, um, pen. cor. à sero, vespertinus. { טרנד GAL. Du soir tardif. ITA. Di sera, tardi. GERM. Das späht ist. HISP. Cosa tardia d' perinsciente à la tarde. ANG. Of the euen or euening, late. } Hora serotina, tempus serotinum. { Aliquando ponitur pro Tardus: vt poma serotina, quæ post legitimum tempus vel tardius cæteris maturescunt. Colum. lib. 3. Locis frigidis, & autumni temporibus a quosis, præconeserito, & c. locis hybernis serotinas serito. Idem lib. 8. c. 5. Item serotini pulli, quia ab solstitio nam carpere iustum incrementum non poterunt.

Serum, ri, pen. prod substantiuum, significat extremam partem diei. { ערבêrêb, dânic, dânic, dânic. GAL. Le soir. ITA. Sera. GERM. Der abend. HISPAN. La tarde. ANGL. The euen or last part of the day. } Liu. lib. 7. ab Virg. ] Erat iasa diei serum. { טרנד







hunc numeru per aduerbium extuleris ad hunc modu, Decies festerium, iam reddideris hanc summam centuplo maiorem Idem enim est dicere Decies festerium, quod Decies centena millia numerum festeriorum. [Gall. Vn Million de festerces, valat vngt cinq mille escus couronne à 35. sols pece. Vide Eudem de Affe, diffusis hac de re tractantem] [Decies festerio nuberet, Senec. c. 12. de Consad Heluam. Beatorum, inquit, istos putas, quorum pantomina decies festerio nubunt, quam Scipionem, &c. Et Velleius: Sesterium septies millies. Item bis millies centies Idem alibi sexies millies u s e manubiis, &c. Idem Centies festerio: Vide Centies.] ¶ Est etiam festerium genus veli triplici licio texti, vt tertium liciu duobus impar sit. Sueton. in Aug. [cap. 8.] Ita vt in extremis spatiis subsuleim discureret, festerio vel Iodicula inuolutus. ¶ Denique Sesterium est locus Romæ vbi cadauera damnatorum iacebant: vt auctor est Plutarch. in Galba.]

Sesteriolus, diminutiuum, vel Sesteriolium, Cum accentu in antepenultima. Mari. lib. 1. Sed sesteriolium donauit mentula Phæbo Bis decies, &c.

SESTIA, siue Sextia aquæ, vbi dicitur Ptolemao, Gallia Narbonensis oppidum, aquis calidis scatenis: ita dictum à Sestio quodam Romanorum duce, qui subactis Salybus, oppidum hoc creditur condidisse. Vide Strab. lib. 4. Vulgo Aix en Prouence.

SESTIVS, prænominem Publius, Ciuis Romanus fuit magni animi qui Ciceroni aduersus Clodium cōtractis, armatis auxilio fuit quo nomine in iudicium vocatus, defensus est à Cicerone elegantissima illa oratione, que pro P. Sestio inscribitur. Eruditi tamen non Sestium, sed Sextium scribendum contendunt. ¶ Fuit & alter Sestius, Aquarum Sestiarum in agro Salyum conditor: de quo vide Strabonem lib. 4.

Sestiana mala, à Sestio cognominata, apud Colum. lib. 12. cap. 45. Ita possunt alia genera malorum, sicuti orbiculata, Sestiana melimela, Marijana, hoc liquorē custodiri, Sestiana pyra, apud Colu. lib. 5. c. 10.

SESTOS, vrbis erat in litore Thracio, ad Hellespontum sita, obiacens Abydo Leandri & Erus amore pernotabilis. GERMA. Ein Stadt am Hellesponto in Thracia gegen Abydos ubet getlegen. Strabo lib. 13. & Museum de amoribus Leandri & Erus.

Sestias, adis, patronymicum à Sestio Hellesponti vrbe deductum. Scatius 2. The. Contra autem frustra fedit anxia turre supremis Sestias in scopulis, id est, Ero puella Sestia.

SESTIBUS, bis, in talibus, Fluius est ceterioris Hispaniæ, in conuentu Carthaginensi: à quo vicini populi, Serabitani appellantur à Plinio lib. 3. c. 3. Hinc Sudaria Setaba dixit Catullus, quæ ex lino Serabitano conficiebantur.

SETEARUM, Dicuntur pili crassiores, regidique atque erecti, quales sues habent. GAL. Soye ou poil comme de porceau. ITALIC. Sete, setole. GER. Durs harte harte. Hisp. Las setas como de puerco. ANGL. Bristles oybirge beares. Vnde dicitur sunt setæ, quasi fuerat. A quo & suo, suis deducitur.

¶ Dicitur tamen & de durioribus aliorum animalium pilis. Cic. 5. Tusc. In hoc medio apparat fulgentem gladium à lacunari fera equina appensum demitti iussit, vt impenderet illius beati certicibus. Ouid. 8. Metam. Procinus exuuias rigidis horrentia fetis Terga dat. Setæ leonis. Cic. 3. de Orat. Oculos autem natura nobis, vt equo, & leoni ferat, caudam, aures ad motus animorum declarandos dedit.

Setiger, setigera, setigerum. Quod setas gerit. GAL. Setigero. GAL. Qui a dela soye sur le dos. Ita. Porta sedes, porta sesole. GERMA. Der durs harte. Hisp. Lo que vrabe à tiene f. das. ANGL. Thatch hath bristles. & Mart. lib. 12. Qui Diomedes metuendus setiger agris, Atola cecidit cupide, talis erat. Ouid. lib. 8. Metam. Vulnera fecissent, nisi setiger inter opacas, Nec iaculis ineret, nec equo loca peruia syluas. Virg. 12. Æn. Setigeræ factum suis, intonsamque tridentem Attulit.

Setosis, salum, Quod est setis plenum. GAL. Setosis. GAL. Qui a force soye. Ita. Setoso, pieno di sete, pieno di sesole. GERMA. Durs setig, mot buffar. His. Leno de setas. ANGL. Full of bristles, vt Setosum animal. Plin. lib. 8. c. 45. Torua fronte, auribus setosis. Virg. 7. Æn. Setosi caput hoc apti tibi Delia paruas, Et ramosa Mycon viuas cornua cerui. Propert. lib. 4. Eleg. 1. Verbera Pellius setosa mouebat arator.

SETIA, vrbis, Vrbe Campaniæ non procul à Tarracina: a qua Setinum vinum Mart. lib. 11. pendula Pontinos, quæ spectat Setia campos, Exigua vetulos misit ab vbe cados. Vulgo Setza.

SETIBIA, vrbe, Arzacum oppidum, in Hispania Tarraconenfibus meminit Ptol. lib. 2. c. 6.

SEU, Disiunctiu particula, quæ iungimus ea, quorum alterum, non vtrunque affirmamus. IN. & GALL. Ou, ou bien, soit que. ITAL. Oveo. GERMA. Oder. Hisp. O. ANGL. Or. ¶ Plant. in Trin. Hæc sunt seu recte, seu peruersè facta sunt egomet fecisse Cōfiteor. Tibull. lib. 4. Parma seu quis dextra veit, seu leua tucri.]

Seueriana pyra, à Seuero in litore dicta: quorum meminit Plinius lib. 15. c. 15.

SEVERIANI, heretici quidam ferunt à Tatiano primo papagari, deinde & à Seuero aucti, qui matrimonio penitus abstinentium prædicabant. Meminerunt horum Hieronymus & Sophronius.

Seuerus, rum, penult. pro. Grauis, tetricus, tristis, asper. GAL. Seuer. GERMA. Nauch, vnd streng, ernsthaftig. Hisp. Graue y riguroso. ANGL. Seuer, cruel, rigorous, rough. ¶ Vt. Seueri agricola, apud Lucr. lib. 5. [Dicitur à se & verus. (i. bonus & æquus & facilius à seuerio monte, vt placet Sertius in 7. Æn. Seuerus auctor. Plin. lib. 11. c. 5. pro graui, & cui maxime sit fidendum. Virg. 8. Æn. Romulidis, Tatidque seni, Curibusque seueris. Ter. Heant.

Sed ipse egreditur, quàm seuerus, rem quum videas censeas. Cic. 2. Verr. 1. Cassius ex familia tum ad ceteras res, tum ad iudicandum seuerissima. Cic. 3. Offec. Magnus vir in primis & qui perindulgens in patrem, idem acerbè seuerus in filium. [Senec. c. 15. de Tranq. Non magis sancta & seuera est vita, quàm conceptus inchoati. Plaut. in Milit. sc. 2. a. 2. Vide vt afficit seuera fronte curas cogitans.] ¶ Aliquando actiue accipitur pro eo quod horrorem aspectu incutit. Virg. 3. Georg. Inuidia infelix Furias, annemque seuerum Cocyti metuet.

Seuerè, aduerbium, Grauitèr, asperè. GAL. Seueremèr, rigoureu sement, rudement. IT. Rigoroso. GERMA. Mit reuche vnd streng. Hisp. Graue y riguroso. ANGL. Cruel, rigorous. Cic. 2. de Finib. Ita grauitèr & seuerè voluptatem fecerunt à bono. Idem pro Rosc. Com. Nihil mihi detrahiam, quum illis exactè ætatis seuerissimè fructum, quem meruerunt, retribuam.

Seueriter, pen. cor. Seuerè. Tiinniq. Seueriter hodie sermonem apica mecum contulit.

Seueritas, tis, Grauitas & constantia in iudicando, & imperando. ¶ Facilitas, miserj cordia. GAL. Seueritas, grauitas, durezza. GERMA. Streng vnd ernsthaftig. Hisp. Grueso y rigor. ANGL. Cruelty, fierceness, rigorousness. Cic. 7. Ver. Quum iste vestra seueritate permotus multa signa dederat quomobré is responsurus non videretur. Ibidem, Summæ diligentæ summam imperij seueritatem addidit. ¶ Quinetiani extra iudiciu dicitur de motum grauitate, & quadam naturæ toruitate, quæ & seueritudo dicitur. Plaut. in Epid. Quid illud est, quod illi ceperat fons seueritudine? Vitiy vnguentorum seueritas, Id est Asperitas. Plin. lib. 13. c. 3. Quando etiam corruptissimo in genere magis tamen iuuat quædam ipsius vitij seueritas. De vnguentis.

SEVERVS, Septimus Romanorum imperator, qui Albinum Iuxta Lugdunum Gallia vrbem ingenti prelio superauit. Reliqua eius gesta vide apud Herodia lib. 3. & 4. ¶ Est item Seuerus, vt Seruio placet, montis nomen proprium in Sabinis. Virg. lib. 7. Æn. Qui Tetricæ horrentes rupes, montemque Seuerum, &c. Quo tamen in loco Nonius seuerum, actiue positum arbitrat pro aspero.

SEVO, Mons Ingenouum, in litore Germaniæ, Riphæis iugis non minor, immanem ad Cimborum vsque promontorium efficiens finum, qui Codanus vocatur. Auctor. Plin. lib. 4. c. 13.

SEVOCO, eas, pen. corr. Seorum, seu in alteram partem voco, seduco, sciungo. GAL. Appeler à part, retirer. IT. Chiamare da banda separata. GERMA. Abent sich beruffen. Hisp. Llamar a otro apartandolo. ANGL. To call apart or away, to withdraw from. Cic. 2. Philip. Et ob eius consilij locieratem quum interficeretur Cæsar, cum te à Trebonio vidimus seuo carui. Ouid. 2. Metam. Seuoat hunc genitor, &c. [Suet. in Catig. c. 36. Egræsus et melinio, cum maxime placitam (alienam vxorem) seuo casset, &c. Oscene.] ¶ Seuoicare ad se, de communi, est de eo quod multis commune est furari. Cic. pro Quinct. Itaque hercule, haud mediocriter de communi, quicquid poterat, ad se in priuatam domum seuo cabat.

¶ Seuoicare animum ab omni negotio, est animum laxare, & nulli rei intendere. Cic. 1. Tus. Quum à re familiaris, quæ est minima & famula corporis, quum à Republica, quum à negotio omni seuo camus animum. [P. aut. inu. sc. 5. a. 5. Quid tu te solus de Senatu seuo cas? Casull. ad O. ratum: Cura me seuo cat à doctis virginibus.]

SEUUM, ui, quod & sebum, & sebum dicitur. Vnctuosum illud, quod in animalibus quibusdam musculorum extremitatibus membranisque adreleat, ex frigida portione sanguinis, quæ è venis excidens exanguibus, ideòque frigidis membranis adhæret, ibidemque non secus atque oleum rigore concreuit. GAL. Suif. ITAL. & Hisp. Seuo. GERMA. Dnschut. ANGL. Tallow of heaster. ¶ Differt autem ab adipe, quod seuu proprie est cornigerorum duntaxat, quæ in vna parte dentata sunt, & quæ in pedibus talos habent, Bisulca vero, & quæ pedes scissos in digitos habent, & carent cornibus, non seuu, sed adipem habent. Vtæque autem concretus est, & quum refrigit, facile frangitur, semperque est in fine carnis, sine sensu, quia nec arterias habet, nec venas. Contra pingue inter carnem, cutemque est, succo liquidum, quod etiam in aliquibus sine sensu esse manifestum est. Vnde fues viuentes à muribus legimus aliquando fuisse exofas, nido etiam in iis constructo. [Iam Capr. lib. 2. a. 3. Diuitiæ linte Opunæ, vnde excoquat seuum senex.]

SEUOSUS, sa, sum, Quod in litat seui vnctuosum est. GAL. Plein de suif, ou ressemblant à suif. ITALIC. Simile à seuo. GERMA. Seife oder schmierig wie wuschit. His. Seufo d enjesado. AN. Full or lik tallow, greafe and fait. Plin. lib. 11. c. 37. Seuosa cornigeris medulla.

SEUOSUS, seu Sepo. pas. Quod est seuum impono, seu candelas ex seuo facio. GAL. Enduire de suif faire de chandelles de suif. IT. Far candelas di seuo, vngere con seuo. GER. Dnschuteren machten. Hisp. Enseuar, vntar con seuo. ANGL. To mak sollow candles, or smere with tallow. Col. 12. c. 21. Feris autem ricus maiorum et rian illa permittit, far pinsere: facès incidere, candelas seuare; seu, vt quidam legunt, sebare aut separe.

SEX, Numeri nomen, notæ significationis, à Græco deductum, mutatione aspirationis in litteram. GAL. Six, six, six. ITALIC. Six, six. GERMA. Sechs, six. His. Seys en numero. ANGL. Sixte. Hinc multa deducuntur cum composita, cum derivata quæ suo ordine explicabimus.

SEXAGENS, a, um, Quauis proprie sit numeri distributiuum nomen, sæpe tamen idem est quod sexaginta, GAL. Sechzig, sixty.



**Sueton.** in August. [cap. 16. & in Neron. cap. 22.] Nec multo post nauali prelio apud Actium vicit, in serum dimicatione protrahitur, vt in naui victor pernoctauerit, id est, in horam vespertinam. **Liuius lib. 10. ab Vrbe,** Extrahabaturque in quam maximè serum diei certamen. [Suet. in Otho. c. 11. In serum vsque patente cubiculo, &c.]

**Seruus, Videservo.**

**Sesamum,** mæ, siue Sesamum, mi, σισαμου, Frugis genus, à **Plinio** Frumenti, à **Columella** leguminum generibus annumeratum. Culmum habet ferulaceum, foliis sanguineis, semine candido, infra magnitudinem lini, quod vasculis, vt papauer, continetur, radice simplici & alba. Officinæ **sesamum**, Itali hodie **iugiolinam** appellant **Plin. lib. 18. c. 10.** Æstiuæ frumenta diximus sesamiam, miliam, panicum. **Colum. lib. 2. c. 10.** Sesama, qua rigantur maturus, &c.

**Sesaminus,** adiectiuum, vt Sesaminum oleum, de quo **Plinius lib. 13.**

**Sesamidis,** σισαμις, Placentæ genus, ex sesamo & crudo melle confectum quod & σισαμις Græci appellant. **Vide Galen. lib. 1. de Aliment. facult.**

**Sesamoïdes,** dis, σισαμοειδης, Herba est ex ellebori generibus similis senecioni, aut rutæ, longo folio, flore candido radice gracili ignaua, semine gustu amaro, cætera sesamo similis, vnde & nomen accepit. Nascitur in Anticyra insula, purgationibus vtilissimum. **Vide Plin. lib. 22. c. 25.**

**Sesamvum,** mi, σισαμου **Stephano,** Vrbs Paphlagoniæ, postea Amastris appellata, cuius meminit **Plin. lib. 6. c. 1.**

**Sesareus,** χιρην, προσειρηδος, Oppidum est Taulantiorum, qui sunt in ea parte Macedoniæ, quæ Adriatico mari incumbit. **Stephan. ex Hecateo.**

[Sescenaris bouis iocur, quid sit, **Vide apud Liuium l. d. 5.**]

**Sescunx,** cis, & **Sescunx,** ciz, Vnciam significat, & vncie dimidium, vt ait **Bud. § τετραμυδιον. GALL.** Vne once & demie. **ITA.** Vn onza e mezza. **GER.** Drey lot. **HISP.** Vn onza y med a de peso. **ANGL.** An ounce and a half. **Col. lib. 12. cap. 17.** Laferis radice, quod σισαμου, Græci vocant sescunxam.

**Sescuncialis,** Quod pondus aut mensuram habet sescunxæ. **§ i. μασ εβιας ηδη ημιστοι ωτι ο καυ η διαλυσις ερχεται. GAL.** Contenant vne once & demie. **ITA.** Di vn onza e mezza. **GER.** Underthatb vntzen die oder schwaer. **HISP.** De vna onza y media. **ANGL.** Of an ounce and a half. **Plin. lib. 13. c. 15.** Tota crassitudine sescunciali.

**Sescuplum,** siue Sesquiplum, Quod numerum, pondus, aut mensuram totam in se continet, & præterea eius dimidium, μυδιον. Sic Senarium dicimus esse sescuplum quaternarij, & semissem [trientis. Ita emendo cum antea esset scriptum in omnibus exemplaribus quadrantis. Mendosè. Triens enim (i. tertia pars assis siue quatuor vnciæ) & dimidium trientis. (i. duæ vnciæ) semissem. (i. sex vncias) efficiunt atque explent. Quadrans vero, & dimidium quadrantis non item: Si quidem Quadrans quarta pars assis est, tres tantum vncias contingens.]

**Seselis,** scem, gen. siue Sefeli, neutro, σισαλι. Herba est folio sceniculi fere crassiore, semine quoque non absimili, sed callosiore & hebetiore, capite anethum quo granum habet oblongum & angulosum: & quum estur, acie radice autem longa, & odore non ingrato, Vulgus herbariorum **Saxifragam maiorem** appellat **Ci. 2. de Nat. deor.** Paulò ante partum ceruæ se purgant quadam herbula, quæ Sefellis dicitur. **Dioscorides** quatuor facit sefelis genera, **Maissilioticum,** **Athiopicum,** **Peloponesiacum,** & **Creticum.**

**Sesostrius,** Ægyptiorum rex, Mæridis successor, qui subactis Maris rubri acolis, alueum nauigabilem conatus est ducere ex Nilo in Mare rubrum. Idem & Colchos & Geras creditur subegisse, regionisque omnes à se subactas trophæis insigniuisse, quorum aliquor se vidisse testatur **Herodotus** muliebri pudendo insculpta. **Valer. Fal. 5. Arg.** - quum prima Sesostris. Intulerit rex bella Getis.

**Sesqui,** Tantundem, & eius dimidium: qua voce non modò in compositione vtitur, vt sesquialtera, sesquimodius: verum etiam extra compositionem. **§ τετραμυ. GAL.** Autant & moitie d'auantage. **ITA.** Aitretanto è la metà. **GERM.** Underthatb. **HISP.** Orotanto y la meysad. **ANGL.** As much and the half more. **§ Cic. de Perf. Orat.** Pes enim qui adhibetur ad numeros, partitur in tria, vt necesse sit partem pedis aut æqualem esse alteri parti, aut altero tanto, aut sesqui esse maiorem: ita fit æqualis dactylus, duplex iambus, sesquipleus pæon.

**Sesqui altera proportio,** Quæ quantitarem aliquam in se continet, & eius dimidium **§ μυδιον. GAL.** Contenant vne fois & demie autant. **ITA.** Vn darte piu grande la metà che l'altra. **GERM.** Die vergletchung da ein ding das ander underthatb mat in sich hat. **HISP.** Vn na vez y media. **ANG.** Conseyning ones and half smuth. **§ Cic. de Vniuers.** Sesquialteris autem interuallis, & sesquiteritiis, & sesquioctauis sumptis ex his, &c.

**Sesquiculare dolium,** Quod culei mensuram continet, & dimidij **§ μυδιον ημιον δετραμυ. Col. lib. 12. c. 18.** Sunt autem satis sesquicularibus doliis picis duræ pondo vicena quina.

**Sesqui hora,** Vna hora cum dimidia. **§ τετραμυ. GAL.** Vne heure & demie. **ITA.** Vn hora e mezza. **GERM.** Underthatb stund. **HISP.** Vn hora y media. **ANGL.** An hour and a half. **Plin. Epist. 84.** Egeram horis tribus & dimidia supererat sesquihora.

**Sesqui iugerum,** pen, cor, **§ τετραμυ. GALL.** Vn demi arpent, & la moitie d'vn demi arpent. **ITA.** Vn campo, e mezza. **GERM.** Underthatb iuchart. **HISP.** Vn na huebra de sierra y media. **ANGL.** An aker and a half. **Plin. lib. 28. c. 19.** Iterari sesquiugerum.

**Sesqui libra,** Vna libra cum dimidia alterius. **§ τετραμυ. GALL.**

**Vne liure & demie. ITAL.** Vna libra e mezza. **GER.** Underthatb pund. **HISP.** Vna libra y media. **ANG.** A pound weight and a half. **Col. lib. 12. c. 36.** Sat erit autem rorismarini sesquilibram in duas musti adiciere.

**Sesqui mensis,** Vnus mensis cum dimidia parte alterius. **§ τετραμυ. GAL.** Vn mois & demy. **ITA.** Vn mese e mezza. **GER.** Underthatb monat. **HISP.** Vn mes y medio. **ANGL.** A moneth and a half. **Varro lib. 1. de Re rust. c. 27.** Annus est diuisus in quatuor partes, & idem subtilius sesquimensibus in octo.

**Sesquimodius,** Qui continet vnum modium cum dimidia parte alterius. **§ τετραμυ. GAL.** Vn muy & demy. **ITA.** Vn mozza e mezza. **GERM.** Underthatb sefter. **HISP.** Vn celemin y medio. **ANGL.** A bus helland a half. **Varro lib. 1. de Re rust. c. 42.** Vt nucis integras, quas vno modo comprehendere possis, quod putamina suo quæque habent loco natura composita, quum easdem si freris, vt sesquimodio concipere possis.

**Sesqui obolus,** Obolus cum dimidio. **§ τετραμυ. GAL.** Vne obole & demie. **ITAL.** Obolo e mezza. **GERM.** Underthatb hellbet. **HISP.** Vn obolo y media. **ANGL.** A farthing and a half. **Plin. lib. 25. c. 8.** Deiectione quod supernat, reliquus succus purgat, vtraque parte sesquiboli in aqua multa.

**Sesquioctauus,** Octauam rei alicuius partem in se continens, & eius dimidium. **§ i. οκτω. Ci. de Vniuers.** In primis interuallis sesquioctauo interuallo sesquitercia omnia explebat.

**Sesqui opera,** Opera dici vnus & dimidiati **§ τετραμυ. GAL.** Vne iournee & demie d'oeuvre. **ITA.** Vna giornata e mezza di opera. **GERM.** Underthatb agwert. **HISP.** Huebra d'un dia y media. **ANG.** An iourney and half. **Col. lib. 2. c. 13.** Fabæ occantur sesquiopera, iterum fariuntur vna opera.

**Sesquipies,** pen, cor. Mensura vnus pedis & semissis. **§ τετραμυ. GAL.** Vn pie & demi. **ITAL.** Vn piede e mezza. **GERM.** Underthatb schuch. **HISP.** Vn pie y medio de medida. **ANGL.** The measure of a foote and a half. **Col. lib. 3. c. 13.** Nisi tamen si scarurigo palustris obuia (sicut in agro Rauennate) plus quam sesquipedem prohibeat infodere. **Martiali lib. 1.** Summa Palatini poterat æquare Colossi, si fieres breuior Claudia sesquipedem.

**Sesquipedalis,** le, **§ i. οκτω. GAL.** D'vn pie & demi. **ITA.** Di vn piede e mezza. **GERM.** Underthatb schuchig. **HISP.** De vn pie y medio. **ANGL.** Of a foote and a half. **Caro cap. 10.** Sesquipedalis partes. **Plin. lib. 7. c. 16.** Sesquipedales quosdam gigni longiores, in trimatu implentes vitæ cursum, haud ignotum est. **§ Sesquipedalia verba,** id est, grauias & turgida, qualia Tragicis poetis solent esse familiaria. **Horas, de Arte,** Proicit ampulas, & sesquipedalia verba.

**Sesquiplum,** siue sesquipleus, Sesquialterum. **§ μυδιον. Vt** quum dicimus senarium esse sesquiplum quaternarij, continet enim eum totum, & insuper dimidium eius partem. **Budeus Cic. in Orat.** Ita fit æqualis dactylus, duplex iambus, sesquipleus pæon. **Et paulò post,** Modus aut duplex, aut sequipleus, aut par.

**Sesquiteritiis,** vide paulò ante in Sesquioctauus.

**Sesilis,** Sessio. **Vide SEDEO.**

**Sestans,** siue Sextans, Sexta pars assis, hoc est, vnciæ duæ **§ τετραμυ. GAL.** Deux onces. **ITA.** La sesta parte d'una libbra cio è due oncie. **GERM.** Der sechsteheil eines dings, zwey theil eines ganchl das zwölfftheil hat. **HISP.** Dos unças de peso. **ANGL.** Two ounces. **Plin. lib. 26. c. 11.** Prodest & vino myrto fouere menthæ sestans, viui sulphuris vncia. **§ Est** item sestans, numulus æreus, tertia parte minor quadrante. **Lin. lib. 2. ab Vrbe.** Extulit cum plebs, sextantibus collatis in capita. **§ Nonnunquam** etiam mensura continens sextam partem iugeri. **Var. 1. de Re rust. cap. 10.** Ab hoc principio mensores nonnunquam dicunt in succissuum esse vnciam agri, aut sextantem, aut quid aliud, quum ad iugerum peruenerunt, id habet scrupula ducenta octoginta octo. **¶ Interdum** sumitur pro mensura vini, siue liquidorum: **vide apud Sueton in August. cap. 77.** Vini parcissimus erat: Mox; Quoties largissimè se inuitare senos sestantes non excessit.]

**Sestantiarius,** a, um, Quod habet pondus aut mensuram sestantis **§ τετραμυ. Plin. lib. 33. cap. 3.** Constitutumque vt asses sestantiarij potere ferirentur.

**Sestertius,** sestertii, masc, gen. σισερτιος. Apud Romanos moneta erat argentea, valens quartam partem denarij argentei, hoc est (vt ad Gallicæ pecuniæ æstimationem redigamus) decem denariolos turonicos & semissem. Hic alio nomine numus dicebatur. Interdum vtrunque coniungentes, numus sestertium vocabant. Dicitur est autem sestertius, quasi semis tertius, eò quod in se continebat asses duos, & tertium dimidiatum. Notabaturque apud veteres per geminum L L. qua nota duæ libræ, siue dupondius, & per S, qua semissis siue dimidia libra significabatur. Hæ tres literæ transuersa interueniente linea postea ad hunc modum sunt coniunctæ H S. Veteris consuetudinis fuit, vt Semis in compositione antè poneretur: vt Semiquartus, Semiquintus, Semisestertius: vnde sublatis duabus literis, dicitur est Sestertius. Est autem compositio Attico more facta. Illi enim **§ i. οκτω. μισοι τελευτα,** hoc est, septem semitalenta dicebant. **§ Sestertium** autem in neutro genere, & in plurali numero sestertia, singula valebant mille numos sestertios. Habebatque sestertium in neutro genere eandem proportionem ad liberam Romanam, quæ & mina, & pondo dicitur, quæ numus sestertius ad assem, hoc est, ad libram æris grauis. Continet enim singula sestertia in se duas libras Romanas & semissem. Singula autem libræ drachmas, vel denarios centum, hoc est, sestertios quadringentos. Duæ itaque libræ & dimidia, vt clarum est, valebant sestertios numos mille: idque vno nomine sestertium dicebant in neutro genere. Decem ergo sestertia valebant decem millia numorum sestertiorum. Quod si huic







SEXAGENAE. GALLIC. Soixante. ITAL. Sessanta. GERM. Sechzig. HISP. Sesenta. ANGLIC. Sixty or threescore. Cic. 7. Ver. Sexagena millia modiorum.

SEXAGIES, adverbium. {SEXAGENAE. GALLIC. Soixante fois. ITAL. Sessante volte. GER. Sechzig mal. HISP. Sesentas vezes. ANGL. Sixty times. Cic. 2. Philip. Orabat vt te contra suum patrem si festertium sexagies peteret, defenderem.

SEXAGINTA, Decies sex. {SEXAGINTA. GALLIC. Soixante. ITAL. Sessanta. GERM. Sechzig. HISP. Sesenta. ANGL. Sixty or threescore. Cic. 3. Ver. Possum sexaginta decreta proferre, in quibus vt ego pecuniam non dicam intercessisse, ipsa decretorum nouitas, iniquitasque declarat.

SEXANGULUS, a, um, Quod habet sex angulos. {SEXANGULUS. GALLIC. Qui a six angles. ITAL. Che a sei canoni. GERM. Sechseckig. HISP. Figura de seis angulos. ANGL. That hath six corners. Plin. lib. 37. c. 7. Quare sexangulis nascitur lateribus, non facile ratio inueniri potest. Idem lib. 11. c. 11. Apum sexangula omnes cellae. Ouidius 5. Metam. Nonne vides quos cera tegit sexangula foetus, Melliferarum apium sine membris corpora nasci?

\*SEXANGULATUS, a, um, Adiect. Qui sex angulos habet. Solin. c. 46. Inuenit & iridem in mari rubro, sicut crystallum sexangulatam quae radiis ista solis, &c.

SEXCENTUS, a, um, Numeri distributiui nomen, Sexcentenus. {SEXCENTUS. GALLIC. Six cens. ITAL. Sei cento. GER. Sechshundert. HISPAN. Seysientos. ANGL. Six hundred. Cic. 7. Ver. Ciuitatibus pro numero militum pecuniarium summas describere certum praeium sexcentos nummos aurarum missione constituere. Col. lib. 2. c. 3. Quibus & ante iam M. Cato, & mox Terentius Varro prodidit singula iugera vinearum sexcentas vinas vini praebuisse.

SEXCENTENUS, a, um, Numeri distributiui nomen. {SEXCENTENUS. GALLIC. Six cents. ITAL. Seicento. GER. Sechshundert. HISP. Seysientos en numero. ANGL. Six hundred. Cic. 2. de Diuinat. Sexcenta licet eiusmodi proferre, vt distantium rerum cognatio naturalis appareat. Terent. in Phorm. Sexcentas proinde potius scribito dicas. Vbi Donatus, Apud nos sexcenta dicere pro infinito numero ferè vitatum est. Cic. pro Rosc. Amer. Sexcenti sunt, qui inter sicarios, & de beneficiis accusabant. [Plaut. Aulul. sc. 1. a. 2. Sexcenta sunt quae memorem, si esset otium. Idem Men. sc. 4. a. 5. Quin suspirabo plus sexcentos in dies. (Alias, Sexcentum dies.)]

SEXCENTESIMUS, a, um, penult. corr. Vltimus, siue vnus ex sexcentis. {SEXCENTESIMUS. GALLIC. Six centiesime. ITAL. Seicentesimo. GER. Das sechshundertste. HISPAN. Cada vno, de seysientos. ANGL. The six hundredth. Plin. lib. 8. c. 7. Anno vrbis sexcentesimo quinquagesimo quinto.

SEXCENTIES, adverbium numeri, Sexcentis vicibus. {SEXCENTIES. GALLIC. Six cens fois. ITAL. Seicento volte. GER. Sechshundert mal. HISP. Seysientas vezes. ANGL. Six hundred times. Cic. Attic lib. 4. Vt forum taxaremus, & vsque ad atrium libertatis explicarem us, contempsum sexcenties h-s. Plin. Epist. ult. lib. 1. Quam cito festertium sexcenties impleturus esset.

SEXCENTOPLAGUS, Fitum à Plautio nomen est in Capt. pro eo, qui sexcentas plagas accepit.

SEXCVPLVS, V ide SBS CVPLVS.

SEXDECIES, adverbium, Sedecim vicibus. {SEXDECIES. GALLIC. Seize fois. ITAL. Sedeci volte. GER. Sechsheben mal. HISP. Dies y seis vezes. ANGL. Sixtene times. Plin. lib. 16. c. 20. Sebusus ab Aegyptis extremis sexdecies centena lxxv. m. passuum.

\*SEXENNIS, & hoc sexenne, {SEXENNIS. Quod est sex annorum, Plantus Pænul. Inde irraptus fete sexennis. Plin. lib. 8. c. 31. Indicia quoque ætatis in illis gerunt, singulos annis adicientibus ramos vsque ad sexennes De ceruis. \* Sexennium, ij, {SEXENNIA, Tempus sex annorum, apud Ciceronem 1. de Diuinat. Quod quidem sexennio post Veios captos factum esse vidimus.

SEXIES, adverbium, Sex vicibus. {SEXIES. GALLIC. Six fois. ITAL. Sei volte. GER. Sechs mal. HISP. Seis vezes. ANGL. Six times. Lin. 4. ab Vrbe, Verentem hostem sexies victum pertumescant Col. lib. 5. c. 1. Hoc sexies ducendum est, quoniam sex latera sunt.

SEXTRANS, V ide SESTANS.

SEXTRUS, a, um, Vltimus siue vnus ex sex. {SEXTRUS. GALLIC. Sixiesime. ITAL. Sessio. GERMANIC. Das sechste. HISPAN. Cosa sexta en orden. ANGL. The sixte. vt, sexta ætas. [Sextum Angiportum: Plaut. Pseud. sc. 2. a. 4. Hoc est sextum à porta Angiportum. Ouid. 6. Faust. Quæ duo mixta simul sextis quicunque Calendis Ederi, huic lædi viscera posse negant. \* Sextum Consul, vt Tertium Consul. Ci. in Pisonem, & C. Ilii Mario fortissimo viro & Consuli, & sextum Consuli, & eius inuictis legionibus, æe armis cõfligeret, cedendum esse duxit.

SEXTRIVS, Dicitur sexta pars congij, quæ mensura apud antiquos tam liquidis, quam aridis seruebat. Capit autem sextarius cotulas binas quæ & hemina dicuntur Sextarius vini. 17. Iogh. Linus 7. ab Vrbe. Iisdem militibus legiones libras farris, & sextarios vini conulerunt. ¶ Ducere sextarium est ebibere. Iuuent. Satyr. 7. de quo sextarius alter Ducitur ante cibum, rabidam facturus orexim. ¶ Sextarius aquæ. Cic. 2. Offic. Si emere sextariu aquæ mina cogeretur. Sextarius olearius, Cato c. 13. Sextarium, rij, vas sextarij, id est, heminarum duarum capax, Sextilis, Mensis qui nunc Augustus. Sic autem dicebatur, quod sextus esset in ordine mensium à Martio: à quo Romani annum auspiciabantur, Horat. 1. Epist. 11. Per brumam Tyberis, Sextili mense caninus. [De hoc mense ita Sueton. in augusti vita

c. 30. Annum à D. Iulio ordinatum, rursus ad pristinam rationem redegit: in cuius ordinationem Sextilem mensem è suo cognomine nuncupauit, &c.]

SEXTULA, æ, Vnciae pars sexta, quatuor continens scrupula, hoc est, assis partem LXVII. Cic. pro Cæcilio. Facit hæredem ex deince, & femuncia Cæcinnam: ex duabus sextulis M. Fulcinium libertum superioris viri, Ebutio sextulam aspergit, hoc est, hæreditatis totius partem LXXXII. Coll. 1. 5. c. 1. Pars LXXXII. pedes cccc hoc est, sextula, in qua sunt scrupula quatuor.

SENI, senæ, sena, à sex. {SENI. GALLIC. Six. ITAL. Sei. GER. Sechsh. HISP. Seys. ANGL. Sixe. [Plaut. Aulul. sc. 5. a. 3. Cum senis manibus, genere Geryonaceo (de Coquis.)] Cic. 4. Ver. Ab isto & præco qui volunt istum ordinum pretio mercuratus est, & pueri annorum senum, septennumque deum Senatorem nomen nundinati sunt. Anni decies feni, id est sexaginta. Ouid. 5. Fast.

SENIARIUS, a, um, Quod constat sex rebus. {SENIARIUS. GALLIC. De six. ITAL. Di sei. GER. Das sechs hat. HISP. De seis. ANGL. Offixe. ¶ Vt senarius numerus, iustior. Hinc senarij versus, qui & senarioli dicti sunt, à sex pedibus. Cic. lib. 5. Tusul. Tenebam enim quosdã senariolos, quos in eius monumento esse inscriptos acceperam, qui declarabant in summo sepulcro sphaeram esse positam cum cylindrio.

SEXTIVS, Caballus, Scurre fuit in signis, Marialis ætate, qui à calcitrato nomen accepit. Mart. lib. 1. Qui Galbam salibus tuis & ipsum posses vincere Sextium Caballum.

SEXTIVS, philosophus, Philosopher Chætonensis, Plutarchi nepos, qui doctor fuit M. Antonini imperatoris, de quo Iulius Capiti. Audiuit & Sextum Philosophum Chætonensem.

SEXUS, us, masc. gen. Maris & feminae discrimen. {SEXUS. GALLIC. Sexe. ITAL. Sesso, natura. GER. Geschlecht/natur/bildung/alt dorch die der man wom weib vndertschieden vrrt. HISPAN. Sexo, miembro por do discerni qui en es hembra o macho. ANGLIC. A kind or sex. à Græco ἕξ, vt Festus existimat, quod habitum significat. Plin. de Viris illustribus. Ad quos quum vtriusque sexus multitudo venisset, dato suis signo, virgines raptæ sunt. Col. 1. 6. c. 24. Certis signis comprehendere licet quem sexum generauerit. Cic. 1. de Inuent. Hominum genus in sexum consideratur, an virile, an muliebre sit. ¶ Mentiri sexum. Col. in Praefat. lib. 1. Antonique miramur ætus effeminatorum, quod à natura sexu viris denegatum muliebri motu mentiantur, decipiantque oculos spectantium. ¶ Antiqui Sexus, neutro genere efferebant: quod post Nonium etiam Præciansus annotauit. Plautus. Rud. Virile sexus nunquam habui vllum. Varro libro 1. de Analogia, Sexus vtrum virile, an muliebre, an neutrum sit. Sallustius libro secundo Historiarum, vt citat N. minus, At Metellus in vltiorem Hispaniam post annum regressus, magna gloria concurrentium vndique virile ac muliebre sexus per vias & recta omnium visabantur.

S ante L

SI, Coniunctio est conditionalis. {SI. GALLIC. Si puis que, iagoit que. ITALIC. & HISPAN. Si. GER. Wann/so. AN. Gifor if. Cic. Attic. lib. 6. Moriar si magis gauderem, si id mihi accidisset. [Plaut. Men. sc. 4. a. 2. Si possum hospitium nancisci. Idem Capt. sc. 3. a. 1. Nam seruus meus si esses. Idem Men. sc. 1. a. 2. Si acum quæretes, acum inuenisses. Idem Mili. sc. 6. a. 4. Si post hæc diem murtuero, dato me exercitatum. Idem Aul. sc. 4. a. 1. Te si non dederò elinguentam, me castrandum loces, &c. ¶ Iungitur etiam indicatiuo. Plaut. Mili. sc. 3. a. 2. Si iudicium facio, interij. Si taceo, interij tamen. Ibidem, Si falso, infimulas, perieris. Si verum est, perieris. Idem Pseud. sc. 2. a. 2. Si credis, numo; Si non, ne mina quidem Idem Capt. sc. 1. a. 1. Si herus mihi es. Idem Aul. sc. 3. a. 2. Ohe, Si quid audis. Idem Mili. Mulier, si qua ex mala. Item, Si quid vis, nuncia. Item in Cure. sc. 3. a. 5. Si potes sum hanc rem componere, &c. ¶ Ponitur interdum pro vtram. Virg. lib. 6. Si nunc se nobis ille aureus arbore ramus ostendat. ¶ Interdum pro postquam. Terent. in Phorm. Herus si redierit, molendum vsque in pristino. ¶ Nonnunquam pro quia, seu siquidem: vt sit confirmantis Plaut. in Amph. Si simile rem ipse in legem iussit esse Iupiter Virg. lib. 1. Georg. vestro si munere tellus Chaoniam pingui glandem mutauit arista. Idem alibi, Si concessa peto. Et rursus, Si qua est celo pietas. Vbi Seruius Si, exponit pro siquidem: in qua significatione ferè indicatiuum exigit quum alioqui subiunctiuo sæpius iungatur quem tamen modum etiam tunc inuenitur habere, quum meram conditionem importat. Terent. in Aul. Si illum relinquo, eius vitæ timeo. Ibidem, Si id facis, hodie postremum me vides. ¶ Ponitur si aliquando pro quamvis, etsi, siue etiam: idque indifferenter cum indicatiuo, aut subiunctiuo. Terent. in Eunuch. Nam si ego digna hac contumelia sum maximè, hac tu indignus, qui faceres tamen. Plaut. in Mercatore, Decem vocasset si ad cœnam summos viros, nimium opsonauit. ¶ Aliquando pro an. Terent. in Heaut. Visam si domi est. Cic. de Diuin. Dicit si pascitur aues. ¶ Aliquando subauditur si. Plinius Inuicior, Dedisses huic animo par corpus, fecisses quod optabas. Cicero de Natur. Deorum, Roges me, quid sentiam, nihil respondeam, id est si roges. ¶ Si est vt admiserit: id est: si admisit, apud Terent.

[Si interiectio est si lentis. Diomedes lib. 1. Gramm.

SIALOCHE, ἰαλόχη. Dicuntur qui inter loquendum vna cum verbis salium expuunt. ἰαλος enim Græcis dicitur spuma vel salina ex ore emissa.

SIAMBS, ἰαμβός, Insula est in Oceano Britannico. Avet Plin. lib. 4. c. 16.

SIBARIS, Vide SYBARTIS.



est,secando,quod semunciam per medium fecet. Neque solum de ponderibus dicitur,verum etiam de mensuris. *Pli.lib.13.cap. 15.* Qua in re non omittendum videtur, Tiberio principi mensuram quatuor pedes sextante, & sicilico excedentem, tota vero castitudine seiscunciali, operimento laminę vestitam fuisse.

**Sicimina**, inquit *Hieronymus*, quidam interpretantur, genus arborum quę Palęstinę nascuntur in campestribus, quę si non vellicentur, amarissimas caryculas faciunt, & à culicibus corrumpuntur *שחיקמין schikimim*. Nobis autem (*inquit*) quia solitudo in qua morabatur Amos, nullam huiusmodi gignit arborem, magis videtur rubos dicere qui afferunt mora, & pastorum famem ac penuriam consolantur.

**Sicinnis**, *אמנית*, Saltationis Saryricę genus, esse *Athenæo*, à Sicinno inuentore (sive is Barbarus fuit, sive Cretensis) ita dictū: à quo & Saryri ipsi Sicinnistę appellatur. *¶ Gellius lib. 20. c. 2.* de Sicinibus loquens, eos ait habuisse proprium genus tubę quę canerent, à cęterorum tubicinum proprietate differens, quos Sicinistas vulgus dicit. Qui rectius loquuti sunt Sicinnistas litera n, geminata dixerunt. Sicinnium enim genus veteris saltationis fuit. Saltabundi autem canebant, quę nunc stantes canūt. Posuit hoc verbū Lucius Accius poęta in Pragmaticis.

**Sicinius**, *אמנית*, Denatus, strenuus bellator, qui ob ingenium fortitudinem, Achilles Romanus appellatus est. Is centum & viginti pręliis pugnavit: cicatricem auresam nullam, aduersa quadraginta quinque tulit: coronis aureis octo donatus est. Triumphavit cum Imperatoribus suis triumphos nouem. *¶ Vide Gellium lib. 2. c. 11. & Plin. lib. 7. c. 28.*

**Siclus**, *שחיקמין* *שחיקמין*. Apud Hebręos dicitur vicia: apud Gręcos Larinosque quarta pars vncię est, & statertis medietas, drachmas duas appendens. *Iosephus* ait Hebręorum numisma esse, quatuor drachmas Atticas valens.

**Sicoris**, pen. cor. Hispanię Tarraconensis fluvius, non longę ab Ilerda fluens, iuxta quem Cęsar Afranius & Petreium Pōpęanos duces siti ad deditionem compulsi. *Lucan lib. 5.* Hesperios inter Sicoris non vltimus amnis. Vulgō *Sigre*.

**Sicubi**, pen. cor. Si alicubi. *אמנית* GAL. Si en quelque lieu. ITA. Si in qualche luogo. GER. So etwan wo etwan. HISP. Si in algun lugar. ANGL. If in any place. *¶ Livius 3. ab Urbe*, Consul prouidere omnia, laudate fortes, increpare sicubi legniori pugna fuisset. *Cic. 7. Verr.* Atque hæc sicubi facta sunt, &c.

**Sicunde**, aduerbium de loco, Si ex aliquo loco si alicunde. *שחיקמין* GAL. Si de quelque part, ou de quelque lieu. ITA. Si de qualche luogo. GER. So etwan her. HISP. Si de algun lugar. ANGL. If from any place. *¶ Cic. ad Attic. lib. 13.* Sicunde potes eruere qui, &c.

**Sicut**, & Sicuti, aduerbia similitudinis sunt. *שחיקמין* *שחיקמין* GAL. Comme, ainsi que, ainsi cōme. ITA. Come, siccome. GER. Eben wie, gleich wie. HISPANIC. Así como. ANGLIC. As, like as. *¶ Plaut. in Rud.* Quibuscum parua perit Athenis, sicut dixi. [*Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1.* Non omnes possunt olere vnguenta exotica, sicut tu oles, &c.] *¶ Interdum* tamen non res similes, sed diuersas, & planę contrarias denotant, & ita in priorē membro ponuntur. *Quint. lib. 10. cap. 1.* Sed hæc eloquendi pręcepta, sicuti cognitioni sunt necessaria, ita non satis ad vim dicendi valent, nisi illis firma quędam facilitas, quę apud Gręcos *επι* nominatur, accesserit. *¶ Habent etiã* venustatem, atque vtilitatem magnam, quoties antecedentem sententiam annectunt cum sequenti. *Plin. lib. 7. cap. 19.* Ferunt Crasium, auum Crassi in Partibus interempti, nunquam tisse, ob id Agelastum vocatum, sicuti nec slesse mulros. \* Sicut, pro Tanquam. *Cic. pro Rofe. Comædo*, Qui postea quàm è scena non modo fabilis, sed etiam conuicio explodebatur, sicut in aram confugit in huius domum, disciplinam, patrociniū, nomen. *Quint. lib. 10. c. 1.* Ennius sicut sacros veritate lucos adoremus.

**Sicyon**, Insula est non procul à Creta, vna Sporadum, antea Oenoe dicta, esse *Plin. lib. 4. c. 12.* A Strabone tamen & Stephano, Sicyenus, *σικων*, appellatur.

**Sicyon**, *σικων*, onis, *σικων*. Vrbs vetustissima Peloponnesi, non procul à Corintho, olim Egialeo dicta, à rege Egialeo, qui totius eius tractus imperium tenuit. Hanc *Plin. lib. 36. cap. 4.* metallicarum omnium officinarum patriam fuisse scribit. *¶ GERMAN.* Ein stat in *Αχαΐα/nahe bey Corintho*. *¶ Pręcipue* autem nobilitatem cōstat Occasionis simulacro à Lyfippo fabricato. Ab hoc oppido vicina regio, Sicyonia appellatur. Ex hac vrbe ortus est Aitatus ille: cuius in clarorum virorum catalogo meminit *Plutarchus*. Vulgō *Basilica* [*Plaut. pseud. sc. 2. a. 4.* Necesse est hodie Sicyoni me esse. *Plaut. pseud. sc. 7. a. 4.* Ex Sicyone. *Idem Curt. sc. 1. a. 3.* Capitulū hoc icitum est mihi apud Sicyonem.]

**Sicyonia**, *σικωνία*, Insula est in mari Aegeo, ex opposito ad Epidaurum, alta quidem & eminens, *ut refert Plinius*.

**Sida**, *αδ*, sive Sides, *αδ*, Pamphilię vrbs, esse *Plin. lib. 5. c. 27.* & *Pomponius lib. 1.* in descriptione Pamphilię.

**Sides**, *αδ* *αδ* *αδ*. Gręcis, Amphorunica, & malum puniceo, foliis coriandri, iuxta amnes & lacus nascens, & omnia vulnera ferro illata sanans. *Autor Plin. lib. 25.*

**Sideritis**, *αδ* *αδ*. Herba est foliis marrubij, sed lōgioribus, cauliculis quadratis, palmę longitudinem non multum exceden-

tibus, gustus non iniucundi, & subastringentis, in quibus per interstitia orbiculatę vertebrae, vt in marrubio spectantur, & semen in iis nigrum. Vulgus *Terrabil* sive *Judaicam herbam* appellat. *¶ Est* & sideritis altera, binum cubitorum, ramulis exilibus, folio filicis numeroso, vrinque per oras diuiso, pediculo longo, prodeuntibus è summo alarum sinu furculis longis, tenuibus, capitulo in cacumine orbiculato, aspero, in quo semen continetur, quàm betę rotundius aliquanto & durius. Hodie chymici & herbarij nonnulli *Lunarium maiorem* appellant. *¶ Sunt* & alij sideritis genera, quę ex *Dioscoride* & *Plinio*, tibi petenda relinquimus.

**Sideritis**, *αδ* *αδ*. Lapis occultę naturę vi ferrum ad se trahens vnde & nomen accepit. Nam *αδ* *αδ* Gręci ferrum appellant. Idem & Magnes dicitur, & Heracleus lapis est quod primum inuentus fuerit in Magnesia Asia, circa Heracleam vrbem. *Plin.* tamen in Ida monte primum repertum arbitratur à Magnete quodam pastore & ab eo nomen accepisse.

**Sideritis**, *αδ* *αδ*. Gemma est ex genere adamantū, à ferri splendore nomen habens, pondere ceteris præstant, sed icibus fragilis, & ab alio adamante perforabilis. *Autor Plin. lib. 37. c. 4.*

**Sidicinium** Theanum, Campanię oppidum Mediterraneum. Sidicinium cognominatum ad diferimen alterius Theani, quod est in Apulia. Meminit vtriusque oppidi *Plin. lib. 3. c. 5.*

**Sido**, dis. sed. scissum. Deorum fetor, sub sideo ad sedendum medimito, cōsido, scido. *שחיקמין* *שחיקמין* *שחיקמין* GAL. Aller a fond, de ualler, descendre en bas, s'asseoir. ITA. Descendere, abassarsi, andare a fondo, sedere. GERMAN. Sich setzen oder sich nieder lassen. HISP. Assentarse, hazer asiento (a cosa pejada). ANGL. To sit downe, to light as birdes on a tree, to sitte. *¶ Virg. lib. 6.* Sedibus optatis gemina super arbore fidunt, *Plin. lib. 6. c. 22.* Mare interest vadōsum, senis non amplius altitudinis passibus, sed certis canalibus adeo profundum, vt nullę anchorę fidant. [Sedille immensos montes. *Tacit. lib. 2. Et Ouid. 1. Fastor.*] \* Pręteritum, sidi, legitur apud *Colum. lib. 12. cap. 24.* Deinde patiemur picem consistere, & quum siderit, aquam eliquabimus. *¶ Huius composita* sunt, Assido, Consido, Circumsido, Desido, Insido, Obsido, & Subsido: quorum significata vide in locis.

\* Sidens particip. vt, Sidens fundamentum imperij. Id est dehiens, metaphoricę dicitur à *Plin. lib. 15. c. 18.* Qua sidencia imperij fundamenta ostentio fatali Curtius expleuerat.

**Sedimentum**, *αδ* *αδ*. Quod in re aliqua subsidit. *שחיקמין* GAL. Affaisement, quand quelque chose s'abaisse & s'affaisse. IT. Ogni materia graue che va a basso. GERMAN. Das sich etwan zu boden sen/ nider sentung. HISP. El assienio è orruvas de cosa líquidas. ANGLI. Grounds, or shat sinketh to the bottom. *¶ Vnde* crassiorę vrinę partem, in fundo matulę subsidentem, Medici sedimentum appellant. In ædificiis quoque sedimentum dicitur ipsa subsessio, quum scilicet ob fundamenti infirmitatem ædificium subsidit. *Plin. lib. 30. c. 10.* Siue inundationibus Tiberis sedimento molis facto: quanquam ad altitudinem impostę rei quoque dicantur iacta fundamenta.

**Sidon**, onis, pen. genit. prod. *שחיקמין* *שחיקמין* GER. Ein stat in *Phönicië* am Meer getegen. *¶ Vrbs* Phœnicens, cum Tyro & verustate certans, & claritate: ita dicta (*ut Eustathio placeat*) à Sida Bely filia: quanquam *Iosephus* à Sicheo filio Chanaan appellatā maualt, vnde etiam apud Hebręos conditoris nomine integro seruato, Sicheo vocari tradit. A Phœnicibus iis conditum vobunt, qui mediterranea incolerāt, qui quum perpetuis vexaretur terrę motibus, relictiis sedibus suis nouam vrbe ad mare cōdiderūt, quam à piscium vbertate sua lingua Sidon appellarūt.

**Sidonius**, *αδ* *αδ*, antepenult. indifferente. Nam apud Gręcos, esse *Stephano*, indifferenter *σιδων* scribitur per *α* magnum: aut *σιδων* per *α* paruum. *¶ Virg. lib. 1. Aeneid.* Obsupit primo aspectu Sidonia Dido. *Et paulo post*, Sidoniasque ostentat opes. [*Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.* Hic qui Sidonio fulger sublimis in ostro *ibid. Eleg. 3.* Legis altera Grams, altera Sidonias rates.]

**Sidrona**, Dalmatię vrbs, aliis Stridona, vulgō *Sdrigna*, S. Hieronymi patria.

**Sidus**, *αδ* *αδ*, unis. *σιδ* *σιδ*. Oppidulum est in agro Megarensiū: cuius meminit *Plin. lib. 4. c. 7.* Hinc deducitur gentile Siduntius, *σιδων*, *Stephano*.

**Sidus**, *αδ* *αδ* *αδ*. *GALL.* Astre, signe au ciel, planette, étoille. ITA. Stella, Segno celeste. GER. Ein gestirn. HISP. Estrella, o costellation de las estrellas. ANGLI. A starre. *¶ Licet* quidā Gręci esse velint. *σιδ* *σιδ*, simul & *αδ* *αδ*, videre, quod plures stellę simul conspiciantur: aut *σιδ* *σιδ*, quod est commeo & conuenio, vt sit plurium stellarum conuentus: rectius tamen Latinum esse putatur, & à sideo deduci: propterea quod sidera occidentia in mare subsidere videantur. *¶ Est* autem sidus signum ex pluribus stellis compositum, vt Aries, Taurus, Andromeda, Perseus, Corona, & quęcunque variarum genera formarum feruntur in cælum recepta, stella vero singularis est. Sic etiam apud Gręcos, *αδ* *αδ* & *αδ* *αδ* diuersa sunt, esse *Suid.* Nam *αδ* *αδ* est stella vna: *αδ* *αδ* vero signum stellis coactū: quod nos sidus vocamus. *¶ Quandoque* tamen sidus pro stella ponitur. *Cic.* Ita que nesciunt hos siderum errores, *Quintil.* Quid hæc fulgentium siderum veneranda facies quę quadam veluti infixæ ac cohærentia perpetua semel capta luce colucent, alia toto sparsa cœlo vagos cursus certis emetiuntur erroribus [*Catull. de Com. Beren.* Vt cedant certis sidera temporibus. *Linius lib. 8. ab Vr.* Sidere pestifero iciti. *¶ Sidus* de homine Faustum nomen & laudis epitheton, *ut apud Ouid. Eleg. 3. lib. 4. de Ponto:* O sidus Fabiæ maxime gentis ades. (i. decus & ornamentum.) Eodēque significatu. *Senec. de Coniug. au Polybium cap. (aliis 32.)* de homine loquens, dixit: Sidus hoc semper luceat. *¶ Vid. & Sueton. in Calig. c. 13.]*















GAL. Fait de froment blanc ITAL. Fato di tale formento. GER. Das aus weizen oder weigen gemacht ist. HISP. Hecho de aquel trigo, candial o flor de harina. ANGL. Made of fine wheate. quem Seneca commendat his verbis, Malum panem, inquis: Expecta, bonus fiet, & iam illum tenerum tibi & diligenter fames reddet.

Siliginarius, ij. Siliginis venditor vel distributor. ὁ σιλιγοπωλιεὺς, ὁ ἀγοπωλιεὺς. GAL. Vendeur de ce froment blanc. IT. Venditore di simil formento. GER. Ein Kornverkaufer/oder Kornherr. H. Vendedor de aquel trigo candial. ANGL. The seller of fine wheate.

Sili qua, penultima correpta, Folliculus, seu integumentum, cui grana leguminum includuntur, & siquid leguminibus est simile. ἡ σιλια. GAL. L'escosse ou gousse de febues, pois, & semblables. ITAL. Tega, tecca, tica, taucella, scorza. GER. Die hülse oder eßsen darin/das gemis wascht. HISPAN. Holleio de qualquiera legumbre. ANGL. The huske or codde of beanes, peasons or such like. V. i. g. l. i. Georgic. Grandior ut scetus siliquis fallacibus esset. Plin. lib. 18. de fabis loquens ait, Nam siliquæ, caulæque gratissimi sunt pabulo pecori. Item siliqua κεραιον, siue siliqua Græca, fructus est arboris, quæ à Galeno κεραιον appellatur, siliquis tectis falcatis humani digiti longitudine, usque prædulcibus, & ob id in cibis expetitis, quum semen propter amaritudinem negligatur. Vide Plin. lib. 15. c. 24. Horat. 2. Epist. i. Viuit siliquis, & pane secundo. Colum. lib. 5. c. 19. Siliquam Græcam, quam quidam ceration vocant, & persicum, ante brumam per autumnum serit. Est & alia arbor, siliqua dicta, in Syria nascens, quam Iones ceraupiam appellant, omnino diuersa à siliqua Græca, de qua vide Plin. lib. 13. cap. 8. Gellium c. 15. lib. 10. Siliquæ pro paritate, interpret Inuenalis Satyr. 11. Est etiam siliqua minima ponderis apud Romanos nomen, quod & à Græcis Ceration appellatur, scrupuli sextam partem, drachmæ vero decimam octauam conficiens. Sex itaque siliquæ conficiunt scrupulum. Scrupula autem tria, siue octodecim siliquæ, explent drachmam Sextula autem sex pars vncie est, & nomen habet: cōtinētq; scrupula 1111. siue siliquas xxxiii. Continet itaque sextula drachmam vnam, & tertiam eius partem. Drachma Græcum nomen est, Latinôq; vocabulo Denarius dicitur, ut Budæus non vno loco prodidit: quanuis Agricola hoc putet interesse inter denarium & drachmam, & septem denarij, octo drachmas, siue vnciam explent. supra sexculam, semunciam legimus, dimidium vncie continentem. Vncia ab vno dominatur, quod ex duodecim ea vna est pars assis, & ex octo drachmis conficiebatur, aut ex totidem denarijs, ut putauit Budæus: quanuis vt supra diximus, Agricola ex septem denarijs, qui octo drachmis respondebant, vnciam constare asserat. Vncie duæ, Sextans, quasi sexta pars assis, nuncupatur. Quadrans, quarta pars: Triens, tertia pars: Semis, vncie sex, quasi semias; Septunx, vncie septem: Bes, vncie octo; Dodrans, vncie nouem: Dextans, vncie decem: Deunx, vncie vndecim. Inde as, ex duodecim vnciis constans, quæ & libra dicitur: minorque est quàm mina Attica quatuor drachmis. Habet enim Romana libra nonaginta sex non amplius drachmas, quum Attica mina ex centum drachmis cōstet. Ex duobus assibus conficitur Dupondius: ita dictus, quod sit duorum pondus. Vltra dupondium est sestertius, qui ex duabus libris & semisse constat, quasi semistertius, de quo vide suo loco. Quod enim fiebat ex duobus assibus, & tertio semisse, Sestertium veteres vocauerunt. Supra Sestertium, tresiss, à tribus assibus. Octussis quoque ac nonussis, decussisque reperitur, octo, nouem, ac decem asses. Decussis vero denarium à decē assibus nomina uerunt. A duobus deinde decussibus, viceffis, id est, viginti asses. A tribus, triceffis, triginta asses. A centum, centussis, centum asses: qui erant breues ex ære numi. Supra centussis maior assis vocabulum non habemus.

Siliqua, aris, Siliquis facio, hoc est, siliquis tegor, quod de leguminibus siliquis tectis dicitur. ἡ σιλικω. GALLIC. Venir en escosse, en gousse ITALIC. Far tega è taucella, GERMA. Hülsen oder eßsen gewonnen. HISPANIC. Echar hollejo la legumbre. ANGLIC. To growe to a huske or codde. Plin. lib. 17. c. 9. Inter omnes autem constat, nihil esse vtilius lupini segere, prius quàm siliquetur aratro vel bidentibus versa. Idem lib. 18. cap. 7. Siliquantur vero omnia diuersis diebus, & ima primùm parte paulatim flore subeunte.

Silicium, Herba hortensis, quæ alio nomine scilicet nominatur, cuius meminit Plin. lib. 19 c. 12. GAL. Herbe de cog ou de la poiurecte. IT. Herba di gallo. GER. Hanensüßlein kraut. HISP. Pimiento o pebre, de Hispania.

Sillus, Amois Venetiæ primus, ex montibus Taurisanis fluens, & in stagnum cadens, vbi nunc habentur suburbanæ Venetiarum insulæ, Murianum, Torcellianque. Plin. lib. 3. c. 18.

Sillav ide SILLA.

Sillographus, σιλλογραφος, Sillorum scriptor, qualis fuit Timon ille Philiasus, qui librum quemdam conuitorum, & irrisionis plenum, quem in Philosophos edidit, Sillos inscripsit: quo nomine Græci maledicta, & irrisiones intelligunt.

Sillura, σιλλυρα, Insula in Oceano Britannico (ut Solinus inquit) cuius incolæ pecuniæ ignari, permutacionibus commercia exercent.

Silo, Qui prominentia habet supercilia, à Sileno, quem hirsutis supercilijs fuisse tradunt. Silonem quidam naso repando hominem dicunt, vt infra patet ex Plinio ὁ κεραιον ἰσχυροῦς. GAL. Camus, qui a le nez crochu contremont. ITAL. Chi ha le sieghe alte, GER. Der grosse augbrauen pauoter ein ubersich gebogene nos. HISP. Hombre de nariz roma. ANGL. He that hath a camoised or flate nose, turned upward ijk a shooing borne. Autore

Nonius citans locum Varronis, ex Satyra, cui titulum fecit, ἡ δὲ δὲ ἀντὶς. Nonne vnum scribis esse grandibus supercilijs silonem quadratum Plin. iam in lib. 11. cap. 37 non obscure innuit silones dictos fuisse homines repando naso. Altor (inquit) homini tantum, quem nouit mores subdola irrisioni dicauere, nasus. Non alii animalium nates eminent. Auis, serpentibus, piscibus foramina tantum ad olfactus, siue naribus. Et hinc cognomina Sinorum, Silonum. Hæc Plinius.

SILON, Insulam Indiæ docet esse Augusti. de ciuit. Dei, l. 21. quæ ex eo cæteris terris præfertur, quod omnis arbor, quæ in ea gignitur, nunquam folijs nudatur.

Silphium, σιλπιον, Idem quod laserpitium, cuius succum laser appellari supra suo loco ostendimus. Vide Plinium lib. 19. cap. 3. & lib. 22. c. 23.

SILPHIUM, Regio Libyæ, ab insula Plateæ vsque ad os Syrticum protensa, teste Herodot. lib. 4.

SILVANI tres fuerunt, vnus dicebatur domesticus possessioni consecratus: alter agrestis pastoribus: tertius orientalis, cui est in confinio lucus positus, à quo inter duo plurimæ fines oriuntur, ideoque inter duo plurimæ est & lucus. Omnis autem possessio quare Siluanum colere quia primus in terram lapidem finalem posuit. Ex libello variorum: avarum de similibus.

SILURIUS, penultima producta, ὁ σιλυριος. (si credimus Theodoro) piscis prægrandis, fluuiatilis pariter ac marinus, præcipua autem magnitudine in Nilo & Gange, carne prædulci, nullis ossibus aut spinis interstitis: rostro autem caudaque delphino similis. Panlus Iouius in eo libello, quem de piscibus Romanis conscripsit eum conicit esse, quem hodie sturionem vocamus.

SILUS, Nasum habens sursum versus aduncum. ὁ σιλος. Vnde galeæ quoque à similitudine, silæ appellatæ sunt. Cicer. 1. de Natura dearum. Equos Silos, Flaccos, Frontones, Capitones, &c.

SILYS, Fluuus Europam ab Asia discriminans, quem notiore nomine Tanaim appellamus. Plin. lib. 6. ca. 8. Tanaim Scythæ Silyn vocant.

Simbella, Quasi semilibella. hoc est, dimidia libella. Est præterea Simbella, instrumentum paruum quo singuli numi ponderantur, Siphone.

SIMETHYS, siue Simethis, idis, vide SYMAETHYS, & SIMAETHIS.

SIMICHIDAS, σιμιχιδης. Nomen pastoris apud Theocr. in Idyl. quæ ipsius enarratores patrem Theocriti fuisse existimant.

SIMIÆ, & Simij, Hominum figuris proxima animalia, quæ cauda caret, & in Lybia nascuntur: dictæ quod simæ sint, id est, naribus depressis vel quasi mimæ, hoc est, imitatrices. ἡ σιμια. ἡ σιμια semam lib. 1. ἡ σιμια GALLI. Singes, guenices. ITALI. Simie bersucchie. GERMA. Affen. HISPAN. Monas, ximios, monos. ANGL. Apes. Mars. lib. 14. [Epiq. 202.] Callidus emissas eludere simijs hastas, Vide Plin. lib. 8. c. 54. Simia per translationem dicitur, qui ridiculè & stultè alium imitatur. P. i. Epist. 5. In quo rusticum insectatur, atque etiam Stoicorum finiam appellat. Simia non capitur laqueo. Dictum in tergiuersatores, qui coargui nequeunt. Id olim dictum est in Heraclidem, qui per imprudentiam peritiam citavit ex Dionysio quod erat apud Sophoclem, Missum exemplar, vt ibi conspecto carmine agnosceret suum errorem. Hic quoque tergiuersant, ne lapsus agnoscenti, dicentis casu fieri posse, vt in diuersis poetis versus consentiant, scripsit ἡ σιμια, Simiam haud capillaqueo. Diog. Laert.

Simiolus, diminutiuum: Qui vtunque alterum dimittatur ἡ σιμιολος. GALL. Petit singe, singereau. ITAL. Piccola simiola. GERMA. Ein äfflin. HISP. Pequeno ximio o mono. ANGLIC. A little ape. he that somewhat imitates a man. Cic. ad Murs. l. 7. Hic simiolus animi causa me, in quem inueheretur, delegerat.

Simila, penultima correpta, Medulla farinæ triticeæ, hoc est, ea pars quæ media est inter pollinem & secundarium potissimum nutriendi vim habens. ἡ σιμιλα. ἡ σιμιλα GALLIC. La pure farine de froment, la fleur de farine, semoule. ITALIC. Amido, amido pura farina di formento. GERMANIC. Gemmetmalt grischmalt. Das zartste vnd reinste malt HISPANI. Semola de acemite, la flor de harina. ANGLI. Fine flour of wheate. Sunt enim mollitæ farinæ partes quatuor, pollen, simila, secundaria siue cibaria, & furfures. Eadem & similago dicitur. Plin. lib. 18. cap. 10. Similago ex tritico fit laudatissima. Ex Africò iustum est & modis redire semodos, & pollinis sextarios quinque, ita enim appellant in tritico, quod florem in seligine. Præterea secundarij sextarios quatuor furfurumque tantundem. Martial. lib. 3. Nec dotes potes similæ numerare nec vsus.

Similago, pen. prod. Simila. Plin. lib. 18. c. 10. Simila ex tritico fit laudatissima.

Similagineus, adiect. vt similagineus penis. ἡ σιμιλαγινη. GA. Pain de fleur de farine. ITAL. Pan di fior di farina. GERMA. Aufsemmetmalt. HISPANI. Pan de flor de harina. ANGL. Bread of fine flour. Senec. Epist. 119.

Similis, le, Aqualis, par. ὁ σιμιλος. ἡ σιμιλος. GALL. Semblable pareil, ressemblant. ITALI. Simile, affinitigiance. GER. Gleich oder gleichförmig. HISPAN. Cosa semejante. ANGL. Lik. Constructuæ que indifferenter cum genitiuo aut datiuo. Solet tamen ita distinguere, vt quoties ad morum vel doctriinæ, vel huiusmodi imitationem refertur, genitiuo iungeatur. Horat. l. 2. Ser. Sat. 2. -similisque meorum. Malle die verius describi posse. Trebat. Ciceroni, Vt aliquorum similes in dicendo valeamus esse. Pl. Asin. sc. l. a. 1. Volo me patris mei simile. (sup. esse. Idem Molt. sc. 2. a. 1. Homo similis nouarum ædium quado natus est.) Quado vero vel in forma, vel in ætate, vel in fortu-



afino vehi solitas : quem Aratus in gratiam alumni interfydera transfacum dicit *Virg. 6. Eclog.* Chromis & Mnasylus in antro Silenium pueri somno videre iacentem, Inflatum hesternovenas, ut semper Iaccho. [*Ouid. libro. 1. Faistor.* Te quoque in extinctæ. Silene libidinis vrunt : Nequitia est quæ te non sinit esse senem. ¶ Maximi natu è Satyris, Syneri vocantur. *Pausan in Atticis.*

**SILEO**, csui, Taceo, conticeo. { שָׁטוּ dham. מָטוּ dhamah מָטוּ chafchah שָׁטוּ charafch שָׁטוּ shakás. GAL. Se taire, ne dire mot, se tenir coy. ITALIC. Tacere. GERMA. Still schweigen. HISPANI. Callar. ANGLIC. To keep silence, to be still. } quauis hæc ita inter se differere velit *Seruius*, ut Silere dicatur qui nondum cœpit loqui, tacere, qui iam cœpit. Quæ differentia si vera est, falsi sunt qui dicunt silere factitium verbum esse, sicut quæ silentij nota est : quoniam in ludis literariis publicisque conuentibus dum volunt silentium indere, sicutam quasi sibilando pronuntiant. *Cornel. Fronto*, Seruio etiam scribit contrarium. Tacet, inquit, qui nec loqui quidem cœpit. Siler vero cuius oratio comprimitur ab ipsa significatione S. Iungitur aliquando accusatio. *Cicer. Attic. lib. 2.* Hæc tu filebis. Frequens ablatiuo cum præposuone de. *Cicer. 6. Kervina*, Me non solum de vestris monumentis silere oportebit, sed etiam lacari, P. Africanus etiam modo esse fortunas mortui, ut eius honore, (*Ouid. Eleg. 1. lib. 5. Trist.* Ad poteras, inquis, melius mala ferre silendo. *Tibull. lib. 4.* Non violata vagi fileantur, pascua Solis.) &c. Passiuum habet. *Plin. 1. 12. cap. 1.* Nullum fileatur rerum naturæ opus. *Idem. lib. 16. cap. 21.* Idque mirum est Græcis autoribus proditum, apud nos post ea filici Silent Musæ Varronis, dixit *Cicer. 4. Acad.* id est Varro nihil scribit, nihil edit. \*Sileo verbum facere. *Hirtius de bell. Hisp.* Vnus ex nostris respondit, ut fileat verbum facere, id est, ne verbum faciat Rarum.

**Silens**, participium. { שָׁטוּ chafchah שָׁטוּ macharisch שָׁטוּ schahé. GAL. Qui se taist, qui est à recoy. ITALIC. Che tace. GERMAN. Still schweigend. HISPAN. Quæ calla. ANGLIC. That is still and keepeth silence. } Quod aliquando fit nomen ex participio. Vnde Silens cœlum pro tempore sereno & tranquillo. *Plin. lib. 18. cap. 28.* Alia sunt illa quæ silente cœlo serenique noctibus sunt, nullo sentiente nisi quum facta sunt. ¶ Silens flos, (*Columelle. cap. 7. lib. 12.*) qui non amplius crescit & quodammodo declinat. ¶ Silens dicitur luna quando fit coniunctio eius cum sole, quod contingit ipso die nouilunij. *Plin. lib. 16. cap. 39.* Inter omnes vero conuenit vtilissime in cultu eius sterna, quem diem abj interlunium : alij silentis lunæ appellant. *Colum. lib. 2. cap. 10.* Silente luna fabam velliro ante lucem. ¶ Silentes surculi, silentes vineæ, id est nondum germinantes. *Colum. libro. 1. cap. 2.* Surculi quoque silentes ad insectionem nunc præcipue vtiliterque leguntur. *Columelle. libro 4. cap. 27.* Fossor protinus adhuc silentibus vineis induendus est id est nondum gemmantibus. ¶ Silentes pro mortuis. *Ouid. 5. Faistorum*, Mox etiam Lemures animas dixere silentium. id est mortuorum (*Ouid. lib. 13. Metam.* Qui tura silentibus illic reddidit, rem, Silenta loca, *Neuius apud Gellium. c. 7. lib. 19.* *Virgil. lib. 6. Æneid.* Quæ sitor Minos vnam mouet : ille silentium Conciliumque vocat, vitæque & crimina discit.

**Silentium**, n. Taciturnitas, { דַּמָּם demamah שָׁטוּ chéresh שָׁטוּ schéket. GAL. Silence, taciturnité. ITALIC. Silenzio, il tacere, taciturnità. GERMA. Still schweigung. HISPAN. Silencio ó obra de callar. ANGL. Silence. } *Plin. lib. 10. cap. 69.* Silentium in mari piscantibus ostrea. *Tibull. lib. 4.* Quin largita sunt multa silentia votis. ¶ Facere silentium : *Plaut. Prolog. Amphitr.* Ita huic fabulæ faciatis silentium. ¶ Indicare, *Sueton. in Calig.* Ne inquietaretur (equus nomine incitatus) vicinæ silentium per milites indicare solebat. ) Silentium agere de re aliqua, est illam tacere. *Quint. lib. 10. cap. 1.* Quippe quum Tullius tot millibus versuum de Romanis tantum Oratoribus loquatur, & tamen de omnibus ætatis suæ, quibuscum conuiebat, exceptis Cæsare atque Marcello, silentium egerit, quis erit modus si & illos qui postea fuerunt, & Græcos omnes, & Philosophos, & Poetas persequi velim ? ¶ Silentium est de aliqua re, id est de re illa nihil dicitur. *Cic. ad Attic. lib. 5.* Me Partho silentium est : sed tamen concisos equites nostros à barbaris nuntiabant, qui veniebant. ¶ Silentio aliquid ferre, est dissimulare, & de re illa nihil conqueri. ¶ Descendere in silentium, incipere taciturnum esse. *Quint. lib. 10. c. 3.* Accidit etiam ingeniosis adolescentibus frequenter, ut labore consumantur, & in silentium vsque descendant nimia bene dicendi cupiditate. ¶ Silentium dicimus in auspiciis, quod omni vitio caret, ut ait *Cic. lib. 2. de Diuin.* Silentium noctis, pro intempesta nocte ponitur, quam alij concubium, alij conticinium vocant. *Lin. 5. ab Vrbe.* Suprà dem Vestæ vocem noctis silentio audisse clariorem humana. \*Silentium, pro quiete. *Lin. lib. 7. bell. Maced.* Silentium deinde biduum fuit, neuris transgredientibus amnem. Intelligit non fuisse ad certamen progressos. \*Silentij turum præmium. Dicitur elegas quod *Plutarchus in apophthegmatis* adscribit Augusto Cæsari. Viurpatur ab *Horasio Od. lib. 3.* Est & fidelitura silentio Merces. \*Silentium mulierem ornat, Prouerbum quo vtitur Sophocles.

**Silentarij**. Dicitur sunt, quorum ministerio Imperator utebatur ad ea, quæ ad quietem palatij pertinebant. *Accursus* Silentarios dici putat, quos vulgo Secretarios appellamus. Sic enim ait *Iustinianus C. de Silentariis*, Viros clarissimos sacri nostri palatij silentarios circa latus nostrum militantes, de turelis & curationibus excusari sancimus *Procopius libro 2. belli Pers.* Romani inquit, ad ea quæ quietis sunt in palatio, ministrum silentarium vocant.

**Silico**, is, Tacitus, seu quietus fio. { סִילִי דָּאם דָּאם דָּאם dam. GAL.

**SILICIA**, sive Silicula. { סִילִי דָּאם דָּאם דָּאם dam. GAL. De caillou, de pierre à feu. ITALIC. Di pietra focaia. GERMAN. Riffingen. HIS. De pedernal. ANG. Of flint. } *Cato. c. 18.* Inibi lapides siliceos in torum forum statuito, &c.

**SILICIA**, Fluuius in montanis Indiæ esse dicitur, in quo nihil inattet, quauis Democritus, Aristotelisque id verum esse negent. *Vide Strab. lib. 15.*

**SILER**, masc. gen. Fluuius est, Picentinos diuidens à Lucanis, naturæ tam admirabilis, ut virgula & frondes in ipsum decidentes statim lapidescant, teste *Plin. lib. 2. c. 103.* quauis illi, ut ceteris fere omnibus Silarus dicatur, non Siler. Qua tamen terminatione effertur à *Luca. lib. 2.* Radensque Salerni Tecta Siler. *Vide plura de hoc supra in dictione SILARVS.*

**SILEX**, cis, Lapis durus, ex quo ignis excuti solet: vnde & nomen habet, quod ignis ex eo saliat: vel quod silentem intra se igem habeat, qui attritu aut percussu excutitur. { סִילִי דָּאם דָּאם דָּאם dam. GAL. Vn caillou, pierre à feu. ITALIC. Pietra, bari fuoco. GERMAN. Ein tiffug. HISPAN. Et pedernal, ó piedra dura. ANGLIC. A flint stone. } *Virg. 1. Æneid.* Ac primum silicis scintillam excudit Achates, Suscepitque ignem folus. (*dem. 1. Georg.* Et silicis venis abstrusum excuderet ignem. *Ouid. 7. Metam.* Aur ubi terrena silices fornace soluti, &c. [Silicis durissimi rupes *Sueton. in Calig. cap. 37.* *Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist.* Et dicam Silices pectus habere tuum. *Idem Eleg. 7. lib. 3. Trist.* Et tua sunt silicis circum præcordia venæ. ¶ Accipitur nonnunquam latius silicis appellatio, ut etiam de petris & marmoribus dicitur. *Plin. lib. 36. cap. 18.* *Idem Varro* Lunensem silicem terra secari tradit. *Virg. lib. 8. Æneid.* Stabat acuta silix præcisus vndique saxis.

¶ Est autem hoc nomen tam masc. quàm fem. gen. *Lucr. lib. 1.* Vnde queant validi silices ferrumque creati. *Virg. 1. Eclog.* Spè gregis, ag. silice in nuda connixa reliquit. ¶ Lapidem silicem manu tenebant tædera ferientes, itaque precabantur, Si sciens fallo, qui me despicit, salua vide, atque que, is me eiciat, ut hunc ego lapidem.

**SILICIA**, sive Silicula. { סִילִי דָּאם דָּאם דָּאם dam. GAL. De caillou, de pierre à feu. ITALIC. Di pietra focaia. GERMAN. Riffingen. HIS. De pedernal. ANG. Of flint. } *Cato. c. 18.* Inibi lapides siliceos in torum forum statuito, &c.

**SILICIA**, Fluuius in montanis Indiæ esse dicitur, in quo nihil inattet, quauis Democritus, Aristotelisque id verum esse negent. *Vide Strab. lib. 15.*

**SILICERNIUM**, nij, Variè exponi solet. Scribit *Nonius* esse funebre conuiuium, quod senibus exhibetur. *Festus* docet esse sarcimnis genus, quo familia in luctu à fletu purgatur: quia cuius nomine instituebatur ea res, is iam silentium cerneret, *Cælius*, Credidi me silicernium eius esse esurum. *Donatus* inquit esse cœnam, quæ inferitur diis manibus, vel quod eam silentes cernant vmbæ, id est, possideant: vel quod qui hæc inferunt, cernant, neque degustent. Nam de iis quæ libantur inferis, quisquis ederit, aut biberit, fonestatur. Hinc *Terenius in Adelph.* appellat senem silicernium, qui iam iam silentibus cernendus fit. Alij silicernium nomen fictum à *Tarenisio* existimant pro sene, quod incuruitate silices spectet. Ab hoc conuiuiu abeuntes, veluti se amplius non visuri, murò se salutabant. *Varro*, Funus executi, laute ad sepulcrum antiquo more silicernium cōfecimus. Id est, conuiuium, in quo pransi discendentes dicimus aliis alij, Vale. Silicernium ergo *Terenius* senem vocat, atque decrepitem : id est, dignum vel cui silicernium fiat, vel qui ad silicernium vocetur, τρυβόχερον.

**SILICIA**, sive Silicula. { סִילִי דָּאם דָּאם דָּאם dam. GAL. Diofcoridi. Herba quæ alio nomine senum Græcum, à *Theophrasto* buceras vocatur, ab aliis ægoceras nuncupatur. *Vide Plin. 1. 24. c. 19.*

**SILIGO**, inis, Frumenti species est, quæ Gallis olim arinca dicebatur, ex qua laudatissimum conficitur panis. { סִילִי דָּאם דָּאם דָּאם dam. GAL. Certaine espece de froment blanc & menu & fort delicat. IT. Formoso bianco, minuto, in che non è segala. GERMA. Ruden oder weigentorn HISP. El trigo candial. ANGLIC. A kind of small and fine wheat. } *Plin. 1. 18. c. 10.* Siligo nunquam maturefcit pariter nec vlla segetum minus dilationem patitur, propter tenentatem iis quæ maturere, protinus granum dimittentibus, sed minus quàm cætera frumenta in stipula periclitatur, quoniam semper habet rectam spicam, nec rorem continet qui rubiginem faciat. *Idem lib. 18. c. 8.* Et siligine laudatissimum panis, pittrinarumque opera laudatissima, præcellit in Italia. *Colum. lib. 2.* Omne triticum solo vliginoso post tertiam arationem conuertitur in siliginem. *Plin. eodem lib. c. 8.* Siliginem proprie dixerim tritici delicias: candor est, & sine virtute, & sine pondere, & Gallie comatæ. Sed & trans Alpes in Allobrogum tantum, Aruernorumque agro pertinax: n cæteris verò partibus biennio in triticum transit. Ex his omnibus satis constat siliginem tritici genus esse, quod iam aliquot sætionibus in aliquam speciem degenerauit, minus quidem potentem ad nutriendum, ceterum gustui non ini reuolentem.

**SILIGINEUS**, a, um, Quod ex siligine, ut panis siligenus. { סִילִי דָּאם דָּאם דָּאם dam. GAL.



homo.purus,apertus, nihil reatum, nihil simulatum habens. *Cicer. 4. Acad.* Cum simplici homine simpliciter agerem, nec magnopere contenderem. [*Senec. cap. ult. de Consol. ad Helviam*, Simplex virtutibus admirandis antiquitas.] Anni simplices, id est, rudes & doli nondum capaces, cuiusmodi sunt in pueritia, aut prima adolescentia, in quibus etiam simplex toga & pura, quæ prætexta dicebatur, sumi solebat. *Martial. lib. 10.* Tu mihi simplicibus Mani dilectus ab annis Et prætextatas culcus amicitia. ¶ Simplex cibus Purus, non affectatus, aut aliquo condimento corruptus, vel compositus *Plin. lib. 11. cap. 5* Homini cibus vilissimus simplex. Condimentum orationis simplex. *Quint. 1. 6. c. 3.*

Simplicissimus. ἀπλοῦς. *Senec. 2. de ira*, Simplicitissimi omnium habentur iracundi [*vide Simplex.*]

Simplicitas, atis. ἁπλοῦς pechajshib am bme. d. q. l. a. e. GALLIC. Simplicité, simpleste. ITA. Semplicità. GER. Einfalt/einfaltigkeit. HI. Semplicitad. ANGLIC. Simplicitie, plainesse, singleness. ¶ *Mars. li. 10.* Vitam quæ faciunt beatiorum, lucundissimæ, Martialis, hæc sunt: Res non parva labore, sed relicta: Non ingratus ager, focus perennis, Prudens simplicitas, pares amici *Ouid. 3. de Arte*, Simplicitas rudis anrè fuit: nunc aurea Roma est, Et magnas domiti possidet orbis opes *Quintilianus lib. 5. c. 7.* In paucis atque humilibus accusator simplicitate gloriari potest. [*Lin. lib. 10. dec. 4.* Simplicitas & hilaritate leuare iram alterius. *Vell. lib. 1.* Eminentissimæ ac nobilissimæ simplicitatis vir. *idem Vell.* Vir intantum boni, in quantum simplicitas humana intelligi potest.]

Simpliciter, aduerb. Pure, apertè. ἁπλοῦς GALLIC. Simplement, rondement, sans feintise, à la bonne foy. ITALI. Semplicemente, sempiamente GERMA. Einfeltigkeit/gleichschlicht/rund heraus. HI. Semp. e. y senzalamente ANGLIC. Plainly/ simply/ singly. ¶ *Plin. Epist. 98.* Amicè & simpliciter reprehenderunt. [*idem*, Simpliciter facere. *Qu. Curtius. in Aug. c. 71.*]

¶ Simplicitè obertare, est imprudenter ab itinere deflectere. *Plin. lib. 8. cap. 4.* Elephas homine obuiò forte in foliudine, & simplicitè oberrante, clemens, placidusque etiam demonstrare viam traditur. *Quint. lib. 2. cap. 12.* Præterea secundum aliam ætatis illius facilitatem, velut simplicius docentes sequuntur.

Simplificis mē. *Cornel. Tacit. lib. 17.* Ego ac tu simplicissimè inter nos hodie loquimur.

Simplicius, veteres pro simpliciter vebantur. *Plaut. in Merc. Ut simplicius dicat. Sic enim legis Nonium*: nequis forrè sciolus librariorum incuria Simplicitus pro Simplicitus irrepsisse suspicetur.

Simplius, nomen numerale, Vnicum, & minimè multiplex. ἁπλοῦς. GAL Simple, single, qui n'est point double. ITALI. Sempio. GERMA. Einzig/einest als vit. HISP. El tanto en cosa senz'la simple. ANGL. Single, one only. ¶ *Plaut. in Mof. Simpla est habitatio. Idem Pæn.* Liceat simplum soluere. Sic duplus, bis tantum, Triplus, ter tantum, & huiusmodi.

Simplariū, adiectiuum à simplo, siue simplici deductum, cuius etiam propemodum habet significationem ἀπλοῦς. Simplariæ venditiones (*inquis Budæus*) sunt pro quibus venditor necesse non habet de dupla emptori repromittere: quarum meminisse *Vlpia. l. Emporia, de Euit.* Ita enim simplariæ venditiones à Pomponio dicuntur, vt simplariæ actiones, & duplariæ, & quadruplariæ dicebantur, quæ in simplum, duplum, quadruplum dabantur. Eadem ratione armaturæ simplares, duplariæque à *Vegesio* dicuntur. 2. de re milit. quas qui gestabant, singulas, & duplas consequentur annonas. *Et à Modestino de vocabulis rei militaris*, Torquarij simplares, duplariæque, quod qui illa præmia virtutis, & decora militari meruissent, singulas, & binas præter alios consequentur annonas. Sic hodie in sacerdotibus collegiis sacerdotia quædam simplaria dici possunt, & quædam duplaria: à simplice, duplicèque sipe in concessu Ecclesiastico accipienda. *Vide plura de hisce in dictione DVPLARIVS.*

Simpulum, li. Calix fictilis, quo vinum in sacrificiis libabatur: à sumendo, quod eo vinum fumebant minutim. ἁπλοῦς τινος. *Plin. lib. 11. cap. 12.* GALLIC. Vn vaissieu de terre à boire, de quoy ils se seruoient iadis es sacrifices. ITALI. Vaso da bere di terra usato à sacrificij. GERMA. Ein jerdiner tetsch oder beder/der zeyten bey dem offeren breuchig. HISP. Cierro vaso di barro en los sacrificios. AN. A cuppe or chalice of earth used in sacrificies. ¶ *Pl. lib. 35. ca. 12.* Sed fictilibus prolibatur simpulis innocentijs. *Apuleius. 1. 2. cap. 1.* catinum, & simpulum sacrificiis adhiberi solita ostendit his verbis: Paupertas populo Romano imperium à primordio fundauit, præque eo in hodiernum diis immortalibus simpulo & catino fictili sacrificat. *Fest.* Simpulum, vas paruum, non dissimile cyatho, vnde mulieres diuinis reb. deditæ, Simpulatrices vocantur. *Varro* scribit vas esse minutim fundens, in cuius locum successerit epichysis: vnde veteres res minutas, nulliusque pretij, simpularias appellabant. Sunt qui pro simpulo, simpuium legunt: cuius meminisse *Iuuen. Satyr. 6.* Aut quis Simpuium ridere Numæ &c. Sunt etiam qui velint simpulum gemino l. scribendum, forma qua ampullam dicimus.

¶ In simpulo aliquid facere, prouerbij speciem habet. \* pro Facere aliquid clanculum, vel in re minuta atque humil. *Cic. 3. de Legibus*, agens de lege Tabellaria, hoc est de iure ferendorum per tabellam suffragiorum: Et auus quidem noster, *inquit*, singulari virtute in hoc municipio quoad vixit, restitit M. Gratio, cuius in matrimonio sororem auam nostram habebat. ferenti legem Tabellariam. Excitabat enim fluctus in simpulo, vt dicitur, Gratio, quos post filius eius Marius in

Ægeò exitauit mari. *Haestenus Cicero.* Non absurdum videtur mihi (*inquit Erasmus*) si quis existimet sumptam allegoriam à puerorum lusu, quo solent per fistulam angustam in simpulum inflantes, quasi fluctus quosdam & aquæ strepitum excitare.

Simul, aduerb. congregandi Vnà, pariter. ἁπλοῦς jachadh. 1777 jachadh d. q. i. p. e. GALL. Ensemble, avec. ITALI. Insieme di compagnia. GERMA. Miteinander/hummit oder eius mats. HISP. Juntamente y en vno. ANG. Together. ¶ *Tertius in Eunuch.* simul consilium cum re amisisti. [*Plaut. Men. sc. 2. a. 4.* Domum nunquam introibis, nisi ferēs pallam simul. *Tributus lib. 4.* tam simul audacis veniat certamina martis.] ¶ Aliquando ponitur pro deinde, vel etiam, vel præterea. *Vatinus Cicero.* Cives Romanos occidit, abripuit, disperdidit regiones vastauit: simul verò semissis homo contra me arma tulit. *Salutius*, His amicis sociisque confusus Carilina, simul quod æs alienum per omnes terras ingenserat. Inuentur quandoque geminatum, & habet quasi eadem quam cum & tum siue partim. *Quintilianus*, Simul vt pleniori obsequio demereret amantissimos mei, simul ne vulgarem viam ingressus, alienis veligijs insisterem.

¶ Ponitur aliquando simul pro eadem opera *Plaut. in Merc.* Duas res simul nunc agere decretum est mihi. Dicimus venuste, simul, tecum, nobiscum, & simul cum aliquo. *Cicer. pro Domo sua*, Opumi cives fruuntur nobiscum simul hac ciuitate. *Cicer. de Amicitia*, Disserere cœperunt cum corporibus simul animas interire, &c. [*Plaut. Pseud. sc. 3. a. 2.* Ducit nescio quem secum simul. *idem Men. sc. 4. a. 2.* hac mecum simul. *idem Anul. sc. 3. a. 4.* Quis illic est qui erat tecum simul? *idem Men. sc. 1. a. 5.* Dic tecum vt veniat simul. *P. aut. Curc. sc. 1. a. 1.* Amo pariter simul. *Mofell. sc. 1. a. 1.* Age i. simul. (id est veni mecum.) *idem Plaut. sc. 1. a. 1.* Cum eo simul me mitteres.] ¶ Accipitur aliquando simul pro postquam, simulac, siue simulacque. *Cic. 4. de Offic. Et simul inflatur tibi cern à perico carmen agnoscitur* [*Plaut. Mofell. sc. 2. a. 1.* Simul res, fides, fama, virtus deseruerunt (sup. me.)]

Simulac, & Simulatque. Quamprimum vel statim, quum siue postquam ἁπλοῦς ebaasche. in adde ταχιστα. de ταχιστα. GAL. Incontinente, que, apres que. ITA. Subito che puote. GERMAN. So bald als. HISP. Luego que subito que. ANG. As soon as. ὡς αὐτὸς. Tam primum iuuentur simulac belli patiens erat. *Cicero. lib. 5.* Semper conueniet simulacque folia agere cœperunt, ficus rubricam amurca diluere *Cicer. Appio*, Grandissimum mihi feceris si ad me simulatque adeptus eris. miseris In eadem etiam significatione dicimus simulac primum, simul primum & simul vt. *Cicer. 3. Verr.* Simulac primum ei occasio visa est, aduersa pecunia publica Quæstor Consulē, exercitum prouinciāque deseruit. *idem* Simulac potestas primum data est, ad eunt hi quos dixi. *Liu. 6. ab Vrbe*, Iterim Quin Fabio, simul primum magistratu abiit, ab C. Martio tribuno dicta dies est *Plin. lib. 11. cap. 49.* Vrso quoque simul vt expirauerit, cornescere aiunt gentilia. ¶ Ponuntur aliquando simul & simulque pro atque etiā, vel præterea: vt quum dicimus, Vir fortis simul & prudens. *Pl. Epistol. 7. lib. 2.* Sordidum simul & sumptuosum, *Plin. 9. cap. 35.* Superbo simul ac proci fastu *Quint. 1. 10. ca. 1.* Qualis terti sulgor, quo mens simul visusque perstringatur.

Simulacrum, penultima producta, Imago ad similitudinem rei alicuius efficta. ἁπλοῦς jachadh. 1777 jachadh d. q. i. p. e. *Plin. lib. 11. cap. 12.* GAL. Image effeuce, semblance, statue, idole. IT. Simolacro, statua, furma, imagine, idole, effigie. GERMAN. Ein bild oder bildnuß. HISP. Imagen o semejança. AN. An image, proportion, likeness, or resemblance of a thing. ¶ *Cicer. pro domo sua*, Mulieris simulacrum e matremore. *Ouid. 10. Metam.* quo multa facietos Ligna conulerat veterum simulacra deorum. ¶ Simulacrum ciuitatis pro translationem pro signo & nota. *Cicer. ad Plancium lib. 10.* In qua nec Senatus, nec populus vim habet vllam, nec leges vllæ sunt, nec iudicia, nec omnino simulacrum aliquod ac vestigium ciuitatis. Sic Simulacrum virtutis pro iudicio & vestigio virtutis dicitur. Ne simulacrum quidem virtutis in eo apparet. *Cicero.* [Simulacra præhorum *Gellius cap. 3. lib. 7. Item* Simulacra & imitamenta doloris *idem cap. 3. lib. 7.*]

Simulo, as, Præ me fero quod non est, & fictam rei alicuius similitudinem refero & pro vero falsum ostendo. ἁπλοῦς charēph 7777 ehaad. ad. me. *Plin. lib. 11. cap. 12.* GAL. Feindre, contrefaire, faire semblant. ITA. Simulare, fingere. GE. Gleiçhnen/der gleiçh den thun. HISP. Fingir lo que no es. ANG. To fayne, to counterfayre to mak a semblance. ¶ *Cicer. Attic.* Simulabat se Romam rediturum, quum in Africam nauigaturus esset. *V. arg. 1. En.* Spem vultu simulat, premit alium corde dolorem. *Ouid. 1. de Arte*, Vt simulat vultu gaudia, tristis erit. ¶ Dissimulo. *Cicer. lib. 7. Ep.* Multa & simulaui inuitis, & dissimulaui cum dolore. [*Ouid. 13. Metam.* Si simulasse vocas crimen, simulauimus ambo. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 3.* Simulabo quasi non rouerim. (id est fingam me non nosse.) *Plaut. pseud. sc. 1. a. 1.* Te experiar quid ames quid simules. *Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist.* Carmina nunc simulo, studium quod obfuit odi.]

¶ Simulo non sentire, id est, dissimulo. *Pl. Ep. 14. lib. 3.* Ille siue quia non sentiebat, siue quia non sentire simulabat, immobilis & extensus fidem peractæ mortis impleuit. ¶ Est & Similo, asper teriam vocalem in secunda syllaba, quod significat similitudinem rei alicuius representare. ἁπλοῦς dimmah. *Plin. lib. 11. cap. 12.*

Simulatio, onis, verbale. Fictio & simulata fictaque alicuius rei representatio. ἁπλοῦς charēph 7777 charēph. *Plin. lib. 11. cap. 12.* GALL. Feintise, simulation. ITALI. Fintione, simulazione. GERMA. Gleiçhfnung/oder gleichnerey/ein erdichte gestaltung. HISP. Aquella obra de fingir lo que no es. ANG. A fayning, counterfayning, or ma-







libro dicemus. Pro eodem etiam dicimus sigillatim. *Cæsar lib. 5. bell. Gall.* Centuriones sigillatim, Tribunofque milicum appellatur: quorum egregiam fuisse virtutem testimonio Ciceronis cognoscitur.

**Sigillatim**, Singulatim, hoc est vnumquodque per se. *ἑκάστῳ. Cic. 4. Phil.* Civitas non sigillatim, sed prouincis totis dabatur. *Lucius* Singillatim vniufquifque nostrum mouetur. *Sueton. in Augusto*, Atque etiam sigillatim è certo genere hominum libentes, ac pro facultate quisque pecunias contulerunt. \* Dicitur & sine sigillatim. *Cæsar. 5. bell. Gall.* Centuriones sigillatim Tribunofque militum appellat, quorum egregiam fuisse virtutem testimonio Ciceronis cognouerat.

**Singultus**, us, ūi. *ἰσχυρὸν ἀνακῆθ. ἀγῆ. GAL.* Hoquet ou hocher. *[Item Sanglot, que l'on iete en pleurant.] ITALIC.* Si golo, *finchiozzo.* GERMANIC. Das tuxen / auffstopfung. HISPANIC. Sollozo ò obra de hipar. ANGLI. *Texing, hichei or sobbing.* Species est conuulsionis, quæ sit vel nimia spirituum suppreffione, vel propter inanitionem, vel reffressionem immoderatam, vel ob erosionem ab acrioribus in ventriculo humoribus: quas cum expultrix per se expellere non possit, morricem in auxilium accersit, spiritumque aut humores noxios vi quadam cum sonitu expellit: atque ita cietur conuulsionis quoddam genus in ventriculo quod singultum appellamus. *Cic. pro Plani.* Non modo lacrymulam, sed multas lacrymas & singultum cum fetu videre potuisti. Neque solius hominis est singultus, verum etiam brutorum animantium, vt equorum. *Virg. 3. Georg.* imaque longo illa singultu tendunt. *Idem 9. Aeneid.* & longis singultibus illa pulsata. *Ouid. 3. Amar. Eleg. 7.* Oraque singultu concutiente sonant. *[Idem Eleg. 3. lib. 1. Trist.]* Singultus medius impediende fonos. *[Item gallinarum. Colum. lib. 4. cap. 5.* Affidus autem debet esse custos, & speculari patientes: quod se facere gallinæ testantur crebris singultibus interiecta voce acuta.

**Singultio**, hoc est, singultus emitto. *ἰσχυρὸν ἀνακῆθ. ἀγῆ. GALLI.* Hoqueter, auoir le hoquet. *[Item, Sanglotter en pleurant.] ITALIC.* Singoltire. GERMANIC. *Rluxen* HISPANIC. *Solligar* ò hipar. ANGLI. *To yexce, or hane the hichei.* *[Plin. lib. 23. cap. 21.* Nec singultientibus, nec si cum febre dyspnœa sit, &c.

**Singulto**, as, frequentatiuum, Quod est frequenter singultio. *ἰσχυρὸν ἀνακῆθ. ἀγῆ. GALLIC.* Sangloter, hoqueter souuent. *ITALIC.* Singoltire *[spejjo]. GERMANIC.* *Rluxen* cino *[tuxino]. HISPANIC.* *Solligar* ò hipar *muchas vezes.* ANGLI. *To yexce ofxen.* *[Virg. 1. 9. Aeneid.* Tum caput ipsi autem domino truncum que relinquunt sanguine singultantem. Id est, cum Singultu animam efflantem. *[Quintil.]* Singultantium modo breuia quædam euicere.]

**Singultim**, aduerbium. *[GAL.]* En hoquetant. *ITALIC.* *Facendo singolti.* GERMANIC. *Wit tuxen* oder *abgebroschen worten.* HISPANIC. *Sollogando* ò hipando. ANGLI. *with yexing.* *[Horat. l. 1. Ser. Satyr. 6.* Vt veni coram, singultum pauca locutus. id est, verbis interruptis *Budæus.*

[Singultas, atis, pro singultu: *Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Trist.* Et Singultatis oscula missa sonis.) Ita Aldus singultatis legit. Quid si Singultantis legendum?

**Sinistra**, æ, Manus læua, à sino, is, vt placet *Festo*, eò quod aues, quæ ad læuum apparent, rem institutam nos agere sinant. *ἰσχυρὸν ἀνακῆθ. ἀγῆ. ἀριστερῆ. GALLIC.* La main fenestre ou gauche. *ITALIC.* *Mano sinistra, man manca, man manca, man stanca, man mancina* GERMANIC. *Die linde hand.* HISPANIC. *Mano sinistra* ò *yaquierda.* ANGLI. *The left hand.* *[Virg. 1. 10. Aeneid.]* - clypeum cum dein de sinistra Extulit ardentem. *Idem 5. Aen.* Nunc dextra ingeminans ictus, nunc ille sinistra. *Ouid. 3. de Ponto,* dicitur infirma cornu tenuisse sinistra. ¶ Sinistra ponitur aliquando pro ea parte quæ sinistram manum versus est. *Cicer. 1. de Dinin.* Cur à dextra cornus, à sinistra cornix faciat raturum. ¶ Ponitur aliquando aduerbialiter pro à parte sinistra *C. 4. Acad.* Et quum in vno mundo ornatus hic sit tam mirabilis, innumerabilis, supra, infra, dextra, sinistra, antè, post. ¶ Sinistra manus furthica appellata à *Plaut. in Pers.* Vbi illa altera est furthica læua? eam ob causam, quod hac manu furta potissimum fiebant, dum dextra aliud simulabatur. *Casul. in Asinum.* Inter cornam Alini manu sinistra Non belle vteris in ioco atque vino; Tollis lintea negligentiorum. Inde apud eundem sinistra liberalitas in *Epig. ad Cæsarem*, quæ ex furth & concussionibus facta est.

**Sinister**, trartrum, Quod ad sinistram est. *ἰσχυρὸν ἀνακῆθ. ἀγῆ. ἀριστερῆ. GALLIC.* Senestre, à gauche. *ITALIC.* *Chi è alla sinistra.* GERMANIC. *Linck / auff der lincken seiten.* HISPANIC. *El que puesto à la mano sinistra* ANGLI. *This is on the left hand.* ¶ vt, Sinistra manus, Sinistrum cornu. *Liu. 3. ab urbe,* Nam quum æquasset aciem, duo extra ordinem millia, quæ in sinistrum cornu Romanorum in ipso certamine impressionem facerent, renuere. *Virg. 10. Aeneid.* Pallasque sinistro Affixus lateri. *Idem 7. Aen.* vestigia quæda sinistri inuitate pedis. ¶ Sinisterior, & sinisterius, *Varr. 2. de Re rust. cap. 5.* Siquidem si mas est, in dexteriorem partem abit: si femina, in sinisteriorem, *Cicero*, Cornu sinisterius, quod erat infirmius. ¶ Sinistrum autem, quantum ad auguria pertinet, significat prosperum, teste *Festo*, propterea quod nos agere aliquid sinat. *Cicer. de Leg.* Is aue sinistra dictus populi magister est. Aliam tamen eius rationem affert. *Varr. lib. 5. Epistol.* quæstionum his verbis, A deorum sede quum in Meridiem spectes, ad sinistram sunt partem mundi exorientes, ad dextram occidentes: quo factum arbitror vt sinistra meliora auspicia, quam dextera, esse existimetur. ¶ Aliquando accipitur pro aduerso, noxio, ominolo: quod quæ sinistra manu sunt, minus recte fieri videantur. *[GALLIC.]* Malheureux, malfortuné. *ITALIC.* *Infelice, nuceuole, contrario.* GERMANIC. *Wngluctich*

*schluctich, HISPANIC.* Cosa de mal agüero. ANGLI. *Vnprosperous, unhappie.* *[Sueton. in Tiber. cap. 23.]* Quoniam sinistra fortuna filios mihi eripuit. *Virg. lib. 1. Georg.* Arboribusque sacisque Norus peccorique sinistè. *Plin. Epist. 59.* -Nemo me apud quæquam sinistis sermonibus carpit: neminem ipse reprehendo, nisi vnum me. *Virg. 9. Eclog.* Antè sinistra caua monuisset ab ilice cornix. *[Sinistrum pro stupro sic turpitudine Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.]* Si qua est studiosa sinistri]

**Sinistrè**, aduerbium. *Malè. ἰσχυρὸν ἀνακῆθ. ἀγῆ. GALLI.* Du costè fenestre, à la mal'heure, gauchement. *ITALIC.* *Da banda sinistra, infelicemente.* GERMANIC. *Wngluctich / en / l'ist.* HISPANIC. *Ha zia la mano ya quierda, disdehadamente.* ANGLI. *Vn lucky, Tactis. l. 17. Cæterum vtraque cædes sinistrè accepta Exceptus sinistrè, Horat. in Aræ.*

**Sinistrorsum**, aduerbium, Ad, siue versus sinistram partem. *ἰσχυρὸν ἀνακῆθ. ἀγῆ. GALLI.* A gauche, à la main gauche, du costè fenestre. *ITALIC.* *Da banda sinistra.* GERMANIC. *Wuff die lincke hand oder lincke seiten* HISPANIC. *Ha zia la mano ya quierda.* ANGLI. *To wards the left hand.* *[Horat. 1. Ser. Sat. 3.]* Ille sinistrorsum, hic dextrorsum abijt. Legitur & sinistrorsus, quod & *Festus* annotauit, *cians locum Cæsaris 6. bell. Gall.* Hinc se flecit sinistrorsus, diuersis à flumine regionibus.

**Sinisteritas**, atis, Perueritas, improbitas. *ἰσχυρὸν ἀνακῆθ. ἀγῆ. GALLIC.* Gaucheré, fortis le lourde. *ITALIC.* *Senestrezza, malignità.* GERMANIC. *Der linck oder l'ist sin / geuchery / verterung.* HISPANIC. *Aquella disposi. ion del sinestre, mal daa.* ANGLI. *Lack of grace in doing a thing unhandsumenese.* *[Plin. Epist. 18.]* Plerique autem dum venentur ne gratiæ potentium nimium impare videantur, sinisteritatis, atque etiam malignitatis famam consequuntur.

**Sinistimum**, inquit *Festus*, antiqui dixerunt pro sinistro: vt Sinistimum auspicium, quum aues à sinistra conspiciuntur: Id autem dextro felicitus habebatur. Cuius rationem hanc reddit *Festus*, ex sententia *Varronis*, quod veteres deorum sedem ad Septentrionem esse voluerunt, atque inde eos in Meridiem spectare, Quo sit vt ortum ad dexteram, Occasum habeant ad sinistram.

**Sino**, is, siui, situm, Permitto. *ἰσχυρὸν ἀνακῆθ. ἀγῆ. GALLIC.* Permettre, laisser faire. *ITALIC.* *Permettere, lasciare.* GERMANIC. *lassen oder zutassen / gestauen* HISPANIC. *Dexar* ò *desemparar.* ANGLI. *To suffer, to permitte.* *[Plaut. p. se. 2. a. 3.]* Sine sis loqui me *[ibi. se. 2. a. 1.]* Sine modo. *[minantis.] Idem Asin. se. 2. a. 5.]* Sine veniat modo domum. *[ibi. se. 3. a. 1.]* Pleudole. Sine sim nihili. *[Mitte me Sino. Idem Mosell. se. 4. a. 2.]* Sine cadere me Sino. *[Idem Curt. se. 3. a. 1.]* Nunquam sinam te hoc triduum domi esse. *Idem Pl. Amphitr. se. 3. a. 4.]* Sine me Blepharo. *[id est ne me tene.] Idem Mosell. se. 1. a. 1.]* Sine modo, aduenit senex. *[id est herus.] Varr.* Sine is ad pubertatis an nos perueniat. *Terentius And.* Sine nunc meo me viuertè interea modo. *[Ibidem.]* Sine te hoc exorem. *Sino. Cæs. 4. bell. Gall.* Vinum ad se importari omnino non sinunt.

**Situs**. *ἰσχυρὸν ἀνακῆθ. ἀγῆ. & siturus* particip. Permissus, & permissurus. *Cicer. pro Sestio,* Accusare eum moderate, à quo ipse nefarie accusatur, per Senatus autoritatem non est situs. *Idem ad Qu. Frat. l. 2.* Cato concionatus est, comitia haberi non siturum. ¶ Huius compositum est Desino de quo suo loco.

**SINO**, on, onis, penultim. genitui product. Nomè est filij Sisyphi, nepotisque Autolyctis. Autolycus enim, teste *Senio*, duos habuit liberos: Sisyphum, vnde natus est Simon. & Anticleam, vnde Vlysses. Hinc est quod *Virg. 2. Aeneid.* Simoni astuti & fallacis proditoris tribuit personam. Hic nanque cum Græcis Troiam profectus, post diuurnum bellum ab iisdem subornatus, sua sponte se Troianis capiendum obtulit, & ad Priamum deductus, illi & omnibus ciuibus Græcos abulit, ac eorum illum ingentem in vrbem recipiendum esse fictionibus suis persuasit, sed maximo eorum detrimento. *Virg. 1. 2. Aen.* Talibus infidis periturque arte Sinonis Credita res, &c. Sinonis huius inuentum esse significationem speculatem. *autor est Pii. l. 7. c. 56.*

**SINONIA**, Insula Corthæ vltra Tyberina ostia in Anciano, vt tradit *Plin. 3. c. 6.*

**SINOPE**, Asiopi filia dicitur, quam Apollo raptam in Pontum traduxit, & ex ea genuit Syrum, inde Syri, postea appellati sunt. *[GERMA.]* Ein tochter Asopi welsche Apollo in Pontum entfurt hat / vnd von iren erboren den Syrum / von dem die Syrer benamset sind. *[tamerli alij Martis & Aeginæ, alij Parnasses & Martis: quidam autem non ab Apolline vitiatam, sed ab eo & Ioue perpetuam virginitatem sortitam, cum illi spe concubitus, quicquid postulat, ei daturus promississet.]*

**SINOPÈ**, penultim product. *σινωπη*, Vrbis Ponti, quæ olim frequenti gymnasio, & rubricæ genere, quam Sinopicam vocant, clarissima fuit Sinopem, *[inquit Strab. lib. 12.]* vrbium quæ in Ponto sunt, clarissimam Milesij condidit: quæ classe comparata, mari, quod intra Cyaneas est, imperauit. Extra verò multorum certaminum particeps fuit cum Græcis: & quum libera fuisset, tandem amissa libertate, Pharnaci obtemperauit *[fuit enim obsidione. capta.]* posteaque successerunt eius vsq; ad Eupatorum, & Romanos, qui illum sustulerunt. Eupator ibi natus & educatus: eximie illum coluit, & regni metropolim fecit. Munita est naturali prouidentia. Nam in colle peninsulæ cuiusdam sita, ex vtraque Isthmi parte portus & stationes habet, &c. Hinc Diogenes Cynicus, & Timotheus, Parrion, & Diphilus comicus ori sunt. Cicero in oratione pro Pompeio haud obscure indicat in Sinope & Amiso Mithridatis olim domicilia fuisse, omnifatis rebus ornatissima, referentissimaque.

**Sinopeus**, gentile, per tres syllbas, *σινωπησις. Ouid. 1. de Ponto,* Non



king of a semblance. } Vnde pro deceptione & circumuentione ponitur: quod animo vel vultu aut voluntate simulata fiat. Cicero ad Lentulum, lib. 1. A quibus tuendus fuerat, derelictus: idque non solum fronte, atque vultu, quibus simulatio facillime sustinetur. Idem 3. Verr. Nulla sunt occultiores insidiae quam hae quae latent in simulatione officij, aut in aliquo necessitudinis nomine. [Senec. epist. 89. Artes in quibus nulla honesti simulatio (id est species & similitudo).]

Simulator, oris, Qui simulat. חֲנִיף חֲנִיפִים. GAL. Simulateur, contrefaicteur, qui feint, hypocrite. ITALIC. Chi finge, simulatore. GERMAN. Ein gietchner. HISP. El que finge no que es. ANGL. That sayeth or pretendeth that which is not. } Cicero 1. Offic. De Graecis autem dulcem & facerum, festiuoque sermonis, atque in omni ratione simulatorem, quem εἰσπρα Graeci nominauerunt, Socratem accepimus. Ouid. 2. de Arte, Tantum ne pateas verbis simulator in illis.

Simulare, aduerbium. Fictè. { εἰσπρα, ἰσπρα, ἰσπρῶς. GALLIC. Par feintise, par simulation. ITA. Fintamente. GE. Gietchnerisch/miet gietchnerisch. HISPAN. Fingiendo lo que no es. ANGL. Counte fairly, with a pretence only. } Cicero 2. de Nat. deor. Mala enim & impia consuetudo est contra deos disputandi, siue ex animo id fit, siue simulare.

Simulamen, nis, vel Similamen, Representatio, simulatio. { צלם, תְּלֵמָה, תְּלֵמָה, תְּלֵמָה dimjon. ἰσομοίωσις, μιμοῖσις. GALLIC. Representation imitation, semblance. ITALIC. Representazione, simiglianza. GERMAN. Anbuidung/gietchnerete erzeitung. HISP. La ymagen o semejança. ANGL. A fayning or pretending of that which is not. } Ouid. de Adonide lib. 10. Metam. Anna plangoris peraget simulamina nostri. id est representationem nostri doloris. Loquitur etiam de sacris annuis quae Adonia dicebantur, in quibus Adonis plangebatur, ac luctus Veneris referebatur.

Simultas, atis, Inimicitia, a simulando, vt quidam volunt, quod proprie latens & dissimulatum odium nomine hoc significari existimant: quanquam reuera etiam de apertis inimicitijs dicatur. { תְּלֵמָה עֲבָה, תְּלֵמָה עֲבָה. GALLIC. Haine couerte. ITALIC. Odio coperto. GERM. Ein heimlicher teuf vnd neyd zwischen etlichen feindschaft groß. HISPAN. Competicion odiosa enre dos, odio cubierto. ANGL. A covered hatred, grudge. } Cicero pro lege Manilia, Vt multas etiam simulatas, partim obcuras, partim apertas intelligam mihi non necessarias, vobis non inuides suscepisse. Iuuenal. Satyr. 15. Inter finitimos veteres atque antiqua simultas. Plaut. pseud. Nam hic id metuit, ne illam vendas ob simultatem suam.

Simultèr, aduerbium dixerunt antiqui pro similiter. { תְּלֵמָה עֲבָה. GALLIC. Simul. HISPAN. Simul. ANGL. Together. } Plaut. pseud. sc. 3. a. 1. ] Exosabo ego eum simulter vt murænam coquus.

Simulus, a, um. { חֲנִיף חֲנִיפִים. GAL. Camus. ITALIC. Con le nare volate in ju. GERM. Ein schaffnas/stachmas. HISP. Cosa que viene las narizes romas ANGL. That hath a flasse nose. } Qui presfis est naribus: vnde proprium est caprarum epitheton. Vt 10. Eclog. Dum tenera attondent simæ virgulta capellæ. Hieronymus de Socratis vxoribus, Quæ cum crebro inter se iurgarentur, & ille illas irridere solitus, quod propter se foedissimum hominem simis naribus, recalua fronte, pilosis humeris, & repandis curibus disceptarent. Marcial. lib. 6. Atque ille sima nare, turgidis labris.

Simulus, diminut. Marcial. Simulus iste quis est, vxor semper adhaeret Qui Menedore tua?

Sin, u, u, cum subiunctiuo, ex si & ne componitur, abiecta e, significatque Si vero: & nunquam in prima parte collocatur, & nisi præcesserit si, sed in secunda, vbi duorum est oppositio: & fere semper si, in priore parte præcedit. } GAL. Mais si, si nò. ITA. Ma se. GERM. Oder so oder wann/wann aber. HISP. Mas si. ANGL. But if, if nor. } Terent. in Andr. Si illum relinquo, eius vitæ timeo: si in opitulo, eius minas habent enim quandam vim negationis perinde ac si diceretur, Si autem non relinquo, sed opitulor. } Aliquando si in solum reperitur, ita tamen vt conditio aliqua intelligatur præcessisse. Sallust. in Iugurth. Imperat vt pretio, sicuti multa confecerat, insidiatores Massinæ paret, ac maxime occulte: si in id parum procedat, quouis modo Numidam interficiat id est, si potest, occulte: si non potest, vt cunque queat. ] Plaut. pseud. sc. 3. a. 1. Licet te colloqui. B. At non libet. P. Sin est tuam in rem ]

SINA, { סִינַי, סִינַי. } Vrbis Mesopotamiae, quo nomine etiam dictus est mons Petrae Arabiæ. Sporidius, Sina, mons est Arabiæ: qui coniunctus est ei, qui nunc est Hierusalem.

SINADA (quod hic pro Cariae vrbe legebatur) Vide SINNADA.

SINAE, a, y, Populi sunt Indiæ, ad septentrionem Seribus, ad Occasum Indiæ extra Gangem finitimi, terras incognitas desertasque ad Ortum & Meridiam habentes. Horum caput est Thina. Autor Ptol. 7. c. 3. Stephanus urbem quoque ipsam Sinas appellat.

Sinapi, penultima producta, neutr. gen. & indeclinabile. { סִינָפִי, סִינָפִי. GALL. Seneu moustarde ITA. Senapa/sanauro/sonape. GERM. Senff. HISP. Mostaza. ANGL. Mustard. } vel Sinapis fœm gen. Herba est semen ferens tanta acrimonia vt cieat lacrymas comedenti, in hybernis condimentis vticatissimum. Plin. lib. 18. cap. 8. Acerrimum sapore, ignei effectus ac saluberrimum corpori, sinapi. Plaut. pseud. [sc. 2. a. 3. ] fœm. gen. vsus est. Teritur (inquit) scelerata sinapis cum illis. Item Colum. 1. 10. Sæque lacescenti strem factura sinapis.

SINAPODES, (quod hic corruptè legebatur) Vide HIANTOPODES.

Sinciput, itis, pars anterior capitis, aures temporaque completens. { סִינְיָפִי, סִינְיָפִי. GAL. Le deuant de la teste. ITA. Parte dinanzi

de la testa. GERMAN. Das ferder theil des hauptes so die ohren vnd schaladeren begriff. Das forehead. HISP. Pedapa de cabeça o postero. ANGL. The fore parte of the heade. } Sinciput, inquit Cornutus in Persum, anterior pars capitis: Occipit posterior. Plautus Menachmis [sc. 2. a. 3. & sc. 2. a. 4. ] Non est tibi sanum sinciput, adolescens. [Ibid. sc. 3. a. 1. Glandium, pernam, sinciput. ] Iuuen. Satyr. 13. Si verò & pater est, comedam, inquit, scibile nati sinciput elixi, Pharioque madentis aceto. } Neque solum in homine sinciput dicitur, verumetiam in brutis animantibus: & præcipue in genere suillo. Erant enim olim in delicijs sincipitia verrina siue aprugna, aceto condita, & ad esum præparata. Plin. lib. 8. cap. 51. Interdicta quoque abdomina glandia, testiculi, vuluæ, sincipitia verrina.

SINDA, dæ, sinda, Oppidum Lycaoniæ in confinio Galatiæ atque Cappadociæ, teste Plin. lib. 5. cap. 27. Stephanus Sindam aliam in India collocat ad sinum magnum, a Sinds populis habitatam.

Sindon, { סִינְדוֹן, סִינְדוֹן. GALLI. Vn linge fort destié, crespè. ITAL. Linziolo molto sottile. GER. Reiner vnd eßsticher tein wau. HISPAN. Lienzo sutil. ANGLIC. Lawn or fine linnen cloth. } genitiuo sindonis, penultima corrept. Amistus ex lineo Ægyptiaco: inde, vt creditur, nomen habens quod primum in Sidone vrbe inuentus, ob id Tyria Sindo a Martiale dicta, lib. 4. Ridebis vêtros hoc munere tectus & imbres, Nec sic in Tyria sindone tutus eris.

Sincerastum, vide Syncerastum. Sine, præpositio separatiua, idem significans quod absque. { בְּלִי, בְּלִי. GAL. Sans. ITAL. Senza, sanza. GERMA. Ohn. HISPANIC. Sin. ANGL. without. } vt sine Cerere & Baccho friget Venus. Terent. Eunuch. Vt virgil. 1. Æneid. Imperium sine fine dedi. Ouid. 2. Metam. Immotusque oculos in se sine fine tenebrent Nefesus extimuit. [Ibid. lib. 13. Tu vires sine mente geris. Item Sine peccore miles. Ibid. & Plaut. 1. ap. sc. 5. a. 3. Haud sine poena feceris. Idem Aulul. sc. 4. a. 1. Te ciuem sine omni malitia sum arbitratus (id est sine vlla) Sic, Ibid. sc. 1. a. 4. Sine omni suspicione in ara hic assidam.]

SINGARA, סִינְגָרָא. Arabiæ vrbs. Rhetanorum caput. Autor Plin. lib. 5. cap. 4.

Singulæ, a, non nisi plurali numero, Vnusquisque per se, hoc est separatim ab alijs. { שִׁנְיָפִי, שִׁנְיָפִי. GAL. Cada uno, cada uno. HISPANIC. Cada uno, sendos. ANGL. Each one, severally. } vt sine Cerere & Baccho friget Venus. Terent. Eunuch. Vt virgil. 1. Æneid. Imperium sine fine dedi. Ouid. 2. Metam. Immotusque oculos in se sine fine tenebrent Nefesus extimuit. [Ibid. lib. 13. Tu vires sine mente geris. Item Sine peccore miles. Ibid. & Plaut. 1. ap. sc. 5. a. 3. Haud sine poena feceris. Idem Aulul. sc. 4. a. 1. Te ciuem sine omni malitia sum arbitratus (id est sine vlla) Sic, Ibid. sc. 1. a. 4. Sine omni suspicione in ara hic assidam.]

Singularis, re, Vnicus, peculiaris, { סִינְיָפִי, סִינְיָפִי. GALL. Singulier, seul, unique. ITALIC. Singulare, unico. GER. Einig/riecht/allein. HISPAN. Cosa singular. ANGL. Singulare, one. } Plin. lib. 28. cap. 10. Democritus etiam num effectus auget eius qui singularis natus sit. Verbis singularibus gratias agere, hoc est quæ vnum tantum non etiam plures complectentur. Cicero in Casil. Primum quod mihi gratias egistis singularibus verbis, &c.

¶ Dicitur aliquando singulare quod est excellens, & tam in malum quam in bonum sumitur: & 707. Cicero pro Sylla, Me singulari immanitate & crudelitate prædicum, Plin. Epist. 45. Mox vehiculum ascendit, assumit vxorem singularis exempli, &c. [Suet. in August. cap. 72. Erat illi locus in edito singularis. (supra in ædibus.)] Pro eodem antiqui dicebant singularis: quod & Nonius annotauit citans locum Turpilij in Demetrio, Homini natura vnica est & singularia. Plaut. in Capt. sc. 2. a. 1. His indito catenas singularias, hoc est singularis catenam vniam. [Sic, Singularis litteræ. Gell. cap. 9. lib. 17. Et Quintilian. Quæ natura singularia sunt secare.]

Singulariter, Vnicè, excellenter, magnopere, mirum in modum. { סִינְיָפִי, סִינְיָפִי. GAL. Singulierement. IT. Singolarmente. GER. Sonderlich/einzig für andere. HISPAN. Singolarmente. ANGL. Singularly, passingly. } Cic. 4. V. er. Quem ego singulariter in prætura mea dilexissim.

Singulatum, aliud aduerb. Minutatim, seorsim, separatim, per singulos. { סִינְיָפִי, סִינְיָפִי. GAL. Chacun a part soy. Vn apres l'autre, singulierement. ITAL. Singolarmente, a uno per uno. GER. In sonderlich/einzig für andere. HISPANIC. Singolarmente, uno a uno, apparamentamente. ANGLIC. Particularly, severally, every one a part. } Cic. 1. V. err. Si tantulum offensum, titubatumque sit, vt ea quæ singularim ac diu collecta sint, vno tempore vniuersa perdamus. Idem 1. de Inuent. Singulatum de vnoquoque genere in secundo libro



zarak fipi zarab. ANGL. To sprinkle or flatter a broad. A quo manserunt composita Dissipatio, insipio, & obispo: quorum significationem explicuimus suis locis.

SIPONTINUS, sine SIPVS, vntis, vulgo Manfrederia. Vrbs Apulix iuxta Garganum montem à Dionede edificata, quæ primò ob multitudinem sepiarum, quæ ibi capiuntur. Sepius, Sepiuntis, fuit appellata. teste Strab. lib. 6. Lucan. lib. 4. & subdita Sipus Montibus. Hinc Sipontinus à Siponto, vt Sepiuntius, à Sepiunte σιπιούτιος.

SIPYLVS, pen. cor. σιπυλος. Stephano. Vrbs est Phrygiæ, quæ regnate Tantalò terræ motu concidit. Vide Strab. lib. 1. & 12. Ouid. 6. Metam. Tunc quum Mæoniam virgo Sipylunquæ colebat. \* Hinc Adiectiuum Sipyleius, vt, Genitrix Sipyleia, Niobe. Stat. 1. Sylu.

Siquando, aduerbium temporis, Si aliquando, vel si aliquo tempore: primam productam, & acutam habet. f. f. GALLIC. Si quelque fois. ITA. Se qualche volta, se pur una volta. GERMAN. Wann etwan. His. Si alguna vez. ANG. If at any tyme. Cic. de Amicit. Non erunt ergo homines diuicijs affluentibus audiendi si quando de amicitia, quam nec vsu nec ratione habent cognitam disputabunt.

Siquidem, ante penultima acuta, componitur ex si, & quidem? quauis Si, per se producat ibique correpta sit: nec si, significationem partium habeat ex quibus componitur. Significat enim nam, seu quoniam. f. f. chi, a. GAL. Si il est ain si, car. ITALIC. Se pur poi che, per che, certamente. GERMAN. Dann ist b. t. e. u. it. Hisp. Ciertoamente. ANG. For, if it be so. Cic. Do. ab. Gratulor Baiis nostris, siquidem, vt scribis, salubres repetè factæ sunt. [vel pro si modo: vt apud Plaut. pseud. sc. 4. a. 2. Amicam amplexabere, siquidem hoc viuet caput. Item ibidem sc. 7. a. 4. Si tu quidem es Balio, pro Siquidem per Tmesin, (id est, si modo.) Item Millic. sc. 5. a. 2. Si quidem ea est. ¶ Pro etiam si: Plaut. Curc. sc. a. 1. Siquidem mihi regnum detur nunquam id potius persequar. & Millic. sc. 2. a. 2. Siquidem centies hic visa sit, tamen inficias eat.]

¶ Ponitur & pro Si certè, dubitativa coniunctione. Asinius Cic. Nam & robur, & foboles militum interit, siquidem quæ nuntiantur vera sunt. Colum. in Præfat. lib. 1. Accedit huc, quod ille, quem nos perfectum esse volumus agricolam, si quidem artis consummata non sit, nec in vniuersa rerum natura sagacitatem Democriti, vel Pythagoræ non fuit consecutus: multum tamen profecerit: si vsu Tremellios, Safernasque, & Stolonos nostros æquauerit. Terent. Eunuch. Biduum saltem vt concedas solum. PH. Siquidem biduum: & non fiant isti viginti dies. Verum in hæc significatione duæ diuisæ actiones esse videntur: vnde Si producendum est, quum in composita dictione corripitur. Profertur tamen testimonium ex Ouidio, in quo Si, corripitur voluit, etiam extra compositionem: id autem est huiusmodi. Quæ mihi ventura est, siquidem est ventura senectus. Quum desit numeris ipsa iuuenta suis: Sic enim legit Laurentius V. alla: quum tamen emendatores codices genuinam lectionem hæc esse ostendant, Si qua est, ventura senectus.

[ ¶ Pro quamuis: Plaut. pseud. sc. 2. a. 2. Siquidem hercle etiam Iouis thesauros promptas.]

Siquis, siqua, siquod, vel siquid, compositum à quis: Quod si aliquis. f. f. GAL. Si aucun, si quelqu vn. ITA. Se alcuno. GERMAN. So etner oder tomandt wann tenen etwas. Hisp. Si alguno, si alguna. ANG. If any one, or if any. Plin. Epist. 6. lib. 3. Nec vna, si qua sunt, celant. Siquis alius, ei πει ελλοτ, clauula est in primis elegans, qua vtitur quum significare volumus quempiam in re aliqua vehementer excellere: vt, Varro totius antiquitatis, si quis alius, penitissimus: id est, Aut Varro penitissimus est antiquitatis, aut nemo. Suetonius in Claudio, Si quem alium & se liberum esse.

SIRACI, eorum, Populi sunt Scythici, Caucasi radicibus ad Septentrionem proximi: quorum meminit Strab. lib. 11.

SIRBON, onis, siue, Sirbonis, idis, σιρβων ην σιρβονις, Stephano, Palæstinæ lacus, non procul à Casio monte olim C. L. M. pass. circum: Plinij vero ætate in exigua paludis angustiam contractus. Herodotus Serbonidem vocat. Vide Plin. lib. 5. cap. 13. & Strab. lib. 16.

SIRÈMS, Vox antiqua, & prorsus obsoleta: qua tamen Catonem vsum tradit Festus, pro eo quod omnimodam rei alicuius similitudinem refert: quasi similis res ipsa.

SIRÈN, sirenis, pen. genit. prod. f. f. GERMAN. Ein Merwunder oben auß ein iunstrawben auß ein nio. Monstri marini genus poetarum fabulis celebratum, superiori sui parte virginis formam referens, inferiore in piscis caudam delineans. Has Poetæ tres fuisse fabulantur Acheloi fluminis & Calliopes Nymphæ filias, quarum nomina fuerunt, Parthenope, Lissa & Leucosia. Hæc quum litus Siculum incolerent, nauas præternavigantes suauitate cantus in naufragium pelliciebant. Vlysses autem quum illæ sibi itei esset, locorum aures cæca obturauit, ne insidiosos Sirenum cantus possent exaudire, seipsum vero malo nauis iustit alligari: atque ita periculum tutus euasit. Sirenes itaque quum se contemnerent, impatientia doloris se precipitauerunt in mare. Ouidius libro 5. Metamorphos. tradit has fuisse comites Proserpinæ, eamque raptam diu quæsisse: quam quum non inuenissent, in manna monstra esse conuersas sursum verum virginæ forma, postrema corporis parte pisces: voce, cithara & tibiis tam blande canentes, vt cantus dulcedine nauas sopirent, sopitos demergerent, demersos etiam deuorarent. seru. in illud Virg. 5. Æneid. lamque adeo scopulos Sirenum aduecta subibat. Difficiles quondam, multorumque offibus albos: sic, ait, Sirenes secundum fabulam partim virgines fuerunt, partim volucres, Acheloi fluminis & Calliopes Musæ filix. Hasum vna voce altera tibus, alia lyra canebar: & primo

iuxta Pelorum, post in Capreis insulis habitauerunt, vbi nauas illectos suo cantu in naufragia deducebant. Secundum veritatem meretrices fuerunt, quæ quoniam transeuntes perducebant ad egestatem, sicut sunt inferre eius naufragia. Has Vlysses contemnendo deduxit ad mortem. Ouidius, Monstra marini Sirenes erant, quæ voce canora Quaslibet admittas detinere rates. Hæc Sirenis, Dicitæ autem sunt Sirenes, nò xpo nò sypis, hoc est, à trahendo (vt quidam voluerunt) quum Græci à diphthongo scribant, sed xpo nò sypis, quod inter cætera significat decipere. Aut xpo nò sypis, quod catenam, vel vinculum significat: propterea quod aduenas incautos amore sui, veluti vinculo quodam iniecto, retinebant. Fuerunt qui & aues quasdam in India esse tradiderunt, Sirenas appellatas, cantu homines multantes, vt deinde somno grauatos lacerarent. Vide Plin. lib. 10. cap. 49. ¶ Sunt & Sirenes in fucorum genere, quas in apibus nymphas appellamus: hoc est, luci imperfecti, quum iam formam capere incipiunt. Idem lib. 11. cap. 16. de Apibus loquens, Cætera turba quum formam capere cepit nymphæ vocantur vt luci sirenes, atque cephenes. Siquis alterutris capita demat, priusquam pennas habeant, pro gratissimo sunt pabulo maribus.

SIRÈNIUS, um, adiect. σιρηνιου: vt Sireni scopuli Gell. lib. 16. 8 Tu quoque in illis Dialecticæ gyris, atque Mæandris, itaquam apud Sirenios scopulos consenelcas.

SIRÈNVSÆ, σιρηνια, Insulæ tres sunt Lucanix adjacentes, ex aduerso eius promontorij, à quo sinus Prættanus initium sumit.

SIRENS, σιρην, Thraciæ populi, supra Byzantios. Anon Steph.

SIRIASIS, fem. gener. σιριδος, Inflammatio est partium earum, quæ circa cerebrum aut eius mēbranas sunt, xpo nò sypis, quod est capitis inflammatione laborat. Plin. lib. 20. c. 10. Ulceribus in canino simo inueniunt, adultio infantium, quæ vocantur siriasis, adalligatis emendatur. Idem lib. 21. c. 21. Folia infantium vstulationibus: quod siriasim vocant, illita medentur.

SIRIS, σιρην, Fluuius Græciæ magnæ, cum oppido eiusdem nominis inter hunc fluuium & Acirin sito, e quo deducti à Tarentinis coloni Heracleam tenuerunt. Vide Strabon. lib. 6. & Plin. lib. 3. cap. 11. ¶ Siris quoque ab Æthiopiis appellatur Nilus, donec infra Meroen alueos suos omnes in vnum collegerit. Plin. lib. 5. cap. 9. Insulas ita innumeras spargit Nilus, quasdamque tam vastæ magnitudinis, quanquam rapida celeritate, vt tamen dierum quinque cursu non breuiore transuolet. Circa clarissimam earum Meroen, Astabores læuo alueo dictus, hoc est, ramus aquæ venientis è tenebris: dextro vero Astu lopes, quod latetis significationem adiciit. Nec ante Nilus quam se aquis concordibus rursus iunxit. Sic quoque etiam Nilus Siris, vt ante, nominatur per aliquot millia. Rufin. ex Dionys. Hic quæ se retis incidit flexibus agro. Æthiopiū lingua Siris ruit: vtque Syenem Cæruleus accedens diti loca flumine inundat. Nomine se claro Nilum trahit. ¶ Dicitur autem putatur Siris à Sirio, sidere æstiuo, quoniam sub ortum Caniculæ, & introitū Solis in Leonem, quotannis augetur. Vide Eustath. in Dionys. & Hermolaum in Plinium.

SIRIUS, σιρην, Stella est in ore Canis, quæ à Latinis Canicula dicitur. GER. Der hundsstern. f. f. Hignius tamen in tractatu de Signis cælestibus, Sirium diuersum facit à Canicula, neque in ore Canis, sed in capite eius collocat. Hæc in cæli centro cum Sole coniuncta, æstum eius duplicat: mortaliumque corpora nimio calore languida reddit. Dicitur Sirius, vt quidam volunt, xpo nò sypis, hoc est, à siccando, propterea quod & fluuius, & fontes nimio calore exsiccat alij, xpo nò sypis, hoc est, ab euacuando, quod corpora nostra sudoribus euacuet. Lucan. lib. 1. rapidus quæ Sirius ignes, Exierit, Stat. lib. 1. Sylu. Nec calido laeruit Sirius astro: Seruius enarrans illud Virg. 10. Æn. Non secus ac liquida siquando nocte cometa Sanguinei lugubere rubens, aut Sirius ardor: sic inquit, Sirius stella in ore Canis: quæ quantum in ipsa est, pestifera est: sed pro qualitate adiacentium aut vincitur, aut maioribus vitur viribus. Hinc est quod quum tempore certo oriatur, non semper est noxia. Ad hanc stellam sol mense Iulio veniens duplicat æstum, & præ nimio calore languent mortalia corpora. Quin & solem ipsum quidam Sirium, & astra omnia Siria appellarunt: vt annosius Suid, cuius verba sunt hæc, Σετεροι τὸν οὐρανὸν ἔχει τὸ ἥλιον, Γῆρας δὲ πᾶσι τοῖς ἀστέροις ἀστὴρ ἀστὴρ. Hoc est, Sirium Canem, quidam Solem: Ibycos autem omnia astra, Siria appellat. ¶ Est item Sirius, eodem Suida teste, amiculi genus prætenue, leuiter contextum.

SIRITÆ, pen. prod. σιρην, Magnæ Græciæ populi, Siridis vrbs incolæ, ne ipsi quidem Sybaritis luxu cedentes. Vide Cal. Rhodig. 1. 3. c. 10.

SIRIUS, σιρην, Nomadis cuiusdam nomen fuit in Lybia, primus aulicæ inuentor, qui & Marcoa, hoc est Magnæ marris sacra primus tibia fertur cecidisse. Vide Cal. 1. 9. c. 7.

SIRIÖN, σιρην, Vrbs est Pannoniæ inferioris, longiusculè à Danubio flumine distita. Autor Psal. 2. c. 16. Vulgo Simach.

SIRIÖS, σιρην, Insulæ aliquot ante Sammonium Cretæ promontorium iacentes. Autor Plin. 1. 4. c. 12.

SIRPÆA, vehes, quæ virgis: vt inquit Var. sirpatur, id est, colligando implicatur, in qua sterces aliudve quid vehitur. Hinc triplicula diminutione factum vocabulum quo vsus est Lucan. Tinnabulum abest hinc sirpiculæ que oletorum.

SIRP, as, are, Est colligando implicare. Var. σιρην, Cupas vinaras sirpare noli. Ex Nouio.

SIRRHÆ, σιρην, Thraciæ oppidum est, apud Theopompum, referente Steph. a quo gentile Sirrhæus.

SIRRHUS, σιρην, Suidæ, Cuniculus siue fossa subterranea, in qua



doluit patria Cynicus procul esse Sinopeus. Si nōpis, penultima producta, genitiv. in opidis. *ששף* *Schafchar*. *σινωπις* & Rubricæ genus præstantissimum quod circa Sinopen Ponticarbem effodiebat: vnde & nomen habet. *Plin. lib. 53. cap. 6.* Nascuntur Sinoperi rubrica paretonium, melinum, eretria, auripigmentum, cæteri finguntur. *Ei pauis post, Sinopis inuenta* & primum in Pontorinde nomen à Sinope vrbe. Species eius sunt tres, rubens minus rubens, & media. *Hæc ille Vitruv. lib. 7. eam nōniam sinopicam appellavit. Strabonem arbitror sequutus, qui lib. 12. μιλτον σινωπιον eam nominat, & in Cappadocia eam nasci atheniense quo autem sinopicam vocari, quod à mercatoribus Sinopen foleret ad mercatum deferri, priusquam Ephesiorum emporium tam celebre esset.*

SINTEI, & Saphazi, dicebantur Thraces, qui Lemnum olim incoluerunt. *Steph.*

SINVS s & *σινωπις*, Vulgò *Sessa*, Oppidum ( *ut inquit Plin. lib. 3. cap. 5.* ) noui Latij extremum, nō procul à Liri fluuio, quod quidam olim Sinopen appellatum voluerunt. In eius agro gignitur vinum copiosum, quod à saxosis collibus in quibus nascitur. Sinueslanum petrinum vocat. *Horatius. De hac Linus lib. 10. In salu Vestino Falernum contingente agrum. Sinope dicitur Græca vrbs fuisse, Sinuesla deinde à Romanis colonis appellata. Strab. lib. 5. Sinuesla in Serano sita est sinu, à quo nomen vendicat. Ei proximæ calidæ sunt balneæ ad ægritudines quædam accommodatissimæ.*

SINUOS, as, Sinuosus. *Vide SINVS.*

SINUUS, us, priore correpta, Curuitas illa quæ est intra pectoris, brachiorumque complexum. *Πηχέλιος*. *GALL.* Sein, replis. *IT.* & *HI.* seno. *GE.* Der busen. *AN.* The bosome. } *Ter. in Adel.* Hic non amandus: hincine non gestandus in sinu est? *Ouid. Ep. 3.* Te tenet in tepido mollis amica sinu. [ *Idem Ouid. Eleg. 2. lib. 4.* Inque sinu dominæ consensuisse debebam. *Idem Eleg. 1. lib. 4. T. ist.* Inque sinum mœstæ labitur imber a quæ. *Suet. in Augu.* præsentare sinum (metu occulti ferri sup. ) ] *Seneca in Troade,* Blando sinu fouens nepotem Fouere dextra sinu. *Ouid. 1. Amorum, Eleg. 4.* Hinc sinus vestium appellati sunt, laxitates inter plicas intermedie. *Virg. 1. Æn.* Nuda genu, nodòque sinus collecta fluentes. *In sinu gaudere, proverbialiter dicitur pro, Tacitam apud se voluptatem sentire, nullis foras prolatis gaudij notis. Tribulus, Qui sapit in tacito gaudeat ille sinu.*

\* *Cicero in Epistol. ad Qu. Frat.* Mihi crede in sinu est, neque ego discingor. His verbis promittit fidem silentij. Nam si quis discingatur, effluit quod sinui creditum est. \* Sinus pro securitate. *Plin. in Paneg.* Gestus Consulatus non in hoc vrbis otio & inuano pacis sinu, sed iuxta Barbaras gentes. [ *Pro tutela, atque presidio; Plinius in Panegyri.* Confugit in sinum tuum concussa Respub. *GALLIC.* Se vient iester entre tes bras, se met en ta sauuegarde & protection & defense. Eodem sensu dixit Cicero in iudicio *Tuscul.* se grauissimis casibus magna que tempestare iactatum in sinum Philosophiæ confugere. ]

\* Per translationem quoque sinus vocantur littora curua, duobus quasi brachijs longius in mare procurentibus inclusa, Græci, *αὐχῆτος* appellant, & Gouffe ou golfe de mer. *IT.* *G.* Golfo. *GERM.* Ein Meerhof. *HIS.* Golfo de la mar entre dos cabos. *ANG.* The bosome of the sea. ] Hinc *Plinius* totam Europam, qua Mediterranco mari alluitur, in quatuor præcipuos diuidit sinus, quorum primus Calpæ Hispaniæ, & Lacinio extremo Italiæ promontorio includitur: secundus à Lacinio initium sumens, Actoceraunijs ad Hellepontum angustias extenditur. quicquid reliquum est Europæ vsque ad Tanaim fluuium quarto sinu includitur. [ *Seneca, epist. 54.* Sinus præcidere (in nauigando. )

\* In oculis item sinus dicuntur concavitates illæ quibus lacrymæ erumpentes, primum excipiuntur. Sic enim interpretatur *Seruius* illud *Virg. 4. Æneid.* Sic effata sinum lacrymis impleuit obortis. Accipitur item sinus pro gremio, siue ea parte veltis, quæ verenda reguntur. *Iuuen. Satyr. 9.* Fata regunt homines: fatum est in partibus illis, Quas sinus abscondit: nam si tibi fidera cessant, Nil faciet longi mensura incognita nerui.

\* Sinus vlcis pro concavitate: *Celsus cap. 2. lib. 7.* Dandaque opera, ut imus sinus exitum habeat, ne quis humor intus subsidat. &c. Apud eundem Sinus tumori opponitur, vbi de luxuriantis membris sic scribit: Siquidem semper ea parte tumor est, in qua os præsumpt: ea sinus, à qua recessit. ] \* Nonnunquam etiam pro calibus venatoris. *Martial. lib. 13.* Pulcher dedit onager, micti venatio debet Dentis Erythræi, iam remouere sinus. Aliquando pro velo, quod ventis flantibus curuatur, & iuosum redditur. *Virg. 5. Æneid.* Colligere arma iubet, validisque incumbere remis, Obliquatque sinus in ventum, &c. *Iuuen. Satyr. 1.* Totos pande sinus. [ *Quintilia* Validior spiritus nostros sinus (velorum) tendat. Sinus ex toga facere, est extremas togæ oras ita contrahere, vt in medio sinus, hoc est capacitas quædam relinquatur. *Liu. 1. bell. Pun.* Tū Romanus sinu ex toga factò. Hic ( *inquit* ) vobis bellum atque pacem portamus: vtrum placet, sumite. ]

[ Sinus effundere. *Liu. lib. 1. bell. Pun.* Cum is sinu effuso bellum dare dixisset. ( id est excussa toga, quam in sinum collegerat. *Bude.* ) ] Sinus deducere; *Suet. in Cas. c. 82.* Quo honestius caderet sinum ad ima crura deduxit. *Item Quintilian.* Sinus (togæ) reducere vtque ad lumbos. *Idem Quint.* Sinus togæ nulli veteribus deinde perquam breues. ] E sinu alicuius esse dicimus, quod ex intima familiaritate eius esse volumus intelligi. *Cic. 3. Ver.* Verres simulac tetigit prouinciam, statim Messanam literas dedit. Dionem euocauit: calumniatores ex sinu suo apposuit: qui, &c. ] In sinu suo habere, pro eo quod est habere in potestate sua. *Caius Iureconsultus,* Tuo centum do lego, quæ

mibi pertulit, quæ ideo ei non caui, quod omnem fortunam & substantiam, si qua à matre susceperat, in sinu meo habui sine vlla cautione. [ *Seneca.* Nō stabat quidem Resp. sed in boni principis sinum ceciderat. ] Sinus solutus, pro liberalitate ponitur: quo modo accipitur à *Seneca,* Non recipit fordium virtus amatorem: soluto ad eam sinu veniendum est, id est, plena liberalitate, & copia effusa, vt interpretatur *Bud.* [ & vt *Hier. Steph.* id est arca aperta & penu reclusa. ] Sinus, nus, prior, produ. Genus vasis sinuosus, interpretatur *Nonius,* quemadmodum & galeola. *Plautus in Curc. sc. 1. a. 1.* Hic cum vino sinus fertur. *Varr. de Vita populi Romani, ut idem Nonius citat,* Vbi erat vinum positum in mensa, aut galeola, aut sinu. *Vir. Eclog. 7.* Sinum lactis, & hæc te liba Priape quoniam Expectare sat est, &c. *Varr.* in hac significatione in neutro genere ponit *lib. 4. de ling. Lat.* Sinum ignis, à Sinu: quod sinu maioræ cautione habeat quâ poculū.

SINVS magnus, *σινωπις*, Indici Oceani sinus est, iugo seu promontorio magno, & Sæui fluminis ostijs interseptus: vt describitur à *Ptolemæo* Tab. Aliz vndecima. Hispani, qui eam orbis partem lustrauerunt vocant Mare de sur, traduntque breuiori itinere eò perueniri si Occidentem versus nauigetur. Sinuos, as, Curuo, in sinus flecto. *σινωπις*. *GALL.* Entoriller, ou toriller en plusieurs plis, courber. *ITAL.* Ingobbire, intorcere. *GERM.* Krumen oder biegen in rent vdr sāt. *HISPAN.* Entroscar, entorcer. *ANGLIC.* To turue and wind in forme of a serpent. } *Virgil. lib. 2. Æn.* Sinuatque immensa volumine teiga, id est, in sinus flectit. *Ouid. lib. 2. Metamorph.* tremulæ sinuantur flamine vestes. Id est, rugantur, vel in sinus colliguntur. [ Sinuare, pro sinuosum & cauum facere. *Cels. lib. 7.* de suppuratis loquens incidendis Dandaque opera, vt imus sinus exitum habeat ne quis humor intus subsidat qui & proxima, & adhuc sana corrodet. *Idem Cels.* Sinuari dixit pro sinuosè formari ] Hinc componitur Insinuare: de quo satis multa dicta sunt suo loco.

SINUOSUS, a, um, Quod habet multos sinus, flexuosus. *σινωπις*. *GALL.* Qui a plusieurs plis, qui a plusieurs detours. *ITAL.* Tortuoso, gombiroso, golfofo. *GERMANI.* Das vil trumb oder sāt hatuet windten. *HISPAN.* Tuerto, torcido, seno de golfo. *ANGLIC.* It has hath many turnings or windings. } vt Mare sinuosum, Vela sinuosa, quæ vento inflata in sinus turgescunt. *Claudian. lib. 1. de Rapt. Proserp.* sinuosa draconum Membra regens, volucris per auia nubila, &c. *Plin. lib. 11. cap. 37.* Cor prima domicilia intra se animo & sanguini præbet, sinuoso specus, & in magnis animalibus triplici, in illo non gemino. *Virgil. 11. Æneid.* Saucius at serpens sinuosa volumina versat. *Ouid. 5. Metamorph.* tamen sinuosa veste pendit.

SINUOSUS, aduerb. *σινωπις*. Vnde sinuosius, obliquius ac magis inuolūtè, rectius. *Gellius libro duodecimo capite sexto,* Sed vt tibi à me mos geratur dicam ego indoctus (vt aiunt) & aperius quæ fuisse dicitur: puro sinuosius, atque tolerius, si quis nunc adellet Stoicorum.

SIPHON, siphon, Herba est in locis aquosis nascens, frutice pingui, recto, folijs latis, olusatro similibus, sed minoribus, & odorata. Alio nomine Lauer dicitur, & vulgò *Berula.* *Plin. lib. 22. cap. 22.* His adnumerant Sion, latius apio, in aqua nascens, pinguius, nigriusque, copiosum semine, sapore nasturtij. \* *Ruellius lib. 1. cap. 20.* Sion sibi nomen asciuit à concussu, quod Græci *σίων* dicunt, nam excutiendi vim nactum est, vt pote quod renibus calculos emoliat, vinam & menses exigit. Lauer, vt mea fert opinio, nomen à lauatu contraxit, quod personantibus aquis enatum semper elui gaudeat.

SIPARIUM, siphon, Veli genus, quo vtbantur mimi, scenicique artifices ad scenam velandam. *ἰπάρη*. *GALL.* Vn rideau de quoy se seruoient les ioueurs. *ITALIC.* V elo da vrnare il teatro, sapezziare. *GERMAN.* Ein umbhang oder verpandtecke der heustinen in schawspylen. *HISPAN.* Velo para sombra y orna el teatro. *ANGLIC.* A courtaine used in stages. } *Cicero de prouincijs Consul.* Itaque ille alter (vt ipse est homo doctus, & à suis Græcis subtilius eruditus) quibuscū in orchestra helluatur, antea post siparium solebat. [ *Seneca, cap. 11. de Tranquill.* Cothurno, non tantum siparius fortiora ]

SIPHONOS, σιφωνος, Insula est maris Ægei, non procul à Scyro. *xxviii. m.* passuum ambitu: antè Meropia & Acis appellata, vt tradit *Plin. lib. 4. cap. 12.* Hæc insula locupletissima erat, esse *Herod. lib. 3.* vt in qua auraria & argentaria metalla essent, vnde tantum pecuniæ fiebat, vt ex decima eius parte reponeretur apud Delphos thesaurus locupletissimo cuique par, Siphnijs pecuniam, quæ quotannis conficiebatur, distribuentibus. \* Gentile est Siphnius *σινωπις* *Stephano.*

SIPHONES, penult. produ. *σινωπις* im. *σινωπις*. *GALL.* Siphones ou tuyaux. *IT.* *A.* Canoni condotti di acqua. *GERM.* Ein röhre weche man mit dem hant wasser furcht treibt. *HISPAN.* Los aguatochos à atenores de agua. *ANGLIC.* Pipes to conueigh water, a conduice pipe. } Canales, tubi siue fistule in fontibus, quibus aqua vel alius liquor emittitur: à sono dicti, quem edit aqua per eos rumpēs. *Iuuen. Satyr. 6.* Effigiēque deæ longis siphonibus implent. *Plin. 1. 2.* de aqua in summā iuga erum pente, Quo spiritu acta, & pondere terræ expressa siphonum modo emittat.

SIPHUNCULUS, li, diminutiuum est à siphone, Exigua fistula ex ære, vel marmore, aliãve materia, ex qua aqua exilit è fonte. *ἰπάρη*, *σινωπις*, *σινωπις*, *σινωπις*. *GALL.* Petite siringue ou petit tuyau. *ITALIC.* Picciol canone è condutto de aqua. *GERM.* Ein wasser röhre in brunntöhre. *HISPAN.* Pequeno aguatocho, à atenor de agua. *ANG.* A cock in a condutte, or a lisse cundite pipe. } *Plin. ad Apollinarem.* In hoc fronte crater, circa siphunculi plures miscent iucundissimum murmur.

SIPPO, as, are, Antiqui in vlu erat pro spargere. *ἰπάρη* *πίζεω*



dam verticem cogatur prouoluere quod quum ad summum  
 uene extulerit, repente deorsum relabitur. *Ouid. lib. 13. Metamor.*  
 Aut petis, aut vrbes rediturum Sisyphæ saxum. Huc etiã res-  
 pexit *Virg. lib. 6. Æn.* Saxum ingens uolunt alij, radiisque rotarũ  
 Districti pendunt. ¶ Fuit & alius Sisyphus Corinthiorum rex, cui  
 Meropi Atlantis filia nupsit. *Ouid. 4. Fast.* Septima mortali Me-  
 rope tibi Sisyphæ nupsit.

**Sisyphus**, adiect. *Ouid. 13. Metam.* quid sanguine cretus Sisyphio,  
 furisq; & fraude simillimus illi Inferis Æacidis alienæ nomi-  
 na gentis?

**Sisyrrhynchion**, *σισυρρυγχιον*, Bulbi genus, cuius inæ radices hyeme  
 crescunt, uero autem tempore, quum apparuerit viola, mi-  
 nuuntur ac contrahuntur, bulbo interim pinguescente. *Autor  
 Plin. lib. 19. c. 6.*

**Sitanion**, *σιτανιον*, Frumenti genus, quod quoniam tertio à satu  
 mense metitur, à Græcis *σιτανιον*, à Latinis etiam trimestre di-  
 citur, toti Alpino tractui, atque adæo frigidioribus omnibus re-  
 gionibus notissimum certissimq; agricolis famis leuamẽ,  
 quoties aut niues altiores, aut aquæ affluentiores maturam sa-  
 tionem prohibuerunt. ¶ Hinc Sitanus panis ex sitanion frumẽ-  
 to confectus. *Plin. lib. 22. c. 25.* de panis generibus loquens, Sita-  
 nius, hoc est trimestris incusso in facie, aut desquamata cum  
 melle aptissimẽ curat.

**Sitararchia**, *σισαρχεια*, Annonæ vel commeatus prefectura: Sitararchus  
 annone vel commeatus prefectus. A Græco *σισαρ* siue *σιταρ*, quo-  
 rum illud cibum, hoc frumentum significat: & *αρχη*, quod ma-  
 gistratum denotat, siue prefecturam.

**Sitella**, *σισιτella*, *σισιτella*, *σισιτella*.

**Sithonia**, *σισωνια*, Pars Thraciæ est, teste *Stephano. Plin. quoque li.  
 4. cap. 11.* Sithonios collocat in ea parte Thraciæ, quæ ab Hæmo  
 monte auersa, vergit in Pontum Euxinum. *Herod. uerò lib. 7.*  
 Sithoniam regionem in ora maritima Macedonia collocat ad  
 sinum Thermaum, eiusque vrbes facit Toronam, Setmylam,  
 Mecybernam, & Olynthum. Poetæ autem Sithoniam pro ipsa  
 Thracia ferẽ accipiunt: vnde Sithonia niues frequenter legi-  
 mus pro altissimis Thraciæ niuib. *Virg. 10. Eclog.* Sithoniaisque  
 niues hyemis subeamus aquosæ.

**Sitia**, *σισια*, Hispaniæ Bæticæ oppidum, in conuentu Tarraconesi  
 cuius meminit *Plin. l. 3. c. 1.*

**Siticines**, pen. corr. Dicitur sunt, teste *Gell.* qui apud sitos canere so-  
 liciti essent, hoc est, vita functos, & sepulcro ad tempus condi-  
 tos. *Plura de hoc Gell. lib. 10. cap. 2. ex Ienentia Ateii Capitonis, &  
 Nonius de Proserpina.*

**Sitis**, huius sitis, fœm. gen. Est appetitus bibendi. ¶ *INDX isammã  
 PNDX ismedh PNON isimmaon. di. 4c.* GALLI. Soif, conuocif, &  
 enuie de boire. ITAL. Sese. GERM. Durst. HISP. La sed, appetito  
 de beber. ANGL. Thirst, or appetit of drink. ¶ *Cic. 1. de Finib.* Quum  
 cibo, & potione famẽs, sitisque depulsa esset. *Idem 2. de Finib.*  
 Estne quæso, inquam sitienti in bibendo voluptas? Quis istud,  
 inquit, posset negare? Eademne inquam, quæ restincta sitis? Imo  
 alio generemam restincta sitis stabilitatem voluptatis habet, in-  
 quit, illa autem voluptas ipsius restinctionis in motu est. *Virg.  
 5. Eclog.* Tale tuum carnẽ nobis diuine poeta, Quale sapor fef-  
 sis in gramine, quale per æstum Dulcis aquæ saliente sitim re-  
 stinguere riuo. [*Plaut. Mostell. sc. 1. a. 2.* Miserum est fodere pu-  
 teum, ubi sitis fauces tenet. *Ouid. 4. Fast.* Sitis vllerat herbas. *Sen.  
 c. 1. de Tranquill. fame & siti perit. Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist.* Vt-  
 que sitim nostro possis explere cruore. *Idem Eleg. 8. lib. 4.* Nec  
 siccam gerico fonte leuare sitim. *Plaut. Most. sc. 3. a. 1.* Nisi anũ  
 illam interfecero sitis, fame, atque algu. *Idem Curcul. sc. 2. a. 1.* Si-  
 tim sedarum it. Et, Affer tibi potionem. *Idem, ibid.* Egon' salua  
 sim, quæ tibi sicca sim? &c.]

¶ Per translationem etiam sitis dicitur nimia rei alicuius auidi-  
 tas. *Cic. in Parad.* Neque enim vnquam expletur, nec satiatur,  
 cupiditati sitis. *Horat. 1. Epist. 18.* Quem tenet argenti sitis im-  
 portuna famẽque.

**Sitio**, sitire, Appeto bibere, siti laboro. ¶ *INDX isamã. di. 4c. GAL.  
 Auoir soif. ITA. Haueri sese. GERM. Dursten/durst haben HISP.  
 Hauer sed. ANGL. To thirst. Cic. in Pison.* Iple cum paucis ad  
 portam sitiens perueni Transfertur etiam ad plantas, quæ tunc  
 sitire dicuntur, quum siccores sunt, humorẽque desiderant.  
*Cic. in Orat.* Translatione fortasse crebrior, quæ frequentissi-  
 mẽ sermo omnis vitur non modo vibanorum, sed etiam rus-  
 ticorum: siquidem est eorum, gemmare vices, sitire agros, lætas  
 esse segetes, luxuriosa frumenta. *Virg. 4. Georg.* Quum sitiant  
 herbæ & pecoriam iam gratior umbra est. [*Ouid. 4. Fast.* Quo si-  
 dere moro tota sitit tellus.]

¶ Aliquando etiam sitire accipitur pro vehementer cupere, si-  
 cur sitis pro vehementi rei alicuius auiditate. *Iustinus*, Satiare  
 sanguine, quem semper sitisti. *Cic. ad Qu. frat. li. 3.* Nec sitio ho-  
 nore, nec desiderio gloriam. *Idem 5. Philip.* Etenim aderat L.  
 frater gladiator Abatius, qui Mirmillo Mylasis depugnaret,  
 sanguinem nostrum sitiebat. [*Et apud Suet. in Tiber. c. 59* est ver-  
 sus huiusmodi: tultidi vinum, quia iam sitit iste cruorem.]

¶ Passiuo sitior vsus est *Ouid. lib. 1. Fast.* Quo plus sunt potæ plus  
 sitiantur aquæ.

**Sitiens**, tis, participium, & aliquando nomen, & ponitur pro cupi-  
 do, auido. ¶ *INDX isome. di. 4c. di. 4c. GAL. Qui a soif, sec.  
 ITA. Li. Chi d'esse. GERM. Durstend/durst habend. HISP. Que tiene  
 sed. ANGL. Thas thirsteth or is drie. ¶ Sit. Sitiens hortus. *Ouid. 1. de  
 Ponto, Eclog. 9.* Nec dubitem longis purgare lagonibus arua, Et  
 dre. iam sitiens quibet hortus aquas. *Virg. 4. Georg.* Iam ra-  
 pidus torrens sitientes Sirius Indos ardebat cælo, & medium  
 Sol igneus orbem Hauserat, &c. *Idem 1. Eclog.* At nos hinc alij  
 sitientes bibimus Afros. \* Sitiencia Africa. Id est loca siticulosa  
 Africa. *Plin. lib. 10. c. 7.* Oxygen perpetuo sitientia Africæ gene-*

rant. Et. 15. c. 11 Nascitur in sitientibus.  
 Stienter, aduerbium, Ardenter. ¶ *INDX isome. di. 4c. GAL. Ardement,  
 auec grande conuocif. ITA. Ardentemente, con grand de-  
 sio. GERM. Durstig/durstig beginnig als ob ein durstete. HISP. Con mu-  
 cho ardor y codicia. ANG. With great desire and thirst. ¶ Cic. 4. Tus.  
 Nec sitienter quid apperens.*

**Siticulosa**, um, Sicuti asserens. ¶ *INDX isome. di. 4c. GAL. Sans  
 humeur, eshardẽ & alterẽ. ITA. Che fa sece. GERM. Das durst  
 bringt. HISPANI. Cosa que haze seca. ANGL. Dry & thirsty, without  
 humor, drie. ¶ *Plin. lib. 23. cap. 6.* Melimela, & reliqua dulcia sto-  
 machum & ventrem soluunt, siticulosa, æstuosa, sed neruos non  
 lædunt.*

¶ Interdum significat siccus, aridus, & vehementer sitiens. ¶ *INDX  
 isome. di. 4c. GAL. Qui a grande soif, eshardẽ & alterẽ. ITA. Chi a grand  
 sete. GERM. Dast durt und durstig H. s. Cosa que tiene mucha sed. ¶  
 Loca siticulosa, *Colum. lib. 23. c. 9.* Sed si aspera, & siticulosa loca  
 arboribus obferda sint, neque populus, neque vlnus tam ido-  
 nee sunt, quàm orn. *Horat. 3. Epod.* Nec tantus vnquam siderum  
 inleat vapor Siticulosæ Apuleiæ.*

**Sitibundus**, Vehementer sitiens, & per translationem idem quod  
 siccus, & humoris omnis expers. ¶ *INDX isome. di. 4c. GAL. Sitibundus.*

**Sitocomia**, *σισιτομια*, Dignitas eorum qui frumentum & annou-  
 nam curabant. Qui vero inagistratu hoc fungebantur sitocomi-  
 us dicebantur: quasi *σιτο κομιας*, quasi præfeci seu curato-  
 res annonæ. *Arad. l. Munerum, de Muneribus & honoribus.*  
 Personale munus est, cura emendi frumenti & olei, nam har-  
 um specierum curatores, quos *σισιτομια* Græci vocant, creati  
 moris est.

**SITTACENE**, *σισιτακηνη*, Regio Asiæ. Medis ad Meridiẽ proxima, a-  
 lio nomine Arbelitis dicta, Sittacene autem appellata à Sittace  
 vrbe, regionis torius capite. *Plin. lib. 6. c. 26. & 27.*

**Sittula**, *σισιτella*, Vas est ad hauriendam aquam accommodum à sitien-  
 do dictum, quod aquam sitiat. [i. appetat is, qui cam in puteum  
 demittit.] ¶ *77 deli 73 chadhis. di. 4c. GAL. Seau ou seille  
 à porter eau. ITAL. Secchie/ua. GERM. Ein geschirr mit dem man  
 wasser schöpft/ ein tubel/schuffen. HISP. Herrada para sacar agua.  
 ANGL. A paille or bucket to draw or carie water in. ¶ Nonnunquã  
 etiam vrna, e quo sortes ducuntur. *Plaut. Casin.* Et situlam huc  
 tecum afferto cum aqua, & sortes. *Plaut. in Casin.* Sortiar illa in  
 situla. [*Plaut. Amph.* Si situlam cæpero, Næ ego illi putæo ani-  
 mam omnem interraxero. (Iaquam.)]*

**Sitellæ**, *σισιτella*, dimin. est à Situla: ¶ *INDX isome. di. 4c. GAL. Petit seau,  
 petite seille à porter eau. ITAL. Secchi/ua, picciola sechia da portare ac-  
 qua GERMAN. Ein klein geschirrin wasser zu schöpfen/ ein schauff.  
 HISPANI. Pequenna herrada para sacar agua. ANGL. A little paille  
 or bucket to carie water in. ¶ Quemadmodum Matella à maru-  
 la. Accipitur frequenter pro situla siue vrna, e qua sortes du-  
 ci consueuerunt. *Liu. 5. bell. Pun.* Tribuni populum summoue-  
 runt: sitellæque allata est vt sortirentur, vbi Latini suffragium  
 ferent. *Plaut. Cas.* Coniciam sortes in sitellam, & sortiar tibi &  
 Chalino.*

**Situs**, a, um, Positus. ¶ *INDX munnach. xel. 4c. GAL. Situẽ. mis & po-  
 se. ITALIC. Posto, messo. GERMA. Gelegt oder gesetzt. HISP. Puesto,  
 situado. ANGL. Placed, situate. ¶ *Liu. 10. bell. Pun.* Ea sinum ab alto  
 claudit, in quo sita est Carthago. *Teren. in Adolph.* In te spes  
 omnis Hegio nobis est. [*Plaut. pjeud. sc. 2. a. 5* Si qua in hoc spes  
 sita est mihi. *Idem Aulul. sc. 2. a. 4.* Probe in latebris situm est  
 (aurum.) *Idem Curc. sc. 3. a. 2.* Argentum apud Trapezitam situm  
 est. *Idem Plaut. Men. sc. 6. a. 5.* Cui comodelte situm. *Idem Mil.  
 sc. 4. a. 2.* Scio cruceam futuram mihi sepulcrum: ibi enim maio-  
 res mei sunt siti. *Idem Capt. sc. 4. a. 3.* Mihi ses omnis in incerto  
 sita est.] *Cic. 1. de Finib.* Est autem situm in nobis, vt & aduersa  
 quasi perpetua obliuione obruamus, & secunda iucundẽ ac  
 suauiter meminimus. ¶ Accipitur aliquando situs, pro condi-  
 tus *Tacit. lib. 3.* Urbemque Philippopolim à Macedone Philip-  
 po sitam. ¶ Situs præterea dicitur pro sepulto. *Plaut. in Misse,*  
 Scio cruceam futuram mihi sepulchrum: ibi enim mei maiores  
 sunt siti.*

**Situs**, us, Lanugo ex humore creata, præsertim in locis Sole ca-  
 rentibus. ¶ *INDX isome. di. 4c. GAL. Chaniffiure, moiffiure, & relẽd  
 cralle & ordure. ITA. Sito, ruto, ruffo, muffa. GER. Schimmel oder  
 schimmet/ die graue wollichtige matere so von feute entspringt.  
 HISPANI. Suzedad moñ. ANGLIC. Ordure and moiffiure in a wet  
 place wher the sunne shyneth not. ¶ *V. alla lib. 6.* Situs sordes, & illu-  
 uies illa, qualis nascitur inter opaca domus, quæ diu non re-  
 purgatur. *Virg. 6. Æneid.* Sed me iussa deũ, quæ nunc has ire  
 per vmbas, Per loca senta situ cogunt, noctẽmque profundã,  
 imperis egere suis. Soler autem in locis situlentis odor quidã  
 tener & fœdus olfactantium nares offendere, qui & ipse situs  
 dicitur. *Plin. lib. 21.* pessimum esse crocum quod situm redoler.  
 [*Quintilian.* Situ secreti consumi scripta. *Seneca c. 25. de Consol. ad  
 Marc.* Dum expurgat inhærentia vitia, situmque omnis morta-  
 lis xui excutit.] ¶ Accipitur & situs pro squallore quodam cor-  
 poris, quum scilicet cultu omni neglecto corpus horriditatem  
 quandã, & ingratum contrahit odorem, quem etiam pæ-  
 dorem dicimus, cuiusmodi libro 5. describit *Lucretium*, Fœda situ  
 macies. ¶ Quæmetiam vitibus ipsis *Colum. li. 5.* situm assignat. Iam  
 vero (inquit) muscus qui more compedis crura vitium, & vine-  
 ta comprimit, sitique & veterno macerat, ferro distringendus,  
 & eradenus est.*

¶ Accipitur aliquando situs pro torpore & inertia ex diutino  
 otio. *Virg. 7. Æn.* Sed te victa situ, vetiq; effœta senectus. O ma-  
 ter, curis nequicquam exeret. Quem locum explicans *Dona-  
 tus*, Situs, inquit, est corruptio ex humore & diuturnitate cõtra-  
 cta, qua deteriorẽs sunt species, vno in loco prolixo tempore  
 conuallent. Vnde *Senectus* victa situ, quasi otio, & nihil agendo



frumentum quam diutissime incorruptum asseruatur. Vide infra in dictione **SIRNS**.

**Sirus** *σείρος*, siue Sirthus, duplicator. *σείρος Suid.* Spelunca subterranea, concedendo seruando que frumento accommodata. *Varr. lib. 1. de Re rustica, cap. 37.* Item huius generis granaria alia quidam habent sub terra, vti speluncas, quas vocant fros: vti in Cappadocia, ac Thracia, Russia & Moscouia. alij, vti in Hispania citeriore, puteos, vti in agro Carthaginensi & Oscensi. Horum solum palets substemunt, & curant ne humor aut aer tangere possit, nisi quom promitur ad vsum. *Vide in SIRVS.*

**Sis** pro si vis dixere veteres. Ad verba enim imperatiua, quae videbantur contumeliosa, addebant sis, pro, si vis vt Fac sis, Vide sis. *Plaut. in Amph.* Modo sis veni huc inuenies infortunium. *[Idem Pseud. sc. 2. a. 2.]* Vide sis, ne in quaestione sis. *Ibidem, Vide sis, signi quid fiet. Ibidem sc. 2. a. 3.* Sine sis loqui me. *Idem Amph. sc. 4. a. 4.* Tace sis, meum est querere. *Idem Astu. sc. 1. a. 1.* Caue sis malam rem. *Idem Pseud. sc. 2. a. 2.* Iube te sis operiri. *Idem Cure. sc. 2. a. 2.* Mane sis. *Ibidem sc. 3. a. 5.* Sta sis illico. *Idem Pseud. sc. 1. a. 1.* fac sis, delatum sit trumentum (iubentis) Sic *Mostell. sc. 1. a. 1.* Exi e culina, sis foras, mactigia. *Et Cure. sc. 2. a. 4.* fac sis bonae frugis sis. *[Cic. pro Sex. Roscio, Age nunc, refer animum sis ad veritatem.]* Interdum sis, praecedit verbum imperandi vt apud *Plaut. in Aut. sc. 1. a. 1.* Sis vide vt incidit! *Et in Milii. sc. 2. a. 2.* Illic sis vide quemadmodum astitit!

**Sisamus**, (quod hic pro Paphlagoniae vrbe corrupte legebatur) *Vide SESAMVM.*

**SISAPO**, onis, *σισάπων*. Oppidum Hispaniae Beticae, miniariis metallis in primis celebre, teste *Plin. lib. 3. c. 1.* Ab hoc vicina regio Sifaponensis dicitur. *Idem lib. 33. c. 7.* Celeberrimum ex Sifaponensis regione Beticae minium.

**Sisarōn**, *σισάρον*. Herba est pastinacae non dissimilis, quae Latine sifer appellatur. *Vide paulo post in dictione SISERA.*

**SISCIA**, *σισία*. Pannoniae superioris vrbs, Romanorum colonia: de qua *Plin. lib. 1. c. 13.* *Et Plin. lib. 3. c. 25.*

**Siser**, *σισήρ*. *Dioscoridi*, Herba est pastinacae non dissimilis, quae hodie vulgo *Seruilla* siue *Cheruiua* appellatur. Eius duo sunt genera, latium & erraticum. Satiuum, caulem habet angulosum, folia oblonga, & in extremitatibus incisa, semen latium & folia eum, radices candidas, iucundi gustus, eiusque gratissimas. Satiuurtius duo sunt genera, floris colore distincta. Nam quod ex his maius est, flores habet luteos, minus candidos. Erraticum vero caule est bicubitali, foliis biximalla, sed maioribus, flore luteo, & umbella aetheri, semine lato & rotundo, vt latium, radice tenui & longa. *Plinius lib. 19. cap. 15.* Inter medica dicendum sifer: quod ipsum Tiberius princeps nobilitauit flagitans omnibus annis a Germania: Gelduba appellatur castrum Rheno impositum, vbi generositas praecipua. Inest longitudine neruis, qui in decoctis extrahitur, amaritudinis tamen magna parte relicta, quae mulso in cibis temperata, etiam in gratiam vertitur.

**SISIGAMIS**, Vxor fuit Darij, quae nulli suae aetatis foeminae pulchritudine cessit. Quam tamen victo Dario Alexander non solum non violauit, sed & summam adhibuit curam, nequis capere corpori alluderet.

**Sison**, *σισον*. Semen est exiguum, in Syria nascens apio simile, nigrum seruens, & oblongum. *Vide Dioscor. lib. 3.*

**Sisto**, is, sitis, lupinum [statum] stare facio, coerceo, reprimo, retineo. *ἵστημι* *hel. em. th. ipis. p. 100. sicut.* **GALLIC.** Retineri & arrester. praesentis, stare comparo. **ITALIC.** *Fermare, reprimere.* **GERMA.** Stellen, stillestellen. **HISPANIC.** *Entancar.* **ANGLIC.** *To mak so tary or stand still, so appeare as one doth sued in the law, so stoppe or hold back.* *vt* Siste gradum, Siste lacrymas. *Plin.* Sanguinis profluium sistit herbae praenoniae semen rubrum. Aluum sistere, id est, reprimere. *Plin. lib. 20. cap. 6.* Capira bis aqua mutata cocta, aluum sistunt, &c. Fugam sistere, *Lin. 10. bel. Pun.* Ibi Syphax dum obsequit hostium tumis, si pudore, si periculo suo fugam sistere posset, equo, &c. Profluium genitale, vel sanguinem sistere. *[Senec. cap. 1. de Tranquill. Sistas fluctuationem meam.]* ¶ Quandoque ponitur pro sui copiam facere, & se praesentem exhibere. *iqis. arg. mo. 15. 14. Cic. ad Attic. Des operam, id quod mihi affirmasti, vt te ante Calendas Ianuarias, vbi cumque erimus, sistas. Idem 3. Offic. Vas factus est alter eius sistendi, vt si ille non reuertisset, moriendum esset ipsi. [Sic sistere vadimonium, est ad praesentem diem iudicio se praesentem exhibere: cui opponitur vadimonium deserere. *Cato apud Gell. cap. 14. lib. 2.* Quod si vadimonium capite obuoluto stitisses. *Et cap. 1. lib. 7.* Scipio loquens de vadimonio. Perendie, inquit, sistant scilicet in loco, &c. *Idem* Sistere aliquem iudicio: *Vlpianus lib. 1. §. 1. D. De eo p. r. quem, &c.* Qui impedit aliquem iudicio sisti &c. *Plaut. in Cure. sc. 3. a. 1.* Sisto ego tibi me. *Et vt mihi te sistas suadeo: Ecce me. (de Vadimonio.) Plaut. Amph. Eum hic sistam.]* Cum datus. *Plaut. in Mil. Ego iam illam huc tibi sistam in viam. Cic. ad Attic. lib. 10.* Tu quoniam quartana cares, & nouum morbum remouisti, te vegetum nobis in Graecia sistite. *[Gellius c. 10. l. 18.* Sistas hunc sanum (id est reddas, exhibeas.)] Sistere etiam pro subsistere & stare. *is. 14. Cic. 5. Verr. Qui Republicam sistere negat posse, ni ad Equestrem ordinem iudicia referantur. ¶ Quandoque est confirmare, corroborare, & quasi nutantem fulcire. *et. 1. 10. ip. 10. Vir. 6. An. Hic re Romanam magno turbante tumultu sistet eques. [Plaut. p. 10. sc. 2. a. 5. Molliter sistite nunc me: caue nunc cadam. Lucret. Vix ope Deorum omnium res sisti potuisset. (i. ne rueret impediri que defendi) Hinc a sistendo rep. statum eius deducit. Sueton. in Augusti. cap. 28.] Priusianus praeteritum huius verbi statum esse existimauit: quod certe a verbo statum esse constat, quemadmo-***

dum & supinum statutum. Sic: autem verum verbi eius praeteritum esse, in Noctibus suis Atticus docet *Gell. (c. 14. lib. 2.)* cuius haec sunt verba. In libro veteri M. Caronis, qui inscribitur Contra Tyberium exulem, scriptum siquidem sic erat, Quid si vadimonium capite obuoluto stitisses? Recte ille stitisses scripsit, sed falsi, & audaces emendatores, exscriptos per libros stitisses fecerunt, tanquam stitisses vanum & nihil verbum esset. Quin potius ipsi nequam & nihili sunt, qui ignorat stitisses dictum a Carone, quoniam sistere vadimonium, non statetur. Quibus ex *Gellij* verbis quum satis constet, stitisse sisto praeteritum esse, non steteri, illud quoque obsecratum esse non potest, supinum statum esse, non statum: statoremque Louis appellationem non a sistendo, sed a stando esse deducam (Duplex hic lapsus Calepini. Primum quum scribit supinum verbi sisto esse statum, non autem statum: alter vero quum Iouem non a sistendo, sed a stando, ita torem cognominatum esse tradit. Quod ad primum attinet, discretè refellitur verbis *Vlpiani, in l. 3.* Si quis in ius vocatus ira loquens: Si quis iudicio sisti promiserit, neque adiecerit poenam, si statum non esset. &c. & iterum in l. 1. Si ex uxori causa, Non videri, inquit, in eadem causa statum, &c. Quibus in locis statum, dicitur, non sistum, vt sine vilo exemplo persuadere vult Calepinus. Ceterum quod statorem appellationem deducam asserit a stando, non a sistendo, refutatur a *Lucretio lib. 1. ab Vrbe* cuius verba, vide in statore, sequenti dictione. vbi inter alia sic scribit: At pater Deum de me terrorem Romanis: fugamque foedam sistite: Hic tibi templum Statori Ioui voueo. &c.)

¶ Verbi huius composita sunt, absisto, assisto, consisto, circumfisto, desisto, existo, inhisto, obhisto, persisto, & rehisto: quorum significata vide suis locis.

**Stator**, onis, verbale, Apparitor, viator, qui magistratui praesto est, vt illius iussu quocumlibet accersat, & coram illo sistat: a iura altandi munere dictus. *ἵστημι* *schol. x. 1. 1. GAL.* Medlager, segent, ou huiltet. **ITALIC.** *stipace, sbirro, Zaffo, mezzo, famiglia de la corte.* **GERMA.** Ein statelnecht, der stehn muß vnd warten wo man ihn schicket, ein weibel. **HISPANIC.** *El que esta en pie delante el principe para seruirlo.* **ANG.** *A brace or sergeant, a sumner whi. h. w. a. n. e. b. men to appear.* *Cic. lib. 2. Ep. Vt ad te statores meos, & lectores cum litteris mitterem. Idem lib. 9.* Praesto mihi fuit stator eum cum litteris, quibus ne venirent denuntiabat. ¶ Stator item Iouis cognomen fuit apud Romanos, (Graeci *σισων* vertunt, nonnunquam etiam *σισων*) dictum (non a stando, vt voluit Calepinus in sisto, dictione antecessores, sed a sistendo.) quod Romanos a Sabinis in fugam verfos [stiterit, id est confirmauerit, corroborauerit, resistere ac firmiter stare fecerit]: vt *Lucretij* verbis peripicue intelligimus, haec de re sic scribentis *lib. 1. ab Vrbe.* ¶ *Vt* Hostius cecidit, confestum Romana inclinaturacies, tulaque est ad veterem portam Palatii. Romulus & ipse turba fugientium actus, arma ad caelum tollens, Iupiter tuis (inquit) aibus iussus hic in Palatio prima vrbi fundamenta iecit: arcem iam scelere empram Sabini habent: inde huca mania superata valle media tendunt. At tu pater deum, hominumque hinc saltem arce hostes, de me terrorem Romanis, fugamque foedam sistite: hic ego tibi templum Statori Ioui, quod monumentum sit posteris tua praesenti ope seruatum vrbe esse, voueo. Haec precatus, veluti si sensisset auditas preces, Hinc inquit, Romani Iupiter optimus maximus resistere, atque iterare pugnam iubet. *Haec ille.* Sic quoque a sistendo Repub. (id est stabilienda, firmanda) statum eius deducit *Sueton. in Aug. cap. 28.* non autem a stando, vt vulgus. ¶ *Cicero* antequam iret in exilium Iupiter Stator, quem vere huius vrbs statorum maiores nostri nominauerunt: cuius templum a Romulo victis Sabinis in Palatii radice cum victoria est collocatum. [De Ioue Statore. *Vide Pausan. in Romul.*]

**Sistrum**, *σίστρον*, Crepitaculum aeneum, quo Aegyptij sacerdotes in Idis sacris vti solent: ita dictum *ἵστημι* *sc. 1. 1. hoc est,* a quatiendo, propterea quod concussum, argutum, sonorumque ederet tintinnitum. *Ouid. 2. Amor.* Per tua sistra precor, per Anubidis ora verendi. *Apuleius, Arcis & argenteis, & aureis sistris argutum tintinnitum constrepentes. Martial. lib. 14.* Si quis plorator collo tibi vernula pendet, haec quariat, tenera guttula sistra manu. Hoc instrumentum apud Aegyptios vicem tubae exhibebat. *Virg. 8. Aeneid.* - patrio vocat agmina sistro. *Ouid. 3. Amor. Eleg. 8.* Quid nos sacra iuuant? quid nunc Aegyptia prolunt Sistra? quid in vacuo succubuisse toro?

**Sistratus**, ta, tum, sistrum tenens: quod est proprium epitheton sacerdotum Idis, *Martial. lib. 12.* Linigeri fugiunt calui, sistrataque turba.

**Sisymbrium**, *ἵσσυμβριον*. **GAL.** Balsamite, mente Romane, cretalon. **ITALIC.** *Balsamita, menta aquatica.* **GERMA.** *Wilder quendel.* **HISPANIC.** *Teruabuena de agua, axedren.* **ANGLIC.** *wilde tyme or creeping tyme.* ¶ Herbae genus est, teste *Dioscorides*, quod alio nomine serpyllum syluestre vocatur. Nascitur in solo inculto, menthae hortensi simile, odoratus tamen, & latiore folio. Officinæ balsamitam vocant. Solet autem haec herba vna cum myrto coronis adhiberi. *Ouid. 4. Fastor.* Cumque sua domine data grata siymbria myrto. ¶ Est praeterea aliud Sisymbrij genus, locis riguis gaudens, quod alij Cardaminam, alij hon, vulgus autem *Nasturtium aquaticum* vocat. *Virg. inque meminit Diosc. l. 2. c. 120.*

**Sisyphus**, *σίσυφος*, Aeli filius fuit, mortalium omnium suae aetatis altitissimus, qui quum Atticam laetocniis infestaret, a Theseo occisus est. **GERMANIC.** *Ein son A. E. u. l. welcher von Theseo ist vmbraht / vnd zur hellen an ein ewige stein trocken verdampft worden.* ¶ Hinc Poetae fabulantur eo supplicij genere apud inferos plecti, vt saxum ingens in montis curvadam



familias, pecuniisque censento.  
**Sobolesco**, scis, ere, Subnasco, succresco. { ילדתי ילדתי *yaladh yaladh* *rabah*  
 ארבה *parab*, *δυναμιως*. GALLIC. Croistre & multiplier la lignee,  
 se peupler ITALIC. Figliuolare. GER. Sich mehren/auffwaschen.  
 HISPAN. Crescer en generation. ANGLIC. To encrease and multiplie. {  
*Lin. 9. bel. Pun.* Illis Romanam plebem, illis Latium iuuentutu  
 prebuisse maiorem semper, frequentiorumque pro tot caesis  
 exercitiis sobolescentem. Quo tamen in loco sobolescentem  
 potius legendum videretur.

**Sobrini**, Duorum pluriumve sororum filij, quasi sororini. { *סבריני*  
 GAL. Cousins germains. ITALIC. Cugini germani, figliuoli di so-  
 ralle. GERM. Gesch wuester tindh/wuester schwesteren tindh. HISPAN.  
 Primo hijos de hermanas. ANGLIC. Cousing germanes, sister sonnes. {  
*Terent. in Andr.* Quem video estne hic Crito sobrinus Chrysi-  
 didi? Idem in *Phorm.* Eho tu sobrinum tuum non notas.  
 \* Sobrina, foem. *Plaut. Pannulo*, Nam mihi sobrina Ampfigura  
 tua mater fuit.

**Sobrius**, a, um. Non ebrius, sanæ mentis. { *σοβριος, σωφρονας*. GALLI.  
 Sobre, sage. ITAL. Sobrio. GERMA. Nüchtern/mäßig mit essen vund  
 trinken. HISPAN. Cosa templada en beue. ANGLIC. Sober, wise, temper-  
 at. { *Terent. in Andr.* Tu pot homo non es sobrius. *Cic. 4. Acad.*  
 Ne vinolenti quidem quæ faciunt, eadem approbatione faciunt  
 qua sobrij. Pocula sobria. *Tibul. 1.1. Eleg. 6.* -at ipse bibebam So-  
 bria supposita pocula victor aqua. [*Plaut. Amph. sc. 1. a. 4.*] faciam  
 vt sit madidus sobrius. [id est eum redigam ad infaniam.] *Vell.*  
 Sobrius Antonius. { *Rura sobria*, id est, in quibus antea vinum  
 non nascebatur, *Syl. 4. Syl.* -sic vorifero sub palmite nudos Vm-  
 brauit colles, & sobria rura Lyæus.

**Sobriè**, aduerb. Temperanter. { *σοβριως*. GAL. Sobremet, sage-  
 ment. ITAL. Sobriamente, saniamente. GERMAN. In nüchternheit/  
 mäßig. HISPAN. Templadamente. ANG. Soberly, temperatly. {  
*Cic. 1. Offic.* Intellegimus quam sit turpe diffuere luxuria, & de-  
 licatè, ac molliter viuere, quamque honestum parce, continen-  
 ter, seuerè, sobriè. [*Plaut. Capt. sc. 1. a. 2.* Sobriè & accuratè & di-  
 ligenter hoc agatur. *Idem Plaut. p. 1. a. 4.* Si hanc rem sob-  
 riè accurastis.]

**Soccus**, ci, per duplex ce, Genus calceamenti, humilium cothur-  
 no, quod non tantum comedorum erat (vt apud *Horatium*,  
 Huni focci cepere pedem) sed etiam mulierum. { *σoccus*. GAL.  
 Brodequin commun aux hommes & aux femmes. ITALIC.  
 Foggia antiqua di scarpe. GERMA. Godtschuch oder seßsifet. HISP.  
 El abarca de madera o cucco. ANGLIC. A kinde of shoes, brodekins. {  
*Sueton. de Calig.* Sæpe gemmatas, depictasque penulas indutus,  
 manuleatus & armillatus in publicum processit: aliquando  
 fericatus & cycladatus ac modo in crepidis vel cothurnis, mo-  
 do in spicularia caliga, nonnunquam focco muliebri. [*Idem*  
*in Claud. cap. 8.* Solebant & manibus stertentis focci induci, vt  
 repente expergetactus faciem sibi confricaret. *Et Quinsilian.*  
 Socco ne ingrediarur Tragedia, neu Comædia in cothurnos  
 assugat.]

**Socculus**, li, diminutiuum. Paruus foccus. *σoccus minor*. *Sueton. in Vitell.*  
 Pro maximo munere à Messalina petiit, vt sibi pedes præberet  
 excalcandos: detractumque focculum dextrum, inter togam,  
 tunicasque gestauit assidue. *Plin. 1. 9. c. 35.* Quin & pedibus mar-  
 garitas, nec crepidarum tantum obstragulis, sed totis focculis  
 addunt.

**Socculus**, Socculos gerens. *Senec. lib. 2. de Beneficentia*: parum enim  
 fœde, furioseque insolens fuerat, qui de capite consularis viri  
 foccatus audiebat nisi in os senatoris ingessisset imperator pi-  
 ctos foccos.

**Socer**, ceripen, cor. Vxoris mex pater, à quo foemininum. Socrus  
 vxoris mex mater. { *σοχρη* *σοχρη* *σοχρη*. GAL. Le  
 pere de la femme du marié, le beau pere. ITA. Socero, mester pa-  
 dre della moglie, padre del marito. GERM. Schwäher. HISPAN. El sue-  
 go padre del marido o de la muger. ANG. My father in law. { *Terent.*  
*Cic. 1. Offic.* Nostro quidem more cum parentibus puberes  
 filij, cum foceris generi non lauuntur. [*Ouid. Eleg. 5. lib. 4. Trist.*  
 Sic focerum faciat redam te nata iugali. *Plaut. Men. sc. 5. a. 5.* A-  
 biit focer, abiit medicus (vbi tamen quidam legunt Socerus.)

¶ Socer magnus, vxoris mex auus, qui & profocer dicitur, cuius  
 relatiuum est progener. Sic etiam auus meus, focer magnus est  
 vxoris mex, illa illi pronurus.

¶ Socer autem & focus dicuntur, quia sibi generum associent.  
 Confoceros vocant, quorum filij inter se matrimonio copulati  
 sunt, Verbi gratia, Ego illi confocer sum, & ille mihi confocer  
 est, cuius filio filia mea nupsit.

**Socerius**, Idem qui & focer. *Plaut. in Menach.* Abiit focerus, abiit  
 medicus, nunc solus sum.

**Socchis**, Aegypti Rex, qui numini Solis apud Heliopolin obeli-  
 scos quatuor, 48. cubitorum longitudine dedicauit. *Autor Plin.*  
*lib. 36. cap. 8.*

**Socialis**, Sociabilis, Socio, *Vide socivs*.

**Socion**, Philosophus Peripateticus genere Hispanus, scripsit *si-*  
*ene* *αμαθης*, id est, Cornu Copiz, librum multæ, variæque do-  
 ctinæ. *Autor Gell.*

**Socius**, socij, Qui pari consilio, spe, & periculo rem aliquam cū  
 altero aggreditur. { *חבר* *חבר* *חבר*. GAL. Compagnon. ITA. Compagno. GERMA. Ein gesell. HISPAN.  
 Companero. ANGLIC. A companion, or fellow. { [*Senec. epist. 74.* So-  
 cium efficit id, quod etiam ex minima parte commune est.]  
*Cicer. 5. Ver.* Nam socij putandi sunt, quos inter communicata  
 est. *Idem ad Attic. lib. 11.* Ita præter Lælium, neminem habeo  
 culpæ socium. *Lucan. lib. 1.* Nulla fides regni sociis. *Virg. 2. Aneid.*  
 Addunt se socios Riphæus, & maximus armis Iphitus. [*Plaut. Af-*  
*fin. sc. 2. a. 2.* Ille homo socium ad malam rem quærit, quem ad-  
 iungat sibi.] ¶ Hinc Romani socios suos appellabant, quos ita

fœdere coniunctos habebant, vt & belli & pacis essent partici-  
 pes. *Linus lib. 34.* Socij nominis Latini. Item Socij  
 nauales vide naualis. Sic quoque pro fratre Socium sanguinis  
 dixit *Ouidius Eleg. 5. lib. 4. Trist.* Inter negotiatores quoque So-  
 cij dicuntur, qui lucri damniq; communionem inierunt. *Cic.*  
*pro Quint. Rosc.* Qui socium fallit, in vitiorum bonorum nume-  
 ro non est habendus. Societatis itaque coniunctio fortuna-  
 rum, & periculi communionem importat: sitque propemodum  
 inter pares.

¶ Comitum verò appellatio propriè ad eos pertinet, qui non  
 tam sui causa, quam vt alium profequantur, iter, aut expeditio-  
 nem arripiunt. *Cæs. de Labieno*, Quum se victoriæ Pompeij com-  
 item esse mallet, quam socium Cæsaris. ¶ Sodales vero (vt  
*Caio Iuriconsulto placet*) propriè dicuntur qui eiusdem sunt col-  
 legij: aut certè qui rerum leuiorum iucundiorumque inter se  
 sunt participes. ¶ Hinc deducitur sceminium Socia. { *חברת*  
*חברת* *חברת*. GAL. Compagne. ITA. Compagna. GER. Ein ges-  
 sellin/gespil. HISPAN. Companera. ¶ Vt Tori socia, id est, vxor, quæ  
 quum marito non prosperæ solum fortunæ, sed & aduersæ so-  
 cietatem inicit. *Ouid. 10. Met.* Appellatque tori sociam.

**Socius**, a, um, a diect. Commune, quod est sociorum. { *חבר* *חבר*  
*חבר*. GAL. Compagnon, complice, allié. ITALIC. Compagno, complice. GERMAN. Gesellig HISPAN. Companero.  
 ANG. Belonging to companions or fellows. { *Ouid. 3. Meta.* Dij mar-  
 tris exceptum socio dignantur honore, id est, honoris societate  
 dignantur. *Ouid. 5. Trist. Eleg. 11.* Exercent illi sociæ commercia  
 lingue. *Virg. 2. Aneid.* Primus se Danaum magna comitante ca-  
 terua Androgeos offert nobis, socia agmina credens Infcius.  
 Socia nox, quæ alicuius facinoris perpetracionem iuuat. *Cic. 2.*  
*Philip.* Quum tamen tu nocte socia hortante libidine. [*Et Li-*  
*nius lib. 1. ab urb.* Socia arma iungere.]

**Socialis**, sociale, Quod est sociorum: vt amor socialis, qualis esse  
 solet inter socios. { *σοσιας*. GAL. De compagnie,  
 d'alliance ou d'alliez ITA. Compagnone, da compagno. GERMA.  
 Gesellig/das der gesellen ist. HISPAN. Cosa perteneciente a tales com-  
 paneros. ANG. That is sociable or beareth companie or fello wship. {  
*Ouid. 7. Metamorph.* Mutua cura duos & amor socialis habebat.  
 Anni sociales. *Idem 2. Tristium.* Liuia sic tecum sociales impleat  
 annos. [*Idem Ouid.* Socialis torus.] Sociale bellum, quod cum  
 sociis gestum est. *Fœdus sociale. Liu. 4. belli Maced.* Quum quæ  
 hostes nunquam fuerint, ad amicitiam sociali fœdere inter se  
 iungendam coeant. [*Idem lib. 8.* Socialis exercitus *Idem lib. 10.*  
*dec. 4.* Sociales Dij, &c.]

**Socialiter**, aduerbium, quo vsus est *Horat. de Artes*, non vt de sede  
 secunda Cederet, aut quarta socialiter. { *σοσιας*. GAL. Selon le droit de societé & compagnie. ITA. Come se con-  
 uiene alla compagnia. GERM. Gesellig. HISPAN. A compannando o  
 en companna. ANG. Lyk companions, or like fellows.]

**Sociabilis**, sociabile, Quod facile coniungitur alteri. { *σοσιας*.  
 GAL. Compagnable, quis accompagne. ITA. Compagnevole, so-  
 ciabile. GERM. Gesellig/das sich zusammen gesellen oder sügen laßt.  
 HISPAN. Cosa companera. ANGLIC. Sociable, that beareth or hath  
 companie with an other. { *Plin. 1. 16. c. 42.* Eadem & curibus maxi-  
 me sociabilis glutino, in tantum vt findatur ante quam solida  
 est. *Liu. 1. belli Maced.* Meliora quoque exempta parte altera  
 posui, sociabilem confortionem inter binos Lacedæmoniorū  
 reges, salutarem per multa secula ipsis, patriæque,

**Socialitas**, tatis, pro societate, seu sodalitate. Vox est satis in freques  
 classicis scriptoribus, qua tamen vsus est *Plin. Junior in Paneg.*  
 { *חבר* *חבר* *חבר*. GAL. Bande & compagnie,  
 assemblee de compagnons. ITA. Compagnanza, compagnia. GER.  
 Geselligschafft. HISPAN. Compania en trabaios. ANG. A companying, a  
 fellowshipe. { Non remissionibus tuis eadem frequentia, eadem-  
 que illa socialitas interesset,

**Societas**, Communitas, communio fortunæ, & periculi participa-  
 tio, quæ sit quum socium ad aliquod negotium gerendum no-  
 bis adiungimus. { *חבר* *חבר* *חבר*. GAL. Socie-  
 té, compagnie. ITA. Compagnia. GERM. Geselligschafft. HISPAN. Com-  
 pania. ANG. Fellowship, companie, societie. { *Cicer. 1. Ver.* Video e-  
 nim permulta esse crimina, quorum tibi Societas cum Verre  
 eiulmodi est, vt ea in accusando attingere non audeas. *Idem*  
*pro Quintio*, Cum eo tu voluntariam societatem coibas, qui te  
 in hæreditaria societate fraudaret. *Liu. 8. belli Maced.* Decreue-  
 runt renunciamdam societatem Acheis. *Liu. 1. ab Vrbe.* Infida re-  
 gni societas.

**Socio**, as iungo: quasi socium socio appono, confocio, coniungo.  
 { *חבר* *חבר* *חבר*. GAL. Accompagner, con-  
 ioindre, associer, assembler. ITA. Accompagnare. GERM. Zusam-  
 men gesellen oder sügen. HISPAN. Acompanar. ANGLIC. To ioyne  
 together, to confederate, to accompanie. { *Colum. lib. 4.* At si qui cum  
 scientia sociauerint diligentiam. *Virg. 1. Aneid.* -terraq; que ma-  
 risque Omnibus exhaustos iam casibus, omnium egenos, Vrbe  
 domo socias. *Ouid. 10. Metesam.* quod si fœlicior essem, Nec mi-  
 hi coniugium fata importuna negarent, Vnus eras cum quo  
 sociare cubilia vellem.

¶ Eius composita sunt, Associo, Confocio, & Dissocio: quorum  
 significata vide suis locis.

**Socians**, tis, particip. { *חבר* *חבר* *חבר*. *Ouid. 11. Me-*  
*tam.* tumuli de vertice cerpunt Orphea percussis sociantem  
 catmina neruis,

**Sociandus**, a, um, *Horatium 4. Carm. Od. 9.* Verba loquor socianda  
 chordis.

**Sociatus**, a, um, { *חבר* *חבר* *חבר*. GAL. Ac-  
 compagné. ITA. Accompagnato. GERMAN. Zugesellet. HISPAN.  
 Acompanado. ANG. Accompanied. { *Ouid. 2. Amor. Eleg. 7.* Quis  
 fuit inter nos sociati corporis index? *Idem in Ibin.* Perpetuus







le Quirini. ¶ Niger Sol, hoc est, infaustus. *Horat. l. 1. Serm. Sat. 9.* hunc sine solem Tam nigrum fur exisse mihi? Sole nouo. *V. ir. 1. Georg.* At quum sole nouo terras irrorat Eous. Id est, oriente die & sole adhuc recenti necdum feruenti *vs interpretatur Seruius.* Sol nouus significat etiam primam ætatis partem. *Virg. 7. Æneid.* Vel quum sole nouo densæ terrentur, arista. Id est, prima ætatis parte. *Seruius.* Soles plurali numero; pro diebus legimus. *Virg. lib. 3. Æn.* Tres adeo incertos cæca caligine soles Erramus pelago. Et soles, solis splendores vel radij dicuntur. *Mar.* Hybernus obiecta Notis spectularia puros. Admittunt soles, & sine face dies. ¶ Item Soles æstus, vel ardores Solis. *Horat. 1. Epist. 21.* Corporis exigui, præcanum, solibus aptum. ¶ Hinc infolias, de quo supra *hilaia.* Solem adiuuare facibus Proverb. quod *Gratianus refert ex Anacleto Papa causa 6. q. 1.* eos qui hic usurpant sibi diuinum iudicium, quod nullus hominum poterit effugere. Nam in certa sunt hominum iudicia: neque secus esse habent ad iudicia Dei quam fax ad solem. Si omnia, inquit, in hoc seculo vindicata essent, locum diuina iudicia non haberent. Superuacuis laborat impendius, qui solem certat facibus adiuuare, &c.

Solifer, ra, rum, adiectiuum. *hilaia.* GALLI. Qui apporte le soleil. *ITA. Chi porta il sole.* GERM. Das die Sonnen bringe. *HIS. Que trabe el sol.* ANG. That beareth or bringeth the sunne. *Senec. Hercules. Oetæo.* Aut qui soliferæ suppositus plagæ Vicino Nabathæ vulnera dirigit.

Soligenæ, penultima corrept. *hilaia.* GALL. Né du soleil de la race du soleil. *ITA. Nato dal sole, di naxza dal sole.* GERM. Von der sonnen geboren. *HISPA. Hijo del sol, de linaje del sol.* ANG. Engendred of the sunne. *V. aler. Flac. 5. Argon.* nec fama fefellit Soligenam Æten media regnare sub Arcto.

Solaris,olare, Quod est Solis. *hilaia.* GALL. Du soleil. *ITA. Di sole, solare.* GERM. Der sonnen. *HISPA. Cosa del sol, solar.* ANG. Of the sunne. ¶ vt Radij solares, Annus solaris, quum sol expleto per omnia signa circuitu, ad id vnde digressus fuerat rediit, quod sic ferè cccclxxv. diebus & quadrante. ¶ Solaris herba, esse *Celfo*, quæ Græcè *hilaia* dicitur, quod secum sole circumagat, etiam nubo dicitur est eius sideris amor, Lumen solare. *Ouid. 5. Trist. Eleg. 10.*

Solanus, a, um, pen. prod. Idem quod solaris *hilaia.* ¶ Hinc subsolanus ventus, qui sub sole oriente nasci viderur, *amaliotus.*

Solarium, rij, instrumentum in quo horæ ad solem conspiciuntur, veruto vmbra faciente, vel pinnula. *hilaia.* GAL. Vn quadran ou horloge au soleil. *ITAL. Horologio de sole.* GE. Ein Sonnen zept/ Sonnen vhr. *HISPA. Relox de sol.* ANG. A diall. ¶ Cic. pro Quinio. Non ad solarium, non in campo, non in conuiuuiis versatus est. Id est, in eo loco, fori Romani, in quo erat solarium, vbi otiosi deambulare solebant. Primus Romanis hoc statuisse dicitur L. Papyrius Cursor ad ædem Quirini, duodecim annis, antequam cum Pyrrho bellatum est. Nam prius ortus tantum & occasus Solis nominabantur, post aliquot annos adiecto meridie. *[Plaut. Milit. sc. 4. v. 2.]* Neque solarium neque hortus apud nos est. ¶ Est item solarium, locus aprius in summa ædium parte solis calori fruendo accommodatus Græci *hilaia* appellant. *V. l. si arborem ff. de Seruius. urban. præd.* Si arbor in heliocamino, vel solario solem adinat, dicendum erit, quia vmbra fecit in loco, cui Sol fuit necessarius, contra feruicentem impositam fieri. *Plaut. in Milit. [sc. 3. v. 2.]* Nam certo neque solarium apud nos est, neque hortus vllus, neque Fensitra, nisi clatrata. *[Sueton. in Claudio,]* prorepsit in solarium proximum. ¶ Solarium, locus in porticu eminentissimus, vt patet ex *Sueton. in Nerone. cap. 16.]*

¶ Solarium pro vestigali *Vide SOLVM, soli.* Solati, Dicuntur qui sole correpti sunt, quemadmodum Siderati, qui Sidere *hilaia.* GAL. Galtz du soleil. *ITALI. Guastidè corrot si a' al sole.* GERM. Francke so von der Sonnen big vbertritten worden sind. *HIS. Guastados del sol.* ANG. Burnt with the sunne. *Plin. l. 29. c. 6.* Sic & solis profunt.

Solstitium, rij, Solis statio, quum sol vltra non progreditur, sed retrocedere incipit. *hilaia.* GALLIC. Solstice, le plus court iour ou le plus long de l'anne. *ITALIC. Solstizio, il giorno più lungo & il più curto dell'anno.* GERM. Die widerterung den Sonnen/ Sonnenwendung. *HISPANIC. El mayr à menor dia del solstizio.* ANGLIC. The standing of the sunne, when he goeth neither higher nor lower. ¶ Singulis autem annis duo solstitia sunt vnum æstiuum, alterum hyemale. Sunt enim duo tropici, hybernus & æstiuus. Hybernus est per quem sol transmittens octauam Capricorni partem solstitium hybernum facit, quo tempore Sol altiores incipit circulos petere: æstiuus vero, per quem Sol octauam partem Canceri transmittens, solstitium æstiuum facit, quo tempore remeare Sol ad inferiores incipit circulos. Hoc autem Cæsaris ætate fiebat octauo Calen. Ianuariæ, quemadmodum æstiuum solstitium octauo. Cal. Iulij. Verum ea ratio hodie non nihil est mutata propter minuta supra cccclxxv. dies & quadrante exuperantia. Hodie enim solstitium æstiuum incidit in ipsas Idus Iunij, quemadmodum hybernum in Idus Decembris. ¶ Solstitij tamen nomine veteres, si nihil adiceretur, æstiuum ferè intelligebant. *V. ir. l. 1. Georg.* Humida solstitia, atque hyemes optare serenas Agricola. Nam quum hybernum solstitium intelligi volebant, id non abiecit Solstitium, sed quum adiectione brumale solstitium nominabant *Colum. xvi. Calen. Ianuar.* quum Sol in Capricornum transmittitur, brumale solstitium.

Solstitialis, le, ad solstitium pertinens. *hilaia.* GALLIC. Solsticial, du solstice. *ITALI. Solstiale.* GERM. Das zu der Sonnen wider-

ter gehort. *HISPA. Solsticial.* ANG. Belonging to the tyme when the sunne is at the fardest. ¶ Circulus solstitialis, id est tropicus Capricorni. *Plin. lib. 2. cap. 11.* Item quia circa solstitialem circulum habitantium mendie ad Septentrionem vmbra cadant, ortu vero ad Occasum. Tempus solstitiale, *Ouid. 6. Fast.* Solstitialis dies, *Cicer. l. Tusc.* Id est dies anni totus longissimus, quo Sol altissimum in nostro hemisphærio locum obinet: dies brumalis, anni totus breuissimus. ¶ Solstitialis herba quæ Græcè dicitur *hilaia*, & *hilaia*, quod *rey pous*, id est, solstitia spectet. *Plin. l. 26. c. 5.* Conduidon herba solstitialis, flore rubro, suspensa collo, comprimere dicitur strumas. *[Plaut. pscud. sc. 1. a. 1.]* Quasi solstitialis herba paulisper fru.]

SOLIS FONNS, *hilaia.* Fons est apud Troglodytas aque dulcis, circa meridiem, maxime frigidus, mox paulatim tepescens: ad medium autem noctis feuuore & amaritudine infestatur. *Autor Plin. l. 2. cap. 1. 3. Herod. l. 4.* eiusdem & nominis, & naturæ fontem apud Ammonios collocat: cuius meminit & *Plin.* quantum eum non solis, sed Ammonis fontem appellat. *Vide ea que supra annotauimus statim post diuinem FONNS.*

Solipunga. *Vide SOLIFUGA.*

Solis gemma. Quæ ad speciem Solis fulgentes in orbem radios habet. *Plin. l. 37. c. 10.*

SOLIS INSULA, *hilaia.* Insula est in mari Indico sepe rubens, & (vt *Solinus refert*) omni animantium generi inaccessa, quoniam eò ingresses vis circumfusi aëris contigitur exanimat: *Plin. lib. 6. cap. 23.* Insula quæ Solis appellatur, & eadem cubite Nympharum rubens, in qua nullum animal non absumitur incertis causis.

SOLIS MENSA, Æthiopiæ locus apparatus epulis semper refertus: & quia vt liber (*inquis Porphyrus*) velci volentibus licet, *hilaia.* id est, Solis mensam appellant: & quæ passim adposita sunt, adfirmant nasci subinde diuinitus. *Germ. Das schtairaffen land.* Ad quem locum Seuerus Imperator, referens *Spartiano*, quum Alexandriam venisset, rei fama permotus profectus est, *Cæli.* multæ lectionis vir, *l. 6.* Antiquarum lectionum scribit, Solis mensam adagio dici diuinitus, opulentiorumque hominum domos, omni rerum copia vberum adfluens, expositaque inopum necessitatibus & alimentis.

SOLIS OÏTIA, de quibus *Porphyrus* in descriptione Indiarum, Loca sunt ob æstum intolerabilem, & aquarum longo tractu penuriam, sic dicta, quibus in locis periclitatum Alexandri exercitum *Diodor. lib. 17. scribit.*

Solanum, solaminis, *Vide SOLOR.*

Solanum, *ερχυλο.* Herba est quatuor generum, quorum vnum, quod solanum satium, siue hortense dicitur, *ερχυλο.* cui aprum est, haud magno fructu, sed aliis frequentibus nigro folio, maiore quam ocymis, acinis rotundis, quum maturuerint, nigrantibus, aut rufescentibus: Officinæ solarium vocant, vulgus *morellam.* De hac herba lege *Geopon. lib. 1. de Animal.* Alterum halicacabon cognominant, solis supradicto similibus, sed latioribus, caulibus quum increuere in terram inclinatis Semen fert in folliculis rotundis ad speciem vesicarum, orbiculatum, rubens & læue, acinotum vix figura. Mauritanii *alea queng* nominant: rustici in Gallia *coquerum.* Tertium figura genus *υποκαυτο* hoc est, somniferum dicitur ab effectu. Est enim naturæ frigidissimæ: ita vt & velocius quam opium necem afferre credatur. Vulgus *solarium marium* vocat. Quartum solani genus peculiariter dicitur à vi insaniam gignendi *uonius.* Nam drachmæ pondere datur, vt sibi quis placeat, pulcherrimumque existimet: duplicato pondere, vana spectra animo offerret: triplicato legitimum, perpetuūque subit furor, siquid adiciatur præsentanea mors rapit. Vulgus *Solarium mortale* nominat. *Vide plura de his generibus apud Plin. l. 27. c. 13.*

Solaris, Solarium. *Vide SOL, & SOLVM, soli.*

Solatum, *Vide SOLOR.*

Soldum, pro solidum, *Marial. lib. 1.* Ex insulis fundisque tricies soldum.

Soldurii. Gallicum est vocabulum, arctissimum amicorum genus significans, quos Latine deuotos dicere possumus: eorumque eiusmodi erat conditio, vt omnibus in vita commodis vnâ cum his fruerentur, quorum se amicitia addixissent: & siquid eis per vim accidisset, aut eundem casum subirent, aut sibi mortem concilcerent. *Autor Cæsar. bell. Gall. 2.*

Soleæ, Calceamenti genus, quo solæ obreguntur plantæ, cæteris pedis partibus nudis relictis, ansulis tantum quibusdam in superiore parte coëuntibus reuinctum, quod solo pedis subiiciatur. *hilaia.* GAL. Semelle, espece de souliers ou pantouffles, qui ne courent que la plante du pié, patris *ITALIC. suola.* GERM. Weit aufgeschnyitten schuch/ein gattung schuch/en so nur ein solen hat / vnd mit einem riemen auff der rist an fuß gebunden wirt/pantouffen. *HI. PANI. alcor que, chap. in. d. chineia sua.* ANGLI. A kind of shoes that cover only the sole of the foote, also the sole of a shoe. *[Soleæ, quid, V. ide apud Gell. l. 20. lib. 13. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 2.]* Cedo soleas (vt surgam è trichinio sup.) sem. Soleæ lunatæ, *Marial. Epig. 65. lib. 14.]* *Plaut. in Trup.* Date iam soleas, atque intrò me acturum dicite. ¶ In equis quoque & mulis solæ intrò feramenta illa quæ pedibus illorum subiiciuntur. *Catul. & supinam animam graui dereclinquere cæno, Ferream vt soleam tenaci in voragine mula* [\* Fuerunt etiam solæ argenteæ: *Sueton. in Nerone. cap. 20.* Nilquam carrucis minus mille fasciæ iter traditur, soleis muliarum argenteis canufinatis mulionibus, &c.] ¶ Est etiam solea instrumentum quo oleum ex oliuis exprimebatur. *Colum. lib. 12. cap. 50.* Oleo autem conficiendo molæ vtiliores sunt, quam traperum, quam canalis & solea. ¶ Item solea genus piscis plantæ similitudine solæ. *GALLI. Sole. ITAL. suola. GERM.*



que mihi sociatam fœdere lecti.

Sociatrix, cis, verbale. מַחְבֵּרֶת mechabbéresh. *v. Ab. Flac. 5. Argon.* Sed me nuda fides, sanctique potentia iusti Huc tulit, ac medijs sociatrix gratia Phryxi.

Societas, Antiquis in vfu fuit pro socio : quod & Nonius annotavit *Plaut. in Aulul.* Ibo intro, atque illic sociatio tuo iam interstringam gulam.

Socius, Societas, *Vide SE CERS.*

Socrus, *penult. corr. socrus GERM.* Ein verchumpfer Philosophus zu Athen. } Philosophus Atheniensis, Apollinis oraculo omnium sapientissimus iudicatus, qui Philosophiam naturalem primus in moralem transtulit. Hic æquabilitatem in omni vita seruavit, adeo vt idem semper vultus, eademque frons siue prosperis, siue aduersis rebus extiterit vsque ad extremum. *Plin. lib. 7.* Ferunt Socratem clarum sapientia, eodem semper visum vultu, nec aut hilari magis, aut turbato. Habuit duas eodem tempore vxores, Xanthippen & Myrtonem Aristidis iusti filiam, quæ quum crebro inter se iurgarent, & ille eas derideret, quod propter se fœdissimum hominem, simis naribus recalua fronte, pilosis humeris, repandis cruribus disceptarent, nouissime verterunt in eum imperum, & malè multarum fugientemque diu persecutæ sunt. Interrogatus autem ab Alcibiade, cur mulierem tam acerbam domo non exigeret, Quoniam, inquit, quum illam domi talem perperior, infuesco & exerceor, quò foris petulantium iniuriam facilius feram. Iterum dicenti Alcibiadi, intolerandam esse Xanthippes maledicentiam, Tu, inquit, nonne toleras anseres clamore perstreptentes? eoque respondente, Nec mirum quum mihi oua & pullos pariant: Et mihi, ait Socrates, Xanthippe filios gignit. Pater Socratis fuit Sophroniscus statuarius, mater Phanateria obsterrix. Hic in paupertate beatissimas amicos olim audientibus dixit, Emissem pallium, si numos haberem, neminem poposcit, omnes admonuit, à quo acciperet ambiguus fuit. Auditor fuit Anaxagoræ & Damonis, postea ad Archelaum physicum se contulit. Postea animaduertens, naturalis speculationis fructum nullum esse, inuenit primus Ethicem, id est, moralem philosophiam, ad quam transiens, fertur dixisse, Quæ supra nos, nihil ad nos. Auctor est Xenophon, Socratem nunquam de natura rerum, neque de sublimioribus rebus disputasse, quum ea sint supra captum hominum. Quod præter cæteros suo tempore mortales, & vita castissimus, & moribus patientissimus fuerit, exempla vtriusque rei constant. Nam & patientiam *Gellius* pulchro scemmate refert: Quum vxorem Xanthippen contumacius ac clamorose loco sublimiore in agentem diu tolerasset, & postremo aqua ab ea esset perfusus, cœpit ridens dicere, Sciebam Xanthippen, vbi derouisset, quandoque pluituram. Castitatis illud ab Aliano memoratur, quod Zopyrus Physiognomus Socratem ex physiognomia indicauit, omnium libidinosissimum esse: ciuibus autem tanquam falsa loquutum eum videntibus, Socrates minime mentium dixit, sed naturæ vim se animi virtute oppressisse. *Cæsar*, tamen de Fato non lasciuum, sed bardum ac mente stupidum & obtusum à Zopyro dicit fuisse iudicatum. Nil vniquam scripsisse constat, sed eius dissertationes à Platone commemorantur. Dæmonem se habere dicebat, qui sibi futura prædiceret, Ex Socratis variis in omnem partem diffusis disputationibus, plures fluxere discipuli: & quum alius aliud apprehenderet, profeminatæ sunt quasi familiæ dissentientes inter se, quum tabulæ omnes se philosophos Socraticos & dici velent, & esse arbitrantur. Primum ab ipso Socrate Plato, à Platone Aristoteles & Xenocrates. Deinde ab Antisthene, qui patientiam & duritiam in Socratico sermone maxime adamarat, Cynica: & ab Aristippo, quem maxime voluptariæ disputationes delectarunt, Cyrenaica philosophia manauerunt. Fuerunt etiam alia genera philosophorum, vt Erethricorum, Megaricorum, Pyrrhonorum, qui se Socraticos esse dicerent. Vnde merito philosophorum fons Socrates appellatus est. Accusatus postremo ab Anyto quodam diuite, & Melito poeta & Lycone Oratore, vel quod de diis male sentiret: vel (vt alijs placet) ob flagitiosam in pueros libidinem, in carcerem coniectus ac è vinculis causam dicere iussus, neglexit: & Lyfiæ orationem elegantissimam respuit, vt scribit *Cic. lib. 1. de Orat.* Imitatus est (inquit) homo Romanus & Consularis vererum illum Socratem, qui quum omnium sapientissimus esset, sanctissimæque vixisset, ita in iudicio capitis pro se ipse dixit, vt non supplex aut reus, sed vt magister, aut dominus videretur esse iudicum: quin etiam quum ei scriptam orationem disertissimus orator Lyfiæ attulisset, quam si ei videretur, edisceret, vt ea pro se in iudicio vteretur, non inuitus legit, & commode scriptam esse dixit. Sed (inquit) vt si mihi calceos Sicyonios attulisses, non vterer, quanuis essent habiles & apti ad pedem, quia non essent viriles: sic illam orationem disertam sibi & oratoriam videri, fortem & virilem non videri. Interrogatus deinde ex more à iudicibus, quamnam pœna se dignum iudicaret, Vt (inquit) in Prytaneo alar ex publico. Qua eius voce irritati iudices, eum capitis damnauerunt, & ad bibendam cicuram compulerunt, qua illè intrepidè, & non alio vultu, quam quo vinum solebat, exhausta decessit. Sed statim populus mortem eius ita doluit, vt accusatores eius partim morte, parte exilio puniret, & ipsi Socrati statuam æream dedicaret.

Socrates alter pictor fuit, inter cuius opera enumeratur Oceanus quidam nomine, funem torquens. astante interim asella, prærodente que quicquid ille torquisset: cuius picturæ meminit *Plin. lib. 35. c. 11.* quanquam Paulanias eam Polygnoto mauult attribuere. Ad hanc tabulam alludit Propertius, quum ait, Dignior obliquo funem qui torquet Oceano, Assiduusque tuam

pascat asella famem. } Alius Socrates Constantinopolitanus, qui historiam ecclesiasticam à tempore Apostolorum vsque ad Chrysofomum contexuit: cuius etiam ætate viguisse putatur.

Socrus, huius focus, Vxoris mater, aut mariti, nam & ad generum, & ad nurum refertur. חַמְבֵּרֶת chamôch. *v. Sæp.* GAL. Belle mere, la mere de la femme ou du mari. ITA LI. Socera, madonna, madre de la magiè del marito. GERM. Ein schwiger/tes ehmans oder ehfrauen muter. HISPAN. Suegra, madre de marido ò muger. ANGLIC. My wifes mother or mother in law. } *Cic. pro Cluent.* Nubit genero socrus, nullis auspiciis, nullis autoribus, funestis omnibus. *Claud. in Eutrop.* qualis venit arida focus. Longinquam visura murum.

Socrus, *penult.* Per simplex c, fuit vir Troianus, animo & corporis dignitate generosus. Hic, *Homero teste*, magno animo Vlyfsem vulnerauit, sed ab eo deinde ipse interfectus est.

Sodalis, huius sodalis, Rerum lætiorum, læuiorumque cum altero particeps. חַבֵּר חֶבֶר chaber. *v. Sæp.* GAL. Compagnon proprement à boire & à manger. ITA LI. Compagno de conuiuio. GERM. Ein gesell in gtechten vnd geringen sachen/but gesell. } *Hisp. Companero en los plazeres.* ANGL. A companion in eating and drinking. } *Quint. in Gladiatore.* Et tempestiua conuiuia, & peruigiles iocos, aduocata sodalium turba, solutus acque amiuens agerem. [ *Apud Cic. 3. Verrina* Sodales dicuntur eiusdem imperij provinciales ministri & adiutores. ] *Cic. pro Planc.* Quos tu si sodales vocas, officiosam amicitiam nomine inquinis criminoso. *Virg. 10. Æneid.* nam Pallas ante ruentem Dum furit incautum crudeli morte sodalis, Excipit, atq; enses, rumido in pulmone recondit. *Hor. 1. Car. Ode 63.* Caris multa sodalibus, &c. *Ouid. 1. de Arte.* Heu facinus, non est hostis mercedus amanti, Quos credis fidos, effuge, tutus eris Cognatum fratremque caue, fidumque sodalem: Præbebit veros hæc tibi turba metus. [ *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.* Estne hic meus sodalis? *Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Trist.* Quòsque ego dilexi fraterno morte sodales. ] } *Caius Iurisconsultus* Sodales interpretatur, qui sunt eiusdem collegij. \* In morbo sodalis. *Cic. 3. Verr.* Nam ille quoque sodalis istius erat in hoc morbo & cupiditate. Id est, eodem animi vitio tenebatur.

Sodalitas, atis, Collegium, seu familiaritas, & conuiuium multorum. חַבֵּר חֶבֶר chaber. *v. Sæp.* GAL. Communauté, compagnie de gens beuuans & mangeans ensemble. ITA. Compagnia à tauola. GERM. Ein gesellschaft als der zunftbruderer/but/s gstellen/&c. but/s. HISP. Compania en los plazeres. ANGL. Fellowship at table. } *Cic. de Senec.* Sodalitates autem me Quæstore constituta sunt. *Idem pro Cælio.* Fera quædam sodalitas, & planè patroria atque agrestis germanorum Lupercorum.

Sodalitium, ij, Sodalitas, חַבֵּר חֶבֶר chaber. } *ad Herennium 4.* Venit in ædes quasdam, in quibus sodaliturum erat eodem die futurum. *Cic. pro Planc.* Sed aliquando veniamus ad causam, in qua tu nomine legis Liciniæ, quæ est de sodalitijs, omnes ambitus legis complexus es. *Idem in Sall.* Non ita est, sed abiit in sodaliturum sacrificij Nigidiani. Dulce sodaliturum. *Catull. Epig. 95.* De Propertio. sic *Ouid. Eleg. ult. lib. 4. Trist.* Iure sodalitiij qui mihi iunctus erat. ]

Sodës, Quidam aduerbium precationem vel exhortationem denotans, arbitrantur אָן. *Priscianus* putat esse verbum defectiuum, quum ait, quædam verba esse, quæ in vfu debentur perlonis, vt Cedo, Sodes, Salue, Aue, Futis, Infic, Inquam, Foret, Eia. Dictum Sodes, pro si audes, vt Sis, pro si vis: Illico, pro in loco. *Cic. in Orat.* Libenter etiam copulâdo verba iungebant, vt Sodes, pro si audes, Sis pro si vis. [ *Plaut. Men. sc. 3. a. 3.* Da sodes abs te (aurum. ) ] Solutio hoc verbum est *Plautus*, Dic mihi inquit, si audes quam ducere vis vxorem, *Cornutus in Persium, Satyr. 3.*

Sodomæ, æ, סְדוֹמָה sedôm. *v. Sæp.* } *Stephano.* Oppidum Palestinæ, vnum ex iis quæ Asphaltide lacu hausta esse Sacræ literæ testantur. *Strab. lib. 16.* auctor est, Sodomam olim xlii. vrbium caput fuisse, vrbemque magnam, quippe cuius etiam illa ætate sexaginta stadiorum fuerit ambitus.

Sogdiana, *v. Sæp.* } Sogdiorum regio in Asia, que ( *vt li. 6. ait Ptolemæus* ) à Septentrione parte Scythiæ terminatur, ab Oriente Sacis, à Meridie & Occasu Bactriana. In ea sunt vrbes, Oxiana, Maruca, & Alexandria, quam ( *vt Solinus ait* ) Alexander tertiam condidit, ad contestandos itineris sui terminos.

Sol, huius solis, Planetarum omnium medius & temporum dispensator, vt qui aduentu suo diem, recessu noctem, efficiat. } *שֶׁמֶשׁ schémesh. hias.* GAL. Soleil. ITA. Sole. GERM. Die Sonn. HISP. El sol. ANGL. The sunne. } Dictus Sol, quasi solus, quod vnus sit, & non plures, vt sentit *Cic. 2. de Nat. deor.* quòdque tantam claritatem solus obtineat, vt solus quum est exortus, obscuritatis omnibus alijs apparet, quamquam Varro ostendit vocabulum esse Sabinum. *Cic. de Nat. deor.* Sol, qui astrorum obtinet principatum. *Idem 1. Tusc.* Sol moderator & dux temporum. *Idem de Somn. Scip.* Deinde subter mediam ferè regionem Sol obtinet, dux & princeps & moderator luminum reliquorum, mens mundi & temperatio, tanta magnitudine, vt curcæ sua luce lustret, & compleat. *Virgil. 3. Georgicar.* Diffugiunt, non Eure tuos, neque solis adortus. *Ibidem.* - & pascere rursus Solis ad occasum, quum frigidus ær Vesper Temperat, & salutus reficit iam rosida Luna. [ *Quintilian.* vt sol in oculo, in animo incurrat oratio. *Idem Quinil.* Quia sol est super terram, dies est. *Sueton. in Cæsar. cap. 57.* In agmine, nonnunquam equo, sæpius pedibus, antea bar capite detecto, seu sol, seu Imber esset. *Item Seneca cap. 3. de Tranquill. Sole* & exercitatione diem educere. ] } A primo Sole, hoc est, statim post Solis ortum. *Livien. Sat. 2.* officium cras Primo à sole mihi peragendum in valle Qui-







Ein gattung eines merckstuch hat ein gestalt wie ein sol solea. His p. El lengado. Plin. lib. II. Rhombi, solea, passeris, habent formam plenam. Solea item dicitur materia roborea, super quam paries creatius extruitur: vt ex Verrii sententia annotauit Festus.

Solearii, solearum futores. { imbrudmisi. GALL. Cordonniers qui font des semelles. ITA. Scarpelini. GERM. Soletenschuster/pantofstien macher. HISPAN. Capateros que hazen suelas. ANGLIC. Sole makers of soles of shoes. } Plaut. in Aul. Solearii astant, astant molochinarij.

Soleatus, qui soleis indutus est. { xpanedre. GAL. Qui porte des patins. ITA. Salato. GERMAN. Der weit aufgeschnitten schuch oder pantoffstien antaegt. HISPAN. Calzado de alcorques. ANG. That wearth shoes so cover the soles. } Gell. l. 13. c. 20. Cur soleatus dixit, qui Gallicas non soleas haberent? Cicero. 7. Verr. Steuit Soleatus Prator populi Romani cum pallio purpureo, tunicaque talarii, muliercula nixus, in litore. Martialis lib. 12. Eris iam locus, iam soleatus erit.

Solenes, solenides, Genus concharum, quod & onychas & digitos vocamus, itemque donacas & aulos. Solenes, vt arbitror, dicti à canaliculata longitudine solenides enim Graeci canales appellant.

Solenista, solenistae. Dicuntur qui id genus concharum piscantur. Quo cognomine Prolixenium quendam dictum legimus quod primum solenistae fuisse, deinde Demagogus & postremo tyrannus effectus. Vide Cael. l. 13. c. 5.

Solennis, solenne, quod quottannis fieri solet. { imbrudmisi. GAL. Solennuel, ordinaire, accoustumé. ITA. Solenne. GERM. Jaarzeitlich/das alle jar beschicht. HISPAN. Cosa solenne de cadannera. ANG. Solenne, ordinarie, accoustuméd. } Valer. Max. Maiores statas solennisque caeremonias Pontificum scientia bene gerendarum rerum auctoritate, &c. Virg. 2. Aeneid. Solennes taurum ingentem mastrabat ad aras. Horat. 4. Car. Ode II. Qui dies mensum Venetis marinae Findit Aprilem, Iure solennis mihi; sanctiorque Peue natali proprio. Ouid. 5. Fast. Solennes ludos circi celebrare Quiritis. Sallust. in Catil. Sicut in solennibus sacris fieri consuevit.

[ Solennia verba (dedicationis) concipere. Senec. c. 13. de Consol. ad Marc. Solennia triumphi. Suet. in Neron. Solenne nuptiarum. Ibid. c. 28. Item Solennes dies. (de natali) Idem Suet. in August. c. 53.]

Accipitur aliquando solenne pro solito recepto, & consuetudo. Sueton. de Aug. cap. 44. Faeminis ne gladiatores quidem, quos promiscue spectari solenne olim erat, nisi ex superiori loco spectare concessit. Cic. ad Attic. lib. 7. Tantum igitur nostrum illud solenne seruemus, vt nequem istuc euntem sine literis dimittamus. Seneca c. 2. de Consol. ad Marc. A solennibus officiis seducta. (Sup. Octauia. Ibidem c. 14. eo dem sensu dixit: procelle ad solita in publicum officia. Idem ibid. c. 16. Hoc erit tibi solenne officium. (Auiæ in neptem.) Idem ad finem c. 12. de Tranq. Animi. Vbi nullum officium solenne nos citat, inhibendæ actiones sunt. Et Suet. in August. c. 44. Quos promiscue spectari solenne olim erat. Et infra c. 56. Supplicabatque more solenni. Item Linius lib. 3. ab vrbe. Statum ac prope solenne bellum, &c.]

Solennis, & solennia, solennium, substantiuum, Festa quæ singulis annis certo tempore sunt. { imbrudmisi. GAL. Feste en certain temps, feste solennelle, solennité. ITAL. Solennità, solenne. GERM. Jaarzeit. fasttag so man alle jar begert. HISPAN. Solennidad. ANGLI. Solennities, feastes thash cometh euery yeare. } Iunen. Sat. 10. Incolumi Troia Priamus venisset, ad umbras Assarici magnis solennibus. Tacit. lib. 12. Et funaris solenne perinde ac diuo Augusto celebratur. Idem li. 11. Cuncta nuptiarum solennia celebrat. Virg. 6. Aeneid. Et statuent tumulum, & tumulo solennia mittent.

Solennitas, aris, caeremonia cum quadam maiestate. { imbrudmisi. GAL. Solennité. ITAL. Solennità. GERMAN. Ein zeit/eder die festhaltung eines jaarzeitlichen tags. HISPAN. Solennidad de cada unanno. ANG. Solannities. } Gell. l. 1. c. 24. Per dierum varias Solennitates.

Solenniter, aduerbium. { GAL. Solennellement. ITA. Solennemente. GERM. Nach iartlichen oder gewontlichen brauch. HISPAN. Solennemente, con solennidad. ANG. Solemnelie. } Liu. 5. ab Vrbe. Ibi que omnibus solenniter peractis, eadem reuertens. Plin. l. 9. cap. 1. Ibi que purificantes solenniter aqua circumspergi, atque ita salutato fidere in syluas reuertit, &c.

Solennitatis, veteres pro solenniter vsurparunt: quod & annotauit Non. citans Luc. in Aegypti. Solennitatisque eum laudet lubens.

Soleo, es, solitus, Consueui pro more habeo, (hunc morem habeo.) { imbrudmisi. GAL. Souloir, auoir de coutume. ITALIC. Hauer per costume. GERMAN. Gewont sein/ptlegen. HISPAN. Acostumbrar ó soler. ANG. To vse, to haue an accoustome or vse, to beuont. } Plaut. Men. sc. 4. a. 2. Dixit ubi hæc hic solere fieri. (Sup. hunc morem habet.) Vir. Vnde omnis Troia videri. Et Danaum solitæ naues & Achaica castra. Ter. in Andr. Quod vulgus seruorum solet, dolis vt me deluderet. Vir. 10. Eclog. -solet esse grauis cantantibus vmbra. Cic. de Amic. Si prius, quod maxime reprehendere solitus sit, edixero. Solere cum viro, aut muliere, est remissiuè consuetudinem habere. Sallust. lib. 2. Hist. Plaut. in Cistell. -frigida Subdole suffundunt: viris cum suis nos solere prædicant. [Plaut. psem. sc. 1. a. 3. Neque illud possum, quod illi qui possunt, solent Obscenè, vide infra solitus.]

Apud antiquos legitur præteritum solui: quod & Festus annotauit, citans locum Cælij ex Annalium l. 7. Duos & septuaginta liores domum deportauisse, qui ductoribus hostium antea soluerint ferri, Sallust. lib. 2. Hist. Neque subditis vt soluerat compositis. Soler, aliquando imperpersonaliter ponitur: & cum particula vt, vel simili, non inueniunt longiori orationis

contextui interlicitur. Cic. pro Cluent. Quum quædã in collibus, vt solet, controuersia pastorum esset orna. Hoc est, vt ferè fit. Eundem vsum habet eius compositum Adsolet. Cic. in Lelio. Quum in hortos D. Bruti auguris commentandi causa, vt adsolet, venissemus, tu non affuisti.

Solens, tis, participium, Assuetus. { imbrudmisi. GAL. Ayant de coutume. ITA. Chi a per costume. GALLI. p. Reo genb. HISPAN. Que siene costumbræ. ANG. That accoustometh wonteth, or hashan accoustome. } Plaut. in Epid. -ego abscissi solens Paulum ab illis. Id est, vt soleo. Idem in Amph. Si dixerò mendacium solens meo more fecero.

Solitus, a, um aliud particip. Consuetus. { imbrudmisi. GAL. Qui a accoustumé, accoustumé. ITA. Solito, usato, assuetu. GERMAN. Beschlegt. HISPAN. Acostumbrado. ANGLI. wonteth, accoustomed. } Cic. de Orat. Quod optimo cuique Athenis accidere solitum est. [Plaut. psem. sc. 7. a. 4. Tunc cubitare in cunis solitus es puer? Scilicet solitum esse. Et alibi: Etiamne solitus puer scin quid loquat? (Obscenè, inquis Passeratius, vt Consuetus: vsurpatur.) ] Legitur & solitus pro Solus, apud antiquos: Plautus Amph. Qui soliti inuici cubant.

Solitus, a, um, nomen ex particip. Ouid. 6. Meta. -vt solito finem imposuere labori. [Velleus: Ex solito aliquid omittere.]

Solitro, ablatiuus. ANG. More then it was wont. } Qui solis comparatiuis nominibus aut aduerbijs iungitur. Liu. 5. bell. Pun. Reate saxum ingens visum volitare: sol rubere solito magis, sanguineoque similis. Ouid. 14. Met. Ille fugit sed fe solito velocius ipse Currere miratus. Idem 2. de Arte, Tu neque subiectus, solito neque blandior esto. [Vell. Ex solito aliquid omittere.]

Solito, as, Frequenter soleo. { imbrudmisi. GAL. Auoir souuent de coutume, auoir souuent accoustumé. ITA. Accoustumare molto. GERMAN. Ofte plegen oder gewont sein. HISPAN. Mucho acostumbrado. ANGLI. To be of ten wonted or accoustomed. } Gell. l. 7. c. 1. Scipionem Africae solitauisse noctis extremo, priusquam dilucularer, in Capitolium ventitare.

Solertis, huius solertis, omn. gener. Industriosus, ingeniosus, acutus, dexter. { imbrudmisi. GAL. Ingenieux, caur & fin. ITA. Sollicito, diligente, inaustrioso, ingenioso, iussile. GERM. Klug/geschicklich/dara pffinnig. HISPAN. Cauiso, prudente, y labioso inuistrioso en lo que haze. ANGLI. wise, wisie, quick in doing, diligenc. } Terentius in Eunio. -fac periculum in literis, Fac in palæstra in musicis, quæ liberum Scire æquum est adolefcentem, solertem dabo. Cicero. pro Rosc. Com. Iam quod quisque est solertior, & ingeniosior, hoc docet iracundius & laboriosius. [Gellius cap. 16 lib. 17. Solers medicinare. Ouid. 13. Metam. Solertior isto & sibi inuulior.] Colum. lib. 8. cap. 13. de anser. Solertiosem custodiam præbet quam canis. Virg. 4. Georgic. Quem mihi vix frugum & prædum custodia solers Omnia tentanti extulerat. Cicero de Senect. Nec constitutiones modo delectant, sed etiam insitiones, quibus nihil inuenit agricultura solertius.

Solertissimus, superlat. Senec. Epist. 118. Transcurramus solertissimas nugas.

Solertia, æ, Ingenij acumen, & dexteritas ad rem aliquam agenda, industria: malicia. { imbrudmisi. GAL. Ingeniosité d' esprit. ITALI. Ingegno, diligencia. GERM. Klugheit/geschicklichkeit/geschwindigkeit/des verstantis. HISPAN. Tal solercia, diligencia, inuistrisia, uigilancia & astucia. ANGLI. wisinesse, quicknesse of wit, craftinesse in practising. } Cic. in Catone, Tum enim dixisse mirari se non modo diligentiam, sed etiam solertiam eius à quo essent illa dumentia, atque descripta. Idem lib. 1. Offic. Itaque eorum fines, sicut ipsi dixerat, terminauit, & in medio relicto quod erat populo Rom. ad iudicauit. Decipere hoc quidem est, non iudicare. Quocirca in omni re fugienda est talis solertia. Claudia. l. 3. de rapto Proserpine, rerumque remotas.

Ingeniosa vias paulatim explorat egestas, Vtque artes pariat solertia, nutriat vsus.

Solertes, aduerbium, Ingeniosè, perspicaciter, subtiliter. { imbrudmisi. GAL. Subtilement & ingenieusement. ITALIC. Sostilmente, ingeniosamente. GERMAN. Geschicklich/scharpffinnig/geschicklich/ptisun digtlich. HISPAN. Prudente y diligensamente. ANG. Craftelie, quickelie, wisilie. } Cic. 1. de legib. Artes vero innumerabiles reperit sicut solenter natura: quam imitata ratio, rex ad vitam necessarias docente consequuta est. Idem 6. Verr. Tu illius æris temperationem, tu operum linearum solertissime perspicis? Ouid. lib. 11. Metam. Non illo iussos solertius alter Exprimi incessus, vultumque sonumque loquendi.

Sollicitudo, inis, Cura, anxietas, & mentis inquietudo. { imbrudmisi. GAL. Charadhab. p. e. p. u. a. z. u. n. t. GA. Sollicitudine, soling & chagrin. ITAL. Sollicitudine, affanno. GERM. Sorgenfelligkeit/vnruwigkeit des gemüts vnd der gedancken. HISPAN. Cuya ado, congoxa. ANGLI. Care, caik, pensiuensse. } Terent. in And. Quantas hic confecit sollicitudines. Cic. 4. Tusc. Sollicitudo, est ægritudo cum cogitatione. Idem 1. de Finib. Falsque ipsas sollicitudines, quibus eorum animi noctes, diesque exeduntur, à diis immortalibus supplicij causa importari putant. Idem ad Aetic. lib. 6. Sollicitudine provinciarum tamen vel maxime vtgeamur. [Quintil. Curam verborum: rerum volo esse sollicitudinem.]

Sollicitus, a, um, inquietus, anxius, & curis affectus. { imbrudmisi. GAL. Charadhab. p. e. p. u. a. z. u. n. t. GALLI. Qui est en souci & chagrin. ITA. Sollicito. GERM. Sorgenfellig/vnruwig von sorgen. HISPAN. Gnydadoso con congoxa. ANG. Carefull, pensue. } Cic. Catil. Mirifice sum sollicitus quidnam de provinciarum decernatur. Sollicitus ex aliqua re, in eadem significatione dicimus qua Sollicitus propter rem aliquam. Terent. in Andr. Laborat è dolore, atque ex hoc misera sollicita est, ne se deserat. Cicero 2. ac Finib. Num







reis salaricisque gladios strinxerunt, tum velut redintegrata est pugna.

Solifuga, Genus formicæ venenatæ à fugiendo sole dicta. Plin. l. 22. cap. 25. Et leguminibus innascuntur bestiolæ venenatæ, quæ manus pungunt, & periculum vitæ afferunt solifugarum generis. Idem l. 29. c. 4. Est formicarum genus venenatû: nō eas novère in Italia. Solifugas Cte. appellat, falfugas Bætica. Feff. Solipungam vocat: indeque nomen sortitum existimat, quod fiat acrius concitatusque feruore Solis. A Lucano dicitur Solpuga, libr. 9. Quis calcare tuas metuat solpuga latebras?

Solistimum, tripudium, Dicebatur, quum in auspiciando, esca ex ore pulli decidens, solum pauebat, hoc est, terram feriebat: vnde & Tripudium dictum, quasi terræ pavium. ¶ Solistimum autem à solo dictum est, sicut à medio mediastimum. Vide latius infra in dictione TRIPUDIVM.

Solitana cochleæ, Ab Africa loco dictæ, quibus Plin. l. 30. c. 6. principatum tribuit. Laudatissima (inquit) sunt cochleæ Africanæ, ex his solitanæ. Var. l. 3. c. 14. Nam & valde amplæ sunt quædam ex Africa cochleæ, quæ vocantur Solitanæ, ita vt earum calyces quadrantes octoginta capere possint.

Solitarius, Vide SOLVS. Solitaurilla, orum, neut. gen. plural. numeri, Solennia apud Romanos sacrificia erant diuersi generis: tauri, arietis, & verris, quibus Censores quinto quoque anno urbem lustrabant teste Aconio. Dicta Solitaurilla, vt placet Feffo, ab integris genitalibus hostiarum, quæ immolabantur. Solum enim Olci integrum dicebant, taurum autem etiam Greci eam pendendum partem, quæ à castratore eximitur: vnde & lastauri dicti sunt, qui egregie sunt mentulari. Liu. 8. ab Urbe, Si potitur, Marti Solitaurilibus piaculum fieri.

Solito, solitas, Vide SOLEO. Solitudo, Soliuagus, Vide SOLVS.

Solum, lii, Sella regia, in qua Reges ius dicentes sedebat. ¶ NDC hisp. S. GALLIC. Siege Royal. ITALIC. Cadrega, sedia, folio. GERMA. Ein thönigtstet. HISP. La silla propria de los rayes. GERMA. A royall seat, a throne. ¶ Dictum solum (vt quidam volunt) quasi solidum, propterea quod olim Reges in thronis ligneis, & quibusdam quasi armariis ob corporis sui tutelam sedebant. Alij inde dictum malunt, quod soli in eo Reges sedebant. Alper quæ appellatum putat, quasi sedium: quæ admodum & sella dicta est, quasi sedda. ¶ Præfatus diuos, solio Rex infir ab alto. Quandoque pro vase saligno, vel abiegnoponitur, quo vitum ad vinum, plurimosque liquores transferendos, & ad pannos lineos cum luxuio calido, & cinere emaculandos.

¶ Est & solum vas, quo in balneis utebantur, & in quo sedentes lauabantur. Cels. Interpositis duabus horis, in solum his aque calidæ resupinus demittendus est. sic vt à genibus ad umbilicum aqua petingat. Marria. Non vis in solio prius lauari. Suet. in Aug. At quoties neruorum causa, marinis, albulisque calidis utendum esset, contētus hoc erat, vt insidens ligneo folio, quod ipse Hispanico verbo duræam vocabat, manus ac pedes æternis iactaret. ¶ Nonnunquam etiam solum dicitur loculamentum sepulchrale in quod cōduntur defuncti. Plin. 35. Quin & defunctos sese multi hñilibus solis condi maluer. Curs. lib. 10. Septimus dies erat ex quo corpus Regis iacebat in solio.

Solo, solas, Vide SOLVS.

SOLŌE, numero plurali, more Græcorum, solas, sicut Dioscuræ, pro Dioscuri, Ciuitas est Ciliciæ ab Achius & Rhodiis ædificata, postea Pompeiopoli appellata à Pompeio, qui piratas in eam transtulit, quos dignos exitum autem viderentur. Laertium in vita Solonis autor est, urbem hanc à Solone Salaminio conditam fuisse, & ab eo nomen accepisse: vt latius docebimus in dictione Solæcismi. Ex hac urbe ortum traxerunt viri memoratu digni, Chrysiptus Stoicus, Philemon Comicus & Arator, qui de astris carmine scripsit. ¶ Sunt & Solæ, siue Soli in Cypro insula, metallorum prouentu nobilitati: quorum meminit Galen. l. 9. Simpl.

Solæcismus, solocismus, Est impar, & inconueniens compositura partium orationis: à nostris imparilitas, à veteris compositis tribligo dicebatur, quasi strobiligo, hoc est, inuersura & prauitas tortuosa orationis. Siquidem strobilum, torqueo, ac de prauo significat. [Vide Gell. cap. 20. lib. 5. vnde hic locus desumptus est, & apud quem scriptum est, tanquam strobiligo, non autem quasi strobiligo, vt hic legitur.] ¶ Iuue. Sat. 6. Solæcismum liceat fecisse marito. Martia. in Calliodorum, Vnus quum scis duo, Calliodore fedetis, Surge, solæcismum Calliodore, facis. Dictus solæcismus, vt in vita Solonis annotauit Laertius, à colonis quibusdam Atheniensibus, quos Solon Salaminus in Solos Ciliciæ urbem transtulit: qui quum non multo interiecto tempore, patrij sermonis nitorem corruptissent, & parum conuenienti partium structura vt cepissent, factum est, vt qui in ea parte peccarent, solocismi dicerentur. [Vide infra, in verbo Solon.] ¶ Per translationem tamen latius solæcismi nomen accipitur, vt quicquid perperam fiat, nec recte, nec ordine peragatur, solæcismum vocemus.

Solæcophanēs, Quicquid speciem habet solæcismi, qui ratione aliqua potest excusari: vt quum genus superioris iungitur inferiori diuersi generis: vt Eunuchus Terentiana, respiciendo ad genus superioris, Comædia.

SOLON, solon, Fuit vnus ex septem sapientibus Græciæ, patria Salaminus, qui (teste Gell. l. 17. c. 21.) Athenis claruit, Tarquinio Prisco Romæ regnante. ¶ GERMA. Einer auf den siben weisen in griechentand/ ein gsatzgeber der Atheniensern. ¶ Hic Atheniensibus leges dedit tanto temperamento compositas, vt parem gratiam à Senatu & plebe contraheret, quanquam plebs & Sena-

tus infumma prius essent diffensione. Draconis autem leges (iis exceptis, quæ in homicidas pœnas statuebant) quod iusto atrociores viderentur, omnes abrogauit. Illis enim in omnia scelera æqualis pœna statuta erat, adeo vt etiam ij, qui otij damnati essent, aut qui olera surripissent, capite plecterentur. Ob quam causam Demades dicere solebat, Draco nem non arramento, sed sanguine leges scripsisse. [Plau. Asin. sca. 3. videlicet Solon est, leges vt conscribat. a. 4. 7.] Florebat tunc in Republica Pisistratus æmulus Solonis, cui & genere propinquus erat. Illius igitur eloquentia plus potuit apud populum, quàm huius sapientia. Cessit sponte Solon tyrannum fugiens, primum in Ægyptum, deinde in Cyprum postremo ad Cræsum regem: cuius quum opes videret, ostentanti Cræso, atque interroganti num quis se felicior esset: respondit, Telum quendam pauperem admodum, alioqui iustum, Athenis agentem: qui in suo prædiolo solitarius consenuerat: simul affirmans nihil esse felix, quod temporum mutationi subiacet: felicitatem tantum finem indicare. Cuius sententiæ Cræsus, postea à Cyro captus meminisse dicitur. Solon inde in Ciliciam profectus, ciuitatem à suo nomine Solos dixit, in qua Athenienses colonos statuit, qui interuallo temporis ab Attica lingua deficiunt. Solæcismum dicti sunt: vnde verbum Solæcismi tractum. Decessit in Cypro annorum LXX. mandauitque ossa Salaminem transferri, ibique per regionem proici ac dissipari, ne Athenas inferretur, quoniam discedens iureiurando ciues adegerat, non antiquiores leges suas donec rediret. Reliquit etiam conciones & epistolas quasdam. Epigramma sepulchro eius inscriptum. Ceter. in hanc sententiam commemorat. Tuscul. quæst. lib. 1. Mors mea ne careat fletu: inquam amicis Mærorem, vt celebrent funera cum lachrymis. Ex Pinar. & Diogen. Laert.

SOLOPHYTES, aliquoties, Regius ex Scytharum genere iuuenis fuit, qui vnà cum Ilino fratre per optimatum factionem domo pulsus, ingentem iuuentutem secum traxit, & in Cappadociæ ora ad Thermoodontem amnem conleat: subactiue Themiscyris, vnà cum fratre regnum occupauit. Verum quum ex vicinis populis perpetuo prædas ageret, tandem illorum conspiratione per inuidias vnà cum fratre trucidatur. Horum vxores quum exilio orbitatem quoque adiunctam viderent, arma capessunt, finetque suos, submouentes primum mox etiam inferentes bella, quàm latissime propagant virisque omnibus interfectis huiusmodi concubitus admittunt: mares matos trucidant, virgines non lantico & colusæ equis venatio nubiq. exercent, dextris mammillis, ne sagittarum iactus impediatur, in uestis. Vnde & Amazones dictæ sunt, quasi sine mammis.

SOLŌRANS, verbum est commune, Consolationem do, vel consolationem accipio, consolor. ¶ NDC nicham. πω εω μω δω, πω εω μω δω. GALLIC. Consolater, conforter, le consoler. ITALIC. Consolare, consolarfi. GERMAN. Trösten oder getröstet werden. HISP. Consolar à consolarfe. ANGL. To confort. ¶ [Solari proprie est ægritudinem mulcere eius, qui solitudinem suam conqueritur. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Tristi. Non quid solatur, adest. Idem Eleg. 7. li. 1. Tristi. Vt neque respiceres non solare iacentem.] Cic. in V. ass. C. Antonius hac vnà re miseriam suam solatur. Virg. Æn. Quos bonus Æneas dictis solatur amicis. Ouid. 2. Fasti. Hinc pater, hinc cōiux lachrymas solantur, & orant, Indicet & c. ¶ Solari laborem, vel famem, idem est quod subleuare. Virg. 1. Georg. Interea longum cantu solata laborem, Arguto coniux percurrit pectine telas. Ibid. Conculsaque famem in syluis solabere queruc. Idem 10. Æn. Et mæstum Mæsa solatur amorem. [Sic dixit, Solari æstum Horatius Ode 5. li. 2.] ¶ Hinc fit compositum consolor: item verbalia Solator, Solamē, & Solatiū: quorum significata vide in seq.

\*Solandus πω μω ρω ρω τω, Ouis. 5. Tristi. Ele. 5. -qua consularus amicium Sis ope, solandus quum simul ipse fugas.

SOLATIUM, Consolatio, miseriam mitigatio. ¶ NDC nicham [vel] nichum πω πω nicham πω εω μω δω. GALLIC. Soulas, consolation, confort. ITALIC. Consolazione, piacere, solazzo. GE. Ein trost. HISP. Solaz consolation de obras, AN. Confort, solace. ¶ Quint. in Parisæ palmaro, Cæcitas miseria solatium est, habere rem videntiu. Cic. Mario. 7. Vacare culpa magnum est solatium Virg. 9. Eclo. heu tua nobis Penè simul tecu solaria rapta Menalca. Quins. in. Præm. l. 6. Credendumque doctissimis hominibus, qui vnicum aduersorum solatium literas putauerunt. Ouid. 3. Metam. sed vincite fratres, Dummodo quæ dederō vobis solaria, vobis que ipse sequar. [Senec. cap. 13. de Conf. ad Mars. Solaria simul & auxilia perdere (de liberis amissis)] ¶ Solatium aliquando accipitur pro mercede. 13. S. 1. D. commun. prædior. Nisi talis consuetudo in illis lapidicinis, consistat, vt si quis voluerit, ex his cædere non alter hoc faciat, nisi prius solitum solatium pro hoc domino præster. Alciatus tamen hic legit Solatium. Sed non conuenit, præsertim cum solatium pro mercede in locis multis alijs reperitur. Vide Lexicon Horomani.

SOLATIOLUM, lipen. cor. diminutiuum. ¶ πω μω ρω μω δω, πω εω μω δω. GAL. Petit soulas, petit confort. IT. Picciolozolazzo. GE. Ein geringer oder schlechter trost. HI. Pequeno solaz. ANG. Little or small confort. ¶ Casull. ad passerē Lesbica, epig. 2. vt solatiolum sui doloris. Solamē nis, Solatiū. ¶ NDC nicham [vel] nichum πω πω nicham πω εω μω δω. GALLIC. Soulas. ITA. Solazzo. GE. Ein trost. HISP. Solaz. ANGL. Solace, confort. ¶ Cic. in Lel. Est illis plane orbatus essem, manuum tamen afferret mihi ætas ipsa solamen. Virg. 3. Æneid. Solamēque mali de collo fistula pendet.

\*Solator, verbale. Qui solatur. vt Solator lugētis, apud Stat. 5. Syll. Söldox, (inquit Feff.) Est lana crassa, & pecus, quod passim pascitur non tectū. Titinnius Barathro, Lana soloci ad puram data Luce. Montano hircō, atque soloce Hec Feffus, sed succinctius, quàm vt à quouis possint intelligi. Fient autem notoria, si sciamus, duo



Somnifer, a, um, Quod affer somnum. *ἰσννῖνος*. GAL. Qui fait dormir. ITAL. *Sonnachio*, portafonno. GERMA. Das den schlaff bring. HISP. *Cofa que haze o teabe fuerno*. ANGL. *That bringeth one asleepe*. *Plin. li. 18.* Vifque somnifera etiam fatiuo papaue. *Quid. 9. Metamorphof.* Plenâque somniferis ferpens peregrina venenis.

Somnificus, a, um, Quod somnum inducit. *ἰσννῖνος*. GAL. Qui fait dormir. ITAL. *che fa dormire*. GER. Das den schlaff macher. HISP. *Que haze o irabe fuerno*. ANGL. *That causeth asleepe*. *Plin. lib. 37.* Et vifco draconè fpargere somnifica medicamenta, atque ita præcidere. *Idem lib. 29. cap. 4.* Quoniam vicatur alpidum somnifica vis.

Somniculofus, a, um, à fomniculo magis fit quàm a fomno: & is dicitur qui fomno plenus est, & ignaniz. *ἰσννῖνος*. GAL. *ἰσννῖνος*. GALLIC. *Tout endormi nonchalant* ITAL. *Adormentado, ché sempre voria dormire*. GER. *Schlaffertig, schlaff, oder schlaff*. HI. *Cargado de fuerno*. ANGL. *That is gotten so much asleepe asape, slouthishly sluggard*. *[S]*omniculofus actiue & paffiue dicitur, vt etiâ inuidiofus, ambitiofus, gratiofus, laboriofus, & c. *Vide Gellium c. 12. lib. 9.* *[C]*ic. de Sen. Quæ vitia funt non fenectutis, fed inettis, ignanæ, fomniculofæ fenectutis. *Colum. li. 11. cap. 1.* Nam & ebrioflo cura officij pariter cū memoria fubtrahitur: & fomniculoflo plurima effugiunt. *[I]*nterdu fomniculofum dicimus, non quod fomno indulget, fed quod fomnum inducit, habetq; vim fomnicam *ἰσννῖνος*. Vnde Sifenaa afpidem vocat fomniculofam, non quod ipfa dormiat, fed quod vi fomnifica homines percuffus enecer.

Somniculofè aduerbium. Negligenter. *ἰσννῖνος*. GAL. Negligement. IT & HI. *Negligentemēte*. GER. *Schlaffertig* oder *tiefernd*. AN. *Sluggardys, lumberly*. *[P]*lau in Cap. *[f. 1. a. 2.]* Haud fomniculofè hoc agendum est *[Idem Plaut. in Amphitruo.]* Non fofo fomniculofè heri impetia perfequi.

Somnolentus, a, um Somniculofus: & per translationem tardus, gnauus. *ἰσννῖνος*. GAL. *Tout endormi, plein de l'ime*. IT. *Adormentado, pien de fomno* GERMANIC. *Doll schlaff, faul* (i. a. g. HISPANI *Senolento* ANGL. *Ali gotten so asleepe*.)

Somnorinus, na, num. Apud antiquos dicebatur id, quod in fomnis videretur. *Vide in Prometheus, ut citatur à Nonio.* Hic fomnorinus imagines affatur.

Somphos, *σμφος*, Cucurbitæ fylueftris genus, digitali caffitudine, non nifi in locis faxofis nafcens, intus inane vnde & nomē inuenit. Nam Græci *σμφος* vocant inane. Quidam Cucurbitam marinam appellant. *Vide Plin. lib. 20. c. 3.*

Sonabilis, *Vide sonus.*

Sonchos, *συχος*. Ga Laitteron, ou lacerons. ITALIC. *Cicerbita, creppina*. GERM. *Häfenböt* oder *häfenftrauch* HISP. *Terraja, serralla*. AN. *An herbe cald a iowthifile*. *[H]*erba est ex genere acculeatarum, cuius duæ funt fpecies, vna fylueftrior, & fpinofior: altera tenerior, olim etiam ofculenta, caule cubitali, angulofo intus cauo, interim rubefcente, fed qui fractus copiofo lacte manet, foliis per oras ex interuallo fciffis: quum perfecte adoleuerit, aculeis quibusdam afpera. Galli à lactis copia *Laitteronem* appellant. *Plin. lib. 22. c. 22.* Eftur, & vthochs vt quem Thefeo quid Callimachum apponant Hecate, vtherque albus, & niger, lactuce fimiles ambo, nifi fpinofi effent, caule cubitali, angulofo, intus cauo, fed qui fractus copiofo lacte manet.

Sonpēs, Sonitus, Sono, Sonor, fonoris, Sonorus, *Vide sonus.*

Sons, fontis, omnis gener. Nocens, noxius, criminis alicuius conuictus. *ἰσννῖνος*. GAL. *Coulpable, malfaicteur*. ITA. *Colpenole, maligno*. GERMA. *Schuldig* eties *laftere*. HISP. *Culpado*. ANGL. *Giltie, faultie*. *[C]*ic. 3. de *Legibus*. Vincula fontium feruanto, capitalia vindicantur. *Idem 1. Offic.* Idque est vtri magnanimi rebus ageritis punire fontes, multitudinē conferuare in omni fortuna: recta atque honefta retinere. *[Ouid. Eleg. 9. lib. 4. Trift.]* Nève tua re fontem tatummodo fæcula norint. *Plau. Capti. f. 1. a. 3.* In tribu aperto capite fontes condemnant reos. *[Virg. 10. Aneid.]* Omnes per mortes animam fontem ipfe dediffem. *Quid. 13. Metam.* Immergitque manus fædârque fanguine fontis, Non lumen (neque enim fupereft) loca luminis haurit. (In fontis, de quo fuprà fuo loco.)

Sonticus, a, um, Grauis, noxius, vehemens. *ἰσννῖνος*. GAL. *kaschêb ככח chabêh, κακῶς, ἰσννῖνος*. GALLI. *Malin, mefchant*. ITAL. *Maligno, iniquo*. GERMANI. *Schuldig, fchuldig* HISP. *Culpado, maliciofo, in iusto*. ANGL. *Wicked, euil, or an euildoer*. *[N]*auius apud *Festum*, Sonticam caufam elle oportet, quam obrem perdas mulierem. Vnde Sonticum morbum veteres appellant, qui ita grauis efler, vt folitas functiones impediret, quem qui pareretur, iuftam excufationem habere putabatur, quo minus in iudicium vocatus, le fiftere cogeretur, a nocendo ita dictus putatur, a uero *Festo. & Caffio*, quod Sontes fignificet nocentes. *Quæfitum est (inquis iurisconfultus) quâ alter ex litigatoribus fubreicitans decessiffet, & iudex abiente eo pronuntiaffer, an iure videretur pronuntiaffer? Relpondit, quod fonticus morbus etiam inuidis litigatoribus ac iudice, differrer diem. Sonticus autem morbus existimandus est, qui cuique rei agendæ impedimento est. Porro quid magis impedimento est, quàm morbus corporis contra naturam, quam febrium appellant? Potest tamen dici esse aliquam etiam febrium differenciam. Nam fi quis fanus aliàs ac robuftus, tempore iudicandi leuiffima febri correptus fuit, aut fi quis tam veterem quartanam habet vt in ea omnibus negotiis luis fupereffe folet, poterit dici morbum fonticum non habere. *Plin. li. 26. cap. 19. de gagate lapide.* Deprehendit fonticum morbum & virginicatem fufficus. *[De Sontico morbo, vide Gellium ca. 1. lib. 20.]* Sonticus morbus excufat militem. *Idem Gell. cap. 4. lin. 16.**

Sonus, soni, Quicquid auribus percipitur, siue id ab ore animalis proficiscatur (quem vocem appellamus) siue ex aliorum corporum collisione. *ἰσννῖνος*. GAL. *Son, bruit*. ITA. *Suono di ogni voce*. GER. *Ein thon*. HISP. *Sono, fonido*. ANGLI. *A fowne or a noise*. *[C]*ic. de *Diuin.* Qui sono quodam vocum & Phrygijs cantibus incitantur. *Idem in Som. Scip.* Quis est qui complet aures meas tantus & tam dulcis sonus? *Idem 2. de Nat. deor.* Aures quum sonum recipere debeant, qui natura in sublimi fertur, rectè in altis corporum patibus collocatæ funt. *Virg. 4. Georg.* Tum sonus auditur grauior, tractimque fufurant. *[P]*ro verbis. *Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Trift.* Et fingulantis oscula mita sonis. *Idem 6. Fast.* Instimulat fides infidiosa sonis. *Idem Eleg. 3. lib. 1. Trift.* Singulu medios impediens sonos. *[P]*ro nomine: Erubuit falso virginis illa sono. *[S]*onum fundere. *Cic. in Acad.* Ac mihi videretur digniffimum rebus his, de quibus loquitur, sonum fundere. *[A]* sonus funt Absonus, Altifonus, Armifonus, Consonus, Diffonus, Dulcifonus, aliâq. nonnulla, quorum fignificata explicantur fuis locis.

Sonor, oris, Vehementior sonus. *ἰσννῖνος*. GAL. *Vn fon fort*. ITALI. *Strepito*, GERMA. *Ein starcket thon*. HISP. *Eftrecao, fonido*, ANGLI. *A great fowne or noise*. *[V]*irg. 7. *Aneid.* Magno veluti cum flamma tonore Virgea fufferitur coltis vndanis aheni. *Idem 9. Aneid.* Et crines albos, & læua fonoribus arma.

Sonorus, ra, rum, penultima producta, Clarus, Valde fonans, *ἰσννῖνος*. GAL. *Qui tend ou fait grand son, de grand bruit*. ITA. *Strepito*. GERM. *Ein großer, das ein grossen thon gibt* HISPAN. *Cofa que mucho fuena*. ANGL. *That maketh a vehemente fowne, shrilly*. *[V]*irg. 1. *Aneid.* Luctareis ventos tempestatæque fonoras. Flumina fonora. *Idem 11. Aneid.* *[S]*onoro fremitur. *Gell. libro. 14. l. 5.*

Sonorè, *ἰσννῖνος*. *Gell. libro 4. cap. vlt.* Clarè nimis ac fonorè ofcitauit.

Sono, as, sonui sonitum & aliquando sonaui, sonatum. *ἰσννῖνος*. GAL. *Sonner, bruire*, ITA. *Suonare, far fitepito*. GERM. *Zönen, ein thon geben*. HISP. *sonar, hazer fonido*. ANGL. *To fowne or to mak a noise*. *[H]*orat. 1. *Serm. Sat. 4.* Magna sonaturum des nominis huius honorem, Est autem Sono, sonum edo, *Virg. 4. Aneid.* pharetramque fuga sensere sonantem. *[Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Trift.]* Thuræque in igne fonant. *Ibid. Eleg. 13. lib. 3.* Micaque solenni thurisin igne fonet. *Idem. Eleg. 3. lib. 1.* Luctus gemitusque fonabant. *Idem Eleg. 10. lib. 3. Trift.* Sæpè fonant moti glacie pendente capilli. *Idem Eleg. 1. lib. 2.* Bella fonant alij telis instructa creuentis. *Senec. cap. 11. de Tranqu.* Sonuit fragor ruentis ædificij. *Plaut. Cure. f. 2. a. 1.* Cui vox fonat procul? & c. *[A]*liquando actiue accipitur, pro eo, quod est sono referre, siue repræsentare. *Virg. lib. 1. Aneid.* Nec vox hominem fonat. *[S]*ono item ponitur pro fignifico. *Cic. 3. Offic.* Honeftate igitur dirigenda vilitas est: & quidem sic, vt hæc duo verba inter se discrepare, re vnum fonara videantur. *[H]*uius composita funt, Absono, Consono, Circufono, Diffono, Infono, Interfono, Perfono, Refono. *de quibus fuis locis.*

Sonans, cis, particip. *ἰσννῖνος*. GAL. *Sonnant, reffonnant*, qui sonne bien. ITAL. *Cofa che rifuona*. GERM. *Zönen, effinglend* HISP. *Cofa que mucho fuena y haze grande fonido* ANGL. *That fowneth shrilly*. *[Ouid. 12. Metam.]* Noctè dièque patet: tota est ex ære fonanti, *Virg. 3. Aneid.* Turba fonans prædæ pedibus circumpolat vncis. *[Ouid. 4. Fast.]* Adiuuat & fortes voce fonante manus.

Sonantior, comparat. *Plin. Epist. lib. 6. Tacito*, Nam meatus animo qui illi propter amplitudinem corporis grauior, & fonantior erat.

Sonandus, a, um. *Ouid. 2. de Arte.* Et magno nobis ore fonandus eris, id est, graui carminis genere Celebrandus. *[Ouid. 5. Fast.]* Signi cauffa fonanda mihi est.

Sonabilis, le, Sonorum, *ἰσννῖνος*. GAL. *Qui fonne & reffonne*, qui meine grand bruit. ITA. *Che rende gran fuono* *strepito*. GER. *laut tönen*. HISP. *Cofa que mucho fuena*. ANGL. *That fowneth shrilly*. *[V]*irg. 1. *Aneid.* *[S]*onabile. *Ouid. 9. Metamorph.* crepuitque fonabile fistrum.

Sono, nis, fonere, tertix coniugationis. *ἰσννῖνος*. *[L]*ucres. lib. 3. Caligare oculos, fonere aures, succidere attus.

Sonitus, us, pen. cor. Crepitus vel sonus. *ἰσννῖνος*. GAL. *hemijah ἰσννῖνος* hamish. *[C]*ic. *[S]*on, bruit. ITAL. *Suono, strepito*, GERM. *Ein ton, getöse* HISP. *Sonido*. ANGL. *A fowne, a noise*. *[V]*irg. 6. *Aneid.* Dum flammæ Iouis & fonitus imitatur Olympi. *Idem 8. Aneid.* Quadrepedantem putrem fonitu quatit ungula campum. *Idem lib. 2. Georgic.* Ingentem celo fonitum dedit *Cicer.* de *Som. Scip.* Hoc fonitu completæ aures obfurdierunt. *Idem 1. Tuscul.* Quo fonitu reddito, ridens, Propino, inquit, hoc pulchro Crimæ *[Plaut. Men. f. 2. a. 5.]* Equi facitote fonitus vngularum apparcant. *Idem Amphitruo. f. 1. a. 5.* Strepitus, Crepitus fonitus. (De flumine) *Idem Cure. f. 3. a. 1.* Prohibe fonitum forium, *Ibidem.* Sonitum & crepitum claustrorum audio.

Sonipēs, pedis, pen. cor. Significat celere equum, quod pedibus fonet. *ἰσννῖνος*. GAL. *Vn cheual qui a bon pié & puiffant cheual vite*, qui en marchant fait fonner la terre. ITA. *Cauallo veloce*. GER. *Ein pferd das mit einē gefön einhâr trahet* *ein ftepper*. HISP. *Cauallo ligero, o pavaador*. ANGL. *A swift and weelfoored horfe* *that caufe the ground to fowne*. *[V]*irg. 4. *Aneid.* Stat fonipes ac frena ferox fpuantia mandit.

Soniuus, Adiectiuum. *Festus*, Soniuo, fonanti. *Cic. ad Cecinnum, libro 6. cap. 6.* Non igitur ex arjris inuolatu, nec è cantu finitro ofcinis, vt in noftra disciplina est: nec ex tripudis folitumis, aut fonibus tibi auguror: fed habeo alia figna quæ obferuem. *SOPHANE*, es, penul. prod. *ἰσννῖνος* *[S]*oniuus. *[R]*egio



**Solutio**, *ἡ λύσις*. *Opera de pagar de de sasar*. ANGLI. A *loving or paying*. Cic. 4. *Tusc.* λύσις, quasi λύσις, id est, solutio totius hominis. Solutio stomachi, quam & dissolutionem dicimus, quam naturales eius facultates aut amissæ sunt, aut viciatæ, aut certè imbecilliores reddunt. *Plin. lib. 20.* Cum melle, aut adipe, aut cera, stomachi solutione inspersum polentæ modo.

¶ Solutio ad omnem liberationem quoquo modo factam referitur, magisque ad subiectum obligationis, quam ad numerorum solutionem. *Vlpian. de Verbor. signif.* Solutionis nomine satisfactionem quoque omnem accipiendam placet. *Cicer. 2. Offic.* Nec enim vlla res vehementius Remp. continet, quam fides: quæ esse nulla potest, nisi erit necessaria solutio rerum ereditarum.

**Solutilis**, le, pen. corr. Quod ita compactum est, ut quoties opus sit, solui possit. ἡ λύσις. GALLICE. Aisé à dissoudre, & deslier. ITALICE. Facile da svolgere. GERMAN. *Ausslöstlich* das man wol wider ausslösen kan. HISPANICE. Cosa que puede desasar. ANGLIC. *Easy to be loosed*. Sueton. in *Ner.* cap. 34. Solutilem navem cuius vel naufragio, vel cameræ ruina periret commentus est.

**Solus**, a, um, Incomitatus, vnicus, quam vocem *Festus* ex *Osco*rum lingua ductam putat, qui solum dicunt, quod nos totum: nam qui vnus est, totus est. ἡ λύσις *Yachiah* בודהד [vel] *badhadh*. GALLICE. Seul, seulet. ITA. & HISP. Solo. GERMANI. *Alleinig* einig. ANGLIC. *One alone*. Cic. 3. *Offic.* Cui quum visum esset vitium, solum se: quam cum altero regnare, fratrem interemit. [ *Plaut. pseud. sc. 2. a. 5.* Ego insipiens, qui solus mecum loquor. *Idem Curs. sc. 1. act. 3.* Dimidium partem nationum omnium subegit solus. *Idem Capt. sc. 2. a. 2.* Non igitur nos soli ignavi sumus, &c.

¶ Solus, & vnus pro solus, more superlatiorum genitium regunt, vel ablatium mediante præpositione ex, vel accusatiuum mediante præpositione inter. *Plin. 9.* Solus omnium accipenser squamis ad eos versus contra aquas natando meat. [ *Pl. Mil. sc. 2. a. 2.* Tacere nostrorum solus scio. ] *Cicer. de Orat.* Gorgias solus ex omnibus. *Idem de Prouincijs Consularibus.* Gracchus solus ex toto illo collegio. Et quum singularitatem significet, inuenitur tamen pluraliter. *Terent. in Adelph.* Solæ sumus. ¶ Ponitur aliquando solus pro solitario, & deserto. *Virg. lib. 3. Geor.* Heu malè cum Libyæ solis erratur in aruis. *Ter. in Andr.* Venit medicatus aliunde ex solo loco. *Idem.* Nonne hinc abici oportet in solas terras? *Sallustius in Iugurthæ.* Marius interca, exercitu in hybernis composito, cum expeditis cohortibus, & parte equitatus proficiscitur in loca sola, obsessum turrim regiam. ¶ Genitium facit solius, olim etiam soli, *lx. li. Terent. Eunuch.* Mihi solæ ridiculo fuit.

**Solum**, adverbium, Tantum, tantummodo. ἡ λύσις *lohabh*. GALLI. Seulement. ITA. & HISP. Solamente. GE. Nur allein. ANG. Only. Cic. 4. *Philipp.* Nos nuntiationem solum habemus, Consules etiam inspectionem. *Idem 2. de leg.* De vna re solum dissident: de cæteris mirifice congruunt.

**Solitari**, a, um, Solus agens, soliuagus, frequentiam vitans. ἡ λύσις *badhadh* [vel] *badhadh* גלמדה *ghalmudh*. GALLI. Solitaire, seulet. ITALI. Solitario. GERMAN. Einsam/abgesunderet von den ten/ensidter HISPAN. Solo y separado. ANGLIC. Solitary, alone. Cic. 1. *Offic.* Solitarius homo, atque in agro vitam agens. Vita solitaria, quæ agitur in secessu, & procul ab hominum frequentia. *Plin. 2. de Nat. Hist.* Locus solitarius, id est, locus desertus, nullisque incolis frequentatur. Res solitaria, id est, sola, & sine alterius consortio. *Cic. de Amic.* Sic natura solitarii nihil amat semperque ad aliquid, tæquam adminiculum adniscitur. [ *Gellius cap. 3. lib. 13.* Id vnum solitarii significat. (i. vnum tantum.) *Idem cap. 3. lib. 7.* Solitaria epagoge. ¶ Solitarius, de eo, qui se à seditione remouet. *Gellius cap. 12. lib. 2.* Qui in eo tæpore, in eoque casu ciuili discordiæ non alterutra parte sese adiunxerit, sed solitarius, separatusque à communi malo ciuitatis secesserit, is domo, patria, fortunisque omnibus careto, exul, extorrisque esto.]

**Solitudo**, dinis, Plaga inhabitata, locus desertus. ἡ λύσις *harabdh* חרב *chorbah* ישיבת *ishibet* מידה *midhah*. GALLI. Desert, delaissement, vie solitaire. ITALI. Luoco abbandonato. GERMAN. Einöde. HISP. Soledad à lugar deserto. ANGLIC. A desert, or place not inhabited. Caesar sexto belli Gallic. Ciuitatibus maxima laus est, quam latissimis circum se vastatis finibus solitudines habere. [ *Plaut. Asin. sc. 3. a. 1.* Solus te solitudine atque ab egestate abstuli. ] ¶ Veteres & solitas pro solitudine dixerunt. *Accius in Euryface*, Tuam solitatem memoratis, formidans tibi.

**Soliuagus**, a, um, pen. corr. Qui solus vagatur. ἡ λύσις *mon d'or*. GALLI. Qui va çà, & là tout seul, qui n'aime compagnie. ITALI. Soliuago. GERMAN. Das alleinig oder einsam hin vnd her schwebt. HISPAN. Cosa saluage, brava fiero. ANGLIC. That wandreth his alone. Plin. lib. 8. Nec nisi lacesciti noceant, ideoque gregatim semper ambulent, minimè ex omnibus soliuagi. Cic. 5. *Tuscul.* Alias volucres celo frui libero: serpentes quasdam esse gradientes: earum ipsarum partim soliuagas, partim congregatas.

**Solo**, as, Locum aliquam desertum & solum reddo, depopulo, vasto, defolo. ἡ λύσις *shadadh* חשמה *hescham*. GALLI. Rendre vn lieu desert & abandonné. ITALI. Far vn luoco deserto à abbandonato. GERMAN. öd machen HISPAN. Assolar, hazer algun lugar deserto. ANGLIC. To mak solita re and desert, to spoile and destroy. Scælius 5. *Thebaica*, furor omnibus idem. Idem animus solere domos, iuuenumque senumque præcipitare colos: plenisque adstringere paruos vberibus, ferròque omnes exire per annos.

**Solus**, unis, ἡ λύσις *Stephano*, Cypri insulæ oppidum, à Phalero & Acamente Acheniësis conditum, portum nobilem habens, cum flumine, nem Veneris & Ildis delubra. Gentile est Solius. *Autor Strab. li. 14.* ¶ Est & Solus Siciliæ oppidum, non procul à Lilybæo promontorio: cuius meminit *Plin. lib. 3. c. 8.*

**SOLYMI**, rum, ἡ λύσις *Populi Asie*, Lyciis & Pifidis proximi, postea Miles appellati, ut docet *Strab. lib. 1. c. 14.* *Plinius*, eisdem facit cum Pifidis, libro 5. cap. 17. Insidient (inquit) verticem Pifidæ, quondam Solymi appellati. Alij Solymos eisdem fuisse cum Lyciis asserunt, quorum tamen sententia cum Homero nõ factis conuenit, qui Bellerophontem à Lyciorum rege missum ait ad subiungendos Solymos.

**SOLYMA**, æ, vel solyma, rum. ἡ λύσις *Jerusalaim*. GALLI. Vrbis clarissima Iudææ: quæ postea addito templo, Hierosolyma dicta est.

**Solymus**, a, um, *Iuuen. Sat. 6.* Interpres leg um Solymarum: Somatophylacës, σωματοφυλακας. Custodes corporis, quos Latini prisco vocabulo Latrones dixerunt, quasi laterones: quod principum latera cingerent aduersus vim insidiatorum. GERMAN. *Swaditnecht*.

**Soma** topœia, σωματοποιια, Figura affinis prosopopœiæ, qua rei in corpore corpus tribuimus.

**Somnus**, ni, Sopor, quies, quæ ab humoribus à corde ad cerebrum sublatis concitatur, qui quum ibi fuerint refrigerati recedentes ad cor, calorem eius refrigerant. ἡ λύσις *shenah* שנהא *sardemah*. GALLI. Dormir. ITAL. Sonno. GERMAN. Dief (sclaf) HISPAN. El sueño quando dormimos. ANGLI. Sleep. Dixerunt autem volunt Somnium à Græco ὄπνος: vnde mutata aspiratione in Sliteram, primum Sypnum, siue supnum, mox sopnum, & postremo somnum volunt appellatum. [ *Vide Gellium cap. 9. lib. 13.* ] *Virg. 1. Georgic.* Nec tomnos abruptim cura quietos. *Cic. de Divin.* Annum per somnum curis vacuus. ¶ Tenere somnum: *Quintilian.* Somnum vix tenebamus. ¶ Facere: *Ouid. 4. Fast.* Nox erat: Et vino somnum faciente iacebant. Capere: *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1.* Dabitur lectus: vbi haud somnum capias Somno studere: *Plaut. Milit. sc. 2. a. 2.* Vigila Somno ne stude. Edormiscere somnum: *Plaut. Amphitr.* Paullisper mane dum edormiscat vnum somnum. Perire somno. (i. cupiditate dormiendi) *Plaut. Curs. sc. 3. a. 1.* item *Arctium* somno quiescere. *Sueton. in Otho. cap. 11.* ¶ Somnum Deum finxit antiquitas, cuius sedem apud Cimmerios collocat. *Ouidius 11. Metam.* Est proprie Simmerios longo spelunca recessu Mons cauus, ignauus domos, & penetrata somni. Quò nunquam radijs offes, mediũve, cadẽsve Phœbus adire potest. ¶ Hinc fit compositum Infomnis ὄπνος, de quo egimus suo loco.

**Somnium**, ni, Infomnium, hoc est, quod videre nobis videmur dormientes. ἡ λύσις *chalom* χαλόν. GALLI. Songer, resuegie en dormant. ITA. Sogno. GERMAN. Ein traum/ein gesicht so einem im traum surtempt. HISPAN. El sueño que sonamos. AN. A dream. [ *Plaut. Milit. sc. 4. a. 2.* Haud falsum mihi eueuit somnium quo hac noctu somniaui. *Plaut. Curs. sc. 1. a. 2.* Mane dum huic conicio somnium. *Idem Amphitr.* Narrat ibi somnium. Somnium expiare, *Sueton. in Galba. cap. 18.* Item Somnio penetrati erueri carmina: *Idem Sueton. ibid. cap. 9.* Somnia vigilantiū *Quintilian.* [ *Virg. 8. Eclo.* an qui amant, ipsi somnia fingunt. *Cic. de Lege Agraria contra Rullum*, Hæc per deos immortales, vtrum esse vobis consilia siccorum, an vinolentorum somnia, & vtrũ cogitata sapientium, an optata furiosorum videntur. *Macrob. lib. 1. in Somn. Scipionis*, eorum quæ dormientes videre nobis videremur, quinque tradit esse genera, Somnium scilicet, quod Græcè est *drengos*: Visio, id est, *deçma*: Infomnium, id est, *phantasma*: Oraculum, id est, *χρηματισμος*: & Visus, qui Græcis *οραματα* dicitur. Ex his infomnium, & phantasma quum falsa sint, interpretatione non indigent tria reliqua vates interpretantur. Et oraculum quidem est, quum in somniis aliquid nobis denuntiat: Visio, quum id quis videt quod eodem modo, quo apparuerat, euenit. Somnium autem proprie vocatur, quod tegitur figuris, velatur ambagibus non nisi interpretatione intelligendis.

**Somnio**, as, Per quietem aliquid quasi vigilans video. ἡ λύσις *chalom* drengos: GALLI. Songer, resuegie. ITA. sognare, in sognare. GERMAN. Traumen/ein gesicht im schlaf sehen. HISPAN. Somnar algun sueño. ANGLI. To dreame. [ *Plaut. Curs. sc. 1. a. 2.* Hac noctu quod ego somniaui dormiens. *Idem Capt. sc. 1. a. 4.* Hic vigilans somniat. *Idem in Amphitr.* Næ vigilans somniat. ] *Cic. de Divin.* Nec mihi magis vsquam video, quam quum in Curia Senatum video somniare. *Et paulo ante.* Desert ad cõiectorem somniasse se ouum pendere ex fascia lecti sui cubiculis. ¶ Somniare item ponitur pro ineptire, & fallere, quod somnia inepra ferè sint & falsa. *Plaut. in Curcul. [sc. 3. a. 4.]* Quos tu mihi lucos liberos, quos summanos somniares? Id est, somnians loqueris. [ *Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4.* Quid somniaris? dixerat supra? Sanine estis? ] *Terent. in Andr.* num ille somniat. Ea quæ vigilans voluit. *Colum. lib. 1. cap. 8.* Nunquam non easdem ineptias somniat. *Cicero 2. de Divin.* Quod si ita natura paratum esset, vt ea dormientes agerent, quæ somniarent, alligandi essent omnes, qui cubitum irent: maiores enim quam vltimiani, emcerent motus somniantes.

**Somniatur**, impersonale. *Plin. lib. 28.* Aristoteles & Fabianus plurimum somnari circa ver & autumnum tradunt: magis quæstipino cubito at pro no nihil.

**Somniosus**, a, um, Qui crebris somnis vexatur. *Virg. Georg. 1.* Qui longe fouentur, qui plures somnos, longecreux. ITA. Somnioso. GERMAN. Traumig/dem offtraumet. HISPAN. Cagado à saigado de sueño. ANGLIC. That dreameth often. Plin. lib. 18. Somniosos fieri, lepore sumpto in cibis, Caro arbitrat.







est Asiae Armeniae maiori ab ea parte adiacens qua vergit in Comagenem, iuxta Antitaurum & Masium montes. Huius regionis incolae Sopheni ad Plinium, ab aliis Sophene appellatur. Luc. lib. 2. Pharfaliae, & dedita factis.

Incerti Iudaei Dei, mollisque Sophene.

Sophia, φησιν σοφία. GAL. Sageffe, sapientia. ITAL. Sapia. GERM. weifheit. HIS. Prudentia, sabiduria. ANGLIC. wisdom, knowledge. Latine sapientia dicitur & qui eam proficiuntur, Sophi, σοφισται, appellantur. Martial. lib. 1. Quum tibi sit sophia par fama, & cura deorum. Cic. 1. Offic. Princepsque omnium virtutum est illa sapientia, quam σοφία Graeci vocant. [Sophia etiam Latinis verbum est vitarum scribit Seneca Epist. 9.]

Sophus, φησιν σοφός. GAL. Sage. ITAL. Sapiente, famoso. GERM. Ein weiser. HIS. Sabis prudentie. ANGLIC. wise. Latine sapiens. Cicero. 5. Tuscul. Itaque & illos septem, qui a Graecis σοφοί, sapientes à nostris & habebantur, & nominabantur. Martial. lib. 7. Te pia Cecropiae comitatur turba Mineruae: Te secreta quies, te sophos omnis amat. Grande sophos. Martial. lib. 1. Audieris quum grande sophos, dum bafia captas, Ibis ab excusso missus in altra lago. Vbi Siphonius, Mos est Graecorum, dum scripta alicuius vel legerint, vel audierint, assentando dicere, Sophos, hoc est sapiens, doctus. Neutro autem genere dixit poeta. Grande sophos, id est gradem illam & adulatoriam vocem tot hominem clamantur, Sophos, sic alibi, Quod tam grade sophos clamer ubi turba togata, &c. Hoc autem nomine primum appellati sunt qui postea dicti sunt Philosophi. Pythagoras enim primus modestiae gratia, non Sophum, sed Philosophum voluit se appellari, ut Cicero testatur lib. 2. de Finib.

Sophista, siue sophiste, σοφιστής. GAL. Sophiste, philosopho pour vaine gloire. ITAL. Sophista, filosofo per vana gloria. GERM. Ein Sophist oder falscher weiser, der vmb eigena rhums willen oder dergleichen dingem andere betruege / verzeihen was es ein vrentitell / deren so sich der weisheit vnd iuxter kunsten besitzen. HIS. S. phisista, philosopho per vana gloria. ANGLIC. A Sophist or vaine philosopher. [Sophista qui dicti docet Pluarchus in Thesto.] Olim honesta appellatio erat communis iis omnibus, qui in arte aliqua excellere vnde & rethores, & sapientiae professores olim sophistae dicebantur: quanquam ad eos postea hoc nomen transferit, quia fallacibus conclusiunculis manem, quandam sapientiae speciem ostentarent. Suidas, Σοφιστής τις τῶν τῶν κατὰ τὸν ἰσχυρισμὸν καὶ δόξαν τῶν λόγων καὶ ἀποφθί. id est, Sophista omnis artifex, & qui eloquentiam proficitur, & qui in verbis calumniatur, atque fallacis. Plato aut sophistas esse rethores, qui veluti venatores parati sunt ad capiendos iuuenum animos. Aristotel. lib. 10. Ethic. Scientiam gubernandarum rerum publicarum sophistae proficiuntur, quorum nullus tempore publicae gerit. Olim autem sophistae dicebantur Philosophi, & sapientiae professores: deinde vero rethores: postremo abiit nomen in inuidiam, ut sophistae dicerentur, qui hanc quandam sapientiae speciem iactarent. Cic. lib. 1. de Nat. deor. Abderites quidam Protagoras, cuius à te modo facta est mentio, sophistes temporibus illis, vel maxime idem. Acad. At quis est nunc hic sophistes? sic enim appellantur hi, qui ostentationis, aut quaestus causa philosophantur. Idem lib. 2. de Fin. Eorum erat iste mos, qui tunc sophistae nominabantur. Hinc antisophistae à Suetonio in Tiberio dicuntur, inter se pugnantibus sophistae.

Sophistica, σοφιστική, Pars dialicticae plus ostentationis habens, quam utilitatis, qua docemur fallacibus conclusiunculis aduersarium irretire, atque argumenta ita acute, inuenire, ut quae falsissima sunt vera esse videantur.

Sophistria, σοφιστρία, Graecis fraudem significat, deceptionem, siue cautelam: vnde pro fallaci argumenti genere accipitur, ita ingeniose excogitatur, ut quum mendosissimum sit incauto tamen recte conclusum videatur. Cicero. 4. Acad. Atqui habebam molestos vobis, sed minutos, Stilbonem, Diodorum, Alexinum, quorum sunt contorta & aculeata quaedam sophistria: sic enim appellantur fallaces conclusiunculae.

Sophilus, σοφίλος, Sicyonius vel Thebanus Comicus, medice comediae scriptor, cuius fabulae nonnullae commemorantur à Suida.

Sophocles, σοφοκλής, Poeta Tragicus fuit, patria Atheniensis, tanta orationis suauitate, vt vulgo μαλίστα, hoc est, apud cognominaretur: qualis Euripidis & Periclis, cuius etiam quando collega fuit in Praetura. Natus fuit Olympiade LXXII ante Sociatem annis XVII. Primus tribus actoribus vsum est, adiecto eo qui vocatur Tritagonista, hoc est, ternarum & vltimarum partium histrio. Primus etiam choros ex iuuenibus quindecim introduxit quum antea duodecim tantum introducerentur. Primus quoque tragicas contentiones ac compositiones instituit. Scripsit insuper Elegiam & Paeanas, atque orationem profanam, quum de Choro aduersus Thespiam & Chirilum contenderet. Obiit autem sexto anno, post Euripidis mortem: cui ityli magnitudine praefertur, licet ei sententia inferior. Filios habuit Iophonem, Leosthenem, Aristonem, Stephanum, Menecdem. Exhibuit fabulas centum viginti tres: quanquam aliis dicant multo plures. Victorias autem viginti tres reportauit. Hunc Cicero diuinum poetam lib. 1. de Diuin. vocauit: eisque in Catone Maiore his meminit verbis, Sophocles ad summam senectutem Tragoedia fecit, quod propter studium quum rem familiarem negligere videretur, à filiis in iudicium vocatus est, ut quemadmodum nostro more male rem gerentibus bonis interdici solet, sic illum quasi desipientem, à rem familiariter remouerent Iudices. Tum senex dicitur eam fabulam quam in manibus habebat, & proximè scripserat, Oedipum Coloneum recitasse iudicibus, quae sitis que num illud carmen desipientis videretur: quo recitato, senectus iudicium est libe-

ratus. Sophoclem ex insperato gaudio ob victoriam ex Tragoedia quadam repente obiisse Valerius auctor est. [Is hospitio excepit Aesculapium vt scribit Pluarch. in Numa.] Sophocles superioris nepos, Poeta item Tragicus, qui docuit Tragoedias XI. vicit 8. commemoratur à Suida. Sophocles etiam Grammaticus, minor appellatur, ienerauit Lycophronem, Apollonium, aliosque poetas, cuius opera habemus. Sophocles alius, dux Atheniensium, Sostratidae filius, apud Thucydidem.

Sophocleus, a, um, penult. prod. σοφοκλή. Ci. ad Tyr. An pangis aliquid Sophocleum? Virg. 8. Eclog. Sola Sophocleo tua carmina digna cithurno.

SOPHRON, σοφρων, Syracusanus. Xerxis & Euripidis tempore scripsit mimos viriles, & mimos femineos lingua Dorica & soluta oratione, cuius scripta erant admodum obscura. Silius libro 5. Syll. Sophronaque implicitum, tenuisque, arcaea Corinnae. Huius scriptis tantopere delectatum ferunt Platonem, vt etiam moriens capiti subiecta habuerit. Fuit alter eiusdem nominis Comicus, cuius uicinis Atheneus in Dipnosophistia.

SOPHRONIA, σοφρονη, Matrona Romana fuit, quam ob insignem pudicitiam Lucretiam Christianam vocat. Haec quum se vim Decij principis videret non posse effugere, consentiente viro, arrepto gladio se ipsa transiit, & in diuorum numerum est relata. Aulo. Eusebius in Histor. Ecclesiastica.

\*SOPHRONISCVS, itacuarius, pater Socratis, clarissimi illius philosophi Atheniensis.

Sophronista, σοφρονηστας, Magistratus quidam erant apud Athenienses, non dissimiles iis, quos Romani Censores vocabant, licet longè plures essent, & potestate aliquanto inferiores, Legabantur enim ex singulis tribubus decem, qui iuuenum mores censent.

Sophronisteres, σοφρονηστες, Dentes duo, qui omnium extremi innascuntur, circa annum aetatis vigesimum, etiam vt quidam dicunt, hoc est, circa id tempus, quo iam sapere incipiunt.

SOPHRONIVM, σοφρονιον, Meretriculae nomen apud Praenuntum, amatoria quadam adulatione per diminutionem prolata, ut dicitur in Sophocle, quod temperantiam, modestiam siue castitatem significat.

Sophrōsynē, σοφροσύνη, GAL. Temperance, modestie. ITAL. Temperanza, modestia. GERM. Weisheit, sicut / teufel / Hi. Temperanza, modestia. ANGLIC. Temperance, sobrietas. Temperantia, modestia, castitas. Hieron. contra Iouin. Non enim (vt male habetur in Lannis codicibus) sobrietatis est legenda: sed castitatis: id est, σοφροσύνη. Fit autem à Graeco σοφρον, quod Latine temperantem, seu castum significat, seu moderatum. Ci. 3. Thymian. Verisimile etiam illud est, qui sit temperans, quem Graeci σοφρονη appellanteamque virtutem σοφροσύνη vocat, quam soleo equidem tum temperantiam, tum moderationem appellare, nonnunquam etiam modestiam, &c.

Sopor, oris, Somnus, φησιν ὕπνος ἡδονή τερμαλί. GERM. Sommeil, som de dormir, le dormit. ITAL. Sonno, dormire. GERM. Der Schlaf. HISPA. Suñar quando dormimos, o obra de adormecer. ANGLIC. A deade or sound asleep. Cicero. 1. de Diuin. Quum i quieti corpus nocturno impetu Dedidit, opte placan 5 artus languidos, idem in Salust. Noli nobis languorem ac soporem nimium exprobrare. Virg. 6. Aeneid. Tum confan guineus lethi sopor, & mala mentis Gaudia. Horat. 5. Epod. Formidolosis, os latent syluis feræ Dulci sopore languida. Ouid. 15. Metam. Aut furit, aut patitur mirum grauitate soporem. [Plaut. Amphitruo. Quatuor viros in soporem collocatis nudos. Quinili. Saporem temulento profligatus, &c.]

Soporifer, fera, ferum, Quod soporem inducit, somnifer. {UW mejschichén. u. u. u. u. GAL. Qui engendre & cause sommeil, endormant. ITAL. Porta sonno. GERM. Das dind (Schlaf) bring. HISPA. Cosa que haze adormecer, o que trae sueno. ANGLIC. That causeth sleape. Plin. lib. 9. ca. 13. Praeterea dextrae pinnae vim soporiferam inesse, somnosque allicere subditam capri, tradunt, Virg. lib. 4. Aeneid. Spargens humida mella, soporiferumque papauer. Ouid. 11. Metam. Vise soporiferum somni velociter aulam.

Soporo, as, penult. product. Soporem induco, stupefacio. {UW jischén. u. u. u. u. GAL. Endormir, assopir. ITALIC. Adormenare. GERM. Entschlafen / in Schlaf bringen. HISPA. Adormecer à vtro. ANGLIC. To cause or to bring on asleep. Plin. libro 28. Cau da flumina & aquarum impetus sisti serpentes soporati Idem libro 22. cap. 31. Nec illud praeteribo, aspidum naturae halitacabum in tantum aduersam, vt radice eius propius admota soporentur.

Soporatus, a, tum, particip. Sopore obrutus. {UW uimé. GAL. Endormir, assopir. ITALIC. Adormenato. GERM. Entschlafen / in Schlaf gebracht. HISPA. C. Adormecido. ANGLIC. That is brought on asleep. Vt, Arcus soporatos premit quies. Plin. lib. 10. cap. 75. Aquatilia ipsa quiete certantur placida, ceu soporata. Dolor soporatus, id est, lenitus. Curt. lib. 7. Recruduit soporatus dolor. Ossa soporata melle, apud Virg. 6. Aeneid. id est, soporifero melle imbuta. Ramus soporatus vi Stygia. Ibidem.

Soporus, a, um, Somnum inducens vt nox sopora, id est, nox in tempesta, quae placida rigat membra quiete. {UW mejschichén. u. u. u. u. GAL. Qui fait dormir, qui assopir. ITALIC. Porta sonno, che fa dormir. GERM. Schlaf machig. HISPA. Cosa que haze adormecer. ANGLIC. That brings on a sleape. Luc. lib. 2. sed nocte sopora Attria cognati pulsant non ampla Catonis. Stat. 1. The. eadem sub nocte sopora Lustra tetit.

Soporis, pius, tum, Soporo, soporem induco. {UW jischichén. u. u. u. u. GAL. Qui fait dormir, qui assopir. ITALIC. Porta sonno, che fa dormire. GERM. Schlaf machig. HISPA. Cosa que haze adormecer. ANGLIC. That brings on a sleape. Luc. lib. 2. sed nocte sopora Attria cognati pulsant non ampla Catonis. Stat. 1. The. eadem sub nocte sopora Lustra tetit.



Nam si sic nihil impetrare potero, fakem fortiar. *Ibidem.* -ego sic agam. Coniciam sortes in cistellam, & fortiar tibi & Chalino. *[Virg. Aeneid. Sortiti sunt Lydus & Tyrrhenus: Sorti Tyrrheno contigit. Item Quintilian Prator certa lege fortitur.]* ¶ Sortiri remos. *[Virg. Aeneid. Sternimur optatae gremio telluris ad vnam. Vbi Servius Sortiri remos, per sortem diuisi ab officio remigandi, quis esset proreca, quis pedem teneret. Idem 8. Aeneid. Ocyus incubere omnes, praterque laborem Sortiti. Id est, diuiserunt inter se laboris officium. ¶ Sortiri Iudices, per sortem eligere. Cic. ad Quint. Frat. lib. 2. Sententiam dixit, vt ipse Iudices per Praetorem vrbatum fortiretur. ¶ Sortior, pro sortio capio, & sorte conseqnor. Cic. 7. Philip. Est enim patronus triginta quinque Tribuum, quatum sua lege qua cum C. Caesare magistratum sortitus est, iustitragium sustuli. Sueton. in August. Ex praetura Macedoniae sortitus. ¶ Sortiri prouinciam, est sorti committere, cuius prouincia futura sit. Cic. ad Attic. lib. 1. Senatus decreuit vt Consules Galliam fortirentur. Idem Lentulo lib. 1. Epist. Si licitum esset legem curiatam sorte, fortiturum esse cum collega prouinciam. ¶ Sortiri prouincias est sorte prouincias diuidere. Idem Attic. libro 1. Praetores nondum sortiti sunt prouincias. Sortiri filium, pro suscipere. *[Vlp. l. 3. D. de bon. poss. cons. 1. ab. Si emancipatus filius, vxore non ex voluntate patris ducta, filium fuerit sortitus. ¶ Aliquando sortiri significat disponere. Aeneid. 3. Virg. 3. Aeneid. -sic facta deum rex Sortitur, voluitque vices in vertitur ordo. ¶ Sortiri pro substituere & tubministrate. Virg. 3. Georg. Semper enim refice, ac ne post amissa requiras, Anteueni, & sobolem armento sortire quotannis. Vbi Servius, Sortire, substituere, tubministrate.]**

Sortitio, verbalis, Ipse fortiendi actus. *[Aeneid. GALLI. Leiet du sort ITALIC. Sortitione. GERM. Losfassung/losverffung HISPAN. Odra de sortear. ANGL. A casting of lottes.]* Cic. pro C. Muentio. Ecce tibi eiusmodi sortitio, vt in prius Bulbo & Saleno & Guttae esset iudicandum. *[Ibidem, Stauerunt enim ita maiores nostri, vt si a multis esset flagitium rei militatis admissum, sortitione in quosdam animaduertetur, vt metus videlicet ad omnes, poena ad paucos perueniret. His verbis Cicero morem illum antiquum significat, quo in decimum aut centesimum queneque militem sortito animaduertebatur capitaliter, vnde & legiones decimatas & centesimatas legimus apud Liu. [¶ Sortitio fiebat nominum inter athletas. Gellius cap. 9. lib. 5. Sortitione ductam vxorem repudiare. Sueton. in Tib. cap. 35.]*

Sortitus, tus, mascul. gener. Pro sortitione. *[Aeneid. Cicero pro Domitio suo, Quid, si etiam pluribus de rebus vno sortitu reculisti? Virg. 3. Aeneid. O felix vna ante alias Priameia virgo, Hostilem ad tumulum Troiae sub mœnibus altis Iussa mori quae sortitus non pertulit vltro, Nec victoris heri tergit captiua cubile.]*

\* Sortitor, oris, Verbalis, Qui sortitur. *[Seneca Troa. 10. -& iniquae ferus Sortitor vnae.]*

Sortilegius, gi, penult. corr. Qui per sortes futura praenuntiat, & qui per sortem aliquid eligit. *[Aeneid. GAL. Sorcier, qui deuine par fort. ITALI. Chi con sorte. per dice le cose à venire. GERM. Der auß dem lossen etwas tunffigis iset oder abnimpt. HISPAN. Adivino por suertes. ANGL. A soothsayer by casting of lottes.]* Cic. 1. de Divin. Hæc habui inquis, de diuinatione, quæ dicerem nunc illa testabor, non me sortilegius quidem, nec eos, qui quæritus causa ariolantur, ne psychomantia quidem, quibus Applus amicis tuus vsi solebat, agnoscat. *[Horat. de Arte. -& diuina futuri Sortilegis non discrepuit sententia Delphis.]*

Sortilegium, gi, Sortitio. *[Aeneid. GALLIC. Sorcelerie, diuination par fort. ITALI. Diuinatione con sorte. GERMANIC. Die abnennung tunffiger dinge vom lossen. HISPAN. Diuination por suertes. ANGL. Sorcerie, or wischerie by casting of lottes.]* Plin. accipit pro magicis quibusdam superstitionibus. *[lib. 28. c. 4. vbi ritulus capitis sic habet. De sortilegiis quibusdam, & salua hominis. Quid autem ibi sortilegiorum nomine intelligat, satis declarat capitis totius tenor, quo non nisi vanissimas Magorum persuasiones exequitur.]*

Sorti, aduerb. *[Aeneid. GAL. Par fort ITALI. Per sorte. GERMANIC. Durch das los. HISPAN. Por suerte. ANGLIC. By lotte.]* Virg. 4. Georg. Sunc quibus ad portas cecidit custodia forti. *[Vbi Servius, forti, id est, ex force, vel in sortem. Nam aduerbium, quod traxit à militia.]*

Sortito, ven prod aduerb. Ex sorte vel per sortem. *[Aeneid. GAL. Par fort ITALI. Per sorte. GERMANIC. Mit der losfassung/der ch das los. HISPAN. Sortiendo à per suertes. ANGL. By lotte.]* Cic. 4. Ver. Lex Iouis sacerdotem sortito capi iubet. *[Idem lib. 6. Epist. Eos sortito in prouincias mitti placere. [Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. A beo domumne dum absum illis sortito suam.] ¶ Alter accipitur apud Horat. 2. Epod. Lupis & agnis quanto sortito obrigit, Tecum mihi discordia est, hoc est, naturaliter vel occulta quadam fati ratione.]*

Sory, sory. Corpus metallicum, simillimum melanterie, nisi quod hæc densior est, & solidior, illud rarius & fistulosius. Facultates habet, easdem cum chalciti, & misy, astrictiorum videlicet & causticam, crassioris tamen esse essentia: vnde & in metallis infimo loco nascitur, sub chalciti nimirum, quemadmodum & chalcitis sub misy. ¶ Est autem Sory tantum fossile, quod & temporis progressu in chalcitum commutatur quemadmodum chalcitum in misy. Vulgus hodie, vt cætera fere omnia eius generis Viololum appellat.

Sos, Pro eos antiqui dicebant, esse Festo.

SOSANDRA, dræ, ouos, Insula Cretæ adiacens, ita dicta quod incolæ suos à vi Lyctiorum seruauit incolumes. *[Auror Sæp.]*

SOSANVS. Apollinis cognomen, cuius Romæ erat statua ex cædro, è Seleucia aduectæ, esse *[Plin. lib. 13. c. 5.]*

SOSIAS, siue Sofia, σοσιας, Philosophus quidam impius, qui sublata penitus prouidentia, omnia temere ferri asserbat: quo in errore & Euhemerum, & Diagoram, & Hipponem & ipsum etiam Epicurum, versatos accepimus. ¶ Est item hoc personæ protactæ nomen in Terentiana Andria.

SOSIBIVS, σοσιβιος, Grammaticus Lacedæmonius, cuius meminit Suidas. ¶ Fuit & alter Sosibius, homo astutus, qui falso tutoris nomine assumpto, Ptolemæi regnum inuasit, & Lyfimachio Arfinoes filio machinatus est necem.

SOSIGENES, σοσιγηνες, Astrologus insignis fuit, cuius opera vsus est Cæsar, quum annum ad solis rationem redigeret. *[Auror Plinius lib. 18. c. 25.]*

SOSICLES, σοσικλης, Patria Syracusis, poeta Tragicus, circa nouissima Philippi Amyntæ filij tempora, vnus ex iis, quos à fidebris nomine, quod septem numero essent, Pleiadam appellauit. *[Plaut. Men. sc. v. a. 5. Sosicles nomen Menæchmi aui, & Nepotris Syracusij.]* Docuit fabulas LXXXII, victorias reculit septem. *[De hoc Suidas.]*

SOSIPI, Bibliopolæ erant celeberrimi Horacij temporibus, quorum meminit lib. 1. Epist. librum suum alloquens, Scilicet vt prostes Sosiorum pumicè mundus.

SOSIPATER, σοσιπατρις, Nobilis Grammatici nomen, è Caryste Eubœæ oppido. *[Ius meminit Suidas.]*

SOSIPATRA, σοσιπατρα, Mulier è Libya, Edesij sophistæ vxor, quæ ob insignem doctrinam, vancinandi que peritiam à numinibus quibusdam educata credebatur. *[Auror Euanapins.]*

SOSITHVS, σοσιθιος, Poeta Tragicus, patria Syracusianus, vt alij Atheniensis (quanquã non desunt, qui ex Alexandria Troadis ortum malunt) vnus ex iis, qui quod septem essent numero, Pleiades dicebantur. *[Homeri Tragicæ æmulus. Vide Suidam.]*

SOSIPOLIS, σοσιπολις, Louis cognomen apud Magnesium: cuius meminit Strabo lib. 14. ¶ Sosipolis alius apud Eleos colebatur, ita dictus quod ab Arcadum impetu ciuitatem seruasse crederetur. Ferunt enim Eleis aduersus Arcades in prælium exeuntibus, apparuisse mulierem puerum in manibus gestantem, cuius sese & matrem esse dicebat, & in somnis moerantem, vt Elei duce m traderet. Quid multa? credita res: Acceptus à muliere puer, & in ipsa aciei fronte nudus hostibus obiectus: qui in ipso ineundi prælij momento in draconis speciem sese transformauit, tantumque Arcadibus terroris incussit, vt se proclius in fugam conuerterent. Cuius beneficii memores Elei, eo in loco quo draco se recipere visus erat, sacrum extruxerunt, quod Sosipolidi deo dedicauerunt.

SOSPES, sris, gen. eomm. Saluus, incolumis. *[Scholæm. ἰσπ. schalém. ἰσπ. schalém. ἰσπ. GAL. Sauué d'vn danger. ITA. Sano & saluo. GER. Gesund vnd frisch/nuuertent. HISP. Cosa salua de peligro. ANGL. Saue or heale.]* Sospes dicitur is, quem sua spes non fefellit. Nã Festus Sospitare exponit bona spe afficere, vel bonam spem non fallere. *[Passerat, à se (i. seorsum,) & hospes dedit: quasi qui seorsum est ab hospite: vt sobrius à se & ebrius, i. qui seorsum est ab ebrio. Ouid. 4. Fast. Sospes eas, semperque parens (bene precatus.) Idem Eleg. 9. lib. 4. Trist. Et patriam modo sit sospes, speramus ab illo. Idem Eleg. 3. lib. 5. Trist. vers. 5. Quo sospite (Cæsare, sup.) Plaut. Capt. sc. 1. a. 1. Vi vis gnatum tuæ superesse vitæ sospitem & superstitem. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. ]* *[Liu. ab vrbæ, Sospitæque omnes Romam ad propinquos restituit. Virg. 11. Aeneid. -ar non Euan dre pudendis Vulneribus pulsam aspicias, nec hospite dirum Optabo nato fuisse pater. Idem 8. Aeneid. Maxime Teucrorum ductor, quo sospite nunquam Res equidem Troiæ victas, aut regna facebor. Horat. 1. Carm. Ode 36. Vix vno sospes nauis ab ignibus. ¶ Antiqui item sospitem accipiebant pro sospiratore, siue seruatore: vnde Iouem sospitem dixit Ennius, quem alij Iouem seruatorem appellant.]*

SOSPITÆ, æ, pen. corr. Seruatix. *[Moschabâh. σωπιτæ. GALL. Celle qui saue d'vn danger. ITA. Donna che libera y conserva. GERM. Ein heilbringerin/helffeten in der noht. HISPAN. La que libra de peligro saluadora. ANGL. She that is heale and saue or shas preserueh.]* Hoc cognomine Iuno colebatur apud Lanuuios. *[Cic. pro Muræna, Nolite à sacris patriis Iunonis sospitæ cui omnes Consules facere necesse est, domesticum & suum Consulem potissimum auellere. Idem 1. de Diuinat. Quin etiam memoria nostra reimplum Iunonis sospitæ. L. Iulius qui cum P. Rutilio Consul fuit, de senatus sententia refecit ex Cecilia Balaricæ filia somnio.]*

SOSPITALIS, & hoc le, Salutifer, salutaris. *[Moschabâh. σωπιτæ. GALL. Qui deliure de peril, saluaire. ITALIC. Saluisifero. GER. Heilbringend/erhaltend. HISPAN. Saudable, cosa que trae à tiene salud. ANGLIC. That deliuereth frome danger.]* Plautus in pseud. *[sc. 3. a. 1.]* Quis est qui moram occupato molestam obtulit, p. qui tibi hospitalis fuit.

SOSPITO, as, penultim. correpta. Incolumem seruo, sospitem facio, *[Nã, vt ait Festus, sospitare est bona spe afficere, vel bona spem nõ fallere.]* *[Moschabâh. σωπιτæ. G. Garder sain & saue, deliurer de peril. IT. Conservare sano & saluo. GE. Gesund vnd en wotstand erhalten. HIS. Librar à osro de peligro. ANGL. To saue one of danger.]* *[Liuus lib. 1. Pacem precibus exposcunt, vt volens profuturum suam semper sospitet progeniem. [Plaut. Autul. sc. 5. a. 3. Plusplisque sospitent istud quod nunc habes. Idem Asin. sc. 3. a. 3. Sis herum tuis factis sospitari, &c.]*

SOSTRATVS, ouos patri, Insignis architectus qui in ipsula Pharo, iussu Ptolemæi Philadelphii currim extruxit ad ostentandos nocturnos ignes nauigantium que cursus dirigendos, cum humilissimi descriptione, Sostratus Gnidius Dexiphani filius, diis







hæc sponte nascens, & que non queat seua, iunctisque proprie aridi soli, vni terræ dato vitio: namque ad malum telluris est, nec aliud ibi feri aut nasci potest. *Idem lib. 24.* Genista quoque vinculi vsum præstat: flores apibus gratissimi. Dubito an hæc sit, quam Græci autores Sparton appellare, quum ex ea lina piscatoria apud eos factitari docerim. Et nunquid hanc designauerit Homerus, quum dixit, Nauium sparta dissoluta. Non dum enim fuisse Africanum, vel Hispanum spartum in vsum, certum est: & quum fustes fierent naues, lino tamen non sparto vnumq; futas. Semen eius quod Græci eodem nomine appellant, in folliculis phaseolorum modo nascens, purgat hellebori vice, drachma & dimidia porta in aquæ multæ cyathis quarum, ieiunis. [¶ Sparti vsum, quando, & de eo plura: apud *Gell. c. 3. lib. 17.*]

**Spartarium**, rij. Locus sparto abundans. { *απαρίν*. GALLIC. Vn lieu où il y a force genest. ITALIC. Luoco uue sono molte genestie. GERMAN. Ein ort an dem vil pfirmen stehnd. HISP. Lugar de muchas genestras y sparios. ¶ *Plinius lib. 11.* Falso excipiunt spartum: quippe in Hispania multa in spartatis mella eam Herbam sapiunt.

**Spartæus**, a, um, adiectiuum, Et sparto compactum & compositum. { *ἰν ἀσπρίου ἰσπίδος*. GALLI. De genest. ITALIC. Di genestra GERMAN. Nuss pfirmen oder genisten gemachet. HISP. Cosa de genestra. ¶ *Caso de ra Rusp. c. 3.* Trocheas Græcicas binas quæ sparteis funibus ducantur,

**Sparus**, seu sparum, Telum rusticum, in modum pedis recuruum, [¶ *Vide Gell. c. 25. lib. 10.*] { *ἰσπίς ἢ ἰσπίς, ἀσπίς ἢ ἀσπίς, ἀσπίς ἢ ἀσπίς*. GALLI. Petit dard, rustique & militaire ITA. Picciol dardo rustico da guerra. GERMAN. Ein gattung eines hawtengschoss oder yfseito. HISPAN. Pequeno siro rustico para pelear. ANGLI. An uplandish or rustical weapon or dard. ¶ *Virg. lib. 5.* Agrestique manus armat sparus. *Salust.* Sed ex omni copia circiter quarta pars militariibus armis instructa: cæteri vt quosque casus armauerat, sparibus aut lanceis, alij præcutas fudes portabant. *Festus*, Spara, minimi generis sunt iacula: à spargendo dicta, quod passim pugnando spargerentur. *Lucilius*, Tum spara, tum murices, portantur tragula portæ. ¶ Et sparus, *ασπίς*, piscis marini nomen circa vernum æquinoctium patientibus tradidit *Plinius lib. 9. c. 51.*

**Spasmus**, mi, siue spasina atis. { *σπασμός, σπασμός*. GALLI. Spasme, retirement de nerfs ITALIC. Spasmo, spasimo. GER. Der crampff. HISPAN. Pafmo. ANGLIC. The crampe. ¶ Contractio neruorum, rigor siue distentio, conuulsio. A verbo Græco *σπασμα*, quod est cõuulsio. *Plin. lib. 22. c. 8.* Item ex multa auxiliatur renibus stranguræ opisthotonicis, spasmis, lumbis.

**Spasticus**, { *σπαστικός*. GALLIC. Qui a les nerfs retirez ITALI. Chi a gli nerui respirati. GERMAN. Crampffigdem die anderen gestupff sind. HISPAN. Pafmado. ANGLIC. Sick of the cramps. ¶ Dicitur cui aliquid intus conuulsium est *Plin. lib. 31. c. 19.* Radicem decoctam pipere spasticis, euersis, conuulsis suspiriosis salutare.

**Spãthã**, æ, { *σπάθη*. GALLI. Espee. ITALI. Spada. GER. Ein greß schwert oder hawdägen/Ein sanger sebet. HISPAN. Espada. ANGLI. A sword. ¶ Gladij genus *ἰσπίς ἢ ἰσπίς*, hoc est, àlincendo, siue diuellendo: aut certe *ἰσπίς ἢ ἰσπίς*, quod inter cætera significat stringere. *Apuleius*, & militaris sacramenti genium ob amissam spatham verebatur. *Vegetius* gladios maiores spathas vocari docet: minores verò semispathas. Hæc etiam, *ausore Augustino*, dicitur framea, & alio nomine romphæa. ¶ Est item spatha, rudicula qua vimur in versan dis rebus quæ componitur. *Colum. lib. 12. c. 22.* Deinde permisceto spatha lignea. ¶ Spatham præterea vocamus instrumentum illud culinarium, quo spumam detrahimus. ¶ In palmis item spathæ dicuntur, ramuli ex quibus palmulæ dependent: frondis, vt videtur, figura nomen habentes, quæ ad gladioli folium satis accedit, licet duplex sit, minor & tenuior. *Plin. lib. 16. c. 26.* Palma sola in spathis habet fructum, racemis propendentem.

**Spãthallõn**, { *σπαθαλίον*. GALLI. Rameau ou branche de palme avec le fruit pendan. ITALI. Ramo di palma. GERMAN. Ein zweig uoc einem dactelbaum/ an dem die dactelsternen noch hangen. HISPAN. Raximo de dactiles. ANGLI. Abraache of a date tree with the fruite. ¶ diminutiuum à spatha, significans ramulum palmæ cum dactylis inde pendentibus. *Vnde apud Marcial. lib. 13.* Spathaliõ caryotatorum numeratur inter munera tenuiorum, quæ Calendis Ianuarij solent mittari. Aurea (*inquis*) porrigitur Iani caryota Calendis: Sed tamen hoc munus pauperis esse solet. ¶ Est tamen ornamentum muliebre, inter delicias fœminarum annumeratum. A verbo Græco *σπαθαλίον*, quod significat delicias ago & lasciuio. *Plin. lib. 13. cap. 15.* Iuba tradit circa Troglodytarum insulas fructum in alto vocari isidos plocamon, corallio similem, sine folijs: præcisum, mutato colore in nigrum durescere, quum cadat, frangi. Item alium qui vocatur cariolepharum, efficacem in amatorijs: spathalia eo facere, & monilia fœminas. *Plautus Menæchmis*, Amabo Menæchme in aureis da mihi faciendas, pondò duùm numùm spathalia, vt te libenter videam, quum ad nos veneris.

**Spãthês**, *ασπάθη*. Inuolutum est, siue operimentum fructus palmarum adhuc florentium, quo in spissandis vnguentis vtuntur vnguentarij, vt docet *Dioscorides lib. 1.* cui in ea re optime conuenit cum *Theophrasto*, qui *lib. 3. de Plantarum historia* de palmis agens, in eo masculum à fœmina differre scribit, quod mascula prior florem ferat in spathæ. *Plin. lib. 23. c. 6.* spathes, siue elatæ nomine proprium quoddam palmæ genus videtur intellexisse, quod medicinz conferret germina, folia & corticem. *Vide Marcellum in Dioscoridem.*

**Spãthũla**, lz. { *σπαθηλά*. GALLI. Espartule ITAL. Spatia. GERMAN. Ein hawdägen/ in spertum. HISPAN. Spa-

tula. ANGLIC. A listle skliffe. ¶ diminutiuum à spathe, siue spatha, quo *Celsus lib. 8. c. 15.* vsum est pro instrumento chirurgico, ad humeri luxati curationem accommodato. At (*inquis*) si vastus corpus neruue robustiores sunt, necessaria est spatula lignea, & quæ crassitudinem duorum digitorum habeat.

**Spatiũm**, spatij, Capedo, interuallum, tã in temporis quàm loci.

{ *ἰσπίς ἢ ἰσπίς*. GALLI. Espace. ITALIC. Spatio, aglo, tiempo. GER. Ein weyckum zwuyshendallend der begriff. HISPAN. Espacio, anchura. ANGLI. Space. ¶ *Cic. lib. 1. de Nat. deor.* Sidus spatius immutabilibus ab Ortu ad Occasum commeans. *Virg. 3. Georg.* Hic vel ad Elei meras, & maxime cãpi Sudabit spatia, & spumas ager ore cruentas. *Ouid. 2. Metam.* tritumque relinquunt Quadringes spatium, nec quo prius ordine currunt. *Cic. pro Archia.* Quoad longissimè potest mea mens respicere spatium præteriti temporis. *Autor ad Herenn. lib. 2.* Spatium ita consideratur, satine longum fuerit ad eam transigendam: scieritne, satis ad perficiendum spatij futurum. [*Ouid. Eleg. 6. lib. 4. Trist.* Non quæsitã tamen spatio patientia longo. *Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Inuida me spatio natura coercuit ardo. (sup. ingeni) *Et Senec. cap. 9. de Tranquill.* Et in Circi & in vitæ spatiis interius flectendum.] ¶ Spatium pro curriculo. *Lucret. lib. 4.* Nam facit ex animo sæpe, & communia quærens Gaudia, sollicitat spatium decurrere amoris. *Cic. in Orat.* Fateor me oratorem, si modo sim, aut etiam quicumque sim, non ex rhetorum officinis sed ex academiæ spatij exstitisse: illa enim esse curricula multiplicium, variorumque sermonum. ¶ Spatium pro mensura & temporibus pedum in carmine. *Cic. in Orat.* Trochæus, qui in eodem spatio est, quo choreus. [*Quintil.* Spatia lentiora, aut citiora (in voce sup.) *Idem Quintil.* Spatia neruorum in cithara, &c.] ¶ Spatium pro dilatione. *Lin. lib. 8.* Orabant vt rem in posterum diem differret, & itæ suæ spatium, & consilio tempus dateret. *Bud.*

**Spatiõris**, Deambulo. { *ἰσπίς ἢ ἰσπίς*. GALLI. Se pourmener, s'esbanoyer. ITALI. Andar à spasso GERMAN. Spacieren/ hin vnd hër gehn. HISP. Espaciarse. ANGLI. To walk abroad. ¶ [*Gallius cap. 3. lib. 11.* Spatiari aut vectari morandi corporis causa. *Virg. lib. 1. Georg.* Tum cornix plena pluuia vocat improba voce. Et sola in sicca secum spatiat arena. *Idem q. Aeneid.* Aut ante ora deum pingues spatiat aras. *Idem 2. Metam.* nam quum per litora lentis Passibus, vt soleo, Iunonia spatiat arena, Transfertur & ad animum. *Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.* Illa per immensas spatiat libera terras. (sup. mens).]

**Spatiõris**, tis { *ἰσπίς ἢ ἰσπίς*. GALLI. Qui se pourmene. ITALI. Che anda à spasso. GERMAN. Spacierend/ weit ausgehõn. HISP. Que anda à espacio. ANGLI. That to take abroad. ¶ *Ouid. 4. Metam.* & spatiantia passim Brachia compescit. [*Ouid. Eleg. 4. lib. 5. Trist.* Lato spatiantem flumine Gangem.]

**Spatiõris**, a, um. *ασπασίον*. *Ouid. 3. Fast.* Flebat amans coniunx, spatiatæque littore curuo Edidit inculcis talia verba comis.

**Spatiõrẽm** pro erratore posuit *Cato. Festus.*

**Spatiõsũs**, sa, suum, Amplus, capax, vastus, magni spatij { *ἰσπίς ἢ ἰσπίς*. GAL. Spaticus, large & de grand' estendee. ITALI. Spatiofo, grande. GERMAN. Deytig weit/ das ein grosse weite begreiff. HISPANIC. Espatiofo, largo, grande, amplio. ANGLI. Ample, broad, wide, spacious. ¶ *Colum. lib. 6. cap. 2.* Primum omnium spatiofum stabulum præparetur, vbi domitor facile versari, & vnde digredi sine periculo possit. *Idem 2. de vit. Omnibus Andromache visa est spatiofior æquo.* [*Ouid. 13. Metam.* Quæ vtiliter feci spatiofio tempore belli.] ¶ Interdum non loci, led temporis spatium importat. *Ouid. lib. 1. Amorum, Eleg. 8.* Sed nunquam dederis ipatiofum tempus in iram: Sæpe simulatates ira morata fecit.

**Spatiõsẽ**, aduerb. Latè, diffusè. { *ἰσπίς*. GALLI. Largement, au large. ITALI. Largamente. GERMAN. In die weite/ weit hinaus/ weit außig.

*His. Largamente. ANGLI. Ample, largely, ab. ead. ¶ Ps. lib. 19. c. 5.* Quoniam spatiofè fructat. Spatiofius, & spatiofissimè *Plin. Epist. 62.* Bono cui conuenientissimum creditur, eadem illa spatiofiosus & vberius volumine amplecti.

**Spẽciẽs**, ei, Forma effigies facies, vel imago. { *ἰσπίς ἢ ἰσπίς*. GALLI. Espece, forme, figure, beauté, mine, face ITALI. Specie, imagine. GERMAN. Ein geyß. HISP. Fiermo, sura, ò forma, especie. ANGLI. The fourmo, figure, or shipe of a thing, beauty, apperance, face. ¶ *Cic. lib. 1. Offic.* Quæ autem specie quadam utilitatis hæc Græci *ἰσπίς* vocant, nostri (si qui hæc forte tractant) species appellant. *Cæsar Comment. 4.* Auxiliari quoque quibus ad pugnam non multum Crassus confidebat, lapidibus, reliisque subministrandis, & ad aggerem castribus comportandum, speciem atque oppugnationem pugnantium præberent. *Cic. de Amicitia.* Quæ est enim ista securitas? specie quidem blanda, sed re ipsa multis locis repudianda est. ¶ Quandoque sumitur pro aspectu, & re visa. *Virg. 2. Aeneid.* Non culte hæc specie furia mente Chorceus. ¶ Species pro vitionibus nocturnis. *Lin. lib. 6. bel. Punicis.* Pleraque apud multitudinem, aut per nocturnas visa species, aut diuinitus mente mota agebat. [*Sueton. in Augusti. cap. 96.* Cuius sibi species innere a uio occurrisset. (i. imago.) *Et in Calig. cap. 50.* vt qui species quondam pelagi colloquentem videre vilus sit. *Idem in Claud. cap. 1.* Species barbaræ mulieris humanã amplior. *Ibidem c. 37.* Sibi quoque eandem speciem obuersari aliquot noctibus, &c. *Idem in Nerone. c. 34.* Vt confessus sit exagitari se materna specie. *Idem in Galba. cap. 18.* Proxima nocte somniauit speciem fortunæ quærentis fraudatam se dono destinato, &c. *Item Gellius c. 3. lib. 1.* In vna quidem specie. (i. in certa quadam re) &c. *Idem Gell. cap. 2. lib. 9.* Simili exemplo esse contraria specie. (i. ex con-







**Spēctāre**, aduerb. Feliciter, egregie. *ἄσπετος, ἀσπληνός*. GALLIC. A la veue de tout le monde, clairement, heuusement. ITAL. Felicitamente, egregiamente. GERMAN. Anschätiger weise/vertichfen/sein. HISPANI. Bienaueruadamense, fennaladamense. ANGLIC. In the sight of all, gailie, goodlie to see. *Plin. lib. 21.* Flores vero odorifere in diem gignit, magna (vt palam est) admonitione hominum, quæ spectatissime floreat, celerrime marcescere.

**Spēctatio**, onis, verbale, Ipse spectandi actus. *ἰσπασία*. GALL. Regard, esgard. ITAL. Effo guardare. GE. Aufshung/beschawung. HISP. Mirada, obra de mirar. ANG. A looking or beholding. Cic. ad Attic. Est quidam etiam animus leuari tum spectatione, tum religione opinionis & fama. [¶ Spectationes antiquæ. (i. spectacula.) *Gellius cap. 12. lib. 5.* In antiquis spectationibus nomina hæc Deorum inesse animaduertimus.]

¶ Spectatio, pro præbatione pecuniæ. Cic. in Verrem, actione 4. Ex omni pecunia, quam aratoribus soluere debuisti, certis nominibus deductiones fieri solebant primum pro spectatione & collybo: deinde pro nescio quo cerario. *Budæus.*

**Spēctatores**, Qui ad ludos spectandi causa cōueniunt. *ἰσπαστῶν*. GALL. Spectateurs, regar deuis. ITALIC. Spectatori. GERMA. Zusaßer/die zusagen wie ein ding verhandlet werde. HISP. Los que miran los juegos. ANG. Beholders, lookers upon. *Plaut. Amphitr.* Nunc spectatores, Iouis summi causa, clare plaudite.

[*Plaut. p. send. sc. 2. a. 5.* Quin vocas spectatores simul. *Ibid. sc. 4. a. 2.* Horum causa hæc agit spectatorum fabula.] ¶ Spectatores rerum caelestium, id est, contemplatores. [*Lin. li. 4. bell. Punice, de Archimede:* Archimedes erat vnicus spectator Coeli siderumque.] *Cicer. de Nat. deor.* Homo rerum, superarum, atque caelestium spectator. ¶ Spectator pugnae, qui se pugnae non admisceat, sed securus eius exitum expectat, tractum à ludorum spectatoribus, qui hiltionibus in scena fabulam agentibus, otiosi interim desident. Cic. 2. Offic. Spectatoresque se otiosos præbuerunt Leucticæ calamitatis. ¶ Spectator formatum, id est, iudex, æstimator, probator, *ἰσπαστής*. *Terent. in Eunuco.* Quum meiplum notis quàm elegans formarum spectator item. Vbi *Donatus*, spectator elegans est qui sit cunctantis & fastidiosi iudicij, cui non quiduis facile placet. ¶ Spectator, probator, vt Spectatores pecuniaz dicuntur.

**Spēctatrix**, icis, verbale, fem. à spectando deductum. *ἰσπαστριά*. GALLI. Regarderesse, celle qui regarde & contemple. ITAL. Donna che guarda. GERMA. Ein zusaherin/anschawerin. HISP. La que mira. ANGL. She that beholdeh. *Plaut. Merc.* Diuim atque hominum quæ spectatrix atque hera eadem es hominibus. *Luc. lib. 3.* Derege iam ferrum: neque enim tibi turba verenda est Spectatrix scelerum, &c.

**Spēctatiuus**, adiect. Speculatiuus siue cōtemplatiuus. *ἰσπαστικός*. GALL. Contemplatif, specularif. ITAL. Contemplatiuo, GERMA. Das deo est so ein ding nur im gmut betrachtiet vnd anschawet. HISPAN. Cosa para mirar y contemplar. *Quint. lib. 3. ca. 5.* Vt illa sit spectatiua partis, hæc actiua.

**Spēctabilis**, le, Spectatū dignus, clarus, illustris. *ἰσπαστός*. GALLI. Digne d'estre regardé, illustre. ITALI. Spectabile, illustre. GER. Anschawlich/ansichtig. HISP. Lo que se puede mirar, claro, illustre. ANGL. worthie to be beholden, goodly, so see. *Plin. lib. 11. c. 14.* Aliubi enim faui cera spectabiles gignuntur. [*Quid. Eleg. 8. lib. 3. Trist.* Hæret & ante oculos veluti spectabile corpus.] *Quid. 2. de Pom. Eleg. 2.* Ipse super curum placido spectabilis etc. *Idem 7. Metam.* spectabilis heros, Et veteris retinens etiam nunc pignora formæ Ingreditur. *Iuuenal. Satyr. 8.* Ipsi deinde lares, siquod spectabile signum, &c. *Tacitus in vita Agricolæ.* Et extremo metu corpora desixere in his vestigiis, in quibus pulchram & spectabilem victoriam ederetis.

**Spēctaculum**, h, Ludi gladiatorij, id quod spectandum exhibetur. *ἰσπαστήριον*. GALLI. Spectacle, ce qu'on regarde. ITAL. Spectacolo. GER. Ein spectatle/kein schauspiel. HISP. Juego que se mira. ANGL. A publick or common sight. *Virgil. in quodam Epigram.* Nocte pluit tota, redeunt spectacula mane. *Lin. lib. 1.* Indici deinde finitimus spectaculum iubet. [¶ De spectaculis matutinis bestiariorum. Item de Spectaculo naumachiaz secundo. *Senec. Epist. 71.*] ¶ Aliquando dicitur ipsa spectatio. *Lin. Cic. 7. Verr.* O spectaculum miserum, atque acerbum, ludibrio sic vrbis gloriam. ¶ Aliquando, locus vnde spectatur. *Quint. 6. 1. Gal. Eschassault. Plaut. Curc. sc. 2. a. 5.* Exoritur ventus, turbo: Spectacula ibi ruunt. *Quid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.* Vera tamen capiet (oculis) populum spectacula felix. *Quintilianus*, De spectaculis excitari. *Sueton.* De spectaculo excitatus descendit. *Lin.* Tum primum circo, qui nunc maximus dicitur, designatus est locus, diuisa loca Patribus, Equitibusque, vbi spectacula sibi quisque faceret, Fori appellati.

**Spēctamen**, inis, Specime. *ἰσπαστήριον*. G. Mōstre, regard, ITAL. Mostra di qualche cosa, riguardo. GERMA. Ein anseigung/ schawfact. HISPAN. Mirada, la muestra. ANGLI. A show, a sight. *Plaut. in Menach. [sc. 6. a. 5.]* Spectamen bono seruo, jid. est, qui rem herilem procurat, videt, collocat.

**Spēctamentum**, ō, idem quod spectaculum, id quod spectatur. Interest tamen illud, quod spectaculum locū etiam significat, ex quo spectatur, spectamentum vero tantum res quæ spectantur.

**Spēctio**, onis, verbum est proprie ad Augurum disciplinam pertinet, in qua officia ita distributa erant, vt qui spectationem habebant, auriationem non haberent. *de vromon. Vide Varro nem lib. 5. de ling. Lat. & Pompeium Festum lib. 17.*

**Spēctiua**, cij, Instrumentum teres & paruum, quo medici ad tentandum vulnerum ac fistularum viam & profunditatem vtuntur. *ἰσπαστική*. GAL. Vne esproouette de chirurgien. ITALI. Tasso, uenta. GERMAN. Ein messet ober der gteichen instrument der wundargen/mit welchem sy die tieffe der wunden erfuchen. HISPAN. La uenta de cala del chirurgiano. ANGLI. A lancelette or spy instrument. *Pacuius*, Vt medici faciunt, qui prius specio vulnus tentant. Est autem à verbo specio.

**Spēctabilis**, Spectaculum, Spectator, Spectatus, Specto, Vide SPECIO.

**Spēctrum**, tri, Simulacrum, seu imago oculis sese offerens, visio, visum. *ἰσπαστήριον*. GALLIC Phastosome, vision. ITAL. Simulacro, imagine, fantasia, imaginatione. GERMA. Ein gesicht das einem sur augen schwebt/ispant. HISPAN. Imagen o idolo, phantasia. ANGLIC. A bugge, a ghost, an image in mannes imagination. *Cic. lib. 15. Epist.* Qui purant, *diogenes* φαντασίας Spectris Catianis excitari. *Ibidem*, Quæ ille Gargetius, etiam ante Democritum *ἔιδωλα*, hic Spectra nominat. *Es rursus*, His autem Spectris etiam si oculi ferri possint, aniuus qui possit non video.

**Spēculā**, æ, Locus editus, & eminens, vnde aliquid eminus videri & prospici potest. *ἰσπαστήριον*. GAL. Bessroy, ou elchaugette, sentinelle. ITAL. Vedetta. GERMA. Ein ort da man von der löhe hüten vnd aufsehen ehanlein schawethurn/hecht wagt. HISPAN. La atalaya, lugar para atalayar. ANGLIC. An espying tower. *Valla in Raudensum*, Specula locus vnde fiunt excubiæ, an hostes veniant, transciant, en maneant, quot sint, & quæ sunt id genus. *Virg. 8. Ecloga*, Præcepserij specula de montis in vnda Deferat. *Quidius in Epist.* Leandri, in speculis omnis Abydos erat. *Lin. 8. belli Punici*, Ipse in Cisseo (mons est in altitudinem ingentem cacuminis editi) speculam posuit, vt ignibus procul sublatis, signum, vbi quid molirentur hostes, momento temporis acciperet. *Virg. 3. Aeneid.* dat signum specula Misenus ab alta. *Quid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.* Nam dedit è specula custos vbi signa tumultus.]

**Spēculā**, speculæ, diminutium à spe, Vide SPES.

**Spēculor**, laris, lari, Exploro, contemplo, quasi à specula prospicere. *ἰσπαστήριον*. GAL. Guetter, espier. ITAL. Contemplare, specularare. GERMANI. Aufspähen/kein wachbars aufsehen tragen (schaw vnd spach haben). HISP. Contemplar, mirar, atalaya. ANG. To spie and watch in a high tower, to see a farre off, to consider diligenslie. *Plaut. in Mil.* Sed specularior nequis aut hinc ab læua, aut ab dextra Nostro consilio venator adsit cum auribus plagiis [*Plaut. Moss. sc. 1. a. 2.* Concedam huc, hinc specularior procul. *Idem Aul. sc. 1. a. 4.* Is me specularum misit, vt quæ fieret, fieret particeps, &c. *Quid. 13. Metam.* Omnia cognosam, nec quid specularer habebam.] *Cæsar 8. belli Gallicij*, Qui speculari gratia essent remissi. ¶ Per translationem speculari ponitur pro feruari, & exactè considerare. *ἰσπαστήριον*. *Tacit. lib. 18.* Satis patuit is, qui principum offensas acriter speculantur. *Cic. in Casil.* Multi te etiam oculi & aures non sentent, sicut adhuc fecerunt: specularuntur atque custodiunt. ¶ A quo fit compositum Præspeculor, quod est ante speculor, vel præmissis specularioribus exploro. *Sueton in Cæs.* Exercitum neque per inuidiosa itinera duxit vnquam, nisi præspeculatus locorum situs.

[*Speculabundus*. *Suet. in Tiberio c. 65.* Speculabundus ex altissima rupe identidem signa, quæ, &c.]

**Spēculatōres**, Exploratores, qui è specula speculantur, vel qui in bello ante exercitum explorandi gratia mitti solent. *ἰσπαστῶν*. GAL. Espies, guettes, espions, guetteurs. ITAL. Spie, guardie. GERMA. Aufspäher/awrer. HISPAN. Atalayadores, miradores. ANG. Espiers. *Cæsar 2. bell. Gall.* Hac re Cæsar statim per specularatores cognita, in insidias veritus. [*Quid. Eleg. 9. lib. 3. Trist.* Quem procul vt vidit tumulo specularor ab alto.]

**Spēculatō**, cis, ver. *ἰσπαστήριον*. GAL. Celle qui espie & fait le guet. ITAL. Speculatrice. GERMA. Ein aufspäherin/beschawerin. HISPAN. Atalayadora. ANG. She that spieeth. *Cic. 3. de Nat. deor.* Furie deæ sunt, specularitices, iræ, & vindices & facinorum, & sceleris.

**Spēculatōrius**, a, um, adiectiuum, Quod speculationi est accommodatum. *ἰσπαστικός*. GALL. Appartenant à espier. ITALIC. Che serue à spiare. GERMA. Das zu dem aufspähen gehört. HISPAN. Perienesciente à atalayar. ANG. Belonging to espying. vt specularioria nauigia quibus in mari specularum quid fiat. *Cæs. 4. bell. Gall.* Item specularioria nauigia militibus compleri iussit. [*Sueton. in Cæs. cap. 12.* Modo in crepidis vel cothurnis: modò in specularioria caliga, nonnunquam socco muliebri.]

**Spēculatō**, huius specularatus, ipse specularandi actus. *ἰσπαστήριον*. GALLIC. Espiement, guet, guetement. ITAL. Effo spiare & guardare. GER. Ein specht. HISPAN. Atalamento, mirada. ANG. Espying. *Plin. lib. 10. c. 73.* Felces quàm occulto specularu in musculos exsunt.

**Spēculatō**, specularare, adiectiuum à specula deductum: vt specularis significatio, quæ fit igne è specula ostenso. *ἰσπαστήριον*. *Plin. lib. 7. cap. 56.* Specularem significationem Troiano bello Sinon inuenit.

\* **Speculabundus**, Intentus ad specularandum. *Tacitus lib. 10.* Festus Adrumero, vbi specularundus subliteras, ad legionem redit. *Suet. in Tiberio c. 65.* A patris etiam nauibus ad quascunq; legiones, meditabatur fugam, specularundus ex altissima rupe idè



trario.) *Suet. in August. cap. 9.* Per species extequetur eius vitæ partes. *Idem in Cas.* Nihil esse Rempub. Appellationem modo sine corpore ac specie. ] Quandoque pro pulchritudine, seu deformitate: à speciendo, *Plaut. in Bacchid.* Bellân' videtur specie mulier: [ *Ouis. 5. Fast.* Et color & species floribus omnis inest. *Ibid.* Et moner ætatis specie dum floreat vti. *Et Sueton. in Cæs. cap. 67.* Milites auro, argento, politis armis ad speciem ornare. (i. ad ornatum.) *Et Ouid. de thao. lib. 5. Fast.* In nouas species omne recessit opus. (i. formas, figuras.) *vt in Cæs. Sueton. cap. 77.* ]  
 ¶ Inde speciosus pro pulchro & formoso accipitur, de quo infra. ¶ Species item (vt definitur à dialecticis) est quæ dicitur de pluribus differentiis numero, vt homo est species, quoniam de Socrate, Platone, & aliis, non specie, sed numero differentiis prædicatur. Ob eam rationem ita appellata, quod multorum collectio vna quasi visione comprehendatur. Genus autem est, quod prædicatur de pluribus differentiis specie: vt animal, quod de homine, equo, asino, & huiusmodi dicitur, quæ species differunt. ¶ Species item aliquando ponitur pro controuersia. *L. 18. D. de min.* Species in auditorio finita. Quod ex eo ductum est, quod finitam quæstionem Græci appellant *ἰσοπέδον*. ¶ Quandoque species in plurali numero sumitur pro aromatibus. *Macrob. lib. ult. Saturn.* Species, & acres, & calidæ, super faciem, quum apponuntur, exulcerat. *Martianus Lurij consilius*, Species pertinentes ad vetricigal cinnamomum, piper longum, piper album. Sic dicitur Vicus speciaris, à speciebus Arabicis, peregrinisque. ¶ Aliquando in plur. num. significat fruges. *Arcad. l. ult. de muneribus, & honoribus*, Cura quoque emendi frumenti, olei. Nam harum specierum curatores, &c. *Eodem modo in L. 26. C. de v. sur.* In traiectionibus contractibus vel specierum scenori dationibus. *Hotoman.* ¶ In speciem, simulate. *Liu. 4. ab Vrbe de Sempronio reo*, Ægrè Hortensius pati tentationem eam credere esse perseuerantia suæ: nec precibus tribunorum, quæ in speciem modo iactentur, vt auxilio confidere reum. [ *Sueton. in Cæs. c. 82.* Assidentem (Cæsarem) conspicat, specie officij circumfiterent (sup. coniurati) *Gall.* Soub's couleur, soub's pretexte. Eodemque sensu. *Idem Suet. in Tiber. cap. 36. cap. 50. & 59.* *Et Sueton. in Otho. cap. 3.* *Et Linius l. 9. dec. 4.* Per speciem bella quætere (id est per prætextum) &c. ]  
 ¶ Per speciem. *Plin. de v. ris illust.* Per speciem legationis in Asiâ ablegatus est, vt inuidia subtraheretur, (i. Prætextum siue vt loquitur *Sueton. in Otho. c. 3.* Per causam legationis. *Et Lius lib. 7. ab Vrbe*, Per speciem. *Et lib. 9. sub specie.* ¶ Prima specie i. prima fronte. *Idem Lius lib. 4. bell. Pun. Idem lib. 6. ab Vrbe.* In specie. *Gall.* En apparence. ¶ Species enim dicta est ab Aspectu, auctore *Gell. c. 28. lib. 13.* ¶ Species porro (sicut & forma) verbum medium est, tam deformitatem, quàm pulchritudinem significans, vt ex *Plauti Mofell. sc. 2. a. 1.* *Et Virgil. 4. Æneid.* intâ probatur in verbo *Speciosus*. ]  
 Specialis, speciale, Particulare, proprium, & veluti peculiare. *ἰδιαι. ἰδίαι.* *GALLIC.* Special, propre & particulier. *ITALIC.* Speciale singulare, proprio. *GERMAN.* Sonderhat (t)stigen. *HISPAN.* Cosa special en su genero, proprio. *ANGLIC.* Particular, proper. ] In qua significatione vitur hoc nomine *Iulius Cæsar* in quum ait, *Macrinorum* familiam id speciale semper habuisse, vt *Alexandrum* magnum in auro & argento exculptum semper haberet.  
 Spectatum, aduerb. Particulariter. *ἰδιαι. ἰδίαι.* *GAL.* Specialement, en especial. *ITALIC.* Specialmente, singularmente. *GERM.* In sonderheit. *HISPAN.* Especialmente, de specie, en especie. *ANGLIC.* Speciallie, chieftie. ] *Cic. post Reditum in Senat.* Multa de me *C. Messinius* & amicitia & Reipublicæ causa dixit, legem spectatim initio de salute mea promulgauit.  
 Spectatim, aduerb. Spectatim. *ἰδιαι. ἰδίαι.* *Colum. lib. 3.* Atque de cura eligendi malleoli generatim præcipimus: nunc illud propriè specialiter, vt non solum ex feracissima vite, sed etiam de vitis parte feracissima semina eligantur.  
 Speciosus, fa. sum. Pulcher, formosus, elegans: semper enim in bonum accipitur, quauis species medium vocabulum sit. ] *ἰδιαι. ἰδίαι.* *GAL.* Beau. *ITALIC.* Vistoso, apparente, bello benformato. *GERMAN.* wolgestalt (t)stigen. *HISPAN.* Cosa de mucha hermosura, hermoso. *ANGLIC.* Faire, beau, full goodlie so see. ] *V. 4. Æneid.* -neque enim specie famæ mouetur, hoc est, nec præsentem deformitate, nec rumore mox futuro. [ eodem planè sensu *Scapha* lena ob deformitatem ab amatoribus derelicta ac plane deserta loquitur *apud Plaut. in Mofell. sc. 3. a. 1.* Equidem vel falso laudari multo malo, quàm verò culpam, aut alios meam speciem irridere. (i. deformitatem capitis & oris. Sequitur enim paulo infra, vbi hoc caput colorem immutauit, deseruit me Inp. quem vnice amaueram. ) ] Sic & formosus, licet forma indifferenter ponatur, semper tamen in meliorem partem accipitur. [ *Senec. cap. 9. de Consol. ad Polyb.* Speciosa, sed fallax voluptas. *Idem cap. 2. de Consol. ad Mar.* Ad speciosa stupet animus. *Velleius* Speciosis verbis narrare. *Idem Velleius* Speciosis inuidens, vt pareret humillimis. *Idem Velleius* Magnis speciosisque rebus gelis. *Idem* Non patricia, sed speciosa familia equestris. ] *Plin. libro 13 cap. 4.* Minus speciosæ, sed sapore caryotarum forores. *Cels. lib. 2. cap. 2.* Si plenior aliquid, & speciosior, & coloratior factus est, suspecta habere bona sua debet *Hærat. de Arte*, Interdum speciosa iocis, moratâque rectè fabula, &c. *Ouid. 7. Metamorphos.* Speciosaque nomina culpæ Imponis Medea tuæ; quin aspice quantum Aggrediat nepsas. \* Speciosissimus. Superlat. *Seneca de Beneficior. li. 3. c. 7.* Hoc enim speciosissimum est in illo, quod dedimus vel perdituri, &c.  
 Speciosè, speciosus, speciosissime, Pulchrè, ornate. ] *ἰδιαι. ἰδίαι.* *GAL.* Brauement, magniquement. *ITALIC.* Honesta-

mente, magnificamente. *GERMA.* Zierrich (t)schön. *HISPANIC.* Con mucha hermosura, hermosamente, ornadamente. *ANGLIC.* Trimme-ly, gaelie, goodlie so see. ] *Liu. 4. Maced.* Et quum tibi viro liceat purpura in veste stragula vti, matrem familiâs tuam purpureum amiculum habere non fines? & equus tuus speciosus instratus erit, quàm vxor vestita? [ *Velleius*: Speciosè relicita domus Ciceronis. ] ¶ Speciosè ingredi, id est, cum ornatu. *Colum. libro 2. capite 2.* Igitur in opere boues arcè iunctos habere conuenit, quo speciosus ingrediantur sublimes & elaus capibus.  
 Specimèn, nis, pen. cor. Propriè in quauis merce dicitur exiguum quiddam, quod à venditore spectandum profertur, vt ex eo empto rem totam æstimet. ] *ἰδιαι. ἰδίαι.* *GALLIC.* Monstre, eschantillon, exeinplaire, espreuue, patron. *ITALIC.* Sperienza, asta, proua, mostra. *GERM.* Ein schawst (t) schawst (t) wetschen man abnemme than wetscher gestalt das gang sey / zeigstus. *HISPAN.* La muestra de lo mejor. *ANG.* The shewe of some thing, the cancell, an exemplari or paterne. ] Frequentissime tamen per translationem accipitur pro quouis documento, experimento, siue exemplo, ex quo rei totius capimus coniecturam. *Cicer. in Tuscul.* Quid illud? num dubitas quin specimen naturæ capi deat cer ex optima quaque natura? *Apul. in Flor.* Sed Marfyas, (quod stultitiæ maximum specimen) non intelligens se de ridiculo haberi, quædam deliramenta effutiunt. ¶ Dare, præbere specimen sui, est re aliqua insigni declarare, quid de se sit sperandum. *Cic. in Diuin. in Verrem*, Tu vero Cæcili quid potes quo tempore, aut qua in re non modo specimen cæteris aliquo dedisti, sed tute tui periculum fecisti? [ *Plaut. Mofell. sc. 2. a. 1.* Igitur tum specimen cernitur, quo eueniat ædificatio. ]  
 ¶ Specimen innocentia, prudentia, virtutis, id est, exemplar, *Cic. 2. de Nat. deor.* Cur temperantia prudentiaque specimen ante simulacrum Vestæ ponitæ maximum est? *Quæscit* tu trucidatur. [ *Quintilian.* Vnicum specimen orandi *M. Tullius*. ]  
 Speciosus, xi. ctum, Apud antiquos in vsu fuit pro video. ] *ἰδιαι. ἰδίαι.* *GAL.* Regarder, auiser. *ITA.* Vedere. *GERMA.* Schen. *HISPAN.* Mirar, veser. *ANG.* To see, so aduiser behold. ] Vnde augures specire, hoc est, inspicere aues dicebantur. *Ennius apud Varronem*, Vos epulo postquam spexit. Hodie abijt in desertudinem vrimque tantum eius compositis, aspicio, conspicio, circumspectio, despicio, dispicio, inspicio, perspicio, prospicio, præspicio, respicio, introspectio, suspicio, & transpectio, de quibus *ius locis*.  
 Specto, as, are, frequentatiuum antiquum. ] *ἰδιαι. ἰδίαι.* *GALLIC.* Regarder souuent. *ITA.* Guardare spesso. *GERM.* Oftt ober ombig sahen. *HISPANIC.* Mirar muchas vezes. *ANGL.* To behol often. ] *Plaut. in Cistell.* Per Dionysia Mater pompam me spectatam duxit.  
 Specto, as, aliud frequentatiuum à specio antiquo verbo, Multum & fixè intueor. ] *ἰδιαι. ἰδίαι.* *GAL.* Regarder fette & attentionement. *ITALIC.* Guardare, guardare spesso. *GERMA.* Schen eins sehens / seissig schawen. *HISPAN.* Mucho mirar. *ANG.* To behold and look upon a thing attentiuely. ] *Cic. de Arusp. resp.* Quod ni tu Megalesia eo die spectare voluisses, haud scio, &c. *Terent. in Eunuch.* Here, ne me spectes, me impulsore hoc non facit. [ *Plaut. pseud. sc. 2. a. 3.* Quò quò spectabit, eo spectato simul. *Idem Amphitru.* Age, me huc aspice. ] *Specto.* (i. aspicio.) *Idem Asin. sc. 2. a. 1.* Me specta modo. (Minantis.) *Idem Pseud. sc. 2. a. 1.* Lubido est ludos tuos spectare. *Idem Milit. sc. 2. a. 5.* Per impluuium, intro spectant. *Idem Men. sc. 3. a. 2.* Lumbi sedendo, oculique spectando dolent &c. ]  
 ¶ Accipitur non raro pro iudicare, probare, siue æstimare. ] *ἰδιαι. ἰδίαι.* *GAL.* *bachân, ἰδιαι. ἰδίαι.* *Cic. pro Roscio Com.* Nemo enim illum ex trunco corporis spectabat, sed ex artificio comico æstimabat. *Ibidem*, Quem si tu ex censu spectas, eques Romanus est, si ex vita, homo clarissimus est: si ex te, iudicem suspensisti: si ex veritate, id quod scire potuit & debuit, dixit. *Idem lib. 5. Tuscul.* Non igitur ex singulis vocibus philosophi spectandi sunt. Aurum spectatur in ignibus. *Ouid. 1. Trist. Eleg. 4.* Scilicet vt tuluum spectatur in ignibus aurum. Id est probatur. Vnde & spectatores pecuniæ, dicuntur qui valorem eius explorant. Huc etiam pertinet illud. *Virg. 2. Eclog.* Si ad vitulam spectes, nihil est quod pocula laudes, hoc est, si vitulæ pretium tecum reputes; vel (vt *Seruius interpretatur*) si pocula cum vitula compares. ¶ Interdum spectare, idem est quod attendere, cauere, dispicere, & vt *Cicer.* loquitur etiam atque etiam videre, *Plaut. [ Asin. sc. 1. a. 4. ]* Spectandum ne cui anulum det, neque togæ. ¶ Eleganter item accipitur spectare pro eo quod est ad rem aliquam pertinere, tendere seu referri, quod & Græci dicunt, *ἐπιπέσειν, ἰδιαι. ἰδίαι.* *Cic. 3. de Fin.* Hæc studia ad imitandos summos viros spectant. *Idem libro secundo, Epistol.* Omnia virtutum que consilia ad concordiam spectauerunt. *Idem 2. Offic.* Ad extremum, si ad perniciem patriæ res spectabit, patriæ salutem anteponet saluti patriæ. \* Spectat Græciam, pro rebus Græciam. *Cicer. ad Atticum.* \* Spectat Orientem, & similia, pro Eregione est, & vergit, *Plinius libro 6. cap. 17. & libro 5. cap. 1.*  
 Spectatur, impersonale. *Plin. lib. 10. c. 70.* Plausu congregati feros ad cibum consuetudine spectatur.  
 Spectatu, supinum. *Cic. 2. Offic.* Maximè que admirantur eum qui pecunia non mouetur: quod in quo viro perspectum sit, hunc dignum spectatu arbitrantur.  
 Spectandus, adiect. *ἰδιαι. ἰδίαι.* *Plin. lib. 10. c. 42.* Nec vulgaris pistraci forma, quauis non spectanda.  
 Spectatus, Probarus, cognitus, cuius scilicet perspecta iam virtus est. ] *ἰδιαι. ἰδίαι.* *GAL.* Loué, approué. *ITALIC.* Lodato, probato. *GERM.* Bewdret auso tangem quouen / wtsfennet was hindet



& mortalia tenuit arma, At sperare deos memores fandi, atque nefandi. Vbi *Seruius*, Sperare, abusuue, timere: *ut libro 4.* Hunc ego si potui tantum sperare dolorem, Et perferre solor potero. Quum aliqui proprie sperem bona, timeamus aduersa. ¶ Accipitur & sperare pro gaudere. *INDU faméacti. Terentius in Adelphi.* Sperabam iam defuisse adolescentiam. Vbi *Donatus*, Recte Sperabam, pro Gaudebam. Sic enim dicimus, quum errasse nos cernimus. ¶ Speratum, *seste Nonio*, veteres dicebant eum, qui uxorem petit: & speratam virginem, quæ petitur. *Afranius*, Curte, & nuntia venire: & mecum speratam adducere, vt videat puellam. Postquam vero sponsio facta erat, non Sperata, sed vel Dicta, vel Pacta, vel Sponsa vocabatur.

**Speratus**, participium. *ἡσπερῆσθαι*. GALLI. Esperé. ITALIC. *Sperato*. GERM. *Geshoffet*. HISPANIC. *Esperado*. ANGLI. *Hoped* or *looked for*. [*Plaut. Amphitruo*. Amphitruo uxorem salutaris speratam suam, &c.] *Plaut. in Merc.* [*sc. 3. a. 3.*] Spem speratam quum hanc obtulisti mihi, grates ago.

**Sperabilis**, bile, Quod sperari potest. *ἡσπεράβη*. GALLI. Qu'on peut esperer. ITALIC. *Cosa che si può sperare*. GERM. *Zuhoffen* / *best man mag hoffnung haben*. HISP. *Cosa que se puede esperar*. ANGL. *That may be hoped for*. [*Plaut. in Capt.*]. Hic ille dies est, quum nulla vitæ salus sperabilis est mecum.

**Sperile**, Pars carnosâ infra vmbilicum suis. *De qua Fest.* Sperile, inquit, vocatur infra vmbilicum suis exos. *Plaut.* enumerandis vilibus obsoniis sic meminit in *Carbonaria*. Ego pernam, sument superes, sperile, callum, glandia. Græcè *ἡσπερίον*, τὸ ὑπὸ τῆς ὀμφαλῆς μίερον.

**Sperulici** panes. *ἡσπερίων*. GALLI. *Faits à la haste*, faits & cuis soudainement. ITA. *Eatti in fretta*. GERM. *Drot das in etner eit gebäcken ist*. HISP. *Hachos à cozidos de presto*. ANGLIC. *Breade baken in haste*. ¶ Dicitur sunt à festinatione: *ἡσπερίον* enim Græcè significat festino. *Plin lib. 18. c. 11.* Panis ipsius varia genera profequi superuacuum videtur, aliâ ab opsoniis appellari, vt ostrearum: aliâ à deliciis, vt Artologanialias à festinatione, vt Speulici.

**Sperus** pater, *ἡσπερίων*, Philosophus Atheniensis Platonis ex sorore nepos, qui octo annos Platonica scholæ profuit. Ferunt hunc senio confectum, sibi mortem consciuisse mœrore impulsam. *Plutarchus* verò scribit, illum pediculis efferuescentibus interuisse. Primus inuenit quo pacto ex gracilioribus lignis fierent vasa capacia. Composuit dialogos à Diogene commemoratos. Hunc Plato quasi philosophiæ hæredem reliquit, *vt scribit Cicero lib. 1. Acad. quæst.*

**Sphacelus**, pen. corre. *σφακελος*. Proprie ossium est affectus, *seste Galeno*, quum tota illorum substantia corrumpitur. Latini ossium cariem appellant. \* Hesychius indicat, quemlibet dolorem grauem, sphacelum dici. \* Sphaceli etiam faciunt immunitatem, Prouerbiu est, Athenis celebratum de iis qui quouis prætextu quod volunt assequuntur. Natum aiunt ab euentu eiusmodi: Pisisstratus tyrannus decimas exigebat ab Atheniensibus, eorum quæ in agris prouenissent. Itaque cum aliquando obambularer, videreturque senem quendam in faxis quibusdâ, hoc est, loco petricoso laborantem, rogabat quosnam fructus inde colligeret. At is respondens. Dolores, inquit, & sphacelos: atque horum decimas exigit Pisisstratus. Porro tyrannus admiratus hominis libertatem, decimas Atheniensibus remisit. Eares in vulgi sermonem abiit, etiam sphacelos immunitatem parere.

**Sphacelismus**, *σφακελισμός*, Morbi genus ipsis etiam plantis cum animalibus communi: de quo abunde multa supra diximus in vocibus Altrobolismus: & Sideratio.

**Sphacteria**, quæ & SPHAGIA, *σφακτιον*, ἡ σφαιρα. Insula est Messenæ adiacens è regione, *Pylicius meminit Strabo lib. 8.*

**Sphæra**, Latine globus. *σφαῖρα*. GALLI. Vne sphere ou globe, vne chose ronde, inassue & espoite. ITAL. *Sphæra* ou *globo*. GER. Ein tugel. HISP. *Pella*, *redonda*, *pelota*. ANGL. *A boule*, any thing round and massie. ¶ Geometræ definiunt esse corpus solidum, vnica superficie contentum, in medio sui punctum habens, à quo omnes lineæ ad superficiem ductæ sunt æquales. *Cic. 2. de Nat. Deor.* Quum que duæ formæ præstantes sint, ex solidis globus (sic enim sphæram interpretari libet) ex planis autem circulus aut orbis, qui *ἡσφαῖρα* Græcè dicitur: his duabus formis contingit folis vt omnes earum partes sint inter se simillimæ, à mediocore tantum abest extremum, quantum idem à summo: quo nihil fieri potest aptius.

**Sphæricula**, diminutiuum. Id est parua sphæra, globulus. *σφαῖριον*.

**Sphæralis**, *σφαῖρα*. *Macrob. Comment. lib. 1. cap. 22.* Sphæralis extremitas, quæ si paululum à medio declinauerit, sit cuiusque vertici proprior.

**Sphærica**, cz, Placentæ genus, quod ex multis globulis in sphæram, & rotundam formam coactis, ac deinde simul compactis fiebat. *Cato c. 82.* Sphæricam sic facito, ita vt spiram, nisi sic effingito, detrahis caleo, melle: sphæras pugnum altas facito, eas in lolo componito, densas eodem modo componito atque spiram, itémque coquito.

**Sphæristerium**, *σφαῖριστήριον*. GA. N ieu de paume ou de boule. ITA. *Luoco di bagno rotundo da ginocare alla balla del mano*. GER. Ein runder play an dem man badet oder die ballen secht. HISP. *El jugar de pelota*. ANGL. *A place to play at the tennis*. ¶ Locus balnei specie rotunda, cum aliis plerisque exercitationum generibus, tum pilæ ludo præcipue destinatus, quem Græci *σφαῖρα* vocâr. Vnde *σφαῖρα* pilæ ludo, & *σφαῖρα* pilæ studiosi. *Plinius in Epistolis*, Apodyterio suppositum est sphæristerium, quod plura genera exercitationis, pluresque circulos capit. *Lampridius in Alexandro*, Post lectionem, operam, palæstræ, aut sphæristerium, aut cursu, aut luctaminibus puollioribus dabat.

**Sphæromachia**, *σφαῖρομαχία*. GAL. Le ieu ou exercice de la paume ou de la boule. ITALI. *Ginoco della balla da mano*. GERM. Das ballen (spyl) / *tuget (spyl)* HISP. *Juego de la pelota*. ANGLI. *Tennis play* or *bowling*. ¶ Pilæ lusoriæ certamen, quæ à sphærica, circulari quæ figura *σφαῖρα* dicta est.

[**Sphærus**, *Arcus* philosophus, cuius meminit *Sueton. in August. c. 39.* Ita ibi legit *Isaac Casaubonus*, Alij quidam in *Sphærichus* Philosophus, sed meo quidem iudicio, minus recte.]

**Sphagitides**, *σφαγιτιδες*, Venæ duæ insignes, vtrinq; ad iugulum apparentes, omnes tum collæ, tum capitis partes nutriendes. Latini iugulares venas interpretantur. *σφαγιτις* enim illi iugulum appellant. *Agis de his Galenus lib. 6. de V. in partium.*

**Sphenida**, inquit *Perosium*, Pilæ genus, maius pagamica, & tenuius quàm follis ex panno ferè constans, nonnunquam etiâ ex pelle. Alio nomine dicitur harpattum. Hæc ille, sed non recte: constat enim hoc pilæ genus phennida, *quæ*, non sphenidam appellari, *vide Cælium Rhodig. lib. 20. c. 14.*

**Sphinx**, gis, vel sphingos, *σφίγξ*, Monstrum apud Thebas, cuius caput & manus puellæ, corpus canis, alæ auis, vox hominis, vngues leonis, cauda draconis similitudinem referebant. ¶ GER. Ein *schrecklich* wunderthier bey den Thebanern / so den furg beyden rater schen furworff auffstößen. ¶ dicta est aut sphinx *ἡσφίγξ* hoc est à constringendo, vel vinciendo, quod prætercutes suis quæstionibus ita stringeret, vt se expedire non possent. Scribit *Lactantius Popiniana Thebaidos interpretis*, Sphinga inostrum fuisse, alas & vngues habens in similitudinem *Haipyrium*, quod insidens scopulo via imminenti, insolubilia ænigmata transeuntibus proponebat: & quotquot dissoluere non poterant, vnguibus & alis intericiebat. Ænigma autem erat eiusmodi, Quodnam animal manè quadrupes, meridiæ bipes, vesperi tripes esset. Cuius ænigmatis nodum Oedipus ita dissoluit, vt hominem esse diceret, qui in infantia manibus & pedibus repens verius, quàm incedens, quadrupes est: factus vir vt qui nullo alio quàm pedum adminiculo nititur, bipes: ingravescentibus autem annis, assumpto scipione, tripes. Quam solutionem illa tam ægrè tulit, vt se statim de saxo præcipitaret. Hinc sumpsit originem adagium in Terentiana Andria, *Dauus sum non Oedipus*. Sed hæc fabulosa sunt. Constat enim cum aliorum multorum, cum Alberti Magni testimonio, sphingem animal esse ex genere simiarum, in sine duabus in maxilla maculis nigricantibus, cauda coloris subnigri oblonga. *Solin.* Inter simias habentur & sphinges villosæ comis, mammis prominentibus, dociles ad feritatis obliuionem. De sphingibus sic *Diodorus Sicul. lib. 4.* Sphinges & apud Troglodytas. *Aethiopes* nascuntur, forma haud et dissimili qua pinguntur, sed paulo pinguiores. Naturam habent mansuetam plumbus exercitiis, disciplinisque aptam. *De his & Plin. lib. 8. c. 21.*

**Sphragis**, idis, *σφραγίς*, Species est optimæ rubricæ, *seste Plinio li. 36. c. 6* quæ in Lemno insula effodiebatur: ita dicta quod signata venderetur. *σφραγίς* enim Græci dicunt, quod nos signare. Quo autem in loco, quibusque cæremomis hæc terra colligatur, docuimus supra statim post dictionem LEMNOS. ¶ Est item sphragis, gemma viridis, & non translucens: ita dicta quod optime signet: *vt apud eundem Plin. lib. 37. c. 8.*

**Sphÿgmōs**, *σφÿγμός*, Est motus arteriæ, celerius, tardiusve salientis, pro ratione dilatationis, & contractionis ipsius cordis. *Dixtus σφÿγμός* *ἡσφÿγία*, quod inter cætera significat salire.

**Sphÿrænâ**, *σφÿραῖνα*, Græcis animal marinum, quod Latinis iudis dicitur, *vt ait Plin. lib. 32. c. 11.* Sunt præterea à nullo autore nominati, iudis Latine appellata, à Græcis sphÿrænâ, nostro similis nomine, magnitudine inter amplissimos, rarus, sed tamen non degener, & pernix concharum generis, circa Pontias insulas frequentissima. Stant velut suillo cruore longo in arena deitæ, hiantisque quæ limpitudo est, pedali non minus spacio, eibum venantur. Dentes in circuitu marginum habent pedunatum spissatos, intus pro spondylo grandis est caro.

**Spica**, z. In frumento dicitur totum illud quo granum continetur: cuius partes sunt glumæ & aristæ. *שבלת*, *chibboleth* *חיליל* *melilith* *שבלת* *שבלת*. GA. *Elpic de blé*. ITA. *Spica di biava*. GERM. Ein *dyer*. HISPANIC. *Espiga*. ANGL. *The ear of corne*. ¶ *Cicero, de Finib.* Ne sepes quidem igitur spicis vberibus & crebris, si aucta vsquam videris. Dicta spica, quasi spica, à spe, *vt inquit Var. de Re rust. lib. 1.* Nâ quum fruges in spicam exit, spem præbet hominibus. *Seruius*, Spicâ dictam putat à figura spiculi, quam refert, vbi primum è folliculo erumpit. Tunc enim solum proprie spicam dici arbitratur: sed hoc non esse vsquequaque verum, satis docet *Varro lib. 1. c. 48.* quum granum spicæ partem facit: quod certe de spica iam primum erumpente intelligi non potest quæ quum nondum floruerit, granum habere non potest. Verba *Varronis* sunt hæc, Spica in hordeo & tritico tria habet continentia, granum, glumam, aristas & etiam primitus spica quum oritur, vaginam. *Quid. 9. Metamor.* inerat lunaria frontu Cornua, cum spicis nitido flauentibus auro. Cerecerem in spicis interciperet. *Quid. 8. Metamor.* de Apro Calydonio, Is modo crescentes fegetes proculcat in herba: Nunc matura merit stetur vota coloni, Et Cerecerem in spicis interciperit. Quid sit Cerecerem in spicis interciperet, iam ipse exposuit, quum inquit, Matura vota coloni. Primo enim herbescit seges, vnde illud est, segetes proculcat in herba: & in *Epistolis*, adhuc tua metus in herba est. Deinde vero vbi maturuit, in spica esse dicitur.

¶ Spicæ alij *Quell. lib. 1. cap. 2.* Cohærentes bulbis, in quo alij caput exerunt, qui seorsum confusi nouam creant lobolem, & nuclei, & spicæ Latinis autoribus appellantur. *Colum. lib. 13. cap. 3.* Habet enim allium plures cohærentes spicas, æque quum sint diuisæ, lirarum feri debent. ¶ Antiquis etiam in vfu erat spicus masculin. & spicum neutro, quod & *Nonius* anno-







**Spirabilis, Spiraculum, Vide SPIRO.**  
**Spiræ, spirarum.** { *επειρα*. GAL. Collier. IT. *Collana del collo.* GER. *Bnuotemne circlet so sch* seibn nie beschliffen ato die schnur sind/ so die knaben vnd die töpff winden. HI. *Collar que se hecha al cuello.* ANG. *The round turning of a cable, a bande or lace wherwith a hatt is made fast vnder a man's chinne, the base of a pillow.* } Sunt reuolutiones, siue circuli, qui in seipso non recurrunt: vnde in matronarum ornamentis spiræ dicuntur, quidam quasi circuli caput aliquoties ambientes. *Plin. lib. 9. cap. 35.* Lolliam Paulinā, quæ fuit Caij principis matrona, nec serio quidem, aut solenni cæremoniæ aliquo apparatu, sed mediocriam etiam, sponfalium cæna, vidit smaragdis, margaritisque operam, alterno textu fulgentibus, toto capite, crinibus, spiris, auribus, collo, manibus, digitisque.

¶ In serpentibus quoque spiræ dicuntur, quum in orbem contracti quosdam quasi circulos imitantur. GALL. *Pliement en rond, comme celuy que fait vn chable ou vn serpent entortillé.* IT. *Piegamento inor che fa vn serpente.* GERM. *Die schlangen geringel.* HI. *Rosca como de culebra.* } *Virg. lib. 2. Georg.* Nec rapit immentos orbis per humum, neque tanto Squammeus in spiram tractu se colligit anguis. *Et lib. 1. Æneid.* spirisque ligant ingentibus, & iam Bis medium amplexi. ¶ Funes autem nautici in orbem conuoluti, proprie spiræ dicuntur. ¶ Item Spira dicitur funiculus, qui a pilo ad faues extenditur, & sub mento alligatur. *Iunen. Sat. 8.* defaucibus aurea quum se Porrigat, & longo iactetur spira galero.

¶ Basis item columna vnius tori aut duorum spira dicitur. *Pli. lib. 36. cap. 33.* In Ephesiæ: Dianæ æde primùm columnis spiræ subditæ, & capitella addita. ¶ Item Spira genus operis pistoriij, vt ait *Festus.* Cato, Spiram sic facito: quantum voles pro ratione, ita yti placenta fit, eadem omnia facito, &c. ¶ Ennium etiam hominum multitudinem vocauit. *Festus.*

**Spiro, ras.** Spiritum duco, animam emitto & attraho. { *Πνεύ* naphách *אנש* schachph *נשח* naschéb. *מלו.* GALLIC. Halener, ietter hors son vent, souffler. ITA. *Spirare, mandar suora il fiato escalar.* GERMANI. *Athmen.* HISP. *Espirar* ð respirar, echar a fuera el suplo. ANG. *To breath, so blowe.* } *Plin.* Hæc duo genera fistulis spirantibus, quæ ad pulmonem pertinent. *Idem lib. 9. cap. 7.* Spirant autem confessione omnium & paucissima alia in mari ¶ Spirare interdum ponitur pro flare: vt, Valentius spirat Euris, id est, flat. *Ouid. 11. Metamorph.* Quum mare sub noctem tumidis albescere cœpit Fluctibus, & præcepit spirare valentius Euris, &c. Clementius spirant Austris. *Stat. 2. Syl.*

¶ Aliquando spirare, est odorem aliquem emittere, siue exhalare, & sic constituitur cum acufariuo. *Virg. 1. Æneid.* Ambrosiæ que comæ diuinum at vertice odorem spirauere. *Colum. lib. 1.* Reliquisque immunditibus terrum odorem spirantibus. *Extra* spirantia, hoc est, palparia. *Virg. 4. Æneid.* Spirantia consulti extra. Spirantia signa, hoc est, tam artificiose facta, vt viuere, atq; adeo spirare videantur. *Virg. 3. Georgic.* Stabant & Parij lapides spirantia signa. Huius verbi composita sunt, Alpiro, Conspiro, Exspiro, Interpiro, Prospiro, Respiro, & Suspiro. [*Gellium cap. 5. lib. 7.* Veris & spirantibus lamentis.]

**Spiritus, Halitus, & anima.** { *Πνεύμα* ruách *רוח* neschamah. *נפח.* *נפוח.* GALLI. Halaine, vent, esprit, ame, souffler. ITA. *Spirito, animo fiato.* GERMANI. *Der athem.* HISP. *Espirito, suplo.* ANGLI. *The breath, the soule or blowing.* } [*Ouid. Eleg. 3. li. 3.* Tri. Nam si morte carens volat altus in auras Spiritus. *Ibid. Eleg. 3. lib. 4.* Spiritus hic per te patrias exisset in auras.] *Cic. 2. de Nat. deor.* Tribus rebus animantium vita tenetur, cibo, potione, spiritu. *Idem de Senectute.* Quorum vsque ad extremum spiritum prouecta est prudentia, Auferre spiritum sine sensu doloris. *Cicer. in Verr.* ¶ Accipitur aliquando Spiritus pro vento. *Virg. 12. Æneid.* Ac veluti Edoni Boreæ quum spiritus alto Insonat Ægeo. ] *Quintilla.* Validior spiritus nostros finus tendat. (i. ventus) *Plaut. Amph.* Ex spiritu & an helitu nebula constat. *Idem Mil. sc. 1. a. 1.* Cuius tu legiones diffaultis; spiritu. (i. flatu.)

¶ Pro respirandi facultate: *Sene. c. 11. de Consol. ad Marciam.* Vt verò aliquem spiritum mutatio temporu dedit, ingenium patris tui in vsum hominum reduxisti, &c.

¶ Pro memoria *Quintilla.* Hoc veluti spiritu cæteræ partes dicendi cõnuntur. ¶ Pro aere: Circumfusus nobis Spiritus volucibus conuenit. ¶ Pro animo siue affectu: *Qu.* Maiore spiritu loquendum de rebus diuinis. *Item,* Nisi ea maiore oratoris spiritu impleantur. *Ouid. Eleg. 1. li. 4. Tri.* Sic vbi mota calent sacro mea pectora thyrso, Altior humano spiritus ille malo est. ¶ Pro vita, acque anima, *Velleius* Spiritu priuare aliquem. *Idem.* Spiritum reddere. ¶ *Item* Spiritum suspendere, (legendo sup.) *Quintilla. c. 14. lib. 1.* ¶ Pro sono. *Quint. c. 11. lib. 1.* Grauiorem spiritum reddunt tibæ, &c. ¶ Nonnunquam etiam pro animi elatione. *Ci. pro Sylla.* Res enim gestæ, credo meæ, me nimis extulerunt, ac mihi nescio quos spiritus attulerunt. *Ces. li. 3. belli Civilis.* His rebus tantum fiducia ac spiritus Pompeianis accessit, vt non de ratione belli cogitarét, sed vicisse iam sibi viderentur. ¶ Spiritus pro odore, apud *Lucr. lib. 3.* Bacchi quum flos euauit, aut quum Spiritus inguenti suauis diffugit in auras.

**Spiritalis, le,** & per syncopem spiritalis, & le, Quod halitum emittit. { *πνευματικός.* GA. Spirituel. ITA. *Spirituale.* GE. *Das den athem oder blasth fasset.* HISP. *Cosa spirital.* ANGLIC. *Spirituell.* } Vnde Spiritalis auras dicimus, id est, vitales: & Spiritalium fistulam, pro alpera arteria.

**Spirabilis, le.** Vitalis, quo spiramus & viuimus. { *πνευματικός.* GALL. Dequoy nous halenons qui cause qu'on iette vent. IT. *Spiraglio, col quale respiramo.* GE. *Athmigdadurch mit leben vnd athmè.* HISP. *Cosa que spiray con ella espiramos.* ANG. *asher bywe breath and line.* } *Virg. 12. Æneid.* per sidera testor, Per superos, atque hoc Tom. ij.

æli spirabile lumen. Spirabilis animus. *Cic. 2. de Natu deorum.* Quin & humorem, & calorem, qui est fusus in corpore, & terrenam ipsam viscerum soliditatem, abimum denique ipsum spirabilem, & quis quærat, vnde habemus, apparet: quod aliud à terra sumpimus, aliud ab humore, aliud ab igne, aliud ab aere eo, quem spiritum dicimus.

**Spiramē, minis,** Per quod exit spiritus. { *Πνεύμα* mappách. *קוצר* *ע.* GA. Respirements, souffpiral, etou par ou fort l'air ou la flame. ITA. *Spiramento, spiraglio.* GERM. *Ein tuffeloch/gang des athems.* HISP. *Espiradero.* ANGL. *An issue or hole of beathing.* } vt Naris spiramina. *Lucr. lib. 2.* Hic aures, alius spiramina naris aduocet. *Stat. 12. Theb.* - reuicit spiramina fessi Ignis.

**Spiramentum, ri,** Est per quod exit spiritus. { *Πνεύμα* mappách. *קוצר* *ע.* GALL. Soupiral. IT. *Spiramento.* GER. *Ein tuffeloch/athemisloch.* HISP. *Espiradero.* ANG. *The passage of the breath.* } *Vir. li. 4. Georg.* Nequicquam in testis ceratim tenuia cera Spiramēta linunt. ¶ Spiramenta, pro poris. *Plin. li. 32. c. 6.* Spiramentum cæurnæ. *Iustinus.* Vbi acrior per spiramenta cavernarum ventus incubuit. *Vir. 1. Georg.* Seu plures calor ille vias & cæca relaxat Spiramenta. \*Spiramentum, pro interuallo & spatio temporis. *Tacit. in vita Agricole.* Quo Domitianus non iam per interualla ac spiramenta temporum, sed continuo, & velut vno istu Rempub. exhaustit.

**Spiraculum, li,** Per quod odor, aërve expiratur, aut exhalat. { *Πνεύμα* mappách. *קוצר* *ע.* G. Soupiral, respirement. IT. *Spiraculo.* GE. *Ein tuffeloch/dampffloch/windloch.* HISP. *Respiradero.* AN. *A breathing hole or issue of the breath.* } *Virg. 7. Æneid.* Hic specus horrendum & sæui spiracula Ditis Monstrantur Id est, aditus, air. *Seruius. Plin. lib. 2. c. 93.* Vt in Sinuaffiano agro & Puteolano sunt; quæ spiracula vocant, mortiferum spiritum exhalantes.

**Spirarchus,** *σπυραρχος.* Quasi primipilaris, aut cohortis præfectus Nam *σπυρα* inter cætera cohortem significat.

**Spirillum, Antiqui** dicebant barbam capræ. *Festus ex sententia Opitij Aurelij.*

**Spiritus, a, um, Densus.** (Rarus. { *Σπυρά* *λάβ.* *πυρρός* GA. Es pois, mofist. ITA. *Spesso, masticcio.* GE. *Dick.* HI. *Espresso, macito.* AN. *Thick, hard closed together.* } *Vir. 2. Georg.* scrobibus superabit terra repletis Spiritus ager. *Ouid. 1. Metam.* Et liquidum spisso secreta ab aere cælum. *Idem li. 2. Amor Eleg. 23.* Aut ca deret spissa nube retentus equus. *Plin. lib. 12. c. 24.* Alpalathii probatio est in colore rufo, vel igneo, rariūque spisso. ¶ Quandoque significat tardum, & *Πνεύμα* meacher. } *Plaut. in Cistell.* Spissum hoc, est, amanti dicere, Veniet. *Cic. ad Attic. li. 10.* Sed hoc quoque timide scribo, ita omnia adhuc tarda, & spissa. *Idem ad Q. Fra li 2.* Scribam illa quæ dixerat *πυρρός*, spissum sanè opus & operosum. Hinc etiã Spissius legimus pro tardius. *Var. de Myserijs vt citat Nonius.* Nascimur enim spissius, quàm emorimur. Vix duo homines decem mensibus edolatur vnum reddant puerum: contra vna pestilencia totas acies puncto temporis immanes aceruos facit. ¶ ASpissus sunt Spissior & Spicissimus, hoc est, densior, & densissimus. *Pli. lib. 12. c. 21.* E diuerso Arabica glâs viridis ac tenuior: & quoniam môtosa sit, spissior. *Idem li. 16. c. 40.* Spississima ex omni materia ideo & grauissima iudicatur ebenus.

**Spisse, aduerbium, Dense,** siue ad multam spissitudinem. { *Σπυρά* *πυρρός.* GA. Espoiffement, ferrèement. ITA. *Spessamente, strattamento.* GERM. *Dick, dick aufsein andren.* HISP. *Espressamente.* ANG. *Thickly and closely together.* } *Plin. lib. 26. c. 25.* Dein de spisse calcatis carbonibus inducitur, sabulo, calce ac fauilla mistis. *Cic. de Clar. Orat.* Quandiu in eorum enumeratione versamur, quæ tamen spisse atque vix, vt dudum ad Demosthenem & Hyperidem, si nunc ad Antonium Crassumque peruenimus.

**Spissus, as, Spissum facio, densus, condensio.** { *Σπυρά* *κίββα,* *πυρρός* *πυρρός.* GALLIC. Faire ou rendre es pois, reserrer & retraindre. ITA. *Spessare.* GERMANI. *Dick machen* HISPANIC. *Espressar lo ralo* ð liquido. AN. *To thicken or mak thick.* } *Plin. lib. 11. c. 41.* Omne lac igne spissatur. Spissari in panem farinæ modo. *Plin. lib. 13. c. 4.* Dentes pectinatim spissari. *Idem lib. 31. c. 11.* Dentes in circuitu marginum habent pectinatim spissatos. *Ouid. lib. 15. Metam.* Ignis enim densum spissatus in aera transit. Nubes spissatæ. *Luc. lib. 4.* Spissatæque fluunt, nec seruant fluminum tiammas. ¶ Huius composita sunt, Inspisso, & Conspisso, quorum significata vide suis locis.

**Spissescens, scere, Spissum fieri.** { *Σπυρά* *κίββα,* *πυρρός* *πυρρός.* GALLIC. S'espoiffre, deuenir es pois. ITA. *Spessare.* GERM. *Dick werden.* HISPANIC. *Espressare.* ANGLIC. *To make thuk.* } *Celsus lib 5.* de Curatione aduersus ictum alpidis, Eadem ergo vi verissimè est spissescentem quoque intus humorem hominis ab eo discuti, & sic dari sanitate. *Lucr. li. 6.* Fecit vt ante cauam docui spissescere nubem.

**Spissamenta, vocantur,** quæ à Græcis *σπυρματα* dicuntur in vnguëtorum confectioibus, & oliuarum, aliorumque id genus, fructuum conditis extrema adduntur, ne fluat quod cõditum fuerit. *Colum. lib. 12. c. 46.* de conditura inule. Post hæc in vmbra triduo siccantur: & ita in fideliam pietatam reconduantur adiecto passo, vel defruto quod supernatet: spissamentum quoque cunicula inposito, contextum vas pelliculetur.

**Spissigradus, Qui tardo passuum inoeant in ambulando vtiur** *Conditio.* Antiqui enim spissum dicebant pro tardo, vt paulò post lanius docebimus suo loco. ¶ Hinc spissigradior & spissigradissimus. *Plaut. in Pan.* homines spissigradissimos. Tardiores multo quam torbice sunt in tranquillo mari.

**Spissitas, atis** Spissitudo, densitas. { *Σπυρά* *κίββα* *μακάβη,* *πυρρός* *πυρρός.* GALLIC. Espoiffissure. ITA. *Spessura.* GERMANIC. *Dick.* HISPANIC. *Espressura.* ANGLI. *Thicknesse.* } *Plin. lib. 28. c. 30.* Quoniam spissitate sua concalescit.

**Spissitudo,** { *πυρρός* *πυρρός.* ANG. *Thicknesse.* } *Seneca Quæst. Natur. lib. 8.*







in præterito Spondi, vt *Probus & Aul. Gellius cap. 9. lib. 7.* docent ex Valerij Antiquarij *lib. 12. Historiarum*, cuius hæc sunt verba: Et cæteri, qui pacem spondederant, &c. *יָעַר יְהוֹאָחָז בְּיַד הַכֹּהֵן הַגִּידִים* *nabbar עָרַב בְּיָד הַכֹּהֵן הַגִּידִים*. GALLI. Promette de franche volonte. ITAL. Promettere. GERMA. Gutwillig verheissen. HIS P. Prometer. ANG. To promise, to assure. Spondere, inquit Varro, Est dicere, Spondere à sponte. Nam id valet voluntate ab eadem sponte declinatum spondet. Spondet enim qui dicit sua sponte, Spondeo. Cic. 14. Philip. Panfa aut morte, aut victoria se satisfacturum Reipublicæ spondidit. Idem ad Attic. 1. 16. Egit autem pater & filius vt tibi sponderem: sed ira, vt tum credere, quum ipse cognosces. Idem *Lensulo lib. 1.* Dependendum tibi est quod mihi pro illo spondidisti. Virg. 2. *Aeneid.* Nam quid ago, aut quæ iam spondet fortuna salutem: *Oni in Ibiu.* Te fera nec quicquam placidum spondentia Martis, Sydera presserunt.

Spondere puellam dicitur pater alicui, cui eam vxorem promittit. *Plaut. Trin.* Sponden' ergo Tuam gnatam vxorem mihi? C. H. Spondeo, & mille auri Philippum dotis. Idem *Curc. sc. 2. a. 5* Spondes miles mihi hanc vxorem? M. Spondeo. C. Et ego hoc idem vnum spondeo. Idem *Capit. sc. 1. a. 4.* Sponden' istud? H. Et ego tuum aduenisse filium spondeo. Idem *Aulul. sc. 4. a. 1.* Sponden' (filiam vxorem sup.) E. Spondeo. Eius composita sunt, Conspondeo: vnde veteres Compositos dicebant, *teste Festo*, fide inuicia obligatos. Et consponsores duo, pluresve eandem item promittentes. Cic. *Leptæ.* De negotio tuo, quod sponsores pro Pompeio, si Galba consponsores tuus redierit. Despondeo & Respondeo, de quibus alibi.

Sponsus, a. um. Part. Promissus. *יְעָרָה מִיְהוֹאָחָז בְּיַד הַכֹּהֵן הַגִּידִים*. GALLI. Promis. ITAL. Promessa. GE. Verheissen/verprochen. HIS P. Prometido. ANG. Promised, betrothed. Terevntius in *Eunuch.* Scis sponsam mihi? Subaudi Esse. Idem *Phorm.* etiam nunc si vult Demipho Dare, quantum ab hac accipio, quæ sponsa est mihi, Nullam mihi malim, quam istanc vxorem dari.

Sponsus, sponsi masculin. Qui spondet puella, vel cui desponsa est *יְעָרָה מִיְהוֹאָחָז בְּיַד הַכֹּהֵן הַגִּידִים*. GA. Accordé & fiancé. ITAL. Sposo. GER. Ein breutigam. HIS P. Esposo. ANG. A bridgrome, or hesht affianced. Vide *Gell. cap. 4. lib. 4.*

Sponsa, Puella quæ spondetur. *כַּלָּה* *challah*. GA. Accordée ou fiancée, espouse, promise. ITAL. Sposa. GE. Ein braut. HIS PA. Esposa. AN. A bride, or she that is affianced or promised to aman. *Plaut. Casin.* Huc venisti sponsam præreptum meam? *tuus. Sat. 1.* Quem patitur dormire nurus corruptor auaræ? Quem sponsa turpes, & prætextatur adulter.

Sponsus, sus, sponsio, sponsus. *עֲרָבָה עֲרָבָה עֲרָבָה עֲרָבָה עֲרָבָה*. GALL. Promesse. ITALIC. Promissione, promessa. GERMAN. Ein ver heissung/zusageung. HISPAN. Obra de prometer, promessa. ANG. A promise. *Seruius Sulpit.* Si post eas stipulationes vxor non dabatur, qui stipulabatur, ex sponsu agebat, iudices cognoscebant.

Sponsio, i. Sponsio, sponsus. *עֲרָבָה עֲרָבָה עֲרָבָה עֲרָבָה עֲרָבָה*. GALL. *Cic. pro Quin.* Sponsionem facere maluisti: fecit. Te iudicem sumpsit sponsio egit.

Sponsor, oris, Fideiusor qui pro altero spondet. *עֲרָבָה עֲרָבָה עֲרָבָה עֲרָבָה עֲרָבָה*. GAL. Qui promet, promettant. ITAL. Segurtà, chi promette. GE. Ein burg/der für ein anderen verspricht. HISPAN. Prometedor, fiador. ANG. A Surety, i. has arsvoreish or promisseth for another. *Cic. Attic. lib. 1.* Tulliola, nostræ delicia, tuum munusculum flagitat, & me, vt sponsorem appellat. [De sponsore appellando plura *apud Quins. Declamat. 173.*] Spondeo item dicitur is, qui puellam vno promittit. *Oui. Epist. 2.* Qui mihi coniugij sponsor & obsecr erat.

Sponsio, sponsionis, verbale, Promissio. *עֲרָבָה עֲרָבָה עֲרָבָה עֲרָבָה עֲרָבָה*. GALL. Promesse. ITAL. Promissione, promessa. GER. Ein freywillige verheissung/zusageung. HI. Promessa, fiança ò apuesia. ANGLI. A promising or promise. [Ex eo appellata est quod prius eum qui ageret, spondere, quam stipulari oporteret. *Paulus de verbos. sign.* Sponsio appellatur non solum quæ per sponsi interrogationem fit, sed omnis stipulatio, promissioque. Sponsio item, est promissio certæ pecuniæ, quam qui litem intendit dari vult, si veram causam habeat, promittit. Actor enim primum spondebat, id est, sponte, atque vltro sponsionem deferrebat aduersario, quem ideo sponsione laceffere & prouocare dicebatur: ab eo nanque postea simul summam eandem stipulabatur. Hic autem aut fati cogebatur, aut si inficiaretur, restipulari. Tum auctor iterum stipulari aduersario spondebat. *Florentinus in Ora. Ci. pro Quin.* Erat autem decima pars controuersæ rei in causis priuatis: in publicis autem quinta *apud Græcos*, autore Polluce, poena scilicet temere litigantium. *Cic. lib. 3. Offic.* Fimbrium Consularem audiebam de patre nostro puer, iudicem M. Luctatio fuisse equiti Romano, sanè honesto, quum is sponsionem fecisset, ni vir bonus esset. Fiebat sponsio plerunque in interditiis: id quod ostendit *Quintilian.* in septimo, Quoties autem, inquit, poterimus efficiendum est, vt de re quacunq; bene sentiat iudex: sic enim iuri nostro libentius indulget, vt in sponsionibus, quæ ex interditiis fiunt, etiam si non proprietatis est quæstio, sed tantum possessionis: tamen nõ tantum possedisse nos, sed etiam rem nostram possedisse dicere oportebit. *Ci. pro Cæcinnâ.* Erat enim Cæcinnâ de fundo vi armata deiectus: propterea Prætor interdixerat: vt vnde deiecerat, restitueret: restituisse se dicit, sponsio facta est, hac de sponsione vobis iudicandum est. *Plau. Men. sc. 4. a. 4.* vt eam in controuersiam sponsio fieret. *Item,* Sponsione fete defendere: *Linus. 9. dec. 4.* Et *tuuenal. Satyr. 11.* Quos clamor & audax sponsio. (sup. in ludis.) Sponsio voti. *Cic. 2. de Leg. Diligentia* votorum satis in lege dicta est, ac voti sponsio, qua

obligamur deo: poena verò violatæ religionis iustam reculationem non habet.

Sponsalis, le, Quod ad sponsionem pertinet. *Sponsalis. GA.* Appartenante à promesse. ITAL. Persinente à promessa. GERMA. Das der verheissung oder versprechung für ete angehört ist. HI. Perseñeñciense à promessa. ANGL. Belonging to promise. Vnde sponsialis dies dicitur, quo puella sperato promittitur. GERMA. Ein ehtag.

Sponsalia, orum, Mutua promissio futurarum nuptiarum. *Sponsalia. GALE.* Fiançailles, l'accord & appointment du marige à venir. ITAL. Sponsalizio, maritaggio. GE. Versprechung für ete verheutattung/ehetung. HIS P. Promessa por casamento. ANGLIC. To spousage or betrothing of a man or woman before full marriage. Sponsalia hoc modo fiebant, quemadmodum *Seruius Sulpitius auctor est*: Qui vxorem ducturus erat, ab eo vnde ducenda erat, stipulabatur sibi in matrimonium datum iri. Qui daturus erat, itidem stipulabatur eam traditum iri. Is contractus stipulationum, sponsionumque dicebatur sponsalia. [Seneca *capit. 12. de Tranq.* Prosequi sponsalia sæpe nubentis. *Vide Gell. libro 4. ca. 4.* *Ulpianus l. 2. de Spons.* Sponsalia dicta sunt à spondendo. Nam moris fuit veteribus stipulari, & spondere sibi futuras vxores. [vt videtur est apud *Plautum* multis in locis, ex quo desumpta exempla quædam habentur supra in Spondeo. *Iuuen. Satyr. 63.* Conuentum tamen & pactum & sponsalia nostra tempestate paras. Sponsalia præbere, (coniuuium sponsaliorum. *Cic. lib. 2. ad Qu. fratrem.* Vide *Præbeo.*]

Sponsio, fas, freq. à Spondeo. Vxorem stipulor & peto & sponsalia contraho. *יְעָרָה מִיְהוֹאָחָז בְּיַד הַכֹּהֵן הַגִּידִים*. GA. Accorder & fiancer vne fille la promette en mariage. ITAL. Promettere, sponsare. GERMA. Vermählen. HIS PA. Prometer como casamiento. ANGL. To betroth, to a fiancé. *Paul. de ritu nu. l. 1.* Si quis officium in aliqua prouincia administrat, inde oriundam, vel ibi domicilium habentem vxorem ducere non potest, quauis sponsare non prohibeatur: ita scilicet, vt si post officium depositum noluerit mulier nuptias contrahere, liceat ei hoc facere, arbitris tantummodo redditus, quas accepit *Budæus.*

Spondēus, pen, prod. *σπονδῆος*. Pes duabus syllabis longis contans, qui in Heroico versu omnem sibi vindicat locum, licet raro quinto loco reperiat. Dicitur, quod in sacrificiis & libamentis eo maxime vteretur. Nam *σπονδῆος* libamentum, scd dicitur ac sponsionem significat. [Sponsalia, orum quid significent *apud Cic. 2. de Orat.* Vide supra post dictionem Sponda.]

Spondyli, on, li, siue Sphodilyo *σπονδυλιον*. *Dioscorid.* Herba est in locis palustribus nascens, folijs propemodum platani, caulibus cubitalibus, vel etiam amplioribus, sceniculi caulibus non dissimilibus, qui semen afferunt in cacumine filis similitudine, sed duplex & latius, candidum, paleosum, graue olens flore, candido, vel pallente, radice alba, raphano simili. Romani, *teste Dioscoride*, herbam rutinalem appellant, *Plin. lib. 12. ca. 26.* inter ferulæ genera annumerat, panacisq; similem facit, nisi quod minorâ habeat folia, & plaranti diuisura.

Spondyli, s, dilis, scem, gen. *σπονδυλιῶνα*. Aristoteli, serpens genus, quod *Gaza ex Aristotele* verticellam vertit. *Plinius lib. 27. c. 13.* Et animalium quidem cæterorum nullum aliud radices à nobis dictas attingit, excepta spondyli, quæ omnes persequitur, genus id serpentis est.

Spondyli, s, li, siue Sphondylus, ma, gc. *σπονδυλιος ἢ σπονδυλιον*. G. Spondile, neu de l'eschine. ITAL. Spondiglio, noao della sheha. G. Ein knopf oder gteuch des ruckgraths. HI. El scodil, fondo del espinaço. ANG. Places in the backbone where the ioyntes turne. Nodus seu vertebra spinæ dicitur. Sunt autem in ipsa spina spondyli quatuor & viginti, quorum septem collum constituunt, duodecim thoracem, quinque alij lumbos. Spondylus in mari animal, *apud Plin. lib. 32. ca. 11.* Spondylus calculus æneus, quo suffragia sua Iudices Athenis dabant, vt est *apud Iulium Pollucem.* Spondylus, verticulus quod apponitur fufis, vt nendo melius vertantur. ANGLIC. A where or wherie Spondylus, callus, siue caro interior ostreorum. *Plin. lib. 32. cap. 6.* Neque in luto capra, neque in arenosis, sed solido vado, spondylo breui, atque non carpo, nec fibris lacinoso, ac tota in aluo, Spondylo vitur *Martial* pro animalium officulis, *lib. 7.* Rosos repenti spondylos sinu condit.

Spongia, æ, *σπὼγγη*. GAL. Esponge. ITAL. Spugna, spugna. GER. Ein schwam. HIS P. Sponja. ANGL. A sponge or that wherewith any thing is wiped. Quiddam est in natura tertium ordinem habens, vt neque animal, neque frutex, sed tertium quiddam ac medium inter vtrunque genus dici possit, quod Græci *σπὼγγη*, appellant, Partim in locis in saxis marinis nascuntur, spongiæ diuersisq; nominibus ab antiquis distinctæ, quoniam non vna est earum bonitas & vsus. Sensus is inesse apparet, quia vbi auulsiorem sensere, contractæ multo difficilius abstrahuntur, auulsi relinquant in petris veluti cruoris vestigium, atque ex his quasi molliores penicilli recrescunt Spongiæ antiqui in deliciis habuerunt, strigilum vice linteorumque illis vrentes ad distringenda & mundanda corpora. Quapropter purpura tingebant eas, alias cura candidas faciebant, tinctas per ætatem salis spuma ad lunam & pruinâs iterentes in uctas, vt candorem biberent. Apud antiquos in vsu erat tergendarum mensurarum, adhibebanturque ad obscœna emundanda, *Marc. [Epiq. 14.] ii. 14.* Hæc tibi forte datur tergens spongia mensis vtilis expresso quum leuis imbre tumet. [De Spongiâ in loco obsceno & scetido.] *Seneca ii. 10. Epist.* Vnus è Germanis lignum id quod ad amundanda obscœna adhærente spongiæ, eorum in gulam farsit, & in præclusis faucibus spiritum emittit. Accipitur & Spongia pro alparagi fatiui radice, *apud Plin. & Colum. 11. cap. 3.* Spongia corporum tegumentum: *Lin.*



cap. 3. Est autem nubes spissitudo aeris crassii.  
 Spithama, *Spithama*. ANG. *Spanne*. PALMUS, constans ex duodecim digitis, quem Latini dodrantem appellant. *Plin. lib. 7. c. 2.* Supra hos extrema in parte montium spithamæ Pygmæi narrantur, ternas spithamas longitudine, hoc est, ternos dodrantes non excedentes. \*Spithama vite, Prouerbialiter dicitur modus vitæ pusillus. Quæ prouerbialis figura mutuo sumpta est à rerum mensuris: apud quos Spithama seu palmus, digitos duodecim continet, quantum ferme longissimo digitorum portecti complecti licet. *Erasm.*

Splen, huius splenis. in g. *σπλην*. GAL. La rate. ITA. *Melza*. GER. *Das miltz*. HISP. *El bago*. AN. *The milte*. Viscus est in sinistra animalis parte situm, succos crassos & melancholicos in hepate genitos ad se attrahens, quorum parte subtilissima quum le auerit quod super est proprio quodam meatu ad ventriculum remittit. Latini lienem appellant *Celsus lib. 4* Splen in sinistra parte est intestino in nexus, natura mollis & rarus, longitudinis & crassitudinis modicæ. *Plin. lib. 8. cap. 23* Sanguis in corde, & circa oculos tantum viscera sine splene. *Perf. Sa. I.* Quid faciam? sed, suam perulant splene cachinno.

Spleneticus, adiectionum. *σπληνικός*. GAL. Qui a mal en la rate. ITA. *Chi a male di melza*. GE. *Miltzengeschigt*. H. *Doliente del baco*. ANGLIC. *That hath a disease in the milite*. Id est, lienosus, cui post inflammationem lien in pristinum non restituitur habitum, sed tumor permanet, ac durities. *Plin. lib. 20. c. 9.* Item spleneticus in vino albo per dies 40.

Splenum, nij. *σπλην*. GA. Emplastre qu'on applique sur vne playe. ITA. *Emplastro da vna piaga*. GER. *Ein tang pflaster oder augtin wie ein miltz*. H. *Emplastro para llaga*. AN. *A plaister layed so a wound*. Emplastri genus oblongum, quod ferè fronti ad sedandos capitis dolores solet adhiberi, quanquam & aliis spartibus interdum accommodetur: nomen habens ab oblonga splenis figura. *Martial.* Splenia tolle leges. *Plin. lib. 29.* de oculis cruore suffusus loquens, Superimponi oportet splenum è melle decoctum.

Spleniatus, a, um, Splenio obuolutus. *σπληνιστός*. GAL. Qui a vn emplastro. ITA. *Chi a vn emplastro*. GER. *Wit gultigen bettebet*. HISP. *Que tiene emplastro*. ANG. *That hath a plaister*. *Mars. lib. 10.* Cur spleniato sæpe prodeam mento, Albæ pictus lana labræ cerussa. *Philæni* quæris, basiare te nolo.

Splendescere, uis, Luceo. *σπληνίζω*. GAL. Qui a vn splendore. ITA. *Chi a vn splendore*. GER. *Wit gultigen bettebet*. HISP. *Que tiene splendore*. ANG. *That hath a splendore*. *Mars. lib. 10.* Cur spleniato sæpe prodeam mento, Albæ pictus lana labræ cerussa. *Philæni* quæris, basiare te nolo.

Splendescere, uis, Luceo. *σπληνίζω*. GAL. Qui a vn splendore. ITA. *Chi a vn splendore*. GER. *Wit gultigen bettebet*. HISP. *Que tiene splendore*. ANG. *That hath a splendore*. *Mars. lib. 10.* Cur spleniato sæpe prodeam mento, Albæ pictus lana labræ cerussa. *Philæni* quæris, basiare te nolo.

Splendescere, uis, Luceo. *σπληνίζω*. GAL. Qui a vn splendore. ITA. *Chi a vn splendore*. GER. *Wit gultigen bettebet*. HISP. *Que tiene splendore*. ANG. *That hath a splendore*. *Mars. lib. 10.* Cur spleniato sæpe prodeam mento, Albæ pictus lana labræ cerussa. *Philæni* quæris, basiare te nolo.

Splendescere, uis, Luceo. *σπληνίζω*. GAL. Qui a vn splendore. ITA. *Chi a vn splendore*. GER. *Wit gultigen bettebet*. HISP. *Que tiene splendore*. ANG. *That hath a splendore*. *Mars. lib. 10.* Cur spleniato sæpe prodeam mento, Albæ pictus lana labræ cerussa. *Philæni* quæris, basiare te nolo.

Splendescere, uis, Luceo. *σπληνίζω*. GAL. Qui a vn splendore. ITA. *Chi a vn splendore*. GER. *Wit gultigen bettebet*. HISP. *Que tiene splendore*. ANG. *That hath a splendore*. *Mars. lib. 10.* Cur spleniato sæpe prodeam mento, Albæ pictus lana labræ cerussa. *Philæni* quæris, basiare te nolo.

Splendescere, uis, Luceo. *σπληνίζω*. GAL. Qui a vn splendore. ITA. *Chi a vn splendore*. GER. *Wit gultigen bettebet*. HISP. *Que tiene splendore*. ANG. *That hath a splendore*. *Mars. lib. 10.* Cur spleniato sæpe prodeam mento, Albæ pictus lana labræ cerussa. *Philæni* quæris, basiare te nolo.

Splenicus Splenium, *Vide SPLEN.*  
 Splendidiſſime, *λαμπρότατος*. *Sueson. in Vespasiano, Vitellij hostia* sui filiam splendissime maritauit.  
 Spodos, siue Spodium, *σποδός*, Cineris genus est quod ex fornacibus ærariis sursum euolat, atque inde recidit in pavementum. Nam quod testudini fornacis adhæret, pompholyx dicitur. *Vide Galenum lib. 9. Simpl.*

Spoletiensis, *σπολιτικός*. Ciuitas in Vmbria, etiam hodie nomen retinens. GERMANIC. *Die stat Spoleto in Italia*.  
 Spoletiensis, a, um, penult. prod. *σπολιτικός*. Vt ab Aretio Aretinus: vt, P. Cominius Spoletinus, apud *Cic. de Clar. Orat. Martial. lib. 13.* De Spoletinis, quæ sunt cariota lagenis, Malueris, quam si vina Falerna bibas.

Spolium, spoliij, Quicquid hostibus detrahitur, vt ait *Seruius*. *σπῶλον* *σπῶλον* *σπῶλον* *σπῶλον*. GAL. Despoille, pillage, butin. ITA. *Boini, spoglie d'inimici*. GERMANIC. *Ein raub/beutel*. HISPANIC. *Despojo de los enemigos, presa, ò robo*. AN. *Spoile, booty*. *Virg. 8. Aeneid.* nam maximus vltor Tergemini nece Geryonis, spoliisque superbus Alcides aderat. *Quid. Eleg. 5. libr. 1. Trist.* Tu facis vt spoliolum non sum, nec nuder ab illis. *Plaut. Amphit.* Regem maetaui Pterelam spolia ademi. *Ouid. 13. Meta* Virtutis honor spoliis quærat in istis. Spolia opima, quæ dux duci detrahit: qualia fuerunt ea, quæ primus omnium Ioui Feretrio obtulit Romulus, rege Cencinum manibus suis in acie occiso: vt est videre apud *Liuium lib. 1. ab Vrbe*.

Spolio, as, Exuo, nudo, orbo, priuo, spolia detraho. *σπῶλον* *σπῶλον* *σπῶλον* *σπῶλον*. GAL. Despoiller, piller, destrouler. ITALIC. *Spogliare*. GER. *Berauben/aufsejehen*. HISP. *Despojar*. ANGLIC. *To spolie or robbe*. *Lin. lib. 1. ab Vrbe*, Exercitium fundit fugatque, fufum persequitur, regem in prælio truncat, & spoliat. *Cic. 6. Verr.* Apollonium omni argento spoliasti, & depeculatus es. *Terent. in Hecyr.* Quin spoliis, mutiles, laceres. *Virg. 5. Aeneid.* Pars spoliant aras. *Lucan. libr. 3.* tristi spoliantur templa rapina. *[Ouid. 13. Metam.* Cur spoliieris erit non eur metuaris ab hoste] *Cicer. 5. Verr.* Nescias ab eo Cn. Carbonem Consulē cuius vera Quæstor fuit, non modo relicto, sed etiam spoliatum auxiliis, pecunia nefarie oppugnatum, & proditum? *idem pro Quinz.* Necessē est, iste qui amicum, socium, affinem, fama & fortunis spoliare conatus est, vanum se, & perfidiosum, & impium esse fateatur. [Metaphorice *Plinius Pseud. sc. 1. a. 2.* Facile vt vineam facili vt spoliem meos perduelles.] Huius composita sunt Despolio, Dispolio, de quibus suis locis.

Spolior, inquit Nonius, Antiqui dicebant pro spolio: vnde Despolior, & expolior in actiua significatione leguntur. *Afranius*, Quos impunè depopulatur & despoliatur dedecus. *Quadrigenus*, Agrum Campanum expoliabatur. [Spoliatus, a, um: *Velleius*: Vita ei concessa, spoliata dignitas.]

Spoliatio, tionis, verbale, Spoliorum detrahitio, depopulatio. *σπῶλον* *σπῶλον* *σπῶλον* *σπῶλον*. GAL. Pillerie, despoillement. ITA. *Spoliamento*. GERMANIC. *Der aubung, aufsejehung*. HISP. *Despojamiento, obra de despojar*. ANGLIC. *A spoiling or robbing*. *Cicer. 4. Verr.* Quum in legatione oppidorum, sanorumque spoliationes cogitaret.

Spoliator, toris, verbale, Qui alterum spoliat. *σπῶλον* *σπῶλον* *σπῶλον* *σπῶλον*. GAL. Pilleur, voleur. ITA. *Spogliatore*. GER. *Ein rauber/beegeten aufsejucht vnd im das sein ntmpt*. HISP. *Despojador*. ANGLIC. *He shat spoileth or robbeth*. *Cic. 6. Verr.* Neque solum spoliata illa patiēre, sed etiam spoliatorum vexatoremque eorum defendes?

Spoliarium, nij, Proprie locus ante balneum, in quo loturi sese spoliabant, hoc est, exuebant. *σπολιάριον*. GAL. Le lieu où on se despoilles es bains. ITA. *Lugos dove si spogliano bagnati*. GER. *Ein ort in einem badhause in welchem man sich aufsejucht vnd gespunderet wirt*. HISP. *Lugar donde se ponen los despojos*. ANGLIC. *A place where men be robbed and spoiled*. Accipitur tamen & pro quouis alio loco, in quo quis vestibus, pecunia, aliave re à latronibus exiuit. *Plin. in Pan.* Quam iuuat cernere ærarium silens & quietum, & quale ante delatores erat: nunc templum illud nunc verè Deus, non spoliarium ciuium, cruentarumque prædarum sæuum receptaculum.

Spoliatrice, *σπολιήτρια*. Celle qui pille & despoille. IT. *Donna che spogliata*. GERMANIC. *Berauberin/oder rauberin*. HISPANIC. *Despojadora*. AN. *She shat robbeth or sporieth*. *Mars. lib. 1.* Sic spoliatricem commendat Faustus amicam.

Spondā, dæ, Latius lecti: nam spondæ sunt tabulæ, quæ vtrinque lectum sustinent. *σπονδα* *σπονδα* *σπονδα* *σπονδα*. GAL. *demeschek* *κατα*, vel *κατα* *κατα* *κατα*. GALLI. *Vu chalit, ou les costez d'vn chalit*. ITA. *Sponda del letto*. GERMANIC. *Ein Spanbed/oder ein fetten bet etnes spanbets*. HISPANIC. *La cama ò lecho de madera ò mejor, los lados de la cama, ò las orillas*. ANG. *A beafede or the sides of a beafede*. *Mars. lib. 1.* Sed si nec focus est, nudi nec sponda grabati. *Virg. 1. Aen.* Quum veniit aulæis iam se regina superbis Aurea composuit sponda, mediāque locauit. *Horat. Epod. 3.* - precor Manum puella sua uio opponat tuo, Extruma & in sponda cubet. *[Quintilla.* Ab omnibus spondis transuersas incubare (amicas, sup.) *Ouid. 7. Fastor.* Accendit spondā que sibi propiore recumbit. Sponda interior regis lecticæ dictus Cæsar ab iniquis & inuidis: *auor Sueson. in Cas. cap. 49.*]

\*Spondalium, est genus carminis seu cantus, à Spondeo, pede in versu, (vt videtur) appellatum. *Cic. lib. 2. de Orat.* Tamen in hoc genere sæpe vidi quum ex persona mihi ardere oculi hominis histrionis viderentur, spondalia illa dicentes, Segregare abs te ausus, aut sine illo Salamina ingredi.



despuentes auersemur. *Plaut.* Tot noctes reddet spurcas quot puras habuit. *Cic. 2. Tusc.* ex poeta quodam, Samnis spurcus homo, vita illa dignus, locoque. *Idem pro Domo sua.* Spurcissimus homo, pręgulator libidinum. Aliquando ponitur pro foetido, *Sordidus, Apuleius.* Tam mulcę res spurcę & graues nares infestant. Aliquando pro vehementi, aspero, *Atque Cicero,* Iactati tempestate spurcissima. *Colum. in præfat. lib. 1.* Atque in his ipsis haberet quid cognitum quid recusaret collis, quid campeltris positio, quid humidus & graminosus, quid siccus & spurcus ager. Aliquando pro seuo & sanguinario. *Varro,* Spurcus gladiator & carnifex.

**Spurcę,** aduerbium. *Spurcęs.* GA. Ordement & salement, deshonestement, vilanement. *ITAL.* *Sporcamente, dishonestamente, vilanamente.* GE. *Unstatigtich/hästlich.* *HISP.* *Fea y sutziamente.* *ANGLIC.* *Uncleanly, filthy.* *Cicer. Attic. lib. 7.* An bene conueniat inquit Carneades spurcę, sed tamen prudentius quęm Lucius noiter & Patron. *Eidem lib. 11.* Deinde perferibit spurcissimę quas ob causas fecerit.

**Spurcicia,** & spurcitię, Immunditia. *ANNO sumeab ANK isobh* [vel] *seab an daporiz* GAL. Ordure salete. *ITAL.* *Sporcicia, spurchezza.* GERMA. *Unstatigtich/vnsauber.* *HISPA.* *Suziedad.* AN. *Uncleanly, filthy.* *Lucres. lib. 6.* At contra nobis cęnum teterima quęm sit Spurcitię, eadem porcis hęc męda videret. *Colum. lib. 12. cap. 12.* Cinis autem odorem refert, & eluit spurcitię. *Idem lib. 1. cap. 5.* Nulla alia vis potest nocturnas pruinis, & quodcunq; rubiginis aut spurcitię refedit, siccate atque detergere.

**Spurco,** as, Foedo, vitio, contamino, maculo. *ANNO sumeab ANK isobh* GAL. *Souiller, vilainer.* *ITAL.* *Sporcare, lordare, imbrastare.* GER. *Unsauber machen/verwuffen/geschenden.* *H.* *Enszuziar.* AN. *To mak filthy to defile.* *Celsus Iureconsult.* Cum eo agi posse Aquilia, qui vitium spurcauit vel effudit, vel acetum fecit, vel alio modo vitiauit. *Plaut. in Menach.* Spurcauit nasum odore illutibili. Antiqui spurcum vinum dicebant cum aqua mistum, tanquam nõ amplius purum foret, aut igne calefactam, aut mustum antequam deferuisset. *Casullus Epigramm. 103. ad Siconium,* Siconio arbitrio populi tua cana senectus Spurcata impuris moribus intereat. *Hinc Conspurco, de quo suo loco.*

**Spurcificus,** Qui spurca & foeda facit. *ANNO sumeab ANK isobh* GAL. *Qui fait vite chose orde & vilaine.* *ITAL.* *Che fa spurco.* GERMA. *Ein wüster vnstatigt der mit vnstatigen sachen ombgeht.* *HISP.* *Que haze alguna cosa suzia.* *ANGL.* *That doeth any filthy or dishonest thing.* *Plaut. in Trinum.* Spurcificum, immanem intolerandum, vel sanum.

**Spurcificus,** Qui spurca loquitur. *ANNO sumeab ANK isobh* *Plaut. in Caps.* Neque spurcifici inlunt versus.

**SPURINA,** Dux regis Parthorum, qui Crassum interemit. Item mathematicus ac vates, qui Cæsari prædixit vt Martias caueret idus: cuius Tranquillus in *Cæsare & Valerius* meminere. Tertius huius nominis adolescens fuit egregia forma, qui cum se fecerminas virisque ad libidinem aspectu decoro videret inuitare, oris pulchritudinem vulneribus sponte dehonestauit. *Autor Valerius de de Perercundia.*

**Spurius,** adiectiuum, incerto patre natus. *ANNO sumeab ANK isobh* *ANNO sumeab ANK isobh* hoc est, a semine: propterea quod nihil habeat a patre nisi semen, vel quasi *apocrypho* conceptus. *ANNO sumeab ANK isobh* GAL. *Bastard, né d'une paillarde publique.* *ITAL.* *Bastardo, nato di meretrici.* GERMA. *Ein bastart/oder bandart/onestich geborten huzrentind.* *HI.* *Quelquiersa causa bastarda.* *ANG.* *A bastarde bor ne of a common woman uncertain who is his father.* *SPURIUS,* Spurius dicitur qui ex muliere non nota ortus est. *Modest. Iurecons.* Spurius eos dici affirmat quos & vulgo conceptos appellamus eos scilicet qui incerto patre orti sint, vel qui quum habeant patre, quem habere non liceat. *Prustarc. in Problem.* de hoc verbo loquens, *ita inquit,* Spurius proprium est nomen apud Romanos, vt Sextus, & Decius & Caius Prima autem nomina non tota scribit, sed aut vna litera, vt T. Titum: aut duabus, vt Cn. Cnefi: aut tribus, vt Sex. Sextum Sic Spurius Sp. scribatur. Eos autę qui sine patre erant, qui *apocrypho*: Gręcę dicitur S. & P. designabant, quasi sine patre. Hoc errore factum: vt spurij qui sine patre sunt, dicerentur.

**SPURIUS CARILIUS PRIMUS** repudiavit vxorem Romę. *Plutarch. in Num. & Lyc.* Transfertur etiam ad alia, & ponitur pro quouis adulterino & falso, vt Spurius versus. *Aufonius,* Quicque noras spuris versibus apposuit.

S ante Q

**SQUALĒO,** les, ui, a squamarum crebritate & asperitate dictum est. *resse Macrob. lib. 6. Saturn.* [Vide Gellium ca. 6. li. 2.] *ANNO sumeab ANK isobh* GAL. *Estre plein de crasse & ordure.* *ITAL.* *Esfer spurco.* GERMA. *Wüß vnd öd sein/vnsauber sein/von that geitren.* *HIS.* *Esar suzio.* *ANG.* *To be stusish, to be out of fashion for lack of dresing.* *OLIM* enim hoc verbum de omnibus iis dicebatur quę dura essent, densa & rigida, & squamarum similitudinem imitantia. *Hinc Virg. 10. An.* tunicam auro iqualentem dixit, hoc est, rigentem & densam & in squamarum modum contextam. *Virg. 12. An.* Ipse dehinc auro iqualentem, atbóque orichalco Circundat lorica humeris. Postea tamen ad iduõ vñ effectum est vt hoc verbum de iis tantum dicitur quę in culta sunt, horrida, deformia & multarum sordium congerie contaminata. *Vir. 12. An.* Squalentem barbam & concreto sanguine crines. *Quint. libr. 10. cap. 1.* Neque ego squalere arma situ & rubigine velim. *Cic. pro Sest.* Erat igitur in lactu senatus, squalabat ciuitas publico consilio veste mutata. *Vir. 1. Georg.* non vllus aratro Dignus honos: squalent abductis arua colonis.

[*Ouid. 5. Fast.* Dumque lenex tractat squalentia tela venenis: *Idem Eleg. 10. lib. 3. Trist.* At cum tristis hiems squalentia proluta ora.]

**SQUALĒUS,** a, um, Sordidus, incultus. *ANNO sumeab ANK isobh* GAL. *Crassus, ord & sale.* *ITAL.* *Sporco.* GERMA. *Unstatigt/vnsauber/tästtg müd vnd öd.* *HISPANIC.* *Suzio.* *ANGLIC.* *Filthy, foule, stusish.* *Tere. Eunuc.* Video sentum, squalidum, egrum, pannis, annisque obstrum. *Liu. lib. 1. bell. Pun.* Orium etenim ex labore, copia ex inopia, cultus ex illuue, tabęque squalida, & proprię efflerata corpora varie efferebant. *Ouid. 1. Fast.* Os a super postes, affixaque brachia pendent: Squalidęque humanis ossibus albet humus [*Ouid. Eleg. 1. lib. Trist.* Squalida proluxis qui regit ora comis.] *Cicer. in Orat.* Sed quia sua sponte squalidiora sunt, adhibendus erit in his explicandis quidam orationis nitior.

**SQUALĒAM VESTEM,** Pro squalida veste dixere veteres, vt annotauit *Nonius,* citans locum *Ennii ex Telamone,* Elauere lachrymis vestem squaldam & fordidam.

**SQUALĒIDE,** aduerbium. Horridę, incultę. *ANNO sumeab ANK isobh* GAL. *Salement, mal proprement.* *ITALIC.* *Sporcamente, lordamente.* GERMA. *Unstatigtich/vnstatigtich.* *HIS.* *Suziamente.* *ANGL.* *Filthy and vnproperly.* *Cic. 4. de Finibus,* Primum enim ipsa illa, quę subtiliter differenda erant, politę, apertęque dixerunt, cum definites, tũm partientes, vt vestri etiam, sed vos squalidius: illorum vides quęm nitęat oratio.

**SQUALOR,** oris, Inquinatio, sordes, immunditia. *ANNO sumeab ANK isobh* GAL. *Crasse & amas d'ordure.* *ITALIC.* *Sporchezza.* GERMA. *Unstatigt/vnstatigtich* an ein ding alle gemach bendt/wan man es nit sauber ond in ebr en hattet. *HISPA.* *Suziedad.* *ANGL.* *Stusishness, filthyness, deformitie of any thing for lack of trimming.* *Gell.* In corporibus incultis, & squamosis alta congeria sordium squalor appellabatur. *Liu. 2. ab Vrbe,* Obstita erat squalore vestis, foedior corporis habitus pallore ac macie perempti. *Cicer. ad Terent.* Nam mihi ante oculos dies noctęque versatur squalor vestis, & moror, & c. *Virg. 9. Aneid.* Portitor has horrendus aquas, & flumina seruat Terribili squalore Charon, cui plurima mento Canities inculcra iac et.

**SQUALĒUS LI,** Piliis marinus ex genere cartilaginoforum, qui patitur circa æquinoctium vernum, *resse Plin. lib. 9. cap. 51. Var. 3. de Rust. cap. 3.* Et in ea duntaxat squalos ac mugiles pisces. *sim. vide QVATINA.*

**SQUAMĒ,** arum, Quibus corium piscis aut serpentis tegitur. *ANNO sumeab ANK isobh* GAL. *Escailles.* *ITAL.* *Scaglia.* GERMA. *Ein schup.* *HISP.* *Escamas.* *ANGLIC.* *Scailles.* *Plin. lib. 9. ca. 10.* Aquatilium tegmenta plura sunt: alia corio & pilis teguntur, vt vitulicilia squamis, vt pisces. *Virg. 11. Aneid.* Saucius ac serpens sinuosa volumina versat, Arrestitque horret squamis, & sibilat ore. *Hinc* desquamos, mas, de quo suo loco.

**Ab harum similitudine loricaum** quoque catenulę squamę dicuntur. *Virg. 11. Aneid.* quem pellis æthenis in plumam squamis, auro conferta tegebat. *Est & squama æris, de qua Plin. lib. 34. cap. 11.* Et scoria æris simili modo lauatur, minor effectu quę æs ipsum. Sed & æris flos medicinę utilis est: fit ære fusio, & in alias fornaces transfuso ibi statu crebriore excutuntur velut milii squamę, quas vocant florem.

**SQUAMĒUS,** a, um, adiect. Plenum squamis. *ANNO sumeab ANK isobh* GAL. *Plein d'escailles.* *ITAL.* *Scaglioso.* GE. *Schuppechtig/voll schuppen* *HISP.* *Lleno de squamas.* AN. *Scaille or full of scailles.* *Virg. 2. Georg.* Nec rapit, immensis orbis per humum: neque tanto Squameus in spiram tractu se colligit anguis.

**SQUAMĒOSUS,** idem. *Plin. lib. 9. cap. 16.* Vagantur gregatim ferę cuiusque generis squamosi. *Virg. 4. Georgic.* Squamosusque draco, & fulua ceruice læna. [*Plaut. Men. sc. 5. a. 5.* Soleamne esse aues squamosas pisces pitaros.]

**SQUAMĒIGER,** a, um, Quod habet squamas. *ANNO sumeab ANK isobh* GAL. *Qui a escailles* *ITALIC.* *Che a scaglia.* GERMA. *Das schuppen hat.* *HISPA.* *Que tiene escamas.* *ANGLIC.* *That hath scailles.* *Lucres. lib. 1.* è terra posset oriri Squamigerum genus, id est, pisces. *Plin. lib. 11. cap. 37.* Simili modo Squamigeris atque serpentibus.

**SQUAMĒITIM,** aduerbium. Ad similitudinem squamarum. *ANNO sumeab ANK isobh* GAL. *En façon d'escailles.* *ITAL.* *A foggia di scaglia.* GE. *Wie die schuppen.* *HI.* *A manera de escamas.* AN. *Lyc scailles.* *Plin. li. 16. cap. 10.* Nucamenta squamatum compacta dependent. Id est, velut squamę compacta, & colligata.

**SQUARĒSUS,** A squamiarum similitudine dicitur, cuius cutis exurgeret ob asiduum illuuiem. *Luci. apud Festum,* Vatonum ac rupicum squarofa incondita rostra.

**SQUATĒNA,** Ex planotum piscium genere, quo propter squalorem, hoc est, asperitatem cutis, ligna & ebora poliuntur. *ANNO sumeab ANK isobh* GAL. *Ange ou esquaque, ou escaye ou esquadre.* *ITAL.* *Creadi buch.* GERMA. *Ein obdernter sich bey vnser der so ein ranche haut hat/das man mit der hötz/heffenbein/ &c aufreibet/oder aufpaerret.* *HISP.* *La lexa pascado.* *ANGL.* *A scate.* *Plin. lib. 9. cap. 12.* Aspera cute, vt Squatina, qua lignum & ebora poliuntur.

**SQUILLĒ,** æ, V arroni, reliquis scilla. *ANNO sumeab ANK isobh* GAL. *Oignõ marin, ou squile.* *ITAL.* *Squilla.* GERMA. *Meerzwibel/oder menszwibel.* *HISPA.* *Cebola al barrana.* *ANG.* *A shrimpe.* *Bulbus nobilissimus cępę modo multipliciter tunicatus: qui etiam hodie in officinis nomen retinet. \*Squillas* est sepulchro velle. Prouerbiū in eos qui parum sanę mentis esse videntur. Tubebantur squillas vellere, *Hac enim herba malum hoc expiabat antiquitus Theocris. in Bucolicis,* I, squillas ab anu quęm primum velle sepulchro. Inquit, illum quod in certamine canendi superatus sit, adeo innocundę ferre, vt periculum sit,



*lin. 9. ab urb. ¶ Spongia delere scripta. Sueton. in Calig. cap. 20.*  
 Hinc ipse Angustus apud Suet. in Aug. ca. 85. quærenubas amici  
 quidnam Alax ageret, respondet *Aiacem suum in spongiam*  
*incubuisse.* Hic per *Aiacem* intelligenda Tragædia est, quam  
 Augustus exoritur. spongia deleuerat non succedente stilo.]  
 Spongiolæ, æ, diminutiuum à spongia, quo nomine etiam signifi-  
 catur quiddam squamatum compactum è cynorrhodi ramis  
 parua spongiæ modo dependens *ερωσίδου. Plin. lib. 25. ca. 2.* Alias  
 apud auctores cynorrhodi vna medicina erat, spongiolæ quæ  
 in medijs spinis eius nascitur, cinere cum melle alopecias capi-  
 tis expleri.

¶ Spongiolæ radiculae asparagorum inter se implicite. *Col. lib. 11. cap. 3.* Sulci autem inter se pedali mensura distantes fiunt non  
 amplius dodrantalis altitudinis, in quam ita spongiolæ depri-  
 muntur, vt facile super imposta terra germinent.

Spongiolosus, adiectiuum, Quod similitudinem spongiæ habet.  
*ερωσίδου. GALL. Spongioux. IT. Spongioso. GE. Schammig. Iudæ*  
*vnd löcherchtig wie ein Schwam.* HIS. *Sponjoso, d. causa à manera de*  
*sponja.* ANGLI. *This is lyk a sponge.* Plin. lib. 11. cap. 37. Idcirco  
 pulmo spongiolosus.

Spongiare significat spongia extergere, quo frequenter *Apicius*  
*usitur. ερωσίδου.*

Spongiatores, Qui spongiæ captant. *ερωσίδου*, ea forma dicti  
 qua purpuratores appellancur, qui purpuras piscantur, *Vide*  
*Celium Rhodig lib. 8. cap. 11.*

Spongitès, *ερωσίδου.* Gemma est à spongiæ similitudine dicta.  
*Plin. lib. 37. cap. 10.*

Sponfa, Sponfalis, Sponfio, Sponfo, Sponfus, *Vide SPON-*  
*DEO.*

Spontere, Nomen ablatiui casus, idem valens quod aduerbium  
 vltro, hoc est, propria voluntate. *εὐνοίας. GAL. De bon gré,*  
*sans contrainte, volontairement.* ITAL. *Da sua posta, di volunta.*  
 GERMANIC. *Freywillig/von im selbs.* HIS P. *Voluntariofamente.*  
 ANG. *willingy, wi. h a good wil.* Cicero *Assico*, Gaudeo id te  
 mihi iuadere, quod ego mea iponte pridie feceram. [ *Oni. Eie.*  
*ut. lib. 4. 2. rist.* Sponte sua carmen numeros veniebat ad aptos.]  
*Virgilius 4. Eclog.* Sponte sua sandix palcentes vestier agnos.  
 [ *Sueton. in Calig. cap. 81.* Sponte patuerunt fores. *Calig. lib. 1. de bell.*  
*cin. sua* sponte pronunciam vacuum occupauerat (id est, iniustu  
 Senatus vel populi.) ¶ Sua sponte (id est sine cuiusquam auxi-  
 lio) [ *Linus lib. 1. bell. Punib.* Nunciatum bouem in tertiam con-  
 signationem sua sponte scandisse. ] ¶ Sunt qui putent sponte  
 aduerbium esse, quod certe verum esse non potest, tum quod  
 admittat secum adiectiuum, quemadmodum alia nomina sub-  
 stantiuum: vt mea, tua, vel sua iponte. tum quod non raro lega-  
 tur eius genitiuus spondis *Celsus lib. 1. cap. 1.* Sanus qui & bene  
 valet, & iux spondis est, nullis obligare se legibus debet *V. arto*  
*lib. 2. de Re rustica.* Spontis suæ statuerat finem.

Spontaneus, a, um, adiectiuum, Quod est voluntarium aut natura-  
 le. *εὐνοίας.*

Sponçalis, sponcale, Spontaneus, vltroneus. *εὐνοίας, εὐνοίας.*  
 GALL. I. *Volontaire.* IT A. *Volontario, spontaneo.* GERMANIC.  
*Freywillig/das auß eigenem trib ist.* HIS P. *Cosa de su propria vo-*  
*luntad, voluntariofo.* ANGL. *willing, & apul. lib. 4.* Quuümque nulli  
 nostrum ipontale partitidum iuadens periuadere potest, gla-  
 dium per medium pectus ictu fortissimè tranfudit.

SPORADES *ερωσίδου*, Intulæ quædam circa Cretam in mari Carpa-  
 thio, sicut *Strabo libro 10. scribit*, Dictæ quod in mari sparæ sint,  
 non in orbem coadatæ, quemadmodum & Cyclades. Sunt  
 autem harum nomina, Helene, Phocusa, Phæcacia, Scinusa,  
 Pholegandros, Thera, Anaphe, Aitypalea, Lagusa & losin qua  
 Homerus fertur esse sepultas.

Sporta, æ, aut à sporto herba quæ frequens apud Hispanos na-  
 scitur: aut ab Aspottando: erat valis genus ex vimine, iuncis,  
 aut sparto, aut uniuersa leuioni materia. *εὐνοίας. GALLI. Vn panier ou courbeille.* IT. *Sporta.* GERM. *Ein*  
*geröcknerkorb.* HIS P. *La espuerta.* ANGL. *A baskette or maun-*  
*de.* *Virgilius lib. 2. Hist. E. muris castis sportas dimittebant.*  
*Colum. lib. 8. cap. 7.* Locus ad hanc rem desideratur calidus ma-  
 xime & minimi luminis, in quo singulæ caueis includantur  
 angustioribus, vel sportis inclulæ pendent aues.

Sportula, æ, diminut. *ερωσίδου.* GALLIC. *Perit panier, corbillon.*  
 ITA. *Sportella.* GERM. *Ein gestöckten körbtlin.* HIS P. *Pequeña*  
*u pueria.* ANGL. *A litle baskette or maund.* *Plautus in Curcul. [sc. 3.*  
*2. 2.] Qui incedunt suttarcinati cum libris, cum sportulis. Idem*  
*in Aulularia. [sc. 3. act. 4. 2. 1.] Sportulam cape, atque argentum:*  
*ecce numos tres habes, c. habeo. i. abi, atque opionium affer.*  
 [ *Publicæ cœnæ ad sportulas redactæ. Sueton. in Neron. ca. 16.*  
 Sportula metaphor. de anniversario munere gladiatorio; *V. i-*  
*de apud Suet. in Claudi. cap. 21. & Quintilian. Ad librarios suos*  
*ita respiciunt vt sportulam dictare videantur.]*

¶ Et quoniam in sportulis pecunia, quandoque etiam cibus in  
 quondam vsum deferri solebat, factum est, vt sportula pro  
 is cibus, & pro ea pecunia acciperetur, quæ à magnatibus is  
 quotidie dabatur, qui ipsos officij gratia essent comitari, aut  
 domi salutantessent rogati, *τὸ ἐρωσίδου ἐπιπέδου καὶ διδύμου.*  
*Iuuenal. Satyra. nunc sportula primo limine parua sedet turbæ*  
*rapiendæ togaræ. Idem Satyr. 3.* Nonne vides quoniam celebretur  
 sportula fumo?

Sportella, diminutiuum, Genus quoddam bellariorum signifi-  
 cans. *ερωσίδου. Cic. ad Papyrium Petum,* Dediscendæ sunt tibi  
 sportellæ & artologani tui.

SPORVS, Spado fuit à Nerone in delicijs habitus, quem etiam in  
 mulierem conatus est transformare, eundemque dote inter auf-  
 pices consignata, palam vxorem duxit. Post Neronis autem nec-  
 em iussu à Vitellio vt in habitu costupratæ puellæ se in thea-

tro sifteret: non ferens autem tantam ignomiuiam Sporvs, ma-  
 nus sibi intulit.

Spudastes, æ, *ερωσίδου.* Fautor, studiosus. *Hieronym. lib. de script. Ec-*  
*clesiast.* vbi de diuo Luca agit. Sed & Tertullianus vicinus eq-  
 rum temporum, refert presbyterum quemdam in Asia *ερωσίδου*  
 esse, id est amatorem Pauli, conuictum apud Iohannem, quod  
 autor esset libri, & confessum se hoc Pauli amore fecisse, loco  
 excidisse.

Spūmā, æ, Rara quædam fax, quæ per ebullitionem aut vehe-  
 mentem agitationem rebus liquidis superenatur. *ερωσίδου. GALL. Escume.* ITALIC. *Spuma, Schiuma.*  
 GERMAN. *Schaum.* HIS. *Esputa.* ANGLIC. *Fomie or frothe.* *Virg. in*  
*Æneid.* spumas salis ære tuebant. *Onid. 3. Metam.* Spumaque  
 peltilifero circumfluit albida rictus, *Virg. 3. Æneid.* Ter scopuli  
 clamorem inter cana laxa dedere, Ter spumam elisam, & ro-  
 rantia vidimus astra.

Spūmēus, a, um, Spuma abundans. *ερωσίδου. GAL. D'escume plein*  
*d'escume.* ITA. *Che rende grand spuma.* GERM. *Schaumig.* HIS P.  
*Lleno de espuma.* ANGLI. *Fomie or full of some.* *Virg. in. 10. Æn.* Spu-  
 mea semifero sub pectore murmurat vnda.

Spumofus, a, um, idem *ερωσίδου. Plin. lib. 12. cap. 7.* Lycium aptissimum  
 medicinae quod est spumofum. *Virg. 6. Æneid.* Inter laxa virum  
 spumofa immererat vnda.

Spumatus, adiectiuum, Spuma aspersus. *ερωσίδου. GALL. Couvert*  
 ou plein d'escume. ITA. *Schiunato, spumato.* GERM. *Mit schaum*  
*besprengt.* HIS P. *Esputado.* ANGLI. *Fomie or smered with some.* *Cicero 1. de Divin.*  
 Saxaque cana salis niueo spumata liquore,  
 Trificas certant Neptuno reddere voces.

Spūmifer, a, um, Spumofus. *ερωσίδου. GALL. Qui porte escume,*  
*escumant.* ITA. *Che fa la spuma.* GERMAN. *Das vil schaum tregt.*  
 HIS. *Cosa que tiene d' trabe espuma.* ANGLIC. *Fomie or frothe.* *Virg.*  
 Fluctus spumiferi. *Stat. lib. 1. Achil.* Illi spumiferos glomerant  
 pectore fluctus.

Spumiger, a, um, eiusdem significationis cum superiore, vt Fons  
 spumiger. *Onid. lib. 11. Metam.* Spumigeroque tuum fonti qua  
 plurimus exit, Subde caput. *Lucret. libr. 5.* Eieque dono  
 fugiebant laxa tecta Spumigeri suis auentu, validique leo-  
 nis.

Spūmos, as, Spumam emitto. *ερωσίδου. GAL. Escumer, rendre escu-*  
*me.* ITA. *Mandar suora la spuma, far la spuma.* GER. *Schaumen,*  
 HISPANI. *Hazer espuma, echar de si espuma.* ANGL. *To foam, to fro-*  
*the.* *Virg. lib. 3. cap. 7.* Subinde spuma pennis deterta: & post-  
 quam deberit ipumare, tepidum infundere. *Virgilius 3. Georgic.*  
 spumar plenis vindemia labris. Idem libro quinto *Æneid.*  
 ferit æthera clamor Nauticus, adductis spumant freta vela  
 lacertis.

Spūmāns, antis, participium. *ερωσίδου. GALLIC. Rendant ou ier-*  
*tant escume.* ITALIC. *Che rende spuma.* GERMANIC. *Schaumen.*  
 HISPANI. *Que echa de si espuma.* ANGLIC. *Foming or frothing.* *Virg.*  
*Virgilius 1. Æneid.* Aut spumantis apri, cursum clamore premen-  
 tem. Idem 4. *Æneid.* Stat sonipes, ac fræna ferox, spumantia  
 maudit. *Columel. lib. 10.* Sordidas & multo spumantes exprimit  
 vuas.

Spūmātus, us, ui, substantiuum. *ερωσίδου. GALLIC. Ietterment*  
*d'escume.* ITA. *Esfo rendere spuma.* GERM. *Schaumung/das schu-*  
*wen.* HISPANI. *Echamiento de espuma.* ANGLI. *A casting of some.* *Stat.*  
*1. Sylu.* Dictamni florentis opem, quoque anguis abundat  
 spumatu.

Spūmesco, is, ere, Spumofus fio. *ερωσίδου. GAL. Escumer, rendre ou*  
 deuenit escume. ITA. *Spumare, mandar suora la spuma, diuenir*  
 espuma. GERM. *Schaumend werden.* H. *Echar de si espuma, d' ha-*  
*zerse espuma.* AN. *To waxe fomie.* *Ouid. Epist. 2.* At si nostra tuo  
 spumescant æquora remo.

Spūo, is, ui, utrum, Saliuam eicio. *ερωσίδου. GALL. Cracher.*  
 Cracher. ITA. *Spusare.* GE. *Spewen/oder sprutzen.* HIS. *Escupir.*  
 ANGL. *To spitte.* *Virg. lib. 4. Georg.* Namque aliz turpes hor-  
 rent, ceu puluere ab alto. Quum venis, & terram sicco spuit  
 ore viator Aridus. ¶ Huius composita sunt Adspuo, conspuo, des-  
 puo, expuo, inspuo & respuo, de quibus suis locis.

Spūto, as, à spuo frequentatiuum. *ερωσίδου. GA. Cracher souent.*  
 ITA. *Spusare souente.* GERM. *Ofst spewen.* HIS P. *Escupir à menud.*  
 AN. *To spitte of sens.* *Plaut.* Nam illic isti qui sputat, interdum  
 morbus venit id est morbus comitialis, quem nominantes so-  
 lemus despuere.

Spūtor, oris, Qui frequenter spuit. *ερωσίδου. GALL. Cracheur.*  
 IT. *Spusatore.* GERMAN. *Ein spuer.* HISPANI. *El que muerde el cipe.*  
 ANGL. *Thas spitteth of ten.* *Plautus in Milite,* Minime spurato  
 fereator sum.

Spūrum, ri, Saliua à spuento dicta. *ερωσίδου. GAL. Cracher.*  
 ITA. *Spuro.* GER. *Speichel/spueren.* HIS. *Escopetina.* AN. *Spit-*  
*te.* *Dicitur & spurus, tus.* *Laetian. l. 4.* Dabant autem Deo a-  
 lapas manibus inestis, & impurato ore expuebant venenatos  
 spurus.

Spūratilicus, adiectiuum, est inusitatum à verbo spuo: quo quum  
 vteretur *Sisenna* in defensionis cuiusdam Chritilij, merito à C.  
 Rufcio est irrisus, vt refert *Cic. de Clar. Orat.* Fuit accusator  
 qui, vetus, quo accusante Chritilium, Sisenna defensionis dixit  
 quemdam eius spuratilica esse crimina. Tum C. Rufcius, Cir-  
 cumuenior, inquit, Iudices, nisi subuenitis, Sisenna, quid dicas  
 nescio, metuo insidias, spuratilica quid est hoc? spura quid sit,  
 scio: rilica nescio. Maximi risus: sed ille tamen familiaris meus  
 rectè loqui putabat esse, inusitate loqui.

Spūrcus, Impurus, obscenus, lulentus. *ερωσίδου. GALL. Ord & sale,*  
 deshonnefte vilain. ITA. *Sporco, lordo, mal-*  
*neto.* GERM. *Unrein/vnstätig/wüß.* HISPANI. *Cosa sucia, sucia.*  
*clenne, siltie, dishonneft.* à spuendo dictum, quod tale sit quod  
 det.











ferat. *Γαργυρι*. GALLI. Estoilé, plein d'estoilles. ITALIC. *Stellato*, pien di stelle. GERM. *Stirnet*, voll stern. HISPANI. *Estrellado*, lleno de estrellas. ANG. *Starrie*, or full of starres. *Plin. li. 20. c. 67.* Salamandra animal lacerti figura stellatum. *Cicer. 5. Tuscul.* Nec vero Atlas sustinere cælum, nec Prometheus affixus Caucasus, nec stellatus Cepheus cum vxore genero, filia traderetur: nisi cælestium diuina cognitio nomen eorum ad errorem fabulæ traduxisset. *Ouid. 1. Metamor.* Talia dicenti stellarum summouet Argus. *Virg. 4. Am.* atque illi stellatus iaspide fulua Ensis erat.

**Stellifer**, a, um, Quod stellas fert: proprium cæli epitheton. *Γαργυρι*. GALLIC. Qui porte estoilles, estoillé. ITALIC. *Stellifero*. GERM. *Sterntragend*. HISPAN. *Cosa que trae estrellas*. ANGL. *Starrie*, or that beareth starres. *Cic. in Som. Scip.* Quam ob causam summus ille cæli stelliferi cursus: cuius conuersio est concitator acuto & excitato mouetur sono: grauisimo autem hic lunaris atque infimus.

**Stelliger**, a, um, eiusdem significationis cum superiori. *Γαργυρι*. *Starr. 12. Theb.* - radios & declinat & horret Stelligeri iubar omne poli. *Idem 3. Syl.* Nondum stelligerum senior demissus in æcum.

**Stello**, as, Luceo, & quasi stellas imitor. *Γαργυρι*. GAL. Luire comme les estoilles. ITA. *Lucere*, far di guisa di stelle. GERM. *Schellen wie ein stern*. HISPAN. *Luzir*, hazer a manera de estrellas. ANG. *To twinkle and glister as a starre*. *Marr. lib. 2.* Et numerosa linunt stellantem splenia frontem. *Plin. lib. 37.* Quoniam stellarum Hyadum & numero & dispositione stellantar. *Claud. lib. 2.* Ducitur in thalamum virgo, stat pronuba iuxta Stellantes mox picta sinus [Stellans, antis. *Ouid. 5. Fast.* Ora stellantia.]

**Stellio**, stellionis, Animal, non dissimile lacertæ, multo tamen minus, tergum habens lucentibus quibusdam gustis depictum ad modum stellarum. *Γαργυρι*. GAL. Vne petite beste comme vne lisarde. ITA. & HISP. *Taramola*. GERM. *Ein gisdæto het*, dæchtst in / schiet wie einmoss doch steinet. ANGLIC. *An euer, alittle brasse lyk a lisarde*. Vescitur rore & araneis. Exiit quotannis cutem, exuramque deuorat, inuidens nimirum homini, comitialis morbi remedium. Vnde & stellionum nomen in maledictum abiit. Morsus eius perraro interimit hominem, tamen semistupidum facit & variè afficit. Est & alius stellio ex phalangiorum genere, lentiginosus, acerbi stuidoris, in cauernulis dehiscentis per æstum terræ habitans. Olim Italix incognitus, nunc in Apulia frequens visitur, & similiter tarantula dicitur: scorpionibus ita contrarius, vt visus ab eis pauorem ipsis afferat & torporem. *Plin. 1. 30. c. 18.* stellionem transmarinum appellat: eundemque à Græcis ἀκαλαβότιον vocari tradit: ab eo, opinor, quod circularum progreditur. *Emar* enim Græcis circulus est, & βῆσ ἀπὸ τῆς βῆσιν, incedo.

**Stellionatus**, crimen à Iurisconsultis dicitur quando quis alterum callida quapiam impostura defraudat: vt si quis alij rem obligatam, dissimulata obligatione, per caliditatem alij vendiderit: aut si quis merces corrumpit, aut imposturam fecerit, cuius nulla ordinaria pœna est, sed extraordinariè plectitur, & ad præsidem spectat cognitio. *Di* us stellionatus à stellionis natura, quo nullum animal fraudulentius homini inuidet, vt inquis *Plin. lib. 30. cap. 10.* Cuius enim quam quotannis ponit, protinus deuorat, vt prætipiti homini præsentissimum comitialis morbi remedium. Inde est (inquis *Plin.*) quod stellionum nomen in maledictum est translatum.

**Stellatura**, æ, Stellionatus, hoc est fraus, deceptio, impostura. *Lamprid. in Alexand.* Annonas (inquis) militum diligenter inspexit, Tribunos qui per stellaturas militibus aliquid abstulissent, capitali pœna affecti.

**Stemma**, atis, Latine corona. *Γαργυρι*. GAL. Couronne, guirlande. ITA. *Chirlanda*, *marzo di fiori*. GER. *Ein kron / tranz*. HISP. *Corona*, *guirnalda*. ANG. *A croune*, & à verbo *circare*, quod significat coronare. *Iulius Firmicus lib. 2.* Magnos viros facit Mercurius qui sacris & gloriois stemmatibus coronentur. Stemmata item dicebantur maiorum imagines quæ in atris magnatum ad nobilitatis ostentationem solent collocari: quanquam nonnunquam etiam pro ipsa stirpe siue generis nobilitate accipiunt. *Martial.* Atria Pisonum stabant cum stemmate toro. *Iuuen. Satyr. 8.* Stemmata quid faciunt? quid prodest, Pontice, longo sanguine ceteri. *Sueton. in Neron.* Quod in vetere gentiliū stemmate C. Cassij percussoris Cæsaris imagines remississet. [ *Sueton. in Galba cap. 2.* Stemma in atrio proponere. *Senec. Epist. 44.* Stemma non inspicit Philo sophia. *Mox* omnibus licet ] Quoniam vero mos erat apud antiquos, vt viri ob res bene gestas coronis donarentur, & eadem statuarum capitibus imponerentur, inuoluit consuetudo, vt stemma aliquando pro facinore accipiant. *Martial. lib. 1.* Cæsaris atque Iouis confer nunc stemma in uentus. Par onus vt uulerit altius iste tulit. *Plin. lib. 35. cap. 2.* Stemmata accepisse videtur pro ipsa generis serie, gradibusq; descendentiū, qui ramis quibusdam, & velut incurrentibus lineis distinguebantur. Stemmata vero lineis discurrerant ad imagines pictas. Legimus præterea stemmata aliquando accipi pro inscriptionibus saxorum. *Mari.* Tristia saxorum stemmata delet herus.

**STEMNIO**, *Boccasio lib. 10. cap. 10.* vna est Gorgonum, sed Stenyo scribendum, vt infra: filia Phorci ex nonstro marino suscepta, quæ debilitas interpretatur, id est, timoris initium, quod tantum mentem debilitat. *Vide Gorgones.*

**STINTOR**, *Γαργυρι*, Græcorum omnium vocalissimus, qui quinquaginta hominum clamorem vocis magnitudine adæquabat, vt placet *Homero 5. Iliad.* GERM. *Ein Stintor* sicut *hantiman*

fo ein groß geschrey oder schrey furt. Vnde proverbium. Stentore clamor. *Iuuen. Sat. 13.* Tu miser extlamas, vt Stentora vitæcere possis.

**Stephanus**, *Γαργυρι*. GAL. Couronne. ITALIC. *Corona*. GER. *Ein kron / tranz*. ANG. *A croune*. Latine corona: à quo Stephanum & Stephanistum diminutiua: quorum posteriore sit rursus aliud diminut. Stephanicidium.

**Stephanōmā**, pen. prod *Γαργυρι*. Coronamentum, hoc est materia coronarum, id est, flores, frondesyve, quæ odoris colorisve gratia coronis solent inexti.

**Stephanōplocūs**, Coronarius, coronarum confector. *Γαργυρι*. GAL. Faiseur de couronnes. ITALIC. *Chi fa corona*. GERM. *Ein tranz / tranz / macher*. HISP. *El que haze coronas*. ANGL. *A maker of crounes*. *Γαργυρι* enim coronam significat, & *μακρ*, texo. Apud Græcos est communis generis. *Vide Plin. lib. 35. c. 11.* Glyceram quandam à Pausia Sicyonio adamatam, corollarum confectricem Stephanoplocon appellaram scribit.

**Stephanitæ** vites, hoc est coronariæ: nempe quæ per statumina calamorum materis ligatis in orbiculos gyrisque flectuntur, & materis submissis earundem statuminiibus, per urbem & in coronam connectuntur. *Colum. lib. 3. cap. 11.* Nec solum quæ iucunditate saporis, verumetiam quæ specie commendari possint, ceteri debent, vt Stephanitæ, vt trepidanæ.

**Stephānopōllis**, penultima product. Corollarum venditrix. *Γαργυρι*. GAL. Qui vend couronnes. ITALIC. *Chi vende corona*. GERM. *Ein tranz / tranz / tramerin*. HISP. *Muger que vende coronas*. ANGLIC. *A woman that selleth crounes*. *Plin. lib. 35. cap. 11.* Amavit in iuuenta Glyceram municipem suam inuentricem coronarum, certandoque imitatione eius, ad numerosissimam florum varietatem perduxit artem illam. Postremo pinxit illam sedentem cum corona, quæ nobilissima tabula appellata est Stephanoplocos, ab aliis Stephanopolis, quoniam Glycera coronas venditando sustinuerat pauperatam.

**Stercūs**, stercoris, penultima corrept. ab extergendo deduci videtur, quod vndique abstergi solet. *Γαργυρι*. GAL. Fiente, merde, estron, fiens. ITA. *Stercor, merda*. GERM. *Dred* that mist. HISP. *Estiercol*. ANG. *Dung*. *Plaus. in Asin.* Iustin' feceste ab ianua hoc stercus hinc aufertis? *Colum. lib. 2. cap. 6.* Vineis emaciatis & aruis, optimum stercus lupinum præbet. *Cicer. 1. de Diuin.* Tum & dormienti eundem illum visum esse rogare, vt quoniam sibi viuo non subuenisset, mortem suam ne inultam esse pateretur, se interfectum in plaustrum à caupone esse coniectum, & supra stercus intectum & c. *Iuuen. Sat. 14.* Ergo miser trepidas, ne stercore foeda canino Atria displiceant oculis, venientis amici. *Horat. Epod.* Colôque stercore fucatus crocodili.

**Stercōreūs**, a, um, Ex stercore factus: & ponitur pro vili & nullius pretij. *Γαργυρι*. GAL. De fiente, de merde. ITALIC. *Di sterco*. GERM. *Drecksig*. HISP. *Cosa de estiercol*. ANGL. *Of dung*. *Plausus in Milit.* - miles meus est herus, Qui hunc ad forum abiit: gloriosus, impudens, stercoreus, plenus periurij atque adulterij.

**Stercoro**, stercoras, Fimum agris fecunditatis gratia adhibeo. *Γαργυρι*. GAL. Fumier, ou femer. ITA. *Letamare*, *ingrassare*. GER. *Misten*, *mist* oder *that* antegen. HISP. *Estiercolar* *la tierra*. ANG. *To dung* or *compeste*. *Plin. lib. 18.* Ager si non stercoratur, alger: si nimium stercoratus est aduritur. *Columel. Lupinum* vbi in florum verterit, nihil agrum stercoraueris. *Idem lib. 2. cap. 16.* Nec ignorare colono oportet, sicuti refrigerere agrum qui non stercoretur: ita perari si nimium stercoretur: magisque conducere agricolæ, frequenter id potius quam immodicè facere. Stercorari item ager dicitur quum quouis modo pinguescit, etiam nullo adhibito fimo. sed alia quavis re quæ nmi vicem supplet. *Columel. lib. 12.* Vicia & faba stercorare agrum dicuntur.

**Stercoratūs**, a, um, participium, vel nomen ex participio, Stercoratus, infectum vel fecundatum. *Γαργυρι*. GAL. Fumé. ITA. *Letamato*, *merdato*, *imbrassato*. GER. *Gemistet*. HISP. *Estiercolado*, *ensujado*. ANG. *Dunged*. *Colum. lib. 1.* Pomaria quoque & hortos oportet septo circumdari & esse in propinquo, atque in ea parte qua possit omnis stercorata colluies cohortis, balineorumque & oleis expressa amurcæ sanies influere. *Et apud Casonem. l. 2.* Locus stercoratissimus.

**Stercoratio**, onis, Ipse stercorandi actus. *Γαργυρι*. GAL. Fument de terre. IT. *Esso letamare la terra*. GERM. *Das misten*, *mist* antegen. HISP. *Obra de estiercolar la tierra*. ANG. *A dunging*. *Columel. lib. 2. cap. 16.* Si tamen aliqua causa tempestiuam stercorationem facere prohibuerit, secunda ratio est antequam farrias more seminantis, ex auariis puluerem stercoris per segetem spargere.

**Stercorarius**, a, um, quod ad stercora pertinet. *Γαργυρι*. GAL. Qui fert à porter fiens. ITALIC. *Che serue à portare le same*. GER. *Das ju dem mist / oder that gehört*. HISP. *Cosa para estiercol*. AN. *Belonging to dung*. *V. ar. l. 1. de Rust.* Sic è ligno & ferro vt plaustrum maiora tria, aratra cum vomeribus sex, crates stercorarijs quatuor.

**Stercorōsus**, a, um, adiectiuum. Plenus stercore. *Γαργυρι*. GAL. Plein de fiens, fort fumé. ITALIC. *Ben letamato*, pien di stercore. GERM. *Woll that / treck* oder *mist*. HISP. *Leno de estiercol*. ANG. *Full of dung*. *Columel. lib. 9. cap. 4.* Villaticum quod nascitur in oleribus & stercosis herbis. *Idem lib. 8. cap. 3.* Nam plurimum refert aquam non esse in ea nisi vno loco quam bibant eamque mundissimam: nam stercorosa pituitam concitat. *Cato cap. 32.* Locus stercorosissimus.



**Iuueni.** Thebani in finibus æneum trophæum statuerunt. *Idem* 3. *Verrina.* Syracusani statuam postea statuerunt. [*Plaut. Afi. sc. 3. a. 2.* Siquidem mihi statuam & aram statuis. *Idem Pseud. sc. 5. a. 1.* Disturba quas statuisti machinas. *Tibull. lib. 4.* Nulla mihi statuent res fata canendi. ] ¶ Nonnunquam accipitur pro continuo, delibero. } כחך *bachâr. מעשׂים מן. Liu. 1. ab Vrbe.* Ferro igitur eam arcere contumeliam statuunt. *Cic. 3. Verr.* Iste certe statuerat, ac deliberauerat non adesse. ¶ Aliquando pro decerno, iudicio, censo. ןוֹסֵף *ghazâr. Idem 5. Verrina.* Statuit Senatus, hoc ne illi quidem esse licitum, cui concesserat omnia, à populo factarum, quæ statuarumque rerum summas imminuere. *Idem 2. de Orat.* Sine ulla dubitatione sic statuto & iudicio, neminem omnium tot & tanta, quanta fuit in Crasso, habuisse ornamenta dicendi. [*Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Res quoque priuatas statui sine crimine iudex. ] ¶ Statuo pro dedico. ןתן *channah. Virg. 5. Eclog.* Craterasque duos statuam tibi pugnis oliui. id est, dedicabo. ¶ *Terenus* pro concutere posuit quum ait, Sublimem illum arripere, & caput primum in terram statuere. Vt cerebro dispergat viam.

¶ Statuere providere, existimare, vel expectare, & prorsus ita opinari. *Cic. vltim. Verr.* Statuerat causam sibi esse dicendam, etiã antè, quàm hoc vultu venit. ¶ Exemplum statuere in homine, id est, quod edere exemplum. *Cic. 4. Verr.* Sed ut illi quoque qui in ea provincia non fuerunt, intelligere possint in quo homine tu statueris exemplum eiusmodi. & c. *Budæus.*

**Statutus,** particip. Constitutus. ןתן *mutâdh* ןסוֹמ *mutâm. סתתן* *statutus.* GALICE. Ordonné, assigné, et tabli. IT. Statuito. GERMAN. Angesezt/bestimmt. HIS. Establecido. ANGLI. Ordained, appointed. } vt statuta die, hoc est, constituta, ac decreta ex conuentione. [*Cæs. lib. 2. de bel. ciu.* Ad statutum diem conuenire.] *Liu. 1. bel. Maced.* Consilium Ætolorum statuta die, quod Panætolum vocant, futurum erat. \* Statuti palii, ita collocati in terram vt stantes, nõ transuersi aut obliqui apparent. *Varro 1. de Re rust. cap. 14.* Fit autem palis statutis crebris, aut virgultis implicatis.

[Statutus: *Velleius.* Statutum libertati arbitrio suo modum.

**Statua,** statuæ, Simulacrum ex ære, aliõve metallo, quod alicui vel mortuo, vel etiam viuenti antiquitus decernebatur, & in foro aut aliquo loco conspicuo collocabatur, ad alicuius rei bene geste memoriã. ןתן *statua.* GALICE. Statue, image de pierre, de bois, & de metal. ITALIC. Statua, imagine, simulacro, effigie. GERMANI. Ein auffgericht bitd jemandts zu ehren etwan hin gesteltt/ein bildsam. HISPANIC. Estatua, imagen. AN. An image of wood, stone, or metal. } Generalis est a utem imaginum nomen, quàm statuarum, quum pictas etiam tabellas imagines vocemus: ad quas certe statuarum appellatio non extenditur. *Suet. in Tyber.* Etiam statuas atque imagines, nisi permitente se, non prohibuit. *Cic. 9. Philipp.* Maiores quidem nostri statuas multis decernerunt, sepulcra paucis: sed statuæ intereunt: tempestate vi, verultate: sepulcrorum autem sanctitas in ipso sole est, quod nulla vi moueri, neque deleri potest. *Catullus.* Ina urata statua pallidior. [*Plaut. Curc. sc. 1. a. 3.* Statuam auream ex auro Philippo quæ fiet septem pedalis. *Ibidem sc. 3. a. 1.* Vineam tibi pro aurea statua statuam. *Idem Afi. sc. 2. a. 3.* Mihi statuam & aram statuis. ¶ Statuarum tituli. *Sueton. in Calig. ca. 34. Item.* Statua posita consecrari. Et consecrata statuæ subscriptio. *Senec. cap. 12. de Consol. ad Marc.*

¶ In statua Ciceronis victoria coniuratorum scripta. *Diomed. li. 1.* Statua equestris, vide Equestris, & *Velleium.* Statuæ Tuscanicæ & Græcæ: *Quintilian.* ¶ Ad statuam Augusti confugere: *Suet. in Tiberr. cap. 53.* Verberata statua *Plaut. Capt. sc. 1. a. 5.* (de seruo.) *Idem Pseud. sc. 7. a. 4.*

**Statuaria,** statuaria, Ars statuas ex ære, aliõve metallo conficiendi. ןתן *statuaria.* GAL. L'art de tailler images. IT. Arte d'instagliare imagini. GER. Die kunst bilder zu machen/ es sey mit steffen/schnitzlen/ oder aushawen. HISP. Arte de hazer estatuas. AN. The art of caruing of images. } *Plin. lib. 36. cap. 5.* de marmoris sculptura loquens. Non omittendum, hanc artem tanto verustiore in fuisse, quàm picturam, aut statuariam, quarum vtraque cum Phidia cœpit LXXXIII. Olympiade, Quo in loco *Plinius* manifestè statuariam distinguit à sculptura, Statuaria nomine intelligens fusorium quæ ex ære possimum, nonnunquam etiam ex alio metallo statuæ conficiebantur: sculpturam autem quæ ex marmore, lignõve, aut alia materia simulacra scalpro exculpebantur. Item quoque non temerè statuam appellat, nisi ex metallo confectam: nam quæ marmore exculpitur, simulacrum potius, vel imaginem, vel signum appellat.

**Statuarius,** rij, Proprie is dicitur, qui ex ære aliõve metallo fusoria arte signa conficit. ןתן *statuarius.* GAL. Imageur, tailleur d'images. I. A. L'art. gliatore d'imagini maestro d'instagli. GER. Ein bildhauer/er/bildschneitler/bildgießer. HI. Entallador de statuas. ANGL. A carver or maker of images. } qui in genere maxime clauerunt *Lyfippus, Phydias, Praxiteles, Palycterus, & Alcamenes.* quorum meminit *Plin. lib. 34. c. 7.* quod de statuarius antiquis inscribitur.

**Statuarius,** um, Quod ad statuarum conficiendarum rationem pertinet. ןתן *statuarius.* GAL. L'art de tailler images. IT. Arte d'instagliare imagini. GER. Das zu dem bilder machen/ oder bildschneitlercy gehoert. HISP. Arte de hazer estatuas. ANGL. Pertaining to the making of images. } *Plin. lib. 34. cap. 7.* Fuisse autem statuariam artem familiarem Italicæ, indicat Hercules ab Euandro sacratus.

**Statuaria,** æ, Corporis magnitudo. } ןתן *statuaria.* GAL. I. Statuaria, grandeur de corps. ITALI. Statuaria, grandezza di picciolezza. GER. Die seyns maß/die größe vnd lengde des teils. HISPAN.

*Estatuaria & corpulencia y altura de hombre.* ANGL. The stature and greatness of the bodie. } *Sueton.* Statuaria fuit eminenti, corpore pallido. [*Idem Sueton. in Cæs. cap. 45.* Cicer. 2. *Philipp.* Velim mihi dicas, nisi molestus est. *L. Tursecius* qua facie fuerit, qua statuaria. ¶ Statuaria, de viribus. *Col. 1. 5. c. 5.* Producat in tantam statuaria, quantam permitit agricola [*Plaut. Amphitr.* Sura, pes, statuaria, tonfus. *Idem Afi. sc. 3. a. 2.* Truculentis oculis, commoda statuaria. *Sen. epi. 72.* Virtus vnus est statuaria, nec maior, nec minor.]

**Statumèn,** penultima producta, Pedamentum, rudica, vel palus; quo citis fulcitur. } ןתן *statumèn.* GAL. Pieux ou eschales. IT. Giaccio. GERMAN. Ein täbtsack/ psaltstatz. HIS. El altura à estado de arbol. ANG. A proppes, poste or shore to hold up any thing. } *Columel. lib. 4. cap. 30.* Quum mensum trigessimum exsuperat posita vinea, id est, tertio autumno, vehementioribus statuminibus statim impendenda est. *Ibidem cap. 33.* Spatia huiusce sationis ex facili castanearum recipiunt. M. M. D. C. C. LXXX. cuius summa capta iugera singula præbebunt statuminum duodena millia. Non tamen de solis vitium pedamentis statumina dicuntur, verum etiam de quibusuis fulcimentis: unde etiam *Columel. li. 6. cap. 18.* in descriptione machinæ cuiusdam, qua iumenta clauduntur, statumina accipit pro stipitibus erectis, quibus lignum quoddam transuersum, quod iugum vocat, super incumbit. Primus (inquis) duobus statuminibus imponitur firmum iugum, ad quod iumenta capistrantur. [*Cæs. lib. 1. de bell. Ciu.* Carinæ ac statumina nauium.]

**Statumini,** no. statumina, Fulcio, firmo, & quasi statuminibus quibuidam sustinea. } ןתן *statumini.* GAL. Elchallaffer, enuironner ou courre de pieux. IT. Agghiaccarsi le viti. GERMANIC. Sticken/vnderstutzen. HISP. Poner estado al arbol. ANG. To proppes, to sett a poste, or shore to any thing. } *Plin. lib. 18. c. 6.* In solutione terra sepibus firmari, oravrinque lapidibus statuminari, & alio superint egi.

**Status,** a, um, & status huius us, Vide STO.

**STATYELLA,** staryellorum, populi Liguriæ, esse *Plin. l. 3. c. 5.* quorum oppidum Aquæ Statyellæ collocatur à *Syrabone* in ea via quæ à *Genua* Placentiam ducit.

**Stētes,** ἑστῆτες, Gemma similitudinem seu ostentans, quod *Græci* ἑστῆτες vocant. *Autor Plin. l. vlt. c. 11.*

**Stētomā,** ἑστῆτομα, } Tumor est foris in corpore apprensus, pinguem intus materiam continens seu simillimam, vnde & nomen accepit: nam ἑστῆτομα, seuum significat.

**Stēgā,** ἑστῆγα. GA. Vne loge. } IT. *Luca* in naue capeto, una loggia. GERMA. Ein bedeckert ort in etnem schiff/schiff/schirmhause. HI. Tejado. ANGLIC. A lodge, a little cottage or house. } Locus in naui contextus: ἑστῆτομα, quod est tegere. *Plaut. in Bacchid.* Fortè vt adiedi in itega. Hunc *tristega, ἑστῆτομα* dicitur pro triplici tabularo.

**Stēlæ,** vnico l, } ןתן *stēlæ.* GAL. } Vox est Græcis quàm Latinis vsitata, qua significantur pilæ cum inscriptione ad rei alicuius memoriam propagandam erectæ. *Plin. lib. 9. cap. 29.* Stelæ lapideæ litteris incognitis. Latini cippos vocant. His fœdera & proscriptorum nomina insculpebantur, quo facilius omnibus innotescerēt, vt est videtur in *Paneg. Isocratis, & pterisq. in locis apud Demosthenem.* Hodie stelæ vocare possumus cunctes lapideas, quæ passim ad viam militarem erectæ conspiciuntur cum inscriptione, ad rei alicuius memoriam propagandam.

**STELLA** Aruntius, Poeta Patauinus lepidissimus, familia consulari ortus, Violantillam amauit puellam Neapolitanam, quam tandem duxit vxorem. Hæc in deliciis habuit columbam, aue dicatam Veneri, quam Stella fleuit defunctam pulcherrimo carmine, opusque ipsum columbam inscripsit. *Martial. l. 12.* Laurigeros habebat facundus Stella penates.

**Stella,** æ, à stando, quod standus stelæ videatur. } ןתן *stella.* GALICE. Estoiile. IT. stella. GERMAN. Ein stern. HISPAN. Estrella. ANGLI. A starre. } [*Plaut. Men. sc. 2. a. 1.* Vsq. ad stellam diurnam crastinam potauimus.] *Cic. 2. de Diuin.* Ita te nec terræ fremitus, nec cæli discessus, nec lapideus, aut sanguineus imber, nec traiectio stellæ, nec faces visæ terrebut. *Virg. 5. Æn. 4.* Æn. vbi maximus Atlas Axem humero torquet stellis ardentibus aptum. Differunt autem stellæ à syderibus, quod illæ singulæ sunt: sidera verò ex pluribus stellis compositæ, quæ & signa cælestia vocamus: cuiusmodi sunt Aries, Taurus, & c.

[¶ Stella Crinita summis potestantibus exitum portendit. *Sueton. in Veron. cap. 36.* ¶ De stellis cadentibus, disputatio apud *Plutarch. in Lyfandr. Item Luminis stella.* Vide *Fabium cap. 10. li. 1.*

¶ Est & stella piscis marinus, à stellæ effigie nomen habens. *Plin. lib. 9. cap. 60.* Præter hæc, claros sapientia autores video mirari stellam in mari. Ea figura est parua admodum, caro intus, extra duriore callo. Huic iam igneum feruorem esse tradunt, vt omnia in mari contacta adurat, omnem cibum statim peragat. \* Stellis signare, Prouerbialiter significat signare notulis quibusdam & coniecturis rem alioqui difficilem peruestigari. *Eustath. in 5. Odyss. lib.* admonet conuenire in eos, qui longam ac desertam ingrediuntur viam. Sumpra metaphora à nauis qui in nocturna navigatione viam, stellarum obseruatione coniectant. Postea deflexum est: vt stellæ prænotatæ dicantur, qui quippiam velut anima duentendum insigniunt. Cui diuersum ὀστῆται, id est, veru prænotato quasi iugulare ac damnare.

**Stellaris,** adiectiuum, Macrobi. *Commentar. lib. 1. cap. 14.* Heraclytus Physicus dixit animam scintillam stellaris essetia esse, Stellaris, adiectiuum, stellis plenus, proprium cæli epitheron, quum esset clarum & serenum, quanquam ad alia etiam trans-



Methauria vrbe natum dicitur. Alij ex Palantio Arcadiae oppido. Ferunt inde profugum Catanam venisse, eoque in loco defunctum, & extra portam vrbis sepultum fuisse, portamque ab eo Stesichoriam nuncupatam. Natus est trigesima septima Olympiade, sextaque & quinquagesima obiit. Ferrur lusciniam aliquando in ore Stesichori infantis cecinisse mirabili auspicio, summum eum Poëtam futurum, & cantus suauitate omnes, qui ante eum fuissent, superaturum. Fratrem habuit Mamerinum, optimum geometram. Dicitur & scripsisse Helenæ vituperationem, ex quo exocularum fuisse, rursusque ob palinodiam visum recuperasse. Quam fabulam terigit *Horatius in Epod. ad Canidiam sic scribēs*, Infamis Helenæ Castor offensu vice, Fratremque magni Castoris, victi prece, Adempta vari reddidit lumina. Vocatusque est Stesichorus, quoniam primus eum citharæ canticum chorum instituit: nam prius Tisias vocabatur. *Autor Suid. Quintilian. verò lib. 10. cap. 1. sic eum taxat*, Stesichorus, quam sit ingenio validus, materię quoque ostendunt, maxima bella, & clarissimos canentem duces, & epici carminis onera lyra sustinentem. Reddit enim personis in agendo simul loquendoque debitam dignitatem: ac si tenuissent modum, videtur a mulari proximus Homerum potuisse sed redundat, atque ostenditur: quod ut est reprehendendum ita copię vitium est.

**STESICLEA**, Mulier fuit insigni forma miraque venustate prædita, quæ cum à Themistocle & Aristide adamaretur, causa fuit dissidij inter duos præstantissimos duces *Autor Plur. in Themist.*

**STESIMBROTUS**, penultima corrept. *Στεσίμβροτος*, Historicus fuit Tarlentis, qui Cimonia Atheniensium ducis res gestas scripsit, teste *Plutarcho in vita Cimonia*. ¶ Stesimbrotus alius fuit Epaminondæ filius, à patre interfectus, quod cum Lacedæmonibus ipso inconsulto manum conseruisset, etiam si speciosissimam eo ex prælio victoriam reportasset. *Autor Plutarch. in Parallels.*

**STHENEVS**, *Σθενεύς*, Capanei & Euadnes filius, vnus ex Græcorum ducibus qui bello Troiano interfuerunt. Hunc *Virgilius* inter eos annumerat, qui lignei equi alio fuerunt inclusi, Therfandus (*inquit*) Sthenelusque duces, & dirus Vlyses.

¶ Fuit & alter Sthenelus Persei filius ex Andromeda, cuius meminit *Homer. lib. 2. Iliad.* \* Hinc Adiectiuum, Sthenelusius, apud *Quid. Epist. 9.* Quem non mille feræ, quem non Stheneleus hostis, Non potuit iuno vincere, vicit Amor. Et *2. Metamor.* proles Sthenelaia Cycnus.

**STHENOÏEA**, *Σθενόεια*, Suidæ, Præti Corinthiorum, aut (vt alij malunt) Argiuorum Regis vxor, filia Iobatæ regis Lyciorum, quæ Bellerophonis amore capta, quum repullam tulisset, apud virum eum deulit, tanquam vim sibi afferre voluisset. Quam fabulam qui latius nosse cupit, videat *suprà in dictione BELLEROPHONTES.*

**STHENOÏ**, *Σθενόει*, Fuit vna ex filiabus Phorci & bellæ marinæ, Medusæ soror. *Vide supra in dictione GORGONES.*

**STIBADIUM**, dij. *Στίβδιον*. GALLIC. Siege ou lic d'herbes, ou de ioncs. ITA. Sedio d'herbe ò di gianchi. GERM. Etn taubbea. HISP. Silla hecha de hieruas ò de juncos. ANGLI. An herbou or banketing place spread with howes and herbes. ¶ Proprie est sedile, siue lectulus, ex herba siue frondibus fultus, quo conuiuæ mensæ accumbere solebant. Dicta stibadia à stibadibus herbis ad discumbendum idoneis. Latini à tortis herbis torum appellant. *Plin. lib. 5. Epist.* Ex stibadio aqua velut expressa cubantij pondere siphunculis effluit. *Seuuius in 1. lib. Aeneid.* Stibadia (*inquit*) antiqui non habebant, sed stratis tribus lectis epulabantur. Vnde & triclinium dicitur. *Martial. Epigr. 87. lib. 14.* de stibadio, Accipe lunata scriptum rectitudine signum, Octo capit, veniat quisquis amicus exit. Fiebant etiam stibadia è tabulis quæ ebore atque auro ornabantur, transferebanturque de loco ad locum, prout libido animi ferebat. De hoc loquutus est *Martial.* quum inquit, Et restudineum mensis quater hexachilon Ingenuit atrio non satis esse suo. Hexachilon vocat stibadium sex capiens lectos.

**STIBIUM**, stibij, quod & Stribi, & Simmi. *Στίβιον*. GALLI. Antimoine. ITALI. Animonio, cosa da ornare gli occhi. GERM. Spiegsstaß. HISPANIC. El alcohol. ANGLIC. A kind of metall. ¶ Metall genus est simile galenæ, sed magis radians, quod vulgo *antimonium* dicitur. *Plin. lib. 33. cap. 6.* In argenti enim metallis inuenitur lapis spumæ candidæ atque nitentis, quem alij stibium, alij alabastrum, alij iarbafon appellant. Duo eius genera, mas & femina. Magis probant feminam: horridior est mas, scabriorque, & minus ponderosus, minusque radians, & areosior. Fœmina contra nitet, friabilis, fistuloseque, non globis deficiens. Cuius vis principalis est circa oculos quos dilatat, quorumque fluxiones, exulcerationesque inhibet. Ideo id Græci *πρωτοσταλμοι* dixere, ab oculorum dilatione. Vnde in *Ieremia Propheta*, Quum pinxeris stibio oculos tuos, frustra componeris. *Hieronymus ad Eriam*, Non habuit crispantes mitras, nec stridentes calceolos, nec orbes stibio fuliginatos.

[Sticus, nomen serui vicarij apud *Plaur. in Asin. l. 4. a. 2.*]

**STIBINUS**, a, um, penultima producta. Quod stibij colorem habet *στίβινος*.

**Stigma** stigmati. *Στίγμα*. GALLI. Signe & marque de playe, pointure. ITALI. Segno segnate, bollatura, suggella-tura, puntura. GERM. Ein malleichen/brand/zeichen/brandmahl. HISP. Sennal que dexa la llagua despres que jana, punçadura, punta. ANGLIC. A scarre made with an hoar yron. ¶ Nota siue signum quod inuitur à *στίγμα*, pingo. *Martial. lib. 11.* Frons hæc stigmatem non mico notanda est. *Plin. lib. 25. cap. 13.* Ideo ad lepras & pforas veniunt, & ad tollenda stigmata. *Iuuen. Satyr. 10.* Mirus id lane, quod non & stigmatem dignum Credit. [*Suet.*

*in Calig. c. 27.* Multos honesti ordinis deformatos prius stigmatum notis, ad metalla, aut ad viarum munitiones, aut ad bestias condemnauit, &c. Et *Quintilian.* stigmata scribere fugituo ¶ Per translationem quandoque ponitur pro infamia, *Suon. in Cesare Diffas. V. alor.* Catullum à quo sibi versiculis de Mamurra perpetua stigmata imposita non dissimulauerat, lasciuas eadem die adhibuit cœnæ: hospitioque patris eius sic ut consueuerat, vi persequeretur.

**Stigmatici**. *Στίγματικοί*. GALLI. Marque de playes, ou ferrez par messait. ITALIC. Bollati, signati per mal fare. GERM. Denen ein schandzeichen angebreuet ist/ mit schandzeichen bezeichnet. HISP. Herrados en la carra por mal hazer. ANGLI. Marked with an hoar yron, notable d-famed for a naughue person. ¶ Dicitur famosi & nocentes, quibus stigma, hoc est, nota aliqua ita multa est, vt semper appareat. Cicero scribit Alexandrum Pheræum, quum ad vxorem in cubiculum veniret, solitum prætermittere feruū stigmaticum, compunctum notis Threicis, districto gladio, ob metum. Eius verba sunt hæc *lib. 2. Offic.* O miserum, qui fideliorum & barbarum & stigmaticum putaret, quàm coniugem. *Nōnium* tamen in hoc Ciceronis loco stigmatiam legit, quam lectionem omnia vulgaria exemplaria retinent. *Stigmatias*, *inquit*, veteres compunctos notis dici voluerunt, indeque Cicero, O miserum qui fideliorum & barbarum, & stigmatiam putaret quàm coniugem.

**Stigmōsus**, a, um, idem *Plin. Epistol. 5.* In quo rusticum insectatur, atque etiam Stoicorum simiam appellat, adicit *Vicelliana* cicarrice stigmatum.

**STILBON**, stilbonis, *Στίλβων*, Mercurij stella, *Στίλβων*, hoc est, à lucendo dicta. *Cicer. 2. de Nat. deor.* Infra autem hanc stellam Mercurij est, ea *στίλβων* appellatur à Græcis, quæ anno tere vertente, signiferum lustrat orbem, neque à sole longius vnquam, vnus signi interuallo discedit, tum anteuentens, tum suble-quens.

**STILICO**, stiliconis Honorij Imperatoris focer, à Claudiano poëta multis laudibus celebratus. Hic quum res plurimas felicissimè gessisset, tandem vt Eucherium filium ad imperatorum fastigium eueheret, aduersus principes coniuuauit: quumque Gochorum irruptioni resistere posset, vt imperatorum vires minueret, passus est Italiani ferro flammisque crudelissime de-uastari. *Vide Eutropium.* \* Hinc Adiectiuum Stiliconius, apud *Claud. de Nup. Honorij*, Agnoscat famulum virgo Stiliconia Pontum.

**Stilla**, æ, diminutiuum à *Stiria* (*vt inquit Festus*) & accipitur pro gutta. *דלל* deleph *דלל* èghel *דלל* resis *סטלל*, *סטלל*, *סטלל*. GALLI. Vne goutte qui cheoit. ITA. Goccia, ghi, gha. GERM. Ein tropff. HISP. Gota que cae disillando. ANGL. A droppe of water or any liquor. ¶ vt Stilla olei, stilla aquæ. *Plin. lib. 29. c. 4.* Ex eo, quum opus sit, ternis stillis additis in oleum, perunguntur, vt omnes bestię fugiant eos. *Apuleius*, Et sanguinis eruptionem ventriculo admoto excipit diligenter, vt nulla stilla compareat vsquam. *Vitruu. lib. 2.* Fastigia facientes, luto in ducto, proclinatis rectis, stillicidia deducebant: per id stillæ decidunt in impluuium. *Martialis*, Atque olei stillam donaret Opellicus vnctor. Inter guttam tamen & stillam ita distinguit *Corn. Fronto*, vt gutta sit quæ manet stilla quæ cadit.

**Stillaticia**, resina, Quæ rufo colore lentescit, dicta quod guttam stillaret, *σταλτικια*. *Plin. lib. 17. c. 11.* Eadem resina si cum aqua leuius deoquatur, colenturque, rufo colore lentescit, ac stillaticia vocatur.

**Stillicidium**, Locus in quem è testo guttæ decidunt: quasi stillarum cadium. *דלל* deleph *סטלל*, *סטלל*. GALLI. Degout, ou esgout, qui chet d'enhaut. ITA. Gronda, grondana. GE. Ein tachtraufflein ort dahin es tropffet. HISP. Goteira. ANGL. The dropping or ranes of an house a sink or gutter. ¶ *Cicer. de Leg.* Quamobrem quomocumque vocas aut quid hortaris? vt libellos conficiam de stillicidijs, ac parietum iure? *idem in Orat.* Quam enim indecorum est, de stillicidijs, quum apud vnum iudicem dicas, amplissimis verbis & locis vt communibus: de maiestate populi Romani submissè & fabriliter. [*Senec. cap. 11. de Tranquil. animi.* Cum tot lumina possideret (Pompeius) mendicauit stillicidia, fame ac siti perit paulo antè, ei defuit panis & aqua. *Quintilian.* Circa stillicidia, non debet affici orator.]

**Stillo**, as, Gutratim fluo per stillas cado. *דלל* dalaph *סטלל* nataph. *סטלל*, *סטלל*. GALLI. Degoutter, choir goutte à goutte. ITALI. Stillare, gocciare. GERM. Tropffen. HISP. Gotear, desillat alguna cosa gota à gota. ANGL. To droppe. ¶ *Plin. lib. 28. c. 7.* Et contra morsum eiusdem bibitur, stillaturque. *Horat. de Arte*, Pallefecer super his etiam stillabit amicus Ex oculis orem. *Lucan. lib. 7.* Omne nemus mihi misit volucres omnisque cruetæ Alite sanguineis stillauit roribus arbor. *Iuuen. Sat. 3.* nam quum facile stillauit in aurem Exiguum de naturæ, patriæque veneno, Limine submoueor. [*Ouid. 2. de Fastor.* Stillantemque tenens generoso sanguine cultum.]

¶ Huius composita sunt, Destillo, extillo, & instillo: quorum significata *suprà explicuimus suis locis.*

**Stillanscis**, participium. *דלל* dalaph *סטלל* notaph. *סטלל*, *סטלל*. GALLI. Qui degoutte. ITALI. Che goccia. GERM. Tropffend. HISPANI. Que gotea. ANGL. Dropping. ¶ *Cicer. 2. Philipp.* Ille qui stillantem præ se pugionem tanguit, is à te honoris causa nominatur? *Ouid. 1. Amor. Eleg. 8.* Sanguine (si qua fides) stillantia fidera viri.

**Stillatus**, a, um, particip. *סטלל* *סטלל*. GALLI. Degoutté & sorry goutte à goutte. ITALI. Che ò stillato, gocciato. GERM. Betroffent. HISP. Goteado, desillado. ANGLIC. Dropped. ¶ *Ouid. 2. Metam.* Inde fluunt lacrymæ, stillataque sole rigescunt De ramis elsetra nouis.







STIPHELYS. Vnus ex Centauris, Ixionis, & Nubis filius à Cæreo interfectus ea in pugna, quæ in Piritoo nuptiis commissa est inter Lapithas & Centauros. Ouid. 12. Met. Quinque neci Cæneus dederat Stipheleumque, Bromiumque, &c.

Stipo, Stipas. Rimas obturo, condenso, in vnum cogo, claudendo coarctato. *ἴπυον ἀράμ τῶν σα βάρ ἰσθῶ. τῶν ἀνῶν.* GALLI. Estouper, entrasser. ITALIC. Empire le fissure. GERM. Verschoopen/usschöpfen. HISP. Recalar. *ἔσπιρ δ' ἰσθῶ. τῶν ἀνῶν.* ANG. To stoppe chinke or cleftes. *ἔσπιρ τῶν ἰσθῶν.* quod significat condensare: unde & stipare, siue stupare quidam scribendum existimant. Aut certe à stupa hoc est lini purgamento, quod in stipandis nauium rimis solet adhiberi. *Colum. lib. 7. cap. 8.* Deinde quo tenior permaneat, clauso, neque ventis obnoxio loco stipatur per plura tabulata. *Virg. 1. Æneid. de apibus,* -aut quum liquentia mella Stipant, & dulci distendunt nectare cellas. *Idem 3. Æn.* -stipatque carinis Ingentis argentum. Stipari item dicuntur principes, qui custodiæ causa satellitio cinguntur. *ἔσπιρ ἡσθῶ. δὲ πρῶτοι οἱ ἀρχῶν.* GALLI. Enuironner ou se tenir auprès de quelqu'un pour le defendre. ITAL. Stare d'intorno ad alcuna por defenderlo. GER. Umbgaben oder umstellen werden von denen so vns beleiten/oder ver wachen. HISP. Acompañar al mayor para defenderlo. ANG. To enuironne and accompanie. Item qui amicorum, clientum, comitumve turba sepuntur. *Liuius lib. 1.* Stipatus agmine armatorum, in forum irrupit. *Cicer. Attic. lib. 1.* Quum ad forum stipati gregibus amicorum descendimus, reperire ex magna turba neminem possumus, qui cum aut iocari liberè, aut suspirare familiariter possimus. *Virgil. 1. Æneid.* Regina ad templum forma pulcherrima Dido Incessit, magna iuuenum stipante caterua, *Idem 4. Georg.* ad apes transtulit, quæ & ipse regis sui latera, tanquam de eius salute sollicitæ, cingunt sepiuntque.

Stipatus, stipata, stipatum. *ἔσπιρ τῶν ἀνῶν.* GALLI. Accompagné de force gens tout autour. ITAL. Acompagnato di gente in giro. GERMA. Umbgaben bewahret. HISP. Acompañado de hombres in derredor. ANG. Accompanied, enuironned with men as prince. *Virg. lib. 11. Æn.* Tum socios (nanque omnis eum stipata tegebat Turba ducum) sic incipiens hortatur o-uanteis. *Liuius 2. d. 4.* Stipata phalaux densa.

Stipatio stipationis verbale, Ipse stipandi actus. *ἔσπιρ τῶν ἀνῶν.* GALLI. Enuironnement pour defendre. ITAL. Circundamento d'alcun. GER. Umbgebung/umstellen-tung eines. HISP. A quella obra de acompañar, cercar y rodar algo para defenderlo. ANG. Accompanying. Cic. pro Sylla. Eius aspectus, concursio, stipatio, greges hominum perditorum, merum nobis, seditionesque afferebant. *Plin. lib. 10. c. 22.* Ita cæteri stipatione naturali propellunt eos.

Stipatores. Qui in nauibus onera componunt. *ἰσθῶ τῶν ἀνῶν.* inquit *Seruius.* Item satellites, quos principes corporis custodiæ causa sibi adhibent à stipe, quam accipiebant: vel quod reges stipent, & vndique circumdant, ac claudant, pene constringentes, inftar apum circa ipsarum regem: aut quod ipsi ferro stipati sint. *ἰσθῶ τῶν ἀνῶν.* GALLI. Gardes du corps, archers de la garde. ITAL. Stipatori. GE. Trabanten/wardenscheft/e eines fursten teib bewahret. HISP. Los que acompañan al mayor. ANG. That attend vponnesh a prince to keep his bodie. Cic. lib. 2. Offic. Prætermittere-batque de stipatoribus suis, qui scrutarentur arculas muliebres, & ne quod in vestimentis rellum occultaretur, exquirerent. Hos antiqui à latere latrones vocabant. *Hrat. 1. Serm. Satyr. 3.* dum tu quadrante lautarum Rex ibis, neque te quisquam stipator ineptum Præter Crispinum sectabitur.

Stipticus adiectiu. Vide Stypticus.

Stips, pis, & stipis, huius stipis, fæmin gen. *ἔσπιρ τῶν ἀνῶν.* *eheseph ghuibhôteis.* Pecuniæ genus quod per capita colligi solet, quod ἀσπιρμα dicitur à Græcis. GAL. Paye. loyer, vne piece de monnoye. denier ou autre chose. ITAL. Paga, mercede. GERM. Bett. HISP. Moneda que se coge para pagar sueldo, paga. ANGLI. Money giuen to beggers, wages to souldiours. Cicero. 2. de Legib. ex XII. tabul. Præter Idææ Matris famulos, eosque iustis diebus, nequis stipem cogito. *Et rursum,* Stipem subtilimus nisi eam quam ad paucos dies propriam Idææ Matris excipimus. Implet enim superstitione animos & exhaurit domos. [\*Stipem Elephanto porrigere. *Sueton. in August. cap. 53. Ibid. cap. 57.* Omnes ordines in lacum Curtij quotannis ex voto pro salute eius stipem iaciebant.]

Pecunia quoque quam vel in ærarium reponebant, vel diis offerebant, vel medicis porrigebant ad sustentationem vitæ, stips dicebatur à stipando, propterea quod in cella stipabatur, id est componebatur. *Plin. Epist. 161.* Eluctatusque facit gurgitem qui lato gremio patefecit, purus & viureus, vt numerare tactas stipes & relucentes calculos possis. [*Sueton. in August. cap. 91.* Ex nocturno visu etiam stipem quotannis die certo emendicabat à populo, cauum manum altes porrigentibus præbens. *Idem in Caligul. cap. 42.* Sterit in vestibulo ædium Kal. Ian. ad captandas stipes.]

Stipem magnam conferre hæc res, id est fructum. *Colum. lib. 7. cap. 1.* Quippe villaticæ passionis, sicut pecuariæ non minimam colono stipem conferant. Conferre stipem. *Virg. de Col. lib. 1.* Sed tenuioribus permitterit stipem in mensuam conferre, dum tamen femel in mense coeant Spargere stipem. *Plin. 33. c. 10.* Populus Romanus stipem spargere cepit Sp. Posthumio. Quint. Martio Coss tanta pecunia erat, vt eam conferret L. Scipioni, ex qua is ludos fecit.

Stipis danda & æris confendi mos. *Ouid. 4. Fastor. ]*

Stipula, & stipa, siue stupa deducitur siue quod stupæ instar vracur, siue quod ea quoque stipari tectorum rimæ consueuerunt. *ἔσπιρ τῶν ἀνῶν.* GALLI. Estoul, estouble, tuyau

de blé, chaume. ITALIC. Stoppia, strepola. GERMANI. Einbaum/stopfet. HISP. La pajarcamo canna de trigo. ANGLIC. Stubble, or the stalk of corne. Est autem stipula calamus frumenti, pura tritici, hordei, & similibus, quod scilicet continet spicam, cuius internodia genicula dicuntur, & aliquando genua, à similitudine genuum animalis. *Ouid. 4. Fastorum,* Moxque per ardentibus stipulæ crepitantis acruos Traicias celeri Arenua membra pede. *Ibidem,* Captiuam stipulam fœnoque inuoluit & ignes Admo uerentes effugit illa manus, *Virg. 1. Georg.* Culmumque leuem stipulamque volantes.

Stipula etiam dicitur, quæ remanet in campo demesso frumento. *Virg. 1. Georg.* Saepè etiam steriles incendere profuè agros, Atque leuem stipulam crepitantibus vrere flammis.

Spicæ præterea quæ post messorum terga à tenuioribus legi solent stipulæ appellantur, *Terent. Adelph.* præter hæc meridie ipso faciam vt stipulam colligat Hinc stipula illecta, dicitur spica in messe defecta necdum collecta.

Stipulator, aris, secunda syllaba corrept. Est solenni conceptione verborum postulare sibi aliquid promitti solenni formula promittendi. *ἔσπιρ τῶν ἀνῶν.* GALLI. Stipuler. ITALI. Stipolare. GERM. Fragen ob einer etwas eintragen und verheissen wöllen: item verheissen. HISPANI. Acceptor lo que otro promete. ANGLIC. To require a thing to be giuen him or aone with ordinary wordes of the law, to require by conuenant, to make a bargain, to promise effectually that he is required so do. Et quauis propriè de iis interrogationibus dicatur in quibus de pecunia agitur, eò quod à stipe dictum putetur: transferret tamen ad omnes rogationes quæ de quauis re interponuntur. *Cicer. 2. de Leg.* Si is cui legatum est, stipulatus est id ipsum quod legatum est, vt ea pecunia ex stipulatione debeatur. *Colum. in præfat. lib. 10.* Fœnoris tui Syluine, quod stipulanti spondendam tibi, reliquam pensunculam percipe. [*Plant. p. 1. sc. 6. a. 4.* Nullum periculum est stipulari, vt concepisti verba, Daxin' viginti minas: Dabo] Est autem stipulor, secundum *Præscianum*, verbum commune, quod tam in actiua quam passiuua significatione, ablatiuo iungitur. Dicimus enim stipulor abs te, pro rogo te, peto abs te: & stipulor abs te, pro rogor abs te. *Iuuenal.* Quantum vis stipulare & protinus accipere quod do, Vt toties illum pater audiat. Quo in loco est actiue significationis. *Suetonius* vero passiuè protulit, Prætorum lectoria, quæ vetat minorem annis viginti quinque stipulari, id est interrogari. *Plautus*, quoque passiuè dixit, Nisi dolo malo instipulatus sis. *Idem in Curcul. sc. 1. a. 4.* Ibidem erunt scorta exoleta, quæ stipulari solent. [id est, Adstipulatores, turpe verbum.]

Huius verbi composita sunt, Astipulor, instipulor, & restipulor: quarum significata vide suis locis.

Stipulatores, dicuntur qui per interrogationem obligant promissorem. *ἔσπιρ τῶν ἀνῶν.* GALLI. Stipulateurs. ITALIC. Interrogatori, stipulatores. GERMANI. Anforderer/fraget ob einer etwas verheissen wöllen. HISPANI. Acceptor dores de lo que otros prometen. ANGLIC. Requesters of a thing to be done with ordinary wordes of the law. Cic. pro Quintio; *Licetæ P. Quintij restes tot,* quibus omnibus causa iustissima est cur scire potuerint: nulla cur mentiantur, quum à stipulatore tuo comparabuntur. Hæc enim duo stipulator & promissor opponuntur. Quod docet Iureconsult. titul. de verborum obligationibus.

Stipulatio, onis (vt inquit *Pomponius*) Est verborum conceptio, quibus is qui interrogatur daturum facturumve se id quod interrogatus est responderet. *ἔσπιρ τῶν ἀνῶν.* GALLI. Stipulation. ITALIC. Interrogatione, stipulatione. GER. Verheissung des darum Jemandes ist angetforderet werden. HISPANI. Obra de acceptar lo que otro promete, stipulacion. ANGLI. An effectull promise to do which he is required so do. Cic. ad Attic. lib. 16. Et si nondum stipulationes legeram (nec enim Eros venerat) tamen pridie Iduum velim cõncias. *Senec. de Benefic. lib. 3. cap. 15.* Vnam nulla stipulatio emptorem venditori obligaret, nec pacta, conuentuæque impressis signis custodirentur, fides potius illa feruaret, & æquum colens animus. \* Acceptam ferre stipulationem, est eum, qui per stipulationem promissit, obligatione liberare. *Virg. in 1. Iulianus, ff. de do. ma. & me excepti.* [Stipulationis formulam & periphrasim vide apud *Plant. sc. 1. a. 1. & 6. a. 4.]*

Stipulatiuncula, & diminutiuum. *ἔσπιρ τῶν ἀνῶν.* GAL. Petite stipulation. ITALIC. Picciola stipulatione. GERMANI. Ein kleine oder schlechte versprechung. HISP. Pequena stipulacion. ANGLI. A little promise to do which is required. Cic. de Orat. Tu mihi quum in circulo decipiare aduersarij stipulatiuncula, & quum ob signes tabellas clientis tui, quibus id sit scriptum quod ille capiat, ego tibi villam causam maiorem committendam pueni?

Stipulatus, tus. Stipulatio, ðmologia. *Plin.* Iouis deorum summi stipulatio. Vñ quoque hoc vocabulo sunt Iurisconsulti.

Stirax, & stirax, proprie est aqua frigore concreta pendens, guttatimque stillans. *ἔσπιρ τῶν ἀνῶν.* GAL. Goute d'eau gelée & pendante. ITALI. Acqua agghiacciata che sta pendente. GERMANI. Ein eiswasser. HISPANI. El cerrión è gna de agua elata. ANG. A frozen droppe. *Virg. 3. Georg.* Stiraxque impexis induruit horrida barbjs, *Marialis libro septimo.* Turpis ab inuiso pendebat stiria naso: *Plin.* distillantes hyberno gelu stirias.

Stirps, huius stirpis, fæminin gener. Origo, progenies, soboles. *ἔσπιρ τῶν ἀνῶν.* GAL. Race, lignee. ITALI. Generacione, inprogenie, lignaggio. GERM. Ein stamm/geschlecht. HISP. Generacion, linaje. ANGLIC. Offspring or stock in kinred. *Virg. 7. Æneid.* Heu stirpè inuisam. *Idem 3. Æneid.* -quæ vos à stirge parentum Prima tu-



Stillatio, stillationis, verbale, Actus stillandi. [Stillatum, Adverbium. *Diomedes lib. 1.*]

STILLO, *στύλλος*, Megarensis philosophus fuit; tempore primi Ptolemæi, discipulus Paficlis Thebani: præfuit scholæ Megarensis: scripsit dialogos non minus viginti. Huic quum Ptolemæus Soter, paria eius potius, splendidam conditionem offerret, si secum in regnum proficisci velleret, constantissime recusavit. Demetrius quoque cognomento Poliorcetes, quum Megaram cepisset, tantum huic honoris detulit, ut quicquid illi ablatum erat, iusserit restitui. Ille contra nihil se amisisse respondit: Philosophiam enim cum eloquentia neminem sibi adimere potuisse. De hoc quoque memorie prodidit. *Cicer. in libr. de Fato\**, quod quum ei vino sitatis, & luxurie vitia essent ingentia, sic vitiosam naturam edomuerit, ut nemo unquam violentam illum, nemo in eo libidinis vestigium viderit.

Stimmi, ios, *στύμιον*, Metallum genus, quod & stibium à Latinis, & vulgo *antimonium* appellatur, *Vide paulò ante in diffione STIBIVM.*

Stimulus, [& in neut. gen. stimulum.] *stimuli, στύμιλον*, Proprie dicitur fustis a cutæ cuspidis, quo rustici, boues suppungunt. *מלמלמל malmáth מלמלמל dorbán. מלמלמל GALIC.* Esguillon, ou aguillon. *ITA. Stimolo, punichio. GERM.* Ein gere so man brangh die Dachsen damit zuspuffen vnd manen / *Stupffger. HISPAN.* Aguijan, ò incitamiento. *ANG.* A prick or sting. *PLAUS.* in *Asinar.* [sc. 4. a. 2.] Vtinam nunc stimulus in manu mihi sit [qui latera conteram tua. *Idem in Anul. prolog.* Si hodie fustem cepero, aut stimulum in manum, testudineum istum tibi grandibo gradum. *Idem Pseud. sc. 8. a. 4.* Vbi cum stimulus aut flagris insidiantur feruis. *PLAUS.* *Men sub finem sc. 2. a. 5.* Iam stimulum in manu St. & c.]

¶ Per translationem dicitur omne illud à quo vexamur. *Cic. 2. Tuscul.* Nam si omnia fugiendæ turpitudinis, adipiscendæque honestatis causa faciamus, non modo stimulos doloris, sed etiam fulmina fortunæ contemnamus licebit.

¶ Hinc Stimulum carnis & vitiorum dicimus. *Plautum in Trucul.* Næ ista stimulum longe habet, quæ vsque illinc Cor pungit meum. *Virg. 3. Georg.* Sed non vlla magis vires industria firmat. Quam venerem, & cæci stimulos auertere amoris. *Idem II. Aeneid.* Et stimulus haud mollibus incitat iras. [ *Ouid. Eleg. 1. lib. 5. Trist.* Ingenio stimulos subdere fama solet. ]

Stimulo, as, Pungo, commoueo, ago, concito, incito, extimulo, incendo, impello. *מפריש מפרש hiphifch מפרש himeir מפרש hififch. מפרש מפרש מפרש GALIC.* Esguillonner, pointer, piquer, poinçonner, inciter. *ITALIC.* Stimolare, pungero, *GERMANIC.* Stupffen / treiben. *HISPANIC.* Aguijnear, ò incitar. *ANGLIC.* To moue, to stirre, and prick forward. *PLAUS.* *Capit. sc. 4. a. 3.* Laruæ stimulant virum. ] *Terent. in Heaut.* Magis me nunc amice dicta stimulant. *Cicer. pro Sext. Rosc.* Hunc mihi ex animo scrupulum euelle, qui me dies noctæque stimulat ac pungit. *Idem ad Attic. libro nono.* Me congressus Cæsaris stimulat, & primas eius actiones horreo. *Idem in Parad.* Te conscientie stimulant maleficiorum tuorum. *Linus 2. ab Urb.* Hæc ira, indignatioque, ferocem animum ad vexandum sæuo imperio exercitum stimulat. *PLAUS.* in *Cissell.* Iactor, crucior, agitor, stimulator, yersor in amoris rota. *Virgil. 4. Aeneid.* Ecce iterum stimulat, & c. ¶ Hinc extimulo, & instimulo, de quibus supra.

Stimulatio, onis verbale, Ipse stimulandi actus, concitatio, incitatio. *מפרש מפרש מפרש GALIC.* Aiguillonement ou esguillonement. *ITA.* Simolazione, punzione. *GERM.* Das treiben mit stupffen. *HISPANIC.* Obra de aguijnear. *ANG.* A pricking and stirring forward. *PLIN.* lib. 35. cap. 2. Eratque hæc stimulatio summa & ingens, exprobrantibus testis, quotidie imbelleni dominum inire in alienum triumphum.

Stimulatio, stimulatoris, verbale, Concitator, excitator. *מפרש מפרש GALIC.* Esguillonner, esmouueur. *ITA.* Chi punge stimola, smoue. *GERM.* Ein stupffer / anstifter / exciter. *HISPANIC.* Aguijador. *ANGLIC.* Amouer or stirrer forward. *Cic. pro L. Clodio suo.* Sin in causa fuit annonæ, seditionis quidem stimulator & concitator tu fuisti.

Stimulatrix, stimulatoricis. *מפרש מפרש GALIC.* Celle qui point ou esguillonne. *ITALIC.* Donna che punge ò stimola. *GERM.* Ein anstifterin / anweiserin. *HISPANIC.* Aguijadera. *ANGLIC.* She that pricketh. *PLAUS.* in *Mosell.* [sc. 3. a. 1.] vt veneficæ illi Fauces prehendam, atque enecem scelestam stimularicem. [ *Trem. ibid.* Vix comprimor quin inuolem in oculos illi stimularici. ]

Stimulatis, ta, leum, penultima correpta. *מפרש מפרש GALIC.* Qui point & esguillonne. *ITA.* Chi punge. *GERMAN.* Das mit stupffen beschicht. *HISPANIC.* Cosa que aguijone. *ANGLIC.* That pricketh or hath prickes and stings. *PLAUS.* in *Milit.* Nisi tibi supplicium stimuleum deditur, Dedecoris pleniorum herum faciam tuum.

Stimulatus, a, um, participium, vt rabie furenti stimulat us animus. *מפרש מפרש GALIC.* Esguilloné, esineu, & incité. *ITALIC.* Stimolato. *GERM.* Gestupff / ge / triben / bewegt. *HISPANIC.* Aguijoneado. *ANG.* Pricked or stirred up, provoked. *Cicero Epigr. 58. Ouidius 1. de Arte.* Iurgia præcipue vino stimulata cauet.

Stingo, siue Stinguo, stinguis, stinxisti, stinctum, Est extinguo, restinguo, deleo. *מכח מכוה GALIC.* Esteindre. *ITALIC.* Estinguere, spegnere, amozzare. *GERMANIC.* Löschen. *HISPANIC.* Apagar. *ANGLIC.* To quenche or put out fier. *Cicero in Progn.* Vt quum luna means Hyperionis officit orbi, Stinguntur radij cæca ca-

ligine tecti. *Lucretius lib. 2.* vt cernere possis, tuanescere paulatim, stinguique colorem.

¶ Huius composita sunt, Distinguo, extinguo, interstinguo, instinguo, & restinguo.

Stipatio, stipationis, Stipator, vide STIPO.

Stipendium, stipendij, Stipes militare, seu præmium quod militibus datur. *מפרש מפרש GALIC.* Les gages des gens de guerre, leur solde, loyer. *ITALIC.* Paga, stipendio. *GERM.* Kriegs, sold. *HISPANIC.* Sueldo ò salario. *ANG.* wages payed to souldiours or seruantes. *PLAUS.* Compositum nomen ex stipe & pendo, quod ante nomen signatum Quæstores stipem militibus appendere solebant, non annuere. Stips autem dicebatur ab antiquis à stipando, quod eo tempore, quo populus Rom. ære graui utebatur, in cellulis ære solebat stipari. Nam etiam æris grauis summæ maiorem faciebat cumulum, quam vt crumenis vel loculis possent includi. *Paulò aliter Vlpian. de Verb. signif. 1. Ager.* Stipendium (inquirit) à stipe appellatur, quod per stipes, id est, modica æra colligatur. Emeritis stipendiis, & Confectis stipendiis in eadem dicuntur significatione. Dicebantur enim stipendia confecta, vel emerita: quum elapso tempore iustæ militiæ, milites in iureiurando soluebantur. *Cic. pro Pompeio.* Partem militum qui iam stipendij confectis erant, dimisit. Emerita stipendia ambitionis, *Cicero de Senect.* At illa quanti sunt, animum tanquam emeritis stipendiis libidinis, ambitionis, contentionis, inimicitiarum, cupiditatum omnium secum esse, secumque (vt dicitur) viuere?

¶ Explere stipendia, *Tacitus libro tertio.* Quamquam ipse plures per provincias quadraginta stipendia expleuisset. ¶ Facere stipendia pedibus. *Linus.* Sed qui tum stipendia pedibus propter paupertatem fecisset. [ Stipendia etiam faciebat Tribun. militum. *Susson. in Tiber. cap. 9.* ¶ *Mesaphor.* sæpe vsurpatum legitur apud *Senecam* & alios. *Senec. Epist. 66.* Veluti sacramento ligatur hoc quod viuat, stipendium putat. *Idem cap. 22. de Consol. ad Marc.* Hoc illos vitæ stipendium manebat ( id est mors) *Idem cap. 3. de Tranquill.* In stipendiorum numerum veniunt etiam ministeria incrementa. ] ¶ Stipendium etiam dicitur tributi genus, quod quis teuerur soluere principi aut Reipublicæ ad sustentationem militum. *Idem. Linus libro 2.* Vt diuices conferent qui oneri ferendo essent, pauperes satis stipendij pendere si liberos educant. [ *Susson. in Cæs. cap. 25.* Eique ( Gallicæ quadringentes, in singulos annos, stipendij nomine, imposit. *Velleius.* Quæ natio redacta in formulam prouinciæ stipendia pacta sit. ]

Stipendialis, stipendiarius, *מפרש מפרש GALIC.* Tributaire, taillable. *ITALIC.* Tributario. *G.* Das sold oder steuer gaben soll. *HISPANIC.* El pechero. *ANG.* He that payeth wages. *PLAUS.* vnde *Fœdus stipendiale, apud Sidonium Apollinarem.*

Stipendiarium, rij, Certum vectigal. *מפרש מפרש GALIC.* Tribut, gabelle, dace. *ITALIC.* Tributò, ò gabella, ò dazio determinato. *GERM.* Ein steuer / schagung. *HISPANIC.* Pecho ò pecha. *ANG.* A certain tribute or talle. *Cicero in Verr. act. 5.* Inter Siciliam, cæterasque prouincias, Iudices, in agrorum vectigalium rationibus hoc interest, quod cæteris aut impositum vectigal est certum, quod stipendiarium dicitur: aut censoria locatio constituta est.

Stipendarius, a, um, Tributarius, qui soluendo stipendio obnoxius est. *מפרש מפרש GALIC.* Tributaire, taillable. *ITALIC.* Tributario. *GERMANIC.* Der steuer oder schagung vnderworfen / das steuer gaben muß. *HISPANIC.* Pechero que paga a quel dinero. *ANGLIC.* That payeth wages or tribute. *PLAUS.* vt Ciuitates stipendiariæ, quibus certum singulos in annos imperarum erat tributum. *Cæs. commentar. 1.* Reliquasque ciuitates stipendiarias haberent, id est tributarias. [ ¶ Stipendarius homo pronunciat: *Susson. in Cæs. cap. 71.* Masinham nobilem iuuenem & c. stipendiarium pronunciatum. Et *Velleius:* stipendiaria facta prouincia. ]

Stipendiarium, substantiuè, Stipendiaria ciuitas incolæ. *Cicero primo Verr.* Socij, stipendiariaque populi Romani, afflicti, miserii, & c. *Idem pro Cornel. Balbo.* Quæ parant stipendiariis, pateant hostibus.

\*Stipendiosus, penultima product. Adiectiuum. Stipendiosos *Vegetius* vocat ætarios milites, siue mercenarios, qui stipendia faciunt: quanuis & stipendiosi dicantur, stipendiis pleni: hoc est qui stipendia plurima fecerunt.

Stipendior, aris, Stipendia facio, vel mereo. *מפרש מפרש GALIC.* Este soldoyé, gagner loyer. *ITALIC.* Meritare soldo. *GERM.* Der sold den / vmb sold dienem. *HISPANIC.* Merecer sueldo. *ANGLIC.* To be heired for wages. *PLINIVS lib. 6.* Regi eorum peditum sexcenta millia equitum tringenta millia, elephantorum nouem millia, per omnes dies stipendiantur, id est, stipendia faciunt, & merent.

Stipes, huius stipsis, Truncus, aut validus fustis humi defixus. *מפרש מפרש GALIC.* Vn tronc d'arbre, ou vn gros pieu ou gros baston. *ITALIC.* Tronco, palo, zocco. *GERM.* Ein stock / spal / sparre. *HISPANIC.* Tronco del arbol, el madero, ò palo derecho. *ANGLIC.* A legge set in the ground, a stock, a stake. *Cæs. 1. bell. Cin.* Fossas tranuersas viis perducit, atque ibi fudes, stipesque præcucos defigit. *Ouid. 4. Fast.* querno religant in stipite funem. *Idem 3. Fastrorum.* Constitit ipse super ramofo stipite nixus. *Ouid. Eleg. 6. lib. 1. Trist.* Vtque cremasse suum ferris sub stipite natum Thestias. *Senec. cap. 19. & cap. 20. de Consol. ad Marc.* Stipitibus infixi (de cruce & patibulo. )

¶ Per translationem accipitur pro stulto, insulso, & fatuo. *Terent. in Heaut.* In me quiduis harum rerum conuenit. Quæ sunt dicta in stultum, caudex, stipes, asinus, plumbeus: *Cicero in Pisonem*, sed qui, tanquam truncus, atque stipes, si steterit modò, posset sustinere tamen vitulum *Consularus.*



dum dimouit detecitque Manlius Et Senec de Consol ad Polyb. c. 6. Vtūne sciam percussus arma submiseris an in statu & in gradu steteris.

¶ Satum coeli notare: Lib. 7. d. 4. (i. positionem.)
¶ Pro habitudine & statuta corporis: Plaut. Amph. sc. 1. a. 1. Cœpi huius formam in me æque statum ¶ Pro munere, siue cura, siue negotio videtur vsus. Sueton. in Tib. cap. 16. Delegatus ei pacandæ Germaniæ status. GAL. L' estat & charge. Casaubon. ita hic legit, Delegatus pacando Germaniæ statui. Elegantius quidem sed contra fidem omnium veterum librorum.
Deducere aliquem de statu vitæ, est eum à solito vitæ tenore abducere. Cicer. 1. Verr. Me de vitæ meæ statu lachrymis suis deduxerunt. ¶ Status item ponitur pro stata & firmata ætate, nimirum annorum xxv. L. 77. D. de eleg. & fid. 2. Quamquam igitur testamento cautum esset vt quum ad statum suum peruenisset, ei solueret. ¶ Apud Rethores autem status. 2. dicitur summa causæ constitutio, ad quam totius orationis argumenta referuntur: hoc est, id quod nascitur ex consuetudine petitionis actoris & defensionis rei. Id autem dilucidius fiet hoc exemplo, Deiotarus insidias struxit Cæsari: intentio est actoris. Non struxit: depulso rei. Hinc oritur constitutio siue status, Struxerunt insidias Cæsari Deiotarus. Et quoniam in omni disceptatione queritur an sit, quid sit, vel quale sit, tres inde oriuntur statuum differentiæ, Coniecturalis, Legitima & Iudicialis. Cicer. in Topic. Refutatio accusationis, in qua est depulsio criminis, Græce. εἰσὶν, Latine Status vocetur.]

Statio, onis, [de quouis loco dicitur vbi statuit, vt atria, porticus ædium:] Est etiam locus in litore sinuosus, in quo naues ad tempus possunt consistere, minus tamen tutò quàm in portu.
מבואות מִבְּאֵי מַחֲנֵה מַחֲנֵה גַלְלִי. [Station, place, ou lieu d'arrest de quelque chose que ce soit: comme les basses cours: Arichambres, Galeries où le peuple attend le maître de la maison. Item le port ou haure, ou Gay où s'arrestent les nauires:] L'assiette de guet ou d'autre chose. ITA L. Statione. GERMANI. Stelle/schiffstelle. HISPAN. La estanca ó estancia. ANGL. A place where men of warre or shippes abide for a tyme. ¶ Virgil. 2. Eneid. Nunc tantum sinus & statio male fida carinis. Item 10. Eneid. Frangere nec tali puppim statione reco. [Velleius: Statio quælibet pro portu fugientibus tempestatem.] ¶ Pro porticu siue templo: Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist. Omnium statio mihi publica claua est. Idem 5. Fastor. Et pro Diis aderant in statione suis.] ¶ Stationes item dicuntur loca, in quibus milites confederunt, quæ & statua dicuntur & præsidia. Curtius. Cognitum id per exploratores, qui stationes hostium fuerant ingressi. [Stationes militum per Italiam disposuit Sueton. in Tib. cap. 37. Idem Sueton. in August. cap. 24. Cohortes, si quæ cessissent loco, decimatas hordeo pavit, Centuriones, statione deserta itidem vt manipulares capituli animaduersione puniit. Cas. 1. de bell. ciu. Stationes crebas equitum disponere. Ibidem: Custodias stationesque vitare (equitum vias obsidentium, sup.)] ¶ Locum item vigilibus ad excubias agendas assignatum, stationem vocamus, quod in eo subsistere cogantur, neque eum sine graui noxa possint relinquere. Virg. 9. Eneid. vigilēs simul existat, illi succedunt, seruantque vices: statione relicta, Ipse comes Niso graditur. [Sueton. in Neron. cap. 37. Oratio obiectum est, quod tabernas tres de domo sua circa forum ciuitatibus ad stationem locasset. Ouid. 2. Fast. Proque tua maneant in statione domo (Dij. sup.) i. excubent.] ¶ Item ponitur pro loco in quo ius Romæ docebatur. Gell. lib. 13. cap. 3. Quæritum esse memini, in plerisque Roma stationibus, ius publicè docentium. Iunen. Sat. 1 Stationes, omnes theatrum. Similiter errantium stellarum matutina (quas primas vocant) & vespertina (quas secundas) quum stare spectantibus videantur in Oriente, & Occidente, stationes vocantur. ¶ Per metaphoram etiam statio pro temporaria habitatione accipitur. Cicer. ad Attic. 16. Athenis statio mea nunc placet. Sumpta translatio à loco litoralis, vbi naues ad tempus subsistunt, quauis non æque tuto, atque in portu.

¶ Proprie autem statio dicitur ipse standi actus. Vnde cæteræ omnes significationes fluxerunt.

Statiunculâ, diminutiuum, Parua statio: sicut à tatione ratiunculâ.

Statiōnâlis, adiectiu. ἰστασιονικός. GALLIC. D'assiette d'estation. ITA. Della stazione. GERMANIC. Gehörig zu der Stellung auff die waar. HISP. Cosa de estanca ó de estacion. ANGL. Belonging to an abiding place for shippes. ¶ vt stationes milites, qui & stationarij, quibus certa ad excubias agendas assignata est statio, Stationales stellæ, quæ matutino tempore omnium nouissimæ, & vespertino omnium primæ in cælo apparentes, quasdam quasi excubias facere videntur. Plin. de sideribus loquens lib. 2. cap. 15. Eadem stationalis lenis mensibus commoratur in insignis, aliorum bimestrus: quum cæteræ vitæque statione quater nos menses non impleant.

Statiōnarij milites, Dicuntur quibus custodia, aut præsidij gratia statio assignata est, vt qui in castris, vrbibusue ad excubias agendas certo loco disponunt: quæ in prouincijs distribuuntur partim ad externam vim, si qua forte ingruat, propulsandam: partim ad prouinciales in fide continendos.
מבואות מִבְּאֵי מַחֲנֵה מַחֲנֵה גַלְלִי. GAL. Garnison de lieux forts. ITAL. Garnigione de luoghi forti. GERMA. Regesstent die zur but auff die waar gestellet sind/ oder die im iustaz ligend. HISPAN. Guarnicion de lugar fuertete. ANGL. Men of warre to watch or to whome a certane place is appointed to keep.]
Statiuorum, Castra, siue munitiones militares: à stando dicta,

quod in iis milites subsistunt. ἰστασιονικός. GALLIC. Vn camp, ou vn fort, ou vne place, où sont assis les gens de guerre, ou le guet, ou la garnison. ITALIC. Statue, luogo forti. GERMANIC. Lager/ lagersstat/ darinn sich ein trige vset enhalten/trige stelle. HISP. El real de hueste para poco tiempo. ANGLIC. A fort or camp pitched. ¶ Lin. lib. 1. ab Vrbe, In his itatiuis (vt sit) longo magis quàm acri bello satis liberi comearus erant. Et lib. 9. Statua nostra munimento satis tuta sunt. Cicer. pro lege Agrar. Num quid causæ esset, quin omnes agrorum, vrbes statua portus, rotam denique Bithyniam Decemaliri vendicuri sint?

Statiuâ, am, pennitima producta Stationalis. ἰστασιονικός. GALLIC. D'assiette, de station. ITALIC. Della stazione. GER. Das man auffsetzet zu hüten vnd machē. HISP. Cosa de estanca ó estacion. ANGL. Belonging to a camp pitched or fort. ¶ vt Præsidium statiuum, quod certis locis custodiæ & securitatis gratiâ disponitur. ¶ Castra statiuâ, quæ & statiuâ absolute, munitiones sunt militares, quibus copiæ sepuntur, vt aduersus repentinum hostium incursum tutæ sint, neque inuitæ in præhūm descendere cogantur. ¶ Statiuâ aquæ dicuntur quæ contrariæ sunt manantibus, & perennibus, cuiusmodi sunt fontes, riuus, fluuij. Var. de admirandis ad Fundanium socrum, Secundo de statiuis aquis vt sunt lacus, stagna, putea, & maria. Plin. lib. 2. c. 88. In eadem & oppidum haustum profundo, alioqui motu terræ statiuas emerisse.

Statiuâ, us, riâ, rium, Fixus firmus, immobilis. ἰστασιονικός. GALLIC. Qui ne bouge d'vne place, ferme. ITAL. Ferme, immobile. GER. Stätig/bestendig/stat. HISPAN. Cosa firme y no variable. ANGL. Firm, sure, that is not easilie moued. ¶ Vnde statiaræ fabulæ dictæ sunt, quæ motoris opponuntur, histriōibus minimè laboriose, quippe quæ à stantibus non discursantibus, tumultuantibusue peragerentur. Terent. in Heaur. Adeste æquo animo: date potestatem mihi Statiarum agere vt liceat per silentium. Statarius orator. Cicer. de Clar. Orat. C. Pilo statarius & plenus sermonis orator, Et paulo ante, Ij quos statarios appellant, quorum est illa simplex in agendo veritas. ¶ Pugna statiaris, in qua non furtis, non excursionibus, non lauibibus præliis, sed collatis vt inque signis decertatur. ¶ Statarij ordines, ad statiarum pugnam instructi. Lin. 1. 9. ab urb. Statarios vterque miles ordines seruans.

Stabilis, le, Firmus, & fixus. ἰστασιονικός. GALLIC. Qui ne bouge d'vne place, ferme. ITAL. Ferme, immobile. GER. Stätig/bestendig/stat. HISPAN. Cosa firme que no se muda. ANGL. Stable, sure, firme. ¶ vt apud Terent. in Adelph. [Errat] longè, mea quidem sententiâ, Qui imperium credit grauius esse, aut stabilius, Vi quod sit, quàm illud quod amicitia adiungitur. Cic. 1. de Orat. Nihil est enim tam insigne, nec tam ad diuinitatem memoriæ stabile, quàm id in quo aliquid ostenderis. Ouid. 5. Trist. Eleg. 14. Rara quidem virtus, quàm non fortuna gubernet, Quæ maneat stabili, quum fugit illa pede. [Senec. cap. 6. de Consol. ad Marr. Contra fige stabilem gradum. Plaut. Autul. sc. 4. a. 1. Stabile itabulum habere. ¶ Stabile est, id est, certum, & statutum. Plautus in Bacch. Profecto stabile est me fratri aurum reddere. ¶ Mala stabilia, hoc est, poma non decidua, & quæ diutius in arbore stant, vel diu maturitatem retinent, neque citò corrumpuntur. Cato capite septimo, Eo lotium suillum, aut stercus ad radicem eorum addere oportet, vt stabilia mala fiant. \* Patria stabilis, in qua quis perpetuè habitat, ne huc atque illinc discurrat. Plaut. Merc. quis finis fugæ? Quæ patria aut domus tibi stabilis esse poterit? \* Vita stabilis, Felix & non varijs casibus subiecta. Lucret. lib. 3. Turpis enim famæ contemptus, & acris egestas Semora ab dulci vitæ stabilique videtur.

Stabilis, lis, stabilem facio, firmo. ἰστασιονικός. GAL. Afferme, afferme, establis. ITA. Stabilire, fermare. GER. Bestätigen/bestendig machen. HISPAN. Firmar, establicer. ANGL. To mak sted fast or stable. ¶ Plaut. in Amph. Regique Thebano Creonti regnum stabiliuit suum. Cic. 4. de Finib. Nisi forte censeris T. Graccum patrem beatiorem fuisse quàm filium, quum alter stabilire Republicam studuerit, alter euertere.

¶ Hinc constabilio, quod est omnibus modis stabile & securum reddo. Plautus in Capt. ædepol rem meam Constabiliui, quum illum emi.

Stabilimen, inis, & Stabilimentū, ti, Firmamentū, siue corroboratio. ἰστασιονικός. GALLIC. Affermissement, assurance. ITA. Stabilimento. GER. Ein bestestigung/verletzung. HISPAN. Firmeza pare star. ANGL. That stablisheth or maketh stedfast. ¶ Plaut. in Curc. Hæc sunt ventri stabilimenta, panis, & asina bubula, Poculum grande. Cic. de Natur. deor. Adde, inquit, hoc, quod mihi portento cælestium pater prodigium misit regni stabilimen eius.

Stabilitas, atis, firmitas. ἰστασιονικός. GALLIC. Fermeté. ITA. Stabilità, fermezza. GERMA. Beständigkeit. HISPAN. Firmeza para estar. ANGL. Stedfastness, firmities. ¶ Cas. 4. bell. Gall. Ita nobilitatem equitum, stabilitatem peditum in præliis præstat. Cic. 1. de Finib. Quo loco videretur quidam stabilitas amicitia vacillare. Plin. lib. 23. c. 3. Gingiujs, & oris vlceribus, dentium stabilitati efficacissimè subuenit.

Stœbe, scæ, gener. ὀβή. Frutex aculeatus tum caule, tum folio, semine molli, rubido, radice pecoris pabulo gratissima, non a librâ quàm in aquaticis nascens. Plin. lib. 21. cap. 15. Quædam spinam habent in folio, & in caule, vt phleas, quod aliqui stœben appellauere. Idem lib. 22. cap. 11. Stœbe, quam aliqui phleora vocant, decocta in vino, præcipue auribus purulentis medetur: item oculis istu cruentatis: hæmorrhagiæ quoque & di-







cibus oculis stomachabundus, &c.]

**Stomachicus**, *στυμαχικός*. GAL. Quia malè à stomacho. ITA. Che ha il stomacho cattivo, di disancio. GERMANIC. Der ein böden oder saiten magen hat. HISP. Doliente de estomago. ANG. That hath a distaste in the stomache. Proprie is dicitur, sepe *Ægmeta*, cuius stomachus sive ventriculus cibum assumptum non retinet. Plin. l. 25. c. 5. scribit helleborum mederi stomachicis,

**Stomachosus** s. *στυμαχος*. Iracundus, qui facile indignatur, ac cuncta fastidit. *στυμαχος*. GAL. Colere & despice, qui se courrouce & despice aiseentent. ITA. Accoracciofo, colerico, fastidioso. GER. Onwirsch, der woll vnwirsch ond jorn steet. HISP. Ayrado, d'jannudo, d'el que toma fastidio d'enojo. ANG. Angrie, or easie so be angred. Cic. 2. de Orat. Me quidem hercule valde illa mouent stomachosa, & quasi submorosa ridicula, non quum à moroso dicuntur: tum enim non falsè sed natura ridetur.

¶ Literæ stomachosæ, quæ indignationem, iracundiâque scriptoris præ se ferunt Stomachiores meas literas, quas dicas non intelligo.

**Stomatitidis**, *στυμαχίτις*. GAL. Qui a la bouche vlcere. ITA. Che ha qualche male di postema in bocca. GER. Preßhafte am mund. HISP. Doliente de la boca. ANGLIC. That hath a distaste in the mouth or swelling. Oris vitio laborans, cui os est exulceratum. Plin. lib. 24. cap. 14. Huius flos cum melle epiphoris illinitur, & ignibus sacris, stomachicis que aqua bibendus datur.

¶ Stomatitica item dicuntur quæ oris vlcibus medentur. Plin. lib. 22. cap. 9. Ideo & commanducata, Stomatitice est, vlcibus oris inspersa. Stomatitica tamen Cels. lib. 3. cap. 18. interpretatur quæ aperiendi vim habent. Sunt (inquit) quædam malagmata, quæ *στυμαχίτις* Græci vocant, quoniam aperiendi vim habent.

**Stomomachis**, *στυμαχίς*. Squama subtilissima ex æris summa lanugine decussa. Plin. lib. 3. cap. 11. de squama æris. Squama est alterum genus subtilius, ex summa felicitè lanugine decussum, quod vocant stomomachis.

**Storia**, *στῶρια*. [sive storia vt legitur apud Linium lib. 10. bell. Pun.] *στῶρια*. GALL. Nare ou autre couverture qu'on estend sur terre. ITA. Storia, stonia. GER. Ein serge auß schichtem jeng gemacht so man auff den boden spreitet. HISP. La estera de espavio d'juncos. ANGL. A mat, or any covering spread on the ground. Teges vilior, ex iuncis aut stramentis, quæ hūmi sternitur. Plin. lib. 5. cap. 16. Colligi mala post æquinocetium autumnale, neque ante sextā decimam Lunam, neque ante primam horam cædiua separari stramentis, floribus, paleisve. Dicta storia, *στῶρια* quod significat sternere. [¶ Storia tegmenti genus ex funibus anchorariis: Cels. de bell. ciu.]

**Strabon**, *στραβων*. GAL. Louche ou bigle. ITA. Chi guarda in trauerso, guercio. GERMANIC. Ein schiler/schelt. HISPANIC. El que tiene los ojos raruos. ANGL. Gogle eye, d' or a jquins. Qui oculos habet distortos. Cic. de Nat. deor. Redeo ad deos: equos si non tam strabones, at peculos esse arbitramur? Plin. lib. 11. c. 37. Vni animalium homini oculi deprauantur, vnde cognominata Strabonum & Prætorum.

**Strabon**, Insignis geographi nomen, qui temporibus Augusti, & Tiberij claruit. Scripsit commentarios geographicos, qui etiam hodie omnium manibus teruntur. Scripsit autem præter geographicos commentarios libros historiarum, quorum commentum in lib. 11. vbi de Parthorum moribus. Citat quoque l. 12. rem Italicarum à se editum.

**Strages**, *στραγες*. Clades, occisio, vel (vt *Valla* interpretatur) cadauerum interfectorum multitudo. *στραγες*. GAL. Abatement ou abat de gens, tuerie, desfaite. ITALIC. Strage. GERMA. Ein niderla. HISP. Estrago de cuerpos muertos. ANGL. Greas slaughter or killing of people. Cic. ad Att. l. 1. Quas ego pugnas, & quantas strages edidi? Idem 3. de Leg. Sed ille quas strages edidi? L. 1. 8. Per arma, per viros late stragem dedere, Virg. 4. Aen. Quas ibi cum ferro strages, quæ funera Turnus Edidit, quem quisque virum dimiserit orco, &c. Idem 6. Aen. Pro cubuisse super confusa stragis acernum.

**Stragulum**, *στραγυλον*, guli, vel stragula, læ. Genus vestis, inquit *Africanus*. *στραγυλον*. GAL. Couverture, loudier, housse. ITA. Coperta di letto o da camera. GERMA. Ullertze deckel ato auff den boden dte gauteren. HISPANIC. El repolero, sapete d' alhombra. AN. A counterpoynse, a coverin of a bed or other thing. Var. lib. 4. de ling. Lat. Quicquid infernebat, à sternendo stragulum appellabant. *Stragulum* accipit pro veste exteriori, quæ reliquis iniicitur: quale est Græcorum pallium. In stragulis item dormiebant: vnde proverbia monent, vt stragula semper conuolua habeamus, hoc est, vt pudoris verecundiaque limites non transgrediamur. Item quæ equis coniciuntur Stragula dicuntur. ¶ Stragulas item vestes, siue stragula pro aulæis, siue peripetactibus accipiebant veteres, quod nis aulæ & triclinia, nonnunquam etiam lecti infernebantur. Tibul. lib. 1. Eleg. 2. Nam, ne que tunc pluma, nec stragula picta soporem, &c. Cicer. 4. Verr. Dico te maximum pondus auri, argenti, eboris, purpure, plurimum vestem Melitensem, plurimam stragulam, multam Deliæcum suppellectilem, &c. ¶ Item est vestis picta: *Africanus*, *Marialis*. Vis hær sanus stragula sume mea. ¶ De stragulo, culcina & opertorio. Vide Senecam Epist. 88.]

**Stramen**, straminis, siue stramentum, Culmi fumentatei, inde dicti, quod pecori subferantur. *στραμην*. GAL. Foarre, estrain, litiere. ITALIC. Strame, letto di paglia, faccone. GERMANIC. Strow. HISP. La paja de la cama, lecho, los pamos para tender la cama. ANGLIC. Straw, liser. Var. de Rust. l. 1. c. 50. Tertio modo metimur, vt stramentum medium subsent, quod manu sinistra

summum prehendum, quo medio messem dictam puro. Intra manum stramentum, quod terræ hæret, postea, subsequatur. Colum. l. 6. c. 13. Hyberna strabulationi bouum præparanda sunt stramenta, Cels. l. 6. bull. Gall. Et seruefacta in cula in casae, quæ morte Gallico stramentis erant testæ, iacere cœperunt. Horat. 2. Sermon. Satyr. 3. Si & stramentis incubet, &c.

**Stramentitium**, *στραμηνίτιον*. Quod ex stramento fit, *στραμηνίτιον*. GALLI. De foarre, d'estrain, de paille. ITA. Cio che si fa di strame d' di paglia. GERMANIC. Strowin. HISP. Cosa que se haze de aquella tal paja. ANGLIC. Of straw or liser. ¶ Tectum stramentitium, Tegetes stramentitium.

**Stramineus**, *στραμηνεύς*. Quod est ex stramine. *στραμηνεύς*. GAL. De foarre, d'estrain, de chaume. ITALIC. Di strame, di paglia. GER. Strowin. HISP. Cosa de paja. ANG. Of straw. ¶ Proper. l. 2. Eleg. 17. Straminea possit dux habitare casa. Ouid. 3. Amor. Eleg. 9. Roma nisi immensum vires promouet in orbem, Stramineis esset nunc quoque densa castis.

**Strangulo**, *στραγγυλον*, as, are. Stringendo gulâ neco, suffoco. *στραγγυλον*. GAL. Estrangler, suffocquet. ITA. strangolare, strozzare. GER. Erwürgen/ersticken. HISP. Ahogar. ANG. To choke, to strangle, to stoppe the breath. Plin. 7. Fabius Senator Prætor in lactis haustu vno pilo strangulatus est. Cic. ad Pætulum. Nos autem ridicule, si dicimus, Ille patrem strangulauit, honorem non præfatur. ¶ Strangulare virgines olim nefas. Sueton. in Tiber. c. 61. ¶ Transferunt & ad aliam quum hominem curâ strangulati dicimus *Lunus*, Sat. 1. Sed plures nimia congesta precunia cura Strangulat. Sic Strangulati voluptate. Senec. cap. 16. Sed ipsos voluptas habere, cuius aut inopia conqueuntur aut copia strangulantur. Ouid. Eleg. 1. ubi. Strangulat in clausus dolor. Et Senec. cap. 2. de Tranquill. Strangulant e cupiditates sine exitu. ¶ Strangulare diuitias in arca, est conclusas tenere & perpetuis quasi tenebris damnare, nec quicquam inde aut ad suum aut ad amicorum vsum deprimere. Stat. 2. Syll. Nô tibi sepositas infœlix strangulat arca Diuitias. ¶ Strangulare segetes dicitur nimia terræ lacticia. Quint. 8. in Proem. Et velut læto gramine sacra strangulant.

**Strangulatio**, *στραγγυλῶσις*, huius us, verbale, Strangulatio. *στραγγυλῶσις*. GAL. Estranglement, suffocation. IT. Strangolamento, strozzamento. GERMA. Erwurgung/erstickung. HISP. Ahogamiento. ANG. Strangled, choked. ¶ Vnde strangulatus vuluæ, pro compressione & angustia vteri. Plin. l. 20. c. 18. Datur & olfactandum ex aceto in strangularu vuluæ.

**Stranguria**, *στραγγυρία*. GA. Difficulté d'vriner, quand on ne pisse point à son aise. ITA. Difficultà d'urina, di pisciare. GERMA. Harnwinda einer tröpfelichtig harnet. HISP. Ahogamiento de la urina. Isti morbo crudus glans comæstus medetur. ANG. Difficulte and paine in pissing. ¶ Vrinæ stillicidium, quum vrina per interualla, & guttatim desluit. Vnde definitiones Galeno assignatæ *στραγγυρία* esse aiunt *στραγγυρία* & *στραγγυρία*, hoc est vrinæ per guttas excretionem. ¶ Dysuria autem dicitur, quum ægre it locum (vt Cato loquitur) nec sine dolore exernitur. Cicer. 2. Tull. Quauis idem forniculum se in torminibus & in stranguria sua præbeat. Plin. l. 20. c. 5. Philistion in lacte coquit, & ad stranguriam dat radicis vncias quatuor.

**Strategus**, *στρατηγος*, gi, pen. prod. Dux exercitus. *στρατηγος*. GAL. Chef & capitaine d'une armee. ITA. Capitano dell' esercito. GERMA. Ein hauptman vber ein jeng. HISP. Capitan de armada. ANG. Chieftaine or lieutenant of an armye. ¶ Plaut. in Curc. Nec strategus, nec tyrannus quisquam, nec agoranomus.

**Stratagemata**, *στρατηγῆματα*. GAL. Rufes & finesse de guerre. ITA. Stratagemmi, astucie militari. GER. Geschwinde vnd listige triegs rencet. HISP. El ardido astucia de guerra. ANGL. Politice or wittie ebises in warrefare. ¶ Astucie rei militaris, facinus egregium, consilio potius quam viribus gestum. Cic. 3. de Nat. deor. Consilium illud imperatorum fuit, quod Græce *στρατηγῆματα* appellant, sed eorum imperatorum, qui patriæ consulenter vitæ non parcerent. Idem ad Att. l. 5. Quum interim Rulio noster, quod se à Vestronio obseruari videbat, stratagemate hominem percussit. Dictum est autem stratagemata à Græco verbo *στρατηγῆματα*, quod est exercitum ducere.

**Strategia**, *στρατηγία*. GALLIC. Gaptainerie, charge de commander à vne armee. ITALIC. Carico di governare un' armada. GERMA. Ein hauptmanschaft vber ein triegs volt. HISP. Governamiento de una armada. ANG. The office of a chieftaine or generall capitaine of an armye. ¶ Præfectura militario, prætura imperium rei militaris, & gubernatio. Plin. lib. 6. cap. 9. A Tigranocerta ad Iberiam diuiditur (quod certum est) in præfecturas, quas iy strategias appellant. Idem lib. 4. cap. 11. Thracia sequitur inter validissimas Europæ gentes in quinquaginta strategias diuisa.

**Stratiotes**, *στρατιότης*. Mille folium. Frutex exiguus palmi altitudine, foliis auticularum pennas imitantibus, breui admodum dissectoque foliorum exerto, *στρατιότης*, *στρατιότης*. Latini & militarem herbam appellant, propterea quod vulnera omnia ferro facta intra dies quinque sanare dicitur ex oleo imposita.

¶ Est & stratiotes aquaticus, sine radice viuens, a quis tantum supernatans, folia habens semper iuuio similia sed maiora. Huius meminit & Plin. lib. 24. c. 18. Celebratur (inquit) & à Græcis stratiotes: sed ea in Ægypto tantum, ex inundatione Nili nascitur, aizo o similis, ni maiora haberet folia. Refrigerat mibe, & vulnera sanat ex aceto illita, &c.

**Stratioticus**, *στρατιότης*. GAL. Militaire, de guerre. ITA. Militare di guerra. GER. Kriegisch. HISP. Cosa de guerra. ANGL. Belonging to warre. ¶ Militaris. Plaut. in Pseud. [c. 2. a. 2.] Stratioticum nuntium aduenientem percuriam probet. Idem Plaut. ib. d. sc. 1. a. 4. Stratioticus homo. ¶



Enterix infusa.

STOECHADES, σοιχαδης, Insulae sunt numero tres, Massiliensium littori vicinae: sic dictae propter ordinem quo sitae sunt. GERMANIA. Dren insten im anfgang des Rodans/nase bey Marstien. Vulgo Las Eras. Plin. lib. 3. cap. 5. Stoechades tres, & vicinis Massiliensibus dictae propter ordinem: quas item nominant singulis vocabulis, Proten, & Mefen, quae & Pomponiana vocatur tertia Hypæa. Lucan. lib. 3. Et iam rurigeram Bruti comitata carinam Venerat in fluctus Rhodani cum gurgite classis Stoechadas arua tenens. [ Suetonius in Claud. cap. 17. Iuxta Stoechadas insulas. ]

STOECHAS, adis, σοιχα. GALL. Stechas. ITA. Stecha. GERMANIC. Stoechas traunt man bringt es durr in Zeutstland. HIS. Cantuesfa. Herba à Stoechadibus insulis ex aduerso Massiliae, in quibus folis nascitur, nomen accepit, Tenues habet circulos, coma hyssopi, amaram gustu. Hanc hodie vocant imperiti sticados citrinum. Nanque frutex ostenditur furculosus, odoratus, capitibus luteolis ex concoloribus flocculis compactis: vnde citrinum vocatur, Plin. lib. 27. cap. 21. Stœcas in insulis tantum eiusdem nominis gignitur, odorata herba, coma hyssopi, amara gustu. Menses ciet potu, pectoris dolores leuat, antidotis quoque miscetur.

STOICAI, σοιχαι, Philosophi appellati sunt à σοι, quod significat [Stationem siue] porticum, quo conuenire ad differendum solebant. Erat enim [Statio, ita enim loquitur Gellius, siue] porticus Athenis dicta Pœcile, ex varietate picturæ ( Græci enim σοικαι varium dicunt ) in qua Zenon primus huius sectæ autor, philosophiam profitebatur. Vnde & secta Stoica, & philosophi Stoici nuncupati sunt, qui antea Zenonij dicebantur, à Zenone doctore. Hæc est illa porticus Stoicorum memoratissima, quam Chrypsippus dictus est fulcire, quæ pinxit Polygnorus gratuito. GERMA. Die Philosophi der Lehr Zenonis anhengig/welcher in den schoff zu Athen/Pœcile genant/ geteher hat. [ De Stoicis ita Senec. cap. 18. de Consol. ad Polyb. Et scio inueniri quosdam duræ magis quam fortis prudentiæ viros, qui negent doliurum esse sapientem. ]

\* Stoicida, æ, Patronym. masc. Iuuen. Sat. 2. Fugerunt trepidi vela ac manifesta canentem Stoicidæ.

Stoicè, adverb. Cic. in Parad. De diis immortalibus, de charitate patriæ, Stoicè scilicet, nullis oratoris ornamentis adhibitis, dicere: de Catone.

STOLA, æ, Græcorum vocabulum est: quo illi quodlibet vestis genus significant. גבדו beghedh. solai GALLI. Vn habillement, & principalement celuy d'une femme iusques aux talons. ITA. Stola, ogni forte d'habito, o vesta feminele sia à piedi. GERMA. Ein jettichs tteid/besonder ein tangs HISPANI. Qualquier vestidura, o vestidura propria de mugeres castas. ANGL. A woman's gowne, a long robe. Στάλη ἡ ἑσθία, hoc est, ab induendo. Vnde Plusarchus scribit ab Alexandro cuidam esse permissum, vt stola Persica vteretur, hoc est cultu Persico Idem in Dione, Dionysium maiorem ait eò diffidentie processisse, vt ne fratrem quidem aut filium in cubiculum admitteret, nisi prius illam suam stolam possiderent, & aliam sumpserent. Apud Latinos tamen ad honestatæ tantum matronæ vestem hoc nomen translatum est, quæ vsque ad imos pedes demissa erat, & cuius extremam partem ambibat instita assura, quæ era fasciola, quædam siue limbus. Vlpianus l. V estia ff. de Auro & argen. leg. Muliebria sunt (inquit) quæ matris familiaris causa parata sunt, quibus vir non facile vti potest sine vituperatione: veluti stolæ, pallia, tunicæ, &c. Cicero secundo Philipp. Sumpsisti virilem togam, quam statim muliebrem stolam reddidisti. Ouid. [ Eleg. 1. lib. 2. Trist. ] Ecquid ab hac omnes rigida summuimus arte, Quas stola contingit, sumptuque vitta vetat? Valer. Max. lib. 2. Sed quò matronale decus verecundiæ munimento tutius esset, in ius vocanti matronam, corpus eius attingere non permisissent, vt inuoluta manus alienæ tactu stolæ relinqueretur. Hinc Stola nonnunquam pro ipsa matrona, siue honesta muliere figurat accipitur. Papius in Syluis, Omnis plebeio teritur matrona tumultu: Hinc eques, hinc iuuenum cœtu stola mista laborat. Stola etiam accipitur pro veste sacerdotali apud Ouid. lib. vltim. Metamorph. Processi duodecim sacratu stolis.

Stolatus, a, um, Stola ornatus. Σολατωρ. GAL. Vestu de vestemēt long iusques aux talons. ITA. Vestito di tale habito. GER. Mit et ner erbaren tangeu tseidung angethon. HISPANIC. Vestido di tal vestidura. ANGL. Cladde with a long robe vnto the heeles. Verum quoniam (vt iam docuimus) stola honestarum tantummodo matronarum vestis erat, factum est vt stolatum accipiamus pro matronali & honesto. Vnde stolatam mulierem pro locuplete & primariâ dicimus: sicut contrâ, togatam, pro plebeia, & minoris dignitatis: vt non obscure innuit Horat. l. 1. Serm. Sat. 2.

Stolatus pudor, hoc est, matronalis verecundia. Mart. l. 1. Quis Floralia vestis, & stolatum Permittit meretricibus pudorem? Liuiam Augustam proauiam. Vlysses stolatum identidem appellans.]

STOLIDUS, a, um, Excors, stupidus, stultus. סטול נכר nabal כסיל chesil. אבולטוס aboultos. GA. Sol, niais. IT. Pazzo, goffo. GER. Zorhoff, Torchtig, toll, buppel. HIS. Bouo, loco. ANGL. Foolish fonde, lewde of conditions. Ter. in Heaut. Nonne ad senem aliquâ fabricam fingit? Stolidus est, Plaut. Epid. Ego illic me autem aspiculam qua si stolidum. Liu. 4. bell. Maced. Consul extemplo arma capere milites iussit: armatos inde paulisper contulit, vt & stolidam fiduciam hosti augetet, & disponderet copias, quibus quæque portis erumperent. Ouid. 1. Metam. Pingue sed ingenium mansit, nocituraque, vt antè, Rursus erant domino stolidæ præcordia mentis. Plaut. in Mil. Nullum est hoc stolidius saxum. [ Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Mihi stolido os subleuere.

Idem Amphir. Quid me aspectas stolidè! paulò ante fatue. Quis vero stolidus dicitur, docet Gellius cap. 4. lib. 18. ]

STOLIDE, adverb. Stultè. Στολιδως. GALL. Sottement, niaisement. ITA. Pazzamente. GERMANIC. Torchtigtig. HIS. Boua y locamente. ANGL. Foolishlie fondlie. Liu. 5. bell. Pun. Id non promissum magis stolidè, quàm stolidè creditum, tanquam eadem militares & imperatoris artis essent.

STOLO, onis, Inutilis, & quasi stolidi fructificatio ex arborum radicibus. Στολον σκευη. τω ερα quæ. GAL. Vn reietton qui naist au pie de l'arbre. IT. Germoglio à pie del' albero. GER. Ein vunn (schiff) ein aber schoff. HI. Pimpollo que nace al pie del arbol. A. The spring or young ympt that growe out os the stemme, or rootes of trees. Plin. l. 17. c. Fuerunt ab arboribus cognomina antiquis: vt, Fronditio militis illi quæ præclara facinora, Vulturum transfratans, stolidè capiti imposta, aduersus Annibalem edidit: Stolum Licinia gebit: ita enim appellatur in ipsis arboribus fructificatio inutilis. Var. l. 1. de Re rust. c. 2. Nam Stolonis illa lex, quæ vetat plus quingenta iugera habere ciuem Romanum, & qui propter diligentiam culturæ Stolonum confirmavit cognomen, quod nullus in eius fundo reperiri poterat stolo, quod effodiebat circum arbores è radicibus, quæ nascerentur è solo, quos stolones appellabant.

STOMACACÈ, σωμαχικον, Gingiuarum morbus, quum illis vitiatis dentes exidunt. Plin. lib. 2. c. 3. In Germania trans Rhenum castri à Germanico Cæsare promoti, maritimo tractu fons erat aquæ dulcis solus, quæ pota intra biennium dentes deciderent, compageque in genibus soluerentur. Stomacacem medici vocabant, & sceletyrben ea mala.

STOMACHUS, stomachi. Στωμαχ. GAL. Estomach. ITA. Stomacho GERMAN. Die speisrot/sunst der magen. HISPAN. La boca del estomago d vientre. ANGL. The stomach, the meat pipe. Fistula per quam cibus descendit. Plin. l. 11. cap. 37. Summitam gulæ fauces vocantur, postremum stomachus. Cic. 2. de Natur. deor. Linguam autem ad radices eius hærens stomachus excipit, quo primum illabuntur ea accepta sunt, & oris vtraque ex parte tonsillas attingens, palato extremo atque intimo terminatur. Cels. l. 4. c. 1. Deinde duo itinera incipiunt: alterum asperam arteriam nominant, alterum stomachum. Arteria exterior ad pulmonem, stomachus interior ad ventriculum fertur: illa spiritum, hic cibum recipit. Et paulò post, Stomachus verò, qui intestinum principium est, neruosus, septus, à septimæ spinæ vertebræ incipit, ac circa præcordia cum ventriculo committitur. Ventriculus autem dicitur, qui receptaculum cibi est. Haslemus Celsus. [ Sueton. in August. cap. 76. Stomachus cibum desiderat. Idem Claudio cap. 3. Valitudine prospera vsus est, excepto stomachi dolore. ] Improprè tamem stomachus accipitur pro ventriculo qui cibum concoquit. Iuuen. Sat. 5. Si stomachus domini feruet vinoque, ciboque. Cels. l. 1. cap. 2. Secunda mensa bono stomacho nihil nocet, in umbecillo coacescit. Horat. 2. Serm. Sat. 2. Ieiunus stomachus raro vulgaria temnit. Et paulò post, Latrantem stomachum bene lenit cum sale panis. Dicitus stomachus quòd cibum inferiori orificio ad intestina transfundat. Stomachi resolutio, Cels. l. 4. c. 5. Vulgatissimum verò, pessimumque stomachi vitium est resolutio: id est, quum cibi non tenax est, solèrque desinere ali corpus, ac sic tabe consumi. Plin. l. 9. cap. 40. Vomitum, dissolutionemque stomachi protinus creat. Interdum stomachus ponitur pro indignatione, siue iracundia. Σταραμασι, οργηλωτις, ANGL. Anger wrath. Cic. 4. Tusc. Tracta definitione fortitudinis, intelliges eam stomacho non egere. Sic dicimus, Possium sine stomacho dicere hoc est, sine fastidio & indignatione, Cicero. Quint. Frat. lib. 6. Superiori epistolæ quid respondeam nihil est, quæ plena stomachi & querelatum est, Idem ad Attic. l. 6. In quo tamen illi mihi risum magis quàm stomachum mouere solet. [ Plaut. Amphir. Hominem non congregiamur quæso, prius quàm stomachum derexerit ]

Stomachus pro anima: quia quemadmodum stomachus facile eo cibo mouetur, à quo natura abhorret, sic animus eas res maxime auersatur & abhorret, quas suæ naturæ contrarias esse sentit. Cicero ad Cæl. lib. 2. Nostri enim non modo stomachi mei, cuius tu similem quondam habebas, sed etiam oculorum meorum in hominum insolentium indignitate fastidium. Hoc est nostri animum meum præ fastidio id ferre non posse. Quintilian. Ad stomachum litigatoris compositus patronus. (vt ei moram gerens aduersario maledicat.) Interdum in bonam partem capitur pro facilitate. Plin. in Prolog. Argumentum huius stomachi mei habebis. Id est, huius itæ facilitatis & mansuetudinis, & benignitatis.

STOMACHOR, chans, ari, Indignari ac turbari. Στοιμαχον κωφισθη, διαπριγυδου, δεικνυδου, Στοιμαχου, οργηλωτις, οργηλωτις, οργηλωτις. GALLI. Se courroucer & despiter. ITA. Sdegnarsi. GERMAN. Dnwirsch vnd zornig seern/surnen. HISPAN. Ensañarse. ANGL. To be angry or crabed. Cicero. Cassio, Si enim stomachabere, & molestè ferer, plura dicemus, Terent. in Eunuc. id quidem adueniens mecum stomachabar modo. Cicero quarto Tuscul. An verò vit fortis, nisi stomachari cæperit, non potest fortis esse? Idem Caplini in Epist. ad Attic. l. 16. Non dubito quin mirere, atque etiam stomachare, quòd tecum de eadem re agam sæpius. [ Sueton. in August. cap. 21. Si quid stomachor valde &c. ]

STOMACHANS, tis, particip. Στοιμαχων [vel] Στοιμαχον κωφισθη. Στοιμαχων. GALLIC Qui se courrouce & despiter. ITA. Che se indigna GERMA. Dnwirschend. HISPAN. El que se ensaña. ANGLIC. That is angry or crabed. Cic. de Clar. Orat. Videre quempiam irascentem, & stomachantem. Hinc Substomachor, de quo suo loco.

[Stomachabundus Gellius cap. 8. lib. 17. Aspicit puer guttuum acrorum cibum]















**Stricturæ**, teste Nonio, Propriè dicuntur scintille quæ de ferro candenti micant, quum massa malleis tunditur: siue quòd stricte emittuntur, id est celeriter: siue quòd oculos suo fulgore perstringant. *ἄσπι* *ἄσπι* *ἄσπι*. GAL. Estincelles & pailles qui sortent du fer chaud, quand on le bat sur l'enclume. *IT A.* Scintille & cordare che saltano via dal ferro caldo quando se batte. *GERMANI.* Die funcken oder gneist so von einem glühenden Eisen springen wan manes schmidt. *HIS P.* Las centellas de hierro calientze. *ANGL.* Sparkes of fier comming frome hoas yron. *Virgii.* libro 8. stridantque cauernis Stricturæ chalybum, & fornacibus ignis anhelat. *Stricturæ* pro Massis terræ, ex qua ferrum fit. *Plin. lib. 34. c. 14.* Aliud rubiginem celerius sentit, stricturæque vocantur ex omnes, quod non in aliis metallis, à stringenda acie vocabulo imposito. *Bud.*

**Strio**, as, *STRIA*.

**Stritare**, Stribile, est ægrè consistere, hinc Stritabile eæ dicebantur mulieres, quæ & scrupedæ, quæ nimirum præ pedum vitio ingredi vix possent. *Varr. lib. 6.* In ne nullis autem ibi legitur, Stritipellæ, Eæ erunt quæ stringunt cutem & rugas in facie extendunt.

**Strix**, gis, Avis quædam nocturna & importuna, à stridendo dicta. *Strix*. *GALLIC.* Cheuesche ou frefaye. *ITAL.* Striga. *GER.* Ein schupsticher nachtsvogel/ nocht wiggten/hewie. *HISPA.* La bruja que de la noche. *ANGLI.* A shrich owle. *Lucanus lib. 6.* Quod trepidus bubo, quod strix nocturna queruntur. *Plin. lib. 11. cap. 30.* Fabulosum enim arbitror de strigibus, vbera eas infantium labris immulgere. Esse in maledictis iam antiquis strigem conuenit, sed quæ sit auium, constare non arbitror. *Hæc Plinius, Ouidius* autem infantes sine nutricum custodia relictos, à strigibus è cunis rapi tradit sanguinemque omnem ab illis exsorberi. *Sic enim habes G. F. 1.*

- Sunt auidæ volucres, non quæ Phineia mensis
- Guttura fraudabant, sed genus inde trahunt.
- Grande caput, stantes oculi, rostra apta rapinæ:
- Canities pennis vnguibus hamus inest.
- Nocte volant, pueròque petunt nutricis egentes,
- Et vitant cunis corpora rapta luis.
- Carpere dicuntur lactentia viscera rostris:
- Et plenum potò sanguine guttur habent.
- Est illis strigibus nomen, sed nominis huius
- Causa, quòd horrenda stridere nocte solent.

Ab huius auis nocumto striges appellamus mulieres puellulos fasciantes suo contractu, & lactis mammarumque oblatione. *Serenus*, Præterea si fortè premit strix atra puellus Virofa immulgens exertis vbera labris. *Striges* etiam dicuntur olera vilia, ut apud *Plaut. in pscud. l. c. 2. c. 3.* Hei homines cœnas sibi coquunt: quum condunt, Noh condimentis condunt, sed strigibus. [q. d. Quæ condimenta adhibent alij coqui distorquere & discruciare iustitiam solent, tanquam striges quædam.] *Strix*, frumenti genus, apud *Hippocrasem*.

**Strobilus**, pen. cor. *ἰστροβίλος*. *GAL.* Vne pôme pigne. *ITALI.* Pigna. *GERMANIC.* Ein birbelnustin/ist die frucht des sie dem baums. *HIS P.* Pinnon ò pina. Nux pinea, quæ & coculus, & à forma conus appellatur, vt non vao in loco testatur *Galenus*. *Ab huius similitudine & carduum fatium strobilum à Romanis fuisse appellatum, autor est Dioscorides, voce quidem Græca, sed tunc fortè quotidiana, & in vsum populi recepta. Habet enim carduus in summo caule capitula quædam pineæ nuci non absimilia. Quin & pinum ipsam strobilon aliquando legimus appellari. Plinius quoque arbore quædam ex pinastrorum genere hoc nomine appellat: cuius verba sunt hæc lib. 16. cap. 10. Eisdem arbores alio nomine esse per oram Italix, quas strobilos vocari plerique arbitrantur sed graciles, succinctoris que, & enodes kiburnicarum ad vsus, penè sine resina. [Est & Strobilus nomen ferui; *Plaut. Aulul. l. c. 4. a. 1.* Heus Strobile sequere me.] *Est & strobilus saltationis genus, apud Pollucem. Eodem etiam nomine ab Aristotele vocantur strobili ex inferiore loco fursum reuoluti.**

**Strobilus**, sibi, scem. gen. ò *στρόβιλος*, Arbor odorifera, de qua sic *Plin. lib. 12. c. 17.* Petunt & in Carmanos arborem strobilum ad summum, perfusam vino palmeo accedentes. Huius odor redit à cammeris ad solum iucundus, sed aggrauans capita, citra dolorem tamen.

**Stromatis**, *στρόματις*. *GAL.* Tapisserie. *ITALI.* Stramarzo. *GERMA.* Ein jede doctè sowan uder spreitet. *HI.* Tapete, alombra. *ANGLI.* Tapestrie. *Vox Græca* est, qua illi quoduis straguli genus significant. Vnde & pro aulae accipitur, quæ & peristromata dicitur, multa colorum varietate picturata. *Clemens Alexandrinus* quoque libros quosdam miscellaneos ornamento constantes, Stromata inscripsit.

**Strombus**, *στρόμβος*, Concha est tortilis in mari, nomen habens à figura. *Meminit eius Plin. lib. 32. c. 11.*

**Strombitès**, pen. pro. *στρόμβιτις*. Lapis est strombi marini figuram omni ex parte referens.

**Strongyle**, *εστρογύλη*. *Vulgò.* *Stromboli*, Insula est maris Tyrtheni, non procul à Sicilia, vna Æolidum: cuius incolæ triduo antè ex fumo prædicere solebant, quinam flaturi essent ventis: vnde factus est locus fabular, vt Æolus qui in hac insula regnabat, vëtorum rex crederetur. *Dicta* est autem Strongyle à rotunditate: nam Græci rotundum *εστρογύλη* appellant. *A Silio Italicò lib. 14.* Strongylos appellatur. Mille Agathina dedit, perflatæque Strongylos Austris. *Strongyle* item dicta fuit Ægæi maris insula, vna Cycladum, quæ notiore nomine Naxos appellatur. *Vide Plin. lib. 4. c. 12.*

**Strophæ**, *στρόφα*. *GAL.* Finefle, tromperie. *ITAL.* Versusia, acmezza, fortigliezza. *GER.* Ein geschwinder vnd listiger

pos. *HISPANI.* Astucia, engano. *ANGL.* Subtilitie in arguing, wylie de ceite. *Subtilitas*, impostura, ludificatio: à verbo Græco *στρόφα*, quod est verro: vnde & à nostris versucia dicitur. *Hieron. contra Rufinum*, Vis scire totas argutiarum tuarum strophas, vel specularum insidias? *Martialis lib. 3.* Regis superbi sportule recellerunt: Nihil stropharum est, iam salarium dandum est. *[Senec. epist. 26.* Remotis strophis ac fucis.]

**Strophades**, *στροφάδες*, Sunt duæ insulæ in mari Ionio, ad Occidentale latus Peloponnesi, quæ antea Plotæ dicebantur. *Græci* duo inslen im Ionischen meer nabden Zacynthus gegen vnter tag gegen Vulgo *Strinali*. *Strophades* dictæ à conuersione Calais & Zethæ, qui ad has vsque insulas Harpyias persecuti, inde reuersi sunt. Nam *στροφά* inter cætera conuersionem significat. *Virgil. 3. Æneid.* Excipiunt Strophades: Graio sunt nomine dictæ, Insulæ Ionio in magno.

**Strophium**, *στροφίον*. *GAL.* Vn gorgias ou colet de femme, dequoy elles couroyent leurs poitrines, vn chapeau ou couronne de fleurs. *ITAL.* Fascia che portauano le Virgine al petto ghirlanda di fiori. *GER.* Ein brustuch/halsmentin. *HIS.* Corona ò cinta ò faxa. *ANGLIC.* A neckerchiefe or pates, a crowne of flowers. *Fascia pectoralis*, quæ tumorem cohibet papillarum virginulium. *Turpilus* Me miseram, quòd inter vias epistola excidit mihi: infelix inter tunicalam ac strophium collocatum. *[Caullus:* Non tereci strophio lactantes vineta papillas.] *Strophia* etiam coronæ dicebantur, ab insigni quòd imponebatur capitibus sacerdotum. *Plin. lib. 21. cap. 2.* Tenuioribus vtebantur antiqui coronis: strophia appellantes. *Suidas.* *στροφίον*, τὸ *στροφίον* *ζωστικόν*, id est strophium zonula est rotunda: & subdit. *στροφίον*, τὸ *ἰστροβίλον*: id est, strophium est quòd sacerdotes gestat. *Cicer. de Arusp. resp.* Publius Clodius à crocora, à mitra à muliebribus soleis, purpureis que fasciis, à strophio, à psalterio, à flagitio, à stupro est factus repente popularis.

**Strophium**, diminutiuum, τὸ *στροφίον*. *Plin. lib. 21. cap. 2.* Tenuioribus vtebantur antiqui coronis, strophia appellantes, vnde nata strophiola.

**Strophianus** *στροφίανος*, Qui strophia facit. *Græci* *στροφίανος*. *GALLIC.* Faiseur de gorgias ou gurlandes. *ITALIC.* Chi compone fascie ò ghirlande. *GERMA.* Ein brustuch machet/stroffin macher. *HISPA.* El que haze coronas ò cintas ò faxas. *ANGLIC.* A maker of neckerchiefs. *Plant in Aulul. l. c. 5. a. 3.* Strophianij adstant, [astant] Semizonarij.

**Strophius**, *στροφίος*, Proprium nomen Phocensis regis, patris Pyladis: cuius beneficio Orestes matris suæ crudelitati est ereptus & vna cum Pylade eius filio liberalissimè educatus.

**Strophos**, *στροφος*. *GALLI.* Douleur de ventre. *ITALIC.* Dolore di ventre, cor della bisaccia. *GERMA.* Das trimmen des bandes. *HIS.* Dilencia de vientre. *ANGLI.* Doloure of the bellic. *Dolor* intestinorum, quòd tormen Latini vocant. *Celsus lib. 7. c. 2.* Eiusdem morbi nota est, quum circa vmbilicum intestina torquentur, *Græci* nominant, coxæque dolores manent. *Significat & funiculum petæ apud Græcos, & cin cinnos tortos, aliq; nonnulla: quæ significationes quoniam Latinis vscitate non sunt, ex Græcorum Lexicis eas petendas relinquimus.*

**Strophus**, *στροφος*, quòd Græci vocant *στροφος*, Ornamentum quòd sacerdotes pro insigni habent in capite: quidam coronam esse dicunt quòd pro corona insigne in caput imponatur, quasi sit strophium. *Hæc ex Festo.* Scaliger autem virgulam esse putat, quæ in flaminei apice ex felici arbore imponitur, & eam in flaminibus stropum, in flaminicis inarculum appellari existimat. Quòd si ita est, pro capite, hic, apice, legendum videretur.

**Structilis**, **Structor**, **Structura**, **Strues**, *Vide STRVO.*

**Struferctauri**, dicebantur qui ferctum, aut, vt *Sipontinus* legit, fartum, libi genus, cum strue altero libi genere ad sacra ferebant. *Festus.*

**Struferraios**, dicebant, *inquit Festus*, qui quædam sacrificia ad arbores fulguritas faciebant: à ferro scilicet quòdam sacrificij genere.

**Struicès**, *inquit Festus*, ab antiquis dicebantur omnium rerum extructiones. *Plaut. in Menæch. l. c. 1. a. 1.* Cereales cœnas dat, ita mensas extruit, Tantas struicès concinnat patinarias.

**Strūma**, *στρῦμα*, Tumor, ceruicem præcipuè infestans, qui à scrophis quæ id morbi patiuntur scrophula dicitur, quum scilicet circa guttur glandulæ quædam ex pure & sanguine plena oriuntur. *ἰστροβίλος*, *στρόβιλος*. *GALLI.* Escrouelles goitre. *ITA.* Scrophola. *GERMAN.* Ein troppf. *HISPANIC.* Puerca ò lamparon. *ANG.* The kinges euill. *quanuis & in aliis interdum corporis partibus gignantur, vt puta in aliis, inguinibus, & lateribus. Vide Cels. lib. 5. c. 28. Plin. lib. 11. c. 17.* Guttur homini tantum & subis incumescit, a quorum quæ potantur plerunque vitio: propter quòd quædam tubera spongiosa per corpus aliquando inipersa scrophulæ dicuntur, quæ etiam substrumæ appellatione continentur, vt rectius strumulæ quasi paræ strumæ, quàm scropulæ nominentur. *Seruma* ciuitatis. *Cicer. pro Sext.* Hi medentur Reipublicæ qui exsecant pestem aliquam, tanquam strumam ciuitatis. *STRVMA* etiam Nonij cuiusdam Romani Senatoris nomen fuit, in quem veluti sella curuli indignum stomachatur *Catul. poetæ Epigram. 49.* Sella, *inquit*, in curuli Seruma Nonius sedet.

**Strūmosus**, *στρῦμος*, Qui hoc vitio laborat. *Græci* *στρῦμος*. *GALL.* Qui à les escrouelles, goitreux. *ITAL.* Chi a tale infirmità. *GERMANI.* Strūffig/das ein troppf hat. *HISPA.* El que siene tal passion. *AN.* That hath an impostume in the throat or kinges euill. *Iunè. Sat. 10.* Nec prætextatum rapit Nero loripedem, vel Strumolus, atque vtero pariter gibbòque tumentem. *Strumæ*











fo. An. Ait le kisse. } Casul. Suauiolum dulci dulcius am brofia

Suauior, anis. & Sauior, Suauium do. cum voluptate, aut prae gau- dio ofculor. } PWA nischf. hék. q. in. GALL. Baifer IT AL. Baiciare GER. Ruffen/vm guten freudigen tust gâben. HISP. Besar. ANGL. To kisse. } Casul. a d'V eratum. Lucidum os, oculosque suauia bor.

Sub, cum ablatiuo siue accusatiuo, Præpositio idem significans quod subter, qua tam in compositione vtitur, quam in appo- sitione. } ΠΠΠ. áchah. úm. GALL. Sous. IT AL. Sotto. GERM. Un- ter. HISPAN. Debaxo. ANGL. V. nde. } Extra compositionem mo- do accusatiuo iungitur, modo ablatiuo, pro ratione motus aut quietis significatæ per verbum cui adhaeret. Vir. 8. Aeneid. Arma sub aduersa posuit radiantia quercu [Ouid. 13. Metam. An quod in arma prior, nulloque sub iudice veni.] Virg. 2. Georg. Sarmé- ta & vallos prius sub tecta referto. [Sub omni caelo. Gell. cap. vii. lib. 13. tanquam vnus esset sub omni caelo Satyrarum M. Varronis euarrator, Sub armis moratus. Cas. lib. 1. de bell. cin. (i. in armis) bis. Sub verbis acti necantur. Linius lib. 4. d. 4. Sub prædagogo esse: Sueton. in Claud. cap. 2. Sub ipsa perfectione Cas. lib. 1. de bell. cin. Sub castris Afranij. Ibiem. Sub oculis domini suam probare operam Senec. epist. 73. In conspectu, & vt ita di- cam, sub ictu. Idem cap. 12. lib. singularis de vita bea. Illi ipsi stulti & inæquales & sub ictu pœnitentia, magnas percipiunt volu- crates. Idem c. 9. de Conf. ad Marc. Tua innocentia sub ictu est. (id est imminenti periculo exposita est) Gall. ER sur le point de prendre fin, d estre ruinee par les meschans. Cas. lib. 1. de bell. cin. Sub onere configere. Linius lib. 8. d. 4. Sub oneribus in- menta abstrahere. Item. Sub nouerca creuisti. Senec. c. 2. de Conf. ad Hel. Item Sueton. in Tib. c. 13. Sub conditione. Gall. Sous cõ- dition. Idem in Aug. c. 21. Sub lege venundare. Sueton. in Otho. c. 5. Cadere in foro sub creditoribus Linius 2. d. 5. Vbi primum sub iactu teli fuerunt. Sueton. in Neron. cap. 35. Occidit sub crimine adulteri. Idem in Calig. cap. 45. Cum etiam sub mortis pœna denunciasset. Plaut. Cap. sc. 5. a. 3. Sub terra lapides eximere. Casul. de Com. Beren. Sub terra querere venas. (ferri.) Ouid. 5. Fast. Hæ- rria sunt sub eodem tempore festa. Titull. lib. 4. Actua non ti- tulus capiet sub nomine facta. Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2. Omnes or- dines sub signis duam. Ibid. sc. 1. a. 1. Sub Veneris regno vapulo, non sub Iouis. Ouid. 13. Metamorp. Sub imagine turus Achilles.] Aliquando ponitur pro In. Virg. 1. Aeneid. Namque sub ingen- ti lustrat dum singula templo, hoc est in templo. Idem libro 1. Georg. - sæpe exiguus mus Sub terris posuitque domos, atque horrea fecit Idem 3. Georg. de ceruis, ipsi in defossis specubus se- cura sub alta Otia agunt terra. [Ouid. Eleg. 3. libr. 1. Trist. Nota procul Libycis aberrat diuersa sub oris. Ibidem Eleg. 5. Sub nuda positum cernere possit humo.] Aliquando tempus importat. & accipitur pro circiter, siue per, vel paulo ante. Virg. lib. 3. Georg. Sub lucem exportant calathis Lib. lib. 1. ab V rbe condita, Vtrinque legati ferè sub idem tempus ad res repetendas missi. Suet. in August. [cap. 16.] Sub horam pugna tam arcto repente somno deuictus, vt ad dandum signum ab amicis excitaretur. [Sic dicimus: Sub vocem; Liu. 5. d. 4. Sub hanc vocem fremitus fuit. Sub irruptionem dicimus, vt sub noctem: Sueton. in Tiber. c. 6. Quos apud Neapolin sub irruptionem hostis nauigium clam perentes, &c. Idem Curt. sc. 2. a. 2. Omnes subdam sub so- lum. Ouid. 5. Fast. Vtque ego sub terras sanguinolentus eas, &c. Sub furca, Vide Furca. Sub titulo vide Titulus. Sub Nomine, vide Nomen: Sub vinculis animum habere: Senec. 1. 9. de Tran- quill. &c.] Aliquando sumitur pro ante. Virg. 2. Aeneid. - pos- sēsque sub ipsos Nituntur gradibus. Aliquando pro iuxta. Idem 3. Aeneid. classemque sub ipsa Antandro, & Phrygiæ molimur montibus Idæ. Nonnunquam ordinem importat, id- demque valet quod post. Virg. 5. Aeneid. - quo deinde sub ipso Ecce volat calcemque terit iam calbe Diotes. Composita plerunque localem significationem retinent, quæ illi propria est: vt subeo, subitico, suppono, quæ idem valent quod subter jaceo, eo, siue pono. Virg. 11. Aeneid. - caudemque remulcens, Subiecit pauitantes vtero, syluasque petiuit. Interdum diminutionem: vt subdubito subirafor, id est aliquantulum siue nonnihil iracor, seu dubito. Est enim (vt Donatus inquit) temperamentum plenæ pronuntiationis. Interdum significat super, vt Corpora saltu subiciunt in equos: id est superiaciunt. Interdum prosperè: vt Succedit. Interdum post: vt Subse- quor. Interdum latenter: vt Suppilo. Interdum sensim: vt Subrepto. Interdum adhuc. Liu. lib. 1. ab V rbe, Tanquam spes subesset. Haber & alia significata quæ suis locis expli- cabantur. Componitur autem ferè cum omnibus literis: vt Subaro: b. vt Subbibor: c. ut Succido. d. vt Subdore, vt Subeof: vt Suffero: g. vt Suggesto: h. vt Subhasto: i. vt Subiungo: k. vt Subleuo: m. vt Submoueo: n. vt Subnecto: o. vt Suborior: p. vt Suppono: r. vt Subripio: s. vt Subfano: t. vt Subtraher: u. vt Subuenio. Sed quoties tubiungitur vocalibus: vel b, d, h, l, n, t, remanet b, integra, in aliis mutatur b in literam sequentem, nisi in subri- deo, subrogo, subtruo: sustineo. vero, subpiro, suspicio, suspicio, sustuli, sustollo, & huiusmodi sine b, scribenda sunt, quia non à sub, sed à sus, siue sursum composita sunt. Sub corona vā- nundari caprii dicebantur, quia coronari vendebatur. vno ob- gatu. Liu. 8. ab V rbe, Pollia sententia fuit pubere verberatos ne cari coniuges, liberofque sub corona lege belli vānire. Sub dio, id est sub ipso caelo, & sine tecto. } vñ. GALLI. Au de-

scouert. au ferain ITAL. Al scoperto, all' aere. GERM. Under desto- tem himmet. HIS. Al sereno, AN G. In the open ayr. } Locutio est à Græcis tracta qui Iouem aī nominant. V rro de Re rust. cap. 14. Nā & idoneus subdio fumendus est locus caehlearis, quem totum circum aquas clandas. Legitur & sub diuo, in eadem significatione. Columella lib. 1. cap. 8. Nullus dies tam intollerabi- lis est quod non moliri sub diuo aliquid possit. Nonnun- quam etiam sub Ioue, Epist. 1. Carminum Ode 1. Manet sub Iou- ue frigido Venator tenetæ coniugis immemor. Sub iugum mirti dicebantur milites qui ab hostibus victi, eam ignominia subire cogebantur, vt postis armis per iugum transirent, vñ

Sub manu extempore, statim, sine mora. } vñ. GALLI. De main en main, fondain sans delay. I T A L. Di mano in mano, subito, preso. GERM. Den han- den ebet ver handen/vñ iugentisch HIS P. Qual il tempo, tal el cors sejo lungo. ANGL. Frome hand to hand, vñ iugis delay. } Senec. lib. 1. 9. Epist. ad Lucilium, Consilium nasci sub dio debet. & hoc quoq; rardum est nimis: sub manu quoque, quod aiunt, consilium nas- catur. Sueton. in August. [cap. 49. Sub manum, (ita enim ibi lego cum Isaac Casaubon.)] promptè: non vt vulgo sub manu. I

Sub absurdus, a, um, adiectiuum. Aliquantulum absurdus } vñ. GAL- LIC. Aucunement absurde & estrange. I T A L I C. Al- quantulo bruto inconueniente, adioso. GERM. Simtich vngereimt/min- der vñd mehr vngeschickt. HISPAN. Vñ poco inconueniente, intolerable, indigno de ser oydo. ANGLIC. Somewhat strange or agains rea- son. } Cic. de Orat. Sunt enim illa subabsurda, sed ex ipso nomi- ne sæpe ridicula, non solum nimis perapposita, sed etiam quod- dammodo nobis.

Sub absurdè, aduerbium. } vñ. GAL- LIC. Aucunement estrangement & sottement I T A L I C. Al quanto scioc- camente. GERM. Etwas vngereistich. HISPAN. Cen sonido aisfor- de. locamente un poco. ANGLIC. Somewhat stranglie. } Cic. de Orat. Valde hæc ridentur, & hercule omnia, quæ a prudentibus, qua- si per dissimulationem non intelligendi, subabsurde falsèque dicuntur.

Subacidus, a, um, adiect. Aliquantulum acidus } vñ. GAL- LIC. Argrelet, tirant vn peu sur l'aigre. I T. Vñ poco forte o garbu. GER. Simtich eder etwas saur. HISPAN. Cosa un poco aceda. ANGLIC. Somewhat sower or tart. } Plin. lib. 12. cap. 25. Esse enim debet lenis, non subacidus.

Subacidulus, adiectiuum diminutiuum. } vñ. GAL- LIC. Vñ peu argret. I T A L I C. Vñ pocheito garbu o agro. GERM. Ein wenig saureftig. HISPAN. Vñ pocoquillo azedo. ANGLIC. Argle si, wcr or tart. } Caro de Re rust. c. 108. Vinum ponito sub dio, postidie ma- ne gustato: si id sapiet quod in dolio est, scito id duraturum: subacidulum non durabit.

Subaccusofus, a, are, Pro nonnihil & leuiter accuso. } vñ. GAL- LIC. Aucunement accuser blasmer in quelque sorte. I T A L I C. Quasi accusare. GERM. Zum stert antaggen, minder vñd mehr tiberfchuldigen. HISPAN. Accusar un poco. ANGLI. To accuse and blame for a small cause. } Cic. pro Plancio, Sed sunt hæc leuio- ra: illa vero grauiora & magna, quod meum discessum, quem sæpe desideras, nunc quasi reprehendere & subaccusare voluisti.

Subacutum aurum. Quod foris quidem aurum ostendit, intus autem æs occultat. } vñ. GAL- LIC. Oro che ha rame sotto. GERM. Gold vñd wetchem eriz tef dectittigt. HISPAN. Oro sobre cobre. ANGLIC. Gold by outward appearance, and other metal within. } Pers. Satyr. 5. tibi recto viuere talo Arts dedit, & veri speciem dignoscere calles, Nequa sub ærato men- dolum tinniat auro. Hinc proverbialiter metaphora homi- nem virtutum prætextu vitia occultantem, aurum subacutum vocamus.

Subagito, ras, verbum ætiuum est, Subtus fodiendo. } vñ. GAL- LIC. Secouer, demener, esmouuoir I T A. Canagnare, GERM. Dnen fur treiben, HISP. Souajar. ANGL. To groape or be buste with one. } Vnde per translationem subagitare dictis aliquem, est multis verborum lenociniis allectare & commouere. Plaut. in Cisset. Subagito blandis & benedictis dictis.

[Subagitatio, onis: Plaut. Caps. sc. vli. a. 5. Nec subagitationes, nec vlla amatio &c.] Subagrestis, subagreste, Aliquantulum agrestis. } vñ. GAL- LIC. Quelque peu rustique. I T A L I C. Vñ poco seluatico, un poco brusco. GER. Ein wenig deutisch HISP. Cosa un poco campesina. ANGL. Somewhat uplandish or rustical. } Cic. de Clar. Orat. Corra, quia le- valde dilatan dis literis à similitudine Græcæ locutionis abstra- xerat, sonabatque contrarium Catulo, subagreste quiddam planèque subrusticum, alia quidem quasi inculta & syluestri via ad eadem laudem peruenerat.

Subalbico, as, are, Subalbidus sum. } vñ. GAL- LIC. Thier sur le blanc, blanchir quelque peu. I T. Imbianchirsi a quanto GER. Minder vñd mehr weiss sein/sich auff die weisse ziehen. HISP. Blan- quear un poco. ANGL. To be somewhat whyle. } V rro. 3. de re Rust. cap. 1. V V V



filia bello Gigantum Ioui fauiffe : pro cuius remuneratione Iupiter ei tribuit, vt iurantes dij per eius matrem, non audeant fallere. Ratio autem hæc est: Styx mœrorem significat, vnde *Sōmō* id est tristitia Styx ista est. Dij autem læti sunt semper, vnde & immortales, ergo quia mœrorem non sentiunt, iurant per rem suæ naturæ contrariam, id est tristitiam, quæ est æternitati contraria. Idem iurandum per excretionem habent, *Hæc enim Sernius enarrans hunc locum Virgil. 8. Aeneid.* Quod si tantus amor menti, si tanta cupido est, Bis Stygios innare lacus, bis nigra videre Tartara, &c. ¶ Est & alia palus in Aegypto iuxta Memphim quam veteres Stygia vocauerunt, ambiens Abaton insulam.

**Stygius**, a. um, adiectiuum, *Stygius*, vt Iupiter Stygius pro Plutone, apud *Virg. lib. 4. Aeneid.* Sacra Ioui Stygio, quæ rite incepta parauit. Stygius canis id est Cerberus. *Seneca*, Hic sæuus umbras territat Stygius canis. [*Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist.* Si sunt in Stygio crimina nostra foro. *Ouid. Eleg. 5. lib. 4. Trist.* Si nō qui meritis Stygia fubleuerit illud aqua.]\* Os Stygium, Venenatū. *Ouid. 3. Metam.* quifque halitus exit Ore niger Stygio vitatas inficit herbas De serpente quodam.

S ante V.

**Suadeo**, des, si, sum, Auctor sum, persuadeo, hortor. *Πισθω πειθω* GALL. Suader, exhorter, faire remédier, rasher & induire à faire quelque chose. ITAL. Suadere, effortare, indurre, persuadere. GERM. Dardten/vermanen. HISPAN. Induzir con razones, exhortar. ANGLI. To persuade or counsaille. *Plaut. Milit.* Nam si honeste censeam te facere posse suadeam. *Cic. Valerio li. 13.* Hæc exspectant, vt te horret & suadeam: reliqua sunt quæ pertinent ad rogandum. [*Plaut. Mostel. sc. 3. a. 1.* Ne id mihi suadeas vt illum minoris pendam. *Idem Cui. sc. 3. a. 1.* Tibi me sisto: & vt mihi te listas, suadeo. *Idem Capt. sc. 2. a. 2.* Aurum multa multis suafit perperam *Ouid. 13. Metam.* Confessitis enim nec me suafisse negabo.]\* Suadere legem, est populum ad accipiendum legem adhortari. Nam quum lex esset recitata in comitiis antequam populus suffragia ferebat, potestas dabatur suadendæ legis, & distuadendæ. *Cic. de Senect.* Quum legem Voconiam magna voce, & bonis lateribus suafissem. ¶ Transfertur ad res inanimatas quæ tum suadere dicuntur, quæ rei alicuius faciendæ nobis præbent occasionem. *Ouid. lib. 1. Amor. Eleg. 6.* Nox & amor, vinumque nihil modabile suadent. *Virg. lib. 2. Aeneid.* suadentque cadentia sydera somnos. *Ouid. 2. Fast.* Iamque vbi suadebit placidos nox humida somnos.\* Suadetur, Passiu *Plaut. Trinum.* Minus placet magis quod suadetur: quod distuadetur placet.

**Suadela**, dæ, à Romanis dicta est quædam persuasionis dea, quam Græci vocant *Πισθω* *Cic. de Clar. Orat.* Πισθω quam Græci vocat, cuius effector est orator, hanc Suadam appellauit Ennius. Eius autem Cethegum medullam fuisse vult, vt quædam deam in Periclis labris scripsit Eupolis sessitauisse, huius hic medullam nostram oratorem fuisse dixerit. *Et pauis post.* Cethegum illi homines florem populi esse dixerit. Suadæque medullam. *Idem de Senec. M. Cethegus*, quem recte Suadæ medullam dixit *Ennius*.

**Suadela**, læ, pen. prod. Dicitur suasio. *Πισθω* GALLI. Persuasion. ITA. *Persuasione.* GER. *Berednung/radtgabung.* HISPAN. *Induzimien- to con razones.* ANGLI. *Persuasion or counsaying.* *Plaut. in Cistell.* Iam perducebam illam ad me suadela. *Horat. 1. Epist.* videtur Suadela accepisse pro dea persuasionis, quæ & Suada dicitur: At bene numatum decorat Suadela. Venusque.

**Suasor**, oris, verb. Qui suadet, autor. *Πισθω* *mephatieh.* *συμβουλος.* GAL. Qui rasche à induire & persuader, exhortateur. ITALIC. *Effortatore.* GERM. *Ein radtgeber.* HISPAN. *Induzidor con razones.* ANGLI. *A persuader or counsayer.* *Cic. 3. Offic.* Atque huius deditiois Posthumius ipse, qui debebatur, suator & autor fuit.

**Suasio**, onis, verbale, scem, gen. Actus ipse suadendi, adhortatio. *Πισθω* *εισηγησις* *παρρησις*, *παροχλησις.* GA. Suasion, exhortatio. ITA. *Effortatione, persuasione.* GERM. *Ein radtgabund/vermanung.* HISPAN. *Induzimien to con razones, obra de induzir assi.* ANGLI. *Persuasion, alluring to do any thing.* *Cic. in Oratoribus*, Tales suasiones qualem Iocrates fecit Panegyricum.

**Suasorium**, a, um, Quod ad suadendum pertinet vt Suasorium munus, id est officium suadendi, *Πισθω* *συμβουλιον*. GA. Suasoire, qui fert à suader ou induire à faire quelque chose. ITA. *Effortatorio, cosa che serue à persuadere.* GER. *Das zu dem radtgaben gehort.* HI. *Cosa para induzir assi.* ANGLI. *That serueth to persuade.* ¶ Suasorium genus causæ, rhetoribus idem est quod deliberarium, quo scilicet aliquid suademus vel distuademus. *Quintilianus in Proæmio lib. 8.* Suasoriis accedere, tertiam partem ex coniectura, possent fieri, aut esset futurum quod deliberaretur. [*Suasoriam declamare: Seneca.*]

\* **Suasus**, us, ui. Idem quod Suasio. *Vp. in l. Item si obfretrix 9. l. ff. Ad legem Aquil.* Siquis per vim vel persuasum medicamentum alicui infudit vel ore, vel clystere, &c.

**Suãltër** n̄cum, Philæmon electrum fuluum appellauit, creditque apud Scythas è tellure effodi, *referente Plin. lib. 37. ap. 2.* Quod tamen falsum esse satis constat ex iis quæ suprâ annotauimus in dictione ELECTRYM.

**Suãmēt**, Vox composita ex ablatiuo sua, cum syllabica adiectiōne metidē valens quod sua ipsius *Πισθω* *εισηγησις* *συμβουλιον*. *Plin. lib. 10. c. 59* Anseres vocem vi colla sua abrumpunt.

**Suãptē** & Suopte voces sunt compositæ ex ablatiuo sua, & suo, cum syllabica adiectiōne, pte: idemque significant quod suamet, & suomet: vnde suapte sponte, id est sua ipsius sponte: suo-

pte nutu, id est suo ipsius nutu, *αὐτομάτως*, *Cicer. 1. Tusc.* Terrena & humida sponte nutu, & suo pondere ad pares angulos in terram & in mare feruntur.

**Suãr̄t̄us**, *Vide vs.*  
**Suãr̄t̄us**, color, Pullus & impluuiatus. Legitur & suafum, substantiuum neut gen. *Πισθω*. GALL. Noir, enfumé. ITAL. *Fesco, nero.* GERM. *Schwarzlich/feil/schwarzlich/schwarzlich/feil.* HISPAN. *Negro de hollin.* ANGLI. *Black colour or dunne.* *Plaut. in Truc.* Quia tibi suaso infecisti propudiosa pallium. ¶ Suafum (*inquis Festus*) color appellatur qui fit ex stillicidio fumoso in vestimento albo.

**Suãt̄m**, *Vide vs.*  
**Suãt̄m** or. suauitas, *Vide SVAVIUM.*

**Suãt̄us** suauis, Dulcis, iucundus, gustui siue odorati grati: nam ad hos duos sensus proprie pertinet. *Πισθω* *μαθηκ̄ ιδ̄ω*. GAL. Doux souef. ITALIC. *Soave, dulce.* GERM. *Enß lieblich.* HI. *Cosa suauē ò que da delectacion.* ANGLI. *Sweet, pleasan.* ¶ Sapores enim & odores suaves dicimus, qui blanda quadam voluptate gustandi, odorandive sensum afficiunt. *Virgil. 4. Georgic.* Verum ipsæ foliis natos, & suauibus herbis Ore legunt *Idem 2. Eclog.* Sic postea quoniam suaves miscetis odores. [*Plaut. Asin. sc. 3. a. 3.* Nō omnia omnibus æque suauia.]\* ¶ Per translationem tamen & aliis rebus accommodatur, vt idem ferè sit quod iucundum & amœnum. *Cicer. ad Calium lib. 2.* Nam & honorificus in me Consul fuit, & suauis amicus. *Idem ad Sulpisium lib. 13.* Tum pro familiari cōsuetudine sæpe ex me audierat quàm suauis esset inter nos, & quanta coniunctio. *Horatius 1. Serm. Satyr. 10.* at sermo lingua concinnus utraque Suauior. *Cic. pro Corn. Balb.* Comes, benigni, faciles, suaves homines esse dicuntur. [*Plaut. pseud. sc. 2. a. 5.* Suauis ructus mihi est. *Idem Asin. sc. 1. a. 5.* Vino & suauis sermone agitare conuiuium. *Ibidem sc. 2. a. 5.* (ò) animam suauiozem quàm vxoris mex. *Plaut. pseud. sc. 1. a. 1.* Suauis Suauitio. *Idem pseud. sc. 2. a. 3.* (Cœnam) ita suauis suauitate condiam. *Idem Capt. sc. 2. a. 3.* Quid est suauius quàm bene Rempub gerere bono publico?]

**Suãt̄r̄as**, atis, Dulcedo, iucunditas. *Πισθω* *μαθηκ̄ [vel] μαθηκ̄, ιδ̄ω*. GALLIC. Douceur, suaueté. ITA. *Suauita, dolcezza.* GERM. *Süßigkeit/lieblichkeit.* HISPAN. *Suauidad, dulçura.* ANGLI. *Sweetness, pleasaness.* *Plin. lib. 10. cap. 19.* Vt non sit dubium hanc suauitatem præmonstratam efficacis auspicio. *Cicer. ad Attic. lib. 6.* Miram in eo pietatem, suauitatem, humanitatem que persipexi *Idem Appio Pulchro lib. 3.* Sic enim tibi persuade, carissimum te mihi esse, cum propter multas suauitates ingenij, officij, humanitatis tuæ. *Idem 2. Philip.* Quidam morbo aliquo, & sensus stupore, suauitatem cibi non sentiunt. [*Plaut. pseud. sc. 2. a. 3.* Piscis recens habet succum & suauitatem. *Idem Asin. sc. 3. a. 1.* Suauitate condiam (cœnam).]

**Suãt̄t̄udo**, inis Suauitas. *Autor ad Herenn. lib. 3.* Quoniam igitur res eadem vocis similitudini, & pronuntiationis suauitudo profunt. *Plautus Stich.* Age multa mea suauitudo falsa. ¶ Horum contraria sunt, insuauis, id est auiter asper, iniucundus, inamœnus: & insuauitas, & insuauitudo, iniucunditas, inamœnitas, voluptati contraria.

**Suãt̄it̄er**, aduerbium, iucundè. *Πισθω* *μαθηκ̄, ιδ̄ω*. GAL. Doucement, soucement ITALI. *Soauemente, dulcemente.* GERM. *Süßiglich/lieblich.* HISPAN. *Suauemente.* ANGLI. *Sweetlie, pleasanlie.* *Cic. 4. Acad.* Veruntamen video quàm suauiter voluptas sensibus nostris blandiatur. *Horat. 1. Serm. Sat. 9.* Accurrit quidam notus mihi nomine tantum, Arreptaque manu, Quid agis dulcissime rerum? Suauiter, vt nunc est, inquam. *Idem 2. Serm. Satyr. 8.* Et leporum auulso, vi multo suauis armos, Quam si cum lumbis quis edat. ¶ Suauè, pro suauiter. *Virg. 3. Eclog.* Et suauè rubens hyacinthus.

\* **Suauidicus**, pen. cor Adiect Qui suauiter dicit. *Lucret. lib. 4.* Suauidicus potius quàm multis versibus edam.

**Suãuiloquens**, omnis gen. Qui suauiter loquitur. *Πισθω* *μαθηκ̄, ιδ̄ω*. GALLI. Qui parle doucement. ITALIC. *Chi parla dolcemente, chi a dolce parole.* GERM. *Süßlicher/lieblich* *redend.* HISPANIC. *El que habla suauidades.* ANGLI. *That speaketh sweetlie.* *Cic. de Clar. Orat. ex Ennio.* Additur orator Cornelius suauiloquenti ore Cethegus.

**Suãuiloquentiã**, æ, Orationis suauitas. *Πισθω* *μαθηκ̄, ιδ̄ω*. GAL. Doux parler. ITALI. *Dolce parlare.* GERM. *Süßredenheit/lieblichkeit* *redend.* HISPANIC. *Dulce y suauē hablar.* ANGLI. *Faise and sweet speaking.* *Cic. de Clar. Orat.* Et oratorem appellat & suauiloquentiam tribuit.

**Suãuiloquus**, a, um, idem quod suauiloquens. *Πισθω* *μαθηκ̄, ιδ̄ω*. *Lucret. lib. 3.* Quod quoniam docui, nunc suauiloquis age paucis Versibus ostendam corpuscula materiai Ex infinito summam rerum vsque tenere.

**Suãuium**, uij, Quod & suuium dicitur per deductionem literæ u. Osculum, siue basium voluptatis, vel gaudiij causa, datum. *Πισθω* *νεσχιληκ̄, φιλημα*. GAL. Vn baiser. ITA. *Bascio.* GER. *Ein saßter kusse/oder schmuß.* HISPAN. *Beso como de enamorados.* ANGLI. *A kisse.* *Horatius Epod. 3.* Manum puella suauio opponat tuo. *Cicer. Attic. lib. 16.* Atticæ, quoniam hilarula est, meis verbis suauium des. [*Plaut. Pseud. sc. 1. a. 4.* Quæ mihi suauia super suauia det *Plaut. Cui. sc. 3. a. 1.* Tene suauium. ¶ Sumere suauium. *Plaut. Asin. sc. 3. a. 1.* Pangere, *Idem Cui. sc. 1. a. 1.* Oppangere, figere, dare, *Ibidem. Item*, Suanium facere, (de osculo manus.) *Plaut. Asin. sc. 3. a. 4.* ¶ Meum suauium, amantium blandimentum est, quem admodum Mea vita, Mea voluptas. *Terent. Eunuch.* Thais inu suauium. [*Plaut. pseud. sc. 2. a. 1.* Quibus oculi estis, vitæ, suauium mellitæ.]

**Suãuioium**, oli diminut. *Πισθω* *μαθηκ̄, ιδ̄ω*. GALLIC. Vn petit baiser. ITALI. *Picciolo bascio.* GERM. *Ein schmußlein.* HISPAN. *Pequeno beso.*



peris cæditur: hæc ex obrutis. Subdialia à Græcis primò habita, quibus quum tegerentur domus pedali crassitudine ex cõtula resta fistucarum: ¶ Hinc subdialia pavimenta, & subdiales deambulationes, quas Virgilius Græco vocabulo vocat *ὀπαιδῶν*. Terracium nunc appellatur.

**Subdifficilis**, le. pen. co. Aliquantulum difficilis. *ὀπιδιφιλῆς*. GALLIC. Vn peu ou aucunement difficile. ITALIC. Aliquanto difficile. GERM. *Zimlich schwer*. HISPANIC. *N poco difficil*. ANG. *Somewhat difficult or vne asse*. Cicer. de Amic. Existit autem hoc loco quæstio quædam subdifficilis.

**Subdistinctio**, onis, *ὀπιδιστήσις*, est silentij nota legitimi, qua pronuntiationis terminus sensu manere ita suspenditur, vt statim id quod sequitur, succedere debeat. *Diomedes Grammat. libr. 2.* Subdistinctio vna exposcitur, siue distinctioibus (quas Græci *ὀπαιδῶν*) quæ lectionis interruptum tenorem, aliud adhuc illatura suspendit.

**Subdititijs**, a, um. Supposititijs. *ὀπιδιτιῶν*. GAL. Souffrais, surrogé, supposé, mis en la place d'un autre. ITAL. *Sostituito*. GER. *Underschoben* an eines anderen statt gelegt. HISPANIC. *Enechado*. ANGL. *Put in the room of another*. Vnde à *Plaut. in Amphitr.* Iupiter dictus est subdititijs. Amphitruo subdititijs, -ecum exit foras Cum Alcumena vxore vsuraria [ *Plau. Psen. sc. 4. a. 2.* Subdititium fieri illum militis seruum volo. ] Cicer. 7. Ver. Quod eodem cæteros piratas contradi imperarati, intellexit, si hunc subdititium archipiratam in eandem custodiam dedisset, fore, vt, &c. *Sueton. de Clar. Gramm.* Non modo versus celsoria quadam virgula notare, & qui libros falso viderentur in scripti, tanquam subdititijs summo vere familia, permiserint sibi. [ *Iisdem verbis vsus Quinti.* Subdititijs summouere familia. ]

**Subdititijs**, adiectiuu, Qui subditus est, & in alterius locum positus. *ὀπιδιτιῶν*. GAL. Mis dessous, submis, supposé. ITAL. *Sotto posto, sotto messo*. GE. *Un statt eines anderen gelegt*. HISPANIC. *Enechado puesto por otro*. A. *That is put in an others place*. *Plaut. in Amph.* Nanque de illo subdititio solia mirum nimis est [ *Sueton. in Nero. c. 7.* Vt Subdititium arguere apud patrem conatus est. (Enobarbum sup.) Ibi tamen quidam viri docti legunt subdititium. ¶ Subdititijs, fabula Cæcilij: *Gellius initio cap. 9 lib. 15.* ]

**Subdiu**, die, siue interdiu. *ὀπιδιῶν*. GAL. De jour, sur le iour. ITAL. *Di giorno*. GERM. *Den tag*. HISPANIC. *Di dia*. AN. *In tyme of day*. *Plaut. in Mosl.* Nam subdiu sol agit hic perpetuum diem.

**Subdo**, dis, Suppono, subducio. *ὀπιδω*. CHALDEIC. *ܫܒܘܢܐ* *shabâsch* *ܫܒܘܢܐ* *shabâsch*. GAL. *hiehniâb*. ITAL. *Soubmettre*, mettre sous, mettre par dessous. ITAL. *Sostoporre*, sotto mettere. G. *Under et was thun oder legen/ vnder sethen*. H. *Sojugar, someter*. ANG. *To put vnder*. *Cæso de Re rub.* Ignem subdito: vbi bullauit vinum, ignem subducito. [ ¶ Pro deicere, prosternere. *Plaut. Curc. sc. 3. a. 2.* Omnes subdam sub solem. (i. sternam vt sub humo iaceat. h. e. omnes pedibus prostreram. ) ¶ Aliquantum accipitur pro subiungere, siue adiciere, *ὀπιδω*. *Quintilianus*. His dictis & alia subditit. ¶ Interdum pro sufficere, siue substituere. *Cic. 5. Ver.* Videat quid de illis respondeat, quos in eorum locum subditos domi suæ referuauit. *Idem pro Domo sua*. ¶ Quis in eum locum iudicem subdidit? ¶ Subdere equo calcaria, est veterem equi calcaribus pungendo ad cursum incitare. Quamquam & per translatione accipitur pro quouis modo vrgere. *Ouid. 2. de Arte*, Quum mora non tuta est: totis incumbere remis Vtile, & admissio subdere calcar equo. [ *Ouid. Eleg. 1. li. 5.* Ingenio stimulos subdere fama solet. *Liu. lib. 7. ab Vrbe*. Subdere Spiritus. ( i. adde animos. )

¶ Subdere reum: *Tacitus lib. 1.* ¶ Subdere ignem ac materiam seditioni, per translationem pro augere, & fouere seditionem, animosque iam satis incitatos vehementius inflammaré, & oleum (quod dici solet) camino adicere. *Liu. li. 8. ab Vrbe condita*. Ira iritatis militum animis subdere ignem ac materiam seditioni, non esse ætatis, non prudentiæ eius.

**Subditus**, a, tum, participium, Suppositus subiectus. *ὀπιδω*. CHALDEIC. *ܫܒܘܢܐ* *shabâsch*. GAL. *hiehniâb*. ITAL. *Soubmettre*. GERM. *Unterlegen/ vndergeschoben*. H. *Sojuzogadu, sumerido*. ANGLI. *Put vnder subiect*. *Cic. 2. de Nat. deor.* Quæ efferuescant subditis igibus.

¶ Subditum etiam partum dicimus suppositum hoc est sublatum ab ea muliere quæ peperit, & alteri appositum. *ὀπιδω*. *Idem apud Iuriconsultos* subditum testamentum dicitur, quum vero testamento occultato, aliud clam fuit appositum. ¶ Subditus index, hoc est in locum alterius subiectus ¶ Accipitur interdum subditus, pro subiecto, eoque qui alterius pareret imperio *ὀπιδω*. *Tibull. lib. 4.* Proles Deum in ferno Pluconis subdita regno.]

**Subdititijs**, Qui subditus est, & in alterius locum positus. *Plaut. Amphitr.* Nanque de illo subdititio solia mirum nimis est.

**Subdititijs**, Aliud adiect. Idem *Plaut. Amphitr.* Amphitruo subdititijs -ecum exit foras Cum Alcumena vxore vsuraria. *Cic. 7. Ver.* Quod eodem cæteros piratas contradi imperarati, intellexit, si hunc subdititium archipiratam in eandem custodiam dedisset, fore, &c. Libri subdititij. *Quint. lib. 1. c. 4.*

**Subdole**, ois, Vicem præceptoris occupo, vel onis successus doceo. *ὀπιδω*. GAL. Enseigner tellement qu'elles. ITAL. *Alquanto insegnare* à ammaestrare. GERM. *Un eines statt lehren/obertlicher may lehren*. HISPANIC. *Vn poco enseñar*. ANGLI. *To ceaca in the maijres steade*. *Cic. Astico lib. 8.* Ciceronésque nostros non potius labore subdoleri, quam me alium visum gignam querere.

**Subdolus**, a, um, pen. cor. Fraudulentus, astutus, dolosus. *ὀπιδω*. GAL. *Cauteux, fin & malicieux*. ITAL. *Ingan-*

*natore, astuto*. GERM. *Trugstift/ tructsch/ betrieger*. HISPANIC. *Engannador, o engannofo, a escondidas*. ANG. *Somewhat deceit full and subtil*. *Plaut. Aut. sc. 2. a. 2.* ¶ Strobile subdole Huccine detrusit me ad senem parcissimum? *Idem Epid.* -atque ei præmonstrabitur Quo pacto fiat subdola aduersus senem. *Mar. li. 8.* Sed tendis audis rete subdolum turdis. [ *Plaut. Men. sc. 2. a. 2.* Subdole ac minimi pretij. *Idem Capt. sc. 3. a. 3.* Nec mēdacijs meis subdolis mantellum est. *Idem Mitr. sc. 4. a. 2.* Meruo vt sis satis subdola. P. Ne docero malas vt sint malæ. ]

**Subdole**, Cautè, & fraudulentè. *ὀπιδω*. GAL. *Cautelement, finement & malicieusement*. ITAL. *Cautelemente, astutamente*. GERM. *Trugstiftlich/ tructsch/ vnnnd betriegerlich weis*. HISPANIC. *Engannosa y cautelemente*. ANGL. *Subtily, with guile*. *Plaut. in Trinum*. Eos confectatur, subdole blanditur, ab re consulit. *Cic. de Clar. Orat.* Nihil acute inueniri potuit in eis causis quas scripsit nihil (vt ita dicam) subdole, nihil versute, quod ille non viderit. [ *Plaut. sc. 1. a. 1. Cistell.* Nostro ordini palam blandimur: clam si occasio vsquam est, frigidam subdole suffundunt. ]

[ *Subdolo* a, are: *Plaut. Asin. sc. 3. a. 3.* Sic istuc solent superbi subdolari. ]

**Subdubito**, a, are, non nihil addubico. *ὀπιδω*. GAL. *Se douter aucunement*. ITAL. *Dubitare vn poco*. GERM. *Etlicher maas vbersthen*. HISPANIC. *Dudar vn poco*. ANG. *To doubi somewhat*. *Cic. Cælio lib. 2.* Hæc eo pluribus scripti, quod non nihil significabant tuæ litteræ, te subdubitare qua eadem erga illum voluitate. *Idem Astico. 14.* Iam enim dico meum antea, crede mihi, subdubitabam.

**Subduco**, ois, penult. product. Subtraho. *ὀπιδω*. GAL. *Soustraire & retirer, mettre dessous*. ITAL. *Tirar sotto, menar sotto, condur sotto*. GERM. *Wnten dannon ziehen*. HISPANIC. *Subtraer, o son sacar*. AN. *To tak or araw away, to bring vnder*. *Cæso*. Ignem subdito: vbi bullauit vinum, ignem subducito. Sūt n. contraria, Subdo, & Subduco. *Iuen. Sat. 1.* Et nos ergo manum ferula subduximus. [ *Sueton. in Tib. c. 22.* Subducere materiam tumultus, auferre. *Senec. epist. 48.* Subdere supercilia. *Ouid. 12. Metam.* Ergo aut exilio vires subduxit Achiuis aut morre. *Seneca*. Subducebat ei memoria ebrietas. *Idem ca. vlt. de Con. ad Marc.* Hiactibus subducere vrbes, & in undationibus terras obducere. *Velleim*. Quos periculo subducuntur fortuna. ]

¶ Subduci, pro latere: *Senec. c. 9. de Consoj. ad Polyb.* Si tibi ipse renuntiaueris, nihil horum quæ facis posse subduci. ¶ Subducie alium faba. *Gell. c. 11. li. 4. Item*, Subducere statum in locum editum. *Idem Gell. c. 5. eiusdem lib.* ¶ Interdum in rursum duco, eleuo, extollo. [ *NV* *nasâ*. *ὀπιδω*. *Ving. Eclog.* qua se subducere coles Incipiunt Subducere naues, dicimus pro eo quod est in terram trahere, quod terra altior mari sit. ¶ Deducere, in mare e terra ducere. *V. 1. Aen.* Quassatâ ventis liceat subducere clausum. *Plaut. in Casin.* Ibo intro, vt subducam nauim rursum in puluarium. ]

¶ Subducere rationem vel calculum, est computare, siue calculare. *ὀπιδω*. *Chischâb*. *ܫܒܘܢܐ*. *Cic. Lentul.* Rationibus subductis, iummam feci cogitationum mearum. *Plaut. in Capt. [sc. 2. a. 1.]* Subducam ratiunculam, Quatillum argementum mihi apud trapezitam fiet. [ *Plaut. Curc. sc. 1. a. 3.* Beatus videor, subduxi ratiunculam. ] ¶ Subducere summam, quod velgus summare dicit *Cic. ad Attic. 5. ep. 110.* Collaudaui homines, Recte, inquit, Scaptus, sed subducamus summam. \* Subducere, non adiecto nomine ratio. *Cic. Att. li. 5. ep. 110.* Quid vos, quantum in qua debetis: Respondet, cvi. Refero ad Scaptum: homo clamare. Quid opus est inquam rationes conferatis, Ad didunt: subducunt: ad nummum conuenit. ¶ Subducere item est furcum subtrahere. *ὀπιδω*. *ܫܒܘܢܐ* *shabâsch*. *Plaut. in Curcul.* [ *sc. 3. a. 2.* ] Propino magnum poculum, ille bibit. Caput ponit: quum dormifict, ego ei subduco anulû. *Ving. 3. Eclog.* Et succus pecori, & lac subducitur agnis. ¶ Subducere se aliqua societate, vel de aliquo loco, est sensum & clanculû discedere, ita vt nullus videat: *ὀπιδω*. *Cicero ad Quins. Frat. li. 3.* De circulo se subducit. *Terent. Eun.* Vbi primum poterit illinc subducet, scio. *Ibidem*. Et cum eo clam subduxit te mihi. [ *Plaut. Asin. sc. 2. a. 5.* Tempus est hinc me subducere. *Senec. c. 15. de Tranqu.* Subducere se, & in morte ad vitam respectare. *Idem*, Subducere alimenta: ( i. deducere. ) *Suet. in Tiber. c. 14.* *Salustius*. Præterea ex gregarijs multibus quenque armatum in prima acie subducit, id est extrahit. & a libi locat. ¶ Subducere aliquem dictis circumvenire. *Terent. in And.* Etiam unce me subducere istis dictis postulas?

[ *Subductus*, a, um: *Senec. c. 11. de Tranq.* Non subducta cervice recipere ferrum. *Idem c. 4. de Consoj. ad Helu.* Subducto (morte) altero adminiculo (nempe Druso) Jitubabar Augultus. ]

**Subdudarius**, adiectiuum. *ὀπιδω*. GAL. *Vn corde à poulic, à tirer quelque chole en haut*. ITAL. *Fune da lenaro qualche peso*. GERM. *Ein zug seil mit dem man etwas auffucht*. HISPANIC. *Cuerua para temantar haxia arriba*. ANG. *A cord to draw up anything*. *Cæso de Re rub. c. 12.* Funes Ioreos quinque, subdudarios quinque, medipontos quinque.

**Subductio**, ois, verbale, Ratio & quod vulgus *Computum* vocat. *ὀπιδω*. GAL. *Subduction, compte & calcul en reduisant & rabattant*. ITAL. *Contazione, ragione, computo*. GERM. *Ein abrechnung*. HISPANIC. *Obra de sacar vna de otro*. ANG. *A compt, reckening*. *Cic. de Orat.* Quod prospecto statim occurrit naturali quadam prudentia, non his subductionibus, quas isti docent, qui faciat causam.

¶ Subductio, ipse extollendi siue leuadi actus. *Cæso, bel. Ga.* Ad celeritate oneradi subductiones paulo facit humiliores, quam



9. Rostro breui, acuto, oculis raris aut nigris, palca rubra, subalbicanti.

**Subalbifidus**, a, um, Aliquantulum albidus. ὑπολευκός. GAL. Blanchastre, quelque peu blanc. IT. *Alquanto bianco*. GE. *wetsfeldt*. HISP. *Cosa un poco blanquesina*. ANGLI. *Somewhat whyte*. } *Plin. lib. 1. c. 25*. Ramulos habet candidos, folia subalbida, abrotano familia.

**Subalaris**, subalare, Quod sub alis est. ὑποπτερύγιος. GAL. Qui est sous les ailles ou eselles. ITAL. *Chic è sotto le ale*. GERMANI. *Das vnder den fletzen ist als die pfann haderen*. HISP. *Cosa que es debaxo las alas*. ANG. *That is vnder the wings*. } *Vnde scribit Lampridius*, Heliogabulum solitum fuisse in accubitis habere plumas subalares, & subalares culcitra.

**Subalpinus**, a, um, Quod est sub Alpibus ὑποαλπικός. *Plin. lib. 29. ca. 7*. Radice lenta, subnigra, sine odore, aquosa, moribus subalpinis plurima. ¶ Italia subalpina, quam hodie Pedemontanam regionem appellat. *Idem lib. 16. cap. 11*. Nec nisi in paucis locis Subalpinæ Italie.

**Subamarus**, adiect. In amaritudinem nonnihil declinans, paulum amarus. ὑποπικρός. GA. Vn peu aucunement amer. IT. *Amaruto*. GERMA. *Witterlecht* / das sich auff bitere zeucht. HISP. *Vn poco amargo*. ANGLI. *Somewhat bitter*. } *Cic. de Fato*, At quoniam in naturis hominum dissimilitudines sunt, vt alios dulcia, alios subamara delectent.

**Subaqueus**, subaqueus, subaqueum, Quod sub aqua latet. ὑποθαλάσσιος. GAL. Sous eau. IT. *Sotto acqua*. GERMA. *Unter dem wasser gelagen*. HISP. *So la agua*. AN. *That is vnder the water*. } *Vt Scopulus subaqueus*.

**Subaquilus**, a, um, adiect. Subfuscus. ὑποσφαιρός. GALLI. Vn peu ou aucunement roux, ou obscur. IT. *Obscureto*. GER. *Schwertgeud*. HISP. *Vn poco negro y escuro*. AN. *Somewhat browne of colour*. } *Plaut. in Ruden*. Eia corpus cuiusmodi Subuolturnum? Illud quidem subaquilum volui dicere.

**Subargutus**, a, um, Aliquantulum argutus, à quo diminutium Subargutulus, apud *Gell. lib. 15. c. 30*. ἡ ἑμμετρίη ἢ ἡ τιμιότης. GAL. Subtil, sophisticeau. IT. *Sistile, ingenioso*. GER. *Ein wenig spitz, fundig vnd subtil*. HISP. *Agudo y ingenioso*. AN. *Somewhat subtil*. } Subarmalia sunt vestimenta vt saga, quibus arma superinduntur. *Spartianus in Suetonio*, Pretoriana cum subarmalibus inermes sibi iussit occurrere.

**Subarato**, as, pen. cor. Subtus arando terram moueo. ὑποαροῦμαι. GA. Sarsouir, fouir par dessous. IT. *Arare di sotto la terra*. GERMA. *Wndererten*. HISP. *Arar debaxo la tierra*. ANGLI. *To plough or till vnder the ground vnder*. } *Plin. lib. 16. c. 27*. Item quæ subarantur, aut quæ ablaqueantur, celeriora neglectis.

**Subaratio**, & Subarator, verbalia. *Plin. lib. 17. c. 24*. Vel etiam subarator imprudens luxuriæ radices. ἡ ὑποαροῦσα ἢ ἡ ὑποαροῦσα. GA. Sarsouilleur, qui fouit par dessous. IT. *Arator di sotto la terra*. GE. *Ein arater der wot vaden sut erret*. HISP. *El que ara debaxo la tierra*. ANGLI. *A tilling vnder of the ground*. }

**Subarrogans**, antis, omni. gen. Aliquantulum arrogans. ἀλαξήμων ἢ ὑπερηφανία.

**Subarroganter**, abuerbium. ὑπερηφανέως. GA. Vn peu arrogantement. IT. *Con alquanto arrogancia*. GER. *Etwas vermasseltich* / ein wenig stolztich. HISP. *Vn poco peruntuosa y soberuamente*. AN. *Somewhat arrogancie*. } *Cic. ad Acad. Vereor ne subarroganter facias si tuam dixeris*.

[Subassentiens, entis, *Quintilian* Subassentiensibus humeris. (in gestu)]

**Subausculto**, as, are, Leuiter & quasi prætereundo ausculto. ὑποαυκούω. GAL. Entrecouyr, ouyr vn peu, entendre vne partie de ce qu'on dit. IT. *Auscoltare di nascosto*. GE. *Heimlich ein wenig auffstien ein einen fur gon tosen*. HISP. *Esfuchar de secreto*. ANGLI. *To heare a litle as in passing by*. } *Plaut. in Milite*, Tace, subauscultemus ecqua de me fiat mentio. [ *Plaut. Asin. sc. 2. a. 5*. Os opprime, subauscultemus. ] *Cic. li. 2. de Orat.* Subauscultando tamen excipere voces eorum, & procul, quid narrarent attendere. *Idem Asin. lib. 10*. Omnes enim *καρποφθορί* videntur subauscultare quæ loquor.

[Subballio; fictum nomen: *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 2*. Tunc es Ballio: Imò Subballio sum.]

[Subbasilica: *Plaut. Curc. versu 11. sc. 1. act. 4*. Dicitis damnoios maritos subbasilica quærto.]

**Subbasilicanus**, adiectiuum, Qui libenter & frequenter sub basilica spariatur, ita enim interpretatur Priscianus. In basilica nanque negotiationes & publica consilia tractabantur, & iudicia quoque in basilicis fiebant. *Plautus in Capnum*. [ *sc. 1. a. 4* ] Quorum odos subbasilicanos omnes abigit in forum.

**Subbibio**, bis, pen. corrept. Aliquanto liberalius bibo, & subinebrior. ὑπομυδός. GA. Boire aucunement. IT. *Beuere poco*. GER. *In zimlichet vite trincken mammeten*. HISP. *Vn poco beuer*. ANGLI. *To drink somewhat liberalie*. } *Plaut. in Trucul*. Qui improbus est, siue subbibit, siue adeo caret temet. Tamen ab ingenio est improbus. *Sueton. in Nerone cap 30*. Si paulum subbibisset.

**Subblandior**, oris, iri, Paululum & leuiter blandior. ὑποκαρπίζω. GAL. Blandir aucunement, amignoter. IT. *Accarezare alquanto, vn poco*. GER. *Lieb tosen* / arttin. HISP. *Halagar vn poco*. AN. *To speak somewhat faire, or to flater a litle*. } *Plaut. in Casina*. Non matronarum est officium, sed meretricum, viris alienis, Mi vir sublanditier. [ *Plaut. Asin. sc. 3. a. 1*. Catulo meo sublanditur amator. ]

**Subcaeruleus**, adiectiuum, In caeruleum colorem declinans. ὑποκυανός. GA. Blafart, tirant sur le bleu, asuré. ITAL. *Alquanto girio à azurro*. GER. *Sich auff himmelblaw zeifend*. HISP. *Vn poco*

azul, escuro. ANG. *Somewhat blew*. } *Cels. li. 6. c. 5*. Irrea pares portiones sunt myrobalani, magmates, cretæ crimolix subcaeruleum nucum amatorum, &c.

**Subcandidus**, adiect. Ad colorem candidum nonnihil accedens. ὑπολευκός. GAL. Blanchastre, vn peu blanc. IT. *Alquanto candido*. GERMA. *Winder vnd mehrweisse meisselecht*. HISP. *Vn poco blanco*. ANG. *Somewhat white*. } *Plin. lib. 17. c. 8*. Folia bouis in quæ familia, minora, subcandida.

**Subcenturio**, onis, mascul. gen. Qui Centurionis vices gerit. ὑποκαταστάτης. G. Lieutenant de Centenier. IT. *Luocotenente sopra centi huomini*. GERMANI. *Ein vnderhauptman vber hundert*. HISP. *Que tiene el lugar del capitán de cien armados*. ANGLI. *A lieutenant vnder the centurion or capitane of an hund red*. } *Liu. 8 ab Vrbe*, Romano haud satis fidenti viribus, permisso erat ab Consulibus, vt subcenturionem sibi quem vellet legeret, qui tutaretur eum ab vno destinato hoste.

**Subcensulium**, li, Farinarium cribrum, quod fit è setis equorum. ὑποκένσος. GALLI. Bluteau, tamis. IT. *Sedaxo, tamiso*. GE. *Ein sibt/mas/sib*. HISP. *El cedazo*. ANG. *A sieve, a instrumens so cleanse fleur of whear*. } quemadmodum excussorium & pollinarium fit è lino.

**Subcineritius** panis, qui sub cinere coquitur. ὑποκινετός. G. Pain cuit sous les cendres. IT. *Pane cotto sotto la cenere*. GERMANI. *Wrot vnder der eschen gebaschen*. HISP. *Pan cozido fo la ceniza*. AN. *That is baken vnder the ashes or asher*. }

**Subcismâ**, vide svccido, pen prod.

**Subcingulum**, li, Baltheus ὑποζώνιον. G. Ceinture d'espée baudrier. IT. *Cintura da spada*. GER. *Ein gurtel/vendergurt*. HISP. *Cinta para cennir debaxo, o cinta de espada*. ANGLI. *A belt or girdle*. } *Plautus in Menach*. Nimio ego hanc periculo Surripui nodie meo animo, ab Hippolyta subcingulum: Haud Hercules æque magno vnquam abstrulit periculo.

\* **Subcœnio**, as, are, ὑποκένσιον. *Quintil. lib. 6. cap. 3*. Et Galba de piscibus, qui quum pridie ex parte adesi, & versati postero die appositi essent, Felstinemus, alij subcœnio inquis. Subtus cœnate apud, &c.

**Subcontumeliosus**, adiectiuum, Aliquantulum contumeliosus. ὑποβλασφημικός. GALLI. Vn peu iniurieux. ITALI. *Alquanto oltraggiato in parole*. GERMA. *Zimlich oder ein wenig schmachlich*. HISP. *Vn poco iniurioso de palabras*. ANG. *Somewhat iniuriose*. } à quo subcontumeliosè aduerbium. *Cic. ad Attic*. Hercule, verum vt loquamur, subcontumeliosè tractatur noster Publius, qui quum in domo Cæsaris quondam vnus vir fuerit, nec ne in viginti quidè esse potuerit. [ *ὑποβλασφημικός* / ὑποβλασφημικός / ὑποβλασφημικός / ὑποβλασφημικός ] GALLI. Vn peu iniurieusement, vn peu outrageusement. ITALI. *Alquanto oltraggiosamente*. GERMA. *Ertlicher mafs/oder ein wenig schmachlich*. HISP. *Vn poco injuriosamente*. }

**Subcrispus**, a, um, adiect. Qui crines habet aliquantulum crispis. ὑποκρίστος. GA. Aucunement, ou quelque peu crespu. IT. *Di capelli alquanto crespi*. GER. *Krauslocht*. HISP. *Cosa vn poco crespa*. ANGLI. *That hath heare curling or wrinckling*. } *Cic. in in Verrem*, Videtis illum subcrispo capillo nigrum?

**Subcrudus**, a, um, adiect. Quod non omnino coctum est. ὑποκρυστός. GA. Encore cru, & non meur, ou bien cuit. ITALI. *Mezzo crudo, non cotto in tutto*. GERMA. *Halb rouw/mindet/ vnd mefr rouw*. HISP. *Cosa vn poco cruda à cruell*. ANGLI. *Somewhat rawe*. } *Cato 156*. Sumito brassicam, conicito in aquam feruentem, coquito paulisper, vt subcruda fiet. *Cels. lib. 6. cap 13*. Subcrudum incidendum, ne si diutius ibi pus permanseat, os lædat.

**Subcruentus**, a, um, adiect. Aliquantulum cruentus. ὑποκρυστός. GA. Vn peu sanglant. ITALI. *Alquanto infanguinato*. GE. *Ein wenig blutig*. HISP. *Vn poco sangriante*. AN. *Somewhat bloodis*. } *Cels. lib. 4. c. 28*. Descendunt autem piritæ nucisque similia: interdum etiam leniter subcœra, id est cruentum aliquid nitulum habentia.

**Subcurator**, oris, Qui curatoris locum tenet, adiutor curatorum, minori tamen potestate datus. [ *ὑποκαταστάτης* / ὑποκαταστάτης / ὑποκαταστάτης / ὑποκαταστάτης ] G. Subrogé tuteur ou curateur, souscurateur. IT. *Sostituto di curatore*. GE. *Ein vnder schaffner*. HISP. *El que tiene lugar de curador*. ANGLI. *Vndercurator, or that occupieth the curatours place in absence*. ] *Julianus in l. Ex factis, De nego. gest.* Quendam ad filiginem emendum decreto ordinis constitutum, eidemque alium subcuratorem constitutum.

**Subcutaneus**, siue subtercutaneus morbus, dicitur qui intra cutem, siue sub cutè est, siue subtercutem: ὑποδερμικός.

**Subcustos**, odis, Qui pro alio custode substitutus est. ὑποκυστός. GALLI. Substitue, ou commis en la place d'vn des gens de la garde. IT. *Sostituto in una guardia*. GER. *Ein vnderhuter/der in eius hutes statt stadt*. HISP. *La guarda en lugar de otro*. ANGLI. *That keipath for another*. } *Plaut. in Mil.* Quia Sceledrus dormit, hunc subcustodem suum Foris ablegauit, dum eapse transire hoc placet.

**Subdebilitatus**, adiectiuum, Aliquantulum debilitatus. ὑποδυνατός. G. Vn peu debilité. IT. *Vn poco indebolito*. GE. *Schwach/ ledtegelein wenig bitd/vnd schwach*. HISP. *Vn poco debilo y fl. xo*. AN. *Made somewhat weak and feble*. } *Cic. ad Attic. li. 11*. Equidem ex tuis literis intellexi, & iis quas communiter cum aliis scripsisti, & aliis quas tuo nomine, (quod etiam mea sponte videbam) vt subdebilitatum nouas rationes tuendi mei, quæ, &c.

**Subdiastis**, le, Quod sub dio est, hoc est sub ipso aère, & sine tecto. ὑποδιαστῆς. GALLI. Qui est sous le ciel, en l'air. ITALI. *Chi è sotto el cielo, all'aria*. GERMA. *Das vnder den bloßem himmel ist*. HISP. *Cofano, tejada y soel cielo*. ANGLI. *It has in the open ayre*. } *Plin. lib. 34. c. 12*. Distat à cadmia, quod illa super terram ex subdiastibus petis



paleis fecernuntur. *ad appiā.* GA. Ietter souuent & mettre defous. IT. *Trare in su. palare.* GE. Bit vnt oft ob sich werffen. HI. *Echar in alto.* AN. *To cast up and put benesh.* *V arr. lib. 1. de Re vult. c. 51.* His tritis oportet ē terra subiciatari vallis aut ventilabris, quum ventus spirat lenis. Ita fit, vt quod leuissimum est in ea, atque appellatur arcus, euannetur foras extra aream: ac frumentum, quod est ponderosum, purum veniat ad corbem.

Subiculum, *Vide SVBICIO.*

Subigo, *gis. pe. corr.* Cogo, impello. *YN atz באצו פארפ. Cāzouu.* GA. Contraindre. ITA. *Constringere.* GE. *Zwingen.* HI. *Sauer.* AN. *To compell ar constrayne.* *Sallustius.* Ambitio multos mortales falsos fieri subegit. [*Plaut. Curc. sc. 3. a. 4.* Nec me vnquam subiges reddidit vt reddam tibi, (i. coges.) *dem Pseud. sc. 1. a. 1.* Necessitas me subigit vt te rogitem. *Ibid. sc. 2. a. 3.* Nemo me minoris numo potest vt surgam subigere, (i. cogere.) ¶ Quandoque subigere, est subiuere, domare. *שכב חבאשח עכנכי hiehnāsh. נא פראזאוס, קא פראזאוס χερεο.* G. Subiuguer. IT. *Sottonezere.* GE. *Underwerffen/veder sich bringen.* HI. *Sozjugar.* AN. *To subiecto, datione.* *Sallust.* Postea vero quā in Asia Cyrus in Graecia Lacedaemonij & Atheniensēs cōepere vrbes atque nationes subigere. [*Plaut. Curc. sc. 1. a. 3.* (Eos populos, subegit solus intra viginti dies. *Sueton. in Caesar. c. 49.* Gallias Caesar subegit.)

¶ Quandoque acuere. *Virg. lib. 7.* Pars læues clypeos & spicula lucida tergunt Aruina pingui. Subigunt que in cote læcures. Quandoque agito, commisceo. *שכב לשיח אדאפא פא, אדאפא פא.* C. *Caro.* Farinam in mortarium indito: aquam paulatim addito, subigitque pulchre.

¶ Quandoque bene arō, bene color. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* *Virg. 1. Georg.* Iouem nulli subigebant arua cōsoni. *Coen. li. 2.* Sequitur vt tempora quoque subigendi arui præcipiamus.

¶ *Cicero per translationem lib. 2. de Orat.* pro exercere posuit. Subactio mihi ingenio opus est vt agro nō semel arato, sed nouato, & iterato, id est, exercito: sumpta translatione ab agris ¶ Quandoque pro suffodere. *Virg. 2. Georg.* tamen hæc quoque siquis Inferat, aut serobibus mandet mutata subactis. ¶ Quandoque pro subagitate. *Virg. 2. Georg.* Gallam subigitō [*Sueton. in C. C. cap. Nicomedes non triumphat, qui subegit Cæsaram.* (obscenē) ¶ Subigi digerique cōsuetudo (in ventriculo, sup.) *Gell. c. 11. li. 17.* ¶ Quandoque furtum agere *שכב פא פא.* Sed tunc à suo quod significat furtum, componitur. *Virg. 1. Georg.* Nam aliter quā qui aduerso vix flumine lembum Remigiis subigit. ¶ A subigo fit aliud compositum. Pro subigo: *de quo supra.*

Subactus, *cta, ctum* part. Cultus, bene aratus. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *stabouté.* IT. *Lauorato.* GE. *Gelauuen vingeret.* HI. *Labrodo.* ANG. *Wol laboured and manured.* *Cic. in Carone.* Terra gremio mollito & subactio semē sparsum excipit. *Et paulo pōst.* Humus subacta atque dura ¶ Ingenium subactum per translationem pro exercitatu atque exculto. *Cic. de Orat.* Subactio mihi ingenio opus est, vt agro non semel arato, sed nouato, & iterato. Aliquando item quod victus & domitus *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Assueti, contrainē, domitē.* ITA. *Sotio messos, domatio.* GERMA. *Under sich gebracht/vnter thesen nig gemadet.* HISPAN. *Sozjugado.* ANG. *Overcome, subdued.* *Cic. pro Fonteio.* Galli ab Imperatoribus nostris subacti, & bello domiti. *Lucan. lib. 21.* gentē que subactas Vix impune ferēs. ¶ Interdum idem quod coactus *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Tacit. *lib. 5. Annal.* Multitudine periclitantium subactus. *Idem lib. 15.* Donec vi amoris subactus. [*Plaut. Amphitr. sc. 2. vltima act. vlt.* Mea vi subacta est facere. (id est coacta est, quasi dicat, compressa est à me.)]

Subactio, verbale, Cultura, exercitatio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

Subactus, huius subactus, Subactio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

Subactus, huius subactus, Subactio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

Subactus, huius subactus, Subactio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

Subactus, huius subactus, Subactio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

Subactus, huius subactus, Subactio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

Subactus, huius subactus, Subactio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

Subactus, huius subactus, Subactio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

Subactus, huius subactus, Subactio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

Subactus, huius subactus, Subactio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

Subactus, huius subactus, Subactio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

cem subierit, qui dolo stupratam à se fateretur. ¶ Subiicere pro clam monere, *Quintilia. Seneca.* Vide sequentem dictionem. ¶ Item subiicere est in altum erigere, *Virg. in Bucolicis.* Quantum vere nouo viridis se subiicit alnus. \* Subiicere pro loco alterius ponere. *Lin. 9. bell. Pu.* Relictisque quos non idoneos credebam, in locum eorum subiecit quos secum ex Italia adduxerat: suppleuitque legiones eas. \* Subiicere pro Respondere. *Virg. 3. Aeneid.* Hector vbi est dixit lacrymasque effudit, & omnem Impleuit clamore locum vix pauca furenti Subiicio, & raris turbatus vocibus hisco.

Subiectus, *a, um, Subditus, & alterius imperio parens.* *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Suier, submis, assueti, mis defous.* ITA. *Sogetto, sottoposto.* GER. *Underwerffen/under then.* HI. *P. Soizugato, subiecto.* ANGL. *Subaned, pus under.* *Virg. lib. 6. Aeneid.* Parcere subiectis, & debellare superbus ¶ Subiectum nomen à monitore: *Seneca.* Cū subiectum nomen à (monitore sup.) excidisset. ¶ Item, Subiectus petitor, (i. suppositus, subornatus) ¶ Aliquādo idem est quod expositus, siue obnoxius. *Cic. 5. Tuscul.* Sin autem virtus subiecta sub varios incertisque casus, famula fortunæ est: nec tantarū virium est, vt se ipsa tueatur. *Idem 2. de Nat. deu.* Nulli naturæ est obediens, aut subiectus deus. *Idem.* Omnes res subiectæ sunt naturæ sentienti. *Horatius 2. Serm. Sat. 6.* Per totum hoc tempus subiectorum in diem & horum Inuidiæ.

Subiectio, *onis, vei bale.* Est representatio, vna alicuius rei descriptio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Suierion obeissance, supposition.* ITA. *Suggestione.* GER. *Furstellung/under augen stellung.* HI. *P. Subjection.* ANGLIC. *A putting under, a setting out to sight.* *Cic. 3. de Orator.* Rerū inque, quasi gerantur sub aspectum penes subiectio, quæ & in exponenda re plurimum valet, & ad illustrandum id quod exponitur. ¶ Interdum accipitur pro suppositione rei adulterinæ pro vera: *Virg. 9. bell. Maced.* Qui falsis testamenti monis, signis adulterinis, subiectioe testamentorum, fraudibus aliis contaminati, eos capitalia pœna afflicebant.

Subiectissimē, aduerbium. *Caesar belli Civilis bell. 1.* Hæc quā potest demissimē atque subiectissimē exponit.

Subiectus, *us, verbale.* *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Supposition, afflicte par defous.* IT. *Sogessione, sso soto ponere.* GE. *Under tegun.* HI. *Obra de someser.* ANG. *A putting under.* *Plin. 26. cap. 15.* Vuluas quoque procedentes inhihet foru, vel suffitu, vel subiectu.

Subiector, *oris.* Qui falsa pro veris subiicit, falsarius. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Supposeur, qui au lieu d'un suppose l'autre.* IT. *sottopone.* GER. *Under scheiber/der etwas hermit an eines andern stat tegt.* HISP. *El que pone uno por otro.* ANGL. *That supposest or putteth one thing in stead of an other.* *Cic. 2. in Cato.* Quis tota Italia veneticus? quis gladiator? quis latro? quis sicarius? quis parricida? quis testamentorum subiector? quis circumscriptor? &c. [Dicimus enim testamenta subiuere. Vide Subiicio.]

Subiectus, penultima correpta. Dicuntur subiecti. *Virg. 2. Aeneid.* Ennius in Achille reference Festo. Ergo deū sublime subiles, humidus, Vnde oritur imber sonitu læuo & strepitu. *Vide Gell. lib. 5. c. 7.*

Subiecto, *tas,* in altum ei aculor. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Ietter en haut lacer en haut.* IT. *Lanciare in alto.* GER. *Did ober sich werffen.* HI. *Lançar en alto.* AN. *To cast up alofs.* *Virg. 3. Aeneid.* Nigramque alrē subiectat arenam. ¶ Aliquando idem valet quod identidē subiuicio: vnde subiectare manum dicuntur, qui sub ventrem manum mittunt ad partes pudendas, vt solent pastores, qui sub equulorum ventrem manum solent subiuere, ne postea adulti ad tactus huiusmodi expauescant. \* Subiectare stimulos lafos, pro Stimulis vrgere. *Horat. 2. Serm. Sat. 7.*

Subiecto, *as, are,* aliud frequentatiuum. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

Subactus, huius subactus, Subactio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

Subactus, huius subactus, Subactio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

Subactus, huius subactus, Subactio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

Subactus, huius subactus, Subactio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

Subactus, huius subactus, Subactio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

Subactus, huius subactus, Subactio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

Subactus, huius subactus, Subactio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.

Subactus, huius subactus, Subactio. *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* GAL. *Contrainte, assuetitissimē, exercice.* ITA. *Essō soto metter d constringere exercicio.* GER. *Underbringung mit Übung.* HI. *Sozjugamento, exercicio.* ANG. *Subduyng, constraining.* *Cic. de Orat.* Subactio autem est vsus, auditio, lectio literę.

Subactor, *ris.* Pædico, cuius cōmminum apud *Plautū* est subigatrix, id est, *שכב אדאפא פא, אדאפא פא.* Lampri. *in Commodo,* Romam vt rediit subactore suo Antero post se in curru locato, ita triumphauit, vt eum sæpe ceruice inflexa publicē osculareretur.



quibus in nostro mari uti consuevimus.  
**Subdulcis**, re nonnihil habens dulcedinis. *ὑποδύλιος* G. Douceastre. **ITA.** *Alquanto dulce.* G. *ὑποδύλιος* in wenig süß. **HISP.** *Vn poco dulce.* **ANGL.** *Somewhat sweeter.* *Plaut. lib. 26. c. 8.* Radix subdulcis, in petris nascens, aut sub arboribus verutis.  
**Subedo** is, ere. *ὑποτεγουσ.* **GALL.** Manger par dessous. **IT.** *Mangiare sotto.* **GERMA.** *Underfressen.* **HIS.** *Comer debaxo.* **ANGLICE.** *To eat vnder.* *Ouid. lib. 11. Metam.* Dixit & escopulo, quem rauca subederat vnda Decidit in pontum.  
**Subeo**, bis, iui, vel subij, bitum. Ingreddior subrus eo. *ὑποδύλιος* G. *ὑποδύλιος*. **GALLIC.** Entrer, aller dessous ou dedans, se mettre dessous. **ITA.** *Andar sotto, sotto entrare.* **GE.** *Underhingen/eingon.* **HISP.** *Subir debaxo arriba.* **AN.** *To go in or vnder.* *Cesar. Com. 1.* Qui intra annos quatuordecim tectum non subissent. *[Ouid. Eleg. 2. li. 4. Trist.]* Et Maris occiduas non subeatis aquas *Linus lib. 9.* Subire ad vallum: Subire ad murum. *[Passiuum protulit Inuualis Saryr. 16.* Nam si subeantur prospera castra. *Et Cicero 7. Verr.* Inimicitia sunt subeantur labores suscipiantur. *Subire* item aliquando est suscipere, aut par: vt Subeo periculum, Subeo crucem, mortem *Ci. li. 3. Offi.* Qui retinendi officij causa cruciatus subierit vltro. *Ille* succrescere. *ὑποδύλιος* *Vir. 1. Geor.* ne subeant herbæ, ne uolueru victa fatiscat. *[Ouid. 5. Fast.]* Multa subiere nocentes. *Quintilian.* Subire censuram maledicendi. *[Interdum* inuadere, corripere, in mentem venire idque tam cum datiuo, quam cum accusatiuo. *ὑποδύλιος* *ὑποδύλιος* *ὑποδύλιος*.] *Dicimus* enim subit mihi cura, & subiit me penitentia. *[Ouid. Eleg. 6. lib. 1. Trist.]* Subeat tibi dicere. *(i. veniat tibi in mentem.)* De datiuo nusquam non occurrunt exempla. Accusatiuo autem iunxit *Virg. 12. Aeneid.* Et mentem patriæ subiit pietatis imago. *Item Curtius lib. 3.* Sera penitentia subiit regem. *Item*, subdere, supponere. *Virg. Aeneid. 10.* Aeneas subit mucronem. *[Linus li. 7. dec. 4.]* Subit animos memoria, &c. *[ipsū* que morando sustinuit. *\* Humeris* subire aliquem, Ferre aliquem humeris. *Virg. 4. Aeneid.* Quem subisse humeris confectum ætate parentem, &c. *[Sueton. in August. cap. 10.]* Subire humeris Aquilam. *[Subire* onus dorso, est suscipere, siue ferre. *Horatius lib. 1. Serm. Sary. 9.* Demitto auriculas vt iniquæ mentis asellus, Quæ grauis dorso subiit onus. *Accipitur* subire pro subleuari, & in altum extolli. *Plinius.* Sed hi rationem asserit, quod leuissima sit imbrum cisternarum aqua, vt quæ subire potuerit, & pendere in aere. *Idem.* Nec leuitatis in pluuia aqua argumentum est subisse eam in cælum quum etiam lapides subisse appareat. *Item* pro succedere. *Varro.* In quarum locum subierunt inquilinæ, impietas, perfidia, impudicitia. *[Ouid. 4. Fast.]* Subit Alba Latinum. *[Item* respondere, seu resistere. *Cic. de Diuinit.* Poterisne orationem eius subire? *Item* scandere. *Pl. lib. 4. c. 11.* Hæmi excelsitas sex millia passuum subitur. *Subire* iudicem, est iudici quondammodo obrepere, & latenter eum inducere vt pro nobis sentiat. *Quintil. lib. 4. cap. 5.* Fallendus est iudex, & variis actibus subeundus, vt aliud agi, quam quod nos petimus, putet. *Subire* ad hostes, id est versus hostes ascendere *Li. 2. ab Vrbe.* Cum Equis post aliquantò pugnarum est, inuito quidem Consule, quia loco iniquo subeundum erat ad hostes. *Subire* aleam est periclitari, & obiectare sese fortunæ dubiæ *παραισθητικῶς*. *Tractum* ab aleatoribus qui in foro aleatorio variè agitantur, & repente victores, repente victi dubio euentu examinantur. *Linus.* Dubiam seruitij, imperijque aleam subimus.  
**Subitus**, a, um. Repentinus. *ὑποδύλιος* *ὑποδύλιος*. **GALLIC.** Subit, soudain. **ITA.** *Subito, repentino.* **GER.** *Schnell/ vrspridigt.* **HIS.** *Ceja subita y de improuiso.* **ANG.** *Hastie, sudden.* *[Plaut. Curcul. sc. 3. a. 2.]* Ità subita res (est sup.) *Idem* *Atul. sc. 5. a. 1.* Non potest (ieri sup.) *Subitum* est nimis. *[Cic. Planco li. 10.]* Neve in rebus tam subitis, tamque angustis, a senatu, consilium petendum pures. *Plaut. Pers.* Si tibi subiti nihil est, tantūdem est mihi. *Cicer. Memmio li. 13.* Nam propter opera iniusta multa multorum, subitum est ei migrare. *Pro* subitō: *[Sueton. in Tiber. c. 33.]* Si quem reor elabi gratia rumor esset, subitus aderat, &c. *[Virg. 11. Aeneid.]* Sterneret vt subita turbaram more Camillam: *Ouid. 6. Metam.* subitūque inuita notauit Ora rubor. *Vir. 1. Aeneid.* Quum subitō assurgens fluctu nimbofos Orion.  
**Subitō**, a, uerbiūm. Repente, confectum, extempore. *ὑποδύλιος* *ὑποδύλιος*. **GALLIC.** Soudainement, soudain. **ITA.** *Subitamente.* **GE.** *ὑποδύλιος/ gashlingen.* **HIS.** *Subitamente ò adefora.* **ANG.** *Hastie, sudden.* *[Cic. pro Fonteio, Quum* tot bella aut à nobis necessario suspiciantur, aut subitō, atque improuiso nascentur. *Virg.* Dixit, & ex oculis subitō, ceu fumus in auras Commissus tenues fugit diuersa. *[Pl. Amphitr.]* Quod tam subitō domo abeas, *Idem* *Mofell. sc. 2. a. 2.* Quam subitō rem mihi apportas nouam. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1.* Subitō scies. Quam subitō mihi argento inuento vltus sit. *[Subitaneus*, a, um, Subitus. *ὑποδύλιος*. **GALLIC.** Subit, soudain. **ITA.** *Subito, repentino.* **GE.** *Schnell/vn vnnerschen.* **HIS.** *Subito y de improuiso.* **ANG.** *Hastie, sudden.* *[Col. lib. 1. cap. 6.]* Hinc autem nubilarium applicari debet, maximè que in Italia, propter inconstantiam cæli, quo collata semitrita frumenta protegantur, si subitanè imber inceserit.  
**Subi** cartius, a, um, Repentinus. licet quandoque pro extemporalisumatur. *ὑποδύλιος* *ὑποδύλιος*. **GALLIC.** Soudain à l'improuisti. **ITA.** *Subito, repentino.* **GERMA.** *Schnell/vnuctsahen.* **HISPAN.** *Subito y de improuiso.* **ANGLI.** *Sudden.* *[Celsus,]* Quid sibi vellent subitaria dictio. *Pausan. Milise, [sc. 2. a. 2.]* Hæc age rem, res subitaria est. *Subitarum* milites, pro repentino auxilio. *Linus li. 3. ab Vrbe.* Ad eum explendum Latini, Hercinique & colonia Antium dare Quintio subitarios milites (ita tum repentina

auxilia appellabant) iussi. *[Idem* *Li. 1. ibidem:* Subitarium exercitum scribere.]  
**Suber**, eris, generis neutri, Arbuscula est glandifera, corticem habens præcrassum, cui inniti solēt qui natate discunt. *ὑποδύλιος*. **GA.** Du liege. **IT.** *Subre, sonero, sugaro.* **GE.** *Pantofflenhotis.* **HIS.** *Et al corno que arbol.* **ANG.** *Corke.* *[Plin. lib. 16. cap. 8.]* Suberi minima arbor, glans pessima, rara, cortex tantum in fructu præcrassus ac renascens, atque etiam in denos pedes vndique explanatus *Colum. lib. 4. c. 16.* Nam est præcipua cuneis fistula olea, quercus & suber, & si qua sunt similia torpora. *Persius Saryr. 1.* Vt ramale vetus vegrandi subare coctum. *¶* Sunt qui hoc nomen etiam masculino, & feminino effecti putant. De feminino nullum proferunt testimonium: præsertim quum in *Columella*, loco paulò antè citato genus perspicere non possit. De masculino proferunt exemplum ex *Plinio li. 16. c. 25.* vbi sic legunt, Tardissimus suber. Sed perperam quum vèra *Plinij* lectio sic habeat, Serotino autem germine malus, tardissimo subet subaudi ex superioribus. *Germinat.*  
**Subereus**, adiectiuum à subere, *apud Columellam.* *ὑποδύλιος*. **GALLIC.** De liege. **IT.** *Di fouero.* **GE.** *Pantofflen hotzgin.* **HISP.** *De alcornoque.* **AN.** *Of corke.*  
**Suberillo**, as, are, Sub re aliqua erro. *ὑποδύλιος*. **GALLIC.** Errer dessous. **ITA.** *Errare sotto.* **GERMA.** *Vnden an etwas irgen/oder tauffen.* **HIS.** *Errar debaxo.* **AN.** *To erre vnder or a liste.* *¶* Vt Suberrare montibus, hoc est errare sub montibus. *Clau. 5. Paneg.* Indigetes fluuios Italis quicunque suberrant Montibus, Alpinaeque bibunt de more pruinæ.  
**Subferuēfio**, pe, p, subferuefio, subferuefieri. **GALLIC.** Deuenir vn peu bouillant. **IT.** *Alquanto diueniar bogliante.* **GERMANI.** Ein wenig siedig werden. **HIS.** *Ser vn poco heruiente.* **ANG.** *To waxe somewhat scolding hoat.* *[Plaut. lib. 27. c. 9.]* Affirmat, lapillos qui subferuefiunt, vnà rumpi.  
**Subferuēfactus**, parti, à subferuefacio Paulum feruefactus. *ὑποδύλιος*. **GA.** Vn peu boulu & eschauffé. **ITA.** *Alquanto bogliante.* **GE.** Ein wenig siedig gemacht. **HIS.** *Vn poco heruiente.* **AN.** *La de somewhat scolding hoate.* *[Plin. lib. 29. c. 9.]* Contra scabiem vero quouis admisto iumentorum seuo pro parte tertia, & pice pariter subferuefactis.  
**Subfibulum**, siue Suffibulum, Vestimentum album, prætextum quadrangulum, oblongum, quod in capite Vestales virgines sacrificantes habebant: idque fibula comprehendebatur. *Autor Festus.*  
**Subfrigidus**, adiect. Nonnihil frigidus. *ὑποδύλιος*. **GALLIC.** Vn peu froid. **ITA.** *Alquanto freddo.* **GE.** *Karticht.* **HIS.** *Vn poco frio.* **ANGLI.** *Somewhat cold.*  
**Subfrigidè**, aduerbiūm. *ὑποδύλιος*. **GALLIC.** Vn peu froidement. **ITA.** *Alquanto freddamente.* **GERM.** *Kalttichtig.* **HISPAN.** *Vn poco friamente.* **ANG.** *Somewhat coldlie.* *[Gell. lib. 2. cap. 9.]* Nimis minute ac propè etiam subfrigidè.  
**Subgrādis**, de adiect. Grādusculus, hoc est aliquantulū grandis. *ὑποδύλιος*. **GA.** Grandeler, vn peu grand. **IT.** *Alquanto grande.* **GE.** *Buntich gressig/stecht.* **HISP.** *Vn poco grande.* **ANG.** *Somewhat great.* *[Cic. ad Att. lib. 3.]* Sub grande cubiculum autem, & hybernium alterum valde probauit.  
**Subgrāuis**, subgrauē, Aliquantulum grauis. *ὑποδύλιος*. **GA.** Vn peu gref & facheux. **IT.** *Alquanto graue.* **GERM.** *Buntich scharff edet starck.* **HIS.** *Vn poco graue.* **ANG.** *Somewhat weithie.* *[Plin. lib. 17. cap. 9.]* Radice tenui, nigra, subgrauis odore.  
**Subgrūnda**, dæ, siue Suggrunda, Pars tecti prominens, qua sillidida à parietibus arcuntur *(inquit Budæus)* qualia ferè sunt Ludunensium tecta quæ à Græcis γεισιονα γεισιονα dicuntur. *[GALLIC.]* bas de la couerture d'vne maison, qui passe outre pour ieter la pluye long du mur, la seueronde. **ITA.** *Gorna, gronda d'ana, caualleso.* **GE.** Ein vortachtin das den ragen von den mauren abtrefft. **HIS.** *El ala de te jado que buela.* **AN.** *The eanes an house that desent, de the walles frome rayne.* *[Varro 3. de Re rust. cap. 3.]* Apes enim subter subgrundas ab initio villatico vsq; tecto.  
**Subgrūndatio**, onis, verbale. Huiusmodi prominentium partium constructio. *γεισιονα γεισιονα*. *Vitruuius 1. 7. c. 2.* Sub tectis *(inquit)* si maiora spatia sunt, columnæ in summo fastigio culminis (vnde & columnæ dicuntur (& transtra & capreoli: si commoda columnæ & canterij prominentes ad extremam suggrundationem,  
**Subgrūndiā**, orum, Subgrūndæ. *γεισιονα γεισιονα*. *Plin. lib. 15. cap. 13.* Alij stergethron vocant, quod amatoris cōueniat: alij hypogelson, quoniam in subgrūndis ferè nascitur.  
**Subhāstare**, Est sub hastam mittere, hoc est per auctiōnem vendere. *ὑποδύλιος*. **GA.** Vêdre à l'encant. **IT.** *Vendere al incanto.* **GER.** *Berganten/an der gant vertauffen.* **HIS.** *Vender como en almoneda à qui en da mas.* **AN.** *To sell publickly.* Solebat enim hasta figi in publicis auctiōibus, in quibus aliquid veluti belli iure vendebatur.  
**Subhōrridus**, Aliquantulū horridus. *ὑποδύλιος*. **GA.** Aucunement hideux, quel que peu horrible & effrayant. **ITA.** *Alquanto sozzo.* **GERM.** *Ertlicher maas rauh vnd schrecklich.* **HISP.** *Vn poco espouantable ò espeluzado.* **ANG.** *Somewhat hideous and fier. full.* *[Cic. pro Sest.]* Quia eum tristem semper, quia taciturnū, quia subhorridum atque incultum videbant.  
**Subiācēo**, ces, subiacui. Sub re aliqua iaceo. *ὑποδύλιος*. **GA.** Estre couché & gesir dessous, estre esten du dessous. **ITA.** *Sossogiace, sottoporsi.* **GER.** *Vnden an etwas tigen* **HISP.** *Tazer ò estar debaxo.* **AN.** *To lye vnder.* *[Pl. Epist. 101. l. 15.]* Sed hi procul à mari recesserunt: quietiam Apennio saluberrimo montium, subiacent. *Col. lib. 10.* Et mater facili mollissima subiacet aruo. *[Subiacentes* quæstiones: *Quintilian.]*  
**Subiācto**, as, In altum iacto, vt quum in arcis frumenta vāno à palcis







latuit,quam Tgeodorus Gadareus & profpexisse primus sagaciter, & æstimasse aptissime visus est subinde in obiurgando appellans eum lutum sanguine maceratum. ¶ Dicitur & subin, sicut & proin & dein.

**Sūbingrē**, arietem (inquit Festus) Antistius esse ait dare arietem qui pro se agatur, & daturve.

\***Subinfluo**, Seneca 3. Nat. quæst. Quum aliæ aquæ subinfluant terras aliæ circumfluant. Pro influant sub terras.

**Sūbinsulsus**, adiectiuu, Aliquantulū insulsus. ἰσπατισυρῆλοτ. G. Vn peu mal fade, qui n'a pas grand grace. ITA. Al quanto goffo. GERMAN. Ein wenig töpisch vnd unlieblich. HISTA. Vn poco sofo y desgraciado. ANGL. Half vnfauiore, or without discretion. Cic. in Oras. Est enim vitiosum in sententia, si quid absurdum, aut non acutum, aut subinsulsulum est.

**Sūbinuidēo**, es, pen. corrept. subinuidi, subinuisum, penult. product. Aliquantulum inuideo. ἰσπατισυρῆλοτ. GAL. Avoir quelque enuie. IT. Hauere alquanto inuidia. GERMA. Minder vnd mehr ver gönnen. HISP. Auer vn poco enuidio. ANG. To ennie somewhat. Cicero Treb. lib. 7. Epist. Subinuideo tibi vltro te etiam accersitum ab eo, &c.

**Sūbinuisus**, adiectiuum, Aliquantulum inuisus. ἰσπατισυρῆλοτ. GALL. Vn peu odieux, qu'on ne voit pas fort volontiers, quelque peu hay. ITA. Vn poco odiato. HISP. Vn poco aborrecido y embidiado. ANG. Somewhat enuied and hated. Cic. pro Rabirio Postumo, Ille Puceolanus sermo illius temporis, vecturum cursus atque ostentatio, tum subinuisum apud maleuolos Posthumi nomen.

**Sūbinuīto**, tas, penult. product. Aliquantulum inuito & prouoco. ἰσπατισυρῆλοτ. GAL. Louiter aucunement, prouoquer vn peu. ITALIC. Prouocare alquanto, vn poco imitare. GERMA. Eitlicher mas retzen/ober laden. HISP. Vn poco procurar o combidar. AN. Te call and prouok à liste. Cicero ad Marium libro 7. Epist. Hęc ad te pluribus verbis scripsi quam soleo, non orti abundantia, amoris erga te, quod me quadam epistola subinuitas.

**Sūbirāscōr**, Nonnulli irascor. ἰσπατισυρῆλοτ. GALL. Estre vn peu courroucé, se courroucer aucunement. ITALIC. Alquanto accorruccarsi. GERMAN. Eitlicher mas zurnen. HISP. Enfannarse vn poco. ANGLIC. To be somewhat angrie. Cic. ad Atticum lib 9. In Epēirum quod me non inuitas comitem, & non molestum: subirāscor, sed vale.

**Sūbris**, Auis quæ aquilarum oua frangit Plin. lib. 10. cap. 4. ¶ Hoc nomen ex Nigidio corrigendum est. Est enim subris (à voce Græca ἰβριε) non Subis, ut apud Plinium mendose legitur.

**Subitō**, Vide supra post Subeō, & Subirus, &c.

**Sūbiūgis**, & hoc subiuge, pen. corrept. Subiugalis. ἰσπατισυρῆλοτ. GALL. Qui est sous le ioug, accoustumé à porter le ioug. ITA. Auezze à sirare il giogo. GER. Vnder iochig. HISP. Demado y obediēte al jugo acustumbra de à traher iugo. ANGLIC. A custumed with the yoke. Plin. lib. II. c. 49. Nero ostentabat hermaphroditas subiuges carpento suo equas.

**Sūbiūgiā lora**, οἰ ζυγοδότης, οἰ ζυγοδότης, οἰ ζυγοδότης. Dicebantur quibus iugum collis bouum, vel iumentorū aptabatur. Cato de Rustic. c. 17. Subiugia in lustrum in lora pedum XIX. Idem. c. 73. Subiugia in plostrum P. XIX. funiculum P. XV. in aratrum subiugia lotum P. XVI. funiculum P. VIII.

**Sūbiūgo**, as, pen. corr. Debello, & imperio meo subiicio, quasi sub iugo pono. ἰσπατισυρῆλοτ. GALLICE. Subiuguer, afferuir, mettre sous le ioug. ITALIC. Soggiugare. GERMA. Vnder das ioch bringen. HISPANI. Soluz gar o meter so el yugo. AN. To subdue or put vnder impyroy or yoke. Claud. - nulla est victoria maior, Quam quæ confessos anim quoque subiunat hostes.

**Sūbiūgātōr**, ris, ἰσπατισυρῆλοτ. Apuleius. lib. de Philosophia, Suffragator bonorum, & malorum subiugator.

**Subiūgo**, gis, Subdo, subiicio. ἰσπατισυρῆλοτ. GALLICE. Subiuguer, afferuir, mettre sous le ioug. ITALIC. Soggiugare. GERMA. Vnder das ioch bringen. HISPANI. Soluz gar o meter so el yugo. AN. To subdue or put vnder impyroy or yoke. Claud. - nulla est victoria maior, Quam quæ confessos anim quoque subiunat hostes.

**Sūblābōr**, eris, penult. prod. Præterereō, sine latenter decurro, aut fugio. ἰσπατισυρῆλοτ. GALL. Cheoir ou decheoir peu à peu ou sous le faix. ITA. Cadere poco à poco. GERMANIC. Nügemach dannen fassen/dahin fassen. HISPANI. Caer d deslisarse poco à poco d debaxo. ANGL. To slip or slide little and little. Virg. I. Geor. - sic omnia satis In peius ruere, ac retro sublapsa referri.

**Sūblābō**, bras, penult. corrept. ἰσπατισυρῆλοτ. GA. Mettre la viande dans la bouche. ITAL. Mettre la viande dentro la bocca. GERMA. In das maut nemmen. HI. Meter lo manjar en la boca. ANG. To put meat into the mouth. Cibum intra labra mitto, ut interpretatur Nonius, citans illud Næuij ex Decuma, Lam ego illis subiens sublabrabo efui illud sineiput.

**Sūblātūs**, Sublatio, Sublate, Vide TOLLO.

**Sūblātō**, sublates, penult. corrept. Sub re aliqua lateo. ἰσπατισυρῆλοτ. GALLICE. Estre caché & muslé dessous. ITAL. Nascondersi alquanto. GERMAN. Vnder etwas verborgen ligen. HISPANI. Escondirse vn poco. ANGL. To lurk vnder some thing. Virro 1. de Re rustic. cap. 48. Aristæ enim quasi cornua sunt spicarum, quæ primitus quum oriuntur, neque planè apertè in qua sublatèr herba ea vocatur vagina vt qua latet conditus gladius.

**Sūblēgo**, as, penultima producta. Substituo. ἰσπατισυρῆλοτ. GAL. Substituer. ITALIC. Sostituire. GE. An etnes-statt aussertesen vnd setzen HI. Sustituir. AN. To appoynte in place of an other. Iuffin. lib. 3. Senatui custodian legum, populo sublegandi senatum, vellet magistratus, potestatem permisit.

**Sūblēgo**, is, penultima correpta, Furto aliquid surripio. ἰσπατισυρῆλοτ. GALLICE. Cucillir & amasser en cachette come vn larron, desrober. IT. Rubbare. G. Heimlich aufschwischen; ed er versstilen vertippen. HISP. Arrebatay porhurto, hurtar. ANGL. To steal or serape ringes toge ther like a thvase. Virg. 9. Eclug. Vel que sublegi tacitus tibi carmina nuper. ¶ Nonnunquam idem quod cursum, siue obiter aliquid legere, Gellius lib. 13. c. 12. Quæ hoc in eo Capitonis epistola sublegissimum. ¶ Sublegere, colligere. NON asaph. Columell. lib. 12. c. 17. Propter imbres in terram decrdit, quæ quum sublecta est, &c. Horat. 2. Serm. Sat. 8. puer alte cinctus, aceruam Gausape purpureo mensam perterit; & alter Sublegit quodcumque iaceret in inutile. ¶ Sublegere in loquom alicuius, est legendo substituire. ἰσπατισυρῆλοτ. Liu. 3. belli P. Et ita in demortuorum locum sublecturum, vt ordo ordini, nō homo homini prælarus videretur. ¶ Sublegere sermonem, est clam excipere. Plautus in Milit. Clam nostrum hunc illæ sublegerunt sermonem.

**Sūblēctūs**, ita, flum. Infirmus, leuis, friuolus, debilis. ἰσπατισυρῆλοτ. amelat (vel) vmlat. ἰσπατισυρῆλοτ. GALL. Debile, infirme, friuole ITA. Infermo, friuolo debole. GE. Schwam/vn mugend/tiederisch. HISP. Flaco, enfermo. ANGL. weak frayle. Plaut. in Persa, Nam vbi ad paupertatem accessit infamia, Grauior paupertas fit, fides sublestor. Idem Bacchid. Lingua factioſi ineter opera, sublecta fide. ¶ Vinum sublectissimum, quod maximam debilitandivim habet: ut exponit Festus citans Plaut. in Neriularia.

**Sūblēō**, as, Sursum leuo. ἰσπατισυρῆλοτ. GALL. Soufleuer, souflager. ITA. Salluare. GERMA. Aufstuyffen/auffheben. H. Aliuianæ soluiar arribar. ANGLIC. To lift up. Sueton. in Vespasiano. Alio repente vsque ad defectionem soluta: Imperatorem ait stantem mori oportere, dumque surgit ac nititur, inter manus subleuantium extinctus est. Per translationem sumitur pro prodesse, iuare, ἰσπατισυρῆλοτ. hobit ny hazar. Cic. 4. Tusc. Quum multa in conuento collegisset in Socratem Zopyrus, qui se naturam cuiusque ex forma perspicere proferebatur, derisus à cæteris est, qui illa in Socrate vitia non agnoscebant, quæ ipse ex illius aspectu multum collegerat. Ab ipso autem Socrate est subleuatus, quum illa sibi ingenita, sed ratione à se deuita diceret. Plautus Ciceroni libro deimo. Hoc omne assignatum iri, aut pernicitiaz meæ, aut timore videbam, si aut hominem offensum mihi, aut coniunctum cum republica non subleuassent. Idem quins. Veronum. Sed eadem ista æstimatione alter euerterat, Idem pro Cecinna, Etenim non minus nos stulticia illius subleuat, quam lædit improbitas. ¶ Subleuare testimonio alicuius, id est causam alicuius inuare & meliorem facere. Cicero pro Cluentio, Pater adolescentis, quem propter animi dolorem perennis suspicio potuisset ex illo loco teltem in Aulum Cluentium constituere, is hunc suo testimonio subleuat.

**Sūblīcā**, x, penultima correpta, Palus, pertica quæ in aqua defigebatur ad pontis alicuius constructionem. ἰσπατισυρῆλοτ. GAL. Vne piece de bois qui soustie vn pōt, vne solieu. IT. Palo fitto in aqua per edificar vn ponte sopra. GERMA. Ein pfeiler so man in das wasser schiethe zu bruden. HISPANIC. Palo d periga para sostener vn puente. ANGLIC. A pile driuen in to the ground for buldiding. Caesar in descriptione Rhenani pontis, Non sublicæ modo (inquit) directæ ad perpendicularum, sed pronæ & fastigiatæ, vt secundum naturam fluminis procumbere. [Idem Cas. lib. 3. de bell. cin.]

**Sūblīcīum**, licij, Sublica. Liu. 3. bell. Pun. Quia muro satis per se alto, subiectis validis sublicis pro solo vsus erat.

**Sūblīcūs**, Pons Romæ in Tyberi fuit, ad eam partem, qua Ianilū ab Vrbe dirimitur, ea arte constructus vt trabes sine sulcuris eximi possent. Idem enim religiosum esse cœpit, ex quo defendente Coelice agrè reuulsus est. Dicitur est autem sublicius, quod ligneus esset, & sublicius fulciretur. Ita enim vocant palos ad pontis sustentationem in aqua defixos, ἰσπατισυρῆλοτ. GALLI. Vn pont de bois. ITALI. Ponte di legno sopra pali. GE. Ein bruck mit hötzinen pfeilieren/oder jochen. HISP. Puen to de madera sobre podes. ANGL. A bridge of imber.

**Sūblīgō**, as, penultima correpta, Subtiligo. ἰσπατισυρῆλοτ. GAL. Lier par defous. ITAL. Sottoligare. GERMA. Vnden binden. HISPANI. Aiar par la parte baxa. ANG. To kniss or bind so benesh. Plin. lib. 7. cap. 22. Vbi vna varia cœperit fieri, vites subligato. Virgil. 8. Aeneid. Tum lateri atque humeris Tegæum subligat ense. Idem II. Aeneid. elypticumque ex ære sinistra Subligat.

**Sūblīgārīs**, Subligaculum, hoc est illud quo partes prudendæ teguntur. ἰσπατισυρῆλοτ. michnejsim. ἰσπατισυρῆλοτ. GALLI. Le brayer. IT. Braca, braga. GE. Ein bruch/inder tzeit das man vnden fur drescham bindet. HISP. Las beagas. ANGLI. Abrech. Mart. lib. 3. Testa tamen non hac, qua debes parte lauaris, Si pudor est transfer subligar in faciem. Iuuen. Satyr. 6. Personam, thyscumque tenent, & subligar. Acci.

**Sūblīgācūlum**, li, Amiculi genus, quo fœmora & partes pudendæ teguntur. ἰσπατισυρῆλοτ. miensajm. ἰσπατισυρῆλοτ. GALLICE. Brayer ou brayes. IT. Musande braga. GER. Ein gefass/bruch, niderteid. HI. Las bragas. ANGL. A breech. Cic. I. Officiorum, Scenicorum mos tantam habet veterè disciplina verecundiam, vt in scenam sine subligaculo prodeat nemo.

**Sūblīmīs**, me penultima producta, In altum eleuatus, compositum est à limus, quema modum & illimis, quasi supra limum. ἰσπατισυρῆλοτ. ram ἰσπατισυρῆλοτ. ghabhah ἰσπατισυρῆλοτ. GAL. Eſſe en haut. ITAL. Alto, eleuato in alto, sublime, GERMA. Hoçh. HISPANI. Coſa



medium ne prima subatione, neque ante flaccidas aures coitus incipiat de subibus.

Subobscenus, adiect. Non omnino vacans obscenitate. {ὐπαρξες. GAL. Vn peu impudique & deshoneste. ITA. Alquanto impudico. GERM. Eitlicher maas grob vnd vnsechtig. HIS. Vn poco turpe seo y suzio. ANG. Somewhat filthy and dishonest. } Cic. in Ora. Illud admonemus tamen, ridiculo sic vltimum oratorem, vt nec nimis frequenti ne scurrile sit, nec subobsceno, ne mimicum.

Subobscurus, adiect. Nonnihil obscuro, & per translationem intellectu subdifficili. {ὕποκρυπτός. GAL. Vn peu obscur. ITA. Alquanto oscuro, oscuroetto. GERM. Durcktecht. HIS. Vn poco oscuro. ANG. Somewhat obscure, mirk or dark. } Cic. de Clar. Orat. Grandes erant verbis, crebris sententiis, comprehensione rerum breues, & ob eam ipsam causam interdum subobscuri.

Subodiosus, penultima producta, Aliquantulum odiosus. {ὕπομυση. GAL. Vn peu odieux, auncement ennuyeux & faicheux. ITA. Alquanto odiato. GERM. Eitlicher maas hädlich. HIS. Vn poco aborrecible, & enojoso. ANGL. Somewhat odious or hateful. } Cic. ad Att. l. 1. Non mihi graue duxi scribere ad te de illius quærimoniis, quum eas audire (quod erat subodiosum) leue putarem.

Suboffendo, dis, Aliquantulum offendo. {ὕπομυση. GAL. Offender vn peu. ITA. Offender, vn pochetto, alquanto. GERM. Ein wenig verletzen oder ergesen. HIS. Vn poco offender. ANGL. To offend a little. } Cic. ad Quint. Fratrem, Nam apud illam perditissimam, atque infamam faciem populi Pompeius propter Milonem suboffendit: & boni multa ab eo desiderant, multa reprehendunt.

Suboleo, suboles, penult. correpta, Leuiter oleo, odoratu leuiter percipio. {ὕπομυση. GAL. Sentir vn peu, commencer vn peu à sentir, s'appercevoir quelque peu. ITA. Presentire, odorare vn poco. GERM. Ein wenig stincken oder schmecken. HIS. Oler de si vn poco, sentir vn poco. ANGL. To smell a little, to sauerer. } Plaut. in pseud. Corruptur iam cœna, hem subolet, sis vide. } Subolere per translationem, præsentificare, qd. auid. p. laut. in Casin. Tu xcastor nbi homo malam partem remi quæris: subolet, lentio. Ibiæm, Subolet iam vxori quod ego machinor. Terent. in Phorm. Nunquid patri subolet? Plaut. pseud. sc. 5. a. 1. Scis ego, subolet mihi. Linius lib. 9. bell. Pun. luuentutem dixit maiorem frequentio, emque subolefcentem (i. succrescentem.)

Suboriō, iris, Subnascor, & exurgo: vt subortus est rumor. {ὕπομυση. GAL. Sourdre & venir, ou se produire petit à petit, ou defous. ITA. Sotio nascera. GERM. Enstonten/inspringen. HIS. Nascere por debano. AN. To rise from beneath, to come forth piece anà piece. } Plin. lib. 2. ca. 33. Metallorum opulencia tam varia, tam diues, tam fecunda, tot seculis suboriens. Luc. lib. 1. Ex infinito suboriri copia possit.

Suborno, as, Orno, honoro, siue laudo. {ὕπομυση. GAL. Honorer & priser quelque peu. ITA. Ornare alquanto. GERM. Eitlicher maas zieren. HIS. Ornar vn poco. ANG. To honour and ses forthone. } Plautus Cicero, Tu Cicero quod adhuc fecisti, idem præsta, vt vigilauer, neruolèque nos qui stamus in acie, lubornes. } Subornare item accipitur pro clam submittere. {ὕπομυση. GAL. Subornar. ITA. Sobornare. GERM. Spewitich anweisen vnd darordin. HIS. Sobornar para fauor. } Plin. in Paneg. ad Traian. Grata tamen sint recordantibus, principem illum in capita dominorum seruos subornantem. Cic. pro Roscio, Falsum subornauit testem Roscius Cluniam, cur tam sero? Idem pro Cacinna, Quam quæritur aliquid factum necesse sit, verum an falsum proferatur, & fictus testis subornari solet, & imponi falsæ tabulæ. [ Sueton. in Calig. cap. 35. Subornare aduersarium. Idem in Cas. cap. 12. Subornauit qui C. Rabirio diem diceret. Idem in August. cap. 10. Percussores ei (Antonio) subornauit. (Augustus.) Sic dixit Linius 2. d. 5. Subornare aliquid ad eadem. ] Subornatus criminibus, Id est clam instructus criminandæ materia. Liu. 8. belli Maced. Itaque ad inuidiam ei faciendam legatos Ambracientes subornatos criminibus in Senatum introduxit. \*Subornare, pro In speciem aliquam vestire. Senec. lib. 3. de Benefic. Quod te penulari isti militum, non vulgarem quidem in cultum subornati, quod te, inquam, isti efferrunt.

Subornator, ris, Lampridius in Commod. Seruorum subornatores de Senatu.

Subpallidus, um, Ad pallorem accedens, vel aliquantulum pallidus. {ὕπομυση. GAL. Vn peu palle. ITA. Smortaiuolo, smortarello. GERM. Ein wenig bleichfarb. HIS. Vn poco amarillo. ANG. Somewhat pale. } Celsus lib. 5. Alterum est minus super corpus emminens, durum, latum, subuiride, subpallidum, magis exulceratum.

[Subpalpo, Vide Suppalpo.]

[Subpar, aris: Velleis, Subpari ætate.]

Subpinguis, que, nonnihil pinguis. {ὕπομυση. GAL. Vn peu gras. ITA. Grassello. GERM. Felsich/etn wenig fup. HIS. Cosa vn poco gruesa. ANG. Somewhat fatt. } Celsus lib. 6. ca. 4. Peius est quod denlam cutem, & subpinguem, & ex toto glabram fecit.

Subrancidus, adiectiuum, Aliquantulum rancidus. {ὕπομυση. GAL. Vn peu chanti, ransi ou moisi. ITA. Ranzetto, ranzidetto. GERM. Schimmetzig/feutlend. HIS. Vn poco rancio, ranciofo. ANG. Somewhat mouldie or rotten. } Cic. in Pis. Extracta mensa non conchyliis, aut piscibus, sed multa carne subrancida.

Subraucus, um, Aliquantulum rancus. {ὕπομυση. GAL. Vn peu enroué. ITA. Alquanto rauco. GERM. Ein stein herfer. HIS. Cosa vn poco ronca. ANG. Somewhat hoarse. } Cic. de Clar. Orat. Omnisque motus cum verbis sententiisque consentiens vox, permanens, verum subrauca natura.

Subremigo, gas, pen. cor. Sub velo remigo, cursum nauis quæ vento fertur, remis adiuuo. {ὕπομυση. GAL. Ramer au del-

fous, tirer l'airon par deffous. ITA. Tirare il remo, ouogare GER. Wader et was ruderen. HIS. Remar o remar por debaxo. ANG. To rowe vnder saleye. } Plin. lib. 9. c. 29. Cæteris subremigans brachiis, media cauda, vt gubernacula se legit. Virg. 10. Aeneid. dextra puppim tenet, ipsaq; dorso Eminet, ac leua tacitis subremigat vndis.

Subrepopis, penultima producta, Latenter subius repop. {ὕπομυση. GAL. Entrer & venir en cachette, entrer & venir en se trainant, & coulant sur le ventre. ITA. Rampegarsi di nascoso. GERM. Wndert in hta triechen/ heimlich dohâr schliessen. HIS. Entrar a escondidos. ITA. To creep vnder priuely. } Plin. lib. 35. c. 8. Fecit & puberem Apollinem subrepenti lacertæ cominus sagitta insidiantem. Columella lib. 9. ca. 11. Hæc porro animalia, vel similia his faciliè intelligitur, quàm non expedit conferre in id vixarium quod vaceris circumdatum est: siquidem propter exiguitatem corporis faciliè clathris subrepunt, & liberos nacta egressus fugam moluntur. [ Senec. cap. 1. de Conf. ad Marcianum, Vide quam non surrepam tibi (consolando.) Ouid. 3. Fast. Blanda quies furum victis subrepsit ocellis. ]

Subreperere animo per metaphoram, pro eo quod est clam se in animum alicuius insinuare. Quint. lib. 4. cap. 1. Exordium quidam in duas diuidunt partes, in principium, & insinuationem: vt sit principis recte benevolentie & attentionis postulatio: quæ quia esse in turpi genere causæ non possit, insinuatō subrepat animis, maxime vbi frons causæ non satis honesta est. Idem, Ita subreperit animo iudicis. Obatio subreperit. Plin. lib. 8. c. 22. Hinc quæuis in fame mandenti, si respexit, obliuionem cibi subreperere aiunt, digressumque quæere alium. Itas iners subreperit. Tibull. lib. 1. eleg. 1. Interea dum fata sinunt, iungamus amores: lã veniet tenebris mors adoperta caput. lã subreperit iners ætas, nec amare decebit, Deere nec cano blãditias capit.

Subreptitæ literæ, Vide postis vbratio.

Subreptitum, frequentatiuum à subrepop. ὕπομυση. Cato in Orat. de Flor. Ibi pro scorto fuit, in cubiculum subreptitauit & conuiuio. Ex Gellio lib. 10. c. 13.

Subrideo, Leuiter arrideo. {ὕπομυση. GAL. Se soufire, rire vn peu. ITA. Sorridere, ghignare, soghignare. GERM. Schmiltzen/beithe selbs heimlich lachen. HIS. Reir vn poco. ANG. To smile or laugh a little. } Virg. 1. Aeneid. Olli subridens hominum sator atque deorū. Ci. pro Rosc. Com. Qua de causa? subridet Saturius veterator, vt sibi videtur. Ouis. 3. Amor. Eleg. 1. limis subridit ocellis. Clau. 2. Eutropi: Subriūt crudele pater. Virg. 10. Aeneid. Ad quem subridens mista Mezenius ira.

Subridiculè, aduerbium. {ὕπομυση. GAL. En se soufiant. IT. Sorridendo. GER. Etwas lachertich/ mit heimlicher verstaupung. HIS. Reiendo o burlando vn poco. ANG. with mockerie and scorn. } Ci. 2. de Orat. Quid hoc Næuio ignauus? Severè Scipio. At in maiè olentem, Video me à te circumueniri Subridiculè Philippus.

Subrigo, is, pen. corr. siue Subrigo b in e, mutata, Erigo, in altum eleuo. {ὕπομυση. GAL. Diesser contremont, esleuer en haut, hausser. ITA. Drizzare, leuare in alio. GERM. Auffstichten/ auffsetzen. HIS. Enhestar. ANG. To lift vp. } Plin. lib. 9. c. 29. Supinus in lumina equorum peruenit, ita se paulatim subrigens, vt emissi omni per fistulam aqua, veluc exoneratus sententia faciliè nauiger. Idem lib. 10. c. 20. Vpupa crista visenda plicatili, contra hanc eam, subrigensque per longitudinem capitis. Virg. 4. En. Tor lingua totidem ora fouant, tot subrigit aures.

Subrectus, siue Surrectus. {ὕπομυση. GAL. Dreßte contremont, esleue en haut, hausse. ITA. Drizzato, eleuato in alio. GERM. Auffgerichtet/ auffgeregt. HIS. Enhestando, alçado. ANGL. Lified vp. } Silius li. 10. conuixus in hastani lilia cornipedis subrecta cuspidis transit.

Subrigo, is, adiect. Aliqua ex parte irriguus, subbaquosus. {ὕπομυση. GAL. Mo ste & arroulé par deffous. ITA. Humido, aduquaso difoso. GERM. Eitlicher maas gewässeret/ oder befeuchtet. HIS. Majado y riegado, debaxo. ANGL. A little moisted. } Plin. lib. 17. c. 18. In crasso, aut humido, aut subrigo, à melle ad brumam.

Subripio, is, Furor, clam aufero. {ὕπομυση. GAL. Desrober & emporter en cachette. ITA. Rapere, robbare, iorda nascoso. GERM. Wirtippen/ verzwacken/ heimlich entwehren. HIS. Hurtar, arrebatat o escondidas. ANG. To steal. } Plaut. in Menach. sc. 2. a. 1. Hanc modo vxori intus pallam subripui. Cic. in paradox. Quantū est æstimanda virtus, quæ nec eripi, nec subripi potest vnquam, neque naufragio, neque incendio amittitur, nec tempestatum, nec temporum permutatione mutatur: vide plura in subripio.

Subreptio, Ipse surripienti actus. {ὕπομυση. GAL. Larcin, def. oben et. ITA. Rubbamento. GERM. Wirtipfung/ verzwackung. HIS. Hurtamiento. ANG. Stealing. } Surreptio item dicitur, impetratio quæ fit à principe sine magistratu per falsam rei narrationem.

Subreptiuus, adiect. {ὕπομυση. GAL. Def. oben, lib. breprie, prins ou fait à la defobe. ITA. Rubbato, GERM. Das vertippt/ ist heimlich herreingeführt/ (st. HIS. Hurto hecho, o tomado a escondidas. ANG. Taken away by theast.) vt Subreptitia postulatio, subreptitæ literæ, quæ ad falsam alicuius suggestionem concessæ sunt. } Subreptiuus puer, furtim sublatu. Plaut. in Menach. Atque istic habitat geminus subreptiuus.

Subrogo, as, penultima correpta, Substituo. {ὕπομυση. GAL. Subroger, substituer. ITA. Sostituire. GER. An eines andren statt setzen/nach ordnen. HIS. Substituir en lugar de otro. ANG. To put in place of another. } Liu. li. 3 ab urbe, Consul antequam collegam subrogasset, negabant passurum agi de lege. } Subrogare collegam, Consul dicebatur, qui in demortu locū Consulis alterum sufficiebat. Cic. ad Brutum epist. 5. Omnino Pansa viuo celeriora omnia putabamus, statim enim collegam sibi subrogasset: deinde ante Prætoriam sacerdotū comitia fuissent. Liu. 2. ab urbe. Regnū cum affectare fama ferebat: quia nec collegam subrogauerat in lo-







huc noua conſtitutione pedamen omne veſtri , nec mox videam  
tum ſubſeri, quum fructus ea piendus eſt.

**Subſerui**, o, uis, diligenter ſeruiſio, obtempo. *ὑποσέρειν*. GAL. Ser-  
uio ſous vn autre, ſeruir diligement & bien. ITA. *Seruir beſiſti-  
mo*. GER. M. *Underdienſtig ſein* / *etiam in ſerpen deaſt eben g. ſpannen  
ſtohn*. HIS. *Seruir muy bien*. ANO. *To ſerue diligentiſſe or vnder ano-  
ther*. [Plaut. in *Menach.* ſc. 2. a. 5.] Ita iſtae ſolent quæ viros Subſer-  
uire ſibi poſtulant, fretæ dote feroces. ¶ Subſeruire orationi ali-  
cuius eſt, ea dicere quæ pertinent ad confirmandam alterius ora-  
tionem. *Teren. in Andr.* ego quoque hinc ab dextra Venire me  
aſſimulabo: tu vt ſubſeruias Oratori, vtcunq; opus ſit verbis,  
vide.

**Subſidero**, des, Subſiſto, ſedeo, conſiſto, commotor. *ὑποσίδω* *ὑποσίδω*  
*ὑποσίδω* *ὑποσίδω*. GAL. *Su. ſeoir*, eſtre  
aſſis au bas. ITA. *Siar ſiſto, ſedere*. GER. M. *Nider ſiſen* / *ſiſen*.  
HIS. P. *Aſſentare de baxo*. ANO. *To reſt in the bottom, to ſit vnder  
to ſtay*. ¶ *Cic. Attic. lib. 2.* Itaque ſubſedi in ipſa via, dum hæc ſum-  
matim tibi præſcriberem. *Cæſar. 6. bell. Gall.* Magna præterea mul-  
tudo calonum, magna viſiumentorum quæ in caſtris ſubſede-  
rat, facta poteſtate ſubſequitur. ¶ In aquis quoque, cæteriſque li-  
quoribus ſubſidere dicuntur quæ imum perierunt fundum, ibi-  
que ſubſiſtunt. *Columella libro 11. cap. 1.* Villica debet curam adhi-  
bere, vt ſi quæ faces, aut amurcæ in fundis vaſorum ſubſederint  
ſemel, ſtatim emendantur.

¶ Eſt & ſubſidere, inſidiari *ὑποσίδω*. *Cicero pro Mil.* Cur neque  
ante occurrit, ne in villa reſideret: nec in eo loco ſubſedit, quo  
noctu venturus eſſet? *Budaus.* Inde ſubſeſſores, & ſubſeſſæ. de qui-  
bus paulo poſt. *ὑποσίδω*.  
\*Subſidet pecunia apud eum. *Plinius Epistol. 77.* Quum in pro-  
uinciam Quæſtor exiſſet, ſcribãmq; qui ſorte obugerat, ante legi-  
timum ſalarij tempus amiſiſſet, quod acceperat ſcribæ daturus,  
intellexit, & ſtatuit ſubſidere apud ſe non oportere id eſt remane-  
re.

**Subſellia**, ſitorum, Sedes & pulpita, vel (vt ita dicam) ſcamna hu-  
miliora. *ὑποσέλιον* *ὑποσέλιον* *ὑποσέλιον*. GAL. *Sedie*,  
Bancs en bas, chaires baſſes. ITA. *Sedie, pulpiti, branche*. GER. M. *Stu-  
benck, ſtül*. HIS. *Las ſillas para aſſentare*. ANO. *Settes or benches  
where many may ſite*. ¶ Nam Senatores in ſellis altioribus  
conſidebant. [Vel vt ait *Sueton. in Auguſt. cap. 43.* Primus ſubſel-  
liorum ordo Senatoribus vacabat.] *Perſ. Satyr. 1.* Troſulus exul-  
tat tibi per ſubſellia læuis. *Scribit Aſcanius*, Subſellia eſſe Tribu-  
norum, Triumvirorum, Quæſtorum, & huiusmodi minora iu-  
dicia exercentium, qui non in ſellis curulibus, nec tribunali-  
bus, ſed in ſubſelliis conſidebant. Vnde *Varro* Subſellium di-  
ctum exiſtimat, quod non ſit planè ſella. ¶ Erant præterea  
ſubſellia ſedes in foro, ſub dio, vbi iudicia publica exerceban-  
tur. *Cicero in Vatin.* Quæro ex te poſt vrbem conditam num  
quis reus in tribunal ſui quæſtoris aſcenderit, cùmque vi de-  
turbarit, ſubſellia diſſiparit, vinas deleuerit? &c. Quo in loco  
*Cicero* Prætori tribunal aſſignauit, qui iudicis præerat, & Quæ-  
ſitor vocabatur: ſubſellia verò iudicibus, qui reos ſententiis ſuis  
tabellaribus iudicabant. *Quint. libro. cap. 5.* Quod acciditſe  
Porcio Latroni traditur, vt quum ei ſummam in ſcholis opi-  
nionem obtinenti caula in foro eſſet oranda, impenſè petue-  
runt vt ſubſellia in baſilicam transferrentur: ita ei cælum no-  
uum fuit, vt omnis eius eloquentia contineri tecto & parietibus  
videretur. [¶ In ſubſelliis litigatores mercedem oris ſolue-  
bant. *Sueton. in Neron. cap. 17. Et Quintilian.* Inter ſubſellia cau-  
ſam dicere. *Idem Quintilian.* In ſubſellia aduerſarij mittere te-  
ſtem. *Idem*: Subſellia aduerſis ſedentibus aduocato incumbere.  
*Idem Quintilian.* Inter ſubſellia minores aduocatos interro-  
gare. *Idem*: In diuerſa ſubſellia tranſire. *Velleius*: Subſellij frag-  
mine iectus. *Quintilian.* In diuerſa ſubſellia tranſire. *Idem Quint.*  
Peit Porcius latro, vt ſubſellia in baſilicam transferrentur. *Plau.  
Amphitr. Prolog.* Conquiſtores ſinguli in ſubſellia cantper to-  
tanti caueam. *Idem Capt. ſc. 1. a. 3.* ¶ Erant & ſubſellia in curia,  
in quibus Senatores ſedebant, vt oſſendit *Cicero* 1. *Inuelt. in Ca-  
ſilinam.* ¶ Idem ſedes in teatro. *Suetonius in Auguſt.* Facto igi-  
tur decreto patrum, vt quoties quid ſpectandi vltquam publi-  
cè ederetur, primus ſubſelliorum ordo vacaret Senatoribus. ¶ I-  
tem ſedes, in quibus ſedebant rei, & accuſatores, & teſtes. *Cic.  
pro Roſcio Amer.* Erant ei veteres inimicitia cum duobus Roſ-  
ciis Amerinis: quorum alterum ſedere in accuſatorio ſubſel-  
liis video, alterum tria huiusce prædia poſſidere audio. ¶ Sub-  
ſellia pro ipſis iudicibus aliquando accipiuntur: quod & *Budaus*  
annotauit. *Martial. lib. 1.* Sextiliane bibis, quantum ſubſellia  
quinque.

**Subſeſſæ**, Dicuntur à *Vegetio* inſidiaz quibus in itinere exercitus im-  
paratus, ac nihil tale ſuſpicans opprimi ſolet, à ſubſidendo, quod  
aliquando inſidiari ſignificat. *ὑποσέλιον* (vel) *ὑποσέλιον* *ὑποσέλιον*  
*ὑποσέλιον*. GAL. *Guet, embuſches*. ITA. *Inſidie, aguati, im-  
boſcate*. GER. M. *Ein heimlich hinderwart, oder hinterhut auff jemandts  
gutauffen*. HIS. P. *Las aſſe chancas*. ANO. *Ambuſhmentes*.  
¶ Subſidere enim ſignificat deliteſcere: vnde ſubſeſſores dicti,  
qui deliteſcentes, inſidiantur, & inſidiis circumuentos interi-  
munt. ¶ Contra ſubſeſſos vocamus hoſtilibus inſidiis circum-  
uentos.

**Subſeſſor**, ſubſeſſoris. *ὑποσέλιον* *ὑποσέλιον*, *ὑποσέλιον*, *ὑποσέλιον*  
*ὑποσέλιον*. GAL. *Eſpieur, guetteur* de chemin. ITA. *Inſi-  
diator diſtrada*. GER. M. *Ein heimlich auff ſpähder* / *der ein hin-  
dergabt, oder auff einem ſtraſſen in ju vberfallen* / *als die ſtraſſenuber*.  
HIS. P. *Aſſe chador*. ANO. *He ſhat lyeth in waite to deceiue or  
kill one*. ¶ Qui deliteſcens inſidiatur, & inſidiis circumuentum  
interimit. Subſeſſores, vocantur qui occidit aliquem deliteſcunt.  
*Seruius in illud Æneid.* - ſubſedit Aceſtes. ¶ Subſeſſor alieni  
matrimonij, à *Valerio* dictus eſt qui pudicitia alienæ coniugis

inſidiatur.

**Subſidium**, Auxilium eum in vſum comparatum, vt laborantibus  
opem ferat. *ὑποσέλιον* *ὑποσέλιον* *ὑποσέλιον*. GAL. *A. de,*  
*ſecours*. ITA. *Subſidio, ſoccorſo, aiuto*. GER. M. *Ein huſſ nachhuet*  
*entſchuttung*. HIS. P. *Ayuda, ſoccorro*. ANO. *Aids, help*. ¶ *Cicero ad Q.*  
*Frat.* Sextius multis vulneribus acceptis, ſubſidio Beſtæ ſerua-  
tus eſt. Vnde ſubſidio ventre dicimus, pro eo quod eſt laboranti  
auxilium ferre. *Cicer. 6. philipp.* C. Cæſar Gallia provincie  
cum exercitu ſubſidio profectus eſt. Subſidium ſenectutis, id eſt  
perſugium. *Columel. Cic. ad Attic. lib. 5.* Res Hiſpanientes val-  
de bonæ, modò Balbium incolumentem videam, ſubſidium no-  
ſtræ ſenectutis. [¶ *Sueton. in Cæſ. cap. 27.* Tum reorum aut obæra-  
torum, aut prodigæ iuuentutis ſubſidium vnicum, ac promptiſ-  
ſimum erat. *Et Cæſar. lib. 1. de bel. ciu.* Subſidium prædæ. GAL. *L.*  
*Eſcorte*. *Idem Caſ. lib. 3. de bell. ciu.* Subſidia hæc tantis malis ſuc-  
currebant. *Idem lib. 1. de bell. ciu.* Subſidia inopia. ¶ Subſidia in  
acie verbum militare. *Gell. cap. 9. lib. 10.* ¶ Subſidia, de liberis  
*Sueton. in Caligul. cap. 12.* Cum deſerta deſolaraque reliquis ſubſi-  
diis auli, &c.]

**Subſidiarius**, a, um, adiectiuum, Quod in ſubſidium paratur. *ὑποσέλιον*  
*ὑποσέλιον*. GAL. Subſidiare, qui venit ad ſecours. ITA. *Cbi vis-  
ne in ſoccorſo*. GER. M. *Zu huſſ oder nachhuet vortorbet*. HIS. P.  
*El que ſoccorre*. ANO. *Thai helpeth*. ¶ *Luſius 5. ab Vrbe*, Paul-  
lum erat ab dextra editi loci, quem ſubſidiarius repleri placuit.  
*Idem 9. ab Vrbe*, Qui ſubſidiarias cohortes, quæ integræ ad  
longioris pugnae caſus reſeruabantur, in primam aciem ex-  
templo emiſit. ¶ Subſidiarius palmes, qui & præſidiarius &  
reſex à *Columella*, à *Catone* cuſtos, & vinarius appellatur pal-  
mes.

**Subſidiolaris**, ſubſidio ſum. *ὑποσέλιον* *ὑποσέλιον*. GAL. *Venit ad ſecours*. ITA. *Venire in ſoccorſo*. GER. M. *Zu huſſ ſoment  
entſchuttet*. HIS. P. *Venir para ſoccorrer*. ANO. *To aſſe or help*. HIS. P.  
*8. belli Gallicæ*, Perterriti non ſolum ij qui cominus opprimeban-  
tur, aut eminus vulnerabantur, ſed etiam qui longius ſubſidiari  
conſueuerant.

**Subſido**, ſis, penultima producta, Ad ſedendum deſcendum, peſſum  
eo. *ὑποσέλιον* *ὑποσέλιον*. GAL. *Saualler, ſ'abbaiſſer*. ITA. *In-  
chinari*. GER. M. *Siſch ſehen/ niderſehen/ niderſiſſen*. HIS. P. *Ha-  
zer aſſiento lo pejado*. ANO. *To ſit downe or ſink to the bottom, to  
light as birds on trees*. ¶ *Virg. 5. Æneid.* Subſidunt vndæ, tumi-  
dumque ſub axe tonanti ſternitur æquor aquis. *Ouid. lib. 1. Me-  
tamor.* Iam mare litus habet, plenus capit alueus amnes, Flumi-  
na ſubſidunt, colles exire videntur. *Et paulo anti.* Inſiſſe & ex-  
tendi campos, ſubſidere valles. *Luſius lib. 8. belli Pun.* Subſi-  
dunt Hiſpani aduerſus emiſſa tela ab hoſte: inde ad emittenda  
ipſi conſurgunt. [¶ *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Triſt.* Sed modo ſubſidunt  
(venti) intermiſſique ſiſcunt. *Quid. 4. Faſtor.* Pondere terra ſuo  
ſubſedit, & æquora traxit. *Seneca de Conſol. ad Polyb. cap. 12.* Sub-  
ſidere apud te debet exigua pars doloris cum diuiteris inter mul-  
tos.]

¶ Subſidere, eſt in ſubſidio eſſe. *Plautus*, Agite nunc ſubſidite om-  
nes, quaſi ſolent triarij. Solebant enim triarij, vt inquit *Varro*,  
tertio ordine in acie ſubſidio deponi. Huc alludit *Cicero*, cùm  
inquit. Quid ſim tibi autor, in Siciliæ ſubſidias, an vt ad reli-  
quas Aſiaticæ negotiationis proficiſcare?

¶ Subſidere, ſignificat aliquando inuadere. *Luc. lib. 5* Iure ſed in-  
certo mundi ſubſidere regnum. \*Subſidere dicitur ſermina in  
coitu. *Horatius Epod.* Nouaque monſtra iunxerit libidine Mirus  
amor, iuuet, vt tygres ſubſidere coruis.

**Subſigno**, ſignas, ſignare, Subſcribo, ſubnoto. *ὑποσέλιον*. GAL.  
*Souhgnier*, eſcrire au deſſous. ITA. *Sotto ſcriuere*. GER. M.  
*Wdeltzichen/ vnder abſchreiben*. HIS. P. *Firmare eſcripto, poner  
el ſello de baxo*. ANO. *To ſubſcriuo or put ſo a ſeale vnder*. ¶ *Cice-  
ro pro Flacco*, Illud quæro, ſi iſta prædia ſenſui cenſendo: ha-  
beant ius ciuile, ſubſignati apud ærarium, & apud cenſorem poſ-  
ſint? [¶ *Vetus inſcriptio apud Aldum de Orthograph.* Subſignare  
odia.]

**Subſignatio**, nis, *ὑποσέλιον*. Subſcriptio. *Paulus D. lib. vltim. Tit. de  
verb. ſign.* Veteres Subſignationis verbo pro ſubſcriptione vt ſolue-  
bantur.

**Subſilio**, ſubſilis, pen. cor. ſubſilui, ſubſultum, Surſum ſalio. *ὑποσέλιον*  
*ὑποσέλιον*. GAL. *Sauteler*, (ui) ſaillir, treſſaillir. ITA. *Sal-  
tar in ſu*. GER. M. *Auffspringen*. HIS. P. *Saltar de abaxo arri-  
ba*. ANO. *To leap a liitle, to hop*. ¶ *Plaut. in Curcul. ſc. 2. a. 1.* Sub-  
ſilice, obſcero, [peſſulid & miture iſtanc foras.] *Lucrætius lib. 2.*  
Nec quum ſubſilunt ignes ad tecta domorum, Et celeriſſima  
deguſtant tigna, trabèſque, Sponte ſua facere id ſine vi ſubſe-  
putandum eſt.

\*Subſimilis. *Ceſſ. lib. 5. cap. 26.* de ſanguine, ſanie, & pure, Meliceria  
craftior, & glutinoſior, ſubalbida, mellique albo ſubſimilis fer-  
tur.

**Subſulto**, frequentatiuum. *ὑποσέλιον*. GAL. *Sauteler*, ſauter  
de bas en haut. ITA. *Saltar in ſu*. GER. M. *Offt auffspringen*.  
HIS. P. *Saltar de abaxo arriba*. ANO. *To hop often*. ¶ *Plaut. in  
Caſ. vt ſubſultabat poſtquam vicit villicus*. *Idem [Plau. Capt. ſc.  
4. a. 5.]* Tu ſubſultas ego miſer vix aſto præformidine. [¶ *Cor.*]

**Subſultim**, aduerbium. *ὑποσέλιον*. GAL. *En treſſaillant*, en  
ſautelant. ITA. *Saltando*. GER. M. *Offt auffspringen* / *oder auff-  
ſupffen*. HIS. P. *Saltando de abaxo arriba*. ANO. *By hopping*.  
*Suetonius in Auguſt. cap. 83.* Mox nihil aliud quàm vectabatur,  
& decambulabat, ita vt in extremis ſpatiis ſubſultim decurre-  
ret.

**Subſilles**, (inquit *Faſtus*) Dicebantur quædam lamellæ ſacrificijs  
neceſſariæ.

**Subſimus**, ma, mum, penultima producta, Aliquantulum ſi-  
Tom. ij. Xx ij



cum Bruti, & edificabat in summa Velia. [Subrogare adites. Gell. c. 9. lib. 6. Lin. lib. 5. d. 4. Ad magistratus subrogandos Romam redit &c.]

Subrostrari, Homines ostosi dicebantur, quibus quum nihil esset quod domi agerent, sub rostris frequenter desidebant, irumores novos aut captantes, aut ipsi confingentes. Calius ad Cic. li. 8. Te ad nonum calendis Iunij, subrostrarij (quod illorum capiti sit) dissipant perisse.

Subrubeo, es, Non nihil rubeo. {Subrubeo. G. A. L. Devenir un peu rouge, devenir rougeastre, se rougir un peu. I. T. A. Arroscirsi un poco. G. E. R. Winder vnd mehr rotfarb sein. H. I. S. P. Vn poco embarmegeerse. A. N. G. To be somewhat redde.} Ouid. lib. 2. Amor.

Quale coloratum Tithoni coniuge cælum  
Subruber aut sponso visa puella novo.

Subrubicundus, adiectivum, Rubicundus, siue aliquantulum rubicundus. {Subrubicundus. G. A. L. Rougeastre. I. T. A. Alquanto rosso, rosso. G. E. R. Rottecht/oder rotfarb sein. H. I. S. P. Vn poco bermejo, ANGL. Somewhat redde.} Plin. lib. 23. cap. 13. Herba est trixaginis specie & mollitia, cauliculis subrubicundis.

Subrufus, adiectivum, Aliquantulum rufus. {Subrufus. G. A. L. Quelque peu roux, rouxastre. I. T. A. Vn poco rosso. G. E. R. Rottecht/oder rotfarb sein. H. I. S. P. AN. Reddub.} Pl. lib. 37. c. 10. Indica gentium suarum habet nomen, subrufo colore, in attritu sudorem purpureum emanat. Plaut. in Capt. Subrufus aliquantum, crispus, cincinnatus.

Subrumi, Dicitur sunt agni, qui adhuc sunt sub mamma, quæ ruma à veteribus dicebatur. {Subrumi. G. A. L. Agneaux qui tetreat encore. I. T. A. Agnelli ch ancor teteano, agnelli da latte. G. E. R. Sönglämmer. H. I. S. P. Corderos de leche. A. N. G. L. sucking lambs.} Varro de Re rust. cap. 2. Et si parum habet lactis mater, ut subiciat sub alterius mammam, qui appellantur subrumi, id est sub mamma. Antiquo enim vocabulo, mamma ruma, ut opinor, dicebatur. Hæc Varro.

Subrumari, & Subrumare, id est, Mammæ submittere. {Subrumari. G. A. L. Faire tetter, bailler à une mere laitiere pour alaiter. I. T. A. L. Far tettare, o lastare, mettere sotto la teta. G. E. R. Winder in tassenju saugen. H. I. S. P. A. Abjar coma cordera, meter so la teta. A. N. G. To be suckled or put to suck.} Col. lib. 7. c. 4. Diligenti cura servandum est ut & suis quotidie matribus & alienis, non amantibus, agni subrumerunt.

Subrumpo, Subruptus, Hircius de bello Africo, Erat conuallis satis magna, latitudine, altitudine prærupta, crebris locis speluncæ in modum subruptis.

SVBRVNEVI, limites ita nominantur ab Hygno, Limites linearij mensuræ tantum determinandæ causa sunt constituti: & si finitimi inueniunt, latitudinem secundum legem Maniliam acciperunt, in Italia itineri publico seruiunt sub appellatione subrumciuum, habent latitudinem pedum octonum, hos conditores coloniarum, fructus asportandi causa publicauerunt.

Subruo, is, suffodio, vel suffosso fundamento diruo. {Subruo. G. A. L. Ruer ce dessus de dessous, ruer ius. I. T. A. Cauaro. G. E. R. Wnden vider fellen/ vnden vmbstossen. H. I. S. P. A. Derrocar per deuso. ANGLI. To raise or ouerthrow by deluuing up the foundation.} Cesar 2. belli Gall. Murusque defensoribus nudatus est: testudine facta partis succedit, murumque subruunt. Liu. 5. bell. Pun. Sequæ vltimum illum diem agere, nihil minus timentes quam subruatis cuneulo inuenibus, arcem iam plenam hostium, &c. [Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. Subruere arces & mœnia. Linus lib. 1. dec. 5. Subruere & tentare libertatem.] Aliquando effodio. Seneca, Subruunt terram, thesauros quæritant.

Subrusticus, a, um. {Subrusticus. G. A. L. Ancunement rustique, rural et lourdaut. I. T. A. Rustichetto, villanollo. G. E. R. Etwas Bauerisch. H. I. S. P. A. Cosarustica. ANGL. Somewhat hai vplandish and rusticall.} Cic. de Clar. Ora. Quum etiam ipso sono, quasi subrustico prosequeretur atque imitabatur antiquitatem.

Subrustilus, adiectivum, In rutilum vergens colorum. {Subrustilus. G. A. L. Vn peu rouge, ou rougeastre. I. T. A. L. Rosso. G. E. R. Winder vnd mehr farror. H. I. S. P. AN. Vn poco rosso, o ruisio. ANGL. Somewhat redde.} Plin. lib. 10. c. 3. Media magnitudine colore subrustilo, rarum conspectu.

Subsalsus, sa, sum, Adiectivum, Quod salis saporem nonnihil refert. {Subsalsus. G. A. L. Quelque peu salé. I. T. A. Salso, che ha sapore di sale. G. E. R. Ein klets gesaltzen. H. I. S. P. Vn poco salado, que uene sabor de sal. ANGL. Somewhat salt.} Plin. lib. 2. c. 29. Subsalta gustanti herba.

Subsanno, as, verbum est adiectivum, Irrideo. {Subsanno. G. A. L. Se moquer. I. T. A. Deleggare. G. E. R. Betspotten. H. I. S. P. A. Mosar o escarnefer. ANGL. To mock or scorne.} Nam sanna (vt loco docuimus) iriusionem significat, quæ & sublannatio dicitur. χλδασαμος.

Subscribo, is, Subnoto, sub signo, quod vulgo efferunt, nomen in literis suppono. {Subscribo. G. A. L. Subcrire, signer de sa main. I. T. A. Sottofirmare. G. E. R. Wnder schreiben. H. I. S. P. A. Firmare lo escripto, escriptur por debaxo. ANGL. To wryt vnder, so subscriue.} Cic. ad Atticum lib. 8. Literas tibi à Domitio ad XII. Calend. Martij allatas esse, earumque exemplum subscripseras. [Apuleius Apolo. 1. Ad subscribendum compelli. (De accusatione.) Ouid. Eleg. 2. lib. 1. Trist. Neve precor magnæ subscribite Cæsaris iræ. Item, Subscribere, i. notare. Sueton. in Calig. c. 29. Numerum puniendorum ex custodia subscribens, &c.] Alias subscribere significat fauere, siue approbare. Columell. lib. 1. c. 2. Quod si voto fortuna subscriperit, agrum habebimus salubri celo, vberi gleba. Ouid. 1. Trist. Eleg. 2. Neve precor magni subscribite Cæsaris iræ. Sæpe premente deo, fert deus alter opem. [Velleius: Subscripsit Agrippæ Capito in Cassium. Quæst etiam subscribo,

aliquando verbum iudicij & foro commodatum, & significat iudicium dicitur, quasque dicam scribere. Plinius lib. 5. Epist. 6. Scis te non subscripsisse mecum, & iam biennium tranfisse, omniâque me vscupisse. Id est mecum querelam non esse expertum, vt interpretatur Budæus. Vnde subscriptores, qui accusatori subscribunt, hoc est qui secundas accusationis partes sustinent. Cic. 1. Verr. Venit paratus cum subscriptoribus exercitatis & disertis, Vbi Aconius, Subscriptores dicuntur qui adiuuare accusatorem solent: quos oportebat submissus agere, quàm eum quem sequebantur. Budæus in prioribus Pand. Annot. Subscribere dicebant veteres Iureconsulti, quod nunc adiungere, dicunt. Subscribendi igitur facta potestas, dicendum, quod Leguleiorum vulgus hodie barbarè effert. Dicitur est quod adiungere se poterit. Cicer. in Diuin. Non modò referendi nominis, sed ne subscribendi quidem, quum id postularer, fecerunt potestatem.

\*Subscriptor & approbator. Gell. lib. 5. cap. 21. M. Cato & Q. Claudius, Val. Antias, L. Lælius, P. Nigidius, M. Varro, quos subscriptores, approbatorisque huius verbi habemus.

Subscriptio, nis, Subsignatio. {Subscriptio. G. A. L. Subscriptio. I. T. A. Sottofirmatione. G. E. R. Wnder schreiben. H. I. S. P. A. Escripura por debaxo. ANGL. Subscriuing.} Cic. pro Cluent. Quare quicquid de subscriptionibus eorum mihi dicendum erit, eo dicam animo, &c. [Subscriptio censoria est ipsa censura. Cicero pro Cluent. Ne subscriptio censoria non minus calamitatis ciuibus quàm proscriptio acerbissima possit afferre. Budæus. Accipitur præterea subscriptio, pro adiunctione, vt hodie loquuntur nostri Iureconsulti, quum accusatori aliquis ad agendum adiungitur. Cic. 1. Verr. Quartum quem sic habiturus, non video: nisi quem fortè ex illo grege oratorum qui subscriptionem sibi postularunt. Præterea Subscriptiones dicebantur eorum constitutiones quibus respondebat presentibus sese per libellos constitutionibus. Nam quum absentibus respondebant, epistolæ dicebantur. [Subscriptio ab accusatione separatur apud Gall. c. 4. lib. 2.]

Subscis, udis, pen. prod. {Subscis. G. A. L. Vne tringle, ou quene d'aronde ou cheuille pour faire tenir deux aix ou deux membrures ensemble. I. T. A. L. Tanoletta con la quale si fegono o congiungono le saule l'una all'altra. G. E. R. Ein preschoty/ presfirtemen ein holtz band mit dem jenen iram/ oder dergleichen zusamen klammert werden. H. I. S. P. A. El tarugo o sauiua de palo. ANGL. A wedge to ioyne ocher timber together.} Tabella exigua, inquit Festus, qua tabulæ duæ inter se confinguntur: ita dicta à succidendo, quod quæ immittitur, succidatur. Pacuuius. Nec vlla subscis cohibet compagem.

\*Subscudus (inquit Budæus) quæ & subscudes, & subscudes appellantur, sunt lignea retinacula, quæ etiam securicæ à forma vocantur, quasi securicæ quibus duo tigna tenacissimè inter se vincuntur: vnde Securiclati cardines apud Vitruvium lib. 10. licet vulgò securidati legatur. Galli hirundinum caudas appellant. Solent etiam interdum subscudes ex ferro fieri. Vitruv. lib. 10. cap. 10. Loquens de tympano ad molendam farinam faciendo. Secundum id tympanum (inquit) manus item dentatum planum est collocatum, quo continetur axis, habens in capite summo subscudem ferream qua mola continetur. Quum Vitruuius subscudem hæc appellat, inquit Budæus, nostri ferrum molendini: ex quo forma subscudis intelligi potest.

[Subscisus, a, um: Seneca epist. 34. Subscisua res non est philosophia. Vide infra succisus.]

Subscco, as, pen. correp. Ab ima parte refeco, succido, abscondo. {Subscco. G. A. L. Scier ou couper par dessous. I. T. A. L. Segare per di sotto. G. E. R. Wden abhauen/ oder abshneiden. H. I. S. P. A. Cortar por debaxo. ANGL. To cutt vnder.} Colum. lib. 2. Quædam subterraneæ pestes adultas segetes radicibus subsectis enecant. Ouid. 4. Fast. Illa papaueræ subsecuar vngue comas. Idem 6. Fast. Non vngues ferro subsecuisse licet.

Subscunda rius, adiectivum, Succisus, & quod quasi secundo tempore aduenit. {Subscunda rius. G. A. L. Succisus, qui se fait seconement. I. T. A. L. Succesiuo. G. E. R. Nächst zu reissend. H. I. S. Cosa consequiente. ANGL. That succedeth.} Gell. lib. 20. cap. vlt. Quantum autem vitæ deinceps mihi datum voluntate erit, quantum à cura publica, & à re familiari, procurandæque cultu liberorum meorum dabitur orium, ea omnia succisua, & subsecundaria tempora, ad colligendas huiusmodi memoriarum delectatiunculas conferam.

\*Subsentio, Aliquantulum sentio, aduerto. Terentius in Heaut. Per alium quenuis vt des, fallite sinas Technis per seruulum: etsi subsentis id quoque, illos ibi esse, & id agere inter se clanculum.

Subsequor, eris, penultima correpta, Statim sequor, consequor. {Subsequor. G. A. L. Aller apres, suivre de pres. I. T. A. Seguire incontinente. G. E. R. Waid nachhin folgen. H. I. S. P. Seguir despues o luego. ANGL. To fellow or go asier.} Cesar de bell. Gall. lib. 4. Agmen sublequi iussit. Plaut. Bacch. Cedo manum, & subsequere propius me ad fores. [Plaut. Amphitr. Ibo & Mercurium subsequar. Idem Aulul. sc. 6. a. 4. Intro hunc subsequor. Quintilian. Subsequendi est quædam dignitas.] Liu. 7. belli Pun. Rapsumque cum equitatu profectus, iussis se sublequi peditibus, palatos passim per agros, &c. [Sublequi & imitari aliquem. Plin. in Paneg. Te enim imitari, te sublequi student.]

Subsero, ris, penultima correpta, Subtus semino, vel planto. {Subsero. G. A. L. Sousemmer, ou sursemmer, ou planter au dessous ou incontinent. I. T. A. Sotto seminare, sotto piantare. G. E. R. Waid drauff sâhen. H. I. S. P. Sembrar o plantar por debaxo. ANGL. To sow or plant vnder.} Colum. lib. 4. c. 15. Nam plurimum interstet ad huc noui



to abiegenæ trabes. Subest causa. Cicero 5. de Finib. Intelligatur aliquam subesse eiusmodi causam. Idem 1. Officior. Quum verò de imperio deceratur, belloque gloria quaritur, causas omnino subesse tamen oportet easdem, quas dixi paulò antè, &c. [Cass. de bell. civ. Suberant montes. Idem ibid. lib. 2. Suberat turris. Ibidem lib. 3. Nox suberat. (id est imminabat.) &c.]  
 ¶ Aliquando subesse significat latenter inesse. Virgil. 2. Georgic. Quippe solo natura subest. ¶ Subesse pro adiuuare aliquando ponitur. Plaut. in Trim. - quod ego, assequitur, subest, subsequitur.

**Substusio**, is, penultima correpta, Ad imam rei cuiuscumque partem aliquid assuo. { υποβύθιον. } GALLIC. Coude par le bas. ITA. Cuocere di sotto. GERMAN. Wnden an fieden oder butzen. HISPA. Cofer debaxo. ANG. To sew to some thing to the end of an oiber, or under. } Horatius 1. Serm. Satyr. 2. - sunt qui nolint tetigisse nisi illas, Quorum subfuta talos tegat iustita veste. Subfutam vestem, limbum intelligit, qui iustitæ subfuebat.

\***Subfurdus**, a, um, Adiectiuum, Aliquantum furdus. Vt, Vox subfurdæ, apud Quint. lib. 11. cap. 3. Deinde vox non subfurdæ, rudis, immanis, &c.

**Subtâl**, Ex sub & talo componitur, significatque cauum, pedis, quantum & pro vola quandoque accipitur. Sponitinus.

**Subtegmén**, inis, Filium, quod stamine textitur, vel quod stamini intextitur. { τρυβέρεθ. κέκμη. } GALL. La trame ou trame d'un tissand. ITA. Trama da tessere. GERMAN. Det eln-trag einos gewups. HISP. Trama de la tela. ANG. The woufe of a webbe. } Terent. in Heaut. Anus subtegmén nebat: præterea vna ancilla erat. Ouidius 6. Metamorphos. Infricitur medium radiis subtegmén acuris. Catul. Argonaut. Currite ducentes subtegménna, currite fusi. Virgil. 3. Æneid. Per picturatas auri subtegménne vestes.

**Subtegmén**, a, um, adiectiuum. Quod est aliqua ex parte ex regulis confectum. { οὐδὲν ὑποκρύπτει, ἢ ὑποκρύπτει, ὑποκρύπτει. } GALL. Qui est sous les tuilles ou le toit & à couuert. ITA. Cosa sotto le tegole o sotto il tetto. GERMA. Ein bane mit hagen bsteigt. HISP. Cosa solo tejado y cubierta de teja. ANGL. That is under the eaves or roof of houses. } Quæ & barbarica dicebantur, ex testis tufis, rudere & calce constantia. Plin. lib. 36. cap. 25. Pavimenta credo primùm facta, quæ nunc vocamus Barbarica atque subtegménulæ.

**Subténdendo**, dis, Subtus extendo, tendendo subiicio. { υποβύθιον. } GALL. Estendre par dessous. ITA. Distender sotto. GER. Wnden fur spannen. HIS. Estender de baxo. ANG. To extend or stretch abroade vnder. } Cato de Re rust. cap. 10. Lectum in cubiculo vnum, lectos loris subtentatos quatuor, & lectos communestres.

**Subténtare**, Tentare. { τεντῶ. } GALL. Tenter. ITA. Tentare. GER. Tenten. HIS. Tentar. ANG. To asfaye. } Plautus in Truculent. Aduemisti huc subtentatum exortatis omnibus.

**Subténus**, tenue, Aliquantulum tenue. { ὑποβύθιον. } GALL. Vn peu rendre, inenu & delié. ITA. Alquanto sottile. GER. Zimisch dunnt oder tielt. HIS. Vn poco sotil y delgado. ANG. Somewash thinne and slender or small. } Varro 2. de Re rust. cap. 7. Non angusta iuba, crebra, fusca, subterfusa, subtenuibus fetis implicata in dexterioem partem ceruicis.

**Subter**, Præpositio locum denotans inferiorem, sicut Super, superiorem. { ὑποβύθιον. } GALL. Dessous. ITA. Sotto. GER. Wnder vnder. HIS. Debaxo. ANGL. Vnder. } Iungitur autem ferè accusatiuo. Cicero in Arat. Spiniferam subter caudam pistricis adhezit. Idem 3. Tuscul. Plato iram in pectore, cupiditatem subter præcordia locauit. [Gell. cap. 15. lib. 10. Vnguium Diablis & capilli segmina, subter arborem filiquam terra operiuntur. Ouid. libro 3. Fastor. Huic supra nubes & subter sidera lapsor.]

¶ Nonnuquam etiam ablatiuo. Virgil. 9. Æneidos, Ferre iuuat densa subter testudine casus. [Cauill. ad Orientalum: Troia Rhæteo quem subter littore tellus, Obtegit.]

¶ Ponitur & sine casu, aduerbialiter. Cicero de Som. Scip. Deinde subter mediam ferè regionem sol occupat.

**Subterduco**, cis, verbum Plautinum, Subterfugio, clam me educo, elabor. { ὑποβύθιον. } GALL. Se retirer à part secrettement, se soustraire & retirer de la compagnie. ITA. Fuggire di nascoso, sotto fuggire. GER. Sich verschleichen oder entziehen. HIS. Huyr à escondidas. ANG. To go away priuèlie, to drawe him self frome the companie of others. } Plaut. in Mil. [sc. 3. a. 2.] Serua istas fores, Ne tibi clam fe subterducat istine. Id est, ne hinc abeat te iuscio. [Pl. Afri. sc. 2. a. 2. Si isti occasioni tempus fe subterduxerit. Idem Menach. sc. 1. a. 3. Si subterduxit mihi, (Mox, surripuisti.)]

**Subterfluo**, is, ere, Notæ est significationis. { ὑποβύθιον. } GALL. Couler par dessous. ITA. Correrè scorrere. GER. Wnden hirstessen. HIS. Correr por debaxo lapido. ANGLI. To flow vnder. } Plin. lib. 8. cap. 50. Torrente rapido minaciter subterfluente.

**Subterfugio**, subterfugis, penult. corr. Clam aufugio, subterduco. { ὑποβύθιον. } GALL. Eschapper, s'enfuir en cachette, cuitter. ITA. Fuggire secrettamente, dinascoso. GER. Heimlich entziehen. HIS. Huyr secrettamente à escondidas. ANG. To flee away priuèlie, to escape, to anoyde. } Plaut. in Bacch. Subterfugisse mihi se hodie Chrysalum? [Plaut. Capt. sc. 2. a. 5. Ea potes subterfugere pauca si non omnia. Mox, effugere.]

¶ Aliquando vito, vel detrecto. Plaut. in Merc. Nec quicquam ego mare subterfugis cauis tempestatibus. Sic dicimus, Subterfugere militiam, Subterfugere laborem, periculum, hoc est detrectare.

**Subterlabôr**, pen. prod. subterlaberis, penult. corr. Elabor, & effugio. { ὑποβύθιον. } GALL. S'escouler & s'en aller en cachette, secrettement. ITA. Fuggire tacitamente. GER. Entren-

nen. HIS. Huyr à escondidas. ANG. To runne or flow vnderneath, to escape or slipe away priuèlie. } Liu. 10. bell. Pun. Sed neque nostro ferire celeritate subterlabentem poterant: neque transfilire armati ex humilioribus in altioem nauem. [Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Tristium. Perque novos pontes subterlabentibus vndis, &c.]

**Subterlino**, is, penult. correp. Imam rei alicuius partem perlino. { ὑποβύθιον. } GALL. Oindre par dessous. ITA. Vgnere per di sotto. GER. Wnden bestreichen/ oder anfassen. HIS. Vnjar por debaxo. ANG. To anoynt vnderneath. } Plin. lib. 28. cap. 7. Sotira obsterix, tertianis, quartanisque efficacissimum dixit plantas agri subterlini.

**Subtermeo**, as, Subtus transeo. { ὑποβύθιον. } GALL. Passer par dessous. ITA. Passare per di sotto. GER. Wnderstohb gon. HIS. Passar por debaxo. ANG. To passe or go vnderneath. } Claud. de Aponi balneis, Et iunctos rapido pontes subtermeat estu.

**Subterro**, is, Commiuuo, altero. { καταβύθιον. } GALL. Casser, & briser, ou broyer menu. ITA. Pestare, tritare, sminuire, consumare. GER. Retreiben/ vnten abstosst. HIS. Gaster, desmenuzar, hollar, trillar. ANG. To bruisse in small pieces. } Colum. lib. 12. cap. 5. Salis sextarium subterro & s. b. triticum cum quarto mellis aceto diluito. Cato cap. 71. Boues ne pedes subterant priuquam in viam quoquam agas, pice liquida cornua infima vngito.

**Subtritus**, a, um, Attritus. { καταβύθιον. } GALL. Viè, broyé, brisé. ITAL. Alquanto frusto, usato. GER. Wnden abgestosst. HIS. Castado, desmenuado, trillado. ANG. worne, bruised. Plautus Asin. sed tamen tu inepie eos afinos prædicas Vetulos, claudos, quibus subtrite ad femina erant vngulae.

**Subterraneus**, a, um, Quod est sub terra. { ὑποβύθιον. } GALL. Qui est sous la terre. ITALI. Sotto terra. GER. Das vnder der erden ist. HIS. Sotierra. ANG. That is vnder the earth. } Colum. lib. 1. cap. 7. Vinctis quam saluberrimum subterraneum ergastulum plurimis: sique id angustis illustrium fenestris. Idem, Nam ferè cum his partibus ædificia rimas egerunt, cava præbent, & latebras subterraneis animalibus.

\***Subtertenuo**, as, are, apud Lucretium libro 1. Annulus in digito subtertenuatur habendo. Hoc est in subteriore parte quæ proxima est digito, minuitur & atteritur dum habetur in vsu frequentiori.

**Subterxi**, is, xui, xum, idem quod subiungo. { ὑποβύθιον. } GALL. Ajoindre, ajouster. ITA. Sottogiungere. GER. Hinden dran wâben/ vnden dran setzen. HIS. Annadir y tener por debaxo. ANG. To weaue or ioyne to. } Plin. lib. 25. cap. 11. Verùm & generatim membratimque singulis corporum morbis remedia subterximus. [Tibull. lib. 4. Inceptis de te subterxam carmina chartis, (aliàs, neruis.)]

**Subtilis**, & hoc subtile, Quod est tenuium partium. [Dicitur à filo tenuissimo sub tela, Et filam quasi hilum: Varro.] { ὑποβύθιον. } GALL. Ajoindre, ajouster. ITA. Sottile, tenue. GER. Knit/ subst. HIS. Sotil y delgado. ANG. That is made of thinne and small partes subtilie. } vt Subtilis succus. Plinius lib. 11. cap. 5. Apes succum subtilissimum contrahunt. ¶ Ponitur etiam pro ingenioso & docto. ¶ Subtile consilium, id est implicatius, nec cuius obnoxium. [Cicero ad Catonem libro 15. Nam ad meum sensum, & ad illud syncerum ac subtile iudicium nihil potest esse laudabilius quàm est tua oratio. ¶ Subtile palatum, & subtilis gula, quæ sapores acutè diiudicat. Horat. 2. Serm. Sat. 8. Feruida quod subtile exudant vina palatum. Colum. lib. 8. cap. 16. hoc igitur peritium multorum subtiliorem fecit gulam, doctaque & erudita palata fastidire docuic fluuialein lupum.]

**Subtilitas**, aris, Tenuitas, gracilitas, acumen. { ὑποβύθιον. } GALL. Subtilité. ITA. Sottigliezza, sottilità, sottilianza. GER. Spitzfundtgeit/ subtiltelt. HIS. Sotile/ a d delgado. ANG. Subtiltie, sharpness of wisse. } Cic. li. 1. Acad. Apud nostros enim non ignoras quæ sit, & quanta subtilitas.

**Subtiliter**, aduerb. { ὑποβύθιον. } GALL. Subtilement, par le menu. ITA. Sottilmente, por il minuto. GER. Schartzpinnigt. HIS. Sotil y delgadamente. ANG. Subtiltie. } Acutè, acriter, reuiter. Cic. 1. Tuscul. Sed Zeno quum Arcefilam anteiret ætate, valdeque subtiliter differeret, & peracutè moueretur, corrigere conatus est disciplinam.

**Subtiméo**, subtimes, penult. corre. Aliquantum timeo, subuereor, subformido. { ὑποβύθιον. } GALL. Craindre aucunement, auoir peur. ITA. Temere alquanto, dubitare, hauer paura. GER. En etten fôrchten. HIS. Vn poco temer, durar. ANG. To feare à litle. } Cic. 2. Philipp. Num quid subtimes ne ad te hoc crimen pertinere videatur.

**Subtraho**, is, De medio aufero. { ὑποβύθιον. } GALL. Soustraire & retirer d'aucc. ITA. Tuor di sotto, rubbare. GER. Entzihen. HIS. Sacar de otra cosa, hurtar. ANG. To drawe away frome others. } Plin. lib. 11. cap. 18. Subtrahitur itaque deducta multitudinc. Ouid. Ibin. Subtrahitur presso mollis arena pede. Cic. ad Quin. Frat. lib. 2. Quo ego me libentius à curia, & ab omni parte Reipub. subtraho. Ouid. 5. Trist. Subtrahis & fracto tu quoque colla iugo. Virgil. 6. Æneid. Siste gradum, teque alpetu ne subtrahè nostro. [Quintilian. Subtrahere se oneri. Ouid. 13. Metam. Suasi vt fe subtraheret bellique vique labori. Es Senec. cap. vlt. de Consol. ad Marc. Subtrahi malis. Ouid. 13. Metam.



trius. { *ἄσπετος*. GAL. Vn peu camus. IT AL. *Simo, di naso alquanto tirato*. GER. *Emfcher maaf flachndfig*. HISP. *El que tiene un poco las narices romas*. ANG. *Somewhat flat in the nose*. } Varro lib. 2. de Re rust. cap. 5. Vt sint bene composita, & integris membris, &c. pilosis auribus, compressis malis, submissive, gibberibus demissis, &c.

**Subsisto, stis, Contra sisto, consisto, pedem figo.** { *ὑποσίστημι*. GAL. *Sarrester & demeurer quelque temps*. IT AL. *Contrastare, fermarsi, dimorare in un luogo*. GERM. *Beston/entgesen ston/bisteben ston*. HISP. *Quedarse pararse*. ANGL. *To stand still and stay*. } *Caesar 1. belli Gallic*. Quo praelio sublato Heluetij, quod quingentis equitibus tantam multitudinem equitum propulerant, audacius subsistere nonnunquam ex nouissimo agmine praelio nostris lacessere ceperunt. *Virg. 9. Aeneid*. Ergo nec clypeo iuuenis subsistere tantum, Nec dexa valet. [ *Linus lib. 9* Subsistere hostem. *Senec. cap. 7. de Consol. ad polyb*. Ex quo se Cæsar orbi terrarum dedicauit, sibi eripuit, & siderum modo, quæ irrequieta cursus suos explicant, nunquam illi licet nec subsistere, nec quicquam suum facere.]

¶ Subsistere feras, est excipere, nec cedere irruentibus, *ut ait Budæus. Linus 1. ab urbe*, Hinc robore corporibus, animisque sumpto, iam non feras tantum subsistere, sed in latrones præda onustos impetum facere, pastoribusque rapta dividere.

¶ Subsistere in aliquo loco, est aliquandiu commorari. *Virg. 2. Aeneid*. quater ipso limine portæ Substitit, & argue vtero fontum quater arma dederet. *Plin. Epist. 23. 4*. Grauissimis ætibus, utque etiam febriculis vexatus, Pergamum substiti. Id est restiti, remansit, commoratus sum. *Et Velleius*: Calpurnia, ut eo die domi subsisteret Cæsarem orabat. *Sueton. in Otho. ca. 9*. Nec illi pugnae affuit, substititque Braxelli. (id est euentum pugnae expectauit.) Lingua substitit timore. *Ouid. Epist. 13*. Substitit vnda, hoc est restit, siue constitit. *Virg. 8. Aeneid*. Tybris ea fluuium, quam longa est, nocte tumentem Leniit, & tacita refluens ita substitit vnda, Micis ut in morem stagni, &c. [ *Ouid. epist. Sapph*. Ingeniumque meis substitit omne malis. ] Substitit proceritas balsami intra bina cubita. Hoc est, proceritas est balsamus duos cubitos, nec amplius. *Plin. lib. 12. cap. 25*.

**Subsolanus, ni, Ventus spirans ab ortu æquinoctiali, aduersus Eænonum:** ita dictus quod sub Sole nasci videatur: vnde & Græci Apelioten appellauerunt. { *ὑποσολῆς*. GAL. *Le vent de Levant*. IT AL. *Leuante vento*. GERM. *Der Ost wind wâget von mittem Sonnen auffgang*. HISP. *Viento del Oriente*. ANGL. *An east wind*. } *Plin. lib. 2. ca. 47*. Ab Oriente æquinoctiali Subsolanus, ab Oriente brumali Vulturinus. Illum Apelioten hunc Græci Eurum appellat.

**Subsortior, iris, Est forte in alterius locum substituo, quem admodum in iudicio reictorum locum fieri solebat.** { *ὑποσώριος*. GAL. *Letter au fort*. IT AL. *Gittare à sorte, sortire*. GERM. *Durch die toßstellung andere reictor erwihlen*. HISP. *Sortear*. ANGL. *To choose by lotte after an other haue ehosen before*. } *Cic. 3. Verr*. Cur ea quam diu alium Prætozem, cum iis iudicibus, quos in horum locum subfortitus es, de te in consilium iturum putasti, tam diu domi fuerunt?

**Subfortitio, onis, Electio quæ fit subfortiando cum forte in alterius locum aliquis substituitur.** { *ὑποσώριος*. GAL. *Lettement de sort, election par fort*. IT AL. *Gittamento à sorte, esso sortire, elezione per sorto*. GERM. *Ein wat durch die toßstellung*. HISP. *Obra de sortear, elecion por suerte*. ANGL. *Chofing by lotte*. } *Cicero 3. Verr*. Nam de subfortitione illa Iuniana Iudicum, nihil dico, *Suetonius in Iulio Cæsare, cap. 41*. Ac ne qui noui cœtus recensionis causa moueri quandoque possent, infituit quotannis in demortuorum locum ex his qui recensiti non essent, subfortitio à Prætoze fieret. *Cic. pro Cluent*. Et quod C. Verres Prætoz vrbanoz, homo sanctus & diligens subfortitionem eius in eo codice non haberet, qui tum inter litas proferebatur.

**Substantiâ, Vide s vbsto.**

**Substerno, is, aui, acum, Subtus sterno, subiicio.** { *ὑποστένω*. GAL. *Estendre dessous, faire liuere*. IT AL. *Sotto distender*. GER. *Understrewen/oder spreiten*. HISP. *Derrocinar por debaxo*. ANGL. *To spread or strawe vnder, to litter*. } *Terent. in And*. Ex ara hinc sume verbenas tibi, atque eas substerne. *Ouid. 15. Metamorph*. Quas haec cum fulua substravit cinnama myriha. *Cic. 2. de Nat. deor*. Iam gallinæ a uésque reliquæ quietum requirunt ad pariendum locum, & cubilia sibi, nidôlque construunt eôlque quam possunt mollissimè substernunt, ut quam facillimè oua feruentur. ¶ Substernere, animo omnia, id est subicere, suppungere. *Cic. 7. de Vniu*. Animum igitur quem ille procreator mundi Deus ex sua mente & voluntate genuisset: tum denique omne quod erat concretum atque corporeum substernebat animo, interiùsque faciebat. [ ¶ Substernere pydicitiam alicui. *Sueton. in August. cap. 68*. A etiam Hirtio in Hispania ccc. millibus nummum substernuerit.]

**Substratus, huius substratus, Ipse substernendi actus.** { *ὑποστρωμα*. GAL. *Estendement par dessous*. IT AL. *Esso stendere disotto*. GER. *Understrawung*. HISP. *Derrocamiento por debaxo*. ANGL. *Spreading or strawing vnder*. } *Plin. lib. 24. ca. 9*. Suffitu quoque aut substratu fugant venenata.

**Substramen, inis, Quod animalibus substernitur.** { *ὑποστρωμα*. GAL. *La liuere qu'on fait aux bestes*. IT AL. *Letto che si fa alle bestie*. GERM. *Ein vnder streum*. HISP. *Paja de la cama ò lecho por las bestias*. ANGL. *That whit his spread vnder, litter*. } *Varro libro 3. de Rustic. cap. 10*, Ealque cellas prouident, ne habeant in solo humorem, sed habeant molle substramen è palca, allâve quare.

**Substillum, Tempus illud dicitur quod ante pluuiam, vel post**

pluuiam, non sicum, sed humidum quoddam aut iam stillat, aut nō dum stillare desierit. *Hac Festus*. ¶ *Apud Catonem lib. 1. de Rustic*. ponitur pro ægritudine, quando stillatim vrina emittitur, quam Græci vocant *σπυροχολον*. Nunc (inquit) de iis quibus ægriē lotium it, quibusque substillum est.

**Substituto, is, In locum alterius surrogo, sufficio.** { *ὑποστίθω*. GAL. *Substituer, mettre en la place d'un autre*. IT AL. *Sostituire*. GERM. *Uo etnes anderen statt setzen*. HISP. *Sustituir ò poner en lugar de otro*. ANGL. *To put in an others room*. } *Cic. 7. Verr*. Tum iste homo nec iam in eorum locum alios substitueret, & suppungere cœpit. *Idem 2. de Diuin*. In libris enim sententiam dicebamus, concionabamur, Philosophiam nobis pro Reipublicæ procuratore substitutam putabamus. [ *Velleius*: Substitutus erat sibi Cæsar Dolabellam. (in Consulatu.) *Senec. cap. 16. de Consol. ad Mari*. Substituere in vicem filij. *Linus lib. 8. bell. pun*. Substituere aliquid animo dixit. (id est offerre ad cogitandum.) *Sueton. in Galba cap. 16*. Substitutus ludis.]

**Substitutio, onis, Surrogatio, suffectio.** { *ὑποστίθω*. GAL. *Substitution*. IT AL. *Sustituzione*. GERM. *Ersetzung eines statt/nachordnang*. HISP. *Sustituiemiento*. ANGL. *A putting in an others room*. } *Paulus Iureconsulti*. In vulgari substitutione qua ei qui supremus morietur, hæres substituitur, rectè hæres substitutus etiam vnicō intelligitur.

**Substituto, stas, sustineo, & constans sum, non vacillo, aut labasco.** { *ὑποστένω*. GAL. *Tenir bon, tenir ferme, soutenir*. IT AL. *Sostenere*. GERM. *Steffh stehen ston*. HISP. *Sostenere*. ANGL. *To susteine or abyde constantlie*. } *Terentius in Andria*. Perij, metuo ne substiter hospes.

**Substantia, æ, Est quæ per se substat, & fundamentum præbet accidentibus, quæ sine illa subsistere non possunt.** { *ὑποστένω*. GAL. *Substance, matiere, biens*. IT AL. *Sostanza*. GERM. *Das wasen eines ding*. ANGL. *Substance goodes*. } ¶ Quandoque etiam substantia ponitur pro materia & argumento, circa qua veritatur cardo totius rei. *Plinius Nonocentis in Epist*. Substantia omnis orationis fuit cohortatus eius ad pacem. *Quintilianus in Proxim. li. 1*. Prima apud rhetorem elementa, & quæ de ipsa Rhetoricæ substantia quaeruntur, tractabimus. ¶ Quandoque facultatibus, *Quintilianus*. Vt plus substantia filio relinquentem.

**Substantiuus, a, um, Substantialis, hoc est quod per se stare potest.** { *ὑποστένω*. GAL. *Substantial*. IT AL. *Sostanziale*. GERM. *Was sich bey sich selbst bestat*. HISP. *Sustencial*. ANGL. *That may stand by the self substantiall*. } (Substantiuus. *Rufinus in expositione Symboli*. Sed fortè dicas, ista, quam memoras, in substantiua est generatio. Neque enim lux substantiuum facit splendorem, aut cor substantiuum generat verbum.

[ *Substraho, Ouid. 13. Met*. Discrimine vestro me substraham &c. *Vide Subtraho.* ]

**Substringo, is, Contrahio, coarctio, complico.** { *ὑποστένω*. GAL. *Serrer, restreindre, referer, restreir*. IT AL. *Stringere*. GERM. *Wden zusamen ziehen/oder stecken*. HISP. *Estrennir, apretar*. ANGL. *To bind streit vnderneath, to strayne hard*. } *Quintilianus li. 10*. Omnia supplere, & effusa substringere. *Martial. lib. 12*. Festinant trepidi, substringere carbasa nauæ. *Luc. lib. 3*. Hinc & Sidoniæ gentes, aurôque l gatas Substringens Arimaspe comas, &c. [ *Sueton. in Galba cap. 21*. Excreuerat etiam in dexteriori latere eius caro, propendebatque adeo, ut agrè facia substringeretur.]

**Substrictus, a, um, paricipium.** { *ὑποστένω*. GAL. *Referré, restreint*. IT AL. *Rinchuso, stretto*. GERM. *Engestrengt*. HISP. *Estrenido, apretado*. ANGL. *Strayned or gyrden hard vnderneath*. } *Columella lib. 2. cap. 3*. Boues quum ab opere distulerit, substrictos conficet, manibusque comprimit dorsum. ¶ Est & substrictus, nomen ex participio, idem significans quod arctus, & contractus: (Promineas, & effusus. *Columella lib. 6. ca. 10*. de tauri forma loquens, Vt sit magna portio corporis, ventre paulò substrictiore qui magis rectus, & ad ineundas scæminas habilis sit.

¶ Substricti testes. *Plin. lib. 32. cap. 3* Quinimò paruos esse, substrictôlque, & adhzrentes spinæ, nec adimi sine vita animalis posse.

**Substruo, Fundamentum iacio, ab imo extruo, à fundamentis erigo.** { *ὑποστένω*. GAL. *Edifier par dessous, bafir sur fondement*. IT AL. *Sotto fabricare*. GERM. *Underbauwen/vnden auffbauwen*. HISP. *Edificar de baxo*. ANGL. *To lay a fondation to build*. ) *Plaut. Most. [sc. 2. a. 1.]* Primum dum parentes fabri liberum sunt, & fundamentum liberorum substruunt, extollunt, &c. *Linus 6. ab urbe*, Capitolium quoque saxo quadrato substructum est, opus vel in hac magnificentia vrbis conspiciendum. [ *Ouid. Eleg 10. lib. 1. Trist*. Barbara pars læua est auidæ subst. ucta rapinæ.]

**Substruendo, onis verbale, Actus ipse substruendi.** { *ὑποστένω*. GAL. *Bistiment sur fondement ou sur quelque chose*. IT AL. *Fabrica, baxo*. GERM. *Underbauung*. HISP. *Obra de edificar de baxo*. ANGL. *A building of a fondation*. ) *Columell. lib. 2. cap. 2*. Quibusdam subst. ictionibus partes agri sunt occupandæ. *Caesar lib. 2. bell. Civil*. Altera theatro, quod est ante oppidum substructionibus eius operis maximis, aditu ad castra difficilia, & angusta. *Colum. lib. 1*. Quum ex depressiore loco fuerint orla fundamenta, non solum superficiem suam sustinebant faciliè, sed & pro fultura & substructione fungentur aduersus ea quæ mox, si forte vllam prolatere libuerit, ad superiorem partem applicabuntur.

**Substrum, Sub re aliqua situs sum, sub re aliqua lateo.** { *ὑποστένω*. GAL. *Estre dessous*. IT AL. *Esser sotto*. GERM. *Under etwas siten*. HISP. *Esser debaxo*. ANGL. *To be vnder*. ) *Plinius*, Substrant te-  
cto aby



aito suburbano iuxta Velitras permodicus. [Idem Sueton. in Tiber. cap. 11. Contentus modicis ædibus nec laxiore suburbano. Ouid. lib. 2. Fast. Nam dicitur omne ab isto Roma suburbanis incaluisse rogis.]

Suburbanus, Quod vbi est vicinum. {δ'αρεα ὑποπόλιος, vel ὑποπόλιος. G A L L. Qui est des fauxbourgs ou aupres. I T A L. Del borgo, o appresso la città. G E R M. Nach an die statt stoff. nd. H I S P. Cosa cerca de ciudad. A N G L. Nigh the towne. } vt Regio suburbana. Colum. lib. 7. cap. 9. Hoc autem fit longinquis regionibus, vbi nihil nisi submittere expedit. Nam suburbanis lactens porcus ære mutantus est. Cic. 2. de Diuin. Ita aqua Albana deducta ad villicitatem agri suburbanæ, non ad arcem, vrbemque retinendam. Rus amœnum & suburbanum. Cic. pro Rosc. Amer. Hortulus suburbanus. Plin. lib. 35. cap. 10.

Suburbanitas, atis, Urbis vicinitas. {δ'αρεα ὑποπόλιος, ἢ δ'αρεα ὑποπόλιος. GAL. Vn voisinage de fauxbourgs. I T A. Luoco sotto la città. G E R M. Die nachbaurschafft derten so in vorstet wohnent. H I S P A N. Cercanidad de la ciudad. A N G. The neighbour hood of suburbs. } Cicero 4. Verr. de Sicilia loquens, Sic populo Romano iucunda suburbanitas est huius prouinciæ.

Suburo, uris, ussi, Leuiter aduro. {δ'αρεα ὑποπόλιος. G A L. Brusler vn peu. I T A. Ardere, ob brusciare alquanto. G E R. Wengen/vdden auff et llin abtrennen. H I S. Quemar un poco. A N G. To burne a little. } Suetonius in Augusto, Solitiusque sit crura suburere nuce ardent, quod mollior pilus surgeret.

Suburra, Vicus Romæ, vt ex Iulij sententia refert Varro lib. 4. de lingua Lat. sic dictus ab eo, quod situs sit sub loco quem Terentium murum appellat. Verum ego (inquit Varro) pœtus à pagio Succurano puto dictam Succuram, inde mutatis literis Suburram. Cuius rei indicium est, quod antiquitus per c literam, non per b scribatur, Festus verò Verrium sequutus, à succurrendo dictam existimat, quod in ea statione soleat habere præsidium statium, vt Exquiliis succurreret, Gabinis eam partem insstantibus. Cuius rei indicium profert, quod & suo seculo Succurana tribus scribi soleat per c, non Suburrana per b.

Suburranus, na, num, vt Regio Suburrana, in qua meretricum diuersoria erant, quæ ob id Suburrana dicuntur à poetis. Martial. lib. 6. Famæ non nimium bouæ puellam. Quales in media sedent Suburra, vendebat modò præco Gellianus.

Subuulturius, a, um, {δ'αρεα ὑποπόλιος, ἢ δ'αρεα ὑποπόλιος. G A L. Rapi-neux & noïstre comme le vaultour. I T A. Alquanto rapace come l'aoltore. G E R. Eitthet. maß der Raubgetren ard. H I S P. Arrebatador como el bueytre. A N G. Ravenous. } Vox est à Plauto rîsus mouendi gratia conficta, qui Aupeliscæ puellæ corpus subuulturium tribuit, quod vulturis ritu raperet aspicientes. Verba eius sunt hæc in Rudente, Proh dii immortales! Veneris effigia hæc quidem est. Vt in ocellis hilaritudo? eia, corpus eiusmodi Subuulturium? illud quidem subaquilum volui dicere.

Succedo, is, Subeo, ingredior. {δ'αρεα ὑποπόλιος. G A L. Succeder, venir en la place, entrer. I T A L. Andar sotto, succedere, intrare. G E R. Watengehen. H I S P. Succeder à otro. A N G L. To succeed, to come in an others roome. } Cic. pro Domo sua, Is te tum, quod imbris vitandi causa succederet, nullum habebat, Virgil lib. 3. Georg. Aut te- & affuetus coluber succedere, & vmbra, Pestis acerba boum, peccolique aspergere virus. Casar 2. belli Gallic. Morusque defensoribus nudatus est: testudine facta portis succedunt, murumque subruunt. [Casar lib. 2. de bell. cis. Fontem quo mare succedit longius.] Succedo aliquando ponitur pro in alterius locum venio. δ'αρεα ὑποπόλιος, ἢ δ'αρεα ὑποπόλιος. Casar 5. belli Gallic. Stationesque dispositas habebant, atque alios alij deinceps exciperent, integrique & recentes defatigatis succederent. Cicero 3. Offic. Quid ergo? hic non noceat qui quondam quasi veneno perficiat vt veros hæredes moueat, in eorum locum ipse succedat? [Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. His ego (poëtis) successi. Idem lib. 13. Metam. Quis magno melius succedat Achilli.] \*Succedere in paternas opes. Lilius 1. belli Punic. Actaque res in Senatu etiam fuerat: Barchinis niteutibus vt affueceret militiæ Annibal: atque in paternas succederet opes. \*Succedere sub primam aciem. Casar primo Gall. Ipsi confertissima acie, reiecto nostro equitatu, phalange facta sub primam nostram aciem successerunt. [Inde Succesfor, δ'αρεα ὑποπόλιος, & Successio, δ'αρεα ὑποπόλιος, de quibus infra.] Accipitur aliquando succedere, pro prosperè cedere, seu feliciter euenire. {δ'αρεα ὑποπόλιος, ἢ δ'αρεα ὑποπόλιος. } Terent. in Andr. Hæc non successit, alia aggrediamur via. Lilius 8. ab Vrbe, Vt si successisset inceptum, cogitaret popul. Roman. potius, cum quanto studio, periculolque reditum in amicitiam suam esset, quam qua stultitia & temeritate de officio decessum. Cicero in Brutum, Nos te, tuumque exercitum expectamus, sine quo (vt reliqua ex sententia succedant) vix satis liberi videmur fore. [Sueton. in Aug. cap. 8. Tragediam, quam magno impetu exorsus fuerat, aboleuit. Plaut. Amphitr. sc. 4. a. 4. Nihil est quod hodie benè succedat mihi.] Succesfit, accipitur pro accidit. Plin. lib. 23. cap. 8. Quod si successit alienari mente, vel ex equo hominem decidere. Successum est, impersonaliter. Cicero ad Plancum lib. 13. Qui quum forte Quæstor Macedoniam obtineret, neque ei successum esset, Pompeius in eam prouinciam cum exercitu venit. [Cum accusatio & præpositione: & sine præpositione: vt apud Lin. lib. 8. ab Vrbe. Succedere ad muros. Et lib. 7. bell. Pun. Succedere muros. Assuetudine (inquit) succedendi muros & pertinacia animi subierunt primi. Et Casar lib. 1. de bell. cis. Succedunt sub montem (in ascensum).]

Succellus, a, um, participium passiuum sine verbi origine, Prosperè succedens, prosperè factus. Cicero ad Tiron. l. 16. Nam quum omnia mea causa velles mihi successa, rum tua: socium enim te meorum

commodorum semper esse volui, vt δ'αρεα ὑποπόλιος, ἢ δ'αρεα ὑποπόλιος, τὰ ὑποπόλιος, τὰ ὑποπόλιος.

Successus, us, Euentus tam malus quam bonus. {δ'αρεα ὑποπόλιος. G A L. Bonne issue, bonne fin, bon heur, sucez. I T A L. Auuenimento. G E R M. Ein aufgang / oder forfgang / et sen gar oder böß güttat. H I S P. Lo que succede. A N G L. E. The end and issue, successe. } Vnde bonum successum, & prosperos successus, & infelices successus legitur, Virgil. libro 2. Æneid. Atque hoc successu exultans, animique Choræbus. Lilius 1. ab Vrbe, in Prefat. Cum bonis potius omnibus, vortique ac precationibus deorum, deaurumque, si (vt Poëtis) nobis quoque mos esset, libentius inciperemus: vt oris tanti operis successus prosperos darent. Ouid. 8. Metamorphos. nec tamen illa sui successu lætior istus, Quam Meleager erat. Idem Ep. 1. Elebam successu posse carere dolos.

Successa, orum, pluralis numeri, τὰ ὑποπόλιος, τὰ ὑποπόλιος, Ouid. 2. Metam. Murmura parua dedit, successorumque Mineræ Indoluit.

Successor, oris, Qui alteri succedit. {δ'αρεα ὑποπόλιος. G A L. Successeur. I T A L. C. Successore. G E R. Ein nachfar/nachfolger/der einen etwam tinn nachsetzt. H I S P. El que succede à otro. A N G. He that succedeth. } Cicero ad Caninium lib. 2. Marium quidem successorem tardè video esse venturum. Martial. lib. 9. Sic quasi Pythagoras loqueris successor & heres. [Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist. Successor fuit hic tibi Galle, Propertius illi. Seneca. Indignus M. Antonius hoc successore generis.]

Successorius, Quod ad successionem pertinet. Hinc apud Iurifconsultos successorium edictum, quo prætor successionem permittit, inter eos quibus bonorum possessio deferretur.

Successio, onis, Ipse succedendi actus. {δ'αρεα ὑποπόλιος. G A L. Succession. I T A L. E. Successione. G E R M A N. Nachkommenß/nachwärtung. H I S P. Obra de succeder. A N G. Succession. } Celsus ad Cicero. lib. 8. Epistol. Præterea Marcellus quod adhuc nihil retulit de successione prouinciarum Galliarum. \*Successio in locum. Brutus ad Attic. in Epistol. ad Brut. 17. Quid hoc mihi prodest, si merces Antonij oppressi possit, in Antonij locum successio? Cicero. 1. de Finibus. Vt enim quum cibo, potioneque fames, sitisque depulsa est, ipsa detractio molestæ consecutionem affert voluptatis: sic in omni re, doloris amotio successionem efficit voluptatis.

Successiue, aduerbium, Sparsian. in Caracalla, Eumque cum Scæuro professum sub Scæuola & Scæuro in aduocatione fisci successiue.

Succidaneus, a, um, Quod alteri succedit, seu quod pro alio subiicitur, secundarius. {δ'αρεα ὑποπόλιος. G A L. Successeur, succedant, ou estant mis au lieu d'un autre. I T A L. Successoro, vicario. G E R. Un statt eines anderen dargeßet. H I S P. Cosa que succede à otro. A N G. That succedeth and is put in an others roome. } Plautus in Epid. Men' piacularæ oportet fieri ob stulticiam tuam, Vt meum tergum stulticiæ tuæ subdas succidaneum? L. gigitur & Succidaneum à succidendo: vt paulò post docebimus suo loco.

Succendo, is, Ignem subiicio, accendo, incendo. {δ'αρεα ὑποπόλιος, ἢ δ'αρεα ὑποπόλιος. GAL. Enflammer, mettre le feu dessous & allumer. I T A. Inflammare. G E R M. Wnden angunden. H I S. Encender. A N G. To burne, to kindle. } Lin. 8. bell. Pun. Quum turbam fecinarum, puero umque imbellem, inermemque ciues sui cæderent, & in succensum rogam semianima pleraque inicerent corpora.

Succensus, participium. {δ'αρεα ὑποπόλιος, ἢ δ'αρεα ὑποπόλιος. GAL. Allumé, enflambé. I T A. Allumato, infiammato. G E R. Ungesundet. H I S P A N. Encendiado. A N G. Kindled. } Cicero in Pisonem, Sapiens etiam si in Phalaridis tauro inclusus succensus: ignibus torreatur, &c.

Succensio, os, in re graui & iusta ex causa irascor, vt ait Donatus. [vel quasi censorem ago & reprehendo. {δ'αρεα ὑποπόλιος, ἢ δ'αρεα ὑποπόλιος. GAL. Se marrir & courroucer. I T A. Accorrocarsi, adirarsi. G E R M A N. Über etnen ergatnet / oder böß setn. H I S P. Enfanar à otro. A N G. To be angry. } [Plaut. Capt. sc. 5. a. 3. An id succensus mihi. Idem Pseud. sc. 5. a. 1. P. Loqueretiam tibi succensio. S. Mihi domino seruus succensus? Mox: Cauendum mihi abs te irato. Succensere alicui iniuriam. Gell. cap. 11. lib. 16. ] Cicero 4. Acad. Cur mihi magis succensus? qui ista non aspertor: quam eis, qui quum audiunt, despere nos arbitrantur? Ouid. Epistol. 16. Nec tamen irascor: quis enim succensus amant? Cicero pro Deiotaro, Non enim iam metuo, ne tu illi succensus: illud vereor, ne tibi illum succensus aliquid suspicere.

Succenturius, Explendæ centuriæ gratia substituo, vel centuriæ substituo. {δ'αρεα ὑποπόλιος. G A L L. Fournir & remplir vne bande au lieu des absents. I T A L. Remetter genis in luogo de gli assenti. G E R M. Die abgangne / oder geschweinerete gal wider mit anderen etzegen. H I S P. Soccorrer despues à otro. A N G. To furnish a bande in place of the absents. } Vnde succenturiati milites dicuntur, non primæ, sed secundæ centuriæ qui ad insidiamum maximè collocabantur. Ex quo in succenturiis, hoc est, in insidiis, quempiam collocatum dicimus. Terent. in Phor. Nunc prior aditu tu: ego in insidiis hæc ero. Succenturiatus. [Gellium cap. 8. lib. 15. Nisi cum libentissimè edis, tum auferatur, & alia esca melior succenturietur.]

Succerdæ, æ, Stercus suillum, interprete Festo. {δ'αρεα ὑποπόλιος. G A L L. Fiente de porceau. I T A L. Morda porcina. G E R M A. Ein ferdæ. H I S P. Fregado estiercol de puercos. A N G. Swinedung. } Titinius, Quid habes nisi vnam arcem sine clauæ? ed condis succerdas, Rectius videtur vnico c scribi posse. Nam apud Lucilium corripit primam syllabam: ex quo hunc versiculum citat Nonius, Tom. ij. X x iij



Discrimine vestro me subtraham. (id est bollo.) ¶ Subtrahere se, pro clam discedere: *Sueton. in Cas. ca. 65.* Ac subinde obseruandum se admonens, repente interdum vei nocte subtraherat: &c.] ¶ Subtrahere etiam accipitur pro surripere, siue furari. *Plautus in Casin.* Nam peculi probam nihil habere addeceat Clam viro: & quæ habet partem ei: haud commodi est quin viro aut subtrahat Aut stupro inuenierit.

Subtristis, se, Aliquantulum tristis. { *ὑπολίμνος.* GAL. Vn peu ou aucunement triste. ITAL. *Alquanto mala voglia, alquanto dolente.* GER. M. *Ein wenig traurig.* HISP. *Cosa vn poco triste.* ANG. *Somewhat sadde and heauie hearted.* Terent. in *Andr.* Subtristis visus est esse aliquantulum mali.

Subtundo, is, Tundo. { *ὑποκτάω.* GAL. Frapper ou coigner par dessous. ITAL. *Battere, pestare di sotto.* GER. M. *Berühren/dauppen.* HISP. *Tundir ó herir por debaxo.* ANG. *To beat or strike.* Tibul. lib. 1. Eleg. 10. Flet teneras subtrusa genas: sed victor & ipse flet sibi dementes tam valuisse manus.

Subturpe, Quod turpitudinis nonnihil habet coniunctum. { *ὑποκαρπύεις.* GAL. Aucunement laid. ITAL. *Alquanto brutto.* GER. M. *Ein wenig ungeschaffen/oder unflüchtig.* HISP. *Vn poquito torpe y feo.* ANG. *Somewhat or a little filthy.* Cicero de *Clar. Orator* Exprimenda enim sunt, & ponenda ante oculos ea quæ videantur & verisimilia quod est proprium narrationis: & quæ sint, quod ridiculi proprium est, subturpia.

Subturpiculus, diminutiuum, Minus quàm subturpis. { *ὑποκαρπύεις.* GAL. Aucunement ou vn peu laid, vn peu vilainet. ITAL. *Alquanto ó vn pochetto brutto.* GER. M. *Ein wenig ungeschaffen/oder unflüchtig.* HISP. *Vn poquito torpe y feo.* ANG. *Somewhat or a little filthy.* Cic. ad *Attic. lib. 4.* Subturpicula mihi videbatur esse *παλοφία.*

Subtus, adverb. Sub. { *ὑποκάτω.* GAL. Dessous. ITAL. *Sotto.* GER. M. *Unten/unter.* HISP. *Debaxo.* ANG. *Vnder.* Varr. 2. de *Re rustic. cap. 9.* Labris subnigris aut rubicundis, neque resimis superioribus, neque pendulis subtus, mento suppresso.

Subucula, Intima vestis quæ ferè ex lino fit, ita dicta, quod ea subtus induamur. { *ὑποκάλυμμα.* GAL. Vne chemise. ITAL. *Camiscia.* GER. M. *Ein vadrhemdb.* HISP. *Vestidura debaxo de otra, camisa.* ANG. *A shirt.* Varr. de *vita Pop. Rom.* Postquam binas tunicas habere cœperunt, inst. tuerunt vocare subuculam & indusium. [ *Sueton. in August. cap. 32.* Hieme quaternis cum pingui toga tunicis & Subucula thorace lanæ, & feminalibus & tibialibus muniebatur. ] ¶ Est & subucula libum quod diis dabatur ex alica, oleo & melle compositum. *Festus.*

[Subuades, & Vades, leguntur apud *Gell. cap. 10. lib. 16.*] Subuculatus, a, um, Subucula indutus. { *ὑποκαλυμμένος.* GAL. Vestu d'vne chemise. ITAL. *Camisciato.* GER. M. *Wittemen vnderhemdb angezogen.* HISP. *Vestido de camisa.* ANG. *That is cladde with a shirze.* Quint. lib. 8. cap. 3. Nec à verbis modò, sed à nominibus quoque deriuata sunt quædam: vt à Cicerone subuculatum, & ab Alinio submbriatum.

Subueho, is, Aduerso flumine aducho, vehiculis, nauibusve attetro. { *ὑποβιβάζω.* GAL. Leuer en haut, faire monter, enleuer, emporter. ITAL. *Inhalzare ó portare.* GER. M. *Auffheben/entwanhen/führen.* HISP. *Traer debaxo, arriba.* ANG. *To extoll or lift up, to conueigh or carie.* Plin. lib. 31. cap. 1. Sæpe etiam lapides subuehant, portantes aliena pondera. *Linius 9. ab Vrbe.* Nam sessis omnibus viis per quas commeatu ex Samnio subuehebatur, fame domiti Samnites qui Luceriæ in præsidio erant, legatos misere ad Consulem Romanum. *Ouidius libro 2. Metamorphos.* illa dato subuecta per æra curru Deuenit in Scythiam.

Subuectare, frequentatiuum. { *ὑποβιβάζω.* GAL. Enleuer ou emporter & charrier souuent. ITAL. *Menare portare souente.* GER. M. *Daß er fñren ems führen.* HISP. *Traer muchas vezes.* ANG. *To lift up, conueigh or carie often.* Plin. in *Asin.* Ipsos qui tibi subuectabant rure huc virgas vimeas. *Virg. l. 6. Æneid.* Et ferruginea subuectat corpora cymba.

Subuectio, onis, subuehendi actus. { *ὑποβιβάζω.* GAL. Enleuement, apport, charroy. ITAL. *Essa menare ó condurre.* GER. M. *Für oder führenng.* HISP. *Traimiento, lleuamiento.* ANG. *Lifting up, conueighing or carrying.* Casar 7. bell. Gall. Sin maturius ex hybernis educeret, ne abs re frumentaria duris subuectionibus laboraret.

Subuectus, us, ui, idem. *Tacit. lib. 15.* Et prouisi ante commeatu, quorum subuectu, &c.

Subuenio, nis, Subsídio venio, suppetias fero, auxilior, succurro, opem fero. { *ὑποβοηθῶ.* GAL. Secourir, aider, subuenir. ITAL. *Souuenire, soccorre, adiuuare.* GER. M. *Zu hilff kommen.* HISP. *Socorrer, ayudar.* ANG. *To succour, to aide or help.* Plautus, Qui toties tibi misero subueni. [ *Plaut. Asin. sc. 2. a. 2.* Licet subuenire amanti familiari filio. *Ibid. sc. 4. a. 2.* Scelestæ non audes mihi scelesto subuenire. *Idem Pl. Aul. sc. 5. a. 2.* Apollo quæso subueni mihi atque adiuua. ] Casar 5. bell. Gall. Succurrit inimicus illi Varenus, & laboranti subuenit. *Terentius Eunuch.* Sed necesse est huic vt subueniat. *Cicero ad Catonem lib. 15.* Quæcumque eo animo venissem, vt vtrique prouinciae, si ita tempus ferret, subuenirem.

Subuenitur, impersonale. *Cicero de Arusp. respon.* Idemque earum templum inhammauit earum, quarum ope etiam aliis incendiis subuenitur.

Subuenire, frequentatiuum. { *ὑποβοηθῶ.* GAL. Subuenit, secourir & aider souuent. ITAL. *Souuenire, soccorre, auuare spesso.* GER. M. *Einßig zu hilff kommen/bringen.* HISP. *Socorrer y ayudar muchas vezes.* ANG. *To succour, help or aide of ten.* Plaut. *Rud. Spes*

bona obsecro subuenta mihi. Subuerbusta, sta, Id est verubus vsta, inquit *Festus, Plaut.* Viscerosum, compeditam, subuerbustam, sordidam. Subuertere, eris, Aliquantulum vereor, nonnihil timeo. { *ὑποβιβάζω.* GAL. Craindre aucunement, auoir quelque peur. ITAL. *Dubitare, temere aliquanto.* GER. *Entseten/maß fürchten.* HISP. *Temer vn poco.* ANG. *To feare à little.* Cic. ad *Marcellum.* Venit enim mihi in mentem subuereri interdum, ne te delectet tarda decessio.

Subuerto, is, Destruo, siue demolior, tollo, deleo. { *ὑποβιβάζω.* GAL. Renuerfer ce qui est dessus dessous. ITAL. *Souuertere.* GER. M. *Umstürzen/tañ vnder obfchrethen.* HISP. *Transformar debaxo arriba.* ANG. *To destroy or urne vp side downe.* Sallust. in *Iugurth.* Probarèntque tantum flagitium, an decretum Consulis subterterent, parum constabat. [ *Pl. Curc. sc. 1. a. 4.* Vel qui pñ vortat: vel aliis subuertendos præbeant (Allis, subuertendos.) *Idem.* Subuertere hostem: (in pugna.) *Gellius dixit ca. 13. lib. 9.* ]

¶ Subuertere, perdere calumniis, *Tacit. lib. 3.* Quum omnis domus delatorum inter pretationibus subuerteretur. [ *Sueton. in Tib. cap. 65.* Scianor res nouas molientem &c. astu magis ac dolo quàm principali autoritate subuertit. ] ¶ Subuerti etiam dicuntur Eruges & legumina, quum impinguandi agri causa inarantur. *Colum. lib. 12. capite secundo.* iton qui lupinum stercoreandi agri causa serit, nunc demum aratro subuertit.

Subuerto, as, are, frequentatiuum. { *ὑποβιβάζω.* GAL. Renuerfer souent. ITAL. *Riuoltare spesso.* GER. M. *Ein vnder die vmbstürzen/obte vmbwerffen.* HISP. *Transformar à menudo.* ANG. *To urne vp side downe, or destroy often.* Plaut. in *Curc. sc. 1. a. 4.* Vel qui ipsi vortant, vel qui alios subuertendos præbeant.

Subvataribus, Est iocum nomen in vbi Roma, sicut & Subnouis. *Plaut. in Curc. sc. 1. a. 4.* Subueteribus ibi sunt qui dant, quique accipiunt sub fecore. *Sueton. in August.* Bifariam laudatus est, pro æde diu: Iulij à Tiberio: & pro Rostris subueteribus. *Varr.* Subnouis dicta pars in foro ædificiorum: quod vocabulum est peruersum.

Subuexus, adiect. vt Conuexus. { *ὑποβιβάζω.* GAL. Courbé en haut, comme vousté. ITAL. *Incuruato in alto, come uoluto.* GER. M. *Obfch gebogen.* HISP. *Encorvado en alto.* ANG. *Bowed upward like an arche rooffe.* Liu. 5. bell. Pun. Omnia fastigio leni subuexa.

Subuiridis, de pen. cor. Aliquantulum viride. { *ὑποβιβάζω.* GAL. Aucunement verd. ITAL. *Verdeggiate.* GER. M. *Ein wenig grün.* HISP. *Cosa vn poco verde.* ANG. *A little grene.* Plin. lib. 37. ca. 10. Balanitæ genera duo habent, subuirides, & Corinthij æris similitudine. *Idem lib. 25. cap. 9.* Therionatæa fruticosa, foliis subuiridibus, flore rosco.

Subula, æ, Instrumentum futorum, quo illi calceos fuentes corium perforant. { *ὑποβιβάζω.* GAL. Alefne de cordonner. ITAL. *Lina ó lesina, ouer subula di catagaro.* GER. M. *Ein schumaßer oßi.* HISP. *Alefna, instrumento de çapatero.* ANG. *An awle shas cordiners vse.* Martial. lib. 1. Quodque tibi tribuit subula, sica rapit. *Col. lib. 6. c. 5.* Ænea subula pars auriculæ latissima circumscibitur. [Subula armatus. proverbialiter dicitur, à *Seneca epist 86.* Item, Subula excipere Leonem. ]

Subulus, ei, Cui porcorum nutriendorum cura commissa est. { *ὑποβιβάζω.* GAL. Porcher. ITAL. *Porcero.* GER. M. *Ein saußhirt.* HISP. *Porquero, que guarda puercos.* ANG. *A swyneheard.* Varr. de *Re rustic. lib. 2. cap. 4.* Altitudinis haræ modus fit, vt subulcus faciliè circumspicere possit, nequis potellus à mare opprimatur. *Colum. in Frasat. lib. 1.* Porculatoris verò & subulci diuersa professio, diuersæ passionis.

Subulo, onis, pen. cor. Lingua Hetrusca dicitur tibi cen. *αὐλοτίς.* *Ennius apud Festum,* Subulo quondam vicinas propter astabataquas. ¶ In alio significato subulones dicuntur cerui quibus sunt cornua simplicia, minimeque ramosa, ad subularum similitudinem. *Plin. lib. 11. ca. 37.* Alti simplicia tribuit, vt in eodem genere subulonibus ex argumento dicitur. *Idem lib. 28. ca. 17.* Sunt & qui suum simi cinerem profuisse scripserint in passo: & cerui pulmonem maximè subulonis.

Subuolo, as, are, Surfum volo. { *ὑποβιβάζω.* GAL. Voler vn peu haut. ITAL. *Volar in alto.* GER. M. *Auff steigen/ob steigen.* HISP. *Volar de abaxo arriba.* ANG. *To flie upward.* Plin. lib. 10. cap. 8. Itaque & columbæ nouere ex his pericula: visque confidunt, aut subuolant. *Cicero 1. Tuscul.* Si hæ surfum rectis lineis in celestem locum subuolent. *Ouidius 14. Metamorphos.* numerusque ex ordine maior subuolat, & remos plauis circumuolat alis.

Subuoluo, is, ere, Surfum volo. { *ὑποβιβάζω.* GAL. Rouler, faire rouler. ITAL. *Riuolgere.* GER. M. *Wbrollen/rollen/auß dte rollen.* HISP. *Reboluer.* ANG. *To roll up.* Virg. 1. *Æneid.* Instant ardentes Tyrj pars ducere muros, Molirique arcem, & manibus subuolueret fixa.

Subvtr, Est Hispaniæ Tarraconensis oppidum ad flumen Rubricatum, vt scribit *Plin. lib. 3. c. 3.* Valgo Sieges: alii *Cubelles.*

Suburbia, plurali numero tantum sunt frequentes extra urbem domus, instar vici urbani, quasi sub vrbe. ( *ὑποβιβάζω.* GAL. Fauxbourgs. ITAL. *Borghj.* GER. *Worßt.* HISP. *Arruuales cerca de la ciudad.* ANG. *Suburbes.* )

Suburbanum, ni, substantiuum, Prædium vbi vicinum ( *ὑποβιβάζω.* GAL. Maison & edifice aux fauxbourgs & hors la ville. ITAL. *Casa fuori della città.* GER. M. *Ein gnt naß bey der stat gelegen.* HISP. *La heredad cerca de la ciudad.* ANG. *A manso or piece land nere a towne.* ) *Suetonius in Augusto,* Nutrimetorum eius ostenditur adhuc locus in aquo



mabat multitudo, nec illius dolori, nec suæ libertatis se defu-  
ros.

**Succlamatio, onis, Acclamatio.** ἰσχυρὸς ὄρυξι. GAL. Escri, ou dit & pa-  
rolle d'antruy. IT AL. Grido. GERMAN. Zusprechen. HISPAN. Gri-  
ta. ANG. Acclamation, or a consent signified by crying. Liu. 20. bell.  
Maced. Si ex eo quod aut inter se loquantur, aut succlamatio-  
nibus apud concionem imperatorem significant, quid sen-  
tiant, &c.

**Succollo, as, Collum suppono, ceruicibus subiectis porto :** quod  
proprie eorum est, qui aliquem in lectica gestant. ἰσχυρὸς ὄρυξι.  
GALL. Charger sur son col ou sur ses espauls. ITA. Portar  
sur le spalle. GERMAN. Auf dem hals oder den achoten tragen. HISP.  
Llenar en el cuello a acuestas. ANG. To beare upon my neck or sul-  
ders, so put my neck under any thing. Sueton. in Claud. Casare cap.  
10. Ab his lecticæ impositus, & quia serui diffugerant vicissim  
succollantibus in castra delatus est.

**Succollatus, a, um, passivus: Sueton. in Otho. cap. 6.** Ac deficientibus  
lecticariis, cum descendisset, eursumque cepisset, laxato calceo,  
restitit, donec omnia mora succollatus, & à præsentem comitatu  
Imperator conlaturus, &c. ad principia devenit.]

**Succortrilla, Dictio est prorsus obsoleta, quæ apud antiquissi-  
mos significabat vocem tenuem & claram :** quod annota-  
uit Festus, citans illud Titinij, Fœmina fabula succortrilla vo-  
cula.

**Succresco, is, Subnasco, in subsidium vel locum alterius cresco,**  
vel sub re aliqua altiore cresco. ἰσχυρὸς ὄρυξι. GALL.  
Croistre au dessus, aller en croissant, croistre peu à peu. ITAL.  
Andar crescendo, o crescer di nascoso. GERMAN. Wurbin wachsen  
unden sur waschen. HISPAN. Crecer secreto. ANG. To grow under  
and low, to waxe more and more. Colum. l. 4. c. 14. Frequenter so-  
lum exercendum est, quum id incremento suo vires inum-  
brent, nec patientur herbam succrescere. Ouid. Metamorphos.  
succrescit ab imo, Tortræque paulatim lentus premit inguina  
cortex. Idem 8. haustum cratera repleri Sponte sua, per seque vi-  
dent succrescere vina. Plaut. Trinum. Interim motes mali, quasi  
herba irrigua, Succreuerunt vberimè.

Per translationem, Succrescere gloriæ seniorum, & succre-  
scere ætati alicuius. Cic. 3. de Orat. Non enim ille mediocri orator  
vestri quasi succrescit ætati, sed & ingenio peracri, & studio  
fragranti.

**Succuba, & Succubi, qui dicantur, vide in verbo Succubo.**  
**Succubo, as, are, Viro me subiecto, succumbo.** ἰσχυρὸς ὄρυξι.  
GALLIC. Cheoir dessous. ITALIC. Cadere di sotto. GERMAN. Benden  
unten. HISPAN. Caer debaxo. ANG. To lye vnder. Vnde & succuba di-  
citur adultera quæ alieno succubat viro.

Item dæmones quidam dicti sunt succubi qui assumpta mu-  
liebri specie, viris se creduntur subicere: quemadmodum incu-  
bi appellantur, qui virorum specie assumpta, mulieres inire exi-  
stimantur.

**Succuba, æ, Adultera, quæ se alieno marito subicit.** ἰσχυρὸς ὄρυξι.  
GALLIC. Adultere. ITALIC. Adultera. GERMAN. Ein odre huren sack so sich vnder einen anderen mann setz. HISPAN.  
La que se ayunta con marido ageno, adultera. ANG. A whore or har-  
lot lying with another mannes husband. Ouid. Ep. 6. lecti quoque  
succuba nostri Mæreat, & leges sentiat ipsa suas. Succuboneum  
pro succuba Titinnij posuit in Psalteria. Contemplari ancillas  
quam arbutor illarum succuboneum esse. Ex Nonio.

**Succumbo, bis, bui, bitum, Vincor, defatigor, oneri impar sum.**  
ἰσχυρὸς ὄρυξι. GALL. Tomber &  
cheoir en bas, succomber, se laisser cheoir comme vaincu & las.  
ITAL. Sottogiacerò d' cadere di sotto. GERMAN. Vnder etwas stigen.  
HISPANIC. Caer debaxo, ser vencido. ANG. To fall downe or un-  
der. Liu. lib. 6. ab Vrbe, Cui succumbere oneri coacta plebs.  
Ouid. A. Fastor. Eleg. 2. Iam fera Cæsariibus Germania, vt totus  
orbis, Victa potest flexa succubuisse genu. Sueton. in August. cap.  
98. Sed in redeundo, aggravata valitudine, tandem Nolæ suc-  
cubuit. Succumbere ad animum relatum, pro frangi, & ita  
debili animo esse vt ferre aduersa nequeamus. Cicero. 2. de Finib.  
Potius ergo illa dicantur, turpe esse viro debilitari, dolore fran-  
gi, succumbere. Idem 2. Tuscul. Pugiles verò etiam quom feriant  
aduersarium, in iactandis castibus ingemiscunt: non quòd dolo-  
reant, animòs succumbant: sed quia profundendæ voce omne  
corpus intenditur, venisque plaga vehementior. Virgil. 4. Æn.  
Huic vni forsitan potui succumbere culpa.

\*Succumbere viro dicitur mulier. Varro 2. de Re rust. cap. 10. Nec-  
non etiam hoc quas virgines ibi appellant, nonnunquam anno-  
rum viginti, quibus mos eorum non denegatur, ante nuptias vt  
succumberent quibus vellent, & in comitatis vt vagari liceret, &  
filios habere.

**Succurro, is, Subuenio, subsidio sum, auxilium præsto, suppet-  
tas foro.** ἰσχυρὸς ὄρυξι. GALL. Secourir. ITAL. Soc-  
correre, souenire, porgere ayta, socorro. GERMAN. Subin lauffen im heiffen  
su springen in die not. HISPAN. Socorrer, dar ayuda. ANG. To suc-  
cour or help. Virg. Æn. Non ignara mali miseris succurrere di-  
scio. Cicero. pro Sext. Rosc. Licet omnia pericula impendeant, suc-  
currere atque subibo. Idem pro Rabirio, Ferre opem patriæ, suc-  
currere salutis, fortiusque communibus. Ouid. I. Trist. Eleg. 4.  
-rebus succurrere laxis. Idem Ouid. 6. Fast. Magna succurrite, vo-  
ce clamat. Item ponitur pro in mentem venire. Virg. I. Æn.  
Cicer. Neque enim mihi succurrebant verba quæ ante disces-  
sum à Dolabella audieramus. Cicero. filius ad Tironem lib. 16.  
Deinde illud etiam mihi succurrebat, graue esse me de iudicio  
patris iudicare. Virg. 2. Æneid. Puleruntque mori succurrit in ar-  
mis. Sueton. in Tiber. cap. 21. Succurruntque versus ille Homeri-  
cos, &c.

**Succursum, impersonale. Plin. lib. 33. cap. 1. Intellectum ibi me-**

dium est, potuque succursum. Liu. 3. ab Vrbe, Se quoque id generi  
æ nomini dare: nec cum eo in gratiam redisse, cuius aduerse  
fortunæ velit succursum.

**Succus, ci, Humor tam in animalium quàm in plantarum corpo-  
ribus, quo illa aluntur: dictus à succendo, vt quidam volunt,**  
quòd à singula membra, quantum cuique opus est, ex eo exu-  
gant, attrahuntque. ἰσχυρὸς ὄρυξι. GALL. Sac, seu. ITAL. Succo,  
humore. GERMAN. Ein safft. HISPAN. sumo. ANGL. Juice, all kind of li-  
cour. Cic. 2. de Natur. deo. Principio eorum quæ gignuntur è ter-  
ra stirpes & stabilitatem dant iis quæ sustententur, & ex terra suc-  
cum trahunt, quo alantur, ea quæ radicitus continentur. Virgil. 3.  
Eclog. Et succus pecori, & lac subducitur agais. Succus pomio-  
rum, pro sapore. Virgil. 2. Georgis. Pomæque degenerant,  
succos oblita priores. Qui rem herbariam ex professo tra-  
ctandam susceperunt, succum distinguunt à lactyma & liquore  
: vt lactyma sit, quæ sponte profuit: liquor qui scarificato  
cortice emanat: succus, qui ex planta contusa exprimitur. Quæ  
differentiæ, vt cognitu digna est, ita à scriptoribus nullò pacto  
obseruatur. Nam & Plinius succum accipit pro resina siue picæ  
ex arboribus sponte profuente. Ita enim habet lib. 16. Arbo-  
rum ex quibus manat succus, alæ picem, alæ resinam mit-  
tunt. Plin. Capt. sc. 1. a. 1. Suo sibi succo viuunt, ros si nec cadit  
cochlear. Idem Asin. sc. 3. a. 1. Is habet succum, is suauitatem (pi-  
seis, sup.) Succus ciuitatis per translationem. Cicero. ad At-  
tic. lib. 4. Amisimus, mi Pomponi, non omnem modò succum &  
sanguinem, sed etiam colorem & pristinam speciem ciuitatis.  
\*Ingenij succus. Quintil. in Proem. lib. 1. Nam plerunque nudæ  
illæ artes nimis subtilitatis affectatione frangunt atque concidunt  
quicquid est in oratione generosius, & omnem succum inge-  
nij bibunt.

**Succosus, Pleus, quod & succulentum dicimus.** ἰσχυρὸς ὄρυξι. GALL.  
Plein de suc, & d'humour, seu eux. ITAL. Pien di succo. GERMAN.  
Safftig, voll safft. HISPAN. sumoso, lleno de sumo. ANGL. Full of iu-  
ice. Plin. lib. 12. cap. 25. Exit & in Pamphilia, sed acrior minusque  
succosus. Locus succosus, id est, natura humectus & irriguus.  
Colum. lib. 2. cap. 17. Meliùsque habetur fœnum quod natura suc-  
colo gignitur cælo, quàm quod irrigatum aquis elicitur.

\*Succosior comparatiuum. Columell. lib. 4. cap. 29. Id porro in a-  
llis stirpium generibus, quæ firacioris & succosioris libri sunt,  
posse fieri sanè concesserim.

**Succidus, a, um, penultima correpta, succidendo aut à succo :** aut  
vt Varro putauit, à sudore dictum est. vt Lana succida, hoc est,  
pinguis, sordida & nondum lota: hoc est, talis qualis succidi-  
tur. Græci ὀρωπι vocant. GALL. Plein de suc, seu eux & humide.  
ITAL. Grasso, sporco. GERMAN. Nageshorne wüste wolle. HISPAN.  
Cosa sucia, o cosa exugosa. ANG. Full of iuice, moistie, as unwashed  
wool. Varr. de Re rust. lib. 2. cap. 11. Tonsuræ tempus inter æqui-  
noctium vernum & solstitium, quum sudare inceperunt ou-  
es: à quo sudore recens lana tonsa succida est appellata. Lu-  
uen. Sat. 5. Qualis cœna tamen vinum quod succida nolit Lana  
pati.

**Succitio, tis, secunda syllaba correpta, compositum ex præpo-  
sitione sub & verbo quatio, Paululum quatio.** ἰσχυρὸς ὄρυξι.  
GALL. Secouer, aller au trot, trotter. ITALI. Trottare,  
andar di trotto, scuotere. GERMAN. Wuffschreiten. HISPAN. Sacudir.  
ANGL. To shake or jogge, co trot.

**Succulso, as, frequentatiuum, proprièque dicitur de equis qui du-  
riore gradu incedentes, fessiores concutunt :** quod genus  
equorum & succulsores, & succulsores, & succulsores appel-  
lamus. ἰσχυρὸς ὄρυξι. GALLI. Secouer, souuent, donner plusieurs  
secousses. ITAL. Scuotere spesso. GERMAN. Wuffhocken / erschueten  
ein schuetens wie die hart trabenden ross der reuteren stand. HISPAN.  
Sacudir à menudo. ANG. To jogge of ten, to trot. Accius, Ague 20  
vulnus ne succulset gressus, cautè ing edimini. Lucil. Succulso-  
res tardi, rarique caballi.

**Succulso, ris, vt Equus succulso, vel succulso. Lucilius apud  
Gellium lib. 1. cap. 16. Campanus sonipes succulso, nullus sequer-**

**Succussus, us, ἰσχυρὸς ὄρυξι. ἰσχυρὸς ὄρυξι. GALL. Sec-  
couffe. ITA. Efft trottar d' scuotere. GERMAN. Erschuetung / auffhock-  
tung. HISPAN. Sacudimiento. ANG. A jogging or trotting. Verbale à Suc-  
cutio. Cic. 2. Tuscul. Pedetentim, inquit, ite, & sedato nisu, ne suc-  
cussu arripiat maior dolor.**

**Suctus, Vide Sugo.**

**Sucula, pro paruo suc, Vide svs.**  
**Sucula, dicuntur stellæ, quæ alio nomine Hyades vocantur, à  
pluuia.** ἰσχυρὸς ὄρυξι. Nam & orientes & occidentes  
tempestates & pluuias cient. Vnde etiam à Latinis Suculæ ap-  
pellantur, quòd tuum ritu luto delectari videantur. [ Denis, &  
ratione nominis, Gellius cap. 7. lib. 13.] Exoriuntur XXI. calend.  
Iunij. Plin. lib. 18. cap. 26. Ægypto succula occidit vesperi.

\*Est & sucula genus intumæ vestis, Plautus in Ruden. Dux con-  
nexæ maniculæ cum sucula. Sucula inquit Bud. Machina est  
tractorij generis: constat autem tereti ligno, aut plumbo ve-  
stibus tracto, vt inque æqua extantibus longitudine: hæc  
dum versatur, fanis qui ductarius dicitur circa eam obuol-  
uitur. Huiusmodi machina hodie victores, id est cupa-  
rij, vna ex hypogæis subuehunt, iurnum eum appellantæ.  
Budæus.

**Sudis, huius sudis, Pertica siue genus teli rustici, hoc est, paxi-  
lus, igni torridus.** ἰσχυρὸς ὄρυξι. GALL. Vn pieu, vne per-  
che. ITA. Pertica, bastone. GERMAN. Ein pfaul / sparren. HISPAN.  
La vara d' pertiga d' madera gruessa. ANGL. A certane staff burn-  
ed in the end. Virg. 7. Æneid. Sudibùque præstitis. Idem lib. 1.  
Georg. Quadrifidæ sudes, & acuto robore vallas. Vbi Seruius,  
Vallus, & sudes idem est, Sudibus inter se concurrere. Liu. 6.



Hic in stercore humi fabulifque fimo, atque succerdis.  
 Succerno, is, ere, Separo, fecerno. { סָפַר סָפַר } GAL. Separer, cribler, lasser, tamiser. IT AL. Separare, Sparare. GERM. Abfundern. HISP. Cernir, apartar. ANG. To range meale with a sieve. to seuer. } *Plin. lib. 18. cap. 11.* Farinatio cribro succernunt *Cato cap. 18.* Eo calcem cribro succretam indito altè digitos duos. \*Succernere de. *Cato cap. 37.* Partem de nucleis succernito, & in lacum conicito.

Successio, Successor, Succellus. Vide SVCCERO.

Succido, is, penultima producta, Subieco, abicindo: à sub, & cado. { שָׁחַט שָׁחַט } GAL. Coupper parbas, ou par dessous. IT AL. Tagliar sotto. GERM. Vnden abhawen oder abschneiden. HISP. Cortar debaxo. ANGL. To cutt downe. } *Vrg. I. Georg.* At rubicunda Ceres medio succiditur ætæ. *Plin. lib. 16. cap. 11.* Postea tota arbor succiditur & medulla eius vitur. *Cæsar belli Gallici,* Omnibus eorum agris vastatis, frumentis succidit.

Succidantæ hostiæ, Dicebantur quæ secundo loco cædebantur. *apud veteres enim, si primis hostiis litatum non fuisset, aliæ post easdem ductæ hostiæ cædebantur duæ, quæ prioribus iam cæsis lændi piaculi gratia subdebantur. Festus.* [De vi huius vocis vide apud *Gell. cap. 4. lib. 6.*]

Succidia, diæ, Tergum, siue massa carnis porciæ salita, & in necessarium vsum seruata : ita dicta quòd quoties opus est, succiditur. { מֶרְצָא מֶרְצָא } GAL. Fliche de lard. IT AL. Mezena di porco salato. GERM. Entseten oder in ander stück schweinitz fleisch darab machen es not thut hawen than. HISP. El lardo de puerco salado. ANGL. A flitch of bacon. } Nonnum succidiam pro lardo exponit. Continet autem pernam, petrasonem; & lardum. *Cicero in Catoe,* Iam hortum ipsi agricolæ succidiam alteram appellant. *Varro lib. 4. de ling. Lat.* non à succidendo, sed à suisbus cædendis dictam existimat. Nam id pecus primùm occidere cœperunt, & vt id seruarent salire. *Idem de Re rustica lib. 2. cap. 4.* Quis enim nostrum fundum colit, quin sues habeat : & qui non audierit patres nostros dicere, ignaum & sumptuosum esse qui succidiam suspenderit in carnario potius ab lanario, quam ex domestico fundo. [Succidias humanas facere, pro homines occidere, dixit *Cato apud Gell. cap. 24. lib. 13.* Succidias humanas facis, decem funera facis, decem hominibus vitam eripis, iudicta causa &c.]

\*Succida, penultima correpta, Lana, à succidendo dicta : quòd talis sit qualis succisa est: hoc est plena sordibus. *Varro de Re rust. lib. 2. cap. 11. à sudore derivat. Dicit enim,* Tonsuræ tempus inter æqui noctium verum & solstitium, quum sudare incœperunt oues: à quo sudore, recens lana tonsa, succida est appellata. *Iuuenalis Satyr. 5.* Qualis scena tamen? vinum quod succida nolit Lana pati. *Plin. lib. 28. cap. 19.* Mulierum purgationes adiuvat fel taurinum lana succida appositum.

Succisium, a, um, vel quod magis placet eruditis, subcessium, dicitur omne quod tanquam superuacaneum succiditur, & rebus detrahitur: vt Succisium tempus, quod subtrahitur rebus magis seriis, vt ad aliquem vsum accommodemus. { סָפַר סָפַר } GAL. Ce qu'on rogae & quasi des robe de ses principales affaires. IT AL. Sottratto dalla impresa necessarie per fare altre cose. GERM. Das nohtwendigen sachen enrogen wirt oder ad bend ernstlichen diugen besicht. HISP. Cortado y quasi hurtado de principales negocios. ANG. That is cutt, drawn or seuered frome. } *Gell. lib. 20. ca. 11.* Quæ autem vitæ mihi deinceps decum voluntate erit, quantumque à cura & à re familiaria, procurandoque cultu liberorum meorum dabitur otij, ea omnia succisua, & subsecundaria tempora, ad colligendas huiusmodi memoriarum delectatiunculas conferam. *Cicero I. de Legib.* Succisua quædam tempora incurrunt, quæ ego perire non patior: vt si qui dies ad rusticandum dati snt, ad numerum accomodentur, quæ scribimus. [Succisue operæ, quæ grauiores rebus sunt intermixtæ, cum aliquid otij ab illis datum est. *Cic. 2. Philipp.* Nec verò tibi de versibus respondebo : tantum dicam breuiter, neque illos, neque vllas te omnino literas nosse: me nec Reipublic. nec amicis, vquam defuisse : & tamen omni genere monumentorum meorum perfecisse operis succisuius, vt meæ vigiliæ, meæque literæ, & iuuentuti utilitatis, & nomini Romano laudis aliquid afferent. ] *Gellius cap. 24. lib. 13.* Subcessium ac tumultuarium studium. *Idem cap. 10. lib. 18.* Subcessium tempus &c. ] [Mensores etiam terræ nonnumquam dicunt, In succisuum esse vaciam agri, aut sextantem, quum ad iugerum interdum peruenerant, & aliquid præter id, quod demetiendum erat, superesse videbatur. ] [Succisua in agrorum diuisionibus dicuntur assignatorum agrorum reliquæ, quæ à normali linea superabant. ] [Succisuum (inquit *Fronimus*) à subsecante linea nomen accepit. ] [Succisuum duo genera : vnum quod in extremis assignatorum finium centuria expleri non potuit. Alterum genus quod in mediis assignationibus & integris centuriis interuenit: quicquid enim inter quatuor limites minus, quam interclusum est, fuerit assignatum, in hac remanet appellatione, ideo quòd is modus, qui assignationi superest, linea claudatur; & subsecetur. Nam & reliquiarum mensurarum actus, quicquid inter normalem lineam, & extremitatem interest, succisuum appellatur. Hæc autem (vt scribit *Hyginus*) diuisionum atque assignationum autores sibi reseruabant. Ab hac similitudine operæ, horæ; dies, & tempora, quæ amicorum, fori Reipub. negotiis superant : atque ex iis quasi subsecantur, quæ nobis reseruamus, & perire non sinimus, sed aut legendo, aut scribendo, aut commentando, consumimus, subcessua nominantur. Eam enim scripturam à doctioribus magis probari video, quàm, vt, scribit *Solert,* succisua. *Cicero I. de Leg.* Subcessua quædam tempora incurunt, quæ ego perire non pa-

tior. [Senec. Epist. 54. Subsecua res non est philosophia.]  
 Succido, is, pen. cor. Sub onere, vel præ lassitudine succu bo: a sub & cado. { סָפַר סָפַר } GAL. Cheoir dessous. IT A. Cascar sotto. GERM. Empfallen vnden hinfallen. HISP. Caer abaxo. ANGL. To fall downe or vnder, as one on his knees. } *Gell.* Iam continuo labore grauiagenua succiderant. *Plaut. in Cur.* Genua media succidunt lassitudine.

Succidiuus, a, um, Pronus ad cadendum siue fermè cadens. { סָפַר סָפַר } GAL. Qui cheoit presque, qui cheoit aisément. IT A. Disposto à cadere. GERM. Zum fall genett. HISP. Cosa que cae hazia baxo. ANGL. That falleth easilie or is night to fall. } *Claudian. lib. 3.* Succidui tibi subante gressibus. *Ouid. Epist. 16.* Succiduo dicor procubuisse genu. *Idem 10. metam.* -at illi Poplite succiduo genua intremuere : fugitque Et color & sanguis, animusque reliquit euntem.

Succidus, Vide SVCCVS.

Succingens, Vestis laciniis cingulo coæctæ, vt solemus, quòd expeditiores sumus ad aliquod opus faciendum. { סָפַר סָפַר } GAL. Trousser & ceindre par dessous. IT A. Cingere, circondare. GERM. Etz auffschürzen. HISP. Cennir por debaxo. ANGL. To gird. } *Horat. 2. Ser. Sat. 2.* Velut succingens curritat hospes. [Nonnumquam ponitur præ circuncingendo, siue ambio. *Ouid. 13. Metamorph.* Illa seris atram canibus succingitur alaum, Virginis orogrens, De Scyllia.

[Vrbs succincta portubus, hoc est, circunseptæ, ac munita. *Cicero de lege Agrar.* Deleta, Carthago est, quòd cum hominum copus, tum ipsa natura ac loco succincta portubus, armata muris, &c. Peçora succincta curis. *Stat. 5. Syllu.*

Succinctus, nomen ex particip. { סָפַר סָפַר } GAL. Ceint par dessous. IT AL. Cinto di sotto. GERM. Ab sich zusamen gegogen/puttelt. HISP. Cennido por debaxo. ANGL. Girded. } [ *Liuius lib. 7. ab Vrb.* Succinctus cultro. Succinctus linteo. *Sueton. in Caligul. cap. 26.* Quosdam summis honoribus functos cœnanti sibi ad pedes stare succinctos linteo passus est. Item *Quintilian.* Horum scientia debet esse succinctus. &c. ] *Plin. lib. 16. cap. 10.* Ea idem arbores alio nomine esse per oram Italiæ, quos tribulos vocant, plerique arbitrantur, sed graciles, succinctioresque, & enodes. Hoc est, ima sui parte minus ramofas.

Succingulum, li, siue Subcingulum, idem cum baltheo, *teste Festo.* { סָפַר סָפַר } [ *Plaut. Men. 3. a. 1.* Succingulum ab Hippolyto rapuit Hercules. ]

Succino, nis, Canendo subsequor, posteriore loco cano. { סָפַר סָפַר } GAL. Soufchanter, chanter apres vn autre, & respondre à celui qui chante. IT A. Cantare con vn altro & di bassa voce. GERM. Einem nach singen. HISP. Cantar con otro y por debaxo. ANGL. To sing after or answer to an other in singing. } *Horat. l. 1. Ep. clamat,* Viæctum dare, succinit alter, Et mihi diuiduo findatur munere quadra. [Accipitur etiam succinere pro eo quòd est, submissa voce canere.

Succentores dicuntur, quos vulgus Bassos appellat. Contra cantores, qui vocem maximè acunt. Occentores autem, qui medium inter vtrunque seruant tenorem.

Succinum, succini, penultima corrept. Electrum. { סָפַר סָפַר } GAL. Ambre. IT A. Ambro. GERM. Nistein. HISP. Ambar. ANGL. Amber wher of beades ar made. } Veteres putauerunt esse lacrynam ex arboribus pinei generis. Verum hodie deprehensum est à viris doctis, qui Pruteniam totam peragrarunt, nihil aliud esse quàm bituminis genus ex faxis profuens : primò liquidum, sed postea maris frigditate condensatum. Succinum (inquit *Ruilius*) vulgus medicorum ambram citrinam vocat. *Mauritani Karabæ.* Gestatur à nostris multerculis decoris gratia: quædam monilium vice, aliæ in orbiculis, quibus preculas suas numerant. Dicitur succinum, quòd succus esse crederetur profuens ex arboribus pinei generis. *Plin. lib. 37. cap. 3.* Arboris succum esse prisce nostri credidère, ob id succinum appellantes. [ *Amatius Lusitani de succino siue electro verissima verba ita habent,* *Plinius,* inquit, verba vera esse hodie cognoscimus, quum in mari Baltheo electrum siue succinum ex quo precalæ siue coronæ fiunt, colligatur & nusquam alibi : quòd vero gummi arboris pineæ simile est, ipsum in atritu pineus odor attestatur, cum adhuc glutinosum à fluctibus marinis in litus enetur. Nascitur enim electrum, liquidum, tanquam pini resina, quod cum mustum fluit, formicas, mulcas, palcas, & alia rapit, que omnia postea in eo densato, videntur, vt *Martialis hoc disticho complexus est.*

Quum Phaethonæa formica vagatur in vmbra, Implicuit tenuem succina gutta feram.

Hæc verissimè ita se habere, egomet ipse colligens succinum in litore Dantiscano sum experit.

Succinum, a, um, adiectiuum, Quo id significatur quod ex succino constat. { סָפַר סָפַר } GAL. D'ambre. IT AL. D'ambro. GERM. Nistein/aus nisteta. HISP. De ambar. ANGL. Of amber. } *Martial. lib. 6.* Quum Phaethonæa formica vagatur in vmbra, Implicuit tenuem succina gutta feram.

\*Succineus, a, um, Aliud adiectiuum pro eodem. *Plinius lib. 22. cap. 23.* Succineis nouaculis, aut argeateo apparatu comitante.

Succisuum tempus, Vide SVCCIDO, succidis.  
 Succlamor, as, A clamor, alterius orationem clamore excipio. { סָפַר סָפַר } GAL. Selcrier apres que quelq vn a dit quelque chose. IT AL. Gridare. GERM. Zusprechen. HISP. Dar voces d lamay de baxo, gritar. ANGL. To cry after that one has the said any thing. } *Cicero. lib. 8. Epist.* Succlamatum est frequenter à militibus. *Liui. lib. 5. ab Vrbe,* Hæc Virginito vociferanti succlamabat



von capis. 20. Mediaque in orchestra frequente populo epulatus, si paulum subdidisset, aliquid se suffertim tinniturum Græco sermone promisti. Hoc est cantaturum se clarius aliquid: aut quod Græci dicunt *συντιννισ*, id est, densum quippiam, aut succi plenum.

**Suffertim**, aduerbium, plenus, ac densus. *Sueton. in Neron.* Si paululum subdidisset aliquid se suffertim tinniturum. Ita enim legendum putat Egnatius.

**Suffertuō**, sufferues, ere, Aliquantulum ferueo. *Γαλλ. Faire vn peu bouillir.* ITA. *Bogliere vn pocheto.* GERMAN. *Ein wenig siedeln vnd stradlen.* HISPAN. *Hervir vn poco.* ANG. *To be somewhat hoate.* } *Plin. lib. 18. cap. 11.* Vulgo verò nec sufferuere faciunt.

**Sufferuefacio**, cis, ere, Subferuidum reddo. } *Γαλλ. Faire vn peu bouillir.* ITA. *Intepidire, scaldare alquanto.* GERMAN. *Ein wenig siedig machen.* HISPAN. *Hervir heruir vn poco.* ANG. *To make somewhat hoate.* } *Plin. lib. 12. cap. 26.* Odor verò in vino sufferuefacti antecedit alios. *Idem l. 22. cap. 25.* In vesicæ verò dolore, semuncia amyli cum ovo, & passis tribus sufferuefacta à balneo.

**Sufferuefio**, uefis, efit, Aliquantulum feruidus fio. } *Γαλλ. Faire vn peu bouillir.* ITA. *Esser tepido.* GERMAN. *Sum theil an fahen siedig werden.* HISPAN. *Ser uibio, y caliente.* ANGLIC. *To be made somewhat hoate.* } *Plin. lib. 17. cap. 8.* Qui fidem promisso huic quærunt, affirmant lapillos, qui sufferuefiant, vnà rumpi.

**Suffes**, etis, Summi magistratus nomen erat apud Carthaginienses, non dissimilis Romanorum Consulatu. *Liu. 30. bell. Pun.* Senatam itaque suffetes (quod velut Consulare imperium apud Carthaginienses erat) vocauerunt. *Idem 8. bell. Pun.* Infestus ob direpta quædam ab consententibus naves militibus, ad colloquium Suffetes eorum, qui summus Pœnis est magistratus, cum Quæstore elicit. } *Senec. c. 3. lib. singularis de Tranquill. animi.* Non vis enim nisi consul, aut prytanis, aut ceryx, aut suffes administrare.

**Suffibulum**, li, penultima corrept. siue Subfibulum, Vestimentum album erat, teste Festo, prætextum, quadrangulum oblongum, quod in capite Vestales virgines sacrificantes habebant, idque fibula comprehendebatur.

**Sufficio**, is, ex sub, & facio, Satis sum, par sum. } *Γαλλ. Suffire, satisfaire.* ITA. *Bastare, essere sufficiente & assai.* GERMAN. *Genug, oder genugsam sein.* HISPAN. *Bastar.* ANGL. *To suffice, to be sufficient or ynough, so satisse.* } *Sen. lib. 5. Sylu.* Vade puer, tantisque enixus suffice donis. Id est, satis esto. *Cicer. in Salut.* Postquam immensæ gulæ impudicissimi corporis quæstus sufficere non potuit. *Ouid. 3. Trist. Eleg. 2.* Sufficitque malis animus. *Vir. 11. Æn.* nec sufficit vnbo Ictibus, hoc est, satis esse non potest sustinendis ictibus. } *Ouid. Eleg. 2. lib. 5. Trist.* Corpus ante impatiens laborum Sufficit atque ipso veratum induruit vsu. *Senec. cap. 3. de Consol. ad Polyb.* Cogitabat quantum tu & ornamentum tuorum esses & onus. Sufficit ille huic sarcinæ. (id est satis fuit.) *Idem ibid. cap. 15.* Sufficere dolori & bello. *Ouid. Eleg. 2. lib. 3. Trist.* Sufficitque malis animus. *Liu. lib. 3. ab urb.* Excursionibus milites sufficere & leuibis præliis experiri.

Nonnunquam sine datiuo collocatur, eius loco habens infinitiuum. *Virgil. 5. Æneid.* nec nos obniti contra nec tendere tantum Sufficimus. Sufficere ad. *Quintilian. lib. 1.* Ad quas nec mens, nec corpus, nec dies ipsa sufficiat. Aliquando ponitur pro subministrare. *Virg. 2. Æn.* Iple pater Danaïs animos, vitæque secundas Sufficit. *Idem Virg. 2. Georgic.* Ipsa satis tellus cum dentate recluditur vnco Sufficit humorem (id est subministrat, suppeditat. Interdum Accusatiuus subintelligitur vt apud *Sueton. in August. cap. 43.* fecisse ludos se ait suo nomine quater pro aliis magistratibus, qui aut abessent, aut non sufficerent (sup. pecuniam) ter & vicies. Aliquando pro substituere, *Virg. 2. Georg.* Atque aliam ex alia generando sufficere prolem. Vnde suffecti magistratus dicuntur, qui in locum mortuorum, eorumque qui munere suo perfuncti sunt, surrogantur. *Cicer. lib. 4. Epist.* Si Appijos haberem, in cuius locum suffectus sum, rament, &c. Aliquando inficere, maculare. *Cic. in Hortens.* Vt ij, qui in conuiuiis purpuram sufficiunt, post sanant medicamentis quibusdam.

[*Quintilian.* Sufficiensia sibi. (i. modica possidere.)

**Sufficienter**, aduerb. Satis abundanter. } *Γαλλ. Suffisamment, à suffisance, assez.* ITA. *A sufficienza.* GERMAN. *Genug (amlich).* HISPAN. *Affez, con sufficiencia.* ANGL. *Sufficiently, ynough.* } *Plin. in l. sed & si quid. 5. i. ff. de v. sup. de quemad.* Sufficienter autem alere & vestire debet secundum ordinem & dignitatem mancipiorum.

**Suffigo**, is, x, ium, Affigo, in sublimi ngo. } *Γαλλ. Ficher dessous.* ITA. *Inficare, afficare.* GERMAN. *Nuff stecken.* HISPAN. *Hincar a otra cosa.* ANGLIC. *To fasten, nail or sett vp surelie.* } *Cicer. in vironem.* An ego, si te & Gabinium cruci suffixos viderem, maiore afficerer lætitia ex corporis vstrilaceratione, quam afficior ex infamia *Horat. 1. Serm. Sat. 3.* Si quis eum seruum, parinam qui tollere illius, Semelos pisces, repidiumque ligurieris ius, In cruce suffigat, Labeone infanior inter Sauros dicatur *Hercius de bello Africo lib. 5.* Postero die Iuda Numidas eos, qui loco amisso fugâ se receperant in castra, in cruce omnes suffixit.

**Suffio**, sis, sui, vel hij, sivo, Suffumigo. } *Γαλλ. Parfumer.* ITA. *Parfumare.* GERMAN. *Beruchen/unden auff reuch.* HISPAN. *Sahumar.* ANG. *To perfume or make sweet smoke.* } *Plinius, Hippocrates* rursu vuluarum causa naturam suffire iubet. *Virg. lib. 4. Georg.* At suffire thymo, cerâque recidere inanes Quis

dubites? *Colum. lib. 12. cap. 18.* Cella quoque vinaria omni stercore liberanda, & bonis odoribus suffienda. *Lucr. l. 2.* Ignibus æthereis terras suffire feraces.

**Suffitus**, ita, tum, pen. prod. Suffumigatus. } *מקטר מוקטר. מוקטר. מוקטר.* GALL. *Parfumé.* ITAL. *Parfumato.* GERMAN. *Beruchen/enden reuch vnder der getassen.* HISPAN. *Sahumado.* ANGL. *Perfumed.* } *Plin. lib. 20. cap. 17.* Anisum dolores capitis leuat, suffitum naribus.

**Suffitus**, tus, Suffumigatio. } *מקטר קטר. קטר קטר. קטר קטר. קטר קטר.* GALL. *Parfumement.* ITAL. *Parfumo.* GERMAN. *Ein bereuchung vn den auff.* HISPAN. *Sahumerio.* ANGL. *A perfuming or fumigation.* } *Plin. lib. 24. cap. 11.* Amulus in suffitus pro thure assumitur. *Idem alibi.* Et vuluarum conuersionem suffitu excitant.

**Suffitus**, onis, suffitus. } *מקטר קטר. קטר קטר. קטר קטר. קטר קטר.* GALL. *Parfumé.* ITAL. *Parfumato.* GERMAN. *Beruchen/enden reuch vnder der getassen.* HISPAN. *Sahumado.* ANGL. *Perfumed.* } *Plin. lib. 20. cap. 17.* Anisum dolores capitis leuat, suffitum naribus.

**Suffitor**, ris, verbale à suffiendo deductum. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Parfumer.* ITAL. *Parfumatore.* GERMAN. *Ein bereucher.* HISPAN. *Sahumarador, el que sahuma.* ANG. *A perfumer.* } *Plin. lib. 34. cap. 8.* Lycus & ipse puerum suffitorum.

**Suffimen**, inis, Suffitio. } *מקטר קטר. קטר קטר. קטר קטר. קטר קטר.* GALL. *Parfumé.* ITAL. *Parfumato.* GERMAN. *Beruchen/enden reuch vnder der getassen.* HISPAN. *Sahumado.* ANGL. *Perfumed.* } *Plin. lib. 20. cap. 17.* Anisum dolores capitis leuat, suffitum naribus.

**Suffimentum**, i, Suffitus, & Suffitio. } *מקטר קטר. קטר קטר. קטר קטר. קטר קטר.* GALL. *Parfumé.* ITAL. *Parfumato.* GERMAN. *Beruchen/enden reuch vnder der getassen.* HISPAN. *Sahumado.* ANGL. *Perfumed.* } *Plin. lib. 20. cap. 17.* Anisum dolores capitis leuat, suffitum naribus.

**Suffiscus**, sei, Folliculus testium arietinorum, que vtebantur antiqui pro marsupio: à sicci similitudine dictus. *Festus.*

**Sufflaus**, adiect. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflo**, flas, verbum est actiuum, Infflo, flatu excito. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflo**, flas, verbum est actiuum, Infflo, flatu excito. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflatio**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL. *Jaunastre.* ITAL. *Alquanto giallo.* GERMAN. *Ein wenig gelb.* HISPAN. *Vn poco ruuio, d roxo.* ANGL. *Somewhat yeallow.* } Aliquantulum flauus, non plane flauus. *Sueton. in Neron. cap. 51.* Statura fuit penè iusta, corpore maculoso & scedo, sufflauo capillo.

**Sufflato**, onis, verbale, Infflatio. } *מקטר מקטר. מקטר מקטר. מקטר מקטר.* GALL.







dicimus, subitere. *ἄναμνησιν, Cice. 5. de Finib. Si memoria defecerit, tunc erit vt suggeras.*  
 \*Suggestus, us, vi. Ipse suggerendi actus. *Vlpian. in l. 1. §. 2. ff. de Magist. consens.* Si curatores fuerunt minus idonei dati: dicendum est teneri magistratus oportere, si ex suggestu eorum; vel nominibus ab eis acceptis præses dederit.  
 Suggestus, vel suggestum, Locus editior, vnde oratio ad populum solet haberi. *מִגְּדוּל מִגְּדוּל מִגְּדוּל* GAL. Vn lieu eleué, comme vne chaire ou vn pulpete pour faire harangues au peuple. ITALIC. *Pulpito* ò *pergamoda predicare.* GERMAN. *Ein hoch ort von dem man redt* *Conspiciendi sui.* HISP. A. *El cadahalso* alio para mirar ò predicar. ANGL. *A pulpet.* D. Etum suggestum, siue quoddam conster ex suggesto, hoc est, congesta materia, siue quoddam inde populo suggeratur, quod in rem eius esse possit. *Plin. lib. 34. cap. 5.* Eodemque in Consulatu in suggestu rostra deiecit Anniatibus defixerat. *Cicer. 5. Tuscul.* Idemque quum in communibus suggestis consistere non auderet, concionari ex turri alta solebat. *Liu. 8. ab Urbe.* Naues antiarium partium in naualia Romæ subductæ, partim incensæ, rostrisque earum suggestum in foro extructum adornari placuit. *Cicer. 1. de Diuin.* Neque illud in suggestum, in quo causam dixerat, ascendenti, signum sibi vllum, quod conuocaret ad deo, quasi malicialiuius impendens datum. *¶ Varr. lib. 3. cap. 1.* Suggestum posuit pro loco oratione pauld eminentiore, quam ut ipsum salere: Ex suggesto (*inquit*) saleris, vbi solent esse *ἀντιάρια*, procedunt anates in stagnum, & nant.  
 ¶ Suggestus comæ. *Stat. lib. 1. Syl.* - celsæ præcul aspice frontis honorem Suggestumque comæ.  
 Suggestior, eris, Latenter gradior, subeo, & clam propius accedo. *ὑποβίω.* GALL. *Aller en cachette, marcher secrettement.* ITAL. *Andare nascosamente.* GERMAN. *Setzlich gehn.* HISP. A. *Andar a escondidas.* ANG. *To go in priuete, or to approche.* ¶ *Tacit. l. 2.* Suggestisque propius speculatores.  
 ¶ Haber nonnunquam adiunctum accusatiuum: vt suggeredi hostes, id est, latenter aggredi. *Idem Tacit. Annal. l. 4.* Quos dux Romanus acie suggestus.  
 Suggründia, orum, vel Suggrundæ, & Suggrundatio, *Vide supra in SVBGRVND.*  
 Suggrundaria, veteres dicebant sepulchra infantium, qui necdum quadraginta dies impleverunt, vt *inquit Fulgentius*, quum nec busta dici potuerunt, quia ossa quæ comburentur non erant, nec tanta magnitudo cadaueris qua locus tumesceret. Vnde neque tumuli appellari merebantur.  
 Stigillo, las, Liuidi colore inquino, vt cum ictu fustis percussa cutis sanie sese suffundente nigrescit. *ἰσχυρὰ.* GALL. *Frapper avec un tellement qu'il viene de taches noires & meurtressemens, marquer de coups.* ITAL. *Battere alcuno di sorte che la carni gli vengano liuide.* GERMAN. *Röthsch machen / blass / vnd gärb masen schlag.* HISP. AN. *Magullar la carne.* ANG. *To mak wanne coloured.* ¶ Sugillata dicuntur, quæ maculis huiusmodi sunt deformata. *Plin. lib. 31. cap. 9.* loquens de sale. Ex ictu suffusus cruore oculis, sugillatque cum myrrhæ pari pondere. *Idem lib. 27.* Caseus recens cum melle sugillata emendat. *Et lib. 20.* Cinis alij ex oleo & garo illitus, sugillata aut liuentia ad colorem reducit.  
 ¶ Per translationem accipitur pro detrahere, reprehendere, vilipendere, consumelia afficere siue existimationem alicuius laedere. *ἰσχυρὰ.* GALL. *Diffamer & blesser l'honneur de quelqu'un.* ITAL. *Infamare.* GERMAN. *Widerreden / hindertreden / vertumbben / vertetieren.* HISP. A. *Magullar la honra de alguna, diffamar a otro.* ANGL. *To checke or taunt.* ¶ *Liu. lib. 1. bell. Maced.* Legati grauitur ferentes se sugillatos esse. *Vlpianus*, Si famola actio non sit, vel pudorem non sugillet.  
 ¶ Item pro occludere veteres posuerunt, vt *auor est Nonius*, testimonium afferens *Varronis*, Contra lex Mænia est in pietate, ne filij patribus luci claro sugillent oculos.  
 Sugillatio, onis, Liuida cutis deambulatio. *ἰσχυρὰ.* GALL. *Meurtresseur, noirceur ou terne couleur d'un coup.* ITAL. *Quel battimento di carne, macchia di carne.* GERMAN. *Die löschten freischmassen.* HISP. AN. *Magulladurn de carne.* ANGL. *Paleness or wannesse of strypos.* ¶ Et per translationem contumelia, siue ignominia. *ἰσχυρὰ.* GALLIC. *Diffamation.* ITAL. *Infamazione.* GERMAN. *Vertumbung / vertickening / beschimpfung.* HISP. A. *Dessamacion.* ANG. *A checking or taunting.* ¶ *Plin. lib. 7. c. 45.* Iuxta hæc *Variana* clades, & maiestatis eius fœda sugillatio.  
 Sugo, gis, fuxi, fuctum, Succum labris elicio, exugo. *ἰσχυρὰ.* GALLIC. *Sucer.* ITAL. *Sugara.* GERMAN. *Saugen.* HISP. A. *Mamar ò chupar.* ANG. *To sucke.* ¶ *Cicer. 1. Tusculan.* Nunc autem simulatque editi in lucem & suscepti sumus, in omni continuo prauitate, & in summa opinionum peruersitate versamur. *Idem 2. de Natura Deorum.* Alia sugunt, alia carpunt, alia vorant, alia mandunt. ¶ Apud antiquos etiam per secundam conjugationem inflectebatur *Sugeo, ges*, vnde *Exugeo, es.* *Plaut. in Epid.* Ego me veram in hirudinem, atque eorum exugebo sanguinem.  
 Suctus, huius us, Ipse sugendi actus. *ἰσχυρὰ.* GAL. *Succement.* ITALIC. *Seiugamento, sorbitione.* GERMAN. *Das saugen.* HISP. A. *Obra de chupar ò de mamar.* ANGL. *A sucking.* ¶ *Plin. lib. 8. cap. 36.* Aliis diebus residunt, ac priorum pedum suctu viuunt.  
 Sullus, us, & eius deriuatum Suis, sua, suum, quod siue reciprocatur minima reciproca: propterea sic dicta, quod sicut reciprocatur spiritus, quum vicissim effluat, & attrahitur: ita hæc pronomina ad id vnde prodierant, reuertuntur. Vnde non recte dicimus Ego dixi sibi, Non est sibi cura Respublica, Tu fuisti

secum: quia nulla in his est reciprocatio: sed dicendum Ego dixi ei, Non est ei cura Respublica, Tu fuisti cum eo. Similiter non dicimus, Vidi Ciceronem & fratrem suum, sed fratrem eius. Econtrario non recte dicitur, [ *Psalm. 103.* (qui secundum Hebræos est *Psalm. 104. vers. 28.* ) Omnia à te expectant, vt des illis cibum in tempore, quum sibi dicendum sit. Sicut enim recte dicimus, Omnes expectant vt des nobis escam, omnes expectant vt det vobis escam: ita dicendum est, Omnes expectant vt sibi des escam. Est tamen quando indifferenter vt licet reciproco, aut non reciproco, prout ad illius de quo loquimur, vel ad nostram personam sermonem referimus: vt, Omnes optant quod sibi vile est: & Omnes optant quod ipsi vile est. Illud ad personam eius, de quo loquimur, refertur, & manifestam habet reciprocationem: hoc ad personam nostram: ideoque nulla est in eo reciprocatio. *Cicer.* Multi dubitabant quid optimum esset, multum quid sibi expediret. *Idem*, Legatus in pace profectus in prouincia pacatissima se gessit, vt ei pacem esse expediret. Nonnunquam etiam amphibologiae vitandæ causa pro sui siue suis ponitur, is aut ipse, aut ille. *Cicer. in Bruto*, Is soceri instituto, quem quia cooptatus in Augurum collegium non erat, non admodum diligebat: præsertim quum ille *Quintium Sæuolum* sibi minore natu generum prætulisset. [ *Quintilianus* Sui iactans. *Quid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.* Ipse modum stauam carminis, Illa (hiems) sui. ]  
 ¶ Accipitur aliquando suus pro proprius. *Idem.* vt Velle suum cuique est. Accipitur autem sui passiuè, quemadmodum mei & tui. *Cicer. ad Attic. lib. 10.* Nicius vehementer tua sui memoria delectatur. *Idem de Vniuersitate*, Imitantes genitorem & effectorem sui. Inuenitur interdum sibi, datus solius vetustatis gratia, nullaque necessitate in oratione positus. *Cic.* Sui sibi victitant succo, *Col.* Sui sibi iure abluuntur. Dicimus etiam Suis est illius mos. Sua est illius natura, Suis est Aristotelis modus, Suis Platonis genus. Habetque hoc pronomea suus vocatiuum, vt si dicam, Defendite Cæsam & amicum sui. ¶ Inter, præpositio id habet peculiari, vt si antecesserit genitiuus, datus aut ablatiuus, indifferenter vt licet reciproco pronomine aut non reciproco. Si præcesserit accusatiuus aut nominatiuus, reciprocum postulare. *Cicero.* Nec mihi cæterorum iudicio videtur solum, sed etiam ipsorum inter ipsos consensu, id de genitiuo exemplum est. Nund de datus. *Quintilian.* Circa quem inapplicabilis & grammaticis inter ipsos & philosophis pugna est. De ablatiuo. *Idem*, Nam à magnis quoque autoribus incidunt vitiosa aliqua, & à doctis inter ipsos etiam mutud reprehensa. *Vide hæc de re plura apud Vall. in opusculo quo duorum horum pronominum naturam ex professo exquirunt.*  
 Sulle, Suillus, Suinus, *Vide svv.*  
 Sulcus, ei, Fossa illa oblonga quæ inter arandum sit vomere. *מִגְּדוּל מִגְּדוּל מִגְּדוּל* GAL. *Raye ou rayon que fait la charrue en labourant la terre.* ITAL. *Solco.* GERMAN. *Ein furch.* HISP. A. *El sulco que imprime el arado.* ANGL. *A furrow.* ¶ *Cicer. de Diuina.* Quum terra araretur & sulcus altius esset impressus. ¶ Non raro tamen accipitur pro ipsa aratione, siue terræ proficissione. *Virg. 1. Georg.* At si non fuerit tellus fœcunda sub ipsum Arcturum sat erit, tenui suspendere sulco. Hinc fit vt tertio, quarto, quinto sulco serere dicamus, pro eo quod est tertia, quarta aut quinta aratione. *Plin. lib. 18. cap. 20.* Quarto seri sulco *Vingilius* existimatur voluisse quum ait, Illa seges demum votis responderet avari Agricola, bis quæ solem, bis frigora sensit: hoc est quæ bis per æstatem, bis per hyemem aratur. *Ibidem*, Spissus solum (sicut plerunque in Italia) quinto sulco seri melius est. In vitium quoque cæterarumque arborum plantationibus sulcum appellamus fossam in longum ductam in qua plantantur semina. *Virg. l. 2. Georg.* Ausim vel tenui vitæ committere sulco. Hinc B sulcus, a, um, *ἰσχυρὰ.* vnde Bisulcus animal, non solidas sed fixas ungulas habet. *Item*, Trisulcus, a, um, id est trifidus, vt telum trifidum, quod tres habet culpides.  
 Sulculus, diminutiui. *ἰσχυρὰ.* GALLIC. *Petit rayon.* ITAL. *Picciol solco.* GERMAN. *Ein furchlin.* HISP. AN. *Pequenno solco.* ANGL. *A little furrow.* ¶ *Col. de Arbor. c. 30.* Rosam fruticibus ac furculis disponi per furculos pedales conuenit.  
 Sulco, as, Sulcos facio, terram proficindo, proficindo. *ἰσχυρὰ.* GALL. *Couper ou zrer par rayons.* ITAL. *Får solchi, solcare.* GERMAN. *Furchen machen.* HISP. A. *Affulcar ò hazer sulcos.* ANGL. *To mak furrows.* ¶ *Columell. lib. 11. cap. 2.* In subacta iam terra latiores poræ sulcantur. *Plin. lib. 9. cap. 6.* Satansque se per complures dies, alueum in vado sulcauerat; accumulata quibus tantum, vt circumagi nullo modo possent. Translatè etiam mare sulcare dicimus. *Ouidium l. de Pont.* Nos fragili ligno vastum sulcauimus æquor. *Virg. 10. Aeneid.* Sulcat maria alta carina.  
 Sulcatus, a, um, particip. *Lucianus lib. 1.* Et quondam duro sulcata Camilli Vomere.  
 Sulcator, oris, verbale. *ἰσχυρὰ.* GALL. *Laboureur, qui fait rayons.* ITAL. *Lauoratore della terra à solchi.* GERMAN. *Ein furchmacher / der mit faren persöhnelt.* HISP. A. *A sulcador que haze sulcos.* ANGL. *He that maketh furrowes.* *Silius lib. 7.* Sulcator nauita pontis. *Stat. 11. Thebaid.* Nigri sulcator Auerni.  
 Sulcatim, aduerb. Per sulcos. *ἰσχυρὰ.* GALL. *Par rayons.* ITAL. *A solchi.* GERMAN. *In furchen weis.* HISP. AN. *Por solcos, ò con solcos.* ANGL. *By furrowes.* ¶ *Pomp.* Gerens præterea sulcatim conciliam faciem.  
 SYLLAB, ab antiquis dicti sunt qui postea Sullæ, propterea quod præsei illi peregrinam literam nullam recipiebant: vnde & Fruges vocabant, quos nos Phryges dicimus. Hinc etiam Sullanum diem apud Ciceronem legimus pro Syllano, ad *Attic. lib. 10.* Non fuisset & illa nox tam acerba Africano sapientissimo



per debaxo. ANG. To digge vnder. } Colu. l. 2. c. 18. Neque suam velimus impafci, quoniam rostro suffodiatis, & aspires exc. ter.  
 ¶ Suffodere equum, est eum confodere, & proprie sub ipso sellore occidere. Caf. 4. bell. Gall. Rursum his resistentibus, conuicti di-  
 ne sua ad pates delituerunt: suffossisque equis, compluribusque  
 nocte s deiecit, reliquos in fugam coniecerunt. Virg. II. Aeneid.  
 Suffollo reuolucur equo.

Suffollio, verb. { ἰσχυρῶς. G. A. L. Cauement, creusement. ITAL. Cauamento. GER. M. Untergrabung. HIS. Cauamiento, caudadura. ANGL. A digging vnder. } Sen. c. Epist. 50. Quum hostilia in partes tela vibrarent, & ipsum solum suffossionibus tremeret & cuniculis.

Suffragnatio, onis, Colligatio, & arcta structura, quae lapides veluti frano retinet. { ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς ἀδραν τῶν ἰσχυρῶν ἰσχυρῶν ἀδραν τῶν ἰσχυρῶν. GAL. Liaison forte & serree qu'on fait es murailles. ITA. Concalonamento che si fa tra le muraglie. GER. Einigung oder zusamen klammerung der steinen. HIS. Enfrenamiento, atadura a fuerie de muros. ANGL. A ionyag or binding together of stones in a wall. } Plin. l. 36. c. 22. de quodam lapidis generis, Globulus, contra iniuriam fortis, sed ad structuram infidelis, nisi multa suffragnatio deuinctus.

Suffrago, penultima prod. suffraginis, Flexura est in posterioribus quatuor pedum, cruribus, retrorsum incuruata, quae in prioribus contrario modo inflexa genu dicitur. { ἰσχυρῶς. GAL. Le jarret des jambes de derriere des cheuaux & autres bestes. ITA. Garietti d'alle gambe di sotto del cavallo. GER. Der hinter sich gewendete einbuchtung an den hinteren fassen der thieren. HIS. La quaravilla de blegadura della bestia. ANGL. The pasterne of a beast. } Dicitur suffragines, quod ibi cruris contiguitas diuisa, & quodammodo fracta appareat. Plin. lib. 8. c. 45. Victimarum probatio in vitulo, vt cauda art. culum suffraginis constringat. Idem, Aues & quadrupes alas in priora curuant, suffragines in posteriora.

¶ Suffragines etiam dicuntur vitis loboles, radicibus adhaerentes. Colum. lib. 5. Et si loboles (quam rustici suffraginem vocant) radicibus adhaeret, diligenter explantanda, ferruque euellenda est, vt hybernas aquas respuat.

Suffraginosi equi, Quorum suffragines morbo vitatae sunt. { GAL. Cheuaux qui ont mal es jarrets. qui ont les esparuis. ITA. Caualli che hanno le peste. GER. Hosi die an den hinteren fußtrumen prest haffi sind. HIS. Cauillos con axaguas o boxigas. ANGL. Horses diseased in the pasterne. } Col. l. 6. c. 38. Suffraginolae hordacea farina imponitur.

Suffragor, suffragaris, penultima product. Suffragium fero. { ἰσχυρῶς. GAL. Donner la voix en vne election, fauoriser & donner faueur, aider de la parole. ITA. Far fauore, fauoreggiare. GER. Einen sein stim geben / unterstützen. HIS. Ayudar con su voto, dar fauor. ANGL. To speake in ones part fauorable, to giue his good word to help. } Cicer. pro Mura. Quorum suffragium tenu est, si vt suffragantur, nihil valent graui. Per translationem accipitur pro fauore, auxilio esse, sententiae aut voluntati cuiuspiam subscribere. { ἰσχυρῶς. Cuius contrarium est Refragor, pro repugno, aduersor. Autor Priapeia, Copia me perdit, tu suffragare rogatus. Cic. 7. Verr. Cui legi vest. a dignitas vehementer aduersatur, ei insignis istus impudentia maxime suffragatur. Idem ad Atticum, Nec desisti accensere eius necessarios, qui eius cupiditati suffragari videbantur. Idem Planco lib. 10. Fortuna suffragante videris res maximas consecurus. I Caf. lib. 1. de bell. ciu. Suffragabatur huic consilio, quod &c.]

Suffragatio, onis, Ipse suffragandi actus, fauor, auxilium: { ἰσχυρῶς. GAL. Fauere & aide en vne election, bail de sa voix. ITA. Fauore, aiuta. GER. Das gdnstlich unterstützen. HIS. Fauor ayuda. ANGL. Faouor in ones part, a voice in gioung consent. } Cicer. pro Mura. Multum autoritatis, habet suffragatio, militaris.

Suffragator, oris, Qui in creandis magistratibus suffragium fert. { ἰσχυρῶς. GAL. Qui fauorise à aucun de sa voix ou parole. ITA. Chi fauorise con parola & dala voce. GER. Ein mitstimmet / ober unterstützen / der etnem in etner wal sein stim gibt. HIS. El que ayuda à otro con su voto. ANGL. A fauourer or giuer of his voice in election. } Plin. epist. 64. Addebar quosdam ex suffragatoribus: illi grauius & paucis loquebantur. Cic. pro Mur. Tria vero nobilitas, Serui Sulpitii, tametsi summa est, tamen hominibus literatis & historicis est notior: populo vero & suffragatoribus obsecratur.

\*Suffragatorius, a, um, apud Cic. de petit. Consul. Modò intelligat te magno aestimare, ex animo agere, bene se ponere, fore ex eo non breuem & suffragatoriam, sed firmam & perpetuam amicitiam.

Suffragator, gij, Iudicium, voluntas consensus, qui à populo & iudicibus olim tabella significabatur. { ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς. GAL. Suffrage, voix des elisians, consentement. ITA. Suffragio, ballota, voce. GER. Ein wal stimm. HIS. Voto d fauor para ayudar. ANGL. A mans voice in giuing consent. } Cic. 3. de Leg. Suffragia in magistratu mandando, aut etiam de reo iudicando palam ferri melius esset. Iuuenal. Satyr. 8. Libero si dentur populo suffragia, quis tam Perditus, vt Seneca dum dubitet praefere Neroni? Cic. 1. de Legib. Si haec suffragiis, aut seicis multitudinis probarentur. ¶ Suffragiorum genus excogitatum ab Augusto. Suet. in August. ca. 46. Conficere suffragia, Vide Conficere.]

Suffricio, as, penultima corrupta. Leuiter frico. { ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς. GAL. Frotter v peu. ITA. Fregare legiermente. GER. Vndem auffreiben. HIS. P. Fregar un poco. ANGL. To rubbe softly. } Colum. lib. 12. cap. 23. Nam oportebit post hunc numerum dierum confectum visum emundare, & siquid faecis aut labris vasorum, aut lateribus inhæsit, eradi, ac suffricari, & proinus operculis impositis oblini.

Suffringo, is, ere, Frango. { ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς. GAL. Rom-

pre & briser. ITAL. Rompere. Spexare. GER. M. Vnderhat zerbrechen. HIS. Quebrar, romper. ANGL. To break. } Plaut. in Rud. Homio isti talos suffringi volo. Cicer. pro Rosc. Amer. Quod si luce quoque canes latent, quum deos salutatam aliqui venerint, opinor, is crura suffringantur: quod acres sint etiam tum quum suspicio nul a sit.

Suffritio, as, pen. cor. Infritio, hoc est, frictum siue comminutum inspergo. { כתת chashath קרא kebhat. ἰσχυρῶς. GAL. Esmer & briser fort menu. ITAL. Minucciare. GER. Ein gutteten / inssteyen / einetien. HIS. Poluorcar desmenuando. ANGL. To crumme or break in small pieces. } Colum. lib. 2. cap. 38. Scopulis aridae myrti suffriatur, opereculumque superimponitur, ne quid eò decidat.

Suffruerat, Pro sub eodem recto fuerat, scripsere veteres, inquit Festus.

Suffugio, Confugio, sub rem aliquam sagio. { ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς. GAL. Senfuir. ITA. Fuggire. GER. Entstehen / vnderhin stehen. HIS. Huyr. ANGL. To stie vnder or to some thing. } Linius 4. belli ven. Imber à nocte media coortus, custodes, vigilisque dilapsos, se stationibus suffugere in tecta coegit. Suet. nium vero pro reuofugere in Tiberio potuit, dicens, Adulationes adeo aduersatus est, vt neminem Senatorium ad lecticam suam admiserit. Consulare vero satisfaciendum sibi per genua orata conantem ita suffugerit, vt caderet supinus.

Suffugium, si fugij, Quod quis suffugit, hoc est, securitatis causa se se recipit. { ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς. GAL. Refuge, le lieu de refuge. ITAL. Luogo de fuggire. GER. Ein zuflucht. cin ore da etner thander stent. HIS. Lugar para huyr o de huyr. ANGL. A place of refuge. } Ouidius de Nuce, Quid nisi suffugium, nimbos vitantibus effem? [Diuerticula, anfractus, suffugia infirmitatis.]

Suffulcio, is, Sustento. { ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς. GAL. Appuyer, soutenir, estayer. ITA. Sostentare. GER. Vnderstutzen. HIS. Sustentar de baxo. ANGL. To prope vnder and hold vp. } Varr. 1. de Re rust. Vt maioribus perticis suffultae vitas, auras non pertimefcant. Plaut. in Mil. [sc. 2. a. 2.] Ecce autem iustificat, columnam mento suffulcit suo. Lucret. lib. 4. Propterea capitur eibus, vt suffulciat artus, Et recreet vires.

Suffumigo, gas, gare, Suffio, vel subtus fumum excito. { ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς. GAL. Faire fumee par dessous, parfumer, enfumer. ITAL. Perfumare, affumare. GER. Vnden anff ruchen / vnderhand einrauch machen. HIS. Sahumar. ANGL. To perfume, or to mak a smoke vnder some thing. } Caf. lib. 6. cap. 5. de suffusione oculorum, Suffumigare oculos acribus medicamentis.

Suffundo, is, dere, Affundo, inspergo, infundo. { ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς. GAL. Espandre de dessus, espandre en bas. ITA. Spargere qualche liquore. GER. M. Uequeissen / oder spritzen / inlagessen. HIS. Derramar lo liquido. ANGL. To sprinkle or powre out vpon or vnder. } Plaut. Cur. [sc. 3. a. 1.] Mane suffundam aquulam. Colum. lib. 7. Lalsae & aestuantii mulae ad os in fauces demittitur, vtunque in os suffunditur. ¶ Suffundi rubore faciem dicimus, liquum sanguis subter cutem sese dispergens, faciem inscit rubore. Quod Virgil. ad auroram transfuit, lib. 1. Georgie. At si virgineum suffuderit ore ruborem, Ventus erit. Seruius, suffuderit, forinsecus habuerit. ¶ Cicer. pro inspergo posuit ad Lentulum scribens, Noui animum cum mihi amicitium, tum nulla in ceteros malevolentia suffusum. ¶ Suffundere frigidam, vide in dictione FRIGIDA.

[Suffusus, a, um: Sales suffusi felle. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Suffusa lituræ: Idem Eleg. 1. lib. 3. Ibid. Idem 2. Fast. Suffuso per verba sacramento. Ibid. lib. 5. Suffusa aqua, &c.]

Suffusio, onis, Morbus oculorum, qui fit ex concreto humore inter membranas, & membranas tunicas ante ipsam pupillam collecto, quo visus vique adeo impeditur, vt discretas rerum species, & colores apprehendere non possit. { ἰσχυρῶς. GAL. Espartement, la cataracte en l'œil. ITA. Spargimento, cataratte ne gli occhi. GER. Die vberschleßung der augen mit etnem fet. HIS. Obra di derramar cataratta de ojos. ANGL. A sprinkling or powring out vpon, a disease of the eyes. } Celsus lib. 6. cap. 6. Suffusio quoque, quam Graeci ἰσχυρῶς nominant, interdum oculi potentia, qua ternit, se opponit. Quod si inueterauerit, manu curandum est. Plin. lib. 22. cap. 23. In tulli vna, fellis veteri suffusione. [Senec. Epist. 86. Suffusio maior oculos occacat.]

Suffundo, as, are, Pro fundamento subicio. { ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς. GAL. Fonder par bas ou par dessous. ITA. Fondare per difotto. GER. M. Vnder zum fundament legen. HIS. Fundar por debaxo. ANGL. To lay a foundation or ground. } Varro in enq. ἰσχυρῶς, vt citatur à Nonio, Antiqui nostri domibus latericis, paululum modò lapidibus suffundatis, vt humorem sufferrent, habitabant.

Suffuror, aris, pen. prod. Clam furor, clam aufero. { ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς. GAL. Desfrober en cachette. ITA. Rubarò in nascoso. GER. Heimlich verstaßen. HIS. Huriar secretamente. ANGL. To steal priuately. } Plaut. Truc. Hæc quum video fieri, suffuror, supילו, de præda prædam capio.

Suggero, ris, gestum, Subministro, suppedito. { ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς. GAL. Bailler & fournir. ITA. Fornire alcuno di quello che gli manca. GER. Vnderhaltung geben / steur vnd huff dar schleben / vnder schub thun. HIS. P. Suggestir, dar lo que otro ha menester. ANGL. To giue or furnish. } Terent. Adelph. Cur perdis adolescentem nobis? cur amat? Cur potatæ tu his rebus sumptum suggeris? [Plaut. Men. sc. 3. a. 1. Que mihi apposita Milumana (sainem sup.) suggerant.] Cicer. 2. de Orator. Singulis generibus argumentorum copiam suggerunt. ¶ Interdum idem est quod in memoriam redigere, & quod Lacine aliter etiam dicimus;



pium presentis temp. non est in usu, inquit Prisc. Quintilian. lib. 8. cap. 3. Multa ex Græco formata noua, ac plurima à Sergio Flauio, quorum dura quædam admodum videntur, vt Ens & Essentia: quæ cur tantopere aspernemur, nihil video: nisi quòd iniqui iudices aduersus nos sumus, ideòque paupertate sermonis laboramus. \*Futurus, a, um, Particip. idem significans quod Erit, vt Plaut. Mof. quid illis futurum est cæteris qui te amant? Cic. de Senectute. Aut etiam optanda si aliquò cum deducit vbi futurus sit æternus.

Sumanalia, Dicuntur liba farinacea in modum rotæ facta. Festus. Hæc Calius libro nono capit. 16. lumenalia vocat, putatque à sumine esse dicta, eademque esse cum iis, quæ Græci ἄρτια appellant.

Sumen, nis, Venter suillus, infra umbilicum, cum ipsis vberibus summis olim Romæ in deliciis habitus, præcipue si ex prima para excisus esset sue vno die post factum editum. {Suet. in Aug.}

GALLIC. Vu douillet & friand morceau, viande des tetines d'une roche apres qu'elle a cochonné. IT. Viuanda di mammille di serffia poi ch' a partorio GERMAN. Ein spitz bey den alten von einem morderter. HISPAN. La vbre de la puorca salpresa. ANGL. The fatnes in the bellie. Antiqui abdomen appellatur. Sumnis autem vocabulum à Publio Mimorum Poëta initium sumpsit. Plin. lib. 8. cap. 51. Hinc Censoriarum legum paginæ, interdiciæque cœnis abdomina, glandia testiculi, vuluæ, synepitria verrina: vt iam Publij Mimorum poëta cœna, postquam seruitutem exuerat, nulla memoraret sine abdomine, etiam vocabulo suminis ab eo imposito. Idem lib. 11. cap. 37. Proxima cœcitiæ vuluæ est, occisæ vno die post partum. Huius & sumen optimum, si modò fœtus non hauserit: cœcitiæ deterrimum. Antiqui Abdomen vocabant, priuquam calleret id, scientes occidere non assueti. Hæc Plin. Mart. lib. 13. Esse pides nondum sumen, sic vber largo. Effluit & vno lacte pupilla tumet. Plaut. in Capt. sc. 2. a. 4. Quanta labe larido, quanta sumini absumedo? Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Pernam, abdomen, lumen suis, glandium. Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Pernam, calum, glandium, lumen. &c. ¶ Dicitur sumen (vt quibusdam placet) quasi suis abdomen: aut, vt alij putant à sugendo: quanquam non desunt, qui lumen dictum putent, quasi Rumen, à mammis, quas antiqui Rumas appellabant.

Suminatus, a, um. Lamprid. in Alexand. Seuero, Iussit ne quis suminatam occideret, ne quis lætantem: tubaudi suem.

Summa, æ. Caput sententiæ alicuius, aut rerum de quibus verba sunt, aut etiam quæ numerantur. {UNTER rosch 70 faeh. 109400, 10 00000.} GALLIC. Somme, sommaire, abrégé, fin de compte. ITAL. Summa, conclusiones. GERMAN. Ein turg raber vortommer hauptr begriff/ ein summi. HISPAN. La summa que se coge de los numeros. ANG. A somme, a brief collection or draught. {Virg. lib. 4. Nauiget, hæc summa est. In summam proficere. Quinl. l. 1. Maiora tamen aliqua discit puer eo ipso anno, quo minora didicisset. Hoc per singulos annos prorogatum, in summam proficit. Id est, in cumulum excrecere, & ad eam dicendi facultatem, quam adolescenti aut iuueni comparare volumus & ad eum finem, quem destinavimus summa victoriæ. Caf. 7. bell. Gall. Nec solis Buriugibus communem salutem committendam centent: quod penè in eo, si oppidum retinuisset, summam victoriæ constare intelligebant. Summa rerum, in qua rei maxima pars consistit. Idem Caf. lib. 1. de bel. cin. Summa et belli administrandi permittitur. Ibid. Summa exercitus salua. (id est paruo accepto detrimento.) Linius 7. d. 4. Summa rei discrimen detestare. Velleius. Summam imperij alicui tradere. Plaut. Asin. sc. 4. a. 2. Cui rex omnium summam credit. Ouid. 13. Metam. Summa dati sceptri mouet hunc. Ouid. 5. Fast. Ad hos (patres) vrbis summa relata est nouæ. Senec. cap. 22. de Consol. ad Marc. Summa curarum illis quid edant & bibant. Quintilian. Non in summam consentiunt (partes) Velleius. Parum habebat summam accepisse. (id est summos honores.) Sueton. in Caf. cap. 28. De summa Reip. agere. ¶ Ad summam pro demum, Sueton. in August. cap. 71. Ad summam tamen perdidit non multum. Quintilian. In summam, siue commentarios & capita referre. Plautus Aulul. sc. 1. a. 1. Quanta istæ hominum summa est? A. Septem millia, &c. Sueton. in August. cap. 57. Summarum aceruos delibare. Vide plura in Summum, sequenti dictione. Terent. in Phorm. Ad te summa solum Phormio rerum redit. Cicero de Legib. Leges autem à me edentur non perfectæ, nam hoc esse infinitum. sed ipsæ summæ rerum ac sententiæ. Idem pro Quinctio. In hoc summa iudicij, causaque tota consistit. Idem ad Titium lib. 31. Summa est, in quo gratissimum facere possis, si curaueris, vt Auianus, quando se à me amari putat, me à te amari sciet: erit id mihi pergratum. Summa pecuniæ. Idem 1. Offic. Addendo, deducendoque videre, quæ reliqui summa fiat. Quintil. lib. 5. cap. 10. Creditor totius summæ. Cicero de lege Agrar. Quum summam tantæ pecuniæ nullo teste sibi ipsi ex sua voluntate confecisset. \*Summa pro complemento. Quintil. lib. 3. cap. 2. Huic studium & incrementum dederit utilitas, summam ratio & exercitatio? \*Confecionem quoque significat apud eundem lib. 5. cap. 10. Habent omnia initium, incrementum, summam.

\*Summa summarum. Senepist. 40. Summa summarum hæc erit, tardilocom te esse iubeo. ¶ Huius diminutiua est summula, id est parua summa.

Summatim, Per singulas summas, in summa, & breuiter, & omnibus quasi simul comprehensis. {κατα αμαδς, ομαδς.} GAL. Sommaire, en brief. ITAL. Breuemente, summariamente, in breui. GERMAN. In turgem begriff in einer summi/summarisch velt. HISPAN. Reduziendo en summa, en summa, breuemente. ANGL. Shortly in few words. Apuleius. Omnia summatim tetigerat. [Sueton. in Aug. cap. 85. Summatim attingit poëticam.] Plin. Sed vt hac de re summam dicam. Idem significat, In summa & Ad sum-

mam. Quintilianus, In summa non recedo: fas est mihi iocitis etiam parentibus pie facere. Cicero 3. Offic. Ad summam, ne agam de singulis, communem totius generis humani societatem, congregationem, & conciliationem colere, tueri, conseruare debemus. Ad summam verò, siue Summam, sine Ad: vt mihi, id est, acsi diceremus. Vt summum vel maximum dicam. Cicero pro Milone. Vnus aut ad summum duo inuenti sunt: qui Milonis causam non probarent. Id est, non plures quam vnus, aut duo ex omnibus. Pro eo, quod nos dicimus summam, vel in summa, frequenter vti solet Quintilianus aduerbio Semel, Et vt semel omnia complectar, id est, in summa. In eundem sensum etiam quandoque sumitur Breuiter. Quintilianus, Breuiter tamen longè crudelitatis explicanda sauitia est: ex omnibus quæ proculi leuissimum fuit, quod occisus est. Plin. lib. 3. cap. 4. A reliqua verò Gallia cultu virorum, morum dignatione, amplitudine opum præferenda, breuiterque Italia venus quam prouincia.

Summarium, summarij, Breuiarium. {Συμμά.} GAL. Sommaire, abrégé, epitome. ITAL. Summario, abbreviatura. GERMAN. Ein ußzug oder veltutcher begriff. HISPAN. La summa de lo derramado. ANGL. A brief collection or abridgment. ¶ Seneca. Vide ne plus profectura sit ordinaria oratio quam quæ vulgò breuiarium dicitur: olim quum Latine loquebamur, Summarium dicebatur.

ΣΥΜΜΑΝΩΣ, pen. prod. Pluto, deus inferorum, ita dictus, quasi summus deorum Manium: vt in nuptijs Philologæ docet Martianus, ad idem, ad idem. Huic Romani nocturna fulmina assignabant, quem admodum diurna Ioui, teste Plinio lib. 2. cap. 51. Plaut. Curc. sc. 1. a. 3. Quis tu homo es? C. Libertus illius quem Summam vocant, &c.]

Summatim, Summatus, Summe, Vide ΣΥΜΜΩΣ.

Summitto, is, Suborno, clanculum, & furtim immitto. {Συμμιττω.} HISPAN. En el secreto, en secreto, en secreto. GAL. Surtmettre, mettre dessous, abaisser, humilier. ITAL. Sommettere, sottomettere. GERMAN. Hermitte nach hin schicken. HISPAN. Someter. ANG. To put under priuilege, to mak low. ¶ Sueton. in Caf. Summissis nonnunquam licentibus, atque militibus. Cicero 5. Verrina, Summittebat iste Timarchidem, qui moneret eos si saperent, vt transigerent.

¶ Item ponitur pro demittere siue promittere. {Συμμιττω.} Sueton. in August. Audita clade Tituriana, barbam capillumque summitterit. [Idem Sueton. sic loquitur in Aug. cap. 23. Et Senec. cap. 17. de Consol. ad Polyb. Barbam capillumque submittens. Vide Submittere, supra.] Namque summittere barbam, & capillum dicimur, quando neque tondemus, neque radimus, permitentes ad enormitatem adulescere, quod specimen est maximi doloris. Idetiam promittere, & demittere dicitur. ¶ Aliquando pro subdere vel successorem in alterius locum initerere. Cicero de Prouinc. Consul. Huic viro non summitteris? hunc diu dñs in provincia manere patiemini? Loquitur de Pisono, Macedoniaz consulari imperio obtinente, cui sententia sua successorum decernit. [Sic Linius lib. 5. dec. 4. & Cesar lib. 1. de bell. cin. Summittere legionem quæ succedat scilicet. Cesar lib. 3. de bell. cin. Summittere adiutorem. (id est, adiungere.)] Lucili. Summittere alios, si quos posse censeas. ¶ Aliquando sub iugum mittit: Virg. 1. Eclog. Pascite vt ante boues pueri, summittere tauros. ¶ Idem aliquando quod supprimo. Cicero. Tibi ætas nostra cedit, faciesque summittit. Idem alibi. Facibus summissis me aduentantem complexus est. ¶ Aliquando idem est quod remitto, cui contrarium est contendo, augeo. Cicero in Verr. Aliquantum remittere ex eo quod facere possis, & multum summittere. Idem de Orat.

Summissio, onis, Idem quod remissio, relaxatio. {Συμμισησις.} Cicero in Topic. Parium comparatio nec elationem habet, nec summissionem. Idem in Orat. Summissio vocis, summissio orationis.

Summissus, a, um, siue submissus, Incuruatus, siue inclinatus. {Συμμισησις.} GAL. Mis dessous, abaisé, mis bas. ITA. Somnesso. GERMAN. Nider gelassen/ gebogen. HISPAN. Somiedo. ANG. Put under, low. ¶ Virg. 3. Æneid. Summissi perimus terram. Plin. lib. 15. cap. 49. Solidipedes inret initia pasci, nisi summissis genibus non possunt. ¶ Interdum idem quod humilis, abiectus. {Συμμισησις.} Cicero 1. Offic. Neque summissum nimis, neque se nimium efferentem. Summissa vox, id est pressa, cui opponitur Clara & elata. {Συμμισησις.} Cicero de Oratore, Oratio placida, summissa, lenis.

Summissæ, siue Submissæ, Demissæ, abiectæ, humiliter. {Συμμισησις.} GAL. Bassement, humblement. ITA. Bassamente. humilimente. GERMAN. Wadertentig/ vnderwerfflich/ demütig. HISPAN. Baxa y sometidamente. ANGLIC. Lowlie. ¶ Cicero pro Plancio. Si meum beneficium potius ad eum detulit, qui à me contenderas, quam ad eum, qui mihi non nimis summissæ supplicat.

Summissum, summissæ, siue voce summissa. {Συμμισησις.} Suet. in August. Nam ad communionem sermonis tacentes etiam, & summissum fabulantes prouocabat.

Summœnium, nij. Locus sub mœnibus, in quo meretrices prostabant. {χαμαρ ποιεσις.}

Summœnianus, a, um, Mart. lib. 12. Summœnianæ vbi pilantur vxores. Idem alibi, Coniugia quisquis Zoili potest esse, Summœnianas cœnet inter vxores. Quibus in locis summœnianas vxores appellat vilissimum meretricum genus, quæ ferè in fornibus sub mœnibus cellas habebant.

Summoueo, Vide ΣΥΜΜΩΣ.

Summus, a, um, Altissimus, extremus, maximus. {ἡβησιον.} GAL. Le plus haut, le plus grand, le plus profond, tres haut, tres grand. ITA. Altissimo, som-



viro , non tam dirus dies ille Sullianus callidissimo viro C. Mario, si nihil vtrunque eorum fecisset. Quo in loco Syllanum diem cum intelligit , quo L. Sylla Marianarum partium victor urbem ingressus , omnia cædibus & proscriptionibus vastavit. Vnde autem primum Syllæ vel Sullæ dicti sunt, vide infra Sylla.

Sullaturæ, desiderativum à Sylla formatum , idem valens quod proscribere, vel Syllæ proscriptionem imitari. Cic. ad Att. l. 9. Sed medius fidius turpe nobis puto esse de fuga cogitare. Hoc turpe Cn. nos ter biennio ante cogitavit, ita sullaturæ animus eius, & proscribitur iam diu.

Sylmo, ὄρυμνος , Oppidum Pelignorum in quarta regione Italix, nonagesimo ab vrbe distans lapide, Ovidij poetæ patria, ut ipse testatur [Eleg. vlt. lib. 4.] Trist. sic scribens, Sulmo mihi patria gelidis vberimus vndis, Millia qui novies distat ab vrbe decem. D. Ætus Sulmo à Solymo Æneæ comite, conditore eius vrbs, ut testatur idem Ovid. 4. Fast. Huiuserat Solymus Phrygia comes vnus ab Ida, A quo Sulmonis mœnia nomen habent.

Sulphur, siue Sulfur , à plin. lib. 35. cap. 35. terræ generibus assignatur , ab aliis quibusdam inter metallica corpora enumeratur. { ἰσφρῖς } gophrisch. ἑθῖον. GAL. Sulfre. ITAL. Solfo. GERM. Schwefel. HISP. Piedra fusca. ANG. Brimstone. } Effoditur enim cuniculis in Æoliis præcipue insulis, inter Italiam & Siciliam sitis, nobiliter tamen in Melo. Inuenitur & in Italia Neapolitano Campanoque agro, in collibus qui vocantur Leucogæi. Dioscorides duo eius enumerat genera, Narium siue foliæ, quod quoniam ignem non est expertum, ἀσφύριον appellat. Virgilius viuum cognominat. Alterum factitium, quod quoniam olei incoctum ad ignem perficitur, ἀσφύριον nominant. Plinius loco iam citato quatuor eius enumerat genera, factitium nimirum in tres secans differentias: quas hic benevritatis causa omittimus, ab eo, si videatur, petendas. Ovid. l. de Arte, Quid referam Bias prætextaque littora velis, Et quæ de calido sulphure fumat aqua? Virg. 3. Georg. Et spumas miscet argenti ac sulphura viua. Idem 2. Æneid. & altè circum loca sulphure fumant. ¶ Ponitur aliquando pro fulmine eam ob causam, quod fulmen quum ceciderit, vicina loca odore sulphuris implentur. Persius Satyr. 1. quia quum tonat ocyus illex Sulphure discatitur sacro, quam tunc quæ domusque.

Sulphureus, a, um, Quod ex sulphure est, siue sulphuris naturam refert. { Sulfureus. } GAL. De sulfre, plein de sulfre, sulfureux ITAL. Di solfo. GERM. Des Schwefels oder von Schwefel. HISP. Cosa de materia di piedra fusca. ANGL. Of brimstone. } Plin. lib. 36. cap. 19. Quum vritur odorem sulphureum reddit. Virg. 7. Æneid. audit amnis sulphurea Nar albus aqua. Ovid. 15. Met. Nec quæ sulphureis ardet fornacibus Ætna.

Sulphuraria, æ, Locus vbi sulphur coquitur aut effoditur. { Sulfuraria. } GAL. Sulfrierie, lieu où il y a du sulfre. ITAL. Luogo dove si fa il solfo. GERM. Ein ort da ma Schwefel grabet oder machet. HISP. El minero de la piedra fusca. ANG. A place where brimstone is digged or made. }

Sulphuratus, a, um, Quod sulphur habet admistum. { Sulfuratus. } GAL. En sulfre. ITAL. In solforato. GERM. Geschwefelt. HISP. Cosa mezclada con piedra fusca. ANG. Mingle with brimstone. } Plin. lib. 31. cap. 3. Depressis puris sulphurata vel aluminosa occurrentia putearios necant. Vnde sulphurata dicuntur ligna exilia sulphure ex vtraque parte intincta ad accendendas lucernas. { ἑπιθυσια } ἐπιθυσια. GAL. Petits esclats de bois en sulfre, alumettes. ITALIC. Solferini. GERM. Schwefelholz. HISP. Pequena lenna cubierta de fusca. ANGL. Matches so dle fier. } Mart. lib. 1. Qui pallentia sulphurata fractis Permutat vitreas.

Sulphuratio, verbale. { Sulfuratio. } GAL. En sulfrement. ITAL. Solforamento. GERM. Schweflung. HISPAN. Obra de sahumar con fusca. ANGL. A mingling with brimstone. } Senec. lib. 3. de Natur. quæst. Aut æstus corrumpere naturam, aut sulphuratio contraxit humorem.

[SULPITIUS IMPROBUS TRIBUNUS PLEBIS. Plutarchus in Mario, & in Sylla.]

Sultis, veteres dixerunt pro si vultis. ἄστυς. Plaut. in [Prologo] Afinar. Hoc agite sultis, spectatores nunc iam [Plaut. Mena. sc. 2. a. 2. Asseruatote hoc sultis, nauales pedes. Idem Capt. sc. 3. a. 2. & sc. 1. a. 4. Seruate istum sultis. Idem Menach. sc. 9. a. 5. Sultis iurare, &c.]

Sum, es, est, verbum substantiuum à Grammaticis appellatum, siue quod per sese substat, solumque nullius alterius verbi egeat adminiculo. { ἴσμι } ἴσμι. GAL. Estre ITAL. Essere. GERM. Sein. HISPAN. Estar. ser. ANG. To be. } quum contra cætera omnia in hoc resoluantur, pleraque etiam sine eius ope declinari non possunt: siue quod quum cætera omnia verba aut actionem importent, aut passionem, solum hoc sit verbum quod substantiam rei denotet. [Gellius cap. vlt. lib. 9. Existimatus esse doctissimus. Et cap. 18. lib. 7. Esse turpis existimata est. Lucretius lib. 6. In Syria quoque fertur item locus esse videri. Plaut. Milit. sc. 5. a. 2. Vifane ea esse. (vbi esse abundat.) Sic apud Catull. Ep. 48. Ut conuenerat esse delicatas, esse vacat: vel Esse, id est cibum sumere. Ovid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. forsitan hoc studium possit furor esse videri, Ovid. Eleg. 3. lib. 5. Trist. Neque enim miser esse recusor. Apul. Apol. 1. Se esse philosophum nuncupauit. Plaut. Afin. sc. 2. a. 3. Patronus qui vobis fuit fururus, perdidistis. Plaut. Capt. prolog. Est quod vos monitis voluerim. Idem Capt. sc. 2. a. 2. Est vbi damnum facere præterquam lucrum. Idem Aulul. prolog. Multos annos est quum hanc domum colo. Ibid. sc. 4. a. 1. Paucis est quod te volo. Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Hic ero vsque ad mortem (id est manebo.) Plaut. Amphitr. sc. 1. a. 4. Naueratem quem

quærebam, in nauis non erat. Idem Cure. sc. 1. a. 3. Sed istum quem quæris ego sum. Idem Aulul. sc. 7. a. 4. Seruum meum Strobilum miror vbi sit. Et in Pseud. sc. 1. a. 2. Hunc quem video quis hic esse Quibus in locis Antecedens prior loco positum eiusdem casus est ac relatiuum, & elocutionis figurâ poetis familiari. Ita enim Virgil. l. Æn. Urbem quam statuo vestra est. Et Terent. Eunuchos: Eunuchum quem dedisti nobis, quas turbas dedit? Eo genere loquendi vsus est etiam Plaut. in Epidic. & Bacchid. & alibi sæpè. ¶ Pro cubare, siue iacere, de stupro: Plaut. Amph. prolo. Illa, &c. quæ cum mæcho est. Idem Afin. sc. 3. a. 1. Annum hunc nec cum quiquam alio sit (i. cubet.) Et sc. 1. a. 4. Ibidem: Ut secum esset noctes & dies. Et in Amphit. sc. 2. (aliis 3.) a. 2. Quid ego deliqui? Si, cui nupta sum, tecum fui? (i. cubui, rem habui.) Amph. Tun' mecum fueris? &c. eodem sensu. Idem Plaut. Afin. sc. 1. a. 5. Quia ista est tecum. & v. penult. Cum hac annum ut esses. Idem Mostell. sc. 1. a. 2. Vbi ego ero? vbi maximè esse vis, cum hac tu cum ista eris.] Variam autem in oratione obtinet constructionem. [Aliquando enim similes coniungit casus. Cic. de Diuin. Quum solutus est animus, nihil planè ei est cum corpore. Idem Treb. Audio Treuiros capitales esse. Aliquando non inueniunt subauditur. Virgil. l. Æneid. Tunc ille Æneas quem Dardanio Anchisæ Edidit alma Venus, &c. Idem 3. Æneid. Nam Polydorus ego. ¶ Nonnunquam pretium importat, idem ferè significans quod valeo, siue æstimator, in qua significatione genitiuum exigit. Sallust. in Iugurth. Nunc vos æstimate facta, an dicta pluris sint. Terent. in Adelph. Argenti quanti est, sumit, id est quanto pretio valet. Cic. lib. 2. Off. Ut commodius putarent numerari sibi quod tanti esset, quam suum recuperare. Esset (inquit) id est, æstimeretur. Idem 2. Offic. Emere denario quod sit mille denariorum. Idem in Fruentaria. Quum in Sicilia festertiorum duorum tritici modius esset. Eundem etiam casum exigit quum dominium seu possessionem importat: ut Pecus est Melibœi. ¶ Item quando proprietatem siue possessionem significat: idque in tertia duntaxat persona singularis numeri. Cic. lib. de Orat. Clamare contra quam deceat, hominis est impudentis. Et paulo post, Quorum alterum diuinitatis mihi cuiusdam videtur [esse sup.] alterum humanitaris. ¶ Quandoque iugitur datiuo, & tunc significat habeo. Virgil. l. Æneid. Sunt mihi bis septem præstanti corpore nymphæ. Iungimus interdum & alterum datiuum. Cic. Attic. Postrema tua pagina magnæ mihi molestiæ fuit. Idem 1. Officiorum, Ampla domus dedecori domino sæpe fuit. Cuius generis orationes ferè exponi solent per verbum Afficio. hoc modo Postrema tua pagina affectit me magna molestia. Ampla domus sæpe affectit dominum dedecore. Cum datiuo & ablatiuo. Plaut. in Milit. Nihil me pœnitet iam quanto sumptu fuerim tibi. ¶ Est mihi minus cum illo, id est, minus sum ei familiaris. Cic. pro Marc. lib. 15. Si mihi tecum minus esset quam est cum tuis omnibus, allegarem ad te illos, à quibus intelligis me præcipue diligere. [¶ Pro dico: Plaut. Amphit. Nimis hic scitus est scycophanta, qui quidem meus sit pater. (id est, dicatur.) Idem Afinar. prolog. Affinariam esse vultis, si per vos licet. (id est appellari.) Plaut. pseud. sc. 1. a. 1. Cras ea sunt. (Dionysia sup.) pro futuro erunt. Idem Milit. sc. 1. a. 3. Erat herus. (Initium fabulæ.) Gell. cap. 11. lib. 15. Ut Romæ ne esset. (de exilio.) Senec. cap. 3. de Consol. ad Mart. Esse in ærumnis mitius ac moderatius. ¶ Esse posui & esui (id est postulentum & esulentum.) Gellius cap. 1. lib. 4. Item. Illic vbi fui. (id est cœnauit.) Idem Mostell. sc. 3. a. 1. Idem ibid. sc. 2. a. 2. Disciplinæ aliis eram.]

¶ Ponitur & pro conuenit siue contingit, sed in tertia tantum persona singularis numeri. Valerius Maximus libro 1. Non est inter patrem & filium vilius rei comparisonem fieri, præsertim diuinitatis studio iunctos. Virgil. 6. Æneid. Nec non & Tityon terræ omniparentis alumnus Cernere erat, id est, licebat. ¶ Pro, congruum esse. Cic. ad Atticum, Signa quam commodissime poteris vclim imponas, & si quod præterea aui reperies, & maximè quæ tibi palæstræ & gymnasij videbuntur esse. Budæus. ¶ Apponitur quandoque huic verbo ablatiuo sine præpositione: vt, Tuo beneficio liber sum: & Tu es magna vi animi & corporis. ¶ Aliquando etiam cum præpositione: vt, Hæc res est in potestate mea. Vis est in armis. ¶ Est in bonis, pro in possessione bonorum, bona possidet. Cic. Acilio lib. 13. Nullam omnino arbitror de ea hæreditate controuersiam cum habiturum, & est hodie in bonis. ¶ Esse in aliquo numero atque honore. Cesare 6. bell. Gall. In omni Gallia eorū hominum qui in aliquo sunt numero atque honore, duo sunt genera. ¶ Interdum adiunctum habet accusatiuum mediante præpositione ad: & tunc Est, significat expositum est, vel vergit. Caesar bell. Gall. Aquitania à Garumna flumine ad Pyrenæos montes, & eam partem quæ est ad Hesperiam. ¶ Ponitur nonnunquam sine casu à parte posteriori. Lucretius, Quæ sunt, quæ fuerunt, & quæ post facta sequentur. ¶ Item iungitur infinitiuo alterius verbi: vt magnæ laudis est vacare sapientiæ: & Animi fortitudo est, aduersa contemnere. Est pro possibile est. Celsus, Non tam facile iis opulari est qui in cibo venenum, vel in potione sumperunt. Budæus. ¶ Pro licet. Gellius cap. 11. lib. 13. Vina quoque dulciora est inuenire in comœdiis antiquioribus hoc nomine appellata, dictaque esse Liberi bellaria. Sic, fuisse, pro licuisse idem dixit. Gellius cap. 14. lib. 4. Mancinum ad ædes suas venisse: cum sibi recipere non fuisse in æde sua: &c.] ¶ Es, pro soles. Cicero. Cornificio lib. 12. Quod si, vt es, cessabis. lacessam. ¶ Huius verbi composita sunt Absum, adsum, desum, exsum, insum, intersum, obsum, possum, præsum, prosum, subsum, & superum: quorum significata explicantur suis locis. ¶ Esto, & es, futuri temporis imperatiui. ¶ Interdum concedentis aduerbium est. Virg. 4. Æneid. Esto, ægram nulli quondam flexere mariti. Idem 7. Æneid. Non dabitur regnis esto, prohibere Latinis. ¶ Eas, entis, participium



nes, ea, quæ Lemmata appellant Dialectici: sed nos Latine loqui malimus.

ΣΥΝΕΥΜΑ, σύνευμα, Valgò Cabo de columbas, Extremum Atticæ promontorium, Ortum spectans, vicum habens eiusdem nominis, quem Leontidi tribus assignat Stephanus. Vide Ptol. decima Europa Tab. & Strab. sub initium l. 9.

ΣΥΤΟ, σύτο, σύτον, Sarcio, concinno, compingo. { 73Π τaphár. pánto. GAL. Coude, concioindre. ITAL. Cucciare. GERM. Dúcken, stücken, infamen segen. HIS. Cofer. ANG. To sewe or sewe, to ioyne or mak fast together. } Cicer. 2. de Natur. deor. Cultus dico agrorum, extructionesque tectorum, tegumenta corporum, vel texta, vel sutura, omnemque fabricam æris & ferri. Vnde sutores, qui calceos fiunt. Quidam à sue verbum hoc deduci existimant, eò quòd huius animalis fetis in suendo sutores vianur. [Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist. Pellibus & lutis areant mala frigora brachis.] Semitur tamen generalius pro eo, quod est rem quantum coniungere, connectere, siue colligere. Gellius, Sed hi plerisque naues loris facbant. \*Suere aliquid suo capiti, Appingere & asfigere. Terent. in Phorm. Heu metuo ignonem, nequid suo suar capiti.

Sutores, Qui Calceos fiunt. { 73πύγ. GAL. Cordonniers. ITAL. Calzolari. GERM. Schuster, schuchmacher, schuchmacher. HIS. zapateros, oficiales de zapatos. ANG. Shoemakers, sewers. Proprie enim artifex calceorum sutor appellatur, quæm ille, qui sicut pannos ponit sarcinator dicitur. [Plaut. sc. 2. a. 1. Quasi claudus sutor domi sedet totos dies. Ibidem sc. 5. a. 3. Calceolarij, sedentarij Sutores.] Plin. lib. 35. cap. 10. de Apelle, Feruntque à suture reprehensum, quòd in crepidis vna intus pauciores fecisset anfas: eodem postero die superbo emendatione pristinae admonit onis canillante circa crus, indignatum prospexisse denuntiantem, ne supra crepidam sutor iudicaret: quod & ipsum in proverbium venit.

Sutorius, a, um, adiectiuum, Quod ad suturem pertinet. { 73πύγ. GAL. De cordonnier. ITAL. Di calzolaio. GERM. Das zu dem schuchmacher, oder schuchmacheren gehört. HIS. Cosa de zapatero. ANG. Belonging to a shoemaker or sewer. } Sutorium aramentum, nigredo qua corium denigratur. { 73πύγ. GAL. Vitriol ou cooperose. ITAL. Legramento. GERM. Schmachter schwetze. HIS. P. Tintia de zapateros. } Est autem metalli species, qua dissoluta in aqua nigredo fit. Duo eius sunt genera: Fossitium, quod aliquando est ceruleum, aliquando pallidum, aliàs candidam & pellucidam in morem vitri: vnde & Vitriolum vulgò appellatur. Factitium verò ex aqua pluuiali fit per metalla defluente in lacunam, quæ inde ab us, qui in metalla sunt dammati, in vasa ampla fictilia perfertur, in quibus æstiuis diebus concrefcit. Vide plura de hoc apud Plinium lib. 34. capit. 12. & Dioscorid. libro 5.

Sutura, s, penultima producta, Commissura partium confutarum. { 73πύγ. GAL. Cousture. ITAL. Cuccitara. GERM. Ein naht. HIS. Cofedura, costura. ANG. A sewing or ioyning together. } Cornelius Celsus libro octauo, Sutas oras iungit, quæ ne ipsa quidem contingere ea toto debent. In cramo quoque suturæ dicuntur commissuræ illarum, quibus ossa coniunguntur. Celsus libro septimo, Rarò caluaria solida sine suturis est, & id caput firmissimum atque à dolere tutissimum est: ex cæteris quòd pauciores sunt suturæ, eo capitis valetudo commodior est.

Sutelæ, arum, idoli quæ consue, fraudes, astutia: à similitudine succotium, Vide Festum in voce Sutelæ. Plau. Capt. sc. 5. a. 3. Ob scelas tuas te morti misero, vel te interisse vel perisse prædicent.]

Sutiles, & hoc sutile, pen. cor. Quod confutum est. { 73πύγ. GAL. Confu. ITAL. Cuccito, cuscito. GERM. Das zusammen gefüht, oder gefeget ist. HIS. Cofido. ANG. Sowed or ioynd together. } vt, Coronæ sutilis, & sutilis Saliorum sacris inuenimus, & solennibus cæuis. Balteus sutilis. Virg. l. 12. Aeneid. teritur quæ sutilis aluo Balteus. Cymba sutilis, qua Charon inferorum portitor animas per Stygiam paludem trahit. Idem lib. 5. Aeneid. gemuit sub pondere cymba Sutilis. [Ouid. 5. Fast. Tempora sutilibus cinguntur tota coronis.]

Sutrina, sutrinæ, pen. prod. Officina sutoris. { 73πύγ. GAL. La boutique d'un cordonnier. ITAL. Calzolaria. GERM. Ein schuster werckstat. HIS. Tienda de zapatero. ANG. A shoemakers shop. } Plin. l. 10. c. 43. Tiberio principe ex facta supra Castrorum ædem genitium pullus, in oppositam sutrinam deuolauit, etiam religione commendatus officinæ domino.

\*Sutrinus, a, um, Adiect. Tacit. l. 15. Sutrinæ tabernæ. \*Sutrinum neutro genere, pro arte sutrina. Senec. Episto. 91. Non multum absuit quin sutrinum quoque inuentum à sapientibus diceret.

Supellex, ctilis, scem. gener. vel hæc Suppellectilis, & apud antiquos hoc supellectile: vnde putatur mansisse plurale neutri generis Suppellectilia: Ablatiuum singularem facit supellectile, vel supellectili. Est autem Suppellex, domesticum instrumentum, quod neque argento, auròve factò, vel vesti annumeretur: id est, res mobiles, vt vocant Iuriscōsulti, apud quos titulus est, de supellectile legata. { 73πύγ. cheli. GAL. Les meubles d'un homme, le meubage. ITAL. Roba di casa, mobile di casa, massariie di casa. GERM. Ein haushalt/waren hab. HIS. El alpai de casa. ANG. Hous hold stuff, the mouables of a man. } Cuius nomine, vt inquit Paul. continentur mensæ, trapezophora, delphicæ, sublellia, scamna, lecti inargentati, culcitæ, toralia, mappæ villosæ, vasa aquaria, pelues, aquiminaria, candelabra, lucernæ, trullæ, vasa ænea vulgaria, id est, quæ non proprio sunt loco attributa: præterea capta, armaria, vitrea, escaria & potoria. Hæc Spononius ex 33. Di-

gest. de Suppellectile legata l. ij. & l. supellectile. [Plaut. Aut. sc. 2. a. 2. Supellex, aurum, vestes, vasa.] Plin. l. 15. c. 9. Totam supellectilem ligneam. Horat. l. 1. Seru. Sat. 6. Cæna ministratur pueris tribus: & lapis albus Pocula cum cyathò duo sustinet: astat echinus Vilis, cum patera guttus: Campana suppellex. Cicer. 4. Verr. Suppellex ex ære elegantior Deliacæ, & Corinthia. Ibidem, Tu P. Cacurij promptissimi hominis & experientis, & in primis gratiosi, suppellectilem omnem auferre non dubitasti. Virg. l. Georg. -vilitque supellex, Arboreæ crates, & mystica vanaus lachchi.

Super, { 73πύγ. GAL. Sur ou sus, dessus. ITAL. Sopra, di sopra. GERM. Auff, uber. HIS. Sobre, encima. ANG. Vpon. Præpositio est modò accusatiuo, modò ablatiuo casui seruans: deducta à Græca præpositione eiusdem significationis, aspiratione in s, & u in v, commutata. \*Subter. Quidam hoc discriminis esse voluerunt inter super & supra, quòd illud contiguitatem, hoc spatium quoddam interiectum importaret. Quæ tamen differentia perpetua non est, vt satis constat vno Liuij testimonio lib. 44. ab Vrbe, vbi sic habet, Vbi citra muros, supra, subterque terram per dies viginquaque pugnatum est. [Cum accusatiuo. Plaut. pseud. sc. 1. a. 4. Suauia super suauia quæ det. Tibul. lib. 4. Sine super terram Phœbus, seu curreret supra, Quinilian. Quia sol super terram, dies est. Tibul. lib. 4. Lætor eduxit structos super ignis aereuos.]

\*Accipitur aliquando Super [cum ablatiuo] pro De, scilicet, Virg. l. 1. Aeneid. Multa super Priamo rogians, super Hectore multa. [Gellius cap. vlt. lib. 1. Hæc super irascendo sentio (id est, Hæc sentio de ira) Idem cap. u. lib. 3. Super ætate Homeri & Hesiodi non coasentitur. Item plaut. prolog. Amph. Teneo quid animi vestri super hac re fiet. Gellius cap. 14. lib. 17. Dignus Publius qui super Laberio iudicaretur, (id est anteponeretur.) Ibidem cap. 2. lib. Hæc notaui super ea libro. Plaut. Aut. sc. 5. a. 4. Rem tenes super Echionis filia.] \*Aliquando idem valet quod Pro: vt apud eundem, 4. Aeneid. Nec super ipse sua molitur laude laborem. \*Item pro plusquam. Sueton. in August. cap. 38. Super triginta ducibus iustos triumphos, & aliquando pluribus triumphalia ornamenta decernenda curauit. [Idem cap. 35. Erant super mille (Senatores) & quidem indignissimi. Pro inter; Sueton. in Caf. cap. 87. In sermone super cœnam nato. Item in August. cap. 77. & in Tiber. cap. 56. & iterum in Calig. capit. 13.]

\*Pro Præter: Sueton. in August. cap. 69. M. Antonius super festinatitas Liuiæ nuptias obiecit. Idem in Tib. c. 55. Super veteres amicos ac familiares, viginti sibi è numero principum ciuitatis depoposcera. Et iterum eodem sensu, Infra capit. 75. Et Liuius lib. 2. ab Urb. Super solitos honores. Idem lib. 10. dec. 4. Super cætera. \*Pro Ob: Sueton. in August. cap. 8. Approbata citò morum indole super itineris industriam. \*Elegantè per tmetum vsurpatur. Ouid. 3. Fast. Humili super aula fenestra se iacit (pro superiacit.) Ibidem lib. 5. Vbi ante Idus nox erit vna super. (id est supererit) Et Plaut. Cure. sc. 1. a. 1. Si quid super illi fuerit, id nobis fat est. (pro super fuerit.) \*Satis superque: vnde Satis, supra. \*De super præpositio: ne, Gellius cap. 9. lib. 13.]

\*Iuscta verò accusatiuo, significat Ultra. Virg. 6. Aeneid. -super Garamantas & Indos Proferet imperium. Apuleius. Iam enim semper oppidum profectus, nos circa reliquerat. In qua significatione aliquando etiam ablatiuo iuncta inuenitur. Virg. 9. Aeneid. Nocte super media. Id est, ultra median noctem. \*Ponitur aliquando aduerbialiter sine casu. Plaut. Hinc atque hinc super subterque premor angustis. Accipitur aliquando pro vehementer. Virg. l. 1. Aeneid. -His accensa super, iactatos æquore toto, & c. \*Nonnunquam pro desuper. Virg. 9. Aeneid. Et super è vallo prospectant Troes. \*Super somnum, id est, seruis à cubili, interprete Budeo. Curtius, Sed per dispositos, quos super somnum habebat, omnes procul relegatos, ne fremitu murmurantium inter se excitaretur. \*Quandoque pro insuper, & amplius. Virg. 2. Aeneid. Cui neque apud Danos vsquam locus, & super ipsi Dardanidæ infensi pœnas cum sanguine poscent. \*Componitur cum dictione incipiente ab a, vt superaddo: c, vt supercideo: d, vt superduco: e, vt superemineo: f, vt superfluo: i, vt superindico: m, vt superiteo: p, vt superpono: s, vt superledeo: u, vt superuacuo. \*Componitur & cum præpositionibus, de & in, ex quibus fiunt desuper: & insuper: de quibus egimus supra suis locis.

Superabundo, as, Redundo, superfluo. { 73πύγ. Badhâph. GAL. Estre trop, abonder. ITAL. Esser tanto pieno che si sparga. esser troppo. GERM. Gar vberfluffig sein. HIS. Reboljar lo lleno. ANG. To abound greatlie. } Vlpianus Digest. de Regulis iuris, Non solent quæ superabundant, vitare scripturas.

Superaddo, superaddis, superaddidi, superaddere, Ultra addo. { 73πύγ. hosph. GAL. Mettre d'auantage, adiouster d'auantage. ITAL. Soprageion. GERM. Daruber darzu thun. HIS. P. Annadr en cima. ANG. L. To adde moreouer. } Virg. Eclog. 3. Lenta quibus toro no facili superaddita vitis. Propert. l. 2. Eleg. 14. Et fit in exiguo laurus superaddita busto.

Superagnata tunica, Omnium oculis tunicarum extima, cornæ extrinsecus adhærens: vnde & nomen accepit ὑπερπικρά, ὑπερπικρά.

Superalligare, Supernè alligare. { 73πύγ. GAL. Lier par dessus. ITAL. Legare sopra. GERM. Wberbinden. HIS. Atar encima. ANG. To binde aboue. } Plin. lib. 30. cap. 6. Caninius licet si viuenti exprimat, & in cibo sumatur, liberat eo vitio. Quidam recentem superalligant.

Superbibbo, Post cibum, potumve iam assumptum bibo. { 73πύγ. GAL. Surboire, boire apres ou de sacroist. ITAL. Bere Tom. ij.







Superdo, as, Superimpono. {  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\delta\omicron}$  hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\delta\omicron}$ . GAL. Mettre par dessus. ITA L. Mettere di sopra. GERMA. Überlegen. HIS P. Meter encima. ANGLIC. To put upon. } Cels. lib. 7. c. 7. Superdandum emplastrum quo id glutinetur.

Superduco, cis, Præterquam adducta alia adduco. {  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\delta\upsilon\kappa\omicron}$  Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\delta\upsilon\kappa\omicron}$ . GAL. Amener d'avantage. ITA L. Sopraporre. GERMA. Daruber ein setzen & ette zusetzen. HIS P. Sobreponer. ANGL. To bring more over. } Plaut. in Trucul. Iam quinctiam superducas, quæ mihi commendat cibum.

Superedo, dis, pen. cor. Post cibum iam assumptum edo. {  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\epsilon\delta\omicron}$  Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\epsilon\delta\omicron}$ . GAL. Manger apres, manger d'avantage. ITA L. Mangiare sopra mangiare. GERMA. Darauß essen. HIS P. Comer, sobrecomar. ANGL. To eat after or more over. } Plin. lib. 13. c. 6. Memander è Græcis autor est allium edentibus, betæ radicem in pruna tostam si superederint, odorem extingui.

Superemineo, mines, penult. corr. Supra alios emineo. {  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\epsilon\mu\iota\omicron}$  Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\epsilon\mu\iota\omicron}$ . GAL. Apparoirre par dessus. ITA. Soprastare, mostrarfi di sopra. GERMA. Darauß gehn. HIS P. Estar encima, sobrepujar. ANGL. To be higher then other, to shewe the self above other. } Colum. lib. 12. c. 47. Tum falciculum viridis fœniculi superpositum mergæ, vt oliuæ premarunt, & ius superemineat. Virg. 6. Æneid. Vicitorque viros supereminet omnes. [Ouid. 3. Metam. Collôque tenus supereminet omnes, [Ouid. Eleg. 2. lib. 1. Trist. Qui venit hinc flæctus, fluctus supereminet omnes.]

Superrogo, iam aurea erogatis addo. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\rho\gamma\omicron}$ . Superexcuro, pro. Superstendit. Gall. S'extendre outre ou par dessus. IT. Stendersi di sopra. GERMA. Surauß tauffen/ sich suraußstirn strecken. HIS. Eslander encima. ANGL. To runne over. } Digest.

Superexto, tas, Superemineo, præ cæteris exto. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\epsilon\tau\omicron}$ .

Superfero, penultima correpta, Supra aliquid fero. {  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\epsilon\rho\omicron}$  Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\epsilon\rho\omicron}$ . GAL. Porter par dessus. ITA. Portare per di sopra. GERMA. Über etwas itagen/ ober schagen. HIS. Traer por de sobre. ANGL. To beare above something. } Plin. lib. 28. c. 8. Sinistram pedem superlatum parturienti, lethalem esse: dextro elato facile eniti. [Dionodes lib. 1. de superlativo loquens: Ille quem superferimus, vt cum fortissimum dicimus.]

Superlatus, a, um, participium, vt Superlata nomina, superlata verba quæ augendi causa in oratione proferebantur. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\lambda\alpha\tau\omicron}$ . GAL. Porté par dessus, ITA L. Portato di sopra. GERMA. Über sich getragen/ ober gehet. HIS. Traido por de sobre. ANGL. Borne above. } Cic. in Partitionibus. Illustis autem oratio est, si & verba grauitate delecta ponuntur, ac translata & superlata, & ad nomen adiuncta & duplicata.

\*Superlatiuus, Adiectiuum, Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\lambda\alpha\tau\omicron}$ . vt Superlatiuus gradus: de quo abundè apud Grammaticos.

Superlatio, onis, Excessus, oratio fidem superans. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\lambda\alpha\tau\omicron}$ . GAL. Exces, outre passe. ITA. Excesso, eccellentia. GERMA. Überhabung der zed/ überstärkung. HIS. Sobre pujante. AN. A passing beyonde measure, exees. } Ad Herem. 1. 4. Superlatio est oratio superans veritatem, alicuius augendi, minuendive causa.

Superficies, ciei, Superior pars cuiusque rei, & facies quæ exterior oculis cernitur. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\phi\alpha\kappa\iota\omicron}$ . GAL. Superficie, le dessus & comme la face de toutes choses. IT. Superficie. GA. Die höße enstesse bretee an elnem jeden ding. HISPAN. La sobreha. ANGL. The uppermost part of any thing. } Constit autem ex longitudine & altitudine sine profunditate. Plin. l. 11. c. 49. Quia longitudo superficiem corporum solum ampliat. Superficies pto area ædificio nuda. Cic. ad Att. l. 4. Nobis superficiem ædium coss. de consilij sententia estimauerunt H-S. vicies.

Superficiarius, rij, Qui in alieno solo superficiem habet, ita vt certam pensionem præstet. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\phi\alpha\kappa\iota\omicron}$ . GAL. Superficieaire, qui edifice sur le fond d'autrui en payant certaine pension. ITA L. Chi edifica su quel d'altri con licentia del patrono pagandogli certo uisite. GERMA. Der auf ein fremdbden boden/ oder plag gebawen hat/ von dem etdem boden jns gibe. HIS. El sensor de casa in soprado encima. AN. That buildeth on an others ground for a pension. } Antov Vlp. Superficiariæ ædes, inquit Iuris, de superficie. l. Superficiarius, sunt quæ in conducto solo positæ sunt, quarum proprietates & ciuili & naturali iure eius est, cuius est solum. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\phi\alpha\kappa\iota\omicron}$ . [Sen. Epist. 84. Mathematica, vt ita dicam, superficiaria est, in alieno ædificat.]

Superfit, pro superest. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\phi\iota\omicron}$ . GAL. Il est de reste. ITA. Rista doppo. GERMA. Überbleiben. HIS. Sobra es, superfluo. ANGL. There reseth or remaineth. } Colu. l. 12. Tum separare quæ consumenda sunt: & quæ superfleri possunt, custodire, ne sumptus annuus mensurus fiat. [Plaut. p. s. c. 5. a. 1. Si quid superfit, vicinos impertio.]

Superfloreſco, is, post alium floresco. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\phi\lambda\omicron}$ . GAL. Florir apres. ITA. Fiorire doppo. GERMA. Überfließen. HIS. Florescer deſpues. ANGL. To florish after an other. } Plin. lib. 19. c. 5. Particulatim cucumis floret sibi ipse superflorescens.

Superfluo, is, Abundo. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\phi\lambda\omicron}$ . GAL. abonder, estre superfluo. ITA. Abondare. GERMA. Überfließen. HIS. Abundare. ANGL. To be superfluous an abound. } Plin. lib. 31. c. 37. Apolloniæ in Ponto fons iuxta mare, æstate tantum superfluit, & maxime Canis ortu: parcius si frigidior æstas. Cic. de Clar. Orat. Is dedit operam si modò id consequi potuit, vt nimis redundantes nos, & superfluentes iuuenili quadam dicendi impunitate, & licentia reprimeret: & quasi extra ripas diffluentes coerceret. [Quintilianus: Nihil desit, nihil superfluat. Idem alibi: Superfluit sermo iurgantibus mulierculis.]

Superfluous, a, um, Redundans, abundans. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\phi\lambda\omicron}$ . GAL. Superfluo, qui est de reste. ITA. Souuerchio, abundante. GERMA. Überflüssig. HIS P. Cosa demasada y superflua. ANGL. Superfluous. } Plin. in Paneg. Quibus moris est eadem illa nunc rigentia gelu flumina, aut campis superflua, eandem liquida lustrare nauigia.

Superfluitas, atis, Abundantia. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\phi\lambda\omicron}$ . GAL. Superfluité, trop grande abondance, ITA. Superfluita. GERMA. Überflüssig. HIS. Superfluidad y demasia. ANGL. To much abundance. } Plin. l. 14. c. 1. Aliæ improbo raptu, pampino: tumque superfluitate atria media complentes;

Superfœcto, as, Superiori foetationi alterâ addo. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\phi\lambda\omicron}$ . GAL. Conceuoir apres estre grosse: preings ou grosse. ITA L. Quando la femina grauida ancora concepisse. GERMA. Über ein entpfangene f. nicht nach etne empfaben. HIS P. Enprennarſe sobre penner. ANGL. To conceiue an other childe after that a woman hath conceiued ones. } Quod accidere solet quibusdam animalibus, quæ post vnum foetum ex coitu conceptum, rursum alium concipiunt à priore, vnoque aut altero die, vel etiam pluribus post primum emissum, suo tempore eniuntur: quæ emissio secunda & veluti nouus quidam partus, superfœtatio dicta est: Plin. lib. 10. c. 62. Dasyfodes superfœtant, sicut lepores. Idem lib. 8. c. 55. Lepus omnium prædæ nascens, solus præter dasyfodem superfœtat, aliud educans, aliud in vtero pilis vestiturum, aliud implume, aliud inchoatum gerens pariter.

Superfœtorâ, nem, pro superuacaneo. Sidonius & Apollinaris vsurpant. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\phi\lambda\omicron}$ . GAL. Superfluo. ITA L. & HIS P. Superfluo. GERMA. Überflüssig. ANGL. Superfluous. }

Superfulgeo, es, Desuper affulgeo. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\phi\lambda\omicron}$ . GAL. Reluire par dessus. ITA L. Risplendere di sopra. GERMAN. Oben hõruber schinen. HIS. Resplendescer encima. ANGL. To shine from above. } Stat. 1. Sylu. ipse an pto celum caput aere septus, Templa superfulgens, & prospectare videris.

Superfundo, is, Super infundo, infuso aliquid addo. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\phi\lambda\omicron}$ . GAL. Verser & espandre quelque liqueur par dessus. ITA L. Spargere qualche liquore di sopra. GERMA. Über etwas setzen/ oben darauß schütten. HIS P. Derramar lo liquido encima. ANGL. To poure upon. } Colu. lib. 12. cap. 57. Hanc misturam quum in Catillo composueris, oleum superfundito. Liu. 5. ab Vrbe, Tum vero iam superfundenti se latitæ vix temperatum est: per translationem pro vberitum se ostendenti. [Idem Liu. lib. 5. dec. 5. Superfundit se regnum Macedonum in Asiam.] Superfusus Tyberis, inundans. Liu. 7. ab Vrbe, Quinctianum quum medias le dos Circus Tyberi superfuso irrigatus impedisset. Superfusi hostes. Liu. 9. bell. Maced. Gens superflua montibus Caucaisis, hoc est conspersum fusa. Plin. lib. 6. cap. 13. Corpora dicuntur superfundi, a Senec. de Tranq. vitæ, quæ sunt nimis vastitatis. [Habilliora, inquit, sunt corpora puilla, (bello sup.) quæ in arma sua contrahi possunt, quam quæ superfunduntur.]

Supergero, is, ere, Superiacio, & quasi aggregatim superimpono, nam propriè de terra dicitur. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\gamma\omicron}$ . GAL. Porter ou icter dessus. ITA L. Portare d' gitare di sopra. GERMA. Über etwas werffen/ vber decken. HIS P. Traer d' poner encima. ANGL. To beare upon. Colum. lib. 11. c. 3. Prædicti deinde funes de tabulato prompti explicantur, & in longitudinem per vtrumque sulcum porrecti obruuntur: sed ita vt non nimium supergesta terra semina spinarum, quæ inhærent toris funicularum, enasci possint.

Supergradior, siue supergredior, supergredieris, Transeo, supero. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\gamma\omicron}$ . GAL. Marcher par dessus, ITA. Camminare di sopra. GERMA. Einar auff gehn/ vber ansthn gehn. HIS P. Ir por de sobre. ANGL. To go beyonde or upon. } Plin. lib. 28. cap. 7. Abortum facit illitus, aut si omnino prægnans supergrediar. Stat. 5. Sylu. Ora supergressus Pylis senis. Supergredi omnem laudem, Excellere. Quint. lib. 6. in Proem [Supergraditur mediocritatem: Apuleius Apolog. 1. Supergredi pœnam, pro minuere: Sueton. in Claud. c. 14. In maiore fraude conuictos legitimam pœnam supergressus, ad bestias condemnavit.]

Superiacio, peultima corrept. Superpono, vel superextendo. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\gamma\omicron}$ . GAL. Ietter par dessus. ITA L. Sopraporre. GERMA. Über werffen/ darauß werffen. HIS. Sobreponer. ANGL. To lay or cast upon. } Columell. libro 2. cap. 3. Quæque temporibus autumnu fructetis & arboribus delapta folia superiaciebantur, mox conuersa vomeribus, &c. Idem libro 2. Seminibulque de tabulato superiectis.

Superiacio, as, frequentatiuum. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\gamma\omicron}$ . GAL. Se ietter par dessus. ITA L. Gittarsi di sopra. GERMA. Überstiegen. HIS P. Sobreponerſe, d' echarſe de sobre. ANGL. To cast often upon. } Plin. l. 9. cap. 15. Quod & aliâ faciunt, aliorum vim timentes, mugiles maxime, tam præcipue velocitatis, vt tranuersa nauigia interim superiacent, id est transiliant.

Superiectus, ctus, Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\gamma\omicron}$ . GAL. Ietterment ou saurement par dessus. ITALIC. Eſſo gittarsi d' saltare per di sopra. GERMA. Überstiegen. HIS P. Obra de echarſe d' saltare per di sobre. ANGL. Casting upon or ouer. Colum. lib. 6. cap. 36. Ita enim efficitur, vt eius obiectu, quum mas etiam superiectu eblanditus est, velut incensus obæcatus cupidine subtracta quam petierat, fastiditæ imponatur equæ.

\*Superiectio, onis, sœm. gen. Idem. Quint. lib. 8. c. 11. de hyperbolis Et hæc est ementiens superiectio.

Superilligo, as, are, Idem quod superligo. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\gamma\omicron}$ . GAL. Lie par dessus, ITALIC. Ligare di sopra. GERMA. Dirauffbinden. HIS. Atar por de sobre. ANGL. To binde upon or mak fast. } Plin. l. 29. c. 3. Eadem cum oleo trita, gnes sacros leniunt, betæ foliis superilligatis.

Superillino, is, pen. cor. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\gamma\omicron}$ . GAL. Oindre par dessus. ITALIC. Inungere. GERMA. Darauß streichen/ ober schmeren. HIS P. Vmar. ANGL. To anoynt ouer or upon. } Plin. lib. 30. c. 12. Reduuias, & quæ in digitis nascuntur pterygia, tollunt canini capitis cinis, & vulua decocta in oleo, superillito butyro ouillo cum melle.

Superimpêndens, particip. Hesim.  $\overline{\sigma\upsilon\pi\epsilon\rho\gamma\omicron}$ . GAL. Pendant par dessus. ITA. Pendente di sopra. GERMA. Über ein hangend. HIS. Calgado d' suspenso de sobre. ANGL. Hanging upon or above. } Casul. Argon. Tom. ij. Y y ij



suor di moda. {GERM. *Über das vorberig (Ment) barauff erntten.* HISP. *Beuer demasiad amarse.* ANG. *To arsk moreouer.* } *Plin. lib. 23. cap. 1.* Aqua potum interponere vitillissimum; itemque iugi superbibere ebrietas; quam quidem frigida potus extemplo discutit.

**Superbō, bis,** Fastu quodam extollor, arrogans & insolens sum, a præpositione Super, & verbo eo, ut voluit, compositum, b litera euphonia causa interlecta. { ΠΝΥ ghaab ΠΙ γάβ ΠΑ ghaab. } *Insuperbis.* GER. *Stoich und hochfertig sein.* H I S. *Emberuecerse, gloriarse.* ANG. *To be proud or high minded.* } *Plin. lib. 10. cap. 62.* Equæ comantes sese superbiunt. *Ouid. de de medic. fac.* Laudatas homini voluceri funonia penñas Explicat, & forma muta superbit auis. *Idem. 11. Metamorph.* nam coniuge Peleus Clarus erat diva; nec aut magis ille superbit Nomine, quam Ioceri: siquidem Iouis esse nepotem Contigit haud vni; conux dea contigit vni. Accipitur aliquando superbire, pro excellere, & de rebus inanimatis dicitur. { ΠΝΥ ghaab ΠΙ γάβ ΠΑ ghaab. } *Plin. lib. 17.* Hinc geminæ certè apud Menandrum & Philonem fabulæ superbiunt. *Claud. lib. 4. de Rapin.* Phlegreus sylva superbi Exauiis, totumque nemus victoria vestit, hoc est, nobilitatur, celebratur, illustratur.

**Superbus, a, um,** Elatus, arrogans, { ΠΝΥ gheeb ΠΙ γάβ. } *Superbus, a, um.* GAL. *Ogueilleux, fier & aud. cieus.* ITA. *Superbo, altiero.* GER. *Stoich hochfertig überwältig.* HISP. *Soberuio y altino.* ANG. *High minded, proud.* } *Plaut. Amph. sc. 1. a. 1. f. c. 1.* Virtute & viribus superbi. *Plaut. Asin. sc. 4. a. 1.* Non decet superbum esse hominem feruum. *Ibid. sc. 3. a. 3.* Superbi solent superbi subdomari. *Ouid. 13. Metamor.* Non est tenuisse superbum, (id est gloriosum abstinguisse.) *Virg. 3. Aeneid.* Scipis Achilæ fastus, iuvenemque superbum Seruitio enixa talibus. *Idem. 10. Aeneid.* te Turc superbum Cæde noua quærens. *Catull. Epig. 27.* Et ille nunc superbus, & superfluens Perambulabit omnium cubilia. *Horat. Epod. 4.* Licet superbus ambules pecunia, Fortuna non mutat genus. Aliquando nobilis, magnificus, excellens, ἀγαθός. *Idem. 1. Aeneid.* Hinc populo latè Regem, belloque superbum Venturum excidio Libyæ. Aliquando altus, sublimis, ὑψιπύς: *Virg. 7. Aeneid.* Tela nouant Actia potes Tyburque superbum. Aliquando ornatus. *Idem. 3. Aeneid.* Barbarico postes auro, spoliisque superbi. Aliquando opulentus, ut apud *Virg. 9. Aeneid.* simul ense superbum Rhamentem aggreditur. Aliquando iniquus: ut apud *Virg. 8. Aeneid.* Quos illi bello profugos egere superbo. Antiqui etiam superbos motus dixere. *Plaut. in Amph.* Faciam ego hodie te superbum, nisi tu hinc abis. [Auferere non a bis.]

**Superbia, æ,** Elatio mentis, arrogantia, insolentia. { ΠΝΥ ghaab ΠΙ γάβ. } *Superbia, æ.* GAL. *Ogueilleux, fier & aud. cieus.* ITA. *Superbia, altiero.* GER. *Stoich hochfertig überwältig.* HISP. *Soberuio y altino.* ANG. *High minded, proud.* } *Cicer. 6. Verr.* Illa tua singularis insolentia, superbia, contumacia. *Horatius tertio Carmin. Ode 10.* Ingratam Veni pone superbiam: Ne curte retro funis erat rota. *Quint. lib. 3. cap. 6.* An diuina pariant superbia. *Cic. contra Rullum,* Coloni Capuæ in domicilio superbiæ, & in sedibus luxuriae collocati. *Idem de Orat.* Quod ego non superbia neque inhumanitate faciebam; sed meretricule istius disputationis insolentia & carum rerum insania. Dicitur autem superbia à super habendo: itaque differt ab arrogantia, quod hæc in pueritate esse possit: Illa verò non nisi in diuitiis. *Corn. Front. de Different. vocab.* Eâ que ob causam Capuæ superbiæ donuicium fuisse dicitur, quod illud municipium propter agrum fertilitatem omnibus rebus abundaret.

**Superbè,** aduerbium, Elatè, fastuosè. { ΠΝΥ ghaab ΠΙ γάβ. } *Superbè,* aduerbium, Elatè, fastuosè. GAL. *Fierement, orgueilleusement.* ITA. *Superbamente, orgogliosamente.* GER. *Hoehfertig hochfertig.* HISP. *Soberuamente.* ANG. *Proudly.* } *Terent. in Phorm.* Satis superbè illudisti me? *Lin. 4. ab urbe,* Superbè à Samnitibus, qui Capuam habebant, Cumalque legati prohibiti commercio sunt. *Cic. pro Leg. Manil.* Legati quod erant appellati superbius Corinthum patres vestri, totius Græcæ lumen, extinctum esse voluerunt. [Plaut. *Pen. sc. 2. a. 1. N.* mis molestus. (super locui & respondere.)]

**Superbificus,** pen. cor. a. iect. { ΠΝΥ ghaab ΠΙ γάβ. } *Superbificus,* pen. cor. a. iect. GAL. *Qui fait l'homme fier & orgueilleux.* ITA. *Cosa che fa l'huomo orgoglioso.* GER. *Das stoich und hochfertig machet.* HISP. *Que haze soberuio d'altino.* ANG. *That maket a man proude.* } *Seneca Her. furent.* Et superbifica manu Atrium per vrbes ducit Argolicas canem.

**Superbiloquentia, æ,** Elatus atque arrogans sermo. { ΠΝΥ ghaab ΠΙ γάβ. } *Superbiloquentia, æ.* GAL. *Fiere parole & orgueilleuse, parler hautan & audacieux.* ITA. *Il parlare orgoglioso y superbo.* GER. *Stoich fertig und hochfertig.* HISP. *Habla soberuio.* ANG. *A proude speaking.* } *Cicero quarto Tusculan.* Quam vni militi significantes Poetæ impendere apud inferos taxum Tantalò faciunt ob scelera animique impotentiam & superbiloquentiam.

**Superbiter,** antiquis in vsu fuit pro eo quod hodie vitiatius dicimus Superbè, ἀπαυμαχία, ἀπαυμαχία. *Asian. apud Non* Ille superbiter imperat. *Nauis lib. 6. bel. fun. ut citatur ab eodem Nonio,* superbiter, contentum conterit legiones.

**Supercalcō,** as, arc. Conculco, pedibus tero. { ΠΝΥ γαμύς. } *Supercalcō,* as, arc. GAL. *Fouler aux pies, peteler par dessus.* ITA. *Calcar su.* GER. *Datubet trätten.* HISP. *Hollar encima de otra cosa.* ANG. *To tread upon.* } *Colum. lib. 12. c. 39.* Vbi vnum tabulatum feceris, vinum vetus conspergito, postea alterum super calcato, & item vinum conspergito: eodem modo tertium calcato & infuso vino superponito, ut supernatet, & finito dies quinque, postea pa-

dibus proculcato. **Supercernere,** Est terram cribro purgatam iniicere. { ΠΝΥ γαμύς. } *Supercernere,* GAL. *Cribler par dessus.* ITA. *Criuellare per di sopra.* GER. *Muff etwas räden/oder reuten.* HISP. *Criuar encima.* ANG. *To sift or range upon.* } *Plin. lib. 7. c. 10.* Terraque cribris super cernitur pollicis crassitudine.

**Supercilium,** dis, pen. cor. Super rem aliquam cado. { ΠΝΥ γαμύς. } *Supercilium,* dis, pen. cor. ITA. *Cadere di sopra.* GER. *Über dat auf fallen.* HISP. *Caer sobre algo.* ANG. *To fall upon some thing.* } *Col. 1. 1.* Ne si transuersa fuerit cicatrix, caelestem superincidentem aquam contineat.

**Supercilium,** h, j, Pars extrema frontis, quæ super oculos promineat, breuibus vestitur pilis, ad oculi protectionem aduersus ea quæ superne incidere possent, velut quoddam à natura concessa. { ΠΝΥ γαμύς. } *Supercilium,* h, j, GAL. *Sourcil.* ITA. *Ciglio.* GER. *Augenbraue.* HISP. *La ceja.* ANG. *The brow or eye lid.* } *Plin. lib. 11. cap. 37.* Supercilia homini & pariter, & alternè mobilia, in his pars animi. [ *Quintil.* Supercilio erecto, seuerus patet composito, leuis. } *Supercilia* radere, turpe: *Gellius cap. 12. lib. 7.* Cicer. pro *Roscio Comæno,* Nonne supercilia illa penitus abradere olere malitiam & calauitate calliditatem videntur? *Idem. 1. Officiorum,* Ex oculorum obtutu, superciliorum aut remissione aut contractione, ex maestitia, ex hilaritate, ex riu, ex loquutione, ex recitencia, ex contentione vocis, ex summisione, & ceteris similibus facillè iudicabimus, quid apertorum fiat, quid ab officio naturæque discrepet. *Quintil. lib. 1. cap. 11.* Vidi multos, quorum supercilia ad singulos vocis conatus alleuarentur, aliorum congesta, aliorum etiam assidenna. [ *Demetrius supercilium diuinit.* *Senec. cap. 88.* Supercilia subducere. (de philo-sopho) *Senec. cap. 1. lib. 14.* Cum superciliis arduis ostentat. *Gellius cap. 1. lib. 4.* (de iactatore quodam Grammatico) Superciliis adstringere vultum: *Vide Quintilianum Indicem.*

¶ Sed quoniam his annuimus, his negamus, ideo supercilium quandoque pro fastu & superbia ponitur. { ΠΝΥ ghaab ΠΙ γάβ. } *Supercilium,* h, j, *Iuuenal. Satyr. 6.* si cum magnis virtutibus affers Graude supercilium, & numeras in dote triumphos. Grande, inquit supercilium hoc est fastum, grauitatem & seueritatem. *Auor obscant carminis,* Conueniens Latio pone supercilium, id est, grauitatem. ¶ *Supercilium* censorum, apud *Valerium Maximum,* id est, grauitas seueritate Censore digna. *Cuer. pro lege Agrar.* Hunc Capuæ Campano supercilio ac ego streptu quem videremus Magos Blossios mihi videbar illos videre ac Iulianos. ¶ *Supercilium* salit, quoties bona quædam ipse titillat, animum nostrum, dicere licebit nobis salire supercilium. \*Ita *Pleudolus apud Plin. in sui nominis fabula* [ *sc. 1. a. 1.* ] amant de argento quærenti. At id futurum vnde respondet, vnde dicam, nescio nisi quia futurum est, ira supercilium salit. Sumptum à vulgi superstitione, qui futurorum auguria captat ex corporis affectibus: ut si quod membrum pruriat præter euidentem causam, si dexter oculus saltat, si auris dextra tinniat. *Vide adagia Erasmi.* Is verò cui supercilia multum extorsam porrigunt, & promineas Silo dicitur. Accipitur etiam si percilium pro rei alticulis summitate & loco eminentiori. *Virg. 1. Georgie.* Ecce supercilio cliuosi tramitis vndam Elicat. Sic dicimus Supercilium montis, pro vertice. *Lin. 7. bell. Pun. 1.* Ipse expeditos qui pridè stationes hostium pepulerunt, ad leuam straturam infomstantem supercilio ducit. [ *Item Supercilium tumuli.* *Lin. lib. 4. a. 4.* ]

**Superclaudō,** { ΠΝΥ γαμύς. } *Superclaudō,* GAL. *Clorre dessus.* ITA. *Chiudere di sopra.* GER. *Über fur beschließen.* HISP. *Cerrar encima.* ANG. *To shut upon.* } *Lin. 1. 7. bell. Maced.* A continente arcetæ scimitæ adiutum habet à mari rupes exaltæ sitibus superclaudunt.

**Supercontegō,** { ΠΝΥ γαμύς. } *Supercontegō,* GAL. *Couurir par dessus.* ITA. *Coprire di sopra.* GER. *M. Berdecken.* HISP. *Cubrir por de sobre.* ANG. *To cover ouer.* } *Celsus lib. 4. c. 1.* Renes verò dicitur, qui lumbis summis cox sinhat, parte eorum resumi, ab altera rotundi, qui & vicosi sunt, & ventriculos habent, & tunicis superinteguntur: ac visceram quidem hæc sedes sunt.

**Supercorruo,** { ΠΝΥ γαμύς. } *Supercorruo,* GAL. *Tomber dessus.* ITA. *Cader di sopra.* GER. *Dur auff nidet fallen.* HISP. *Caer sobre.* ANG. *To fall upon.* } *Valer. Max. lib. 5. c. 6.* Faciæque ingenti strage telis obrutus supercorruit.

**Supercresco,** inualcor. { ΠΝΥ γαμύς. } *Supercresco, inualcor. GAL. *Surcroistre, croistre dessus.* ITA. *Crescer di sopra.* GER. *Darab machsen.* HISP. *Sobrecrescer.* ANG. *To growe out of measure or ouergrowe.* } *Vlcera* supercrescentia, apud *Cels. lib. 6. c. 6.**

**Supercubo,** as, penultima corr. Superiaceo, super dormio. { ΠΝΥ γαμύς. } *Supercubo, as, penultima corr. GAL. *Coucher sus ou dessus.* ITA. *Star sopra.* GER. *Muff etwas liegen.* HISP. *Estar d'yaer encima.* ANG. *To lye upon.* } *Col. 1. 8.* Perforatis tabulis, quibus ouilia conternuntur, ut grex supercuberet.*

**Supercurro,** is, supercurrere. { ΠΝΥ γαμύς. } *Supercurro, is, supercurrere. GAL. *Courir & aller deuant.* ITA. *Correre d'auant auanti.* GER. *M. Suruber lauffen.* HISP. *Correr y andar antes.* ANG. *To runne ana go before.* } *Supercurrere* ager dicitur vectigali, quum habet ampliozem prouentum. *Plin. epist. 18.* Et ager ipse propter hoc quod vectigali supercurrat, semper dominum à quo inueniatur, inueniet.*

**Superdico,** is, pen. prod. Subiungo dictis, dico aliquid præter id quod dictum est. { ΠΝΥ γαμύς. } *Superdico, is, pen. prod. GAL. *Dire outre ou d'auantage, adiuuster à ce qui est dit.* ITA. *Aggiugnere al parlare.* GER. *Wach mehr darff sagen.* HISP. *Ayuniar a hablar.* ANG. *To say more ouer.* } *Cic. 2. de Leg.* Ad inonet Iuriscultus hic quidem ipse Martius pontifex, idem ut minus captat quàm omnibus hæredibus relinquatur: superdicebant quicquid cœpisset, astringi, purius laecriis liberauerunt.*



**S**angen. **H I S P A.** Estar suspenso encima. **A N G L I.** To hang above. } *Liu. 4. bell. Maced.* Ita ut quibusdam locis superpendentia laxa, plus in altum, quam quæ in statione sunt naues, promineant.

**S**uperpingo, is, Operi iam picto addo. } *Plin. lib. 29. c. 2.* **G A L L I.** Peindre par dessus. **I T A.** Sopra pingere. **G E R M.** Nach dar zu mahten. **H I S P A.** Pintar por de sobre. **A N G L I.** To paynt moreouer or vpon. } *Plin. l. 35. cap. 11.* Nealud Venerem, solers hic arte ingenio opcri superpinxit.

**S**uperpono, is, Super aliquid colloco. } *Plin. lib. 29. c. 2.* **G A L L I.** Mettre dessus. **I T A.** Sopraporre. **G E R M.** Daranff/oder datuber legen. **H I S P A.** Poner encima de otra cosa. **A N G.** To lay or put vpon or ouer. } *Plin. lib. 29. c. 2.* Tantumque pollent, vt medicamentis quoque superponantur. **Colum. lib. 1. c. 5.** Sin summotus longius à colibus erit amnis, & loci salubritas, editiorque situs ripæ permitteret superponere villam præfluenti. **Ouid. Epist. 20.** Ægra superposita membra fouere manu.

**S**upertrado, is, pen. pro. rasi, rasum, Superficiem rei alicuius rado, vel leuiter incido. } *Plin. lib. 29. c. 2.* **G A L L I.** Racler par dessus. **I T A.** Radere per di sopra. **G E R M.** Oberfhaben. **H I S P A.** Raer por encima. **A N G.** To shave or scrape vpon. } vt, Superradere clauos pedum, *Plin. l. 22. c. 23.* Perniones ex vino fouet, & ex oleo coctum imponitur: sic & callo. Clauis pedum supertratis præcipuè vitilatis.

**S**uperfucando, is, Sursum ascendo. } *Plin. lib. 29. c. 2.* **G A L L I.** Monter dessus ou par dessus. **I T A.** Andare sopra. **G E R M.** Obersteigen. **H I S P A.** Andar encima. **A N G L I.** To climme vpon. } *Colum. lib. 21. c. 3.* Oportebit autem virgeam sepem interponere, quam superfucandam sentes vtriusque sulci.

**S**uperpondium, dij, Aucarium ponderis, quod legitimæ sarcinæ adicitur. } *Plin. lib. 29. c. 2.* **G A L L I.** Surpois. **I T A L I.** Suprapeso. **G E R M.** Ein Junck/ubergewicht. **H I S.** Sobre peso. **A N G.** That is cast to the weight more then the measure. } Est autem nomen à pondere deductum ex forma, qua Centumpondium, & Assipondium, *Apul. l. 7.* Exiguum scilicet & illud tantæ molis superpondium.

**S**uperfcribo, ibis, pen. prod. Supra scribo. } *Plin. lib. 29. c. 2.* **G A L L I.** Escrire dessus. **I T A.** Scriuere sopra. **G E R M.** Oberfchreiben. **H I S P A N.** Escriuir sobre. **A N G.** To wri vpon. } *Modest. in l. 5. ff. de oper. pub.* Ne præsidis quidem nomen licebit superfcribere.

**S**uperfcriptus, *Suet. in Neron.* Ita multa & deleta, & inducta, & superfcripta inerant.

**S**uperfedeo, des, Rem institutam omitto: exigitque ferè ablatiuum *שחאבאב* **G A L L I.** Surseoir, cesser & le deporter de faire quelque chose. [Item, Saisseoir sur quelque chose.] **I T A.** Soprafedere, lasciare. **G E R M.** Vnderlassen/laffen. **H I S P A.** Sobrefer. **A N G.** To cease of and cease frome doing of a thing. } *Cas. l. 1. Comm.* Et propter multitudinem hostium, & propter eximiam opinionem virtutis prælio superfedere statuit. *Ant. ad Heren. l. 3.* Commodè poterimus principio superfedere. *Cic. Sulpit. l. 4. Epist.* Tu si videbitur, ita censeo facias, vt si habes iam statutum quid tibi agendum putes, in quo non sit consilium tuum coniunctum cum meo, superfedead hoc labore itineris. Id est, omittas ad me venire. [ *Liu. lib. 4. dec. 4.* Superfedere de amicitia agere. *Gellius cap. 13. lib. 19.* Superfedi id dicere. *Idem, Sueton. in August. cap. 93.* In peragranda Ægypto paullùm de hætere ad visendum Apin superfedid. (id est, sustulit, noluit.) } Superfedere interdum est sedere super: *Sueton. in August. cap. 96.* Aquila tentorio eius superfedens, &c. } Cum accusatiuo construxit *Gell. [cap. 29.] lib. 2.* quum ait, Alia luce auis in pastum profecta est: cognati & affines operam quam dare rogati sunt, superfedent. } *Hieronymus contra Iouin.* cum infinitiuo iunxit, *Cicero (inquit)* rogatus ab Hircio, vt post repudium Terentiæ, sororem eius duceret, omnino facere superfedid, dicens non posse se vxori & philosophiæ pariter operam dare. [ *Superfessum. Liu. 7. ab Vrbe.* ]

**S**uperfilio, filis, pen. cor. Super re aliqua filio, infilio. } *Plin. lib. 29. c. 2.* **G A L L I.** Saillir dessus. **I T A.** Saltare sopra. **G E R M.** Einwar auff springen. **H I S P A.** Saltar en cima. **A N G.** To leap vpon. } *Colum. l. 8. cap. 3.* Ea pernicies vt euitetur, pericæ dolantur in quadrum, ne teres leuitas earum superfilientem volucrem non recipiat.

**S**uperfpargo, gis, Inspargo, aspergo. } *Plin. lib. 29. c. 2.* **G A L L I.** Esandre, ou ietter par dessus, saupoudrer. **I T A L I.** Spargere di sopra. **G E R M.** Auffetwas sprengen. **H I S P A.** Derramar encima. **A N G.** To sprinkle vpon or ouer. } *Cato cap. 54.* Quum stramenta condas, quæ herbofissima erunt, in tecto condito, & sale superfpargito.

**S**uperftagno, as, arc, Restagno, redundo. } *Plin. lib. 29. c. 2.* **G A L L I.** Faire estang & se desborder par dessus. **I T A L I.** Allagare di sopra. **G E R M.** Ober auff schwellen. **H I S P A.** Haer estanque y rebosar encima. **A N G.** To ouer flow. } *Tacit. lib. 1.* Si omnis Nar in riuos diducens superfstagnauisset.

**S**uperftrerno, nis, Super extendo. } *Plin. lib. 29. c. 2.* **G A L L I.** Estendre par dessus. **I T A.** Estender di sopra. **G E R M.** Oberfpretten/oder strecken. **H I S.** Estender encima. **A N G.** To straw or coner ouer. } *Liu. 10. ab Vrbe.* Consulis corpus eo die, quia obrutum superstratis Gallorum cumulis, inueniri non potuit, &c.

**S**uperftruo, as, Supra aliquid sto. } *Plin. lib. 29. c. 2.* **G A L L I.** Estre dessus, estre assis dessus ou par dessus. **I T A.** Star sopra. **G E R M.** Auff etwas setzen. **H I S.** Estar encima de otra cosa. **A N G.** To stand vpon. } *Gell.* Quum sedenti aquila superfstaret. *Liu. 10. bell. Maced.* Signa alia in circo maximo cum columnis quibus superfstabant, euerit: fastigia aliquot templorum à culminibus abrupta forè dissipauit. *Virg. 10. Æneid.* Quum congressus agit campo, lapsùmque superfstans Immolat. *Sueton. de Galba, cap. 10.* Senatus vt primum licitum fuit, statum ei decreuerat rostratæ columnæ superfstantem. } Quandoque superfstare, est superesse. *Plin. lib. 29. c. 2.*

**S**uperftruo, as, frequentatiuum, Superstes & incolumis sum. } *Plin. lib. 29. c. 2.* **G A L L I.** Estre l'ain & sauue, suruiure. **I T A.** Esser saluo. **G E R M.** Nach gesund vnd bey tãben sein. **H I S P A N.** Ser saluo. **A N G.** To be whole and salue, to ouerlie. } *Plaut. Perf.* Vt mihi superfstir, superfret, superfstiter. } Antiqui hoc verbo vsi sunt pro seruare, siue incolumem præstare. } *Plin. lib. 29. c. 2.* **Enn.** apud Non. Regnumque vestrum vt sospitent, superfstentique.

**S**uperstes, stitis, pen. cor. omnis generis, Quisquis iam facti functis superuiuit: quasi mortuis suis superfstans. } *Plin. lib. 29. c. 2.* **G A L L I.** Sain & sauue, suruiuant. **I T A L I.** Postero, soprauiuente. **G E R M.** Nach ubertig/oder bey tãbrn. **H I S P A.** La persona que sobreniue à otro, el que viue sobre otro. **A N G.** He that ouerliueth or remaineth after an others dead, an ouerliuer. } *Quint.* Defuncta vxore, liberis tamen superfstibus. *Ouid. 3. Metam.* Marte cadunt subiti per mutua vulnera fratres, Quinque superfstibus. *Virg. 11. Æn.* -tòque ò sanctissima coniux Felix morte tua, neque in hæc restata dolore. Contra ego viuendo vici mea fata: superfstes seruare vt genitor, Superstes Reipub. *Cicero. Torquato, lib. 6.* Quum superfstitem te esse Reipubl. ne, si liceat quidem, velis. *Fama superfstes. Ouid. 3. Trist. Eleg. 7.* Me tamen extincto fama superfstes erit. *Idem 3. Amor. Eleg. 14.* Post mea mansurum fata superfstes opus. [ *Seneca: Superstitem ingenij sui aliquem facere. Idem cap. 1. de Consol. ad Marc.* Superstitem in locum filij dolorem tibi fecisti. *Idem c. 11. de Tranquill.* Factus Cræsus non modò regno, sed etiam morti suæ superfstes. *Ouid. Eleg. 2. lib. 1. Trist.* Dimidia certè parte superfstes ero. (viua vxore.) *Seneca cap. 16. de Consol. ad Heluiam:* Deos precor vt hunc (nepotem) nobis contingat habere superfstitem. } Cum genitiuo: *Tacitus lib. 2.* Superstes bellorum. } *Et Sueton. in Tiber. cap. 62.* Identidem Felicem Priamum vocabat, quod superfstes omnium suorum existisset. } Superstes quoque dicitur, qui talus est, & viuere inter viuos, etiam sine morte suorum omnium. *Terent. in And.* Deos, quæso, vt sit superfstes. Superstes gloriæ alicuius. *Liu. 2. ab Vrbe.* Se superfstitem gloriæ suæ ad crimen atque inuidiam superesse. } Accipitur interdum superfstes pro presentis. *Plaut.* Superfstito vtrunque manui, ne iniussi abean. *Seru. lib. 3. Æneid.* Superstes, inquit, presentem significat. *Cic.* videtur in eadem significatione vsus pro Mutæna. Sæpius vtriusque superfstibus & presentibus. } Antiqui etiam pro teste posuerunt, *autore Festo,* Superstites, inquit, testes presentes significat. *Plaut. in Arctemone,* Nunc mihi licet quiduis loqui, nemo hic adest superfstes.

**S**uperfstitio, onis, Falsus Dei cultus, error insanus. } *Plin. lib. 29. c. 2.* **G A L L I.** Superfstitution. **I T A.** Superfstitutione. **G E R M.** Ein abergtaubt/ta vnruget/oder falscher gtaub. **H I S.** Ociosa ò demasfiada religio. **A N G.** Superfstitution. } *Lucret.* Superfstitutionem inde dictam putat, quod sit superfstantium rerum, hoc est, cælestium & diuinarum, quæ supra nos stant, nimis & superfluus timor, *Aul. Gel. l. 10. Noct. Atticæ carum,* Superfstitutionem interpretatur importunam, & ineptam religionem, *de or. quoniam. Cic. 3. Tusc.* Accedit superfstio mulieribus quædam. *Idem 1. de Nat. deor.* Horum enim sententiæ omnium non modò superfstitutionem tollunt, in qua inest inanis timor deorum: sed etiam religionem, quæ deorum cultu pio continetur. *Virg. 12. Æneid.* Vana superfstio superis quæ redditur diuis. *Seruius,* A superfstite superfstio dicta, quæ anicularum propria est, quæ multis per ætatem superfstites sunt, & quæ rebus inanibus additæ, dum volunt videri, nimis religiosæ fiunt, & ita delirant. [ *Quintilian.* Velut sacramento rogati, aut superfstitione adstricti, nefas ducit à suscepta semel persuasione discedere. *Idem Quintil.* Somniorum superfstitionumque colores. (i. diuinationum & oraculorum.) ]

**S**uperfstitiosus, Anili superfstitione imbuti, quique Deum timent in rebus etiam non timendis. } *de or. quoniam. G A L L I. Superfstitieux, trop consciencieux. **I T A.** Superfstitiosus. **G A R.** Abergtaubig. **H I S P A.** Religioso demasfiadamente. **A N G.** Superfstitiosus. } De vocis huius origine sic scribit *Cic. lib. 2. de Nat. deor.* Non solum (inquit) philosophi, verum etiam maiores nostri superfstitionem à religione separauerunt. Nam qui totos dies precabantur, & immolabant, vt sibi sui liberi superfstites essent, superfstiosus sunt appellati. *Lactantius* eos potissimum superfstiosos dictos existimat, qui superfstitem memoriam mortuorum colerent, aut qui parentibus suis superfstites imagines eorum domi tanquam deos venerarentur. [ *Pro Ariolo. Pl. Amp.* Illic homo superfstiosus est. *Idem Cur. sc. 1. a. 3.* Superfstitiosus hic quidem verba prædicat. ]*

**S**uperfstitiosus, aduerbium, Nimia cum religione, aniliter. } *de or. quoniam. G A L L I. Superfstitiosamente. **I T A.** Superfstitiosamente. **G E R M.** Abergtaubig. **H I S P A.** Superfstitiosamente. **A N.** Superfstitiosus. } *Cic. 3. de Nat. deor.* Neque id dicitis superfstiosè atque aniliter: sed physica constantique ratione.*

**S**uperfstruo, struis, Superædifico: } *Plin. lib. 29. c. 2.* **G A L L I.** Suredifier. **I T A.** Sobrafabricare. **G E R M.** Auff etwas bauen. **H I S P A.** Edificar encima de otra cosa. **A N G.** To build vpon. } *Lactans. lib. 6.* Mancientibus enim præceptis eorum, quæ solent ad probitatem recte dari, ignota illis superfstruemus ad perficiendam consumendamque iustitiam, quam non tenent.

**S**uperfluo, superes, superest, super sui, Affluo, abundo. } *Plin. lib. 29. c. 2.* **G A L L I.** Estre de reste, abonder. **I T A.** Abondare. **G E R M.** Ubertig vnd sein/uberetning sein. **H I S.** Sobrar. **A N G.** To remaine, to abound. } *Virg. 11. Æneid.* Auxiliòque vrbes Italicæ, populique superfluo. (id est,) vt exponit *Seruius,* Superabundant, ad sunt vltra quàm bella deposcunt. *Plaut. Mil. sc. 4. a. 2.* Mihi sola ego superfluo (i. non sum docenda, sed plus satis sum docta.) *Idem Men. sc. 4. a. 1.* Affer opsonium tribus quod sit satis, neque defiat, neque superfstir. *Idem Cur. sc. 1. a. 2.* Si quid super illi fuerit, id nobis sat est. *Quintilian.* Quod somno supererit, non quod deest, &c. *Idem Linius 2. dec. 5.* Corpora quæ cædibus superfstuerunt vnaquodque. } Quod superfst, pro Tom. ij.



Confestim Peneos adit viridantia Tempe, Tempæ quæ sylvarum cingunt superimpedentes.

Superimpono, is, Impono. ἑπιτιθημι. G. A. L. Mettre dessus. I. T. A. Metter di sopra. GER. Oben darauff thun/oder legen. HIS. Poner en cima de otra cosa. ANGL. To put upon. } Liu. 1. belli Pun. Et Sardiniam inter motum Africæ fraude Romanorum stipendio etiam superimposito interceptam.

Superincido, is, penul. corrept. Desuper in rem aliquam incido. ἑπιτεμνω. G. A. L. Cheoir dessus ou par dessus. I. T. A. Cadere di sopra. GER. Oben darauff fallen. HIS. P. Caer sobre algo. ANGL. To fall down upon. } Liu. libro 2. Multique superincidentibus telis, incolumis ad suos tranavit. Colum. lib. 4. cap. 9. Ne si tranversa fuerit cicatrix, caelestem superincidentem aquam contineat.

Superindico, superindico, superindicare. ἑπιτιθημι. G. A. L. Denocer & significat outre, d'avantage & d'abondant. I. T. A. Annotiare, manifestare d'avantaggio. GER. Weiter aufsetzen daruber ansetzen. HIS. Denunciar y manifestar mas. ANGL. To denounce and warne moreover. } Vlp. in l. Si duo. §. vlt. ff. de iurjurando, Imperator noster cum patre rescriptit, fulsibus eum castigatum dimittit, & ita ei superindico, ἑπιτιθημι id est, petulantier ne irato.

Superinduco, Superiniicio. ἑπιτιθημι. G. A. L. Mettre dessus. I. T. A. Sopra mettere. GER. Oben darauff setzen/oder werffen. HIS. P. Sobreponer. ANGL. To lay upon or couer. } Plin. lib. 15. cap. 17. Duum pedum terra superinducta. [Quintilian. Superinducti corporis species.]

Superinductio, quæ superferendo lituris atque inductionibus adicitur scriptura. Vlpianus D. lib. 28. Tit. 4. l. 1. Et ideo et si nouissime, ut solet, testamento fuerit alcriptum, lituras, inductiones, superinductiones ipse feci.

Superinduo, is, super cætera vestimenta induo. ἑπιτιθημι. G. A. L. Vestir par dessus. I. T. A. Vestire di sopra. GER. M. Oben ansetzen. HIS. P. Vestir di sobre. ANGL. To put upon. } Sueton. in Nerone. c. 48. Vt erat nudo pede atque tunicatus, penulam obsoleti coloris superinduit.

Superingero, is, Aggregatim superimpono. ἑπιτιθημι. G. A. L. Mettre & accumuler par dessus. I. T. A. Accumulare di sopra. GER. M. Daruber hauffen. HIS. P. Attononar encima. ANGL. To heap upon. } Plin. lib. 18. c. 30. Sunt qui leguminum aceros superingerant.

Superiniicio, is, pen. cor. Desuper iniicio. ἑπιτιθημι. G. A. L. Letter par dessus. I. T. A. Gettar sopra. GER. M. Daruber werffen. HIS. P. Echar encima. ANGL. To cast in upon. } Virg. 4. Georg. raras superiniice frondes. Ouid. 5. Fast. Tum superiniecta texere madentia terra. Plin. lib. 18. c. 9. Farinæ vice cribris superiniici. [Ouid. 6. Fast. Sed superiniectis quis latet iste togis?]

Superintego, is, pen. cor. Superne intego. ἑπιτιθημι. G. A. L. Couurir par dessus. I. T. A. Coprire di sopra. GER. M. Oben darauff decken. HIS. P. Cubrir encima. ANGL. To cover ouer. } Plin. lib. 18. c. 9. Ora vtrique lapidibus statuminari, & alio superintegi.

Superintono, as, pen. cor. Desuper tono. ἑπιτιθημι. G. A. L. Tonner d'en haut. I. T. A. Tuonare in alto. GER. Oben abhyn rōnen/oder donnern. HIS. Tonar encima. ANGL. To thunder frome above. } Virg. lib. 9. Aeneid. Dattellus gemitum, & clypeum superintonat ingens.

Superinungo, is, ἑπιτιθημι. G. A. L. Oindre par dessus. I. T. A. Inungere. GER. M. Esatben daruber schmiten. HIS. P. Untar encima. ANGL. To smere upon or ouer. } Celsus lib. 7. c. 7. Dein superinungi colligatio debet ex his aliquo, quo lipientes oculi superinunguntur.

Superior, Superius, Vide SVPR A.

Superiumentarius, tarij, m. g. ἑπιτιθημι. G. A. L. Mulatier, valet d'estable. I. T. A. Mulatiere. GER. M. Ein rosfreiber/manifest treiber. HIS. P. Azeynitero d mulatero. ANGL. A stable boye. } Sueton. in Claudio, cap. 2. Quæ barbarum & olim superiumentarium ex industria sibi appositum, ut se quibuscunque de causis quàm sauisimè coerceret, ipse quodam libello conqueritur.

Superlacrymo, Lacrymando irriigo. ἑπιτιθημι. G. A. L. Pleurer dessus. I. T. A. Lacrimare, piagnere di sopra. GER. M. Daruber weinen. HIS. P. Lloran de sobre, o encima. ANGL. To weep moreouer or upon. } Col. lib. 5. Opimum est igitur, medio serè internodio subdiarium tondere palmitem, deuexaque, refectionem facere post gemmam, ne superlacrymet, & germinantem cæcet oculum.

Superliminare, aris, neu. gen. Lumen ostij superius, hoc est, lignum siue lapis, qui postibus super incumbens, iugi formam efficit. ἑπιτιθημι. G. A. L. Le linteau de dessus l'huis. I. T. A. Soglia di sopra. GER. M. Die ober schwell etner thur. HIS. El lumbral encima la puerta. ANGL. The lintel of a dore or transome. } Plin. lib. 29. cap. 4. Priuatimque oculibus circumlatum toties, & pedibus suspensum suum insuperliminari.

Superlino, à quo participium, Superlitus. ἑπιτιθημι. G. A. L. Ont ou appliqué dessus. I. T. A. Onto di sopra. GER. M. Ober streichen/oder vber salben. HIS. P. Untado encima. ANGL. To smere upon. } Plin. lib. 22. c. 23. Vel per se visco superlitum vi hæreat. Idem lib. 27. c. 5. B. bitur radix trita & in vino decocta, & aliquando superlinitur, quod Dioscorides καταλασσαι appellat.

Supermando, is, ere, Post rem aliquam mansam aliam mando, Superedo. ἑπιτιθημι. G. A. L. Manger, ou macher apres. I. T. A. Remasticare. GER. M. Darauff kessen/oder essen. HIS. P. Maxear otra vez. ANGL. To eat moreouer or to beue after. } Plin. l. 31. ca. 6. Qui puram dedere, raphanos supermandi, mullo aceto iubent, ut ad vomitones reuocent.

Supermeo, as, Superfluo, siue superlabor. ἑπιτιθημι. G. A. L. Passer ou couler par dessus. I. T. A. Andar di sopra, soperchare. GER. M. Obertin lauffen/oder fluffen. HIS. P. Passar o andar encima. ANGL. To go, slip, or runne ouer. } Plin. lib. 2. c. 103. Quædam verò etiam dul-

ces inter se supermeant alias, ut in Fucino lacu, &c.

Supermico, as, pen. cor. supermicare. Antecello. ἑπιτιθημι. G. A. L. Reluire par dessus, surmonter en excellence, estre plus illustre. I. T. A. Lucere di sopra à più che vn' altro, esser più eccellente & illustre. GER. Obertin fluffen/oder fluffen. HIS. P. Lutzir y resplender sobre algo, ser mas excelente, illustre y esclarecido. ANGL. To excell, to surmount. } Senec. de Benefic. lib. 3. c. 31. Si quæ reddunt filij parentibus beneficia, eorum non supermicant. Paulus post, dicit Exuperare.

(Supernantia gaudia: Vide Superno, as, Infra.)

Supernas, Vide SVPR NVS, infra.

Supernato, as, are, In aquæ alteriusve liquoris superficie fluito. ἑπιτιθημι. G. A. L. Nager par dessus. I. T. A. Nuotare per di sopra. GER. M. Oben auff schwimmen. HIS. P. Nadar encima. ANGL. To swimme or float above. } Col. lib. 12. c. 9. Deinde arido spissamento sceniculi sic comprimi, ut ius supernatet. Plin. lib. 26. Postea supernatans aqua tollitur spongiis.

Supernatus, a, um, adiectiuum. Post alios natus. ἑπιτιθημι. Plin. l. 19. c. 3. Hoc inciso, profuere solitum succum seu lactis, supernato caule, quem magydarin vocant.

Supernus, a, um, Superus. ἑπιτιθημι. G. A. L. Supernel, qui est en haut. I. T. A. Superno, chi è in alto. GER. M. Das oben ist. HIS. P. Soberana y alto. ANGL. That is above. } Plin. lib. 11. cap. 37. Dentes similes aspidi & serpentibus: sed duo in superna parte dextra læuâque longissimi. Stat. 8. I. heb. Crines à fronte superni, Ouid. 15. Metamor. Supernum nuncen.

Supernas, natis, Quod ex loco superiore ortum traxit. ἑπιτιθημι. G. A. L. Qui est d'en haut, qui croist en haut. I. T. A. Chi è uelso di alto. GER. M. Das von dem obren ort hát ist. HIS. P. Cosa soberana y que es de lugar alto. ANGL. The highest or uppermost. } Infernas, quod natum est in loco inferiori. Sunt autem hæc duo communis generis, sicut Nostras & vestras: ut, Abies supernas, quæ ad mare superum, hoc est, Adriaticum, nata est, & contra infernas, quæ nata est ad mare inferum, siue Thyrenum. Plin. lib. 16. cap. 39. Ideo Romæ infernas abies supernati præfertur.

Supernè, aduerbium, Desuper. ἑπιτιθημι. G. A. L. D'en haut. I. T. A. Di alto. GER. M. Das von oben her ab. Oben hin ab. HIS. P. Soberana y alta. ANGL. On high, frome above. } Virg. 6. Aeneid. vnde supernè Plurimus Bridani per tyliam labitur amais. } Suet. in Tib. cap. 38. Supernè delapsa saxa. Senec. c. 9. de Consol. ad Marc. Supernè volantia saxa. } Liu. lib. 1. ab urbe, Malè sustinent arma, gladium supernè in gulo defigit, iacentem spoliat. Idem valet quod supra, vno. Plin. Argentum supernè innatat, ut oleum aquis.

(Superno, as, are, Gall. Nager au dessus de l'eau: Hinc participium Supernans, antis, quo vltus est. Anth. Gell. cap. 9. l. 9. Noct. Antic. Gaudia pigra, cunctantia, leuia, & quæ in summo pectore supernantia. Galli dicunt; Rjs qui ne passe point le nœud de la gorge: qui ne procede du profond du cœur.)

Supero, ras, pen. cor. Transcendo, subeo. ἑπιτιθημι. G. A. L. Surmonter, surpasser. I. T. A. Superare. GER. M. Ober steigen. HIS. P. AN. Sobrepujar à otro. ANGL. To ouercome. } Virg. l. 3. Georg. Superant montes, & humina tranant. Plin. lib. 7. Arbores quidem tanæ proceritatis traduntur, vt sagittis superari nequeant. } Plaut. Pseudol. 7. a. 4. Superauit Troianum dolum Pseudolus. Idem Amph. Nam tibi aut accessit stultitia, aut superat superbia. Idem Aul. se. 5. a. 4. Picos diuitis solus supero. } Aliquando ponitur pro vinco. (Πικρὸν νῆσθαι, ἑπιτιθημι.) G. A. L. Vaincre. I. T. A. Vincere. GER. M. Obertwinden. HIS. P. Vencer. } Virg. 5. Eclog. Quid si idem certet Phœbum superare canendo? Item pro abundo. (ἑπιτιθημι ἑπιτιθημι.) Virg. 1. Georg. Si superet foetus, pariter frumenta sequentur. Item pro superuio, superstes sum. ἑπιτιθημι, Virg. 3. Aeneid. Quid puer Alcanius: superatne & veletur aura Etherea? Item testare, siue superducere. (ἑπιτιθημι ἑπιτιθημι.) Cicero. De quo eo quod ipse superat, alius gratificari voluit. Item occidere. (ἑπιτιθημι ἑπιτιθημι.) Virg. 1. Aen. Clam ferro incautum superat.

Superabilis, superabile, Quod faciliè superari potest. ἑπιτιθημι. G. A. L. Aisé à surmonter. I. T. A. Che si può vincere o passar di sopra. GER. M. Der leicht zu vber steigen/oder vberwinden ist. HIS. P. Cosa que se puede sobrepujar. ANGL. That is ouer come easiliss. } Liu. 5. bel. Pun. Stimul altitudinem muri, quantum proximè coniectura poterat, permeus, humiliorémque aliquatò pristina opinione sua, & cæterorum omnium ratus esse, & vel mediocribus scallis superabilem, ad Marcellum rem deserit. Ouid. 5. Trist. Eleg. 8. Scilicet vt per vim non est superabilis vlli. Molle cor ad timidas sic habet ille preces.

Superatus, participium, Victus. (Πικρὸν νῆσθαι, ἑπιτιθημι.) G. A. L. Vaincu, surmonté. I. T. A. Vinco, sconfitto. GER. M. Obertwinden. HIS. P. Vencido. ANGL. Ouercome, vanquished. } vt Bello superatus Amyntor, Ouid. 12. Metamor. Iussa superata, Idem 9. Metamor. [Ouid. 13. Metamor. Si quæritus huius fortunæ pugnam, non sum superatus ab illo.]

Superatum, superamenti, Quod superat & superfluum est. ἑπιτιθημι. G. A. L. Le par dessus, le reste. I. T. A. Ananzo, restante de qualche cosa. GER. M. Obertwinden. HIS. Lo que sobra, lo restante. ANGL. That resteth, to superplus. } Vlp. in l. ligni. §. Offilius. ff. de lega. & fideicom. ij. Sed si voluntas non refragatur, etiam virgule & cremia, & larmeta & superamenta materiarum & vitium stirpes atque radices continebuntur.

Superobruo, is, Re aliqua iniecta operio. ἑπιτιθημι. G. A. L. Couurir de terre ou d'autre chose par dessus. I. T. A. Coprire di terra o d'altra cosa. GER. M. Oben daruber werffen vnd gudecken. HIS. Chibir de tierra o otra cosa. AN. To ouerwhelme. } Propert. l. 4. Eleg. 4. Dixit, & in gestis comitum super obruit armis.

Superpendeo, es, Suprà pendeo. ἑπιτιθημι. G. A. L. Pendre, ou estre pendu par dessus. I. T. A. Sopra pendere. GER. M. Oben her hangen.



membra que quod vult flectit, contorquet, porrigit, contrahit: ea que ante efficit penè, quàm cogitat: quanto id Deo est facilis, cuius numini parent omnia? Manus supinæ. *Liu. 6. bell. Pun.* Undique matronæ, in publicum effusæ, circa deum delubra discurrunt, crinibus passis aras verrentes, nixæ genibus, lupinas manus ad cælum ac deos tendentes. *Virg. 3. Æneid.* tendoque lupinas Ad cælum cum voce manus. [*Livius lib. 10. bell. Pun.* Supinus iactus teli.] ¶ Et quoniam supinus ille recubitus indicium est hominis soluti & otiosi, factum est, ut supinum pro molli, delicato, otioso, & negligente ponamus. { *xy basel. in duos.* GALL. Or euz, pareteuz, negligent. ITAL. Otioso, negligente. GER. M. Nichtsfig/mäßig der alle viere von faulheit von im streit. HIS. Perezoso, negligente, descuidado. ANG. Idle, slothfull. } *Senec. ad Luc.* Est quidem, mi Lucili, supinus & negligens, qui in amici memoriam ab aliqua regione admonitus, reducit. *Iuven. Sat. 1.* Et multum referens de Meccenate supino. *Quintilian.* Tarda & supina compositio. *Idem.* Supini securique. ¶ Inde supinior, otis, comparativus. *Mari. lib. 2.* Nusquam delicia supinioris. ¶ Supinus item accipitur pro acclivi, siue montoso. *Horat. lib. 1. Carm.* Seu mihi frigidum Præneste, seu Tybur supinum. Fuit enim Tybur ciuitas in ascensu collis posita, cuius etiam hodie ruina conspicitur. [¶ *Supina vallis: Livius lib. 7. ab urbi.* ¶ *Supinus Persium* dixit pro superbus, *Sat. 1.* Italo quod honore supinus Fregereit heminas Areti ædilis iniquas.]

[Supinitas, atis, *Quintilian.* Supinitas omnis odiosa.]  
 Supinum, A quibusdam dicitur verbum participiale, sicut gerundia, participialia nomina appellantur. Habet autem duas terminationes, um, & u: ut Lectum, lectu. Quod in um finitur habet significationem actiuam. *Sallustius*, Legatos ad Iugurtham de iniuriis questum misit. Id est, qui quererentur, vel questuros. *Idem.* Non mea culpa sæpe ad vos oratum in toto, P. C. Hoc est, qui orant, siue oraturos. Do filiam nuptum dicimus, hoc est, quæ nubat. Do venum, vendo. Spectatum admissi sumus id est, ut spectemus. ¶ Quod verò in u finitur, significationis passivæ est, iungiturque nominibus adiectiuis, *Virg. 3. Æneid.* Nec visu facilis, nec dictu effabilis ulli, hoc est, qui nec videri, nec dici facile possit. *Flinius*, Accipenser piscis rarus inuentus, hoc est, qui raro inuenitur. Dicimus p. æterea, Dignum, siue indignum relatu, hoc est, quod referatur. Impium factu, si fiat. Horrendum aspectu, si aspiciatur. Lucendum cogitatu, si cogitur. Oblæcum visu, si videatur, & sic de reliquis.

Supino, nas, pen. prod. Supinum colloco. { *varnaça.* GALL. Renuerfer, courber à l'enuerso ou en arriere. ITAL. Riuersciare, piegare al riuerscio. GER. M. Auf den ruden oder werffen. HIS. Trastormar, plegar al reus. ANG. To lay the bellie upward. } *Stat. 1. 6. Theba.* Præcipit atque retrò iuuenum, atque in terga supinat.

Supinor, aris, aris, passiuum est verbi Supino, Supinus fio. { *varnaço.* GALL. Estre renuerfé & couché le ventre en haut. ITAL. Effere riuersciato. GER. M. Umder sich getert werden. HIS. P. Ser tra stormado. ANG. To be layed with the face upward. } *Horat. Serm. Sat. 7.* Nasum nidore supinor. *Vbi Acron. interpres.* Nasum (inquit) nidore supinatur, qui nimium delectatur, & inclinatur odoribus pulmentariorum Supina: igitur est erigi, & Supinum fieri. Accusatiuum verbo addidit passiuo, quemadmodum *Virg. 7. Æn.* Loricam induitur, fidoque accingitur enfes. *Stat. lib. 12. Thebaid.* Iam que supinatur fessis, latèque fatiscunt Pæthei dexera iugi.

Supinatus, a, um, particip. { *varnaço.* GALL. Renuerfé, courbé, à l'enuerso ou en arriere. ITAL. Riuersciato, piegato al riuerscio. GER. M. Umder sich ats auff den ruden gwendt. HIS. P. Tra stormado, plegado al reus. ANG. Layed with the face upward. } *Virg. 2. Geor.* Antè supinatus Aquiloni ostendere glebas, Quàm latum infodias vitis genus. *Stat. 5. Thebaid.* Inertitque sui liquidum nunc æra lambit Ore supinato, nunc arua gementia radens, Pronus adheret humo. [*Quintilian.* Supinata manus, quæ alibi pandata.]

[Suppalpor, aris, atis, *Plau. Milit. sc. 2. a. 1.* Occæpit eius matri suppalparier.]

Suppar, aris, ex sub, & par, Propemodum æqualis. { *meio.* GALL. Presque pareil. ITAL. Quasi uguale. GER. M. Mindet/ vnd mehr getost. HIS. Cosa quasi equal a otro. ANG. Almost equal. } *Cicer. de Clar. Orat.* Huic ætati supparas Alcibiades, Crisias, Tharamenes. [*Vel leius: Suppari ætate.*]

Supparator, aris, pen. pro. Subseruio, obsequor tanquam parasitus. { *varnaço.* GALL. Complaire & accorder tout pour auoir la repue franche, seruir de flateur. ITAL. Andare a verso, compiacere ad alcuno. GER. M. Schmetzen/ oder steheffen ats ein teufelstueck. HIS. Truhanear à otro truhan por causa del comer. AN. To agree in all things to one, and flatter him to haue his repast free. } *Plau. in Amph.* Accedam, atque hanc appellabo, & supparator patri. [*Idem.* Amanti supparator, hortor, alto. *Idem Milit. sc. 3. a. 2.* Sed hic illi supparator semper.]

Supparus, vel Supparum, pen. cor. Genus togæ leuis & angustæ, inde dictum. *teste Varr. l. 4. de ling. Latin.* quod supi à induatur. { *varnaço.* GALL. Vn roquer, habillement de femme qui estoit de toile estroit & léger. ITAL. Habito antico da donna di lino. GER. M. Ein ubertun/ ein selts/ eng/ aber tang ubert/ id/ ittel. HIS. P. Camisa de lino propria de muger. ANG. A smeck/ quemadmodum subucula, quod subius induatur. *Lucanus 2. Pharsalia.* Suppara, nudatos cingunt angusta lacertos. ¶ *Festus* supparum vestem puellarem lineam interpretatur, eandemque esse existimam cum ea, quæ & subucula & camisia dicitur. Quæ sententiam hoc Afranji testimonio fulsit: *Puella non sum, supparo si indura sum.* ¶ Est & supparum nauium insigne, *teste Senec. lib. 1. Epist.* { *GALL.* Le plus haut voile de la nef. ITAL. Trauersa d pin alia vela della nauo.

GER. M. Das oberste segeltuch. HIS. P. Vela alta d'inda de la nao. ANG. The toppe sayle of a shipe } Sunt enim suppara summa vela, quæ cæteris annectuntur, & quæ super antennam explicantur. De quibus *Lucanus lib. 5.* -imæque pandens Suppara velorum perituras colligit auras. *Statius 3. Syluar.* Vos summi annectite suppara velis. [*Seneca epist. 78.* Supparum intendere nauibus Alexandrinis. *Idem* pro summa veli parte posuit.]

Suppedaneum, Dicitur id quod pedibus subiicitur, dum sedem us. *varnaço.*

Suppedito, as, pen. cor. Suggesto, ministro. { *varnaço.* GALL. Baillet & fournir. ITAL. Dare, subministrare. GER. M. Darrechten/ Darlofren/ vnder schub geben. HIS. P. Ad ministrat, dar lo que otro ha menester. ANG. To furnish. } *Varr. 2. de Re rust.* Largiore cibatu sustentare debet, quò facilis lac suppeditare possit. *Cic. ad Treb. l. 7. Epist.* An hoc significas, nihil fieri, fringere te, nec chartam quidem tibi suppeditari? id est, chartam tibi deesse. *Idem ad Att. l. 11.* Et velim, quoad poteris, consideres, ut sit, vnde nobis suppeditentur sumptus necessarii. *Quint. lib. 2. cap. 2.* Licet enim satis exemplum ad imitandum ex lectione suppeditet: tamen viua illa, ut dicitur, vox alit plenius. [*Plau. Asin. sc. 2. a. 3.* Luxuria sumptus suppeditare ut possies.] ¶ Suppeditare, neutrum absolutum, pro sufficere, satis esse. *varnaço.* *Cic. 1. Offic.* Obæque causas studeat parare ea, quæ suppeditant & ad cultum & ad vñtum. *Plau. in Asin.* Clamore ac stomacho non queo labori suppeditare. ¶ Interdum ponitur pro opprimere, siue supplantare. *varnaço.* *Cicero.* Nunc video in iudicio mecum contendere non vis, vbi suppeditare turpissimum, superare pulcherrimum est.

Suppeditor, aris, deponens. *Idem, Cicero. ad Att. lib. 14.* De Patulcia nomine quod mihi suppeditatus es, gratissimum est, & simile tuorum omnium.

Suppeditatio, verbale, Subministratio. { *varnaço.* GALL. Four-nissement. ITAL. Effo fornire o dare. GER. M. Dargbung/ darreichung. HIS. P. Obra de administrar/ dar lo que otro ha de menester. ANG. A furnishing. } *Cic. 1. de Nat. deor.* Quæ ergo vitæ Suppeditatio, inquis, bonorum, nullo malorum interuentu.

Suppello, is, puli, sum, verbum modò honestum, modò turpe. *Cic. ad Patum, lib. 9.* Quod ipsa res modò honesta, modò turpis? suppellere, flagitium est: iam erit nudus in balneo, non reprehendens.

Suppeto, is, pen. cor. Latenter, seu per fraudem peto. [*Sic dictum quia subest quod petimus.*] { *varnaço.* GALL. Demander à faulces enseignes. ITAL. Dimandare con inganno. GER. M. Hetmlich/ oder mit einem betrug begären. HIS. P. Demandar enganosamente. ANG. To ask by fals tokens. } *Vlp. de Furtis.* Apud Labeonem relatum est, si filiguario quis dixerit, ut si quis nomine eius filiginem petisset, ei dare. Et quidem ex transeuntibus quum audisset, petiit eius nomine & accepit, furti actionem aduersus eum, qui suppetit filiguario competere, non mihi. Non enim mihi negotium, sed tibi filiginaris gessit. ¶ Suppetit verò, in tertia persona, & suppetant, significat in promptu est, adest, sufficit, satis est. { *varnaço.* } ¶ *Deficit, & Deest.* *Horat. 1. Epist. 12.* Pauper enim non est, cui rerum suppetit vltus. [*Plau. Milit. sc. 2. a. 2.* Quod factu est opus, ægrè suppetit (de consilio.) *Idem in Prolog. Amphitr.* Lucrum ut perrenne semper vobis suppetat. *Gellius cap. 24. lib. 10. cap. 16. lib. 6.* Suppetit mihi illud Cæcilianum ex libro historiarum secundo. (i. mihi occurrit.) *Coll. 6. cap. 1.* Suppetant in hanc rem scilicet cætera, *Plin. lun. in Epist.* Cui abundè suppetunt facultates. *Liu. 2. ab Vrbe.* Rudis in militari homine lingua, non suppetebat libertati, animoque. ¶ Suppetat superstes vita tuæ. *Plau. in Trin.* Bene hercle denuntias, deoique oro, ut vitæ tuæ superstes suppetat, hoc est, post te viuat. \*Suppetunt dictis data. *Plau. Asin. sc. 1. a. 1.* Quid morbi est? quia non suppetunt dictis data. Id est, non dat quod promittit. *Idem Pseud. sc. 1. a. 1.* Vtinam quæ dicis, dictis facta suppetant. Hoc est, vtinam quod dicis, sic te haberet, vel faceres quod promittis. \*Non suppetit lingua libertati, id est, liberè loqui non potest & pro animi sententia. *Liu. 2. ab Vrbe.*

Suppetiæ, & in accusatiuo Suppetias, sine aliis casibus, Subsidium, auxilium. ( *varnaço.* GALL. Aide, secours. ITAL. Soccorfo. GER. M. Hilff, vnder schub. HIS. P. El socorro. ANG. Aide, help. ) [*Plau. Amphitr. sc. 4. a. 4.* Blepharo suppetias mihi. (sup. fer.) *Ibidem sc. 1. a. 5.* Non metuo quin vxori latæ suppetiæ sient. *Plau. Men. sc. 7. a. 5.* Equis audeat mihi suppetias afferret? *Idem ibid.* Tibi suppetias tempore adueni modò. ] *Plau. tamen in Epid.* diuersa esse ostendit, quum ait; Auxilia mihi & suppetiæ sunt domi. Si enim eadem essent suppetiæ & auxilium, alterum vacaret. Rectius itaq; Auxilij nomine intelligimus quod augendarum virtutum causa alicui summittitur. Suppetias verò eas dicimus, quæ iam laboranti & periclitanti feruntur: quod & subsidium dicimus. Suppetias venire, id est, in subsidium. *Cas. 2. Comment.* Et nuntiabantur auxilia magna equitatus oppidanis suppetias venire.

Suppetior, aris, Auxilior, succorro. ( *varnaço.* GALL. Secourir, aider. ITAL. Soccorrere, aiutare. GER. M. Hilff/ oder vnder schub thun. HIS. P. Embiar soccorro, ayudar. ANG. To aide or help. ) *Apul. lib. 8.* A vobis facile est suppetari miserimò seni.

Suppilo, las, pen. prod. Suffuror, clam & paulatim furripio. ( *varnaço.* GALL. Piller & destrober secretement & en cachette. ITAL. Rapire, robbar. GER. M. Hetmlich entp vnderent entwehren/ stelen. HIS. P. Saltar, hurtar a escondidas. ANG. To robbe or steale vnder hand cressely. ) [*Plau. Asin. sc. 2. a. 4.* Suppiles clam vxorem tuam. *Idem Men. sc. 1. cap. 2. a. 4.* Suppiles clam vxorem tuam. *Ibid. sc. 1. a. 5.* Pallam & aurum suppilas vxori tuæ. *Ibid. sc. 2. a. 5.* At ille suppilat aurum mihi.] *Plau. in Trucul. Hac*



**Cæterum:** Ouid. *Eleg. 1. lib. 5. Trist.* [Interdum superesse, significat reliquum esse, *æπινύδω* *Enn. lib. 3. Ann.* Inde sibi memorat unam superesse laborem. [Virg. 4. *Æneid.* Nunc desiderium superest. (1. solum restat.) Ouid. 13. *Metam.* Perfi quid superest quod sit sapienter agendum. *Mox, restare. Idem Eleg. 10. lib. 3. Trist.* Et superest sine me nomen in vire meum. *Plaut. Amphitr. sc. 4. a. 4.* Vnum superest. (1. restat quærendum.) [Interdum superstitem esse. *ἄσπιον.* *Plaut. in Asin. [sc. 1. a. 1.]* Sicut tuum vis vnicum gnatum suæ Superesse vitæ sospitem & superstitem. [Interdum vincere, superiorem esse. { *ἄσπιον* *Virg. 3. Georg.* Ne blando nequeant superesse labori. Id est, vincere laborem. [Interdum superfluum esse, *ἄσπιον* *Gell. lib. 1. ca. 22.* Memini ergo Prætoris docti hominis tribunali me forte assistere, atque ibi aduocatum reum non habere. Et quam is, qui verba faciebat, reclamasset, Ego illi superfluum: respondisse Prætoris festiuit, Tu planè superes: non ades. Hoc est, superuacaneus es. Ex quibus *Gellij* verbis colligi potest, fuisse nonnullos ea ætate, qui superesse vsurparent, pro eo quod est in iudicio adesse: quos tamen, vt ineptè loquentes irridet. Vfus tamen est etiam hoc verbo in hac significatione *Suetonius in August. cap. 56.* Quum Asprenas Nonius arctius ei iunctus causam veneficij accusante Cassio Seuero diceret, consuluit Senatam quid officij sui putaret. Cunctari enim se, ne si superesset, eriperet legibus reum: sin deesset, destituere ac prædamnare amicum existimaretur. [Et *Liuius s. d. 5.* Satis sibi fore, quod populo Romano superesset.] Sic apud Iuriconsultos sæpè superesse suis rebus, pro consulere & prospicere. *ἄσπιον* *Virg. 2. Georg.* Primum ego in patriam mecum, modò vita superfit. \*Quod superest, absoluta locutio, inquit *Seruius*, Id est, de reliquo. *Virg. 11. Æneid.* Quod superest, hæc sunt spolia, &c. *Plin. Epist. lib. 18. cap. 2.* Quod superest, quem omnes qui proficentur, audierò, quid de quoque sentiam, scribam. *Cic. ad Attic. lib. 9.* Quod superest, scribe quæso: quàm accuratissimè. \*Superfore, pen. cor. *Scauola in l. cred. §. Si inter ff. Mandati vel contrà.* Nullam actionem superfore ad recipiendam. \*Superfluum aliquando diducitur, interposita aliqua dictione, & aliquando pluribus. *Plaut. Curcul.* Siquid super illi fuerit, id nobis satis est. \*Superfuturus, Particp. *Plin. lib. 11. c. 53.* Sola ex omnibus superflutura.

**Superuacuum, a, um, Superfluum, non necessarius.** { *ἄσπιον ἄσπιον* *GAL.* Superfluum & ne seruat de rien, inuic. *ITA.* Superuacuo. *GERM.* *ἄσπιον* *HIS.* Demasado, y superfluo. *ANG.* Superfluous, unprofitable, has serueth for, nothing. *Columella libro 3.* Itaque superuacuum est hoc repetere, iam tradita ratione terebrationis. [Ouid. *Eleg. 13. lib. 3. Trist.* Ecce superuacua (quid enim fuit vile nasci?) Natalis adest. *Senec. cap. 3. de Tranq.* Nec tibi grauis eris, nec superuacuum aliis. *Idem cap. 11. de Tranq.* Ne in superuacuis, aut ex superuacuo laboremus. *Ibid. ca. 12.* Cum superuacua lassitudine domum redire. ] *Ouid. 2. de Ponto eleg. 7.* sed me timor ipse malorum sæpè superuacuos cogit habere metus. [ *Senec. c. 1. de Consol. ad Marc.* Omnia in superuacuum tentata sunt. *Idem cap. 9. de Consol. ad polyb.* Beatior, cui superuacua fortuna est, quàm cui parata (aliàs, parata.) h. e. beatior est qui nihil desiderat, nec eget. *Sueton. in Tib. c. 52.* Vt pro superuacuis præclara Drusi facta eleuaret.]

**Superuacaneus, a, um, Superuacuis.** { *ἄσπιον ἄσπιον* *Cic. Ap. pio.* Confirmata amicitia & perspecta fide, commemoratio officiorum superuacanea est. *Idem l. de Nat. deor.* Quid de reliqua descriptione omnium corporis partium, in qua nihil inane, nihil sine causa, nihil superuacuum est? Pro superuacaneo habere. *Liui. 10. ab urbe.* Cui autem dubium esset vbi vnum bellum sit asperum ac difficile, quum id alteri extra sortem mandetur, quin alter consul pro superuacaneo, atque inuelli habeatur.

**Superuacuo, aduerb.** { *ἄσπιον ἄσπιον* *GAL.* Superfluum, inutilement. *ITAL.* Souuerchiamente, inutilmente. *GERM.* *ἄσπιον* *HIS.* Superflua y desapruechada menia. *ANG.* Superfluouslie. } *Vlpia. in l. Et si quis §. si plerique ff. de relig. & sumpt. fun.* Quod si superuacuo fuerit factum, &c.

**Superuado, is, ere, Transcendo.** { *ἄσπιον ἄσπιον* *GAL.* Aller par dessus, passer outre. *ITAL.* Andar su. *GERM.* *ἄσπιον* *HIS.* Subir encima de otra cosa. *ANGL.* To go upon or ouer or beyonde. } *Liuius 1. bell. Maced.* Quum omnes victi, metùque perculsi ex prælio intra vallum protinus inde superuadentem munimenta victorem hostem fugerent.

**Superuagor, pen. cor. superuagaris, Præter iustum & æquum vagor, superfluo, vel superfluos ramos habeo.** { *ἄσπιον ἄσπιον* *GAL.* Passer outre mesure, s'estendres trop, outrepasser. *ITA.* Esser troppo vagante. *GERM.* *ἄσπιον* *HIS.* Ser muy vagabundo. *ANG.* To wander ouer, beyonde, or out of measure. } *Colu. l. 4. ca. 21.* Quinquennis vineæ non alia est putatio, quàm vt figuretur, quemadmodum supra institutum, nève superuagetur.

**Superuaganeus, adiect. antiquum à verbo Vagor: vnde auis superuaganea dicebatur ab auguribus, quum è summo cacumine vocem emisisset. Festus.**

**Superueho, is, Super aliquid ueho.** { *ἄσπιον ἄσπιον* *GAL.* Porter & charroyer dessus, porter iulques dessus. *ITA.* Portar, sopra. *GERM.* *ἄσπιον* *HIS.* Traer encima. *ANGL.* To carrie or conueigh upon. } *Catul. Epig. 61.*

Ille quoque euerfus mox est quem maxima in oris Progenies Phthiæ clara superuehitur.

**Superuenio, is, ire, Ex inopinato venio, de improviso in aliquid incido;** { *ἄσπιον ἄσπιον* *GAL.* Suruenir, venir cependant ou apres. *ITAL.* Venir à la improvvisa, soprauenire. *GERM.* *ἄσπιον* *HIS.* Sobreenir. *ANGL.* To come vpon ouer one. } *Horat. 1. Epist. 4.* Grata superueniet, quæ non sperabitur

hora. *Virg. 6. Eclog.* Addit se sociam, timidisque superuenit. *Ægle. Liui. 4. bell. pun.* Munientibus superuenit Marcellus. [ *Liuius lib. 6. deccad. 4.* Superuenit exponenti. ] \*Superuenire cum accus. succedere, ascendere. *Ouid. 10. Metam.* nam crura loquentis Terra superuenit. *Stat. 1. Ach.* Nescio quid magnum ( nec me patria omnia fallunt ) Vis festina parat, tenerisque superuenit annos.

**Superuentus, us, Ipse superueniendi actus.** { *ἄσπιον ἄσπιον* *GAL.* Suruenue, suruenement. *ITA.* Soprauenimento. *GERM.* *ἄσπιον* *HIS.* Sobreenida, obra de sobreenir. *ANGL.* A coming vpon one suddenly. } *Plin. lib. 7. c. 35.* Sed nihil facile reperitur mulierum profusio magis monstrificum. Accescunt superuentu multa, sterile scunt tactæ fruges, &c.

**Superuestio, is, Veste superintego.** { *ἄσπιον ἄσπιον* *GAL.* Vestir par dessus. *ITAL.* Vestir di sopra. *GERM.* *ἄσπιον* *HIS.* Vestir por de sobre. *ANGL.* To put vpon. } *Plin. lib. 16. c. 33.* Imagines rerum tenui filo, breuique, & virente superuestient.

**Superuiuere, is dicitur, qui quam iam mortuum videretur, resuscillatus respuit, ac veluti reuixit.** { *ἄσπιον ἄσπιον* *IMD.* superuiuere eum dicimus, qui post ruinam & interitum hominis alicuius, siue imperij, siue vrbis viuat. *Sueton. in Casar. c. 40.* Percussorum autem ferè, neque triennio quisquam amplius superuixit, neque sua morte defunctus est.]

**Superungo, { ἄσπιον ἄσπιον** *GALL.* Oindre par dessus. *ITA.* Ongere di sopra. *GERM.* *ἄσπιον* *HIS.* Vntar por de sobre. *ANGL.* To anoynt or smere ouer or vpon. } *Cels. l. 7. c. 1.* Deinde superungi collyrio debet ex his aliquo, quo lippientes oculi superungantur.

**Superuolo, as, Supra aliquid volatu feror.** { *ἄσπιον ἄσπιον* *GALL.* Voler par dessus. *ITAL.* Volar di sopra. *GERM.* *ἄσπιον* *HIS.* Volar encima de otra cosa. *ANGL.* To flee ouer. } *Plin. lib. 7. c. 24.* Superuolantes quamuis altè, perniterque, alites haustu raptas absorbeant. *Ouid. 4. Metamor.* Despectat terras, totumque superuolat orbem. *Plin. lib. 10. c. 33.* Perdicæ concipiunt superuolantium affatu, sæpe voce tantum audita masculi. [ *Gellius cap. 12. lib. 10.* Accipitrem auem rapidissimam à Chamæleonte humi reptante si eum fortè superuolet, detrahi, & cadere vi quadam in terram, cæterisque aibus laniandum sese sponte sua obicere & dedere.]

**Superuolito, as, frequentatiuum.** { *ἄσπιον ἄσπιον* *GAL.* Voler souuent par dessus. *ITA.* Volar spesso per di sopra. *GERM.* *ἄσπιον* *HIS.* Volar etwas spesso. *HIS.* Volar encima muchas vezes. *ANGL.* To flee often. } *Virg. 6. Eclog.* & quibus antè Infelix sua tecta superuolita uerit ales.

**Superuoluo, is, uere, Suprà uoluo.** { *ἄσπιον ἄσπιον* *GALL.* Rouler par dessus. *ITAL.* Voltar di sopra. *GERM.* *ἄσπιον* *HIS.* Boluer encima de otra cosa. *ANGL.* To tumble or roll vpon or ouer. } *Col. lib. 11. c. 3.* Potest etiam citra hanc operam fieri crispum qualitercunque satum, si quum est natum, incrementum eius, superuoluto cylindro coerceat.

**Superus, a, um, pen. corr. A super fit;** { *ἄσπιον ἄσπιον* *Inferus.* { *ἄσπιον ἄσπιον* *GAL.* Qui est en haut, hautain, esleue, celeste. *ITAL.* Di sopra, saurano. *GERM.* Das ober oder hohe. *HIS.* Cosa de arriba. *ANGL.* That is highest or aboue. } vt Mare superum, Sedes superæ, & aura superæ. *Virg. 6. Ænei.* facilis descensus Auernei: Noctes, atque dies patet atri ianua Ditis: Sed reuocare gradum, superatque euadere ad auras, Hoc opus, hic labor est. *Idem 11. Æneid.* Velocem interea Iuperis in tedibus Opim Compellabat, &c. *Idem 6. Æneid.* talis sese halitus atris Faucibus effundens supera ad conuexa ferebat. *Cic. 2. de Natur. deorum,* Homo spectator superarum rerum atque celestium. *Idem 4. Academ.* Nicetas Syracusius, vt ait *Theophrastus*, cælum, solem, lunam, stellas, supera denique omnia stare censet: neque præter terram, rem vllam in mundo moueri. [ *Supera, orum, pro cælo, substantiuè.* *Virg. 6. Æneid.* Omnes cæliobas, omnes supera alta teneat. *Cic. 1. Tuscul.* Nihil enim habent hæc duo genera proni, & supera semper petunt. [ *Superum mare, idem est cum Adriatico: ita dictum, quod Italianam supra, hoc est, ab Oriente, alluat: ἀδριακὸν πλάγος, quemadmodum mare Tyrrhenum ab Occasu, quod ideo inferum appellatur.* *Plaut. Men. [sc. 1. a. 2.]* Istros, Hispanos, Massilienses, Illyricos, Mare superum omne, Græciamque exoricam, Orasque Italicas omnes, quas aggreditur mare, Sumus circumuecti. [ *Idem Plaut. Amphit.* De supero: (i. de tecto.) ]

**Superi, orum, Pluraliter, & substantiuè: Cælestes, siue viui, & qui inferis superiores sunt.** { *ἄσπιον ἄσπιον* *GAL.* Qui sont en haut, celestes. *ITA.* Chi sono in alto, celesti. *GERM.* In der hohe stadt/ des himmels einwohner. *HIS.* Celestials, de arriba. *ANGL.* The saintes or holie companie of heauen. } *Virg. 5. Æneid.* Attonitis hæc sere animis, superisque precati Trinacrij Teucricæ viri. *Ouid. 1. Meta.* Talia quærentes (sibi enim fore cætera curæ) Rex superum trepidare vetat. *Idem 1. de Ponto eleg. 1.* Ipsa mouent animos superorum numina nostros. [ *Ouid. 13. Metam.* Alpicunt oculis superi mortalia iustus. ] *Apud superos.* (i. in vita.) *Velleius.* [ *Contra inferi, orum, pro Manibus siue mortuis accipi solent.* *Plin. lib. 12. cap. 18.* Felix appellatur Arabia falsi & ingrati cognominis, quæ hoc acceptum superis ferat, quum plus ex eo iactis debeat.

**Supinus, a, um, pen. pro. Qui dorso incumbit, ita vt faciem, ventremque habeat cælum versus spectantem;** { *ἄσπιον ἄσπιον* *Pronus.* { *ἄσπιον ἄσπιον* *GAL.* Couché le ventre en haut. *ITA.* Col' ventre in alto, sopra. *GERM.* *ἄσπιον* *HIS.* Cosa papo arriba d' trastornada, cosa panda, buelta hacia arriba. *ANGL.* That lyeth on his back, and his face upward. } [ *Vnde dictus supinus; vide apud Gellium cap. 9. lib. 13.* ] *Inuen. Sat. 3.* Cubat in faciem, mox deinde supinus. *Cicer. de Diuin.* Nam si omne animal ( vt vult ) ita vitur motu sui corporis, pronò, obliquo, supino incumbit



tudinis, vt supposita cæliumque sustentare videantur. Sil. lib. 3. De alpbis intelligit. Cic. 7. Verr. Et vt quiuis facile perspiceret, id ab ipso actum esse, vt ille suppositus, facile & libenter se illum, qui non erat, esse simularet. Virg. lib. 6. Æneid. Hic crudelis amor tauri, suppositaque furto Pasiphæ, mistumque genus, prolisque biformis, Minotaurus inest, veneris monumenta æfandæ. [ Ouid. Eleg. 8. lib. 4. Trist. Nil ita sublime est vt non sit inferius suppositumque Deo. Idem Eleg. 10. lib. 3. Suppositum stellis nunquam tangentibus æquor me sicut in media viuere barbaria. Sueton. in Galba c. 4. Supposita colli villa.]

Suppositio, onis, verbale, Supponendi actus. { *supponere*. GAL. Suppositio, mise dessous, ou l'vnc pour l'autre. ITAL. *Essa mettere vna cosa sotto l'altra*. GERM. *Wandertgang*. Hisp. *Obra de poner debajo, postura de vno por otro*. ANGL. *Supposition, putting of one thing in place of that which is true*. Col. li. 8. c. 5. Semper autem quæ supponuntur, oua, considerari debet, vt luna crescente, à decima vsque ad quintam decimam id fiat: nam & ipsa suppositio per hos ferè dies commodissima. [Plau. Capt. sc. vlt. act. 5. Pueri suppositio, &c.]

Suppositor, & Suppositrix, Qui falsum aliquid, seu adulterinum pro vero supponit. *supponere*. Plaut. in Truc. Venefica, suppositrix puerum.

Suppositicius, a, um, adiectiuum, Quod suppositum est, & alterius loco pro vero & natiuo positum. { *suppositicius*. GAL. Suppositus, mis faussement au lieu d'un vray & legitime. ITA. *Chi è posto in luogo di vero & natur ale figliuolo d'altra cosa*. GER. *Et was dargeföhobens oder vndergelegts an einis anderen statt* H I S. *Por vno por otro*. ANGL. *That is counterfaiete and fainedlie put in place of another*. Mart. lib. 5. Hermes suppositus sibi ipsi. Varro. de Re rust. c. 9. Matri suppositiciæ quoque inferunt, quod equa ad ministerium lactis cibum pullo præbere possit.

Supposito, ras, Subueho, iuggero. { *supposito*. GAL. Porter dessous. ITAL. *portar sotto*. GERM. *Winfürren*. H I S. *Tracer debajo*. ANGL. *To bring or carrie priuclie, to conueigh vnder*. Caesar. 1. bell. Gall. Aut rem frumentariam, vt satis commodè supportari possent timere dicebant. [Idem Caesar. lib. 1. c. 3. de bell. ciu. Supportare frumentum.]

Supprimo, is, penult. corr. Reprimo, cohæco, compesco. { *supprimo*. GAL. Supprimer. ITAL. *Coprire, nascondere*. GERM. *Wandertuden, verdruden*. H I S. *Supprimer, esconder*. ANGL. *To keep downes, secret, or in silence, to suppress*. Ouid. 1. Metamorph. Supprimi extemplo vocem. Cicer. 5. Tusc. Hæc sunt igitur officia consolantium, tollere ægritudinem funditus, aut suppressere & non pati manere longius. [Plau. Milit. sc. 2. a. 2. Nisi suppressis tuum stultiloquum. & Suppressere exceptos homines. Suetonius in Tiber. cap. 8. Suppressere testamentum. Sueton. in Calig. cap. 16. Suppressere insequentem: Caesar lib. 1. de bell. Suppressere nauis ista: Linius lib. 7. dec. 4. (i. deprimatur.) Item, Suppressere montes. Senec. cap. vlt. de Consol. ad Mart.] & Suppressere pro occultare. { *supprimo*. GAL. *Supprimer*. Plin. lib. 25. c. 1. At nos elaborata ab us abscondere atque suppressere cupimus, & fraudare vitam etiam alienis bonis. & Suppressere impetum, id est Reprimere. Lix. [cum sexcentis locis, tum] lib. 6. bell. Punic. Et suppressit impetum Romanorum vulnus imperatoris Appij Claudij. & Suppressere iter, retrahere se ab itinere, & iter differre. Cas. lib. 1. bell. Ciuil. Veriti ne noctu impediti sub onere confingere cogercatur, aut ne ab equitatu Cæsaris in angustis tenerentur, iter suppressunt, copiasque in castris continet. Nummos, vel pecuniam suppressere, id est celare, occultare, dissimulare se habere, vel dolo malo retinere. Cicer. pro Cluentio, Sexcentis millibus nummum ne iudicium corrupturum esse dixerat: quæ quum accepisset à pupillo, suppressit, iudicique facto, &c. Et paulo post, Capit hoc consilium, vt pecuniam quibusdam iudicibus læuissimis polliceatur, deinde eam postea suppressat.

Suppressus, a, um, particip. Depressus. { *suppressus*. GAL. *Supprimé, caché, jusques à n'estre plus veu*. ITAL. *Suppresso, affundato*. GERM. *Wandertuden, verdruden*. H I S. *Supprimido, escondido*. ANGL. *Kept downe or in silence*. & vt, Nauis suppressa, hoc est, depressa, siue submersa. Iustinus, Victi Persæ in naues confugerunt, ex quibus, in multæ suppressæ, multæ captæ. Fuga suppressa, id est, retenta, cohibita. Ouid. 11. Metam. Cum vita suppressa fuga est. Mentum suppressum, hoc est, contractum, non oblongum, sed breue potius. Varro. lib. 2. de re rust. cap. 9. de canibus loquens, qua forma esse debeant. Mentio, inquit, suppresso, & ex eo enatis duobus dentibus, dextra, & sinistra. & Voce suppressa, dicere, idem quod submissa. Cicer. pro Sylla, Qui quum suppressa voce de scelere Publij Lentuli, de audacia conitatorum omnium duxisset. [Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Suppressaque lingua palato Restituenda instillato mero.]

Suppressus, pro Occultus: Gellius ca. 11. lib. 12. Suppressus prudentiæque peccabitur (i. occultus & cautius.)

Suppressio, suppressio, Ipe actus suppressendi. { *suppressio*. GAL. *Suppression, Jarrucin, retirement*. ITAL. *Suppressione, furto, nascondimento*. GERM. *Wandertuden, verdruden*. H I S. *Obra de supprimir, hurto, esconder*. ANGL. *A keeping downe or in silence*. Cic. pro Cluentio, Statuit ad eandem sibi prædas ac suppressiones iudiciales reuertendum. & Suppressiones nocturnæ dicuntur, quoties per somnum spiritus suppressuntur, aut etiam ipsa vox, vt incerta, indiscretæque edatur: quemadmodum in eo morbo accidere solet, qui Latinis Incubus, Græcis Ephialtes dicitur. Plin. lib. 27. c. 10. Grana nigra æstuantur & suppressioibus nocturnis, in vino pota quod dictum est numero.

Supprimo, is, pen. prod. Premo. { *supprimo*. GAL. *Mettre ou tirer hors d'un cellier, ou autre lieu*. ITAL. *Tirare, o metter fuori*.

GERM. *Hersüt geben, fursü thun*. H I S. *Sacar à suara*. ANGL. *To take out of a celliar or such place*. Plaut. in Mil. Eho tu scelereste, qui illi luppromis, cho tu.

Suppronus, mi, Cui vinum promendi cura incumbit. { *suppronus*. GAL. *Dispensier, qui tire de baille ce qu'il faut*. ITA. *Dispensiero*. GER. *Ein Biermeister, der alle ding zur spiß notwendig herfür thut*. H I S. *El que seca de la dispensa*. ANGL. *Steward*. Plaut. Milite, Bono cella supprono credita.

Suppidet, pen. cor. Aliquantulum pudet. { *suppidet*. GAL. *Avoir quelque peu de honte*. ITAL. *Vergognarsi alquanto*. GERM. *Sich etu eten schämen*. H I S. *Hauer un poco verguença*. ANGL. *To haue some shame*. Cic. Cassio, Puto te iam suppidere, quum hæc tertia iam epistola ante te oppressit, quàm tu schedam, aut literam: sed non vigeo.

Suppullulo, las, Nouos pullos, hoc est, noua germina è radice emisso. *suppullulo*.

Suppurio, as, pen. prod. In pus conuerto. { *suppurio*. GAL. *Apostumer, purer, bouer, rendre ordure*. ITAL. *Apostemarsi, conuertirsi in marcia*. GER. *Zu eger werden, Erschwären*. H I S. *Hazer materia de apostema*. AN. *To matter or breedth fish as a sore doeth*. Col. li. 6. cap. 12. Hic idem sanguis nisi emissus fuerit, sanicem creabit: qui si suppurauerit tardè procuratur. [Senec. Epist. 68. Quum suppurare cœperunt voluptates, &c.]

Suppuratio, onis, Generatio puris. { *suppuratio*. GAL. *Apostume*. ITAL. *Aposteme*. GERM. *Ein eitergeschwår*. H I S. *Apostema*. ANGL. *A breeding offshib or matter*. Col. lib. 7. & quum maturuerit suppuratio, rescinditur ferro.

Suppuratus, a, tum, Quod suppurauit. { *suppuratus*. GAL. *Apostumé*. ITAL. *Apostemato, conuertito in marcia*. GERM. *Das zu eger worden, Eitergeschworen*. H I S. *Apostemado*. Plin. lib. 20. c. 4. Strumilque vel suppuratis alligant.

Suppuratorius, a, um, Quod ad supurationem pertinet, vel quod suppurare facit. { *suppuratorius*. GAL. *Qui fait apostumer ou meurir vne apostume*. ITAL. *Cosa che fa apostemare & marciare*. GER. *Das zu eger geschwären bringend ist*. H I S. *Cosa para hazer apostema y materia*. ANGL. *Belonging to an impostume*. Plin. lib. 28. ca. 4. Efficaciora ad eadem strigmenta à balneis: & ideò miscentur suppuratoriis medicamentis.

Supputo, as, penult. corr. Sargentia, vel ramos inutiles subsecoco. { *supputo*. GAL. *Par dessus, outre*. ITAL. *Sopra*. GERM. *Ob*. H I S. *Sobro d' encima*. ANGL. *Above*. Senec. cap. 16. de Consol. ad Polyb. Cum supra se nihil videret, & infra omnia derneret. Ouid. Eleg. 8. lib. 4. Trist. Nil ita sublime est, supraque pericula tendit, vt non sit inferius Deo. Tibull. lib. 4. Seu supra terras Phæbus, seu curserit infra. & Supra, Gall. D'en hault. Senec. cap. 6. de Consol. ad Mart. Quicquid onerum supra cecidit, sustine. Gall. D'en hault. Virg. lib. 3. Ænei. Olli cæruleus supra caput assitit imber: \*Supra caput, est modus loquendi, rem quæ valde vergeat & immincat, significans. Ci. ad Qu fratrem lib. 1. 2. Ecce supra caput homio leuis ac sordidus, sed tamen equestri censu Catienu. Salustius in Catil. Dux hostium cum exercitu supra caput est. Liu. ab urbe. Quum hostes supra caput sint. \*Supra quinquagies. Cels. lib. 4. cap. 2. Inter quæ vntione & assueto cibo nihilominus uti licet, ambulatione tantum acris, sed recta viuendum est, & postea caput atque os supra quinquagies perficandum. \*Supra numerum, id est præter. Plin. epist. 238. Hoc in causa fuit, quominus statim reuocandos putarem, quos habet supra numerum. & Interdum est aduerbium. eim. Sallust. in Iugur. Pauca supra repetam. & Quando præpositio est, aliquando pro valde, seu plus satis, ponitur. me. vt, Supra morem, Supra modum, Supra iustum. Virg. lib. 2. Georgi. Rara sit, an supra morem sit densa, requiras. & Antiqui etiam Supera protulerunt: sicut Infera & Infra. Cic. in Arat. Huc supra duplices humeros affixa videtur Stella micans: & Suprà quàm credibile est, id est, plus quàm quis facillè crediderit. me. Sallust. Catil. Corpus patiens inedia, algoris, & vigilæ, supra quàm cuiquam credibile est. [Supra secundo: Linius lib. 1. ab urb.]

Supra, Præpositio est accusatiuo casui seruatis. { *supra*. GAL. *Par dessus, outre*. ITAL. *Sopra*. GERM. *Ob*. H I S. *Sobro d' encima*. ANGL. *Above*. Senec. cap. 16. de Consol. ad Polyb. Cum supra se nihil videret, & infra omnia derneret. Ouid. Eleg. 8. lib. 4. Trist. Nil ita sublime est, supraque pericula tendit, vt non sit inferius Deo. Tibull. lib. 4. Seu supra terras Phæbus, seu curserit infra. & Supra, Gall. D'en hault. Senec. cap. 6. de Consol. ad Mart. Quicquid onerum supra cecidit, sustine. Gall. D'en hault. Virg. lib. 3. Ænei. Olli cæruleus supra caput assitit imber: \*Supra caput, est modus loquendi, rem quæ valde vergeat & immincat, significans. Ci. ad Qu fratrem lib. 1. 2. Ecce supra caput homio leuis ac sordidus, sed tamen equestri censu Catienu. Salustius in Catil. Dux hostium cum exercitu supra caput est. Liu. ab urbe. Quum hostes supra caput sint. \*Supra quinquagies. Cels. lib. 4. cap. 2. Inter quæ vntione & assueto cibo nihilominus uti licet, ambulatione tantum acris, sed recta viuendum est, & postea caput atque os supra quinquagies perficandum. \*Supra numerum, id est præter. Plin. epist. 238. Hoc in causa fuit, quominus statim reuocandos putarem, quos habet supra numerum. & Interdum est aduerbium. eim. Sallust. in Iugur. Pauca supra repetam. & Quando præpositio est, aliquando pro valde, seu plus satis, ponitur. me. vt, Supra morem, Supra modum, Supra iustum. Virg. lib. 2. Georgi. Rara sit, an supra morem sit densa, requiras. & Antiqui etiam Supera protulerunt: sicut Infera & Infra. Cic. in Arat. Huc supra duplices humeros affixa videtur Stella micans: & Suprà quàm credibile est, id est, plus quàm quis facillè crediderit. me. Sallust. Catil. Corpus patiens inedia, algoris, & vigilæ, supra quàm cuiquam credibile est. [Supra secundo: Linius lib. 1. ab urb.]

Superior, superioris, comparatiuum à Supra, aut ab antiquo nomine Superus, Altior, excellentior, maior, potior, sublimior. { *superior*. GAL. *Plus haut ou plus fort, qui est au dessus, superieur*. ITAL. *Piu alto*. GERM. *Das vber oder höher*. H I S. *Mas alto*. ANGL. *He that is higher*. Cic. Attic. lib. 12. Tota domus superior vacat, vti scis. Cic. 1. Offic. Quanto superiores sumus, tanto nos humilius ius gerimus. Idem 1. Verr. Tu quum omnibus rebus inferior sis, hac vna in re te mihi anteferri puta oportere, quod Quæstor illius fueris: ego, si superior ceteris rebus esses, te hanc vnam ob causam acculatorum repudiari putarem oportere. [Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Non omnes possunt olerè vnguentia exotica, sicut tu oles, neque superior, quàm herus accumbere. Idem Men. sc. 3. a. 1. Superas facile vt superior sis, quam quisquam qui impetrant. Sueton. in August. cap. 44. Ex superiore loco spectare. & Superiora corporis, (id est cerebrum.) Gell. cap. 15. lib. 17. Carneades Academicus scripturam aduerlum Stoici Zenonis libros superiora corporis helioboro candido purgavit, &c. & Superior ætas: Caesar. lib. 2. de bell. ciuil. Superioris ætatis omnes. Gall. De plus hauls d'age.] Vita superior, id est, vita ante aua,



quum video fieri, suffuror, supphilo, & de præda prædam facio. Pomp. Sarcularia, Alteram apportat, prodigit partem, supphilat semper. Cæcil. Nauç. Supphilatam esse cum atque ornamenta omnia. Ex Nonio.

Supplanto, as, pede supposito in terram deiecio. { *supphalab. Somp. Gal. Donner le crochet ou le jambet à quelqu'un, & ruer par terre, tromper. It. A. Meter sotto il piede, ingannare. Ger. Den Fuß furhateren das etner falle. H. I. S. P. Armar sancadilla, enganar. A. N. G. To cast to the ground by striking foot or legge. Cic. 3. Offic. Contendere debet, quàm maximè possit, ut vincat: supplantare eum, quum certat, aut manu depellere nullo modo debet. Et quoniam qui in lucta hac ratione superiores euadunt, fraude magis quàm viribus videntur vicisse, factum est vt supplantare accipiatur pro decipere. Supplantare verba & vocem, est deprimere, & mutatis accentibus certare. Pers. Sat. 1. Et tenere supplantant verba palato. Quasi sonus vocis canoræ in ultimo palati cauo leniter infringatur, quò iucundior fiat. Est & Supplantare, compositum à verbo Planto, idem significans quod sub re aliqua quippiam plantare. Colum. lib. 3. Et vitem ita supplantato, ne radicem abrumpas.*

Suppleo, pes, In deficientis locum aliquid substituo. { *supphala. mali. mæsa. Gal. Remplir, combler, suppleer, & amender ce qui defaut, fournir. It. A. Sopplire, empire, giugnere. Ger. Ersetzen, ersetzen. H. I. S. P. Supplir lo que falta. A. N. G. To fill up or make even, to fill the place of him that lacketh. Virg. li. 3. Aenei. Remigium supplet, socios firmat instruit armis. Suet. in Cæs. c. 41. Senatam suppleuit, patricios allegit. Accipitur interdum Supplere pro æquare. Virg. 7. Eclog. Si fœtura gregem suppleuerit, aureus esto, id est, si tot agnos habuero, quot oues, interprete Seruio. Aliquando pro implere. Cato c. 88. Ibi filicellam cum sale populari suspendito & quassato, suppletòque identidem. Idem c. 69. Facito vt amurcam quotidie suppleas.*

Supplementum, ti, Quod ad supplendum rei alicuius numerum submititur: vnde militum & remigum propriè supplementa dicimus, quæ ad iustum numerum explendum succenturiantur. { *supphala. milli. mæsa. Gal. Remplage, remplissement, suppleement. It. A. Supplemento, aggiuntà. Ger. M. Ein erfüllungs oder ersetzung eines das vnuotommen ist. H. I. S. P. Supplimiento de lo que falta. A. N. G. A filling up, a supplying. Cic. Appio Pulchro, l. 3. Censebant omnes ferè vt in Italia supplementum meis, & Bibuli legionibus scriberetur. Liu. lib. 7. dec. 5. In supplementum legionum scribere milites. Velleius: Supplementum Coloniae.]*

Supplex, S, Supplicium, Vide SUPPLICIO.

Supplicio, as, pen. correp. Humiliter & demissè precor, supplex sum. { *supphala. hithchannèn. hithphallèl. iudæa. Gal. Supplier, requere humblement, faire requeste. It. A. Supplicare, pregare reuerentemente. Ger. M. Demütigich bitten. H. I. S. P. Supplicar o rogar con reuerentia. A. N. G. To intreat or request humbly. Cic. in Lelio, Quàm multa enim, quæ nostra causa nunquam faceremus, facimus causa amicorum: precari ab indigno, supplicare, tum acerbis in aliquem inueni. Plaut. Curc. sc. 2. a. 4. Quando bene rem gessi, (i. lucrum feci) volo hic in fano supplicare. Sequitur rei diuinæ operam dabo. Idem Aul. Prolog. Mihi aut tauræ, aut vino, aut aliqui semper supplicat. Idem Afin. sc. 3. a. 3. Quin illa mihi statuis supplicatque: (paulò antè:) immolas bouem. Ibid. sc. 2. a. 1. Quem adeat, quem colloquatur, cuique irato supplicet? Idem Aul. sc. 6. a. 4. Tibi vltro supplicatum aduenio. Idem Capt. sc. 1. a. 4. Nec cuiquam homini supplicare certum est mihi. (i. satis sum diues.) Plaut. Mil. sc. 2. a. 2. Mulier nunquam olitori supplicat, domi hortum habet. Quintilian. Posito genu supplicandum. (Diis sup.)*

\*Supplicans, antis, particip. Qui supplicat. Terent. in Eunuchò, iam hæc tibi aderit supplicans vltro.

Supplicari, impersonale, Pro supplicationes fieri. Plin. lib. 31. cap. 1. Ilicis temporibus non supplicabatur thure.

Supplicassis, pro supplicaueris, legitur apud Plaut. in Afin. Hercle istum dii omnes perdunt, verbo cave supplicassis.

Supplicatio, onis, Ipse supplicandi actus. { *supphala. rephillab. iudæa. Gal. Supplication, procession, requeste publicque. It. A. Supplicatione, prego. Ger. M. Ein demütigè süßeselligè bit. H. I. S. P. Obra de supplicar, ruego. A. N. G. Humble request or intreatio. } Supplicationes item agendi dicebantur, quando re feliciter gesta, ex Senatusconsulto templa aperiabantur, diuotumque simulacra in lectulis collocabantur, populo certatim ad puluinaria confluente, diisque suis pro eorum in Rempublicam meritis supplicante, gratiasque agente. Cic. in Catil. Atque etiam supplicatio diis immortalibus pro singulari eorum merito, meo nomine decreta est, Quirites. Cæs. 4. bel. Gal. His rebus gestis, ex literis Cæsaris dierum viginti supplicatio à Senatu decreta est. [Liu. lib. 34. In gratulationibus & supplicationibus ornatae marronæ.]*

Supplex, eis, Qui alteri abiectè, demissè, & humiliter supplicat, ad pedes sese eius prosternens, aut genua flectens. { *supphala. hithchannèn. hithphallèl. iudæa. Gal. Suppliant, requerant à genoux. It. A. Supplichenole. Ger. Der niedertneust vnd bitten demütigèch bitten. H. I. S. P. Humilde y subiecto y deuoto. A. N. G. He that humbly prayeth or requesteth an other. } Vnde & supplicem dictum putant à supplicandis genibus. Cic. 3. Tusc. Quum se Alcibiades afflaret, lacrymansque Socrati supplex esset, vt sibi, &c. Liu. 7. ab Vrbe, Veniamque supplex poposci. Stat. 1. Achil. Supplex miseranda rogabo, &c. Lacrymæ supplices, Propert. lib. 1. Eleg. 15. [Plaut. pseud. sc. 2. a. 5. Nunquam ratus sum fore, vt tibi fierem supplex. Et Velleius: Templi se religioni supplicem credidit. Sueson. in Cæs. cap. 69. Supplices preces. Et Cæs. lib. 1. de bell. ciu. His supplices malis, &c.] Libelli supplices, quos vulgus requestas vocat. Mar. lib. 8. Sed iam supplicibus dominum*

lassare libellis Desine, & in patriam serus ab vrbe redi. Vota supplicia. Virgilius lib. 8. Aeneid. Iuoni fer ritè preces: iramque minasque Supplicibus supera voris.

Suppliciter, aduerbium, Humiliter, demissè, abiectè. { *supphala. Gal. En suppliant, humblement. It. A. Supplichevolmente, humilmente. Ger. Mit demütigen vnd fasseligen bitten. H. I. S. P. Deuotamente, humilmente. ANGL. Humble, with prayer. } Cæs. 1. belli Gall. Qui quum eum in itinere conuenissent, seque ad pedes proiecissent, supplicetis que locuti, sentes pacem petissent, &c. Ouid. lib. 1. de Ponto, Eleg. 11. Suppliciter vestros quisque rogate deos. Virg. 12. Aeneid. & aram Suppliciter venerans, demisso lumine Turnus, &c.*

Supplicium, Supplicatio. (Quid propriè sit. Quint. Decl. 6.) { *supphala. techinnab. iudæa. iudæa. Gal. Supplication, requeste. It. A. Supplicatione, prego. Ger. Ein demütigè süßeselligè gebitt. ANGL. Praying, requesting. } Sallust. in Catil. Non votis, neque supplicis mulieribus decorum auxilia parantur: sed vigilando, agendo, bene consulendo, prosperè omnia cadunt. Tacitus lib. 3. Sed tum supplicia diis, ludique magni ab Senatu decernuntur. [Supplicio afficiendus. (i. supplicatione dignus.) Quintilian. & Liu. lib. 7. bell. Pun. Matronæ supplicis vorisque fatigauere Deos.]*

Supplicia quoque, teste Festo, certa quædam erant sacrificia, à supplicando dicta. Varro, boues ad victimas faciunt: atque ad deorum supplicia. Vstitatis verò supplicium accipitur pro pena. { *supphala. hithchannèn. hithphallèl. iudæa. Gal. Supplice, peine pour meffait, punition, amende honorable. It. A. Supplicio, pena, tormento, cruciatio. Ger. Ein tebsstraff / ein pein / oder wasser. H. I. S. P. Pena o tormento. ANGL. Punishment. } [Plaut. Afin. sc. 2. a. 2. Dabitur mihi supplicium de tergo vestro. L. Tibi supplicium de nobis datur. Ibidem. Nisi mihi supplicium virgarum de te datur. Ibidem: Nisi mihi supplicium vlmeum de te datur. Velleius: Meritis pœnas luere supplicis. Senec. de Consol. ad Pelyb. cap. 9. Omnis vita supplicium est. Velleius: Quem supplicio deberat, reddidit prælio spiritum. } Supplicij satis tulit. (i. pœnæ non irrogata.) Cæs. lib. 1. de bell. ciu. Virg. li. 4. Aeneid. Spero equidè me diis (si quid pia numina possunt) Supplicia hæsurum scopulis. Horat. 2. Serm. Satyr. 3. cur non Ponderibus, modulisque suis ratio vitur? acies Vt quæque est, ita supplicis delicta coercent? Cic. 7. Verr. Includuntur in carcerem condemnati: supplicium constituitur in illos. Idem lib. 3. de Nat. deo. Summo cruciati supplicioque Qu. Varius homo importunissimus perit.*

Supplodo, dis, penultim. prod. Pedibus terræ illis sonitum facio. { *supphala. saphak. macha. iudæa. Gal. Frapper du pié contre terre. It. A. Sbattere i piedi. Ger. Man. Mit den fassen auff dem boden klopfen. H. I. S. P. Patear en disfavor. A. N. G. To stampe on the ground. } Cic. 1. de Orat. Pedem nemo in illo iudicio supposito: credo ne Stoicis renunciaretur.*

Supplodio, onis, verbale, Ipse actus supplodendi. { *supphala. iudæa. Gal. Frappement du pié contre terre. It. A. Battimento del pié à terra. Ger. M. Das klopfen / oder tappen mit den fassen auff den boden. H. I. S. P. Obra de patear assi. A. N. G. A stamping on the ground. } Cic. 3. de Orat. Supplodio pedis in contentionibus incipiendis, aut finiendis. Idem, Ex quo vereor ne nihil sim tui, nisi supplodionem pedis imitatus, & pauca quædam verba, & aliquem fortè sonum.*

Supponere, Est aliquantum, vel propemodum pœnitere. { *supphala. iudæa. Gal. Se repentir aucunement. It. A. Pentirsi alquanto. GERMANIC. Reithet getuen. H. I. S. P. Arrepentirse vn poco. A. N. G. To repent somewhat. } Cic. Attic. Iam & illum furoris supponeret.*

Suppono, Subtus pono, subiicio. { *supphala. iudæa. Gal. Supposer, soumettre, mettre dessous, It. A. Sotoporre, metter sotto. Ger. M. Underlegen. H. I. S. P. Poner debaxo. A. N. G. To put vnder, to put in place of an other. } Cic. de Natur. deorum, Quinetiam anatum oua gallinis sæpè supponimus, è quibus pulli orti primùm aluntur ab iis, vt à matribus à quibus exclusi, fortique sunt, [Plautus Curc. sc. 2. a. 2. Meliorem, quàm ego sum, suppono tibi. (i. substituo in meum locum qui somnium tuum conuicit. Ouid. Eleg. 12. lib. 3. Trist. Tèque Germania tristi caput pedibus supposuisse ducis. Idem 6. Pastor. Et veterem Latio supposuisse Samon. (i. substituisse.) } Supponere falcem arstis. Virg. 1. Georg. - neque antè Falcem maturis quisquam supponat arstis, Quàm Cereri tota redimitus tempora quereu. Det motus incompositos, & carmina dicat. } Supponere colla iugo, id est, submittere. Ouid. 3. Amor. Eleg. 9. Prima Ceres docuit turgescere semen in agris. Falce coloratas, subsecuitque comas, Prima iugis tauros supponere colla coegit, Et veterem curuo dente reuellit humum. } Supponere aliquid iudicio alicuius, pro permitto, siue committo. Ouid. Epist. 15. Quum Venus & Iuno, & Pallas in vallibus Idæ Corpora iudicio supposuere meo. } Supponere item est falsum loco veri subicere. Vnde Sueton. vt, Supponere testamenta, est falsa testamenta supposita persona obsignare, autore Cicero pro Cluentio. Qui supposita persona falsum testamentum obsignare curarit. Idem in Parad. Si socios spoliis, ærarium expilas, si testamentum amicorum expectas, aut ne expectas quidem, at ipse supponis. Idem lib. 5. de Legibus. Ius esset latrocinari, ius adulterare, ius testamentum falsa supponere si hæc suffragiis, aut scitis multitudinis probarentur.*

Suppositus, & Suppositus, participium, Id est, sub alio, vel pro alio fraudulenter positus, subornatus. { *supphala. iudæa. Gal. Mis dessous, supposé, mis fausement en la place d'un autre. It. A. Posto di sotto, posto falsamente in luoco di un' altro. Ger. M. Vnangitthen vnderlegt / an etnes anderen erogefubden. H. I. S. P. Puesto debaxo, à vno por otro falsamente. A. N. G. Put vnder or put and suborned in place of an other. } vt, Saxa supposita celo, id est, tanta alit*



*uis lib. 7. ab Vrbe. Surrecto mucrone.] Surgere item dicuntur, ea quæ quouis modo augentur. Virg. 4. Æne. Alcanium surgentem, & spes hæredis Iuli. Surgere etiam dicuntur ædificia, cum paulatim à fundamento ad tecti fastigium attolluntur. Quæ nunc animo sententia surgit? id est, oritur. Virg. 1. Æneid. Translatio est à corpore ad animum Seruius. Surrexe, pro Surrexisse. Horat. 1. Serm. Satyr. 9. huncine solem Tam nigrum surrexe mihi.*

**Surpiculus, li. Vide SIRPICVLVS.**

**Surrego, pro surgo, & Surregit pro Surgit scripsere veteres: unde manserunt Surrexi, & Surrectum. Ex Festo.**

**SURREXIT** Vrbs, tri, sub Vrbe. Ptolem. Oppidum est Picentinorum, iuxta Mineruæ promontorium, Sirenum quondam sedem, teste Plin. lib. 3. c. 5. Meminit et Sueton. in Aug. cap. 65. Agrippam abdicauit sepouitque Surrentum. Hinc Surrentina vina, & Surrentini colles, apud Colum. lib. 3. c. 2.

**Surrepo, pis, penultima prod. Sensum ingredior, latenter me insinuo. Vrbs in Vrbe. Vide SVBREPO. Quintil. Ita surrepet animo iudicis.]**

**Surrigo, is, pen. cor. surrexi, ctum, Sursumerigo, extollo. {קםקם hekim.} Vrbs in Vrbe. GALL. Faire leuer ou dresser contremont, leuer droit en haut. ITA. Leuarsi dritto in alto. GERM. Oblich regen auffstehen. HISP. Enbestar. ANGLIC. To sett euen vp. Virg. 4. Æneid. Tot linguæ, totidem ora sonant, tot surrigit aures. Liu. 7. ab Vrbe, Romanus mucrone surrecto quum scuto imum perculisset, &c. Col. lib. 7. cap. 3. Intorta potius, quam surrecta & patula cornua.**

**Surrupio, pis, penultima corr. Latenter rapio, seu furor. {גחמגחם ghama.} Vrbs in Vrbe. GALLIC. Ramir secrettement: prendre & emporter en cachette. ITA. Toglier nascosamente, rubbare. GERM. Derwaden/heimlich entwehren/verstehen. HISPAN. Hurtar secreto. ANG. To tak away priuely, or to steal. Plaut. in Afin. Surripiam in deliciis pallam quam habet. Cic. 3. Offi. In vita sibi quemquam petere quod pertinet ad vsum, non iniquum est, alteri surripere, ius non est. Ouid. Epist. 11. Crimina sunt oculis surripienda patris. Id est, cauendum est ne pater resciscat. Plaut. Capt. sc. 1. a. 2. Ad rem diuinam quibus est opus Samis raris vititur, ne ipse Genius surripiat. Idem pseud. sc. 3. a. 1. Surripuisse patri, Surriperem ego tam cauto seni? Idem Men. sc. 3. a. 3. Clanculum, surripuisse spinter ex armario. Plaut. Amphir. Operam hanc surripui tibi. (de concubitu.) Plautus Aulul. prolog. Aurum inspicere vult, ne surreptum fiet. Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Palla tibi surrepta est, &c. Item Quintil. Surripere iudici transgressionem. Idem alibi: Quasi surripendus spiritus. Surripere se alicui: est subducere se ab eius conspectu. Plaut. Mena. Vt surripuisti te mihi dudum de foro. [Vide Subrripio.]**

**Surreptitius, adiectiuum, furtiuus, siue clancularius. {κλοπιμα.} GALL. Subreptice, de robe, prins, ou fait à la derobée. ITA. Rubbato, pigliato d'fatto secretamente. GERM. Dos heimlich vnd verstohlen. HISP. Hurtado, hecho tomado a escondidas. ANG. Taken away by theast. Plaut. in Afin. Inter nos amore vitur semper surreptitio. Idem Cure sc. 3. a. 1.]**

**Surrogas, Vide SVBROGO.**

**Sursum, In superiorem partem, in altum. {למאחלה lemahalah.} Deorsum. Capiuntur tamen interdum ambo pro vtro citroque. {אחורא.} GAL. En haut, contremont. ITAL. De sopra. GERM. Oblich/uberisch. HISPAN. Arriba de arriba. ANGL. Vpward. Terent. Eunuch. Ne sursum deorsumve cursites. Traclum ab Athenis, cuius portus in imo, vrbs verò in editiore loco sita erat. Sursum versum: id est, versus superiorem locum aut partem. Cic. de Orat. Quum gradatim sursum versum rediit. [Sursum ac deorsum euntes res. Sen. c. 11. de Tranq.]**

**SUS, suis, gen. communis, secundum Priscianum, Porcum significat, vel porcã, & dicitur tam de feris, quam de domesticis. {שין chasin.} Vrbs in Vrbe. GALL. Vn verrat ou vne truye, porc. ITAL. Porco à porca, verro, iroia. GERM. Ein saw/schwein. HISP. Puerco, de puerca. ANGL. An hog, a swine. Gellius cap. 6. lib. 18. Sus, quæ semel peperit Porcetra, quæ sæpius Scrophæ. Plin. lib. 8. s. 51. Sues feræ semel in anno gignunt. Cic. de Natur. deor. Sus verò quid habet præter escam? cui quidem ne putresceret, animam ipsam pro sale datam dicit esse Chrysisippus. Idem lib. 5. de Frib. Sunt autem bestię quædam, in quibus inest aliquid simile virtutis, vt in leonibus, vt in canibus, vt in equis, in quibus non corporum solùm, vt in fuis: sed etiam animorum aliqua ex parte motus aliquos videmus. Virg. 3. Georgic. Iple ruit, dentelque Sabellicus exacuit sus. Idem Æneidos 3. Littoreis ingens inuenta sub illicibus sus, Triginta capitum scætas enixa iacebit. Idem 7. Æneid. Scigeri que iues. Idem lib. 3. Georg. & quatit ægros Tullis anhela iues. Iuuen. Satyr. 11. Sicci terga suis rara pendentia crate. Ouid. lib. 8. Metam. In iuuenes certo sic impere vulnificus sus fertur. Plaut. Capt. sc. 2. a. 1. Sus terrestris bestia est. Plaut. Mos. Capt. sc. 2. a. 1. Hara suis (homo.)**

**Sacula, æ, pen. cor. {χοιρα.} GAL. Vne petite truye. ITAL. Porchetta. GERM. AN. Ein swin. HISP. Pequenna puerca. ANG. A sowe pigge. Diminut. Plaut. in Rud. Quin tui directã cum sacula, & cum porculis.**

**Sueres, Partes suillæ. Meminit Plaut. in Carbonaria. Meminit item Varro lib. 4. de lingua Lat. Perna à pede. Sueres à nomine eiusdem Sic enim ingeniosè legendum ostendit Scaliger.**

**Suinus, na, num, Quod ex sue est. {suus.} GALLI. De truye, de pourceau. ITAL. Di porco. GERM. Ein swin. HISP. Cosa di porco. ANGL. Of an hog or swine. Var. lib. 2. c. 4. Hic enim conciliator Suinæ carnis datur populo.**

**Suillus, a, um, diminutiuum est à suino deductum, eiusdem tamen cum illo significationis. {suus.} GALLIC. Depourceau, ou de truye. ITAL. Di porco. GERM. AN. Ein swin. HISP. Cosa**

**de puerca. ANGL. Of an hog or swine. Plin. lib. 8. c. 52. Actio Arbia suillum genus non vixit in villo genere. Ibidem c. 41. Suilli porcoris admittura à Fauonio ad æquinoctium verum, ætatis octa mense. Linius 2. belli Pun. Ex suillo, ouillo, caprino grege. Plaut. Mena. sc. 3. a. 1. Suillam, glandium, pernam.]**

**Sulle, lis, penultima producta, Septum in quo nutriuntur porci. {suosia.} GALL. L'estable où couchent les truycs ou pourceaux. ITAL. Stala da porci. GERM. AN. Ein seuffst. HISPAN. Saburda de los puercos. ANGL. A swine stie. Differtque ab hara, quod eo nomine significetur scropharum cubile, cui singulæ scrophæ separatim cum suis fuculis includuntur. Columell. lib. 7. cap. 9. Diligens autem porculator frequenter suite conuertrat, & sæpius haras.**

**Suatim, Ad similitudinem suis, inquit Nonius. {suat.} GALL. En facon de porceaux. ITA. A foggia de porci. GERM. AN. Wie ein saw. HISPAN. En manera de puercos. ANG. Lyk a hor swine. Nigidius Comment. Gramm. Sunt etiam ad simulanter dicta hæc, canatim; bouatim, quæ ab animalibus sumuntur.**

**SUSANNA, vrbs in Vrbe, Ptolemæo, Vrbs nobilissima, inter Persidem, & Babyloniam sita, Persarum olim regia, à Dario Hystaspis (si Plinio credimus) aut (vt Straboni placet) à Tithono Memnonis patre condita, trans Choaspem fluiuium à cuius vrbs nomine circumiecta regio dicta est Susiana. In hac vrbe fuit nobilis illa Cyrti regia, candido varioque marmore, columnis aureis, magnæque gemmarum copia exornata, cæli in lacunaribus habens simulacrum, stellis micantibus insignitum. Est autem hoc nomen pluralis tantum numeri, & neutri generis. Propert. lib. 2. Non tot Achæmeniis armanctur Susa sagittis. Lucanus, Non tot Achæmeniis deducunt Medica Susis Agmina. Dicta autem putantur Susa à liliorum copia, quæ illorum lingua Susa dicuntur.**

**SUSANNA, vrbs in Vrbe, Stephano, Asiæ regio, Persicæ ditionis, quæ à Septentrione terminatur Assyria, ab Occasu Babylonie adiacet; ab oriente habet Persidem, à Meridie partem Persici sinus. {GERMA. Ein landtschafft Susiditgenuschen Assarta.} Vrbs in Vrbe Persia vnd d. m. meer. Dicta Susiana à Susis vrbe nobilissima; Persarum regia, & totius regionis capite. Latiorum eius descriptionem pete ex Ptolemæo lib. 6. c. 3.**

**Susinum, penultima correpta, {suuinor,} Oleum, siue vnguentum ex liliis confectum, quæ Phrygum lingua Susa, {suua,} appellantur. Plin. lib. 13. c. 1. E malis quoque coroncis & struthis fit oleum, vt dicimus, melinum. Susinum tenuissimum omnium est. Constat ex liliis, balano, calamo, &c. Idem & Lirinum appellatur, adueno. Græci enim {Lilium} appellant, quæ nos vnus literæ immitatione Lilia dicimus. Plin. lib. 21. c. 5, Lilium rosæ nobilitate proximum est, & quadam cognatione vnguenti oleique, quod Lirion appellatur.**

**Suscio, scis, sciui, suscire, verbum antiquum est, Scio, siue cognosco. {שען jadhah.} Plaut. in Men. [sc. 4. a. 2.] Eho Mellesio accede huc. MESS. quid negotij est? suscisci. Quid eo opus est? [An pro Subsciri & vocari.]**

**Suscipio, suscipis, penultima correpta. Recipio, subeo. {קח לקח.} GAL. Entreprendre, prendre, recevoir. ITA. Prendere, pigliare, riceuere. GERM. AN. Nuff sich nemmen. HISP. Tomar, recebir. ANG. To interprise, tak, or receiue. Cic. lib. 1. de Fin. Sed vt omittam pericula, labores, dolorem etiam quem optimus quisque pro patria & pro suis suscipit, vt non modò nullam capiet, sed etiam prætereat omnes voluptates, dolores denique quo suis suscipere malit, quam deserere vllam officij partem. Idem pro Cluentio, Neque mihi quicquam oneris suscepi, quum ista dixi, quo minus honestè hanc causam & liberè possem defendere. Ouid. Eleg. vlt. lib. 3. Trist. Ecquid suscipis mea carmina (tuenda.) Item Suscipere mortem præstantissimo animo. Quintil. Terent. Hec. Cum puella animum suscepisse inimicitias non pudet? \*Suscipere vota Deo pro re aliqua vel pro aliquo. Plaut. Amph. Imperator vrinque hunc caulam & liberè Ioui vota suscipere. Sic et Linius lib. 1. belli Pun. Plin. et alij. \*Personam viri boni suscipere, id est Simulare. Cic. pro Cluentio. Irridebatur hæc illius reconciliatio, & persona viri boni suscepra. \*In ciuitate suscipi, Ciuem fieri & inter ciues numerari, aut ciuitate donari. Cic. 2. de Leg. \*Suscipere penam, id est puniri. Cic. pro lege Manil. \*Suscipere liberos, est gignere. {שען holidh.} Plaut. Qui geminos ex ancilla suscepit liberos. Cic. 5. Verr. Susceperas enim liberos non solùm tibi, sed etiam patriæ. Tacit. lib. 2. Ducere vxorem, suscipere liberos, ne clarissima familia extingueretur. \*Suscepi in lucem, pro nasci. Cic. de Arusp. resp. Eodem enim tempore & suscipimur in lucem, & hoc cælesti spiritu agimur. \*Accipitur item suscipere pro eo quod est sermonem excipere, & in vicem respondendi succedere. {שען Hanah.} Virg. lib. 6. Æneid. Suscepit Anchises, atque ordine singula paudit.**

**Susceptus, a, um, participium, Cæptus, inchoatus. {קחלק milkach.} GAL. Entreprene, prendre, recevoir. ITAL. Pigliato, accettato. GER. Nuff sich genommen. HISPAN. Tomado, recebido. ANG. Interprised, taken or receiued. Cic. pro Quintio, Tifigere susceptum negotium. Virg. lib. 4. Æneid. Saltem si qua mihi de te suscepta fuisset. Ante fugam soboles. Plaut. Amphir. Alter eorum, qui nostro est susceptus semine.]**

**Susceptum, suscepti, neutri generis, substantiuum. {קחלק milkach.} GAL. Ourrage entreprenis, entreprinse. ITAL. Cosa pigliata, accettata. GERM. Ein furnommen. HISP. Cosa tomada à su cargo. ANG. An interprise. Ouid. 11. Metam. Susceptaque magna labore Crescere difficili.**

**Susceptio, tionis, verbale, Ipse suscipiendi actus, receptio. {שען.} GAL. Reception, entreprinse. ITAL. Effopigliare, accettamento. GERMA. In honden gemanen/ vobirwintungs**



Superior Dionysius, id est, prior, vel senior: *ἄνω δὲ θεός*. sicut inferior, pro iunior aut postior. Sic enim ferè loqui solemus, quoties de malis sermo est. Nam si de bonis laudabilibusque loquamur, maiorem & minorem dicimus. Sic duos Africanos, & duos Cyros Maioris & minoris cognominibus distinguimus.

In consanguinitatis quoque & affinitatis gradibus superiores eos intelligimus, qui sextum ascendentiū gradum excedunt: quemadmodum Inferiores, qui sunt infra sextum descendentiū gradum. *Varr. lib. 2. de Re rust.* Itaque proavus ac superiores, de Tremellis nemo appellatus Scrofa. Superiores, pro iis qui antè nos vixerunt, & qui maiores dicuntur, *Cic. 4. Aca.* Non modò opinionem vicit omnium, quæ de virtute eius erat, sed etiam gloriam superiorum. *Cic. 4. Ver.* Vt ab institutis superiorum, ab autoritate Senatus, ab iure omnium Sicularum ne recedatur.

Superiores dicuntur etiam, qui alios vincunt. *Cas. 5. belli Gall.* Atque vna ex parte Hispanis equitibus emissis, quum equestri prælio superiores essent. *Ibidem.* Ita tamen vt nostri omnibus ex partibus superiores fuerint, atque eos in sylvas, collèsq; compulerint.

Supremus, Extremus, vltimus. *אחרון אחרון* habebijon. *ἄνω*. GALLIC. Le plus haut, le dernier. ITALI. *Piu alto, vltimo.* GERM. Das aller oberste teib. HISPAN. *Alto o soberano.* ANGLI. *The highest or last of all.* Virg. *11. Æn.* qui supremum comitentur honorem. *Plin. lib. 23. cap. 1. M.* Agrippa supremis suis annis conflictatus graui morbo pedum. *Ouid. lib. 2. Fast.* Dies regni illa suprema fuit. *Plaut. Ajm. sc. 3. a. 3.* Mater tua mihi supremum dixit. (id est, Vale.) *vt apud Ouid. Eleg. 3. lib. 3.* Accipe supremo dictum tibi forsitan ore, Vale. *Item,* Supremus vitæ dies, *Sueton. in August. cap. 61. & cap. 99.* Et, Supremum diem obire. *Idem Sueton. in Claud. cap. 1. &c.* Honores supremi, funeralia. *Ouid. ad Liu. Nec iuuenis positi supremos destrue honores.* Officia suprema, quæ morienti exhibentur. *Tacitus lib. 5.* Quòd supremis in matre officis defuisset. Sole supremo, id est, occidente. *Horat. 1. Epist. 5.* Supremo te sole domi Torquate manebo. Aliquando ponitur pro summus, maximus, altissimus *ut apud Plaut. Mostel. sc. 1. a. 2.* Iuppiter supremum me perisse cupit. *Idem Men. sc. vlt. a. 5.* Iuppiter supreme serua me. *Idem Capt. sc. 3. a. 2.* Iouem supremum testem laudo. *Gell. c. 30. lib. 2.* Per suprema æquora ire. *Sueton.* Verùm supremum cælum inuentem stupidum cubuisse. *Terent. Proh supreme Iupiter.* Virg. *lib. 4. Georg.* At chorus æqualis Dryadum clamore supremos Impleunt montes. Supremum supplicium, id est, extremum, nempe mortis. *Cic. lib. 2. de Leg.* Incestum Pontifices supremo supplicio sanciunt. Suprema multa, pro maxima, & summa: *Gellius cap. 1. lib. 11.* Vide in dictione *multa.* Suprema alicuius, subintellige, facta: hoc est, supremum vitæ tempus. *Plin. lib. 16. cap. 44.* Circa suprema Neronis principis. Suprema, pro morte. *Tacit. lib. 3.* Post celebre carmen quo Germanici suprema defleuerat.

Suprema sua ordinare, significat testamentum facere, & vltimam suam voluntatem exponere. Soluere alicui suprema, pro parentare. *Tacitus libro 1.* Igitur cupido Casarem inuadit soluendi suprema militibus ducique. *[Senec. cap. 17 de Consol. ad Martiam:]* Nihil vetat illos tibi suprema præstare, & laudari te à liberis tuis, &c.

Supremus, aduer. Nouissimè. *אחרון אחרון* beac'ayonab. *ἄνω*. GALL. Pour le dernier. ITALI. & HISP. *Vltimo amentie.* GERM. Zum letzten. ANGL. *Last of ball.* *Plin. lib. 11. c. 53.* Eadem commecabat ab eo recens affluere, exitura supremò.

Supradictus, a, um, & Suprapositus, item Supra scriptus, Adiectiua, quæ etiam diuisim feruntur. *Horat.* Adde supradictis quod non leuius valeat. *Cic. in Top.* Reliquus est comparationis locus, cuius genus & exemplum suprapositum est. *Cicer. pro Cluentio,* Qui eorum? quorum? videlicet qui supra scripti sunt.

Suppium, Antiqui dicebant quod nunc supinum dicimus, *ὑπνον*, *Lucil. apud Festum.* S. ve d'ias, quod rogas, & si suggerit suppium. Deditur autem hoc nomen à Græco *ὑπνός*, teste eodem Festo, a spiratione in s, literam commutata.

Sura, feræ, Posterior pars cruris carnosa, quæ tantum homini est: reliqua enim omnia animalia habent crura sine suris. *ἰσχυρὸν*. GALL. Le gras & mollet de la jambe. ITALI. *La polpa de la gamba.* GERM. *Die waden an des menschen schenkel.* HISP. *La pantirolla enfrente de la espinilla.* ANGL. *The calfe of the legge.* *Plaut. pseud. [sc. 7. a. 4.]* suram vbi aspicias, scias eum posse gerere crasas compedes. *[Idem Amph. Sura pes, statura.] Horat. lib. 2. Carm. Ode 4.* Brachia, & vultum, teretèsq; suras, Integer laudo. *Quandoque pro toto crure sumitur.* *ἰσχυρὸν* *schok.* *Virg. 1. Æneid.* Purpureòque altè suras vincire cothurno. *Suræ*, pro ocreis, quibus muniuntur suræ. *Iuuen. Satyr. 5.* Calceus & grandes magna ad subcellia suræ.

[*Suram præbere in ludo pilæ, quid sit, docet Plutarch. in Cicerone.*]

Surculus, Quod in ramis simplex oritur, & frondes gerit, detrahiturque interdum & refecatur ex arbore, ad alias rursus producendas. *ἰσχυρὸν* *ἰσχυρὸν* *ἰσχυρὸν*. GALL. Le jetton d'vna bre, vne greffe à enter. ITALI. *Rampollo, getto, forcello.* GER. Ein schoß oder sweißschußing. HISP. *Renuevo que hecha el arbol.* ANGL. *A graffe or slippe of a tree, a yonge sett or shot.* *Vayro de Re rustica cap. 49.* Et altera species ex arbore in arborem inferendis, nuper animaduersa in arboribus propinquis. Ex arbore enim è qua quis vult habere surculum, in eam quam inserere vult, tumulum traducit, & in eius ramo præcisa, ac diffuso implicat, &c. *Cicer. 2. de Oras.* Amabo te (inquit) da mihi ex ista arbore quos feram surculos. *Virgilius 2. Georgic. nec surculus idem Crustumis,* Syriusque pyris, gratiùbùque volemis. *Quintilianus lib. 4. cap. 3.* Rugo des mihi surculum ex illa arbore, vt inferam. *[Gellius cap. 9. lib. 17.* Surculi duo

teretes, oblonguli. *Gall. bastons. Sueton. in Neron. cap. 48.* Diuilla sentibus pænula trahet os surculos rasi, &c. (1. ea, quæ ex vepribus penetrant.

Surculosus, a, sum, Quod surculis abundat. *ἰσχυρὸν* *ἰσχυρὸν*. GALL. Qui a force jettons ou bourgeons. ITALI. *Pieno di forcelli.* GERMAN. Das vlt schoß oder sweiß batt. HISPAN. *Lleno de renueuos que echa el arbol.* ANGLI. *Full of grasses or slippes.* *Plin. Ramis hysopi surculosum.*

Surculosè, pen. pro. aduerb. *ἰσχυρὸν* *ἰσχυρὸν*. GALL. Par surgeons & gettrons, l'vn surg-on apres l'autre. ITALI. *Por forcelli.* GER. Den schoßten oder schußtingen nach. HISPAN. *Por renueuos.* ANGL. *By yonge shotes.* *Plin. lib. 18. c. 16.* Arefcit surculosè.

Surculo, las, are, Surculos ramis adimere, vt altius crescant, & vberius à terra nutrimentum accipiant. *ἰσχυρὸν* *ἰσχυρὸν*. GALL. Offer & couper les gettrons des arbres. ITALI. *Descumare, tagliare da gli alberi forcelli inutili.* GERMA. Die abtseß von tenersten bracht oder bawen. HISPAN. *Cortar los ramos del arbol.* ANGL. *To cut yonge fettes of trees.* *Col. lib. 5. c. 9.* Atque etiam rigandæ sunt plantæ, quum siccitates incesserunt, nec nisi post biennium ferro condendæ ac primo surculari debent, ita vt, &c. Alij hic legunt Surculari.

Surculaceus, cea, ceum, Quod est simile surculo. *ἰσχυρὸν* *ἰσχυρὸν*. GALL. Plein de jettons ou bourgeons. ITALI. *Pieno di forcelli.* GER. *Einer schoß gett.* HISPAN. *Lleno de tales renueuos.* ANGL. *Full of yonge shotes.* Surculacea in folliculo sunt.

Surcularis, surcolare, vt Terra surcularis, qui surculos generat. *ἰσχυρὸν* *ἰσχυρὸν*. GALL. Qui prodeit jettons. ITALI. *Che produce & fa forcelli.* GER. *Schoß tragend.* HISPAN. *Que trae gettrons.* ANGL. *That bringeth forth yonge shotes.* *Col. lib. 3. c. 11.* Considerandum nò est, antequam pastinemur, surcularis necne sit terra.

Surcularius, a, um, vt, Surcularia cicada, quæ in surculis viuit, vel quæ eo tempore apparet quo arbores surculos emittunt. *Plin. lib. 11. c. 26.* de cicadis loquens, Quidam duo alia genera faciunt eorum: surculariam, quæ si grandior: frumentariam, quam alij auenariam vocant. Apparet enim simul cum frumentis ardescentibus. Surcularius ager, qui surculis confitus est. *Varr. 1. de Re rust. c. 2.* Colonus in agro surculario ne capra natum pascat.

Surdus, a, um, Sensu auditus omnino spoliatus: quod ferè solet accidere ex læsione nerui auditorij, vel eius partis cerebri, ex qua oritur: nonnunquam etiam ex intemperie, aut tumore contra naturam, vel ex obstructione, vel continui solutione. *אחרון אחרון* *אחרון*. GALL. Sourd. ITALI. & HISPAN. Sordo. GERM. Dumm. ANGL. Deafe. *Ter. Andr.* Vtinam aut hic surdus, aut hæc muta facta sit. *Cic. 5. Tusc.* Surdus varietates vocum, aut modos noscere non potest. *Ibidem.* In illis linguis, quæ non intelligimus, quæ sunt innumerabiles, surdi profectò sumus. *[Liu. libro 10. dec. 4.]* Surdis auribus vana canere. *Plaut. pseud. sc. 5. a. 1.* Surdus sum profectò, inanilhugus es. *Quintilian.* Surdum & barbarum sonare, *Iuuenal. Satyr. 13.* Surdo verberere cædit. Surda buccina, passiuè, quæ non auditur. *Iuuen. Satyr. 7.* Surda nihil generet graue buccina. Sic etiam Vota surda dicimus, quæ non exaudiuntur. *Perf. lib. 6.* -trabe supra Brutia laxa Prendit amicus inops, rêmque omnem, surdaq; vota Condidit Ionio. Surdum item dicitur, cuius odor non sentitur. *Perf. Satyr. 6.* Nec spirent cinnama surdum. Item ea quæ gustum amiserunt, Exurdata dicuntur. *Horat. in Serm.* Feruida quod subtile exurdant vina palatum. Refectur etiam ad vltim. *Plin. lib. 36.* Surdusque color fit. Locus etiam surdus dicitur, in quo non facile auditur. *Varr. lib. 5.* Diligenter est animaduertendum, ne sit locus surdus. Surdus cum genitiuo. *Col. lib. 10. c. 2.* Idque nobis poeta, velut surdis veritatis, indulget dicendo: id est, qui veritatem non facile admittimus.

Surdè, aduerbium. *Africanus in Vopisco,* Amentes quibus animi non sunt integri, surdè audiunt.

Surdaster, a, um, Diminutionem surditatis significat: hoc est non planè surdus, sed (vt sic dicam) surdulus. *ἰσχυρὸν* *ἰσχυρὸν*. GALL. Sourdaut, vn peu sourd. ITALI. *Mezzo sordo.* GERMAN. Ein halb dumm, der etw wenig udel höret. HISPAN. *Vn poco sordo.* ANGL. *Somewhat deafe.*

Surditas, atis. *ἰσχυρὸν* *ἰσχυρὸν*. GALL. Surdetè, surdesse. ITALI. *Surdità.* GERMAN. Dumbheit. HISPAN. *Sordedad.* ANGL. *Deafness.* *Cic. 5. Tusc.* In surditate verò quidnam est mali? Erat surdaster M. Crassus, sed aliud molestius, quod malè audiebat, etiam si, vt mihi videbatur iniuria.

Surgere, is, rexi, etum, Erigo me: à sursum & rego. *ἰσχυρὸν* *ἰσχυρὸν*. GALL. Se leuer, se leuante. ITALI. *Leuar su.* GERMAN. *Auffstehen, sich aufrichten.* HISPAN. *Leuantarse.* ANGL. *To arise or lift up him self.* *Cic. 3. offi.* Surrexit è lectulo, remotisque arbutris ad se adolescentem iussit venire. *Idem 2. de Inuenit.* Ille multò ante lucem surrexit. *Virg. 3. Æneid.* Haud legnis strato surgit Palinurus. *Idem 8. Æneid.* Haud secus ignipotens, nec tempore segnior illo Mollibus è stratis opera ad fabrilia surgit. *Terent. Adolph.* Vt triduo hoc perpetuò è lecto nequeat surgere. *[Plaut. Curc. sc. 2. a. 5.]* Ego dicam surge, (alloquitur supplicem. *Idem Asin. sc. 2. a. 5.* Age surge amator, i domum. *Quintil. Declamat. 20.* Surgit ad dicendum orator. *Plaut. pseud. sc. 3. a. 1.* Surgunt à mensa.] Hinc surgere venti dicuntur, quum veluti se erigentes Barre incipiunt. *Virgil. 3. Æneid.* Et fando surgentes demoror Austros. Aliquando surgere ponitur pro crescere, seu uascis: unde arbores, cæteræque plantæ surgere dicuntur, quum sese ab humo in altum paulatim attollunt. *[Sic, Surgere pilum, capillum dixit Sueton. in August. c. 68. Et Quintilianus, Surgentes fontes. Et Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist. Surgit aqua. Tibul. lib. 4. Surgere nititur ær è terris. Surgere libra] sedere siue deprimi: *Tibull. lib. 1. Nec hac plus parte sedet (libra) nec surgit ab illa. Et Li-**







HISPA. Tomamiento a su cargo. ANGLIC. An interpreting. Cic. pro Murana. Et quoniam in hoc officio studium meae defensionis ab acculatoribus, atque ipsa susceptio causae reprehensa est, ante quam pro L. Murana dicere instituo, pro me ipsa pauca dicam. [Et Gell. 3. lib. 9.]

Susceptor, tis, i, m. Infinitus hist. lib. 8. Magna pecunia locare, & muros per ciuitates, & phana, & templa facienda, & ut per praecores susceptras sollicitarentur, Vbi susceptor, manceps. Interdum susceptor est qui alios conuocat, ut aleatorum susceptor. D. lib. 11. Tit. 5. l. 1. Susceptorem enim duntaxat prohibuit vindicari, non & collutores.

Suscito, suscitatus, penultima correpta. Excito. { ὑπὸν ἠεκάμα- γερον. GAL. Susciter, es, mouoir, inciter, esueiller. ITA. Ecceitare. GERMAN. Aufstehen. HISPAN. Despertar. ANGL. To raise, to moue or stirre up, to wak frome sleep. } Plaut. in Mostel. [sc. 1. a. 2.]

Quis istic dormit? PHIL. Callidates. T. suscita istum. Cicero 4. Tusculan. Nictu ambulabat in publico Themistocles, quod somnum capere non possent: quarentibusque respondebat, Multis diis trophæis se esse somno suscitari. Ignois item suscitari dicitur, quum iam semisopitus vigori suo restituitur, ἀνάμειναι, ἀνάμειναι Virgilius 8. Aeneid. Hæc memorans, cinerem & sopitos suscitatur ignes. Transferretur & ad alia: ut quum iram, quæ iam elanguerat, suscitari dicimus, hoc est, renouari, seu reuiuiscere. Ouid. 3. de arte. Quoslibet extinctos iniuria suscitatur ignes.

Suscitare mortuum, id est, ad vitam reuocare. Seneca. Nec tam sanare languentem visus est, quam mortuum suscitare. [Idem Plaut. Milit. sc. 7. a. 2. Nescio quæ te Sceledre, scelera suscitant. (i. agitant nec patiuntur quiescere.)]

Suscitabulum, Incitamentum dicitur. { ὑπὸν ἠεκάμα- γερον. GAL. Incitation, es, motion. ITA. Incitamento. GERMAN. Erwedung. HISPAN. Incitamiento. ANGL. A stirring up or mouing. } Varro in Satyr. quam ὀνομαστικὴν ἰνσκριψίς, Symphonia vocis suscitabulum. Nonius.

Suscus, Vide SVBSVS.

SVSIANA, Vide SVSA.

Suspecto, suspectus, Vide SVSPICIO.

Suspendeo, des, ere, (inquit Calepinus) Idem quod Suprà pendeo. { תלתן תלתן. GAL. Estrependu d'enhaut, estre pendant. ITA. Pendere da alto. GERMAN. Oben hangen. HISPAN. Estar colgado, d' suspendo. ANGL. To be hangd ouer on high. } Colum. libro 4. cap. 28. Saepe enim notauit per imprudentiam rusticos subicere iugo palmam, & ita colligare, ut solo vimine suspendeat. Sic enit legit ille: sed non recte: quum emendatiora Columella exemplaria Suspendeat, legendum ostendunt.

Suspendo, suspendis, Appendo, alligo. { תלתן תלתן. GAL. Pendre, suspendre. ITA. Appicare. GERMAN. Aufpenden, anpenden. HISPAN. Colgar, ahorcar. ANGL. To hang. } Plin. lib. 20. c. 20. Quem scio, propter impatibiles vix morbos radicem eius filo suspensam in collo gerere, praeterquam in balneis. Hora. l. 1. Car. Ode 5. me tabula sacer Votua paries indicat humida Suspendisse rotent Vestimenta maris deo. Virgil. lib. 4. Georg. Antè nouis robeant quàm prata colotibus, autè Garrula quàm tignis nidum suspendat hirundo. Quandoque ponitur pro subleuare, sustollere. Apuleius, Quum deberet manum porrigere, capistro suspendere, cauda subleuare, nullum mihi ferebat auxilium. Quandoque pendendo interimere. [Lipsum lib. 1. de Cruce cap. 4. Suspendere est crucifigere. Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Quin tu te suspendis? Mox; Quin tu is in malam crucem. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. An tu te vis sciens suspendere, ut me defraudas? Suprà; Pensilem facere.] Cicero. 5. Ver. Centuripinum Dioclem hominem locupletem suspendisse se constat. Idem l. de Orat. Quum familiaris quidam quereretur quòd diceret, vxorem suam suspendisse se de ficu: Amabo te, inquit, da mihi ex ista arbore, quos seram surculos. Suspendere rem aliquam, id est, differre, prorogare. { תלתן תלתן. GAL. Linus lib. 9. bell. Maced. Mouit aliquantùm oratio regis legatos: itaque medio responsorem suspendere. Ouid. lib. 4. Fast. Dat tamen exequias, nec iam suspendere Aetum Sustinet. Suspendere aliquem, pro incertum reddere. Plin. Epist. vlt. libr. 2. Diu miseram expectatione suspendit. Plaut. Vix compos mentis sum, ita mihi suspendit animum. Sueton. in Tib. cap. 24. Precaentem Senatuum ambiguis responsis & callida cunctatione suspendens. Curt. lib. 9. Ea ipsa res omnium animos expectatione suspenderat: quippe armato congredi nudum dementia, non temeritas videbatur. Suspendere spiritum, pro eo quod est paulum quiescere inter legendum, & subsistere. [Quintil. c. 14. lib. 1. Sciat puer vbi suspendere spiritum debeat: quo loco versus distingueret, vbi claudatur sensus, vbi incipiat. Aedificium suspendere. Cicero. in Topica. Non enim eius vitio qui demolitus est, damnatum factum est: sed potius operis vitio, quod ita ædificatum est, ut suspendi non possit. Sic dixit Casar 2. de bell. civil. Suspendere contignationem.]

Suspensus, us, um, Pendens, sublatas. { תלתן תלתן. GAL. Suspendu. ITA. Impiccato, sospeso. GERMAN. Aufgehängt. HISPAN. Ahorcado, ahorcado. ANGL. Hanged. } Cicero. de Leg. Agrar. Roma cœnaculis sublata atque suspensa. Liu. lib. 8. ab Vrbe condita, Suspensus recte manibus se demisit. Hora. lib. 1. Serm. Satyr. 8. Interea suspensa graues aulæa ruinas in patinas fecere. Suspendus, pro incerto, ac dubio. { תלתן תלתן. GAL. Suspeus & en dèute. ITA. Dubio; incerto. GERMAN. Zweifelhaftig; ungewis. HISPAN. Dudoso. ANGL. Vncertaine, doubtful. } Gell. cap. 1. lib. 14. Expectatio spei te suspensum fatigabit. Seneca. c. 27. de vita beat. Cum aliquis secandi lacertos suos arripit, brachia atque humeros suspensa manu cruentat, &c. Seneca, Suspensus animo, quid agere cogitabat. Virgil. libro 6. Aeneid.

Dicam equidem, nec te suspensum nate tenebo. Idem 2. Aeneid. Suspensi Eurpyllum scitatum oracula Phœbi Mitimus. Suspendus somnus, pro inquieto, intranquillo, in quo mens curis est fatigata, cui contrarius est profundus somnus. Cicero. 1. Tusculan. ex poeta quopiam verus, Mater te appello, tu quæ curam somno suspensio leuas.

Suspensus gradus, pro placido ac silenti, ἀκρόμαυτι. Terent. in Phorm. Hæc vbi ego audiui, ad fores suspensum gradu placide ire pertexi. [Ouid. 6. Fast. Et fert suspensus corde micante gradus.] Suspenda terra, Non conculcata, leuiter tantum mota. Colum. lib. 11. c. 3. Ferè autem his diebus ozima seruntur, quorum quum semen obrutum est, diligenter, inculcatur paucula vel cylindro: nam si terram suspensam relinquis, plerunque corrumpitur.

Suspensio, onis, verbale, Incertitudo. { ὑποψία. GAL. Sospension, incertitudo & doute. ITA. Incertezza, dubbiera. GERMAN. Unstetung. HISPAN. Duda. ANGLIC. Hanging, vncertainty. } Hircius lib. 5. belli Africæ, Erat in castris Scipionis superiore tempore magnus terror, & expectatione regiarum copiarum exercitus eius magis suspensione animi ante aduentum lubæ commouebatur.

Suspensura, æ, Verb. Seneca. Epist. 91. Ut suspensuras balnearum & impressos parietibus tubos per quos circumfundetur calor.

Suspendium, dij, pro suspensione. { ὑποψία. GAL. Pendement. ITA. Apiccamento. GERMAN. Aufstehung. HISPAN. Obra de ser ahorcado. ANGL. Hanging. } Plaut. Aulul. sc. 1. a. 1. Utinam me diu adaxit ad suspendium potius. Gel. Suspendio vitam finit. Cicero. 5. Ver. Non, inquam, perperere, ut homines iniuriæ tuæ remedium morte ac suspendio quærent. Martial. lib. 1. Iam suspendia sæua cogitabas. Ouid. lib. 1. Amor. eleg. 12. Præbuit illa arbor miserum suspendia collo. [De suspendio voluntario Milesiarum virginum, Legendus Gell. c. 10. lib. 15.]

Suspendiosus, is, sum, Qui suspensus est, cui vita laqueo est adempta. { תלתן תלתן. GAL. Pendu en vn gibet. ITA. Appiccato. GERMAN. Aufgehängt. HISPAN. Ahorcado. ANGL. That is hangd on the gibbet. } Plin. Scribit laqueum suspendiosi circumdatum temporibus, dolorem capitis sedare. Item poenam laquei præpositam appellat, ex eo quòd includatur spiritus, cui exitus quærendus erat.

Suspicio, suspicis, secunda syllaba correpta, Sursum aspicio, [à se sum, vel sursum sus] Priscian. lib. 1. { תלתן תלתן. GAL. Regarder en haut, & contremout. ITA. Guardar in su. GERMAN. Obertisch sehen, aufsehen. HISPAN. Mirar arriba. ANGL. To looke upward. } Seneca. 10. de Cons. ad Marcum, Non est quod nos suspiciamus tanquam inter nos polita: mutò accepimus. Sueton. in Claud. c. 28. Libertorum præcipue suspexit Posiden spadonem (i. plumini fecit.) Virg. 1. Aen. O fortunati quorum iam mœnia surgunt, Aeneas ait: & fastigia suspicit verbis. Cicero. 1. Tusculan. Et astra suspeximus, tui ea quæ sunt in astra certis locis: tum illa non re, sed vocabulo errantia. Idem de Somnio Scip. Aliquantò que pòst suspexit in cælum. Virg. 1. Geor. aut bucula cælum suspiciens patulis captauit naribus auram. Suspiciere aliquem, admirari, & venerari: quasi supra nos aspiciamus illum esse collocatum, quem admiramur. { תלתן תלתן. GAL. Honorer, admirer. ITA. Honorare. GERMAN. Ehen in hocher achtung haben. HISPAN. Tener en acatamiento à otro. ANGLIC. To haue in admiration. } Cicero. lib. 2. Offic. Itaque eos viros suspiciunt, maximisque efferunt laudibus. Idem in Oratore, Eloquentia quæ suspicerent omnes, quàm admirarentur, quàm se allequi possent diffident. Suspiciere etiam significat Suspectum habere. { תלתן תלתן. GAL. Suspecto. ANGL. Suspicion, auoir pour suspect. ITA. Hauer sospetto. GERMAN. Im argwon haben. HISPAN. Sospechar, hauer por sospechoso. ANGL. To suspect. } ut apud Sallustium in Iugurtha, Per idem tempus Bomilcar (cuius impulsu Iugurtha deditioem quam metu deseruit, inceptor) suspectus regi, & ipse eum suspiciens, nouas res cupere, ad perniciem eius dolum querere.

Suspectus, suspecta, suspectum, nomen ex participio, In suspitionem adductus. { תלתן תלתן. GAL. Suspect, sospessoné. ITA. Cosa che si ha in sospetto. GERMAN. Argwontsch; oder argwontig; vnd argwontig. HISPAN. Cosa sospechosa. ANGL. Suspect. } Cicero. in Catilinam. Si me meis ciuibus tam grauer suspectum atque insensum viderem, carere me aspectu ciuium, quum in fectis oculis omnium circumspici mallet. Idem 3. Offic. Quum filius patri suspectus esset de nouerca. Virg. 4. Aen. Suspectas habuisse domos Carthaginis aetæ. Cicero. de Amic. Hæc est enim Tyrannorum vita, nimirum in qua nulla fides, nulla charitas, nulla stabilis benevolentia potest esse fiducia: omnia semper suspecta atque sollicita sunt. Suspectior, oris, comparatiuum. Cicero. 2. Offic. Quo enim quis versutior & callidior est, hoc inuisior & suspectior detracta opinione probitatis. Liu. 7. bell. Pun. Is omnia suspectiora, quàm antè fuerant, in Senatu fecit. [Quintilian. Suspectus promissum.]

Suspectus, us, ui, Actus suspiciendi, id est, sursum aspiciendi. { תלתן תלתן. GAL. Regard de bas en haut. ITA. Esso riguardar in alto, riguardar in su. GERMAN. Das vbertisch sehen oder abtisch sehen. HISPAN. Mirada arriba. ANGL. A looking upward. } Plin. lib. 9. c. 38. Laus ei summa color sanguis concreti, nigricans aspectus, idemque suspectus refulgens. Hoc est, si sursum conspiciatur, & in ærem, quod dicitur. Suspectus, pro altitudine. Virg. 6. Aen. tum Tartarus ipse Bis patet in præceptis tantum, tenditque sub vmbra, Quantus ad æthereum cæli suspectus Olympum. Suspectus, pro admiratione. Seneca. de Benefic. libro 2. cap. 25. Videndum est quid maxime faciat ingratos: aut nimius sui suspectus & insitum mortalitati vitium, te suaque mirandi: aut audivis, aut inuidia. [Ouid. 5. Fast. Protinus intravit mentes suspectus honorum. Seneca. de Consol. ad Marc. 2. 3.]



*polyb.* Sua quæque credulitas decipit. *sueton. in Tib. cap. 17.* Sui arbitrij homo, contentusque se vno. *Cass. li. 1. de bell. civ.* Sui insequendi facultatem ademerant. *Plaut. in Trinum.* Neu suum adimerem alteri. *Plaut. Curc. [sc. 2. a. 4.]* Quibus sui nihil est nisi vna lingua. *[Pro sui. Plaut. Asin. sc. 4. a. 2.]* Hinc me abegerit odio suo. *[i. sui.] Item* Sua sibi, pro sua. *Gell. c. 19 lib. 16.* Orauit (Aktion) ut prius quam mortem oppeteret induere permitteret sua sibi iudicium, &c. *[Sibi pro nobis. Senec. cap. 13. de Tranq.]* Semper de fortuna cogitare, & sibi nihil de fide eius promittere iustissimum est. *[Sibi interdum vacat, ornatusque tantum gratia ponitur. Plaut. Amphir. Telo suo sibi, malit a, a foribus pelleret. Idem Capt. prolog. Quo pacto seruiat suo sibi patri. Ibid. sua sibi fallacia, &c. Ibid. sc. 1. a. 1. Suo sibi succo viuunt cochleæ. Idem Asin. sc. 3. a. 4. Cum suo sibi gnato potare, &c. [Sibi relaxiue siue reciproce positum. Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Sibi emit amator mores meretricis auro & purpura. Idem Curc. sc. 3. a. 1. Habeant sibi sua regna reges. Ibidem. Sibi quisque habeant quod suum est. Plaut. Capt. sc. 1. a. 3. Miser qui sibi quod edat querit, & ægrè inuenit. Plaut. Milit. sc. 1. a. 1. Me sibi habeto. Ouid. 13. Metam. An & hunc sibi poscit Vlysses. Et alia sexcenta, quæ passim legentibus occurrunt.]* *[A Suus deducuntur composita Suapte & Suopte, quæ idem valent quod Suamet & Suomet: ut Suapte culpa, id est, suamet, vel sua ipsius culpa. Plaut. Merc. Suapte culpa ex genere capiunt genus. [Suopte ingenio. Lin. 1. ab Vrbe, Suopte igitur ingenio temperatum animum virtutibus fuisse opinor magis, instructumque. [Suopte nutu. Cicer. 1. Tusc. Ut terrena & humida suopte nutu, & suo pondere ad pares angulos in terram & in mare ferantur. Suusmet. Tacitus lib. 14. Pulsi cum faucibus integri suomet ipsi metu, & angustis viarum conflabantur. Sallust. in Iugurth. Necessè est suomet ipsi more præcipites cant.]*

S ante Y.

**SYAGRA**, Syagræ, *συαγρæ*, Regio Ciliciæ prope Adum & Laerten, à suu venatione (vt ex nominis compositione apparet) appellata.

**SYAGROS**, *συαγρος*, Canis nomen est apud Sophoclem, à suum venatione impositum. *[Græcis item Syagros, aprum, seu suem syluestrem significat. [GERM. Ein seuhund.]*

**SYAGRON**, *συαγρον*, Extremum Arabiæ fœlicis promontorium, ad mare rubrum: cuius meminit *Plin. lib. 6. cap. 23. & 28. & Ptolemæus tabula Asia sexta.*

**SYBARIS**, *συβαρις* Stephano, Magnæ Græciæ oppidum, inter Crathin & Sybarin amnes, ab Achiuis conditum, qui post Troiæ excidium vi temperatis cō fuerunt appulsi. Huius olim tanta fuit potentia, vt quaternas proximas exerit gentes, & quinque & viginti vrbes suo subdidit imperio, & contra Crotoniatas trecenta hominum milia armavit. *Autor Strab. lib. 6. [Est & Sybaris (vt iam diximus) fluuij nomen iuxta urbem eiusdem nominis, à cuius potu incolæ submouent greges: siue quod pecora sternutamentis exagitet, vt visum est Strab. siue quod vellera nigrescent inficiat, quum Crathis vicinis annis candorem eis inducat, vt tradit *Plin. lib. 31. c. 2. [Est item Sybaris adolescentis nomen, apud Horatium lib. 1. Carm. Ode 8. Lydia dic, per omne Te deos oro Sybarim cur properas amando Perdere.]**

**SYBARITÆ**, *συβαριται*, Populi fuerunt ingeniosissimi omnium voluptatum architecti, omnique deliciarum genere, ad eod effectuminati, vt Sybaritica mensa in prouerbio abiierit. Traditur huc fuisse consuetudinem, vt conuiuias in proximum annum inuitarent, ne spatium interim deesset, aut conuiuatori conquisitis terra, marique deliciis epulas instruendi, aut conuiuiis ipsi corpus auro, gemmisque exornandi. Hi postremo aduersus Crotoniatas bello suscepto, quum trecenta hominum milia in aciem eduxissent, turpissimè tamen victi vnâque cum vrbe sua sunt deleri.

**Sybaritis**, tidis, *συβαριτις*, Patronymicum fœmininum, à Sybaritis populis formatum. *Ouid. de Trist. ad Augustum*, Nec qui composuit nuper Sybaritida, fugit. Quo in loco Sybaritida vocat *Ouidius*, opus Hemitheonis cuiusdam cinædi de generibus voluptatum, & obscenarum deliciarum.

**Sybaritanus**, Adiect. *Plin. lib. 8. c. 42.* Docilitas tanta est, vt vniuersus Sybaritani exercitus equestratus, ad lymphoniæ cantum saltatione quadam moueri solitus inueniatur.

**SYBOTA**, *συνεπεν. corr. συβωτα* Stephano, Insula est ante Leucadiam, teste *Plin. lib. 4. c. 12.*

**SYCAMINON**, *συκαμινον*, Oppidum fuit in ora Phœnicæ, cuius sua ætate nihil præter memoriam extitisse, *autores sunt Plin. lib. 5. cap. 19. & Strab. lib. 16. [Sycaminon item Græci morum appellant, a borèmq; ipsam Sycaminæam συκαμιναιαν.]*

**SYCS**, *συκς*, Insula est Asiæ adiacens, non procul ab Epheso, cuius meminit *Plin. lib. 5. c. 31.*

**SYCHÆVS**, *συχαιος*, Vide supra **SICHÆVS**.

**Sycites**, *συχιτης*, Gemma à sici colore dicta: de qua *Plin. lib. 37. c. 11.* Est item Sycites, vini factij genus ex fico, quem alij Palmiprimum, alij Catorchiten appellant, lingulis modis in aquæ congiis tribus maceratis: vt docet *idem Plin. lib. 14. c. 16.*

**Sycomorûs**, pen. corr. *[σικμορως sikh mab. sycum ege. Diosc.]* GALIC. Figiur d'Egypte, sycomore. **ITAL.** Sicomoro arbor. **GERMA.** N. Dambo figgen. **MAITRE** figbaum. **HISPAN.** Higuera de Egipto. **ANGL.** A figge tree of Egypte. *[Arbor est mediam inter morum & ficum similitudinem habens: vnde & nomen ei impositum est. sycum enim Græcis ficus est, & σικμορως a βοτ, quam & Latini morum appellant. Hanc nonnulli Ficum Egyptiam: Theophrast. Egyptiam morum: Celsus in uerba compositione moroficon: Dioscorides & Galenus Sycomorum appellant. Dioscorides scribit sycomorum esse arborem magnam, similem ficui, folijs mo-*

ro quam proximis, magna lactis copia abundantem. Fructum fert ter quaterve quotannis, non ramis vt ficus, sed caudice ipso, caprificis similem ficorum grossulis dulciorem, & qui interiore fæcto, nulla, qualia in fico sunt, frumenta habeat: nec, nisi ferro vnguibulque scalpatur, maturefcentem. Nascitur pæcè in Rhodo, & Caria, alijsve locis frumenti non admodum feracibus. Prouenit in Ægypto maximè in Nili aggeribus, quos rari diebus suis colligat, & aduersus Nili inundationes manit, vnde, teste *Vlp. g*rauiter in eos solet animaduerti, qui in Nili ripis sycomororum exciderent.

**Sycophantæ**, phantæ, Calumniator, delator. *[σικμοφαντης ho. lèen ræhil. sycophantæ.]* **GALL.** Calomniateur, faux accusateur, trompeur, emputeur, mangeur de figures. **ITAL.** Calomniatore, mangiatore de fichi. **GERMAN.** Ein feig, inreiffet, in falscher vetterger det einem falschen edelaster ansticht. **HIS.** El que come los bigos. **calumniador.** **ANG.** A quarreller or wrangling fellow. *[Huius significatio ratio ab alijs alia traditur. τὸ σικμοφαντα (inquit Plutarchus) τὸ φαεινὸν ἐν φιλομαχίᾳ ποιοῦν τὸ φαεινὸν ποιεῖν ἀλλοτρίως ἀδίκῃσιν ἐπιβουλήσιν τὸ σικμοφάντα, μὴ δὲ τὸ φαεινὸν ποιεῖν ἀλλοτρίως, σικμοφαντὰς ἐκλήθησαν. Hoc est, Sycophantæ ex cupiditate alijs facessendi negotij nomen factum aiunt. Nam quum Athenis veterum esse effere ficus, qui eos deferebant, accusantque, sycophantæ sunt appellati. [Idem etiam Plutarchus refert in Solone.] Alij tradunt, quum Attici iuuenes in hortos alienos intrumperent, ficosque sublegerent, pœnam capitis in eos, qui id facerent, falsè constitutam: quum pœnam qui persequerentur ob paruula detrimenta, sycophantas appellatos, dicti itaque videntur sycophantæ τὸ πὶ τὰ σικμοφάντα, hoc est, à ficum delatione. Alij nominis huius etymon ad huiusmodi referunt fabulam quam & Maximus Planudes in vita Æsopi refert, Quum Xanthi philosophi seruus ficus domino ex agro allatos consumpsisset, eius rei culpam in Æsopum conferuum suum reiecit. Qui vt domino innocentiam suam probaret, aquam tepidam ebibit, candemque puram, vt hauserat, euomuit. Quod quum iubente herodæ, alter quoque fecisset, vnâ cum aqua ficum quoque frustra eiecit: eâque ratione prodito calumniatore factum est, vt sycophantam dicamus, qui in fontem falso crimine calumniatur. *Plautus in Amphir.* Numis hic scitas est sycophanta, qui quidem sit meus pater. *[Plaut. pseud. sc. 7. a. 4.]* Nihil hic sycophantis querit. *Item, Purus purus hic sycophanta est. Max. Non confidit: Sycophanta hic nequam est, (id est non facis callidus & vaser.)* Sequitur enim: Nugis meditatut malè, &c. Plura apud *Plaut. in Curc. sc. 1. a. 3. Men. sc. 1. a. 2. & sc. 2. Ibid. & sc. vlt. a. 5. & in Trinum. & alibi passim.]**

**Sycophantia**, *σικμοφαντία*, Mendacium, calumnia, fallacia. *[σικμοφαντία.]* **GALL.** Calomnie, fausse accusation, tromperie, deception. **ITAL.** Bugia, calunnia, inganno. **GERMAN.** Lügenwetz / lesterung / falsche auffrechtung etnes in fern. **HIS.** Calumnia, inganno. **ANGL.** A false or craftie accusation, a forged crime. *[Plaut. in Asin. [sc. 1. a. 1.]* Per fallaciam, quam amabam, abduxit à lenone mulierem, Neque pudit id a tatis sycophantias struere. *Plaut. in Asin. [sc. 2. a. 3.]* Perfidia laudes, gratiaque habemus merito diis magnas, Cum nostris sycophantibus, dolis, astutisq; Scapularum confidentia, &c. *[Plaut. Aulul. sc. 3. a. 4.]* Noui sycophantias. *Plaut. Capt. sc. 3. a. 3.* Nec mendacis, nec sycophantis, nec fucus mantelum. *Plaut. pseud. sc. 1. a. 1.* Per Sycophantiam auferre xx. minas. *Ibid. sc. 2. a. 2.* Hic dolis, hic fallaciæ, hic sycophantiæ, &c.]

**Sycophantor**, aris, ari, Sycophantias struere. *[σικμοφαντης halæch ræhil] σικμοφαντης suda. GAL. Calomnier, accuser fausement, tromper. **ITA.** Accusare falsamente, ingannare. **GERM.** Mit lügenwetz / oder falschem geschwetz vmbgehñ. **HISPAN.** Calumniar, accusar falsamente, engannar. **ANGL.** To inuent and forge fals crimes or accusations. *[Plaut. in Trinummo, Quamquam hoc me ætatis Sycophantari pudet.]**

**Sycophantillo**, as, *σικμοφαντιλλος* idem.

**Sycophantiosè**, aduerbium antiquum, hoc est, dolosè, siue per calumniam. *[σικμοφαντιος.]* **GALL.** Calomnieusement. **ITAL.** & **HISP.** Calumniosamente. **GERMA.** Mit falschem auffrechten / oder zu tadelm. **ANGL.** By inuention of a false crime. *[Plaut. in Pseud. [sc. 7. a. 4.]* Ego nec sycophantiosè quicquam ago nec maleficè.]

**SYCORIS**, *σικωρις*, fluuius Hispaniæ, iuxta Iberdenses, Surdaonum gentes. *Lucan.* Hesperios inter Sycoris non vltimus amnes. **Vide SICORIS.**

**Sycosis**, pen. prod. *σικωσις*, Vitium est palpebræ asperæ, & granorum exigorum, quæ in ficis frumenta à *Plinio* appellantur, similitudinem ficis referentis: vnde & nomen accepit.

**SYCVSA**, *σικυσα*, Insula est in mari Ægæo, ante Ephesum: de qua *Plin. lib. 31. c. 5.*

**SYDERIS**, Fluuius in finibus Caspiorum & Hyrcanorum, à cuius ostio Caspium mare nomine auisso, Hyrcanum incipit appellari. *Autor Plin. lib. 6. c. 16.*

**Sydu's**, & Syderatio, *σιδυς*, **Vide SIDVS.**

**SYDRA**, *σιδρα*, Oppidum est Iscariæ, quæ est regio Asiæ, media inter Ciliciam & Pamphylia n. *Steph.*

**SYENË**, *σιναι*, Vulgo Gaguera. Vrbs in confinibus Æthiopiæ atque Ægypti, non procul à Nilo, supra Alexandriam, versus Meridieum quinq; millibus stadiorum, sub tropico Cancræ directè locata. *[GERM.* Ein sta in Ægypten vnder dem trieb et dact getegent in Gaguera. *] vnde sole existente in Cancro, medio Icticij die supra verticem civitatis nullam prorsus in ea umbram latet, aut *Plin. lib. 73. Lucan. lib. 2. Vmbra nufquam flectente Syenæ.]**

**SYGAROS**, *σικαρος*, Insula est in sinu Arabico, in qua nulli sunt canes, atque aliunde importati circa littora errantes moriuntur. *Autor Plin. lib. 6. c. 28.*

**SYLA**, per simplex l, Mons Lucaniæ, sylvam habens eiusdem nominis, latrocinijs crebris infamis. **Vnde & nomen accepisse vt**



stinebant tela, ne in permittis hostibus suos conicerent, &c.)  
 Sustento, ras, frequentativum est à Sustineo, Fulcio, & aliqui rui-  
 turum retineo. { *תבן סומאח* *מירק, בראש*. G A L L. Sustentare.  
 I T A L. *Sustentare*. G E R M. *Auffenthalten* / *vordem sal enthalten*. H I S P. *Sostentar*.  
 A N G L. *To sustain*, *to aithe or help*, *to nourish*. } Virg. 10. *Aeneid*.  
 Huic frater subit Alcator fratremque ruentem Sustentat  
 dextra. ¶ Nonnunquam idem quod tolero, seu patienter fero.  
 { *תבן סבאל* *תבן נאסא*. *אירימא, זאנאפא, קיפא*. G A L L. *Endurer* &  
 porter patientem. I T A L. *Sopportare* patientemente. G E R M. *Gedultiglich*  
 tragen / *dulden*. H I S P. *Padescer* / *o sufrir* / *molestias*. A N G L. *To suffer*,  
*to abide* / *patientlie*. } *Salust. ad Cas. de Republica ordinanda*,  
 Postremo sapientes pacis causa bellum gerunt, laborem spe otij  
 sustentant. Cic. pro Flacco, Hominum mentes, cogitatio neque spes  
 sustentat. Idem Mario lib. 7. Tu modo istam imbecillitatem valetudinis  
 tuæ sustentat & tuere. Cas. 7. bel. Gal. Visque eò, & complures dies  
 milites frumento caruerint, & pecoree longinquiribus vicis  
 abacto, extremam famem sustentarent. Idem 3. bell. Civis, lamque  
 frumenta maturefcere incipiebant, atque ipsa spes inopiam  
 sustentabat, quod celeriter se habituros copiam confidebant. ¶  
 Sustentare se, id est, fortem animum in rebus aduersis gerere,  
 & fortunæ non succumbere. Cic. Terentia lib. 14. Quod reliquum est,  
 sustentata te mea Terentia, vt potes. Idem Torquato lib. 6. Tu velim te,  
 vt debes, & fortes, tua virtute sustentas. Idem Attic. lib. 3. Me vix,  
 miserique sustentato. [Quintilian. Animo me sustentavi.] ¶  
 Sustentare, pro alere, seu reficere, & egestatem alicuius subleuare. { *תבן*  
*כילחיל*. *אירימא, זאנאפא, קיפא*. G A L L. *Nourrir*. I T A. *Nodrire*.  
 G E R M. *Ernehren* / *erhalten*. H I S P. *Crizar*. A N G L. *To nourish*. } Cic. Attic. P. Valerium  
 negat habere quicquam Deiotacus Rex. eumque ait à se sustentari.  
 Terent. in Adelp. alit illas, solus omnem familiam sustentat. ¶  
 Sustentatum est, impersonale. Casar 2. bel. Gall. Id ex itinere magno  
 impetu Belgæ oppugnare cœperunt: ægrè eo die sustentatum est.

Sustentatio, onis, Expectatio, siue dilatio. { *תבן תחול* *תבן תחול*.  
*אירימא, זאנאפא, קיפא*. G A L L. *Sousten*, *patience*, *attente*. I T A L. *Sustentatione*,  
*supportatione*. G E R M. *Auffhaltung* / *auffzug*. H I S P. *Sostentacion* / *supportacion*.  
 A N G L. *An holding or bearing up*, *patience*, *and suffering*. } Cic. 2. de  
 Inuentio. Deinde virum statim geri necesse sit, virum habeat aliquam  
 moram & sustentationem.

Sustentaculum, Id est, fulcimentum quo aliquid sustinetur. { *תבן*  
*נאסא*. *אירימא, זאנאפא, קיפא*. G A L L. *Eleuer* in haut, *souleuer*.  
 I T A. *Sollenare*. G E R M. *Auffheben*. H I S P. *Alçar arriba*. A N G L. *To lift up*. }  
 A quo manit præteritum sustuli, & tempora ab eo formata. Virg. lib. 2. *Aeneid*.  
 Sustulit exutas vinclis ad sidera palmas. ¶ Significat autem sustuli,  
 idem quod sursum tuli, in altum erexi, subleuavi. { *תבן* *כילחיל*.  
*אירימא, זאנאפא, קיפא*. } Cicero pro Deiotar. Quam eum in equum plures  
 sustulissent, vix in eo herere senex potuit. Idem libro 2. de Natura  
 deorum, Phaetontem sol in curruum sustulit. Idem Attico, Salaminij  
 nos decretis suis in cælum sustulerunt. [Plaut. *Milit. sc. 3. a. 2.*  
 Credo herclè sustollat has ædes, totas, atque hunc in crucem. (Aliàs,  
 tollat.)] ¶ Aliquando idem quod suscepi. Cic. in Antonium, Qui ex  
 libertina sustulerit liberos. Cicer. pro Rosc. Amer. Plus oneris sustuli,  
 quam ferre possim. ¶ Nonnunquam pro educavi. { *תבן* *כילחיל*.  
*אירימא, זאנאפא, קיפא*. } Virg. lib. 9. *Aeneid*, Mæonio regi  
 quem serua Lycimnia furtim sustulerat. ¶ Nonnunquam item occidi,  
 necavi, abstuli de medio, abrogavi, perdidit, destruxi, subuer-  
 ti. { *תבן* *באראג* *הסיר* *הסיר*. *אירימא, זאנאפא, קיפא*. } Vnde est distichon illud  
 apud Suetonium in Nerone, [cap. 39.]

Quis neget Æneæ magnæ de stirpe Neronem?  
 Sustulit hic matrem: sustulit ille patrem.  
 Xenophanes diuinationem funditus sustulit, Cic. l. 1. Offi. Idem de  
 Diuin. Maiores nostri Carthaginem funditus sustulerunt.  
 [¶ Sublatum est conuiuium. Plaut. *Men. sc. 1. a. 3.* (Alibi, Mensa ab-  
 lata est.)]

Sublatio, onis, verbale, Ablatio, siue destructio. { *תבן* *אירימא*.  
 G A L L. *Ostement*, *destournement*. I T A. *Essa portar via*, *essa togliere*.  
 G E R M. *Auffhebung* / *hinnehmung*. H I S P. *Quitamiento*. A N G L. *A taking away*. }  
 Quint. lib. 7. cap. 2. An restitutio pro sublacione iudicij sit.

\*Sublatè, Adverbium, vnde sublata dicere, cui opponitur attenuatè.  
 Cic. de Clar. Orat. Quoniam ergo oratorum bonorum duo genera sunt,  
 vnum attenuatè pressèque: alterum sublata, amplèque dicentium.  
 \*Sublatè de se dicere, id est Magnificè de se prædicare. Cic. pro  
 Domo sua ad Pontif. Nihil enim vnquam de me dixi sublatus  
 ascendæ laudis causa potius, quàm criminis depellendi.

Sustuli, præteritum, Vide SVFFERO, SVSTOLLO, & TOLLO.  
 Susum, pro sursum, apud antiquos. [Priscianus lib. 1.] Et Caso c. 157.  
 Ita subducito susum animam quàm plurimum poteris: in triduo  
 polypos excidet.

Sufurcus, susurri, Paruum & summissum murmur. { *תבן* *ל*  
*א*. *אירימא, זאנאפא, קיפא*. G A L L. Vn bruit sourd, murmure. I T A L. *Mormoracione*,  
*mormorio*. G E R M. *Ein gemummel* / *gerummel* / *der fluesten* / *den wasser*.  
 H I S P. *Zumbido* / *o sonido de abeja*. A N G L. *A low murmuring* / *muttering*,  
*or whispering*. } Cic. 3. Tusc. Leuculus siue noster Demosthenes,  
 qui illo susurro delectari se dicebat, aquam furetis mulieribus  
 (vt mos in Grecia est) in susurrantisque alteri, &c. Hôyat. l. 1. Carm.  
 Leuèsq; sub noctem susurri. Vir. l. Eclog. Sæpe leui somnum  
 suadabit inire susurro. ¶ Declinatur etiam hoc Susurrum. Oui  
 lib. 7. Met. Procrin addit, linguaque refert audita susurra.

Sufurcus, adiectiuum. { *תבן* *תלחיל* *תבן* *תלחיל*. *אירימא, זאנאפא, קיפא*.  
 G A L L. Qui murmure & babille, qui ne fait que murmurer, murmurateur.  
 I T A L. *Chi mormora*, *mormoratore*, *sufurro*. G E R M. *Murmurand*.  
 H I S P. *Murmurador* que *Zumba*. A N G L. *That makes*

a low and small noise, as leaves of trees. } Ouid. 7. *Metamorph.* Procrin  
 addit, linguaque refert audita susurra.  
 Sufurro, ras, Murmuro, summissa voce loquor, lenem & summissum  
 strepitum edo: quale est aut apum murmur, aut aquæ molli-  
 ter defluentis, aut venti leniter spirantis. { *תבן* *תלחיל* *תבן*  
*תלחיל*. *אירימא, זאנאפא, קיפא*. G A L L. *Murmurer* entre les dents,  
 faire vn bruit bas. I T A L. *Mormorare*, *bucinare*. G E R M. *Flüstem* / *tauschen* /  
*murmeln* / *ein gemummel machen*. H I S P. *Zumbard* / *o hazer ruido*,  
*murmurar*. A N G L. *To whisper in the eare*, *to mutter*. } Vir. in Culice,  
 Ima susurrantis repetebant ad vada lymphæ. Et paulò post, quos  
 leniter afflans Aura susurrantis possit confundere venti. ¶ Sumitur  
 aliquando pro clanculum Terent. in Andr. Iam susurrari audio,  
 ciuem Atticum esse haec. *Marcial. lib. 2.* Nequid fortè petam,  
 timent cauetque, Et secum sic, vt audiam, susurrat. *Ouidius Epist. 18.*  
 Aut ego cum chara de te nutrice susurro.

Sufurratio, verbale. { *תבן* *תלחיל* *תבן* *תלחיל*. *אירימא, זאנאפא, קיפא*. G A L L. *Murmurement*,  
 & bruyement tout bas. I T A L. *Mormorio* / *tra denti*. G E R M. *Ein gemummel*.  
 H I S P. *Zumbido*, obra de murmurar. A N G L. *A muttering* / *or whispering* / *in the eare*. } *Celsus ad Cic. lib. 8.* Ad  
 Cæsarem crebri & non belli de eo rumores, sed susurraciones duntaxat  
 veniunt.

Sufurro, susurronis, Detractor, maledicus, qui non apertè loquitur,  
 qui voce demissa auribus hominum obstrepit. { *תבן* *תלחיל* *תבן*  
*תלחיל*. *אירימא, זאנאפא, קיפא*. G A L L. *Murmurateur*. I T A L. *Mormoratore*,  
*sufurro*. G E R M. *Ein ohreublaser* / *o ohrer* / *trager*. H I S P. *Murmurador*. A N G L. *A backbiter*. }

Sutates, A Flauto (modo emendata sic lectio) dici videntur iidem,  
 qui futores, aut saltem certum quoddam futurorij genus, Sic enim  
 legitur apud ipsum in *Anulularia*, Stat fullo, phrygio, aurifex, lanarius,  
 Ciniſſones, patagiarj, iudufiarj, &c. Propolæ, linteones, calcolarij,  
 Sedararij, lutates, diabatharij. ( *οι πάμα*. G A L L. *Cor-donniers*.  
 I T A L. *Calcolaj*. G E R M. *Schneßler*. H I S P. *Caparos*.)

Sutela, telæ, Dolosa astutia (vt inquit Festus) siue techna callidè  
 consuata. ( *תבן* *תלחיל* *תבן* *תלחיל*. *אירימא, זאנאפא, קיפא*. G A L L. *Finelle*  
 pleine de dol & tromperie, controuement de trôperie. I T A. *Astutia*  
 piena di fraude, *trouamento d'inganni*. G E R M. *Ein arglist* / *geschwinder* / *betrug*.  
 H I S P. *Astucia* / *lenu de inganno*. A N G L. *Guilt* / *or deceit*. )  
 Plaut. in *Capt*. Quando ego te exemplis pessimis excruciauerò,  
 Atque ob sutelas tuas te morti misero, vel te interisse peritisse  
 prædicent.

Suterna, Ipsa sutura, siue opus sutorium. ( *תבן* *תלחיל* *תבן* *תלחיל*.  
*אירימא, זאנאפא, קיפא*. G A L L. *Couſture*, ou chose couſue. I T A L. *Cuccitura*  
 o *cosa cucita*. G E R M. *Stufferwerk*. H I S P. *Cofedura* / *à costura* / *o cosa cosida*.  
 A N G L. *Sewing* / *or sewing*. ) Varro, Quod suternas facere iudicius,  
 nihil homo agis.

Sutillis, & Sutor, Vide svo.  
 SVTRIVM, *σούτριον*, Oppidum Tusciæ mediterraneum, apud Strab.  
 lib. 5.

Sutura, Vide svo.  
 SVTRVS, (vt ex ex Catonis sententia refert Plin. lib. 8. c. 5.) Nomen fuit  
 elephantis, qui in Panica acie fortissimè dimicauerat, altero dente  
 mutilato.

\*SVTRIVM, oppidum vetustissimum xxxiii. mil. pass. ab Vrbe distans,  
 quod adhuc nomen suum retinet: Hinc Sutrius Adiect. *Sil. Ital.*  
 lib. 8. Sabaria quique Stagna tenent, & Ciminiusque lacum, qui  
 Sutria tecta Haud procul. [Plutarch. in *Camil*.]

Suus, Relatiuum reciprocum, à Sui genituo deductum, de quo  
 suprâ egimus in suo primitiuo. ( *תבן* *תלחיל* *תבן* *תלחיל*. *אירימא, זאנאפא, קיפא*.  
 G A L L. *Sien*, à soy. I T A L. *Suo*. G E R M. *Sein*. H I S P. *Suyo*. A N G L. *His own*. )  
 [Plaut. *Capt. sc. 2. a. 2.* Meus mihi (filius) suus quoque charus. I-  
 dem *Curc. sc. 3. a. 1.* Sibi quisque habeat quod suum est. Idem *Mil.*  
*sc. 1. a. 2.* Apud suum paternum hospitem. Idem *Pseud. sc. 3. a. 1.*  
 Sui viatico me reduxit. *Ibid. sc. 3. a. 1.* Suum repetunt: alienum  
 reddunt nemini. Idem *Mil. sc. 2. a. 2.* Herus meus elephantis corio  
 circumtectus est non suo. (i. non humano.) Idem in *Aulul. sc. 1. a. 2.*  
 De suo opsonare. Idem *Mofell. sc. 3. a. 1.* Solam ille me soli sibi  
 suo quam liberauit. (i. de suo, siue sua pecunia, suo sumptu.) *Se-*  
*nec. cap. 20. de Consil. ad Marc.* De suo peribant proscripti. Idem  
*pseud. sc. 2. a. 1.* Quibus vi seruiant suus amor cogit. *Senec. epist. 86.*  
 Tigrim osculatur suus custos. *Oui. Eleg. 5. lib. 3. Trist.* Pugna suum  
 finem, quum iacet hostis habet. Idem 13. *Metam.* Orba suis essent  
 etiamnum liater ventis. Idem 4. *Fab.* Habeat ventos iam mea ve-  
 la suos. *Senec. Epist. 71.* Ignoranti quem porum petat, nullus  
 suus ventus est. *Ouid. 13. Metam.* Pars sua est laudis in illo. Item,  
 Plaut. *pseud. sc. 3. a. 1.* Metuunt ne eam vendas ob similitatem  
 suam. *Metam. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Vt par delicto sit mea pec-  
 na suo. *Ibid. Eleg. 4. lib. 4.* Exactus furiis suis Orestes. Et *Velleius*  
 Sua Cæsarem comitata fortuna. Idem *Velleius*. Plancus dubia. i.  
 sua, fide, &c. ¶ Suus, pro illius: *Ouid. 3. Fast.* Illo festa die dem  
 sua sacra facis. Idem *Eleg. 1. lib. 3. Trist.* Non facinus causam (pe-  
 na) sed suus error habet. Et *Casar lib. 3. de bell. civ.* Præſſe suo  
 nomine exercitui. (i. nomine illius.) Plaut. *Mil. sc. 1. a. 2.* Si mori-  
 riatur mater sua. Item, Illius filiam conicit in nauem clam ma-  
 trem suam, &c.] Hic paucula tantum annotanda sunt, quæ illic  
 sunt omiſſa. ¶ Suus aliquando idem valet quod sui iuris. Cic. 4. de  
 Fini. Sempèr querit in disputando, suus, id est, nõ vteretur alienis in-  
 uentis argumentorū. ¶ Suum esse, aliquando idem est quod esse san-  
 ctæ mentis, vel in potestate meis. *Vlp. l. 7. §. adeo. D. quib. ex caus.*  
*in poss. aut.* Furiosus suus non est, id est, non est sanæ mentis. ¶  
 Aliquando idem quod proprius. Idem Cic. pro Rosc. Amer. Sua quæ-  
 que fraus, & suus terror maximè vexat, suum quæque scelus a-  
 girat. Idem 1. *Offic.* Expendere oportebit quid quisque habeat  
 sui: id enim maximè deest quod est cuiusque suum maximè. Cic.  
 ad Attic. lib. 14. Plura nobiscum hic per honorificè & amicè  
 Cæstius, quem sui Cæsarem saluant. [Senec. cap. 10. de *Consil.*  
 215.]



ne, subdit, tandem, Et teneram ab radice ferens Syluane cupressum. *Quem locum explicans Seruius, Publica (inquirit) cæremoniarum opinio hoc habet, pecorum & agrorum Deum esse Syluanum. Prudentiores tamen dicunt eum esse Διὸν Διός, hoc est, Deum τῆς γῆς, τῆς αὐτῆς autem est sæx omnium elementorum, id est, ignis sordidior, & ær, item & aqua, & terra, sordidiora vnde cuncta procedant. Quam ὕλη Latini maiorem appellauerunt: nec incongruè, quum materiæ syluarum sint. Ergo quem Græci à toto, Latini à parte dixerunt. Hac ille. *Plin. lib. 12. cap. 1. Quin & Syluanos, Faunósque, & deorum genera syluis ac sua nomina tanquam è cælo attributa credimus. [Plaut. Aulul. sc. 3. a. 4. Syluanus lucus extra murum est auius.]**

**S Y L V I A**, quæ & Rhea, & Ilia, Numitoris filia, quæ à Marte compressa (vt Romani credi voluerunt) Romulum peperit, & Remum, vrbis Romanæ conditores. *Vide Lin. lib. 1. ab Vrbe. ¶ Est & Syluia apud Virg. 7. Æneid. nomen sororis Thyri heu pastoris regij armenti, cuius ceruus mansuetus à Troianis vulneratus initium præbuit belli inter Latinos, & Troianos aduenas.*

**S Y L V I S**, Ascianj filius, Æneæ nepos: ita dictus quòd casu quodam in syluis natus esset: à quo deinceps Albanorum Reges omnes Syluij dicti sunt, sicut Romanorum Imperatores, Augusti: Ægyptiorum Reges, Ptolemæi: Parthorum, Arsaces. *Vide Lin. lib. 1. ab Vrbe. [¶ Syluius Postumus pater Latini: Ouid. libro 4. Fastor.]*

**S Y M A**, sive Syme, symes, ὄψυμ. Insula est Carix adiacens, portum habens claufum triremibus aptum, & nauale nauium viginti. *Autor Strab. lib. 14.*

**S Y M A E T H**, Ὑμαίος, Fluuius Siciliæ, non longè ab Ætna, qui (vt ait Strab. lib. 6.) agrum Cataneum irrigat.

**Symæthius**, a, uni, adiect. *Virg. 9. Æneid. Eductum Martis luco Symæthia circum Flumina.*

**S Y M B A R I**, Populi feri, inter Arabix montes, & Nilum incolentes, elephantumque venatu victitantes. *Autor Plinius libro 6. cap. 31.*

**Symballôta**, penult. product. *συμβάλλοντι, ὅτι τὸ συμβάλλειν, Vestes quædam coacti per se velleris implexu potius, quam textu confectæ.*

**Symbolum**, li. pen. cor. Nota, signum, collatio. { *ΣΥΜΒΟΛΟΝ* oth. *συμβολον*. **ANG.** *A signe, token or badge to know one bie.* } à *συμβάλλω*, confero. Hinc fit vt Symbolum accipiatur pro eo quod in cœnam comparandam plures conferunt. { **G A L.** *Enseigne de reconnaissance, escot.* } **IT A.** *Segno, intrasegno, scoto.* **G E R M.** *Ein uette; item, ein wahr sethen.* **H I S P.** *Collecta de dichos o sentencias, fennal, appellido en la guerra.* } *Terent. in Andr. Symbolum dedit, cœnauit.* [Hic Symbolum legi debere apud Terentium & alios admonet Turnebus, Lambin, & alij quod etiam puto.]

¶ Dicitur etiam Symbolum, signum bellicum quod à Latinis tessera appellatur, quo socij ab hostibus & exploratoribus dignoscuntur: vt in Marij exercitu Lar Deus in castris Syllæ Apollo Delphicus: inter Cæsarianos, Venus genitrix. [Etiam Symbolum dicitur quodlibet signum de quo inter aliquos conuenit: quoque quis ab alio dignoscitur atque secernitur. *Plaut. pseud. scen. 1. act. 1. Miles hic reliquit, symbolum impressum in cera ex anulo suam imaginem: vt qui huc afferet eius similem symbolum, Cum eo simul ne mitteret. Idem ibid. scen. 2. act. 2. Iste symbolum est inter heram meum & tuum de muliere. Mox: Dato ergo istum symbolum illi, (sup. expressam in cerâ imaginem.) &c. Quibus in locis in masculino genere, Symboli nomen usurpatur à nominatiuo symbolus: de quo vide paulò inferius.]*

¶ Ab huius similitudine Symbolum Apostolorum dictum est, quodam quasi totius nostræ fidei breuiarium: quo veluti quadam tessera pseudoapostoli à veris discernentur. Erant enim eo tempore Iudæi quidam, qui simulabant se esse Apostolos Christi, & lucri alicuius, vel ventris gratia ad prædicandum proficisciebantur: nominantes quidem Christum, sed non verè & piè eum annuntiantes. [Hoc etiam nomine dicebantur tessera quædam, quæ dabantur publicè à ciuitatibus quibusdam hominibus sibi amicis, vt hospitaliter, & amicè acciperentur in oppidis fœderatis. Sic etiam hodie vocari possunt tessera collybisticæ, ad permutandam pecuniam sine vecturæ periculo institutæ. *Iulius Pollux* interpretatur symbolum, paruum numisma. ¶ *Aristoteles* originem, id est etymologiam vocabulorum Symbolum appellat, per quam vis verbi, vel nominis per interpretationem cognoscitur.]

¶ Symbola item dicuntur notæ arcanioris cuiuspiam mysterij significatiuæ: vt quum ciconiam dicimus esse symbolum pietatis, & papauer fertilitatis.

¶ Item breues quædam & inuolutæ sententiæ, & quædam quasi ænigmata, rem aliquam occultam & reconditam significantia, quæ & *συνθημα* & *αἰνιγματικὰ* à Græcis appellantur: cuius generis sunt symbola Pythagorica.

**Symbolum**, pen. cor. *σύνθημα*, Symbolum, anulus, tessera, chirographum. *Plaut. in Bacch. Eo præsentem homini extemplò ostendit symbolum. Quem tute dederas ad eum, vt ferret filio. N. Quid, vhi ei ostendit symbolum? e. inquit dicere, adulterinum, & non eum esse symbolum. [Idem Plaut. pseud. sc. 2. a. 2. Dato istum symbolum illi. Idem ibid. sc. 4. a. 2. Symbolum? Quem symbolum, qui à milite allatus est.]* *Iustinus libro 2. Sollicitate inquietos in partes suas statuit: & quum colloquendi copiam non haberent, quo applicaturi erant, symbolos proponi, & factis proferibi curat. Quo in loco Symbolos videtur appellare literas sive notas, quibus militibus indicabatur locus quò essent conueniendi. [Alia exempla generis masculini habes sup. in voce præcedente.]*

**Symbola**, scem. gen. Apud antiquos in eadem legitur significatione, in qua Symbolum: *Plautus in Stich. Iam hec ego per hortum ad amicam transibe meam, Mihi hanc occupatam noctem:*

eadem symbolam Dabo, & iubebo apud Sangarium cœnam coequi. [*Plaut. Cure. sc. 1. a. 4. Symbolorum collatores apud forum pitcarium.*]

**S Y M E**, ὄψυμ. Insula Carix adiacens, medio ferè spatio inter Rhodum & Gnidum, vt tradit *Plin. lib. 5. c. 31. Vide supra in dictione S Y M A. **S Y M A E N** A, pen. cor. *σύνμαχος*. Proprium nomen oratoris cuiusdam Romani, qui missus fuit à Senatu Constantinopolim, ad Theodosij liberos, rogatum vt Vestales à Christianis destrui minime paterentur. Cuius rei gratia putabant se aduersa multa à diis esse passos. Eius igitur orationem & Prudentius & Ambrosius, qui huius meminere, acerrimè confutarunt. ¶ *Fuit & Symmachus, sacrorum librorum interpres doctrinæ parum lynceræ: cuius meminit Eusebius, ¶ Græcis alioqui σύνμαχος bellicosum significat, quemadmodum & συμμοχία, bellij locicetatem.**

**Symmetriā**, *συμμετρία*, Apta membrorum partiumve omnium proportio: quæ quibus adest symmetra *σύμμετρα* dicuntur. *Plin. Primus hic multiplicasse varietatem videtur, numerosior in arte quàm Polycleus & Symmetria diligentior. Idem Nondum habet Latinum nomen Symmetria.*

**Symmonianum**, trifolium, vel (vt *Ruellio placet*) Symmoniacum Herba quam in hæc verba describit *Colura. lib. 6. c. 17. Symmonianum trifolium, quod inuenitur confragosis locis, edicacissimum traditur, odoris grauis, neque ad similes bitumini, & edicaco Græci eam ἀσπάλθου appellant: nostri autem propter figuram vocant acutum trifolium: nam longis & hirsutis foliis viret, caulèmq; robustiorem facit quàm pratense.*

**Sympathiā**, Verbum ex verbo, condolentia, compassio. { *συμπάθεια*. **G A L.** *Sympathie, accord & conuenance naturelle.* } **IT A.** *Compassione.* **G E R.** *Mitleidung; vberetinsimmung.* **H I S P.** *Compassion, consentimiento.* } *Cic. 3. de Nat. deor. Illa verò coheret & permanet naturæ viribus, non deorum, èstque in ea iste quasi consensus, quam συμπαθειαν Græci vocant.*

**Symphoniā**, a, { *συμφωνία*. **G A L.** *Accord de son.* } **IT A L.** *Harmonia, consonantia, concerto.* **G E R.** *Zusammen stimmung; mittheilung.* **H I S P.** *Consonancia en la musica.* **AN.** *Concordand agreeance of tune.* } **Consonantia & musicus concertus.** *ὁμοῦ συμφορεῖν*, quod est consonare, sive concinere. *Cic. pro Calio, Accusatores quidem libidinis, amores, adulteria, Bais acta conuiuia, comellationes, cantus, symphonias, nauigia iactant. Cic. ad Tironem lib. 15. Symphoniam Lyonis velim vitasse. \*Vbi sic interpretor, Intelligimus Tironem inuitatum esse à Lyfone ad cantus aliquos & delectationes Musicas, quæ ei obfuerunt. Symphoniam posuit pro tota celebritate, quam fecit Lyfo, quæ cantu musico maximè fuerat decorata. ¶ Symphonia herba, quæ & gumphena dicitur. *Plin. lib. 26. c. 7. Symphonia vel gumphena alternis vitidibus roseis: que per caulem foliis in posca sanguinem reuicentibus medetur. [Quid Symphonia sit, docet Censorinus de Die natali vbi de Musica agit.]**

**Symphoniaci pueri**, Serui musicam tocantes, qui & in conuiujs, itèmq; in classe adhibebantur. { *Μεναχχηνιμ*. *συμφωνιακὰ παιδία*. **G A L L.** *Chantres, musicus.* } **IT A.** *Cantori, musici.* **G E R.** *Senger.* **H I S P.** *Cantores.* **AN.** *Thas singes in tune melodiouslie.* } *Cic. pro Milone. Milo tum casu pueros symphoniacos vxoris ducebat. Padianus auior est, cani remigibus celestima per symphoniacos seruos solitum olim fuisse, interdum per assam vocem, id est, ore prolatam, interdum per citharam.*

**Symphoniaca herba**, eadem cum Apollinari sive hyosciamo, *testa Apuleio. Palladius, Si cæralis æstu canicularium sagietur, herbam symphoniacam circa arboris truncum quocumque torqueri in coronam iubet, vel ex ea iuxta vnum caudicem cubile fieri.*

**Symphreaticus**, Qui iisdem vtuntur puteis. *Cic. lib. 2. de Legibus, Ego mehercule & illi & omnibus municipibus duas esse censet statuas: vnam naturæ, alteram ciuitatis: vt ille Dato quom essez Tusculi uatus, in populi Romani ciuitatem susceptus est. Itaque quum ortu Tusculanus esset, ciuitate Romanus, habuit alteram loci patriam, alteram iuris: vt vestri Attici, priusquam Theseus eosdem migrare ex agris, & in Asty, quod appellatur, omneis conferre se iussit, & symphreaticas ex Atticis fieri: sic nos & patriam dicimus, vbi nati, & illam qua excepti sumus, quo in loco tamen nonnulli *συμφρετικὸς* legere malunt, quasi *ἰμφορετικὸς*, hoc est, eiusdem animi & sententiæ.*

**Symphyton** *πέτρων*. { *σύνφυτον πέτρων*. **G A L L.** *Bugle.* } **IT A.** *Sinfisa, consolida.* **G E R.** *Stemgansel.* **H I S P.** *Suelda.* } Herba in faxis nascentis, ramis tenuibus, paruis, origini similibus, capitalis thymi, surculosa tota, odorata, gustu dulcis, saliuam ciens, longa radice, subrufa, digiti crassitudine. Latini alum, rustici in Gallia *Buglum* appellant. ¶ *Symphyton alterum, caule nascitur cubitorum binum maiore, angulosa, inani, vt sonchus, & crasso, qui per breuia intervalla circumdatus foliis lanuginosis, oblongis, &c. Officinæ nomen symphyti retinuerunt. Herbarijs & vulgo *Consolida maior* vocatur.*

**Sympitium**, *σύνπιτον*, Vas vinarium, non dissimile cyatho, quo in sacrificijs utebantur, *ὅτι τὸ σύνπιτον*, quod est compositare. *Iuuenal. Satyr. 6. Et quis tunc hominum contemptor numinis, aut quis Sympitium ridere Numæ, nigrumque catinum? Quo tamen in loco non desunt, qui sympullum legere malint: qua vox & apud Plinium & apud Varronem legitur. Verba Plinij sunt hæc, lib. 36. c. 12. In sacris quidem, etiam inter has opes, non murrhinis, crystallinisve, sed fistilibus probibatur sympullis, Varro autem sic habet, lib. 4. de ling. Latina, Quòd vinum dabant vt minutum fundederent, à guttus guttum appellarunt. Quòd sumebant vt minutatim, à sumendo sympullum nominauerunt. In huiusce locum in conuiujs è Græcia successit epichysis & cyathus: in sacrificijs remansit guttus & sympullum.*

**S Y M P L E G A D E S**, pen. cor. *σύνπλεγάδες*, quæ, & Cyaneæ, Insulæ duæ



detur, & non est, quod est praedari, Sallustius de Fugitiuis, in syl-  
ua (inquit) Sylua factus est. Virg. 12. Aeneid. ac velut ingenti Sylua,  
summove Taburno, Quum duo &c.

**SYLLA**, duplicato illo *συλλα*, fuit Romanus nobilis, teste Sallustio, qui  
ex antiqua Scipionum familia originem duxit. Hic in adoles-  
centia omnibus dignitatibus iniquitatem vitam egit, usque ad  
Quaesturam quam sub Mario adeptus est, in qua vitam omnem  
penitus commutavit. Litteris Graecis & Latinis bene eruditus  
fuit, facundus, acer, astutus, gloriae cupidus, sui securus, pecu-  
niae maximus largitor, animo grandis: adeo ut de illo dubitari  
potuerit (inquit Sallustius) fortis: ne an felicius esset. Missus a  
Mario ad Bocchum regem legatus, Jugurtham victum retulit.  
Deinde & Mithridatem Asiam crudelissime vastantem con-  
pescuit: foetalis belli luctus repressit: Clonae dominationem  
fregit: & Marium qui olim se Quaestorem fastidierat, ipsam il-  
lam provinciam proscriptum & exulem coegit petere. Dicta-  
tor deinde effectus, ita Rempublicam oppressit, ut teste Cicerone  
in Verrem, nemo illo invito nec bona, nec patriam, nec vitam  
retinere posset. Postremo publica constituta, Dictaturam de-  
posuit, & priuatus Puteolos concessit: ubi & pediculari morbo  
perit. Quapropter Caesar Julius dicere consuevit, illum litem  
nescivisse, quia dictaturam deposuisset, ut scribit Tranquil-  
lus. Syllae autem nomen ex Sybilla contractum putatur. Ap-  
pellatus est enim Sybilla qui ex Sybillinis libris primo sacra fe-  
cit: cuius posterius duabus sublatis literis, Syllae sunt appellati. Et  
quum is, qui primus Sylla appellatus est, flavo & compto capil-  
lo fuerit, similes Syllae sunt appellati. Inde profectum ut effe-  
mum in ludo, Syllae dicebantur. Salspater lib. 1. [¶ Sylla, Galliae  
sonat, Couperose. Plutarcho auctore in Coriolan. & apertius in  
Sylla. Hinc Syllaecus color Vitruvio idem, qui purpureus.]  
\*Syllaturus est Syllam imitari. Cic. Attic. lib. 9. c. 18. Nocturpe  
Co. noster biennio ante cogitavit, ita Syllaturus animus eius, &  
proscripturum diu.

**Syllaba**, bae. *συλλαβή*. GALLIC. Syllabe. ITA. & HISP. Syllaba. GERM.  
Ein sylben clausen. ANGL. A syllable. } Est comprehensio litera-  
rum, vel vnius vocalis enuntiatio, vnius, aut duorum temporum  
capax. Omnis enim syllaba aut brevis est, & vnum tempus reci-  
pit, quod atomum metrici vocant: ut, Vir. Aut longa, & duo  
recipit tempora ut Res. ¶ Dicta est autem Syllaba, *συλλαβή*,  
quae ex pluribus literis constat. Quae autem vna vocali perficitur,  
abusive syllaba vocatur, & monogramma appellatur. Abae di-  
cuntur digammae, ut Ne: usque ad hexagrammam, ut Stirps. Ac-  
cidunt syllabae quatuor, tenor, spiritus, tempus, & numerus litem-  
rarum. Tenores tres sunt, acutus, grauis, & circumflexus. Spiritus  
duo, Alper & lenis, tempora tria, breue, longum & commune.  
Nemus, quia vnica litera contenta esse potest, aut plures ad-  
mittit, senarium tamen numerum non egreditur.

**Syllabatum**, aduerbium. Per syllabas. *συνσλλαβή*. GALL. Par syl-  
labes, syllab e apres syllabe. ITA. Syllaba, per syllaba, a syllaba. GER.  
Den sylben nach. HISP. De syllaba en syllaba. ANG. By syllables,  
or syllabe by syllabe. Cic. Attic. lib. 13. Ergo ego ne Tyrone quidem  
dictari, qui totas *συνσλλαβή* persequi solet, sed Spiatheri syllaba-  
tim. Dicere syllabatum, Cic. 4. Acad. Quum enim tuus iste Stoicus  
sapientis syllabatum tibi ista dixerit.

[Syllaeus color, quis: Supra in Sylla, ad finem.]  
**SYLLANIUS**, *συλλαnius*. Statuarius nullo doctore nobilis: de quo Plin.  
lib. 34. cap. 8.

**Syllaturio**, Vide SYLLATURIO.

**Syllepsis**, *συνσλλησις*. Figura est orationis, teste Rufiniano, quum dua-  
bus diversisque sententiis verbum accommodatur alteri non  
conueniens. Beda diffinit esse dissimilium clausularum per vnum  
verbum conglutinatum conceptionem: ut quum substantiuus,  
vominatiue diuersorum generum iungitur adiectiuum, ver-  
bumve alteri tantum respondens. Virgil. 1. Aeneidos, Sociis & rege  
recepto. Idem. 1. Ecl. sunt nobis poma, Castaneae molles, & pressi  
copia lactis. ¶ Aut quum pro multis vnus ponitur: ut, Vte-  
rumque armato milite complet. ¶ Aut pro vno multi, ut, Vos  
& Calliope precor, aspirate canenti. Vtaturus enim dixisset, O  
vos Muses. Dicta Syllepsis, *συνσλλησις*, quod est concipere,  
vnde Latine Conceptionem, siue Comprehensionem vertere  
possumus.

**Syllogismus**, *συνσλογισμός*. Argumenti firmissimi genus, ex duobus  
prouentatis conclusionem necessariam inferens. Latine Ratio-  
ciuationem vertere possumus. *συνσλογισμός*, quod est ratiocinari.  
Quint. lib. 3. c. 7. In syllogismo tota ratiocinatio ab eo est,  
qui intendit. [¶ Quid sit Syllogismus docet Gallus cap. 26.  
libro 15. Vbi definitionis Aristotelicae latinae habetur interpre-  
tatio.]

**SYLOSOK**, fontis *συλοσος*. Polycratis Samiorum tyranni frater qui  
quum Dario Hystaspis filio vestem quam ferebat, aliquando  
largitus esset, ab eo pro pensatione muneris tyrannidem do-  
no accepit. In qua admistranda crudelissime se se gessit, pa-  
triam eiuis exhauriens. Vnde tractum est prouerbum. *συνσλοσος*  
Hec est Sylosontis opera facta est loci am-  
pliatudo.

**Sylua**, *συλλα*, Nomen generale est non solum arborum, sed etiam  
herbarum. *συλλα*. GAL. Forest, bois. ITA. Selua, bosco. GERMAN. Ein wald. HISPAN. El bosque de arboles. ANGLIC.  
A woode. [¶ Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Quid me venatum in syluam vo-  
casi? Bacche. Tbul. lib. 4. Nec quadrapes densas depascitur aspera  
syluas.] Vir. lib. 1. Geor. Subit aspera sylua, Lappaeque tribulique.  
Proprie tamen arborum, & quae caedua est, hoc est, quae habetur  
in enim vsum, ut ex ea materia caedatur. Quod si succilla sit, ni-  
hilominus dicitur sylua, quoniam rursus ex stirpibus, aut radi-  
cibus renascit. Cic. Attic. lib. 12. Mane me in syluam abstrudo

densam atque asperam: non exeo inde ante vesperam. Quint. lib.  
1. cap. 10 de Orpheo, non feras modò, sed laxa etiam syluaque de-  
xillè posteritatis memoris proditum est. Virg. 6. Aeneid. Icur in  
antiquam syluam, stabula alta ferarum. Dicta sylua, ab eo quod  
Graecis *συλλα*, id est, materia dicitur. Et vtili *συλλα* pro materia sic  
nostri Syluam posuerunt. Sylua autem vel glandifera est, cuius  
arbores non caeduntur, sed ad escam quadrupedibus praeben-  
dam seruantur: aut caedua, quod in ea arbores, quum ad iustam  
proceritatem creuerunt, caeduntur: ut vel adificationibus, vel  
aliiis vsum materiam praebant. Locus non est caeduus, sed ma-  
nus confusus, religiosusque Deo, vel hominis alicuius cineri de-  
dicatus, circa delubrum Dei vel sepulcri. Saltus est sylua inuia,  
vbi pasci & aestiuare, vel hyemare pecudes solent. Nemora vo-  
luptatis causa comparata, & plena amonitatis. ¶ Quandoque  
syluam accipiunt pro tumultuario, & extemporaneo scripto:  
quod Graeci *συνσλογισμός* appellant: cuiusmodi sunt Syluae Papi-  
nij, quas sibi subito calore & quadam festinandi voluptate ex-  
cidisse testatur. Quint. lib. 10. cap. 3. Diuersum est huic eorum vi-  
tium, qui primo decurrere per materiam stylo quam velocissimo  
volunt, & sequentes calorem atque impetum ex tempore scri-  
bunt: hanc Syluam vocant. [¶ Syluae & ambulationes in vrbe.  
Sueton. in August. c. 100.]

**Syluala**, diminutiuum. *συλλα*. GAL. Vn petit bois, petite forest,  
boschage. ITA. Picciola foresta. GERMAN. Ein waldchen. HISP. Pe-  
quenno bosque. ANGL. A little woode. Colum. lib. 8. ca. 15. Sunt enim  
quibus cordi est vel in sylualis tamaricu, aut scirporum fructus  
immorari: nec ob hanc tamen causam totus locus sylualis occu-  
petur.

**Syluester**, stris, vel hic & haec Syluestris, & hoc Syluestre, Syluo-  
sus. *συλλαιος*. GALL. Sauvage, rustique, champêtre. ITA. Sel-  
uatico, rusticano. GERMAN. waldechtig. Item bewertsch. HISP. Cosa de  
bosque. ANGL. wild. Linus 7. belli Pun. Tumulus erat syluestris  
inter Punica & Romana castra. Cic. in Lal. Quum locus ipse de-  
lectemur montosis, & syluestribus, in quibus diuicijs commemoratè  
sumus, hoc est, locus qui in montibus sunt, & syluis. [Ouid. 13.  
Metam. Qui nunc vt memoraat Syluestribus abditus antris.]  
¶ Interdum ponitur pro iaculis, agrestis, siue rusticus, *συλλαιος*.  
Ouid. 2. Fast. Transiit Euander syluestria numia secum. Virg.  
1. Ecol. Syluestrem tenui musam meditaris auena. ¶ Hinc Syl-  
uestrior comparatiuus. Plin. lib. 26. c. 27. Syluestriora omnia tar-  
diora.

**Syluaticus**, a, um. Quod est sylua, seu quod ad syluam pertinet.  
*συλλαιος*. GALL. De forest, sauage. ITA. Seluatico, di selua. GERMAN.  
Des walds. HISPAN. Cosa paracione a bosque. ANG. Of a woode. Varr.  
lib. 1. de re Rust. Vt fauces dicuntur ab eodem scriptore vine-  
aticae opus esse lex, terpiculae quinque, syluaticae quinque, arbor-  
ariae tres, rusticarum decem. Syluatica laurus, crescens in syluis,  
Cato c. 8. Syluaticus mus, id est, agrestis, siue in syluis habitans.  
Plin. lib. 30. c. 9.

**Syluicola**, a, pen. cor. Qui syluam incolit. *συλλαιος*. GAL. Qui habite  
es bois & forests. ITA. Chi habita nella selua. GERMAN. Ein waldwohner.  
HISPAN. El que mora en los bosques. ANGL. That dwelleth in a forest  
or woode. Propert. lib. 3. elag. 13. His tum blanditijs fartiuu per an-  
tra puellae Oscula syluicolis empta dedere viris.

**Syluicultrix**, icis, Syluae habitatrix. *συλλαιος*. GAL. Celle qui habite  
es bois & forests. ITA. Donna che habita nella selua. GERMAN. Ein  
waldwohnerin. HISPAN. La que mora en los bosques. ANGL. She that  
dwelleth in a woode. Catul. Epigr. 18. Vbi cerua syluicultrix, vbi  
aper nemoriuagus?

**Syluifragus**, a, um, pen. corr. *συλλαιος*, *δρυμύς* & *δρυς* *καταβόλον*.  
GALL. Qui rompt & abbat les forests. ITA. Spezza selua. GERMAN.  
Das die waldtrifst. HISPAN. Quebrantador de cortador de bosques.  
ANGLIC. A cutter of a woode or forest. ¶ Venti epitheton est quo  
arbores in syluis & franguntur, & euantur. Lucret. libro 1. mon-  
telque supremas Syluifragis vexat flabris. De vi & imperu ventoro-  
rum loquitur.

**Syluiger**, a, um, Syluofus. *συλλαιος*. GAL. Plein d'arbres, boscegenx.  
ITA. Seluoso, pieno d'alberi. GERMAN. Waldechtig. Das vnter dem holt.  
HISPAN. Llano de bosques. ANG. Full of trees or forestes. ¶ Vt Montes  
syluigeri. Plin. lib. 31. c. 3. Ideo syluigeri ab Aquilonis tantum pat-  
te sunt.

**Syluofus**, a, um, Sylua oblitus, arborum densitate syluae imaginem  
referens. *συλλαιος*, *δρυμύς*. GA. Plein d'arbres, boscegenx. IT. Seluoso,  
pieno d'alberi. GER. Waldechtig. HISP. Llano de bosques. ANG. Full of  
woodes or trees. Liu. 9. ab Vrbe. Saltus duo vtri, syluofusque sunt, mo-  
tibus circa se perplexis inter se coniancti. Plin. lib. 12. c. 5. Superio-  
res eiusdem rami in excellens emicant syluofa multitudine.

**Syluestrois**, ere, in nimiam ramorum, samentorumque vberitatem  
luxurians. *συλλαιος*. GALL. Deuenit sauage. ITA. Dinente sel-  
uatico. GERMAN. Ein em wald werden mit vnter dem schossin. HISP.  
Hazerse bosque. ANG. To waxe wild or thicke of boug, has lik a woo-  
de. Cic. in Catone, Quam multiplici serpentem lapsu, & erratico,  
ferro amputans, coercet ars agricolarum, ne syluesteat samentis,  
& in omnes partes nimis fundatur. Col. li. 4. cap. 1. Nec pali vitem  
superuacuis frondibus luxuriantem syluestere.

**SYLVANVS**, Syluarum Deus, qui Cyparissum puerum in delicijs  
habuisse dicitur, eundemque in arborem sui nominis, hoc est,  
in cupressum transformasse. ¶ GERMANI. Der waldgott Pap. ¶ Fa-  
bulantur enim Poetae, Cyparissum ceruam habuisse manufacta-  
ctam, eaque vnice adamasse: quam quum Syluanus imprudens  
occidisset, puer doloris impatientia contabuit. Cuius mortem a-  
gre ferens Syluanus, in arborem eupressum eum commutauit,  
quam amatij desiderio semper dicitur circumferre. Quidam  
Syluanum eundem esse putarunt cum Pane. Virg. in libro 1.  
Georg. manifestè eos distinguit. Nam quum dixisset, Pan ouium  
custos, &c. interiecta deinde Mineræ, & Triptolemi mentio-  
ne, lib.



lij. *Cic. de Finib.* Synophebos ego (*inquit*) potius Cæcilij, aut Andriam Terentij, quam vtramque Menandri legam? *Idem de Senectute*, Aut Status in Synephebis.

**Synephebis**, *συνεπιθεις*, Gemma est lactei coloris, alio nomine galactites. *Plin. lib. xli. cap. 10.* Galactites ex vno colore lactis est. Eandem dicunt leucogæam, & leucographiam. Appellant & synephebiten lactis succo & sapore notabilem.

**SYNEPTVS**, *συνεπτος*, e Pentapoli Africæ, philosophus Christianus, præsul Ptolemaidis factus. Scripsit libros in Grammatica, Philosophia, Panegyricos, Epistolas, & alia. *Autor Suidas.*

**Syngrapha**, *συνγραφα*, & Syngraphus, & Syngraphum, phi, pen. cor. *συνγραφα*. **GAL.** Scedula, obligatio, police. **ITAL.** *Polizza*. **GER.** Ein hand, christl. **HISP.** La escritura entre dos. **ANG.** A bill of ones hand, an obligation, acquittance. } Scriptura siue Scheda quæ sit propria manu contrahentium, ad pactorem fidem. [Dicam paulò fufius. Syngrapha, tabella est, in qua est per scripta pactio vtriusque pactifcentis manu. Syngraphas autem tantum in Græcia fieri consueffe reperio. Nam Romæ pactiones eiusmodi in accepti & expensi codices referebantur, quemadmodum Syngraphæ in tabella certa. (id est quæ data opera pararetur, neque aliud quicquam contineret, per scriberentur. Atque hæc ipsa est obligatio, quam nominibus fieri solitam Iustinianus scribit. *Vide Chirographum. Plaut. Asin. sc. ult. act. 1.* Ut voles nos esse syngrapham facito afferas. *Mox; Legem imponit. Ibidem sc. 3. act. 4.* Setum syngraphum.] *Plaut. in Asin. [sc. 1. act. 4.]* Agè, istum ostende quem conscripsi syngraphum Inter me, & amicum, & lenam. *Cicer. Treb. l. 7.* Tanquam enim syngrapham ad imperatorem, non epistolam attulisses: sic pecunia ablata, domum redire properabas. *Idem de Arusp. resp.* Alterum putabo Regem, si habuerit vnde tibi soluat quod ei per syngrapham credidisti. *Suetonius*, Cuius patri non dubitauit à quibusdam iusturandum, atque etiam syngraphum exigere. [Pro tessera seu publica fide. **GAL.** Passport, ou Saufconduit. *Plaut. sc. 2. a. 3. & sc. 3. a. 2.* A Prætorè sumam Syngraphum. **T.** Quem syngraphum? **H.** Quem hic ferat secum ad legionem; hinc ire huc vt liceat domum.] *Dicitæ syngraphæ* *συνεπιθεις*, quod inter cætera significat, scripto euenire.

**SYNNADA**, *συνναδα*, Ciuitas maioris Phrygiæ. *De hac Strabo lib. 10. sic scribit*, Synnada vrbs non magna, ante quam planities iacet oleis confita, sexaginta ferè stadiorum. Vterius est Docima vicus: & Synnadici lapidis fodina: sic enim eum Romani appellant: indigenæ verd Docimeten, & Docimeam. Vena in initio paruas glebas emittebat, nunc propter maximos Romanorum sumptus columnæ integræ & ingentes extrahuntur, & varietate alabastritæ lapidi proximæ. *Dicitur & Symnas, adis, vt apud Sidonium.*

**Synochites**, *συνοχίτης*, Gemma qua Magi afferunt umbras inferorum euocatas teneri. *Plin. lib. 37. cap. 11.*

**Synodia**, orum, *συνωδιον*, Congressus, colloquium: ex *συν* & *οδος*. *Cic. ad Att. lib. 10.* Inicela autem mihi spes quædam est, velle mecum Seruio Sulpitium colloqui: ad eum m. sit Philotimum libertum cum literis, si vir esse volet, det clara synodia, sin autem, erimus nos quales solemus.

**Synoditæ**, *συνωδιται*, in *L. C. de episcop. aud.* dici videntur monachorum comites. Nam *σθινη* viatorem significat. Solent enim monachi ex collegij sui inferiori ordine quempiam deligere, qui eos comitetur: quos Galli *Culopulos* appellant: quod (vt quidam aiunt) à tergo monachorum concinnantium sedentes illos horæ præteritæ culi pulsione admoent.

**Synodontes**, *συνωντιες*, Gemma ex cerebro synodontis piscis. *Autor Plin. lib. vlt. cap. 10.*

**Synodontis**, duntis, *συνωντις*, Piscis genus, in cuius cerebro synodontis gemma inuenitur. *Plin. lib. 37. cap. 10.*

**Synodus**, di, pen. corr. & *συνωδος*, idem quod Conuentus siue Cæus, à *συν* præpositione, & nomine *οδος*.

**Synodicus**, ca, cum, *συνωδικος*. Quod ad synodum pertinet, *Hieronymus*, Antè annos plurimos, quum iuarem Damasum Romanæ vrbs episcopum, & Orientis atque Occidentis synodicis consultationibus responderem.

**Synœcœosis**, pen. prod. *συνœκœοσις*, Figura quæ docet diuerfas res coniungere, & communi opinioni cum ratione aduersari, & habet magnam vim, vel ex laude vitium, vel vitio laudem exprimendi. Cuiusmodi est illud Hyperidis: nam hominis avari atque aforti, vnum atque idem vitium est. Vterque enim nescit vti, atque vtrique pecunia dedecori est: quare merito vtrique patri pœna afficiuntur, quos pariter non decet habere. *Ex Rustilio Lupo.*

**Synonyma**, *συνωνυμα*, Dicuntur quæ sub diuersis vocibus idem significant, vt Ensis, mucro, gladius.

**Synonymia**, *συνωνυμια*, Figura, quæ communitio nominis interpretatur. Vt cum eo genere eloquutionis, quoties vno verbo non satis videtur dignitatem, aut magnitudinem rei demonstrare. Ideoque in eandem significationem plura conferuntur: vt si dicamus, Prostravit, affixit, perculit.

**Synopsis**, *συνωπτις*, Per scriptio & inventarium, deducto nomine ex eo, quod quæ latè patebant, in vnum contracta simul omnia conspici cernique possint. *L. 9. §. 7. D. de reb. eor. qui sub tutel.*

**Syntagma**, atis, *συνταγμα*, Tractatus, ordinatio, rerum constitutio, documentum; *συνταγμα*, quod est componere, ordinare.

**Syntaxis**, *συνταξις*, Dicitur potest constructio, & series; à *συντασσω*, ordinare.

**Syntexis**, *συντεξις*, Colliquatio, & tabes corporis ex diuturno morbo: *συντεξις*, quod est liquefieri. *Plin. lib. 22. cap. 23.* Tali sorbitionis genere emendantur syntexes, id est, defec-

ationes ex longis morbis sumptæ. *Idem*, Aqua mulsa præclarâ vitulratem habet vitibus recreandis. ¶ *Inde Syntectici*, *συντεκτικω*, dicti sunt, quorum corpus longo morbo exhaustum est, & colliquefactum. *Idem libro 22. cap. 23.* Præcordiorum vitii syntecticis, comitialibus in vino, in aqua mulsa linguæ paralyti.

**Synterësis**, pen. prod. *συντηρησις*, Dicitur potest attentio, seu conseruatio. nam à *συντηρησις*, quod est conseruo, deriuatur. Vnde ea pars animæ, quæ vitii aduersatur, & sese semper immaculatam eupid à vitio conseruare, & perpetrata mala contitudo arguit, Synterësis dicitur.

**Synthema**, pen. prod. genitiuo synthematis, pen. corr. *συνθεμα*, Signum bellicum quod datur instructæ aciei. ¶ *Item tessera vigiliarum, quæ erat tabella scripta à tribuno data.* ¶ *Item nota & tessera quædam epistolaris, commendatrix eius qui eam reddebat.* ¶ *In Pandectis item Græcis Synthemata vocantur Diplomata, quæ iis dabantur, qui casu publico utebantur.* ¶ *Synthemata item dicuntur breues quædam & obscuræ sententiæ, & quædam quasi ænigmata, altiore quædam & recondita: tum sensum occultantia, cuiusmodi sunt Pythagoræ symbola. Habet & alia significata apud Græcos: quoniam ad linguæ Latinæ instructionem nihil pertinent, ex Græcorum lexicis petenda relinquimus.*

**Synthesis**, penultima correpta, *συνθεσις*, Compositio, *συνθεσις*, quod est componere. *Quintus Serenus* pro commissione accepit, Vilem (*inquiens*) deprehendit in illis Synthesis, & vulgata satis medicamina risit. ¶ *Est item Synthesis, figura compositaria* *συνθεσις*, à quibusdam confessis exordiens, & desinens in id quod in quæstione est. *Analysis* autem quasi reuexio est complexionis. Significatur item hoc nomine apta & concinna orationis & verborum structura & collocatio: in qua ita componuntur & struuntur verba, vt non asper eorum concursus, non huius sit, sed leniter coagmentatus, & molliter fluens. De qua ratione satis multa differunt *Cicero 3. de Orat. & Quintilianus libro 9.* ¶ *Est etiam Synthesis genus vestis breuis, qua Romani peculiariter in Saturnalibus utebantur.* Illis enim diebus omnes exuebant togam, & synthesis inducebant. *Dicitæ Synthesis, ab eo, quod consuta contextaque esset compositione quadam versicolori.* *Martial. [iniuo] lib. 14.* Synthesis dum gaudet eques, dominusque Senatus, Dumque decent nostium pilea sumpta Iouem. [*Idem Martial. vsum earum vestium in Saturnalibus, docet epigramm. 141. eiusdem libri.*] *Suetonius in Nerone, cap. 51.* Ac plerumque synthesis indutus, ligato circa collum sudario prodierit in publicum sine cineta, & discalceatus. ¶ *Synthesis præterea aliquando accipitur pro tota veste in vestiario composita.* *Scauola in L. Titia de Auro & Argent. legat.* Quæro an ex vniuersa veste, id est, synthesis: tunicas singulas & palliola Semproniam eligere possit.

\**Synthesis, item Vasorum compositio, qua multa eiusdem generis vasa in se inuicem includuntur: cuiusmodi pateras illas conspiciamus quæ Bellouacenses appellantur.* *Ssat. 4. Sylæ.* Aut vnam dare synthesis, quid horres? Alborum calicum atque cacaborum.

**Syntomia**, *συντομία*, Quam Latine concisionem vertere possumus, figura est qua res quantumuis magnæ, breui & compendioso verborum ambitu redduntur. Quam eandem nonnulli Græcorum *συντομια* appellant, à luce quam rebus addit. Nonnulli etiam *συντομια*, à mouendi efficacia. *Dicitæ Syntomia, σντομια*, quod est concidere, abbreviare.

**SYPHAX**, acis, pen. genitiui prod. *σφραξ*, Numidix rex fuit, qui quum Scipioni per Lælium fuisset conciliatus, bellique societatem cum eo iniisset, postea violata fide Annibali adhæsit. Tandem victus à Masinissa, viuus in Scipionis maneris perductus est, à quo in triumpho circumductus, & deinde in carcere inclusus, inedia vitam finiit, regno eius Masinissæ concessa. *Claud. de bello Gildonico*, Syphacem extulit, media syllaba correpta. -haurire venena, Compulsum durum Syphacem fratremque Metelli. Alij tamen ferè omnes constantè produunt. *Propert. lib. 3.* Annibalis spolia, & duri monumenta Syphacis. *Ouid. 6. Fast.* Postera lux melior vincit Masinissa Syphacem.

**SYRACUSAB**, pen. prod. *συρακυσαι*, Vulgò *Saragosa*, Ciuitas Siciliæ amplissima, sub Pachyno monte sita, vbi fons Arethusa ab Alpheo (vt creditur) Elidis fluuii per subterraneos cuniculos means, magna aquarum vberitate erumpit: [*Plautus Menachm. scen. 4. act. 2. & scen. vltim. act. 5.* Syracusis natus in Sicilia.] [**GER.** Ein furstliche stadt in Sicilien vñden am vorgebirg Pachynosis gegen auffgang syhet/ getägen/ bestet jet Saracosa.] *Cic. 6. Ver.* scribit Syracusas vrbem esse maximam Græcarum vrbiū, pulcherrimamque, quæ ex quatuor quasi vrbiū maximis constare videatur, quarum vna Insula nominatur, altera Acragina, tertia Tyche, à nobili Fortunæ templo, in ea extructo, quarta Neapolis. Syracusani multos claros principes habuerunt, sed præcipue clarissimum Dionysium seniore. Qui quum apud sitium Dionysium vidisset ingentem vasorum aureorum argentearumque copiam, exclamans, inquit, In te affectus regius non est, qui ex tanta poculorum vi amicum neminem tibi conciliauit. Ambo tamen Dionysij philosophi fuere, ambobque Platonem audierunt. Ex Syracusis fuit Archimedes mathematicus, & Theocritus poeta bucolici carminis scriptor, quem *Virgilius* imitatus est. [*¶ Erat & eo nomine Romæ locus, vt discimus ex Sueton. in August. cap. 72.* Erat illi, inquit, locus, in edito singularis quem Syracusas & *πυρρα* vocabat. (Augustus, sup.)]

**Syracusanus**, *συρακυσανος*, Gentile, formatum à Syracusis, *Saragosano, di Saragosa.* [*Plaut. Men. sc. 9. & vlt. a. 5.* Siculus sum Syracusanus.]



sunt. siue potius scopuli trans Bosphorum Thracium, in ipso Ponti Euxini ostio, mille quingentis passibus ab Europa distantes: tam modico autem inter se discretæ intervallo, ut ex aduerso quidem inuicem geminæ cernantur, paulum verò deflexa acie, cœuentium speciem præbeant. Quæ res occasione præbuit poetarum fabulis, qui eas olim inter se concurrisse tradunt. Vnde & nomen acceperunt *συνσπλινοειδῆς*, hoc est, à concurrendo, seu conflando. *Quidius*, Compressos vti nam Symplegades elisissent. Nominatiuus singularis est Symplegas, *συνσπλινοειδῆς*, penultima product. *Maritialis lib. 11* Si conitringantur gemina Symplegade culi. Quo in loco per geminam Symplegadam nates ipsas intelligit. \*Symplegma, pro eodem, apud eundem *Maritialis*. Quæ silent taceant quid exoleti, Quo symplegmate quinque copulentur.

Symposium, *συνπώσιον*, Compositio, conuiuium. { *Πρωτὸν* *miscitib. συμποσιον*. GAL. Banquet, festin. ITA. *Conuiuio*. GER. *Ein jährl. mahlfest*. His *Combite*. ANG. *A banquet or drinking together*. } *Cic. lib. 9. epist. ad P. autem*, Sapientius nos quam G. æciliu symposia, aut symposia, id, compositationes, aut conceationes: nos conuiuia, quatum maxime simul viuunt.

Symposiastes, *συνποσιαστής*, GAL. Faiseur de banquet & festin. ITAL. *Chi fa conuiuio*. GER. *Ein jährl. oder jährl. festin*. HISP. *El que haze combite*. ANG. *A maker of a banquet*. } Conuiuator seu conuiuij dominum, ipsi autem compositores, *symposia*, *συνπώσιον*. Cuius scemini num est *symposia*, *συνπώσιον*, compotrix.

Sympsalma, *συνψαλμα*, Vocum in cantando copulatio. Diapsalma, disunctio eorum.

Symmysta, *συνμύστης*, Secretarius seu secretorum conf. ius, ut apud interpretem *Origenis*. Sicut Iohannes Symmysta pronuntiat, dicens, Quia si quis peccauerit, aduocatum habemus apud Deum Iesum Christum.

Syn, *σύν*, Præpositio Græca, quæ in compositione significat simul: quemadmodum apud nos con.

Synæresis, *συνᾶρησις*, Contractio: figura qua duæ syllabæ in vnam contrahuntur, nullo sublato elemento: ut *Ære* dissyllabum pro *ærei*. *Virg. l. 6. Æn.* Centum *ære* claudunt *ueteres*, &c. Item *ferre* per duas syllabas pro *ferrei*. *libi* *Ferre* que *Eumenidum thalami*. Dicta *synæresis* *συνᾶρησις*, quod est contrahere. Hæc figuræ contraria est *diæresis*, quam syllaba in duas resoluitur.

Synagoga, pen. prod. *συναγωγή*, idem quod congregatio, vel cœtus. *συνᾶρησις*, quod est congregatio.

Synalæphe, *συναλοιφή*, Absumptio vocalis dictionem finitantis, sequenti dictione incipiente à vocali. Dicta *synalæpha*, *συνᾶρησις*, hoc est, à conglutinando, propterea quod per eam duæ syllabæ in vnam coalescant.

Synanche, *συναγχή*, GAL. Esquinancie. ITA. *Schinancia*. GER. *Röten geschwür*. HISP. *Esquinancia*. ANG. *The quinsey, a disease so called*. } Angina, morbus in faucibus, & proprie ex musculorum interiorum inflammatione, teste *Ægineta*. Nam quum malum guttur ipsum inuaserit potius *Synanche*, *συναγχή*, appellatur. Quæ tamen differentia non raro confunditur. *Cels. lib. 4. c. 4.* Ut hoc autem morbi genus circa totam ceruicem, sic alterum æquæ pestiferum, acutumque in faucibus esse consuevit: nostri Anginam vocant: apud Græcos nomen, prout species est. Interdum enim neque rubor, neque tumor vllus apparet: sed corpus aridum est, vix spiritus trahitur, membra soluuntur, id *συναγχή* vocant. Interdum lingua fauceque cum rubore intumescunt, vox nihil significat, oculi vertuntur, facies pallor, singultusque: id *συναγχή* vocatur. Illa communis sunt, Æger non cibum deuorare, non potionem potest, spiritus eius includitur. Leuius est, vbi tumor tantummodo & rubor est, cætera non sequuntur, id *παρασυναγχή* appellant. *Hæc Celsus*.

Synathroesmus, *συναθροεσμός*, Figura est, quam nos congeriem vertere possumus, *συναθροεσμός*, quod est congerere, seu congregare. Potest autem & singulis verbis, & plurium verborum coniunctione fieri. Singulis, hoc modo. Sed quum ad sufficiens fumendum se confirmaret, multa simul eum reuocabant, officia, consuetudo, tempus, existimatio, periculum, religio. Plurium verborum coniunctione sic apud *Lycurgum*, Nemo enim nocens sine summo mœrore est, Iudices, sed multa simul eum perturbant: quod adest, sollicitudinis plenum: quod futurum est, formidolosum: lex paratum supplicium ostentans, vitia ex vitis coacta, occasionem arguendi malefici captans inimicus quæ quotidie eius animum vehementer excruciat. *Vide Ruilium*.

Synategoremata, *συνατηγόμενα*, Latine dici potest vox consignificatiua. Sunt enim *synategoremata* particulæ per se ipsas nihil significantes: quæ tamen orationem ingressæ aliarum compositioni non nihil addunt. Huiusmodi sunt quæ à *Dialecticis* vocantur *Signa* vniuersalia, & particularia, ut *Omnis*, *Nullus*, *Quidam*.

Synategorematicus, *συνατηγόμενος*, id est, consignificatiuus.

Syncerasium, *συνκέραιον*, inquit *Varro lib. 6. de ling. Lat.* dicitur omne edulium antiquo vocabulo Græco. *Pacuius in Phagone*, Honos *syncerasium* perit, pernis, glandio.

Syncerus, a, um, penultim. prod. Integer, illæsus, non mutilatus. { *קנין* *naki tamim* *תמים* *תמים*. GAL. *Sincere*, pur & net, sans mixtion & mélange. ITAL. *Sincero*, puro, intero, reale. GER. *Gang*, vniuersitatis *unuerse*. HISP. *Cofa lymphia y entera*. ANG. *Pure*, *syncere*, *simple*, *uncorrupted*, *without dissimulation*. } Tractum ab eo, quod qui diuidere fructum communem alueorum cum socio volunt, simul cum cera, mel partuntur, quod si mel tantum sine cera consignent, fraudant socium, nec agunt integrè. *Syncerum* itaque, quasi simul cum cera. *Ouid. l. 12. Metam.* rursus sine vulnere corpus *Syncerum*que fuit. *Lucret. lib. 3.* Sin ita *synceris* membris ablata præfugit, Vt nullas partes in corpore liquerit ex se, &c. *Cicer. lib. 11. Epist.* Hoc mihi

da, ut *M. Curium* integrum *syncerum*que conserues. Accipitur item *syncerus* pro puro, & incorrupto, *Horat. lib. 1. Epist.* *Syncerum* est nisi vas quodcunque infundis, acelsit. } Aliquando pro vero & minime fucato. *Virg. Georg. l. 1. C. 2. de Diuin.* Quod licet existimare, in aliis quoque oculis *Delphicis* aliquid non *synceri* fuisse. *Idem lib. 2. Offic.* *Perpicere* quid in quacunque re verum *syncerum*que sit. *Lucr. lib. 9. bel. Pun.* Si spatium ad sua, ut velit, componenda detur, nihil *syncera* fide cum Romanis acturum. *Syncerus*, *synceris* *De natus*, id est, purus, sine fucato & simplex, ut mel sine cera: quod etymon si admittamus, *Syncerus* i Latino scribendum erit *syncer*, *syncer*, pro vitato & incorrupto. *Virg.* In *syncerus* apes tulit cruor. \**Sonere syncerum*. *Lucr. lib. 3.* Scire licet non *syncerum* sonere, atque subesse *Cæcum* aliquem cordi stimulum. Id est, intelligere potes verba illius non ex animo & verè dici. *Perfusus Sisyphus*. solidum crepare dixit, eadem figura. Est enim per metaphoram à vas fictilibus desumpta locutio, quæ tinnitu cognoscuntur sintne solida & syncera, an fracta & rimosa. [ *Gellius cap. 1. lib. 6.* *Syncera* aut ægræ animi partes. *Idem cap. 10. lib. 18.* *Syncerore* corpulculo fieri. (id est valentiore.) *Idem cap. 8. lib. 6.* *Haud syncera fama*. *Plaut. Menach. sc. 2. a. 2.* *Sacres synceri porci*. *Lucret. lib. 4. dec. 5.* *Syncerum gaudium*. *Sueton. in August. cap. 40.* *syncerum & incorruptum seruare populum*, &c. *Synceri* apud *Linium 1. dec. 4.* & imbuti, atque infecti inter se opponuntur.]

*Syncerissimus*, superlat. *συνκέραιστος*, Purissimus. *Gel. lib. 16. cap. 1.* *Quint. Claud. optimus & syncerissimus scriptor*.

*Syncerè*, aduerbium, Purè & integrè. { *συνκέραιως*. GAL. *Sincere*, purement, entierement. ITAL. *Sincera*, mente, puramente, interamente. GER. *Unschuldig*, getwöhlich. HISP. *Limpiay enteramente*. ANG. *Purelie*, *uprightlie*. } *Casar 7. belli Gallici*, Hæc ut intelligatis, inquit, *syncerè* à me pronuntiar, audite Romanos milites. *Cic. ad Att. lib. 3.* *Crassi liberum* nihil puto *syncerè* loquutum.

*Synceriter*, aliud aduerbium, eiusdem significationis. *Gell. lib. 13. cap. 15.* Quas qui *synceriter* captiuis.

*Synceritas*, *συνκέραιος*, Puritas, integritas. { *συνκέραιος* *συνκέραιος*. GAL. *Pureté*, *sincerité*, *netteré*. ITAL. *Sincera*, *purità*, *integrità*. GER. *Launtere*, *aufrichtigheit*. HISP. *Limpio*, *ad integridad*. ANG. *Puritie*, *uprightnesse*. } *Plin. lib. 31. cap. 7.* *Salutarium sinceritas summa fecit suam differentiam*. *Colum. lib. 4. cap. 26.* Atque alia conuertenda, quæ *synceritatem* habent: alia tummo *syncera*, quæ vel cartola, vel iusto *luciora* sunt. [ *Gel. cap. 2. lib. 14.* *Probitas hominis & sinceritas*. ]

*Synchronos*, *συνχρονος*, Contemporaneus. Vnde scribit *Hieronymus* *Oscam* prophetam fuisse *synchronon* *Isaia*. Et *Varro* ait, non esse dubium quin aliquo tempore eodem vixerint *Homerus* & *Hesiodus*, còque *synchonos* fuisse testatur.

*Synchylis*, *συνχυσις*, Confusio, turbatio ordinis: Vnde accipitur pro figura, seu vitio orationis, quam ordo perturbatus est: quod & hyperbaton appellant: cuiusmodi est illud *Virgilianum*, *Tres Notus abreptas in taxa latentia torquet*: *Saxa* vocant Itali *medus* quæ in fluctibus aras. Dicta *Synchylis*, *συνχυσις*, quod est confundere, seu perturbare.

*Syncliput*, *συνκλιπτω*, *Vide SINCIPUT*.

*Syncope*, *συνκλιπτω*, Concisio, figura quum litera vel syllaba à medio dictionis absinditur: ut *Compositus* pro *Compositus*: *Virum* pro *Virorum*. Dicta *Syncope*, *συνκλιπτω*, quod est concidere.

*Syncrisis*, pen. cor. *συνκρίσις*, Figura eadem cum antithesi, hoc est, comparatio rerum atque personarum inter se contrariarum: ut *Tu delinquis, ego arguor* pro malefactis. *Cic. pro Muræna*, *Vigilas tu de nocte, ut consultoribus tuis respondeas: ille ut maris, quod intendit, cum exercitu perueniat: te gallorum cantus, illum buccinarum strepitus excitat*.

*Syndicus*, ci. pen. cor. *συνδικος*, Patronus, qui cum alio causam aliquam tuendam accepit, quive secundis actionibus causam defendit: ut in causa *Cornelii Balbi* *Cicero*.

*Syndicidem* sunt ciuium aduocati & defensores iuris publici quasi in causam publicam commun ter incumbentes. Vnde apud *Plutarchum* legimus, *Aristidem* ab Atheniensibus creatum fuisse *Syndicum*, ut communem causam Græcorum, ciuium suorum nomine defendere. *Demosthenes* quoque *συνδικος*, refert lege sancitum fuisse Athenis, ne cui iterum *Syndicum* fieri liceret, creatique à populo: idque ideo, ne *συνδικος*, id est, *Syndici* munus ob publicam utilitatem inuentum, verteteret in quæstum, compendiumque priuatum. Hoc nomine vocari possunt, quos hodie *Deputatos* nostri vocant. *Budæus*.

*Synecdoche*, *συνεκδοχή*, Figura locutionis, qua à parte totum, vel à toto pars intelligitur: ut *Puppis*, pro nauis; & *Annus*, pro hyeme. *Virg.* Quam multæ glomerantur aues, vbi frigidus annus *Trans pontum* fugat, id est, frigida hyems.

*Synechon*, *συνεχων*, A Latinis Rhetoribus continens, vel firmamentum dicitur, *συνεχων*, quod est continere.

*Synedrus*, Latine confessor & consiliarius. { *συνεδρος*. GAL. *Senateur*, conseiller. ITA. *Senatore*, consigliere. GER. *Ein beschickter rathherr*. HISP. *Senador*, consejero. ANG. *A senator or one of the counsaile*. } *Liu. 5. Decad. l. 5.* His rerum externarum cogitationibus interpositus, *Macedonum* rursus aduocatum consilium: pronuntiatum quod ad statum *Macedoniæ* pertinebat, *Senatores*, quos *Synedros* vocant, legendos esse, quorum consilio *Repubblica* administraretur.

*Synephebi*, pen. prod. *συνεπηβοι*, Dicuntur adulescentes simul pubescentes, Quod nomen inditum est comœdiæ *Stratij* *Cœcilij*.



iisdem collegij sunt, quos Græci *συναίτιοι* vocant.

**Syllabæ**, *συντάξις*. Figura quæ longa syllaba contra naturam corripitur: ut apud *Virgilium*, Connubio iungam stabili, propriamque dicabo: ubi na, syllaba corripitur, quæ naturaliter longa est, quum à nubo deducatur, cuius prima syllaba producit. Quare & in nomine connubium erat producenda: quo pacto etiam idem vsus est. *Æn.* Hectoris Andromacha Pyrrhinus connubia feruas?

**Syzygia**, *συζυγία*, Coniugium, siue coniugatio: *Vnde Galenus lib. 8. c. 10.* De vsu partium, septem illas parium nervorum productiones, quibus sensus à cerebro in uniuersum corpus distribuntur, syzygias appellat. Harum prima est nervorum *ἐπιτομῆς*, hoc est, visoriorum, qui circa medium sui coeun-

tes, & Græcæ literæ imaginem referunt; rursusque separati, in oculos recipiuntur, quibus spiritum visorium subministrant. Secundæ syzygiæ nervi in oculorum musculos inserti, motum iis suppeditant. Tertiæ gustus sensum in linguam, reliquæque oris partes defert. Quarta tori palati tunicæ inseritur. Quinta ad aures fertur, iisque sensum auditus suppeditat. Sexta ad intestina, visceraque omnia ad sensum transmittit, neruolique recurrentes producit. Septima dat motum linguæ, & testis laryngis muscolis. Est & alia præter has, quæ versus nares odoratus gratia defertur: quæ idcirco non annumeratur inter neruorum syzygias, quod extra cranium non producat. *Vide plura de his apud Galenum de dissect. neruorum, & lib. 8. c. 10. De vsu partium.*



T



**LITERA**, ut ceteræ mutæ, ori non nihil inter pronuntiandum exhibet negotij. Quod & Lucianus significat, qui in iudicio vocalium ludens, & inducit T literæ obiectem, quod vinculis quibusdam vocem humanam intorqueat, ac dilacerare conetur. Apud Atticos & Dores frequenter o sede sua eiicit. Rursus apud Latinos non pauca per t scribimus. Nam mētare & pultare antiqui dicebant, nos mētare & pultare dicimus. Habet præterea t litera cognationem quandam cum d, ut ait *Quintil. lib. 1. cap. 4.* veteres nanque Alexander & Cassandra scribebant, ubi nos Alexander & Cassandra.

**HISPA.** Pertinens ad tendam. **ANG.** Belonging to a shop or workshop. **vt** Comædiæ tabernariæ, in quibus humiles personæ introducebantur: cuiusmodi sunt institores, qui in tabernis metes venditant.

**Tabernarius**, *ταβερνῆριος*, Institor, qui in taberna merces suas venales habet. *ῥαβηλ* *rochel*. **GAL.** Boutiquier, mercier, tauernier. **ITAL.** Botegaro. **GERM.** Ein trdmaz, der in etnem lauffstaden sell hat. **HISP.** El tendero, mesonero d' ventero. **ANG.** He that keepeth a shoppe and selleth wares. *Cic. pro L. Flacc.* Opifices & tabernarios atque illam omnem faciem ciuitatum quid est negotij concitaret. *Idem pro domo sua*, Clodius concitator tabernariorum. *Calpurnius ad Cic. lib. 8.* Sed dici non potest quomodo hic omnia iaccant: nisi ego cum tabernariis & avariis pugnares: veteris ciuitatem occupasset.

**Tabernaculum**, *ταβερνάκιον*, Subitarium quoddam tectum frondibus, aut stragulis operum aduersus solis, tempestatisque iniuriam: cuiusmodi sunt, quæ in castris excitantur, & modò huc modò illuc transferuntur. *ῥαβηλ* *ohel*. **GALL.** Tabernacle, paviillon ou tente de guerre. **ITA.** Tabernaculo. **GERM.** Ein hatter geytt. **HIS.** La tienda de lienço d' tablas. **ANG.** A tent or pavilion. *Cas. 6. bell. Gall.* Hic diffusus lux ad omnium salutem, inermis ex tabernaculis prodit.

**Tabes**, *ταβή*, Colliquatio ex morbi diuturnitate, seu nimia corporis extenuatio ex cura, animivæ agritudine procedens. *ῥαβηλ* *ταβή*. **GALLIC.** Maladie par laquelle vne personne deuiet en chartre tout sec & etique, usie. **ITA.** Tifichera, mal di tifisco, marcia, sangue marcio. **GERM.** Schwefel, aufsetzung oder aufortung. **HISPA.** Corruccion d' podre o usica. **ANGL.** A pyning and drying away for lacke of natur all moisture. *¶* Huius tres sunt species. Vna, quum corpus non alitur, & ita summa oritur macies, & nisi occurratur, occidit: quæ *αποφθία* dicitur à Græcis: & qui hoc malo laborant, *αποφθιοι*. Altera ubi malus corporis habitus est, idcircoque omnia alimenta corrumpuntur. Hanc Græci *καχεξία* nominant. Tertia, quam Græci *σπιλον* vocant, *σπιλον* est, quod est consumi, & tabescere, quum in pulmonem descendit à capite pituita, & frequens tussis oritur, cum exulceratione. Ex hac febricula leuis fit, quæ etiam quum quieuit, tamen & repent; frequens tussis est, pus excreatur. *Hæc Sipontinus ex Celso lib. 3. cap. 1.* Tabem (inquit *Festus*) antiqui vsurparunt pro eo quod quid faceret tabescere. *Sallustius Cass.* Vbi tabes plerisque ciuium animos inuasere. *Cic. 3. Tusc.* Habet ardorem libido, leuitatem lætitiæ gestiens, humilitatem metus: sed ægritudo maiora quædam, tabem, cruciatum, afflictionem, &c. *Virg. 6. Æneid.* Hic quos durus amor crudeli tabe peredit. *Vbi Seruius* Tabes, corpore defluente paulatim.

**Tabes**, *ταβή*, Arborum tabes, qua arbores alimentum non sentientes elanguescunt, & tandem arefiunt. *ῥαβηλ* *ταβή*. **Plin. lib. 17. cap. 24.** de vitibus & morbis arborum loquens. Quædam temporum causæ aut locorum non propriè dicuntur morbi, quoniam prorsus necant: sicut tabes cum inuasere arborem, aut vredo, &c. Quæ verba *Plinij* ad verbum ferè ex *quarto Theophrasti de plantis* transcripta sunt qui hanc tabem *ἑμπύριον* *ῥαβηλ* *ταβή* vocat, quasi percussione, aut stuporem arborum, quum stirpes arefcunt tabido morbo exusti, eo modo quò homines ægri longa tabe emaciari, defectique. Interdum aliquid cruentum, & purulentum significat, quod Græci *φύμα*, seu *λύττον*, nominant. *ῥαβηλ* *mak* *Quid. 3. de Pon.* Tinctaque mortifera tabe sagitta maderet. *Seruius in illud Virg. 3. Æn.* Et terram tabo maculant. **Tabo** (inquit) nomen est sexti casus tantum: quod si velis declinare, hæc tabes, huius tabis dices. In hac tamen significatione vtitur vti nomen tabo. *Idem lib. 8. Æn.* Et sanie taboque fluentis. *Vbi idem Seruius*, Sanies mortui est: tabo viuientis, scilicet sanguinis. *Quid. 2. Metam.* Protinus inuidiæ nigro squalentia tabo Tecta petit. *Vbi interpres*, Diptoton nomen est, & duorum casuum: nam tabi, & tabo solum inueniuntur. *Virg. 3. Georg.* Turpi dilapsa cadauera tabo.

**Tabitudo**, *ταβή*, Peculiariter tamen ad tabitudinem longo morbo redactis subuenit, de halica.

**Tabidus**, *ταβή*, Tabi obnoxius, propriè de eo dicitur, qui morbo, vel animi ægritudine extabescit, & colliquatur. *ῥαβηλ* *tom. 11.*

T ante A.

**TABAE**, Tabarum, *ταβαι*. Vrbs Ciliciæ, ut ait *Plin. lib. 5. cap. 27.* *¶ Stephanus*, Tabas alias collocat in Lydia, item alias in Caria, & alias in Paræa.

**Tabanus**, *ταβανος*, pen. cor. Muscæ genus, quod & asilum Latini nominant, in ore aculeum habens, quo armenta maximè infestat. *ῥαβηλ* *ταβανος*. **GALL.** Tahon. **ITA.** Tafano, tauano. **GERM.** Ein bräme. **HISPA.** El tauano. **ANGL.** A flie sucking the blood of beasts, a horse flie or dogge flie. *Vnde Poetæ* fingunt Io puellam, tabano à Iunone immisso, verisim fuisse in insaniam. *Plin. lib. 11. cap. 28.* Reliquorum quibusdam aculeus in ore, ut asilo siue tabanum dici placet: item culicibus & quibusdam muscis. *Varro 2. de Rer. lib. 1. cap. 5.* Itaque quod eas æstate Tabani concitare solent, &c.

**TABARENÏ**, ut apud Pomponium legitur, siue potius Tibarenî, *ταβηρηνος* *Stephano*, quo pacto etiam apud *Strabonem* & *Plinium* scribitur, populi sunt ad Pontum Calyibus proximi, ad eò religiose iustitiæ custodes, ut prius prælio non congregiantur, quam diem, locum & horam, ex fide hosti denuntiant. Quum mulier partu liberatur, vir in lectulum tanquam pueri auctor decumbit, eumque ut puerperam effectam vxor curat, ut ex *Nymphodoro Caluso* annosauit. *Valer. Flac. lib. 5.* Inde Genetæi rupem Iouis, hic Tabarenum Dant virides post terga lacus: ubi deside mitra Fæta ligat, partumque virum fouet ipsa loluto.

**Tabefactio**, *ταβη*, *Vide TABES.*

**Tabella**, *ταβηλα*, *Vide TABVLA.*

**Tabæo**, *ταβη*, *Vide TABES.*

**Tabernæ**, *ταβη*, Quoduis ædificium habitationi aptum à tabulis quibus clauderetur, aut operiebatur, ut patet *Vlpiam. de verbor. significationibus*, aut à trabibus validioribus quibus superiora suspendebantur, quasi trabena, ut placet *Donato*. *ῥαβηλ* *ταβη*. **GAL.** Logis, ou loge, boutique. **ITAL.** Bottega, alloggiamento, albergo. **GERM.** Schausung, gaden, laden. **HISPAN.** Tienda donde algo se vende meson d' venta. **ANGLIC.** A ware house, a shop or work house. *Cic. Attic. l. 14.* Tabernæ mihi duæ corruerunt. *Idem ad Quin. Frat. lib. 1.* Crassipedis ambulatio ablata, horti, tabernæ plurimæ, magna vis aquæ vsque ad piscinam publicam.

**Taberna diuersoria**, *ταβηρα*, *ῥαβηλ* *ταβηρα*. *Plaut. in Menac.* quantum potes Abducesstos in taberna actutum diuersoriam. *¶* Taberna item dicitur in qua merces venditantur: item officina in qua fiunt opera. Et tabernarum quædam lanaria, quædam vinaria, quædam olearia, & huiusmodi. *Nonius* scribit tabernas non tantum vinarias esse, sed & omnes quæ sunt popularis vsus. *Plin. lib. 10. ca. 43.* Postea ad tabernam remeans plurimum annorum assiduo officio mirus. *Hor. libr. 1. serm. Satyr. 4.* Nulla taberna meos habeat, neque pila libellos.

**Tabernarius**, *ταβηρῆριος*, *ῥαβηλ* *ταβηρῆριος*. **GALL.** Appartenant à boutique. **ITAL.** Persinense à bottega. **GERM.** A. Red metzsch oder schlescht.







nos, literasque ad Ciceronem, ut etiam si in Italiam venisset, ad te rediret. Idem ad Terentium lib. 14. Nos quotidie tabellarios nostros expectamus. Accipitur item tabellarius pro eo, qui rationes conficit, & data acceptaque in tabulas refert. Sidorius ad perveium, Sed & ille suscipiebat hunc granditer, habens eum consiliarium in iudiciis, vicarium in Ecclesiis, procuratorem in negotiis, villicum in praeiis, tabellarium in tributis, in lecti ionibus comitem, in expositionibus interpretem, in itineribus contubernalem.

Tabellarius, a, um, adiectivum, Quod pertinet ad tabellam. {ταβηλαριος. GAL. Appartenant à tablettes. ITAL. Pertinente à tavolette. GERM. Das in drittem oder botten gehört. HIS. Ferienseñiente à tabillas. ANG. Belonging to tables. } vt Lex tabellaria, quae lata fuit à L. Cassio, vt suffragia tabellis, non voce ferrentur. Cic. 3. de Legib. Quis autem non sentit omnem auctoritatem optimatum tabellariarum legem abstulisse? Tabellariae [dictae sunt naues Alexandrinae.] quae praemittebantur in portum, ad nuntiandum aduentum proximae classis. Seneca epist. 78.

Tabularia, Species tormenti. Seneca 3. de Ira, Torserat per omnia quae in rerum natura tristissima sunt, fideiculis, tabularibus, equuleo, igne, vultu suo.

Tabularis, tabulare, {ταβηλαριος. GAL. De quoy on fait tablettes ou aix ou lames, large & long. ITAL. Del quale si può far tavolette, & lame largo & longo. GERM. Auf dem man tafelen machet. HIS. P. Cosa de que se haze tabilla y retablo, larga y luenga. ANGL. Any thing to mak tables, planks, or boards of. } vt Temperatura aëris, quae accommodatissima erat conficiendis aëris tabulis quibus incidebantur quorum memoriam posteritati traditam volebant. Plin. lib. 34. ca. 9. As omne frigore magno melius fundi, sequensque temperatura statuaris est, eademque tabularis, hoc modo, massa profatur in primis, mox in profatum additur tertia portio aëris collectanei, &c.

Tabularium, Seruio auiore, Locus est in quo tabulae, hoc est, instrumenta & literae, & acta publica reponuntur. {ταβηλαριον. GAL. Lieu propre à garder lettres & registres, thresor des chartres. ITAL. Luoco da conservare lettere & libri. GERM. Ein secretarcy tey, etn ort daz in man betreffet, vnd andere gemeine geschribten hinweg. HIS. P. Lugar donde se guardan los libros. ANG. A chest or place wher registres and euident ar kept. } Cicero pro Arch. poeta, Hic in tabulas desideras Heraclienium publicas, quas Italico bello, incendio tabulario, interuisse scimus omnes.

Tabularius, rij, Qui fide publica ea quae gesta sunt in tabulis refert, & instrumenta publica conficit. {ταβηλαριος. GAL. Notaire ou tabellion. ITAL. Notaio. GERM. Ein offner schreiber oder notary. HIS. P. El escriuano de notario publico. ANG. A scriuener, a book writter. } Tacit. lib. 14. Igitur Fabianus tabularius, quos modo memoravi, & aliis minus illustribus obsequant. Hi etiam tabelliones dicti sunt. L. 6. de penis, & L. 49. C. de episcopis, & clericis. Tabularius praeterea pro Calculatore, Rattocinator Cicero, qui computat. {ταβηλαριος. Vlpianus D. lib. 11. Tit. 6. l. vlt. Ego enim aduersus tabularium puto actiones dandas qui in computatione fefellit.

Tabulo, as, Tabulis aliquid construo. {ταβηλαρισ. GAL. Plancher d'aix. ITAL. Intauolare. GERM. Aufsetzen vnt d'tien oder betteten oberflächtesen. HIS. Entablar pared o suelo. ANG. To plank any thing with planks. } Hinc contabulo, de quo suo loco.

Tabulatio, onis, Tabularum compositio, structio, {ταβηλαρισ. GAL. Entablement. ITAL. Intauolamento. GERM. Berdtäfelung. HIS. P. Entabladura, entablamiento. ANG. A planking or flooring, with board. } Cas. 2. bel. Cui. Centonesque insuper iniecerunt, ne aut tela tormentis missa tabulationem perfringerent, aut saxa ex catapultis, lateritium excuterent.

Tabulata, orum, Dicuntur planae in aedibus superficies, tabulis vel etiam lapidibus constratae, vulgus Solaria vocat. {ταβηλαρισ. GAL. Planchers, estages. ITAL. Solari, palchi. GERM. Ein süßbunel, süßtaffel süßboden mit d'tien vberschossen. HIS. P. Tablados, sobrados o corredoras. ANGL. Floores boarded in sellers or chambers, a loft. } Cas. 6. bell. Gall. In extremo ponte turrim tabulatorum quatuor constituit. Rursus tabulata dicuntur rami ex terti in arboribus in plana tendentes, non in altiora crescentes. Col. lib. 6. Quum deinde adulescere incipient vltimi, & falce formandae sunt, & tabulata instituenda. Hoc enim nomine vsurpant agricolae ramos, truncosque prominentes: eos vel propius ferro compescunt vel longius prouittunt, vt vites laxius diffundantur.

TABVRNVS, Mons Campaniae oliuetis abundans. Virg. 2. Georgie. iuuat Ismara Baccho Conserere, atque olea magnum vestire Taburnum.

TACAPB, es, siue Tacapa, pra, τακαπη, Ciuitas in Africa propriae dicta non procul à minore Syrti: de cuius agri fertilitate ita scribit Plin. lib. 18. cap. 22. Ciuitas Africae in medijs arenis, perentibus Syrtis, Lepirique magnoam, vocatur Tacape, felici supra omnem miraculum irriguo solo, ternis fere millibus passuum in omnem partem fons abundat, largus quidem sed certis horarum spatijs dispensatus inter accolae. Palmæ ibi pragrandi subditur olea, huic ficus, ficui punica, illis vitis sub vite feritur frumentum, mox legumen, deinde olus, omnia eodem anno, omnia aliena vmbra aluntur. Super omnia est, biferam vitem bis anno vindemiare. Et nisi multiplici paru eximianiatu vbertas, pereunt luxuria singuli frustra.

TACEO, es, cui, citum, Nihil loquor, conticeo, tacitus sum. {תקח שבת. GAL. Es, siue Tacapa, pra, τακαπη, Ciuitas in Africa propriae dicta non procul à minore Syrti: de cuius agri fertilitate ita scribit Plin. lib. 18. cap. 22. Ciuitas Africae in medijs arenis, perentibus Syrtis, Lepirique magnoam, vocatur Tacape, felici supra omnem miraculum irriguo solo, ternis fere millibus passuum in omnem partem fons abundat, largus quidem sed certis horarum spatijs dispensatus inter accolae. Palmæ ibi pragrandi subditur olea, huic ficus, ficui punica, illis vitis sub vite feritur frumentum, mox legumen, deinde olus, omnia eodem anno, omnia aliena vmbra aluntur. Super omnia est, biferam vitem bis anno vindemiare. Et nisi multiplici paru eximianiatu vbertas, pereunt luxuria singuli frustra.

terpellas ego tacebo, potius taceo. Ibid. sc. 2. a. 2. Tace parumper Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Tace dum tabellas pellego. (vbi secunda Tace corripitur.) Idem Milit. sc. 1. a. 2. Taccere nostrorum (pro nostrum) solus scio. (id est arcanum continere.) Idem Euro. sc. 1. a. 5. Ego illum tibi dedam. Tace. (id est bono animo es.) Idem Euro. sc. 2. a. 5. Ego illum tibi dedam tace. (id est bono animo es.) Idem Asin. sc. 2. a. 5. Non taces? (id est obmutescis pudore?) Verba enim sunt obuiuantis, vt in Euro. sc. 1. a. 1. & sc. 3. a. 5. Ibid. Idem Asin. sc. 2. a. 2. Animum aduerte. L. Taceo. (id est attendo. Idem Euro. sc. 2. a. 4. Tacuisse mauellem. quia irritauit crabrones. Ouid. 13. Metam. Vtque alios taceam, &c. Linius lib. 7. dec. 4. Tacuit Messala. (id est petitionem abruptit, aut quid simile. GAL. Il se deporta, ou desista de sa demande.) Terent. in Eunuch. Nunquid habes quod contemnias? quid tu autem Thraso? Tacent, satis laudant. Tacere aliquid, est reticere. Terent. Eunuch. Quae vera audiui, taceo, & contineo optime. Quandoque etiam dicitur de his quae sine voce sunt. Sic agrum & mare tacere dicimus, in quo nullus auditur strepitus. Virg. 3. Elog. Quum tacet omnis ager, Plaut. in Euro. sc. 1. a. 1. Ostium tacet, & taciturnissimum est. Quoniam verò quum aliquid laude dignum est, laudamus: & e contrario male facta non laudamus, factum est, vt tacenda, non laudanda: & non tacenda, laudanda dicantur, Ouid. 2. de Arte, Eximia est virtus, praestare silentia rebus: Et contrà, grauis est culpa tacenda loqui. Quandoque significat securum esse: quoniam qui securi sunt, nullam quarendi causam habent. Terent. in Adelph. Tace, quoniam et conueniam Pamphilum. Sed inter Taceo & Silco quid interstiti queri potest, non enim verisimile est vtrunque eandem notationem & originem aut denique significationem habere, quum literis & forma adeò differant. Cornel. igitur Fronto de differet. voc. ita distinguit, Silet cuius loquentis sermo comprimitur ab ipsa significatione literarum: Tacet verò qui nec loqui quidem cepit.

\*Tacens, entis, Particip. praes. tem. σιωπῶν. Plaut. in Rud. Quia enim neque loquens, neque tacens vsquam bonus.

Tacitum est, impersonale. Terent. in Adelph. Ignotum est, tacitum est, creditum est.

Tacitus, is qui tacet. {σιωπῶν. GAL. Qui se tait. ITAL. Chitace. GERM. Stillständigend, der da schweigt. HIS. P. El que calla. ANGL. That keepeth silence, and speaketh not. } Cic. in Cat. Quid expectas auctoritatem loquentium quorum voluntatem tacitorum percipis.

Aliquando passiuè pro eo quod tacetur. {σιωπῶν. GAL. Secret, caché. ITAL. Secreto, nascosto. GERM. Verschwiegen, des man geschweigt. HIS. P. Secreto, escondido. } Virg. 6. Aenei. Quis te magne Cato tacitum, aut te Colse relinquit? Sic, Tacitum aliquem praetere dixit. Quim. & Oui. Eleg. 1. lib. 5. Trist. Et tacitus casus dissimulare tuos, (poteras sup.) Ibid. Eleg. 1. l. 1. Et tacitus secum, ne quis malus audiat, optet. Idem Eleg. vlt. lib. 4. Interea tacito passu labentibus annis. Ibid. Eleg. 6. lib. 4. Trist. Tacito pede lapsa verulata. Tacitum funus: Vide funus. Tacita aduocatio: Vide Aduocatio.

Tacitum mel, quod per se fluit, & est optimum, σιωπῶν. Tacitum os alicui praebere, est nihil prorsus respondere, Cicero. 1. Verrianae, Qui testes Priore actione interrogari noluertis, & sis tacitum os praebere malueris. Tacitum pro arcano quod taceri volumus. Senec. Epist. 84. Falsum ergo est hoc quod patrociniij loco ponitur, ei qui solet ebrius fieri, non dari tacitum. [Plaut. Asin. sc. 2. a. 4. Suspendas potius me, quàm tacita haec auferas? Sic & Cic. loquutus est ad Attic. Linius in iust. lib. 7. ab urb. Tacitum quid pati.]

Tacitè, aduerbium, Secretè, clàm, obscurè. {σιωπῶν. GAL. Sans dire mot, secrettement, tout bas. ITAL. Senza a parlare, copertamente. GERM. Stillständigend. HIS. P. Sin hablar, secretay escondidamente. ANGL. Quietly, secretly. } [Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Tacitè obscurè.] Cicero pro Quinctio, Huic me perire quidem tacitè obscurè que permittitur. Idem pro Pompeio, Hi vos, quoniam liberè loqui non licet, tacitè rogant. Plaut. Pam. Matronae tacitè spectat, tacitè rideant. Habere aliquid tacitè. Linius lib. 2. Dec. 5. Et quanquam dissimulare, & tacitè habere id, patique statuerat.

Taciturnus, a, um, Qui paucorum est verborum, & minimè garrulus. {σιωπῶν, σιωπηρῶν. GAL. Taciturne, qui ne dit mot ou bien peu. ITAL. Tacito, taciturno. GERM. Still, der wenig worten treibt, der nitt ost klappert, vnt schweigen. HIS. P. El que mucho calla. ANG. That sayeth nather good nor bad. } Ouid. 2. de Arte, Qui sermone placet, taciturna silentia vitet: Qui canit arte, canat: qui bibit arte, bibat. [Dicitur etiam de iis, quae voce carent, & multa sunt: vt] Ripa taciturna, id est, quieta, in qua nullus auditur strepitus. Horat. 2. Carm. Ode 20. Carèque Ripa vagis taciturna ventis. [Et Plaut. Euro. sc. 1. a. 1. Bellissimum & taciturnissimum ostium.]

Taciturnulus, diminutiuum, Apuleius, Blanda mulier & taciturnula. Taciturnissimum ostium apud Plautum in Curcul. valeatne ostium? H. Bellissimum herele vidi, & taciturnissimum.

Taciturnitas, Silentium. {σιωπη. GAL. Taciturnité, ne parler point, ne dire mot. ITAL. Essò parlar poco. GERM. Still, mitreden, vnt schweigenheit. HIS. P. A quel habito de mucho collar. ANGL. A keeping of silence. } Cicero de Inuent. Taciturnitas imitatur confessionem. Terent. in Andr. Sed his, quas semper intellexi in te firas, fide, & taciturnitate. Cicero. Attic. lib. 7. Suspicionem mihi maiorem tua taciturnitas attulerat. Horat. 4. Carm. Ode 8. quid foret Iliæ, Mauortisque puer, si taciturnitas Obstaret meritis inuidia Romuli?

[Tacita nomen Musae, quam colli voluit Numa. Plutarch. in vita Numa.]







*ruff. lib. 1.* Vnde etiam nunc rustica voce Intertalere dicitur diuidere, vel incidere ramum ex utraque parte æqualiter præcisum: quas alij clauulas, alij taleas appellant.

\*Talea item, instrumentum bellicum, vt vinea. *Cæsar 7. belli Gall.* Ante hæc taleæ pedem longæ ferreis hamis infixis totæ in terram defodiebantur.

Taleola, æ, diminutiuum parua talea. { *ἔλαδον.* GAL. Petit plantal, petit scion pour planter. ITALIC. *Picciola pianta, picciol ramo da plantare.* GERMAN. *Ein klein scyngs scyngwigtin.* HISPAN. *Pequenña estaca para plantar.* ANGL. *A little plant.* } *Colum. lib. 3. cap. 17.* Idque per gemmas quas, vel etiam lenas partiri complures taleolas terræ mandauerunt.

Talentum, τ, ττ *chichebâr.* *ἄλων.* GAL. Vn talent. ITAL. *Talento, una sorte di moneta.* GERMAN. *Ein talent, ein gewicht, ist 60. münzen das ist bey 600. thronen.* HISPAN. *Cierta manera de moneda mayor.* ANGL. *A piece of money called a talent.* } *Plaut. Mostel. sc. 1. a. 2.* Ego dabo ei talentum qui primus in cruce[m] excurrerit. *Plaut. Curs. sc. 1. a. 1.* Alias me post pro illa triginta minas: alias talentum magnum. *Plaut. Amph. Scisti numerum? I. Quinquaginta Attica Talenta.* *Plaut. Asin. sc. 2. a. 1.* Si mihi dantur duo talepta argenti numerato in manum. *Ibid. sc. 4. a. 2.* Talentum argenti mihi credit. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.* Pol Thalem talento non eam Milesum. Multiplex fuisse *Budans in eo opere quod de Asser conscripsit* latissimè docet. Quoties tamen apud Scriptores talenti mentio occurrit, si nihil aliud addatur de minore talento Attico ferè intelligimus, quod fuit minarum sexaginta: singulæ autem minæ drachmas Atticas centum continebant. Valebat itaque talentum, sex millia drachmarum, hoc est, si ad Gallicæ pecuniæ æstimationem redigis: coronatos sexcentos, singulis coronatis solidis Turonensibus trigintaquinque æstimatis. Decem autem talenta coronatorum sex millia conficiunt. Quindecim talenta nouem millia aureorum. Viginti talenta duodecim millia. Sed hoc, vt iam diximus, de talento Attico minore intelligendum est, quod apud scriptores plurimum celebratur. Est enim & alterum talenti Attici genus, quod Talentum magnum vocant, quod ad minus talentum epiriti, hoc est, sesquitercij habet proportionem. Nam quum talentum minus sexaginta tantum haberet minas, magnum talentum minas habebat octoginta. Vtrunque autem talenti genus Atticum erat. Neque anrum videri debet Atheniensis duplici talento fuisse vsus, quum etiam duplex apud eos fuerit mina, maior & minor, quæ eandem inter se proportionem habebant, quam talentum maius & minus. Erat enim mina Attica maior, centum drachmarum, quum minor septuaginta quinque tantum haberet drachmas. Erant præterea pleraque alia talentorum nomina, Euboicum, Ptolemaicum, Syrium, Tyrium, Antiochenum, Babylonium, & ponderè & pretio omnia ferè distantia, sed in hoc vno conuenientia, quòd omnia ex sexaginta sui generis minis constarent, sed quæ in quibusdam ciuitatibus maiores essent quàm in aliis: vnde etiam nata est talentorum diuersitas. Nam, vt scribit *Africanus*, talentum omne minarum fuit sexaginta: verum quoniam minæ apud alios maiores erant, apud alios minores, factum est vt talenta quoque essent inæqualia. Minarum etiam diuersitas, ex varietate drachmarum nata est, quæ in quibusdam ciuitatibus maioris erant pretij & ponderis, quàm in aliis. Quod & ipsum aperte testatur *Iulius Pollux lib. 9.* Hoc inquit vti que dicere non intempestiuum erit, quòd Atticum talentum sex millia drachmarum valebat Atticarum: Babylonium verò septem millia, Ægeum decem millia, Syrium mille & quingenta iuxta Atticæ drachmæ rationem. Quemadmodum sanè & Atticas minas Atticum talentum habuit sexaginta, Babylonium septuaginta, Ægeum centum iuxta proportionem. Sed mina ipsa vt apud Athenienses habuit centum drachmas Atticas, sic apud alios quoque ipsis consuetas, quæ pro ratione cuiusque talenti secundum augmentum vel decrementum valerent. *Hæc ille.*

TALGA, Insula in mari Hyrcano (vt *Pomponius refert*) sine cultu fertilis, omni frugum fructibus abundans, sed vicini populi, quæ gignuntur, attingere nefas, & pro sacrilegio habent, diis parata existimantes, disque seruanda. *Hæcenus Melæ. Ptol. lib. 6. cap. 9.* Talea dicitur. *Plinius lib. 6. cap. 17.* In Caspio mari vulgatam insulam Tazatam esse scribit. Variat igitur nomen vt in sexcentis aliis, Vistula, Istula, Tabireni, Tabarni, Tibareni, &c.

TALLO, onis, Æqualis retributio, idque in malam partem: vt si cui quis oculum eruerit, idem ille patitur. { *טלש schillém* *טלש schillum* *טלש schillum* *טלש schillum* *טלש schillum* } *GALL.* La pareille, autant pour autant. ITAL. *Supplicio antiquo, donec andaua membro per membro.* GERMAN. *Ein glied wider getraggethe bezalung besehen mit besehen.* HISPAN. *vena tanto por tanto.* ANGL. *An equal recompence in paying an hurt.* } Hinc retaliare *Gellius* formauit, quod significat talione hominem repercutere: *apud Plin. lib. 7. cap. 54.* Sicut in Cornelia familia nemo ante Syllam Dictatorem fertur creatus, idque voluisse, veritum talionem, eruto C. Marij caduere.

TALPÉDO, as, pe. corr. Pedibus vacillo, & quasi supra talos insisto. { *טלפדו* *טלפדו* } *Festus.*

TALIS, & hoc tale, Etusmodi, eius generis. { *טלס* *טלס* } *GALL.* Tel. ITAL. *Tale.* GERMAN. *Gotz.* HISPAN. *Tal.* ANGL. *Such.* } *Plaut. in Aulul.* Cui in re tali subuenisti ante hæc. *Terent. Heaut.* Tum præterea talem, uisitu, nulla pareret filium. *Virgilius 1. Æneid.* Haud equidem tali me dignor honore. *Ibidem.* Qui tantum talem genuere parentes. *Cic. 2. Offic.* Quales sumus tales esse videamur. [*Catull. de Com. Beren.* Quid facient crines, cum ferro talia cedant? *Ouid. 13. Metam.* Sunc mihi quæ valeant in talia pondera vires. *Ibid.* Talibus atque aliis (verbis sup.) *Idem Men.*

*sc. 2. a. 1.* Si mihi tale faxis post hunc diem. *Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1.* Ne faceres in adolescentia. (pro talia.) &c.]

Taliter, aduerbium, Tali modo. { *טלית* *טלית* } *GALL.* Tellement, en telle sorte & maniere. ITAL. *Talmente.* GERMAN. *Gotz.* *gestalt der gestalt.* HISPAN. *En tal manera.* ANGL. *Such, by such sorte.* } *Idem ad Attic. lib. 10.* Etenim audieram nemini taliter licere. *Plin. lib. 35. c. 11.* Nec caneras ante eum taliter adornari mos fuit.

Talitrum, tri, Percussio frontis, quæ vngue digiti fieri solet. { *טלית* *טלית* } *GALL.* Vne chiquenaude. ITAL. *Frignocola.* GERMAN. *Ein schnelling.* HISPAN. *Papirote, floretada.* ANGL. *A filippe with ones finger or nail.* } *Sueton. in Tib. cap. 68.* Articulis tam firmis, vt recens & integrum malum digito terebraret: caput pueri, vel etiam adolescentis talitro vulneraret.

TALLVS, In Sabinorum nominibus prænominis loco videtur fuisse. *Festus.*

TALPA, æ, generis masculini & fœm. Animal captum oculis, muri simile, quod & arua & hortos suffodit. { *טלפא* *טלפא* } *GALL.* Vne taupe. ITAL. *Talpa, topinara.* GERMAN. *Ein schermaus.* HISPAN. *Topo animal.* ANGLIC. *A mole or want.* } *Virg. 1. Georg.* Aut oculis capti fodere cubilia talpæ.

TALTHYBIVS, *τλθύβιος.* *Homero Iliad. 1.* Præco Agamemnonis id Græcorum exercitū, qui vnâ cum Eurybate ab Agamemnone missus est ad Achillis castra vt Briseidem ab eo abduceret. *Ouid. in Epist. Briseid.*

Nam simul Eurybates me Thalthybiusque vocarunt.

Eurybati data sum, Thalthybiusque comes.

TALŪS, tali, Os in articulo pedis animalium bifurcatum, ventre extuberans, concava vertebra ligatum, quadratum forma, altera parte concavam, altera ferè planam. { *טלול* *טלול* } *GALL.* Le talon. ITAL. *Tallone.* GERMAN. *Ein haken in dem gleich der hunden fussen der thieren so den hawen spalten.* HISPANIC. *El calcannar del hombre, carnicol.* ANGL. *The huckle bone, or ankle.* } Tali autem homini non sunt, neque animalibus digitos, aut solidas habentibus vngulas, sed tantum (vt diximus) bifurcis. *Plin. lib. 11. cap. 46.* Talos asinus Indicus vnus solidipedum habet. *Es paulo post.* Hominem qui existimauit talos habere, facile sunt conuicti. *Καταχρηστικῶς* tamen talos quoque in homine dicimus, pro ima parte pedis, siue pro osse quod iuxta calcaneum extuberat. *Horatius 1. Serm. Satyr. 2.* Ad talos stolz demissa, & circumdata palla. [*Senec. Epist. 54.* Talum nos dicimus extorsisse, (cūm excusamus podagram.)] *Corn. in Pers. Sat. 5.* talum eminentem rotunditatem esse dicit, eamque ob causam fastigium templi rotundi talum quoque dici affirmat.

¶ Tali item dicebantur ossicula quædam quadrilatera, quibus olim lustrabant: quorum latus quo vnitas significabatur, canis siue canicula dicebatur: in quam conuerso talo deponabatur ab eo, qui iactauerat, numus vnus sine lucro. *πρωτος.* Vnde damnosa canicula à Persio dicitur. Eius oppositum latus, Venus, siue Couis dicebatur, septenarium numerum significans, quem numerum qui representaret sex numos lucrificabatur, & quicquid caniculæ iactu corra sum esset. Alia duo latera Chius & Senio dicebantur, ternarium ille, hic quaternarium significans. Chius lucri nummos tres, Senio quatuor afferebat: ideo dexter dicitur. Persius, quid dexter senio ferret Scire erat in voto. Erat tamen ludi quædam ratio, in qua Senio æquè damnosus erat, atque canis. *Suetonius de Augusto.* Talis iactatus, vt quisque canem aut senionem miserat, in singulos talos singulos denarios conferebat in medium, quos tollebat vnuerlos, qui Venerem iecerat. Hinc *Plaut. Asin. sc. 1. a. 5.* Itece talos pater. Mox; Hoc Venerium est. *Es Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Quid valeant tali quo possis plurima iactu ferege, damnosus effugiasque canes. Item, In talis Senio, & Canis, & Venus. *Vide Sueton. in August. cap. 71. &c.* Alia quoque in hoc ludi genere differentia fuerunt. Nam & vultuos habebant, & Herculem basilicum. [*Plaut. Curs. sc. 3. a. 2.*] Talos poscit sibi in manum: prouocat me in aleam, iacit vultuos quatuor: Talos arripio, Herculem iacto basilicum. [¶ Amatores talis ludentes nomen amicæ inuocabant: *Plaut. Asin. sc. 1. a. 4.* Talos ne cuiquam homini admoveat nisi tibi. Cūm iaciet, Te ne dicat, nomen nominet, (id est nomen tuum qui eius amica es.) *Plaut. Asinar. sc. 2. a. 5.* Iace talos pater, vt porro nos iaciamus. Mox; Te mihi Philenum. Item, plaudite: hoc venerium est. *Plaut. Curcul. sc. 3. a. 2.* Postquam cenati atque appoti, talos poscit in manum, inuocat Philesum. *Plaut. Capt. sc. 1. a. 1.* Amator talos eūm iacit inuocat Philesum. &c.] Talo recto stare. *Horat. 2. Epist.* Gestic enim nummum in loculos dimittere, posthac Securus cadat, an recto stet fabula talo. Id est placeat, necne.

Talaris, talare, Quod ad talos pertinet: vt vestis talaris, quæ ad talos vsque descendit. { *טלר* *טלר* } *GALL.* Long iusques aux talons. *Largo sino à piedi.* GERMAN. *Das bis an die enden sinab geht.* HISPAN. *Luengo hasta los pies.* ANGL. *Thas cometh downe to the ankle.* } *Cicer. 7. Verr.* Stretit soleatus Prator populi Romani cum pallio purpureo, tunicâque talari muliercula nixus in litore. *Ibidem.* Ac per eos dies quum iste cum pallio purpureo, talarique tunica versaretur in conuiuiis. ¶ Ludus talaris: *Quintilian.* Ludorum talarium licentiâ, fori soluere sanctitatem, ludus talaris, *Idem* nisi fortè illic talarium syncope dictum sit pro talario- rum.

Talarium, ri, rium, Quod pertinet ad talos. { *טלר* *טלר* } *GALL.* Appartenant aux dez. ITAL. *Pertinente à dadi.* GERMAN. *Das zu den wurff in gebet.* HISPANIC. *pertiniente à los dados.* ANGL. *Belonging to dice.* } Vt Lex talaria aduersus eos qui talis lustrant. [*Plaut. Milit. sc. 2. a. 2.* Ne legi fraudem faciant talaris.]

¶ Talaris ludus, id est, ludus talorum. { *טלר* *טלר* } *GALLIC.* Ieu de dez. ITAL. *Giuoco de dadi.* GERMAN. *Ein wurffspiel.* HISPAN. *luogo de da*















creditur, & à nomine suo appellasse. Græcè enim Tarentum dicitur. Vide paulo post in dictione TARENTVM.

Tarantantara, Vox tubæ ab Ennio ficta. ἰσπυρῖον *teruchab*. GAL. La voix d'une trompette. ITA. Voce della tromba. GERMANI. Der trommeten Klang oder schall. HISPAN. El son de trompetas. ANGL. The voice or sound of a trumpet. Servius in 9. Æneid. in eum versum, At tuba terribilem sonitum procul ære canoro : Hemistichium, inquit, Bonisnam sequentia ista mutavit. Ille enim ad exprimendum tubæ sonum ait Tarantantara : & multa huiusmodi Virgilius, quum aspera inuenerit, mutat.

TARBELI, ταραβελί, Populi Gallæ Aquitanicæ, in Pyrenæos montes vergentes, quorum vrbis Aquæ Augustæ commemorantur à Ptolemæo lib. 2. cap. 7.

TARCHETIUS, ταραχτιος, Nomen fuit impij Albanorum regis, de quo Plutarchus in vita Romuli, Quidam (inquit) etiam sunt, qui de Romuli ortu fabulola quædam referre non dubitent. Nam dicunt Tarchetio Albanorum regi sanctissimo & crudelissimo homini diuinitus spectrum domi visum, ex penitissimo sacrario se attollens, & ad multos dies mansisse. Fuisse etiam Tachyos in Hetruria sacdicum templum : à quo aliam Tarchetio responsum vt ei admisceretur virgo. Nam genitum iri ex ea filium virtute, fortuna ac viribus potentissimum, magnamque ex re bellica gloriam relaturum. Quod quum Tarchetius vni ex filiabus exposuisset, imperasse vt cum monstro illo coiret. Illam, contempto patris imperio, ancillam in sui locum supposuisse. Id Tarchetium re cogita ægrè tulisse, vt ranque in carcerem, vt morte multaret, coniecisset. Sed visum est illi per quicquam se Vestam videre, quæ puellas necari vetaret, sed illam illis tendendam tradi iuberet : nec prius viro locari, quam illam absoluerent. Cui insomnio quum paruisset Tarchetius, commentus est rationem vt puellas perpetuo damnaret cœlibatu. Nam quicquid illæ interdum texissent, noctu aliis ancillis tradidit retentendum. Expleto deinde legitimo partus tempore, ancillam geminos ferunt peperisse, quos Tarchetius statim Tarratio cuidam tradidit exponendos. At illum ferunt secus flauium infantes deposuisse : supaque quum eò venisset, ad motus vberibus lac præbuisse, aubus quoque variis cibum comportantibus, quod bubulus aspiciens, admiratus, aususque accedere, infantes tulit. Hac illos ratione seruatos, quum primum per ætatem licuit, Tarchetio retendisse infidias, ac tandem oppressisse. Hæc à Promatone quodam qui Italicam scripsit historiam, memoria prodita accepisse se dicit Plutarchus.

TARCHON, ταραχων, Nomen proprium Hetruriæ ducis & Aruspis, qui Æuæ iuppertis tulit aduculus Turnum & Reulos. Dicitur & Tarcho abiecta a litera. Virg. Æn. 8. Haud procul hinc Tarcho, & Tyrreni tuta tenebant Castia locis.

Tardus, a, um, Ignauus, piger. {משכח meboschésch תומתומית mahméch } ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς. GAL. Tardif, lalche, lourd, lent. ITALIC. Tardo. GERMANI. Sinach, lahgsam. HISP. Tardio. ANGL. Slow in comming, dull. } Virg. Georg. Saepe oleis tardi costas agitator aselli Vilibus aut onerat pomis. [Tibull. lib. 4. Seu tardi pecoris sim gloria taurus. Ouid. Eleg. 3. lib. 5. Trist. Sic ad pacta tibi si lera tardus cas. [Plautus Pœnulo, Sciebam ætate tardiores : metui meo amoris moram. Nequequam hos patronos mihi elegi, loripedes tardissimos. Cicer. 1. de Inuent. Formosus an de formis, velox an tardus sit. } Noctes tardæ, tardè venientes, vt sunt æstiuæ. Virg. 2. Georg. Vel quæ tardis mota noctibus obstat. } Per translationem quoque de animi, vel ingenij tarditate dicitur : & accipitur pro hebeti, cui ingenium non est promptum. Virg. 10. Eclog. Tardi venere subulci. Terent. in Eunuch. Tardus est, insulsus, tardus. Cicer. 3. de lege Agrar. Sed quem vestrum tam tardo ingenio fore putauit, cui post eos consules Syllam dictatorem fuisse in mentem venire non possit? Cicer. de Senect. At memoria minuitur : credo, nisi exerceas eam, aut etiam si sis natura tardior.

Quandoque pro perseveranti, & diuturno. Virg. 2. Georg. Media fert tristis succos, tardumque saporem. Sic Nonius. Seruius vero interpretatur saporem tardum vix intelligibilem.

Quandoque pro denso ac crasso. Virg. 5. Æneid. vdo sub robore viuic Stupra vomens tardum fumum. } Tardum dictu, Difficile, Non promptum. Plinius lib. 23. cap. 1. Vini genera differentiatque perquam multas exposimus, & ferè cuiusque proprietates. Neque est vlla pars difficilior tractatu, aut numerosior : quippe quum sit tardum dictu, pluribus proficit, an nocet.

Tardusculus, diminutiuum, Subtardus. {εὐδαιμονία ταραχιστὸν ταραχιστὸν } GAL. Vn peu tardif. ITAL. Alquanto tardo. GERMAN. Gemächlich, ein wenig langsam. HISP. Tardo un poco. ANGL. Somewhat slow or dull. } Terent. in Heaut. Est ille Clinæ seruas tardusculus.

Tardè, aduerbium. Lentè, pigrè, cunctanter. {εὐδαιμονία } GAL. Tardement, lentement. ITAL. Tardamente, pigramente. GERMAN. Gemächlich, langsam. HISP. AN. Tardamente. ANGL. Slowly. } Cicer. Terent. Prædie Idus octobris Athenas venimus, quum lanè aduersis ventis vti essemus, tardèque & incommodè. [Plaut. Pseud. 3. a. 4. Nimium tardè egrediuntur foras. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Labentia tardè tera pro fallere. ] Cicer. 4. Acad. Quinertiam quum victor à Mithridatico bello reuertisset, inimicorum calumnia triennio tardius quam debuerat, triumphauit. Plin. lib. 10. cap. 7. Quatuor aut quinque tardissimè diebus florere incipiunt : totum èmque aut paulò pluribus dehorrescunt : hordea verò, quum tardissimè septem. } Accipitur aliquando pro sero, hoc est, vespertino, vel nocturno tempore. Virg. Cicer. pro Mith. Egreditur à villa subitò : cur vesperi, quid necesse est tardè?

Tarditas, tis, Cunctatio, mora, pigritia, Xceleritas. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tarduec. ITAL. Tardozza. GERMAN. AN. Gemächlich, langsam. HISPANIC. Tardanza. ANGL. Slownesse, aulness. } Cicer. ad Quintum fratrem. lib. 2. Sic ego quoniam in isto homine colendo tam indormi diu, te mehercule sæpe excitante, cursa corrigam tarditatem cum equis, tum velis. Idem 6. Philip. Plerisque in rebus gerendis tarditas & procrastinatio odiosa est. Idem in Pisonè. Tarditas ingenij, stupor, debilitatque linguæ. Plin. lib. 20. cap. 9. Idque etiam tarditati audientium prodesse aueuerat. } Antiqui in eadem significatione & Tarditudinem dicebant, & Tarditiem. Plaut. in Pœnulo. Podagrosi estis, ac vicistis cochleas tarditudine. Accius, Multa mittuntur tarditie & socordia.

Tardigradus, pen. cor. Qui tardè graditur. {εὐδαιμονία } GAL. Tardif à marcher. ITAL. Chi va tardo. GER. Dusstangsam geht. HISP. Cosa que anda poco. ANGL. That goeth slowlie or lingeringly. } Cic. 2. de Disin. Quadrupes tardigrada, agrestis, humilis, aspera. Ex poeta.

Tardiloquus, qui tardè loquitur. {εὐδαιμονία } GAL. Tardif à parler. ITAL. Chi parla tardo. GER. Dusstangsam redt. HISP. El que habla poco à tarato. ANGL. Slow in speech. }

Tardo, as, Retardo, remoror, moram inuicio, tarditatem affero, reprimo. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tarder, ou tayer, retarder. ITAL. Tardare, indugiare, a morare, tener in tempo. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. vt genitor lucè que nouo tardaret. ] Cicer. ad Casarem lib. 7. Meæ quædam tibi non ignota dubitatio aut impedire profectioem meam videbatur, aut certè tardare. } Tardare absolutum, moram trahere. {τῶπις ἰσχυρὸς } GAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. ITAL. Tardare, a tardare, a morare, a detinere. GER. Aufhalten, saumeln, hindern, macheln. HISPANIC. Retardar à detener a otro. ANGL. To hinder, to keep back, to make tary in comming. } Casar 5. bell. Gall. Sed ne omnino metum reditus sui barbaris tolleret, atque vt eorum auxilia tardaret, &c. Idem lib. 1. bell. Civil. Sed exercitum Cæsaris vitium difficultates tardabant. [Casar 2. de bell. Civil. vt reliqui propius adire tardarent. Ouid. Eleg. 9. lib.



Tantò, aduerbium comparatiuis gaudens: vt Tantò magis. { τῶν μᾶλλον. GALL. Tant plus. ITAL. Tanto piu. GERM. So viel. HISP. Tanto mas. ANG. So much the more. } Tanto minoris. Cicer. 5. Verriana. Tantòque minoris decumæ venierunt quàm fuerunt. [Pl. Men. sc. 3. a. 4. Bis tanto pluri aliam redimam tibi pallam Senec. Epi. 31. Tanto melior. (hortantis.) Plaut. Altero tanto redimam. Item: Bis tanto pluri redimam tibi pallam. Plaut. Men. sc. 3. a. 4. Idem Plaut. Amphitr. Bis tanto amici sunt, quàm prius. Idem Capt. sc. 1. a. 4. Quanto magis voluto, tanto ægritudo auctior. Plaut. Men. sc. 4. a. 2. Opus est vt mendices. M. Tanto nequior es: (quia seruus mendici.) Ibid. sc. 2. a. 5. Multò tanto illum accusabo amplius. Senec. cap. 15. de Tranquil. Tanto fortior: tanto felicior? [Pro multò. Senec. cap. 15. de Consol. ad Mart. Non illorum quos non eras, sed tanto excellentiorum, & in summo loco locatorum. Tanto, sequente quod: Sueton. in Cas. cap. 78. Idque factum eius tanto intolerebilibus est visum, quod ipse &c. Idem Suet. in Tib. c. 40. Tantò magis, quòd ab vrbē egrediens ne quis, &c. Item Plaut. Men. sc. 1. a. 1. Quam magis intendas tanto adstringant artius.]

¶ Tantò antè. Cicer. in Cæcil. Neque tantò antè exitium & fatidicem Reipub. denunciasset. Sic Tantò post, apud eundem pro Flacco.

Tantopere, vsque aded, tam vehementer. { τῶν ἄλλων, ποσόντων. GAL. Tant grandement, si fort. ITAL. Si grandemente. GERM. So heftig. HISP. En tanto grado. ANG. So greatlie. } Terent. in Adelph. Ego hac in re nihil reperio quamobrem laudes tantopere.

Tantum, aduerbium, Solùm, quod & tantummodo dicitur, & iungitur positiuo. { ὅσον, ὅσῳ. GAL. Seulement, autant, tant. ITA. & His. Solamente. GERM. Nur. ANG. Only. } Plin. lib. 12. cap. 1. Sed quis non iure miretur arborem vmbra gratia tantum ex alieno orbe petitam? Ouid. 13. Metam. tu tantum corpore prodes, nos animo. Plaut. Mena. sc. 2. a. 2. Est tibi Menæzeho nomen tantum quod sciam. ¶ Tantum boni dii cibi dent quantum optes, vel quantum dignus. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 4. Tantum argenti Suprà, in tantus. ] Aliquando significat vsque aded, ποσόντων. Cicer. Attic. De sano illo tantum, quantum me amas, velim cogites. ¶ Tantum non, id est, ferme: rei non planè peractæ aduerbium: { οὐδὲν χιμῆσται, ὅσον, ὅσῳ, ὡς ἔστιν. } Sueton. in Tiber. Casare, [cap. 11.] tantum non aduersis tempestatibus Rhodum enauigauit. [Idem Sueton. in Tib. cap. 52. & cap. 66. Et in Claud. ca. 38. Linius lib. 7. dec. 4. Et Senec. cap. 15. de Consol. ad Martiam.] tantum quam. Terent. Hecyra, Non hercèdè Parmento verbis dici potest Tatum, quàm reipsa nauigare incommodum est. ¶ Tantum abest, pro non solùm non est. ποσόντων δὲ τῶν. Cicer. lib. 1. Offic. Tantum abest ab officio, vt nihil officio magis possit esse contrarium. Hoc est, non modò officium non est, verum etiam nihil magis officio potest esse contrarium: vel tantum abest vt officium sit, vt nihil, &c. \*Tantum absum vt perturbetur, pro tantum abest, vt perturbetur. Hirtius de bello Alexandrino, Hoc detrimento milites nostri, tantum absum vt perturbarentur, vt incensu potius atque incitati, magnas affectiones fecerint in operibus hostium expugnandis. Græca est phrasis, ποσόντων ἀπὸ τοῦ τῶν ὅσον. ¶ Tantum quantum, ποσόντων ὅσον. Plaut. in Mofel. Tu vt occæpisti, tantum quantum quis, fuge. [Plaut. Aut. sc. 2. a. 2. Ego me domum quantum potero, tantum recipiam.] ¶ Tantummodo, aduerbium, idem quòd tantum. ὡς ἔστιν. Terent. in Phorm. Posthac si quicquam, nihil precor: tantummodo non addat, &c. [Ouid. Eleg. 7. lib. 3. Trist. Pone Perrilla metum. Tantummodo femina nulla nèc vir à scriptis discat amare tuis, &c.]

¶ Tantundem, genitiu, tantidem, sine aliis casibus, æquè multum, quòd tantum idem. { ποσόντων. GAL. Autant. ITAL. Altire tanto. GERM. Eben so viel. HISP. Otro tanto. } Colum. lib. 7. Tum paribus casibus hæque & thuris ponderibus, actantundem sanguinis marinis testudinis miscetur. Terentius in Phormione, Num tu intelligis quid hæc narret? P. num tu? A. nihil. PHAED. tantundem ego, hoc est, nihil plus quàm tu. [Plaut. pseud. sc. 7. a. 4. Tantundem argenti quantum debuit. Ibid. sc. 2. a. 4. Pol tantundem accipies (i. nihil.)]

Tantulus, diminutiuum, pro tam paruus. { τῶν μικρῶν. GAL. Si petit. ITAL. Coss picciolo. GERM. So klein. HISP. Tanto pequeño, tantico. ANGL. So little. } Plaut. in Truc. Tum tantuli doni causa.

Tantillus, alterum diminutiuum. { οὐκ ἔστιν, ὅσον. GAL. Tant petit soit. ITAL. Tantino. GERM. So gar klein. HISP. Tanto, d tamannico. ANGL. So little, very little. } Terentius in Adelph. Quem ego modò puerum tantillum in manibus gestauis meis. [Plaut. Mofel. sc. 1. a. 2. Potate haud tantillo minus.]

Tantum, & Tantillum, aduerbia. { τῶν μικρῶν, ὅσον, ὅσῳ. GAL. Vn tantinet, tant soit peu. ITAL. Tantino. GERM. So wenig. HISP. Tanto, d tamannico. ANG. So little, very little. } Cic. 7. Verr. Si tantulum oculis deiecerimus, &c. Plaut. in Rud. Si hercule tantillum peccassis, &c.

Taos, Gemma pauoni similis, qui Græcè ταῖς dicitur. Autor Plin. lib. 37. c. 11.

Tapetum, ti, penultima producta, vel Tapetium, tij, vel Tapes, etis, masculini generis. Aulæum, peripetasma, hoc est, vestis stragula variis coloribus intexta, qua aularum parietes, mensæ, lecti, nonnunquam etiam equi insternuntur. { ἰσομασάβη, ἰσομασάβη, ἰσομασάβη. GAL. Vn tapis. ITAL. Tapeto. GERM. Ein tappit oder tappi. HISP. Alhombra d tapete. ANG. A carpet. } Virg. lib. 10. qui forè tapetibus altis Extructus, toto persabat pectore somnum. Idem lib. 7. Instratus ostro alipedes, pictisque tapetis. Stat. lib. 1. Theb. Aliòsque inferre tapetas. Accusatiuus Græcus est à Tapes, etis. Plautus pseud. Vt ne peristromata quidem æquè sint

Campanica, Neque Alexandrina belluata, consutaque tapetia.

TAPHIÆ, τῆφαι, Quædam insulæ in mari Ionio ante Leucadiam, prope Echinadas: quarum nomina fuerunt Taphias, Arnonia, & Prionessa, teste Plin. lib. 4. cap. 12. Eadem & Teleboides dicuntur, utroque nomine ab incolis ducto: nam Taphij & Teleboæ iis communiter dicuntur imperasse. De quibus huiusmodi repetit originem enarrator Apollonij poetæ. Perseo ex Andromede, vt narrat Herodotus, quatuor fuere filij: Alarus, Sthenelus, Mestor, & Electrion, qui simul regnauerunt. Ex Hippothoe Mestoris filia, & Neptuno Pterelas genitus, ex Pterela Teleboas & Taphus, à quo Taphus insula, in qua Teleboæ ac Taphij communiter nomine & imperio fuere. Igitur ij Hippothoes eorum auiz pecuniam ab Electrione eorum necessario, qui pro ea spondit, repetebant: qua negata, ad arma venere, armenta abegerunt, ipsum denique & filios sustulere. Alcmena Electrionis filia patrem vitura, Amphitryonem Thebanum hominem potentissimum in matrimonium accepit, atque hoc pacto bello inter eos confiato, ab eodem Amphitryone delicti sunt, eorumque regnum Cephala profugo Atheniensi, qui exercitui præerat, donatum: quod ad Vlysem è successione peruenit. Hac ille. Ex quo apparet Teleboas & Taphios omnibus iis insulis imperasse.

TAPHIAS, adis, τῆφαι. Insula est exigua in mari Ionio, ante Leucadiam, vna Taphiarum siue Teleboidum. Autor Plin. lib. 4. cap. 12.

TAPHIAESSVS, τῆφιαῶν, Mons est Ætoliz non procul à Chalcide. Plin. lib. 4. cap. 2.

TAPHII, τῆφαι, Dicti sunt populi à Tapho Neptuni filio, qui Taphiis insulis imperarunt, quæ sunt in mari Ionio iuxta Æchinadas. Vide supra in dictione TAPHIÆ. Strab. lib. septimo, Taphios alios collocat ad Pontum Euxinum non procul à Borysthene fluuio. [Plaut. Amphitr. sc. 4. a. 4. Antequam cum Taphiis pugna sit inira. (Idem supra, cum Telebois.)]

TAPHYSSA, τῆφυσσα, Oppidum Cephalleniz insulæ, è regione Leucadis, in qua Taphisium marmor effodiebatur. Vide Steph. in Plin. lib. 36. cap. 21.

TAPHOS, τῆφος, Stephano, Oppidum est Cephalleniz insulæ, postea Taphyssa appellatum.

¶ Alioquin τῆφος Græcis sepulchrum significat: vnde Epitaphion, sepulchri inscriptio.

TAPHOSIRIS, τῆφισιρῖς, Vrbs Ægypti, Osiridis sepulcro nobilitata: vnde & nomen accepit. Strabo libro septimo, duas huius nominis vrbes in Ægypto collocat, alteram ad mare, in qua maxima Osiridis festa celebrabantur alteram in mediterraneis.

TAPRA, Plinio, τῆπροξ Ptolemao, Oppidum est Africæ propriè dictæ inter duas Syrtis.

TAPHRAE, τῆφραι, Oppidum est ad sinum Carcinitem, in ipsiis Tauricæ Cherisonchi angustiis situm: vt refert Plin. lib. 4. cap. 12. Hunc locum quondam serui munisse dicuntur, quum absentibus dominis in diurno illo bello quod aduersus Thracæ Scythæ gesserunt, eorum vxoribus rem habuissent: ex sententia Calistrati refert Stephan. Huius vrbs meminit & L. Florus, refertque sua illam ætate Traiani auspicijs fuisse expugnatam.

Tapinosis, penultima producta, τῆπινωσις, Figura est orationis, seu potius vitium, quum rei dignitas verborum humilitate deprimitur. τῆπινωσις enim humile significat, & τῆπινωσις, humilio, extenuo. Exemplum potest esse illud Virgily i. Æneidos Apparent rari nantes in gurgite vasto. Vbi Servius, In gurgite vasto, Tapinosis est: id est, rei magnæ humilis expositio. Prudenter tamen Virgilius humilitatem sermonis epitheto plerunque subleuat, vt hoc loco, Vasto addit.

TAPOSIRIS, Vide TAPHOSIRIS.

TAPROBANE, τῆπροβαν. { GERM. Ein vast große Insel im Indischen Meer / bestijq Samotra. } Insula est omnium quæ veteribus cognitæ fuerunt, maxima, à Colico Indiz promontorio in Austrum quadridui navigatione recedens in qua Septentriones negant conspici posse. Lucet ibi Canopus sidus clarum & amplissimum. Homines corporum magnitudinæ alios antecellunt, æruleis oculis, atroci visu, terrifico sono vocis. Viuunt vltra annos centum. Nascuntur in ea berylli & hyacinthi, vt Ptolemaus libro septimo refert. Vide plura de hac insula apud Plinium libro sexto cap. 22. & Vadianum in Mele libro 3.

TAPSA CYM, Cirenaciz regionis oppidum, vt scribit Plin. lib. 5. c. 5. In descriptione Cirenaciz regionis.

TAPSVS, Vide THAPSVS.

TAPYRI Plinio, τῆπυρῖς Stephano, Populi sunt ad mare Caspium, inter Derbicas, & Hyrcanos, quibus mos fuit vt vxores suas, quum duos t' èsve filios ex iis suscepissent, alijs nuptui concederent. Autor Strab. lib. 11.

TARACINA, Vide TARRACINA, duplicato rr.

TARACON, vide TARRACON, litera geminata.

Tarandus, τῆρανδῶν, Aristoteli, Animal apud Scythas bouis magnitudine, capite ceruino non absumili, sed maiore, cornibus ramosis, yngula bifida, villo magnitudine vrforum. Solum ex iis quæ pilis vestiuntur, animalibus colorem mutat: sed quum sui coloris esse libuit, asini simile est. Autor Plin. l. 8. c. 34.

TARANIS, penultima correpta, Dicebatur Iupiter à Gallis, cui humano sanguine litabant. Lucanus lib. 1. Et Taranis Scythiz non mitior ara Dianæ.

TARAS, τῆρας, Fuit Neptuni filius, qui primus Tarentum condidisse creditur.



*libr. 10.* \*Tartessus, Aliud adiectivum. *Ouid. 4. Met.* Praesertat occidens Tartessia litorea Phœbus.

*Tarvanna, ταρβαννα, Vulgò Terouanne, Morinorum vrbs est in Gallia, hodie nomen retinens. Commemoratur à Ptol. l. 2. c. 9.* Hodie à Carolo V. Imperatore solo æquata.

*Tarvedum, es, ταρβιδιον, Vulgò Dirigube, Promontorium extremum in tractu Septentrionali Britanniz insulæ, non procul ab Orcade, altero promontorio, & Narbari fluminis ostio. Ptol. l. 2. cap. 3.*

*Tarvnius, Vir fuit tum philosophiz, tum mathematicarum disciplinarum in primis studiosus: qui quum ad astrologæ disciplinam se contulisset, contemplationis gratia: & in ea exellere putaretur, huic imposuit Varro, vt Romuli conceptionem in diem & horam deduceret, inspectisque eius vitæ institutis ac rebus gestis, ex illis consequentiam colligeret, veluti Geometricarum propositionum resolutiones præcipiunt. Autor Plutarch. in Romulo.*

*Tarus, τ, Cispalinæ Galliz fluvius, in Apennino nascens, & in Padum se exonerans. Plin. lib. 3. c. 16. Vulgò Tarro.*

*Taruscum, Ptolem. lib. 2. cap. 10. Saliorum vrbs in Gallia, Vulgò Tarascum.*

*Talsconium, Est terra alba, similis argillæ, ex qua catini fiunt, in quibus coquitur aurum. Plin. lib. 33. cap. 4. Catini fiunt ex talconio. Hæc est terra alba similis argillæ. Neque enim alia afflatum, & ignem, & ardentem materiam tolerat.*

*Tasmenes, (quod hic pro Nestoris filij nomine corruptè legebatur) Vide Thrasymedes.*

*Tatam, Pueri patrem vocant, quemadmodum Mammam, matrem. Martial. lib. 1.*

Mammæ atque tatas habet Afrax: sed ipsa tatarum Dicit, & mammarum in maxima mamma potest. { GERMAN. Dicit. }

*Tata, Cantio est sibi inuicem respondentium. Plaut. in Stich. Fac tu hoc modo. sv. At tu hoc modo. s. a. habæ. s. t. tata. s. a. papæ. s. t. euz.*

¶ Nonnunquam & admirantis particula. *Idem in Trucul. Tata, ecquis illa est?*

*Tatinus, Sabinorum dux fuit, acerrimisque popul. Rom. hostis, qui prodicione Tarpeiz virginis Capitolio capto, ex superiore loco aduersus Romanos in aciem descendit, vbi quum aliquandiu acerrimè, sed varia victoria pugnatum esset, tandem dirempto interuentu Sabinorum prælio pax ita conuenit, vt Sabinum in vrbe, Tatinus in regni partem accepit. Verum quum postea Tatinus propinqui Laurentium legatos pulsasset, & eamque iniuriam Tatinus inuitam reliquisset, illorum poenam in se conuertit. Nam quum Laurentium ad solenne sacrificium venisset, concursu oppidanorum factus, est interfectus. Autor Liv. lib. ab Vrbe. Virg. 8. Æneid. Subitòque nouum consurgere bellum Romulidis, Tatinique leni, Curibusque seueris.*

¶ De Tatio Plutarch. in Rom.

*Tatienfes, Tertia pars populi Romani, sub Romulo, à T. Tatio Sabino, quem Romulus ex fœdere in regni portionem acceperat denominata. Ager Romanus (inquit Varr. li. 5. de ling. Lat.) primum diuisus fuit in partes tres: vnde Tribus appellata, quæ Tatienfium fuerunt, Rimmensium, & Lucerum: vt ait Iunius, Tatienfes à Tatio, Rimmenses à Romulo, Luceres à Lucumone. Liv. contra l. 1. ab Vrbe, non tribus hæc fuisse, sed equitum centurias asserit.*

*Taura, ταυρα, Lacus est maioris Phrygiæ post Galatiam, Austrum versus, iuxta Morimenes, fontes habens salis nativi, qui adeò faciliter rebus immerfis circumgelascit, vt sæpe quum funalem torquem demiserint, salis coronas educant. Quum ipsæ etiam volucres aquas contingentes facile capiuntur, quum saie repente concreto alis constructis, ipsarum ministerio ad volandum vti non possunt. Autor Strab. l. 12.*

*Tattus, τ, τ, τ, qui & Phrygius, oculis præcipuè vitis. Autor Diosc. l. 5. & Plin. lib. 31. c. 7.*

*Tautra, Herodot. l. 4. Ciuitas Baræorum, qui sunt Africæ populi, Cyrenæicis ad Occasum proxima.*

*Taulantij, ταυλάντιοι, Illyrici populi, teste Plin. lib. 3. c. 22. qui postea mutatis sedibus, in eam Macedoniæ partem se contulerunt, quæ mari Adriatico incumbit, non procul à Dyrrhachio vrbi Arnissam oppidum incoluerunt, teste Ptol. l. 3. cap. 13. Horum meminit & Lucanus lib. 6. Quemque vocat collem Taulantius incola Petram, Infedit castris.*

*Taura, Vide Taurus.*

*Tauræa, Iubellius, Vir fuit Campanus insigni corporis robore, in Annibalis castris militans: qui quum Claudium Asellum Romanum apud Nolam ad singulare certamen prouocasset, post inuicem garrulitatem, quum Asellum ad se accedere videret, pedibus magis quàm manibus fretus intra oppidum se recepit: quem insequutus Asellus vnà cum ipso vrbe ingressus, inter tot hostium tela incolumis per alteram portam euasit. Hic postea capta à Fulvio Capua, manu propria coniuge, liberisque interfectis, se postremò ante pedes Imperatoris gladio transfixit. Autor Liv. 2. bell. Pun.*

*Tauræa, pro scutica ex taurino corio facta. Vide Taurus.*

*Taurus, ταυρος, Nepruni epitheton, siue quod ex tauri solent immolari: vel, Virg. sepe, quod mare (cui præfisse putabatur) taurinum boatum imitetur.*

*Tauri, orum, ταυροι, Sarmatiz Europæe populi, Bosphorum Cimmerium peninsula in habitantes, eodem Bosphoro Bycepalude & Carcinite sinu circumfusa, tenuitantum Isthmo continenti adhærentem: quæ de incolarum nomine Taurica Cherronefus appellatur. Fuerunt autem Tauri omnino inhospitalis, moribusque immanissimis, vt qui hospites omnes*

Dianæ solerent immolare: cuius sacrificij primus author Thoas fuisse perhibetur: vnde & Diana ipsa Thoantea dicitur à Silio lib. 4. Sacra Thoanteæ, ritusque imitata Dianæ. Herodorus tamen lib. 4. auctor est, non Dianam esse, sed Iphigeniam Agamemnonis filiam, cui Tauri humanas victimas soleant immolare, naufragos præsertim, & Græcos, quouis casu illuc delatos: quorum post preces peractas caput claua feriebant: truncum de rupe deturbabant, caput cruci affigebant. Hostibus autem in bello captis, aut in prælio occisis, capita præcedebant, & perticæ suffixa quàm maximè sublimia supra fumarium stangebant, exstimantes hoc ad totius domus tutelam custodiendamque pertinere.

*Tauricus, τ, τ, τ, adiectivum est à Tauris Cimmerij Bosphori accolis ductum: vt Diana Taurica apud Ouid. l. 4. Trist. & Scythæ Taurici, apud Plin. lib. 4. c. 12.*

*Taurania, ταυρανία, Oppidum fuit Campaniæ non procul à Stabiis, cuius meminit Plin. lib. 3. cap. 5. inter ea oppida quæ in Italia intercederunt.*

*Taurianum, Brutiorum oppidum in Italia iuxta Rhegium. Autor Pomponius Mela lib. 2. Plin. lib. 3. cap. 5. Taurianum appellat.*

*Taurij, numero pluralis & Taurilia, ταυρία, εὐφρονα, Ludi in honorem deorum inferorum facti: quos & Boalia, & Bupetias vocatos inuenimus: quanquam duobus hæc nominibus potius sacrificia quædam significantur, quæ pro Bouum salute fieri solent. { GERMAN. Die rinderfast ober rinderfest. } De origine horum ludorum refert Festus Pomponius, quod regnante Tarquinio Superbo, quum magna incidisset pestilentia in mulieres grauidas ex carne taurorum diu vendita, ob hoc ludi diis inferis instituti sunt, qui Taurij sunt appellati.*

*Taurica Cherronefus, ταυρικὴ χερρονήσος, Peninsula est in sinibus Europæ, Bosphoro Cimmerio, Bycepalude, & Carcinite sinu propemodum circumfusa, angusto tantum, isthmo continenti adhærens, immitti Dianæ ara, & nefanda hospitum immolatione infamis. Ciuitates multas habet, ex quibus præcipue fuerunt Eupatoria & Theodofia, hodie Capha, Legitur & Taurica absolute. Iuuenal. Satyr. 15. nefandi Taurica sacri Inuentrix, homines tantum immolat.*

*Taurini, Di Turin in Piemonte, Populi Italiæ Transpadanæ, sub Alpium radicibus, à Liguribus oriundi, quorum vrbs Augusta Taurinorum commemoratur à Plin. lib. 3. cap. 17.*

\**Taurinus, τ, τ, τ, Adiectiu. vt Taurini campi. Silius lib. 3. His tandem ignotas transgressus casibus Alpes Taurinis ductor statuit tentoria campis.*

*Taurisani, Venetiz populi, per quorum regionem Silis amnis in mare Adriaticum labitur. Plin. lib. 3. cap. 18.*

*Taurisci, Populi Germaniz, Carnis, & Pannoniis finitimi, quos mons Cladius dirimit à Scordiscis, postea Norici appellati, teste Plin. lib. 3. cap. 20.*

*Taurominium, ταυρομίνιον, Ptolemao, ταυρομίνιον Stephano. Vulgò Tauormino. { GERMAN. Eto Ratt in Steuten. } Siciliæ oppidum est, à Zancleis conditum, non procul à Dipæo promontorio: testibus Plin. lib. 3. c. 8. & Strab. l. 6.*

*Taurominitanus, τ, τ, τ, Silium lib. 14. Taurominitana cernunt à sede Charybdin.*

*Tauropolos, ταυροπόλος, Dianæ cognomen, apud Dionysium Aphrum, impositum ab eo, quod apud Tauros Cimmerij Bosphori accolæ coleretur, aut quod gregibus præflect, vt ex parte totum intelligamus: aut certe quod eadem sit cum Luna, quæ tauris vehitur. vide Eust. in Dionys.*

*Tauropolis, ταυροπόλις, Dianæ templum in Icaria insula, teste Strab. lib. 14.*

*Taurosytha, ταυροσύθα, Populi ex genere Scytharum, summa Tauricæ Cherronefi iuga incolentes. Autor Plin. lib. 14. cap. 12.*

\**Taurubula, Taurubularum, Nomen insulæ prope Neapolim Stati. lib. 3. Syll. 1. Ipse sodi: dices Capreæ, vitridique resultant Taurubulæ.*

*Taururum, ταυροῦρον, Pannoniæ inferioris oppidum ad Danubium situm, ea in parte, qua Saus. & Drauus Danubio immiscantur. Vide Ptol. l. 2. cap. 16. Plin. Taururum appellat, lib. 3. cap. 25. Hodie Belgradum vocant, & Albam Græcam. Vulgò ΟυσΙΝΙΘ wiffburg.*

*Taurus, ταῦρος, Berytius, philosophus Platonicus, A. Gellij familiaris, sub Antonino Pio floruit. Scripsit de differentia sectarum Platonis & Aristotelis, de corporeis, & incorporeis, & alia, vt est autor Suid.*

*Tauris, τ, τ, τ, GALL. Vn taureau. ITA. Tauro, τ, τ, τ, bue, bō. GERMAN. Ein stier. HISPAN. Toro bueyrejo para arar. ANGL. A bull. } Mas in genere bubulo, & vacarum admittitur. Virg. 6. Æneid. Hic crudelis amor tauri, suppositaque furto Palsiphæ Idem 3. Georg. Atque ideo tauros proculatque in sola relegant Pasqua. [Tibull. lib. 4. Seu tardi pecoris sim gloria Taurus. Ibidem. Hic & colla iugo didicit submittere Taurus, &c. Ouid. Eleg. 9. lib. 4. Trist. Circus adhuc cessat, ipargit tamen acer arenam Taurus. ] Accipitur & pro quocunque forti boue. Virg. lib. 1. Georg. ergo age terræ Pingue solum primis extemplo à mensibus anni Fortes inuertant tauri. Idem Eleg. 7. Quum primum pasti repetent præsepia tauri. Ouid. 1. Fast. Bel-lar diu tenuere vitos: erat aptior ensis Vomere cedebat taurus arator equo. ¶ Est & Taurus secundum Zodiaci signum. Plin. lib. 17. cap. 24. Quum sit Luna in Leone, Scorpione, Sagittario, Tauro, Virgil. 1. Georg. Candidus aurans aperit quum cornibus annum Taurus. ¶ Ideo autem translatus fuisse in cœlum Taurus existimatur, quod Europam in Cretam insulam transuehert incolumem. Lege fabulam apud Hyginum. ¶ Taurus cœli*











accipitur pro radice arboris. *Quint. lib. 8. cap. 2.* Sicut in his, quæ homonyma dicuntur: ut Taurus animalis sit, an mons, an signum in celo, an nomen hominis, an radix arboris, nisi distinctum, non intelligitur. Taurus item auricula est, ex genere carduelium. ita dicta, quod taurorum mugitus imitetur, præsertim in agro A clatensi, referente *Plin. lib. 10. ca. 42.* Tauri item dicuntur scabrae terrestres, ricinis similes. *Plin. lib. 10. ca. 42.* Aristoteli, quibus cornicula nomen dederunt: ut docet *Plin. lib. 30. cap. 30.* Tauri amphitheatrum *Sueton. in Calig. cap. 18.*

Taura, { *βοῦς* sive. GAL. Vne vache taureliere, qui ne porte point de fruit. ITAL. Vacca sterile. GERM. Ein unfruchtbar oder vnderbauet. HISP. vacca esteril à machorra. ANGL. A barren cow. } Vacca sterilis ita dicitur, teste *Festo*, quod nihil magis pariat quam tauri. *Colum. lib. 6. cap. 22.* Et utque tauræ, quæ locum occupant foecundarum, ablegandæ. *Var. 2. de Re rust. ca. 5.* Quæ sterilis est vacca, taura appellatur.

Taurinus, a, um, { *ταυρινός*. GAL. De taureau. ITAL. Di toro. GERM. Von einem Stier oder Ochsen. HISP. Cosa de materia de toro. ANGL. Of a bulle. } Quod est ex tauris: ut Tergum taurinum, id est, corium tauro detractum. *Virg. Æneid.* Taurino possunt quoque circumdare tergo. Habet autem penultimam productam, quem admodum omnia huius terminationis adiectiva a nominibus animalium formata: ut Lepocinus, caprinus, formicinus, hirundinicus, veruccinus, porcicus, ovinus, fœnus, & huiusmodi. [ *Catull. de Com. Beren.* Non sine Taurino sanguine pollicitata es. ]

Taurica, { *ταυρική*. GAL. Ners de beuf. ITAL. Nervo di bo. GERM. Ein getfel aaf ritenen gemacht. HISP. El agote de vergajo de toro. ANGL. A scourge or whip of a bulles hide, or a bulles sinew. } Scutica est ex taurino corio facta, quod & a *Gæcis* ταυρινά appellatur. *Iuu. Sat. 6.* taurica punit Continuo dicitur crimen facinuræ capilli.

Taurifer, a, rum, Quod magnum taurorum habet proventum. { *ταυροφόρος*. GAL. Qui porte & nourrit force taureaux, où il s'engendie plusieurs taureaux. ITAL. Che produca & nodrisce molti tori. GERM. Das vii Stier bring. HISP. Cosa que trae de cria muchos toros. ANGL. That bringeth many bulles. } ut Campi tauriferi, in quibus magna taurorum palatur copia. *Luc. lib. 1.* tauriferis vbi se Mevania campis Explicat.

Tauriformis, me, Formam tauri habens. { *ταυροειδής*. GAL. Qui a la forme & figure d'un taureau. ITAL. Che ha forma & figura di toro. GERM. Das ein gestalt hat wie ein Stier. HISP. Cosa de forma de materia di toro. ANGL. That hath the forme and shape of a bulle. } *Hora. 4. Carm. Ode 14.* Sic tauriformis voluitur *Aulidus*, qui regna Dauni præfuit *Appulli*.

TAVRVS, ταυρος, Mons Asiae totius longe maximus, qui ab Indico mari exurgens, vaste satis attollitur: dein dextro latere ad Septentrionem, sinistro ad Meridiem versus it, in Occidentem rectus & perpetuo iugo, multarumque gentium, quæ dorsum agit, terminus: sed pro gentium & linguarum varietate diuersa habet nomina. { *Gæc. Ein triffelich groß gebirg so sich von Etclita an durch das gang Asiam bis in Indiam hinan erstreckt.* } Prima sui parte *Imaus* dicitur, mox *Egdis*, *Paropamisus*, *Circius*, *Cambades*, *Pharphariades*, *Choatras*, *Oreges*, *Orates*, *Niphates*, *Taurus*: atque vbi se quoque exaperat, *Caucalus*: vbi brachia emittit, subinde tentanti maria similis, *Sarpedon*, *Coracellus*, *Cragus*, iterumque *Taurus*: etiam vbi dehiscit, seque populis aperit, portarum tamen nomine vnitatem sibi vendicans, quæ alibi *Armentæ*, alibi *Caspia*, alibi *Cilicæ* vocantur. Quæ etiam contractus effugiens quoque maria, plurimis se gentium nominibus hinc & inde implet: à dextera *Hircanus*, *Calpisus*: à læua *Patriedrus*, *Moschius*, *Amazonicus*, *Corax*, *Scythicus* appellatur: in vniuersum verò *Gæcis* *Ceraunius*. Cætera vide apud *Plin. lib. 5. cap. 27.* vbi latissime montis huius descriptionem exequitur.

Tautologia, ταυτολογία, Eiusdem sententiæ per alia atque alia verba repetitio: cuiusmodi est illa apud *Ouid.* cinis ipse sepulti In genus hoc pugnat: tumulo quoque sensimus hostem: *Æacidae* secunda fuit *Item illa apud Virg. Æneid.* Quem si tara virum feruant, si veltetur aura *Ætherea*, neque adhuc crudelibus occubat vmbis.

Tax, vox est ficticia, quam *Plaut. in Persa* pro ictu siue verbere vlturpauit. *Tax tax* (inquit): it tergo meo. { *τάξ*. GAL. Le son d'un coup de fouet. ITAL. Il suono d'una frignocola. GERM. Ein buffstretch. HISP. Sonido de uno golpe de agote. ANGL. The sound of the scourge. } *Vlus* est quoque *Nanius* in *Agitoria*, Age, ne te mihi aduersari dicas, hunc vnum diem De meo sequor, sinam ego illos esse *tax pax*, postea currentes ego illos vendam, nisi tu viceris. Est autem hic non *tax tax*, sed *tax pax*, & vsus videtur poeta pro pace de qua re vnicuique suum relinquatur iudicium. *Solipater lib. 2.*

TAXILA, ταξιλα, *Stephano*, Indiæ vibs amplissima, inter *Indum*, & *Hydaspem* fluuios sita: cuius incolæ *Taxilæ* appellantur à *Plin. lib. 6. cap. 20.* In hac vrbe (ut scribit *Philostrotus*) *Apollonius* inuenit elephantem, quem vitis & myrtis coronis indigenæ ornabant. Eum autem regionis illius homines esse dicebant, qui pro rege *Poro* contra *Alexandrum* pugnauerat: quem idcirco *Alexander* *Soli* dicitur, torques aureos circa cornua adaptans.

Taxim, aduerbium obsoletum, quo antiqui vitabantur pro sensim, siue paulatim: ut annotauit *Nonius*, citans *Pompony* locum ex *Buccone*, Adoptatu clandestino: non tacitus *taxim* per spectauit per cautum.

TAXO, as, Reprehendo, mordeo, noto, incesso. { *ταξιμαχία* *hoehiach*. GAL. Taxer, reprendre, bialiner. ITAL. Tassare, riprendere, bialinare. GERM. Schelten, misten, tadeln, antustzen. HISP. Reprehender, tachar, infamar. ANGL. To find fault, to blame, to re-

buke. } à tangendo (ut *Festo* placet) inclinatum, quod sit taxare, veluti conuictis tangere. *Sueton. in August.* Sed etiam ut numerularij nepotem, sic taxat *Augustum*. *Plin. lib. 15. cap. 15.* Eadem causa in pyris taxatur superbia cognomine. *Taxis* pro tergetis, antiquo declinatu, vel taxaueris, *Varro apud Nonium*, Sed, & *Petrulle*, ne meum *taxis* librum. [ Taxare præfilius est & maior, quàm tangere: *Gellius cap. 6. lib. 2.* ] Taxare etiam pro pretio æstimare ponitur. { *ἡραχὴ* *ἡραχὴ* *ἡραχὴ* *ἡραχὴ*. GAL. Taxer ou taxer, mettre à pris, estimer. ITAL. Tassare, metter il pretto à qualche cosa, estimar. GERM. Schätzen was etwas wert ist. HISP. Taxar, apreciar, estimar. ANGL. To tax. } *Plin. lib. 17. cap. 1.* Illos qui frugiferas tantu taxauerant. [ *Senec. cap. 19. de Confol. ad Marcium*: Opinio est ergo quæ nos cruciat, & tantu quodque malum est, quanti illud taxauimus. *Sueton. in August. cap. 41.* pro octingentorum millium lumina duodecies *HS.* taxauit, supplicuitque non habentibus. Et *Sueton. dixit in Calig. cap. 38.* Taxare modum iumentis. ]

Taxatores, d e i, teste eodem *Festo*, quorum alter alterum conuictis tangit. { *ἡραχὴ* *ἡραχὴ* *ἡραχὴ* *ἡραχὴ*. }

Taxatio, onis, Æstimatio. { *ἡραχὴ* *ἡραχὴ* *ἡραχὴ* *ἡραχὴ*. GAL. Estimation, taxe, ou taxer, taxation. ITAL. Stima, prezzo. GERM. Schätzung, wirtung, anschlagung. HISP. Obra de tassar, apreciari y estimar. ANGL. Taxe or taxation. } Taxatio, inquit *Festus*, dicitur quæ sit certæ summæ. *Plin. lib. 13. cap. 15.* Quam *Cethegus* decedens libris *XXIII*, permutauerat, latifundij taxatione. *Idem lib. 9. ca. 35.* At illa cotularium id esse, conlumpruramque se in ea cæna taxationem confirmans.

Taxus, xi, Arbor abieti similis, baccasque ferens, quibus lethale venenum inest, præcipue in Hispania & Arcadia. { *ἡραχὴ*, *Gæc.* Vn arbore appellè *Yli*. ITAL. *Nasso*, *tasso*. GERM. Ma. Eibenbaum. HISP. Taxo, arbol cognoscido. ANGL. An ewe tree. } *Plin. lib. 16. cap. 10.* Similis his (abietis scilicet & *picæ*) est *taxus* minus virens, gracillique & tristis, ac dira, nullo iuoco, ex omnibus sola baccifera. Mas noxiu fuit uctu, Lethale quippe baccis, in Hispania præcipue venenum inest. Vata etiam vatoris ex ea vinitis in Gallia facta, mortifera fuisse compertum est. Hanc *Sextius* similacem à *Gæcis* vocari dixit, & esse in Arcadia tam præsentis veneni, ut si qui dormiant sobæa, cibumque capiant, moriantur. } Sunt qui & *taxica* hinc appellata putent venæa, quæ nunc toxica dicimus. *Hæc Plin. Virg. 9. Ecl.* Sic tua *Cyrneas* fugiant examina *taxos*. [ Nihil æquè facit, ad vperæ morsum, quàm *Taxi* succus. *Sueton. in Claud. cap. 16.* ]

\*Taxeus, a, um, Adiectiu. Quod est ex taxo. ut *Sylua taxea*. *Strab. 5. Sylu.* -en taxæa marcet *Sylua* comis.

TAYGETVS, vel *Taygeta*, ταυγετα, *Atlantis* & *Pleiones* filia, teste *Hygino*, vna *Pleiadum*, quæ *Iou* peperit *Lacedæmonem*, vrbis sibi cognominis conditorem. *Virg. 4. Eclog.* *Taygete* simul os terris ostendit honestum *Pleias*, &c. *Vide* *PLEIAS*.

TAYGETVS, ti, m, g, & *Taygeta*, orum, neutri, ταυγετος, Mons est *Lacedæmonie* teste *Strab.* non ille quidem admodum magnus, sed tamen excelsus & erectus, *Spartæ* & *Anicylis* imminens, quem *L. bero* patri sacrum fuisse tradit *Seruius* in illud *Virg. 2. Geor.* vbi campum, *Sperchidumque* virginibus *bacchata* *Lacedæmonie* *Taygeta*. Huius montis bona pars quem terræ motu corruisset, *Spartanorum* vrbem oppressit, ut referunt à *Cicer. lib. 1. de Diuit.* & à *Plin. lib. 2. ca. 79.* Fuit præterea hic mons *Castori* & *Polluci* sacer, qui in eius radicibus nati dicuntur: quod & *Homerus* asserit in *Hymnis*.

T ante E.

Tæ, Syllabica adiectio, quæ pronomibus tu & te adiungitur: ut *Tute*, tete, pro eo quo est *tu*iple, & *te*iplum. *Cicer. lib. 1. Epist.* Vt tute mihi præcepisti.

TEANVM, ταυνός, *Steph.* duarum ciuitatum nomen est in Italia. Quæ est enim *Teanum Sidicinum* in Appia via, & *Teanum Apulum* in sinibus *Apulæ*, distans à *Larino* *XXIII*. m. passuum. Huius meminit aliquoties *Cicer.* in *Orat. pro Cluent.* Illius etiam mentionem facit *Horat. lib. 1. Epist.* -eras terramenta *Teantum* *Tolletis* fabrici.

TEARCO, ταρχων, *Æthiopiæ* rex potentissimus, qui bonam Europæ partem dicitur subegisse, & ad *Herculis* vique columnas esse progressus, referente *Strab. lib. 15.*

TEARVS, ταρος, *Thraciæ* fluuius, duodequadraginta nascens fontibus, partim calidis, partim frigidis, & in *Conradædum* amnem influens, qui in *Agriancem* illabitur. *Agriancem* autem in *Hebriam*. Ad hoc flum en quum peruenisset *Darius Hytaspis* filius, aquis eius delectatus, triduo ibi commoratus est: cippumque ibidem erexit cum hac inscriptione, *Teari* annis capita optima atque pulcherrimam cunctorum animam aquam continent, & ad ea peruenit exercitum ducens aduersus *Scythas*, vir optimus atque pulcherrimus cunctorum hominum *Darius Hytaspis* filius, *Perlarum*, cunctæque continentis rex. *Autor Herodot. lib. 4.*

TEATVS, pen. prod. ταυνός, *Ptolemao*, Oppidum *Marrucinorum*, in quarta regione *Italæ*: cuius incolæ dicuntur *Teatini*: quorum meminit *Plin. lib. 3. cap. 12.*

Techna, { *ἡραχὴ* *ἡραχὴ* *ἡραχὴ* *ἡραχὴ*. GAL. Art, sineffe, cautele, tromperie. ITAL. Arte di ingannare. GERM. Betrug, geschwindigkeit. HISP. Arte para engannar. ANGL. An art or craft, guile, deceit. } Græca vox est, quam Latine artem seu artificium interpretari possumus. Vtuntur hac voce & Latini, sed ferè in deteriorem partem, pro dolo, astutia, impostura, fraude, siue offucia. *Terent. Eunuch.* Tam scio hanc *technam* à *Parthenone* profectam, quàm me viuere. *Idem in Heaut.* Falli te finas *technis* per



horruerunt, vt tribus millibus caesorum atque scutorum Phocaeas potiti sunt.

TERRA, uris, ἡ γῆ, Terra dea est. {GERMA. Die götliche der erd. erthe.} Cic. 3. de Nat. deor. Iam si est Ceres a gerendo (ita enim dicebat) terra ipsa dea est, & ita habetur. Quae est enim alia telluris nisi terra? Idem Quinto Frat. lib. 3. Reddita etiam mihi est peruerus epistola, sed sero allata, in qua de æde Telluris & de porticu Catulli me admones. Non raro tamen tellurem pro ipsa accipimus terra, quemadmodum Cererem pro ipsis frugibus. {Tibull. lib. 4. Non ergo pressio Tellus confurgit arato. Ouid. 13. Metam. Rubefactaque sanguine tellus, &c.} Plin. lib. 2. ca. 5. Vitalem hunc spiritum, & per cuncta rerum meabilem, totoque confertum: cuius vi suspensam cum quarto aquarum elemento, librari medio spatio tellurem. Virg. 1. Aeneid. ac magno telluris amore Egredi, optata potiuntur Troes arena. Vbi Seruius Tellurem pro terra posuit, quom Tellurem deam dicamus, terram elementum: vt plerunque Vulcanum, ponimus pro igne.

TELLVS, li, τῆλυς, Atheniensis quidam fuit, genere non admodum claro, quo vita integerrime acta, honestissimum pro patria, fuis iam hostibus, mortem occubuit, liberis omnibus superstitibus, publico quoque funere in rogam illatus. Quamobrem non dubitauit Solon eum mortalium omnium foelicissimum indicare. Vide Plut. in Solone, & Herodot. l. 1.

TELMESSVS, Τημεσσός, Ptolemao, siue Telmissus, Τημισσός, Straboni, Stephano & Suida, oppidum Lyciae, vel (vt Ciceroni placet) Cariae, Aruspicum disciplina in primis excellens: cuius meminit & Plin. lib. 5. c. 27.

TELOS, nis. {GALL. Vne grue ou cicoigne, instrument pour tirer l'eau d'un puis ITAL. L'acino. GERM. Ein fottfang. HISP. Ciguenal. ANG. A paille or bucket to carry water.} A rustis cistic instrumentum longum ex ligno quo videntur ad aquam e puteis hauriendam. Hispani Ciconiam vocant, a similitudine rostri ciconiarum. Hac Sison.

Telonium, peccatima corrept. {τῆλον. GAL. Banque. ITA. Banco. GERM. Ein fottfang. HISP. El aduana. ANG. The custome house.} Menta publicanorum vbi vectigal exigitur: Graeco nomine τῆλον, quod inter caetera vectigal significat. Vnde τῆλον, siue τῆλον, dicuntur qui vectigal exigunt.

TELOS, {ἡ δὲ σοφία. GAL. Fin. ITA. Fine. GERM. Das end. HISP. Fin, termino o cabo. ANGL. The end.} Latine finis, honor, legio, tributum, vectigal, pensio. Cic. 3. de Fin. Sentis enim credo me iam diu quod τῆλον. Graecus dicat, id dicere iam extremum, tum vltimum, tum summum: licet etiam finem pro extremo aut vltimo dicere.

TELOS, τῆλον, Vulgo Episcopi, Infulae nomen vnus ex Sporadibus, in qua conficiebatur precantissimum vnguentum, quod ab ea Telinum dicebatur. Plin. l. 4. c. 12. Telos vnguento nobilis, a Callimacho Agathusa appellata.

TELPHYSSA, Τηλυφῶσα, Vrbs in Arcadia a Telphussa, Ladonis filia nomen habens. Est & Telphussa, siue (vt alij malunt) Tilphosia, fons Beroeae gelidissimus, quem quom Tiresias iam senex potasset, statim extenuatus est, calore nimirum interno tanta frigoris vi oppresso.

TELUM, li, dicitur omne quod manu iaci potest: quo nomine lapis, lignum, plumbum, & ferrum continetur, iaculum, hastile. {ἄνω χεῖρ. GAL. Vn trait, dard, fleche. ITA. Arma, darda, dardo, sasso, pietra, lanza, bastone. GERM. Wifche, ein jetzmaliges. HISP. El tiro, o quello que se tira, toda arma que se puede arrojarse, como dardo a lanza, piedra, haz cona, d'aleuosa, d' saeta. ANG. A dart, an arrow, or all weapon thrown with the hand.} Dicitur ab eo quod in longinquum mittatur. Nam apud Graecos τῆλον siue τῆλον longe significat. Festus, Tela proprie dici videntur ea quae missilia sunt, ex Graeco videlicet translato eo nomine: quia illi τῆλον, missa dicunt, quae nos eminus: sicut arma ea quae ab humeris dependentia retinentur manibus. Ouid. 8. Metam. Ex humero pendens resonabat eburnea laeuo: Telorum custos arcum quoque laeuo tenebat. Virg. 10. Aeneid. At puer Aescanius muro, fossisque tenetur Tela inter media, atque horreates Marte Latinos. {Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist. Moile, cupidineis nec inexpugnabile telis Cor mihi. Idem 13. Met. Nec valere manus infixum educere telum. Idem Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist. Quodque mihi telum vulnera fecit amo.} Non raro tamen tela pro quibuslibet armis accipimus, etiam iis, quibus cominus aut saltem tuemur, aut alium oppugnamus. Cicero in Catone, Qui ex ædibus Cethegi, si quid telorum esset, efferret. Idem 6. Verr. Edictum ne quis cum telo seruus esset. Intendere telum in iugulum nocentis, est caput alicuius per accusationem petere. Plin. Epist. 9. lib. 3. Si quam haberem in dicendo facultatem, in iugulum nocentis quae si telum aliquod intenderem. Tela ad manum subministrare, apud Quintum. {Metaphorice dicitur.} Telum reuelli, Cicero in Pisone, In me de corpore Reipublicae tuorum scelerum tela reuellentem.

Telifer, pen. cor. adiect. {ἑλκιστής, τειφεύς. GAL. Qui porte dards ou fleches. ITA. Chi porte dardi o saette. GERM. Das gestoch ou gestoch. HISP. El que trae tiros o dardos. ANG. That beareth darts or arrows.} vt puer telifer, apud Senecam. Hercule Octeo.

TELYS, Sibaritarum tyrannus, teste Herodot. l. 5.

TEMENITES, Fluuius, iuxta Pontum, teste Orpheo in Argon.

TEMENITES, vel vt alij legunt, Temenites Apollo. Sueton. in Tiber. cap. 74. Supremo natali tuo Apollinem Temenitem & amplitudinibus, & artis extremam aduectum Syracusis, &c.

TEMERARIUS, dicitur qui facie & nullo consilio adhibito, & nul-

la causa facit aliquid. {ἄπειρος, ἀνομιαν, ἀνομιαν, ἀνομιαν, ἀνομιαν. Temeraire, inconsiderate, indiscret, mal auise. ITA. L. Temerario, inconsiderato. GERM. Der schnel auff ein ding felt vnd eo glaubend vnd befinde oder frauen. HISP. Osado o sin razon, desatinado. ANG. Rash, vnadvised, harebrayne.} Ouid. Epist. 6. vti nam temeraria dicat, Criminibus falsis insimulasse virum. Hinc temerarium aliquid esse, aut non temerarium dicimus, quod nulla causa aut causa aliqua factum est. Plaut. in Asin. Sed quid hoc, quod picus vltimum ruidit? haud temerarium est. Certè hercle, eogo quantum ex augurio auspicii intelligo, Aut mihi in mundo fuit virga, aut aruenit Sauria. {Plaut. Aut. sc. 4. a. 1. Non temerarium est, vbi diues blandè appellat pauperem. Plin. l. 17. cap. 22. Temerarium est ante crassitudinem pollicarem viti imperare. Liu. 5. bell. Pun. Ad consilium prima specie temerarium magis quam auidax, animum adiecit. Ouid. 8. Met. licet eminus esse Fortuna: Antro nocuit temeraria virtus.

TEMERITAS, & Temeritudo, Imprudentia, casus, fortuna. {ἄπειρος, ἀνομιαν, ἀνομιαν, ἀνομιαν, ἀνομιαν. GAL. Temerité & folie, indiscretion, leggiereté. ITA. Inconsiderazione, leggierezza. GERM. Vbo sinnet, gschick, gschick, frauenheit. HISP. Osadia, loca, presuncion. ANG. Rashness, vnadvisedness.} Pacum, Egon tyranon non noui temeritadinem? Cicero pro M. Mure. Nunquam enim temeritas cum sapientia commiscetur, nec ad consilium casus admittitur. Idem 2. Offic. Temeritate enim remota grauisima est liberalitas. {Velleius. Vnius temeritas facti abstulit Bruto omnes virtutes.}

TEMERE, aduerb. Inconsiderate, stulte, inconsulte. {ἄπειρος, ἀνομιαν, ἀνομιαν, ἀνομιαν, ἀνομιαν. GAL. Legierement, à la volée, sans iugement ne consideration. ITA. Inconsideratamente, stoltamente, senza ragione. GERM. Vnnothbedachtlich, verwegentlich. HISP. Osada mente, sin consejo y sin razon. ANGL. Rashly, without aduifement.} Terenti in Hecyra. Vix nequid temere agas. Idem in Phorm. quam saepe fortè temere Eueniunt, quae non audeas optare. Virg. 9. Aeneid. temere inter tela iacentes. Cicero de Inuent. Domus ea quae ratione regitur, omnibus instructior est rebus & apparatus, quam ea quae temere & nullo consilio admittitur. {Ouid. Eleg. 8. lib. 4. Trist. Ducantur in naualia puppes: Ne temere in medijs dissoluantur aquis. (i. ne culpa & negligentia nostra, vel malo & damno nostro.)} Quidam etiam vsurpant pro ferè. Iudae. Liu. Non temere incepta casum reputat, quem fortuna nunquam decept. Quint. lib. 1. instit. {cap. 4.} Illud ingenium velut praecox genus, non temere inuenit peruenit ad frugem. eodem sensu videtur loquutus Sueton. in August. cap. 16. Nec temere plura aut maiora pericula villo alio bello adiit. Alius quidam vir doctus, alias exposuit. Nonnunquam sine causa: vt Temere non est, pro non abs re. Terenti in Phorm. Non pot temere est, quod tam times: Cicero ad Figulum lib. 4. Non scribo hoc temere. Ad Heren. lib. 2. Non temere fama nasci solet. Idem de Natur. deor. Idque euenit non temere, nec casu. {Plaut. Aut. sc. 3. a. 4. Non temere est quod coruus mihi cantet ab laeta. Idem Milit. sc. 3. a. 2. Istam temere haud tollas fabulam.} Temere aliquando idem quod facere aut sine periculo. Plaut. in Bacchid. Rapidus fluuius est, non hanc temere transiri potest. {Sic & Sueton. in August. cap. 45. Sed & cateruatio oppidanos inter angustias virorum pugnantem temere ac sine arte (sup. specta uit studiosissimè.)}

TEMERITER, aliud aduerbium, Temere. Accius Amphitr. Hoc in re est, quod tu tam temeriter meam beneuolentiam interiisse es ratus.

TEMERO, as, pen. cor. Scelero, corumpo, contamino. {ἄπειρος, ἀνομιαν, ἀνομιαν, ἀνομιαν, ἀνομιαν. GAL. Violè & gaste, souiller, maculer. ITA. Machiare, contaminare. GERM. Verschenden, verunthun. HISP. Violar, macular, corrumper. ANG. To defile or violate.} Ouid. 15. Met. Parcite mortales dapibus temerare nefandis Corpora. Idem 7. Metam. Atque tuis fluuios temerare venenis. Idem 1. de Arte, At non Aetorides lectum temerare Achillis. Temerare pro violare, stuprare. {Ouid. 6. Fast. Nullaque dicitur, vitras temerare sacerdos. Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist. Non satis incestis temerari voces aures.}

TEMERATUS, a, um, particip. {ἄπειρος, ἀνομιαν, ἀνομιαν, ἀνομιαν, ἀνομιαν. GAL. Violè & gaste, souillé, maculé. ITA. Macchiato, contaminato. GERM. Verschendet. HISP. Violado, maculado, corrumptido. ANG. Violated, broken.} Ouid. Epist. 16. Ausus es hospitij temerata: aduena sacris Legitimam nuptae sollicitare fidem? Liu. 6. bel. Pun. Sepulchra maiorum vulla, temerata ac violata. Hinc Intemeratus, integer, iacorrumpus, inuolatus. {Ouid. 1. tamim, aplatans.} de quo suo loco.

TEMERATOR, verb. {ἄπειρος, ἀνομιαν, ἀνομιαν, ἀνομιαν, ἀνομιαν. GAL. Fauillare. ITA. Falsatore. GERM. Ein falscher. HISP. Falsario. ANG. He that violateth or breaketh, a forger of writings.} Pro falsario, in l. si quis obrepserit, ad l. Corn. de falsi.

TEMES, a, vel Temese, ses. pen. cor. τῆμος, Steph. Vrbs est in agro Buriio, ab Aufonijs condita, olim ærifodina nobilis: quae deinde mutato nomine Tempia vocata est. Plin. l. 3. c. 5. Tempia, inquit, a Graecis Temesa dicta. Ouid. 15. Metam. Turinosisque sinus, Temeseque & Iapygis arua.

TEMESZVS, a, um, adiect. τῆμοσι, vt Æs Temesæum. Ouid. 7. Metam. quauis Temesæa labores Æra tibi minuant. Et Temesæus genius: de quo vide Eras. in Adag.

TEMETUM, ii, {præca lingua significat vinum, vnde abstemius, quasi abstinens temeto, i. vino. Gellius. c. 23. lib. 10. Temetum autem ita dictum voluit Grammatici,} quod tenet, hoc est libet. Æt mentem. {ἄπειρος, ἀνομιαν, ἀνομιαν, ἀνομιαν, ἀνομιαν. GAL. Du vin, ce qui enyure. ITA. L. & HISPAN. Vno. GERM. Wein. ANG. wyne.} Plaut. in Aut. Cererine Strobile has facturi nuptias? STR. QUIST A. quia temeti nihil allatum intelligo. {Idem Plaut. p. sc. 1. a. 5. penè Tom. ij.}



**Linus lib. 4. ab Vrbe. Et lib. 6. dec. 4.]**  
**Tegumen**, inis, idem. *Linus 1. ab Vrbe*, Et super tunicam æneum pectori tegumen, cælestia que arma, quæ ancilia appellantur, ferre.  
**Tegumentum**, tis, idem. *Cic. 2. de Nat. deor.* Palpebræque, quæ sunt tegumenta oculorum, mollissimæ tactu ne læderent aciem aptissime factæ. *Cas. 2. bell. Gall.* Ut non modò ad insignia accommodanda, sed etiam ad galeas induendas, securisque tegumenta detrahenda tempus defuerit.  
**Tegulum**, li, pen. cor. idem quod tegmen. *Plin. 1. 10. c. 36.* Tegulo enim aquaticarum harundinum domos suas Septentrionales populi, operiunt.  
**Tegillum**, li, Paruum tegmen. *GAL. Petre conuerture, & couerle. ITA. Picciol coprimento. GER. Ein kleine dicke. HIS. Pequenna cobertura. ANG. A little covering.* Var. in *Sesqui Vlyse*. Ob aquam è nubibus tortam, indicat fore ut tegillum pastor sibi sumat. *Est & Tegillum cuculli vinculum è scirpo. Plaut. Tegillum mihi aret, id si vis, dabo. Ar Tigillum diminutiuum à tigno est.*  
**Tegula**, læ, Qua tecta sternuntur ad pluuia, & alia arcenda, dicta est quòd domos tegat. *ME. Tulle. ITA. Coppo, tegola. GAL. Ein stein. HIS. La teja de tejado. ANG. A tile or sklaite.* Terent. in *Eunuch.* Deum sese in hominem conuertisse, atque per alias tegulas Venisse clanculum per impluuium, sicut factum mulieri. *Plaut. in Milit. [c. 6. a. 2.]* Quòd meas confregisti imbrices & tegulas. *Idem Most. [c. 2. a. 1.]* Tempestas venit, confregit tegulas & imbrices. *Idem Amph.* Hæc tegula tuum deminuat caput. *Cicer. ad Attic. lib. 9.* De isto licet bene speres, promitto tibi, si valebit, regulam illum in Italia nullam relinquiturum. *Cato c. 14.* In tectum si numerabitur tegula integra quæ erit. Tegula autem quæ ad balneas adhibentur à laxitate dicuntur mammatæ. Collicia autem vocantur, teste *Festo*, quibus aqua, veluti quibusdam canalibus in vas aliquod, vel puteum deuiatur.  
**Teges**, etis, Straguli genus, quam & stoream appellant, ex viua siue scirpo, aut sparto in lodicis similitudineri, quo viliores vtuntur. *IS. P. Pequenna esera. GAL. Nate ou couerture faite de ioues, de genest, ou autres choses, surquoy se couchoyent les pauures gens. ITA. Coperto di casa fatto di gionchi, ginestre, canne o simili. GER. Ein schtechte gauteren auß bingem oder andertem groben jeng gemacht. HIS. P. Esera do espario d' ioncos. ANG. A course blankes or couerlett, a matre.* Var. de *Re russ.* Sicque fiunt de cannabi lino, iunco, palmo, scirpo: vt funes, restes, tegetes. *Iuuen. Satyr. 6.* Aufa Palatino tegetem præferre cubili. *Colum. lib. 5. c. 3.* Sub ortu canniculæ palmeis tegetibus vineas adumbrabat. *Idem lib. 12. cap. 50.* Cannæ tegetes, quibus oliua excipitur. Huiusmodi simile quiddam apud nos è straminibus concinnatur: vulgus *nattas* vocat.  
**Tegeticula**, æ, diminut. Parua teges. *IS. P. Pequenna esera. GAL. Vne petite matre ou couerture. ITA. Picciol tale coperto. GERM. Ein kleine bingem serge. HIS. P. Pequenna esera. ANG. A little couerlett or matre.* Var. de *Re russ. ca. 8.* Sed pro columbaris in pariete murulos, aut palos in ordinem, supra quos tegeticulæ cannabinæ sint impostæ. *Idem lib. 2. c. 11.* Diligentiores tegeticulis subiectis, oues tondere solent ne flocci intereant.  
**Tegyra**, tyra, Bæotia vrbs, in qua Apollinem natum volunt, qui inde Tegyrius cognominatur. *Steph.*  
**Teivm**, quod hic pro Paphlagoniæ, seu Ponti vrbe legebatur: vide *Tivm*, Pro Ionica autem vrbe, Anacreontis Poetæ patria, lege Teos.  
**Tela**, telæ, Quod texendo conficitur. *IS. P. Kur. is. GAL. Toile. ITA. & HIS. Tela. GERM. Ein wapp. ANG. A webbe of cloth.* Terent. in *Heaut.* Mulier telam deserit continuè. *Virg. 1. Æneid.* Percurrere pectine telas. *Ouid. Epist. 1.* Lassaret viduas pendula tela manus. Telam exordiri prouerbialiter dictum, pro eo quod est technam aliquam incipere & aggredi. *Plaut. in Bacch. Exorsa hæc tela non malè est omnino mihi.* *Idem Plaut. Pseud. [c. 4. a. 1.]* Neque exordiri primum vnde occipias habes, neque ad detexendam telam certos terminos.  
**Telamon**, telamon, Rex Salaminis insulæ, Æaci filius, frater Pelei, & Pater Aiæcis, qui ab eo Telamonius cognominatur. *Ouid. 12. Meta.* Ne mandare mihi: melius Telamonius ibit. *[Ouid. 13. Metam.]* Dum modò quod fratres, Telamon Peleusque fuerunt, &c. *Ibidem:* Telamone satus. *Idem lib. 12.* Telamone creatus. *[Telemoniadès, nomen Patronymicum: Ouid. 13. Nec Telemoniadès etiam nunc hiscere quicquam audet.]* Est & Telamon Umbriæ Portus. *Plin. libr. 5. c. 5.* [Vel Hetruriæ, si Plutarcho credimus in Mario.]  
**Telamones**, In ædificiis dicebantur hominum simulacra, quæ gibbosa ferè figura effingebantur, vt columnas, vel mutulos dorso sustinere, & sub ipso pondere propemodum succumbere viderentur. *Idem Plin.* Græci Atlantas vocant, similitudine sumpta ab Atlante Mercurij auo: quod quemadmodum ille cælum suis humeris, ita hæc ædificium fulcire videantur. *Vide de hoc plura in dictione ATLAS.*  
**Telandros**, telandros, Lyciæ oppidum est apud *Plin. lib. 5. cap. 27.* Item insula in mari Lycio, cuius meminit *Idem Plin. lib. 5. c. 31.*  
**Telane**, telane, Vrbs antiquissima Phrygiæ, quam Ninus inhabitauit ante Ninum conditam *Autor Steph.*  
**Telchines**, pen. prod. *Plin. 1. 10.* Filij Mineræ & Solis: vel vt alij malunt, Saturni & Aliopes, qui olim Rhodum insulam tenebant, vnde etiam Rhodus ipsa dicta est Telchinis. Hos quidam maleficos homines fuisse prodiderunt, aspectu solo omnia effasciantes. Quorum sententiam securus est. *Ouid. lib. 4. Metam.* sic scribens Phœbeamque Rhodon, & Ialysios Telchinas, Quorum oculis ipso mutant omnia visu Iuppiter exofus fratris

subdidit vndis. Alij eosdem faciunt cum Curetibus & Daçtyliæ Idæis, summisque artifices fuisse tradunt: veneficiorum autem infamiam ab illorum æmulis fuisse dispersam. *Vide Strab. lib. 10.*  
**TELCHINIS**, Carpathij maris insula quæ notiore nomine dicitur Rhodos, ita dicta à Telchinibus qui olim eam insulam tenebant. *Vide Strab. lib. 10.*  
**TELCRIVS**, telcriv, Alter ex Castoris & Pollucis aurigis, qui vna cum Amphyto Diofcuriadem urbem apud Colchos traditur condidisse, referente *Plin. lib. 6. c. 5.*  
**TELEBOA**, teleboa, Ætolia populi fuerunt latrociniò infamati. *Da quibus Arist. in Polit.* In Acarnanum politicia, quandam Acarnaniæ partem Curetes habent: spectantem verò in occasum, pagam Leleges tenent: reliquam inde Teleboæ. Alij dicunt fuisse Capreatum populos, quos Teloæ suo regebat imperio: quod & *Serv. annotauit in illud 7. Æneid.* Nec tu carminibus nostris indictus abibis Nebale, quem generalle Telo Sebetide nympha Fertur, Teleboam Capreas quem regna teneret iam senior.  
**TELEBOAS**, teleboas, Vnus ex Centauris, Ixionis ex nube filius. *Ouid. lib. 2. Meta.* Chthonius quoque Teleboasque Ense iacent nostro.  
**TELEGONVS**, telegon, corrept. *Plin. 1. 10.* Filius fuit Vlyssis ex Circe, qui quum iam adoleuisset, videndi patris cupidus, in Ithacam nauigauit: quumque à ministris paternis incognitus aditu prohiberetur, aliquot ex eis occidit. Ad quem tumultum excitus Vlysses quum & ipse iam senior suis opem ferret, à filio suo est occisus esse piscis cuiusdam qui à Græcis Xiphias dicitur. Quod vbi cognouit Telegonum, relinca Ithacæ, in Italiam venit vbi Tefulum condidit. *Ouid.* Et iam Telegoni, iam mœnia Tiburis vbi Stabant agricolæ, quæ posuere manus. Dicitur est autem Thelegonus quasi sero & in senectute genitus & vnicus, post quem genitum non est alium parere. *[Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist.]* Oedipodas facito Telegonosque voces.  
**TELEMACHVS**, telemachus, Vlyssis ex Penelope filius, quem ad Troiam proficiscens apud matrem reliquit: eundemque postea in vlciscendis prociis habuit adiutorem. *Ouid. in Epist. Penelope.* Tres sumus imbelles numero sine viribus vxor, Laertisque senex Telemachusque puer.  
**TELEMVS**, telemus, teste *Homor. in Odyss.* & *Theocr. in Bucolicis*, Euryimi filius, & inter Cyclopes vates egregius, qui Polyphemo prædixit quæcumque postea ab Vlyse passus. *Huius meminit Ouid. lib. 13. Metam.* Telemus Euryimides, quem nulla fefellerat ales, Terribilem Polyphemon adit, lumenque quod vnum Fronte genis mœdia, rapierit tibi dixit Vlysses.  
**TELEPHANES**, telephanes, ad regnum Lydorum Cumis ex oraculo accersitus, qui antea currus facitabat. Fuit & eius nomen tibi accersitus, cuius meminit *Demost. in oratione contra Midiam.*  
**TELEPHVS**, telephus, Mysorum rex fuit & Herculis filius ex Auge nympha: qui quum aui iussu in syluis expositus esset, à cerua dicitur aliquandiu educatus. Quæ res tantam futuræ claritatis opinionem de eo præbuit, vt mox à Mysiæ rege adoptatus & regni hæres institutus. Factus itaq; Mysorum rex, quum Græcos ad Troianam expeditionem proficiscentes prohibere conareret ne per Mysiam iter facerent, ab Achille vulneratus est. Cuius plagæ quum nullum satis efficax inueniretur remedium, oraculo responsum est fore vt eadem hasta, qua vulneratus erat, sanaretur. Reconciliatus itaque Achilli, ab eo impetravit vt ex hasta quæ ictus erat, rubigine malagma conficeretur, & vulnere suo imponeretur: quo facto, statim sanitatem est consequutus. *[Quod expressit Ouid. 13. Metam. illo versu: Ego Telaphum hasta pugnatum domui, victum orantemque refeci.]* Telephus alter, Pergæmensis grammaticus, qui multis editis voluminibus quæcumque grammaticum scire conuenit, pertæctauit. *Vide Suidam qui scripsit eius nominum enumerat.*  
**TLESILLA**, Tlesilla, Mulier fuit poetria nobilis, cui etiam apud Argos ante Veneris templum statua posita est, vt scribit *Pausanias.*  
**TELASTHVS**, telasthus, Nomen nymphæ Oceani & Tethyos filiz. *Hesiodus in Theogon.* μήτις τὸ ἄρρωσμήτι, τολοδὸν τὸ κακὸς ἄρρωσμός τε.  
**TELETHVS**, telethys, vxor Lycti, mater Iphidis puellæ, quæ in puerum mutata fuit. *Ouid. 9. Met.*  
**Telicardios**, Gemma colore cordis existens, Persis maximè grata, quam & Muculam appellant. *Plin. 1. 37. c. 10.*  
**Teliformis**, herba est palustris, caule arundineo, triangulari, folio teli instar formato, flore albo, deciduo, in medio echinato.  
**Telinum**, vnguentum, *Plin. 1. 10.* Menandri poetæ ætate summo erat in pretio. Constabat autem ex oleo recenti, cypero, calamo, meliloto, melle, melino, maro, amaraco & scæno: græco: a quorum postremo nomen accepit. Græci enim scæno: græcum τήλην appellant. Alij tamen à Telo insula in qua optimum conficiebatur, dictum putant. *Vide Plin. 1. 13. c. 1.*  
**Tellenus**, tellenus, Tibicen & poeta ineptissimus, cuius meminit *Diaræus Messenius* apud *Zenodotum.* Hinc ortum est prouerbium, Cane Tellenis cantilenas quod quidam dici putant de dicacibus seu mordacibus: quidam de ineptè loquaculis. Sunt enim qui tradant hunc iocos quosdam versibus lepidissimis descripsisse, non sine multo sale scommatum. *Hæc Erasim. in Chir. liad.*  
**TELLIAS**, tellias, *Herod. 1. 8.* Vates fuit Eleus, qui Phocensibus eam Theffalis bellum gerentibus rem huiusmodi commentus est, sexcentos viros è Phocensibus præstantissimos gypso tam ipsos quam arma illinit, eosque sub noctem in Theffalos demisit, dato præcepto vt quemcumque albicantem non cererent, eum obtinuerent. Hos primum Theffalorum excubitores prodigium quoddam esse arbitrati, deinde ipsi exercitus adeo exhor-



ter. [Seneca cap. vi. de Tranq. Temperamentum laboribus interponere.] Temperamentum linguarum, id est, linguarum contineantia. *Liu. 3. bell. Pun.* Et si nulla alia re, modestia certe & temperamento linguarum adulescentem senem videro. A medicis temperamentum appellatur proportio quatuor primarum qualitatum in corpore mixto: cuiusque novem constituentur differentias. *Agri.* Nam aut æqualis est omnium qualitatum proportio: eaque constituit iustum legitimumque temperamentum, quod est veluti canon & norma reliquorum. Aut inæqualis: idque rursus duobus modis. Nam aut unica est qualitas reliquis excellens, tribus se moderate habentibus: indeque emergunt quatuor simplicia temperamenta. Aut ad summum duæ reliquis prævalent duabus: unde rursus oriuntur quatuor alia temperamenti genera, quæ composita dicuntur.

**Temperatura, æ,** Temperamentum, id est, proportio partium, simplicium, quæ constituunt corpus mixtum. *Idem me. eph. æ. æ. G. A. L.* Attrempance. *ITA.* Temperatura. *GERM.* Vermischung. *HIS.* Templança. *ANG.* A mingling or tempering of things together. *Et,* quum quæpiam calidæ, frigidæ, humidæ, aut siccæ temperaturæ esse dicimus. Nonnunquam accipitur pro ipsa mistura: ut quum æris temperaturam statuariam, formalem vel tabularem dicimus. *Plin. lib. 34. c. 9.* Sequensque æris temperatura statuariæ est, eademque tabularis, hoc modo. Massa profatur in primis: mox in profatum additur tertia portio æris collectæque. *Et paulo post.* Appellatur etiam nunc formalis temperatura æris tenerissimi, quoniam nigri plumbi decima portio additur, & argentarii vigesima. Temperatura ferri. *Plin.* Ferrum à rubiginè vindicatur cerussa & gypso, & liquida pice. Hæc est temperatura à Græcis antipathia dicta. *Temperatura cæli,* idem quod temperies. *Var.* Quæro, vitium adduxerit cæli temperatura, an terræ bonitas.

**Temperies, ricæ,** Temperamentum, seu status cæli. *Idem me. eph. æ. æ. G. A. L.* Attrempance. *ITAL.* Temperança. *GERM.* Dächtigkeitt. *HIS.* P. Templança. *ANGL.* Temperatenesse in colde and heate. *Plin. Jun.* In quo saluberrima est æris temperies. *Ouid. 2. de Pont. Eleg. 7.* Temperie cæli corporisque animisque iuuatur. *Plin. Epist. 110.* Atque adeo ut omnem pro me metum ponas, accipe temperiem cæli, regionis situm, villæ amœnitatem. *Quandoque* temperies accipitur pro temperantia. *Stat. l. 2. Syl.* tranquillæque morum temperies teneroque animus maturior ævo. *Quandoque* pro temporis commoditate ad aliquid agendum *Idem me. eph. æ. æ. G. A. L.* Sic iudicatur anni temperies alicubi tardius, alicubi maturius.

**Tempeffas, & Tempeffius,** Vide TEMPVVS.

**Templum,** templi, Proprie locus vel in cælo notatus ab augure, vel in terra: à tuendo, id est, conspiciendo dictum, quod ex omni parte, vel quod ex eo omnis pars aspici possit, *ut ait Donatus.* Primum autem cælum ipsum dictum est templum, quia ipsum primum tuetur. *Ennius,* Contremuit templum magnum Iouis altitonantis. Eius partes quatuor esse dicuntur, sinistra ab Oriente, dextra ab Occasu, antica ad Meridiem, postica ad Septentrionem. *In terris autem dictum est templum,* quilibet locus inauguratus, proprie tamen vnde quis tueri quancunque cæli partem commodè possit. *Idem me. eph. æ. æ. G. A. L.* Ein tempel. *HIS.* Templo. *ANGL.* A temple, or church. *Hinc* contempro siue contempro, pro diligenter intueor. Itaque cum locus in quo Senatus haberi solebat, inauguratus esset, templum ab autoribus appellatur. *Cicer. pro domo sua,* Curia est sedes ac templum publici consilij. *Idem pro Milone,* Curia est templum sanctitatis. *[Inde etiam Linius lib. 1. dec. 1.* Auentinum & Palatinum montes à Remo & Romulo occupatos augurij gratia, *Templa,* nominat. *Templa,* quæ proprie dicantur, docet *Gellius lib. 14. cap. 7. Item,* Non omnes ædes sacras, templa esse, *Vide apud eundem ibidem.]* *Templum,* ædes sacræ. *Cicer. 6. Verr.* Herculis templum est apud Agrigeninos non longè à foro, sane sanctum apud illos, & religiosum. *Virg. 6. Æneid.* Teucros vocat alta in templa sacerdos. *Ouid. 1. de Arte,* Nec fuge Niligenæ Memphisca templa iuvenæ. *Ibidem,* Facto de marmore templo. *[Velleius:* Inscriptio templi & fixa post tabula id testatur. *Idem Milit. sc. 5. a. 2.* In locis Neptunius locisque turbulentis. *Pro loco plano,* nisi codex errat, poni videretur à *Linio lib. 5. bell. Pun.* cum ait: Capta itaque momento temporis velut in templo sita non permunita castra. *Templa linguarum,* id est, partes, loca, apud *Lucret. lib. 4.* *Mentis templa,* apud *Lucretium libro 5.* pro interioris animi secretis. *Item* Templum vocatur tignum, quod in sacro ædificio transuersum supra canterios ponitur, *ut inquit Festus Virruu. lib. 5.* Et canterij provincientes ad extremam suggestationem, supra canterios templa. *Item* sepulchrum dicitur templum. *Virg. 2. Æneid.* Præterea fuit in rectis de marmore templum Coniugis antiqui. *Hæc Sponsonus ex Varrone de ling. Lat. Festo de Nonio.* *A templum* sit aduerbium Ex-templò: de quo supra suo loco. *Quid autem templum, sacellum, delubrum, sanium, & lucus differant. vide supra in PANVM.*

**Templa in Occidentem spectare,** antiqui architecti rectè scripserunt, postea placuit omnem regionem eò convertere, ex qua parte cæli terra illuminatur. Ille in Orientem ædes sacræ spectant. *Ex Hygено de limitibus constituendis.*

**Temporalis,** Vide TEMPVVS.

**TEMPSA,** fuit ciuitas Brutorum, alio nomine Temiesia appellata, *testo Plin. lib. 3. c. 5. et non. Vide supra in dictione TEMESA.*

**TEMISTVS,** Cæcumen est Tmoli mōs, tam insigni æris temperie, ut incolæ supra c. l. annos viuant. *Autor Miltianus, referent Plin. li. 7. c. 48.*

**Tempus,** temporis, *ut Varro scribit,* Est interuallum mundi &

motus, diuisum in partes aliquot, à Solis & Lunæ cursu: à quorum tenore temperato tempus dictum est. *Idem me. eph. æ. æ. G. A. L.* Temps, saison, opportunité. *ITAL.* Tempo. *GER.* Die zeit. *HIS.* Tiempo. *ANG.* Tyme, season. *Tria* verò sunt tempora, præsens, præteritum, & futurum. *Cic. 1. de Inuent.* Tempus autem est, id quod nunc viuimur (nam ipsum quidem generaliter definire difficile est) pars quædam æternitatis, cum alicuius annui, mensuræ, diurni nocturnive spatij certa significatione, &c. *[Tibull. lib. 4.* Hinc placidus nobis per tempora labitur annus. *Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist.* Labentia tardè tempora narrando fallere. *Ibid. Eleg. 1. lib. 4.* Heu nimium sati tempora lenta me. *Ibid. Eleg. 13. lib. 3.* Ad sua natalis tempora noster adest. *Caes. lib. de Coma Beren.* Ut cedant certis sidera temporibus. *Plaut. Asin. sc. 2. a. 2.* Ad hoc diei tempus dormitaisti. *Ibidem sc. 2. a. 5.* Tempus est subducere hinc me. *Idem Milit. sc. 1. a. 1.* Videtur tempus esse, ut canas ad forum. *Ouid. 13. Metam.* Tempore ab hoc (pro illo) quod canique potest fecisse videri fortiter iste meum est. *Temus & xepov & xepov* significat *Plaut. Psen. sc. 2. a. 4.* Heus tu nunc occasio est & tempus. *Et Men. sc. 3. a. 3.* Quid cello dum datur occasio tempusque. *Idem Capt. sc. 1. a. 4.* In tempore aduenis. *Ibid.* Sero post tempus venis. *Idem Amphit. sc. 1. a. 3.* Alcumenæ in tempore auxilium feram. *Et ita Linius lib. 4. dec. 4.* *Plaut. Asin. sc. 2. a. 2.* Approperebo ne post tempus prædæ præsidium parem. *Aliquando* tempus ponitur pro temporis conditione. *Cicero,* O mores! ò tempora. *Tempus,* pro autoritate & potentia. *Cic. in Bruto,* Is omnibus exemplo debet esse, quantum in hac urbe polleat multorum obedire temporibus, multo: umque vel honoris, vel periculo seruire. *Tempus* pro commodo temporario. *Cicero pro Cluentio,* Omnes illæ orationes temporum sunt & castrorum, non hominum ipsorum, aut patronorum. *Budæus.* *Tempus* pro necessitate. *Cicero pro Plancio,* Sed ego id ponderibus meis examinabo, non solum quid cuique debeam, sed etiam quid à me quisque tempus poscat. *Budæus.* *Tempus,* pro constituto tempore. *Terentius in Andria,* Post ubi tempus promissa iam perfici, Tam necessario se aperiant, & timent. *[Anni tempus.* *Gall.* La Saison de l'année: *Caes. lib. 1. de bell. Ciu.]* *Tempus ætatis,* pro vigore. *Terentius in Heaut.* Dum ætatis tempus tulit, perfuncta latus sum. *Cæcum tempus.* *Cic. lib. 12. Epist.* Fuit enim cæcum tempus seruitutis. *Ut* temporibus illis, id est pro ut tunc erant tempora. *Cicero in Bruto,* Fuit (ut temporibus illis) iuris valde peritus. *Pro tempore,* id est, pro ratione temporis. *Cum tempore,* cum mora & spatio temporis. *In tempore,* opportune, *ut inquit.* *Ex tempore,* subito, quæ si extra temporis commoditatem. *Ad tempus* quæc vi huc reponatur. *Idem me. eph. æ. æ. G. A. L.* *Maximis temporibus,* pro Occasionibus & necessariis præsiidiis. *Cic. 3. de Leg.* Est autem boni auguris, maximis Reip. temporibus præsto esse debere. *Budæus.* *Tempus* graue ciuitatis, pro Molesta tempestate. *Cicero pro Sestio,* Et quoniam in grauissimis temporibus ciuitatis, atque in ruinis euerfæ, atque afflictæ Reip. P. Sestij tribunatus est à fortuna ipsa collocatus, &c. *Tempus* item pars capitis est. *Idem me. eph. æ. æ. G. A. L.* *The temples of a mans head.* *Habet enim caput duo tempora,* vnum à dextra, alterum à sinistra: sic dicta, quia anni in eis cognoscantur. *Virg. lib. 5. Æneid.* Temporibus geminis canebat sparsa senectus. *Nam* primo tempora canescunt, cauanturque magna diuturnitate temporis. *Colum. lib. 7.* Decimo tamen anno tempora cauari incipiunt, supercilia nonnunquam canescere, & dentes prominere.

**Tempori,** aduerbium, Tempeffiuè, vel suo tempore. *Idem me. eph. æ. æ. G. A. L.* Tout à temps, à temps, à heure, bien à point. *ITA.* A tempo, à punto, como si dene. *GERM.* Seit. *HIS.* En su tiempo, à buen tiempo. *ANG.* In tyme and season, at the hoire appointed. *Plaut. in Amph.* tu vapula. s. Qua de re: nunc satis temporis non ocys quivi, &c. *[Plaut. Capt. sc. 2. a. 1.* Nenuquid vis? *H. Venias* tempori. (ad eam.) *Idem Pseud. sc. 7. a. 4.* In malam crucem. *Te* licebit tibi tamen hodie tempori, &c. *Temperij,* pro Tempori dixit *Plaut. Aul. sc. 3. a. 3.* Coquite, facite, festinate. *C. Temperij* (Il est bien temps.) postquam sustibus impleuisti istorum caput, &c. *Cato de Re rust. c. 2.* Posttidie eius diei villicuum vocet: roget quid operis fiet factum: satissime tempori opera siene confecta. *Tempore* pro tempori. *Cic. 4. Verr.* Satis putabat se ad comitia tempore venturum, si pridie venisset. *[Plaut. Asin. sc. 4. a. 3.* Ut tempore opportunè que attulisti. *Idem Man. sc. 3. a. 5.* Suppetias tibi tempore.]

**Tempotius,** Comparatiuum deductum à tempori aduerbio, idem significans quod citius, aut tempeffiuus. *Idem me. eph. æ. æ. G. A. L.* *Eica* bis diuidenda, ut manè non protinus à cubili latius euagetur, & ante crepesculum propter cibi spem, temporius ad officinam redeant. *Ouid. lib. 4. Metam.* modò surgis Ego Temporius cælo: modò seridus incidis vndis.

**Temporarius,** æum, Quod non est perpetuum, sed ad tempus durans. *Idem me. eph. æ. æ. G. A. L.* Durant pour vn temps. *ITAL.* Che dura alquanto tempo. *GERM.* Ein zeitlang. *HIS.* Cosa à cierto tiempo. *ANG.* That lasteth onlie for a certaine tyme. *Vnde* legimus, Scæurum olim fecisse in ædilitate theatrum temporarium: id est, randium duracurum: donec spectacula peragerentur. *Plin. lib. 16. cap. 33.* Nec terræ tantum natura circa has refert, aut perpetua cæli, verum & quædam temporaria vis imbrium.

**Temporarie,** Ad tempus. *Idem me. eph. æ. æ. G. A. L.* Pour quelque temps. *ITA.* A tempo. *GERM.* Ein zeit lang. *HIS.* Temporalmente. *ANG.* For a certaine tyme.

**Temporalis,** Quod ad tempus durat. *Idem me. eph. æ. æ. G. A. L.* Durant pour vn temps. *ITAL.* Durante vn tempo. *GERM.* Ein zeit lang während zeitlich. *HIS.* Cosa à cierto tiempo. *ANG.* That lasteth for a certaine tyme onlie. *Quintilianus li. 6. c. 3.* Adiciunt quidam *Toni. ij.*



inquinavi pallium temeto. ] Liu. 10. ab Ver. Vouerat Ioui Victori, si legiones hostium fudisset, pocillum mulsi prius quam temetum biberet sese facturum. Horat. 2. Epist. 2. penultimam dictionis huius syllabam producit, quum apud Iuuen. corripiatur, Te (inquit) dominum sentite das nummos, accipis uvas, Pullos, oua: cadum temeti: nempe modo isto Paulatim merearis agrum.

Temulentus, a, um, Vinolentus, ebrius. { תרנולו } scibichor. G A L. Yure. I T A. Embriacco. G E R M. Tranden/voll wein. H I S. Embriago. A N G. Drunken. } Terent. in Eunuc. Temulenta es. r. utinam sic flos qui mihi male uolunt. Abitemius, sobrius, quasi sine temeto. { Quintil. Temulento sopore profugatus. }

Temulentia, a, Ebrietas. { תרנולו } scibichor. G A L L I C. Yurongnerie. I T A. L. Embriachozza. G E R M. Trundenhelt/wetndulle. H I S P. Embriaguez. A N G. Drunkenesse. } Plin. lib. 14. c. 2. Siquidem temulentiam sola non facit. Idem libro 14. Cato ideo propinquos fœminis osculum dare iussit, ut scirent an temetum olerent, hoc tum vino nomen erat. Vnde & temulentia appellata.

Temulenter, aduerbium, { תרנולו } scibichor. G A L. En yurongne, comme vn yurongne. I T A. L. A foggia d'embriacco. G E R. In einer wolkten weis. H I S P. Embriagadamente. A N G. Lik a drunkard or dronkensomelie. } Colum. l. 8. c. 8. Iam nunc Gangeticæ & Aegyptias aues temulenter eructant.

Temno, nis, tempis, tempulum, Spermotia, quod incido, recedoque significat: quoniam quæ spermotus, amputare & recedere consueuimus. { תרנולו } scibichor. G A L L I C. Mespriser. I T A. Sprezzare. G E R. Berapfen. H I S P. A. Menosprestar. A N G. To dispijs, or dispraise. } Virg. 6. Aeneid. Discite iustitiam moniti, & non temnere diuos. Idem 1. Aeneid. Si genus humanum, & mortalia temnitis arma, Horat. 8. Seru. Satyr. 2. Ieiunus stomachus raro uulgaria temnit. { Hinc contemno, compositum: de quo suo loco. }

\*Tempor oris, verbale pro contemptore: ut apud Senec. in Agamemnon. Solus est tempor leuium deorum.

TEMNOS, תרנולו, Stephano & Strabono, Vrbs est Aëolis, Hermogenis Rhetoris patria. Cic. pro Flacco. Temni usque ad illam xiam in Remis uenire non potuit: & qui se artem dicendi traditurum etiam cæteris pollicebatur, ipse omnibus indicis turpissimis conuictus est.

Temnites, תרנולו, Gentile, Cic. pro Flacco, Heraclides ille Temnites homo ineptus & loquax.

TEMO, onis, Lignum in curru, inter equos intermedium, continens iugum in curru vel plastro. { תמו } G A L L I C. Le timon ou limon d'un chariot ou charrette. I T A. Temone di carro o carretta. G E R. Der Diechel an etnem wagen/das lang hoiz jauschen denn rossen an wetchem die joch sind gebunden. H I S P. Timon del arado o perigo. A N G. The plough beame or of a wayne } Temò dictus à tenendo, ut inquit Varro lib. 6. de ling. Lat. quod iugum & plastrum contineat. Ouid. l. 2. Metam. Aureus axis erat, temo aureus, aurea summæ Curuatura rotæ. Liu. 7. bel. Maced. Cuspides circa temonem ab iugo decem cubita extantes, uelut cornua habebant, quibus quicquid obuium daretur, transfigerent. Temonem pro stipite Columella posuit, siue pro lignis transferariis & longuriis, lib. 16. cap. 18. Huic solo septem pedum stipites recti ab utroque latere quaterni applicantur. Ij autem in ipsis quatuor angulis affixi sunt, omnisque transuexis sex temonibus, quasi uacere inter se ligantur. Bud.

TEMPÉ, תמפ, neutro genere, & numero plurali, Propriè Thessaliæ loca, quinque milia passuum longitudine, & ferme sex latitudine, Peneo amne irrigua, cuius ripæ gramine uiridi, amœnissimisque uestiuntur arboribus. { תמפ } G E R M. Ein lustigs ort oder gegent in Thessalia etner grossen Teutschen weis wägs land vnd ein wenig breiter mit schönen matten vnd beumen/durch welche der fluss Peneus fließt. } Ouid. 1. Metam. Est nemus Amonia, præupta quod uindiclaudit Sylua, uocant Tempe, per quæ Peneus ab imo Effusus Pindo spumosis uoluitur vndis. { Sunt & Tempe in Bœotia, quæ Teumesia dicuntur, à Teumesso monte Bœotia, ab Ouidio Cygneia dicta. } Sunt & alia in Sicilia, & nomine amnis Helioria. { Denique quælibet loca amœna, nemora præsertim atque aquas habentia, Tempe uocamus } Virg. 2. Geor. Speluncæ, uiiuic lacus, ac frigida Tempe. t&, ut notat Lambin. Nemora omnia ita uocantur. }

[Temperi, pro tempore, Vide Tempore, infra.]

TEMPERO, ras, Rem suo ordine ac mensura administro, moderor, temperationem facio, misceo. { תמפ } mas'ach. H I S P. Temperare. G E R M A N. Messigen/ordentlich anrichten. H I S P A. Templar. A N G. To temper or moderat, to forbear, absteine or refraine. } Cic. l. Tus. Rempub. uerò nostri maiores, certè melioribus temperauerunt & institutis & legibus, Tibull. lib. 4. Quas similes (zonas sup.) utrinque tenens uicinia cæli Temperat. Ouid. 4. Fast. Illa quidem dignissima temperat orbem. Gellius cap. 9. lib. 4. Temperandum est rem ordiri nouam. Velleius: Ne ab huius quidem usura gloriæ temperauit animum. Pompeius. } Sic dicimus temperare uinum aqua, temperare iram sedato animo, temperare ferrum flammis & scitis. Temperamus item stylum, calamum & huiusmodi, id est, concinamus. \*Vnguentum temperare, uulgus pharmacopolarum dicit Dispensare. Plin. li. 3. c. 2. Ergo regale unguentum appellatum quoniam Parthorum regibus ita temperatur: constat myrobalano, costo, amomo, &c. \*Vestigalia temperare, Minuere. Plin. in Paneg. Nam mihi cogitanti eundem te collationes remisisse, donatiuum reddidisse, congiarium obtulisse, delatores abegisse, uestigalia temperasse, interrogandus uideris, &c. } Temperare datiuo iunctum significat abstinere. { תמפ } hisheap-

pek. } ut temperare alicui, pro abstinere ab iniuria inferenda. Cic. 3. Verr. Te putet quisquam quum ab Italia frecto disiunctas esses, sociis temperasse, qui ædem Castoris testem furtorum tuorum esse uolueris? Sibi temperare. Cic. pro Flacco, Ut qui ante dictum testimonium sibi temperauit, quum tamen aliquid, &c. [Liuus lib. 1. dec. 3. Temperate oculis. Sueton. in Calig. cap. 54. Temperare publicis spectaculis. Temperare animis. Liuus lib. 5. ab urb. Manibus ibid. } Temperare quum, Sueton. in Cas. cap. 12. Quo gaudio elatus non temperauit quin paucos post dies frequenti curia iactaret, inuitis & gementibus aduersariis adeptum se quæ concupisset. } Temperare uino, temperare ab iniuria, temperare in mare, & multa alia, id est, abstinere. } Temperatum est, impersonale, pro abstinuerunt. Liu. libr. 1. ab Urbe condita, Vnaque hora quadringentorum annorum opus, quibus Alba steterat, excidio ac ruinis dedit, tamen templis deum temperatum est. } Huius composita sunt, Attempero, & obtempero, de quibus suis locis.

Temperans, antis, Moderatus, continens, in omni libidine temperans. { תמפ } misheappék. G A L. Bien temperé, posé & rassis, maître de ses affections. I T A. Rimesso, moderato, chi modera suoi affetti. G E R. Mäßig. H I S P. El que tiene templança. A N G. Moderat, temperat, maister of his affections. } Cic. pro Font. Vir frugi, & in omnibus uitæ partibus moderatus, ac temperans, plenus pudoris, plenus officij, plenus religionis. Idem in Paradoxis, An temperantem dices qui in aliqua libidine se continerit, in alia se effuderit?

Temperanter, aduerb. Temperatè, moderatè. { תמפ } misheappék. G A L. Moderément, attempéement, poséement. I T A. Tempefata mente. G E R M. Messigtich. H I S P. Templadamente. A N G. Temperantie, or with measure. } Cic. ad Att. l. 9. Nam quod ais, si hic temperantius egerit, considerantis te consilium daturum. } Temperanter haberi. Tacit. l. 4. Vel quum patres pollerent postcenda uulgi natura, & quibus modis temperanter haberetur.

Temperantia, a, Modestia, moderatio, frugalitas, & ut Cic. l. 2. de Inuen. ait, Est rationis id libidinem, atque in alios non rectorum impetus animi, firma & moderata dominatio. { תמפ } G A L. Temperance, attempance. I T A. Temperantia, modestia, continentia. G E R. Messigtich. H I S P. Templança. A N G. Temperance. } Huius partes sunt, continentia, clementia, modestia. Temperantia (inquit Seneca) uoluptatibus imperat: alias odit atque abigit, alias dispensat, & ad sanum modum redigit. Cic. ad Lentul. 1. Epist. Noui enim temperantiam & moderationem naturæ tuæ. Idem 5. Tus. Temperantia est moderatrix omnium commotionum. Idem 5. de Finibus, Temperantia in pietate mittendis uoluptatibus cernitur. Plin. l. 28. cap. 5. Multò uilissimè est temperantia in cibis.

Temperatus, participium, siue nomen ex participio, Moderatus, mediocris, modestus. { תמפ } G A L. Temperé. I T A. Temperato. G E R. Messigtich. H I S. Templado. A N G. Temperat, modest. } Plin. lib. 11. cap. 37. Lux temperato reperculu non obstruit. Cic. l. de Diuin. Si modò temperatrix escis, modicisque porationibus est affectus. Horat. 2. Carm. Ode 3. Aequam memento rebus in arduis Seruare mentem: non secus in bonis Ab insolenti temperatam Lætitta, inorture Deli. [Velleius, Omnia pretio temperata, uendente Rempub. Consule. } Cic. ad Attic. lib. 4. Hominem in summa magnitudine animi, multa humanitate temperatum, perdidimus. Idem ad Cornific. l. 12. Est autem ita temperatis moderatissime moribus, ut summa seueritas summa cum humanitate iungatur. Idem pro Fonteio, Ille igitur ipse homo sanctissimus & temperatissimus multa audiuit in sua causa, quæ ad suspicionem stuprorum, ac libidinem pertinent. } Temperatio oratio. Cicero 2. de Orat. Neque est uilla temperatio oratio, quam illa, in qua asperitas contentionis, orationis ipsius humanitate conditur.

Temperatè, aduerb. Moderatè, mediocriter, & quodam cum temperamento. { תמפ } G A L. Temperément, moderément, mediocrement. I T A. Temperatamente, moderatamente. G E R M. Messigtich. H I S P. Templadamente. A N G. Temperantie, and with a certain moderation. } Cato c. 69. Vbi temperatè tepebit, rum cum inuino indito, postea linito. De dolio loquitur. Cic. ad Att. l. 12. Ages ut scribis, temperatè.

Temperatio, onis, Temperamentum, modestia, moderatio. { תמפ } misheappék. G A L. Attempement. I T A. L. Temperatione. G E R. Mäßigang. H I S P. Templança. A N G. Temperance, modestie. } Cic. 4. Tus. Corporis temperatio, quum ea congruunt inter se, quibus constamus. Idem 1. Tus. Nec sit quicquam, nisi corpus uinum & simplex, ita figuratum, ut temperatione naturæ uigat, & sentiat. } Temperatio æris, id est, mixtura, oumuic. Cic. 6. Verr. Tu uidelicet solus uasus Corinthiis delectaris: tu illius æritemperationem, tu operum lineamentum solertissimè perspicis? } Aliquando idem ualeat quod moderatio, siue gubernatio. Cic. 2. de Diuinat. Hoc temperatio lunæ, cælique moderatio efficit. Idem de Somn. Scip. Sol mens mundi & temperatio.

Temperator, oris, verbale, Moderator, gubernator. { תמפ } misheappék. G A L. Qui temperet & mixtionem. I T A. Temperatore. G E R. Messigtich. H I S P. Templador. A N G. He that tempereth or moderateth. } Mart. l. 1. - sed inquieto Armorum facti temperator ambit. Cic. in Orat. Et quasi temperator huius tripartite uarietatis.

Temperamentum, ut, Moderatio, modus, mediocritas, ratio. { תמפ } misheappék. G A L. Temperément. I T A. L. Temperamente. G E R. Ein mass oder massung. H I S. Templança. A N G. A temperance, a moderation. } Cic. 3. de Legibus, Inuentum est temperamentum, quo tenuiores cum principibus se æquari putarint. Plin. Tali adhibito temperamento, ut nec laxet nimis, nec arctum esse patitur.



Tēndōn's, τένων, A recentioribus medicis appellantur quaedam motus instrumenta, in capite musculorum ex nervis & ligamentis constata, eosque ossibus annectentia. Græcorum nonnulli, quod ex nervis oriuntur, τένονες appellant. Vide Galen. in tractatu de Muscibus musculorum.

Tenebræ, pen. cor. Obscuritas, caligo, nox, privatio lucis, quod teneant, id est, impediunt oculos, & visum prohibeant. { תְּנֵיבִי עֹשֶׂה עֵינַי אֶת־הַתְּנֵיבִי אֶת־הַתְּנֵיבִי } GAL. Tenebræ, obscuritas. ITA. Tenebre, obscuritas. GER. M. Finsternuß. HISP. Luz tenebrosa. ANG. Darknesse. Cicero de Nat. deor. Nos autem tenebras cogitemus tantas, quantæ quondam eruptione Aeneorum ignium finitimas regiones obscuravisse dicuntur. Virg. l. 9. Æneid. Hic subito nigris glomerati pulvere nubem prospiciunt Teucri, ac tenebras insurgere campis. Idem lib. 11. Æneid. Et tenebris nigrescunt omnia circum. Ouid. lib. 2. Metam. Talia dicentem circumstant omnia solem Numina, neve velit tenebras inducere rebus Supplice voce rogant. Tenebræ, metaphoricè, pro cuiusque rei obscuritate. [Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Tenebræ obortuntur, genua inedia succidunt.] Cicero Archia poeta, Quæ iacerent in tenebris omnia, nisi literarum lux accederet. Virg. l. 2. Æneid. Afflictus vitam in tenebris, luctuque trahebam. Cicero Post reditum in Senatu. Ex superioris anni caligine & tenebris lucem in Republica Calend. Ianuarij despiciere cœpistis. Item ponitur pro nocte. Cicero in Ant. Primum luce, non tenebris intelligitur reddisse. [Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. Certum est mihi ante tenebras persequi tenebras. (i. ante noctem obire mortem.)] Lampridius in Commodio in singulari usus est Tenebra: Caligo ac tenebra in circo oborta est.

Tenebrofus, a, um, Quod tenebris plenum est. { תְּנֵיבִי אֶת־הַתְּנֵיבִי } GAL. Tenebreus, obscur. ITA. Tenebroso, obscuro. GER. M. Doff finsternuß. HISP. Llano de tinieblas, escuro. ANGL. Very dark. Var. 3. de Re rus. cap. 9. de Gal. Eas includunt in locum tepidum & angustum, & tenebrosum. Virg. 6. Æneid. - quando hic inferni ianua regis. Dicitur, & tenebrosa palus Acheronte refuso. Ouid. 5. Metamor. Hanc metuens cladem, tenebrosa sede tyrannus exierat.

Tenebricus, a, um, pen. cor. Offusus tenebris, tenebricosus. { תְּנֵיבִי אֶת־הַתְּנֵיבִי } GAL. De tenebris, tenebreus, obscur. ITA. Tenebroso, obscuro. GER. Finsternuß. HISP. Llano de tinieblas, escuro. ANG. Dark or full of darknesse. Cicero 2. Tusc. Hæc à Tartarea tenebrica abstractum plaga, Tricipite eduxit hydra generatum canem.

Tenebricosus, s, a, lum, Obscurus, tenebrofus. { תְּנֵיבִי אֶת־הַתְּנֵיבִי } GAL. Tenebreus, obscur. ITA. Tenebricoso, tenebroso. GER. M. Doff finsternuß. HISP. Llano de tinieblas, escuro. ANG. Full of darknesse. Tenebricosæ libidines. Cicero de Prouin. Consul. Latereant libidines eius illæ tenebricosæ: quas fronte & supercilio, non pudore & temperantia contegebat. Idem in Vatinium, Illud tenebricosissimum tempus ætatis tuæ patiar latere. Idem in Pisonem, Tu ex tenebricula popina Consul extractus.

Tenebrio, Mendax, & dolosus, qui mendacis & astutis suis quasdam quasi tenebras obicit. { תְּנֵיבִי אֶת־הַתְּנֵיבִי } GAL. Qui hait la lumiere, larron de nuit. ITA. Che fugge la luce, ladro notturno. GER. Ein teufelschiff. erdr etnem hinder das licht set. HISP. El que huye la luz, ladron de noche. ANGL. A knave that hates light. Alij tenebriones interpretantur lucifugos, quasi in tenebris delitescentes. Afranius, Si accusator & reus erunt tenebriones, uterque utrunque vituperato. Ex Nonio.

Tenebreſco, ſcis, Obscurus ſio. { תְּנֵיבִי אֶת־הַתְּנֵיבִי } GAL. S'obſcurcir. ITA. Oscurarſi. GER. M. Verſticken, finſter werden. HISP. Escurcerſe. ANGL. To waxe dark. Vnde Contenebreſco. Auguſt. Aër contenebreſcat, inquit, id eſt, tenebroſus fiat. v. v. v.

Tenedos, penultima correpta, τήνδος. Vulgò Tenedo, Insula in mari Egæo, inter Lesbum & Hellespontum, contra Troiam, à Sigeo litore XII. m. passuum distans, à Lesbo XVI. m. GER. M. Ein Insel im Aegeischen mehr zwischen Mytilene und den Hellespono gelegen. Hæc prius Leucophrys, λευκοφρυς appellabatur, à nonnullis etiam Phœnice & Lyrnessos, teste Plin. lib. 5. cap. 31. In hanc ex Troade nauigauit cum nouis colonis Tenes Cycni filius: cōditæque vrbe, de nomine suo Tenedon eam vocauit, à qua & insula denominata est. Cic. 3. Verr. Tenedo (præter eo pecuniam quam eripuit) Tenem ipsum, qui apud Tenedios sanctissimus Deus habetur, qui illam vrbe dicitur condidisse, cuius ex nomine Tenedus nominatur: huic ipsum, inquam, Tenem pulcherrimè factum, quem quondam in comitis vidistis, abstulit magno cum gemitu ciuitatis. Insula hæc ante Troianum bellum florentissima fuit, in qua Græci supremas illas, quibus Troia periit, insidias struente, sese occultarunt: quod & Virg. testatur lib. 2. Æneid. sic scribens, Est in conspectu Tenedos notissima fama Insula, diues opum, Troiæ dum regna manebant: Nunc tantum sinus & statio malè fida carinis. Huc se prouecti deserto in litore condunt. [Ouid. 13. Metamor. Me credite Lesbos & Tenedon cepisse.]

Tenedius, a, um, τήνδιος, adiectiuum: vt Tenedius tibicen, pro calumniatore & falso teste: proverbium tractum ab eo, quod Philonome tibicinem suum dicitur subornasse, qui apud Cyncum cœstaretur ipsam à Tenedo stupro fuisse interpellatam. Tenedia securis, τήνδιος πλάστιγς, pro iudice nimium seuro: propterea quod Tenedi olim rex securim gestans causas toleret audire, nocentemque statim securi percussere. Vide Eras. in Adag.

Tenellus, v, de Tener. Teneo, es, ui, tentum, Detineo, seruo, habeo. { תְּנֵיבִי אֶת־הַתְּנֵיבִי } GAL. Tenir. ITA. Tenere. GER. M. Habrhalten. HISP. Tener. ANGL. To hold. Virg. Æneid. Neque teneo, neque dicta refello. Cic. 1. Tuscul. Et quum penè in manu

iam mortiferum illud teneret poculum, locutus ita est. Ouid Epist. 15. Quum te tener arctus ille. Idem 1. Fast. Ille tenens baculum dextra, clauemque sinistra. [Plaut. Mostell. sc. 4. a. 1. Cedulum manum] (vt te erigam. sup.) Item tene. Idem Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1. Tene in manibus exta. Idem Aul. sc. 2. a. 3. Redi quod fugis: Tene. Ibid. sc. 6. a. 4. Tene tene (sup. furem.) Idem ibid. sc. 4. a. 1. Noui istos Polypos, qui vbi quid tetigerint, tenent. Idem Curc. sc. 3. a. 1. Tene me amplectere. (verba sunt amicæ.) Ibidem: Tene priusquam abis suauum. Idem Men. sc. 2. a. 5. Erpe oculum isti ab humero qui te tenet. Idem Amphur. Vno cubiculo Alcume nam hoc complexu tenet. Ouid. 3. Pastor. O pariter captæ, quoniam hoc commune tenemus. (i. habemus.) Pro abstinere: Quir. Vix Somnum tenebamus. Ouid. 13. Metam. Vix tenuere manus nefandas. Per translationem tenere capitur pro habitare, possidere. { תְּנֵיבִי אֶת־הַתְּנֵיבִי } GAL. Posseder, habiter. ITA. Possedere, habitare. GER. M. Inhaberen, besitzen. HISP. Posseer, morar. ANGL. To possess. Virg. lib. 4. Georg. - quæ gurginis huius ima tenes. Plin. Epist. 67. Tenet se trans Tiberim in hortis. I Ouid. Eleg. 4. lib. 3. Trist. Me tenet tellus Vrsæ proxima. Teneri, possideri. Cic. 2. Offic. Propterea quod iam longo spatio multa hæreditatibus, multa emptionibus, multa donibus tenebantur. [Ouid. Eleg. 7. lib. 3. Trist. Nil non mortale tenemus. (i. possidemus.)] Teneri pro remissioni, meminisse, scire, intelligere. { תְּנֵיבִי אֶת־הַתְּנֵיבִי } [Plaut. Milit. sc. 2. a. 2. Monstra, præcipe, vt teneat consilia. (i. meminerit.) Idem Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Tenes quorsum hæc tendant. (i. scis.) Idem Capt. sc. 5. a. 3. Nunc teneo, nunc scio, quid hoc sit negotij. Idem Prolog. Amphitru. Hi iniqui ius ignorant, neque tenent. Ibidem: Teneo quid animi vestri super hac res sit. Idem Capt. prolog. Iam hoc tenetis Optimum est. Idem Amphitru. sc. 4. a. 4. Rem tenet probè. (i. intelligit.) Tibul. lib. 4. Nam te non alius belli tenet aptus artes. Idem Mostell. sc. 3. a. 1. Vt res omnes sententiaque tenet amantissimam. (i. uouit.) &c. Teneri rationem, (de calculo) Plaut. Milit. sc. 1. a. 1. Causam tenere, pro obtinere: Linius lib. 9. bel. Maced. Magna certamine cum Præatore habito, tenuerunt causam. Sueton. in Domitian. cap. 9. vt accusatori, qui causam non teneret, exilium pœna esset. Ouid. 13. Metam. Difficilem tenui sub iniquo iudice causam. Liu. 3. ab Urb. Sed quia duo exercitus aberant, ne quid ferretur ad Populum, patres tenuere. Ibid. lib. 4. Aduersus tribunos plura auctoritate, quam certamine tenuit. Idem lib. 9. dec. 4. Facile tenuit vt sibi portæ apertirentur. Sic Tenere Remp. dixit Sueton. in August. c. 8. Gratiam: Ibidem c. 13. Vicinitatem: Ibid. c. 5. Dignitatem, Idem in Cas. cap. 41. Item, Si ianua tenebitur incendio. Idem cap. 6. de Cons. ad Helu. Nunquam se tenet mens: iniqua est. Gallio: L'esprit ne se tient: jamais à recony: il est toujours en action. Virg. Eclog. 9. Numeros memini, si verba tenerem. Martialis. lib. 1. Et teneo melius ista quam meum nomen. Aliquando pro constringere, includere, continere. { תְּנֵיבִי אֶת־הַתְּנֵיבִי } Virg. 1. Georg. Texendæ sepes etiam & pecus omne tenendum. Aliquando pro tegere. { תְּנֵיבִי אֶת־הַתְּנֵיבִי } Idem 1. Georg. Et obducto latè tenet omnia limo. Teneri, pro conuincere & a qui. Ouid. 7. Metam. Si res eadē concluserit, teneo: in vinoie, minam Diogenes habet. Idem 7. Verr. Neque solum argumentis, sed etiam certis testibus illius audacia tenebatur. Teneri iter, est iter dirigere, quod & iter habere dicimus. { תְּנֵיבִי אֶת־הַתְּנֵיבִי } Virg. 1. Æneid. Sed vos qui tandem? quibus aut venistis ab oris? Quibus tenetis iter? Aliquando pro remorari. { תְּנֵיבִי אֶת־הַתְּנֵיבִי } Virg. 1. Æneid. Hunc Phœnissa tenet Dido. [Quintilian. Tenendus testis diutius Cic. ad Quir. Tum ille se Senatui negauit tenere. Eodem sensu Gallio dicunt: Ie ne te tiens pasie ne te en engarde pas. Cesar. lib. 1. de bell. civ. Veriti ne ab equitatu in angustiis tenerentur.] Item tenere, seruare, tueri. { תְּנֵיבִי אֶת־הַתְּנֵיבִי } Virgilius 8. Æneidos, Stabat pro templo & capitolia alta tenebat, id est, defendebat. Temperamentum tenere, obseruare modum & mediocritatem. Plin. Epist. 7. Tenebo ergo hoc temperamentum, vt ex duobus, quorum alterutrum petis, eligam id potius, &c. Idem Plin. Epist. 74. dicit, Medium tenere. In hac difficultate, inquit, placuit medium quiddam tenere: videtur tenuisse. [Sueton. in Neron. cap. 15. In cognoscendo eum morem tenuit. Sic grauitatem tenere: Cic. Attico epist. 191. lib. 8. Grauitatem in congressu nostro tenui, quam debui. Item, Tenuit consuetudo: Quintilian. cap. 1. l. 2. Teneri, pro mulcere, demulcere, in admirationem sui pertrahere. Gellius cap. 3. lib. 16. Tenebatque animos nostros homo ille sandi dulcissimus. (de Phauortino Philospho.) Item Ouid. Eleg. 8. lib. 3. Trist. Is co (or mea mēbra tenet. Teneri re aliqua: Caf. 2. de bel. Cin. Tenentur res eiusmodi aut pudore aut metu Sueton. in Tib. ca. 7. Teneri consuetudine. Item, Tenemur, exclaimat Medea penè deprehensa: Oui. Eleg. 9. lib. 3. Trist. Et Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2. Quid cum manifestu tenetur? Angusta estelzbitur: deprehensus est.] Pictura artificum oculos tenet. Id est, in contemplationem sui adducit. Plin. Epist. 50. Talia denique omnia vt possent art. f. cum oculos tenere, delectare imperitorum. Ora tenere pro Tacere. Virg. Æneid. 2. Conticuere omnes, intemque ora tenebant. Tenet me spes, Spero, & expectatione ducor. Cic. 1. Tusc. Magna me spes tenet, Iudices, bene mihi euenire quod mittar ad mortem. [Teneri pro retinere: vt Sueton. in Calig. cap. 25. Matrimonia contraxerit turpius, an tenent non est facile discernere, &c. Velleius: Tenendus armis principatus. Gellius cap. 12. lib. 13. Ius verus tenuit.] Teneri manu res, quod vno verbo vulgus nostrum mantenere dicit. Cic. 3. Offic. Sed aliter leges, aliter philosophi tollunt altutias, leges, quatenus manu tenere possunt: philosophi, quatenus ratione & intelligentia. Teneri se castris, est salutem suam castrorum vallo tuori. Cesar. 4. Comment.



peritorum, temporale esse: opponitur enim eterno. Interdum quod ad tempus fit, & ex tempore. vt, Temporale theatrum, & pua Plin. l. 36. c. 15.

Temporaneus, a, um, Quod ad tempus pertinet, siue quod subito & in tempore fit. { uerbo } G A L. Appartenant à temps. I T A L. Pertinente à tempo. G E R M. Zu der zeit gehört. H I S P A. Cosa perteneciente à tempo. A N G. Belonging to tyme, or yat is done suddenly. } Vnde extemporaneum pro subitatio ac impræmeditato. Contemporaneum, quod est eiusdem temporis, & Græcè σύγχρονον dicitur.

Tempestas, atis, Memoria, ætas, tempus. { תמט } H e b. { תמט } G A L. Temps, saison, disposition de temps. I T A. Tempo. G E R. Die zeit. H I S P. Tiempo. A N G. Tyme, season, the weather. } Plaut. in Casin. Ea tempestate flos poetarum fuit. Sallust. in Iugurth. Ea tempestate in exercitu fuere complures nobi & ignobiles. Idonea siue clara tempestas dicitur pro tempore sereno & tranquillo. Ælia. Casar 4. bell. Gall. Nactus idoneam ad nauigandum tempestatem, tertia ferè vigilia soluit. Cic. ad Quir. frat. l. 2. Primam nauigationem ( dummodo idonea tempestat sit ) ne omiseris. Virg. 9. Æneid. vnde hæc tam clara repente Tempestat. [ Catull. de Coma Beren. Qua rex tempestate nouis auctus hymenæis. Et Gellius cap. 1. lib. 20. Ea tempestate ( pro eo tempore. ) nem. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Cis hercle paucas tempestatas, ( i. paucos dies, vel breue tempus. ) } Interdum est procella, turbo, grando, & generaliter quouis cæli inquietior status. { סערה } H e b. { סערה } G A L. Tempeste, mauuais temps. I T A. Tempesta, fortunale di tempo. G E R. Ungewitter / ungefühe des tuffts. H I S P. Tempestad de tiempo. A N G. A tempest, euill weather, à storme. } Plaut. in Most. [ sc. 2. a. 1. ] Tempestat venit, constringit tegulas, imbricæque. Virg. 3. Æneid. - hinc pelagi tor tempestatibus ætus Heu genitoremi, omnis curæ, calûsque leuamen Amitto Anchisen. Ibidem, Dij maris, & terræ, tempestatumque potentes. Ferte viam vento facilem. Plinius, Hunc diem festum tempestatibus leniendis ferunt institutum, Idem, Tempestatas uocamus, in quibus grandines, procellæ, cæteraque familiaria intelliguntur: quæ quom acciderint, vis maior appellatur. [ Plautus A. sin. sc. 3. a. 1. Hæc est illa tempestat mea, sup. amica quæ mihi modestiam detexit. Ibid. sc. 2. a. 1. Ignauia mihi tempestat fuit: hæc detexit mihi virtutis modum, deturbauit uerecundiam, &c. Senec. cap. 15. de Consol. ad Mart. It ista tempestat ( fortunæ ) in orbem & uastat omnia. Idem c. 17. de Consol. ad Helu. Euictis tempestatibus corpus eius ( uiri ) naufraga euexit. Linius lib. 34. In secunda aut aduersa tempestate. } Tempestatas austriacæ. ( i. uenti austrini. ) Sueton. in August. cap. 81. Austrinis autem tempestatibus grauedine tentabatur Casar lib. 1. de bell. ciu. Tempestate pons interruptus. ( i. aquæ magnitudinæ. ) } Tempestatas medium est & ancipitis significationis ut ualendo, facious, dolus, &c. De quibus Gellius cap. 9. lib. 12. } Tempestatas alicuius subire, id est, pericula. Cic. ad Catonem lib. 15. Mirro quod inuidiam, quod pericula, quod omnes meas tempestatas & subieris, & multo etiam magis, si per me licuisset, subire paratissimus fueris. } Inuidiæ tempestat. Cicero in Catil. Tametsi video, si mea uoce ire in exilium animum induxeris, quanta tempestatas inuidiæ nobis, si minus in præsens tempus recenti memoria scelerum tuorum, at in posterum impendat. \* Poëtica tempestat. Iuuenæ. Satyr. 12. omnia sunt Talia, tam grauitè, si quando poëtica surgit Tempestat. Id est omnia contigerunt, quemadmodum à poetis referri solet, si quando tempestatem describunt, summæque contentione omnia exaggeant.

Tempestatius, a, um, Opportunus, & quod suo tempore fit. { uerbo } G A L. Fait en temps & saison. I T A L. Fatto a suo tempo, & stagione. G E R M. Das zu rechter zeit geschehet. H I S P. Cosa à buen tiempo. A N G. That is done in tyme & season, seasonable. } Virg. l. 1. Georg. Aut tempestatium syluis euertere pinum. } Virgo tempestatia ( i. matura uero. ) Gell. c. 8. lib. 6. & c. 7. lib. 12. } Tempestatior, Gell. cap. 29. lib. 2. Ea Cassia in sementes forte concesserat tempestatiores, ( i. ocuis surgentes segetes. )

Tempestatuitas, Opportunitas. { δειξιμα } G A L. Saison, opportunitè. I T A L. Stagione, tempo conueniente. G E R M. Gelegenheit der zeit rechte zeit. H I S P. Buen tiempo, oportunidad. A N G. Opportunite. } Plin. l. 10. c. 34. Columbæ præparantes tempestatuitatem cibo. Cic. de Senect. Sua cuique parti ætatis tempestatuitas est data.

Tempestatuè, Opportunè, & suo tempore, { δειξιμα } G A L. De saison, en temps deu, d'heure. I T A L. Di stagione, à tempo conueniente. G E R M. Beilichent / zu rechter zeit. H I S P. A buen tiempo. A N G. In tyme and season, at the houre appointed. } Plin. lib. 16. c. 36. Cæli solebant tempestatuè usque ad Antigem tibicinem. Cicero. 2. de Nat. Dear. Neque enim ferendi, neque colendi, neque tempestatuè demetendi, percipiendique fructus, neque condendi ac repouendi uilla pecudum scientia est. [ Ouid. Eleg. ult. lib. 4. Tript. Felices ambo, tempestatuèque sepulti. } Horum contraria sunt, Intempestatius, & intempestatuè: quorum significata explicantur suis locis.

Tempestatuosus, procellosus, tempestate turbatus. { סערה } H e b. { סערה } G A L. Tempestatueux, plein de tempeste. I T A L. Pieno di tempesto / di rouina. G E R M. Voll ungefühe / odit ungewitter. H I S P. Llento de tempestad. A N G. Stormie. } Gell. Mare sæuum ac tempestatuosum erat.

Tempestatus, a, um, Antiqui dicebant tempestatius: uade intempestat, pro intempestatius: ut Nox intempesta, quod minimè tempestatia sit rebus agendis.

Temulenter, Temulentia, Temulentus, Vide TEMERVM.

Tenax ( smus, { ταναος } G A L. Les expressions, desir & appetit grand d'aller à telle. I T A. Desio insatiabile di scariare il uentre con poco effetto. G E R. Der atogewand, da einen der stutzgang stutz ansetzt / und mag doch nit recht in stuz gehn. H I S P. El puxo, gana de haer

camaya. A N G. A great & ardent desir to go to the stool. } Frequens, sed irrita deiciendæ alui cupiditas, cum inflammatione ac tumore sedis, mucosa & sanguinolenta quædam egerentis: quod morbi genus nasci solet ex biliosis, acribusque humoribus, rectum intestinum mordicantibus. Plin. lib. 28. cap. 14. Tenaxmos, id est, crebra & inanis uoluntas egerendi, tollitur lacte aqua nino.

Tenax, Tenacia, Tenaciter, Tenacitas, Vide TENEO.

Tendo, dis, tereudi, tenam, & tentum, Extendo, explico, expono. { תנא } H e b. { תנא } G A L. Tendre, estendre. I T A L. Distendere. G E R. Ausspannen / gestreckt von einander. H I S P. Estender. A N G. To bend or stretch out. } Virg. 3. Æneid. Tendunt uela Noti. Sallustius, Manus supplices ad cælum tendere. Virgil. 7. Æneid. Ante urbem pueri, & primæuo flore iuuentus Exercentur equis, domitantes in puluere curus: Aut arcibus tendunt arcus, aut leuia lacertis Spicula contorquent, cursuque, istuque lacessunt. Ouid. 9. Metamorph. Tendebat grauitas uterum mihi, &c. [ Ouid. 4. Fast. Nepotes tendebant ad auos præhia parua suos. Quintilian. Retro tendimus netuos expulsuri tela. Idem Quintil. Validior spiritus nostro sinus ( ueterum sup. ) tendat. Idem Quintil. Tendere confidentia uultum quo sit magis teruus. Sueton. in Nerone. cap. 39. Tendere citharam & cornua arcus. } } Tendere rete, est explicare, & aubus, fe. siue eo insidiari. Ouid. 1. de Arte. Scit bene uenator, ceruis ubi retia tendat. Terent. in Phorm. Quia nec rete accipitri tenditur, nec miluio. } Tendere insidias, id est, parare, vel struere insidias, hoc est, insidiari. { ארבו } H e b. { ארבו } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo, Ex perfidia & malitia, per quam insidiæ tenduntur alicui, dij immortales hominibus irasci & succensere consueuerunt. } Interdum ponitur pro aspirare, ascendere, conari. { יגבה } H e b. { יגבה } G A L. Insidias tendere. Cicero. pro Roscio Comædo



probantur. *¶ Ouid. Eleg. vli. lib. 4. Trist.* Studium quid inutile tentantur? (1. potest) *Idem ibid.* Et quod tentabam scribere, versus erat. *Plaut. Aulul. sc. 1. a. 5.* Abi, lepidè animum tentavi tuum. *Ibi. sc. 3. a. 4.* Ne inter tunicas habeas. S. Tenta quà lubet. (1. scrutare.) *Ibid. sc. 4. a. 3.* Megadorus tentat me miserum. *Velleius:* Tentare spem dubiam amiorum. *Virg. 2. Æneid.* vix primi prœlia tentant Portarum vigiles. *Terenius in Phormion.* Visum est mihi vt eius tentarem sententiam. *Quintus;* Sed quid tentare nocet? *Idem 1. Metamorph.* Cuncta prius tentando: sed immedieabile vulnus Ense recidendum est, ne pars sincera trahatur. *Cicero 1. Tuscul.* Tentavi quid in eo genere possem. Tentari morbo, affligi morbo. *¶ תנא תנאב.* *Cic. 4. Tus.* Illud animum corporum, que dissimile est, quod animi valentes morbo tentari non possunt, cōtempora possant. Tentare pudicitiam alicuius, & tentare iudicium pecunia, est pudicitiam vel iudicium conari labefactare, & corrumpere. *Cicero pro Cluentio,* Iudicium pecunia esse tentatum, non à Cluentio, sed contra Cluentium. *[Senec. cap. 24. de Cons. ad Marc.* Et cum quatundam (mulierum) vique ad tentandum (pudorem formosi adolescentis) peruenisset improbitas, erubuit, quasi peccasset, quod placuerat. *¶ Tentare veneno aliquem: Sueton. in Neron. cap. 34.* Infidiis; *Velleius.* In inflammatione præcordiarum tentari. *Sueton. in August. cap. 81.* Item Tentare certamen. *Virg. lib. 5. ab Vrbe.* Venas, *Sueton. in Tiber. cap. 72.* Vide Tentatus Vrbe, *Idem lib. 6. de C. 4. Item,* Tentare seras conditionis pacis. *Idem in Aug. cap. 67.* Et *Cæs. lib. 3. de bell. civ.* Tentare nouam fortunam & nouas amicitias, &.] *¶ Tentare senectutem, vel solitudinem alicuius, est aggredi & conari subuertere aliquem senectute & necessariorum inopia infirmum, & iniuriæ facile obnoxium. Cicero pro Rabir.* Idcirco in omnibus iis euertendis, vnius hominis senectus, infirmitas, solitudoque tentata est.

Tentatus, ta, tum, particip. *¶ תנאב דא.* GALL. Tenté ITALIC. Tentato. GERMAN. Versucht. HISPAN. Tentado. ANGL. Assayed, prooned. *¶ Ouid. 1. de Arte,* Optimè tentatam, nec nisi victor albi. *Cic. 1. Offic.* Tentata res est ab omni genere hominum. *[Ouid. Eleg. 9. lib. 3. Trist.* Per non tentatas prima cucurrit aquas. *Sueton. in Tiber.* Estimans tentatas ab eo (Charicle medico) venas sibi, &c. *Velleius;* Ne tentata quidem hostis misericordia. *Idem Velleius:* Tentatus valitudine gravissima.]

Tentaturus, a, um, aliud particip. *Virg. 1. 2. Æneid.* Tentaturum aditus, & que mollissima sandi tempora.

Tentatio, onis, verbale, Experimentum, conatus. *¶ תנאב מאסאב.* *תנאב נאפחיל, תנאב נאפחיל.* GALL. Tentation, essay, espreuue, experience. ITAL. Prova, saggia, esperienza. GERMAN. Versuchung. HISPAN. Tentacion, obra de tentar, experiencia. ANGL. Assaying, or proving. *¶ Lin. 4. ab Vrbe.* Egredt Hortensius pari, tentationem eam credens esse perferendam suæ. *Cic. ad Attic. lib. 10.* Valetudinem tuam iam confirmatam esse, & à veteri morbo, & nouis tentationibus gaudeo.

Tentator, oris. *¶ תנאב מאסאב.* GAL. Tentateur. ITALIC. Tentatore. GERMAN. Eid versucher. HISPAN. Tentador, el que tenta. ANGL. An assayer or proouer. *¶ Horat.* notus & integre Tentator Orion Dianæ.

Tentabundus, adiectiuum, Nunc hoc, nunc illud tentans. *¶ תנאב דא.* *תנאב דא, תנאב דא, תנאב דא.* GALL. Essayant, esprouant. ITAL. Chi tenta GERMAN. Wüder oft versuchend. HISPAN. El que tenta. ANGL. That assayeth much and often. *¶ Lin. 1. bell. Punic.* Ventum deinde ad multo angustiore respem, atque ita rectis satis, vt ægè expeditus miles tentabundus, manibusque retinens virgulta, ac stirpes circa eminentes demutare sese posset.

Tentamentum, ii, Tentatio. *¶ תנאב מאסאב.* *תנאב נאפחיל, תנאב נאפחיל.* GAL. Tentament, essay, experience. ITAL. Prova, saggia, esperienza. GALLIC. Preuue, essay, experience. ANGL. An assay or prooffe. *¶ Virg. 7. Æneid.* nec prima per attem Tentamenta tui pepigi. *Ouid. 7. Metam.* meditariæque perire reliqui Tentamenta fide, fide pro fidei. *Idem 15. Metam.* postquam mortalia cernunt Tentamenta nihil, nihil artes posse necdentem, Auxilium cœleste petunt.

Tentipellum, ij, Genus calcamenti ferratum, quo pelles extenduntur, vt ex Artorij sententia tradit Festus. Alij putant medicamentum esse, quo rugæ abiguntur, cutisque extenditur, *Tinnius apud Festum,* Tentipellum inducis: rugæ in ore extenduntur. *Vide plura apud Festum.*

Tentorium, vide TENDO.

TENTYRIS, oroniu, penultima correpta, siue Tentyrisidis, *תנאב דא.* *Problema de Straboni, תנאב דא.* *Stephano,* Vrbs est Ægypti in eiusdem nominis insula quam Nilus efficit: cuius incolæ Tentyritæ vocantur: de quibus vide in dictione sequente, *Iuuenalis Satyr. 15.* Qui vicinæ colunt vmbrosæ Tentyra palme.

Tentyritæ, penultima producta, *תנאב דא.* Populi sunt ex Tentyris Nili insula qui tanto crocodilis terrori esse dicuntur, vt solia eos voce in fugam vertant. *De his sic scribit Plinius lib. 8. c. 25.* Quin & gens hominum est huic beluæ aduersa in ipso Nilo Tentyritæ, ab insula, in qua habitat, appellata. Mensera eorum parua, sed præsentia animi in hoc tantum vsu mira. Terribilis parua, sed præsentia animi in hoc tantum vsu mira. Terribilis hæc contra fugaces belua est, fugax contra insequentes. Sed aduectum ire hi soli audent: quinetiam flumini innatant: dorsaque equitatum modo impositi: hiantibus respino capite ad morsum, addita in os claua, dextera ac læua tenentes extrema eius vtrinque, vt frænis in terram agunt captiuos, ac voce etiam sola terribitos cogunt euomere recentia corpora ad sepulturam. Itaque ei vni insulæ crocodili non aduant, oisæque eius generis hominum, vt Pylorum serpentem, fugantur. *Sirabo quoque lib. 17.* Quum (inquis) crocodili Romam allati essent vt viderentur, Tentyritæ eos sequebantur, facta est ab illis piscina quædam, & foramen in vno laterum, vt ex aqua in apricum egredi

possent: Tentyritæ aderant qui eos interdum reti educebant ad solem, vt à spectatoribus viderentur: interdum in aquam intrantes, rursum eos in piscinam retrahabant. *¶ Nonnulli hos etiam Tentyros vocari putant: & ita vulgè legitur apud Plinium lib. 18. cap. 3.* Nam in insula Nili Tentyri nascentes tanto sunt crocodilis terrori, vt vocem quoque eorum fugiant. Quo in loco alij legunt ad hunc modum, Nam in insula Nili Tentyris nascentes, vt Tentyris ablatius sit à Tentyra, orum, quod insulam ipsam significat.

TENUIS, tenue, Exilis, leuis, subtilis, gracilis, exiguus, *¶ Crassus:* [Quidam deducunt à tendendo, id est, extendendo ferro, Nam ita, inquit, tenuantur laminæ.] *¶ תנאב דא.* *תנאב דא, תנאב דא, תנאב דא.* GALL. Tenue, menu, delié, mince, petit. ITAL. Sottile, picciolo. GER. Dünn, Diau. HISP. Delgado ó foitl. ANGL. Thinn, slender, small. *¶ Cicero de Fato,* Athenis tenue cælum: ex quo etiam acutiores putantur Attici: crassam Thebis: itaque pingues Thebani ac valentes. *Idem in Hortensio,* Fundum non modo mediocri pecunia, sed etiam tenui percipere possimus. *Columell. lib. 2.* Quo tenue linum proueniat. *[Cæsar. lib. 1. de bell. civ.* Tenuis & infirmi animi: esse animi pusilli. *Ouid. allegoricè,* Tenuis mihi campus aratur, &c.] *Cicero pro Flacco,* Hæc enim ratio, ac magnitudo animorum in maioribus fuit, vt quum in priuatis rebus, suisque sumptibus minimo contenti, tenuissimo cultu viuerent, &c. *Virg. 4. Æneid.* Et tenui telas discrucrat auro. *Cicero 5. Tuscul.* Negat vllam in sapiente vim esse fortunæ: tenuem victum antefert copioso. *Ouid. 1. de Arte,* Blanditiæque leues tenui perscribere vino. *¶ Tenuior, & tenuissimus. Stat. 1. Syl. 4.* Hæc tu sperne coli tenuiore lyra. *Cicero ad Attic. lib. 3.* Spes meæ semper fuit tenuior quam literæ tuæ, *Idem 2. de Finib.* Negat enim tenuissimum victu, hoc est, contemptissimis escis, & portionibus, minorem voluptatem percipi, quam rebus exquisitissimis ad epulandum. Tenuissima membrana. *Cicero de Nat. deor.* In minimis tenuissimisque rebus labi. *Cicero 1. de Orat.* In tenui labor, at tenuis non gloria, si quem Numina læua sinunt, auditque vocatus Apollo. *¶ Tenuis item aliquando ponitur pro paupere & parum locuplete. ¶ תנאב דא.* *תנאב דא, תנאב דא.* GAL. Pouere. ITAL. Povero. GERMAN. Hem. HISPAN. Pobre. *¶ Cicero pro Mur.* Pœna grauior in plebem tua voce efflagitata est: commoti animi tenuium in ordinem nostrum. *Ibidem,* Tenuior, & non occupatorum amicorum est ista assiduitas. *Idem 3. de Legib.* Concessa plebi à patribus ista potestate, arma ceciderunt, restincta leditio est: inuentum est temperamentum, quo tenuiores cum principibus æuari se putarint.

Tenuiculus, diminutiuum. *¶ תנאב דא.* *תנאב דא, תנאב דא.* GALL. Menuet, tenulet. ITAL. Sotileto, picciolotto. GERMAN. Schicht, nachgütig: HISPAN. Cosa foitl ó delgada un poco. ANGL. A little thinn and slender. *¶ Cicero. Pato,* Tenuiculo apparatu significans Balbont fuisse contentum.

Tenuitas, auis, Gracilitas, subtilitas. *¶ תנאב דא.* *תנאב דא, תנאב דא.* GAL. Teuurer, menuiset, petitisse. ITAL. Picciolozza, foitlità: GERMAN. Dunne, tranfht. HISPAN. Delgado ó foitl. ANGL. Thinnness, smallness. *¶ Plin. lib. 8. cap. 33.* Cauda prælonga in tenuitatem desinens, & implicans se viperinis orbibus. *Idem 13. c. 29.* Linguis lusciniatum tenuitas illa prima non est, quæ cæteris animalibus. *¶ Teuuitas, pro paupertate. ¶ תנאב דא.* *תנאב דא, תנאב דא.* GAL. Poureté. ITAL. Poveria. GERMAN. Urmot. HISPAN. Pobreza. *¶ Cicero 2. Offic.* Danda etiam opera est, ne, quod apud maiores nostros læpe fiebat, propter ætatis tenuitatem, assiduitatemque bellorum, tribuam sit conferendum. *Idem Tironi,* Vt possum, ex meis angustiis illius lustento tenuitatem.

Tenuiter, tenuius, tenuissimè, aduerbium. *¶ תנאב דא.* GALLIC. Teuurement, deliem ent. ITAL. Picciolmente, foitlmente. GAL. Dünngetit, schichtich, nachgütig. HISP. Delgadamente. ANGL. Thinnelies, smallie, slenderlie. *¶ Cæs. lib. 3. bel. Gall.* Pelles pro velis, alutæque tenuiter confectæ. *Cic. lib. 3. de Inuent.* Sed illæ tenuis & ornatus, & subtilis tractantur: hi autem grauius & ornatus. *Idem 6. Verrina,* Iussit Timarchidem æstimare argentum, quo modo? quo qui vquam tenuissimè in donatione histrionum æstimauit.

Tenuo, as, Tenuis reddo, extenuo, macero. *¶ תנאב דא.* *תנאב דא, תנאב דא.* GAL. Atenuir, amenuiser, appetisser. ITAL. Estenuare, assottigliare, minuire. GERMAN. Dünn vber rauachen. HISPAN. Adelgado, amenguar. ANGL. To mak thinn and slender. *¶ Quin. lib. 2. o. 10.* Ita sibi quoque tenuandos adipos, & quicquid humoris corrupti contraxerit, emittendum, si esse sanus ac robustus volet. *Propert. lib. 3. Eleg. 1.* Dicite quo pariter carmen tenuastis in antro. *Ouid. lib. 3. Metamorphos.* Et tenuant vigiles corpus miserabile curæ. *Idem 2. de Ponto, Eleg. 7.* Nec magis assidue vomer tenuatur ab vsu, Pectora quam mea sunt serie calcata malorum. *[Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist.* Vique meam famam tenuent obliuia culpæ. Et *Eleg. 6. lib. 4.* Hoc (tempus) tenuat dentem aratri.] *¶ Composita sunt, Attenuo, & extenuo, de quibus sui loci.*

Tenuatus, a, um, participium. *¶ תנאב דא.* *תנאב דא, תנאב דא.* GAL. Amenuisè, appetisse. ITAL. Estenuato, assottigliato. GERMAN. Aufgemageret, subtilter gemacht. HISPAN. Adelgado, amenguado. ANGL. Made slenderie, thinn or small. *¶ Horat. 2. Seru. Sat. 2.* Scu recitare volet tenuatum corpus, vbique Accident anni, &c. *Ouid. 1. 2. Meta.* Quum vox est tenuata viro, canæque capillos Distimulant plura.

TENUS, huius tenuis, idem quod laqueus, teste Nonio, à tendendo dictus. *¶ תנאב דא.* *תנאב דא, תנאב דא.* GALL. Vn laqs. ITAL. Laccio. GERMAN. Ein Strick oder ein Seil. HISPAN. El lazo. ANGL. A snare or nock of a bow. *¶ Plaut. Bacchid.* Pendebit hodie: ita pulchre intendi tenuis.

TENUS, *¶ תנאב דא.* *תנאב דא, תנאב דא.* GAL. Iusques. ITAL. Fina. GERMAN. Bis an. HISPAN. Hasta. ANGL. Nigh to, up to, or down to. *¶ Præpositio, idem*







fectione: *Plutarch. in Fabio. Item Aufonius in Poemate cui Grypho nomen est* ]

Tertius, a, um, Vltimus, siue vnus ex tribus. {שליש *schelischbi*. תי-  
תים. GALL. Troisième, tiers. ITA. Terzo. GERMAN. Der drit. HISP.  
Tercero en orden. ANGL. The third. } [Ouid. 13. Metam. Sic à Ioue  
tertius Aiax. *Plant. Aulul. sc. 3. a. 4.* Ostende manus. S. Eceas. E.  
Ostende etiam tertiam. Verba sunt auari Euclionis perturbatam  
habentis animum, &c. ] *Plin. Epist. 92.* Tertius dies est, quod audi-  
ui recitantem Sentium Augurinum. *Cic. pro Rabirio Posthumo.*  
Modò vob. s. inspectantibus in Gabinij iudicio, tertio quoque  
verbo exortabatur. *Plin. lib. 8. cap. 48.* Tertium locum Milefæ o-  
ues obtinent. Tertie notæ herbæ, id est, tertio loco adscriben-  
dæ, vel tertiam dignitatem post alias fortitæ. *Colum. lib. 9. cap. 4.*  
Tertie notæ, sed adhuc generosæ, marinus ros, & nostras cunila,  
quam dixi satureiam.

Tertianus, adiectiuum, vt. Tertianæ febris: quæ tertio quoque die  
recurrat. {תריסר. GALL. Tiers. ITA. Terziano. GERMAN. Drey-  
tagig. HISPANIC. Tercero. ANGL. Of the third day. } quem admodum  
Quartana, quæ quarto. *Cic. de Nat. deor.* Vide quæso si  
omnis motus, omniæque, quæ certis temporibus ordinem suum  
conseruant, diuina dicimus, ne tertianas quidem febres,  
& quartanas diuinas esse dicendum sit. Tertiana etiam abso-  
lutè idem significat. *Plin. lib. 10. cap. 11.* Xenocrates pulegij ra-  
mum lana inuolutum in tertianis ante accessionem olfactan-  
dum dari, &c.

Tertianorum, Tertie legionis milites. οἱ τῆς τρίτης λεγιῶνος στρα-  
τιῶται. Tacit. lib. 2. 21. Tradidit & Syria duo & vicesumanos, tertian-  
osque.

Tertio, aduerbium, Tertia vice. {שלישית *schelischith*. תיש, תיש,  
תיש. GAL. Tiercement, pour la troisième fois. ITA. La terza  
volta. GERMAN. Zum dritten mal. HISPANIC. La tercera vez. ANGL. Thrid-  
die. } *Ter. in Eun.* Non hercle veniam tertio, *Colum. lib. 3. cap. 13.*  
Sarruntur selquiopera, iterum sarruntur voa opera, & tertio  
vna.

Tertium, aduerbium, Tertia vice. {שלישית *schelischith*. תיש, תיש,  
תיש. GALL. Pour la troisième fois, ITA. La terza volta. GERMAN.  
Zum dritten mal. HISPANIC. La tercera vez. ANGL. The third time, or  
thridlie. } *Plant. Menac. sc. 4. a. 2.* Vbi Agathocles regnator fuit;  
Iterum Panthia, Tertium Liparo. *Cic. 2. de Diuin.* Quid est tam  
incertum, quam talorum iactus? tamen nemo est quin sepe iac-  
tans, Venerem iaciat aliquando, nonnunquam etiam iterum ac  
tertium. Tertium Consul esse dicitur, qui duobus iam per-  
fectus Consulatus, tertium gerit. Tertio autem Consul quis  
factus esse dicitur, qui tertio post exactos reges anno gessit con-  
sulatum. *Adi. Gallium c. 1. lib. 10.*

Tertio, as, Verbum est rustice scriptoribus familiare, pro eo  
quod est, opus aliquod tertio repeto. {שליש *schelisch*. תיש, תיש,  
תיש, תיש. GALLIC. Tiercer, labourer pour la troisieme fois.  
ITA. Interzare, labourare la terra la terza volta. GER. Zum dritten  
mal iterum. HISPANIC. Terciar lo binado. ANGL. To thrice, to labour  
the third time. } vt, Tertiare agrum, est tertio profcindere. *Terap-  
na. Colum. l. 2.* Sed iugerum talis agri quatuor operis expeditur:  
nam commodè profcinditur duabus, vna iteratur, tertiarè do-  
drante, in liram statim redigitur quadrante operæ. *Item l. 2. c. 13.*  
Iteratos esse oportebit, ac deinde circa Septemb. Calendas ter-  
tios.

Tertiatio, onis, verbale. {תריסר, תריסר. GAL. Tiercement, acte  
de tiercer. ITA. Ezzo interzare. GERMAN. Die dritte erung. Hise.  
Obrã des tertiar lo binado. ANGL. The labouring of a thing three ty-  
mes. } Pro tertia operis repetitione: quo nomine l. 12. c. 50. vsus est  
pro tertia olei pressura. Sint autem (inquit) in cella olearia tres  
laborum ordines, vt vnus primæ notæ, id est primæ pressuræ o-  
leum recipiat, alter secundæ, tertius tertie. Nam plurimum  
refert non miscere iterationem, multoque minus tentari o-  
nem.

Tertiata verba. Appellatur imperfecta, lapsantia, & cum pauore  
nutabunda: quando qui exanimatus non profert verba inte-  
gra, sed vix tertia quæque enuntiat, mediis ex perturbatione  
suppressis. *Terapna. Apuleius lib. 5.* Tremens & exanguis  
colore, lurida, tertiata verba substrepens sic ad illas ait.

Tertiarium, a, um, adiectiuum, Quod tertiam rei aliquis partem re-  
cipit. {תריסר, תריסר. GAL. Tierlain ou tier-  
sal, qui de trois pars en a vne. ITA. Terziano, che ha vna di tre  
parti. GERMAN. Das den dritten theil eines dings hat. HISPANIC. Ter-  
cero, que tiene vna de tres partes. ANGL. That receiueth or contineith  
the third part of any thing. } vnde Tertiarium stannum appellatur  
à *Plin. lib. 34. c. 17.* Adulterini & factici stanni genus, quum sin-  
gulis stanni libris singulæ plumbi albi, & singulæ nigri libræ ad-  
miserantur.

Tertiarium, rij, substantiuum, Triens, hoc est, vniæ quatuor: &  
tam de pondere quam de mensura dicitur. {תריסר. GALLIC.  
Quatre onces. ITA. Quattro onze. GERMAN. Der dritte theil eines  
gewichts oder maß. HISPANIC. Quatro onças. ANGL. Four ounces. }  
In ponderibus enim, teste *Bud.* libræ tertiam partem significat:  
in mensuris autem tertiam partem congij. *Cato de Re rust. cap. 95.*  
Postea sumito bituminis tertiarium, & sulphuris, quartarium.

\*Τεραπναε, multitudinis numero (τετραρτα) vel Terapne, Terap-  
nes, Vitis Laconia in finibus Thebaicis, Helenæ patria, *Mela  
lib. 2.* \*Animosa Terapne. *Sil. lib. 6.* \*Vmbrosæ Terapnæ, a-  
pud *Stat. l. 4. Sylu.* \*Hinc poss. sium Terapnæ. *Ouid. Epist. 15.*  
Rure Terapnæ nata puella Phrygem. *Stat. 2. Sylu.* Blanda Te-  
rapnæ placeant vineta Galesi.

Terebellum, Vide Terebra.  
Terebinthus, ibi, rjmbos. Arbor est circa Idam, Macedoniã-  
que, breuis, fruticosa, & conorta: in Syria verò magna & co-  
piosa, materica lenta, & nigra, lauri penè folio, oleæ flore, sed pu-

niceo, baccis primùm herbaceis, mox rubris, & quum maturue-  
rint, nigrantibus, magnitudine fabæ, resinosis, & sulphureosis, ra-  
dice valida, in profundum acta. Duo terebinthi sunt genera,  
sexu distincta, ex quibus mas sterilis est, teste *Theophr.* Ex hac ar-  
bore distillat laudatissimum resinæ genus, quam Terebinthinam  
Latini vocant, *Plin. lib. 25. cap. 6.* de resinæ generibus loquens,  
In arborum differentia placet terebinthina odoratissima atque  
leuissima: nationum Cypria atque Syriaca, vtraque mellis Attici  
colore, sed Cypria carnosior, siccorque. Terebintha arbor,  
nunc videtur in hortis D. Cardinalis Bellaij ad ædem D. Virginis  
Parisiensis.

Terebra, bræ, pen. cor. Instrumentum quo ligna perforantur: à  
terendo dictum. {τριπτερον. GALL. Vne teriere. ITA. Tri-  
uella. GERMAN. Ein borer, napper. HISPANIC. Barrrena. ANGLI. An  
auger or wimble. } *Colum. lib. 4. cap. 29.* Nam antiqua terebra, quam  
folam veteres agricolæ nouarant, scobem faciebat, perurebatque  
eam partem, quam perforauerat.

Terebellum, diminutiuum. Instrumentum chirurgorum, quo fra-  
cta cranij ossa eximuntur. {τριπτερον. GALL. Petite teriere. ITA.  
Treuellino, succhiellino. GERMAN. Ein hõrerlin, oder N. pperlin. HISP.  
Pequenna barrrena. ANGL. A little percer or wimble. }

Terebro, bras, Terebra perforo. {τριπτερον. GALLIC.  
GALL. Percer, faire vn trou avec vne teriere. ITA. Triuella, fo-  
rare. GERMAN. Boren. HISPANIC. Barrrenar. ANGL. To perce or bo-  
re with a wimble or auger. } *Virgil. 2. Æneid.* Aut terebrare cauas  
vteri & tentare latebras. *Colum. l. 5. cap. 9.* Eas terebrari Gallica  
terebra conuenit. *Ouid. 6. Fast.* Prima terebrato per rara foramina  
buxo, vt daret effecti tibia longa sonos. *Sueton. in Tiber. cap. 68.*  
Articulis ita firmis, (sunt Tiberius lup.) vt recens & integrum  
malum digito terebraret, caput pueri, vel etiam adolescentis ta-  
litro vulneraret, &c. } Huius compositum est, Exterebro, de quo  
suo loco.

Terebratio, onis, verbale, Ipse terebrandi actus. {τριπτερον. GALLIC.  
Terebration, d'vne teriere. ITA. Foramento con triuella. GERMAN.  
Borung. HISPANIC. Barrrenamiento. ANGLIC. A pearcing or boring  
with a wimble. } *Colum. l. 4. cap. 29.* In illa autem, quæ fit per tere-  
brationem, &c.

Teredo, inis, pen. prod. {Τυρνασκη. GALL. Teigne, ver qui s'en-  
gendre dans le bois. ITALIC. Verme generato nel legno che lo rode.  
GERMAN. Ein holzwurm. HISPANIC. El gusano que roe la madera.  
ANGL. A worme that eateth wood. } Vermis in ligno nascens, il-  
ludque erodens. Est autem hæc vox Græca, sed quam Latini &  
vsu & inflexione suam fecerunt. Græci enim τυρνασκη appellant,  
quam nos teredinem. Quamquam nihil prohibet Latiam vo-  
cem esse à terendo dictam. Eadem & Tinea dicitur. Licet sint qui  
distinguant, vt teredines tantum dicantur in mari, hoc est, in na-  
uibus: tinea, terrestres. *Plin. lib. 16. cap. 41.* Infestantium, quatuor  
genera Teredines capite ad portionem grauissimo rodunt den-  
tibus: hæc tantum in mari sentiuntur, nec aliam putant teredinem  
propriè dicitur terrestres tinea vocant. Teredo pro verme ves-  
tes terente, & erodente. *Plin. lib. 8. cap. 48.* de prætextis Seruij  
Tullij, Mirumque fuit, nec defluisse eas, nec teredinum iniurias  
seuisse annis quingentis sexaginta.

TERENTIUS, Ciceronis vxor fuit, Epistolis ipsius notissima, quam pos-  
tea à viro repudiatam Sallustius vxorem duxit, vt inimici sui  
arcana certius posset discere ex ea, quæ omnium eius consilio-  
rum particeps fuerat & socia. Connumeratur hæc à *Plin. lib. 7. c.*  
48. inter longissimæ vitæ exempla, vt quæ vsque ad cxxvij. an-  
num dicatur peruenisse.

TERENTIUS, τερτιος, Poeta comicus, natione Afer, patria Cartha-  
ginienfis, libertus fuit Romæ Terentij Lucani. GER. Ein far-  
tissenscher Comedischreiber / von Carthago burttg. } à  
quo ob liberale ingenium optimis literis eruditus, in hominum  
nobilissimorum amicitiam peruenit, præcipuè Scipionis, &  
Lælij: quorum etiam opera adiutus creditur in scribendo, ob  
sermonis elegantiam. Cui opinioni adstipulatur etiam *Varr.*  
Non obscurum est, inquit, adiutum Terentium in scriptis à  
Lælio & Scipione. Eandem ipse famam auxit. Nunquam enim,  
nisi leuiter se tutari conatus est. Scriptis fabulis sex, quæ om-  
nium manibus teruntur. Posthac visendarum Athenarum cupi-  
ditate ductus, ex quo nauim ascendit, nusquam deinde con-  
spectus est: quod fit, vt naufragio creditur periisse. *Lactius exequi-  
tur huius vitam Donatus in Prolegomenis Andria.* \* Ab hoc fit  
adiectiuum Terentianus, apud *Quint. lib. 6. cap. 3.* Nec minus ni-  
ger, inquit, nec minus confidens, quam ille Terentianus est  
Phormio. Terentius Scaurus Grammaticus, quem *Gellius* dicit  
floruisse Adriani temporibus, ac librum de Cæsellij Vindicijs  
Grammatici erroribus scripsisse. Terentius Culeo, senator  
Romanus, captus à Carthaginiensibus fuit, & redemptus ab A-  
fricanò maiore: vnde & curram eius sequutus esse dicitur pilea-  
tus: vt refert *Lin. 10. bel. Pun.* Hinc natus error apud indoctos, qui  
Terentium comicum à Pœnis captum fuisse, & à Scipione re-  
demptum crediderunt.

Terentius Varro, collega Pauli Æmilij post cladem Canensem  
cum reliquijs exercitus, Cannisum se recepit. Cum Romam re-  
deunt gratulatus est populus Romanus, quod de Republica non  
desperasset.

TERENTIVS, Locus in campo Martio, quod in eorum Diris patris  
in terra occultaretur: quæ ludis tantum secularibus effusa ter-  
ra ostendebatur: usque peractis, rursus claudebatur. *Martial. Bis  
mea Romano spectata est vita Terento.* Hoc est, binos spectauit  
ludos seculares. *Idem l. 4.* Et quæ Romuleus sacra Terentius ha-  
beret.

Terentinus, tina, tinum, penultima product. adiectiuum, vnde  
Ludi Terentini dicti sunt, qui alio nomine seculares vocan-  
tur, qui centesimo quoque anno tribus diebus continujs, etis











būsq; noctibus celebrabantur: tamen postea ambitione principum minore interiecto spatio aliquoties fuerint celebrati. *Aufonius in Ternatis, Trina Terentino celebrata minoſtia ludo.* De horum ludorum institutione, & ritu, vide *Politianum cap. 88. Miscellan. Cenſorium c. 6. Diuum August. de ciuit. Dei lib. 3. c. 18. Valer. Maxim. lib. 2. c. 1.*

**Tēres**, nis, pen. corr. gen. omn. Longum & rotundum, cuiusmodi est figura cylindri: ita dictum quod anguli circumquaque quasi rotundo videantur esse detriti. { *ἄγρῳ ἄγρῳ ἄγρῳ ἄγρῳ*. GALL. Rond en long, comme vne ſaueline. ITAL. Longo & rondo come un' hasta. GERMAN. Rond in die teugeſenmet. HISPAN. Rollo, redondo y luengo. ANGL. Round and long as a iauelipe. } [ Teres est rotundum cum proceritate, inquit *Seruius*, ut apud *Horat.* Teretes futuri Teres Oliua, apud *Virgil. 8. Eclog.* Incumbens tereti Damon sic coepit oliua. *Ouid. lib. 10. Metamor.* Pendebant tereti gemmata monilia collo. *Idem. de Arte, Nec faciem, nec te pigear laudare capillos, Et teretes digitos, exiguumque pedem.* [ *Sueton. in Cas. cap. 45.* Teretibus membris fuit. ] *Virg. 5. Aeneid.* Et tereti subnectit fibula gemma. [ *Oratio teres. Cicer. 3. de Orator.* Sed si habitum etiam orationis, & quasi colorem aliquem requiritis, est plena quaedam, & tamen teres, & tenuis, & non sine neruis ac viribus. ] *Quintil.* Teres vox in disputationibus. *Gellius cap. 14. lib. 7.* Scita & teretia dicere. *Idem cap. 19. libro 13.* Mollius & teretius est dicere freiu, quam freto, &c. ] [ *Torus teres atque rotundus. Horat. 2. Serm. Satyr. 2.* Hoc est, equalis & constans in se, interprete *Acrono.* Nam teretes ( ut inquit ille ) dicuntur, qui ab alio non querunt quid faciendum sit, sed ipsi per se inueniunt. Tale est & illud *Virgilij* de viro bono, mundi iustar habens, teres atque rotundas.

**Tēreus**, nis, Rex Thracum, Martis ex *Bistonide* nymp̄ha filius, qui quum *Progenem* *Pandionis* Athenarum regis filiam uxorem duxisset, eius etiam sororem *Philomelam* per speciem videndam tororis abductam vitiauit, vitiatūque linguam praecidit. Quod facinus quum illa indicare aliqui non posset, cruore suo depictum torori suae transmisit. Qua re cognita *Progne*, ut sororem videretur, *Itym* filium patri epulandum apposuit. Prodato deinde capite, quum pater se uxoris dolo filium in sua viscera condidisse agnosceret, & ad vltionem properaret, *Progne* mutata est in hirundinem, *Philomela* in anem sui nominis, *Tereus* in vrpam, *Icys* in *Phasianum*. *Hac Seruius enarrans illud Virgilij.* Aut ut mutatos Tereti mutauerit artus, *Leges fabulam hanc laetius apud Ouidium libro 6. Meta. Aliter tamen Aristoteles, Gorgiam sequutus, hanc fabulam tradit. Vide in distione PROGNE.*

**Tēgēmini**, vide **TER.**

**TERGESTĒ**, nis, *Ptolemao*, Colonia Venetorum ab *Aquilei* stadia centum octoginta distans ( ut inquit *Strab.* ) hodie *Triestum* vocatur. Vide *Plin. lib. 3. c. 18.*

**Tēginus**, *Tergiuersor*, vide **TERGVVS.**

**Tērgo**, tergis, & *Tergeo*, ges, si, sum, & secundum antiquos tertum. Mundo, nitidum facio, abtergo, purgo. { *מרח* marāh מרח מרחינן מרחב { *מרחינן* machāh מרחינן מרחינן. GALL. Torchet, nettoyer, essuyer. ITAL. Nettare, forbare. GERMAN. Waschen, trucken, anschuberen. HISPAN. Alimpiar. ANGL. To wipe, to wash, to clean, to scoure. } *Iuuenal. Satyr. 14.* Vasa aspera tergeat alter. *Plautus*, Ornantur, lauantur, tergentur, poliuntur. *Liv. 6. bell. Pun.* Secundo die arma curare, & tergere ante tentoria iussit. *Cicer. in Parad.* Ut in familia qui tractant ista, qui terguunt, qui vngunt, qui yerrunt, qui spargunt, non honestissimum locum se circuitus tenent. *Ouid. 2. Metamorphos.* Vterque sitis niteant talaris plantis. *Idem 13. Metamorphos.* - manūque simul veluti lacrymantia terſit *Lumina.* *Varro*, *Atrei* terra miter galca. *Idem*, Alij sunt circumtonsi, & terti atque vinctuli, ut mangonis esse videantur serui. *Nonius.* [ *Huius composita sunt Abstergo, attergo, detergo, extergo; quorum significata explicata sunt suis locis.*

**Tērgum**, gi, *Dorsum*, tota posterior corporis pars. { *גב* ghāb. דור. GALL. Le dos. ITAL. Schenassa, spalle di dietro. GERMAN. Der ruge. HISPAN. Las espaldas a las cueſtas. ANGL. The back } *Virgil. Aeneid. 2.* Ecce manus, iuuenem interea post terga reuinctum. *Idem ibidem*, *Vinxerat & post terga manus.* Inambulare manibus ad terguum reuictis. *Afinius Cic. lib. 10. Plaut. Men. sc. 6. a. 4.* *Tergum*, quam gulam, erura quam ventrem oportet potiora esse. *Plaut. Mofel. sc. 1. a. 1.* Mei tergi facio hoc, non tui fiducia. *Idem Pseud. sc. 1. a. 5.* Quid minitare? Habeo terguum. *Ibidem*, Non te mei tergi misereret, si hoc non effecissent. *Plaut. Miles. sc. 5. a. 2.* Nil motor mihi negotiosum esse terguum. *Plaut. Afin. sc. 2. a. 2.* Si tergo res solueda est, cupio rapere publicum. *Ibidem*, Etiam de tergo ducentas plagas praegnantas dabo. *L. Largitur, &c.* In tergo thesaurum gerit. *Plaut. Afin. sc. 4. a. 2.* Dabitur mihi supplicium de tergo vestro. *Plaut. Capt. sc. 4. a. 3.* Vae illis virgibus quae hodie in tergo morientur meo, &c. ] *Ouidius lib. 2. Metamorphos.* Ossaque post terguum magnae iactata parentis. [ *Dicitur & de auibus. Cicero 2. de Naturā deorum*, *Grues* in tergo praevolantium colla & capita reponunt. [ *Item de ceteris animalibus. Ouid. 13. Metamorphos.* *Taurus* in tergora septenti. *Plaut. Capt. sc. 3. a. 4.* Praetruncavit tribus tergoribus glandia. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1.* Carnaria glandia tergoribus onerata. *Ouid. 8. Metamorphos.* terga & tergora dixit, de eadem re & suilla carne. ] Neque solum de animalibus, verum etiam de rebus inanimatis dicitur. Vnde *libram* a tergo scriptum dicimus, id est, a posteriori parte chartae vel membranae. *om̄. Iuuen. Satyr. 1.* Scriptus & a tergo, necdum sinitus *Orestes*. *Glaciar* terga fluviorum, *Claua*, de *bel. Germ.* *Aetia* terga lorice. *Stat. 9. Theb.* Aliquando tamen *Tergum* pro tergo ponitur. { *ἄγρῳ ἄγρῳ ἄγρῳ ἄγρῳ*. GALL. Cuir, peau. ITAL. Cuoro. GERMAN. Ein haut oder Läder. HISPAN. Cuero a pelle jo. ANGLI.

*The hid or leather.* } *Virgilius 1. Aeneidos*, *Mercatūque* solum facti de nomine *byſſam*, *Taurino* quantum possent circumdare tergo. [ *Item pro scuto, quoniam scuta corio tegi solent.* ] { *ἄγρῳ ἄγρῳ ἄγρῳ ἄγρῳ*. ANGL. The hid or leather. } *Idem libro 2. Aeneidos*, *Et tergo* decuit hastas. [ *Et iam Tergus, quāam Tergum, a terendo dici videntur, quoniam vehendis oneribus tertuntur.*

[ *Terga* ve tere, fugere. *Idem duum. Caesar 3. belli Gall.* Ut ne vnum quidem nostrorum impetum ferreat, at statim terga verterent. *Dare terga*, idem. *Quintilian libro 2. cap. 13.* Nonnunquam terga etiam deuisse similita fuga proderit. *Virgilius 4. Georg.* Aut hos verſa fuga victor dare terga coegit. [ *Ouidius 13. Metamorphos.* *Vidi*, puduitque videre, dum ta terga dares. *Idem Eleg. 5. libro 3.* *Trist.* Verſaque amicicia terga dedere mea. *Linium libro 7. dec. 4.* *Ad terguum* hostium. *Sueton. in Tiber. cap. 60.* *Territus* quod is ( *piscator* ) a tergo insula per aspera & deuia erepsisset ad se. *Sennec. cap. 10. de Consol. ad Marc.* Instat a tergo mors. *Plaut. Menec. sc. 2. a. 2.* Video *Menachmum* a tergo, &c. ] *Præbere terga* fugæ, *Ouidius 10. Metam.*

**Tergiuersor**, laris, Fallo, & dicta *mutio*, inquit *Nonius*, refugio, ad rem proposita venire nolo, malitia aduersarium illudo. [ *Idem ibidem*, *abstergere, mutare, idem in vna.* ] GALLIC. Reculer & ne vouloir venir au point, fuir, ne vouloir venir a raison. ITAL. Tergiuersare, postergare, voltar le spalle. GERMAN. Den rügen, tēhren, aufſuchen, nemmen / hinderſich tauffen / vnd nicht an ein sach vñ ſich sich sperren. HISPAN. Boluar las espaldas. ANGL. To turne back and flee, to retire, recule or returne. } *Cic. ad Quintum Fratrem*, *Fannium* inuitum, & huc atque illuc tergiuerſantem, testimonium contra se dicere cogo. *Plaut. Quid expectas? quid tergiuerſaris? Cicer. lib. 3. Tus.* Quid tergiuerſamur *Epicure*? nec faciemur eam nos dicere voluptatem quam tu idem, quum os perfricisti, soles dicere? Id est dissimulamus & subterfugimus. [ *Iureconsulti accipiunt tergiuerſari, pro inuicſum ab accusatore desistere, teste Martiano ad Senatuscons. Turp. l. j.*

**Tergiuersatio**, tergiuerſationis, verbale, Subterfugium, detrectatio. { *ἄγρῳ ἄγρῳ ἄγρῳ ἄγρῳ*. GALL. Tel reculement & fuite. ITAL. Tale reitramento. GERMAN. Ein aufſicht / oder ſpernung; hinderſich tauffung. HISPAN. Aquella obra de bauer las espaldas. ANGL. A turning back, a retiring. } *Cic. pro Milone.* Quid erat motus & tergiuerſationis?

**Tergiuersanter**, aduicibium. *Velleius Paterculus Histor. lib. 1.* Quid ad *Cannas* quāam tergiuerſanter perniciolam *Reip.* pugnam, tam fortiter in eo *Marte* obierat.

**Tērgūs**, tergoris, penul. corr. neut. gen. Corium, & proprie crasſior illa pars, qua terguum, id est, dorsum tegitur. { *ἄγρῳ ἄγρῳ ἄγρῳ ἄγρῳ*. GALL. Cuir, peau. ITAL. Cuoro. GERMAN. Läder. HISPAN. Cuero a pellejo. ANGL. The hid or leather. } *Virg. lib. 1. Aeneid.* *Tergora* diripiunt costis, & viscera nudant. *Plinius lib. 8. c. 10.* Durissimum dorſo terguum, ventres molles, serarum nullum tegumentum. *Silius libro 3.* Squalente tergo serpens.

**Terginus**, a, um, possessiuum: ut *Terginum* lorum, id est, scutica a tergo animalis. { *ἄγρῳ ἄγρῳ ἄγρῳ ἄγρῳ*. GALL. Da cuir. ITAL. Di cuoro. GERMAN. Läder. HISPANIC De cuero. ANGL. Of an hide. } *Plaut. in Pseud.* *Aedepol* nostrum durius terguum est, quāam terginum hoc meum.

\* **Tergoro**, as, are. *Plin. lib. 8. cap. 52.* Tunc inter se dimicant, indurantes attritu arborum costas, lutoque se tergorantes. Id est, quasi terguum nouum in luto sibi inducentes.

**Terina**, nis, *Terina*, Agri *Brutij* oppidum maritimum: a quo propinquus sinus *Terinaeus* appellatur. *Autor Plin. lib. 3. c. 5.*

**Teris**, nis, *Teris*, Fluius est *Sicilia*, non procul a *Catana*, teste *Plin. lib. 3. cap. 8.* [ *Stephanus* alium eiusdem nominis fluium collocat in *Phyrgia*, quem alio nomine *Gallum* ait appellari.

**Tērmēnārium**, inquit *Varro lib. 4. de ling. Latina*, *Linteam* quod tenetur corpore.

**Tērmēntum**, apud *Plautum*, pro detrimento, teste *Festo*.

**Termera**, nis, *Termera*, Oppidum liberum *Cariæ*, teste *Plin. lib. 5. cap. 19.* *Stephanus* *Lyciæ* assignat.

**Termerium**, nis, *Termerium*, Promontorium est *Myndiorum*, *Candariæ* *Coorum* promontorio oppositum, & quadringenta non amplius stadiorum mari ab eo diremptum. *Autor Strab. lib. 14.*

**Termeſſus**, nis, *Termeſſus* *Ptolemao*; *Pisidiae* vrbs est, teste *Strab. lib. 13.* *Cibyrae*, & *Milyis* proxima.

**Tērmēs**, terminis, penult. corr. masc. gen. *Ramus* ex arbore decerp- tus cum fructu. { *ἄγρῳ ἄγρῳ ἄγρῳ ἄγρῳ*. GALL. Vne branche d'arbre auec son fructu. ITAL. Ramo d'albero con fructu. GERMAN. Ein abzuebrochen ſchoß mit der frucht. HISPAN. El ramo a renueno del arbol. ANGLIC. The bough or branch of a tree with the fruite. } *Qui* quoniam in diuisione agrorum ante quāam metæ ponerentur, figi solebat, termino nomen dedit. *Proprie* *termes* ( *sic Porphyrio* ) est oliua, sicut *palmas* *vitis*. *Horat. Epod. 16.* *Germinat* & nunquam fallentis *termes* oliua. *Gellius* tamen etiam *terminem* appellat *palmarum* cum fructu auulsum, quem *Graeci* *σάδα* nominant.

**Termila**, nis, *Herodoto*, *Populi* sunt *Lyciæ*, a *Creta oriundi*, quo *Sarpedon* *Minois*, & *Rhadamanti* frater *colonus* ex *Creta* duxit, ac *Termilas* nominauit, quum prius *Minys* & *Solymi* vocarentur, ut *Herodotus* refert. Postea *Lycus* *Pandionis* filius, eosdem a se *Lycios* appellauit. Quae profecto ratio *Lycios* ac *Solymos* eosdem esse ostendit, quanquam *Homerus* eos videatur separare.

**Tērmīnūs**, ni, proprie dicitur *limes*, qui agrum ab agro diuidit: a terendo, ut *Varroni* placet *lib. 4. de ling. Lat.* quod haec partes maximè terantur propter iter limiare. Aut certe a *Graeco* nomine *ἄγρῳ ἄγρῳ ἄγρῳ ἄγρῳ*, quod est eiusdem significationis. dicebant etiam *Antiqui* *Terminum* pro *Termino*, quo vsus *Aetius* poeta, *autore Paterone*, *ibidem*. { *ἄγρῳ ἄγρῳ ἄγρῳ ἄγρῳ*. GALL. Terme, l. 2







bo. *Plaut. Mil. sc. 1. a. 1.* Te vnum in terra viuere virtute & factis inuicti simum. *Ouid. Eleg. ult. lib. 4. Trist. P.* otinus ut moriat non ero Terra tuas. *Velleius*, Cui terra defuit ad victoriam, defuit ad sepulturam, &c. ¶ Terra legere. *Sueton. in Aug. c. 16.* Biremibus Pompeians terram legentibus, &c. ¶ Terra Italia, *Lin. 8. d. 4.* Et iterum, Terra Italia & Hispania. *Idem lib. 2. dec. 5.* & alibi. *Item* In terra Umbria. *Gell. 2. lib. 3.* In terra Sicilia, *Idem c. 7.* In terra Italia, *cap. 8.* In terra Graecia; *Et* in terra Gallia *cap. 9. lib. 3.* In terra Italia, *cap. ult. lib. 16. Item* E terra Asia, *Idem Gell. c. 9. lib. 19.*

¶ Terra filij, γῆ υἱῶν, olim obscuro ignotoque genere prognati dicebantur, propterea quod terra sit omnium communis parens: vel quod iuxta quorundam etiam historias, primitus mortales ex terra nascebantur: quod etiam de gigantibus Poetarum fabulæ prodiderunt: quorum quoddam obicera essent, & incognita stirpe prognati, ad Terram communem omnium matrem, origo referebatur. Ad quod alludens *Iuuenalis*, hominem obscuro gigantium fraterculum appellat. *Cic. Att. lib. 1.* Et hinc terra filio, nefcio cui, committere epistolam tantis de rebus non audebam. *Vide Erasmi Adagia.*

¶ Terram pro terra, eodem *Erasmo testis*, prouerbialis est figura in hominem exulem, erronem, & incertis vagantem sedibus. *M. T. in Epistolis ad Atticum libro 14.* Hæc & alia ferre non possum: itaque γῆ υἱῶν cogito, significat se de fugiendo cogitare. Terra defossum aliquid habere dicitur, qui non impertit, neque profert suas dotes: lumpum ab auaris aurum humo defodientibus, quod apud *Plautum* facit *Euclio*. ¶ Terram videre dicuntur qui ad molesti, prolixique laboris finem propemodum peruenerunt. γῆ ἐπέει. Sompnum à nauigantibus. *Varro lib. 1. de Re rust. scribit* terram tribus modis dicitur communi, proprio & misto. Communi, ut quum dicimus, orbem terræ, & terram Italiani, quum & lapis, & arena, & cætera eius generis sint in nominando comprehensa. Altero modo dicitur proprio nomine, quæ nullo alio vocabulo neque cognomine adiecto appellatur. Tertio modo dicitur terra quæ est mista, in qua ferri non potest & nasci, ut argilliosa, aut lapidosa. ¶ Terra etiam vocatur *Vata*, siue quoddam rebus omnibus vestiat, seu quia vi sua stet. *Ouid. lib. 6. Fastor. Stat* vi terra sua, vi stantio *Vesta* vocatur. Dicitur & mater. *Colum. lib. 10.* Tu penitus clathris eradere viscera matris Ne dubita. *Plin. lib. 2.* Sequitur terra, cui vni rerum naturæ partium eximia, propter merita cognoomen indidimus maternæ venerationis. Nos nascentes excipit, patos alit, semel editos sustinet, & semper non vltimè complexa gremio iam ab reliqua natura abdicatos, tum maxime ut mater operiens. *Et paulo post*, Terra serpentem, homine percusso, amplius non recipit.

**TERRAM**, punctum esse cæli, ex *Hygено* cognoscitur: is enim sic in libro de Limitibus: Cali punctum esse terram, sic describunt, quod dicant, à polo ad Saturni arciculum interuallum esse: quod Græci Hemitonion appellat: à Saturno, deinde ad Iotē, hemitonion: ab hoc deinde ad Martem, tonum: à Marte deinde ad Solem, ter tantum esse, quantum à polo ad Saturnum, hoc est, trihemitonion: à Sole deinde tantum esse ad Venerem, quantum à Saturno ad Iouem, hemitonion: à Mercurio deinde ad Lunam, tantundem Hemitonion: à Luna ad terram tantum, quantum à polo ad Iouem, tonon, sic terram punctum cæli esse ostendunt, & ars musica per hæc diastemata constare fertur.

**Territorium**, τῆρ. Est (ut inquit *Pomponius*) vniuersitas agrorum intra fines cuiusque ciuitatis. { מְדִינָה מְדִינָה מְדִינָה madhinah } *Sabb. d. 2. c. 2.* **GALLIC.** Territorio. **ITAL.** & **HISP.** Territorio. **GERMAN.** Der Heber oder der gutteren Wann umb ein stadt wung vnde Wan umb ein staden. **ANG.** Territorie, the boundes of a countrey or fields lying within the boundes of a citie. } Quod ab eo dictum est, quod maximè teratur, vel quod magistratus eius loci intra omnes fines terendi, id est, sumanouendi ius habeat. *Hætenus Pomponius. Plin. lib. 24. cap. 6.* Extra territorium id abire. *Cicer. 2. Philipp.* Vi florentis colæ territorium minueretur. ¶ Territorium, inquit *Frontinus*, Quicquid hostis terrendi causa constitutum est.

**Terreus**, a, um. Quod est ex terra. { γῆν } **GALL.** De terre. **ITAL.** Di terra. **GERMAN.** Trdin. **HISP.** Cosa de materia di tierra. **ANG.** Of the earth. } vt. Vas terreum. *Colum. 1. l.* Horreum camera constructum, cuius solum terreum, prædè quàm consternatur perfossum.

**Terrenus**, a, um. Quod vel in terra natum est, vel in terra viuunt, vel aliquid eum terra commune habet, ut Terrenum animal { γῆν } **GALL.** Terrien, nè ou viuant en terre. **ITAL.** Terreno. **GERMAN.** Trdin. **HISP.** AN. Cosa perteneciente à la tierra. **ANGLIC.** Earthly, living on the earth. } *Virg. 6. Æneid.* Terrenique hebetant artus, moribundaque membra. *Ouid. 14. Metamorph.* Sic vbi terreno Lyceus est opus hians, Existit procul hinc, aliòque renascitur orbe. *Idem 1. Metamorph.* Nec quoquam terrenæ facis habentem. *Cic. 1. Tusc.* Corpora nostra terreno principiorum genere confecta ardore animi concalescent. *Plinius lib. 9. cap. 29.* Terreni maiores quàm pelagici. ¶ Terrenus, pro terreus. γῆν, γῆν. *Colum.* Arca quoque si terrena erit, ut sic ad tecturam latis habilis. *Item*, Terrei colles. *Liuius 8. dec. 4.*

**Terrenum**, ni, substantiuum neutri generis, Terra cultui idonea. { γῆ } **GALL.** Terron, champ. **ITA.** Terreno. **GERMAN.** Erden/ erdfeld/ bau erdtich. **HISPAN.** Terrunno, a natur alexa de tierra. **ANGL.** Ground or land for manuring. } *Colum. lib. 2.* Callidissimi rusticarum rerum genera terreni tria esse dixerunt: campestre, collinum, montanum. *Idem lib. 1.* Agrum habebimus salubri cælo, vbi gleba, parte campestri, parte alia collibus, vel ad Orientem, vel ad Meridiem molliter deflexis, terrenisque aliis atque aliis syluestribus & asperis.

**Terrestre**, & hoc Terrestre, Terrenus. { γῆν } **GALL.** Terrestre, de terre. **ITAL.** Di terra. **GERMAN.** Trdin. **HISP.** Cosa di

tierra. **ANG.** Of the earth. } vt Terrestre animal, quod in terra vitam agit. *Plin. lib. 10. c. 61.* Ruribus in terrestribus parient serpentes. *Ouid. lib. 14. Metamorph.* tantisque per alta labores Æquora sustinuit, tantos terrestribus ammis. *Cicer. 6. Verr.* Illud *Flaminius* ita ex æde sua sustulit, vt in Capitolio, hoc est, in terrestri domicilio Iouis poneret. *Liuius 3. bell. Pun.* Consul literis Philippique Annibalis perlectis, con signata omnia ad Senatum trinnere terrestri misit: nauibus de his legatos iussit. *Liuius 1. ab Vrbe.* Audi *Iupiter*, & tu *Iano*, *Quirine*, dique omnes cælestes, vbi que terrestres: volque inferas, ad dite. *[Plaut. Capt. sc. 2. a. 1.]* Terrestres cœca est. E Sus terrestris bestia est. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 3.* Terrestres pecudes, cui opponuntur pisces. ] Præsidium terrestre, cui opponitur timor. *Cic. 7. Verr.* Cleomenes autem quod erat terrestre præsidium non res, sed nomine, sperabat: is in Iouis, quos ex eo loco deduxisset, explere se numerum nauarum & remigum posse.

**Terrigena**, pen. cor. communis generis, Ex terra genitus. { γῆν } **GALL.** Engendré de la terre. **ITAL.** Generato di terra. **GERMAN.** Bon det erden geboren. **HISPAN.** Engendrado de la tierra. **ANGLIC.** Engendered of the earth. } *Cicero 2. de Diuin.* Terrigenam, tardigradam, domi portam, sanguine cassam, potius quàm hominum more cochleam dicitur. *Lucan. lib. 3.* Aut si terrigenæ tentarent astra gigantes *Ouid. Epist. 12.* Donec terrigenæ (facinus miserabile) fratres In se constrictas conseruere manus.

**Terricola**, Qui terram habitat. { γῆν } **GALL.** Qui habite en la terre. **ITAL.** Chi habita nella terra. **GER.** Ein wohner vff erdtich. **HISPAN.** El que mora en la tierra. **ANGL.** That dwelleth on the earth. } Est autem hominum epitheton apud Poetas, à terræ inhabitatione deductum, quo mortales distinguuntur à superis, qui à cælesti habitatione cælicolæ dicuntur.

**Terricrepus**, a, um, penultima correpta, Iouis vel fulminis epitheton, quasi terribiliter, seu cum terrore increpans. Vox est poetica. *Capo lego.*

**Terræ motus**, huius us, Terræ concussio, quæ à spiritibus terræ inclolis & exitum sibi molientibus fit. { γῆν } **GALL.** Tremblement de terre, mouuement ou ésmouuon de terre. **ITA.** Terremoto, smouimento de la terra. **GERMAN.** Erdhidem. **HISP.** Terremoto. **ANG.** An earth quake. } [Terræ motus quid sit. *Vide apud Gellium cap. 28. libro 2.*] *Plin. lib. 1. cap. 84.* Fiunt cum terræ motu & inundationes maris, eodem videlicet spiritu infusi, aut residens siuo recepti. Maximus terræ memoria mortalium exitit motus, *Tiberij Cæsaris principatu*, XII. vrbibus *Afiz* vna nocte prostratis. *Cicero 2. Offic.* Si tecta aut vi tempestatis, aut terræ motu, aut vetustate cecidissent. *Idem 1. de Diuin.* Conquassatis maximis terræ motibus. *[Liuius lib. 10. dec. 4.]* Terra monit, &c.]

**Terræneola**, læ, cum accentu in antepenultima, Auis alaude similibus, præterquàm quod in capite apicem non habet, sicut alauda. { γῆν } **GALL.** Terræneola. } *[Dicitur terræneola, quod non in arboribus, sed in terra vertitur atque nidificet. Sipontinus.]*

**Terror**, oris, timoris incussio. { γῆν } **GALL.** Effroy, frayeur, espouuancement, estouuement. **ITAL.** Terrore, spauento, paura. **GERMAN.** Ein schrecken/ oder schrecken. **HISPAN.** Espanto del que spanta. **ANGL.** Dread/ feare, terrour. } *[Ois. 4. Tusc.]* Quæ autem subiecti sunt sub metu, ea sic desiniunt. *Pigritiam metum consequentis laboris, terrorem, metum eoncutientem. Ex quo fit vt pudorem rubor, terrorem pallor, & tremor, & dentium crepitus consequatur. Seruius inter terrorem & metum sic distinguit: quod terror propriè sit, qui aliis infertur: vnde & terribilis dicitur metus, quem habent timentes. [V. *Alleim*, Duos terrores Reip. (Carthagiæ & Numantiam sup.)] Licet aliquando terror pro metu ponitur. *Virg. 11. Æneid.* Quod si tantus habet mentes & pectora terror. ] *Plaut. Aopistr.* Exurgite qui terrore meo occidistis. *Ibidem;* Eadem nos formido timidas terrore impulit. *Ouid. 13. Metam.* Conuocat Atrides socios terrore parentes. ]*

**Terreo**, res, rui, Timorem alicui incutio, terrorem affero, terrorem intero, terrorem inuicio, timorem facio. { γῆν } **GALL.** Espouuancer. **ITAL.** Spaurire, spauemare. **GERMAN.** Erschrecken. **HISPAN.** Espantar. **ANGL.** To feare, to mak affrayed. } *Virg. lib. 1. Georgie.* Et sonitu terrebit aues: *Cæsar lib. 3. belli Ciuil.* Et legionarij interioris munitionis defensores, scalis admotis, tormentisque cuiusque generis, tollisque terrebant. *Virgil. libro 8. Æneid.* Iam tum religio pavidos terrebat agrestes Dira loci. *Idem libro 6. Æneid.* licet ingens ianitor antro Æternum latrans exangues terreæ umbras. *Idem octauo Æneidos.* Neu bellij terrore nimis. *Ouidius 14. Metam.* Tonitruque & fulgure terruit orbem. *[Tibull. 4.]* Me cognita virtus terret. (sup. vires.) *Ouid. 13. Metam.* Non tu tantum terretis *Vlyse*, sed fortes etiam. } ¶ Huius composita sunt. Absterreo, conterreo, deterreo, exterreo, perterreo: quorum significata explicantur suis locis.

**Territus**, a, um, participiu, seu nomen ex participio. { γῆν } **GALL.** Espouuante. **ITAL.** Spauentato. **GER.** Erschret. **HIS.** Espantado. **ANG.** Feared, or made affraide. } vt, Territus animi hoc est, conturbatus animo. *Liui. 7. ab Vrbe*, Itaque Consule territo animi, videlicet tu, inquit, *A. Cornelij*, Cacus meo illud supra hostem? *Ouid. 2. Metam.* Venatrixque metu venantem territa fugit.

**Territo**, as, penult. corrept. Frequentatiuum à Terreo. { γῆν } **GALL.** Espouuancer. **ITALIC.** Spaurire. **GERMANIC.** Diffe/ oder heffus erschrecken. **HISPAN.** Espantar. **ANGLI.** To mak affraide. } *Territo in Andr.* Dije te eradicens, ita me miseram territas. *Virgil. 4. Æneid.* & magnas territat vrbes. *Idem 12. Æneid.* quos improbus aduenca bello Territat. *Liuius 8. ab Vrbe.* Dein postquam adspersa



tete per superos omnes testatur. [Velleius Testatus est patriam & parentes. Heliodorus. Cornel. Tacit. libro 2. Suis testari, dixit, pro hortari.] Accipitur item testari pro testamentum condere. *Sanctus, Cicero de Invent.* Possitne quispiam de filij pupilli re testari. Huius verbi composita sunt, Antestor, atestor, contestor, detestor, obtestor, & protestor: quorum significata explicata sunt suis locis.

**Testatus**, Qui testamentum fecit. { *Testatus*. GALL. Qui a fait testament. ITAL. Chi ha fatto testamento. GERM. Der etn testament/oder etb gemacht aufgesetzt hat. HISP. El que a hecho testamento. ANGL. That maketh a testament. } cuius contrarium est intestatus, qui testamentum non condidit. *Idem.* Vnde & ab intestato dicitur aliquem heredem factum, hoc est, non ex testamento, quod nullum erat, sed iure propinquitatis. ¶ In significatione autem passiva testatus dicitur apertus, vulgaris, ab omnibus cognitus, quod id quasi omnes testentur. { *Testatus*. GALL. Approuvé par tesmoins, testifié, cognu & averé. ITAL. Cosa conosciuta, manifestata. GERM. Besaget, kundtich. HISP. Conoscido, manifeste por testigos. ANGL. Testified, known. } Cicero 4. Verrinis, Vt res quam maximè clara atque testata esse poterit, in ius ad Merellum Carpinatum voco, tabulasque societatis in forum deferro. *Ovid. lib. 3. de Ponto Eleg. 1.* Nota tua est probitas, testataque tempus in omne. *Cicero Curioni.* Aut certe testatum apud animum tuum relinquam, quid tulerim. [Luius lib. 7. dec. 4. Testata manu sua indicia dicit. *Vide & Gellium cap. 13. libro 15.* ubi docet dici Testor te, & testor abs te.] ¶ Hinc Testator, & Testatissimus. *Casus 8. belli Gallici*, Itaque omnibus qui arma tulerant, manus præcidi, vitæque concessit, quod testator esset pœna improborum. *Cicero pro Calio*, Nam necesse est, non paucos, ut & comprehendi Licinius facile posset, & res multorum oculis esset testator.

**Testabilis**, is: Dicitur Testabilis is qui ius dicendi testimonij habet. *Gell. cap. 7. lib. 6. de Variata* virgine loquens sic ait: *Leges* (Horatia) ei plurimi honores sunt: inter quos, ius quoque dicendi testimonij tribuitur: testabilisque vna omnium sceminarum ut fit, datur. *Hæc Gell.* Contrarium autem verbum usurpavit lex XII. *Tabul.* In probis instabilisque esto, &c.]

**Testatio**, Testimonium. { *Testatio*. GALL. Teloignage, le fait de témoigner, deposition de tesmoings. ITAL. Testazione, testimonianza. GERM. Besagung, kundmachung. HISP. El dicho del que es testigo, obra de testificar. ANGL. Testifying or witnesssing. } *Liv. 8. ab Vrbe*, Sicut scederum ruptorum testationem, iugenti fragore cæli procellam effusam. *Quintilian. libro 5. cap. 13.* Siquid ab aduersario testationibus comprehentum. [Idem *Quintilian.* Testationes facere, alibi dixit. *Item*, Testationem & testes inter se collidere, &c.]

**Testator**, oris, Testamenti conditor, vox in primis frequens apud Iuriconsultos. { *Testator*. GALL. Testateur. ITAL. Testatore. GERM. Ein testament macher / der ein etb gemacht hat. HISP. El que haze testamento. ANGL. That maketh a testament. }

**Testatrix**, cis, *Scauola Digestorum lib. 29. Tit. 2. l. 99.* Usuris iisdem, quæ ad exhibitionem à testatrice præstabantur.

**Testatò**, Aduerbium. *Vlpian. in l. si procurat. §. si ignorantes ff. mandati vel contrà.* Sed & si testatò conuenerunt debitorem, ut si ipse putaret, appellaret, &c. \* Denuntiare aliquid testatò, id est Expressè & aperte prædicere. *Vlpian. in l. si licet autem ff. de periculo & ratio rei vend.* \* Testatò & intestatò decedere, contraria. *Paulus in l. in fraudem. §. 2. ff. de iure fisci.*

**Testamentum**, ti, Instrumentum extremæ nostræ voluntatis continens testimonium. *Idem*, aut *Idem*, plurali num. { *Testamentum*. ITAL. Testamento. GERM. Ein testament/oder etb gemacht hat. ANGL. Testament. } *Vlpian. l. 1. Qui testam. fac. poss.* Testamentum est (inquit) voluntatis nostræ iusta sententia de eo quod post mortem fieri uouerimus. Et propriè quod perfectum est, testamentum dicitur. ¶ Sed abusiue quoque testamenta uocamus ea quæ falsa vel iniusta, vel irrita, vel rupta, itèmq; imperfecta sunt. *Cicero de Finib.* Sic eiusdem testamentum non solum philosophi grauitate, sed etiam ab ipsius sententia iudicio discrepare. *Idem pro Milone*, Vnà sui, testamentum simul obsignauit cum Clodio. *Horat. 1. Epist. 7.* & opella forensis Abducit febres & testamenta resignat. [¶ Quod propriè sit Testamentum, *Vide apud Quintilian. Declam. 308.* *Item*, Testamentum an à contestatione mentis dicitur, *apud Gellium cap. 12. libro 6.* Et, tria esse genera testamentorum, *apud eundem Gell. cap. 27. libro 15.* *Item*, Morem testamenti faciendi in prociactu, *vide apud Plutarchum in Coriolan.* Et Testamentorum libertatem siue licentiam iure prohibitam docet *Quintilian. & tangit Sueton. in August. cap. 56.* *Item*, Testamenti formulam, *vide apud Sueton. in Tiber. cap. 23.* Plurima Testamenta rescindi ut ingrata, *Sueton. in Calig. cap. 3. &c.]*

**Testamentarius**, a, um, Quod ad testamentum pertinet. { *Testamentarius*. GALL. De testament, testamentaire. ITAL. Cosa pertinente al testamento. GERM. Das zu etnem testament gehöret. HISP. Cosa perteneciente a testamento. ANGL. Belonging to a testaments. } Vnde testamentaria tabella, & Testamentaria lex, quæ *Cornelia* dicitur, quæ irrogat pœnam ei, qui falsum testamentum, vel aliud instrumentum signauerit, scripserit, recitauerit. Adoptio testamentaria, qua quis per testamentum sibi filium adoptat. *Plin. 15. c. 2.* Quum Scipionis Africani transfisset atrium, uidissetque adoptione testamentaria Saluationis (hoc enim ei fuerat cognomen) Africanorum dedecore notam irrepentem Scipionum nomini.

**Testamentarius**, Qui testamenta falsa conficit, testamentorum sub-

factor. { *Testamentarius*. GALL. Faulsaire de testament. ITAL. Falsatore de testamenti. GERM. Ein testamentfälscher. HISP. El abacca testamentario. ANGL. A maker of false testaments. } *Cicero tertio Offic.* Non de sicariis, ueneficis, testamentariis, furibus, peculatoribus hoc loco differendum est. Testamentarius, notarius, confector, & scriptor testamentorum. *Idem*, *Paulus ad leg. Cornelianam de Falsis. l. Impuberem*, Si testamentarius seruo fideicommissariam libertatem dederit, uideamus ne id extra pœnam sit. *Budæus.*

**Testicularis**, aris, aris, Testimonium dico, notum facio, testibus firmo: { *Testicularis*. GALL. Testimoigner, dire vne chose & l'asseur, testifier. ITAL. Testificare, testimoniare. GERM. Besagen mit zeugnu & darthun. HISP. A testificar. ANGL. To witness, to testify, to beare witness. } *Cicero 3. de Orat.* Quod eò sapius testificor, ut autoribus laudandis ineptiarum nomen effugiam. *Ouid. 2. de Arie*, Te memorem dominæ testificere tuæ. *Idem lib. 5. Fast.* Et Stygiæ numen testificabor aquæ. *Idem Eleg. vbi. lib. 4. Trist.* Causa meæ ruinæ indicio non est testificanda meo.] *Cicero ad Attic. lib. 8.* Testificor me expertem belli fuisse. Testificari Deum, pro testari, & in testimonium inuocare. *Cicero ad Atticum libro 10.* Nam deos, hominèsq; amicitiæque nostram testificor, me tibi prædixisse, neque temerè monuisse.

**Testificatio**, a, um, participium. { *Testificatio*. GALL. Testimoigne. ITAL. Testificatio. GERM. Besagung. HISP. Testiguado. ANGL. Testified. } *Cicero ad Attic. lib. 1.* Illud inest tamen comodi, quod & mihi, & cæteris amicis tuis nota fuit, & abste aliquid quando testificata tua uoluntas omittere prouinciam. *Ouid. Epist. 20.* Linguæque præsentem testificata deam. [Ouid. 4. Fast. Mira sed in scena testificata loquar.]

**Testificatio**, onis, Probatio per testes, testatio, testimonium. { *Testificatio*. GALL. Testimoigne. ITAL. Testificatio. GERM. Besagung. HISP. Testiguado. ANGL. Testified. } *Cicero ad Attic. lib. 1.* Illud inest tamen comodi, quod & mihi, & cæteris amicis tuis nota fuit, & abste aliquid quando testificata tua uoluntas omittere prouinciam. *Ouid. Epist. 20.* Linguæque præsentem testificata deam. [Ouid. 4. Fast. Mira sed in scena testificata loquar.]

**Testificatio**, onis, Probatio per testes, testatio, testimonium. { *Testificatio*. GALL. Testimoigne. ITAL. Testificatio. GERM. Besagung. HISP. Testiguado. ANGL. Testified. } *Cicero ad Attic. lib. 1.* Illud inest tamen comodi, quod & mihi, & cæteris amicis tuis nota fuit, & abste aliquid quando testificata tua uoluntas omittere prouinciam. *Ouid. Epist. 20.* Linguæque præsentem testificata deam. [Ouid. 4. Fast. Mira sed in scena testificata loquar.]

**Testu illicium**, Res minimi pretij: sumptum à filorum fragmentis, quæ de tela decidunt, quæ propriè testuilia uocari uolunt. *Plautus Casin.* Non ego hoc uerbum emptitem testuilio. Quo tamen in loco *Festus* legit tituilio.

**Testuaceum**, vide TESTVS.

**Testudo**, onis, Animal tardigradum, à testa, quæ tegitur, nomen habens. { *Testudo*. GALL. Vne tortue. ITAL. Testudine, galana. GERM. Ein schne. HISP. Gala pago, tortuga. ANGL. A snail. } Earum genera sunt marinæ, palustres, terrestres, & lutariæ, quæ in dulci aqua diuersantur. Ex his marinæ in Indico mari in tantam euadunt magnitudinem, ut singularum superficies habitabiles calas integant, atque inter insulas, Rubi præcipue maris, non alius serè nauigent cymbis. Vniuerso autem generi testudinum dentes nulli sunt, sed testu margins acuti superiore parte inferiorem elaudente, pyxidum modo. Oua pariuat in terra, auium ovis similia, feruèntque educant annuo spatio. Reliquam earum naturam uide *apud Plin. lib. 9. cap. 10.*

¶ Est item testudo machina bellica, tabularis contexta, & crudo corio, aut cilicinis centonibus contexta, aliæ uero materia quæ diffusculter possit exuri. Hæc intus habebat trabem funibus suspendam, quæ si vnco præmuniretur ferreo, fals dicebatur, eò quod incuruata esset cum in usum, ut lapides emtra euelleret. Si uero ferro bifurco caput haberet munium, aries dicebatur, siue quod arietis in moiem retrosum cederet: ut maiori cum impetu feriret, siue quod geminis cornibus capitis arietini similitudinem ferret. Testudo autem dicebatur, quod modò caput exereret, modò subduceret, viuz testudinis ritu. *Silius lib. 1.* Tandem cum densis arcæ testudinis armis, Subducto Pœni vallo, cœcæque latebra Pandunt prolapsam suffossis mœnibus urbem *Cæs. 4. belli Gallici*, Reliquisque diebus turres ad altitudinem ualli, salces, testudinesque parare, ac facere cœperunt. ¶ Testudo item dicebatur congregata militum multitudo confertis scutis testæ aduersus imperum lapidum, aliorumque telorum desuper incidentium. *Ouid. 10. lib. 10. ab Vrbe*, Galli testudine facta conferti stabant. *Cæs. 5. belli Gall.* Ac milites legionis septimæ testudine facta, & aggere ad munitiones adiecto, locum cœperunt. ¶ Rursus testudines in ædificiis dicuntur fornices, siue cameræ, testudine tegminis instar conuexæ. { *Testudo*. GALL. Testudo. ITAL. Testudine. GERM. Ein schne. HISP. Gala pago, tortuga. ANGL. A snail. } *Virg. 1. Æneid.* Tum foribus diuæ, media testudine templi, Septa armis, solioque altè subnixæ sedebat. ¶ Est item testudo, musicum instrumentum viuz testudinis figuræ non admodum dissimile, quod & Græci ab animalis nomine χίλυ appellat. *Ang. A lute.* Huius inuentionem Mercurio assignat Hyginus, qui quum aliquando in testudinem incidisset, cuius caro longa ueritate erat excelsa, solis relicto æruis, qui digitis percussis non inamœnum edebant sonum, ex illius similitudine lyram excogitauit: vnde & testudinis illi nomen mansisse quidam existimant. *Horatius lib. 3.*



37. cap. 10, Andromadas argenti nitorem habet, vt adamas, figura quadrata, & semper telluris similis.

Tessellatus, a, um, Quod tessellis, id est, paruis quadratis lapillis est compositum. GAL. Fait de petites pieces carrees. ITALIC. Fatto a quadris preciosi. GERMAN. Das mit geortren stueck verfertigt / als ein bune die man mit vterstedten Steyne bequ. HISPAN. Cosa hecha de tablillas. ANGLIC. A pavement wrought with small stones or any thing with checker work of small pieces of wood, bone, or stone. & vt, Pavimentum tessellatum. Sueton. de Casar. Muuditarum lautitiarumque studiosissimum multi prodiderunt: quauis tenuem adhuc, & obzaratum, in expeditionibus tessellata & festilia pavimenta circumtulisse. Virruuius libro 7. precipit pavimenta tessellata angulos omnes æquales: eademque festilia dici, quoniam in particulis lecta sunt, vt quocunque velis, possint circumferri. Erant & tessellata, quadam tunica tessuris quibusdam distincta. Vnde palliorum tesseras dixit Plin. libro 35. Zeuxis aureis litteris in palliorum tessuris intextum nomen suum ostentabat.

Tesserula, ruz, Symbolum siue signum frumentarium, quod quæ ad præfectum annonæ referebant, certam frumenti accipiebant mensuram: quemadmodum etiam hodie in quibusdam sacerdotum collegis æneos plumbeosve quadrantes videmus distribui, quos penoris præfectus ab iisdem certa vini mensura, certoque panis pondere solet redimere. GALL. Marque & enseigne, petite piece carree. ITAL. Insegna, bollo, picciol quadro. GERMAN. Ein geortert wargestueck. HISPAN. Sennal, tablilla. ANGLI. A taile of wood to number ibinges deliuered. Persius Satyr. 5. scabiosum tesserula far possidet. Plinius, Frumenti rationem tesserulis ostendebat. Tesserulae item dicebantur exigui quidam, & quadrati lapilli, ex quibus elegantiora pavimenta sternebantur, quæ ab antiquis Tessellata dicebantur. Cicero libro 3. de Orat. ex Lucilio, Quam lepidè lexcis compositæ, vt tesserulae omnes, Arte pavimento, atque emblemate vermiculato.

Tesserarius, rij, Qui tesseram, hoc est, signum bellicum per conruberna militum nuntiat. [Vide Plutarch. in Galba.] GALL. Chi porta il nome alle guardie all' essercito. GERMAN. Ein fornuesser der den trisastuten die hiltliche tofung gibi. HISPAN. El que trae lo apellido de la guerra. ANGLIC. A bringer of the warward.

Tesserarius, a, um, Quod ad tesseram pertinet, xobinæ. vt Ludus tesserarius. xobinæ.

Testa, sta, vas fictile, quod ex argilla tornatum, mox ad ignem coquitur: unde & testa dicta, quasi tosta. GALL. cheres. xaduan. GALL. Test, ou coquille, vaissau de terre cuite. ITA. Chiappa pezo, guscio testò. GERMAN. Ein edeln gestueck. HISPANIC. De alquier vaso hecho de barro se ja d ladrillo. ANG. A vessell made of baked earth, a sharde or shell. Horat. 1. Epist. 2. Quo semel est imbuta recens seruat odorem Testa diu. Ouid. [Eleg. 1. lib. 2.] Trist. Alter humum, de qua fingantur pocula monstro. Quæque docet liquido testa sit apta mero. [Ouid. Eleg. 10. lib. 3.] Trist. Nudaque consistunt formam seruantes testæ vina. &c. Idem lib. 2. Fast. Ara fit huc ignem curta fert rustica testa. Horat. 1. Carm. Ode 20. Vile potabis modicis Sabinum Cantharis, Græca quod ego testa Conditum leui. Ad Herenn lib. 4. Prometheus, quum mortalibus ignem diuidere vellet, ipse si à vicinis cum testa ambulans carbonculos corrôgaret, non ridiculum videretur? Quo & ipsa fragmenta fictilium valorum, testæ dicuntur. Plin. lib. 36. cap. 25. Necessarium binas per diuersum conflationes substerni, capita earum præfigi ne torqueantur, & ruderi nouo tertiam partem testæ ruzæ addi.

Testa item dicitur tegmen cuiuslibet rei durum & fragile, quod Græci τειρανο vt in piscibus omnibus qui duriore vestiuntur cortice, qui à Græcis τερανοισταυρα appellatur. Cicero. 2. de Natur. deor. Quot genera, quamque disparia partim submersarum, partim fluuantium, & innatantium belluarum, partim ad saxa natiuis testis inhærentium? Testas quoque figuratè positas legimus pro ostreis, alijsve id genus piscibus, duriore cortice contractis. Horat. 2. Serm. Satyr. 4. Sed non omne mare generose fertile testæ. Testas item pro ouorum putaminibus dicitur: item pro conchis cochlearum. Plaut. Pœn. Sin' quid est? cochleæ è testa vt sustolli solent, &c. Veteres etiam testu dixerant tanquam genu, vt Flavius Caper annotauit. Mummius in Atellana, Ignis ad spectacula est videre in testu, quantum sit caput. Afranius, Indignum verò dici solet testu. Sospater libro 1.

Testula, la, dimiuit. GALLIC. Petit test. ITA. Picciol testò. GERMAN. Ein edeln gestueck. HISPAN. Pequena teja. ANGL. A liule earthen vessell, shard or shell. Colum. libro 11. cap. 3. de porris capitatis loquens, Tum testulæ, vel conchæ quasi sedes in singulis subiectis feminibus adobruuntur, vt fiant capita latoris incrementi. Testulis ferebantur suffragia, Linius libro 5. bell. Pun. Testulis datis, tribuni populum summouerant, stellæque allata est vt sortirentur, vbi Latini suffragium ferrent.

Testaceus, a, um, Quod ex testa est, siue quod testæ duritiem imitatur. GALL. De terre cuite de coquille. ITA. Di terra cotta. GERMAN. Hart wie ein steiner scherb das aus scherben oder harten schalen ist. HISPAN. Cosa de barro. ANGL. Of baked earth, of a shard or shell. Plin. Insectorum omnium, & quibus testaceæ operimenta, oculi mouentur. Plinius Epist. 136. Quia sint cæmento medijs facti, nec testaceo ore præcincti. Idem Epist. 154. ad Traianum de aqua ductu Nicomedensium: Aliqua pars, vt mihi videtur, testaceo opere agenda erit. Testacea py-

ra, quæ etiam Segnina dicebantur. Plin. lib. 15. cap. 15. Segnina, quæ alij à colore testacea appellantur.

Testes, a, um, Adiectiuum à testa, pro testaceus. Macrobius Saturn. libro 7. cap. 15. Medicina autem Physicæ partis extrema pars est, cui ratio est, cum testis terrenisque corporibus.

Testatim, aduerbium antiquum, significans idem quod minutatim. Pomp. Iam istam colaphis comminuissim testatim tibi. Ex Nonio.

Testamentum, Vide Testator in TESTIS.

Testiculus, li, diminiuuum à testis, quum pro coleo accipitur. GALL. Genitoire, couillon. ITAL. Testicolo. GERMAN. Hoden. HISPAN. El cojon. ANGL. The stone of a man or beast. Autor ad Herennium libr. 1. Medicus testiculos arietinis tenens, Arietini testiculi qui sunt, vide apud Politanum Miscel. c. 62.

Testis generis comunis, Qui, quæve testimonium dicit. GALL. Testimoing. ITAL. Testimonio. GERMAN. Ein Zeug. HISPAN. Testigo. ANGL. A witness. Testibus presentibus facere aliquid, Clam, furtim, & sine arbitris aliquid facere. Plaut. Curc. [sc. 1. a. 1.] Quod amas, ama testibus presentibus. Idem Plaut. Amph. En testis anipliter qui cum venio. Plaut. Menac. sc. 2. a. 4. Testes tres aderant acerrimi. (contra reum sup.) Plaut. Asinul. sc. 2. a. 3. Etsi taceas: res ipsa testis est. Plaut. Curc. sc. 4. a. 4. Ne facias testes, neque tibi debeo quidquam. Et Ouid. 5. Fast. Sive ego te feci testem, falsòve citauit. Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1. Do Iouem testem tibi, &c. Mart. lib. 14. Ille dolet verè, qui sine teste dolet. Ouid. Epist. 6. Vix mihi, teste deo, credita vita tua est. Cicero. 3. Offic. Quum verò iurato sententia dicenda sit, meminerit deum se habere testem. Virg. 8. Eclog. quanquam nil testibus illis Profeci. Idem 5. Æn. Ipse mihi nuper L bycis vt testis in vndis Quam molem subitò excierit. Iuuen. Satyr. 14. Falsus erit testis, vendet perueria summa Exigua Cereris tangens, aramque, pedemque. Testis verò pro testiculo, masculini generis est, dictus quod virilitatis testis sit. GALL. Couillon, genitoire. ITAL. Testicolo GERMAN. Hoden. HISPAN. Cojon. ANGL. The stone of a man or beast. Plinius lib. 12. c. 49. Testes pecori armentoque ad crura dedit. Testis mentientis pœna quæ, docet Gal. cap. 1. lib. 20.]

Testimonium, nij, Testium depositio, iureiurando deuincta autoritas. GALL. Testimoing. ITAL. Testimonio, testimonianza. GERMAN. Zeugnis. HISPAN. El dicho del que es testigo. ANGL. Testimonie, witness. Quæ & testatio dicitur: quanquam testimonium propriè absentium sit, quum dicta testium quæ alibi deposuerunt, apud Iudicem in scriptis proferuntur: quod genus Græci τειρανοισταυρα vocant. Vnde Diuus Adrianus (referens Callistrato. ff. de probat. et presumpt.) Rufino proconsuli Macedoniae rescriptis, testibus se, non testimonijs crediturum. Gabinio quoque in hac verba rescriptis. Alia est autoritas presentium testium, alia testimoniorum quæ recitari solent. Velleius: Testimonium reddere alicui, vel eo fraudare. Plaut. Menac. sc. 2. a. 5. Qui sæpè perdidit ciuem innocentem falso testimonio. Quintilian. Pro testimonio dicere aliquid. Mentientis pro testimonio, pœna quæ: Vide apud Gellium cap. 1. lib. 20. Ius dicendi testimonij vni datum sceminæ, cui nomen fuit Tarratia, lege Horatia, ita vt illa testabilis vna omnium sceminarum esset, vt auctor est Gellius cap. 7. lib. 6.] Accipitur aliquando latius Testimonij vocabulum, pro omni eo quod ab aliqua re externi sumitur ad faciendam fidem. Cic. in Topic. Testimoniorum duo sunt genera, diuinum, & humanum. Diuinum, vt oracula, auspicia, varinationes, & responsa sacerdotum, aruspicum, coniectorum. Humanum, quod spectatur ex autoritate, & voluntate, & ex oratione, aut libera, aut expressa, in quo insunt scripta, pacta, promissa, iurata, quæ sita. Sumitur aliquando testimonium pro elogio, quo sententiam nostram de re quapiam declaramus. Cicero pro Domo sua, Senatus mihi testimonium huius vrbis conseruatæ dedit. Idem 3. de Legib. Quandoquidem tam præclarum mihi dedisti iudicij tui testimonium.

Testor, aris, Testimonium perhibeo, testimonio sum, testifior, testimonium do, affirmo, profiteor. GALL. Testimoing. ITAL. Testificare, testimoniare, addur in testimonio. GERMAN. Zeugen / undtschaffe geben. HISPAN. Atestiguar. ANGL. To testifie or beare witness. Gellius cap. 13. libro 15. Testor te, & testor à te dictum olim docet. Ouidius Eleg. 6. libro 3. Trist. Testatur amor populo. Cicero 2. de Natura deorum, Venæ & arteriæ crebræ, multaque toto corpore intextæ, vim quandam incredibilem artificiosi operis diuinique testantur. Idem pro Mur. Ego quod facio, omnium vestrum causa me facere clamo atque testor. Tranquil. in Claudio, Testatus quondam per edictum, tantò impensius petere se vt natalem patris sui Drusi celebrarent. Ouidius 9. Metamorphos. Et plausit pennis, testatæque gaudia cantu est. Aliquando idem est, quod testem voco, adhibeo, testimonium denuntio. GALL. Testimoing. Virgilius 2. Æneid. Vos æterni ignes, & non violabile vestrum Testor numen, ait Cicero. 5. Phil. Is me potissimum testatus est læmulum extitisse mearum laudum. Idem pro Cornelio Balbo, Testantur & mortuos Imperatores nostros se hoc ius esse velle. Idem pro Flacco, Vociferant quantum maxime possem, contenderem, testarer publicanos, excitarem negotiatores: vestram etiam conscientiam implorarem. Hoc est, testes aduocarem publicanos, totamque rem eorum iudicio permitterem, vt interpretatur Budæus. Testari ponitur interdum pro implorare & obtestari, hoc est, suppliciter aliquid petere, numinum etiam inuocatione adhibita. Plaut. Iplus



tetrarchia, regno, pecuniâque multatus est, negat se tamen eorum auspicio, quæ sibi ad Pompeium proficiscenti secunda evenerint, pœnitere.

**Tetractichon**, penultim. correpta. { τετρακτιχον. GAL. Quatre vers. ITAL. Quattro versi. GER. M. Vier vers. HISP. Quatro versos. ANG. Four verses. } Carmen quatuor tantum versibus sententiam concludens, quemadmodum distichon, quod duobus versibus rem absoluit. Elyxi enim Græci versum appellant. [Quintilian. Ex tetracticho Macri carmine librum composuit Ovid. in malos poetas.]

**Tetrasyllabum**, { τετρασυλλαβον. GAL. De quatre syllabes. ITAL. Di quattro sillabe. GER. M. Das vier silben hat. HISP. De quatro syllabas. ANG. Of four syllables. } Quod est quatuor syllabarum: vt, Imperator.

**Tetricus**, pen. cor. Tristes ac seueri, à Sabinorum monte Tetrico dicti, qui asperissimus est. { Τητρικος. GAL. Seueres & tristes, aspres & rudes. ITAL. Aspri, tristi, seueri. GER. M. Gausfâhnde/rauh& vnfreundtliche. HISP. Graues y rigurosos, asperos. ANG. Cruel, seuer, rough and sadde. } Teste Servio in illud Virgilii lib. 10. Qui tetricæ horrentis cupes moniêmque Seuerum, Casperiamque eolunt, Forulôsq; & flumen Himellæ. Mart. lib. 6. At quàm non tetricus, quàm nulla nubilis ira! Quàm placido nostras legerat ore preces. Col. lib. 8. cap. 11. Pannonum educatio magis vrbani patrisfamiliz, quàm tetrici rustici curam poscit. Ouid. 1. de Arte. Hoc aditu vidi tetricæ data verba puella. [Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Nam quid de tetrico referam dormitore Chimææ. Idem 5. Fast. Non est de tetricis, non est de magna profecsis. (Flora.) &c.]

**Tetricitas**, Grauitas, vel seueritas. { Τητρικη. GAL. Seuerité, rudesse, tristesse. ITAL. Seuerità, durezza. GER. M. Ernsthaftigkeit mit rauhe und trawigtelt. HISP. Gravedad y rigor. ANG. Seueritie, sadness. } Ouid. aut quisquis fuit, qui Carmen ad Pisonem scripsit, Talis inest habitus, qualem nec dicere mœstum. Nec fluidum læta, sed tetricitate decorum Possumus.

**Tetricudo**, antiqua vox apud Accrum in Philoetete, Quod te obsecro ne hæc alpernabilem tetricudo mea in occulto faxit. Ex Nonio.

**Tetro**, tetras, Vide TETR.

**Tetrigometra**, pen. prod. τετριγημητρα, Cicadarum matrix, hoc est, inuolucrum ex quo cicadæ oriuntur. Plin. lib. 11. cap. 26. de cicadarum ortu loquens, Fit primò vermiculus: deinde ex eo, quæ vocatur tetrigometra, cuius cortice rupto circa solstitia euolant cicadæ.

**Tetrigonia**, τετριγημη, Minores cicadæ, minúsque vocales, quàm aethææ. Autor Plin. lib. 11. c. 26.

**Tetrivus**, Caballus, Viri proprium, qui sub Vespasiano & filiis claruit, & propter seueritatem, à calcitrato caballi nomine adeptus est.

**Tetuli** [tetulisti, tetulit], antiquum præteritum est à fero, familiare Plauto, vt Men. sc. 2. a. 4. Non hodie intrò tetuli pedem. Ibid. sc. 4. a. 2. Tetuli nunquam huc intrò pedem. Ibid. sc. 2. a. 4. Tetuli conditiones totitas. Idem Mostell. sc. 2. a. 2. In hæc ædes intrò nemo tetulit pedem. Et Caull. de Com. Beren. Si reditum tetulisset, Is haud in tempore longo, &c.] Accius in Andromedæ, Donec tu auxilium, Pei seu, tetulisti mihi. Caullius, Et Annam pariter tetulisti meam. Ex Nonio. [Vide supra fero.]

**Tevca**, Illyricorum regina, quæ P. Iunium, & T. Coruncanum legatos summa Romanorum iniuria interemit, quibus ob id statua in rostris sunt erectæ. Autor Plin. lib. 34. c. 6.

**Teucer**, τευκερ, Scamaandri Cretensis filius, in Troade vnà cum Dardano genero regnavit, vnde Iliæsum regum fluxit origo. Ab huius nomine Troia, Teucra dicta est, & Troiani ipsi Teuceri. Hic & Salamina Cypri condidit, vt testatur Iustinus lib. 44. Fuit & Teucer alius, frater Atacis Telamonij, sagittandi peritissimus, quem Homerus lib. 8. Iliad. inducit sub fratris clypeo latentem, multòsque Troianorum occultè ex insidijs vulnerantem. Teucer præterea fuit scriptor quidam C. zicenus, cuius opera enumerantur à Suida.

**Teucri**, τευκροι, Idem qui Troiani, ita dicti à Teucro Cretensi, qui vnà cum Dardano genero in Troade regnavit. Virg. 3. Aeneid. Necon & Teuceri locia simul vrbe fruuntur. Hinc & Troas ipsa Teucra dicta est. Virg. 2. Aeneid. Ego omnis longo soluit se Teucra lectu.

**Teuchites**, pen. prod. & mascul. γεν. τευχιτες, Iunci odorati species laudatissima, à loco in quo nascitur nomen habens. Plin. lib. 21. c. 18. Laudatissimus ex Nabathæa iuncus, cognomine Teuchites, Dioscorides, τευχιτην appellat feminino genere, respiciens nimirum ad nomen generalius χυιτη, quod etiam in feminino genere ab eodem usurpatur.

**Teucrion**, τευκρειον, Herba est quam quidam splenion, alij hernion appellant, terues spargens iuncos, & folia curua, asperis locis nascens, austero sapore, nunquam florens aut semen gignens. Hanc Teucer inuenisse existimatur, quum animaduertisset exis super eam proiectis, spleni illam adhæsisse, eumque exinanisse. Vide Plin. lib. 25. cap. 5. Quidam putant eandem esse cum Dioscoridis Hemionitide, quæ hodie à plenisque Lingua ceruina appellatur.

**Teuchira**, pen. prod. τευχιρα, Ptolemao, Lybiæ Cyrenicæ vrbs, vnà ex his quæ Pentapoli constituant, alio nomine Artinod dicta, teste Plin. lib. 5. c. 5.

**Teucris**, τευκρια, Vrbs & regio Troadis, Dardania postea dicta. Virg. Teucra appellat.

**Teumassus**, pen. prod. τευμασος, Bœotia ex gæus mons, in quo Hercules adhuc penè puer Leonem Teumesium occidit, etq; pellem detrahit, quæ semper postea pro pallio vltus est. Leo autem à Ioue

in colum transfatus dicitur: vt gloriæ Herculis consuleret, quum inermis occiderat.

**Teumecius**, 2. um, adiectiuum: vt Thyas Teumecia. Statius lib. 3. Theb. velano veluti Teumecia Thyas Rapta deo, &c.

**Teutates**, pen. prod. Lingua Gallica dictus est Mercurius, qui ab illis humano sanguine placabatur. { GER. M. Det got Mercurius bey den vralten Gallen/welchen so menschen opffend. } Hunc Plauto inuentorem fuisse geometriæ & astronomiæ atque talorum scribit. Lucanus lib. 1. Et quibus immitis placatur sanguine diro Teutates, horrensq; feris altaribus Hesus. Laetant. lib. 7. Galli Hesium atque Teutatem humano cruore placabant deos: qui sanè feralis ritus diu similiter apud Italos stetit, qui Latialem Iouem & Saturnum humana placabant hostia.

**Teutha**, τευθα, Regina Illyricorum, quæ ob castitatis meritum meruit vt longo tempore viris fortissimis imperaret, & Romanos sæpe frangeret. Plin. lib. 54. cap. 6. vocat Teucam. Vide supra.

**Teuthada mas**, τευθαδαμας, Nomen patris Pelasgi, vt inquit Homerus lib. 2. Iliados.

**Teuthalis**, λιδος, τευθαλις, Herba quam alij à frequentia geniculorum polygonaton appellant, alij polygonon. Plin. lib. 27. cap. 12.

**Teuthis**, ιδις, τευθις, P. scis est osse oblongo, atque exerto munitus, sed corde carens. Theodorus ex Aristotele loliginem vertit. Hinc Themistocles Eretrienfis ignauiam obiciens, dictitabat eos teuthidi persimiles. τειχιδες ειν εχεν, καρδια δε μη εχεν, hoc est, gladios quidem eos habere, cor autem non habere.

**Teuthris**, Quidam ex Græcorum principibus, qui ad Troiam nauigaturi, in Aulidem conuenerunt: qui quum fortè ab Agamemnone dissideret, atque ob id retorsè in patriam veller recipere; Mineruam dissuadentem, atque ad eò rem orantem hausta vulnerauit.

**Teuthrania**, τευθηρανια, Regio est supra Æolidem, & partem Troadis in mediterraneo. quam Myli antiquitus tenuere, vnà cum vrbe eiusdem nominis. Autor Plin. lib. 5. cap. 30.

**Teuthras**, αντις, τευθρας, Cilicæ & Mysiæ rex fuit, qui Agam Alei filiam vnà cum Telepho filio, patris iussu vræ impostam, & ad Calcis fluij ostia delatam vxorem duxit, filiumque eius Telephum pro suo educavit, vt ex Euripide refert Strabo lib. 7. Ab hoc Teuthrante regio supra Æolidem, ad Caicum amnem, Teuthrania dicta. Quin & Caicus ipse ab illius nomine Teuthranteus cognominatur ab Ouid. 2. Metam.

**Teuthria**, τευθηρια, Maris Adriatici insula, Apuliz litori adiacens. Plin. lib. 4. c. 26.

**Teuthrion**, τευθηριον, Dioscoridi, Herbae nomen quæ aliàs polion dicitur. Plin. lib. 21. cap. 7. Polion quidam teuthrion vocant, &c.

**Teutonos**, siue Teutoni, pen. corrept. { Τευτωνων aschchena. τιωντες. GER. M. Die Teutonen. } Germaniæ populi, Ingeuonibus à Plinio annumerati, ita dicti à Teutone ipsorum deo (quem Tacitus Tuiskonem appellat) quem indigenam, & terra ortum existimabant.

**Teutonicus**, adiectiuum, τευτωνικος, Possessiuum à Teutonibus Germaniæ populis deductum: vt Teutonici capilli. Martialis lib. 14. Caustica Teutonicos accendit spuma capillos. Captius poteris cultior esse comes.

**Texo**, xis, xui, xrum, Telam conficis. { Τηρη αρχη. τευχοι, τευχη. GAL. Tistre, entrelacer. ITAL. Tessere. GER. M. Weben. HISP. Texer. ANGL. To weave. } Terent. Heaut. Texentem telam studiosè ipsam offendimus. Tibul. lib. 2. Eleg. 3. Illa gerat vestes tenues, quas femina Coa Texuit. Virg. 10. Eclog. Dum sedet & gracili fuscillam texit hibisco. Per translationem Texere ponitur pro componere, fabricare, scribere, colligere, compingere, concinnare. { Τηρη χιββερ. συμμαχικη, συλγοφεν, τευχοι. } vt Texere historiam, texere corollam. Cic. ad Atticum lib. 4. Paulus in medio foro basilicam iam penè texuit iisdem antiquis columnis. Plin. lib. 13. cap. 11. Ex ipso quidem papyro nauigia texunt. Virg. 11. Aeneid. Bis densas Italo texamus robore nauicis. Ouid. Epist. 35. Texitur & costis panda carina suis. Texere nidos apud Quint. lib. 2. cap. 16. Texere epistolas, Cicero. ad P. Attum lib. 9. Epistolas vtò quotidianis verbis texere solemus. Idem ad Quintum fratrem lib. 3. Sanè texebatur opus luculentè hominumque dignitas aliquantum orationi ponderis asserere. \*Ea tela texitur, Prouerbialiter à Cic. dictum, pro Id iam in ciuitate passum fieri conspicitur. 3. de Orat. Ego vero, inquit Crassus, ac doleo quidem illos viros in eam fraudem in Repub. esse delapsos, quanquam ea tela texitur, & ea incitatur, in ciuitate ratio viuendi, ac posteritati ostenditur, vt eorum ciuium quos nostri patres non tulerunt, iam similes habere cupiamus.

**Textus**, 2. um, participium. { Τηρη αρχη. τευχοι, τευχη. GAL. Tistru. ITAL. Tessuto. GER. M. Geweben. HISP. Texido. ANGL. woven or woven. } Virg. 2. Aeneid. Hanc tamen immensam Calchas attollere molem Roboribus textis, calòque educere iussit.

**Textus**, huius textus, Textura, complicatio. { Τηρη αρχη. τευχοι, τευχη. GAL. Tistru. ITAL. Tessuto. GER. M. Geweben. HISP. Texido. ANGL. woven or woven. } Plin. lib. 9. c. 35. Alternò textu fulgentibus toto corpore crinibus. Idem lib. 18. cap. 7. Grana in stipula crinito textu spicantur. [Plin. ca. 36. l. 16. Textus nauium.]

**Textum**, τι, Quicquid contextitur aut componitur. { Τηρη αρχη. τευχοι, τευχη. GAL. Tistru. ITAL. Tessuto. GER. M. Geweben. HISP. Texido. ANGL. woven or woven. }



Carm. O deus Phœbi, & dapibus supremi Grata testudo Iouis, ô laborum dulce lenimen. Virg. 4. Georgic. Ipse cauta solans ægrum testudine amorem. Cic. 2. de Nat. deor. Quocirca & in fidi bus testudine resonatur.

Testudineus, a, um, adiectivum, Quod est testudinis. { i x a i x m o' r i e n s i s } G A L. De tortue, fait en voulte. I T A. Di testudine, di galana fatto in volto. G E R M. Eines schnecken. H I S P. De galapago, de tortuga, hecho en boueda. ANGL. Of a snail or a vault. } vt, Testudineus gradus. Plaut. in Amph. -sive grallatorius, sive Testudineus fuerit (subaudi gradus) certum est mihi hunc scelestum perdere.

Testudineatus, ta, tum, Fornicatus, concameratus, sive quod conuexum & incuruum est testudinis more. { x u s p a r i s } G A L. Fait en voulte. I T A. L. Fatto in volto. G E R M. Zugewelbet. H I S P. Hecho en boueda. ANGL. Made lyk an arche or vault. } Plin. lib. 33. cap. 11. Sed & testudinearum in usum venisse. Colum. lib. 12. cap. 15. Et inter se accliuus testudineato tecto more tuguriorum inaccessentem sicut à rore, & interdum à pluuia defendant. Virg. lib. 2. Tecta recedentes ad extrema transita trahunt, gradatim contrahentes, & ita ex quatuor partibus in altitudinem educunt in medio metas, quas luto & fronde regentes, efficiunt testudineata tecta.

Testis, us, ui, Instrumentum, vt Calepinus arbitratur, plerumque fictile, nonnunquam etiam ex ære, aliave materia, in quo placenta, aliæque id genus coquebantur. { x i x i s } G A L. Couercle de paelle, yn four de terre. I T A. L. Teste, coperchio della padella. G E R M. Ein backstein / oder backupf. H I S P. Vaso o horno de barro. ANGL. A pan under which things ar baked. } Cato de Rustic. capite 75. In foro calido sub testu coquito leniter. Ego ex Sospitro didici, nominatum esse non testus, sed Testu, indeclinabile tanquam Genus, & significare idem quod Testa. Vide supra in TESTA.

¶ Legitur & testum in eadem significatione: vt Arcum testum, apud Plinium lib. 30.

Testuaceum libum, & Panem testuaceum dicimus, quem Græci vocant x i x i s t i u m. { G A L. Cuit au four de terre, I T A. L. Cotto in forno o in testo. G E R M A N. Ein backen in etnem backstein / oder backupf gebacken. H I S P. Cotto en horno de barro. ANGL. Bread baked in a pan of earth. } Varro libro 4. de lingua Latina. Libum dictum quod libaretur, prius quam esset coctum, testuaceum, quod in testo calido coquebatur, vt etiam nunc Matralibus id faciunt Matronæ.

Tétanothra, ταναθηρα, Medicamenta sunt eiusdem formæ: cuius & pilothra: φίλοθρα. Sed pilothris ad pilos vellendos, tetanothris ad erugendam, extendendamque in faciem cutem vtuntur.

Tétanici, ταναϊκί, A tetano morbo dicti sunt, quum musculi, qui secundum spinam sunt, ita rigent, vt se insectere non possint. Idque quum anterior pars afficitur, vt si mentum pectori annectatur, ἰμπεριονισθ: quum posterior, vt si caput scapulis adhæreat, ὀπισθονισθ: quum verò ambæ rigent ex æquo, tetanos vocatur, vt si ceruix recta & immobilis intendatur, etiam si (vt ait Celsus) quidam minus subtiliter, & minus discretè, his nominibus vtuntur.

Tétartæus, adiect. τερταῖος, Quartanus, Colum. lib. 3. cap. 20. Tetrartæum, pro tetrade, sive quaternario numero possessi videtur, quum ait, Nec tamen ea causa compellere nos debet ad multas vitium varietates: sed iudicauerimus eximum genus, id quantæ multitudinis possimus, efficiamus. Quod deinde proximum à primo: tum quod est tertie, tum quartæ: quodque eatenus velut lecturam quodam contenti simus tetrartæo. Satis est enim per quatuor, vel summum quinque genera vindemiarum fortunam operiri.

Tétartemōrion, τεταρτημόριον, Græca dictio quadrantem significans. Plin. lib. 7. cap. 49. Durat & ea ratio quam Pecosiris, ac Necropos tradiderunt, & tetartemorion appellant, à trium signorum portione, qua posse in Italiæ tractu c o x x v i. annos vitæ contingere apparet. Quo in loco tetartemorion accipitur pro spatio trium signorum, quæ est pars quarta Zodiaci.

Tétér, trastrum, Foedus, crudelis, dirus: & tam ad animum quam ad sensus exteriores pertinet: vt Tetra bellua, tetra vox, teter odor, teter aspectus, teterrima mens. { t e t e r } Schothar. Ν ο υ τ α m e τ ο ν a e h i t a r τ ο ν a e z a r i, β λ ο σ τ ε ς. G A L. Puant & infect, ord & infame, cruel, meschant. I T A. Vile, crudele, brutto, sporco. G E R M A N. Greulich / grausam / häßlich. H I S P. Torpe, ô feo, ô hediendo, ô cruel. ANGL. Foull, cruell, horrible, muhienous. } [Vt Suetonius in Calig. cap. 5. Horridum & tetrum cor. Et Gell. cap. 8. lib. 16. Huius disciplinae (Dialecticæ sup.) cognitio in principis quidem tetra, & aspernabilis, insuauisque, & incuillis videri solet. Et cap. 20. lib. 5, Tetra & horrida spelunca. Et cap. 4. libro 9. Libri aspectu tetro, &c.] Plautus in Mostell. Ego verò te neque tetriorem belluam Vidisse me vquam, neque peiorem censeo. Ibidem, Nullum ædepol hodie genus est hominum tetrius. Cic. 4. Tuscul. Ipsam ægritudinem, quam nos vt tetram & immanem belluam fugiendam esse diximus, non sine, &c. Claud. 1. Eutrop. nec bellua tetrior vlla est, Quam serui rabies in libera colla furentis. Sulpitius ad Cicer. lib. 4. Ita vir clarissimus ab homine teterrimo acerbillima morte eff affectus. Colum. lib. 7. cap. 5. Toto ventre distenditur, contrahiturque, & spumam quandam tenuem tetri odoris expuit, Virgil. 3. Æneid. Tam vox tetrum dira inter odorem. Horat. 1. Serm. Sat. 4. Postquam discordia tetra Belli ferratos postes, portasque refregit. \* Teter in aliquem: Cicer. 1. Tuscul. Propino, inquit, hoc pulchro Critæ, qui in eum fuerat teterrimus.

Tetè, tetrius, teterrime, aduerbium. { β λ ο σ τ ε ς, δ υ σ τ ῆ ς, } G A L. Vi-

lainement, cruellement. I T A. Sporcamente, crudelmente. G E R M. Greulich / grausam / häßlich. H I S P. Feay cruelmente. ANGL. Foullie, cruellie. } Cic. 1. de Diuinat. Multaque facere impure, ac tete, cum temeritate & impudentia. Idem pro Domo sua, Quod seuerè de religione decerneret, impurissimè, teterrimèque violasti.

Tétricus, Vide suo loco.

Tetro, as, foedo, consparco. Ν ο υ τ i m m e, a u s u e s t a. G A L. Vilainer, maculer. I T A. Sporcare, macchiare. G E R M. Verwüsten / häßlich machen / verzerren. H I S P. Ensuñar, mançillar. ANGL. To mack foull. } Pacuuius, Belluarum ac ferarum aduentus loca tetrat.

Tê t h y s, Tethyos, prima syllaba producta, τήθεις, Cæli & Vestæ filia, soror Saturni, coniunx Neptuni, auuiorum & Nympharum mater. { G E R M. Die frau Neptuns / so die Nymphas geboren hat. } Hesiodus in Theogon. At Ouid. lib. 5. Fast. Videtur sentire illam fuisse Titani filiam, qui fuit Saturni frater, natu maior, At enim, Duxerat Oceanus quondam Titanida Tethyn. Datium facit Tethyi. Carull. de Cosm. Beren. Vixit tamen cana Tethyi restituit.

Tetinerit, pro tenuerit, Pacus. Cedo, quorsum iter tetinisse auat? Idem subiudicio quoque omnes gradus tetinerim. Ex Nonio.

Tétrachordum, τετραχορδον, Musicum instrumentum quatuor instr. seu chordis.

Tétracolôn, penultima producta. { τετρακόλων. } G A L. De quatre membres. I T A. L. Di quattro membri. G E R M. Das vier fuß: oder theil hat. H I S P. De quatro miembros. ANGL. Offoure members or partes. } Quod quatuor constat membris. Vnde vndatum quoddam genera, quatuor constantia carminum generibus, Tetracola appellamus.

Tétradōrōn, penultima producta. { τετραδωρον. } G A L. De quatre palmes. I T A. L. Di quattro palmi. G E R M. Vier spannen lang. H I S P. De quatro palmas. ANGL. Offoure palmes or spannes. } Lateris genus à quatuor palmorum maiorum, hoc est, pedum trium longitudine dictum. Prici enim Græci τήθεις palmum vocabant: vnde & τήθεις munera dicta, quod manū darentur. Aulor Plin. lib. 35. cap. 14.

Tetradrachma, inæ, vel tetradrachmum, mi. { τετραδραχμο. } G A L. De quatre drachmes. I T A. L. Di quattro drachme. G E R M. Ein Manig bey den alten / hiet vier drachmas vnges / hie bey vns ein halben Gulden. H I S P. De quatro drachmas. ANGL. Offoure drammes. } Munus quaternas valens drachmas. Liu. 4. bell. Maced. Adhæc clyperarum gentei decem, signari argenti octoginta quatuor millia fuisse: Attici tetradrachma vocant: trium ferè denatorum in singulis a geni est pondus.

Tetragmathi, τετραμάθη, Aranei quidam, à maxillarum multitudine dicti, quas Græci γάθεις dicunt. Plin. lib. 29. cap. 4. Tetragmathi duo genera habent: prior, medium caput distinguente linea alba, & transversa altera: his oris tumorem facit. At cinereus posteriore parte candicans, lentior.

Tétragonismûs, τετραγωνισμός, Quadratio, alterius figuræ ad quadratum reductio.

Tétragōnûs, penultima producta, τετραγωνος, Quadrangularis, sive quadratus.

Tétragrammāton, τετραγράμματο. G A L. De quatre lettres. I T A. Di quattro lettere. G E R M. Das vier buchstaben hat. H I S P. Di quatro letras. ANGL. Offoure lettres. } Quod quatuor constat literis. Vnde Dei nomen dictum est tetragrammaton, quod non modò apud Hebræos, verum etiam apud Græcos, Latinos, Ægyptios, Chaldæos, Arabes, Gallos, multosque alios populos quatuor elementis scribatur.

Tétrametrōn, pen. cor. τετραμετρων, Carminis genus Comicis familiaris, quatuor constans mensuris maioribus, hoc est, pedibus octo, vnde & Octonarium vocant Latini.

[Tetraones, Sueton. in Calig. cap. 22. Hostiæ erant Phœnicopteri, pauones, Tetraones, &c. Ita ibi legit Isaacus Casaubonus: Quidam verò vir doctus Erithrotaones.]

Tétrapharmacum, τετραφαρμακον, Emplastri genus, apud Celsum lib. 5. cap. 19. puri mouendo in primis vitile: ita dictum, quod ex quatuor constaret simplicibus, cera, pice, resina, & seuo tantiano, pari portione commistis. ¶ A gula quoque proceribus tetrapharmaca dicebantur epulæ quædam delicatioris, quæ ex quatuor pretiosis opsoniis constabant, scilicet phasiano, sumino, perna, & crustulo: quod genus primum ab Ælio Vero fuisse excogitatum, autor est in vita eius Spartianus.

TETRAPŌLIS, τετραπόλις, Syria regio, à quatuor præcipuis vrbibus denominata: quarum nomina sunt, Antiochia cognominæ Epidaphne, Seleucia, Pteria, Apamea, & Laodicea, quæ propter concordiam sorores dictæ sunt. Autor Strab. lib. 15.

Tétraptōtum, penultima prod. τετραπτον, Per quatuor casus variatum.

Tétrarchâ, æ, { τετραρχια. } G A L. Le seigneur ou gouverneur d'vn quartier d'vne prouince. I T A. Signore della quarta parte d'vna prouincia. G E R M. Ein vorters. H I S P. A. Senor de la quarta parte de vna prouincia. ANGL. The gouernour of the four part of a prouince or contræ. } Qui quartam regni partem obtinet. Cic. ad Attic. lib. 2. Qui regna, qui prædia tetrarchis, qui immanes pecunias paucis dederunt. Lucanus lib. 7. -fisci sed plurima campi Tetrarchæ, regesque tenent, magnique tyranni. Horat. 1. Serm. Sat. 3. -habebat tæpe ducentos, Sæpe decem seruos: modò reges atque tetrarchas.

Tetrarchia, æ, { τετραρχια. } G A L. Quatriesme partie d'vne prouince. I T A. Quarta parte di vna prouincia. G E R M. Das vierthe theil eines furstenthumb / oder herrschafft. H I S P. La quarta parte di vna prouincia. ANGL. The fourt part of a prouince. } Quartæ partis regionis cuiuspiam imperium. Cicer. 1. de Diuin. Cuius quidem hoc præclarissimum est, quod postea quam à Cæsare tetrar-







Ouurage tiffu. ITA. *Cofa tiffuta*. GERM. Ein gewapp. HIS. *Cofa te-xida* ANG. *That is woven*. } *Martial. lib. 5.* Et dona matrum vi-mineo ferunt textu. *Ouid. Epist. 16.* Purpura nempe in hi, pretio-  
 faque texta dabantur. [*Idem Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Trist.* Pinea texta  
 fonant, &c.] *Virg. 8. Aeneid.* Tum leucis ocreas electro, aurbque  
 recocto. Hifamque & clypei non enarrabile textum. Pinea texta  
 9. Neque illud in Lyfia dicendi textum tenuerit, atque ralum latior-  
 ribus numeris erat corrumpeudum.

Textilis, textile, penult. corrept. Quod tegendo factum est, textus. } *φωφωτο, πλετος*. GAL. Ourage tiffu. ITA. *Cofa tiffuta*. GERM. *Das geweben*. HIS. *Cofa tiffuta*. ANGL. *Any thing woven*. } vt, Textilis corona, & textilis vestis, ante cuius vsum fuit Nexilis vestitus: vt docet *Lucret. lib. 5. quum ait*, Nexilis ante fuit vestis, quam textile tegmen. Primi autem Aegyptij inuenerunt textilia, teste *Plin. lib. 7. cap. 56. Cic. 5. Tuscul.* Collocari iussit hominem in aureo lecto, strato puicherrime textili stragulo, magnificis operibus picto. *Virgil. 3. Aeneid.* Textilibusque onerat domus, ac talia fatur. } *Textilis patura*, quae in tapetibus ficitur, aut tela solet. *Cic. 6. Verr.* N-ego vilam picturam, neque in tabulis, neque textilem fuisse, qui q- xierit, insperet, &c. } *Textilis vmbra palmitis*, quae multis palmitibus intertextis fit. *Martialis lib. 12.* Hoc nemus, h. fontes, hae textilis vmbra lupini Palmitis.

Textor, oris, Qui vestes aut telam textit. } *Τηνη ορηθηθ. πλοκων, ιουπουρο, υφαιων*. GALLIC. Tisserand, tisseur ou tilier, telier. ITA. *Testore, tessitore*. GERM. *Ein waber*. HISPA. *El que teze, texedor*. ANG. *A weauer*. } *Cic. pro Plancio*, Si pro fabro aut textore emimus, *Iuuen. Satyr 9.* pingues aliquando lacernas Munimenta togae, duri crassique coloris, Et male percussa tororis pettine Galli. [*Plaut. Aul. se. 5. act. 3.* Textores, limbolarij, arcularij.]

Textrix, Mulier textoriae artis perita. } *Τηνη ορηθηθ. υφαιων*. GAL. Tisserande. ITA. *Vna tessera*. GERM. *Ein waberin*. HIS. *La que teze, texedora*. ANGL. *She that weaueh*. } *Titul. lib. 2. Eleg. 1.* Atque aliqua assidue textrix operata Mineruam Cantat.

Textrina, ae, penult. produ. Officina textoris, textrinum. } *Τηνη ορηθηθ.* GALL. Louvoir d'un tisserand. ITA. *Testuora*. GERM. *Waberstube*. HIS. *Lugar donde texen*. ANG. *A weauers Shope or work house*. } *Cic. 5. Verr.* Nulia domus in Sicilia locuples fuit, vbi iste textrinam non instituit.

In eadem significatione legitur & textrinum *Cicer. 5. Verrin.* Quod tamen oppidam isti per triennium textrinum ad muliebrem vestem faciendam fuit. } *Textrinae item vocabulum existimant nonnulli pro ipsa arte textoria aliquando accipi*, citantes locum *Plinij ex libro II. cap. 24.* vbi sic legitur: Quam non ad hoc videtur pertinere cribrata pexitas, & quaedam politurae arte ipsi per se tenax ratio textrinae, E mendatiora tamen Plinij exemplaria, trames hoc in loco, non textrinae, legendum ostendunt.

Textura, ae, Ratio ipsa texendi. } *φωφωτα, πλεκη, πλεγμα*. GALL. Tiffure, ou tiffement. ITA. *Testura*. GERM. *Wabung flechtang in etwander*. HIS. *Obra de tezer*. ANG. *A weauing*. } *Lucr. lib. 3.* Quam tenui constet textura, quamque loco se contineat paruo.

\*Textorius, a, um, Adiect. *Seneca epist. 114.* Textorium, inquis, mehercule totum istud est: quod quum maximè agitur, diffusio risu.

T ante H

THABIS, Scythiae mons est in Asia, vt scribit *Pomponius Mela lib. 3. Apud Plinium tamen lib. 6. cap. 17.* Tabis legitur sine aspiratione.

THAIS, aei, Nobilis meretrix fuit Alexandrina, quae Anticam iuuentutem in sui amorem pellexit. } *GER. Ein rethete vnd weibebante mae*. } Hanc suis carminibus celebravit Menander, Comicus poeta Graecus, vnde & Menandreae epitheto à Poetis insignitur. *Propert.* Turba Menandreae fuerat nec Thaidos olim Tanta in qua populus lusit Erichthonius. } Fuit & Thais altera, à diuo Panutio ad vitæ continentiam reuocata, adeo vt relicto quaestu meretricio, sancta mulier euaserit. Nam ignotus ad eam ingressus, secretum petebat magis ac magis: illa verò dicente, neminem nisi Deum ipsos posse conspiciere: ille sumptu hac occasione, ad Dei metum ac religionem eam est exhortatus, qui postertiam occulta conspicari & plectere. *Voluterra nus lib. 20.*

THALAMAE, θαλαμα, Vrbs Messeniae, teste *Stephano*, Palsphaes ream plo, & oraculo nobilis: vt docet *Plutarchus in Agide*. Hinc fit gentile Thalamata, θαλαμαται.

Thalamegos, penult. ma producta, θαλαμηγοι, Nauis genus, Atheniensis, Aethiacaui Ptolemaeus Philopater nauem etiam fluuialem, quae thalamegos vocabatur. Longitudo eius sem stadium: latitudo quae esset amplissima triginta cubitis: altitudo cum suggestu tabernaculi paulò minor quadraginta cubitis: figura eius neque longis nauibus, neque rotundis assimilis. [Huius meminit *Sueton. in Cas. cap. 52.* Et eadem nave thalamego pæne Aethiopia tenuis Aegyptum penetravit cum Cleopatra.]

Thalamus penult. ma correpta. } *θηνη χυπηθ. θαλαμη*. GAL. Chamber: à coucher. ITA. *Camera da sposo ó de sposa*. GERM. *Die Schlafkammer der Ehelichen*. HIS. *La camera y cama donde se ayunan los desposados*. ANG. *A chamber to lye in*. } Comune conjugis vtriusque cubiculum. *Virgil. 9. Aeneid.* Ferretque Emenidum thalami, & discordia demens. } Per translationem pro ipsius nuptiis atque adeo pro ipso conubij iure

accipitur. *Idem 6. Aeneid.* Hic thalamum inuasit natae, vetitòsque hymenaeos. *Idem Aeneid. 4.* Non licuit thalami experire sine crimine vitam Degere more ferax: *Ouid. 10. Metamorph.* huc conjugæ caelebs viuebat, thalamique diu conlorte carebat. *Idem 1. Amor. Eleg. 8.* Hæc sibi proposuit thalamos violare pudicos. } *Thalamus, pro aluelolis apium. Vir. 4. Georg.* Pæt vbi iam thalamis se composuere, siletur In noctem. } Hinc Epithalamium, carmen nuptiale.

Thalassicus color, id est, Marinus. } *θαλασσιου χρομ*. GAL. De couleur de mer, comme bleu, ou pers. ITA. *Di color di mare*. GERM. *Meerfarb/oberwasserfarb*. HIS. *De color del mar*. ANGL. *Sea coloured*. } Qui similis est fluctibus marinis. Graeci enim θαλασσιον mare dicunt *Plaut.* N. scis quis tecum incedit ornatu quidem thalassico. *Idem Mil.* Palliolum ferrugineum: nam is color thalassicus.

Thalassius, a, um, penult. corr. eiusdem significationis. *Lucret. lib. 4.* teriturque thalassina vestis. Hoc est, caerulei coloris, & marini.

Thalassio. Vide TALASIO.

Thalassioneli, θαλασσιονηλι, Medicamentum quod fit æquis portionibus, maris, mellis, imbris, fistilique vase depicato conditur. *Plin. lib. 13. cap. 6.* Inueteratur quod vocatur thalassomeli æquis portionibus maris, mellis, imbris, &c. *Accuratiores huius medicamenti confectionem vide apud Dioscoridem lib. 5. cap. 17.*

Thalassometra, θαλασσομετρα, Maris mensura.

Thalea Rom. m. lici. *Plutarch. in Num. & Lyc. Compar.*

THALES, tis, & Thalis, θαλης, & θαλας, Vnus ex septem Graecis sapientibus, qui eodem tempore in Graecia florauit. Natus est (vt ex *Apollodori sententia tradit Laertius*) anno primo xxxv. Olympiadis. Vixit annos (vt *Socrates tradit*) nonaginta: vt alij, septuaginta. Hic primus in Graeciam Geometriam creditur inuexisse, primusque obseruasse temporum ambitus, ventorum flatus, stellarum motus, tonitruum sonora miracula, siderum obliqua curricula, & Solis annua reuerticula. Interrogatus quid in rerum natura diffi illimum existimaret, Scipsum, inquit, nosse. Itenuque rogatus quomodo sciscitaretur, quomodo optime & iustissime viuere liceret, S (inquit) quæ in aliis reprehendimus, ipsi non faciamus. Huic tripus aurea à piscatoribus Milesis reperta, dum res in lite verteretur, ex oraculo Apollinis, indicantem eam sapientissimo dari oportere, delata est. Deinde per manus omnibus sapientibus tradita, ad Solonein peruenit, qui illam Delphos remisit ad Phcebum, vt qui deum hominumque sapientissimus esset. A Thalete Ionica fluxit disciplina, sicut à Pythagora Italica. Eius discipulus fuit Anaximander, cuius auditor Anaximenes & Heraclæus historicus [*Plaut. Capt. scen. 2. act. 2.* Pol Thalem talento non erant Mlesium. Nam ad huius sapientiam nimius nugator fuit. Hic, Ad comparationem significat.] } Thales item fuit Poeta Lyricus Cretensis, quem à Creta Solon Spartam misit, vt eius odis ac poesi Spartani delinuti, animum feritatem nimium ex Lycurgi legibus imbutam, castigarent. *Autor Plutarchus in Solone.*

THALESTRIS, Curtio θαλεστρις, vel (vt apud *Strabonem legitur*) Thalestra. Regina Amazonum, quam alij Mintheam vocant. Hæc audita fama rerum ab Alexandro gestarum, relicto regno, trecentis comitata mulieribus, in Hyrcania illi occurrit, vt sobolem ex eo conciperet: vtque primùm sibi visa est facta esse grauida, reuersa est in regnum.

THALLA, pen. prod. θαλασσα Vna ex nouem Musis. } *GER. Ein auß den neun Musis*. } *ἄντι πῶ θαλας*, quod inter cætera significat vivere seu florere: propterea quòd Poetarum fama nullo tempore marcescat. *Virgil. 6. Eclog.* N.stra nec erubuit syluas habitare Thalia [*Ouid. Eleg. vli. lib. 4. Trist.* Notaque non tardè facta Thaleia mea est.]

Thallictrum, θαλακτρον, Dioscoridi, Herba folia coriandri habens, pinguiora paulò, caulem papaueris *Plin. lib. 27. cap. 13.*

Thalli, θαλλοι, In porris & cæpis, & allio, medij stipites dicuntur: à θαλλειν, id est virefcere. *Colum. lib. 11. cap. 3.* Thalli cæparum ventis proferrentur, totumque semen excutietur.

Thalli item dicuntur rami lauri, vel oliuae, semper virentes.

Thalophori, θαλοφοροι, dicti, qui Athenis in Panathæuzis oleæ ramos gestabant. Erant ij vt plurimum senes. Vnde per iocum thalophori dicuntur, qui ad munera obunda sunt inutiles.

THALYSIA, θαλυσια, Festa erant apud Athenienses, quibus fructibus omnibus in hortæ conuectis, diis primitias consecrabant: dicti ἄντι πῶ θαλλειν, propterea quòd idcirco præcipue fierent, vt quæ succisa erant, possent reuivescere. *Vide Calium Rhodig. libr. 12. cap. 17.*

THALMANAEI, θαλμαναιοι, Populi sunt Persis tributarij. *Herodot. libro 3.*

THAMYRAS, sive Thamyris, θαμυρας, & θαμυρα, *Suida*, Poetae nomen ex Thracia, qui quum omnes pulchritudine præcelleret, ab initio mares dilexit: deinde mutata consuetudine, Multas amavit, cum quibus de canu certauit hisce conditionibus, vt si vinceret, earum complexu potiretur: sin succumberet, ab illis pateretur quicquid eis videretur. Itaque superatus, & oculis & lyra priuatus est. Hinc manauit proverbium in eos, qui præter ingenium proprium aliquid agunt. Thamyras insanit, θαμυρας νιηται. Hæc *Erasmus in proverbis*, & *Suida*. *Ouid. lib. 3. de Arte*, Tu licet & Thamyram superes, atque Orphea canto, Non erit ignota gratia magna lyrae, &c.

THANATOS, θανατος, Insulari in Oceano Gallico Britannia (vt *Solinus refert*) proxima, funeraliis campis in primis scælix: venenis autem aded aduersa, vt non modo serpentem nullum educet, verum etiam aliuunde importatum statim enacet: vnde & à serpentum morte nomen creditur acceptisse.







**Thelygonum**, *ἑλὺγον*, Herba habens vvas floribus oleæ similes, ledæ quanto pallidiores, *Plin. lib. 27. ca. 8.* ¶ Est & alia crataegonos, quæ thelygonos vocatur, differentia intelligitur lenitate gustus. *Vide ARSENOGONON.*

**Thelyphobon**, *ἑλὺφοβόν*, Herba ab alijs scorpion vocatur, propter similitudinem radicis, cuius tactu moriuntur scorpiones. *Plin. lib. 25. c. 10.*

**Thelypteris**, *ἑλὺπτερίς*, Filicis species. *Plin. lib. 27. cap. 9.* Alterum genus filicis thelypterin Græci vocant: alij nymphæampterin.

**Thema, matis**, *ἑμα*, Latine positum, seu positio dicitur. ¶ Sunt etiam themata mathematicorum apud *Euclidem*, affectiones naturalitæ, & quasi posituræ cæli, *ἑματισμοί*. [Eodem planè sensu *Sueton. in August. cap. 94.* Thema posuit, Cum ait: Tantam mox fiduciam fati Augustus habuit, vt thema suum vulgauerit, &c. supra genituram dixerat.] ¶ Thema controvertia declamandæ argumentum. *Quint. lib. 7. cap. 2.* Erat mihi curæ in controuersis forensibus nosse omnia, quæ in causa versarentur. Nam in schola certa sunt & pauca, & antea declamationem exponuntur, quæ themata Græci vocant: Cicero proposita.

**Themis**, Themis, vel Themidis, vel etiam Themistis, *ἑμα*. Cæli & terræ filia fuit, quæ Iouis nuptias fugiens, ab eo in Macedonia compressa fuit. { *GERMAN.* Eine auß den dreien schwestern Juno, die Göttin der Billigkeit. } Hæc dea putabatur, quæ perciperet hominibus id petere quod fas est, *vt ait Festus* (nam *ἑμα* Græcè fas dicitur) habuitque vetustissimum oraculum in Bœotia, ad Cephissum amnem. *Ouid. l. Metam.* Fatidicamque Themis quæ tunc oracula tenebat. *Claud. sic* Atropos vrget, Sic cecinit longæua Themis. ¶ Fuit & alia Themis, quæ alio nomine Carmentis dicta est.

**Themista**, Eadem est quæ Themis, *Cic. in Pisonam*, Licet Themista sapientior. Themis accusatiuum facit Themis, & Themista: à quorum post-riore fit Themista, &

**Themiscyra**, *ἑμαίσκυρα*, Regio Ponti, finitima Cappadociæ: *vt scribit Plin. lib. 6. cap. 3.* & *Metab. lib. 1.*

**Themison**, *ἑμαίσιον*, Medicus, apud *Herodot.* & *Cornel. Celsum.*

**Themisones**, *ἑμαίσιονες*, siue Themisonij, Populi à Themisio Phrygiæ maioris loco prope Lyciam.

**Themistivs**, *ἑμαίσιος*, Philosophus fuit temporibus Iuliani apostatæ, à quo etiam prætor Constantinopolis vrbs promotus est. Scripsit paraphrasim in Aristotelis Physica, libris octo, in Analytica posteriora, libris duobus. Præterea edidit sua: videlicet, De intentione & inscriptione predicamentorum, disputationes etiam quasdam. Hic Valentem imperatorem quotidie sæuientem in orthodoxos, auctoritate sua & epistolis reddidit mitiorem. *Suidas.*

**Themistocles**, *ἑμαίστοκλῆς*, Nomen viri Atheniensis clarissimi, Neoclis filij: qui prodigus ac lasciuus prima iuuentute, postea dux delectus, res incluytas, gessit. { *GERM.* Der nam etnes Atheniensers so in seiner jaget fräch vnd nichtwils gewöhen / hernach aber zu einem daffsteten mann worden ist. } Pyrazem munuit. Bello maritimo Persas apud Salaminem vicit. Hic quum ab ingrata patria exul factus esset, & à Xerxe princeps exercitus aduersus Atheuientes magno cum honore creatus, quum videret patriæ seipsum ingentis cladis periculum imminere, hausto tauri sanguine seipsum interemit, ne aut regi de se merito infidelis esset, non pugnando viriliter, aut patriæ suæ hostis atque oppugnator videretur. *Vide Plutarchum.*

**Themistogenes**, *ἑμαίστογενῆς*, Syracusanus historicus, Cyri expeditionem & bella, quæ in historia Xenophontis continentur, composuit. *Autor Suidas.*

**Thensæ**, (*vt docet Asconius*) Sunt sacra vehicula, cum pompa ordinum & officiorum: sic dictæ quod ante eas lintea tenduntur, quæ gaudent manum tenere & tangere qui eas deducant *ἑμαίστο*. Vel *ἑμαίσιον*, id est, à re diuina, & sic per th scribitur. [vt docet ipsa verbi notatio.] *Cic. de Aruspicum responsis*, Te appello Lentule, cuius sacerdotij sunt thensæ, curricula, præcentio, ludi, libationes. *Lin. l. 5.* Quæ augustissima vestis est, thenas ducentibus, triumphantibus, & vestiti medio ædium eburneis sellis sedere.

[Thensæ quid, docet *Plutarch. in Coriolan. Item*, Tentum Deorum vehiculum, non tentum dixerunt, ne verbum turpe sonaret in sacris. *Diomed. lib. 1.*]

**Theoclymenus**, *ἑμαίκλυμος*, Homero *lib. Odys. 17.* Vates qui Penelopæ prædixit Vlyssis in Græciam reditum.

**Theocrines**, *ἑμαίκρηνος*, Nomen cuiusdam Atheniensis, qui primum Tragediarum actor fuit: deinde calumniator & lycophanta. Vnde & *Demosthenes in Orat. pro Ctesiph.* Æschinem, tragicum Theocrinem vocat. *Erasmus in Chiliad.*

**Theocritvs**, *ἑμαίκριτος*, Poeta Syracusanus, Praxagoræ, siue (*vt alij malunt*) Symmachij & Philizæ filius, qui sub Ptolemæo Lagi filio floruit. Alij Coum fuisse volunt, sed admodum iuuenem Syraculas commigrasse. Scripsit Idyllia in genere bucolico, quæ etiam bodie omnium manibus teruntur. ¶ Fuit & alter Theocritus, historicus Chius, Theopompi æqualis, & in administratione Reipub. æmulus. Scripsit historiam Libycam, & epistolas quasdam. *Autor Suidas.*

**Theodamas**, *ἑμαίθεμας*, Pater Hylæ fuit, qui ab eius nomine Theodamantæus dicitur à *Propertio lib. 1. Eleg.*

**Theodectes**, *ἑμαίθεκτες*, Orator, Cilix genere, discipulus Platonis, Isocratis & Aristotelis, quæ ei suos de Rhetorica libros dedicauit. Conuersus, deinde ad Tragedias, scripsit fabulas 2. Decessit Athenis natus annos XL. Scripsit & versibus artem rhetoricam: laudauit & virum Artemisæ Mausolum, vna cum claris eo tempore oratoribus. ¶ Theodectes orator, superioris filius, scripsit

**Encomium Alexandri regis Epirotarum**: commentarios historicos: artem rhetoricam libris vii. aliæque complura. *Autor virius. que Suidas.*

[Theodoromedes nomen proprium, *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.*]

**Theodorvs**, *ἑμαίθεός*, Byzantius sophista, à Platone vocatus *ἑμαίθεός*, Logodædalus. Scripsit contra Thrafsybulum & Andocidem, & alia quædam. *Suidas.* ¶ Theodorus & Teladæus fratres Samij, sculptores celeberrimi, quorum alter in Samo Pythij Apollinis signum incepit: alter Ephesi eodem tempore, & alio saxo absoluit: quibus simul compositis ita conuenit, vt vnum corpus ab vno artifice, & ex vno lapide sculptum videretur: Genus artis huius est Græcis ignotum, sed apud Ægyptios frequentatum. Nam soli hominum non oculis tantum totius statuæ compositionem metiebantur, sed dimensione, vt ex varijs multisque lapidibus in vnum corpus, in certam mensuram statua perficeretur. De hoc Theodoro *Diogenes* testatur, quod non solum sculptor, sed etiam architectus fuerit, quodque Ephesus auctor extiterit, vt Dianæ templi fundamentis carbones subitecerent, vt locus alioqui humidus immobilitate acciperet soliditatem. Idem primus ferrum fundere docuit, statuamque ferream fecit. *Autor Pausanias.* ¶ Theodorus Gadareus, nobilis orator. Gadara autem, Syriæ ciuitas est, non longè ab Ascalone, verum ipse dici maluit Rhodius, teste *Strabone*, cuius tempore fuit. Eius discipuli Theodori sunt dicti: inter quos fuit Hermagoras, qui de arte Rhetorica scripsit, Tiberius quoque princeps quum secessisset Rhodium, eum studiosè audiuit, *vt Quinilianus lib. 4. tradit.* ¶ Theodorus alius fuit, cognomento Atheos, Zenonis primum, mox & Pyrrhonis auditor: *de quo vide Laertium & Suidam.*

**Theodosia**, *ἑμαίθεσία*, Tauricæ Cherfoncei vrbs, *Ptolemæo lib. 3. cap. 6.* & *Plin. l. 4. c. 12.*

**Theodosius**, *ἑμαίθεσιος*. Nomen proprium duorum Romanorum principum quorum vitam vide apud Eutropium. Theodosius alius fuit insignis Mathematicus: cuius scripta enumerantur à *Suida.*

**Theodota**, *ἑμαίθεδοτα*, Meretrix Elea fuit, lepida in primis & festiuæ cuius meminit *Xenophon de dictis & factis Socratis*: & *Laertius in Vita Arcefilai.*

**Theodotvs**, *ἑμαίθεδοτος*, Patria Chius, vltimi Ptolemæi in Rhetoricis præceptor fuit, qui decertantibus in concilio Ægyptiorum satrapis, an Pompeius, post prælium Pharsalicum profugus, esset in Ægyptum recipendus, pro sententia dixit, recipendum quidem esse, sed receptum occidendum: adiciens tritum illud proverbium, Mortuos non mordere. Hunc postea, Cæsare interfecto, Brutus in Asia repertum, & ad se adductum interfici iussit. *Vide Plutarchum in vita Pompeij.* ¶ Theodotum alium memorat *Philostrophus in Sophistis*, qui tempore Herodis Attici præfuit Atheniensium scholæ.

[Theogenes celebris mathematicus, cuius meminit *Sueton. in vita Augusti cap. 94.* In secessu Apolloniæ Theogenis mathematici pergamulam ascenderat (sup. Augustus) &c. Ita enim legit *Suidas* commendator *Casaubonus*, cum antea legaretur Theogenis.]

**Theognis**, *ἑμαίθεγνίς*, Poeta fuit Siculus, Megaris natus, LXIX. Olympiade, qui viles quidem & lectu dignas paræneses conscripsit, nisi sædis amoribus passim aspersis eas contaminaasset. [¶ Proverbium est, *vt est autor Gell. cap. 3. lib. 1.* Priusquam Theognis nasceretur, &c.]

**Theogonia**, *ἑμαίθεγονία*, Deorum origo: quo nomine extat opus Hesiodi, deorum genealogias explicans. *Cic. l. de Nat. deor.* Quum verò Hesiodi Theogoniam, id est, originem deorum interpretaret, tollit omnino.

**Theologus**, *ἑμαίθελογός*, GAL. Theologien. ITAL. & HISP. Theologo. GERM. Ein geistlicher der geschriffte Gottes, der auß heiliger geist von Gott vnd gütlichen dingen lehren vnd handeln thau. ANG. A theologe. ¶ Philosophus circa rerum diuinarum cogitationem versans. *Cic. 3. de Nat. deor.* Principio Ioues tres numerantur, qui theologi nominantur.

**Theologia**, { *ἑμαίθελογία* GAL. Theologie. ITAL. & HISP. Theologia. GERM. Verstand oder wiffenheit der geschriffte Gottes. ANGL. Theologie, diuinitie. } Prima Philosophiæ pars, quæ versatur circa Dei, & rerum diuinarum contemplationem.

**Theombrotvs**, *ἑμαίθεμβροτος*, Philosophus fuit, Metroclis auditor, & præceptor Demetrii Alexandrini: cuius meminit *Laertius in Metrocle.*

**Theombrotios**, *ἑμαίθεμβροτίος*, Herba magica, qua Persarum reges aduersus omnia cum animi tum corporis incommoda vtebantur. *Plin. lib. 24. ca. 17.* Theombrotium tringinta scœcis à Choespe nasci, pauonis picturis similem, odore eximio. Hanc autem regibus Persarum comedi aut bibi contra omnia corporum incommoda, iustabilitatemque mentis, eandem denique semion à potentæ maiestate appellari.

**Theomnbtvs**, *ἑμαίθεμνβτος*, Couus, *vt autor est Strabo lib. 14.* vir fuit claus administratore Reip. & Nicæ tyranni æmulus.

**Theon**, *ἑμαίθεόν*, Nomen pictoris Samij, *de quo Quintil. lib. 12. de Insti. in Orat.* Alter mathematicus, qui scripsit de spiritibus ad Ptolemæum astrologum. Tertius grammaticus, interpretes Apollonij Rhodij. ¶ Fuerunt & alij hoc nomine, qui commemorantur à *Suida*: ex quibus celeberrimus fuit Theon Alexandrinus, eisdem patria, tempore & discipulis, quibus Pappus, sub Theodosio Seniore. Scripsit de Astrologia, commentariisque in Ptolemæum & Astrolabium paruum, & alia. ¶ Theon item alius & ipse Alexandrinus, Stoicus, tempore superior: æquidem sub Augusto post Arrium Philosophum conicit: scripsit in Physicam, & in artem Rhetoricam, & alia. ¶ Alius item eius nominis Stoicus fuit Antiochenus, omnium antiquissimus.







**Thermulæ, arum, diminutivum.** { *ἑρμούλαι* } GAL. Petites estu-  
ves, petit bain. I T A L. Picciolo suffice, picciol bagno. GER. M. War-  
me bädlin. H I S P. Pequeno baño à estufa. ANG. Little stoves. }  
*Martial. lib. 2.* Hetrucis nisi thermulis laueris Illos morieris  
Oppiane.

\*Thermefacio, is, ere, Esculentis atque poculentis ingurgitatis, at-  
que exhaustis in ihermopolio calefacere. *Plautus Stichos*, Meher-  
cule vero eo quantum potest iam ne exta excocta sunt quod  
thermefecerat.

**Thermæ** *ἑρμαῖ*, Ciuitas in Thracia, vnde Thermæicus sinus, *ἑρμαῖος*  
*κόλπος*. Thermæ præterea Siciliæ oppidum, *autore Pomponio Me-*  
*la lib. 1.* Inde Thermitani. *Cic. 4. Verrina.*

**Thermesius, ἑρμησιος**, Insula in ante sinum Pegaicum, non pro-  
cul à Scyro: cuius meminit *Plin. lib. 4. c. 12.*

**Thermoodon, ontis, vel ThermoDON, ontis**, secunda syllaba  
producta, *ἑρμούδων*, *Suida*, Fluuius est Temiscyza (quæ est re-  
giuncula Cappadociæ contermina) Amazonum sedibus no-  
bilis: tatus. { GER. M. Ein Fluss in Cappadoxia der sandeshafft ist. }  
*Virg. II. Æneid.* Quales Threiciæ quum flumina ThermoDON  
Pulsant, & picis bellantur Amazonum armis. Quo in loco  
nonnulli legunt ThermoDONtis impari syllabarum numero:  
sed perperam, quum secunda syllaba scribatur per *ω* *μ*  
*α*.

**Thermoodonteus, siue Thermodonteus, adiectiuum, ἑρμούδωντες**,  
*Propertius lib. 3.* Qualis Amazonidum nudatis bellica mammis,  
Thermodontes turba lauat aquis. \*Dicitur & Thermodon-  
tiacus seu ThermoDONtiacus. *Ouid. 9. Metam.* ThermoDONtiaco  
cælatus baltheus auro. *Claudian. 2. de raptu Proserp.* Thermo-  
DONtiaca Tanaim fregere bipenni.

**Thermopolium, ἑρμούπολιος**, Taberna in qua potiones calidæ  
vendebantur. *Plaut. in Curc. [sc. 3. a. 2.]* Tum isti Græci palliati, cap-  
pite aperto qui ambulat, semper videas bibentes in Thermo-  
polio. *Idem in Trinum.* in thermopolio Condaltum es oblitus.  
[*Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2.* Qui in corde instruere quondam cœpit  
Thermopolium. (quia scilicet ex pectore dulce promere po-  
test.)]

**Thermopota, ἑρμούποτα**, Qui calidam bibunt, vnde Thermopota-  
re verbum effinxit. *Plaut. in Trin.* Postquam (inquit) thermopo-  
tasti gutturem, recipere & recurre pede recenti, id est, postquam  
guttur calida potione oblectasti.

**Thermopylae, penultima correpta, ἑρμούπυλαι**, Mons Græciæ  
longissimus, qui à Leucade incipiens, in de in ortum flexus, in  
Ægæam vsque mare protenditur, mediâque Græciâ ita diri-  
mit, quemadmodum Italiani Appenninus, Dicitur Thermopylae,  
ab angustis faucibus, aquis calidis scateentibus. Montium enim  
angustias, vt Latini portas, ita Græci *πύλαι* appellant. Thermas  
autem aquas calidas esse, nemo est qui ignoret. Montem autem  
hunc maxime illustrem reddidit Lacedæmoniorum cum Mar-  
donio pugna, & Leonidæ regis interitus: de quo vide *Herodot.*  
*lib. 7.*

**Thromachus, ἑρμούμαχος**, proprium nomen statuarij egregij,  
qui centesima septima Olympiade floruit, teste *Plin. lib. 34. ca-  
pit. 8.*

**Theron, nis, ἑρμού**, Agrigentinum tyrannus in Sicilia, qui & Te-  
rillum Himeræ tyrannide deceit, & vnâ cum Gelone Amilca-  
rem Pœnorum ducenti prælio superauit eodem die, quo Græci  
ad Salaminem Persas profligarunt. Vide *Herodot. lib. 7.* Est item  
Theron, Latini cuiusdam nomen, ab Ænea occisi, apud *Virg. 10.*  
*Æneid.* strauitque Latinos, Occiso Therone, virum qui maxi-  
mum vltro Æneam petiit.

**Thersander, siue Thersandros, ἑρμούσανδρος**, Polynicis filius fuit  
ex Argia, teste *Statio*, qui vnâ cum cæteris Græcorum principibus  
ad Troiam nauigauit. *Hunc Virg. lib. 2. Æneid.* inter eos nume-  
rat, qui tempore excidij Troiani in equo ligneo fuerunt occul-  
tati. lætisque, inquit, se robore promunt Thersanderus, Stheniuf-  
que duces, & dirus Vlysses. ¶ Fuit item hoc nomine tibicen nobis-  
simus, qui vnâ cum Thimbrone Lacedæmoniorum duce subito Ti-  
ribazi aduentu fuit oppressus. *Autor Xenophon lib. 4. Rerum Gra-  
carum.*

**Thersilochus, ἑρμούλοχος**, Antenoris filius, in bello Troiano occi-  
sus, quem *Virg. lib. 6. Ænei.* inter viros fortes numerat, qui etiam  
apud inferos arma tractent, quos ille omnes longo ordine cer-  
nens, Ingemuit, Glaucumque, Medontaque, Thersilochumque,  
Tres Antenoridas, Cererique sacram Polybetem.

**Thersites, pen. prod. ἑρμούσιτις**, Græcorum omnium fœdissimus  
fuit, quem Achilles sibi procaciter conuitiantem pugni icu in-  
terfecit. Huius insignis deformitas ab *Hom. lib. 2. Iliad.* graphicè  
expressa, effecit vt quum hominem vehementer fœdum signifi-  
care velimus, *ἑρμούσιτιος* *ἑλμυσιος*, id est, Thersitæ faciem eum habe-  
re dicamus. *Iuuen. Sat. 8.* Malo pater tibi sit Thersites, dum modo  
tu sis Æacidæ similis, &c.

**Thesavochrysonichrysidæ, Nomen proprium fictum**  
à *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. versiculo 35.* Quod quidem componitur  
ex thesauro, chryso (id est auro) nice (id est victoria) & Iterum  
Chryso. Quod si legamus, cum quibusdam, Thesaurochryso-  
nychochrysidæ aspiratâ septima syllaba, tum contextum ef-  
se dicemus ex thesauro, chryso, & onyche (id est, vngue)  
&c.]

**Thesaurus, ri.** { *θησαυρός* } GAL. Thesfor. I T A L. Tesoro  
GER. M. Ein schatz. H I S P. Tesoro escondido sin dueno. ANG. A  
treasure, abundance of riches. } Est (vt *Paulus Iureconsultus*,  
de Acquirendo rerum domi. l. Nunquam, inquit) tam vetus depo-  
situs pecuniæ, vt eius non extet memoria, & iam dominum non  
habeat. Sic enim fit eius qui inuenit, quod non alterius sit. A-  
lioqui si quis aliquid lucri caussa, vel metus, vel custodiæ con-  
diderit sub terra, non est thesaurus, vt pote cuius etiam furtum

fit. *Cicero 6. Phil.* Seruus domini patrimonium circumplexus,  
quasi thesaurum draco. *Idem de Diuin.* Respondit coniector  
thesaurum desossum esse sub lecto. *Virg. 1. Æneid.* veteres tellure  
recludit Thesauros, ignorum argenti pondus & auri. [*Plaut.*  
*Aul. sc. 4. a. 1.* Scit mihi esse thesaurum domi. Id inhiat. *Idem A-*  
*sin. sc. 3. a. 3.* Auri thesaurum mihi credidit. *Idem Pseud. sc. 2. a. 2.*  
Siquidem supremi promtas thesauros Iouis. *Idem Aul. Prolog.*  
Nusquam indicare voluit id filio suo. (thesaurum scilicet.)  
¶ Accipitur tamen thesaurus pro quibusuis diuitiis repositis,  
*Cic. in Epist.* Non si Varronis thesauros haberem tantos sumptus  
sustinere possem. Suppeditare alicui aliquid de suis thesauris.  
*Cicer. 2. de Finibus.* ¶ Per translationem accipitur pro quodam  
quasi penu quarumuis rerum repositarum. *Quint. lib. 2. cap. 7.*  
Abundantem autem copia verborum optimorum & composi-  
tione ac figuris iam non quæstis, sed sponte, & ex reposito velut  
thesauro se offerentibus. *Cic. 1. de Orat.* Thesaurus rerum om-  
nium memoria. ¶ Nonnunquam & in malam partem acci-  
pirur: vt Thesaurus stupri, thesaurus mali. *Plaut. in Am-*  
*phit.* [Quem teneo] thesaurum stupri. *Idem Merc.* Tu qui-  
dem thesaurum huc apportasti mali. [*Idem Plaut. Pseud. sc. 4. a. 1.*  
Is mihi thesaurus Iugis in nostra est domo. (thesaurum scilicet at-  
que verberum.) *Idem A sin. sc. 2. a. 2.* De tergo ducentas plagas  
prægnantes dabo. I. In tergo thesaurum gerit. *Idem Mofel. sc. 1.*  
*a. 4. vers. 8.* Thesaurum inde parant. (sup. plagarum: ibi loquitur  
de seruis fugitiuis à Domino reprehensis.) &c.] ¶ Thesaurus car-  
bones facti sunt *ἑρμούσιτιος* *ἑρμούσιτιος*, pro uerbo in eos dici  
consequitur, qui magnificis rebus expectatis, nihil nisi fumum re-  
periunt. [¶ Thesauri Gazæ antiquissimæ: *Sueton. in Neron.*  
*cap. 31.*]

**Thesaurarius, adiectiuum.** { *θησαυροφύλαξ* } GAL. De thesor. I T A. Di-  
tesoro. GER. Des schatz. H I S P. De tesoro. ANG. Of a treasure. } vt  
Thesaurarij fures, apud *Plaut. in Aul. [sc. 6. a. 2.]* Conspice sagittis  
fures thesaurarios.]

**Thesaurizo, zis.** { *θησαυρίζω* } GAL. Thesaurizer. I T A L.  
Thesaurizzare. GER. M. Schatz zu thun zusammen legen. H I S P.  
Atesorar a quel tesoro. ANG. To mak a treasure. } Thesaurum col-  
ligo, repono. Quod verbum frequenter apud Ecclesiasticos scri-  
ptores occurrit, alioqui classicis linguæ Latinæ autoribus non  
receptum.

**Theseus, ἑρμού**, Ægei regis Athenarum & Æthrae filius: qui dum  
esset adolefens, opera Mæcæ noueræ penè ueneno perit. Sed  
post mortem patris, ad regnum euectus, tam multa digna me-  
moratu peregit, vt inter plures Hercules vnus connumeretur.  
{ GER. M. Ein König zu Athen / ein mannhaffter / vnd dapperer hit. }  
Debellauit Amazones, earumque reginam Hippolytem rapuit:  
ex qua Hippolytum genuit. Creontem regem Thebarum Ar-  
giuos in bello cæfos pelidiri prohibentem interfecit. Oppressit  
& terribilem taurum in Attica, Minotaurum in labyrintho oc-  
cidit, & Ariadnam Phædræque Minois filias clam secum ab-  
duxit: sed relicta Ariadna in Chio insula, Phædræ sibi coniugio  
copulauit. Scironem, Procrustem, & Cinim latrones Atticæ heci-  
didit: debellauit Centauros: Thebas domuit: Pirithoum præci-  
pua coluit amicitia, quo cum deprendit ad inferos ad rapiendum  
Proserpinam: sed occiso Pirithoo, ipse aliquandiu in vinculis  
Plutonis fuit detentus, donec ab Hercule, qui illum summa pro-  
sequeretur beneuolentia, liberaretur. Postremò iam senior,  
tor tantisque rebus gestis, patria regnoque pulsus in insulam Sy-  
rum nau gavit, vbi perit, interemptus à Nicomede, vel (vt qui-  
dam voluit) ex loco edito post cænam deambulando delapsus.  
Primus instituit Athenis Panathenæa, hoc est, communem ce-  
lebritatem in honorem Mineræ, quæ Græcè *ἑρμού* nominatur.  
*Idem in Isthmo* funebres ludos instituit. *Reliqua vide apud Pla-*  
*tar.*

\*Theseus, pen. pro. trium syllabarum. *θῆσῆος*. Adiectiuum, apud  
*Prop. lib. 1. Eleg. 3.* Qualis Theca iacuit sedente carina Languida  
delertis Gnosis liuoribus. *Ouid. 1. Trist. Eleg. 3.* O mihi Theca  
pectora iuncta fide.

**Theseis, idis, ἑρμούσις**, Poëma Thesei gesta complectens. *Iuuen. Sat. 1.*  
Vexatus toris rauci Theseide Codri.

**Thesides, æ, pen. prod. ἑρμούσιδης**, Patronymicum masculinum: quo  
Poetæ vtuntur pro Hippolyto Thesei filio. *Ouid. Epist. 4.* Thesi-  
des, Theseusque duas rapuere sorores.

**Thesis, sis, ἑρμούσις**. GALL. Question, argument. I T A L. *Questione, ar-*  
*gumento.* GER. M. Ein furtsatz, sated. H I S P. *Question, argumen-*  
*to.* ANG. A general question or argument. } Quæstio, siue ar-  
gumentum, quod nobis tractandum disputandumve proponi-  
mus. *Cic. in Top.* Propositorum interpretatur. ¶ Propriè autem  
thesis (vt Rhetores vtuntur) est quæstio generalis & infinita,  
nullis personæ, loci, aut temporis circumstantiis limitata. In quo  
differt ab hypothesi, quod ea sit quæstio definita, cerusque per-  
sonis, temporibus & locis propria. Vt si hoc modo propona-  
mus, Sine omnino ducenda vxor, thesis erit. Sin id de vno  
quopiam peculiariter quæramus, aut loci, temporisve circun-  
stantiis restringamus, hoc modo, Sine Catoni ducenda vxor  
Marræ, eo tempore, quo omnia flagrant ciuili bello: iam dicen-  
da erit hypothesis. *Cic. de Orat.* Orator à propriis personis, &  
temporibus semper, si potest, auocat controuerfiam. Latius enim  
de genere, quàm de parte disputare licet: vt quod in vniuerso sit  
probatum, id in parte sit probare necesse. Hæc igitur quæstio à  
propriis personis ad vniuersi generis rationem traducta appel-  
latur thesis.

**Thesmophoria, ἑρμούφορῖα**, Cereris sacra, quæ & Cerealia à Lati-  
nis, & Initia dicuntur. Græci enim Cererem *ἑρμούφορῖα* appel-  
lant, quasi legiferam, quo etiam epitheto nostri eam insignue-  
runt. *Virg. 4. Æneid.* mactant lætas de more bidentes Legife-  
ræ Cereri. Prima enim Ceres mortalibus leges dedisse potu-  
it.



dicut, expleto iam legitimo relegationis tempore. Alij in Thracia decessisse volunt, olisæque eius Athenas in maiorum suorum sepulchra fuisse relata: ubi & cippus erectus fuit cum hac inscriptione: Thucydides Holori iacet hoc Alimusius antro. *Hæc ferè ex Marcellino. Quintil. lib. 10. cap. 1. de Thucydide sic scribit, Thucydides (inquit) & Herodotus longè cæteris in historia præferendi, quorum diuerfa virtus laudem penè est parem consecuta. Densus & brevis, & semper instans sibi Thucydides: dulcis & candidus, & effusus Herodotus: ille concitatus, hic remissis affectibus melior: ille concionibus, hic sermonibus: ille vi, hic voluntate à Dionysius Halicarnassensis scribit Demosthenem adeo Thucydidis styllum probasse, vt eius librum octies sua manu descripterit, totumque ferè edidicerit. Cic. in Brut. Thucydidem (inquit) imitatur. Optimè, si historiam scribere, non si causas dicere cogitatis. Thucydides enim rerum gestarum sincerus pronuntiator & grandis etiam fuit: hoc forense concertatorium non tractauit genus. Orationes autem quas interposuit (multæ enim sunt) eas ego laudare soleo, imitari neque possum, si velim: nec velim fortasse, si possum. *Hæc Cicero. ¶ Euerunt & alij eiusdem nominis, qui commemorantur à Marcellino. Vnus Milesius Athenis inter principes viros ac duces habitus, æmulus Periclis. Alius Pharsalicus Memnonis filius, cuius meminit Polemon in his, quæ de Acropoli scripsit. Tertius natione Achedrysius, cuius meminit Androtus in Attide, dicens eum filium fuisse Aristonis, qui fuit tempore Platonis Comici, & Agatonis Tragici, ac Nicerati versificatoris. Ex Marcellino.**

\*Thucydidius, a, um, Adiect. Cic. in Orat. Ecce autem aliqui se Thucydidiis profitentur, nouum quoddam imperitorum & inauditum genus.

*Thule, es, ðvlla. { GERMAN. Ein Insel weit vber schottland hin auß gegent mltanacht getzgen. }* Insula est in ditione Scotorum, in Septentrionem vergens, ultra Orcadas, latitudinem habens graduum LXII. Quo fit vt circa æstiuum solstitium quàm breuissimæ ibi sint tenebræ Sole ab illorum horizonte quàm minimum recedente: aut modum contra circa solstitium hybernæ nihil ferè aut quàm minimum habent diei, Sole Tropicum Capricorni ab illis disunctissimum perambulante. Hæc extrema fuit earum, quæ in Septentrionali Oceano Romanis fuerunt cognitæ: vnde etiam à Virgilio vltima Thule appellatur i. *Georgis. Tibi (inquit) seruiat vltima Thule.*

Thunnus, (sic enim antiqui scribebant, qui nullam recipiebant litteram peregrinam) Vide *Thynnus.*

Thuria, æ, ðvria, Oppidum Messeniaci agrion procul à Phœris, excelso in loco situm, vnde & vna veteres appellarunt. Ab hac oppido propinquus sinus Thuriaces dicitur. *Autor Strabo.*

Thurianus, Genus est piscis marini, quem alij xiphiam vocant. *Plin. libr. 32. cap. 11.*

Thurium, ðvria, Vrbis magnæ Græciæ olim nobilissima, ad sinum Tarentinum sita, inter Crathin & Sybarin amnes: à Thuria vicino fonte nomen habeo. ¶ Huius incolæ Thurij dicti sunt & Thurini, ðvria, ðvria, Qui quum aliquandiu florissent, à Lucanis in seruitutem tracti, & à Tarentinis infestati, tandem in Romanorum tutelam sese dedere sunt coacti: qui eò deducta colonia, urbem eorum pro Thurio Copias appellarunt. *Hæc Strabo lib. 6.*

Thurina regio, vnde maiores Augusti Cæsaris orti sunt, in cuius originis memoriam ipsi infanti cognomen *Thurino* inditum est, vt auctor est *Sueton. in August. cap. 7.*

Thurs, thuris, { *לחם לחם* } *lebonah. Alcaen. GALL. Encens. ITAL. Incenso. GERMA. Weirauch. HISP. El encienso. ANG. Frankensence. }* Lacryma est exigua arbutulæ, vni terrarum Arabiæ concessa, gratissimum in sacrificiis deorum suffitum præbens: vnde etiam nonnulli nomen accepisse existimant *θυσία* ðvria, quod est sacrificare, Alij Latine vocem esse putant, à tundendo dictam: vnde & citra aspirationem scribere malunt. *Sed de hoc latius infra suo loco in TVS.*

Thuribulum vas est rebus diuinis agendis dicatum vt docet *M. Tullius Verrin. 6. & passim.*

Thurisia, Italiz regio, à Laio Tiberi, à Liguribus Maera Anio diuisa, quæ alio nomine Hetruria dicitur. *suppluota. GERMAN. Ein tandschaffe in Staitzen Thoscana. }* Dicta Thurisia (vt quidam existimant) *θυσία* ðvria, quod est sacrificare, propterea quòd Tyrreni semper habiti fuerint religiosi, deorumque cultui & sacrificiis ad superstitionem vsque dediti. *Vulgò Toscana.*

Thusei dicti sunt regionis huius incolæ, qui & Tyrreni dicuntur, *suppluot. Quidam etia aspirationem scribere malunt.*

Thysageta, siue Thysageta. Vide *Thysageta.*

Thya, ðvria, Arbor odorifera, quæ notiore nomine cedrus, & ab Homero trogete dicitur, *teste Plin. lib. 15. cap. 16.*

Thyamis, ðvria, Fluvius qui Thesprotidem, Cæstrinamque discriminat, *teste Thucydide lib. 1. Meminit huius fluij Plin. libr. 4. cap. 1.*

Thyastus, ðvria, Saltatio, siue chorea dicitur, quæ Baccho exhibebatur à verbo *θυσία*, quod est Orgia celebrare. *Virgil. 5. Eclog. Instituit Daphnis thyastos iocucere Baccho.*

Thyatira, penultima producta, ðvria, Insula est maris Ionij, vna Echinadum Atoliz adiacentium, *teste Plin. lib. 4. cap. 12. [ Vnde Thyatireni: Sueton. in August. cap. 8. pro Laodiceis, Thyatirenis, Chiiis terræ motu afflictis, &c. ] ¶ Est item Iouis ciuitas in Asia ad Lycum fluvium, teste eodem Plin. lib. 5. cap. 9. Strab. lib. 13. Misia attribuit: Stephanus Lydiæ.*

Thybris, ðvria, Nomen vnus ex comitibus Æneæ. *Virgil. Æneid. libr. 10. Astaracique duo, & senior cum Castore Thy-*

bris, Prima acies, &c.

*Thyella, ðvria, Oenotriæ vrbs, in qua pars Phocensium confedit, vt ex Herodoti sententia refert Steph. ¶ Homerus Thyellam quartam Harpyiam videtur appellasse: respiciens nimirum ad vocis proprietatem, quæ apud Græcos repentinam & sonoram significat procellam.*

*Thyestes, ðvria, Fuit filius Pelopis ex Hippodamia, & Atrei frater, ac Tantalus nepos, qui quum fratri, cui pessimè cupiebat, aliter nocere non posset; vxorem eius per adulterium polluit. Atreus verò ei filium epulandum apposuit. Ob quæ flagitia Sol, ne pollueretur, retrò fugisse fertur. Thyestis fabula sic scribitur à Senio, Atreum & Thyestem germanos, quum disfectione sibi nocere non possent, in simulatam gratiam fecerunt rediisse: qua occasione Thyestes cum fratris vxorem concubuit: Atreus verò ei filium epulandum apposuit: quæ Sol abominatus, ne pollueretur, aufugit. Sed veritas hæc est, Atreum apud Mycenæ primùm Solis eclipsim inuenisse, cui inuidens frater, ex vrbe discessit eo tempore, quo eius probata sunt dicta. *Hæc Senio Senio, enarrans illud Virgilij libro Æn. 1. Nec tam auersus equos Tyria Sol iungit ab vrbe. Et rursum in illud Æn. 11. Atrides Protei Menelaus adusque columnas Exultat, &c.**

*Thyesteus, a, um, ðvria, Ouid. lib. 15. Metam. Nève Thyesteis cumulemus viscera mensis.*

*Thyia, ðvria, Nomen filiz Cephisi, quæ prima Liberi patris initiata fuit Orgia, à qua Thyiades, & Thyia. Herodot. lib. 7. Ab hac vrbs eiusdem nominis in qua colitur.*

*Thyades, penultim. corrept. ðvria, Bacchi sacrificulæ, quæ & Bacchæ & Mænades, & Baltharides dicuntur. Rationem autem huius nominis quidam referunt ad Thyiam quandam Cephisi filiam, quæ prima omnium Dionysio initiata, Orgia eius celebravit, Bacchicòque furere correptis nomen reliquit, vt ab ea Thyiades dicerentur. Alij hanc non Cephisi, sed Castalij cuiusdam indigenæ filiam fuisse volunt. *Vide Cal. Rhod. lib. 10. cap. 19.**

*Thyitès, pen. prod. ðvria, Genus est lapidis durissimi, ex quo mortaria fieri consueverunt: vnde & à Plinio lapis mortariorum vocatur: & à Græcis ðvria: quibus ðvria mortarium est.*

*Thymallus, Genus piscis pretiosus, de quo Ambrosius lib. Hexam. Neque te inhonoratum nostra persecutio thymalle dimittam, cui à flore nomen inoleuit, seu Ticini vnda te fluminis, seu amœni Athænis vmbra nutrierit, flos es. Quid specie tua gratius quid suauitate iucundius quid odore fragrantius? Quod mella fragrant hoc tu corpore tuo respiras.*

*Thymbra, ðvria, Latini cuiusdam nomen à Palante occisi, apud Virgilium 10. Æneid. Nam tibi Thymbra caput Euandrius abstulit eufis.*

*Thymbra, ðvria, { ðvria. Dioscoridi. GALL. Sarricete. ITA. Saturia herba. GERMAN. Obeneis obet saturci gartenysoy. HISP. Axedra yerna. ANG. Saueria. }* Herba est satis nota, quam Latini cuiusdam appellant, à apibus gratissima: vnde etiam scriptores rei rusticæ circa aluearia ferendam præcipiunt. *Virgilius 4. Georg. Et graui ter spirantis copia thymbra. Duæ autem sunt thymbrae species, sativa, & agrestis illa condimentis gratior, quæ & Saturia dicitur: hæc medicinz vtilior.*

*Thymbra, ðvria, Campus est Troadis, per quem Thymbrius fluvius in Scamandrum influit. Thymbrae autem nomen huic campo factum putat Senius à copia thymbrae herbæ, quam Romani cupillam vocant, cuius maximus hoc in campo est proventus. Fuit item Thymbra vetustum iis in locis oppidum, Dardanii opus, cuius meminerunt Strab. lib. 13. & Plin. lib. 5. cap. 30. ¶ Item delubrum Apollinis, qui à loco cognominatus est Thymbraeus, teste eodem Strabone loco iam citato.*

*Thymbraeus, ðvria, Apollinis cognomentum, siue à Thymbra Troadis campo, siue ab eiusdem nominis in vrbe in qua colebatur, impositum. Virg. 3. Æneid. Da propriam Thymbrae domum. Vbi Senius, Thymbraeus Apollo dictus est à loco Troiæ vicino pleno thymbra, in quo & nemo habuit templum, in quo à Paride occisus est Achilles, Ergo Thymbraeus, vt Delius, Nam numina à locis frequenter nomen accipiunt. Verùm quia Græcè ðvria dicitur in destinatione, à in æ diphtongum mutatur: vt, Alus, Atæus, Alus, Diræus, Cretæus, Apollinis Thymbraei templum Strabo ea in parte fuisse tradit, qua Thymbrius fluvius Scamandrum influit: quo in templo ferunt Achillam à Paride fuisse interemptum. Vnde factus est locus fabulæ, vt Achilles Apollinis sagittis diceretur esse intersectus.*

*Thymbraea, ðvria, Oppidum Asiæ, ad Pædolum fluvium, teste Xenophonte in Pædia.*

*Thymbrius, ðvria, Fluvius est Troadis, per campum, cui nomen est Thymbra, in Scamandrum influens. Auctores Stephan. & Strab. lib. 13.*

*Thymbria, ðvria, Cariæ vicus, iuxta antrum Charonium, quo in loco propter pestiferas exhalationes, inferorum fauces esse credebantur. Autor Strabo lib. 14.*

*Thymelæ, pen. corr. { ἄριστος } *migdala ðvria. GALLI. Chaire, pulpite, ITAL. Pergumo, pulpito, pergolo. GERMAN. Ein hoher stiel auff einer bruge i auffweicht in des schawspiln das vndergeicht gestolten ward. HISPAN Pulpito à predicatore. ANG. A pulper. }* Pulpitum erat in orchestra altum pedes quinque, in quo chorus Tragediarum, & Comediarum, quæ ad Comediæ chorum habuerunt, cæteri que personarum non habentes, fabulæ subferuebant: histrionibusque in scenam additis, populum gestulatione retinebant. ¶ Est præterea Thymelæ nomen notissimæ saltatriculæ: cuius gestulatione Domitianus impensè fertur delectatus. *Martial. lib. 1. Qua Thymelæ spectas,**



THOOTES, Vnus fuit ex præconibus Græcorum, teste Homer lib. Iliad. 2.

[THORANTVS mango fuit, formam colorémque hominum venalium adulterandi, componendique peritissimus. Sueton. in August. cap. 69. Qui (amici) adultas ætate virgines denudarent, atque perspicere tanquam Thoranio mangone vendente.]

Thorax, cis, { Πηχθησθ. } GAL. Poitrine. IT A. Petto. GER. Die Brust. DER ober tepp von hats an bis auff den bauch. HISP. Hueco del cuerpo del hombre, pecho. ANGL. The bulk or breast of a man. A medicis, & rei anatomice peritus dicitur pars corporis ab plis clauibus vsque ad diaphragma, costis vndique circumscripta, partésque vitales continens. Vnde quum apud Plinium Celsum uelegimus medicamentum aliquod vitia pectoris purgare, intelligere debemus concavitatem illam, quæ intra septum pectoris continetur. Accipitur item pro quouis munimento pectus tegente, siue illud laneum sit, siue ferreum, siue ex alta materia confectum. { שריון } G. L. Halecret & autre armure de corps, anme. IT A. L. Pectorale, giuppono, giaco, corazza, coraxina. GERM. Ein brustharthsch. trebb/bruststee. HISP. Las coracas, o el jubon. ANGL. A breast plate, corselet all maner of armour of the bodie. } Virg. 10. Æneid. Thoraca simul cum pectore rupit. Idem 11. Æneid. thoraca iudex ahenis Horrebat squamis. Plin. lib. 7. cap. 20. Nos quoque vidimus Athanani nomine, prodigiolæ ostentationis quingenario thorace plumbeo indutum, cothurnisque quingentorum pondi calcitrato per scenam ingredi. Laneus thorax. Suetonius de Augusto [cap. 82.] Hyeme quaternis cum pingui toga tunicis, & subucula, thorace laneo, & femoralibus & tibialibus munitur.

Thoracatus, { Θωρακώτης. } GAL. Vestu d'vn halecret. IT A. Armato di coraxina. GERM. Der ein brustharthsch ober trebs anhatt. HISP. Armado de coracas. ANGL. That was areth a breast plate. } Qui thorace indutus est. Plin. lib. 35. Parrhasius pinxit Nauarchum thoracatum.

THORAX, acis, { Θωραξ. } Mons est Libybus Hesperis vicinus, Lethæo fluuio imminens, teste Strabone lib. 14. in quo dicunt crucifixum fuisse, Daph tam grammaticum, propterea quod reges veribus incelleret. { GERM. Ein berg bey der stadt Magnesia in Thoria. } vnde tractu est proverbiale nigma, Cave à thorace quæris in Thoria: quo vitium quoties linguæ petulantiam firmandam volumus significare, ne voces petulantem emissa aliquando per iugulum redeant. Vide Erasmi proverbialia.

THRACES, ces, & Thracia, { Θρακη. } Vulgò Romania, Europæ regio, Macedonia à Thracia proxima, à Septentrione Istrum habens, ab Oriente Pontum, à Meridie Ægeum mare. { GERM. Die thracien. } Europâ zwischen der Donau dem Meer und Macedonia gühend. In der stadt der Thracien. } Olim Scyrrhon, postea Thracia, à Thraçe, Martis filio, seu ab asperitate dicta: Græcè enim θρακη asperum dicitur. Est enim regio (vs Pomponius scribit) nec calio, nec solo tractabilis: & nisi quæ mari propior est, infœcunda, frigidaque. Habet feros homines, aspero cultu. In ea sunt vrbes celeberrime Apollonia, Æuos, Nicopolis, Byzantium, Perinthos, Lysimachia, Callipolis. Annus sunt Hebrus & Nestos, Montes Æmus, Rhodope, & Oribelos. Dicitur & Thracia, cæ. Virg. lib. 12. Æneid. genuit vltima pulsu Thracæ pedum.

Thrax, { Θραξ. } gentile. Virg. 3. Æneid. Terra procul vastis colitur Maurotia campis: Thraces erant. } Thrax pro gladiatore. Suet. in Calig. cap. 54. & cap. 35. Ibidem.]

Thracis, { Θρακιστιν. } sive Treissa Sphæria. Virg. 1. Æneid. qualis equos Thracis. f. iugur Harpalice.

Thracias, a, um, possessiuum, { Θρακιστος. } Virg. 5. Æneid. Quem Thracias albis Portat equus bicolor in aculis.

Threicius, a, um, { Θρακιστος. } Virg. 5. Æneid. Threicia fretus cithara, sibilisque canores.

Thracias, { Θρακιστος. } Dioscoridi, vel Thracias lapis, Silex est tam admirabilis naturæ, vt aqua madefactus accendatur, oleo autem affuso restinguatur. Ita dictus (vs Nicandro placet) eo quod in Ponto Thraciæ flumine inueniatur. Vide Gal. lib. 9. Simpl. & Dioscoridi. lib. 5.

THRASCIA, { Θρακιστος. } Aristoteli, Ventus media regione flans inter Septentrionem & Occasum solstitialem. { IT A. Maistre tramontana. Flandr. Nordt westennoort. GERM. Der winden etner so zwischen Mittnacht und der Sonnen nidergang herwähet. } teste Plin. lib. 2. cap. 47.

THRASIAS, { Θρασιος. } Auguris nomen, qui in summa siccitate Busrim Ægypti tyannum adiens, ostendit à superis posse exorari pluiam, si hospites immolaret. Quærente deinde tyanno, quisnam & cuius esset, quum se peregrinum profiteretur, Tu igitur primus, inquit Tyannus, Ægypto aquam dabis. Ouid. 3. de Aris.

Dicitur Ægyptus caruisse rigantibus arua Imbribus, atque annis sicca fuisse nouem. Quum Thraças Busrim adit, monstratque piari Hospitis: fuso sanguine posse louem: Illi Busris, Fies Iouis hostia primus, Inquit, & Ægypto tu dabis hospes aquam.

Hunc tacita nonnulli Thracium potius quam Thraçeam malunt appellare. } Thraças item, { Θρασιος. } Suida. Philosophus fuit Sicius sub Nerone: à quo quum illis esset mors, Actum suorum magis constantia compelluit: porrectisque alacriter ad incisiosem brachus, humo que sanguine aspersa, Hunc inquit, sanguinem libemus Ioui liberatori. Reliqua vide apud Tacit. lib. 10.

\*THRASIUS, seu Thrasilus, Vir quidam fuit, qui quum ad exoran-

das à Ioue pluias Busrin docuisset hospites immolare, omniū primus macatus est. Ouid. in Ibin. Vt qui post longam sacri monstrator iniqui Elicui: pluias victima, cæsus aquas. Idem lib. 1. de Aris amandi, Dicitur Ægyptus caruisse iuuantibus arua Imbribus, atque antos sicca fuisse nouem: Quum Thraças Busrim adit, monstratque piari Hospitis effuso sanguine posse louem: Illi Busris, Fies Iouis hostia primus, Inquit, & Ægypto tu dabis hospes aquam.

THRASIO, { Θρασιος. } Nomen proprium gloriosi militis apud Terentium in Eunuchis. { Θρασιος. } hoc est, ab insolentia, & ferocitate impositum. } Fuit & nobilis statuarius eiusdem nominis, cuius meminit Plin. lib. 34. cap. 8. & Strab. lib. 14.

THRASVMENVS, pen. pro. { Θρασυμενος. } Vulgò Lago di pergia. { GER. Ein see in Italla/ heist sich Lago di Pergia. } Lacus in agro Perusino, Annibals victoria, & Flamini Coultus clade nobilitatus. De hoc Ouid. lib. 6. Fast. Sunt tibi, Flaminius, Thrasumena que littora testes. Dicitur à Thrasumeno puero, quem Ægyla nympa rapuisse dicitur.

THRASYVLVS, pen. prod. { Θρασυλλος. } Nobilis Atheniensis fuit, ingenti animi magnitudine, & amore in patriam singulari: qui vbi à triginta tyannis in exilium actus esset, comparato exercitu non admodum magno, aduenitque exulibus, sibi suisque rediem in patriam manu comparauit: lato prius plebiscito de iniuriis vlti de ceteroque obiterandis: quam quædam Græci appellant. Verebatur enim ne exules reducti, iniuriam suam vlciscentes, ciuitatem ciuibz exhaustirent. Cæsus est ab Aspensidius, nocta ad tabernaculum eius facto concuflu, ob pecuniam acerbis imperatam. Vide Xenophontem Rerum Græcarum lib. 4. } Fuit & alius Thrasylulus dux M. lebanum, qui vt portum Sicyoniorum occuparet, ex aduerbia parte vrbeim aggressus est: ad quam partem tuentium quum ciues voduque concurrerent, interim ex inopinato classe portum occupauit. Vide Front. Strab. lib. 2.

THRASYLLVS, { Θρασυλλος. } Atheniensis fuit, rei militaris peritissimus, qui æquali cum Thrasylulo imperio classi præfectus, Myndarum hæcædæmonium, Peloponnesiorum duce, apud Scdum Helleponti vrbeim nauali prælio sperauit. Autor Thucydidi. lib. 8. } Fuit & alius Thrasyllus insignis Mathematicus, cuius meminit Suetonius in Tiber. cap. 14. & c. 62. Ibidem.]

THRASYMACHVS, { Θρασυμαχος. } Sophista fuit ex Chalcedone Bithyniæ, qui primus in oratione numeros, & artificiosam verborum compositionem traditur inuenisse. Scripta eius enumerat Suidas.

THRASYMBNVS, Vide THRASYMBNVS. THRASYMEDES, { Θρασυμεδης. } Fuit filius Nestoris: vt autor est Homer. lib. 9. Iliad.

Threnodia, { Θρηνοδια. } Cantus lugubris: quo genere primus omnium Simonides vsus fertur apud Græcos.

THRIA, sive THRIO, { Θρηια. } sive Thria, Stephano, Vicus est Atticæ, in tribu Oenide: à quo Thriasii populi, & campus Thriasius: cuius meminit & Plin. lib. 4. cap. 7. & multis in locis Thucydides.

THRIVS, Thriuntis, { Θρηια. } Oppidum Elis, Olim Achaia, Patris proximum: ita dictum à Thriunte quodam Atheniensis, quem Theseus Herculi luppenti misit.

Thridacias, { Θρηδιακας. } Mandragora fœmina, à lactucarum similitudine, quas Θρηδιακας vocant Græci, nomine imposito. Autor Dioscor. lib. 4. cap. 17.

Thrips, { Θρηψ. } sive Thrips, GAL. Teigne. petit ver qui s'engendre dans le bois, & le mange. IT A. T arlo, tarma. GERM. Ein holzwatm. HISPAN. El gusano que roe la madera. ANGL. A worme engendred in wood. } Teredinis genus, lignum erodens, culci non dissimile. Autor Plin. lib. 16. c. 47.

THRONIVM, { Θρονος. } Oppidum est Locrorum Epicnemidiorum, ad Boagriuni amnem, non procul à sinu Malitico. Plin. lib. 4. cap. 7.

Thronus, { Θρονος. } GAL. Thronne, chaise. IT AL. Seggio, sedia, carrrega, cathedra. GER. Ein thron/ ein herrschcher ober sitz. HISP. La silla, o silla real. ANGL. A throne. } A nostris sedes, siue solum dicitur. Quauis in scripturis sacris throni quandoque non pro cathedris, sed pro virtutibus aliquibus cælestibus, in quibus Deus semper sedeat, quasi in quadriga sua ponatur.

Thryallis, { Θρυαλλης. } Genus herbæ, quæ alias Lychnitis dicitur, folia habens terrea, aut quum plurima, quater na, cassa, pinguisque, ad lucernarum lumina apta. Vide Plin. 1. 25. c. 10.

THRYON, { Θρυον. } Messeniæ oppidum, non ita procul ab Alpheo fluuio: cuius meminit Homer. in Catalogo nauium. & Strabo lib. 8. & Plin. lib. 4. ca. 5.

THYCTIDES, { Θυκτιδης. } & dæ, { Θυκτιδης. } { GERM. Ein Gschichtschreiber von Athen durtig. } Historicus Atheniensis, Holori filius, nobili imprimis genere, vt qui à Miltade & Cimone ducibus ortum traheret, qui & ipsi suum suum ad Æcum Iouis filium referebant. vxorem duxit è Thracia oriundam, alioqui diuitem: cuius opes adsecutus, non in voluptates, sed bonam earum partem in otium literarum erogauit. Nam bellum Peloponnesiacum scribere aggressus, eodem quo illud gerebatur tempore, Atheniensibus pariter ac Lacedæmonis aliquot militibus qui bello interessent, mercedem præbebat, vt res quotidie veras sibi renuntiarent, quas fidelibus se accepturum sperabat, si non solum ab amicis, sed etiam ab hostibus deus edoceret, ne partes quisque suas falsò tueretur. Præceptores habuit in Philosophia Anaxagoram: & in Rhetorica Aniphonem. Scripsisse autem putatur historiam in Ægina insula, quò in exilium se contulerat. Sepultus est in agro Attico iuxta sepulchra Miltadarum, in loco qui Cæla appellatur. Quidam Athenis obiisse dicunt.



Adit, hybernis fortè tumbat aquis.] Tibetis inundatio omni-  
 nosa. Vide Sueton. in Othom. ca. 8.] **Tiberius**, Tiberis nomen etiam  
 Alba vetustius esse contendit: idè quod nominis eius originem ad  
 Thybrin potius Hetruscorum regem referendum existimat, qui  
 Latium crebris latrocinis infestans, tandem circa hunc flu-  
 vium est occisus. Cui sententia Virgil. quoque non obscure sub-  
 scribit: apud quem sic loquitur Euauder lib. 8. *Aeneid.* Tum re-  
 ges, aspèrque immani corpore Thybris. A quo post Itali fluvium  
 cognomine Thybrim diximus. Alij non tam à regis huius no-  
 mine, quàm ab iniuriis, & contumeliis quibus in obitum quen-  
 que circa hunc fluvium grassabatur, appellationem hanc tractam  
 existimant: unde Thybrim scribendum contendunt, quasi *τῆς ἵ-  
 βης*, ut dictionem constam intelligamus ex articulo faeminino,  
 & nomine *ἵβης*, quam scripturam etiam apud *Dionysium Afrum*  
 observauimus. Nos Thybridis nomen antiquius esse putamus,  
 Tiberis recentius, literis aliquot (ut solet) temporis lapsu immu-  
 ratis. Quo fit, ut illud poetis, hoc Oratoribus sit vtriusque. **Stepha-  
 nus** quoque in vrbium onomastico verumque nomen agnoscat,  
 nisi quòd apud illum *Ἰβητες* legatur, nisi litera communi Græcorum  
 consuetudine adiecta. *Ἰβητες* (inquit) *ἰσχυροὶ καὶ ἰσχυροὶ*, *ἰσχυροὶ*  
*καὶ ἰσχυροὶ*. Hiscerationibus in eam potissimum sententiam adducor,  
 ut Thybris dissyllabum, th aspirato, & y Græco scribendum pu-  
 rem: trissyllabum autem Tiberis, tenui, & i nostro. Quam scri-  
 pturam rationem etiam à Græcis videmus obseruari, apud quos  
*Ἰβητες*, *ἰσχυροὶ*, *ἰσχυροὶ*, *ἰσχυροὶ*, & cetera omnia hinc deriuata  
 per iota scribi videmus.

**Tiberinus**, a, um, pen. pr. possessiuum est. *Ἰβητες* Stephano, ut, O-  
 stia Tiberina, apud Virgilium 2. *Aeneid.* Tiberina flumina, apud  
 eundem libro 12.

**Tiberinus**, ai, penult. pro. m. *Ἰβητες*. Capeti filius & Albanorum rex,  
 qui in vicino flumine submersus, effecit ut pro Albulâ Tiberis  
 diceretur. *Liv. lib. 1. ab Vrbe*. Latino Alba ortus, Alba Atys, Aty  
 Capys, Capy Capetus, Capeto Tiberinus, qui in traiectu Albulæ  
 submersus, celebre ad posterus nomen flumini dedit. Tiberi-  
 nus item à superstitione antiquitate creditus est Deus esse, Tibe-  
 ris fluij præles, cuius monitu Aneas, Euandri sibi auxilia asci-  
 uit: de quo scribit Virg. lib. 8. *Aeneid.* Hæc Deus ipse loci fluiuo  
 Tiberinus amœno. Populeas inter senior se attollere frondes  
 visus, eam tenuis glauco velabat amictu Carbasus, & crines um-  
 brosa tegebat arundo. Quin & fluiuis ipse in sacris dictus est Ti-  
 berinas, teste Seruio, quemadmodum in *κατακλιῖα* Tiberis, & in  
 Poesi Thybris.

**Tibi**, tertius casus proaominis Tu, variè vsurpatur ab auctoribus:  
*Plaut. Menac. sc. 4. a. 2. & sc. 3. a. 4.* Heus, mulier tibi dico. *Plaut. Milit. sc. 5. a. 2.* Tibi dico, Heus philocomasium. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 4.* Heus tu, Tibi ego dico. *Item in Pseud. sc. 2. a. 1.* Tibi ego lo-  
 quor Phœnecium. *Plaut. Menac. sc. 2. a. 3.* Quid tibi mecum est rei?  
*Et sc. 4. a. 2. Ibidem* Quid mecum tibi est, aut fuit negotij? &c.

¶ Tibi pro in te, contra te, in tuam perniciem, in tuum exitium,  
 ruinam, &c. nonnuquam inuenitur: *Plaut. Amphitr. sc. 3. a. 2.*  
 Quid tibi deliqui, si cui nupta sum, tecum fui (pro in te.) *Plaut. Menac. sc. 2. a. 5.* Quid ego tibi fecisti, quid in te deliqui. *Plaut. Milit. sc. 1. a. 2.* Viden hostes tibi adesse? (id est, in tuum exitium.)  
*Ibi sc. 6. a. 2.* Nisi tibi supplicium stimuleum datur? (id est, in tuam perniciem.) *Plaut. Mostel. sc. 2. a. 2.* Iste qui tibi hæc odes ven-  
 didit, (id est, tuo malo & damno.) Sic & *Martial. epigr. 43. lib. 3.*

Tibi, dixit, pro in te, tuumque malum, &c. ¶ Pro in tuum vsuum  
 sine vilitate, in tuam gratiam: *Plaut. Curc. sc. 2. a. 2.* Meliorem  
 (sup. interpretem somniorum) quàm ego sum, suppono tibi.  
*Plaut. Mostel. sc. 3. a. 1.* Tibi me exorno ut placeam.

¶ Pro in te, sexto casu: *Plaut. Agn. sc. 1. a. 3.* Omnis familie causa  
 consistit tibi. ¶ Pro à te. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. 1.* Cùmque alij  
 tibi sint causa grauiore fugati. *Et Eleg. 4. lib. 5. Ibidem.* Nec patria  
 est habitata tibi. ¶ Tibi interdum valet: *Plaut. Menac. sc. 4. a. 5.*  
 Ita illum magna cura curabo tibi. &c. ¶ Aliquando minantis.  
*Plaut. Aulul. sc. 1. a. 1.* At scin quomodo tibi res se habet? Inter-  
 dum ferientis: *Hem tibi. Vide Hem. Item*, dicimus. Quid tibi est?

subintelligentes genitium, morbi, mali, rei, negotij, &c.

**Tibia**, Proprie est os cruris, oppositum suræ. ¶ *πῦς ἰβήκ.* *ἰβήκ.*  
 GAL. Iambe, l'os de la jambe. ITAL. Gamba. GERMA. Das schin-  
 beyne. HISPAN. *Esquillo de canilla de la pierna.* ANGLI. *A shin, the*  
*shinbone.* Celus lib. 8. cap. 1. Ipsam autem crus est ex ossibus duo-  
 bus, &c. Verùm alterum os ab exteriori parte, &c. alterum à pri-  
 ore parte positum, cui tibia nomen est, longius & in superiore  
 parte plenius solum cum femoris inferiore parte committitur,  
 sicut cum humero cubitus. ¶ Tibia item vocatur instrumen-  
 tum musicum oblongum, teres, & foraminosum, quod infla-  
 tum, & digitis modò adductis, modò reductis temperatum, non  
 inuicendam reddit symphoniam. ¶ *ἰβήκ ἰβήκ.* GAL. Vne fluste. ITAL. *Piffaro, pium.* GERMANI. Ein schwingen / pffiffen /  
 HISPAN. *Flauta.* ANG. *A flute* } Has primùm ex gruum tibiis  
 confectas existimant: & inde nomen accepisse. *Horatius de Arte*,  
 Tibia non, ut nunc orichalco vineta, tubæque, Æmula, sed  
 tenuis, simplexque foramine paucò. *Ouid. 9. Trist. Eleg. 1.* Tibia  
 funeribus conuenit ista meis. *Cic. 1. Tusc.* Non intelligo quid  
 meruat, quum tam bonos septenarios fundat ad tibiam. *Virgil. 8.*  
*Ælog.* Incipe Menalios mecum mea tibia versus. *Cic. de Clar. Or-*  
*ator.* Si tibiæ inflatæ non referant sonum, abiiciendas eas sibi tibi-  
 ceo putet. [Quintilian. Apertis, vt aiunt, tibiis. ¶ Tibiis canere  
 cur desitum Athenis: docet *Gellius cap. 17. lib. 15.* ¶ Tibiarum  
 & Tibicinum vsuum fuisse in sacris ludis, funeribus: *Vide Ouid. 5.*  
*Fast.*] Tibia & fistula differunt. *Plin. lib. 16. cap. 36.* Calamus verò  
 alius totus concavus, quem syringiam vocant, vtilissimus fistu-  
 lis, quoniam nihil est ei cartilaginis atque carnis. *Orchomenius*  
 est continuus foramine peruius, quem auleiçon vocant. Hic ti-  
 biis vsilior, fistulis ille.

**Tibialia**, sium, Velamenta tibiærum. { *ἰβήκ* micchnefajim. *ἰβήκ.*  
 GAL. Iambicres, bas de iambes, armures de iambes. ITAL. *Calce*  
*schinere.* GERMA. *Strumpf an den schin* oder der gryp-  
 sen das hian an die schinbeyn legi. HISP. *Armadura de aquella par-*  
*te, medias calças.* ANG. *Hæzes or neather Stockes.* } *Sueton. de Augu-*  
*sto.* Hyeme quaterais cum pingui tota tunica, & subuculae thora-  
 ce lanceo, & feminalibus, & tibialibus muniebatur. ¶ Tibialia  
 pro ocreis, quibus tibiæ militum muniuntur. *Paulus Iuraconsul-*  
*tus.* Si tibiale vel humerale miles alienauit castigari verberibus  
 debet.

**Tibialis**, le, Quod est idoneum ad tibiæ faciendas { *ἰβήκ* GAL.  
 Appartenant à fluste. ITAL. *Pertinente à flauto.* GER. *Mus dem güt*  
*schwingen oder pffiffen zumachen* (st HISP. *Pertenescente à flauta.*  
 ANGLIC. *Belonging to a flute.* } *Plin. lib. 16. cap. 36.* Tertia arundo  
 est tibialis calami, quem auleiçon vocant.

**Tibicen**, inis secunda syllaba pro. Qui tibia canit. { *ἰβήκ* *cholél.* *ἰβήκ.*  
 GAL. Loueur de fluste, flusteur. ITAL. *Preccone, trombettæ.*  
 GERMAN. Ein schwingen / schwingen pffiffer. HISP. *Tannedor de flauta.*  
 ANG. *A floter or player on the flute, a piper* } *Plaut. in Pseud. sc. 4.*  
*a. 1.] Tibicen vos interea hic delectauerit, [id est, in extremo a-*  
*ctu.] Cic. ad Gallum lib. 7.* Ille autem qui seiret se nepotem bel-  
 lum tibicinem habere, & sac bonum vectorem, discessit à me:  
*Horat. 3. Epist. 1.* Nunc tibicinibus, nunc est gausa Trægædis.

¶ Pro tibia instrumento musico posuisse videtur. *Cic. 2. de legib.*  
 Honoratorum virorum laudes in concione memorauit, eaque  
 ad cantus & ad tibicinem prosequuntur: cui nomen est *Nōnias*,  
 &c. ¶ Tibicinem facere Minos iussit, nunciata hlij morte, in  
 sacrificio, &c. *Senec. cap. 12. de Consol. ad Marciam.* Idem refert  
*Sueton. in Tiber. cap. 70.* ¶ Tibicinem mederi Ischiadicis. *Gell.*  
*cap. 14. lib. 4.] Tibicines item, *ἰβήκ*, pilæ dicuntur siue ti-  
 go, quibus edificia inclinata & aliqui ruitura sustinentur. *Iu-*  
*uen. Sat. 3.* Nos vrbem colimus tenui tibicine fultam Magna parte  
 sui. ¶ Tibicen, pro sustentaculo telæ. *Oui. 4. Fast.* Hæc modò ver-  
 sabat stantem tibicine telam. *Virg.* quoque hemistichia sua, quæ  
 in *Æneide* aliquot reliquit imperfecta, tibicines appellabat, eò  
 quòd ad fulciendam supplendamque sententiam ad tempus ef-  
 sent inferta. Ipse quoque particula, quibus versusum hiatus re-  
 plentur, alioqui nihil facientes ad sententiam, tibicines à Gram-  
 maticis appellantur. Quale est hoc apud *Virg.* Sic fortè precatur.  
 Nam forrè vacat.*

**Tibicina**, næ, pen. corr. Mulier tibia canens, quemadmodum Fidi-  
 cina, quæ canit fidibus. { *ἰβήκ* *cholél.* *ἰβήκ.* GAL. Femme  
 qui ioue de la fluste. ITAL. *Donna che suona de flauto.* GERMAN:  
*Schweglerin / schwegelpffifferin.* HISPAN. *Tannedora de flauta.*  
 ANGL. *A woman that plays on the flute.* } *Mar. lib. 14.* Ebra not  
 madidis rumpit tibicina buccis. [ *Plautus Aul. sc. 1. a. 2.* Conduxit  
 coquos, Tibicinæque hæc apud forum. *Idem Pseud. sc. 5. a. 1.* Ec-  
 quam scis Tibicinam filium meum amare. *Idem Pl. Aul. sc. 2. a. 2.]*  
 Tibi dabitur pinguior tibicina.]

**Tibesis**, rionis, Fluuius est ex Hæmo monte nascens, & Septentrio-  
 nem versus in Istrum influens. *Autor Herod. lib. 4.*

**Tibiscus**, rionis. Vulgo Tissa } GERMAN. *Der Fluss Tissa in Dng-*  
*ren / tauffen die Donau.* } Fluuius Daciæ in Carpatho monte na-  
 scens, & Dacos ab Iazygibus Metanistis dirimens: tandemque  
 iuxta Tibiscum vrbem in Danubium influens. *Autor Ptol. lib. 3.*  
*cap. 4.*

**Tibullus**, Prænomine Albius, poeta Elegiographus fuit, Romæ na-  
 tus Hircio & Pansa Coss: Qui annus etiam Ouidij poetæ natali-  
 bus fuit insignis. Ex amicis Messalam Corinnum maximè coluit,  
 quem dum in Asiam proficiscentem sequitur, in grauissima  
 incidit morbum: ad eò ut de vita desperans, hoc sibi scripserit E-  
 pithaphum. Hic iacet immitti consumptus morte Tibullus, Me-  
 salam terra dum sequiturque mari. Ex poetis familiaris habuit  
 Horatium, qui eum iudicem suorum appellat scriptoribus: & O-  
 uidium, qui mortem eius elegantissima defleuit Ælegia. In a-  
 moribus & nimis & inconstans fuisse videtur, ut qui præter Ma-  
 rathum, & Cerinthum pucros, Deliam quoque amariæ Sulpi-  
 tiam, & Neznam omnium autem maximè Nemesim: cuius for-  
 man, & venustatem bona operis sui parte posteritati commen-  
 dauit. Obijt Romæ virenti adhuc ætate, non sine graui erudito-  
 rum omnium mærore.

**Tibur**, pen. genitiui correpta. *ἰβήκ* *ἰβήκ.* *ἰβήκ.* Stephano, Ciui-  
 tas in Sabinis, decimo sexto ab Vrbe lapide, crebris fontibus ir-  
 rigua, & singularis ætatis temperie commendata. *Ouid. 4. Fast.* Et  
 iam Telegoni, iam mœcia Tiburis vdi Stabat. *Marr. lib. 6.* quum  
 mors Veneris in medio Tibure Sardinia est. Est autem hoc op-  
 pidum origine Græcum à Tiburto, Carullo, & Corace, Amphiar-  
 rai liberis, post prodigiosum patris ad Thebas interitum com-  
 muniter conditum, & à Tiburto nomine, qui ex tribus natu  
 maximus erat, Tibur appellatum. *Autores Cato in Orig. Solinus, &*  
*Sextus scriptor Græcus.* ¶ Tibur Herculi sacrum erat: *Suet. in Cal-*  
*lig. cap. 8.]*

**Tiburs**, urtis, *ἰβήκ*, Gentile. *Virg. 1. Aeneid.* Haud aliter Tarchon  
 Tiburcum ex agmine prædam Portat onans *Cic. pro Corn. Balbo*,  
 L. Cossinius Tiburs, pater huius equitis Romani.

**Tiburinus**, a, um, *ἰβήκ*, Quod ex Tibure est, ut, Sibylla Tur-  
 tina.

**Ticinum**, pen. prod. *Ptolemæo, ἰβήκ* *Stephan.* Insularis ciuitas, quæ  
 hodie *Papiam* vocant, à Ticino fluiuo præterlabente nomen ha-  
 bens. *Vulgò. Pavia.* } GERMA. *Pauer in Italia.* }

**Ticinus**, pe. prod. } GERMA. *Es wasser in Italia / flusst fur Pauer*  
*ÿn.* ITAL. *Ticino.* } Fluuius est Insularis in Eridanum fluens, à  
 quo vicinum oppidum est appellatum, *Silius lib. 9.* Dum Roma-  
 nae tux Ticine cadauera ripæ. Non capiant.

**Tiffernum**, rionis, *ἰβήκ*, *Vulgò Cisa di Castello.* Vmbriæ oppidum est, teste  
*Ptol. 1. 3. c. 1.* à quo Tifernates, quorum memioit *Plin. lib. 3. c. 14.*







Timarchus, ἡμισυχοῦ, Atheniensis quidam fuit, Demosthenis familiaris, qui quum in adolescentia pudicitiam suam in Piræo prostituisset, eo nomine iam senex ab Æschine in iudicium vocatus est, & condemnatus. ¶ Fuit item Timarchus statuarius nobilis, qui centesima vicefima Olympiade floruit: teste Plin. lib. 24. cap. 8.

TIMAVS, pen. prod. ἡμισυχοῦ, Vulgò Brenta, Nomen fluminis iuxta Aquileiam, novem nascens capitibus, teste Pomponio, vnoque ostio sese in mare evolvens. Virg. I. Æneid. Regna Liburnorum & fontem superare Timavi.

Timeo, es, ui, Metuo, horreo, reformido, vereor. { Τίμαιος } ἡμισυχοῦ. GAL. Craindre. I T A. Temere, hauser para. GER. M. Fürchten. H I S. P. Temere, auer miedo. ANG. To feare. } Cic. pro Flacco, Nihil magis quam perfidiam timeo. [Ouid. 13. Metam. Haud timeo si iam nequeam defendere crimen Cum tanto commune viro. Plaut. Mil. se. 5. a. 2. Timeo quid rerum gesserim. Idem Men. se. 2. a. 1. M. Perij. P. Ne time. Idem Curo. se. 2. a. 4. Ne time: Bene ego vendidi. Ouid. Eleg. 2. lib. 5. Trist. Quid Dubitas? & tuta times, &c.] ¶ Variis modis construitur, dicimus enim, Timeo te, tanquam inimicum. Timeo tibi, tanquam amico, nequid mali tibi accidat. Terent. And. Pamphili vitæ timeo. Timeo mihi abs te. Cic. pro Sylla, A quo quidem genere, Iudices, ego nunquam timui, id est, non timui ne malum mihi inferrent. ¶ Invenitur etiam cum ablativo, mediante de. Ouid. lib. 4. Fast. Nec timui de morte: tamen metus obstitit. [Cas. lib. 3. de bell. Civil. Timere de suo periculo.] ¶ Item dicimus, Timeo furem tauro: id est, ne fur taurum furetur. Iuven. Sat. 6. quum furem nemo timeret Caulibus, aut pomis. ¶ Dicimus etiam timeo pro amico. Gell. lib. 19. cap. 1. Illum autem pro Aristippi animam timere. Timeo quemadmodum hæc explicari possint. Cic. lib. 15. Epist. Nunc istuc quid agatur, magnopere timeo. Idem ad Attic. lib. 2. ¶ Speciale est autem in hoc verbo, & in cæteris eiusdem significationis, ut siue sequatur negatio, siue non, nihil addat, & detrahâtve sententiæ. Nihil enim refert num ita dicas, Timeo vt possis an sic: Timeo ne possis. Grammaticorum enim quæ traditur differentia, vsu Latine loquentium repudiatur. Composita huius verbi sunt Extimeo, pertunco, & prætimeo: quorum significata vide suis locis.

Timidus, a, um, pauidus, meticulosus. { Τίμαιος } ἡμισυχοῦ. GAL. Craintif, timide, paoureux. I T A. Timido, pauroso, di pouco animo. GER. M. Furchtsam. H I S. P. Temeroso por nauarale, a, medroso. ANG. Fearfull, timorous, false harted. } [Plaut. Pseud. se. 1. a. 2. Stulticia est facinus magnum timido cordi credere. Idem Curo. se. 2. a. 5. Timidam atque pauidam me abripit. Ouid. 13. Metam. Timidi commenta retexit Naupliades animi.] Cic. I. Offic. Ne imbelles, atque timidi videamur. Cicero pro Marcello, Si in alterutro peccandum sit, malim videri nimis timidus, quam parum prudens. \*Timidus, cum genit. Senec. de vita beata, Abduntur in aliquas rimas timida lucis. [Et Ouid. 5. Fast. Timidusque Deorum.]

Timidè, adverb. Pauide, minùs auda æter. { Τίμαιος } ἡμισυχοῦ. GAL. Avec crainte, craintiuement. I T A. Con timore. GER. Furchtsamlich. H I S. P. Con temer, temerosamente. ANG. Fearfullie, with a faint hart. } Cic. 2. Tusc. Sed hoc quidem in dolore maxime est providendum, nequid abiecit, nequid timide, nequid ignauè, nequid serviliter, muliebritè ve faciamus.

Timiditas, atis, Proclivitas ad timorem. { Τίμαιος } ἡμισυχοῦ. GAL. Crainte, peur. I T A. Paura, timidità. GER. Furchtsamkeit. H I S. P. Temor natural. ANG. Bashfulness, timorousness. } Cic. 4. de Finib. Ex rebus enim timiditas, non ex vocabulis nascitur. Idem 3. Tusc. Quæ qui recipit, recipiat necesse est timiditatem & ignaviam. Idem in Partii. Vt cunctiam timiditas imitatur.

Timor, oris, Est (vt Cic. 4. Tusc. quasi inquit) Metus mali appropinquantis. { Τίμαιος } ἡμισυχοῦ. GAL. Crainte, peur ou paour. I T A. Timore, paura. GER. Furcht. H I S. P. Temor natural. ANG. Feare of some evil coming. } Facere aliqui timorem. Cic. lib. 10. Epist. Quæ res mihi facit timorem. Affici timore de aliquo. Idem lib. 11. Epist. Amici de nobis magno timore afficiuntur. Inicere timorem. Idem Attico, Nostris animus accessit, hostibus timor injectus est. Percussus timore. Idem ibidem, Civitas percussa magno timore. [Ouid. 5. Fast. Et timor ipse novi causæ decoris erat. Idem 13. Metam. Nec me lachrymæ, luctusque, timor que tardarunt.]

Timiopolæ, ἡμισυχοῦ. A Græcis dicuntur qui præmercantur, vt rerum pretia accendant, annonamque flagellent: id est, duriorum, cariorumque faciant, pretio non parentes.

TIMOCLEA, ἡμισυχοῦ, Mulier Thebana fuit, quæ stuprum à Barbaro per vim passa, dissimulato dolore, finxit se illi velle ostendere magnum auri pondus, productumque ea spe ad altissimum puteum, qui erat in interiore parte domus, quum proovus puteum inspiceret præcipitem deiecit, & saxis obruit.

TIMOCLES, ἡμισυχοῦ, Duorum Comicozum Atheniensium nomen, quorum fabulas aliquot enumerat Suidas.

TIMOCRATON, ontis, ἡμισυχοῦ, Poeta Rhodius fuit, veteris Comædiæ scriptor: qui graues cum Simonide Melico, & Themistocle inimicitias exercuit: quos etiam contumelioso poemate est insectatus. Autor Suidas.

TIMOLAVS, ἡμισυχοῦ, Rhetor & versificator, è Larissa Macedoniæ, discipulus Anaximenes Lampfaceni. Scripsit poema de bello Troiano, Homeri singulis versibus singulos addens. Suidas.

TIMOLEON, ἡμισυχοῦ, Corinthius dux inclitus, viribus fortissimus, vitæque abstinentissimus, qui missus cum paucis trirēibus ad liberandas à Dionysij tyrannide Syracusas, quem Dion Syracusanus implorato Corinthiorum auxilio, expellere con-

bat: quinquagesimo postquam Syracusas appulisset die, vrbē potius est: deinde arcem obsidens, Dionysium ad deditonem compulsi, & cum paucis in exilium Corinthum misit. Arcem vero solo æquavit, & Syracusanis libertatem restituit. Deinde contra Leontinos pergens, eorum tyrannum in bello captum interfecit. In summa æqualis fuit Timotheo, Agefilao, Pelopidæ, Epaminondæ. Hæc ex Plutarcho, qui eum è nostris comparat Paulò Æmilio.

TIMOLVS, Lydæ mons, postea Timolus. ἡμισυχοῦ, appellatus, teste Plin. lib. 5. cap. 29.

TIMON, ἡμισυχοῦ, Philisus Philosophus, qui apud Chalcidone philosophiam, & oratoriam exercuit, charus Ptolemæo Philadelpho. Scripsit Tragedias, & Comædias, & Satyras. Dicitur amarulentus, & mordax, sutorum, id est, dicacitatum scriptor. de quo Gellius, Timon amarulentus librum maledicentissimum conscripsit, quem Sillos inscripsit. ¶ Fuit & alius Timon Atheniensis temporibus Peloponnesiaci belli (vt ex Aristophanis & Platonis poematib. perspicere licet) prorsus inhumanus, ac vitans hominum congressus præter vnus Alcibiadis adolescentis. { GER. M. Ein häßlicher vnd trutzlicher mensch zu Athen. } Interrogatus quæcum illo causa esset amicitia, Quod sciam (inquit) illum quandoque multorum malorum Atheniensibus causam futurum. Semel in vita in concionem dicitur ascendisse: factique novitatem cunctis admirantibus, Est mihi (inquit) ð viri Athenienses post ædes hortulus, in quo ficus coarctat quædam, in qua per multos nostris ciues se suspendunt. In eodem aunc ego loco adficere volo. Quamobrem visum est mihi, vos publicè admonere, si quis forte sit, qui se prius velit suspendere, ante quàm arbor excidatur. His igitur de causis ab Atheniensibus ἡμισυχοῦ est appellatus, hoc est, humani generis osor. [Vide Plutarcho in Antio.] In sepulcro quod sibi ipse construxerat, incitum erat epitaphium in hanc sententiam: Hic sum post vitam, miseramque, inopemque sepultus. Nomen non quæras: dii, lector, te malè perdant.

TIMOMACHVS, pen. cor. ἡμισυχοῦ, Fuit pictor Byzantius, Cæsaris Dictatoris ætate. Fecit Medeam & Atacem quos ipse Cæsar LXXX. talentis emit, & in templo Veneris dicavit. Autor Plin. l. 35. c. 11.

Timor, Vide TIMEO.

TIMOTHEVS, penultima corrept. ἡμισυχοῦ, Nomen proprium Cononnis Atheniensis filij, qui acceptam à patre gloriam multis auxit virtutibus. Fuit enim discretus, impiger, laboriosus, rei militaris peritus: & (quod super omnia est) virtuosus, id est, fortunatus Imperator habebatur. [Plut. in Syl.] Huic statua publicitus in foro Athenis posita est, ob victoriam, qua victis Lacedæmonis, imperium Atheniensium auxit, & muros Athenarum exstruxit. Post huius obitum nõ fuit quisquam ferè Athenis memoria dignus. Huius gesta æmuli, vt laudem eius imminuerent, Fortunæ adscribebant, circumferentes passim tabulas, in quibus ille piæus erat dormiens, adstante interim fortuna, quæ civitates in retia eius ageret. Quam rem ille ægrè ferens, sua illa esse dicebat, non fortunæ opera. Ex quo tempore, quasi perosa, hominis ingratitude fortuna omni prorsus felicitate excidit. Autor Suidas. Huius vt docti hominis meminere Cic. lib. 11. Offic. Quod idem fecit (inquit) Timotheus Cononis filius, qui quum belli laude non inferior fuisset quàm pater, ad eam laudem, doctrinæ & ingenij gloriam adiecit. Hæc enim Cicero. ¶ Timotheus item Atheniensis Comicus, medice Comædiæ: cuius fabulas nonnullas commemorat Athenæus. ¶ Timotheus Milesius, Therlandi filius, musicus, qui decimam & vndecimam chordam lyrae addidit, & antiquam musicam in molliorem modum mutavit. Hunc ferunt duplo maiorem ab his quos alius instituisse, mercedem exigere solitum fuisse, quàm si rudes traderentur. Geminatum enim laborem dicebat dedocendi prius, mox docendi. Emicuit tempore Philippi Macedonis, cuius filius Alexander modulis eius excitabatur, & ad res bellicas alacrius instruebatur. Decessit anno ætatis LIII. Scripti de Musica libros 17. Item encomia, & dithyrambos. Hæc Suidas. ¶ Timotheus, sculptor nobilissimus, vnus ex iis, qui Mausoleum ædificauit: cuius in templo Apollinis Romæ multa fuerunt monumenta: vt scribit Plin. lib. 34. cap. 8. ¶ Timotheus Gazæus Grammaticus, tempore Anastasij principis, in quem etiam Tragediam conscripsit. Edidit & heroiico versu de Iudicis, & Arabicis, & Ægyptiis, & Lybicis quadrupedibus, & de aibus peregrinis libros 4. ¶ Fuit & Timotheus, Pauli Apostoli discipulus, patria Licaonius, mulieris viduæ filius: postea præsul Ephesus Apostolicis epistolis, & Martyrio clarissimus.

Tin, Antiqui pro eum dixerunt.

TINA, æ, Vitis vinarij genus, quod à Festo tinion appellatur. Var. l. 1. de vita pop. Rom. vt citat Nonius. Antiqui in conuiuiis vtres vini primò postea tinas ponebant. ¶ Tina item Ptol. l. 2. c. 3. fluuius est in tractu orientali Britannia insulæ.

TINCA, æ, piscis fluuiatilis, vulgò notus. { ἡμισυχοῦ. } GAL. Un poisson appellé ranche. I T A. Tenca pesce. GER. Ein schteeg. H I S. La tenca pesce. ANG. A tenche fish. } Auson. in Mosella, Quis non & virides vulgi solata tincas Norit, & Alburnos prædam puerilibus hamis?

TINDA, ἡμισυχοῦ, Thraciæ vrbis, in qua Diomedes equos suos humana carne pascebat. Autor Plin. l. 4. c. 11.

Tinctilis, Tinctura, Vide TINGO.

TINEA, æ, Vermiculus est, qui aut fitu, aut pulvere, ac putredine interdum nascens, vestes aut libi os abrodit, teredo. { ἡμισυχοῦ. } GAL. Teigue, ver qui gaste & mange la laine & les habillemens. I T A. L. Tignola, tarma, verme. GER. Ein schab. H I S. La tuma de las calmenas polilla. ANG. A mothe, a worme yat eateth



Tiferius, πῑφρῑ, Fluuius est in secunda Italix regione, Apulos diuidens à Frentanis. Autor Plinius lib. 3. ca. 13. Vulgò Portero in Puglia Plana.

Tigillinus, Ophonius, Vir fuit Romanus vitæ corruptissimæ, qui Neroni intimarum libidinum conscientia quum esset familiaris, plurimis summis viris per calumniam exitium machinatus est. Postea re: uni posito Othone, ad aquas Suecianas supremæ necessitatis nuntio accepto inter concubinarum oscula fauces sibi præcidit, teste Tacito libro 17. Meminit huius & Iuuen. Satyra prima, Pone Tigillinum, tæda lucebis in illa, Quæ stantes ardent, qui fixo gutture fumant.

Tignus, ni, masculini generis: & Tignum, neutr. Trabs, qua variè disposita domus extruitur: & propriè, cui superponitur rectum: à tegendo nomen deductum. { טִּיגָן koráh. denis, denis, ietiv. GALL. Soliue, cheuron, marrain. IT AL. Traue. GERMA. Ein rasen etres tachstute. HISPAN. Viga à maderá de la tochumbra. ANG. A beam, a rafter, all timber to build with. } Lucr. lib. 1. Nec quum subsiliunt ignes ad tecta domorum, Et ceteri flamma degustant tigna trabesque. [Plaut. Mostell. sc. 2. a. 1. Imber laui parietes, perpluuit tigna. &c. Ibidem Metapho. Ita hæc tigna humidè purent. &c.] Horat. de Arte poet. Et modicis instruit pulpitæ tignis. Ouid 3. Metam. Sordida terga suis nigro pendentia tigno. Iuuen. Satyr. 3. ferit asserè duro Alter: at hic tignam capiti incutit: ille metretam. Casp. bell. Gall. Tigna bina sciquipedali ab imo præcuta, dimensa ad altitudinem fluminis.

Tigni nomine omnè genus materiei, ex qua ædificia constant, continentur, inquit Vlpian. de tigno iuncto l. 1. & ad exhib. l. Tigni & Caius de verbor. significat. Tigni. Sed & in vineis Tigni appellatione omnia vineis necessaria continentur, ut puta peritæ, pedamenta, ut ait ibidem Vlpian. Hinc Contiguo, vide suo loco.

Tigillum, diminutiuum. { Τίγίλλιον. GALL. Soliueau, petit cheuron. IT AL. Traucello. GERMA. Ein kleine rasenstättin. HISPAN. Pequena viga. ANGLIC. A little beam of rafter. } Liu. 1. ab Vrbe, Transmisso per viam tigillo, capite adoperto, velut sub ingum misit iuuenem. Tibul. lib. Eleg. 1. Illi compositis primùm docuere tigillis, Exiguam viridi fronde operire domum. Casu. Ianua suffixa tigillo. } Plaut. Aul. sc. 1. a. 2. De suo tigillo si qua fumus exit foras.]

Tignarius, a, um, adiectiuum. Tignarius faber, Qui tigna dolat, aut ædificio adaptat. { Τίγνῑος. GALL. Un charpentier. ITA. Marangone. GERMAN. Ein tignmetzmann HISP. Carpintero. ANG. A carpenter. } In qua significatione legitur & Tignarius absolutè. Cic. de Clar. Orat. Ego me Phidiam esse malleum quàm vel optimum tignarium.

Tigrane, πῑγρῑ, Vrbs Media mediterranea, teste Ptolem. lib. 6. cap. 2. Tigranes, nis, pen. prod. πῑγρῑ, Proprium nomen regis maioris Armeniæ qui auxilium ferens Mithridati regi, victus est primò à Lucullo, deinde à Pompeio Magno cuius sæpe mentionem facit Cic. in Orat. pro lege Man. Lucan. lib. 2. Tigranemque meum, ne Pharnacis arma relinquas.

Tigranocerta, πῑγρῑνῑς, Vulgò Sulibania, Oppidum in montanis maioris Armeniæ, teste Plin. lib. 5. cap. 11, à Tigrane conditum, vnde & nomen accepit, quasi Tigranis ciuitas. Nam Certa Parthorum lingua urbem sonat. Vide Stephan. in Urbium Onomastico.

Tigris, huius tigris, & tigridis. { πῑγρῑ. GAL. Vne tigre. ITAL. Tigre. GERMA. Ein tigerthier. HISP. La tigre hambra de pardo. ANGL. A tiger. } Fera feruissimæ & velocissimæ in Hyrcania maxime abundans: ita dicta quòd sagittæ velocitatem, quam Tigris Mædij appellatur, cursu videatur adæquare. Virg. 4. Aeneid. Hyrcanæque admorunt vbera Tigris. [Ouid. Eleg. 7. lib. 1. Trist. Ducenda vbera sibi Tigris præbuit.] Arrianus, qui res gestas Alexandri condidit, tigrim feram Indicam non eam esse voluit, quam vulgus Tigrim nominat, sed hanc esse Thoa: tigrim verò equi magnitudine esse, à superiori longè diuersam.

Tigrinus, na, num, πῑγρῑνῑ, Tigrinæ mensæ, hoc est venarum discussu tigridum maculas referentes. Plin. lib. 13. cap. 15. Mensis præcipua dos in vena crispis, vel in vertice varijs. Illud oblongo euenit discursu, ideòque tigrinæ appellantur.

Tigris, { Τίγρις ἡδιδεκελ. πῑγρῑ, πῑρῑ. } Insignis Asiæ fluius, Mesopotamiam ab Ortu alluens, quem Sacræ literæ ex Paradiso nasci confirmant. { GERMAN. Ein grosser flus in Asia / entspringt in Armentarsteyne durch Ussorten in die Persisch messischof. } Solinus in Armenia caput atollere dicit, in loco edito, ex lucido, conspiciuòque fonte, nec ab exordio statim totum esse, sed primò pig: è fluere, non cum suo nomine. At quum in fines Mædorum inuectus sit, Tigrim statim vocari. Arethusam lacum insuere, gravia pondera sustentem, cuius pisces nunquam se aluco Tigridis immisceant, sicut nec amnici stagnum attingant Arethusa. Mox Arabas præter fluens, Mesopotamiam amplectitur, & Hydaspem accipiens: Euphratèque, æfertur in sinum Persicam. A Tigris fluiuo dicti sunt Transgigriniani, qui trans Tigrim habitant: sicut Transpadani, qui trans Padum.

Tigullia, πῑγῑλλῑ, Liguriæ populi, quorum vrbes Tigullia, & Segesta commemorantur à Plin. lib. 3. cap. 5. Vulgò Sigestro.

Tigurini, πῑγῑνῑ, { GERMAN. Die Zurißgerer. } Populi inter Helnetios Limagii fluminis accolæ: quorum meminere Casar libro 1. de bell. Gall. Strab. lib. 7. Florus lib. 3. cap. 3. Paulus Orosius lib. 5. cap. 16. & Plutarch. in vita C. Marij. Eorum Metropolis est Tigurum vrbs, vulgò Zurich: situ perquam amœno, inter duos montes, superne lacus inuicumbit limpidissimos, longus circiter duodecim millia passuum, supra quem amœnus Alpium prospectus est: ut volupe sit in media ætate, niues & quandam quasi hyemem intueri. Is lacus urbem dissectans, in medio Limagum

fluuium, quem recipit, penè apud Glareanos rursus effunditur: sternitur pontibus duobus, qui urbem dissectam deuò coniungunt. Ipse verò populis: que Tigurinus, quum olim suam urbem sociam Romani Imperij ab imperatore deserere negligique cernerent, multis magnisque de causis cum Lucernatibus & Vranis, & Suicentibus, & Sublyuanis (quibus tunc quoque bellum erat cum principibus Austriæ) in perpetuum fœdus societatemque venere, ea lege, ut Tigurinus pagus inter omnes prima locum obrineret. Quod factum est anno ab orbe redempto. MCCCLII. Hic pagus & tota regio Heluetiorum hodie inter Germanos censetur. Pagi Tigurini meminisse Casar lib. 1. bell. Gallic. Tigurinus (inquit) is pagus est: nam omnis ciuitas Heluetia in quatuor pagos diuisa est.

Tilia, a, { πῑλιῑ. GAL. Teihou Tillet, ou tilloul. ITAL. Tiglio albero. GERMAN. Lindenbaum. HISPAN. Teja arbol. } Arbor est apud Gallos nomen retineas, folio hederaceo molliore, & in aequalum acutiorem rotundiore, & prolixiore, in orbem lentè crispo, atque serrato, flore tantisper dum calyculo continetur, herbaceo: dum emersit, flauo, fructus magnitudine fabæ, similis acinis hederæ: in quo semen prætenue, quantum atriplicis, omnibus animalibus ingratum, quum foliorum pabulo maxime ducantur. Virg. lib. 2. Georg. Nec tilia leues, nec torno rasile buxam Ouid. 10. Metamorph. Nec tiliæ molles, nec fagus, & inouba laures. Tilia item dicitur vincula ex arboris huius membranæ tenuissimis, inter corticem & lignum sitis. Plin. lib. 16. cap. 14. Inter cortices & lignum tenues tunicas multiplici membrana: quibus vincula tiliæ vocantur. Tenuissimæ earum philyræ, coronarum leuissimæ celebres, antiquiorumque honore.

\*Tilica, Iocularis dictio apud Cicer. de Clar. Orat. Et ille fuit accusator, inquit, verus, quo accusante Chirilium, Sisonæ defensor, dixit quædam eius speratilia esse crimina. Tum C. Rufcius, Circuuenior, inquit, Iudices, nisi subuenitis. Sisonæ quid dicas nescio, metuo insidias. Speratilia, quid est hoc? Spera quid sit scio, tilica nescio. Maximi risus sed ille tamen familiaris meus rectè loqui putabat esse, inusitatè loqui.

Tiliaceus, a, um. Quod ex tiliâ confectum est. { πῑλιῑα. GAL. Fait de tillet. ITAL. Fatto di tiglio. GERMAN. Etudini oder Stedenbeum. HISPAN. Hecho de teja. } Iulian. Capitolinus de Antonio Pio. Quum senex & longus esset, ineuareturque, tiliaceis tabulis in pectore fasciabat. Columell. lib. 12. cap. 45. Areulæ figinæ, vel etiam tiliacæ, quales sunt in quibus vestimenta forensia conduntur, huic rei paulò ampliores præparari debent.

Tillium, πῑλιον, Vrbs litoralis in latere Occidentali Sardinia: auctora Pol. l. 3. c. 3.

Tilphosium, πῑλφῑσιῑ. Fons est Bœotix subter Tilphosium montem habens, ubi Taresiæ vatis sepulchrum est, qui quum senex esset, & frigidam fontis huius aquam potasset, subito extinctus est. Autor Strab. l. 9.

Tilphosium, πῑλφῑσιῑ, Mons est Bœotix, non procul ab Haliarto, templum habens Apollinis Tilphosij. Autor Strabo libro nono.

Tilus, (quod huc pro sinus Persici insula malè relatum erat) Vide Tylius. Siquidem tam apud Ptolemæum quàm apud Plinium scribitur y Græco.

Timæus, πῑμῑ, Nomen proprium Philosophi Locrensis, cui diuinum illud opus Plato inscripsit, in quo de rerum creatione describit, quod Cicerò postea Latinum fecit, atque de vniuersitate inscripsit: quoniam non desunt qui negent Ciceronis esse. Fuit præterea Timæus quidam Siculus arrogantissimus, qui se historiam scripturum iactabat, qua facillè Thucydidem superaret: hoc videlicet commento gloriam & eruditionis opinionem apud imperitam plebeculam captans. De hoc Plutarch. in Nicia.

Timachus, machi, pen. corrept. πῑμαχῑ, Mæliæ fluius, ex Rhodope monte fluens, teste Plin. lib. 4. c. 26.

Timagenes, pen. cor. πῑμαγῑνῑ. Rhetor fuit Alexandrinus, qui à Gabinio, quum in Ægypto res gereret, captus, Romamque perductus, à Fausto Syllæ filio redemptus est. A quo manumissus, primùm in ipsis Pompeij ædibus, eoque mortuo, in palatio ludum aperuit. Postea verò quum ob linguæ libertatem schola excidisset in rure Tusculano ætatem peregit. Fuit & alter Timagenes, historicus, qui maris totius situm libris quinque est complexus. Vtriusque auctor Suidas.

Timagorus, πῑμαγῑρος, Ciuis Atheniensis fuit, à suis capitali supplicio affectus, quod Darium, ad quem legatus erat, amore Persarum per adulationem adorasset. Suid. & Valer.

Timandra, πῑμῑδρῑ, Filia Ledæ, & Tyndarei, & soror Clytemnestræ, quæ Echemono nupsit: ut refert Lycophr. Scholiast.

Timanthes, πῑμῑνθῑς, Suidæ { GERMAN. Ein furzraffentlicher mater. } Nomen pictoris celeberrimi, Parrhasij æmuli. Inter eius verò ingenij monumenta, Iphigenia oratorum laudibus celebratur, quam pinxit ad aram stantem, iamque Dianæ immolandum: & quum omnes mœstos pinxisset, omnemque tristitiæ imaginem consumpsisset, patris vultum, quem dignè effingere non potuit, velo obduxit. Pinxit & Cycloper parua in tabula, cuius magnitudinem exprimitere cupiens, pinxit iuxta Satyros chryso pollicem eius metientes: itaque ex omnibus eius operibus intelligitur plus quàm pingitur. Hac serè Plin. lib. 35. cap. 9.

Timarchides, vel dis, πῑμῑρχῑδῑς, Eximius marmoris sculptor, apud Plinium lib. 36. cap. 5.

Fuit & alter statuaris, qui multa nobilia ex ære opera confecit: cuius meminisse Plin. lib. 34. cap. 8.

Timarchus,



patria, à qua ille dictus est Tyrinthius. *πρωτόδ.*  
**Tis**, genitivus est antiquus à *Tu* pronominis. *πρόδ.* *Plaut. in Mil.* Tis  
 egeat, quia re careat, ob eam rem huc ad me missa est.  
**TISIAS**, *τίσιος*, Stesichorus poeta ante dictus est: sed à chorea id no-  
 minis sortitus est.  
**TISIPHONE**, *τίσιφών*, Vna ex furiis, à cædibus plegendis dicta: *τίσιφ*  
 ultio vel pena: *φών*, vel *φόν*, cædes, aut mors. *Hora. in Seru.* - ser-  
 uilibus vitæ iam peritura modis, Hecaten vocat altera, sævam:  
 Altera Tisiphonem. *[Ouid. Eleg. 9. lib. 4. Trist. Tisiphonem, 2,  
 um, Idem Eleg. 9. lib. 4. Trist. Eradere vitæ tempora Tisiphonea.]*  
**TISOBIUS**, *τίσοβιος*, Fluvius Britanniz, teste *Prot. l. 2. c. 3.*  
**TISSA**, *τίσσα*, *Prot. l. 3. c. 4* Siciliz urbs.  
**TITAN**, & Titanus, penultima product. *πρωτόδ.* Saturni frater, Cæli &  
 Vestæ filius, qui etiam pro Sole ponitur, *[Tibull. lib. 4. Quippe  
 ibi non vquam Titan superingerit ortus. Idem Ibidem: Cen-  
 rum fecundos Titan renouaverit annos. Ibid. Dum terna per  
 orbem Sæcula fertilibus Titan decurrerit horis. &c. Cate-  
 rùm Sol etiam ipse.]* à Titanibus duxit originem. Tradunt  
 enim Titanas sex fratres fuisse, & quinque sorores, à Titea  
 matre dictos, *ut auctor est Diodorus.* Ex quibus vnus fuit  
 Iapetus, pater Promethei. Hyperon quoque ex Titanum  
 numero est, qui Solis ac Lunæ, stellarumque motus obser-  
 uasse, atque demonstrasse primus fertur. Ideo Solis parens, &  
 astrorum fertur. Hinc Sol, Titan Luna, Titanis, *πρωτόδ.*, &  
 Diana Titania à poetis dicuntur. *Luc. lib. 1. Flammiger an  
 Titan, ut valentes hauriat vndas. Ouid. Met. Dùmque ibi  
 perlucit solita Titania lympha. Seruius sic habet, Ferunt fa-  
 bulæ Titanas ab irata contra deos, Terra, in eius vitionem crea-  
 tos. Vnde & Titanes dicti sunt *πρωτόδ.* *τίσιος*, id est, ab vitione.  
 Primùmque contra Saturnum quidam Titanes, deinde Gigan-  
 tes contra Iouem genuit. Ipse verò Titan cum filiis, quos Tita-  
 nes à patre appellabant, bellum gessit aduersus Saturnum & O-  
 pim, quod conuenit non stetit: eosque capros muro inclusit:  
 qui postea à Ioue victis Titanibus liberati sunt, ut supra lau-  
 di de Saturno dictum est.  
**Titanius**, *2, um, τίτιανός*, adiect. vt Titania astra. *Virg. 6. Ænei. Lucen-  
 tèmque globum Lunæ, Titaniæque astra Spiritus intras alit.*  
**Titanicus**, *2, um, Ouid. 7. Metam.* Hinc Titaniacis ablata draconi-  
 bus, intrat Palladia arces.  
**TITANVS**, *ut referi Plin. lib. 5. c. 30.* Fluvius est Æolidis, & ciuitas ab  
 eo cognominata.  
**TITARBIVS**, *πρωτόδ.* *Homero*, Fluvius est Thessaliz, qui in Tita-  
 no monte qui Olympo vicinus est, ortum habens, labensque ver-  
 sus plagam Tempe contingentem, in Peneum influit: ob aqua-  
 rum tamen crassitudinem illi non admittitur, sed in modum o-  
 lei superfluit. *Plin. lib. 4. c. 8.* Euroton vocat. Lucanus Titaresum  
 vocat, per quatuor syllabas, *lib. 6.* Solus in alterius nomen quam  
 venerit vnde, Defendit Titaresus aquas.  
**TITHONVS**, pen. prod. *πρωτόδ.* Laomedontis filius, qui (vt fabulæ fer-  
 runt) quam iuuenis esset, & decorus, ab Aurora dilectus, &  
 raptus fuit, ex qua Memnonem genuit. Sed tandem post lon-  
 gissimam vitam, audita Memnonem filij morte, in cecidam ver-  
 sus dicitur, *dicente Horatio, Longa Tithonum minuit Senectus.*  
**Tithonius**, *2, um, Adiect. vt, Coniux Tithonia, Aurora. Ouid. 3.  
 Fast.*  
**Tithymalus**, *τίθυμαλός*. *GAL.* Herbe à laict, laicteron. *ITAL.*  
*Lactaria herba.* *GER.* *Wolffmütze.* *HIS.* *Lechostezna yerua.* Her-  
 ba est lacteum immittens succum: cuius septem enumerantur  
 genera, Characias, myrsinites, peralios siue tithymalis, heliosco-  
 pios, cyparissias, dendrones, & platyphyllos. *Colum. libro 9.* Ti-  
 thymalus maiorum quoque animalium ventrem soluit. *Idem  
 paulo supra, Maximusque vel minimus annuus earum labor est  
 initio veris, quo tithymali floret fœtex. Plin. lib. 16. c. 10. Diosc. li.  
 4. c. 168.*  
**TITIA** curia, & Titienus tribus, dicta est à Tito Tatío Sabinorum  
 duce, à Romulo in partem regni recepto. *Festus.*  
**TITIANVS**, Titiani filius, Orator Græcus, Præceptor Maximini  
 principis. Scripsit libros prouiciarum pulcherrimos. Appella-  
 batur Simia sui temporis, quod omnia propè imitaretur. *Capito-  
 linus.*  
**TITI** Liviij duo memorantur: Alter Tragediarum scriptor, Roma-  
 norum poetarum antiquissimus, qui ob ingenij fecilitatem à  
 Livio Salinatore, cuius liberis erudiebatur, libertate donatus est.  
 Alter Patavinus cum Crispo Sallustio de Historiæ principatu  
 certans. *Vide supra in dictione LIVIUS.*  
**TITI**, Columbaræ agrestes sunt, *ut scribit Cornutus*, quas augures in  
 auguriis obseruare solebant.  
**TITII**, Sacerdotes fuerunt Apollinis, à titiis auibus, quas in augu-  
 riis certis obseruare solebant sic appellati, *ut ait Varro lib. 4. de  
 ling. Lat. GER. Die pytheser Apollinos. Luc. lib. 1. Et doctus volu-  
 cres augur feruare sinistras, Septemuirque epulis fastis, Titiique  
 sodales. [Sueton. in Galba c. 18.]*  
**Titillo**, las, Leui attenuatone alarum, aliarumve mollium corpo-  
 ris partium risum cuiuspiam moueo. *[παρρησία, νύδα.] GAL.* Cha-  
 touiller. *ITA.* *Pronecare far gasticcole.* *GERM.* *Rugten.* *HIS P.*  
*Pronecar, hazer coxquillas à otro.* *ANG.* *To tickle.* Transla-  
 tione accipitur pro voluptatem afferre, & cum suauitate mouere.  
*Cic. l. de Fin.* Nam si ea sola voluptas esset, & quæ quasi titillaret  
 sensus, ut ita dicam, &c. *Luc. lib. 2. & quæ Titillare magis sensus  
 quam lædere possunt. Horat. 2. Seru. Satyr. 3. Præterea ne vos ti-  
 tillet gloria.*  
**Titillatio**, onis, verbale, Ipse titillandi actus, suauitas, morus. *[τι-  
 τιλία.] GAL.* Chatouillement. *ITAL.* *Esse pronecare con gasticcole.*  
*GERM.* *Rugtung.* *HIS P.* *Obra de pronecar y hazer coxquillas à  
 otro.* *ANG.* *At tickling.* Cic. in Cæcil. At non est voluptatum*

tanta quasi titillatio in senibus.  
**Titillarus**, us, idem. *Plin. lib. 11. cap. 37.* In eadem præcipua hilarita-  
 tis sedes, quod titillatu maxime intelligitur alarum, quas sub-  
 tit.  
**TITIO**, Lignum adustum, quod ab igne extrahitur. *[TIN ubi dicitur.]*  
*GAL.* Vn vison de feu esteint. *ITA.* *Tizzone di fuoco stinto.* *GERM.*  
*Ein brand den man ab dem feur nempt.* *HIS.* *Tizon.* *ANG.* *A fier  
 brand being put out.* *Cels. lib. 3. c. 12.* Fomentisque protinus totum  
 corpus cicundare conuenit, maximeque inuolutis testis, & extra-  
 ctis titionibus.  
**Tituilitium**, cii, Dici voluerunt (*inquit Nonius*) fila putrida, quæ  
 è telis cadunt. *Plaut. in Cas.* Non ego istud verbum emptitem ti-  
 tuilitio, id est, re admodum vili. *[τὸ λυτὸν ἢ μίτον τίτιμιον, ἢ τί-  
 μιον, ἢ τιμιον, ἢ τίμιον, ἢ τίμιον, ἢ τίμιον.] GAL.* Vn petit bout de fil qui  
 tombe de la toile, chose de nulle valeur. *ITA.* *Cosa di niun valo-  
 re.* *GER.* *Die fäden oder schleiffen so von etnen gewupp abfallend,*  
*et was das nichtis wärt ist.* *HIS P.* *Cosa de nada.* *ANG.* *A rotten thread,  
 a vile thing of no value.*  
**Titulus**, *Gellius cap. 16. lib. 3. Idem Accij* quod Titij.]  
**TITORIVS**, *τίτοριος*, Bubulcus fortitudinis monstroæ fuit, qui cum  
 Milone Crotoniata de robore certauit, vicique, quæ pedem  
 tauri vna manu, altera verò alterius tauri pedem, ipsis per vim  
 conantibus resillire, traheret. *Autor Elianus.*  
**Titubo**, bas, penultima correpta. proprie pedibus consistere ne-  
 queo, vacillo. *[τῦδ μηδὲδ ὅδ ματ ὅδδ] namót. πρωτόδ.*  
*μα, συλλογίμα, ὑποφίμα.] GAL.* L. Chancellor. *ITAL.* *Vacilla-  
 re, balzigare.* *GER.* *Schwanden.* *HIS.* *Bambanearse.* *ANG.* *To  
 stagger or stut in feet or speech, to flammer or stumble.* *Ouid. 3.  
 Metam.* Ille mero, somnoque grauis titubare videcur. *Quint.* Sed  
 iugulasti vulneratum, titubantem strauisti. *[Transfertur ad a-  
 nimum, quoties ab animo verba dissentiunt, quod inconstantiam  
 signum esse dicitur: ut apud eundem, Neque vlla vquam tanta  
 fuerit dicendi facultas, quæ non titubet, aut hæreat, quoties ab  
 animo verba dissentiunt Plaut. in Mil. cogitate Nequid vbi miles  
 venerit, titubetur. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Titubante animo, corde,  
 & pectore. (de amante.) Ibid. sc. 4. a. 2. Onerabo præceptis, ne ti-  
 tubet, & doctè ferat hanc fallaciam. Et sc. 1. a. 4. Vide ne titubes.  
 Idem Milit. sc. 2. a. 2. Ne titubet si quæret ex ea miles. Item Senec.  
 c. 4. de Cons. ad Mari. Titubar Augustus subducto altero admini-  
 culo. (Druso) Quintilian. Siquid titubauerint testes, in gradum  
 reponatur. Item, Plaut. Men. sc. 2. a. 1. Scibo, siquid titubatum est  
 à coquo.] Terent. in Heaut. Verum illa nequid titubet. Cic. ad  
 Atticum lib. 2. Videbis breui tempore maguos, non modò eos,  
 qui nihil titubarunt, sed etiam illum ipsum qui peccauit, Cato-  
 nem. Horatius 1. Epist. 13. Caue ne titubes, mandataque frangas.  
 [Titubare quoque [oculi,] lingua, & dentes dicuntur. πρωτόδ.]  
*[Senec. cap. 1. de Tranquill. Paulam titubar acies [oculorum.] Ouid. 3.  
 Trist. Eleg. 1. Hæc vbi sum furtim lingua titubante locusus.  
 &c. Idem 6. Fastor. Nec mora conuiuæ valido titubantia vino  
 Membra mouent.*  
**Titubatus**, participium sine verbo, *ut inquit Seruius:* Nam titubos  
 non legitur. *[τῦδ μηδὲδ συλλογίμα.] GAL.* Chancellor. *ITA.*  
*Vacillato, balzigato.* *GER.* *Schwanden.* *HIS P.* *Bambaneado.*  
*ANG.* *Staggered or stuted.] Virg. 5. Æneid. vestigia presso Haud  
 tenuit titubata solo.*  
**Titubantia**, æ, & Titubatio, onis, verbalia, Ipse titubandi actus,  
*[τῦδ μοι τελευταίμα.] GAL.* Chancellement. *ITAL.* *Scorlamento,  
 dubitatione.* *GERM.* *Schwandung.* *HIS P.* *Bambaneamiento, obra  
 de bambanearse, danda.* *ANG.* *A flammering or stutting.] Sueton. in  
 Vitel. Ac de hac quoque liberos vtriusque sexus tulit, sed marem  
 titubantia oris propè murum, & elinguem. Ad Herennium lib. 2.  
 Vt ne paruula quidem titubatione aut offensione impedire-  
 mur.  
**Titubanter**, aduerbium, Inconstanter, dubitanter. *[πρωτόδ.] GAL.*  
 En chancellant, en variant, inconstamment. *ITA.* *Dubbiosamen-  
 te, inconstante.* *GERM.* *Schwandend, ungewisshaffig, unbesien-  
 digkeit.* *HIS.* *Bambaneando, dudosamente.* *ANG.* *with ita me-  
 ring or stutting.] Cic. pro Cal. Pessuistis enim, atque id tamen titu-  
 bantè & strictim, coniurationis hunc propter amicitiam Cæcili-  
 æ participem fuisse.  
**Titulus**, li, Inscriptio cuiuscunque operis: quod scilicet libro, ope-  
 ri, vel statuae superferbitur, vt statim primo aspectu argumen-  
 tum notscam, aut artificem. [Titulus enim dicitur quasi tutu-  
 lus à tuendo. i. conspiciendo, quod sit conspiciuus.] *[כְּתוּבָה chethobeth  
 כְּתוּבָה chethobeth. πρωτόδ.] GAL.* Titre, escripteau.  
*ITAL.* *Titolo.* *GERM.* *Ein titel odet ubergeschriff.* *HIS P.* *Ti-  
 tulo de alguna obra escrita.* *ANG.* *A title or inscription.] Sueton. in  
 Domit. cap. 5. Plurima & amplissima opera incendio consumpta  
 restituit, sed omnia sub titulo tantum suo, ac sine vlla pristini  
 autoris memoria. Mart. lib. 2. Vnum de titulo tollere iota potes.  
 Ouid. lib. 1. de Remed. amor. Legerat huius amor titulum, nomen-  
 que libelli. [Tibull. lib. 4. At tua non titulus capiet sub numi-  
 ne facta. (sup. Index.) Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist. Cætera turba pa-  
 lam (librorum) titulos offendit apertos: Et sua detecta nomi-  
 na fronte gerit. Ibidem: Nec titulus minio, nec cedro charta  
 notetur. Ouid. 6. Fastor. Vixit vt occideret damnatus crimine reg-  
 ni (Manlius) Hunc illi titulum longa senecta dabat. Senec. epist.  
 46. Titulum impingere seruo (xanali.) Liu. 4. ab Vrb. Titulum  
 insignem crudelitatis occupare. Sueton. in Calig. cap. 49. Index &  
 titulus libri. Et in August. cap. 85. Argumentum & titulus libri.  
 Et in Calig. cap. 34. & Galba cap. 2. Tituli statuarum.] Dicitur ti-  
 tulus à tuendo, quasi titulus, quod tueatur factum autoris, & si-  
 quis alterius opus esse contendat, veri opificis indiget nomen.  
 Per translationem quandoque ponitur pro laude & dignitate.  
*Ouid. lib. 2. Fast.* At tua prosequimur studioso pectore Cæ-  
 sar Nomina, per titulos ingredimurque tuos. *[Ouid. Eleg. 1. lib.*****







bus præcelleret, in domum, in forum, in templa, vel aliò: Exigis à nobis operam sine fine togatam: Non eo, liberum, sed tibi mitto meum. *Baifius.*

[Togatus, *Sueton. in August. ca. 45.* Histronum licentiam ad eò compescuit, ut Stephanionem togatarium cui in puerilem habitum circumtonsam matronam ministrasse compererat per trina theatra vii gis cæsum relegauerit. Ita habent togatarium editiones ferè omnes. Hic tamen quidam vir eruditus legendum existimat togatarum, i. fabularum sup. a. Æorem.]

\*Togatus, penultima cor. Diminutiuum ioco formatum. *Martial. lib. 10.* Iam parce lasso Roma gratulatori, Lasso clienti. Quandiū saluator, Antambulones, & togatus inter Centum narebor plumbeos die toto. *Et in eodem,* Hoc quisquam ferat, ut tibi tuorum Sit melior numerus togatorum, Librorum mihi sit minor meorum.

TOLANTVM, ti, Oppidum est Italix in Picenis: à quo Tolentines populi apud *Plin. l. 3. c. 13.*

TOLERO, as, vnico l, Ferro, patior, perfero, sustineo. { *תול* *תול* *תול* *תול* } *G A L.* Endurer, souffrir, porter patientement. *IT A L.* Tolerare, sufferire, patire, sopportare. *GER M.* Endurten, ertragen, erdulden. *H I S P.* Padecer ò sufferir molestias. *ANG.* To suffer, to abide, to endure, to beare. } *Terent. in Phorm.* Vnà tecum bona, malaque tolerabimus. *Idem in Heeyr.* Sed quando sese indignam deputat matri meæ. Cui concedat, cuiusque mores toleret sua modestia. [*Plaut. Aul. sc. 1. a. 4.* Seruum æquum est ratem esse amanti hero, ut toleret. (i. subleuet) me pessum abeat. ] \*Tolerare ponitur interdum pro alere & sustentare. *Cornel. Nepos in vita Pomp. Attic.* Ex quibus agris patris familiaris fructus caperet, quibus se toleraret. *Cæsar.* Erat summa inopia, ad eò ut foliis ex arboribus stratis, & teneris arborum radicibus confusis, equos alerent, & cogentur his rationibus equitatum tolerare. ¶ In qua significatione etiam dicimus, Tolerare vitam, id est, viuere, nutriri. *Tacitus.* Multos militia, quosdam exercendo agros tolerare vitam. *Cæsar. 7. bell. Gall.* Qui in oppida compulsi, ac simili inopia subacti, eorum corporibus, qui ætate ad bellum inutiles videbantur, vitam tolerauerunt. [*Cæsar. 3. de bell. ciu. lib. 2.* Quos corpora equorum tolerauerant. (i. aluerant. ) ] ¶ Accipitur aliquando tolerare pro portare, seu gestare. *Xenophon. Plaut. in Merc.* Tolerat hæc nauis metretas trecentas, id est, ferre potest.

Tolerans, nomen ex participio, id est, patiens. { *תול* *תול* } *no. se. d. a. a. p. a. n.* *G A L.* Endurant. *IT A L.* Tolerante. *GER M.* Erdulhend. *H I S P.* El que padece. *ANG.* Patient, that suffereth. } ¶ Tolerantissimus penurix, id est, patientissimus, apud *Colum. l. 7. c. 1.*

Tolerantior, comparatiuus. *Cornel. Tacitus lib. 12.* Clementiamque ac iustitiam, quanto ignorantiora barbaris, tantoque tolerantiora capesseret.

Tolerantior, aduerbium, Patienter, tolerabiliter. { *תול* *תול* } *G A L.* En durant, patientment. *IT A L.* Tolerabilmente. *GER M.* Duldig. *H I S P.* Sufrida y patientemente. *ANG.* Patiently. } *Plin. lib. 8. cap. 45.* At nunc aniculæ ad fecunditatem poscuntur, tolerantius tamen binæ. De bobus. *Quint. lib. 8. c. 6.* Qui tolerantiter videre Septentriones videntur.

Toleratio, onis, verba, Ipse tolerandi actus. { *תול* *תול* } *G A L.* Patience, tolerance, souffrance. *IT A L.* Patientia, tolleranza. *GER M.* Gedult, oder erdulung. *H I S P.* Sufrimiento ò paciencia. *ANG.* An enduring, suffering, abiding. } *Cic. 2. de Finibus.* Quædam alia toleratio est verior, qua vi vos non potestis, qui honestatem ipsam per se non amatis.

Tolerabilis, Quod tolerari potest. { *תול* *תול* } *G A L.* Tolerable. *IT A L.* Cosa che se può tollerare. *GER M.* Erduldtich, das man wol dulden kan. *H I S P.* Cosa que se puede sufrir y padecer. *ANG.* That may be suffered or abiden, tolerable. } *Cic. de Amic.* Quæ tamen, si tolerabiles erunt, ferendæ sunt.

Tolerabiliter, aduerbium, Facile, sine discrimine. { *תול* *תול* } *G A L.* Tolerablement, paisiblement. *IT A L.* Tolerabilmente. *GER M.* Duldig, erdulden. *H I S P.* Podiendo se sufrir. *ANG.* With patience, tolerably. } *Col. l. 1. c. 2.* Adhuc tolerabiliter efficias. *Cic. Cal. l. 2.* Quod tolerabilis igniculum desiderij tui feramus.

Tolerantia, tolerantix. { *תול* *תול* } *G A L.* L. Patience, tolerance, souffrance. *IT A L.* Patientia, tolleranza. *GER M.* Duldigheit, erdulung, dultmut. *H I S P.* Sufrimiento ò paciencia. *ANG.* Patience, sufferance. } *Cic. in Parad.* Tolerantia rerum humanarum, contempione fortunæ. *Quint. l. 2. c. 2.* Tolerantia tamen doloris, laude sua non carebit.

TOLIVM, ad m, vulgò Toledo. { *תול* *תול* } *G E R M.* Ein futnem me statt in Hispania. } Vbs Carpetanorum, in Tractu Tarraconensis Hispaniæ, apud *Prod. l. 2. c. 6.*

TOLIS TOBII, vobis ò bni Stephano, Galatarum Hesperiorum populi, qui ex Galatia in Bithyniam transmigrarunt. *Eratosthenes lib. 1. Rerum Galaticarum.* Tolistobogios, τολιστοβόγιους nominat.

Tollenon, onis, Genus machinæ, ut ait *Festus*, quo hauritur aqua, in alteram partem prægravante pondere. { *תול* *תול* } *G A L.* Vne grue, vne trompe, vne bascule à tirer l'eau d'un puis. *IT A L.* Instrumento de cauar acqua con vn contrapeso di pietra. *GER M.* Ein gneppf baum wie man sy in den ddrffren bey den sôden hat, ein wahg baum. *H I S P.* Cigonal para sacar agua. *ANG.* An engine to draw up water. } *Plin. lib. 19. c. 2.* Vel tollenonum: haustu rigandos. *Liu. 8. bell. Maced.* Deinde ut præter spem situs muros viderunt, collectis rursus animis in ariete tollenonibus libramenta plumbi, aut saxorum, stipiteve robustos incutebant.

Tolles, Tumor faucium, teste *Festo*, quas & tonsillas vocamus. *pa. si. Sura.*

Tollo, loais, à *Plauto in Rudente* videtur positum pro eo, qui ex pu-

teo aquam haurit, *Heus (inquis)* sic tolloni gratia?

Tollo, is, sustuli, & secundum antiquos tetuli, { *תול* *תול* } *Gell. cap. 9. lib. 7.* ] *sublatum, Eleuo, attollo, sursum erigo.* { *תול* *תול* } *na. sa. a. a. p. a. n.* *G A L.* Eleuer en haut, haulser, tollen, offer. *IT A L.* L. uare, inalzar, uorre, togliere. *GER M.* Aufheben, erheben. *H I S P.* A. gar ò quitar. *ANG.* To lift or set up, to tak away. } *Vlpianus præterito usus est tolli.* *L. 13. §. 4. D. de acceptil. Planius,* Tollere caput. *Cic. 4. Acad.* Hortensius autem vehementer admirans, quod quædam perpetuò Lucullo loquente fecerat, ut etiam manus sepe tolleret. *Quid. Epist. 14.* ter acutum sustulit enseni, Ter malè sublato decidit ense manus. [*Quid. 13. Meiam.* Oculos tellure morare ] Sustulit ac proceres, *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5.* Volis ut me iacentem hic aliquis tollat? *Quid. 5. Fast.* Vouerat hoc iuuenis tuum cum pia sustulit arma. (pro sumptu, mouit.) *Plaut. Men. sc. 2. a. 5.* Ibo, adducam qui hunc hinc tollant, & domi deuiant. *Cæ. tull. de Com. Beron.* Ique per ætherias me tollens (comam) aduolat auras. ] *Liu. 4. bel. Maced.* Sublatis deinde supra capita scutis, continuatitque, &c. *Vlp.* Ius vicino non esse altius ædes tollere. ¶ Aliquando tollere est capere. { *תול* *תול* } *Virg. lib. 4. Georg.* & sæpe lapillos, ut cymbæ instabiles fluctu iactante saburræ, Tollunt, his sese per inania nubila fluctuant. ¶ Aliquando suscipere, *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5.* Sueron de Nerone parente, Decessitque Pyrgis morbo aquæ intercutis, sublato filio Nerone ex Agrippina Germanico genita. ¶ Aliquando nutrire. { *תול* *תול* } *Terent. in And.* Quicquid peperisset, decreuerunt tollere. [*Plaut. Amphitr. sc. 3. a. 1.* Quod erit natum tollito. (i. educato.) ] Tollere autem liberos est expositos educare, ut apparet ex *Declam. Quintilia 278.* ¶ Pro euertere, excidere, subuertere: *Velleius.* Funditus sustulit Carthaginem Scipio. *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 2.* Si miles hoc sciat, credo hercic tollat has ædes totas, atque hanc in crucem. Vbi tollere est excidere, subuertere. *Idem,* tollere hominem in crucem. ¶ Pro vulgare, *Plaut. Mil. sc. 3. a. 2.* Ne tollas istam fabulam. (i. ne vulgus aut seras ad herum.) ¶ Ornandum tollendumque ambigunt. *Cic. lib. 15. ad Attic. epist. 5.* *Epist. 20. lib. 11. ad famil.* *Et Sueton. in August. c. 12.* ¶ Tollere pedem, obsecrare: *Martial. Epigr. 8. lib. 10.* ¶ Aliquando aufero. { *תול* *תול* } *Cic. in Lal.* Solem enim de mundo tollere videntur, qui amicitiam è terra tollunt. [*Plaut. Afin. sc. 1. a. 4.* Deme istuc (de terptis.) ] ¶ Tollam. *Quid. Eleg. lib. 5. Trist.* Totos tolle libellos. *Idem Eleg. 3. lib. 4.* Caputque conspicuum pietis quo tua tollat haber. } ¶ Tollere de medio, id est, interimere. { *תול* *תול* } *ANG.* To kill. } *Cicero pro Rosc. Amerino,* Perfacile hunc hominem incautum & rusticum, & Romæ iocorum de medio tolli posse. ¶ Aliquando differre. { *תול* *תול* } *Plaut. Onines tollo* ex hoc die in alium diem. ¶ Aliquando inferre. { *תול* *תול* } *Virg. 3. Georg.* Tollentemque minas & sibila collatumentem. Nam tollere minas, est minari, timorem incutere, inferre. ¶ Tollere gradum, ambulare. { *תול* *תול* } *Plaut. Bacch.* Is est, adibo contra & tollam gradum. ¶ Tollere se altius à terra, est crescere: ac de herbis, & arboribus dicitur. Tollere animos, est superbire, audaciorum esse. *Propert. libr. 3. eleg. 18.* I nunc tolle animos, & tecum sige triumphos. *Terent. in Heeyr.* Quia paululum vobis accessit pecunæ, sublatis animi sunt. ¶ Tollere animos dictis, id est erigere & confirmare. *Virg. 9. Eneid.* Vltio animos tollit dictis, atque increpat vltio. Tollere cachinnum, est in clarum, & immoderatum risum solui. Tollere clamorem, est clara & magna voce clamare. *Cic. 7. Ver.* Clamor à sani custodibus tollitur. Tollere aliquem in calum humeris, est illum laudibus celebrare, & quantum fieri potest diis immortalibus æqualem facere. In qua significatione etiam dicimus, Tollere in cælum famam aliquem, & Tollere laudes alicuius in astra. *Cic. ad Attic. lib. 2.* At hercule alter tuus familiaris Hortensius, quam plena manu, quam ingenue, quam ornato nostras laudes in astra tulit. *Virg. 5. Elog.* Daphniumque tuum tolle mus ad astra. Tollere manus, lætitiæ signum est, & gratias agens. *Cic. ad Cas. lib. 7.* Sustulimus manus & ego, & Balbus. Tollere aliquem ab officio, est priuare. Tollere aliquem de oratione sua, est eum non amplius nominare. Tollere aliquem è numero, est eum excipere. Tollere aliquem de medio, è medio, vel ex rerum natura idem. Tollere legem, abrogare, antiquare. Tollere moram, festinare. Tollere metum, timorem adimere. Tollere spem, auferre. Tollere aliquem testimonio, testi monij ita conuincere, ut condemnetur, & puniatur. Tollere aliquem ferro, aut veneno, est interficere. \* In crucem tollere. *Cic. ad Attic. lib. 7.* Sed ego hoc ipsum velle, miserus esse duco, quam in crucem tolli. \* Risum tollere pro Ridere. *Horat. de Arte,* Indoctusque pilæ, disciue, trochive quiescit: Ne spissa risum tollant impune coronæ. \* Aliquem tollere, pro assumere socium itineris. *Cic. ad Qu. Frat. lib. 2.* Mea factum est in susa verecundia, ut te proficiscens non tollerem. *Et paulo post.* Tunc, ut dico, certè sustulisse, ut aliquando subleuante veteris vrbauitatis & humanissimi sermonis attingerem: sed hominem infirmum in villam apertam, ac nudum quidem etiam nunc iniutare volui. *Sic. Liu. 3. bell. Maced.* Tollere æs alienum, pro Dissoluere. *Plin. de viru. Illust.* Hic quum ingens multitudo ære alieno oppressa, Capuam occupare tentasset, & duces sibi Quiritium necessitate compulsum fecisset, sublato ære alieno compressit.

Sublatus, tum, participium. Eleuatus, ablatus, &c. secundum significationem sui verbi. { *תול* *תול* } *G A L.* Eleuer en haut, haulse. *IT A L.* Alzato. *GER M.* Erhpt. *H I S P.* Alçado. *ANG.* Lifted up, taken away. } *Virg. 2. Eneid.* Et sublatis ad æthera clamor. [*Velleius.* Sublatis signis se ad Cæsarem cæ legiones contulerunt. ] Sublatior & sublatius, comparatiuus Tom. ij. Ccc ij



**T. Trist.** Donec etiam hospes tituli tangebar amore. (supra, laudis.) *Idem* Fast. Cæsaris innumeris, quos maluit ipse mereri Accessit titulis pontificabilis honor. *Idem Eleg. 5. lib. 4. Trist.* Certè ego si fineres. Titulum ubi reddere vellem. (i. dicere nomen cum laude: sequitur enim nominis honor.) Sic Egregius titulus, pro gloria, bis apud *Lin. lib. 6. dec. 4.* Aliquando pro monumento. *Idem* *Apulcius*, Avorum, & proavorum titulus clarus. Tituli etiam dicti sunt milites, quasi iuruli, quod patriam tuerentur. Vnde & Titi prænomen ortum est, inquit *Festus*. *Perfusus*, Hic nec more probo videas, nec voce serena Ingentes trepidare Titos. Titulo tenus, id est, solo titulo, & non re ipsa. *[Lin. lib. 7. dec. 4.]* Titulo belli præterende. *Idem lib. 3. ab Urb.* Sub Titulo æquandarum legum scita plebis patribus iniuncta. *Idem lib. 5. dec. 5.* Quem tandem titulum nostræ calamitas habitura est, si periturus sumus? Titulus, P. ætæxus. *Paul. in l. si quis tutor. §. quid ergo. ff. de rit. nupt.* Quid ergo si quum se vellet excusare aliquo titulo, nec in promptu probationes haberet?

**TITVS, TITOS.** Prænomen fuit Romanis familiare, inde dictum (ut *Festus* placet) quod antiqui Titos, & titulos milites appellabant, eod quod patriam tuerentur, ut iam dictum est, Quamquam Cornuto etiam placet à membri virilis magnitudine Titi prænomen inductum esse. Hoc prænomine dictus fuit Vespasianus Flavius filius, & frater Domitiani, princeps clarissimus, populòque Romano adeo charus, ut vulgò Oibis amor diceretur, & Deliciæ humani generis.

**TITVRVS,** Vox Græca maiorem gregis arietem denotans.

**TITVRVS,** Pastoris nomen apud *Virgilium* in *Eclog.* à Theocrito mutuatum.

**TITVS,** *πρωτο*, Filius fuit Iouis ex Elara Orchomeni filia, quam prægnantem Iupiter, timens Iunonis iram, occultavit in terra: ex quo factum est, ut nascens puer, ex terra natus videretur. Hic postea quum ad integram ætatem pervenisset, captus amore Latonæ, Apollinis matris, eam de stupro interpellavit. Quam ob rem Apollo iratus, sagittis ipsum confodit, & apud inferos relegavit, cuiusque secur vulturibus lancinandum apposuit, hac lege, ut consumptum renascere illico, & sic nunquam vultures à discerpendo cessarent, nec ipse à patièdo. Tantæ magnitudinis gigas fuisse perhibetur, ut iacens novem iugera occupaverit. *Ovid. 4. Metam.* Viscera præbebat Tityus lanianda, novemque Iugibus distractus erat, &c. *Vide Servium apud Virgilium lib. 6. ad hunc locum.* Necnon & Tityon terræ omnipotentis alumnus Cernere erat. Tityus item Sextus, auctore *Cicerone* in *Bruno*, orator fuit loquax sanè & satis acutus, sed tamen solutus & mollis in gestu, ut saltatio quædam nasceretur, cui saltationi Tityus nomen esset.

T ante L.

**TLEPOLYMVS,** *ταυπολυμος*, Herculis & Astioches filius, quam ex E-phira vrbe Peloponnesi rapuerat (ut *meminit Homerus Iliad. 6.*) clarus rebus bellicis, corporisque proceritate insignis. Hic quum adolevisset, Lycimnium auunculum suum Marte progenitum, & patri suo charissimum iam seum interfecit. Propter quod fabricatis navibus patria profugus, collecta iuvenum multitudine, Rhodum petiit, & ea insula occupata, Rhodiensibus imperavit. Postea ad bellum Troianum cum novem navibus profectus, à Sarpedone occisus est.

T ante M.

**T MARVS,** *τμαρς*, Mons est Thesprotiorum. Dodonæ oraculo imminens, qui & Tomarus, *πτομαρς* dicitur, teste *Strab. l. 7.*

**Tmēsis,** *τμησις*, *τμησις*, fœm. gen. *τμησις*. Est vnus verbi compositi, vel simplicis sectio, vna dictione, vel pluribus interiectis. *Virg. 3. Georgic.* Septem subiecta trioni. *Idem l. Æneid.* Et multo nebulæ circum dea fudit amictu: pro circumfudit. Hoc autem tolerabile est, inquit *Servius*, in sermone composito: ceterum in simplici nitens est asperum, quod tamen aliquando fecit antiquitas: ut Saxo cere minuit brum. Utuntur & hac figura nonnunquam oratores. *Cic. pro Sestio*, Quisquis erat, qui aliquam partem in meo luctu sceleris Clodiani attingisset, quod iudicium cùnque subierat, damnabatur. Id est, quod cùnque iudicium.

**T MOLVS,** *τμολς*, Lydiæ mons, Sardibus incumbens, ex quo Pactolus amnis profluit, aureas trahens arenas. *GERM.* Ein berg in Lydia in wethen der Fluss Pactolus ent springt. *Ovid. 6. Metam.* riger arduus alto Tmolus in ascensu, cliuòque extensus vtroque, Sardibus hinc, parvis illinc finitur Hypæpis. Antiquis Tmolus dicebatur per tres syllabas. *Plin. lib. 5. c. 29.* Celebratur Lydia maximè Sardibus in latere Tmoli montis, qui antè Tmolus dicebatur. *Ovid. 6. Metam.* Deseruere sui nymphæ vineta Tmolii.

**Tmolus,** *τμολς*, Lydiæ amnis, ex eiusdem nominis monte profuens, in quo cotacula inuenitur, auro explorandò vitilis. *Plin. lib. 33. c. 8.* Auri, & argenti mentionem comitatur lapis, quem coticulam appellant, quondam non solitus inueniri, nisi in flumine Tmolo, ut auctor est *Theoph.* nunc verò passim.

\*Tmolius, a, um, Adiectiu. *Ovid. 4. de Pont. Eleg. 15.* Africa quot fegetes, quot Tmolia terra racemos.

T ante O.

**TOBIVS,** *Ptolem. lib. 2. cap. 3.* Britannia in sulæ fluuius, ad cuius ostia est oppidum quod *Toune* vulgò dicitur.

**Toga,** vestis communis omnium Romanorum, tam fœminarum, quam marium: sicut pallium Græcorum. *כתנת* *chathoneth.* *Plutarcho*, *τὴν* *Athenæo*. *GALL.* Vne robe longue. *ITAL.* Toga veste, *palangra.* *GERM.* Ein stückes langer

rocklein erbaert burg: rock. *HIS P.* Vestidura propria de Romanorum. *AN G.* A gowne. } Dicta toga à tegendo, quod corpus tegat. Superimponatur autem tunicæ, vel potius tunicis. Hæc laxa erat, & in sinum multo crispulis subtraccta succiugebatur. *Tibullus lib. 1. Eleg. 7.* Et fluit effuso cui toga laxa sinu. *[De Toga forma: Quintilian. cap. vltim. lib. ix. Quintilian.* Ne crassa toga sit non leuica. *Ouid. 6. Fast.* Quid sibi personæ, quid toga longa voluit?

**Hinc Romani togati** dicitur quemadmodum & Græci palliati. *Virg. l. Æneid.* Romanos rerum dominos, gentemque togatam. Quoniam verò in pace tantum toga vsus erat (nam in bello deposita toga, sicut sumebant) factum est, ut toga pro pace, seu artibus pacis acciperetur: sicut arma pro bello, seu re militari. *[Velleius: Omnibus belli togæque dōibus.]* *Cassius Ciceroni*, Etenim tua toga omnium armis felicior. *Cicer. in Pisonem*, Non dixi hanc togam, qua sum amictus: nec arma, scutum & gladium vnus Imperator: sed quod pacis est insigne & onij, toga: contra autem arma, tumultus atque belli. Toga olim etiam utebantur tenutores, qui potentiores, officij gratia per urbem deducebant, ut sportulam consequerentur. *Martialis*, Si matutinos facile est tibi rapiere somnos. Attrita venet sportula sæpe toga. *Idem*, Heu quam perferat æ sunt tibi Roma togæ.

**Hinc turbam togatam** vocat *Iuuenalis Satyr. 1.* clientelam illam comitum, qui toga induti, potentiores amicos per urbem ducebant, & reducebant, Sportula (inquit) primo Iustino pascua sedet turbæ rapiendæ togatæ. Inim opera togata dicitur idiplum togatorum officium. *Martialis*, Exg. s à nobis operam sine sine togatam. Toga candida erat quam pettores mag. stratuaria induebant: vnde Candidati dicebantur. *Plin. lib. 7. de Natis.* In toga candida bis repulsa notatus à populo. Pura toga, quam tyrunculi forenses assumebant tyrociniij die. *Lucan. lib. 7.* pura venerabilis æquè Quam currus ornante toga, id est, nec picta, nec triumphali, nec prætexta, inquit *Bodæus*. Pura enim idè dicebatur, quod nullo purpure prætextæ distincta esset. Toga virilis, *Plutarcho* in *Anton.* Toga virilis erat pura & sine purpura, *Seneca cap. 9. de Consol. ad Marciam*. Nos togam (virilem) nostrorum infantium animo agitamus. *Sueton. in Claud. cap. 2.* Togæ virilis die, circa mediam noctem lectica in Capitolium latus est. *Vide infra.* Toga prætexta dicebatur, cuius oræ & circumtus purpura erat prætextus, *Plutarcho*, quod ipsum satis indicat *Liu. 4. Decad. lib. 4.* Purpura viri vitæ prætextati in magistratibus, in sacerdotibus: liberi nostri prætextus purpura togis utuntur, *[Cic. 3. Verrin.* Toga prætexta ornata non solum fortunæ, sed etiam ingenitatis. *Ascon. in Verr. 3.* Toga prætexta honestior, Toga simpliciter viliorum, quod etiam circa mulieres seruabatur. Toga & penula de chartis quibus amictus: thus aut per: *Martial. Epigr. l. lib. 13.* Toga lumen, & tirocinium, *Idem apud Sueton. in Calig. cap. 10.* Toga palmata, vestis erat triumphalis à palma, id est, victoria ita appellata. *Martial. libro 7.* I comes, & magnos illæcia merere triumphos, Palmataque ducem, sed citò redde togæ. Toga picta, vestis qua Imperatores posterioribus temporibus vsi, & mag. strates, *Capitol. de Gord.* Palmatam tunicam, & togam pictam: primus Romanorum priuatus suam & propriam habuit: quam autè Imperatores vel de Capitolio acciperent, vel de palatio. *Lamprid. de Alexandro*, Prætextam & togam pictam nunquam, nisi Consul, acciperet: eam quidem quam de Iouis templo sumptam alij quoque accipiebant, aut prætores, aut Consules. *Bodæus*, Toga pulla, qua in funeribus utebantur, ut nunc atra veste utimur. Alba autem qua in epulo publico. Toga rasa, ut inquit *Plin. lib. 8. c. 48.* Diu Augusti nouissimis temporibus cepit. Toga puerilis, quæ & Prætexta appellabatur, quam ingenui pueri vsque ad septimum decimum annum gerebant: quo anno sumebant aliam, quæ & virilis & pura dicebatur. *Goll. lib. 18. cap. 4.* Quum iam adolescentuli Romæ prætextam & puerilem togam mutassent. *Cicero in Laliò*, Ego autem à patre ita eram deducens ad Scæuolam sumpta virili toga, &c. Per translationem positum quandoque Toga pro officio deducendi & reducendi potentiores. *Martialis*, Lis nunquam, toga rara, mens quicta. *Plin. ad Apollinarem*, Altius tibi otium, & pinguis, eoque securius, nulla necessitas togæ, nemo accessit ex proximo. Quod idè inuoluit, quia ad officia præstanda togati conueniebant: id est, ad deducendos, comitatusque amicos honoris gratia.

**Togula**, diminutiuum. *ττογυλιον*. *GALL.* Petite robe longue. *ITA.* Picciola toga. *GERM.* Ein burgertröcklein. *HIS P.* Pequena vestidura luenga. *ANGL.* A little gorone. } *Martial. lib. 5.* Ignoscet, Togulam Posthume pluis emo.

**Togati**, Togis induti: vnde Romani togati dicti sunt, quoniam toga Romanorum propria erat. *ττογοτοι*. *GALL.* Vestus d'vne robe longue. *ITA.* Vestiti di longo. *GERM.* Mit tangen stückes rocken betleidet. *HIS P.* Vestidos de vestidura luenga. *ANG.* Gowned, that weareth a gowne. } Sicij qui principes ciuitatis officij gratia in forum deducebant, ac deinde domum reducebant, quoniam togis amicti erant, togati vocabantur. *Iuuenalis*, -turbæ rapienda togatæ. Hi etiam per diminutionem Togatuli dicebantur, quod diminutiuum est ioco formatum. *Martialis libro 10.* Quam diu saluator, antecambulones, & togatulos inter Centum merebor plumbeos die toto. [Togati & principes apud *Plutarch.* in *Lucull.* & *Velleium*: Togatus Xerxes, & *Lucullus*, &c.] Togatæ Comædiæ, quæ scriptæ sunt secundum ritum Romanorum, sicut Græcæ fabulæ ab illorum habitu Palliatis appellamus: nam Græci supra tunicam pallium ferebant. Togatæ tabernariæ, dicuntur Comædiæ, in quibus non magistratus, sed humiles personæ inducuntur, teste *Donato*, quales ferè sunt qui in tabernis vendunt merces suas. Togata opera à *Martiale* vocatur, quum Romani togati deducerent & reducerent Magistratus, & eos qui dignitate, vel ætate, vel opibus præ-



ad significat antiquorum staturæ, quod pleræque habent capillum, & barbam magnam. Horat lib. 1. Serm. Satyr. 7. Omnibus & lippis notum, & tonforibus esse. Cic. 1. Tusc. Dionysius ne tonfori collum committeret, tondere filias suas docuit, Plaut. in Asin. Ad tonforem ire dixit. [Idem Plaut. Aul. sc. 1. a. 2. Ei tonfor vagus demperat.]

**Tonforius**, a, um, Quod ad tondendum pertinet. { *κωνφοριος*. G A L. Appartenant à tondre. I T A. Pertinente à tofare. GERMAN. Das ju den schären gehört. H I S. Pertunesciente à tresquilar. A N G. Belonging to clipping or polling. } Et, Culter tonforius, hoc est, nouacula. Cic. 2. Offic. Qui cultros metuens tonforios, candente carbone sibi adurebat capillum. Apud Martialis. lib. 14. titulus est de tonforiis ferramentis.

**Tonfura**, æ, Est ipse tondendi actus. [Alio nomine veteribus dictus, Tonus, huius tonfus, vt modò dictum est suprâ.] { *τὸν φούρος*. GALL. Tonfure, ou Tonfure. I T A. Tosatura. G E R. De- schärung. H I S. P. Tresquiladura, obra de tresquilar. A N G. Clipping, polling, shearing. } Colum. lib. 7. cap. 4. Tonfuræ cærum anni tempus per omnes regiones seruari non potest, Idem lib. 11. cap. 2. Oves Tarentinæ radice lanaria lauari debent, vt tonfuræ præparentur. \*Tonfura, dicitur quoque de vitibus & arboribus. Plin. lib. 17. cap. 27. Vitis tantum tonfuram annuam quærit, alternam myrtus, puniceæ, oleæ, quia celeriter frutescunt. Legitur quoque apud veteres tonfus, pro tonfura. Plaut. in Amph. Sura, pes, stratura, tonfus, oculi, nasus, labra. Accius, Sed quænam hæc est mulier funesta veste, tonfû lugubri. Ex Nonio.

**Tonfrix**, eis, mulier tonforis officio fungens. { *τὸν φούρος*. G A L. Barbier. I T A. L. Tonfrix. GERMAN. Ein schärerin. H I S. P. Barbera, ò tresquiladora. A N G. She that doeth the office of a barbour. } Plautus Trucul. Tonfrixem Syram nouisti nostram.

**Tonfricula**, diminut. *κωνφοριδον*. Cicer. 5. Tusc. Regiæ virgines, vt tonfricula, tondebant barbam.

**Tonfilis**, le, penultima corrept. Quod tonsum est, ac in oibem & conam putatum. { *κωνφοριος*. G A L. Tondu. I T A. L. Tosato, podato. GERMAN. Beschoren. H I S. P. Tresquilado, ANGL. That may be shorne or clipped. } vt, Tonfilis oleæ, Tonfilis buxus. Plin. lib. 12. cap. 2. Primus Cn. Marius nemora tonfilla inuenit. Idem lib. 18. c. 50. Villo tonfili vestiuntur.

**Tonfilla**, æ, Extremæ faucium partes circa radicem linguæ, gulam vtrinque attingentes. { *κωνφοριος*. G A L. Les glandes au bout du gros de la langue. I T A. L. Pallo. GERMAN. Die cussisten theil des schunds umb das zäpfflin. H I S. Agalla en la garganta del hombre. ANGL. Kernelles about the mouih. } Cic. 1. de Natur. deor. Linguam autem ad radices eius hærens excipit stomachus, quò primum illabuntur ea, quæ accepta sunt oris vtraque ex parte tonfillas attingens, palato extremo atque intimo terminatur.

\*Tonfillas item medici vocant faucium inflammationes cum tumore, quas & Græci *κωνφοριος* appellant. \*Tonfilla, Palus dolatus in acumen, & culpe præferratus, qui nauis religandæ causa in litore pangitur. Accius, Tacete, & tonfillas in litore edite. Festus.

**Tonftrina**, æ, penultima producta. Officina tonforis. { *κωνφοριος*. G A L. L'ouuroir d'un barbier, barberie. I T A. L. Barberia. GERMAN. Ein schärstüb / schärgaden. H I S. P. Barberia, la tienda del barbero. A N G. A barbour's shope. } Plaut. in Asin. [Plaut. Amphir. In medicinis in tonftrinis apud omnes ædes sacras. Idem Asin. sc. 2. a. 2. In tonftrina vt sedebam. Idem Capt. sc. 2. a. 2. Nunc iam senex in tonftrina est. Metaphor.] Libanum in tonftrinam vt iusseram venire, is nullus venit. Ter. in Phor. Ex aduersum ei loco tonftrina erat quædam.

**T O N G R I**, siue potius Tungri, *κωνφοριος*, Populi inter Belgas, quos Ptolemaus lib. 2. c. 9. post Tabullam fluium collocat, capique eorum facit Atuacutum.

**Tonimus**, Veteres pro sonamus vsurpant. Varro Eudemonibus, vt citatur à Nonio, Tibi Tympana non inaneis sonitus matris deum tonimus.

**Tonitrus**, Tonitrum, Vide TONO.

**TONO**, tonas, tonauit, tonatum, & aliquando tonui, tonitum, penultima corrept. tonare. { *κωνφοριος*. G A L. Tonder. I T A. L. Tonare. GERMAN. Tonderen. H I S. Tonal el cielo. A N G. To thunder. } [Plaut. Amphir. Vt subito, vt properè, vt validè tonuit! Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Me reor insecto cum tonat igne peti.] Cic. 2. de Diuin. Quom tonuit læuum bene tempestate serena. Idem ibidem, loue tonante, fulgurante, comitia haberi nefas. [Tonantis Iouis ædes, Sueton. in August cap. 91.] \*Apud vetustissimos legitur Tono, tonis, per tertiam coniugationem. Varro in Eudemonibus, vt citatur à Nonio, Tympana tibi: non inanis sonitus matris deum tonimus tibi sentiuri. [Et, Plaut. Amph. Sed quid hoc? quàm validè tonit! \*Tonare laudes alieuius, est magnopere efferre. Plin. in presat. lib. 3. Quanto tu ore patris laudes tonas? \*Tonare murmure, & verberibus, est resonare. Martialis lib. 9. Murmure iam læuo, verberibusque tonas. \*Huius composita Atono, contono, circumtono, detono, intono, pertono, quorum significata explicantur suis locis.

**Tonescit**, Tonat, { *κωνφοριος*. G A L. Tonder. I T A. L. Tonare. GERMAN. Tonderen. H I S. Tonal el cielo. A N G. To thunder. } [Plaut. Amphir. Vt subito, vt properè, vt validè tonuit! Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Me reor insecto cum tonat igne peti.] Cic. 2. de Diuin. Quom tonuit læuum bene tempestate serena. Idem ibidem, loue tonante, fulgurante, comitia haberi nefas. [Tonantis Iouis ædes, Sueton. in August cap. 91.] \*Apud vetustissimos legitur Tono, tonis, per tertiam coniugationem. Varro in Eudemonibus, vt citatur à Nonio, Tympana tibi: non inanis sonitus matris deum tonimus tibi sentiuri. [Et, Plaut. Amph. Sed quid hoc? quàm validè tonit! \*Tonare laudes alieuius, est magnopere efferre. Plin. in presat. lib. 3. Quanto tu ore patris laudes tonas? \*Tonare murmure, & verberibus, est resonare. Martialis lib. 9. Murmure iam læuo, verberibusque tonas. \*Huius composita Atono, contono, circumtono, detono, intono, pertono, quorum significata explicantur suis locis.

**Tonitrus**, us, mascul. gener. & tonitru, neutrum indeclinabile in singulari in plurali tonitrua. Fragor nubis, qui fit erumpente fulmine. { *κωνφοριος*. G A L. Tonnerre. I T A. L. Tuono. G E. De tonder. H I S. Tronido. A N G. Thunder. } Ouid. 1. Metamorphof. Vnde solet tonitrus, & fulmina mittere terris. [Idem Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Trist. Hoc mihi non ouium fibræ, tonitrusque sinistra. Plaut. Amphir. Strepitus, crepitus, sonitus, tonitrus. Senec. cap. 17.

de Censol. ad Helis. Inter cælum teerâsque tonitribus, fulminibus, vëtorum flatibus interiacer hoc tumultuosum spatium, &c. I Iuuen. Satyr. 5. Et facient optata tonitrua cœnas. Cic. 2. de Diuin. Nonne perspicuum est, ex prima admiratione hominum, quòd tonitrua, iactâsque fulminum exitumissent, credidisse ea efficere rerum omnium autorem Iouem?

**Tonitruum**, Tonitruus, Idem, Cælius Cic. 1. 8. Hic tibi strepitus, fremitus, clamor, tonitruum.

\*Tonatio, onis, verbale, apud Senec. 2. Nat. Quæstio illa, vti dicam, comminatio est, & quasi sine iëtu tonatio.

**Tonsilla**, Tonfor, Tonfrix, Tonusus, Vide TONDEO.

**Tonus**, *κωνφοριος*. G A L. Son, ton, accent. I T A. L. Suono, suono, accento. GERMAN. Ein ton / taunung. H I S. P. El tono en el arte de la musica, accento decada palabra. A N G. A sound, tone, or accent. } Voculatio, siue accentus: à verbo *tonere*, quod est intendere, quasi *τὸν φούρος τόνος*. [¶ Gellius cap. 25. lib. 13. Summus tonus & superior. (loquitur de accentu & profodia.) ¶ De tonis musicis vide Censurinum de die natali, vbi agit de Musica.] ¶ Toni item dicuntur nerui in stomachi lateribus. ¶ Præterea tonum appellant spatium interiectum inter terram & citimum cæli circulum, hoc est, lunarem, quod est centum viginti sex millium stadiorum, vt inquit Martianus, quoniam vt in sonis interuallum cum legitima quantitate minimum ex duobus sonis inter se diuersis, ita in cælo minimum à terra spatium ad Lunam Tonum appellare placuit. ¶ Huius mensuræ dimidium hemitonium dicitur, *κωνφοριος*. Tonus verò cum hemitonio proportionem facit *κωνφοριος*, hoc est, sesquialteram. ¶ In picturis item splendor intermedius inter lumen & vmbam, Tonus dicitur. Plin. lib. 35. cap. 5. Deinde adiectus est splendor alius hic quàm lumen: quem quia inter hoc & vmbam esset, appellauerunt tonon: commissuras verò colorum & transitus, Aïmogen. ¶ Antiqui tonitruum dixerunt tonum: Seneca quæst. natur. lib. 2. cap. 56. Antiqui autem tonitruum dixerunt, aut tonum. Hoc apud Cæcinam inuenio.

**Topazius**, topazij, form. gen. { *τοπαζιος*. G A L. Topasse. I T A. Topazio. GERMAN. Ein topas / ist ein edelstein. H I S. P. A. Topazio, A N G. A precious stone grene coloured. } Gemma est viridis coloris, *κωνφοριος*, hoc est, à quærendo dicta, siue quòd Trioglydyæ prædones quom diuicijs fame & tempestate preddi, herbas, radicesque effoderent, hanc gemmam primi eruerunt: siue à Topazio insula Maris rubri, in qua hic lapis mirè pellucidus inuenitur. Insulæ autem huic idcirco Topazio nomen factum putant, quòd nebuloa sit, sæpèque à nauigantibus fuerit quæsita antequàm inueniretur. Vtranque nominis causam refert Plin. lib. 37. c. 8. & lib. 6. c. 29. & Strabon lib. 6.

**Topazus**, vel Topazus, penul. prod. *τοπαζος*. Insula est in mari rubro cœc. passus à continente distans, in qua topazius gemma inuenitur mirè pellucida. Vide TOPAZIUS.

**Tophus**, masc. gen. Genus lapidis asperi, qui facile in arenam resoluitur, *κωνφοριος*. Plin. lib. 17. c. 4. Nam tophus scaber natura, Virg. 2. Georg. Et tophus scaber, & nigris exesa chelydis.

**Tophius**, & Tophaceus, adiectiua, Quod ex topho est. *κωνφοριος*. Sueton. in Claud cap. 21. Quæ tophina, ac lignea antea erant. Plin. lib. 17. cap. 7. Est aiba, rufa, columbina, argillacea, tophacea, arenacea.

**Topiarium**, rij, *κωνφοριος*. GALL. Ourrage de verdure qu'on fait es jardins en forme de bestes ou autre chose. I T A. L. Figura di verdure d'alberi come di bosso. GERMAN. Ein garten gebet / oder etwas das man auf beumen / kreuzen / blumen in den gärten zur stier / oder umb beschäctens willen machet. H I S. P. Jardin, lugar delectable obrado en diuersas figuras. A N G. The making of images of beastes or other things in gardens. } Opus ex arbore, aut frutice, aut herba, ornatus, aut vitandi æstus causa factum: vt sunt testudines, cameræ, naues, auicular, & huiusmodi, quæ ex buxo vel hederæ & huiusmodi, quarum natura sequax est, & flexibilis, fieri consueuerunt. Dictum topiarium *κωνφοριος*: hoc est, à locis quæ in his varia constituuntur: quæ & topia ab idoneis scriptoribus nuncupantur. *κωνφοριος*. Vitruu. lib. 7. Habentem decorum simulaera, seu fabula um dispositas explicationes, non minus Tolanas pugnas, seu Vlyssis errationes per topia, cæterâsque, quæ sunt eorum similibus rationibus ab rerum natura procreata. Quidam iude Topiarij appellationem deductam existimant, quòd plantæ funium modo flexibiles & sequaces, in quilibet formas ducantur. Græci enim funes in nauibus *κωνφοριος*, *κωνφοριος* appellat. Opus topiarium. Plin. lib. 15. c. 30. Accedit in topiario opere lauri genus, quæ taxa dicitur: ramos spargit à radice topiarij ac coronarij operis. Hinc Topiarij dicuntur, qui topiaria faciunt: sicut coronarij, qui faciunt coronas. { *κωνφοριος*. G A L. Iardiniers qui font ourrage de verdure es jardins. I T A. L. Chi fanno tali figure. GERMAN. Ein garten macher / der in garten in den garten machet. H I S. P. Iardineros que asentan assi los jardinos. } Idem lib. 15. c. 29. Satiuæ myrti genera topiarij faciunt. Plin. Iun. Epist. 63. Inest huic computationi sumptus suppellectilis, sumptus atricentium topiariorum. ¶ Ais item ipsa Topiaria dicitur, vt argentaria. { *κωνφοριος*. G A L. L'art & mestier de faire verdure es jardins. I T A. L. Arte de fare tali figure. GERMAN. Die kunst zu stuebel / oder ont ere gartengesterten zu machen. H I S. P. Arte para aseytar assi los jardinos. } Cic. ad Quint. Frat. lib. 3. Vt denique illi palliatu topiariam facere videantur, id est, artem exercere topiarij operis. [¶ Topiaria opera, in pictura, dixit Plin. cap. 10. libro 35. Vide Turneb. c. 23. lib. 18.]

**Topos**, *κωνφοριος*. Latine Locus. G A L. Lieu. I T A. Luogo. GERMAN. Ein ort. H I S. Lugar. A N G. A place. }

**Topicus**, *κωνφοριος*. G A L. De lieu. I T A. Cosa di luogo. GERMAN. Des ort. H I S. Cosa de lugar. A N G. Of a place. } Localis. Vnde Aristoteles & Tom. ij. Ccc iij



quo vsus est Cic. Orat. pro Domo sua. Superlatius Sublatissimus, a, um, Gel. c. 19. lib. 16. Carmen, quod Orihim dicitur, sublatissima voce cantatur. (Ar. on sup.) ¶ Ponor aliquando pro superbo, elato, & arrogante. { τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ. } Casar. 1. belli Gall. Quo prælio sublati Heluetij, quod quingentis equitibus tantam multitudinem equitum propulerant, audaciùs subsistere. Composita huius verbi sunt, Attollo, extollo, protollo, & sustollo, quorum significata explicantur suo loco.

Sublatio, verbae. { τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ. } ἄβασθ. GAL. Ellevation, haelllement. ITA. Effo inalzare. GERM. Erhebung. HISP. Alzamiento. ANGL. A lifting up. } vt, Sublatio animi: id est, elatio, superbia. Cic. 2. de Finib. Voluptatem Stoici sic definiunt, Sublationem animi sine ratione opinantis se magno bono frui, &c.

Sublatè, aduerbium. { τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ. } GAL. Hautement. ITA. Altamente. GER. Hochregentlich/hochsinniglich. HIS. Altamente. ANG. Highly. } Cic. de Cla. Orat. Sublatè, amplèque dicere. Idem pro domo sua, Nihil vnquam de me dixi sublatius adsciscendæ laudis causa.

TOLOPOMON, τολοπον, Loctorum ciuitas, apud Thucyd. Rerum Peloponnesiacarum lib. 3.

TOLOS, penultima product. { τολωσα. } GAL. Tolouse. GERM. Ein stan in Langendochten/hat ein Erbstum. } Vrbs Tectosagum in ea parte Narbonensis Gallie, quæ in Pyrenæos montes vergit: cuius incolæ dicuntur Tolosani. ¶ Aurum Tolosanum habere, prouerbio dicuntur qui magnis & fatalibus afficiuntur malis, nouoque ac miserando pereunt exitio. Sumptum à Qu. Cæpionis Consulis exercitu (vt indicat Gellius) qui quum Tolosam diripisset, multumque auri ex templis abstulisset: subito magna lues exercitum inuasit, quæ eos omnes qui aliquid ex sacro auro atigerant, miserando lethi genere absumpsit. Vide Erat. Atang.

Tolutarij, siue Tolutares equi, dicuntur qui alio nomine ab Asturia Hispaniæ regione Asturcones dicuntur, à nonnullis etiam Gradarij, propterea quod gradu non vulgari incedant, sed alternis crura molliter explicantes commodam seffor præbeant vegetationem citra vllam succussationis molestiam. { τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ. } GAL. Cheuaux vistes & legers, qui vont les ambles. ITAL. Caualli che vanno di portante. GERM. Reitner. HIS. Casuallos ambladores. ANGL. Ambling horses. } Tolutares dicti, siue à tollendis alterno glomeratu pedibus, siue (vt alij malunt) à pedum volubilitate, quasi voluati, Senec. in Epist. 88. Mannos tolutares appellat.

Tolutim, τολυτιμ, ἄβασθ. GAL. Vistement & legerement, aux ambles. ITA. Di portante. GERM. In joltners wiff. HIS. Ligeramente, amblando. ANG. Ambling wise. } Id est, volubiler, & molliter, proprièque ad asturconum, siue gladiatorum incessum attinet, qui alternis crura molliter explicantes, & commodissimam seffor præbeant vegetationem: quod genus equorum à Polluce τῆν ἄβασθ appellatur. Tolutim (inquit Nonius) quasi volutim, vel volubiler. τῆν ἄβασθ. Plautus Asinar. Demam hercle iam de hordeo, tolutim ni badizas. Varr. Vt equus qui ad vehendum est natus, tamen traditur magistro, vt equis doceat tolutim incedere. Plin. lib. 8. cap. 42. In eadem Hispania Cœcæa gens, & Asturica, equini generis, quos thieldones vocamus, minori forma appellatos asturcones gignunt: quibus non vulgaris in cursu gradus, sed mollis alterno crurum explicatu glomeratio: vnde equus tolutim carpere in cursu traditur arte.

Tolutiloquentia, Volubilis sermo: vt interpretatur Nonius, citans locum Nanij vbi vsus poeta ex Gallinaria, O pestifera, Pontica, fera, trux tolutiloquentia, τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ.

Tomacula, vel per syncopen tomacula, Edulia sunt, quæ ferè ex icore porcino minutim conciso, & iam semicocto, in fusis ouis crudis, & caseo opimo, & liquamine, pipere, aniso, zingibere fieri consueverunt, tegunturque omento suo. { τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ. } GAL. Sanffion. ITAL. Tomafelle salibi montadelle. GERM. Ein itbrewurff/ fuffwurz. HISP. Assadura del animal guisado. ANGL. puddings called sausages. } Dicta tomacula, τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ, quod est incidere. Iuuen. Satyr. 10. Candiduli diuina tomacula porci. [ & eius interpret: libid. ]

Tomacina, Edulia ex icore porcino minutim conciso, quæ & tomacula dicuntur. τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ. Varr. lib. 2. cap. 4. Quotannis è Gallia apportantur Romam perna, tomacina, & petalones. Plin. Tomacina appellatur, quæ tomacula Insulæ vocant. Galli nostris temporibus tomacellas.

TOMAEVS mons, τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ, In Peloponneso est, iuxta Cotyphasium promontorium, Steph.

TOMARVS mons, τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ, In Peloponneso est, iuxta Cotyphasium promontorium, Steph.

Tomentum, τι, Lana breuis ac concisa, quæ ex vestibus à fullone poliendo detrahitur: & quidquid farcinis ex quacunque re, siue ex sceno, aut palea, siue ex pluma fuerit quo culcitra farciuntur. { τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ. } GAL. Bourre, ce qu'on met dans vn matelas. ITAL. Stopa grossa, stoppacci. GERM. Rurh. wollen/schärwollen/schoppwollen. HISP. Aquello delo que algo se enjunda, como junco, lana, pluma para enjundar colchon o colcedra. ANGL. Flocks, lockes clipped of woll. } Varro de lingua Latina, lib. 4. Postquam transierunt ad culcitra, quod in eas sagos, aut tomentum, alià siue quid calcabant ab inculcando culcitra dicta. Videtur autem tomentum deduci à τῆν ἄβασθ, quod significat incidere. Sueton. in Tib. [cap. 54.] Adeo alimenta Druso subducta, vt tomentum ex culcitra tentauerit mandere. ¶ Tomentum autem aliud leuconium dicebatur, quod fiebat ex lana alba concisa. Aliud Circense ex arundinibus concisis factum: id quod tra-

mentum habebatur plebeiorum. Dictum Circense, quod in Circo Romano sternebatur: illi que egeni quiescebant. Seneca lib. de beata vita, Nihil miserius ero, si laffa ceruix mea in manipulo ferri acquirat, si super circense tomentum per farcinas veteris linteæ affluens incubabo. Mar. lib. 14. Tomentum concisa palus circensis vocatur: Hæc pro leuconio stramina pauper emit. Tomice, ces, siue (vt quibusdam placet) Tomix, cis. { τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ. } Vnc forte de corde faite de chanure qui n'est point accoustrè, ou de genest. ITAL. Fune di canape di sparto. GERM. Eingrob vngewuget haffsett. HISP. Tomixa de cannamo di sparto. ANG. A cable rope, a collar put on horses necks for hurting them. } Gæco nomine appellatur ex cannabi impolita, & sparto leuiter torta restis, ex qua funes fiunt. Plin. lib. 17. cap. 10. Tomice moris spinarum circumlita. Pallad. lib. 1. cap. 13. Tunc eos catenis ligneis ex iunpero, aut oliua, aut buxo, aut cupressu factis, ad conignationem suspendimus, & binas inter eas perticas erigemus, tomicibus alligatis. Virg. lib. 7. docet afferes tomice rehngandos. Pulvilli quoque quos in collo habent animalia, ne recte lædantur, tomices vocantur.

TOMOS, τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ, Ciuitas in Ponto, Ouidij exilio nota: ab eo dicta, quod illic Medea Absyrti fratris membra frustulatim conciderit, vt patrem insequentem remoraretur. Ouid. 3. Trist. Inde Tomos dictus locus hic, quia fertur in illo Membra foror fratris confecisse sui. Conditam apparet à Miletis: quod & ipsum testatur idem Ouid. lib. 1. Trist. A quibus aduenat Miletida sospes ad urbem, Offensi quo me contulit ira dei. \* Hinc adiectiuum Tomitanus, vt, Humus Tomitana. Ouid. 3. de Pont. Eleg. 1. Inque Tomitana condar oportet humo?

Tomus, τι, masc. gen. { τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ. } septher. τιμα. GAL. Tome, volume, piece. ITA. Parte, volume, tomo. GERM. Ein stück/ oder theil. HIS. Cortadura. ANG. A cutting, a volume, a piece. } Fragmentum vel pars operis, quam Latine sectionem vocamus. Mart. lib. 1. Scriptura quanti constet, & tomus vitis. Vnde Origines tertium librorum suorum genus tomos intercipit, quos (vt ait Hieronymus) nos possimus appellare volumina. Idem alibi de eodem. Edidit innumerabiles commentarios, quos ipse appellat tomos.

TOMYRIS, pen. cor. τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ, Fuit regina nobilis Massagetarum in Scythia, quæ potentissimo Persarum regi Cyro bello congressa est, ipsamque, & vita & caltris spoliata: ac vicissendam filij mortem, quem ille priùs à matre obuiam missum cum suis per insidias interfecerat. Nec tamen hoc euentu victoriæ contenta fuit, aut emolita animi rabies: uocit enim caput in vtrè humano cruore plenum demisit, his verbis insultans, Filij mei sanguinem haesisti, & meum sicuti Cyrcia ego cruore te saturabo. Vide Herodot. 1. ¶ GERMAN. Ein tönigin in Scythia/welche Cyrum den tönigin zu sa cuthan per hant.

Tondeo, des, & tondi, tonsum, Lanam, siue capillos, & huiusmodi incido. { τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ. } GAL. Tondre. ITA. Tosare. GERM. Schären. HISP. Tresquilar. ANG. To clippe, so shere, so ripe or mawe. } Plin. lib. 8. cap. 48. Oves non vbiq; tondentur. Cic. 5. Tusculan. Regiæ virgines, vt constrictæ, & tondent barbam, & capillum patris. Mart. lib. 2. Non tondet, inquam: quid ergo facit? radit. Virg. lib. 3. Georg. Nec minus interea barbas, incanâque menta Cinyphij tondent hirci, seralque comantes. ¶ Interdum pascere, vel pascendo absumere. { τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ. } Virg. lib. 1. Geor. Ter centum niui tondent dumeta inuenci. ¶ Aliquam do releare vei demerere. { τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ. } Idem lib. 1. Geor. Nocte arida prata tondentur, id est, seccantur. [ Tribull. lib. 4. Tondentur que seges maturos annua patris. Tondere aliquem auro, id est, emungere, techna aliqua spoliarè. Plautus in Bacchi. Tondebo auro, siue ad viuam cutem. ¶ Huius verbi composita sunt, Attondeo, & detondeo: quorum significata explicantur suis locis.

Tonlo, as, frequentatiuum: vnde & detonso. τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ. Gall. Capillos dialis, nisi qui liber homo est, non detoulet.

Tonfito, as, aliud frequentatiuum. Plaut. in Bacch. Ter in anno tu has tonfitas?

[Tonfus, huius tonsus nomen substantiuum, idem quod tonsura significans: vt docet Nonius ex Plaut. Amph. act. 1. sc. 1. sub finem: Tam conuulsi atque ego: Sura, pes, statura, tonsus, oculi, nasum, & labra, &c. Item ex Attico, sed quænam, hæc est, inquit, mulier funesta veste, tonsu lugubri?]

Tonfus, ta, sum, participiu. Lana, crinève spoliatus. { τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ. } GAL. Tonda. ITAL. Tosato. GERM. Beschoren. HISP. Tresquilado. ANG. Clipped or shorne. } Cic. in Pisonem, Cum illa saltatrice tonta Mart. lib. 11. Et tonto supra ministro. Ibidem, lam mihi nigrescunt tonsa ludata barba. Tonæ valles, quæ arboribus & tyliis veluti comis suis spoliatae sunt. Virg. 4. Georg. -Tonsis in vallibus, illum Pastores, &c. ¶ Contrà, Intonsi montes, id est tyluosi. Varro Intonsi montes, & feris pleni. Villi tonsi. Virg. 1. Æneid. tonsisque ferunt mantilia villis. Tonsa oliua. Virg. 5. Æneid. Ipse caput tonæ folijs euinctus oliuæ [Et Quintilian. Tonsa myrti.]

Tonæ, dicuntur remi, à diuerberandis fluctibus. { τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ. } mischschotim. τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ. GAL. Auirons. ITA. pale de remi. GERM. Dru. dei. HISP. Palas de los remos. ANG. Owers. } Vir. lib. 7. Et in lento luctantur marmore tonæ.

Tonsor, oris, Qui barbam, aut aliud quippiam tondet. { τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ. } τῆν ἄβασθ τῆν ἄβασθ. GAL. Barbier. ITA. Barbiero. GERM. Ein schärer. HIS. Barbero o tresquilador. ANGL. A clipper or poller of beades and beardes, a barbour. } Var. lib. 2. de Rust. cap. 11. Omnino tonsores in Italia primùm venisse ex Sicilia dicuntur, post Romani conditam anno quadringentesimo quinquagesimo quarto, vt scriptum in publico Ardeæ, in literis extat, eosque adduxit P. Terentium Menam. Ibidem, Olim tonsores non fuisse assigni-



ANGL. To be a sleape as the parties of the bodie ar, to be slaw, dull or heauie. [Plaut. Amphitr. sc. 1. a. 1. Totus torpeo. Velleius: Torpebat oppressa dominatione ciuitas.] Virgil. lib. 2. Georg. conferatque agmine cerui Torpent mole noua, & summis vix cornibus extant. Cicer. 1. de Natur. deor. Deum sic feriatum volumus cessatione torpere, vt si se commouerit, vereamur ne beatus esse non possit. Liu. 7. bell. Pun. Deligati ad palum, virgisque cæsi & securi percussii aded torpentibus metu qui aderant, vt non modo ferocis vox aduersus atrocitatem pœnæ, sed ne gemitus quidem exaudiretur. Virg. 1. Georg. Nec torpore graui passus sua regna veterano.

Torpesco, Piger siue torpidus fio. פִּיגְרָהּ pigghér פִּיגְרָהּ nehesal. פִּיגְרָהּ raphab. rapadns, zlopmay. GAL. Deuenir ou estre engourdi & comme endormi. IT A. Dineuir stupido como adormentato. GER. Faul oder vnfruchtigam werden / von faulheit starren werden. HISP. Entormecerse. ANGL. To waxe slow, heauie or dull, or sleeping as the parties of the bodie. Sallust. in Iugurt. Cæterum ingenium quo neque melius, neque amplius in natura mortaliū est, in cultu atque fœcordia torpescere sinunt. Plin. lib. 9. cap. 35. Flauescunt tamen & illæ senecta, rigisque torpescunt. De margaritis.

Torpor, oris, Animi & corporis stupor, à torpedine pisce, cuius contactu corpus stupescit. פִּיגְרָהּ basláb פִּיגְרָהּ basláb. פִּיגְרָהּ rapadns. GAL. Engourdissement, ou endormissement de membres. IT A. Torpore, debolezza. GER. Dauttet / vnfruchtigt / vngettsame der glieder / vnfruchtigam tet. HISP. Entormecimiento. ANGL. Dullness, heauiness, or sleeping of the parties of the bodie. Cic. lib. 2. de Natura Deorum, Aliæ fuga se, aliæ occultatione tutantur, atramenti effusione sepia, torpore torpedines. Virg. lib. 12. Æneid. Illi membra nouis soluit formidine torpor.

Torporo, as, penultima producta, Torporem induco. פִּיגְרָהּ raphab. rapadns. GAL. Rendre engourdi & endormi, faire ou rendre stupide & sans sentiment, IT A. Far stupido. GER. Faul / vnfruchtigam oder starrend machen. HISP. Entormecer à otro. ANGL. To make dull and slow or heauie. Turpilin. in Heteriis, vt citat Nonius, Stupidus astat, ita eius aspectus repens cor torporauit hominis amore, id est, torpescit.

Torpidus, a, um, Segnis, stupens, piger. פִּיגְרָהּ basláb. rapadns. GAL. Tout engourdi. IT A. Tutto stupido. GER. Faul als ob etner halb iam wâr. HISP. Entormecido y senido, ANGL. Slow, dull. Liu. 5. bell. Pun. Tum inter torpidos somno pauentisque ad nec opinatum tumultum & inermes in cubilibus suis oppressos illa cædes edatur, à qua vos hesternò die reuocatos ægrè ferebatis. [Vfus est & lib. 2. eiusdem belli.]

Torpedo, inis, fœm. gen. Piscis genus qui limomers occultat se, & pisces supra natantes torpentes facit: postquam obtorpere deorat. rapus. Plin. 1. 9. c. 42. Nouit torpedo vim suam, ipsa non torpens mersaque in limo se occultat. Quo in loco torpedo a pertissimè est fœminini generis: quod est contra eos qui masculini generis esse putant. Idem Plinius lib. 32. cap. 1. Ex eodem mari torpedo etiam procul & à longinquo, vel si hasta virgave attingatur, quamuis præualidos lacertos torpescere, quamlibet ad cursum veloces alligati pedes tradunt. Cicer. 2. de Natura deorum, Atramenti effusione sepia, torpore torpedines se tutantur. Accipitur & pro legnitate, torpore, siue stupore. פִּיגְרָהּ basláb פִּיגְרָהּ basláb. rapadns. GAL. Endormissement de membres, engourdissement. IT A. Stupore de membri. GER. Drogheit / vnfruchtigam tet / vngettsame von grosser faulheit. HISP. Entormecimiento. ANGL. A sleeping of the members of the bodie. Sallust. l. 1. Hist. Hæc si placent, si tanta torpedo animos obrepit, &c.

TORQUAT vs, τὸρκατος, Cognomen Tiri Manlij, à torce impositum, quem occiso ad Anicnem Gallo detraxit. Hic est ille Torquatus Manlius, cuius iniussu quum filius aduersus hostem, à quo prouocatus fuerat, pugnasset, eoque occiso, equestria spolia victor ad patrem tulisset, subito eum, quod aduersus edictum suum & rei militaris disciplinam fecisset, virgæ cæsum securi iussu percussit. Torquatus alius fuit Mediolanensis, qui spectante Tiberio principe, tres vini congios vno impetu hausit: vnde & Triconi nomen accepit. Vide Plin. l. 14. c. 22.

TORQUATVS, adiectiuum. Vide TORQVVS.

TORQUEO, es, si, sum, & tortum. Curuo, inflecto, פִּיגְרָהּ basláb פִּיגְרָהּ basláb. rapadns. GAL. Tordre, tortuer, tourner. IT A. Torcere, lanciare. GER. Winden / trummen / vmbdrâgen. HISP. Torcer. ANGL. To whirle about, so vexa, so cast with the arme or a sting. Plin. lib. 36. c. 25. Necessarium binas per diuersas coassationes subterni, eapita earum præfigi clauis, ne torqueantur. Virg. lib. 2. Georg. Ilyreos taxi torqueantur in arcus. [Seneca cap. 3. de Tranquill. Torquent calumniatores, &c.] Torquere aliquando ponitur pro gyro celeri rotare. פִּיגְרָהּ basláb פִּיגְרָהּ basláb. rapadns. Virg. 1. Æneid. at illum ter fluctus ibidem Torquet agens circum, & rapidus vorat æquore vortex. Ouid. lib. 5. Fast. Ille meas remis aduena torfit aquas. Aliquando pro torquendo iacere. פִּיגְרָהּ basláb פִּיגְרָהּ basláb. rapadns. Idem. Æneid. In medios telum torfisti primus Achiuos. Horat. 2. Epist. 2. Torquet nunc lapidem, aunc ingens machina tignum. Virg. lib. 4. Æneid. - an te genitor quum fulmina torques Nequicquam horremus? Torquere oculum, Ita sursum aut deorsum versus flectere, vt altera veluti cuiusdam lucis reuerberatio videatur. Cicer. 4. Academ. Itaque Timagoras Epicureus negat sibi vnquam quum oculum torfisset, duas ex lucerna flammulas esse visas. Aliquando pro gubernare. פִּיגְרָהּ basláb פִּיגְרָהּ basláb. rapadns. Virg. lib. 4. Æneid. Cœlum & terras qui numine torquet. Aliquando pro sustinere. Virg. lib. 6. Æneid. - vbi maximus Atlas Axem humero torquet. Accipitur quandoque torquere, pro questionem de aliquo habere, quod fit cruciandæ veritatis causa. פִּיגְרָהּ basláb פִּיגְרָהּ basláb. rapadns. GAL. Gehcner, tormenter. IT A. Dare la tortura, tormentare. GER. M.

Dringem / folleten. H 1 s. A tormentar. Torquemus, inquit Denatius, hominem, extorquemus veritatem. Cicer. Attic. Apud Rhodios liberi, ciuisque torquentur, Transfertur & ad animum pro eo quod est angere, siue molestia afficere. פִּיגְרָהּ basláb. [vt, Torqueri suorum desiderio, apud Senec. cap. 14. de Consol. ad Polyb. Translatum à distortionem membrorum in eculo cum cruciatur.] Cic. Attic. Equidem dies nocteque torqueor. Plin. Epist. 198. Remitte aliquid adolescentie ipsius, remitte lacrymis, remitte indulgentiæ: ne torferis illum, ne torferis etiam te. Aliquando pro nere. פִּיגְרָהּ basláb. vt est illud Iuuenalis, Penelope melius, melius torquetis Arachne. Aliquando pro trahere. Virg. 6. Æneid. Torquetque sonantia saxa. Cicer. in Orat. Oratio ita flexilis, vt sequatur quocunque torqueas. Torquere funem, est torquendo ex funiculis pluribus funem vnum efficere. פִּיגְרָהּ basláb. Propertius, Dignior obliquo funem qui torqueat Oeno: Æternitate tuam, pascat a felle famem. Torquere ius per translationem, est peruertere aut evertere. פִּיגְרָהּ basláb. Cic. pro Caccinna, An verbo ac litera ius omne torquei, &c. Huius composita sunt Abstorqueo, contorqueo, detorqueo, distorqueo, extorqueo, intortorqueo, obtorqueo, prætorqueo, & retorqueo: quorum significata explicantur suis locis.

Tortus, a, um, participium, Cruciatu. פִּיגְרָהּ basláb. rapadns. GAL. Tortmentè. IT A. Torturato con bastitura. GER. G vnt gettelt / gefolteret. H 1 s. A tormentado. ANGL. Tortmented. Cic. in Top. Nam & verberibus torti, & igne fatigati, quæ dicunt, ea veritas videtur ipsa dicere. Tortus vino vel ira dicitur, qui aut per ebrietatem, aut iræ impotentiam, quæ tacenda erant nequit continere. Horat. 1. Epist. 19. Arcanum neque tu scrutaberis Vitius vnquam: Commisissum te teges & vino tortus & ira, Tortus, flexuosus, obliquus. פִּיגְרָהּ basláb פִּיגְרָהּ basláb. rapadns. GAL. Tortu. IT A. Torto. GER. Gebogen / trumb. H 1 s. P. Tuerto à torcido. ANGL. Bowed, crooked. Ouid. 2. Metam. Ne te dexterior tortum declinat ad anguem. Torta supercilia, apud Plaut. in Ruden. [Et condiciones tortæ apud eundem in Menach. sc. 2. a. 4. Condiciones teruli tortas, confragosas, &c.] Habet & alia significata, quæ quoniam supra explicuimus in verbo Torqueo, superuacaneum foret hic denuò inculcare.

Tortus, us, Ipse torquenti actus. פִּיגְרָהּ basláb פִּיגְרָהּ basláb. rapadns. GAL. Tortuosité. IT. Tortuosita. GER. Eintrummelgeringel. H 1 s. Torcedura à torcoba. ANGL. Crookedness. Cic. 3. de Diuin. Vidimus immani specie, tortuque draconem Terribilem. Virg. lib. 5. Æneid. Nequicquam longos fugiens dat corpore tortus.

Tortum, Vox obsoleta, qua antiqui vebantur pro tormento. Facunius Duloresse, vt citat Nonius, Nam te in tenebras sæpe lacerato fame clausum, & fatigans artus, torto distraham.

Tortuosus, a, um, Obliquus, & multis flexibus sinuosus. פִּיגְרָהּ basláb פִּיגְרָהּ basláb. rapadns. GAL. Tortu. IT A. Tortuoso, torto. GER. Das vnt trumb hact hind vnt wider gebogen. H 1 s. P. Tuerto à torcido. ANGL. That is bowed or crooked. Cic. in Lulio, Neque enim fidem potest esse multiplex ingenium, & tortuosum. Idem de Natura deor. Est autem aliud multiplex & tortuosa. Tortuosum disputandi genus, apud eundem 4. Acad. Tortuosa vrina, apud Plin. li. 21. cap. 17. quæ tortuose defluit. [Et apud Gellium c. 11. lib. 13. Res anxæ & tortuosæ.]

Tortio, onis, verbale, פִּיגְרָהּ basláb פִּיגְרָהּ basláb. rapadns. GAL. Tourment, trencher. IT A. Torcimenso. GER. Trummen / item dao trimmen. H 1 s. El torçon à tormento. ANGL. A tormenting or griping. Vt Tortio stomachi, id est, tormina siue erosiones ab humoribus acris, Plin. lib. 20. c. 17. Priuatim eius vltus contra torções stomachi in tepida aqua & cruditates.

Tortilis, le, pen. corrept. Quod retortum & replicatum est. פִּיגְרָהּ basláb פִּיגְרָהּ basláb. rapadns. GAL. Tortu, entortillé. IT A. Torto, intortigliato. GER. Gewunden / getrumpt. H 1 s. P. Torcido. ANGL. That is writhed or wrested. Ouid. in Epist. Paridis ad Helenam, Tortilis à digitis excipit ansa meis. Lucan. lib. 6. Hunc aut tortilibus vibrata phalarica neruis Obruat. Ouid. 1. Metam. - caua buccina sumitur illi Tortilis in latum quæ turbine crescit ab imo.

Torto, as, Iterum ac iterum torqueo. פִּיגְרָהּ basláb פִּיגְרָהּ basláb. rapadns. GAL. Tordre souuent. IT A. Torcere bene. GER. Sünd vnt hâr bregen. H 1 s. Torcer mucho. ANGL. To whirle about often. Vetus est frequentatiuum à verbo Torqueo. Pomponius in decuma fultionis, vt citatur à Nonio: Vbi insului in cochlearum equuleum, vbi tolutum tortor, &c.

Tortor, oris, Qui veritatis eruendæ causa tormenta admouet, quod quoniam hodie carnificum officium est, factum est vt tortorem accipiamus pro carnifice. פִּיגְרָהּ basláb פִּיגְרָהּ basláb. rapadns. GAL. Bourreau qui baille la gehenne & torture. IT A. Chi da il tormento. GER. Ein penitger / folterer. H 1 s. P. A tormentador, à torcedor. ANGL. A racker or tormenter. Cic. pro Cluentio, Quum iam tortor, atque essent tormenta ipsa defessa, neque tamen illa finem facere vellet, &c. Liu. 10. bell. Macedon. Conspectum tortoris, verberumque non sustinuit. Horat. 3. Carm. Ode 5. Atqui sciebat, quæ sibi barbarus tortor pararet. Tortores item ab Ammiano, dicuntur, qui saxa aliæve tela ex ballista, aliæve machina eiaculantur. [Plaut. Asin. sc. 2. a. 3. Tortorésque acerrimos gnarósque nostri tergi. Tortor cognominatus Apollo: eoque cognomine is Deus quodam in parte vrbis colebatur, vt auctor est Sueton. in August. cap. 70.]

Tortè, aduerb. פִּיגְרָהּ basláb פִּיגְרָהּ basláb. rapadns. GAL. Tortement, tortueusement, en tordant. IT A. Tortuosamente. GER. Trummen / gebogenit. H 1 s. P. Torcidamente, torciendo. AN. Crookedlie, awrie. Lucr. l. 4. quamuis tortè penitúsque remora Omnia, &c.

Tortiuum mustum quod dicitur, docet his verbis Columell. lib. 12. cap. 36. Tortiuum mustum dicitur, quod post primam pressuram vinaceorum circunciso pede exprimitur. פִּיגְרָהּ basláb פִּיגְרָהּ basláb. rapadns. GAL. Vin de pressoirage. IT A. Vno di torcolo. GER. M.



Cicero libros suos, quos de inuentione argumentorum conscripserunt, Topica appellarunt, quod in iis doceatur, quemadmodum ex certis locis argumenta eruantur. Cicero *Trebatto libro 7.* Instructi Topica Aristotelica conscribere.

Topice, *ces, τωπιαι*, Ars ipsa inuentione argumentorum. *Cic. in Top.* Inuentioni vero artem, quæ Topice dicitur quæ ad usum potior erat, & ordine naturæ certè potior, totam reliquerunt.

Toparcha, *τωπιρχη*. Qui alicuius regionis, vel loci curam administrat.

Toparchia, Territorium.

Topographia, *τωπογραφια*, Loci descriptio, Topographia ripulæ, *Cic. ad Attic. lib. 15.* Itaque me referunt pedes in Tusculanum, & tamen hæc topographia ripulæ videtur habitura celerem familiaritatem.

Topothecia, *τωποθησια*, Situs loci vel descriptio.

Topper, Obsoleta dictio, qua antiquissimi utebantur pro celeriter, seu confestim, statim. *austrum.* Nanius apud Festum, Capelle flammam Vulceni topper.

Toralis, Quoduis lectuli stragulum. *ἄνθος* *chesii, ἄνθος, ἄνθος.* GAL. Couverture de lit ou loucher. ITA. *Coperto da letto.* GERM. Ein bettdecke. HIS. *Los manteles, cobertor de cama.* ANGL. Any covering or covering of a bed. *Horat. lib. 1. Epist. ne turpe toral, ne sordida mappa Corruget nates. Idem in Serm.* Et Tyrias dare circum illota toralia vestes. Duo toralium fuisse genera Paulus significat L. 3. de supel. leg. vnum quod straguli nomine contineretur, alterum quod non contineretur. Hoc autem plagam appellatum Nonius testatur, grande scilicet linteum tegmen. Ob eam fortè causam ita dictum, quod plagis, id est, foraminibus peruium ac pellucidum esset. *Huom.*

TORANIVS, Mangonius nomen est, apud Plin. lib. 7. c. 12. qui M. Antonio iam Triumviro duos insigni forma pueros pro geminis vendidit, quorum tamen alter in Asia genitus erat, alter trans Alpes. Detecta deinde fraude puerorum sermone, quum ab Antonio increparetur venditor, respondit se ob id ipsum tanti vendidisse quod gemini non essent: quoniam in iis qui eodem vtero sint editi, mira non debeat videri similitudo: sed in tam diuersis regionibus vsque adeo concordia figura reperiri, supra omnem esse taxarionem. Quo tam opportuno responso versurus mango, tantam Antonio admirationem iniecit, ut aliud in censu suo nihil haberet charius.

Torcular, aris, vel Torcular per apocopen, Machina est premendis vis, oliuisque accommodata, à torquendo dicta. *ἄνθος* *pu-ráh 2p' iékeb, ἄνθος.* GALL. Vn pressoir. ITA. *Torcolo.* GERM. Ein trott. HIS. *Torno de husillo.* ANG. A presse for wine, sizer or versuice. *Columell. lib. 12. c. 50.* de olei loquens factura, Tum diligenter mundatam, protinus in torcular deferri, & integram in siccis nonis includi, præloque subiici, ut quantum possit, paulatim exprimitur. Quo in loco Columella aperte distinguit torcular à prælo. Est enim torcular (ut diximus) tota illa machina, vino oleoque exprimendo inuenta. Prælium autem ipsa trabs, qua vix oleæ premuntur. Lacus autem, in quem defluit mustum, ex vinaceis expressum. Priscianus secundam dictionis huius syllabam præcipit esse producendam: alij tamen contrà corripendam contendunt, analogiam sequentes, quod in dictione Specular, quæ huic per omnia similis videtur, mediam syllabam constet corripi.

Torcularium, rij, Torcular. *Cato cap. 18.* Torcularium si edificare velis.

Torculum, torculi, pen. cor. Torcular. *Cato c. 1.* Ad villam quum venias, videto vasa torcula, dolia, multane sint. *Plin. l. 18. c. 33.* Viginti iugeribus sufficit vnum torculum.

Torcularius, a, um, adiectiuum. Quod ad torcular pertinet. *ἄνθος* *ἄνθος*, GAL. Appartenant à pressoir. ITA. *Pertinente al torcolo.* GERM. Zu der trott gehörig. HIS. *Pertene sciente à torno de husillo.* ANG. Belonging to a press. *V ar. de Re rust. l. 1. c. 22.* Si sit centum iugerum, habere oportet vasa torcularia instructa trina. *Columell. lib. 12. c. 18.* Tum lacus vinarij torcularij, & fora, omniaque vasa, &c. Torcularia cella. *Columell. lib. 1. c. 6.*

Torcularius, rij, subst. Qui torculari premit vvas. *ἄνθος* *ἄνθος*, GAL. Pressoircur. ITA. *Chi preme con torcolo.* GERM. Ein trottet trottrecht. HIS. *El que apreta con torno.* ANG. A presser or he that presseth. *Colum. lib. 12. c. 30.* Quia interdum multitudo bæccæ torculariorum vincit laborem.

Torculus, a, um, adiectiuum. Quod ad torculum pertinet. *ἄνθος* *ἄνθος*, GAL. De pressoir, seruant à pressoir. ITA. *Che serue al torcolo.* GERM. Zu der trott dienstlich. HIS. *Cosa que serue à torno de husillo.* ANG. Of or seruing to a presse. *Vt, Torculus funis.* *Cato cap. 15.* Funem torculum si quis facit, &c.

Tores, pro torques antiqui dixerunt: quemadmodum hoc Seruilius & etiam Flavius Pomponianus notat. *Sofipater l. 1.*

Toreuma, atis, & Toreumatum, ati. *ἄνθος* *ἄνθος*, GAL. Ouurage de taille en bosse, piece d'ouurage taillée. ITA. *Opera fatta al torno, sculpsita, di rilieuo.* GERM. Ein geeränte oder außgegrabne geschnitten arbett. HIS. *Vaso torneado de esculpsido.* ANG. Plate chased or ingraued, work imbossed. *Vas aliudve opus torno factum, aut alioqui artificiosè cælatum.* Est enim *ἄνθος*, torneare, siue sculpere. Vnde & ars ipsa Toreutice dicitur, *ἄνθος*. GAL. Art de tailler ou grauer en bosse, ou en leueure, ou de relief. ITA. *Arte di lauorare al torno, di rilieuo.* GERM. Die kunst des taüens oder außstügens vnd zuschnitten. HIS. *Arte de torneare de esculpir.* *quam Plin. lib. 34. c. 8.* primùm à Phidia inuentam scribit, sed à Polycleto Sicyonio consummatam. *Martial. l. 3.* Artis Phidiacæ toreuma clarum. *Sallust. in Jugurt.* Tabulas, signa, toreuma emunt. In plural. Toreumata: vulgò dicuntur, Vases, ou aures pieces taillées en bosse.

Tormentum, ti, Cruciatu, qui aut cruedæ veritatis, aut criminis puniendi causa fieri solet. *ἄνθος* *ἄνθος* *ἄνθος*. GAL. Gehenne, torture, tourment, suplice. ITA. *Tormento, pena, supplicio.* GERM. Ein pringang/soiterung. HIS. *La question de tormento, tormento.* ANGL. A torment or rack made with cordes to trye the truth of one. *Vt torques, quod inter cæ. era significat crucio.* *ἄνθος*. *Sueton. in Tiber. ca. 19.* Tormentis expressa confessio est cogitati facinoris. *Idem in Calig. cap. 32.* Sæpe in conspectu prandenis vel commissantibus seriæ quaestiones per tormenta habebantur. *Quid. Eleg. l. lib. 5. Trist.* Exigit vt nulli gemitus tormenta sequantur. *Cic. 3. de Finib.* Vtque in omnibus tormentis conseruetur vita beata. *Horat. 1. Epist. 2.* Inuidia Siculi non inuenerit tyranni Maius tormentum. *Cicer. 3. de Natur. deor.* Anaxarchum Democritum à Cyprio tyranno excarnificatum accepimus Zenonem Eleatem in tormentis necatum. *[De luctu: Senec. cap. 3. de Consol. ad Marc.* Non eris in ærumnis, nec te tormentis macerabis.] Præterea tormentum generale vocabulum est omnium machinarum saxa, tela, & id genus varia torquentium. *ἄνθος* *ἄνθος*. GALL. Instrument de guerre à letter loing, comme pierres, boulets, & autres choses. ITA. *Machina da guerra per lanciare pietre o altre cose.* GERM. Ein gerust mit dem man etwas in die welt vnd hõhe wirffet/etn gewerff. HIS. *El engenho para combair.* *Cas. 2. Comm.* Ad extremas fossas castella constituit, ibique tormenta collocauit. *Virg. 11. Eneid.* Fulminis in morem, aut tormento ponderis acti. *[Cas. 2. de bell. ciuil.* Tormenta mittere. (i. tela.) *Tormentis pressa vestis & coacta splendescere: Senec. c. 1. de Tranquill.* Placet non in ambitionem cubile compositum, non ex æcula prolata vestis, non ponderibus, aut tormentis splendere cogentibus pressas sed domestica, & vilis, &c.]

TORMINA, Morbus intestinorum, quem *δυσωπτια* Græci vocant. *ἄνθος*. GAL. Trenches de ventre, flux de ventre avec sang & trenchees. ITA. *Dolore di ventre, di pansa, di corpo.* GERM. Darmgicht/trimmen/hauchwet. HIS. *PAN. Torçon de hombre de bestias y confuxo di sangre.* ANGL. Griping, paines or greuings of the stomack or bellie. *Celsus lib. 4. cap. 15.* Proxima his inter intestinorum mala tormina esse consueuerunt: *δυσωπτια* Græcè vocantur. Intus intestina exulcerantur: ex his cruor manat, sique modò cum stercore aliquo semper liquido: modò cum quibusdam quasi mucosis exeruntur. Interdum simul quædam carnosæ descendunt. Frequens deiiciendi cupiditas, dolorque in ano est. *Hac Celsus. Plin. lib. 20. cap. 14.* Menstruum torminibus cholericis efficacissimum. *Cicer. 2. Tusculan.* Quamuis idem forticulum se in torminibus & stranguria sua præbeat. *Colum. lib. 12. ca. 7.* Sequitur torminum vitium, quorum signum est eruenta & runcosa ventris proluuis. Hinc torminosi, qui eum morbum patiuntur, quos & dysentericos Græco vocabulo appellant. *ἄνθος*. GAL. Suiets à trenchees de ventre, ou qui les ont. ITA. *Soggetti à tal dolore di ventre di chi l'anno.* GERM. *Dauchwet vnd so garauß fetget/ dem roten schaden oder darcklauff vnderworffen.* HIS. *Atorçonados assi.* *Cicer. Tusc.* Itaque dicimus grauedinosos quosdam, quosdam torminosos: non quia semper fiat, sed quia sæpe sint.

TORMINALIS, Quod tormina infert. *ἄνθος* *ἄνθος*. GAL. Qui engendre trenchees de ventre. ITA. *Cosa che genera tal male.* GERM. Das trimment/oder hauch wet machet. HIS. *Cosa que engendra tal torçon.* ANGL. That engendret/ paines or gripings of the bellie. *Plin. lib. 35. c. 21.* de forbis agens, Quartum genus torminale appellant.

Tornatilis, Torno, as, Vide TORNVS.

TORNUS, *ἄνθος*. GAL. Tour ou tournier. ITA. *Torno.* GERM. Ein trãvstul/oder trãvstien. HIS. *Instrumento para torneare, torno.* ANG. A turning instrument. *Instrumentum fabrilis, quo ligna, cibus, & reliqua eiusmodi polita, redduntur.* *Vir. in Bucol. Eclog. 3.* Lenta reliquis torno facilis superaddita vitis. *Idem 2. Georg.* Aut torno rasile buxum. *Plin. l. 7. c. 56.* Normam autem & libellam, & tornum & clauem Theodorus Samius inuenit. *Idem l. 16. c. 40.* Calices ex Terebintho solitus facere torno.

Tornatilis, le, pen. cor. Quod torno factum est. *ἄνθος* *ἄνθος*. GAL. Fait au tour, tourné. ITA. *Fatto al torno, stornito.* GERM. Getrãvet. HIS. *Cosa hecha al torno.* ANG. *Made with a turning instrument.*

TORAO, as, Torno conficio vel polio. *ἄνθος* *ἄνθος*. GAL. Tourner, faire au tournoir. ITA. *Tornire, far al torno.* GERM. *Trãvben.* HIS. *Torneare con torno.* ANG. *To make or trimme any thing with a turning instrument.* *Plin. lib. 36.* Lapis est qui cauatur, tornaturque in vasis coquendis cibus vtilia. *Cicero de Vniuers.* Idque ita torauit, ut nihil effici possit rotundius. *Versus malè tornati, pro malè elaboratis, ἄνθος.* *Horatius de Arte.* Bis tærq; expertum frustra, delere iubebat, *Et malè tornatos incudi reddere versus.* *Hinc de torno, quod est ex materia quapiam torno aliquid efficio.* *ἄνθος*. *Plin. l. 13.* Lignum grande intus, firmæque duritiæ, ex quo velares detornant annulos.

TORON, nis, toron, Laeus est Chalcidis circa quem fabæ sponte veniunt. *Autor Plin. l. 18. c. 12.*

TORONA, nes, torona, Oppidum in ora Macedoniæ, in ortum vergente, à quo propinquus sinus Toronicus, siue Toronus appellatur. Meminerunt huius oppidi *Plin. l. 4. c. 10.* & *Ptolem. l. 3. c. 13.* Vulgò *Agiomamma.*

TOROSUS, a, um, Vide TORVS.

TORPEDO, pro pisce, Vide TORPBO. Torpedo, es, torpui, Stupeo, piger sum & segnus, languidus sum & remissus. *ἄνθος* *ἄνθος*. GALL. Estre engourdi, auoir les membres gourds & endormis. ITA. *Esser debile, pegro, languido.* GERM. *Stui vnd saß sein/von tagheit ragen/vnstrafft sein.* HIS. *Estorpecerse.* ANGL.



via. *Plin. lib. 7. cap. 23.* Cultura quoque torua sunt vina. [*Catull. de Com. Beren.* Inuisente nono pralia torua viro.]  
**TORUÉ**, toruim, & toruè, aduerb. { *ἄποδ ἔξ ἑσπέρων, ἄποδ ἑσπέρων, ἄποδ ἑσπέρων.* GAL. Affreusement, avec un regard felon. ITAL. *Terribilmente, fieramente, con animo fiero.* GERMA. *Schreißlich.* HISPAN. *Ayrada y crueldad.* ANGLIC. *Grimmelie in looking, sowerlie.* *Plaut.* Quid me toruè aspectas? *Apul.* Quom toruim in eos intueretur. *Virg. 4. Æneid.* Talibus Æneas ardentem, & toruà tuentem Leolibat dictis.  
**TORUITAS**, pen. corr. toruitatis. { *ἄποδ ἔξ ἑσπέρων, ἄποδ ἑσπέρων.* GALL. Affreuseté. ITAL. *Storaxza, fieraxza di guardaro.* GER. *Schreißlich* *dis angefihts / schlingesicht.* HISP. *A quella disposition ayrada.* ANG. *Sowernesse lowering, crooked frowning or crabeu looking.* } Proprie taurorum est, quasi taurorum accubitas. *Plin. lib. 7. cap. 19.* Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quendam, toruitatemque naturæ duram & inflexibilem.  
**TOT**, pluralis tantum numeri, & indeclinabile, Tam uaulti. { *ἄποδ ἑσπέρων.* GAL. Autant. ITAL. *Tanti.* GERMANI. *So viel.* HISP. *Tantos in numero.* ANGLIC. *So many.* } Habétque ferè adiunctam particulam *Quot.* *Cic. de Arusp. respon.* De nullo opere publico tot Senatus extant consulta, quot de mea domo. *Idem de Orat.* Quot homines, tot causas. [*Ouid. 13. Metamorphos.* At nihil impendit per tot Telamonius annos Sanguinis in socios. }  
**TOT** pro totidem dixit *Fab. Quintilian.*  
**TOTIDEM**, Equè multi, nec plures, nec pauciores. { *ἄποδ ἑσπέρων.* GALL. Tout autant. ITAL. *Altra tante volte.* GERMA. *Eben so viel.* HISPAN. *Otros tantos.* ANG. *So many.* } *Cic. 2. de Diuin. Proclor,* & *Eurythenes* gemini fratres fuerunt: at hi nec totidem annos vixerunt, &c. [*Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Sed ego factorum scripsi, totidemque libellos. *Idem 13. Metamorph.* Totidemque gradus distamus ab illo.]  
**TOTIES**, aduerbium, Tam sæpe. { *ἄποδ ἑσπέρων.* GAL. Autant de fois. ITAL. *Tanto volte.* GERMAN. *So oft* *mahten.* HISP. *Tantas veces.* ANGLIC. *So often.* } *Cic. Auic. lib. 7.* Interim velum mihi ignoteas, quod ad te scribo tam multa toties. Huic respondet *Plautum* *Quoties.* *Cicero lib. 1. Epist.* Quoties mihi certorum hominum potestas erit, toties ad te scribam. [*Plaut. Milit. sc. 4. a. 2.* Facito ut memineris. Toties monere mirum est. } *Toties de bis.* *Sueton. in Calig. cap. 17.* Congiarium populo bis dedit terecos h. s. toties abundantissimum epulum Senatui equestrique ordini, &c.]  
**TOTUS**, a, um, adiectiuum, Integer, vniuersus, solidus. { *ἄποδ ἑσπέρων.* GAL. Tout. ITAL. *Tutto.* GERMANIC. *Ganz.* HISPAN. *Toda cosa y entera.* ANGL. *All the whole, every whittie in quantitie.* } Totum & omne sic differunt, quod totum ad quantitatem refertur, omne ad numerum: totum partium, omne numeri denotat plenitudinem. Poetæ tamen ista confundunt. Fit autem Totus à tot, quanuis tot breue sit, Totus verò priorem producat: quom tamen Quotus eandem habet breuem. Tota ædes, id est integræ. *Plaut. in Mostel. [sc. 2. a. 1.]* Edificatur ædes totæ denuo. [*Idem ibidem, [sc. 3. a. 2.]* Credo tollat has ædes totas. } *Idem [sc. 2. a. 1.]* *Ibidem, [sc. 3. a. 2.]* Edes totæ perpetuè ruant. *Quintilian.* Tota toris & partes partibus comparate. *Plaut. Curc. [sc. 1. a. 3.]* Istoc nomine dum scribo expleui totas ceras quatuor. *Plaut. Milit. [sc. 3. a. 2.]* Totus horis ei recubant bini custodes temper. *Ouid. Eleg. 2. lib. 5. Trist.* Decem totis annis aluit valnus. *Ibid. Eleg. 1. lib. 5.* Totos tolle libellos. *Plaut. pseud. [sc. 7. a. 4.]* Metacento dare dimidium. Quid malum, id totum tuum est. *Plaut. Agn. [sc. 2. a. 5.]* Totus perij. *Plaut. Milit. [sc. 4. a. 2.]* Dorsus totus prurit. *Plaut. Amphitr. [sc. 1. a. 1.]* Totus torpeo. *Ibidem [sc. 1. a. 5.]* Totus timco. *Plaut. Curc. [sc. 3. a. 1.]* Pauillum amare sanè bonum est. Insanè, non bonum: verum totum insanum amare, hoc herus meus facit. *Plaut. Agn. [sc. 3. a. 3.]* Vt me quoquam mitteret hunc annum totum. (alibi perpetuum.) *Plautus Aut. [sc. 1. a. 2.]* Si quome totum ire vis operam dabò. *Ibid. [sc. 1. a. 3.]* Torus dolco atque oppidd perij. *Ibid. [sc. 5. a. 3.]* Argus, qui oculos totus fuit. *Ibid.* Ossa atque pellis totus est. *Tibull. lib. 4.* Quod tibi si verlus noster totuè minùse, Vel benè si totus *Idem lib. 4.* Et quinque in partes totus disponitur orbis, &c.] Totus in amore vel in studiis esse, dicitur, qui ita amat, vel studet, vt nullam temporis portionem alteri rei decidat.  
**TOXICUM**, ci, pen. corr. Venenum, quasi taxicum: quoniam taxos arbor est veneni præsentissimi, ad eò vt si iumenta eius folia comederint, emoriuntur. { *ἄποδ ἑσπέρων.* GAL. Poison. ITAL. *Tossico, vna sorte di veleno.* GERMAN. *Ein gift.* HISPAN. *Poncona del gumo del texo arbol.* ANG. *Venim, poison.* } *Plin. lib. 16. cap. 10.* de taxo agens. Hanc *Sestius* smilacem vocari dixit, & esse in Arcadia tam præsentis veneni, vt si quis sub ea dormiat, cibumve capiat, moriatur. Sunt qui & toxica hinc appellata dicunt venena, quæ nunc toxica dicimus, quibus sagittæ tinguntur. *Hac ille Ouid. 4. de Pont. Eleg. 7.* Aspiciet & mitti sub aduoco toxica ferro. Et telum causas mortis habere duas. *Idem 2. Amor. Eleg. 2.* Non scelus aggredimur, non admiscenda coimus Toxica. *Plaut. in Merc.* Ibo ad medicum, atque ibi me toxico mori dabo.

T ante R

**TRABALIS**, Vide TRABS.  
**TRABEA**, *ἄποδ ἑσπέρων*, Nomen Poëtæ, cui inter Comicos octauus locus assignatur. *Huius meminit Cicero lib. 4. Tusc. ep. de Fimb.* } Est & Trabea, genus vestis. { *ἄποδ ἑσπέρων.* GALL. Vne robe ancienne dequoy vloyent les Rois & augures. ITAL. *Habito antico usato de Re.* GERMA. *Ein Kleidung vor sepfen den Rdnigen oder sonst hochgrad teten teuten/als den vdgel schaweren/breuchig.* HISPAN. *Vestidura era propria de Reyes.* ANG. *A robe which the ancien tinges and sooth*

*fayes did weare.* } cuius tria sunt genera, vt *Suetonius* *lib. 2. de vestium generibus*, inquit, Vnum, quod diis sacratum tantum de purpura: aliud quod est regum, purpuræ aliquid albi habens admistum: tertium augurale, ex purpura & coeco mistum. Erat autem vestis togata purpura circumducta sub regimine puiceo, quam autem fibulæ antecebat. Trabeæ regalis meminit *Virg. 7. Æn.* Ipse Quirinali lituo, paræaque sedebat Succinctus trabea, lavæque ancile gerebat, Picus equum domitor. [*Ouid. 2. Fastor.* Pulcher & humano maior trabeaque decorus Romulus. } De Trabea veste legendus *Auson. in Grat. Act.* } In funebri pompa utebantur & Equites trabea, si *Tacito* credimus, qui *lib. 3.* de funere Germanici sic ait, Igitur Tribunorum, centurionumque humeris cineres portabantur, præcedebant incompra figura, versi facies: atque vbi colonias transgrederentur, atrata plebes, trabeari Equites, pro opibus loci, vestem, odores, aliæque funerum solennia cremabant.  
**TRABEARI**, Qui trabea sunt induti. *ἄποδ ἑσπέρων.* *Ouidius libro primo Fastorum*, Hoc iugur vidit trabeari cura Quirini, Quom rudibus populis aouua iura daret.  
**TRABS**, trabis, & Trabes, bis, Lignum duplex (inquit *Festus*) ex duobus compactum tignis ædificij gratia. { *ἄποδ ἑσπέρων.* GAL. Vne poutre, ou vu tref de maison. ITAL. *Trave.* GERMAN. *Ein trom/Wald.* HISP. *La viga.* ANG. *A beam of an house.* } *Virg. 2. Æneid.* Quom iam hic trabibus contextus aceruis Staret equus. *Eis paulo post,* Auratæque trabes, veterum decora alta parentum Deuoluunt. [*Plaut. Asinat. [sc. 2. a. 2.]* Manus manicæ complexæ atque adductæ ad trabem. *Ouid. Eleg. 5. lib. 1. Trist.* Te mea supposita est veluti crabe sulta ruina. } Igitur trabes legitimum pro ipsis arboribus. *Virg. 9. Æneid.* Lucus in arce fuit summa, quò sacra ferebant, Nigranti piceæ, trabibusque obsecus æceris. *Autor ad Herennium lib. 1.* Nisi enim cecidissent ad terram abiognæ trabes, Argo illa facta non esset. [Trabes etiam de æde dicuntur ab *Horatio*, *Ode 1. li. 4.* Et de marmore, *Ibid. Ode penult.* } Nonnunquam etiam pro nauis ex trabibus contexta. *Horat. libr. 1. Carm.* vt trabe Cypria Myrtoum pavidus nauta fecet mare. *Virg. lib. 3. Æneid.* Vastumque caua trabe currimus æquor. \* *Plana* trabs, Trabium contextus planus. *Cato 1. 8.* Item alteram stipitem struuto, insuper arbores stipitæque trabem planam imposito.  
**TRABICA** (inquit *Festus*) Dicta est nauis, quòd sit trabibus confecta. *Pacru.* Labitur trabica in alueos.  
**TRABALIS**, trabale, Magnus, siue ingens, instar trabis. { *ἄποδ ἑσπέρων.* GAL. De la grosseur d'une poutre, ou qui sert à tenir au lieu d'une poutre. ITAL. *Della grossezza di un trauo, d'chè serue à trauo.* GERMA. *Tramigistrommstige.* HISP. *De la grosseza de vna viga, d' que serue à viga.* ANGL. *Pertaining to beam, or that is lik a beam.* } vt *Telum* trabale, *Virg. 12. Æneid.* -at feruidus aduolat hasta *Messapus*, teloque orantem multa trabali. Desuper altus equo grauitur ferit. Hasta trabalis. *Statius 4. Theb.* -dextinæque trabalem hastam intorsit ageas: liquido quæ stridula coelo fugit, & aduerso celsæ stetit agmine *Dircæ*, Clauus trabalis *ἄποδ ἑσπέρων.* *Cic. 7. Ver.* Vt hoc beneficium, quem admodum dicitur, trabali clauo figeret, cum consilio causam *Mamertinorum* cognosceret. Vbi trabali clauo figere beneficium proverbialiter dictum est, in eodem ferè sensu quo dicimus *Herculano* nodo aliquid ligare, vel immortalis, & inextinguibili memoriæ commendare. Tractum à consuetudine veterum, qui ad clauum figendum Dictatorem solent creare, & ex clauis fixis, quòd rarè apud eos essent literæ, numerum annorum obseruare. *Vide Liniu* *lib. 7. ab Vrbe.* Apud *Horat. 1. Carm.* Trabalis clauus accipi videtur pro tormenti quodam genere, quom ait, Te semper anteit sæua necessitas, Clauos trabales, & cuneos manu *Gastans* athena, nec seuerus Vacus abest, liquidoque plumbum.  
**TRACHALIS**, Appellatur muricum, ac purpuræ superiores partes. *Vnde Ariminensis* maritimi cognomine traxerunt. *Festus.*  
**TRACHALVS**, Orator fuit *Domitiani* temporibus, magna vocis, pronuntiationisque scelicitate: de quo *Quint. lib. 10. cap. 1.* } *lib. 11. c. 5.*  
**TRACHÆA**, penultima producta, *ἄποδ ἑσπέρων*, Regio *Aha* inter *Ciliciam* & *Pamphyliam* quæ notiore nomine dicitur *Isauria.* *Autor Strabon.* Eodem item nomine dicitur *Ciliciæ* pars altera & montana & aspera, cuius etiam incolæ dicuntur *Tracheotæ*, *ἄποδ ἑσπέρων.* *Vide Strab. 1. 12.*  
**TRACHÆA**, siue *Trachia*, penultima producta. { *ἄποδ ἑσπέρων.* GALL. Le goster, l'artere des poulmons. ITALIC. *Arteria del pulmone.* GERMA. *Die tuffide/tingerde.* HISP. *El gargauro, canna del pulmone.* ANG. *The threat, or wind pipe.* } *Fistula* qua spiritus ab ore fertur ad pulmonem. Latini *Græcorum* imitatione asperam arteriam vocant. *Vide Gel. 1. 17. c. 2.*  
**TRACHÆLUS**, pen. prod. *ἄποδ ἑσπέρων*, A *Græcis* appellatur collum, atque ad eò spina à vertice vique ad os sacrum: *ἄποδ ἑσπέρων*, hoc est ab asperitate.  
**TRACHIS**, siue *Trachin*, inis, penultimæ gentiæ producta. *ἄποδ ἑσπέρων*, Ciuitas *Phthotidis* sub *Oeta* monte, alio nomine ab *Hercule* conditore *Heracleia* dicta, *teste Plin. lib. 4. cap. 7.* In hac regnauit *Cyx*, *Alycones* maritus, qui inde *Trachinius* cognominatur ab *Ouid. 1. 11. Metam.*  
**TRACHOMIA**, pen. prod. *ἄποδ ἑσπέρων*. Dicitur scabrities palpebrarum interiorum, sicut in eadem parte glabritas, hoc est, desuuium pilorum, *maradosis*, & *milphosis*.  
**TRACHONITIS**, *ἄποδ ἑσπέρων*. Vne regione *di Giudei*. } *Tetrarchia* iuis in *Decapoli* *Syriæ*, *teste Plin. lib. 5. cap. 8.* Inter *Libanum* & *Iacom Tyberiadis* sita. { GERMAN. *Ein stichtig Judisches imperium*



Nach schun abder Trockenheit wenn vom nachdruckt. HIS. El vino que sale del husillo. ANG. Pressed or wrong wine. { Car. de Re rust. cap. 23. Circuncidancum appellat, quod exprimitur pede vinaccorum ante circunciso. Tortium (inquit) mustum circuncidancum sup cuique delio diuidito.

Torques, & Torquis, modo masculini, modo feminini gen. Colli & summi pectoris ornamentum, ex auro, argento, gemmis, aliave materia, { קרן חנקן שפניס. GAL. Collier ou carquan. ITA. Collana, collare. GER. Ein halstuch/halsband/ etwas das man sich um den hals bindet. HIS. Collar. ANG. A collar or chaine. } Cic. 3. Offic. Atque hic T. Manlius is est, qui ad Anicnem Galli, quem ab eo provocatus occiderat, torque detracta, cognomen invenit. Properi. lib. 4. Eleg. Torquis ab incisa decedit vna gula. Gel. lib. 4. r. 13. Caput Galli præcidit, orbem detraxit, eamque sanguinolentam in collum posuit.

Torquatus, a, um, Torque insignitus: vt Palumbus torquatus, cuius collum circulo quodam, veluti torque cingitur. { תורקטא. GAL. Qui a vni collier ou carquan au col. ITA. Chi a la collana al collo. GER. Das ein ring oder girdel vmb dem hals hat. HIS. P. El que ha tal collar. ANG. That hath a collar or chaine. } Aristoteles quædam appellat. Marual. lib. 13. Iugina torquati tardant, hebetantque palumbi, Non edat hanc volucrum qui cupit esse salax. Torques aurei militibus ob rem strenuè gestam donari ab Imperatoribus solebant: vnde Torquati milites dicti, qui hoc honoris genus virtute erant consequuti. Sueton. in August. ca. 43. Torque aureo donauit, & passus est Torquati ferre nomen. Horum duo erant genera, simplices, duplaretque. Veget. lib. 2. Torquati (inquit) duplaret, & torquati simplices erant, quibus torquis aureus solidus virtutis præmium fuit: quem qui meruisset, præter laudem interdum duas consequeretur annonas, duplaret duas, simplices vnam. Auter tamen est Plin. lib. 33. cap. 2. Priscis Romanorum temporibus auxiliares tantum & externos aureis torquibus donari solitos, ac ciues non nisi argenteis. Torquatos hodie equites (inquit Budæus) vocare possumus, qui Cochleari dicuntur, quos rex Gallorum gestamine suo, regioque insigniuit. [De Torquati cognomine & historia, Gellius cap. 13. lib. 9.]

Torrentis, masculini generis, Riuus, fluuiusque temporarius non è fonte, sed è pluuia nascens, æstate siccus, hyeme magno fluens impetu. { תורנטינא חנקן. GAL. Vn torrent. ITA. Torrente. GER. Ein waldwasser/ ein Bach so vom Regen gählingen angeht. HIS. El arroyo, chorro de corriente. ANG. A streame coming downe an hill caused by water or snow. } Virg. 2. Æneid. aut rapidus montano flumine torrens, Sternit agros, iterum late læta, bouumque labores. Quintilian. Neque fontibus puris, neque torrentibus turbidis, sed leuibz stagnis, similes Rhodij Oratores. Senec. Epist. 40. de oratione Philosphi loquens: Percennis sit vnda, non torrentis. Quintilian. Torrenti verborum inani se dare.]

Torrentis, participium siue nomen ex participio, Rapius, vehemens, concitatus. { תורנטינא חנקן. GAL. Vehement, impetuoso. GER. Strongs/ mit vngesünder daber faren. HIS. P. Vehementes fuerit y arrebatudo. ANG. Vehement, swift, roasting or roasting. } Virg. 7. Eclog. Hic tantum Boreæ curas us frigora, quantum Aut numerum lupus, aut torrentia flumina ripas. Virg. 3. Georg. Nec non & torrentem vndam seuis innatat alnus. [Inuenitur etiam passiuè, vt apud Linium lib. 4. de c. 5. Torrentis sole miles. ] Hinc Torrentior, & Torrentissimus, Plin. lib. 3. c. 6. de Pado flumine, Agris quam nauigijs torrentior, & c. Iunen. Sat. 3. Ingenium velox, audacia perdita, sermo Promptus, & Illo torrentior, hoc est vehementior & concitator. Stat. 3. Syl. Tempus erat cæli quæ torrentissimus axis Incumbit. Campi torrentes sanguine, apud eundem 1. Syl. hoc est, videntes, & torrentium fluxum imitant. Ripæ torrentes pite. Virg. 9. Æneid. Dixerat, idque ratum Stygij per flumina fratris, Per pite torrentes, atraque voragine ripas Annuit. [Torrens oratio. Quintilian.]

Torris, huius torris, masc. gen. Fax, interpreti Nonio, hoc est, stipes semiustus, & adhuc ardens, aut saltem ignitus: quem titio sit torris extinctus. { תורין נדב. GAL. Vn tilon allumè. ITA. Torrone. GER. Ein brand. HIS. Tiron de torrex. ANG. A fier brande. } Laëtant. Titionem vulgus appellat extractum foco torrem, semiustum, extinctum. Virg. 11. Æneid. Obuius amustum torrem Cherinus ab ara Corripit, & venienti Ebuso, plagamque ferenti Occupat os flammis. Ouid. 8. Metam. Funerum torrem medios coniecit in ignes.

Torreo, res, rui, tostum, Ad ignem solème sicco, atefacio. { תורין חנקן. GAL. Rostit, secher au feu, brufen. ITA. Seccare, arrostitre. GER. Dinten. HIS. P. Tostar d quemar, secat. ANG. To drie or burne. } Plin. l. 11. c. 20. Deinde sole verno torreantur. Nonnunquam ponitur pro adaro siue combusto. Cicer. de Somn. Scip. Mediam autem illum circulum Solis calore torret. Virg. 4. Georg. Iam rapidus torrens siccantes Sirius Indos Ardebat celo. Neque solum torreri calore dicitur, verum etiam frigore: vt annotauit Marcellus citans locum Varronis ex Eumenidibus, Capite aperto esse iubet: ante lucem suscitatur: frigore torret: venarum eicit. Torreri item dicuntur carnes quæ sine aqua ad ignem coquantur. { תורין חנקן. GAL. Rostit. ITA. Arrostitre. GER. Strabten/ röstten. HIS. P. Tostar. ANG. To broyle or roast. } Virg. 5. Æneid. Subiciunt verubus prunas, & viscera torrent. Cicer. in Pison. Sapientem in Phalaridis tauro inclusum succensis ignibus torreri. Accipitur aliquando pro vertere. Lucan. lib. 7. Ingentes fato torrente ruinas.

Tostum, a, um, aliud particip. { תורין חנקן. GAL. Rostit, haui, seché au feu. ITA. Seccato, arrostitto. GER.

Geberet: gebröhten. HIS. P. Tostado d quemados, seado. ANG. Tostad, roasted, dried with the fier. } Ouid. 12. Metamor. & corpora tostata Carne replent. Virg. 1. Georg. Et medio tostata astu rerit area fruges. \*Maturitas tosta, quæ ex quada veluti aflatione Solis acquiritur. Plin. lib. 11. c. 7. Deest tostata illa maturitas: idèoque & rugarum colorisque similitudo. De pipere.

Torridus, a, um, actiuè ponitur, & significat id quod aridum facit, quodque torret. { יקר יקראב חנקן. GAL. Arid, secher, haui, tout rosti & seché. ITA. Secco, arrostitto. GER. Durr, trestig, zu durren/ odit zu bröhten. HIS. P. Seco, tostaro. ANG. Dry, sthas hath lost naturall moisture. } vt, quum æstatem torridam dicimus, aut Solem torridum. Virg. 7. Eclog. iam venit æstas, Torrida, iam læto turgent in palmitre gemmæ. Nonnunquam passiuè pro exulto, siue sicco, & sole, ignive torrefacto: vnde zonam torridam vocamus, quæ inter duos tropicos sita, assiduo aestu torretur. { יקר יקראב חנקן. GAL. Quinque tenent cælum Zone: quarum vna corusclo Scipar sole rubens, & torrida semper ab aestu. Torridus macie, id est, siccus. { יקר יקראב חנקן. } Cic. pro lege Agrar. Quem hominem vt grandis macie torridum Romanæ, contemptum, abiectum videbamus, & c. Torridus frigore. Liu. 1. bell. p. un. Ad hæc perustæ artus, niue rigentes nerui, membra torrida gelu, quassata, fractaque arma. Hinc retorridus eiusdem significationis. Columell. lib. 3. Nisi eum recideris, arbor tota sit retorrida.

Torresco, Torridus fio, exuror. { יקר יקראב חנקן. GAL. Seccato, seicher au feu & au toleli. ITA. Seccarsi, arrostitto. GER. Gebröhet/ oder gebröht werden. HIS. Secarse, quemar. ANG. To be roasted or dried at the fier. } Lucret. lib. 3. non inueni cui non sit acerbum, ignibus impositum calidis torrescere flammis. A quo Retorresco, de quo supra suo loco.

Torrefacio, acis. Torridum reddo, arefacio, ad ignem solème sicco. { יקר יקראב חנקן. GAL. Seicher, rostit. ITA. Seccare, arrostitre, rostire. GER. Durren/ bröhten. HIS. P. Secar, tostar, quemar. ANG. To mak arte, to rost. } Colum. l. 2. c. 21. Et subinde opportunis loliibus torrefacta preteritur. Idem lib. 6. cap. 7. Quidam vinaccorum duas libras torrefaciunt, & ita contrent.

Tortor, Tortum, Tortuosus, Tortus, Vide TORQVBO.

Torue, Toruitas, Vide TORVVS.

Torus, m, Quis funis ex loris retortis, vnde nomen habet. { תורין חנקן. } Cato, Funem exordiri oportet longum pedes LXII. toros III. Habeat lora in toros singulos, lata digitos duos. Hinc quod lecti toris tenderentur, Torus lectus dictus est. { תורין חנקן. } GAL. Vn lit, table. ITA. Letto, tavola. GER. Ein Bett. HIS. La mesa do comemos d el lecho. ANGL. A bed. } Virg. 2. Æneid. Inde torer pater Æneas sic orsus ab alto. Plin. lib. 8. c. 47. Antiquis enim torus è stramento erat, qualiter nunc etiam in castris gauisape. Confors tori, coniux. Ouid. 8. Metam. Cum consorte tori parua rate vestus adhæsit. Sociæ tori, vxor. Ouid. 10. Metam. Appellatque tori sociam. [Idem 2. Fastor. Torus socialis. Idem Eleg. 5. lib. 4. Trist. Incidat & vestro rara querela toro.] Tori item dicuntur eminentie musculorum, quales in robustioribus compactioribusque corporibus cernuntur quodammodo nodosæ, & colliculorum rite inter quosdam quasi valleculas nonnihil allurgentes. { תורין חנקן. } GAL. Muscles de chair, charnure. ITA. Muscoli carnosus. GER. Fleischmawen. HIS. P. Morezillos de carne. ANGL. The braunes of the armes and legges. } Virg. 3. Georg. Luxuriatque toris animosum pectus. [Hinc Athletarum tori, Quintilia. Et Gellium cap. 14. lib. 5. Toris comisque fluctuantibus Leo.] Inde torosus, a, um, dicitur quod tororum amplitudine corporis robur præ se fert. { תורין חנקן. } GAL. Qui a gros moignons ou muscles de chair, charnure. ITA. Di grossi muscoli, carnosus. GER. Prätischmus, der voll fleischmawen ist. HIS. Coja que tiene rales morezillos de carne, carnosus. ANG. Corpulent, grosse, strong in braunes of legges and armes. } Hinc apud Columellam legimus, parandos esse boues nouellos ceruice longa & torosa. Quod & de venis dicitur, quum varicum in morem quibusdam in locis turgentur. Corn. Cels. lib. 7. Ac per ipsos venarum toros inæquale est, atque in eandem sententiam dixit Pers. Satyr 3. His populus rider malitiumque, torosa iuuentus Ingeminat tremulos nasulo crispante cachinnos. In herbis item cæterisque plantis, prominentes partium calli, & in se pulparum modo collecti, tori nominantur. Plin. lib. 10. cap. 5. Breuioris est, sed torosior amariorque inula.

Torulus, ruli, diminutiuum, Paruus lectus. { תורין חנקן. GAL. Petit lit. ITA. Letticello. GER. Ein bettlin. HIS. Pequanno lecho. ANG. A little bed. } Plau. in Amph. Tum meo patri torulus iacit aureus sub petalo. Vbi interpret Trochulus legendum esse contendit, & rectè. Torulus item ornatus capitis muliebris, à toro diminutione factum. Varro lib. 4. de lingua Latina. Arbitror autem esse reticulum ex filis factum quod crines includuntur.

Torulus, a, um, Specie ipsa ferociam præ se ferens. { תורין חנקן. GAL. Horrible à voir, qui a le regard felon, affreux. ITA. Terribile, spauenole, fiero. GER. Schrecklich/ greusammes angeßigt. HIS. Ayrado cruel. ANG. Sterne, cruel and sturdie in lookes grimme, terrible, fell. } Quam vocem à tauris declinatam putat Seruius, quorum propriam vult esse toruitatem, Alij à terrore deducunt: nonnulli etiam à torto aspectu. Virg. 3. Georg. optima toruæ Forma bouis cui turpe eaput, cui plurima ceruix. Plin. lib. 7. c. 19. Exit hic animi tenor aliquando in rigorem quandam, toruitatemque naturæ. [Quint. Tendere confidentia vultum, quo sit magis toruus.] \*Facies torua, Ferocitatem quandam ipso aspectu præ se ferens. Colum. lib. 6. cap. 20. Neque enim alio distat bonus taurus à castrato, nisi quod huic torua facies est. Ouid. 15. Metam. Torua viuæ dicuntur aspera, & indomita, siue immitia.



**Tragedia.** GERMAN. Ein Tragedy / ein schawspil in dem heftliche personen etingefirt werden sunst aber ein elagischen aufgang hau. ANG. *A tragedie.* } Poëmaticis grauiissimi genus, quo regum principumve, aut eorum qui in aula regum versantur calamitates depinguntur, tristissimum ferè habens exitum. [Ouid. *Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Omne genus scripti grauitate tragœdia vincit. *Ibid.* Est & in obscuro deflexa tragœdia risas, Multaque præteriti verba pudoris habet.] Dicta tragœdia ( *ut quidam volunt* ) ab eo quod primum eius poematis præmium hircus fuerit aut certè vter hircinus vino plenus. Quod & ipsum non obscure indicat *Horatius de Arte*, Carmine qui Tragico vilem certauit ob hircum. Alij à face putant, quam Græci κρυία vocant. Tragœdiam appellatam, quòd ora sua facibus perlinebant scenici, ante vltim personarum ab Æschylæ repertum. Quam sententiam etiam tangens *Horatius* dicit Tragœdiam à Thespide repertam. *Ibid.* Ignocum Tragica genus inuenisse cumcœnæ dicitur, & plautris vexisse poemata Thespis, Quæ canerent, agerentque perunctis facibus ora. Differt autem Tragœdia à Comœdia, quòd in hac humiles & priuata personæ introducuntur: in Tragœdia reges & principes, nonnunquam etiam heroes & dij. Ad hæc Comœdia à turbulentiore ferè rebus initium sumens, tranquillum lætumque sortitur exitum. Tragœdia autem totum quidem argumentum habet luctuosum, exitum autem tristissimum. Tristitia nanque Tragœdiæ propria est. Propter quod *Euripides* Archelao rege petente, vt de Tragœdiam scriberet, abnuic, ac precatus est ne illi accederet aliquid Tragœdiæ proprium. *Ouid. 3. Amor. Eleg. 1.* Venit & ingenti violenta Tragœdia passu. *Horat. 2. Carm. Ode. 1.* Paulum seueræ mûsa Tragœdiæ Desit theatris. Tragœdiis perturbari. *Cic. 1. de Orat.* Neque verò istis Tragœdiis ruis, quibus vti Philosophi maximè solent, Crasse, perturbor. [*Sueton. in Nerone. c. 21.* Cantabant Tragœdias personati.]

Tragœdias agere, & Tragœdias excitare, proserbij speciem habet, pro eo quod est, tumultum commouere. *Cic. 2. de Orat.* Ne aut irrisione, aut odio digni putemur, si aut Tragœdis agamus in nugis, &c. *Quint. 1. 6. c. de Peroratione*, Nam in partibus huius has Tragœdias mouere, tale est, quasi si personam Herculis, & cothurnos aptare infantibus velis. *Vide Chilian. Erasmi.*

**Tragicus.** substantiuum. { κρημνός. GALL. Ionéur ou faiseur de tragedies. ITAL. Rappresentatore di tragedie. GERMAN. Ein tragedidichter oder macher. HISPAN. Representador de tragedias. ANGL. A player or maker of tragedies. } Quibus tragœdiam scribit. *Horat. de Arte*, Et tragicus plerunque dolet sermone pedestri.

**Tragicus, a, um.** { κρημνός. GALLIC. Tragique. ITAL. pertinente à tragedie. GERMAN. Das zu einem solchen etnistichen schawspil gehört. HISPAN. Cosa pertenesciente à tragedias. ANGLI. Tragicall, belonging to a tragedie. } Quod ad tragœdiam spectat. vt Cothurni tragici, Poeta tragicus. *Horat. 1. Sermon. Sat. 5.* Nil illi larua, aut tragici opus esse cothurnis. [*Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Tempore deficiat tragicos si persequar ignes. *Idem in Prolog. Amphitru.*] *Cicer. 1. de Natura deor.* Quod quemadmodum natura efficere sine aliqua mente possit, non videris vt tragiei poetæ, quum explicare argumentum exitum non potestis, confogitis ad deum. } Aliquando accipitur pro tristi, crudeli & scelerato, qualia ferè solent esse tragœdiarum argumenta. *Liui. 1. ab Urbe*, Tullitenim & Romana regia sceleris tragici exemplum, vt tædio regum maturior venisset libertas. \*Tragicus, Substantiuum, Quæ tragœdiæ autor est, teste *Valla. Horat. de Arte*, Et tragicus plerunque dolet sermone pedestri.

Tragico comœdia quid, & vnde dicta, *Plaut. docet Prolog. Amphitru.*

**Tragicè,** aduerb. { κρημνός. GALL. Tragiquement, grauement. ITAL. Alpromente, tragicamente, crudalmente. GERMAN. Etnistichen / præchtlichen. HISPAN. Aferamente, crudemente. ANG. Tragically, grauely. } Mœstè, grauiter, sublimiter, crudeliter & more tragico. *Cic. de Clar. Ora.* Hanc enim mortem Rhetoricè & tragicè ornate potuerunt.

**Tragœdus,** { κρημνός. GAL. Vn poete ou ioueur de tragedies. ITALIC. Tragedo, colui chi recita le tragedie. GERMAN. Ein tragedie spiler. HISPANIC. Representador de tragedias. ANGLIC. A poet or player, of tragedies. } Actor tragœdiæ. *Cicer. 1. de Orat.* Vox tragœdorum gestus penè summorum actorum est requirendus. *Horatius 2. Epistol. 2.* Qui se credebat miros audire Tragœdos.

**Tragomachali,** κρημνός χαλός, A Græcis dicuntur quorum alæ hircorum virus olent: quos & Hircosos Latini vocant. [*Tragœdus Iuppiter, Sueton. in August. c. 27.*]

**Tragonia,** κρημνός, Herbae nomen, quam Democritus tradidit corpori adalligatam lienes triduo absumere, referente *Plin. lib. 27. cap. 7.*

**Tragonis,** Vide TRAGION.

**Tragopanades,** κρημνός αιδες. Aues quædam in Æthiopia, teste *Pompon. l. 3.* aquilis maiores, cornua in temporibus curuata habentes, ferruginei coloris, capite tantum Phœniceo. Has *Plin.* fabulosas esse putat, quemadmodum & Gryphas. *Vide ipsam l. 10. c. 49.*

**Tragopogon** pen. prod. κρημνός. Herba in acetariis laudata, quæ à quibusdam barbula hircina, ab aliis come dicitur, quia folia habet instar croci in rotundam sparsa, Vulgò *Barba petra* dicitur in Gallia Transpadana. Componitur autem ex κρημνός, quod significat hircum, & ὄγρον, barba, vt iure hirci barba nominari à Latinis possit.

**Tragoriganôn,** κρημνός, Herba similis serpyllo syluestri.

**Tragôs,** { κρημνός. GALL. Vn boue. ITAL. Becco. GERMAN. Ein bod. HISPAN. Cabron. ANGL. A bucke. } præter vulgaram significationem qua apud Græcos hircum significat,

etiam frugis genus est, alicæ non dissimile, minus nutriens quàm zea, & concoctu difficilis. *Vide Diosc. l. 2.* } Item spongiæ genus spiritus, prædurum & asperum: de quo *Plin. lib. 9.* } Est etiam tragos herbae genus in maritimis maximè nascens, similitudine iunci marini: nonnulli Scorpium vocant. *Vide Plin. lib. 27. c. 13.*

**Tragula,** l. x. Genus celi similitudine hastæ, ita dictum, quòd scuto infixum trahatur. } *Antiqua. GAL. Vne forte de dard ancien comme vn iavelot. ITAL. Dardo anticamente usato. GERMAN. Ein schifflein oder bergleichen geschöß biß den alten. HISPAN. El pasador de ballesta de torno. ANGLI. A iaueline with a barbid head. } *Sallust. lib. 4. Histor. ut citat Nonius.* Auidissimis atque præparatis decibus, vt Metellus icu tragulae saquaretur. *Plaut. in Epid.* Tragulam ia te struit. [*Plaut. Pseud. sc. 4. a. 1.* Volui iniicere tragulam in nostrum senem. (i. fallaciam, *Metaphor.*)] } Tragula item retis genus est, quòd vulgò nunc *Tractam* vocant. } *Antiqua. ANGL. A drag net. } Plin. lib. 16. cap. 8.* Vfus suberis anchoralibus maximè nauium, piscantiumque tragulis & cadorum obtharamentis. D. & a tragula, quòd ex vndis vt plurimum trahatur. Tragula item videtur vehiculi genus, de quo *Var. l. 4. de lingua Latina.* Tragula ab eo quòd trahitur per terram, quam trahula scribendum *Antiqua. Ital.* à traha.*

**TRAGVRIVM,** τραγυρίον, Insula in mari Adriatico, adiacens Dalmatiæ, in qua est ciuitas eiusdem nominis. *Autor Ptol. l. 2. c. 2. Plin. lib. 3. c. 21.*

**Trāhā,** Genus vehiculi sine rotis, quo coloni vtuntur: à trahendo dictum. } *Antiqua. GAL. Vn trainoir, vne forte de charette. ITAL. Sorte di carriu. GERMAN. Ein Schittten. HISPAN. Rastro mierra o naria. ANGLIC. A dray or sled which goeth without wheels. } *Virgil. lib. 1. Georg.* per epenthesin trahcam vocat, sicut nauitām dicitur pro naua, Tribūque, trahæque & iniquo pondere rāstri.*

**Trāhāx,** cis, Auidus, rapax, omnia ad se trahens. } *Antiqua. GAL. Tirant à soy, attrayant. ITAL. Tirante, rapace. GERMAN. Zugel der getru in zueh; der trum in had hat; verstell; pnd. HISPAN. El que mucho arrebatā, codicioso, que muevo trae. ANGL. Rauens, that draweth much to him. } *Plaut. in Persa*, luum lenonium, cho sterquilinium publicum, Impure, ichoneste; iniurie, illex, labes populi, Pecuniæ accipiter, auide atque inuide; Procax, rapax, trahax, trecentis versibus Tuas impuritates loquū nemo potest.*

**Trāho,** his, traxi, tractum, Per vim duco. } *Antiqua. GAL. Tirer, attirer, attirer. ITAL. Strafcinare, tirare, trahere. GERMAN. Ziehen. HISPAN. Lleuar à traer arrastrando. ANGLI. To drawe by force, to trahle by the ground. } Trahimur enim inuiti, ducimur volentes. *Virg. 2. Aenei.* altaria ad ipsa trementem Traxit. [*Ouid. 13. Metam.* Vitataque traxit ad arma. *Ibid.* Tarda futura fuga est gestamina tanta trahenti. *Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Vique trahunt oculos radiantia lumina solis, Traxiscor animum sic tua facta meum. Et *Eleg. 2. lib. 1.* Imueritis cur mea pœna trahit? *Senec. cap. 7. de Consul. ad Helu.* Quid te tam longo circuitu traho? *Quintilian.* Verba de verbis trahunt. *Plaut. Amphitru.* Amphitruonem hinc collo obstricto traham. *Plaut. Pseud. sc. 5. a. 3.* Iuberes præcipitem in pistrinum trahi. *Plaut. Capti sc. 5. a. 3.* Vis hæc quidem est trahi & tradi simul. *Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Non equidem vellem, sed me mea fata traherant. *Idem Eleg. 1. lib. 3. Trist.* Omne trahit secum Cælaris ira malum. *Senec. cap. 11. de Tranquill.* Non super fuit quod carnifex traheret. *Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Trist.* Spe trahor exigua, quam tu mihi demere noli. } Aliquando simpliciter ducere, vt *Plinius libro 6. cap. 28.* A rege Crææ Miaoæ, vt existimant, originem trahentes, } Sic, Trahere fortem apud *Sueton. cap. 14.* Sorte tracta, qua monebatur, &c. *Item,* Trahi in aliam partem mente atque animo. } Aliquando significat allicere. *Cicer. pro Arc.* Trahimur omnes laudis studio. *Et paulo post.* Optimus quisque gloria maximè ducitur.*

Aliquando haurire. } *Antiqua. GAL. Querentes trahi se à Cæfare, ad quem missi forent. } Sallust. in Iugurth.* Adherbal, vbi intelligit omnes fortunatas suas in extremum sitas, hostem infestum, auxilij spem esse nullam, penuria rerum necessarium bellum trahi non posse.

Aliquando remouere, auocare. } *Antiqua. GAL. Nisi ea res longius nos ab incepto traheret. } Trahere vocem sermone, id est, terere seu consumere. } *Virg. 1. Aeneid.* Necnon & vario nostro sermone trahabant.*

Trahi item dicitur, quod ita gestatur, vt tamea humo non attollatur, quod Galli dicunt *Traher.* *Plautus in Cistell.* Amiculum hoc sustolle saltem. s. sine trahi, quum egomet trahor. Huic non dissimile est illud *Virgil. 4. Georg.* Latamque trahens inglorius aluum, hoc est, ægrè & vix fereas aluum piz magnitudine. } Trahi puer dicitur, qui vix ambulare potest. *Virg. 1. Aeneid.* & auo puerum Astyanacta traherat. } Trahere se cum aliquo, est cum eo morari. *Plautus Trinum.* Atque egomet me ad eò cum illis Vnà ibidem traho. Trahere ad defectionem, est impellere, incitare, cogere ad defectionem. Trahere aliquem secum in calamitatem, est cum calamitatis suæ participem facere. *Cicero pro Pompeio,* Non possunt vna in ciuitate multi rem atque fortunas amittere, vt non plures in eadem trahant calamitatem. Trahere candorem, acquirere. *Plin. lib. 7. cap. 16.* Candorem trahunt quodam medicamide. Huis simillimum est illud apud *Ciceronem 6. Philipp.* Aliquid enim salis ab vtrorū mima trahere poterat. Trahere dictum aliquod in voluntatem, est dictum aliquod secundum voluntatem suam interpretari. *Plin.*



dem berg Libano vnd dem meer Libertiatis gelägen. } Huius terrarum sunt Philippus, iuxta Euangelium Lucæ. ¶ Est & regio (vs Hieronymus inquit) trans Bosnam Arabiæ civitatem in deserto, contra australem plagam, quasi ad Damascum respiciens. Hanc gentem instituit Cis filius Aram, vs scribit Iosephus lib. I. Antiquit. Vide Plin. lib. 5. c. 18.

Traditatus, Traditum, Traditio, traditus, Traditus, Vide TRAHO.

Traditio, dis, traditio, itum, In potestate do, dedo, mancipio, à Trans, & Do, duabus post emis præpositionis literis abiectis {תן nashân דבר מסר לו sighbâr. } Gal. Baillet, donner & montrer. IT AL. Dare, dar trale mani. GERM. Geben, vberantworten, obergeben. HISPAN. Dar, traspasar. ANGL. To give, to deliuer into ones custodia or hand. } Plaut. Merc. præto ipsi facito coram vt tradas in manum. Terentius in Phorm. Verum scientem tacitum, causam tradere aduersarius, etiamne id lex cogit? Plaut. Mena. sc. 4. a. 2. Regnum ille Hieroni tradidit. Casar lib. 2. de bell. ciu. Tradere sermones alios aliis. Plautus Amphitr. Rapta & raptores tradere, (id est dedere.) Plaut. Mil. sc. 3. a. 2. Custodem me illi miles tradidit. Senec. Epist. 62. Rebus non me trade, sed commodo, &c. } Tradere etiam est docere. { תורה horâh. didicimur } Casar 6. bell. Gall. De eorum immortalium vi, ac potestate disputant, & iuuentuti tradunt. [ Alius tradere præcepta quomodo dicimur, vide apud Senec. Epist. 62. Tradendi inscitia, (de præceptoribus, Quintilianus. ] Hinc tradituro pro doctrina, vide infra. ¶ Interdum referre, scribere, scriptis seu posteritati mandare. Gell. lib. 1. cap. 5. Demosthenem tradunt & vestitu cæteroque cultu corporis nitido, venusto, nihilque accurato fuisse. [ Hinc Tradentes, pro scriptoribus: Sueton. in Calig. cap. 8. Vbi natus sit, incertum tradentium diuersitas facit. ] ¶ Nonnunquam additur dativus Memoriz. Linius 2. ab Vrbe, Qui captus omnibus membris delatus in curiam efficit, eum functum officio pedibus suis domum rediisse memoriz traditum est. Aliquando tamen tradere memoriz, est rem ita in animo figere, vt eius nunquam nobis obrepat obliuio. Cicer. in Somn. Scip. Et quæ dicam, trade memoriz. Item, fidei alicuius committit. { תפארת תפארת } Virg. Eclog. 3. nuper mihi tradidit Egon. ¶ Ponitur aliquando pro dare, potrigere. Cas. 2. bell. Ciuil. Pecuniam ex publico tradunt. ¶ Præter suum accusatum aliquando alterum habet eum præpositione Ad, siue In: vt Tradere aliquem ad supplicium, Tradere se ad scientiam rei militaris. Cicer. pro Pompeio. Cuius adolescentia ad scientiam rei militaris, non alienis præceptis, sed suis imperis est tradita. [ Quintilian. Tradere ad posteros gloriam. Idem Quintilian. Multa in posteros tradiderunt. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 2. Me & meas spes trade in tuam custodiam. ] Tradere se in studium aliquod quietum, apud Cicer. de Inuentione. Tradere se in seruitutem alicui. apud eundem de provinciis Cons. Non raro tamen posterior accusatiue commutatur in dativum: vt, Tradere se lacrymis, & tristitia, apud Ciceronem libro 4. Epistol. Tradere se quieti, 2. de Diuin. Tradere per manus, est de manu in manum tradere. Cas. 1. bell. Ciuil. Saxa multis locis prærupta iter impediabant, vt arma per manus necessario traderentur. Sic & morbos per successiones tradi dicimur. Plinius Epistol. 12. Nam plerunque morbi quoque per successiones quædam, vt alia traduntur. Tales enim sunt, quos hæreditarios morbos vocamus. \* Consuetudini Latine tradere. Columell. in Procem. libro 12. Hæc in Oeconomico Xenophon, & deinde Cicero, qui eum consuetudini Latine tradidit, non inutiliter differuerunt. Hoc est, in Latinum sermonem vertit. \* Totum tradere, pro Accommodare & parere. Cicer. ad Tironem lib. 16. Esi te totum tradere malo paulo post valentem, quam statim imbecilem videre. ¶ Tradere aliquem in pistrinum, quod & tradere dicitur. Plaut. Mostell. [ Quod scis actutum te in pistrinum tradier. ] ¶ Traditur, vel traditum est, hoc est, dicitur, vel memoriz mandatum est. Plinius lib. 8. cap. 36. Quum pro catulis dimicat sceta, oculorum aciem traditur desigere in terram, ne venabula expauescat. Cicero quinto Tuscul. Traditum est etiam Homerum cæcum fuisse. Tradituri vetuste pro traditum iri, frequens apud Iureconsultos, quemadmodum præstituri: reddiduri, & similia.

Traditio, Verbale, { תנתן מתנתא } Gall. Tradition, baillement de l'vn à l'autre. IT AL. Effo dare. GERM. Ubergabung. HISP. Obra de dar. ANGLIC. A giuing or deliuering into ones and. } Cicer. in Topic. Abalienatio est eius rei, quæ mancipi est, aut traditio alteri nexu, aut in iure cessio inter quos ea iure civili fieri possunt. ¶ Traditio, pro doctrina, { תן לך } Gal. Enseignement. IT AL. La insegnare. GERM. Ubergabung. HISPAN. Enseñanza. } Gell. 13. c. 11. Per quod apparet non esse id poetice à Plauto dictum, sed eam quoque traditionem fuisse, vt Nerio, & c. [ Quintilianus de præceptis Doctorum nomen Traditionis etiam usurpauit. ]

Traditor, ris, proditor. { תרדמ } Cornel. Tacit. lib. 20. Quin potius interfecto traditore, fortunam virtutemque suam malo omnino exoluerent.

Traducere, ris, xi, etum, pen. prod. Per locum aliquem duco, vel de loco in locum duco, transfero, à Trans, & Duco, abiectis duobus post emis præpositionis elementis. { תרדמ } Gall. Traduire, mener d'un lieu en autre, faire passer, transporter. IT AL. Tradurre, trasportare. GERM. Ubergabung. HISPAN. Traspasar quando. ANG. To conueigh frome one place to an other, to passe ouer the tyme of life. } Casar primo Commentar. Heluetij per angustias, & fines Sequanorum suas copias traduxerant, & in Heduorum fines perueniant. [ Quintilian. Traducere equum eum Cenfor passus est. ¶ Traducere se, pro ridendum se præbere. Iunon. Satyr. 11. Ip qua se traducebat Vlysses. Item, Aliquem

Traducere à Patribus ad plebem. Sueton. in Cas. cap. 20. & Ab Auguratu ad Pontificatum aliquem traducere. Idem Sueton. in Calig. cap. 15. ]

¶ Interdum idem quod traicio, hoc est, in litus vel ripam vltiorem tranfueho. { תרדמ } Cicer. 2. de Inuent. Fluvius erat ita magnus, vt eod vltimæ traduci non possent. [ Traduci in Pompa. (id est tranfueho.) Sueton. in Calig. cap. 15. ]

¶ Aliquando extendo, produco. { תרדמ } Plaut. Traduce adhuc lineam pulsculam. ¶ Aliquando ponitur pro transferre, interpretari, & ex vna lingua in aliam conuertere. { תרדמ } Traducere vitam, vel Traducere tempus, est consumere, terere, transigere. Cicer. de Senec. Vt vitam otiosam & quietam, sine vilo labore, & contentione traducamus. Idem Seruio Sulp. Quæ ratione nobis traducendum sit hoc tempus. ¶ Aliquando sinistra famam de aliquo spargere. ANG. To defamo. } Martial. libro 8. Multoque magis traduceris Apher. Linius libro 2. ab Vrbe, de Volscis loquens publico consilio, ac voce præconis à spectaculis exactis, Vos, inquit, omnibus ciuibus, peregrinis populis spectaculo abeantes fuisse, vestras coniuges, vestros liberos traductos per ora hominum. ¶ Aliquando traduces facere. Paul. in l. si duo. ff. vii. post. Si vicinus vites ex fundo tuo in suas arbores traduxit. Aliquando accipitur pro transmittere, & de loco, in quod natum est, aliud mittere. Iuuen. Sat. 7. Quamquam & Cappadoces faciunt equitæque Bithyæ, Altera quos nudo traducit Gallia talo. Hoc est, quos nudo Gallia nudo pede. [ Traductus, a, um: Linius libro 7. bell. Pun. Inde (è curia) traducti in concionem legati, & c. Cas. lib. 3. de bell. Ciuil. Traducto flumen exercitu. ]

\* Traductio, omis, Verbale, Ipse traducendi actus: vt, Traductio temporis, pro Exactione. Cicer. 1. de Diuin. Non enim illa quæ futura sunt, subiecto existunt: sed est quasi rudentis explicatio, sic traductio temporis nihil noui efficientis, & primum quidque replicantis. \* Item pro infamia. Senec. lib. 1. de Ira, Hic damnato cum dedecore & traductione vitam exigit.

\* Traductor, Aliud verbale, Qui traducit. Cic. ad Attic. l. 2. Vt sciat hic noster Hierosolymitanus traductor ad plebem, quam bonam meis persusis orationibus gratiam retulerit.

Traduces, penultima producta, qui & Rumpi dicuntur, Sunt brachia vitium, quibus illæ ex arboribus in arbores traduntur, & sibi mutuo connectuntur. { תרדמ } Gall. Auantins de vignes. ITA. Rampolli. GERM. Lange Stabgerien die man vber sich von etnen Baum zu dem anderen jaget. HISPAN. Los mugrones de prouenas de la uia. ANGL. The boughes or twigges of vines, whereby they be conueighed frome tree to tree. } Varr. 1. de Re rust. cap. 8. Quartum pedamentum est natium eius generis, vbi ex arboribus in arbores traductis vinea fit: quos traduces, quidam rumpos appellant. Columell. libro 5. cap. 6. Cætera simili ratione atque in arbusculo I. talico administrantur, vt vites longis scrobibus deponantur, vt eadem diligentia curentur, atque in ramos diducantur, vt noui traduces omnibus annis inter se ex arboribus proximis connectantur, & veteres decendant. Si tradux, traducem non contingit, media virga inter eas diligitur. Quum deinde fructus pondere vrgebit, subiectis adminiculis sustineatur. Per translationem accipitur pro omni eo, quod de re aliqua in alteram transfunditur, atque ita veluti in infinitum propagatur.

¶ Sic hominis genituram, humani generis traducem nonnulli appellarunt. ¶ Famam quoque Terullianus in aurium & linguarum traduces ait proferpere, quod aurium linguarumque instrumentis propagetur, & breui temporis spatio infinitum propemodum capiat incrementum.

Tragacantha, { תרדמ } Frutex est spinæ candidæ non dissimilis, surculis humilibus, robustis, latè diffundentibus, inter quos frequens coma, sed breuis, cæcis spinis intercurrentibus horrida, quæ sua fronde conteguntur: radice lata, surculosa: supra terram emergente: qua discissa distillat è vulnere succus, qui coalescit in lacrymam: quæ & ipsa Tragacantha appellatur. Officinæ vulgo Dragacantham gummi nominant.

Tragelaphus, phi, pen. cor. { תרדמ } Animal est ad Phæsum amœnem natus, barbam & armorum villos hirci habens, reliqua ceruo simile: vnde & commistum ex ceruo & hircio nomen inuenit. Nos Hircoceruum vertere possumus. Vide Plin. lib. 8. c. 32.

TRAGASIA, { תרדמ } Stephan. insula est, vna Sporadum, patria Theophrasti, Peripatetici, Aristotelis familiaris. Apud Plin. lib. 4. capit. 12. legitur Tragia. ¶ Est item eiusdem nominis oppidum in Naxo insula, in quo Apollo Tragijs colebatur. Avtor Steph.

TRAGASIA, { תרדמ } Epiri regio, teste Steph. in qua sal prouenit, in igne nec crepitas, nec exiliens, vt refert Plin. lib. 31. c. 7.

Tragemata, { תרדמ } Gall. Dessert de table. ITAL. Secunde viuande. GERM. Die speßen des nachts. ANGL. Banketting dishes, iunctures. } Quæ Latini Bellaria vocant, siue secundas mensas. A Græco verbo τράγω, quod est comedo: cuius aoristus secundus est τράγον.

Tragion, { תרדמ } siue Tragionis, Frutex non nisi in Creta nascens, iunipero similis: ita dicta, quod autumnus tempore eius folia hircinum virus oleant. Plin. lib. 27. cap. 13. ¶ Est & alterum tragij genus, quod & tragocerotæ nonnulli appellant, multis in locis nascens: folia habens scolopendrij, & radicem syluestris raphani, tenuem, & candidam: denique cum superiore nihil præter nomen & hircinum virus habens commune.

Tragediæ, penultima correpta, quavis apud Græcos accentum habeat in penultima. { תרדמ } Gall. Tragedie. IT AL. & HISP. Tragedia.



ditoris vehitur, sine illa ipsa exportetur, siue etiam merces ex ea comparatur: de hac pecunia agitur. l. i. Digest. de nauis. fœn. & l. 12. D. de verb. signif.

**Tralatio, Tralatiuus, Tralatus, Vide TRANSFERO.**  
**TRALATIS, ium, ibus, pluralis numeri tantum, ἱεροσολέμι, Ἀσιε** vrbs. inter Mæandrum & Caystrum fluuios sita, à Plin. & Ptolem. Carie, à Strabone Ionie, à Steph. Lydiæ annuerata: aliis nominibus Euanthia, Seleucia, & Antiochia appellata.  
¶ Sunt & alteræ Tralleis, ad ipsum Mæandri transitum sitæ, medio ferè itinere inter superiores, & Magnesium: de quibus vide Strab. l. 14.

**Trallianus, a, um, adiectiuum, ἱεροσολέμιος** sicut à Sardibus, Sardinus.

**Tralucéo, traluces, pen. prod. Transluceo.** { διαφανω. GALL. Luire à trauers, translucire. ITALIC. Tralucere. GERMAN. Durchscheinen hinüberscheinen. HISP. Tralucirse. ANG. To shyne or to be bright through. } Lucr. l. 4. Vt que aded è speculo in speculum tralucescunt imago.

**Tralucidum, di, Pellucidum, hoc est, visui peruium.** { διαφανος. GALL. Qui luit d'outré en outré. ITAL. Lucido, chiaro. GERMAN. Durchschleutig. HISP. Luzio, lo que se transluce. ANGL. Bright through. } Plin. lib. 21. Suauiores albe violæ, quoniam à tralucido facilius accipitur aër.

**TRAMA, æ, Subtegmen, teste Seruio, hoc est, filum quod stamini ex transuerso intertextitur: ita dictum à transeando, hoc est, trans eundo, propterea quod stamen iterum atque iterum transeat.** { ἄβη ἑρέβη νεκρού, ἰού, ἄν. GALLIC. Traime de uisserant. ITA. Trama del tessadro. GERMAN. Der eintrag eines wapo. HISP. A. La trama que airasiesse la ordiembre. ANG. A weavers roll or beame. } Plin. lib. 11. cap. 24. de araneorum telis agens, Quanta arte celat pediculas scutulato rete gnass. Intelquàm non ad hoc videtur pertinere cribra: paxitas telæ, & quadam polituræ arte ipsa per se tenax ratio tramæ.

¶ Trama figuræ, à Perso dicitur, pro extenuatissimo corporis habitu, vnam potius hominis quam hominem preferente. Verba eius sunt Satyr. 6. mihi trama figuræ, Sit reliqua, ast illi tremat omento papa venter.

**TRAME, is, gen. masc. Semita transuersa.** { נתיב נתיב נתיב נתיב. GALL. Sentier, sente, chemin à trauers champs. ITAL. Sentiero, calle. GERMAN. Ein vberweg: oder fußwäg. HISPAN. La senda o camino angosto. ANG. A crose waye. } Liu. 18. Obliquis tramitibus egressi. Cic. 12. Philipp. Num idem in Apennini tramitibus potero facere? [Quid. 3. Fast. Ventum erat ad mollem decliuo tanvite ripam.]

**TRAMITTO, Transmitto, siue traicio:** { ἄβη ἑρέβη νεκρού, ἰού, ἄν. GALL. Tramette, transporter. ITAL. Trapassare. GERMAN. Ueberhin fahren. HISPAN. Embiar allende. ANG. To carry or conueigh ouer or beyonde. } Cic. ad Attic. l. 16. Duos sinus fuerunt, quos tramitri oportet, &c. ¶ Transmittere ad virum, ( id est in eius potestatem tradere. ) Gellius cap. 6. lib. 17. Quando mulier dotem marito dabit, tum quæ ex suis bonis retinebat, neque ad virum tramitebat, ea recipere dicebatur. ]

[TRANIO nomen serui est: Plaut. Mostel. sc. 1. a. 1.]

**TRANARE, Natando traicere:** à trans, & nato, duobus postremis præpositionis elementis abiectis. { διαβαίνω. GALL. Nager outre. ITAL. Tranciare, passare oltra. GERMAN. Ueberhin schwimmen. HISP. Passar à nado mar d'rio. ANGL. To swimme ouer or beyonde. } Liu. lib. 2. ab Vrb. Multisque superincidentibus telis, incolumis ad suos tranauit. Virg. 2. Georg. Superant montes, & flumina tranant. Virg. 6. Aeneid. illius ergo venimus, & magnos Erebi trauimus amnes. ¶ Tranare pro transuolare. Virg. 4. Aeneid. Illa fretus agit ventos, & turbida tranat Nubila.

¶ Tranare pro penetrare, seu transire. Cic. 1. de Natur. deor. Atque id facilius cernemus, toto genere hos igneo, quod omnia tranat, subtilius explicato. Hasta tranauit viri pectus, Silib. 3. cap. 48.

**TRANOR, aris, passiue. Ouid. 7. de Arte, Obsequio tranantur aquæ:** nec vincere possis flumina, si contra, quam rapit vada, nates.

**TRANQUILLUS, a, um, Quietus, placidus, proprièque de mari dicitur & aëre, quando nulla exagitatione tempestate.** { ἡσυχία. GALL. Tranquille, paisible, coy, serain. ITA. Cheto, tranquillo. GERMAN. Ruhig. HISPAN. Sosegado, sin turbacion. ANG. Quiet, calme, faire. } Cic. pro Cluen. Mare quod sua natura tranquillum est, ventis concitatur. Plin. lib. 9. cap. 27. Subit in summa maria piscis, ex argumento appellatus lucerna, linguaque ignea per os exerta, tranquillibus noctibus relucet. ¶ Per translationem tamen accipitur pro quieto, miti, seu pacato. Plaut. in Cist. Si possum tranquillum facere ex irato mihi. [Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Hanc Deum saturitate facias tranquillum tibi. (i. propitium. Idem Amph. sc. 2. a. 1. Eam seditionem illi in tranquillum conferet. Ibid. sc. 3. a. 3. Quia vos tranquillos video, gaudeo. ( de lite & iurgio composito. ) Liu. lib. 5. d. 4. Tranquillum ab hostili metu agmen. ] Cic. 3. Tus. Nec verò ea frons erat, quæ M. Crassi illius venteris, quem semel ait in omni vita risisse Lucilius: sed tranquilla & serena. Lucan. lib. 2. melius tranquilla sine armis Oua solus ages. Idem lib. 3. alter vergentibus annis in senium longoque rogæ tranquillior vlti Dediticit iam pace ducti, &c. Claud. de bell. Get. Securas iam Roma leuat tranquillior arcus. Ter. in And. Oh, tibi ego vt credam fure fuit? Qui me hodie ex tranquillissima re coniecisti in nuptias. ¶ Tranquilla res est, inquit Teren. in Phorm. id est, integra res est.

**TRANQUILLUM, li, substantiuum ex adiectiuo. Tranquillitas.** { ἡσυχία. GALL. Passer outre. ITAL. Passare oltra. GERMAN. Ueberhin fahren. HISPAN. Subir allende. ANG. To excell, to passe ouer. } Cic. in Cætiliam, Hoc malum manauit non solum per Italiam, sed etiam transcendit Alpes. Idem de Somn. Scipion. Ex his ipsis cultis, notisque terris, num cuiusquam nostrum vel Cauca-

Tranquillum est, Accedonia sunt circa forum.  
Tranquillè, aduerbium, Quietè, citra motum & perturbationem. { ἡσυχίως. GALL. Tranquillement, tout doux, paisiblement. ITAL. Chetamente, pacificamente. GERMAN. Still, ruhig. HISP. Con sosiego. ANG. Quietly, calmly. } Cic. Attic. Velim tranquille à Parthis. Plaut. Cist. Sed tranquille amabo, nequid quod illi doleat, dixeris, Tranquillè & placidè iraducere vitam, apud Cic. 4. Tus.

**Tranquillò, absolute, pro Tranquillo tempore, quo neque cælum, neque mare tempestate exagitur.** { ἡσυχίως ἦσαν, ἡσυχίως ἦσαν. GALL. En temps tranquille. ITA. In tempo tranquillo. GERMAN. Wan es still wätert ist. HISP. En tiempo sosegado. ANGLIC. In a calme season. } Plin. lib. 9. c. 7. Saepè annotata piscium æstiuo Ælore quædam anhelatio, & alia quæ iam tranquillo velut oscitatio.

**Tranquillo, las, Tranquillum, & quietum facio.** { ἡσυχίω. GALL. Appaiser, addoucir, rendre paisible & tranquille. ITAL. Achetare. GERMAN. Stillmberuigen. HISPAN. Sosegar. ANGL. To make quiet, faire, and calme. } Cic. 1. de Finib. Scamper alit aliquid, quod tum vi sua atque natura tranquillit animos. Hor. 1. Epist. 19. Quid perè tranquillè, honos, an dulce lucellum? Hic opponitur perturbare. Cic. Top. Vt aut perturbentur animi, aut tranquillulentur. [Plaut. Capt. sc. 2. a. 1. Cui nunquam vultum tranquillauit gratias.]

**Tranquillitas, atis, Quies maris & cæli tempestatu expers.** { ἡσυχία. GALL. Tranquillité, paisibilité, serenité, beat tempus. ITAL. Tranquillità, serenità, serenità. GERMAN. Stille des wäters. HISPAN. Sosego, serenidad. ANGL. Calmness, fairness of weather. } Cic. Attic. lib. 4. nos longidus nauibus quietem aucupatori eramus. ¶ Per translationem accipitur pro quauis quiete, vt Tranquillitas vitæ, Tranquillitas animi, hoc est, securitas motuum omnium & perturbationum expers. Cic. pro Mur. Qui temora studii ambitionis, otium ac tranquillitatem vitæ sequuntur. Plin. Epist. 25. Annam tertium & octogesium excessit in altissima tranquillitate. Cic. 1. Offic. Tranquillitas animi adit, quæ adfert ei constantiam, tum etiam dignitatem.

**TRANS, præpositio, idem quod ultra.** { ἄβη ἑρέβη νεκρού, ἰού, ἄν. GALL. Outre. ITA. Oltre, oltra, di là. GERMAN. Ueberhin, jenseit. HISPAN. Allende. ANGL. Ou'er, beyonde. } vt Trans flauium, Trans montem, hoc est, ad vltiorem, vel in vltiori partem. Tangitur enim tam motus verbis quam quietis. (Cis vel extra, ἑξ ἄλλοθεν. Cic. Attic. Cogito trans Tiberim hortos aliquot parare. Idem de Diuin. Si scisset sibi trans Euphratem esse pereundum. Horatius libro 1. Epist. 11. Cælum non animum mutant qui trans mare currunt. Plaut. in Milit. sc. 5. a. 2. nimis beat, Quod commentus est trans parietem. [Gellius cap. 30. lib. 15. Petitorium enim est non ex Græca dimidiatum, sed totum transalpinus factum: Nam est vox Gallica.] In compositione quoque eandem retinet significationem, compositi que ferè cum d. tionibus ab hisce incipientibus literis ab a, vt Transalpinus: e, vt transcuro: d, vt traduco: e, vt transeo: f, vt transfero: g, vt transgredior: i, vt traicio: l, vt translego: m, vt transmigo: n, vt tranio: p, vt transpono: r, vt Transhenanus: s, vt transcribo: t, vt Transigitanus, qui habitat trans Tigrim: u, vt tranueho, Ex quibus quæ à d, vel n, vel i, consonante initium sumunt, postrema duas præpositionis literas abiiciunt: vt traduco, traicio, tranio. In reliquis præpositionis manet integra, præterquam quod secunda compositionis parte ab incipiente, ex præpositione sabicitur, vt transcribo.

**TRANSABEO, ire, Transeo.** { ἄβη ἑρέβη νεκρού, ἰού, ἄν. GALLIC. Aller & passer outre. ITAL. Trapassare. GERMAN. Ueber hin gehen. HISPAN. Passar yr allende. ANG. To go beyonde or passe ouer. } Stat. 2. Theb. capulo nam largius illi Transabit costas cognans istibus æris. Valer. Flac. Argon. Turbine sic rabido populos atque æquora longè Transabit.

**TRANSACTOR, Transactus, vide TRANSIGO.**  
**TRANSADIGO, gis, pen. corr. transadegi, actum, Traicio, transuebero.** { ἄβη ἑρέβη νεκρού, ἰού, ἄν. GALL. Passer & percer outre, transpercer, trauffer. ITAL. Trapassare, passare di banda en banda. GERMAN. Durchhin stossen. HISPAN. Trapassar, passar allende. ANGLIC. To bore or pearce through. } Virgilius 9. Aeneid. sed viribus ensis adactus Transadigit costas, & candida pectora rupit. Stat. 5. Theb. Quatuor hos vnâ, decus & solatia patris Transadigam ferro.

**TRANSALPINUS, a, um, Quod est trans Alpes situm.** { ὑπερῶν. GALL. Qui est delà les Alpes, delà les monts. ITALIC. Delà dalle Alpe. GERMAN. Jenseit dem Alpegebirg gütigen. HISPAN. Allende las Alpes. ANGL. That is beyonde the Alpes. } Vnde Galliam Comatam Romani Transalpinam vocant: quæ diducitur in Belgicam, Celticam, Lugdunensem & Bracchatam, siue Narbonensem. Contra Cisalpinam Galliam eam vocabant, quæ ab Alpium radicibus extenditur vsque ad Rubiconem, antiquum Italæ limitem. { GERMAN. Das Gasta jenseit den Rhodanus getigen. } Cic. Pappio pæto, Nunc vetè etiam Bracchatas, & Transalpinis nationibus, &c. Idem 2. Offic. Portari in triumpho Massilian vidimus, & ex vberitriumphari, sine qua nunquam nostri imperatores ex Transalpinis bellis triumpharunt.

**TRANSCENDO, is, Supero, ascendendo transgredior: à trans & scando, vltimæ præpositionis litera abiecta.** { ἄβη ἑρέβη νεκρού, ἰού, ἄν. GALL. Passer outre. ITAL. Passare oltra. GERMAN. Ueberhin fahren. HISPAN. Subir allende. ANG. To excell, to passe ouer. } Cic. in Cætiliam, Hoc malum manauit non solum per Italiam, sed etiam transcendit Alpes. Idem de Somn. Scipion. Ex his ipsis cultis, notisque terris, num cuiusquam nostrum vel Cauca-



de Viris illustribus, Hoc dicto in voluntatem tracto, &c. Trahere tutam fortunam, est feliciter agere. Trahere tutam pacem, est in tuto pace agere. Cicer. ante exilium, Nos hic tutam, tranquillamque pacem trahimus. Diversum, siue in diversum trahere, est ancipitem & ambiguum reddere. Terent. in Andr. Tot me curæ in diversum trahunt. \*Trahere consilium & rationem, pro ducere & capere. Sallust. Tum Marius ex copia rerum consilia trahit, utque ut suis receptui locus esset, &c. Idem alibi, Quem ubi cunctari accepit, & dubium belli atque pacis rationes trahere, rursus uti antea, &c. Budens. \*Sorte trahere. Virg. 1. Æneid. Iura dabat legesque viris, operumque labore Partibus æquabat iustus, aut forte traheret. Vbi Servius, Proprie locutus est: trahuntur enim fortes. hoc est, educuntur. Huius verbi composita sunt; Abtrahere, attrahere, protrahere, retrahere, & subtrahere: quorum significata explicantur suis locis. [Ovid. Eleg. 1. li. 2. Trist. Ipsa suo quadam pondere tracta ruunt. Idem Eleg. 9. lib. 3. Trist. Dum sequitur celeres anchora tracta manus.]

Tractus, us, Regio, plaga. { ΠΝΘ πεδὸν ἤ τιν ἐρετὶ χαίρει, μίλιος. GAL. Tirement, trait, contrée, region. ITAL. Troiso, spazio, regione. GERMAN. Landstr. fter. ftrich, geynt. HISPAN. Trecho espacio de lugar, region. ANG. A draught, region or cuntry. } Cicer pro Plancio, Totus ille tractus celeberrimus Venæfranus, se huius honore ornari arbitrat. Plin. lib. 11. cap. 53. In tractu pisce viventium Theophrastus prodidit, boves quoque pisce vesci, sed non nisi vivente. Virg. 2. Georg. Indicio est tractu surgens oleaster eodem. Tractum item dicuntur circuitu serpentum progressus, quos ορυπαὶ vocant Græci. Virg. 2. Georg. Nec rapit immensus orbis per homum, neque tanto squameis in spiram tractu se colligit anguis. [Quintilian. Multo gurgitis tractu fluens amnis.]

Tractos, frequentativum, Attrecto, in manu habeo. { ὄσσο μασχάσθω ὄσσο γιγασχάσθω. περὶ φερέμα, χερμαί, ἀπορμαί. GAL. Traiter, manier. ITAL. Trattare. GERMAN. Handlen. HISPAN. Tratar. ANG. L. To handle often or touche, to entreat. } Iuvenalis Satyr. 6. Per lupini & duros gaudet tractare rudentes. Virg. 3. Georg. -aret pellis, & ad tactum tractanti dura resistit. Columel. libro 6. Talis notæ vitulos oportet, dum adhuc teneri sunt, consuescere manu tractare. Arte aliqua tractare hominem. Terent. in Heaut. -hæc arte tractabat virum, ut illius animum cupidum inopia in cederet. [Plaut. Asin. sc. 3. a. 1. Ego te vt merita es tractare e xequar, quom tu me vt meritum sum non tractas, quem elicit domo. Idem in August. cap. 13. Non pro spe meritorum tractari querentibus. Sueton. in Cas. 72. Amicos tanta semper facilitate atque indulgentia tractavit, &c. } Tractare mulierem, pro attrectare. Plaut. Milit. sc. 6. a. 2. M. amne hic hospitam in via tractant & ludificant. (Intra, attrectant.) Tractabantur ibi consilia legatorum; Livi. lib. 3. dec. 4. } Tractare item, est conviuium accipere. ὄσσο χερμαί. Cicer. 4. Verrin. Hi porro qui successerunt, vehementer istius cupidi, liberaliter ex istius cibariis tractati, non minus, &c. Horat. 2. Serm. Satyr. 2. tractati mollius ætas Imbecilla volet. } Item dissilere & describere, vel scribendo aut narrando commemorare: quod talia frequenter tangere videamur. ἀπορμαί, διαρμαί. Cicer. 1. Academ. Dabitur enim profectò, vt in rebus inutilitatis, quod Græci ipsi faciunt, & quibus hæc iam diu tractantur, vtamur verbis interdum non ad id, sed ad id. Plin. lib. 12. cap. 22. Quoniam tamen hic vnguentorum materia tractatur. Item ponitur pro exerceo. ἀπορμαί, διαρμαί. Horatius, -quod medicorum est Promittunt medici, tractant fabrilis fabri. Terent. in Prolog. Phorm. -in medio omnibus Palmam esse positam qui artem tractant musicam. Item pro gerere & gubernare. { ἵππ. ἱπὸ ἄρ. } Cicer. Bruto lib. 3. Fuit in Cilicia mecum Tribunus militum, quo in munere ita se tractavit, vt accepisset ab eo beneficium videret, non dedisset. Aliquando tractare est administrare. Cicer. 1. Verrina, Eras enim tu Quæstor, pecuniam publicam tu tractabas, id est, administrabas, & pecuniæ curam habebas. Tractare bibliothecam alterius, est curare, siue illius curam habere. Cic. ad Sulpic. 1. 3. Dionysius seruus meus qui meam bibliothecam multorum numerum tractavit, &c.

Tractatus, participium. { ὄσσο μασχάσθω ὄσσο γιγασχάσθω. περὶ φερέμα, χερμαί, ἀπορμαί. GAL. Traité, manié. ITAL. Trattato. GERMAN. Verhandelt. HISPAN. Tratado. ANG. Touched or handled often, entreated. } Cicer. 2. de Legibus, Aliquoties iam iste locus a te tractatus est: id est, enarratus. Idem pro Cluent. Ab nullo ille liberalius quam a Quæntio tractatus est, id est, acceptus. } Aliquando verbale est Quæntio declinationis, idem aliquando significans quod descriptio. Quint. in Proam. libro 8. Alperiorum tractatu rerum attrahuntur ingenia. } Aliquando libri pars est in qua aliquid describitur. Plin. lib. 14. cap. 4. Toto separati tractatu testatus est sententiam. [Quintilian. tractatus moralis & rationalis vocatur Ethicè & Logicè. Idem Quintilian. Communis tractatus locorum. Idem, Tractatum boni & æqui tractare sermone eruditore. } Item Gell. cap. 3. lib. 1. cap. 2. lib. 5. cap. 2. lib. 14. Tractatus dicitur, pro capite libri. Et Velleius: Eodem tractatu temporum.]

Tractatio, verbale, Vsurpation, vsus, tractatus, explicatio. { ὄσσο μασχάσθω ὄσσο γιγασχάσθω. περὶ φερέμα, χερμαί, ἀπορμαί. GAL. Traitement, manement. ITAL. Trattamento, maneggiamento. GERMAN. Handlung. HISPAN. Obra de tratar. ANG. A often touching or handling. } vt Tractatio armorum, tiliarum, philosophiæ. Cicer. 3. de Orat. Sic verbis quidem ad aptam compositionem & concordentiam: sententis vero ad gravitatem orationis vtatur, vt ij qui in arborum tractatione versantur. Idem 2. de Diuinatione, Nec verò qui tibiis aut fidibus vti volunt, ab aruspiciibus accipiunt earum tractationem: sed à musicis. Idem 4. Academ. Etenim si quo in libro verè est à nobis philosophia laudata, profectò eius tractatio

optimo atque amplissimo quoque dignissima est. Tractator, oris. Senec. Epist. 67. Quidam ergo feliciorum Mutium purem, qui sic tractavit ignem, quasi illam manum tractatori præstitisset.

Tractabilis, tractabile, quod tractari potest. { ἄπτος, φλακτός. GAL. Maniable, traitable, qu'on peut toucher. ITAL. Facile da maneggiare. GERMAN. Gut zu handlen. HISPAN. Cosa que se trata a piede tratar. ANG. That may be handled or touched. } vt Tractabile pelagus, idem ferè quod nauigabile. } Tractabilis homo, mansuetus, pacatus, facilis. } Non tractabile cœlum. Virg. 4. Æneid. id est, procellosum, inquiturum, impacatum. Huius contrarium est intractabilis, vt Intractabile ingenium: apud Gellium libro 1. cap. 17. [Senec. Minus tractabile resp. tempus. Quintilian. Vox velut tractabilis. Sueton. in Aug. cap. 65. Agrippam, nihilo tractabiliorem imò in dies amentiore, in insulam transportauit, &c.]

Tractim, aduerbium, Trahendo in longum, longo tractu, diutine. { ἄσσο μασχάσθω. GAL. Tout d'une tire, d'un trait. ITAL. Di un tiro. GERMAN. Eins zug, tangsamit. HISPAN. De trecho a trecho. ANG. By drawing a length. } Plautus in Amphit. Quid si ego tractum taogam vt dormiat? Virgilius quarto Georgic. Tum sonus auditur grauior, tractimque susurrant. [Gellius cap. 20. libro 7. Littera quæ tractim sonat. Idem Gell. cap. 6. lib. 4. cap. 10. libro 7. Tractim pronunciare litteram. (1. producere accentu aucto.) Senec. Epistol. 40. Tractim dicere. (Dire tout d'une suite.)

Tractitius, adiectiuum à traho. Lamprid. in Helio. Tractum est cadaver eius etiam per circi spatia priusquam in Tyberim precipitarentur. Appellatus post mortem Tyberinus, & tractitius & impurus.

Tractoria organa, à Vitruuio appellantur machinæ, quibus onera maiora sursum trahuntur. ἰαυομαί μαχάται.

TRAIANA, Picenorum vrbs mediterranea, autore Plol. 1. 3. c. 1. Hodie Potentia.

TRAIANVS, Nazione Hispanus, omnium Romanorum principum citra controuersiam optimus pacis, bellique temporibus clarissimus, & in quo nihil omnino fuerit quod iure reprehendas. Vixit annos LXXX. imperauit XX. Quanta autem fuerit in eo bonitas, acclamationes principibus exhiberi solitæ declarant: quum Augusti felicitatem, Traianiue bonitatem illis precarentur, } Fuit & Traianus Patritius, qui sub Iust. niano principe floruit. Scripsit temporum epitomen nobilem. Autor Suid. } Est etiam Traianus portus Tuscorum. Plol. 1. 3. c. 1. Hodie Volaterrarum portus.

Trancio, eis, Transueho, transporto, traduco. { ἄσσο ἄσσο. GAL. Passer outre, trauser. ITAL. Trapassare, trasportare. GERMAN. Ueberhengen. HISPAN. Passar allende alguna cosa. ANG. To passe ouer, to go beyond. } In qua significatione duos ferè habet acculatiuos: alterum vt præpositiuonis, alterum communem omnibus verbis actiuus. Plancius Ciceroni: Exercitum ad Calendas Maias Rhodanum traieci. Idem alibi, Quum copias Rhodanum traiecissem. [Senec. Epist. 45. Transnatastem fretum, non modo traiecissem. Sueton. in Tiber. cap. 9. Traieci dedititios in Galliam. (id est, curauit transportandos.) } Aliquando neutrum est, & significat transire. ἄσσο μασχάσθω. In qua significatione vnicò ablatiuo contentum est, quem habet vt præpositionis inclusæ. Livi. 2. bell. Pun. Annem vado traieci. Item dicitur etiam de aliis rebus, & non solum de fluuiis. Cicer. de Finibus, Murum iaculo traiecit. Idem in Epistol. famul. Si te Alpes Antonium traiecerit. Aliquando est transfigo, & transuerbero. { ἄσσο ἄσσο. } Livi. 2. ab Vrbe, Contra quem & ille concitat equum: tantæque vis infestis venientium hastis fuit, vt brachium Ebutio traiectum, Mamio percussum pectus. Traicere in alia vasa, pro fundere in alia vasa dixit Varr. 1. de Re rust. cap. 64. Traicere in alium culpam aut quippiam, est transferre. Cic. 1. Verr. Quid quum commiserari, conqueri: & ex illius inuidia deriuare aliquid, & in te traicere coepit, &c. Traicere rem, id est, negotium ad magistratus, pro renere. Liu. 2. ab Vrbe.

Traiectus, aum, participium, Transuectus. { ἄσσο μασχάσθω ἄσσο γιγασχάσθω. περὶ φερέμα, χερμαί, ἀπορμαί. GAL. Passé tout outre, passé à trauers. ITAL. Passato. GERMAN. Ueberhengen. HISPAN. Passado. ANG. Passed or gone ouer. } Cic. ad Quirites post reditum, Traiectus nauicula in Africam. } Aliquando idem quod confossus, siue transfixus. ἄσσο μασχάσθω. Plinius libro 11. cap. 37. Ob hoc in præliis, gladiatorumque spectaculis, mortem cum risu traiecta præcordia attulerunt. Ouid. 5. Metamorp. Traiecti summouit vulnere cruoris.

\*Traiecto, frequentativum. Coll. 7. c. 14. A quibusdam ad imum aequi traiectatur duo linea ducente: deinde vtriusque lini duobus capitibus diuersæ partes astringuntur.

Traiectio, onis, Transiectio, traductio. { ἄσσο μασχάσθω ἄσσο γιγασχάσθω. περὶ φερέμα, χερμαί, ἀπορμαί. GAL. Passement outre, traierement. ITAL. Passaggio. GERMAN. Ueberführung. HISPAN. El lleuar allende, passamiento. ANG. A passing or going ouer. } Cic. Antic. Cautior centè est mansio, honestior existimatur traiectio. } Traiectio verborum, pro translatione, ἄσσο μασχάσθω, apud autorem ad Herenn. 1. 1. } Traiectio stellarum. Cic. 2. de Diuin. Assyrij traiectiones, motusque stellarum obseruauerunt.

Traiectus, us, Traiectio. { ἄσσο μασχάσθω ἄσσο γιγασχάσθω. περὶ φερέμα, χερμαί, ἀπορμαί. } Livi. 1. ab Vrbe, Qui in traiectu Albulæ amnis submersus, celebre ad posteròs nomen flumini dedit. Idem libro 4. Nisi in traiectu fore fluminis prohibendo. [Cass. libro 2. de bell. cin. Traiectu intercludi. Sueton. in August. cap. 17. Tempestate bis in traiectu conflictatus.]

Traiectitius, vt Traiectitia pecunia, quæ trans mare periculo cre-



ferer, transporter, translater. ITAL. *Transportare*. GERMA. *Überbrin* oder an etn andet ort tragen/versetzen. HISPAN. *Llevar* allenho. ANGL. *To carrie out of one place into another, to translate or transfer.* Cic. 5. Philipp. Ad se omnia ex horti ornamenta transtulit. *Cas. 3. bell. Civil.* Cæsar paulò vitra eum locum castra transtulit. *Cic. de Orator.* Alij à regendis civitatibus totos se ad cognitionem rerum transtulerunt. [*Plau Amph. ir.* Ne posterius in me culpam transferas. *Senec. cap. 16. de Consol. ad Helio.* In me hanc transtuleram, mihi ad scripseram. (i. habebam pro mea.) *Item Sueton. in Tiber. cap. 20.* Transtulit illum Rauennam. (i. duci iussit.)

¶ Transferri item dicuntur nomina aut verba, quàm à significatione propria propter aliquam similitudinem ad minus propriam transtuluntur. [*Plu. in Epist. ad Luc. 1.* Gall. Traduire, translater, tourner. ITA. *Tradurre*. GERMA. *Wenden* etgentlichen drutung zu etner andren versetzen. HISPAN. *Tradadar.* Cic. de Orator. Transtulata ea dico, quæ per similitudinem ad alia transferuntur. *Et paulò anti.* Quam verbum aliquod alius transfertur, & quasi alieno loco collocatur. *Idem de Opt. gen. dicendi.* Sed Phalereus Demetrius, meo iudicio, præstat cæteris, cuius oratio, cum sedatè, placideque loquitur, tum illustrant eam, quasi stellæ quædam, transtulata verba, atque immutata. Transtulata, dico, ut sæpe iam, quæ per similitudinem ad aliam rem aut suavitatis, aut inopie causa transferuntur. *Hæc Cicero.* Quæ autem dicantur verba propria, quæque transtulata, quomodo transferantur, quæ sit vitiosa transtulatio, & cur reperta sit transtulatio, apertè tradit *Quintilianus libro 1.* Propria sunt, inquit, verba uerba, quum id significant in quod denominata sunt transtulata, quum alium natura intellectum, alium loco præbent. Vltimis tutius vitium: noua non sine periculo quodam fingimus. *Idem libr. 8.* Transfertur igitur nomen aut verbum ex loco in quo proprium erat, in eum in quo aut proprium deest, aut transtulatum proprio melius est. Id facinus aut quia necesse est, aut quia significantius est, aut (ut dixi) decentius. Vbi nihil horum præstabit, quod transfertur in proprium.

¶ Transfertur iudicia, inquit *Bud.* est ab vno ordine ad alterum transferre, hoc est, à Senatu ad Equites.

¶ Transfertur item, est interpretari, hoc est, ex lingua vna in alteram conuertere, traducere. [*Plu. in Epist. ad Luc. 1.* *Quintilianus lib. 10. cap. 5.* Græcos autopes transferentibus verbis uti optimis licet. *Idem lib. 7. cap. 5.* At verbum transtulatum non inuenio. *Plinius libr. 18. cap. 3.* de Magone Pæno rei rusticæ scriptore, Cui quidem tantum honorem Senatus noster habuit capta Carthagine, ut quum regulis Africa bibliothecas donaret, vnius eius duodecimginta volumina conferret in linguam Latinam transferenda.

¶ Transtulati versus, (id est, excerpti.) *Sueton. in Neron. cap. 52.* Venere in manus meas pugillares libellique cum quibusdam notissimis versibus ipsius chirographo scriptis: ut faciliè apparet non transtulatos, aut dictante alio: quos exceptos: sed planè quasi à cogitante atque generante exaratos. Ita multa & deleta & induta & superscripta inerant.]

¶ Tralatio, onis, quæ & Transtulatio, Est nominis, verbive in minus propria significatione augendæ, minuendæve rei gratia, vsu paratio. [*Plu. in Epist. ad Luc. 1.* GAL. Transport, transportement. ITALIC. *Traslazione*. GERMAN. *Wesetzung*. HISPAN. *Obra de trasladar.* ANGL. *A carrying out of one place, to another.* Cic. lib. 6. *Epist.* Vt sit, quomodo Theophrasto placet, verecunda tralatio. *Vide Gel. c. 5. lib. 16.*

¶ Talatitius, a, um, siue transtulatus, aut transtulatus, Quod aliunde est transtulatum. [*Plu. in Epist. ad Luc. 1.* GAL. Transporté & prius d'ailleurs, amené de noueue. ITAL. *Preso di altroue, non nouo.* GERMAN. *Undersuo hat genommen.* HISPAN. *Cosa traadix a de otra parte.* ANGL. *That is brought frome an other place or mater.* Vt Vox tralatiua, quæ à propria significatione ad minus propriam, augendi, minuendive gratia est transtulata. *Cic. l. 8.* Nostri enim hæc tralatiua. *Idem 1. de Inuenu.* Transtulatiua dicitur constitutum. Verus codex habet transtulatiua. ¶ Item transtulatum edictum dicitur à *Cicerone in Verrinis*, quod non est nouum, sed ex dictis aliorum prætorum assumptum & retentum: quemadmodum ferè edictum erat, ex quo Proprietores in prouinciis ius dicebant. Solebant enim maximam partem edictum vrbano retinere. *Vide Afconium in Ver.* [ *Et Gellium cap. 18. lib. 3.* ] Aliquando tamen transtulatum veteres, teste *Bud.* vsurparunt pro vulgari, quotidiano, & minimè exquisito. *Plin. in Epist.* Nec tuæ naturæ est, transtulatiua hæc, & quasi publica officia à familiaribus amicis contra ipsorum commodum exigere. Vbi transtulatiua officia interpretatur *Bud. vulgaria*, & ab omnibus passim vsurpata, nequum ab iis qui exquisitè amicitiam colunt. *Plin. Major. l. 7. c. 5.* Transtulatiuum esse ait in Ægypto, octauo mense parere. Hoc est, vsitatum, & minimè nouum. [Transtulatiua & breues postulationes certarum ingerere. *Suetonius in Neron. cap. 7. Ibidem cap. 33.* Transtulatiuum funus, id est viximæ impensa.]

¶ Transtulatus, vel transtulatus, adverbium. Perfuntoriè, remissè, languidè, negligentè. [*Plu. in Epist. ad Luc. 1.* GAL. En passant seulement. ITAL. *Passando solamente, negligentemente.* GERMA. *Rur oben anshin/Meditig.* HISPAN. *Passando solamente, negligentemente y condescuido.* ANGLIC. *Negligentlie, slacklie, ad as is were by the way.* Vlp. lib. 1. de iure patron. Patronorum querelas aduersus libertos Præsidis audire, & non transtulato exequi debent. *Martianus, Præuaricatore* esse cum ostendimus, qui colludit cum reo, & transtulatus munere accusandi fungitur. *Papinianus D. libro 36. titul. 1. leg. 55.* Sed nec illud transtulatiua omittendum est.

¶ Transfigo, is, pen. prod. transfixi, rum, Transfodio, seu transtulatio, traicio. [*Plu. in Epist. ad Luc. 1.* GAL. Percer tout outre. ITAL. *Trapassare, trasfodere.* GERMA. *Durchschneiden, durchschneiden.* HISPAN. *Hincar passando, trapassar.*

ANG. *To pearce through.* Lin. lib. 1. ab Vrbe, *Suicidò itaque gladio, simul verbis increpans, transfigit puellam.* [*Plau. Mofel. sc. 1. m. 2.* Vbi sunt qui hastis corpus transfigi solent? *Vellius*, Gladio se transfixit. ¶ Dicimus autem transfigo pectus gladio, vel transfigo aliquem gladio per pectus. *Lin. 2. ab Vrbe.* Ex his *Qu. Fabium principem* in confertos *Vientes euntem, ferox viribus*, & armorum arte *Tuscus*, inter multas versantem hostium manus gladio per pectus transfigit.

¶ Transfixus, a, um, participium, Traiectus. [*Plu. in Epist. ad Luc. 1.* GAL. Percé tout outre. ITAL. *Tutto perusato oltra.* GERMA. *Durchschossen.* HISPANIC. *Traspassada de un cabo d otro.* ANGL. *Pearced through.* Virg. 1. *Æneid.* Illum expirantem transfixo pectore flammis Turbine corripuit. [*Sueton. in Cas. cap. 68.* Transfixus femore. *Velleius*, Transfixum gladio se flammæ intulit. *Idem* Transfixus vno ictu.]

¶ Transfiguro, as, In aliam figuram verto. [*Plu. in Epist. ad Luc. 1.* GAL. Transfigurer, auer en autre forme, changer de forme en autre. ITAL. *Trasfigurare.* GERMA. *Verstatten / in etn andere gestalt veranderen.* HISPAN. *Trasfigurar.* ANGL. *To turne into another forme and shape.* Sueton. in *Claud. Neron.* Puerum *Sporum* ex ætatis testibus etiam in muliebrem naturam transfigurare conatus est. *Plin. lib. 17. cap. 24.* Transfigurantur *aroygdalæ* ex dulcibus in amaras. [*Quintilian.* Animos iudicum velut transfigurare in eum habitum, quem volumus. *Sueton. in Neron. cap. 18.* Puerum *Sporum*, ex ætatis testibus etiam in muliebrem naturam transfigurare conatus est. *Ibid. cap. 46.* *Altureonem* posteriore corporis parte in simæ speciem transfiguratum. *Idem in Calig. cap. 22.* Atque æde *Castoris* atque *Pollucis* transfigurata.]

¶ Transfiguratio, onis, verbale, Transformatio. [*Plu. in Epist. ad Luc. 1.* GAL. Transfiguration, changement de forme en autre. ITAL. *Trasfigurazione, il combiare da una forma all' altra.* GERMA. *Verstatuna.* HISPAN. *Trasfiguramento.* ANGL. *A changing into another shape.* Plin. lib. 7. cap. 55. *Badem* enim vanitas in futurum etiam se propagat, & in mortis quoque tempore ipsi vitam mentitur: aliàs immortalitatem animæ, aliàs transfigurationem, aliàs sensum inferis dando.

¶ Transfluo, is, xi, xum, cre, [*Plu. in Epist. ad Luc. 1.* GAL. Couler outre. ITA. *Collare oltra qualche cosa perusata.* GERMA. *Durchströfen.* HISPAN. *Correr lo liquido allende.* ANGL. *To runne out or ouer.* Plin. lib. 11. cap. 38. *Sanguinem* multis non transfluere, transfossis cucurbit. *Dies* transfluere. *Claudian. ad Probimum.* [*Senec. cap. 23. de Consol. ad Mar.* Animi liberati, leuiore ad originem suam reuolant, & facilius quicquid est illud transfluunt.]

¶ Transfodio, is, Perfodio, traicio, transfigo. [*Plu. in Epist. ad Luc. 1.* GAL. *Trasfoder.* GERMA. *Durchschneiden/durchschneiden.* HISPAN. *Traspassar con lança d punal.* ANGL. *To digge or pearce through.* Ouid. 12. *Metamorph.* *Gemino* transfodit vulnere pectus. *Valer. Flac. Argon. lib. 6.* eadie impiger vnâ Inguine transfosso clari *Taulantis* alumnus. *Lin. 9. bel. Macedon.* Deinde fugientis, fidemque populi *Romani*, atque eorum qui aderant, imploranti, latus transfodisse.

¶ Transformo, as, in aliam formam muto. [*Plu. in Epist. ad Luc. 1.* GAL. *Transformar.* ITALIC. *Transformare.* GERMAN. *Vergestalten.* HISPAN. *Trasformar en otra cosa.* ANGL. *To change into another forme or fashion.* Virg. 4. *Georg.* Omnia transformat sese in miracula rerum. *Oui 3. Am. Eleg. 11.* Iuppiter aut in aues, aut se transformat in aurum.

¶ Transformis, transforme, Quod quacunq; formam recipit. [*Plu. in Epist. ad Luc. 1.* GAL. Qui se transforme en plusieurs sortes. ITA. *Cosa che si trasforma.* GERMAN. *Das sich in mancherley gestalt veränderet.* HISPAN. *Cosa trasformada en otra.* ANGL. *That transformeth the selfe many wayes.* Ouid. 8. *Metamor.* Ast vbi habere suam transformia corpora sensit, Sepe pater dominis *Triopeida* tradidit illa *Nunc* equa, nunc ales, modò bos, modò ceruus abibat. [*Idem lib. 1. Fast.* Ille suam faciem transformis adulterat arte.]

¶ Transforo, as, pen. pro. are. [*Plu. in Epist. ad Luc. 1.* GAL. Trouer & percer outre. ITAL. *Forare oltra.* GERMA. *Durchbohren/durchschneiden.* HISPAN. *Horadar hasta la otra parte.* ANGL. *To bore a hole through.* Senec. de *Benef.* *Gladius* idem & stringit & transforat.

¶ Transfretio, as, pen. cor. Fretum traicio. [*Plu. in Epist. ad Luc. 1.* GAL. Passer la mer, passer vn bras de mer. ITAL. *Traghettare, passare il mare.* GERMA. *Über meet faren.* HISPAN. *Nauigar allende la mar.* ANGL. *To passe ouer the sea.* Plin. in *Paneg.* Remisque transfretare obstantia freta. [*Bo vsus est verbo Sueton. in Cas. ca. 34. Gell. c. 26. lib. 10.*]

¶ Transfretatio, nis, transgressus, siue transgressio. [*Plu. in Epist. ad Luc. 1.* ANGL. *A passing ouer the sea.* Gellius lib. 10. cap. 26. Proprieta negant apud scriptorem idoneum (quasi non sit idoneus *Salustius*) aut nauium transgressum reperiri posse, aut pro transfretatione transgressum. [*Gell. c. 26. lib. 10.*]

¶ Transfugio, is, Ad hostes deficio, perfugio, profugio. [*Plu. in Epist. ad Luc. 1.* GAL. Senfuir outre. ITAL. *Trasfuggere.* GERMAN. *Überhyn sichen/sich schickig werden.* HISPAN. *Huyr à la parte de los enemigos.* ANGL. *To flee frome place to place, or ouer.* Lin. lib. 2. *Magna* clientium comitatus manu transfugit. *Cic. pro Quin.* *Faretus* se non belle dicere, non ad voluntatem loqui possit, non ab afflictâ amicitia transfugere, atque ad florentem aliam deuolare.

¶ Transfuga, a, pen. cor. Qui transfugit, & ad hostes defecit, perfuga. [*Plu. in Epist. ad Luc. 1.* GAL. Qui s'enfuit aux ennemis & tient leur parti. ITAL. *Fuggiuo.* GERMAN. *Ein firtfluchtigor, die hinnenbnd sich findt.* HISPAN. *Tornadizo d otro ley o gente.* ANGL. *That maketh defection and fleeth to the enemis.* Lin. lib. 2. ab Vrbe, Deinde metuens ne si *Consulua* iniussa, & ignaris



transnare. Lucr. lib. 4. audet transcendere vallum Miles. [Linius lib. 34. In Græciam Asianque transcendimus. Casar lib. 1. bell. Civ. Valles transcendere. Plautus Aul. sc. 4. a. 1. Ab asinis ad boves transcendere.]

Transcindo, is, Conscindo, lacoro. {קָרַקְרַב karâkâb כָּצַע basâb. קָרַקְרַב. GAL. Trencher & couper outre. IT AL. Tagliare oltra. GERMAN. Durchschneiden. HISPAN. Cortar allende. ANGL. To cut or rent throug } Plaut. Pers. Transcidi loris omneis adueniens domi.

Transcribo, is, Exscribo: describo. {קָרַקְרַב bebethik. דְּמַיְעָפֻם. GAL. Transcrire, contrescrire, referre, copier. IT AL. Transcriuere, copiare, recopiere. GERMA. Wberhîn schreibn / abschreibn. HISPAN. Tradladar escriptura. ANGL. To writ ouer or out of an other, to copie. } Cic. 2. de Natur. deor. Q So sius qui transcripsit tabulas publicas. Auctor ad Herennium lib. 1. Si vestra manu fabulas, aut orationes totas transcripseris. Interdum transcribere, est rem nostram in alterius dominium transferre. {מַמַּיְעָפֻם. Agretius in l. s. uxor. Digest. de præscript. verb. Ut eos fundos, si ipse uellet, eodem pretio mulier transcriberet viro, id est, iure cello traderet, ut interpretatur Bud. Huic per simile est illud Virg. 7. Aeneid. Et tua Dardaniis transcribi scepra colonis. Hoc est, ius regni tibi debiti in Troianos transferri. Et in l. s. uxor. ff. de præscript. verb. Ut eos fundos, si ipse uellet, eodem pretio mulier transcriberet viro: id est, iure cello traderet. Sic transcribi nomina dicuntur in rationibus, quum id quod mihi expensum latum est, in aliud nomen transfertur, & nomen meum ex rationibus eximitur. Hoc modo accipitur in l. ult. C. de præd. nauic. ut annotauit idem Bud. Locutiones autem hæ inde deriuatæ sunt, quod veteres in foro & de mensæ scriptura magis quam ex arca, domo que pecuniam numerabant, ut auctor est Donatus. Hinc factum est, ut scribi esset dari. Horatius, Scribis decem Neuius, & Rescribi. Idem, quod tu nunquam rescribere possis. [Linius: Transcribere nomina in locos. } Transcribere in viros aliquem: Senec. cap. 16. de Consol. ad Mart. Clæliam ob insignem audaciam tantum non in viros transcripsimus. } Transcribere aliquem auctorem, est desumere ex eo quod ad nostrum onus facere uideretur, & scriptis eius tanquam nostris uti. Plin. libr. 4. cap. 2. Græcinus, qui alioqui Cornelium Celsum transcripsit, &c.

[Transcriptus, a, um, Gell. c. 2. lib. 2. Posuimus uerba Quadrigarij ex annali eius transcripta.]

Transcripio, verbales, pro excusatione & prætextu. {ἡ μεταγραφῆ, μεταγραφῆ, μεταγραφῆς. GAL. Excuse. IT AL. Escusa. GERMAN. Entschuldigung / surschuldung. HISPAN. Excusacion. ANGL. An excuse or preicote. } Quint. l. 13. Iam priuati ueneni transcriptio est. Nam diues causabatur se nihil deliquisse, quia in priuato suo apes pauperis necasset.

Transcurro, Cursu me aliquid confero. {ὑπερτρέχω, διατρέχω. GAL. Courir & passer outre, courir vitement. IT AL. Trascorrere, trapassare. GERMA. Hüber lauffen. HISPAN. Correr allende. ANGLIC. To runne ouer or beyonde. } Ter. in Eunuch. Tu abi, atque oblera otium intus, ego dum hinc transcurro ad forum. [Gell. cap. 10. lib. 5. Cum multum temporis transcurreret. Plaut. Mil. sc. 6. a. 2. Transcurre curriculum ad nos. Senec. cap. 17. de Consol. ad Helu. Eius laudes facilius est circumscribere, quam transcurrere. Quintil. Transcurrere scripta aliena. Sueton. in Cali. cap. 24. Transcurrere Campaniam. Velleius: Transcursum ad uicta. Casar lib. 1. de bell. ciu. Transcurrerent, remos detergebant.] Aliquando cursum conficio. διατρέχω. Cic. de Clar. Orat. Alexander & Cyrus, qui cursum suum transcurrerant. Aliquando excurrere, euagari. μετατρέχω. Auctor. ad Heren. l. 1. Nec sine delectu temere in rem dissimilem uideatur transcurrere. Plin. lib. 6. cap. 36. Quod si hætenus transcurrat expositio, fraudatam se prolixius luxuria credat. Nonnuquam perstringere, cursum & breuiter exequi. Quint. In narratione transcurram subtiles nimium diuisiones quorundam.

Transcurso, ablatiuus à Transcursum participio, iunctus cum hoc nomine Opus. Terent. Hecyra. In arcem transcurso opus est, id est, Transcurrere.

Transcursum, huius sus: Ipse transcurrendi actus. Vnde in transcurso aliquid factum dicimus, pro obiter & inter percurrendum. {מַרְוּחָה merusâh. וְמַרְוּחָה. GAL. Course ioudaine & legere. ITA. Corso veloce d' leggero. GERMA. In einem surlauff. HISPAN. Corrida leggera, obra de correr allende. ANGL. A haste running ouer. } Plin. libr. 18. cap. 13. Quanquam prius dix sit conueniat de rapis: in transcurso eas atigere nostri, pauld diligentius Græci.

Transdo, dis, veteres dixerunt tonantius, inquit Donatus, quod nos leuius tradere nunc dicimus. {נָתַן nathân. מַמַּיְעָפֻם. GAL. Donner, traduire. IT AL. Dare. GERMA. Wbergben. HISPAN. Dar. ANGL. To giue ouer to another. } ut Tralatum illi, nos contra Translatum. Ter. in Prolog. Phorm. Retrahere à studio & transdere hominem in otium.

Transduco, cis, Traduco, transfero. {הַעֲבִיר הַעֲבִיר. מַמַּיְעָפֻם, מַמַּיְעָפֻם. GAL. Mener outre, transporter. IT AL. Tradurre. GERMA. Führen / bringen. HISPAN. Tradpassar guiando. ANGLIC. To lead, bring or conueig ouer. } Cic. 6. Verr. Ut conarete clientelam tam illustrem, tam splendide prouincie, transducere ad te, &c. [Cas. 3. de bell. ciu. Transducere exereitum vado. Sueton. in Cali. c. 14. Transducere ad se homines. Iuuenal. Satyr. II. In quo se transducebat Vlyses ancipitem.] Transducere arbores pro transplantare, apud Col. l. 3. c. 9.

Transennâ, æ, cancelli lignei, ferrei, siue viminei, qui fenestris, aut etiam mercibus oppositi, visui peruij sunt. {שַׁבְּחָהּ sebachâh. מַמַּיְעָפֻם. GAL. Treillis ou cage d'ouer qu'on met au trauers des

fenestres, ou ce qu'on met deuant quelque marchandise de peur qu'on ne la prenne ou touche, soit voirriere ou autre chose. ITAL. Ferrato, rastello, irapolla, laccio. GER. Ein gitter, oder gitter fenster. HISPAN. Las uerjas o rejas para apartar, finiestra horrada. ANGL. Lattasses, windows made with barres of tim ber or yaron, a casement, or loupe window. } Cis. lib. 1. de Orat. Nunc petrus à Crasso, ut illam copiam ornamento suorum, quam eonstruam vno in loco quasi per transfennam prætereuntes stridim aspeximus, in lucem proferat. Quo in loco per transfennam aspicere, prouerbiali metaphora dixit Cicero, pro eo quod est, non propius neque sigillatim, sed procul, obiter & summation inspicere. Translatum à negotiatoribus, qui mercibus quas conrectari nolunt, cancellos obiciunt: quidam etiam vitrum pelucidum opponunt, ut prætereuntes procul modò contemplari liceat, nec explicant eas, nisi licitatori idoneo. Macrob. l. 3. Saturn. cap. 7. ex lib. 2. histor. Sallustij, Præterea quum sedenti in transfenna demissum uictoriae simulacrum tum machinato strepitu tonitruum coronam ei imponebat. Quo in loco Nozius fenestram interpretatur: Sipontinus extra domum protensam pergolam per quam transitur. Quandoque ponitur pro cauea in qua aues habentur, itemque decipula, qua aues capiuntur, quod ea instar transfennæ fieri solet Plaut. in Bacch. Nunc è transfenna hic turdus lumbriticus perit. Et in Rud. In arate agenda hominum, plurimæ sunt transfennæ, ubi decipiuntur dolis, atque ædipol in eas plerumque cæca imponitur: Quum quis audis pascit escam auariter, Decipitur, ut transfenna sua auaritia.

Transēo, is, iui, & transij, situm, Traicio, transmitto, transgredior, transcendendo. {עָבַר עָבַר. מַמַּיְעָפֻם, מַמַּיְעָפֻם, מַמַּיְעָפֻם. GAL. Passer outre ou à trauers. ITA. Trapassare, passare, ualicare. GERMA. Hüber gehn / surgeh. HISPAN. Passar, yr allende. ANGL. To pass ouer or beyonde. } Cic. 1. de Nat. deor. Quum Gracchus pomerium transiret, auspicari est oblitus. Cic. 3. de Fin. Rectus diues quam Crassus, qui nisi eguisset, nunquam Euphratem nulla belli causa transire uoluisse. Aliquando transire nihil aliud est, quam simplex ire. Plaut. in Stich. Deus salurabo modò, postea ad te continuo transeo. Plaut. in Milir. Philocomasio die, si hic est, domum ut transeat. Sic Brutus ad Cic. lib. 11. Transire in Apenninum, dixit Cicero pro Desotaro, Transire in cubiculum. Accipitur aliquando Transire, pro leuiter attingere. {עָבַר עָבַר. Cicero pro Rosc. Amer. Sed in animo est leuiter transire, ac tantummodo pertingere unamquamque rem. } Transire silentio aliquid, est silere illud. Cicero pro L. Sylla, Ac ne hoc quidem mihi uideatur silentio transeundum. Et sine uilo ablatiuo. Plin. libr. 2. cap. 68. Ut publicos gentium furones transeam, Id est, & taceam, fileam. Transire quædam in legendo, est præterire, & amittere. Plin. Epist. 98. Transeo enim Nerone: id est, fileo de Nerone: siue de Nerone nihil dico. [Gellius cap. ult. lib. 20. cap. 4. lib. 9. Voluere & transire uolumina. (id est transcurrere.) ] Transit dies, id est, præterit, elapsa est. Cicero ad Attic. lib. 7. Legis dies transit, Sic Transit mensis, apud Plaut. in Curc. [sc. 3. a. 5. Decem minas dum soluit, omnis mensis transit.] Transeamus ad partitionem, apud Cicero 2. de Inuent. hoc est, hisce relictis, conferamus nos ad partitionem. Transire ad hostes, est ad illos deferre. Linius 4. bell. Maced. Si ad Romanos transire uelint, [Plaut. pseud. sc. 3. a. 4. Metuo ne ad hostes transeat. (metaphoricè.) ] Transire ad vitam, est reuiuiscere. ἀναστῆναι. [Senec. epist. 45. Multos transisse vitam dan uitæ instrumenta conquirunt.] Transire in multos colores: est per interualla modò in hunc, modò in illum colorem mutari: quod & polypo, & chamæleonti fertur accidere. Transire legem, est legem soluere, eique non parere. Transire lineas, est sese intra præscriptum terminum non continere. Cic. in Parad.

[Transitus, a, um, Linius lib. 3. bell. pun. Transito agmine, (id est transgresso.)]

Transitio, verbale, Transgressio, traiectio. {מַעְבָּר מַעְבָּר. מַמַּיְעָפֻם, מַמַּיְעָפֻם. GAL. Passage, passage. ITA. Esso passare. GERMAN. Wbergang / surgang. HISPANIC. Obra de passar allende. ANGL. A passing ouer. } Cic. l. 9. Epist. Qui spem sæpe transitionis præbuit. Ponitur aliquando pro defectione. Sueton. Lin. 4. bel. Pun. Numidas, qui intra portas seu præsidia Carthaginiensium essent, ad transitionem pellicerent. [Idem lib. 1. dec. 1.]

Transitus, tus, alterum uerale, transitio, siue traiectio. {מַעְבָּר מַעְבָּר. מַמַּיְעָפֻם, מַמַּיְעָפֻם. } Plinius lib. 12. cap. 15. Petunt myrrham à Troglodytis Sabæi transitu maris. In transitu, id est, cursu percurrendo. {εὐμαρῆς, μεταδ' εὐμαρῶν. } Quintilianus lib. 6. cap. 3. Eorum non simplex natura, nec in transitu tractanda. [Idem Quintil. c. 11. lib. 2. in fine. Senec. cap. 6. de Consol. ad Helu. In transitu sunt omnia. } Transitus in musica & cantu Citharædorum.]

\*Transitorius, a, um, apud Suetonium in Nerone, cap. 13. Domus à Palatio Esquilias usque fecit, quam primò transitoriam: mox incendio absumptam, restitutamque, aur eam nominauit.

[Transils, æ: ut Transils palmæ, id est, relictus, alios transiliens. Plin. lib. 17. c. 23. Traducem bimum præcedere solebant. Oneratis enim ueritate melius donare tempus, ut transilem faciant, si largiatur crassitudo, aliam uilem toros futuri draconis pasci. Vide etiam infra post Transilio.]

Transplanto, eris, Transplanto, hoc est, plantam de loco uno in alium transfero. {εὐμαρῆς. } Gall. Transplanter. IT AL. Traspantare. GERMAN. Wberhîn pflanzen / an etn andren ort pflanzen. HISPAN. Tradplantar arboles y otras plantas. ANGL. To tak plantes out of one place and sett in another. } Stat. 2. Syl. Vidi ego transectos alieno in corpore ramos Altius ire suis.

Transfero, transfuli, translatum, De loco in locum transporto, traduco. {קָרַקְרַב הַעֲבִיר. מַמַּיְעָפֻם, מַמַּיְעָפֻם. GAL. IC. Trans-



Hisp. Luzido, loque transluce. ANG. That shyneth through. } Plin. lib. 36. cap. 8. Probantur quam maxime mellei coloris, in vertice maculosi, atque non translucidi. [Quintilian. Translucida & versicolor eloquio.]

Transmarinus, Quod trans mare est, vel inde petitum. } Plin. lib. 10. GAL. D'outremer ou qu'on apporte de pays delà la mer. ITA. Di la del mar. GER. M. Von sit dem meet dar. HISP. Cosa de allende la mar. ANGL. That is beyonde the sea, or brought frome thence. } Plaut. in Mostellar. [sc. Habeo.] Ego transmarinus hospes sum Diapontinus. Cicero septimo Verrina, Nec accersere res transmarinas ex iis locis, &c. Idem 11. Philippica, Non ut ex acie auxilium haberemus, sed ut ipsa acies subsidium haberet etiam transmarinum.

Transmeo, transmeas, transmeare, Transseo. } Plin. lib. 10. GAL. Passer outre. ITA. Trapassare. GER. Durchgehen. HISP. Pasar allende de lugar. ANG. To go beyonde or ouer. } Plin. lib. 30. ca. 11. Præcipueque febrium medicina placitis eorum renuntiat. Nanque in duodecim signa digessere cum sole transmeante. Idem lib. 10. c. 29. Ad quem Ciconia transmeant.

Transmigro, as, Domicilium habitationemque commuto. } Plin. lib. 10. GAL. Changer de logis & demeure, aller demeurer hors du pays. ITA. Andare ad habitare, accambiare allogiamento. GER. M. In ein ander haus ziehen die hetsch verendeten. HISP. Mudar casa allende. ANG. To change a dwelling place. } Livius lib. 5. ab Vrbe, Hinc eandem rem actam esse, ut Veios transmigrarem, Sueton. in Tiberio c. 15. Romam reuersus deducto in forum filio Druso, statim è Carinis, ac Pompeiana domo Esquilias in hortos Mecænatianos transmigravit, totumque se in quietem contulit.

Transmitto, tis, Transmitem, Transmittere. } Plin. lib. 10. GAL. Transmettre, transporter, mettre outre, passer outre. ITA. Trasportare per mezzo. GER. M. Durchbringen lassen. HISP. Embiar o metter allende. ANGL. To passe or conueighe ouer. } Plin. lib. 18. cap. 11. Item cibaria quæ simili modo in tertio remansit cribro angustissimo & tantum arenas transmittente. Plin. lib. 9. cap. 22. Lacus est Italix Benacus in Veronensi agro, Mincium amnem transmittens: hoc est per medium sui emittens, vel transitum præbens. Aliquando idem est quod traicere & traducere. Plin. lib. 17. Ad quæ noscenda iter ingressi, transmittite mare solemus. Cicero lib. 2. de Natura deor. Grues quum loca calidiora perentes, maria transmittant, trianguli efficere formam. Suetonius in Iulio Casare. A Brundisio Dyrrachium inter oppositas classes hyeme transmittit. [Plaut. Milit. sc. 1. a. 1. Per corium, per viscera, perque os elephanti brachium transmittentes. (id est transfugeris, &c.) Pro transire, siue transfugere: Velleius: Maximo & præcipiti periculo transmittit ad Cæsarem Domitius. (id est transit, transfugit.) Transmittere commercium, Sueton. in Tiberio. cap. 18. GAL. Faire passer les munitions de viures le fleuve. Pro præmittere, siue non meminisse: GAL. Laisser passer sans faire semblant de rien. Sueton. in Calig. cap. 10. Quæ vero ipse pateretur incredibili dissimulatione transmittens. Item Suet. in Claud. cap. 11. Non transmittit eum in honoratum. Transmittere campos, est celeriter percurrere. Virg. lib. 4. Æneid. alia de parte parentis Transmittunt campos. Transmittere aliquid, est cum festinatione mittere. Plin. in Eped. Continuo te orabit ultra, ut illam transmittas sibi. Transmittere rectum lapide, est lapidem ultra tectum conicere. Transmittere bellum vel onus aliquod alicui, est dare provinciam belli administrandi. Transmittere in formas coactam materiam dixit Colum. lib. 7. cap. 8. pro formare & in formas redigere. Transmittere menses, transigere. Plin. Transmittere tempus, ducere, consumere. Transmittere discrimen, euadere. Transmittere hereditatem fratri, id est transferre. \* Transmittere literas papyrus dicitur quæ bibula est. Plinius lib. 13. cap. 12. hoc transmittens literas literæ metum afferebat, & aliis indecoro visu pertranslucida.

Transmissus, huius transmissus, pro traicctu, siue pro traiciendi spatio. } Plin. lib. 10. GAL. Transparement, passément outre. ITA. Passamento oltra. GER. M. Ein durchsicht durchpass. HISP. Passamiento allende. ANG. A passing ouer. } Plin. lib. 5. belli Gall. Pari spatio transmissus atque est à Gallia in Britanniam. [Gellius cap. 26. lib. 10. C. Salustius iniquè dignus nota visus est, quod in primo Historiarum maris transitum transmissumque nauibus factum, transgressum appellauit.]

Transmissio, onis, Traiectio. } Plin. lib. 10. GAL. Passément outre. ITA. Passamento oltra. GER. M. Durchsicht lassen. HISP. Passamiento allende. ANGL. A passing ouer. } Cicero ad Atticum libro quarto. Onauigationem amandam, quam mehercule ego valde timebam, recordans superioris tuæ transmissiois. Idem 1. Philippica, Calendis Sextilibus veni Syracusas, quod ab vrbe ea transmissio in Græciam laudabatur.

Transmontanus, Qui ultra montes est, vel inde venit. } Plin. lib. 10. GAL. De delà les monts. ITA. Chista di là da monti. GER. M. Jenseit dem berg. HISP. Cosa de allende los montes. ANGL. That is beyonde the montanes. } Livius 9. belli Maced. Tum transmontanos adortus, quos non adierat C. Flaminius, omnes Æmilii subegit.

Transmoueo, es, pen. cor. De loco in alium locum moueo. } Plin. lib. 10. GAL. Remuer d'un lieu en autre. ITA. Rimouere da un luoco all'altro. GER. Berrucken. HISP. Remouer de lugar à otro. ANG. To put or moue out of one place to another. } Terentius in Eunuch. Labore alieno magnam partam gloriam Verbis sepe in se transmouet, qui habet saltem Qui in te est.

Transmotus, a, um, participium. } Plin. lib. 10. GAL. Remuè d'un lieu en autre. ITA. Rimosso da un luoco all'altro. GER. M. Berrucken. HISP. Remouido de lugar à otro. ANGL. Moved frome one place to another. } Tacit. lib. 13. Quippe Syria transmotz legiones.

Transmutatio, as, penultima producta, Muto, commuto. } Plin. lib. 10. GAL. Transmutare, changer. ITA. Transmutare. GER. Beroueten. HISP. Mudar allende. ANGL. To change frome one to another. } Lucretius lib. 2. Summa atque ima locans, transmutans dextera læuis. Horatius 3. Carm. Ode 19. Fortunata suo læta negotio, Et ludum insolentem ludere pettinax, Transmutat incertos honores, Nunc mihi, nunc alij benigna.

Transnato, as, Ultra nato, natando transeo. } Plin. lib. 10. GAL. Nager outre. ITA. Nuotar oltra. GER. M. Überhin schwimmen. HISP. A. Passar nadando à otro cabo. ANG. To swimme ouer. } Livius 1. belli Pun. Ipsi certis superpositis incubantes, flumen transnatauere. Plin. lib. 6. c. 27. Vnum genus ei piscium est, idque transcurrentis non miscetur aluco, sicut nec è Tigri pisces in lacum transnataant. [Senec. Epist. 45. Transnatastem fretum, non modo traicissem.]

Transno, as, idem cum superiori. Cicero in Som. Scip. Vel illum Gangem transnoare. Horat. 3. Serm. Sat. 1. ter vincti Transnato Tiberrim, somno quibus est opus alto.

Transnominatio, nas, Nomen commuto, vel inuerto, vel immuto. } Plin. lib. 10. GAL. Changer le nom. ITA. Mutar nome. GER. M. Den nammen verwardien. HISP. Mudar nombre. ANGL. To change a name, or name other wayes. } Suet. de Clar. Gram. Lucius Crassitius genere Tarentinus, ordinis libertini, cognomine Pafides, mox Pansam se transnominauit.

Transnumero, as, ultra numero. } Plin. lib. 10. GAL. Nombrer outre & par dessus. ITA. Annouerare dauantaggio. GER. M. Datuber zellen. HISP. Contar allende d' desbro. ANGL. To compte ouer. } Aulor ad Herennium lib. 4. Puer qui iam bene hominis naturam nouit, Tu illo plures mittas oportet, inquit, si hodie vis transnumerari.

Transpadanus, Trans Padum habitans. } Plin. lib. 10. GAL. Qui est outre, ou par de là le Pau. ITA. De là dal po. GER. M. Das jenseit dem flus po ist. HISP. Allende el po. } Cicero ad Cass. lib. 12. Tuos clientes transpadanos etiam mirificè coniunctos cum caesa habeamus.

Transpicio, is, Per cancellos aut per corpus pellucidum aspicio. } Plin. lib. 10. GAL. Voir à trauers quelque chose. ITA. Guardar oltra. GER. M. Durchsicht lassen. HISP. Mirar allende. ANGL. To look through. } Lactant. de Opific. Per eas igitur membranas sensus ille, qui dicitur mens, ea quæ sunt foris, transpiciit. Lucret. lib. 4. Quod genus illa foris quæ verè transpiciuntur.

Transpectus, us, si dicitur, dicitur, dicitur, dicitur. } Plin. lib. 10. GAL. Veut à trauers. ITA. Veduta oltra o di trauerso. GER. M. Ein durchsicht. HISP. Mirada allende. ANGL. A looking through. } Lucret. lib. 4. Inuagnum per se transpectum præbet apertum.

Transpono, is, De vno loco in alium transfero. } Plin. lib. 10. GAL. Transporter, mettre d'un lieu en autre. ITA. Trasporre. GER. M. Berjgen. HISP. Trasponer. } Gell. lib. 12. c. 1. Arborem in locum alium transpositam.

Transporto, as, De loco in locum porto, traduco, transmittito. } Plin. lib. 10. GAL. Transporter. ITA. Transportare. GER. M. Überhin tragen von einem ort an das ander tragen. HISP. Lleuar allende. ANG. To carie frome one place to another. } Cic. ad Atticum lib. 14. Quid eas, quas Annius transportauit? Transportare copias, vel exercitum, est nauibus traicere. Livius 6. belli Punice. Eum exercitum Puteolis in naues impositum Nero in Hispaniam transportauit. Transportare pro transmittere. Virg. 6. Æn. Nec ripas datur horrendas, nec rauca fluentia Transportare prius, quam sedibus ossa quierunt. \* Transportare, pro Deportare in exilium. Senec. lib. 1. de Clement. Quas ciuitates funditus excidit, quas transportari, quibus eripi libertatem, quibus dari oportebat neia iurisdictione est. Suet. Aug. cap. 65. Agrippam nihil o tractabiliorem, imò in dies amentioem in insulam transportauit.

Transportatio, onis. } Seneca de Consolat. ad Heluiam matrem c. 6. Omnes autem ista populorum transportaciones, quid aliud quam publica exilia sunt?

Transquietus, pen. prod. adiect. } Plin. lib. 10. GAL. Plutque coy & tranquille, fort paisible & à recoy. ITA. Molto quieto & tranquillo. GER. M. Ganz ruhig. HISP. Muy sosgado y quedo. ANGL. Very quiet. } Id est, Valde quietus. Plaut. in Merc. Ego istum in transquieto tuto sistam, ne time.

Transrhenanus, Qui trans Rhenum est, vel inde venit. } Plin. lib. 10. GAL. Qui est par delà le Rhein. ITA. Delà dal Reno. GER. M. Der jenseit dem Rhyen wohnet. HISP. Allende del Reno. ANGL. That is beyonde Rhene. } Plin. lib. 19. Germanos transrhenanos sollicitare dicebantur. Transrhenani hostes, apud Plin. lib. 19. cap. 1.

Transiberinus, a, um, pen. prod. Trans Tiberim incolens. } Plin. lib. 10. GAL. De delà le Tibre. ITA. De la dal Tevere. GER. M. Jenseit der Tiber wohnend. HISP. Allende el Tintero. ANGL. That dwelleth beyone Tiber. } Marciali lib. 1. Verbanus tibi Czecilii videris: Non es, crede mihi: quid ergo? verna es, Hoc quod Transiberinus ambulator.

Transinet, Plaut. Milit. sc. 5. a. 2. Nimis beat, quod commercium transinet iam parietem. (id est transfuerum tenet.) Et proprie tigna dicuntur transinere duos parietes disiunctos, ut recedat Simeo Bosius, & post eum Dionysius Lambinus.]



omnibus irer, deprehensus forte à custodibus Romanis retraheretur vt transfuga, fortuna eam vrbis crimen affirmante, Senarum adit. Nec solum (vt paulus de Capt. l. Postliminum inquit) Transfuga accipiendus est, qui ad hostes aut a bello transfugit, sed & qui per iudicium tempus ad eos cum quibus nulla amicitia est, fide suspecta transfugit. Quid inter transfugam & perfugam interfit, vide supra in dictione Perfuga.

Transfugium, gij, Defectio ad hostes. {αποκλιμα, ὑποστασι. GALL. Faite vers les ennemis. IT AL. Quando uno ricorre à inimici. GER. Abfallensichung zum feind. HIS. Aquella buyda à los contrarios. ANGLIC. A running to the enemies. Hieron. de Viris illust. Gabios per Sextum Nilium, simulato transfugio, in potestatem redegit. Tacit. lib. 18. Nihil eorum Vitellianis fallebat crebris, vt in ciuili bello, transfugis.

Transfumo, as, penultima producta, Fumi modo transeo. {δυσμύσμα. GALL. Fumer outre. IT AL. Fumare oltra. GERMAN. Durch rauchen; durch duffen. HISP. Humeat allende. ANGL. To pass ouer lik smok. Stat. 6. Thebaid. Claustraque compressæ transfumat anhelitus ira.

Transfundo, is, De vase in vas fando. {πρὶ ἰασηκ. μεταχίν. GALL. Verser d'un vaisseau en autre. IT AL. Vuotare di vaso in vaso. GER. Von einem geschir in das ander gessen. HISPAN. Derramar allende. ANGL. To poure out of one vessell into another. Colum. lib. 12. cap. 12. Deinde quom sapius eam in alia vasa transfuderunt. [Transfunderè dolorem suum in audientes. Quintilian.] Quas laudes transfundere ad alterum per translationem. Cic. Dolabell. 6. lib. 9. Libentius omnes meas, si modo sint aliqua meæ laudes, ad te transfuderim. Idem I. Philipp. Omnem se amorem abiecit illic, atque in hanc transfudisse.

Transfusio, transfusioais, verbale, Actus transfundendi. {ἐκχυσις. μεταχύνω. GALL. Versement de vaisseau en autre. IT AL. Vuotamento de vaso in vaso. GERMAN. Das vberhin schuden von einem in das ander. HISPAN. Obra de derramar de vaso in vaso. ANGL. A pouring frome one vessell into another. Plin. lib. 34. c. 18. Lauatur in linteis raris, in aqua coelesti, separatimque terrenum transfusione, cribratimque teritur.

Transgredi, or, eris, Transeo, transmigro, & proprie de peditibus dicitur. {ἄρρη βαβάρ. ἀρρη βαβάρ. μεταχύνω. GALL. Passer outre. IT AL. Transgredire. GERMAN. Bberghin vbertraden. HISPAN. Passar à caminar allende. ANGL. To passe ouer or beyonde. Lilius 2. ab Vrbe, In de in Latinam viam tabernaculum vitio cepisset imprudens, quod inauspicato pomerium transgressus esset, comitia consuibus rogandis habuit. Aliquando tamen generalius accipitur, vt etiam transgredi dicatur, qui equo aut naui prætereuntur: quod & Nonius annotauit citans locum Sallustij ex libro I. Histor. Nactus noctem obscurem, est secundo, transgressus omnes recipit montes præceptum à Lusitanis. [Transgredi & Transgressus, us, de traiectione maris, Gellius cap. 26. libro 10. Sueton. in Cas. cap. 35. In Macedoniam transgressus. Idem in Augusto cap. 97. Transgressa Aquila (de volatu.) Velleius: Transgressus ad deos. (de Augusto mortuo.) Ponitur aliquando pro superate. {ἄρρη βαβάρ. ἀρρη βαβάρ. μεταχύνω. Plin. lib. 7. c. 25. Idem si quis solitè quinquagies dimicauit, solus Marellum transgressus qui vnde quadragies dimicauerat.

Transgressio, onis, Ipse transgrediendi actus, transitus. {ἄρρη βαβάρ. ἀρρη βαβάρ. μεταχύνω. GALL. Outre passe, passément outre. IT AL. Effo passare oltra. GERMAN. Der gang hüber vbertrading. HISPAN. Obra de passare à caminar allende. ANGL. A going beyonde. Cicero. in Pisonem, Cuius ego imperio non Alpium vallum contra ascensum transgressionemque Gallorum, &c. id est transitum.

Apud Rhetores transgressio dicitur, quæ ab ea sententia quam proposuimus, conuertimus sermonem ad aliquam personam, aut rem, aut fortunam, & tanquam personam appellamus: vel quæ ad id quod demonstrare institutum ab alia re actionem nostram & orationem reuocamus, Exempla patet ex Rufiano & Rutilio Lupo.

Transgressus, us, Transgressio. ἀρρη βαβάρ, μεταχύνω. Gellius libro 10. c. 26. Astio Pollioni C. Sallustius inique dignus nota vilis est, quod si primo historiarum maris transitum transmissumque nauibus factum, transgressum appellat. Rectè verò sed transitè.

\*Transiatio, transiatis, transiati, transiactum, transiactere. Solinus c. 65. Indorum venosa in tam properam sublimantur excelatatem, vt transiati ne sagittis quidem possint. Vnde Transiactio, Verba: de quo paulo post.

Transigo, gis, actum, Perago, perficio. {ἄρρη βαβάρ. ἀρρη βαβάρ. μεταχύνω. GALLIC. Passer outre, acheuer & parfaire, cheuir. ITALIC. Ispedire, finire, traspassare. GERMAN. Durchtrihen vbertraden. HISPAN. Passar allende, complir à acabar. ANGL. To passe ouer, to finish or end. Cicero. 4. Philippica. Quidam homines putarent, si tum occisas esset quum tu illum gladio stricto es infectus; negotiumque transgisses, nisi ille subter scapas sese abdidisset. Idem 5. Verrina; Prima actio à nobis octo diebus transiata est. Transigere vitam dicimus pro peragere. Sallust. in Proæmis Catilin. Sed multi mortales deati ventri atque somno, indocti inculque vitam sicuti peregrinantes transegerunt. [Sueton. in Tib. cap. 7. & in August. cap. 99. Transigere æratem. Idem in August. cap. 40. Transiata potestate. (i. finito magistratu.) Item in Neron. cap. 41.] Accipitur aliquando transigere pro eo quod est controuersiam decidere & negotium dirimere, pactionem facere. {ἄρρη βαβάρ. ἀρρη βαβάρ. μεταχύνω. GALL. Transiger, accorder. ITALIC. Accordare qualche differenza. GERMAN. Ein gesspann zu end bringen vber tommen. HISPAN. Concertasse los playteantes. ANGL. To agree or decide a controuersie. [Lilius libro 9. ab Vrbe. Transigere cum aliquo certamen. Cicero in Verr. a-

Stione 1. Transigere, expedire, absolucere. Ascon. ibid. Plaut. Amph. Næ hanc inchoatam transigam comœdiam. Plaut. Pseud. sc. 5. n. 1. Hanc fabulam dum transigam. Plaut. Capt. sc. 2. n. 2. Hic omne transactum reddet. Sueton. in Galb. cap. 19. Transactum negotium (de tumultu sedato.) &c. Cicero. pro Roscio, Qui pro sociis transigit, satisfacit neminem postea eorum petiturum. Idem in Verrem oratione tertia. Quod erat vix n. s. quadringentorum millium, transigunt n. s. ducentis millibus. Aliquando accipitur pro conuenire, & negotium contrahere. veluti l. de pact. Conuentionis verbum generale est & ad omnia pertinens de quibus negotij contrahendi transigendique causa conueniunt, Hinc illud Ciceronis pro Cluentio, Manlius rem cum Oppianico transigit, pecuniam ab eo accipit. [Transigere se ferro, pro traicere. Sueton. in Tiber. cap. 45.]

Transactus, participium, Præteritum. {πρωγὰ παρὰ τὴν. μεταχύνω. GALL. Passé, acheué & parfait, transigé. IT AL. Passato, fornito, perfetto. GERMAN. Das hüber ist vbertrihen. HISPAN. Lo que es pasado y acabado. ANGL. Byogne, done or ended. Autor ad Herennium lib. 1. In sequenti tempore spectabitur nunquid re transacta relictum sit, quod indicet aut factum maleficium, aut à quo sit factum. Aliquando idem quod præteritum siue perfectus: dicitur, Terent. Andr. Ego iam transacta re conuertam me domum cum opsonio. Facta, transacta omnia, proverbiale est, inquit Donatus in And. Terent. quo vitimur quum volumus significare nihil diligentie esse prætermisum, nihilque reliquum esse ad agendum. Verba Terentij sunt hæc, Contemptus, spreus, facta, transacta omnia.

Transactor, oris, Cuius ministerio ad rei alieuius transactionem vitimur. {ἄρρη βαβάρ. ἀρρη βαβάρ. μεταχύνω. GALLIC. Faiseur d'accords & apointemens. ITAL. Chifa accordi. GERMAN. Ein vberhandler der etw gspan hiffte zu end bringen. HISPANIC. El que haze acuerdos. ANGL. He that dispatcheth a mater & bringeth is to a poynt. Cic. 4. Verr. Quid est (id est ex priore actione didicistis) rerum omnium transactor & administer.

Transiectio, onis, quæ & traiectio, transpositio: vt Transiectio verborum. {ἄρρη βαβάρ. ἀρρη βαβάρ. μεταχύνω. GALL. Ictement outre & par dessus, transuersement. ITAL. Traghetto, passamento. GERMAN. Versetzung. HISPAN. Obra de passar allende. ANGL. A passing or carrying ouer. Autor ad Herennium lib. 4. Huiusmodi transiectio quæ rem non reddit obscuram, multum proderit ad continuationes.

Ad eundem etiam modum legitur transiectus apud Cicero. de Vniuersitate, Iam verò (inquit) terram altricem constitam, quæ transiecto axe sustineret, diei noctisque effectricem. {ἄρρη βαβάρ. ἀρρη βαβάρ. μεταχύνω. GALL. Trauerse, outre, peret outre. IT AL. Passato, perusato tutto oltra. GERMANIC. Hindurch gestossen. HISPAN. Passado y horado allende. ANGLI. Passed ouer, boed thorough.]

Transilio, tranilis, secunda syllaba corrept. Ultra salto: à trans & salio, abiecta postrema præpositionis litera. {ἄρρη βαβάρ. ἀρρη βαβάρ. μεταχύνω. GALL. Sauter outre, saillir par dessus. IT AL. Saltar oltra. GERMAN. Bberhin springen. HISPAN. Saltar allende or a cosa. ANGL. To leap ouer or beyonde. Col. lib. 6. cap. 26. Si fossam sine eunatione transilit. [Præteritum transiliuit, Sueton. in Cas. c. 68. Transiliuit in nauem Aelius, &c.]

Per translationem accipitur pro silentio præterite & omittente. {ἄρρη βαβάρ. ἀρρη βαβάρ. μεταχύνω. Cic. 3. de Finibus, Quum autem ad summum bonum voluit peruenire, transiliunt omnia. Idem 4. Philipp. Sed ne rem vnam pulcherrimam transiliat oratio, &c. Idem 3. Officiorum, Ingenij specimen quoddam est, transilire ante pedes posita & alia longè repetita sumere.

Transilis palmæ, qui inter traduces alios transilit. {ἄρρη βαβάρ. ἀρρη βαβάρ. μεταχύνω. GALL. Sarmen plus haut que les autres. IT AL. Sarmiento più alto cha gli altri. GERMAN. Ein gert so fur die anderen hüber tetet. HISPAN. Sarmiento mas alto que los otros. ANGL. A vine branch the higher then the others. Plin. lib. 17. cap. 23. Traducem bimum præcidere solebat. Oneratis enim vetustate melius donare temporas.

Transiungo, gis, Iugalia loca iungo. {ἄρρη βαβάρ. ἀρρη βαβάρ. μεταχύνω. GALL. Transmuer. IT AL. Tramutare. GERMAN. Bberhender wech ensetzen. HISPAN. Tramudar. ANGL. To change places of things coupled or yoked together. Vlpianus in l. Ediles, de Edil. edito, Si mula talis sit vt transiungi non possit, &c. Transiungere (inquit Budæus) est in quadriga locum veterinis mutare: vt mulam temonariam facere, quæ præcedere solita sit: vel dextram facere, quæ sinistra esse solebat.

Translabor, eris, Labendo transeo. {ἄρρη βαβάρ. ἀρρη βαβάρ. μεταχύνω. GALL. Couler & glisser outre. IT AL. Passare sdrucciolando. GERMAN. Bberhin fallen oder faren. HISPAN. Passar deslizando. ANGL. To slide or slippe ouer. Claudian. in Entrop. rapit cæli per inania cursum Dima potens, vnoque Padum transiapsa volatu Castra sui rectoris adit.

Translati uè, Translativus, Vide TRANSFERO. Translego, gis, penultima correpta, Perlego siue legendo transicuro. {ἄρρη βαβάρ. ἀρρη βαβάρ. μεταχύνω. GALL. Lire tout, lire iniques à la fin, lire courramment. IT AL. Transcorrere legendo. GERMAN. Durch lesen. HISPAN. Trajcorrer leyendo. ANGLIC. To reade ouer or through. Plaut. in Afsinar. Age quælo mi hercle translege.

Translucē O, translucēs, pen. prod. Pelluceo. {ἄρρη βαβάρ. ἀρρη βαβάρ. μεταχύνω. GALL. Lire à trauers, IT AL. Tralucere. GERMAN. Durchscheluen. HISPAN. Trasluzir. ANGLIC. To shyne through. Ouid. libro 4. Metamorphos. In liquidis translucet aquis. Plin. lib. 17. capite 12. Quibus modis ex styfallo tingantur smaragdi aliæque translucētes.

Translucidus, penultima correpta, Pellucidus, Quod visui per medium sui transirum præbet. {ἄρρη βαβάρ. ἀρρη βαβάρ. μεταχύνω. GALL. Qui luit d'oultre en outre, diaphane. IT AL. Lucido, chiaro. GERMAN. Durchschirind. HISP.



TREBONIVS, Vnus ex percussoribus Cæsaris: qui quum se in Asiam recepisset, Smyrna à Dolabella oppressus est, & crudelissimè excarnificatus.

TREBVLANTIA, τρεβυλλία, Oppidum fuit in Sabinis, cuius incolæ dicti sunt Trebulani: quos Plinius collocat in quarta Italiae regione. Apud hos præstantissimi fidebant casei, qui Trebulani dicti sunt. De quib. Mart. Trebula nos genuit, commendat gratia duplex, siue leui flamma, siue domamur aqua.

TRECENTA, τρεκατα, Nomen numerale, idem valens quod ter centum. { תרמ"א שלש schelesch meoth. τριακιστοι. } GAL. Trois cens. IT A L. Trecento. GER M. Dreyhundert. H I S. Trezentos. AN G. Tree hundred. } Virg. 7. Aeneid. Sexcentos illi dederat Populonia mater Expertos belli iuuenes, atq; illa trecentos, Infula inexhaustis chalybunt generosa metallis. [Plaut. Milit. sc. 2. a. 2. Trecenta possunt causæ colligi (id est innumeræ).]

TRECENTI, pen. product. Idem quod trecentum. { תרמ"א שלש schelesch meoth. τριακιστοι. } L I U. 1. belli Mac. Attalus trecentos tantum milites in præsidium, Rhodij quadremem vnam, quum ad Tenedum stare, miserunt. Idem à ab Vrbe, Scribebantur autem quatuor ferè legiones, quinque millibus peditum, equitibus in singulas legiones trecentis.

TRECHEDIPIA, τρεχιδίπια, A Græcis dicebantur, qui tardiùs ad cœnam conueniebant, ut ex Apollodoro annotauit Calius lib. 27. cap. 24. Quæ vox τρεχιδίπια (ut videtur) est imposita, quum ad cœnam currentes videatur significare. Hinc vestes quasdam cœnatorias nonnulli trechedipna à Iuuenale putant appellari. Sasyr. 3. Rusticus ille tuus sumit trechedipna Quirine.

TREDECIES, aduerbium pro terdecies. { τρεκαίδεκάκις. } GAL L. Treze fois. IT A L. Tredecim volte. GER. Dreyzehn mal. H I S P. Treze vezes. AN G L. Threene times. } Cic. 5. Verr. Tu ex pecunia publica h. s. tredecies scribam tuum permisso tuo quum abstulisse fateare, reliquam tibi vllam defensionem putas esse.

TREMORIS, Tremore concutitur, contremisco. { רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } GAL. Trembler, craindre. IT A L. Tremare. GER M. Zittern. H I S P. Temerò tremblar. AN G. To tremble or feare. } Plaut. in Afrin. Non placet, pro monstro est: quoniam qui sudat, tremat. Terent. Eunuch. - totus Parmeno Tremo, horreoque, postquam aspexit hanc. Virg. 1. Georg. Terra tremat, fugè & feræ: & mortalia corda Per gentes humilis stravit pauor. Cic. 2. Acad. Ut si qui tremere, & exalberent, vel ipsi per se motu mentis alique, vel, &c. Interdum ponitur pro timere. { רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } Virg. libro 2. Aeneid. Hic aliud manus miseris, multoque tremendum Obicitur magis, atque improvida pectora turbat.

TREMENS, tis, participium. { רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } GAL. Tremblant, ITAL. Tremante. GER. Zitterend. H I S P. El que tiembla. AN G L. Trembling. } Cic. 4. Tusc. Ut & ipsum Hectorem quemadmodum est apud Homerum, toto pectore tremementem provocasse ad pugnam pœniteret. [Pro gelido. Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist. Tum pater has gentes axe tremente premi. (id est gelido.)] Pro precando: Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Trist. Contigit extructos ore tremente focos.]

TREMENDUS, a, um, Terribilis, timendus. { נורא רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } GAL L. Quon doit craindre. IT A L. Cosa da temere. GER. Dar ab zur Zitteren. H I S. Cosa de espanto. AN G. That is to be feared. } Virg. 4. Aeneid. - manesque adiit, regemque tremendum. Idem 8. Aeneid. matrisque egere tremenda Carmentis nymphæ monita. Huius composita sunt, Contremo, intremo, & pertremo: quorum significata vide supra suis locis.

TREMBUNDUS, a, um, Abundè tremens. { רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } GAL. Tremblant. ITAL. Tremente, timido, pauroso. GER M. Zittern. H I S. Cosa che mucho teme. AN G. That feareth or trembleth much. } Autor ad Herennium, lib. 3. Sin erit sermo in iocacione leuiter: & tremebunda voce, cum parua significatione risus. Ouid. 4. Metam. Dum dubitat, tremebunda videt pulsare cruentum Membra solum. Hinc tremebundior, comparatiuum. Columella libro 10. Candidus effertur tremebundior vberè porce.

TREMEFACIO, is, Tremorem incutio. { רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } GAL. Faire trembler. IT A. Far paura. GER. Zitterend machen. H I S. Hazer miendo o tremblor. AN G. To make one feare or tremble. } Virg. lib. 2. Aeneid. Tum verò tremefacta notus per pœtora cunctis Insinuat pauor. Tremefacta libertas, id est, concussa, dixit Cic. 2. de Offic. Idem de Diuinat. ex poeta quopiam vetusto: Aut equum se g' auido tremefecit corpore tellus. Virg. 6. Aeneid. Fixerit æripedem ceruam licet, aut Erymanthi Pacarit nemora, & Lernam tremefecerit arcu.

TREMISCO, is, Tremore concutitur, { רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } GAL. Trembler, craindre, auoir peur. IT A. Hauer paura. GER M. Zitteren. H I S P. Temer o tremblar. AN G. To quake or shake for feare. } Virg. lib. 3. Aen. - Vastisque abrupte Cyclopas Prospicio: sonitumque pedum, vocemque tremisco. Idem 5. Aeneid. - tonitruque tremiscent Ardua terrarum, & campis. Ouid. 14. Metam. Pœque dies multos latitans, omnemque tremiscentis Ad strepitum, mortemque timens, cupidusque moriri. Hinc Contremisco & Pertremisco, composita: quorum significata explicata sunt supra suis locis.

TREMOR, oris, Concussio corporis, qualis in febricitantibus, frigentibus, aut timentibus cernitur. { רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } GAL. Tremblement. IT A. Tremere, paura. GER M. Das zitteren oder schauderen. H I S. Miedo o tremblor. AN G. A trembling, quaking. } Quin & terra tremere dicitur, quum terræ motu concutitur. Virg. lib. 2. Georg. Vade tremor terris, qua vi maria alta tumescant Obicitur raptis. Cic. 4. Tuscul. Ex quo sit vt pudorem, sic terrorem

pallor & tremor, & dentium crepitus consequantur. Idem pro Flacco, Tamen id quod dixi quanto cum pudore, quo tremore, & pallore dixit? Ouid. 3. Metam. Attonitos subitus tremor occupat artus. Isenec. cap. 1. de Tranq. Tremor est quidam tranquillitatis maris.]

Tremulus, a, um, Qui valdè tremita. { רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } GAL. Tremblant. IT A. Tremante. GER M. Zitterig. H I S P. Cosa que tiembla y se estremece. AN G. That trembleth or quaketh. } Terent. Eunuch. Incuruus, tremulus, labis demissis. Mart. lib. 9. Nunc anus, & tremulo vix accipienda tribuli. Cic. de Diuin. Haud modicos tremulo fundens è gutture cantus. Horat. 4. Carm. Ode 13. Vis anus, & tamen Vis formosa videris: Ludisque, & bis impudens: Et cantu tremulo pota Cupidinem Lentum sollicitas dextra. Virg. 8. Eclog. Aspice, corrumpit tremulis altaria flammis Sponte sua.

TREPIDUS, a, um, Pavidus, timens. { רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } GAL. Qui tremble de peur, effrayé & esbahy. IT A L. Pauroso, timido. GER. Zitterig erschrocken u. zitterend. H I S P. Temeroso, apressurado. AN G L. That trembleth for feare, enciprayed. } Liu. 2. ab Vrbe. At verò curia mœsta, ac trepida encipit metu. Trepida res, dubia, & ob hoc timorem inducens. Liu. 1. ab Vrbe, Tullius in re trepida duodecim vouit Salios. [Liu. lib. 4. dec. 4. In tam trepidis rebus. } Trepidi rerum, Liu. lib. 6. dec. 4. ] Virg. 12. Aeneid. Illæ intus trepidæ rerum, per cerea castra Discurrunt, Vbi Seruius, Trepidæ rerum, nescientes quid agant, ignaræ auxiliij, incertæ, dubiæ. } Trepidus, festinus, quod qui timens, festinent gressus. { רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } Virg. lib. 3. Hic me, dum trepidi crudelia limina linquunt, Immemores locij vasto Cyclopi in antro Deserere. Seruius, Trepidi, festini, vt per timorem, non per contemptum relictus fuisse videatur: qui enim timens, festinant gressus. Lucan. lib. 2. Rapitur trepida fugiente carina. Vbi carinam trepidam vocat, aut propter timorem illorum, qui in ea vehantur: aut trepidam, id est, celerem. Hæc Seruius.

Trepidulus, diminutiuum, { רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } GAL. Vn peu tremblant. IT A. Alquanto spauentato. GER M. Etwas weniger erschrocken oder zitteret. H I S P. Que tiembla un poco, un poco temeroso. AN G. That trembleth for feare, somewhat. } Gel. lib. 2. cap. 39. Atque vbi redit Cassia, pulli trepiduli circumstrepere, oratèque matrem, &c.

Trepidè, aduerbium, Celeriter, & quasi per timorem. { רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } GAL. En tremblant, paureusement. IT A. Tremando de paura. GER. Mit forcht in et. H I S P. Temerosa y apressuradamente. AN G. Hastelic, as it were trembling. } Liu. lib. 10. ab Vrbe. Nam & statua trepidè deserta fuerant

Trepidanter, Ti idè. { רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } GAL. En tremblant de peur. IT A. Tremando de paura. GER M. Forcht sammet. H I S P. Temerosa y apressuradamente. AN G. By trembling for feare. } Suet. in Claud. Cæsare, cap. 49. Quod vt lenit trepidanter effatus, &c. [Cæ. lib. 1. de bell. civ. Trepidantius & timidus agere.]

Trepido, as, penultima correpta, Timeo, metuo, timore concutitur. { רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } GAL. Trembler de peur, estre effrayé. IT A L. Temere. GER. Von grosser forcht erschitteren. H I S. Temer, apressurar se. AN G L. To tremble for feare, to be effrayed. } Terent. in Hecyra. Trepidari sentio, cursum sursum prorsum. Terent. in Eunuch. Quid est quod trepidas? saluène saluène mihi. Cic. 3. de Orato. ex Poeta quopiam antiquo. At Romanus homo, tamen si res bene gesta est, Corde suo trepidat. Cæsar 5. bell. Gall. Tum demum Titurius, uti qui nihil ante prouidisset, trepidare & concurrere. Virg. 6. Aeneid. Ut vidè e virum, fulgentiæque arma per vmbra Ingenti trepidare metu: pars vertere terga, &c. Pro trepidabant.

Et quoniam à timentibus omnia præproperè aguntur, factum est, vt trepidare accipiatur pro festinare. { רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } Virg. 4. Aeneid. Dum trepidant alæ, saltusque indagine cingunt.

[Trepidans, antea: Ouid. 13. Metam. Video trementem pallentemque metu, & trepidantem morte futura.]

Trepidatio, ois, verbale, Trepidandi actus, metus, commotio. { רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } GAL. Tremblement, frayeur. IT A. Esso tremare o hauer spauento. GER M. Erstutterung von forcht. H I S P. Miedo, obra de tiemblar. AN G. A trembling for feare, feare. } Cic. pro Deiotaro, Num qua trepidatio? num qui tumultus? Liu. 2. ab Vrbe, Palis inter primam trepidationem abiectis.

TREPONDO, Trium librarum pondus. { רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } GAL. Trois livres. IT A. Tre libre. GER. Drey pund. H I S. Tres libras. AN G. The weight of three poundes. } Quintil. lib. 1. cap. 9. Nam dua & tre, & pondo, diuersorum generum sunt barbarismi: at duapondo, & trepondo vique ad nostram ætatem ab omnibus dictum est, & rectè dici Messala confirmat.

TRES, & hæc tria, pluralis numeri tantum. { רע"ר רב"חב"ב רע"ר רב"חב"ב. } GAL. Trois. IT A. Tre. GER. Drey. H I S P. Tres en numero. AN G L. Thre. } Nomen numerale est, notæ significationis. Virg. 5. Aeneid. Tres equitum numero turmæ, ternique vagantur Duceres. Idem 8. Aeneid. Treis imbris torti radios, treis nubis aquosæ Addiderant: rutili treis ignis, & alitis Austri. [Plaut. Mofel. sc. 2. a. 4. Testes tres aderant acerrimi.] } Trium literarum homo, id est, fur: quod tres in ea dictione tantum sint literæ. Plaut. Aulul. - tu trium literarum homo Vituperas me? } Tribus verbis, id est, breuiter. Plaut. Trinum. Pax, te tribus verbis volo. s. vel trecentis. Idem in Militie, Breuin', at longinquo sermone tribus verbis.

Tresviri, orum, idem, qui triumviri: de quibus suo loco. τρεσς ομοιοι. Plaut. in Amphitr. Qui faciam nunc si tresviri me in carcerem compegerint? [Idem Afrin. sc. 2. a. 1. Ibo ego ad Tresviro, I. Tom. ij. Ddd ij]



**Transstra,orum, gener. neut. num. plur.** Remigum sedilia in navibus. *ἰσὴν* GALL. Les bancs où sont assis ceux qui tirent à l'aviron. ITAL. *Trasstru*. GERM. Die ruderend auff weichen die sitzstühle sind. H I S P. Bancos y asientos en la galca o barca. ANGL. Seates whereon rowers do sit. } *Virg. 5. Aeneid.* furit immittis Vulcanus habentis Transstra per & remos, & p. etas abiectae puppes. Idem 4. *Aeneid.* Peccipites vigilate viri, & confidite transtris. *Ovid. 11. Metam.* Et incurvæ fumabant transtra carinæ. *Cæsar. 3. belli Gall.* Transstra ex pedibus in altitudinem confixa clavis ferrei, digiti pollicis crassitudine. Hæc etiam iuga dici solent. *Virg. 6. Aeneid.* Inde alias animas, quæ per iuga longa sedebant, Deurbat, laxatque foros. } Transstra item tigna dicuntur, quæ transversa à pariete in parietem porriguntur. *Virruv. lib. 4. cap. 2.* Trabes etiam supra columnas, & paratas & antes ponuntur, in contignationibus, tigna, & axes sub testis: si maiora spatia sunt, & transstra, & capreoli: si comoda columnæ & canterij.

**Transvehio, is.** Ex uno loco in alium veho, siue id navi fiat, siue planstro, aut etiam iumentis. *ἡγεῖται* hebetor. *δρακονίζω*. G A L. Transporter outre, charier outre. I T A. *Menar oltra*. GERM. *Über hñ führen*. H I S. *Lleuar allende*. AN G. *To carrie frome one place to another, or over.* } *Salustius in Jugurth.* Ex eo numero Mædi, & Persæ: & Armenij cum navibus in Africam transuecti, proximos nostro mari locos occupavêre. [ *Et Suet. in Cæs. cap. 58.* In Britanniam transuecti. ] In transvehendo equitem detrahere, pro dum transuectitur. *Sueton. in August. cap. 38.* } Tempus transuectum. *Tacit. lib. 13.* Abiit iam, & transuectum est tempus, quo polles videri concepisse.

**Transuectio, onis, verbale.** Transportatio, traiectio. *ἡγεῖται* maha- hîr. *δρακονίζω*. G A L. Transportement, chariement outre. I T A. *Esso condurre oltra*. GERM. *Überführen*. H I S P. *Lleuamieto allende*. AN G. *A carrying over.* } *Cic. 1. Tusc.* De quo quælo, num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus, Cocyu fremitus, transuectio Acherontis, imento summam aquam attingens, sicut enectus Tan- talus? Transuectio, item dicebatur equitum recessio, qua ante conspectum Censorum vel Principis equites præteruehebantur. *Liv. lib. 9. ab Vrbe*, Idem Fabius instituit, ut equites Idibus Quintilibus transueherentur. *Tranq. in August. cap. 38.* Equitum turmas frequenter recognovit: post longam intercapedinem reducto more transuectionis. Sed neque quempiam detrahi in præteruehendo ab accusatore passus est, quod antea fieri solebat.

**Transuerbero, as, Transfigo, traificio.** *ἡγεῖται* dikêr. *ἡγεῖται* machâs. *δρακονίζω*, *δρακονίζω*. G A L. Transpercer de coups. I T A. *Trappassare*. G B R. *Durchhin treiben, durchschlagen*. H I S. *Traspassar como con lanza o espada*. AN G. *To strike through.* } *Cic. Mario*, sed quæ potest esse homini politico delectatio, quum aut homo imbecillus à valentissima bellua lanietur, aut præclara bestia venabulo transuerberatur? *Virg. 11. Aeneid.* cuius apertum Aduersi longa transuerberat abiectæ pectus. [ *Transuerberatus scutis. Livius lib. 8. dec. 4.* ]

**Transuersus, a, um, Obliquus, Rectus.** *ἡγεῖται* bakallathôn. *ἡγεῖται*. G A L. Qui est à trauers, trauerfain. I T A. *In trauerfo*. GERM. *Überwärtig*. H I S. *Atrauerrado*. AN G. *Ouer thwartly*. } ut Linea transversa, quæ rectam lineam decussat: ut si linea recta, verbi gratia, ab ortu ducatur in Occasum, transversa dicitur, quæ à Septentrione ducta eandem mediam dissecat. *Columell. lib. 2.* Sed in arando maximè obseruandum est, ut transversus mons sulcetur. *Autor ad Herennium lib. 4.* Ecce ibi iste de transuerso, Heus, inquit, adolefcens, pueri tui modò me pullarunt, satisfacias oportet. [ *Transuersi Aquilones. Livius lib. 6. dec. 4.* Tigna transversa. *Cæs. 2. de bel. ciu.* Transuersa charta scribebantur olim epistolæ. *Sueton. in Cæs. cap. 56.* Velut fracta aut transversa tela proieceris. *Quintilianus* Transuersura Iudicem fecit Cicero. Transuersa vestigia discurrentium. *Senec. capit. 2. de Tranquillitat.* } Transuersum digitum, vel vnguem discedere: pro uerbialis hyperbole est, pro eo quod est quàm minimo spacio. *Cic. 2. Tusc.* Ab hac regula mihi non licet transversum quod a- iunt, vnguem discedere. *Idem Astic. lib. 13.* Curandum est hoc omni in vita, à sua quenque conscientia transversum vnguem non oportere discedere. *Plautus Autul.* Si tu hercle ex isto loco digitum transversum, aut vnguem latum excefferis. } Transuersus agi dicitur, qui vi & impetu quodam ab instituto depellitur. Metaphora ducta à nauigantibus, qui secundo vento recto cursu feruntur, statu aduerso transversus aguntur. [ *Senec. cap. 6. de Consolat. Mari.* Rogamus nos, ne ita vis transversos aufert. ]

**Transuersa, accusatiuus pluralis, neutri generis.** Aliquando aduerbialiter ponitur pro transversæ, & obliquæ. *Virg. 3. Eciog.* Nouimus & qui te, transversa tuentibus hircis. [ *Plaut. pseud. sc. 1. a. 4.* Transuersa cedit quasi cancer solet. *Item Gel. c. 3. lib. 7.* Transuersum trudent à rectè intelligendo secundæ res. ]

**Transuersarius, adiectiuum.** Quod in transversum ponitur. *ἡγεῖται* *ἡγεῖται*. G A L. Mis & posé de trauers. I T A. *Atrauerrado*, *poslo in trauerfo*. G B R M. *Das überwärtig gelegt wirt*. H I S P. *Atrauerrado, puesto al trauers*. AN G. *Put ouer thwartly*. } *Cæsar 2. bel. Ciuil.* Transuersaria tigna iniiciuntur, quæ firmamento esse possint.

**Transulto, ras, Transilio.** *ἡγεῖται* pasâch. *ἡγεῖται* hippês. *ἡγεῖται*. G A L. Sauter outre, tressaillir outre. I T A. *Saltar oltra*. GER. *Überhñ springen*. H I S P. *Saltar allende oltra cosa*. ANGL. *To leape over.* } *Livius 3. belli Pun.* Nec omnes Numidæ in dextro locati cornu, sed quibus desultorum in modum binos trahentibus equos, inter acerrimam sæpe pugnam in recentem equum ex fesso armatis transfutare mos erat.

**Transumo, is, Ex alio fumo.** *ἡγεῖται* *ἡγεῖται*. G A L. Prendre d'un au-

tre. I T A. *Pigliare di un altro*. GERM. *Von etnem in das ander nammen*. H I S P. *Tomar de otro*. ANGL. *To tak of an other.* } *Statius 1. Theb.* -lacrymas non pertulit vitra, Bellipotens hastam læua transfumit, & alto (Haud mora) dissiluit, &c. } Vnde quæ ex primis tabulis transcripta sunt solennitate iuris adhibita, dicuntur transfumpta, & actus ipse, transfumptio.

**Transumptio, Figura est quam Græci μεταλήθη vocant, quum ab eo quod præcedit, id quod sequitur paulatim insinuat.** *Virg. 1. Aeneid.* Speluncis additus auris. Nam ex atris intelligimus nigras, ex nigris tenebrosas, ac per hoc in præceps profundas.

**Transuo, is, ex trans & suo, adiecta vltima præpositionis litera.** *ἡγεῖται* *ἡγεῖται*. G A L. En coufant percer tout outre. I T A. *Passare del tutto*. GERM. *Durchsticken durchgehen*. H I S P. *Passar cõsido*. ANGL. *To sewe through.* } *Columell. lib. 6. cap. 4.* Media pars descripti orbiculi eadem subula transfuitur, & factæ foramine prædictæ radícula inferitur. *Cornel. Cels. lib. 7. cap. 24.* Cutis acu filum ducente transfuitur.

**Transuolo, as, pen. cor.** Volando prætereo, volando tranfendo. *ἡγεῖται* *ἡγεῖται*. G A L. Voler outre. I T A. *Transuolare*. GERM. *Überhñ fliegen*. H I S. *Vollar allende lugar*. ANGL. *To flie beyonde.* } *Plin. lib. 10. cap. 29.* Perdices non tranfuolant: Bæotix fines in Attica. } Per transfulationem ponitur pro transcurro: vel pro repente accedo, celeriter eo. *ἡγεῖται* *ἡγεῖται*. *Liv. 3. ab Vrbe.* Eques inter ordines pedum testus se ad equos recipit: transfolat inde in alteram partem suis victoriæ nuntius. [ *Momentum punctum, cursum, temporis tranfuolantis. Quintil.* Hoc audientem transfolat. ] } *Plautus in Epid. pro* transfugio posuit, Transuolauerunt ad hostes.

**Transuolito, as, are.** Frequentarium. *Lucr. lib. 1.* Inter septa meant voces, & clausa domorum Transuolitant.

**Trapes, tris, m. g. & pen. gen. prod.** Mola olearia, à τράπη, voluo, seu vtro *ἡγεῖται* *ἡγεῖται*. G A L. Vne meule en façon de table dentelée pour faire l'huile d'olive, tordoir. I T A. *Malina da oglio*. GERM. *Trappstein*. H I S P. *Alfage o muela del molino de aceite*. ANGL. *A sorte of mill to mak the oyle of oliues in.* } *Varr.* à teiçendo deducit. *Cato cap. 18.* Trapetibus locum dextra, & sinistra.

**Trapetum, ti, pen. prod.** Idem cum superiore, hoc est, ipsa mola olearia. *Virg. lib. 2. Georg.* teritur Sicyonia bacca trapetis.

**Trapetus, ti, m. gen.** Idem, sed antiquè. *Cato cap. 22.* Trapetus empiri est in Sællano numis quadriagencis.

**Trapezita, pen. prod.** *ἡγεῖται* *ἡγεῖται*. G A L. Changeurs, banquiers. I T A. *Banchieri*. GERM. *Wechsler*. H I S P. *Cambiadores*. ANGL. *Changers, bankers of whome men borowe money.* } Numularij, menseserij: *ἡγεῖται* enim vocant Græci, quam nos mensam. *Plaut. in Capt.* -lubducam ratiunculam, Quantillum argenti mihi apud trapezitam fiet. [ *Plaut. pseud. sc. 4. a. 2.* Adducite ad me ad Trapezitam Æschinum. *Idem Curs. sc. 2. a. 5.* Rem pro ista solui ab trapezita meo ]

**Trapezophoros, phori, τραπεζοφόρος.** Mensam ferens, statua pro tripode à mensam sustinendam. *Cic. ad Gallum lib. 7.* Quod tibi des. paras trapezophoron, si te delectat, habebis. Vbi interpret, Trapezophoros signum erat sacerdotis cuiusdam huius nominis, quæ cum vltima Colmo nomine omnia sacra Mineræ admittit: abat. Hæc ille ad verbum ex Suida, *Lulius Pollux* *Onomasticis suis libro*, Trapezophoron, mensam interpretatur pocula sustinentem. Vnde Cælius coniecturam capit *apud Cæronem*, hoc nomine statuam significari in eum vltim factam, ut abacum sustineret, in quo pocula reponebantur. *Vide ipsum lib. 7. cap. 12.*

**TRAPEZVS, τραπεζή.** Vulgò *Trapezunda*, Ciuitas libera ad Pontum Euxinum, in Cappadociæ finibus, vltimo monte clausa, *ut est autor Plin. lib. 6. c. 4* Ex hac vrbe ortum habuit Georgius Trapezuntius, Latinarum, Græcarumque literarum peritissimus: sed ingravescente ætate ita in omni memoria destitutus, ut vtriusque lingue profusus obliuisceretur.

**TRASYMENVVS, Vide THRASYMENVVS.**

**Trauis, as, Antiquum verbum est, quo vsus est Luc. lib. 4. pro transco.** *ἡγεῖται* *ἡγεῖται*. G A L. Trauerfer, passer à trauer. I T A. *Tranviare, irapassare*. GER. *Durchgehñ über durchgehen*. H I S P. *Trallende*. AN G. *To go awrie, or ouer thwartly.* } Qualia sunt (inquit) vitri species quæ trauiat omnis.

**Traull, ἡγεῖται hillegim. τρυλλή.** G A L. Begues. I T A. *Balbi*. GERM. *Stamier*, *Stagater*. H I S P. *Tariamudos*. ANGL. *Stutters or flammerers.* } A Græcis d'cuntur quos nos balbos & blesos dicimus. Vnde verbum *τρυλλίζω*, quod est balbutire: & *τρυλλοῦς*, ipsa balbuties. *Lucr. lib. 4.* Magna atque immanis cataplexis plena: que honoris: Balba loqui non quit, *τρυλλίζω*, muta, pudens est.

**TRBNATIVVS, Iurisconsultus, Ciceronis familiaris, epistolis eius notissimus.**

**TREBIA, ἡγεῖται.** Fluuius est prope Placentiam in Gallia Cisalpina, ex Apennino monte in Padum fluens. } GERM. *Ein flus Statu taufft auß dem berg Apennino nahe bey Placenz arhin in die Po.* } Iuxta hunc Annibal Romanos, L. Sempronio duce maxima clade affecit. *Luc. lib. 2.* -quod non in Punica nati Tempora Cannarum fuimus, Trebiæque iuuentus.

**TREBIATVS, Vmbriae populi in quarta Italia regione: quorum meminist Plin. lib. 3. c. 14.** Idem & Trebiani dicuntur. *Suet. in Tib.* Iterum eo consente, ut Trebianis legatam in opus noui theatri pecuniam ad munitionem viæ transferre concederetur, obtinere non potuit.

**Trebellicum vinum, à Plin. lib. 14. c. 6.** inter generosa Italiae vina commemoratur. Nascebatur autem in Campania, quarto lapide à Neapoli.



tribunitia potestas restituta est, Lucan. libr. 2. -truncos lace-  
rauit fimbria Crassos: Sæua Tribunitio maduerunt robora ta-  
bo. Cicero. 2. de Orat. Quum Tribunitia potestas esset consti-  
tuta.

Tribunatus, us, Ipsa tribunorum dignitas. {Tribunatus. GAL. Le-  
stat d'vn tribun. ITA. Magistrato ai tribuno. GER. Ein's sunst-  
meister ampt vnd wurde. HIS P. La dignidad de aquel tribuno.  
ANG. The firstship.} Cicero in Lelio, de Caij autem Gracchi  
Tribunatu quid expectem, non libet augurari. {Tribunatus  
legionum: Sueton. in August. cap. 38. Item Legionis (id est equi-  
tum) Idem Suet. in Claud. cap. 25.]

\*TRIBUNIANS, Nazione Gæcus, cum omnis religionis  
contemptor erat, tum verò in primis à Christiana fide abhorrens.  
Assentator & fraudulentus: vt qui Iustiniano principi persua-  
serit mortem eum non oppetiturum esse, atque in cælum cum  
carne assumpiturum iri. Quæstor Iustiniani fuit tanta vi ingenij  
præditus, vt doct. ina præstantissimus euaserit: ac nulli suo  
suo secundus. Cæterum auaritiæ eo vsque indulgens, vt lucro  
væualeius habendum semper duxerit. Nam & leges quotidie  
fermè sordida dinundatione antiquare identidem postreque  
instituerat, vt cuique commodum esset. Hic quum diu post ho-  
nore adeptum superuixisset, morbo tandem interit, nihil  
prioris molestiæ à quoquam vnquam passus. Erat enim ser-  
mone blandus, & alius suavis: auaritiæ quoque morbum do-  
ctrinæ præstantia facile obumbrare poterat. Hac ad verbum ex  
Suida.

Tribuo, buis, bui, butum, Do, largior, impertio. [proprie Tribu-  
bus largior, vt quidam volunt.] {Tribu nathan יתן עבאן לן  
עבאלק סידא. GAL. Donner, bailler. ITA. Dare. GER. Gåben.  
HIS P. A. Dar. ANGL. To giue. Plinius in Paneg. Tribuas ei suc-  
cessorem. Quid. 2. de Arte. Hæc bona non primæ tribuit natura  
iuuentæ. Ponitur aliquando pro attribuo, imputo, ascri-  
bo. יצוה עבאשכאב. ואתי דנא, ואתי דנא. Cicero, Sed hoc beneco-  
lentæ eius tribuendum est. Cic. 4. Acad. Quibus ille secundum  
fratrem plurimum tribuebat. Aliquando pro fauco, & in  
aliquem propensus sum. ואתי דנא. Cic. Craspedi, Quom vnuer-  
so ordini publicanos semper libentissimè tribueim. Pon-  
nitur interdum pro distribuere. {Tribu עבאלק. סוארין, ופיקען.  
Cic. 2. de Finibus. Omuem vim loquendi, vt iam antè Aristote-  
les, in duas tributam esse partes. Tribuere misericordiam  
est misereri. Cic. pro Milone, Quid restat nisi vt orem, obtestè-  
que vos iudices, vt eam misericordiam tribuatis fortissimo vi-  
ro, quam ipse non implorat? Sicetiam dicitur, Tribuere ali-  
cui honorem, gratiam, operam, palmam, præmia, primas, prio-  
res partes, tempus alicui rei, veniam. Legenti bonos autores  
exempla passim occurrunt. Tribuere aliquid valetudini,  
est valetudinis causa non nihil ab instituti nostri curriculo de-  
flectere, aliquid ve eius causa facere, quod aliqui facturi non  
erant. Tributum est, impersonaliter. Cicero 1. Officior. Generi  
animantium omni à natura tributum est, vt se, vitam, corpùque  
tueatur.

Tributio, onis, verbale. Actus tribuendi. {Tribu מנתן  
מאכלוכע. ופיקען. GAL. Distribution. ITA. Esso donare. GER.  
Aufgabung. HIS P. Obra de dar. ANG. A giuing, distribution.}  
Cic. 1. de Nat. deor. Hanc ἰσομερίαν appellat Epicurus, id est, æqua-  
bilem tributionem.

Tributor, is, quod. Apul. in Hermetis Asclepio, Sic & mundus  
præstitor est, & tributor omnium quæ mortalibus videntur  
bona.

Tribus, bus, {Tribu שבטות משה משה. GAL. Tribu. ITA.  
Tribu. GER. Ein sunst. HIS. Vando collacion. ANG. A ward  
or tribe.} A tributo dando, vel quòd ager Romanus primò diui-  
sus in tres partes fuerit & tres partes populi factæ: vna Tati-  
entium, à Tatio Sabinorum duce, iam amico post fœdera, & in  
partem regni à Romulo suscepto: alia Ramnium, siue Ramnen-  
sium, à Romulo: tertia Lucerum, à Lucumone. Varro enim scri-  
bit Romulum dimicantem contra Tatium, à Lucumonibus,  
hoc est, Tuscis auxilia postulasse: vni que ex his, qui sibi cum  
exercitu suppetias tulisset, recepto iam in regni portionem  
Tatio, partem vrbis assignasse, indeque regioni, in qua ille cum  
Tuscis confederasset, Tusco vico nomen esse factum. Et quia in  
tres partes populus diuisus erat, factum est, vt hæc populi partes  
tribus dicerentur: & qui singulis tribubus præerant, Tribuni:  
& pecuniæ, quæ tributum, hoc est, per tribus imperabantur, vo-  
carentur tributa. Sed postea alitæ quoque partes vrbis factæ,  
quæ similiter tribus appellatæ sunt. Nam in sex partes fuit  
distributa ciuitas, in primos secundosque Tattenses, Ramnes,  
Luceres. Quilibet ex tribubus decem curias continebat, quæ  
de nominibus Sabinorum appellatæ sunt. Hac Varro, Plutar-  
chus, & Asconius. Dissentit paulum ab his lib. 1. Linius, scribens,  
à Romulo centurias equitum tres fuisse conscriptas. Ramnen-  
ses, & Tattenses & Luceres: nec videtur ex stimare totum po-  
pulum in hos distributum, sed solos Equites. Tribus autem sta-  
tutum ab initio quatuor esse factas asserit, vrbe quadrifariam se-  
cundum colles & regiones diuisa: tribusque non à numero  
ternario, sed à conferendo tributo appellatas existimat. Qua in  
re optime cum Lilio conuenit Plinius, qui quatuor ab initio vr-  
banas fuisse tribus affirmat, Suburrinam, Palatinam, Collin-  
nam, & Exquilinam, ita appellatas à partibus vrbis in quibus  
habitabant. Ciceronis verò ætate vrbis in xxxv. tribus erat di-  
uisa: quod ipse cum plerique alii in locis, tum aperitissimè o-  
stendit in orationib. contra Rull. de Lege Agraria. Harum nomina  
erant Amylia, Arniensis, Cornelia, Claudia, Collina, Crustumina,  
Exquilina, Falerina, Fabia, Galeria, Lemonia, Mæcia, Narni-  
ensis, Otriculana, Ostentina, Palatina, Papyria, Pollia, Popu-  
lia, Pontina, Publilia, Papinia, Quitina, Romulia, Sergia, Su-

burrana, Scaptia, Stellatina, Sabatina, Terentina, Tromentina,  
Velina, Veientina, Veturia, & Volitina. {Tribus vnde dicitur,  
Plutarch. in Rom. Tribus etiam Curias appellatas Sext. Pomp.  
tradit. Tribus & Decuriæ dicuntur pro loco, iure & homi-  
nibus. Gellius cap. 7. lib. 18. Tribus explere: Linius 3. ab Vrbes  
Plaut. Capt. sc. 1. a. 3. In Tribu aperto capite condemnant reos.  
Item Tribu remoti, Liu. lib. 5. dec. 5.]

Tribuarius, a, um, adiectiuum, Quod ad tribus pertinet. {Tribu-  
arius, ouatias. GAL. De tribu. ITA. Di tribu. GER. Der  
sunst. HIS. De tal vando. ANG. Of wardes or tribes.} vt tri-  
buarium erimen, tribuaria res. Cic. pro Plancio. Itaque hæsitans  
tem te in hoc fodalitiorum crimine tribuarius ad communem  
ambitus causam te conuulsi.

Tribulis, generis masculini, pen. pro. Qui ex eadem est tribu. {Tribu-  
lus, GAL. D'vn mesme tribu & ligee. ITA. Della mede-  
sima tribu. GER. Ein sunsttruder. HIS. Cosa de mesme vando,  
lmaze y collacion. ANG. Of the same ward and tribe.} Horat. 1.  
Epist. 13. Vt cum pilleolo soleas conuiuia tribulis. Cicer. Senio.  
lib. 13. Lucio Cossinio amico, & tribuli tuo valde familiari vtor.  
Liu. 2. ab Vrbe. Vetus Claudia tribus, additis postea nouis tribu-  
libus, qui ex eo venient agro, appellata. Mart. lib. 9. Non anu-  
& tremulo vix accipienda tribuli.

Tributum, aduerbium, Per singulas tribus. {Tributum, GAL. Par  
tribus, de tribu en tribu. ITA. Per tribu. GER. Durch die sunst  
von etner sunst sur anderen. HIS. De collacion en collacion. ANG.  
By euerie tribe or ward.} Cic. Attico lib. 4. Populo tributum domi-  
l. æ sitis fecerat.

Tributum, ti, A tribubus Varro dictum ostendit, quòd ea pecu-  
nia quæ populo imperata erat, tributum à singulis pro portio-  
ne census soluebatur. {Tributum, ouatias, ouatias, ouatias. GAL. Tribu-  
tulo, taile. ITA. Tributo. GER. Steuer/steigung. HIS. El tribu-  
tulo o pecho. ANG. 1. Tribute, tole.} Festus, à tribuendo derivato  
videtur, Tributum (inquit) dictum est, quia ex priuato in publi-  
cum tribuitur. Cicero 2. Officior. Danda etiam est opera, ne  
quod apud maiores nostros sæpe fiebat, propter ararij tenuita-  
tem, insidiatatèque bellorum tributum sit conferendum. Out-  
dium de Nuce, Fœlix, secreto quæ nata est arbor in agro, Et soli  
domino ferre tributa potest. Stat. 4. Syl. 1. Restat Bactra nouis, re-  
stat Babylon tributis fœnari. Dicitur & Tributus. Plautus in Ep-  
pid. Tributus maior penditur.

{Tributum conferre dicitur pop. Rom. Scipioni quòd dotem  
eius filiabus dedit. Tributum in publicis, oib. & viduz. Plutarch.  
in Publico.]

Tributarius, Qui soluendo tributo obnoxius est, stipendiarius ve-  
tigalis. {Tributarius, ouatias. GAL. Tributaire, qui paye tribut.  
ITA. Tributario, che paga tributo. GER. Der steuer oder steigung  
vnderworfen. HIS. Pechero. ANG. That payeth tribut or tole.} Iu-  
stinianus li. 1. Sed ciuitates, quæ Mædorum tributariæ fuerant. Plin.  
lib. 12. cap. 1. Et iam ad Morinos vsque peruecta, ad tributariam  
etiam pertinens solua, vi gentes vectigal & pro umbra pendunt.  
{Velleius: Tributaria facta Asia.]

Tributorius, adiect. {Tributorius, vel ouatias. GAL. Appartenant à  
contribution. ITA. Perinente à tributo. GER. Zur steuer oder steigung.  
HIS P. Perinescente à tributo. ANG. Belonging to be distributed  
or to tribut.} Vnde Titulus Digestorum lib. 14. de Tributaria actio-  
ne. Vlp. Ibidem l. Illud quoque. Si cuius dolo factum est quomi-  
nus ita tribueretur in eum tributaria datur, vt quantum minus tri-  
butum sit quàm debuit, præstet.

TRICCA, aut potius Tricca per duplex ἐπιπλοκή, Steph. Vrbis Theſſaliæ,  
non procul à sinu Pægæico, id nominis sortita à Tricca Penei si-  
lia. {Fuit & Tricca alia in Apulia Dauniorum, quam cum Api-  
na vicino oppido tanta Diomedes ignominia euerit, vt in pro-  
uerbij ludibrium traſſerint. Quoties enim rem futilem ac nu-  
gatorium ostendere volumus, Tricas & Apinas nominamus. Vide  
de in ditione APINA.]

TRICCA, Capilli pedibus pallosum gallinaceorum inuoluti: ita di-  
cti, quasi τριχίς, teste Nonio: qui quoniam gressum illorum im-  
pediunt, factum est, vt omnia impedimenta Tricæ vocentur:  
{τριχίς. GAL. Empeſchemens. ITA. Intricamenti, GAL. Em-  
pachos. ANG. Heares about pullaines feet, all trifles that indreth a-  
ny businesse.} Turpilus Demivrgo, vt citatur à Nonio, ludicia, li-  
tes, turbas, tricas, contentiones maximas. Varro in oratione sua,  
apud eundem Nonium, Putas eos non citius Tricas Atellanæ,  
quàm eundem extricatorum? [Plaut. Cure. sc. 2. a. 5. Quas tu tricas mihi  
narras?] Hinc Intricare dictum est, pro eo quod est inuol-  
uere, & implicare, vt annotauit idem Nonius, citans Afranium  
in Epist. Ita intricauit huius hanc rem temeritas. Item Extrica-  
re pro explicare. Plautus Epidico, Alitua ope exolnam, extri-  
cabor, alitua inde ex impedimentis liberabor. {Tricas ite-  
m accipimus pro nugis, & rebus nihili. Plautus Rudente, Elo-  
quere properè, celeriter. L. numos trecentos. c. Tricas. In  
qua significatione etiam Tricas & Apinas dicimus, proverbiali  
nimirum metaphora res vilissimas significantes. Martial. lib. 14.  
Sunt Apinas, Tricæque, & si quid vilius istis. Ortum creditur  
proverbium [ab Apina & Trica] duobus Apuliz oppidis bisce  
nominibus dictis, quæ Diomedes nullo negotio euerit. [Plin-  
nius confirmat eum sic scribit] libro 3. cap. 11. Diomedes sibi de-  
leuit gentes Monadorum, Dardorumque, & vrbes duas, quæ in  
proverbij ludicrum vertere, Apinam & Tricam, Vide Erasmi  
Adagia.]

\*TRICASTINI, Populi sunt Galliz prope Druentiam fluium.  
Hinc Tricastinus, Adiectiuum, vt Fines Tricastini. Silius lib. 3.  
Iamque Tricastinis iucedit finibus agmen.

TRICENTUS, a, plu. num. Triginta. {Tribus schelofschm. reuirtum.  
GAL. Trente. ITA. Trenta. GER. je dreißig. HIS PAN.  
Tom. ij. Ddd iij







pellarunt. *Virg. I. Georg. Magno tellus percussa tridenti. Plin. lib. 9. c. 35.* Thynti à gubernaculis non separantur, ne tridente quidem in eos sæpius iactò terri.

**Tridentifer**, a, um, pro Neptuno, *quatuor pedes. Ouid. 8. Metam. o proxima terræ Regna vagæ dixi sorte tridentifer vnda.*

**Tridentiger**, pen. cor. *Iam Ouid. 11. Metam. Quàmque tridentigero tumidi genitore profundi.*

**TRIDENTIUM**, ri, Velgò *Trento. Rhætiæ oppidum, ad Athesim fluvium, in Alpium angustissimum: à quo Tridentini, quorum meminit Plin. lib. 3. c. 19. { GERM. Die stant Trtende }*

**Triduum**, tridui, Spatium trium dierum. *tridua, à quo Triduanus, a, um. { Teriuegi. GAL. L'espace de trois iours. ITA. Tre di. GERM. Drey tag. HISP. El espacio de tres dias. ANG. The space of three dayes. } vt Triduanæ induciæ, in tres tantum dies pactæ. Plin. Epist. 62. Et qui audire triduo velint, inveniuntur. { Plaut. Men. sc. 4. a. 2. Si triduum hoc hic erimus, arbores in te cadent. Idem Afin. sc. 4. a. 2. Triduum hoc vnum modo abtens. Idem Cur. sc. 3. a. 1. Triduum hoc non finam te esse in domo, &c. Idem pseu. sc. 3. a. 1. In hoc triduo euoluam argentum tibi. } Cic. 2. de Legib. Cotra censer habendas triduum ferias, & porco fœmina placulum pati. Idem pro Mil. Clodius respondit, triduo illum, ad summum quadriduo periturum.*

**Triennis**, ne, Quod est trium annorum. *{ Teriuegi. GAL. De trois ans. ITA. Di tre anni. GERM. Dreyjârige. HISP. Cosa de tres annos. ANG. Of thrie yeares. }*

**Triennium**, nij, Spatium trium annorum. *{ Teriuegi. GAL. L'espace de trois ans ITA. Spatio di tre anni. GERM. Drey jar. HISP. Espacio de tres annos. } Cic. 4. Verr. Triennium prouinciam obtinuit. Idem ad Quint. frat. lib. 1. Præclarum est enim summo cum imperio fuisse in Asia triennium. [Plaut. Milit. sc. 3. a. 2. Noster est circiter triennium. (id est abhinc.) Idem Mostell. sc. 1. a. 1. Triennium iam hinc abest. Idem Mostell. sc. 2. a. 2. Triennio post Agypto aduenio domum, &c.] Ouid. 9. Meta. Ismaricæ celebrant repetita triennia Bacchæ.*

**Triens**, tis, Tertia pars assis, hoc est, vnciæ quatuor. *{ Teriuegi. GAL. Vn denier, la troisieme partie d'un tout, quatre onces. ITA. Vn denaro, quattro onze. GERM. Der drei theil eines a. s. o. der schillinge ist ein vier. HISP. La tercera parte de un entero, quatro onças. ANG. Four ounces, the fourth part of any thing. } Cic. Attic. Dolabellam video Liuiæ testamento cum duobus cohæredibus esse in triente, hoc est, in tertia parte totius hæreditatis. ¶ Erat item Triens nummuli genus, valens tertiam assis partem. Iuuen. Satyr. 3. Non habet infœlix, quem porrigat ore trientem. ¶ Item sumitur pro calice quatuor continente cyathos. Propert. lib. 3. Quum fuerit multis exacta trientibus hora. Persius Satyræ 3. calidumque trientem Excutit è manibus. ¶ Triens item apud Vitruuium accipitur pro tertia pedis parte. Vnde Trientalis materia dicitur, quæ est crassitudine quatuor vnciarum, siue quatuor pollicum. Nam in mensuris, teste Budeo, vnciæ accipiuntur pro pollicibus, Duodecim si quidem pollices constituunt pedem.*

**Trientarius**, a, um: Hinc Trientaria dicitur vsura, quum quaterni aurei in centenos quotannis penduntur.

**Trientalis**, nis, n. g. Vasis genus, tertiam partem sextarii capiens. *Persius Satyr. 3. calidumque triental Excutit è manibus. Quo tamen in loco alij legunt Trientem, vt iam dictum est.*

**Trientalis herba**, Quæ altitudine æquat tertiam pedis partem, hoc est, pollices quatuor. *{ Teriuegi. GAL. Trientaria, dicitur vsura, quum quaterni aurei in centenos quotannis penduntur.*

**Trientarius**, quod est vnus trientis, vt trientarium fœnus, apud *Capitolinum in Anton.*

**Trierarchus**, chi, mascul. gen. *τριεραρχος. Præfectus triremis. Nam à Græcis τριεραρχος dicitur, quem nos triremem vocamus. Cicero. 3. Ver. Qua de re Charidemum Chium testimonium priore actione dicere audistis, sele quum esset trierarchus, &c.*

**Trieres**, huius trieris, gen. scem. pen. prod. *τριερης, Nauis oblongæ genus est, quam Latini à tribus remorum ordinibus Triremem vocant.*

**Trietericus**, a, um, *{ Teriuegi. GAL. De trois ans. ITA. Di tre anni. GERM. Das ist zum dritten mal beschicht drey jârige. HISP. Cosa de tre annos. ANG. Of thrie yeares. } Triennalis, sine quod tertio quoque anno fit. ¶ Hinc Trieterica appellata sunt sacra Bacchi, quæ tertio quoque anno sumptuosiora annuis eius Orgiis agitabantur. Instituta eniam sunt, quum ex India victor Liber pater redisset, à triennio quo peregrinatus est. Virg. 4. Æneid. vbi auditò stimulant Trieterica Baccho Orgia, nocturnusque vocat clamore Cithæron. Ouid. 6. Metamorph. Tempus erat, quo sacra solent Trieterica Bacchi Sironiæ celebrare iurus. Nox Trieterica. Stat. 2. Theb. non hæc trieterica vobis Nox patrio de more venit.*

**Trieteris**, pen. prod. genitiuo trieteridis. *{ Teriuegi. GAL. L'espace de trois ans ITA. Tre anni. GERM. Ein seit von drey jahren. HISP. Tres annos. ANG. The space of thrie yeares. } Spatium trium annorum. Stat. lib. 4. Theb. Ludus & atra sacrum recolet trieteris Ophelten. Martialis lib. 6. Aspicias vt paruus, nec adhuc trieteride plena Regulus, auditum laudet & ipse patrem. Cic. 3. de Nat. deor. Quintum Niso natum, & Thione, à quo trieterides constitutæ putantur.*

**Trifarium**, aduerbium, Tripartitò, tribus modis. *{ Teriuegi. GAL. En trois sortes & manieres. ITA. In tre parti o modi. GERM. Dreyerley weis. HISP. En tres maneras. ANG. Threesoldlye. } Lin. 5. ab Vrbe, Trifarium Romam muniebant.*

**Trifariè**, aduerbium, trifariam. *τριχῆς. Diomedes Grammat. lib. 1. Trifaricè ordinanter.*

**Trifarius**, ria, rium, Triplex. *{ Teriuegi. GAL. Triple, de trois doubles. ITA. Di tre doppi. GERM. dreyfachen weis. HISP. Cosa que tiene tres dobles. ANG. Treefold. } Lin. lib. 3. Ita trifariam adortus castra circouenit.*

**Trifarum**, cis, omnis gen. Tres fauces habens. *{ Teriuegi. GAL. Qui a trois gaeules. ITA. Che à tre bocche. GERM. Das drei schind hatt. HISP. Cosa que tiene tres gargantas. ANG. That hath three gullettes. } vnde peculiari epitheto vocant Poetæ Cerberum trifaucem. Virg. lib. 6. Æneid. Cerberus hæc ingens latratu regna trifauci Personat.*

**Triferus**, ra, rum, Ter fructus in anno ferens. *{ Teriuegi. GAL. Qui porte fruit trois fois l'an. ITA. Che frutifica tre volte all anno. GERM. Das drey mal in jedes jar frucht tregt. HISP. Cosa que frutifica tres vezes cada anno. ANG. That beareth fruite three tymes in one year. } Colum. lib. 5. c. 10. Omnes etiam bifera & trifera. Plin. lib. 16. c. 17. Vites quidem & triferæ sunt, quas ob id infanas dicunt, quoniam in iis alia maturescunt, alia turgescunt, alia florent.*

**Trifidus**, da, dum, pen. cor. Quod in tres partes diuidi potest. *{ Teriuegi. GAL. Fendu en trois, qui a trois pointes ou fourchons. ITA. Fesso in tre o vero ch'ha tre punte. GERM. Drey spitzig das man in drey stua abtheilen mag. HISP. Hendido in tres partes. ANG. That may be deuided or cleouen in to three partes. } Vnde proprium orbis terræ epitheton est, qui in tres diuisus est partes. ¶ Flamma trifida, id est, fulmen trifidum Ouid. 2. Metam. Naiades Hesperia trifida sumantia flamma Corpore dant tumulo. Hasta trifida. Vale. Flac. 1. Argon. Cuspis trifida, Neptuni tridens. Claud. lib. 4. de rapte Proserp.*

**Trifinum**, Dicitur vbi trium agrorum terminus est. *{ Teriuegi. GAL. Trifinum, ait Siculus Flaccus, dicebatur locus, in quem tres possessores attingebant, quo in loco omnes tres sacrum faciebant, & termini ponebantur.*

**Trifolium**, Herba est à tribus folijs, quæ in singulis habet germinationibus, appellata. *{ Teriuegi. GAL. Treffle. ITA. Trifoglio. GERM. Rtee. HISP. Trebol. ANG. An heerbe with three leaues. } Eius tria sunt genera: ex quibus menyantes vocant Græci, quod maiore est folio: cui adulto bituminis inest odor: vnde asphaltion nonnulli appellarunt, in coronarum vsu commendatum. Alterum à folij acumine oxytriphylon cognominat. Tertium omnium minimum in præcis passum prouenit. Vide Plin. lib. 21. cap. 21.*

**TRIFOLIVM**, Campaniæ oppidum fuit, à quo ager Trifolinus dicitur est, vini non proflus igaobilis ferax. *Iuuen. Satyr. 8. Te Trifolinus ager fœcundis vitibus implet. Et Trifolina vitis. Martialis lib. 13. Non sum de primo, fatcor, Trifolina Lyxo: Inter vina tamen septima vitis ero.*

**Triformis**, me, Tres habens formas. *{ Teriuegi. GAL. Qui a trois formes ou figures. ITA. Chi ha tre forme. GERM. Das drey gestalt hatt. HISP. Cosa que tiene tres formas o figuras. ANG. That hath thre shapes. } vt, Canis triformis Cerberus. Seneca Herc. Oesæo: Diua triformis Heate. Horat. 3. Curmimum, Ode 22. Montium custos, nemorūque virgo, Quæ laborantes vtero puellas Ter vocata audis, admissisque letho Diua triformis.*

**Trifur**, Furcæ simus, siue eximius fur. *{ Teriuegi. GAL. Trifur, plus que larrou. ITA. Più che ladro. GERM. Ein dreyfacher diebstahler. HISP. Grande y famoso ladron. ANG. A great or common thief, or sheep stealer. } Nam particula τρις in compositione augendi vim habet. Plautus. Non fur, sed trifur. ¶ Sic Trifurcifer dicitur, id est, insignis furcifer. Plaut. in Rud. Tū trifurcifer mihi audes inclementer dicere?*

**Trifurcæ**, adiectiuum, Quod tres furcas habet. *{ Teriuegi. GAL. Qui a trois fourchons, fourchu en trois. ITA. Di tre forcelle. GERM. Drey spitzig wie ein gabel. HISP. Cosa que tiene tres horcas. ANG. Threeforked. } Colum. lib. 5. cap. 10. Trifurcam maximè ponito, ea extet minimè tribus pedibus. Trifurcæ lamina, quæ in tres partes furcata sunt, Colum. de Arb. c. 20. Scimitra, trifurca maximè ponito: ea extet supra terram tribus pedibus.*

**Trifurcifer**, pen. cor. *τριφυρκατος, ελεπικατοτος, Plusquam furcifer, vel maximus fur. Plaut. Aul. [sc. 1. a. 2.] Vituperas me? A. Etiam fur trifurcifer. Idem Rud. Tū trifurcifer mihi audes inclementer dicere.*

**Triga**, gæ, Vehiculi genus, quod tribus trahitur equis: quasi triaga: à tribus equis iunctis. *{ Teriuegi. GAL. Chariot à trois cheuaux. ITA. Carro da tre caualli. GERM. Ein wagen fur den man drey ross spannet. HISPAN. El carro de tres cauallos. ANG. A cart drawn with three horses. } in Pandectis lib. 31. Re, si triga vanierit, retinenda erit rota: sed & si quadrigæ, redhibeatur.*

**Trigarius**, rij, Trigaram agitator. *{ Teriuegi. GAL. Chartier qui conduit trois cheuaux. ITA. Carrattiera d'un carro tirato da tre caualli. GERM. Ein fûrman eines wagens mit drey rossen. HISP. Carro tirero de carro de tres cauallos. ANG. That guideth thre horses in one cart. } Plin. lib. 28. c. 17. Feruntque & Neronem principem hac potione recreari solitum, quum sic quoque se trigario approbare vellet.*

**Trigamus**, pen. cor. *τριγαμος, Qui tres duxit uxores: nam τρεις nuptias significat.*

**TRIGARIVM**, rij, Locus iuxta campum Martium, vbi trigarum curule certamen fiebat. *Plin. lib. vii. c. 13. Ne equos quidem in trigariis præferri villos vernaculis animaduerto.*

**Trigemini**, tantum pluraliter, Tres vno partu editi, tergemini. *{ Teriuegi. GAL. Trois nez d'une ventree, trois gemeaux. ITA. Tre figliuoli nati à un parto. GERM. Drey kindren einer geburt geboren. HISP. Tres mellizos. ANG. Three borne at one tyme of one mother. } Plin. de Viris illust. Bellum Albanis indixit, quod trigeminorum certamine finiet. Col. lib. 7. cap. 6. de capellis, Partem autem si est generosa proles, frequenter duos, nonnunquam trigeminos.*



**Trinta**, ANG. *Threttie*. } quasi trigeni, g in c mutata, ea forma, quæ vicenos dicitur pro vigenis. *Plin. lib. 9. c. 36*. Latens sicut iurices circa Cavis exortum tricenis diebus. } **Tricenæ** amphoræ. *Colum. lib. 3. cap. 3*. At si qui cum scientia sociaverint diligentiam, non ut ego existimo tricenas vel quadragenas certe: sed ut Græcicus minimum computans, licet inquit, amphoras vicenas percipiat ex singulis iugeribus.

**Tricenarius**, a, um, *τρικενος* τριένος, vt, Vites tricenariæ. *Var. lib. 2. ca. 2*. Nō necitem in Agro Euentino, à quo tibi tricenariæ appellatâr vites, quod i iugum tricenas amphoras reddat?

**Tricenteni**, pen. prod. *Triceni*. } *τρικένος* *schelâsch meóth. τρεκατόμοι, α, γ.* GAL. Trois cents. ITAL. *Trecenio*. GERM. je drey hondert. HIS. *Tres cientos*. ANG. *Thrie hundred*. *Colum. lib. 5. cap. 2*. Quoniam sex latera sunt, quæ consummata fiunt duo milia tricenteni & quadraginta.

\***Tricentes**, Aduerb. *Mart. lib. 5*. Dederas Apici bis trecenties ventri, Sed adhuc spererat centies tibi laxum.

**Tricephalus**, pen. cor. *τρικεφαλος*. idem quod triceps, hoc est, tria habens capita: vnde Cerberus à Poetis Græcis hoc epitheto insignitur.

**Triceps**, Trium capitum. } *τρικεφαλός*. GAL. Qui a trois visages, ou trois testes. ITAL. *Che ha tre teste*. GERM. *Dreyköpffig*. HIS. *Cosa de tres cabeças*. ANG. *That hath three heads*. } *Seneca in Hercule furente*, Tricipitem secum belluam manibus trahens. *Cic. in Orat.* Quid in verbis iunctis, quam scitè insipientem, non insipientem iniquum, non inæquum tricipitem, non tricipitem? *Idem i. Tusc.* Dic quæso, num te illa terrent, triceps apud inferos Cerberus? *Quintius 8. Metamorphos.* Tūque triceps Hecate.

**Tricesimus**, a, um, pen. cor. Vltimus ex triginta. } *τρικεσμός*. GAL. Trentesimo. ITAL. *Trentesimo*. GERM. *Der dreyzigste*. HIS. *Trenta in orden*. ANG. *The thirtieth in order*. } *Cic. ad Attic. lib. 6*. Tricesimo quoque die. *Plin. lib. 17. c. 23*. Ante tricesimum sextum mensem attingi falec vetantur. *Horat. l. i. Serm. Sat. 9*. Hodie tricesima sabbatha.

**Trichias**, *τρίχιας*, Piscis est ex genere saxatiliū, bis quotannis pariens. Quidam Sardaū interpretantur. *Plin. lib. 9. cap. 51*. Piscium autem lupus, & trichias bis anno parit, & saxatiles omnes. *Idem libro 9. cap. 15*. Intransium Pontum soli non remeant trichiaz.

**Trichiasis**, *τρίχιασις*. Morbus mammarum, qui in lactantibus mulieribus prouenit ex pili haustu. } Hoc item nomine dicitur rima circa spinam in longum producta, sed ad eò exilis, vt vitium fugiat: quæ non raro mortem affert.

**Trichila**, orum, *τρίχια*, Nonnulli interpretantur vasa, tria habentia labra, è quibus liquor effluere possit. Quod si verum est, penultima debet produci, vt pote quæ e diphthongo scribitur. *Columella* tamen corripit libro 10. scribens, Tūm modò dependens trichili, modò more chelydri Sole sub æstiuo gelidas per graminis vmbra Intortus cucumis, prægnansque cucurbita terpit. Aut igitur *Columella* vocalem præpositiuam è diphthongo abiicit, aut aliud quærendum est vocis huius etymon. Apud *Cæsarem de bello Pompeiano*, Trichilon accipi videtur pro vestis stragulae genere tenuissimo: quod & annotauit *Caluus Rhodiginus lib. 8. cap. 11*. qui vocis huius originem *τριχίλον* repetit. Verūm hoc *Columella* loco iam citato nullo modo conuenit.

**Trichinus**, a, um, adiectiuum obsoletum, tardum & quasi impeditum significat, vel siccum, vt sunt capilli, qui Græcè *τρίχιν* dicuntur. *Varro in Eumenidib.* Quod tunc quæstus trichinus erat, nunc est vber, vt quæstus sit magnus. *Ex Nonio*.

**Trichitis**, *τρίχίτις*, Aluminis genus, quod alio nomine schiston à quibusdam appellatur, in capillamenta quædam tenuia dehiscens, vnde trichitidis nomen accepit. *Vide Plin. libr. 35. cap. 15*.

**Trichomanes**, *τρίχιδαν*. Herba est, filici similis, sed minor, quæ Capillarem herbam Romani luxuria capillitij, officinæ *Polytrichon* appellant. *Vide Plin. lib. 22. c. 22*.

**Trichrus**, *τρίχρος*, Gemmæ nomē, à tribus coloribus impositum, quos reddit coti atrita. *Plin. lib. 37. cap. 10*. Trichrus ex Africa est: sed tres succos reddit: à radice nigrum, medio sanguineum, summo candidum.

**Tricies**, aduerbium, Triginta vicibus. } *τρεκατοκίς*. GAL. Trente fois. ITAL. *Trente volte*. GERM. *Dreißig mal*. HIS. *Trenta vezes*. ANG. *Threttie tynes*. } *Linium 8. bell. Pun.* Pecunæ in ærarium tulerunt sextertium tricies octoginta millia æris. *Cic. 3. Verr.* His nominibus solis Cn. Dolabellæ m s ad tricies litem esse æstimatam.

**Triclinium**, nij, Conclauē, cœnaculum. } *τρικλίνιον* *schelâsch killešchôn* *τρίκλιον*. GAL. Chambre où on prend le repas de dîner & souper. ITAL. *Camera, ridotto da conuiuio*. GERM. *Ein saß oder tammel da man esset han den namen von dreyen gürschentreten / wie die bey den alten vñb die tisch sin brauch gewes. n scid.* HIS. *La sala o camera o estan tres mesas en fiesta de bodas o combite*. ANG. *A parlor or oher place tho dine or suppe in.* } Erat enim locus in quo discumbebant, & cœnabant, & à tribus lectis, quos in eo sternebant, nomen habens. Nam tres mensas in conuiuio apponere veteres solebant, & cubantes cœnare. Hinc *Horat. l. i. Serm. Sat. 4*. Sæpe tribus lectis vides cœnare quaternos, E quibus vnus aet quauis aspergere cunctos, Præter eum qui præbet aquam. *Iuuen. Satyr. 5*. ego duos post Silibuit mensis neglectum adhibere chærem Tertia in vacuo cessaret euleitra lecto, Vnà sumus, ait. Ex quibus *Iuuen.* verbis apertissimum, est, triclinium discubitorium tribus fuisse instructum lectis, atque inde nomen accepisse. Et quamuis *τρικλίνιον* sit dictio merè Græca, ita tamen recepta est in Latinam colouiam, vt ea vitamur tanquam Latina. *Quintilia*

*nus*, Vix eo limen egresso, triclinium illud supra conuiuas corruit. In eadem significacione *Cicero* Conclauis vocabulo vsus est, eandem cum *Fabio* referens historiam *lib. 3. de Orat.* Hoc interm (inquit) spatio conclauē illud vbi epulabatur Scopas, concidit. Quinetiam *Vitruuius lib. 4*. manifeste triclinia inter conclauium genera annumerat. In tricliniis, inquit, cæterisque conclauibus, maximus est vsus laminum. } Aliquando triclinium accipitur pro ipsis lectis, & reliquo discubitus apparatu. *Cic. 4. Verr.* In foro sibi triclinium strauerat. Quod explicans paulò post subdit, Imperauit vt in foro sibi medio lecti sternerentur.

\***Triclinio** dictus est architriclinius, triclinij præfectus, cui instruendi, ornandique triclinij cura incumbit. } Legitur & biclinium apud *Plaut. in Bacchid.* pro cœnaculo duobus tantum lectis instrato, Græci *δικλίνιον* appellant. Aduertite (inquit) *Mæsi. loche*, & tu *Pistoclere*, iam facite in biclinio cum sua vterque amica cubitum catis. *[Sueton. in Cæsar. cap. 47]*. Duobus tricliniis coniuuari. *Idem in Claudio cap. 4*. Triclinium sacerdotum curare. }

**Tricliniaria**, orum, Aulæa, siue vestes stragulae, quibus triclinia ornantur. } *τρίκλινια* *στρουγαλα*. GAL. Tapifferie ou vestemens pour orner telle chambre. ITAL. *Tappozarie, o vestimenti per ornare quella camera*. GERM. *2. ppich oder d. den mit wetch. n man ein soltlet in dem manisset.* HIS. *Topetas o vestiduras para assejar tal sala o camera*. ANG. *Arres or tapestrie for à parler*. } *Plin. lib. 19. cap. 39*. Quæ purpura quis non iam tricliniaria facit? *Varro l. de Re rust. c. 13*. Qui elaborant vt spectent sua æstiuæ tricliniaria ad frigus Orientis.

**Tricliniarius**, a, um, & Tricliniarius, tricliniare. } *τρικλινιάριος*. GAL. Appartenant à telle chambre. ITAL. *Pertinente à tale camera*. GERM. *Das zu einem z. d. sat mit dreyen gaurschent vmb ein bett gehdrt*. HIS. *Pertenescente à tal camera*. ANG. *Belonging to such a parlor or chamber*. } Quod ad triclinium pertinet: vt *Mappæ tricliniaries* & lecti tricliniaries. *Plin. lib. 37. cap. 2*. Lectos tricliniaries tres.

**Tricolon**, pen. prod. } *τρίκλων*. GAL. De trois membres. ITAL. *Di tre membri*. GERM. *Das drey stuct oder glied hatt*. HIS. *Cosa de tres miembros*. ANG. *Of thrie members*. } A Græcis dicitur, quod nos trimembre venter possumus. Vnde certa quadam Odorum genera, quæ triplici carminis genere veluti tribus constant membris, tricola dicuntur: cuius generis non pauca sunt apud *Horatium*.

**Triconos**, Contentiosi, & rixarum peramantes. } *τρίκωνος* *ανσ. ché madhôn. d. v. p. d. s.* GAL. L. Trigaux, querelleux, noiffis, hargneux. ITAL. *Fastidiosi, contentiosi*. GERM. *Stâd. rige tent / dem nit wirt mdtz wol ist.* HIS. *vorhosos o porhosados*. ANG. *Men of debat or strife, contentious felles*. } Vnde *Iul. Capitol. in Ælie Vero*, fertur & nocte per pete alea luisse, quum in Syria contentioser id vitium: atque in tantum vitiorum Gracianorum, & Neronianorum, ac Vitellianorum fuisse æmulum, vt vagaretur nocte per tabernas ac lupanaria, obrecto capite cucullione vulgari viatorio & commiseretur cum triconibus, & committeret rixas d simulans quis esset, sæpèque absctum luuda facie rediisse, ac in tabernis agnitum, quum se se absconderet.

**Tricoccus**, ci, *τρίκωνος*, Genus heliotropij quod alio nomine scorpionon appellant, eò quòd semen ferat scorpionis caudæ nō dissimile. *Autor Plin. lib. 22. c. 21*. Apud *Dioscor. lib. 1. cap. 13*. genus est mespili, buxæ spinæ similitudine, pomum ferens exigui mali magnitudine, in quo tria sunt officula, à quibus tricoccus dicta quasi trigonia, siue trionia.

**TRICONGIVS**, *τρίκωνος*, Cognomen Nouelli Torquati Mediolanensis, qui gest s honoribus à Prætura ad Proconsulatum vsque peruenerat. Hic tribus congijs epotis, spectante miraculi gratia Tiberio principe, præclarum cognomen sibi vindicauit. *Vide Plin. lib. 14. c. 22*.

**Tricornis**, aris, Nugas ago, ineptio. } *τρίκωνος* *αυρα, βρωλοχά*. GAL. Bauer, bourder, dire choses frivoles. ITAL. *Cianciare*. GERM. *Stim*. HIS. *Desuariat en vanas palabras*. ANG. *To dallie, to triffle or toy with trifling words*. } *Cic. Attic.* Virus Vectenum acculat tricornem scilicet. Nonnunquam accipitur pro rixati, *εξήν* *Idem eudem*, Publius tecum tricornatus est.

**TRICORNIS**, ne, Quod tria cornua habet. } *τρίκωνος*. GAL. Qui a trois cornes. ITAL. *Di tre corni*. GERM. *Das drey hōner hatt*. HIS. *Cosa de tres cuernos*. ANG. *Three horned*. } *Plin. lib. 8. c. 21*. Indicos boves vnicornes, tricornesque.

**TRICORPOR**, oris, penult. cor. adiectiuum, Habens tria corpora. } *τρίκοπος*. GAL. Qui a trois corps. ITAL. *Chi a tre corpi*. GERM. *Das drey tesh hatt*. HIS. *Cosa compuesta de tres cueros*. ANG. *That hath thrie bodies*. } *Virg. 6. Æneid.* Et forma tricorporis vmbra. *Silius lib. 3*. G. tyonis peteret quum longa tricorporis arua.

**TRICULPIS**, dis, pen. cor. adiectiuum. Quod tres habet culpides. } *τρίκουλπος*. GAL. Qui a trois pointes. ITAL. *Chi a tre punte*. GERM. *Drey spizig*. HIS. *Cosa de tres puntas*. ANG. *Thrie poynted*. } *Quint. i. Metam.* -positòque triculpide telo Mulet aquas rector pelagis.

**TRIDACNA**, *τρίδακνα*, Ostrea tantæ magnitudinis, vt ter mordenda esset: à nomenclatore nepotis cuiusdam ita primum appellata: vt refert *Plin. l. 32. c. 6*.

**TRIDENS**, Ferramentum tres habens dentes, siue cuspides. } *τρίδεντος* *schelâsch killešchôn. τρία*. GAL. L. Instrument qui a trois dents. ITAL. *Foxxina di tre denti*. GERM. *Dreystuck / das drey zån oder spiz hatt*. HIS. *Cosa que tiene tres dientes o puntas*. ANG. *Any solo or instrument with three teeth*. } Vnde *Neptuni* sceptrum poetæ ab hac forma peculiariter *Tridentem* appellat.




giem Iouis, ab altera noctuam habebat. Plaut. in Bacch. Negare se debere tibi triobolum. ¶ Trioboli homo, nequam, & nullius pretii. Plaut. in Pœnal. Non ego homo trioboli sum.

Triobolaris, τριβολιμῶν, Vilis, & pretij trium obolorum.

TRIOCALA, siue Triocla, τριόκλα Ptolemao, Oppidum Siciliae mediterraneum post Messanam, teste Plol. lib. 3. c. 4.

Triocalini populi, a Plinio commemorantur lib. 3. cap. 4.

TRIONES, Ab antiquis dicebantur boues aratores: quasi teriones, à terendo. {  bekarim βοῶν, ἀρότου. } G A L L. Bœufs de labour. IT A L. Boui aratori. G E R M. Pflugochsen / rinder mîs denen man wachet fart. H I S P. Bueyes para labrar la tierra. ANG. worke oxen, or plough oxen. } aur, vt alij malunt, à terra, quasi ter- riones. Triones (inquit Varro lib. 6. de ling. Latina) etiam nunc boues appellantur à bubuleiis, maxime quum terram arant: è quibus valentiores dicti glebarij, quod facile glebas profcundant. Sic omnes qui terram arabant, à terra teriones: vnde Triones vt dicebantur, detritum. Hactenus Varro [Vide Gellium ca. 21. lib. 2.] Triones item dicuntur septem stellæ, versus Aquilonem circumlâque hyemalem sitæ, sidus illud conficientes, quod Græci Arcton, nostri Vrsam & Plaustrum appellant. Mart. lib. 6. Cernere Parrhasios dum te iuuat Aule Triones, Cominus & Scythici sidera ferre poli. Cicer. de Natura deorum, Altera dicitur esse Helice, cuius quidem clarissimas stellâ totis noctibus ceruimus, Quas nostri Septem soliti vocitare triones. Virg. I. Æneid. Arcturum, pluuiâque Hyadas, geminâque Trio- nes. Ouid. 2. Metamorph. Tum primùm radiis gelidi caluere Triones.

TRIOPIAS, τριόπιαι, Theffalorum rex fuit, pater Meropis, à cuius no- mine Cos insula olim Meropis, ipsique insulani Meropes sunt appellati. Autor Stephan.

Triophthalmus, τριόφθαλμος. Lapillus qui in Sicyonia nascitur, trium oculorum effigiem præ se ferens. Plinius lib. 37. cap. 11.

TRIOPIA, τριόπια, ἢ τριόπιον Stephano, Cariz oppidum, ad fines Do- ridis situm: ita dictum à Triopa Eristichionis patre: Vide Steph. & Plin. lib. 5. c. 28.

TRIORCHES, chis, { τριόρχη. } GAL. Vn busard. IT A. Sorte di uccello di rapina. G E R M. Ein busard grosser raubvogel. H I S P. Vn genero de auie arrebatadora. ANG. A busarde. } Auis ex accipitrum ge- nere, quam Latini appellant buteonem: ita dicta à testiculorum numero. Ab huius auis nomine putat Plinius Theophrastum secutus, triorchis herba nomen factum, eò quod euentes hanc herbam, infestissimum habeant hoc genus accipitris, raro- que sine vulnere discedant. Vide Plin. lib. 10. cap. 8. & lib. 25. cap. 6.

Triparcus, a, um, Valde parcus. { τριπειδαλός. } GAL. Treschiche, fort chiche. IT A. Molto scarso. G E R M. Dber ote maß tündig. H I S. Muy escasso. ANGL. Veri sparing and niggard. } Plaut. in Persa, Nam id demum lepidum est, triparcos homines, vetulos, auidos, aridos Bene admordere.

Tripectorus, a, um, Tria habens pectora. { τριπτερός, τριπτερός. } G A L. Qui a trois poitrines. IT A L. Di tre petti. G E R M. Das drey brust hat. H I S P. Cosa que tiene tres pechos. ANG. That hath three breasts. } Lucret. lib. 5. quidve tripectora tergemini vis Gerio- nai?

Tripedalis, Tripedaneus, Vide TRIPES.

Tripertior, iris, in tres partes diuido. τριπῆς οὐκία.

Tripertitus, adiectiuum, Quod est in tres partes diuisum. { τρι- μῆρης. } G A L. Parti & diuile en trois. IT A L. Spartito in tre parti. G E R M. In drey getheilt. H I S P. A. Cosa partiada in tres partes. AN G. That is parted in so three. } Cic. 1. de Inuent. Oratoris ars, & facultas in hac materia tripertita versari existimanda est. Cic. ad Quir. post red. Cuius oratio fuit, quemadmodum accepi, triper- tita.

Tripartitò, aduerb. In tres partes. { τριπῆς, τριπῶς. } G A L. En trois par- ties. IT A L. In tre parti. G E R. In dreyen orten. H I S P. En tres par- tes. AN G. In three partes. } Liu. 1. bell. Pun. Annibal infesto exerci- tu ingressus fines, persuasit passim agris, vrbem tripartitò ag- greditur. Cic. 5. Tusc. At diffidat necesse est, qui bona diuidit tri- partitò.

Tripatinum, oi, pen. cor. Quid sit declarat Plin. lib. 35. cap. 12. his verbis: Tripatinum, inquit Fenestella, appellabatur summa cœna- rum lautitia: vna erat murænarum, altera luporum, tertia myxo- nis piscis: inclinatis iam scilicet moribus, vt tamen eos præferre Græciæ etiam philolophis possimus.

TRIPES, tripedis, pen. cor. Habens tres pedes. { τριπῆς. } G A L. Qui a trois piés. IT A. Tre pie, trespido. G E R. Dreyfüßig. H I S P. Cosa que tiene tres pies. ANGL. Threefooted. } Mart. lib. 12. Ibat tripes grabatus, & bipes mensa. Liu. 10. bell. Macedon. Stimul procu- ratum est, quod tripedem mulum Reate natum nuntiatum e- rat. Horat. 1. Serm. Satyr. 3. -modò sit mihi mensa tripes, & Con- cha salis puri, & toga, quæ defendere frigus, Quauis crassa, queat.

Tripedalis, le, τριπῆδιος. GAL. De trois piés. IT A. Di tre piedi. G E R. Dreyfüßig. H I S P. Cosa de tres pies. ANGL. Of three feet. } Quod mensuram habet trium pedum. Plin. lib. 27. c. 12. Medium folia habet iridis satiuæ, caulẽm tripedalem.

Tripedaneus, nea, neum, idem quod tripedalis τριπῆδος. Cato de Re rust. cap. 15. Talcas oleaginas, quas in serobe saturus es, tripe- danceas decidito.

Triphyllon, τριφυλλον, à Græcis dicitur herba, quam nostri vocant Trifolium. Eius tres sunt species, vt suprâ docuimus in dictione TRIFOLIUM.

Triplex, cis, pen. cor. om. gen. Tergeminus. { τριπλῆς meschullâsch. } τριπλῶς. G A L. Triple, de trois doubles. IT A L. Triplice, tre piu. G E R M. Dreyfach, dreifachig. H I S P. Cosa que tiene tres dobles.

ANGL. Threefold. } Horat. 1. Carm. Illi robur & æs triplex Cir- ca pectus erat. Quid. 9. Metam. nec me pastoris Iberi Forma tri- plex, nec forma triplex tua Cerbere mouit. Virg. 10. Æneid. Gens illi triplex, populi sub gente quaterni. Idem 8. Æneid. At Cæsar triplici inuectus Romana triumpho Mœnia. [Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Caluimque triplex vaticinatur opus. Plaut. Pseud. sc. 1. a. 2. Parauit copias duplices, triplices dolos, perfidias. Idem Pseud. sc. 3. a. 4. In metu sum triplici modo. Vide Trinus, su- præ.]

Triplico, cas. { τριπλῆς schillâsch. } τριπλῶς. G A L. Tripler. IT A L. Tri- plicare. G E R M. Dreyfach machen. H I S. Trajdoblar. AN G. To mak threefold. } Plin. lib. 7. cap. 48. Cornici quæcum nostras attri- buit ætates. Hesiodus quadrupium eius ceruis: id triplicatum coruis.

Triplificatio, onis, apud Iureconsultos est secunda actoris defen- sio, contra rei duplicationem opposita, de qua Instit. de repli- cat.

Triplices, plurali tantum numero, & masc. gen. Tabellæ erant ce- ratæ, à numero foliorum dictæ, in quibus res leuiores scribi so- lebant, quemadmodum in quinquuplicibus grauiores. Mart. lib. 14. Tunc triplices nostras non vilia dona putabis. Quum se ven- turam scriber amica tibi. Idem lib. 10. Et vana triplices, breuè que mappæ.

Triplus, a, um, Triplex. { τριπλῆς meschullâsch. } τριπλῶς, τριπλῆς. G A L L. Triple, doublé en trois. IT A. Triplice, tre piu. G E R M. Drey- fältig. H I S P. Tres mas, que tiene tres. ANGL. Threefold. } Cic. de Vniu. Deinde tertiam, quæ esset secunda sequialtera, primâ tri- pla: deinde quartam, quæ secunda dupla esset: quintam inde, quæ tert & tripla.

TRIPOLIS, pen. cor. τριπόλις, Tractus est Phœnicæ, tres vi bes conti- nens, Tyrum, Sidonem & Aradum: à qua: um numero & nomen accepit. Autor Plin. lib. 5. c. 20.

Tripodium, lij, τριπόδιον, Herba est in locis marinis nascens, qua vnda alliduntur, folio glasti, sed crassiore, palmeo caule, in mu- cronem diuiso: floribus colorem quotidie ter mutantibus, manè candidis, meridie purpureis, vesperi puniceis: radice alba, odo- rata, & gustu acri. Officinæ hodie Mauritanorum vocabulo Tur- bit appellatur.

TRIPTOLEMS, τριπτόλεμος, Celei Eleusiniæ regis filius, qui primus in Græcia agriculturæ rationem creditur inuenisse. Eleusin (in- quit Seruius) ciuitas est Atticæ prouinciæ, non longè ab Athen- nis, in qua quum regnaret Celeus, & Cererem filiam quæren- tem, liberalissimè hospitio suscepisset, illa pro remuneratione ostendit ei omne genus agriculturæ. Filium etiam eius Trip- tolemum recens natum, per noctem igne fouit, per diem di- uino lacte nutrit: & eum alacris serpentibus superpositum, per totum orbem misit ad vsum frumentorum hominibus indican- dum.

Triptota, pen. prod. τριπτότα, Nomina sunt, quæ tribus tantum ca- sibus declinantur, vt Scamnum.

Tripudium, dij, Saltatio, chorea: quasi terripaium, à terra pa- uenda, id est, ferienda. { τριπύδιον mecholâb an chagh. } χρεία. GAL. Dance, trepignement des piés. IT A. Danza, solla: are co piedi, tri- pudio. G E R. Ein dantz. H I S. Dantz, d el corro. AN G. Dancing, jum- ping. Liu. lib. 1. ab Vrbe, Per vrbem tre canentes carmina cum tri- pudis, solentque saltatu iussit. Catul. Epig. 58. Quid nos decet ci- tatis celeratè tripudis. ¶ Tripudia solistima in auspiciis dice- bantur, quum pulli tam auidè vescebantur, vt aliqua ossa particu- lilla illis ex ore exidens, solum pauiret, hoc est, terram ferret. Vnde primùm tripudium dictum est, quod postea voce pau- latim immutata, tripudium. Solistimum autem ita à solo di- citur, vt à medio Mediastrinum. Cicer. 1. de Diuin. Sed quia, quum pascuntur, necesse est aliqui ex ore cadere, & terram pa- uire, tripudium primò, post tripudium dictum est: hoc qui- dem iam tripudium dicitur. Quum igitur ossa cecidit ex ore pulli, tum auspicianti tripudium solistimum nuntiat. Liu. 10. ab Vrbe, Nam quum pulli non pascerentur, pullarius auspicium mensuri aulus, tripudium solistimum Consuli nuntia- uit.

Tripudio, as, Salto, choreas duco. { τριπύδιον mecholâb an chagh. } χρεία, ἐρχομαι. GAL. Dancer, trepigner. IT A. Danzare festeggiare. G E R. Dantzenshuppen. H I S P. Dantz, d endar en corro. ANGL. To dances to leape, to iumpe. } Liu. 3. bell. Pun. 2. Erumpunt igitur agmine è castris tripudiantes more suo. Cicero pro Sestio, Sed illum tot iam in funeribus Reipublice exultantem, ac tripudiantem, legum, si possit, laqueis constringeret. [Senec. cap. 15. de Tranquill. Virilem in modum tripudiare & moueri ad numeros ( G A L. la cadence. ) solitus Scipio.]

Tripudium, Pondus trium librarum, τριπύδιον.

Tripus, podis, pen. l. cor. Vas aut aliud instrumentum pedibus constans tribus. { τριπύς. } G A L L. Vaisseau ou autre chose à trois piés, tresteau, trepier. IT A L. Olla di tre piedi, trespedo, ogni cosa di tre piedi. G E R M. Ein drinet hâsen mit drey fâßen / ein dreyfuß. H I S P. Olla, d mesa, toda cosa de tres pies. AN G. A vessel or other thing with three feet. } Erant autem tripodum duo genera, quo- rum alij a τριπύς dicebantur, qui ornatus tantum gratia dici- cari erant in domibus vel templis ignibus prorsus intacti: quos Homerus ἀσπίδων appellat. Qui verò ad ignis vsum compara- ti erant, ἰμπεδιστῶν, αὐτῶδων. ¶ Tripodum item nomine intelliguntur mensæ, sellæ, aliaque omnia quæ tribus pedibus sustentantur. Tripodes, vt ait Seruius, erant mensæ in templo Ap- pollinis Delphici, quibus superpositæ Phœbades, vaticinaban- tur. Alio nomine dicitur Cortina. Plin. lib. 34. cap. 3. Ex ære factitauerunt & cortinas tripodum nomine Delphicæ, quo- niam donis maxime Apollinis Delphici dicebantur. Cic. 3. de Nat. doct. Ex eo igitur & Lisy:io estis Hercules, quem concerta-



TRIGEMINA, Porta Romę dicebatur, per quam trigemini fratres Horatij exierunt. *Linus*, Minutius extra portam trigeminam boue aurato donatus est.

Trigemmis, gemme, Quod tres habet gemmas. {τετράκωσ. GAL. Qui a trois bougcons. ITA. Chi a tre gemme. GERMAN. Das drey augen hatt. HISP. Cosa que tiene tres yemas. ANG. That hath tree buddes.} *Colum. lib. 3. c. 19.* Vallis, & viginofii campi ficuti ferimus: etiam trigemmam (scilicet malleolum) qui est paulo minor dodrante, longior utique semiped: sique non ab eo trigemmis dictus est, quod omnino trium oculorum est, equum ferē dicta plagam, qua matri abscissus est, plenus sit gemmarum: sed quod his exceptis, quibus est frequens in ipso capite, tres deinceps articulos, tondemque gemmas habet.

Trigeminus, a, um, pen. corrept. Ultimus ex triginta. {τετράκωσ. GAL. Trentesimo. ITA. Trigesimo. GERMAN. Dreßsigst. HIS. Trienio in orden. ANG. The threttie.} *Cic. de Senect.* Cuius a morte iam tertius & trigessimus est annus.

Triginta, indeclinabile nomen numerale, Ter decem. {σινωσ schelofchim. τετράκωσ. GAL. Trente, ITA. Trenta. GERMAN. Dreßsig. HISP. Treinta en numero. ANG. Threttie.} *Virg. 3. Aeneid.* inuenta sub illicibus sus Triginta capitum foetus enixa iacebat. *Plaut. Men. sc. 3. a. 5.* Stimulis te fodiam triginta dies. *Ibid. sc. 1. a. 3.* Plus anois triginta natus sum. *Ibid. sc. 3. a. 1.* Triginta minas pro capite tuo dedi, &c.]

Trigla, τετρά, Genus piscis qui a veteribus nullas vocabatur, in præcipuis olim cœnarum deliciis habitus, adeoque gæneonum mensis expetitus, ut sæpius argenti puri pondere a priuatis etiam emeretur. Apud Romanos etiam hodie Græco nomine trigla appellatur, amissa nulli appellatione. *Vide Ionium in libello de Romanis piscibus.*

Triglates, pen. product. τετράλι, Gemma nulli piscis colorem habens. *Autor Plin. lib. 37. cap. 11.* de gemmis loquens, Ab animalibus cognominantur: carcinias marini cancri colore, echites viperæ, scorpites scorpionis: aut colore, aut effigie, scarites scari piscis, triglates nulli.

Trigōn, onis, τετράγων, Locus erat in thermis, pilæ ludo destinatus: à trigona, hoc est, triquetra figura nomen habens. ¶ Vnde & minimum pilæ genus trigonem, & trigonalem pilam appellant, quod in eo trigone lustrare solebant. *Martial. libro 2.* Qui lentum ceroma teris, tepidumque trigona, De pila trigonali extat epigramma apud eundem libro 14. Si me mobilibus scis expulare sinistris, Symtua: si nescis, rustice redde pilam. *Idem libro 12.* Captabit tepidum dextra, læsæque trigonem.

Trigōnis, ni, penult. prod. τετράγωνος, Triangulus: vnde Trigonus, a, um, triangularis.

Trilibris, & hoc trilibre, pen. produ. Quod est trium librarum. {τετράλιβρος. GAL. De trois liures. ITAL. Di tre libre. GERMAN. Drey pundt. HISP. Cosa de tres libras. ANG. Of three poundes weight.} *Horat. 2. Sermon. Satyr. 2.* laudas insane trilibrem Mullum.

Trilinguis, gue, Qui tres linguas habet: vel tribus loquitur linguis. τετράγλωσσος. GAL. Qui a trois langues. ITAL. Trilingue. GERMAN. Das drey zungen hatt/ ober mit drey sprachen redt. HISP. Cosa que sabe d' tiene tres lenguas. ANG. That hath three tongues.} *Horat. 3. Carm. Ode 11.* -quamuis furiale centum Muniant angues caput eius: atque Spiritus celer, saniesque manet Ore trilingui.

Trilix, eis, penult. genitiui prod. adiectiuum, Quod ex tribus constat licis. {τετράλιξ. GAL. Tiffu de trois fils. ITA. Tessuto con tre fili. GERMAN. Auß drey tey garn gewäben. HISP. Cosa de tres liz, texida de tres lizos. ANG. That is wouen of three threads.} Vnde trilices vestes dicuntur, quæ ex tribus licis versicoloribus constant. ¶ Interdum tamen trilix accipitur pro triplicem. *Virg. 3. Aeneid.* Loricam confertam hamis, aurorque trilicem. *Valer. Flac. 2. Argon.* Per elypei cedentis opus, partemque trilicem.

Trimacrus, τετράκωσ, Pes metricus, contrarius tribracho, constans ex tribus longis: ut Virtuti.

Trimestris, stre. Trium mensium. {τετράμηνος, τετράμηνος. GAL. Qui a trois mois. ITAL. Di tre mesi. GERMAN. Dreyer monar. HISP. Cosa de tres meses. ANGL. Of three monethes.} *Plin. lib. 7. cap. 15.* Et hoc tale, tantumque omnibus tricenis diebus malum in muliere existit, & trimestri spatio largius.

Trimetron, τετράμετρον, Carminis genus ex tribus constans mensuris maioribus, hoc est, pedibus lex: vnde senarios iambicos, trimetros appellamus.

Trimmā, {τρίμμη τριμμη. GAL. Fin, ascort, vieil en malice. ITA. Astuto, scelerato, pratico. GERMAN. Wesheid vnd wolgeubet. HISP. Enuegecido en su arte, astuto. ANG. An old craftie knaue.} A Græcis dicitur is, qui Latini appellatur veterator, qui scilicet in re aliqua tritus est, & exercitatus, quasi τριτῶς τριτῶς: idque ea forma qua Latini scelus dicunt pro scelerato, Sic Quintilianus atrita vsu forensi ingenia dixit.

Trimodium, trimodij, Quod tres modios continet. {τρίμωδος, τετράμωδος. GAL. Qui continet trois boisseaux. ITAL. Che capisce tre mozz. GERMAN. Dreyseßterg. HISP. Medida de tres celemines. ANGL. That conieaneith three bushelles.} *Plin. lib. 33. cap. 1.* Neque enim aliter potuissent trimodia illa anulorum Carthaginem ab Annibale mitti. *Plautus Menach.* Nunc argumentum vobis dementum dabo, Non modio, neque trimodio verum ipso horreo.

Trimodia, a, Nomen vasis tres continentis modios. *Columella, Satoriam trimodiam appellat, quod ex ea fatores iaciant semina, lib. 2. cap. 9. ubi sic ait,* Nonnulli pelle hyenæ satoriam tri-

modiam vestiunt, atque ita ex ea quum paulum immorata sunt semina iaciunt, non dubitantes prouentura, quæ sic fata sunt. *Idem lib. 12. cap. 50.* Tum scalæ, corbulæ, decemmodiæ, trimodiæ, satoriaræ, &c.

Trimōtion, τετράμωτος, Dodrans, quod tres contineat assis partes. Trimulus, ma, m, Quod est trium annorum. {τριμωτος, τετράμωτος. GAL. Qui a trois ans. ITA. Di tre anni. GERMAN. Dreyseßterg. HIS. Cosa de tres annos. ANG. Of three yeares.} *Plaut. in Rud.* Trima quæ perit mihi, iam tanta esset, si viuit, scio. *Plin.* Arborem nec minorem bima, nec maiorem trima, transferri quidam præcipiunt.

Trimulus, diminutiuum, Quo in iis duntaxat utimur, teste *Valla,* quæ incrementum capere possunt. Vnde puerum trimulum recte dixeris: equum autem aut eanem trimum, non trimulum. *Sueton. Vesp.* Trimulus patrem amisit.

Trimatus, us, ui, τετράμωτος, Ipsa trium annorum ætas, *Colum. lib. 8. cap. 5.* Summoebimus autem veteres, id est, quæ trimatum excefferunt. *Plin. lib. 8. cap. 43.* Partus à tricesimo mense ocyssimus, sed à trimatu legitimus.

Trimyxos, τετράμωτος, Lucerna est tribus lucens ellychniis. Nam μύξα à Græcis & nares dicuntur, & canaliculi, quibus ellychnia inferuntur.

TRINACRIA, Τρινακρία, Insula est maris Tyrrheni, angustissimo freto ab Italia durempta, cum qua olim creditur coheruisse: vnde Siciliam dictam voluit à sciliendo, hoc est, abrumpendo. Eadem quoque à triangulari figura dicta est Triquetra. Triuaria autem à tribus promontoriis, Pachyno scilicet, Lilybæo, & Peloro. Græci enim ἀκρα summitates vocant, vel promontoria. *Virgil. 3. Aeneid.* sic denique victor Trinacria fines Italos mittere relictæ. Et paulo post, intremore omnem murmure Trinacriam. {GERMAN. Die Insel Sicilla/hatt disen nammen von iren dreyen vorgebirgen.}

Trinacris, τετράμωτος. Patronymicum fœmininum, *Ouidius 2. Fastorum,*

Terra tribus scapulis vastum procurrat in æquor, Trinacris à posito nomen adepta loci.

Trinacris, a, um, possessiuum, Τρινακρία, Siculus. *Virgil. 3. Aeneid.* Præstat Trinacriæ metas lustrare Pachini. *Iuuenes Trinacriæ. Idem 5. Aeneid.*

Trinēpos, penult. corr. genitiui Trinepotis, Abnepotis filius, tertius à nepote. {τρινηπος. GAL. L'arriere neveu, de neveu en droite ligne. ITAL. Il nipote di nostro nipote in dritta linea. GERMAN. Des endels suns endel. HISP. Tataranipote, d'chozno. ANG. That is thre lineall discent frome my childes childe.} cuius correlatiuum est Tritauus, hoc est, atavi pater. *Vide Institutiones Instiniani.*

TRINOBANTES, Populi in Orientali tractu Britanniarum ad Tamesium fluium, siue æstuarium. *Ptolem. lib. 2. cap. 3.*

Trinoctium, etij, Trium noctium spatium. {τρινοκτιον. GAL. Espace de trois nuicts. ITA. Spatio di tre notti. GERMAN. Drey nacht tige weit. HISP. Espacio de tres noches. ANG. The space of tree nightes.} *Gell. lib. 3. cap. 2.* Non enim posse impleri trinoctium, quod abesse à viro vsurpandi causa ex XII. tabulis deberet. *Idem cap. 15. lib. 10.*

Trinoctialis, le, pen. prod. τρινοκτιον. GAL. Qui est de trois nuicts. ITAL. Cosa di tre notti. GERMAN. Das drey nacht lang nact. HISP. Cosa de tres noches. ANG. Of tree nightes.} *Mart. lib. 12.* sed ipse diuum offensus genitor, trinoctiali Affecit domicilio clientem.

Trinodis, de, pen. prod. Tres nodos habens. {τρινοδος. GAL. Qui a trois neuds. ITA. Di tre nodi. GERMAN. Drey knosß. HISP. Cosa de tres nudos. ANG. That hath tree knoties.} ut Claua trinodis, *Ouid. Epist. 4.* Ossa mei fratris claua perfracta trinodi.

Trinundinum, ni, Spatium viginti septem dierum, quod ternas nundinas complecteretur, dictum: vnde Trinundino promulgari dicebatur, quod tribus continuis nundinis promulgabatur. Erant autem nundinæ apud Romanos, feræ statæ, nono quoque die celebrari solitæ, eo consilio institutæ, ut octo diebus rustici in agris essent, nono autem die in urbem commearent, partim vt res sibi necessarias compararent, partim vt plebiscita, & senatusconsulta frequentiore populo referrentur: quæ ideo trinundino, hoc est, tribus nundinis proponebantur, ne iam tanta hominum frequentia promulgata quecipiam latere possent. Quamobrem lex, teste *Cicerone,* iure lato non putabatur, nisi quæ trinundino antè esset promulgata. Magistratum quoque candidati trinundino plebem circuibant, vnumquemque manu prehenstantes, suamque illi dignitatem commendantes. *Cic. in Epist. de Cesare,* Neque iam velle absente se rationem haberi sui: se presentem trinundinum petiturum. [¶ Trinundini spatium dabatur reis: *Plutarchus in Coriolan.*]

Trinūs, a, um, Ternus, tres. {τρινωσ. schelofschab. τρινωσ. GAL. Trois. ITA. Tre. GERMAN. Drey. HISP. Tres. ANG. Three.} *Cesar 7. belli Gal.* Milites signo dato celeriter ad munitionem perueniunt, eamque transgressi, trinis castris potiuntur. *Plaut. pseud. sc. 4. act. 5.* Cui ter trina triplicia artibus tribus, tria gaudia dem. *Sueton. in August. cap. 45.* Histrium licentiam aded complescit, vt Stephianum togatarium per trina theatra videri cæsum relegauerit, &c.] ¶ Trini, pro terni, distributiue. *Sueton. in Neron. cap. 56.* Detecta confestim coniuratione, pro summo numine, trinisque in die sacrificiis colere perseverant. *Cic. ad Att.* Tullia meas literas reddidit trinas.

Triobulus, pen. corr. τετράμωτος, Tres obolos valens, alio nomine Hemidrachmium dicitur: senos enim obolos drachma efficit, vt aiunt *Plinius, Pollux, & alij,* Triobolus nota ab altera parte effigiem



Tritaeus, Atani pater, quasi Tetartaeus, ut quidam volunt. { Ἰπίπαιος. GALL. Le peregrand trois fois en droite ligne. ITAL. Trezo auolo. GERMAN. Des vrânes vatter/ist der vierde großvatter hindersich in der stin. HISP. Tercero abuelo. ANGL. The great grandfathers father. } Est enim quartus ab auo. Plaut. in Pers. Pater, auos, proauos, abauos, atauos, tritaeus. Sic Tritaia, atania mater. τριτάμη.

Trithales, τριθάλης, Sedum, siue semperuiuum minus: ita dictum quod ter floreat. Optimum enim floreat. Plin. lib. 25. cap. 13.

Triticum, ci, Optimum frumenti genus est, ita dictum quod tritum est ex spicis. { Τριτων χιττάβ 72 bar. nug. GALLIC. Blé, froment. ITAL. Formenio, grano. GERMAN. Weizen. HISPAN. El trigo generalmente. ANG. wheat. } Plin. lib. 18. cap. 7. Tritici genera plura quae fecere gentes, Italico nullum equidem comparerim candore ac pondere, quo maxime discernitur: montanis modò comparetur Italicae agris externum, in quo principatum tenuit Bœotia, deinde Sicilia, mox Africa: tertium pondus erat Thracio Syrioque, deinde Aegypto. Cic. 2. de Div. Midæ illi Phrygio, quum puer esset, dormienti, formicæ in os tritici grana congesserunt: ditissimum fore prædictum est, quod euenit. [Plaut. Curo. sc. 4. a. 4. Vbi Curculionem reperiam? C. In tritico facillime. Plaut. Milit. sc. 3. a. 2. Miror lotto victitare te, tam vili tritico.]

Triticum, a, um, { τριτων. GALL. De froment. ITAL. Di formen to. GERMAN. Weizen. HISPAN. Cosa de trigo. ANG. Of wheat. } Virg. 1. Georgic. At si triticum in messem robustaque farra Exercebis humum fecus tritice. Ouidius 1. Fast. Triticeos fecus, passurâque farra bis ignem, Hordeâque ingenti fœnore reddet ager.

TRITON, onis, pen. prod. Deus marinus, Nepruni & Salaciæ marinae nymphæ filius. { GERMAN. Ein Gott des meers/vnd etn son Neprun. } quem Poetæ fingunt Neptuni tubicinem esse. Ouid. 2. Metam. Cæruleos habet vnda deos, Tritona canorum, Proteaque ambiguum. { Est præterea Triton, Africae fluvius ex Tritonide palude erumpens: à cuius nomine Pallas Tritonis, & Tritonia est appellata, quod circa hunc fluvium, vel lacum primum apparuerit. Huius fluvij meminit Plin. lib. 5. cap. 4. τριτων. } Triton argenteus: Suet. in Claud. cap. 21. Hoc spectaculo classis Sicula & Rhodia concurrerunt, duodenarium trirremium singulae, exciente buccina Tritone argenteo, quidè medio lacu per machinam emerferat.

TRITONIA, Tritonia. Dicta est Minerva, quod temporibus Ogygis regis ad lacum Tritonidem, ex quo Triton fluvius erumpit, virginali primum habitu apparuerit. { GERMAN. Ein Junge Minerva. } Vbi ait Herodotus virgines annis singulis inter se pugnare lapidibus & fustibus in venerationem Palladis. Diodorus scribit dictam Tritoniam à Tritone Cretæ fluvio.

\*Tritonis, Tritonides, Patronym. scemin. vt, Arx Tritonis. Ouid. 2. Metam. & tandem Tritonida conspicit arcem Ingenitis, opibûsque & festa pace nitentem. Intelligit Athenas. Silius lib. 3. Hinc qui signa colunt Tritonidos alta paladis. Quæ & Tritoniaca palus dicitur. apud Ouid. 15. Metam. Quam Tritoniacam novies subiere paludem.

TRITURA, Trituratio, Vide TERO. Trituvenefica, æ, Insignis venefica. { ἡμμηχαστὴς hephâh. τριφασμὸς triphasmos. GALL. Tresgrande sorciere. ITAL. Grande incantatrice. GERMAN. Ein heztyer. HISPAN. Grande hechizera. ANGL. A great or common witch. } qua voce vitur Plautus in Aul. Mirum quin tua nunc me causa faciat Iuppiter Philippum regem aut Darium, trituvenefica.

TRIVIA, Diana, quod in triuis ponebatur in oppidis Græcis cum corona quærnea & draconum voluminibus, propter quod tres facies habere fingebatur. τριώνυμη. Virg. 4. Aeneid. Tria virginis ora Dianæ. Ouid. 1. Fast. Ora vides Hecates, in tres vergentia partes: Seruet vt in ternas compita secta vias. Idem 3. de Ponto Eleg. 2. Protinus immitteu Triviae ducuntur ad aram, Eoincti geminas ad sua terga manus. Virg. 6. Aene. Atque vnâ Phœbi Triviae que sacerdos.

Triuirium, Per tres viros (vt quidam volunt) hoc est, quibusque tribus partem vnam: citantque Colum. lib. 1. cap. 3. vbi sic legunt, Ideoque post reges exactos, Liciniana illa septena iugera, quæ plebi triuirium diuiserat. Quo tamen in loco ex emendationum codicum fide sic legendum constat, Quæ plebi Tribunus virium diuiserat.

Triuium, triuij & quadriuium, Locus in quem tres vel quatuor conueniunt viæ, spatium quod finditur in tres vias. { τριπ περεκ. τριώνυμη. GALL. Vn catrefour où se rendent & rencontrent trois chemins. ITAL. Luogo di tre vie, crociale. GERMAN. Ein ort an weichen drey wâg zusammen stoffen. HISPAN. La encruz yada de tres calles. ANGLIC. A place where three wayes do meete. } Cic. 1. de Leg. Agr. Vt in atrijs auctionarijs potius quam in triuis, aut in compitis auctionentur. Catullus, Omnibus in triuis vulgatur fabula passim. Iuuenal. Satyr. 1. Nonne libet medio ceras implere capaces Quadriuii? Erant autem triuia, & quadriuia rusticorum sacris attributa. Nam illic oves cadebantur, & ferra appendebantur. Tibullus lib. 1. Nam veneror, lœta stipes habet delectus in agris, seu vetus in triuiu florida ferta lapis.

Triuialis, triuiale, quod in triuiu fit, vel quo in triuis utebantur. { τριώνυμη. GALL. Vulgaire, triuiale. ITAL. Volgare, vile. GERMAN. Gemein/beruchig. HISP. Cosa aquella enrucijada de poco precio, y comun. ANG. Common, that is vsed in common places. } Vnde accipitur pro vulgari, & minime exquisito, vt Verba triuialia, id est, inculta, & parum elegantia. Sueton. de clar. Rhet. Tantum modo verbis triuialibus egit. Vnde triuialis scientiæ magistrj à Quintiliano dicuntur qui in triuis docent. Quinetiam

Grammatica dicta est scientia triuialis, quia in triuis docebatur.

Triuialiter, aduerbium, Vulgariter, & minime exquisitè.

Triumphus, phi. { Ἰτρον Παντ renanâh δὲρ κελος δὲρ κελος kalla-sâh. GAL. Triomphe. ITAL. Trionfo. GERMAN. Ein triumph. Ist ein herrliche etwilt mit grossen prauet etwilt sehdobertien nach dem ertlangtem sig. HISPAN. Triunfo d' venciendose. ANGL. Triumphe, a solemn pompe or show for victorie obtained. } [Vide Currus.] Quidam Græcum putant, nam Σεραπτορ appellant Græci, Nus aspiratiōne ex prima in nouissima syllabam transfata, & b in p mutata, dicimus Triumphum. Varro à Baccho huius rei inventore tractum nomen putat. Tranquillus dici existimat triumphum, quia qui triumpharet, triplici iudicio honoraretur. Primum enim exercitus de triumpho duci decernendo iudicabat, secundò Senatus, tertio populus. Erat autem triumphus omnium honorum quod à populo Romano dari solebant, maximus. Nam illa pompa solennis erat, quæ fiebat redeuntibus in urbem cum victoria. Cicero in vironem, Disseres de triumpho, quid tandem habet iste curus? quid victi ante curum duces? quid simulachra oppidorum? quid aurum? quid argentum? quid legati in equis? & tribunus? quid clamor militum? quid tota illa pompa? quid vehi potest? bemi? Tibull. lib. 4. Non idem tibi sunt aliusque triumphi. Ouid. lib. 13. Metam. Ingrederor curru lætos imitante triumphos, Velleus In triumpho ducere. { Triumphus pro læticia. Plaut. Aſin. sc. 2. a. 2. Maximam illis prædam & triumphum adfero aduentu meo. } Triumphus naualis. Velleus. { Ante diem triumphi concionari solebant Imperatores. Velleus. } Triumphus descriptio, apud Ouid. Eleg. 2. l. 4. Et Plin. in Paulo Æmilio. Et quid differat ab Ouatione. { Triumphus curules Sueton. in August. cap. 22. ad discrimen ouationis. }

Triumphus, phas, Triumphum ago. { Ἰτρον Παντ rinnen δὲρ κελος kalla-sâh. GAL. Triumphe. ITAL. Trionfare. GERMAN. Triumphieren/herrlichen vnd lustlichen nach ertlangtem sig. eturcten: HISPAN. Triunfarlo venciendo. ANGL. To triumphe, to reioice. } Cic. in Cat. M. Curius quum de Samnitibus triumphasset. Idem 2. de Fin. Bella magna gesseratis: bis consul fuerat, triumpharat. Idem 7. Verr. Ac etiam qui triumphant, eoque diuitius, &c. Construitur tripliciter: aliquando cum accusatiuo, vt Triumphauit Munimius Achæos, id est, victis Achæis triumphauit. [Gellius ca. 11. lib. 2. Triumphauit triumphos nouem cum Imperatoribus.] Plin. de Viris illustr. Achæos bis prælio fudit, triumphandos Mummio tradidit. Deinde cum ablatiuo cum præpositione de. Plin. Ibidem, Consul de Liguribus triumphauit. Tertio cum præpositione ex. Plin. lib. 7. cap. 43. Qui solus eodem anno, quo fuerat hostis, Romæ triumphauit ex his, quorum Consul fuerat. Qui autem triumphabant apud Romanos quatuor equis albis utebantur, curru inaurato, capite coronato lauro, & ante ipsum triumphauit victus hostis oneratus colla catenis, & præunte Senatu, Capitolium ascendebant ad templum Iouis Opt. Max. vbi mactato tauro albo domum redibant, vt non uno in loco docent Plutarchus & Plinius.

\*Aliquando tamen triumphare ponitur pro exultare, & sibi placere. Caf. Cicero. Meum factum probari abs triumpho, & gaudeo. Cic. 7. Verr. Lætus tu in omnium gemitu, & triumphas. Dicimus quoque triumpho gaudio. Cic. pro Cluent. Exultare læticia, ac triumphare gaudio cepit. Inuenitur etiam triumphatur verbum impersonale. Cic. 2. Offi. Massiliam portari in triumpho vidimus, & ex ea vrbe triumphari, sine qua nunquam nostra imperatores ex Transalpinis bellis triumphauerunt. Lilius 3. ab Vrbe. Tum primum sine auctoritate Senatus, populi iussu triumphatum est.

\*Triumphans, antis, Particip. A. Et. Qui triumphat. Cic. 14. Philipp. Quum hesternò die propter caruantes gestas me ouantem & propè triumphantem pop. Romanus in Capitolium domo rulerit. Lilius 2. ab Vrbe. Dictator & magister equitum triumphantes in urbem cedere. Equi triumphantes. Ouid. 2. de Ponto. Sic fera quam primum pauis Germania vultu Ante triumphantes serua feratur equos.

Triumphatus, a, um, de quo triumphatum est. { Σεραπτορ. GAL. De qui on a triomphe, vaincu triomphant. ITALIC. Di che se triumphato per la vittoria ha uuto da lui. GERMAN. Von des sighafften vberwindung man triumphirt hat. HISPAN. Venciado con triumpho. ANGL. wher of iriumphe is made or reioiced for. } Virg. lib. 3. Georg. Bisque triumphatas vtroque ab litore gentes. Ouid. 1. Amor. Eleg. 15. Roma triumphati dum caput orbis erit. [Ouid. 3. Fast. Deque triumphato viscera tosta boue.]

Triumphatus, us, ipsa triumphatio. { Ἰτρον Παντ renanâh Παντ rinnâh δὲρ κελος δὲρ κελος kalla-sâh. GAL. Triompheent. ITAL. Triumphare. GERMAN. Der herrliche etwilt nach ertlangtem sig. HISPANIC. Obra de triumphar. ANG. A triumphing. } Plin. Ne triumphatu suo nimis superbiat Antonius.

Triumphator, ris, Qui victis hostibus triumphum reportauit. Σεραπτορ. [Apul. Apolog. 1. Triumphator de Samnitibus.]

Triumphalis, le, adiect. Quod ad triumphum pertinet. { Σεραπτορ. GAL. Propre ou conuenant au triomphe. ITAL. Trionfal. GERMAN. Se enim triumph gerdend. HISPAN. Cosa perteneciente à triumpho. ANGL. Belonging to a triumph. } Vnde triumphales coronæ, quibus Imperatores in triumphis coronabantur. Hæc primum ex lauro fieri solebant, postea ex purissimo auro confectæ sunt, quod inde Coronarium appellabatur. Vide supra in dictiana CORONA. { Triumphalis porta, Romæ dicta est, quod per eam triumphi agerentur: hoc est, triumphantes victores in urbem deducerentur. Σεραπτορ. [Erus meminit Sueton. in August. cap. 100.] Hæc alio nomine Capena appellatur, & Appia, quod ad viam Appiam sita sit. Hodie D. Sebastiani porta dicitur. { Triumphale territorium, Romæ quod nunc Vatica-



uiffè cum Apolline de Tripode accepimus. \*Tripodibus Græci donabant viros fortes : quia non facile succumbant. Virgil. 9 Aeneid. Et tripodas geminos auri duo magna talenta. Horat. Libr. 4. Carm. Ode. 8. Donaream tripodas præmia fortium Gratiorum.

TRIQUETRA, æ, penult. natura correpta, quamuis propter mutam & iniquam sublequentem aliquando producat, Insula maris Tyrrenici, olim Italiae annexa, quæ notiore nomine Sicilia dicitur. GERMAN. Die drei eckht Insel Sicilia. TRIQUETRA dicta à trianguli figura. Plinius lib. 3. cap. 8. Antequam omnes claritate Sicilia, Sicania à Thucydide dicta, Trinacria à pluribus, & Triquetra à Trianguli specie.

TRIQUETRUS, a, um, Quod trianguli formam habet. GERMAN. Dreieckig. ITALIC. Che a forma de triangolo. GERMAN. Dreieckig. HISPAN. Cosa que tiene tres angulos. ANGL. That hath three corners. Cæsar 5. belli Gall. Insula natura triquetra, cuius vnus latus est contra Galliam. [Gellius cap. 21. lib. 2. Triquetra figuræ : & Triquetra in Septentrionibus, &c.] Interdum Triquetrus, idem est quod Siculus, a, um, GERMAN. Nam (vi paulo ante docuimus) Sicilia inter cætera nomina olim dicta fuit Triquetra, à figura trianguli. Silius lib. 5. Nunc ætnea cohors Triquetris quam miseratoris. Hoc est, Siculis. Horat. 2. Sermon. Satyr. 6. -quid ? militibus promissa Triquetra Prædia Cæsaris, an est Itala tellure daturus. Hoc est, Quos Cæsar militibus agros promissit, æstne in Sicilia, an potius in Italia daturus.

TRIQUETRUM, tri, substantiuè, Triangulus. GALLIC. Triangule. ITALIC. Triangolo. GERMAN. Ein dreieckiges figur. HISPANIC. Cosa de tres angulos, triangulo. ANGL. A triangle. Plin. lib. 2. cap. 15. Postea radiorum eius contactu teguntur, & in triquetro à partibus centum viginti stationes matutinas faciunt.

TRIREMIS, huius triremis, pen. prægen. form. Nauis oblonga est, tres habens remorum ordines. GERMAN. Trireme, galere de trois rames pour banc. ITA. Navi de tre rami. GERMAN. Ein schiff ober galeen mit drei rüdren in etner ordnung. HISPAN. La galera de tres ordenes de remos. ANGL. A galey hauing three cares in euerie seat. quemadmodum biremis, quæ duos habet remorum ordines: quadrirems, quæ quatuor. Linn. 1. bell. pun. Quinquaginta quinqueremes, quadrirems duæ, triremes quinque. Cic. 6. Verr. Nauem verò Cybecam maximam, triremis instar pulcherrimam atque ornatissimam. Lucan. lib. 3. Corua Romanæ classis, validæque triremes. Horat. 3. Carm. Ode 1. neque Decidit ætata triremi. Bellatrix triremis, Claud. 4. Paneg. Triremes ab Aminocle Corinthio primum fuisse inuentas, post Thucydidem refert Plin. lib. 7. cap. 16.

TRIS, ἄριστος schelofschab. GERMAN. GALL. Trois. ITA. Tre. GERMAN. Drey. HISPAN. Tres. ANGL. Three. Veteres in plurali accusatiuo scribebant, quod nunc vulgò Tres scribimus. Virgil. 1. Aeneid. Tris notus abreptas in saxa latentia torquet. Cic. 2. Academ. Testatur sæpe Chrysopeus tris solas esse sententias, quæ defendi possint de finibus Priscianus ait, Nominum, quorum gentiuus pluralis ante syllabam, literam habuerit, accusatiuum in is terminari. Nostra tamen ætate passim ab eruditis receptum est, vt eiusinodi accusatiuus per æ diphthongum scribatur, quum tamen Velij Longi sententia sit, vt per i solam notetur. Nam & aliquando Quintiliano incommòdum per ei scribere visum est. Vide Gell. lib. 13. cap. 18.

TRISCURIA, Vocantur à Iuvenale ludi admodum scurriles, liberòque homine indigni. Locus Iuuen. est. Satyr. 8. -populi frons durior huius. Qui sedet, & spectat triscurtia patriciorum. Hunc vocem alibi non remerè inuenias. Videtur enim ab ipso Iuvenale exarogitata ea forma qua hominem insigniter furacem trifuram appellamus [Vide eius interpretem.]

TRISMEGISTUS, ἄριστος, Latinis ter maximum sonat. Quo cognomine dictus est Mercurius, superioris Mercurij nepos: quem fabulantur fuisse filium Nili. Hunc tamen secundum asserunt occidisse Argum, Egyptiis quæ præfuisse, & leges, literasque tradidisse: sed hierarum characteres, animalium, arborumque figurarum habuisse. Hic condidit urbem quam à se Hermopolin nominant. GERMAN. Der groß Mercurius so vor zeyten in Ægypten ein herlicher philofophus: prester vnd auch dñiggewesen ist. Dicitur est autem Trismegistus, quod & philosophus maximus, & sacerdos maximus, & maximus denique rex fuerit. Consequenter enim Egyptij ex omni philosophorum numero sacerdotibus, ac rursus ex sacerdotibus regem eligere. Hic autem vt philosophus sapientia, ita religione sacerdotibus excellit, ac mox in imperio administrando superiores omnes reges superauit. Primus à phisicis ad diuinorum speculationem se erexit. Primus de maiestate Dei, de diuina ordine, animarumque mutationibus sapientissimè disputauit. Scripsit multa volumina, quibus arcanæ mysteria & oracula panduntur. Non enim vt philosophus tantum, sed vt propheta futura sæpe prædicit. Hæc ex Diodoro Siculo.

TRISAGO GINIS, Herba est quæ ab aliis teucion, ab aliis chamaedrys, à quibusdam etiam chamaedrops appellatur. GERMAN. Germandree. ITA. Quercinola, chalamandrina. GERMAN. Klein bathen gel oder gamandet. HISPAN. Camedreos. ANGL. Germander. Nascitur in locis petrosis & asperis: folia habet exigua, amara, effigie & diuisura quercus: vnde & querculam vulgus Galorum appellat: nonnulli etiam serrulam. De hac vide Plin. lib. 2. cap. 15.

TRITIGA, pen. cor. ἄριστος, Triplicia tabulara, sive ædificia trium contignationum: ἄριστος, quod inter cætera significat conti-

gnationem: vnde ἄριστος, & ἄριστος dicuntur ædificia, quæ duas, vel tres habent contignationes.

TRISTIS, & hoc triste, Mæstus, mærens. GERMAN. Trist, qui fait muualscheere, chagrin. ITA. Triste, tristo, grazio. GERMAN. Traurig. HISPAN. Triste. ANGLIC. Sad, heauie, sorrowfull. Virg. Eclog. 10. Tristis at ille tamen cantabitis Arcades, inquit. Cic. 1. de Diuin. Quærerem ex te quid tristis esses, &c. [Plaus. Menæ. sc. 2. a. 4. Quid tristis esrogas? Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Non tristia carmina feci, Sed tristis nostros pœna sequuta iocos. Tristis pœna id est quæ me tristem facit, &c. vel Tristis id est læta, vt apud eundem Eleg. 1. lib. 3. Trist. Sætor es tristi Bufride. Pro acerbo, Ouid. Eleg. 6. lib. 4. Trist. Et ac sint tristi poma sapore facit. (sup. tempus.) Virgilius paulò infra pro amaro posuit.

Pro irato. Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Trist. Spe trahor, tristitia leniri nauina posse. Det. Plaut. Menæ. sc. 2. a. 4. Tristis admodum es (mox, irata alciui.) Ibidem sc. 2. a. 5. Eius tristem virum video. (mox, iratum.) Idem. ibidem. Vt sciam quid tu tristis es. Quid illam autem iratam abs te desituis &c. Sed quia tristitia in fronte hominis, crudelitatis, grauitatis, iræ, inuarnuæ, difficultatis indicium est, fit vt tristis aliquando ponatur pro læuo, crudeli, graui, irato, amaro, difficili, diro, horrido. GERMAN. aebzar בכר chabédh qvz zafeph מר mar שופפ kafabéh. auis, d'auis, d'auis, &c. Virg. 2. Aeneid. Illi mea tristitia facta, Degeneremque Neoptolegium narrare memento. Idem 2. Aeneid. quò tristis Erinnoys. Quò fremitus vocat. [Aliquando pro graui, & acerbo, vt notat Nonius. Senec. cap. 16. de Consol. ad Polyb. Tuli tam Triste vultus eadem magnitudine animi, & C. Linius lib. 3. de 4. Tristius moeste, (id est acerbius.) Item Tristia remedia medici salutis causa adhibent. Ouid. Eleg. 4. lib. 4. Trist. Protinus euicèi tristem ducatur ad aram. (mox, croentam.) Cicero lib. 6. de Repub. Grauitatis sœ hinc illam tristem, & plenum dignitatis sonum, d'eros, Lucilius, Timeo certè ne mihi sit tristior. Virgilius 2. Aeneid. Ique adytis hæc tristitia dicta reportat. Virg. 1. Georg. tristisque lupini sustuleris fragiles calamos. Sic tristis succos, pro amaro. Virg. 2. Georg. Mælia fert tristes succos, tardumque saporem Fœleis mali. Cicero in Catone, Facilius in morbos incidunt adolecentes, grauius ægrotant, tristius curantur. Tristius (inquit) id est, difficultus. Est enim comparatiui gradus aduerbium. Martialis, Amator ille tristium lacernarum. Tristis aliquando dicitur, qui inuitus aliquid facit, nec libenter. Terentius in Eunuch. Inuitat tristis, mansit ibi. Tempus triste, Cicero Figul. lib. 4. Tuorumque tristissimo meo tempore meritorum erga me memoriam conferuabo.

Tristia verba. Cic. 2. de Finib. Sic enim maiores nostri labores non fugiendos, tristissimum tamen verbo æruinas etiam in Deo nominauerunt. \*Tristis, Doctus. Lucil. lib. 28. Adde eodem tristis ac leuiter philosophus. Cic. 2. Verr. Index tristis ac integer. Ita Nonius. Potius cum Seruio interpretari debemus seuerum. Donatus in illud Terentij in Andria, Tristis seueritas inest in vultu. Ad laudem interdum, inquit, non ad auaritudinem sumitur tristis, citius locum illius Ciceronis, Iudex tristis. \*Item tristi similis, inquit Donatus. Terentius in Eunuch. Sto expectans, si quid mihi impetent, venit vna, Heus tu, inquit, Dore, Cape hoc flbellum, &c. Accipio tristis.

TRISTICULUS, dimin. Subtristis. GERMAN. Aucunement triste. ITA. Alquanto dolente. GERMAN. Etichet mas traurig. HISPAN. Triste un poco. ANGL. Somewhat sad. Cicero de Diui. Filiolam suam Terentiam, quæ tum erat admodum parua, animaduertit cristiculam.

TRISTISSIMUS, in superlatiuo. λυπηστάτος. Seneca Controuers. lib. 1. Ambo tristissimum egimus vitam.

TRISTITIA, tristitia, Mœstitia. GERMAN. Trist. ITA. Maninconia. GERMAN. Traurig. ITA. Tristeza. ANGLIC. Sadness, heauinesse. Cicero de Orat. Iudex tum ad tristitiam, tum ad lætitiã eorot quendus. Mijigare tristitiam. Cicero 1. Offic. Lenitate verbi tristitiam rei mitigante. Tradere se tristitiae. Lucius Tullio M. F. lib. 5. Lacrymis ac tristitia te tradidisti.

[Tristitia & malignitas Iudicis. Sueton. in Nerone. cap. 23.] Veteres etiam tristitias in nominandi casu dicebant pro tristitia. Pacuuius in Atalania, Quid istuc est, vultum alligat: quæ tristitias? Ex Nonio.

TRISTIFICUS, adiectiuum, quod tristitiam adfert. GERMAN. Trist. GAL. Qui engendre tristesse. ITA. Che genera maninconia. GERMAN. Das traurigheit machet. HISPAN. Cosa que engendra tristeza. ANGL. That caused sadness and sorrow. Cic. 1. de Diui. Tristificas certant Neptuno reddere voces

TRISTITAS, Antiquis in vsu erat, pro tristem facio: vnde mansit compositum tristito. GERMAN. Trist. GAL. Contrister. ITA. Attristare. GERMAN. Trauren. HISPAN. Dar tristeza a otro. ANGL. To make sad. Virg. 3. Georg. Et pluuio contristat frigore cælum.

TRISTOR, deponens, idem quod tristis sum. GERMAN. Qui a trois pointes ou trois aguillons. ITA. Di tre solchi. GERMAN. Dreypstg. HISPAN. Cosa endida en tres partes. ANGL. Three edged or pointed. Virg. 3. Georg. Linguis micat ore trifulcis. Ouid. 2. Met. Libe piter re & d; que dæum, cui dextra trifuleis Ignibus armata est, qui nutu concutit orbem.

TRITON, fictitia vox, qua vsus est. Nonius in Corollaria, & Plaut. in Cury. Eliciat crepitum polentarium triton, id est, Peditum.

TRITANVS, pen. prod. GERMAN. Ein starcker vnd wol gebter fichtst. Nomen est fortissimi gladiatoris, qui in castris Cn. Pompeij militans cum hoste se prouocante inermi dextera congressus, pugno cum humi prostrauit, captumque vno digito in castra imperatoris sui reportauit.



feraque moenia Troium. Item, Reppulit Troas ab arsuris carinis. Virgil. I. Aeneid. Tros, Tyriusque mihi nullo discrimine ageretur. Idem. Aeneid. At procul in sola secretæ Troiades acta, Anchisen stabant Persius Satyr. 1. Ne mihi Polydamas, aut Troiades Labeonem Prætulert.

Troianus, a, um, Virgil. 2. Aeneid. Troianas vt opes & lamentabile regoum Eruerint Danaï. Bellum Troianum. Horat. de Arte, Nec gemino bellum Troianum orditur ab ovo. [Plaut. Pseud. sc. 8. a. 4. Superauit dolum Troianum Pseudolus. Ouid. 13. Metam. responsa Deum Troianaque fata retexi.] Porcus Troianus, per iocum dicebatur aper, qui integro torrebatur, minoribus animalculis veluti grauidis: de quo vide Macrob. in Satyr.

Equus Troianus, proverbiali metaphora, pro clandestinis insidiis accipitur & latenti periculo. Cic. pro Muran. Intus, inquam, est equus Troianus, à quo nunquam me Consule dormientes opprimemini.

Troicus, ca, cum, Troicus, eiusdem significationis. Cic. de Clar. Orat. Neque enim iam Troicis temporibus tantum laudis in dicendo Vlyssi tribuisset Homerus, & Nestori, nisi iam tum esset honos eloquentiæ habitus.

Troius, a, um, dictio trisyllaba, Troia gaze. Virg. I. Aeneid. Apparent rati nantes in gurgite vasto, Arma virum, tabulæque, & Troia gaze per vndas. [Catullus ad Ortalum: Troia Rheteo quem subter littore tellus Obtegit.]

Troiugena, na, & Troi, id est, Troianus, quasi in Troia genitus, ea forma qua Græcos vocamus Graiugenas, quasi genitos in Graecia. Virg. 8. Aeneid. Troiugenas, & tela vides inimica Latinis.

Troilus, Troilus, Filius fuit Priami & Hecubæ, cuius vita inter Troianorum fata numerabatur: nam eo viuo Troia capi non poterat. Hic adhuc adolescentulus auctus cum Achille Græcorum omnium fortissimo congressi, ab eodem occisus est. Virg. lib. 1. Parte alia fugiens amissis Troilus armis, Infelix puer, atque impar congressus Achilli Fertur equis.

Tropæi, Tropæi, Veni Altani, qui in terra geniti, quum mare perflant, redeunt ad continentem: ita dicti Tropæi, hoc est, à conuersione. Iidem quum in mare tendunt, Apogæi vocantur, quod à terra proficiscantur. Plin. lib. 2. cap. 43. Nanque & è niuib. & è mari videmus etiam tranquillo, & alios, quos vocant Altanos, à terra confulgere. Qui quidem quum è mari redeunt, Tropæi vocantur: si pergunt Apogæi. Tropæi item dicuntur in certo latus genere, qui alios vellcant, infestantque, & ne deprehendantur, conuertunt se. Sueton. in Claud. Caf. cap. 8. Et quoties post cibum obdormisceret, olearam, ac palmularum ossibus incessabat: interdum ferula, flagrove, velut per ludum, excitabatur à tropæis.

Trophæum, trophæi, Trophæum, enseigne ou marque de victoire. ITAL. Trofeo, spoglia de nemici poste in monstra per memoria. GERMAN. Ein siggenens erwas so man stellet oder aufsticht an einem ort zu einem zeichen das da selbft der feind begawittiget vnd vberwunden worden sey. HISPAN. Despojo del enemigo ahuyentado. ANG. Victorie, the enseignes of victorie. Truxum & diphthongo & ph, aspirato, quanuis apud Græcos sine aspiratione scribatur, à verbo Græco τροπῆ, quod est retrouerto. Propriè enim Trophæum est monumentum à victore erectum eo in loco, vbi hostes in fugam conuertit. Prima autem trophæa ex arboribus confecta sunt, quas amputatis ramis hostium spoliis decorabant. Deinde etiam cœpta sunt fieri ex lapide, & in montibus, & locis eminentioribus collocari. Hinc Sallust. de Pompeio ait, quod deuictis Hispanis trophæa in iugis Pyrenæi montis posuit. [Sueton. in Casare cap. 11. Trophæa C. Marij de Iugurtha, & de que Cimbris atque Tentonis olim à Sylla dilecta, restitit. Idem Ibid. cap. 84. Funere indicto, lectus eburneus auro ac purpura stratus & ad caput trophæum, cum veste, in qua fuerat occisus.] Romæ quoque in arcibus figebantur ex marmore ædificatis. Quæ verò spolia in trophæo figerentur, docet Virg. lib. 11.

Mezentii ducis exuuias tibi magne trophæum Bellipotens aptat vorantes sanguine cristas: Telæque trunca viri, & bis sex thoraca petium, Perfoliumque locis, clypeumque ex ære sinistra.

Subligat, atque ensis collo suspendit eburnum. Nonius, Spolia capta, fixa in stipitibus appellantur trophæa.

Accipitur & trophæum pro victoria, siue pro spoliis quæ victoria parantur. Horat. 2. Carm. Ode 9. & potius noua Cantemus Augusti trophæa. Virg. 3. Georg. Et duo rapta manu diuerso ex hoste trophæa.

Trophonius, Trophonius, Insignis architectus fuit, qui subterraneum fanum in Lebada Bœotia regione construxit, quod ab ipso Trophonij antrum cognominatum est. Vbi quum aliquandiu oracula reddidisset, atque tandem fame interisset, ferunt Genium quendam antrum hoc subisse, atque ex eo oracula reddidisse. Qui verò hinc oracula sciscitabantur, nudi in aditu specus sedere soliti sunt, atque inde statim quodam sub terram abripiebantur. Gestabant autem secum placentas quas lemurius, serpentibusque occurrentibus obicerent. Deinde accepto oraculo, rursus per alium hiatus in terram restituebantur. Creditum est autem quotquot in hoc antrum descendissent, nunquam postea ridere. Hinc factus est locus proverbio, vt homines tristes, & retrici in Trophonij antrum vaticinati dicerentur. Hac ferè ad verbum descriptus ex Erasmi Adag.

De Trophonij oraculo. Plutarch. in Sylla.]

Tropæus, is, seu tropios, Tropæus, GALL. Le fond d'un nauire, la cariole. ITAL. La sentina della nave. GERMAN. Ein schiffboden. HISP. El hundo de la nave. ANG. The botome of shippe. Præter vulgaram illam significationem, qua apud Græcos carinam nauis si-

gnificat, accipitur etiam pro vino quo in balneis utebantur, siue ad abluenda corpora, siue ad ciendum vomitum. Mari. lib. 12. Famosa feret ipse tropin de fæce lagenæ: Frontis & humorem colliget vsque tuæ.

Tropologia, Tropologia, Sermo allegoricus ad morum emendationem tendens. Græci enim τροπῶν appellatione mores intelligunt.

Tropus, Tropus, Figurata verbi immutatio. Cicer. de claris Orator. Ornati orationem Græci putant, si verborum immutationibus utantur quos appellant τροποι, & sententiarum; orationisque formis, quæ vocant τροπικα. Quinil. Tropum sic definit, quod sit verbi vel sermonis à propria significatione ad aliam cum virtute mutatio.

Tropicus, a, um, Tropicus, id est, figuratus. Augustinus, Quod ea locutione dictum, quæ vique tropica est, non propria. [Gellius cap. 24. lib. 13. Tropica figura id dictum.]

Tropici, Tropici, A Cosmographis appellantur duo circuli cœlestes, æquali spatio distantes ab æquatore, quos Latini Solstitiales appellant: quorum alter, qui nobis propinquior est, Cancri Tropicus dicitur: alter in Austrum vergens, Tropicus Capricorni. Hæc circulos Sol nunquam egreditur, verum vbi ad alterum eorum peruenerit, retrorsum se conuertit. Vnde & nomen acceperunt, τροπῆ τροπῆ, hoc est, à conuersione Solis.

Tropicus, adiectiuum Tropici, vt Tropica figura. Gell. lib. 13. cap. 23. Tropica quædam figura mutationem vocabuli fecerit.

Tros, ois, siue os, Troas, Erichthonij filius, & nepos Dardani, Troianorum autem rex, pater Ili, Assaraci, & Ganymedis: vt refert Aeneas, apud Hom. lib. 20. [E. Ouid. 4. Fast.]

Est item Tros, gentile nomen à Troia deductum. Vide supra in distione TROIA.

Trossulum, Trossulum, Oppidum fuit Tuscis, nouem passuum millibus distans à Volturno, quod quum equites Romani cepissent sine peditem adiumento, inde Trossuli dicti sunt. Plinius lib. 33. cap. 2. Quinetiam ipsum equitum nomen sæpe variatum est, in his quoque, qui ad equitatum trahebantur. [Seneca epist. 77. & 82. Trossuli & Iuuenes, &c.] Celeres sub Romulo regibusque appellati sunt, deinde Flexumines, postea Trossuli, quum oppidum eius vocabuli in Tusciam circa Volturno passuum IX. M. sine vilo peditem adiumento cepissent. Hac ille. Nonius Trossulos dictos putat, quasi trossulos, hoc est, bene habitos, & masculorum toris præualidos: citatque testimonium Varro ex Sesequi vlyse. Nunc emunt Trossuli, gardo nidi, vulgò Antico talento equum.

Troximos, Troximos, eschebél, eschebél, Vua edulis, quæ cibaria à Plinio vocatur. Apud Iureconsultos, constat troximos vvas esse, quas non vini causa habemus. Paulus in Pandectis, Qui fundum vendidit, pomum recipit, nuces, & ficos, & vvas duntaxat duracinas, & purpureas, & quæ eiusdem generis essent, quas non vini causa habemus, quas Græci τροξιμοι appellant, recepta videri. Ita enim legit Politianus ex Archetypis Pandectarum, qui Florentia afferuatur: quanuis vt idem Politianus fatetur, non malè ibi à quibusdam legatur eduliuua, cuius significatio ferè eadem est cum superiore. Vtrunque enim nobis sonat comestibile: licet huius significatio videatur generalior. τροξιμοι autem, etiam si nihil aliud addas, propriè de vua intelligitur. Huc accedit quod τροξιμοι à verbo τρογω fiat, cuius verbi significatio vuis, cæterisque bellariis, quæ in secunda mensa apponuntur, optimè congruit. Inde enim sunt τροξιλια, τροξιλια, τροξιλια. Hac ex libro 7. Epist. politian. Epist. vltima.

Trua, Trua, Vasis genus, à terendo dicitur, quasi terra, quam nos diminutivè Trullam dicimus. Siue vt docet Varro à trauolando, trahendoque, quod per eam aqua traiciatur. τρωιῶν τρωιῶν. GAL. Vne forte de vasisseu à receuoit immondices. ITAL. Vaso da riceuere in immonditie. GERMA. Ein weisse ferge fette darinn man wässet vnd stünet. HISPAN. Barrena.

Trulla, Trulla, diminutiuum est à Trua, Vasis vinarij genus, τρωιῶν. Trulla [inquit Var. l. 4. de ling. Lat.] dicta est à similitudine trux: sed hæc magna, illa pusilla. Martial. lib. 9. Clinicus Herodes trullam subdixerat ægro. Deprensus dixit, Sulte quid ergo bibis? Plaut. Amphitr. Lances detergam omnes, omnesque trullas hauriam. Trullis ferreis ignem portare: Liu. lib. 7. Ita Item, De Trulla. Cic. 6. Verrin. Est item Trulla, eodem Varrone teste, aliud vasis genus, quo in culina aquam in lauatrinam solent infundere. ANG. A tree or such hollow vessel occupied about a house. Item capitur pro vase lato, vssellòque, quod in mensam inferri plerunque solet. Quod licet potui ineprum videatur: tamen vsurpatum fuisse legitur. Horat. 2. Serm. Satyr. 3. Qui Veientanum festis potare diebus Campana solitus trulla, vappamque profestis. Iuuenal. Satyr. 3. Si trulla inuerso crepitem dedit aurea fundo. Vbi bibacem arguit, quod in trulla bibat ineprum, quod crepitem inter bibendum edat. Plin. lib. 34. cap. 2. Suet ergo vasa tantum Corinthia, quæ isti elegantiores nunc et sculpendo transferunt, modò in lucernas, modò in trullas, nullo munditiarum despectu. Est & trulla cæmentarij instrumentum, quo fabri murarij testoris linendis, complanandisque vti solent: vt non solum parietes pulchritudinem accipiant, sed & firmitatem contra iniuriam imbrium & creberrimas tempestates. τρωιῶν. GAL. Truelle de maçon. ITAL. Cazzo da muraro. GER. Ein maureisen. HISPAN. Instrumento para atausar cimienso, y zabarrar la pared. ANGL. An instrument serving for pargetting of wales.]

Trullifare, Trullifare, apud Vitruuium lib. 7. cap. 3. pro trulla gypsum inducere legitur: cuius hæc sunt verba, Coronis explicatis, parietes quàm asperrimè trullifentur: postea autem su-



num dicitur. *Spartanorum dicitur.* Vnde Damasus Papa scribit beatum Petrum sepultum fuisse in Vaticano iuxta triumphale territorium. ¶ Triumphalis vir, qui triumphavit, sicut Consularis, qui Consul fuit. *Sueton. de Aug.* Solos triumphales, quamquam & socios expeditionum, & participes victoriarum suarum, nunquam donis impertiendos putavit, quod ipsi quoque ius habuissent tribuendi ea quibus vellet. ¶ Triumphalis currus, quo vehantur triumphantes. *Plin. lib. 7. cap. 25.* Curru triumphali reuersus est. ¶ Triumphalis provincia ex qua triumphus reportatur. *Cic. in Pisentem.* Ex ea provincia qua fuerit ex omnibus vna maxime triumphalis, &c.

¶ Triumphales vestes qua triumphantium erant: quemadmodum & Aurum triumphale, & Habitus triumphalis. *Plin. lib. 8. cap. 48.* Pictas vestes iam apud Homerum fuisse: vnde triumphales natae. *[Quintilia.]* Triumphali habitu nihil angustus.

¶ Triumphales coronae quae, *Gell. cap. 6. lib. 5.* ¶ Triumphales coenae. *Plin. lib. 9. cap. 55.* Coenis triumphalibus Caesaris D. Clodii sex milia numero murrinarum mutuo appendit. ¶ Triumphalis statua. *Plin. Epist. 2. lib. 2.* Heri a Senatu Vestricio Spuriarum, principe auctore, triumphalis statua decreta est: id est, in habitu triumphantis.

Triumphalia, i. u. m. pluraliter, Ipsa triumphatio. *Spartanorum Tacit. lib. 4.* Dolabella petenti abnuuit triumphalia, Seiano tribuens, ne Bithyniaci eius laus obsoleceret.

Triumuir, triumuir, pen. or. masc. gen. Nomen magistratus, quem tres collegae administrant. *[Sic. in] [quibus] [dicitur].* GALLIC. *Lyva des trois gouverneurs souverains ou magistrats, nom de magistrat raris a Rome.* ITAL. *Vno di tre gouernatori, magistrato Romano.* GER. *Drey herr.* HISP. *Vno de tres varonas principales.* ANGL. *One of three sovereign magistrates, the name of the magistrates in Rome.* ¶ Triumuir triplices fuerunt, Capitales, Mensarii, Nocturni. De capitalibus sic habet *Pomponius de Orig. iur. l. necessarium.* Triumuir Capitales constituti sunt, qui carceris custodiam haberent, ut Athenis. Vnde *decimuir, [Sic. in] [dicitur].* & quum animaduerti oporteret, interuentu eorum fieret. De mensariis *Liu. commemorat.* Triumuir Mensarii creati sunt: hi quoque numularii, & monetae omnis generis, & formae auriferibus praerant. De Nocturnis meminit *Cornelius Tacitus.* Triumuir Nocturni, quod ad incendium in sacra via ortum tarde venerant, a Tribuno Plebis die dicta damnati sunt. ¶ Triumuirorum item nomen assumpserunt Octavius, Antonius, & Lepidus, qui oppressa iam republica, ut tyrannidem honesto aliquo velarent nomine, Triumuiros reipublicae constituenda causa, se dici voluerunt.

[¶ Triumuir periphrasis: *Quid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist. Cepimus & tenera primos aetatis honores, Deque viris quondam par Tribus vna fui.*]

Triumuiratus, ipsa triumuirorum dignitas. *[Sic. in] [dicitur].* GALL. *La dignité de trois gouverneurs principaux.* ITAL. *Dignità di tal magistrato.* GERMAN. *Der drey herrschend ampt und wörde.* HISP. *La dignidad de aquellos.* ANGL. *The dignitie or office of the three chiefe iudges.* ¶ *Cic. de clar. Orator.* Qui quidem in triumuiratu iudicauerit contra P. Africanum auunculi sui testimonium.

Triumuiralis, i. e. *Horat. Epod. 4.* Sectus flagellis hic triumuiralibus Praeconis ad fastidium.

Triuncis, Numulus Aeneas, quem postea quadrantem appellauerunt. *[Sic. in] [dicitur].* GALL. *De trois onces.* ITAL. *Di tre onze.* GERMAN. *Ein vnter.* HISP. *Tres onças, o quarta de libra.* ANGL. *Of three onces.* ¶ *Cic. lib. 33. cap. 3.* Quadrans antea Triuncis vocatus, a tribus vinctis.

TROAS, huius Troadis, pe. cor. *troas.* Regio est Asiae minoris, quam Ptolemus minorem Phrygiam appellat, Hellesponto adiacens. Hanc *Homerus* ab Aelapo fluuii vsque ad Caici fluminis ostia produxit. *Plin.* tamen caeterisque recentiores Lecto promontorio eam ab Aelide diuidunt. In ea fuit Ilion, *[Sic. in] [dicitur].* mille quingentis passibus a portu distans, *Homeri & Virgilij* carminibus uobillissimum. ¶ Et praeterea Troas patrosymicum foeminiuum formatum a masculino Tros, *Patros. Virg. 5. Aen.* At procul in solo secretae Troades aeta Anchisen fiebant. Troades, inquit, hoc est, mulieres Troianae.

Trochæus, *trochæus.* Pes metricus syllabis duabus, priore longa, altera breui constans. Aetius Trochæus (ut quidam existimant) quod a celeritate sua imitetur volubilitatem rotæ, quam Graeci *trochæus* appellant: vel (ut alij malunt) *[Sic. in] [dicitur].* hoc est, ab eo quod circum aras currentes carmen decantabant, hoc pedis genere compositum. *Cic. 3. de Orat.* Iambum & Trochæum frequentem segregat ab oratore Aristoteles.

Trochilus, pen. prod. *trochilus.* Auicula exigua, quam ideo A. quæ auiculum esse quidam tradiderunt, quod rex auium appellatur. *Vide Plin. lib. 10. cap. 7. & lib. 8. cap. 25.*

Trochiscus, *Vide Trochus.*

Trochlea, æ. pen. cor. Instrumentum sum orbiculis ad subleuanda & demittenda onera. Vel rotula structa è ligno, vel ære, qua aquam haurimus fune ductario, & hydria. *[Sic. in] [dicitur].* GAL. Vne poulic. ITAL. *Taglia ciarella.* GERMAN. *Ein schweben oder wickeln vber die das seit oder latten geht an einem jag.* HISP. *Carillo o palca, engemno.* ANGLIC. *A windlass or pulley to draw up hoarie things.* ¶ *Lucretius,* Multaque per trochleas, & tympana pondere magno commouent, atque leui sustollit machina nixa. *Budæus* ait: Trochleam significare totam illam machinam, quæ continet rotulam, & axiculum per rotulam traiectum, circa quem rotula versatur, & praeterea ductarium funem, qui circa orbiculum æneum currit, quales in puteis videmus quas Polias vocamus. Trochlearum meminit *Cato de re Rustica.* In instrumento rotularis, in quo furculas quinque, funes ductarios quinque, trochleas decem oportere esse tradit.

¶ Trochleis pituitam adducere per translationem dixit *Quintili.* 11. cap. 3. de pronuntiatione. pro difficultate expuere, his verbis, iam tussire, & expuere credidi & ab imo pulmone pituitam trochleis adducere, est non vique vocis sunt vitia: quia tamen propriae vocem accidunt, potissimum huic loco substituantur.

Trochus, chi. *[Sic. in] [dicitur].* GALL. Sabot, roupie. ITAL. *Trotolo, mofcolo, pirlo, pirlo, corlo.* GERMAN. *Ein topff.* HISPAN. *Trompo o peonca.* ANGL. *A toppe.* ¶ Instrumentum quo lusciant pueri, quod Latine Turbo dicitur: rotando dictum, *[Sic. in] [dicitur].* enim significat curro, & *trochæus* rotam, vel aliud instrumentum, quod in gyrum circumuoluitur. Trochus (inquit *Aeren*) turbo est, qui a ludentibus pueris scutica agitur & rotatur. *Martiali lib. 14.* Inducenda rota est, das nobis vile munus: iste trochus pueris, at mihi cantus erit. *Horatius de Arte.* Indoculusque pilæ, discive, trochive quiescit.

Trochulus, diminutiuum. *[Sic. in] [dicitur].* GALL. Petit sabot, ou roupie. ITAL. *Picciol trotolo.* GERMAN. *Ein topfflein.* HISP. *Pequeno trompo o peonca.* ANGL. *A little toppe.* ¶ *Plauti in Amph.* Tui meo panu autem trochulus inerat aureus sub petalo. Exemplaria de prauitate legunt *Torulus.*

Trochilus, sci, diminutiuum, Paruus trochus, vel parua rota. *[Sic. in] [dicitur].* GALLIC. Petite roue. ITAL. *Picciola ruota.* GERMAN. *Ein schweben rotte.* HISPANIC. *Pequena rueda.* ANGLIC. *A little wheele.* ¶ Vnde compositiones quaedam medicorum in formam rotulae, *[Sic. in] [dicitur].* dicuntur. Latini vocant pastillos, *[Sic. in] [dicitur].*

Trochmi, *trochmi.* Galliae populi qui Maxoniae, Paphlagoniaeque parte occupata Tauium Galatae oppidum condiderunt. *Autor Plin. lib. 6. cap. 32.*

Troctes, *troctes.* Phoenicis cuiusdam nomen, hominis subdoli, in quem Vlysses apud Eumæum subulcum fingit se in Aegypto inuenisse, cuiusque suauis inductum, se in Phoenicem contulisse, ibique annum eum eo integrum egisse: eoque exacto nauim rursus conscendisse eodem Troctæ suatore: qui aliam quidem causam praetexebat, reuera autem hoc agebat, ut in Africa ipsum vendideret. Verum subito exorta tempestate, nauisque fracta, Troctem cum suis omnibus interiisse, se se verò arrepto nauis malo, nouem perpetuos dies vendarum arbitrio tractatum, decimo tandem die in Thesprotiorum littora fuisse ciectum. *Vide Homer. Odys. lib. 11.*

Troezenis, eum ce diphthongo in priore syllaba, *[Sic. in] [dicitur].* Oppidum Peloponnesi in sinu Argolico, a Troezenae conditum filio Pelopis. In hoc regione ait *Pitheus* Aethrae pater, & avus maternus Thesei: vnde & Pitheia Troezen ab Ouidio cognominatur.

¶ Est & Troezen altera Cariae, in conuentu Alabandarum: cuius meminit *Plin. lib. 5. cap. 29.*

Troezenius, a, um, *[Sic. in] [dicitur].* Troezenij carbunculi, *[Sic. in] [dicitur].*

Troglodytae, *[Sic. in] [dicitur].* Populi Aethiopiae sub Aegypto, in sinum Arabicum & mare rubrum vergentes: *[Sic. in] [dicitur].* hoc est, a specubus, in quibus habitant, nomen sortiti. ¶ *GERMAN.* *Wüster in Woiwanti / so von grosser hitz wägen nur in fultnen wohnend.* ¶ *Plin. lib. 5. cap. 8.* Troglodytae specus excavant: haec illis domus: vitus serpentium carnes: stridorque, non vox: adeo sermonis commercio carent.

Troglodytae, *[Sic. in] [dicitur].* Regio Aethiopiae sub Aegypto, in qua septentriones, si *Plinio* credimus, conspici non possunt.

¶ Hinc proximus sinus Troglodyticus appellatur a *Plin. lib. 6. cap. 29.* quem Barbaricum appellat *Ptolomæus.*

Troia, *troia.* Regio minoris Asiae, teste *Seruius*, in qua fuit Ilion vrbs, regia Priami, quae etiam a scriptoribus nonnunquam Troia vocatur. *GERMAN.* *Ein landtschaft die mnderen Asia / in welcher vor seynten die städte der Priam stum gütigen ist: wöthre die Orthen sehen jar lang brägeter haben.* ¶ *Qu. Ep. 1.* Troia iacet certe Danaus inuisa puellis. *Ibidem,* iam seges est vbi Troia fuit. *Virgilius 3. Aeneid.* Et campos vbi Troia fuit. *[Ouid. Eleg. 1. lib. secund. Trist. Cur non vixera est iterum carmine Troia meo? Idem lib. 13. Metamorphos. Nempe capi Troiam prohibebant fata sine illo (Palladio sup.) Troia capta die 27. April. Plutarch. in Camil. Troia ter capta, & a quibus, Plutarch. in Sertor.] Cic. de Amic. Nec enim (ut ad fabulas redeam) Troiam Neoptolemum capere potuisset, si Lycodemem, apud quem educatus, multis cum lacrymis iter suum impediens audire voluisset. Virg. Georg. Et Troiae Cynthius author.*

¶ Troia autem dicta est à Troe rege: ante Teucra à Teucro: & Dardania à Dardano. ¶ Troia item dicitur ludus puerilis, & sciomachia equestris, ab Aenea in Sicilia ad Anchisæ patris tumulum primum inuenta: deinde post Albani conditam ab Ascanio instaurata, tandemque veluti per manus ad Romanos transmissa. *Virgil. 5. Aeneid.* Hunc morem, cursus, atque haec certamina primus Alcanius, longam muris quam cingeret Albam, Retulit, & prius docuit celebrare Latinos, Quo puer ipse modo, secum quo Troia pubes, Albani docere suos: hinc maxima porro Accipit Roma, & patrium seruauit honorem: Troiaque nunc pueri Troianum dicitur agmen. *Sueton. in Casare, [cap. 39.]* Troiam luscit turma duplex maiorum, minorumque puerorum. *[Idem Sueton. in Calig. cap. 18. Et in August. cap. 45. Et in Nerone. 7. Item Troianis Circeus ludis. Idem Sueton. in Tib. cap. 6.]*

¶ Troia iterum fuit oppidum, ad initium maris Adriatici sinuum, ab Antenore Troiano, & Henetis conditum. ¶ Item alterum eiusdem nominis, in agro Laurenti, ab Aenea extructum, antequam Lauiniam conderet. *Vtriusque meminit T. Liu. lib. 1. ab Vrbe.*

Tros, genitive, *trois.* Cuius foeminiuum est Troas, adis, siue Troias per tres syllabas *[Sic. in] [dicitur].* ¶ *[Ouid. 13. Met.]* Ecce serunt Troes, seruumque, ignisque, Iouemque. *Ibidem.* Per spes nunc socias casuramque



Trygōdā mōnes, πρυγῶδες, Poetæ dicebantur, qui face faciem vœsti, ne cognoscerentur, plaustris inuecti, Poemata canebant.

Trygon, πρυγῶν, Piscis est ex genere venenatorum, quem Latini piscinacani vocauerunt, nonnulli etiam turturem: Græcos imitati, qui vna voce & auem significant & piscem.

Tryphōdor vs, πεν. prod. πρυγῶδες, Grammaticus & Poeta Ægyptius, ex cuius operibus à Suetia commemorantur Marathonica, Excidium Ilij, Pugna Lapitharum, & Centaurorum in Hippodamiæ nuptiis, Odyssæ Parahipomena, in quibus fabulas persequitur Homero & aliis intactas: item Paraphrasin Homeriarum comparationum.

Tryphon, ονις, πρυγῶν, Grammaticus Alexandrinus Ammonij filius, qui circa Augusti tempora fuit natus. Scripsit tractatus aliquot de variarum linguarum dialectis, & alia nonnulla ad Grammaticæ cognitionem pertinentia. ¶ Fuit & Tryphon alius, Originis auditor, cuius extant nonnullæ ad ipsum Epistolæ.

¶ Tryphon item B. Bishopolæ nomen fuit, Martialis carminibus non vno in loco celebrati.

Tryxalis, πρυξάνη, Animal locustæ simile, sine pennis, quod nonnulli idem esse putant cum eo, quod alio nomine G yllam vocamus. Vide Plin. lib. 30. cap. 6.

T ante V

Tū, tui, vel tis, tibi, Vniuersum secundæ personæ pronomem. { Τῦν ἀνδρ. GAL. Toy. ITAL. & HISPAN. Tu. GERMAN. Du. ANGL. Thou. } Plaut. in Amph. Lacrumantem ex abitu concinnas tu tuam vxorem. [Plaut. Curc. sc. 2. a. 5. Iuppiter te te male perdat. Ibid. sc. 1. a. 1. Dum te te abstineas viduâ, nup. 2. virgine. Plaut. Pseud. sc. 4. a. 2. Te te Tyranne te rogo. Plaut. Afin. sc. 1. a. 4. Cum iaciet (talos) Te ne dicat, nomen nominet. Plaut. Milit. sc. 1. a. 1. Communicabo te mensa mea. Plaut. Capt. sc. 1. a. 4. Scio me esse te, & te esse me. ¶ Item, Plaut. Curc. sc. 1. a. 3. Tūne is es Lyco trapezitarum? Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4. Tūne is es? Plaut. Curc. sc. 4. a. 3. Tu, &c. Plaut. Capt. prolog. Vos vos mihi testes estis. Cic. pro Rab. Tu mihi etiam legis Porciæ, tu C. Gracchi, tu horum libertatis, tu cuiusquam denique hominis popularis mentionem facis? Plaut. in Mercat. Tibi aras, tibi occas, tibi seris, tibi eidem metus.

¶ Tute, tu ipse Terent. in Eunuch. Et quod nunc tute terum iratus cogitas. [Plaut. Mostel. sc. 4. a. 1. Vixne ego te, ac tute me amplectare? ¶ Pro tu: Ibid. sc. 3. a. 1. Tute speculo speculum es maximum. Ibidem Tute lepida es. Plaut. Menæ. sc. 1. a. 5. Quem tute hominem me arbitrar nescio. Plaut. Curc. sc. 2. a. 2. Tute ipse referes ad me. Plaut. Aul. sc. 1. a. 2. Tute existima. Plaut. Capt. sc. 4. a. 3. Tute is es. Plaut. Curc. sc. 1. a. 1. Tute tibi puer es lautus. Plaut. Mil. sc. 3. a. 2. Profecto vidi P. Tuten. S. Egomet. Item, Tute tabelis consignato, &c. Vide Tute, infra suo loco, post dictionem Tutanus. ¶ Tute met, idem. Lucret. lib. 4. Tute met in culpa quam sis. ¶ Tui vide infra post Tuguriolum.]

Tūtālm, inquit Nonius, id est tuo more. Plaut. Amphit. Ecce rem iam tuam facis.

Tubā, æ, Buccina, instrumentum incuruum ex ære argenteo, cuius sonitu milites equique ad prælium inflammantur: à tubi, hoc est, canalis concauitate nomen habens. { Τῦβη σχοπῆρ πῦρρον χαλκῶς ἰσχυρῶς οὐκ ἀμυγῆ. GALLIC. Trompe ou trompette. ITAL. Tromba. GERMAN. Ein trommet oder posoun. HISPANIC. El cornafil ò trompeta derecha. ANGL. A trumpet. } Huius inventionem Piseo Tyrheo assignat. Plin. lib. 6. cap. 56. Cic. in Catil. Quam tubas & signa militaria ieiarem esse præmissa. Virg. 2. Æneid. Exoritur, clamorque virum, clangorque tubarum. [Plaut. Amphit. sc. 1. a. 1. Tubæ ut vtrinq; canunt.] Auctor ad Heren. lib. 4. In conatione de virtute loqueris, in prælio per ignauiam tubæ sonitum perferre non potes. Lucan. lib. 1. Vangiones, Barabique truces, quos ære recuruo Surrentes acere tubæ. Tacitus lib. 2. Tum Sentiuis occidere cornua tubæque, & peti aggerem, erigi scalas iussit, ac promptissimum quemque succedere.

[¶ Tuba citabatur reus captis ante domum.]

Tubarus, τῦβηροῦς, qui tubas efficit. Tubariorum meminit Callistratus D. libro vltimo. Tit. 6. lib. 6. inter eos, quibus aliquam vocationem manerum grauiorem conditio tribuit.

Tubiceus, tubicinus, pen. corr. Qui tuba canit. { Τῦβηροῦς οὐκ ἀμυγῆς. GAL. Vn trompeteur ou trompette. ITAL. Sonatore di trombeta. GERMAN. Ein trommeter. HISPAN. Varon que tanna trompeta. ANGL. A trumpetter.

Tuber, eris, neut. gener. & prima syllaba prod. Tumor siue callus, in quocumque corpore eminens. { Τῦβηρ ἰσχυρῶς. GALL. Truffes, bosse. ITAL. Gonfiamento, tartarola. GERMAN. Ein höhe/als von geschwulst/etn hofer oder duhet am trid. HISPAN. Hinchazon ò torodon, surma ò de la tierra. ANGL. A mushroom, also swelling. } Ter. Adelp. Præterea colaphis tuber est totum caput. \* Sic dicitur caput tuber pro tuberoso: quomodo homo scelus, pro scelerato. Plin. lib. 8. cap. 18. Tubera bina in dorso habent cameli.

¶ Tuber, pro callo præduro in arboribus eminente. Plin. lib. 16. cap. 16. Reperitur & in alno tuber, tanto deterius, quanto ab aere alnus ipsa distat. ¶ Tubera item dicuntur tumearis terræ calli, & quidam prægnantis areæ foetus, siccis in locis sine villo caule promouentes, nullisque radicis nisi capillamentis. Plin. lib. 19. c. 2. Tubera enim vndique terra circumdata, nullisque fibris mixta, aut saltem capillamentis, nec vitæ extuberante in quo gignatur loco, aut rimam agente: neque ipsa terræ coherent: cortice etiam includuntur, vt planè nec terram esse possumus dicere, nec aliud quàm terræ callum, &c. Idem cap. seq. Quum fuerint imbres autumnales, ac tonitrua crebra, nascuntur, & maxime è tonitribus nec vitra annum durant. Inuenal. Satyr. 5.

post hunc raduntur tubera, si ver: Tunc erit, & faciente optata tonitrua cœnas maiores, Mart. lib. 13. Rumpimus altericem tenero de vertice terram, Tubera, boletis poma secunda fumus.

¶ Est & Tuber priore breui & formis. arboris genus, poma ferens bacis quàm malis similiora, à Serto Papinio ex Africa in Italiam trañsistum. Plin. lib. 16. cap. 25. Ab Amygdala proximè florent Amoniaca: deinde tuberes & præcoces, illæ peregrinz, hæ coctæ. Fructus quoque arboris huius Tuberes dicuntur, sed mascul gen. Sueton. in Domit. Pridie quàm periret, quum oblatos tuberes seruari iussisset. Mart. lib. 12. Lecta tuburbanis mittuntur pyrina ramis, Eterenzæ tuberes quid tibi cum Libycis? Nebricentis, & Sabellicis putantes Vernæ ibi adiectiuum esse, dixerunt Tuberes sermin gen. esse: at substantiuum est plurale ab hic Vernæ, vt per appositionem dicamus Tuber vernæ, id est, ruri nostro natus, non ex Africa allatus.

¶ Tuber terræ, herba est folia habens hederæ purpurea varia, maculis vtriq; albicantibus, caule quadrangulo, nudo, floribus purpureis, rosarum effigie, radice nigra & tuberosa, ita vt rapam videri possit, à cuius figura apud Latinos etiam nomen accepit κικλῶν. Vide Plin. lib. 25. cap. 9.

Tuberculum, tuberculi, diminutiuum. { Τῦβηροῦς, φουρῶν. GAL. Boffette. ITAL. Picciola confitura. GERMAN. Ein tubel. HISPAN. Pequena hinchazon ò torodon. ANGL. A little swelling or bunche. } Plin. lib. 21. c. 11. Apes regias exstruunt tuberculo eminentes Colum. lib. 7. cap. 5. Clauis quoque dupliciter infestant ouem, siue quum si bluiues atque intertrigo in ipso discrimine vngulæ nascitur seu quum idem locus tuberculum habet, cuius media ferè parte canino similibus extat pilis, eiq; tubæ vermibus.

Tuberosus, Tuberosus sum, tuberis modo eminto, in tuber exerceo. ἰσχυρῶς vnde extubero, & protubero composita: de quibus vide suis locis.

Tuberus, Prænomine Quintus, cuius Romanus fuit, Ciceronis æqualis, qui quum in Pompeianis partibus fuisset, postea veniam consecutus à Cæsare, eodem crimine accusatus. Q. Ligarium defendente Cicero: cuius aduersus illum extat Oratio pro Q. Ligario inscripta. [¶ Aliorum Tuberculum paupertas, & concordia: Plin. in paulo Amylto.]

Tuberum, Flumen Carmaniz nauigabile, quod Parizæ populi accolunt. Auctor Plin. lib. 6. cap. 23.

Tubistrum, (inquit Festus.) Dies erat quo aqua tubæ iustabantur. [Vide Ouid. 3. Fast.]

Tuberis, Vrbis Africae propriè dictæ inter Bagradam, & Tritonem amnes. Auctor Plin. lib. 5. cap. 4.

Tubercinor, tubercinoris, Rapum comedo. { Τῦβηροῦς. GALL. Bouffiner & manger auidement. ITAL. Deuorare, mangiare ingordamente. GERMAN. Schwappeln/inet fressen. HISPAN. Tragay mucho. ANGL. To eat greedily. } Tritinus apud Nonium. Tubercinari sine me vultis reliquias. Plaut. in Pers. Tubercinari de suo siquid est domi.

Tubus, tubi, masc. gen. Canalis teres, & concauus, seu fistula maior, qua aqua ducitur: nomen habens à tamore. { Τῦβηρ ἰσχυρῶς οὐκ ἀμυγῆ. GALL. Tuyau ou canal comme ceux des fontaines. ITAL. Canna, cannone, doccia. GERMAN. Ein runder röhel. HISPAN. El atanon para traer agua. ANGL. A conduitt pipe, or pisse to conueigh water. } Cicero. lib. 2. de Legib. Ductus verò aquarum, quos isti tubos, & curipos appellant: quis non, quum hæc viderit, irriserit? ¶ Tubos viscerum Martialis libro 11. per translationem posuit pro podice, & pudendo muliebri, quod iis meatibus veluti canalibus quibusdam excrementa tan liquidam quàm sicca egerant. Modò (inquit) qui per omnes viscerum tubos ibat.

Tubulus, tubuli, pen. cor. diminutiuum, Canaliculus, parua fistula. οὐκ ἀμυγῆ. GALL. Petit tuyau ou canal. ITALIC. Picciola cannone ò condotto. GERMAN. Ein röhel. HISPAN. Pequeno azanon. ANGLIC. A conduitt pipe. ¶ Varro lib. 1. de Rust. cap. 8. Inde enim aliquot colligatas libris demittunt in tubules fictiles cum fundo petufo, quos cupides appellant, qua humor aduentitius traahere possit. Tubuli olim in parietibus fiebant, quibus calor ignis ex fornace ascendens, primum parietem, deinde & locum vicinum calcificiebat. ¶ Hinc est quod apud Paulum Iurisconsultum legitur tubulos eos esse, quibus paries calore torrecit. Apud antiquos enim nullus in cubiculis trichinifæ vsus erat ignis, nondum scilicet ratione excogitata fumum per infumibula emittendi.

\* Tubulatus, um, Adiect. Cauatum ad effigiem tubuli. Plin. lib. 9. cap. 36. Alterum purpura vocatur cuniculationem procurrentem rostro, & cuniculi latere intorsus tubulato, qua profertur lingua.

Tucca, Augusti temporibus vir in primis eruditus fuit, Virgiliòque amicissimus, & ex parte testamenti hæres, cui Augustus vnâ cum Varro, & Plotio Æneidem, quam cremari Poeta testamento iusserat, ea lege emendandam, vt nihil adderent. Auctor Seruius.

Tuccia, Virgo vestalis fuit, quæ incesti accusata, aquam pertulit in cribro. Plin. lib. 28. cap. 2.

Tuceta, inquit Cornutus in Persium Satyr. 1. apud Gallos cisalpinos bubula caro dicitur, condimentis quibusdam crassis oblita ac macerata, ac ideo toto anno durat. ¶ Ponitur etiam pro ipsis condimentis, quibus caro bubula conditur, quæ Persius valerudini inimica esse notauit, quum dicit Satyr. 2. Possis opem neruis corpisque fidele senectæ? Esto age, sed grandes patinæ tuæ tæque crassa, Annuere his superos vetuere.

Tudæ, ἰσχυρῶς, Oppidum Hispaniæ Tartacœnensis, in tractu Gallecorum, inter Miuium & Duriam fluios. Ptol. lib. 2. cap. 6.

Tudæ, ἰσχυρῶς, Stephano, Vulgò Toai, Oppidum est Umbriæ mediterraneæ, teste Plinio libro 3. cap. 14. Huius oppidii incolæ



prà, trullificatione subarscente, deformatur directione are-  
nati.

**Trucido, Truculentus, Vide TRUX.**

**Trudo, dis, h, lum,** Proprie significat violentia quadam impello.  
ΠΡΩΤΗ δακτύλῳ ὑπὸ τὰ δὲ ΠΙΧΑ ἰσανάχ. ὀδίν. GAL. Pousser ou re-  
pousser à force. ITAL. Spingere, sborlare, sospingere. GERM. Stoffen  
mit gewalt truden. HISP. Empujar. ANGL. To thrust out with violence.  
CIC. 1. Tusc. Et quom penè in manu iam mortiferum illud te-  
neret poculum, locutus ita est, ut non ad mortem trudi, verum in  
cælum videretur ascendere. Plaut. in Asin. Ille æcastor hinc tru-  
detur. Idem. Amphitru. Frater trudebat fratrem hasta & galea.  
Idem. Capt. sc. 5. a. 3. Vis hæc est, & trahi & trudi simul. Gellius cap.  
3. lib. 7. Trudunt transtruersum à rectè intelligendo secundæ res.  
Aliquando est obicere, seu producere. Idem in Epid. Quæ te in-  
temperatæ tenent? Quas tu mihi tenebras trudis? Terent. in Andr.  
fallacia alia aliam trudit: id est, insequitur. Huius compo-  
sita sunt, Abstrudo, protrudo, contrudo, detrudo, extrudo, intru-  
do, obstrudo, obrudo, & tetrudo, quæ habent penultimam pro-  
ductam.

**Trufatilis, adiectiuum, verbale, & dicitur, ut Mola trufatilis, quæ manu  
trudi & circumagi potest. { χειρομύλαν. GAL. vnc meule à main.  
ITA. Mola da mano. GERM. Ein mule die man von hand rucht oder  
stößt. HISP. Muela de mano para moler. ANG. That may be thruste  
or turned about with a mans hand. } Gell. lib. 3. c. 3. Ob quarendum  
victum, ad circumagendas molas, quæ trufatiles appellantur, o-  
peram pistori locasse.**

**Trudes, dis, Instrumenti genus quo in re quapiam protrudenda  
vtimur. { τρυφύριον. GAL. Instrument à pousser quelque matie ou  
grosse piece. ITAL. Instrumento da spingere à forza. GERM. Stöß  
oder dergleichen instrument mit weichen man etwas durchstößt. HISP.  
Instrumento para empujar algo. ANG. An instrument in thrusting  
out any thing. } Tacit. lib. 3. Quidam trudibus aut furcis inertem  
molem prosterne.**

**\* TRVENTUM, τρυφώνιον, Fluvius Picenorum, & vrbs eiusdem no-  
minis, Ptolemao lib. 3. c. 1. Vulgo Tronto, Vide Plin. lib. 3. c. 13. Hinc  
Adiectiuum Truentinus, 3. um. Silius lib. 8. Quique Truentinas  
seruant cum flumine turres.**

**Trulleum, lei, Vasis genus quo manus perluuntur, simile trullæ,  
nisi quod latius erat. { χειρομύρα. GAL. Bacin à laver les mains.  
IT. Bacino, nappo. GER. Ein handbottel. HISP. El agua manil para la-  
uar. ANGL. A basin or lauer to wash hands in. } V. arro de Vira po-  
pul. Roman. lib. 1. vs citatur à Nono. Itaque ea sibi non ponere ac  
suspenderè quæ vtilitas postularèt trulleum, matellionem, pel-  
uim, nassiternam. Apud Var. lib. 4. de ling. Lat. Trullum legitur,  
non trulleum.**

**Trünco, as, Amputo, in partes scindo, mutilo. { τρυφύριον τρυφύριον  
charash ὑπὸ ἡ γhurst ἡ πὴν nakaph. ὑπὸ ἡ γhurst ἡ πὴν. GAL.  
Tronquer & couper. IT. A. Troncare, troncare, tagliare. GERM.  
Stummen. HISP. Descabegar à cortar miembro. ANGL. To cutt off in  
pieces and make unperse. } Valerius Flaccus 6. Argon. iam non  
per curua volentem Stagna, nec in medio truncantem marmore  
ceruus. Claud. de bel. Ger. manibus truncatus & armis. Suetonius  
in Calig. ca. 45 Truncatusque arboribus, &c. ] Huius composita  
sunt, Detrunco, distrunco, obrunco, petrunco, quorum significa-  
ta vide suis locis.**

**Truncus, ci, Pars arboris crassior, è qua rami enascuntur. { τρυφύριον  
τρυφύριον. GALL. Le tronc ou trognon d'un arbre. ITAL. Tron-  
co d'albero d'altra cosa. GERM. Ein stoc oder stamm eines baums.  
HISPAN. Trunco de arbol, è de otra cosa. ANGL. A logge } Colum.  
lib. 3. Vt ex his partibus trunci sumantur, quæ & genitales sunt  
& maximè fertiles. Cic. 3. de Orat. Quid in arboribus, in quibus  
non truncus, non rami, non folia denique, nisi ad suam retinen-  
dam, conseruandamque natura. Virg. 3. Georg. Arboris ob-  
nixus trunco. Idem 10. Æneid. Vulnèra siccabat lymphis, corpul-  
que leuabat Arboris æcliuis trunco. ] Truncus corporis. Cic.  
pro Rosc. Comæd. Nemo enim illum ex trunco corporis specta-  
bat, sed ex artificio Comico æstimabat. Virg. 2. Æneid. iacet ingens  
littore truncus, Aulû nque humeris caput, & sine nomine  
corpus. Sueton. in Galba cap. 20. Et hoc (sup. Caligulæ cap-  
t) & cæterum truncum sepeluit. ] Truncus per transla-  
tionem pro homine stupidò, quemadmodum & Stipes. Cic. in  
Piso. Sed qui tanquam truncus, atque stipes, si steterit modò, po-  
tuisset tamen sustinere titulum Consulatus. \* Truncus ægri-  
tudinum, per aliam transit. Cic. 3. Tuscul. Atqui stipes  
sunt ægri tudinis quàm multæ, quàm amaræ, quæ ipso trunco  
euerlo omnes elidendæ sunt, & hæc accessit erit, lingulis disputatio-  
nibus.**

**Trunculus, diminut. { τρυφύριον, τρυφύριον. GALL. Petit tronc.  
ITA. Picciol trunco. GERM. Ein rößchen/bidstüm. HISP. Pe-  
quenno trunco. ANGL. A little logge. } Cels. lib. 2. cap. 19. Præcipue  
tamen in vngulis, trunculisque suum, in petiolis, capitulisque  
herodiorum.**

**Truncus, cum, Quod est truncatum vel mutilum. { τρυφύριον  
τρυφύριον. GAL. Tronque, coup-  
pé. ITA. Troncato, tronco, tagliato. GER. Gestummet oder gestampet.  
HISP. Descabegado, cortado. ANG. Cutt, or made unperse. } Colum.  
lib. 2. Quom deinde truncum reddideris, acuto ferramento pla-  
gam leuato. Virg. 3. Æn. Trunca manu prius regit, & vestigia  
firmat. Idem 6. Æneid. & truncas in honesto vulnere nares. Prop.  
lib. 4. Eleg. 9. lætabar truncas ad cava buxæ manus. Ouid. 3. Met.  
Non habet in scælis quæ matri brachia tendat Trunca, sed osten-  
dens deiecit s vulnera membris, Aspice mater, ait, &c. [ Idem 5.  
Fast. Truncæque dimidia parte decoris erat. ]**

**Trüo, onis, Auis cygno non dissimilis, quæ alio nomine Onocro-  
talis, ὄνοκροτῶν, dicitur: in faucibus ipsi, capacissimum ventri-  
culum habens, quò omnia congerit, donec perfecta rapina sen-**

sim inde in os reddita, in veram alium ruminantis modo refert.  
Supra rostrum verò nares habet valde prominentes: vnde Cæci-  
lius, referente Festo, nasi cuiusdam magnitudinem irridens, Proh  
dij immortales (inquis) vnde hic prorepit truo?

**Trütina, æ, pen. cor. Statera. { ΤΡΥΤΙΝΑ μοχλῆς ἐστὶν πέλες. ὀνά-  
στῆς, ἡ τρυτῆ. GAL. Balance, trebutchet. ITAL. Stadera, bilan-  
cia. GERM. Ein wag. HISP. El peso ó balança para pesar. ANGL.  
A golasmithes balance. } Vir. lib. 11. Id autem ex trutinis, quæ sta-  
teræ dicuntur, licet considerare. Cornutus tamen scribit trutinam  
foramen esse, intra quod est lingua bilancis, ad quod est exa-  
minatio, quod alij æquamentum, alij libramentum, alij æquili-  
brium vocant. Translatè ponitur pro iudicio. Horat. lib. 1. Serm.  
Satyr. 3. In trutina ponetur eadem. Cic. lib. 1. de Orat. Ad ea pro-  
banda, quæ non artificis, sed populari quadam trutina exami-  
nantur.**

**Trutino, as, pen. cor. Examine, penficulo, libro. { ΤΡΥΤΙΝΑ ἡ τρυτῆ  
schakal. ἡ τρυτῆ. GAL. Balancer, trebutcher, peler. ITAL. Effa-  
minare, pesare. GERM. Erwägen. HISP. Pesar en balança. ANGL.  
To weigh in balances. } Hieronym. ad Damascum, Sint alij disertij,  
laudantur, vt volunt, & inflatis buccis verba spumantia truti-  
nent.**

**Trutinor, deponens, Idem. Persius Satyr. 3. Atque exporrecto truti-  
nantur verba labello. Apuleius Trutinatam sententiam, vocat  
grauem, & rectè examinatam.**

**Trux, truci, omni gener. Feroc, crudelis. { ΤΡΥΧΑ ἡ τρυχῆ ἡ τρυχῆ  
τρυχῆ. ἀπὸ τρυχῆ. GAL. Cruel. ITAL. Crudèle. GERM. Grausamigelt.  
HISP. Cruel. ANG. Fierce, cruell. } [Quidam deducunt ab Atrox  
de trita litera, A.] Plaut. in Bacch. Arietes truces non erimus Cicer.  
2. de Diuina. Capite breui, ceruicæ anguina, aspectu truci. Idem  
2. de Nat. deor. E trucidibusque oculis duo feruida lumina flagrant.  
Plin. lib. 6. cap. 22. Ipsos verò excedere hominum magnitudi-  
nem, rutilis comis, cæuleis oculis, oris sono truci, nullo com-  
mercio linguz. Ouid. 8. Metamorph. Non armenta truces possunt  
defeudere tauri. Tacit. lib. 4. Et Cæsar truci vultu defensionem  
accipiens, &c. ] Liuius lib. 34. Orator non solum grauis, sed etiam  
trux. M. Cato ]**

**Trucido, as, pen. prod. Crudeliter neco, morti do. { ΤΡΥΧΑ ἡ τρυχῆ ἡ τρυχῆ  
τρυχῆ. ἀπὸ τρυχῆ. GAL. Assommer, tuer cruellement. ITAL. A. Tagliar à pezzi, ammazzare crudel-  
mente. GERM. Grausamigelt vmbbringen. HISP. Matar despeda-  
gando y cruelmente. ANGL. To murder, to slea cruellie. } Virg. 2.  
Æneid. Fit via vi, rapiunt aditus primosque trucidant. Cic. 4. in  
Catil. Qui nos, qui coniuges, qui liberos nostros trucidare vo-  
luerunt. Idem in Catil. Et quos ferro trucidari oportebat, eos  
nondum voce vulnero. Trucidari scænore per translationem  
dixit Cic. pro Cal. Parcat (inquis) inuicatus pudicitia suæ, ne  
spoliet alienam, ne effundat patrimonium, ne scænore truci-  
deret.**

**Tructa, Aliano τρυκτης, Alias Amia, & recentioribus Trutta. Va-  
rius Isidoro, quibusdam Sario, siue Fario Amsoni, aliis Salmo flu-  
uatiilis. Piscis est etiam in torrentibus, rapidissimisque flu-  
minibus viuens, quæ & aduersum means ac subiens, cui parui  
salmonis figura (ob idque Salmo fluuatiilis Plinij esse creditur)  
deortum flauescit, corpus paruis squamis contextum & guttis  
ruberis steliatum, ac insignitum est. Diuus Ambrosius lib. 5. He-  
xamer. cap. 3. Piscium alij oua generant, vt ij quos Tructas vo-  
cant, & aquis fouenda committunt. Isidorus. Piscium nonnulli à  
colore appellantur, vt varij, à varietate, quos vulgo tructas vo-  
cant. Hoc genus piscis, & maximum & præstantissimum pro-  
uenit in Lacu Lemano, cui (præsertim in copia) respondet  
Transilyuanicæ quædam provincia ab accolis Fogarasinum vo-  
cata.**

**Trucidatio, onis, verbale, Occisio, cædes. { ΤΡΥΧΑ ἡ τρυχῆ ἡ τρυχῆ  
τρυχῆ. ἀπὸ τρυχῆ. GAL. Tuement cruel, cruelle tuerie. ITAL. Esso  
ammazzare. GER. Ein grausamigelt oder greutlich tödtschlag. HISP. Obra de  
matar cruelmente. ANG. A cruell staying. } Cic. 4. Philipp. Nullus ei  
ludus videtur esse iucundior, quàm cruor, quàm cædes, quàm an-  
te oculos trucidatio ciuium.**

**Truculentus, 2, um, Qui vultu crudelitate præfert, aliosque ter-  
ret. { ΤΡΥΧΑ ἡ τρυχῆ ἡ τρυχῆ τρυχῆ. ἀπὸ τρυχῆ. GAL. Cruel, fier. ITAL.  
Crudèle, fiero. GERM. Grausamigelt / grausamigelt. HISP. Terrible  
y cruel. ANGL. Cruell, fierce. } [Plaut. Asin. sc. 3. a. 2. Macilentis ma-  
lis, rufus, truculentis oculis, commoda statura. Quint. Truculentus  
Hercules, Atax attonitus. ] Terent. in Adelph. Ego ille agre-  
stis, sauius, parcus, tristis, truculentus, tenax. Cic. pro Sestio, Alter è  
dij boni, quàm teter incedebat, quàm truculentus, quàm terribi-  
lis aspectu. Ouid. 2. de Pont. Eleg. 7. Nulla Getis toto gens est tru-  
culentior orbe. ] Inuenitur datiuo iunctum. Plin. lib. 8. ca. 4.  
Sic & tigris etiam feris cunctis truceat.**

**Truculentus, tius, tiffimus, aduerb. { ΤΡΥΧΑ ἡ τρυχῆ ἡ τρυχῆ τρυχῆ. ἀπὸ τρυχῆ. GAL. Cruellement.  
ITAL. Crudelmente. GER. Grausamigelt / grausamigelt / rewtisch. HISP.  
Cruelmente. ANG. Cruellie. } Cic. contra legem Agrar. Truculentus  
se gerebat quàm cæteri.**

**Truculentia, iæ, quæ & Truculentitas ab antiquis est dicta. ἀπὸ τρυχῆ.**

**Trychnos, quæ & Strychnos, Herba est quam Latini solanum  
appellant: cuius quatuor sunt genera quæ supra explicuimus in  
dictione SOLANVM, ἡ σπυρνῶν, ἡ σπυρνῶν. Plin. lib. 2. 1. cap. 3. Stry-  
chno, quam quidam Trychnon scripsere, vti nam ne corona-  
rij in Ægypto vterentur, quos inuitat hederæ solum similitu-  
do.**

**Tryginon, τρυγιών, Atramenti genus ex vini sæce excoctum. Plin.  
lib. 35. c. 6. Sunt & qui vini sæcem siccatam excoquant affirmantque  
si ex bono vino sæx fuerit, Indici speciem id atramentum præ-  
bere Polygnotus & Mycon celeberrimi pictura Athenis, è vina-  
ccis fecere. Tryginon appellant.**



tim syluoso colle conspicuum. Hi se Tigurinis, Lucernatibus, Vriensibus, Suicensibus, & Sublyuanis perpetuo sedere iunxerunt anno ab urbe redempto 132. & in ciuitate Helueticorum septimum locum tenent. Tugunorum meminit Strabo lib. 7. vna cum Cimbris & Tigurinis eos in Italiam irrupisse afferens, & a Romanis fuisse deletos.

**Tugurium**, rij, Casa rustica ex leuiore materia excitata, arundine aut vicia palustris tecta. {מלונאב חבב} *melunáb chab*. GAL. Vne loge. ITAL. *Tezotto*, *teza*. ERMA. Ein nachguttig bawrenhaus in a straw gedach bawrenhutzen. H I S. *Choga, cabanna, a casa pobre.* AN G. *A cotage, a lodge.* Dicitur tugurium, quasi tegurium, a tegendo, propterea quod rusticos ab æstus tempestatumque iniuria tegar. *Virg. I. Eclog. Pauperis & tugurij congestum celsite culmen.* Tugurij appellatione (ait Pompon. de Verbo significat. *Tugurij*) omne ædificium quod rei rusticæ magis custodiendæ conuenit, quàm urbanis ædibus, significatur. Propriè autem quæ ædificatur, vt nec parietes habeant, nec luto crustata sint, sed stramentis, vel arundinibus, aliòve simili genere teguntur, tuguria appellant.

**Tuguriolum**, cum accentu in antepenultima. Paruum tugurium. {מלונאב חבב} GAL. Logette. ITAL. *Picciola casetta.* GER. Ein bawren heustin. H I S. *Pequenna choga, cabanna a pequenna casa pobre.* AN G. *A litle cotage or lodge.* Quod si angustius sit, gurgustium nominatur, ab gurgulione verbe. [*Plaut. Asin. sc. 3. a. 3. Tui amens abeuntis egeat. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Duorum labori parifsem lubens mei te rogandi, & respondendi tui. Ouid. Eleg. 7. lib. 3. Trist. Sæpe tui iudex, sæpe magister eram. Idem Eleg. 3. lib. 3. Trist. Spè que tui nobis caussa vigoris erit.*]

**TVLGIS**, Modicus annis Hispaniæ ad Tarraconem, vt scribit Pomp lib. 2.

**TVLIPHORDVM**, τολιφορδον, Oppidum in inferiore Germaniæ climate apud *Procl. l. 2. c. 11.* Vulgò *Göttingen.*

**TVLISVRQIVM**, τολισυρρον, Oppidum in inferiore Germaniæ climate apud *Procl. l. 2. c. 11.* Vulgò *Draunshofen.*

**TULLI A**, Filia fuit Seruij Tullij, sexti Romanorum Regis: quæ quum Tarquinio nupsisset, qui postea à moribus Superbus est cognominatus, viro autor fuit patrem suum occidendi, regnumque eius iniudendi. Nuntiata denique patris necè, protinus conscenso curru ad virum accurrit, vt ei regni adepti nomine gratularetur: quumque in patris cadauer in via proiecctum incidisset, dubitante aurigam, & Regis reuerentia in later equos ædentem, compulsi vt per medium patris corpus ageret carpentum: à quo tam immani genere impietatis vicus ille Scelerati nomen retinuit, teste *Liu. lib. 1. ab Vrbe. Ouid. in Ibin*, Infamemque locum sceleris quæ nomine fecit, Pressit & inductis membra paterna rotis. {Fuit item Tullia, M. Tullij Ciceronis filia, quam ille blanda diminutione Tulliolam appellat.

**TULLIANVM**, ni, Locus erat Romæ in carcere; noxiorum supplicio destinatus: à Tullo Hostilio extructus, vnde & nomen accepit. *Sallust. in Catil.* Est locus in carcere, quod Tullianum appellatur.

**TULLIVS**, nomen proprium M. Ciceronis, eloquentiæ totius parentis, de quo latius supra egimus in dictione CICERO.

**TULLVM**, Leucorum oppidum inter Belgas, etiam hodie nomen retinens, cuius meminit *Procl. l. 2. c. 9.*

**TULLVS**, Hostilius, Tertius Romanorum Rex, qui Numæ Pompilio suscepit, moribus illi dissimillimus, atque ipso etiam Romulo ferocior: cuius vita explicatur à *Liu. l. 1. ab Vrbe. Virg. lib. 6.* cui deinde subibit Oia qui rumpet patriæ, residetque mouebit Tullus in arma viros, & iam defueta triumphis Agmina, &c.

**Tullios**, Alij dixere esse filanos, alij riuos, alij vehementes proiectiones sanguinis arcuatim fluentis, quales sunt Tiburi in Aniene, *Ennius in Aiace*, Ajax missio sanguine tepido tullij effiantes euolant. *Festus.*

**Tum**, particula in oratione, plerunque subsequens post Cum, eiusdem ferè cum illo significationis, nisi quod tum matius quiddam in se contineat, aut specialius, vt *Virg. lib. 12.* Nam si membra ambo eiusdem sint ponderis, magis vitur Tum geminatum. Verùm de hoc abundè multa supra diximus in particula Cum. [*Plaut. Men. sc. ult. a. 5. Tum postea, pro deinde. Idem Aul. sc. 2. a. 1. Tum aquam auisus se dicit (i. præterea.) Idem Men. sc. 1. a. 2. Potatores maximitum Sycophantæ. (i. præterea) Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. Tum igitur cum ei tanta gratia quid diuinæ? (i. postea.) Idem Asin. sc. 2. a. 2. Quid tum postea? bis. Ibi. sc. 4. a. 3. Tum postea te ad pistores dabo. Idem Curs. sc. 3. a. 5. Noui hospugnos meos. C. Quid tum? M. Quid tum rogitas? &c.] Tum autem ponitur pro Et, teste *Donato. Terent. in Eunuch.* Vt illum dii, deæque feminum perdant, qui me hodie remoratus est: Mæque adeo, qui restiterim, tum autem qui illum non stocifecerum. {Aliquando pro præterea, inquit *Donatus. Cicer. de Natur. deor.* Is tum fufus sublimè fertur, tum autem concretus in nubes cogitur. Tum demum, id est, nouissimè, vt *Virg. lib. 12.* Tum demum mouet arma leo. Ponitur aliquando pro tunc tandem. *Cicer. 2. de Legib. Q. æ non tum demum incipit esse lex scripta, sed tum quum orta est. Tum denique, id est, tum demum, vel ad extimium, Cicer. ad Quint. Frat. lib. 1.* Atque ille quidem princeps ingenij & doctriinæ Plato, tum denique fore beatas Respublicas putauit, si aut docti aut sapientes homines eas regere cõpissent. Tum verò, id est, deinde, Cum non præcedente, vt *Cicer. de Orat.* Ex his enim & dignitatem maximè expectendam videmus: tum verò & iustus, ac honestus labor honore, præmiis, splendore decoratur. \*Tum, pro deinde *Cicer. 1. de Orat.* Deinde qui possit non tam caduceo, quàm nomine oratoris ornatus incolumis vel inter hostium tela versari: tum qui scelus fraudemque nocentis possit dicendo subitice odio*

ciuum. *Ibidem*, Deinde eorum generum quasi quædam membra dispersiat, tum propriam cuiusque vim definitione declarat. *Budaus.*

**Tumba**, קבר, קבר, kéber קבר, kébar. GAL. Tombe, sepulture. ITAL. Tomba. GER. Ein hule vnder der erden/ ein grub. H I S. *La tumba a sepultura.* AN G. *A tombe, sepulchro or graue.* Locus concauus sub terra. Vnde & pro sepulchro poni consuevit: *Virg. 2. Georg. Quæ tu tibi dicitur tibi tu tibi dicitur, tibi tibi dicitur*, hoc est, ab eo quod corpus mortui ibi vratur.

**Tumescere**, mes, mul, Loflor, protubero, turgeo, in tumore sum. {מבא} *isabâb* מנא *ghaâb. oidiu, oydau.* GALL. S'enfler, ou estre enflé. ITAL. *Esser sgonfio.* GER. *Blâstig sein, geschwollen sein.* H I S. *Hincharse.* AN G. *To swell, to be puffed up with pride or anger.* Plaut. in *Pers.* Quid hoc quod in collo tibi tumet? *Virg. 2. Georg.* Vere tument terræ & gentilia semina postuunt. *Ouid. 3. Metamor.* Igne micant oculi, corpus tumet omne veneno. *Tibull. lib. 1. Eleg. 8.* Et maiam fletu lumina fessa tument. [*Tibull. lib. 4. Aduersus hyberna licet tumeant fiera venient. Ouid. Eleg. 6. lib. Trist. Vt Tument facit vna racemis, (sup. tempus.) Sueton. in Tiber. cap. 7. Tumentibus oculis.*] Ponitur aliquando pro superbire, quoniam inflari quodammodo superbientium animi videntur. {מנא} *ghaâb* מנא *ghaâb. oydau.* Plin. lib. 7. cap. 7. Tu qui te Deum credis, aliquo successu tumens, tanti tamen perire potuisti. *Cic. 3. Tuscul.* Sapientis autem animus semper vacat vitio, nunquam turgescit, nunquam tumet. *Horat. 1. Epist. 1.* Laudis amore tumes. Tumet negotia, dixit *Cicero ad Atticum lib. 14.* id est, seditiones erumpunt, & bella, vt ait *interpres.*

**Tumescere**, is, Tumescere, Turgesco. {מבא} *isabâb* מנא *ghaâb. oydau, oydau.* GAL. S'enfler. ITAL. Gonfiarsi. GER. Geschwellen. H I S. *Hincharse.* AN G. *To waxe proude, to beginne, to swell.* Virg. lib. 1. *Georg.* Continuo ventis surgentibus aut freta ponti Incipiunt ag tata tumescere. *Idem 1. Georg.* Maria alta tumescunt. Hinc contumescere, extumescere, & intumescere: quorum significatio supra est explicata.

**Tumescere**, facis, Tumidum facio. {מבא} *hisabâb. oidiu, oydau.* GAL. Enfler. ITAL. Sgonfiare. GER. Geschwollen oder aufgeblasen machen. H I S. *Hinchar.* AN G. *To make, to swell.* Cicero 1. *de Diuinat.* Quum sit immoderatio tumefacta facta potu, atque pastu. *Marial. lib. 4.* Dum nimium vano tumefactus nomine gaudes. *Ouid. 5. Metam.* Extentam tumefecit humum.

**Tumidus**, a, um, Inflatus. {מבא} *isabâb. oydau.* GAL. Enflé, esleuè. ITAL. Gonfiato. GER. Geschwollen, aufgeblasen. H I S. *Hinchado.* AN G. *Swelled proude.* Cic. 3. *Tusc.* Num aliquod quodpiam membrum tumidum ac turgidum non vitiosè se habet? *Virg. lib. 3. Æneid.* Nos tumidum sub terperenti classibus æquor. [*Ouid. Eleg. 2. lib. 2. Trist.* Aluit pestiferum tumido vulnus ab angue datum.] Pertransiutionem accipitur pro superbo. *Ouid. 8. Metamorph.* Ergo impunè feret, victusque & victor, & ipso successu tumidus, regnum Calydonis habebit.

**Tumor**, ris, Inflatio. {מבא} *isabâb. oidiu, oydau.* GAL. Enflure. ITAL. Sgonfiatura. GER. Geschwulst, aufblasung. H I S. *Hinchason.* AN G. *A swelling.* Cic. 3. *Tusc.* Num manus affecta rectè est, quum in tumore est? *Idem 4. Tusc.* Citiusque repentinus oculorum tumor sanatur, quàm diuturna hippitudo depeilitur. *Celsus lib. 5. cap. 18.* Ea sit temperanda est, vt & manu contingenti iucunda sit: vtque eò adhibenda, donec aliquid ex tumore minuisse, colorè ve videri magis naturalem reddidisse videatur. Pertransiutionem ponitur pro ira. *Cic. 3. Tusc.* Quum tumor animi resedisset. *Idem ad Atticum libro 14.* tumorem rerum, pro commotione dixit, & perturbatione.

**Tumulo**, Vide TVMVLVS.

**Tumultus**, us, ui, Meus, vel trepidatio, quasi timor motus. {מבא} *mekumâb. oydau.* GAL. Trouble, mutinerie, esmeure, bruit. ITAL. Romore, tumulto, seditione. GER. Ein entpung so jederman ersetzten ist/ auffsturr. H I S. *P. A. Publicio d' alboroto.* AN G. *A tumult, a prore.* Proprièque dicebatur bellum aliquod subitum, quod ob periculi magnitudinem, hostiumque vicinitatem magnam vrbi trepidationem incutiebat. *Cicer. 8. Philip.* Quid aliud est tumultus, nisi perturbatio tanta, vt maior timor oritur? Vnde & nomen ductum tumultus, quasi timor multus. Itaque maiores nostri, tumultum Italicum, quod erat domesticus, tumultum Gallicum, quod erat Italiæ finitimus, præterea nullum tumultum nominarant. *Liu. 8. ab Vrbe*, Nondum perfectos cura Priuernatis belli, tumultus Gallici fama atrox inuasit, haud ferè vnquam neglecta patribus. *Cicer. 5. Philipp.* Rem administrandam arbitror, sine vlla mora, & confestim gerendam censeo, tumultum decerni, iusticiam indici, saga sumi dico oportere, delectum haberi sublati vacationibus in Vrbe & in Italia. Hicce verbis *Cicero* omnia tumultus signa expressit: quibus apparet omnia in tumultu præpostè administrari publicè priuatiisque solita, quum bellum vigens, & quasi muris imminens solennes actus non amittit. Inde factum, vt tumultuarium pro præpropero, & subitario, ac rapidè factò, aut quæsito accipitur. [*Ouid. Eleg. 1. libro 4. Trist.* Nam dedit è specula custos vbi signa tumultus. (belli.) *Luuius lib. 5. d. 4.* Tumultus in Hispania. *Idem lib. 2. ab Vrbe.* Tumultus enim fuit verius quàm bellum.] Ponitur aliquando tumultus pro omni motu, trepidatione, seu perturbatione. *Cass. bell. Ciuil.* Conclamant legiones terzidecimæ, quæ aderat, milites (hanc enim initio tumultus euocauerat, reliquæ nondum conuenierant) sese paratos esse Imperatoris sui, Tribunorumque plebis iniurias defendere. *Plaut. in Mil.* Nunc in tumultum ibo, intus clamorem audio. *Virg. lib. 1. Georg.* ille etiam cæcos instare tumultus sæpe monet. *Idem 2. Æneid.* Hic Ithacus vatem magno Calchanta tumultu Protrahit in medios. *Ter. And.* Nihil ornati, nihil tumultu. Tumulti in genituo, pro tumultus, more antiquo, [*Liuuius* Tom. ij, Eec j







ei potest, cuiusmodi est ferè tunica lanca, rubra, albave, qua  
brumali tempore vitmur. ¶ *Terat & alta tunica, quæ his super-  
induebatur: à Gallis vocabuli Græci vestigia retinentibus, Hoc-  
queston appellatur, quasi ὁ χιτών. Neque verò id cuiuspiam mirum  
videri debet, Gallicæ vocis etymon ex lingua Græca peti: si-  
quidem olim Druidæ Gallorum sacerdotes in publicis, privatis-  
que rationibus Græcis literis utebantur, vt legimus in sexto  
Commentariorum Cæsaris. *Hæc ferè ex Bayffo.* ¶ Tunica mole-  
sta, genus erat supplicij: ea ignium alimentis illita & intexta,  
vt *Seneca docet*, ac mox succensa, cruciabiliter obuolutos noc-  
centes, qui sceleris conuicti grauioris forent, amburebat. *Vide  
Calium Rhod. antiq. le. lib. 10. cap. 5. [Vide Iuuenal. Satyr. 8. & e-  
ius interpretem. Et Epigram. 25. lib. 10.]* ¶ Tunica oculorum, sunt  
membranas quibus oculi sunt compositi. *Plin. lib. 11. cap. 37.* Ten-  
nibus multisque membranis oculis natura compositi, callo-  
sis contra frigora calorisque in extremo tunicis. ¶ Arborum  
quoque & fruticum membranas, Tunicas appellamus. *Plinius  
lib. 12. cap. 19.* Probatur casta breui tunicarum fistula, & non fra-  
gili.*

\*Tunicula, æ, Diminutiuum, χιτών. *Plin. lib. 26. c. 12.* Morbum re-  
gium in oculis præcipuè mirari est, tenuitatem illam densita-  
tèmq; tunicularum felle subeunte.

Tunico, tunicas, penultima corrept. Tunica induo, vestio. {שכב  
לבאשח. χιτών. G A L L. Vestir & couirir d'vn saye. I T A L. Vestire  
vna tunica. G E R. Ein vnderock oder leibrock antgen. H I S P. Ve-  
stir tal sayo. A N G. To put on a iacket or coate. } *Varr. de re rustica, vt  
citat Nonius, Hæc lanigeras detonderi docuit tunicarumque ho-  
mulum.*

Tunicatus, a, um, Qui sola indutus est tunica, hoc est, qui nullam  
tunicæ superinduit togam, togatus. {μωχιτών, χιτόνοφος. G A L L.  
Vestit d'vn saye. I T A L. Vestito di tunica. G E R M. Der ein vnderock  
anhatt. H I S. Vestido de tal sayo. A N G. Cladde with a coate. } *Plaut.  
Pænul. Nouistin' tu illum tunicatum hominem qui sicut Iuuenal.  
Satyr. 3. Tunicati fuscina Græci. Est autem Tunicatus, non par-  
ticipium, sed nomen adiectiuum, à tunica deductum ea forma,  
qua à caligis cal gatum dicimus, & à calceis calceatum. [Sueton.  
in August. c. 100. Tunicati & discincti reliquias legerunt. ¶ Tuni-  
cati erant Retiarij, Sueton. in Calig. cap. 30. ¶ Tunicatos discin-  
ctosque esse militibus ignominiosum. Sueton. in Aug. c. 24.]*

Tuor, tueris, Video: à quo deducuntur compositi, Contuor, in-  
tuor, & obtuor. {טויר, טויר, טויר. G A L L. Regarder, voir. I T A L.  
Guardare. G E R. Schenigen. H I S. Mirar. A N G. To see, to behold. }  
*Plaut. Afin. At hercle ipsum adeo contuor: quassanti capite incedit.  
Et iterum, Nam ego illud argentum tam paratum filio scio,  
quam me hunc Scipionem tui. Idem Mostellaria, profecto nul-  
lam equidem illic cornicem intuor. P. Actu istac ad nos obtue-  
re, quoniam Cornicem nequis conspiciari: si vltorios fore duos  
possis contui. Hodie tamen Tuor cum compositis raro est in v-  
suro: utiq; loco magis recepta sunt tuor, contuor, & intuor:  
vt latius docuimus supra in verbo TVEOR.*

TURARIUS, Vicus Romæ fuit, in quo thus, cæteraque thymiamata  
vendebantur. *Afcon.* Signum Vertumni in vltimo vico Turario  
est, sub Basilica se flectentibus.

Turarius, rij, Is dicitur qui tus parat & vendit: quod ex *Cornuto  
in Persum* intelligitur, quum scribit, Bona carmina nullum pe-  
riculum habent apud falsamentarios & turarios, idè quòd  
chariz, in quibus vilita carmina scribuntur, quasi non necessaria,  
aut ad tus inciduntur euoluendum, aut falsamentum.

TURBA, æ, Multitudo, seditio, vis, tumultus, perturbatio. {חמון  
המון. טרבה, טרבה. G A L L. Rumeur, Trouble, bruit. I T A L. Tur-  
ba, turbamento, rumore. G E R M. Ein vnruew da vnt mit einander  
haben vnd batgen. H I S P. Turba, turbamiento. A N G. A multitu-  
de or throng of people, trouble, ruffling, debate. } *Vlpian. Vi bon. rap.  
de turba l. Prator ait. Turbam appellatam esse Labeo ait ex  
genere tumultus. Si duo rixam commiserint, vtiq; non accipi-  
mus in turba id factum, quia duo turba non proprie dicuntur. Sed  
verò fuerint decem aut quindecim homines, turba dicitur. Si  
quia multitudo ferè non vacat perturbatione, factum est vt per-  
turbationem appellemus turbam. Est igitur turba, & multitudo,  
& in multitudine perturbatio. Cic. *Cacina.* Exponerem etiam  
quemadmodum hic, & quanta in turba, quantaque in confusione  
rerum omniuni viveremus. *Terentius in Andr.* Dij vestram fide-  
dem, quid turbæ est apud forni? *Cicer. 6. Verrin.* Ecce autem  
noua turba atque rixa. [Plaut. *Aulul. sc. 2. a. 2.* Turba istic nulla  
tibi erit in ædibus. *Ibid. sc. 6. a. 2.* Fugiam intrò ne quid hic turbæ  
fiat. *Idem Amphitr.* Amphitruo vxori acturum turba conciet.  
*Idem ibid.* Quis tantas tam diu turbas conciet? *Idem Milit. sc. 5.  
a. 2.* Turæ mihi turbæ non placent, (i. te concietæ.) *Ibid. sc. 6. a. 2.*  
Dum hæc confitebantur turbæ atque iræ leniuntur. *Idem Men. sc.  
2. a. 5.* Hunc domi deuinciant priusquam turbæ quid faciat  
amplius.] ¶ Turba, pro multitudine. {חמון hamon. } *G A L L. Troupe & multitude de gens. I T A L. Concorso di  
gente vile. G E R M. Ein munge schat gestwirm. H I S P. A. Mu-  
chodumbre de humbles. } *Cicero 2. Verr. Videt ad ipsum fornicem  
Fabianum in turba Verrem: appellat hominem, & ei voce ma-  
xima victoriam gratulatur. Idem 5. Tuscul. Quid erit in philoso-  
phi grauitate, quam in vulgi opinione & stulto: tumque turba,  
quod dicatur, aut grauius, aut grandius. *Quidius 1. Amor. Eleg. 7.*  
Quæcunq; tuos currus comitantium turba sequeretur. [Ouid.  
5. *Fast.* Turbaque cælestes ambitiosa sumus. *Idem 13. Metam.* Tibi  
turba comes, mihi contigit vnus. ¶ De libris, *Idem Ouid. Eleg.  
vlt. lib. 3. Trist.* Cætera turba sic tibi curæ. ¶ De turbine & turba  
spectaculorum: Meministin' hanc turbam fieri? ¶ Turbam  
prunorum, pro variis generibus prunorum, dixit *Plin. lib. 15. cap.  
13.* & Turbam vulnerum, pro multitudine vulnerum, libro 11.  
cap. 37.***

Turbella, læ, dimin. Parua turba. {טרבל. G A L L. Petit trouble,  
petit bruit. I T A L. Picciola turba, picciol rumore. G E R M. Ein  
weng vnruewts wesen mit haben vnd batgen. H I S P. Pequenna  
turba y turbamiento. A N G. A little trouble or surr. } *Plautus in  
Pseud. [sc. 1. a. 1.]*

Scis tu quidem hercle, mea si commoui sacra,  
Quo pacto, & quantas soleam turbellas dare?

Turbidus, a, um, Conturbatus, confusus, non clarus, commotus.  
{חמור chomér. טרבה נעכהר. טרבה חמור. טרבה. G A L L. Trouble, troublé. I T A L. Conturbado, torbido. G E R. De-  
trübelbeweg. H I S. Turbio ò perturbado. A N G. Troublous, not  
clear. } *Horat. 1. Carm. Ode 3. Qui vidit mare turbidum. [Sueton.  
in Calig. cap. 15. Turbida tempestas. Et Cas. lib. 2. de bell. ciu. Turbi-  
dam tempestatem nactus. (i. obscurum tempus.)] Turbidus dies,  
procellosus. *Plin. lib. 11. cap. 10.* Quin & excrementa operantium  
intus, ne longius recedant, vnum congesta in locum, turbidis  
diebus, & operis otio egerunt. Turbidus homo, commotus,  
plenus perturbationis, terribilis. *Virg. 9. Aeneid.* -huc turbidus  
atque huc Lustrat equo muros, adiutumque per auia quæ it. *Idem  
lib. 12.* Tuni sic affatur regem atque ita turbida infit. *Tacit.  
lib. 20.* Mox C. Cæsar turbidus animi, &c. Turbida aqua, id est,  
turbata, & impura. *Cicer. 5. Tuscul.* Darius in fuga, quum aquam  
turbidam & cadaueribus inquinatam bibisset, negauit vnquam  
se bibisse iucundius. *Virg. 9. Aeneid.* -ruit æthere toto Turbidus  
imber atque 3, densisque nigerrimus Austris. Turbidior, turbidif-  
simus. *Ouid. 1. Trist. Eleg. 1.* Pectora [Gecarum sup.] sunt ipso tur-  
bidiora mari. Actiones turbidissimæ, apud *Quintil. 1. c. 10.**

Turbidè, aduerbium, Turbulentè, tumultuosè. {טרבל. G A L L. En  
trouble, avec trouble. I T A L. Conturbidè. G E R M. Mit betrüb-  
ung, vntwrestalt. H I S. Turbia y perturbadamente. A N G. Trou-  
bloulie, with trouble. } *Cic. 4. Tuscul.* intelligitur igitur perturbati-  
onem in ætantibus se opinionibus inconstanter & turbidè, in mo-  
tu esse semper. [Gellius cap. 9. lib. 5. Per omne inde vitæ tempus  
non turbidè neque adhæc locutus est, (id est planè articulatèque  
elocutus est.) Ipse paulò antè.]

Turbulentus, a, um, Commotus, iratus, turbidus, contentione ple-  
nus. {חמור chomér. טרבה נעכהר. טרבה חמור. טרבה. G A L L. Troublé, esmeu, plein de troubles, tur-  
bulent. I T A L. Torbolento, torbolato, tribolato. G E R. Detrübel be-  
wegt, vntwrest. H I S. Turbio ò perturbado. A N G. Troublom, full of  
trouble and sedition. } *Plautus in Epid.* Tu ædopol res es turbulentus.  
Conciones turbulentæ. *Cicer. ad Attic. lib. 4.* Conciones tur-  
bulentæ Metelli, tesnerariæ Appij, furiosissimæ Publij. Tempe-  
stas turbulenta. *Idem 7. Ver.* Vt nullus vnquam dies tam magna,  
turbulentaque tempestate fuerit, quin aliquo tempore solem ei-  
us diei homines viderent. *Idem pro Sylla.* In illa turbulentissima  
tempestate Reipub. mea sponte despexerim. [Plaut. *Milit. sc. 5. a. 2.*  
In locis Neptunius templisque turbulentis.] Turbulentus ani-  
mus, id est perturbatus. *Liuius 2. ab Vrbe,* Turbulentior inde ani-  
mus L. Valerio, T. Emilio co ss.

Turbulentè, aduerbium, Turbidè, tumultuosè. {טרבל. G A L L.  
Avec trouble. I T A L. Turbamente. G E R. Zorniger weis mit em-  
trüstung, oder betrübung. H I S. Turbia y perturbadamente. A N G.  
Troubloulie, with trouble and ruffling. } *Cicero pro domo sua,* Om-  
nia contra leges, morèsq; maiorum temerè turbulentè, per  
vim, per furorem esse gesta.

Turbulenter, aliud aduerb. Turbidè, tumultuosè. *Cicer. ad Cæl. l. 2.*  
Extremum illud erit: nos nihil turbulentè, nihil temerè facie-  
mus.

Turbulento, turbulentas, Exagito, perturbo. {חמור hamon.  
טרבל. G A L L. Troubler. I T A L. Perturbare. G E R. Detrübe madren.  
H I S. Turbar, perturbar. A N G. To trouble, to mingle or confound. }  
*Apuleius,* Mest epitu turbulentauit.

Turbo, as, Confundo, commoueo, perturbo, obturbo, turbas fa-  
cio, misceo. {טרבה chachar. טרבה חמור. טרבה. G A L L. Troubler, mesler, brouiller. I T A L.  
Turbare. G E R M. Detrüben. H I S P. Turbar ò perturbar. A N G L.  
To trouble, to mingle or confound. } *Plaut. in Capt.* Adueniens tur-  
bauit totum cum carne carnarium, id est, commouit. *Mart. libr.  
2.* Pestere te nolim, sed nec turbare capillos. *Cicero 1. de Natura  
deorum,* Aristoteles quoque in tertio de Philosophia libro  
multa turbat, à magistro Platone vno dissentiens. *Idem pro  
Cluent.* Mare quod sua natura tranquillum est, ventotum vi a-  
gitatur atque turbatur. *Virg. 1. Aeneid.* -Sed res animos incognita  
turbat. *Idem 12. Aeneid.* - & subita turbaret clade Latinos. [Iuue-  
nal. *Satyr. 14.* Totam hanc (rem familiarem) turbauit filios a-  
mens. *Plaut. Aulul. sc. 3. a. 4.* Perij, ille nunc totus turbat. *Idem  
Capt. sc. 2. a. 1.* Visum me hac nocte quippiam turbauerint. *Idem  
Mostell. sc. 1. a. 2.* Efficiam quæ facta hic turbauimus, vt liqueant  
omnia & tranquilla sint. *Seneca cap. 14. de Consol. ad Mar.* Quota  
quæque domus constitit, in qua non aliquid turbatum sit. (de  
fusere loquitur ac lectu. Item Turbare auspicia, *Gellius c. 14.  
lib. 13.*) ¶ Turbare absolute. *Tacit. lib. 4.* Quum repente turbare  
fortuna cœpit. [Plaut. *Men. sc. 2. a. 3.* Adibo ad hominem, Nam  
turbare gestio.] ¶ Turbatum est, impersonale. *Terent. in Eunuch.*  
Nescio quid profecto absente nobis turbatum est domi. ¶ Tur-  
basit, pro turbauerit, vsurpatum ab antiquis. *Cicer. 3. ds legib. ex  
x. 1. Tab.* Ast qui turbasit in agendo, fraus auctoris esto. ¶ Tur-  
bo, passiuum. *Cic. ad Attic. lib. 2.* Profus vt scribis ita sentio: tur-  
bitur Samplicranus. ¶ Huius composita sunt, Conturbo, de-  
turbo, exturbo, disturbato, inturbo, obturbo, & perturbo: quo-  
rum significata explicantur suis locis.

Turbatus, Commotus, perturbatus. {טרבה נעכהר. טרבה. G A L L. Troublé, esmeu. I T A L. Turbato, smosso.  
G E R. Detrübet. H I S. Turbado, perturbado. A N G L. Troubled, ve-  
xed. } *Cas. 2. bell. Ciu.* Turbatus ex inopinato malo.



lib.6.dee.4. Tumulum edebant equi. Sueton.in Augusti.ca.99. Exquirens, an iam de se tumultus foris essent. (i. n. u. quid ob ipsius mortem homines commoti essent.)

Tumultuosus, a, um, Qui turbas excitare solitus est, turbulentus. { תורבולוס } GALL. Tumultueux, mutinerieux, mutin. ITAL. Strepitoso, turbatoro della pace. GERM. Auffrührisch. HIS P. Llano de bullicios. ANGL. That raises tumults. } Liu. 4. ab Vrbe, In otio tumultuosi, in bello segnes. ¶ Tumultuosus item dicitur plenus tumultu. Cicer. 1. de Diuin. Ex seditiosa & tumultuosa vita se in studium aliquod traderent quietum. Liu. 2. ab Vrbe, Latini equites cum tumultuoso aduolant nuntio, Volscos infesto exercitu ad urbem oppugnandam venire. Horat. 2. Carm. Ode 1. Desiderantem quod sapi est, neque tumultuosum sollicitat mare.

Tumultuosissimus, superlat. Seneca de consolatione ad matrem, cap. 6. Atqui futuro se bello ante bellum parauerunt, compositi & adaptati primum, qui tumultuosissimus est, ictum facile excipiunt.

Tumultuosè, aduerbium, Cum tumultu, turbulente. { תורבולוס } GAL. Tumultueusement, avec trouble & mutinerie. ITA. Con tumulto, con romore & strepito. GERM. Auffrührisch, mit ungehämtem Geschrey und getummel. HIS P. Con bullicio & alboroto. ANGL. With tumults and uprores. } Liu. 2. ab Vrbe, Ad eò tumultuosè excepta est clamoribus vndique & indignatione patrum. Caf. 7. bel. Gal. Cæsar mittit complures equitum turmas eo die media nocte: iis imperat ut paulò tumultuosius omnibus in locis peruagarentur. Hinc tumultuosissimè. Cicer. in Verrem, Quàm tumultuosissimè aliquem adorit.

Tumultuo, tuas, In perturbatione sum. { תורבולוס } GAL. Tumultuer, faire bruit & tumulte. ITAL. Esser in traouaglio. GERM. Bürwäg oder auffrührisch sein. HIS. Alborotarse. ANGL. To make a tumulte or uprore. } Plautus Rud. Ut mihi istud dicas, negotij quid sit, quod tumultues.

Tumultuari, aris, deponens, Turbas facio, inquietus sum. Plaut. in Pæn. Atque interfecisti hostibus non decet tumultuari. Terent. Hec. Nescio quid iam dudum hic audio tumultuari, misera Malè metus. Cic. 1. Offic. Fortis verò animi & constantis est non perturbari in rebus asperis, nec tumultuantem de gradu deiici, ut dicitur: sed præsentis animo uti & consilio, nec à ratione discedere. Cæsar. 7. bel. Gal. Vno ferè tempore sub lucem hostibus nuntiat, in castris Romanorum præter consuetudinem tumultuari, & magnum ire agmen aduerso flumine.

Tumultuario, onis, verbale. { תורבולוס } GAL. Tumultueusement, fait en trouble, fait à la haste. ITAL. Fatto confretta, & somolto. GERM. Was in etnem gewüt oder eol besetzt. HIS. Hecho con alboroto. ANGL. That is done in hast, with feare and without aduisement. } Vnde Tumultuaria oratio dicitur. Quicquid properatum & subitarium, aut rapidè factum, quæsi tum ve est, Tumultuaria dicitur, ut ait Budæus: ut Tumultuarius miles. Liu. 5. bel. Macedon. Mens ea Senatui fuit, ut in Hispania tumultuarij milites legerentur. ¶ Tumultuarius dux, qui pro tumultu eligitur. Tumultuarius opus, in promptu, & rapinam factum. Tumultuarius exercitus dicitur, qui quasi tumultu quodam præparatus est: id est, rapinam & festinanter conscripus. Liu. 11. 5, Quippe quibus velut tumultuario exercitu raptim ducto ægre ad vndecimum lapidem occursum est.

Tumultuariò, aduerbium. { תורבולוס } GAL. Fait en trouble & mutinerie. ITAL. Con strepito & alboroto. GERM. Entends oder in etnem gewüt. HIS P. Con bullicio & alboroto. ANGL. with trouble or uprore. } Apuleius, Et ex more calida tumultuariò lauacro nostro præparato.

Tumulus, li, Colliculus, locus è terra nonnihil eminens. { תורבולוס } GAL. Tombeau, sepulture, tertre. ITA. Mucchio, sepolcro. GERM. Ein hübel oder hübel. HIS P. Sepulchra, cerro & collado. ANGL. A heape of earth, a graue. } Virg. lib. 2. Æneid. vrbe egressus tumulus. Caf. 1. bel. Gal. Planities erat magna, & in ea tumulus terreus satis grandis. Cicer. antequam iret in exilium, Dij deæque immortales, qui excellenti tumulo ciuitatis sedem Capitolij in saxo incolitis constitutam. Virg. 5. Æneid. Socios in cæcum litore ab omni Aduocat Æneas, tumulique ex aggere fatur. Ouid. 15. Metam. Est prope Pithecam tumulus Træzæna, sine vllis Ardius arboribus, quondam planissimæ campi Arca, nunc tumulus, &c. ¶ Aliquando accipitur pro sepulcro, quod ubi aliquis sepelitur, ibi terra eminere solet. { תורבולוס } Virg. lib. 3. Æneid. O felix vna ante alias Priamæa virgo, Hostilem ad tumulum Troiæ sub moenibus altis lucia mori. Caf. 3. Tusc. ex Homero, Quò magis est æquum tumulis manda: e peremptos firmo animo, & luctum lacrymis suare diurnis. ¶ Tumulus honorarius, hoc est, vacuum sepulcrum, quod in mari submersis, istque quorum corpora hæberi non poterant, erigi solet. Sueton. in Claudio, Cæterum exercitus ei honorarium tumulum excitauit, circa quem, &c.

Tumulofus, a, um, adiectiuum, Quod est tumulis plenum. { תורבולוס } GAL. Bouffu, plein de petites tertres. ITAL. Pieno di piccole eleuature. GERM. Hübelichig, rüchelig. HIS P. Cosa llena de cerros. ANGL. Full of heapes of earth. } Sallust. in Inгур. Ante lucis aditum peruenit in locum tumulofum, à Calpa non amplius duum millium intervallo.

Tumulo, as, Sepelio, in tumulo condo. { תורבולוס } GAL. Entsepulcher, mettre dans le tombeau. ITA. Sepelire, seppellire. GERM.

De graben. HIS P. Sepultar & enterrar. ANGL. To mak holow, to burie. } Martial. lib. 13. Æolidum Canace iacet hoc tumulata sepulcro Vltima, cui paræ septima venit hyems. Ouid. 8. Metamorph. -ne coniugis vnquam Bulta meæ videam, neu sim tumulandus ab illa. Casu. Argon. Nec iniecta tumulabor mortua terra, ¶ Vnde & Attumulo, quod est terram aggero, & quasi tumulum iuxta facio. Plin. 1. 19. Dem si terram fugientes cauliculus feces, à terrâque proceritate luxuriosa attollentes se exaggerando, aliam attumules.

Tunc, aduerbium temporis, Eo tempore: & de omnibus temporibus dicitur. { Τὸν } GAL. Lors, alors, adonc. ITA. All' hora. GERM. Dajumat. HIS P. En quel tempo. ANGL. Then. } De præterito. Virgilius, Tunc deuit, quum scepra dabas. De præsentis. Plaut. Tunc ad eam accede, quum potes. De futuro. Idem, Ego tunc adero, quum tui viuendi mihi copia erit. ¶ Additur quandoque genitiuus temporis: ut apud Iustinum, Tunc temporis Perlarum Cambysij mediocri viro. ¶ Tunc demum, idem quod tum demum. Plin. 1. 11. c. 14. Tunc demum labra vtraque morfu apprehendentes.

Tundo, tundis, tundi, tustum, secundum Priscianum, licet eius composita ipsum non habeant, ut Ontundo, obrundo, obustum, Committundo, tero, cædo, pulso, verbero. { Τὸν } chutésch תונד chitáh תונד hehák תונד, d'la'at, & g'la'at. GAL. L. Frapper, cogner, broyer, piler. ITA. pestare poluere, & sbattere. GERM. Schmettern, stampfen, stoßen. HIS. Tundir, & herir. ANG. To knocke, thump, or beat. } Virg. lib. 4. Georg. Profuit & tustum gallæ admiscere saporem. Plin. lib. 31. Tustum sine n posuit, Hæc tusa tribrataque vno quantum possit excellenti. Diomedes putat habere duplex præteritum, & duplex supinum, scilicet tundi, tustum, & tusti, tustum. Plautus in Asinar. sc. 1. a. 2. Sed quid hoc quòd picus vltimum tundi? Columel. lib. 2. cap. n. Ipsæ autem spicæ melius fistibus tunduntur. Et lib. 6. cap. 7. Quibus in vnum tungs. Cicer. 7. Ver. Quum ille nihilominus iacenti latera tunderet, ut aliquando sponderet se diceret. Ouid. 1. de Arie. Iamque iterum tundens mollissima pectora palmis. ¶ Refertur interdum ad verbum, & significat sæpius idem repetere. Terentius in Hecyr. Tundendo atque odio effecit senex. Id est, sæpe dicendo, siue iterando. Et est transitio sumpta à malo laborum sæpe percutiente. Tundere aures. Plaut. in Pænul. Pergo aures tunderè id est, obtundere, & idem repetendo. ¶ Tundere eandem incudem affundit, prout ibi dicitur pro eo, quod est indefugibilis assiduitate in operis alicuius studio perseuerare. \* Metaphora ducta à fabricis, crebris ictibus incudem ferientibus: atque ita tandem aliquando ferri rigorem perpetuo labore vincuntibus. Cicer. 2. de Oratore, Ego autem si quem nunc planè rudem intrui ad dicendum velim, his potius tradam assiduis vno opere eandem incudem d. em ostentemque tundentibus. Conueniet in grammasticas ac literatōres, quibus sine fine eadem sunt inculeanda pueris, ut hæcæque aliquando. Vide Chiliad. Eras. ¶ Huius composita sunt, Contundo, extundo, obrundo, pertundo, protundo, & retundo: quorum significata explicantur suis locis.

TUNES, Tunetis, tuone, V. l. g. Tunes, Vrbs est Africa totius præstantissima, regumque Lybiæ regia. Hæc eo tempore, quo Scipio in Africa bellum gerebat, tumulus erat, cum operibus, tum natura loci manitus, duodecim non amplius millia passuum à Carthagine distans, quæ & ab vrbe conspicitur, & prospectum cum ad urbem, tum ad circumfusum mare præbere possit. Recentiores aliquor antiquitatis imperiti, Tunecum vocant, alij Tunetium, sed præter cuiusquam veterum, ut arbitror, exemplum. Liu. certè lib. 10. bel. Pun. accusatiuum modò Tunetem Latinorum, modò teneta Græcorum more effert. Sic enim habet circa inuium lib. 10. Iam in Carthiginem intentus, occupat relictum custodum fuga Tuneta. Et circa finem eiusdem libri, Tum ad Tunetem eodem quo priù loco castra posita.

TUNGRI, tu' g'ri, Populi inter Belgas qui à Ptolemæo post Tabulam flumen collocantur. Horum vrbs fuit Aruacutum, esse eodem Ptolem. 1. 2. c. 9.

Tunica, æ, Vestis erat apud Romanos interior, & sine manicis, cui toga superinduebatur, à tuendo corpore dicta. auctore Varrone: vel ab induendo, ut induca. { תונד } chet'honeth. χιτων. GAL. Un sa ye. Vn corps de canifolle. ITA. Tonica, tonega. GERM. Ein vnderrock on ranc. HIS P. Sayo sin mangas. ANGL. A coate, a iacket or iarken. } Virg. 9. Æneid. Et tunicæ manicæ, & habent redimicula mitræ. Hoc autem dicit, ut barbarum & peregrinum morem indicet, non Romanum, quum apud Romanos sine manicis tunicæ gestarentur. [ Vide Gellium cap. 11. lib. 7. ] Plautus, Manuleatam tunicanam habere hominem decet. Cic. 5. Tuscul. Atque in quum pila ludere vellet (studiosè enim id faciebat) tunicamque poneret, adolescentulo quem amabat, tradidisse gladium dicitur. Mulieres quoque olim tunicis utebantur, sed oblongis, & calcariibus, quæ ima etiam crura tegerent. Plin. Epist. libro 2. Aurelia ornata femina signatura testamentum, fulserat pulcherrimas tunicas. Martialis in Lesbiam, De cathedra quoties sing' s'iam sæpe norau, Prædicant miseram Lesbiam te tunicæ. [ Gellius cap. 10. lib. 6. Cum tunica longa muliebris, & veru colore pallio. ¶ Tunica manuleata, Vide Manuleata, supra. Tunica quàm longa & cuiusmodi veteribus Quintilianus docet: Vide eius indicem. ¶ Interdum plures tunicas induebant: Plaut. Aulul. sc. 3. a. 4. Ne inter tunicas habeat (aurum subreptitium, sup.) Sueton. Aug. cap. 82. Quaternis tunicis cum toga vestiri hyeme. ¶ Tunica item omnium intima dicebatur, quæ hodie linea vititur. Qui. 2. Amor. qualem vlti terigige puellam, Sic etiam tunica tangitur illa sua. Idem 3. Amor. Illic nec tunicam tibi sic posuisse pudori. Et alibi, Pugnabat tunica se tamen illa regi. [ Tunica intima: Gell. cap. 15. lib. 10. Tunicam detrahi & cædi Gell. cap. 26. lib. 1. ] ¶ Utebantur & tunica quæ media dicebatur.



TURONES, Lugdunensis Gallie populi sunt, ad Ligerim fluvium. Autor Plin. lib. 4. c. 18. Vulgo Tours. GER. Die Turoner oder Tonts in Franckreich.

TURPIO, Ambivius, Actor Comediarum, Terentij temporibus. Turpis, & hoc turpe, Deformis, inhonestus, scedus, distortus, pulcher. { טורפיו } TURPIUS, Deformis, inhonestus, scedus, distortus, pulcher. { טורפיו } TURPIUS, Deformis, inhonestus, scedus, distortus, pulcher. { טורפיו }

GAL. Laid, vilain, difforme, deshonneste. ITAL. SOZZO, brutto, turpe, difforme. GERM. Ungefahr, schand, häßlich. HISP. Feo, deshonesto. ANG. Filibie, unhoneft. Terent. in Phorm. Lacrymæ, vestitus turpis. Horat. 3. Carm. Od. 22. Antè quàm turpis macies decentes Occuperet malas. Ouid. 3. de arte. Turpe pecus matius, turpis sine gramine campus, Et sine fronde frutex, & sine crine caput. Ouid. 1. Amor. Eleg. 13. Si mihi Tithono de te narrare liceret, Turpior in cælo fœmina nulla foret. ¶ Transfertur etiam ad animum. Cic. pro Quintio, Multis vexatus concumeliis, plurimis iactatus iniuriis, non turpis ad te, sed miser confugit. Terentius in Heaut. pudet Dicere hac præsentè, verbum turpe. Ouid. 1. Amor. Eleg. 9. Turpe senex miles, turpe senilis amor. Idem 13. Metam. An falso Palamedem turpe est accusasse mihi, vobis damnaffe decorum? Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist. Scribere si fas est imitantes turpia mimos. ¶ Turpia facta vxoris conuincere. (de stupro siue adulterio.) Plaut. Amphitr. Turpes mores. Idem Mostell. sc. 3. a. 1. Ci. 1. Offic. Luxuria verò cum omni ætati turpis, tum senectuti fœdissima est. ¶ Interdum ponitur pro magno, vt annotauit Nonius. Virg. 3. Georg. optima toruæ Forma bouis, cui turpe caput, cui plurima ceruix. Idem 4. Georg. Et turpes patet sub gurgite phocas. ¶ Item pro crudeli, vt non vno in loco apud Salustium.

TURPICULUS, 2. um, diminutiuum, Subturpis. { טורפיו } GAL. Aucu- ment laid. ITAL. Aliquanto sozzo. GERM. Ein wenig häßlich oder wüß. HISP. Feo vn poco. ANG. A little filthie or unhoneft. Cicero. 2. de Orat. Iocus in turpiculis, & quasi deformibus ponitur. ¶ Hinc fit compositum Subturpiculus. Idem Attic. lib. 4. Quid etiam sub- turpicula mihi videbatur palinaria.

TURPISCO, turpificas, scedo, turpitudine afficio. { טורפיו } GAL. Souiller & vilainer, enlaidir. ITAL. Far sozz. GERM. Berwüßten wüß oder häßlich machen. HISP. Hazer feo. ANG. To mak filthie, to defile. Cic. 3. Offic. Quanta illa deprauatio, & fœditas turpificati animi videri debet.

TURPIDO, turpidinis, Deformitas. { טורפיו } GAL. Laideté, difformité, deshonneste, laidetur. ITAL. Bruttozza, dishonestia. GERM. Schand, häßigkeit, vnberaitete. HISP. Fealdad, deshonestidad. ANGL. Villanie, deformitie, shame. Cic. 2. de Finib. Sunt etiam turpidines plurimæ, quæ nisi honestatis natura plurimum valeat, cur non cadant in sapientem non est facile defendere. Quintilian. lib. 2. cap. 2. Carendum non solum crimi- ne turpidinis, verum etiam suspicione. Cic. 2. de Orat. Verborum turpitudinem, & rerum obscenitatem vitare. ¶ Velleus: Cum turpitudine ingenij, corporis deformitas certabat. Senec. cap. 15. de Tranquil. Per turpitudinem iam splendet ambitio. Plaut. sc. 1. a. 3. Si ei puero Di; addunt turpitudinem ad seruitu- tem.]

TURPITER, aduerbium, Fœdè, inhonestè, indecorè. { טורפיו } GAL. Vitainement, laidement, delhonnestement. ITAL. Bruttamente, dis- honestamente. GERM. schandlich, häßlich, vnberaitet. HISP. Fea, y deshonestamente. ANG. Filthelie, villanouslie. ¶ Plaut. in Merc. Quod in se olim admiserit turpiter. Casar 3. belli Civil. Reliquos turpiter fugere cogigerunt. Cicero 3. Tuscul. Quæ te turpiter & ne- quiter facere nihil patiatur. Ouid. 5. Trist. Eleg. 7. Turpius eiicitur quàm non admittitur hospes.

TURPO, turpas, Fædo, turpitudine afficio. { טורפיו } GAL. Souiller, vilener, enlaidir, barbouiller, salir. ITAL. Sporcare, lordare, macchiare. GERM. Berwüßten. HISP. Afear otra cosa. ANG. To defile, to make foull or ill fauoured. Cic. 1. Tuscul. ex vetusto quopiam Poeta, Hæc omnia vidi inflammari, Priamo vi- tam imitari, Iouis aram sanguine turpari. Virg. 10. Aeneid. & terra subleuat ipsum sanguine turpantem comptos de more cap- pillos. Horat. 1. Ser. Sat. 5. at illi scæ la cicatrix Scetosam læui fron- tem turpauerat oris.

TURRIS, huius turris, fœminini generis, A terrendis hostibus dicta est. { טורפיו } GAL. Tour. ITAL. & HISP. Torre. GERM. Ein thurn. ANGL. A tower. ¶ sicut Arx ab æcedis: vel quod aspectu torua sit, hoc est, terribilis. Casar 5. bell. Gall. Tum ex omni parte lapidibus contentis deturbati, turri sique suc- censa est. Cicero. 5. Tusculan. Dionysius concionari ex turre al- censa est. Virg. 10. Aeneid. Nec spes vlla fugæ: miseri stant tur- ribus altis Nequicquam, & rara muros cinxere corona. Idem 9. Aeneid. tum pondere turris Procubuit subito, & cælum tonat omne fragore. Horat. 2. Carm. Od. 10. Sæpius ventis agitur in- gens Pinus: & celsæ grauiore casu Decidunt turres, feriuntque summos Palatina montes. ¶ Turres in acie, verbum militare: Gallus cap. 9. lib. 10. ¶ Fiunt etiam turres ambulatoriæ, de qui- bus Veget. lib. 4. cap. 17. sic scribit, Turres dicuntur machinamenta, ad edificiorum speciem tabulis, tabulatisque compacta. Et ne tantum opus hostili concremetur incendio, diligentissimè ex- trudis carnis vel centonibus communitur, quibus pro modo la- titudinis additur altitudo. Nam interdum tricenos pedes per qua- drum, interdum quadragenos, vel quinquagenos late sunt. Pro- cedit autem ipsarum tanta fit, vt non solum muros, sed etiam turris lapideas altitudine superent. Hæc plures rotæ mechanica arte subduntur, quarum lapsu volubly, magnitudo tam alta mo- ueatur. Præsens autem in periculum ciuitatis est, si ad murum fue- rit turris admoda. Plures enim accipit scalas, & diuerso genere conatur irumpere. Nam in inferioribus habet aricem, cuius impetu destruit muros. Circa mediam verò accipit pontem factu

de duabus trabibus, septuinquè de vimine, quem subito prola- tum inter turrem murumque constituunt, & per eum egredien- tes de machina bellatores in ciuitatem transeunt, & occupant muros. In superioribus autem turris illius partibus contati, & sagittarij collocantur, qui defensores viuis ex alto contis, laxis, missilibusque prosternant.

Turricula, Diminutiuum, Parua turris. { טורפיו } GAL. Tourrette, petite tour. ITAL. Picciola torre, torricella. GERM. Ein turmt. HISP. Pequenna torre. ANG. A little tower. ¶ Est & vasculi genus, turris si- militudine, per quod tali in aluoculo mitti solent, ne in iacien- do fraus committi possit. Græci τούριον vocant. Persius etiam Ora- cam. Extat distichon apud Mars. l. 14. turriculæ vsum deseri- bens, Quærit compositos manus improba mittere talos? Si per me misit, nil nisi vota facit.

TURRITUS, ta, tum, Turribus instructus. { טורפיו } GAL. Qui a tour ou tours, haut comme vne tour. ITAL. Alto, sublime. GERM. Berhurnet, das thurn hatt. HISP. Alto, torreado de torres. ANG. That is high, or towred. ¶ vt, Mater deum turrita, id est Cybele, quæ eadem credebatur cum Tellure. Virg. lib. 6. Aeneid. qualis Berecynthia mater, Læta Deum partu Phrygiæ turrita per vrbes Inuechitur curru. Castella turrita. Lucan. lib. 5. turritaque summis Disponit castella iugis. Elephantum turritum, quibus turres superpo- nuntur, vel qui turres gestant. Plin. lib. 8. cap. 7. Iterum totidem turriti cum sexagenis propugnatoribus. Mœnia turrita. Ouid. 3. Amor. Eleg. 7. Quid tibi turritis incingere mœnibus vrbes? ¶ In- terdum Turritus accipitur pro alto, & turris instar edito, vt, Virg. 3. Aeneid. gemino demittunt brachia muro Turriti scopu- li.

TURRIGER, Turriser, Gerens turres. { טורפיו } GAL. Qui porte tour, qui a des tours. ITAL. Chi porta torre, chi a torre. GERM. Der thurn trag. HISP. Lo que trapò tiane torres. ANGL. That beareth a tower. ¶ Plin. Sed turrigeros elephantorum miramur humeros. Virg. 10. Aeneid. Alma parens Idaea Deum, cui Diadyma cordi, Turrigeræque vires, &c. Dea turrigera, eadem cum Cybele, siue Tellure. Ouid. 3. Fast. Carina turrigera. Luc. l. 3. krons turrigera Cybeles, Ouid 6. Fast.

\*TURRIS Bifloris, τούριον δίφλορον, Ciuitas Sardinia, Ptol. l. 3. c. 3. Sar- dos hod e. Turris Libyfloris, Plin.

TURSIUS, tursonis, Piscis est delphino non dissimilis, tristitia tamen aspectus ab eo differens: laetitia eius, quæ in delphino conspicitur prorsus expers, rostro tamen canicularum masculentiam præ- se ferens. Hæc Plin. l. 9. c. 9.

TURTUR, mascul. gen. Auis nota ex genere columbarum, à lonæ quem edit nomen habens. { טורפיו } GAL. Vne tourte ou tourterelle. ITAL. Tortora. GERM. Ein turrcitaub. HISP. Tortola aue. ANG. A turtle done. ¶ plantus in Mostell. [sc. 1. a. 1.] Tu tibi istos habes turtures. Seruius, & quidam cum secuti potant for- minium esse in hoc versu Virg. ex 1. Eclog. Nec gemere aëria cessabit turtur ab vlimo. Sed procul dybio decipiuntur: nam ad- iectum aëria, non cum nominatio turtur, sed cum ablatiuo vlimo cohæret. ¶ Est item Turtur piscis marinus, ex genere ve- nenatorum, qui & τούριον dicitur à Græcis, eodem quo auis no- mine.

TURUNDA, Massa, siue buccella, qua farciuntur, siue suginantur al- tilia. { טורפיו } GAL. Vne soupe de pain, vn morceau de paste, vn ap- past. ITAL. Tronda. GERM. Ein thug oder brodtin damit man das ge- vögelt metzet. HISP. Sopas à manera de bocaaillo para engordar a- ues. ANGL. A morsell or souppé wherby soules ar fedde. ¶ Varr. 3. de re Rust. c. 89. Gallinas faciunt turundis hordeaceis. ¶ Apud Cato- nem tamen c. 89. significat linamentum illud ex filis, quod in vl- cus immitti à medico solet. At enim, Et si fistula erit, turundam intrò t. uditò.

TURVPTIANA, Vrbs Gallæcorum Lucensium, in Tarraconensi His- pania. Ptol. l. 2. c. 6.

TUS, huius tur. s. Lactyma libani arbusculæ, vni terrarum Arabiæ concessa, diuinis sacrificijs, & templorum suffimentis dedicata. { טורפיו } GAL. L. Encens. ITAL. Incenso. GERM. Weirauch. HISP. Encenso. ANGL. Frankencense. ¶ Ouid. 14. Me- tamorph. Tempia tibi statuat, soluat tibi turis honores. Tibul. lib. 1. Eleg. 3. Rederet antiquo menstrua tura Lari. ¶ Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist. Sed tamen vt fuso taurorum sanguine centum. Sic caput minimo turis honore Deus. ¶ Varro a tusis glebis dictum existimatur: cui & Seruius alipulator, & Priscianus. Quocirca sine aspiratione scribendum videtur. Alij tamen originem eius à Græco verbo τούριον petere malunt, quod est sacrificare: vnde etiam per aspirationem scribendum præcipiunt. ¶ Plura exempla supra vide in nomine Thus, huc referenda. ¶ Prouenit autem tus potissimum in regione Sabzorum, quæ scilicet Arabiæ pars est. Virg. 1. Georg. India mittit ebur, molles sua tura Sabæi. Col- ligitur autem duplici vindemia: quarum prior est circa can- nis ortum: altera, verno tempore, inciso arboris cortice, quæ maximè videtur esse prægnans, & vbi tenuissimus tenditur. La- xatur hinc plaga, vnde profilit spuma pinguis, quæ concreta densatur. Probatur tunc candore, amplitudine, fragilitate, carbone, vt statim ardeat, & frietur potius quàm dentem reci- piat.

TUREUS, 2. um, Quod ex ture est. { טורפיו } GAL. D'encens. ITAL. Di- encenso. GERM. Von weirauch. HISP. Cosa de materia de encien- so. ANGL. Of frankencense. Columel. lib. 3. lam tuream plantam maturè ampliata, florētēque hortos myrrha & croco. Virg. 2. Georg. sola India nigrum Fert hebenum, solis est turea virga Sabæis. Idem 6. Aeneid. congesta cremantur Turea dona. Ouid. 4. Fastor.

Farra deæ, micæque licet fallentis honorem, Detis, & in veteres turea grana focps, Tom. ij. Ece iij



**Turbatē**, aduerbium, turbulenter. { *ταραχῆ*. GAL. Auec trouble. ITAL. *Turbatamente*. GERM. *Wit betrübter ordnung/ vnordenlich*. HISP. *Turbia y perturbadamente*. ANGL. *With trouble*. } *Casib. bel. Ciuil.* His de causis agitur omnia raptim atque turbate. Tu bator, or s, qui rem aliquam conturbat, perturbator. { *תורב* *תורב*. GAL. Troubleur, brouillon. ITAL. *Disturbatore*. GERM. *Ein betrübter*. HISP. *Perturbador*. ANG. *A troubler or vexer*. } *Luuius 4. ab Vrbe*, Parum id videri, quod omnia diuina humanaque turbentur, iam ad consulatum vulgi turbatores accingi. *Idem lib. 2.* Quum pacis ipse autor et belli turbatoribus premeretur.

**Turbamentum**, ti, Turbatio. { *תורב* *תורב*. GAL. Troublement, trouble. ITAL. *Turbamento*. GERM. *Ein betrübung*. HISP. *Turbamiento*. ANG. *Troubling or vexing*. } *Tacit. lib. 17.* Quæque alia turbamenta vulgi. *Sallust. in oratione Lepidi ad Quirites*, Maxima Reipublicæ turbamenta atque exitia probare.

**Tūrbō**, turbinis, Ventus validissimus, & vorticofus, obuia quæque deturbans, prosterneūque, ventus omnia turbans & inuoluens. { *תורב* *תורב*. GAL. Vn tourbillon de vent, vent impetueux. ITAL. *Nembo di vento*. GERM. *Ein windbraut*. HISP. *Toruellino, viento remolinado*. ANGL. *A whirlwind*. } *Virg. I. Æneid.* ventu velut agmine factu, Quæ data porta ruunt, & terras turbine perfiant. *Cicer. 3. de Orat.* Vndique omnes venti erumpunt, & existunt turbines. [ *Senec. cap. 16. de Consol. ad Mart.* Si contortus turbo confregit arbores. *Plaut. Curc. sc. 2. a. 2.* Turbo non æquæ est citus ] ¶ Turbo pacis per translationem, pro turbatore & euerlore. *Idem pro Domo sua*, Tu procella patriæ, turbo ac tempestas pacis atque otij. ¶ Est & turbo genus instrumenti lusorij, quod a pæris scutica in gyrum circumagitur. { *תורב* *תורב*. GAL. Vn sabot, ou vne toupie. ITAL. *Trotolo, moscolo, con che giuocano i fanciulli*. GERM. *Ein topf*. HISP. *El trompo ò peonca*. ANGL. *A toppe*. } *Tibull. lib. 1. Eleg. 5.* Nanque agor vt per plana citus sola verbere turbo, Quem cetera allueta versat ab arte puer. *Virg. 9. Æneid.* Ceu quodam torto volitans sub verbera turbo, Quem pueri magno in gyro vacua atria circum Intenti ludo exercent. Atque in hac significatione est etiam nominatiuus Turben. *Tibullus*, Nanque agor vt per plana citus sola verbere turben. *Sosipater lib. 1.* ¶ Ab huius instrumenti similitudine Turbo dicitur, quicquid è lato paulatim definit in acutum. { *תורב* *תורב*. GAL. Vne figure ronde qui va en pointe comme va sabot. ITAL. *Ogni cosa puniuda di sotto & bassa di sopra*. GERM. *Ein jedes ding das tand ist vnd sich vnden auff außgemach in ein spitz vndt*. HISP. *Conca en figura de trompa*. ANGL. *A figure round and long lik a toppe*. } *Cicer. de Fato*, Sed reuertitur ad cylindrum, & ad turbinem suum: quæ moueri incipere, nisi pulsa, non possunt. *Plin. de aloe lib. 27. cap. 4.* In turbinibus cadorum. *Ouid. 1. Met.* -caba buccina fumitur illi: *Tortilis*, in latum, quæ turbine crescit ab imo. \* Turbo, pro Gyro & spiris serpentum. *Silius lib. 3.* Ater lechifero stridat turbine serpens.

**Turbineus**, a, um. { *תורב* *תורב*. GAL. Qui est rond comme vn sabot, en façon de poire. ITAL. *Acuto, puntuto di sotto come vn pero*. GERM. *Das wie ein topf vnd vndt*. HISP. *Hecho en guisa de trompa ò peonca*. ANGL. *That is round lik a toppe*. } *Virg. Vortex turbineus*. *Ouid. 8. Metam.* Multa quoque hic torrens niuibus de monte solutis, Corpora turbineo iuuenilia vortice mersit.

**Turbino**, as, pen. cor. In turbinis figuram exacuo. { *תורב* *תורב*. GAL. Aguiser, faire pointu. ITAL. *Aguzare, appuntare*. GERM. *Etwas ronds vnd außge spitzet machen wie ein topf*. HISP. *Aguzar, hazer agudo*. ANGL. *To sharp an mak pointed*. }

**Turbinatus**, adiect. Quod in turbinis figuram definit. { *תורב* *תורב*. GAL. Long & rond en forme de sabot, en façon de poire. ITAL. *Acuto in punta, puntuto di sotto come vn pero*. GERM. *Das rond vnd außgemach außge spitzet*. HISP. *Hecho in manero de trompo ò pero*. ANGL. *Long & round lik a toppe*. } *Plin. lib. 37. cap. 4.* Siquidem & colore translucido non differt, & laterum sexangulo læuore turbinatus in mucronem. *Idem l. 11. c. 37.* Cor homini infra læuam papillam turbinato mucrone in priora eminens. *Idem l. 15. c. 15.* Turbinator pyris figura quàm malis.

**Turbinatio**, onis. { *תורב* *תורב*. GALL. Forme & figure en façon de sabot ou toupie. ITAL. *Aguzamento, & punta di sotto come vn pero*. GERM. *Die gestalt so von der breite in ein spitz außge trāyer ist*. HISP. *Forma y figura en manero de trompo ò peonca*. ANGL. *A forme or shap lik a toppe*. } *Plin. l. 15. c. 20.* Aliis turbinatio pyri, aliis ouata species.

**TVRBO**, onis, τῦρβω, Proprium nomen gladiatoris. *Horat. lib. 2. Ser. Sat. 3.* Corpote matorem rides Turbonis in armis.

**TVRCAE**, { *تورک* *تورک*. GERM. *Die Turcken*. } *teste Mela*, Scythiæ populi fuerunt, maris Caspij, Caucastique montis accolæ, qui supra septingentesimum abhinc annum, relietā patriā, portaque Caspias egressi, latrocinantium more in Peisidem primum, deinde in Pontum, & Cappadociam impetum fecerunt, occupatāque minore Asia, vetricia arma in Europam traiecerunt, & cæciamque omnem, ductu Mahometis in potestatem redegerunt, ipsa etiam imperij sede Constantinopoli post longam obsidionem expugnata. De origine Turcarum, rebusque gestis vide latius *Baptistam Egnatium* in opusculo de Romanis principibus.

**TURDETANI**, τῦρδτανῶν, Hispaniæ Beticæ populi sunt, apud *Ptol. l. 2. c. 5.* *Plaut. Capt. sc. 2. a. 1.* Opus Turdetanis militibus, &c.]

**TURDULI**, τῦρδδλων, Populi Hispaniæ Beticæ, Bastulis, & Turdetanis finitimi, *sesto Ptolemao lib. 2. ca. 3.* *Varr. de Re rust. l. 2. c. 10.* Non omnis apra natio ad pecuariam, quod neque Bastulus, neque Turdulus idonei.

**Tūrdūs**, Auis nota, & inter primas à saporis bonitate collocata. { *τῦρδ*. GAL. Grinc, tourd. ITAL. *Tordo*. GERM. *Ein tramtvoget*. HISP. *Torçal, aue conocida*. ANGL. *A felds fare or trush*. } *Horat. lib. 1. Epist. 16.* Nil melius turdo, vulua nil dulcius ampla. ¶ Est & Turdus nomen piscis, quem & ipsum τῦρδ vocant *Gæci*, *Plin. lib. 32. c. 11.* Turdus inter saxatiles nobilis.

**Turdarium**, Locus quo turdi aluntur ad saginam. *ταρδῶν*.

**Tureus**, turea, tureum, Vide TVS.

**Turgeo**, ges, turfi, Tumeo, inflatus sum. { *תורב* *תורב*. GAL. S'enfler, ou estre enflé. ITAL. *Gonfiarsi*. GERM. *Wargen von vñle/ sich blāyen*. HISP. *Hinchar se*. ANGL. *To swell, to be puffed up with pride or anger*. } *Virg. Eclog. 7.* Iam læto turgent in palmite gemmæ. Turgere alicui, est irasci in aliquem, siue commoueri. *Plaut. in Casinunc* in fermento tota est, ita turgent mihi. *Idem in Mosell.* Tota mihi turgent vxor nunc domi, scio. *Plin. lib. 20. c. 13.* Imponunt & mammis turgentibus decoctam rutam, & pituitæ. ¶ Composita sunt, Deturgeo, & obturgeo: quorum significata explicantur suis locis.

**Turgesco**, Turgidus fio, tumefco. { *תורב* *תורב*. GAL. S'enfler. ITAL. *Gonfiarsi*. GERM. *Wargen vñle/ sich auffblāyen*. HISP. *Hinchar se*. ANGL. *To beginne, to swell, to waxe proude*. } *Ferfius*, Non equidem hoc studeo, bullatis vt mihi nugis Pagina turgescat dare pondus idonea fumo. *Cicer. 3. Tusc.* Córque meum penitus turgescit tristibus iris. *Varr. 3. de Re rust. cap. 9.* Obiiciendum pullis diebus quindecim primis manè subiecto puluere (ne rostris noceat terra dura) polentam mistam cum nasturtij semine, & aqua aliquanto antè facta intrita: & ne tum denique in eorum corpore turgescat aqua, prohibendum. *Ouid. 3. Amor. Eleg. 9.* Prima Ceres docuit turgescere semen in agris. [ *Idem Eleg. 12. lib. 3. Trist.* Quòque loco est arbor, turgescit in arbore ramus. ] *Plin. lib. 7. c. 50.* Nouembri mense, vt Martio pariant capræ turgescant virgultis.

**Turgidus**, a, um, tumidus, inflatus. { *תורב* *תורב*. GAL. Enflé. ITAL. *Gonfio*. GERM. *Wargen vñle/ sich auffblāyen*. HISP. *Hinchado*. ANGL. *Swelled, puffed up*. } *Plautus in Milite*, Cubare in nauis lippam, atque oculus turgidis. *Cicer. 5. Tuscul.* Nam aliquod quodpiam membrum tumidum ac turgidum non vitiosè se habet. *Horat. 3. Car. Od. 13.* cras donaberis hædo, Cui frons turgida cornibus.

**Turgidulus**, diminutiuum. { *תורב* *תורב*. GAL. Vn peu enflé. ITAL. *Alquanto gonfio*. GERM. *Etwas maß auffgeblasen oder getrunen*. HISP. *Vn poco hinchado*. ANGL. *A little swollen or bollen*. } *Cæcilius*, Plendo turgiduli rubeat ocelli.

**TURIA**, τῦρια, Fluuius est Ederanorum, in tractu Tarraconensis Hispaniæ, Valentiam præterfluens, & in sinum Sucionensem se exonerans. *Claudianus*, Floribus & roseis formosus Turia ripis. *Sallust. lib. 4. Histor.* Inter læua mœnium dextrum flumen Turia, quod Valentiam paruo intervallo præterfluit. Phocas hoc nomen neutro genere effrendum contendit, quemadmodum & Mulocha: cui tamen refragatur testimonium paulò antè ex *Claudio* citatum. *Plinius Duriciam vocat l. 3. cap. 3. Ptol. Dorian.*

**Turibulum**, Turifer, Turicremus, Vide TVS.

**Turibus**, Tenelli arborum, fruticum aut herbarum cacumina. { *תורב* *תורב*. GAL. Tendrillons du bout des branches d'arbres ou arbreaux. ITAL. *Teneri germeli d'albero*. GERM. *Die zatten toider schos der beumen oder stauden/ die obersten edspitzen der freutenen*. HISP. *Los renuenos del arbol*. ANGL. *The tender cropes of trees or hearbes*. } *Columell. lib. 12. c. 48.* Concisus deinde pleno vase oliuis, immitte defrutum vique ad os, lauri turionnes in hoc vsu mittito, vt oliuas depriment: post dies viginti vter.

**Turma**, turmæ, Ordo militaris, tres equitum continens decurias, totidemque habens decuriones. [ Alij volunt Turmam triginta duos equites complecti. ¶ Turma statuarum equestrium Romæ vbi, *Vide apud Velleium*. ] { *תורב* *תורב*. GAL. Bunde de gens d'armes. ITAL. *Compagnia de soldati*. GERM. *Ein geschwader reuter*. HISP. *Batalla de los de cauallo*. ANGL. *A bande of men of warre*. } *Romuli* enim tempore quum tres tantum essent tribus, Raunenensium, Tatiensium, & Luceorum, ex singulis tribubus denique equites in turmam adscribebantur, & singuli decuriones: à quo etiam numero Turmam dictam asserit *Varro*, quasi terdenam. *Cicer. pro Marcell.* Nihil sibi ex ista laude centurio, nihil præfectus, nihil cohors, nihil turma decerpit. *Virg. 5. Æneid.* Tres equitum numero turmæ ternisque vagantur Ductores, pueri bisseñi quence secuti. *Horat. lib. 3. Car. Od. 4.* Diuòsque mortalæque turmas Imperio regit vnus æquo. [ *Tibull. lib. 4.* Pro te vel solus densis obstitere turmis (ausim). ]

**Turmalis**, Diæti qui in turma sunt eadem. *Luuius libro quinto ab Vrbe*, T. Manlius Consul filius supra castra hostium cum suis turmalibus euasit.

**Turmalis**, turmalis, adiectiuum, Quod ad turmam pertinet. *Claud. de ball. Gall.* Exciter incestos turmalis buccina somnos. ¶ Aliquando idem quod equestris, vt *Turmalis statua*, apud *Ciceronem de Orat.*

**Turmatim**, aduerb Per turmas. { *תורב* *תורב*. GAL. Par bandes. ITAL. *Per compagnie*. GERM. *Wit schaten/ hanffettig*. HISP. *De batalla en battalla*. ANGL. *Band by band*. } *Cæsar. bel. Gall.* Turmatim in eum locum deuenerunt. *Lu. 5. ab Vrbe*, Mox vlulatus, cantusque dissonos, vagantibus circa mœnia turmatim barbaris, audiebant.

**TVRNVS**, τῦρνῶν, Nomen regis Rutulorum, acerrimique Troianorum in Italiam aduenientium hostis: quem *Æneas* singulari certamine victum occidit, Lauiniamque illi desponsatam vxorem duxit.



na templo denominata: cuius meminit Cic. 6. Verr.  
 TYCHIVS, τυχιος, Celeberrimi fabri nomen, apud Hom. 7. Il. qui A-  
 iacis clypeum fabricavit. Ouid. 3. Fast. Nec quisquam inuira fac-  
 iet bene vincula plantæ Pallade, sit Tychio doctior ille licet.  
 TYDEVS, διέτιο διφυλλάβα, τυδιδης; Nomen filij OEneis regis Cal-  
 doniæ, & Eurybææ, vel vt alijs placet, Althææ: quum fratrem  
 suum Menalippum inscius occidisset, ad Adrastum regem per-  
 fugit, cuius filiam Deiphilen coniugem duxit. Postea à Poly-  
 nice, qui alteram Adrastrum filiam Argam vxorem habebat, legatus  
 ad Eteoclem regem Thebarum missus, vt pater memor fratri re-  
 gnum redderet. Ad quem quum venisset, regis inque esset in-  
 gressus, Eteocles negauit se regno cessurum esse. Quo responso  
 Tydeus vehementer commotus est, ita vt non sit veritus & ho-  
 stis & solus, Thebanos omnes quotquot tùm fortè cum Eteocle  
 essent in conuiuio, ad quodlibet certaminis genus prouocare.  
 Atque vt animosè prouocauit, ita omnes (sic illi Pallas pro-  
 pitia erat) strenuè vicit. Quamobrem Thebani dolore ac in-  
 dignatione accensù, reuersuro insidias tetenderunt, collocatis ad  
 opportunum locum, quâ Tydeus transiurus erat, quinqueaginta  
 iuuenibus, cum duobus ducibus, Mæone & Mæoni: & Lycop-  
 honthe Autophoni filio: quos Tydeus in se imperum facientes  
 trucidauit, vni tantùm parcens Mæoni, quem accepit cladis  
 nuntium ad Eteoclem remisit. Profectus deinde vnâ cum Poly-  
 nice & Adrastrò, reliquisque Græcæ principibus ad bellum The-  
 banum, post multas res præclarissimè gestas, à Menalippo quo-  
 dam Thebano lethaliter vulneratus, occubuit. Vide hæc latius in  
 Statij Thebaide.  
 TYDIDES, τυδιδης, pen. prod. τυδιδης, Nomen patronymicum, quo  
 Poëtæ vtuntur pro Diomede Tydei filio. Virg. 1. Aen. 6. Danaum  
 fortissimè genitis Tydide. Horat. 1. Carm. Od. 6. Quis Martem tu-  
 nica tectum adamantina dignè scripserit, aut puluere Troico  
 Nigrum Merionem, aut ope palladis Tydiden superis parem.  
 [Ouid. 13. Meta. Non hæc mihi crimina fingi Scit bene Tydides.  
 Ibidem: Desine Tydidem vultuque & murmure nobis Ostentare  
 meum, pars est sua laudis in illo.]  
 TYENIS, pen. prod. τυηνος, Oppidum Colchorum: ita dictum à præ-  
 terfluente fluuio eiusdem nominis. Gentile est Tyenites, τυηνίτης  
 Stephano.  
 TYLOS, τυλος, Insularum duatum nomen est in situ Persico, mar-  
 garitis abundantium, & gossampinis arboribus, quæ cucurbitas  
 ferunt mali cotonei amplitudine, quæ maturitate ruptæ, ostend-  
 unt lanuginis pilas, ex quibus vestes pretioso linteo conficiun-  
 tur. Vide Plin. lib. 21. c. 10. & 11.  
 TYMBADES, τυμβάδες, Græco nomine appellantur sçæ, & venefi-  
 cæ: quod τὸ τὴν τύμβου, hoc est, circa sepulcra versentur, cadauera  
 mirantibus aliquo membro, quo ad veneficia sua abutantur. Cal.  
 lib. 12. c. 38.  
 TYMBOS, τυμβος, { קבר hebr. τυμβος. G. A. L. Tombe, tombeau, se-  
 pulchre. IT. AL. Sepolcro, monumento. GERM. Ein grab. HISP. Tom-  
 ba de sepultura. ANG. A tombe or grave. } Vox est Græca, quam  
 Latine bustum vertere possumus, teste Cicero. Fit enim τὰ  
 τὴν τύμβου καὶ τὸ τὴν τύμβου, hoc est, ab eo quod ibi mortui cada-  
 uer exuratur. Latini paucis literis immutatis, etiam tymbam ap-  
 peilant. Cic. 2. de Finib. Siquis bustum (nam idputo appellari tym-  
 bon aut monumentum, inquit, aut columnam violari, deiecerit,  
 &c.  
 TYMOTES, siue potius Thymætes, θυμώτης, Homero, Vnus fuit ex  
 Troianis principibus, conscius (vt quidam putant) prodicionis  
 patriæ. Nam quum vates quidam Priamo futurum prædixisset,  
 vt certo quodam die puer nasceretur, cuius culpa Troia euerte-  
 retur: ferunt eo die Hecubam peperisse Paridem, & Thymææ v-  
 xorem alterum filium, quem Priamus iussit occidi. Ob quam  
 causam Thymætes deinde non bene affectus fuisse erga Priamum  
 putatur, & de Troiæ prodicione cum Gæcis consilia iniisit. Huc  
 alludit Virg. 2. Aen. primûsque Thymætes Duci intra muros hor-  
 tatur, & arce locari: Siue dolo, seu iam Troiæ sic fata ferebant.  
 Vide THYMOTES.  
 TYMOLVS, pen. prod. qui & Tmolus, τυμολος Steph. Lydiæ mons, ex  
 quo Pactolus amnis, & Tarne fons profuunt. Apud Plin. l. 5. c. 29.  
 Tmolus legitur per i, nostrum. Lydia (inquit) maximè celebra-  
 tur Sardibus in latere Tmoli montis, qui antè Tmolus diceba-  
 tur.  
 TYMPANUM, tympani. { ἑρῆν topb. τυμπανον. GAL. Tabourin, be-  
 don. IT. AL. Timpano. GERM. Ein trummen. HISP. A tabar, de pan-  
 dero. ANG. A drumme. } Instrumentum ex vna parte planum,  
 membrana clausum, intus vacuum, quod baculo pulsatur. Eo vti  
 solebant in sacrificio Matris deum. Virg. 9. Aenid. Tympana  
 vos buxûsque vocat Berecynthia Matris Idææ: sinite arma viris,  
 & cedite ferro. Ouid. 4. Fast. Ibunt semimæres, & inania tym-  
 pana tudent. Idem 4. Metam. Quacunq; ingrederis clamor iu-  
 uenilis, & vnâ foemineæ voces, impulsûque tympana palmis,  
 Concauâque æra sonant, longoque foramine buxus. [Quintilian.  
 Nos non arma, sed tympana cloquentiæ demus. Seneca cap. 13. de  
 vita beat. In manu tympanum argumentum mollitiæ.] ¶ Est &  
 tympanum vehiculi testum, vt inquit Seruius, siue (vt aliqui pu-  
 zant) testudo supra radios. Radij autem dicuntur stipites, altera  
 parte rotæ centro, altera canthis infixi. Virg. 2. Georg. Hinc ra-  
 dios triuere rotis, hinc tympana plastris. ¶ Est præterea Tym-  
 panum, machina rotunda ad rotæ similitudinem, quâ à calcan-  
 tibus hominibus versata, ponderis in ædificiis subuehitur, vel  
 aqua hauritur: sicut maioribus ex puteis, vel ex riuis per cana-  
 les ad irrigandos hortos diffunditur. Huiusmodi etiam Tympana  
 in portibus insignioribus videmus ad exonerandas naues  
 accommodata. Lucretius lib. 4. Multaque per trochleas, & tym-  
 pana pondere magno Commouet, atque leni sustollit machina  
 nisu. ¶ Tympanum genus vasis. Plin. lib. 33. cap. 11. Tympana verò

se iuvene appellata stateras, & lances, quas antiqui magidas ap-  
 pellauerant.  
 TYMPANIATES margaritæ, de quib. Plin. l. 9. c. 35. Crassescunt etiam  
 in senectâ, conchæque adhærescunt, nec iis auelli queunt nisi li-  
 ma, quibus vna tantum est facies, & ab ea rotunditas: a versis pla-  
 nicies, ob id tympana nominantur. Item Paul. l. 32. De. de aur. &  
 arg. Quum quædam ornamentum mamillarum ex tympanis  
 margaritis triginta quatuor legasset.  
 TYMPANITICVS, tympanitici, τυμπανιτικός, Qui tympanite laborat: hoc  
 est, ea specie aquæ intercutis, quum venter spiritu, aquaque dis-  
 tentus, sonum reddit tympani, quum pulsatur. Plin. li. 25. c. 5. Hy-  
 dropicis, incipientibusque tympaniticis, stomachicis, &c.  
 TYMPANISTA, tympanistæ. { ἑρῆν topheph. ηρῆφθ methopheph. τυμπανισ-  
 τῆς. GAL. Tabourineur. ITAL. Sonator di timpano. GERM.  
 Ein trummenschtager. HISP. Adufero, tannedor de atabal o pan-  
 dero o adufe. ANGL. That soundeth the drumme. } Qui tympana  
 pulsat.  
 TYMPANISTRIA, tympanistria. { ἑρῆν topheph. ηρῆφθ methophe-  
 ph. τυμπανιστρια. GAL. Tabourineur. ITAL. Suonatora di tam-  
 buro. GERM. Ein trummenschtagerin. HISP. Tannedora de pan-  
 dero o adufe. ANGL. She that soundeth the drumme. } Mulier  
 tympanum pulsans. Sidonius lib. 1. Epist. Tympanistria, palstra ca-  
 nit.  
 TYMPANITES, pen. prod. τυμπανίτης, Genus hydropis est, quum ventre  
 vehementer intento, creber intus ex motu spiritus sonus est. teste  
 Celfo lib. 3. c. 21.  
 TYMPANIZO, tympanizas. { ἑρῆν topheph. τυμπανίζω. GAL. Iouër du ta-  
 bourin, sonner d'un bedon. IT. A. Timpanizare, sonar il timpano.  
 GERM. Trummenschtagen. HISP. Tanager atabal o pandero o adufe.  
 ANG. To sound or playe on the drumme. } Tympana pulso. Suet. de  
 August. c. 68. Et assensu maximo comprobauit versum in scena  
 prouenturum, De Gallo matris deum tympanizante, Vidæne,  
 vt cyncedus orbem digito temperet.  
 TYMPANOTRIBA, triba. { ἑρῆν topheph. ηρῆφθ methopheph. τυμπανω-  
 τῆς. GAL. Vn ioueur de tabourin, tabourineur. IT. A. Suonator di  
 tamburo. GERM. Ein trummenschtager. HISP. Adufero, tannedor de  
 atabal, o pandero o adufe. ANG. A player on the drumme. } Qui  
 tympanum terit & pulsat, apud Plautum in Trucul. Tympanotri-  
 bam amas, hominem non nauici.  
 TYMPANOS, τυμπανος. Auis est quæ à Cornice occiditur. inquit Ari-  
 stot. Hist. Anim. l. 9. c. 1.  
 TYMPHAEI, τυμφαῖοι, Populi sunt Ætholiæ, Pindi montis accolæ,  
 Thesprotis & Perrhæbis proximi, apud quos in summa terra gy-  
 plum inuenitur, quod ab iis Tymphaicum appellatur, fullonibus  
 in Græcia Cymoliæ cretæ vltim suppleas. Vide Plin. lib. 4. c. 2. &  
 lib. 35. c. 17.  
 TYNDARVS, tyndari, penultima corrept. τυνδαρος, Rex fuit OEba-  
 liæ, & maritus Ledæ, quæ eodem tempore duo peperit ova, à  
 quorum altero quod ex Ioue conceperat, exclusi fuerunt Pol-  
 lux & Helena: ex altero quod conceperat ex Tyndaro, Castor &  
 Clytemnestra. Ex his priores duo immortales fuerunt, postero-  
 res mortales. Mortuo tamen Castore, Pollux à Ioue impetrauit,  
 vt sibi cum fratre immortalitatem communicare liceret, alter-  
 nisque cum illo vitam morte commutare. Cui fabulæ occasio-  
 nem subministravit siderum illorum natura, quæ talis est, vt  
 vno oriente, alterum occidat. Ambo autem à Poëtis dicun-  
 tur Tyndaridæ, non quod I uerque è Tyndaro fuerit natus,  
 sed ἑρῆν τυμφαῖοι, quem admodum Herculem iidem appellant  
 Amphitryoniadem. Sic etiam Helenam Tyndaridem vocant,  
 quæ tamen fuit Iouis, non Tyndari filia. Alioqui si mortali  
 patre nata fuisset, tot secula viuere non potuisset. Constat e-  
 nim fratres eius cum Argonautis nauigasse. Argonautarum  
 autem filij cum Thebanis dimicauerunt. Horum verò filij bel-  
 lo Troiano interfuerunt. Dicimus & Tyndareos, seu Tyn-  
 dareus, per quatuor syllabas. Ouid. in Epistol. Hermiones, Me  
 tibi Tyndareus, vita grauis auctor & annis Tradidit. \*Tyndaris  
 item, Siciliae vrbs, media ex parte à mari absumpta. Plin. lib. 2.  
 cap. 91.  
 TYPHA, τυφή, Planta ex folio cyperidis, caulem habens enodum,  
 cuius in summo capite flos nascitur, euadens in pappum siue  
 lanuginem. { ANG. Reed mace or cautes tail } A Galeno libro 1. de  
 Aliment. numeratur inter legumina. Officinis hodie est inco-  
 gnita.  
 TYPHOBVS, per tres syllabas, eu, diphthongum in vltima habens,  
 & penultimam producens, τυφωβος, Vnus è gigantibus, Terræ &  
 Titani filius, quem illa Ioui irata in perniciem cælestium fertur  
 edidisse. { GERM. Ein grosser typh so vnderstanden hiet die Witter zu  
 berrlegen. } Hic quum in ingentem corporis molem adoleuisset,  
 eò væcordiæ prouectus est, vt Iouem de cæli possessione deicere  
 conaretur. Quapropter fulmine ab eodem ictus est, & sub Inari-  
 nem insulam detrusus: vt placet Homero in Catalogo. Virg. 9. Æ-  
 neid. Tum sonitu Prochyta alta tremit, dumque cubile Inari-  
 nite Iouis imperis imposta Typhæo. Luc. lib. 4. Conditur Inari-  
 nite æterna niote Typhæos. Ouid. iamen lib. 5. Metam. & Strab.  
 lib. 13. Pindarum secutus, in Sicilia sub Æna monte sepultum vo-  
 lunt.  
 TYPHOSVS, um, pen. prod. τυφωσος, licet Poëtæ suo iure alteram ex  
 diphthongo vocalem abicientes, eandem corripiant. Virg. 1. Æn.  
 Nate patris summi qui tela Typhœa tennis.  
 TYPHON, typhonis, τυφων, Vnus ex gigantibus, Titani & Terræ fi-  
 lius, qui alio nomine Typhœus dicitur. Seneca in Hercule furen-  
 te, Non tum ferum Typhonem neglecto Ioue, irata Tellus  
 edidit quondam parens. Huius autem nominis prior syllaba  
 producitur, quum in Typhœus prima corripitur. Ouid. 2. Fast.  
 Terribilem quondam fugiens Typhona Dione. ¶ Fuit & alter  
 Typhon, teste Diodoro, Osirisidæ Ægyptiorum regis frater, qui il-  
 Tom. ij. Ece iij



**Turibulum**, li, vas quo tus adoleretur. {Πυρρὸν μάστιγος.} *Quædam* *Επιτομή*.  
**G A L.** Encensoir. **I T A.** Turribulo da incensare. **G E R M.** Witranch fag. **H I S P.** Encensario donde se quemá el encienso. **A N G.** A cenfer. } *Lin. 9. bell. Pun.* Ex per manus succedentes, deinde al'æ aliis, omni effusa civitate obuiam, turibulis ante ianuam positus, quæ perferebatur, atque accenso ture precantibus, &c. *Cic. 6. Ver.* Nam etiam de L. Papyrio viro primario, locuplete honestoque equite Romano turibulum emisti? [Vide Thuribulum supra.]

**Turifer**, ra, rum, penult. corrept. Tus produciens. {Λικανωπρόφρος.} **G A L.** Qui porte ou produit encens. **I T A.** Che porta à produce incenso. **G E R M.** Das witranch tregt. **H I S.** Cosa que trae à cria encienso. **A N G.** That beareth frankencense. } vt, Regio turifera. *Plin. lib. 6. c. 23.* Veniuntque circiter xxx. diem Ocelm Arabiæ: aut Canam turiferae regionis. *Idem lib. 12.* Vt illo modo, quum devicisset turiferas gentes, supplicaret. *Ouid. 3. Fastor.* Et domitas gentes turifer Inde tuas.

**Turicremus**, a, um, Cremans tus: vt, Aræ turicremæ, {Βουμὴ ἐστὶ τὸ Λικανωπρόφρος.} *Virg. 4. Æneid.* -turicremis quum dona imponeret aris. *Ouid. Epist. 2.*

Sæpe deos supplex, vt tu scelerate valeres,  
 Sum prece turicremis deuenerata focus.

**Turilegus**, a, um, pen. cor. {Λικανωπρόφρος.} **G A L.** Qui recueille & amasse l'encens. **I T A.** Che raccoglie incenso. **G E R M.** Das weh auß zusamen lisset oder samlet. **H I S.** Colegog de encienso. **A N G.** That gathereth frankencense. } vt, Arabes turilegi, id est colligentes tus. *Ouid. 4. Fast.* Nam modò turilegos Arabas, modò despicit Indos.

**TURARIUS**, vt, Turarius vicus, Vide supra.

**Tusculum**, li, dimin. {Λικανωπρόφρος, Λικανωπρόφρος.} **G A L.** Vn petit morceau d'encens, **I T A.** Vn pezzo di incenso. **G E R M.** Wetruschum. **H I S.** Vn pedazo de encienso. **A N G.** A little of frankencense. } *Plaut. Aulul. [c. 5. a. 2.]* Nunc tusculum emi.

**TUSCA**, Africa flubius est, Zeugitanam prouinciam, hoc est, Africam propriè dictam dirimens à Namidia. *Autor Plin. libro 5. cap. 4.*

**TUSCANIA**, ὀπποιδία, Oppidum Tusciæ prope Tarquinos: à quo Tuscanienses populi: quorum meminit *Plin. lib. 3. cap. 5.*

**Tuscanicum**, Locus in ædibus cauatus, quem à Tuscis morem Romani acceperunt, eamque ob causam, Tuscanicum dictum: *Var. lib. 4. de ling. Latina.*

**TUSCANA**, Vulgò Toscana, Celeberrima Italiæ regio, Macra & Tyberis fluminibus intersepta, alio nomine Hetruria dicta, à Græcis etiã Tyrhenia, à Tyrreno quodam Atyos filio, qui relicta Mætonia in Italiam sese contulit, & in ora maris inferi confedit, populòsque Tyrrenos, & mare ipsum Tyrrenum de nomine suo appellauit *τυρρηλία*. Tusciam autem Festus dictam existimat à Tusco quodam Herculis filio, qui regionis huius imperium dicitur tenuisse: quanquam non desunt, qui à Græco *θυσία*, quod est sacrificare, vocis eius originem repetant.

¶ Fuerunt enim Hetrusci præ cæteris Italiæ populis eorum quæ ad religionem & sacrificia pertinent, ad superstitionem vsque studiosi. Hinc fit vt nonnulli primum nominis huius elementum existiment esse aspidum. Tusciæ oppida celeberrima sunt Florentia, Pisa, Luca & Sena. Populi ipsi Tusci appellantur, & Hetrusci, à Græcis *τυρρηλῶν*, haruspiciæ olim peritissimi. Quapropter interpretandorum prodigiorum, & procurandorum fulminum causa vates olim ex Hetruria Romam sæpissimè accercebantur.

**Tusca**, tusca, tuscum, possessiuum deductum, *τυρρηλῶν*, vt, Tusca vicus, à Tuscis incolis, *teste Fest.* ita dictus, quibus post Porfenæ discessum in vrbe manentibus, sedes sunt assignatæ. *Horat. 2. Ser. Satyr. 3.* Ac Tusci turba impia vici.

[Tuscanicus, a, um, *Quintilian.* Tuscanicæ statuar.]

**TUSCENIVS**, Nomen proprium cuiusdam, cuius meminit *Cic. ad Q. Fratrem lib. 1.* Nisi me forte Paconij nescio cuius hominis, ne Græci quidem ac Mysi, aut Phrygis potius querelis moueri putas: aut Tuscenij, hominis furiosi ac sordidi, vocibus, cuius tu ex impurissimis faucibus inhonestissimam cupiditatem eripuisti summa cum æquitate.

**TUSCVLVUM**, τυσκων, *Straboni.* Oppidum Latij, xv. m. passuum ab vrbe distans, olim inter insignes Latij ciuitates numeratum, Federici Anobarbi temporibus, à Romanis Pontificibus deletum, eò quòd Imperatori Pontifici bellum inferenti auxilio fuissent Tusculani. Hodie obscurus est vicus, quem Romani *Friscaiam* vocant. Dicitur autem putatur Tusculum, quasi *τυσκων*, propterea quòd in monte satis edito situm, molestiam exhiberet ascendenti: bus. Est enim *τυσκων* vexare, seu molestia afficere. Conditum autem existimatur à Telegono Vlyssis & Circes filio, qui quum patrem imprudens occidisset, in ea se loca recepit.

**Tusculanus**, a, um, diminutiuum. *τυσκων*, *Stephano:* vt Ager Tusculanus, Ciceronis villa nobilitatus: & Tusculanum municipium, Catone Censorio municipio illustratum.

**Tussis**, sis, sism, form gen. Vehemens spiritus efflatio (vt *desinit Galen. in tractatu de Symp. causis*) ea quæ meatum suum obstruunt excutere conantis. {βήξ.} **G A L.** Toux. **I T A L.** & **H I S.** Tesse. **G E R M A.** Der huffen. **A N G.** The coughe. } Quæ si continè vexet, à *Seneca* pertussis nuncupatur. Est enim continens tussis & inueterata, quæ vix vquam eliditur, ex qua multi conficiuntur. *Ter. in Heaut.* Gemitus, secretus, tusses, vilus abstinete. *Virg. 3. Georg.* Hinc canibus blandis rabies venit, & quatit ægros Tussis anhela sues, ac faucibus angit obefis. *Catull. Epigram. 41.* Qui libenter in tua suburbana villa, Malamque pectore expulsi tussim. *Ibid.* Hic me grauedo frigida, & frequens tussis Quassauit.

**Tussicula**, tussicula, diminutiuum. {βήξων.} **G A L.** Vne petite toux. **I T A L.** Picciola tosse. **G E R M.** Klein huffen. **H I S P.** Pe-

*quenma tosse.* **A N G.** A little coughe. } *Plin. Epist. 14.* Veteris infirmitatis tussicula admonitus, &c.

**Tussedo**, tussedinis, idem quod tussis, βήξ. *Apul.* Assiduo pulsu tussedinis huius pectora.

**Tussio**, sis, siui, situm, Tussim patior. {βήξω.} **G A L L.** Tousser, ou toussir. **I T A L.** Tossire. **G E R M.** Husten. **H I S P.** Tesser. **A N G L.** To coughe, to auoide with coughing. } *Plautus in Asin.* Forè si tussire ocepit, ne sic tussiat, Vt cuiquam linguam in tussiendo proferat. *Plin. libro 20. cap. 2.* Semen eorum cumino tritum, potumque in vino, tussientibus auxiliatur. *Martial. lib. 1.* Et placet, & tussit. *Horat. 2. Serm. Sat. 22.* -siquis Forè coheredum Senior malè tussiet.

**Tussilago**, tussilaginis, Herba est syluestris folia habens quina, aut septena, maiuscula quam hederæ, subalbida à terra, supernè pallida, sine caule, sine flore, sine semine, radice tenui. {βήξων.} **G A L.** Pas d'âne. **I T A L.** Passo d'asino, farfara. **G E R M.** Hantich odur rosshuff. **H I S P.** Vna de asino farfaro. **A N G L.** An hearbe which remedeth the cough. } Nomen habet ab effectu, quòd fumus eius per arundinem haustus, tussim quatumuis veterem sanare dicitur. Officinæ *Vngulam caballi* hodie appellant. ¶ Est & Tussilago satiuæ, à quibusdam salua appellata, similis verbasco, quæ in puluerem contrita, aduersus tussim vtiliter bitur. *Autor vtriusque Plin. lib. 26. cap. 6.*

**TUTANVS**, pen. prod. Deus quidam apud Romanos, idem (vt *putatur*) cum Hercule, quem periclitantes inuocabant, vt ipsos tuta retur. *Virg. in Hercol. vt citat Non.* Noctu Annibaljs quum fugauit exercitum Tutanus, ob hoc Tutanus Romæ nuncupor: hac propter omnes qui laborant, inuocant.

**TUTE**, Tu ipse, σὺ αὐτὸς. *Cic. 4. Ver.* Hoc autem tute fatebere. *Idem 2. Tus.* Reliquum est vt tute tibi imperes. [Vide Tu, supra.]

**Tutelá**, Tutelatis, Vide **TUTOR**.

**TUTILINA**, Dea apud Romanos (inquit *Nonius*) à tuendo dicta. *Var. in Hercule, vt citatur ab eodem Nonio,* Tuam si leim Tutani in oco, quæ adesse mortalibus soles. Hanc *August. lib. 4. de Ciuitate Dei,* præ se frumentis collectis, atque reconditis scribit, vt tutò seruantur.

**TUTOR**, Tutorius, Vide **TUTOR**.

**Tutulit**, inquit *Festus*, Ornamentum capitis Flaminicarum, & vta purpurea innexa crinibus, & in altitudinem erecta, qua Flaminia à cæteris mulieribus discernebatur. Viri item in sacris tutulis utebantur, qui inde tutulati dicebantur. *Var. lib. 6. de ling. Lat.* Tutulati dicti, qui in sacris habere solent vt meram in capitibus: id tutulus appellatur, ab eo quòd matresfamilias crines conuolutos ad verticem capitis, quos habent vt velatos, dicunt tutulos, siue ab eo quòd tuendi causa capilli fiebant, siue ab eo quòd altissimum in vrbe, quod est arx, ea res tutissima, tutulus vocatur.

**Tutus**, tuta, tutum, Vide **TUTOR**.

**Tutus**, tua, tuum, pronomen possessiuum à Tu, {σὺ.} **G A L.** Tien, Qui est à toy. **I T A L.** Cosa tua. **G E R M.** Dein. **H I S.** Cosa tua. **A N G.** Thine or belonging to the. } *Plautus in Persa,* Tui merx est, tua indicatio. *Cic. ad Trebonium, lib. 15.* Nunc hæc primò cupio cognoscere, iter tuum cuiusmodi sit. [*Catull. de Com. Beren.* Adiuo te tuamque caput. *Plaut. Capt. sc. 5. a. 5.* Tuus sum: Tuas (i. manus serui tui) vel præcidi iube. *Idem Men. sc. 1. act. 5.* Patri enarrabo tua flagitia, quæ tu facis. *Idem Curc. sc. 3. a. 1.* Eziro vt pretio peruicias tuo. *Idem Men. sc. 2. a. 1.* Non audes de tuo addere. *Ibid. sc. 7. a. 5.* Si tuum negas me esse, (i. seruum) sine abi-re liberum. ¶ Tuus, pro à te: *Plaut. Milit. sc. 5. act. 2.* Tux mihi turba non placent, (i. à te concitant.) ¶ Tuus pro Tui. *Ouid. 13. Metam.* Quis tuus vsus erat? &c.] ¶ Tuum est, ad te spectat, tui est negotij & officij. *Terentius in And.* Tuum est, siquid præter spem euenit, mihi ignoscere. De tuis vnus: pro vnus tuorum amicorum, vel de numero amicorum tuorum. *Cic. ad Cas. lib. 13.* Qui & in bello tecum fuisset, & propter memoriam Crassi, de tuis vnus esset. ¶ Tuum studium adolescentis, id est, quo tu adolescens teneris, *Cic. ad Paulum lib. 15.* Sed molestè sero me Conulem studium tuum adolescentis perspexisse: te meum, quum id ætatis sum, perspicere non posse. ¶ Tuapte, & Tuopte, ablatiu sunt ex Tua, & Tuo ablatiu, & Pre, syllabæ adiectione compositi: vt, Tuapte sponte, id est, tua ipsius sponte: Tuopte consilio, id est, tuo ipsius consilio. *Plaut. Milit.* Quippe si rescituere inimici consilium tuum, tibi Tuopte consilio occulant linguam. Tuatim aduertibium significat tuo more. *Plautus in Amphitr.* Iam tuatim facis, *ubi Sospiter lib. 2. sua Gramm.* tuatim, tuo more exponit!

T ante Y.

**TYANA**, penultima corrept. *tyana.* Cappadociæ ciuitas ad radices Tauri montis patria Apollonij, siue ille magus, siue philosophus fuerit: cuius vitam fabulosissimo volumine exequitur *Philostratus.* ¶ Hinc sunt gentilia Tyaneus, & Tyanites, *tyanus, tyanusius, Stephano.* Poetæ aliquando ceterunt Tyaneus per quinque syllabas. *Ouid. 8. Metam.*

-ostendit adhuc Tyaneus illic  
 Incola de gemino vicinis corpore truncos.

**TYBRIS**, Vide **TIBERIS**.

**TYBUR**, tyburis, Tyburs, tyburtis, & Tyburcius, na, num, rectius in nostro scripturis, prælerim quum apud *Suid.* *Steph. Strab.* *tyburtis* quæ *Gæcos* *tybours, tybours, tybours* per iota legamus. *De his itaque vide supra suis locis.* Vulgò *Triueli.* [*Ouid. 6. Fast.* Inde suburbano clarus Tiburre triumpho. Vulgò Tyborte, pery.]

**TYCHE**, tyches, τυχη, Nympha marina, Oceani & Tethyos filia. *Herod. in Theog.* Εὐδωρὴ τῆς Τύχης τῆς ἑσπερίας, ἀδελφῆς τε. ¶ Fuit item Tyche, vna ex quatuor Syracusanæ vrbs partibus, à nobilitate Tem-



exercitatum in cognitione signorum. *Iuven. Sat. II. nec latus Afræ Nouit aus noster tyrocululus.*

**Tyruncula**, scemininum, quo *Columel.* vltus est pro cane adolefcentiore, in educandis catulis parum adhuc exercitata. Quoniam (*inquit l. 2. cap. 7.*) Tyruncula nec recte nutrit, & educatio totius habitus aufert incrementum.

**Tyrocinium**, tyrociniij, Prima artis alicuius rudimenta. { *ἄρτιον ἐπιμαθήματα, ἢ ἀσκήσεις, ἢ διδασκαλίαι.* GAL. Apprentissage. ITAL. *Essò imparare, capo di opere.* GERMAN. *Etz er fte anfang/das erft v: r fuchftu.* HISPAN. *A quella nouedad, capo de obra.* ANG. *Prentishippe.* } *Sueton. in Tyber. cap. 54.* Neronem & Drufum patribus commendauit, diemque utriusque Tyrociniij collegiario plebi dato celebravit. Tyrociniij autem die adolefcentuli togam puram sumebant. Tyrociniium nauium dixit, *Plinius lib. 27. cap. 7.* per metaphoram, quum primum mari committuntur, & veluti in Neptuni militiam confcribuntur. { *Seneca.* Prouocata tyrociniis Ciceronis Syllana potentia. (in cauffa Roscij.) }

**Tyro**, siue **Tiro**, Nomen liberti Ciceronis, in omni literarum genere exercitiffimi, ad quem extant multæ Ciceronis epistolæ.

**Tyronianus**, tyroniana: tyronianum, siue Tironianus, possessiuum à Tyrone Ciceronis liberto formatum. *Gell. lib. 1. c. 7.* In oratione Ciceronis quinta in Verrem, libro spectata fidei, Tyroniana cura, atque disciplina facta.

**Tyro**, *ἄρτιον*, Virguncula fuit Theffala Salmoni filia, ex qua Neptunus Neleum & Peliam suscepit. *Propert. l. 7.* Vobiscum est Iope, vobiscum candida Tyro, &c.

**Tyrocnéftis**, *τυροκνήστις*. GAL. Vne gratuisse. ITAL. *Gratarola*, alibi *gratacafo*. GERMAN. *Ein reißelstein.* HISPAN. *El rallo.* ANGL. *A grater.* } Instrumentum culinarium, quo foraminato calcus differitur minutatim.

**Tyros**, siue **Tyrus**. { *ἡ ἰσὴρ, ἡ ἄρτιον.* Vulgò *puero de Sur.* GERMAN. *Etz gewaltige gewerbhatt in Phönicia am Meer gelegen.* Vrbs Phœnicies olim celeberrima, vna ex iis quæ Tripolim efficiunt, olim insula, sed Alexandri operibus continenti coniuncta. Tyros (*inquit Plin. lib. 5. cap. 19.*) quondam insula prælato mari septingentis passibus diuisa, nunc vero Alexandri eam oppugnantis operibus continens. Olim portu clara, v. bibus geaitis Lepti, Vicia, & illa Romani imperij æmula terrarum orbis auidæ, Carthagine, etiam Gadibus extra orbem conditis. Nunc omnis eius nobilitas conchylio, & purpura constat. Olim Sarra fuit nuncupata, *ut ait Gellius lib. 14. cap. 6.* Vnde Sarranum ostrum pro purpura Tyria dicimus.

**Tyrius**, tyria, tyrium, adiectiuum, *ἡ ἰσὴρ.* *Virgilius 1. Æneid.* Vrbs antiqua fuit, Tyrij tenuere coloni. *Tibullus*, Quid Tyrio recubare toro? (*Idem Tibert. libro quarto,* Tyrio sub tegmine vestem indueras. *Item Sueton. in Neron. cap. 32.* Ex eum interdixisset vsum amethystini ac Tyrij coloris, &c.) Et quoniam in hac vrbe laudatissima ringebatur purpura, factum est, ut Tyrium dicamus pro purpureo. *Quintilianus 2. de Arte,* Siue erit in Tyriis, Tyrios laudabis amicis.

**Tyria maria**, pro uerbis dicebatur, de re admodum tumultuosa, periculique plena. *Fesius* putat inde natum esse proverbium, quod Pœni Tyro oriundi, adeo potentes in mari fuerint, ut omnia maria infestantes, nauigationem redderent periculofam. Vnde Tyria maria excitare, proverbialiter dicitur pro eo quod est, Ingentes tumultus commouere. *Vide Adag. Erasmi.*

**Tyrotarichus**, *τυροταριχός*. Genus opsonij, ex caseo, falfamentiffique confecti, *ἡ ἰσὴρ* edini calcus est, *ἡ ἰσὴρ* falfamentum. *Cicer. ad ratum li. 9.* Tu vero (volo enim abste gere animi tui metum)

ad tyrotarichum antiquum redi. *Et ad Att. lib. 4.* Multa in epistola tua delectarunt, sed nihil magis quam patina tyrotarichi.

**Tyrhenos**, *τυρηνός*, Romani Hetrufcos appellant, atque Tufcos, hoc est quicquid est populorum in Italia, inter Macrem & Tiberim fluuios. { GERMAN. *Wider to Italia sunft Roiscane genennet.* } Græci vero hoc eos nomine nominant à Tyrheno Atyos filio, qui è Lydia colonos in hanc regionem deduxit. Atyos enim ex prognatis Herculis, & Omphales vnus, quum sterilitate ac fame populum suum emittere cogeretur, è duobus filiis, sorte iacta, Lydum quidem regni successorem tenuit: Tyrhenum autem cum bona populi parte ad quærendas nouas sedes emisit: qui quum post longos errores in inferi maris ora sedes fixisset, totum eum tractum de se Tyrheniam, & mare ipsum Tyrhenum appellauit. *Virgil. lib. 7.* Pœnes inicit bellum Tyrhenis asper ab oris Contemptor diuum Mæzencius, &c.

**Tyrheanum mare**, *τυρηνίαν θάλασσαν*, *Stephano*, Mare inferum est: ita dictum quod Tyrheniam, hoc est Tusciam alluat: vnde & Tufcum dicitur. Vel à Tyrhenis nauis, qui se in hoc mare præcipitauerunt. Nanque hoc habet fabula, Dormientem in litore Liberum patrem adhuc puerum nauas abstulisse Tyrhenos, qui quum esset exprofectus in nauis, quod duceretur interrogant responderunt illi, Quid veller. Liber atq, ad Naxum insulam sibi sacratam. Sed quum aliud vela defecerent, iratum numen riges sibi sacratas visibus eorum obiecit: quo terrore se illi in fluctus dedere præcipites. *Hæc Seruius in illud Virgil. Æneid. Gens inimica mihi Tyrhenum nauigat æquor.*

**Tyrhéus**, tyrheci, *τυρηνός*, Latini regis armentarius, cuius seruus manuerus ab Alcanij cornibus occisus, primam belli causam præbuit inter Troianos & Læinos.

**Tyrhides**, pen. product. patronymicum, *τυρηνίδης.* *Virgil. 7. Æneid.* Ceruus erat forma præstanti & cornibus ingens, Tyrhiæ pueri quem matris ab vberibus raptum Nutribant, Tyrhéusque pater, cui regia parent Armenta, & latè custodia credita campi.

**Tyris**, *τύρις*, Græcis significat ambitum murorum: *ἡ ἰσὴρ ἡ ἰσὴρ*, hoc est à Tyrhenis inuentoribus appellatione deducta.

**Tyrtæus**, *τυρταῖος*, Archimbrotrifilius, Poeta Atheniensis fuit, aut (ut alij malunt) Milesius, elegiarum scriptor, & tibicen egregius, quem Lacedæmonij oraculo moniti ut peregrinum duces sibi adficerent, aduersus Messenios pugnaturi, sibi præfecerunt. Quo in prælio Tirtæus carminibus suis tibicæque modulis ita animos eorum inflammat, ut Athenienses insignem illam victoriam quam eo die adepti sunt, Tirtæo acceptam referrent. *De hoc Plato in libro de Leg.* O diuine poeta Tirtæe, *inquit*, sapiens certe ac bonus nobis esse videris, quia excellentibus eos extulisti laudibus qui in bello excelluerunt.

**Tyrus**, (*ut inquit Iustinus libro 18.*) fuit nomen proprium patris Didonis, qui ab aliis Belus vocatus est.

**Tysaphernes**, siue potius Tissaphernes, *ἡ ἰσὴρ*, *Suid.* Persarum Satrapa fuit, qui Cyrum minorem apud Artaxerxem fratrem criminando, causa extitit eius belli, quod postea inter fratres emerfit. Occisus tandem fuit eiusdem Artaxerxis iussu, quod in Asia rem gerens aduersus Agesilaum, omnia proditione agere videretur. *Vide Xenophontem rerum Græcarum libro 4. & de Cyri minoris expeditione lib. 1.*

**Tysias**, siue potius Tisias, *ἡ ἰσὴρ*, Rhetor fuit Siculus qui post Coracem dicendi præcepta condidit. *Autor Cic. 1. de Inuent.*

**Tyttygius**, *ἡ ἰσὴρ*, Latro fuit & plagiarium in Arcadia, qui res alienas quas furto abstulerat, venditabat: eoque quæstu diues factus est. *Zenodotus apud Erasimum in Chiliadibus.*



lo interfecto, & in partes quinque & viginti discripto, regum occupare est conatus. Tandem tamen ab Iude victus, meritis impetratis sibi luit penam.

**TYPHON**, typhonis, { ΤΥΦΩΝ } GALL. Vn tourbillon de vent impetueux. ITA. Nembo di venio. GER. Ein windbraut/windwurbel. HISPA. El torbellino, vientor emollinado. ANGL. A whirl wynde with great force. Flatus vorticosus, mira velocitate, sed sine igne nube erumpens. Plin. l. 2. c. 48. Sin vero depressio sinu arctus rotati effugerint sine igne, hoc est, sine fulmine, vorticem faciunt: qui typhon vocatur, id est, vibratus eonephias. Defert hic secum aliquid abruptum e nube gelida conuolvens, versansque, & ruinam suo illo pondere aggregans, & locum ex loco autenas rapida vertigine: precipua nauigantium pestis, non autenas modo, verum ipsa etiam nauigia contorta frangens. A. Gellius Noctium Atticarum lib. 19. c. 1. Qui turbines etiam trebriores, & celum atrum, & fumigantes globi, ac figurae quaedam nubium metuenda, quas typhonas vocabant, impendere, immineretque, ac depressa nauem videbantur. Prodoit autem hac dictio priore syllabam. Luc. lib. 7. Et trabibus mistis auidos typhonas aquarum.

**TYPUS**, { ΤΥΠΟΣ } GALL. Type, premiere forme de quelque chose. ITA. Forma, stampa. GER. Ein vorbild/ form seu etwas gestaltet/ model. HISPA. Forma, figura, molde. ANGL. The forme, shape or figure of any thing. Latine forma, figura, adumbratio rudis, exemplar, umbra, & veluti imago quaedam alterius rei. Cic. ad Attic. lib. 1. Epist. l. 6. Præterea typos tibi mando, quos in rectoria, &c. Hinc Prototypa, dicta sunt opera, quæ ante typos facta sunt, Eclypa vero, quæ ex ipsis sunt formata typis. Plin. lib. 35. cap. 12. Dibutades primus personas regularum extremis imbricibus imposuit, quæ inter initia protypa vocauit, postea idem eclypa fecit, Archetypa autem dicuntur prima & principalia exemplaria, quæ non aliunde sunt desumpta, neque ad aliorum similitudinem efficta, cuiusmodi vulgus vocat originalia. Typi item, teste Gell. libr. 1. quemadmodum & typographæ, à Græcis dicuntur, quas nos descriptiones appellamus, quæ rudiores sunt, minusque exactæ quam æque, quas nos fitiones vocamus. Typus item dicitur figura & umbra & veluti imago & symbolum veritatis. Sic vetus Testamentum noui typum esse dicimus.

**TYPICUS**, a, um, τυπικός, id est, mysticus, vmbra, allegoricus. **TYRAS**, siue Tyras, ΤΥΡΑΣ, Ptolemao. Fluius est sub Boristhene, Sarmatas dirimens à Dacis, & non procul ab Istri ostium in Pontum Euxinum illabens: vbi & oppidum habet sui nominis. Vide Plin. l. 4. c. 2. & Ptol. l. 3. c. 5. Ouid. 4. de Pont. Eleg. 10.

Parthenusque rapax, & voluens laxa Cynapes  
Labitur, & nullo tardior amne Tyras.

**TYRAGETAE**, τυραγῆται, Populi sunt Sarmatici, Insulam Ponti Euxini incolentes, quæ distat à Pseudostomo Istri cxxv. m. pass. Autor Plin. l. 4. c. 12.

**TYRAMBÆ**, tyrambes, τυράμβη, Oppidum est Sarmatiæ Europæ, nonnihil supra Tanaïdis ostia in Mæotin paludem influens. Autor Ptol. lib. 5. c. 4.

**TYRANNION**, τυραννίων, Amisenus, discipulus Hestæi Amieni, nobilis Grammaticus, tempore magni Pompeij docebat Romæ. Ductus est Romam à Lucullo, captus in bello Mithridatico. Prius dicebatur Theophrastus: mutauit autem nomen, quod inter æquales superbis versaretur moribus. Clarus & diues ob doctrinam factus aded est, vt supra triginta milia librorum possideret. Decessit senex morbo podagria. Tyranion iunior è Phoenice, discipulus prioris, à quo nomen sibi usurpauit, quum prius Diocles vocaretur. Captus & ipse Romam ductus, à quodam Dymante Cæsaris liberti emptus, deinde dono datus Terentiæ Ciceronis, ab eaque liber factus, ludum Romæ aperuit. Scripsit libros LXVII. Vtriusque autor Suidas.

**TYRANNVS**, τυραννός, Nomen proprium sophistæ, qui scripsit de diuisione orationis libros x. Autor Suid.

**TYRANNVS**, tyranni. { ΤΥΡΑΝΝΟΣ } GALL. Tyrant, seigneur, ou seigneur cruel. ITA. Tiranno, signore. GER. Wort seuten hies es in dñg jeh eln wüterich/tyran. HISPA. N. Tyranno, senor, o senor iniusto. ANGL. A tyrant or cruele lord. [Dicitur Tyrannus a tyrano, id est, à dominandis populis.] Apud veteres in bonam partem dicebatur pro domino, rege, seu monarcha, qui plenam habebat in subditos potestatem. Ab initio enim, Trogo teste, omnium ciuitatum, regionumque imperium penes reges fuit: quod ad huiusmodi fastigium maiestatis, non ambitio popularis, sed spectata inter bonos moderatio prouehat, qui etiam tyranni, ob fortitudinem vocabantur. Virg. 7. Aeneid. Pars mihi pacis erit, dextram tetigisse tyranni. [Plaut. pseud. sc. 4. a. 2. Te te Tyranne, te volo, qui imperitas Pseudolo (id est here.) Idem Plaut. Curc. sc. 3. a. 2. Ne Strategus, nec Tyrannus, nec Agoranomus, &c.]

Postea tamen tyranni nomen ad illos solum restrictum est, qui per insolentiam imperij viribus abutebantur, & vi & quadam animi libidine dominabantur, non iure & legibus æquis, Cic. 2. Offic. Nec vero huius tyranni solum, quem armis oppressi pertulit ciuitas, meritis declarat, quantum hominum oppidum valeat ad pestem, sed reliquorum similes exitus tyrannorum. Ouidius 1. Metam. Arcados hinc sedes, & in hospita tecta tyranni Ingredior. Latè tyrannus. Horat. 3. Carm. Od. 17. Qui Formiarum moenia dicitur Princeps, & innantem Maricæ Littoribus tenuisse Lyrim. Latè tyrannus. Hoc est, latè regnans, amplum regnum possidens. Sic Virg. 1. Aeneid. Hinc populum latè regem, & c. pro, Latè regnante.

**TYRANNIS**, tyrannidis. { ΤΥΡΑΝΝΙΣ } GALL. Tyrannie, seigneurie. ITA. Tirannide, tirannia. GERMA. Tyranny/ ein grausamme

wüteriche herrschung / nitte nach billigkeit/ sonder mütwillen. HISPA. Tyrannia, senorio. ANGL. Tyrannie, lordship. Dominatio, monarchia, (uuum ac violentum imperium. Iusten. Sat. 8. Quid Nero tam saeva, crudaque tyrannide fecit? Ouid. 13. Metam. odiouque tyrannidis exul Sponte erat.

**TYRANNICUS**, tyrannica, tyrannicum. { ΤΥΡΑΝΝΙΚΟΣ } GALL. Tyrannique, cruel. ITA. Cosa tyrannica, crudelle. GER. Wüterich/ tyrannisch. HISPA. Cosa de tyranno, senor iniusto y cruel. ANGL. Cruell. Quod est tyranni, hoc est, crudele & superbum. Cic. 1. de Legib. Aut si omnes Athenienses delectarentur tyranoicis legibus, num ideo hæc leges iustæ haberentur. Idem de Inuent. Quod tarrum, crudele, nefarium, tyrannicum factum esse dicamus, per vim, per manum opulentam, quæ res ab legibus, & ab æquali iure remotissima est.

**TYRANNICÈ**, aduerb. Crudeliter, violenter, & more tyrannorum. ΤΥΡΑΝΝΙΚΩΣ. GALL. Tyranniquement, cruellement. ITAL. Crudelmente. GER. Wie ein wüterich/ tyrannisch wies. HIS. Cruelmente. ANGL. Cruelly, like a tyrane. Cic. 5. Verr. Nunc vt hoc tempora ea, quæ regè, seu potius tyrannicè statuit in aratores Apronius, prætermittam.

**TYRANNOCTONUS**, ni, pen. corr. { ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ } GALL. Qui a tuè ou fait mourir vn tyrant. ITA. Vcciditore, ammazatore del tyranno. GERMA. Ein tyrannentöder. HISPA. El que mata algun tyranno. ANGL. That slayeth a tyrant. Tyrannicida, percursor tyranni: a verbo κτίνω, quod est interficere. Cic. ad Attic. 14. Suffulisse m. hi videtur simulationem desiderij adhuc quæ serpebat in dies, & inueterata verebat ne periculosa nostris tyrannoctonis esset.

**TYRANNICIDA**, dæ, penultim. produc. gen. masc. Qui tyrannum occidit. { ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΟΣ } GALL. Qui a tuè vn tyrant. ITA. Ammazatore del signore. GER. Ein tyrannentöder/ der ein wüterich vmbtödt. HISPA. El que mata el senor iniusto. ANGL. That killeth a tyrant. Plin. l. 7. c. 23. Non iudicauit Harmodium, & Aristogitonem tyrannicidas.

**TYRANNICIDIUM**, tyrannicidij, Tyranni cædes, { ΤΥΡΑΝΝΟΚΤΟΝΙΑ } GALL. Occision d'vn tyrant, cuement de tyrant. ITA. Vccisione di vn tyranno. GER. Ein erschlagung eines tyrannen. HISPA. Matança de tyranno. ANGL. The slaughter of a tyrant. Quinl. l. 7. c. 4. Tyrannicidium est occidere tyrannum.

**TYRES**, τυρός, Fluius est Sythiæ, secundus ab Istro, teste Herodoto libro 4. Idem proflus cum eo, qui à Ptolemao Tyras, à Plinio Tyra appellatur. Huius fluij ripas olim accolabant populi Græci, qui à fluij nomine Tyritæ dicebantur, teste Herodoto loco iam citato.

**TYRIAMETHYSTVS**, τυριαμῆστος, Amethysti color, Tyria rufus purpurei inebriatus. Plin. lib. 9. c. 41. Non est satis abstulisse gemmæ nomen amethystum: rursus absolutus inebriatur Tyrio, vt sit ex vitroque nomen improbum Tyriamethystus, similitque luxuria duplex. Ex Plin. l. 9. c. 41.

**TYRIANTHINVS**, a, m, pen. corr. τυριανθίνος, Vox est ex Tyrio & ianthino composita, colorem significans, qui resultat ex ianthino, hoc est, violaceo, rufus Tyria purpura inebriato.

**TYRIACHINÆ**, dicuntur vestes colore huiusmodi infectæ. Martial. lib. 1.

Sic interposito vilis contaminat vaeto  
Vrbica Lingonicus Tyriantha bardocucullus.

**TYRIDATES**, seu potius TIRIDATES, τυριδάτης, Vologesis Parthorum regis frater, qui Neromis principatu Roman venit, & Regni Armeniæ diadema ab eo accepit. Vide Tacitum Annal. lib. 6. c. 7. Et Sueton. in Nerone. c. 13.]

**\*TYRINTHIA**, vel Tyrius, aut Tyrins, Ciuitas Argis vicina, in qua niritus est Hercules, qui inde Tyrinthus dictus est. Virg. 7. Aeneid. vt notat Seruius, postquam Laurentia victor, Geryone extincto, Tyrinthus attingit arua, Tyrrhenoque boues in flumine pauit Iberas. \*Tyrintia Alcæene, Amphyrion fuerit, quam te Tyrintia cepit.

**TYRITACE**, Tyritates, τυριτάκη, Vrbs est Colchorum ad Phaidis ripas. teste Plin. l. 6. c. 4.

**TYRO**, tyonis, Nouus miles, & fortis ad militiam exercendam. ΤΥΡΩΝ. GALLIC. Apprenti, nouveau soldat, bachelier aux armes. ITA. Tirone, soldate nouello. GERMA. Ein neuer obet junger triegeman so man erst anfâret. HISPA. Nouicio en la guerra y armas. ANGL. Apprentis, or young man of warre. Cic. 2. Tuscula. Etas tyronum plerumque melior: sed ferre laborem, contemnerè vulnus, consuetudo docet. Liuius 10. bell. Macedon. Veteribus militibus tyrones immisceantur. [Senec. c. 3. de Consol. ad Heluiam matrem. Tyrones laucij vociferantur, veterani contra.]

Per translationem Tyrones generaliter appellamus, qui prima in arte aliqua ponunt rudimenta, & c. unde pro rudi adhuc & nouicio gladiatore posuit Suetonius in Casare, Tyrones neque in ludo, neque per lamistas. Sic adolescentes quandoque rogam sumebant, & barbaram ponebant, eloquentiamque in foro auspicabantur, Tyrones dicebantur, & illa prima actio, tyronium. [Idem ait Ouid. 3. Fasti. Senec. lib. 3. Declam. Ille in foro primùm dicitur, tyro dictus est. Sueton. in Nerone. cap. 7. Deductus in forum tyro, populo congiarium, militi donarium proposuit, iudicta decurstone.]

Sunt qui scribant Tyro per i nostrum, & melius fortassis. Arditror enim Gæram dictionem non esse.

**TYRONEVS**, diminut. Pro iuuenulo, qui prima in arte aliqua cepit ponere rudimenta. { ΤΥΡΩΝΙΣ } GALL. Leune apprenti. ITA. Giouane che si ammaestro discepolo. GERMA. Ein lehrndbitt. HISPA. Nouicio discipulo. ANGL. A little young man of warre or apprentis. Plin. Iun. in Ep. Quod me, quamuis tyronculum incitauit ad emendum, hoc est, rudem, & nondum satis exerci-



bere. *Idem Attico*, Scribes aliquid, si vacabis. Nonnunquam eum ablativo præcunte præpositione a, vel ab. *Plin. Epist. 51*. Doctissimi sermonibus dies transigebat, quum à scribendo vacaret, id est, quum à scribendo superfederet. *Cicer. in Bruto*, Nullum tempus ei vacabat, aut à forensi dictione, aut à scribendo, aut à cogitando. *Idem de Natura deorum*, An dii ab omni oratione & administratione rerum vacant. Vacare animo, est curis solutum esse. *Cicer. 1. de Divin.* Si vacas animo, neque habes aliquid quod huic sermoni præteruertendum putes. ¶ Vacat mihi, impersonaliter, id est, otium vel vacuum tempus est mihi. *Idem 2. de Nat. deor.* Aliquando tamen datus non exprimitur. *Virgilius 2. Æneid.* Sed si tantus amor casus cognoscere nostros, Et vacat annales nostrorum audire laborum. *Iuuenalis Satyra prima*, Si vacat & placidi rationem admittitis, etiam, id est, si otium est vobis. Quandoque ponitur pro curæ esse. *Quintilianus libro 11. cap. 1.* Et cui esse dicitur vacet. [*Quid. Eleg. 2. lib. 5. Trist.* An magis infirmo non vacat esse mihi? *Ibidem Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Non vacat exiguis rebus adesse Ioui.] Vacare populo, est operam populo dare & inferuire, *χρηματίζειν*. Aliet vacare populo, significat liberum esse à populo, popularique iudicio. *In quem sensum Cicero videtur libro 2. Tusculan. question.* accipere, quum ait, Amplitudo animi vna est omnium rerum pulcherrima; eoque pulchrior, si valet populo, nec plausum captans, se tantum ipsa delectet.

**Vacans**, Qui otiaur. { *נבדד* *nirpêb. σχολάζων, σχολάζω.* GAL. Qui est sans affaires, qui ne fait rien. ITAL. *Chi sta in otio, senza lavorare.* GERM. *Müßig.* HISPAN. *Ociofo.* ANGL. *That is idle, or at leisure.* } *Calvus ad Cicer. libro 8.* Hoc mihi ceterum ac iucundissimum vacanti negotium erat, tecum id otij tempus consumere. *Ouid. 9. Metamorphos.* Nec petiit horamque, antimumque vacantem. Vacans mulier, pro vidua dicitur in leg. 5. D. de vi public. Qui vacantem mulierem rapuit, vel nuptam, ultimo supplicio punitur.

**Vacanter**, aduerbium, Sine causa, frustra, superflue. { *καταπραΰτως.* GAL. Auec grand loisir, inutilement. ITAL. *Con grandi otio, inutilmente.* GERM. *Wnuyßig.* HISPAN. *Ociofo de saproue cada mente.* ANGL. *with great leisure, in vaine.* } *Gell. 1. 7. c. 10.* Vacanter hoc cumulauit & inaniter.

**Vacatio**, onis, verbale, Cessatio, immunitas, feriaz. { *יחבבתי* *ichêbeth. σχολή.* GAL. Vacation, dispense, immunité, exemption. ITAL. *Cessatione, immunità, sessione.* GERM. *Mußigung / müßig, stillstand.* HISPAN. *Vacation, obra de vacar.* ANGL. *Leisure, ceasing from work.* } *Cæs. 6. bel. Gall.* Militiæ vacationem, omniumque rerum habent immunitatem. Habere vacationem, id est, cessare, intermittere. *Cic. 4. Academ.* Sed quum Sacerdotes deorum vacationem habeant, quanto æquius, &c. Dare vacationem, id est, cessationem vel immunitatem alicui permittere. *Cic. 6. Ver.* Vacatio data est ab illo, &c. [*Senec. cap. 2. de Consol. ad Heluiam.* Nullam tibi fortuna vacationem dedit à grauissimis luctibus. Galli dicunt Relas. her aucun.]

**Vacuuus**, a, um, idem quod vacuus, *Plaut. pseud. sc. 5. a. 1.* Fac sis vacuuus ædes aurium. *Et in Casina.* Vbi bene vacuuus ædes fecisti mihi, &c.]

**Vacuitas**, atis, pro vacuitate & inanitate. *Plaut. Curc. sc. 3. a. 2.* Ita cibi vacuitate venio lassus (aliàs laxus) lactibus. Hic autem per lasses lassas, siue, ut *Nonius legit*, laxas intellige intestina inania, non plena.]

**Vacuuus**, a, um, Inanis, nihil continens, expers, exhaustus, nullus, icuius, liber. { *רק* *rek. uanis, diauon, λαρξ.* GALL. Vuide. ITAL. *Vuoto, vacuo.* GERM. *lâr.* HISPAN. *Vazio.* ANGL. *Empire, voyde.* } *Cicer. de Vniuersitate*, Nihil igne vacuum videri potest. *Cicer. in Caut.* Quid quod aduentu tuo subfellia ista vacua facta sunt? *Et paulo ante*, Quum morte superioris vxoris nouis nuptiis domum vacuam fecisses. [*Plaut. Amphitru.* Vacuus mihi venter crepirat. *Quid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* At si, quod malle, vacuus fortasse fuisses (à negotiis, sup.) *Idem 4. Fast.* Crimine nox vacua est (id est caret hac culpa.) *Idem Eleg. 8. lib. 4. Trist.* Vacuos secedere in hortos. *Seneca cap. 13. de Consol. ad Mari.* Vacuum Pauli currum (id est sine filiis.) ¶ Vacuæ aures & eruditæ sunt, quibus opponitur occupatus. *Quintilian. Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.* Atque vitiam reuocet animum paulisper ab ira, Et vacuo iubeas hinc tibi pauca legi. *Quintilian.* Vacua causarum conuictiis implent.]

¶ Aliquando item vacuum accipimus pro vasto & spatiofo. { *רקהב* *racbâb.* } *Virgilius 3. Georg.* Saltibus in vacuis pascant & plena secundum Flumina. *Idem 7. Æneid.* Quem pueri magno in gyro vacua atria circum lotenti ludo exercent. Sic etiam ætrem vacuum esse dicimus, siue propter insignem vastitatem, qua terram & mare multis partibus exuperat: siue quod in eo nullum conspicitur corpus. *Virg. 3. Georg.* Namque elati sublimem videntur ætra per vacuum ferri atque assurgere in auras. Quo in loco *Virgilius* Lucretium videtur imitatus, qui inane neutro genere pro ære posuit. Longum, inquit, per inane ne soluit. ¶ Vacua pecunia dicitur, quæ est otiosa, nullam pariens vxuram. *L. 28. D. depositi.* ¶ Vacuus animus, ociosus, nullis curis, nullis negotiis irretitus. { *נבדד* *nirpêb.* } *Cicer. de Claris Orator.* Nunc verò, inquit, si es animo vacuo, expone nobis quod querimus. ¶ Vacuos habere dies, id est, nullis rebus dedicatos. Vacuus equus, qui sine fessore est. *Luius 7. belli Punic.* Vacuus paulò post equus, errans per vrbem cognitus, &c. Vacuum remum trahere, est remum inutiliter, in cassum, frustra trahere. ¶ Iungitur aliquando genitiuo. *Plaut. in Bacchid.* Valens, afficiat me iam vacuum virium, id est, inualidum. *Terent. in Heaut.* Vacuum tempus ne quod dem mihi laboris. ¶ Aliquando ablatiuo sine præpositione. *Cicer. 2. de Finib.* Quum va-

cuis curis etiam quid in cælo, scire auemus. ¶ Aliquando cum præpositione. *Cic. ad Attic.* Sin eris ab isto periculo vacuus, &c. ¶ Vacui ab omni sumptu, Expertes, soluti ac liberi. *Cicer. 2. Ver.* Verum ut opinio mea fert, his quidem temporibus in omni orbe terrarum, vacui, expertes, soluti ac liberi fuerunt ab omni sumptu, molestia, munere. ¶ Venire in vacuum, Succedere in locum alicuius. *Horat. 2. Ser. Sat. 5.* & siquis casus puerum egerit Orco, In vacuum venias. ¶ Vacuissimus. *Ouid. 3. de Ponto,* Nec rursus iubeo, dum sit vacuissima quæras: corporis ad cultum vix vacat illa sui.

**Vacuitas**, vacuitatis, Inanitas, absentia, priuatio. { *ריק* *rik ריק חסר.* GAL. Vuidange, vuideté. ITAL. *Esso esser vuoto.* GERM. *lâr. enttedigug.* HISPAN. *Vn'cedad.* ANGL. *Empiness, voydness.* } *Cicero 1. de Offic.* Adhibenda est vacuitas ab angoribus. *Idem 5. Tuscul.* Securitatem autem nunc appello vacuitatem ægritudinis, in qua vita beata posita est.

**Vacuo**, vacuus, Vacuum facio, vacuum reddo, euacuo. { *ריק* *herik.* GAL. Vuid. ITAL. *Vuotare.* GERM. *lâr.* HISPAN. *Vaziarlo que esta lleno.* ANGL. *To make empty or voyde.* } *Mari. libro 11.* Si redeant veteres ingentia nomina partes, Elysiu licet si vacuare nemus. *Colum. libro 3. cap. 13.* Opus est autem perito, ac vigilante exactore, qui ipsam erigi iubeat, sulcamque euacuari.

**Vacuefacio**, idem quod vacuo. *Macrobi. Saturn. libro 1. cap. 2.* A præextato venia postulando mihi in cœna vacuefecisti locum. **VACORIVM**, *vaciorum*, Vrbs Norici apud *Procl. l. 2. c. 14.*

**VACVNA**, pen. prod. à vacando dicta, est dea, quæ præesse vacantibus, & otiosis putabatur. { GERM. *Ein göttin der müßiggenger.* } cui, quum agricolæ à laboribus ruris vacarent, vt post perceptos fructus requiescerent, per hyemem vora soluebat, & sacrificabant. *Ouid. 6. Fastor.* Nam quoque quum sunt antequæ sacra Vacunæ, Ante Vacunaleis stantque, sedentque focos. Hæc in agro Reatino insignia habebat nemota, quorum meminisse *Plin. l. 3. c. 12.*

**VADIMONIS**, Lacus in Vmbria est, non procul ab Ameria, opacam habens syluam sibi innatantem, quæ nunquam die ac noctu eodem visitur loco. *Autor Plin. lib. 2. c. 95.* ¶ Huius item lacus meminit *Plin. in Epist. Exegerat (inquit) locer meus*, vt Amerina sua prædia inspicerem, hæc perambulanti mihi ostenditur subiacens lacus nomine Vadimonis.

**VADIS**, huius Vadis, Ab antiquis dictus est sponsor ia causa tam pecuniaria, quam capitali. { *ערב* *horêb* *ערבנות, פנעס.* GAL. *Pleige.* ITAL. *Seguria.* GERM. *Ein burg in etnen handt so teib vnd lãben bepfiff.* HISPAN. *Fia dor de la persona.* ANGL. *A pledge or suretie.* } Vide in dictione **VAS**.

**Vadimonium**, vadimonij, Est sponsio quædam standi, comparandique in iudicio ad diem præstitutam, per se, vel per aduocatos, quod deferere non licet. { *תערוכה* *aharubâb* *תערוכה* *herabôn.* GAL. *Ergebin, d'empere d'istoy.* GALL. *Promesse & obligation de comparoitr en iustice.* ITAL. *Obligo di comparere en giudicio.* GERM. *Ein getobung oder verbürgung zum rechten auff ein bestimpten tag iustitsein.* HISPAN. *Fianza de la persona.* ANGL. *A promise or bande to appeare at the tyme appointed, a ma inprife.* } [*Plaut. Curc. sc. 3. a. 1.* Vbi tu es, qui me conuadatus es Veneris vadimonis, Vb: tu quæ me libello Venerio citasti, Ecce me.] *Seneca*, Vadimonium promittimus, & tamen deseritur. *Virg. 1. Georg.* *Cicero pro Quintio*, Ad vadimonium non venit: qui tibi prædò semper fuit? *Et paulo post*, Non dubitauit, inquit, quum vadimonium desertum esset, bona proferbere. ¶ Vadimonium deserere, & vadimonium sistere opponuntur: Sistere enim est iniudicio comparere seque præsentem exhibere ad statutam diem: *Cato apud Gellium cap. 14. libro 2.* Quid si vadimonium obuoluto capite stitisses. *Et paulo post*, Quoniam sisteretur vadimonium, non staretur, &c. *Idem Gellius*, Vadimonium promittere in diem locumque, & sistere se, & Vadari, quid sic docet *cap. 1. lib. 7.* ¶ Vadimonium promittere, est promittere comparere in iudicio ad diem præstitutam, per se vel per aduocatum. *Cicero 5. Verrina*, Statuit iste, vt arator decumano, quod vellet decumanus, vadimonium promitteret. Vadimonium constituere, est diem assignare, vt loquuntur, quo quis in iudicio comparere debeat. *Cicer. de Senectute*, Omnia quæ curant meminerunt, vadimonia constituta, qui sibi, cui ipsi debeant. Vadimonium deserere, est non comparere in iudicio ad diem præstitutam. *Plin. in præfatione Naturalis historia*, Inscriptions, inquit, propter quas vadimonium deserit, id est, inscriptions librorum tam ampla & magnifica pollicentes, vt propter eorum librorum aut lectionem, aut recitationem vadimonium deserit possit. Differre vadimonium, est differre diem contentionis, quo reus in iudicio comparere promiserat. *Plinius libro 7. cap. 53.* Bedius Iudex quum vadimonium differri iubet. Vadimonium missum facere, est vadimonij obligationem remittere, condonareque. *Cicero pro Quintio*, Qui quo tempore primum male agere cepit, in vadimonis differendis tempus omne consumpsit: qui postea quoque vadimonium missum fecerit. Vadimonio obstricti, hodie dici possunt, qui ob crimina in iudicium vocati à iudicibus, vt sit, imperarunt vt aut sua, aut sponsorum fide dimittantur, ea lege vt in diem certum, aut quandocunque iudici visum fuerit, ad iudicium sistantur: quos *Elargius* vulgus barbarorum vocat. Concipere vadimonium, est exprimere certam formulam vadimonij, id est, standi, comparandique, &c. *Cic. Quint. Frat. lib. 2.* Negat enim in tanta multitudine eorum, qui vna essent, quenquam fuisse qui vadimonium concipere posset.

**Vador**, aris, verbum commune, secundum *Priscianum*, Denuntio aduersario vt in ius veniat, & eius rei sponsores accipio. { *κατα*





LITTEra vocalis est, quæ sæpe in consonantem trãsit: & modò vim simplicis habet: vt, apud *Virgil.* Quum tales animos iuuenum, & tam certa tulistis Pectora. Modò duplicis, vt Cupiui, cupiueram, in quibus i, ante consonantem u posita, producitur, & eadem subtracta corripitur. ¶ Aliquando u consonans per diæresin ratione carminis in vocalem correptam mutatur. *Horatius in Epod.* Niuêsq; deducunt Iouem, Nunc mare, nunc syluæ. ¶ Interdum à vocali transit in consonantem: vt Nauta, nauita: Gaudeo, gauisus. Quandoque amittit vim literæ, quum subditur post q aut g: vt Aliquis, Sanguis. Idem sit antecedente s: vt Suauis, suetus. Transit quandoque per deriuationes in a, vt Veredus, veredarius: in e, vt Pondus ponderis: Deierat pro deiurat. Contrã, antiqui Auger, pro auger dicebant. Similiter in gerundiis, quæ à tertia coniugatione nascuntur, loco e scripturarunt u: vt Faciendum pro faciendum. ¶ In compositione etiam u sæpe mutatur in i correptam: vt Cornu, corniger: Arcus, arcitenens: Fatum, fatidicus: Aurum, aurifex: luctus, luctificus: Fluctus, Fluctiuagus: Magnus, magnificus: Opus, opifex. Scribebant etiam antiqui Carnufex pro carnifex, & Lubens pro libens. Pessumus pro pessimus: quorum innumera occurrunt exempla apud Comicos. Hæc litera interdum quandoque ponitur pro y: vt Sulla pro Sylla, Sullanus pro Syllanus. Eadem maiuscula significat quinque.

V ante A

VACAMANA, Oppidum Hispaniæ Bæticæ, in conuentu Hispalensi apud *elin. lib. 3. cap. 1.*

VACANTER, Vide VACO.

VACA, Numidiæ oppidum mediterraneum, emporium totius regionis maximè celebratum, quod Metellus Iugurthæ ademptum præsidio firmavit. *Autor Salust. in Iugurth.* ¶ Est item Vaca apud *Plin. lib. 4. cap. 21.* Lusitanicæ fluius, inter Mundam & Duriam, in occidentalem influens Oceanum. ¶ *tolemæus* vacuum appellat, *Strabo* vacuam.

VACCA, per duplex c, Bos femina. { *הַבַּיִת הַשֵּׁנִי פָּרָאָה*, *Cods.* ¶ *GALL.* Vache. *ITALIC.* Vacca, madra del bue. *GERMANIC.* Ein kuh. *HISPAN.* La vaca. *ANGLIC.* A cowe. } *Cicero. 1. de Natura deorum.* Cur non gestret taurus equæ contrectatione, equus vacca? *Varr. 2. de Re rustic. cap. 5.* Discernuntur in prima vitulus & vitula: in secunda, iuuenus & iuuenca: in tertia & quarta, taurus & vacca. *Virgil. 4. Æneid.* Ipsa tenens dextra patieram pulcherrima Dido Candentis vaccæ media inter cornua fundit. *Quidius 2. de Arte.* Cynthis Admeti vaccas pauise per æstus Ferræ, & in parua deliruisse casa. *Virg. 6. Æneid.* sterilemque tibi Proserpina vaccam. Vacca quæ sterilis est, *Varroni* Taura appellatur.

VACCUla diminutiuum. { *שֵׁטֶל*, *GALL.* Vachette. *ITALIC.* Vachetta. *GERMAN.* Ein tüsteltelne kuh. *HISPAN.* Pequenna vacca. *ANGL.* A little cowe. } *Virg.* Vaccula nonnunquam secreta cubilia caprans.

VACCINUS, aum, penultim. product. Quod est ex vacca. { *שֵׁטֶל*, *GALL.* De vache. *ITAL.* Vaccino, di vacca. *GERMANIC.* Kübin von etner kuh. *HISPAN.* Cosa de vaca. *ANGL.* Osa cowe. } *Plinius libro 24. cap. 3.* Cortex illinitur decoctus lacte vaccino, serpentis plaga.

VACCANI, Populi mediterranei citerioris Hispaniæ, Duria amne ab Asturibus secreti, *שֵׁטֶל*, *Prot. Autor Plin. lib. 4. c. 20.*

VACCVS, Fundanorum dux fuit, qui in Priuernati bello à L. Papyrio captus, rebellionis suæ poenâ dedit. *Cicero* pro domo sua, In Vaccipratis domus fuit M. Vaccii, quæ publicata est & euerâ, vt illius facinus memoria & nomine loci notaretur.

VACETRã, vacerræ. Palus vel stipex humi defixus ad castra munienda vel hortos claudendos. { *יָתֵבִי שֵׁטֶל*, *mot. o. d. l. o. f. p. d. o. s. u. l. o. s.* *GALL.* Vne cloison en façon de treillis. *ITAL.* Palo da ligare i cauali alla mangiatora. *GERMAN.* Ein pfat ober staub. *HISP.* Estaca para atabar bestias o otra cosa. *ANG.* A stake to tie herfes unto. } *Col. lib. 9. cap. 1.* de viuariis claudendis loquens, Vbi verò neutrum patrifamilia conduct, ratio postulat vacerris includi. Sic enim appellatur genus clathrorum, idque fabricatur ex robore, queren, vel subere, *Et mox.* Satis est vacerris inter octonos pedes desigere, serisque tranuersis ita clathrare, ne

spatiorum laxitas, quæ foraminibus interuenit, pecudi præbeat fugam. *Et paulo post.* Nam & vacerris fabricandis ingens est in Gallia materiæ copia, & cætera in hanc rem feliciter suppetunt. ¶ *Vacerram, inquit Festus.* Ælius & alij complures aiunt esse stipitem, ad quem equi solebant religari. Alij dicunt maledictum significari hoc nomine acerbitatis magnæ, vt sit vecors & velanus.

VACILLO, vacillās, vacillare, Noto, labo, fluctuo, titubo. { *וָאִילָה*, *ma. hāab*, *וְדַמַּי*, *שֵׁטֶל*, *שֵׁטֶל*. *GALL.* Vaciller, varier, branster çà & là, & n'estre constant. *ITAL.* Vacillare, non offer costante. *GERMAN.* Schwanken: unbeständig sein. *HISPANIC.* Titubar o bambancar. *ANG.* To wag or wauer, to moue unconstantly. } *Cicero. ad Atticum libro 12.* Sed quòd scribis igniculum matutinum *שֵׁטֶל*, *שֵׁטֶל*, est memoria vacillare. *Idem 1. de Natura deorum.* Sed & ille reprehensus à multis est, nec vos exitum reperitis, totaque res vacillat & claudicat. *Idem 3. Officiorum.* Iustitia vacillat vel iacet potius. Vacillare item testis dicitur, qui in dicendo testimonio non satis sibi constat, & modò negat quod paulò antè affirmarat.

VACILLATIO, vacillationis, verbale. { *וָאִילָה*, *שֵׁטֶל*, *שֵׁטֶל*. *GAL.* Vacillation, branlement çà & là. *ITAL.* Vacillamento, sciorlamento. *GERMAN.* Schwankung, das gnappin. *HISPAN.* Obra de bambancar y titubar. *ANGL.* A wagging or wauering. } *Quint. 1. 11. cap. ult.* Est & illa indecora in dextrum ac læuum latus vacillatio, alternis pedibus insistentium.

VACILLANS, vacillantis, participium. *Cic. Tironi lib. 16.* Accepi tuam epistolam vacillantibus literulis, id est, non rectè præ valetudine scriptis. *Idem 3. Philip.* In Gilliam mutilatum ducit exercitum, cum vna legione, & ea vacillante.

VACCINIUM, vacciniij, à Romanis dictus est flos purpurei coloris, teste *Dioscoride*, quem Græci vocant *βούβορον*: quod etiam apertissime testatur *Seruius* explicans illud *Virgil. 2. Eclog.* Alba ligustra cadunt, vaccinia nigra leguntur. Quo in loco nonnulli *Seruium* immeritò reprehendunt, quòd vaccinium pro hyacintho acceptum *Maroni* affirmat. Nec obstat quòd vacciniis nigrum colorem tribuat *Virgilius*, quum purpuream quoque violam, nigram vocare solent autores: præsertim si fusciore purpureæ habeat colorem. Galli seruatis non obscuris præci nominis vestigijs *vacietum* appellant: herbam autem ipsam à quadam cæpæ similitudine, *capam agrestem*. Habet enim, *Dioscoride* teste, folia bulbi & radicem bulbaceam, caulem verò dodrantaleum, minimo digito tenuiorem, comam procumbentem, incurtamque purpureorum florum plenam. Vaccinia in Italia aucupijs sequebantur, in Gallia etiam in cæturæ. Seruorum enim vestibus purpureus coloris inducebatur, teste *Plin. lib. 16. cap. 18.* [ *Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist.* Ne te purpureo velent vaccinia succo Conueniens non est luctibus ille color. ]

VACO, vacas, Do operam. { *וָאִילָה*, *שֵׁטֶל*, *שֵׁטֶל*, *שֵׁטֶל*. *GALLIC.* Vaquer & entendre à quelque chose. *ITA.* Dar opera. *GERMAN.* Obtiqul muß nem: nen/ auff etwas stuf zuwenden. *HISPAN.* Dar obra a algo. *ANGL.* To apply and giue his mynd to some thing, so be at leysure. } & construitur cum datiuo: vt Vaco Philosphæ. *Cicero. 1. de Diu. lib. Epistol. 49.* Solutus cæteris curis, huic vni vacabat. Vacare corpori, est curare corpus. *Plin. Epistol. 9.* Quod euenit mihi, postquam in Laurentino meo, aut lego aliquid, aut scribo, aut etiam corpori vaco. Iungitur aliquando accusatiuo cum præpositione in. *Ouid. 3. de Ponto, Eleg. 3.* In nullum mea mens grande vacabat opus. ¶ Interdum vacare significat vacuum esse, & sic ferè absolutè ponitur. { *בְּרֵיק*, *שֵׁטֶל*, *שֵׁטֶל*, *שֵׁטֶל*. } *Plaut. in Casina.* Ecce vacent ædes. *Cas. 1. bell. Gall.* Id ea ratione maximè fecit, quòd noluit eum locum, vnde Heluetij discesserant, vacare. Vacant agri, id est, nihil proferunt, non excoluntur. *Casus 4. bell. Gall.* Itaque vna ex parte à Sueuis circiter millia passuum sexcenta agri vacare dicuntur. [ *Senec. cap. 3. de Consol. ad Polybium.* Mens vacans ab omni labe (t. vacua.) *Idem Senec. cap. 16. de Consol. ad Mari.* Vacantem locum explere (in locum mortui filij) *Sueton. in August. cap. 44.* Facto decreto, vt quoties quid publicè spectandum esset, primus subselliorum ordo vacaret senatoribus (id est paratus esset.) ¶ Interdum accipitur pro carere. i. ique ferè cum ablatiuo nulla præcedente præpositione. { *שֵׁטֶל*, *שֵׁטֶל*, *שֵׁטֶל*. } *Cicero. lib. 9. Epistol.* Vacare culpa magnum est solatium. *Idem 1. Epistol.* Præsertim quum in quo accusabar, culpa vacarem. *Idem 1. de Natura deorum.* Cælestem ordinem, qui vacare mente putat, is ipse mentis expertus habendus est. [ *Diomedes:* Vaco scriptura militiæ. Item, aliqua præcedente præpositione: *Senec. cap. 2. de Tranquill.* Nimis diu à plausu & fragore aures vacauerunt. *Casus lib. 3. de bell. ciuili.* Vacabant ea loca à custodibus. ¶ Pro abundare. *Velleius:* Cum priuato comitatu, quem semper illi vacare moris fuit, in urbem rediit, &c. ] ¶ Interdum vacare est otiosum esse, nihil agere, vacuum esse, cessare, i. ique interdum absolutè. { *שֵׁטֶל*, *שֵׁטֶל*, *שֵׁטֶל*. } *Cicero. libro 12. Epistol.* Si ne tu quidem vacas, noli molestiam exhibere.



2. de Nat. deor. Est enim & philosophi, & Pontificis, & Cotra, de diis immortalibus habere non errantem, vagam, vt Academi- ci sed vt nostri, stabilem, certamque sententiam. ¶ Vagum, no- men herbæ dixit Plin. lib. 17. c. 4. id est, inconstans, & multis opi- nionibus obnoxium.

Vagge, aduerbium, Dispersè, diffusè. { *ϰαταρραγος, διασπαρσος*. GALL. En vagabond, çà & là, sans ordre. ITALIC. Vagabondo à foggia di vagabondo. GERMA. Hin vnd wîder vmbschwiffen. HISPAN. Vagando à manera de errado. ANG. In wandering hisher and thither. } Linius 6. bel. Pun. Qui vagè effusus per agros, palatòlque adortus, &c.

Vigor, vagaris, Hæc illuc oberro, volitro, passim voluto, non con- sisto. { *ϰαταρραγος, διασπαρσος*. GALLIC. Vaguer, aller çà & là. ITAL. Vagare, andare va- gando. GERMA. Wbbschwiffen / hin vnd hâr streichen. HISPAN. Vagare, andar vago de errado. ANGLI. To wander. } Cicer. pro Font. Hi contra vagantur lati, atque erecti passim toto foro, &c. Idem 1. de Inuent. Nam fuit quoddam tempus, quum in ægis homines passim bestiarum more vagabantur. Virg. 4. Æneid. Vitur inces- sili Dido, totaque vagatur Vrbe furens. Vagatur animus, id est, inconstans est, & instabilis. Cicer. 2. Offic. Non enim sumus, quorum vagetur animus errore, nec habeat vnquam quod se- quatur. ¶ Sunt qui illud interesse existiment inter vagor & erro, quòd vagari sit per diuersa, errare per aliena. Cicer. libr. 1. de Orat. Ne vagari & errare cogatur oratio. ¶ Inuenitur etiam Vago, as. Plaut. in Milit. Te alloquor vitij, probique plena, quæ circum vicinos vagos.

Vagans, tis, particip. { *ϰαταρραγος, διασπαρσος*. GALL. Vagant, vagabond. ITA. Chi vaga, vagabondo. GERMA. Wbbschwiffend. HISPAN. El que vaga, vagabondo. ANG. That wandreth, a vagabounde. } Cic. 2. de Diuin. Quæ igitur natu- ra, quæ volucres huc & illuc passim vagantes afficiat, vt signifi- cent aliquid?

Vagatio, onis, Ipse vagandi actus. { *ϰαταρραγος, διασπαρσος*. GALL. Mais on vague çà & là. ITAL. Lo andar vagabondo. GERMAN. Wbbschwiffung. HISPAN. Obra de vagar de espaciarse. ANGLIC. Wandring or going astray. } Linius 5. ab Vrbe, Histrubonis dum cura omnium in Veiens bellum intenta est, neglectum Anxuri præsidium vagationibus militum, & Volscos mercatores vulgò receptando, proditis repetè portarum custodibus, oppressum est.

Vagabundus, Qui sedem stabilem nullam habet, sed modò huc, modò illuc oberrans, tempus inutiliter absumit. { *ϰαταρραγος, διασπαρσος*. GALL. Vagabond. ITAL. Vagan- te. GER. Sitis vmbschwiffend. HISP. El que mucho anda vagando, vagabundo. ANG. That wandreth or strayeth. }

Vah, Interiectio est insultantis. { *ϰαταρραγος, διασπαρσος*. GAL. Escri de resouissance. ITAL. & HISP. Vah. GERMAN. Pfawo. ANGLIC. Allace, ach. } Hieronym. ad Damasum. Sicuti nos in lingua Lati- na habemus interiectiones quasdam, vt in insultando dicamus vah, & in admirando pape, & in dolendo hei, & quando silen- tium volumus imperare strictis dentibus spiritum coarctamus, & cogimus tantum sibilum in sonando st: ita & Hebræi inter reliquas proprietates lingue suæ habent interiectionem, &c. Plaut. in Mostel. V. h, quid illa potest peius quequam muliere memorari? Idem, V. h homo imprudens. ¶ Interdum blandi- entis: Plaut. pseud. sc. 3. a. 1. V. h manta Plaut. Aut. sc. 3. a. 4. V. h quam benignè. Plaut. Asinar. sc. 4. a. 2. V. h delinire apparatus, &c. ¶ Interdum est interiectio admirantis. Plaut. in Curc. Sub- egit solus intra viginti dies. V. h. c. quid mirare? Aliquando exultantis, vel lætatis. Plaut. in Bacc. Dacentis Philippeis rem pepigi. N. vah, Salus mea, feruisti me.

Vaha, Interiectio exultantis, vel ridentis. Plaut. in Casina. -vaha. s. Quid negotij est, &c.

VALASCIA, ieste Volaterrano, Regina Bohemorum fuit, cuius du- ctu eius regni mulieres occisis viris sese in libertatem asserue- runt, & sine viri adminiculo regnum multos annos administra- runt.

Valde, Multum, vehementer, maiorem in modum, aduerbium est per syncopen à Validè effectum, quemadmodum & calidus pro calidus: quo fit vt in valde posterior syllaba producat. { *ϰαταρραγος, διασπαρσος*. GALL. Beaucoup, gran- dement, fort. ITALIC. Molto grandemente. GERMAN. Sehr / sehr. HISPAN. Muy mucho, muy grandemente. ANG. Much, greatly. } Iun- gitur autem ferè positius. Cicer. ad Cassium lib. 15. De Hispania nihil noui, sed expectatio valde magna. ¶ Aliquando aduer- bis. Cicer. ad Attic. lib. 1. Qui primum illud valde grauiter tuler- unt. Aliquando pro ira. sanè: Plaut. pseud. sc. 3. a. 1. Meam ami- cam vendidisti. B. Valde. (i. ita, sanè.) ¶ Aliquando verbis, Ci- cer. ad Tironem lib. 16. Literas tuas valde expecto. ¶ Ponitur ali- quando iunctum positius cum tam, & quam. Cicero 2. de Diuin. Nihil est tam valde vulgare, quam nihil sapere. ¶ Dicimus & valdequam, sicut sanequam, & perquam. Decius Brutus ad Cic. Nam suos valdequam paucos habet.

Valdius, comparatiuum est à valde deductum, idem significans quod magis, siue vehementius, &c.

VALENTIA, Valentia, Vrbs est insignis citerioris Hispaniæ, tribus millibus passuum à mari remota. vt auior est Plin. lib. 3. cap. 3. & Prol. l. 2. c. 6. & pompon. Mel. l. 2. Valgò Valentia. ¶ Est etiam eius nominis oppidum inter Allobroges subter Viennam ad Rhodanum, cuius meminit Plin. l. 3. c. 4. Vulgò Valence. { GER. Valence / einstatt in Frankreich am Rhodan. }

Valēo, es, uerbum, Sanus, siue potens sum. { *ϰαταρραγος, διασπαρσος*. GAL. Este sain & ea bon point, pouuoit, valoir, auoir pouuoir & puissance. ITAL. Valere,

potare, esser sano, in buon stato. GERMA. Gesund vnd wolmdgend sein. HISPAN. Poder, estar retoy sano. ANGL. To be whole or in health, to be able or of power. } Plaut. in Amphi. Equidem valeo, & saluos sum rectè, Amphytrio. Idem in Persa, Si valetis gaudeo, Valere ab oculis & eiusmodi, est oculorum morbo liberatum esse. Gell. lib. 5. cap. 10. Quum valebo ab oculis, reuise ad me. Sic valere à Pecunia perbene. Id est, pecunia inopia etiam nunc laboro. Ne valeam, imprecantis clausula est. Martialis libro 2. Ne valeam, si non totis Deciane diebus, Et tecum totis noctibus esse velim. ¶ Valere ab oculis: Gell. cap. vlt. lib. 13. Plaut. Amphit. Valustin vsque. Ibidem. Valuisse sine vsque exquisiui simul. Idem Aut. sc. 4. a. 1. Reuten atque vt vis, valet? ¶ Valere, alquando est posse, polleere, vim, vel vires, momentum, pondus, siue auctoritatem habere, alicuius momenti putari. { *ϰαταρραγος, διασπαρσος*. } Terent. in Eunuch. Neque tam imperia, vt quid amovaleat, ne- sciam. [Plaut. Autul. sc. 4. a. 1. Dij immortales! Aurum quid va- let? Plaut. Amphit. Id quod quisque potest & valet, edit, ferit. Ibidem. Quando pugnis plus valet. Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. Voce sum- ma quod vires valet. ¶ Valere, pro ratum esse. Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Trist. Vt doceas votum posse valere meum, &c. ¶ Iungitur ali- quando datiuo: Gell. lib. 5. c. 12. Nam & augendæ rei, & minuendæ parum valet. ¶ Aliquando accusatiuo cum præpositione ad Cic. 1. Acad. Vitæ autem adiuncta dicebant, quæ ad virtutis vsum valerent. ¶ Et cum præpositione apud, Casib. bel. Gal. Prop- onit esse nonnullos, quorum auctoritas apud plebem plurimum valeat, id est, multum possit. In qua significatione etiam dici- mus, Valere auctoritate apud plebem. Linius 1. bel. Mac. Apud ma- gnæ partem Senatus & magnitudine rerum gestarum, gratia valebat. ¶ Valere potestate, valere ingenio, est potestate, vel in- genio plurimum posse. Cicer. pro Domo sua. Quasi ego in isto ge- nere omnino quicquam aut curatione, aut potestate valerent. Idem de clar. Orat. As longo plurimum ingenio valuit.

¶ Aliquando etiam ablatiuo iungitur cum præpositione in. Martialis libro 2. Incipe, tres vno perierunt Rhetores anno: Si- quid habes animi, siquid in arte valet. Cicer. 1. Tuscul. Quod in om- nibus causis & debet, & solet valere plurimum. ¶ Aliquando accusatiuo cum præpositione in, vel ad. Cicer. 2. Tuscul. In vulgus insipientium opinio valeat honestatis. Quin- til. lib. 4. cap. 5. Quædam tamen si ipsa dura sunt, in id tamen va- lent, quod scio. Cic. 3. de Diuinat. Affectio astrorum valeat, si vis, ad quasdam res: ad omnes certè non valebit. Idem Attic. libro 3. Vnam valeat ad celeritatem reditus tui. Idem de Diuinat. Plus terrarum situs, quam Lunæ tactus ad nascendum valere.

¶ Quum ad pretium pertinet, si pretium exprimitur, in abla- tiuo ponitur. Plinius lib. 33. cap. 3. Aureus numus post annum sexagesimum secundum percussus est quam argenteus: ita vt scrupulum valeret sestertii vicenis. ¶ Varr. tamen accusatiuum dedit, dicens, Denarij, quod denos aris valebat: quinarij, quod quinos. ¶ Valet eodem, pro Ad idem. Cels. lib. 6. cap. 6. Id quo- que eiusdem, quod Sphæzion nominabat, eodem valet. ¶ Valet, pro significat. Sueton. in Vitellio cap. vltim. Cui Tolose nato cognomen in pueritia Bæco fuerat, id valet, gallinacci rostrum.

¶ Imperatiuo Vale, in discessu vitur, aut in calce epistolarum: quemadmodum Salve in accessu, aut etiam in literarum princi- pio. Virg. 3. Eclog. Phyllida amo ante alias: nam me discedere se- quit, Et longum formose, vale, vale inquit, Iola. [Ouid. Eleg. 3. lib. 1. Trist. Sappè Vale dicto, rursus sum multa locutus. Plaut. pro- log. Capt. Abite, valet.] Reperitur tamen Salve in discessu, & in calce epistolarum. Cicer. lib. 6. Epist. Vale mi Tiro, vale, & tal- ve. Quoniam verò abeuntes per hæc verba salutare solemus.

Vale, & Salve: inualuit consuetudo vt hæc fumanter pro disce- do, etiam si cum stomacho & indignatione loquamur: non quòd illi à nobis, sed quòd nos ab illis, quibus sic loquimur, valedi- cendo, recedamus, inquit Valla lib. 6. Terent. in Adelph. Valcas, habebas illam, quæ placet. Idem in Andria, Valeat quæ inter nos diffidium quarunt. χερσιστορας. Quod perinde est ac si diceremus, discedant à nobis: siue, eos cum suo odio & maledicentia relinquamus. [Plaut. Amphit. Valcas, tibi habebas res tuas: redde meas.] Cicer. 1. de Natura deorum, Si Deus talis est, vt nulla gra- tia, nulla hominum caritate teneatur, valeat. Vale & salve, verba etiam postrema, quibus olim mortuos affabantur. Varr. Vale, & salve, quum ad mortuos referuntur: non id dictum est, quòd aut valere aut salui esse possint: sed quòd ab his recedamus, eos nunquam vituri. Virg. 11. Æneid. salve aternum mihi ma- xime Palla, Aternumque vale. Valere iusti: id est, vale dixi. Cicer. Attic. lib. 5. Hominem aliquid agentem salutaui, postea valere iusti.

¶ Vale, vel peri dicebant: Salua, manè. Sueton. in Galba cap. 4. Item, Vale singulis dicere in Senatu: Sueton. in Aug. c. 53. ¶ Huius verbi composita sunt, Conualco, inualco, euualco, æqui- ualco, præualco, reualco: à quibus fiunt conualefco, eualefco, præualefco, reualefco: quorum significata vido supra.

Valens, valentis, nomen ex participio: id est, sanus, incolumis, ro- bustus, fortis, firmus. (imbecillus. { *ϰαταρραγος, διασπαρσος*. GAL. Vaillant, puissant, sain & en bon point, fort & puissant. ITA. Valente, potente, sano, gagliardo. GER. Gesund / wolmdgend / stark. HISPAN. Valiente y poderoso: retoy y sano. ANG. That is whole, and of power or force. } Cic. Tironem lib. 16. Epi- stol. Medicus plane confirmat propediem te valentem fore. Idem pro Cluent. Eo ipso die puer, quorum hora vndecima in publico valens visus esset, ante noctem est mortuus. Idem in Orat. Va- lentiorum hæc laterum sunt, nec ab hoc quem informamus, aut expectanda aut postulanda. Idem 7. Verr. Hæc quum maxi- mè loqueretur, sex lectores circumstant valentissimi, & ad pul- sandos verberandòlque homines exercitissimij.











Aliquando idem quod potens, efficax, utilis, *ἰσχυρός, ἰσχυρὸς*, *ισχυρὸς*. *Plin. lib. 29. cap. 13* At lyuestri longum ac pusillum, & ad omnes effectus valentius. *Cic. ad Attic. lib. 7.* His ille rebus ita conuuluit, ut nunc in vino cuius res ad resistendum sit: qui mallem tantas eius vires non dedisset, quam nunc tam valenti resistere. *Varr. de Re rust. lib. 3. cap. 16.* Prouidentum ne infirmiores a valentioribus opprimantur. [*Plaut. Asin. sc. 2. a. 3.* Valentes virgatores. *Idem Capti prolog.* Valentiorum aduersarium nactus. *Idem Sueton. in Aug. cap. 35.* Valentissimi, &c. (i. robustissimi.)

Valentulus, diminutiuum. *ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς π ἰσχυρὸς*. *GALL.* Vn peu ou auncement vaillant, puissant, & sain. *ITAL.* Alquanto valente, potente, sano, & gagliardo. *GERMAN.* Zimlich stark. *HISPAN.* Vn poco valiente y poderoso, rezio y sano vn poco. *ANGL.* That is somewhat in health or of some force. } *Plautus in Cas. obsecro ut valentula est. Penē expoluit cubito.*

Valenter, aduerbium, Fortiter, totis viribus. *ἰσχυρῶς*. *GALLIC.* Vaillamment, puiffamment, de grande puiffance. *ITAL.* Gagliardamente, con gran possanza. *GERM.* Vermögentlichig waltigltich. *HISP.* Valiente y poderosamente. *ANGL.* Valiantly. } *Colum. lib. 1. cap. 5.* Quæ ab imo prætrudæ, valenter resistunt contra ea, quæ post modum superposita incumbunt. *Ouid. II. Met. Quam mare sub nocte in tumidis albescere cœpit fluctibus, & præceps spirare valentius Euris.*

Valentia, valentia, Antiquis idem erat quod potentia, firmitas, fortitudo, robur. *ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς, ἰσχυρὸς π ἰσχυρὸς*. *GALL.* Vaillance, puiffance. *ITAL.* Valenza, potenza, gagliardete. *GERMANIC.* Vermögenschaft. *HISPAN.* Valentia y potentia. *ANG.* Valianness. } *Vnde Romani ipsam a prisca Latine Valentiam dictam accepimus, quam postea Euander, Græco quidem nomine, sed seruata Latine vocis significatione, ἰσχυρῶς appellauit Solinus c. 2.* Sunt qui videri velint Romæ vocabulum ab Euandro primum datum, quem oppidum ibi offendisset, quod extructum antea Valentiam dixerat iuuentus Latina, seruataque significatione impositum prius nominis, ἰσχυρῶς Græcè, Valentiam Latine nominatam. (*Lu. ualentia, ἀπίστια, Gellius.* Nam morbus in lege ista non febriculosus, neque nimium grauis, sed vitium aliquod imbecillitatis atque inualentia demonstratur.

Valeo, valeo, inchoatiuum, Validus fio. *ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς*. *GALL.* S'enforcir, se renforcir, deuenir puiffant. *ITAL.* Repigliare sanità e forza. *GERM.* Vermöglich oder stark werden. *HISPAN.* Hazerse rezio y sano. *ANG.* To waxe whole or stronger. } *Lucr. lib. 1.* Sed potius tali factio recreata valeat. *Tacit. lib. 4.* Meditatio & labor in posterum valefcit.

Validus, valida, validum, penult. corpe. Robustus, valens, firmus, potens. *ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς*. *GALL.* Vaillant, puiffant, robuste & fort. *ITAL.* Forte, possente, sano. *GERM.* Stark. *HISPAN.* Valente, rezio y sano. *ANGLIC.* Valiant, potens, mightie. } *Plaut. in Amphitr.* Ita quasi in eodem, me miserum homines octo validi cædant. [*Plaut. Asin. sc. 2. a. 3.* Octo validos lectores. *Ouid. Eleg. 8. lib. 4. Trist.* N. hil ad eod validum est (adamas, licet alliget illud) ut maneat firmus igne Iouis. Validiores prouincia. *Suet. in August. cap. 47.* Cicero Tironi, Omnia viceris, si, ut spero, te validum videro. *Terentius in Hecyra,* bene factum te aduenisse Pamphile: Atque ad eod quod maximum est, saluum atque validum. *Tacit. lib. 19.* Simul coloniam copiis validam auferre Vitellio. } Validus ex morbo. *Linus 3. ab Vrbe,* Ibi rixam natam esse, fratremque suum maiorem natu ( necdum ex morbo satis validum) pugno ictum a Cætone, cecidisse semianimem. } Validæ opes, id est, magnæ, ingentes, apud *Plautum in Casina,* Vinum validum. *Ouid. 6. Fast.* conuictæ valido titubantia vino Membra moment, dubij, stantque, labantque pedes. *Virg. 5. Æn.* Colligere arma iubet, validisque incumbere remis. *Idem 10. Æneid.* Nil validæ inuere manus. \*Validus sustinere pondus. *Plin. lib. 16. cap. 42.* Pondus sustinere validæ abies, larix, etiam in transuersum positæ. Hoc est ad sustinendum.

Validè, aduerbium, Valde, vehementer, maiorem in modum. *ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς*. *GALL.* Puiffamment, vaillamment. *ITAL.* Potentemente, gagliardamente. *GERMAN.* Höchstigltich stark e, trefftigltich. *HISPAN.* Valiente, rezio y poderosamente. *ANGL.* Valiantly. } *Vnde Validus comparatiuum, magis, vehementius. ἰσχυρῶς. Quint. lib. 10. cap. 2.* Nec promptum est dicere, vtros peccare validius putem, quibus omnia sua placent, an quibus nihil. [*Velleius.* Validius timebat Pompeium Sertorius: magis laudabat Metellum.] } Validissimè, superlatiuum, maximè, vehementissimè. *ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς*. *Calpis Cic. lib. 8. Epistol.* Quia ego quum pro amicitia validissimè nò fauerem ei, & me iam ad dolendum præparassem, postquam factum est, obstipui.

Valetudo, valitudinis, Vocabulum est medium, quo & sanitas & imbecillitas significatur. *ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς*. *GALL.* Santé, bon point. *ITALIC.* Sanità. *GERMANIC.* Gesundheit. *HISPAN.* Sanidad y buena disposicion. *ANGL.* Health. } *Modò morbus ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς.* *GALL.* Maladie, mauuais point. *ITAL.* Malattia. *GERM.* Ungesundheit. *HISPAN.* Dolencia. } In meliorem partem accipitur apud *Ciceronem 2. Officior.* Valitudine sustentatur notitia sui corporis, & obseruatione: quæ res aut prodesse solent, aut obesse, & continentia in victu omni, atque cultu corporis tuendi causa, & prætermittendis voluptatibus. *Idem apud Horatium 1. Epist.* Quod voueat dulci nutricula maius alunno, Quam sapere, & fari possit quæ sentiat, & cui Gratia, fama, valetudo contingit abundè. } In deteriorem partem accipitur apud *Ciceronem Offic. libro 1.* Esculapius potest præscribere per somnum curationem valitudinis. [*Sueton. in August. c. 98.* Causam valitudinis ex profluvio alui contraxit (i. morbi quo extinctus est Augustus.) *Cas. lib. 3. de bell. ciu.* Valitudine minus commoda vti. *Senec. c. 20. de Con-*

*sol. ad Mart.* Si Cn. Pompeij Neapoli valetudo abstulisset, (id est morbus.) *Idem in Claud. cap. 26.* Ex valetudine amissis (vixorem) id est ex morbo. *Idem in Galba.* Valetudo ei incidit. *Idem in Tib. cap. 11.* Per valetudinum genera, (id est morborum.) *Idem in Aug. cap. 81.* Valetudines graues. } *Et apud eundem in Epistol.* Seruius Sulpitius scripsit ad me, te molestè ferre, quod me propter valetudinem tuam, quum ad vrbem accessissem, non vidisses. Sæpe tamen confusiois tollendæ causa addimus epitheton, quo significationem eius restringimus: dicimusque Bonam vel malam, commodam vel incommodam valetudinem. *Quint. lib. 3.* In hoc præcipuè bona valetudo, quæque eam præstat, frugalitas necessaria est. *Cic. 4. Tusc.* Ij sunt eiusmodi constructi quasi mala valetudine animi, sanabiles tamen. *Cicer. Att.* Me incommoda valetudo tenebat iam duodecimum diem Brundisij. } *De infania etiam dicitur. Sueton. in Calig. cap. 50.* } *Valitudo ei neque corporis, neque animi constitit. Idem in Cas. cap. 49.* Valetudine mentis liberius dicax, id est infania.)

Valetudinarius, valetudinarij, Qui malè sanus est, & qui frequenter ægrotat. *ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς*. *GALL.* Maladis, inal sain. *ITAL.* Mal sano. *GERM.* Danftig an der gesundtheit. *HISP.* Doliente, enfermo. *ANGL.* Sicklie, or subiect to sickness. } *Senec. in Quaestionibus.* Non video quare sibi placeat, qui robustior sit valetudinaria. Valetudinarius medicus is est, qui valetudine affectos curat, vel potius, qui in valetudinario, medici ministerio fungitur. *Callistratus de iure immunitatis,* Quibusdam aliquam vacationem munerum grauiorum conditio tribuit, vt sunt mensores, optiores, valetudinarij medici, capsarij artifices.

Valetudinarius, valetudinarij, Locus in quo valetudinarij & infirmi curantur, vt valetudinem malam bona permittunt: qualia sunt in cœnobis. *ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς*. *GALL.* Vne maladerie, vne enfermerie. *ITAL.* Infermeria. *GERMAN.* Ein sicksstuden/etn ort ad dem tranck eintreten werden. *HISPAN.* Enfermeria. *ANG.* An hospital or spittel. } *Senec. ad Lucillum,* Tanquam in eodem valetudinario iaceam, de communi malo tecum colloquor, remedia conuincio. *Columel. quoque lib. 1. de Re rustic.* præcipit valetudinaria languentibus salubria esse constituenda.

Valor, oris, Pretium. *ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς*. *GALL.* mécher. *παι.* *GALL.* Prix, valeur. *ITAL.* Prezzo, valore. *GERM.* Wert oder wärdtschaft. *HISP.* Precio, valor. *ANGL.* The price, value. } *Plin.* Victoriati valore redimi potest.

VALERIA, *ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς*. Nomen proprium Messalarum sororis quæ amisso Seruio viro, quum rogaretur cur alteri non nuberet, ait sibi semper in tantum Seruium viueret.

VALERIA, Regio in vltima Germania versus Orientem, quæ hodie Syria vocatur, vt placet *Æneæ Sylai.* } *GERMAN.* Sittmarck. }

VALERIA, *ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς*. Oppidum Hispaniæ Tarraconensis in Tractu Celtiberorum, cuius meminit *Plin. l. 2. c. 6.* Hinc Valerientes populi. *Plin. lib. 3. c. 3.*

VALERIUS, *ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς, ἰσχυρῶς*. Cognomeno Publicola, Iunij Bruti in primo Consulatu collega, in Tarquinij Collatini locum successit. Hic primum de Veientibus, iterum de Sabinis, tertio de vtrisque triumphauit. Deinde quum domum in Velia tutissimo loco haberet in suspicionem regni venit. Quo cognito, apud populum conuictus est, quod tale aliquid de se tenuissent, & misit qui domum suam diruerunt. Secures item fascibus dampnit, eoque in populi concione submisit: legem de prouocatione ad populum tulit: quapropter Publicolæ nomen accepit. Hic quum diem obiisset, publicè sepultus, & annuo matronarum lectu honoratus est. *Hæc Plinius. Caecilius de Viris illustrib.* Antor est *Plutarchus* in vita eius, hunc quadriga primum in triumpho vectum fuisse, sine vlla inuidia: præterea collegæ Bruto honores funusque curasse: hæc etiamque orationem de ipsius laudibus habuisse, quæ ad eod iucunda fuit Romanis, vt ex eo consuetudo manarit, vt qui strenuè pugnando occubissent, ab optimatibus laudarentur. } *Valeriorum origo: Plutarch. in Publicol. Idem Ibidem.* Valeræ genti datum, vt in vrbe sepeliretur. Valerij maximi dicti: *Plutarch. in Pompeio.* } *Valerius M. Publicolæ frater,* Consul vnà cum Posthumio Tuberto factus, ac contra Sabinos profectus, rem feliciter fratris auspiciis & administratione gessit: ex quo publicè ei domus ædificata, cuius fores extrorsum honoris gratia aperiebantur, quum cæteræ introrsum aperirentur. } *Valerius Coruinus* Tribunus militum, qui quum sub duce Camillo reliquias Senonum persequente, aduersus Gallum prouocatore solus processisset, coruus ab ortu Solis Gallæ eius insedit, & inter pugnandum ora oculisque Galli verberauit. vnde hoste victo, Valerius Coruinus dictus fuit. Hic quum ingens multitudo ære alieno oppressa, Capuam occupare tentasset, & ducenti sibi Quintium necessitate magna compulsum præfecisset, sublato ære alieno seditionem compressit. *Hæc Caecilius. Linus verò lib. 7. Decad. 1. hæc adit.* de Samnitibus eum triumphasse: sexies Consulem fuisse, hostes T. Manlij morte exultantes compressisse. Vixit, teste *Valerio,* corporis & animi viribus integris annos centum.

Valerius Potitus, post Decemviralem inuidiam, plebem in Patres incitatum, legibus & concionibus suis mitigauit: vnde Potiti cognomen adeptus. Primus quoque Consul post Decemuiros, quum Volscos Æquosque ad Algidum magna laude debellasset, triumphus ei a patribus negatus fuit. Sed succedente Icilio tribuno pleb. primus sine autoritate Senatus triumphauit cum collegæ suo M. Horatio. Quamobrem Maximi cognomen adeptus est, quod nemini a Senatu præterquam Fabio Maximo concessum est, vt scribit *Plutarchus,* } *Valerius Leuinus* Consul, cum Pyrho prælio congressus in Lucania infeliciter pugnavit. Iterum postea consul Agrigentum aduersus Pœnos missus.



sexta. ¶Sunt item Vari, tubercula exiguâ & dura in facie, quos ἰσθμῖαι Græci appellant. Plinius libro decimotertio, Contra serpentium ictus trita drachmis duabus bibitur: vitia cutis in facie, varosque & lentiginis, & sugillata emendat, & cicatrices.

Varices, penultima correpta, generis masculini. Sunt venæ plus æquo intumescentes, in temporibus, in ventre, in testibus, ininguine, & potissimum in cruribus, quas Plin. lib. II. cap. 45. in cruribus viro tantum, mulieri raro, præ nimio labore nasci asserit. ἰσθμῖαι, ἰσθμῖαι. GALL. Veines de la cuisse ou de la jambe & autres lieux, pleines de sang melancholique. ITAL. Vene delle coscie, & delle gambe piene di sangue. GER. Grosse auffgeblasene Blutaderen. HIS P. Venas retorcidas en las piernas llenas de sangre. ANGL. Boddan veins in the legges and thigbes. Cicer. 2. Tuscul. Quum varices secabantur C. Mario dolebat. Horatius, Varice succiso. Apud Senec. Ep. 78. legitur in feminino genere, Dum (inquit) varices excandans præberet. Quintilian. Velandarum varicum gratia, Cic. togam ad calceos demittebat.

Varicosus, Qui huiusmodi venas tumidiores habet. ἰσθμῖαι, ἰσθμῖαι. G A L. Qui a les veines des cuisses ou jambes pleines de sang melancholique. ITAL. Chi a le vene delle coscie o delle gambe tanto piene di sangue, maninconio, che si rompano. GER. M. Der grosse auffgeblasene Blutaderen hatt. HIS. Cosa que tiene aquellas venas. ANG. That hath boddan veins in his legges, an thigbes. Auicenna autor est, varices accideret cruribus, & onera baiulantibus, & diu stantibus. Inde est illud Iuuenal. Satyr. 6. Varicosus fiet aruspex Ex diuturna scilicet statione.

Varico, eas, seu varicosus, aris, deponens, secunda syllaba correpta, Crura in diuersas partes extendo. ἰσθμῖαι, ἰσθμῖαι. GALL. Marcher tortuement, & enrouerant trop les jambes. ITAL. Hauer le gambe torte. GER. Schieffen mit den schencken erlim von etnander gaitten. HIS. Ander sancajeando. ANGL. To straddle. Tractum ab iis qui natura vari sunt, cruraque habent extrorsum intorta, idèoque quàm longissimè à se inuicem distantia, Quintilian. lib. II. cap. 3. de gestu pedum, Variare supra modum, & in stando deformè est, & cedente motu propè obsecnum.

Varicula, variculæ, diminutiuum, ἰσθμῖαι. Celsus lib. 5. de curationibus vlcera. Si varicula intus est, quæ sanari prohibet, ea quæ excidenda.

Varicus, a, um, pen. cor. ἰσθμῖαι, ἰσθμῖαι. GALLIC. Qui marche tortuement. ITAL. Che a le gambe torte, abe anda tortamente. GER. Schieffen. HIS P. Que anda sancajeando. ANG. That straddlet. Qui ampliore passu incedit, Ouid. 3. de Arte, Illa velut coniunx Vmbri rubicunda mariti Ambulat ingentes varica, fertque g' adus.

Varicitus, aduerbium, idem est quod cruribus diuaticatis, diuisiue, ἰσθμῖαι. Apuleius lib. I. Varicitus super faciem meam residentem, veficam exonerant.

Variatus, variatum, Dissimilis, dispar, diuersus, multiplex, multiformis. ἰσθμῖαι, ἰσθμῖαι. GALL. Bigarré de diuerses couleurs, diuers. ITALIC. Variato con diuersi colori. GER. Mancherley / abgetheilt mit farben / vnterley. HIS. Cosa de diuersos colores. ANG. Diuerse of sundrie sortes. Terent. in Eunuch. -ita visus est dudum, quia varia veste exornatus fuit. Virgil 4. Æneid. -varium, & mutabile semper femina. Idem 5. Æneid. -ceu nubibus arcum mille trahit varios aduerso sole colores. Idem 2. Æneid. -vt te post multa tuorum Funera, post varios hominumque, vrbisque labores Defessi aspiciamus. Cicer. I. Academic. Plato varius & multiplex, & copiosus fuit. [Plutarch. in Opuscul. Varia vulpes sed intus: vt foris Pardus. Suet. in Tiber. cap. 33. Varius princeps. Lamprid. in Heliogab. sub initium: Varius dictus Heliogabalus, quod vario semine (id est meretricio) natus sit. Senec. cap. 10. de Consol. ad Marc. Varia & libidinosa fortuna. Plaut. Milit. sc. 2. a. 2. Nisi quidem hic agitari maus varius virgis, &c.] Liu. lib. 2. ab Vrbe, Ibi varia victoria, & velut æquo Marte pugnatum est. Variæ vix sunt, quom ad maturitatem perducere incipiunt, & colorem mutant. Cato cap. 37. Vbi vix variæ cæperint fieri, bubus medicamentum dato quotannis vti valeant. Varius præterea dicitur, qui in facie distinctus est. Vnde iocus. Cicer. apud Quintilian. lib. 6. cap. 4. in Mauricum, Miror quid sit, quod pater tuus homo constantissimus, te nobis varium reliquit.

Variè, aduerbium, Variis modis. ἰσθμῖαι, ἰσθμῖαι. GALL. En diuerses sortes ditierlement. ITAL. Diuersamente, in diuersi modi. GER. Mancherley wets. HIS. Diuersamente, de muchas maneras. ANG. Diuerslye, in diuers sortes. Plin. Epist. 104. Variè me affecerunt literæ tuæ, nam partim læta, partim tristia continebant. \*Variè decernere, & Coniunctis sententis, contraria, Cicer. 6. Verr. Postea decernitur ac non variè, sed propè coniunctis sententiis, vt laudatio quæ C. Verri decreta esset, tollere tur.

Variæ, Ex genere sunt pantherarum, ita dictæ à macularum. varietate, quibus sunt spectabiles, ἰσθμῖαι. Plin. lib. 8. cap. 17. Nunc variæ, & pardos, qui mares sunt, appellant in eo omni genere, creberimo in Africa, Syriaque.

Vario, as, Distinguo, muto, varium siue diuersum facio. ἰσθμῖαι, ἰσθμῖαι. GALL. hebeliph ἰσθμῖαι ἰσθμῖαι. GALL. Varic, bigarrer, changer. ITAL. Variare, far vario & diuerso. GER. M. Mancherley machen / verenderen / abwechseln. HIS. Diuersificar en colores, discordar en qualque modo. ANG. To make diuersely, to change. Plin. Epist. 161. Laborem otio, otium labore variare. Martialis. lib. 8. Non ego præteritum Babylonica picta superbè Texta, Semiramia quæ variantur acui. Ouid. lib. 2. Metam. Non erat huius opus lanam mollire trahendo: Nec postu variare comas. Idem 2. de Remed. Nam quo-

ties variant animi, variabimus artes. Virg. lib. 9. Æneid. Discerunt, variantque vices, suscipe per herbam Indulgent vno, &c. [Velleius: Variare aliquid ex solito. Lilius lib. 2. ab Vrbe. Variare sententias. Cic. pro Mison. Variante sententia. Sueton. in August. cap. 98. Variante morbo, infirmis intestinis. Lilius lib. 7. ab Vrbe, Non variatum comitiis est, quin cum Manlio Censor Martius crearetur. Velleius: Variatum præliis.]

[Variare consularis, pro variè gerere: Sueton. in Neron. cap. 13. Consularis quatuor gessit, &c. reliquos inter annua spatia variavit.] Ponitur aliquando pro varia trado, dissentio. Lilius lib. 7. bell. Punic. Multas circa vnam rem ambitus fecerim, si quæ de Morte Marcelli variant auctores, omnia exequi velim.

[Legitur & absolutè pro eo quod est, sibi dissimilem esse, & modò hoc, modò illo modo se habere. ἰσθμῖαι, ἰσθμῖαι. Cels. l. 3. Non in iis solùm in quibus semper ita se habet, sed in iis quoque in quibus variat. Variare, aliquando est rem ambiguam esse. Liu. 9. ab Vrbe, de suffragiis, Ibi si variaret, quod raro incidebat, vt secundæ, &c.]

Variatur, impersonale, Liu. lib. 2. bel. Pun. Ibi quom sententiis variaretur, &c.

Varians, participium. ἰσθμῖαι, ἰσθμῖαι. GAL. Variant, changeant. ITAL. Variante, cambante. GER. M. Werdend in mancherley gestalt. HIS P. Diuersificato en colores. ANG. That is diuerse forme another. Plin. lib. 4. cap. 2. Vix vlla magis tam deos uerum partu impatiens variantis cæli, hoc est, inconstantis cæli, & modò hoc, modò illo modo se habentis. Variantes adhuc, & acerbæ vix, apud Columell. lib. 4. cap. 10. hoc est, nondum nigra, sed colore adhuc vario, qualis solet esse vis immaturis.

Variatum, aduerbium, Diuersimodè, variè, diuersis modis. ἰσθμῖαι, ἰσθμῖαι. GAL. En diuerses sortes. ITAL. In diuerse sorte. GER. M. Auf vnterley wets / anders / vnt / anders. HIS. En diuersas maneras. ANG. Diuerslye. Gel. l. 5. c. 12. Venim particula quæ in alijs atque alijs vocabulis variatum per has duas literas, quom altera media immissa dicitur.

[Variatio, Lilius 4. dec. 3. Eisdem consules sine variatione vlla cæteræ Centuriz dixerunt.]

Variègatus, Variis picturis distinctus, exornatusque. ἰσθμῖαι, ἰσθμῖαι. Variègare enim est variare, & varietate distinguere. ἰσθμῖαι, ἰσθμῖαι.

Variètas, atis, propriè est variatio & dissimilitudo colorum: quanuis & ad alia transferatur. ἰσθμῖαι, ἰσθμῖαι. GAL. Varietè, diuersité, bigarrure. ITAL. Varietà, diuersità, dissimilitudine di colore. GER. Manigfaltigkeit / vnterschied. HIS. Diuersidad. ANGL. Varietie, diuersitie. Plin. lib. 8. cap. 30. Oculis mille varietates esse, colorumque mutationes. Cicer. 7. Verr. Neque hoc prouiderim, vt varietate criminum vos attentos haberem. Idem 2. de Finib. Varietas enim Latinum verbum est, idque propriè quidem in disparibus coloribus dicitur, sed transfertur in multa disparia. Varium poema, varia oratio, varij mores, varia fortuna. Voluptas varia etiam dici solet, quom percipitur ex multis dissimilibus rebus, dissimiliter efficiuntibus voluptates. Quint. lib. 1. cap. 12. Rescit animos, ac reparat varietas. Idem lib. 9. cap. 1. Gaudent enim res varietate. [Senec. cap. 1. de Tranquill. Varietate macularum conspicua mensa.] Apud antiquissimos etiam varientia lectum fuit in eadsm significatione: vt annotauit Nonius, Lucil. lib. 3. Principijs vnde hæc oritur varientia rerum.

\*Varietas, Maculæ illæ lubrubæ quæ hyeme contrahuntur, quom crura ad ignem propius admoventur. Plin. lib. 20. cap. 9. Flos bulborum tritus crurum maculas varietatèque igne factas emendat.

VARIUS, Nomen poëtæ tragici, Virgilij & Horatij amicissimi, vnus ex iis, quibus Virgilij Æneis commissa est emendanda. Meminit eius aliquoties Horat. in Sermonibus.

VARS, Quintilianus, Nobilis Romanus, qui ab Augusto Germanico exercitui præfectus, ab Arminio dolè circumuentus est, & cum tribus legionibus interfectus. Huius mortem delect Horat. ad Virgil. scribens. l. 1. Carm. Aliquoties eius meminit & Maro, præfatum 6. & 9. Eclog.

VARS, Flauius est Galliam Narbonensem à Liguria diuidens, à tortuosis aluei mæandris ita appellatus. GER. M. Ein stuf tauffe durch Prouting in das Ligurisch Meer. Vide Strab. lib. 4.

[Varus Persius posuit pro varius, geminos horoscope varo Prodicis genio, id est, vario & dissimili.]

VARRO, P'pian, Senator Romanus fuit, Ciceronis æqualis, non immeritò à Quintiliano Romanorum omnium eruditissimus appellatus: vt qui plurimos doctissimosque scripserit libros, peritissimus linguæ Latinæ, & omnis antiquitatis, & rerum Græcarum, nostrarumque, plus tamen scientiæ collaturus quàm eloquentiæ. [Eius laudes Plutarch. persequitur in Romul.] Cornutus in Persium, Satyr. 5. Varrones stultos dici putat, eamque ob causam etiam seruos militum Varrones dici scribit, quod vti que sint stultissimi. Arbitror autem vocem Varro, idem esse quod Baro, de qua supra in dictione Baro.

VAS, vasis, gen. neutr. & tertix declin. in plur. num. secundæ, Pro instrumento ad aliquid capiendum idoneo. ἰσθμῖαι, ἰσθμῖαι. GAL. Vale, vaifseau. ITAL. & Hisp. Vaso. GER. Ein gefaßte / gefaß. ANG. A vessell. Cicer. 1. Tusc. Nam corpus quidem quasi vas est, aut aliquod animi receptaculum. Idem pro Mur. At ille exposuit vasa Samia. Horat. 1. Epist. 2. Sincerum est nisi vas, quodecunque infundis, accecit. Idem 1. Serm. Satyr. 3. At nos virtutes ipsas inuertimus: atque Sincerum cupimus vas in crustare. Vasorum appellatio generalis est. Dicimus enim vasa & vinalia, & naualia, inquit Vlp. de aur. & arg. leg. 1. Si gemma. Cic. 6. Verr. Erat etiam vas vinarium ex vno gemma prægrandi trulla excavata cum manubrio aureo, &c. [Plaut. Men. sc. 6. Fff]



mentem, id est, vanè vel inaniter tumentem.

Vaneſco, ſcis, à vaneo. es, qua nius inuſitato, In nihum redigo, euanidus ſio. { וָנָהבֵּל הַבְּהֵל הַבְּהֵל הַבְּהֵל הַבְּהֵל הַבְּהֵל } GAL. Deuenit en tico, ſeſuanouit, & ne ſauoir qu'on deu èt. I.T.A. Suanire. GER. Eriet oder ju nigt werdim. HISP. Deſuauecerſe. ANG. To vaniſh away. } Cic. 2. de Legitiue, Animi labes nec diu- turnitate vaneſcere, nec manibus viliſ elui poteſt. Plin. lib. 18. ca. 24. Ne diu iacens atque non concipiens vaneſcat. Ouid 3. Amor. Eleg. 6. Carmine læta Ceres ſteriles vaneſcit in herbas. Idem Epi- ſtol. 1. Fallar & hoc erimen tenues vaneſcat in auras. Hinc Eua- neſco, de quo ſuo loco.

Vanitas, aris, Mendacium, fallacitas & leuitas. { וָנִיתִּיק רִיק הַבְּהֵל } VANITĀ, mentere, choſe vaine & de nulle valent. I.T.A. Vanità, menzogna. GER. Erettelu iugenhaſſeget, u. tetſch, eriget. HISP. Vanidad. ANG. Vanitie, in conſtancie, lying. } Cic. lib. 3. Offic. Quòd ſi v.uperandi qui reticuerunt: quid de iſs exiſtimandum eſt qui orationis vanitatem adhibuerunt? Salluſt. Huic homini minor vanitas inerat, quam audacia. Tacit. lib. 15. Veniam quam ab imperatore acceperat, vanitate exitus corrupit. Seneca. c. 18. de Conſol. ad Polyb. Aliquid (lætus ſup.) à nobis natura exigit: plus vanitate contrahitur. Velleius; Turpiter deprehenſa eius vanitas. (i. calumnia.)

Vanitudo, intis, idem. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VANITUDO, in conſuetudine Qui conuincas. Pol ego vt rem video, tu inuentus vera vanitudine Qui conuincas. VANIDICUS, adiectiuum, Vaniloquus, mendax. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VANIDICUS, adiectiuum, Vaniloquus, mendax. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VANIDICUS, adiectiuum, Vaniloquus, mendax. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב }

Vaniloquus, adiectiuum, Vanos ſermones emittens, mendax. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VANILOQUUS, adiectiuum, Vanos ſermones emittens, mendax. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VANILOQUUS, adiectiuum, Vanos ſermones emittens, mendax. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב }

Vaniloquentia, a Vana & inanis loquacitas. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VANILOQUENTIA, a Vana & inanis loquacitas. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VANILOQUENTIA, a Vana & inanis loquacitas. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב }

Vano, as, vnico n, Antiquis in vſu fuit pro fallo. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VANO, as, vnico n, Antiquis in vſu fuit pro fallo. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VANO, as, vnico n, Antiquis in vſu fuit pro fallo. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב }

Vapor, oris, & vapor, Humor marinus vel terrenus extenuatus, an helius tenet. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VAPOR, oris, & vapor, Humor marinus vel terrenus extenuatus, an helius tenet. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VAPOR, oris, & vapor, Humor marinus vel terrenus extenuatus, an helius tenet. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב }

Vaporarium, arii, in hypocauſtis dicebatur, qua vapor, ſeu calor erumpibat. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VAPORARIUM, arii, in hypocauſtis dicebatur, qua vapor, ſeu calor erumpibat. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VAPORARIUM, arii, in hypocauſtis dicebatur, qua vapor, ſeu calor erumpibat. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב }

Vaporiferus, raturum, multos emittens vapores. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VAPORIFERUS, raturum, multos emittens vapores. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VAPORIFERUS, raturum, multos emittens vapores. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב }

Vaporo, ras, pennit, producta, aliquando neutrum eſt, Vaporem emitto. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VAPORO, ras, pennit, producta, aliquando neutrum eſt, Vaporem emitto. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VAPORO, ras, pennit, producta, aliquando neutrum eſt, Vaporem emitto. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב }

pro Calore temperate. Horat. I. Epiſt. 17. ſed vt veniens dextrum latus aſpicit ſol, læuum dulce ens curru fugiente vaporet. Deinde ſubiungit, Tempericm laudes, &c. Aliquando pro arefacere, exugere. Plin. l. b. 12. cap. 16. Quòd ſolidiores glebas diutius ſuſtineat, & ſuſpendat, vt ex ſolibus æſt. uis vaporatæ reſoluantur.

Vaporatio, onis, verbale, Vaporis excitatio. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VAPORATIO, onis, verbale, Vaporis excitatio. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VAPORATIO, onis, verbale, Vaporis excitatio. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב }

Vapidus, a, um, Plenus vapore, vel multos emittens vapores. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VAPIDUS, a, um, Plenus vapore, vel multos emittens vapores. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VAPIDUS, a, um, Plenus vapore, vel multos emittens vapores. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב }

\*Vapidè, Aduerbium Vapidè ſe habere ſolebat dicere Auguſtus pro Malè ſe habere. Suet. in eius vita. c. 87.

Vappā, x, Vinum vitioſum, cuius vis omnis euaporauit, adeò vt & ſaporem amiſerit & odorem. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VAPPĀ, x, Vinum vitioſum, cuius vis omnis euaporauit, adeò vt & ſaporem amiſerit & odorem. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VAPPĀ, x, Vinum vitioſum, cuius vis omnis euaporauit, adeò vt & ſaporem amiſerit & odorem. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב }

Vapulo, as, pen, cor. Veberor, cædor. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VAPULO, as, pen, cor. Veberor, cædor. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VAPULO, as, pen, cor. Veberor, cædor. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב }

Vapularis, Idem quod verberor, hoc eſt, qui continuè vapulat, vt apud Plaut. in Perſ. uſurpat. VAPULARIS, Idem quod verberor, hoc eſt, qui continuè vapulat, vt apud Plaut. in Perſ. uſurpat. VAPULARIS, Idem quod verberor, hoc eſt, qui continuè vapulat, vt apud Plaut. in Perſ. uſurpat.

VARDYL, a, u, uſurpat. Hiſpaniz ceterioris populi, in conuento Cluicenti quorum memini Plin. l. 3. c. 3.

Varico, Varicoſus, Varicus, Vide VARICES.

Vari, Qui intorſum pedes, vel crura obtorta gerunt. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VARI, Qui intorſum pedes, vel crura obtorta gerunt. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב } VARI, Qui intorſum pedes, vel crura obtorta gerunt. { וָנִיתִּיק חַבְּחָשֶׁחַ כֹּזֵב }























laudanda, qui vectoris quibusque nauigiis, non intermis-  
so nauigandi labore, longarum nauium cursum adæquauerunt.

**Vectura, z.** Non modò actum ipsam, hoc est, vectorem denotat, sed etiam mercedem, quæ pro vectura soluitur: vt puta pro nauis, siue equo meritorio. { *ἄρμα*. GALL. Voicture. ITAL. *Vettura*. GER. *Die fur/oder der furtlohn*. HIS P. *El nolito d'istete por el passaje*. ANG. *A carrying or conueighing*. } Varro lib. 2. cap. 7. de Re rustica, de equis boquens, Alij sunt idonei ad rem militarem, alij ad vecturam, alij ad admissuram, &c. Cic. *Attico lib. 1. Misimus*, qui pro vectura solueret. *Cas. 5. belli civilis*, Remiges, arua, tormenta, vecturæ imperabantur. [Plaut. *Asin. sc. 4. a. 2.* Ecquis pro vectura obui resoluit? ] Patere vecturam, est vehendo parare sibi lucrum. *Quint. Clallis nostra vecturam facit, & vicinarum ciuitatum copias introducit.* [ *Gellius cap. 3. lib. 5.* Vecturas onerum corpore factitare. ]

**Vectibilis, le.** { *ὀρεσις*. GALL. *Qu'on peut porter, ou charrier*. ITAL. *Che può essere portato & condotto*. GER. *Das man führen than*. HIS. *Que puede ser lleuado acuestas*. ANG. *That may be conueighed or caried*. } Seneca 3. *Naturalium questionum*, Aquæ medicatæ, & ob hoc ponderosæ, & ipsius insulæ, materia vectibilis.

**Vehiculum, vehiculi, Currus, vel plaustrum quo quid vehitur.** { *ἄρμα* *ἄρμα* *ἄρμα*. GALL. Chariot. ITAL. *Carretta*. GER. *Ein wagen/oder wagen*. HIS. *Carro para lleuar cargo*. ANGL. *A wagon or chariot wheron any thing is caried*. } Cic. pro Mil. Quid horum non impudentissimum? vestitus, an vehiculum? *Idem Attico lib. 10.* Ego vido vehiculum, si nauis non erit, eripiant me ex istorum paritudo. *Plin. lib. 7. cap. 56.* Vehiculum cum quatuor rotis Phryges inuenerunt, mercaturas Pœni. [ *Liuius* Iuncto vehiculo vi. *Plaut. Aulul. sc. 5. a. 3.* Salutigerulos pueros, vehicula quis (id est quibus.) vehar. *Idem ibid. [c. 3. a. 1.* Eburata vehicula, pallas, purpuram (sub, dotatæ mulieris.) Est autem vehiculi nomen generale, hæc sub se continens species, carpentum, cissum, carrum, curram, arceram, basternam, rhedan (vnde epirhedium) sarracum, petoritum, plaustrum, effedum, pilentum, liburnum, traham & vehiam.

**Vehicularis, re, Quod ad vehiculum pertinet, ἄρμα**, vt Equus vehicularis, & rotæ vehiculares. Hermogenianus *Digestorum li. 4. Tit. 4. lege 1.* Patrimonij sunt munera rei vehicularis, item nauicularis decemprimatus.

**Vehicularius, Qui vehiculum agit, auriga.** { *ῥαχέχάβ*. *ῥαχέχάβ*. } [Spartianus in Seuero: Vehicularium inuouens à priuatis ad fiscum traduxit.]

**Vehes, vehis, vel Vehis, vehis, Plaustrum, vel tanta fœni, stercoris, alteriusve materiæ quantitas, quanta in plastro vectera vna vehi potest.** { *ἄρμα* *ἄρμα* *ἄρμα*. GALL. Chariot ou tombereau à porter fiens & autres choses, ou vne charrette, tomberette, ou hudelec, soit de foin, de fiens ou autres choses. ITAL. *Carriola cont adinesca da condur via le sozzure, d'le sozzure condotte nella carriola*. GERMA. *Ein furtlohn wagen furtlohn* *ein laden sollt man eins mats furtlohn mag*. HIS. *Carretta para traer d'lleuar, d'el cargo*. ANG. *A cart, or a cart load of any thing, as of hay*. } *Plin. lib. 36. cap. 15.* Amplitudinem cauis eam fecisse producit, vt vehem fœni largè onustum transmitteret. *Columell. lib. 2.* Iugerum autem desiderat, quod spissius stercoratur, vehes quatuor & viginati: quod rariùs duodeuiginti. *Idem lib. 11. cap. 2.* Materia si roborea est, ab vno fabro dolari ad vnguem debet, per quadratos pedes viginati: hæc est (inquit) veh s vna.

**Veis, Veis, Plutarcho, Vrbs fuit Hetruriæ, non procul ab vrbe Roma, quam Camillus post decennale obsidionem per euniculos cepit.** { GER. *Der septen ein hertische Statt in Hetrurien nitte furt vom Rom g. legen.* } Tanta autem fuit vrbs huius claritas, tanta situs opportunitas, vt Romani exusta deformataque à Gallis vrbe, Veios potissimum delegerint, quod Romani imperij sedem transferrent: à quo inepto grauissimis Camilli concionibus ægrè sunt reuocati. Huius incolæ dicti sunt Veientes, Fabiorum clade notissimi. [ *Vide Gellium cap. 11. lib. 5. & Ouis. 3. Fab.* ]

**Veientanus, a, um, possessiuum: vt Vinum Veientanum. Horat. lib. 2. Ser. Satiy. 3.** Qui Veientanum festis portare diebus Campana solitus trulla, vappamque profestis. Veientana gemma. *Plin. lib. 37. cap. 10.* Veientana Italica, gemma est, Veius reperta, nigram materiam distinguente limite albo. *Memini huius gemma & Solinus ad finem octauis capitis.*

**Veius, s, Apud Romanos inter sinistra, seu noxia numina habebatur, quem non auxilij al. culus spe venerabantur: sed ideo tantum, nequid ipsis noxæ inferret. Huius simulacrum effingebatur spicula manu tenens, eaque minaciter intentans. Vnde quidam eundem cum Apolline esse putarunt, qui spiculis; hoc est, radiis suis multa morborum geuera immittit. Cic. 3. de Nat. deor. Quid Veioi facies? quid Vulcano?**

**Vel, Coniunctio plerumque distinctiua, idem significans quod aut. { *ἄρμα*. GALL. Ou, ou bien. ITAL. Ouero. GER. Entweder/oder. HIS. O. ANG. Or, ather. Cic. de Orat. Cui nostrum non licet res rusticas fructus causa, vel delectationis inuisere? Eadem plurimum venustatis habet geminata. Idem 2. de Natura deorum, In his vel asperitatibus rerum, vel angustiis temporum. Idem *Quint. fratri*, Sunt ista quidem vel magna, vel maxima. [ *Plaut. Men. sc. 3. act. 4.* Reposcis (pallam:) tibi habe: aufer vterque vel tu, vel tua vxor, vel etiam in oculos compingite, &c. ] Interdum copulatiua est: vt, Maximè me tibi amicum facit, vel virtus, vel doctrina tua, id est, tum virtus, tum doctrina. Interdum ponitur pro etiam. { *ἄρμα*. } [ *Tibull. li. 4.* Apra vel herbis, Apraque vel cautu veteres mutare figuras. (pro & vel etiam) *Ibid.* Pro te vel rapidas ausim maris ire per vadas. *Plaut.***

*Mostell. sc. 1. a. 2.* Cuius homini vel optimo, vel pessimo facile est facere nequiter. *Idem Plaut. sc. 3. a. 1.* Vel sex opperibo menses. *Idem Curo. sc. 2. act. 5.* Si vistribus bolis vel in chlamydem (sup. ludere.) *Idem Aulul. sc. 5. act. 3.* Vel legioni sat est. *Idem Mostell. sc. 1. act. 2.* Sed ea lege vt affigantur bis pedes, vel brachia. *Terent. in Andr.* Vel hoc quis non credat? *Virgil. in Æneid.* Vel Priamo miseranda manus. Interdum pro valde. *Cic. pro Murena*, Vel maximum bellum pop. Rom. cum rege Antiocho gessisse. Interdum pro maxime. *Cic. Trebat.* Quam morosa sint, qui amant, vel ex hoc intelligi potest. Interdum pro veluti. *Terent. in Hecyra.* Vel hic Pamphilus iurabat quoties Bacchidi. Interdum pro saltem. *Terent. in Phorm.* Postremò si nullo alio pacto, vel fenore.

**VEL, d, syllabum, Lybiæ oppidum in tractu Garamantum, à Cornelio Balbo in triumpho gestatum, vt refert Plinius libro 5. cap. 5.**

**Velabrum, Velamen, Velamentum, Velaria, Velatus, Vide Velo, as, in VELVM.**

**Velēs, itis, pen. genitiui corr. Miles leuis armaturæ, & expeditior ad cursum, propterea, quod grauib. armis non vteretur.** { *ῥαχέχάβ*. GALL. Cheual leger, homme de guerre armé à la legere. ITAL. *Cauall leggiero*. GER. *Ein ringer/oder bloffer tetragoedte*. HIS. *Cauallero armado de armas liuianas d'pocas*. ANG. *A skirmisher, a souldier that wearth harnesse for skirmishing*. } Alij velites dictos putant quasi velatos, quod vestiti essent potius quam armati. Alij velites à celeritate dictos putant, quasi volites, o in e mutato. Alij rursus dicitur *Velites*, hoc est, à iaculando, quod iaculis potissimum & fundis pugnarent. *Liu. 6. bell. Pun.* Et vbi ad coniectum teli ventum est, signo dato velites desiliunt. *Quid. in Ibin*, Vtque petit primo plenum flueuatis arenæ Nondum calfacti velitis hasta solum. Refert *Ælianus* ordinem pedestrem in militia diuidi trifariam: in armatos, quæ grauis armatura dicitur: & velites, qui leuis: mē omnium armantur: vnde & expediti nuncupantur. Non enim ocreas, aut loricas induunt, sed tantum iaculis, & fundis vuntur. In tertio ordine sunt petati: à pelta dicti, quod scutum est paruum, & leue. Hi medij erant inter grauem armaturam & leuem.

Quoniam vèd hoc genus militum non stataria pugna cum hoste: congregiebatur, vt hastati, aut triarii, sed leuib. tantum præliis, idque ferè eminus, hostem lacelebant, quoties visum esset, aut fuga se subducentes, aut in equos insilientes: factum est, vt homines leues & inconstantes, velites dicamus. *Cic. ad Patrum lib. 9. Epist.* Me autem à te, vt securam velitem, malis oneratum esse, non molestè tuli. [ *Liuius lib. 38.* velites describit: *Item Valer. cap. 1. lib. 2.* ]

**Velitaris, re, Quod ad velites pertinet.** { *ῥαχέχάβ*. GALLIC. Appartenant à cheual leger. ITAL. *Pertinente à caual leggiero*. GERMA. *Das zuringer/oder bloffen tetragoeden gehört*. HIS. *Pertenescente à tal cauallero*. ANG. *Pertinings to skirmishers*. } vnde velitaria arma. *Sallust. in Iugurth.* P. aerea iere sagittarij & cohors Peligna cum velitaribus armis, itineris properandi causa: neque id secus atque aliis armis aduersum tela hostium, quod ea leuia sunt, muniti erant. *Liuius 6. bell. Pun.* Et seiprena iacula quaternos longa pedes data, præfixa ferro, quale hastis velitaribus inest.

**Velitor, pen. cor. Leui pugna congregior, more velitum, quorum officium est prælium eminus iaculis & fundis auspicari.** { *ῥαχέχάβ*, *ῥαχέχάβ*. } Per translationem accipitur pro iacari, & verbis pugnare. { *ῥαχέχάβ* *ῥαχέχάβ* *ῥαχέχάβ*. } *GALL.* Debate contre vn autre, tanser l'vn l'autre. ITAL. *Contendere vno contra l'altro, tassar vno l'altro*. GER. *Spaderen/ mit worten streiten*. HIS. *Contender con otros*. ANG. *To skirmish or chide one against another*. } Nam à verbis plerumque ad manus solet deueniri: sicut à Velitibus ad milites grauis armaturæ. *Plaut. Menæhm. [sc. 2. a. 5.]* Nescio quid velitari estis inter vos? *Gell. lib. 6. cap. 11.* Cum iniquatissimis hominibus non est conuicio decertandum, neque maledictis aduersum impudentes & improbos velitandum: quia tantisper similis & compar eorum fias, dum paria & consimilia dicas, atque audias.

**Velitatio, onis, verb. Leuis pugna & digladiatio, & verborum probroforum obiectio.** { *ῥαχέχάβ* *ῥαχέχάβ* *ῥαχέχάβ*. } *GALL.* Leger combat, escarmouche, debat, noise. ITAL. *Contesa leggiera*. GER. *Ein wortschreibet/etwa sand da man d'offe wort gegen einander außspricht*. HIS. *Obra de contender aspi. p. lea ligera*. ANGL. *A skirmishing and chiding*. } *Plaut. in Asin.* Verbis velitationem fieri, compendio volo.

**Velitatum, Aduerb. S. significat, Per saltus & interualla: quod velites pugnando, saltibus vtantur.** *Sisenna lib. 1. histor.* Nos vna & stare in Asia & Græcia gesta idcirco contentia literis mandatumus, ne velitatum aut saltuatum scribendo, lectorum animos impediremus. Quidam legunt, *vellicatio*. [ *Vide Gellium cap. 5. lib. 11.* ]

**VELIA, s, Stephano. Lucaniæ oppidum, in sinu Pæstano conditum à Phocensibus, antea *Veia*, dicta, & incolæ ipsi, Eleata.** Est præterea Velia Romæ collis editior, in quo quum Valerius, qui postea Publicola dictus est, domum ædificare veller, apud plebem in suspicionem venit aff. Atque dominationis, quod in editiore loco veluti arcem quandam ad opprimendam libertatem constitueret. Quare intellecta Valerius, postquam plebi in concione se purgasset, iussit materiam omnem ad radicem Velæ transferri, domumque illam, quam in summo colle instituerat, in imo Velæ pede ædificauit. *Vide Liuium lib. 1. ab Vrbe.* Hunc autem collem dictum volunt Veliam, quasi veliam, quod ibi pastores lanam vellere soliti fuerint. Vnde Velius adiectiuum: vt Velina regio, quæ circa palatium erat. *Velius,*



**GAL.** Veneux, plein de veines. **ITA.** *rien de vene.* **GERMA.** *Udetrecht.* **HISPAN.** *Lleno de venas.* **ANGLIC.** *That hath many and great veins.* **Plinius lib. 12. cap. 13.** Amomi vna in vfu est, frutice venolo. **Transfertur** etiam ad alia, vt ad orationem, quæ tanquam corpus constituitur, quod succum & sanguinem habet, & venas, & ossa, & nervos, & carnem, & tores, & robur, & colorem, decorumque. **Vnde a Persio dicitur liber venosus, pro aspero, duro & horrido, quum ait Sat. 1.** Et nunc Brisei quem venosus liber Acci. Sunt quos Pacuvius, & verrucosa moretur Antiopti.

**Vēnabulum, li.** Telum quo venantes vtuntur, aciei longissimæ, apud nos cornibus hinc & inde extantibus. **Plinius lib. 12. cap. 13.** **Vn** cspicu, vouge, ou gouge. **ITAL.** *Spedo da caccia.* **GERMA.** *Ein jäger spieß.* **HISPAN.** *Vinable, arma de monter.* **ANG.** *A dart that hunters use.* **Mart. lib. 14.** Si directa geres longo venabula rostro, hic brevis in grandem cominus ibit aprum.

**Vēnāfrum, penultima proacta.** **Virg.** *Viridique certat bacca Venafro.* **Horat. 2. Car. Ode 6.** -Viridique certat bacca Venafro.

**Vēnāfranus, adiect. vt Ager Venafranus, oleum Venafranum, quod & Venafranum dicitur absolute.** **Iuue. Sat. 5.** Ipse Venafrano picem perfundi.

**Vēnālis, & hoc le, Venalitiarius, Venalitius, vide VENBO.**

**Vēnāria, insula est in mari Tusco: vt scribit Plin. lib. 3. cap. 6.**

**Vēnāticus, vide VENOR.**

**Vēndico, as, pen. cor. Assumo, as, fer. bo, & mihi tribuo.** **Plinius lib. 12. cap. 13.** **GAL.** *S'attribuer quelque chose, & en faire son propre.* **ITALIC.** *Attribuisi, appropriar qualche cosa.* **GERMAN.** *Zuegnen, zu zuschreiben.* **HISPAN.** *Vsurpar o apropiar a si.* **ANG.** *To clayme or chalenge to him self.* **Plin. Epist. 47.** Quam curam, etiam si non mandasses, vendicalem. **Cic. pro Arch.** Homerum Colophonij ciuem esse dicunt suum, Chij suum vendicant, Salaminij repetunt, Smyrnaei vero suum esse confirmant. **Ouid. 4. de ponto eleg. 1.** vendicat vt Calais laudem quos non equorum. **Cic. 1. Offic.** Quoniam in eo studio ætatem consumpsisti, si id mihi assumo, videor id meo iure quodammodo vendicare. **Idem eodem lib.** Non nobis solum nati sumus, ortuque nostri partem patriæ vendicant, partem amici. **Ouid. 4. Fast.** Quem venos iniecit vendicat alma manu.] **Interdum ponitur pro libero & eximio.** **Cic. de Natur. deor.** Solutus & in libertatem vendicatur. **Idem pro Sylla.** Sed me neque honoris neque ætatis exultatio vendicat à labore.

**Vēdicator, vendicatoris, gen. plur. Cornelius Tacit. lib. 7.** Famæ nec incuriosus nec vendicator.

**Vēndo, dis, ex venum & do, secundum Apuleium, abiectionis & m.** Et constituitur cum ablativo, si exprimitur pretium rei, quæ venditur, vel cum genitiuis pluris, minoris, tanti, quanti, & eorum compositis substantiis acceptis. **Plinius lib. 12. cap. 13.** **GALL.** *Vendre.* **ITAL.** *Vendere.* **GERMAN.** *Vertausen.* **HISPAN.** *Vender.* **ANGLIC.** *To sell.* **Plaut. Capt. sc. 2. a. 1.** Qua si fundum vendam meis me addicam legibus. **Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.** Argentum accipi, dote imperium vendidi. **Plaut. Men. sc. 3. a. 2.** Em e die cæca olium, id vendito oculata die. **Velleius 1. c. 3.** Vendente Rempub. Consule Antonio. **Item Vendere operam.** **Quint.** Et Vendere pro locate. **Cic. 3. Verr.** **Plaut. in Mercat.** Viginij minis opinor posse me illam vendere. **Cic. 3. Offic.** Vendo meum non pleris quam cæteri, fortasse etiam minoris, quum maior est copia. **Velleius:** Dobitante Lentulo quanti se venderet (Antonius.) **Quod si addatur substantiua, statim in ablativos resoluuntur.** Et sic non dicimus. Quanto vendidisti, sed quanti ita non dicimus, Quanti pretij vendidisti, sed quanto pretio. **Varro** tamen ablativo vsus est sine substantiua, quum ait, Veniunt propter penuriam magno. Et sanè rectè, quum non sit ex quatuor illis exceptis, tanti, quanti, pluris, minoris. **Huius compositum est, Diuendo.**

**Vēnditor, oris, Qui vendit.** **Plinius lib. 12. cap. 13.** **GALL.** *Vendeur.* **ITAL.** *Venditore.* **GERMA.** *Ein vert. offer.* **HISPAN.** *Vendedor.* **ANG.** *He that selleth.* **Cic. 3. Offic.** Vt nequid omnino quod venditor norit, emptor ignoret.

**Vēnditio, onis, Actus vendendi.** **Plinius lib. 12. cap. 13.** **GAL.** *Vente, vendition.* **ITAL.** *Vendita.* **GER.** *Ein käuff oder vertausung.* **HIS.** *Obra de vender.* **ANG.** *Selling.* **Cic. pro Rosc. Amer.** Ostendit, si subblata sit venditio bonorum illum pecuniam grandem amissuram.

**Vēndito, as, Sepe, seu continuè vendit.** **Plinius lib. 12. cap. 13.** **GALL.** *Vendre souuent, ou continuellement.* **ITAL.** *Vender spesso.* **GERMA.** *Offtet außen.* **HISPAN.** *Vender amenudo.* **ANGLIC.** *To sell often.* **Plin. lib. 12. cap. 13.** Hæc est quam Aristophanes Euripidi poetæ obiicit ioculariter: matrem eius, ne olus quidem legitimum venditasse, sed scandicem. **Quintilian. Liv. 4. d. 3.** Venditare operam suam.

**Pro** prostituere se. **Plaut. Milit. sc. 1. a. 2.** Non ego possum, quæ se ipsa venditat turarier (id est quæ venalem se prostituunt.) **Plaut. Curc. sc. 1. a. 4.** In Tusco vico lunt homines qui se venditant.] **Quod venditare se cuiquam, cum dauo, per assertionem operam suam vltro spondere, & quasi venalem se ostentare.** **Idem Plin. lib. 12. cap. 13.** **ANG.** *To vendit much.* **Cic. Attic. lib. 8.** Quomodo autem se venditant Cæsari? Id est, quomodo se in chentelam Cæsaris tradunt, & in eius partes adiungunt. **Liv. 3. ab Vrbe.** In foro volitare, per illos se plebi venditare, donec collegæ quoque, &c. **Velleius:** Venditans se Senatui.]

**Vēnditare, interdum est venale habere, inquit Budæus. Plin. Epist. 24.** Tranquillus concubernalis meus vult emere agellum, quem

venditare amicus tuus dicitur. **Venditator, oris: Gellius cap. 4. lib. 18.** Iactatorem quempiam & venditorem Sallustianæ lectionis irriti. **Idem apud eundem ca. 14. lib. 5.]**

**Venditatio, nis, verbale, Ostentatio.** **Plinius lib. 12. cap. 13.** **GALL.** *Vanterie & ostentation.* **ITALIC.** *Auanzamento di qualche cosa.* **GERMAN.** *Spiegeln, herfürbringen umb ruhme willen.* **HISPAN.** *Obra de mostrar algo à vana gloria.* **ANG.** *Vanquing and forth shewing of him self.* **Cic. 2. Tusc.** Quoties mihi quidem laudabil ora videntur omnia, quæ sine venditatio- ne, & sine populo teste fiunt.

**Venditarius, a, um, Venalis.** **Plinius lib. 12. cap. 13.** **GALLIC.** *Venal, mis en vente.* **ITAL.** *Cosa posta in vendita.* **GERMAN.** *Seil.* **HISP.** *Cosa que esta puesta para vender.* **ANGLIC.** *That is to be sold.* **Plaut. in Sisch.** Neq; aliud quicquam, nisi quod hoc habeo pallium, Præter vnam linguam quoque etiam venditarem.

**Vendax, cis, Qui facit, seu libenter vendit.** **Emax, qui procliuus est ad emendum.** **Plinius lib. 12. cap. 13.** **GAL.** *Grand vendeur, qui aime à vendre ou vend beaucoup.* **ITAL.** *Disposto à vendere, gran venditore.* **GER.** *Vertausig, bet gern vertausit.* **HISP.** *El que mucho vende.* **ANG.** *A great seller.* **Caro de Ro rust. cap. 2.** Patrem familiæ vendacem, & non emacem esse oportet.

**Vendibilis, le, Quod facile vendi potest, probabilis.** **Plinius lib. 12. cap. 13.** **GALLIC.** *Vendible, qui est de bonne vente.* **ITAL.** *Cosa facile da vendere.* **GERMAN.** *Vertausig.* **HISPAN.** *Cosa que se puede bien vender.* **ANG.** *That is easily sold.* **Cic. in Ral.** Accedunt salicita ad Minturnas: adiungitur etiam illa via, vendibilis Herculeæca multarum deliciarum, & magnæ pecuniæ. **Colum. lib. 7. cap. 6.** Dum possit esse vendibilis. **Horat. 1. Epist. 17.** Indotata mihi soror est, pauper-cula mater: Et fundus nec vendibilis, nec pacere firmus. **Ouid. 3. Amor. Eleg. 11.** Vendibilis, culpæ puella mea est.

**Per translationem ponitur pro populari, & vulgo grato.** **Cic. de Amic.** Tamen illius vendibilem orationem religio decorum immortalium vobis defendentibus facile vincebat. Id est, plausibilem, & all. Etibilem. **Aliquando pro vulgari.** **Cic. de Clar. Orator.** Horum ætati propè coniunctus. **L. Gellius,** non tam vendibilis orator, quam vt nesciens quid ei deesset.

**Vēndi, Populi feri, in Germaniæ, & Sarmatiæ confinio.** **Tacit. de Moribus Germ.**

**Vēnenum, ni, {ΠΟΝΗΜΑΤΟΣ (vel) ΠΙΤΤΟΣCH.** **GAL.** *Venina, poison, boiquen.* **ITAL.** *Veneno, vifcio.* **GER.** *Biff.* **HISPAN.** *Ponçomum à purga.* **ANGL.** *Venim, poyson.* **Vocabulum medium est.** **Gellius cap. 9. lib. 12.** Iquod tam in bonam, quam in malam partem sumi potest: quemadmodum & φαρμακον apud Græcos. **Vt** trunque enim generale est ad ea omnia, quæ naturam eius, cui ipsa admouentur, possunt commutare. **Vnde etiam salutaria medicamenta, venena dici possunt.** **Qui igitur venenum dicit (inquit Caius Iuriscultus de verbor. sign.)** adiecit debet, vt vtrum bonum an malum. **Hæc tamen venenum vix aliter quam in deteriorem partem accipitur, pro deleterio.** **Plaut. Pseud. sc. 2. a. 3.** Medicamento & venenis suis Medea fecit ex sene adolescentulum. **Ouid Eleg. 1. lib. 4. Trist.** Imbutaque tela veneno. **Cic. in Catil.** Qui sicis vibrare, & spergere venena didicerunt. **Idem de Clar. Orat.** Fuit suspicio Themistoclem veneno sibi mortem conscivisse. **Plin. G.** Ibanum aduersatur venenis maximè toxicis cum myrta & vino.

**Quod venenum quid; & eius genera vide apud Quintil. Declamat. 246. & 350.]** **Color quoque qui à vestibus habbitur, quo vel lane medicantur, per quandam similitudinem venenum appellatur.** **Virg. 2. Georg.** Alba nec Assyrio fucatur lana veneno. **Ponitur aliquando venenum pro arte malefica.** **Cic. in Orat.** Quum sibi venenis ereptam memoriam diceret, id est, magica arte vel alia malefica, inquit Budæus.

**Vēnēnarius, rij, Qui parat, vel conficit aut vendit venena.** **Plinius lib. 12. cap. 13.** **GALL.** *Empoisonneur.* **ITAL.** *Auvenenatore.* **GER.** *Ein giftschmer, giftbreiter.* **HISPAN.** *El que dispone, o vende ponçomas.* **ANGLIC.** *That maketh or selleth poysonne.* **Apuleius,** Qui venenarium accular, scrupulosius cibatur: qui furem arguit, qui custodit. **Sueton. in Nerone, cap. 33.** Britannicum veneno aggressus est: quod acceptum à quadam Locusta venenariorum indice, quum opinione tardius cederet, &c.

**Vēnēficus, ci, {ΠΟΝΗΜΑΤΟΣ (vel) ΠΙΤΤΟΣCH.** **GAL.** *Empoisonneur.* **ITAL.** *Chi auenena o incanta.* **GERMAN.** *Ein vtgâber mit gift, giftbreiter.* **HISPAN.** *El que haze echivo.* **ANGLIC.** *He that poysoneth or useth sorcerie.* **Et Venefica, Qui & quæ venena conficit, & qui incantationibus, & cæteris malis artibus vitæ.** **Plaut. Amphur. sc. 1. a. 4.** Nescio quis præstigiatior aut veneficus hanc exeat tibi familiam. **Plaut. Pseud. sc. 2. a. 3.** faciam te vt Medea Peliam. **Tu igitur Veneficus.** **Plaut. Mostel. sc. 3. a. 1.** Vt fauces prehendam veneficæ illi (id est lenæ.) **Cic. in Catil.** Quis tota Italia veneficus. **Idem 13. Philipp.** Nimirum rectè veneficum appellas, à quo tibi præsentem pestem vides comparatam. **Idem,** Veneficum audes appellare eum vitum, qui tuis veneficiis remedia inuenit? **Ouid. Epist. 6.** Barbara narratur venisse venefica tecum.

**Hinc triuenefica, id est, excellens venefica.** **Plaut. Muffas ad huc, triuenefica?** **Veneficus, adiect.** **Plinius lib. 12. cap. 13.** **GALL.** *Empoisonne.* **ITA.** *Chi auenena.* **GER.** *Giftschmer.* **HISPAN.** *Cosa que haze echivo o ponçomas.* **ANG.** *That poysoneth or us venimous.* **Vt Veneficus aspectus, id est, veneno inficiens.** **Plin. lib. 12. cap. 3.** Hominum monstrificas naturas, & veneficos aspectus plenius diximus, &c.

**Vēnēficium, cij, Veneficij artificium, erimen veneni.** **Plinius lib. 12. cap. 13.** **GALL.** *Empoisonnement, sorcerie.*



nem vela facere, accipitur pro eo quod est toto conatu rem aliquam aggredi. *Cicero. 4. Tusc.* Vtrum igitur maus? statimne nos vela facere, an quasi e portu egredientes paulum remigare. ¶ Permittamus vela ventis, dixit *Quintus in Præf. Instit.* hoc est; editionis anticipem euentum, vtrunque cadet experiamur. ¶ Velis, equisque, id est, omni conatu, & mari, terraque. *Cicero. 3. Offic.* Quibus obsolescens Epicurus eiusdem ferè adiutor, auctorque sententiæ. Quum his velis equisque (vt dicitur) si honestatem tueri ac retinere sententia est, decertandum erit. ¶ Velis, remisque. Idem *Cicero. 3. Tusc.* Terra enim res est, misera, destitabilis, omni contentione, velis (vt ita dicam,) remisque fugienda. *Vide in Chil. Erasmi.*

**Velifico, as, vole, nauo go, vela facio.** { *ἰσὺδ ἐπιμαί.* G A L. Voguer, nauiger à voile desployé. I T A L. *Nauicare à vela despiegate.* G E R M. *Sägten/ mit sägten hinfchiffen.* H I S P. *Nauegar haziendo velo.* A N G. *To mak'uailes or courteins, to sayle with a sayle.* } *Plin. lib. 9. c. 33.* Per summa æquora velificans. *Frop. lib. 4. Eleg. 10.* Nauta per vrbanas velificabat aquas.

**Velificor, passiuum. Inuenal. Satyr. 3.** Velificatus Athos, & quicquid Græcia mendax Audet in historia, id est, circumnavigatus. ¶ Legitur & velificari, deponens: vt Velificari honori suo, id est, velis, remisque honori, & dignitati operam dare. *Cicero de Lege Agraria.* Quod si quis vestrum spe ducitur, se posse in turbulenta ratione honori velificari suo, &c. hoc est, euadere ad summos honores, non virtute & maiore gloria, sed violenta quadam ratione, vt solet fieri ab his, qui quascunque fortunas temere experiantur velis in altum elatis, nullo consilio quicquam facientes.

**Velificatus, a, um, participium. Propert. lib. 2. Eleg. 29.** Vna ratis fati nostros portabit amores Cæcula ad infernas velificata rates.

**Velificatio, onis, verbale, Ipse velificandi actus.** { *ἰσὺδ ἐπιμαί.* G A L. Voguement, ou navigation à voile desployé. I T A L. *Essa nauicare à velo.* G E R M. *Schiffung mit sägten.* H I S P. *Nauigamiento haziendo vela.* A N G. *A sayling.* } *Cicero ad Lentul. lib. 1.* Quum vero id possis mutata velificatione assequi: stultum est cum tenere cum periculo cursum, quem ceperis.

**Velifer, ra, rum, Ferens velum.** { *ἰσὺδ ἐπιμαί.* G A L. Qui porte voile, voilé. I T A. *Che porta vela.* G E R M. *Das ein sägten trägt.* H I S P. *Cosa que siene à irae velas.* A N G. *That beareth a sayle or vaile.* } vt *Carina* vclifera. *Ouid. 15. Meta.* Huc vbi veliferam nauatã abertere carinam, &c. *Malus velifer. Valer. Flac. 1. Argon.* Pallada velifera quærentem brachia malo.

**Velificus, adiectiuum, ἰσὺδ ἐπιμαί.** vt Velificus sursum, qui velis sit. { *ἰσὺδ ἐπιμαί.* G A L. Le cours d'vne nauire à voile desployé. I T A L. *Corso di naua à vele spigate.* G E R M. *Die schiffart mit außgespanten sägten.* H I S P. *Corrida di naua haziendo vela.* A N G. *The course of a sayling shipe.* } *Plin. lib. 13. ca. 11.* Noctis denique velifico nauigij cursu. Idem *lib. 9. c. 17.* Complures autem totam ipsius longitudinem XL. dierum noctiumque velifico nauium cursu determinauere.

**Veliolus, a, um, penultima correpta, Propriè est nauium epitheton, quæ vt alis aues: ita velis quodammodo volitare videntur.** { *ἰσὺδ ἐπιμαί.* G A L. Qui nauige à voile, volant & courant à voile. I T A. *Chef nauica à vela.* G E R M. *Das mit den sägten dahâr fährt. ais obe fluge.* H I S P. *Cosa que buela à nauiga con velas.* A N G. *That sayleth.* } *Ouid. 4. de Pontio Eleg. 5.* Et freta veliolas non habitura rates. *Virg. 1. Aeneid.* ad mare ipsam transtulit, Despicens mare veliolum, terrasque iacentes.

**Veliolantes naues. Cic. 2. 4. de Diuin. ἰσὺδ ἐπιμαί.**

**Velo, las, per simplex l, Tego, operio.** { *ἰσὺδ ἡταιῶν ἡσὺδ ἡταιῶν ἡσὺδ ἡταιῶν.* G A L. Voiler, couvrir, cachet. I T A. *Coprire, nascondere.* G E R M. *Bedecken.* H I S P. *Cubrir con velo, esconder.* A N G. *To couer to hid, to drawe à courteine ouer.* } *Cic. pro domo sua.* Tu, tu, inquam, capite velato, concione aduocata. *Virg. 3. Aeneid.* Et capita ante aras Phrygio velamur amictu.

¶ Nonnunquam ponitur pro vestire, iaducere, &c. *ἰσὺδ ἐπιμαί.* *Ouid. 3. de Arte.* croceo velatur amictu. *Plaut. Muliæbri velatus toga.* Hinc velati olim dicebantur, teste *Festo*, qui postea literis aliquot immutatis velites appellati sunt, quod l vestiti, non armati, exercitum sequebantur. [ *Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.* Aliaque velantur fortasse palatia fertis. *ibidem Eleg. 3. lib. 3.* - apposita velatur ianua lauro. ] ¶ Nonnunquam pro celare, abscondere *ἰσὺδ ἐπιμαί.* *Plin. in Paneg.* Agentibus tibi gratias, nihil valendum est. [ *Sueton. in Tiber. cap. 12.* Velate ignominiam. ] ¶ Hinc velanda corporis, pro pudendis posuit idem *Plinius Epist. 110.* Velata manus, id est, velamenta supplicum præferentes. *Plaut. in Amphit.* Velatis manibus orant: ignoscamus peccatum suum. ¶ Composita huius verbi sunt *Aduelo*, euelo, deuelo, præuelo, & reuelo: quorum significata vide suis locis.

**Velatus, ta, tum, participium. Velo ornatus, tectus & opertus.** { *ἰσὺδ ἡταιῶν ἡσὺδ ἡταιῶν.* G A L L. Couvert, voilé, caché. I T A L. *Coperto, velato.* G E R M. *Bedeckt / verbündt.* H I S P A. *Cubierto con velo.* A N G L. *Couered with a loth, hidde.* } *Cicero 2. de Natura deorum,* At vero apud maiores tanta religionis vis fuit, vt quidam Imperatores etiam seipos diis immortalibus, capite velato, verbis certis pro Republica deuouerent. *Virg. n. Aeneid.* Iamque oratores aderant ex vrbe Latina, Velati ramis oleæ. *Vbi Seruius* Velati, instructi, & ornati. Id est, in manibus oliuæ ramos tenentes. [ *Velleius: Velato capite clarum corpus Scipionis Aemiliani contra morem. Plin. Amph.* Velatis manibus &c. (legati) orant, &c. *Ouid. lib. 6. Fast.* Ec pe de velato non adenda palus. ] *Cætera vide in verbo VBLO,*

**Velamen, inis, Operimentum, tegmen, vestis.** { *ἰσὺδ ἡταιῶν ἡσὺδ ἡταιῶν.*

*ἡσὺδ ἡταιῶν ἡσὺδ ἡταιῶν ἡσὺδ ἡταιῶν.* G A L L. couverture de quelque sorte qu'elle soit. I T A. *Ogni sorte di coperta.* G E R M. *Ein deckt/bedeck.* H I S P. *El velo, toda cobertura.* A N G L. *That covereth any thing, a coverlet.* } *Virgilius 1. Aeneid.* Et circumtextura croceo velamen acantho. *Ouid. 6. Metamorph.* - velamina Progne Diripit ex humeris auro fulgentia lato: Induaturque aras vestes. Idem 2. *Fast.* Nymphæ velamina ponunt.

**Velamentum, ti, Tegmen, operimentum, tunica, inuolucrum.** { *ἰσὺδ ἡταιῶν ἡσὺδ ἡταιῶν ἡσὺδ ἡταιῶν.* G A L. Toute sorte de couverture. I T A L. *Ogni sorte di coperta.* G E R M. *Ein Deckt/bedeck.* H I S P. *Toda cobertura.* A N G L. *All kind of thing that covereth.* } Vnde testiculorum tunica, velamenta à *Celfo* appellantur. ¶ Velamenta item à Romanis dicebantur, quæ Græci vocant *ἰσὺδ ἡταιῶν*, hoc est, ea quæ supplices misericordiam monendæ causâ præferant: cuiusmodi erant rami oleæram vitis obuoluti. *Liuius, Oratores* à Romanos cum infulus, & velamentis miserunt. [ *Idem Liuius li. 5. dec. 4.* Velamenta supplicum tenere. ] *Ouid. 3. Metamorph.* velamenta manu prætendens supplice, &c. *Tacit. lib. 19.* Mox velamenta & infulas pro muris ostendunt. [ ¶ Velamentum oculos pontificis à funere arcebat. *Senec. cap. 15. de Consol. ad Marcianam.* ]

**Velaria, rum, vela erant, quibus theatrum superne tegebatur.** ¶ Item theatrum ipsum, ab ubi locus velis tectus. { *ἰσὺδ ἡταιῶν ἡσὺδ ἡταιῶν.* G A L L. Lieu couuert de voiles ou tapisseries. I T A L. *Luoco coperto de vela.* G E R M. *Ein ortz mit ihâdcken verhenet.* H I S P. *Lugar cubierto de velas.* A N G. *Courtaines.* } *Inuen. Sat. 4.* Et pueros hinc ad velaria raptos.

**Velabrum, b, i, pen. prod. ἡσὺδ ἡταιῶν.** Locus in vrbe iuxta Auentinum montem, in quo vela obtendeantur, sub quibus oleam & similia vendebantur. [ Vnde dictum sic docet *Plutarch. in Romul.* nempe à velatura. i. vectura. *Plaut. in Capto.* Quasi in velabro olearij. ] *Idem Plaut. Cure. sc. 1. a. 4.* Tu velabro piftores, aruspices. ] *Suetonius in Cæs.* Gallici triumphis diè velabrum præteruehens pedè curru excussus est, axe defracto. *Horatius 1. Serm. Satyr. 3.* Cum scurris factor, cum Velabro omne maclum manè donum veniant. *Cic. Brut. lib. 15.* In eoque sum maiorum exemplum secutus, qui hunc honorem mulieri Laurentiæ tribuerunt, cuius vox Pontifices ad aram in Velabro facere solentis.

**Velabrensis, velabrense. Mart. lib. 11.** vel Velabrensi massa recocta foco. ¶ Velabrensis caseus, qui in velabro conficiebatur, cunctis præferendus. *Mart. lib. 13.* Non quencunque focum: nec fumum caseus omnem, Sed Velabrensem qui bibit, ille sapit.

[ Velatura. i. vectura, vnde velabrum: *Plutarch. in Romul.* ]

**Velut, & veluti.** Sicut, quemadmodum. { *ἰσὺδ ἡταιῶν ἡσὺδ ἡταιῶν.* G A L. Comme, ainsi comme. I T A. *Si come.* G E R M. *Etich wie als.* H I S P. *Asi como.* A N G L. *As, lik as.* } *Cicero 2. de Fin.* Non eloigia monumentorum hoc significat, velut ad portam. *Idem de Arusp. Resp.* Si conabitur, eius conatum refutabo, velut hesternodie. ¶ Eiusdem significatio, onis est veluti. *Cicero 1. de Natur. deor.* Bestiæ quæ gignantur in terra, veluti crocodili. Quomodo autem hæc differant à quasi, ceu, & tanquam, fusè explicat *Valla li. 2. cap. 36.*

**Vena, æ, Conceptaculum sanguinis misti, confusique cum spirite naturali, in quo, vt ait *Gellius lib. 18. cap. 10.* plus sanguinis, minus spiritus.** { *ἰσὺδ ἡταιῶν ἡσὺδ ἡταιῶν.* G A L L. Veine. I T A L. *Vena.* G E R M. *Eto blutader.* H I S P. *La vena proprio lugar de la sangre.* A N G L. *A vein.* } *Plin. lib. 11. cap. 37.* Inter hos latent arteriæ, id est, spiritus tenuæ. His innatant venæ, id est, sanguinis riuji. Vena suapte vi immobiles sunt, & sanguinis tantum mittendi gratia explorantur. Arteriæ autem motu, atque pulsu suo habitum, & modum febrium demonstrant. Super arterias locantur venæ, præterquam in dorso, in quo magna arteria, quæ Trachia dicitur, est posita super venam, [ *Vide Gell. c. 10. lib. 8. de discrimine venæ & arteriæ.* ] ¶ Vena tamen aliquando pro arteria ponitur. *Cels. lib. 2. c. 6.* Venis enim credimus, fallacissimæ rei, quia sæpe istæ leniores, celeriores sunt & atate, & sexu, & corporum natura. *Ouid. 10. Met.* Saliunt tentatæ pollice venæ. *Cicero de Fato,* Si cui venæ sic mouentur, is habet febrem, &c. ¶ Incidere venam dixit *Cicero de Arusp.* pro eo quod est scalpello venam aperire, *ἰσὺδ ἡταιῶν*, & quod vulgò dicimus, sanguinem mittere. *Velleius Venas sibi incidere.* Venam solvere militi ignominia causa: *Gellius cap. 8. lib. 10.* Concidere venæ dicuntur à *Celfo l. 3. c. 6.* quando arteriarum pulsus languidus sit. ¶ Tenere venas cuiusque generis hominum atatis, ordinis, &c. dixit *Cicero de Orat.* pro eo quod est vniuersiusque naturam per noscere, & ingenium. \* Peioris venæ æuum, id est, seculum ferreum. *Ouid. 1. Metamorph.* Procinus itrupit venæ peioris in æuum Omne nefas, fugere pudor, verumque, fidèlique. ¶ Venæ quoque de arboribus dicuntur. *Plin. lib. 16. cap. 38.* In quarundam arborum carnibus pulpæ, venæque sunt. ¶ Ponitur aliquando vena pro ingenio hominis ad aliquid scribendum apto. *Inu. Sat. 7.* Sed vatem egregium, cui non sit publica vena, &c. hoc est, ingenium vulgare, & rude, commune cum aliis. [ *Ouid. Eleg. vlt. lib. 3. Trist.* Cuius (ingenij) fons infœcundus, paruaque vena fecit. *Quin.* Vena ingenij tenuis. ] ¶ Per translationem quoque venæ, in terra dicuntur subterranei meatus, per quos vinda manat, aut alius liquot. *ἰσὺδ ἡταιῶν ἡσὺδ ἡταιῶν.* *Hircius 4. belli Alex.* Omnia enim litora naturaliter aque dulcibus habere venas. ¶ Venas quoque argenti, & venas auri dicimus. *Cic. 2. de Nat. deor.* Nos æris, argenti, auri venas penitus abdita inuenimus, &c. [ *Quintilla.* Tenui venula per calculos fluere. ]

**Venofus, a, um, Quod est venis turgentibus plenum.** { *ἰσὺδ ἡταιῶν ἡσὺδ ἡταιῶν.* G A L.



dusque astitissent, petens precibus, ut contra intueri fas esset. Abi, nuncia, inquit, Romanis, &c.

Venerandus, a, um. Venerabilis, colendus. { נכבד nischbaddh. וראוי לאהבה, מענין, מעבודתו. GAL. Venerabile, digne d'estre revereré. ITAL. Venerabile, digno di honore GERMAN. Ehrwürdig. Der zu verehren ist. HISPAN. Cosa que debe ser honrada. ANGL. worthy to be honoured or reverenced. } Seneca. Vocem ex estimatione dignam & omni seculo venerandam. Virgilius lib. 9. Aeneid. Te verò, mea quem spatii propioribus aetas Insequitur, venerande puer, iam pectore toto Accipio. Mart. lib. 1. Inde sacro veneranda petes palatia clivo, Plurima qua summi fulget imago ducis.

Veneranter, Cum veneratione. eud. ad. GALL. Avec reuerence, reuerement. ITAL. Con riverentia. GERMAN. Ehrerbietig. Ehrerbietig. HISPAN. Con honra y acatamiento. ANGL. with reverence. } Apuleius, Et ab eo veneranter exceptus, paululum quieui.

\*VENERIS PORTVS, Galliae inter Pyrenaei promontoria oppidum. Pompon. Met. lib. 2. vocatur Aphrodisium, à strabone: Venetis templum, a rictemas.

VENETI, in vi. Vinitiani, penult. cor. { GERMAN. Die Venetger. } Populi sunt Italiae, ab Haecetis Paphlagoniae populis, & Troianis oriundi, qui Troia eversa: eam magna manu Haecetum, duce Antenore in intimum maris Adriatici sinum peruenerunt, pulsisque Euganeis, qui inter Alpes & mare incolant eas occuparunt terras: & vbi primum egressi sunt, oppidum condiderunt, quod de nomine relictæ patris appellauerunt Troiam, in vi. Gens autem tota aspiratione in u consonantem commutata, vno nomine Veneti appellati sunt. Horum regio Venetia dicitur Adriatico mari proxima, & à Padi flumine ostiis post Istriam vsq; protensa. Insignes vrbes habet, Veronam, Vicentiam, Patavium, & Venetias regionis totius caput.

¶ Sunt & Veneti alij ex Britonum genere, in Gallia Lugdunensi ad Oceanum: quorum frequens mentio est apud Casarem. Vulgo Vennes.

VENETIAB, in vi. Vinetia, Vinetia. { GERMAN. Venetig. } Civitas insignis in mari Adriatico, quam Veneti incolunt, quæ anno à natali Christi quinquagesimo quarto supra quadragesimum condita fuit, quo anno Attila rex Hunnorum Aquileiam euertit. in vi.

Venetus, a, um, penult. corrept. Quod è Venetiis est in vi. vt Venetus color, qui (vt ait Vegetius) caeruleus est, & marinis fluctibus similis. GALL. Bleu, de couleur bleue. ITA. Color bianco. GERMAN. Stimmblaue farb. HISPAN. Color de la mar, verde o pardo. ANG. Blew coloured. } A quo colore aurigarum factio vna in curulis certaminibus Veneta nominabatur. Et qui eo colore induebantur, Venetiani dicebantur. Veget. lib. 4. de Re milit. scribit exploratores in mari veste Veneta esse induendos, & vela nauium exploratarum colore Veneto esse tingenda, vt similitudine coloris marini fluctibus lateant, hostilisque oculis fallant. Hæc color etiam Thalassicus, id est, marinus dicitur. Gæcienim θαλασσιον mare appellant. Vide ea quæ supra annotauimus in distinctione FERRUGINEVS.

Ventia, a, Remissio culpæ, & condonatio erroris. { פתחון selichab nham chemlab nham ma. hmal. ouyia. GAL. Pardon. ITAL. Perdono. GERMAN. Bergabung vergabang. HISPAN. Perdón. ANGL. Pardon forgiveness, leave. } Quin. in Gladiat. Peccati, veniam peto. [Ouid. Eleg. vlt. lib. 3. Trist. Venia dignare libellum. Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist. Nec veniam læto numine calus habet. Et Quinilian. Venia crudelior supplicio.] ¶ Quandoque ponitur pro beneficio, indulgentia, & permissione. { פתחון selichab nham ouyia. GAL. Licence, permission, congè. ITA. Combiato, permissione. GERMAN. Verwilligung, gultassung. HISPAN. Par. licencia. } Cin. lib. 1. de Orat. Date nobis hanc veniam, ouyia, vt quæ sentitis de omni genere dicendi, subtiliter prosequamini, id est, concedite. Terent. in Andr. Da pater veniam, sine te exorem. Cum venia, hoc est, cum pace tua, & te permittente. Sic cum venia legete, dixit Quintil. lib. 10. cap. 1. pro eo quod est, non nimium rigide examinare, sed inter legendum ad quædam conuere. Sic Cic. pro Rosc. Amer. Cum venia audire dixit: Bonaque, inquit, cum venia verba mea audiat. Idem de Nat. deor. Vt molestè ferrem tantum ingenium (bona venia me audies) in tam leues sententias incidisse. Liu. Cum bona venia, quæso, audiat, Patres conscripti, id quod eloquar. Hoc est, Audite me, & si quid dixerò quod vobis displiceat, aut parum gratum sit, ignorete. [Quintil. Si cum venia legantur ij autores &c. ¶ Habere veniam, pro ignoscere. Quintil. lib. 11. cap. 1. Nos institutionem professi, non solum scientibus ista, sed etiam discantibus tradimus, ideòque paulò pluribus verbis debet haberi venia.

\*Venia sit dicto. Plin. Epist. lib. 5. Mei quoque nusquam salubrius degunt: vsque adhuc certè neminem ex iis, quos eduxeram mecum (venia sit dicto) sibi amisi.

Venialis, veniale, Quod venia dignum est { ουρησος. GALL. Veniel, digne de pardon. ITAL. Degno di perdono. GERMAN. Nichtschuldig. Dem zu verzeihen ist. HISPAN. Cosa digna de ser perdonada. ANG. worthy of pardone. } Macrobius, Si venialis erit ista translatio.

VENILIA Nympha, vxor fuit Fauni, & soror Amatae Latini regis coniugis, mater Turni. Virgilius 10. Aeneidos, Cum Pylumnus auius, cui diua Venilia mater, &c. ¶ Veniliam item antiqui Neptuni coniugem appellauerunt, à veniendi inquit Varro libro 4. de lingua Latina. quam eandem & Salaciam appellauerunt, ad naturam nimirum maris respicientes, cuius fluctus modò ad terram veniunt, modò in salum abeunt. Meminit huius & August. lib. 7. de Ciuit. Dei.

Ventio, nis, nire, ventum, Aduenio, accedo. { Νεν βα. ηχομαι, να. GALL. Venir. ITAL. Venire. GERMAN. Kommen. HISPAN. Venir.

ANGLIC. To come. } Virgilius 6. Aeneidos, Venisti tandem. [Plaut. Asin. sc. 3. a. 1. Si quis emptor venerit. Plaut. Aulul. sc. 2. a. 1. Fures venisse atque abstulisse dicit. Plaut. Meno. sc. 1. a. 5. Quædo meum patrem vt veniat ad me.] ¶ Aliquando tamen ponitur pro eo. Terent. N. si ego ad mercatum venio. [Plaut. Menach. sc. 6. a. 5. Vt iusserat, ita venio aduorsum. Idem pseud. sc. 2. a. 4. Celator est qui ad me venit. (id est, it.) ¶ Pro redire: Plaut. Cure. sc. 1. a. 3. Venimus ex India in Cariam. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4. Nimis illum coruum ad me veniat velim. Plaut. Mostell. sc. 1. a. 1. Sine modo venire saluum. (id est, redire.) Sic e contrario ire, pro venire. Terent. in Andr. Ibam ad te. ¶ Admittit aliquando datiuum, qui resoluti potest in accusatiuum mediante præpositione, ad, vel in. Virgilius 1. Aeneidos, Hanc populum latè regem, belloque superbum, Venturum exitio Latij. ¶ Postea aliquando venire pro imminere vsurpant. Virg. 7. Aeneidos, Se satis ambobus Teucriisque venire Latinisque. ¶ Aliquando pro crescere, provenire. { פתחון parab hah ghadhah. ouyia. } Idem lib. 1. Georg. Illic fegetes, illic veniunt scilicet vuz. Idem eodem lib. circa principium, Principio arboribus varia est natura creandis: Nanque aliz, nullis hominum cogentibus, ipsæ sponte sua veniunt, campòque & flumina latè Curua tenent.

[¶ Pro esse: Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist. Tu coræ requies, tu medicina venis (id est, es.) Iustian. lib. 1. Insti. Sine scripto ius venit: (id est, est.) Plaut. Milt. v. 3. sc. 1. a. 1. Vt vbi vsus veniat. (id est, opus sit.) &c. Item Ouid. 13. Metamorphos. An quod in arma prior nullòque sub indice veni. Idem Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist. Sponte sua carmen numeros veniebat ad aptos. Idem 5. Fast. Venerat in morem populi depascere salus. Idem Plaut. Mostell. sc. 2. a. 1. Venit imber, perpluunt tigna. &c.] ¶ Aliquando pro portari, vsu affecti. Plin. lib. 35. cap. 6. Species sinopidis tres, rubra, & minus rubens, & media inter has: eius quæ ex Africa venit, octoni alies: Cicero ad Brut. lib. 11. Quod scribis in Italia te moraturum, dunt tibi literæ meæ veniant, si per hostem licet, non erraris.

¶ Venire ab aliquo, est ab eius ædibus, vbi aderat, venire. Cic. pro Rosc. Comæ. Quia veniebat à Roscio, vbi etiam scire quam sciebat, videbatur: id est, è ludo vel è disciplina Roscij. Ad Arcefilaum veniamus, dixit Cicero 4. Acad. hoc est, de Arcefilao loquamur. ¶ Venire aduersum est venire obuiam. Quod venit in buccam. Cicero. Attic. lib. 1. Tu velim scire apud nos scribas: si rem nullam habebis, quod in buccam venit, scribito. Proverbialiter pro, quicquid in mentem veniet. ¶ Venire in cognitionem Quint. lib. 7. cap. 3. Potest hoc genus in cognitionem venire Senatus. In confellum venit, id est, notum & manifestum est. Plin. Epist. 302. Vt necesse sit in ea re, quæ & in confellum venit, & exemplis defenditur, deliberare. ¶ Venire in consilium, id est, accedere ad consilium conuocatum. Cicero ad Atticum lib. 10. Veniendumne sit in consilium tyranni, si is aliqua de re bona deliberaturus sit. ¶ Venire in crimen. Terent. in Hecyra, Hera in crimen veniet, ego verò in magnum malum, hoc est, accusabitur. ¶ Venire in fidem alicuius, hoc est, sese dedere. Liuus 6. belli punici, Proditæ breui sunt viginti oppida: sex vi captæ: voluntaria deditio in fidem veniunt ad quadraginta.

¶ Venire in flammam. Cicero ad Atticum lib. 16. Veniendum est igitur, vel in ipsam flammam: turpis est enim priuatum cadere quam publicè. Hoc est, oportet conicere se in periculum. ¶ Venire ponitur etiam pro euenire & accidere. Cicero ad Tironem, Eam sic te prælium vehementer gaudeo, felicitèrque rem tibi istam venire cupio. Venire viam. Cicero 3. Philippi. Quis uescierit venisse eam tot dierum tibi viam gratulatum? In vsu venire. Plin. lib. 24. cap. 11. Nec thus Latinum nomen habet, quum in vsu plurimis modis veniat. Vius venit, vel vsu venit, eleganter ponitur pro euenit, accidit. Ter. in Heau. Et ne ego te (si vius veniat) magnificè, Chreme, tractare possim. Cicero ad Atticum lib. 7. Nunc venit idem vsu mihi, quod tu tibi scribis.

¶ Venire in religionem res aliqua dicitur, quum conscientia (vt vulgus loquitur) scrupulus de ea exoritur. Cicero 2. de Natura deorum. Gracchus quum comitia nihilominus peregisset, rem quo illi in religionem populo venisse sentiret ad Senatum retulit. ¶ Venire in mentem, est succurrere, in animum incidere: neque solum ad recordationem pertinere, verum etiam ad considerationem & reputationem, in vi. Terent. in Eunucho. Hoc aded ex hac re venit in mentem mihi. Virgilius 4. Aeneid. Nec venit in mentem quorum confederis aruis? Lucret. lib. 5. Et venit in mentem Solis, Lunæque viarum. Cicero 1. Verr. In mentem tibi non venit quid negotij sit causam publicam sustinere? Venire diuitiæ ad aliquem dicuntur, quæ morte cuiusquam ad eum deuoluuntur. Cicero pro Sexto Rosc. Ad quem morte Roscij diuitiæ venerunt. Venire ad manus, vel ad arma, est rem eò vsque progredi, vt pugna, vel bellum ex eo emergat. Cicero 6. Verr. Nonnunquam etiam res ad pugnam, & ad arma veniebat. Venire oratum, est orandi gratia venire. Casar 7. belli Gallici, Legati ad eum principes Heduorum veniunt oratum, vt maxime necessario tempore subueniat, summo esse in periculo rem.

¶ Venire in parte. Liu. lib. 6. ab Vrb. Venitur, pen. prod. impersonale. Plin. Epist. 190. Venitur ad me, consergo. Oni. 3. Fast. Seu quod ad vsque decem numero crescente venitur. Ventum est. Liu. 1. ab Vrb. Ad Ianiculum fortè ventum erat. Ouid. 5. Fast. Quod postquam ventum est, &c.

Veniens, tis, participium. { Νεν βα. ηχομαι. } Cicero ad Quint. Frat. Non enim sumus omnino sine cura vententis anni, etsi sumus sine timore. Virgilius 5. Aeneid. Grator & pulchro vententis in corpore virtus. ¶ Veniens, prosequens. Ouid. 3. Fast. Venienti nocte.

Venturus, a, um, aliud participium, in vi. Ouidius 3. de Arte, Venturæ memores iam nunc estote senectæ. Sic nullum vobis







nus lib. 23. cap. 1. Innocentiores vna, quæ decerpæ diu pepen-  
dêre, qua ventilatione etiam viles fiunt stomacho, ægri-  
que.

Ventilator, ris, Qui ventilatione frumenta purgat, aut legumina:  
hoc est, qui post tritorum frumenta aut legumina ventilabro in  
sublime eiacularur, vt ventorum flatu grana secernantur à palca.  
{ פרוזי זורח. מן קצור. } GALL. Vannour. ITAL. Suentatore.  
GERM. Ein eruffiget / cornschwinger / corntrâter. HISP. Auentador.  
ANGL. A fanner or winnower. } Colum. lib. 2. cap. 10. Faba quæ  
longius emittetur, pura eò perueniet, quò ventilator eam iacula-  
bitur.

¶ Ventilatores apud Quint. lib. 12. cap. 7. sunt præstigiatores, qui vt  
ventilatores grana quæ purgant, in ventum præiiciunt, ita rem,  
quam retinent, manibus eicere videntur. { פרוזי זורח. מן קצור. } Ita enim ait, Quo  
vfu constat mira illa in scenis pilatorum ac ventilatorum, vt  
ea quæ emiserint, vltro venire in manus credas, & quæ iubentur  
decurrere.

Ventilabrum, bri, pen. prod. Instrumentum quo rustici frumenta,  
legumina ve post tritorum sursum eiacularur, vt ventorum flatu  
à paleis repurgentur: quem in vsum rustici hodie habent palas:  
quibus frumenta ita in sublime eiacularur, vt aliò grana suo  
pondere, aliò palea ventorum vi ferantur. { פרוזי זורח. מן קצור. }  
GALL. Vn van, vn efuantoir. ITAL. Venaglio, vn vano. GER.  
Ein wuffschwaffel. HISP. El ventallo de instrumento para euentar pa-  
ra villada, auentadero. ANG. A fanne, an instrument to winnow  
corne. } Colum. lib. 2. cap. 10. Nam quum aceruus paleis granisque mi-  
stus in vnum fuerit congestus, paulatim ex eo ventilabris per ló-  
gius spatium iactetur: quo pacto palea quæ leuior est, citrà deci-  
dit, faba quæ longius emittetur, pura eò perueniet, quò ventila-  
tor eam iaculabitur.

Ventus, ti, mascul. gen. Exhalatio sicca (teste Aristotele in Mete-  
oris) è terra resoluta cum aliqua virtute cœlesti composita. { פרוזי זורח. מן קצור. }  
GALL. Vent. ITAL. Vento. GERM. Der wind.  
HISP. Viento. ANGL. The wind. } Cic. 2. de Diuin. Placet enim Stoicis  
eos anhelitus terræ, qui frigidi sunt, quum fluere cœperint,  
ventos esse. Idem pro Cluent. Mare quod sua natura tranquillum  
fit, ventorum vi agitari atque turbari. Virg. Æneid. In cute vim  
ventis, submersaque obruc puppes. [Quid. 4. Fast. Habent ventos  
iam mea vela suos. Plaut. Curo. se. 2. as. Exoritur ventus, turbo.  
¶ Ventus remittit. Caesar. lib. 3. de bell. ciu. Ventus posuit. Virg. lib. 7.  
Æn. v. 6. Quum venti posuere, omnisque resedit flatus. (id est de-  
siuerunt, quieuerunt.) Galli dicunt, les vents se font appaître, ab-  
baïsez, ont cessé.]

¶ Ventum (inquit Augustinus libro de Quantitate animæ) nihil  
aliud quàm istum æræ commotum, ac agitatum esse sentim-  
us. Quod in loco tranquillissimo, & ab omnibus ventis quie-  
tissimo, vel breui sibello approbati potest, quo etiam muscas  
abigentes æræ commouemus, flutimque sentimus. Quod  
quum euenerit occultiore quodam motu cœlestium, vel terre-  
norum corporum per magnum spatium mundi, ventus voca-  
tur, ex diuersis partibus cœli nomina etiam diuersa fortitus. Sunt  
autem quatuor præcipui venti, à quatuor mundi cardinibus  
flantes: quorum rursus singuli in ternos diuiduntur. Ab  
Oriente æquinoctiali Subsolanus, qui ad Septentrionem habet  
Vulturium, à voluendis nubibus dictum: ad Meridrem  
Eurus sic dictum, quia lae fiat. Hi sunt calidi & sicci, quia  
sub Sole diu morantur. In ortu diei salubres sunt, quia veniunt  
à regionibus temperatis. Ab Occasu æquinoctiali Favonius est  
dictus, quòd foueat quæ nascuntur. Huic Circius proximi-  
mus est ad Septentrionem, Zephyrus ad Austrum. Sunt isti  
temperatè frigidi & humidus, quia Sol paruum facit moram in  
Occidente, propterea nec multum calefacit illos, nec mul-  
tum desiccant. In fine diei salubres sunt, quia à sole tunc sub-  
tiliores redduntur. A meridie Auster est dictus, quòd hauriat  
aquis. Huic ad Orientem Notus est, qui Græcè sic dicitur  
ab humore: Africanus ad Occidentem. Hi omnes quum cali-  
di sint & humidus, nubes, pluuiasque inducunt, citant tempesta-  
tes marinas, impediunt virtutes animales, & grauitatem corpori  
affrunt. A Septentrione Boreas est. Huic ad Orientem A-  
quilo surgit, ad Occasum Corus. Hi venti frigidi sunt & sicci,  
vnde corpora indurant, poros construngunt, humores purifi-  
cant. ¶ Ventus operam dar, dixit Plautus in Milite, id est, pro-  
sper est. ¶ Ventum popularem quærere in re aliqua, est populi  
plausum, & secundum rumorem, fauorè que inanem aucu-  
pari. ¶ Quatuor venti, pro quatuor cœli cardinibus, à quibus  
quatuor præcipui flant venti. Virg. 4. Georg. Paricibusque pre-  
munt arct. 6. & quatuor addunt. Quatuor à ventis obliqua luce  
fenestras. ¶ Ventus secundus pro secunda fortuna uenit. Cic. Attic. lib. 2. Quid si etiam Casarem, cuius nunc venti valde  
sunt secundus, reddo meliorem? ¶ Ventus pro procella & turbi-  
ne in Republica. Cic. in Pison. Neque tam sui timidus, vt qui  
maximis turbibus ac fluctibus Reipubl. nauem gubernassem,  
saluamque in portu collocassem, frontis tuæ aubeulam per-  
missis: alios ego vidi ventos, alias prospexi animo procel-  
las.

Ventulus, diminutiuum, Lenis & exiguus ventus, aura. { פרוזי זורח. }  
GALL. Petit vent. ITAL. Picciol vento. GERM. Windlein. HISP. Pequen-  
ne viento. ANG. A little air, or soft blowing wind. } Terent. in Eunucho.  
Cape hoc flabellum, & ventulum huic sic facito, dum lauamur.  
[Plaut. Curo. se. 3. a. 2. Quid facitis? Ventum. Nolo mihi fieri ven-  
tulum.]

Ventosus, um, Vento plenus. { פרוזי זורח. } GALL. Venteux. ITAL.  
Pieno di vento. GERM. Windig, voll wind. HISP. Cosa de mucho  
viento. ANG. Windie. } vt Ventosus aer, apud Plin. lib. 2. cap. 18.  
Ventosi folles. Virg. 8. Æneidos, alij ventosis follibus auras Ac-  
cipiunt, redduntque. Fornax ventosa, id est vento exposita.

Caio cap. 38. Vbi satis foderis, tum fornaci locum facito, vt quàm  
altissima, & quàm minimè ventosa fieri. ¶ Per translationem ac-  
cipitur pro tumido, inflato, vado, & inani vno. vt Ventosa  
verba, id est, inflata quidem & tumida, cæterum sine vilo  
pondere & effectu. Ventosa natio, id est, leuis, & vana. Plin-  
nius in Panegy. Superbiebat ventosa & insolens natio. Ven-  
tosa gloria. Virgilius in Æneid. lam nofcens, ventosa  
ferat cui gloria fraudem. Horat. 1. Epist. 19. Non ego ventosa  
plebis suffragia venor Impensis cœnarum, & trita munere ve-  
stus.

Venicula, Vnæ genus, quod in ollis conditum quàm diutissimè  
incorruptum seruabatur. Colum. lib. 3. cap. 2. Item quorum v-  
næ temporibus hyemis durabiles vasis conduntur, vt venucula:  
vt nuper in hos vltus explorata Numesiana. Plin. lib. 14. cap. 2.  
Venicalam appellat, per tertiam vocalem in secunda syllaba. Ven-  
niculam (inquit) inter opriunè deflorescentes & ollis aptissimam,  
Campani malunt Sirculam vocare, alij Straculam. Philippus Be-  
roaldus vtroque Venuuculam legendum existimat: quem-  
admodum & apud Horatium in præceptis Catianis: Venuncu-  
la conuenit ollæ. ¶ Venunculum, farris genus. clusino pon-  
derosius. Colum. lib. 2. cap. 6. Ear quod vocatur venuculum ru-  
tilum, atque alterum candidum, sed vtrunque maioris ponder-  
ris quàm clusinum. Quo in loco Ruellius legit Vermiculum:  
nonnulli etiam Vernaculum, quam lectionem, etiam Plinio te-  
ste tueri conantur, quem aiunt vernaculum inter adores genera  
enumerare: quod tamen nos apud Plin. inuenire non potui-  
mus. Verùm illi acutiores fuerunt, qui viderunt quod nuf-  
quam erat. Eo tamen in loco Ruellius legit Vermiculum, ex Plin-  
nio fortasse, qui lib. 22. cap. 25. ait in farre vermiculum esse tere-  
dini similem, qui dentibus vitiatu modetur. Verùm quid si ver-  
naculum legatur quum idem Plinius far adorem vernaculum  
appellari affirmet?

VENVLVS, apud Virg. lib. 8. & II Æneid. Nomen est vnus ex Latinè-  
rum proceribus, qui in magnam Græciam legatus missus, vt Dio-  
medem in belli societatem alliceret, re infecta rediit.

Venum, Aliqui aduerbium esse putant, quemadmodum & pei-  
sum: vsurpatur tamen pro supino verbi veneo: admittitque se-  
cum præcipue hæc verba, eo, do, expono, & fortassis nonnulla  
alia. Est autem venum ire, idem quod vendi. Venum dare,  
idem quod vendere: pro quo etiam vnica dictione composita  
dicimus Venundare. Linius (lib. 4. bell. Puni.) Se venum à pri-  
moribus datos. Ibid. lib. 3. Tum etiam legem fecerunt sciendos:  
vt qui Tribunis plebis, Aedilibus, Iudicibus, Decemviris noeuif-  
set, eius caput Ioui sacrum esset, familia ad ædem Cereris, liberis  
liberæque venum irent, id est venderentur. [Gellius cap. 18. lib.  
2. Ex libertate in seruitutem venum ierat. Idem cap. 2. lib. 4.  
Venum ire. Idem Gell. cap. 1. lib. 20. Bona venum distrahun-  
tur, &c.] Sallust. in Iugurth. Quippe cui omnia venum ire, in  
animo hæserat. Vbi illud notandum est, quod dicitur, Venum  
ire, non venum iri, sicut vsulatum ire, non iri: quia venum &  
vsulatum semper sunt passiuæ significationis, ne duo passiuæ  
copulentur. In cæteris verd quæ ambigua sunt, quod acti-  
uè & passiuè accipi possint, ad distinguendum sensum acco-  
modamus infinitum hoc, vel actiuum, vel passiuum: vt idem te  
amorem ire, vel iri: quia talia supina sunt accipitis signifi-  
cationis.

Venundo, das, ex venum & do, vendo, venale expono. { פרוזי זורח. }  
GALL. Vendre, mer-  
tre en vente. ITAL. Vendere. GERM. Zu lauffen gâben. HISP. Ven-  
der. ANGL. To sell, to sell forth to sell. } Cic. 3. Offic. Quum in venun-  
dando rem eam se fieret, nec pronuntiauisset captori. Plin. lib. 35.  
Octoginta talentis venundatas.

Venundatio, onis, idem quod venditio. { פרוזי זורח. }

VENERVS, Ab antiquis, amorum, gratiarum, pulchritudinis,  
deliciarum, voluptatumque omnium habitata est dea: ita dicta à  
veniendo, quòd ad omnes res veniat, vt auctor est Cic. 2. de Nat.  
deor. a. 6. 5. 1. Hanc poetæ ex spuma maris, & cœli  
reticulis natam fabulantur à Saturno excisis, & in mare proie-  
ctis: vnde & 6. 5. 1. hoc est, à maris spuma, Aphroditem  
appellatur. [Plaut. Curo. se. 3. a. 1. Ita me Venus amet. (sunt verba  
amicæ.) Ibidem se. 3. a. 1. Tu am fidem Venus, &c. Ibidem se. 3.  
a. 1. Tu meam venerem vituperas? (id est amicam.) Idem Asin.  
se. 1. a. 4. Veneri aui cupidini ferre lecta & vnguenta. Idem pseud.  
se. 1. a. 1. Sub Veneris regno vsulato, non sub Iouis. ¶ Venus  
Capitolina Sueton. in Galba cap. 18. ¶ Est item Venus, vna erranti-  
um stellarum, inter Solis & Mercurij sphaeras sita, quæ 6. 5. 1.  
Græcè, Lucifer Latinè dicitur, quum antegraditur Solem:  
quum autem subsequitur, Vesper, & Vesperugo. ¶ Pon-  
nitur etiam venus pro libidine, & re ipsa venerea, quam & Græci  
ἀφροδίτα dicunt. Terent. in Eunucho. Sine Ceteræ & Baccho  
friget Venus. Seneca, Quod in venem proior esset. Virg. 2.  
Georg. Frigidus in venem senior frustra que laborem Ingrat-  
um trahit. Plinius lib. 24. cap. 9. Ad venem impetus inhi-  
bent. Ouidi. in primo de Arte, Nos venem tutam, coeque-  
que furta canemus. Interdum pro pulchritudine, venustate,  
ornatu, elegantia. & 6. 5. 1. 1. Quint. lib. 6. cap. 4.  
Quod cum gratia quadam & venere dicitur. Idem lib. 10. cap. 1.  
Ilocrates omnes dicendi veneres secutus est. ¶ Est præterea Ve-  
nus talorum ictus venerius, & quatuor confurgens talis, di-  
uersam faciem ostendentibus. Sueton. in August. cap. 71. Talis  
enim iactatus, vt quisque canem aut senionem miserat, in sin-  
gulis talos singulos denarios in medium conferbat quod tol-  
lebat vniversos, qui Venem iecerat, Venem quatuor me-  
minit Cicer. lib. 1. de Nat. deor. cuius verba sunt, Venus prima  
Cælo, & Die nata, cuius Elide delubrum videntur. Altera spu-  
ma procreata, ex qua & Mercurio Cupidinem secundum na-











tum accipimus. Tertia Ioue nata, & Iunone, quæ nupsit Vulca-  
noried ex ea & Marte natus Anteros dicitur. Quarta Syria, Cyro-  
que concepta, quæ Astarte vocatur, quam Adonidi nupsisse pro-  
dium est. *Hæc ille.*

[Veneralia, festa Veneris. *Plutarch. q. l. 2. q. 45.*]  
Venerus, a, um, siue Venerius, Quod ad Venerem pertinet. *de op  
non* ut Veneræ voluptates. Veneræ res. *Plin. lib. 24. cap. 9.* At  
veneræ rei impetus inhihent, Venerus homo, Veneri conse-  
cratus. *Cicer. pro Cluent.* Quumque item, ut in Sicilia permulti  
Veneri sunt, sic illi Latini in Martis familia numerarentur. Ven-  
berius, pro salaci, & Veneri dedito, *de op non*, libidino-  
sus. *Gal. lib. 7. cap. 8.* Delphinos venerios esse, & amafios non  
modò historiæ veteres, sed recentes quoque memoriæ decla-  
rant. *Quintilian. L. 11. & ut ita dicam, veneri oculi. Plaut. Aſin.  
ſc. 2. a. 5.* Hoc Venerium est: pueri plaudite. *Item, Venerijs vadi-  
montis conuadari, & venerio libello citare. Plaut. Curc. ſc.  
3. a. 1.*

Venuſtus, a, um, Quod in se habet venustatem, lepidus, festiuus.  
{ *Ἰσὴ japhéh bōw tob. ἰσπαρεδνός, ἰσὴ χαρῆ, χαρῆς, δῖος χῆρον.* GALLI.  
Fort beau, gentil, joli, brauc, qui a bonne grace. ITAL. Molto  
gratiato. GERMAN. Schön hübsch/hotſetlich. HISPAN. Hermoso con  
gracia. ANGL. Beautiful, pleasant, that hath a goodly grace. } vt ve-  
nuſtus homo, & venusta oratio: sicut Lepidus homo, & Lepida o-  
ratio. *Caſul. de pſere.* Lugete o Veneres, Cupidinèque, Et  
quantum est hominum venustiorum. *Cic. de clar. Orat. Gestus &  
motus corporis ita venustus, vt tamen ad forum, non ad scenam  
inſtitutus videretur. Idem 2. de Orat.* Sed quum omnium ſis ve-  
nuſtiſſimus, & vrbaniſſimus, &c. Venustus vultus, ingenuus, ele-  
gans. *Ter. in Andr.* Et vultu Sofia aded modesto, aded venusto, vt  
nihil ſuprà. Lepidus autem & Venustus ita inter se differunt,  
quòd Venustus vocamus (vt ait *Quint. l. 9. c. 4.*) quòd cum gra-  
tia quadam & breuitate, atque acumine verborum delectat. *Ἰσ-  
χαροῖ, ἰσπαρεδνός.* [Et *Senec. c. 19. de vita beat.* Maledicti, in aliena  
nam contumeliam, venusti sunt. *Plaut. Mostel. ſc. 3. a. 1.* o Venus  
venusta! *Ibidem:* Ita tu me ames, vt venusta es. *Plaut. pſeud. ſc. 1. a.  
5.* In hoc sunt omnes voluptates & venustates. *Sueton. in Auguſt.  
cap. 79.* Venustiſſima forma per omnes ætatis gradus. Pulcher  
& venustus differunt. *Hæc Sueton. in Neron. cap. 51.* Vultu pulcro  
magis, quàm venusto.]

Venuſte, aduerbium. { *χαρῆς ἰσπαρεδνός, ἰσπαρεδνός.* GALLIC. Gentement,  
brauement. ITAL. Gratiamente. GERMAN. Hoitſetgütlich/ ſtehtlich.  
HISPAN. Hermosamente, con gracia. ANGL. Beautifully, pre-  
tially, with a goodly grace. } *Cal. ad Cic. lib. 8.* Qua in re mihi vide-  
tur illud perquam venuste cecidiſſe.

Venuſtulus, dim. { *χαρῆς ἰσπαρεδνός, ἰσπαρεδνός.* GALL. Gentillet,  
ioliet, d'assez bonne grace. ITA. Alquanto bello & gratiato. GERM.  
Stättch schön oder ſtehtlich. HISPAN. Vn poco hermoso. } *Plaut. in A-  
ſin.* compellando blanditer, Osculando oratione vinula, venu-  
stula.

Venuſtas, atis, Propriè pulchritudo muliebris, præterea lepor, gra-  
tia, ſuauitas. { *Ἰσὴ jophi ἰσπαρεδνός, ἰσπαρεδνός.* GALLIC. Gentilleſſe,  
beauté, bonne grace, braueté. ITA. Belta, bucnagria,  
auenenza. GERMAN. Schönheit/geſtaltte. HISPAN. Hermosura  
con gracia. ANGL. Grace and delectable comlineſſe in ſpeech & ge-  
ſture. } *Cic. 1. Offic.* Venuſtas & pulchritudo corporis ſecerni non  
potest à valetudine. *Idem in Orat.* Vultus multam afferit, tum di-  
gnitatem, tum venustatem. *Firmicus lib. 4. Matheſeos,* Si Luna à  
Ioue deſuat ad Venerem, facit venustos, & quibus ex venustate  
potestas maxima comparatur. Accipitur etiam venustas, pro  
lepore siue gratia dicendi & ſuauitate. *χαρῆς ἰσπαρεδνός, ἰσπαρεδνός.* *Cic.  
de Orat.* Dicendi vis egregia ſumma, festiuitate, & venustate con-  
iuncta proficit, *Idem 7. Verr.* Ille autem homo veneris, & af-  
fluens omni lepore & venustate, &c. *Quint. lib. 4. c. 2.* Commen-  
datur expositio venustate. *Cic. 1. de Orat.* Tum ea denique vesti-  
re, atque ornare oratione, post memoria ſepire, ad extremum a-  
gere cum dignitate & venustate.

Venuſto, as, Oratio, { *Ἰσὴ peér ערר ἡadbáb. ערר ἡadbár. נאמנו.*  
GALL. Faire beau & gentil. ITA. Adornare, far bello. GERMAN.  
Statt schön vund hübsch machen. HISPAN. Adornar con gracia, hazer  
hermoso. ANGL. To mak beautiful and pleasant. } Huius contra-  
rium est Devenusto. *Gell.* Tanquam pulchritudinis sibi insignia  
devenustet.

VENUſIA, ſic, *Strabo Ptolemao,* Oppidum Appulorum Dauni-  
orum, non procul à finibus Lucanæ, patria Horatij poetæ, qui  
ab eo dictus est Venustinus. *Meminit huius oppidi Plin. libr. 3.  
cap. 11.*

VĒPRĒS, huius vepres, Spinæ genus nocentioribus aculeis, qui-  
bus tenaciter prætereuntem vestibus adhæret: vnde & no-  
men accepisse existimant, quòd vehementer prehendant. { *Ἰσὴ  
ſcháyth ערר ኦῖר ἰσπαρεδνός.* GALL. Espines, espinaye. ITAL.  
Spina. GERMAN. Dörn. HISPAN. Las espinas. ANGLIC. A brere or  
bramble. } *Quintilian lib. 5. Metamor.* Aut lepori, qui vepre latens  
hostilia cernit Ora sanum. *Horat. 1. Epist. 17.* Corna vepres, &  
pruna ferant: & cornus & ilex. *Virg. 8. Æneid.* Sparsi roabant  
sanguine vepres. *Cic. 5. Tusc.* Septuim vadique, & vestitum vepri-  
bus.

Veprecula, læ, diminuti num à Vepres Spinula. { *Ἰσὴ ἰσπαρεδνός.* GALL.  
Petite espinaye, ou petite espine. ITA. Picciola spina. GERMAN. Dörn-  
chen. HISPAN. Pequena espina. ANGL. A little brere. } *Cic. pro Sextio,*  
Quoniam id etiam satum civitatis fuit, vt illa ex vepreculis ex-  
tra nitedula Remp. conaretur arrodere.

Veprecum, ti. { *Ἰσὴ ἰσπαρεδνός.* GAL. Espinaye, lieu plein despines. ITALIC.  
Luoco pieno di spine. GERMAN. Ein dorngeſteud. in ort da vñ dörn ſteud.  
HISPAN. Espinal lugar de espinas. ANGL. A brerie place. } Locus ve-  
pribus plenus: *Col. lib. 4. c. 32.* Flaminum ripis, & limitibus, ac ve-  
prens commodius quàm medijs agris deponitur.

VER, huius veris. { *Ἰσὴ ἰσπαρεδνός.* GAL. Le printemps, le renouveau. ITAL. Pri-  
mauera. GERMAN. Der fruhling. HISPAN. El verano quarta par-  
te del año. ANGL. The spring of the year. } Anni quadripartiri  
pars temperatissima: ita dicta à virore, teste *Varrone lib. 5. de lingua  
Lat.* quòd tum virgulta virere incipiant: siue à vertendo: quòd  
tunc vertere se incipiat anni tempus, siue ab eo quòd Iones  
dicunt, pro eo quòd communi lingua dicitur *cap. Cic. 7. Verr.*  
Quum autem ver esse cœperat, cuius initium isto nò à Favonio,  
neque ab aliquo astro notabat: sed quum rosam viderat, tum in-  
cipere ver arbitrabatur. Diuiditur autem ver, vt cætera anni  
partes, in portiones tres: in ver nouum, siue primum, aduultum &  
præceps. Nam quum vernum tempus sit trimestre, primus men-  
ſis, primo siue nouo veri assignatur: secundus aduultus tribuitur,  
tertius præcipiti siue cadenti. *Virg. 1. Georg.* Vere nouo, gelidus  
canis quum montibus humor soluitur. *Plin. lib. 10. cap. 20.* Lu-  
ſcinia priunt vere primo quum plurimum ſena oua. *Linus.* Pri-  
mo vere exercitum moturus erat.

[Ver sacrum, sacrificij genus erat apud Italos quo diis immola-  
batur quicquid proximo vere apud ipsos natum esset. (Vide *Plu-  
tarch in Fabio.*) Quam consuetudinem à Sabinis ortam putat  
*Strabo lib. 5.* qui aduersus Umbros quum aliquoties infeliciter  
pregnaſſent, Marti votum fecerunt, si victoria poriri contin-  
geret, se illi consecratos quicquid proximo vere apud ipsos  
nascetur. Quare quum re bene gesta in patriam essent reuer-  
ſi, omnem pecoris prouentum Marti immolarunt: liberos quo-  
que eo vere natos, quoniam crudele videbatur occidere, Martus  
ministerio consecrarunt, posteaque aduultus, velato capite, ex-  
tra fines suos exegerunt. Quondam (inquit *Sisenna lib. 4. Hi-  
stor.*) Sabiniferunt vouisse, si res communis melioribus lo-  
cis constitisset, se ver sacrum facturos. *Liu. lib. 4. ab Vrbe.* Ver  
sacrum factum erat priore anno M. Porcio. & L. Valerio coss.  
Id quum P. Licinius Pontifex non esse rectè factum collegio  
primùm, deinde ex autoritate collegij Patribus renunciaſſet, de  
integro faciendum arbitratu Pontificum censuerunt, ludòſque  
magnos, qui vnà voti essent, tanta pecunia, quanta assolerent fa-  
ciendos.]

VERANIVS FLACCVS, antiquus auctor: vt ex verbis Augusti ad M.  
Antonium intelligimus, sic loquentis apud *Sueton. in Aug. cap.  
86.* Tunc dubitas Cimbérne Annius, an Veranius Flaccus imitan-  
di sint tibi? &c. Vbi tamen quidam codices habent Verrius, re-  
clamante *Caſaubono.* qui hic legit Verranius.]

Vernus, a, um, Quod est veris. { *Ἰσὴ ἰσπαρεδνός.* GAL. Du printemps. ITAL.  
Di primavera. GERMAN. Das fruhling. HISPAN. Cosa de verano.  
ANGL. Of the spring tyme. } vt, Verni flores. Vernum æquinoctium.  
*Plin. lib. 10. cap. 31.* Oscines non temerè sætus faciunt ante æqui-  
noctium vernum. *Ouid. 3. Trist.* At mihi sentitur nix verno sole  
solata. *Horat. de Arte,* o ego læuus, Qui purgor bilem sub verni  
temporis horam. *Cic. 5. Tusc.* Alia verno tempore tepescit fron-  
deſcunt. *Idem de Senect.* Breue enim tempus ætatis satis est lon-  
gum ad bene honesteque viuendum, sin processeris longius, non  
magis dolendum est, quàm agricolæ dolent præterita verni tem-  
poris ſuauitate ætatem autumnumque venisse. [*Ouid. Eleg. 2. lib.  
3. Trist.* Quam verna de niue vernat aqua. *Suet. in Ner. c. 57.* Vernis  
æſtibusque floribus ornare.]

ernalis, le, Quod est veris. { *Ἰσὴ ἰσπαρεδνός.* GAL. Du printemps. ITAL. Di  
primavera. GERMAN. Des fruhlinge odet glengen. HISPAN. De vera-  
no. ANGL. Of the spring tyme. } *Aug. lib. 7. de Ciuit. Dei,* Propter  
vernalem quippe faciem terris quæ cæteris temporibus est pul-  
chrior, Porphyrius philosophus nobilis Atyn florem significare  
prohibuit.

Vernas, Pullulo. { *Ἰσὴ ἰσπαρεδνός.* GAL. Fleurir, bourgeonner ou reuerdir sur le printemps. ITAL. Fioriri, à  
verdeggiare da primavera. GERMANIC. Grünen wte tm fruhling.  
HISPAN. Floreser de hazer verrano. ANGL. To budde, so spring or  
florish. } *Mart. lib. 2.* Dum tibi vernarent tenera lanugine malæ,  
id est pilos emittere inciperent, & tenera quadam lanugine æta-  
tis florem præ se ferent. A vere deductum verbum, quo tempo-  
re omnia renasci conſpiciuntur. Aliquando pro canere.  
*Plaut.* Dum auiculæ vernant. Quippe verno tempore omnia  
latari videntur. [*Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist.* Indocilique loquax  
guttere vernat auis.] Quod ponitur aliquando pro splendere. *Plin.  
lib. 8. cap. 27.* Anguis hyberno situ membrana corporis obdu-  
cta ſœniculi succo impediuntum illud exiit, nitidūque ver-  
nat.

Vernans cælum, Vernam quandam temperiem præ se ferens. *Plin.  
lib. 7. cap. 2.* Salubri cælo, semperque vernante. Vernans ager,  
pullulans, floridus, viridis lætus. *Mart. lib. 9.*

Vernatio, onis, Corium vetus, quo serpentes verno tempore  
exuunt, quod & Senectus dicitur. { *Ἰσὴ ἰσπαρεδνός.* GALL. La vieille  
peau d'vne couleuvre, qu'elle deuest au printemps. ITA. Scorza  
che lascia la biscaia primavera. GERMAN. Ein abgeſtriffte ſchlang-  
haut. HISPAN. Hollejo de la culebra. ANGL. The skinne of a ser-  
pent which it caſteth in the ſpring tyme. } *Plin. lib. 29. cap. 6.* Len-  
des tolluntur adipe canino, vel anguibus in cibum ſumptis au-  
guillarum modo, aut vernatione, quam exuunt, pota.

[Nonnunquam verbalis ſignificationem retinet, actum ipsum  
exuendæ cutis ſignificans. *Ἰσὴ ἰσπαρεδνός.* GAL. Le temps  
du nouveau. ITAL. Tempo della primavera. GERMAN. Die abſtrif-  
fang der alten ſchlangenhaut in fruhling. HISPAN. Tiempo del verano. }  
*Plin. lib. 30. cap. 3.* Anguinæ vernationis membrana cum oleo, ce-  
dæque reſina calcæfacta, auribus prodest. *Plin. lib. 29. cap. 5.* Mem-  
brana, siue ſenectus anguium vernatione exuta cum cancto mal-  
cula trita.]

VĒRĀTRUM, tri. { GAL. Veratre ou ellebore. ITALI. Veyatro herba.  
GERMAN. Nieswurz. HISPAN. Vedegambre. ANGL. Bovesfoote hear-  
be. } Herba est quam Græci vocant ἰσπαρεδνός. vehementem ha-  
bens







vt modò sententiam aliquam insignem , modò tritum prouerbium, verbum appellatum muenimus. *Terentius in Adelph.* Postremò illud non modò verbum facio quod tu Mitio Bene & sapienter dixit. *Et paulo ante.* Nam vetus verbum hoc quidem est ; Communia esse amicorum inter se omnia. *¶ Meis verbis, locutio in primis elegans, pro eo quod est, meo nomine, Cic. Att. Atticæ, quoniam hilarula est, meis verbis suauium des. Et alibi, Tu Atticam, quæso, cura: & ei salutem, & Pylæ, Tullia quoque verbis plurimam. Idem lib. 7. Epist.* Cum Sura locutus sum, vt ei meis verbis diceret. *¶ Verbi causa, idem valet quod exempli gratia. Cic. 3. Ver. Siquis, verbi causa, oriente Canicula natus sit. Verbi gratia, in eadem significatione apud Cicero. 1. Acad.*

*¶ Verba pro maledictis: Plaut. Pseud. sc. 6. a. 4. Verba, quæ in comædiis solent lenoni dici. ¶ Plaut. Capt. sc. 1. a. 3. (Ipsus est) cui sunt verba sine penù & pecunia, &c. periphraſis parasiti.] ¶ Verba facere, differere, orationem habere, disputare, proloqui. *¶ Verba facere, differere, orationem habere, disputare, proloqui. Idem lib. 7. Epist.* Cum Sura locutus sum, vt ei meis verbis diceret. *¶ Verbi causa, idem valet quod exempli gratia. Cic. 3. Ver. Siquis, verbi causa, oriente Canicula natus sit. Verbi gratia, in eadem significatione apud Cicero. 1. Acad.**

*¶ Verba mortuo facere, in eadem significatione dicimus, qua Serdo fabulam narrare: hoc est, ei velle aliquid persuadere qui aut non audiat, aut nolit audire. Terent. in Phorm. Ego Naustrata esse in hacre culpam meritam non nego: Sed eam, quæ sit ignoscenda. P. verba sunt mortuo.*

*¶ Verbum de, vel è verbo exprimere, ad verbum transferre. Verbum pro verbo reddere, totidem verbis transferre. Terent. in Prolog. Adelph. cum hic locum sumpsit sibi in Adelphos: verbum de verbo expressum extulit. Verbum reddere de verbo Horat. de Arte, Nec verbum verbo curabis reddere fidus Interpres. Idem Cic. de optimo genere Orat. Conuerti enim ex Atticis duorum eloquentissimorum nobilissimas orationes inter se contrarias, Æschinis, Demosthenique: nec conuerti vt interpres, sed vt orator, sententiis iidem, & earum formis, tanquam figuris, verbis ad nostram consuetudinem aptis: in quibus non verbum pro verbo habui necesse reddere, sed genus omnium verborum, vimque seruauit. Cic. lib. 6. ad Atticum, Eisdem verbis aliquid reddere. Idem Cic. de Clar. Ora. Primum inquit, memoria tanta, quantum in viro cognouisse arbitror, vt quæ secum commentatus esset, ea sine scripto verbis eisdem redderet, quibus excogitauisset. Quod Cic. Eisdem verbis. Quint. lib. 10. cap. 6. Ad verbum dixit. ¶ Verba dare, est decipere. ¶ Πηδ πηδ. Terent. in And. Cui verba dare difficile est. ¶ Verba ad rem conferre, hoc est, re ipsa verborum fidem facere, & dicta factis comparare: τὰ ἴσα μὲν δα. Terent. in Eunuch. Verum si verba ad rem conferet, vapulabit.*

*¶ Verbal e, Quod à verbo descendit. Πηδ πηδ. vt, Lector, à Lego, Doctor à Doceo. Dicitio Grammaticis familiaris.*

*¶ Verbigero, ras, Verba facio. ¶ דבב. Verbigero. GALL. Babiller. iaqueter. ITALIC. Cianciare, cicalare. GERMAN. Wort treiben. HISP. Coniender con palabras. ANGLIC. To speak much, to chat or babble. ¶ Apul. Nimis multa oratio est si velim memorare quæ ego contra responderim, quàm diu, & quoties inter nos verbigeratam sit. Verbum est verus & inuſitatum.*

*¶ Verboſus, a, um, Multiloquus, garrulus, locutuleius. ¶ πολλοῦ λόγου. Verboſus. GALL. Qui a beaucoup de paroles, abondant en langage, babillart. ITAL. Cianciatore, chi abunda in parole. GERMAN. Wort treiben. HISP. Coniender con palabras. ANGLIC. To speak much, to chat or babble. ¶ Apul. Nimis multa oratio est si velim memorare quæ ego contra responderim, quàm diu, & quoties inter nos verbigeratam sit. Verbum est verus & inuſitatum.*

*¶ Verboſus, a, um, Multiloquus, garrulus, locutuleius. ¶ πολλοῦ λόγου. Verboſus. GALL. Qui a beaucoup de paroles, abondant en langage, babillart. ITAL. Cianciatore, chi abunda in parole. GERMAN. Wort treiben. HISP. Coniender con palabras. ANGLIC. To speak much, to chat or babble. ¶ Apul. Nimis multa oratio est si velim memorare quæ ego contra responderim, quàm diu, & quoties inter nos verbigeratam sit. Verbum est verus & inuſitatum.*

*¶ Verboſus, a, um, Multiloquus, garrulus, locutuleius. ¶ πολλοῦ λόγου. Verboſus. GALL. Qui a beaucoup de paroles, abondant en langage, babillart. ITAL. Cianciatore, chi abunda in parole. GERMAN. Wort treiben. HISP. Coniender con palabras. ANGLIC. To speak much, to chat or babble. ¶ Apul. Nimis multa oratio est si velim memorare quæ ego contra responderim, quàm diu, & quoties inter nos verbigeratam sit. Verbum est verus & inuſitatum.*

*¶ Verboſus, a, um, Multiloquus, garrulus, locutuleius. ¶ πολλοῦ λόγου. Verboſus. GALL. Qui a beaucoup de paroles, abondant en langage, babillart. ITAL. Cianciatore, chi abunda in parole. GERMAN. Wort treiben. HISP. Coniender con palabras. ANGLIC. To speak much, to chat or babble. ¶ Apul. Nimis multa oratio est si velim memorare quæ ego contra responderim, quàm diu, & quoties inter nos verbigeratam sit. Verbum est verus & inuſitatum.*

*¶ Verboſus, a, um, Multiloquus, garrulus, locutuleius. ¶ πολλοῦ λόγου. Verboſus. GALL. Qui a beaucoup de paroles, abondant en langage, babillart. ITAL. Cianciatore, chi abunda in parole. GERMAN. Wort treiben. HISP. Coniender con palabras. ANGLIC. To speak much, to chat or babble. ¶ Apul. Nimis multa oratio est si velim memorare quæ ego contra responderim, quàm diu, & quoties inter nos verbigeratam sit. Verbum est verus & inuſitatum.*

*¶ Verboſus, a, um, Multiloquus, garrulus, locutuleius. ¶ πολλοῦ λόγου. Verboſus. GALL. Qui a beaucoup de paroles, abondant en langage, babillart. ITAL. Cianciatore, chi abunda in parole. GERMAN. Wort treiben. HISP. Coniender con palabras. ANGLIC. To speak much, to chat or babble. ¶ Apul. Nimis multa oratio est si velim memorare quæ ego contra responderim, quàm diu, & quoties inter nos verbigeratam sit. Verbum est verus & inuſitatum.*

*¶ Verboſus, a, um, Multiloquus, garrulus, locutuleius. ¶ πολλοῦ λόγου. Verboſus. GALL. Qui a beaucoup de paroles, abondant en langage, babillart. ITAL. Cianciatore, chi abunda in parole. GERMAN. Wort treiben. HISP. Coniender con palabras. ANGLIC. To speak much, to chat or babble. ¶ Apul. Nimis multa oratio est si velim memorare quæ ego contra responderim, quàm diu, & quoties inter nos verbigeratam sit. Verbum est verus & inuſitatum.*

*¶ Verboſus, a, um, Multiloquus, garrulus, locutuleius. ¶ πολλοῦ λόγου. Verboſus. GALL. Qui a beaucoup de paroles, abondant en langage, babillart. ITAL. Cianciatore, chi abunda in parole. GERMAN. Wort treiben. HISP. Coniender con palabras. ANGLIC. To speak much, to chat or babble. ¶ Apul. Nimis multa oratio est si velim memorare quæ ego contra responderim, quàm diu, & quoties inter nos verbigeratam sit. Verbum est verus & inuſitatum.*

*¶ Verboſus, a, um, Multiloquus, garrulus, locutuleius. ¶ πολλοῦ λόγου. Verboſus. GALL. Qui a beaucoup de paroles, abondant en langage, babillart. ITAL. Cianciatore, chi abunda in parole. GERMAN. Wort treiben. HISP. Coniender con palabras. ANGLIC. To speak much, to chat or babble. ¶ Apul. Nimis multa oratio est si velim memorare quæ ego contra responderim, quàm diu, & quoties inter nos verbigeratam sit. Verbum est verus & inuſitatum.*

*¶ Verboſus, a, um, Multiloquus, garrulus, locutuleius. ¶ πολλοῦ λόγου. Verboſus. GALL. Qui a beaucoup de paroles, abondant en langage, babillart. ITAL. Cianciatore, chi abunda in parole. GERMAN. Wort treiben. HISP. Coniender con palabras. ANGLIC. To speak much, to chat or babble. ¶ Apul. Nimis multa oratio est si velim memorare quæ ego contra responderim, quàm diu, & quoties inter nos verbigeratam sit. Verbum est verus & inuſitatum.*

*¶ Verboſus, a, um, Multiloquus, garrulus, locutuleius. ¶ πολλοῦ λόγου. Verboſus. GALL. Qui a beaucoup de paroles, abondant en langage, babillart. ITAL. Cianciatore, chi abunda in parole. GERMAN. Wort treiben. HISP. Coniender con palabras. ANGLIC. To speak much, to chat or babble. ¶ Apul. Nimis multa oratio est si velim memorare quæ ego contra responderim, quàm diu, & quoties inter nos verbigeratam sit. Verbum est verus & inuſitatum.*

*¶ Verboſus, a, um, Multiloquus, garrulus, locutuleius. ¶ πολλοῦ λόγου. Verboſus. GALL. Qui a beaucoup de paroles, abondant en langage, babillart. ITAL. Cianciatore, chi abunda in parole. GERMAN. Wort treiben. HISP. Coniender con palabras. ANGLIC. To speak much, to chat or babble. ¶ Apul. Nimis multa oratio est si velim memorare quæ ego contra responderim, quàm diu, & quoties inter nos verbigeratam sit. Verbum est verus & inuſitatum.*

(id est vereri patrem. *Quintilian.* Parum verecunda causa, interdum iure tuta. *Cic. 3. de Leg.* Verecundus est, qui vt bene audiat, erubescit & pudet impudica loqui. Verecundus & parcus in transferendo, hoc est, non nimium audax, aut frequens in translationibus, qui scilicet metaphoris vitur non nimium duris, neque longè petitis. *Idem de Orat.* Nec in faciendis verbis erit audax, & in transferendis verecundus & parcus. Verecunda translationis, id est, modicè detorta, & non nimis longè petita, apud eundem lib. 16. Epist.

Verecundè, Cum verecundia, pudenter. *¶ ἄδμορος. GAL. Auec hon-te, honteusement. ITA. Con vergogna. GER. Schamhaftigheit. HISP. Con verguença. ANG. Shame fastlie, demurlic. ¶ Cicero. 3. de Finib. Tum ille timidè, vel potius verecundè Facio, inquit, e quidem. Idem 2. de Finib. Cyrenæici quidem non recusant: vestri hoc verecundius, illi fortasse constantius.*

Verecundor, aris, Verecundia teneor, vereor, erubescio. *¶ ἄδμορος. GAL. Este honteux, auoir honte. ITA. Vergognarsi honestamente. GERMAN. Schamhaftig sein/sich schämen. HISP. A. Temer o auer verguença. ANGL. To be ashamed or bashfull. ¶ Cic. lib. 3. de Orat. Alterum cunctantem, & quasi verecundantem incitabat. Plaut. in Trinum. Verecundari neminem apud mensam decet. *¶ Quintilian.* Manus verecundantur, &c.]*

Vere dūs, di, pen. prod. Equus cursus velocissimi, qualibus antiqui utebantur in venatione. *¶ ἵππος ταχὺς οὐδὲ. GALL. Cheval de poste, ou vifte. ITA. Cavallo di posta o veloce. GERMAN. Ein schneltes Pferd. HISP. Cavallo amblador o tron. ANGL. A post horse or swift in running. ¶ Mart. lib. 14. Stragula luccincti venator summe veredi: Nam solet à nudo surgere ficus equo. Idem alibi, Particus vtaris moneo rapiente veredo, Prisce, nec in leporis tam violente eas. Veredis item vtuntur principum tabellarij, qui mutatis per stationes equis quàm velocissimè, quò instituerunt, perueniunt: qui inde etiam veredarij appellati sunt. *¶ Iulius Firmius Matheſeos lib. 3. Regum nuntios, veredarijque reddent. In qua etiam significatione vocem eandem vsurpauit Procopij in-terpres belli persici lib. 2. Sunt qui veredum dictum putant à vehenda rheda: vnde & veredarium vrbis, apud Hieronymum legimus, metaphora profectò non iouenusta, pro gubernatore, rector, seu administrator: Singulæ (inquit) metunt veredarium vrbis quàm vendere. Quamquam non desunt qui rhedarium ibi potius quàm veredarium legendum censent.**

Vereor, eris, itus, Reueor, extimesco, non nihil commoveor. *¶ ἄδμορος. GAL. Craindre, redouter, auoir en reuerence. ITA. Temere, dubitare, auer in reuerentia. GER. Schamhaftigheit fürchten. HISPAN. Temer con verguença. ANG. To fear, to reuerent. ¶ Vereor, inquit Palæmon, verbum commune est: dicimus enim Vereor te, & vereor à te, & actiue & passiue. Idemque docet Gallius cap. 13. lib. 15.] Est autem vereri propriè liberorum, qui honestatis gratia mouentur. Timere autem seruorum, qui formidine pœnæ aliquid aut faciunt, aut omittunt. *¶ Cic. ad Atticum lib. 7. Et quod scribis in vrbem introisse, vereor quid sit. Terent. in Andria? Sed quidnam Pamphilum exanimatum videor vereor quid sit. Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist. Desine tuta vereri. Plaut. Amphitru. prolog. Vereri vos se & metuere ita vt æquum est Iouem. Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist. Incertus ipse verere vices. Gallius cap. 13. lib. 15. Quos veritum non est.] Et vt dicimus, timo te, tibi, à te sic dicimus, Vereor te, tibi, à te: in eadem differentia quam explicauimus in verbo timeo. *¶ Cicero. 4. Acad. Vos autem veremini mihi, ne labar, &c. Terent. in Andr. Ego dudum non nihil vetitus sum Daue abs te, &c. In eadem significatione dixit Cic. in Caton Maior. De qua (loquitur de Carthagine) non antè vereri desinam, &c. id est, timere, ne nobis malum inferat. \* Vereor dicere. Terent. in Andria, Si id facis, hodie postremum me vides p. quid ita? c. hei, mihi, Vereor dicere. \* Vereor vt, pro Vereor ne non. Terent. Hec. Sed firma hæc vereor vt sint nuptiæ.***

Verens, entis, participium, seu nomen ex participio, Timens, metuens. *¶ ἄδμορος. GAL. Qui craint. ITA. Chi teme. GER. Fürchtend. HISP. Que tiene miedo. ANG. That feareth a little. ¶ Cic. ad Papyr. lib. 4. Qui te ad scribendum incitauit verentem, ac Silius suo nuntio aliquid mihi sollicitudinis attulisset.*

Vereudus, a, um, Venerandus. *¶ ἄδμορος. GAL. Digne d'estre craint & reueré. ITA. Degno di honore. GERMAN. Das zu fürchten ist. HISP. Que dese ser honrado. ANGL. Worshipfull, to be honoured. ¶ Ouid. 4. Meta. & abstulit illis Quod mortale fuit, maiestatemque verendam. Imposuit: nomèoque simul, facièmque nouauit. Idem 4. de Pont. Eleg. 1. Curia cum Patribus fuerat stipata verendis.*

Verenda, orum, gen. neut. numeri pluralis tantum, Corporis partes pudendæ, quæ sine verecundia nominari non possunt. *¶ ἄδμορος. GAL. Les parties honteuses de l'honneur. ITA. La parti dishoneste del huomo. GERMAN. Des menschen scham. HISPAN. Las verguenças genitales. ANGLIC. The priuie parts. ¶ Plin. Epist. 14. lib. 3. Repente cum serui circumſtiterunt, alius fauces inuadit, alius os verberat, alius pectus & ventrem, atque etiam (scædum dictu) verenda contundit.*

Veretrum, tri, Penis, mentula, membrum virile. *¶ ἄδμορος. GAL. Le membre viril, les parties honteuses de l'homme, la verge. ITA. La parti dishoneste dell'huomo, membro viril. GERMAN. Das mans rut/das männlich glied. HISPAN. Las verguenças genitales. ANG. A mans secret member, the wand. ¶ Sueton. in Tib. cap. 62. Excogitauerat autem inter genera cruciatu etiam vt larga meri potatione per fallaciam oneratos repente veretris deligatis, fidicularum simul, vrinæque tormento distenderet.*

VERGILIAN, Septem sunt stellæ in genu Tauri: ita dictæ quod circa æquinoctium verum matutino tempore oriantur. *¶ ἄδμορος.*



Tourner, viret. ITAL. *Volgere voltare, mutare.* GERM. *R. hven.* HISP. *Boluer transformando, mudar.* ANGL. *To turne, to change, to translate.* Virg. 8. *Aeneid.* Gorgona defecto vertentem lumina collo. Terent. in *Heaut.* Rotundum redigam, vt quod se vertat nesciat. [Plaut. *Pseud.* sc. 3. a. 1. Verte hac te puere. (i. quæ via libera est & patens.) *Ibid.* sc. 2. a. 5. Verte humerum. (sup. vt te onerem.)] Interdum ponitur pro transfero quæpiam de vna in aliam linguam. { ΠΝΥΠ *hebethik, μεταφραζω.* } Cicero 1. de *Finibus*, Quamquam si plane sic verterem Platonem aut Aristotelem, vt verterent nostri Poetæ fabulas, &c. [Plaut. *Asin. Prolog.* P. iustus vortit barbarè (eam fabulam.) Sic Vertere aliquid, (sup. è lingua in linguam.)] Vertere omnia, est euertere, corrumpere. Cic. 1. *Offic.* vt Callicratidas, qui cum Lacedæmoniorum dux fuisset Peloponnesiaco bello, multaque fecisset egregiè, vertit ad extremum omnia. Aliquando Vertere est conuertere, redigere, applicare. Plin. lib. 15. cap. 4. Vlum olei ad luxuriam vertere Græci. [Liu. lib. 34. Vertendæ in vsum publicum pecuniæ. *Casar.* lib. 3. de bello ciu. Vertere in bonum aliquid.] Vertere ad se aliquid, est sibi accipere. Cic. 1. *Verrina*. Nam ex illa pecunia magnam partem ad se vertit: mulier reddidit quantum visum est. Vertere agros seu terram, id est, subigere. Virg. 7. *Aeneid.* Et centum terras vertebat aratris. Veritur causa in hære, id est, consistit. *Quintilianus* libro 3. cap. 13. Significamus summam illam in qua causa vertitur. [Liu. lib. 5. d. 4. Vertitur in eos spes obsequii. *Ibidem.* In eo vertitur v. & gloria. Item, in ipso vertitur cuius res est. (i. ad opus suum se ipse accingit.)] Verunt crateras ahenos, dixit Virg. 9. *Aeneid.* id est, portant, fusisque per herbam Indulgent vino, & vertunt crateras ahenos. Verte omnes tere in facies, dixit idem *Virgilius*, id est, transformes te in quasunque species. Vertere se in formam alterius, est mentiri alterius formam, & simulatè se effingere. Vertere aliquem in fugam, est cogere vt fugiat. Vertere se in lectionem alicuius partis, est eam eligere. Vertere omnium in se oculos, est facere vt omnium oculi in se conuertantur. Liu. 7. ab *Urbe*. Inde admiratione parentibus cunctis, quum omnium in se vertisset oculos, &c. Quod me vertam nescio, vel non habeo: locutio qua rei alicuius gravitatem ostendimus. Quoquod te vertetis, id est, in quamcunque partem respexeris. Cic. 2. de *Diuin.* Quoquod se vertent Stoiici, iaceat omnis eorum necesse est solertia. Veritur res in meo foco, id est, de mea re agitur, aut quæ in me recessura, siue ruitura est. Vertere sententiam retro, est mutare sententiam. Et Vertere stylum in tabulis est, vt inquit *Bud.* scripta inducere, & delere, aut reuocare quod scripsimus. Cic. 4. *Verrin.* Vertit stylum in tabulis, quo facto causam omnem euerit suam. Vertere terga, est fugere. Vertere stultitiæ, est stultè factum esse interpretari. Vertere vitio, est dare vitio, criminari. Horat. 1. *Serm. Satyr.* 6. Nec timuit sibi ne vitio quis verteret. [Plaut. *Amphitr.* Haud promeruit, quamobrem vitio verteres. *Idem Asin.* sc. 4. a. 2. Non te præuide-ram, ne vitio vortas.] Vertere aliquando est versuram facere. Plaut. in *Curcul.* Vel qui ipsi vortant, vel qui alij subuersandos præbeant. Ponitur aliquando pro confidero, volo, agito. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } Liu. 8. *belli Pun.* In ciuitate tanto discrimine belli sollicita quum omnium secundorum, aduersorumque causas verterent, multa prodigia muntiabantur. Verto aliquando neutraliter, & absolute ponitur. Liu. lib. 3. Aliquando æquatus inter omnes terror fuit, paulatim totus vertere in plebem cepit, id est, verti. *Idem* lib. 5. de *Camillo aduersus Gallos inuocato*, In verterat fortunam deorum opes, &c. id est, versa erat fortuna. Bene vertere, pro Bene euenire. Virg. 9. *Eclog.* Hos illi (quod nec bene vertat) mittimus hædos: Hoc est, vt malo omne hoc munus accipiat, inquit *Seruius*. Bene tibi vertat hæc res: pro vitina res prosperè tibi succedat. Liu. 1. ab *Urbe*. Tullus Metium benigne alloquitur, quod bene vertat, castra Albanos Romanis castris iungere iubet. [Plaut. *Curc.* sc. 3. a. 5. Quæ res bene vortat mihi & vobis, spectatores plaudite. *Ibid.* sc. 2. a. 5. Tace tu, PH. Non taceo, quando res vortit bene. *Idem* *Aul.* sc. 4. a. 1. Dij istuc bene vortant. Ita faxint. *Idem* *Capt.* sc. 2. a. 2. Quæ res bene vertat mihi, meoque filio, vobisque. *Idem* *Aul.* sc. 6. a. 4. Quæ res tibi, gnate, bene felicitèque vertat.] Sic malè vertere, est infelicitè succedere. Terent. in *Phorm.* Quæ quidem res illi vertat malè. Res malè vertunt, hoc est, malè cedunt, malè habent. Plaut. *Persa*, Si malus aut nequam est, malè res vertunt quas agit. [Plaut. *Pseud.* sc. 3. a. 2. Stultum dicimus eum, cui vertit malè. (i. euenit.) Item, Quæ res malè vertat tibi. Plaut. *Curc.* sc. 2. a. 2. &c.] Vertere solum, dicebantur vrbe cedentes, siue ob decora creditoribus pecuniam, siue ob exilium. γλυφω *γῆν.* Liu. lib. 3. Collegæ eorum exilij gratia solum verterunt. Cic. pro *Cecina*. Qui volunt pecuniam aliquam subterfugere, aut calamitatem, eò solum vertunt, id est, locum mutant. [Item Vertere sese. (i. fugere.) *Casar.* lib. 3. de bello ciu.]

\*Vertens, entis, Participium, vt, Vertens annus, id est, Qui reuertitur. Cic. in *Somn. Scip.* Quum autem ad idem vnde semel profecta sunt, cuncta ætra redierint, eandemque totius cæli descriptionem longis intervallis retulerint, tum ille veidè vertens annus appellari potest, in quo vix dicere audeo, quàm multa hominum secula teneantur. Mensis vertens, ea ratione qua etiam vertens annus. Plaut. in *Persa*, tu hanc si emeris, Nunquam hercle hunc mensem vertentem credo seruabit tibi. [Sueton. in *Calig.* cap. 37. Non toto vertente anno. Item Plaut. *Amphitr.* Vertentibus Telebois telis complebantur corpora. (i. dum vertebantur in fugam.)]

Versio, as, frequentatiuum à verto. { κενώω *κενοφορῶ* *φύω*, *πείθω*. } GAL. L. Tourner souent. ITAL. *Versare, voltare, volgere, maneggiare.* GERM. *Dffetberen.* HISP. *Boluer o transformar, iratar con las manos.* ANGL. *To iurne often.* Cic. de *Somn. Scipion.*

Oves qui versantur retro contrario motu, atque cælum. *Idem de Fato*, Cylindrum volui, atque turbinem versari putes. [Quid. *Eleg.* 9. lib. 3. *Trist.* Dum versat in omnia vultus. *Senec.* cap. 10. de *Consol.* ad *Helium*: Versare rapa in foco. Plaut. *Asin.* sc. 3. a. 1. Eum (piscem) quouis pacto condias vel parinarium vel assum, vorfes quo pacto lubet. *Quintilianus*, Versari pisces (sup. in alteram partem.)] Accipitur aliquando pro vltimo. { γῆ *ghalal, κωλις* } Cicero 2. *Tuscul.* Tum illud, quod Sisyphus versat fatum. Sic Versare libros, dicimus pro euoluere. Horat. de *Arte*, vos exemplaria Græca Nocturna versate manu, versate diurna. Verfare aliquem, est illum deludere. Plaut. in *Persa*, Quid ais tu cruz, stimulorum tritor, quomodo hodie me Versauisti vt me in tricas coniecisti? Versat animum cupidò regni, id est, transuersum agis, & à recto honesto quoque abduces. Liu. 1. ab *Urbe*, Patrum interim animos certamen regni ac cupidò versabat. Animum muliebrem versare in omnes partes, est modis omnibus sollicitare, & modò minis, modò precibus conari labefactare. Liu. 1. ab *Urbe*, Tum Tarquinius fateri amore, orare, miscere precibus minas, versari in omnes partes muliebrem animum. [Quintil. Versandi testes domi.] Versare dolos, id est, tractare. Virg. 11. *Aeneid.* Consilio versare dolos. *Idem* 2. *Aeneid.* Seu versare dolos, seu certè occumbere morti. Versare oues. Virg. 10. *Eclog.* Æthiopum versem oues subsidere Cancri, id est, patcamus. Verfare terræ, id est, irare, fodere. Virg. 1. *Georg.* Nec tamen hæc, quum sint hominumque bouumque labores Versando terram experti, &c. Aliquando versare est animo voluere. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } Horatius de *Arte*, Sumite materiam vestris qui scriptis æquam Viribus, & versate diu quid ferre reculent, Quid valeant humeris. Aliquando accipitur pro imbuiere, erudire, exercitare. *Quint.* li. 5. c. 6. Multum domi antè versandi. [Verfare sententias quàm numerosissimè. *Quintilian.*]

Versoriaris, deponens. Moram traho, frequens sum, manco, dego: { ΠΝΥΠ *haphab, διατρέπω διαγίνομαι, παύμαι.* } GAL. Haunter, praticquer, & estre souent en vn lieu. ITAL. *Versare, praticcare.* GERM. *Sein wesen haben wohnen.* HISP. *Conuerset, participar, vniuir y morar.* ANGL. *To haunt and be of ten in one place.* Cicero 6. *Verr.* Versabatur in Sicilia longo intervallo alter Phalaris. *Idem* pro *Milone*, In quibus propter in sanas substructiones facile mille hominum versabatur. [Casar. lib. 3. de bello ciu. Nostri intra vallum versabantur.] Versari in suo munere, est suo munere fungi. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } Cicero de *Fato*, Non enim credo nullo præcepto cæteros artifices versari in suo munere. Versari ante oculos Cicero ad *Terentium*, Nam mihi ante oculos dies, noctesque versaris. *Quintilianus* lib. 2. cap. 16. Versatur circa res omnes Rhetorice. *Idem* in *Proem. lib. 1.* Præclarissimè in consiliis, ac admittit aitione Reip. versari. *Plin. Epist.* 55. Nam in hoc vno interdum vitæ alioqui prudentissimus, honesto quidem, sed tamen errore versatur. Cic. 3. *Tuscul.* In summa iuanitate versatur, confectaturque nullam eminentem effigiem virtutis, sed adumbratam imaginem gloriæ. Terent. *Andr.* Nescis quantis in malis verser miser. Cicero 3. *Verrin.* Vos illud velle recordari, istius nequitia & iniquitatem, tum in ore vulgi, atque in communibus prouerbis esse versatam. Virg. 4. *Aeneid.* Illa dolos, diuimque nefas in pectore versat, Certa mori, variòque irarum fluctuat æstu. Hinc Conuersor & Diuersor composita, quorum significata vide suis locis.

Versatio, verbale. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Tournement.* ITAL. *Voltamento.* GERM. *Ruenna umbwendung.* HISP. *Beluimiento.* ANGL. *A turning.* Plin. lib. 8. c. 23. Nec pupillæ motu, sed totius oculi versatione circumaspicit.

Versorium, adiectiuum. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. Qui se retourne. ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum.

Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape te ad herum. Versura, Conuersionis. { ΠΝΥΠ *haphab, εὐνοία.* } GAL. *Qui se retourne.* ITAL. *Che si retorna.* GERM. *Widerwendig.* HISP. *Que se retorna.* ANGL. *That returns.* Versorium capere, pro eo quod est retrorsum conuerti. { καταστρέφω. } GAL. I. Se mettre à retourner. ITAL. *Ritornare.* GERMANIC. *Widerumbtören.* HISPAN. *Retornar.* Plaut. in *Trinummio*, Cape versorium, cape







os de l'eschine, dos & semblables. *ITAL. Osse delle spalle, della schena, & simili. GERM. Ein wirbelgeterb / ein wirtel d. s. ried-graft. HISP. Hueffos de qualquier espinaço. ANGL. Places where the toyntes turne, as the chine bone or back bone.* Harum munus est vt corpori flectendi se, incuruandique præbeant facultatem, quod sine illis prorsus rigidum esset, & inflexibile. *Plinius* quoque per quandam similitudinem in insectis vertebrae appellat eas partes, quæ circa ipsam fixæ incisuram corpori flexum præbent. Ita enim habet *libro II. cap. I.* Aliquibus verò non tota incisura eas ambiente rugas, sed in alio aut supernè tantum, imbricatis flexilium vertebrae, nusquam alibi spectatiore naturæ artificio.

**Vertebratus, a, um,** In vertebrae conglobatus. { *ὀστέων ὄλισθος, ὀστέων ὀλισθητός.* *GALL. Fait en forme de vertebre. ITAL. Fatto à foggia di vertebra. GERM. Wie ein wirtel des riedgrafte. HISP. Hecho à manera de aquellos hueffos. ANGL. Made like the back bones.* } *Plin. lib. II. c. 37.* Sed quibus ceruix è multis, vertebraeque orbiculatim ossibus flexilis ad circumspectum, articulorum nodis iungitur.

**Vertex, icis, qui & Vortex,** à verto, is, propriè ventus est contortus ac rotatus: qualis est qui ὄρει vocatur, id est, vibratus, ecnephijs, vt interpretatur *Plin. lib. I. cap. 48.* { *ἄρειος ὄρειος.* } *GALL. Tournement de vents ou d'eaux, tourbillon de vent, de ftoir & rouement d'eau. ITAL. Vertice en cistello. GERM. Ein windwurbel / oder windbraut. HISP. Remolino generalmente. ANGL. A whirle poole, or turning round of the water, a whirle wind.* } *Vortex (inquit Apuleius in Cosmo)* torquetur humus arida, & ab imo erigitur ad summum. Ventus (auctore *Seneca lib. 5. Nat. quæst.*) aliquo promontorio repercussus, atque in se volutatus facit vorticem: qui circumactus, & eundem ambiens locum, ac se ipse vertigine concitans, vertigo vocatur. *Docet Quint. libr. 8. c. 2.* Verticem esse contortam in se aquam, vel quicquid aliud similiter vertitur. *Virg. I. Æneid.* Ingens à vertice pontus. { *Cicer. 2. Tusc.* per translationem vertices dolorum dixit, pro vertigine, rotationeque quæ in doloribus circumagit, lancinatque præcordia. Nunc nunc (inquit) dolorem anxiferi torquent vertices. } *Inde propter flexum capillorum, pars summa capitis dicitur vertex, siue quia ad occipitium in decliue vertitur.* { *קוקר* *kohkôdôh. קוקר* *koqur.* } *ANGL. The toppe of the head.* } *[Sueton. in Nerone. c. 45.]* A vertice currus appositus statua. *Catull. de Coma Beren. E. Bereniceo vertice Casariæ.* Et, *Inmita è regina tuo de vertice celsi.* } *Apuleius de dogmate Platonis,* Denique ipsius capitis verticem spectata, tenui cute contextam, capillisque hirsutum aduersus vim frigoris & caloris. *Plin. lib. II. cap. 37.* binos hominum aliquibus vertices dat, quum ait, Vertices bini homini tantum, aliquibus capitis ossa plana. { Ab huius similitudine, quod in montibus eminentissimum est, vertex appellatur. *Virg. I. Æneid.* geminique minantur in cælum scopuli, quorum sub vertice latè æquora tuta silent. Item altissimæ partes cæli quas Græci ὀρους vocant, dicuntur vertices, quod circa hos mundus rotetur. *Virgilius I. Georg.* Hic vertex nobis semper sublimis: at illum Sub pedibus Styx atra videt, Manèsq;e profundis. Propter quod etiam cardines dicuntur, à similitudine eorum cardinum circa quos valvæ voluntur. } *Apud Virgilium lib. 2. Georgic.* Vertex pro Aquilone ponitur, -tempestas à vertice syluis incubuit. Vortices antiqui per o-literam pronuntiabant, teste *Quintiliano capite de Orthographia:* primusque Africanus per e vertices dixit.

**Vertibulum, i.** Idem quod Vertebra, α, L'os de l'eschine du dos ou autre semblable. *Apuleius:* Vertibulo ossa dissilierant. *Gall. Les os estoient faillis hors du vertebre, lieu de leur mouvement.*

**Vertumnus, i. ut ait Asconius Pedianus in 3. Varr.** Deus inuertendarum rerum est, id est, meretrax.

**Verticofas, adiectiuum.** { *ὀρειος ὄρειος.* } *GALL. Qui a force de ftoirs, vertigineux. ITAL. Che ha molta concavità. GERM. Wurbelstigg / wurl wurtben. HISP. Cosa remolinada en si mesma. ANGL. Full of whirlepooles or whirle windes.* } *Linus I. belli Punici,* Quidam verticofa amni delati, in hostes ab elephantis obtriti sunt.

**Verticulum, li,** Instrumentum quod fuso adhibetur, vt facilius vertatur. { *כישור* *chischôr. כישור* *chishôr.* } *GALL. Le pefon que les femmes mettent au bout de leur fuscau, veit, teil. ITAL. Cocco, fusainolo. GERM. Ein spindelwirtel. HISP. El torero de huso. ANGL. A wherle or wherne.* }

**Verticillum, li, & Verticillus, mascul. gen. diminutiuum.** { *כישור* *chischôr. כישור* *chishôr.* } *GALL. Vn pefon à filer. ITAL. Filatore da tener nel fuso, fusainolo. GERM. Ein spindelwirtel. HISP. El torero de huso. ANGL. A little wherle or werne.* } *Plin. I. 37. c. 2.* In Syria quoque inde feminas verticillos facere, &c.

**Verticilla, Insecti species, inquit Bud.**  
**Verticillatus, adiectiuum.** { *ὀρειος ὄρειος.* } *Cels. libr. 8.* Superius autem humeri caput rotundius quam cætera ossa, verticillatis scapularum ossibus inseritur. Hoc etiam vertibulatum dici potest, & vertebratum, quoniam vertibulum, & vertebra pro spondylis accipiuntur. *Budæus.*

**Vertigo, inis, secunda syllaba producta,** Morbus capitis, qui ex frigido, & lentis humoribus sursum ex verticulo commeantibus oritur, ita vt sic affecti occasione parua succidant. { *וורטיו* *uortio.* } *GALL. Tournement, virement de teste. ITAL. Storminante di testa, vertigine. GERM. Der schwindel. HISP. Vaguido. ANGL. A gididness or dixidness in the head with a dimness of the sight.* } *Dicitur quoniam ob oculos eorum vorticofa quædam, & rotatila circummagi videantur. Græcè* *κινεσις.* *Plin. lib. 7. cap. 6.* A concepta decimo die dolores capitis, oculorum, vertigines, tenebræque. *Iuuen. Satyr. 6.* Quum bibitur concha, quum iam vertigine tectum ambulat, & geminis exurgit mensa lu-

cernis. *Columella libro 7. cap. 10.* Febricitantium signa sunt, quum obstipæ sues transuersa capita ferunt, ac per pascua, quum paululum procurrerunt, consistunt, & vertigine correptæ concidunt.

\***Verticordia Venus,** Colebatur vt corda mulierum ad viros proprios conuerteret. *Valer. Maximus l. 8. c. ult. de Sulpitia.* Quæ, cum Senatus libris Sibyllinis per decem viros inspectis censuisset, vt Veneris Verticordis simulachrum consecraretur, quo facilius virginum mulierumque mens à libidine ad pudicitiam conuerteretur, & ex omnibus matronis centum, ex centum autem decem sorte ductæ, de sanctissima femina iudicium facerent, cunctis sanctitate prælata est.

**VERTVMNVS,** Etruriz deus, vt inquit *Var. lib. 4. de ling. Lat.* à Turnis, qui duce Cælio Romam migrabat, Romam deducit, eamque ob causam in vico Tusco stetit. Dicitur autem Vertumnus, quod in omnes formas sese transfiguraret. Hic Pomonam Nympham fertur adamasse: & vt eius saltem conspectu frui liceret, in nullas non formas sese transmutasse. *Qua de re vide Ouidium lib. 14. Metamorph. Acron in illud Horatii lib. 2. Serm.* Vertumnus, quotquot sunt, natus inquit: Vertumnus ait esse Deum humanarum cogitationum præsidem, ideòque multiformem fingi & inconstantem, quemadmodum & illæ variæ sunt & mutabiles. Iniquo autem Vertumno natos esse interpretatur, qui cogitationes suas regere non possunt. *Tiberius Donatus* Vertumnus dicendum existimat, quemadmodum & Portunum: quem ideò colit arbitratur, vt res instruat, ad quem destinatae sunt, finem perduntur. Sæpè enim male cedit, quod vel optimè est institutum: quemadmodum gladius ille, qui reginæ dono datus fuit ab Æneæ, necis ipsi consciscendæ fuit instrumentum, Nec desunt, qui inde Vertumnus dictum putant, quod lacum Curtium in Tiberim auerterit. Quam opinionem tangit & *Ouid. lib. 6. Fast.* [Vide Propertium Eleg. de Vertumno.]

**Vertumnalia, siue Vertumnalia,** Vertumni festa, quæ fiebant mensè Octobri.

**Veru,** indeclinabile nomen in singulari numero, in plurali Verua, tuum, instrumentum oblongum ex ferro, quo carnes ad ignem torrentur. { *ἄρειος.* } *GALL. Vne broche, vne haste. ITAL. Spedo, schidone. GERM. Ein bratspiz. HISP. El assador con que se haña la carne, ò arma hecha à manera de assador. ANGL. A broche, a spitte.* } *Virg. 2. Georg.* Pinguique in verubus torrebimus exta colarnis. *Varro* à verlando dictum existimat, quod ad ignem iugiter affertur. { Ab huius item similitudine telum oblongum, & tenue, Veru dictum est. *Virg. 7. Æneid.* Et tereti pugnant mucrone, veruque Sabello.

**Veruculum, li,** Instrumentum ferreum, quo metallorum expurgatores, spumam eximunt à reliqua materia. { *ἄρειος.* } *GALL. Petite broche, brochette. ITAL. Spedo piccolo. GERM. Ein bratspiz / oder espen / schaum stängel. HISP. Pequeno assador. ANGL. A little broche or spitte.* } *Plin. I. 33. c. 6.* Spuma ex argento sublata veruculis ferreis, atque in ipsa flamma conuoluitur veruculo, vt sit modicæ ponderis.

**Verutum, veruti, penultima producta.** { *ἄρειος ἄρειος.* } *GALL. Vn dart court & aigu. ITAL. Dardo corto & aguto. GERM. Ein gatung etues wurffgewehr wie ein bratspiz. HISP. Arma à manera de assador. ANGL. A casting dart with a string.* } Est hostile quod veru habet præfixum. *Hinc Lucanus lib. 8.* Cæsaries comprefsa manu, Pharioque veruto. *Nonius,* Verutum est telum breue, & acutum. *Cæsar lib. 5. bell. Gall.* Transfigitur scutum Pulfioni, & verutum in balneo desiguntur. *Lin. I. 10. ab Vrbe,* Quibus plerisque in scuta, plerisque verutis, in corpora ipsa fixis, sternitur cuneus. [Vide *Gell. c. 15. lib. 10.*]

**Verutus, a, um, adiectiuum.** { *ἄρειος ἄρειος.* } *GALL. Armé d'vn tel dard. ITAL. Armato di tal dardo. GERM. Wie etner wurffgewehr das wie ein bratspiz ist gewaffnet. HISP. Armado de aquella arma. ANGL. weapened with such a dart.* } *Veruto armatus:* sicut scutatus, & clypeatus. *Virg. 2. Georg.* Assuetumque malo Ligurum, Volscòsque verutos.

**VERTORIGA,** Celticorum oppidum est in Hispania Batica, conuentus Cordubensis. *Autor Plin. lib. 3. c. I.*

**VERTVMNVS,** Vide VERTO.

**VÉRŪ,** Verutum, Vide VERTO.

**Veruactum, Ager** verno tempore semel profcissus, & deinde quo quietens vsque ad sequentem autumnum, quo aratur. { *נר* *ner.* } *GALL. Vne terre labourable qu'on laisse reposer, valet ou gachere, ou iachere. ITAL. Terreno che se lascia riposare. GERM. Ein brachader. HISP. El barnecho. ANGL. The fallow land that is to be sown the next year.* } *Veruactum dictum, quasi veractum. Plin. lib. 18. cap. 19.* Quidam vtique ab æquinoctio verno profcindi volunt. Quodque vere semel aratum est, à temporis argumento Veruactum vocatur. Hoc in nouali atque requieto agro necessarium est.

**Veruex, cis, penultima producta,** ab inuersis testiculis dicitur: est enim inter oues, cui inuersis, siue adempti sunt testiculi, & ideo veruex dicitur, quod sit natura versa, vt Varroni placet. { *וורע* *uore.* } *GALL. Vn mouton. ITAL. Castrone, castrato montone. GERM. Ein hammet. HISP. Carnero castrado. ANGL. A weather sheep.* } Nam qui ad generandam sobolem integer tenetur, anies dicitur. *Seftarius* veruex, qui gregem agnorum præcedens ducit. [ *Plaut. Capt. sc. I. a. 4.* Qui Petroni nomen induit verueci seftario. (i. qui petronem, i. arietem, veruecem seftarium appellant.) ]

**Veruecinus, a, um, penultima produ.** Quod ex veruece est. { *ἄρειος* *uore.* } *GALL. De mouton. ITAL. Di montone. GERM. Von etnem hammet / hammetin. HISP. Cosa de carnero. ANGL. Of a weather sheep.* } *Plinius,* Et hircinus, & veruecinus adeps ei utilis est.



ceat. ubi autem dissolventi tempus advenit, mutamus creditorem, ab altero scilicet usurarium æs accipientes quod alteri reddamus. *Cicer. pro Calio*, Nulli sumptus, nulla iactura, nulla versura. *Budans*, Versuram facere, est creditorem mutare, & scenus scenore dissolvere, quod vulgò dicitur, *Nudato Petro Paulum tegere*: & ut ita dicam nomen nomine expungere. ¶ Hinc versuram, siue versuram solvere, pro verbo dicimus eos, qui ita se præsentibus explicant in cõ modis, ut aliis grauioribus impediantur. *Terent. in Phorm.* in eodem luto hæritas, versuram solues Gera: præsens quod fuerat malum, in diem abijt: plagæ crescunt Nisi prospicis. Id est, debitas tandem pœnas dabis etiam cum scenore: simili conditione atque ij solent qui vt syngrapham vnã dissoluant, & vna cautione se liberent, pecuniam mutuatam maiori scenore iterum accipiunt. In dies enim deteriori conditione suam faciunt: quod frugi homines non solent.

**Versus, a, um, participium, Conuersus.** { וָרָשׁוּב haphûeb נָפַר nebe-phûeb. ic. עָרַשׁוּב } G A L. Tourne, vñ. I T A L. Volto, voltato. G E R. Geshûbt wider vmbgewendet. H I S P. Buelto, transformado. A N G. Turned, changed. } *Virgilius 4. Georgic.* dum grauis aut hos, Aut hos versa fuga victor dare terga coëgit. *Idem 3. Georg.* Versaque in obnixos vrgentur cornua vasto Cum gemitu. Et paulo ante, Quamuis ille fuga versos læpe egerit hostes. [ *Liuius lib. 7. d. 4.* Ora maritima quæ in Poleponesum versa est. *Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Trist.* Versaque amicitia terga dedere meæ. ] ¶ In terdum idem quod mutatus. { וָרָשׁוּב } vt Risus versus est in luctum. *Cicer. pro Rosc. Amer.* Videte nunc quàm versa, & mutata in peiorem partem sint omnia. *Tacitus lib. 1.* Igitur verso ciuitas statu, hoc est everso siue mutato. *Ouid. Epist. 3.* At si versus amor tuus est in tædia nostri: Quam siue te cogis viuere, cogesse mori. *Idem 1. Georg.* Quippe ubi fas versus tunc nefas, id est, confusum & perturbatum. ¶ Ponitur aliquando pro, propenso. *Liuius 4. bell. Maced.* Totus in Persea versus pater, cum eo cogitationes eius rei dies ac noctes agitabat. Hoc est, omni beneuolentia in Perseum translata. Et hinc dicimus Suspensus animi, Erectus animi, Mutatus animi, ita & Versus animi: tuncque nomen est. *Tacitus, Qui* versus animi modò, nunc paucere, modò minis aduersantis populi terreri, &c. [ *Liuius lib. 9. bell. Pun.* Versa in Scipionem tota ciuitas ]

**Versus, us, Carmentis dictus, à vertendo, quòd antequam legitimum accipiat numerus, modò hoc, modò illo modo vertatur.** { וָרָשׁוּב } G A L. Vñ vers, vñ ligne, vñ rangee. I T A L. & H I S P. Verso. G E R M. Ein vers / sprach mit gewissen vñ abgemessnen sytzen. A N G. A verse or line, order or row. } [ *Tibull. lib. 4.* Inde altos aliòsque minor componere versus. *Idem ibidem.* Quod tibi si versus noster totusve minusve, ( id est poema. ) *Quintilian.* Cicero tot millibus versusum, (i. linearum. ) *Cicero pro Archia.* Nam siquis minorem fructu gloriæ putat ex Græcis versibus percipi quàm ex Latinis, vehementer errat, &c. Facere versus. *Cic. 6. Verr.* Versus, qui in istius cupiditatem facti sunt. Scribere versus. *Idem 2. Verr.* De qua muliere versus plurimi supra tribunal scribebantur. Fundere versus. *Cicer. 3. de Orat.* Solitus est versus hexametros, aliòsque variis modis atque numeris fundere ex tempore. ¶ Versus, וָרָשׁוּב haphûeb. in agricultura quid notet, explanat *Varro lib. 1. de Re rust. cap. 10. hu. verbis*, In Hispania vltiore metiuntur iugis, in Campania versibus, apud nos in agro Romano, ac Latino iugeris. Iugum vocant, quod iuncti boues vno die exarare possunt. Versum dicunt centum pedes quoquoersum quadratum iugerum quod quadratum duos actus habet. ¶ Ponitur aliquando Versus pro eo quod vulgò Linea vocatur. { וָרָשׁוּב } *Plin. Epist. lib. 4.* Non paginas tantum epistolæ, sed etiam versus syllabæque numero. ¶ Interdum versus significat ordinem, seu tractum. *Virg. 4. Georg.* Ille etiam seras in Versum distulit vltimos. *Idem 5. Aeneid.* -triplici pubes quam Dardana versus Impellunt, id est, triplici ordine. [ *Liuius l. 3. d. 4. & 5. d. 5.* Naui quam sexdecim versus remorum agebant. ] ¶ Interdum cantum. *Plin. libro 10. cap. 29.* Meditantur lusciniæ iuniores, versusque quem imitentur accipiunt.

**Verficulus, diminutiuum, Breue vel humile carmen.** { וָרָשׁוּב } G A L. Verset, vñ petite ligne. I T A. Picciol verso. G E R M. Ein verslein. H I S P. Pequeno verso. A N G. A little verse, or line, or lew. } *Martial. libro 5.* Hæc tibi, non alia est, ad cœnam causa vocandi, Verficulos recites, vt Ligurine tuos. ¶ Modò breues scripturæ ( vt ita dicam ) lineas. *Cicero ad Brutum lib. 14.* Breues tuæ literæ, breues dico: modò nullæ: tribusne verficulis his temporibus Brutus ad me?

**Verfifico, as, Versus facio.** { וָרָשׁוּב } G A L. Compose ou faire vers. I T A. Componer vers. G E R M A. Vers machen. H I S P. Hazer versos. A N G. To mak verses. } *Quint. l. 9. cap. 4.* Nam & verfificandi genus est omnibus sermonibus vnã legem dare.

**Verfificatio, Ipse verfificandi actus.** { וָרָשׁוּב } G A L. Composition de vers. I T A. Compositione de versi. G E R M A N. Versmachung. H I S P. Obra de hazer versos. A N G. A making of verses. } *Ibid. cap. 2.* Abusuè in verfificationis, ac sermonum imitatione seruatur.

**Verficator, oris, Versuum scriptor.** { וָרָשׁוּב } G A L. Qui compose en vers. I T A. Chi compone versi. G E R M. Ein versmacher. H I S P. El que haze versos. A N G. That maket verses. } *Idem lib. 19. c. 1.* Verficator, quàm Poëta, melior Cornelius Scuerus.

**Verfificus, penultima corrept. adiectiuum.** { וָרָשׁוּב } G A L. Qui est dresse, compose, & ordonne par ordre comme vers, I T A. Acconciato, & composto, & ordinato come versi. G E R M. Nach vers der versen gemacht. H I S P. Compuesto y ordenado como versos. A N G. That is made in order lik verses. }

*Solinus c. 16.* Studium musicum inde ceptum quum Idæi Daçyli modulos crepitu ac tinnitu æris deprehensos in versificum ordinem transtulissent.

**Versus, Præpositio, accusatiuum requirit, & ferè semper postponitur.** { וָרָשׁוּב } G A L. Vers. I T A L. Verso, in verso. G E R M. Gegen. H I S P. Hazia. A N G. To wardes. } *Plautus.* Ego portum versus peigam, & perquiram: quem si non inuenero, domum versus reuertar. [ *Velleius*: A Iupercali in palatium versus. *Plaut. Amph. sc. 3. a. 4.* Portum versus volito. ]

¶ Dicimus etiam Quoquo versus, Quaque versus, Viroque versus: id est, in vnãquamque partem, quoquaque, per quancunq; partem, in vttranque. ¶ Quandoque loco accusatiui habet aduerbium: vt, Sursum versus. *Cato c. 156.* Postea ubi deorum versus ibit, hominem, &c. *Cic. de Orat.* Quum gradatim sursum versus reditur.

**Versutus, a, um, Astutus, callidus, qui modò hoc, modò illud, vt visum fuerit, simulat, & sese in omnes vertit species.** { וָרָשׁוּב } *Harum.* παροτρυνος, εἰσοραῖος. G A L. Variable, fin, caute, rulé. I T A. Astuto, trincato, malizioso. G E R M. Geschick / arglistig / geschwind. H I S P A. Astuto en mala parte, malizioso, taymado. A N G. Guilefull or craftie. [ *Plaut. pseud. sc. 8. a. 4.* Nimis mortalis, doctus, versutus, malus. ] *Plautus in Epid.* Versutus est quàm rota figuralis. *Cicero 2. de Finibus.* Sed omnia callidè referentem ad vtilitatem, acutum, versusum, veteratorem, &c. *Idem 3. de Natura deorum.* Et Chrysippus tibi acutè dicere videbatur, homo siue dubio versutus & callidus. ¶ Interdum versutum accipimus pro ingenioso & prompto. *Cicero 3. de Natura deorum.* Versutos eos appello, quorum celeriter mens versatur. *Plautus Stich.* Ille quidem adolescens doctè astutus fuit. *Idem Afin. sc. 1. a. 1.* Nec magis astutus, nec à quo caueas ægrius. *Ibidem sc. 1. a. 2.* Quin ad ingenium vetus versutum te recipistuum. ]

**Versutissimus, superl.** { וָרָשׁוּב } *Velleius Paterculius Hist. l. 2.* Germani in summa feritate versutissimi, aatùmque mendacio genus.

**Versutia, Calliditas, & malitia.** { וָרָשׁוּב } *Formah* מִרְמָה מִרְמָה תּוֹעֵב. *Hadriano.* G A L. Finesse, ruse. I T A L. Astucia, callidità. G E R M A. Geschick / arglistig / eitel / geschwind / geteilt. H I S P A. Astucia en mala parte. A N G. Guile, deceit, craftinesse. }

**Vertè, aduerbium, Callidè astutè.** { וָרָשׁוּב } G A L. Finement, par ruse. I T A. Astutamente. G E R M. Geschwindig / arglistig. H I S P. Astuta y taymadamente. A N G. With guile, deceitfullie. } *Cicer. de Clar. Orat.* Nihil, vt ita dicam, subdolè, nihil versutè, quod ille non viderit, &c. [ *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 4.* Hominem non vidi magis versutè malum. ]

**Verfutiloquus, Qui vè: sūtè loquitur.** { וָרָשׁוּב } *Harum.* οὐκ ἀλλοτρητοῦς, ἀδύνατος. G A L. Qui parte caute leuement, caute leux & fin en parler. I T A. Chi parla astutamente, con cautella. G E R M. Geschweid / oder listig / reden. H I S P. El que, habla astucias. A N G. That speaketh deceitfullie. } *Cicer. 3. de Orat. ex versuto quopiam poeta.* Num non vis huius me versutiloquos malitias.

**Verficolor, oris, propriè dicitur illud quod ex diuersis partibus spectanti non eundem ostendit colorem: vt est videre in anatam & columbarum collis, & in serici quodam genere, quod modò hinc modò illinc spectatu colores mutare videtur.** { וָרָשׁוּב } *happasim.* πολλοχρους, χρωδός. G A L. De diuerses couleurs, de couleur changeant. I T A L. Di colore diuersi, muta colore. G E R M. Wandertes farben. H I S P A. Cosa de muchas colores. A N G. That changeth colour, of sundrie colours. } *Cic. l. 3. de Fin. bonorum & malorum,* Iam verò membrorum alia videntur propter eorum vsum à natura esse donata: vt manus, crura, pedes: alia autem nullam ob vtilitatem, quasi ad quendam ornatum: vt cauda pavoni, plumæ verficoloris columbis, viris mammæ, atque barba. In eadem etiam significatione non raro hac voce vtitur *Plinius*, testimonia hic breuitatis causa omittimus. ¶ Interdum tamen Verficolores vestes positas legimus pro variis seu discoloribus. [ *Ouid. 5. Fastor.* Cur tamen vt dantur vestes Cerealiibus albæ. Sic est hæc cultu verficoloris decens. *Gellius cap. 10. lib. 6.* Cum pallio verficoloris & tunica longa muliebri. *Quintilianus*, Verficolor vestis Demetrii Phalereti non bene facit ad forensem puluerem. ] *Liuius libro 4. belli Maced. de lege Oppia loquens,* Tulerat eam C. Oppius Tribunus Plebis Qu. Fabio, T. Sempronio eos in medio ardore Punici belli, Nequa mulier plus semuncia auri haberet, neq; vestimento verficolori vteretur. Quo tamen in loco verficolores vestes nonnulli intelligunt, colore aliò quàm natiuo infectas: vt Verficolores inde dictos intelligamus, quòd verterint, id est, mutarint colorem. Contrà, Coloris dicuntur, quæ nullo externo colore sunt imbutæ. Est autem hoc nomen adiectiuum omnis generis, cuius neutro vltus est *Virgilius 10. Aeneid.* Astur equo fidens & verficoloribus armis. [ *Quintilian.* Translucida & verficolor elocutio. ]

**Versipellis, e, Astutus, versusus, simulandi quiduis, & dissimulandi artifex.** { וָרָשׁוּב } *Harum.* ἀνομοειδής, πολυτροπος, παροτρυνος. G A L. De diuerse couleur de peau & d'habit fin & cauteleux. I T A L. Muta pelle, muta faccia, muta volto, accorso pieno di cautele. G E R M. Der sein haut oder gestalt verendren than / listig mit geschick / scham / beertigt. H I S P. Malizioso y engannador. A N G. Subtil, ihat changeth his skinne of ten a craftie fellow, a wilie foxe. } *Plaut. in Amph.* Versipelles se facit, quando lubet. *Plin. lib. 8. cap. 22.* Indicat suo tempore vulgo infixam hanc opinionem fuisse, homines in lupos verti, rursusque restitui sibi, atque inde ductam esse consuetudinem loquendi, vt homines astutos, versipelles dicamus.

**Vertebra, penult. corrept. siue Vertibula, Spina ossa dicuntur, in crassiores quodam nodos conglobata, & in medio sui concava, vt spinali medullæ transcurram præbeant, firmissimis autem vinculis colligata, quorum beneficio interiores nodi coherescunt.** { וָרָשׁוּב } *chammukim.* σπονδυλος. G A L. Les vertebres.











cumbere in vestigio, est statim eo in loco interfici, vbi ab Imperatore in acie collocatus fuerat. [Ex vestigio proficisci Gell. cap. 10. lib. 3. Ex quo vestigio profecta luna eodem redit. Item Ire per vestigia diuina, Senec. cap. 17. de Consol. ad Polyb. Vadentem per vestigia Gracchorum. Idem Senec. cap. 16. de Consol. ad Mari. Vestigia nostra dignate sequi Musæ (in auxilium) Ouid. Eleg. 1. lib. 4. Trist.] Vestigium corporis, est ipsius corporis impressio. Vestigium equi, dicitur aliquando ipsius equi fetra sola. Plin. lib. 28. cap. 20. Vestigium equi excussam vngula, vt solet plerumque, si quis collectum reponat, singultus remedium esse recordantibus, &c.

Vestigo, vestigas, penultima producta. Quæro, quasi vestigia indago, inuestigo, peruestigo, inquirò. { ὤσθιν chaphás ἄρν chár ár. ἰχθύα, ἰχθύα ἰχθυάτιο. GALL. Tracer, cercher diligemment. ITA. Cercare, inuestigare. GERMAN. Dem geijur nachsuchen. HISPANIC. Buscar pol el rastro ó pisadas. ANGLIC. To searce, to trace, seek by the print of the foote. } Cic. lib. 3. de Orat. Iola tractatio, & quæstio quotidie ex se legitur aliquid, quod cum desideriosa delectatione vestiges. Virg. 7. Æneid. Quæ loca, quæve habeant homines, vbi uicinia gentis Vestigemus. Cic. 2. de Orator. Non & coniuncta quæremus, & causas rerum vestigabimus. Virg. 6. Æneid. Ergo aliè vestigia oculis, & ritè repertum Carpe manu, Huius composita sunt. Inuestigo, & peruestigo, quorum significata explicantur suis locis.

Vestigator, verbale. Venator, à vestigijs ferarum dictus, vt auctor est Varr. 4. de ling. Lat. { ὤσθιν chaphés ἄρν chár ár. ἰχθύα. GALL. Tracer, brçonier, chasseur, veneur. ITA. Inuestigatore, cacciatore. GER. Ein jäger so dem gespur nachsu het. HISPAN. El que busca pol el rastro, caçador. ANG. He that searceh by the print of the foote. } Colum. lib. 9. cap. 8. Nam statim sono teritum, vel in frutice, vel in editore sylux fronde confidet, vel à vestigatore præparato vase reconditur.

VESTINI, vntio, Populi Italix inter Picenos, Sabinosque, quorum meminit Plin. lib. 3. cap. 5. & 12. Apud hos olim laudatissimi fiebant calci. Martialis lib. 13.

Si sine carne voles ientacula sumere frugi,  
Hæc tibi Vestino de grege massa venit.

Vestis, stis, A velando, quod à corpus velat seu à vellere, quod est vniuersæ ouis lana. { ὤσθιν leúbich béghedh ἰχθύα ἰχθύα ἰχθυάτιο. GALL. Vestement, habillement. ITA. Vestia. GERMAN. Ein kleid. HISPAN. A. Vestidura. ANGLIC. A garment or vesture. } Et est generale nomen, quod uis significans indumentum, tam virile, quam muliebre, quo continentur omnia lanæa, lineæ, serica, bombicina, quæ induendi, præcingendi, tegendi, amictiendi, insternendi, accubandiue causæ apparrata sunt, & quæ accessionis iure cedunt; cuiusmodi sunt institæ, picturæ, clauisque quæ vestibus insuntur. Cicero. 7. Ver. Illi ad deprecandum periculum proferebant, alij purpuram Tyriam, thus atque odores, vestemque lineam, gemmas alij, & margaritas. Quintilian. libro 11. cap. 1. Monilia & margaritæ, vestis longa, sunt ornamenta fœminarum. Virg. lib. 9. Æneid. Diues equum, diues pictæ vestis, & auri. Cic. 2. Philip. Maximus vini numerus fuit, perniagnum optimi pondus argenti, pretiosa vestis multa & lauta suppellex, & magnifica, multis locis, &c. [Catull. ad Orualum. Moili sub veste locatum (malum.) Plaut. Mostel. sc. 1. a. 1. Contempla fatin hæc me vestis deceat. Ouid. 13. Metam. Vestemque manu diduxit. Ibidem: sumptæ fallacia vestis deceptor omnes. Plaut. Prolog. Capt. Inter se commutant vestem & nomina. Velleius. Mutata veste, & habitum dissimilem fortunæ suæ indutus. Plaut. Cure. sc. 3. a. 2. Eni virginem, vestem, aurum. Fulger vestis Tibull. lib. 4. Nitefcit. Ouid. 6. Fast. Vestis candida rest Scipio vti non desit. Gellius cap. 4. lib. 3. Vestis longa est fœminarum. Quintil.] [Ponitur interdum vestis pro barba. Vnde Virg. 7. Æneid. Aurea cæsaries oillis atque aurea vestis. Vbi Servius, Vestis, hoc est, barba, vnde e contra inuestes dicimus imberbes: vnde est, Tunc mihi prima genas vestit bar flore iuuenta. Lucret. lib. 5. Nec minus incerto dentes cadere imperat ætas Tempore, & impubem molli pubescere veste. Veste, hoc est, pilo & lanugine seu prima barba. Vestis, item pro leberide, id est spolio serpentis. Luc. lib. 4. - & item quam lubrica serpens. Exiit in spinis vestem.

Vestio, is, iui, tum, Vestem induo, tægo, obduco, sepio. { ὤσθιν la. bâch. ἰχθύα ἰχθύα ἰχθυάτιο. GALLIC. Vestir. ITA. Vestire. GERMAN. Kleiden. HISPAN. Vestir. ANGL. To apparell, to put on a garment. } Plautus in Casin. Vir te vestiat, tu virum despolies Cic. pro Sex. Rosc. Quasi verò nescias hunc ali & vestiri à Cælia, &c. Cic. 2. de Nat. deor. Primum oculos membrana tenuissimis vestiuit, & cepit. Vestiuir, id est, operuit, munivit, velauit, Colucl. lib. 4. tranquillit ad arbores, Vbi se frondibus vestierint, teneris caulibus, necdum adultis, modus adhibendus est. Vestire agrum vineis, apud eundem lib. 3. cap. 7. Vestire gramine ripas, apud eundem lib. 8. cap. 5. Vestiri montes syluis, apud Liliura 2. bell. Maced. Vestire parietes tabulis: Cicero 6. Verr. Vestiri pilo, Plin. lib. 9. cap. 13. Vestita floribus terra arboribus, frugibûque, &c. apud Cicero. 2. de Nat. deor. Plin. lib. 2. Epist. 17. Hortum morus, & frequens vestit, id est, contegit, ornat. [Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Quando te auratam & vestitam bene habet. Quintilian. Res quæ vestiuntur illo habitu, Idem cap. 9. lib. 2. Aridum (ingenium) alemus & quasi vestimus, &c.] Vestitus vestem. Plaut. Epid. - viden' venesciam? Sed vestita aurata ornamenta, vt lepidè, vt concinne, vt nouè? \*G. nas vestitus, Id est barbarus. Senec. Hercule Oetao. Nondum teneras vest. te genas. Huius composita sunt, Conuestio, circunuestio, superuestio: quorum significata explicantur suis locis.

Vestitor, Qui vestes facit, sartor. Alex. Lamprid. in Alex. Severo. Ita vt annonas non dignitates acciperent fullones, & vestitores & pictores.

Vestitus, us, Vestimentum, siue vestis. { ὤσθιν leúbich ἰχθύα ἰχθύα ἰχθυάτιο. GAL. V. flement. ITA. Vestia. GERMAN. AN. Kleidung. HISPAN. Vestidura. ANG. Apparell or rayment. } Plautus Amphitruo. Amphitruo sis & vestitum in muto meum. Plaut. Capt. sc. 2. a. 2. Me seruire apud te statum sumptu & vestitu tuo. Plin. lib. 8. cap. 22. Vestitumque in quereu suspensio: tranare atque abire in desertis. Cic. de Nat. deor. Reliquos deos ea facie nouimus; qua pictores fictoresque voluerunt: neque solùm facie, sed etiam ornatu, ætate, vestitu. Oratoris vestitus. Cic. de Clar. Orat. Concinnitas illa crebratque sententiarum pristina manebat: sed ea vestitu illo orationis quo consueuerat, ornata non erat. Montium vestitus densissim. Cicero. 2. de Nat. deor. Riparum vestitus viridissim. Cic. ibid. Vir muliebri indutus vestitu. Cic. ad Attic. lib. 1.

Vestimentum, ti, V. stis. { ὤσθιν leúbich ἰχθύα ἰχθύα ἰχθυάτιο. GAL. Vestement, habillement. ITA. Vestia, habitio. GERMANIC. Ein kleid. HISPAN. Vestidura. ANGL. A garment or vesture. } Cic. pro Mil. Milo autem quam in Scuatu fuisse eo die; quoad tenatus demissus est, domum venit, calceos & vestimenta mutauit. Horat. 1. Epist. 18. Vestimenta dabat pretiosa, &c. [Plaut. Afin. sc. 1. a. 1. Nedo detrahere vestimenta, &c.] Vestimentum aliquando Iureconsultis idem est, quod pannus, apertissimè in L. vestimentum. ff. de auro & argento legat. Vestimentum id est; quod detextum est, nisi distinctum non sit, id est, si sit consummatum, quod in tela est nondum detextum vel detextum, contextum appellatur.

Vestiarium, iij, Locus in quo vestes vel seruantur, vel venduntur. { ἰχθύα ἰχθύα ἰχθυάτιο. GAL. Garderobe, lieu à serrer habillemens. ITA. Guardia vesti. GERMAN. Ein kleiderkast. oder kleiderkasten. HISPAN. Lugar donde se ponen los vestidos para guardar ó vender. ANGL. Where clothes ar kept, or sett out to be sold, a wardrobe. Plin. lib. 15. cap. 8. Vestiarium etiam contrâ teredines, ac noxia animalia amurca aspergi. Aliquando vestiarij nomine intelligitur. ἰχθύα ἰχθύα ἰχθυάτιο. Columel. lib. 8. Tardus curiosior inquisitio patris familiæ debet esse pro tali genere seruatorum, aut in vestiariis, aut in cæteris præbitis iniuriosè tractentur. [Senec. cap. 8. de Tranquill. Familia vestiarij petit viciumque.] Vide in dictione CALCEARIUM.

Vestiarus, Qui vestiario præest, aut vestes vendit. { ἰχθύα ἰχθύα ἰχθυάτιο. GAL. Faiseur ou vendeur d'habits. ITA. Cbi fa ó vende vesti. GERMAN. Ein gewandmacher oder kleiderverkueffer. HISPAN. El que haze ó vende vestiduras. ANG. A maker or seller of clothes. }

Aliquando adiectiuum est, vt, Vestiaria arca, apud Cætonem lib. 11. in qua vestes reponuntur, & conseruantur.

Vestispicus, vest. spici, & Vestipica, vest. spica, pen. cor. Seruus; siue ancilla custodiens vestes, quod frequenti diligentia vestes inspiciat. { ἰχθύα ἰχθύα ἰχθυάτιο. GALL. Celuy ou celle qui gar de les habits ou habillemens, qui prend garde qu'ils soyent nets & ne se gâstent. ITA. Guardia vesti. GERMAN. Ein ober ein so zu sein kleider entgelt vnd die wermare. HISPAN. El que alimpia las vestiduras y las guarda. ANGL. He or she that keepeth the warderobes. } Plautus in Trim. Iuciter familia tota, Vestispici, v.ctor, auri custos. Afran. Noui non insciam ancillulam vespere & vestispicam.

Vestiplica ancilla. Quintilian. Declam. 361. Vestissimus, vest. ussima, vestissimum, Quod est optimè vestitum. Col. 7. cap. 3. Id pecus, quamuis ex omnibus animalibus vestissimum, rigoris tamen impatientissimum est. De quibus.

Vestulus, penultima corrept. Cicero. Mous Liguria iuxta Alpes; inter cæteros clarissimus, ex cuius radicibus Padus erumpit, teste Plin. lib. 3. cap. 16. GERMAN. Ein berg in Liguria / an welchem sich vnders die Po entspringt. } Virg. 10. Æneid. Ac velut ille canum mortu de montibus altis Actus aper, multos Vesulus quos pinifer annos Defendit.

Vestuntus, ij, & Vestuntio, onis. Gall. Besangon. Burgundiæ communitas, vbi nobilissima quam mediam secat Dubis fluuius.

VETVS, Vite vesavvs.

Veter, veteris, penultima corrept. Adiectiuum trium generum; Senex, vetustus. { ἰχθύα ἰχθύα ἰχθυάτιο. GAL. Viesl, ancian. ITA. Old, anciano. GERMAN. Alt. HISPAN. Viejo, anciano. ANGL. Old, anciant. } Ennius, Quum veter ocebuit Priamus sub Marte Pelago.

Veterior, & Veterimus. Plaut. in Bacch. Senem illum ego tibi dedo veteriore, lepide vt lenitum reddas. Trebat Ciceroni, Pro nostro veterimo, vestissimoque amore. Virg. 2. Æneid. In gens ara fuit iuxtaque veterima lauru. Tacit. lib. 5. A facem liberorum suorum veterimum imposuit. Id est, maximum natu. Cic. de Amicitia, Veterima quæque ( vt ea vinas, quæ vetustatem ferunt ) esse debent suavissima.

Veteramentarius, Veteranus, Veterator, vide VETVS.

Veterinarius, a, uni, adiectiuum. vt Veterina animalia. { ἰχθύα ἰχθύα ἰχθυάτιο. GAL. Chevaux ou mulets, ou autres bestes qui portent somme. ITA. Ogni bestia da soma, come cavalli, muli, asini, & simili. GERMAN. Lastore oder so man brauche allerley burde zu tragen. HISPAN. qualquier bestia para cargar. ANGLIC. That carieih or beareih burdens. } Dicuntur ad vecturam idonea, quæ aliquid vehere possunt. Ita dicitur, quasi venterina, teste Festo, quod ad ventrem onus religatum gerant, vel potius à vehendo, quasi veherina. Plin. lib. 11. c. 46. Vngula veterino tantum generi renascuntur. Legitur & veterinum, substantiuè, pro animali veterino: hoc est, veteris idoneo. { ἰχθύα ἰχθύα ἰχθυάτιο. Plin. lib. 11. c. 37. Ætas veterinorum, dentibus indicatur.

Veterinarius, veterinarij. Qui veterinorum curam gerit, & veterina ducit, qui apud nos consuevit etiam illa locanda domi nutrire ad quæstum. { ἰχθύα ἰχθύα ἰχθυάτιο. GAL. Mulatier, palfrenier,



evening or late. } Gell. lib. 17. cap. 8. Taurus philosophus accipiebat nos A. henis cœna plerunq; ad id diei, ubi iam vesperauerat id enim est tempus istuc cœnandj frequens.

Vesperabit, Seruus diei fit, in tertijs tantum personis. } בעריב heberib. } GALL. Venir sur le vespre, ou sur le soir, au esprir. ITAL. Farfi sera. GER. Es wirt abend ober spat. HISP. Hafer se tarde, anochecer. ANG. To waxe evening. } Terent. in Heaut. Et vesperascit, & non nouerunt viam.

¶ Hinc aduesperascit, & inuesperascit. Lm. lib. 39. Iam inuesperascebat.

Vesperalis, & hoc vesperale, penultima producta. } i o m i e s, i o m i e n s. G. A. L. Du vespre, vesperinal, occidental, du costé où se couche le soleil. ITAL. Di sera, da vespero. GERM. Das abend. HISP. Cosa de la tarde. ANG. Of the evening, west where the sunne goeth downe. } Solinus cap. 14. Igitur Macedoniam præcingit Thracius limes, Meridiana Thessalæ Epirotæ tenent, à vesperali plaga Dardani sunt & Illyrij, quæ Septentrione tenditur, Pæonia ac Paphlagonia protegitur. Vesperalem plagam dixit pro Occidentali.

VESPERIES, Hispaniæ citerioris oppidum, in tractu Vardalorum, ut scribit Plin. l. 4. c. 20.

Vesperna, Cœna apud veteres dicebatur: nam (ut Festus inquit) cœna vocabatur, quod nunc est prandium. } δεσπερα. GAL. Le repas qu'on prend au soir, le souper. ITAL. Cena. GERM. Ein abentmal/nachtmal. HISP. La cena. ANG. The supper. } Vesperna autem, quam nunc cœnam appellamus: quod id conuiuium non nisi aduentante nocte inibant præsci.

Vespertilio, vespertilionis, masculini generis, incertæ naturæ est, est enim mediæ cuiusdam inter auem & murem speciei: ut mus alatus dici possit. } חטול בתלפת. ruxpti. G. A. L. Chauve-souris. ITAL. Vespertione, nottola, grinapola, pipistrello. GER. Ein flâbetmauß. HISP. Morcielago. ANGL. A batte or varemoufe. } Volat enim pinnatis alis, sed inter volucres non est habendus, quod quatuor pedibus graditur, pullôsq; parit, non ova, quos & lacte nutrit. Dicitur vespertilio, quod vesper se ad volatum proferat. Varro, Factus sum vespertilio, neque in muribus planè, neque in volueribus sum. Vide Plin. lib. 10. cap. 61. ¶ Per translationem etiam vespertiones dicuntur debitorum qui ære alieno obruti, interdum domi delitescunt metu creditorum, noctu tantum prodeuntes. Vide Alciatum in libris prioribus Pærogon.

Vesperugo, nis, Stella est eadem quæ & Vesper, & Hesperus, & Lucifer, & Venus dicitur. } ζεφυγος. Plant. in Amp. Neque vesperugo, neque Vergiliæ occidunt.

Vespillo, vespillonis, masculini gen. Vilis cadauerum funerator: ita dicitur, quod vespertino tempore mortuos efferre soleat, qui funebre pompa propter inopiam non poterant efferri. } νεκροφωρος. GAL. Fosfoyeur, qui porte & met les corps en terre. ITAL. Sepeltore di morti. GER. Ein Todtengreber/der die abgestorbenen zu abend auß den heusteten tregt. HISP. El que entierra muertos de noche. ANG. A burier of the dead. } Vnde & funera à funalibus dici autumat Donatus: quia nocte efferbantur ob faciorum celebrationem diurnam. Marii. l. 2. Qui fuerat medicus, nunc est vespillo diuulus.

VESTA, Saturni filia ex Ope, quæ & pro terra quandoque sumitur, eò quod rebus omnibus terra vestiatur, seu quia vi sua stet, } ἱστία. Ouid. lib. 6. Fastorum, Stat vi terra sua: vi stando Vesta vocatur. Nec desunt qui } ἱστία } nomen hoc deductum velint, aspiratione in consonantem mutata: ut Venetus pro Heneus, Velia pro Helia. Cui sententiæ subscribit & Cicer. lib. 1. de Natur. deor. Vestæ (inquit) nomen sumptum est à Græcis. Ea est enim, quæ ab illis ἱστία dicitur, visque eius ad aras & focos pertinet. ¶ Interdum ponitur pro igne. } ἱστία } Ouid. 6. Fastor. Nec tu aliud Vestam, quam viam intellige flammam, Natæque de flamma corpora nulla vides. Iure igitur virgo est, quæ semina nulla renuitit. ¶ De Vestæ igni, & quomodo extinctus rursus accenditur: } Plutarch. in Numa. Item Vesta ignis & Terra: & eius templum rotundum. Ibidem: Et cur ignis colitur: Plutarch. in Camill. } Veteres autem duas esse Vestas affirmabant: Vnam, Saturni matrem: alteram, eius filiam, de qua Ouid. 6. Fast. Ex Ope, Iunonem memorant, Cereremque creatas Semine Saturni: tertia, Vesta fuit. Confundunt tamen has Poëte, alteram pro altera ponentes. Id tamen obseruandum est, quom Vestam pro Terra accipiunt, de matre Saturni id esse intelligendum: quando verò virginem nominant, de filia eam esse intelligendum, quam ignem esse voluere. Hanc viam ex diis penatibus esse volunt, quos Æneas in Italiam aduexit. Virg. lib. 2. Æneid. Sic ait, & manibus vittas, Vestamque potentem, Aternumque adytis effert penetralibus ignem. Cui sententiæ non obsecrè ad stipulat & Lilius, quom Vestæ sacra vetustissima esse asserit, & ab Aibanis accepta: à Numa autem Pompilio primùm Romæ instituta, multisque cæremoniis venerabiliora effecta. ¶ Primus enim ille sacerdos ei sacrauit, stipendisque publico donauit, perpetuæque virginitate, aliisque cæremoniis venerabiliores effecti. Harum potissima cura erat, ut ignem perpetuum conferuarent: qui si forte per negligentiam fuisset extinguitus, nequaquam alio ex igni reparare fas erat, sed accensa per fomites ex sole flamma purus & cælestis ignis eliciebatur. Porro virgo Vestalis legebatur intra annum sextum suæ ætatis, & decimum: & triginta annos oportebat eam manere virginem, postea nubere licebat. Quod si interim fortè stuprum commisisset, viua defodiebatur. [ Plutarchus in Numa. Et Ouid. 6. Fast. ]

Vestales virgines, Quæ Vestæ sacris, perpetuæque ignis custodiæ erant dicatæ, à Numa Pompilio primùm institutæ, ut est autor Lm. lib. 1. ab Vrbe. isid. C. 2. de Leg. Virgines Vestales in vrbe

custodiunt ignem foci publici sempiternum. [ Hinc illa Vestalium periphraſis apud Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Triſt. Quæ castos perpetua seruant virginitate focos. ¶ Vestalium fortitudo: } Sueton. in August. c. 31. ¶ Vestalis virgo, ascenso curru fratris in iustis populis triumphantis, effecit ne Tribuni triumphantem fratrem impedirent: } Sueton. in Tiber. cap. 2. Vestales non sex tandem fuerunt & earum primarum nomina: & earum priuilegia Plutarch. in Num. ¶ Vestales ante sacra discunt, deinde docent. Seneca ca. 29. de Vita beata. ¶ Vestalis maxima quid agat Palilibus Vide apud Ouid. 4. Fast. ]

Vestis, a, um, Quod ad vos atinet. } vestire. G. A. L. Vostre. ITAL. Vestro. GERM. Ewer. HISP. Cosa vuestra. ANGL. Pertaining to you. } Virg. 3. Eclog. Pierides vitulam lectori pascite vestro. [ Ouid. 13. Metamorph. Crimen defendite vestrum. Plaut. pseud. sc. 1. a. 5. Vestrum erit flagitium, pedes, si cecidero. Ouid. 4. Fast. Vestrum est dare, vincere nostrum est. ] ¶ Genitiuus pluralis est vestrorum, & syncops vestrum: Plaut. Aut. sc. 1. a. 2. Vter vestrorum est cælior. Idem Men. sc. 1. a. 5. Vestrum patri filij quot eratis. ¶ Vestri curam habeo, an vestrum & vestrorum, adi Gellium c. 5. lib. 20. Vide & supra, Nostrum pro Noſtri, Lilius lib. 10. bel. Pun. sub finem, Vestro odio, pro vestrum, vel vestri, videtur dixisse, &c.]

Vestras, vestratis, Quod ex vestra regione est, aut patria. } ἱσταντι. GAL. De vostre pays, de vostre lignage ou secte. ITAL. Di vostro paese, lignaggio o setta. GER. Der werten dner. HISP. De vuestra parte o vando. ANG. One of your country. }

Vestiarium, Vestiarium, Vestiarium, Vide vestis.

Vestibulum, vestibuli, Locus erat ante ædium ianuam, inter ædes ipsas, & viam relictus, eum in vsum, ut qui ædium dominum salutatam venissent, neque in via starent, neque in ipsis essent ædibus. } ἱστία ἔνδρα. ἀπὸ τοῦ ἱσταντι. G. A. L. L'entree d'une maison. ITAL. Entrata della casa. GERM. Ein vorthorff oder vorhoff. HISP. El portal fuera de casa. ANGL. A porche before a door, an entrie. } Plautus in Most. Viden vestibulum ante ædis hoc, & ambulacium cuiusmodi sit? [ Senec. cap. 10. de Consol. ad Mari. Atria ampla, & vestibula referta clientum turba. ] Dicitur autem Vestibula à Ve, & stando, quod multum in his staretur. [ Ve enim, sive Væ particula augendæ rei valet, ut docet Gellius cap. 12. libro 5. ] Nam qui domos amplas antiquitus faciebant, locum ante ianuam relinquebant, qui inter fores domus, & viam medius esset, in eo loco qui dominum eius domus salutarum venerant, priusquam admitterentur, consistebant. A qua statione, & quasi constabulatione Vestibula appellata sunt spatia, in quibus multum staretur ab aduenientibus, priusquam intromitterentur in domum. Alij vestibulum à Ve priuatiuo deduci volunt, referentes non ad eos qui adueniunt, sed ad eos, qui in domo commanent, quoniam illic nunquam consistant, sed solum transitus causa ad hunc locum veniant exeundo, seu redeundo. ut sit vestibulum, non stibulum: sicut Vestanus, non sanus.

¶ Potest etiam dici vestibulum prima pars ianue, quod ianuam vestiatur: vel (ut Ouidius ait) à Vesta, quod ea potissimum pars in ædificio sit Vestæ consecrata: sicut culina diis penatibus: & maccricis, quæ ambit domum. Herceo Ioui, singula enim domus sacra sunt diis. Ex hac opinione nata fuit olim consuetudo, ut nouam nuptam mariti domum ingredientem nefas pararetur linem pedibus contingere. Ouid. lib. 6. Fast. Hinc quoque Vestibulum dici teor, vnde precamur, Quam sanam Vestam, quæ luca prima tenet. Vide Gell. lib. 16. c. 5. ¶ Vestibulum Siciliæ pro ingressu. Cicer. 7. Ver. Monumentum, sceleris audacitæque suæ voluit esse in conspectu Italiæ, vestibulo Siciliæ præteruentione omnium, qui vitro eius orque nauigarent.

\* Vestibulum & aditus ad rem aliquam. Cic. in Orat. Vestibula nimirum honesta, aditumque ad causam faciet illustres. Quint. li. 1. cap. 5. Ex quibus, si quis erit planè impolitus, & vestibulum modo vitis huius ingressus, &c.

Vesticeps, Pubes, quem admodum qui pubes non est, Inuictis appellatur. } ἱστία ἔνδρα. ἀπὸ τοῦ ἱσταντι. G. A. L. A qui la barbe commence à venir. ITAL. A cuiſta barba cominciata à venire. GERM. Bartfârtig, dem der bart furhin sticht. HISP. El manco que comienza à baruar. ANGL. Whos beard beginneith to grow. } Gell. l. 5. cap. 19. Sed arrogari non potest: si iam vesticeps.

Vestigium, vestigiij, Pedis impressio: id est, signum quod à pede relinquitur. } ἱστία ἔνδρα. ἀπὸ τοῦ ἱσταντι. G. A. L. A qui la barbe commence à venir. ITAL. A cuiſta barba cominciata à venire. GERM. Bartfârtig, dem der bart furhin sticht. HISP. El manco que comienza à baruar. ANGL. Whos beard beginneith to grow. } Gell. l. 5. cap. 19. Sed arrogari non potest: si iam vesticeps.



**Vet** *baláb. παλαιός. GALL. Enueillir. ITAL. Inuecchiare, diu-  
nū. uecchio. GERMAN. Alten/alt werden. HISP AN. Enuejecerfe. ANG.  
To waxe old or ancient. } Colum. lib. 11. cap. 7. Apothecæ recte fu-  
perponantur his locis, vnde plerunq; fumus eorum exoritur,  
quam vina celeriter vetustescunt, quæ fumi quodam genere præ-  
cocem maturitatem trahunt.*

**Vetero, veteras, Vetustesco, vetustatem aequiro.** { *παρ Βαθὰκ πλὰ  
βαλὰκ. παλαιός. GALLIC. Enueillir. ITAL. Inuecchiare. GER. Al-  
ten/alt werden. HISP ANI. Enuejecer. ANGLIC. To waxe old. } *Celsus  
lib. 3. cap. 12. In his autem febribus quæ veterauerunt, vtilis fames  
non est. } Hinc composita Inuetero, & Augmentatiuum Ve-  
terasco, quæ sunt eiusdem significationis. *Columella lib. 2. cap. 15.  
Aptior est tamen furculis hominis vrina, quam sex mensibus  
passus fueris veterascere, si vitibus aut pomorum arboribus ad-  
hibeas. } Ab hoc fit Inueterasco, quod est valde vetus fio, seu  
valde in consuetudinem venio. *Nigidius differentiam ponit  
inter vetustescere, & veterascere: quod quæ vetustate deteriora  
sunt, vetustescere dicuntur: veterascere, quæ meliora. } *Columella  
verò lib. 6. docet veterascere, seu inueterascere, non semper in  
melius dici: cuius hæc sunt verba, Sed si iam inueterauerit mor-  
bus, vehementioribus est opus remediis.*****

**Veterasco, veterascis. Vetus fio, vetustatem contraho: quod vetu-  
stescere dicimus.** { *παρ Βαθὰκ πλὰ βαλὰκ. παλαιός. GAL. En-  
ueillir. ITAL. Inuecchiare. GERMA. Alten/alt werden. HISP. Enue-  
jecerfe. ANG. To waxe old. } *Colum. lib. 2. cap. 14. Aptior tamen est  
iurculis hominis vrina, quam sex mensibus passus fueris vetera-  
scere.**

**Veterator, veteratoris. Homo veteris astutia, ut inquit Donatus, &  
in omni re callidus: à multarum rerum gerendarum vetustate.**  
{ *παρ Βαθὰκ πλὰ βαλὰκ. παλαιός. GALL. Fin,  
cauteleur & rusé de long temps. ITAL. Gratta vecchia, trincato,  
scelerato, catino, viso, di mala sorte, di mal polo. GERMAN. Ein alter  
schalt der altzeit arglistig gewäsen ist vnd noch darinn beharret. HES.  
Astuto, malicioso, engannoso, enuejecido en su arte. ANGL. An old  
craftie knave, long acquainted and noo' led in fals hood. } *Terent.  
in Heaut. Idem istuc mihi venit in mentem. c. veterator. Idem in  
Andria, Quid hic vult veterator sibi? } *Veterator, inquit Budæus,  
est qui diuina ac multiplici, & sæpe commutata seruitute astu-  
tus & vaser euasit: quod genus seruorum olim minor erat in  
pæcio quam nouitiorum: vnde ab Adilibus præceptorum erat, re-  
ferente Vlpiano, ne veterator pro noatio veniret. } *Veterator  
& ad liberos homines transfertur, pro eo qui quouis instituto  
astutia plurimum pollet. } *Cicero l. 2. de Finib. Acutum, verusum  
veteratorem facile vt excogitet quomodo occultè sine teste,  
sine vilo consilio fallat. } *Gall. 3. cap. 1. Videbatur esse in literis  
veterator. } *Veterator, aduocatus dici hodie potest, non qui  
diu, ac multum in foro versatus, omnes litium trahendarum an-  
fractus, omnes ambagiosas fugitandi ludificationes, omnes pre-  
hensiones, nexûque lubrici litium certamina, qui in ancepsiti  
forensium salebrarum Marte bellissimè insidias disponere, at-  
que etiam providere nouit: sed is proprie ( vt vao verbo absol-  
sam ) qui eam se artem scire, atque exercere profiteretur, qua cau-  
sa inferior, superior euadere, vel reclamare æquo bono ve pos-  
sit. Bud.*******

**Veteratorius, veteratoria, veteratorium, Subdolos, impostorius,  
vifer astutus.** { *παρ Βαθὰκ πλὰ βαλὰκ. παλαιός. GALL. Cauteleur, fin, rusé. ITAL. Ingannatore, astuto. GERMAN. Arg-  
nistig/wol tang geübtes bettugs. HISP A. Engannador, astuto. ANGL.  
Guilfull, subtil, witle. } *Cic. in Verr. Nihil ab isto tectum, nihil  
veteratorium expectaueritis: omnia aperta, omnia perspicua re-  
perientur.**

**Veteratoricè, aduerbium. Astutè, callidè, maliciosè, { παρ Βαθὰκ  
GALL. Par rusé & finesse, cauteusement. ITAL. Astuta-  
mente, con cautele. GERMAN. Arglistiglich. HISP A. Engannato-  
samente, cautelesamente. ANGL. By deceit, like an old fox. } *Cicero  
in Oratore, Ille enim summissus: quod acutè, & veteratoricè di-  
cit, &c.***

**Veteratrix, veteratrix, Formina in astutiis, & fraudibus exercitatis-  
sima.** { *παρ Βαθὰκ πλὰ βαλὰκ. παλαιός. GALL. Enueillir. ITAL. Inuecchiare. GERMAN. Alten/alt werden. HISP ANI. Enuejecerfe. ANGLIC. To waxe old. } *Colum. lib. 11. cap. 7. Apothecæ recte fu-  
perponantur his locis, vnde plerunq; fumus eorum exoritur, quam vina celeriter vetustescunt, quæ fumi quodam genere præ-  
cocem maturitatem trahunt.**

**Veteraria, videtur Seneca vocare apothecas frugum veterum,  
Epiistol. 115. Aspice veteraria nostra, & plena multorum se-  
culorum vindemiis horrea. Alij legant ventaria, sed nullo  
sensu.**

**Veteramentarius sator, Calcarius, qui veteres calcos reficit.** { *παρ Βαθὰκ πλὰ βαλὰκ. παλαιός. GALL. Sauctier. ITAL. Zanattiero. GERMAN. Ein  
Wuschlicher. HISP A. El remendon de zapatos, zapatero. ANGL.  
A suter or cobler. } *Eaque forma dicitur veteramentarius, qua ab  
armamento armentarius, à ferramento, sarramentarius. Suet. in Vi-  
tel. Cassius Seuerus, nec minus alij, eundem & sutores vetera-  
mentarium prodiderunt.**

**Veteranus, veterana, veteranium, Vetus.** { *παρ Βαθὰκ πλὰ βαλὰκ. παλαιός. GALL. Sauctier. ITAL. Zanattiero. GERMAN. Ein  
Wuschlicher. HISP A. El remendon de zapatos, zapatero. ANGL.  
A suter or cobler. } *Eaque forma dicitur veteramentarius, qua ab  
armamento armentarius, à ferramento, sarramentarius. Suet. in Vi-  
tel. Cassius Seuerus, nec minus alij, eundem & sutores vetera-  
mentarium prodiderunt.**

**Vieillard, ancien. ITAL. Vecchio, veterano, pratico. GERMANIC.  
Alt. HISPAN. Viejo, anciano. ANG. Old, ancient. } *Linus lib. 1. bell.  
Pun. Pænum hostem veteranum, trium & viginti annorum  
multitia diuissimas inter Hispanas gentes semper victorem. Va-  
de veterana municipia, quæ à nouitjis distinguuntur. Veterana,  
quæ anno nondum seruauerunt, vt ait *Martianus de Publicanis  
& vestigalibus. } Veterani milites, qui multis annis stipendia  
fecerunt, & diuturno vsu in re militari sunt exercitati. Budæus in  
libro de Aste, ex autoritate Taciti, ostendit eos proprie dictos esse  
veteranos, qui stipendia quidam legitima confecerant, adhuc  
tamen sub vexillo continerantur, quoad militiæ præmia, colo-  
niisque acciperent, ab omni interu onere immunes, præter-  
quam propulsandi hostis. Stipendiiorum autem legitimum  
tempus non semper idem fuit. Constat enim quosdam tricena,  
alios quodragena impleuisse stipendia. Sub initium autem princi-****

patu Tiberij: subiora hoc nomine seditione in castris Pannoni-  
cis, placuit, post senadena stipendia milites exautorari, quatuor-  
que post annos, antequam missionem adipiscerentur, sub vexil-  
lis retineri, indulgentiore militiæ genere: quo tempore Veterani  
dicebantur. *Cicero 2. Tuscul. Ergo hæc veteranus miles facere  
poterit: doctus vir, sapiens facere non poterit. } *Cæsar lib. 1. bell.  
Gall. Ipse interim in colle medio triplicem aciem instruxit leg-  
ionum quatuor veteranorum. } *Lucan. lib. 1. Quæ sedes erit e-  
meritis: quæ cura dabuntur, Quæ noister veteranus ariet. } *Seneca  
cap. 3. de Consol. ad Heluiam: Veterani cum curantur se præbent  
tacitos. Item Veteranorum commoda: Gallis Privilegia, apud  
Sueton. in Neron. cap. 32. Item Veteranz legiones: Cæsar lib. de bell.  
ciu. } *Veteranum pecus. Colum. lib. 6. cap. 2. Verum ista sic a-  
genda præcipimus, si veterana pecus non adierit. Veteranz vi-  
tes dicuntur veteres, & antiquæ. } *Columell. lib. 3. cap. 15. Deinde  
eam velut veteranam vitem totam exputare, & ad vnam materiam  
firmissimam redigere.******

**Vetrale, Vide VENTRALE.**

**Vexillum, vexilli, Signum militare.** { *παρ Βαθὰκ πλὰ βαλὰκ. παλαιός. GALL. Banjere, enjigne, estendard. ITAL. Bandiera. GERMAN.  
Ein fensdin/panter, fahgethe. HISP A. La forma. ANG. A flagge, en-  
seigne, or standerd. } *Cæsar 2. bell. Gall. Vexillum proponendum,  
quod erat insigne, quou ad arma concurrit oporteret. Tacit. lib. 1.  
Postquam turbatum in castris a seepere, vexilla conuallat. Cic.  
in Orat. docet velum à vexillo factum, vt à patillo palum, à ta-  
xillo talum, extritis tribus literis, gratia vitandi durioris soni.  
} *Vexillum autem continebat homines centum octoginta sex,  
teste Liu. lib. 8. ab Vrbe. } { Vexillo signum dare, dictum postea  
Tuba. Cæsar. lib. 3. de bell. ciu. Et apertius libro 2. de bell. Gallic. }***

**Vexillifer, Signifer, gestator vexilli, quem & Aquiliferum voca-  
bant Romani.** { *παρ Βαθὰκ πλὰ βαλὰκ. παλαιός. GALL. Portenseigne, guidon.  
ITAL. Bandiraro, alfero. GERMA. Ein fensdich/panter. HISP A.  
Alfero. ANGL. That beareth a standerd. }*

**Vexillarius, Signifer, qui vexillum fert.** { *παρ Βαθὰκ πλὰ βαλὰκ. παλαιός. GALL. Portenseigne, guidon. ITAL. Bandiraro, alfero. GERMAN. Fens-  
dich/panter, fahgethe. ANGL. Alfero. } *Linus libro 8. Ordo  
ter sexagenos milites, duo eeduriones, vexillarium vnum habet.**

**Vexillatio, qui significet declarat Vegetius lib. 2. c. 1. Equum ( in-  
quit ) alæ dicuntur ab eo, quod ad similitudinem alarum ab vtra-  
que parte protegant acies, quæ nunc Vexillationes vocantur, à  
velo: quia velis, hoc est, flammulis vtuntur. Sueton. in Galba c. 20.  
Illud mirum admodum fuerit, neque præsentium quenquam o-  
pem Imperatori ferre conatum, & omnes qui accerserentur, spre-  
uisse nuntium, excepta Germanicorum vexillatione. } *Aurian.  
Turneb. eo in loco cohortem militum intelligit, qui emeritis sti-  
pendijs sub vexillo eorum habebantur. } { *παρ Βαθὰκ πλὰ βαλὰκ. παλαιός. GALL.  
Vne compagnie de gens de guerre estans sous vne enseigne. ITAL.  
Compagnia de soldati sotto vna bandiera. GERMAN. Ein fensdin enecht.  
HISP AN. Compania de humbres armado so vno alfero. ANGL.  
A bando of men of warre vnder one standerd. }****

**VEXO, vexas, Agito, molesto, perturbò, infesto, populor, diripiò;  
& hæc atque illuc distraho.** { *παρ Βαθὰκ πλὰ βαλὰκ. παλαιός. GALL. Vexer, tormenter, har-  
celer, tempester. ITAL. Disturbare, molestare, moiar. GERMAN. Pla-  
gen/vbel demüthen/vnrühig machen/vzerren. HISP A. Fatigar, mole-  
star, enojar. ANGL. To waxe, to torment, to trouble. } *Tractum ab  
eo quod est vexo, in quo inest iam vis quædam alieni arbitrii:  
non enim sui potens est, qui vehitur. Vexare autem vi atque  
motu procul abio vltiore est. Nam qui raptatur, & hæc atque  
illuc distrahitur ( vt inquit *Gellius lib. 2. cap. 6. ) vexari proprie di-  
citur: sicut taxare, pressius, crebriusque tangere. Iactare, multo  
festius, largiusque iacere. Quassare etiam quam quater, grauius  
violentiùque. Cicero 2. Verr. Quam iste per tricennium ita vexa-  
uit ac perdidit, vt ea restitui in antiquum statum nullo modo  
possit. De Sicilia loquitur: in quem locum *Asconius, nimirum  
Vexavit, ingentis calamitatis vsu significat: nam & ipse supra  
fit ait, Populæ, vexatæ, fundicis euerse prouinciæ. Virgilius 6.  
Eclog. Caprida succinctam latrantibus inguina monstris Duli-  
ebias vexare raras. } *Liu. lib. 9. ab Vrbe. Vexatum vulceribus ag-  
men. Et Sueton. in August. cap. 53. Vexatus in turba. Item Vexata  
classis tempestate. Et *Onidius. Eleg. 2. libr. 5. Trist. Corpus ipso  
vexatum induruit vsu, &c. } { Vexare nos dicuntur vitia, quia  
animum iactant, distorquent, agitant, infestant. *Sallust. in Catil.  
At me, quum ab reliquis malis moribus dissentirem, nihilomi-  
nis honoris cupido eadem, quæ cæteros fama atque inuidia ve-  
xabant. } *Huius composita sunt, De vexo, & di vexo, quorum  
significata vide suis locis.********

**Vexatio, vexationis, verb. Populatio, direptio, infestatio, afflictio;**  
{ *παρ Βαθὰκ πλὰ βαλὰκ. παλαιός. GALL. Vexer, tormenter, har-  
celer, tempester. ITAL. Disturbare, molestare, moiar. GERMAN. Pla-  
gen/vbel demüthen/vnrühig machen/vzerren. HISP A. Fatigar, mole-  
star, enojar. ANGL. To waxe, to torment, to trouble. } *Tractum ab  
eo quod est vexo, in quo inest iam vis quædam alieni arbitrii:  
non enim sui potens est, qui vehitur. Vexare autem vi atque  
motu procul abio vltiore est. Nam qui raptatur, & hæc atque  
illuc distrahitur ( vt inquit *Gellius lib. 2. cap. 6. ) vexari proprie di-  
citur: sicut taxare, pressius, crebriusque tangere. Iactare, multo  
festius, largiusque iacere. Quassare etiam quam quater, grauius  
violentiùque. Cicero 2. Verr. Quam iste per tricennium ita vexa-  
uit ac perdidit, vt ea restitui in antiquum statum nullo modo  
possit. De Sicilia loquitur: in quem locum *Asconius, nimirum  
Vexavit, ingentis calamitatis vsu significat: nam & ipse supra  
fit ait, Populæ, vexatæ, fundicis euerse prouinciæ. Virgilius 6.  
Eclog. Caprida succinctam latrantibus inguina monstris Duli-  
ebias vexare raras. } *Liu. lib. 9. ab Vrbe. Vexatum vulceribus ag-  
men. Et Sueton. in August. cap. 53. Vexatus in turba. Item Vexata  
classis tempestate. Et *Onidius. Eleg. 2. libr. 5. Trist. Corpus ipso  
vexatum induruit vsu, &c. } { Vexare nos dicuntur vitia, quia  
animum iactant, distorquent, agitant, infestant. *Sallust. in Catil.  
At me, quum ab reliquis malis moribus dissentirem, nihilomi-  
nis honoris cupido eadem, quæ cæteros fama atque inuidia ve-  
xabant. } *Huius composita sunt, De vexo, & di vexo, quorum  
significata vide suis locis.********

**Vexator, vexatoris, Infestator.** { *παρ Βαθὰκ πλὰ βαλὰκ. παλαιός. GALL. Vexer, tormenter, har-  
celer, tempester. ITAL. Disturbare, molestare, moiar. GERMAN. Pla-  
gen/vbel demüthen/vnrühig machen/vzerren. HISP A. Fatigar, mole-  
star, enojar. ANGL. To waxe, to torment, to trouble. } *Tractum ab  
eo quod est vexo, in quo inest iam vis quædam alieni arbitrii:  
non enim sui potens est, qui vehitur. Vexare autem vi atque  
motu procul abio vltiore est. Nam qui raptatur, & hæc atque  
illuc distrahitur ( vt inquit *Gellius lib. 2. cap. 6. ) vexari proprie di-  
citur: sicut taxare, pressius, crebriusque tangere. Iactare, multo  
festius, largiusque iacere. Quassare etiam quam quater, grauius  
violentiùque. Cicero 2. Verr. Quam iste per tricennium ita vexa-  
uit ac perdidit, vt ea restitui in antiquum statum nullo modo  
possit. De Sicilia loquitur: in quem locum *Asconius, nimirum  
Vexavit, ingentis calamitatis vsu significat: nam & ipse supra  
fit ait, Populæ, vexatæ, fundicis euerse prouinciæ. Virgilius 6.  
Eclog. Caprida succinctam latrantibus inguina monstris Duli-  
ebias vexare raras. } *Liu. lib. 9. ab Vrbe. Vexatum vulceribus ag-  
men. Et Sueton. in August. cap. 53. Vexatus in turba. Item Vexata  
classis tempestate. Et *Onidius. Eleg. 2. libr. 5. Trist. Corpus ipso  
vexatum induruit vsu, &c. } { Vexare nos dicuntur vitia, quia  
animum iactant, distorquent, agitant, infestant. *Sallust. in Catil.  
At me, quum ab reliquis malis moribus dissentirem, nihilomi-  
nis honoris cupido eadem, quæ cæteros fama atque inuidia ve-  
xabant. } *Huius composita sunt, De vexo, & di vexo, quorum  
significata vide suis locis.********

**VEXANS, Vulgò, Fano, Fluuus est iuxta Terracinam, teste Plin. libri**



marechal. It A. *Mulatioero, palafreniero, marefcalco.* GER. M. *Etnet*  
 dit. (i) ffare titer erhattet / oder furet / eta feumer / maufsetztretter. His.  
*Albeyar de tales bestias.* ANG. *He thar lesteib borfes or mulas to*  
*hire, or horse courses, hackneyman.* Unde equos, mulos, asinos,  
 meritorios vocamus. *Columell. lib. 11. cap. 1.* Nam & arator reperit-  
 tur aliquis bonus, & optimus folior, aut fœni fector, nec minus  
 arborator, & vinitor, tum etiam veterinarius, & probus pastor.  
 Veterinarii item, medici sunt veterinorum, quos nunc vulgus  
*Marefcalos* appellat. *ἰατροὶ τῶν κτηνίων, Colum. lib. 6. ca. 8.* Solent  
 etiam fastidia sibi afferre vitula incrementa linguæ, quas ranas  
 veterinarij vocant.

Veterinarius, riarium, Quod ad veterina animalia pertinet. *ἰατροὶ*  
*κτηνίων.* GAL. Appartenant à bestes de somme. ITAL. *pertinente à*  
*bestie de soma.* GER. M. Das zu lastbaren thieren oder saumrosen ge-  
 hört. His. *Pertinente à bestias de cargos.* ANG. *Belonging to car-*  
*riage beastes.* Vt Medicina veterinaria, *ἰατρολογία, ἰαμαρτία.* Col.  
 lib. 6. c. 3. Quare veterinariæ medicinæ prudens esse debet peco-  
 ris magister.

Veterinus, veterini, Morbus est nascens ex humoribus frigidis cere-  
 brum instansibus memoria simul & rationem tollens, in-  
 curabilemque dormiendi necessitatem inducens. *ἄδωρρος.* GAL.  
 Lethargie, maladie qui rend les gens endormis & paresseux.  
 ITAL. *Infermità per troppo otio, la quale induce estremo sonno.*  
 GER. M. *Dischlaiffucht.* Hisp. *Dolencia que haze mucho adorme-*  
*cer.* ANGL. *A drowsie disease engendering trough idleness, a con-*  
*nuall desire of sleeping.* Plaut. in *Menach.* Num cum veterinus,  
 aut aqua intercus teneat? Et quia hic morbus pigros homines fa-  
 cit, & ad negotia inutiles, quemadmodum senectus, ideo veteri-  
 nus quandoque pro pigritia ponitur. *ἡλιχὺ ἡατὶλάβ ἡατὶλάβ*  
*ἡατὶλάβ.* GAL. Faitardise. ITAL. *Dappocaggine, tardexa.*  
 Hisp. *Ociosidad o pereza.* Virg. lib. 1. Georg. Nec torpere graui  
 passus sua tegna veterino. *Cicer. libro 6. Epist.* Nisi ego cum ta-  
 bernariis & aquariis depugnassem, veterinus occupasset civita-  
 tem. Quandoque pro nimia dormitione. *Plin. lib. 8. c. 36.* Pri-  
 mis diebus bis septenis tam graui somno vsi premuntur, vt ne  
 vulneribus quidem excitari queant, tunc mirum in modum vete-  
 rino pinguescunt.

Veternofus, Qui veterino, hoc est, lethargo laborat. *ἄδωρρος.* Per  
 translationem tamen sumitur pro somnolento, & legni. *ἡατὶλάβ*  
*ἡατὶλάβ.* GAL. Endormi & appelanti, paresseux  
 & faitard. ITAL. *Addormentato, tardo.* GER. M. *Schlaffheit.*  
 Hisp. *Adormecido, ocioso, pereza.* Virg. lib. 1. Georg. Nec torpere graui  
 passus sua tegna veterino. *Cicer. libro 6. Epist.* Nisi ego cum ta-  
 bernariis & aquariis depugnassem, veterinus occupasset civita-  
 tem. Quandoque pro nimia dormitione. *Plin. lib. 8. c. 36.* Pri-  
 mis diebus bis septenis tam graui somno vsi premuntur, vt ne  
 vulneribus quidem excitari queant, tunc mirum in modum vete-  
 rino pinguescunt.

Vetero, Vide VETUS.  
 Veto, vetas, vetui, vetitum, Prohibeo, absterreo, interdico & im-  
 peto ne quid fiat. *ἡατὶλάβ ἡατὶλάβ ἡατὶλάβ.* GAL. *Defendre de faire*  
*quelque chose, prohiber.* ITAL. *Vietare, prohibere.* GER. M. *Verboten, verboten.* Hisp. *Vedar.*  
 ANGL. *To forbid.* *Lit. lib. 2.* Illi veti ira, vetas e reddi. *Terent. in*  
*Phorm.* Aruspex vetuit ante bramam aliquid noui Negotij in-  
 cipere. *Casar. 2. bell. Gall.* Et quodd ab opere singulisque legio-  
 nibus singulos legatos cetera sedere, nisi munus castris,  
 veterat. *Cicer. 5. Verr.* Vetat te Volcatius tua tuorumque de-  
 lictia, mentionem mancipis facere. *Virg. 1. Aeneid.* Quippe vetor  
 fatis. *Horat. 1. Serm.* ridentem dicere verum Quid vetat? *Virg.*  
*10. Eclog.* non me vlla verabant frigora Parthenios canibus cir-  
 cundare saltus. [Plaut. *Pseud. sc. 2. a. 5.* Hoc (nempe argenti  
 spes) me vetat vim facere. *Idem Curc. sc. 2. a. 1.* Si lubet, neque ve-  
 to, & neque iubeo. *Terent. in Phorm.* Prohibitor lex & magistratus qui vetat,  
 quam qui iubet, vel permittit: quia in vetante pœna est. *Quinti-*  
*lian. Declamat. 374.*] *Legitur etiam præteritum vetavi, & lup-*  
*pinum vetatum.* *Pers. Satyr. 5.* Ex cepto siquid Masuri rubrica ve-  
 tauit. Quo tamen in loco nonnulli Notauit, legendum contem-  
 dunt.

A veto, quauis supinum faciat vetitum, participium tamen  
 futuri temporis deducitur vetaturus, non vetiturus. Item verba-  
 le vetatio, non vetitio autore Valla l. i.

Vetans, vetantis, participium. *ἡατὶλάβ ἡατὶλάβ.* GAL. Qui de-  
 fend & prohibe. ITAL. *Chi proibisce & vieta.* GER. M. *Ver-*  
*boten, verboten.* Hisp. *Que vieda, viedador.* ANGL. *That for-*  
*biddeth.* *Cic. 2. de Legibus.* Ita principem legem illam, & viti-  
 mam, mentem esse dicebant omnia ratione aut cogentis, aut ve-  
 tantis Dei.

Vetitus, præteriti participium. *ἡατὶλάβ ἡατὶλάβ.* GAL. Prohibet, defendu.  
 ITAL. *Vietato.* GER. M. *Verboten.* Hisp. *Vedado.* ANGL. *Forbidden.* *Virg. 6. Aeneid.* Hic tha-  
 lamum inuasi natez, vetitòtque hynenæos. *Ouid. 2. Meta.* vetito  
 tentantur æquore tingi. *Horat. 1. Carm. Ode 3.* Audax omnia per-  
 peti: Gens humana ruit per vetitum nefas. *[Ouid. Eleg. 1. li. 2. Trist.]*  
 Ob artes quas ratus es vetitos sollicitasse toros. *Quintam pro*  
*vetitam viderat dixisse Plaut. in Afin. sc. 1. a. 3.* licet Nonius aliter  
 exponat.]

Vetitum, ti, substantiuum, Prohibitum. *ἡατὶλάβ ἡατὶλάβ.* GAL. *Chose defendue.*  
 ITAL. *Cosa vietata.* GER. M. *Verboten.* Hisp. *Cosa vedada.* ANGL. *A thing forbidden.* *Virg. 10. Aeneid.*  
 Qui contra vetitum discordiat *Ouid. 3. de Arte amandi.* Nitimur  
 in vetitum semper, cupimùsque negata. *[Ouid. lib. 1. Fast.]* Sed iam  
 de vetito quæ parabat opera.

VETONENS, penultima producta, Hispaniæ citerioris populi, inter  
 Tagum & Diriam amnes siti, Carpetanis ad Occasum proximi:

à quibus herba nobilissima, quam Græci *νιτρον* vocant, Vetonia  
 siue Betonix nomen accepit. *Vid. Plin. lib. 2. cap. 3. & lib. 4. cap.*  
*20. & 21. & lib. 25. cap. 8.* Nonnulli etiam Vetones vocant gemi-  
 nato tt, quidam etiam Vetones: vt apud *Lucan. libro 4.* *Vetone-*  
*nesque leues, &c.*

Vetonica, Vide BATONICA.  
 VETVLONIVM, *ἡατὶλάβ ἡατὶλάβ.* *Prolemao,* siue VETVLONIA, vetulonia,  
 Vrblum Hetruria, quum Mæoniæ eam obtinerent, caput: cuius  
 meminit *Silius libro 8.* Mæoniæque decus quondam Vetulonia  
 gentis. *Plinius libro secundo cap. 103.* Vetulonios appellat, Patavi-  
 norum (inquit) aquis calidis herba innascuntur virentes, Pila-  
 norum ranæ, ad Vetulonios in Hetruria non procul à mari, pi-  
 sces.

Vetulonienfes populi, Vetuloniam incolentes, quorum meminit  
*Plin. lib. 3. c. 5.*

[Veturium, Mamurrium, *Plutarch. in Numa.*]

Vetus, veteris, penultima corrept. omni: gen. Antiquum, & mul-  
 torum annorum, mensium, aut dierum significat, secundum id,  
 cui adiectum est. *ἡατὶλάβ ἡατὶλάβ ἡατὶλάβ.* GAL. *Vieil, ancien.*  
 ITAL. *Vecchio, antiquo.* GER. M. *Alt.* Hisp. *Viejo, anciano.*  
 ANGL. *Old, ancient.* *Plaut. in Truc.* Vetus est materia. [*Casar. lib.*  
*3. de bel. ciu.* Veteris homo potentia.] *Cicer. pro Catin.* At verò  
 hoc quidem iam vetus est, & maiorum exemplo multus in rebus  
 vfitatum. Quidam dici putant, quasi vltius: hoc est, sine vi,  
 ætas enim debilitat vires. Alij à Ve, pro valde, & ætas. [id est, ab  
 ætatis magnitudine: Ve enim particula augendæ rei valet, vt  
 docet *Gell. cap. 5. lib. 16. & ca. 12. lib. 5.*] Et plerunque in laude po-  
 nitur. Vnde dicimus, Apud veteres: eos videlicet autoritatis  
 plenos significantes. Item Vetus Falernum, quod per ætatem  
 vires acquisiuit. [et Vetus Vrbs, pro Roma, apud *Sueton. in Nero.*  
*cap. 16.*] Interdum ad vituperationem refertur, & pro ratio-  
 fo, seu rancido ponitur, proque eo quod ætate iam deterius est  
 effectum. *Terent. in Andr.* sed qui maleuoli Veteris poetæ ma-  
 ledictis respondeat. Vetus adagium, vetus verbum, id est, iam  
 diu vfitatum, & à veteribus etiam dictum. *Plaut. in Amph.* Vetus  
 est adagium, fames & mora Bilem in nasum conuertit. *Ter-*  
*rent. in Adelph.* Nam vetus verbum hoc quidem est. Communia  
 esse amicorum inter te omnia. [*Plaut. Pseud. sc. 4. a. 1.* Ex hoc  
 sepulcro vetere viginti minus effodiam (id est, ex hoc rancido,  
 fœtido sene. *Rarfus ibid. sc. 1. a. 2.* Ad oppidum hoc vetus exerci-  
 tum obducatur (id est, senem.) *Apud Tibullum verò,* Veteres mu-  
 tare figuras (id est, priores.) *Cornel. Fronto,* inter antiquum &  
 vetus ita distinguit: Vetus est, inquit, quod est multorum an-  
 norum. Antiquum, quod excessit patrum memoriam. [*Plaut.*  
*Prolog. Amphitru.* Veterem atque antiquam rem nouam ad vos  
 proferam.]

Ius vetus tenere, *Gell. cap. 12. lib. 13. Plaut. Curc. se. 1. a. 1.* Veteris  
 vetusti (vini) pida sum. *Idem* Sub veteribus Romæ locus: *Suet.*  
*in Aug. c. 100.]*

Vetulus, diminutiuum. *ἡατὶλάβ ἡατὶλάβ ἡατὶλάβ.* GAL. *Vieillard, vieillot.* ITAL.  
*Vecchietto.* GER. *Zimtsch alt, altich.* Hisp. *Pequeno, viejo.* ANGL.  
*Some what old.* *Plaut. in Epid.* Quales volo vetulos deos. *Ho-*  
*ra. 4. Carm. Od. 13.* Seruatura diu partem cornicis vetulae tempor-  
 ribus Lucem, & c. Arbor vetula. *Cic. 5. de Finib.* Itaque & viuere  
 vitem & mori dicimus: arborumque & nouellam, & vetulam:  
 & vigere, & senescere. Equus vetulus. *Cicer. de Amic.* Num  
 quando amici nomi digni amicitia, veteribus sunt anteponendi,  
 vt equis vetulis teneros antepone re solemus. Falernum vetu-  
 lum. *Catul. Epigr. 24.* Minister vetuli puer Falerni. Vinum ve-  
 tulum. *Columell. l. 10.* Brachia iactantes vetulo marcentia vi-  
 no.

Vetustus, a, um, antiquus, prisus. *ἡατὶλάβ ἡατὶλάβ ἡατὶλάβ.* GAL. *Vieil, ancien,*  
 antique. ITAL. *Vecchio, antiquo.* GER. M. *Alt.* Hisp. *Viejo, anciano.*  
 ANGL. *Old, ancient, of great antiquitie.* *Liu. lib. 1.* Postè quidem se  
 vetusto iure agere. *Cic. Acilio lib. 13.* Cum Demetrio Mega mihi  
 vetustum hospitium est. *Idem de Claris Orator.* Sed multo ta-  
 men vetustior, & horridior ille, quam Scipio. *Ouid. 2. Fast.* Tybri  
 doce verum, tua ripa vetustior vrbe est. *Virg. 2. Aeneid.* Est vrbe  
 egressis tumulus, templumque vetustum *Dierter. Cæceris,* iuxta  
 que antiqua cupressus Religionem patrum multos seruata per an-  
 nos. [*Plaut. Cur. se. 1. a. 1.* Vi veteris vetusti (vini sup.) cupida sum.]  
*Plin. lib. 25. cap. 2.* Vt *Æschylus* è vetustissimis in poetica refer-  
 tam Italian herbarum potentia proderet. *Tacitus lib. 2.* Qui Vo-  
 nonem vetustissimum liberorum eius accirent. Hoc est, maxi-  
 mum natu.

Vetuste, aduerbium, Antiquè. *ἡατὶλάβ ἡατὶλάβ.* GAL. *Anciennement.* ITAL.  
*Anticamente.* GER. *Don attem hâr.* Hisp. *Vieja y antiguamente.*  
 ANGL. *Anciently.* *Plin. lib. 27. c. 7.* Vetustissimè in vlu est, hoc est,  
 diuissimè conseruatum in vlu est.

Vetustas, vetustatis, Antiquitas. *ἡατὶλάβ ἡατὶλάβ ἡατὶλάβ.* GAL. *Vieillesse, ancienneté.* ITAL.  
*Vecchiezza, antichità.* GER. M. *Die ätte.* Hisp. *Vejez.* ANGL. *Ancientie, oldness, elder-*  
*time.* *Plin. lib. 27. ca. 7.* Nix vetustate rubescit. *Liu. 10. ab Vr.*  
 Nec quicquid quoque anno actum sit in tanta vetustate non re-  
 rum modico, sed etiam auctorum, digere re possis. *Cicer. de Amicitia.*  
 Magna est vis vetustatis & conserudinis. [*Ouid. Eleg. 6. lib. 4.*  
*Trist.]* Tacito pede lapsa vetustas cuncta attenuat. *Quint. V. vltima-*  
*tem perferre dicuntur auctores qui ad nos peruenerunt.* *[Ouid. 5.*  
*Metam.]*

Tempus edax rerum, itaque inuidiosa vetustas  
 Omnia destruitis, vitia itaque deoribus æui  
 Paulatim lenta consumitis omnia morte.

Vetustesco, is, Inuestesco, vetustatem acquirō. *ἡατὶλάβ ἡατὶλάβ*







3. cap. 5. qui labitur per Pontinas paludes qui etiam Vsentum à quibusdam dicitur. *Virg. lib. 7. Æn.* gelidusque per imas Quærit iter valles, atque in mare voluitur Vsens. ¶ Vsens pr æterea Aquilolarum dux fuit, qui quum Turno aduersus Æneâ sappetias ferret, à Gya Troiano est interfectus. *de quo Virg. lib. 7. & 12. Æneid.*

Vsentina s, adiectiuum: vt, Vsentina tribus. *Liu. 9. ab Vrbe, Dux Romæ addicæ tribus, Vsentina, ac Falerina.*

V ante I.

VIA, Fluvius Gallæcorum, Lucensium, in citeriori Hispania, non procul ab Orbio promontorio in Oceanum Occidentalem sese exonerans. *Aurore ptol. l. 2. c. 6. & Pompon. l. 3.*

VIA, Dimidius actus, quæ potest ire vehiculum. Distâ est via, vel ab eundo, quasi ia, vel à vehendo, *autore Varrone*, primum vcha, & tû deinde Via. { *דְּרֵבֶּחַ הַדָּרָב הַלֵּיחָבִי haliehâb. & s. GALLIC. Voie, chemin, rue. ITA. Via, strada. GERMAN. Ein weg, straß. HISPAN. El camino, o la calle. ANGL. The way* } Via (inquit *Paulus Iureconsultus*) consturui, vel latior octo pedibus, vel angustior potest, vt tamen eam latitudinem habeat, qua vehiculum ire potest: alioqui iter fit, non via. ¶ Abusuè tamen sumitur pro omni loco, per quem habere iter omnibus licet. *Plin. Quum de via vocassent. Terentius in Eunuch.* - haud conuenit Vnâ ire amicam cum Imperatore in via. *Hor. 1. Serm. Sat. 9.* Ibam fortè via sacra, sicut meus est mos. *Virg. 2. Æneid.* Obsecrè alij telis angusta viarum Oppositi [ *Plaut. pseud. sc. 4. a. 4.* ] Ite hac triumphi ad cantharum recta via. *Ibid. scen. 2. act. 2.* Vt veni, lassus de via, volo me curare. *Ibid. sc. 5. a. 1.* Ibi obsepta est via. *Idem Curc. sc. 4. a. 2.* De via secedite. *Idem Men. sc. 3. a. 4.* Vt me defendes, eam affectas viam. *Idem Capt. sc. 1. a. 4.* Eum si in via publica conspexero. *Idem Curc. sc. 2. a. 2.* Date viam noti, ignotique, qua fugere liceat. *Idem aut Aulul. sc. 1. a. 3.* Item *Plaut. ibid. sc. 5. a. 2.* Ego met mecum cogitare inter vias occæpi. *Idem Milit. sc. 6. a. 2.* Hic ad me rectâ habet rectam viam: aliàs, recta adit via. ¶ Sistere in viam, Vide Sisto. *Item Vci publica via*, siue incedere pro vti meretricibus dixit *Plaut. Curc. sc. 1. a. 1.* ¶ Ingressus est in viam. i. rectè narrare cepit. *Plaut. Amphib. sc. 1. a. 1.* Et. *Asin. sc. 1. a. 1.* Rectam istas viam. (i. non errastem tenes; & dicis rem vt est.) ¶ Aliquando sumitur pro ipso actu eundi. { *דְּרֵבֶּחַ מַבְּלֵאֵחַ drevâch. Cic. 1. Philip. Quumque de via languerem*, & mihi met displicerem. *Quid. 2. Metamor. Auditaque viæ causa*, non vtile carpis, Inquit, iter. *Cic. de Senectute.* Potest enim quicquam esse absurdus, quàm quod minus viæ restat, eò plus viatici quærere? ¶ Aliquando ponitur pro ratione, forma, modo, & instituto. *Virg. lib. 4. Æneid.* Inueni germana viam, gratare sorori. *Idem lib. 6. Æn.* Aut tu, si qua via est, siquam tibi diua creatrix Ostendit, &c. *Cic. 2. Verr.* Habeo autem certam viam atque rationem, qua omnes illorum conatus inueſtigare & consequi possim. *Terentius in Heautontimorumenno*, Sed vi & via peruulgata patrum quotidie acculabam. ¶ Viarum quædam publicæ sunt, quædam priuatæ, quædam vicinales, vt inquit *Vlpian. in titulo Nequid in loco publico §. Siquis.* Publicas vias dicimus, quas Græci *ἄστυκῶν*, nostri Prætorias, Consulares & Militares appellant. ¶ Vicinales sunt viæ, quæ in vicis sunt, vel quæ in vicis ducunt. Has quoque publicas quidam dicunt, vt ait *Vultus titulo De loco & itinere publ. l. Via vicinales.* ¶ Priuatæ sunt, quas agrarias quidam dicunt. Dupliciter autem accipi possunt, vel ex quæ sunt in agris, quib. imposita est seruitus, ita vt ad agrum alterius ducatur: vel ex quæ ad agros ducunt, per quas omnibus commeari liceat. ¶ Aperire viam, est ad veterem altitudinem, latitudinèmq; restituere. Purgare viam, est id de via tollere quod superfluum est. Reficere viam dicitur, & qui aperit, & qui purgat, & omnino omnes qui in pristinum statum reducunt. *Vlp. in l. prope ait ff. de via publ.* Conficere viam, est ire, peregrinari. *Idem Cic. de Senectute.* Volumus sanè nisi molestum est tibi, Caro, ranquam aliquam viam longam conseceris, qua nobis quoque ingrediendum sit, istac quod peruenisti, videre quale sit. Exigere viam dicuntur magistratus, quum vicinum cogunt munire suo sumptu viam domibus suis vel possessionibus adiacentem. Via prima. *Plautus in Mil. [sc. 2. a. 2.]* Dammodo nunc prima via inducamus, vera vt esse credas, quæ mentibimur. Id est, primo ipso congressu. [ siue iustio doli. ] Ia viam dare se, est committere se viæ. Inuenire viam, est exitum reperire. *Virg. 3. Æneid.* Eata viam inuenient, adeitque vocatus Apollo. Viam facere. [ *apud Lium lib. 6. dec. 4.* ] est locum vbi non erat via, aperire. *Idem Cic. de Senectute.* Viam munire, est reficere, instaurare: nonnunquam etiam lapidibus sternere, quod propriè sternere viam dicimus. { *דְּרֵבֶּחַ מַבְּלֵאֵחַ drevâch. Cic. pro Calio, Perinde quasi Appius ille Cæcus viam munierit*, non qua populus vteretur, sed qua posterî sui impunè latrocinentur? [ *Senec. epist. 33.* ] Vci via veteri & viam munire. ¶ Ad viarum munitiones damnare *Suet. in Calig. cap. 27.* ¶ Viarum stratura ad Quæstores pertinet. *Idem Sueton. in Claud. cap. 24.* ¶ Munire viam, per translationem, pro eo quod est, compendiarium rei aliquid rationem præmonstrare. *Quintilian. Propterea quod plurimi autores quamuis eòdem tenderent, diuersas tamen vias munierunt*, & in suam quisque induxit sequentes. *Plaut. Milit. sc. 2. a. 2.* Tibi muni viam qua commeatu tuo ad te possit peruenire. ¶ Via molli mederi. *Senec. c. 2. de Conf. ad Heluiam.* ¶ Viam pro trama siue subregmine in vestibus, dixit *Tibull. Eleg. 3. lib. 2.* Texuit (vestes sup.) disposuitque vias ¶ Via peruulgata, i. consuetudo: *Terent. Heaut.* Neque vt animum decuit egrotum adolescentuli Tractare, sed vi & via peruulgata patrum, &c. ¶ Tota via errare, proverbium in eos, qui vehementer à vero aberrant. *Terent. in Eunuch.* Quid tu his rebus credis fieri? tota erras via. *Vide Erasmi. Chil.*

Viator, viatoris, Qui iter facit. { *דְּרֵבֶּחַ הַדָּרָב הַלֵּיחָבִי drevâch. GALL. Vn passant qui passe son chemin, voyageur. ITALIC. Viandante. GER.*

*En ressender/wanderet. HISPANI. Caminante, quo anda camino. ANGL. A trauellour in the way, a wayfaring man. Martiali lib. 2.* Lassus tam eundè deficiis viator. *Inuenal Satyr. 10.* Cantabile vacuum coram latrone viator. *Ci. pro Milon.* Non semper viator à latrone, nonnunquam etiam latro à viatore occiditur. [ *Quid. Eleg. 3. lib. 3. Trist.* Quosque legat versus oculo properante viator. ] ¶ Viatores olim dicti sunt, qui ex agris in curiam Senatoribus accesserant. *אֲדִימְיוֹת. Columell. in prat. lib. 15.* Illis temporibus proceres in agris morabantur, & quum consilium publicum desiderabatur: à villis accesserant in senatum: ex quo qui eos accesserant, viatores nominati sunt. *Cic. de Senectute,* A villa in senatum accesserant Curius & cæteri senes: ex quo qui eos accesserant, viatores nominati sunt. Hinc consuetudine sermonis translationem est ad eos hoc verbum, qui magistratibus, præcipuè Tribunis pleb. apparabant. *Liu. 2. ab Urb.* Ardens itaque ira Tribunus, viatorem mittit ad Consulè, Consul listorem ad Tribunum. *Gellius libro 13. cap. 12. ex libro 12. Rerum humanarum Varronis,* In magistratu (inquit) habent alij vocationem, alij prehensionem, alij neutrum: Vocationem, vt Consules, & alij qui habent imperium: prehensionem, vt Tribuni pleb. s, & alij qui habent viatorem: neque prehensionem, neque vocationem: vt Quæstores, & cæteri qui neque listorem habent, neque viatorem. [ ¶ De collegio viatorum erant Listores: *Gellius cap. 3. lib. 12.* Viator vocat: Listor prehendit. *Idem Gell. cap. 12. lib. 13.* ]

\* Vians, antis, pro Viatore, apud *Solinum, cap. 42.* Latrones puteos arenis operiebant, vt temporaria fraude subductis aquis in fame & siti iter submoneret accessus vianium. *Idem cap. 40.* Nec interest vbi potius sint procellæ, quum ad exitum vianium elementis congruentibus, in terris sabra sæuiant, in mari terræ.

Viatorius, a, um, Quod ad viam pertinet. { *אֲדִימְיוֹת. GAL. Seruant ou propre à ceux qui cheminent ou vont par le pays. ITAL. Cbe serue per camino. GERMAN. Das auff die reißi oder straß dienlich ist. HISPAN. Cosa para caminar. ANGLIC. Pericaining to the way.* } Vnde viatorium vas, quo inter agentes ferendi potus gratia vuntur. *Plin. libro 16. cap. 10. de taxo loquens,* vas viatoria ex taxo vinis in Gallia facta, mortifera fuisse comperum est. *Idem lib. 37. c. 2.* Qui scepra & perlonas, & cubicula viatoria vnionibus conſternebat.

Viarium, viaria, viarium: vt, Lex viaria. *Calius Ciceroni lib. 8.* Levisimè enim, quia de intercalando non obtinuerat, transfugit ad populum, & pro Cæsare loqui cepit, legemque Viarium non dissimilem Agrariæ Rulli, & Alimentariæ, quas iubet Ediles metiri, iactauit.

Viaticum, ci, Cibus, pecuniæve, quam iter facientes nobiscum circumferimus. { *דְּרֵבֶּחַ אֲרֻכָּבָה צִיר יִסְיִיב צִרָח יִסְבָּבִי. אִפְּדִיָּא, תַּיָּא, מ. GALL. Prouision, soit de viures ou autres choses pour passer le chemin & voyager, victuaille. ITAL. Vettoaglia, ogni cosa portata per andare in viaggio. GERMAN. Zehrung, oder etwas das man auff der straß braucht zehrpfenning. HISPAN. La despesa para el camino, el manjar que se lleva por el camino. ANGLIC. Provision of things necessarie for a iourney.* } *Plaut. in Capt.* Sequere me, viaticum, vt deam ad trapezita tibi. *Cic. Attic. lib. 12.* Velim videas, & quid viatici, & quid instrumentum satis sit. [ *Plaut. pseud. sc. 3. a. 2.* ] Suo viatico reduxit me ex errore in viam. *Senec. cap. 12. de Consol. ad Heluiam:* Viaticum nunc inuis exulum, quàm olim principum patrimonium. *Sueton. in Cæs. cap. 68.* Centuriones è viatico suo obtulerunt. (sup. ipsi Cæsari.) ¶ Aliquando capitur pro facultate, seu apparatu. *Qu. Claud. in Annal.* Simul forma, factis, eloquentia, dignitate, acrimonia, confidentia, pariter precelebant, vt facile intelligeretur magnum viaticum. Id est, magna facultas, magnus apparatus. ¶ Viatica scena, dicitur quæ datur abituro. *אֲדִימְיוֹת. Plaut. in Bacch.* Ego sorori meæ cænam hodie dare volo viaticam.

Viaticulum, diminutiuum. { *דְּרֵבֶּחַ אֲרֻכָּבָה צִיר יִסְיִיב צִרָח יִסְבָּבִי. GALL. Petite victuaille & provision. ITAL. Picciola vettoaglia. GERMAN. Ein zehrpfenning. HISPAN. Pequeno manjar por el camino. ANGLIC. A little provision of things for a iourney.* } *Apul. lib. 7. de Asin. aureo,* Viaticulum mihi corraſi.

Viatricus, viaticus, viaticum, Viatico instructus. { *אֲדִימְיוֹת, אֲדִימְיוֹת מִן הַדָּרָב. GALL. Muni & garni de ce qu'il faut pour le chemin. ITAL. Munito & garnito de vettoaglia. GERMAN. Mit etnem zehrpfenning auff die straß gefasset. HISPAN. Que tiene despesa por el camino. ANGLIC. That is furnished with things necessarie for a iourney.* } *Plaut. Menach.* Quum marsupium inspicio, viaticum herelè admodum æstiuè sumus.

[ Viaticum, *Diomedes lib. 1.* ]

VIANNA, Norici vrbs, apud *Plin. lib. 3. cap. 24.* Hermolaus eandem putat cum Vienna Austria, omnibus quibus Danubius sustinet, vt: bibus, & ædificiorum splendore, & agri vberitate præferenda.

Vibex, vibicis, pen. prod. Signum verberis in humano corpore remanens, ita dictum, *autore Festo*, quod vi fiat. { *חַבְּבֻרָה חַבְּבֻרָה פֶּסֶף. וְאִתָּא, מַלְלוּסָא. GAL. La marque qui demeurc apres les coups de verges, les frangées. ITAL. Segno di percussione. GERMAN. Ein schnatten / streich mase. HISPAN. Roacha o fannal de golpe o herida. ANGL. The mark or print of a stripe.* } *Plin. lib. 30.* Verberum vulnera, atque vibices, pedibus omnium recentibus impositis, obliterantur. *Perf. Satyr. 4.* Si puteal multa cautus vibice flagellas.

VIBIUS, Virius, Cuius Capuæ fuit potentissimus, primusque defectionis ad Annibalem autor, qui iam attenuatis Pænorum viribus, quum Capuani à Fuluiò obfessi dedicationem pararent, à sepruaginta Senatoribus domum deductus est: quibus conuiuio adhibitis, quum quàm maxima vini ingurgitatione mentem omnem ab imminentis mali sensu alienassent, post mutuos complexus se omnes veneno peremerunt. *Vide Lium lib. 6. Decad. 3.*

VIBO, vibonis, Oppidum Locrorum in Brutiis, ita nuncupatum à Romanis







*simo.* GERMA. *Das zwentig begreiff.* HISPAN. *Cada uno de veynte.* ANGL. *The twentieth in number.* } vt *Grex vicenarius*, ex viginti constans pecudibus. Aut viginti librarum: vt, *Lapis vicenarius*. Aut viginti annorum: vt, *Puella vicenaria.* *cinco y diez.* Lex quina v. cenaria. *Plaut. Pseud.* Tum lex me perdit quina vicenaria: omnes metuunt credere. *Vbi interpres*, Videtur lex lata, vt si cuiuspiam crederetur supra vigintiquinque minas, redhibitio nulla esset. Alj quinam vicenariam interpretantur Centenariam: omnes profecto nimium inepti. Nos *Plautum* de annorum numero sensisse omnino existimamus. Constat enim inser eos, qui vel a primo Iunime Iurisprudenciam salutarunt, Macedoniano Senatusconsulto cautum esse, nequid minori vigintique annis annis crederetur: si contra fieret, eius rei nullam fore actionem, nisi forte in rem minoris esset conuersa. *Callidorus* itaque adolescentulus, qui ad eam aetatem nondum peruenerat, hanc sibi legem impedimento esse querit ad inueniendam pecuniam, quod nemo tam stolidus inueniretur, qui contra legis praescriptum sibi aliquid crederet, quod postea legibus repetere non posset.

*Viceni, vicenae, vicena*, pluraliter, quamuis proprie distributius numerus sit, accipitur tamen simpliciter pro *Viginti*. } *וְיָרִישׁ* *hesrim.* *et non.* GALL. *Venti.* GERMA. *Zwentsig.* HISPAN. *Veynte.* ANGL. *Twentie.* } *Colum. l. 3. cap. 3.* Vicenas amphoras percipient. *Liu. 2. bell. Maced.* Vicena quina millia aëris. *Plin. lib. 6. c. 23.* Circa has hydri marini vicenum cubitorum adnotantes terruere classem.

*Vicesimus, a*, um, Ordinis numerus est, significatque vltimum ex viginti: pro quo & vicesimum dicimus. } *וְיָרִישׁ* *hesrim.* *et non.* GALL. *Vingtesime.* ITAL. *Ventesimo.* GERMAN. *Zwentsigst.* HISPAN. *Cada uno de veynte.* ANGL. *The twentieth in order.* } *Cicer. 2. de Finibus*, Vicesimo die Lunæ. *Idem Cornific. l. 11.* Altero vicesimo die. *Ætas vicesima*, pro vicesimo anno, apud *Ouid.* ad *risonem.*

*Vicesima, vicesimæ*, Vestigialis genus quo in centenas libras quinquæ exigebantur. *seuasi.* GALL. *La vingtesime partie*, impost de la vingtesime partie de quelque chose. ITAL. *Ventesima parte*, tributo della ventesima parte. GERMAN. *Ein Steur oder tribut das man von zwentzig geben mus.* HISPAN. *Veyntena parte*, la renta de la veyntena. ANGL. *The twentieth part.* } *Cic. ad Att. l. 2.* Et cõ magis quod portorii Italice sublati, agro Campano diuiso, quod velt gal superest domesticum præter vicesimam, quæ mihi videtur vna coniunctula clamore pedisequorum nostrorum esse peritura.

*Vicesimarius, a*, um, vt *Aurum vicesimarium.* *ὁ δὲ αὐρολόγιος ἀργυρίου.* *Liu. 7. bel. Pun.* Cætera expedientibus quæ ad bellum opus erant Consulibus, aurum vicesimarium, quod in sanctiore ærario ad vltimos casus seruabatur, promi placuit. Id est, aurum quod ex vicesima colligebatur.

*Vicies*, aduerbium numerandi, *Viginti vicibus.* } *εἰκοσάκις.* GALL. *Vingt fois.* ITAL. *Venti volte.* GERMA. *Zwentsig mahl.* HISPAN. *Veynte vezes.* ANGLIC. *Twentie tymes.* } *Plin. lib. 7. cap. 28.* Centies vicies præliatus, *Colum. lib. 5. cap. 2.* Ita, vt paulò ante dixi, latitudinis pedes cum longitudinis pedibus sic multiplicabis, centies vicies ducenti quadrageni fiunt viginti octo millia & octingenti.

*VICENTIA*, Vicentia, Veneticæ oppidum, non procul à *Patauius* cuius meminit *Plin. lib. 3. cap. 19.* \* Sic enim *Plinius* & *Ptolemaus* vocant non *Vicentia*. Quidam & *Vicetiam* ex inscriptione, quæ in agro Veronensi reperta est, vt annotat *Rhenanus* in suis *Cassigationibus* in *Tactum.*

*Vicia*, z. Leguminis genus, iumentorum pabulo notissimum, cubitali altitudine, foliis ferè petroselinii, amplioribus tamen flore pisti, minutis, nigricantibusque in filiqua granis. } *οἰσάριον*, *κάρυον*, *βίβιν.* GAL. *Vesce.* ITAL. *Vezza.* GERMA. *Wizen.* HISPAN. *El arveja.* ANGL. *Fitches.* } *Dicitur vicia*, vt ait *Var. lib. 1. de Re rust. cap. 31.* quod capreolos habeant, vt vitis, quibus sursum uorsam serpunt ad scapum lupini, alijve calamum, ad quem vt hæreat, cum solet vincire. Alj dictas malunt à *Græco* *κίον*, qua nomenclatura, perique omnes *Græci* populi vsi sint, Atticis exceptis, qui *οἰσάριον* aut *κάρυον* maluerunt appellare, teste *Galeno lib. 1. de Aliment. facul.* *Plin. lib. 18.* Nascuntur in vicia cochleæ minutæ erodentes eam.

*Viciarius, a*, um, Quod ad viciam pertinet. } *εἰσάριον.* GAL. *De vesce*, appartenant à vesce. ITAL. *Pertinente à vezza.* GER. *Das zu den wizen gehört.* HISPAN. *Cosa de arveja.* ANGLI. *Belonging to fitches.* } vt, *Cribrum viciarium*, quo vicia expurgatur à frumento. *Colum. lib. 8. cap. 5.* Cribro viciario, vel etiam lortario, qui iam fuerit in vsu, pulli superponantur: deinde pulegij furculis fumigentur.

*Vicina, Vicinus*, Vide *VICVS*.

*VICTIMA*, z. pen. cor. Hostia, oblatio. } *ἱερόν*, *θύσις.* GA. Sacrificè principale pro la victoire gaignee. ITAL. *Vittima*, bestia di sacrificio, animale da sacrificare. GERMA. *Ein schacht opfer.* HISPAN. *El sacrificio que hazian de animales que matauan.* ANGL. *A sacrifice for to obtaine victorie of our enemies.* } Proprie que erat ea, quæ ab imperatore post triumphum in Capitolio dextra victrice immolabatur. *Ouid. 1. Fast.* *Victima*, quæ dextra cecidit victrice vocatur. *Virg. 1. Geor.* Hinc alibi *Clitumne* greges, & maxima taurus *Victima* sæpe tuo perfusi lumine sacro, Romanos ad templa deũ n duxere triumphos. *Horat. 3. Carm. Od. 23.* *Victima* porcisium securis Ceruice tinget. } *Ouid. Elvg. 2. lib. 4. Trist.* Caudida *victima* tingit humum in triumpho. } *Plaut. sc. 3. a. 1.* Arcesse hostias, victimas, &c. *Sueton. in August. c. 59.* Prælato *victimæ* titulo. } *Inuen. Satyr. 12.* Et cadet ante lares *Gillitæ* *victima* sacra. *Cicer. pro L. Flacco.* Quam potestis *P. Lentulo* macerare *victimam* gratiorem, quam si *L. Flacci* sanguine illius nefarium in vos odium saturaueritis?

*Victimarius, victimarij, Sacrorum*, minister dicebatur, qui *victi-*

mas ligabat, & cultrum, aquam, & molam parabat, & reliqua quæ sacris erant necessaria. } *ἱερόμυθος.* GALL. *Sacrificateur, sacrificeur.* ITAL. *Sacrificatore.* GERMAN. *Ein dener zu den schacht opferen.* HISPAN. *El que haze aquel sacrificio.* ANGL. *A sacrificeer.* } *Valer. Max. lib. 1. cap. 1.* Libros *Petilius Prætor* vrbanus ex autoritate *Senatus*, pro victimariis facto igne, in conspectu populi cremauit. *Liu. 10. bell. Maced.* Libri in comitio, igne à victimariis facto, in conspectu populi cremati sunt.

*Victimarius*, Qui victimas emebat vt venderet. *in primis.* *Plin. lib. 7. cap. 12.* *victimarij* negotiatoris, vilis mancipio. Sic enim legunt quidam, *Perotum* secuti: quum emendatiores omnes *Plinij* codices hanc ostendant lectionem, *Suarij* negotiatoris vile mancipium.

*VICTITO*, Vide *VIVO*.

*VICTOR, Victoria, Victoriatus*, Vide *VINCO*.

*VICTUS, victus, victui*, Vide *VIVO*.

*VICUS, ei*, Locus est, in quo sunt humiles domus, vt inquit *Sofianor*. Atque *Varro* quoque vicum ex domibus constare ait. Itaque qui viani esse putarunt vicum, valde meo quidem iudicio errarunt. Hinc in Vrbe *Roma* vicus *Cyprius*, *Publius*, *Cosconius*, *Sceleratus*, & cæteri, vrbis partes sunt, non vix, id quod ex ipsis verbis auctorum facile intelligitur. Vicorum autem alij *Vrbani* sunt, alij *Pagani*. *Vrbani* vici à via dicuntur, teste *Varro*, quod ex vtraque parte vix sunt ædificia. In vrbe enim fiunt vici, connexis & cohercentibus ædificiis. *Cicero pro Milone*, Nullum in vrbe vicum, nullum angustum esse dicebant, in quo *Miloni* non esset conducta domus. *Horat. 1. Epistol. 1.* Deferat in vicum vendentem tus & odores. *Ouid. 6. Fast.* Certa fides facti, dictus *Sceleratus* ab illa *Vicus*, & æterna res eia pressa nota. } *Sueton. in August. cap. 30.* Spatium v: bis in regiones vicolique diuisit. (Augustus.) *Item*, Vicorum magistris instituit. *Sueton. ibidem* & in *Tiber. cap. vltim.* *Item*, Vicorum magistri prætextati. *Liu. lib. 34.* *Vicus* publicus, templum *Romæ*: *Plutarch. in Valer. litem*, *Vicus* *Patricius*. *Marial. Epigram. 68. lib. 10.* *Plaut. Cur. sc. 1. a. 4.* In *Tusco* vico sunt homines, qui sese venditant. } *Vici pagani*, sunt pagi ex pluribus villis domibusve rusticis coagmentati, spatio aliquantulo ab vrbe remoti (nam quæ vrbis contigua sunt, *Suburbia* diũtur) nullisque mœnibus cincti, nam sic *Castella* dicerentur. } *פְּרוּזוֹן* *perazohn* פְּרוּזִים *perazim* פְּרוּזִים *perazim*. } *Cic. ad Terent. l. 1. 4.* Quid ad me mea *Terentia* scribis, te vicum vendituram, quid, obsecro te, me miserum? quid futurum est puero? *Idem ad Att. l. 1.* Quod si assequor, *Craffum* diuitiis supero, atque omnium vicum & prata contemno. Plura de hac dictione videto apud *Vallam l. 4. c. 20.*

*Viculus, dimin.* Pro rusticis aliquot ædificiis coniunctis: aut certe spatio, non ita magno à se inuicem separatis.

*Vicani*, Qui vicos rusticos habitant. } *καμπίται.* GALLIC. *Villageois*, qui demoretur au village. ITAL. *Chi habitano in vilis.* GERMA. *Ein dorffman* } *Ein meyer.* HISPAN. *Los que viuen y moran en aldeas.* ANGL. *That dwelleth in villages or in tree cuntry.* } *Liu. 8. bell. Maced.* *Vicani*, quique ibi exules habitabant. *Cic. 1. de Diex. vultu quopiam Poeta*, Non habeo denique nauici *Marium* augurum, non vicanos aruspices, non de circo astrologos. *Idem pro Flac.* *Timocles* ille vicanus, homo non modò nobis, sed ac inter suos quidem notus, vos docebit qualis sit *L. Flaccus*.

*Vicinus, vicini*, Qui in eodem vico, aut certe non procul ab ædibus nostris habitat. } *שְׁכָנִים* *schaehen* קְרוֹן *karot* שְׁכָנִים *samúch* יְבִיטוֹ, *ὁ πλησίον.* GALL. *Voisin.* ITAL. *Vicino.* GERMAN. *Ein Nahebar.* HISPAN. *Vezino.* ANGL. *A neighbour* } *Cic. pro Sext. Rosc.* Quasi verò mihi difficile sit quauis multos nominatim proferre, vel tribules, vel vicinos meos, qui, &c. } *Plaut. Milit. sc. 4. a. 2.* Foris vicini proximi crepucunt. *Ibidem* sc. 6. *Egò*ne paterer vicino meo fieri apud me iniuriam? *Ibidem*: quæ circū vicinos vagas. (de vxore) *Ibidem* sc. 1. a. 2. Foris crepuit hinc à vicino senec. *Item* sc. 6. a. 2. *Ibid.* *Vicine*, aufcultat, quæso. } *Horatius 2. Epist. 2.* Cætera qui vitæ seruare munia recto More bonus, sanè vicinus, amabilis hospes, Comis in vxorem, &c. *Cic. Attic. lib. 2. C. Arrius* proximus est vicinus, imò ille quidem iam conubernalis. } Huius fœmininum est *vicina*. *Terent. in Eunuch.* Hanc *Thaidem* non sciebam nobis vicinam.

*Vicinus, adiect.* Propinquus, cognatus, coniunctus. } *שְׁכָנִים* *schaehen* קְרוֹן *karot* שְׁכָנִים *samúch*. *ὁ πλησίον*, *ὁ πλησίον*. GAL. *Voisin*, proche. ITAL. *Prospoco.* GERMAN. *Nahenahgehoer.* HISPAN. *Cosa cercana como quiera.* ANGL. *A neighbour, or that dwelleth neigh or by vs.* } *Cic. in Orat.* *Vicina*, & finitima rhetoricæ dialectica. *Plaut. Merc.* Nunc ego verum illud verbum esse experior vetus. Aliquid mali esse propter vicinum malum. *Virg. 1. Eclog.* Non mala vicini pecoris contagia lædent. *Idem 1. Georg. in fine*, *Vicina* ruptis inter se legibus vrbes *Arma* ferunt. *Horat. 1. Serm. Sat. 5.* - nisi nos vicina *Triuici* *Villa* recepisset. *Ouid. 6. Fast.* Ni connexa foret parti vicinior esset, &c. \* *Vicina* ad pariendum. *Cic. 3. Verr.* *Latonam* ex longo errore & fuga grauidam, & iam ad pariendum vicinam, temporibus exactis fugisse *Delum*, atque ibi *Apollinem*, *Dianam*que peperisse. } *Senec. c. 9. de Tranquill.* In vicino est remedium (i. propè.) *Velleius*: Cum in vicino esset agmen.

*Vicinia*, Loci vicinitas, seu vicinorum inter se propinquitas, vel ipsi etiam vicini. } *קרבת* *kerabab*. *γεινικία*, *γεινικία*, *γεινία*. GALL. *Voisinage*, voisinete, les voisins, lieu circonuoisin. ITAL. *Vicinanza*, vicinità. GERMA. *Naheroder nachbarschaft.* HISPAN. *Vezindad.* ANGL. *Neighbourhood a companie of neighbours.* } *Ouid. Metam.* *Notitiam*, primòque gradus *vicinia* fecit. *Cicer. 1. Tusc.* Inde in vicinia nostra *Auerni* lacus. *Horatius 2. Serm. Satyr. 5.* - funus *Egregiè* factum laudet *vicinia*. *Idem 1. Epistol. 17.* Sed videt hunc omnis domus & vicinia tota. } *Tibull. lib. 4.* Quas similes vtrique tenens *vicinia* cœli *Temperat*. *Plaut. Alul. sc. 5. a. 2.* *Aulam* maiorem si potest











Villicatio, Ipsa rustica negotiatio, vel villa dispensatio. { *villicatio*. GAL. Gouvernement de metairie, grangeage. ITA. Governo de villa. GERM. Baurenweid. HISP. Obra de mayordomo. ANG. The ruling of a farme. } Colum. lib. II. cap. I. Qui suscepit officium villicationis, in primis conuictum domesticum, multo que etiam magis externum vitet.

Villicones, Villici, vel prefecti villicationis, ut est apud Apul. in Apologia, *villicones, qui in villis sunt*.

Villicus, ci, Praefectus villae, cui tota rei rusticae cura a domino committitur. { *villicus*. GAL. Metais ou metayer, grangier. ITA. Fattore, guastaldo. GERM. Ein meyer, ein haubtbaeter in etnem meyerhoff. HISP. Mayo-domo del campo, aporador que los ferranos llaman capataz. ANG. A farmer or thar gouerneith a farme. } Varro de Re rust. lib. I. cap. I. Villicus agri colendi causa constitutus, atque appellatus a villa, villa ab eo quod in eam conuehuntur fructus, & euhuntur, quum ueneunt. A quo rustici etiam nunc quoque viam uehant appellat, propter uecturas, & Vellam, non Villam, quod uehant, & vnde uehant. Oeconomus autem tam pecuniae quam frugum, & omnium quae dominus possidet, dispensator est. Cicer. lib. 4. Tusculanarum quasi. Qui quum villico factus esset iratior, Quo te modo, inquit, accepissem, nisi iratus essem. Horatius libro I. Epistol. Villice sylvarum & mihi me reddentis agelli. Columell. lib. II. Villicus semper caueat ut improvidus ab opere vincatur: res est agrestis insidiosa cunctanti.

Villica, villicae, Vxor villici. { *villica*. GAL. La metaise ou metayer, la femme du metais ou metayer. ITA. Femina di villa, moglie de la guastaldo, guastalda. GERM. Die frau des verwalter casa. HISP. La muger mayordoma de aquella casa. ANG. The farmers wife. } Martial. li. I. Pinguis inaequales onerat cui villica mentas. Iuuen. Sat. II. Alparagi posito quos legit villica fuso.

Villum, villi, Vide VINUM.

Villus, Non proprie pilus est, ut nonnulli interpretantur, sed multo uim pilorum collectio, & quidam quasi floccus: quales in iurbis leonum, & lupo uim, & nonnullorum etiam canum videmus propendere. { *villus*. GAL. Pol. ITAL. vel. melississimo, come è un maiz di setole. GERM. Ein bartod. HISP. El vello pelo sotil. ANG. A bigge heare. } In vestibus etiam villi dicuntur, flocci illi prominentes, qui hodie etiam ornatus causa arte fallonia pannis inducuntur. Cic. 2. de Nat. deor. Animantium vero quanta varietas est quarum aliae cortis tectae sunt, aliae villis vestitae, aliae spinis hirsutae: plumas alias squamae videmus obductas: alias esse cornibus armatas, alias habere effugia pennarum. Plin. lib. 8. cap. 50. de capris loquens, Dependet omnino mento villus, quem aruncum vocant. Virg. 3. Georg. Duleibus te circo fluuiis pecus omne magistris Perfundunt, vdsque aries in gurgite villis Messatur. Martialis libro decimoquarto, Calfaciunt villi pallia nostra mei.

Villosus, adiect. Quod villis plenum est, hirsutus, hirtus. { *villosus*. GAL. Velu, pelu. ITA. Peloso. GERM. Eddechtig, fupigchtig. HISP. Cosa vellosa o peluda de tal pelo. ANG. Rough, full of beares. } Colum. lib. 7. c. 12. Amplo, villosoque pectore. Virg. 8. En villosi pelle leonis.

Vimēnis, inis, Omne virgultum lentum, & flexile, ad ligandum aptum quasi vincimen. { *vimēnis*. GAL. Toutes sortes de verges molles & aisees a plier pour lier, soit d'osier, orme, peuplier, bouleau ou autres. ITA. Stoppa, vimine, legame, faite d'ogni sorte diramo d'erba. GERM. Withe gerten oder welden damit man binden oder fichten esjan treubret. HISP. Varad verga que se doblega. ANG. Athy, osiar, or wicker. } Col. lib. 4. cap. 30. Nec inferet cuius generis vimen seras, dum sit lentissimum. Virg. 4. En Rursus & alterius lentum conuellerē vimen Insequor, & caulas penitus tentare latentes. Idem 2. Georg. aqua eluctabitur omnis, S. ilicet, & grandes ibunt per vimina guttae. Idem 4. Aeneid. Haud segnes alij crates, & molle pheretrum. Arboreis texunt virgīs, & vimine querno. Colum. lib. 4. cap. 13. Si viminibus salicis aut vlmil gaueris. Caesar 1. bell. Ciui. Reliquum corpus nauium, viminibus contextum, cortis integebatur. Fiant autem vimina ex populorum virgīs, vlmis & sanguineorum fruticum, & betulae, & vitis, & conyli tormae, & laucis quae principatim obtinent.

Vimineus, um, Quod est ex vimine. { *vimineus*. GAL. D'osier ou d'autres verges propres a lier. ITAL. Fatto de venchi d'altre verghe. GERM. Aus welden banden oder edrbret gemacht. HISP. Cosa hecha de sales varas. ANG. Made of wickers. } ut vasa viminea. Plaur. in Epid. Viminei falces virgarum. Virg. 1. Georg. Viminea salquetrah s crates, &c. Caf. 3. bell. ciu. Multum autem abictu lapidum, quod vnum nostris erat telum, viminea tegumicota galeis imposta defendebant.

Viminalis, viminalis, quod est ad ligandum aptum, seu quod pertinet ad vimina. { *viminalis*. GAL. Propre & conuenable pour lier. ITAL. Conueniente a ligare, o pertinente a vimine. GERM. Das zu welden oder banden dienlich. HISP. Conueniente para atar, pertenesciente a varas o vergas que se doblegan. ANG. Perteaning to imigges. } ut Salix viminalis: Plin. lib. 17. cap. 20. Salicis viminalis singula iuge, a sefficiunt viginti quinque vineae iugibus. Col. lib. 4. c. 10. Quare salices viminalis atque arundineta, vulg. resque syluae, vel consuetudo conficit, e castaneis prius faciendae sunt.

Viminalia, absol. te, nomen generale est, omnibus tum arboribus tum fruticibus commune, quae vimina producant. Plin. lib. 17. cap. 20. Hae est viminalium cultura. Viminalis collis, vnos ex septem vrbis Romanae collibus, in tertia vrbis regione: ita dictus a vimum sylua in conuata: vnde & Ioui Viminio, cu-

jus ibidem ara erat, nomen inditum: ut auctor est Varro lib. 4. de ling. Lat. Viminalis porta Romae fuit inter Salariam & Esquilinam: ita dicta quod per eam in agrum Nomentanum esset iter.

Vinacea Vinaria, Vinarius, Vide VINUM.

Vinca, vineae, Herba topiaria, humi repens, lauri foliis tenuibus, que fermentis quibus obuia quaeque vincit: vnde & nomen inuenit *κλαυσιτι, daφνηδης*. Plin. lib. 2. Epi. 17. A diacer gestationi interiore circuitu, vinca tenera, & vmbrosa, quidque etiam pedibus mollis & cedens, eadem & Vinca peruenca appellatur a Plinio maiore libro 21. capite II.

Vincaperuica. Herba est, topiaria, perpetuo virens, foliis geniculatis veltita, veteribus inopiam florum supplere solita, humi repens, & in modum scenicium sese porrigit, & vicina quaeque vinciens: vnde & nomen inuenit *κλαυσιτι, daφνηδης*. Plin. lib. 21. cap. II. alio nomine chamædaphnen, quasi humilem laurum, appellari tradit propter foliorum similitudinem. Quoniam tamen diuersa est chamædaphne Dioscoridis, quam Latini Lauræolam appellant, sine Lauraginea. Officina peruenca uominant.

Vinctio, vincis, vinci, vinctum. Ligo, constringo. { *vinctio*. GAL. Lier. ITAL. Ligare. GERM. Binden. HISP. Atar. ANG. To tie or binde. Plaut. Men. sc. 1. a. 1. Homines captiuos qui catenis vincti, Ibidem. Etes & pitione vinciri deat fugitiuos. Idem Aul. sc. 2. a. 2. Comprehendite, vincite, verberate. Idem Men. sc. 1. a. 1. Dum illo vinculo compedibus ferreis me vincies, facile asserabis. Virg. 1. Aeneid. Purpureo iue alre suas vincere cothurno. Ouid. 10. Met. non huc ut opera viderem Tartara descendit: nec vti villosi colubris Terna Medusae vincirem guttura Mouttris. Cicer. pro Marcella. Omnia quae delapsa iam fluxerunt, seueris legibus vincenda sunt. Idem in Orat. Et verba eligeant: & sententias graues & saues reperiebant: sed eas haud vincebant, haud explebant. Vincire praefidiis locum, pro tenere. Cicer. ad Att. lib. 7. Cesare in quidem, L. Caesare cum mandatis de pace missa, tamen ajunt acerrime delectum habere, loca occupare, vincire praefidiis.

Vinctus, a, um, particip. Ligatus, constrictus. { *vinctus*. GAL. Vnlien, liaison. ITAL. Ligato. GERM. Gebunden. HISP. Atador. ANG. Tied, or fastened. } Cic. 6. Verr. Dedit igitur vbi fortuna Siculorum C. Marcellum iudicem: ut cuius ad statum Siculi te Praetore alligabantur, eius religione eundem vinctum astrictum, que dedamus. Terent. in Eunuch. -quas matres student Demissis humeris esse, vincto pectore, vlt gracies sient. Plaut. sc. 2. a. 2. Nudus vinctus centum pondo es. } Vincit aliquando pro captiuo accipitur, siue pro seruo compedito, qui ex vinculis, aut in ergastulo opus facit. Seneca, Qui vnus erat e vinctis Caesaris, mox libertate donatus est. Plinius Epistol. 9. Nam nec ipse vquam vinctos habeo.

Vinctus, us, ui, Ligamen. { *vinctus*. GAL. Vnlien, liaison. ITAL. Ligamento. GERM. Bindung oder band. HISP. Atadura. ANG. A band to tie any thing with. } Varro libro I. de Re rust. cap. 8. Et vindemia facta denique dicat pendere in palmam aut faniculo, aut vinctu, quod ant. qui vocabant cestum.

Vinculum, vinculi, Ligamen. { *vinculum*. GAL. Lien. ITA. Ligame. GERM. Ein band. HISP. Atadura. ANG. A band to tie any thing with. } Cic. 3. Offi. Nullum enim vinculum ad stringendam fidem iureiurando inuicem arctius esse voluerunt. Copulare vno vinculo. Liu. 8. bell. Pun. Virg. 2. Aen. na teneras arcebat vincula palmas. Ouid. 9. Met. Dixerat, & summo digitorum vincula collo Iniicit. Virg. 4. Georg. Hunc tibi natus patus vinculis capiendus. Cic. pro Cacin. Quis ius ciuile contemnendum putat, is vincula reuellit non modo iudiciorum, sed etiam utilitatis vtriusque communis. Senec. cap. 18. de Conf. ad Mart. Vinculum terrarum Oceanus. Idem ca. 9. de Tranq. Animum veluti sub vinculis habeamus. Pro calceis. Ouid. lib. 2. Fast. Scindebant migni vincula parua pedes. Lenta nimis vincula escaria: (de pouu & cibo) Plaut. Men. sc. 1. a. 1. ]

Vincula pro viminibus, quibus vites religantur. Col. lib. 3. Salix humida loca desiderat, genista etiam sicca, vtraque tamen circa vineam seruntur, quum palmitibus idonea praebent vincula. Vinculum iugale, per translationem pro coniugio. Virg. 4. Aeneid. Ne cui me vinclo vellem sociare iugali. Vincula, pro carcere in quo noxij vincti seruantur. Plaut. Men. sc. 1. a. 1. Vincula, 7. Verr. Quid si aufugisset vincula rupisset? In vinculis esse, est in carcere esse vinctum. Plaut. Capt. sc. 1. a. 2. Si vos eximat vinculis. Ibidem sc. 3. a. 2. Emisti (i. emisisti) ex vinculis herum. Quintil. In vincula petere aliquem. Gell. cap. 1. lib. vlt. ac mihi pacti forent, habebatur in vinculis dies sexaginta. Item, Vinculorum poenam deterri homines contemunt, &c. Idem ibid. Sup. dixerat, neruo & compedibus vinciebantur. Plinius libro 7. cap. 34. de Scipione Nasica, In summa, ei in patria mori non licuit: non Hercle magis quam extra vincula illi sapientissimo ab Apolline iudicato Socrati. Venuleius de verb. signifi. Vinculorum appellatio, vel publica, vel priuata vincula significatur. Custodia vero tantum publica custodia. Vincula pro uerborum, Horat. 1. Epist. ille Philippo Excusare laborem, & mercenaria vincula.

Vinctura, z, ped. pro d. { *vinctura*. GAL. Liaison. ITAL. Ligamento. GERM. Bindung. HISP. Atadura. ANG. Belonging or thying. } Plin. lib. 19. d. 37. Partiumque batheo corticis vincula: & aliae virgas sequacis ad vincturas lentitiae. De salicibus.

Vinco, vincis, vici, vinctum, Supero, ex certamine superior euo. Tom. ij. H h h ij



ratores Cæsar certior factus, tresiam partes copiarum Helucios id flumen traduxisse, quartamque ferè partem citra flumen Ararim reliquam esse, de tertia vigilia cum legionibus tribus ex castris profectus, ad eam partem peruenit, quæ nondum flumen transferat. [Hic sicut *lib. 1. de bell. civil. de tertia vigilia, id est, de media nocte. Nam libro 2. cum dixisset, tertia vigilia; mox, non multum post posuit media nocte.*] \* Tradere suam vigiliam alteri, proverbialiter dicitur à Cicer. ad Brutum libro undecimo. Sed ut mones, si animum momordi: etenim qui te incluso omnem spem habuerim in te, quid nunc putas? Cupiam iam vigiliam meam tute tibi tradere, sed ita ut ne desim constantiæ mez. Allusit Cicero ad vigilias militares. nam qui in castris, exploratorum & excubiarum partes noctu obeunt, sua vigilia ubi perfuncti sunt, alij aliis vigiliam quasi per manus tradunt. \* Interdum vigiliæ dicuntur ipsi custodes qui vigilat. *οὐρανός. Salustius in Jugurth.* Sed neque more militari vigiliæ deducebantur. Idem in Catilin. Et ab incendio intelligebat urbem vigiliis munitam. Vigiliæ Cereris dicuntur à Plauto in Aulular. nocturna sacra quibus in æde Cereris peruigilabant mulieres, quæ & mysteria & initia dicebantur *μυστήρια*. Nam ea nocte cum viro concumbere, piaculum erat. Is, inquis. *sc. 6. a. 4.* adolescentis illius est auunculus, Qui illam stuprauit noctu Cereris vigiliis.

Vigiliis in neutro etiam dixerunt veteres. Varro in Eudymionibus, Animum nitro specularum toto orbe, ut quid facerent homines quum experrecti sint, me faceret certiore, si quis melius operam superet, ut eius consilio potius vigiliam adminicularem nostrum. Ex Nonio.

Viginti, nomen numerale indeclinabile. { עשרים *hesrim. eus.* G. A. L. Ventii. I. T. A. L. Ventii. G. E. R. Zwenzig. H. I. S. Veynte. A. N. G. Twentie. } Cicer. 5. de Oratore, Annosque natus unum & viginti, nobilissimum hominem, & eloquentissimum in iudicium vocarim. Virgilius 1. Æneidos. -ad litora mittit Viginti tauros.

[Vicini. Vicenaria quina lex. Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.]

Vigintiviri, nomen magistratus apud Romanos. *εικοσιπρωτοι*, ut Triumviri. Cic. ad Att. l. 2. Vbi nemo sit præter me qui quinquam ex vigintiviris unum esse saluum velit.

Vigintiviratus, us, ui, Officium viginti virorum. Cicero ad Atticum libro 9. Repudiari se totum magis etiam quam olim in vigintiviratu, putabit.

Vigor, Vide VIGOR.

Vilis, le, Contemptus, abiectus, humilis, plebeius, levis, communis, vulgaris, { זולל זולל נקי *nekál* בנזק *ba'zai* נזק *nib'eb* נזק *nikleh*, זולל. G. A. L. Vil, de petite valeur, de petit prix, de petite estime. ITALIC. Vile, da buen mercado, di poco conto. GER. Schickelwackham/nachguttig. H. I. S. Cosa de poco pretio d barato. A. N. G. Good cheap, little worthe. } Cicero ad Quinti fratrem libro 1. Semper eos putavi, si vulgares essent, viles: si temporis causa constituerent, leues. Sallust. in Catilin. Eidem, fortunæ, pericula vilia habere, id est, non magnificere. Quintilian. Vilia sunt quæ pretium habent. Senec. cap. 11. de Tranquil. Vilis sibi non est sapiens. Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1. Verbum hoc vile est viginti minis (id est, paruo emitur, si xx. minis tantum emitur.) Idem Aulul. sc. 5. act. 3. saxo ut multi qui pretio superant equos, sint viliores Gallicis Cantheriis. Idem Milit. sc. 3. a. 2. Miror lolio vititare te tam vili tritico, &c. Item Livius lib. 5. de cad. 4. Vilior regi Annibal: (id est apud regem in minore honore Annibal fuit.) Cicero 3. Offic. Querit si in mari iactura facienda sit, equine pretiosi potius iacturam faciat an seruuli vilis. Idem 2. de Finibus. Non minor, inquit, voluptas percipitur tam ex vilissimis rebus quam ex pretiosissimis. Horat. 2. Sermon. Sat. 5. Et genus & virtus, nisi cum re vilior alga est. Vile à villa deduci quidam putant, quod omnia in villa viliora sint quam in vrbe. Est enim proprie vile, quod paruo constat, cuius contrarium est carum. *ἀραιός*. Cicero 5. Verrin. Frumentum, quoniam vilis erat, ne emisses. Plautus in Trinummio. Neque quicquam hic vile nunc est, nisi mores mali. Ponitur interdum pro abundanti, teste Servio, quia omne quod plurimum abundat, vile est, id est, paruo venditur pretio. Virgil. libro 1. Georgic. Si vero vicium quæ seres, vilémque phatellum. Vilis oratio à Quintil. dicitur libro octavo, capite 3. neglecta, inelaborataque: cui opponitur accurata. Vili ablatius verbis pretij addi solet. Martialis libro duodecimo. Instruetam vili vendis Amœne domum. [Vilia membra, *αἰδία*. Ouid. 4. Fastor. (i. pudenda.)]

Vilium & Vilissimè, aduerbia, Minoris & minimo pretio. Plin. lib. 18. cap. 6. Quicquid per asellum fieri potest vilissimè constat, & est in vsu vel dulcius quam superiores notæ passij.

Vilitas, atis, Exiguitas pretij & caritas. { זוללות *zullóth*. *ἔτιμιον*. G. A. L. Petit prix, petite valeur & estime, vilité. I. T. A. L. *Vilissimè*, buon mercato. G. E. R. M. A. *Wofsette* oder *nachguttig*. H. I. S. P. *Aquel poco precio d barato*. A. N. G. *A little piece or value, good cheapness*. } cui opponitur caritas, ut Vilitas annonæ. Cicero pro lege Manilia. Tanta repente vilitas annonæ ex summa inopia, & caritate rei frumentariæ consecuta est, vnus spe & nomine, quantam vix ex summa vbertate agrorum diuturna pax efficere potuisset. [Gellius cap. 15. lib. 14. Vilitas loquendi vel faciendi. (de eo qui fructo panis id facit.) Quintilian. Vilitas testium humilium inessenda, &c.]

Vilitas sui, per translationem dicitur, quum quis ita temerè ruit in periculum, ut nihil vita sua vilis habere videatur. Curtius libro 5. Quid ruimus belluarum ritu in perniciem non necessarium? Fortium virorum est magis mortem contemnerè, quam odisse vitam. Sæpe tædio laboris ad vilitatem sui compelluntur ignaui.

[Vilitas pro seruitute, Plaut. Capt. sc. 1. a. 2. Vides me pro tuo

capite meum carum offerre vilitati. Vilitas: G. A. L. { Le bon marché. } Sueton. in Cæs. cap. 50. Amplissima prædia ei (Seruili) mimo addixit, Et plerisque vilitatem mirantibus, &c. Vide Gellium cap. 4. lib. 9.]

Vilescere, scis, Vilior fio, ut Annonam vilescere dicimus, quum pretium eius remittitur. { לך נקי *nekál* *בנזק*, G. A. L. Deuenit vile & de petit prix, auillir. I. T. A. Deuenit vile de poco precio. G. E. R. M. A. *Wofsette* oder *nachguttig* werden. H. I. S. P. *Valeo poco d barato*. A. N. G. *To become vile, of no price, valeo or estimation*. } Contrà, accendi dicitur, quum pretium eius immoderatè augetur. Gratiam item vilescere dicimus, hoc est, fordescere & minoris æstimari, *αυλιζομαι*.

Vilito, as, vilem reddo. { זולל *zull* *בזולל*, G. A. L. Auillir, faire ou estimer peu. I. T. A. L. *Far vile, estimar poco*. G. E. R. M. A. *Schickelwackham* machen. H. I. S. P. *Menos pretiar*. A. N. G. *To make good cheap or little worthe*. } Turpill. apud Non. Et querit tua vitia quæ te vilitant.

Villæ, æ, Domus in agro, agri colendi, & fructuum condendorum, aut etiam habitationis causa constituta. { כפר *ebópher* *בית* *perazón* *בית* *בית*, *בית*, *בית*, *בית*. G. A. L. Village, metairie, grange. I. T. A. L. *Villa, castello*. G. E. R. M. *Ein meyerhoff / bauerebau / auff die güter gebawen*. H. I. S. P. *La cosa on la heredad del campo, la posesion del campo, villa*. A. N. G. *A village, farme, or manour place*. } Plin. lib. 18. cap. 6. Modus hic probatur, ut neque fundus villam, neque villa fundum quærat. Cicero pro Quinti. Rosc. Com. Tum erat ager incultus, sine recto: nunc est cultissimus cum optima villa. Idem ad Attic. libro 10. Præterit villam meam Curio, infirque mihi nuntiarum mox se venturum. Horat. 1. Sermon. Sat. 5. Hinc nos Cocceij recepit plenissimè villa, id est, populosa. Dicitur autem villa à vehendo, quasi vehilla, quod in cam fructus à villico conuehantur, & euahantur quum uenirent, ut ait Varro de re Rustic. lib. 1. cap. 2. Columella villam tripartitò distribuit, partem vnã urbanam, rusticam alteram, & tertiam fructuariam appellans. Villa rustica, est ea pars villæ, quam villicus colonus, vel vinitor, vel arborator habitandam sibi obtinet, & familie villaticæ, atque instrumeto omni rustico condendo, aut continendo est accomodata. Villa urbana prætorium dicitur, & est ea pars quam dominus, si quando in villa sit, solerè habitare: quæ quia elegantius, amœnissimè, & ædificari solet, & instrui, idèd urbana vocatur, quasi urbani notoris, & elegantiz plus habens quam rustica. Fructuaria autem villa dicitur, ubi fructus reconduntur. Bud. [Plaut. Aulul. sc. 3. a. 3. Plus plaustrorum in ædibus illarum videas, quam ruri, quando ad villam ueneris.]

Villula, æ, diminutiuum. { *επιουλιον*. G. A. L. Petite metairie. I. T. A. L. *Picciola villa*. G. E. R. M. A. *Ein Meyerhofflein*. H. I. S. P. A. *Pequena villa, pequenna aldeia*. A. N. G. *A little farme or manour place*. } Cic. ad Atticum lib. 8. Ego Arpini uolo esse pridie Cal. deinde circum villulas nostras errare. Horat. 1. Sermon. Sat. 5. Proxima Campano ponti quæ villula rectum præbuit.

Villanus, villani, penultima prod. gen. masc. Qui in villa habitat. { *βίλλανος*. G. A. L. Vilain, laboureur, contadin. I. T. A. L. *Villano, rustico, lauoratore, contadino*. G. E. R. M. A. *Ein meyer / ein bauere* so ein meyerhoff besiget. H. I. S. P. *Villano, aldeano*. A. N. G. *Thalabouereh a farme*. } vnde & Semiuillanus, semirusticus.

Villani (inquit Budæus) dicuntur, quod villæ (vnde dicti villici) ascripti, & colonariæ conditioni addicti aut ipsi sint, aut eorum maiores fuerint: quarum rerum vestigia non obscura multis in locis extant. Quod tamen nomen loquentium in sciticia in contumeliam iam vertit. Villanum enim & vilem vernacula simplicitas confundit.

Villaris, villare, Villaticus. { *βίλλανος* *βίλλανος*, *βίλλανος*. G. A. L. De village ou metairie. I. T. A. L. *Di villa*, G. E. R. M. *Ein meyerhoff*. H. I. S. P. A. *Cosa de quella possessione de campo*. A. N. G. *Of a farme or manour place*. } Plin. lib. 10. cap. 41. Villaribus gallinis & religio inest: inhorrescunt edito ouo, excutuntque sese, & circuncitæ purificant, aut festuca aliqua sese & oua lustrant.

Villaticus, a, um, Quod ad villam pertinet. { *βίλλανος* *βίλλανος*. G. A. L. De village, ou metairie. I. T. A. L. *Villesco, di villa*. G. E. R. M. *Meyerhoff / bauere*. H. I. S. P. *Cosa de aquella possessione del campo*. A. N. G. *Per teaning to a farme or manour place*. } vnde Villatica pastio dicitur alimentum, quod pertinet ad animalia, quæ ruri nutriuntur, ut puta pecudes, aues, pisces. Villaticus canis qui villæ asseruandæ gratia alitur. Columell. lib. 2. cap. 10. De villatico caue igitur, & pastoralis dicendum est: nam venaticus nihil pertinet ad nostram professionem. Plin. lib. 23. cap. 1. Aiunt, si quis villam ea tinxerit, fugere accipitres, turæque fieri villaticas aues. Villaticæ gallinæ dicuntur gallinæ illæ vulgares, quales plerumque in villis, & in ipsis etiam urbibus vulgò videmus educari. Dicitur villaticæ ad differentiam agrestium, & Africanarum: de quibus vides in dictione GALLINA.

Villico, villicas, & Villicor, villicaris, deponens, Rusticor, siue in villam animi causa secedo. { *βίλλανος*, G. A. L. Gouverner vne metairie, & y labourer les terres & faire autres affaires rustiques, grangier, metayer. I. T. A. L. *Star à la villa, gouverner la villa, lauorare la terra*. G. E. R. *Auff etnem Meyerhoff sitzen / bauere wirtschafft*. H. I. S. P. *Vsar di officio, de mayordomo, labrar la tierra*. A. N. G. *To rule a farme, and labourerit, or to dwell in manour place*. } Pomponius, Ego rus eo, ut aliquot diebus villicer. Terentius in Hecyra, Hic villicor ante urbem. Plin. lib. 18. cap. 6. Quorum prædia colenda suscipiebat Respub. exercitibusque ducebant, Senatui illis villicante. Aliquando villicari, Est villæ præfesse. *βίλλανος*, *βίλλανος*. Pomponius, Longè ab vrbe villicari, quòd herus rarenter venit, non villicari, sed dominari mea est tententia.



**Vindemiatorius, ria, rium**, Quod ad vindemiam pertinet. {*ἄρουρα*. GAL. De vendangeur ou seruant à vendanger. ITAL. *Vinaria*, pertinente à *vindemia*. GER. *Bu dem Herbst blensittch*. HIS. *Cosa para vindemiar*. ANG. *Belonging to the gathering of grapes*.} Var. l. 3. de *Re rust.* 2. Nihil magis torcular, vasa vindemiatoria, aut serias olearias aut trapeta.

**VINDEX**, nomen serui fuit, qui detexit coniurationem: *Plutarchus in Publico*. Idem à *Linio* appellatur *Vindicus*. Vide infra in dictione *Vindicæ*.]

**VINDEX**, cis, Proprie vltor iniuriæ. {*ἄρξ* *nokem*. *ἄρξ* *ἄρξ*, *ἄρξ* *ἄρξ*. GAL. Vengeur, qui fait la vengeance de quelque chose. ITAL. *Vindicatore*. GER. *Ein vecher/straffer*. HIS. *Vengador*. ANG. *A reuenger, or defender from wrong*.} Cic. ad *Sest.* l. 5. Epod. Sed partim odio inducti me excludunt, & aperte vindicem coniurationis oderunt, partim non credant. Idem 3. de *Natur. deor.* Furæ deæ sunt, speculatricis credo & vindices facinorum & sceleris.

Accipitur item *Vindex* pro assertore, seu defensore. {*ἄρξ* *ἄρξ* *ἄρξ*. GAL. *Vindex*, qui seureche, defend, & met en seureche. ITAL. *Chi mette in luogo sicuro*. GER. *Ein eretter/ beschirmer*. HIS. *El que libra de seruidumbre y deffende*.} Cicero. *Ostauio*, Extitisti tu *vindex* nostræ libertatis. Idem de *Oratore*, Prouocatio patrona illa ciuitatis, & *vindex* libertatis. [Suetonius in *Nerone*, *Vindicem* posebant. (Ambiguè) *Velleius*, *Vindex* Imperij Rom. *Tiberius*. *Ouid.* 3. *Fastorum*, Proinus inuadunt *Numida* sine *vindice* regnum.] Quid autem inter *vindicem* & *vltorem*, itémque inter *vindicam* & *vltionem* interfit, vide infra in dictione *VLTIO*.

**Vindicæ, arum**, Sententiæ, siue assertiones, aut adiudicationes, quæ si à seruitute in libertatem sunt, dicuntur *vindicæ* secundum libertatem: si verò à libertate in seruitutem, dicuntur *vindicæ* secundum seruitutem. *Idem de iur. iuris.* Vnde *Prætor* dicitur *Decernere vindicias secundum libertatem*, quando in libertatem asserit. Idem dicitur *Dare vindicias secundum seruitutem*, quando pronuntiat cum serui loco habendum, donec dicta causa de statu constiterit. Huiusmodi enim *vindicæ*, id est, adiudicationes libertatis, aut seruitutis proprie pendente lite à *Prætoribus* dari dicuntur: dum qui sui status quæstionem petitur, postulat à *Prætoribus* *vindicias* secundum libertatem, id est, vt interim pendente lite, sit in ipsa possessione libertatis, hoc est, vt interim libertate possit. Nec tantum de libertate aut seruitute *vindicæ* dicuntur, sed & de alijs rebus: vt quum de re aliqua inter duos aut plures apud *Prætoribus* controuersia est, & incertum est vter litigatorum pendente lite rei controuersæ possessor esse debeat, vterque autem à *Prætoribus* *vindicias* postulat, id est, vt hodie *causidici* loquuntur, *recedentiam*: dat autem iudex cui æquum esse videtur. Cui autem dederit latidat aduersario suo, nihil se deterius facturum in possessione, de qua iurgium est: rursus sponione ipse prouocatur ad aduersario certæ pecuniæ aut astimationis, quam amittat, nisi sua sit hæreditas, de qua contendit. [Gellius *Initio* cap. 9. lib. vltim. cum lege agit & *vindicæ* contenduntur. Idem *ibidem*, *vindicia*, correpta manu in re atque loco præsentis apud *Prætoribus* ex duodecim tabulis fiebat. Et *Linus* lib. 3. ab *Vrb.* Si huius *vindicis* cesseris conditionem filiz quærendam esse. Item, *Vindicias* dicere. Idem *Linus* *ibidem*.]

**Vindiciarum** nomen à *Vindicio* seruo tractum esse autor est *Linus* libro secundo ab *Vrb.*, qui quod coniurationem iuuenturis de reducendo *Tarquinio* indicasset: primus in libera ciuitate libertatem est assequutus. Alij tamen à *vindicando* dictum malunt, quod iuter cætera aliquando significat *vindicias* dare. *Linus* tertio ab *Vrb.*, Ita *vindicat* *Virginia* spondentibus propinquis, id est, dantur *vindicæ* puellæ *Virginie* secundum libertatem. *Vindiciarum* lis est ea, qua rei controuersæ momentaneam (vt loquuntur) possessionem petimus, interea dum de ipsa possessione disceptatur.

**Vindico**, vindicas, penult. corrept. Proprie vlciscor, punio, castigo, {*ἄρξ* *ἄρξ* *ἄρξ*. GAL. *Venger*, punir. ITAL. *Vendicare*, punire. GER. *Nächten/ mit der straff zu kommen*. HIS. *Vengar*. ANG. *To reuenge, to punish*.} [Vindicæ à vis & dico. Qui enim vlciscitur iniuriam acceptam, vim sibi factam dicit.] Cicero secundo de *legibus*. Grauius olim ista *vindicabat* vetus illa *Græcia* longè prouidens. *Plinius* libro 10. *Scipionis* verò *Æmyliani* nemo *vindicauerat* mortem. *Ouidius* *Fastor.* Quique necem *Crassi* vindicet, vltor erit. Cicero. 5. in *Verrem*, Omnia postremo quæ vindicaris in altero, tibi ipsi vehementer fugienda sunt. [Vindicare pro vlcisci: *Suetonius* in *Cæsare*. cap. 67. *ibidem* cap. 30. *Vindicare* bello si quid, &c. *Velleius*: *Vindicare* cognomen virtute paratum. *Ouid.* 4. *Fastor.* Quem *Venus* iniecta *vindicat* alma *mao*. *Velleius*: *Vindicatum* mare (à *piratis* ducto *Pompeij*, id est, liberatum.)

**Vindicare**, siue *vindicatum* esse in facta, in voces petulantiores, in homines malè consulentes; & sceleratos; (pro sumptum supplicium est de factis, de vocibus petulantioribus, de hominibus malè consulentibus, & sceleratis) dixit *Gellius* cap. 5. lib. 4. & cap. 6. lib. 10. & cap. 7. lib. 12. & item alibi. Illius autem verba hæc sunt in principio cap. 6. lib. 10. Non in facta modo sed in voces etiam petulantiores publice *vindicatum* est, &c.]

**Vindicatum** est, impersonaliter pro animaduersum est. Cicero. 7. *Vostros*. Fateor non modo in locios, sed etiam in ciues militèrque nostros per sepe est seuerè ac vehementer *vindicatum*.

**Vindicare** item ab iniuria, contumeliæ est defendere, liberare. {*ἄρξ* *ἄρξ* *ἄρξ*. GAL. *Delirer*, defendere. ITAL. *Libere*, defendere. GER. *Erretten/ erlösen/ schützen*. HIS. *Librar* de danno, defender. ANG. *To deliuer, to defend from wrong or danger*.} Cicero de *Senecis*. Est & *senectus*, natura loquaciore ne ab omnibus eam vitis videat *vindicare*. *Linus* libro 3.

A cuius crudelitate vosmetipsos armis vindicatis. **Vindicare** in libertatem, id est, asserere, eis *Senecis* *Senecis*. Cicero in *Paradi.* In libertatem vindicari vult? Idem 2. de *Orat.* Me tamen ita oscitans sapientia, simulatque ad eam confugero, in libertatem vindicabit. *Cæsar* 1. bell. Pun. Vt se, & popul. Rom. paucorum factio ne oppressum, in libertatem vindicaret. *Lu.* 9. bell. Pun. Et misissum se ad eos vindicandos in libertatem ait. \***Vindicare** data, Compensare, *Senecis* de *Benefic.* lib. 3. cap. 13. Tardiores, inquit, ad beneficia danda facimus non vindicantur, nec iniuriatores eorum afficiendo pœna. [Pro tribuendo *idem* *Senecis* cap. 3. de *Tranquil.* Vt otio & literis plus vindices (tribuas.)]

**Vindicatio**, onis, verbale, Vltio, vindicta, & iniuriæ propulsatio. {*ἄρξ* *ἄρξ* *ἄρξ*. GAL. Vengeance. ITAL. *Vendetta*. GER. *Nächung/ oder rache*. HIS. *Vengança*. ANG. *Reuengement, punishment*.} Cicero 2. de *Inuent.* *Vindicatio* nem per quam vim & contumeliam, defendendo, aut vlciscendo propulsamur à nobis, & à nostris, qui nobis *ghai* esse debent, & per quam peccata punimus.

**Vindicta, æ**, Vltio, vel animaduersio. {*ἄρξ* *ἄρξ* *ἄρξ*. GAL. Vengeance. ITAL. *Vendetta*. GER. *Näch*. HIS. *Vengança*. ANG. *Reuengement, punishment*.} *Paul.* l. *Quod Reip.* de iniuriis. Quod *Reipubl.* vindicandæ causa secundum bonos mores sit, etiam si ad contumeliam alicuius pertinet, quia tamen non ea mente magistratus facit, vt iniuriam faciat, sed ad vindictam maiestatis publicæ respiciat, actione iniuriarum non tenetur. *Ouid.* lib. 4. de *Pont.* Quum tibi suscepta est legis vindicta feruere, &c. [Idem *Ouid.* *Eleg.* 1. lib. 2. *Trist.* Sera redundauit veteris vindicta libelli. Idem *Eleg.* 9. lib. 4. *Trist.* Denique vindicta si sit mihi nulla facultas. Vindicta pro pœna, vide apud *Gellium* cap. 14. libro 6.] Aliquando *vindicta* significat modum seruorum manumittendi, quæ fiebat *vindicta*, hoc est, virgula siue festuca capiti serui imposita. Nam libertatem donandi tres sunt species, vt ostendit *Cicero* in *Topicis*, Vna vt censu liber fiat. Censebantur enim antiquitus soli ciues Romani. Itaque siquis consentiente vel iubente domino, nomen detulisset in censum, ciuis Romanus fiebat, & seruitutis vinculo soluebatur. Altera pars adipiscendæ libertatis, *vindicta* vocabatur, quum prætor manumittendi serui capiti virgam imponens, eundem in libertatem vindicabat. Nam virgula hæc *vindicta* vocatur, vel quod in libertatem serui ea vindicaretur: vel à *vindicatio* seruo, qui prius hoc modo manumissus, autore *Linio* libro secundo. Tertia, siquis suprema voluntate in testamenti serie, seruum liberum scripserit. *Cicero* in *Topicis*. Si neque censu, neque *vindicta*, nec testamento liber factus est, non est liber: neque est vlla earum rerum: non est igitur liber. *Horatius* 2. *Sermon.* *Satyr.* 6. quem ter *vindicta* quatèrque *Imposita* haud vnquam misera formidine priuet. *Vbi* *Acron*, *Vindicta*, id est, virga qua percutiebantur serui dum liberi fiebant. Vindicta, id est, plena libertas cum iure suffragij dicta à *Vindice* seruo. *Plutarchus* in *Valerio*. Hinc *Iuuen.* *Satyr.* 13. Ad *vindicta* bonum vita iucundis ipsa, & *Plaut.* *Cure.* sc. 3. a. 1. Nunquam suam quin te liberalem liberem. Ph. Istos verbo *vindictam* para.]

**VINDIVS**, Hispaniæ *Tarraconensis* insignis mons, apud *Ptolemaum* lib. 2. cap. 6.

**VINEA**, vineæ, Multitudo vitium simul constitarum. {*ἄρξ* *ἄρξ* *ἄρξ*. GAL. Vne vigne, vignoble. ITAL. *Vignala*, *vigna*. GER. *Ein rābgarten/ weingarten/ rebaedter*. HIS. *La vña vñedo, pago de vña*. ANG. *A vine or vineyard*.} *Columel.* lib. 3. cap. 2. Ideo non est vineis apta, vix etiam arbutus. *Virgil.* libro 2. *Georgic.* Hinc omnis longo pubescit vinea fœtu. Idem 4. *Ecloga*. Non rastro parietur hūmus, non vinea falcem. *Cicero* de *Senectute*, Nec verò fegetibus solum, & pratis, & vineis, & arbutis rei rusticæ latæ sunt, sed pomariis etiam, & hortis: tum pecudum pastu, & apum examinibus, tum florum omnium varietate. *Ouid.* 5. *Fastor.* Si bene floruerint fegetes, erit area diues: Si bene floruerit vinea, Bacchus erit. [Plaut. *Cure.* sc. 2. a. 1. Vineam tibi pro aurea statua statuam, quæ tuo gutturi sit nouum mentum.] Vinearum quinque sunt genera: vnum sparsis palmicibus humi repens: alterum pedatum, simplici adminiculo sustentatum: tertium iugatum: quartum compluuiatum, quintum arbutiuum: quæ omnia latius exequitur *Plin.* lib. 17. cap. 22. Est etiam vinea instrumentum bellicum, ex lignis compactum, latum pedibus octo, altum septem, longum sexdecim, teetum duplici ligno, cratibusque contextum. Latera quoque vimine septuntur, ne saxorum ac telorum impetu perfringantur: extrinsecus ne cremetur, crudis ac recentibus coriis integuntur. Quum plures fuerint, iunguntur ordine, sub quibus oppugnantes tutius ad muros subruendos procedunt. *Plaut.* in *Mil.* [sc. 2. a. 2.] Ad eum vineas, pluteosque agam. Cicero ad *Cato* lib. 15. Aggere, vineis, turribus oppugnauit, vltique multis tormentis. [Vide *Vegetium* cap. 8. lib. 4.]

**VINEALIS**, is, Quod est aptum ad vineam. {*ἄρξ* *ἄρξ* *ἄρξ*. GAL. De vignoble, de vigne. ITAL. *Da vitti, di vigna*. GER. *Des rābgarten/ oder rebaedters*. HIS. *Cesa pertenescente à vinas*. ANG. *Thas serueth for vinas*.} *Col.* lib. 3. c. 12. Sed ne nunc per infinitas terreni species euagetur, non tempestiue commemorabimus *Iulij* *Græcini* conscriptam velut formulam, ad quam peracta est limitatio terræ vinealis.

**Vinearius, a**, um, Quod est vineæ, vel quod ad vineam pertinet. {*ἄρξ* *ἄρξ* *ἄρξ*. GAL. De vigne. ITAL. *Chi serue ad viti*. GER. *Des rābgarten/ oder rābgarten*. HIS. *Cosa pertenescente à vinnas*. ANG. *Of a vyne*.} *Colum.* lib. 5. cap. 5. Validam vitem in ramos diducere ceniceo & traducibus dispergere, atque diradiare cæterisque *vinarios* colles præcipitare.

**Vineaticus, ca, cum**, idem. {*ἄρξ* *ἄρξ* *ἄρξ*. Vt Falces vineaticæ. *Varro* libro 1. de *Re rust.* c. 22. Sic alia quoque nonnulla genera species hæc Tom. ij. H h h ij



do, victoriam reporto, supero, devinco, expugno. { *וְיָצַח מִלְּיָדָי* *וְיָצַח מִלְּיָדָי* GAL. Vaincre, surmonter. ITA. Vincere, superare, farse superiore. GER. Überwinden/ist streit obliegen/sgen. HISP. Vencero o ganar en juegos. ANG. To overcome, to vanquish. } Cicer. in Cailina, M. h. videndum est cum illis, quos vici, & subegi. Vir. 10. Eclog. Omnia vincit amor. Idem lib. 1. Georg. labor omnia vincit Inprobus, & duris virgens in rebus egestas. Cicer. lib. 1. Offi. Non est consentaneum, qui metu non frangatur, eum frangi cupiditate, nec qui invictum se à labore præstiterit, vinci & voluptate. Aut. Milit. sc. 6. a. 2. Vincam animum: Ignosciam tibi. Idem Mofell. sc. 2. a. 1. Ita esse vero vincam. Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Vincite hoc. (A)grum sup.) duritia tergi. Ovid. 13. Met. Inuictisque virum vicit dolor. Plaut. Amph. Si verum vincitur. { Vicinus formula: Ovid. Eleg. 9. lib. 3. Trist. Item Vx vicius. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 5. }

¶ Per transitionem ponitur pro exprimo, & quasi difficultatem rei dicendo supero. Virg. 3. Georg. Nec sum animi dubius, verbi ea vincere magnum Quam sit. ¶ Item pro animi composio: vnde & victor, pro animi compote accipitur. Sueton. Idem lib. 3. Georg. Illi victor ego, & Tyrio conspectus in ostro.

¶ Ponitur aliquando pro convincere, docere, probare. Cicer. pro Cluent. Vinco, deinde virum bonum fuisse Oppianicum, [Plaut. Amph. Vincon' argumentis te non esse Sotiam? Et Argumentis vicit. Ibid.]

¶ Vincere cibum dixit Plin. lib. 11. cap. 53. pro concoquere. Vincere expectationem: est facere plus quam quinquam sperauerat. Vincere sua fira, dicuntur parentes suis liberis superstites. Virg. 11. Aeneid. Contra ego viuendo vici mea fata, superstes. Restare in v. genitor, id est, naturalem ordinem vita longiore superari: namque hic ordo est, ut sint parentibus superstites filij.

[¶ Pro lucrari: Sueton. in August. c. 71. vicissim vel quinquaginta millia. (nummum sup.) Et apud Quint. ita loquitur alector: Ergo ego nunquam vici.]

V. ctus, victa, victum, participium. Certamine superatus. { *וְיָצַח מִנְּיָדָי* *וְיָצַח מִנְּיָדָי* GAL. Vaincu, surmonté. ITA. Vinto, superato. GER. Überwunden. HISP. Vencido. ANG. Over come, vanquish. } Cicer. lib. 2. de Divin. Galli v. ct: silere soleat, canere victores. Hora. Epod. 9. Terra matque v. ctus hostis, &c. V. ctus, & subacti populi, apud Ciceronem ad Atticum: cuius contrarium est Inuictus, id est, insuperabilis. adimite. Cic. libro primo Offic. Animi excelli, atque inuicti magnitudo ac robur.

¶ Ponitur aliquando V. ctus, pro voti impote, ἀτυχία, quemadmodum contra V. ctor, pro voti compote. Anaxag. Virg. 9. Eclog. Nonne v. ctus tristis: quoniam fors omnia versat.

V. ctus aliquando dicitur à proposito recedens. Virg. 2. Aeneid. Hic verò victus genitor se tollit ad auras, Seruius.

Victor, victoris, penultima product. Qui in certamine superior euasit. { *וְיָצַח מִנְּיָדָי* *וְיָצַח מִנְּיָדָי* GAL. Vainqueur, victorieux. ITA. Vincitore, vittore. GER. Ein überwinder/iger. HISP. El que vence, vencedor. ANG. That vanquisheth or ouercometh. } Caesar 2. bell. Gall. Nostros victores transire flumen conpexerunt. Plinius lib. 7. cap. 8. L. Sicinius Deatus centes vices præliatus, octies ex prouocatione victor. XLV. cicatricibus aduerso corpore insignis, nulla in tergo. Cicer. Marcell. lib. 4. Multa enim victori eorum arbitrio per quos vicit, etiam inuito facienda sunt. ¶ Aliquando accipitur pro voti compote. Virg. 3. Georg. Victor, que vitum volutate per ora. Vbi Seruius, Victor, effector propositi: & voti. [Et eo fortasse sensu dixit Alcmena apud Plaut. in Amph. Ut meus vir victor belli clucat. Et in pseud. sc. 3. a. 4. Victor sum. (i. voti compos. sequitur enim:) Vici custodes meos.]

Victrix, victricis, verbale fœm Mulier, quæ in certamine superior euasit. { *וְיָצַח מִנְּיָדָי* *וְיָצַח מִנְּיָדָי* GAL. Vainqueur/esse, victorieuse. ITA. Vittrice, vittoriosa, vincitrice. GER. Überwinderin/Siegerin. HISP. Vencedora. ANGL. She that vanquisheth. } Cicer. ad Brutum, Erat victrix Respublica cæsis Antonij copiis. Idem Tusc. Oraculum erat datum, si rex interfectus esset, victrices Athenas fore. ¶ Accipitur & pro voti compote, ut in Virg. 7. Aeneid. Iunonem victrix affatur voce superba. ¶ In plurali numero adiectiuè accipitur, factique de se neutrum, victricia. Virg. 3. Aeneid. Res Agamemnonias, victriciaque arma sequutus, id est, quæ vicerunt. Vbi Seruius, Omnia à verbo venientia, quum in or exeunt, masculina sunt, vt victor: quum in trix, sceminina, vt victrix: neutra verò non faciunt, nisi tantum in numero plurali: vnde est victricia. ¶ Victrices literæ dicuntur victoriam denuntiantes. Cic. ad Att. l. 5. Quo autem die Cassij literæ victrices in Senatu recitatae sunt, &c.

Victoria, victoria, Hostium superatio. { *וְיָצַח מִנְּיָדָי* *וְיָצַח מִנְּיָדָי* GAL. Victoire, victoire. ITA. Vittoria. GER. Sieg/oberung. HISP. Victoria, victoriento. ANGL. Victory. } Varro lib. 4. de lingua Latina, Victoria ab eo dici putat quod superati vincuntur, eodemque modo Venetrem victricem dici à Comico, non quod vincat, sed quod vinciat. Cicer. pro Marcio Marcello, Victoria, quæ natura insolens, atque superba est. Idem pro lege Manil. Cuius adolescentia ad scientiam rei militaris non alienis præceptis, sed suis imperiis, non offensionibus belli, sed victoriis: non stipendiis, sed triumphis est traducta. Horatius 1. Serm. Satyr. 1. Quid enim? concurrit: horæ momento cita mors venit, aut victoria læta? ¶ Palchæ autem dicimus, Consequi victoriam, & reportare victoriam, parere victoriam, extorquere victoriam de manibus, Eripere victoriam de manibus, extorquere victoriam de manibus, & multa alia, quæ legentium veterum scripta passim occurrunt. Et, victoria cadere. Quia

lib. ¶ Apud Romanos Victoria, deæ nomen erat, cuius simulacrum effingebatur lauro coronatum, altera manu palmæ, altera oleæ tantum præferens, Ora parte Cælo & matre Tellure: vnde & victoriam dici scribit Var. quod ex Tellure vincita Cælo nata sit. [Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Tristitia. Victoria Dea te solitis circumuolet alis. &c. ¶ Victoria Romana in Curia, Sueton. in August. cap. 100. præcedente Victoria, (inquit) quæ est in Curia &c.

¶ Victorias autem non victores Græci vocant eos, qui eodem die & lucta, & pugillatu vicerunt. Plutarch. in Comparat. Ciceronis & Luculli.]

Victoralis, adiectiuum. Iulius Capitolinus in Galeno, Populūque quasi victoralibus dieb. ad festiuitatem ac plausum vocauit.

Victoriatu, victoriatu, Genus numi argentei, lege Clodia percussus, qui alio nomine Quinarius dicebatur, quod quinque assibus valeret, hoc est, dimidio denarij, vt ex Volusio docet Agricola. v. m. Diæctus victoriatu, quod victoriæ nota signatus esset. Quin. 16. c. 4. Dicente quodam, victoriatu se vno in Sicilia quinque pedes longam muram amemisse. Vide Pl. 33. c. 3.

Victoriosus. [Alias victoriosus] Vincere assuetus, siue qui varias ac plures victorias reportauit, quæ dictione vsus est Catb. iuste Gell. lib. 4. cap. 9. { *וְיָצַח מִנְּיָדָי* GAL. Victorieux, qui a gagné plusieurs victoires. ITA. Vittorioso. GER. Sieghaft. HISP. Cosa de muchos vencimientos. ANGL. Victorious that vanquisheth often. }

Vincibilis, Superabilis, qui vinci potest. { *וְיָצַח מִנְּיָדָי* GAL. Aisé à vaincre, vincible. ITA. Ato da esser vinto. GER. Überwindlich. HISP. Cosa facile de ser vencida, que puede acilmente ser vencida. AN. That may be overcome or is aslie vanquisheth. } Colum. 13. cap. 11. Grauem terram, v. x villa cultura vincibilem. ¶ Interdum actiuè accipitur pro eo, quod vincere potest: vt, Causa vincibilis, quæ facile possit, & merito debeat obtineri. Terent. in Phorm. Iustam illam causam facilem, vincibilem, optumam.

VINDELICIA, vindelicia, Regio Germaniarum confinis, Rhetiam habes ab occasu, & Noricum ab Oriente. Eam Lycus amnis distinguit à Rhetia, Enus à Norico: à Septentrione Danubio terminatur, à Meridie Alpibus supra Italiam extensis. { GER. Die Landtschafft zwischen dem Rhen/Donau vnd dem Hochgebirg, die Augspurger. } Eius ciuitas insignis est Augusta Viudelicorum, vulgè Augspurgensis memini Ptol. 1. c. 13.

Vindelici, vindelicus, Ptol. Vindelicia incolæ, hodie Germanis annumerati. { GER. Engewer. } Horatius, Vdere Rheti bella sub Alpibus Drosam gerentem, & Vindelici.

Vindemia, vindemia, Collectio vuarum, quasi vinidemia, à vino demendo. { *וְיָצַח מִנְּיָדָי* GAL. Vendange. ITA. Vendemia. GERMAN. Der heppst/ der Tranben zusammen ißung. HISP. La vindemia. ANGL. The graue harvest. } Col. lib. de Arb. Vindemia facta, statim putare incipit ferramentis quàm optimis: Varr. 1. 1. de Rust. c. 54. In vinetis vna quum erit matura, vindemiam ita fieri oportet. [Plaut. Curs. sc. 2. a. 1. Vindemia hæc huius anni, non satis est soli. Gellius cap. 7. lib. 20. Vindemiam hilarè agitare.]

¶ Nonnunquam accipitur pro ipfis vuis. Virg. 13. Georg. Mitis in apricis coquitur vindemia sax. Idem 2. Georg. Non eadem arboribus pendet vindemia nostris. ¶ Transfertur & ad aliarum rerum collectionem. Plin. Prima mellis vindemia melior. Columell. lib. 10. Mox vere transactio, sequitur mellis vindemia. ¶ Vindemiam & vindemias inter se differe vult Seruius his verbis, Quum vindemiam numero singulari dicimus, vuis anni significamus: quum plurali, multorum: vt, Messum, messes, hyemem, hyemes, hæc enim semel tantum annis quibusque contingunt. Multi tamen volunt vindemiam esse totius orbis generaliter, vndemias singularum partium: vt plus significet singularis, quàm pluralis numerus: sicut plus est quum dicimus, Per terram pluit, quàm per terras: tunc enim omne elementum per singularem numerum, non terras aliquas significamus.

Vindemiola, vindemiola, pen. cor. diminut. { *וְיָצַח מִנְּיָדָי* GAL. Petite vendange. ITA. Piscicella vindemia. GER. Ein heppst. HISP. Pequenna vindemia. ANGL. A litle harvest or gathering of grapes. } Cic. ad Att. l. 1. Ego omnes uicas vindemiolas eod referro, vt illud subsidium senectuti parem, de studiorum fructu loquitur.

Vindemio, vindemias, Vuas colligo. { *וְיָצַח מִנְּיָדָי* GAL. Vendanger. ITA. Vindemiare. GER. Erpffen mumen/entand. n. ab. sen. HISP. Vendimiar. ANGL. To gather grapes. } Plin. 14. c. 2. Nouissimas vindemiant.

Vindemialis { *וְיָצַח מִנְּיָדָי* Macrob. Satur. 1. 7. c. 7. Nuper in Tusculano meo fuit: cuius vindemiales fructus pro annua solennitate legerentur.

¶ Vindemiales excusant militem: Gellius cap. 14. l. 16.]

Vindemiator, Qui vindemiam colligit. { *וְיָצַח מִנְּיָדָי* GAL. Vendangeur. ITA. Vindemiatore. GER. Ein ißer im heppst. HISP. Vendimador. ANGL. A gatherer of grapes. } Colum. 14. Vindemiatoribus quoque hæc semita laxitatem opportunam præbent, per quam fructus, vel statumina putentur. ¶ Huius dictionis secundam syllabam contra primitiuam naturam corripuit Horat. 1. 1. Serm. Sat. 7. Durus vindemiator, & inuictus, cui sæpe viator Cessit magna compellans voce cucullum. Ouid. verò detraxit a, vt de syllabam produceret in 3. Fast. At non effugiet vindemiator.

¶ Est & vindemitor sidus cæleste quod tertio Nonas Martij apparet. Plinius lib. 10. cap. 31. Delphinus occidens xi. Calend. Sept. Cæsari, & Assyria stella, quæ vindemiator appellatur.



H I S P. A. Lugar donde se crian las violetas. AN G. A bed or place where violet grow. } Virg. lib. 4. Georg. Irriguumque bibant violaria fontem: vel ipsæ potius violæ vno in loco confitæ. Ovi. 4. Fast. Ille legit calthas, huic sunt violaria curæ.

Violarius, ij, dicitur violacei coloris infector. } Gal. Qui teint en violet. IT AL. Tintore in violato. GERMA. Ein vioibrannerber. H I S P. Tentor de color de violetas. ANGL. That dieth violeth colour. } Plaut. Aulul. [scen. 5. act. 3.] Flammarij, violarij, carinarij.

Violatio, las, pe. cor. Corruptio, polluo, lædo, macula afficio, offendo: quod propriè de virgine dicitur, quum pudicitia eius vi eripitur. } Heb. חַוְוָה חַוְוָה חַוְוָה. GAL. Violere, corrompre, gaster. IT A. Violare, guastare, macchiare. GERMA. Mordungen/ mit gewalt schwächen/ verletzen. H I S P. Corrumper por fuerça. AN G. To defile, violate, corrupt, to deflower, to break as man doeth a law. } Cic. lib. 3. de Nat. deor. Minerua quinta Pallantis, quæ patrem dicitur interemisisse, virginatam suam violari. conantem. Tibull. lib. 1. Eleg. 6. Parcite quam custodit amor violare puellam. Transfertur & ad alia. Dicitur enim violare amicitiam, dignitatem, existimationem, fidem conjugij, fœdus, hospites, iura, loca religiosa, parentes, Republicam, sacra, famam, &c. Cic. 3. Ver. Quum apud exteras nationes imperij nominisque nostri famam tuis probris flagitiisque violaris. Idem ad Quint. Philippum lib. 13. Nisi quid existimas in ea re violare existimationem tuam. Idem 3. de Fin. Vt peccatum est patriam prodere, parentes violari, sana depeculari, &c. Virg. 4. Æneid. Sed mihi vel tellus optem primus ima dehiscat, Antè pudor quam te violem, aut tæa iura resoluam.

Violatus, a, um, participium. } Heb. מַעֲבֻלָּה מַעֲבֻלָּה מַעֲבֻלָּה. GAL. Violé, outragé, corrompu. IT A. Violato, oltragiato. GERMA. Verletzet. H I S P. AN. Corruptido por fuerça. AN G. Violated, corrupted, deflowered. } Liu. 6. ab Vrbe, Post publicam causam priuato colore habito, ne verbo quidem violatis Consulibus rationem tulit ad populum. Ouidius 3. de Ponto, Eleg 5. Ipse quidem Getico percam violatus ab areu. [Tibull. lib. 4. Non violenta vagi sileantur pascua solis. Ouid. 13. Met. - Hector abijt violatus vulnere nullo.]

Violandus, a, um, vt fœdera clam violanda. Tibullus libro primo Elegia 9.

Violatio, onis, Verbale, Corruptio, prophanatio. } Heb. חַוְוָה חַוְוָה חַוְוָה. GAL. Violent, corruption, outrage. IT A. Violatione, corrotione. GERMA. Verletzung / ansehung mit gewalt zu geschenden. H I S. Opra de corromper assi. AN G. A corrupting, deflouring or breaking of a law. } Liuus lib. 6. belli Punici, Tum quoque alio genere cladis eadem illa pecunia omnibus contactis ea violatioe templi furorem iniecit: atque inter se ducem in ducem, militem in militem, rabie hostili vertit.

Violator, violatoris, Corruptor, raptor. } Heb. מַעֲבֻלָּה מַעֲבֻלָּה מַעֲבֻלָּה. GAL. Violateur, violour, corrompeur. IT ALI. Violatore. GERMA. Verletzer/ gewalt ansthet / geschender. H I S. Forsador, corrompidor. AN G. A corrupter or deflowerer. } Liuus 4. ab Vrbe. Hiccine, inquit, est raptor fœderis humani violatorque gentium iuris? Ouid. 2. de Pont. Eleg. 2. Confugit interdum templi violator ad aram.

Violabilis, Qui aptus est vt violetur. } Heb. חַוְוָה חַוְוָה חַוְוָה. GAL. Violent, corruption, outrage. IT A. Violatione, corrotione. GERMA. Verletzung / ansehung mit gewalt zu geschenden. H I S. Opra de corromper assi. AN G. A corrupting, deflouring or breaking of a law. } Liuus lib. 6. belli Punici, Tum quoque alio genere cladis eadem illa pecunia omnibus contactis ea violatioe templi furorem iniecit: atque inter se ducem in ducem, militem in militem, rabie hostili vertit.

Violens, apud Horat. teste Bud. pro violento legitur. } Heb. חַוְוָה חַוְוָה חַוְוָה. GAL. Violent, corruption, outrage. IT A. Violatione, corrotione. GERMA. Verletzung / ansehung mit gewalt zu geschenden. H I S. Opra de corromper assi. AN G. A corrupting, deflouring or breaking of a law. } Liuus lib. 6. belli Punici, Tum quoque alio genere cladis eadem illa pecunia omnibus contactis ea violatioe templi furorem iniecit: atque inter se ducem in ducem, militem in militem, rabie hostili vertit.

Violenter, aduerbium, Inuoriosè, per vim. } Heb. חַוְוָה חַוְוָה חַוְוָה. GAL. Violent, corruption, outrage. IT A. Violatione, corrotione. GERMA. Verletzung / ansehung mit gewalt zu geschenden. H I S. Opra de corromper assi. AN G. A corrupting, deflouring or breaking of a law. } Liuus lib. 6. belli Punici, Tum quoque alio genere cladis eadem illa pecunia omnibus contactis ea violatioe templi furorem iniecit: atque inter se ducem in ducem, militem in militem, rabie hostili vertit.

Violentissime, } Heb. חַוְוָה חַוְוָה חַוְוָה. GAL. Violent, corruption, outrage. IT A. Violatione, corrotione. GERMA. Verletzung / ansehung mit gewalt zu geschenden. H I S. Opra de corromper assi. AN G. A corrupting, deflouring or breaking of a law. } Liuus lib. 6. belli Punici, Tum quoque alio genere cladis eadem illa pecunia omnibus contactis ea violatioe templi furorem iniecit: atque inter se ducem in ducem, militem in militem, rabie hostili vertit.

Violentia, tiæ, Vis maior, impetus. } Heb. חַוְוָה חַוְוָה חַוְוָה. GAL. Violent, corruption, outrage. IT A. Violatione, corrotione. GERMA. Verletzung / ansehung mit gewalt zu geschenden. H I S. Opra de corromper assi. AN G. A corrupting, deflouring or breaking of a law. } Liuus lib. 6. belli Punici, Tum quoque alio genere cladis eadem illa pecunia omnibus contactis ea violatioe templi furorem iniecit: atque inter se ducem in ducem, militem in militem, rabie hostili vertit.

Violentus, a, um, Qui vim facit, iniuriosus. } Heb. חַוְוָה חַוְוָה חַוְוָה. GAL. Violent, corruption, outrage. IT A. Violatione, corrotione. GERMA. Verletzung / ansehung mit gewalt zu geschenden. H I S. Opra de corromper assi. AN G. A corrupting, deflouring or breaking of a law. } Liuus lib. 6. belli Punici, Tum quoque alio genere cladis eadem illa pecunia omnibus contactis ea violatioe templi furorem iniecit: atque inter se ducem in ducem, militem in militem, rabie hostili vertit.

\* ION Valent. (Ιουβαλιπια) Apulorum vrbs, autore Ptolemao lib. 2. cap. 1. Hodie Bionna, Hippo Plinio.

Viperæ, viperæ, penultimæ correpta, Serpentis genus, quod vi pariat. Vulgò enim persuasum est, pullos erosus matris lateribus cum interitu eius erumpere. } Heb. חַוְוָה חַוְוָה חַוְוָה. GAL. Viperæ. IT ALI C. La serpe detta vipera. GERMANIC. Ein nater.

H I S. La biuora sierpe. AN G. A viper. } [Sueton. in Claud. cap. 16 Ad viperæ mortuum nihil æquè facit ac Taxi succus. ] Cicero de A. rusp. Eràmne in sinu, atque in deliciis quidam optimi viri viperam illam venenatam ac pestiferam habere potuerunt? Virgilius libro 2. Georg. Sæpe sub immotis præsepibus aut mala tactu Vipera delituit. Ouid. 2. de Remed. Amor. Parua necat morsu spatiosum vipera taurum. Ambrosius libro Hexam. Vipera (inquit) nequissimum genus bestiar, & super omnia quæ serpentini sunt generis, astutior. Vbi coeundi cupiditate assumpserit, murenæ maritimæ notam sibi requirit copulam, vel nouam præparat: progressaque ad litus, sibilo testificata præsentiam sui, ad coniugalem amplexum illam euocat. Murenæ autem inuitata non deest venenatæ serpenti, expetitos vsus suæ impertit coniunctionis. Atque vbi aduentare vipera comparem senserit, venenum euomit, reuerentiam marito deserens. Hieronymus verò ad Præscianum sic scribit, Viperæ per os coitum faciunt. Masculi mortem contemnant, sed femina in ipso coitu, siue magna dulcedine exagitata, siue futuri præscianum periculi, dum absorbet semen, caput masculi excidit, & sic eum occidit. Sed quom conceperit, viscera illius ab ipsis quos conceperit, comedantur, & sic matrem occidunt. De vipera Plinius abundè multis locis, maximè verò lib. 10. cap. 62. Viperæ (inquit) mas caput inserit in os, quod illa abrodit voluptatis dulcedine. Terrestrium eadem sola intra se parit oua viuis coloris, & mollia, vt pisces. Tertia die intra vterum catulos excludit: deinde singulos singulis diebus parit, viginti ferè numero. Itaque cæteræ tarditatis impatientes, pertumpunt latera occisa parente. Hac Plinius. Apollonius tamen apud Philostratum negat hoc esse verum, quauis à grauissimis autoribus affirmetur: eò quod aliquando visa sit vipera catulos suos, quos peperisset, lambere & expolire: idque etiam hodie frequenti experientia cognitum est. Quo fit vt rectius sensisse putentur: qui viperam dictam putant, quasi viuiperam, quod non oua, vt cæteri serpentes, sed viuum pariat animal.

Viperinus, a, um, penult. prod. adiectiuum. } Heb. חַוְוָה חַוְוָה חַוְוָה. GAL. De vipere. IT A. Di vipera. GERMA. Einer nater. H I S P. Cosa de biuora. ANGL. Of a viper. } Plinius, E viperina carne sunt theriaci pastilli. Cicero 2. de Finibus, Cui viperino morsu venæ vitæ veneno imbutæ tetros cruciatu scient. Plin. lib. 11. cap. 53. Scythæ sagittas tingunt viperina sanie & humano sanguine. Hor. Epod. 3. Quid hoc veneni sœuit in præcordiis? Num viperinus his cruor Incoctus herbis me fefellit.

Vipereus, a, um, eiusdem significationis. Virg. lib. 7. Æn. Vipeream inspirans animam. Idem ibidem, Vipereo generi, & grauiter spirantibus hydri. Ouid. 2. Metam. - videt intus edentem Vipereas carnes vitiorum alimenta suorum Inuidiam.

Vipionès, Sunt minores grues, sicut Papiones minores columbi. } Heb. חַוְוָה חַוְוָה חַוְוָה. GAL. Petites grues. IT AL. Picciole grue. GERMA. Klein trenchtin. H I S P. Caydas de cruzias, pequenias grues. ANGL. Little crammes. } Plin. lib. 10. cap. 49. In Balcariis insulis & buteo accipitrum generis in honore mensarum est: item vipiones: sic enim vocant minorem gruem.

Vir, huius viri, masculini generis, à vi dicitur, quod vi, hoc est viribus & robore præter. } Heb. חַוְוָה חַוְוָה חַוְוָה. GAL. Homme. IT AL. Uomo. GERMA. Ein mann. H I S P. El varon. AN G. A man. } Et modò respectu ætatis dicitur vir. Plin. lib. 7. Quod non modò in puero, siue adulescente, sed etiam in viro admiratione dignum videretur, [Ouid. 13. Metam. Littera communis pueroque virique Inscripta est foliis.]

¶ Modò respectu sexus: vt Plinius lib. 10. cap. 63. Viros audiores veneris hyemæ, fœminas æstate, Helioidus prodidit. [Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Virum virile, mulierem muliebrem vestimentum deceat dare foras. Ouid. Eleg. 3. lib. 3. Trist. Fœmina nulla, nève vir, &c. Idem Cure. sc. 1. a. 1. Nondum cubitat cum viris.]

¶ Vir pro homine, & vicissim homo pro viro: Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Anima priuabo virum. Suprà, Hominem anima deuoluam sua. Plaut. Milit. sc. 3. a. 2. Vidi osculantem cum alieno viro. Paulò antè, adollescentulo. Plaut. pœn. sc. 2. a. 5. Vir malus viro optimo obuiam it. (id est seruas hero.) ¶ Vnde femiuiri dicuntur eunuichi, & molles atque effœminatissimi. ¶ Modò respectu conjugij. Terent. in And. Tibi generum firmum, & filæ inuenies virum. Ouid. lib. 1. Metam. Imminet exitio vir conjugis, illa mariti. [Casull. de Coma Beren. Sed cum molta virum mittens quæ verba locuta est? (id est maritum dimittens.) Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Cuius viro, cum vxore Dij vos perdant. Ibid. sc. 2. a. 5. Apud tibi seruire postulas viros? Idem Aulul. sc. 5. a. 3. Indotata in potestate est viri: Dotatæ multat & malo & damno viros.]

¶ Nec solum de hominibus, sed etiam de brutis dicitur. Virg. 7. Eclog. Vir gregis ipse caper. ¶ Modò respectu fortitudinis. Virum enim hominem præfenti, excellentique animo nuncupamus. Curtius, Exurgite (inquit) aliquando si viri estis, atque arma capeffite. Cic. pro Calio, Quum is iam corroborauisset, ac vir inter viros esset. Terent. in Adelph. Laudo, Ctesipho, patriflas: ibi, virum te iudico. [Volleius: fuit dux Cassius melior, quantò vir Brutus. Senec. cap. 17. de Consol. ad Polyb. Non sentire mala sua, non est hominis: non ferre, non est viri, &c.]

¶ Vir & homo. Cic. 2. Tusc. Ita & tulit dolorem vt vir, & vt homo, maiorem ferre sine causa necessaria noluit. ¶ A vir sunt composita, Duumvir, Triumuir, Quinquuir, Septemuir, Decemuir, Centumuir, Leuir. Viripotens, & de quo paulò antè meminimus, Semiuir, quæ omnia (secundùm Priscianum) idè composita accipiuntur, quia sub vno accentu pronuntiantur.

Virago, penult. prod. in genituo viraginis, Mulier fortis, quæ viro similis sit, & virilia opera faciat. } Heb. חַוְוָה חַוְוָה חַוְוָה. GAL. Femme vertueuse, & qui fait actes d'homme. IT AL. Donna che tien dell'huomo. GERMA. Ein mântin/ oder mântig weib. H I S P. AN. Muger Tom. ij.

H h iij



bent plures, ut falces. Nam dicuntur ab eodem scriptore vineaticæ opus esse sex. Colum. lib. 4. cap. 1. Vnum atque alterum reprehendissent, quippe feminibus vineaticis nimium ne profundos censuissent fieri serobes.

Vinetum, sive, Locus vineis abundans. {ἀμπελον. GAL. Vignoble. ITA. Vignale. sive, piantato di vini. GERM. Ein rebacher/ ein ort da vil tiben seiget sich dem gewächs. HIS. El pago d' vinnedo, lugar de vinnas. ANG. A vineyard de or a place planted with vines.} Colum. lib. 3. Cui vinea facta serordi est, faciat vitiarium, ex quo possit agrum vineis vellet. Cicero 2. de Natura deorum, Nec videri ita refellendum est, ut si segetibus aut vineis cuiuspiam tempestas nocuerit, &c. Virg. 2. Georg. Nève tibi ad solem vergant vinea cadentem.

Vinitor, vinitoris, penultima corrept. Rusticus vinearum cultor. {בּוֹרֵם borém. ἀμπελουργός. GAL. Vigneron. ITA. Colliuatore de vin. GERM. Ein rebman. HIS. Vinnadero, vendimador. ANG. He that dresseth a vineyard.} Colum. lib. 2. Separandi sunt aratores a vinitoribus. Cic. de Finib. An ea quæ per vinitorem antea consequebatur, etiam per seipsam curabit? Vir. Eclo. 10. maturæ vinitor vuz.

Vinitorius, a, um, Quod est vinitoris. {ἀμπελουργός. GAL. Appartenant à vigneron. ITA. Pèrimente a colliuatore de vite. GERM. Ein rebman zu gewöhnig. HIS. Pertenescente à vinnadero. ANG. Belonging to the dresser of a vineyard.} Colum. lib. 4. c. 25. Est autem sic disposita vinitoris falcis figura.

Vingum, ἄνθη, Herba est foliis amplis, pusillo caule & radice longa, cibus idonea: quam Ægyptij colligere solent quum effusus fuerit amnis, eaque deorum aras coronare. Theophrastus, de caus. plant. lib. 1. c. 11.

Vinnulus, a, um, antiqum adiectivum, quod venustum & blandum significat. Plaut. in Asin. Compellando blanditer, osculando, oratione vinnula, venustula. Ex Nonio.

VINTIVM, οὐίνιον, Oppidum est in Alpibus littoreis, apud Ptole. lib. 3. cap. 1.

Vinum, nã, vi, deducitur: quod vim inferat menti, vel à Græco οἶνος. {ἄνθη. GAL. Vin. ITAL. & HIS. Vino. GERM. Wein. ANG. wyne.} Ouid. lib. 1. de Arte, Et venus in vinis, ignis in igne fuit. Quo tamen in loco nonnulli malunt legere Et venus in venis. Mart. lib. 3. Resinata bibis, vina Falerna fugis. Virg. 9. Æneid. fustique per herbam indulgent vino & vertunt crateras ahenos. Cic. de Senect. Ut enim non omne vinum, sic non omnis vitas venustate coalescit. [Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5. Hoc vitas vitium est maximum, pedes capiat, & tor dolosus est. Ibid. sc. 2. a. 1. Vno te devincis. Idem Curo. sc. 2. a. 1. Flos veteris vitis. Idem Plaut. Aul. sc. 6. a. 4. Nimis vile est vinum atque amor, si ebrio & amanti quidvis impudè licet. Idem Asin. sc. 4. a. 2. Confecto prandio, vino epoto. Ibid. sc. 1. a. 5. Agri tenus omnium vinum & sermone suavi. Plaut. Aul. sc. 5. a. 3. Ut me deponat vino, & affat viam. Idem Aul. sc. 5. a. 3. Iussu am cadema vinum vini veteris à me afferrier, &c. Ouid. Eleg. 4. li. 5. Trist. Et dieuat laudes ad tua vina tuas. Ouid. 6. Fast. Nox erat & vinis oculisque, animique natabant. ¶ Vini genera & effectus, Vide apud Gellium cap. ult. lib. 19. Vinum cructum & scordium. Gell. cap. 7. lib. 11. Vinum: si mium, cap. 5. lib. 13. Item Vinum album, atrum. Pl. Men. sc. 5. a. 5. Dic mihi album an atrum vinum potas? ¶ Vinum mulieribus prohibitum olim apud Romanos, Plutarcho in Num. & Lyc. Et Gellio cap. 23. lib. 10. auctoribus. ¶ Quatuor præcipui sunt vini saporis, dulcis, acutus, lenis, & austerus: primus Noe vinum invenit, sicut sacre restantur literæ. At gentiles docent Bacchum vini repertorem fuisse. Primus verò Italis Saturnus dedit à Creta in Latium aduectus. ¶ Vinum tortivum, quod nouissime expressum est. Colum. lib. 12. cap. 36. Tortivum mustum dicitur, quod post primam pressuram vinaceorum circunciso pede exprimitur. Contra a ωερον vocamus quod defuit prius quam vna calcentur. Vna pro poculis seu vas vinariis. Virg. 1. Æneid. Crateras magnos statuunt, & vina coronant. ¶ Vinum ventilari conuenit. Colum. el. cap. 3. lib. 12. Galli dicunt, Il faut donner de l'escent au vin. In vino, in vino & alea, in loco atque vino, genera dicendi antiqua sunt, quibus tempus post conuiuium significabatur. Nam que remotis epulis conuixæ inter se poculis certantes aut iocabantur, aut alea ludabant exhilarandi animi causa. Vide supra in præpositione Ia.

Villoni, b, Vinum nullarum aut exiguarum virium. {ἄνθη. GAL. Petit vin, vinot. ITAL. Vineto, picciol vino. GERM. Sachtter wein. HIS. Pequeno vino. ANG. Small or weak wyne.} Terent. in Adelph. Interea in angulo Aliquod abeam atque edormiscam hoc villi.

Vinacea, vinaceorum, neutri generis, pluralis numeri, Granula illa lignosa, quæ in vuarum acinis nascuntur. {ἄνθη. GAL. Lemarc, ou le pepin des raisins. ITA. Vinaccio della vna. GERM. Treibertraubentrennen. HIS. Granillos de la vna. ANG. The kernels of reysfons.} Colum. de Arboribus cap. 9. Ut autem vna sine vineis nascuatur, malleolum scindito, ita ne gemo: & laudatur medullamque omnem eradito, &c. Et paulo post, Adulta vitis tales vnas sine vinaccis creabit. ¶ Nonnunquam tamen vinacea dici inuenimus, pro tortis vuz expressæ reliquiis, hoc est, non solum pro hisce granulis, verum etiam pro ipsi folliculis. Colum. lib. 12. cap. 36. Tortivum mustum dicimus, quod post primam pressuram vinaceorum, circunciso pede exprimitur. Colum. lib. 8. Vinacea quanuis tolerabiliter pascant, dari non debet, nisi quibus temporibus anni auis scærum non edit. Idem libro sexto capite 3. Licet etiam, si sit leguminum inopia, & eluta, & siccata vinacea, quæ de lora eximuntur, cum paleis miscere. ¶ Legimus & vinaceos, genere masculino, in eadem significatione. Varro 3. de Re rust. cap. 11. Pabulum his datur triticum, hordeum, vinacei vuz. Item vinaceos, feminino genere. Plin. lib. 17. ca. 22.

Circum capita addito stercora, paleas vinaceas aut aliquid horumice.

Vinaceus, a, um, adiectivum: ut Acinus, vinaceus. {ἄνθη. GAL. Grain de raisin. ITA. Grano o granella de vna. GERM. Traubentornet. HIS. El granillo della vna. ANG. A kernell of reysfons.} Cicero de Senectute, Omitto enim vim omnium quæ generantur è terra, quæ ex fieri tantulo grano, aut ex acino vinaceo, aut ex cæterarum frugum, aut stipium minutissimis seminibus tantos truncos, ramisque procreat.

Vinalia, tam secundæ quam tertiæ declinationis, pro die festo quo veteres novum vinum Ioui libabant, nono Calendas Maij: ut ait Plin. lib. 18. cap. 29. m. d. v. Erant & altera vinalia, quæ ad 13. Calend. August. celebrabantur, esse eodem Plin. loco iam citato. [Vide Ouid. 1. 4. Fast.]

Vinarij, sive, Vini venditor. {ἄνθη. GAL. Vendeur de vin. ITA. Venditor di vino. GERM. Ein wein schenck/ weinman. HIS. P. Vinatore que trata por vino. ANG. A seller of wyne.} Plaut. in Asin. Seca vna quæ hinc vendidi vinario Exarimbo, iam pro us satisfecit Stichus? Sueton. in Claud. Quum de laniis aut vinariis ageretur, exclamavit in Curia. ¶ Ponitur aliquando pro vino: ut ac ebrioso. Vlpian. in l. Ob qua, de adlit. Item aleatores & vinarios non contineri edicto, quosdam respondisse Pomponius ait, &c.

Vinarij, a, um, Quod ad vinum pertinet. {ἄνθη. GAL. Servant au vin. ITAL. Che serve à vino. GERM. Bu dem wein dienlich. HIS. Cosa pertenescente al vino. ANG. Belonging to wyne.} ut Taberna vinaria, in qua venditur vinum: vas vinarium in quo vinum apponitur. Cic. 6. in Verrem, Erat etiam vas vinarium, ex vna gemma prægandi. Cella vinaria, apotheca in qua vinum asseruatur. Plin. lib. 12. cap. 13. In quibus erant claves vinariæ cellæ. Lacus vinarij, in quem mustum defuit. Colum. lib. 12. cap. 18. Tum lacus vnarj & torcularij, & fora, omniæque vasa si vitium est mare, aqua marina: sin minus, dulci eleuanda sunt, & commutanda.

Vineus, a, um, Plaut. Cur. sc. 2. a. 1. Vncam tibi pro aurea statua statuam, quæ tuo gutturi sit monumentum.]

Vinipotor, penult. prod. huius vinipotoris, Potator vini. {ἄνθη. GAL. Beueur de vin. ITAL. Embriaco, beuitor di vino. GERM. Ein weintrincket/ weintrinck. HIS. B. uitor de vino, embriago. ANG. A drinker of wyne.} Plin. lib. 10. ca. 54. Scitum de quodam vinipotore reperit Syracensis tandem potare solitum, donec ab eo cooperta in terra oua scærum ederent.

Vinolentus, a, um, Ebriofus, vino se ingurgitans. {ἄνθη. GAL. Yrongnie, plein de vin. ITAL. Embriaco. GERM. I. und ancoq. HIS. Embriago, lleno de vino. ANG. A drunkerd, much giuen to wyne.} Cic. 4. Acad. Ne vinolenti quidem quæ faciunt eadem approbatione faciunt, quæ sobrii debent, hæsitant, & reuocant se interdum, hisque quæ vident imbecillus assentiuntur: quumque edormierunt, illa vna quam leuia fuerit intelligunt. Plaut. Aul. sc. 3. a. 4. Te cam, cam compræstisse vinolentum virginem.]

Vinolentia, Ebrietas. {ἄνθη. GAL. Yrongnie. ITAL. Embriachezza. GERM. Trunckheit. HIS. Embriagues. ANG. Drunkenness.} Cicero in Topic. Cuius etiam generis illa sunt: ex quibus verum nonnunquam inuenitur, pueritia, somnus, imprudentia, vinolentia, infamia.

Vinosus, a, um, Qui vini cupidior est, ut ait Valla lib. 10. {ἄνθη. GAL. Adonué au vin, yrongnie. ITAL. Dedito à vino, embriaco. GERM. Dem wein ergäben/ wein suchtig. HIS. Embriago, lleno de vino. ANG. A drunkerd, much giuen to wyne.} Ouid. 3. de Arte, Sit tibi Callimachi, sit Colota poetæ, Sit quoque vinosi Teia mela senis. Plaut. in Curcul. Quis opus est verbis: vinosissima est. Vinosus succus: vini saporem referens, qualis moro, pyro, n. yro. Plinius quoque inter mali punici genera, vinosa quædam appellat, quæ aluum sistunt & stomachum. [Ouid. 3. Fast. Cur aous hæc faciat quæris: Vinosior ætas hæc erat. ¶ De nomine Vinosus, & similibus in usus inclinatis, Ad Gell. cap. 9. lib. 4.]

Vinulus, penultima correpta, vox est Plautina, quam pro suavi videtur vsurpasse Plaut. in Asin. Compellando blanditer, osculando oratione vinula, venustula. Nonius autem legit vianulus duplici n.

Viorurus, idem arbitror significare quod currus. Varro lib. 4. de Ling. Lat. Quis enim non videt unde: & fodinæ & viorurus? Malunt tamen nonnulli hic legere Vnoctulus.

Viola, flosculus purpurei coloris, cuius planta folium habet hecæ non dissimile, nigrius tamen & tenuius: calliculum autem à media radice profilitentem, florem, ut dictum est, ferentem purpureum. {ἄνθη. GAL. L. Viola. ITAL. Viola. GERM. B. aoten. HIS. Viola generalmente. ANG. A violet.} Cicero lib. 5. Tusc. An tu me in viola putabas aut in rosa dicere? Virgilius 2. Ecl. - tibi candida Nas Pallentes violas & summa papauera carpens, &c. Dicta autem putatur viola quasi vitula, propterea quod hunc florem poetæ subulantur in pabulum Iuspuellæ iam in iuuenecam conuersæ, à terra fuisse effusam: vade & à Græcis ab eiusdem puellæ nomine in appellatum voluit. Sunt & luteæ violæ &eruleæ, & albæ, quas omnes Græci ἀδωνίς nomine complectuntur. Vide Plin. lib. 21. c. 6.

Violaceus, a, um, Purpureus, violæ colorem referens. {ἄνθη. GAL. De couleur violette. ITAL. Violaio, colore di viola. GERM. Byoffarb. HIS. Color de violetas. ANG. Of or lik a violet.} Corn. Nepos, ut tradit Plin. lib. 9. cap. 39. dixit, Me iuvene violacea purpura vrgeret.

Violaria, orum, Loca in quibus copiosæ violæ nascuntur. {ἄνθη. GAL. Violier. ITA. Violari. GERM. Dester da vil vloten. HIS.



gratia. *ἡ βολογία*. GAL. Cueillette & comme vne vendange de verges. ITAL. *Raccolta de verghe*. GERMAN. Die Auten samtig. HISP. *La coseja de vimbres*. ANGL. *A gathering of rodde or twigges*. Varro in *Agath* Quid tristiore videat esse? an ideo quia scapulæ metuunt virgindemiam? Plaut. *Rud.* Tergūnque oblector tuum, vt tibi vberem vlcem esse speres virgindemiam.

Virgulta, Multitudo virgarum pullulantium. *שִׁיחִים* *schichim*. *שִׁיחֵי* *schichi*. GAL. Petits arbriffeaux, ne produisant que verges & houffines. ITAL. *Piccioli arbuscelli, che non producono altro che verghe*. GERMAN. *Stengeffend/tefseghen* si. HISP. *Matas de varas o vergas*. ANGL. *Little fettes or grasses*. Virgil. *Georg.* quæcunq; premes virgulta per agros Sparge simo pingui. *Cic. pro Calio*, Ergo hæc deserta via & inculta, atque intercluta iam frondibus, & virgultis relinquatur. *Cæsar 3. belli Gal.* Sarmæntis virgultisque collectis, quibus fossas Romanorum compleant, ad castra pergunt.

Virgao, Hispaniæ Bæticæ ciuitas inter Bætim & Oceanum, alio nomine Alba dicta. *Autor Plin. lib. 3. cap. 1.*

Virgō, *Ῥομπόνιο ἵεσθε*, Oppidum in finibus Hispaniæ Bæticæ, à quo proximus sinus Virgitanus dicitur, quem Plinius Bæticæ, & Tarraconensis terminum facit, *lib. 3. cap. 1.*

Virgilius, *Κυρῖνος*, *Ἰργῖνος*, Mantuanus Poëta celeberrimus, Marone, Maque natus, qui primum apud Latinos inter Poëtas obtinet locum. GERMAN. *Der furnembste Lateinisch Poet von Mantua burttg.* Homerūque Græcorum Poëtarum principem, si nō exæquat, non longo certè sequitur intervallo. De nominis huius scriptura diuersi diuersa sentiunt, aliis primam eius syllabam secunda vocali, aliis tertia scribentibus. Quorum vtriq; suis quibusdam nituntur rationibus. *Minutianus Apuleius*, *uestustus Grammaticus*, à virgī, inter quas natus sit, Virgilium dictum putat, idèòque per i, non per e scribendum præcipit. Cui Scripturæ *Donatus* quoque non obscure adstipulatur, quum in vita eius tradit, à virga nomen accepisse, quam mater eius ea nocte, quæ partum antecessit, in somnis sibi visa est parere, tanta aletudine allurgentem, vt cælum contingeret. Hic suffragatur & *Calui* illud, *It vates cui virga dedit memorabile nomen Laureæ*. In eadem sententia fuit & *Priscianus*. In Græcis quoque codicibus (si id quippiam ad rem faciat) scriptum legimus *Κυρῖνος*. Alij, & in primis *Pollitianus*, à Vergiliarum sydere nomen hoc deducunt: idèòque per secundam vocalem scribere malunt. Quam sententiam veterum aliquot marmorum testimonis confirmant. Quibus illud accedit, quòd apud *Eustathium* quoque in *nauium Catalogum*, & apud *Suidam* *Κυρῖνος* legatur. Vide hac de re prolixiorè disputationem in *Annotationibus Pierij in Virgilium*.

Virgilianus, adiectiuum: vt Virgiliana virtus, apud *Plin. in præfat. lib. 9. Quint. lib. 1. cap. 3.* Habendūque in animo semper illud Virgilianum.

Virgo, inis, Puella intacta. Mulier, à viridiori, id est, validiori ætate appellata est: vnde & mares aliquando virgines appellatos inuenimus. *בְּתוּלָה* *bethulah*. *Ῥαῖς*. GALLIC. *Vierge*, *puccelle*. ITAL. *Virgine*, *virgine*. GERMAN. *Ein Jungfraw*, *iuuge tochter*. HISPAN. *Virgen*, *donzella*. ANGL. *A maid or virgin*. Propriè autem virgo dicitur de puella grandi virum non experta, *Cicerone referente. Quintil. lib. 6. cap. 4.* Obiurgantibus quòd sexagenarius Popilius virginem duxisset, Cras mulier erit, inquit, *Vlpianus*, Quòd si ego me virginem emere putarem, quum esset mulier, emptio non valeret. *Virgil. 2. Æneid.* Ecce trahatur passis Priameia virgo Crinibus à templo Cassandra. *Horat. 3. Carm. Ode 6.* Motus doceri gaudet Ionicos Matura virgo. *Gell. lib. 12. cap. 7.* Virginem habens iam maturam viro. *Ouid. 2. Metam.* Vugnibusque tribus de Cæmproe natis. *Caui. ad Ortalum*: Procurit casto virginis in gremio. *Plaut. Cure. sc. 1. a. 1.* Abstineas nupta, vidua, virgine, &c. *Ouid. 2. Fast.* Quæ fuerat virgo credita, mater erat. Pro filia, vt apud *Martial. Epigr. 104. lib. 2.* Virgines colonorum. *(i. filiarum)* Et *Qu. Curtius lib. 3.* Virgines cum filio comitabantur patrem. Quæ scemina etiam dicitur, quæ stupro polluta est: *Ouid. Epist. 6.* Turpiter illa virum cognouit adultera virgo. Item de ea quæ trium liberorum mater erat: *Virg. Ecl. 7.* vbi de Paphia sic scribit: Ah virgo infœlix, quæ te dementia cepit? Bruta etiam animalia, quæ mare nondum admiserunt, virgines dicuntur. *Plin. lib. 28. cap. 9.* Quia & sanguis equorum septem vim habet: item equarum, præterquam virginum, erodit, emarginat, vlcerat. Per translationem Virginis vocabulum etiam alijs rebus communicatur, quas incorruptas significare volumus. Vide *Cicer. in Orator.* Philosophiam, castam, verècundam, & incorruptam virginem appellat.

Est item virgo vnum ex Zodiaci signis, quam quidam Astræa, siue iustitiam esse putant, Iouis filiam. Alij Erigonem, Icarum filiam, ob insignem pietatem in cælum translatam. Ferunt enim Icarum à Baccho vitem vini accepisse, vt eius vsum mortalibus communicaret. Quare quum rusticos quosdam ad bibendum uitaasset, illi potus suauitatem esepit, æquo largi us hauserunt. Quæ ex re quum crapulæ incommodum sentierit, malum sibi medicamentum datum rati, Icarum interfecerunt. Erat Icaro canis, cuius ductu Erigone ad patrem peruenit: quem quum mortuum inuenisset, doloris magnitudine contabuit, & Iouis miseratione inter astra est translata. Huius simulacrum virginis habitu singebatur, spicas aliorum manu tenentis: vnde quidam eandem putauerunt cum Cerere. *Cic. 1. de Nat. deo.* Spicum illustre gerens insigni corpore virgo. Est præterea, Virgo, fontis nomen, cuius etiam hodie ductus Romæ conspicitur. *Martial. lib. 7.* Sed curris niuidas tantum prope Virginis vadat.

Virguncula, diminutiuum. *ἡ Ῥαῖς*. GALL. *Petite vierge*, petite pucelle. ITALIC. *Virginella*. GERMANIC. *Ein Jungfrawlein*. HISPAN. *pequenna donzella*. ANGLIC. *A little maide or virgin*.

*Iunen Sat. 13.* tunc quum virguncula Iuno, Et priuatus adhuc I. dæis Iuppiter antris.

Virginalis, e, Quod est dignum virgine, aut quod ad virginem pertinet. *ἡ Ῥαῖς*. GAL. *Virginal*, digne de vierge ou pucelle. ITAL. *Di virgine*, *ò degno di virgine*. GERMAN. *Jungfrawlich*. HISP. *Cosa de virgen* *ò digna della*. ANGL. *Belonging to a virgin*. vt, *Virginalis modestia*, apud *Cic. 1. de Diuin.* & *virginalis habitus*, atque vestitus, apud eundem *6. Verr.* *Virginalis secundia*, in *Orat. pro Quinctio*. *Gellius cap. 4. lib. 14.* Iustitiæ incho fieri solita, formâ atque filo virginali. &c.]

Virgineus, virginea, virgineum, Quod est virgineis, aut quod virginem decet. *ἡ Ῥαῖς*. GAL. *De vierge*, ITAL. *Di virgine*. GERMAN. *Jungfrawlich*. HISPAN. *Cosa de virgen*. ANGLIC. *Of a virgin*. *Virg. lib. 1. Georg.* At si virgineum suffuderit ore ruborem. *Ouid. 5. Metamorph.* Virginei vultus, & vox humana remansit. *Ouid. 13. Metam.* Nec adhuc proiecerat heros Virgineos habitus. *Caude Com. Beren. rixæ*, Quam de virgineis gesserat exuuiis.

\*Virginarius, Aliud adiect. idem quod Virgineus. *Plaut. in Persa*, Scelesta fides virginaria.

Virginitas, atis, Castitas virginis, cui nullum fuit cum viro commercium *בְּתוּלָה* *bethulah*. *Ῥαῖς*. GALL. *Virginité*. ITAL. *Virginità*. GERMAN. *Jungfrawschafft*. HISP. *Virgindad*. ANGL. *Virginitie*. *Plinius lib. 24. cap. 13.* Anaxilaus autor est, mammas à virginitate illitas, semper staturas. *Ouid. in Epist.* Oenones ad Paridem, Me fide conspicuus Troiæ munitor amant: Ille meâ spoliū virginitatis habet. *Ouid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.* Et quæ sine crimine castos Perpetua seruant virginitate focos. *Cicer. 3. de Natura deorum*, Minerua patrem dicitur interemisse, virginitatem suam violare conantem. *Virg. 11. Æneid.* sola contenta Diana Æternum telorum, & virginitatis amorem Intemera colit.

Virgula, æ, siue Viriola, æ, Ornamentū colli, è gemmis viridibus, vt quidam volunt. *Inboletus in l. Medico, de aur. & argent. leg.* Funerari me arbitrio viri mei volo, & inferri mihi, quæcunq; sepelitaræ meæ causa feram ex ornamentis, lineas duas ex margaritis, & viriolas ex smaragdīs.

Virgatus, Antiquis in vsu erat pro valido, & magnarum virium homine, vt annotauit *Nonius*, citans illud *Lucil. ex lib. 26. sat.* Contra flagitium, nescire bello vinci à barbaro viriato Annibale. *Ῥαῖς*, *ἡ Ῥαῖς*.

Viriatvs, *Ῥαῖς*, Lusitanorum ducis nomen fuit, calliditatis acerrimæ viri, quippe qui ex venatore latro, ex latrone subito dux atque Imperator factus, vniversam Lusitaniam occupauit, M. Veridium prætorem suo ei exercitu, cepit. Post Cn. Planicius prætor nihil scælicius rem cum eo gessit: tantumque terrorem hostis hic Romanis intulit, vt aduersus eum Consulati opus esset dux & exercitu. Denique à proditoribus consilio Cæpionis interemptus est, & multum ploratus, tumulatūque nobilissimè. *Autor Linij abbreviator Florus.*

Viriatinus, a, um, *Suet. in Galba cap. 3.* Seruius Sulpitius Galba Consulatis, temporum suorum eloquentissimus Viriatini bellis auctor extitit.]

Viriculum, li, Missilis genus bello Persico inuentum, vt annotauit *Caluius lib. 27. c. 4. usq; 5.* *Plin. lib. 35. cap. 11.* pro ferramento posuit, quo ebur scalpitur. In encausticè (inquit) pingendi duo fuisse antiquitū genera constat, cera, & in ebore castro, id est, viriculo, donec castes pingi cœperet.

Virëo, onis, pen. prod. in gen. *Ῥαῖς*. *Plin. lib. 18. cap. 19.* Auem partem oriente Sirio, ipso die non apparere, donec occidat. Eo uerso vireonem prodire ipso solstitij die. Gazæ enim intelligit, quæ *Aristoteli* & *Plinio* vocatur Chlorion.

Viræ querquetulanæ, *Festus inquit*, purantur esse Nymphæ præsidentes querceto virenti, quod fuit in Esquilina regione urbis, vt autor est *Varr. lib. 4. de Ling. Lat.* Scalger Viras querquetulanæ nihil aliud esse putat, quàm quæ Græcè *Ῥαῖς*, & *Ῥαῖς* vocantur dicuntur.

Viridis, & hoc viride, Quod est herbacci coloris: à vigo: e, vt nonnulli existimant, quòd nunquam æquè vigeant plantæ, atque quum virides sunt. *Ῥαῖς* *Ῥαῖς*. GAL. *Verd*. ITAL. *Verde*. GERMAN. *Grün*. HISPAN. *Verde de color*. ANGL. *Grene*. *Virg. lib. 8. Æneid.* -viridique in litore conspicitur sus. *Ouid. 13. Met.* Purpureum viridi genuit de cespite florem. *Suet. in Cæs. cap. 53.* Oleum conditum pro viridi apponere. *Plaut. Menæ. sc. 2. a. 5.* Vt viridis exoritur color è temporibus & è fronte. *Plin. lib. 10. cap. 42.* Super omnia humanas voces reddunt psittaci, & quidam sermocinantes. India autem hanc mittit. Psittacem vocant, viridem toto corpore, torque tantum miniato in ceruice distinctam. Imperatores salutat, & quæ accipit verba, pronuntiat, in vino præcipuè laciua. [Vide Psittacus: supra.] *Cic. 1. de Natur. deor.* Adde huc fontium gelidas perennitates, liquores pellucidos amniū, riparum vestitus viridissimos. *Ouid. 10. Metam.* In viridem verri cœperè membra colorem. *Virgil. 2. Georgic.* Quæque suo viridi semper se gramine vestit. Per translationem Viride accipitur pro florenti, & vigore prædito. *Virg. 6. Æneid.* Iam senior, sed cruda deo viridisque senectus. Viridis ætas. *Colum. in præfatione operis*, Quum istud opus non solūm scientiam, sed viridem ætatem cum robore corporis ad labores sufferendos desideret. *Plin. Epist. 144.* Numidia Quadratilla paulò minùs octogesimo ætatis anno decessit, vsque ad nouissimam valetudinem viridis. *Virg. 5. Æneid.* Euryalus forma insignis, viridique iuuenta. *Quint.* Viridem & adhuc dulcem studiorum fructum prouideret. *Ouid. Eleg. vlt. lib. 4. Trist.* Frater ad eloquium viridi tendebat ab æuo. *Gell. cap. 3. lib. 2.* Viridor vegetiorque sonus litteræ. *Ibid. cap. 9. lib. 13.* firmior viridorque sonus. &c.]

Viridæus, atis, part. siue verbi origine, Virens siue viride. *Ῥαῖς*



que representa varon. ANG. A manly or iustie tall woman. } Plaut. in Mercur. Recte ego emero matris Ancillam viraginem aliquam, non malam, forma mala. Ouid. 2. Metam. Huc ubi peruenit bello metuenda virago.

Virilis, le, pen. prod. Quod est viri. } add exi. ad p. G A L L. Viril, masse d'homme. I T A L. Virile. G E R M. Mannlich. H I S P. Cosa pertenesciente a varon. A N G L. pertaining to a man. } vt Opus virile, proles virilis. Virg. lib. 7. Aeneid. Filius huic fato diuim, proleque virilis Natiuitas. Forma virilis. Ouid. Epist. 4. Sint procul a nobis iuvenes, & cetera minima compui: Finc colit modico forma virilis amat. Scirps virilis. Liu. lib. 1. ab Vrbe. Breui stirps quoque virilis ex nouo matrimonio fuit, cui Ascanium pareates dixere nomen. Sexus virilis. Plin. lib. 10. cap. 55. Liua Augusta parere sexum virilem admodum cupiebat. [Plaut. Men. sc. 2. a. 4. Virum virile, mulierem, muliebre vestimentum decet dare foras. Senec. cap. 15. de Tranq. Virilem in modum tripudare. Gellius cap. 10. lib. 3. Quod eius virile scetus futurum est. (id est sexus virilis.) ] Per translationem accipitur pro forti & magnanimo, & minime effeminato. Terent. in Phorm. Animo virili per se nique vt sis, para. Cic. ad Atticum lib. 14. Acta enim illa res est animo virili, consilio puerili. [Velleus: Virilis animi foemina.] Pars virilis, id est, vires animi, fortitudo. Cic. 5. Verr. Qui praesertim pluresiam quam pars virilis postulat, pro voluntate pop Rom. oneris ac muneris suscipere debeant. [Imo partem virilem intelligo id, quod vnusquisque per se agere debet & potest. Lilius 6. ab Vrbe. Illius gloriae pars virilis apud omnes milites sit qui simul vicerint.] Pro virili parte, id est, pro viribus. Cicer. pro Seft. Hae qui pro virili parte defendant, optimates sunt. [Virile obsecrum, quid sit: Vide Virilia paulo infra.]

Viriliter, aduerbium, Fortiter & magno animo. } add exi. GAL. Virilement, en homme vaillant. I T A. Fortemente, virilmente. G E R M. Mannlichen. H I S P. Fuertemente. A N G. Courageously, valiantly. } Cic. 2. Tusc. Ita que barbari quidam, & immanes, ferro decertare accerrime possunt, & gloriare viriliter non queunt. Idem 1. Offic. Quod enim viriliter, animo quoque magno sit, id dignum viro, & decorum videtur. Ouid. 1. Fastor. Cu genitor fletu, Fortuna viriliter, inquit (Siste precor lacrymas) ista ferenda tibi est.

Virilitas, atus, Virilia, seu viri pudenda. } add exi. GAL. Viriliter, aduerbium, Fortiter & magno animo. } add exi. GAL. Virilement, en homme vaillant. I T A. Fortemente, virilmente. G E R M. Mannlichen. H I S P. Fuertemente. A N G. Courageously, valiantly. } Cic. 2. Tusc. Ita que barbari quidam, & immanes, ferro decertare accerrime possunt, & gloriare viriliter non queunt. Idem 1. Offic. Quod enim viriliter, animo quoque magno sit, id dignum viro, & decorum videtur. Ouid. 1. Fastor. Cu genitor fletu, Fortuna viriliter, inquit (Siste precor lacrymas) ista ferenda tibi est.

Virilia virilium, tantum pluraliter, Verenda, seu pudenda viri. } add exi. GAL. Les genitoires d'un homme. I T A. Parti d'honeste del huomo. G E R M. Die Mannlichkeit. H I S P. Miembros genitales. A N G L. A mans secret parts. } Plin. lib. 21. c. 27. Et in totum ad virilia, cauliculus eius, vino & aceto tritus, nihil vitium prauant. [Quod modum dictum est Virilia tantum pluraliter dici, vix probo, quod Viride in singulari legerim apud autorem probum, Quidam intelligo ita loquentem lib. 6. Fast. obsceni forma virilis.]

Viripotens, Nobilis, viri matura. } add exi. GAL. Preste ou bonne a marier. I T A. Figliola da marito. G E R M. Mannbar. H I S P. Que puede ser casada. A N G L. Meete and ready to be married. } vt, Virgo viri potens, apud Plaut. in Persa.

Viritim, aduerb. Per singulos viros, per singula capita. } add exi. G A L. A chaque homme, d'homme a homme. I T A L. Ad huomo ad huomo. G E R M. Von mann zu mann. H I S P. A cada vn varon. A N G L. Frome man to man } Cicero 2. de Rep. vt citat Nonius, Ac primus agros quos bello Romulus ceperat, diuisit viritim ciuibus. Varro lib. 1. de vita pop Rom. Agros viritim populo Romano attribuit. Liu. 1. ab Vrbe, Ex quo pacis bellique munia non viritim, vt ante, sed pro habitu pecuniarum fierent. [Aliquando tamen viritim accipitur pro separatim, & seorsim: vt, Pugnare viritim, p. u. u. x. Curius lib. 7. S quis viritim dimicare vellet, prouocauit ad bellum. \* Item pro Particulatum, & de aliis dictum quam de hominibus. Senec. in Nat. Quast. De ventis in vniuersu diximus, nunc viritim incipimus illos discatere. [Plaut. P. sc. 5. a. 1. populo viritim potuit dispertrier. (quod fecisti flagitij sup.) Vel. Viritim aliquem ciuitate donare. (i. singularim non cum aliis multis.) ] [Viritim & publice opponuntur apud Suet. in Cesar. c. 83. in fine: Populo hortos, inquit, circa Tiberim publicis & viritim trecentos sestertios legauit.]

Virosus, 2. um, prima syllaba correpta, Viri appetens, sicut Mulierosus, mulieris appetens. Luc. lib. 7. vt citat Nonius, Dixi ad principium venio, vetulam, atque virosam vxorem caedam ponit. q. am castream egomet me. Afranius Diuortio, apud eundem Nonium, Vigilans ac solers, sicca, sana, sobria, virosam non sum, & si sum, non desunt mihi qui vti d' dentetas integra est, formae satis. [Scipio Africanus apud Gellium cap. 12. l. 7. Qui non modo vinosus, sed virosus quoque sit, eumne quisi quam dubitet, quin idem fecerit, quod Cincidi facere solent.]

Virbius, idem qui Hippolytus, Thesei, & Hippolytae Amazonis filius, qui quum a Phaedra nouerca per calumniam apud patrem delatus esset, quod ipsi stuprum inferre voluisset: patris iram ve-

ritus, consensu curru fugam arripuit: quumque iuxta maris litus peruenisset, incusso a Neptuno pauore, equi cōsternati implicatum habenis, Hippolytum dilacerarunt. cuius vicem miserata Diana, ad vitam eum reuocauit, & in Aricinio nemore collocatum, pro Hippolyto Virbium appellauit, quasi bis virum. Ouid. 15. Metam.

Tum mihi, ne praesens auerem muneris huius Inuidiam, densas obrexit Cynthia nubes: Vtque forem tutus, possimque impune videri, Addidit aetatem, nec cognoscenda relinquam Ora mihi: Cretenque diu dubitauit habendam Tradere, an Delon Delo, Cretaque relictis, Hic posuit: nomenque simul, quod possit equorum Admonuisse, iubet deponere. Quisque fuisse Hippolytus, dixit, nunc idem Virbium esto.

Virbysca, oppidum Hispaniae citerioris ciuitas, in traetum Aetrogonum, quae sunt populi Cantabris ad Orientem proximi. Autor Ptolemeus lib. 2. cap. 6. Plinius lib. 2. cap. 3. Virouescam nominat

Viretum siue Virectum, Virco, vide VIRIDIS. \*Virco, onis, vide post Viriculum.

Virēs, vnum, vide vis.

Virga, & Vimen, bacillum tenue, vel aliud quiduis, quo ad ligandum, verberandumve vitur. } add exi. GAL. Virgē, qui a lignes comme verges ser soy. I T A L. Cosa que ha verghe. G E R M. Streofft mit streimen abgetheut. H I S P. Cosa que tiene vergas. A N G L. That hath lines as rods vpon him } vt, Virgata vestis, diuersi coloris virgis variegata, & distincta: vt In Iulius Pollux interpretatur in qua interbantur virgae purpureae, hoc est lineae, quas Graeci πορφυρεας vocat. Virg 8 Aeneid. Aurea caelares ollis, atque aurea vestis Virgatis lucent sagulis. Corpore virgato tigris, Silius lib. 5. Et apud eundem lib. 4. Vestes virgatae auro, hoc est, virgis seu lineis aureis distinctae. Virgator, oris, Qui virgis caedit. } add exi. GAL. Fleur de verges, houffineur, qui bat de verges. I T A. Chi batte con verghe. G E R M. Ein streiffen mit der Ruten. H I S P. El que hiero y hostiga con vergas. A N G L. That whipeth with rodde. } Plin. Affin. Vbi saepe causam dixeris pendens aduersus Astutos [alios artuos] iaudaces viros, valentes virgatores. [Adr. Turnebus doctissimus atque politissimus vir lib. 24. cap. 31. Aduers. pro Astutos emendat hinc Artutos, id est, peritos caedendi, vt explicat Dion. Lambin. in suis Commentariis in hunc Plaut. locum.] Virgeus, 2. um, Quod est factum ex virgis. } add exi. G A L L. Fait de verges. I T A L. Fato de verghe. G E R M A N. Auf Ruten odri reiff gemacht. H I S P A N. Cosa de materia de vergas. A N G. Made of rodde. } Virg. lib. 1. Georg. Virgea praeterea Caesi, visisque suppellelex, id est, vase ex vimine facta. Columell. libr. 1. cap. 6. Ideoque periti rustici quaequid ouilibus stabulisque conuersum progerunt superpositis virgeis cratibus tegunt. [Flamma virgea: hoc est, flamma ex virgis accensis facta: vt sit flamma validior, inquit Seruius in illud Virgilij 7. Aeneidos, -magnos veluti quum flamma sonore Virgea suggeritur costis vndantis abeni.]

Virgula, diminutiuum penult. cor. } add exi. GAL. Petite verge. I T A L. Verga picciola. G E R M. Ein rittel. G R E C. H I S P. Pequenna verga. A N G L. A little rodde. } Colum. lib. 3. cap. 13. In cuius latere virgulae prominent ad eam altitudinem. [Quintilian. Virgula censoria (Criticorum.)] [Virgula diuina, proderbi speciem habet, quo vnus quoties aliquid non humana ope, sed numinis alicuius fauore contigit, volumus significare. Cic. 1. Offic. Quod si omnia nobis quae ad vctum cultumque pertinent, quasi virgula diuina (vt aiunt) suppeditarentur. Vide latius in Erasmi Anaagis.]

Virgatus, a, um, adiectiuum, Multis quasi virgulis & lineis distinctus. } add exi. GAL. Fleur de verges, houffineur, qui bat de verges. I T A. Chi batte con verghe. G E R M. Ein streiffen mit der Ruten. H I S P. El que hiero y hostiga con vergas. A N G L. That whipeth with rodde. } Plin. Affin. Vbi saepe causam dixeris pendens aduersus Astutos [alios artuos] iaudaces viros, valentes virgatores. [Adr. Turnebus doctissimus atque politissimus vir lib. 24. cap. 31. Aduers. pro Astutos emendat hinc Artutos, id est, peritos caedendi, vt explicat Dion. Lambin. in suis Commentariis in hunc Plaut. locum.] Virgeus, 2. um, Quod est factum ex virgis. } add exi. G A L L. Fait de verges. I T A L. Fato de verghe. G E R M A N. Auf Ruten odri reiff gemacht. H I S P A N. Cosa de materia de vergas. A N G. Made of rodde. } Virg. lib. 1. Georg. Virgea praeterea Caesi, visisque suppellelex, id est, vase ex vimine facta. Columell. libr. 1. cap. 6. Ideoque periti rustici quaequid ouilibus stabulisque conuersum progerunt superpositis virgeis cratibus tegunt. [Flamma virgea: hoc est, flamma ex virgis accensis facta: vt sit flamma validior, inquit Seruius in illud Virgilij 7. Aeneidos, -magnos veluti quum flamma sonore Virgea suggeritur costis vndantis abeni.]

Virgator, oris, Qui virgis caedit. } add exi. GAL. Fleur de verges, houffineur, qui bat de verges. I T A. Chi batte con verghe. G E R M. Ein streiffen mit der Ruten. H I S P. El que hiero y hostiga con vergas. A N G L. That whipeth with rodde. } Plin. Affin. Vbi saepe causam dixeris pendens aduersus Astutos [alios artuos] iaudaces viros, valentes virgatores. [Adr. Turnebus doctissimus atque politissimus vir lib. 24. cap. 31. Aduers. pro Astutos emendat hinc Artutos, id est, peritos caedendi, vt explicat Dion. Lambin. in suis Commentariis in hunc Plaut. locum.]

Virgeus, 2. um, Quod est factum ex virgis. } add exi. G A L L. Fait de verges. I T A L. Fato de verghe. G E R M A N. Auf Ruten odri reiff gemacht. H I S P A N. Cosa de materia de vergas. A N G. Made of rodde. } Virg. lib. 1. Georg. Virgea praeterea Caesi, visisque suppellelex, id est, vase ex vimine facta. Columell. libr. 1. cap. 6. Ideoque periti rustici quaequid ouilibus stabulisque conuersum progerunt superpositis virgeis cratibus tegunt. [Flamma virgea: hoc est, flamma ex virgis accensis facta: vt sit flamma validior, inquit Seruius in illud Virgilij 7. Aeneidos, -magnos veluti quum flamma sonore Virgea suggeritur costis vndantis abeni.]

Virgetum, ti, pen. prod. Locus virgis constitus, ad alligandas vites. } add exi. GAL. Lieu planté de verges a lier les vignes. I T A. Luoco piantato de verghe. G E R M. Ein ort da vñ geten oder band flecht. H I S P. Lugar do se crían vergas. A N G. where rodde grow. } Cic. 2. de legib. Sacerdotes vinea, virgetaque, & salutem populi in auguranto.

Virgindemia, & Collectio virgarum, verberandi, vincendiue gratia.



quodque à me optimi & fortissimi civis flagitabant) vi amique  
 superassem: non verebar, nequis aut vim vi repulsam reprehenderet,  
 aut perditorum civium, vel potius domesticorum hostium mortem  
 mœteret. [Ovid. Eleg. 9. lib. 4. Trist. Pierides vires, & lua  
 tela dabunt. (sep. ad vindictam.) Senec. cap. 9 de Consol. ad Mart.  
 Aufert vim præsentibus malis, quam futura prospexit. Ibid. cap.  
 1. Vis mali oriens restringenda. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 5. Hoc me  
 vim facere vetat. (quod dixerat seiviter alloqui.) Idem, Vicinus  
 vi feroces. Plaut. Men. sc. 8. a. 5. Vi pugnando, ingratis, te eripio,  
 &c. Cas. apud Suet. in Cas. c. 82. sic exclamat: Ista quidem vis est  
 Idem in Otho. c. 12. Vim v. tæ suæ afferre. Item Vi magna offerre.  
 Idem Suet. in Aug. c. 52. Vim adferre vibi. Liu. 5. d. 4. Vim ultimam  
 experiri in obfidione. Liu. lib. 6. d. 4. Vis solida, & vis festuca-  
 ria. Gell. cap. 9. lib. 20. Casar lib. 1. de bell. civ. Neque sui iudicii, ne-  
 que searum virium esse discernete. &c.] Aliquando pro mul-  
 titudine ac copia, & dicitur. Liu. Magna vis est Sicilia aducta. Sal-  
 lust. Secunda tempestate ex Ponto vis piscium erumpit. Cic. pro  
 leg. Manil. Sic Mithridates fugiens maximam vim auri, & atque  
 argenti, pulcherrimamque rerum omnium, &c. Idem 1. de Legib.  
 Quid sit homini tributum natura, quantum vim rerum optimarum  
 mens humana contineat. [Liu. lib. 2. dec. 4. Vis feruorum (id  
 est multitudo.) Et lib. 4. dec. 4. Vis magna hostium. (i. nume-  
 rus.) Aliquando pro celeri impetu, & dicitur. Cic. in Orat. Enerue-  
 tur oratio compositione verborum, & vitaliter in ea nec impetus  
 vllus, nec vis esse possit. Summa vi aliquid facere, id est, totis viri-  
 bus, & magno conatu. Terent. Adelph. Summa vi hanc defendam  
 atque illum mortuum. Vis divina, ea est quæ & Vis maior  
 dicitur: Vlpian. de Damn. insect. l. Flumin. §. Vitium autem, Seruius  
 quoque putat, si ex edibus promissoris vento tegula deiecit  
 damnum vicino dederit, ita cum teneri, si ædificij vitio id acci-  
 derit, non si violentia ventorum, vel qua alia ratione, quæ vim  
 habeat divinam. Quæ sit Vis maior, docet Plin. lib. 18. c. 28. de ste-  
 rilitatibus causis. Ante omnia autem, inquit, duo genera cælestis  
 iniuriæ meminisse debemus: vnum, quod tempestates vocamus,  
 in quibus grandines, procelæ, & cæteræque similia intelliguntur:  
 quæ quum acciderint, vis maior appellatur. Hæc ab horrendis  
 sideribus exiunt, veluti Arcturo, Orione, Hædis. Ex his verbis  
 apparet, Vim maiorem esse, quam Vpian. Loc. & Conduc. l. ex con-  
 ducto. Tempestatem calamitosam appellat. Col. lib. 1. c. 7. Nam vbi  
 sedulo colitur ager, plerumque compendium: nunquam, nisi si  
 cæli maior vis, aut prædonis incursus, detrimentum affert. [Senec.  
 20. de Consol. ad Marc. Eunt vi sua fata. Plaut. Amph. Vim tantam  
 (fati sup.) Habebat olim hoc nomen tres casus pluralis num-  
 meri similes nominatio singulari. Sal. lib. 3. Hist. Malè iam afflu-  
 tum ad omnes vis controuersurum. Quæ declinandi ratio iam  
 exolevit, in cuius locum successit. Vires, virium, viribus.  
 Viriæ & diminutivum, Pro infirmis extenuatque viribus. [Hæc  
 dicitur. GALLIC. Petites forces. ITALIC. Forzette, picciola forza. GERM.  
 Abtomene treist. HISPAN. Poquilla fuerza. ANG. Small strength or for-  
 ces.] Vnde & patrimonij viriculas legitimus, pro exiguis, tenui-  
 busque facultatibus.  
 Viratus, a, um, adiectivum obsoletum, significans id quod ma-  
 gnarum est virium. Varro apud Nonium, Si malit vir viratus v-  
 xorem habere Aulantam. Idem pro eodem antiquus in usu erat  
 viratus, de quo supra.  
 Viresco, prima syllaba prod. Vires acquiro, invalesco. [Hæc  
 dicitur. GALLIC. Devenir fort. ITAL. Divenir forte. GERM.  
 Esstarden treistig werden. HISPAN. Hacerse fuerte. ANG. To  
 waxe stronge and to have force.] Virescit, inquit Nonius) maiorum  
 virium fructusque rei testem erit Furum in Poematis, Hinc ere-  
 scunt animi, virescit vulnere virtus. [Gell. cap. 11. lib. 18. Virescere  
 inquit, est pristinas vires reserpere, & citat illum Farj] verficu-  
 lum in hunc modum, Increscunt animi, &c.]  
 Viscens, sei, & Viscum, Glutinum quo aves capiuntur. [Hæc  
 dicitur. GALL. Du glu, visc, ou guy. ITA. Viscio, pania. GERM. AN. Vogelm.  
 HISPAN. Liga, muerdago. ANGL. Birdlime.] Cic. 2. de Nat. deor.  
 Prouisum etiam vis liqua minima bestiola conaretur irrompere,  
 in sordibus arum, tanquam in visco inhæresceret. Plaut. in  
 Bacch. Viscus mærus vestra blanditia est. Plin. lib. 16. ca. 4. 4. Viscum  
 fit ex acinis, qui colliguntur messium tempore immaturi, &c.  
 Est & viscum frutex, qui exturdorum pulcherrimum læce super  
 arborum quarundam ramis delapsa, & à sole cum humiditate  
 quadam seruefacta nascitur: vires autem per totam hyemem.  
 Virg. 6. Æn. Quale solet syluis brumali frigore viscum Fronde vi-  
 rere nouæ, quod non sua seminat arbos. De hoc visco vide Plin.  
 lib. 16. cap. 4. Viscum item teste Nonio, auiqui vocabantur re-  
 te, & tenacitate. Virg. 1. Georg. Tu in laqueis captare feras, & fallere  
 visco Iuuentum, & magnos canibus circundare saltus. De feris  
 visco Iuuentum, non de auiibus, loquitur Virg.  
 Viscatus, a, um, adiectivum, Viscos oblitus. [Hæc  
 dicitur. GAL. Englué. ITA. Inviscato. GERM. Mit vogellim be-  
 stit. HISPAN. Ligado con liga. ANG. Smerad with birdlime.] Var-  
 ro 3. de Re Rust. cap. 7. Quos columbarij interficere solent, duabus  
 virgibus viscat: defixis in terram inter se curuatis. Ovid. 1. de Arte,  
 Non auis valiter viscat: effugit alis. Idem 15. Metam. Retia cum  
 pedicis, laqueisque, arcibusque dolosus Tollite, nec volucres visca-  
 ta fallere virga. Viscata munera, & hamata pro eodem: hoc  
 est, quibus maiora attrahuntur, quam quæ dantur. Plin. Epist. 207.  
 Hos ego viscat, hamatisque muneribus non sua promere puto,  
 sed aliena corrumpere.  
 Viscosus, viscosus, viscosum, Quod est tenax, glutinosum. [Hæc  
 dicitur. GALL. Visqueux, tenace. ITALIC. Viscoso, tenace. GERM. Zick wie  
 vogelsteim. HISPAN. Cosa mucho retenedora, pegajoso con engrudo.  
 ANG. Thong, like birdlime.] quod & viscidum dicimus.  
 Viscus, eris, pen, correp. Non tantum extra significat, cuiusmodi  
 sunt iecur, cor, pulmo, & liça (in qua significatione proprie ac-

cipitur apud medicos, & rei anatomice peritos) verum etiam  
 carnem ipsam, quæ est inter ossa & cutem. [Hæc  
 dicitur. GALL. Entrailles, les parties intérieures du corps. ITA. Interiora, budelle, carni. GERM. AN.  
 Eingeweide: item asses stomachus in haut vno beto ist. HISPAN. Las en-  
 trañas de la carne. ANGLIC. The entrailles or inward parts of the  
 bowels, so bowels.] Virg. 1. Æneid. Tergora diripiunt costis, & viscera  
 nudant. Idem 6. Æneid. Et solida imponi taurorum viscera  
 flammis. Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Dedolabo assulatim viscera. (id est  
 mortuum,) supra membra, artus & ossa. Plin. Milit. sc. 1. a. 1. Per  
 corium, per viscera, perque os Elephantij.  
 Viscera terræ, hoc est, interiora & penitiora. Ovid. 1. Metam.  
 Nec tantum segetes, alimentaque debita diues Poscebat humus.  
 sed itum est in viscera terræ, Quasque recondiderat, Sty-  
 gis que admouerat umbris, Effodiuntur opes irritamenta malo-  
 rum. Viscera montis Virg. 5. Æneid. Interdum scopulos, aul-  
 saque viscera montis Erigit eructans. Vbi Seruius, Viscera, id est,  
 partes: sic autem dixit viscera, quemadmodum terræ ossa dicun-  
 tur. [Viscera, pro filio: Quinilian. Viscera mea consumpserunt  
 flammæ. Item pro verbis & libris: Ovid. Eleg. 6. lib. 1. Trist. Im-  
 posui rapidis viscera nostra rogis.]  
 Visceratio, onis, Crude carnis distributio, quæ fieri solebat vel in  
 solenni festiuitate, & præcipue in Latinis feriis, vel in funere  
 alicuius excellentis personæ. [Hæc  
 dicitur. GALL. La gresse ou don-  
 née de chair crue. ITALIC. Largo dono di carne cruda di qualche  
 persona degna. GERM. Aufhebung des rawen fleisches vnder die tent.  
 HISPAN. Repartimiento de carne. ANGLIC. Distribution or a gi-  
 uing of raw fleshe.] Gellius. Tu in Albano viscera Latini data.  
 Liu. lib. 8. Et populo viscera data à M. Flauio in funere ma-  
 tris. Seru. Visceratio est caro, à viscere nomine deducta. [Sueton. in  
 Casare cap. 38. Adiecit epulum & viscerationem. Et Seneca epist.  
 74. Epulum & viscera capiuntur manu.]  
 Viscerari, veteres dixerunt, pro eo quod est carnem populo distri-  
 buere, & dicitur. [Hæc  
 dicitur. GALLIC. Par entrailles, jusques aux entrailles, piece à piece. ITA.  
 Per le interiora, pezzo a pezzo. GERM. AN. Bon stück zu stück. HISPAN.  
 Por d'ha las entrannas, pedazo a pedazo. ANGLIC. Trough out all  
 the entralls, or piece and piece.] Ennius in Andromeda, Dissipat vis-  
 ceratim membra.  
 Visibilis, Visito, Viso, Vide VIDEO.  
 VISONTIVM, Visontium, Pelodionum oppidum in Hispania Taraco-  
 nensi. Ptolem. lib. 2. cap. 6.  
 VISTVLA, qui & Visula, & Istula, Vulgò Vuixel. [GERM. AN. Die wyl-  
 zel.] Nobilis Europæ fluvius, in Carpatho monte nascens, Ger-  
 maniamque dirimens à Sarmatia, & tandem ostio vno prægran-  
 di iuxta Dantiscum urbem in sinum Condanum illabens. Vide  
 Ptolem. Tab. 8. Europæ. & Plin. 4. cap. 13. Vistula appellatur. Vide Va-  
 dianum in librum 3. Pomponij Mela.  
 VISVLA, vide VISTVLA.  
 Visula, Vitis genus, quod sic describitur à Columella lib. 3. cap. 1.  
 Vitis deinde ab his & minor Angitis terræ mediocritate letan-  
 tur: nam in pingui nimis viribus luxuriant, in macra tenues &  
 vacuæ fructu veniunt, &c. Visula breuem materiam, & lauem  
 foliam exigit, cuius amplitudine fructus suos optime aduersus  
 grandinem tuetur: qui tamen nisi primo quoque maturi legantur,  
 ad terram decidunt, humoribus etiam priusquam desuauis  
 putrescunt.  
 VISVRELS, Fluvius est Germaniæ, non procul à Cheruscis nationis,  
 Brunluicensem agrum irrigans, tandemque Bismam urbem  
 præterlapsus, paucis citra Albits ostium passimilibus, in Germa-  
 nicum Oceanum sese eoluens. Accolæ hodie Vurserum appel-  
 lant. [GER. Die Wiser.] Vide annotationes Vadiani in librum ter-  
 tium Pomponij Mela.  
 Visum, Visio, vide VIDEO.  
 Vita, animæ & corporis coniunctio, quemadmodum contra eor-  
 um dissolutio mors est. [Hæc  
 dicitur. GALL. Vie, ame. ITA. Vita, anima, spirito. GERM. AN. Das leben. HISPAN. La vida  
 que vine el animal. ANGLIC. The lyfe.] Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5.  
 Hoc est homini, quamobrem vitam amari. (voluptas) Plaut. Aul.  
 sc. 4. a. 1. Si animus est æquus, satis habes qui bene vitam colas.  
 Plaut. Pseud. sc. 2. a. 3. Vitam prorogare hominibus condimentis,  
 Senec. cap. 10. de Consol. ad Mart. Inter vitam & mortem detine-  
 re. (ægros sup.) Item, Vita victuque prohibere: Vide Vetus in  
 Vitis. Cap. ad Ortal. Nunquam ego te vita frater amabilior as-  
 piciam posthæc? Plaut. Men. sc. 5. a. 5. Quem ego hominem, si vi-  
 uo, vita deuoluam sua. (Mox; Anima priuabo virum.) Vel-  
 leius: Vita lux viam in ferre: &c. Renunciare. Sueton. in Galba cap.  
 11.] Cicero. 1. de Natura deorum, Tribus rebus animantium vita  
 tenetur, cibo, patu, spiritu. Idem 3. de Legibus. Vita expetitur, quia  
 nos, in quo nati sumus, continet. Idem 2. Philipp. Quod est aliud  
 beneficium latronum, quam vt commemore possint his se vi-  
 tam dedisse, quibus non ademerunt? Accipitur aliquando Vi-  
 ta pro moribus. Terent. in Adelph. Inspicere tanquam in specu-  
 lum vitas hominum iubeo. lib. 2. ad Hærem. Deinde vita homi-  
 nis ex ante actis spectabitur. Aliquando pro alimento seu  
 victu. Terentius, Eadem quippe homo iam grandior, cui opera  
 vita erat. Terent. in Heaut. Nam tua quidem hercle hæc vita cer-  
 tæ expetenda, atque optanda est. Interdum pro instituto &  
 ratione viuendi. Cic. de Senec. Vita rustica honestissima, atque suauis-  
 sima. [Quinilian. Vitam accusatoriam viuere. Idem Ad vitæ red-  
 dendam rationem vocare aliquem. Senec. cap. 10. de Consol. ad  
 Mart. Vita tota flebilis est. Gellius cap. 2. lib. 17. Vitas miserimas  
 exegerit.] Mea vita, blandientis vox est, Sueton. Ciceron. ad Ter-  
 rentium lib. 14. Obsecro te mea vita, quod ad sumptum attineat]











siue alios qui possunt, si modo volunt, sustinere. [Plaut. *Afin. sc. 3. a. 3.* Certè enim tu v. 12 es: (verba amantis.) *Ibidem*, Me à Vita abiudicabo. *Idem* *Plaut. p. sc. 2. a. 1.* Vbi sunt quibus vos oculi estis: quibus vitæ: quibus deliciæ? Vita vitalis, Antiqua locutio, qua vt tor *Ennius. Cic. in dial. de Amic.* Principio cui potest esse vita vitalis, vt ait *Ennius*, qui non in amici mutua beneuolentia conuiescat? [¶ Vita interficere aliquem, pro priuare: *Gell. cap. 7. lib. 12.* Eadem mulier virum & filium, eodem tempore, uenenis clam datis, vita interfecerat.]

**Vitalis**, & hoc le, Quod viuere potest, vel cui diurnior vita sperari potest: vnde *foetus octauo mense natos* dicimus non esse vitales, hoc est, non diu victuros. [¶ *לשחאבב כל לעאכ* (vel) *לחל לעבוב. עומא, זאמא, זאמא.* GAL. Vital, qui baille ou qui a vie. **ITA.** Vitale, chi può viuere. **GER.** *tābtich*, oder *tābpassig*. **HIS.** *Cofa de vida d que puede viuir.* **ANG.** *That may liue, that giueth or hath life.* ¶ *Cic. de amic.* Cui potest esse vita vitalis (vt ait *Ennius*) qui, &c. [¶ Interdum actiue accipitur pro quo viuimus, quodque vitam aut affert, aut conseruat. *Virg. 1. Æneid.* Quisquis es, haud credo, inuisus cælestibus auras Vitales carpis. Vitalis calor. *Curius libro 3.* Pallor deinde suffusus est, totum propemodum corpus vitalis calor reliquit. *Cic. 2. de Nat. deorum.* Coloris natura vim habet in se vitale. Vitale æuum, pro ipsa vita. *Plaut. p. en.* Iupiter, qui genus colis, alisque hominum, per quem viuimus Vitale æuum. \*Vitalia capitis, Cerebrum. *Plin. lib. 8. cap. 7.* Pilum sub oculo adactum, in vitialia capitis venerat. Vitalia, inquit *Budæus*, dicuntur cor, iecur, pulmo, cerebrum, in quibus quatuor, vitæ summa consistit. *Lucan. lib. 1.* pulmonis anhelæ Fibra latet, paruûsq; fecat v. italia limes. [*Lucius lib. 6. ab Vr.* Cibum vitalem appellat. *Quint.* Vitalia ferire & tueri sciat futurus Orator. *Metaphor.*]

**Vitalitas**, auz, Vis & potentia vitalis. [*Σωμνός, π.* GALL. Vie, vitalité, esprit vital, ame vitale. **ITAL.** *Vita*, vidualità, spirito vitale. **GER.** *Lebigeit.* **HIS.** *Vida, espíritu.* **ANGL.** *The spirite or lyfe wheraby we liue.* ¶ *Plin. lib. 11. cap. 37.* Ceteris corruptis vitalitas in corde durat. *Ibid. cap. 48.* Hæc supplices attingunt, ad hæc manus tendunt, hæc vt aras adorant, fortasse quia inest iis vitalitas.

**Vitaliter**, aduerbium. [*Σωμνός.* GAL. Vitalement, pour ou avec vie. **ITAL.** *Vitalmente, con vita.* **GER.** *Lebhaftig.* **HIS.** *Per vida, con vida podiendo viuir.* **ANG.** *Lyuely, with the life.* ¶ *Lucretius lib. 5.* Haud igitur constant diuino prædita sensu, Quandoquidem nequeunt vitaliter esse animata.

**Vitabundus**, Vide **VITIO**, vitas.

**Vitellus**, vitelli, dicta est oui pars lutea, quod ex ouo viuat pullus: ipsa enim animal ex albo liquore oui corporatur, a cibo eius est in luteo, hoc est, in vitello. [*חמלתח* *challamúth.* *לודוס, π α χε, π α δι.* GALL. Le moyau d'ou œuf. **ITA.** *Vitello, rosso.* **GER.** *Eyerdotter.* **HIS.** *La yema d lo amarillo del huevo.* **ANGL.** *The yelk of an egge.* ¶ *Mart. lib. 13.* Candida si croceos circumfluit vnda vitellos, Hesperius scombit temperet ova liquor. *Cic. de Diuinat.* Tum ille, Nihilne, inquit, de vitello, id enim ex ouo videbatur, aurum declarasse, reliquum argentum. *Horat. 2. Seru. Sat. 4.* Longa quibus facies ouis erit, illa memento Vt succi melioris, & vt magis alba rotundis Ponere: nanque matrem cohibent callosa vitellum.

**Vitellinus**, Vide **VITELVS**. **VITALLIVS**, *Κωνσταντίνος*, Nonus Romanorum imperator fuit, ventrigulæque addictissimus, qui superato apud Bebricum Othone, imperium arripuit: quod non multo post deficientibus ad Vespasianum militibus, vnâ cum vita exiit. Reliquam eius vitam pete ex *Suetonio*. [De Vitelliorum coniuratione *Plutarch. in Solone.* ¶ Vitelliani pagillares: *Mart. Epig. 9. lib. 14.*]

**Vitellus**, Vide **VITIS**.

**Vite**, vitis, Frutex est in arborem assurgens in fluminum ripis, ac torquentem alueis nascens, ramis prælongis, lentisque, foliis oliuæ, sed mollioribus: *Plin.* Duo sunt eius genera: alterum, album florem emittens cum purpureo: alterum tantum purpureum, & florem piperis similitudine. Græci *αἴνος* vocant, quod nobis castum sonat, propterea quod *matronæ in Thesmophoriis Athenensium castitatem seruantes*, ex foliis is cubitum sibi sternebant. Vitis autem nomen à vitillum vsu accepit. Valgus herbariorum *Acacum castum* appellat.

**Vitarius**, Viticula, Vitifer, Vitigineus, Vide **VITIS**.

**Vitilena** siue **Vitijlena**, *Plaut. Most. sc. 3. a. 1.*

**Vitiligo**, penultima producta, vitiliginis, Fædus entis color, ex imato particulæ habitu proueniens, nutrimentum rectè assimilare non potens. [*ἀλφ, μίλας, λεύκη.* GALL. Vne tache sur le corps, vitage ou autre part. **ITA.** *Tache bianche lequale uengono su il corpo.* **GER.** *Häpfitze vnd fleckflege gessat der haut.* **HIS.** *Lepra blanca d alvarazos.* **ANG.** *Te morphew.* ¶ *Celsus ad finem libri quinti*, tria eius facit genera: *αλφον* vocans, in quo color albus est, ferè scabasper, & non continuus, vt quædam quasi guttæ dispersæ esse videantur. Ab *αλφον* solo differt colore, qui illi niger est, & umbræ similis. Tertium genus *λεύκη* appellat, simile quiddam habens *αλφον*, sed magis albescens, & altius descendens, pilos quoque albos reddens, & lanugini similes. *Hæc Celsus Plin. lib. 10. c. 11.* Ferunt eos qui quotidie edunt caparim, paralyti non periclitari, nec lenis doloribus. Radix eius vitilignes albas tollit. *Martialis lib. 3.* linguæ vitiliginem dedit per quandam similitudinem, quum inquit, Scabros dentes, vitiliginemque linguarum.

**Vitilis**, le, Quicquid sic lentum est, vt commodè flecti possit, inquit *Budæus*, à vinciendo dictam, quemadmodum & vitis, vitex, vimen, & cætera id genus. [*λεπτερός.* GAL. Qui se plie aisément comme vigne, osier, verges d'orme, & choses semblables. **ITAL.** *Cofa che si piega facilmente, come viti, vimine, & simili.*

**GERM.** *Lebweich*, das man biegen vnd etwas damit benden. [*Span. aia etn vob. His. Cofa de sauz gatillo, que se puede plegar.* **ANG.** *Pliant, flexible, that may be wounden.* ¶ *Plin. lib. 19. c. 5.* Cucurbita omni modo fastigiatur vaginis maximè vitilibus.

**Vitilia**, substantiue, dicuntur vimina quibus religantur vites, *λεπίται, λεπίται.* *Idem lib. 24. cap. 9.* Non multum à falice vitillum vlu distat vitex.

**Vitiligatores**, **Diæti** sunt vitiosi litigatores, hoc est, calumniatores, obretractores, ex vitijs, & litigatoribus composita dictio. [*רביהל רגהלים* *holeehim raehil* *רגהלים* *raghelim.* *ουνομασ.* **GAL.** Calumniatores, faux empeteurs. **ITAL.** *Calomniatori, oitret hato.* **GERM.** *Zandgerige, laster, bündereber.* **HIS.** *Los picapleytos.* **ANGL.** *Caullours, basters, wrangers.* ¶ Qui enim sola prauitate contentionem querunt, vitiligatores propriè dicuntur. **M. Cato** vitiligatores appellat titium auidos, alienorum operum calumniatores. *Plin. in prefat. Historia mundi*, Ergo securi etiam contra vitiligatores, quod **Cato** eleganter ex vitis, & litigatoribus compoluit: quid enim illi aliud quàm litigant, aut item querunt?

**Vitiligos**, as, pe. cor. Carpo, criminor, mordeo. [*רביהל רגהל* *haláeh raehil* *רגהל* *raghál.* *ουνομασ.* **GAL.** Blasmer & reprendre trop legerement, compute, fausement. **ITAL.** *Accusare, riprendere leggie, remente qualche fallo.* **GERM.** *Doffhaftig, bündereber, oder bündereber, schmähen.* **HIS.** *Accusar, falsamente, pleytear con mal pleyteo.* **ANG.** *To blame, to reproche, to imput false things.* ¶ *Plin. in prolog. Nat. histor.* Scio ego quæ scripta sunt, hæc si palam profectantur, multos fore qui vitiligent.

**Vitio**, Vitiosus, Vide **VITIVM**.

**Vitis**, huius vitis, fœminino genere, A vino ferenda dicta est, vt placet *Varroni lib. 4. de lingua Latina*, siue quod inuiter ad spem percipiendarum vuarum, vt autor est *idem Varro libro primo de Re rustica, cap. 13. ubi sic habet*, Et vitis, eò quod inuiter ad vas percipiendas, dicta primò videtur. [¶ Imò à viendo, id est, inflectendo & intorquendo deducitur, vnde & lenta vocatur à *Tibul. lib. 4.* Et lenta excelsos vitis didicit conscendere ramos. [*כרם* *chêrem* [*ג* *ghêphen.* *אמא.* **GALL.** Vigne. **ITAL.** *Vite.* **GERM.** *Ein weinrd, rābftod, weinftod.* **HIS.** *La vid.* **ANG.** *A vine tree.* ¶ *Cic. de Senect.* Cuius quidem non vilitas me solū, sed etiam cultura, & ipsa natura delectat, religatio, propagatio vitium farmetorumque. *Ouid. 14. Metam.* Falce data froadator erat, vitisque putator. *Virg. 1. Geor.* Quid faciat lætas fegetes, quo sydere terram Vertere Meccenas, vlmisque adiungere vites Conueniat. *Quint. lib. 1. cap. 2.* Vt vites arboribus applicat inferiores prius apprehendendo ramos, in caeuina euadunt. ¶ Erat & Vitis gestamen Centurionis, quo ille milites obleuora delicta verberabat. Minus enim ignominiosa erat pœna quæ à Centurione, quàm quæ à lictore esset illata. *Vnde Iuuenalis Satyr. 8.* Nodosam post hæc frangebat vertice vitem, Si lentus pigra muaret castra dolabra. *Martial. Digest. de re militari.* Si miles vitem tenuit, militiam muat: si ex industria fregit, vel manum Centurioni insulit, capite punietur. [¶ De Vite Centurionum, *Plutarch. in Galba.*]

**Viticula**, æ, diminutiuum. [*ἀμπελίς.* **GALL.** Vignette, petite vigne. **ITAL.** *Viticella.* **GERM.** *Ein rābftod, rābtin.* **HIS.** *Pequenna Vid.* **ANG.** *A little vine tree.* ¶ *Virgilius in Diris*, Dulci nanque tumet nondum viticula Baccho. *Cicero 3. de Natura deorum*, At enim minora dii negligunt, neque agellos singulorum, nec viticulas persequuntur. ¶ Viticula item in herbis dicuntur flagella quædam, quæ vitium palmites imitantia, longè latèque proserpunt, & obuia quæque amplectuntur, iisque quasi peduminihus abutuntur: cuiusmodi videre est in cucurbitis, cucumeribus, aliisque nonnullis id genus, *αλμύρα.* *Plin. lib. 24. cap. 11.* Frutex est folio hederæ, molliore tamen, & minus longis viticulis.

**Viteus**, a, um, adiectiuum. Quod est ex vite. [*ἀμπελίς.* **GALL.** De vigne. **ITAL.** *Di vite.* **GER.** *Don etnet rābste.* **HIS.** *Cofa de vid d pertenescente à ella.* **ANG.** *Of a vine tree.* ¶ Vnde pocula vitea. *Vit. αλφον* *αλφον* pro vino potuit. *Georg. & pocula læti Fermento atque acidis imitantur vitea forbis.*

**Vitiarium**, vitium seminarium, seu locus vitium plantis confitus. [*ἀμπελίς, ἀμπελόφυτον.* **GALL.** Va romplant ou plantier de vignes. **ITAL.** *Luoco piantato de vite.* **GERM.** *Ein rābgarten, etn ost dā man rāben stiget.* **HIS.** *Almaciga para vides.* **ANGL.** *A place planted with vine trees.* ¶ *Columel lib. 3. cap. 5.* Vitiarium neque ieiuna terra, neque vliginosa faciendum est: succosa tamen ac mediocri potius quàm pingui. *Et paulò antè*, cui vineta facere cordi est, præcipue caueat ne alienæ potius curæ, quàm suæ credere velit: nè me creetur vitiradicem, sed genus surculi probatissimum domi conferat faciatque vitiarium, ex quo possit agrum vineis vestire. *Varro lib. 1. de Re rust.* Ideo in vitario primitus quum exit vitis, tota refecari solet, vt firmiore sarmen-to è terra exeat, atque in pariendis colibus vites habeat maiores.

**Vitifer**, ra, rum, adiectiuum. Quod fert vites, siue in quo proueniunt vites. [*ἀμπελοφύρον.* **GALL.** Propte à vignoble, qui produit vignes. **ITAL.** *Che produce vite.* **GER.** *Das rāben tregt.* **HIS. *Que trae vides.* **ANG. *That beareth vines.* ¶ *Mart. lib. 13.* Hæc de vitifera venisse picata *Vienna* Ne dubites, misit *Romulus* ipse mihi.****

**Vitigineus**, a, um, Quod ex vite fit. [*ἀμπελίς.* **GALL.** De vigne, prouenant de vigne. **ITAL.** *Di vite.* **GERM.** *Von rāben.* **HIS.** *Cofa de vid.* **ANGL.** *Comming of a vine tree.* ¶ *Vitigineum* similitudinem. *Columella lib. 12. cap. 16.* Alij folijs vitigineis, nonnulli plataninis seminatias vvas contingunt. \*Dicitur & Vitigineus, a, um. *Lucr. lib. 5.* Nanque Cercs fertur fruges, Libèrque liquoris Vitigeni laticem mortalibus instituisse. Hoc est, vinum. *Idem lib. 6.* Vitigeni latices in aqua fontibus audens Miserti-  
Virifatoz







leius Patere. Vitricus Augusti philippus. Cic. ad Attic. lib. 15. Vitricus quidem nihil cenfebatur, quem Asturæ vidimus. Ouid. 1. ad Cupidinem, Necte comam myrto, maternas iunge columbas. Qui deceant, currus vitricus ipse dabit. Intellegit Vulcanum, qui Venere, postquam ex Ioue genuisset Cupidinem, duxerat uxorem.

VITRUVIUS, Architectus Veronensis, cuius opera etiam hodie omnium manibus teruntur, varias in linguas transfusa.

VITTA, dupliciter, Ligamentum capitis, hoc est, fascia, qua circum caput antiqui, vel Græci, vel Sætes, aut flores, aut quidvis aliud religabant. ἡ βίβη περὶ τὴν κεφαλήν. GAL. Vnde bende ou ruben de teste. ITAL. Benda per la testa. GERMAN. Ein Hauptbinden oder Haupten HISPANIC. Venda ornamento de la cabeza. ANGL. A ryband, lace, or hand band. Virg. 2. Æneid. Et saltæ fruges, & circum tempora vittæ. Vbi Seruus, Vittæ, quibus victimæ coronabantur. Idem lib. 3. Æneid. - vittæque resoluti Sacra capitis. Ouid. lib. 2. Metam. Vitæ coercuerat neglectos alba capillos. Luc. lib. 5. - tum tota priores Stringit vittæ comas. Ouid. lib. 4. Fast. Et vos queis vittæ longaque vestis abest. Ibid. lib. 6. Nullaque dicitur vittas temerare sacerdos. Idem Eleg. 1. lib. 2. Trist. Vittæque sumpta vetat, &c.]

VITRATUS, a, um, Vittis redimitus. ἡ τριβίβη. GAL. Bindé, qui a ruben ento or la teste. ITAL. Imbandito la testa. GERMAN. Mit Hauptbinden oder hauben gezieret. HISPAN. Cubierto de benda, que tiene venda en la testa. ANGL. That hath and head band or ryband about the head. Plin. lib. 7. cap. 30. Vittatam naucem Dionysius tyrannus Platoni misit obuiam. Plutarchus in vita Marci Coriolani ait, in Metellorum familia fuisse, qui Vitratu cognominaretur, ab vsa vittæ, quia vlcis tegendi causa procedebat in publicum obligata fronte. Ouid. 1. Amer. Eleg. 7. Sic, nisi vittatis, quod erat Cassandra capillis, Procubuit templo casta Minerva tuo. Luc. lib. 1. Vestalémque chorum ducit vittata sacerdos.

VITULUS, æ, Bubuli generis fœtus fœmininus, qui annum primum ætatis nondum expleuit: nam tunc Iuuenca dici incipit. ἡ βὺβη βεβηλῆ. GAL. Vne genisse ou iuene, vache. ITAL. Vaccagiuuane, vitella. GERMAN. Ein kalb das mütterlin. HISP. La bezerza o anosa de vitora. ANGL. A young cow or calf. Varro 2. de Rust. cap. 5. Primum in bubulo genere gradus ætatis dicuntur quatuor: prima vitulorum, secunda iuuenorum, tertia bouum nouellorum, quarta vitulorum. D. scernuntur in prima ætate vitulus, & vitula, in secunda iuuenus & iuuenca, in tertia & quarta taurus & vacca. Aliquando tamen vitulam latius accipimus, vt etiam ad iuuenam, vel vaccam nouellam extenditur. Vir. Ed. 3. ego hanc vitulam (ne forte recuses. Bis venit ad mulctram, bisq; alit vberē fœtus) Depono.

VITULUS, li, fœtus masculinus, in bubulo genere, qui primum ætatis annum nondum expleuit: nam deinde iuuenus vocari incipit. ἡ βὺβη βεβηλῆ. GAL. Vn veau. ITAL. Vitello. GER. Ein Kalb; das Mütterlin. HISP. Bezerro, o anoso, o vitoro. ANGLIC. A calf. Dicitur vitulus à vitulando, hoc est, lasciuendo. Hinc Amator apud Plaut. Afn. sc. 3. a. 3. Hædillum dic me esse tuum, vel vitellum. Hinc & vitulari, pro lætari & lasciuire apud Varro. Varro 2. de Rust. lib. 2. cap. 5. Primum in bubulo genere ætatis gradus dicuntur quatuor. Prima vitulorum, secunda iuuenorum, tertia bouum nouellorum, quarta vitulorum. Virg. lib. 3. Georg. Post partem in vitulos cura traducitur omnis. Ouid. 10. Metamorphos. - que si quis languine tinctum Aduena vidisset, mastris crederet illic Lætantes vitulos. Arnathusiacæque bidentes Horat. 4. Carmin. Ode 2. Te decem tauri, totidémque vacca, Me tener soluat vitulus relictae Matre, qui largis iuuenescit herbis In mea vota. Aliquando tamen Vitulum legimus pro iuueno, seu tauro nouello. Virgilius 4. Georgic. Tum vitulus bimæ curans iam cornua fronte. Neque solum in bubula genere Vitulus dicitur, verum etiam aliis quadrupedibus maioribus. Plin. lib. 8. cap. 1. de Elephantis, Atque ita salutato sidere in sylvas reuertuntur, vitulorum fatigatos præ se ferentes. Virgilius ad equos transfudit 3. Georg. Iam vitulos hortare, viamque insistere domandi. Quinetiam balnearum fœtus, Vitulos appellat. Plin. lib. 9. cap. 6. Irramunt (inquit) oreæ in secreta, & vitulos earum ac fœtas, veleriam grauidas lancinant morfu.

VITULUS marinus, belua est ex genere amphibiorum, omnium animalium somniculosissimum, tam in terra quam in mari vitam habens. Partit enim in terra pectum more, nunquam plures gemias, eoque mammas educat: nec ante XII. diem deducit in mare, Grauisimum in somno edit mugitum: vnde & vituli nomen accepit. Reliquam eius naturam vide apud Plin. lib. 9. cap. 13. [Aduersus fulgura & tonitrua semper & vbique circumferebat pellem vituli marini D. Augustus, eaque utebatur pro remedio: Suetonius in August. cap. 90.]

VITULINUS, adiect. Quod ex vitulo est ἡ βὺβη. GAL. De veau. ITAL. Di vitello. GERMAN. R. ibirn. HISPAN. De bezerro. ANGL. Of a calf. Vt, Vitulina caro, apud Plaut. in Aulul. Cic. 2. de Diuin. An tu, inquit, caruncula vitulinae manus, quæ n Imperatori veteri credere?

VITELLINUS, a, um, Vitulinus. ἡ βὺβη. Cic. ad Pat. li. 18. Integram famem ad ouum affero: itaque vsque ad assum vitellinum opera perducitur. Quo tamen in loco meliora exemplaria Vitulinum legendum ostendunt. [Plaut. Aulul. sc. 2. a. 3. Pisces Indicant caros, agninae caram, earam bubulam, vitulinam: (sup. carnem.) Vitellina bilis à medicis appellatur, quæ fit ex bile pallida vehementius vitata dicta quod crudi omni vitellum, & colore & substantiæ crassitudine imitetur. λευκοσπινθη, χολή.

VITULARI, Veteres vsurparunt pro voce lætari: propterea quod eam veram vitam putabant, quæ in summa lætitia ac tranquillitate degeretur. ἡ βίβη βεβηλῆ. Varro lib. 15. Rerum diuinatum, Pontifex quibusdam sacris vitulari solet, quod Græci πρῶ-

αἰωνοῦ dicunt. Hinc viuere sæpenumero ponitur, pro lætam vitam agere. Festus à vitulis dedecit, qui summa in pratis lascitia exultant. Vitulans (inquit) lætans gaudio, vt in prato vitulus. Ennius. Habet is coronam, vitulans victoria.

VITVNVS, Antiquis deus erat, qui credebatur vitam largiri: vt Senninus sensum. Cic. Rhod. lib. 25. cap. 30.

VITUPERATIO, as, Vitio do, vitio verito, culpa, de dignitate vel autoritate alicuius detractio. ἡ βίβη βεβηλῆ. GAL. Vituperer, blasmer, me spr. fer. ITAL. Vituperare, blasfemar. sprezzare. GERMAN. Bbet schelten; schmähen. HISP. Reprehender alicun vicio, menospreciar. ANG. To blame, to rebuke, to contemne and despise. [Vitupero autem quasi vitium pario, dictum voluit: Vituperatio enim vitium parit Corn. Fronto.] Terent. in Andria Ptol. Id isti vituperant fœtum. Auctor ad Heren. lib. 2. Vitiosum est, autem, aut scientiam aut studium quodpiam vituperare, propter eorum vitia, qui in eo studio sunt: veluti qui Rhetoricam vituperant propter alicuius Oratoris vituperandam vitam. Cic. pro Mur. Ego tuum consilium, Cato, vituperare non audeo. [Plaut. Aulul. sc. 1. a. 2. Tu trium litterarum homo vituperas me. Plaut. Cur. sc. 3. a. 1. Tu' meam Venerem vituperas? Ibidem sc. 2. a. 4. Conspuitur, vitupratur. Lungitur aliquando cum datiuo. Plaut. in Cas. Cur omne mihi vituperat malo?

VITUPERATIO, tionis, Vituperandi actus, reprehensio. (laus, laudatio, ἡ βίβη βεβηλῆ. GAL. Blasme, me sprisement, vitupere. ITAL. Biasimo, disprezzo. GERMAN. Scheltung. HISPAN. Vituperio, obra de reprehender, menospreciar. ANGL. A blaming, contempt, or despising. [Vnde dictum hoc nomen vide in Vitupero, sup.] Quintil. in Proem. lib. 8. His adiciemus demonstratum laude & vituperatione constare. Cic. 7. Verrina. Hæc autem vituperatio atque infamia confirmabatur eorum sermones, qui à suis ciuitatibus illis nauibus præpositi fuerant. Venire in vituperationem hominum, est hominum reprehensioni obnoxium fieri. Cic. 6. Verr. vt propter eum in sermone hominum, atque in tantam vituperationem veniret. Esse alicui vituperationi, est ad dedecus & infamiam eius pertinere. Idem Philip lib. 13. Epist. Sed mihi na persuadeo (potest fieri vt fallar) eam rem laudi ubi potius quam vituperationi fore.

VITUPERIUM, vituperatio, dedecus, infamia. ἡ βίβη βεβηλῆ. GAL. Blasme, deshonneur, infamia. GERMAN. Scheltung. HISPAN. Deshonra, infamia. ANGL. A blame, contempt, rebuke. Cic. vel etiam à vitio dictum vituperium.

VITUPERATOR, vituperatoris, Reprehensor, qui procliuis est ad vituperandum. ἡ βίβη βεβηλῆ. GAL. Blasmeur, me spriser. ITAL. Vituperatore, vituperador. ANGL. A blamer or contemner. Cic. 1. de Fin.

Quamquam philosophiæ quidem vituperatoribus satis responsum est eo libro, quo à nobis philosophia defensa & collaudata est, quom est accusata, & vituperata ab Hortensio.

VITUPEROSUS, vituperator, motus in reprehensione procliuus. ἡ βίβη βεβηλῆ. D. etum ea forma, qua & Epulonem & manduconem, & Phogonem dicimus, & Palpocem, verbis videlicet in nomina conuersis. [Vnus est Gell. cap. 7. lib. 19.]

VITUPERABILIS, le, vituperatione dignus. ἡ βίβη βεβηλῆ. GAL. Vituperable, reprochable, digne d'estre blasme. ITAL. Degno de biasimo. GERMAN. Scheltens wärd. HISPAN. Cosa que se puede reprehender. ANGL. worthy to be blamed, that may be blamed. Cic. 3. de Legibus, Nim isto quidem modo vel consulatus vituperabilis est, si Consulum (quos enumerare nolo) peccata collegeris.

VIVARIUM, rij, Locus in quo vel aues, vel pisces, vel ferae continentur, quæ ad victum duntaxat pertinent, vt dicitur Gellius Noct. Attic. lib. 2. cap. 20. ἡ βίβη βεβηλῆ. GAL. Va parc à nourrir bestes sauuages, vn viuer à poisson. ITAL. Viuare, alibi, barco. GER. Ein ort da man gefugel i fi sh oder andere thier gucht so man isst. HISPAN. Buar donde se crian animales. ANGL. A park to keep wild beastes in, or a pond for fishes. Plin. lib. 8. cap. 52. viuaria inuenerunt ceteroquinque syluestrium, primus togati generis inuenit Fuluius Hirpinus, qui in Tarquiniensi feram pascere instituit. Plin. lib. 9. cap. 54. Ostreorum viuaria primus Sergius Orata in Baiano inuenit. Iuuen. Satyr. 4. Non dubitatur fugitium disce-re piscem, Depastumque diu viuaria Cæsaris. Peculiaritamen nomine septa in quibus ferae pascuntur, Leporaria dicuntur: quemadmodum piscinæ, in quibus aluntur pisces: & Ornithones in quibus aues claustræ tenentur. vide Varro. de re Rust. lib. 3. ca. 3.

\*Viuaria per translationem apud Horatium 1. Epist. 1. sunt qui Frustra, & pomis viuas venentur auaras: Excipiatque seætas, quos in viuaria mittant.

VIUAX, Viuacitas, vide vivo.

VIUETRA, æ, Animalculum exiguum ex genere mustelarum quo venatores vtuntur ad cuniculos ex antris expellendos. ἡ βίβη βεβηλῆ. GAL. Va furet. ITAL. Donnola. GERMAN. Ein Sitze. HISPAN. El huren. ANGL. A ferret. Plin. lib. 8. cap. 55. de cuniculis loquens. Magna propter venatum venatum eorum viuetris gratia est, immittunt eas in specus, qui sunt multiformes in terra: vad & nomen animalis: atque ita ciectos supernè capiunt.

VIUISCO, Viuidus, vide vivo.

VIUIRADIUM, icis, penultima producta, & fœminini generis. Planta quæ cum radice feritur, quasi viam radicem habens, ad differentiam malleoli, & talarum. ἡ βίβη βεβηλῆ. GAL. Plante viu. ITAL. Pianta viu. GERMAN. Ein seßin mit etner seßiben oder tãbeudigen wurzel. HISPAN. Pianta baruada con raycs. ANGL. Any plant where of the roete is quicke. Plin. lib. 12. ca. 22. In arido solo viuiradix quoque frustra feritur. Colum.







ritarum etiamnum aliqui genus vnum faciunt, plurimum habens ignis, quos viuos appellamus, & ponderosissimi sunt. Hi exploratoribus castrorum maximè necessarii, qui clauo, vel altero lapide scintillas edunt, quæ exceptæ sulphuratis aut fungis aridis, vel foliis, dicto celerius ignem trahunt.

Vix, adverbium, propemodum, non agrè vel difficulter, quàm cum vi & labore. *Virg. Georg. 1. A grand peine, à peine.* Ita. *A pena, dissiolutio.* German. *Kaum, scilicet.* Hispan. *A penas.* Ang. *Scantily, hardly, vix.* Virg. lib. 2. Georg. Vix humiles apibus casis, torèmq; ministrat. Terent. Vix retraxi filium ab amore ancillæ. [Plant. *Mozell. sc. 3. a. 1. Vix comprimor, quin illi in oculos inuolèa venificæ.* Ouid. 13. *Metamorph. Vix tenere manus.* Plant. *pseud. sc. 2. a. 4. In foro vix decumus quifque est qui le nouerit.* Plaut. *Men. sc. 1. a. 3. Vix credo, tota auctione capiet quinquagesies.* Aliquando refertur ad tempus, pro vix dum, siue vix adhuc, statim ubi, vel iamiam. Virg. 1. *Æneid. Vix è conspectu Siculæ telluris in altum Vela dabant læti.* Id est, statim postquam è conspectu Siculæ, &c. Idem, Et quos Sidonia vix vrbe reuelli, id est, nuper. Aliquando ponitur pro non. Lucan. Carcer vix carcere dignus. Vix Priamus tanti, torquæ Troia fuit, hoc est, non fuit tanti Priamus, ut exponit Donatus. Vix tandem, post multam temporis. *Virg. 2. Æneid. Vix tandem magnis Ithaci clamoribus actus, Composito rumpit vocem, & ac destinat aræ.*

V ante L.

Vlcero, vlceras, Vide vlcus.

Vlciscor, scleris, vltus sum, vindico, iniuriam non impunitam relinquo, pœnis repeto, & supplicium sumo. { *ⲓⲡⲓ nakam, cadu- nâ puni.* Gall. Venger, punir. Ita. Vindicare, far vendetta. German. *Rächen.* Hispan. *Vengar la injuria.* Angl. *To be reuenged, traunge, to tak punishment.* Dicimus autem, Vlciscor te, Vlciscor te pro hoc scelere, Vlciscor scelus, Vlciscor me. [Vlciscor, inquit *Asconius Ped. &* puio significat & vindico. *Quintilian. Vltiam ire sclera.* Plant. *Mozell. sc. 1. a. 1. Reri, si viuam, te vlciscar probè.* Idem *Pseud. sc. 2. a. 3. Erit Vbi te vlciscar.* Plaut. *Menach. sc. 2. a. 4. Non mihi censebas esse qui te vlcisceret.* Plaut. *Asin. sc. 2. a. 5. Ofculando vlciscar potissimum.* Idem *ibid. sc. 2. a. 1. Te ego vlciscar, te vt digna es, pendam.* Terent. in *Eunuch. Ego pol te pro istis dictis & factis, scelus, Vlciscar.* Plaut. in *Men. Ni hanc iniuriam, inquit vltus fuero.* Idem in *Amph. Ego pol illum vlciscar hodie Thesalum Venificum.* Cic. 2. *de Inuen. Deinde hoc si constitutum sit, vt peccata homines peccatis, & iniurias iniuriis vlciscantur, quantum incommodorum consequatur? Ouid. 7. *Metam. Androgæique necem iustus vlciscit armis.* Vltum ire. *Sallust. Jugurtha. Cum maxima cura vltum ire iniurias festinat.* De Metello. Sic *Curcius lib. 10. Meleagri temeritatem armis vltum ire decreuerat.**

Vltio, onis, verbale, Vindicta. { *ⲓⲡⲓ nekamâh, ἐνδικον, πινεῖα.* Gall. Vengeance. Ita. Vendetta. German. *Rächin* a. ung. Hispan. *Obra de vengar injuria, vengança.* Ang. *Reuengement.* Plin. lib. 11. cap. 28. Illis etiam vltionis causa datum est. Tacitus lib. 2. Simul perfidus & ruptores pacis, vltioni & gloriæ mactandos. Interest autem hoc inter vltionem & vindictam: quod vltio factum vindicet: Vindicatio siue vindicta futura prohibet, atque eam ob causam Mars vltor, non vindex dicitur. Cor. *Fronto de diff. vocab. [Sueton. in Calig. cap. 3. Vt Vltionem mandaret domesticis, si quid accideret.]*

Vltor, oris, penultima producta, verbale masculinum, ab vlciscor, ris, Vindex, vindicator, qui iniuriam illatam vlciscitur. { *ⲓⲡⲓ nokâm, πινεῖα, ἐνδικον.* Gall. Vengeur. Ital. Vendicatore. German. *Ein rächtr.* Hispan. *Vengador.* Angl. *A reuenger.* Cicero pro *Sylla. Ego ille conuictationis inuestigator atque vltor, certè non defenderem Syllam, si coniurasse arbitrarer.* Virgilius 4. *Æneid. Exoriare aliquis nostris ex ossibus vltor.* [Martus vltoris templum: Sueton. in *Augusti. cap. 28. &* in *Calig. cap. 24. Ouid. lib. 5. *Fustor.*]*

Vltria, scemininum, à quo Vltricia, vt Vltricia à Vltrix. { *ⲓⲡⲓ nokâm, πινεῖα, ἐνδικον.* Gall. Vengeresse. Ital. Donna, che si vendica. German. *Ein rächtr.* Hispan. *Vengadora.* Angl. *She ibat reuengeth.* Virg. 11. *Æneid. Hæc cape, & vltricem pharetra depro- me sagittam.* Idem 4. *Æneid. vltricè que sedent in limine Diræ.* Idem 6. *Æneid. Vestibulum ante ipsam, Præmissque in faucibus orci Lucretis, & vltrices postière cubilia curæ.*

Vlcus, vlceris, Solutio vnitatis in carne, quæ sit per erosionem: vt docet Galenus in tractatu de differentiis morborum. { *ⲓⲡⲓ fchechin, ἔλκος.* Gall. Vlcere, blessure & entamure de peau. Ital. Piaga nata à se. German. *Ein etso oder geschwür.* Hispan. *Llaga que haze materia y que nasce.* Ang. *A byle, boche or sore.* Virgilius lib. 3. Georg. Non tamen vlla magis præfens fortuna laborum est, Quàm si quis ferro potuit rescindere summum Vlceris os, alitur vitium, vini que tegendo. Vultus verò est hians, patensque apertura corporis, ictu facta. [Senec. cap. 1. *de Consol. ad Marcianum. Vbi in malum vlcus se verterunt vulnera.*] Vlcus tangere, prouerbialiter metaphora dicitur, pro eo quod est mouere dolorem, & rei alicuius, quæ nos magnopere vrât, mentionem facere. Terent. in *Phorm. Quid minus vtile fuit, quàm hoc vlcus tangere?* Cic. 1. *de Nat. deor. Quicquid enim horum attigerit, vlcus est: ita malè inuitata ratio exitum reperire non potest. (Id est, ita ab eo defendi non poterit, quin erroris vanitatisque commineatur.)* Vlcusculum, diminutiuum. { *ⲓⲡⲓ vlcusculum.* Gall. Petite vlcere. Ital. *Uola piaga.* German. *Ein klein / geschwür.* Hispan. *Pequenna*

llaga. Ang. *A little byle or sore.* Plin. lib. 28. c. 19. Lien vituli in vino decoctus, tritusque, & illitus, vlcuscula oris sanat.

Vlcero, as, penultima corr. vel vt alij, Græcam originem sequentes, malunt scribere, Huiusmodi vlcero, vlcero, vlcero facio, vlceribus infesto, { *ⲓⲡⲓ vlcero.* Gall. Vlcérer, blesser, & entamer la peau. Ital. *Impiagare.* German. *Geschwür / oder etts machen.* Hispan. *Vlcerar y hazer llaga.* Angl. *To mak a byle, boche or sore.* Plin. lib. 28. cap. 9. Item equarum (subaudi sanguis) præterquam virgineum elodit, emarginat, vlcerat. Horat. 1. *Serm. Satyr. 6. nunc mihi curto Ire licet mulo, vel si libet, vlcere Tarcentum, Mantica cui lumbos onere vlceret, atque eques aruos.* Cic. *de Fato. Nondum enim vlcerat serpentis morsu. Philocteta, quæ causa in rerum natura continebatur, fore vt jis in insula Lemno linqueretur?* Hinc Exulcero, compositum, cuius significationem vide supra suo loco.

Vlceratio verbale. { *ⲓⲡⲓ vlceratio.* Gall. Vlcération, entamure, blessure. Ital. *Impiagemento.* German. *Etschwärung.* Hispan. *Llagamento, obra de llagar.* Angl. *Making of a byle, a swelling.* Senec. ad *Serenum. In dolores, damna, vlcerationes, vulnera, magnos motus rerum circa se fremtentium securus aspiciat.*

Vlcerosus, sa, sum, adiectiuum, Quod est plenum vlceribus. { *ⲓⲡⲓ vlcerosus.* Gall. Plein d'vlcères, entamures & blessures. Ital. *Pieno di piaghe.* German. *Woll ettsen oder geschwürten.* Hispan. *Llagado con podra.* Angl. *Full of byles or boches.* Horat. 1. *Carm. Ode 25. Quum tibi flagrans amor, & libido, Quæ solet matres furigare equorum, Sæuiter circa iecur vlcerosum, Non sine quaestu.*

Transfertur & ad arbores. Plin. lib. 17. cap. 17. Ante omnia gemmantes nitere conuenient, nihil vsquam vlcerosum esse, aut retortidum. Quidam hoc nomen aspirandum putant, & melius fortassis. Nam à Græco ἄσπερος deduci videtur, quod primam vocalem habet aspiratam.

Vlcex, cis, Frutex rosiflori, sed asperior, qui retinendi auri gratia sterni solet in fossis canalibus, ad lauandas montium ruinas fieri solitis. Plin. lib. 13. c. 4.

Vlgo, gnis, penult. product. Terra humor naturalis, ex ea nunquam recedens, inquit *Seruius.* { *ⲓⲡⲓ vlgus.* Gall. Moisteur, naturelle humidité. Ita. *Humido natural della terra.* German. *Die natürliche feuchtigteit der erden.* Hispan. *Humidad cruda de la tierra.* Angl. *Natural moistness of the earth.* Virg. 1. *Georg. At quæ pinguis humus, dulcique vlgine lata. Silius lib. 8. Et quos pestifera Pontini vlgine campi, &c. Varro 2. de Re rust. cap. 2. Solum oportet esse eruderatum & procliuum, vt euetri facile possit, ac fieri purum. Non enim solum ea vlgio lanam corrumpit ouium, sed etiam vngulas scabras fieri cogit.*

Vlginosus, a, um, Semper vuidus, vt Vlginosus ager, qui semper est humidus: humidus verò qui aliquando siccatur. { *ⲓⲡⲓ vlginosus.* Gall. Toujours moiste & humide. Ita. *Ogni cosa humida.* German. *Stets voll feucht.* Hispan. *Cosa humida aspi.* Ang. *Waterie and moistie earth.* Plin. lib. 17. cap. 5. Terram amaram, siue macram siquis probare velit, demonstrant eam atque, degenerare que herbæ frigidam autem, retortidè nata: item vlginosam tristia, rubricam oculi, argillamque, operi difficillimas, quæque rastro, ac vomeres ingentibus glebis onerent, quanquam aliter quando non procul operi, hoc & fructui sit aduersum. *Columella lib. 2. cap. 4. Igitur vlginosi campi prosciudi debent post Idus mensis Aprilis.*

Vllus, a, um, Apollinis cognomen apud Milesios: quod is sanitatis autor putaretur. Nam *ἄλλος*, Iones vsurparant pro *ἀλλογεν*, hoc est, rectè valere: vt annotauit *Ioannes Grammaticus.* Vnde & *ἄλλος* dicitur putat cicatrices, quod sint notæ per sanatorum vulnerum. Vide *Macrob. lib. 1. Saturn.*

Vllus, a, um, Aliquis: ab vnus, vt putatur, per diminutionem formatum. { *ⲓⲡⲓ vllus.* Gall. Aucun, quelque, quelqu'un. Ital. *Alcuno.* German. *Kein einer, jemandes.* Hispan. *Alguno.* Ang. *Any one.* Nam quum dicimus non esse vllum, qui legibus pareat, perinde est ac si dicas, ne vnum quidem esse. Nunquam autem hoc nomine vtimur affirmatiuè. Non enim dicimus, Sunt vlli, qui studia amplectantur: sicut sunt aliqui. [Plaut. *Mozell. sc. 3. a. 1. Non vldcor vidisse lænam callidiorè vllam alteram.* Ouid. *Eleg. lib. 4. Nec vllam de nostris opus momordit.* Tibul. lib. 4. *Vlla nec èræas volucris perlabitur auras.* Senec. cap. 11. *de Tranquill. Quicquid in vllum incurrit, in te incurrare potest.*

Sed vel negatiuè: vt, Non est vllus, qui publica commoda priuatis rationibus præferat. Vel interrogatiuè, vt: Estoc vllus, qui legum metu solutus ab iniuriis temperet?

Vel infinitè: vt Nescio an vllus sit, qui non maiorem opibus quàm virtuti honorem deferat. Cic. 6. *Verr. Nullum, inquam, horum reliquit: neque aliud vllum tamen, præter vnum peruetus lignæum bonam Fortunam, vt opinor: eam ille domi suæ habere noluit.* Idem 2. *Offic. Iustitiæ tanta vis est, vt ne illi quidem, qui maleficio & scelere pascuntur, possint sine vlla particula iustitiæ viuere.* Virg. 3. *Eclog. in me mora non erit vlla.* vide *Vallam lib. 3. cap. 63.*

Vllmus, vllmi, Arbor est propter raritatem foliorum maritandis vitibus maximè idonea. { *ⲓⲡⲓ vllmus.* Gall. Olive. Ita. *Olmo.* German. *Wimbaum / wuffholz.* Hispan. *Olmo arbol conosciado.* Ang. *An elmo tree.* Colum. lib. 4. c. 13. Quia si viminibus salicis aut vllmi ligueris, increfcens vitis seipsum præcidit. Virg. 1. *Georg. quo sidere terram Vertere Mecœnas, vllmifque adungere vites Conueniat.* Idem 2. *Eclog. Semi putata tibi frondola vitis in vllmo est.* [Plaut. *Amph. sc. 2. a. 4. Vllmorum A. heruns.* Plaut. *Asin. sc. 2. a. 3. Virtute vllmorum freti. Et scapularum confidentia.* Idem *Plautus sc. 1. a. 2. Quid hoc quod Picus vllmum tundit?*

Vllmeus, a, um, adiectiuum, Quod ex vllmo est. { *ⲓⲡⲓ vllmeus.* Gall. Dorme. Ital. *D'olmo.* German. *Wimbenbaum.* Hispan. *Cosa de olmo.* Angl.







**Vlvbrae**, arum, Ignobilis Italiae vicus iuxta Velitras, nulla alia re quam quod ibi educatus fuerit Augustus, memorabilis, *ut annotavit Porphyrio in illud Hor. lib. 1. Epist.* - quod petis, hic est, Est Vlvbris animus si te non deficit æquus.

**Vlvlo**, as, pen. corr. Flebilis & mestum sonum edo more luporum. *ἄλυστος*. GAL. Heurlet. IT AL. *Vlvlaro*, *vula* re. GERM. *Schuln*. HIS P. *Aullar los lobos o mugeres*. ANG. *To howl like a digge or wolfe*. Virg. 1. Georg. Per noctem resonare lupis vlvlantibus vrbes. *Idem 4. Æn.* Summòq; vlvlarunt vertice Nymphæ. **Vlvlatu**, us, Clarus, & inconditus clamor. *ἰβλῆ* *jelaláb* *ἰβλῆ* *jelaláb*. GAL. Heurlement. IT A. *Vrlamento*. GERM. *Schulung*. HIS P. *Aullido*. ANG. *An howling*. *Caesar 5. bell. Gall.* Tum verò suo more victoriam conclamant, atque vlvlatum tollunt.

**Vlvla**, penultima correpta, Aëis nocturna ex genere noctuarum. *ἰβλῆ*. GAL. *Cheneche*. IT AL. *A loco*. GERM. *Ein ent oder vhu*. HIS P. *Antillo aue conocida*. ANGL. *An owle*. } ita dicta, teste *Servio*, *ἰβλῆ* *ἰβλῆ*, quod est vlvlare, & flere. *Virg. 8. Eclog.* Certent & cygnis vlvla. [*Ovid. Eleg. 2. lib. 4. Trist.* Viridi malè tectus ab vlvla. (Rhenus).]

**Vlvssus**, *ἰβλῆ*, Fuit filius *Laërtae* ( à quo & *Laërtius* cognominatus est ): ex *Itha* & *Dulichij* insularum, à quibus modò *Ithacus*, modò *Dulichius* appellatur. [*Tibullus lib. 4.* *Ithace* genitum magnum decus vrbs *Vlysses*. Ingeniosum fuisse eum fab indicat *Ovid. 13. Metam.* cum ait, *Deprehensus Vlyssis ingenio tamen ille, (Achilles) At non Aiæcis, Vlysses Dolosum, vlvssus in Pseud. sc. 8. a. 4.* Superavit dolum Troianum atque *Vlysses Pseudolus*. *Idem sc. 6. a. 4.* Vilo quid rerum meus *Vlysses* egerit: Iamne habeat signum ex arce *Bullionia* (Hic enim per *Vlysses*, intelligitur *Pseudolus* dolosus ac verus, sicut *Vlysses* feruus.) *Idem Pseud. sc. 4. sc. 5. a. 5.* cum ait, *Et omnia fecit palam Paraitus, meus Vlysses, &c.* (i. quo vtebar in rebus dubiis, non aliter quam *Agamemnon* *Vlysses* suo, viro prudentissimo, & ingeniosissimo, sibi que fidelissimo.) *Item Vlysses Stolatam, Luia* Augustam proaviam feminam callidissimam ac vlvssimam idem appellabat *Caligula* imperator: *Sueton. in August. cap. 23.* Fingitur enim *Vlysses* ab *Homero* poetarum sapientissimo, ut multa prædictis faciendia nec minore experientia, vlvssus confilio, egregius bello, laborum patientissimus. Vxorem habuit *Penelopea* *Icarij* filiam, ex qua *Telemachus* filium suscepit: eamque tanopere adamauit, ut reliquis *Gæcorum* principibus ad bellum Troianum proficiscentibus, ipse insaniam simulaverit, futurum sperans ut tanquam bello inatilis domi relinqueretur. Iunctis itaque duobus diversis generis animalibus, litus profeindebat, & frugum loco falem ferebat. *Palamedem* tamen virum prudentissimum latere non potuit: qui ut *Technam* illius detegeret, arantii illi *Telemachus* filium in sulco obiecit: quod *Vlysses* conspicatus, ne filium læderet, arantium subleuavit. Quo argumento facillè deprehensum est, non veram illam sed simulatam esse insaniam. Pertractus itaque ad Troiam, strenuam vlvssimamque eo in bello Græcis operam navavit. Nam & *Achillem* inter *Lycomedis* regis filias virginali habitu latitantem ad bellum perduxit: & sagittas *Herculis* à *Philoctete* impetratas, ad Troiam pertulit: *Cinerem* quoque *Laomedontis*, qui super *Scæi* porta *Ilij* servabatur, clam sustulit: *Palladium* quoque vna cum *Diomede* ex Troia, cæcis custodibus, rapuit. Missus deinde explorator cum eodem *Diomede*, *Rhæso* *Thraciæ* rege occiso, equos eius abduxit, priusquam *Xanthi* aquam degustassent. Erant autem hec omnia in Troianorum fati: sine quibus Troia expugnari non poterat. Cum *Palamede* frumentationis causa gravissimas inimicitias exercuit, eumque tandem per calumniam circumventum, lapidibus obruendum curavit. Occiso *Achille* in armorum illius iudicio *Aiaci* prælatas est. Capta autem Troia, *Orsilochum* *Idomenei* *Creteæ* regis filium, obstantem ne legitima pars prædæ sibi decideretur, exorta rixa interemit. Denique *Polyxena* ad *Achillis* tumulum iugulata, atque *Astyanacte* *Hectoris* filio è turri præcipitato, quum nauim conscendisset, tanquam in patriam rediturus, gravi exorta tempestate, primùm in *Ciconum* litus appulsus est. Atque inde rursus solvens, simili tempestate eiectus in *Africam*, ad *Lotophagorum* gentem pervenit. Vbi quum socij lotum gustassent, ægrè inde potuerunt reuelli. Inde rursus vela faciens, in *Siciliam* delatus est: vbi *Polyphemum* antram eum duodecim socijs intrauit, ex quibus quum *Cyclops* sex devorasset, eruto illi oculo prævusto stipite, pellibus ærietum inuolutus, cum superstitibus antram evasit. Hinc in *Æoliæ* nauigans, ab *Æolo* ventos in vlvrem coactos obtinuit. Et quum iam *Ithacæ* proximus esset, soluto vlvre à socijs thesaurum credentibus, restante vento denuò in *Æoliæ* expulsus est: sed ab *Æolo* abactus, devenit ad *Læstrygonas*, quos ob immanitatem fugiens, ad *Circem* pervenit: quæ quum exploratores eius in beluas mutasset, ipse sumpto à *Mercurio* pharmaco accessit impavidus, & stricto gladio eam coegit, ut socios suos pristinae formæ restitueret: quod quum fecisset, eius postea consuetudine vsus per totum annum suscepit ex ea *Telegonum* filium: *Hesiodus* verò *Agrium* & *Latinum* ex *Circem* genuisse dicit. *Ægrè* deinde ab ea dimissus, ad *Oceanum* pervenit, vbi peractis sacris, ad inferos descendit, ibique ex *Anticlea* matre, *Elpenore*, & *Tiresia* vate de multis certior factus, revertitur ad *Circem*: & *Elpenorem* socium qui nuper inebriatus de scalis deciderat, honorifica prosequitur sepultura. Posthæc ad insulam *Sirenum* delatus est, quarum cantus ne audiret, se cæcis aures cera obturavit: se autem ad malum alligasse fecit, eaque ratione illarum insidias tutus evasit. Inde *Scyllam* transiens & *Charybdin*, non sine maximo periculo in *Siciliam* venit, ad ea loca vbi *Phæacum* *Solis* filia cum duabus sororibus

greges patris pascebat, iussitque nequis eos violaret: sed ipse dormiente socij fame coacti, suadente etiam *Eurylocho*, plura ex gregibus animalia maceraverunt: quod scelus postea naufragio luertur, adeo ut ne vnus quidem sit servatus, præter vnum *Vlysses*, qui arrepto nauis malo nouem diebus à vento & vadis hinc illinc agitatus, tandem ad *Ogygiam* insulam appulsus à *Calypso* nympha susceptus est: septemque annis eius consuetudine vsus, *Nausitroem* & *Nausinome* filios, ut *Hesiodo* placet, ex ea genuit. Posthæc misertus eius *Iupiter*, *Mercurio* in *Ogygiam* missò, imperat deæ ut *Vlysses* missum faciat. Confecta itaque rate, *Vlysses* rursus mari se committit. Verùm quum iam *Phazacia* in conspectu esset, subito immisissus à *Neptuno* tempestate, nauim fregit: atque de eo omnino fuisset, nisi eius miserta *Leucothoe*, tabulam ei suppeditasset, cui ille innitens incolumis in *Phazacensium* portum adnavit: ibidemque quòd nauis esset, inter frondes sese occultavit. Verùm non multò post à *Nausicaa* filia *Alcinou* repertus, vestes accepit. Deinde *Palladis* opera ad *Aretem* *Alcinou* coniugem deductus, donas naues & socios accepit, qui eum in *Ithacam* reducere, in qua dormientem eum donis deposuere. Excitatus autem à *Pallade*, ipse monitu habitum mendici accepit, & hoc modo ad suos subulcos pervenit: apud quos *Telemachus* quoque vidit. Deum ab *Eumæo* porcario incognitus domum ducitur, vbi post multas iniurias sibi à precis illatas tandem ab *Euriclea* nutrice agnitus, arma ex composito cum filio & duobus subuleis, quibus se indicavit, aduersus procos sumens, eos ad vnum omnes trucidavit, atque sic *Penelopen* recepit. Porro quum ex oraculo didicisset, se à filio interemptum iri, in locis abditis vivere decrevit. *Telegonus* autem filius ex *Circem* susceptus, patrem suum videre cupiens, *Ithacam* profectus est, vbi quum incognitus à domo patris prohiberetur, orta contentione, patrem incognitum spina venenosa trigonis piscis transfixit. Declinat *Vlysses*, *Vlyssis* per tertiam declinationem: ] & *Vlysses*, *Vlysses*, vel *Vlyssi* per secundam inflectionem. *Virg. 3. Æneid.* Ex terram altricem læui execramur *Vlyssi*. [*Sicque etiam Gellius loquitur cap. 1. lib. 5.* *Auditores* illos *Vlyssi* labores suos narrans, &c.]

**Vlyssippo**, onis, Vel (ut alij scribunt) *Olyssipo*, *Lusitanæ* metropolis est, quæ à *Sirabone* *ἰβλῆ* appellatur: vulgo *Lisbona*. \*Hinc *Olyssipponensis*, Adiect. vt, *Olyssipponense* promontorium. *Id. lib. 4. c. 21.*

V ante M.

**Vmbella**, Vide **VMBRA**.  
**VMBER**, Vide **VMBRIA**.  
**Vmbilicus**, licet, penultima producta, Quicquid in aliqua re est medium. *ἰβλῆ* *schor* *ἰβλῆ* *rabbur*. *ἰβλῆ*. GAL. *Le nombril*, le milieu de quelque chose. IT A. *Ombellico*, *bellio*. GERM. *Das mitteld eines seben dings*, der nabel am menschen. HIS P. *Ombiligo*. ANGL. *The nauell, the middle of any thing*. } Vnde *Cicero 6. Verr.* Eum civitatem *Siciliæ* vocat eius insulam *umbilicum*. *Raptam* (inquit) *Libe* am, quam eandem *Proserpinam* vocant, ex *Eubæo* sum nemore arbitrantur: qui locus quòd in media insula est situs, *Siciliæ* *umbilicus* nominatur. Sic etiam *Plinius* *Vmbilicum* Italiae circa lacum *Reatinum* dixit, quòd ibi medium Italiae sit. [*Plaut. Menach. sc. 2. a. 1.* Hic dies ad *umbilicum* dimidiatus est mortuus.] *Item Vmbilicus* dicitur ligamentum intestinorum, quod mediam ferè ventris planitiem obtinet: ad hoc factus, ut per eum fetus, dum est in vtero matris, nutriatur. *Plin. lib. 10. cap. 52.* *Vmbilicus* ouis à cacumine inest, ecu gutta eminentia putamine. ¶ Vnde *Vmbilicæ*, obstetrices *umbilicos* infantium descencantes *ἰβλῆ*. ¶ Ab huius quoque similitudine parvus circulus in terra descriptus, ad cognoscendos ventos, *Vmbilicus* dicitur. *Plin. lib. 18. cap. 33.* Per huius mediam longitudinem duci sarculo sulcum, vel cinere lineam, mediamque circunscribi circulo paruo, qui vocatur *umbilicus*. ¶ *Item* parui, ac rotundi, politique lapilli, eadem ratione *Vmbilici* dicuntur. *Cicero 2. de Orat.* Non audeo dicere de talibus viris, sed tamen ita narrare solent *Scævola*, *conchaseos*, & *umbilicos* ad *Caicram*, & ad *Lucrinum* legere consueuisse. ¶ Sunt præterea *Vmbilici*, ornamenta, & veluti clauiculi quidam, quibus libri ornantur. *Mart. lib. 2.* Quid prodest mihi tam macer libellus, Nullo crassior, ut sit *umbilico*? *umbilici* (inquit *Porphyrio*) ornamenta ossæ erant, aut lignæ, corneæve, *umbilici* nostri formam imitantia, quæ voluminibus iam absolutis addebantur. Hinc nam est vulgatum pro-uerbium, Ad *umbilicum* perducere, pro eo quod est absolucere, ad finem perducere, extremam manum imponere. *Hac Porphyrio in illud Horat. in Epod.* Deus, deus nam me vetat Inceptos olim promissum carmen, Iambos ad *umbilicum* ducere. In quem sensum & *Martialis* finem quarti libri clausit, *inquiens*, *Ohe iam satis est, ohe libelle*. Tam perveniunt vsque ad *umbilicum*: Tu procedere adhuc, & ire queris, &c. ¶ Dicitur præterea *Vmbilicus* in anulo, vel monili, ea pars quam alio nomine *Palam* vocamus, cui scilicet gemma, vel margarita illigatur. *Plinius* de margaritis loquens, Et alios convenit non oportere perforari, quorum sit absoluta bonitas *umbilicus* statum ex auro capita comprehendentibus. ¶ *Vmbilicus* *Veneris*, herba est ia officinalis nomen retinens, folio in acetabuli formam tornato, brevi in medio cauliculo, in quo semen inest, radice oliuz modo rotunda *ἰβλῆ*. Est alterum eiusdem generis, *cymbalion* alij vocant, pinguis foliis, latoribus, ligularum modo densis, circa radicem medium oculi ambitum describentibus, ut in maiore semper uiuo, astringentis gustus, cauliculo tenui, in quo flores & semina hyperici, radice maiuscula. *Vmbilicatum*, significat *Per* *umbilicos*. *ἰβλῆ* *ἰβλῆ*.



potissimum inferior vndas modo accedentes, modo recedentes imitari videatur, Plaut. in Epid. Sed hic quis est, quem huc aduententem conspicio, suam qui vadantem chlamyem quasi-fando facit? \*Vndans bello Nilus. Virg. 3. Georg. Atque hic vadantem bello, magnamque fluentem Nilum, ac nauali surgentes ære columnas. Vbi Seruius, Vadantem bello, quasi non vndas, sed bella portantem, propter Antonij & Cleopatraz grauisimum prælium. \*Vndans curis. Valer. 5. Argon. Pæci pædæ Elomidem varios incerta per æstus Mens rapit vadantem curis, ac multa nouantem. \*Ætna vndans. Virg. 1. Georg. -quoties Cycloperum effuerere in agros Vidimus vadantem ruptis fornicibus Ætnam. Vbi Seruius, Vadantem, Vndæ modo flammam euouentem.

Vndosum mare, id est, fluctuosum, vndis exagitarum. { וַנְדוּסָא נִיבְרָא נִיבְרָא נִיבְרָא } G A L. La mer fluctuose abondante en ondes. I T A. Mare fluctuosum. G E R M A. Das meer so voll wellen ist. H I S P A. Mar lleno de ondas. A N G. Full of waves and sources. } Virg. 4. Æneid. Troia per vndosum peteretur classibus æquor.

Vndulatus, a, um, aliud adiectiuum: vt Vndulata vestis, vestimenti genus, ab vndis quibus depictum erat, nomen habens. { וַנְדוּלָא } G A L L I C. Robe faite à ondes, ondoyante, madrée de camelot. I T A L I C. Veste fatta à onde. G E R. Ein kleid das hupfde wasser hatt. also der schamot. H I S. Vestidya do chamelote. A N G. Made like waves of water, as chamberlet. } cuiusmodi hodie ad nos afferunt ex hircorum & caprarum pilis veritis quam lanis confecta: quæ symballora passim appellantur, dicitur quasi sūmblora: quasi sūmblora: quod coactio potius implexu quam textu sunt confecta: cuius origine ab illo vestium genere accepta, de quo Plinius ita scribit, Lanæ & per se coactæ vestem faciunt. Vndulata autem (vt diximus) appellata sunt ab vndarum imagine per eas discurrente, ea forma qua à scutulis scutulata. Hanc eandem quidam & cymatitem dictam fuisse existimant: sed falsò, mea quidem sententia, quum cymatilis eadem sit quæ cerulea, non à discurrentibus vndarum lineis, sed à fluctuum colore appellata. Varro lib. 1. de Vita pop. Rom. Vndulatam togam pro pura posuit, idque nouè, vt amosauit Non. A quibusdam (inquit Varro) dicitur esse Fortunæ virginis simulacrum, idè quod duabus vndulatis togis est operam, perinde vt olim reges nostri præteritatis & vndulatas togas soliti sunt habere.

Vnde, aduerbium, Ex quo loco, vel à quo loco. { וּנְדֵי } G A L. Dont, d'ou. I T A L. Onde, donde. G E R M. Von, dunnen von wannen wofar. H I S P A. Donde. A N G. Frome what place, or whence. } Cicero pro Cæc. Hoc verbum vnde vtrunque declarat, & ex quo loco, & à quo loco. } Accipitur autem modo interrogatiuè. Cicero in Rullum, Vnde iste anior tam repentiùs? Mòdo relatiuè. Virg. 2. Æneid. Turrim in præcipiti stantem, summique sub æstra Educta testis: vnde omnis Troia videri, Et Danuim solitæ naues, & Achæica castra. Et paulò ante, Euidò ad summi fastigia culminis: vnde Tela manu miserè iactabant irrita Teucri. [Plaut. Mili. sc. 4. a. 2. Vnde ista exit? Vnde nisi ex domo? Nonnunquam etiam infinitè, Cic. ad Attic. Non recordor vnde ceciderim, sed vnde surrexerim. [Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1. Atque id futurum vnde, vnde dicam nescio, nisi quia futurum est. } Aliquando non ad locum refertur, sed ad personam. Cicero Terentia. Hem mea lux vnde omnes opem petere solebant. Idem de Senec. Quasi diuinarem illo extincto tore, vnde discerem, neminem. [Plaut. Men. sc. 2. a. 5. Habecor ludibrio pater. S. Vnde? M. Ab eo, cui me mandasti, meo viro. Idem Curc. sc. 2. a. 5. Quis tibi mancipio dedit, aut vnde emisit? Idem Amph. sc. 3. a. 2. Vnde est (pater) nisi abs te, quæ dono mihi data est. Gellius cap. 19. lib. 2. loquens de negotio non forensi: Vertitur (inquit) in ipso eua res est, non in eo vnde petitur. Idem Gell. c. 12. lib. 14. bis, tervè dixit, Ille, vnde petitur, pro reus: Item, ille de quo petitur. Idem. } Vnde domo? pro, ex qua terrâ, ex qua ciuitate, dixit Virg. 8. Æneid. vers. 13. Qui genus? vnde domo? patercæne huc fertis an arma? Et Seneca cap. 6. de Consol. ad Helu. Iube omnes istos ad nomen citari, & vnde domo quisque sit, quære. Ita & Horat. Epist. 7. lib. 1. } Vnde gentium; idem quod vnde. Plaut. in Asinaria, [sc. 1. a. 1. ] Face id vt paratum iam sit. L. vnde gentium? Idem Pseud. [sc. 2. a. 4. ] Vnde ego hominem hunc esse dicam gentium?

Vndecunque, aduerbium, Ex quocunque loco. { וּנְדֵי } G A L. De quelque costè que ce soit. I T A L. Da cia scunluoco. G E R. Geb wofar. H I S. Donde quiera. A N G. Frome what soeuer place. } L i u. 4. bell. Pun. Bellum vndecunque cum Annibale Consulibus mandatum. Plin. lib. 26. cap. 4. Vulnerum quoque sanguinem, & vndecunque fluentem, silit per se, vel ex aceto.

Vndecunde, Vndecunque. { וּנְדֵי } quemadmodum Vbiubi dicimus pro vbiunque, & Quoquo pro quocunque, & Quaque pro quacunque.

Vndecentum, Nonaginta nouem, centum minus vno. { וּנְדַעַתַּי } G A L L I C. Nonanteneuf, quatre vingts & dixneuf. I T A L. Nonantano ue. G E R. E no minder dann hundert neup und neunzig. H I S P A. Nonantia y nueue. A N G. Fourte score and nyne. } Plin. lib. 7. cap. 6. Paruerunt tamen eis annis vndecentum.

Vndeceni, a, 2, Idemque digressus inde, vbi fuit Mœuidis regia, posuit alium, longitudine vndecenis pedibus, per latera cubitis quatuor.

Vndecies, aduerbium, Vndecim vicibus. { וּנְדַעַתַּי } G A L. Onze fois. I T A. Vndeci volte. G E R M. Euff mah. H I S P A. Onze vezes. A N G. Eleuen times. } Col. lib. 5. c. 2. Hanc summam vndecies multiplicato, sicut pedes quinquaginta tria millia nongenti.

Vndecimus, vndecima, vndecimum, penult. corr. Vltimus ex vndecim. { וּנְדַעַתַּי } G A L. Onze. I T A. Vndecimo. G E R M A N I. Des elfff. H I S P A. Cada de onze. A N G. The eleuenth. } Virg. 8. Eclog. Alter ab vndecimo tum me iam ceperat annus.

Vndeciremis, huius vndeciremis, penult. prod. Nauis vndecim remorum ordines habens. { וּנְדַעַתַּי } G A L. Galee d'onze rames pour banc. I T A L. Galera di vndeci remi. G E R M A. Ein gaten so in enner stellen elfff ruder hatt. H I S P A. Galea de onze ordines. A N G. A galey hauing a elouen oares on euerie seat. } Plin. lib. 16. cap. 40. Maxima ea in Cypro traditur ad vndeciremen Demetrii succisa centum triginta pedum longitudinis, crassitudinis verò ad trium hominum complexum.

Vndeni, a, adiectiuum, Vndecim. { וּנְדַעַתַּי } G A L. Onze. I T A L. Vndeci. G E R M. Euff. H I S P A N. Onze. A N G. Eleuen. } Plin. lib. 11. c. 25. Pariuntur autem vndeni. Ouid. 1. Amor. Eleg. 1. Musa per vndenos emodulanda prædes.

Vndeuiginti, adiectiuum in declinabile, Nouemdecim, viginti minus vno. { וּנְדַעַתַּי } G A L L I C. Dixneuf, vingt moins va. I T A. Dienoue. G E R M A. Eins minder dann zwentzig. H I S P. Diez y nueue. A N G. Nynete. } Cicero de Clar. Orat. Vndeuiginti annos natus erat eo tempore. L i u. 3. bell. Pun. Vbi ea dies venit, ad conducendum tres societates adentur hominum vndeuiginti.

Vndeuicesimus, a, um, Decimus nonus. { וּנְדַעַתַּי } G A L L I C. Dixneuf. G E R M A. Das neunzehentst. H I S P. Diez y nueue en orden. A N G. The nyntenth. } Cicero de Sen. Anno enim vndeuicesimo post eius mortem, hi Consules T. Flauinius, & Attilius facti sunt.

Vndeuicesimanus, i, Vndeuicesimæ legionis miles. Hircius de bello Alexandrino, Cognita re noctu cum quinque cohortibus vndeuicesimanorum egreditur.

Vndetrigesimus, a, um, id est, viciesimus nonus. { וּנְדַעַתַּי } G A L L I C. Vingtreuiesime. I T A L. Ventesimo nono. G E R. Dvctiges dus dreissig isthineu und zwentzig. H I S P. Veinte y nueue en orden. A N G. The nynt and wenseth. } L i u. 5. bell. Pun. 2. Anno octogesimo postquam in Hispaniam venerat Cn. Scipio, vndetrigesimo die post fratris mortem interfectus est.

Vndequadragesima, Triginta nouem. { וּנְדַעַתַּי } G A L L I C. Trenteneuf. I T A L. Trentanoue. G E R M. Eines minder dann vierzig. H I S P. Treinta y nueue. A N G. Threitie and nyne. } L i u. 5. belli Pun. Ad mille cccc. Carthaginensium caui, vndequadragesima viui capti.

Vndequadragesies, aduerbium, Nouies & tricies. { וּנְדַעַתַּי } G A L L I C. Trenteneuf fois. I T A. Trentanoue volte. G E R M. Eines minder dann vierzig mal. H I S P. Treinta y nueue vezes. A N G. Threitie and nyne tymes. } Plin. lib. 7. c. 25. Solus M. Marcellum transgressus, qui vndequadragesies dimicauerat.

Vndequingenta, Quadragesima nouem, quinquaginta minus vno. { וּנְדַעַתַּי } G A L L I C. Quaranteneuf. I T A L. Quarantano ue. G E R M. Eines minder dann funffzig. H I S P A N. Quarantia y nueue. A N G. Fourtie and nyne. } L i u. 7. bell. Maced. In eo triumpho vndequingenta aureæ corona transfusi sunt.

Vndequingentesimus, a, um, Quadragesimus nonus. { וּנְדַעַתַּי } G A L L I C. Quaranteneuf. I T A. Quaranteseimonono. G E R M. On etnen der funffzig. H I S P A N. Vno di quaranta y nueue. A N G. The fourtie nynt in order. } Cicero pro Lege Manil. Ipse autem vt Brundisio profectus est, vndequingentesimo die totam ad imperium populi Romani Ciliciam adiunxit.

Vndesexaginta, Quinquaginta nouem. { וּנְדַעַתַּי } G A L L I C. Cinquanteneuf. I T A. Cinquantano ue. G E R M. Eines minder dann sechzig. H I S. Cincuenta y nueue. A N G. Nyne and siffia. } L i u. 3. bell. Punici. Ceperunt amplius tria millia hominum, paulò minus mille equorum, vndesexaginta militaria signa.

Vndeoctoginta, Septuaginta nouem, octoginta minus vno. { וּנְדַעַתַּי } G A L L I C. Septanteneuf. I T A. Settantano ue. G E R M. Eines minder dann achtzig. H I S. Setenta y nueue. A N G. Seuentie nyne. } Horat. 2. Serm. sat. 3. age si stramentis incubet, Vndeoctoginta annos natus, cui stragula vestis, Blattarum ac tinearum epula putrefcat in arca, &c.

Vndeuus, & vndelibet, Ex vno quouis loco. { וּנְדַעַתַּי } G A L. D'ou tu veux, & de quelque costè que tu veux. I T A. Di qualcunque luoco. G E R M. Wofar du wilt. H I S. Donde quiera. A N G. Out of what soeuer place. } Autor ad Herennium lib. 4. Ad illud quidem faciliè fuit vnde liber inuenire.

[Vndique reperitur apud probos auctores, L i u. Suet. Tranquillum, & alios.]

Vndique, aduerbium, Ex omni parte, { וּנְדַעַתַּי } G A L L I C. De toutes parts, de tous costez. I T A. Da ogni parte, da ogni banda. G E R. Allenthalben an allen orten. H I S P. De cada parte. A N G. Frome all places, on euerie side. } Cicero pro Pompeio, Sicilia multis vndique cineta periculis. Idem 2. de Fin. Habes vndique exleram & perfectam Torquate, formam honestatis. Virg. 8. Æneid. -Ductores primi Messapus & Vvens, Contemptor que dæum Mæzencius, vndique cogunt Auxilia, & latos vastant cultoribus agros. } Vndique, ex omni genere. Cicero 5. Tusc. Sic vira non solum si vndique referta bonis est, sed si multo maiore & grauiore ex parte bona propendit, beata rectè dici potest. Idem pro Sextio, Tom. ij. Iii ij



GAL. Vn mesme vouloit. ITA. Vna medesima voluntas. GER. Einmütigkeit. HISP. Concordia o uniformidad. ANG. Concorde. } Plaut. in Trucul. Non amantis mulieris, sed socii vnanimitati fidentis fuit. Liu. 10. bel. Maced. Mihi, Antiocho, & cuilibet regum huius ætatis nulla re magis quam f. aterna vnanimitate regnum æquale videtur.

Vnanimiter, aduerb. ομοθυμῶς. Vopiscus in Tacito, Et mihi hoc solum obesse incipiat, quod me vnanimiter delegistis.

Vnciā, æ, Assis pars duodecima, quasi vna ex duodecim dicta. } Vicia. GALL. Once. ITAL. Onza. GER. Der zwölffte theil eines dings. HISP. Onza, duodecima parte de lo intero. ANGL. An ounce. } Plaut. in Menach. Atque huic vt addas auri pondovnciam. Vnciæ partes sunt Semuncia, continens drachmas quatuor: Duella, pendens duas sextulas, hoc est, tertiam partem vnciæ. Sicilius, quod & Didrachmum dicitur, pondus est duarum drachmarum, hoc est, quarta pars vnciæ. Sextula, sexta pars vnciæ. Deinde sequitur Drachma, quæ octies sumpta explet vnciam. Quod si ad minima ponduscula libeat descendere, vnciamque in minimas particulas dissecare, continent singulæ vnciæ scrupula xxiii. obolos xl viii, semiobolos xcvi, siliquas, siue ceratia cxxiii. Quoties autem de mensuris sermo est. Vnciæ mensuralis accipitur pro duodecima parte Romani sextarij: medici frequentius Cyathum vocant. } Hinc deducuntur composita Quincunx, pondus, vel mensura quinquæ vnciarum: & Septonx, septem vnciarum. } Vnciæ in mensuris Geometricis dicitur duodecima pars pedis: alio nomine pollex. Frontinus de Aqueductibus, Est autem Digitus, vt conuenit decimalexta pars pedis. Vnciæ duodecima.

Vnciola, æ, pen. cor. diminut. ab Vnciā. } Vnciolam Procaleius habet, sed Gillo de uencem, partes quisque suas ad mensuram inguinis heres Accipiat.

Vncialis, vnciale. Quod est vnus vnciæ. } Vncialis as qui vnciam tantum valebat. Plin. lib. 33. cap. 3. Qu. Fabio dictatore asses vnciales facti. } Vncialis herba, quæ est pollicaris altitudinis. Duodecim enim pollices conficiunt pedem. Idem lib. 13. ca. 16. de Medica herba loquens. Ideo prolixius altitudinem vnciali herbis omnibus liberanda est. } Vnciales literæ, pollicis crassitudine exarata, inquit Budæus.

Vnciarius, a, um, adiectiuum, ab Vnciā deriuatur. } D'once. ITAL. Di onza. GER. Das zu dem zwölfften theil eines ganges gehöret. HISP. Cosa de onza. ANGL. Of an ounce. } Vnciarum, apud Festum: & Fœnus vnciarium, quod erat leuissimum quandam vsuræ genus, quum scilicet ex sorte centum aureorum, quotannis redit aureus vnus. Dicitur Vnciarium fœnus, quod duodecima tantum pars sit vsuræ centum, siue quod singulis mensibus vnciam, hoc est, duodecimam partem aurei vnus pareret. Nam sicut ex vsura centesima quotannis ex centum aureorum sorte aurei duodecim redibant, hoc est, in singulos menses aureus vnus & ex semisibus vsuris in singulos annos aurei sex, & extrientibus aureis quatuor: ita etiam seruata proportione conuenit, vt vnciaria vsura ex centum aureorum sorte quotannis aureum vnum pariat, vel (quod in idem recidit) vnciam, hoc est, duodecimam partem aurei in singulos menses. Liu. 7. ab Urb. Nam etsi vnciario fœnore facta leuata vsura erat, sorte ipsa obruebantur in pes. Rursus semunciarium fœnus, dimidio leuius est vnciario, quod ex centum assibus quotannis semissem pariebat, vel in menses singulos semunciam. } Huius fœnoris ibidem meminit Livius, Semunciarium (inquit) tantum ex vnciario factum fœnus, & in pœnionis æquas triennij. } Vnciaria stipis, Romæ erat moneta omnium minima, duodecimam tantum assis partem valens. Plin. lib. 34. cap. 51. Item P. Minutio præfecto annonæ extra portam Trigeminam vnciaria stipe collata. } Vnciariæ vites dicebantur, quæ ita dispositæ essent, vt inter quamlibet vicem vnciæ vnus iugeri relicta, intervalla omnia paria fierent. Colum. lib. 3. cap. 2. Nec solum quæ iucunditate saporis, verum etiam quæ specie commendari possint, censeri debent, vt stephanizæ, vt tripedanzæ, vt vnciariæ, vt cydonizæ.

Vnciatum, aduerbium, Per singulas vncias. } Once à once, par onces. ITAL. A onza à onza. GERMAN. Etwa lechtig/etn wenig nach dem andeten. HISP. De onza en onza. ANGL. By euerie ounce. } Terent. in Phormion. quod ille vnciatum vix de demenso. Suum de fraudans genium, comparat miser, &c. Plin. lib. 28. c. 9. Datur & phthibicis vnciatum cum vini veteris hemina decocta, donec tres vnciæ de toto residant.

Vncinus, ni, pen. cor. } Græca dictio est, Latine vnCUS, vel curuus.

Vncinatus, a, um, adiectiuum, Vncinis hamatus. } Qui a croc ou crochet. ITA. Che ha rampini, vncino. GER. Die haken/hasel/hasel hat. HISP. Cosa con muchos garfos. ANGL. Hooked, or crooked. } Cic. 4. Acad. Nec ille qui asperis & læuibus, & hamatis, vncinatisque corpusculis concreta hæc esse dicat interiecto inani.

Vnctus, Vide VNGO.

Vnctus, ci, Instrumentum ineuruum, & in sese reflexum, quo ad multa vtimur. } Vn croc ou crochet, vn haueit. ITAL. Rampino, vncino. GER. Ein hage. HISP. El garfo, escarpia, ou cocle. ANGL. An hook or crooked. } Iuuen. Satyr. 10. Impacto Seianus ducitur vnco. Dicitur Vncus, } quod est extaberare: vel intumescere, quod hoc instrumentum ab ea parte qua incuruatur intumescere ac

extaberare videatur. Cic. 2. Philipp. Vncus impactus est fugitiuo illi qui in C. Marij nomen inuaserat. Liu. 10. bell. Pun. Postremo afferes ferreo vnco præfixi (harpagine vocant milites) ex Punicis nauibus iniici in Romanas copi. Colum. libro 3. cap. 18. Et velut vnCUS infusus solo, antequam extrahatur, præsumptur. } Sueton. in Tiber. cap. 54. Vncos & laqueos Carnufex ostentabat.

Vncus, a, um, Incuruus, aduncus. } Caphisph. } Gal. Crochu. ITA. piegato, torto. GER. Die gebogte/erumb. HISP. Coruo. ANG. Crooked. } Colum. lib. 7. c. 11. Atque vnCUS digitis alterum quoque testiculum educito. Virg. 2. Georg. Adhis d' Tegeæ fauens, olæque Minerva Inuentrix, vnCUSque puer monstrator aratri. Ouid. 15. Metam. de parte sepulta Scorpius exhibit, caudaque minabitur vnca. Idem de Pontio, Eleg. 7. Qui semel est læsus fallaci piscis ab hamo, Omnibus vnca cibus æra subesse putat. } Huius composita sunt Aduncus, & Reduncus, quorum significata vide suis locis.

Vnda, æ, Fluctus siue globus aquæ in vnum collectus: quales in mari ventis exagitato maxime solent excitari. } Ghal. vnda. GAL. Onde, vague, flot. ITAL. & HISP. Onda. GER. Ein wasserwelle. ANG. A wave of water. } Dicitur vnda (vt quidam volunt) quod sit vna, & in se coacta. Virg. 1. Aeneid. Franguntur remi, cum prora auertit, & vndis Dat latus, &c. Ouid. 8. Metamor. succede meis, ait, inclyte tectis Cæropide, nec te committe rapacibus vndis. IT. Tibull. lib. 4. Pro te vel rapidas aësim maris ire per vndas. Ibidem: Et nulla incepto perlabitur vnda liquore, &c. } Aliquando ponitur pro aqua, vt pars pro toto. Ouid. 1. Metam. & terris abcidit vndas. } Aliquando pro hominum multitudine. Virg. 2. Geor. Si non ingentem soribus domus alta superbus Manè salerantum totis vomit ædibus Vndam. } Vnda comitorum, id est, Varia sententiarum multitudo, quibus veluti vndis mare, ita etiam comitia feruere videntur. Cic. pro Plancio, Sin hoc per sepe accidit, vt & factos aliquos, & non factos esse miremur: si campus, atque illæ vnda comitorum, vt mare profundum & immensum sic effruescunt quodam quasi æstu, vt ad alios accedant, ab alijs autem recedant: in tanto nos impetu studiorum & motu temeritatis modum aliquem & consilium & rationem requiramus?

Vndula, diminutiuum. } Piccola onda. GER. Ein kleine wasserwelle. HISP. Pequenna onda. ANGL. A little wave. } Vnda comitorum, per translationem pro varia sententiarum multitudine, quibus veluti vndis mare, ita etiam comitia feruere videntur. Cic. pro Planc. Si campus atque illæ vnda comitorum, vt mare profundum & immensum, sic effruescunt, &c.

Vndabundus, a, um, Vndosus, procellosus. } Qui fait des ondes & vagues. ITA. Pieno de onde. GER. Wolmassen/Wellen das weisse gbt. HISP. Llano de ondas. ANGL. That hath many waves. } Vndabundum mare, apud Gell lib. 2. c. 30.

Vndatum, Ad vndarum similitudinem. } A foggia di onde. GER. Wie die wellen. HISP. Onda a onda, a manera de ondas. ANGL. Lik the waves, by euerie wave. } Plin. lib. 13. c. 15. Sunt & vndatum crispæ mentæ, &c.

Vndisōnis, a, um, pen. cor. Quod vndarum more strepit vel quod vndis strepit. } Que les ondes, vagues, & flots font sonner & crier. ITAL. Flutinoso. GER. Das von wellen brauset. HISP. Cosa de las ondas del rio o de la mar. ANG. That soundeth lik waves. } Vnde mare vndisonum dicitur, quod fluctuando sonitum reddat. Vndisoni dij. Propert. lib. 3. Eleg. 11. Ergo ego nunc rudis Adriaci vchar æquoris hospes, Cogat & vndisonos nunc prece adire deos. Stat. in Achil. At Theus vndisonos per noctem in rupibus astans.

Vndiuomus, a, um, pen. cor. Quod vndas, id est, aquas vomit. } Vndiuoma charybdis.

Vndo, as, Fluctuo, vndis agitator. } Ondoyer, flotter. ITA. Flutnuare, vndeggiare. GER. Wellen gâben obet treiben. HISP. Ondear o hazer ondas. ANGL. To rise in fources and waves. } Cicer. 2. de Natura deorum, Subter radices penitus vndanti in freto. } Vndare quoque per quandam similitudinem dicimus aquam feruentem, quod quibusdam quasi vndis agitari videatur. Virg. 6. Aeneid. Pars calidos latices, & aëna vndantia flammis Expediunt. Idem 7. magno veluti quum flamma sonore Virgea suggerit cossis vndantis aëni, Exultantque æstu latices, furit intus aquæ vis. } Accipitur aliquando vndare, pro suo composito abundare, } Claud. de Rap. Proserp. libr. 3. Vndaret neufylus fauis, neu vina tumerent. Valerius Flacc. 1. Argon. Iam pridem regio vndat equis florere vitis. Sic etiam Virg. 2. Georg. Et iuuat vndantem buxo spectare Cytorum. Quamquam ibi non tam propter copiam buxi, qua omnino mons ille abundat, verbo hoc vtitur, quam vt leuibus auris impulsu arbutu motum, vndabundi matris æmulum, exprimeret. } Legitur & vndare ætiue pro inundare, siue vndare facere. Statius 1. Achil. Quum tuus Æacides tepido modo sanguine Teucros Vndabit campos.

[Vndabundus, a, um: } Gell. c. 30. l. 2. Vndabundum mare etiam atque etiam est.]

Vndans, ris, nomen ex participio. } Ondoyant. ITAL. Ondeggiante. GER. Wellen treibend/ schwanwend. HISP. Que ondea y haze ondas. ANGL. Rising in waves. } Gellius cap. 28. lib. 2. An aquarum subter in terrarum canis vndantium fluctibus, pulsibusque (terræ motus fiant sup.) Vndantem chlamydem facere, est in cedendo chlamydem laxam, rugosamque sic in dextram modo, modo in læuam stare, vt eius pars potiss.



bdellio quoque maculas quasdam candidas, humani vngu's similitudine *Plin. vngues appellat, lib. 12. cap. 9.* B. Striano, *inquis*, nidor succus, multique caudidi vngues. Vngues ferrei, *apud Colum. lib. 12. cap. 18.* sunt instrumenta quædam ferrea, quibus vindemiatores vnguium vice utebantur ad coil-gendas uvas, ne ipsas manibus distringerent. Fieri enim non poterat, ut dum vnguis manus uvas colligeret, bona pars acinorum digitorum contactu, in terram non delaberetur. *Col lib. 12. c. 18.* Et vngues ferrei quàm plurimi parandi, & exacuendi sunt, ne vindemiator distringat uvas, & non minima siuctus portio, dispersis acinis, in terram dilabatur. ¶ Vnguem transversum, siue vnguem latum non discedere: proverbiale hyperbole est pro eo quod est, quàm minimo spatio discedere. *Cic. 2. Academ.* Ab hac regula mihi non licet transversum, ut aiunt, vnguem discedere. *Idem Attic. lib. 13.* Curandum est, atque hoc in omni vita, sua quæque à conscientia transversum vnguem non oportere discedere. ¶ Vnguem medium ostendere, proverbium est, ad contemptum: sumptuum inde quod medius digitus pro impudico habebatur. *Iuvenalis Satyra 10.* quum fortunæ ipse minaci Mandaret laqueum, mediūque ostenderet vnguem. ¶ Vngues arrodere, proverbiali metaphora dicuntur, qui cogitandi sunt, & rem aliquam secum agitant. *Horat. 1. Sermon. Sat. 10.* Si foret hoc nostrum fato delapsus in ævum, Detereret sibi multa, recideret omne, quod vltra Perfectum traheretur, & in versu faciendo Sæpe caput scaberet, viuos & roderet vngues. ¶ Vnguis, nervosa quæ iam adnatæ membranæ excreta, à maiori oculi angulo ut plurimum nascens, ad oculi coronam ita procedens, ut quandoque pupillam operiat. *Celsus lib. 7.* Vnguis verò quod *ἰνδύει* Græci vocant, est membrana nervosa orbes ab angulo, quæ nonnunquam à pupillam quoque peruenit, eique offit. Sæpius à narium, interdum etiam à temporum parte nascitur.

Vnguiculus, vnguiculi, pen. corr. diminutivum, Paruus vnguis. *ἰνδύει* GAL. Petite ongle, ongles. *ITAL. Onghia piccola.* GERM. *Di acin.* HISP. *Pequena uña.* ANG. *A little nayll.* ¶ *Plant. in Epid.* Contempl. Epidice, & siue ab vnguiculo ad capillam summam. *Cicer. 5. de Fin.* V. letudinem, viues, staturam, formam, integritatem vnguiculorum omnium. ¶ A teneris vnguiculis, *ἰνδύει* pro, proverbialiter dici solet pro eo quod est ab infantia ab inuente ætate, à puero, ab incunabulis. *Cic. Lentul.* Sed præst. teum qui adh. à teneris, ut Græci dicunt, vnguiculis es cognitus. ¶ In eadem etiam significatione dicimus, De tenero vngui. *Horat. in Odis.* Motus doceat gaudet Iomcos Matura virgo, & fingitur arbutus iam tunc, & incestos amores A tenero mediatum vngui.

Vngula, læ, Calcæis cornæus, pedes municiens eorum animalium quæ digitos non habent, siue etiam ea pars pedis, quæ cornu regitur. *ἰνδύει* GAL. La corne du pied d'une beste. *ITAL. Onghia del animale.* GERM. *Huff.* HISP. *Vna de los animales patibendidos.* ANG. *To hoof of a beast.* ¶ *Virgil. 2. Georgie.* Et solido grauter sonat vngula cornu. *Iam 8. Æneid.* Quadrupedante putrem sonitu quat vngula campum. *Cic. 2. de Natura deorum.* Ergo illud in silice vestigium Castoris equi credis esse? *Columella libro 6. cap. 11.* Sed si languis adhuc supra vngulas in eruribus est, fricatione assidua leuatur. At si iam in vngulis est, inter duos vngues cultello leuiter aperies. *Et paulo post.* Si languis in inferiore parte vngulæ est, extrema pars ipsius vnguis ad viuum refecatur. Quibus in locis manifestè *Columella Vngues*, pro ipsis calcæis cornæis accepit. Vngulam verò pro ea parte pedis, quæ cornu regitur. *[Sic & Ouis. Eleg. 10. lib. 3. Trist.]* Vndas frigore coneretas vngula pulsat equi. *Pl. Men. sc. 2. a. 5.* Equi facitote sonitus vngularum appareant. ¶ Contra pro ipsis calcæis apertè accepit *Plin. lib. 11. c. 46. quum ait,* Vngulæ veterino tantum generi reuascuntur. *Idem libro eodem cap. 45.* ea ratione vngulas distinguit ab vnguibus, ut vngues iis tantum esse asserat, quibus pedes sunt, & in pedibus digitis: cæteris autem neque pedes trahant, neque vngues, sed tantum vngulas. Omnia *(inquit)* digitos habent, quæ pedes, excepto elephanto. Huic enim informes numero quidem quinque, sed diuisi, ac leuiter discreti, vnguitque non vnguibus similes. Hanc differentiam eleganter exprimit *Quintilianus in transformatione Ius,* è bouis effigie in primâ formam redeuntis: Vngulæque *(inquit)* in quinos desolata absumitur vngulis. [Hæc autem differentia non semper obseruatur. V. detur enim *Plautus* vngulas tribuere quibus pedes digitisque habentibus, cum ita scribit in *Pseud. sc. 2. a. 3.* Coquus aquilinis aut miluinis vngulis. *Ibidem:* Constrictis vngulis cœnam coquabit, &c. *Idem Aul. sc. 4. a. 3.* Occæpit *(Gallus)* scalputre vnguibus.]

¶ Omnibus vngulis, proverbij speciem habet, pro eo quod est, omnibus viribus manuumque pedumque, & conatu totius corporis niti, ut etiam vngues, qui sunt in extremitate collocati intenduntur, quod *Plinius* existimat esse summam nervorum clausulas. *Cicer. lib. 2. Tusculanar.* Toto corpore atque omnibus vngulis *(ut dicitur)* contenti omni vocis asserunt. ¶ Inicere vngulas, est rapere, vel ferari. *Plaut. in Pseud. sc. 2. a. 2.* Nunc scio febrim tibi esse, quia non licet hinc inicere vngulas.

Vngulatus, Qui magnos vngues habet, ac scabros quasi vngulis similes: hores quàm vnguis: ut *ex Catonis sententia referi Festus. dicitur.*

Vngulum, Antiquis annulum significat, cuius de etymo nihil est quod habet, quoniam *Festus* ait sit peregrinum esse vocabulum, & ab Oscis sumptum. *ἰνδύει* GAL. Anneau. *ITAL. Anello.* GERM. Ein fingerling. HISP. *Anillo.* ANG. *A ring.* ¶ *Plin. lib. 33. c. 1.* Miror Tarquinij eius statum sine annulo esse, quanquam & de nomine ipso ambigi video: Græci à digitis appellare: apud nos præci Vngulum vocabant: postea

Græci, & nosti in Symbolum. Vncaulis, Vnicolor, Vnicornis, Vnicus, Vnigenitus, Vnigugæ, Vnimanus, Vide VNVS.

Vnio, VNVS, VNVS, Concordia, consensus. *ἰνδύει* GAL. Vnio, vnité. *ITAL. Vnione, concordia.* GERM. Einigkeit. HISP. *Vnion o vnidad.* ANG. *Vnion concord and agreement.* ¶ *Augustinus,* Nam hoc fieri posse in tanta vnionum vnione quis dubitet? Aliquando significat margaritam: *ἰνδύει* peninim. GAL. Vne perle. *ITAL. perla.* GERM. Ein pãrtin: HISP. *La perla o alio far grueso.* ANG. *A perle.* ¶ *Plinius lib. 9. cap. 35.* Dos omnis vnionum est in candore, magnitudine, orbe, lauore, & pondere, haud promptis rebus, in tantum ut nulli duo reperiantur indiscreti: vnde nomen vnionum Romanæ scilicet imposuere delicæ: nam apud Græcos non est, nec apud Barbaros inuentores eius aliud quàm Margaritæ. ¶ Est & Vnio, capæ genus capitatum. *Columella lib. 12. cap. 10.* Pompeianam, vel Ascaloniam capam, veleriam Mæsiæ simplicem, quam vocant vnionem restricti, eligit. Hoc autem nomen ut *inquit Ruellius,* apud Gallos: velut triuiale hæc nomen vsurpatum est pro eo capæ genere, quod pluribus bulbis non conueniatur.

Vnioculus, Vnilitirps, Vnitas, Vniter, Vniuersus, Vniudicus Vniufmodi, Vide VNVS.

VNNI, Vide HVNNI. Vnquam, aduerbium, vilo tempore, omni memoria. *ἰνδύει* *Lebulam.* GAL. Quelque fois, quelque temps, onques. *ITAL. Alcuna volta.* GERM. *3. vob te.* HISP. *Alguna vez.* ANG. *At any time.* ¶ *Cicero in Oratoribus,* Illocrates præstit omnibus qui vnquam orationes attigerunt.

Vnus, vna, vnus, Numeri principium est. *ἰνδύει* GAL. Vn, vn seul. *ITAL. Vno.* GERM. Eins. HISP. *Vno, principio de contar.* ANG. *L. One.* ¶ *Cicero pro Quintio,* Aïphenus seruum vnum abducit. *[Plaut. Curo. sc. 5. a. 1.]* Mulieres duas venores esse, quàm vnâ. *Plaut. Capt. sc. 2. a. 2.* Mihi præterea vnorum nummum neduis *(id est, de des.)* *Idem in Pseud. sc. 2. a. 5.* Ebibere quatuor fructus in illis in vna hora. P. Hybrida, addito. *Idem Aulul. prolog.* Hinc filia vna est. *(pro vnica.)* *Idem Mostell. sc. 3. a. 1.* Vni modò gressi morem. *Idem Amphitr. sc. 4. a. 4.* Vnum superest quærendum. *Idem Capt. sc. 1. a. 2.* Vnum exorare sinite vos. *Ibidem:* Oblecto te hoc vnâ. *Idem, Vnum* hoc te quæso. *Ibidem.* ¶ Aliquando accipitur pro solo *ἰνδύει*. *Plautus,* vnus tum domi eram, & fores erant clauæ. *[Gellius cap. 4. lib. 8.]* Vnus & vnicus Sallustij enarrator. *Idem cap. 3. lib. 13.* Vnum solitariū. *Plaut. Most. sc. 3. a. 1.* Matronæ est, non meretricium vnâ inferuire amantem. *Mox,* Si illum inferuibus solum, &c. In qua significatione quandoque genitiuo iungitur, & ferè genitiuo Omnium. *Plin. lib. 9. cap. 17.* Accipenser vnus omnium squamis ad os versis, contra aquam natando meat. ¶ Nonnunquam etiam genitiuo nominis substantiuu, sed ferè subintelligitur genitiuo Omnium. *Plinius libro 11. cap. 37.* Caluurnium vnitantum animalium homini. ¶ Aliquando in oratione vnus subicitur. *Quintilianus lib. 9. cap. 1.* Nec de sunt, qui tropis figuræ nomen imponant, quorum est C. A. Torius Proculus. Hoc est, quorum vnus est, &c. ¶ Dicitur & Vnus de, & Vnus è vel ex. *Martialis libro 9.* inuidit de tribus vna soror. *Cicero ad Atticum libro tertio,* Miheriani vnâ de malis in metu est, fratris miseri negotium. *[Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.]* Ex multis exquire vnâ certum amicum. *Suetonius in Augusti. cap. 56.* Vnus è populo, *(id est, priuatus.)* *Idem Membr. 4. a. 2.* Ex omnibus vnâ magnificare. ¶ *Quintilianus lib. 8. cap. 4.* Non aliquid iuuenis, aut vnus è vigo, &c. *Plautus in Trucul.* Te vnâ ex omnibus amat. ¶ In plurali, Vnâ: *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 1.* Vnâ quinque remorantur minæ, *(id est, restant numerandæ.)* Vnâ moribus, pro vno more. *Cicero pro Flacco,* Ad sunt Lacedæmonij, &c. qui soli toto orbe terrarum septingentos iam annos amplius, vnâ moribus, & nunquam mutatis legibus viuunt. ¶ Ponitur aliquando pro pronominè idem. *Plaut. in Capt. [Prolog.]* Hic postquam hunc emit, dedit eum huic gnato suo peculiarem, quia quasi vna ætas erat, id est, eadem ætas, siue eiusdem ætatis erant. Vno exemplo omnes viuunt, id est, eodem. *Plaut. in Mil. [Idem Pseud. sc. 2. a. 1.]* Vna opera cuncta rep. æhendam *(id est, eadem.)* *Idem Capt. sc. 1. a. 3.* Ego pergo ad alios, deinde ad alios, vna re *(id est, idem faciunt.)* *Idem Plaut. Mil. sc. 6. a. 2.* Ex vno puteo aqua aquæ non similior. *(id est, eodem.)* *Idem Curo. sc. 2. a. 5.* Qui mecum vnâ vestus est vna nauis, *(id est, eadem.)* *Idem Capt. sc. 4. a. 3.* Vna opera mihi Orestes fuit sodalis, qua iste. ¶ Sic etiam accipiendum est illud *Quid. 1. Metam.* Vnus erat toto naturæ vultus in orbe, id est, idem vultus, & sibi per omnia similis.

¶ Aliquando pro primo. *Virg. 2. Æneid.* cadit & Ripheus iustissimus vnus Qui fuit in Teucris. ¶ Pro proprio, primo, siue peculiari. *Plaut. Mil. sc. 1. a. 2.* Vnum conclaue miles concubine dedit. ¶ Ad vnâ interficiuntur. *Caesar 2. de bel. ciu. (id est,)* ne vnus quidem ex illa clade euasit, superstit. ¶ Nemo vnus, vide Nemo, supra. ¶ Vnus & alter, pro duobus. *ἰνδύει* *schénaym. 5. 5. d. 5.* ¶ *Cic. 4. Ver.* Dicit vnus & alter breuiter nihil interrogatus. *Terent. in Andr.* Sed postquam amator accessit vnus, & item alter, pretiū pollicens. ¶ Sic alter & tertius, pro tribus. *Tacitus, Sed & alter & tertius dies cunctatione absumitur.* [¶ Vno pro vni: *Gell. c. 7. lib. 3.* Vnoque illo negotio sese alligabunt, *(id est, illi pugne se totos dabunt milites.)*

Vnquilibet, & Vnquiuus, Quilibet. *ἰνδύει* GAL. Vn chacun. *ITAL. Chiascuno, ogniano.* GERM. Ein jeder, oder jettlicher. HISP. *Cada vno.* ANG. *Every one, all.*

Vnquispiam, Aliquis vnus. *ἰνδύει* GAL. Au. Tom. ij. Iij



Non sum tam ignarus. Iudices, causarum, non tam insolens in dicendo, ut omni ex genere orationem aucuper, & omnes vndique stultos capiam ac delibem. \*Vndique versum, pro Vndique. *Solinus c. 53.* Cremutius auctor est, vnde eadem anno quinto in A. Hispania cateruatum coire, & vndique versum quoulsquam genus sint, ad regiam Memnonis convenire. De quibus Memnoni s. [*Geil. cap. 16. lib. 7.* Has vndique vortum indagines expediarum, maiore detestatione dignas censēbimus. *Idem ca. 24. l. 13.* Circum vndique dixit.]

Vnēdo, pen. cor. vnēdonis, pen. prod. Fructus est arbuti terrestribus fragis non dissimilis: iade nomen habens, quod plures edi non possint. { *πυρροσ, μαμνικυλοσ* GAL. Arbouffe. ITA. *Albatro, cerefa del mar.* GER. Die frucht dē vnaame arbuti / ist dem quittenbaum at. p. vngtēsch. HISP. *Madronno.* ANG. *A wilding or crabbe fruit.* } *Plin. lib. 15. ca. 24.* Aliud corpus est, terrestribus fragis, aliud congeneri eorum vnēdoni, quod solum pomum simile fructus terrestri gignitur. Arbor ipsa fruticosa fructus anno maturefcit, pariterque floret subnascens, & prior coquitur. Pomum inhonorum, ut cui nomen sit ex argumento vnum tantum edendi. De vobis tamen hoc nominibus appellant Græci, comarum & memecyon. Ex quo apparet totidem genera esse & apud nos. Alio nomine Arbutus vocatur. *Hæc Plinius.*

Vngo, s. xi. etum, & Vngo, guis, secundum *Priscianum*, Oleo, aliōve pingui obliuo: ab vniedo (ut voluit) dictum, quod vnguētis densentur corpora, atque vniantur. { *πρω μασηχάχ αλειου, χριμ* GAL. Oindre. ITAL. *Ongere.* GER. *Satben. sāmren.* HISP. *Vntar.* ANGL. *To anoynte or besmeere.* } *Cato cap. 72.* Pice liquida cornu infima vngito. *Cicer. 6. Verr.* Vnxisse vnguētis: compl. scē, &c. [*Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.* Etiamne vnguētis vngendam censet? *Quid. 4. Fast.* A. sui dōque artus vnxit. *Suetonius in August. c. 76.* Priusquam vngi inciperem, &c. \*Vngi ex. *Celsus lib. 5. c. 28.* Sed prius vngi ex ceruilla pustulæ debent, tum hoc illini.]

Vnctio, as, frequenter uum. { *πυρροσ αλειου, πωρ σιμα χριμ* GAL. Oindre souuent. ITAL. *Ongere spesso.* GER. *Offt satben.* HISP. *Vntar muchas vezes.* ANGL. *To anoynt often.* } *Plaut. Most. [sc. 3. a. 1.]* quia castor mulier recte olet, vbi nihil olet. Nam istæ veteres quæ se vnguētis vnctant, inter oleas, Vetulæ, edentulæ, quæ vna corporis, sive oculos, vbi se sudor cum vnguētis sociant, nillo Idem olent, quasi quum vnā multa iura confundit coquus.

Vnctum, Pingue quod in porci dorso mollius est. { *αλειου.* GAL. Sain de pourcau. ITA. *Onto.* GER. *Flugert festte von rinen sāmren.* HISP. *Pedaço de cosa gruessa.* ANGL. *The fatnesse or suet in a swine.* } *Col. lib. 6. c. 29.* Frigoris foemata adhibentur, capite & spina repenti adipe vel vncto linuntur. Sic enim legunt ibi nonnulli: quum tamen emendatiora exemplaria Vno ibi legendum ostendant, non vncto.

Vnctus, a, um, participium verbi passiu vnctor, Vnguento oblitus, perunctus, vnguētatus. { *πρω μασηχάχ χειροσ κεχειροσ* GAL. Oinct, gras. ITAL. *Onio.* GER. *Ofatben.* HISP. *Vntado.* ANGL. *A noynted, besmeered.* } *Cicero 3. Philipp.* Antonius eo die nudus, vnctus, ebrius concionatus est. [*Plaut. Pseud. sc. 7. a. 4.* Vncti hi sunt senes: fricari se volunt.] ¶ Olera vnctæ, hoc est, lardo, olea, aliōve pingui condita. *Horat. 1. Serm. Sat. 6.* O quando faba Pythagora cognato, simulque vnctæ fatis pingui ponentur oluscula lardo. ¶ Hinc Vnctum & vnctus, per translationem dicimus pro splendido & splendidiore: inde tracta metaphora, quod opulentiores liberalius condire solcant sua opsonia, *Cic. de Clar. Orat.* iam enim erat vnctior quædam splendorque consueto loquendi. [*Catull.* Vnctæ deuorare patri monia dixit, pro copiosa, &c.] ¶ Aliquando tamen Vnctum accipimus pro sordido, & pinguedine oblitio. *Horat. 2. Serm. Sat. 4.* Magna mouent stomacho fastidia, seu puer vnctis Tractauit calicem manibus.

Vnctiufulus, a, um, Hoc est, paulo vnctior: vt, Pulmentum vnctiufulum, hoc est, paulo liberalius conditum. { *δ σμαρδ λιπαρωτεσ, λιπαριτεσ* GAL. Vn peu plus oinct. ITAL. *Poco piu vncto.* GER. *Ein wenig fristlicher, stattich geschmacten.* HISP. *Poco mas vnctado.* ANGL. *Some what anoynted.* } *Plautus Pseud. [sc. 2. a. 1.]* Nunc tua etiam est mihi hodie & tuorum opera conseruorum, caput Nitidissimum, ac cur non ipse ego pulmento vitor magis vnctiufulo.

Vnctio, vnctionis, Vngendi actus { *πρω μασηχάχ χρισε, αλειου.* GAL. Oinction, oincture. ITA. *Ontione.* GER. *Satbung.* HISP. *Obra de vnctar.* ANGL. *An anoynting.* } *Cic. de Orat.* Philosophum omnes vnctionis causa reliquerunt.

Vnctor, vnctoris, Qui vngit. { *πρω μασηχάχ αλειου, χρισε.* GAL. Ognetur, qui oingit. ITA. *Chi vngue.* GER. *Ein satbet/ oder schmitret.* HISP. *Vntador.* ANGL. *That anoynteth.* } *Cicer. ad Gallum lib. 7.* Epist. Ille autem qui sciret se nepotem bellum tribicinem habere, & sat bonum vnctorem, discessit antè. [*Quintilian.* Vnctores suos quærent afficta gymnasiis corpora.]

Vnctorius, a, um. Quod vnctioi destinatum est. { *αλειου.* GAL. Qui fert & est destinaē a oindre. ITA. *Che serue a ongere.* GER. *Das zu dem satben vortordnet ist.* HISP. *Pr. oriensciete a vnctar.* ANGL. *That seruet for anoynting.* } vt, Hypocaustum vnctorium, apud *Plin. lib. 2. Epist. 17.* pro loco in quo post sudationem, aut lauatiōnem vnguētis perungebantur.

Vnctura, vnctura, vnctio. { *πρω μασηχάχ χρισε, αλειου.* GAL. Oincture, oinction. ITA. *Esso vngere.* GER. *Satbung.* HISP. *Obra de vnctar.* ANGL. *An anoynting.* } *Cic. 12. de Legibus,* Hæc præterea sunt in legibus de vnctura. *Et paulo post,* Seruuli vnctura tollitur, & omnis circumpotatio.

Vngentum, vngenti, sive Vnguentum. { *πρω σχημαν.* GAL. Onguent, oignement. ITAL. *Vnguento, onio, ontiōne.*

*perfumo.* GER. *Ein satb.* HISP. *Vnguento oloroso,* vno ANGL. *Oynement.* } Non est illa compositio tenax, qua chrysi vtuntur ad vulneca curanda: sed compositio diuersorum odorum addito oleo, ad vngenda corpora, d. liciarum, & luxuria causa inuicota. *χρυσω, sive χρυσω, veteres dicitur.* Vulgare autem ac promiscuum, & ferè palatris dicatur, *αλειου, αλειου, & ισαλειου,* & vocat I. ceius. Vnde *αλειου, & ισαλειου,* nostri vnctores & vnctores vocant, GER. si sequenter *αλειου, χρισε, & αλειου, χρισε* nominantur. *Hæc Hermolaus, Flau. in Most. [sc. 1. a. 1.]* Non possint omnes olere vnguēta exotica. *Cic. 5. Verrin.* Quum inter ea Aprocius caput atque os suum vnguento perficeret. *Horat. 2. Carm. Ode 7.* fu. de capacibus vnguēta de conchis. *Pomponius Iamem Iureconsultus titul. de Auro, argento, mundo, orna. C. 1. Argumētato,* scribit vnguēta esse, quæ valetudinis causa comparantur: sed hæc magis medicamentis dicuntur. *Seruius* ait hoc nomen vnguētum non recipere v. c. nec vngo: vnguem vci d. v. habere. [*Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5.* Vnguēta, o. d. o. res, corollas, in conuuiuo. *Idem Asin. sc. 1. a. 4.* Coronas, ferta, vnguēta ferre Veneri, aut Cupidini. *Idem Pseud. sc. 1. a. 4.* Vctu, vino, vnguētis & pulpaniculis. *Idem Cur. sc. 1. a. 1.* Odor vnguētum prætui, nautica est ¶ Vnctitare se vnguētis, & de eorum confuso odore tetro, vide *Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.]*

Vnguētaria, a, um, vnguēto oblitus { *μυρροσ* GAL. Onguent. ITAL. *Vncto d'onguento.* GER. *Getatbet mit satben b. stitwen.* HISP. *Vntado de vnguento.* ANGL. *Anoynted, smered oynement.* } *Catull. Epig. amm. 65.* Diceris male à tuis vnguēta te glabris marite abstinere ¶ Vnguētaria milites suos bene pugnare posse, dicitare solebat *Cæsar. Sueton. in Casare cap. 67.]*

Vnguētarius, rij, vel potiùs vngentarius, vt *Seruius* scribendum alii mat, Qui vnguēta conficit ac vendit. { *πρω ροκιαχ μυρροσ, μυρροσ* GAL. Qui fait ou vend vnguētis. ITAL. *Vnguentario, spiciario, medico.* GER. *Ein Satbtämter/ det satben mafti vnd sic vnteaufft.* HISP. *El que haze o vende vnguentos.* ANGL. *A maker or seller of oynement.* } *Cic. 1. de Offic.* Adde hoc si placet vnguētarios, saltatores, totumque ludum talarium. *Horat. 2. Serm. Sat. 3.* pomarius, auceps, Vnguētarius ac Tufci turba impia vici.

Vnguētaria, Quæ vnguēta conficit & vendit { *πρω ρακταχάχ, μυρροσ* GAL. Celle qui fait vnguētis. ITA. *Donna che fa vnguenti.* GER. *Ein satbe dāmren.* HISP. *Muger que haze vnguentos.* ANGL. *She that makech or selleth oynementes.* } *Plin. lib. 8. c. 5.* Et vnguētaria quandam dilectam Iuba tradit, &c. ¶ Est & vnguētaria atis ipsa conficiendorum vnguētorum: vnde Vnguētariani facere dixit *Plaut. in Pæn.* [ *Et vnguētariam tabernam exercere, Sueton. in August. c. 4.]*

Vnguētarius, a, um, Vnguētis idoneus, ad vnguēta pertinens. { *μυρροσ* GAL. D'onguent, qui fert a onguētis. ITA. *Pertinente a vnguentis.* GER. *Zu satben gehörend.* HISP. *Cosa para vnguentos.* ANGL. *Seruing for oynement.* } *Plin. lib. 36. c. 8.* Tunc aliqui lapidem alabastrum vocant, quem cauant ad vasa vnguētaria, quoniam optime seruare incorrupta dicitur.

Vnguētinis, Quiduis pingue quo quippiam possumus inungere. { *πρω σχημαν [πρω] daschen, αλειου, αλειου.* GAL. Onguent. ITA. *Onguento.* GER. *Ein j. dea seist ding mit dem man etwas satben thon.* HISP. *Vnguento.* ANGL. *Any fatt thing to anoynt an other thing, oynement.* } *Plin. lib. 28. cap. 11.* Epiphoras bubulo seuo cum oleo cocto illunt: ceruini cornu cinis scabrities eodem vngue sanat. *Virg. 3. Georg.* Et pingues vngue cetæ. *Valerius Flaccus 6. Argon.* Pingui fuit vngue tellus. *Palladius,* Sumas tantandem vnguinis quod vocamus xungiam, vel seuum. *Perf. Sat. 6.* Ecce nec crallo vitiantur vngue paltes.

Vnguinosus, adiectiuum, Pnguis. { *πρω σχημαν [πρω] daschen, λιπαροσ σιμα.* GAL. Gras oinctueux. ITA. *Oniuoso.* GER. *Sāmigt f. si.* HISP. *Vniofo.* ANGL. *Fatt, full of oynement.* } vt, Vnguinosolum medicamentum, vnguinoiz nucez. *Plin. lib. 23. c. 8.* Sunt autem recentes nucez iuglandes iucundiores: sicce vnguinosiores, & stomacho inuiles.

Vnguilla, læ, pro vngue seu vnguento. *Solinus c. 40.* Vulgus simiam in his est, quas passim videmus non sine ingento amulandi: quod facilius in manus veniunt. Nam dum auidè venantium gestus affectant, relicta consilio visci vnguilla, quod mendatio factum vident, oculos suos oblinunt: ita visu obdueto pronum est eas corripit.

Vnguis, huius vnguis, masculini gener. Corneum illud quod in extremis digitis enascitur, non solum in manibus, verum etiam in pedibus, neque iis solum humanis, sed cæterorum etiam animalium quæ pedum digitos habent separatos, vt sunt simia & auis { *πρω σιππορεν ουε* GAL. Ongle. ITA. *Onghia.* GER. *Ein nagel also wie ein mensch an fingeren vnd jehm hatt / esttliche sber an den thawen.* HISP. *Vnna generalmente.* ANGL. *The nail of a man or beast.* } Dicit vnguis, ab eo quod Græci *ονχαι* in eadem dicunt significatione: aut certe ab eo, quod idem dicunt *ογκια* pro incuruum: cuiusmodi antum ferè omnium sunt vngues. *Plin. lib. 11. cap. 45.* Vngues simia imbricati sunt, hominibus lati, rapa cibus vni, cæteris recti, vt canibus, præter eum qui à cruce pleurisque dependet. *Idem de aquila,* Vngues quoque huic generi inuertuntur. [*Quintilian.* In vngues erigi. Vngues poltre, *Idem Quintil. Plaut. Aul. sc. 1. a. 2.* Et tonfor vngues demperat: Collegit omnia atque abstulit prælegmina. (sub. auarus *Eucelio.*) ¶ Interdum tamen Vngues in animalibus bifidis dici inuenimus pro vngulis. *Columella lib. 6. cap. 11.* de medicina bovis elaudicantis, At si iam in vngulis est sanguis, inter duos vngues cultello leuiter aperies. *Et paulo post,* Si sanguis in inferiore parte vngulæ est, extrema pars ipsius vnguis ad viuum secatur. [*Martial. epigr. 199. lib. 14.* Et vnguis equis, &c.] ¶ In bdellio



**Vnoctulus**, qui & Vnoctulus dicitur, Vnoctum habens oculum: quales Poëtae fingunt fuisse Cyclopes. { *μνοκταλως*. GAL. Qui n'a qu'un œil. ITA. *Chi ha un solo occhio*. GERM. Ein einenglger. H 1 s. *Tuerto de un ojo*. ANG. *That hath one eye*. } **Plaut.** [Curc. sc. 1. a. 3.] **Vnoctule** salac. [Mox; De Coclitum profapia te'd esse arbitror: Nam ij sunt vnoctuli.] **Gell.** lib. 3. cap. 11. de Cyclope itidem inquit, vel maximè, quod fuerit vnoctulus.

**Vnosè**, adverbium antiquum, Simul significat. *Pacuvius in Iliana*, Occidisti, vt multa paucis verba vnosè enuntiem. *Ex Nonto*.

V ante O.

**VOBERTA**, Villa est iuxta Bilbilim Hispaniæ urbem, & Salonem amnem umbris arborum, & frigiditate scaturientium fontium amoenissima, quem *Martialis* graphicè depingit *Liciano lib. 2. Epigram. 17.*

**Vocabulum**, Vocalis, Vocatiuus, Vocator, Vociferor, Vocito, Voco, *Vide vox.*

**VOCATVS**, Mons apud Rauracos, ob salebras, & lamas viatori admodum incommodus: in quem Heluetij à Czeinna victi confugerunt: vt referit *Tacit. lib. 17.* { GERM. *Der Sogberg*. }

**VOCONIA**, Genera sunt pyrorum, quemadmodum & volema. *Plin. lib. 15. c. 15.*

**VOCONTI** forum, Arecomiorum ciuitas in Gallia Narbonenſi, cuius meminit *Plin. l. 3. c. 4.*

**VOCONTI**, Narbonenſis Galliæ populi sunt, quorum ciuitas Tricorium commemoratur à *Plin. lib. 3. c. 4.* { GERM. *Wöcker im Detphinat bey dem flus Drauentia*. } **Vocontius**, siue Vocuntius, Adiect. vt, Rura Vocontia. *Silius lib. 3.* Iam faciles campos, iam rura Vocontia carpit.

**Vocula**, *Vide vox.*

**VOGESVS**, pen. cor. Mons est Galliæ Belgiæ Sequanos & Lingones diuidens à Mediomaticis, ex quo Mosa & Araris flumij nascuntur. *Luc. l. 1.* Castraque Vogeli curuam super ardua ripam Pugnaces pictis cohiebant Lingones armis.

**VOLÀ**, Cava pars manus, siue pedis. { *ῥο χῆφῃ*. *Strap.* GAL. La paulme de la main. ITA. *Palma*. GERM. *Das mittet oder die hôte inwendig der hand oder fußgawß*. H 1 s. *La palma de la mano*. ANGL. *The palme of the hand the hollownesse or hulle of the and*. } *Plin. libro 12. cap. 45.* Vola homini tantum exceptis quibusdam. ¶ Hinc Inuolare, pro rapere, quasi volam initecere. *apud Cicer.* } *Plin. lib. 9. cap. 49.* Singulos inuolat verius quam capit.

**VOLATERAE**, *Strab. lib. 5.* Hetruriæ oppidum est, non procul à mari, in edita planitie collis situm, ad quam xv. stadiorum est ascensus. Hinc Volaterrani, pro vrbis huius incolis, & Vada Volaterrana apud *Plin. l. 3. c. 5.*

**Volaticus**, Volatilis, Volatura, Volatus, *Vide volo.*

**VOLCAE**, Populi Galliæ Narbonenſis, trans Rhodanum, Occidentem versus: ex quibus qui flumini proximi sunt, Arecomij cognominati sunt: qui verò longius à Rhodano recedentes, in Pyrenæos montes vergunt, dicti sunt Tectofages, quorum regionem hodie Linguam Occitanam appellant. *Autor Ptolemaus lib. 3. ca. 10.* { GERM. *Langendosten*. }

**VOLCA TIVS**, Consul fuit Romæ, tempore prioris coniurationis Catilinæ, illi quem Reputandarum reum, quod intra legitimum tempus profiteri nequisset, Consulatum petere prohibuit: quam rem tam ægrè tulit Catilina, vt de euerenda patria cum Antonio, & Pisone nefaria consilia iouerit. *Autor Padianus.* ¶ Volcatius Gallicanus quintum Consul scripsit vitas Imperatorum ad Diocletianum: ex quibus tantum extat nunc Auidij Cassij vita. Volcatius Terentianus historiam sui temporis, id est, Gordianorum scripsit: in qua memoriæ prodidit, referente Capitolino, Gordianum Seniore vultum Cæsaris Augusti valde retulisse. ¶ Volcatius Epidius Grammaticus scripsit res gestas Pompeij Magni & eius patris: primus libertinorum qui historiam scripserit, quum ab optimo quoque scribi solita sit, vt est *autor Cornelius Nepos*. Ludum aperuit, docuitque inter ceteros M. Antonium, & Augustum. *Ex Tranquillo.* ¶ Volcatius item alius fuit, teste *Plin. lib. 11. cap. 43.* Poeta non ignobilis, qui quod senos in manu haberet digitos, Sedigitus est cognominatus. Huius etiam hodie aliquot circumferuntur lambi, quibus suum de Latinis Comicis iudicium protulit. ¶ Præter hos fuit & Volcatius Iuriconsultus, Celsij præceptor, quem tradit *idem Plin. lib. 8. cap. 11.* Asturcone sub vesperum à rure suburbano redeuntem, quum in grassatorem incidisset, à cane fuisse defensum.

**Volemâ**, pen. prod. Pyra prægrandia, ita dicta quod impleant volam: quorum meminit & *Cato de Re rustica*, & post eum *Virg. Georg.* nec furculus idem Crustumis, Syrusque pyris, grauibâs que volemis.

**Volens**, Volentia, *Vide volo, vis.*

**Volgiolum**, volgioli, inter rustica instrumenta cennumerat. *Plin. l. 17. c. 10.* Scribitur mense Aprili, area æquata cylindris, aut volgiolis, densum. De semine cupressi.

**Volo**, as. Aërem pennis seco. Proprium est alas habentium. { *ῥο* GAL. *Volcr*. ITA. *Volare*. GERM. *Fliegen*. H 1 s. *Volare*. ANG. *To flie in the aire lyk a hirde*. } *Ouid. 3. Trist. Eleg. 4.* Nempe quod hic altè, demissus ille volabat. *Plin. lib. 10. cap. 24.* Sturnorum generi propter quod cæteruatim volare & quodam pilæ orbe circummagi, omnibus in medium agmen tendentibus. *Virg. l. Æneid. volat ille per aëra magnum Remigio alarum.* I *Plaut. Asin. sc. 1. a. 1.* Age sis tu sine pennis vola. ¶ Volare membranis dicuntur cicadæ, & vesperiliones. *Plin. lib. 11. cap. 28.* Membranis vt cicadæ volant. ¶ Transfertur etiam ad alia quæ celeriter feruntur: vt

*Naui* volat, fama volat, & huiusmodi. *Terent. in Hec.* Ne me frustra illic expectet, vola, id est, celeriter curre. *Virg. 3. Æneid.* Fama volat pulum regnis cessisse paternis Idomenæa duccem. *Idem 2. Georg.* Et proni dant lora, volat vi feruidus axis. *Idem 1. Æneid.* Iamque faces & laxa volant, furor arma ministrat. *Ouid. 10. Metamorph.* passu volat alite virgo. *Cicer. ad Att. lib. 6.* Tu autem fac vt mihi tuæ literæ volent obuiæ. *Liu. 5. bel. Pun.* Ingens enim iam vis omnis generis telorum è muris volabat. *Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist.* Longè que volante sagitta. *Idem Eleg. 3. lib. 3. Trist.* Nam si morte cærens vacuas volat altus in auras Spiritus, &c. Et *Plaut. in Pseud. sc. 2. a. 3.* Is odor dimissis pedibus in cælum volat.]

**Volans**, volantis, participium. { *ῥο* GAL. *Volant*, qui vole. ITA. *Che vola*. GERM. *Fliegend*. H 1 s. *Que uuela*. ANGL. *That flieth*. } *Virg. l. Æneid.* -cæloque inlectus aperto Flecitur equos, currû que volans dat lora secundum. *Idem 3. Georg.* Currus agitare volantes. ¶ Volantes substantiue pro auibus. *Virgilius libro sexto Æneid. de Aeterno*, Quam super haud vllæ poterunt impunè volantes Tendere iter peninis.

**Volito**, volitas, frequenter volo. *Plinius*, Super aquas assidue volitans. { *ἀετῖνος*. GAL. *Voliter*, courir çà & là legerement, voler souuent. ITA. *Strauolare, volar souente*. GERM. *Wilt oder flie stiegen fliegen etno fliegens*. H 1 s. *Volar à menudo y muchas vezes*. ANG. *To flie often*. } *Cic. l. de Natura deorum*, In has igitur immensitate latitudinum, longitudinum, altitudinum, infinita vis innumerabilium volitat atomorum. *Plin. lib. 10. cap. 16.* Vespertilio geminos volitat amplexa infantes. *Ouidius 2. Metamorphos.* Volitant super ora fauillæ. *Liu. lib. 5. bel. Pun.* Reate saxum ingens visum volitare. ¶ Ponitur etiam volito *pro discuro*, vagor & cum insolentia quadam hinc inde curro. *Cicer. pro Domo sua*, Itaque quum tu florens ac potens per medium forum popularis volitares, &c. *Martialis lib. 1.* Æthereas lasciuie cupis volitare per auras, I, fuge: sed poteras tutior esse domi. Volitare cupiditate gloriæ, est efferrè & vehementer trahi. *Cic. in Pisonem*; Valebis apud hominem volitantem gloriæ cupiditate vir moderatus & constans. Volitare in re aliqua insolentius, id est, iactare sese & efferrè. *Cic. pro Flacco*, Nunc verò non insultato vehementius nec volitabo insolentius. [ *Plaut. Amphitru.* Portum vorlus volito: huic tuis verbis voco. *Idem ibid.* Satur pugnis ad te volito, &c. ]

**Volaticus**, volatica, volaticum, Velox, quasi volatilis. { *ῥο* GAL. *Volatus*, inconstans. ITA. *Volatico, volatino*. GERM. *Ue flugig / vnde fliebt / vnd hie farenb*. H 1 s. *Muy ligero, que buela*. ANGL. *Swift Speedie, as it were flying*. } Et per translationem præceps, inconstans. *Cic. ad Atticum lib. 13.* O academiæ volaticam, & sui similem, modo huc, modò illuc, &c. *Idem de Arusp. resp.* Illius furentes ac volaticos impetus in seiplos posse conuerti. [ *Senec. Epist. 41.* Volaticus homo. ]

**Volatilis**, le, penultima correpta, Volueris adiectiuum, vt Bestia volatilis. { *ῥο* GAL. *Qui vole ou peut voler*. ITA. *Volatile, volante*. GERM. *Fliegend / das fliegen thier*. H 1 s. *Cosa que buela*. ANGL. *That flieth or may flie, as oull*. } *Cicer. de Natura deorum*, Præterea vespertilio bestis & terrenis & aquatilibus, & volatilibus, partim capiendo, partim alendo. ¶ Ferrum volante pro sagitta, ferrea cuspide præmunita, quæ ex arcu emissâ, celeriter fugit, velocitatem adiuuantibus pennis, alarum quodammodo vicem suppletibus. *Virg. lib. 4. Æneid.* qualis coniecta cerua sagitta, Quam procul incurram memora inter Cressia fixit Pastor agens telis, liquitque volatile ferrum Nescius. *Idem libro 8.* Stupea flamma manu telisque volatile ferrum Spargitur. Volatilis ætas, id est, fluxa & caduca. *ἄρροχρησῖ*. *Ouid. l. Metam.* Labitur occultè, fallitque volatilis ætas, Et nihil est annis velocius.

**Volatus**, us, Ipsa volatio & volandi actus. { *ῥο* GAL. *Vol, volée*, volément. ITA. *Volato, volo*. GERM. *Das fliegen*. H 1 s. *Buelo*. ANG. *A flying*. } *Cicer. de Natura deorum*, Idemque & volatus alarum sustinet, & spiritus ductus alit, & sustentat animantes. *Martial. l. 11.* Si tam præcipiti fuerant ventura volatu, Debuerant alia fari ventre via. [ *Ouid. Eleg. 8 lib. 3. Trist.* Vt tenera cedente volatibus aura. ]

**Volatura**, æ, volatus. *Varr. 3. de Re rustica cap. 5.* Ibi in prima volatura quum veniunt, morantur dies paucos requiescendè caula. *Columell. lib. 8. cap. 9.* A volatura ita vt capitur, farturæ destinatur.

**Volo**, vis, Voluntas est, voluntatem habeo, voluntas mea fert, Præterito volui, notæ significationis est. { *ῥο* GAL. *Vouloir*. ITA. *Volere*. GERM. *Wöllen*. H 1 s. *Querere*. ANGL. *To wil*. } *Virgilius 3. Elog.* V. s. ergo inter nos quid possit vterque vicissim Experiamur? ¶ Volo te, volo te verbis paucis, subaudi alloqui. *Plautus in Capt.* Philocrates per tuum genium obsecro exi, te volo. *Idem Epid.* volo te verbis pauculis, Si tibi molestum noui est. *Terent. in Andr.* Quis me vult? [ *Plaut. M. Stell. sc. 3. a. 1.* Volo placere meo Philolacheti. *Quintilian.* Cui ego omnia volo & debeo. *Plaut. Aut. sc. 4. a. 1.* Recten atque vt vis vales. *Idem Pseud. sc. 2. a. 2.* Nimis velim qui mihi certum faciat. (dari sup.) *Idem Aut. sc. 5. a. 4.* Scis me facta velle quæ tu velis. *Ibidem sc. 3. a. 4.* Nimis illum ad me veniat, velim. *Ibidem sc. 4. a. 1.* Redeo ad te si quid me vis. *Idem in Curc.* Velle gratiam alticuius (sup. inire). *Ibidem sc. 3. a. 2.* Vt deceat velle hominem amicum amico, (id est, bene velle.) *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.* Te viuum atque saluum vellem. *Idem Asin. sc. 1. a. 1.* Verba in pauca conferam, quid te velim. *Ibid.* Si quid te volam, vbi eris? *Plaut. Men. sc. 5. a. 5.* Non ita promerui de me vt pigeat quæ velis. *Ibid. sc. 9. a. 5.* Promerui.



cun. I T A L. *Alcuno*. GER. *Einman etner*. H I S P. *Alguno*. ANG. *Some one*.

Vnusquisque, vnaquæque, vnumquodque, & vnumquidque, Singuli, distincti vniuersalis, potiusque cum positiuo quam superlatiuo iungitur, eò quod vnus vim quandam superlat. obtineat. { ἅπασιν chol. echaðh ὅρισχ. πᾶσι δ' ἄρ' ὅ, πᾶσι τῆς, πᾶντες ὅσοι. G A L. Vn chacun. I T A L. *Ciascheduno*. GER. *Ein jeder*. H I S P. A. *Cada uno*. ANG. *Every one, all*. } [Plant. *Cure. sc. 3. a. 2.* R. vnoquoque eorum crepitum excutiam polentarium. *Idem Asin. sc. 2. a. 2.* Placide vnumquodque rogita: Aliàs, Vnumquidque. ] Cic. *pro Font.* Mouetur eò tempore quo vnusquisque nostrum, quum in eum locum productus est. *Ibidem* enim semper vnaquæque de re restis non solum semel, verumetiam breuiter interrogatus. *Idem pro Rosc. Amer.* Leuiter vnumquodque tangere. [Vnusquisque, pro quilibet vnus: *Senec. cap. 14. de Consol. ad Marciam*: Vnumquemque animo occupa, (id est quemlibet vnum.) ]

Vnicalamus, penultima correpta, adiectiuum. { ὀκταῖ ἢ ποικιλᾶμοι. G A L. Qui n'a qu'vn tuyau ou vn chaulme. I T A L. *Di vn sol calamo ò gambà*. GER. M. *Das nur ein Ror oder hatm hat*. H I S. *Cosa que tiene vna sola canna ò paya*. ANG. *That hat one stalk*. } Frumentum vnicalamum, *Plinius libro 18. cap. 7.* Vnicalamum præterea, nec vsquam capax, scribitur: que non nisi tenui terra.

Vnicalulis, le, Quod vnum caulem habet, nec in ramos spargitur. { ἄνισκος. G A L. Qui n'a qu'vne tige. I T A. *Di vn costone*. GER. *Das nur ein stengel bate*. H I S P. *Cosa que ha vn solo tallo*. ANG. *That hath one stalk*. } *Plin. l. 19. c. 10.* Est autem vnicaule, radice bulbo simili.

Vnicolor, penultima corrept. & omnis gen. Vnius coloris. { ἁπλοχρῆστος. G A L. D'vne couleur. I T A L. *Di vn colore*. GER. M. A. *Ein farb*. H I S P. A. *Cosa de vn color*. ANG. *Of one colour*. } *Plin. lib. 32. c. 9.* Dulciores fœminæ sunt, & vnicolores. *Ouid. l. Metam.* At medio torus est hebeno sublimis in antro Plumæus, vnicolor, pullo velamine tectus.

Vnicornis, huius vnicornis, gener. mascul. A recentioribus quibusdam ex nostris appellatur fera, quam Græci μονκέρωτα appellant. { G A L. Licorne, qui n'a qu'vne corne. I T A L. *Licorne*. GER. M. *Ein einhorn*. H I S. *Animal de vn solo cuerno, vnicornio*. ANG. *That hath one borne*. } Hanc *Plinius* ceruino capite esse scribit, pedibus elephantis, cauda capri, reliquo corpore equo non dissimili, vnicum media in fronte cornu gerentem cubitorum duorum longitudine. { Est & vnicornis, & hoc vnicorne, adiectiuum, quod vnum cornu tantum habet. *Plin. lib. 11. c. 46.* Vnicorne bisulcum orix. *Idem l. 8. c. 21.* In India boues sunt solidis vngulis, & vnicornes.

Vnicus, a, um, Singularis, vel solus. { ἕν ἢ ἰαχθῖδ. ὄν. G A L. Vni que, seul. I T A L. *Vnico, solo, singulare*. GER. *Einzig/letzig*. H I S. *Cosa sola y vnica*. ANG. *One, alone*. } vt, Phoenix est vnica auiis *Cicer. pro Roscio Amerino*. Et quæramus quæ tanta vitia fuerint in vnico filio. [ *Plaut. Capt. sc. 2. a. 1.* Tibi vnicus est: mihi vnico est magis vnicus. *Liuius 4. belli Punic.* Vnicus spectator cœli Archimedes. *Gellius c. 4. lib. 18.* Vnus & vnicus Enarrator. *Sallustij*. ]

Vnicè, aduerbium, Singulariter. { ἁπλοχρῆστος. G A L. Vni quement, singulariter. I T A. *Vnicamente, singularmente*. GER. *Vorauß vnd ats einzig*. H I S P. *Vnica y singularmente*. ANG. *Only*. } *Plautus in Bacchid.* Imò vnicè vnum plurimi pendit. [ *Idem Plaut. Asin. sc. 3. a. 1.* Vnicè vnum amare te dicebas. *Velleius*: Vnicè cauere concordia. *Sueton. in August. cap. 62. &c.* ]

Vniformis, ὁμοειδής. *Iulius Firmicus Matthes. l. 1. de Zonis*: Quædam ipsarum vniformes sunt.

Vniformitas, tis. *Macrobi. Saturn. lib. 7. c. 5.* Cur illis prouidere veritatem laboras, illi squallorem vniformitatis adiciis?

Vniformiter, aduerb. { ὁμοιογενῶς. *Diomedes Grammat. libro 1.* Simplex vel vnica est, quæ per omnes casus vniformiter currit.

Vnigena, nâ, penultima corrept. & comm. gen. Vnicus, vnigenitus. { ἕν ἢ ἰαχθῖδ. ὄν. ἡμογενῆς. G A L. Seul né, vni que fils, ou fille. I T A. *Solo figlio solo*. GER. M. *Ein geboren*. H I S P. *Hijo solo*. ANG. *Only begotten*. } *Cicer. de Vniu.* Singularem Deus hunc mundum atque vnigenam procreauit. Alia ratione Pallas à Catullo dicitur Vnigena, quod scilicet vnico parente crederetur genita, ex cerebro nimirum Iouis.

Vnigenitus, vox frequens est Ecclesiasticis scriptoribus pro filio vnico, qui neque fratrem habuerit, neque sororem. { ἕν ἢ ἰαχθῖδ. ὄν. ἡμογενῆς. G A L. Fils vnique. I T A. *Sol figlio, vnigenito*. GER. *Ein eingeborner*. H I S P. *Hijo solo*. ANG. *An only begotten sonne*. }

Vniugæ vineæ, Quæ simplici dicuntur iugo, quum binis hastilibus in terram desitis, singulari transuersæ perticæ in vnam tantum partem ordinis superincumbunt. *uavçvçæ & μπεδοί. Plin. libro 17. c. 22.* Si vniuga erit vinea.

Vnimanus, vnimana, vnimanum, Vnam tantum manum habens. { ἁπλοχῆρ. G A L. Qui n'a qu'vne main. I T A L. *Di vna mano*. GER. *Der hat ein hand hat*. H I S P. *Cosa de vna sola mano*, ANG. *That hath but one hand*. } *Liuius 5. bel. Maced.* Capram sex hæc dō vno factu edidisse ex Piceno nuntiarum est, & Aretij puerum natum vnimanum.

Vnimodus, vniusmodi. *Apuleius de Philosophia*, Vnimodam verò esse virtutem, quod bonum suapte natura adminiculo non indiget.

Vnio, vnus, vnus, vnitum, Coniungo, in vnum redigo. { ἕν ἢ ἰαχθῖδ. ὄν. ἡμογενῆς. G A L. Vnir, conioindre. I T A L. *Adunare, aggriongere*. GER. *Veretnbaren, vereintgen*. H I S. *Ayuntar*. ANG. *To couple together ann mak one*. } vnde vnici animi, qui sunt vnius voluntatis.

Vnistrpis, vnistrpe, Quod à radice caudicem habet vnicum assurgentem. { ἁπλοχῆρ. G A L. Qui n'a qu'vne racine ou vne tige. I T A. *D'vna stirpe*. GER. *Das nur ein stamm hat*. H I S P. *Cosa de vna sola planta*. ANG. *That hath one roote or stalk*. } *Plin. lib. 16. c. 30.* In longitudinem excrescunt abies, larix, palma, cupressus, vlmus, & si qua vnistrpia.

Vnitas, vnitatis, Indivisibile numeri principium. { ἁπλοχῆρ. G A L. Coniunctione de pluseurs choses en vn, vnité. I T A L. *Congiuntione d'vna ò di più cose, vnità*. GER. M. A. *Das etna in der jat: item einigtett / vereintbarang vster dingen als ob es etna wäte*. H I S P. *Vnidad*. ANG. *Vniti*. } Accipitur & pro omnimoda similitudine. *Columella libro 7. c. 3.* Ideo nisi lanatas oues emi non oportet quò melius vnitas coloris appareat. *Plin. lib. 7. c. 12.* Toranius M. Antonio iam Triumuiro, eximios forma pueros, alterum in Aha genitum, alterum trans Alpes, vt geminos vendidit: tanta vnitas erat. [ Singularis numeri vnitas: *Gell. cap. 8. lib. 19.*

Vniter, penultima correpta, aduerbium, Coniunctè, concorditer. { ἁπλοχῆρ. ἅπ. ἰν. G A L. En vn, ensemble. I T A. *Congiuntamente, in vno, insieme*. GER. *Ein trachtgeth*. H I S. *El vno, juntamente*. ANG. *In one, together*. } *Lucretius libro 3.* Quum corporis atque animai Dissidium fuerit, quibus hæcimus vniter apti.

[Vnicus, a, um, *Diomed. lib. 1.* ]

Vniuersus, vniuersa, vniuersum, in singulari quidem idem est quod totus. { ὅλος. ἅπλοχῆρ, ἀπλοχῆρ, ἅπλοχῆρ, ἅπλοχῆρ. G A L. Vniuersels, general. I T A L. *Vniuerso, il tutto, sent'a trarne alguna cosa*. GER. M. A. *Ganz, ober alsamp*, H I S. *El todo ayuntado de partes*. ANG. *All at once or together*. } vt Vniuersus ager, vniuersus exercitus. [ In plurali verò significat omnes coniunctim. Nam si dicimus, Omnes sibi domicilium constituerunt, intelligitur domicilium sibi vnumquemque constituisse. Si verò dicimus, Vniuersi sibi domicilium constituerunt: significatur omnes simul vnum sibi domicilium fecisse. *Cicero libro 4. Academic.* Qui loquitur de vniuersis nihil excipit: quid enim potest esse extra vniuersa? [ *Senec. cap. 11 de Tranquill.* Nunquid honoribus tam vniuersis functus es quam Seianus? *Quintilian.* Vniuerso partes continentur; non vni que accidit parti vniuersum. ] *Terent. in Phorm.* Quod ille vniciam vix de demenso suo, suum defraudans gentum, comparat miser: id villa vniuersum abripit. *Cicero 3. Offi.* Ergo vnum debet omnibus esse propositum, vt eadem sit vilitas vniscuiusque & vniuersorum, &c. [ Omnes vniuersi: *Gellius cap. 12. lib. 19.* Herodem Atticum, consularem virum Athenais discentem audiui Græca oratione: In qua serè omnes memoriam nostræ vniuersos grauitate & copia præstitit. ]

Vniuersè, aduerbium, Generaliter, generatim, sigillatim. { ἁπλοχῆρ, ἅπλοχῆρ. G A L L. Vniuersellement, en general, generalement. I T A. & H I S P. *Generalmente vniuersalmente*. GER. M. *Gemeintch / vnndertheidentch / samentchafft*. ANG. *Generallie, altogether*. } *Cicer. in Vain.* Quæio abs te primùm vniuersè, quod genus improbitatis & sceleris in eo magistratu tu prætermiseris. *Idem 7. Verrina*, Quid ego de exteris ciuium Romanorum supplicis sigillatim potius quam generatim atque vniuersè loquar?

Vniuersum, aliud aduerbium eiusdem significationis.

Vniuersitas, vniuersitatis. { מִיְחָל מִיְחָל miehlal miehlól [vel] maehlil. ὁ πᾶν, ὁ σύνολον. G A L. L'vniuers, Le tout ensemble. I T A L. *Vniuersità, comunisità*. GER. *Ein ganz gemeinsamme at gemeine vrsamjung*. H I S P. *Ayuntamiento de partes*. ANG. *The vniuersitie or any multitude all at once*. } *Cicero 2. de Natura deorum*, Licet enim contrahere vniuersitatem generis humani, eamque gradatim ad pauciores, postremò diducere ad singulos. *Columel. in Prefatione libri 2.* De rusticationis vniuersitate nihil attinet nunc plura dicere. [ *Quintilian.* Vniuersitate pugnare, (id est toto genere.) ] Vniuersitas pro communi collegio interdum poni solet. *Dig. lib. 3. Tit. 4. leg. 2.* Si mancipis vel aliqua vniuersitas ad agendum det actorem.

Vniuersalis, vniuersale, Ad vniuersos pertinet. { ἁπλοχῆρ. G A L. Vniuersel. I T A. *Vniuersale*. GER. M. *Allgemein*. H I S P. *Vniuersal*. ANGLIC. *Vniuersall*. } *Autor ad Herennium.* Nam in huiusmodi rationibus, non vniuersali, neque absoluta, sed extenuata ratione expositio confirmatur. Quo tamen in loco sunt qui malint legere vniuersa. Vtitur tamen hac voce & *Varro libro 2. de Analog.* Quod (inquirit) ad vniuersalem pertinet causam. [ *Quintil.* Vniuersalia, siue perpetua præcepta. (ἁπλοχῆρ.) ]

Vniuira, a, quæ vni tantum nuphr, quod ὁμογενῆς dicitur. *Tertullianus li. de Monogamia*, Fortunæ muliebri coronam non imponit, nisi vniuira.

Vniuocus, vniuoca, vniuocum, pen. corr. Quod & nomine & re pluribus conuenit: Græcè ὁμωνύμων. { Aequiuocum, quod nomine, sed non re pluribus conuenit, & à Græcis ἑπιωνύμων appellatur. Animal itaque respectu hominis, & equi, vniuocum est, quia illis & animalis nomen commune est, & ratio substantiæ eadem, vtrique enim conuenit animalis definitio, corpus animatum sensibile. Grammatici dicunt, Homonyma esse, quæ voce, sed non significatione conueniunt: vt Nepeus & filij filium significat, & prodigum. Synonyma, quæ non voce sed significatione conueniunt: vt ensis & gladius.

Vniuocè, aduerbium. ὁμωνύμως.

Vniusmodi, pen. corrept. nomen indeclinabile, vniformis, non varius. { ὁμοειδής. G A L. Qui tousiours est d'vne sorte, tousiours d'vne maniere. I T A L. *Di vna forma & foggia, non vario*. GER. *Einmetz maß oder weß*. H I S P. A. *Cosa de vna sola manera*. ANG. *Of one sorte or fashion*. } *Terent. in Heaut.* nam parentum iniuriæ Vniusmodi sunt ferre. *Cic. Att. lib. 9.* Noli enim putare tolerabiles horum insanias, nec vniusmodi fore.



aliorum, tum in primis Catonis. *Virg. 3. Aeneid.* sic fata deum tex Sortitur, voluitque vices: inuertitur ordo. *Idem lib. 3. Geor.* Colle-  
 & tumque premens voluit sub naribus ignem. *Idem 6. Aeneid.* Sa-  
 xum ingens voluit alij. ¶ Voluere, cogitare, versare animo.  
 ἰσχυρῶς. *[Plaut. Milit. sc. 2. a. 2.]* Quid est quod astute voluis tecum  
 in corde. *Lucret. lib. 5. dec. 4.* Voluere iras in pectore. *Idem  
 lib. 2. dec. 3.* Ad aures militum dista ferocia voluebantur. *Catull.  
 Epig. 59.* Quae tum prospectans edentem mœsta carinam, Multi-  
 plices animo voluebat faucibus curas. *Virg. 1. Aeneid.* At pius Æ-  
 neas per noctem plurima voluens. *Ibidem.* Quis ille dolens Re-  
 gina diuim, tot voluere casus Insignem pietate virum, tot adire  
 labores Impulerit? *Idem lib. 6. ab Vrbe.* Has inanium rerum inanes  
 ipsas voluentes cogitationes, fortunæ loci delegauerant spes  
 suas.

Voluendus, a, um, ὑποκλιθεῖς. *Virg. 1. Æn.* Triginta magnos voluen-  
 dis mensibus orbis Imperio explebit, id est, volubilibus, interpre-  
 ta *Seruius.*

Volutus, a, tum, aliud participium. { מְגוּלוֹל megholal. ἁκολυγ-  
 ῶσα. GALLIC. Roulé, tourné, viré ITALI. Voltato. GERMAN. Ge-  
 weiget, gewidert. HISPANI. Boltado. ANG. Turned, rolled, wallowed. }  
*Virg. 3. Geor.* Non umbræ altorum nemorum, non gramina pos-  
 sunt Grata mouere animum: non qui per saxa volutus Purior ce-  
 lectro campum petit annis.

Voluto, penultim. producta, Sæpe, multumque voluo. { מְגוּלוֹל  
 ghollil מְגוּלוֹל ghollil. ἁκολυγῶσα, ὑποκλιθεῖς. GALL. Veautrer,  
 tourner, & rouler souuent. ITA. Truolarsi. GERMAN. Dofft oder  
 emßig weigen HISPAN. Rebolcarse. ANGLI. To tumble and roll of-  
 ten. } *Varr. lib. 3. de Re rust. cap. 9.* Antè sit vestibulum septum, in  
 quo diuino tempore esse possunt, atque in puluere volutari. *Cic.  
 in Sallust.* Itaque nihil aliud studet, nisi vt volutentus sus cum  
 quouis volutari. \*In stupris volutari, per translationem. Id est  
 delectari. *Cic. de Aruspicium resp.* Quorum intemperantia exple-  
 ra, in domesticis est stupris volutatus. ¶ Ponitur etiam pro ac-  
 curate perpendo, & diligenter considero. ἰσχυρῶς. *Virg. 9. Eclog.*  
 Id quidem ago, & tacitus Lycida mecum ipse voluto. *Idem 4.  
 Aeneid.* Atque hæc ipse suo tristi cum corde volutat. *[Lucret. lib.  
 4. dec. 4.]* Volutare consilia. *Idem lib. 9. ab.* Volutare animum cogi-  
 tationibus. *Idem lib. 8. bell. pun.* Volutare in animo. *Idem Lucret. lib.  
 2. dec. 4.* Volutare res inter se pugnantis. *Senec. cap. 11. de Con-  
 sol. ad Martiam:* Volutat animo immortalia hoc animal tam  
 contemptum. *[Lucret. lib. 4. bel. Maced.* Has conditiones quanquam  
 ipse in sererere volutauerat cum amicis, vulgò tamen omnes fa-  
 ma ferebant.

Volutata, tum, participium, Sæpe meliùsque volu-  
 rus. { מְגוּלוֹל megholal. ἁκολυγῶσα. GALL. Veautré, tourné,  
 roulé. ITA. Voltato spesso qua & la. GERMAN. Dofft gewidert. HISPAN.  
 Rebolcado à menudo à sfo otro. ANGLI. Rolled, tumbled, or wallowed  
 often. } *Plin. lib. 8. cap. 37.* Preparant hyemi & herinacei cibos, ac  
 volutata supra iacentia poma, affixa spinis, vnum non amplius  
 tenentes ore, portat in cauas arbores. *Cic. de Arusp. resp.* Quis vn-  
 quam nepos tam liberè est cum scortis, quam hic cum fororibus  
 volutatus? *Idem lib. 2. ad Quint frat.* Itaque ad Callisthenem &  
 Philistum redeo, in quibus te video volutatam, hoc est cum la-  
 bore versatam,

Volutatio, volutionis, verbale, à volutando deductum. { ἐκλιμα. GALLIC.  
 Roulement, veautrement. ITALIC. Ruolgimento. GERMAN. Weigung  
 uerding. HISPAN. Obra de bouleuer à menudo. ANG. A rolling or wallowing. }  
*Cicero in pisonem,* An verò, tu pa-  
 rum putas inuestigatas esse à nobis lates imperij tui stragelque  
 prouincæ, quas quidem nos non vestigiis odorantes ingressus  
 tuos, sed totis volutionibus corporis & cubilibus persecuti sumus?  
*[Seneca cap. 2. de Tranquill.]* Volutatio animi nunquam re-  
 sidentis.

Volutatus, volutatus, volutatui, verbale, Volutatio. ἐκλιμα. *Plin. lib.  
 10. cap. 4.* Multum puluerem volutatu collectam, insidens corni-  
 bus excurrit in oculis.

Volutabrum, penultima producta, Locus vbi sues volutantur.  
 { κολυγῶσα, ἁκολυγῶσα, ὑποκλιθεῖς. GALL. Bourbier, ou autre  
 lieu où les bestes se veautrent. ITAL. Luoco doue si voltano i por-  
 ci. GERMAN. Ein mistach / seiwach. HISPAN. Rebolcadero, como de puer-  
 cos. ANGLIC. A place where swyne do wallowe. } *Virg. lib. 3. Geor.*  
 Sæpe volutabris pulsos syluestribus apros Latratu turbabis a-  
 gens.

Volutatim, Iterum atque iterum voluendo. { κολυγῶσα. GALLIC. En  
 roulant. ITA. Ruolgendo. GER. Erdsticht / mit weigen. HISPAN. Re-  
 bolcandose. ANGLIC. Byrolling, and wallowing. *Plaut. in Milit.* Vo-  
 lutatim domum te rapiam.

Volubilis, volubile, Quod facile voluitur & in orbem incitatur.  
 { κολυγῶσα, ἁκολυγῶσα. GALL. Aisé à tourner ou faire virer, qui tour-  
 ne. ITA. Volubile, instabile. GERMAN. Weigbar / das selchthit / zu  
 weigen ist. HISPAN. Cosa que se buelue o puede boluer. ANGLIC.  
 That is or may easily be tumbled or rolled. } *Cic. de Vniuers.* Dein-  
 de animum circumdedit corpore, & vestiuit extrinsecus, eodè que  
 soliuago & volubili & in orbem incitato, complexus est. *Virg. 7.  
 Aeneid.* Impubè que manus mirata volubile buxum. ¶ Volubi-  
 lis fortuna, id est, instabilis, inconstans. ἀεὶ δὴ. *Cic. pro Mil.* Quàm  
 vaga volubilisque fortuna.

Volubiler, aduerb. Celeriter, incitate. { ἁκολυγῶσα. GALL. Ronde-  
 ment, en roulant. ITAL. Volubilmente, senza fermezza. GERMAN.  
 Rengelchit. HISPAN. Podiendo boluerse. ANG. Rollingly, roundly. }  
*Cic. in Orat.* Sæpe etiam in amplificanda re concessu omnium  
 funditur numerosè & volubiler oratio.

Volubilitas, niter, Volubilis motus & conuersio. { ἁκολυγῶσα, ἁκολυγῶσα.  
 GALL. Tournement, virement en rond. ITA. Volubilità. GER.  
 Dingt fertigeit in weigen / bewegigt. HISPAN. A quella posibilidad  
 de boluerse. ANGLIC. A haste rolling about, unconstance. } *Cic. 2.*

de Natur. deor. Ex vtraque re & mundi volubilitas, quæ nisi in  
 globosa forma esse non posset. Volubilitas fortunæ, inconstan-  
 tia. *Cic. 2. de Diuin.* Quomodo ergo id quod temerè fit, cæco ca-  
 su, & volubilitate fortunæ præsentari & prædici potest? Volubi-  
 litas linguæ, leuitas, promptitudo, dexteritas. *[Quid. 6. Fast.]* Ipsa  
 volubilitas subiectum sustinet orbem. *Item,* Volubilitas verbo-  
 rum. *Sueton. in Aug. c. 86.]*

Volumen, voluminis, secunda syllaba producta, A voluendo, quod  
 maiores nostri in libris arborum, id est, corticibus scribebant, &  
 libellos illos, quod ferrent commodiùs, complicabant. מְגוּלוֹל me-  
 ghollal מְגוּלוֹל ghollal. ἁκολυγῶσα, ὑποκλιθεῖς. GALL. Volume,  
 roule, vne partie d'vn liure. ITAL. Volume. GERMAN. Etn buch.  
 HIS. Vn libro ou volumen. ANGL. A volume, the part or grossness of a booke. }  
 Idèoque volumina appellata sunt, libellis similia quàm libri. ¶ Est enim propriè volumen  
 pars codicis, vt puta Metamorphoseos liber in quindecim volu-  
 mina distinctus est. *Quid. 1. Trist.* Sunt mihi mutata ter quinque  
 volumina formæ. *Plin. Iunior,* Libri tres in sex volumina pro-  
 pter amplitudinem diuisi, quasi in sex minores libros: vt sint vo-  
 lumina aliquantò minora quàm libri. Igitur volumen pars libri  
 est: Liber verò pro toto codice, & pro volumine accipitur. Inde  
 dicimus Euoluere libros, id est, aperire lectitandi gratia, quasi  
 rem complicatam explicare. ἀποκλιθεῖς τὰ βιβλία, sicut Reuelare, rem  
 velatam detegere. *Cic. lib. 3. Tusc.* Quoniam duobus superiori-  
 bus de morte & dolore dictum est: tertius dies disputationis  
 hoc tertium volumen efficit. ¶ Accipitur aliquando volumen  
 pro ipsa circumuolutione. ἀεὶ γὰρ. *Quid. 2. Metamorph.* Adde  
 quod assidua rapitur vertigine cælum, Sideraque alta trahit, cele-  
 riq̃ue volumine versat. ¶ Nonnunquam pro volubilitate, siue  
 inconstantia. *Plinius lib. 7. cap. 45.* Si diligenter æstimentur cun-  
 cta, magna fortis humanæ reperientur volumina. ¶ Volumina  
 vinculorum. *Virg. 5. Aeneid.* - & ipsa Huc, illuc, vinclo-  
 rum im-  
 mensa volumina versat.

Voluox, voluocis, penultima producta, Vermis teneros vitium  
 pampinos, & pubescentes vvas erodens, qui & Conuoluolus &  
 Volucra dicitur. { ἁκολυγῶσα. GALL. Liser, hurbec ou vercoquin,  
 qui ronge les bourgeons des vignes. ITAL. Voluo, verme che rode  
 i teneri pampini delle viti. GRÆC. Etn κάμπυλον / κάμπυλον ἴσθ  
 ἴσθ. bieter der jungen röh, hessen veruollet, vñ sic abtist. HIS. P.  
 El gusano rebolton. ANGL. A caterpillar, a worme that eateth vine  
 boughes. *Plin. lib. 18. cap. 28.* Simili modo ne conuoluolus fiat, in  
 vinca amureæ congios duos decoctos in crassitudinem mellis,  
 rursus cum bituminis tertia parte, & sulphuris quarta sub dio co-  
 qui, ne exandescat sub textu. Hoc vites circa capita ac brachia  
 vnguita non fore conuoluolum: alij Voluocem appellant, ani-  
 mal prærodens pubescentes vvas. *Hac Plin.*

Voluptas, voluptatis, lucunditas, fructus iucunditatis, & læti-  
 tia. { ἡδονή hedonē ἡδονή hedonē ἡδονή hedonē. GALL. Plaisir,  
 plaisir. ITAL. Voluptè, aise, plaisir. GERMAN. Lust. HISPAN. Delicias.  
 ANGLI. El deleyte generalmente. ANG. Pleasure, delight. }  
 Vnde quicquid cum delectatione animum demulcet, voluptas  
 dicitur, quod id maximè velimus, referit que tam ad animum,  
 quàm ad corpus, quamuis nonnulli insinulent solius corporis  
 esse, ac turpem: quod certè verum non est. Est enim voluptas vo-  
 cabulum medium, omnemque iucundum motum, quo sensus  
 hilaretur, significat, quem Græci vocant ἡδονή. *Cic. 1. de Orat.*  
 Percipietis enim illam ex cognitione Iuris læticiam & volupta-  
 tem. Voluptatem eius capio dicit *Plin. Epist. 17. lib. 2.* pro, volu-  
 ptatem ex eo capio. *[Plaut. Prologo Amphit.]* Dum illa, qua cum  
 voluptatem capis. *Plaut. Men. sc. 1. a. 4.* Nulla nauis maior vo-  
 luptas quàm quod ex alto terram videre. *Plaut. Pseud. sc. 1. a. 5.*  
 Voluptati ædopol sui. *Quintilian.* [Non sit læticia bonum & vo-  
 luptas. ¶ Voluptatis definitio & de ea plura, vide apud *Gellium  
 cap. 3. lib. 9.* ¶ Tè Voluptas, blanditiorum vox est: vt apud *Plaut.  
 Mostel. sc. 3. a. 1.* Voluptas mea, mea Philemanum. *Ibid.* Philola-  
 ches voluptas mea. *Plaut. Men. sc. 3. a. 1.* Vbi te aspicio mea vo-  
 luptas. *Idem Afin.* Da mi anime, mea voluptas. *Plaut. pseud. sc. 2.  
 a. 1.* Voluptas mea, vt mea lux: vbi Voluptas Anapæstus est: vt *Ibi-  
 dem paulo infra,* Harum voluptatium. ¶ Cum voluptate legere: id  
 est, cum delectatione. *Cic. 1. de Finib.* Omne autem id quod gau-  
 demus, voluptas est: vt omne quo offendimur, dolor. *Quid. 7.  
 Met.* Nulla est sincera voluptas. Voluptati esse, id est, esse gratum  
 & iucundum. *Cic. Lentulo lib. 1.* Quod mihi de filia, & de Crassi-  
 pede gratularis, agnosco humanitatem tuam, sperò que & opto,  
 nobis hanc coniunctionem voluptati fore. Quibus omnibus in  
 exemplis voluptas in meliorem partem accipitur, pro ea quæ in  
 animum cadit. ¶ In malam partem quoque capitur, & pro ea  
 voluptate, quæ corporis propria est apud *Ciceronem de Senectute.*  
 Diuinus enim Plato eam malorum voluptatem appellat: quod  
 ea videlicet homines capiunt, vt hamo pisces. *Ibidem,* Nul-  
 lam capitolo rem pestem quàm voluptatem corporis homini  
 dicebat à natura datam: cuius voluptatis audæ libidines temerè  
 & effrenatè ad patiendum incitantur, *Idem 1. de Legib.* Ab  
 ea quæ penitus in omni sensu implicata insidet imitatrix boni,  
 voluptas: malorum autem omnium mater.

Voluptabilis, voluptabile, Gratum, voluptuosum { ἡδονή hedonē ἡδονή hedonē.  
 GALL. Qui donne ou apporte plaisir. ITAL. Grato. GERMAN. Lust vñ freud bringend / lie-  
 blich. HISPAN. Agradesido o agradable. ANG. Pleasant, delightful, that  
 bringeth pleasure. } *Plaut. in Epid.* Voluptabilem mihi tuo aduen-  
 tu attulisti nentiam.

Voluptarius, voluptarium, voluptarium, Quod voluptatem affert.  
 { ἡδονή hedonē ἡδονή hedonē. GALL. Plaisant, voluptueux. ITAL. Cosa piaceuola. GERMAN. Lustbar / das  
 wollust bringt / oder dem wollust ergaben. HIS. Cosa deleytosa. ANGL.  
 That bringeth pleasure, delighting in pleasure. } *Cic. 1. de Finibus.*



sti vt, &c. ne quid ores quod velis, quin impetres. *Plaut. Aulul. sc. 6. a. 4.* Quid vis fieri? Factum infectum fieri non potest. *Plaut. Men. sc. 1. a. 2.* Cedo marisupium. Quid eo vis? (sub. facere.) *Item, Quid v. s. fieri. Vide fio. Plaut. Mostell. sc. 3. a. 1.* Nimis velim lapidem. *Catull. de Com. Beren. Amantes non longè à caro corpore abesse volunt. Ouid. 13. Melam.* Vellet & infelix Palamedes esse relictus. \*Volo Arpinum, sub. proficisci. *Cic. Attic. lib. 9.* Nos autem in Formiano moramur, quo citius audiremus: deinde Arpinum volebamus. *Eidem lib. 6.* Rhodum volo puerorum causa. Eodem modo hic ipse sæpius vitur verbo Cogito. ¶ Velit nolit: pro velit an non velit. *Cic. ad Quint. frat. lib. 3.* Crassum Iunianum hominem mihi deditum, per me deteruit: velit nolit, scire d. facile est. ¶ Ponitur aliquando pro opto & cupio. *Cicer. ad Cornificium lib. 12.* Eandem rem tibi volo bene & feliciter evenire. Volo omnia tua causa, id est, tibi in omnibus bene cupio. *Cicer. ad Tironem lib. 16.* Quam omnia mea causa velles mihi successa, tum etiam tua. Quid sibi vult istud? *Cicer. in Verrem, Quid sibi equestres statuae volunt propter ædem Vulcani: hoc est, quid significant?*

¶ Ponitur aliquando pro opinor & cenfeo. *Cic. de Natur. deor.* Quatuor etiam naturas, ex quibus omnia consistere cenfet, diuinas esse vult.

Volens, volentis, participium, vt Volenti animo: libenter, non inuitè. { פּוֹלֵן } *rosch* פּוֹלֵן *chaphers.* Βουλομαι. GAL. Volant, qui vent. ITA. Volens. GERMA. Wollend / gutwillig. HISP. El que quiere. ANG. That willeth, willing. } *Sallust. in Jugurth.* Hæc Romæ plebes, literis quæ de Metello ac Mario missæ erant, cognitis volenti animo de ambobus acceperat. *Liuius,* Precatus deinde si diuus, si diua esset, qui sibi præpetem misisset, volens propitiisque adesset, id est, fauens & prosper. *Sallustius tamen lib. 4. Hist. referente Nonio,* Volentia plebi dixit, hoc est, placencia & grata. Verba Sallustij sunt hæc: Multisque suspicionibus volentia plebi facturus videbatur.

Volentia in compositione idem esse videtur quod voluntas. { פּוֹלֵן } *chephets* פּוֹלֵן *raison* פּוֹלֵן *abib.* Βουλομαι. } *Nonius,* A volentia fit benevolentia, Malevolentia pro amore & odio, quasi bona & mala voluntas. Item Beneuolus & maluolus.

Voluntas, ris, Animi nostri sententia, mens, animus, sensus. { פּוֹלֵן } *chephets* פּוֹלֵן *raison* פּוֹלֵן *abib.* Βουλομαι. } *GAL.* Volonté. ITAL. Volontà. GERMAN. Will. HISPAN. Voluntad, potentia libre. ANGL. Will. } *Plaut. Men. sc. 2. a. 4.* Quando non vis tua voluntate id proficere. *Ibidem:* Bene ac pudet me habuit. T. Haud voluntate id sua. *Plaut. Milit. sc. 5. a. 2.* Nisi voluntate ibis: capiam te. *Ouid. Eleg. 1. libro 2. Trist.* Honestas voluntas Plurima mulcendis auribus apta refert. *Cæsar libro 1. de bell. civ. Paribus beneficiis parem voluntatem tribuere.* } *Cic. 4. Tuscul.* Natura enim omnes ea quæ bona videntur sequuntur fugiuntque contraria. Quamobrem si situl obiecta species cuiuspiam est quod bonum videatur, ad id adipiscendum impellit ipsa natura: id quæ constantè prædentè que fit, eiusmodi appetitionem Stoici βουλομαι appellant, nos appellamus voluntatem: eam illi putant esse in solo sapiente, quum sic definiunt. Voluntas est quæ quid cum ratione desiderat. Quæ autem aduersus rationem incitata est vehementius, ea libido est vel cupiditas effrenata: quæ in omnibus stultis inuenitur. *Cic. 3. in Catil.* Diis ergo immortalibus ducibus hanc mentem, Quirites, voluntatemque suscepit. ¶ Ponitur aliquando pro studio, amore & benevolentia in aliquem. *Cic. ad Quintum frat. lib. 3.* Significat valde te sibi gratum fecisti, quod de tua voluntate erga Cæsarem humanissimè diligentissimè que locutus esset. *Terent. in prol. Phorm.* Voluntas vestra si ad poetam accesserit, id est, faueritis poetæ.

[¶ Voluntas nominis, id est, eius vis atque sententia.] ¶ Voluntate ablatius pulchrè ponitur pro eo quod est bona cum gratia. *Terent. in Adelph.* Quid vos vis cogit, id voluntate impetret. *Cic. 1. Verr.* Ego iam tibi ipse istud, quod expetis, mea voluntate concedam, id est, sponte. *Cic. ad Valerium lib. 13.* Reditus tamen in patriam voluntate omnium concedi videtur. Id est, omnibus volentibus & concedentibus.

Voluntarius, adiectiuum, Quod fit sponte, ad libidinem & arbitrium, vulgè Spontaneum vocant. { נָדָבָה } *nadhab.* αὐτοματῶς. GAL. Volontaire, de franche volonté & sans contraincte. ITAL. Voluntario chi opera spontaneamente. GERMAN. Willig / freywillig. HISP. Voluntario. ANG. That is done willingly. } *Cic. ad Martium lib. 7.* Aut consciscenda mors voluntaria. *Liui. lib. 1. ab Vrbe,* Ferocissimus quisque iuuenum cum armis voluntarius adest. *Plin. de Viris illustrib.* Voluntarium militem se obtulit.

¶ Voluntarij milites dicuntur, qui sponte nomina dant. *Cæsar 5. bell. Gall.* Neque sibi voluntariorum copias defore, si ex finibus suis progredi cœpisset. [Et vbi que apud Liuium.] ¶ Voluntaria herba, quæ sua sponte nascitur, opponitur Satiuæ. *Plin. lib. 20. cap. 22.* de serpyllo, Satiuum non serpit, sed ad palmi altitudinem increfcit: pinguius voluntarium, & candidioribus folijs ramisque.

Voluntariè, & Voluntariò, aduerbia, Sponte, bono & prompto animo, non coactò. { נָדָבָה } *bindabab* נָדָבָה *nedhabab.* αὐτοματῶς. GAL. Volontairement, franchement. ITAL. Voluntariamente, francamente. GERMAN. Willig / frey. HISP. Voluntariamente. ANGLIC. Willingly, readily. } *Cæsar lib. 3. bell. Civil.* Milites electi circiter centum viginti voluntariè eiusdem centurie sicut profecti. *Liuius 1. ab Vrbe,* Inde ob residuas bellorum iras, maximè sollicitatis ad defectionem animis, voluntariò traxere.

VOLOGESYS, Parthorum rex fuit Neronis temporibus, & frater Tiridatis, quem quum Armenia regem fecisset inuitis Romanis, vario euentu cum iis bella gessit: donec tandem ex pacto placuit Tiridatem regi diadema ponere, nec autè resu-

mere, quàm id Romæ Neronis manibus accepisset. *Vide Tacit. 15.*

VOLOGESOCERTA, Babylonæ vrbs, à Vologeso Parthorum rege condita: vrbs est auior *Plin. lib. 6. c. 26.* Ptolemaus Vologesiã appellat.

¶ Volo, onis, nomen Regis Parthorum fuit, cuius meminit *Sueton. in Tiberio cap. 49.* Ibi tamen quidam Codices habent Vononem quos sequitur *Isaac. Casaubonus* vir doctiss. ]

Volonè s, Dæti sunt serui, qui bello Panico, quum decissent liberi, qui in militiam nomina darent, pro dominis pugnaturos se polliciti, in ciuitatem recepti sunt: & Volones appellati, quia hoc sponte voluerunt. *Festus. Liuius lib. 3. bel. Pun.* Volones liberi esse iussi. *Ibidem,* Vt tyrones (ea maxima pars volonum erat) discederent signa sequi.

VOLSCI, Populi in Latio, vitra Circæias, quorum meminit *Plinius lib. 3. c. 5. Virg. 2. Georg.* Assuetumque malo Ligurem, Volscò que verutos.

Volfella, læ, siue Vulfella, Instrumentum pilis è corpore euellendis idoneum. { ὀφθαλμοειδὲς } *ophthalmos.* GAL. Des pinsettes de chirurgien. ITA. Moietta, molletta. GERMAN. Ein rauffstingun. HISP. Las tenazuelas ó pinças para pelar. ANGLIC. A pair of pincers. } *Plaut. Cur. sc. 4. a. 4.* Ita me volfellæ, pecten, speculum iuuent. *Martial. li. 9.* Purgentque sæuæ cana labra volfellæ, Curios, Camillos, Quantos, Numas, Ancos, Et quicquid vquam legimus pilosorum Loqueris, tonatque grandibus minas verbis.

¶ Volfella item, siue Vulfella instrumenti chirurgici genus est, quo caro ex vlcerebus præcidenda apprehenditur. *Cels. 1. 6. cap. 18.* Deinde oræ vulfella præhendendæ, tum quicquid corruptum est, excidendum.

VOLSINI VM, Volsinij, volsinorum Prol. siue Volsinij, Volsiniorum, Oppidum mediterraneum Hetruriz, in quo primum mola versatiles sunt inuenta. *Plin. lib. 36. c. 18.* Molas versatiles Volsinijs inuenta, qualdam & sponte pretas legimus.

Volua, voluæ, Inuolucrum, quo quid inuoluitur. { פּוֹלֵן } *chephets* פּוֹלֵן *raison* פּוֹלֵן *abib.* Βουλομαι. } *Nonius,* A volentia fit benevolentia, Malevolentia pro amore & odio, quasi bona & mala voluntas. Item Beneuolus & maluolus. Voluntas, ris, Animi nostri sententia, mens, animus, sensus. { פּוֹלֵן } *chephets* פּוֹלֵן *raison* פּוֹלֵן *abib.* Βουλομαι. } *GAL.* Volonté. ITAL. Volontà. GERMAN. Will. HISPAN. Voluntad, potentia libre. ANGL. Will. } *Plaut. Men. sc. 2. a. 4.* Quando non vis tua voluntate id proficere. *Ibidem:* Bene ac pudet me habuit. T. Haud voluntate id sua. *Plaut. Milit. sc. 5. a. 2.* Nisi voluntate ibis: capiam te. *Ouid. Eleg. 1. libro 2. Trist.* Honestas voluntas Plurima mulcendis auribus apta refert. *Cæsar libro 1. de bell. civ. Paribus beneficiis parem voluntatem tribuere.* } *Cic. 4. Tuscul.* Natura enim omnes ea quæ bona videntur sequuntur fugiuntque contraria. Quamobrem si situl obiecta species cuiuspiam est quod bonum videatur, ad id adipiscendum impellit ipsa natura: id quæ constantè prædentè que fit, eiusmodi appetitionem Stoici βουλομαι appellant, nos appellamus voluntatem: eam illi putant esse in solo sapiente, quum sic definiunt. Voluntas est quæ quid cum ratione desiderat. Quæ autem aduersus rationem incitata est vehementius, ea libido est vel cupiditas effrenata: quæ in omnibus stultis inuenitur. *Cic. 3. in Catil.* Diis ergo immortalibus ducibus hanc mentem, Quirites, voluntatemque suscepit. ¶ Ponitur aliquando pro studio, amore & benevolentia in aliquem. *Cic. ad Quintum frat. lib. 3.* Significat valde te sibi gratum fecisti, quod de tua voluntate erga Cæsarem humanissimè diligentissimè que locutus esset. *Terent. in prol. Phorm.* Voluntas vestra si ad poetam accesserit, id est, faueritis poetæ.

[¶ Voluntas nominis, id est, eius vis atque sententia.] ¶ Voluntate ablatius pulchrè ponitur pro eo quod est bona cum gratia. *Terent. in Adelph.* Quid vos vis cogit, id voluntate impetret. *Cic. 1. Verr.* Ego iam tibi ipse istud, quod expetis, mea voluntate concedam, id est, sponte. *Cic. ad Valerium lib. 13.* Reditus tamen in patriam voluntate omnium concedi videtur. Id est, omnibus volentibus & concedentibus.

Voluntarius, adiectiuum, Quod fit sponte, ad libidinem & arbitrium, vulgè Spontaneum vocant. { נָדָבָה } *nadhab.* αὐτοματῶς. GAL. Volontaire, de franche volonté & sans contraincte. ITAL. Voluntario chi opera spontaneamente. GERMAN. Willig / freywillig. HISP. Voluntario. ANG. That is done willingly. } *Cic. ad Martium lib. 7.* Aut consciscenda mors voluntaria. *Liui. lib. 1. ab Vrbe,* Ferocissimus quisque iuuenum cum armis voluntarius adest. *Plin. de Viris illustrib.* Voluntarium militem se obtulit.

¶ Voluntarij milites dicuntur, qui sponte nomina dant. *Cæsar 5. bell. Gall.* Neque sibi voluntariorum copias defore, si ex finibus suis progredi cœpisset. [Et vbi que apud Liuium.] ¶ Voluntaria herba, quæ sua sponte nascitur, opponitur Satiuæ. *Plin. lib. 20. cap. 22.* de serpyllo, Satiuum non serpit, sed ad palmi altitudinem increfcit: pinguius voluntarium, & candidioribus folijs ramisque.

Voluntariè, & Voluntariò, aduerbia, Sponte, bono & prompto animo, non coactò. { נָדָבָה } *bindabab* נָדָבָה *nedhabab.* αὐτοματῶς. GAL. Volontairement, franchement. ITAL. Voluntariamente, francamente. GERMAN. Willig / frey. HISP. Voluntariamente. ANGLIC. Willingly, readily. } *Cæsar lib. 3. bell. Civil.* Milites electi circiter centum viginti voluntariè eiusdem centurie sicut profecti. *Liuius 1. ab Vrbe,* Inde ob residuas bellorum iras, maximè sollicitatis ad defectionem animis, voluntariò traxere.

VOLOGESYS, Parthorum rex fuit Neronis temporibus, & frater Tiridatis, quem quum Armenia regem fecisset inuitis Romanis, vario euentu cum iis bella gessit: donec tandem ex pacto placuit Tiridatem regi diadema ponere, nec autè resu-

mere, quàm id Romæ Neronis manibus accepisset. *Vide Tacit. 15.*

VOLOGESOCERTA, Babylonæ vrbs, à Vologeso Parthorum rege condita: vrbs est auior *Plin. lib. 6. c. 26.* Ptolemaus Vologesiã appellat.

¶ Volo, onis, nomen Regis Parthorum fuit, cuius meminit *Sueton. in Tiberio cap. 49.* Ibi tamen quidam Codices habent Vononem quos sequitur *Isaac. Casaubonus* vir doctiss. ]

Volonè s, Dæti sunt serui, qui bello Panico, quum decissent liberi, qui in militiam nomina darent, pro dominis pugnaturos se polliciti, in ciuitatem recepti sunt: & Volones appellati, quia hoc sponte voluerunt. *Festus. Liuius lib. 3. bel. Pun.* Volones liberi esse iussi. *Ibidem,* Vt tyrones (ea maxima pars volonum erat) discederent signa sequi.

VOLSCI, Populi in Latio, vitra Circæias, quorum meminit *Plinius lib. 3. c. 5. Virg. 2. Georg.* Assuetumque malo Ligurem, Volscò que verutos.

Volfella, læ, siue Vulfella, Instrumentum pilis è corpore euellendis idoneum. { ὀφθαλμοειδὲς } *ophthalmos.* GAL. Des pinsettes de chirurgien. ITA. Moietta, molletta. GERMAN. Ein rauffstingun. HISP. Las tenazuelas ó pinças para pelar. ANGLIC. A pair of pincers. } *Plaut. Cur. sc. 4. a. 4.* Ita me volfellæ, pecten, speculum iuuent. *Martial. li. 9.* Purgentque sæuæ cana labra volfellæ, Curios, Camillos, Quantos, Numas, Ancos, Et quicquid vquam legimus pilosorum Loqueris, tonatque grandibus minas verbis.







*Agritudo, libido, formido, quamque Stoici communi nomine corporis & animi ad id appellat, ego malo letitiam appellare, quasi gestientem animi elationem voluptariam, Voluptarius homo, voluptati deditus. Cic. 2. Tuscul. Plaut. in Menach. sc. 1. a. 2.] Namque Epidamneæ natio est hæc, ita hominum Voluptarij atque potatores maximi. Cic. 2. Tuscul. Ego à te non postulo ut dolorem eisdem verbis afficias, quibus Epicurus voluptatem: homo, ut scis, voluptarius. Idem 3. de Ora. Quinetiam gustatus, qui est sensus ex omnibus maximè voluptarius, quique dulcedine præter ceteros sensus commouetur.*

*Voluptuosus, voluptuosa, voluptuosum, Habitum, & vehementiam significat, & affectionem. { רצון נרצה נרצה נרצה } mehabannéh. quod dicitur. GAL. Voluptuosus. ITAL. Voluttuoso. GERMA. Wollustig odar das voll wollustig ist. HISPAN. Delectoso. ANG. Voluptuous, unsatiable in pleasure. } ut, Voluptuosus homo, qui perquam amat voluptatem, quem Cicero voluptarium vocat. Voluptuosam res, quæ in se habet voluptatem, & quæ voluptate afficiat. Ille recipit, hæc recipitur. Plinius lib. 1. Epist. 13. Voluptuosam rem esse, utrunque eadem opera eodem viatico inuisere.*

*Volupe, Delectabile, gratum, iucundum. { רצון נרצה נרצה נרצה } mehabannéh. id est, voluptas. GAL. Chose agreable & plaisante. ITAL. Voluttuosa, da piacere. GERMA. Lustig, lustig, wollustig. HISPAN. Delectoso. ANGL. That is pleasant, and delighteth. } Quamquam non raro substantiue accipitur pro ipsa delectatione seu voluptate. Idem, Plaut. in Amphit. Nam quia vos tranquillos video, gaudeo, & volupe mihi est. Plaut. Amph. Siquid patri volupe est, voluptas ea mihi multo maxima est. Plautus Mil. sc. 3. a. 2. Volupe est te conuenisse. Plaut. Mostell. sc. 2. a. 1. Vicitram volupte cum etiam frugi, sup. } Legitur & volup. per apocopem quod & Nonius annotauit. Plautus in Casina, Facite animo vestro volup. Idem Afinaria, Hic senex siquid elam vxore animo fecit volup. Plaut. Men. sc. 3. a. 4. Scin quid ad te venio? 1. Vt tibi ex me sit volup. }*

*Voluptas, Voluptatis dea, quæ sacellum habet Romæ circa naualia non procul à porta Romanula, teste Var. l. 4. de ling. Lat. } GERMA. Die Göttin des wollusts }*

*Voluptas, Poëta quidam inceptus fuit, patria Patauius, qui Ennium sequutus, rerum gestarum populi Romani Annales carmine scripsit. Catul. de Smyrna Cinna. At Volupti Annales Paduam morientur ad ipsam. Et laxas scowbris sæpe dabunt tunicas. Et alibi, Annales Volupti cacata charta.*

*Volūtæ, Ab architecturæ peritis appellantur capreoli, in columnarum capitulis ex herbarum foliis enascentes, & ubi abacum iam propedum contingunt, in orbem circumuoluti: vnde tam apud Græcos, quam apud Latinos nomen inueniunt. Idem, Vitruuius lib. 3. Dempra abaci crassitudine, diuidatur reliqua pars in partes tres, ex quibus vna imo folio detur, secundum folium mediam altitudinem teneat: cauliculi eandem altitudinem habeant, quibus folia nascuntur projecta, ut abacum excipiant, quæ ex cauliculorum foliis nata, procurrunt ad extremos angulos volutæ, minorisque helices intra suum medium, qui sunt in abaca floribus, subiecti scalpantur. Idem paulo post, De volutarum autem descriptionibus, vti ad circumum fuit rectè inuolutæ, quemadmodum distribuuntur, in extremo libro forma & ratio earum est descripta. Idem l. 7. c. 5. Nam pinguuntur tectoriis avonstra potius, quam ex rebus finitis imagines certæ. Pro columnis enim statuuntur calami, pro fastigijs harpaginetuli striati, cum crispis foliis, & volutis. Item candelabra ædicularum sustinentia figuræ, supra fastigia earum surgentes ex radicibus cum volutis: colliculi teneri plures, habentes in se sine ratione fidentia sigilla, non minus etiam ex colliculis flores dimidiata habentes ex se exeantia sigilla, alia humanis, alia bestiarum capitibus similia. Hæc Vitruuius.*

*Volūtābrum, Volutatim, Voluto, Vide VOLVO.*

*VOMANVM, Fluminis nomen in quata Italiz regione, non procul ab Adria colonia. Plin. lib. 3. c. 13.*

*VOMER, vomeris, masc. gen. Vide VOMO.*

*VOMICÆ, vomicæ, penultim. correp. Abscessus internus copiosam tuomens saniem: vnde & nomen accepit. { מור } GALLIC. Apostume. ITAL. Apostema. GERMA. Ein eptergefchärter oder euf. HISPAN. Postema. ANGLIC. A rotten impostume or running sore. } Cic. de Natura deorum. Nec prodesse voluit Phærazo Iasoni qui vomicam eius aperit, quam medici sanare non poterant. Serenus. Sunt odio quos dira vomit natura, tumores, Vomica qualis erit, vel eidem proxima quædam. Plin. lib. 29. cap. 12. Petroselinon præcipuum ad vomicas. Hinc Plaut. in Persa, non infestiuiter vomicam appellat crumenam numis referam, atque tumentem. Quid hoc, inquit, quod in collo tibi tumet? SA. vomica est, pressare parec. Plin. lib. 33. cap. 6. per translationem accepit pro argenti viui vena, iugiter manante. Est (inquit) lapis in his venis, cuius vomica liquoris æterni argentem vium appellatur, venum rerum omnium. Nonius vomicam pro concauis locis & verustate exelus poni probat. Ex Lucilio. \*Quintilian. libro 8. cap. 6. Non enim si Cicero rectè sentinam Reipub. dixit, scditatem hominum significans, idcirco probem illud quoque veteris oratoris. Persecuisti Reip. vomicas. [Augustus Cæsar, Agrippam nepotem, & Iulias filiam & neptem, non aliter appellare solebat, quam tres vomicas, aut tria carcinomata sua: tanta illi fuere morum peruersitate atque scditate. Sueton. in August. c. 65.]*

*VOMIO, vomis, vomui, vomitum. Per os eicio, egero. { נפיק } GALL. Vomir. ITAL. Vomitare. GERMA. Roegen. HISPAN. Gomitir. ANGL. To vomite, to puke. } Cicero pro Deiotaro, Quum (inquit) post cœnam vomere te velle dixisset, in balneum te ducere cœperunt. Idem 2. Philipp. Tantum vini*

*in Hippia nuptiis exhauseras, ut tibi necesse esset in populi Romani conspectu vomere postridie. Virgil. 9. Aeneid. Purpuream vomit ille animam, & cum sanguine mista Vina refert moriens. [Plau. Curc. sc. 3. a. 3. Argentum prope re propera vomere, &c. Vomere sanguinem. Sueton. in Calig. c. 57.]*

*\*VOMOR, eris, passivum. Plin. lib. 10. c. 67. Salamandræ ore sanies lactea vomitur. \*Vomitur, Impersonale. Cic. 2. Philip. Ab hora tertia bibebatur, ludebatur, vomebatur.*

*Vomito, as, frequentatiuum. { נפיק } GALLIC. Vomir sonuer. ITAL. Vomitar. GERMANIC. Doffen. HISPAN. Gomitir à menudo. AN. To vomite often. } Coll. l. 7. ca. 10. Quam quum pecudes biberunt, nausea correptæ vomitant, atque expurgantur.*

*Vomitio, vomitionis, Cibi potiusve per os eicio, quæ ventriculi subuersione contingit. { נפיק } GALL. Vomir. ITAL. Vomitare. GERMA. Roegen. HISPAN. Gomitir. ANGL. To vomite. } Plin. lib. 11. cap. 53. Homini cibus vilissimus simplex: acervatio ciborum pestifera, & condimenta perniciosiora. Difficiliter autem perficiuntur omnia in cibis acris, nimia, & avidè hausta: & æstate, quam hyeme difficilior, & in senectâ quàm in iuuenta. Vomitiones homini ad hæc in remedium exogitate, frigidiora corpora faciunt, inimicæ oculis, maximè autem dentibus, Somno concoquere corruptentia, quàm firmitati vtilius: ideo athletas malunt cibos ambulatione perficere.*

*Vomitustas, Vomitio. { נפיק } Plin. lib. 20. c. 14. Mentastrum cum succo granati singultus & vomitus sistit, ut Democritus monstrat.*

*Vomitor, oris, Qui vomit. { נפיק } GALL. Vomifscar. ITA. Chi vomita. GERMAN. Ein toger / der sich erbricht. HISPAN. El que gomitir. ANGL. That vomiteth. Plin. lib. 13. cap. 1. Non expedit vomitoribus, sicut neque mustum, neque sapa, neque passum. [Cicero in Iulio: Seneca epist. 89. loquens de Luctatoribus.]*

*Vomitoria, Macrob. Satur. l. 6. cap. 4. Virg. Mane salutantum totis vomit ædibus vndam Pulchrè vomit vndam, & antiquè: nam Ennius. Et Tyberis flumen vomit in mare salsum. Vnde & nunc vomitoria in spectaculis dicimus, vnde homines glomeratim ingredientes in sedilia se fundunt.*

*Vomitotius, vomitoria, vomitorium, Quod vomitum cicit. { נפיק } GALL. Qui fait vomir. ITALIC. Cosa che fa vomitare. GERMA. Roegen. HISPAN. Cosa para hazer gomitir. ANGLIC. That hath power to cause one vomite. } Plin. lib. 21. cap. 6. Hunc stomacho inutilem, & ideo vomitorium. Idem l. 20. c. 29. Balbus vomitorium vocant ab effectu, folia habet nigra cæteris longiora.*

*Vomer, & vomis, huius vomeris, generis masculini, ferramentum aratri quo sulci fiunt. { מחרש } macharêscheth. uis. GALL. Le soc d'vne charrue. ITAL. Vomera, vomero del aratro. GERMA. Ein pflugstein / wägen / säck. HISPAN. La raia del arado. ANGL. The culter of a plough. } Ita dictum quod terram vomat, hoc est, eruat. Virg. 1. Georg. Depresso incipiat iam tum mihi taurus aratro Ingemere, & sulco attritus splendescere vomer. Idem, Vomis & inflexi primum graue robur aratri. [Ouid. Eleg. 10. lib. 3. Trist. Nec quisquam presso vomere sulcat humum.] Plin. lib. 18. cap. 18. Vomerum plura genera. Culter vocatur, prædensam priusquam præcindatur, terram secans, futurisque sulcis vestigia præscribens incisuris, quas resupinus in arando mordeat vomer. Alterum genus est vulgare, rostrati veltis. Tertium in solo facili, nec toto potestum dentali, sed exigua cuspside. In rostro hæc quarto generi, sed exacutior in macronem fastigiata, eodèmq; gladio scindens sulcum, & acie laterum radices herbarum secans: id non pridem inuentum in Rhætia. Galliz verò duas addiderunt rotulas, quod vennis vocant planarati. Cuspis effigiem palæ habet. Latitudo vomeris cespites versat. Ouid. 1. Meta. Ipsa quoque immensis rastisque intacta, nec vllis Saucia vulneribus, percedabat omnia telus.*

*[Vono, onis, nomen Regis Parthorum fuit qui à suis pulsus est, ut auctor est Sueton. in Tiber. cap. 49. Alias tamen ibi legitur Volonem.]*

*VOPISCUUS, { נפיק } GALL. Celuy de deux genitæux qui vient à profit. ITA. Vno di due gemelli che viene a profito. GERMAN. Det ein auß den zweytingen so auß getragen vnd sartommen ist. HISPAN. Vno de dos mollos que viene y es approachado. ANGLIC. One of two conceaued at one tyme which cometh to perfection. } Dicitur qui ex duobus conceptis, vno abortu excluso, ad partum legitimum ducitur. Quo cognomine dictus est Flauius historicus, qui Imperatorum vias scripsit. Plin. lib. 7. cap. 10. Vopiscos appellabant à geminis, qui retenti vtero nascerentur, altero interempto abortu.*

*VORANVS, Q. Lucretij furacissimus libertus, quem nummularios nummos de mensa subtrahentem, & in calceos infarcentem deprehendit. Cal. l. 10. c. 49.*

*VORAS, Cibum non confectum deglutio. { נפיק } GALL. Deuorer, aualer sans malcher, engloutir. ITAL. Deuorare, trasguggiare. GERMA. Trassen. HISPAN. Tragar lo que no se masca. ANGL. To deuore, to swallow vnchewed. } Cic. lib. 2. de Natura deorum. Alia vorant, alia mandunt. Hinc per translationem vorare capitur pro auidè sumere. Plaut. in Trucul. Interim ille hamum vorat, si semel amoris poculum accepit merè. Cic. ad Attic. libro 4. Nos hic voramus literas cum homine mirifico (ita mehercule sentio) Dionysio. [Plaut. Curc. sc. 1. a. 3. Metamorph. Meus hic est, hamum vorat.]*

*\*Voratio, opis, Verbale. Catul. ad Portium & Socrationsm, mei (o-*







tra solitum vocales, sunt signa tempestatum. *Tibull. lib. 2. Eleg. 5.* Nunc te vocales impellere pollice chordas, Nunc precor ad laudes flectere verba meas. *Ovid. 11. Metam. Carmine vocali clarus citharæque Philemon?* ¶ Unde vocales dictæ sunt quinque illæ apud Latinos literæ: quia per se voces faciunt, & sine his vox proferri non potest, *quæ sunt*. ¶ Hinc semi-vocales, quæ quasi dimidiatum vocalium sonum habent *ἡμιφωνοῦν*. Vocalium concursus. *Cic. in Orat.* Habet enim ille tantquam hiatus concursu vocalium molle quiddam. ¶ Vocalis etiam dicitur, qui voce utitur, & proferre verba potest: pota si quis, quum mutus fuisset, postea loquatur. *ἡμιφωνοῦν*. *Valer. lib. 1. Egles Samius athleta mutus, quum ei victoriæ titulus & præmium eriperetur, indignatione accensus, vocalis evasit.*

Vocalitas, vocalitatis, Consonantia, quam Græci *ἁρμονία* vocant. ¶ GAL. Consonantia, beau, bon & plaisant son. I T A. Consonanz. GERM. Wohlklang. HIS. Consonancia. ANG. The tune or sweet sound of a voice. ¶ *Quint. l. 1. cap. 5.* Sola est, quæ notari possit velut vocalitas, quæ *ἁρμονία* dicitur.

Vocamen, nis, Nomen, appellatio. ¶ *ἄνω* *ἁρμονία*. GAL. Nom. appellation. I T A. Nome, appellations. GERM. Ein namn. HISP. Nombre ó llamamiento. ¶ *Lucr. lib. 2. & Bacchi nomine abuti Mauult,* quàm laticis proprium proferre vocamen.

Vocativus, adiectivum fictum à Grammaticis: vt vocativus casus, per quem aliquem vocamus. *κατακεί*.

Vocativè, adverb. apud *Gell. l. 13. c. 21.* Vocativè, inquit, dicit, id est, per vocativum.

Vociferor, is, Clamo, clamorem edo, exclamo. [à ferenda. i. tollenda & efferenda voce.] ¶ *ἰσθῆακ* *κρυῖν*, *κρῖν*. GAL. Crier, brayre, hayer. I T A. Gridar forte, gridar ad alta voce. GERM. Die stum erheben: laut schreien. HISP. Gritar mucho, dar voces. ANG. To cry out or lowde, to brayre. ¶ *Cicer. 6. Verr.* Minitari absenti Diodoro, vociferari palam, lacrymas interdum vix tenere. *Lucr. lib. 2.* Nulla est finis, vti docui: res ipsaque per se Vociferatur, & clucet natura profundi. *Virg. 2. Æneid.* Talia vociferans gemitu tectum omne replebat. ¶ Vociferare activum proivit *Cic. Ad. 4. in Verrorè,* simendo locus vocat: Nam me dies, vox, latera deficient, si hoc nunc vociferare velim, quàm miserum indignumque sit, &c. \**Var. 3. de Re rust. c. 9.* Item qui elati sunt, ac vociferant sæpe, in certamine pugnaces. De Gallis gallinaceis.

Vociferatio, vociferationis, verbale. Clamor, actus vociferandi. *ἰσθῆακ* *κρυῖν*, *κρῖν*. GALL. Brayement, criement, huyement. I T A. Esso gridare. GERM. Erhebung der stim: laut schreitung. HISP. Obra de gritar. ANG. A crying lowde, braying. ¶ *Cic. pro Cluent.* Nam in ipso sermone hoc & vociferatione mortua est. *Ad Heren. li. 3.* Habet enim quiddam illiberale, & ad muliebrem potius vociferationem, quàm ad virilem dignitatem in dicendo accommodatum.

Vocifico, as, are: *Gell. cap. 3. l. 9.* Inelytz illæ Demosthenis orationes vocificant (aliàs notificant.)

Voco, vocis, ad voco, accerso, appello, adduco. ¶ *ἰσθῆακ* *κατά* *καλίω*, *καλίω*, *καλίω*. GAL. Appeller, hucher. I T A. Chiamare. GERM. Beruffen. HISP. Llamar. ANG. L. To call, or call one by name. ¶ *Plautus in Capt.* Quæ ad patrem vis nuntiare vin' voce n huc ad te. [Pl. Men. sc. ult. a. 5. Vocat ad prandium. Idem in Pseud. sc. 2. a. 5. Quin vocas spectatores. (ad cœnam.) In crastinum vocabo. Idem Pseud. sc. 7. a. 4. Vbi non vocat, veni vltro. Idem Plaut. Asin. sc. 4. a. 2. In ius voco te. L. Non eo. Ibid. sc. 3. a. 3. Quo nos vocabis nomine? Idem Mili. sc. 3. a. 2. Primus ad cibum vocatur, primo pulmentum datur. Idem Asin. sc. 1. a. 4. qui neque esum vocantur, neque vocant. *Plaut. Men. sc. 4. a. 2.* Eamus intrò vt prandeamus. M. Benè vocas: Tamen gratia est. (i. attamen habeo tibi gratiam de prandio: h. e. non eo ad tuum prandium.) Idem Plaut. Capt. sc. 2. a. 1. Te vocarier ad cœnam volo. Idem Curc. sc. 4. a. 4. Apud me nunquam delinges saltem. T. Bene vocas. Verum vocata res est (id est, præstò est.) vt sit malè tibi. *Ovid. 6. Fast.* Silenus quamvis nemo vocaret (ad festi.) adest. ¶ Vocare ad rationem reddendam. (i. accusare.) Vocare ad pacem, *Seneca, &c.* ¶ *Virgilius 11. Æneid.* Variisq; instigat vocibus alas, Nomine quenque vocans. *Cic. 6. Var.* Deinde ipsum regem ad cœnam vocavit. Unde vocatores dicti sunt, quibus invitandi datum est negotiù, siue qui per se vocant ad cœnas. *κατακεί*. *Plin. lib. 35. cap. 10.* Invitatus ad regis cœnam venit, indignantique Ptolemæo, ac vocatores suos ostentanti, vt diceret, à quo eorum invitatus esset, ille arrepro de focolo carbone extincto, imaginem in pariete delinavit. ¶ Tanti vocat ille pudicam, à *Iuvenale Satyra 6.* dictum in hunc sensum, Tantum accepit, vt illam dicat esse pudicam, Verba *Iuvenalis* sunt hæc, Bis quingenta dedit, tanti vocat ille pudicam. Loquitur de Censennia muliere impudicissima, quam tamen maritus pudicam esse asserbat: non quòd ita res esset, sed quòd quingenta dotis nomine accepisset. ¶ Vocare aliquem ad calculos, est eum vocare vt suffragium ferat. ¶ Vocare seruos ad libertatem, est eos incitare vt sese vindicent in libertatem.

¶ Vocare aliquem ad computationem dixit *Plin. in Paneg.* Nemo recentem & attonitam orbitatem ad computationem vocet, cogatque patrem, quid reliquerit filius, seire.

¶ Vocare aliquem ad testimonium, est testem citare. ¶ Vocare aliquem in crimen, est aliquem criminis accusare. ¶ Vocare in discrimen, est periculo committere. ¶ Vocare aliquem in invidiam, est, quod vulgus iudocum ait, adducere in malam gratiam. ¶ Vocare rem aliquam in medium, est discutendam proponere. ¶ Vocare aliquem in partem, est eum vocare vt alterius rei partem accipiat. ¶ Vocare aliquid ad calculos, est in supputationem deducere. *Cicer. de Amicitia,* Hoc quidem est nimis exiliter, & exiguè ad calculos vocare a-

micitiam: vt par sit ratio acceptorum & datorum. ¶ Vocare deos in vota, est vota factis deorum auxilium explorare. *ἰσθῆακ* *ἀνα*. *Virgilius lib. 5. Æneid.* Ni palmas ponto tendens vtraque Cloanthas, Fudisissetque preces, diuòsque in vota vocasset. ¶ Vocare aliquem à mœstitia, est iubere læto animo esse. *Cicer. Attic. libro 1.* Quòd me à mœstitia vocas, multum proficis. ¶ Sic vocare ad vitam, *ibidem*, pro eo quod est bono animo esse iubere, & cum qui iam necem sibi inferre constituerat, spe meliori iniecta ab instituto reuocare. ¶ Vocata est opera, dixit *Plaut. in Stich.* Cœnabis apud me, quoniam saluos aduenis. n. Vocata est opera, id est, non vacat apud te cœnare, quoniam rogavit me aliquis vt negotium aliquid pro se transigerem. \**Vocat pluuiam cornix:* id est, Portendit, & suo clamore quodammodo appetere videtur. *Virg. 1. Georg.* Tum cornix plena pluuiam vocat improba voce. *Vbi Serv.* Vocat, poetice ait: non enim vocat, sed denuntiat pluuiam.

Vocatus, a, um, participium. ¶ *ἰσθῆακ* *κατά* *καλίω*, *καλίω*, *καλίω*. GAL. Appellé, h. sché. I T A. Chiamato. GERM. Berufft. HISP. Llamado. ANG. Called. ¶ *Ovid. 1. Metamor.* Conciliùmque vocat: tenuit mora nulla vocatos. *Horat. 2. Carm. Od. 18.* Vocatus, atque non vocatus audit. ¶ *Plaut. Curt. sc. 4. a. 4.* Vocata res est, vt tibi sit malè (i. præstò est.)

[Vocatio, onis: Vocatioem non habent Tribun. pleb. *Cell. cap. 12. lib. 13.* Qui vocationem habent, habent & prehensionem.]

Vocatus, vocatus, vocatui. ¶ *ἰσθῆακ* *τεφιλιάβ*, *καλίω*, *καλίω*, *καλίω*. GAL. Inuocation, priere. I T A. Inuocatione, prega. GERM. Anrufung/oder beruffung. HISP. Obra de llamar, ruego. ANG. Calling, or invocation and prayer. ¶ *Virg. 10. Æneid.* nunc ò nunquam frustrata vocatus Hasta meos, &c. *Vbi Servius,* Vocatus, hoc est, inuocationes & preces: nam appellatio est à verbo quæ semper in io exit, aut in us, id est, nomen verbale. *Cicero de Orat.* Mense Idib. Septembr. & ille Senatus frequens vocatu Drusi in Curiam venit. [ *Sueton. in Caligul. cap. 39.* Vocatu ipsius cœnaturus apud Calarem.]

Vocator, pen. prod. oris, verbale. ¶ *ἰσθῆακ* *κατά* *καλίω*, *καλίω*, *καλίω*. GAL. Senoncur, inuiteur au banquet. I T A. Chiamatore, inuitatore. GERM. Ein berufft tader. HISP. Que llama à otro que venga, combidador. ANG. A caller. ¶ Vocatores dicti sunt, quibus datum est inuitandi negotium, siue qui ipsi inuitant ad cœnas. *Plin. l. 35. c. 10.* Inuitatus ad Regis cœnam veuit, indignantique Ptolemæo, & vocatores suos ostendenti, vt diceret, à quo eorum inuitatus esset.

[Vocativus casus: *Gellium cap. 5. lib. 14.*]

Vocito, as, penultima corrept. Frequenter voco. ¶ *ἰσθῆακ* *κατά* *καλίω*, *καλίω*, *καλίω*. GAL. Appeller ou hucher, sonner. I T A. Sirachiamare. GERM. Ein berufft beruffen/oder nennen. HISP. Llamar à menudo. ANG. To call ofien. ¶ *Plaut. in Capt.* Pagnium vocitatus est, post vos nomen indidistis Tydaro. *Cic. 2. de Nat. deor.* Quas nostri septem soliti vocitare triones.

V ante P.

Vpilio, onis, mascul. generis, Positum est à Virgilio pro opilio, causa metri, *Ecl. 10.* Venit & vpilio, tardi venere bubulci. Est autem opilio, vel vpilio, ouium custos. ¶ *ἰσθῆακ* *κατά* *καλίω*, *καλίω*, *καλίω*. GALL. Berger. I T A. Pecoraro. GERM. Ein schaffhirt. HISP. Pastor de oucias. ANG. A shepherd or keeper of catnill. ¶ [ *Gell. c. 6. l. 16.* De ouibus Vpiliores percontator.]

Vpilis, Dianæ tertiaz nomen, auctore *Macrobio*. Sic enim à Græcis paterno nomine (pater enim eius traditur Vpis) appellatur. Meminit & *Cic. de Nat. deor.* In nonnullis autem exemplaribus legitur Opis.

Vpupa, vpupæ, Auis, cristis à capite exeuntibus galeata, in simo semper commorans. ¶ *ἰσθῆακ* *κατά* *καλίω*, *καλίω*, *καλίω*. GAL. Hupe. I T A. Bulba. GERM. Ein mündhoff. HISP. El abubilla ane. ANG. A lapwinc bird. ¶ *Plin. li. 10. c. 29.* Murat & vpupa, vt tradit *Æschylus* poeta, obsceca aliàs pastu auis, crista visenda plicatili, contrahens eam, subrigensque per longitudinem capitis. ¶ *Plaut. in Capt. [sc. 4. a. 5.]* Vpupam [pro vincti genere] accepit. *Idem* (inquit) hac mihi aduenienti vpupa quæ me delectet, data est.

V ante R.

Vra, vræ, Locus est in finibus Syriæ Palmyrenæ, ad Euphratem fluuium, qui inde relicis Palmyrenorum desertis, in ortum reflectitur. Auctor *Plin. lib. 5. c. 24.*

Vrachus, penultima corrept. *ἰσθῆακ* *κατά* *καλίω*, *καλίω*, *καλίω*. Meatus est proficiscens ex fundo vesicæ foetus in utero existentis, lotium deferens in membranam vrinæ recipiendæ destinatam, quæ à medicis *ἀνὰ κνήμης* appellatur. *Vide Galenum libr. 13. de usu partium, & in tractatu de Confectione vnlus.*

Vracon, Pileis, thynni pars *Varroni li. 4. de ling. Latin.* Græci Grammatici, *ἰσθῆακ* *κατά* *καλίω*, *καλίω*, *καλίω*. *Perfius.* Rubrumque amplexa catinum, Cauda natat thynni. *Athenaus* *ἰσθῆακ* partem ex thynno vocauit.

Vranis, vrans, Plutonis cognomen est, ab vrando (vt quibusdam videtur) impostum, quòd omnium deorum maxime nos vrgeat. Nos Græcam vocem esse malumus. Apud illos enim *ἰσθῆακ* dicitur, qui in acie extremam agminis partem ducit. Vnde non inuenustè ad Ditem transfertur, qui postreum humanæ fabulæ actum excipit.

Vrania, vrans, siue Vraniz, es, *ἰσθῆακ* *κατά* *καλίω*, *καλίω*, *καλίω*. Vna Musarum, Iouis & Mnemosynes filia, cui Astrologiz inuentio tribuitur. Vnde & Vraniam dictam putant, quæ *ἰσθῆακ* *κατά* *καλίω*, *καλίω*, *καλίω*. hoc est, sablimia speculantem. ¶ *GERM. Ein auß den neun Mussen.* ¶ *Ovid. lib. 5. Fast.* Excipit Vranie: fecere silentia cunctæ.



**uid.** *Metamorph.* Tum primùm siccis aër seruenibus vltus Canduit.

**Vicudus**, 2, um, *Horat. 1. Satyr. 3.* Neglectis vrenda filix inna- scitur agris.

**Vitio**, onis, verbale, Vrendi actus, adustio, combustio. { יקדב *iekadh* כבי חייב *chevijáh* כוכב *miebuáh* חרפה *serepháh* חרפה *tab- heráh* חרפה. *GALLIC.* Bruslement, bruslure. *ITA.* Abbruciamento. *GERM.* D. ennung. *HISP.* Quemadura, obra de quemar. *ANG.* A burning. } *Cato cap. 38.* Virgas & sarmenta quæ tibi vitioni supererunt, in legetem comburito. ¶ Vitio pro cauterisatione quam vocant. *Plin. lib. 34. cap. 15.* Quædam vitione sanantur, priuati veni d'cauis vitio morfus. *Celsus*, O. nnes autem huiusce- modi dolores vix citra vitionem fiantur. Id est, citra canden- tis ferri admotionem.

**Vitor**, verbale, propriè dicitur qui corpora in bustuariis cremat. { יקדב *iekadh* חרף *sereph.* חרפה. *GALL.* Brusleur. *ITA.* Abbruciatore. *GER.* Ein verbrenner. *HISPAN.* El que quemar. *ANG.* He that burneth. } *Martial. l. 3.* Vitorque tædas præferat nouæ nuptæ. *Bud.*

**Vrito**, as, penultima correpta, frequentatiuum. { ורדו *urdô*. *GALL.* Brusler souuent. *ITAL.* Bruggiare spesso. *GERM.* Brennen etns brennen. *HISP.* Quemar à menudo. *ANGL.* To burne often. } *Plautus Mosell.* Calidum hoc est, etfi procul abest, vritat male.

**Vstulo**, as, penultima correpta, Vro, aduro, cremo. { יקדב *iekadh* חרף *sereph* חרף *charadh* חרף. *GALL.* Cauetiser, brus- fier à l'entour. *ITA.* Bruggiare. *GER.* Brennen besengen. *HISP.* Quemar ó chamuscar. *ANG.* To burne or seare a thing. } *Pac- uinus*, Caudenti ferro crines vstulare. *Linus*, Pauci semitustulati venè, e in potestatem. *Catullus Epigramm. 34.* Scripta tardipedi deo daturam infelicibus vstulanda lignis.

**Vstrigo**, inis, penultima producta. { ורקה *jerakón*. *VOX* est clauicis scriptoribus nequaquam recepta: qua tamen *Am- brosius* in *Hexam.* pro vredine, seu rubigine vitur. Non desinit, *inquiens*, esse triticum, si vstrigone aduratur, aut imbre madi- detur.

**Vstrina**, æ, penultima producta, Locus in quo metalla candescunt, vt laborentur. { ורקה *urdô*. *GALL.* Vne forge, le lieu où les for- gers embralent & forgent leuis metaux. *ITA.* Focina da fonder metalli, luoco doue si ardeua vn corpo morto. *GER.* Ein of- wte man so in dem schmitten hat. *HIS.* Lugar donde algo se quemar. *ANGL.* A melting house for metall. } *Plinius lib. 36. cap. 21.* In vstrina ter siccantur, ita vt torreatur carbone puro, ac toties vino restinguantur albo. ¶ *Vstrina*, ait *Festus*, locus dicebatur in quo mortuus combustus fait, qui alibi sepultus est. Bustum autem est locus in quo quis & combustus, & sepul- tus est.

**VXOLANIUM**, *apud Ptol. l. 2. c. 3.* Ciuitas in Orientali parte Britannia infu- læ.

**Vropygium**, sine, vt *apud Pollucem legitur* Orrhopygium. { ורקה *urdô*. *GALL.* Le cropion. *ITA.* Croppa. *GER.* He- baret. *HIS.* A bispullo, ó rabadilla del aue. *ANGL.* The rumpe. } Ossis sacri extremitas, vel pot. us spinæ extremum ossi sacro sub- tus adhærens, podicque superne imminens, quod aliis nomi- nibus *κόκκη* & *επί* appellatur, *Aristoteles* vero libro *vltimo* de *A- nimalibus*, vt caudam quadrupedum vult esse, ita volucrum vro- pygium, & earum duntaxat quæ scissis alas habent: si que da- tum volucris ad dirigendum volatus, quemadmodum nauigii remones. *Martial. lib. 3.* Vctustine vetulæ inter cæteras deforma- tates vropygium macræ anatis obicit, depygem vid licet eam significans, triticque & exilibus natibus. Quis (inquit) ana- tis habeas vropygium macræ, &c.

**V R P A N V S**, *Fluuius Dactæ* (quæ hodie Valachia) supra Sauium influens in Istrum, *Aut. Plin. l. 4. c. 25.*

**Vrpix**, eis, instrumentum rusticum, *Cato cap. 10.* Vrpiceum vnum, crates stercorarias quatuor, &c.

**Vrruincum**, ei, In legetibus dicitur, quod est in imo spicæ circa summum culmi cacumen, minus grano. { ורקה *urdô*. *GALL.* Ce qui est au bas de l'espice contre le bout du tuyau, moindre que n'est le grain. *ITA.* Parte della spica vicinal al grano. *GERM.* Ein klein fästn das so vnderst an der auff dem hain steht. *HISP.* El grano mengado del trigo. } *Varro lib. 1. de Re rustic.* cap. 48. de spica lo- quens, Illud autem summa in spica iam matura, quod est minus quam granum, vocatur frit, quod in infiana spica ad culmum stramenti culmum, item minus quam granum est, appellatur *Vrruincum*.

**VRSĒNTĀNI**, Lucaniae populi, *apud Plin. lib. 3. cap. 11.*

**VRSO**, Hispania Bætica oppidum, in conuentu Astigitano. *Autore Plin. lib. 3. cap. 1.*

**Vrsis**, vrsi, Animal ferum, hybernorum mensium somno pin- guescens: cuius naturam omnem latissimè exequitur *Plin. lib. 8. cap. 36.* { ורקה *urdô*. *GALL.* Ours. *ITAL.* Orso. *GER.* Ein Wâr. *DAS* Wernth. *HISP.* Oso. *ANG.* A beare. } *Virg. lib. 3. Georgicor.* nec funera vulgò Tam multa informes vrsi, stragæque de- dère. *Ouid. 10. Metamorph.* Raptorésque lupos, armatosque vnguibz vrsos Vitat & armenti saturatos cæde leones. *Iuue- nalis Sat. 15.* Indica tigris agit rabida cum tigride pacem Perpe- tuam: sauis inter se conuenit vrsis. *Ouid. Eleg. 5. lib. 3. Trist.* At lupus, & turpes instant morientibus vrsi. ¶ *Vrsi* præsentis vesti- gia quæris. Proverbium, quod de iis dicitur qui timiditate præsens negotium declinant. Translatum à formidolosis vena- toribus, qui se dissimulant sensisse vrsum, & vestigia persequi sin- gunt, quò absint à periculo. ¶ *Vrsi* fumantem nasum ne tenta- ueris, ex *Martiale*: quo admonemur, non esse tentandos qui possint nocere.

**Vrsæ**, vrsæ, fœmininum ab Vrsus. { ורקה *urdô*. *GALL.* Ourse. *ITAL.* Orsa. *GERM.* Ein Wâr. *DAS* weiblîn. *HISP.* A. Ossa. *ANG.* The she beare. } *Plin. lib. 10. cap. 63.* Informia etiam magis, quam supra dicta, vrsæ pariunt, &c. *[Ouid. Eleg. 11. lib. 3. Trist.]* Vt- que fugax audis ceruus deprensus ab vrsis. ¶ De vrsæ partu in- formi vide *Gell. cap. 10. lib. 17.* ¶ Vrsæ item dicuntur duo syde- ra celestia, quas *ἄρκτος* etiam Græci appellant, nos à similitudine septem boum iugum subeuntium etiam Septentriones dicimus: Græcorum nonnulli etiam *ἄρκτος*, quòd plaustrorum similitudi- nem referant. Sunt autem vrsæ duæ, quarum quæ maior est, He- licæ: quæ minor, Cynosura appellatur. *[Vtriusque periphæra a- pud Ouid. Eleg. lib. 3. Trist. est huiusmodi, magna minorque færa.]*

**Vrsinus**, vrsina, vrsinum, penultima producta, denominatiuum. { ורקה *urdô*. *GALL.* D'ours, oursin. *ITA.* Di orso, vrsino. *GER.* Wâr- stines bîren. *HIS.* De osso. *ANG.* Of a beare. } vt Rabies vrsina. *Plin. lib. 8. c. 36.* Quoniam potum in vrsinam rabiem agat *[Vrsinus ritus: Gellius cap. 10. lib. 17. Virgilium dicere solitum serunt parere se versus more atque ritu vrsino.]* ¶ Vrsinum allium, *apud eun- dem lib. 19. c. 7.*

**Vrsulus**, penultima correpta, aliud diminutiuum, cuius fœmini- num est vrsula.

**Vrticæ**, vrticæ, penultima producta, Notissimum genus herbæ, ab vrendo, quòd eius folia tacta acerrimè vrant. { ורקה *urdô*. *GALL.* Ortie. *ITA.* Ortica. *GER.* Ressel. *HISP.* Hortiga. *ANG.* A nettle. } *Plin. l. 9. c. 45.* Constat, si equæ marem admittant, & vrticæ infri- cetur natura, libenter coitum pati. Scribitur physici, vrticam in cibis coctam vtilissimam esse leni, ventris duritiæ, articularibus, po- tagricis morbis, arteriæ, tussi, ventris distillationi, stomachi pectus præterea purgare, vrinam eiicere, sanguinem narium si- stere, calculos rumpere, vnam reprimere. *Iuuenalis Satyr. 11.* pro pruritu libidinis, posuit. -vnde Hæc tetigit Gradive tuos vrticæ nepotes? ¶ Est præterea vrticæ, genus piscis *[marini]* no- men inde habentis, quòd tactu vredinem excitet, quemadmo- dum eiusdem nominis herba. *Plin. lib. 9. cap. 45.* Vrticæ noctu vagantur, noctûque mutantur: carnosæ frondis his natura, & carne vescuntur. Vis pruritu mordax, eadèque quæ terris vrticæ. *[Is piscis Ἀκκρόφι appellatur à Græcis vt autor est Gellius cap. 11. lib. 4.]*

**Vrsus**, vri, Animal est Hercyniæ sylvæ peculiare, imagine tauri, sed maiore corpore, minaque velocitate. { ורקה *urdô*. *GALL.* Bouf sauvage. *ITA.* Bue selvatico. *GERM.* Brochs / ein wîlder ochs. *HISP.* Buey syluestre. *ANGL.* A wild oxe. } *Cæsar lib. 6. bel. Gall.* loquens de feris quæ in Hercynia sylva nascuntur, Tertium *(inquit)* genus eorum qui Vri appellantur: ij sunt magnitudi- ne paulò infra elephantis, speciei & colore, & figura tauri. Ma- gna vis est eorum, & magna velocitas, neque homini neque feræ, quam conspexere, parcunt: hos studiosè foucis captos interficiunt. Hoc se labore durant adolescentens, atque hoc ge- nere venationis exercent: & qui plurimos ex iis interfece- runt, relatis in publicum cornibus, quæ sint testimonio, ma- gnam ferunt laudem. Sed assuescere ad homines, & mansue- fieri ne parauli quidem, excepti possunt. Amplitudo cor- neum, & figura, & species multum à nostrorum boum corni- bus differt. Hæc studiosè conquisita, ab labris argento circun- cludunt, atque in amplissimis epulis pro poculis viuunt. *Hæc Cæsar.* Dicit Vri, vt quidam putant, *ἄρκτος*, hoc est, à monti- bus, quia in montibus esse consueuerunt. *Virg. 4. Georg.* Quæsi- tas ad sacra boues lunou's, & vris Imparibus ductos alta ad do- naria curtus. *Plin. lib. 8. cap. 11.* Paucissima Scythia gignit, inopia fructuum: pauca cootermia illi Germania: insignia tamen bouum ferarum genera, iubatos, bisontes, excellentique & vi & velocitate Vros, quibus imperitum vulgus bubalorum nomen imponit, quum gignat Africa, vituli potius, ceruicæ quadam si- militudine.

**Vruus**, a, um, antiquum vocabulum, idem significans quod sur- sum versus reflexum. ¶ Hinc vruum, vi, aratri curuatura, & vec- bam Vruare, quod significat Circundare, vt *Festo placet.* Est au- tem vruate ita se iactare, vt sursum deuo exerceat se: vnde & vri- nare is dicitur, qui in aquam immersus iterum sursum versus ex- istit. Hinc amburuare *apud Lucil.* dicuntur Salij, qui eo modo corpora saltu reciprocabant præsul vt amburuar, sic vulgus red- andruat inde. *Hæc fere ex Scaligero in Varrone.*

V ante S.

**VRSAR**, Fluuius est Mauritanie Cæsariensis, Nabadum regionem ir- rigans. *Aut. Plin. lib. 7. cap. 2.*

**Vrsia**, penultima acuta. { ורקה *urdô*. *GALL.* Substance. *ITA.* Sostanza. *GERM.* Was. *HIS.* Substancia, subiecto de los acci- dentes, lo que es. *ANG.* Substance. } vox Græca *[sed quæ olim Latina fuit & à Cicerone usurpata, vt testatur Senec. Epist.]* Quan- ta verborum *[8.]* quam *Quintilianus* Essentiam interpretatur, verbo quidem (vt ipse fatetur) lurisculi, non vsquequaque tam- en refugiendo, præsertim quum aliud lingua Latina non ha- beat. Marcus Tullius tamen modò Naturam vertit, modò Ma- teriam. *Aug. in Dial.* Vrsia est propriè & principaliter dicta, quæ neque in subiecto, neque de subiecto significat. *Idem lib. 17. de Ciuit. Dei.* Sicut ab eo quod est Sapere, vocatur Sapientia: sic ab eo quod est Esse, vocatur Essentia, nouo quidem nomine quo vsi veteres non sunt Latini sermonis auctores, sed iam nostris temporibus vsitato, ne deesset etiam linguæ nostræ, quod Græcis appellant *ἄρκτος*. Hoc enim verbum è verbo expressum est, vt diceretur Essentia.

**Vrsio**, Vrsitatus, Vrsitor, *Vide VTOR.*

**Vrsipam**, vsquam, & in loco, & ad locum significat. { ורקה *urdô*. *GALL.*



**καταφυγο.** GALL. Presser, contraindre, pour suivre, molester & tra-  
uailer. ITA. Spingere, premere, forzare. GERMAN. Zwingen, treiben,  
nötigen. HISPAN. Apremiar à constreñir. ANGLIC. To straigne, to  
constraine, to compell. } Virg. 3. Georg. ima Soluuntur latera, atque  
oculos ita porci vrget iocertes. Idem 7. Æneid. Iussisque ingentibus  
vrget Apollo. Cic. ad Att. l. 6. Sollicitudine provinciarum tamen vel  
maximè vigebamur. Est. 12. Sed neque hæc digna longioribus  
litteris: nec erat quod scriberem: & somnus vrgebat. [Plant. Men.  
sc. 2. a. 2. Quod te vrget scelus. Horat. Ode 9. lib. 2. Carm. Tu semper  
vrgetes felicibus modis Mythen adeuaptum. Ouid. lib. 6. Fastor.  
Audit, & ad vocem concitus vrget iter.]

**VRGERE,** insistere. *Quadragesima lib. 5. Annal. apud Nonium,* Sed  
circiter horas duas graui praelio vrlerunt: deinde in fugam sunt  
coniecti. *Cicer. 5. de Finibus,* Non pugnem cum homine, cur tan-  
tum habeat natura bonitatis vrgeam, non intelligere eum  
quid sibi dicendum, quum dolorem suum malum esse dix-  
erit. *Accipitur item vrgeri pro gere, vt annotauit Nonius,*  
*citans illud Virgil. lib. Georgicorum,* Qui saxo super, atque ingenti  
pondere testæ Vrgerent. *Item pro accelerare: vt apud Virg. l.*  
*9. Æneid. Veste regens, tibi quam noctes festina, diisque Vrge-*  
*bam, & tela curas solabar anileis.*

**\*VRGENS,** tis, Particip. premens. *Idem 7. Virg. 3. Georg. labor omnia  
vincit Improbis, & duris vrgens in rebus egestas. Plin. lib. 7. cap.*  
*45. Vrgente hostium manu.*

**VRGI,** *vrgei,* Populi Sarmatiz Europææ, Iazygibus finitimi ad vtran-  
que Istri ripam, magna ex parte ex pastionibus visitantes, pauci  
agricultoræ dediti. *Autor Strab. l. 7.*

**VRGO,** Insula est in mari Tyrheno, non procul à Capraria. *Plin. lib.*  
*3. cap. 6.*

**VRGI,** *vrgei,* Indiæ populi, Indi fluminis accolæ, Silenis proximi. *Autor  
Plin. lib. 6. cap. 20.*

**VRIA** *vrino,* *vrino,* Ptolemao, Oppidum Hispaniæ Bæticæ, in conuen-  
tu Gaditano: cuius meminit *Plin. lib. 3. c. 1.* *Est item Vria locus*  
*Acaraniz, semistadium distans à mari. Auto. Strab. lib. 10. Est*  
*præterea eiusdem nominis oppidum in ora Apulizæ, & post fle-*  
*xum Gargani montis, testis Plin. lib. 3. c. 10. Strabo Vreum, Ptole-*  
*maus vrino,* appellat. *Vriam aliam collocat Strab. lib. 7. medio*  
*ferè itinere inter Tarentum & Brundisium.*

**VRICA,** *vrice,* Commune satorum omnium vitium, sed maximè ci-  
ceris, quam saliflaginem eius ablucendo; imber id dulcius facit.  
*Plin. lib. 18. cap. 17.*

**VRIGO,** penultima producta, vrginis, Vredo quæ ex vi caustica a-  
licuius medicamenti prouenit. *יְרִיקוֹן* jerakón. *קַדְדוּיִם,* *קַדְדוּיִם,*  
GALL. Brullure, fecherelle és plantes. ITA. *Seccura* quando sic secc-  
cano gli alberi & le herbe. GERMAN. Der brand. HISPAN. *Quema-*  
*dura de plantas.* ANGL. *Burning in fores by occasion of any heat me-*  
*decine.* } *Plin. lib. 20. cap. 22. At in magna duritia sine fico impo-*  
*situm, vel si vehementior vrigo timeatur per duplices pan-*  
*nos.*

**VRINA,** vrinæ, penultima producta, Serum sanguinis, quod in  
renibus colatum per veteras transmittitur ad vesicam. *יְרִימָה*  
*מִמְעֵי אֱלֹהִים* *memeragholajms* *vrino.* GALL. Vrinc, pissat. ITA. *Orina,* *piscio,*  
*pisso.* GERMAN. *Hachbrunn.* HISPAN. *Vrina.* ANGLIC. *Vrine, piss.* }  
Latini etiam lotium appellant. Dicitur Vrina à verbo *vrere,* quod  
est meiere. *Columell. lib. 2. cap. 15.* Aptior est tamen sarculis ho-  
minis vrina quam sex mensibus passis fueris veterascere.  
*VRINAM* facere, & vrinam reddere, idem quod meiere. *Plin. lib.*  
*8. cap. 16.* Vrnam mares erure sublato reddere, vt canes. *Colum.*  
*lib. 6. cap. 30.* Quum suo tempore vrinam non fecerint.  
*VRINA* genitalis, est genitale sperma. *Plin. lib. 8. cap. 43.* Inconti-  
nens vrinæ vterus genitalem vrinam reddit, ni cogatur in cur-  
sum verberibus à coitu.

**VRINO,** *vrino,* penultima producta, siue Vrino, deponens, penulti-  
ma producta, Aquam sebo, & rursus emergo. *יְרִיחִי* *heschik.*  
*יְרִיחִי,* *יְרִיחִי,* *יְרִיחִי.* GAL. Nager entre deux eaux, te  
plonger tout dedans l'eau. ITALIC. *Nuotare fossi aqua, sopporarsi*  
*in acqua.* GERMAN. *Badet das wasser schiffen und darunder schwim-*  
*men.* HISPAN. *Nadar à formorgujo.* ANGL. *To diue or ducke un-*  
*der the water.* } dictum ab *Vrino,* vt *Sipontino places,* hoc est, à  
curuatura aratri, quam vrinantes imitari videntur, vide infra  
vrinus, vel vt alij malunt, ab *Vrina,* quæ aquam à puteo aut flumi-  
ne haurimus: quæ vt aquam capiat, primum immergitur, de-  
inde extrahitur. *Plin. lib. 11. cap. 37.* Eadem est causa, quare sub a-  
qua diu ranæ, & phocæ vrinentur. *Hinc compositum Inuri-*  
*no. Col. l. 8.* Lacus, piscinæque fiant, vt sint quibus inurinare pos-  
sint aues.

**VRINATORES,** *vrinatos,* Qui in aquam merguntur, & sub ea natant.  
*יְרִיחִי* *meschikim.* *יְרִיחִי,* *יְרִיחִי,* *יְרִיחִי.* GAL. Plong, on se, qui sauent nager entre deux eaux.  
ITAL. *Chi sanno nuotare fossi aqua.* GERMAN. *Einet der vnder das*  
*wasser firt und darunder schwimmet.* HISPAN. *Nadaadores à somorgujo.*  
ANGL. *which diueth and ducketh vnder the water.* } *Callistratus,*  
Iureconsultus ita appellat eos, qui merces è mari extrahunt, na-  
vigij leuandi gratia factas.

**VRINUM,** Onium irritum, & inefficax, quod citra coitum editur,  
veneris tamen imaginatione, vt quum foemina se se mutuo sa-  
luant. *יְרִיחִי* *vrino.* GALLIC. *Oeuf qui n'a point de germe.* ITA.  
*Vouo che non vale per far pollino.* GERMAN. *Ein ungeflucht odet*  
*saunt.* HISPAN. *Huaco qua sale guero.* ANGL. *A winded egge.* }  
*Plinius lib. 10. cap. 58.* Palumbos, & turtares, plurimum tera pari-  
unt oua, nec plus quam bis ferè pariunt: atque ita si prior fec-  
tus corruptus est. Et quauis tria pepererint, nunquam plus duo-  
bas educant. Tertium, quod irritum est, vrinum vocant. Græci  
id genus oua *יְרִיחִי* appellat, quasi dicas subuentanea: qua  
voce vtitur *Plin. loco iam citato.* Et ipse *(inquit)* inter se, si ma-  
non sit, foemina saluunt, pariuntque oua irrita, ex quibus nil gi-

gnitur, quæ Græci hypenemia vocant. Eadem & zephyria ap-  
pellantur *ab eodem Plin. lib. 10. cap. 60.* Irrita oua, quæ hypenemia  
diximus, aut mutua foemina inter se libidinis imaginatione  
concipiunt, aut pulere: nec columbæ tantum, sed & gallinæ,  
perdices, pauones, anseres, chælopoeces. Sunt autem sterilia,  
& minora, ac minùs iucundi saporis, & magis humida. Quidam  
& vento putant ea generari: quæ de causa etiam Zephyria appel-  
lantur.

**VRION,** Terræ genus, quod in corrugis faciendis diligenter vi-  
tant quæ aurum in montium ruinis quæerunt, per silices po-  
tius & calculos flumina riuosque ducentes. *Autor Plinius lib.*  
*33. cap. 4.*

**VRIVM,** *vrino,* Oppidum est Hispaniæ Bæticæ, apud *Ptol. l. 2. cap. 4.*  
*Plinius* in Gaditano conuentu collocat, & *Vriam* per primam  
effert declinationem.

**VRNA,** Vas quo aqua è puteis, fluminibusve hauritur, ita dictum,  
quod subter aquam demersum, atque inde rursus emergens,  
vrinantis speciem præbere videatur. *יְרִיחִי* *chadh* *יְרִיחִי* *deli.* *יְרִיחִי*  
*שָׂמִי.* GALLIC. *Vaisseau de terre à porter eau, cruche, ou tel*  
*vaisseau.* ITAL. *Vrna secchio, sedello, orna.* GERMANIC. *Ein eymer*  
*schöpfgeschitt.* HISPAN. *Cantaro vassjo para sacar agua.* ANGL.  
*A pot to draw water with or other lik. bevell.* } *Plaut. in pscud. Tu*  
*qui vrnam habes aquam ingere.* *Dicebatur etiam vrna apud*  
*veteres, vas quo iudicium suffragia colligebantur. Virgilius 6. Æ-*  
*neid. Quæ sitor Minos vrnam mouet.*

*VRINA* vrinis præterea mortuorum cineres seruabatur. *Cicer. 1. Tus.*  
*Quid poetæ nonne post mortem nobilitari volunt unde ergo il-*  
*lud? Aspice d. iues senis Enni imaginis vrnam.* *Est item vr-*  
*na, mensuræ genus, quatuor capiens congios, hoc est, amphoræ*  
*dimidium.*

**VRNULA,** vrulæ, diminut. *יְרִיחִי* *vrinula.* GALLIC. *Petite cruche,*  
*ou seüle.* ITALIC. *Picciola orna.* GERMAN. *Emmetin.* HISPAN. *Pe-*  
*quanno cantaro.* ANGL. *A little pitcher or pot for water.* } *Cicero in*  
*paradoxis,* Minusne gratas diis immortalibus capedines, ac  
fictiles vrnulas fuisse, quàm delicatas aliorum pateras arbitra-  
mur.

**VRNALIS,** *vrino,* Quod vrnam capit: vt *Vrnales* caliculi vel vrcci.  
*יְרִיחִי* *vrino.* *Cato cap. 13.* Vrceos fictiles, vrnales duos, trullas ligneas  
duas.

**VRNARIUM,** *vrino,* interpretate *Varrone lib. 4. de lingua Latina,* Me-  
sa quadrata, quod vrnam cum aqua positas ibi potissimum ha-  
berent in culina. *יְרִיחִי* *vrinarius.* GALL. *Table sur laquelle on met les cruches, & guieres*  
*ou tels vaisseaux.* ITAL. *Tauola da porui sopra i vassjo da acqua.*  
GERMAN. *Ein tisch/auff wasser man die geschitt mit wasser stellt.*  
HISPAN. *Tabla d lugar donde se ponen las vassjos para sacar agua.*  
ANGL. *A board to sett pitchers, potes, or lik vessels on.* } Hoc apud  
nos plurimi marmorum faciunt: foramine per quod aqua  
effluat relicto, ac super id escaria vasa epulis vrcta per ancil-  
las lauantur. *Varro cap. 13. vrino,* vt citat *Nonius.* Sed quæ neces-  
sitas te iuuet aquam effundere domi tuæ, si vasa habes pertu-  
sa: plumbum non habes? ad quam rem nobis est confluuium?  
ad quam rem vrnarium? Ante balnea item vrnaria erant,  
*teste Varrone loco iam citato,* in quibus vrinæ cum aqua colloca-  
bantur.

**VRORIS,** *vrino,* vrstum, verbum actiuum est, Cremo, vel calore aut  
frigore lædo. *יְרִיחִי* *vrino.* *יְרִיחִי* *vrino.* *יְרִיחִי* *vrino.* *יְרִיחִי* *vrino.* *יְרִיחִי* *vrino.*  
GALL. *Brûler,* faire ardre. ITAL. *Bruggiare,* ardere. GERMAN. *Brennen.* HISPAN. *Quemar.*  
ANG. *To burne.* } *Cicero libro primo Tusculanarum,* Cæteras par-  
tes incultas, quod aut frigore rigeant, aut vrantur calore. *Virg. 1.*  
*Æneid. Aut pelago Danaum insidias, suspectaque dona Præcipi-*  
*tare iubent. subiectisque vrere flammis.* [ *Plaut. Cap. sc. 1. a. 4.*  
*Quid in eo vult vri? (igne) Linius lib. 6. dec. 4. Vrur agræ. Senec.*  
*epist. 37. Vri, vinciri, ferro necari. Idem cap. 2. de Consol. ad Mart.*  
*Vrere ac fecere non molli via mederi. Ibid. cap. 1. Vrurur vulne-*  
*re recentia, & in altum reuocantur. Ouid. 6. Metamor. Quum Sol*  
*grauis vreret arua. Lucanus lib. 4. Vrerebunt montana niues. Quo*  
*in loco vro de frigore dicitur. Ouid. Eleg. 2. lib. 3. Trist. Vstus ab*  
*assiduo frigore Pontus habet. (sup. me.)* } Per translationem  
ponitur pro cruciare, sicut *Græcè* *יְרִיחִי* *vrino.* *Virgilius, Vr-*  
*rit atrox Iuno.* [ *Pro vastare, depopulari, consumere. &c. Linius*  
*lib. 10. ab Vr. sub finem:* Vrerebant pestilentia vrere atque agros.  
*Velleius:* Vrerebunt populum grauis annona. *Liu. lib. 7. bell. Pun. Vr-*  
*ere aliquos bello. Idem Vrerebatur bello Italia. Idem li. dec. 4. Ad id*  
*quod inuidiã vrur reuere. Vrere etiam interdum idem valet quod*  
*molestiam exhibere: vt apud Horat. Vrur enim splendore suo, qui*  
*prægramat artes. Et Terent. Te vt malè vrur. Vrur virgine, est cæ-*  
*di, flagellari. יְרִיחִי* *vrino.* } Nam ex vir-  
garum percussione corpus calcfit, ac inflammatur. *Horat. 1. Serm.*  
*Saty. 7. Quid refert vri virg s, ferròque necari?* *Eodem modo*  
*& calcus angustior dicitur vrere pedem. Horatius lib. 1. Epist.*  
*vt calcus olim si pede maior erit, subuertet: sin minor, vrer.*

**VRORUM** hominem, per translationem significat dolore cogo, *auto-*  
*re Donato,* aut angore, vt vult *Budæus. Terentius in Eunuchis, Vro*  
*hominem.* *Vri* aliquando est amore consumi, consumi gratæ.  
*Virg. 4. Æneid. Vrur infelix Dido, flammæque fatetur. Ouid.*  
*lib. 1. Fast. Te quoque Silene inextinctæ libidinis vrur. Et Linius*  
*lib. 6. dec. 4. Vrere assiduo labore.*

**VRORS,** vroris, participium. *יְרִיחִי* *vrino.* GALL. *Qui*  
*brûle.* ITAL. *Che bruggia.* GERMAN. *Brennend.* HISPAN. *Cosa que que-*  
*ma.* ANGLIC. *Burning.* } *Horat. 1. Serm. Satyr. 5. Vdos cum folijs r-*  
*mos vrere camino.*

**VRUS,** *vrino,* Aliud particip. *יְרִיחִי* *vrino.* *יְרִיחִי* *vrino.* *יְרִיחִי* *vrino.*  
GALL. *Brûlé,* ars. ITAL. *Abbruciato,* GER.  
*Gebrunt oder verbrent.* HISPAN. *Quemado.* ANGLIC. *Burned.* } *O-*  
*uid. 1.*



log. Amphib. Vos novisse credo vt sit pater meus. Idem Mosl. sc. 2. a. 1. Cor dolet cum scio nunc vt sum, atque vt fui; (id est, cuiusmodi, qualis.) &c.] Interdum particula est admirantis, idem valens quod quomodo, vel quantopere. *Virgil.* Vt vidi, vt perij, vt me malus abstulit error, id est, statim postquam vidi, siue quum primùm vidi, quomodo perij. *Cicero pro Milone,* Vt contempserit? vt pro nihilo putavit. [Nonnunquam interrogantis. *ἵνα εὖ εἰδὴν εὐχάβωδης.*] *Plautus in Persa,* Vt vales? id est, quomodo vales? *ἵνα εὖ εἴδῃ.* [Plaut. *Aulul. sc. 2. a. 1.* Rogitant me vt valeam. *Ibid. sc. 4. a. 1.* Recten' atque vt vis, vales?] Quandoque ei postponitur Ita, & superlatiuo iungitur, pro tanto & quanto. *Cicero libro primo de Oratore,* Vt quisque optimè Gracè sciret, ita est: nequissimum. Eleganter præterea accipitur pro prout, vel secundum quod, vt vulgè loquimur, & hoc ferè per parenthesis. [ἵνα καὶ εὐχέρ.] *Liu.* Gens (vt in ea regione) diuitiis præpollens: hoc est, secundum diuitias eius regionis, vel habita ratione diuitiarum eius regionis. Simile est illud *Terentij in Phormion.* Vt nunc sunt mores, adeo res reddiit, Siquis quid reddit, magna habenda est gratia, hoc est, secundum mores quibus hodie vivitur. *Cicero de Senectute,* Qui sermo, quæ præcepta, quanta notitia antiquitatis, scientia iuris Augurum, multa etiam (vt in homine Romano) literæ. Hoc est, pro ea eruditione, qua tunc Romani erant imbuti.

Quandoque pro Quippe. *Quintilianus,* Nec ignoro quos transeo, nec vitæ damno, vt qui dixerim esse in omnibus vitæ aliquid. Interdum significat Ita vt, siue propter quod, vel quapropter. *ἵνα.* *Plautus in Pæn.* Olent, falsa sunt, tangere vt non velis. Item est aduerbium optandi, idem valens quod vti nam. [ἵνα ἡ δόξα.] *Terent. in Eunuch.* Vt illum dij, deæque senium perdant. [Plaut. *Aulul. scen. 6. act. 4.* Vt illum Dij Deæque perdunt. *Idem in Persa:* Vt illum Dij Deæque perdant, &c.] Interdum significat quantum. *ἵνα.* *Plautus in Afin.* vt nostræ fortunæ procedunt Litane. Aliquando ponitur pro quemadmodum, siue quomodo, sine interrogutione & sine admiratione. [ἵνα ἡ δόξα.] *Terentius in Andr.* Ego postquam te emi à paruulo, vt semper tibi apud me iusta & clemens fuerit seruitus, Scis. Nonnunquam pro quamuis, *ἵνα.* *Plaut.* Vt istuc periculum ingens sit, me tamen non tremefacit. *Ouidius ad Ruf.* Vt desint vires, tamen est laudanda voluntas.

Pro quàm. [ἵνα ἡ δόξα.] *Cicero pro Cluentio,* Tum appellat hilari vultu hominem Bulbus, vt blandissimè potest. [Plaut. *psend. scen. 1. act. 3.* Vt nunc malè eum metuo miser. (id est, quàm.) *Idem Afin. scen. 5. act. 3.* Vt miser est qui amat! *Idem Milit. scen. 5. act. 2.* Vt sublinitur os custodi. (id est, quàm bene.) *Idem Capt. sc. 2. a. 1.* Vt sæpe summa ingenia in occulto latent! *Idem Amphib.* Vt metuo, ne Dij partam expungant gloriam. *Ibidem,* Puer ille quem ego laui, vt magnus est? *Ibidem,* Vt subitò, vt propèdè tonnem! *Idem Plaut. psend. sc. 2. a. 5.* Vt probè tantus Balio est! *Idem Curc. sc. 2. a. 5.* Vt fastidit gloriosus! *Idem Mosell. scen. 3. a. 1.* In re herclè certum est principium, vt sua parcus experiri. *Ibidem,* Vt perdoctè cuncta callet! nihil hac docta doctus. *Ibidem supra;* Vt lepidè res omnes tenet, sententiasque amantur! (id est quàm) *Ibidem,* Vt videas illam medullitè amare. (id est, quàm facile est videre, &c.) *Ibidem Afin. sc. 4. act. 5.* Vt incedis! (id est, quàm asperè.) Pro ne non, *ἵνα.* *Terentius in Andria,* Dies hic mihi vt fatis sit vereor ad agendum. [Plaut. *Milit. sc. 4. a. 2.* Metuo vt sis subdola. Vide plura in Metuo supra. Vt ne, Vide Ne, supra.] Lungitur autem ferè subiunctiuo, præsertim quum accipitur pro quòd, vel ne non. *Virgilius 2. Aeneidos.* Infandum regina iubes renouare dolorem, Troianas vt opes, & lamentabile regnum Eruerint Danaï. Quando autem optandi vel exacerandi particula est, optatiuum exigit. *Plautus in Persa,* vt illum dij, deæque perdant. Aliquando pro licet, esto, sit sanè. *ἵνα.* *Cæsar in Comment.* Ac iam vt omnia contra opinionem acciderent, tamen multò se plurimùm nauibus posse prospiciebant. *Ouidius de Ponto,* Luce minus decima dominam venietis in vrbem, Vt festinatum non faciat iter. [Senec. *cap. 12. de Consol. ad Polyb. sub finem:* Quid porro? Vt nihil horùm fecerit, nõne protinus ipse es. (id est, esto, licet; etiam si) quamuis. *GALL.* Põtons le cas qu'il n'ait fait rien de tout cela. Sicque pro quamuis, bis vsurpauit *Ouid. Eleg. 1. lib. 1. Trist.* Et ter. *Eleg. 2. eiusdem libri.* Item, *Eleg. 11. libro 3. Trist. vers. 17.* & *Eleg. 4. & 9. lib. 4. Trist.* Item: Vt iam, pro etiam si, dixit *Liuius libro 2. dec. 5.* Vt non, pro quin. *Sueton. in August. cap. 56.* Naquam filios suos populo commendauit, vt non adiceret, Si merebuntur, &c.] vt, Modò, vt. *Plaut. Curc.* interea huc somnium narra: meliorem quàm ego sum, suppono tibi: nam quid scio, omne ex hoc scio, operam vt det. P. A. dat. Vt quid pro quamobrem? *Liu. 4. ab Vrbe,* Vt quid enim aliquis Trib. plebis ruat cæcus in certamina periculo ingenti fructu nullo?

Vt, Vtuncque, quocunque modo. [ἵνα, ἵνα ποτ.] *GALL.* Comme que ce soit. *ITAL.* Come si voglia. *GERM.* Gib wie. *HIS.* Como quiera que. *ANG.* Howsoeuer. [Terent. in *Adelph.* imò herclè hoc quæso Syre, Vt hæc sunt facta, potius quàm lites sequar, Meum mihi reddat. [Plaut. *Amphib.* Iam istuc gaudeo, vt est erga me merita.] *Plaut. in Mercator,* Verùm herclè postremò, vt est, non ibo tamen.

Vtuncque, Quomocunque, quocunque modo. [ἵνα ποτ, ἵνα ποτ, ἵνα ποτ.] *GALL.* Auecunement, en quelque sorte que ce soit. *ITAL.* Sia como si voglia. *GERM.* Gib wie ich wether gessat/so anbin. *HIS.* A. Como quiera. *ANG.* Howsoeuer. [Plaut. *Amphib.* Scruus es, an liber? Vtuncque animo collibitum est meo.] *Liuius in prefatione lib. 1.* Vtuncque erit, iunabit tamen rerum gestarum memoria principis terrarum populi, pro virili parte, & meipsum consuluisse. *Plaut. in Epid.* Vtuncque in alto est ventus Epidice, ex imo velum vortitur. *Idem in Panylo,* Vtuncque

est ventus, exin velum vortitur. *Cicero in Oratore,* Itaque ille perfectus, quemadmodum iam dudum nostra indicat oratio: vtuncque se effectum videri, & animum ardentius moueri vult, ita certum vocis admocebit sonum. [Sueton. in *Tiber. cap. 11.* Vtuncque merita filiarum (id est, etiam si malè.)] **Vtensile, Vide vt or.**

est ventus, exin velum vortitur. *Cicero in Oratore,* Itaque ille perfectus, quemadmodum iam dudum nostra indicat oratio: vtuncque se effectum videri, & animum ardentius moueri vult, ita certum vocis admocebit sonum. [Sueton. in *Tiber. cap. 11.* Vtuncque merita filiarum (id est, etiam si malè.)] **Vtensile, Vide vt or.**

**Vt**, vtis, generis masculini, Pellis qua vinum, aut oleum deferri solet. [ἵνα ἡ δόξα] *chémeth* [vel] *chémath* [vel] *chamath* *נבל נהל נהל נובח, אובח.* *GALL.* Peau de bouc ou de cheure à mettre vin ou huyle, ouyre, cheure. *ITAL.* Odeyo pelle. *GERM.* Ein schäufel ein fusammen genepte haut in becken man weyn oder ðt fûret. *HIS.* Ode para vino, & aque. *ANG.* A bottle. Virg. 2. Georg. Mollibus in pratis vinctos salière per vtres. *Plin. lib. 12. cap. 7.* Lycion aptissimum medicinæ, quod est spumofum: Indi in vtibus camolorum aut rhinacerozum id mittunt. *Ouid. 3. Amor. Eleg. 11.* Aëlios Ithacis inclusimus vtibus Euros.

**Vtricus**, diminutiuum, *ἄουιδος.* *Plin. lib. 11. cap. 37.* Fœminis eadem omnia præterque vesiæ iunctus vtricus: vnde dictus vterus. Vtricus item in farina videtur *Plinius accipere lib. 18.* quod Galli Cisalpini *Redundaginem,* in Venetia provincia plerique *Subvntres* vocant. Idem *Plinius* alibi vtriculos vocat, quæ Græci *ἀουρα,* id est, seminum in frugibus inuolucra, & operimenta, quæ trita, & cribro excussa, glutinæ, siue zeus dicuntur. Quinetiam prima illa florum germina, quæ veluti quidam vtriculi tument priusquam flus arborum aperiantur, *Plinius vtriculos* etiam vocat, *lib. 16. cap. 26.*

**Vtricularius**, Qui canit tibiis infixis vtriculo, quæ vocantur tibiæ vtricularæ. [ἵνα ἡ δόξα] *GALL.* Cornemuseur. *ITAL.* Chi suona la pisa. *GERM.* Ein sackpfeffer. *HIS.* P. A. Gaytero. *ANG.* A bagge piper. Suet. in *Neron.* Vocat se proditum hydraulam, choraulam, & vtricularium.

**Vtrarius**, ij, masc. gen. *ἵνα ἡ δόξα, ἵνα ἡ δόξα.* *ITAL.* Qui porte de l'eau, du vin, ou autre liqueur dans des cheures ou ouyies. *ITAL.* Chi porta acqua, vino, ogli in odri. *GERM.* Ein der wasser/ weyn/oder ðt in schickten gubln tragt. *HIS.* P. El que trae agua, vino, & beste en odres. *ANG.* That beareth wyne, or water in boresles. *Plinius lib. 4. Decad. 5.* Postremò sequi se vtrarios ad mare, quod minus trecentos passus aberat, iussit.

**Vt**, a, um, genitiuo vtrius, interrogatiuum est, quærens de duobus. [ἵνα ἡ δόξα] *GALL.* Lequel des deux. *ITAL.* Qual de duoi. *GERM.* Weder/ wet/ des auf den zweyen. *HIS.* P. Vno qualquiera de dos. *ANG.* Which of the two. [Plaut. *Men. sc. ult. a. 5.* Vter vestrum ad- (uectus est navi mecum.) *Idem Pseud. sc. 2. a. 4.* Vter remoratur? pro, In vtro nostrum est mora? *Idem Men. sc. ult. a. 5.* Vter etatis, iuue, an ille maior? *Ibidem sc. 2. a. 5.* loquere vter meruisti culpam. *Ibid. sc. 3. a. 1.* In eo vterque prælio potabimus, vter melior bellator cantharo inuentus erit, &c. *Idem Plaut. Afin. sc. 2. a. 2.* Agnum horum vter est pinguior, &c. sume.] *Cicero 3. Verrina.* Vnum reprehendis, quod patronum iuuabat cum qui tum in miseris erat, an quod alterius patroni mortui voluntatem conseruabat, à quo summum beneficium acceperat? vtrum horum reprehendis? Accipitur aliquando vter pro alter. *Cicero pro Milone,* Vter vtri insidias fecerit. Quod & ipsum classicis scriptoribus vsurpatur. *Plinius,* Vter alteri dixerit, nescio. Põbitur aliquando pro alteruter. *Cicero in Frumentaria.* Omnium controuersiarum, quæ essent inter aratorem & decumanum: si vter velit, edicit se recuperatorem daturum. [Gellius *cap. 4. lib. 3.* Vtra sine altera esse non potest, (id est, alterutra.)]

**Vt**uncque, Vteruis, siue vterlibet. [ἵνα ἡ δόξα, ἵνα ἡ δόξα] *GALL.* Lequel des deux que ce soit. *ITAL.* Qual vuoi. *GERM.* Gib weds es sene. *HIS.* P. Qualquiera de dos. *ANG.* Any of the two. Cicero ad *Torquatium, lib. 5.* Magnæ vtrinque copię ita paratæ ad puniandum esse dicuntur, vt vtercunque vicerit, non sit mirum futurum, *Gellius lib. 5. cap. 10.* Ne sententia sua vtracunque in partem dicta esset, ipsa sese rescinderet. [Quintil. In vtracunque lingua.]

**Vterlibet**, Alter ex duobus, quem tibi capere libet. [ἵνα ἡ δόξα] *GALL.* Lequel des deux tu voudras. *ITAL.* Vno de duoi. *GERM.* Weder du wst. *HIS.* P. Qualquiera de dos. *ANG.* Any of the two. Cicero pro *Quinto.* Vtrunlibet elige: alterum incredibile est, alterum necessarium, & ante hoc tempus vtrumque inauditum. *Plinius lib. 2. cap. 4.* Suberis cortex tritus, ex aqua calida potus, sanguinem fluentem ex vtralibet parte sistit.

**Vternam**, Vter. [ἵνα ἡ δόξα, ἵνα ἡ δόξα] *GALL.* Lequel des deux. *ITAL.* Qual di duoi. *GERM.* Wederer. *HIS.* P. A. N. Qualquiera de dos. *ANG.* which of the two. Horat. *Serm.* vternam Ad casus dubios fides sibi certius: hic qui Pluribus assuerit, &c.

**Vterque**, vtraque, vtrumque. [ἵνα ἡ δόξα] *GALL.* L'un & l'autre. *ITAL.* L'uno & l'altro. *GERM.* Weder/ der ein vnd der ander. *HIS.* Entrambos à dos. *ANG.* Both seuerally, as well thone as theter. Significat ambos, licet inter se differant: quòd quum vtrunque aliquid fecisse dicimus, & ab hoc, & ab illo separatim id factum intelligimus: vt, Vterque sibi domum ædificauit: hoc est, & hic ædificauit sibi domum, & ille. Quum vero ab ambos dicimus fecisse, ab vtroque coniunctim, id factum ostendimus, vt Ambo sibi monumentum constituere: hoc est, hic & ille simul vnum sibi commune monumentum fecerit. Propter quod vtrunque alterum verberasse rectè dicimus, hoc est, hunc illum, & illum hunc verberasse. *Cicero 1. Offic.* Quorum vterque suo studio delectatus, contempserit alterum. *Quintilianus,* Quum enim vterque alteri obiciat, palam est vtrunque fecisse, *Terentius,* Quia vterque vtrique est cordi. [Plaut. *Mosl.* Meritò vterque fieri existimat (quod fe amat.) *Ouid. 13. Metam.* Deus est in vtroque parente. *Plaut. Men. sc. ult. a. 5.* vterque id quod rogabo, dicite. *Idem Aulul. sc. 3. a. 1.* Quod in rem est vtrique arbitremur. *Idem Cap. sc. 3. a. 1.* Vterque insaniunt. (de amantibus) *Idem*



En quelque lieu. *ITA. In qualche luoco.* GERM. *Sergend an etnem ort.* HIS P. *En algun lugar.* ANG. *Any where.* } *Terent. in Adelph.*  
 Aut vspiam ceciderit. *Plaut. in Cas.* Nam me es expertus vspiam?  
 id est, re aliqua, vel in aliquo negotio. [*Plaut. Milit. sc. 5. a. 2. Me-  
 tuo ne nos perdiderimus vspiam. Idem Afin. sc. 1. a. 4. Vide probè  
 &c. ne epistola vlla vspiam sit in adibus.*]  
 vsquam, Alicubi, vno aliquo in loco à quo nusquam, nullibi. } *mo.*  
 G A L. En quelque lieu. *IT A L. En alcun luoco.* GERM. *Sergend  
 an etnem ort.* H I S P. *A algun lugar.* ANGL. *Any where, in any  
 place.* } *Cicer. 6. Verrina.* Quam crucem non ausus est vsquam  
 defigere, nisi apud eos, quibus loca scelera sua, ac atrociti-  
 a communiasset. *Virg. I. Æneid.* si quid vsquam iustitiæ est.  
*Cic. 2. Offic.* Nec est vsquam consilio aut auctoritati locus. Vsquã  
 gentium. [*Plaut. Pseud. sc. 3. a. 1.*] *Terent. in Hecyra,* An vsquam  
 gentium est æquæ miser. [*Plaut. Men. sc. 6. a. 5.* Non laete lacti  
 vsquam similis. *Ibid. sc. 2. a. 4.* Neque leges, neque regna vs-  
 quã colunt. *Ibidem.* Non ego vsquam quicquam nuto, neque ni-  
 cto tibi. *Ibid. Men. sc. 8. a. 5.* Mea hodie vsquam te convenisse  
 audes dicere? Pro alicunde: *Idem Mostell. sc. 3. a. 1.* Ne te vsquam  
 argentum occipisse suspicaretur. Pro vbi que: *Sueton. in Tiber.  
 cap. 37.* Aboluit & ius morémque asylorum quæ vsquam e-  
 rant.]  
 vsque, præpositio est, significans continuationem, & finem actus,  
 loci, temporis, aut huiusmodi. } *ἕως ἄχρι, ἕως, ἕως, ἕως.* GALL.  
 Jusques, ou jusque. *IT A L. Fino in fine.* GERM. *AN. Bis.* H I S P. *Ha-  
 sta.* ANGL. *Vnto, vntil.* } *Habét que ferè in octavam alteram præpo-  
 sitionem accusatiuo feruientem.* [*Plaut. Men. sc. 5. a. 5.* Hic ero  
 vsque ad noctem. *Idem Amphit.* Pugnata pugna vsque à mane  
 ad vesperum. } *Vsque dum, id est, quoad, quoadiu, quousque.*  
*Plaut. Men. sc. 1. a. 5.* Vidua victura vel vsque dum regnum obtine-  
 bit Iuppiter. *Idem Amphit.* Adeo vsque satietatem dum capiat  
 pater illius quam amat. *Plaut. Afin. sc. 2. a. 2.* Vel adeo vsque  
 dum peris. *Plaut. Moste. sc. 2. a. 1.* Vsque dum manant domi cum  
 parietes ruunt. *Plaut. Pseud. sc. 3. a. 2.* Reduxit me vsque ex errore  
 in viam. *Idem Cap. sc. 4. a. 3.* Vsque à puero seruisisti. *Idem Afin. sc.  
 1. a. 1.* Age, age vsque excrea, Etiamne? Vsque ex penitis fauci-  
 bus. Nam quousque? Vsque ad mortem volo. *Plaut. Curc. sc. 5. a.  
 5.* An audiisti. E. vsque à principio omnia. } *Vsque pro sem-  
 per, perpetuo.* *Plaut. Milit. sc. 4. a. 2.* Quæ hic vsque fecit intus.  
 (id est semper.) *Idem Pseud. sc. 3. a. 1.* Iustus amator dat vsque (id  
 est perpetuo.) *Ibid. sc. 5. a. 1.* Volo te donari vsque ad esse. *Idem Men.  
 sc. 2. a. 4.* Vin offerri noctuam, quæ tu vsque dicat tibi? *Plaut.  
 Amphit.* Valaistin vsque? *Idem ibidem.* Valuissesne vsque ex-  
 quisiui simul. *Idem Mostell. sc. 2. a. 2.* Salus. Vsque ne valuisti?  
 Vsque vt vides. *Idem Men. sc. 1. a. 1.* Domi sum vsque cum caris  
 meis. } *Vsque in: Ad vsque vsque ad, &c. etiam dicitur, vt vs-  
 que in pectus: vsque ad lucem, vsque ad diurnam stellam.* *Plaut.  
 Mostell. sc. 2. a. 1.* Vsque in pectus permanent. *Ibid.* Ego ad id frugi  
 vsque & probus fui. *Plaut. Men. sc. 2. a. 1.* Vsque ad diurnam  
 stellam crastinam potabimus. *Ouid. Eleg. vli. lib. 4. Trist.* Vsque à  
 proavis vetus ordinis hæres. *Plaut. Pseud. sc. 5. a. 1.* Stylis me to-  
 tum vsque vimeis describito. *Plaut. Curc. sc. 1. a. 3.* Dimidiam  
 partem nationum vsque omnium subegit. *Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1.*  
 Vbi vsque ad langorem. (aliàs, ad usque langorem.) *Idem Curc.  
 sc. 2. a. 2.* Ellum vsque in platea vltima. *Idem Mostell. sc. 2. a. 1.* Sibi  
 quisque exemplum ædium experti suo vsque sumptu. *Idem Cap.  
 sc. 5. a. 1.* Vsque offerre natum. (id est ostentare spem & falle-  
 re. ) } *Vsque ab, Plaut. Aulul. sc. 4. a. 1.* Vsque ab radicibus elin-  
 guare. *Diom. lib. 1.* Vsque vsque multare. } *Cicero 2. Verr.* Vsque  
 ad eum finem dum iudices reiecti sunt. *Idem de Oratore,* Ab ini-  
 tium rerum Romanarum, vsque ad P. Mutium Pontificem. *Vir-  
 gilius primo Georgicorum,* Vsque sub extremum brumæ intracta-  
 bilis imbrem. Sed quum nominibus propriis minorum loco-  
 rum, vel cum hisce accusatiuis Domum, Rus, Militiam, iungi-  
 tur, frequentius sine alia præpositione ponitur, *Cicero 6. Verrina,*  
 Sacerdotes vsque Ennam profecti sunt. *Idem ad Atti-  
 cum,* Quintus vsque Pateolos venit. } *Quandoque tali accu-  
 satiui postponitur. Terentius in Adelphis,* Miletum vsque ob-  
 secro. Quandoque etiam additur præpositio ad, vel similis.  
*Cicero pro Detotaro,* Vsque ad Numantiam misit. } *Interdum  
 etiam originem vel motum ex loco importat. Cicero pro Flac-  
 co,* Hanc legationem non à suis accepit ciuibus, sed vsque Timu-  
 lo petiuit. *Idem I. de Natura deorum,* Vsque à Thalete enu-  
 merasti sententias philosophorum. *Terent. in Eunuch.* Ex Æ-  
 thioptia est vsque hæc. \* Ab vsque, pro vsque ab, *Virg. 7. Æneid.*  
 Siculo prosperxit ab vsque Pachyno. } *Quandoque aduerbium  
 est significans assidue, vel iugiter. da parve. Idem in Adelphis,*  
 Ctesipho me pugnis miserum, & istam platriam vsque occidit:  
 id est, assidue, seu identidem verberat. Nam occidere veteres  
 pro verberare accipiebant. *Cicero Cornificio,* M. hi curæ vsque  
 erit quid agas. *Virgilius libro sexto,* Nec vidisse semel satis est:  
 iuuat vsque morari. *Plautus in Epidico,* Benece vsque valui-  
 sti? id est, semper, vel hætenus. } *Vsque ad hunc, eleganter  
 ponitur pro eo quod est, Hoc excepto. Plin. Epist. 35.* Assense-  
 runt Consules designari, omnes etiam Consulares, vsque ad  
 Pompeium, id est, excepto Pompeio. } *Vsque affatim, est quod  
 dicitur vsque ad satietatem. Plautus in Pænulo,* Edas de alieno  
 quantum velis, vsque affatim. } *Vsque adhuc, id est, hæte-  
 nus, vel hucusque. Plautus in Aulular. [sc. 5. a. 1.]* Quod ceta-  
 tum est, atque occultatum vsque adhuc, nunc non potest. [*Plaut.  
 Men. sc. vli. a. 5.* Conueniunt signa optime vsque adhuc. *Ibid. sc.  
 vli. a. 5.* Quem vsque adhuc quæsiui. *Idem Milit. sc. 6. a. 2.* Vsque  
 adhuc actum est probè. *Idem Plaut. in Pseud. sc. 6. a. 4.* & alibi  
 sæpè.] } *Vsque ad modum posuit Caro capite 136.* pro tandiu.  
 } *Vsque adeo, id est, intantum. Virg. I. Ecloga,* vndique totis  
 Vsque adeo turbatur agris. Ponitur aliquando pro tandiu, &

accipit post se donec, vel dum. } *ἕως ἄχρι. Plaut. in Casil.* Non  
 destiti instare vsque adeo, donec adiurat se anus se eam mihi  
 monstrare. *Terentius in Eunuch.* Vsque adeo ego illius ferre  
 possum ineptias, & magnifica verba, Verba dum sint. } *Vsque  
 antehac, id est, antequam sicut exponit Donatus, ἕως ἄχρι. Ita  
 iunguntur duæ præpositiones, sed vna est velut aduerbium.  
 Nulla enim præpositio præpositioni iungi separatim potest, sed  
 Vsque eiusmodi est, vt sine aliqua præpositione raro inuenia-  
 tur. Terentius in Andria.* Vt animus in spe, atque in timo-  
 re vsque antehac attentus fuit. Vsque antehac, id est, ante-  
 quam tua verba audirem. } *Vsque ad, id est, in tantum. ἕως ἄχρι.  
 Cicero,* Vsque ad vt ego miser eris. Vsque ad, se-  
 quente dum, id est, tandiu, quoad. *Linus lib. 3. ab Vrbe,* Vt qui  
 plebem Romanam Trib. pleb. rogaret is, vsque ad rogaret, dum  
 decem tribunos plebis faceret. } *Vsque istinc. Cicero ad Astic.  
 libro primo,* Nosti iam in hac materia sonitus nostros: tanti fue-  
 runt, vt ego eò breuior sim, quod eos vsque istinc exauditus pu-  
 tem.  
 Vsque quaque, Passim, assidue, semper, quasi in vnoquoque lo-  
 co, siue vnoquoque tempore. } *ἕως ἄχρι tamidi. ἕως ἄχρι, ἕως ἄχρι.* GALL.  
 De toutes parts & costez, par tout, du tout en tout. *IT A L. ogni  
 intorno, in ogni luoco, sempre mai.* GERM. *Uenthatben, vmb vmb  
 vmb.* H I S P. *Siempre, in todo lugar.* ANGL. *Euery where.* } *Cicero  
 Trebatio,* Vsque quaque sapere oportet. *Plaut. in Bacch.* Chrysalus  
 mihi vsque quaque loquutus, id est, vbiunque me reperit, mihi  
 loquitur. *Idem Pænulo,* Mari, terraque illas vsque quaque qua-  
 ritat, id est, vbi que. [*Suet. in Aug. c. 86.* Cuius cuius (Mæcenatis)  
 ἕως ἄχρι, vt ait, circinnos vsque quaque persequitur (scilicet Aug-  
 gustus.) *Idem in Tiber. cap. 71.* Semone Græco, quanquam alius  
 promptus & facilis, non tamen vsque quaque vsus est. *Gellius cap.  
 15. li. 13.* Prætor vsque quaque nisi à Consule auocare comitia po-  
 test.]  
 Vsque quo, Quousque, donec, quoad, quoadiu. } *ἕως ἄχρι tamidi.  
 ἕως ἄχρι, ἕως ἄχρι.* GALL. *Iusque à ce.* *IT A L. Fin donec, fin  
 quanto, fin che.* GERM. *Wiss wannwile lang.* H I S P. *Hasta quanto.*  
 ANG. *Vntill, how long.* } *Varro lib. 1. de Re rust. 2.* Quod iube-  
 ranam luridam conicere in aquam, vsque quo ad tertiam deco-  
 xeris.  
 vs TIC A, pen. prod. Mons est in Sabinis, cuius meminit *Horatius  
 libro primo Carmin. Ode 17.* Vt vbi que dulci Tindari fistula Val-  
 les, & vlticæ cubantis Læuia personare saxa.  
 } *Est & insula eiusdem nominis, Siciliæ adiacens: cuius meminit  
 Plin. li. 3. c. 8.*  
 vltio, Vltimo, Vltima, Vltimo, vide vro.  
 vsualis, Vsuarius, Vsuapio, Vsura, Vsurpo, Vsus, Vsufructus.  
 } *Quo, vide vro.*  
 V ante T.  
 vt, Coniunctio causatiua, causam denotans finalem, quemadmo-  
 dum Vti, quod & similia. } *ἕως ἄχρι tamidi. ἕως ἄχρι, ἕως ἄχρι.*  
 } *GALL. Afin, à celle fin, pour, comme, ainsi que.* *IT A L.  
 Accioche, che, poiche, quando, come, coss.* GERM. *Daf.* H I S P. *Asi,  
 como, para despues, que.* ANGL. *That, so thind, so thintent.* } *Cicer.  
 Lentulo,* Non illi quidem, vt mihi stomachum facerent. [*Plaut.  
 pseud. sc. 3. a. 1.* Fuit occasio si vellet in pridem argentum, vt da-  
 ret. *Idem Milit. sc. 1. a. 1.* Tempus est vt eamus. *Idem Curc. sc. 3. a. 2.*  
 Prouoat me in aleam, vt ego ludam; Pono pallium. *Idem pæn.  
 sc. 3. a. 1.* In pauca vt occupatus nunc sum confer quid velis. *Idem  
 Curc. sc. 2. a. 1.* Vt veteris vetusti cupida sum! *Gell. cap. 2. lib. 14.*  
 faceret me vt essem prudentior. *Idem cap. 11. lib. 15.* faciendum  
 visum est vt ostenderemus. *Idem cap. 19. lib. 16.* Tum illum ibi,  
 perniciæ intellecta, pecuniam cæteraque sua vt haberent dedidit.  
 se. (id est, habenda) *Idem Cap. sc. 1. a. 4.* Genu vt quemque ier-  
 ro, ad terram dabo. *Idem Curc. sc. 1. a. 1.* Vt quæque illi occasio  
 est. *Plaut. Afin. sc. 1. a. 1.* Estne hoc vt dico? Ea res est. *Plaut. pæn.  
 sc. 5. a. 1.* Vt rus irem, construeram. (id est rus ire.) *Idem Afin.  
 sc. 3. a. 1.* Aliquid vt poscas, paras. (id est paras poscere.) *Satin vt,  
 Vide Satis, Idem Afin. sc. 3. a. 1.* Supplicabo vt quemque amicum  
 videro. } *Interdum adiunctiua est. Plautus,* Is mihi fualit vt  
 ad te irem. } *Interdum elegantia causa ponitur. Cicero de Sen-  
 ectute,* Inuitus feci vt L. Flaminium de Senatu eicerem. Nihil  
 enim significat, nisi inuitus eieci. } *Interdum ponitur pro  
 quod. Terentius in Phormione,* Nihil do, vt etiam imparatus  
 ille me irideat. } *Interdum est aduerbium temporis, & signi-  
 ficat postquam, ex quo statim, ex quo primum. } ἕως ἄχρι  
 chas-  
 schér. ἕως ἄχρι, ἕως ἄχρι. } Virg. 2. Æneid.* Vt regem æquæ uena crude-  
 li vulnere vidi Expirantem animam. *Idem 12. Æneid.* Turnus  
 vt infractos aduerso Marte Latinos, &c. [*Plaut. Amphit.* Neque  
 etiam meum pedem huc inteli, vt cum exercitu hinc profectus  
 sum ad Teleboas hostes, eoque vt vicimus. *Idem ibidem sc. 1. a. 1.*  
*Ibidem;* Vt iacui exurgo, id est, postquam, vel ex eo loco vbi  
 iacui. *Ibid.* Quisque vt steterat iacer. (id est, vbi) *Idem Mostel.  
 sc. 3. a. 1.* Eundem animum oportet nunc mihi esse gratum, vt  
 impetraui. *Plaut. Mostell. sc. vli. a. 5.* Vt vbi Tarentum. (id est  
 postquam sine Cum.) *Idem Pseud. sc. 2. a. 2.* Vt lassus veni de via.  
*Plaut. Curc. sc. 2. a. 5.* Iam vt me collocauerat. (id est vbi vel post-  
 quam) *Plaut. Mostel. sc. 3. a. 1.* Vt (speculum teneisti, metuo ne  
 oleant argentum manus. *Ouid. 13. Met.* Vt dolor vnius Danaos  
 peruenit ad omnes, &c. } *Pro quous, siue Cum: Gellius cap. 29.  
 lib. 2.* Id ferme temporis, vt appetat messis. (id est, cum appetit.)  
*Plaut. Men. sc. 6. a. 5.* Prope est, vt herus pretium exoluet. (id  
 est, cum, siue quando, &c.) } *Pro qualis: Plaut. Cap. sc. 1. a. 2.*  
 Vt te mihi volo esse autumo. (id est qualem) *Iterum ibidem.* E-  
 go vt me voles (id est qualem me voles autumo.) *Idem Pseud.  
 sc. 3. a. 1.* Vt me voles esse ita ego. } *Pro cuiusmodi: Plaut. pro-  
 leg. Am.*



bari dicunt, habere & ostendere pro monstro. ¶ Vti invidia minore dicitur, cui minus invidetur.  
 ¶ Vti aliquo, id est, alicui esse familiarem, Terentius in Heaut. M. hi si vquam filius erit, nã ille facili me vteretur patre. Hoc est, facilis illi, & placabilis pater ero. ¶ Vti valetudine minus comoda, est subægrotae. ¶ Vti via populi, est populi more cui libet sententia sine vilo iudicio assentiri, & numero vocum potius, quam veritati operam dare. ¶ Vti valetudine firma, est bene habere. [¶ Vtor te dicitur, & Vtor abs te. Gellius cap. 13. lib. 15.]

Vendendus, adiectiuum. Terent. in Heaut. Q. d. illa ætas magis ad hæc vendenda est idonea.

Vsus, huius vsus, Ipse vendi actus, exercitatio, tractatio, vsurpatio. { ΠΙΝΝ ἀχούζαβ. χ. π. ο. ν. } GALL. V sage, utilité. ITAL. V so, vsanza, consuetudine. GERM. Drauchung. HISP. V so, costumbre. ANGL. V se, profie. [Plaut. Mostell. sc. 2. a. 1. Vlus ædium nequior factus. Gell. cap. 8. lib. 13. Vlus & memoria filia, sapientia. Ouid. Eleg. 4. lib. 3. Vlus edocto si quicquam credis amico. Cæs. lib. 2. de bell. magnam habebat vsum in re militari. (id est erat peritissimus.) Idem lib. 13. Metam. Qui tuus vsus erat. (extra bellum.)] Cicer. in Topicis, Vlus enim, non abusus legatus est. Plin. Epist. 20. Vlus magister egregius. Idem Epist. 15. Vlus optimus dicendi magister. Cicer. lib. 1. de Oratore. Adiungant vsum frequentem, qui omnium magistrorum præcepta superat. Plin. lib. 10. cap. 69. Auditus cui hominum primo negatus est, huic & sermonis vsus ablati. Cicer. pro Cornelio Balbo, Assiduus vsus vni rei deditus, & ingenium & artem sepe vincit. ¶ Interdum consuetudo, conuersatio, familiaritas. Quintilianus, Mulierem cum qua illi loquus fuerat vsus. Cicer. ad Volum. lib. 7. Quod si sine prænotione familiariter, vt debebas, ad me epistolam misisti, primum addubitavi num à Volumio Senatore esset, quo cum mihi est magnus vsus. Ouid. lib. 3. Trist. Eleg. 6. Tu tamen à nobis vsu iunctissimo longo, Pars desiderij maxima ponet mei. [Ibid. Eleg. 7. lib. 4. Exiguus nobis cum quibus vsus erat. Idem Eleg. 5. lib. 3. Trist. Vlus amicitia tecum mihi paruus, &c. Ibid. Nec longo cognitus vsu. Sueton. in Calig. cap. 25. Quod (Livia) reperisse vsum prioris mariti (nempe Pilonis) tempore medio videbatur. (id est consuetudinem.)] ¶ Interdum vsus in eadem accipitur significatione, qua opus indeclinabile: eandemque habet constructionem. Virg. lib. 8. Æneid. Arma acii factunda viro, nunc viribus vsus, Nunc manibus rapidis. Terentius in Hecyra, Non vsus factus est mihi. Cicer. libro primo Officiorum, Potiusque & amicis impertientes & Reipublicæ si quando vsus esset. Idem quarta Tusculana, Deceteris studiis alio loco dicemus, si vsus fuerit vsus. in Asinaria, Viginti iam vsus est filio argenti minis, Plaut. in Pseud. [sc. 3. a. 1.] Accusatio iunxit, Ad eam rem vsus est hominem astutum, doctum, &c. id est, opus est homine astuto, & docto. [Idem Plaut. Asin. sc. 2. a. 2. Audacia vsus est & dolis. (id est opus.)] Plaut. Amphit. Citius quod non factus est vsus sit, quam quod factus est opt. Idem Milit. sc. 2. a. 1. Vt cum vsu veniar (id est opus sit.) Et Asin. sc. 2. a. 2. Dico vt vsus est fieri. (id est expedit.) Idem Pseud. sc. 2. a. 1. Cur ea, quibus est vobis vsu, p. æhibeo? &c. Idem Pseud. sc. 1. a. 1. Argento inuento est vsus. Idem Men. sc. 2. a. 5. Vlus factus est. Et Men. sc. 3. a. 1. Ei speculo vsus est.] ¶ Interdum pro fructu & utilitate, quod soleamus aliqua re ideo vti, vt ex ea fructum percipiamus. x. p. a. Cicer. Attic. lib. 1. Fuit & mihi & Quinto Fratri magno vsui in nostris petitionibus. [Item pro lucro siue utilitate: Plaut. Men. sc. 4. a. 2. Qui mihi est vsui (sup. lucro.) Idem Pseud. sc. 7. a. 4. Strenui damno mihi sunt: Improbi vsui. Idem Cur. sc. 2. a. 4. Odio & malo: bono vsu estis nulli. (sup. vos lenones.) Idem Pseud. sc. 3. a. 1. Non est vsui amator nisi perpetuat data.] ¶ Ex vsu esse: pro vtile esse, & expedire. Terentius in Hecyra, Si ex vsu esset nostro hoc matrimonium. Columella lib. 6. cap. 1. Pabulum è fundo plerumque domesticis pecudibus magis, quam alienis depascere, ex vsu sit. [¶ Vlus huius rei nobis venit: (pro, ita experti sumus) Gellius cap. 23. lib. 2. Item, Quod vsus venit illi diuinitus &c. (id est, accidit.) Idem cap. 7. lib. 3. Item, Vlus natæ rei ita erat. Idem Gell. c. 13. l. 13.]

¶ Vlus venit, ponitur pro opus est. Terent. Heauton. Non vsus veniet spero: Hoc est non opus erit, non erit necesse. Plaut. in Bacch. Aufugero hercle, si magis vsus venerit. ¶ Vluenit verò, id est, accidit, evenit. Cic. pro Quinto. Nam quid homini potest turpius, quid verò miserius, aut acerbius vluenire? ¶ Ponitur aliquando pro consuetudine, siue more. Idem, Terent. in Heaut. M. hi sic est vsus, tibi vt opus est factus, face. Id est, sic mos meus est, ita consuevit.

Vsualis, vsuale, Vsuarium: quod vsui nostro seruit. { ἄντι χ. π. ο. ν. } GAL. De quoy nous vsons, chose pour nostre vsage. ITA. Cosa per nostro vsu. GERM. Drauchung. HISP. Cosa perteneciente a vsu. ANGL. That serues for our use. ¶ Martians in l. Interdum de Publicis. Quoties quis mancipia inuicta professus non fuerit, siue venalia, siue vsualia, in poena commissi est.

Vsuarium, vsuarij, Dicitur ille, cuius est vsus, qui rei vsum capit. { ἄντι χ. π. ο. ν. } GAL. Qui a l'vsage de quelque chose. ITAL. Chi a l'uso d'una cosa non la proprietà. GERM. Ein nuzer vnd draucher. HISP. El que tiene vsu de alguna cosa. ANGL. He that hath the use of any thing. ¶ Vsuarium verò adiectiuum, quod in vsum quotidianum paratum est. Gell. lib. 4. cap. 1. Ex his autem quæ promercalia & vsuaria in locis eisdem essent, ea sola esse pecoris putat, quæ sint vsu annuo.

Vsufuctus, nomen scilicet res aliqua non nostra est, sed perinde ex ea fructum atque utilitatem capimus, ac si nostra esset. { ΠΙΝΝ ἀχούζαβ. χ. π. ο. ν. } GALL. V usufruit. ITAL. V usufrutto. GERM. Die nuzung so einer sache ab etnen güt das erbsiget oder draucht

vnd doch nicht sein ist. HISP. V usufructo de la heredad. ANGL. The usufruct use of any thing. } Definitur ab Vlpiano libro primo de vsufuctu, quod sit ius alienis res vti si, fruendique, salua rerum substantia. Cicero pro Cæcina, Vsumfructum omnium bonorum suorum Cæcennæ legauit, vt frueretur vnã cum filio neque à secundo hærede legauit, mortuo filio mulier vsumfructum non amitteret. [Seneca. cap. 10. de Consol. ad Polyb. Vsumfructum eius (id est fratris à natura commodati.) boni consule. Idem cap. 10. de Consol. ad Mart. Vsumfructus bonorum fortunæ noster est.]

Vsufuctuarius, Qui vsumfructum habet, qui & fructuarius dicitur. { ἄντι χ. π. ο. ν. } ANGL. He that hath the use and fruit, but not the property. } D. lib. 7. Tu. l. 7. Quicumque reditus est, ad vsufuctuarius pertinet.

Vsucapio, is, Id est, rem aliquam continuatione vsus, & possessionis mihi attribuo, Vendico, in meum vsum conuerto. { ἄντι χ. π. ο. ν. } GAL. S'attribuer, faire sien par description & possession de long temps. ITAL. Attribuirsi far suo. GERM. Ein lang genuzet gut zu eyges vbertommen, oder an sich ziehen. HISP. Continuar possession. ANGL. To mak his awin through long possession. } Cicero 2. de Legibus, Quod autem vsu, id est, veltibulum sepulcri bustumve vsucapi poterat, vteretur ius sepulcrorum. Idem de Arusp. respons. Nihil mortales à diis immortalibus vsucapere possunt. Paulus, Qui alienam rem mortis causa traditam vsucapit, non ab eo videtur accepisse cuius res fuisse, sed ab eo qui vsucapionis præstitisset. [Seneca epist. 89. Nihil publicum potest vsucapi.]

Vsucapio, siue Vucapio, onis, Est acquisitio, vel adiectio domini, per continuationem possessionis temporis lege definiti, vt puta triginta aut quadraginta annorum, si res immobilis sit, quam possidemus item trium annorum, si mobilis. { ἄντι χ. π. ο. ν. } GAL. Acquisition de la seigneurie de quelque chose par prescription. ITAL. Acquisito di proprietà per uso de lungo tempo. GERM. Die vbertommung etneo dings nach langer besitzung, oder nuzung. HISP. Posseccion continuada, o continuation de posseccion. ANGL. The conqueisting of the lordship of any thing by continuation of tyme. } Recentiores primam illam Prescriptionem hanc verò, vsucapionem vocant. Cicero lib. 1. de Legib. In qua quoniam vsucapionem duodecim tabulæ intra quinque pedes esse noluerunt, depasci veterem possessionem Academicæ ab hoc acuto homine non sinemus. [¶ Dicitur & Vucapio: Gellius cap. 10. lib. 7. Vt hæc vsucapio dicitur, &c. Vide locum vbi & sequentia Catonis verba citantur.] Cato, Hæc pignoris capio ob æs militare facta est, quod æs à Tribuno ærario miles accipere debebat.

Vsio, vsionis pen. prod. Vlus. { ΠΙΝΝ ἀχούζαβ. χ. π. ο. ν. } GAL. V sage. ITAL. V so, vsanza. GERM. Nuzung/branch. HISP. V so. ANGL. V se. } Gellius libro 5. cap. 1. Longæ vsionis gratia contrahuntur, & reconduuntur. Vlp. l. Qu. Mutuus ff. de auro & argento legat. Si factum aurum legatum est, omne ad eum pertinet, cui legatum est, ex quo auro aliquid est effectum, siue id lux, siue alterius vsionis causa paratum esset.

Vsitor, aris, Frequenter vtor. { ἄντι χ. π. ο. ν. } GAL. V ser souuent. ITA. V sar spesso. GERM. Oft brauchen. HISP. Mucho vsar. ANGL. To use often. } Gellius lib. 10. cap. 10. [¶ cap. 21.] Romanos quoque homines auit sic plerumque anulis vsitatos. Idem libro septimo capite primo, Tamest aliquoties verbo ipso, alio quoque modo vsitatis sunt.

Vsitata, vsitata, vsitatum, Consuetus, solitus, in vsum receptus. { ἄντι χ. π. ο. ν. } GAL. V sité, accustomed, qui est en vsage. ITAL. Solito, auerzo, usato. GERM. Drauchung. HISP. Acostumbrado. ANGL. wonted, accustomed. } vt, vsitata consuetudo, vsitata vocabula, vsitatus mos. Cicer. pro Quinto, Iacet res in controuersis, isto calumniante biennium, vsque dum inueniretur qua ratione res ab vsitata consuetudine recederet. Idem 3. de Finib. Ne opifices quidem tueri sua artificia possent, nisi vocabulis vterentur nobis inuocatis, vsitatis sibi. Idem 4. Verri. Hunc denique ipsum pertulissent, si humano modo, si vsitato more, si denique vno aliquo in genere peccasset. Idem, Cur in re tam veteri, tam vsitata, quicquam noui feceris?

Vsitatissimus, superlatiuum, Tritissimus. { ἄντι χ. π. ο. ν. } Seneca de vita beata cap. 2. Quæramus quid optimè factum sit, non quid vsitatissimum.

Vsitate, aduerbium. { ἄντι χ. π. ο. ν. } GAL. Selon l'vsage & coutume. ITAL. Secondo l'uso & costume. GERM. Drauchung/nach gemeinem branch. HISP. Segun la costumbre. ANGL. After the accustomed fashion. } Cic. 4. de Finib. Cur igitur quum de re conueniat, non malum vsitate loqui?

Vsura, vsuræ, Vsus. { ἄντι χ. π. ο. ν. } GAL. V sage. ITAL. V so. GERM. Drauchung/nuzung. ANGL. V se, occupying of a thing. } Plautus in Amph. Vsuramque eius corporis cepit sibi. [Idem Ibid. sc. 2. a. 5. Alcumæna vsuram corporis cepi. Quintilian. Interim, inquit Cicero, vsura fruatur (de morte Vatini hostis Ciceronis nunciata, incerto auctore.) Item Velleius: Ne ab huius quidem vsura gloriæ temperavit animum Pompeius. Plaut. Pseud. sc. 2. a. 1. Non potest eorum vsura vsurpari (id est nullus esse potest vsus.)] Cicer. pro Rab. Posthumo, Vos obsecro, Iudices, vt huc optimo viro, quo nemo melior vquam fuit, nomen equitatis Romani, & vsuram huius lucis, & vestrum conspectum ne eripiat. Idem 7. Verrina, Cur, inquam, ciuibus Romanis, quos Piratæ ceperant, securi statim percussis, ipsi piratis lucis vsuram tam diuturnam dedisset? Idem ad Appium Fulchrum, libro tertio, Perficiam profectò, vt longi temporis vsuram qua caruimus, intermissa nostra consuetudine, & gratia, & crebritate, & magnitudine officiorum meorum sarciam. [¶ Vsurpatur etiam vsura pro vsu & commo modo pecuniar, vt Verr. 5. Cum Senatus Publicanos vsura sepe iuisset. ¶ Vsuram item ponitur pro pecunia, quæ à debitore











datur creditori pro usu pecuniae sibi creditae. { נשך *nescheeb* תרביח *tarbich*. *rius*. GAL. Usure IT AL. *Usura*. GER. *Wucher*. H I S P. *Logro, usura*. A N G. *Usurie or interest*. } *Cicer. 5. Verrina*. Ut quum Senatus publicanos usura saepe iuisset, magistratus à publicanis pecuniam pro usuris auferet auferre? *Idem de Senectute*. Terra nunquam recusat imperium, nec vnquam sine usura reddit quod accipit: sed alias minore, plerunque maiore cum faenore. *Lucanus libr. 1*. Hinc usura vorax, avidumque in tempore faenus, &c. Hanc *Varro* impendium vocat, quod inter se iungat, vultumque fiat, quasi compendium. *Sidonius Apollinaris* postea ita vocat, quoniam qui faenus agitant, & in usuras extendunt, videntur aggregare posteriora prioribus, & ortus oritura connectere. Ob id *Graeci* *usur* vocant usuram, quasi partus posteritatem. } Ponitur aliquando usura pro familiaritate, conuersatione. *συνωστια*. *Cic.* Longa quae inter nos fuit usura, hoc efficit, hoc est, usus, consuetudo, familiaritas.

**Usurarius**, usuraria, usurarium, Quod ad usuram vel usum pertinet, ut Pecunia usuraria, quae sub usuris debetur. *L. Undecima, Digestus de compensationibus*, Cum alter alteri pecuniam sine usuris, alter usurariam debet, concurrentis apud vtrumque quantitatis usurae praestandae non sunt. } Usuraria vxor, pro usuraria, ea quae quis pro vxore vitur. *Plaut. in Amphitr.* Volo deludi illum dum cum hac usuraria vxore nunc mihi moligero. *Horomanus*. [ *Plaut. Amph.* Ecceum exit foras cum vxore usuraria. *Idem Cure. sc. 1. a. 3.* Cupio emere puerum, qui usurarius (sic sup.) &c. amb. ge. ] Usurarius etiam dicitur qui pendit usuras *Papinian. Digest. l. 22. Tit. 1. l. 7.* Debitor usurarius creditori pecuniam obtulit.

**Usurpo**, as, are, Est in frequenti usu habeo: & hoc siue verbis, siue factis fiat, ut ait *Valla Elegant. libr. 5.* { *αὐτομαχία, χερμαία*. GALL. *Usur souent*. IT AL. *Usur souente una cosa piano parole o fatti*. GER M. *Offt oder stas brauch*. H I S P. *Usur muchas veces de alguna cosa*. A N G. *To use often and much*. } *Columella libro 1.* Nam illud quod in quibusdam prouincijs usurpatur, ut cornibus illigetur iugum, serè repudiatum est ab omnibus. *Cicer. in Oratore*, Quod semper usurpamus in omnibus dictis ac factis, minimis & maximis: quum hoc decere dicimus, illud non decere. [ *Usurpare cum aliquo metua officia*. *Sueton. in Tiber. cap. 11.* *Item. Usurpare secundum gradum*. *Ibidem cap. 10.* ]

Usurpare oculis dixit *Lucret. lib. 1.* pro videre. *Plaut. in Trinummo*. Aduenio ex Seleucia, Macedonia, atque Arabia, quas ego neque pedibus vnquam usurpauit, id est, quas neque vidi, neque adij, siue nunquam ingressus sum. [ *Gell. cap. 8. lib. 6.* *Retenta à Scipione puella, atque in delicijs amoribusque ab eo usurpata.* ]

Usurpare ciuitatem, est dicere se ciuem, & pro ciue sese gerere. [ *Ex sensu usurpatur à Suetonio in Claud. cap. 15.* *At idem Suet. in Calig. cap. 38.* *usurpare ciuitatem dixit, pro esse ciuem.* *Negabat, inquit, Iure ciuitatem Romanam usurpare eos, qui, &c.* *Sic & Plaut. Usurpari pro esse.* *in pseud. sc. 2. a. 1.* *Nou potest (eorum) usurpari usura, (id est), nullus esse potest eorum seruo um ulus.* ]

Usurpare ius, est quod dicunt *capere possessionem*, & vni eo usu quod concessum & datum est. *Linus*, Non tamen vltra processum est, quam ut vnus ex plebe usurpandi iuris causa, *P. Licinius* Tribunus militum crearetur. Itaque usurpare & vsucapere verba sunt inter se contrariae relata. Nam vsucapere est vtendo acquirere: usurpare verò vtendo retinere, & vsucapionem interrumpere. Huc *Paulus*, Usurpatio est, inquit, vsucapionis interruptio. Nam dum quis suam rem usurpat, ab alio ea vsucapi non potest. Atque ita intelligendum est quod scribit *Gellius lib. 3. cap. 2.* Mutuum Iureconsultum dicere solum legi, non esse usurpatam mulierem, quae vni Calendis Ianuarijs apud vnam causam matrimonij esse coepisset, ante diem quartum Calendis Ianuarijs sequentes usurpatum esset: non enim posset impleri trinoctium, quod abesse à vna usurpandi causa ex duodecim tabulis deberet: quoniam tertiae noctis posterioris sex horae alterius anni essent, qui inciperet ex Calendis.

**Usurpatio**, usurpationis, verbale, Frequens usus. { *ιδιομασι*. GALL. *Longo usage, usurpation*. IT A. *Longo uso, usurpatione*. GER M A. *Wrauchung / tanger brauch*. H I S P. *Usolengo*. A N G. *Long au ofzen vsing*. } *Cicero de Claris Oratoribus*. In hunc communi nostro, & quasi fatali malo consoletur secum conscientia optimae mentis, tum etiam usurpatione & renouatione doctrinae. *Paulus l. 1. de vsucapion.* Usurpatio est vsucapionis interruptio: oratores autem frequentem vsum vocant. [ *Usurpatio vocabul*, (id est, usus & significatio). *Gellius cap. 17. lib. 7.* *Videtur in verbo tam multiplici vnam tantummodo usurpationem no: esse paulò post, Significatus, &c.* } *Usurpatio itineris*. *Liu. lib. 3. decad. 5.*

V ante T.

**Vitensilia**, pluralis tantum numeri, Quaeunque vsui nostro sunt necessaria. { *כְּלֵי חַיִּים* *chelim*. *μαχρημα*. GALL. *Vitensilles*, ce qui est necessaire à nostre usage. IT A. *Ogni cosa necessaria à nostro uso*. GER. *Uiterten breuchige dina*. H I S P. *Alhaja o cosa para usar*. A N G. *What soeuer is needfull or necessarie for our use or occupying*. } *Columella lib. 11.* *Vitensilia* quibus aet aliter hominum genus, aut etiam excolitur. *Idem lib. 8. c. 4.* vocant vitensilia, quae apes in aluearia conferunt. *Liu. lib. 3. ab Vrb.* Ex vrbique omnibus vitensilibus miles, *Tusculum* se hinc, misericordisque victurus hospitem, contulerat. *Idem lib. 6. bell. Pun.* Quaeque vna secum dediderunt, gnum, vrbemque, diuina humanaeque, vitensilique, siue qui illud dediderunt, de iis rebus quid fieri velius, vos rogo *Quirites*.

**Vitilis**, le, Fructuosus, commodus, accommodatus, frugiter, quod ex viu est, quod vsui est, vitulati. { *טוב* *toob* *טועיר* *toehil*. *χρησιμος*,

*χρησιμος*, *επιχρησιμος*. GALL. *Vtile, profitable, commodè*. IT A. *Vtile*. GER. *Nuhtlich oder nuhtbar*. H I S P. *Prouechofo para algun fin*. A N G. *Commodious, profitable*. } *Terent. in Adelph.* Quum amet alium, non est vile haec illi dari. [ *Quid. Eleg. 3. lib. 3. Trist.* *Non hic cibis vitibus agro. Ibid. Eleg. vlt. lib. 4.* *Nec digna nec vitibus vxor. Ouid. 5. Fast.* *Vtile nunc iter est. Publici* vni que vocant. *Idem Eleg. 13. lib. 2. Trist.* *Ecce superuacuis (quid enim fuit vile nasci.)* ] *Construitur aliquando cum datiuo*. *Cicer. ad Marium lib. 11.* *Quod enim vehementer mihi vile esse putabas, nec inutile ipsi Caesari, perfecti vt ille me diligeret, eoleret, haberet in suis.*

Aliquando cum accusatiuo, cum praepositione ad. *Plin. lib. 8. ca. 31* *Euomit sel solum ad multa medicamenta vile.* *Neuro pede sat s vitis. apud Plin. lib. 7. c. 28.* hoc est, cuius pes vterque viriatus, commodè officio suo fungi non potest. *Horat. in Arte*, *Omne tulit punctum, qui miscuit vile dulci, Dolabella Cicer. li. 9.* *Quamobrem quid aut ille sperare possit, aut tu, animum aduerte pro tua prudentia: sic enim facillimè quod tibi vitissimum erit, consilium capies.*

**Vitibilis** vitibile, Vitilis, vocabulum est antiquum. { *טוב* *toob* *טועיר* *toehil*. *χρησιμος*. } *Plaut. in Menach.* [ *Sc Spectamen, &c. 6. a. 5.* *Serui, qui culpa carent, & metuunt.* ] *Ij solent heris esse vitibiles*. *Terent. in Pherm.* *Quid minus vitibile fuit, quam hoc vltus tangere, Aut nominare vxorem.* [ *Plaut. etiam vltus est in Mofell. Sc. Serui, &c.* ]

**Vilitas**, Commodum, fructus, molumentum, lucrum, quatuor, opportunitas, commoditas. { *יתרון* *itiron* *טוב* *toob* *טועיר* *toehil*. *טוב* *toob*. GALL. *Vtilite, profitio*. GER. *Nuhtbarheit*. H I S P. *Prouechofo*. A N G. *Commodious, profitio*. } *D*uplici autem ratione usurpatur hoc nomen ab auctoribus, & vt loquimur populariter, et onis & passionis significationem habet. Nam vilitas mea saepe ea est quam ego percipio. *Cic. in Offic.* *Nec tamen nosti & vilitates omnitendae sunt, aliusque tradenda: sed in a cuique vilitati, quod sine alterius iniuria fiat, seruendum est.* *Interdum etiam ea quae ex me percipiuntur.* *Ter. in Eunuch.* *In ea re ego faciam vilitatem vt cognoscat meam.* *Cic. Tironi lib. 16. Epist.* *Vilitatibus tuis possum carere.* [ *Quid. Eleg. 6. li. 3.* *fata omne bonae laudum vilitatis iter.* *Ibid. Eleg. 1. li. 4.* *Sed quiddam furor hic vilitatis habet, &c.* ] } *Cicero nouo quodam modo dixit in Manilianae vilitatem belli, pro iis rebus, quae ad bellum viles snt, vt velt gloria & tributa: Itaque, inquit, haec vobis prouincia, Quirites si & belli vilitatem & pacis dignitatem sustinere vultis, non modò à calamitate, sed etiam à mea calamitate defendenda est.* [ *Vilitatem, in genitio plur. dixit Lii. lib. 5. dec. 5.* ]

**Vilititer**, pen. corr. ad verb. um, Ex vltu, commodè. { *επιχρησιμος*. GALLIC. *Vilienter, profitabilement*. IT A. *Vilienter*. GER. *Nuhtbarheit*. H I S P. *Prouechofoamente*. A N G. *Profitably*. } *Cicer. 4. Academ* *Atqui illi quidem etiam à natura vilititer dicebat per motiones istas nimis nostris ditas.* *Ouid. lib. 13. Metam.* *Longa referre mora est, qae consilioque manūque Vilitate feci: spatiofi tempore belli.* *Horat. lib. 1. Epist. 16.* *Vendere quum possis captiuum occidere noli, Seruie vilititer.* *Ouid. 1. Epist.* *Vtilis starent etiam nunc nite 12 Phoebe.* [ *Quid. lib. 3. Fastor.* *Vilititer nobis perfides ille fuit.* *Ibidem lib. 4.* *Vtilius gladios, & tela nocentia carpes. (ò reb. go.)* ]

**Vitpotè**, duerbium confirmantis, & causatiuum, Quoniam, quandoquidem, nempe, quippe. { *כי* *chi*. *אם* *am*. *ו* *ui*. GALL. *Pourquoy? que, car, comme ainsi soit, puis qu'ainsi est.* IT A. *Come, perche.* GER. *Uenamitich von wegen*. H I S P. *Asi como*. A N G. *Because that*. } *Sallust. in Cat.* *Antonius aberat à bello, vitpote aeger, ac iacens.* *Sueton. in Augusto*, *Ædes sacras vetustate collapsas, aut incendio absumptas refecit, atque opulentissimis donis adornauit, vitpote qui in Cellam Capitolini Iouis sexdecim millia pondi auri, vna donatione contulerat.* [ *Plaut. Milit. sc. 6. a. 1.* *Similiorum mulierem, magisque eandem, vitpote quae non sit eadem, non reor Deos facere posse.* ]

**Vitputa**, Quomodo, verbi gratia, siue, apud *Ciceronem lib. 7. Epistolarum*.

**Vitquid**, Quamobrem, propter quid. { *quid* *quid*. GALLIC. *Pourquoy? IT AL. Però*. GER M. *Wumb*. H I S P. *Porque*. A N G. *why, or for what cause*. } *Cicer. Attic.* *De qua pot. us, inquis, quam seruas: vitqui?*

**Vitricularius**, Vitriculus. *Vide* *V T R*, vitris.

**Vitribi**, Vitringue, Vitro, Vitrobique, Vitroque, Vitrum, *Vide* *V T R*, ad ceterum.

**Vitit**, *Vide* *V T*.

V ante V.

**Vuid**, vuaz, Fructus vitis: dicta ab vuido. { *בנאב* *benab* *כרמון* *eschehol*. *caquai*. GALL. *Grappe de raisin*. IT A. *Vua, grappo ai vua*. GER. *Ein weyntrauben*. H I S P. *Vua*. A N G. *A grape or bearie*. } *Columella libro 3. cap. 6.* *Nectamen eam vitem feracem dixerim, cuius singulae vuae in singulis sarmentis conspiciuntur.* *Cicer. de Senectute*, *Gemma, à qua oriens vna se ostendit, quae & succo terae, & calore Solis augetens, primo est peracera gustata, deinde matura dulcescit.* *Virg. lib. 1. Georgicorum.* *Hic legertes, illic veniunt felicius vuae.* *Ouid. lib. 2. de Arte amandi. Eleg. 16.* *Terra ferax ereris, multoque feracior vuis.* [ *Ouid. Eleg. 6. lib. 4. Trist.* *Tempus, vt extenuatum est facit vua racemus. Vixque merum capiant grana quod intus habent.* *Idem ibid.* *D siluitudo pressa bis vua pede.* ] *Quidator & de alius fructibus, qui in morem racemi constant ex pluribus acinis conglobatis.* *Plin. lib. 12. cap. 13.* *Anomus vua etiam in vtu est.* } Aliquando ponitur pro vte. *Virg. lib. 2. Georgicorum*, *Et turpes aibus praedam fert vuaracemos.* } Est etiam *Vua*, pellicula quaedam in sine palati dependens circa fauces, vt in hiante homine conspicitur.



**Ennius**, Vulturis in sylvis miserum mandebat hominem.  
**Vulturius**, vulturij, Avis eadem cum vulture, de qua iam diximus.  
*Lucr. lib. 4.* Mellis apes quavis longe ducantur odore Vulturis  
 que cadaveribus. *Plaut. Truc.* Iam quasi vulturij triduo prius  
 prae diuinabat, quo die exuritur fieri. Et quoniam haec avis rapax  
 in primis esse traditur & carnivor, factum est, ut homines insati-  
 abilibus rapacitatis vultures appellemus. *Cic. pro Sextio*, Exierunt  
 malis omnibus atque execrationibus duo vultures paludati. In-  
 telligit Gabinium & Pisonem Coss. inimicos suos, provinciarum  
 (ut tunc eos nominat) voragine. *De eodem Pifone in Pisoniana*,  
 Appellatus est hic vulturius illius provinciae (si diis placet) imper-  
 ator. *Item Emil. Saur. in Cepionem*. Parricida patris, nefarius  
 vulturius Reipublicae. *Sesipater l. 1.* [De vulturio *Vide Cael. c. 18.*  
*l. 8.*] *¶ Vulturius* pro certo tali latere. *Plaut. Curc. [sc. 3. a. 2.]* Pro-  
 vocat me in aleam ut ego ludam: pono pallium. Ille suum annu-  
 lum opposuit: inuocat Planesium: acit vultorios quatuor. Talos  
 arripio: inuoco almam meam nutricem Heren: iacta basilicum.

**Vulturinus**, na, num, pen. prod. Quod est vulturis. *¶ Vulturinus*. *GAL.* De  
 vautour. *ITA.* Di voliore. *GERMA.* Bon etnem getern. *HISP.* De buey-  
 tre. *ANG.* Of a grappe. *¶ Plin. lib. 30. c. 4.* Vulturinus sanguis cum  
 chamæleontis albæ (quam herbam esse diximus) radice, & ce-  
 dria tritus, lepra sanat. Vulturina species, apud eund. *l. 10. c. 3.*

**VULTURNVM**, *Vulturnum*, Oppidum Campanorum est, à Vulturno  
 fluuio, qui ipsum præter fluit, dictum. Est autem Vulturnus flu-  
 uius ille qui per Capuam fluit, & circa Cumas in mare illabitur.  
*Pomp. Mel. l. 1.* Vulturnum amnis, Vulturnum oppidum. *¶ Est &*  
*Vulturnum* Hetruscorum oppidum, teste *Liv. l. 4. ab Vrbe.*

**VULTURNVS**, Venus qui ab Oriente hyberna spirat, ut ait *Plin. lib.*  
*2. c. 47. & c.* [¶ Vulturinus vultus dicitur Euronotus: Idem vnde  
 fiat, docet *Gellius cap. 22. lib. 2.*] Dicitur à Vulturis volatu ( ut qui-  
 dam aiunt) quoniam altè resonat. *¶ GALL.* Oest. *ITAL.* Oestem.  
*GERMANIC.* Einet auf den Ostwinden / wäset sätze von dem wintere  
 anffgang här. *Flandr. Zuid. ANGL.* The north east wind. }  
 ¶ Hoc nomine etiam dicitur est fluuio, ut in dictione præcedente  
 diximus: cuius etiam meminist *Plin. lib. 3. c. 5.*

**VULTVS**, huius vultus, Proprie dicitur habitus siue status faciei, qui  
 pro animi affectibus alius atque alius ostenditur. *¶ Vultus* *panim.*  
*GERMA.* Visage, viare, irongne, face. *ITAL.* Vulto, faccia.  
*GERMA.* Ungsticht. *HISPAN.* Cara, el gesto de la cara, la haç. *ANG.*  
 The visage, or countenance. } Dicitur vultus à verbo volo, sicut à  
 color cultus. *¶ Ouid. 5. Fast.* Adidit & vultum verbis iterumque  
 rogauit. *Senec. c. 15. de Consol. ad Helu.* Quo viso (filio) tristem vul-  
 tum relaxaui. *Ouid. Eleg. 3. lib. 4. Trist.* Inque meam nidos do-  
 minam conuertere vultus. *Plaut. Amph.* Vultum è vultu compa-  
 ret, Tristis sit, &c. *Ouid. 5. Fast.* Vox erat in cursu vultum dubitan-  
 tis habebam. *Plaut. Aulul. se. 6. a. 4.* Te esse bonum è vultu cog-  
 nosco. *¶ Cic. in Pisonem.* Non enim nos color iste seruilis, non  
 pilosæ genæ, non dentes putridi deceperunt: oculi, supercilia,  
 frons, vultus denique totus, qui sermo quidam tacitus mentis  
 est, hic in fraudem homines impulit: hic eos, quibus erat ignotus  
 decepit, &c. *Cic. lib. 3. de Orat.* Imago animi vultus est, iudices  
 oculi. *Plin. lib. 7. cap. 19.* Socratem clarum sapientia eodem sem-  
 per visum vultu, nec aut hilari magis, aut turbato. *Cic. pro Cluen.*  
 Recordamini faciem atque illos eius fictos, simulatosque vultus,  
 Idem *l. de Legibus*, Et is, qui appellatur vultus, qui nullo in ani-  
 mato esse, præter hominem potest, indicat motes. [ *Quintilian.*  
 Tamen in eadem facie (orationis sap.) quasi vultus mutandus. ]  
 ¶ Apud poetas tamen non raro vultus accipitur pro facie. *Mart.*  
*lib. 1.* Dum nulla teneri sordent lanagine vultus. *Ouid. lib. 3. Me-  
 tam.* Quid moror interea crudelia vulnera lymphæ Abluere, &  
 sparfos immitti sanguine vultus? Antiqui protulerunt vultum,  
 neutro genere: quod & *Nonius annotauit.* *Ennius*, Auerlabantur  
 semper vos vest. àque vultu. *Lucr. l. 4.* sed quod virisque figuræ  
 esse vides mistum referentes vultu parentum.

**VULTICVLVS**, diminutiuum est, Vultus severitas. *¶ Vulticulus* seu  
*megeterion.* *GALLIC.* Petit visage. *ITAL.* Picciola faccia. *GERMAN.*  
 Ungstichtin. *HISPAN.* Pequenna cara y haç. *ANGL.* A little visage. }  
*Cic. ad Att. lib. 14.* Non te Bruti nostri vulticulus ab ista oratio-  
 ne detrahet.

**VULTUOSVS**, vultuosa, vultuosum, Tristis, severus, vel nimia vultus  
 ostentatione, & mutatione, quod mimicum est & scenicum.  
*¶ Vultuosus* *megeterion.* *GAL.* Qui tient contenance & visage seueræ & gra-  
 ue. *ITA.* Chi a volto seueræ, e grave. *GER.* Eintr ernsthaftigen ang-  
 sticht. } *HISPAN.* Cosa con gestos à visajes torcidos. *ANG.* Of an hea-  
 nie and sad countenance. } *Cic. in Oratore*, In quo quum effe-  
 ceris, ne quid ineptum sit aut vultuosum. *Quint. lib. 11. cap. 16.* Qua-  
 re non immeritò reprehenditur pronuntiatio vultuosa, & gesti-  
 culationibus molesta, & vocis mutationibus resultans.  
 ¶ Vultuosa frons, apud *Apuleium*, pro tetrica legitur, & ad seue-  
 ritatem composita. *Ait enim lib. 3. Metam.* Longè dissimilis ad-  
 rictem, non læta facie, sed vultuosa fronte, rugis insurgentibus as-  
 severabat.

**VVLVA**, vuluæ, Vterculus ille in feminis, in quo fetus sit conce-  
 ptus. *¶ Vterculus* *megeterion.* *GAL.* L'amatri, La matrice. *ITAL.*  
 Matrice. *GERMAN.* Diebermutter. *HISPAN.* Vientre donde conciben  
 las hembras. *ANG.* The wombe of a woman. } Dicitur vulua, quasi  
 volua, quod fetus ea inuoluatur. Proprie autem vulua est brutu-  
 rum animalium: vterus autem mulierum. *Plin. lib. 11. c. 37.* Fœtu-  
 nis eadem omnia, præterque vesicæ iunctus vterculus: vnde di-  
 ctus Vterus, quos alio nomine locos appellat: in reliquis ani-  
 mantibus, vuluam. Vuluam suillam Romani in deliciis habuere,  
 præsertim eiectionem. Nam quæ effœtus à partu eximebatur  
 (quam porcariam vocabant) tanquam luidam, & macram rei-  
 ciebant. *Plin. loco iam citato*, Vulua eiecto partu melior quam e-  
 dito. Eiectionia vocatur illa, hæc porcaria, primiparæ suis optima.

Contra effœtus à partu, præterquam eodem die suis occidit, luidam  
 ac macra. Nec nouellarum suum præterquam primipararum  
 probantur, potiusque veterum, necdum effœtarum, & biduo an-  
 te partum, aut post partum, aut quo eiecerit die. *Martial.* Te  
 fortasse magis capiet de virgine porca, Me materna graui de sue  
 vulua caput. Quandoque accipitur vulua, pro ore vuluæ, hoc est,  
 pro ipso pudendo muliebri. *Isidorus sicut. 6.* Adhuc ardens ri-  
 gida tentigine vuluæ. *Plinius* quoque boletorum prorumpen-  
 tium in oui speciem album illud iudicium, Voluam nuncupari:  
*Plin. lib. 22. c. 22.* Voluam enim terra ob hoc prius gignit: ipsum  
 postea in volua, cœu in ovo est luteum. *Vide VOLVA.*

V ante X.

**VXMA**, Oppidum Hispaniæ citerioris in tractu Arcuacorum: ut  
 scribit *Plin. lib. 3. cap. 3.* *Ptolemao* Vaxama, ut *Strabo*, appellatur *lib. 2.*  
*cap. 6.*

**VXLLA**, Insulæ Britanniciæ vrbs, in tractu Demoniourum: ut scribit  
*Ptolemaus lib. 2. cap. 3.*

**VXOR**, vxoris, Quæ viro tradita est. *¶ Vxor* *is chschab* *yuu*, *anant*, *ow*  
*uua*, *axoz*. *GAL.* Femme mariee. *ITA.* Moglie, m. gliera, donna.  
*GERMA.* Ein ehfram / oder ehweib. *HISPAN.* Muger casada general-  
 mente. *ANG.* A wife. } *Vxor* quæ sit, docet *Quint. Declama. 247.*  
*Sueton. in Calig. cap. 24.* In modum iustæ vxoris (D. e. illam) pro-  
 palam habuit. *Plaut. Cur. se. 2. a. 5.* Quis cællas hanc huic vxorem  
 dare? *Item*; Spondeine mihi: hanc vxorem? *M. Spondeo. Plaut. Au-  
 lul. se. 3. a. 1.* Volo te vxorem domum ducere. *¶ Cras* veniat: per-  
 endie feratur foras. *Plaut. Afin. se. 1. a. 1.* Te obtestor peti illam  
 quam tu metuis vxorem tuam. *Ibid. se. 2. a. 5.* Amantem vxoris  
 maximè. (mox, vxorem vxoris.) *Plaut. Men. se. 2. a. 5.* Est modus  
 quoad vxorem pati oportet vitæ mariti. *Ibid. se. 3. a. 1.* Vt vxorem;  
 vbi te aspicio, odi malè. *Idem Plaut. Mostell. se. 3. a. 1.* Quibus onus  
 domi vxoris sunt. *Plaut. Men. se. 4. a. 2.* Ego quidem vxorem nun-  
 quam habui neque nunc habeo. *Ibid. se. 2. a. 4.* Dic mea vxor;  
 quid tibi ægrè est? *Ibidem se. 2. a. 4.* Cum viro, cum vxore, *Dij* vos  
 perdant. *Ibid. se. 1. a. 5.* Suppilas vxori tuæ aurum (id est mihi. Lo-  
 quitur enim vxor marito.) *Ouid Eleg. vli. lib. 4. Trist.* Penè mihi  
 puero nec digna, nec vtilis vxor est data. *Plaut. Aulul. prolog.* Pe-  
 scere vxorem, bis dixit. *Plaut. Men. se. 2. a. 4.* Vxori te simulat ma-  
 lè loqui. *¶ Terent. in Adelphus*, Vxor sine dote venit. *Cic. pro Sextio*,  
 Dedit vxorem patre viro optimi & calamitosissimi filium  
 C. Scipionis, *Idem lib. 2. de Oratore*, Ex tui animi sententia tu vxor-  
 em habes: *Virg. 6. Elog.* Mopse nouas incide faces, tibi ducitur  
 vxor. *Horat. lib. 1. Epist. 2.* Quæritur argentum, puerisque beata  
 creandæ Vxor. } *Vxores* vocatæ filix à maritis, ut inquit *Sueton.*  
*cap. 11.* Mariti verò, patres ab vxoribus appellantur. *Linus lib. 4.*  
*dec. 4.* *Vide supra*, Remitto. } *Vxorem* habere liberorum quæ-  
 rendorum causa, iudicandum Censorium, *Gellius cap. 3. libr. 4.*  
 Hinc *Plaut. Cap. se. 2. a. 4.* Vxor data est ei liberorum quærendo-  
 rum causa. } *Vxor* diuiti sparonis, vel Inertis licet congrè-  
 di cum cognato marito, legit Solonis. *Plutarch. in Solon.* ¶ *Mos*  
*vxoris* cedendæ alteri, Romæ; & commodandæ, Spartæ. *Idem*  
*Plut. in Cons. Num. & Lye.* Dicitur autem putat vxores *Sertius*  
 quasi vxores, ab vngendo, quod antequam limen mariti transi-  
 rent, postes auerterentur malorum causa vngentur. Verba  
 eius sunt hæc in *4. Eneid.* Mos erat, vt nubentes puellæ, simul  
 quum venissent ad limen mariti, postes antequam ingredi-  
 rentur, ornarent laneis vitæ, & oleo vngentur: & inde Vxores dictæ  
 sunt, quasi vxores. *Plin. quoque lib. 28. cap. 9.* scribit nouas nuptas  
 mariti domum intrantes, solenne habuisse adipe postes iunge-  
 re. \* *Vxorem* æqualem quære. Ad agium admonet ne quis cupi-  
 ditate aut ambitione allectus, se potentiorum ducat vxorem;  
 nam eiusmodi feruè connubia inauspicatò cedere. *Deianira apud*  
*Ouidium*, ad suam sexum transiit proverbium. *¶ Quam* malè  
 inæquales veniunt ad aratra iuueni, Tam iuueni magno con-  
 iuge nupta minor, Non honor est, sed onus, species lætura ferac-  
 tes: Si qua voles aptè nubere, nube pari. \* *Plu. de lib. educandi*  
*Sapientia est, inquit, vxorem sibi parem congruamque ducere.*

**VXORCULA**, vxorcule, diminutiuum, Ab vxore blandiendi gratiâ  
 deductum. *¶ Vxorcula* *megeterion*, *yau*, *u*. *GALL.* Femmelette mariee. *GALL.*  
*Moglietta*. *GERMAN.* Ehweiblin. *HISP.* Pequenna muge casada.  
*ANGL.* A little wife. *Plaut. Casina*, Eia vxorcula.

**VXORIUS**, vxorius, vxorium, Quod est vxoris, vel quod ad vxorem  
 pertinet. *¶ Vxorius* *megeterion*. *GAL.* De femme mariee. *ITA.* Della moglie.  
*GERMAN.* Einem ehweib jagchardt. *HISPANIC.* Cosa pertinsicente  
 à muger casada. *ANG.* Of a wife or belonging to a wife. } *Vt* *Reg*  
*vxoria*. *Cic. lib. 3. Offic.* In arbitrio rei vxoriz melius, æquius, *Taci-*  
*us lib. 3.* Quod honestius, quàm vxorium leuamentum? [*Sueton. in*  
*Calig. cap. 25.* Cæloniani enim vxorio nomine dignatus est.]  
*Ouid. lib. 2. de Arte amandi*, Hoc decet vxores: dos est vxoria, li-  
 tes. [¶ *Vxoriz* rei actiones quando primitum cœperunt, docet  
*Gell. cap. 3. lib. 4.*] ¶ *Vxoriz* forma, à *Phavorino* apud *Gell. lib. 5. c.*  
*11.* vocatur forma mediâ inter pulcherrimam, & deformissimam;  
 quæ scilicet & nimis pulchritudinis periculo, & summo defor-  
 mitatis odio vitat: quam *Ennius* in *Menalippa* Stratam formam  
 appellat. ¶ Aliquando Vxorius dicitur, qui vxori nimis inse-  
 ruit. *¶ Vxorius* *megeterion*. *GALL.* Qui se laisse gouverner à sa femme. *ITAL.*  
*Chi si lascia governare alla moglie.* *GERMA.* Ein vbermann / der  
 seiner ehframen wol vora: ben than / oder nachgeben. *HISPAN.* Que se go-  
 uerna por sa muger. *ANG.* One that is in his wives subjection. } *Virg. 4.*  
*Eneid.* tu nunc Carthaginiæ altæ Fundamenta locas, pulchraui-  
 que vxorius urbem Extruis?

**VZITA**, Vzita, Vrbs Africae proprie dictæ, sub Adrumeno sita  
 iuxta quam Cæsar vicit Scipionem. *Vide Strab. lib. 13. & Ptol. libr.*  
*4. cap. 3.*



**Vulgaris**, ca, tum, participium, seu nomen ex participio. { *διωκτικός* } **GAL.** Diuulgare, manifestare, appalesare. **GERM.** Aufbringen in das gemein vordt. **HISP.** Diuulgar à publicar. **ANGL.** To publish or mak known abroad. } [Ouid. *Eleg. 1. libro 2. Trist.* Nec contentus ea multos vulgavit amores. ] **Virg. 10. Aeneid.** -quid me alta silentia cogis Rumpere, & oblectum verbi vulgare dolorem? Interdum vulgare, est vulgi vsui exponere. **Cicero de Aruspicio Respon.** Nauis in flumine vulgata omnibus, id est, omnium vsui exposita.

**Vulgare corpus**, est prostituere. **Liuius libro 1.** Sunt qui Laurentiam vulgato corpore lupam inter pastores vocatam putent. **Plaut. in Amphitr.** Cui me absente corpus vulgavit suum.

**Vulgare morbos**, est morborum contagia in vulgus propagare. **Liuius lib. 3. ab Vrbe.** Ministerioque inuicem ac contagio ipso vulgabant morbos. **Curius libro 9.** Contagium morbi etiam in alios vulgat ut est.

**Vulgatus**, ca, tum, participium, seu nomen ex participio. { *διωκτικός* } **GAL.** Diuulgare, publicè, communicè. **ITA.** Publicare. **GERM.** Das auß dem gemein si vordt das gemein vordt. **HISP.** Comun. **ANGL.** Published, made known abroad. } vt, **Vulgatus cibus**, quo vulgus passim, & quotidie vtitur. **Plin. lib. 13. cap. 13.** Hic & Capparis firmioris ligni: fuitex, seminitque & cibi vulgati **Virgilius libro 1. Aeneid.** Bellaque iam fama totum vulgata per orbem. **Liuius libro primo ab Vrbe.** Vulgatio fama est, iudicio fratris Remum nouos transisse muros. **Quintilianus libro secundo, cap. 4.** Nam quod hi possint in causis proprium inuenire qui etiam in his quae sunt communia, & in plurimis causis tractantur, vulgatissimos sensus verbis, nisi tanto ante preparatis, profecti nequeant.

**Vulgaturus**, ra, rum, vt vulgatura nefas. **Claud. 2. Paneg.**

**Vulgator**, oris, verbale, Enulgator, enuntiator. { *διωκτικός* } **GAL.** Publieur de secrets. **ITA.** Publicatore de secretis. **GERM.** Ein aufbringen in die gemein auf waser. **HISP.** Diuulgador, publicador de secretos. **ANGLIC.** A publisher of secrets. } vt, Taciti vulgator, hoc est, Tantalus, qui deorum mensae adhibitus, illorum arcana enuntiauit. **Ouid. l. 3. Amor. Eleg. 6.** Sic arcti mediis taciti vulgator in vndis, Pomaque, quae nullo tempore raogat, habet.

**Vulgiuagus**, idiectiuum. { *διωκτικός* } **GAL.** Vulgaire, commun. **ITAL.** Volgare, Comune. **GERM.** Gemein. **HISP.** Cosa comun. **ANGL.** Common. } **Lucret. libro 4.** Vulgiuagaque vagus venerat. Id est, status plebetam, popularique venientem, non certe mulieris amore captus. **Bud. Idem Lucret. l. 5.** Vulgiuago vitam tractabant more ferarum.

**Vulnus**, huius vulneris, Plaga, & prope hians, patensque apertura corporis ictu aliquo inficta. { *μαχάβη* } **GAL.** *πέσφατος μαχάβη* [vel] *μαχάβη* **GAL.** Vne playe. **ITA.** Piaga, ferita, iaglia. **GERM.** Ein wunden. **HISP.** A Laga, herida. **ANGL.** A wound, a hurt. } **Liuius lib. 4. belli Punici.** Tandem vulneribus confectae virgines, quum omnia replerent sanguine, exanimis corruerunt. **Virg. lib. 4. Aeneidos,** Infixum stridet sub pectore vulnus. **Idem lib. 7. Aeneid.** -haec enim sub gurgure vulnus, & vix Vocis iter, tenuemque inclusit sanguine vitam. **Ouid. lib. 6. Metamorph.** Torquet in hunc hastam calido de vulnere raptam. **Virgilius libro 6. Aeneid.** Deiphobum vidit laerum crudeliter ora, Ora, manusque ambas, popularaque tempora raptis Auribus, & truncas inhonesto vulnere nares. **Idem libro 4. Georg.** & corpora bello Obiectant, pulcherrimae petunt per vulnera mortem. [Senec. cap. 1. de Consol. ad Mariam: Vulnerum sanitas facilis dum à sanguine recentia sentit. **Idem cap. 1. de Consol. ad Helutiam:** Ad obliganda vulnera alterius. **Plaut. Amphitr.** Cicatrice ex illo vulnere quod mihi impexit Pterela. **Ouidius Eleg. 1. lib. 4. Trist.** Vtique suum Bacche non sentit faucia vulnus. **Idem 13. Metamorph.** -Hector abt violatus vulnere nullo.]

**Per** transiitionem accipitur pro angore animi, siue maestitia, **Virg. lib. 12. Aeneid** sic exhorata reliquit Incertam, & missi turbatam vulnere mentis. **Ouid. libro 5. Metamorphos.** At Cyane raptamque deam contemptaque fontis Iura sui moerens, inconstabile vulnus Mente geritacita, lacrimisque absansitor omnis. [Senec. cap. 12. & cap. 15. ad Polyb. Vulnus (doloris) obducere solatiis. **Ouid. Eleg. 1. lib. 3. Trist.** Et tamen est aliquis qui vulnera cruda retraheret. **Senec. c. 6. de Consol. ad Polyb.** In isto tuo vulnere (id est morte fratris.) **Senec. cap. 16. de Consol. ad Helutiam:** Vulnus tuum sanabunt studia. **Ouidius Eleg. 4. libro 4. Tristium.** Nève retrahendo nondum coeuntia rumpe vulnera. **Idem Eleg. 2. libro 5. Trist.** Mea vulnera qui fecit facta leuare potest. **Cicero. 4. de Fin. Q.** & hic vulnera Resp. imponebat, eadem ille sanabat. **Ouid. Eleg. 1. lib. 2. Trist.** Nam non sum tanti renouem vt tua vulnera Caesar. **Idem Eleg. 1. lib. 5.** Acceptoque graui vulnere flere vetas.] **Aeternum vulnus**, pro aeterno otio. **Virg. lib. 1. Aeneid.** Tum Iuno aeternum seruans sub pectore vulnus.

**Vulnus pro amore.** **Virg. lib. 4. Aen.** At regina graui iam dudum faucia cura Vulnus a te venit. hoc est, amoris dolorem ac molestiam fouet intra venas. Sic in tua vulnera dixit **Ouid. lib. 14. Metam.** pro amore inuenio. **Vulnus orbitatis**, id est, dolor ex orbitate. **Quint. in initio lib. 6.** Illi enim de quo sumina conceperam, & in quo spem vitam senectutis reponendam, repetito vulnere orbitatis amisi. **Vulnera tabularum recentia**, pro Luitis. **Cicero. 4. Verr.** Repente alpicimus luituras eiusmodi quasi quadam vulnera tabularum recentia.

**Vulnerarius**, ria, rum, adiectiuum, Vulnerum sanandorum vim habens. { *μαχάβη* } **GAL.** Seruant à playes. **ITAL.** Pertinente à piaghe. **GERM.** Den wunden heilsam. **HISP.** A Pertene science à lagas. **ANGL.** Belonging to wounds. } vt, **Vulnerarius emplastrum**, quod vulneribus imponitur. **Plin. lib. 23. c. 4.** Vulnerariis emplastris vtile. **Idem lib. 34. c. 11.** Cruda autem ærugo vulnerariis emplastris miscetur.

**Vulnerarius**, rij, substantiuum, Curator vulnerum, chirurgus. { *μαχάβη* } **GAL.** Chirurgien, medecin. **ITA.** Chirurgo, medico. **GERM.** Ein wundarger. **HISP.** Cirurgiano. **ANGL.** He that cureth woundes. } **Plin. l. 26. c. 1.** Ob id publicè vulnerarium fuisse eum tradunt vocatum, mirèque gratum aduentum eius initio.

**Vulnero**, ras, Saucio, vulnus infligo, plagam impono. { *μαχάβη* } **GAL.** *μαχάβη* **GALL.** Blesser, nauer. **ITA.** Ferire. **GERM.** A. Berwunden, wund machen. **HISP.** P. Lagar heriendo. **ANGL.** To wound or hurt. } **Casar. 1. bell. Gall.** Et nonnulli inter carros, rotisque mazaras ac tragulas succubebant, nostrosque vulnerabant. **Cicero. 3. Verrina.** Serui nonnulli vulnerantur: ipse Rubrius in turba sauciatur. [Senec. cap. 7. de Consol. ad Mari. Vulnerat orbis magis indoctos.]

**Vulnerare voce**, id est, laedere, & verbis offendere. **Cicero. 1. in Catilinam.** Et quos ferro tradiderat oportebat, eos non dum voce vulnero. **Vulnerari ictu fortunæ**, est ex fortunæ aduersitate maestitia affici. **Lucret. 1. de Ponto, Eleg. 7.** Sic ego continuo fortunæ vulneror ictu.

**Vulnerare aures nuntio**, est tristi nuntio aures offendere. **Virg. lib. 8. Aeneid.** -grauior ne nuntius aures vulneret.

[**Vulnerare animos.** **Lucret. 4. d. 4.**]

**Vulneratus**, s, z, um, participium, vt, **Vulneratus humerum**, pro humero. **Plin. lib. 7. c. 28.** P. Seruilius Magister equitum seruauerat, ipse vulneratus humerum ac femur. [ **Lucret. lib. 7. dec. 4.** Vulnerata nauis.]

**Vulneratio**, onis, verbale, Sauciatio. { *μαχάβη* } **GAL.** *μαχάβη* **ITAL.** Eppo ferire. **GERM.** Berwunden. **HISP.** Obra de lagar. **ANGL.** A wounding or hurting. } **Cicero. pro Caccinna.** Sed autem vim sine caecitate, sine vulneratione, sine sanguine nulla intell. getis, &c.

**Vulnificus**, ca, cum, Quod vulnus infligere potest. { *μαχάβη* } **GAL.** Qui fait playe, qui blesse & nauer. **ITAL.** *Chessa piaghe* **GERM.** Das wunden madt. **HISP.** Cosa que haze laga de herida. **ANGL.** That woundeth or maketh woundes. } **Virg. lib. 8. Aeneid.** Vulnificus chalyb. vasti fornaceliquet. **Ouid. lib. 8. Met.** In iuuenes certo sic impete vulnificus fessus.

**Vulpes**, huius vulpis, Animal ferum, singulari astutia nulli non notum: cuius naturam explicat **Plin. lib. 10. cap. 63.** { *μαχάβη* } **GAL.** Un renard. **ITA.** Volpe. **GERM.** Ein fuß. **HISP.** Carapocha,orra. **ANGL.** A foxe } **D.** Et vulpes, vt putat Varro, quasi vulpes, à velocitate pedum. [Cui ast pulatur **Quint. cap. 10. lib. 1.**] **Horat. lib. 1. Epist.** Olim quod vulpes agrote cauta leoni dixerat, eo qui astutus & callidus est. **Persius Sa. yr. 5.** Astutam rapido serbas sub pectore vulpem. [ **Plaut. Mil. se. 2. a. 2.** Si consecutus ero vulpem vestigiis. (de seruo dolofo.) ] **Quam** facile vulpes pyrum comedit: proterbium de re admodum facili. **Plaut. Mostel.** Tam facile vinces, quam vulpes pyrum comest. Nihil enim negotij est vulpi dentatilli nae pyrum edere. **Vide Chil. Eras.** **Anno** vulpes haud capitur laqueis. Adagium: in eum, qui longa ætate multa que rerum experientia callidior est, quam vrarte dolisque capi queat.

**Vulpicula**, vulpicula: diminutiuum. { *μαχάβη* } **GAL.** Renardeau. **ITAL.** Volpella. **GERM.** Ein fuß. **HISP.** Pequenna rapocha. **ANGL.** A young foxe, a cubbe. } **Horat. lib. 1. Ep.** Fortè per angustam tenuis vulpicula rimam Repletur in cameram frumenti.

**Vulpinus**, vulpina: vulpinum, penult. produ. Quod pertinet ad vulpem. { *μαχάβη* } **GALLIC.** D. renard. **ITAL.** Di volpe. **GERMAN.** Fuch. **HISP.** Cosa perteneiente à rapocha. **ANGL.** Of a foxe } **Suetonius.** Vbi leonis pelles deficiunt, vulpina insuenda est. **Plin. lib. 28. cap. 11.** Vulpinam linguam habentes in armilla, lippituros negat. **Al**quando ponitur pro astuto. **Plaut.** Vulpinus animus nequid molitur mali.

**Vulpior**, penultima producta, vulpinaris, Mendacis ac fraudibus vera peruerto siue effugio. { *μαχάβη* } **GAL.** Renarder, vsr de finesse comme le renard. **ITA.** Vulpinare, far in modo di volpe. **GERM.** Eschwindelst oder duet brancken. **HISP.** Haçer à gusfa de rapocha. **ANGL.** To vse deceit, wilnesse and guile. } **Tractum** ab in torto vulpium cursu, vt placet Nonio. **Varro in mysterijs,** Vulpinare modo & concursa, qualibet erras.

**Vulsini**, siue Volsini, Volsinum **Ptolemeo.** *βολσινον*, Hetrutia oppidum mediterraneum, olim locupletissimum, sed postea fulmine totum concrematum. { *μαχάβη* } **GERM.** Ein Staitin **To** cener indischast so vom strat gar soll verbrunnen sein. } **Virg. fert Plin. l. 2. c. 52.** Hædie **Bolsenam** vocant. Huic oppido adiacet lacus, qui ab eo Vulsinensis dicitur. **cuius meminit Columell. lib. 8. c. 16.**

**Vulsura**, vide VELLO.

**Vulturis**, Aus est rapax, & carniuora: ita dicta, quod propter magnitudinem corporis tardè volet. { *μαχάβη* } **GAL.** Un vautour. **ITA.** Vulture. **GERM.** Ein geer. **HISP.** El bueyere. **ANGL.** A grappe a rauenous foule. } **refert Plin. lib. 10. cap. 6.** ex Vinbricis Arupicis sententia vultures b duo triduo ante eò congregant, vbi futura sunt cadavera. Mirum enim in modum corporibus iam putrefactis delictantur. Vnde non inueniunt ex Graecis nonnulli *μαχάβη* *μαχάβη* appellarunt, hoc est, sepulcra animata. **Lucret. lib. 7. bell. Pun.** Vultu èmque frequenti foro in tabernaculum deuolasse. **Virg. lib. 6. Aen.** -rostòque immanis vultur obunco Immortale secur tundens. [ **De** Vulturum augurijs & eorum præstantia, **Plutarch. in Romul.** & **Marianorum vulturum miracula, Idem Plutarch. in Mario.** ]

**Vulturis**, huius vulturis, Antiquis in vsu erat, pro ave ea præstanti, quæ iam à nobis duabus literis subtrahitis, vultur dicta est. **Ennius.**



non philosophis opus esse pecunia. Obiit secundo & octogesimo ætatis suæ anno, quum noctu fortè in sartagine offendisset. *Autores Laert. & Suid.* Xenocrates alter philosophus, modestia nihil superiore inferior, scripsit *οικονομικόν*, id est, domesticum aut spicium, quum scilicet, aut mustela, aut serpens, aut his similia in domo apparent, quid portendere soleant. *Suidas.*

Xenodochium, pen. prod. *ξενόδοχος, ξενόδοχος.* Locus publicus quo hospites, id est, peregrini excipiuntur: quod genus Hierosolymis primùm ab Hyrcano extractum fuisse, *autores sunt Iosephus, & Hegeffippus, Hieronymus.* Xenodochium in portu Romano situm totus pariter mundus audiuit.

XENON *Ξιων*, Pictor Sicyonius, Neoclis discipulus: cuius meminit *Plin. lib. 15. c. 11.*

Xenopárochi, *Ξενοπαρόχι.* Idem qui parochi, qui legatis Romæ missis, ceterisque alicuius dignitatis hospitibus, falem & ligna præbebant: unde & nomen acceperunt, *παροχὴ τῶν ξένων τὰ ἄμυρα ἢ ἄλλα παρ' ἑαυτῶν, quòd hospitibus necessaria suppeditarent.* *Arcadius titulo de Muneribus 1. Munerum, Tabularij, (inquit) vel xenoparochi, ut in quibusdam civitatibus, &c.*

XENOPHANES, pen. cor. *Ξενοφάνης.* Philosophus Colophonius, Dexij, siue (ut Apollodorus mavult) Orthomenis filius, Ar: helai auditor, qui contra Homerum & Hesiodum elegias scripsit & Iambos, irridens ea quæ de diis sunt commenti. Dei substantiam rotundam esse sensit, nihilque cum hominibus habere commune, totum cernere, totumque audire, vnum esse omnia, mentem, prudentiam, æternitatem. *Autor Laertius. Eiusdem meminit Cicero quarta Academica, Xenophanes (inquit) paulò etiam antiquior, vnum esse omnia tradit, neque id esse mutabile, & id esse Deum. Fuit & alter Xenophanes ex Lesbo insula, poeta Iambicus, ut refert idem Laertius.*

XENOPHILUS, penultima corr. *Ξενοφίλος.* Nomen Musici Chalcidensis, philosophi Pythagorici: de quo *Valerius Maximus,* Biennio minor quàm Gorgias qui centum & quinque vixit annos. Xenophilus Chalcidensis Pythagorices fuit, sed felicitate non inferior: siquidem (ut ait Aristoxenus Musicus) omnis incommodi humani expers, in summo perfectissimæ doctrinæ splendore extinctus est. Eundem & *Plin. inter rara felicitatis exempla commemorat. lib. 7. cap. 50.* Pro miraculo (inquit) id solitarium reperit exemplum Xenophilus Musicum centum & quinque annis vixisse sine vlllo corporis incommodo.

XENOPHON, *Ξενοφών.* Nomen philosophi & ducis insignis Atheniensis, qui Socratis discipulus, & Platonis æmulus fuit, speciosus, moratus, & omnibus gratus: tanta verò eloquentia, ut in Asia Attica à nonnullis fuerit appellatus. Insignatus in Cyri minoris amicitiam, cum eo militavit: eoque in acie cæso, exercitus reliquias ex ultimis Babylonis sinibus per aspera, & difficillima itinera incolumes in patriam reduxit. Scripsit Cyri maioris Pædiam, non tam historice serviens veritati (ut inquit Cicero libro 2. de Orat.) quàm ut absolutum institueret ducem. Præterea Cyri minoris expéditionem adversus Artaxerxem fratrem. De rebus Græcorum libros sex, Symposium Oeconomicum, à Cicerone, teste *Columella,* Latinitate donatum. Ad hæc de re equestri, de vocatione Socratis Apologiam: aliæque nonnulla, quæ etiam hodie omnium manibus teruntur.

¶ Tres alij præter hunc Xenophontes commemorantur à *Suida:* quorum primus Antiochenus fuit, qui amatoria quædam scripsit, quæ Babylonica appellavit. Alter Ephesus, qui & ipse amatoriarum narrationum libros decem scripsit, quæ Ephesiaca nominavit. Tertius Cyprius, qui & ipse Amatoria quædam edidit de Cynira, Myrta, & Adonide, quæ & Cypriaca nominavit. *Laertius septem commemorat Xenophontes: quorum nomina & scripsit vide apud ipsum.*

\* Xenophontius, a, um, Adiectivum. *Cic. Lucio lib. 5. Epi. Gratiam illam de qua suavissimè quodam in præmio scripsisti, à qua te flecti non magis potuissè demonstras, quàm Herculem Xenophontium illum à voluptate.*

XERA, *Ξερα.* Vrbis propè Herculis columnas: ut ex *Theopompi sententia refert Steph.*

Xerampelinus, color, *Ξεραμπελίνας χρώμας.* Medius est (inquit *Probus*) inter coccinum, & muricem, quo matronæ peculiariter uti solent. Dicitur Xerampelinus à siccis vitium foliis, quæ eius ferè sunt coloris. *Ξερα* enim aridum est, vel siccum, & *αμπελον* vitis. Valgò *Color sicca rose* dicitur. Hinc Xerampelinæ vestes dicuntur, quæ hoc colore tinctæ sunt. *Iuven. Sat. 6.* Et Xerampelinæ vestes donauerat ipsi. Has nonnulli atrabaticas vocant, alij atrabapticas, ut quibusdam placet. Vide Thulesium in tractatu de coloribus, & *Cal. Rhod. lib. 16. c. 10.*

Xerîa, *Ξεραία.* Emplastra sicca: sicut Hygremplastrum vocantur liquida emplastrum.

Xerálophiá, *Ξεραλοφία.* Vinctio sicca, hoc est quæ fit citra lauationem. Contra quæ post laucrum adhibetur, Hygralcephia, & *αλοφία* appellatur.

XEROLIBYA, *Ξεραλιβυα.* Libya sicca, hoc est, pars Libya interior, propter aquarum inopiam deserta: quam *Virg. lib. 4. Æneid.* vocat regionem siti desertam.

XEROLIPHVS, *Ξεραλίφω.* Tumulus fuit Constantinopoli, cochleas sedecim, & Dianæ columnam strabilem, & tripodes habens, in quibus Epigrammata solebant inscribi. Qua voce utitur *Iustinianus.* C. de publicis iudic. etiam si Alciatus vocem adulterinam esse putaverit. *Meminit Iuvenis tumuli Suidas & Priscianus, qui li. 1. de accidentibus litera.* Epigrammata quæ tam se legisse testatur Byzantij in Xerolipho in vestustissimo tumulo inscripta.

Xeromyrum, *Ξερομύρον.* Vnguentum est siccum: ut Hygromyron *αλοφίον*, liquidum feminarum auribus expetitur.

Xeróphthalmiá, *Ξεροφθαλμία.* Arida lippitudo, quum nec tument,

nec fluunt oculi, sed rubent tantum, & pruritu insectantur, & noctu prægravi pituita inarescunt. *Vide Cels. lib. 6. c. 6.*

XERXENA, *Ξέρξανα.* Minoris Armenia regio, ita dicta à Xerxe, quemadmodum à Cambyse Cambyse. *Autores Steph. & Strabo lib. 11.*

XERXES, *Ξέρξης.* GRÆC. Ein Sohn Darius und ein gewaltiger König in Persia so mit fiberzehen mahl hundert tausent mannen in einem heer wider die Griechen aufgezogen ist. Perfarum rex fuit filius Darij, & Cyri ex Atosa filia nepos, qui centum septuaginta hominum myriadibus, hoc est, decies septies centenis millibus per totum quinqueniium contractis, Græcæ bellum intulit. Quam tantam hominum turbam quum ex editore specula aspexisset, teneriter fertur lachrymasse, quòd post centum annos ex tanto hominum numero nemo esset superfuturus. Tantum autem habuit navium apparatus, ut totum Hellespontum operiret, & Asiam Europæ ponte coniungeret. [*Sueton. in Calig. cap. 19.* Talem à Caio pontem excogitatum æmulatione Xerxis, qui non sine admiratione aliquantio angustiorum Hellespontum contabulaverit. Athon præterea montem, teste *Plin. lib. 4. cap. 10.* à continente abscidit. Victus demum apud Thermopylas à quatuor hominum millibus nauale quoque certamen cum Themistocle tentavit: à quo similiter apud Salaminem superatus, quum antea tota maria classe sterneret, vix pauula cymba effugit, relicto Mardonio Præfecto, qui & ipse re in Bœotia infelicitè gesta, cum paucissimis in Persidem se recepit. Demum quum se otio, fœcundæque, relicta militia tradidisset, præmium genus luxuriz novum invenientibus proposuit, ut scribit *Valerius.* Quam obrem à suis spreus, paucis post annis ab Artabano præfecto suo in regia interficitur, quum regnasset annis octo. *Vide hæc latius apud Iustinum Trogi abbreviatorem.* [Xerxes togatus dictus *Lucullus,* autore *Plutarch. in Lucull.*] Xerxes alter, pictor Heracleota Venerem aded pulchram pinxit, ut ex ea quæstum magnum faceret, pretio accepto ab his, qui eam videre cupiebant. Itaque Græci lepido cavillo Venerem amicum Xerxis vocabant, quod ex eius lenocinio quæstum faceret. *Autor Elianus de varia historia.*

X ante I.

XIIIA, *Ξιλια.* Lit yæ vrbis, ut ex *Alexandro annotavit Stephanus:* cuius incolæ dicuntur Xiliatæ.

XIMENE, pen. prod. *Ξιμίνω.* Ponti regio, salis fossilis habens fodinas, unde & Halys fluvius, qui ex ea oritur, nomen accepisse existimatur. *Autor Strabo lib. 12.*

Xiphias, *Ξιφίας.* Piscis genus rostro habens mucrone armatum: unde & Latini, Græcos imitati, gladium appellant. [*ANG. A fish called a sword fish, having a beak like a sword.*] *Plin. lib. 13. ca. 2.* Xiphiam, id est, gladium, rostro mucronato esse, ab hoc naues perfossas mergi in Oceano ad locum Mauritaniz, qui Cotta vocatur, non procul à Liza flumine, Trebius Niger autor est. Xiphias item, stellæ sunt ex genere Comætarum, in mucronem fastigiatæ, pallidæ, ac quodam gladij nitore sine vllis radiis. *Autor Plin. lib. 2. c. 25.*

Xiphion, *Ξιπίον.* Herba est folio mucronato, iridis folio non dissimili, quam Romani gladiolum, vulgus herbariorum *Spanulam fastidiam* appellat. *Descriptionem eius vide apud Plin. lib. 29. cap. 11.*

XIPHONIA, *Ξιφονία.* Sicilia oppidum, non procul à Taurominio in promontorio situm: ut ex *Theopompi sententia docet Steph. & Strabo lib. 6.*

X ante O.

XOBS, *Ξοβς.* *Stephano,* Insula est in mediterraneis Ægypti, supra Setæ niticum & Pharniticum ostium, oppidum habens eiusdem nominis. *Autores Steph. & Strabo lib. 17.*

¶ Hinc Xoites nomos, hoc est, ex Xoitica præfectura, apud *Plin. lib. 5. c. 9.*

X ante V.

XUCHES, *Ξούχης.* Libya oppidum, ut ex *Artemidori Epitome* annotavit *Steph.* cuius incolæ appellantur Xuchitæ.

XUTHIA, *Ξούθια.* Sicilia oppidum, ut ex *Philisti sententia* tradit *Stephanus.* Gentile Xuthiæ.

XUTHVS, *Ξούθως.* Hellenis filius, & gener Erechthei, qui in Tetrapolim Atticæ, hoc est, Oenozæ, Marathonem, Probalinthum & Troicorithum colonos deduxit. *Autor Strabo lib. 8.*

X ante Y.

XYLENEPOLIS, *Ξυλωνέπολις.* Vrbis in confinio Cariz, & India, ab *Alexandro* condita: ut post *Onesicritum* refert *Plin. lib. 6. c. 23.*

XYLINA, *Ξυλίνα.* Cappadociæ oppidum, inter Arcadiæ, & Cissæ fluviorum ostia situm. *Autor Ptol. lib. 5. c. 6.*

Xylinum, penultima correpta. [*Ξυλίνο. ANGL. Fusian.*] Lini genus candidissimi, & mollissimi, nascens in frutice, cui nomen est xylon, pomis quibusdam inclusum, barbatae nucis non dissimilibus, quæ maturitate hiscentia globum ostendunt lini, quòd à nomine fruticis xylinum appellamus. *Plin. lib. 19. cap. 1.* Superior pars Ægypti in Arabiam vergens gignit fruticem, quem alij gossipium vocant, plures xylon, & ideo lina inde facta, xylina. Parvulus est, similèmq; barbatae nucis deserti fructum, cuius ex interiore bombyce lanugo netur. Nec sunt vlla eis candore, mollitque præferenda. *Hæcenus ille.* Hodie hoc ligni genus etiam in Italia locis quibusdam gignitur, vulgèque vocabulo *Colonium* appellatur.

Xylobalsamum, *Ξυλοβάλσαμον.* Balsami arbuscolæ lignum, cuius succus Opobalsamum appellatur. *Plin. li. 12. c. 25.* Et balsami quoque sarmenta in merce sunt. Amputatio ipsa, furculisque venit intra quincum demum annum. Xylobalsamum vocatur, & coquitur in vnguentis.

Xylocfnnamum, *Ξυλοκίναμον.* Cinnami lignum. *Plin. lib. 12. cap. 19.* Ipsum verò lignum in fastidio est propter origani acrimo-











nam: xylocinnamon vocant.

Xylon, ξύλον, præter vulgaram illam significationem, qua Græcis lignum significat, peculiariter etiam accipitur pro quodam fructu genere, quod & gollipion vocant, olim in sola Ægypti superioe parte, quod hodie etiam in Italia nascentis, pomum ferentis similitudine barbaræ nucis, quod maturefcens copia lanuginis, quam inclusam habet, dirumpitur, linique globum inclusum, multo maiorem quam pro pomi magnitudine detegit: idque lini genus xylinum, seu gollipinum appellatur. Vide Plin. lib. 19. c. 1.

Xylophagus, pen. correpta, ξυλοφάγος. Vermis albus, obesus: capite si ad cel. qui corporis magnitudinem compareret, grauissimo, sub arborum corticibus potissimum nascentis. Plin. lib. 17. c. 27. col. flos vocat: eosque à quibusdam in sumens ciborum delictis habitos tradit: quinetiam farina saginari, alidisque fieri. Idem tradit & Hieronymus contra Iovinianum, de Ponti & Phrygiæ populis loquens. Et quomodo (inquit) apud nos ficcedula, & attagen, nullus, & scarus in delictis computantur, ita apud illos ξυλοφάγος comedisse luxuria est.

Xyris ξυρίς, Herba est folia habens iridis, sed latiora, & in turbinem mucronata, quorum è medio caulis erumpit crassus, cubitalis, ex quo siliquæ triangulares dependunt, in quibus perpurcus flos, in medio puniceus, semen in folliculis simile fabis, rotundum, rubrum, acre: radix longa, geniculata, rufa. Vide Dioscoridem lib. 4. cap. 24. & Plin. lib. 21. cap. 10. Officina Iridem sylvestrem appellant. Hæc herba dicitur provenire circa Leopolum primariam Russiæ urbem, esseque nodosam, instar acori veri. Vnde Iudæi & alij nebulones ipsam cum acora radicibus commiscunt atque vendunt.

XYNIA, ξυνία. Thessaliæ oppidum, apud Polybium lib. 9. à quo vicina palus Xynias appellatur, quam alio nomine Bebeceidem vocant. Steph.

Xylici, Vide XYSTVS.

Xylicos, ξυλικός. Gemma quædam plebeia, apud Indos nascentis, quam Plin. inter lispidum genera annumerat lib. 37. cap. 9.

Xystrus, ξυστρον, mascul. gen. { ΔΥΝ ολάμ. ξυστρον. GALL. Poumenoir, galerie. ITAL. Portico, luoco da passeggiare, loggia. GERMAN. Ein pfeller, bedecker gang ober scho pf. HISPAN. portal para pasearse. ANGLIC. A gallerie, an alley or walking place. } Apud Græcos porticum amplam significat, teste Vitruvio lib. 6. hybericæ Athletarum exercitationi accommodatam. Latini verò, eodem Vitruvio teste, Xystrum appellatione subdalem ambulationem magis intelligunt, arborum fruticumve ordinibus distinctam. Cicer. in Bruto, Quum ambularem in xystro, & essem otiosus domi. Ante et porticum xystrus est violis odoratus. Plin. l. 1. lib. 5. Epist. Ante porticum xystrus conisus in plurimas species distinctusque buxo. Idem, Non tam statuarum, & tabularum pictarum ornatu ædes suas, quam xystris, & æmoribus excoluit. Dicitur & Xystrum huius sit. ξυστρον. Et quum ξυστρον, & ξυστρον idem apud Græcos significent, apud Latinos tamen non nihil habere discriminis docuit Gulielmus Philander in Annotationibus in Vitruvium. Nam Xystrus inquit, Latini vocant porticus rectas, ubi athletæ per hyemem exercebantur. Xystra autem subdiales ambulationes, ubi sub cælo suas exercebant palæstras.

Xylici, ξυστικοί, Dicitur sunt athletæ, siue quod in xystris se sub recto exercerent: siue quod xystris depugnarent. [Hyberno tempore, Vitruvius.] Sic enim Græco vocabulo appellabant hastas, quibus illi utebantur: vnde & Xystrorum dicitur sunt speculatores, Sueton. in August. Nec tamen eo minus aut xystricorum certatores, aut gladiatorum pugnas feracissimè semper exigit. [Sueton. in Galba cap. 15. Et si quid scenici aut Xylici donatum olim vendidissent, auferretur emptoribus, &c.]

[XYSTRYLIS nomen meretriculæ Plaut. in pseud. sc. 2. a. 2.]



Y



GRÆCORVM vocalis est qua in illorum dictionibus scribendis tantum vtimur. Huius loco antiqui qui peregrinam literam nullam recipiebant, quintam Latinorum vocalem substituebant, Cicero libro de Oratore sic inquit, Parram semper Ennius: nunquam Pyrrum. Vi patefecerunt Fruges: non Phryges: ipsius antiqui declarant libri. Nec enim Græcam literam adhibebant: nunc

autem etiam duas & quum Phrygum, & quum Phrygibus dicendum esset, absurdum erat, aut tantum barbaris casibus Græcam literam adhibere, aut recto casu solum Græcè loquis tamen & Phryges, & Pyrrum aurum causa dicimus. Hæc illi, Peculiare autem & proprium est huic elemento, vt in capite dictionum perpetuè aspiratur. Quare quæ ab eo initium sument, requirenda sunt inter aspirata.



LITERA Græca est, qua in Latinis dictionibus non vtimur. Est autem gemina consonans, loco cuius nos interdum geminum ff, vt Patrisso, pro πατρίσσα, Pityssio pro πύσσω. Interdum s d substitui-mus, vt Esiras, pro Ἔσση. Antiqui loco eius vnicum aliquando s scribebant: vt Sæynthus, pro Σάυνθος: Sethus pro Σήθης. Nonnunquam etiam d literam loco eius vsurpabant, vt Medentius, pro Medentius. Sed hoc tantum apud antiquissimos, qui peregrinas nullas literas recipiebant.

Z

esse vellet, sibi primùm vnum oculum, quamuis plurimùm reclamante plebe, & filij crimen patris virtuti condonante, deinde & filio alterum iussit erui. Autor Valerius libro 6. cap. 5.

\*Vnde Zaleuci lex, prouerbialiter dicitur de rigido & seuro mandato.

ZAMIA, ζαμία, Africæ vrbs fuit, apud quam Africanus maior Annibalem insigni clade affecit. Vide apud Lin. lib. 10. bell. Pun. 2.

[Zamia, z, id est, damnum, detrimentum, noxa, muleta: Græca vox est, quam tamen ciuitate Romana donauit Plaut. in Aulul. sc. 4. a. 1. ver. 19. -dies pauperi Vbi manum iniicit benignè, ibi onerat aliquam Zamiam. (hypallage est) pro ibi dies pauperem onerat aliquam Zamiam, id est damno, quod Græcè ζυμία appellatur, & Doricè ζυμία.]

ZAMOLXIS, ζαμολξίς, vnicus Getarum Deus, ad quem proficisci existimabant eos qui è vita decederent. Nonnunquam etiam foris ex viuis aliquot delegebant, quos de rebus suis Zamolxidi nuntios mitterent, quos post mandata quæ illi nuntiata cupiebant, in sublime iactatos, gladiis excipiebant: atque ita interfectos rectè ad Zamolxin proficisci credebant. Zamolxin autem quidam Pythagoræ seruum fuisse existimant, qui quod Getas ad cultiorem vitam reduxisset, ab iis habitus est pro nomine. Vide Herodotum Histor. lib. 4.

ZANCLÆ, ζανκλαί, Siciliæ vrbs in penitissimo Pelori sinu, postea à Messeniis instauratoribus μασσών, hoc est Messana appellata. Zancle autem prius à situs obliquitate dicebatur, quod salcis in modum curuata esset. Vide Strabonem lib. 6. Ipsa etiam Sicilia Zancle dici inuenitur à Saturni falce, quam poetæ subulantur in Siciliam decidisse. Quam fabulam inde ortam putat Macrobius, quod in primis frugum fertilitate sit. Saturnus autem primus putatur in Italia frugum vsum inuenisse. Ouid. 15. Metamorph. Zancle quoque iuncta fuisse Italiæ legitur donec confinia pontus abstulit, & media tellurem reppulit vnda.

Zancleus, z, um, ζανκλαίος, vt Zancleæ arena: Ouid. 15. Metamorph. Charybdis Zancleæ, Idem 4. Fast. [Eleg. 3. lib. 5. Trist.]

ZANCLÆS, ζανκλαίος. Senex quidam Samothracenus, cui post annum vitæ quartum & centesimum dentes renatos fuisse tradit. Plin. lib. 11. c. 37.

- Z ante A.
- ZABIDA, ζαβίδα, Vicus in Arabiæ mediterraneis, vt ex Vranio annotauit Stephan.
  - ZACHALIAS, ζαχαλιάρ, Magus Babylonis, qui de gemmarum vitribus scripsit ad Mithridatem Ponti regem. Autor Plin. lib. 37. cap. 10.
  - ZACHANTHABEI, ζαχανθᾶβη, Zacynthiorum coloni, teste Polybio, Pyrenæi montis incolæ. Horum oppidum Zacantham expugnauit Annibal, quum in Italiam properaret, vt ex Apollodori Chronicis annotauit Steph.
  - ZACYNTHVS, ζακύνθος. Insula Ionij maris parua, occidentali Peloponnesi lateri adiacens, urbemque habens eiusdem nominis, à Zacyntho Dardani filio qui in ea imperauit dicta. {GERM. Ein Insel im Ionischen Meere / ligt P. Toponnisso an der seiten gegen nidergang. } Plin. lib. 4. c. 12. Inter Cephalleniam & Achaiam cum oppido magnifica, turnd fertilitate præcipua Zacynthus, aliquando appellata Hyrie. De hac Virgil. lib. 1. Æneid. Iam medio apparet fluctu nemorosa Zacynthos.
  - ZAGRIVS, ζαγυρός, Tauri montis pars, Mædiam dirimens à Babylonis. Autor Strabo lib. 11. c. 15.
  - ZALEVCVS, ζαλευκός, Nomen fuit legislatoris Locrensiis, qui quum in adulteros hanc penam statuisset, vt in adulterio deprehensi vitroque orbarentur oculo, oblato filio, multisque reftibus adulterij conuictis, quum neque paternam animam posset exuers, neque solus pœnæ, quam in alios statuerat immunis



Zonatum circum impluuium cameram is cludebat. Ex Nonio.  
 Zonitis, penultima producta, *Zonitum*, Cadmix species est, lineas  
 quasdam latiusculas zonarum instar discurrentes habens; unde  
 & nomen accepit. Eadem & Placodes, *πλακοδεις* dicitur, quasi  
 crustaceam dicas. Autor *Diosc. lib. 5. c. 40.*  
 Zōnychōn, pen. cor. *ζώνυχον*, Herba eadem cum leontopodio: a-  
 pud *Diosc. lib. 4. c. 12.*  
 Zōphtalmōs, *ζωφθαλμος*, Herba in tectis & saggundis na-  
 scens, quæ notiore nomine Semperuium maus appellatur, *αει-  
 ζων το μαυα*. Folium habet carnosum & subrotundum, oculi ani-  
 malis similitudinem referens: unde & nomen accepit. *Vide Plin.  
 lib. 25. c. 11. & Diosc. lib. 4. c. 91.*  
 Zōphytā, *ζωφυτα*, dicuntur, teste *Budæo*, quæ mediam naturam in-  
 ter plantas & animalia habent: ut sunt ostrea, spongiæ, quæ ne-  
 que stirpes neque animalia dicere possis, sed medium quiddam  
 inter utrunque. Nam sensu prædita esse manifestum est, quum sa-  
 men motu careant progressivo. Nos (*inquit Bud.*) fortè Planta-  
 nimantes dicere possemus: vel Plantanimalia.  
 Zōpīssā, *ζωπίσσα*, Pix nauibus abrasa: teste *Plin. libr. 16. c. 12.* Quæ ad-  
 mīsta cera, & marino sale macerata, multo ad omnia est effica-  
 cior, quàm alii pices. Sed propriè resina ex pinu. *Diosc. lib. 1. cap.  
 99.* Zopissim aliqui aiunt de rasā nauibus resinam cum cerā,  
 quam alij *apochy na* appellant. Ea dissipandi naturam habet,  
 quoniam marino sale macerata sit. Alij ex picea resina hoc no-  
 mine vocauerunt.  
 Zōpyrōn, pen. cor. *ζωπυρον*, Herba est similis serpyllo, nascens in  
 petrosis, orbiculato florum ambitu, speciem lecti pedum præ-  
 bens. unde & Clinopodium à quibusdam appellatur. *Vide Plin. lib.  
 24. c. 15.*  
 Zōpyrōv, pen. cor. *ζωπυρον*, Physiognomon quidam fuit: hoc est, ex  
 eorum genere, qui se hominum mores naturalique ex faciei li-  
 neamentis perspicere profitentur. Hunc quum aliquando oblatum  
 esset Socrates: isque cum hominem stupidum huiusmodi esse  
 respondisset, cæteris eam vocem risu excipientibus. Non falleris  
 (inquit Socrates) ò Zopyre: talis enim eram, nisi vitiosam natu-  
 ram Philosophiæ præceptis superassem. Zopyrus præterea a-  
 lius fuit, filius Megabyzi, vnus ex iis qui occiso Pseudolmerdi,  
 Persarum regnum è Magorum manibus vindicarunt. Hic quum  
 Darius Babylonem vigesimum iam mensum frustra obsideret,  
 nasum sibi, aures, & labia amputauit, & ita ad Babylonios trans-  
 fugit, multa de Darij iniuria conquerens, quem sibi immerenti  
 ita faciem mutilasse simulabat. Receptus itaque à Babylonis, le-  
 uibusque aliquot præliis re satis feliciter gesta, vnuerse vrbs  
 dux constitutus, vrbem Dario tradidit. Quam tamè victoriam si-  
 bi nimis magno constare sæpe conquestus est, vnus sese Zopy-  
 rum integrum malle asserens, quàm viginti capere Babylonios.  
*Autor Herodot. lib. 3.* \*Fuit & alius Zopyrus, qui (*ut auctor est  
 Plin. lib. 24. c. 12.*) sculpsit Arcopagitas, & iudicium Orestis in  
 duobus scyphis pondo duodecim æstimatis.  
 Zōrōānda, *ζωροανδα*, Locus est circa Taurum montem, vbi Tigris  
 cunivallis absorptus, rursus erumpit. *Vide Plin. lib. 6. c. 27.*  
 Zōrōās rēs, *ζωροανδα*, Bactrianorum rex, Astrologiæ & magiæ  
 peritissimus, qui eadem, qua Ninus Assyriorum rex, ætate floruit,  
 à quo post multa prælia vario euentu commissæ, tandem debellā-  
 tus esse traditur, & occisus. Hic omnium mortalium vnus, teste  
*Plin. lib. 7. cap. 16.* eodem quo natus est die risisse se turcerebrum,  
 que ei adeo dicitur palpitasse, vt impositam repelleret manum,  
 futuræ præfagio scientiæ. Primus enim artes magicas creditur  
 inuenisse, *ut auctor est idem Plin. lib. 30. c. 1.*

Zōnysius, *ζώνυσος*, Gemma magica, quæ nascitur in Indo flu-  
 mine. *Plin. lib. 37. c. 10.*  
 Zōster *ζωστρος*, Genus ignis sacri, medium hominem ambientis, &  
 cæcantis si cinxerit. *Plin. lib. 26. cap. 11.* Ignis sacri, plura sunt ge-  
 nera: inter quæ medium hominem ambiens, quæ zoster appella-  
 tur: & cæcantis cinxerit. Zoster item Articæ promontorium  
 est, non procul ab Anaphlysto, quàm longissimè in mare excu-  
 rens, teste *Strab. l. 9.*  
 Z ante V.  
 Zōchīs, *ζωχης*, Oppidum est Africa, non procul à Syrtibus: à quo fit  
 gentile Zuchtes, *ζωχης*. *Steph.*  
 Zūta, Aphrorum lingua semen palieri vocatur, contra scorpiones  
 eff. acissimum. *Plin. lib. 24. cap. 11.*  
 Z ante Y.  
 Zygānā, *ζυγανια*, Nomen piscis, apud *Aristot. de animalibus.*  
 ZYGANTĒS, *ζυγαντι*, Populi sunt Aphricæ mediterraneæ, sumis ferè  
 victitantes, quorum magnā copia apud ipsos gignitur. *Plura de  
 iis scribit Herod. lib. 4.* Horum ciuitas *ζυγαντι*, commemoratur à  
*Stephano.*  
 Zygis, *Vide ZINGI.*  
 Zygia *ζυγια*, A Græcis appellatur aceris arboris genus, rubens, fissi-  
 li ligno, cortice luide, & scabro: Latine Carpinum vocamus.  
 Dicitur zygia, quòd ex ea materia fiant iuga iumentis, quæ apud  
 Græcos Zyga vocantur. *Vide Plin. lib. 16. cap. 15.* Zygia item Iu-  
 nonis cognomen est, apud *Pindarum*, eò quòd nuptiis præ-  
 sidere putabatur: unde & *quoniam* vocant Græci. Latini etiam Pro-  
 nubam. *Virg. 4. Æneid.* prima & Tellus & pronuba Iuno Dant  
 signum. Eo iam spectat & illud eodem libro, *Aunoni in primis,*  
 cui vincula iugalia curæ.  
 Zōis *ζωις*, Serpyllum syluestre, non serpens hamī: quemadmo-  
 dum hortense, sed in altitudine incretens, ramulos edens ten-  
 nues, surculosos, foliis resectos longioribus quàm rutæ, & dur-  
 oribus, & angustioribus. Flores autem gignit iuicunde olentes, &  
 gustu acres. *Autor Diosc. lib. 3. c. 37.*  
 Zygite, *ζυγιτα*, quæ remigibus dicebantur, qui medio sedebant loco.  
 Nam qui summi erant, Thriuitæ dicebantur: qui verò infimi,  
 Thaliam. *Quæ* Zygitæ, *quæ* *quæ*, quo nomine inter cætera  
 transtræ, & scilia in nauibus vocantur, quæ & Latini iuga appel-  
 lant. *Virg. 5. Æneid.* *Vide* alias animas, quæ per iuga longa sede-  
 bant. *Deturbat. Vide Cat. Rhodig. lib. 16. c. 10.*  
 ZYGOPŌLIS, *ζυγοπολις*, Ponti vrbs in confinio Cappadociæ, non pro-  
 cul à T. apez. intè. *Autor Strab. lib. 12.*  
 Zygotata, *ζυγοτατα*, Ponderum examini præfecti, quorum offi-  
 cium est præcipere, ne qua in ponderibus fraus committatur: *ut  
 auuorant Alciatus in legem 2. Digest. Si certum petatur.*  
 Zymitēs, pen. prod. *ζυμιτες*, Panis fermentatus:  
*quæ* *quæ*, quæ voce Græci fermentum appellant. Huic oppo-  
 situs: *ζυμιτος*, id est, panis fermenti expertus.  
 Zythum, acut. gen. vel Zychus male. *ζυθος*. GALL Certain breuz-  
 e fait de blé, ou à sette grain comme de la biere. *ITA. Acqua d'or-  
 so. Germ. A. Bier. His. La ceruza de ceuila. ANGL. Beere.* Potus  
 ex hordeo aqua resoluta confectus, acris gustu, & vini in morem  
 inebrians. Hoc Ægyptij vini loco vtebantur (unde Peleusticus  
 potus à Poeta inuenitur appellatus) sicut Hispani si nili facticij  
 potus genere, quam celiam, vel certiam appellabant. *Plin. lib. 2. c.  
 11.* Et frugum quidem hæc sunt in vsa medico. Ex aliis sunt  
 & potus, zythum in Ægypto, celia & ceria in Hispania, ceruza  
 & plura genera in Gallia, aliisque prouinciis: quorum omnium,  
 spuma curam seminatam in facie nutrit.

F I N I S.



Handwritten scribbles and signatures at the bottom of the page.



quoties necessitas urgebat, minas decem tributj nomine conferebant. Vide Cal. Rhodig. lib. 25. c. 18.

Zeugma, Zeugmatis, neutri generis, Ζεύμα, Latine connexio, siue adiunctio dici potest. Est autem figura dictionis, quum plures sensus uno connectuntur verbo, quod tribus modis fit: aut preposito verbo, ad quod reliqua respiciant: ut Vicit pudorem libido, timorem audacia, rationem amentia. Aut verbo postposito: ut, Neq. is es Catilina, ut te aut pudor à turpitudine, aut metus à periculo, aut ratio à furore reuocant. Aut in medio sensu posito verbo: ut, Troiugena interpres diuum, qui nomina Phœbi, Qui tripodas, Claris lauros, qui sidera sentis, Et volucrum linguas, & præteris omnia pennæ. En. 3.

ZEUGMA, Vrbs insignis ad Euphratem fluium. LXXXII. M. passuum à Samofaci Comagenæ ciuitate distans. Autor Plin. lib. 5. cap. 24.

Zeus, zeu, Piscis præstantissimi genus in Oceano Atlantico, & circa Gades, inter omnes qui eo in mari capiuntur, bonitatis palmam obtinens. Gaditani alio nomine fabrum appellant, à colore opinor, fuligineo, quo fabri plerunque nigricant. Plin. lib. 9. c. 18. Est hæc natura, ut alij alibi pisces principatum obtineant: coracinus in Ægypto: Zeus, idem faber appellatur. Gadibus: circa Ebasum salpa. Col. lib. 8. c. 16. Vt Atlantica faber, qui & in nostro Gadium municipio generosissimi pisces adaumerat: eumque pisca consuetudine zeum appellamus.

ZEUXIS, Ζεύξ. GERMAN. Ein außbundiger Wäler zu setner zett. Clarissimus pictor Heracleotes fuit, qui in certamen picturæ cum Parrhasio descendit, uasque tanto successu pictas in lencam detulit, ut ad eas aues aduolarent. Parrhasius autem linteum attulit pictum, ita ueritate representat, ut Zeuxis alitum iudicio tumens, flagitaret tandem remoto linteo ostendi picturam: intelledoque errore, concederet palmam ingenio pudore: quoniam ipse aues sefellisset: Parrhasius autem se artificem. Fertur hic pinxisse puerum uas ferentem, ad quas quum aduolissent aues, iratus est mira ingenitatem operi suo, & dixit, uas melius pinxi quam puerum. Nam si hunc consummassem, aues timere debueraut. Pinxit & Helenæ simulacrum, quod deinde Romam translatura fuit, & in Philippi porticibus collocatum. Hæc ex Plin. lib. 35. cap. 10.

ZEUXO, Ζεύξο, Nympha marina, Oceani & Tethyos filia. Hesiodus in Theog. Ζεύξο τῆς Κλυτίης καὶ Ἰδῆς θυγατὴρ Πανδρόης τῆς.

Z ante I.

ZIBLA, Ζύβλα, Cappadociæ oppidum, teste Steph. à Ziela Nicomedis filio conditum.

ZIGERE, Ζίγηρ, Oppidum Scytharum Arolerum in ea parte Thraciæ, quæ Istri ostis incumbit. Autor Plin. lib. 4. c. 11.

ZIGNYS, Ζίγνυς, Lacerta minor, quam & chalcida vocat. Arist. de Natura animalium.

ZILIS, Ζίλις, Oppidum Mauritanæ Tingitanæ, regum olim ditioni exemptum, & à Bætica iura petere iustum. Autor Plin. lib. 1. cap. 1.

ZIMIRIS, Ζίμιρις, Regio Æthiopiæ arenosa, in qua magnetes optimi inueniuntur. Plin. lib. 36. c. 16.

ZINGI, Ζίγγυ, Mæoudis paludis accolæ supra Cimmerium Bosphorum. Plin. lib. 6. cap. 7.

ZINGIBER, zingiberis, maf. gen. Ζίγγιβερι. Diosc. GALL. Gingembre. ITAL. Gengera. GERMA. Zingber. HISPAN. Gengibre. ANGLIC. Ginger. Genus est aromaticis, paruas habens radices, albescentes, odoratas, sapore piperis. Nascitur in Troglodytica & Arabia. Vide apud Diosc. lib. 2. c. 149.

ZIPOETIVM, Ζίποειον, Bithyniæ oppidum, à Zipœto rege ita appellatum. Gentile Zipœtius, Ζιποεινός. Steph.

ZIRINIA, Ζίρινα, Thraciæ oppidum. ut ex lib. 3. philipp. Theopompus annotauit Steph. Gentile Zirinates, Ζιρινάτης.

ZIZANIA, ζιζανία, & Zizanium, ζιζάνιον. Πυρ κείσασθ' ὠντ[er] ὠντ[er] ῥοσφ. Ζίζανιον. GALL. Yuraye. ITA. L'oglio. GERMANIC. Luch / vnttrau so vndet wentsen wassjet. HISPAN. El joyo uallico. ANGLIC. Cockle among corne. Vitium tritici, hordeique, nimia loci vligine corrupti, iugibulve pluuiis diluti, quod Latino vocabulo Lolium appellatur. Gallj, quod caput tenet, vertigines generet, & vini modo inebriet. Yuraye appellant. Effigiem habet hordeo haud dissimilem, sed folium angustius, pinguius, & hispidius, semen exilius in cortice aculeato, florem autem subpurpureum. Diosc. lib. 2. c. 27. deo appellat.

ZIZAMA, Ζίζαμα, Oppidum Garamantum, vnum ex iis quæ à Cornelio Balbo in Romanorum ditionem sunt redacta. Autor Plin. lib. 5. c. 5.

ZIZIPHUS, penult. cor. Ζίζιφος, Genus arboris, nouissimis Augusti temporibus ex Africa in Italiam translatum: fructum fert, quem neutro genere ziziphum appellamus, bacis similiorem quam malis. Officinæ zizubas vocant. Plin. lib. 35. c. 14. Equè peregrina sunt zizipha & tuberes, quæ ipsa non pridem uenire in Italiam: hæc ex Africa, illa ex Syria.

Z ante M.

Zmilaces, Ζυμάκων, Gemma est in Euphrate nascens, Proconneso marmori similis, medio colore glauco. Autor Plin. lib. 37. cap. 10.

ZMILVS, Ζυμίλῳ, Nobilis architecti nomen, qui vnà cum Rholo, & Theodoro Labyrinthum Lemnium extruxit centum quadraginta columbis insignem. Autor Plin. lib. 35. c. 13.

Z ante O.

ZOARA, Ζοάρα, Vrbs Persidis, cuius incolæ dicuntur zoarata, Ζοαράται. Est item Zoara, Palæstinæ locus, quo Lot tempore Sodomitæ calamitatis confugit. A quo fit gentile Zoarenius, Ζοαρίων.

ZOBIDAB, Ζοβιδάβ, Populi Carmanæ finitimi: ut annotauit Steph.

ex Quadrati Rerum Parthicarum lib. 2. ZODIACUS, pen. cor. Ζωδιακός. GAL. Zodiaque. ITA. & HISPAN. Zodiaco. GERMA. Der Zylinder. ANGLIC. The zodiac circle. Circulus est in sphaera, qui alio nomine obliquus dicitur, duodecim continens signa: ex vna parte Tropicum Cancrj, ex altera Capricorni comprehendens, ac medium intersecans Æquatorem: à quo vicissim & ipse secatur circa principia Arietis & Libræ. Porro quum cæteri omnes circuli sine latitudine & profunditate esse intelligantur, veluti quædam lineæ, huic tamen latitudo graduum sedecim tribuitur: quam quidem latitudinem mediam diuidit linea Ecliptica vtrinque gradus octo latitudinis relinquens. Dicitur autem Zodiacus Ζωδιῶν, hoc est à figura animalium, quæ in eo imaginantur, vel sunt Aries, Taurus, &c.

ZOEË, per tres syllabas, pen. prod. Ζοῆα, Asturiz populi in Hispania citeriore, Persidis, & Cypri finitimi. Autor Plin. lib. 3. cap. 2. Apud hos præstantissimum lini genus nascebatur, & splendidissimum, idque natura torrentis, in quo pollebat: ut testatur idem Plin. lib. 19. c. 1.

ZOËVS, Ζοῆος, Sophista fuit Amphipolites, Ptolemæi temporibus hoc vno facinore nobilitatus, quod Homerum poetarum omnium principem libris aduersus eum scriptis ausus sit reprehendere: vnde & digne eius cognomen accepit. GERMAN. Ein haffertiget vndt teubiger Poet / so etliche Bucher wider Homerum geschrieben hat. Quæ scripta Ptolemæo obtulit, ingenio videlicet præmiu: ab eo sperans. Verum quum nihil daretur, penuria coactus, submisit qui peterent. Ibi Ptolemæus mirari se ait, quum Homerus tot annos defunctus, tot hominum millia pasceret, Zoilum egere Homero meliò doctiorem. De mortuis eius genere diuersi diuersa sentiunt. Alij patricidij conuictum iustum regis cruci suffixum volunt: alij quum in Græciam redisset, de Scironiis saxis fuisse præcipitatum. Ab huius autem moribus sumptum est, ut homines liuidi & ex alieni ingenij obreftatione ludem aucupantes Zoili dicerentur. Ouid. lib. 1. de Remed. Amor. Ingenium magni liuor detrectat Homeri, Quicquies ex illo Zoile nomen habes. Vide Adagia Erasmi.

ZONĀ, Ζώνη, ἡ τῆς ἐπιπέδου τῆς ἄνω καὶ ἑσπέρου τῆς γῆς ζώνη. GAL. Ceinture. ITAL. Cintura, corregia. GERMA. Ein gurt. HISPAN. La cinta. ANGLIC. A girdle. Cingulum quo cinguntur. Plaut. Curc. s. 1. a. 2. Nunc iam quasi zona liene cinctus ambulo. Mar. lib. 14. Longa satis nunc sum: dulci sed pendere venter. Si tumet, siam tum tibi zona breuis. Ouid. 2. Fast. Dar retentem zonam, qua modò cincta fuit. Horat. 2. Carm. Ode 30. & solutus Græciæ zonis, properentque Nymphæ, Mercurijque. Catull. Epigr. 2. Quod zonam soluit diu ligatam. C. Gracchus, apud Gell. lib. 15. c. 12. Zonas quas plenas argenti extulit, eas ex prouincia inanes retuli. Zonam perdidit, prouerbialiter dicitur in eum, qui omni pecunia destitutus est, tractum à militibus, qui quicquid habent, in zona circumferunt. Horat. 2. Epist. lib. 2. Tibi eò quò vis, qui zonam perdidit. Plaut. in Pannulo, tu qui zonam non habes, Quid in hanc venisti, vrbe aut quidnam queris? In quibus Plauti verbis duplex est allusio & ad vestem Pænorum more distinctam: & ad pecuniam quæ in Zona gestatur, citra quam in vrbe sumptuosa non fat commodè viuunt.

Zona item dicitur circuli quidam lati, cælum terramque veluti cingula quædam ambientes. Sunt autem numero quinque: ex quibus media quæ inter Tropicos est, nimio calore parum apta creditur habitationi: duæ uero extremæ sub Arctico & Antartico circulis sitæ, nimio frigore horrent: vnde & ipsæ habitationi parum sunt idoneæ. Reliquæ autem duæ, ut quæ medium inter torridam & gelidam sitam obtinent temperatæ sunt, & humanæ vitæ accommodatissimæ. Virgil. 1. Georg. Quinque tenent cælum zonæ: quarum vna circum Solem rubens, & torrida semper ab igni: Quam circums extremæ dextra læuâque trahuntur Cæruleæ glaciæ concretæ, atque imbribus atris. Has inter, mediamque, duæ in quibus ægris Munere concessæ diuum, & via secta per ambros obliquus qua se signorum verteret ordo. Ouid. 1. Metam.

Vtque deæ dextra cælum, totidemque sinistra Parte secant zonæ, quinta est ardentior illis: Sic onus inclusum numero distinxit eodem Cura dei: totidemque plagæ tellure premuntur. Quarum quæ media est, non est habitabilis æstu: Nix tegit alta duæ: totidem inter vtranque locauit, Temperatamque dedit mista cum frigore flamma.

Zonarum periphrasis apud Tibull. lib. 4. Et quinque in partes totus describitur orbis.

Est item Zona Stephano, Ciconum vrbs in Thracia, non procul ab Hebro fluuio, & Zeryntho antro, in quo Hecatz canes immolabantur, de quo plura supra in dictione ZERYNTHON.

Zonarius, substantiuum, qui zonas facit. Ζωνάριος. GALLI. Ceinturier. ITAL. Cinturato. GERMA. Ein gurtter. HISPAN. El que haze cintas. ANGLIC. A girdler, that maketh girdles. Cic. pro Flac. Quod Mithridates, qui multitudinem illam non autoritate, sed sagina tenebat, se velle dixit id futores & Zonarij conclamarunt.

Zonarius, adiect. Quod ad zonam pertinet: ut, Sector zonarius, qui zonam seu loculos ipedit, quem crumenis secant appellare possumus. Καταποτόμος. GALL. Coupeur de bourses, coupebourses. ITAL. Taglia borsa. GERMA. Gurtet abschnetter / sedet abschnetter. HISPAN. El ludron, corta bolsas. ANGLIC. Pertaining to girdle. Plaut. in Trin. mira san, ni illic homo est aut dormitator, aut sector zonarius.

Zonula, Ζώνυλα, GAL. Petite ceinture. ITAL. Ceintura picciola. GERMAN. Ein gurtlein. HISPAN. Pequenna cinta. ANG. A little girdle. diminutiuum, Catull. in Epithal. Tibi virgine zonula solunt situs.

Zonatum, adiectiuum antiquis vsitatum per gym. Lucil. lib. 6. Zoatini























CALEPINI

DICTIONARIUM

OCTOLINGUE

1620

2

L - ZYT

B  
5  
76